

မြန်မာနိုင်ငံ တရားစီရင်ထုံးများ

အညွှန်း

၁၉၆၆

နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ်

အထူးရာဇဝတ်ရုံးအယူခံအဖွဲ့

စစ်ဘက်အယူခံတရားရုံး

အညွှန်းပြသူများ

ဦးဖေသန်း ၊ ဝိဇ္ဇာ ၊ ဥပဒေဝိဇ္ဇာ ၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ (စာတည်း)

ဦးတင်ညွန့် ၊ ဝိဇ္ဇာ ၊ ဥပဒေဝိဇ္ဇာ ၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ (စာပြု)

ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ တော်လှန်ရေးအစိုးရ၏ ခွင့်ပြုချက်အရ ရန်ကုန်မြို့

ဗဟိုပုံနှိပ်တိုက်တွင် ရိုက်နှိပ်ထုတ်ဝေသည်။

မြို့စားစားဝန်ထမ်းများ၏အကျိုးအမြတ်
တရားရုံး

တရားရုံးချုပ်ရုံး အမှတ် ၇၂၈၄ တပ်ကြီးတန်း
ရန်ကုန်မြို့(၃)ပတ်လည်အထိ

၁၉၆၆ ခုနှစ် မြန်မာနိုင်ငံတရားစီရင်ထုံးများ
စာအုပ်ကို မူရင်းအတိုင်း ပြန်လည်ပုံနှိပ်ရာတွင် မူရင်း
စာအုပ်သည် ဟောင်းနွမ်းဆွေးမြေ့နေခြင်း၊ စက္ကူများ
ဝါနေခြင်း၊ဝိုးစား၍ အပေါက်အပြဲများဖြစ်နေခြင်းတို့
ကြောင့် စာလုံးများ မှေးမှိန်နေသော စာမျက်နှာများမှ
စာပိုဒ်များကို အစားထိုး ဖတ်ရှုနိုင်ရန်အတွက် ပူးတွဲ
ထားပါသည်။

U. Shwe Baw respectively to and from the array of defendants. The plaintiffs further proposed to sue the defendants as heirs and legal representatives of the late Daw Ma Ma. This move of the plaintiffs was, of course, stoutly resisted by Daw Aye Myint and U Shwe Baw on the ground that the amendment would alter the nature of the suit and that it would take away from them a legal right which had accrued by lapse of time. The other defendants, on the other hand, filed a joint petition agreeing to a decree for K 55,880 being passed against them as heirs and legal representatives of the late Daw Ma Ma.

စာမျက်နှာ ၈၁

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ လျှောက်သူနှင့် ကွယ်လွန်သူတို့သည် လွန်ခဲ့သော ၁၉၂၆ ခုနှစ်မှ စ၍ အကြင်လင်မယားအဖြစ် ပေါင်းသင်းနေထိုင်လာခဲ့သဖြင့် ၎င်းနှစ်ဦးစွာ အကြင်လင်မယားအဖြစ် ထိမ်းမြားခဲ့ကြသည်ဟု ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် မိန်းမများ အထူးထိမ်းမြားမှု နှင့် အမွေဆက်ခံမှု အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂၀ (၁) အရ မှတ်ယူရမည်။ သို့ဖြစ်ရာ ၎င်းဥပဒေပုဒ်မ ၂၄ (၁) အရ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဓမ္မသတ်အတိုင်း ဆုံးဖြတ်ရမည်ဖြစ်၍ ဗုဒ္ဓဘာသာဓမ္မသတ် အရ လင်သေက လင်၏ ပစ္စည်းကို မယားသာ ပိုင်ဆိုင်ခွင့်ရှိသည်နှင့်အညီ အမွေဆက်ခံရန် သက်သေခံ လက်မှတ်ကို မယားအားသာလျှင် ထုတ်ပေးရမည်။

မောင်ပိုက်နှင့် မောင်ညီမ်း အတွဲ ၂၊ အထက်မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး ၁၈၉၇၊ ၁၉၀၁၊ စာ - ၁၄၆။

နောင်နှင့် မအောင်ကလေး အတွဲ ၄၊ အောက်မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး စာ - ၂၉၃၊ တို့ကို ရည်ညွှန်းသည်။

စာမျက်နှာ ၁၆၅

မောင်ကျော်အုန်း (လိုပြ - ၆)က ၎င်းသည် အခင်းဖြစ် ညနေက မြေကျင်းနှင့် တခေါ်ခန့်ဝေးသည့် လယ်ထဲတွင် မြက်များကို မီးရှို့နေရာ၊ အယူခံတရားလို ၂ ယောက်ရောက်လာပြီး အနီးရှိ ထန်းပင်မှ ထန်းလက်များကိုခတ်၍ မီးကို ရိုက်သတ် ကြကြောင်း၊ မီးငြိမ်းပြီးမှ တာပေါ်မှ ဆူညံစွာ ငိုသံများကြားရ၍ သွားရောက်ကြည့် ရှုသောအခါ မကြီးနှင့် မတင်ငွေတို့ သေဆုံးနေသည်ကို သိရကြောင်း ထွက်ဆိုထားသဖြင့် အယူခံ တရားလိုနှစ်ဦးသည် အခင်းဖြစ်ရာ ဒေသအနီးတွင် ဓားကိုယ်စီကိုင်လျက် တွေ့ရသည် ဆိုသော အချက်သာ ပေါ်ပေါက်နေ၏။ သို့ရာတွင် အယူခံတရားလိုတို့သည် တရားလို အစိုးရဘက်မှ စွပ်စွဲထားသည့်အတိုင်း လူသတ်မှုကျူးလွန်ခဲ့ရိုးမှန်ပါမှု၊ ယင်းသို့ ကျူးလွန်ပြီးနောက် ချက်ချင်းပင် မောင်ကျော်အုန်း ရှိရာသို့ သွားရောက်ပြီး အေးအေး

လူလူပင် မီးငြိမ်းနိုင်ပါမည်လော ဆိုသည့် ပြဿနာမှာ ပေါ်ပေါက်နေလေသည်။ ကိုလှမောင် (လှိုင် - ၈)က အခင်းဖြစ် ညနေ ၃ နာရီခန့်အချိန်တွင် အယူခံတရားလို ခလေးလေးသည် ၎င်း၏ ညီတဦး (အယူခံတရားလို ဟန်စိန်မဟုတ်) နှင့်အတူ အခင်းဖြစ်ပွားရာ မြေကျင်း အနီး၌ လူငယ်ဘာဝ ငှက်ပစ်နေသည်ကိုတွေ့နေရကြောင်း ထွက်ဆိုထားရာ၊ မကြီးနှင့် မတင်ငွေတို့အား ဓားနှင့်ခုတ်သည်ဆိုသောကိစ္စတွင် လုံးဝပတ်သက်သည်ဟု မဆိုနိုင်။

စာမျက်နှာ ၁၈၄

တရားလို၏ အမှုကို စရိတ်နှင့်တကွ ပလပ်လိုက်သည်။ ထိုအမိန့်ကို အပ်(ပ်)၊ ရာမန်က မကျေနပ်သဖြင့်၊ ဤရုံးသို့ လူမွဲအဖြစ် အယူခံတင်သွင်းသည်။ ယင်းသို့လူမွဲအဖြစ် အယူခံ တင်သွင်းရာ၌ ဤရုံးအနေနှင့် တရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၄၁၊ နည်း ၁ ခြွင်းချက်ကို သတိမူရပေမည်။ ယင်းခြွင်းချက်တွင် အောက်ပါအတိုင်းဖော်ပြထားသည်။

စာမျက်နှာ ၂၂၇

" The partnership account books being accessible to all the partners, and being kept more or less under the surveillance of them all, are prima facie evidence against each of them, and therefore, also, for any of them against the others. Consequently, in a suit by some of the partners against the others, it is not open to the defendants to ask that the partnership account books relied on by the plaintiffs be formally proved or to contend that they were not prima facie evidence against them"

စာမျက်နှာ ၂၃၈

for calling in the aid of the Handwriting Expert arose only when the petitioner denied his signatures on the exhibit documents after the close of the respondent's case and the trial Court was therefore perfectly right in obtaining the expert opinion in his search for the truth.

As regards the merits of the case, there is sufficient materials on the record for the trial Court to come to the conclusion that the petitioner had in fact taken an advance of K 500 from the respondent and it would be wrong for me sitting as a Court of revision to interfere with that finding unless it is either perverse or obviously wrong. S.S Mohamad Hanifa v. K. O. Mohamad Kasim (4) and Sultan Ahmed v. Nasara Jaman (5).

In the result the application for revision fails and is accordingly dismissed with costs. Advocate fees K 34. —

താല്പര്യം ൧൧൭

Code of Civil Procedure O. 26 Rule 5 - issue of commission for examination of witness residing abroad - whether evidence relevant and essential for the proper decision of the suit - whether application is bona fide.

Held: Under Rule 5, Order XXVI of the code of civil Procedure, the issue of commission for examination of witnesses residing abroad can only be sanctioned if the evidence of the witnesses is relevant and essential for the proper decision of the suit. A party should not easily be deprived of the evidence which is necessary and essential to his case unless his application is mala fide.

താല്പര്യം ൧൧൮

The attempts of the petitioners to have their *de bene esse* examination taken before their departure did not meet with success owing to the shortness of notice given about

താല്പര്യം ൧൧൯

Suit for Recovery of Loan on a Promissory note - debt barred by Limitation - acknowledgment of the loan with a promise to pay - whether the document is a promissory note or an acknowledgment of the debt - a promise to pay barred debt comes under s. 25 sub-s (3) of the Contract Act - whether to be stamped under No. 5 (c) of schedule I of the Burma Stamp Act as amended by Act No. 28 of 1957 whether admissible in evidence.

Held: Reading the document (marked B) as a whole it is held that it is a promise to pay a barred debt under sub-s (3) of s. 25 of the Contract Act because it (i) is in writing (ii) signed by the defendants (iii) expressly promises to pay, (iv) the barred debt referred to therein.

താല്പര്യം ൧൨൦

Held further: At the time when the parties entered into the contract of carriage, the defendants as carriers by sea must have anticipated that there were certain perils of sea journey especially during the monsoon season when the sea is usually rough and stormy. Therefore the defence of frustration of contract is not available to the defendants.

K. M. Modi v. Mohamed Siddique and one, (1947) R.L.R. 423; Rangoon

Telephone Co Ltd. v. The Union of Burma. (1948) B.L.R. P 527 referred to.

စာမျက်နှာ ၂၇၁

Urban Rent Control Act, 1960 - land in possession of Receiver - sale of land by the original owner - whether the buyer obtained good title over the land - whether the transferee can claim rent from the occupant of the premises - bona fide requirement of the premises construction of building.

Held: Although the suit land was in possession of the Receiver at the time when it was purchased by the respondent the original owner Daw Khin Thein Thein, to whom the possession of the property was restored by the Court subsequently, never lost her title over the property and the respondent must therefore be deemed to have obtained good title over it by virtue of her purchase from Daw Khin Thein Thein.

Orr v. Muthia Chetti, I. L. R. 17 Mad. P. 501 at 504; Eastern Mortgage and Agency Co. Ltd., and another v. Mahammed Fazul Karim, A.I.R. (1926) Cal. P. 395 at 392, referred to.

စာမျက်နှာ ၂၈၁

EXECUTION OF DECREE - application for imprisonment of the judgment debtor - O. 21 R. 40 C.P. Code and Proviso to s. 51 C.P.C. - when the Court has power to order imprisonment.

Held: Under Rule 40, Order 21, Civil Procedure Code a decree-holder cannot execute his money decree by imprisonment of the judgment-debtor except in certain circumstances specified in the proviso to s.51 which is mandatory in character. It is therefore incumbent on the decree-holder to establish the circumstances justifying imprisonment of the judgment-debtor. The appellant had failed to discharge the burden placed up on him to show that the respondent had neglected or refused to pay the decretal amount or some substantial part of it.

Ch. Harpal Singh and others v. Lala Hira Lal, A.I.R (1955) All. 402 at p. 404; *K.V Muthu Pathar v. R.S. Mani Rao*, A.I.R (1956) Mad. 580 at p. 582; *Atta Karim v. Mt. Bibi Habiba Soghra*, A.I.R (1951) Pat. 355, referred to.

စာမျက်နှာ ၂၈၄

Code of civil Procedure, Order 41 Rule 31 - Judgment of the 1st appellate Court - what it should contain.

စာမျက်နှာ ၄၄၉

ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၄၉၇ အရ၊ မူပြစ်ထင်ရှားစီရင်ခြင်း - ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၄၁၇ အရ၊ အယူခံဝင်ရာ - အယူခံရုံးသည်၊ သက်သေထွက်ချက်များကို ပြန်လည်သုံးသပ်ကာ အမိန့်ချမှတ်နိုင်သော အာဏာရှိ မရှိ - အယူခံရုံးအနေနှင့် လွယ်လင့်တကူ ပယ်ဖျက်ခြင်း မပြုရဆိုသော အချက်ကြီးလေးချက် - ငယ်ရွယ်သူ၏ သက်သေ၏ ထွက်ချက်လက်ခံစရာ အကြောင်းရှိ မရှိ။

စာမျက်နှာ ၄၈၈

ကြေးမင်းကြီးရှေ့တွင် အမှုဆိုင်စဉ်က ရှေ့နေငှားရမ်းပြီး ခုခံခဲ့ရာ ထိုစဉ်က သက်သေများအား စစ်ဆေးခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ မည်သို့မျှ ကန့်ကွက်ခြင်း မရှိသည်ကိုလည်း သတိချပ်ရပေမည်။ သို့ဖြစ်ရာ အလုပ်သမားမင်းကြီး အမိန့်သည် သက်သေစစ်ဆေးစဉ်က ဥပဒေပါပြဋ္ဌာန်းချက်ကို တိကျစွာ လိုက်နာခဲ့ခြင်း မရှိစေကာမူ၊ တရားမျှတမှုကို ရရှိစေခဲ့ပြီးဖြစ်၍ ပျက်ပြယ်သော အမိန့်မဟုတ်။

မောဇီခိုင်နှင့် နိုင်ငံတော် ၊ အတွဲ ၁၃ ၊ ရန်ကုန် ၁။

အရှာဘီနှင့် ပြည်ထောင်စု၊ ၁၉၅၀ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံစီရင်ထုံး စာမျက်နှာ ၃၇၄ (တရားလွှတ်တော်)။

ဦးမောင်ကြီးနှင့် ဒေါ်လှက ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ တရားမ အထွေထွေ အယူခံမှု အမှတ် ၄၁ တို့ကို ရည်ညွှန်းသည်။

စာမျက်နှာ ၄၈၉

စက်ဆီနှင့်ရေများကိုသုတ်စဉ် ချော်လဲသဖြင့် ဒူးဂေါင်း၌ ဒဏ်ရာရရှိခဲ့ကြောင်း။ ထိုဒဏ်ရာမှာ အလုပ်ချိန်အတွင်း အလုပ်ခွင်မှ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သည့် ဒဏ်ရာဖြစ်ကြောင်း၊ ထိုဒဏ်ရာအတွက် မော်တော်ပိုင်ရှင်ဖြစ်သူ အယူခံတရားလိုထံမှ လျော်ကြေးငွေ ရလိုကြောင်း အလုပ်သမား လျော်ကြေးမင်းကြီးထံတွင် လျှောက်ထားလေသည်။

အယူခံတရားလိုက အယူခံတရားခံတွင် ရရှိခဲ့သော ဒဏ်ရာမှာ အလုပ်ချိန်အတွင်း အလုပ်ခွင်၌ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သည့် ဒဏ်ရာမဟုတ်ကြောင်း၊ အယူခံတရားခံသည် မိမိဘာသာ ရရန်ရှိသော ငှက်ပျောသီးဘိုး အကြွေးတောင်းရန် မော်တော်မှ ဆင်းကာ ကမ်းပေါ်သို့ တက်လာရာ ဆိပ်ခံဘောတံတားပေါ်၌ ချော်လဲပြီး ဒဏ်ရာရခဲ့ခြင်း

သာဖြစ်ကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် တောင်းဆိုသည့် လျော်ကြေးငွေကို မပေးထိုက်ကြောင်းဟု ထုချေခဲ့၏။ ပညာရှိအလုပ်သမားလျော်ကြေးမင်းကြီးသည် နှစ်ဘက်အမှုသည်များနှင့် သက်သေတို့ကို စစ်ဆေးပြီးနောက် အယူခံတရားခံသည် ဘောတံတားပေါ်၌ ချော်လဲခဲ့ခြင်းမဟုတ်ဘဲ မော်တော်ပေါ်၌ ချော်လဲခဲ့ခြင်းသာဖြစ်ကြောင်း။ ထိုကဲ့သို့ ချော်လဲသဖြင့်

စာမျက်နှာ ၄၉၁

ခြင်းနှင့်ပတ်သက်၍ မည်သို့မျှ ကန့်ကွက်ခဲ့ခြင်း မရှိသည်ကိုလည်း သတိချပ်ရပေမည်။ သို့ဖြစ်ရာ ပညာရှိအလုပ်သမားမင်းကြီး၏ အမိန့်သည် သက်သေစစ်ဆေးစဉ်က ဥပဒေပါပြဋ္ဌာန်းချက်ကို တိကျစွာ လိုက်နာခဲ့ခြင်း မရှိစေကာမူ၊ တရားမျှတမှုကို ရရှိစေခဲ့ပြီးဖြစ်၍ ပျက်ပြယ်သော အမိန့်မဟုတ်ဟု ကျွန်ုပ်ယူဆသည်။ ဦးမောင်ကြီးနှင့် ဒေါ်လှကဲ (၁) တို့အမှုတွင်လည်း၊ ယခုတရားသူကြီးချုပ်ဖြစ်နေသည့် ဒေါက်တာမောင်မောင်က အလားတူပင် အဆုံးအဖြတ်ပြုထားသည်ကို တွေ့မြင်နိုင် လေသည်။

စာမျက်နှာ ၄၉၅

ရရှိ၍ ငွေများပါရပြီး ဖြစ်ရကား၊ ၎င်းတို့သည် အချင်းဖြစ်အိမ်တွင် ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၅၃ (က)၏ အခွင့်အရေးအရ၊ ယခုတိုင် နေထိုင်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်ဟု ယူဆရန်ရှိကြောင်းကို တရားလိုများ၏ ပညာရှိ ရှေ့နေကြီးက အောက်ရုံးမှ ရည်ညွှန်းခဲ့သည့် ဝီလာနှင့် မာဆာ (၁) စီရင်ထုံးကို ဆန့်ကျင်ထုံး ဖွဲ့ထားသည်သာမကတခုမျှ ပြနိုင်စွမ်းမရှိပေ။ သို့ဖြစ်ရကား အထက်ပါ စီရင်ထုံးတွင် ပြဆိုသည့်အတိုင်း၊ အယူခံတရားလိုများသည် အချင်းဖြစ်အိမ်တွင် အယူခံတရားခံများ၏ အခွင့်အရေးအရ နေထိုင်သူ (လိုင်စင်စီ)များ ဖြစ်သည်ဟု အောက်ရုံးမှ ယူဆဆုံးဖြတ်ခဲ့

စာမျက်နှာ ၅၂၉

အစိုးရဘက်မှ လိုက်ပါဆောင်ရွက်သော ပညာရှိ အစိုးရရှေ့နေကြီး ဦးနှစ်က ဤအမှုတွင် ဦးပန်းအေးသည် မစောတီကို အတင်းအဓမ္မ ကာမရာဂ စပ်ယှက်သည်ဆိုခြင်းမှာ မစောတီ၏ စွပ်စွဲချက် တစ်ခုသာရှိသည်။ မစောတီသည် ၎င်း၏ ထမီတွင် သုတ်ပိုးများ မတွေ့ရှိခြင်း၊ မစောတီ ဆေးအစစ်မခံခြင်းတို့ကြောင့် မစောတီ၏ စွပ်စွဲချက်ကို ထောက်ခံမည့် သက်သေခံချက် မရှိပေ။ အောက်ရုံးပညာရှိ တရားသူကြီးက ဦးပန်းအေး၏ လုံချည်တွင် သုတ်ပိုးတွေ့ရှိသဖြင့် ဦးပန်းအေးသည် မစောတီအား မုဒိမ်းပြုကျင့်သည်ဟု စွပ်စွဲခြင်းမှာ ယုတ္တိမရှိပါ။ ထိုလုံချည်၌ တွေ့ရှိသော သုတ်ပိုးမှာ ဦးပန်းအေး၌ ထိုအခါက မယားမရှိသော်ငြားလည်း အခြားမိန်းမနှင့် ကာမရာဂ စပ်ယှက်ရာ ရရှိနိုင်သော သုတ်ပိုး ဖြစ်နိုင်ပါသည်။

စာမျက်နှာ ၅၃၈

မုဒိမ်းကျင့်သည်ဟူသော ပြောဆိုချက်မှာ၊ မစောတီသည် ဦးပန်းအေး၏ ကာမရာဂ စပ်ယှက်မှုကို အလိုတူရာဖြစ်ကြောင်းထောက်ပြသည်။ မုဒိမ်းမှုများတွင် မုဒိမ်းစကျင့်စဉ်အခါက မုဒိမ်းကျင့်ခံရသော မိန်းမသည် အလိုတူမတူမှာ သူ၏ အပြုအမူကို

စဉ်းစားရပေမည်။ ဤအမှုမှာ မစောတီပြောသည့်အတိုင်း မှန်ခဲ့လျှင် မစောတီသည် ဦးပန်းအေး၏ ကာမရာဂစပ်ယှက်ရာတွင် သဘောတူရာရောက်သည်ဟု ယူဆသည်။ ထိုကဲ့သို့ ကာမကို သဘောတူစွာဖြင့် ပေးပြီးနောက် နောက်မှ သဘောမတူသည့် လက္ခဏာနှင့် အရပ်လူကြီးများကို တိုင်တန်းခြင်းမှာ တရားမဝင်ပေ။

စာမျက်နှာ ၅၃၁

“ကာမရာဂနှင့် စပ်လျဉ်း၍ စွဲဆိုသော အမှုမျိုးတွင် တရားလိုမ၏ ထွက်ဆိုချက်ကို အထောက်အထားပြုသည့် သက်သေခံချက်ရှိရမည်ဟု တရားဥပဒေ အရ ပြဋ္ဌာန်းချက်မရှိငြားသော်လည်း၊ အကြောင်းကြောင်းကြောင့် လီဆယ်၍ စွဲဆိုသော အမှုမျိုးပေါ်ပေါက်တတ်သည်ဖြစ်ရကား ယေဘုယျအားဖြင့်ဆိုလျှင် တရားရုံးများက တရားလိုမ၏ ထွက်ဆိုချက်ကို ထောက်ခံသော၊ အထောက်အထားအကိုးအကား ရှိ မရှိ ဂရုပြု၍ထည့်သွင်းစဉ်းစားလေ့ရှိကြသည်ကို သတိချပ်သင့်လေသည်။”

အထက်ဖော်ပြပါ အကြောင်းခြင်းရာနှင့် ပတ်သက်၍ ယူဆချက်နှင့် စီရင်ထုံး များအရ အောက်ရုံး ပညာရှိတရားသူကြီးက အယူခံတရားလို ဦးပန်းအေးအပေါ် ရာဇသတ် ကြီးပုဒ်မ ၃၇၆ (ပထမပိုင်း)အရ ပြစ်မှုမြောက်သည်ဟု တွေ့ရှိ၍ အလုပ်နှင့် ထောင်ဒဏ် ၅ နှစ် ကျခံစေရန် ချမှတ်သောအမိန့်မှာ မှားယွင်းပေသည်။

စာမျက်နှာ ၅၃၉

Held: Additional evidence under Rule 27, Order 41, can be admitted only when the court, after the appreciation of the evidence on record as it stands, requires it to enable it to pronounce judgment or for any substantial cause. The proper time for the exercise of the discretion under the rule therefore is when the Court finds, on examining the evidence as it stands, that there is some defect of lacuna apparent on the face of the record. It cannot be exercised before the appeal is heard on merits.

Kessowji Issur v. Great Indian Peninsula Railway Co I.L.R 31 Bom. 381; Parsotin Thaku and others v. Lal Mohar Thakur and others, A.I.R(1931)(P.C) 143 at p 148; Maung Po Nyein v. Maung Tha Saing, A.I.R (1939) Ran 92, referred to.

စာမျက်နှာ ၅၅၁

Guardian and Wart Act , s. 25 - application by mother for custody of her minor son - minor too young to be capable of forming an intelligent opinion of or expressing his vlew - insanity of father

- applicant's financial means to look after the child - applicant not unfit and incapable of retaining the custody of the child.

Held: The minor, who is a boy aged about 5 years and who cannot be considered to have passed tender year is very young yet to be capable of forming an intelligent opinion of, or expressing his view. His father is insane and has no means to bring him up. Due to unavoidable circumstances, for example, insanity of the husband and her own bad health then applicant had to seek the help of the respondents for the welfare of the child. She has the means to look after the child and there is nothing on the record that her husband would ill-treat the child. There is no dispute that she is unfit and incapable of retaining the custody of the child. In these circumstances, she should not be deprived of her natural right to have the custody of her own child.

ဓမ္မကိစ္စ ၅၅၄

applicant is unfit and incapable of retaining the custody of the child. In these circumstances, she should not be deprived of her natural right to have the custody of her own child. I am also of the opinion that it will be for the welfare of the ward to return to her custody. In a somewhat similar case of *Fanny Emmeline Peterson v. Earnest Henry Shave and another* (1) a posthumous infant about three months old was made over to his aunt (mother's sister) by the mother as she was going to be trained as a

(1) 24 Calutta Weekly Notes, p 771.

ဓမ္မကိစ္စ ၅၆၁

Suit for recovery of damages for malicious prosecution and arrests-passing of a cheque which was dishonoured - prosecution for cheating whether reasonable or probable cause for - acceptance of cheque and - crediting it into accounts relating to all contracts- cheque found useless - apprehension that fraud had been practised-prosecution in a criminal court - whether answerable in a suit for damages for malicious prosecution - competent legal advice

on disclosure of true and relevant facts- whether a valid protection against action for malicious prosecution.

Held: There is the undeniable fact that the appellant had passed to the respondent a cheque for K 8.250 which

စာမျက်နှာ ၅၇၄

ပညာရှိ တွဲဘက် ခရိုင်ရာဇဝတ်တရားသူကြီး ယူဆသည့်အတိုင်း အမှုစစ်ဆေးနေသော တရားသူကြီး၏ စဉ်းစားခန်းထဲသို့ ထိုအမှု၏ အဓိက သက်သေတစ်ဦးဖြစ်သော လွှတ်တော်ရှေ့နေကြီး ဦးမြဘူးသည် ဝင်ရောက်၍ မိမိလိုက်နေရသော အမှုနှင့် ပတ်သက်၍ လျှောက်လွှာတင်ရန် အကြောင်းရှိသည်ဖြစ်စေ၊ အခြား စကားပြောသည်ဖြစ်စေ ပြုလုပ်ခြင်းမှာ တရားခံများ၏ စိတ်၌ မိမိတို့၏ အမှုတွင် အမှန်တရားမှ ရရှိပါမည်လော ဟု စိုးရိမ်မကင်းဖြစ်နိုင်ပေသည်။ သို့သော် ဤရုံးအနေနှင့် စဉ်းစားရန်မှာ ထိုကဲ့သို့ သော စိုးရိမ်မကင်းမျိုးမှာ လျော်ကန်သင့်မြတ်သော စိုးရိမ်မကင်းမျိုးလော၊ သို့မဟုတ် စိတ်ကူးယဉ် စိုးရိမ်မကင်းမျိုးလောဟူသော အချက်ပင်ဖြစ်သည်။ ဦးကျိကျိကြီးနှင့် အစိုးရအမှု ၊ တွင် ဤသို့ အဆုံးအဖြတ်ပေးထားသည်။

စာမျက်နှာ ၅၇၇

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ ကစားပိုင်ဆိုင်မှုကို ဝင်ရောက်ရှာဖွေရန် ဒိုက်ဦးမြို့၊ ပဌမ ရာဘာက ရာဇဝတ်တရားသူကြီးသည် ဒိုက်ဦးမြို့၊ ရဲဌာနအုပ် ဦးမျိုးမြင့်၏ နာမည်ဖြင့် ထုတ်ပေးခဲ့၏။ သို့ရာတွင် ဦးမျိုးမြင့်သည် မိမိကိုယ်တိုင် ဝင်ရောက်ရှာဖွေစမ်းဆီးခြင်းမပြုဘဲ မိမိလက်အောက်ရှိ ရဲကြပ်ကြီး မောင်ထွန်းသောင်းအား ဝင်ရောက်ရှာဖွေပမ်းဆီးစေခဲ့သည်။ လောင်းတမ်းကစားမှု အက်ဥပဒေအရ ထုတ်ပေးသော ဝရမ်းမှာ ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးအရ ထုတ်ပေးသည့် ဝရမ်းမဟုတ်သဖြင့် ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၁၀၁နှင့် အကျိုးမဝင်သောကြောင့် ဝရမ်းထုတ်ပေးခြင်း ခံရသောသူသည် မိမိကိုယ်တိုင် ဝရမ်းအတိုင်း ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်သည်။

စာမျက်နှာ ၅၈၁

ကျင့်ထုံးအရ၊ ထုတ်ပေးသည့် ဝရမ်းမဟုတ်သဖြင့် ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၁၀၁ နှင့် အကျိုးမဝင်သောကြောင့်၊ ဝရမ်းထုတ်ပေးခြင်းခံရသော သူသည်မိမိကိုယ်တိုင် ဝရမ်းအတိုင်း ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်သည်။ အခြားသူ တစ်ဦးတစ်ယောက်အား ဆောင်ရွက်ရန် လွှဲအပ်ခြင်း မပြုနိုင်ပေ။ ယင်းသို့ လွှဲအပ်သဖြင့် အခြားလူတစ်ဦးတယောက်က ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါမှု ထိုဆောင်ရွက်ချက်သည် လောင်းတမ်းကစားမှု အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၆ (၁) အရ ဆောင်ရွက်ချက်ဟု မဆိုနိုင်တော့ပေ။ ထိုအတိုင်းပင်လည်း ဧည့်သည်နှင့် နိုင်ငံတော် တို့အမှု၌ အဆုံးအဖြတ်ပေးထားသည်ကို တွေ့မြင်နိုင်စေသည်။ ထို့ကြောင့် ယခုအမှုတွင် ရဲဌာနအုပ်ဦးမျိုးမြင့်သည် ဝရမ်းကို ကိုယ်တိုင်အတည်မပြုဘဲ ရဲကြပ်ကြီး ကိုထွန်းသောင်းအား အတည်ပြုခဲ့စေခြင်းမှာ လောင်းတမ်းကစားမှု အက်ဥပဒေ ၆ ၏ ပြဌာန်းချက်နှင့် ဆန့်ကျင်နေသည်ဟု ဆိုရမည်ဖြစ်သည်။

စာမျက်နှာ ၅၉၂

အယူခံ တရားခံ ဦးထွန်းဉာဏ်နှင့် မောင်အောင်ညွန့်တို့က အယူခံတရားလိုစွဲဆိုသည့် အတိုင်း ဒီကရီချပေးရန် ချေလွှာတင်၏။ အယူခံတရားခံ မအေးငွေ၊ မခင်ထွေးနှင့် မောင်ထွားဖေတို့မှာ ဆင့်စာအတည်ဖြစ်သော်လည်း ရုံးသို့မလာရောက်သဖြင့် ၎င်းတို့ အပေါ်တဘက်သတ်စစ်ဆေးခဲ့လေသည်။ ကျန်အယူခံတရားခံများကမူ ကွယ်လွန်သူ ဒေါ်ဂွမ်းသည် မသေမီ ၁၃ နှစ်ခန့်က သားသမီးများ၏ သဘောတူညီချက်အရ ၎င်း၏ပစ္စည်းများအား ခွဲဝေသည့် မိသားစုစီမံမှုတစ်ရပ် ပြုလုပ်ခဲ့ကြောင်း။

စာမျက်နှာ ၆၀၉

သဖြင့် ခရစ်ယာန်လက်ထပ်ထိမ်းမြားရေးအက်ဥပဒေအရ လက်ထပ်ခဲ့ခြင်း ကြောင့် မခင်ရီသည် ၎င်း၏ တရားဝင်ဇနီးမဟုတ်ကြောင်း ထို့ကြောင့် မခင်ရီ သည် ၎င်းထံမှ မယားစရိတ်မရထိုက်ကြောင်း ထုချေခဲ့သည်။ ဤကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ မူလရုံးတရားသူကြီးက ကိုသန်းငွေနှင့်မခင်ရီတို့သည် ခရစ်ယာန် လက်ထပ်ထိမ်းမြားရေးအက်ဥပဒေအရ လက်ထပ်ထိမ်းမြားခြင်းမပြုလုပ်ခဲ့ဘဲ မိတ်ဆွေများကို ဂရင်းပောက်တယ်သို့ ဘိတ်ကျွေးမွေးပြီး အကြင်လင်မယားအဖြစ် အသိအမှတ်ပြုစေခဲ့ခြင်းနှင့် အကြင်လင်မယားအဖြစ်

စာမျက်နှာ ၆၆၇

ရာဘက် ရာစေတီတရားသူကြီးရှေ့၌ ဖြောင့်ဆိုချက်များကို မိမိအလိုအလျောက်ပေးပါသည်ဟု ဝန်ခံထား၏။ ထို့ကြောင့်ပင် ပညာရှိ အောက်ရုံးတရားသူကြီးက မောင်ဘိုးငို၏ ဖြောင့်ဆိုချက်များသည် မိမိသဘောဆန္ဒအလျောက် ပေးခဲ့သည့်ဖြောင့်ဆိုချက်များ ဖြစ်သည်ဟု ဆုံးဖြတ်ချက် ချမှတ်ထားသည်။

မောင်ဘိုးငို၏ ဖြောင့်ဆိုချက်များသည် အရေးကြီးသည့် အဓိကအချက်များ၌ ထောက်ခံချက်များရရှိသည်၊ မရှိသည်ကို ပညာရှိအောက်ရုံးတရားသူကြီး စီရင်ချက်တွင် ဝေဖန်ထားခြင်း မတွေ့ရှိရပေ။ ကျွန်ုပ်တို့အနေနှင့် ထိုဖြောင့်ဆိုချက်များကို သေချာစွာ ဆန်းစစ်ကြည့်ရှုသောအခါ၌ အရေးကြီးသည့်အချက်များတွင် သက်သေခံအထောက်

စာမျက်နှာ ၇၃၀

မထွေးသည် ယင်းသို့ မခွဲဝေရသေးသည့် အမွေပုံပစ္စည်းအပေါ် လက်ရှိနေထိုင်ခဲ့ခြင်းမှာ အခြားအမွေဆိုင်များ၏ ပိုင်ဆိုင်ခွင့်ကို ဆန့်ကျင်၍ နေထိုင်ခဲ့သည်ဟု မဆိုနိုင်ပေ။ ဒေါ်တုတ် သေဆုံးပြီးနောက်၊ ၎င်း၏ သမီးများဖြစ်ကြသည့် မရွှေသက်နှင့် မအေးတို့သည် ထိုမြေပေါ်၌ နေထိုင်ခဲ့ကြပြီး ထိုမြေပေါ်၌ပင် ကွယ်လွန်ခဲ့ ကြကြောင်း၊ မထွေး၏ သက်သေတစ်ဦးဖြစ်သူ ဦးဘညိုက ထွက်ဆိုသွားသည့်အပြင် မထွေးသည် အခြားအမွေဆိုင်များ၏ အခွင့်အရေးကို ပေါ်လွင်ထင်ရှားစွာ ဆန့်ကျင်လျက်ပိုင်ဆိုင်ခဲ့သည်ဆိုသော လုံလောက်သည့် သက်သေအထောက်အထားမရှိသောကြောင့် ၎င်းသည် ကာလစည်းကမ်းသတ်အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၄၄ အရ၊ အခင်းဖြစ်မြေအပေါ်ဆန့်ကျင်ဘက်ပိုင်ဆိုင်သူတစ်ယောက်ဖြစ်လာခဲ့သည်ဟုမယူဆနိုင်ပေ။

စာမျက်နှာ ၇၃၅

မောင်ဘိုးလူနှင့် နိုင်ငံတော် (၁)၊ ပြည်ထောင်စုနှင့် ဦးခင်မောင်လတ် (၂)၊ မစ္စတာဒီဂျာ ဒီ(လ်)နှင့် ပြည်ထောင်စု(၃)၊ မဗျေ (ခေါ်) မကျင်ရွှေနှင့် ပြည်ထောင်စု(၄)၊ ဦးမိန်နှင့် ပြည်ထောင်စု(၅)တို့မှာ အဆုံးအဖြတ်ပြုထားသည့် စီရင်ထုံးအချို့ပင်ဖြစ်လေသည်။

ယခုအမှုတွင် လျှောက်ထားသူသည် သက်သေခံအမှတ် '၁' အရောင်းအဝယ် စာချုပ်ကို ချုပ်ဆိုပြီးနောက်၊ မော်တော်ကားအား ၎င်း၏ကြေးငွေဖြင့် ပြင်ဆင်ထားကြောင်း၊ ဦးမိန်ရှိန်းကိုယ်တိုင်က ဝန်ခံထားသောကြောင့်၊ ၎င်းတို့နှစ်ဦးကား အရောင်းအဝယ် ပြုလုပ်ခဲ့ခြင်းမှာ ဟန်ဆောင်အရောင်းအဝယ်မဟုတ်၊ အပြီးအပိုင် အရောင်းအဝယ်ဖြစ်ကြောင်း ပေါ်လွင်သည်။ ယင်းသို့မော်တော်ကားကို ဝယ်ယူ လျှောက်ထားသူက ထိုမော်တော်ကား၏ ဟန်ဘိုးငွေဖြစ်သောငွေ ၂၀၀၀၀/- အတွက် ကဉာဏ်သစ်တန် ၂၀၀ ကို သစ်ထုတ်လုပ်ချိန်၌ ဦးမိန်ရှိန်းအား အပ်ပေးရန် သဘောတူခဲ့၏။ လျှောက်ထား သူသည် သစ်ထုတ်ပိုင်ရှင်တစ်ဦးဖြစ်သည်သာမက သစ်ထုတ်လုပ်ရန် ကိုယ်ပိုင်ကြိုးပိုင်းလည်း ရှိသူဖြစ်ကြောင်း၊ ဦးမိန်ရှိန်းကလေး ငြင်းဆိုနိုင်ခြင်း မရှိသဖြင့် ယင်းသို့သစ်ကန် ၂၀၀ ကို အပ်ပေးရန် သဘောတူစဉ်က လျှောက်ထားသူသည် သစ်များကို အပ်ပေးရန် အခြေအနေ မလွန် လိမ့်သည်လှည့်ပြီး၍ ပာချွပ်ချုပ်ဆိုခဲ့သည့်ဟု မဆိုနိုင်ပေ။ သို့ဖြစ်၍ လျှောက်ထားသူ အချို့ကျ၍ သစ်များကို ပေးအပ်ရန် ဖျက်ဖျက်သော ကိစ္စမှာ ရာဇဝတ် ငြင်းပမ်းနူး လုံးဝသက်သိပ်ခြင်းမရှိ၊ လေးများမကြောင်းဖြင့်သာ တရားစွဲဆိုတောင်းခံရပေမည်။

စာမျက်နှာ ၇၄၂

များနှင့်သာ ပတ်သက်သော အကြောင်းအချက် ပြဿနာ ပေါ်တွင် ထိုအမှုသည်လည်း ကာ လက်ခံသဘောတူကြသည်ဆိုလျှင် ထိုသို့သဘောတူသည့်အတိုင်း ရုံးပေးရန် လက်ခံနိုင်သည်။ သို့ရာတွင် အကြောင်းအချက်ပြဿနာသည် အမှုသည်များနှင့် ပတ်သက် အများနှင့်လည်းဆိုင်သည်ဆိုလျှင် အမှုသည်များ မည်သို့ပင် သဘောတူကြသောအခါ ရုံးက ထိုအကြောင်းအချက်ပြဿနာနှင့် ပတ်သက်၍ လိုအပ်သော နံရံစစ်ဆေးခြင်းကို ပြုလုပ်ကာ အဆုံးအဖြတ်ကို ကိုယ်ပိုင် ဉာဏ်ဖြင့်ပေး ရသည်။

အချင်းဖြစ်အိမ်ကို စံငှားရမ်းခ သတ်မှတ်ပေးခြင်းသည် အိမ်ရှင်အိမ်ငှားတို့နှင့် သာ လောလောဆယ် ပတ်သက်သော်လည်း အများပြည်သူနှင့် ပတ်သက်သော ကိစ္စ လည်း ဖြစ်နေသည်ကို သတိပြုရမည်။

စာမျက်နှာ ၇၄၇

အရသော်၎င်း၊ ကျေးလက်ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ရေးအက်ဥပဒေအရသော်၎င်း၊ ဖွဲ့စည်းထား သည့် အခြားဒေသန္တရ အဖွဲ့တစ်ခုခုက အိမ်ရှင်ဖြစ်သော ဥပစာတစ်ခုခုနှင့်သော်၎င်း၊ မြေသိမ်းအက် ဥပဒေအရ ဖြစ်စေ၊ အခြားနည်းဖြင့်ဖြစ်စေ အရေးယူဆောင်ရွက်မှု ကြောင့် အစိုးရ သို့တည်းမဟုတ် အစိုးရဌာန သို့တည်းမဟုတ် ရန်ကုန်စည်ပင်သာယာ

မြန်မာနိုင်ငံ တရားစီရင်ထုံးများ

အညွှန်း

၁၉၆၆

နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ်

အထူးရာဇဝတ်ရုံးအယူခံအဖွဲ့

စစ်ဘက်အယူခံတရားရုံး

အညွှန်းပြုသူများ—

ဦးဖေသန်း၊ ဝိဇ္ဇာ၊ ဥပဒေဝိဇ္ဇာ၊ တရားရုံးချုပ်ရွှေနေ (စာတည်း)

ဦးကင်ညွန့်၊ ဝိဇ္ဇာ၊ ဥပဒေဝိဇ္ဇာ၊ တရားရုံးချုပ်ရွှေနေ (စာပြု)

ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ တော်လှန်ရေးအစိုးရ၏ ခွင့်ပြုချက်အရ၊ ရန်ကုန်မြို့၊ ဗဟိုပုံနှိပ်
တိုက်တွင် ရိုက်နှိပ်ထုတ်ဝေသည်။

(မူပိုင်)

၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ် တရားသူကြီးများစာရင်း

- ၁။ တရားသူကြီးချုပ် ဒေါက်တာမောင်မောင်၊ B.L. (Rang.), J.S.D. (Yale), LL.D. (Utrecht) of Lincoln's Inn, *Barrister-at-Law*.
- ၂။ တရားသူကြီး ဦးထွန်းတင်၊ B.A., B.L.
- ၃။ တရားသူကြီး ဦးကျော်ငွေဦး၊ B.A., *Barrister-at-Law*.
- ၄။ တရားသူကြီး ဦးချစ်၊ B.A., B.L.
- ၅။ တရားသူကြီး ဦးသက်မေ၊ B.A., B.L.
- ၆။ တရားသူကြီး ဦးစိန်သင်း၊ B.A., B.L.

၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ပြန်မာနိုင်ငံတရားစီရင်ထုံးများပြုစုရေးကောင်စီတစ်ဖွဲ့ဝင်
များစာရင်း။

- ၁။ နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ်၊ တရားသူကြီးချုပ် ဒေါက်တာမောင်မောင်၊ B.L. (Rang.), J.S.D. (Yale), LL.D. (Utrecht) of Lincoln's Inn, *Barrister-at-Law*.
- ၂။ နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်၊ တရားသူကြီး ဦးထွန်းထင်၊ B.A., B.L.
- ၃။ နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ်၊ တရားသူကြီး ဦးချစ်၊ B.A., B.L.
- ၄။ နိုင်ငံတော်ခွဲခန့်ချုပ် ဦးဘစိန်၊ B.Sc., B.L., Advocate.
- ၅။ ဒေါက်တာဘဟန်၊ M.A., Ph.D., D.Litt., of Lincoln's Inn, *Barrister-at-Law*.
- ၆။ စည်သူဦးပိုင်၊ B.A., *Barrister-at-Law*, I.C.S. (Retd.).
- ၇။ ဦးညီပိတ်၊ B.A., B.L., Advocate.

LAW OFFICERS OF THE UNION OF BURMA DURING THE YEAR 1966

Attorney-General

U BA SEIN, B.Sc., B.L., Advocate.

Legal Remembrancer

U KYAW THOUNG, *Bar-at-Law*.

Assistant Attorney-General

U BA KYAW, B.A., B.L., Advocate.

Law Officer to the States

U TIN OHN, B.A. (Hons.), B.L., LL.B. (Lond.), *Bar-at-Law*.

Government Advocates

U TOE MAUNG, B.A., B.L., Advocate.

U BA KYINE, B.Sc., B.L., Advocate, up to 8th October 1966.

U BA PE, B.A., B.L., Advocate, up to 10th October 1966.

U BA PE, B.Sc., B.L. Advocate, up to 23rd April 1966.

U HLA THIN, B.A., B.L., Advocate.

U TUN LWIN, B.A., B.L., Advocate.

U TUN NYO, B.A., B.L., Advocate, up to 30th July 1966.

U KHIN MAUNG, Advocate.

MR. S. K. GHOSH, B.A., B.L., Advocate.

U MYO KHIN, M.A. (Cantab.), *Bar-at-Law*, up to 11th November 1966.

DAW MYA THAN NU, B.A., B.L., Advocate.

U HNIT, B.A., B.L., Advocate.

U KHIN SEIN, Advocate, up to 21st May 1966.

U MYA SHEIN, B.A., B.L., Advocate.

U BA THAN, B.A., B.L., Advocate.

U MYO HTUN LYNN, M.Com., LL.B. (Lond.),
DOCTORANDUS (Utrecht), *Bar-at-Law*.
U WIN PE, B.A., B.L., Advocate.
U ZIN, Advocate.
U KYAW GAUNG, B.A., B.L., Advocate.

Legal Draftsmen

U LUN PE, B.A., B.L., Advocate.
DAW AYE KYI, B.A., B.L., Advocate.
U SEIN WIN HLAING, B.A., B.L.

Assistant Legal Draftsmen

U HLA THOUNG, B.Sc., B.L., Dip. in Law (Lond.),
Advocate.
U SAN SHIN, B.A., B.L.

Legal Research Officer

U THEIN HAN, B.A., B.L., Advocate.

စီရင်ထုံးပြုသောမူခင်းများ

LIST OF CASES REPORTED

နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ်

CHIEF COURT OF BURMA

	စာမျက်နှာ
Ah Too v. The Union of Burma	၁
B. Ladasaria v. U Kyi	၅၃၅
Babu Bhagwandas v. Messrs. A. Aboo Backer & Co. ...	၁
Daw Hla Yin and one v. U Maung Sein and two others	၅၃၃
— Khin Kyi, widow of U Ba v. Daw Ma Ma (deceased) and one	၅၄၁
— Myat May & Co. v. Sein Tun and Pe Than and two others	၇
— Ohn Khin v. U Kyin Sein	၅၄၇
— Saw Nyun v. Ma Hla Kyin	၇၆၀
Ghanshamdas Bilasroy v. Madanlal Saraf and three others	၁၁၂၀
H. T. Ahuja and others v. P. C. Ghosh (deceased) represented by his wife Daw Hla Yin and daughter	၂၂၃
— and seven others v. P. C. Ghosh (deceased) and two others	၂၂၀
In the Matter of Ramniranjan Lhila	၇၆၃
— the Estate of U Kyaw Gaung (deceased)	၇၆၉
J. Sang Ning v. U Ya Lik	၇၇၆
Ko Aye v. Ma Khin Saw Win and four others ...	၁၃၅၅
— Than v. Daw Saw Mya	၂၃၄

	စာမျက်နှာ
Let Hpwa v. The Union of Burma	၁၁
Ma Dorothy v. U Han	၁၃
— Myint Kyi v. U Kyaw and another	၅၅၁
— Than and one v. Mathews Joseph	၂၃၉
— Than Kyi and six others v. Daw Ge	၅၅၆
Maung Thee Myaing (a) Lon Yun (a) Kaung Tha v. The Union of Burma	၁၀
— Tin Nyo v. The Union of Burma	၂၂
— Khet v. Ma Yin	၂၇
Mariappa Chettiar and two others v. Shri Vrajlal Narandas Desai and four others	၇၀၀
Messrs. Bhodia Brothers v. Faizar Rahman Chowdhury and three others	၇၀၄
— William Jacks & Co., Ltd. v. Yangon Palladium and five others	၃၂
Mingala Thukha Rice Mill Co., Ltd. v. U Than Sein by its managing partner Tan Ku Aun	၇၆၄
Mr. B. Ghosh v. R. R. Dey	၂၄၄
Oung Sein Chit v. The Additional Commissioner of Income tax, Burma, Rangoon	၈၀၀
People's Bank No. ၁၁ v. Chen Sin Siu and ten others	၃၆
P. Yan Soo (a) Maung Thaung Nyun v. The Union of Burma	၄၃
Ramniranjan Lhila v. Ramnorrانandas Mahabir Prased Firm	၅၆၁
Ratanlal v. N.A.P.L. Firm by Ma Aung Kyi and one ...	၂၄၀
State Agricultural Marketing Board v. Aung Trading Co.	၂၆၂
— Commercial Bank v. Thibaw Commercial Syndi- cate Ltd. and one	၁၁၃၁
— v. U Po Dan and six others	၂၅၂
The Bank of Chettinad Ltd. v. The Income-tax Assess- ment, Collection and Inspection Board, Rangoon	၈၀၆
— Communication v. Khin Co.	၈၁၁

ဓာတ်ပုံများ

The Bank of Communication v. Khyn Company	...	၂၅၅
U Akyit Kaw v. Daw Ngwe Thein	...	၂၇၁
— Aung Myint v. U Hoe	...	၂၇၈
— Thein v. U Than Htut and one	...	၂၈၁
— Aye Maung v. Ba Tun and one	...	၂၈၄
— Jamal v. Ma Bi	...	၂၈၈
— Kyauk Sein v. The Additional Commissioner of Income-tax, Burma	...	၁၁၄၂
— Kyin Kha and one v. U Sein Paw	...	၅၆
— Maung Maung and two others v. Ma Talokma	...	၄၈
— Mye v. Ko Tun Yin and one	...	၂၉၇
— Pe and two others v. Sao Kham	...	၈၁၆
— Po Daung v. People's Bank No. 19	...	၈၂၁
— Pyu and one v. U Ngwe Tun and one	...	၅၁
— Tun Min and one v. People's Bank No. 22	...	၈၂၆
— Union of Burma v. Maung Ba Mai	...	၃၀၀
— v. Maung Ba Shwe	...	၁၁၃၆
— v. Maung Tin Sein	...	၁၁၃၉
— v. U Tin Aye	...	၁၃၅၆
V. E. RM. AR. Chettyar v. U Mya Shwe	...	၅၆၉
Zakaria Khan (deceased) by his L/R Mr. Mohamed Khan and two others v. The Official Liquidator, Chief Court Buildings, Rangoon	...	၃၀၄
ကလပ်(အင်း)ဂရိလီမိတက် နှင့် ဦးအုန်းဖေ	...	၈၃၀
ကိုကျော်လင်း နှင့် မောင်ဝင်းမှန် (အရွယ်မရောက်သေးသူနှင့် ၎င်း၏ မိတ်ဆွေ ဦးမင်းစိန်)	...	၁၁၄၇
ကိုကြီးရွှေပါ ၂ နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ	...	၈၃၃
ကိုကြွယ်ပါ ၂ နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ	...	၈၃၈
ကိုစံဖြူ နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ	...	၃၁၀
ကိုတင်လှပါ ၃ နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ	...	၅၉

စာမျက်နှာ

ကိုမင်းလွင်နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ		၁၃၆၁
ကိုသိန်းအောင် (ခေါ်) သိမ်းပါ ၂	နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ	 ၃၁၃
ကိုအောင်ထွန်းပါ ၃		
ကိုသိန်းပါ ၂ နှင့် ဦးသိန်းပါ ၂		၈၄၁
ကိုသိန်းအောင်ပါ ၅ နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ		၅၇၇
ကိုအေး (ခေါ်) ကိုရေအေးနှင့် ဒေါ်ဖိုးသင်ပါ ၃		၁၁၅၁
ကြက်ဖ (ခေါ်) မောင်တင်မြင့်နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ		၈၄၅
ချီချီမြင့် (ခေါ်) ဦးချင်းမြင့်နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ		၈၄၉
ချန္တရီကာမစ္စရာ နှင့် ချိုကူအဟီး (ရ်)...		၁၁၅၅
ချောင်အိထုံး (ခေါ်) ဦးအေးထွန်းနှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ		၁၁၅၉
ဂရားပရားဆပ်နှင့် ဦးကျော်ရွှေ		၁၁၆၃
ငမဲ (ခေါ်) ကာဆာပါ ၃ နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ		၆၂
စီရာဂျာဂိုပေါပါ ၂ နှင့် ဦးတင်တော်ပါ ၃		၁၁၆၇
စူလတန်အာမက်နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (ဦးခင်မောင်ညို)		၅၈၃
စောဒမး(လ်)ဖေါပါ ၃ နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ		၆၆
စန်းဇန်းမြင့် (ခေါ်) မတင်မြင့် နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ		၁၁၇၃
ဆက်နာဘိဘိနှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ		၃၂၀
ဆလိန်မာနှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ		၇၄
ဆာလ်မာခါတွန် (ခေါ်) မခစာရင်နှင့် ဦးမြ		၈၅၃
တင်တင်ဦးဘရားသားနှင့် ဇေတုတိုးချစားသူများ ဒုတိယမှတ်ပုံတင်အရာရှိ		၁၃၆၆
ဒေါ်ကွန်နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ		၃၂၄
ဒေါ်ကြည်နှင့် ဒေါ်ပုပါ ၇		၁၁၇၉
ဒေါ်ကြည်ကြည်နှင့် နိုင်ငံတော် သစ်ထုတ်လုပ်ရေးအဖွဲ့ပါ ၂		၈၅၆
ဒေါ်ခင်နီနှင့် ဒေါ်အေးလုံး (ခေါ်) နေ့စိန်ကြည်		၇၈
ဒေါ်ခင်သန်းပါ ၅ နှင့် ဒေါ်ဖိုးသိန်း		၃၂၇
ဒေါ်ခင်လေးပါ ၆ (ကွယ်လွန်သူ မဖွဲ့တာ ဂျိန်းမာတင်နီ၏ အမေ့စား အမေ့ခံများဖြစ်ကြသော) နှင့် မစ္စအယ်လန်နာနှင့်မာတီနီပါ ၂		၁၃၇၁

စာမျက်နှာ

ဒေါ်ငွေရင်နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ			၈၆၁
ဒေါ်ငွေသီးပါ ၁၁ နှင့် ဦးဖေသက်ပါ ၅			၁၁၈၅
ဒေါ်စောနှင့် ကွယ်လွန်သူ အီး၊ အမ်၊ မက်တုန်ပစ္စည်းကိစ္စ			၈၁
ဒေါ်စိန်နက် နှင့် ဦးအရှမ်းပါ ၂			၁၃၈၉
ဒေါ်တင့် (ခေါ်) ဒေါ်စိန်တင်ပါ ၂ နှင့် ဦးဘသောင်းပါ ၆			၈၆၉
ဒေါ်တင့်နှင့် ဒေါ်စိမ်းမိပါ ၁၁			၁၁၉၁
ဒေါ်တင့်နှင့် ဒေါ်သန်းမေပါ ၄			၁၁၉၇
ဒေါ်တင်မေပါ ၈ နှင့် ရာဟိမာဘီဘီ			၈၆
ဒေါ်တင်မြင့်နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ			၅၈၆
ဒေါ်တင်လှနှင့် ရှိတ်(ခ်)ဒါဝတ်			၈၆၅
ဒေါ်မမလေးနှင့် ဦးညွန့်ပါ ၃၊ ဦးလှပါ ၃			၁၃၉၅
ဒေါ်မိ (သေသူ) ၎င်း၏တရားဝင် ကိုယ်စားလှယ်များ ၁။ မပု ၂။ မအရှာ ဘီ ၃။ မကြည် ၄။ မဘိ ၅။ မလတ်နှင့် မူ(ရ်)တီး			၈၇၈
ဒေါ်ဖူးတင်နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (မတင်ရွှေ)			၅၈၈
ဒေါ်ဘဲကွပ်နှင့် ချောင်ဒရီဘုရားသားစံ	...		၈၇၄
ဒေါ်ရီနှင့် မအေးကြည်			၁၃၉၈
ဒေါ်လှရင်ပါ ၅ နှင့် ဒေါ်မြမေပါ ၃			၉၈
ဒေါ်သဲရင်နှင့် ဦးထွန်းဥာဏ်ပါ ၁၇			၅၉၁
ဒေါ်သန်းတင်နှင့် ဒေါ်အုန်းတင်			၃၃၂
ဒေါ်သန်းတင်နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ			၃၃၆
ဒေါ်သိန်းရင်နှင့် ဦးထွန်းရင်			၉၅
ဒေါ်အေးကြည်ပါ ၃ နှင့် နာသားဆင်း			၁၄၀၂
ဒေါ်အေးချိုနှင့် အက်(စ်)၊ အမ်၊ ရွှေကတ် (ခေါ်) မောင်အောင်မြင့်			၃၃၉
ဒေါ်အေးစိန် မတင်ရီ မတင်ရီ နှင့် ဒေါ်အေးစိန်			၃၄၄
ဒေါ်အေးစိန်ပါ ၂ နှင့် ဦးနဝင်း			၈၈၂
ဒေါ်အေးဆင့်နှင့် တွဲဘက်အမြတ်တော်ခွန်မင်းကြီး			၈၉၁
ဒေါ်အေးတင်နှင့် ဦးဒါဝတ်	...		၃၄၉
ဒေါ်အေးလှနှင့် ကိုမောင်လွင်	..		၁၂၀၅

	စာမျက်နှာ
ဒေါ်အုန်းချင်နှင့် ဒေါ်ငွေချို	၈၉၃
ဒေါ်အုန်းနှင့် ဒေါ်အုန်းကျင်	၁၀၄
ဒေါက်တာ ဒီ၊ စီ၊ ဒက်(စ်)နှင့် ပဉ္စသီးထိန်းဝန်း၊ တရားရုံးချုပ်	၁၀၈
နိက္ခာန်ကယ် (ခေါ်) သာထွန်းဘောင်နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ	၃၅၂
နိုင်ငံတော် ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဘဏ် (ဟင်္သာတဘဏ်) နှင့် ဦးဆက်	၁၂၁၀
ပါ ၃	
ပီ၊ အာ(င်)၊ မဇ္ဈိမဒေသ ၂ နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (ဦးကိုကိုလေး)	၃၅၆
ပါဘာသီပါ ၅ နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ	၁၁၁
ပီ၊ အယ်၊ ကေ၊ ဒီးယားပါ ၄ နှင့် ဘဏ္ဍာတော်မင်းကြီး	၈၉၈
ပဉ္စသီးထိန်းဝန်းနှင့် ဒေါ်အုန်းချင်	၃၆၀
ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ ကောက်ပဲသီးနှံ ရောင်းဝယ်ရေးအဖွဲ့ နှင့် ပြည် တော်သားဆန်စက်၏ အစုစပ်ဖြစ်သော ၁။ ဂေါ်ရှောင်လင်(မ်) ၂။ တန်စိန်ဟုတ်	၅၉၈
ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံနှင့် ကိရိယာ	၅၉၆
ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံနှင့် ကေ၊ စီ၊ ကိုတတ်	၉၀၉
ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံနှင့် ကိုထွန်းချစ်	၃၆၆
ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (ဦးမျိုးသိမ်း) နှင့် ကိုဝမ်ဘင် (ခေါ်) စိန်ဝင်း	၉၀၅
ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ နှင့် ကိုကြည်ပါ ၈	၁၄၀၈
ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ နှင့် ဆက်ကားမက်ပါ ၆	၁၄၁၁
ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ နှင့် နော်ခွန်ဇော်ဘာ	၁၄၁၇
ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ ကိုသန်းဇေ (ခေါ်) ပိဂျီတာရွှန်း နှင့် မခင်ဂျီ	၆၀၇
ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ နှင့် မောင်ဟန်ကြီး၊ မောင်ကျော်မောင်	၁၁၄
ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ နှင့် မောင်ထွန်းစိန်	၁၄၂၅
ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ နှင့် မောင်ထွန်းမြင့်	၉၁၅
ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ နှင့် မောင်ဘ	၁၄၂၈
ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ နှင့် မောင်ဘဦး	၁၄၃၂
ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ နှင့် မောင်မိုး (ခေါ်) မောင်သိန်း	၁၂၁၄
ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ နှင့် မောင်ရွှေ (ခေါ်) မောင်ရွှေပါ ၂	၆၁၆

စာမျက်နှာ

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (မန်းဘစိန်) နှင့် မောင်ရွှေဝင်း		၉၁၈
ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ နှင့် မောင်ပိုင်း		၁၄၃၅
ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ နှင့် မောင်အောင်သိန်း		၃၆၈
ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (ဟာဘီဘူလာ) နှင့် အိဒ္ဒဂေါပု		၃၇၃
ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ တော်လှန်ရေးအစိုးရ နှင့် ဦးစံင်း		၉၂၆
ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (ဦးဇော်တောင်) နှင့် ဦးစံသိန်းပါ ၃		၉၃၂
ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ နှင့် ဦးစိန်ခိုင်		၁၂၁၉
ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ နှင့် ဦးဘလှပါ ၄ ဦး		၁၄၃၇
ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ နှင့် အွန်ချင်ရင် (ခေါ်) ဦးဘိုးရင်		၉၂၁
ဗိုလ်ငြိမ်းမောင် နှင့် မအုန်းမြင့်		၁၂၂၂
ဗိုလ်မှူး ခင်မောင်ကြီးနှင့် ဗိုလ်မှူး ဇော်ထွန်းတို့ကိစ္စ		၉၃၉
ဘနာစရီးလာလတ်ဆာရီးယား နှင့် ဦးစံဆင့်		၉၄၄
ဘမောင် (ခေါ်) ဘီမာ နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ		၉၄၇
ဘာဘူဘာဂန်ဒတ်(စ်) နှင့် ဦးချန်နား		၉၅၀
မခင်ရီ နှင့် မောင်ချစ်ပို (ခေါ်) မောင်သန်းထွန်းဦး		၃၇၆
မခင်ညွန့် နှင့် ဦးချစ်ဆိုင်		၁၁၈
မခိန်ရင်ပါ ၂ နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (ဦးဘဇယား)		၃၈၁
မခင်ညွန့်ပါ ၂ နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ		၁၂၀
မရီရပ်ပါ ချစ်တီးသားပါ ၃ နှင့် ဆာရီဗရာဂျာနာရင်ဒတ်စီမံကိန်းပါ ၅		၁၂၂၉
မရွက် (ခေါ်) မကွက် နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ		၉၅၄
မလှတင် နှင့် ဆရာအိဗရာဟင်ပါ ၃		၁၂၃၃
မသန်းသန်းဆင့် နှင့် ရှုရပ်ကွမ်		၁၄၄၄
မသန်းသန်းမြင့် နှင့် ဌိတ်အာရပါအလီ		၉၆၀
မသိန်းမေပါ ၃ နှင့် ဒေါ်ဂုဏ်ပါ ၂		၁၂၃၅
မူစတာပါ နှင့် ကူ(လ်)စွန်းဘီဘီ		၉၆၆
မူဆာအက်(စ်) မငါးပါ ၂ နှင့် ဦးထွန်းမြတ်		၆၁၉
မိုဟာမက်ဟူစိန် (ဆောင်း) ပါ ၂ နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ		၁၅၀၉

ဓာယုတ်ဒုာ

မက်သား၊ ရှန်ကီလာအင်ဆန်း နှင့် အခွန်စည်းကြပ်ကောက်သံ့ စစ်ဆေး ရေးအပူ	၃၀၅
မစ္စတာ ဂျူ၊ ဘီအိုက်(စ်) နှင့် မဇိန်ဝိန်	၉၇၅
မဗျစ်ချနုရာမာယာ နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ	၁၄၄၈
မစ္စင်ပရိုတီမာဂို(ဂ်) နှင့် အရှင်မထောက်သေးသကလေးများကိစ္စ	၃၀၉
မဗွက်ဘာရာဂါဂျာကယူဖီ နှင့် တွဲဘက်ကပြန်ခွန်မင်းကြီး၊ ရန်ကုန်	၉၆၉
မိုက်စ (ခေါ်) ပေါက်စ နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ	၁၅၁၄
မောင်ကုလား နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ	၁၄၅၂
မောင်ကို နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ	၄၀၁
မောင်ကောက်ကြီးပါ ၂ နှင့် မမဲ့ပါ ၃	၁၄၅၆
မောင်ကျော်ဆွေ နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ	၄၀၈
မောင်ကျော်နု နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ	၄၁၅
မောင်ကျော်လှ နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ	၄၁၉
မောင်ကြီးလှိုင် (ခေါ်) မောင်အောင်သိန်း နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ	၄၂၄
မောင်ခင်မောင် နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ	၁၄၆၀
မောင်ခင်မောင် နှင့် မအုန်းပါ ၃	၅၇၂
မောင်ခေတ်ထွန်း နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ	၆၂၆
မောင်ချင်းနောင် နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ	၁၂၄
မောင်ချစ်မောင်ပါ ၄ နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ	၄၃၂
မောင်ချစ်လှပါ ၆ နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ တော်လှန်ရေးအစိုးရ	၉၇၈
မောင်ချစ်လှိုင် (ခေါ်) ဒုက္ခ နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ	၄၃၇
မောင်ခွေး နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (ဦးကောင်းဂါ)	၉၈၆
မောင်ခွေး (ခေါ်) မောင်ထွန်းကြည် (ခေါ်) ဧမ္မီတောင် နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ	၄၂၈
မောင်စိုးမြင့် နှင့် မဆွေဆွေအေး	၁၂၉
မောင်စန်းမောင် နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ	၆၂၉
မောင်စံထွန်း နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ	၄၄၁
မောင်စံမြိုင် နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ	၆၃၄

မောင်စိန်ဘုရားသားစံ နှင့် မင်္ဂလာဆောင်ဘုရားမားပေးစေသောစာပေ	၁
မောင်ညွန့်စိန် နှင့် ဦးငြိန်ကြီး	၆၃၁
မောင်ဘင်ဌေး နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ	၆၃၉
မောင်ဘင်ဌေး၊ မောင်ရေ နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ	၇၀၀
မောင်ဘင်ဌေး နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ	၁၀၀၁
မောင်ဘင်မြ နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ	၆၄၄
မောင်ဘင်လှိုင် နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ	၆၅၄
မောင်ဘင်သန်း နှင့် မောင်သွန်းကြည်	၁၃၄
မောင်တင်ဘေး နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ	၁၃၇
မောင်တင်အောင်နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ	၆၆၁
မောင်ဘင်အောင်ပါ ၃ နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ	၁၀၀၆
မောင်တင်အောင်နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ	၁၂၃၈
မောင်တိုက်ဖြူနှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ	၆၇၃
မောင်ထွန်းနှင့် ဦးဆိုင်ပါ ၂	၁၄၆၇
မောင်ထွန်းမြင့်နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ	၄၄၉
မောင်ထွန်းရွှေပါ ၂ နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ	၆၇၇
မောင်ထွန်းလှနှင့် မောင်စိန်ဘွဲ့	၄၅၅
မောင်ထွန်းဝေ နှင့် ဦးကျင်ဟုတ် (ခေါ်) ဦးဇွဲ	၆၈၀
မောင်ပါဝိန်နှင့် ဒေါ်သင်းကြိုင်	၁၀၁၂
မောင်ဘိုးဇွဲနှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ	၆၈၄
မောင်မောင်တင်နှင့် မောင်အုံးချို	၁၀၁၈
မောင်မောင်ရှင်နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ	၁၄၇၁
မောင်မြင့်လွင်နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ	၁၄၇
မောင်မြင့်သန်းပါ ၂ နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ	၁၄၇၄
မောင်ရွှေဝင်းနှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ	၁၄၈၂
မောင်လှ ပါ ၂ နှင့် ဒေါ်မမလေး (ငုန်း၏တရားဝင် ကိုယ်စားလှယ် မောင်ကိုကြီး)	၁၆၀
မောင်လှမြင့်(ခေါ်) မောင်လှမြိုင်နှင့် မောင်သိန်းအောင် ပါ ၂	၁၂၄၂
မောင်ဝင်းနှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (ဆာလီအာမုတ်)	၆၉၁

မောင်သာထွန်း ပါ ၂ နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ		၄၆၅
မောင်သန်းစိန် ပါ ၂ နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ		၁၄၉
မောင်သန်းဌေးနှင့် မပု (ခေါ်) မသန်းရင်		၁၀၂၁
မောင်သန်းထွန်း ပါ ၃ နှင့် ဦးခင်မြင့်ပါ ၂		၁၄၉၁
မောင်သန်းမောင်နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ		၆၉၄
မောင်သန်းရွှေနှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ		၁၅၂
မောင်သန်းကျော်နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ		၁၄၈၆
မောင်သိန်းနှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ		၁၅၈
မောင်သိန်းဟန်နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ		၁၄၉၈
မောင်ဟန်ဝိန် ပါ ၂ နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ		၁၆၃
မောင်ဟန်ညွန့်ပါ ၂ နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ		၁၅၀၂
မောင်အေးနှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ		၁၂၄၈
မောင်အေးမောင်နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ		၄၆၉
မောင်အုန်းမောင်နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ		၁၀၂၈
မောင်အုန်းရွှေ ပါ ၂ နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ		၁၆၆
မောင်အောင်ငြိမ်းနှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ		၄၇၂
မောင်အောင်တင် ပါ ၂ နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ		၁၇၀
မောင်အောင်မောင်း (ခေါ်) မောင်ထွန်းရှိန်နှင့် ကိုဟန်ပါ ၂		၁၅၀၅
ရန်ကုန်သံပုံးစက်နှင့် ဦးစိန်		၁၇၄
ရန်ခိုရန်ကျ(လ်)လိတာနှင့် ဒေါ်သန်း		၄၇၇
ရှားမီးကိတ်မုန့်တိုက်နှင့် ရန်ကုန်မြို့ တွဲဘက်အမြတ်တော်ခွန်မင်းကြီး		၁၂၅၂
ရွှီကိုကရင်း(န်)ဆင်းနှင့် စုရိယာနသ်ဆင်းပါ ၃		၆၉၈
ရွှေပီရော်မာန်ပါ ၂ နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ		၁၅၂၀
လီလောက်ပင်နှင့် ဝင်းနားထရိတ်ဒင်းကမ္ဘာကီ		၁၂၅၅
ဝေစောအောင်နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ		၁၇၆
သည့်ကာလူးအင်ဒတ်(စ်) ကြီးအင် ထရေဒင် အေဂျင်စီ ပါ ၃ နှင့် အဗ္ဗဒူဂျလေ(လ်)ခန်း		၁၂၆၀

စာမျက်နှာ ၁

သည့်အထွေထွေ၊ ခပ်တာနေရှင်နယ် အင်ဂျူးဝါးရင့် ကမ္မဏီ လိမိတက်နှင့် မက်ဆားဒ်သည့်ဘားမိစ် ဝီကော်၊ နှစ်မစ် ဘက်လိမိတက် (ပြည်သူ့ ဘက်အမှတ် ၂၁) ပါ ၂				၁၅၂၅
သန်းသန်းဦး ရုပ်ရှင်ဖြန့်ချိရေး ကမ္မဏီနှင့် ပြည်ထောင်စု ဝယ်ယူဖြန့်ချိ ရေးကမ္မဏီ				၁၀၃
ဟာဂျီ ဦးသိန်းနှင့် ဦးသာဝင်း				၁၂၆၁
အာမက်အိတ်လုဟ်မပါးနှင့် အမ်၊ ချယ်လာဆွာမိ ဆာပေးနှင့် ၁၀ ဦး				၁၅၃၄
အားပုံ (ခေါ်) မောင်သောင်းနှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ				၁၇၉
အက်(၆) ပြီး အာဆွာမိ ပါ ၂ နှင့် ချပ်သင်း ဦးဘတင်				၁၂၇၁
အက်(၆)၊ ဇာမန်နှင့် မက်ဆားရှုဘီဂျင်နရယ်အင် ရွေးဝါးရင့်ကမ္မဏီ လိမိတက်				၁၀၃
အင်ပက်ကာ မိုဟာမက်နှင့် လှဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးဝန်				၄၀၁
အမ်၊ အေ၊ မာမုန်းနှင့် အေ၊ ခီ၊ မာမုန်း ပါ ၅				၁၅၄၀
အောင်ငွမ်းချွန်း (ခေါ်) အောင်ချွမ်း ပါ ၂ နှင့် ဘီ၊ဝိုင်၊စီ၊ ဆပ်ပျာအလုပ်ရုံ				၁၀၃၀
အောင်မြသွင်နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ				၁၀၄၄
အောင်သိန်းနှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ				၄၀၄
ဦးကုလားနှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ				၁၂၇၅
ဦးကိုကိုကြီးနှင့် ကာရာဂျမား				၄၀၀
ဦးကျော်မိန် ပါ ၂ နှင့် ဦးအောင်သိန်း ပါ ၂				၄၉၂
ဦးကျော်ညွန့်နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ				၄၉၆
ဦးကျော်မြင့်နှင့် ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဝန် ပါ ၃				၁၅၄၃
ဦးကျော်မြင့်နှင့် မစ္စတာ ဂျိတ်မိုဟာမက် (ခေါ်) ဦးဟံသိန်း ပါ ၂				၁၀၄၇
ဦးကျော်မြင့်နှင့် မစ္စတာ ဂျိတ်မိုဟာမက် (ခေါ်) ဦးဟံသိန်း ပါ ၂				၁၀၅၀
ဦးကြင်စိန် နှင့် မန္တလေးမြို့၊ အရွှေပိုင်း လဘက်ရည်နှင့် မုံ့ဖိုလုပ်ငန်း ပိုင်ရှင်များ သမဝါယမ ကွန်ကရီးလိမိတက်				၁၀၂
ဦးကြည်နှင့် မောင်ရီ				၇၀၄
ဦးခင်မြင့်ပါ ၂ နှင့် မထန်းထွန်း ပါ ၂				၁၅၄၀
ဦးချစ်တင်နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ				၁၀၇
ဦးချစ်ဖေ ပါ ၂ နှင့် ခေါ်မြဝေ				၇၁၀

• အမျက်ခွာ

ဦးစုနှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ			၁၅၅၄
ဦးစိုးတင်နှင့် ချိုင့်အလုပ်သမားလျော်ကြေးမင်းကြီးသထုံမြို့			၇၁၈
ဦးစောမောင် ပါ ၂ နှင့် အောကောအင်(မ်)၊ ချွေလေမံ(ခေါ်) ဦးစောအောင်			၁၀၅၅
ဦးစောမြ ပါ ၆ နှင့် နိုင်ငံတော်ကူးသန်းဆောင်းဝယ်ရေးဘဏ်၊ ပြည်မြို့			၁၂၇၉
ဦးစောဝင်း ပါ ၁ နှင့် အထူးတရားသူကြီး (၁) ပါ ၂ (အထူးစုံစမ်းရေးဥပဒေ အက်ဥပဒေ၊ ရန်ကုန်မြို့)			၅၀၈
ဦးစံနှင့် မလှချစ်ပါ ၃			၅၁၃
ဦးစံတင်နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ			၇၂၃
ဦးစံတင်နှင့် ဦးတိ			၁၅၅၉
ဦးစိန်တင်နှင့် ဦးဝင်းရွှေ			၁၂၈၃
ဦးစိန်သား နှင့် ခေါ်ကြည်ကြည် ပါ ၂			၁၅၆၆
ဦးညို နှင့် ခေါ်ဘုန်းတင် ပါ ၂			၁၅၇၀
ဦးညို ပါ ၄ နှင့် ဦးအုန်း ပါ ၁			၁၀၆၀
ဦးတင်ထွဋ်နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ			၁၉၂
ဦးထွန်းစိန်ပါ ၂ နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ			၁၉၆
ဦးထွန်းစိန်နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ			၁၀၆၆
ဦးထွန်းမောင် ပါ ၃ နှင့် ဦးအုံကြာ			၅၁၇
ဦးထွန်းမြင့်နှင့် ဦးသက်ညှင်			၁၅၇၄
ဦးထွန်းမောင်နှင့် မသန်းရီ			၁၂၈၇
ဦးပညာဇောတ ပါ ၃ ဦးနှင့် ဦးဥာဏိက ပါ ၂ ဦး			၅၂၀
ဦးပါဇော်နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ			၂၀၀
ဦးပုဂံ ပါ ၂ နှင့် ဦးလှမောင် ပါ ၂			၁၂၉၃
ဦးပန်းအေးနှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ			၅၂၇
ဦးပိန်ပါ ၂ နှင့် ဦးဘသစ် ပါ ၂			၁၂၉၈
ဦးပိုက်နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ			၁၅၈၁
ဦးပေတင်နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ			၁၀၆၉
ဦးဘဇေ ပါ ၆ နှင့် မချိုတိ (ခေါ်) မညွန့်ပါ ၂			၇၂၇
ဦးဘမောင်နှင့် မောင်စိန်ရံ ပါ ၂			၁၀၇၅
ဦးဘလှနှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ			၁၅၈၅

စာမျက်နှာ

ဦးဘိုးရွှေနှင့် မောင်မြင့်လှိုင်		၂၀၄
ဦးမောင် ပါ ၂ နှင့် ဦးအောင်ထွန်း ပါ ၂		၁၃၀၃
ဦးမောင်ကလေး ပါ ၄ နှင့် ဒေါ်စိန်နု (ခေါ်) ဒေါ်နုမေ		၁၃၀၉
ဦးမောင်ဆွေနှင့် ဦးတူမို ပါ ၂		၁၃၃၀
ဦးမောင်ညိုနှင့် ဒေါ်အေး (ခေါ်) မောင်အေးမောင် ပါ ၁၉		၁၅၈၈
ဦးမောင်မောင် ပါ ၂ နှင့် နော်အယ် (လ်) လာ အောင်ရ (ခေါ်) ဒေါ်အေးခင်		၂၀၆
ဦးမောင်မောင်နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ		၇၃၂
ဦးမြဘူး ပါ ၂ နှင့် ဒေါ်သန်းကြွယ်		၁၀၈၃
ဦးမြင့်အောင်နှင့် ရေကြောင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးအဖွဲ့ ပါ ၁၁		၁၃၃၅
ဦးရှင်နှင့် ဦးဝံအောင် ပါ ၂		၂၁၁
ဦးရွှေနှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (ဒေါ်အေးခင်)		၁၀၈၈
ဦးလှထွန်းနှင့် ဦးထီ		၁၅၉၉
ဦးလှထွန်းနှင့် ဦးအောင်စိုး		၁၆၀၃
ဦးလှမြိုင် နှင့် ဗုဒ္ဓသာသနာ့နဂ္ဂဟအဖွဲ့၊ ၎င်း၏ အတွင်းရေးမှူး ဦးလှစိန်		၇၃၆
ဦးလှသိန်းနှင့် ဦးကံညောင်		၁၀၉၁
ဦးဝင်းပေနှင့် မောင်တင်သိန်း		၁၀၉၇
ဦးသန်းညွန့်နှင့် ဦးသိန်း ပါ ၂		၁၁၀၁
ဦးသန်းခိုင်နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ		၁၆၀၉
ဦးသိန်းဇံနှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (ဦးသန်းမောင်)		၁၁၀၆
ဦးသိန်းဝေနှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (ဦးဘကြီး)		၅၃၂
ဦးသိန်းဟံနှင့် ဦးဘသိုက် ပါ ၂		၁၁၁၁
ဦးသောင်းညွန့်နှင့် ဦးတင်အေး		၁၃၄၁
ဦးသွယ် ပါ ၂ နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (ဦးစံတိုးမြင့်)		၂၁၆
ဦးအေး ပါ ၂ နှင့် ဦးချစ်ခင်		၂၂၀
ဦးအေးကြီးနှင့် ဦးသန်းဇွေ ပါ ၂		၁၁၁၇
ဦးအေးမောင်နှင့် ကိုကျင်သိန်း		၁၆၁၆
ဦးအေးမောင်နှင့် ဦးကြည် ပါ ၃		၇၄၁

ဦးအုန်းမောင် နှင့် ဒေါ်သန်းညွန့်	၁၃၄၅
ဦးအောင် နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ	၇၄၈
ဦးအောင် နှင့် သာဓုဗလင် ပရိဒတ်ရှင်း	၁၁၂၂
ဦးအောင်ထွန်း ပါ ၆ ဦး နှင့် ဦးထွန်းတင် ၊ ကွယ်လွန်သူဒေါ်တုတ်အမွေဆက်ခံသူ	၇၅၅

ညွှန်းချက်

INDEX

နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ်

CHIEF COURT OF BURMA

Acts;

စာမျက်နှာ

BURMA CARRIAGE OF GOODS BY SEA ACT.

———— COMPANIES ACT.

———— INCOME-TAX ACT.

———— INSOLVENCY ACT.

———— STAMP ACT.

BURMESE CUSTOMARY LAW.

CHIN SPECIAL DIVISION (EXTENSION OF LAWS) ACT.

CODE OF CIVIL PROCEDURE.

———— CRIMINAL PROCEDURE

CONTRACT ACT.

COURT FEES ACT.

EASEMENT ACT.

EVIDENCE ACT.

GUARDIAN AND WARDS ACT.

LAND AND REVENUE ACT.

LIMITATION ACT.

MONEY LENDERS ACT.

NEGOTIABLE INSTRUMENTS ACT.

PARTNERSHIP ACT.

PENAL CODE.

PROVIDENT FUNDS ACT.

PUBLIC PROPERTY PROTECTION ACT.

RANGOON CITY CIVIL COURT ACT

———— INSOLVENCY ACT.

SALES TAX ACT.

SPECIFIC RELIEF ACT.

SUCCESSION ACT.

TRANSFER OF PROPERTY ACT.

UNION JUDICIARY ACT.

URBAN RENT CONTROL ACT.

WRIT OF CETRIORARI

ABATEMENT OF APPEALS - Code of Civil Procedure O. 22 R.

2 and 4 - applicability to appeal - Abatement of appeal - no abatement though the legal representative of the deceased appellant not brought on the record if the right of appeal survives to the surviving appellants- application of the test whether the respondents could sue the surviving appellants in the Trial Court in the absence of the deceased appellant.

MARIAPPA CHETTIAR AND TWO OTHERS v. SHRI
VRAJLAL NARANDAS DESAI AND FOUR OTHERS

780

ACT OF GOD OR VIS MAJOR - Carriage of Gunnies by Sea - loss of the gunnies - Suit for compensation - whether the written contract of agreement is enforceable in law - Act of God as defence- whether the agreement is void under s. 23 or 56 of the Contract Act.

THE STATE AGRICULTURAL MARKETING
BOARD v. AUNG TRADING CO.

262

ADVERSE POSSESSION - Suit for ejectment - plea that permission was given by the owner to construct permanent buildings - Easements Act - a sufficient defence against the ejectment - Suit for ejectment - plea of adverse possession - constitution of adverse possession - physical exclusive, open and hostile with intention to hold for himself as owner.

U PE AND TWO OTHERS v. SAO PO KHAM [BY HIS
AGENT DAW TIN MAY, SAO TUN PHA (MINOR)
BY HIS FRIEND SAW PO KHAM]

816

AMENDMENT OF WRITTEN STATEMENT - City Civil Court Act, s.25
- amendment of written statement.

MA DOROTHY ၊ U HAN

13

APPEAL AGAINST AN ORDER OF DETENTION IN THE BORSTAL SCHOOL
- Whether the appeallies to the Court of Sessions.

LET HPWA ၊ THE UNION OF BURMA

11

APPLICATION FOR SUCCESSION CERTIFICATE - Grant of succession certificate - a temporary arrangement enabling the grantee to realize the assets - nominee to receive gratuity from Government - whether he/she gets an absolute title to it - Whether such nomination a testamentary disposition under Burmese buddhist Law - different from life insurance and provident funds - separate living whether ruptures filial relations.

KO AYE ၊ MA KHIN SAW WIN AND FOUR OTHERS

1350

APPLICATION TO SET ASIDE AN EXPARTE DECREE - running of time meaning of substituted service.

MR. B GHOSH ၊ R.R. DEY

244

APPLICATION TO SET ASIDE EXPARTE DECREE - Summons duly served on the wife - onus to establish sufficient grounds for non - appearance running of time where the defendant is duly served with summons.

U AUNG MYINT ၊ U HOE .

278

ARREST BEFORE JUDGEMENT - Code of civil Procedure O.38 , Rule 1
- arrest before judgment - whether an agent can be arrested before judgment in a suit against his principal.

V.E.R.M.AR. CHETTYAR ၊ U MYA SHWE

569

BONA FIDE REQUIREMENT OF THE PERMISES FOR CONSTRUCTION BUILDING - Urban Rent Control Act, 1960 - land in possession of Receiver - sale of land by the original owner - whether the buyer obtained good title over the land whether the transferee can claim rent from the occupant of the premises -

bona fide requirement of the premises construction of building.

U AKYIT KAW v. DAW NGWE THEIN

271

BURMA COMPANIES ACT - Winding up of company - Burma Companies Act, s. 235 - inquiry into the conduct and acts of directors - surrender and forfeiture of shares entails reduction of capital - can do with the sanction of the Court - commission of acts of misfeasance - assessment of compensation on the loss suffered by the Company - neither wrong nor unreasonable - acts of directors do not call for benefits of s. 281 Burma Companies Act.

ZAKARIAKHAN by his L/R MR. MOHAMMED KHAN
AND TWO OTHERS v. THE OFFICIAL LIQUIDATOR,
CHIEF COURT BUILDING RANGOON

304

BURMA INCOME - TAX ACT - Specific Relief Act, s. 45 - jurisdiction of the Court limited to cases of clear breach of duty to do or forbear from doing - Burma Income - tax Act, s. 30, proviso 4 - exercise of discretion by the Income-tax Assessment, Collection and inspection Board - correctness not to be challenged - party not to be directed has to exercise the discretion.

THE BANK OF CHETTINAD LIMITED v. THE
INCOME - TAX ASSESSMENT, COLLECTION
AND INSPECTION BOARD, RANGOON

806

BURMA INCOME - TAX ACT - Certiorari - application for a writ of - The Burma Income - tax Act, s. 23 exercise of revisional power by the Additional Commissioner of Income - tax merging of the appellate order of the Appellate Assistant Commissioner and that of the assessment order of the Income-tax Officer - to be questioned only under s. 33A - proviso to s. 33 subject to the substantive part of the section.

OUNG SEIN CHIT v. THE ADDITIONAL COM
MISSIONER OF INCOME - TAX, BURMA, RAN-
GOON.

800

ညွှန်းချက်

BURMA INCOME - TAX. S 66 (2) - the best of judgment assessment - Income of the assessee from undisclosed sources - construction of the President Cinema - reliance on valuation of assessors and other reports in making the assessment - whether it can be said the assessments were made perversely or in the absence of evidence - estimated income used up in the construction for that year itself - Burma Income - tax Act.s. 37 - burden of proof.

U KYAUK SEIN ၊ THE ADDITIONAL COMMISSIONER OF INCOME - TAX BURMA

1142

BURMESE BUDDHIST SPOUSES - impleading the wife as a party defendant - loan taken for the benefit of the joint family business - liability of the wife for the debt contracted by the husband.

STATE COMMERCIAL BANK ၊ U PO DAN
AND SIX OTHERS

252

BURMESE CUSTOMARY LAW - Succession - application by the grand children of the father of adoptee - application by the younger sister of the adoptee - propinquity of the relationship of the rival applicants to the adoptee.

MAUNG KHET AND TWO OTHERS ၊ MA YIN

27

CHIN SPECIAL DIVISION (EXTENSION OF LAWS) Law - Suit for recovery of share capital - a receipt granted acknowledging the receipt of money - no stipulation regarding the time for payment - Article 120 of the limitation Act - Chins Special Divisions (Extension of Laws) Act - Notification No.23 of the chin Affairs Council - granting of relief on the principles of justice, equity and good conscience.

J. SANG NING ၊ U YA LIK .

776

CIVIL PROCEDURE CODE - application to set aside an ex-parte decree in a summary suit under O. 37 of the C.P.C. - decree against a dead person - nothing to set aside.

BABU BHAGWANDAS ၊ MESSRS A ABOO
BACKER AND CO..

CODE OF CIVIL PROCEDURE - dismissal order for default of appearance whether the Court should proceed under O 17, R.2 C.P.C

RATANLAL & M.A.P.L. FIRM BY MA AUNG KYI
AND ONE .

248

CODE OF CIVIL PROCEDURE. O VI, Rule 17 - amendment of plaint under permission for - whether permissible.

MESSRS. WILLIAM JACKS AND CO. LTD. &
YANGON PALLADIUM AND FIVE OTHERS .

32

CODE OF CIVIL PROCEDURE, O. VI Rule 17 - amendment of pleadings - at any stage of the proceedings - whether proposed amendments to be underlined in red ink - principles for guidance in allowing amendments.

THE BANK OF COMMUNICATIONS & KHIN
COMPANY

811

CODE OF CIVIL PROCEDURE ORDER VIII, Rule I - whether the defendant bound to present written statement - farming of preliminary issue.

DAW SAW NYUN & MA HLA KYIN

760

CODE OF CIVIL PROCEDURE ORDER XXI, Rule 29- stay of execution- suit by land lord against tenant for recovery of arrears of rent- suit by tenant for recovery of money given as security - application for stay of execution by tenant.

DAW OHN KHIN & U KYIN SEIN

547

CODE OF CIVIL PROCEDURE ORDER 21, RULE 40 - EXECUTION OF DECREE - application for imprisonment of the judgment debtor - O. 21. R. 40 C. P. Code and Proviso to s.51 C.P.C- when the Court has power order imprisonment

U AUNG THEIN & U THAN HTUT AND ONE

281

CODE OF CIVIL PROCEDURE O.26 Rule 5- issue of commission for examination of witness residing abroad- whether evidence relevant and essential for the proper decision of the suit- whether application is bona fide.

MA THAN AND ONE V. MATHEWS JOSEPH.

239

CODE OF CIVIL PROCEDURE, O.33 R.6- application to dispauper- 0.33 R. 2 (1)- obtaining leave to sue as pauper under- duty to show that all the property consists of the items set out and valued in the schedule to the petition - fraudulent suppression in the disclosure of assets - dismissal of the petition.

U PO DAUNG V. PEOPLES' BANK NO.19

821

CODE OF CIVIL PROCEDURE, O.38 R. 5 and 6 - test for furnishing security or in default attachment before judgement in a promissory note suit.

DAW MYAT MAY AND CO. V. SEIN TUN AND PE THAN CO. AND TWO OTHERS .

7

CODE OF CIVIL PROCEDURE CODE, O.41 Rule 27 - additional evidence- admission after the appreciation of evidence on record to enable to pronounce judgment or for any substantial cause- whether it can be exercised before the appeal is heard on merits.

DAW HLA YIN AND ONE V. U MAUNG SEIN AND TWO OTHERS .

539

CODE OF CIVIL PROCEDURE, ORDER 41 Rule 31 - Judgment of the 1st appellate Court - what it should contain.

U AYE MAUNG V. U BA TUN AND ONE

284

CODE OF CIVIL PROCEDURE S.24 - transfer of suits and execution proceedings.

U MAUNG MAUNG AND TWO OTHERS V. MA TALOK MA

48

CONTRACT ACT - Suit for specific performance of Contract - oral contract between the parties-whether the contract has been proved - whether the appellate Court is justified in disagreeing with the finding of the trial Court-intention of the party determining factor-whether or not time was the essence of the contract-whether the suit is time - barred.

U JAMA ၊ MA BI.

288

CONTRACT ACT - Suit for Recovery of loan on a promissory note - debt barred by Limitation-acknowledgment of the loan with a promise to pay-whether the document is a pro-note or an acknowledgment of the debt-a promise to pay a barred debt comes under s. 25 sub-s(3) of the contract Act whether to be stamped under No. 5(c) of schedule I of the Burma Stamp Act as amended by Act No. 28 of 1957 whether admissible in evidence.

THE BANK OF COMMUNICATION ၊ KHYN COMPANY

255

COURT FEES ACT,s.5 - reference by Registrar of the Original Side - No. II of Schedule I of the Court fees Act- complete assets and properties of the deceased to be shown in the Annexure A-S.191 (1) of the Court Fees Act-applicant to file a valuation of the property in the form set forth in the Third Schedule- Rule 4 of the Rules of Procedure in the Grant of Letters of Administration of the Rules and Order of the High (chief) Court-affidavit of valuation and affidavit or certificate of valuation of immovable property to accompany the application.

IN THE MATTER OF THE ESTATE OF U KYAW GAUNG ၊ DAW NYUNT.

769

COURT FEES ACT, - Transfer of Property Act,s 53 -a representative suit for declaration that a deed of gift is not binding upon the plaintiffs - whether a suit for mere declaration is maintainable - whether Court fees is payable under s.7 (iv) (c) of the Court Fees Act-suit by creditors burden of proof fraud on the creditors-shifting of the burden to the debtor.

H.T AHUJA AND SEVEN OTHERS ၊ P.C.GHOSH (deceased) AND TWO OTHERS .

228

COURT FEES ACT, Article 17 Clause vi of Schedule II - suit for ejectment of a licensee - plaintiff at liberty to put his own valuation - erroneous framing of issue ground for revision.

U PYU AND ONE ၊ U NGWE TUN AND ONE.

51

CRIMINAL PROCEDURE CODE - s.33 - Penal Code s.420 - conviction under - fine or in default to suffer imprisonment - Code of Criminal Procedure s.33 - imprisonment in default of payment of fine not to exceed one-fourth of the period of imprisonment which magistrarte is competent to pass Penal Code. s. 65 - imprisonment in default of payment of fine not to exceed one-fourth of the term of imprisonment for the offence.

THE UNION OF BURMA ၊ MAUNG BA SHAW.

1136

CRIMINAL PROCEDURE CODE PENAL CODE s.325-Trial of warrant case as summons case - whether irregularity curable by s. 537 Criminal Procedure Code - enhancement of sentence.

THE UNION OF BURMA ၊ MAUNG TIN SEIN.

1139

CUSTODY OF A MINOR SON - Guardian and Word Act, s. 25- application by mother for custody of her minor son-minor too young to be capable of forming an intelligent opinion of or expressing his view - insanity of father- applicant's financial means to look after the child - application not unfit and incapable of retaining the custody of the child.

MA MYINT KYI ၊ U KYAW AND ANOTHER

551

EXECUTION OF CONSENT- decree - Money - Lender's Act, 1945- carrying on money lending business after the enforcement of the Act but ceasing after a certain period - whether a money - lender within the meaning of the Act- carrying on the business of money - lending after expiry of money- lending certificate - whether to be regarded as a money-lender as defined in S.2(6)- s.9 of the Money - lenders Act- Prohibiting Court from passing any order on the application of a money-lender for execution of a decree - registration of money - lender to be in force- whether relief can be granted when

licence expires before making any order.

B. LADASARIA ၊ U KYI

535

EVIDENCE ACT- s. 145 and 155 (3) - witness unworthy of credit - falsity of statement proved by contradictory statement - by examination of Investigating Officer or admission of the witness statement as exhibit.

P. YAN SOO (A) MAUNG THAUNG NYUN ၊
THE UNION OF BURMA.

43

FRAUDULENT TRANSFER - Suit for declaration that the transfer of a house was void against the creditors - presumption of fraud in case of a voluntary settlement- transferor largely indebted at the time of settlement- transferee to show good faith as well as payment of consideration - whether a gratuitous consideration such as natural love and affection is a "valuable" consideration.

U TUN MIN AND ONE ၊ PEOPLES' BANK NO.22,
RANGOON .

826

INSOLVENCY- BURMA INSOLVENCY ACT s. 4(2) - placing his claim by a claimant before the insolvency Court-determination of the question - whether its decision is final and binding between the parties - whether the claimant can re-agitate the merits of his claim by bringing a regular suit-whether the remedy lies if by way of appeal under s.75. Burma Insolvency Act-grant of leave to appeal - under whether the Court can exercise in favour of a creditor - competency of appeal under s.4 and 75(3) of the Burma Insolvency Act avoidance of transfers under s.53, Burma Insolvency Act-grossly inadequate consideration in the transfer of the house in question - whether the transfer was bona fide- bona fide transfer on account of pressure of a creditor- absence of collusion and of knowledge of the embarrassing circumstances of the debtor- whether the transfer fraudulent within the meaning of s. 53.

MESSRS. BHODIA BROTHERS ၊ FAIZAR
RAHMAN CHOWDHURY AND THREE OTHERS .

784

INTEREST - Suit for recovery of money being the value of bags of groundnuts - no agreement or evidence of usage of trade to justify the award of interest- whether the provisions of the interest Act are applicable - whether interest is payable under s. 61 of the sales of Goods Act.

UNION OF BURMA ၊ U TIN AYE

1356

LAND AND REVENUE ACT - SS 46 - 48 Mortgage by Deposit of title - deeds - sale of one the mortgaged properties by the revenue authorities for arrears of sale tax due.

PEOPLES' BANK NO.II ၊ CHEN SIN SIU AND
TEN OTHERS

36

LESSEE'S DUTY TO PAY RENT WITHOUT DEMAND FROM THE LESSOR
-Suit for Recovery of Rent from tenant - Urban Rent Control Act, 1960 - Transfer of Property Act- notice - no provision to give - Transfer of Property Act, s. 108 (1) to pay rent - duty of lessee.

U MYE ၊ KO TUN YIN AND ONE

297

LIMITATION ACT, - Suit for recovery of possession of a house site-
infructuous sale deed- evidence of possession of the site as purchaser not as licensee - adverse possession from the date of invalid sale- Limitation Act, Article 144.

MA THAN KYI AND SIX OTHERS ၊ DAW GE

556

MALICIOUS PROSECUTION AND ARREST - Suit for recovery of damages
for malicious prosecution and arrests - passing of a cheque which was dishonoured - prosecution for cheating whether reasonable or probable cause for- acceptance of cheque and crediting it into accounts relating to all contracts- cheque found useless - apprehension that fraud had been practised- prosecution in a criminal court - whether answerable in a suit for damages for malicious prosecution - competent legal advice on disclosure of true and relevant facts- whether a valid protection against action for malicious prosecution.

RAMNIRANJAN LHILA ၊ RAMNIRANJANDAS
MAHABIR PRASAD FIRM.

561

MONEY LENDERS ACT, 1945 - Suit for recovery of money due on promissory note- application for dismissal of suit before the conclusion of the trial -Money lenders Act (1945)- framing of several issues- neither expedient nor wise to dismiss suit on one issue.

**GHANSHAMDAS BILASROY AND THREE OTHERS V
MADANLAL SARAF**

1128

NEGOTIABLE INSTRUMENTS ACT s. 4- promissory note- intention of the parties.

KO THAN V DAW SAW MYA .

234

PARTNERSHIP ACT - Suit for recovery of Money due on accounts taken-balance sheet prepared by qualified accountant -failure to point out its incorrectness - no proof of irregularity of erroneousess - whether sufficient to attach liability on the defendant.

H.T. AHUJA AND OTHERS V P.C GHOSH (deceased)
represented by his wife DAW HLA YIN AND DAUGHTER

223

PENAL CODE, s. 376- sentenced to undergo 4 years' rigorous imprisonment and to suffer 20 lashes of whipping - whether appeal lies to the Court of Session or to the Chief Court.

AH TOO V. THE UNION OF BURMA .

PENAL CODE - framing of charge under s.450 - additional charge under s. 326 possible.

MAUNG THEE MYAING (a) LON YUN (a)
KAUNG THA V. THE UNION OF BURMA .

18

PUBLIC PROPERTY PROTECTION ACT, s. (6) (1) - while committing theft of petrol belonging to the People's Oil Industry - arrest of accused - legality or other- wise of the arrest- whether it can affect the question the accused is or is not guilty of the offence charged - whether the conviction is vitiated.

UNION OF BURMA V. MAUNG BA MAI .

300

RANGOON INSOLVENCY ACT, s. 9 (e) - commission of an act of insolvency by the debtor under - Rangoon Insolvency Act, s. 11 (b) - order of adjudication under - burden to show that the Court has jurisdiction to entertain the petition - definition of "ordinarily resided" - proof that the debtor normally or usually ate, drank and slept at the place - requirement by law of clear and unequivocal evidence to adjudicate a person insolvent - proof that the property in question is a dwelling - house Proof that it belonged to the respondent during the requisite period of time.

IN THE MATTER OF RAMNIRAJAN LHILA ၊
DAW THAN

763

RIGHT OF PRIVATE DEFENCE - reasonable apprehension of grievous hurt being caused deceased rushing forwards holding a torch.

MAUNG TIN NYO ၊ THE UNION OF BURMA

22

STAY OF EXECUTION - application by the unsuccessful claimant filing a suit under O. 21, R. 63 C.P.C

U KYIN KHA AND ONE ၊ U SEIN PAW

56

SUIT FOR RECOVERY OF DAMAGES FOR LOSS PADDY - occurrence of loss in a collision - a moving vessel running down a stationary vessel - applicability of doctrine of res ipsa loquitur - burden on the part of the moving vessel to show no negligence on her part - judgment of a criminal Court - whether relevant and binding on a civil Court - liberty of a third party to sue the owner of either vessel.

MINGALA THUKA RICE MILL CO., LTD. BY 1ST
MANAGING PARTNER TAN KU AUN ၊ U THAN
SEIN .

794

UNION JUDICIARY ACT, s. 6 - construction of will - plain and unambiguous language - whether it shall receive its literal construction use of ambiguous words - duty of Court to ascertain the intention of the testator - consideration of surrounding circumstance, testator's family relationship, testator's use of words in a particular sense - construction settled - duty of

Court to carry out the expressed intention of the testator -
whether the law favours intestacy either wholly or partially.

DAW KHIN KYI widow of U Ba (deceased) AND
ONE ၏ DAW MA MA .

541

UNION JUDICIARY ACT s 15 - cause of action - not arising -
wholly within the local jurisdiction of the Court - leave to
sue - the very foundation for exercise of jurisdiction - leave
to sue whether a formal matter of procedure - suit based on
contract.

STATE COMMERCIAL BANK ၏ THIBAW COM -
MERCIAL SYNDICATE LTD. AND ONE

1311

အက်ဥပဒေများ -

ကာလစည်းကမ်းသတ်အက်ဥပဒေ။

ကုန်သွယ်မှုတိုးတက်ရေးဌာန၏ ညွှန်ကြားချက်အမှတ် ၉။

ကျွဲနွားသတ်ဖြတ်ခြင်းတားမြစ်ရေးအက်ဥပဒေ။

ခရစ်ယာန်လက်ထပ်ထိမ်းမြားရေးအက်ဥပဒေ။

ခုံသမာဓိအက်ဥပဒေ။

ငွေချေးငှားသူများအက်ဥပဒေ။

ဆေးဘက်ဆိုင်ရာအက်ဥပဒေ။

တရားမကျင့်ထုံး။

နိုင်ငံခြားငွေလဲလှယ်မှုစည်းမျဉ်းသတ်မှတ်ရေးအက်ဥပဒေ။

နိုင်ငံခြား(မှတ်ပုံတင်)အက်ဥပဒေ။

ပဋိညာဉ်အက်ဥပဒေ။

ပင်လယ်အကောက်တော်အက်ဥပဒေ။

ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းခြင်းအက်ဥပဒေ။

ပြည်ထောင်စုတရားစီရင်ရေးအက်ဥပဒေ။

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ ရုပ်ရှင်အက်ဥပဒေ။

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံသားဖြစ်မှုအက်ဥပဒေ။

ပြည်သူပိုင်ပစ္စည်းကာကွယ်ရေးအက်ဥပဒေ။

ပြည်သူ့ အလုပ်သမားများ၏ အခြေခံရပိုင်ခွင့်များနှင့် တာဝန်များ ပြဋ္ဌာန်း
သည့် ဥပဒေ (၁၉၆၄ ခု)။

ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံအခြေခံဥပဒေ။

ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် အမျိုးသမီးများ အထူးထိမ်းမြားမှုနှင့် အမွေဆက်ခံမှု
အက်ဥပဒေ။

မတရားအသင်းအက်ဥပဒေ။

မဟာမေဒင်ဥပဒေ။

မြို့ပြဆိုင်ရာငှားရမ်းခကြီးကြပ်ရေးအက်ဥပဒေ။

မြန်မာနိုင်ငံ ကုမ္ပဏီများဆိုင်ရာ အက်ဥပဒေ။

မြန်မာနိုင်ငံဆေးဘက်ဆိုင်ရာအက်ဥပဒေ။

မြန်မာဗုဒ္ဓဘာသာဥပဒေ။

မှတ်ပုံတင်အက်ဥပဒေ။

ယေဘုယျစကားရပ်များအက်ဥပဒေ။

ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး။

ရာဇသတ်ကြီး။

ရန်ကုန်မြို့တော် တရားမရုံးအက်ဥပဒေ။

ရုံးခွန်တော်အက်ဥပဒေ။

လူမွဲအဖြစ်ခံယူမှုအက်ဥပဒေ။

လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေး(အရေးပေါ်ပြဋ္ဌာန်းချက်)အက်ဥပဒေ။

လက်နက်(အရေးပေါ်ပြစ်ဒဏ်စီရင်မှု) (ယာယီ)အက်ဥပဒေ။

လယ်ယာမြေနိုင်ငံပိုင်ပြုလုပ်ရေးအက်ဥပဒေ။

လောင်းကစားအက်ဥပဒေ။

လွှဲပြောင်းနိုင်သည့်စာချုပ်လက်မှတ်အက်ဥပဒေ (Negotiable Instruments Act)။

လွှတ်တော်ရှေ့နေကြီးများလက်ခံခြင်း နည်းဥပဒေ။

ဝါဏိဇပဋိပက္ခအက်ဥပဒေ။

ဝင်ကုန်ထွက်ကုန်ကြီးကြပ်ရေးအက်ဥပဒေ။

သီးခြားသက်သာခွင့်အက်ဥပဒေ။

သက်သေခံအက်ဥပဒေ။

အဂတိလိုက်စားမှုတားမြစ်ရေးအက်ဥပဒေ။

အစုစပ်လုပ်ငန်းအက်ဥပဒေ။

အစားအစာနှင့် ဘယဆေး(ပြင်ဆင်ချက်)အက်ဥပဒေ၊ ၁၉၄၉ ခု။

အထက်မြန်မာပြည် မြေနှင့်အခွန်တော်အက်ဥပဒေ။

အထွေထွေလွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်အမိန့်။

အမွေဆက်ခံမှုအက်ဥပဒေ။

အမြတ်တော်ခွန်အက်ဥပဒေ။

အရေးကြီးသောကုန်ပစ္စည်းများနှင့် ဆောင်ရွက်မှုများဆိုင်ရာ အက်ဥပဒေ။

အလုပ်သမားလျော်ကြေးအက်ဥပဒေ။

အုပ်ထိန်းသူများနှင့် အုပ်ထိန်းခံရသူများ အက်ဥပဒေ။

၁၉၅၆ ခုနှစ်၊ ဟိန္ဒူလူမျိုးများ ပစ္စည်းဆက်ခံခွင့် အက်ဥပဒေ။

၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ သီးစားချထားရေးဥပဒေ။

၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ အများနှင့် သက်ဆိုင်သော ပစ္စည်းအာဏာပိုင်စောင့်ရှောက်ရေး အက်ဥပဒေ။

ညွှန်းချက်

ကာလစည်းကမ်းသတ်အက်ဥပဒေ၏ ပဌမဇယားအပိုဒ် ၅၂ - ပဋိညာဉ် စာချုပ် အရ၊ ဆန်ကြိတ်ခွဲရောင်းချသည့် တန်ဘိုးငွေရရှိရန် တရားစွဲဆိုမှု - အစုစပ်အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၄၀ မှတ်ပုံမတင်ထားသည့် အစုစပ်လုပ်ငန်း - လုပ်ငန်းတွင် ပါဝင်သူများ သဘောတူညီက မည်သည့်အချိန်အခါတွင် မဆို ဖျက်သိမ်းနိုင်ခြင်း - အစုစပ်အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၆၉ (၃) နှင့် တရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၃၀၊ နည်းဥပဒေ ၁(ခ)အရ တရားစွဲဆိုခြင်းမှာ မှန် မမှန် နှစ်ဦးနှစ်ဖက် သဘောတူညီချုပ်ဆိုသည့် ပဋိညာဉ်စာချုပ်- ဆန်များကို သဘောတူညီ လက်ခံသည့်ကာလ-ဆန်ကြိတ်ပြီးကြောင်း တင်သွင်းသည့် (Delivery Order)ရရှိပြီး ဆန်များကို အဆင့်အတန်း မှီသည်ဟု သဘောတူညီလက်ခံသည့်နေ့မှသာ လက်ရောက်ရယူခြင်း ဖြစ်သည်ဟု သဘောတူညီချက် - ကာလစည်းကမ်းသတ်ဥပဒေ ပထမ ဇယား အပိုဒ် ၅၂ - ကုန်ဘိုးချေရန်နေ့မှာ ဆန်များကို သဘောတူ လက်ခံသည့် နေ့မှသာစ၍ ရေတွက်ရခြင်း - တရားစွဲဆိုသည်မှာဥပဒေ အရ၊ ခွင့်ပြုသည့် ကာလစည်းကမ်းသတ်အချိန်ကျော် မကျော်။

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ ကောက်ပဲသီးနှံရောင်းဝယ်ရေးအဖွဲ့
နှင့် ပြည်တော်သာဆန်စက်၏ အစုစပ်များဖြစ်ကြသော
၁။ ဂေါ်ရှောင်လင်(မ်) ၂။ တန်စိတ်ဟုတ်

၅၉၈

ကာလစည်းကမ်းသတ်အက်ဥပဒေပထမဇယား၊ ပထမကဏ္ဍ အမှတ် ၁၂၀ နှင့် အကျုံးဝင်ခြင်းရှိ မရှိ -တရားမကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၉၂ (၁) (ခ) - သရက် တောကျောင်းတိုက်ကို ကြီးကြပ်အုပ်ချုပ်ရန် အလို့ငှာရေးဆွဲထားသော စကင်းနည်းလမ်းစည်းမျဉ်း- ဥက္ကဋ္ဌမဟာထေရ်ဆရာတော် ၂ ပါးရွေး ကောက်တင်မြှောက်ရန် အမိန့်နှင့် ညွှန်ကြားချက်များထုတ်ဆင့်ရန် တောင်းဆိုခြင်း - ကာလစည်းကမ်းသတ်အက်ဥပဒေ ပထမဇယား၊ ပထမကဏ္ဍအမှတ် ၁၂၀ နှင့် အကျုံးဝင် မဝင် - ရွေးကောက်ပွဲပြုလုပ်ရန် လိုအပ်ခြင်း - စကင်းနည်းလမ်းစည်းမျဉ်းမှာပါသည့်အတိုင်း မဲဆန္ဒ စာရင်းပြုလုပ်ရန်လိုခြင်း၊ ၎င်းတွင် ဖော်ပြထားသည့် အရည်အချင်းနှင့် ပြည့်စုံမှသာ ဥက္ကဋ္ဌ မဟာထေရ်ဆရာတော်နှင့် နာယကဆရာတော်များ အဖြစ် ရွေးကောက်တင်မြှောက်နိုင်ခြင်း။

ဦးပညာဇောတ ပါ ၃ ဦး နှင့် ဦးဉာဏိက ပါ ၂ ဦး

၅၉၀

ကာလစည်းသတ် အက်ဥပဒေ၏ နောက်ဆက်တွဲ အပိုဒ် ၁၂၀ ကိုမည်သည့် အခါ အကျုံးဝင်ခြင်း - အမွေစား အမွေခံများဖြစ်သည့် အလျှောက်ဖက်စပ် ပိုင်ဆိုင်ကြကြောင်း မြွက်ဟချက် ဒီကရီတရပ်ချမှတ်ပေးရန် တရားစွဲဆိုမှု - မူလရုံး၌ အမွေစားအမွေခံများအဖြစ်အခင်းဖြစ်မြေ့ကွက်ပေါ်၌ ပိုင်ဆိုင်ခွင့်ရှိသည်ဟု အဆိုပြုခြင်း မရှိခြင်း မူလ ပိုင်ရှင်၏ သားသမီးများမှ တဆင့် ဆင်းသက်ပိုင်ဆိုင်လာကြောင်း တင်ပြခဲ့ခြင်း - မူလအဆိုလွှာ သည်မူဖြစ်ကြောင်းခြင်းရာများနှင့် တိတိကျကျမကိုက်ညီခြင်း- အောက်ရုံး ဒီကရီကို ပယ်ဖျက်ရန်အကြောင်း ရှိ မရှိ - ကာလစည်းကမ်းသတ် အက်ဥပဒေ၏ နောက်ဆက်တွဲ အပိုဒ် ၁၂၀ နှင့် အကျုံးဝင် မဝင် - လက်ရှိဖြစ်သော ပစ္စည်းနှင့် ပတ်သက်၍ ခွဲဝေပေးရန် တောင်းဆိုခြင်း မရှိခြင်း - ပစ္စည်းပေါ်၌ ပိုင်ဆိုင်ခွင့်ရှိကြောင်း မြွက်ဟဖော်ပြချက် ဒီကရီ တရပ်ချပေးနိုင်ခွင့် ရှိ မရှိ - သီးခြားသက်သာခွင့် အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၄၂ - မူလရုံး၏ အဆုံးအဖြတ်ကို အယူခံရုံးသည် သာမန်အားဖြင့် ဝင်ရောက်စွက်ဖက်လေ့ ရှိ မရှိ - အမိန့်ချမှတ်ပေးသင့် မပေးသင့်ဆိုသောပြဿနာနှင့် ပတ်သက်၍ သဘောကွဲလွဲကာမျှဖြင့် ဝင်ရောက်စွက်ဖက်ခြင်း ပြုသင့် မပြုသင့်။

ဒေါ်ကြည် နှင့် ဒေါ်ပု ပါ ၇

၁၁၇၉

ကာလစည်းကမ်းသတ် အက်ဥပဒေအပိုဒ် (၁) အပိုဒ် (၁၂၀) - အာမခံအဖြစ် တင်သွင်းထားသည့် ငွေကို ပြန်လည်ရရှိရန် တရားစွဲဆိုမှု - တင်သွင်းထားသည့် ငွေမှာ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၀ အရ ငှားရမ်းသူက တောင်းဆိုနိုင်သည့် တလအတွက် ငှားရမ်းခ ဖြစ်ရခြင်း- ကာလစည်းကမ်းသတ် အက်ဥပဒေအပိုဒ် (၁) အပိုဒ်(၁၂၀) သို့သာ အကျုံးဝင်ခြင်း - ၆ နှစ်အတွင်း တရားစွဲဆိုနိုင် ခွင့်ရှိခြင်း။

ဘာဘူဘဂဝန်ဒတ် (စ်) နှင့် ဦးချန်နား

၉၅၀

ကာလစည်းကမ်းသတ်အက်ဥပဒေပုဒ်မ၁၄၄ - မြေလက်ရောက်ရလိုကြောင်းတရား စွဲဆိုမှု - အမွေပုံပစ္စည်း - နှုတ်ဖြင့် မိသားစုစီမံမှုအရပစ္စည်းများခွဲဝေ ကြခြင်း - ဥပဒေအရ အတည်ဖြစ် မဖြစ် - အမွေပုံပစ္စည်းအပေါ်

ညွှန်းချက်

လက်ရှိနေထိုင်ခြင်း အခြားအမွေဆိုင်များ၏ ပိုင်ဆိုင်ခွင့်ကို ဆန့်ကျင်၍
နေထိုင်ခဲ့သည်ဟု ဆိုနိုင် မဆိုနိုင် - ကာလစည်းကမ်းသတ်အက်ဥပဒေ
ပုဒ်မ-၁၄၄ အရ ဆန့်ကျင်ဘက် ပိုင်ဆိုင်သူတယောက်ဖြစ် မဖြစ်။

ဦးဘဇေ ပါ ၆ နှင့် မချိုတီး (ခေါ်) မညွန့် ပါ ၂

၇၂၇

ကိုး ဦးကော်မတီ၏ ဆုံးဖြတ်ချက် - စာရင်းရှင်းပြီး ကတိအရ ပေးရန်ငွေကို
ရလိုမှုတရားစွဲဆိုခြင်း - ၉ ဦးကော်မတီမှ အစုစပ်လုပ်ငန်းအတွက်
စာရင်းများကို ၂ဦး နှစ်ဘက်ကြေလည်ရန် ရှင်းလင်းပေးပြီးဖြစ်ကြောင်း
ယူဆနိုင် မနိုင် - လူကြီးများ၏ ဖြန့်ဖြေချက်အပေါ်မူတည်၍ တရားစွဲ
ဆိုရန် ဥပဒေအရ အခွင့်အရေးရှိ မရှိ-၉ ဦးကော်မတီ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်မှာ
ခုံသမာဓိရုံးမှ ဆုံးဖြတ်ချက်ဖြစ်သည်ဟု ယူဆနိုင်ရန် အကြောင်းရှိ
မရှိ - ခုံသမာဓိရုံးအက်ဥပဒေအရ၊ တရားစွဲဆိုခြင်း၊ ပြုလုပ်နိုင် မလုပ်နိုင်။

မောင်ပါပိန် နှင့် ဒေါ်သင်းကြိုင်

၁၀၁၂

ကန်ထရိုက်လုပ်ငန်းနှင့် ပတ်သက်၍ အဆောက်အဦ ဆောက်လုပ်ရာတွင် အသုံး
ပြုသည့် ပစ္စည်းများကို ပေးပို့သဖြင့် ရရန်ရှိသည့်ငွေကို ရလိုကြောင်း
တရားစွဲဆိုခြင်း - သက်သေခံအက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃၄ - စနစ်တကျ
ထားရှိသော စာရင်းအင်းများမှာ သာမန်အားဖြင့် မှန်ကန်သော စာရင်းများ
ဖြစ်ခြင်း - စာရင်းအင်းဖြင့် တစုံတယောက်အား တာဝန်တင်ရှိစေရန်
အလို့ငှာ ထိုစာရင်းအား ထောက်ခံသည့် သက်သေအထောက်အထားရှိရန်
လိုခြင်း - နှစ်ဦးနှစ်ဖက် အကြိမ်ပေါင်း မြောက်မြားစွာ ဆက်ဆံသည့်
စာရင်းမျိုးတွင် စာရင်းသွင်းချက်အားလုံးကို တခုမကျန် ထင်ရှားအောင်
သက်သေထူရန် လို မလို။

ဒေါ်အေးကြည် ပါ ၃ နှင့် နသားဆင်း

၁၄၀၂

ကန်ထရိုက်တင်သွင်းသည့် သဲဘိုးငွေ ရလိုကြောင်း တရားစွဲဆိုမှု - ကိုယ်တိုင်
လက်ခံခြင်း မပြုဘဲ မိမိ၏ အလုပ်သမားအား၊ ချက်လက်မှတ်ထုတ်

ညွှန်းချက်

စာမျက်နှာ

ယူစေခြင်း- ငွေများကို ထုတ်ယူနိုင်သည့် အာဏာပေးထားသူဟု အထင်
ရောက်စေခြင်း - ငွေများကို လက်ခံရယူရန် အခွင့်အာဏာ မရှိဟု
ငြင်းဆိုခြင်းမပြုနိုင် ပြုနိုင်- သက်သေခံအက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၁၅ အရ၊
တားမြစ်ပြီး ဖြစ် မဖြစ်။

ကလပ် (အင်) ဂရိ လီမိတက် ၎င်းအတွက် အထွေထွေမန်နေဂျာ
ဦးတင်ဦး နှင့် ဦးအုန်းဖေ

၈၃၀

ကုန်သွယ်မှုတိုးတက်ရေးဌာန၏ ညွှန်ကြားချက်အမှတ် ၉ - အရေးကြီးသော
ကုန်ပစ္စည်းများနှင့် ဆောင်ရွက်မှုဆိုင်ရာအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၈(၁) - အရေး
ကြီးသော ကုန်ပစ္စည်းဟု သတ်မှတ်ခဲ့သော မြန်မာဆေးရွက်ကြီးကို
သယ်ယူခြင်း - လက်ဝယ်ထားရှိခြင်း - ကုန်သွယ်မှုတိုးတက်ရေးဌာန၏
ညွှန်ကြားချက်အမှတ် ၉ - ပညတ်ချက်များ - ထုတ်ပြန်ခဲ့သောအမိန့်
တို့ကို ကျူးလွန်ဖောက်ဖျက်ခဲ့ခြင်း ရှိ မရှိ။

ကိုသံခဲအောင် (ခေါ်) သံခဲ ပါ ၂၊ ကိုအောင်ထွန်း ပါ ၃ နှင့်
ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ

၃၁၃

ကောက်ချက်သည်အရေးပါအရာရောက်ခြင်း - မြို့ပြဆိုင်ရာဌာနရမ်းခကြီးကြပ်
ရေး အက်ဥပဒေ (၁၉၆၀ ခုနှစ်) ပုဒ်မ ၁၂ (၁) (က)နှင့် (င) -
အိမ်မှ ထွက်ခွာသွားရန် တရားစွဲဆိုမှု - နောက်ထပ် ကောက်ချက်ထုတ်
ပေးရန် လျှောက်ထားခြင်း - အမှုတစ်ခု၏ မှန်ကန်သော အဆုံးအဖြတ်
ပြုရာ၌ ကောက်ချက်သည် အရေးပါ အရာရောက်ခြင်း - တရားလို၏
အဆိုလွှာနှင့် တရားခံ၏ ထုချေလွှာတို့အပေါ် မှီငြမ်းပြု၍ ဆောင်ရွက်
ရခြင်း - အိမ်ရှင် အိမ်ဌာနဆက်သွယ်မှုကြောင်း ဝန်ခံသည့် အမှုမျိုးတွင်
ပိုင်ဆိုင်ခွင့်ပြဿနာကို စိစစ်ရန်လို မလို - တောင်းဆိုထားသည့်
ကောက်ချက်များမှာ အမှုအား မှန်ကန်စွာ ဆုံးဖြတ်ရာ၌ လို မလို။

မစ္စတာ ဂျေ၊ ဘီ၊ အိုက် (စ်) နှင့် မစိန်စိန်

၉၇၅

ညွှန်းချက်

ကျူးကျော်၍ ဆောက်လုပ်ထားသော အိမ်ကို ဖယ်ရှား၍ မြေကို လက်ရောက်
အပ်ပေးရန် တရားစွဲဆိုမှု အကြောင်းခြင်းရာနှင့် ပတ်သက်၍ ပထမ
အယူခံရုံး ၏ ဆုံးဖြတ်ချက် ဒုတိယ အယူခံရုံး၏ ဝင်ရောက်စွက်ဖက်
နိုင်ခွင့်။

ဦးပိန် ပါ ၂ နှင့် ဦးဘသစ် ပါ ၂

၁၂၉၈

က္ခဲနွား သတ်ဖြတ်ခြင်းတားမြစ်ရေးအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၃၊ ပုဒ်မခွဲ ၂ - အမဲသား
တွေ့ရှိသူတိုင်းသည် သက်ဆိုင်ရာ အာဏာပိုင်၏ ခွင့်ပြုမိန့် အရ ၊
သတ်ဖြတ်ခဲ့သည့် က္ခဲနွား၏အသား ဖြစ်သည်ဟု သက်သေထင်ရှားအောင်
ပြသရန် တာဝန်ရှိခြင်း။

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ နှင့် မောင်ဘ

၁၄၂၈

ကြွေးငွေများကို တောင်းခံရန်အတွက် လက်မှတ်ရထိုက်ကြောင်း လျှောက်ထား
ခြင်း - အမွေဆက်ခံရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၃၇၃ (၂) (၃) (၄)အရ၊
အကျဉ်းနည်းအားဖြင့်သာ ဆောင်ရွက်ရန်၊ သမီးနှင့် ဇနီးယှဉ်ပြိုင်
လျှောက်ထားခြင်း။

ဒေါ်အုံး နှင့် ဒေါ်အုံးကျင်

၁၀၄

ကြားကာလအမြတ်ငွေ (Mesne profits)ရလိုကြောင်း တရားစွဲဆိုမှု - အိမ်ရှင်က
ငှားရမ်းခြင်းကို ရပ်စဲကာ အိမ်မှထွက်ခွာသွားရန် တရားစွဲခြင်း -အိမ်
ငှားရမ်းခြင်း ကုန်ဆုံး ပြီးနောက် ဆက်လက်နေထိုင်ခြင်း - ပစ္စည်း
လွှဲပြောင်းရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၁၆ - အိမ်ရှင် အိမ်ငှားဆက်သွယ်မှု
ကုန်ဆုံးသွားခြင်း - မူလအိမ်ငှားသည် အိမ်ပေါ်၌ ကျူးကျော်သူတ
ယောက်ဖြစ် မဖြစ် - ကြားကာလ အမြတ်အစွန်း အတွက် တရားစွဲဆိုနိုင်
မဆိုနိုင်။

ဦးစိန်တင် နှင့် ဦးစံရွှေ

၁၂၈၃

ခရစ်ယာန်လက်ထပ်ထိမ်းမြားရေး အက်ဥပဒေ- ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၄၈၈
 - လျှောက်သူနှင့် လျှောက်ခံရသူတို့မှာ ခရစ်ယာန်များ ဖြစ်ကြခြင်း
 ခရစ်ယာန်လက်ထပ်ထိမ်းမြားရေးအက်ဥပဒေအရ လက်ထပ်ခဲ့ခြင်း -
 အမျိုးသမီးများ၏ ဘဝလုံခြုံမှုကို စောင့်ရှောက်ကာကွယ်ရန် အစိုးရ၏
 လူမှုရေးအရ တာဝန် လက်ထပ်ထိမ်းမြားအိမ်ထောင်တည်ရေးသည်
 ဘာသာရေးကိစ္စဟုတ် မဟုတ် - ရာဇဝတ်ရုံးသို့ စရိတ်လျှောက်ထားနိုင်
 စေခြင်းငှာ ဖန်တီးထားခြင်းများ - နက်နဲရှုပ်ထွေးသော ပြဿနာများကို
 တရားမရုံး များကသာ အပြီးသတ် ပြေရှင်းပေးနိုင်ခြင်း - လူအများ
 ရှေ့မှောက် လက်ထပ်ခဲ့ကြပြီးနောက် ၂နှစ်ကျော် ၂ ဦး အထင်အရှား
 လင်မယားအဖြစ်ပေါင်းသင်းနေထိုင်ခဲ့ကြခြင်း -လက်ထပ်စဉ်ကနည်းလမ်း
 မကျခဲ့သည်ကို အခွင့်အရေးယူနိုင်မည်ဆိုလျှင် သဘာဝတရားမျှတမှုနှင့်
 ဆန့်ကျင်မည် - မယားစရိတ်ပေးရန် တာဝန်မရှိဟု ခုခံခြင်း မပြုနိုင်။

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ ကိုသန်းဌေ (ခေါ်) ပီ၊ ဂျီ၊ တာရှန်း
 နှင့် မခင်ရီ

၆၀၇

ခရိုင်ရာဇဝတ်တရားသူကြီး၏ အမှုကို ပြန်လည်စစ်ဆေးရန် အမိန့် - မူလရုံး
 ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်သည် ဥပဒေကျင့်ထုံးစသည်တို့နှင့် ဆန့်ကျင်သည်ဟု
 ယူဆနိုင် မနိုင်-အကျဉ်းနည်းအားဖြင့် စစ်ဆေးသော်လည်း တရားလို
 ပြသက်သေများ ကို အပြည့်အစုံကြားနာခဲ့ခြင်း။

မောင်စိုးမြင့် နှင့် မဆွေဆွေအေး

၁၂၉

ခုခံကာကွယ်ပိုင်ခွင့် - ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၃၀၄ - ရန်စခြင်း - ခုခံပိုင်ခွင့်ကို
 အကာအကွယ်ယူခွင့် ရှိ မရှိ။

ဝေစောအောင် နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ

၁၇၆

ညွှန်းချက်

ခုခံကာကွယ်ပိုင်ခွင့် - ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၃၈၄၊ ခုခံကာကွယ်ပိုင်ခွင့်ရှိ
မရှိ၊ ခုခံကာကွယ်ပိုင်ခွင့်ကို လိုသည်ထက်ပို၍ အသုံးပြု မပြု။

မောင်ကျော်နု နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ

၄၁၅

ခုခံမာဓိအက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၁ နှင့် ၃၀ (ဂ) - အမွေဆက်ခံခြင်းအက်ဥပဒေ
ပုဒ်မ ၂၁၉ (က) - အမွေထိန်းစာထုတ်ပေးရန် လျှောက်ထားခြင်း -
ခုခံမာဓိအက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၁ - အမှု အတောအတွင်း အငြင်းပွားနေ
သည့် ကိစ္စများကို ခုံလူကြီးက ဆုံးဖြတ်ရန် လွှဲအပ်လိုကြောင်း လျှောက်
ထားခြင်း - မည်သူ့အမွေဆက်ခံသည်ဟူသော ပြဿနာကို ဆုံး
ဖြတ်ချက်ချမှတ်ခြင်း - ခုခံမာဓိအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၃၀ (ဂ) - ခုံလူ
ကြီး၏ စီရင်ချက်ကို ပယ်ဖျက်နိုင်ခွင့်ရှိ မရှိ။

ဒေါ်မိ (သေသူ) ၎င်းတရားဝင်ကိုယ်စားလှယ်များ ၁။ မပု
၂။ မအရှာဘီ ၃။ မကြည် ၄။ မဘီ ၅။ မလတ်နှင့် မူ(ရ်)တီး

၈၇၈

ခေတ္တချေးယူထားသည့်ငွေနှင့် ၎င်းအပေါ် ကျသင့်သည့် အတိုးရရှိရန် တရားစွဲ
ဆိုမှု - ချေးငွေအတွက် အာမခံကြောင်း ကတိပဋိညာဉ်စာချုပ် ချုပ်ဆို
ခြင်း၊ - အာမခံပေးသည့် အကြောင်းနှင့် ပတ်သက်၍ အထောက်အထား
အဖြစ်ဖြင့် လက်ခံနိုင် မခံနိုင် - ကတိပဋိညာဉ်စာချုပ် မချုပ်ဆိုမီက
ချေးငွေများအတွက် တာဝန်ယူခြင်း - နှုတ်သက်သေပြခြင်းမှာ သက်သေ
ခံအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၉၁ တားမြစ်ချက်တွင် အကျုံးဝင် မဝင်။

ဦးမောင်ဆွေ နှင့် ဦးတူဖို ပါ

၁၃၃၀

ချမှတ်ပြီးစီရင်ချက် - ရာဇဝတ်တရားသူကြီးတွင် ပြင်ဆင်ပြောင်းလဲရန် အာဏာ
ရှိ မရှိ - အမှားကို ပြင်ဆင်ရန် ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၄၃၈ အရ
အရေးယူခြင်း။

မောင်ကြီးလှိုင် (ခေါ်) မောင်အောင်သိန်း နှင့် ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ

၄၂၄

ချေးငွေ ပြန်ရလို့မူ - ၁၉၄၅ ခုနှစ်၊ ငွေတိုးချစားသူများ အက်ဥပဒေသာလျှင် အတည်ဖြစ်လျက်ရှိသေးခြင်း - ငွေတိုးချစားသူတစ်ဦးသည် မိမိ၏ မိတ်ဆွေတစ်ဦးအား အတိုးမယူဘဲ ငွေထုတ်ချေးကာမျှဖြင့် ငွေတိုးချစားသူအဖြစ်မှ ရပ်စဲသွား မသွား - အတိုးမရှိ ထုတ်ချေးသည့် ငွေကို အကန့်အသတ်မရှိဘဲ တရားစွဲဆိုတောင်းဆိုနိုင် မဆိုနိုင် - ငွေတိုးချစားသူများအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၉- ချေးငွေဆိုသော စကားရပ်၏ပြဋ္ဌာန်းချက် အတိုးနှင့် ချေးသည့် ငွေကိုဖြစ်စေ၊ အတိုးမဲ့ ချေးသည့်ငွေဖြစ်စေ၊ ပြန်လည်ရရှိရန် တရားစွဲဆိုလျှင် ပုဒ်မ ၉ အရ ဒီကရီချပေးနိုင် မပေးနိုင်- မှတ်ပုံတင် စာချုပ်တင်မပြခြင်း - မည်သည့်အချိန် မည်သည့်ကာလတွင် တင်ပြနိုင်မည်ဟု မခန့်မှန်းနိုင်ခြင်း - အမှုကို ပယ်ရန်သင့်မသင့်။

ဒေါ်တင့် နှင့် ဒေါ်သန်းမေ ပါ ၄

၁၁၉၇

ငယ်ရွယ်သူ၏ သက်သေထွက်ချက်ကို သတိကြီးစွာထား၍ လက်ခံရမည်ဖြစ်ခြင်း- ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၄၉၇ အရ ၊ မူပြစ်ထင်ရှား စီရင်ခြင်း - ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၄၁၇ အရ၊ အယူခံဝင်ရာ - အယူခံရုံးသည်၊ သက်သေထွက်ချက်များကို ပြန်လည်သုံးသပ်ကာ အမိန့်ချမှတ်နိုင်သော အာဏာရှိမရှိ အယူခံရုံးအနေနှင့် လွယ်လင့်တကူ ပယ်ဖျက်ခြင်း မပြုရဆိုသော အချက်ကြီးလေးချက် - ငယ်ရွယ်သူ၏ သက်သေ၏ ထွက်ချက်လက်ခံစရာအကြောင်းရှိ မရှိ။

မောင်ထွန်းမြင့် နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ

၄၄၉

ငွေချေးငှားသူများအက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၉ - အပြီးသတ်အပေါင်ဒီကရီကို ဇာရီပြုလုပ်ရန် လျှောက်ထားခြင်း-ငွေချေးငှားသူများအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၉ - ဇာရီ လျှောက်ထားသည့်နေ့တွင် မှတ်ပုံတင်ငွေချေး ငှားသူတယောက် မဟုတ်ခြင်း - ဇာရီလျှောက်လွှာကို ပလပ် သင့် မသင့်။

ဘနာစရီးလာလတ်ဆာရီးယား နှင့် ဦးစံတင့်

၉၄၄

ညွှန်းချက်

ငွေချေးငှားသူများအက်ဥပဒေပုဒ်မ (၁၀)- အငှားစာချုပ်အရ၊ ဆင်ငှားကျသင့်ငွေ
ရလိုမှု - အငှားစာချုပ်သည် အယောင်ဆောင်စာချုပ် ဟုတ် မဟုတ်-
သက်သေခံချက်များနှင့် တကွ ဥပဒေအချက်အလက်များပါ ယှဉ်တွဲ
ကာသုံးသပ်ရန် လိုခြင်း - ဟန်ဆောင်စာချုပ်မျှသာဖြစ်ကြောင်း သက်
သေထူခွင့်ရှိ မရှိ - ငွေတိုးချသူတို့ အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၀ ကို ကွင်းရှောင်
ကျော်နင်းရန် ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် ပြုလုပ်သည့် ကိစ္စဖြစ် မဖြစ်။

ဦးသိန်းဟန် နှင့် ဦးဘသိုက် ပါ ၂

၁၁၁၁

ငွေတိုးချစားသူများ မှတ်ပုံတင်အရာရှိ - သီးခြားသက်သာခွင့်ဥပဒေပုဒ်မ ၄၅
အရ စွဲဆိုမှု - ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းက မလုပ်လျှင် မနေရသဘော သက်
ရောက်သည့် ပြဋ္ဌာန်းချက်မျိုး မရှိလျှင် သီးခြားသက်သာခွင့်အက်ဥပဒေ
ပုဒ်မ ၄၅ အရ၊ အမိန့်ထုတ်ဆင့်ပေးခြင်းပြုနိုင် မပြုနိုင် ၁၉၄၅ ခုနှစ်၊
ငွေတိုးချစားသူများအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၆ ပုဒ်မခွဲ ၃- မှတ်ပုံတင်လက်မှတ်ကို
အသစ်လဲလှယ်ရန် လျှောက်ထားလျှင် ငွေတိုးချစားသူများ မှတ်ပုံတင်
အရာရှိက အသစ်လဲလှယ်ပေးရမည်ဟု မလုပ်မနေရသဘော သက်ရောက်
သည့် ပြဋ္ဌာန်းချက်ရှိ မရှိ -သီးခြားသက်သာခွင့်အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၄၅
ထုတ်ဆင့်ရမည် အမိန့်မှာ ဆင်ခြင်တုံတရားလက်ကိုင်ထား၍ ထုတ်ပေး
သင့်မှ ထုတ်ပေးရမည့်အမိန့်မျိုးဖြစ်ခြင်း။

တင်တင်ဦး ဘုရားသား နှင့် ငွေတိုးချစားသူများ ဒုတိယ
မှတ်ပုံတင်အရာရှိ

၁၃၆၆

စရံငွေပြန်ပေးရန် တရားစွဲဆိုမှု - ပစ္စည်းများ၏ တန်ဖိုးတွက်ချက်ခြင်း -
ဂိုဒေါင်အရောက်တန်ဖိုးနှင့် အချိုးကျအမြတ်ငွေကို ထည့်သွင်းစဉ်းစား
သင့်ခြင်း။

သည်ကာလူးအင်ဒတ် (စ်) စတြီအင်ဒရေဒင် အေဂျင်စီ ပါ ၃
နှင့် အဗ္ဗဒူဂျလေး(လ်)ခန်း

၁၂၆၀

စာချုပ်ကို လိမ်လည်လှည့်ဖြားမတရားဩဇာလွှမ်းမိုးစဉ် ချုပ်ဆိုခဲ့ရသဖြင့် ပျက်
 ပြယ်စေလိုကြောင်း စွဲဆိုမှု - လိမ်လည်လှည့်ဖြား မတရားဩဇာ လွှမ်းမိုး
 ခဲ့ခြင်း ရှိ မရှိ ကောက်ချက် - တရားဥပဒေနှင့် ပတ်သက်သည့် အဆုံး
 အဖြတ် ဟုတ် မဟုတ်။

ဦးထွန်းမောင် ပါ ၃ နှင့် ဦးအုံကြာ

၅၁၇

စာချုပ်စာတမ်းချုပ်ဆိုခြင်း - မူရင်းကို တင်သွင်းရန် - မတင်သွင်းနိုင်လျှင်
 ဆောင်ရွက်ရန် ကိစ္စစာချုပ်ကို အခြေခံ၍ တရားမစွဲဆိုခြင်း၊ စာချုပ်ကို
 မတင်ပြနိုင်သဖြင့် မိမိအခြေခံ၍ တရားစွဲဆိုသည့် အချက်သည် ပျက်
 ပြယ်နိုင်ခြင်း ရှိ မရှိ၊ မူလရုံး တရားသူကြီး၏ သက်သေကို ယုံကြည်
 ထိုက် မယုံကြည်ထိုက် ဆုံးဖြတ်ချက်။

ဒေါ်တင်မေ ပါ ၈ နှင့် ရာဟိမာဘိဘိ

၈၆

ဆရာဝန်၏ ထင်မြင်ချက်- ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၃၀၂ (၂) အရ ပြစ်မှုထင်ရှား
 စီရင်ခြင်း - ဆရာဝန်၏ ထင်မြင်ချက် - အလေးပေး၍စဉ်းစားခြင်း -
 ထင်မြင်ယူဆချက်သည်ယုံကြည်စိတ်ချရသော မျက်မြင်သက်သေတို့၏
 အမှန်တကယ် တွေ့မြင်ခဲ့ရသော ဖြစ်ရပ်အမှန်ကို လွှမ်းမိုးခြင်းပြုနိုင်
 မပြုနိုင်။

မောင်ကျော်လှ နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ

၄၁၉

ဆေးဘက်ဆိုင်ရာအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂၇ (၁) အရပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်း -
 “မှတ်ပုံတင်ဆရာဝန်” ဆိုသည့်စကားရပ် - ပြစ်ဒဏ်။

ကိုမင်းလွင် နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (ကိုထွန်းသိန်း)

၁၃၆၁

ဆိုရှယ်လစ် တရားစီရင်ရေး - ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၅၂၈ အရ စစ်ဆေးရန်
 ရုံးလွှဲပြောင်းပေးသော အမိန့်- ဆိုရှယ်လစ် တရားစီရင်ရေးအရ တရားလို
 တရားခံ ရှေ့နေများနှင့် ညှိနှိုင်း၍ အမှုမှန်ဖော်ထုတ်ရေး - နှစ်ဘက်
 ရှေ့နေကြီးများကို တရားသူကြီး၏ စဉ်းစားခန်းထဲသို့ ဝင်ခွင့်ပြုပြီး

ညွှန်းချက်

တိုင်ပင်ဆွေးနွေးရသည့်အခါ၊ မိမိပုဂ္ဂလိက အမှုရှိသောနေ့က မိမိလိုက်
ပါ ဆောင်ရွက်နေရသည့် အခြားအမှုနှင့် ပတ်သက်၍ တရားသူကြီး
စဉ်းစားခန်းထဲသို့ ဝင်ပြီး စကားပြောဆိုခြင်း - တဘက်တရားခံများအနေ
နှင့် စိုးရိမ်ကြောင့်ကြဘွယ်ရာအကြောင်း ရှိ မရှိ စိတ်၌သာ ဖြစ်ပေါ်လာ
သော စိတ်ကူးယဉ်ကြောင့်ကြမှုသာ ဖြစ် မဖြစ်။

ကိုခင်မောင် နှင့် မအုန်း ပါ ၃

၅၇၂

ဆပ်ပြာလုပ်ငန်းတွင် အသုံးပြုသည့် တံဆိပ်နှင့် ပတ်သက်၍ တရားစွဲဆိုမှု -
မိမိ၏ ဆပ်ပြာလုပ်ငန်း၌ အသုံးပြုသော တံဆိပ်ကို မိမိ၏ သဘောတူ
ညီချက် အရ၊ အစုစပ် ကုမ္ပဏီအား အသုံးပြုခွင့်ပေးခြင်း - ကုမ္ပဏီသည်
ကုန်အမှတ်တံဆိပ်ကို အသုံးပြုခွင့်ရှိသည့် ပိုင်ရှင်ဖြစ် မဖြစ် - အစုစပ်
လုပ်ငန်း အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၄ အရ၊ အစုစပ် ပစ္စည်း ဖြစ် မဖြစ်။

အောင်ဌမ်းချမ်း(ခေါ်) အောင်ချမ်း ပါ ၂ နှင့် ဘီ၊ဝိုင်၊စီ၊
ဆပ်ပြာအလုပ်ရုံ ၎င်း၏ မန်နေဂျင်း အစုစပ်အောင်ငေါဝီး

၁၀၃၈

တဖက်သတ် ဒီကရီကို ပယ်ဖျက်ရန် လျှောက်ထားခြင်း - တဖက်သတ်
ဒီကရီကို ပယ်ဖျက်ခြင်း - တရားမျှတခြင်း ကင်းမဲ့၍၊ များစွာနစ်နာရန်
အကြောင်း ရှိ မရှိ။

အင်ပတ်ကာမိုဟာမက် နှင့် လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးဝန်

၄၈၁

တရားစီရင်ခြင်း - တရားမျှတမှုပေါ်လွင်ကြောင်း အများပြည်သူတို့မြင်စေခြင်း။

၁၁၈

မခင်ညွန့် နှင့် ဦးချစ်ဆိုင်

တရားစီရင်ခြင်း-နိုင်ငံခြားသားမှတ်ပုံတင်အက်ဥပဒေပုဒ်မ၅(၁) - တရားခံအတွက်
အရေးကြီးသော သက်သေခံအချက်အလက်ရရှိရန် ရုံးက ကူညီရန်လိုခြင်း
ပြည့်စုံမှန်ကန်အောင်စစ်ဆေးရန်လိုခြင်း။

ပါဘာသီ ပါ ၅ နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ

၁၁၁

တရားစီရင်ရာမြန်မြန်နှင့် မှန်မှန်စီရင်ရန် အရေးကြီးခြင်း - ရာဇသတ်ကြီး
ပုဒ်မ ၃၀၂ (၂) အရ မူပြစ်ထင်ရှားစီရင်ခြင်း - တရားစီရင်ရာမြန်မြန်နှင့်
မှန်မှန်စီရင်ရန် အရေးကြီးခြင်း - ရက်ချိန်းပေးရန် ရှေ့နေ၏ လျှောက်
ထားချက်ကို လက်မခံဘဲအခြား ရှေ့နေတဦးအား လိုက်ပါဆောင်ရွက်
စေခြင်း - တရားခံနှင့် ၎င်း၏ သက်သေထွက်ချက်များအရ တရားခံက
မူလတင်ပြခဲ့သော ထုချေချက်များအတိုင်း ကောင်းစွာ တင်ပြနိုင်ခဲ့ခြင်း-
တရားခံ ၏အကျိုးကို ထိခိုက်နစ်နာစေသည် ဟုဆိုနိုင် မဆိုနိုင်။

မောင်တင်ငွေ နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ

၆၃၉

တရားသေလွှတ်မိန့် - အစိုးရက အယူခံမဝင် - နစ်နာသည်ဆိုသော ပုဂ္ဂိုလ်
တဦးက ပြင်ဆင်မှုဖွင့်လှစ်ခြင်း - တရားရုံးချုပ်၏ ပြင်ဆင်မှုအာဏာ
သည် အရေးကြီး၍ များစွာအသုံးဝင်သော အာဏာတရပ်ဖြစ်ခြင်း -
မှန်ကန်စွာ သုံးခြင်းဖြင့် တရားစီရင်ရေးကို ညှိနှိုင်းညွှန်ပြပေးနိုင်ခြင်း-
အထိန်းအကွပ်မရှိဘဲ ပြင်ဆင်မှုအာဏာကို သုံးစွဲခြင်း - အယူခံဝင်
သင့်သောအမှုများ အဆင့်ဆင့် အယူခံမဝင်ဘဲ ပြင်ဆင်မှုဖြင့်ရုံးသို့
လာရောက်လျှောက်ထားကြသွယ်ရာရှိခြင်း - တရားဥပဒေဖြင့် အယူခံ
ဝင်ရန် သတ်မှတ်ထားသော ရုံးအဆင့်ဆင့် အလဟဿဖြစ်သွယ်ရာ
ရှိခြင်း - ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၄၁၇ အရ အစိုးရက အယူခံဝင်ရန်
သင့်လျော်သော တရားသေလွှတ်မိန့် - နစ်နာသည်ဆိုသော ပုဂ္ဂိုလ်
တဦးဦးက လျှောက်ထားရုံ မျှနှင့် လွယ်လွယ်လက်ခံ၍ စဉ်းစားပေးရန်
ဟုတ် မဟုတ် - လိုအပ်သောအခါ၌ ပြင်ဆင်မှုကို အယူခံအမှုအဖြစ်
လက်ခံကြားနားခြင်း - ပြင်ဆင်မှုကို ထောက်ခံ တင်သွင်းသူမှာ ခရိုင်
ရာဇဝတ်တရားသူကြီးဖြစ်ခြင်း - နယ်များ၌ ရာဇဝတ်တရားစီရင်ရေးကို
ခရိုင်ရာဇဝတ်တရားသူကြီး၊ ခရိုင်စက်ရှင်တရားသူကြီးတို့က အုပ်ချုပ်
ကွပ်ကဲကြရခြင်း - ပြင်ဆင်ရန်လိုအပ်သောအခါ အမှုတွဲကို တရားရုံးချုပ်

ညွှန်းချက်

သို့တင်ပို့ကြရခြင်း - ဥပဒေကပြင်ဆင်မှု တင်သွင်းခြင်းဖြင့် ပတ်သက်သောစည်းကမ်းများကို ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်း - နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်သည် ပြင်ဆင်မှုများကို ဆောလျင်စွာ စစ်ဆေးကြားနာ ဆုံးဖြတ်လျက်ရှိခြင်း- ဥပဒေက သတ်မှတ်ထားသည့် နည်းလမ်းအတိုင်း ပြင်ဆင်မှုကို ဖွင့်လှစ်တင်သွင်းခြင်း - တရားစီရင်ရေး အုပ်ချုပ်ကွပ်ကဲမှုကို အထောက်အကူပြုစေသည် - အောက် ရုံးတရုံးက တရားသေလွှတ်ရန် ချမှတ်ထားသော အမိန့်-သာမန်အားဖြင့်ဆိုလျှင် အစိုးရကသာ အယူခံဝင်ရန်ဖြစ်ခြင်း- လုံလောက်သောအကြောင်းကြောင့် အယူခံဝင်ရန် နှောင့်နှေးကြန့်ကြာရခြင်း - နစ်နာသူက စည်းကမ်းနှင့် အညီခရိုင် စက်ရှင်တရားရုံး သို့သော်၎င်း၊ ခရိုင်ရာဇဝတ်တရားသူကြီးရုံးသို့ သော်၎င်း သွားရောက်၍ ပြင်ဆင်မှု ဖွင့်လှစ်ရန် လိုအပ်ခြင်း - တရားရုံးချုပ်က ပြင်ဆင်မှုကို လက်ခံကြားနာရန် မူများ။

ဦးဘမောင် နှင့် ၁။ မောင်စိန်ရ ၂။ မတင်လှ

၁၀၇၅

တရားနိုင်က စီရင်ချက် ဒီကရီမချမှတ်မီက ဝရမ်းဖမ်းဆီး ထားရှိသော တရားရုံးပစ္စည်းများကို လေလံရောင်းချ၍ ဒီကရီငွေများ ခုနှိမ်ပေးရန် လျှောက်ထားခြင်း- ပြည်သူ့ဘဏ်အမှတ် ၁၄ ကလည်း စီရင်ချက် ဒီကရီ မရမီကပင် ဝရမ်းဖမ်းဆီး ထားရှိခြင်း - တရားရုံးပစ္စည်းများကိုလေလံရောင်းချ၍ငွေများရုံး၌ ရှိခြင်း၊ ပြည်သူ့ဘဏ်ကတရားရုံးထံမှ ရရှိရန်ရှိသော ဒီကရီငွေမှာ နိုင်ငံတော် အစိုးရငွေ ဖြစ်၍ ဦးစားပေး ထုတ်ပေးရန် လျှောက်ထားခြင်း - တရားမကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၇၃ (၁) - တရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၂၁၊ နည်း ၁၁အရ ဇာရီပြုလုပ်ရန် လျှောက်လွှာဖြစ်၍ ရုံးလက်သို့ ငွေများမရောက်မီကပင် တင်ရန် လိုအပ်ခြင်း။

လီလောက်ပင် နှင့် ဝင်းနားထရိတ်ဒင်း ကုမ္ပဏီ

၁၂၅၅

တရားနိုင် တရားရုံးတို့ သဘောတူညီ ကြေအေးလွှာ - မှတ်တမ်းတင်ရန်သွင်းခြင်း - မှတ်တမ်းမတင်မီ ရုပ်သိမ်းခွင့် တောင်းခြင်း - ဥပဒေအရ၊ ပြုလုပ်ခွင့် ရှိ မရှိ။

ဦးမောင်မောင် ပါ ၂ နှင့် နော်အယ်လ်လာအောင်ရ (ခေါ်) ဒေါ်အုန်းခင်

၂၀၆

တရားမကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၁၀ အကျုံးဝင် မဝင်။

ဒေါ်ခင်နီ နှင့် ဒေါ်အေးလုံး(ခေါ်) နေ့စိန်ကြည်

၇၈

တရားမကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၁၁ စာရီမှအတွက်လည်း အကျုံးဝင်ခြင်း - မူလ ဒီကရီ
မဟုတ်ဘဲ တရားရုံးချုပ်မှ ပြင်ဆင်ထားသည့် ဒီကရီကို စာရီပြုလုပ်ခြင်း-
ပုဒ်မ ၁၁ တွင် အကျုံးဝင် မဝင်။

ဒေါ်အေးတင် နှင့် ဦးဒါဝတ်

၃၄၉

တရားမကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၄၇ အရ ချမှတ်ထားသော အမိန့်ကို အယူခံဝင်ခြင်း-
အပေါင်ဒီကရီကိုစာရီပြုလုပ်ရန် လျှောက်ထားခြင်း- တရားမကျင့်ထုံးပုဒ်မ
၄၇ အရ၊ ချမှတ်သောအမိန့် - အယူခံဝင်သောအခါအယူခံလွှာတွင်
ကပ်ရမည့် ရုံးခွန်တော် - အပေါင်ဒီကရီသည် သာမန်ငွေ ဒီကရီဖြစ်
မဖြစ်။

ဦးစောမြ ပါ ၆ နှင့် နိုင်ငံတော် ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဘဏ်၊
ပြည်မြို့

၁၂၇၉

တရားမကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၉၂ အရ တရားစွဲဆိုမှု ဂေါပက အဖွဲ့သည် စကင်းဥပဒေ
အရ စီမံအုပ်ချုပ်ခြင်း မပြုဟုဆိုခြင်း - ဂေါပကအဖွဲ့ဝင်လူကြီးများမှာ
အခကြေးငွေဖြင့် ဝင်ရောက်လုပ်ကိုင်ကြသူများမဟုတ် - စေတနာ့
ဝန်ထမ်းဆောင်ရွက် ကြသူများ ဖြစ်ခြင်း - ဝေယျဝစုများဆောင်ရွက်ရာ၌
ချို့ယွင်းချက်များရှိက အလွဲသုံးစားမှု - ဖောက်လွှဲဖောက်ပြန်လုပ်မှု
စသည့်တာဝန်နှင့် အလျဉ်းမလျော်ကန်သော ချို့ယွင်းချက်များမဟုတ်လျှင်
ဂေါပကအဖွဲ့ဝင် လူကြီးများအဖြစ်မှ ရပ်စဲရန်သော်၎င်း ထုတ်ပယ်ရန်
သော်၎င်း ပြုလုပ်သင့် မသင့် - ဂေါပကအဖွဲ့ကို ဆက်လက်ထားရှိ
ခြင်းအားဖြင့် ကောင်းကျိုးရှိ မရှိကို အဓိကထား၍ စဉ်းစားရခြင်း၊
စီမံခန့်ခွဲရာ၌ အနည်းငယ် ချို့ယွင်းချက်ရှိသဖြင့် ဂေါပကအဖွဲ့အား

ညွှန်းချက်

ထုတ်ပယ်ရန် ရပ်စဲရန်အကြောင်း လုံလောက်သည်ဟု ဆိုနိုင် မဆိုနိုင်။

ဦးညို ပါ ၄ နှင့် ဦးအန့် ပါ ၈

၁၀၆၀

တရားမကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၉၂ အရ ဝါကပ် (ဖ)နှင့် ပတ်သက်၍ တရားစွဲဆိုခြင်း-
အမှု၏ အမျိုးအစားနှင့် စီရင်ပိုင်ခွင့် တရားလိုအဆိုလွှာပါ စွပ်စွဲချက်
များအတိုင်း ဆုံးဖြတ်ရခြင်း - တရားလိုတောင်းဆိုသည့် သက်သာ
ခွင့်သည် တရားမကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၉၂ (၁) (ဂ) တွင် အကျုံးဝင် မဝင်-
ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တဦးအား မူတာဝါလီ လူကြီးတစ်ဦး အဖြစ် ခန့်အပ်နိုင်
မအပ်နိုင်။

ဦးချစ်ပေ ပါ ၂ နှင့် ဒေါ်မြမေ

၇၁၀

တရားမကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၁၀၀ ဒုတိယအယူခံခုံရုံးအနေနှင့် မည်သည့်အခါတွင်
ဝင်ရောက်စွက်ဖက်နိုင်ခြင်း - မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခကြီးကြပ်ရေး
အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂ (၁) (ဃ)အရ၊ မြေကို လက်ရောက်အပ်ပေးရန်
တရားစွဲဆိုခြင်း - အောက်ရုံးနှစ်ရုံးလုံးက အကြောင်း ခြင်းရာပေါ်တွင်
သော်၎င်း၊ ဥပဒေအချက်အလက်များပေါ်တွင် သော်၎င်း တသဘောတည်း
အမိန့်ချမှတ်ထားခြင်း - ဒုတိယ အယူခံခုံရုံးအနေဖြင့် ဝင်ရောက် စွက်ဖက်
ရန် အကြောင်း ရှိ မရှိ။

မောင်လှ ပါ ၂ နှင့် ဒေါ်မမလေး(၎င်း၏ တရားဝင်
ကိုယ်စားလှယ် မောင်ကိုကြီး)

၄၆၀

တရားမကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၁၀၀ (၁) (က) ဒုတိယအယူခံမှုတွင် အကြောင်းခြင်းရာ
များနှင့် ပတ်သက်၍ ထပ်မံသုံးသပ်ခွင့် ရှိ မရှိ။

မောင်ထွန်းလှ နှင့် မောင်စိန်ဘွင့်

၄၅၅

တရားမ ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၁၅၁-အိမ်နားကဦးဖြစ်ကြောင်း မြက်ဖော်လိုမှုနှင့် အိမ်ခန်းမှ နှင်ထုတ်ခြင်းကို ထာဝစဉ် တားမြစ်ပေးလိုမှု တရားစွဲဆိုခြင်း - ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဝန်အပေါ် ၎င်းချမှတ်သော အခန်းမှ ဖယ်ရှားပေးရန် အမိန့်ကို ယာယီတားဝရမ်းထုတ်ပေးရန် လျှောက်ထားခြင်း - တရားမ ကျင့်ထုံးအမိန့် ၃၉ ၊ နည်းဥပဒေ ၁ နှင့် ၂ အမှုသည် မဟုတ်သူ အပေါ်ထုတ်ဆင့်ရန် အာဏာမရှိ - ရန်ကုန်မြို့၊ တရားမရုံးတရားမျှ တမှု စီရင်ပိုင်ခွင့်အာဏာရှိ မရှိ - အယူခံရုံးအနေနှင့် ထိုအာဏာအားဖြည့် စွက်ပေးခြင်း ပြုနိုင် မပြုနိုင် - တရားမ ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၁၅၁ - ထို အာဏာကို တရားမကျင့်ထုံးတွင် အခြားပြဋ္ဌာန်းချက်မရှိမှသာ အသုံးချ နိုင်ခြင်း။

ဦးကျော်မြင့် နှင့် မစ္စတာရှိတ်မိုဟာမက်(ခေါ်)ဦးဟံသိန်း ပါ၂ ၁၀၅၀

တရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၆၊ နည်းဥပဒေ ၁၄ ၏ ရည်ရွက်ချက် - အပေါင်ဒီကရီ ချပေးရန် တရားစွဲဆိုမှု - မူလကတိနှင့် အညီ ငွေဒီကရီချမှတ်ပေးရန် အလိုငှာ အဆိုလွှာ ပြင်ဆင်ခွင့်တောင်းခြင်း - ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းခြင်း အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၆၈ - ပုဒ်မတွင် ဖော်ပြထားသည့်အကြောင်းရပ်တစ်ခု ရှိမှသာ ချေးငွေအတွက် ရိုးရိုးဒီကရီ တောင်းဆိုနိုင်ခြင်း - တရားမကျင့် ထုံးအမိန့် ၆၊ နည်းဥပဒေ ၁၄ ၏ ရည်ရွက်ချက် - အဆိုလွှာတွင် တရားလိုလက်မှတ်ရေးထိုးရန် ပျက်ကွက်ခြင်း၊ တရားမကျင့်ထုံးအရ လုပ်နည်းလုပ်ဟန် လွဲမှားချို့ယွင်းခြင်း- အဆိုလွှာ ပြင်ဆင်ခွင့် ပြုနိုင် မပြုနိုင်။

ဦးထွန်းအံ့ နှင့် မသန်းရီ ၁၂၈၇

တရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၆၊ နည်းဥပဒေ ၁၇- သီးခြားသက်သာခွင့် ဥပဒေပုဒ်မ ၃၉ နှင့် ၄၂ များအရ တရားစွဲဆိုမှု - တရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၆၊ နည်းဥပဒေ ၁၇အရ မူလအဆိုလွှာကို ပြင်ဆင်ခွင့်ပြုရန် လျှောက်ထား ခြင်း - မူလအမှုကို စွဲဆိုရာတွင် တောင်းဆိုသည့် သက်သာခွင့်များနှင့် ပြင်ဆင်လွှာတွင် တောင်းဆိုသည့် သက်သာခွင့်များ ခြားနားနေခြင်း- ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၅၈ (ဂ) အရ ပြင်ဆင်သည့်

ညွှန်းချက်

အဆိုလွှာတွင် တောင်းဆိုသည့် သက်သာခွင့်ကို ရရှိနိုင်ရန် ဥပဒေက တားမြစ်ထားခြင်း ရှိ မရှိ - တရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၆၊ နည်းဥပဒေ ၁၇အရ ပြင်ဆင်ရန်လိုအပ် သည့် အချက်ဖြစ်သည်ဟု ယူဆနိုင် မနိုင်။

ကိုသိန်း ပါ ၂ နှင့် ဦးသိန်း ပါ ၂

၈၄၁

တရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၂၁၊ နည်း ၁၇ (၄) အပေါင်အာမခံပေးသွင်းသော ပစ္စည်းများကို လေလံတင်ရောင်းချပေးရန် တရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၂၁၊ နည်း ၁၇ (၄)နှင့် အကျုံးဝင် မဝင်-တရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၂၀၊ နည်း ၁၁ အရ တောင်းဆိုခွင့် ရှိ မရှိ။

ဦးအေး ပါ ၂ နှင့် ဦးချစ်ခင်

၂၂၀

တရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၂၁၊ နည်း ဥပဒေ ၆၃ အရ၊ စွဲဆိုမှု - တရားမ ကျင့် ထုံးအမိန့် ၂၁၊ နည်းဥပဒေ ၅၈အရ လျှောက်ထားသော လျှောက်လွှာ တွင် ချမှတ်သည့်အမိန့်ကို မကျေနပ်ခြင်း - သီးခြားသက်သာခွင့် အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၄၂ အရ ၊ စွဲဆိုသော အမှုမျိုး ဟုတ် မဟုတ်- သာမန်မြွက်ဟချက် ဒီကရီ ရလိုမှု စွဲဆိုနိုင် မစွဲဆိုနိုင်။

ဦးအေးမောင် နှင့် ကိုကျင်သိန်း

၁၆၁၆

တရားမကျင့်ထုံး အမိန့် ၂၁၊ နည်းဥပဒေ ၁၀၃အရ၊ မြွက်ဟချက် ဒီကရီရလို မှု - အခင်းဖြစ် ဥပစာကို လက်ရှိရရန် ပိုင်ဆိုင်ခွင့်ရှိကြောင်း ထင် ရှားအောင် ပြသနိုင်မှ ဒီကရီရနိုင်ခြင်း။

မသန်းသန်းဆင့် (အရွယ်မရောက်သူ) ၎င်း၏ အနီးစပ်ဆုံး မိတ်ဆွေ ဒေါ်အုံးခင် နှင့် ရှုရပ်ဝှမ်း

၁၄၄၄

တရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၂၇ နည်းဥပဒေ ၁ - မော်တော်ချင်း တိုက်ခိုက်သည့် အတွက် ပျက်စီးဆုံးရှုံးရသည့်နစ်နာကြေးရရှိစေရန် တရားစွဲဆိုမှု - တရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၂၇ နည်းဥပဒေ ၁-ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော် အစိုးရက တင်သွင်းသည့် စွဲလွှာများနှင့် ပတ်သက်၍ အစိုးရ ကိုယ်စား လက်မှတ်ရေးထိုးရန်နှင့် မှန်ကန်ကြောင်း ဝန်ခံခြင်းပြုလုပ်နိုင်သူ - အစိုးရက အများနှင့် သက်ဆိုင်သည့် အမိန့်သို့မဟုတ် အထူးအမိန့်အရ ခန့်အပ်နိုင်ခြင်း - တရားရေးဌာန ကျေညာချက်အမှတ် ၂၀၀ -အစိုးရ နှင့် ပတ်သက်သည့်အမှုများတွင် ခရိုင်၌ သမ္မာန်စာများကို လက်ခံနိုင် ခွင့်ရှိသူ - ခရိုင်၏ခရိုင်ဝန်ဖြစ်ရမည်ဟု သတ်မှတ်ခြင်း - နိုင်ငံတော် အစိုးရက တရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၂၇၊ နည်းဥပဒေ ၁ အရ သယ်ယူ ပို့ဆောင်ရေးနှင့် လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးဌာန အတွင်းဝန်က စွဲလွှာကို လက်မှတ်ရေးထိုးရန်အမိန့်ချမှတ်ချခြင်း - ဥပဒေအရ မှန်ကန်သည်ဟု ယူဆရန် ဖြစ် မဖြစ် - လက်မှတ်ရေးထိုးခြင်းနှင့် ခံဝန်ပြုလုပ် သူမှာ ဥပဒေအရ အခွင့်အရေးရှိသူ မဟုတ်ဟုယူဆခြင်း - ဥပဒေအရ စွဲလွှာပြင်ဆင်ခွင့် ပေးသင့်မပေးသင့်၊ အမှုတမူလုံးကို ပယ်နိုင်ခွင့် ရှိ မရှိ။

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ တော်လှန်ရေးအစိုးရ နှင့် ဦးစံဝင်း

၉၂၆

တရားမကျင့်ထုံး အမိန့် ၃၃၊ နည်းဥပဒေ (၂) - လူမွဲအဖြစ်ဖြင့် တရားစွဲဆို ခွင့်ပြုရန် လျှောက်ထားခြင်း - တရားလိုလုပ်၍ တရားစွဲသော သူ၌ ခေါင်းကပ်နိုင်သော ပစ္စည်းတန်ဖိုး မရှိခြင်း - အရွယ်မရောက်သေးသဖြင့် နီးစပ်ရာ မိတ်ဆွေအဖြစ်ဖြင့် ကိုယ်စားလှယ်ပြုလုပ်၍ တရားစွဲ ဆိုပေး သောသူ၌ ပစ္စည်းရှိခြင်း - တရားလို အစစ်၌ ခေါင်းကပ်နိုင်သော ပစ္စည်းချမ်းသာသည်ဟု ဆိုနိုင် မဆိုနိုင်။

မောင်သန်းထွန်း ပါ ၃ နှင့် ဦးခင်မြင့် ပါ ၂

၁၄၉၁

တရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၃၃ နည်း ၂ (၁) - ပစ္စည်းကို လူမွဲလျှောက်လွှာ စာရင်းတွင်ဖော်မပြထားဘဲ နေခြင်း - မရိုးဖြောင့်သော သဘောဖြင့်

ညွှန်းချက်

ထိန်ချန်၍ ဖော်ပြထားခြင်း - လူမွဲလျှောက်လွှာကို လက်မခံနိုင်။

ဒေါ်အေးစိန် ပါ ၂ နှင့် ဦးနေဝင်း

၈၈၂

တရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၃၄ နည်းဥပဒေ ၃ (၄)၊ အပေါင်ဒီကရီရရှိပြီး ဇာရီပြုလုပ်၍ အပေါင်ခံပစ္စည်းကို လေလံတင်ရောင်းချပြီးခြင်း - မပြေကျန်ရှိသော ငွေအတွက် (Personal decree) တောင်းဆိုခြင်း - ခရိုင်တရားမရုံးမှ ချမှတ်သော အမိန့်ကို အယူခံဝင်ခွင့်ရှိ မရှိ - တရားမကျင့်ထုံး အမိန့် ၃၄ နည်းဥပဒေ ၃(၄)-personal decreeအမိန့်ချမှတ်ပေး နိုင် မပေးနိုင်။

နိုင်ငံတော် ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဘဏ်(ဟင်္သာတဘဏ်ခွဲ)နှင့် ဦးဆက်ပါ ၃

၁၂၁၀

တရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၃၈၊ နည်းဥပဒေ ၅ ပစ္စည်းဘမ်း ဝရမ်းထုတ်ဆင့်ခြင်း- အာမခံချုပ်ဆိုမှု ဝရမ်းခွာခြင်း - တရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၃၈၊နည်း ဥပဒေ ၆ (၂)အရ၊ ဖြစ် မဖြစ် - မူလရုံးသည် ကိုယ်ပိုင် ဆင်ခြင်မှု အာဏာကို အသုံးပြုရာတွင် တရားဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို လစ် လျူရှုခြင်း - အယူခံရုံး အနေဖြင့် ဝင်ရောက်စွက်ဆက်ရန် တာဝန်ရှိ မရှိ။

သန်းသန်းဦး ရုပ်ရှင်ဖြန့်ချိရေးကုမ္ပဏီ (၎င်းအတွက် ပိုင်ရှင် မသန်းသန်းဦး)နှင့် ပြည်တော်ညွန့် ရုပ်ရှင်ဖြန့်ချိရေးကုမ္ပဏီ (၎င်းအတွက်ပိုင်ရှင် ဒေါ်ကျင်ဥ)

၁၀၃၃

တရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၃၉၊ နည်းဥပဒေ ၂ - လျော်ကြေးငွေပေးရန် ခံဝန်ပြုလုပ် ခြင်း - တရားမကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၉၅ အရ သော်၎င်း၊ ပုဒ်မ ၁၄၅ အရ သော်၎င်း လျော်ကြေးငွေ တောင်းဆိုခြင်း ပြုနိုင် မပြုနိုင် - တရားမ ကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၁၅၁ တွင် အပ်နှင်းထားသည့် မူလဘူတ အာဏာများကို အသုံးပြု၍ ဆောင်ရွက်ပေးနိုင် မပေးနိုင်။

မောင်စိန်ဘရာသား(စ်)နှင့်မက်ဆား(စ်)ဘားမားပလပ်စတစ်မိုလ်ဒါး

၁၄၆၃

တရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၃၉ နည်းဥပဒေ ၂(၃) အရ စုံစမ်းစစ်ဆေးသင့်သည်ဟု ညွှန်ကြားထားသည့်ကိစ္စ - ပြည်ထောင်စုတရား စီရင်ရေးအက်ဥပဒေ ပုဒ်မ(ဂ) မူလရုံး၏ အမိန့်ကို ဖိဆန်ခြင်း - တရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၃၉၊ နည်းဥပဒေ ၂(၃) အရ စုံစမ်းအရေးယူ သင့်သည်ဟူ၍ ညွှန်ကြားခြင်း- အရေးယူခြင်း မပြုရဟု တားမြစ်လျှင် အမှန်တရားကိုဖုံးကွယ်ရာရောက် ခြင်း - တားမြစ်ကို မြင်သိလိုက်ရပါလျက်နှင့် အမွေပစ္စည်း အချို့ကို ရောင်းချပစ်ခြင်းသည် လုံးဝတာဝန်ကင်းသည်ဟုဆိုသာမဆိုသာ-တရားရုံး ၏ အမိန့်ကို မြင်သိလျက်နှင့် လေးစားလိုက်နာခြင်းမပြုလျှင် တရားရုံး များ၏ ဆောင်ရွက်ချက်များ ပေါ်ပျက်လာဘွယ်ရာရှိခြင်း - တရားစီရင်ရာ တွင် စာသဘောထက် ဥပဒေအနှစ်သာရက ပို၍ အရေးကြီးခြင်း။

မူစတာပါ နှင့် ကူလ်စွန်းဘီဘီ

၉၆၆

တရားမ ကျင့်ထုံးအမိန့် ၄၀ နည်းဥပဒေ ၁ - ပစ္စည်းထိန်းခန့်ထားခြင်း - နှိုင်းနှိုင်းချိန်ချိန်အကျိုးသင့် အကြောင်းသင့် ဆုံးဖြတ်ကာ ချမှတ်လျှင် အယူခံရုံးအနေဖြင့် ဝင်ရောက် စွက်ဖက်ခြင်း ပြုနိုင် မပြုနိုင်။

ဒေါ်ရီ နှင့် မအေးကြည်

၁၃၉၈

တရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၄၁ နည်း ၁ ခြွင်းချက်။ လူမွဲအယူခံကို လက်ခံနိုင် ရန် အကြောင်းအချက်များ။

အက်(၆)၊ ရာမန် နှင့် မက်ဆားဂူဘီ ဂျင်နရယ် အင်ရှူးဝါးရင့် ကုမ္ပဏီလီမိတက်

၁၈၃

တရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၄၀၊ နည်းဥပဒေ ၃- ဟိန္ဒူမိသားစု၏ မခွဲဝေရသေးသည့် ပစ္စည်းဖြစ်ကြောင်းနှင့်ပစ္စည်းများကို တဦးတည်းသဘောဖြင့် ရောင်းချခြင်း မပြုနိုင်ကြောင်း ကျေညာပေးရန် တရားစွဲဆိုမှု - ပစ္စည်းထိန်းခန့်ထားရန် လျှောက်ထားခြင်း - တော်လှန်ရေးကောင်စီအက်ဥပဒေအမှတ် ၂ / ၆၂ တရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၄၀ နည်းဥပဒေ ၃ ပစ္စည်းထိန်းအား ပစ္စည်းထိန်း အဖြစ် ကောက်ခံရရှိထားသည့်ငွေများရုံးသို့တင်သွင်းရန် ညွှန်ကြားခြင်း- ရန်ကုန်မြို့၊ တရားမရုံး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂၄ အယူခံဝင်ခွင့်ရှိ မရှိ -

ညွှန်းချက်

အငြင်းပွားနေသောကိစ္စကို ဆောင်ရွက်ရန် အယူခံရုံးက ရန်ကုန်မြို့၊ တရားမရုံးသို့ လွှဲအပ်ခြင်း - ကိစ္စကို ဆောင်ရွက်ရန်အာဏာရှိ မရှိ- ပစ္စည်းထိန်းသည် ၎င်းအားအုပ်ထိန်းရန် တာဝန်ပေးထားသော ပစ္စည်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍အကြောင်းပြပြီး ရုံး၏ညွှန်ကြားချက်ကို လိုက်နာရန် ငြင်းဆိုခြင်းပြုနိုင် မပြုနိုင်- ပစ္စည်းထိန်းအဖြစ် ခန့်အပ်သည့် အမှုပြီးစီးသွားစေကာမူ ပစ္စည်းထိန်း၏ တာဝန်ကုန်ဆုံးခြင်း ရှိ မရှိ။

ရှိဂိုကရင်း (န်) ဆင်းနှင့် စူရိယာနတ် (သ်) ဆင်း ပါ ၃

၆၉၈

တရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၄၁၊ နည်းဥပဒေ ၁၇ နှင့် နည်းဥပဒေ ၁၉ - အယူခံကြားနာရန် နောက်ဆုံးချိန်းဆိုခြင်း - အယူခံတရားလို၏ ရှေ့နေကြီးသော်၎င်း အယူခံတရားလိုသော်၎င်း ရုံးရှေ့သို့မရောက်ခြင်း - တရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၄၁၊ နည်းဥပဒေ ၁၇ အရ၊ အယူခံကို ပလပ်လိုက်ခြင်း- အယူခံမှုကို မပျက်မကွက် ကြားနာရန် နောက်ဆုံးချိန်းဆိုထားခြင်းကိုသိခြင်း - သိရှိနားလည်ပါလျက် ကြားနာရန် ကိစ္စ၌ ကြိုတင် စီမံမှုပြုလုပ်ခြင်းမရှိခြင်း - ရှေ့နေတဦး၏ အလွန်ပေါ့လျော့လစ်ဟင်းမှု- တရားမကျင့်ထုံး အမိန့် ၄၁၊ နည်းဥပဒေ ၁၉ တွင်ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် လုံလောက်သော အကြောင်းပြချက်ဖြစ်သည်ဟု ဆိုနိုင် မဆိုနိုင် - မိမိအမှုကို လိုက်ပါဆောင်ရွက်ရန်ရှေ့နေတဦးအား ခန့်ထားပါက ရှေ့နေ၏ လစ်ဟင်းမှုသည် အမှုသည်၏ လစ်ဟင်းမှုပင် ဖြစ်ခြင်း။

ဒေါ်ဘဲကွပ် နှင့် ချောင်ဒရီဘုရားသားစ် (၎င်း၏ တဦးတည်းပိုင်ရှင်တိချောင်ဒရီ)

၈၇၄

တရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၄၁၊ နည်းဥပဒေ ၁၀ - နိုင်ငံခြားတွင် နေသည့် အယူခံတရားလိုအပေါ် တရားစရိတ်အတွက် အာမခံတောင်းခြင်း - ရုံးအနေနှင့် ဆင်ခြင်တုံတရားကို လက်ကိုင်ထား၍ အမိန့်ချမှတ်နိုင်သော ကိစ္စဟုတ် မဟုတ်- အယူခံတရားလိုတို့ မကြာမီကမှ မြန်မာပြည်မှ ထွက်ခွာသွားခြင်း - အယူခံ တရားခံတို့၏ တရားစရိတ်အတွက်

အာမခံပေးရန် လျှောက်ထားသော ကိစ္စမှာ နောက်ကျသည်ဟု ဆိုနိုင်
မဆိုနိုင်။

မာရီယပ်ပါချစ်တီယား ပါ ၃ နှင့် ဆာရီဗရာဂျာနာရင်ဒတ်စ်ဒီ
ဆေး ပါ ၅

၁၂၂၉

တရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၄၁ နည်းဥပဒေ ၂၇ နောက်ထပ် သက်သေ ထွက်ချက်
များ ရယူနိုင်ခြင်း - နောက်ထပ် သက်သေထွက်ချက်များ ရယူရာတွင်
ကိုယ်ပိုင်ဆိုင်ခြင်းတိုင်းထွာမှု အာဏာအရ တရားဥပဒေဘောင်အတွင်း
ဆောင်ရွက်ခြင်း - ဒုတိယအယူခံရုံးအနေဖြင့် ဝင်ရောက်စွက်ဖက်ရန်အ
ကြောင်းရှိ မရှိ - မည်သည့် နောက်ထပ် သက်သေထွက်ချက် ရယူလို
သော အကြောင်းပြချက် ရေးသားထား ခြင်း မရှိခြင်း - ဆောင်ရွက်မှုမှာ
ပျက်ပြယ်သည်ဟု ဆိုနိုင် မဆိုနိုင်။

ဦးမောင် ပါ ၂ နှင့် ကိုအောင်ထွန်း ပါ ၂

၁၃၀၃

တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေအမိန့် ၄၁၊ နည်းဥပဒေ ၂၇ - နောက်ထပ်ပြ သက်သေ
အဖြစ် စစ်ဆေးခွင့်ပြုရန်လျှောက်ထားခြင်း - အယူခံကြားနာသည့်ရုံးမှ
လိုအပ်သည် ထင်မြင်ပါက ခွင့်ပြုနိုင်ခြင်း - သက်သေခံစာရွက် စာတမ်း
များနှင့် ပတ်သက်၍၊ အမှုမစစ်ဆေးမီ အချိန်အတော်ကြာကပင်သိရှိခြင်း။

ချီချီမြင့် (ခေါ်) ဦးချင်းမြင့် နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ

၈၄၉

တရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၄၃၊ နည်းဥပဒေ (၁) - ယာယီတားဝရမ်း ထုတ်ပေးရန်
လျှောက်ထားခြင်း - ယာယီတားဝရမ်းအမိန့်အမှုတွင် ပါဝင်သူ ငှားရမ်းခ
ကြီးကြပ်ရေးဝန်အား အမှုများကို ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ခြင်းမှ ယာယီ
တားမြစ်ခြင်း - အစိုးရအရာရှိတစ်ဦးဖြစ်သည့်အတိုင်း မိမိ၏ ဝတ္တရားများကို
ဥပဒေအရ၊ ဆောင်ရွက်ခြင်းသာ ဖြစ်သဖြင့် ဝတ္တရားများကို မဆောင်

ညွှန်းချက်

ရွက်ရန် တားမြစ်သည့် အမိန့်မျိုးကို ထုတ်ပေးနိုင် မပေးနိုင်။

ဦးကျော်မြင့် နှင့် မစ္စတာရှိတ်မိုဟာမက် (ခေါ်) ဦးဟံသိန်း
ပါ ၂

၁၀၄၇

တရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၄၃၊ နည်းဥပဒေ ၁ (ထ) - ငွေသားအာမခံအစားပစ္စည်း
အာမခံတင်သွင်းရန် ခွင့်ပြုသည့် အမိန့် - နည်းဥပဒေတွင် ပါဝင်ခြင်း
ရှိ မရှိ။

ချန်ရီကာမစ္စရာ နှင့် ချိုကူအဟီး (ရ်)

၁၁၅၅

တရားမကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၄၇ - ဇာရီမှုကို မူလအမှုကြီးနှင့် တဆက်တည်းသတ်
မှတ်ခြင်း - မူလအမှုကြီးတွင် တောင်းခံစွဲဆိုသည့်ငွေအရ ဇာရီမှုကို
စီရင်ပိုင်ခွင့်ရှိခြင်း - အချင်းဖြစ်မြေသည် လယ်ယာမြေနိုင်ငံပိုင်ပြုလုပ်ရေး
အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃ (ခ)၏ လယ်ယာမြေအဓိပ္ပာယ်၌ အကျုံးဝင်
မဝင် - ဝရမ်းဖမ်းဆီး ခြင်းမှာ ပုဒ်မ ၃၇ နှင့် ဆန့်ကျင်နေ မနေ။

ရမ်နီရန်ဂျာ(လ်)လိတာ နှင့် ဒေါ်သန်း

၄၇၇

တရားရုံးချုပ်၏ အာဏာ- အောက်ရုံး၏ နေ့စဉ်မှတ်စာတမ်း မိုက်မဲစွာ ဟူသော
စကားလုံးကို တရားခံရှေ့နေကြီးနှင့် စပ်လျဉ်း၍ သုံးနှုန်းထားခြင်း -
ရှေ့နေကြီးများသည် အမှု စစ်ဆေးရာ၌ အမှုမှန်ရရှိရန် ရုံးများတွင်
အကူအညီ ပေးနေသူများဖြစ်ခြင်း - အမိန့်တွင် မိုက်မဲစွာဟု ဖော်ပြထား
ခြင်းမှာ မသင့်လျော်ခြင်း - ရုံး၏ သမာဓိရှိမှုနှင့် ယဉ်ကျေးမှုတို့ကို
ထိခိုက်စရာ အကြောင်းရှိခြင်း - မနှစ်မြို့ဘွယ်ရာ ကောင်းသော စကား
လုံးများကို တွေ့ရှိက ပယ်ဖျက်နိုင်သော အာဏာရှိခြင်း။

ဦးထွန်းစိန် နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ

၁၀၆၆

ညွှန်းချက်

စာမျက်နှာ

တရားရုံးများ၏ အဓိကဝတ္တရား- ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၃၉၂ (၁) အရ မူပြစ်
ထင်ရှားစီရင်ခြင်း - တရားရုံးများ၏ အဓိကဝတ္တရား - အပြစ်ရှိသူ
ကို ထိုက်သင့်သော အပြစ်ပေးရန်နှင့် အပြစ်မရှိ သောသူကို ဥပဒေအရ
ကာကွယ်ပေးရန် ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းကို တမျိုးတခြား လုပ်သားပြည်သူကို
တဖုံ ကွဲပြားခြားနားလျက် စဉ်းစားခြင်းပြုနိုင် မပြုနိုင် - ရဲစစ်ဆေးစဉ်က
တမျိုး ရုံးရှေ့ရောက်သောအခါ ကွဲလွဲစွာထွက်ဆိုခြင်း - ရာဇဝတ် ကျင့်
ထုံးပုဒ်မ ၁၆၂ အရ ဆန့်ကျင် ဘက် သက်သေများအဖြစ် ကြေငြာခြင်း
ခံရခြင်း - အလေးပေး၍ ထည့်သွင်းစဉ်းစားခြင်း ပြုနိုင် မပြုနိုင် -
အခြားသက်သေ တဦး၏ ထွက်ဆိုချက်ကို တန်ဖိုးယုတ်လျော့စေခြင်း
ပြုနိုင် မပြုနိုင်။

မောင်ဘိုးခွေး နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ

၆၈၄

တရားရုံး၏ အဆုံးအဖြတ် -မြေကွက်ကို ပိုင်ဆိုင်ကြောင်း မြွက်ဟကျေညာပေးရန်
နှင့် လက်ရောက်အပ်ပေးရန် တရားစွဲဆိုမှု - ကောက်ချက်အားလုံးအပေါ်
ဖြေဆိုခြင်း မရှိခြင်း - အငြင်းပွားနေသော အချက်ကို တရားရုံးအနေနှင့်
ဆုံးဖြတ်ပေးခြင်း- ဆုံးဖြတ်ချက်သည် ပျယ်ပြယ်ခြင်း ရှိ မရှိ။

ဒေါ်အုန်းရင် နှင့် ဒေါ်ငွေချို

၈၉၃

တရားရှင် လွှတ်လိုက်သည်ကို မကျေနပ်၍ ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှု လျှောက်လွှာ
- ပြင်ဆင်မှုတွင် စည်းကမ်းသတ်ရက် ၆၀ သတ်မှတ်ခြင်းမှာ ဥပဒေအရ၊
သတ်မှတ်ခြင်း ဟုတ် မဟုတ် - သတ်မှတ်ထားသည့် ရက်ကျော်မှ
ပြင်ဆင်လွှာကို တင်သွင်းလျှင် နှောင့်နှေးကြန့်ကြာရကြောင်းနှင့် ပတ်သက်
၍၊ ကျိမ်းကျိန် လွှာတင်သွင်းပြီး ထုချေရခြင်း - အကြောင်းပြအချက်
အလက်များ ဆီလျော်သင့်မြတ်သည်ဟု ယူဆက ခွင့်ပြုနိုင်ခြင်း -
တရားခံတဦးအပေါ် စွဲချက်တင် ထိုက် မတင်ထိုက်နှင့် ပတ်သက်သော
စဉ်းစားရန်ရှိသော အချက်အလက် - တရားခံအား၊ အပြစ်ပေးထိုက်
မပေးထိုက်စသည့် စဉ်းစားရန်ရှိသော အချက်အလက်မျိုးနှင့် ဥပဒေအရ၊
တူညီ မတူညီ - တရားခံအပေါ် သက်သေ ထွက်ချက်များအရနှင့်

ညွှန်းချက်

စွဲချက်တင်နိုင်လောက်သော အကြောင်းခြင်းရာများ ရှိ မရှိ။

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ နှင့် အွန်ချင်ရင် (ခေါ်) ဦးဘိုးရင် ၉၂၁

တရားရှင်လွှတ်သော အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်၍ လိုအပ်သော အမိန့်များကို ချမှတ်ပေးရန် ပြင်ဆင်မှုတင်သွင်းခြင်း - တရားရှင်လွှတ်မည့်အစား တရားခံများကို ဖြေရှင်းစေလျှင် အမှုအလုံးစုံ ပိုမိုထင်ရှားစေခြင်း - ညွှန်ပြသည့် သက်သေခံ အထောက်အထား ရှိနေခြင်း - တဖက်နစ်နာသူများအဘို့ တရားမျှတမှုကင်းမဲ့ပြီဟုထင်မြင်ယူဆဘွယ်ရာရှိ မရှိ - ဆီလျော်ဆက်စပ်သော အချက်အလက် ဟူသမျှကို ဖော်ထုတ်ရန် လိုအပ်ခြင်း - အမှန်တရားကို စီရင်ကြောင်း ပိုမို ထင်ရှားစွာအများက မြင်နိုင်ခြင်း။

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ နှင့် ၁။ မောင်ရွှေ (ခေါ်) မောင်ရှေ့၊
၂။ မောင်ထွန်းရှင် ၆၁၆

တရားသူကြီး၏ ဝတ္တရား- ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၄၂၀ အရ တရားစွဲဆိုခြင်း - ဖြစ်ရပ်အမှန်ကို ပေါ်လွင်ထင်ရှားလာအောင် စစ်ဆေးပေးရန် တရားသူကြီး၏ ဝတ္တရား -အကြောင်းမဲ့ ရာဇဝတ်မှု တရားစွဲဆိုခြင်း ကိစ္စမျိုးကို အားပေးသင့် မသင့်။

ဦးမောင်မောင် နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ ၇၃၂

တရားသူကြီး၏ အမှုမှန်ရရှိရေးနှင့် ပတ်သက်၍ သက်သေများကို အချိန်အခါမရွေးဝင်ရောက်မေးမြန်းရန် တာဝန် - ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၅၂၆ အရ ရုံးပြောင်းပေးရန် လျှောက်ထားခြင်း - အမှုအမှန်ရရှိရေးနှင့် ပတ်သက်၍ သက်သေများကို အချိန်အခါမရွေး ဝင်ရောက် မေးမြန်းနိုင်မနိုင် - “ရုံးမေး” ဟုဖော်ပြရန်လိုခြင်း။

မောင်ခေတ်ထွန်း နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ ၆၂၆

တဦးတည်းသော သက်သေ၏ ထွက်ချက်- ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၃၉၄ အရ ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်း - တဦးတည်းသော သက်သေထွက်ချက် အပြန် အလှန် စွပ်စွဲချက်ရှိနေခြင်း - ထွက်ချက်တခုတည်းဖြင့် အပြစ်ပေးသင့် မပေးသင့် ထွက်ချက်အား ထောက်ခံသည့် သက်သေအထောက်အထား ရှိ မရှိ - ထောက်ခံသည့် သက်သေအထောက်အထားရှိလျှင် အပြစ် ပေးနိုင် မပေးနိုင်။

မောင်တိုက်ဖြူ နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ

၆၇၃

တုံ့ကင်းငှားရမ်းခ ကျန်ငွေရလိုကြောင်း တရားစွဲဆိုမှု - တရားလို၏ အဆိုလွှာ ပါ စွပ်စွဲချက်အား အတိအလင်းငြင်းဆိုထားခြင်း မရှိခြင်း - စွပ်စွဲချက်ကို ဝန်ခံသည်ဟုယူဆရခြင်း-အစုစပ်လိပ်ကိုင်ရခြင်း အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၃၂ (၃) - အစုရှင် တဦးသည်၊ အစုစပ် လုပ်ငန်းမှ နုတ်သိမ်းလျှင်အများ ပြည်သူတို့သိသာအောင် နုတ်သိမ်းကြောင်း ကြေညာရခြင်း - အစုစပ် လုပ်ကိုင်ခြင်း အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃၂ (၃) ခြွင်းချက်အပြင် လူတဦးသည်၊ အစုစပ်လုပ်ငန်းနှင့် ဆက်သွယ်လုပ်ကိုင်ရာ၌ အစုရှင်များအား မည်သူ မည်ဝါ ဖြစ်သည်ဟု မသိခြင်း - နုတ်ထွက်ပြီး ဖြစ်သည့် အစုရှင် များသည် အပြင်လူနှင့် ပတ်သက်၍ တာဝန်ရှိ မရှိ။

ဦးမြင့်အောင် နှင့် ရေကြောင်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရေးအဖွဲ့ပါ ၁၁

၁၃၃၅

ထိမ်းမြားလက်ထပ်ရန် ကတိပျက်ကွက်သဖြင့် လျော်ကြေးရလိုမှု - အရွယ်ရောက် ပြီးဖြစ်သည့် မြန်မာဗုဒ္ဓဘာသာမိန်းကလေးနှင့် ယောက်ျားကလေး အချင်း ချင်း သဘောတူညီမှုဖြင့် ကာမရာဂစပ်ယှက်ခြင်း - ပဋိသန္ဓေတည်ရှိခြင်း - လက်ထပ် ထိမ်းမြားရန် ငြင်းဆိုခြင်း - လျော်ကြေးပေးထိုက် မပေးထိုက်။

မောင်သန်းဌေး နှင့် မပု (ခေါ်) မသန်းရင်

၁၀၂၁

ညွှန်းချက်

ဒီကရီကို ဇာရီပြုလုပ်ရန် လျှောက်ထားခြင်း - တရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၂၁၊
နည်းဥပဒေ ၂ - တရားနိုင်က ဒီကရီငွေကို အပြေအလည်ရရှိပြီး
ကြောင်း ရုံးတော်သို့ လျှောက်ထားရန်မှာ အချိန်ကာလ စည်းကမ်းသတ်
ရှိ မရှိ - ရုံးတော်သို့ အသိအမှတ်ပြုပေးရန် လျှောက်လွှာတင်သွင်းရန်
လို မလို။

မောင်အောင်မောင်း (ခေါ်) မောင်ထွန်းရှိန် နှင့် ဂိုဟန် ပါ ၂ ၁၅၀၅

ဒုတိယအယူခံမှုတွင် အယူခံများဖြည့်စွက်ထည့်သွင်းခြင်း - ပြည်ထောင်စု တရား
စီရင်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၆ ဒုတိယအယူခံမှုတွင် အယူခံများဖြည့်စွက်
ထည့်သွင်းခြင်းသည် မှားယွင်းခြင်း ရှိ မရှိ - ကိစ္စိမမွေးစားခြင်း
နှင့် ပတ်သက်သော ဆုံးဖြတ်ချက်။

ဒေါ်လှရင် ပါ ၅ နှင့် ဒေါ်မြမေ ပါ ၃ ၉၈

ဒွိဟသံသယ၏အကျိုး - ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၃၆၃ အရ မှုပြစ်ထင်ရှားစီရင်ခြင်း-
အမျိုးသားမှတ်ပုံတင်လက်မှတ်မွေးဖွားသည့် ရက်စွဲဖော်ပြထားခြင်း -
အမျိုးသားမှတ်ပုံတင်လက်မှတ် သက်သေခံအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၃၅အရ
တရားဝင် မဝင်- ကျောင်းဝင်ပုံစံ - မွေးသက္ကရာဇ် ဖော်ပြထားခြင်း-
ကျောင်းဝင်ပုံစံသက်သေခံအက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃၅ အရ တရားဝင်မဝင်-
ဇာတာများမှာ အများနှင့် သက်ဆိုင်သော စာချုပ်စာတမ်းများ ဟုတ်
မဟုတ် - ဆရာဝန်၏ အကြံဉာဏ်ပေးခြင်းသည် တရားဝင်သော
သက်သေခံတင်ပြချက် အကြောင်းအရာဖြစ် မဖြစ် - ဒွိဟသံသယ
အကျိုးခံစားခွင့်။

မောင်ကျော်ဆွေ နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ ၄၀၈

နိုင်ငံခြားသား ကုမ္ပဏီတစ်ခုအပေါ် ရာဇဝတ်ကြောင်းနှင့် အရေးယူခြင်း - ဥပဒေ
အရ ဖွဲ့စည်းတည်ထောင်ထားသော ကုမ္ပဏီတစ်ခုသည် ဥပဒေ၏ မျက်
စေ့တွင် သက်ရှိပုဂ္ဂိုလ် တဦးကဲ့သို့ သီးခြားရပ်တည်ခြင်း - ဆက်လက်
အရေးယူခြင်း သည် အထွေထွေ လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် အမိန့်နှင့်

ကိုက်ညီခြင်း ရှိ မရှိ။

ဦးစောဝင်း ပါ ၁ နှင့် အထူးတရားသူကြီး (၁) ပါ ၂
(အထူးစုံစမ်းရေးဌာန အက်ဥပဒေ၊ ရန်ကုန်မြို့)

၅၀၈

နိုင်ငံခြားငွေ လဲလှယ်မှု စည်းမျဉ်းသတ်မှတ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၅(၁) /၂၄
အရ မူပြစ်ထင်ရှားစီရင်ခြင်း - ပြစ်ဒဏ်။

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ နှင့် ဦးဘလှ ပါ ၄

၁၄၃၇

နိုင်ငံခြားငွေ လဲလှယ်မှု စည်းမျဉ်းသတ်မှတ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၃ (၂) /
၂၄(၁) / ၂၄ (၂)အရ မူပြစ်ထင်ရှားစီရင်ခြင်း - နိုင်ငံခြားငွေလဲလှယ်မှု
စည်းမျဉ်းသတ်မှတ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၃ (၂) တွင် အကျုံးဝင်
မဝင် - နိုင်ငံခြားငွေလဲလှယ်မှု စည်းမျဉ်းသတ်မှတ်ရေးအက်ဥပဒေပုဒ်မ
၂၁(၃) အရ ထုတ်ပြန်သော နိုင်ငံခြားငွေလဲလှယ်ရေး ကြီးကြပ်ရေးဇာနည်
အမိန့်ကို မနာခံခြင်း - နိုင်ငံခြားငွေ လဲလှယ်မှုစည်းမျဉ်းသတ်မှတ်ရေး
အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂၁ (၃) နှင့် ယှဉ်တွဲ၍ ပုဒ်မ ၂၄ (၁) / ၂၄ (၂)
တို့အရသာစွဲဆိုရန် ဖြစ်ခြင်း။

ဦးစံတင့် နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ

၇၂၃

ပဋိညာဉ် စာချုပ်မှာ ပဋိညာဉ်အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၅၆အရ၊ ပျက်ပြယ်ပြီဟု မြွက်ဟ
ရန်နှင့် ဇာတ်ကားထုတ်လုပ်ရာတွင် အနောက်အယုက်မပြုရန် တားဝရမ်း
ထုတ် ပေးစေလိုမှု - တရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၃၉၊ နည်းဥပဒေ ၃အရ
အကြောင်းကြားစာ မထုတ်ဘဲ ယာယီ တားဝရမ်းထုတ်ပေးရန် အာဏာ
ရှိခြင်း - အောက်ရုံးအမိန့်တွင် တဖက်သို့ အကြောင်းကြားစာ မထုတ်
ဆင့်ဘဲ ရုတ်ခြည်းယာယီ တားဝရမ်းထုတ်ပေးရအောင် အရေးကြီးသည့်
အကြောင်းကိစ္စပေါ်ပေါက်နေသည် ဟု ဖော်ပြထားခြင်း- အကြောင်း
ကြားစာ မထုတ်ဘဲ တဖက်သတ် တားဝရမ်းထုတ်ဆင့်ခြင်းမှာ တရား

ညွှန်းချက်
ဥပဒေအရ မှားယွင်း ချွတ်ချော်ခြင်း ဖြစ် မဖြစ်။

ဦးထွန်းမြင့် နှင့် ဦးသက်ရှည်

၁၅၇၄

ပဋိညာဉ် အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၃၀-အမွေဆက်ခံ ဥပဒေပုဒ်မ ၂၆၃ အရ ၊
အမွေထိန်းလက်မှတ်ကို ထုတ်ပေးခဲ့ခြင်းကို ပြန်လည်ရုပ်သိမ်းပေးရန်
လျှောက်ထားခြင်း - အာမခံကို ရုပ်သိမ်းလို၍ပယ်ဖျက်ပေးရန် လျှောက်
ထားခြင်း - မူလအမှုတွင် မကန့်ကွက်ခြင်း - တနှစ်ကျော်ခန့် မည်သို့မျှ
ပြန်လည်စဉ်းစားရန် မလျှောက်ထားကန့်ကွက်ခြင်း မပြုခဲ့ခြင်း - ကန့်
ကွက်ရန် အခွင့်အရေး ပိတ်ပင်ခြင်း ရှိ မရှိ - အမွေဆက်ခံဥပဒေပုဒ်မ
၂၇၆ ပြဆိုချက်များနှင့် ညီညွတ်ခြင်းရှိ မရှိ - ခံဝန်ချုပ်ကို ပယ်ဖျက်
ရန် ရုံးတွင် အခွင့်အာဏာ ရှိ မရှိ၊ အမွေထိန်းလက်မှတ်စာအတွက်
ချုပ်ဆိုပေးသော ခံဝန်ချုပ်သည် ပဋိညာဉ် အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၃၀တွင်
အကျုံးဝင် မဝင်။

ဒေါ်အေးချို နှင့် အက်(စ်)၊ အမ်၊ ရှော်ကတ် (ခေT)
မောင်အောင်မြင့်

၃၃၉

ပဋိညာဉ် အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂၂၂- အလုပ်မှ မတရားထုတ်ပယ်လိုက်သည့်အတွက်
လျော်ကြေးရရှိရန် တရားစွဲဆိုမှု-ရုတ်တရက်အလုပ်မှ ထုတ်ပယ်လိုက်
ခြင်းကို လုံလောက်အောင် ပြဆိုနိုင်ခြင်း မရှိခြင်း - ကြိုတင်၍ နို့တစ်စာ
ပေးခဲ့ကြောင်း မတွေ့ရှိရခြင်း - အလုပ်မှ ထုတ်ပယ်လိုက်ခြင်းမှာ
မတရားထုတ်ပယ်လိုက်ခြင်းဖြစ် မဖြစ် - ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် ဆောင်
ရွက်ရသည့်လုပ်ငန်းမှ တိုက်ရိုက်ပေါ်လာသည့် နစ်နာချက်များအတွက်သာ
ခိုင်းစေသူထံမှ လျော်ကြေးရထိုက်ခြင်း - ပဋိညာဉ် အက်ဥပဒေပုဒ်မ
၂၂၂ ပါ ပြဆိုချက်များနှင့် အကျုံးဝင်သည်ဟုဆိုနိုင် မဆိုနိုင်။

မူဆာအက် (စ်) မဒါး ပါ ၂ နှင့် ဦးထွန်းမြတ်

၆၁၉

ပင်လယ်ရေကြောင်း အကောက်ခွန်အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၆၇-(ဂ)နှင့် ၁၆၇ (ခ)-
အမှုခေါ် စာချွန်တော်အမိန့် ထုတ်ဆင့်ရန် လျှောက်ထားခြင်း -ပင်လယ်
ရေကြောင်း အကောက်ခွန်အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၆၇-(ဂ) နှင့် ၁၆၇ (ခ)-
ပြည်ပသို့ ပစ္စည်းထုတ်ခြင်းကို တားမြစ်ခြင်း-ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲခြင်း -
အစိုးရသည် နိုင်ငံ၏ စီးပွားရေးကို ခြုံ၍ ကြည့်ကာ သတ်မှတ် ဆုံးဖြတ်
ရခြင်း - နိုင်ငံခြား သို့ ထွက်ခွာသွားသူများက နည်းသည်ဖြစ်စေများ
သည်ဖြစ်စေ ခွင့်မပြု တားမြစ် ထားသော ပစ္စည်းများကို ထုတ်ယူခြင်း-
ဥပဒေအရ အရေးယူ၍ အစိုးရဘဏ္ဍာ အဖြစ် ပစ္စည်းများကို သိမ်းရခြင်း-
ပစ္စည်းများကို ကွယ်ဝှက်ခြင်း မရှိဘဲယူခြင်း သိမ်းဆည်းခြင်းမှ ကင်း
လွတ်နိုင် မနိုင်-လိုအပ်သော ခွင့်ပြုချက် မပါဘဲ ကန့်သတ်တားမြစ်
ထားသော ပစ္စည်းများကို ပြည်ပသို့ ထုတ်ခြင်း - ထိုသို့ထုတ်ရန် ကြံ
ဆောင်ခြင်းသည်သာပေါ်မူတည်သည် - မည်သည့် ပစ္စည်းကို မည်မျှ
သယ်ဆောင်ခွင့်ပြုမည်ဆိုခြင်း - သက်ဆိုင်ရာအစိုးရဌာနတို့က အုပ်ချုပ်
ရေးကိစ္စ အနေနှင့် သတ်မှတ်ဆောင်ရွက်ရခြင်း -ရုံးက ဝင်ရောက်စွက်
ဖက်၍ဆုံးဖြတ်ပေးမည်ဆိုလျှင် အုပ်ချုပ်ရေးလုပ်ငန်းများတွင် ကျူး ဖွန်
ဝင်ရောက်ရာကျခြင်း။

ပီ၊ အယ် (လ်)ကေ၊ ဒီးယား ပါ ၄ နှင့် ဘဏ္ဍာတော်မင်းကြီး
(ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေး) ရန်ကုန်မြို့။

၈၉၈

ပင်လယ်အကောက်တော် အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၉- ဝင်ကုန်ထွက်ကုန်ကြီးကြပ်ရေး
(ယာယီ) အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၅ (၃)အရ၊ မူပြစ် ထင်ရှားစီရင်ခြင်း -
ဆန်စပါးများကို နိုင်ငံတော် ကောက်ပဲသီးနှံအဖွဲ့ ၏ခွင့်အမိန့် မရှိဘဲ
နိုင်ငံခြားသို့ ထုတ်ယူခြင်း မပြုရဟု တားမြစ်ထားခြင်း- အဆိုပါ
ဥပဒေပုဒ်မ ၃ (၂) အရ၊ ပင်လယ်အကောက်တော် အက်ဥပဒေပုဒ်မ၁၉
အရ တားမြစ်ထားသည့် ကုန်ပစ္စည်းအဖြစ် အဓိပ္ပာယ်ကောက်ယူရ မည်
ဖြစ်ခြင်း - ပင်လယ် အကောက်တော် အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၆၇ အေ၊
အရ ပစ္စည်းများအား အခွင့်အမိန့် မရှိဘဲ နိုင်ငံခြားသို့ ခိုးထုတ်ရန်
ကြံစည် အားထုတ်ခြင်း မပြုကြောင်း သက်သေထင်ရှားအောင် ပြသရန်
တာဝန်ရှိခြင်း။

မိုဟာမက်ဟူစိန် (ဆောင်း) ပါ ၂ နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ။

၁၅၀၉

ညွှန်းချက်

ပစ္စည်းများကို ရုံးတော်က အုပ်ချုပ်စီမံခန့်ခွဲပြီး ခွဲဝေပေးရန် တရားစွဲဆိုမှု -
သေသူများ၏ ပစ္စည်းအားလုံး သေသူထံမှ တိုက်ရိုက်အမွေဆက်ခံသူ
တဦး မဟုတ်သူ၏ လက်တွင် ရောက်ရှိနေခြင်း - ၎င်းအား တရားခံ
တဦးအနေဖြင့်တည်သွင်း၍ တရားစွဲဆိုနိုင် မနိုင် - တရားမကျင့်ထုံးအမိန့်
၁၊ နည်းဥပဒေ ၃ နှင့် နည်းဥပဒေ ၁၀ (၂) တို့အရ၊ ထည့်သွင်း၍
တရားမစွဲဆိုဘဲ မဖြစ်ခြင်း - ကာလစည်းကမ်းသတ် အက်ဥပဒေ
ဇယားအမှတ် ၁၂၀ - ရွှေပြောင်းနိုင်သော ပစ္စည်းများကို လက်ဝယ်သို့
ရောက်ရှိသည့် နေ့ကစ၍ ၆ နှစ် အတွင်းတောင်းခံရခြင်း။

ဦးမောင်ညို နှင့် အဘူး (ခ) မောင်အေးမောင် ပါ ၁၉

၁၅၈၈

ပိုင်ရှင်၏ ပိုင်ဆိုင်မှုကို ဆန့်ကျင်လျက် နေထိုင်ခြင်းနှင့် ပတ်သက်သော
ဆုံးဖြတ်ချက် -ဥယျာဉ်မြေနှင့် တိုက်ကို လက်ရှိ ရလို့ကြောင်းစွဲဆိုခြင်း-
ဥယျာဉ်မြေတန်ဖိုး ၅၀ကျပ်သာ ရှိသဖြင့် နှုတ်ဖြင့် အပိုင်ပေးခြင်း
ကိစ္စမှာ ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၅၄ နှင့် သက်ဆိုင်
မသက်ဆိုင် - ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းရေးအက် ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂၃အရ မှတ်ပုံ
တင်စာချုပ်ပြုလုပ်ရန် လို မလို - လက်ရှိနေထိုင် မှုမှာ ပိုင်ရှင်၏
ပိုင်ဆိုင်မှုကို ဆန့်ကျင်လျက်ရှိ မရှိ။

ဦးအောင်ထွန်း ပါ ၆ ဦး နှင့် ဦးထွန်းတင်၊ ကွယ်လွန်သူ
ဒေါ်တုတ်၏အမွေဆက်ခံသူ။

၇၅၅

ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းခြင်း အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၅၈ (စီ)၏ ချွင်းချက် - အခင်းဖြစ်အိမ်နှင့်
မြေကို လက်ရောက်ရလို့မူတရားစွဲဆိုခြင်း - ငွေ ၅၀၀ဝိ တန်ဖိုးထား၍
ရေစစ္စကြိစာချုပ်ဖြင့် ဝယ်ယူထားခြင်း - ပစ္စည်း လွှဲပြောင်းခြင်း အက်
ဥပဒေပုဒ်မ ၅၈(စီ) ၏ ချွင်းချက်ကို ဂရုပြုရန်လိုအပ်ခြင်း - လုံးဝ
အရောင်းစာချုပ်ဟု ဖော်ပြထားသဖြင့် သက်သေခံအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၉၂
အရ အခြား သက်သေခံများကို ပိတ်ပင်ထား မထား -အခြားအမွေစား
အမွေခံသားသမီးမ ရှိဘဲ တဦးတည်းသော သားအတွက် ဦးစားပေး၍
အကျိုးခံစားခွင့်ရှိစေရန် ဝယ်ယူသူတဦးအနေဖြင့် ထည့်သွင်းထားခြင်း-
အကျိုးခံစားခွင့် ရှိ မရှိ - ကွာရှင်းပြီးဖြစ်သော မယားနှင့် အချင်းဖြစ်

ညွှန်းချက်

စာမျက်နှာ

ပစ္စည်းတွင် ခွဲဝေခြင်းမရှိသေးခြင်း - ကွာရှင်းပြီးသော မယားတွင် ပိုင်ဆိုင်ခွင့် ရှိ မရှိ - အကျိုးခံစားခွင့်များစည်းကမ်းသတ် ကျော်လွန် မလွန်။

ဦးမောင်ကလေး ပါ ၄ နှင့် ဒေါ်စိန်နု (ခေါ်) ဒေါ်နုမေ

၁၃၀၉

ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းရေးအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၅၈ (အက် ၆) -မြေပေါ်တွင် ကျူးကျော်၍ ဆောက်လုပ်ထားသည့် အဆောက်အဦများကို ဖယ်ရှားပေးရန်နှင့် မြေကိုလက်ရှိရရှိရန် တရားစွဲဆိုမှု - ငွေချေးငှားသည်နှင့် ပတ်သက်၍ အော်ဒီမံစာချုပ် မတင်ပြနိုင်ခြင်း - ကတိစာချုပ်တွင် မြေ၏ စာချုပ် စာတမ်းများကို အပေါင်သဘောဖြင့် ပေးအပ်ကြောင်း မဖော်ပြခြင်း - ပစ္စည်းလွှဲ ပြောင်းရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၅၈ အက် (၆)၊ ပုဒ်မ ၆၉(၁) (စီ) ၊ ပုဒ်မ ၆၉ (၂) (အေ)၊ ပုဒ်မ ၆၉ (၂) (ဘီ) များအရရောင်းပိုင် ခွင့်ရှိ မရှိ - မိမိ ဝယ်ယူ၍ တရားဝင်ပိုင်ဆိုင်သည့်အနေဖြင့် မြေကို လက်ရောက်ရရှိရန် တရားစွဲ ဆိုမှု - တရားဝင်ပိုင်ဆိုင်ကြောင်း ပေါ်လွင် အောင် ပြသနိုင်ခြင်း မရှိခြင်း - တောင်းဆိုသည့် သက်သာခွင့်ကို ရရှိရန် ရှိ မရှိ။

ဦးလှမြိုင် နှင့် ဗုဒ္ဓသာသနာ့နဂ္ဂဟအဖွဲ့၊ ၎င်း၏ အတွင်းရေးမှူး
ဦးလှစိန်

၇၃၆

ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းရခြင်း အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၀၈ (ခ)- ဥပစာမှ နှင်ထုတ်လိုမှု တရားစွဲဆိုခြင်း - ဥပစာတစ်ခုခုအပေါ် ခံစားခွင့်ကို လွှဲပြောင်းပေးခြင်း - လွှဲပြောင်းပေးသူနှင့် လွှဲပြောင်းပေးခြင်းခံရသူတို့ အိမ်ရှင်အိမ်ငှားဖြစ်လာ ကြမည်ဖြစ်ခြင်း - ဥပစာကို အိမ်ငှားအား လက်ရောက်မပေးလျှင်အိမ်ငှား အနေဖြင့် ငှားရမ်းခပေးရန် တာဝန်ရှိ မရှိ၊ ဥပစာမှ နှင်ထုတ် လိုမှုစွဲဆို ခြင်း ပြုနိုင် မပြုနိုင်။

ကိုကျော်လင်း နှင့် မောင်ဝင်းမှန် (အရွယ်မရောက်သေးသူနှင့် ၎င်း၏မိတ်ဆွေ ဦးမင်းစိန်)

၁၁၄၇

ညွှန်းချက်

ပြစ်ဒဏ်ကို မည်သည့်အခါလျှော့ပေါ့သင့်ခြင်း - ရာဇဝတ်ကြီးပုဒ်မ ၄၅၇
 (၁) အရ မှုပြစ်ထင်ရှားစီရင်ခြင်း - ငယ်ရွယ်သူတဦးဖြစ်၍ တက္ကသိုလ်
 ကျောင်းသားတဦးဖြစ်ခြင်း - ဘဝအညွန့်မတုံးစေရန်နှင့် ပြန်လည်ဘဝ
 သစ်ထူထောင်နိုင်စေရန် ရည်ရွယ်သင့်ခြင်း - ပြစ်ဒဏ်လျှော့ ပေါ့သင့်
 မသင့်။

မောင်သန်းအောင် နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ

၆၉၄

ပြည်ထောင်စုတရားစီရင်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၆၊ ၎င်းရမ်းခကြီးကြပ်ရေး
 အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၈ တွင် ထပ်မံ၍ အယူခံခွင့် မရှိဟု ပြဋ္ဌာန်းခြင်း
 ရှိ မရှိ - နို့တစ်စာ ပြဿနာမှာ အများပြည်သူနှင့် သက်ဆိုင်သည့်
 အရေးကြီးသည့် ဥပဒေ ပြဿနာတရပ် ဟုတ် မဟုတ်။

ဒေါက်တာ ဒီ၊ စီ၊ ဒတ် (စ်) နှင့် ပစ္စည်းထိန်းဝန် တရားရုံးချုပ်

၁၀၈

ပြည်ထောင်စု တရားစီရင်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၆ - ရာဇဝတ်မှုများတွင်
 သက်သေများ စွပ်စွဲသူနှင့် ဆွေမျိုးတော်စပ်ခြင်း - ယုံကြည်သင့် မသင့်
 ဆိုသော ပြဿနာ - အချက်အလက်များအပေါ် မူတည်၍ အဆုံးအ
 ဖြတ်ပြုရခြင်း - ပြစ်ဒဏ်။

မောင်ချစ်လှ ပါ^{၄၆} ၊ ထောင်ကျအကျဉ်းသားများ၊ စံပြ
 အချုပ်ထောင်၊ မန္တလေးမြို့ နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ
 တော်လှန်ရေးအစိုးရ။

၉၇၈

ပြည်ထောင်စု တရားစီရင်ရေးအက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၆ - လျော်ကြေးတောင်းရန်
 အချိန်သတ်မှတ်ခြင်းသည် အလုပ်သမားက အလုပ်ရှင်ထံမှ တောင်းခြင်း
 နှင့် သက်ဆိုင်ခြင်း - လျော်ကြေးမင်းကြီးထံနောက်တဆင့် တက်ရောက်
 ခြင်းနှင့် မသက်ဆိုင် - အလုပ်ရှင်က လျော်ကြေးပြဿနာပြီးပြတ်လိုလျှင်
 လျော်ကြေး မင်းကြီးထံပုဒ်မ ၁၉ အရ၊ ဆုံးဖြတ်ပေးရန် တောင်းခံနိုင်ခြင်း
 -လျော်ကြေးမင်းကြီးသည် အနုညာတ ခုံသဘော ဖြန်ဖြေပေးခြင်း ဥပဒေ

တရားမျှတမှု တို့နှင့် အညီဖြစ်စေခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်ခြင်း - အလုပ်သမားသည် အချိန် ကြာမြင့်စွာ ဆေးကုသလောက်အောင် ပြင်းထန်သော ဒဏ်ရာရရှိခြင်း - အချိန် လွန်မှ လျော်ကြေးတောင်းရန် လုံလောက်သော အကြောင်း - ဆရာဝန်အား အလုပ်သမား အလုပ်ရှင်တို့က ၎င်း၊ လျော်ကြေးမင်းကြီးက ၎င်း၊ မေးမြန်းနိုင် ရန် သက်သေအဖြစ် ခေါ်ယူ ဘို့လိုခြင်း - ဒဏ်ရာရပြီး ၁၂ လအတွင်း အလုပ်ရှင်ထံမှ လျော်ကြေး တောင်းခံသည်ဟူ၍ ၊ ယူဆရန်ရှိခြင်း - ပြင်းထန်သော ဒဏ်ရာများ ရရှိခဲ့၍ ဆေးရုံများ၌ ကြာမြင့်စွာ တက်ရောက် ကုသရခြင်း - လျော်ကြေးမှုကို လုံလောက်သော အကြောင်းကြောင့် အချိန်လွန်မှ စွဲဆိုရသည် ဟု ယူဆနိုင်ခြင်း။

မောင်ညွန့်စိန် နှင့် ဦးရှိန်ကြီး

၉၉၁

ပြည်ထောင်စုတရားစီရင်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၆ -အချင်းဖြစ်အိမ်နှင့် မြေမှာ တဦးတည်းပိုင်ဖြစ်ကြောင်း မြွက်ဖော်လိုမှုနှင့် လက်ရောက်ရလိုမှု တရားစွဲဆိုခြင်း - အမှုတွင် မရှိမဖြစ်သည့် အမှုသည်တယောက်ဖြစ်ကြောင်း ကောက်ယူထားခြင်း - ဥပဒေ ပြဿနာဖြစ်ခြင်း - အယူခံရုံး၌ တင်ပြလျှောက်ထားခွင့် ရှိခြင်း - အမှုသည် အဖြစ် ထည့်သွင်းရန် မလိုကြောင်း တသမတ်တည်း ငြင်းဆိုခြင်း - အဆိုလွှာကို ပြင်ဆင်ခွင့်မပေးဘဲ အမှုကို ပလပ်ခြင်းမှာ မှားယွင်းသည်ဟုဆိုနိုင် မဆိုနိုင်- ကုစား၍ မရနိုင်အောင် ဆုံးရှုံး နစ်နာမှု ရှိ မရှိ။

မလှတင် နှင့် ဆရာအိဗရာဟင် ပါ ၂

၁၂၃၁

ပြည်ထောင်စု တရားစီရင်ရေးအက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၆ - အချင်းဖြစ်အိမ်မှ ထွက်ခွာဖယ်ရှားပေးစေရန် စွဲဆိုမှု - အိမ်ငှားမြေငှားကြီးကြပ်ရေးဥပဒေနှင့် အကျုံး ဝင် မဝင် - ပထမအယူခံရုံးနှင့် မူလရုံးများက ကွဲလွဲဆုံးဖြတ်ခြင်း - အယူခံ ဝင်ခွင့်ပေး သင့် မပေးသင့်။

ဦးရှင် နှင့် ဦးစံအောင် ပါ ၂

၂၁၁

ညွှန်းချက်

ပြည်ထောင်စု တရားစီရင်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၆ - အပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ရာ၌ ပြစ်မှု ကျူးလွန်သူအပေါ် ဂလုံးစားချေသည့် သဘောမဟုတ်ဘဲ၊ ပညာပေးသည့် သဘောလည်း သက်ရောက်စေခြင်း- မည်သည့်ပြစ်မှုကျူးလွန်လျှင် မည်သည့် အပြစ်ဒဏ်မျိုးကိုသာ ချမှတ်ရမည်ဟု ပုံသေကားချသတ်မှတ်ထား၍မရှိနိုင်ခြင်းအပြစ်ဒဏ်သတ်မှတ်သောကိစ္စမှာ တရားရုံး၏ ဆင်ခြင်တုံ တရားလက်ကိုင်ထားကာ ဆုံးဖြတ်ရသော ကိစ္စဖြစ်ခြင်း။

မစွပ်ချနုရာမာယာ နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ

၁၄၄၈

ပြည်ထောင်စု တရားစီရင်ရေးအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၆ အရ အထူးအယူခံဝင်ခွင့်ရရန် လျှောက်ထားခြင်း - အချင်းဖြစ်အိမ်ကို ရောင်းချပြီးနောက် အိမ်ငှားအဖြစ် ဆက်လက်နေထိုင်ရန် စာချုပ်ချုပ်ဆိုခြင်း - ၅ နှစ် အတွင်း တရားရုံးမှသော်၎င်း၊ အခြားနည်းများနှင့်သော်၎င်း၊ နှင်ထုတ်ခြင်းမပြုဟု ချုပ်ဆိုခြင်း - အိမ်ငှားက ဝယ်ယူနိုင်လျှင် အိမ်ရှင်တို့က အိမ်ကိုပြန်လည် ရောင်းချပါမည်ဟု ချုပ်ဆိုခြင်း- မြို့ပြဆိုင်ရာငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၂ - အိမ်ငှားအား အိမ်ရှင်၏ နှင်ထုတ်ဖယ်ရှားခြင်းမှာ အကာအကွယ်ပေးထားသည့် ပြဋ္ဌာန်းချက် ဖြစ်ခြင်း - ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းခြင်း အက်ဥပဒေ၊ ပဋိညာဉ်အက်ဥပဒေ စသည် တို့အရရနိုင်သော အခြားအခွင့်အရေးများကိုလည်း အိမ်ငှားက ရနိုင်ခြင်း - မြို့ပြဆိုင်ရာငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေက အခြားအခွင့်အရေးများကို ဖျက်သိမ်းသည် ဟုတ် မဟုတ် - အိမ်ငှားအားမနှင်မူ၍ စာချုပ်အရ ချုပ်ဆိုခဲ့သော ၅ နှစ်အတွင်း တရားစွဲဆိုခြင်း - စာချုပ်ပါ စည်းကမ်းနှင့်ညီ မညီ - ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းခြင်း အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၅၃ (က) နှင့် ဆန့်ကျင် မဆန့်ကျင်။

ဦးသန်းညွန့် နှင့် ဦးသိန်း ပါ ၂

၁၁၀၁

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ ရုပ်ရှင်ဥပဒေ (၁၉၆၂) ပုဒ်မ ၃၅ (၁) (ဂ)အရ၊ ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်း - ပုဒ်မ ၃၅ (၂)အရ၊ သက်သေခံဇာတ်ထုတ်ကား၊ ဖလင် နှင့်သေတ္တာကို အစိုးရဘဏ္ဍာတော်အဖြစ် သိမ်းဆည်းခြင်း -ရုပ်ရှင်ကားပြသခွင့် သက်သေခံလက်မှတ် အသစ်မလဲယူခြင်း - မသိနား

ညွှန်းချက်

စာမျက်နှာ

မလည်၍ တကြိမ်တခါ ကျူးလွန်ခြင်း - အစိုးရ ချမှတ်သော မူဝါဒ လမ်းစဉ်ကို ဖျက်လိုဖျက်ဆီးပြုလုပ်ကာ ဆန့်ကျင်ခြင်း ဟုတ် မဟုတ်- အစိုးရဘဏ္ဍာတော်အဖြစ် သိမ်းဆည်း ရန်အမိန့်မှာ ပြင်းထန် ခြင်းဖြစ် မဖြစ်။

ဒေါ်ငွေရင် နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ

၈၆၁

ပြည်ထောင်စုသားတိုင်းရင်းသား လူမျိုးများ၏ ဓလေ့ထုံးတမ်း-ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၃၀၂ အရစွဲဆိုထားခြင်း - ကချင်တောင်တန်းဥပဒေပါပြဋ္ဌာန်းချက်တို့ နှင့် အညီ ကချင်ဓလေ့ထုံးတမ်း ဥပဒေအရ စီရင်ရမည်လော၊ သို့မဟုတ် ရာဇသတ်ကြီး၊ ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးတို့အရ စစ်ဆေးစီရင်ရမည်လော - ပြည်ထောင်စုသား တိုင်းရင်းသား လူမျိုးများ၏ ဓလေ့ထုံးဥပဒေများအဖြစ် ခိုင်မာစွာ သက်ဝင် လှုပ်ရှားနိုင်ခဲ့ခြင်း - ဓလေ့ထုံးဥပဒေများသည် အထူးပင်တန်ခိုးထက်မြက်ခြင်း - နိုင်ငံတော်အစိုးရက ပြည်ထောင်စုသား တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ ဓလေ့ထုံးတမ်း ဥပဒေတို့ကို စုဆောင်းလေ့လာ ၍ကောင်းသည်တို့ကို ဖော်ထုတ်၍ ထိန်းသိမ်းပျိုးထောင်ခြင်း - အမှုသည် များသည်တောင်ပေါ်သား ကချင်လူမျိုး အချင်းချင်းအွေ့မျိုးဖြစ်ခြင်း- အမှုကိုဓလေ့ထုံးတမ်းအရ ကြေအေးလိုကြခြင်း- အမျက်ဒေါသလည်း ပြေစေရန် ကြွေးလည်းပြေစေ ရပ်ရွာပြည်နယ်နှင့် ပြည်ထောင်စု စည်းလုံး ညီညွတ်ရေးလည်း ဖြစ်စေအောင် ကချင်ဓလေ့ထုံးတမ်းဥပဒေအရပြီး ပြတ်စေ။

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ နှင့် နော်ဒွန်ဇော်ဘာ

၁၄၁၇

ပြည်ထောင်စုသား ပြစ်မှုအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၆ အရ လျှောက်ထားနိုင်ခြင်း-လူစင်မှု ကြီးကြပ်ရေး (အရေးပေါ်ပြဋ္ဌာန်းချက်) အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၄ (၂) / ၁၃(၁) အရ မူပြစ်ထင်ရှားစီရင်ခြင်း - ပြည်ထောင်စုသားဖြစ်သည်ဟု တရားမရုံး၌ မြွက်ဟကြေညာချက်ကို ရရှိရန် တရားစွဲဆိုနိုင်ခြင်း - ပြည်ထောင်စုသား ပြစ်မှုအက်ဥပဒေပုဒ်မ (၆) အရ လျှောက်ထားနိုင်ခြင်း - ပြည်ထောင်စုသား လက်မှတ်ရလိုကြောင်း လျှောက်ထားနိုင်ခြင်း - ရာဇဝတ်ကြောင်းဖြင့် အရေးယူ၍ ပြစ်ဒဏ်ပေးထားသည်မှာ လျှော့ကန့်

ညွှန်းချက်

သည်ဟု ဆိုသာ မဆိုသာ တရားဥပဒေ နှင့်လည်း ညီ မညီ။

စုလဘန်အာမက် နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ

၅၈၃

ပြည်သူပိုင်ပစ္စည်းကာကွယ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၆(၁) ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ဥပဒေ ပုဒ်မ ၄၂၃ (၁) (ခ) (၁) ဒုတိယပိုင်းအရ အမှုကို ပြန်လည်စစ်ဆေးရန် ချမှတ်သော အမိန့် - တထစ်ချ ပြတ်ပြတ်သားသားစွပ်စွဲနိုင်စွမ်းမရှိခြင်း - အပြစ်ပေးရန်လည်း ဖြစ်နိုင်ဘွယ်ရာအကြောင်းမရှိခြင်း - နောက် ထပ်အသစ် တဖန်စစ်ဆေးရန် မြင် မမြင်။

ဦးအောင် နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ

၇၄၈

ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေပုဒ်မ ၁၁ (ဂ) လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေး (လတ်တလော ပြဋ္ဌာန်းချက်)အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၃ (၁)အရပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်း - မြန်မာနိုင်ငံတွင် ပါဝင်သော နယ်မြေတခုခုတွင် မွေးဖွားခဲ့ခြင်းဖြစ် မဖြစ် - ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော်သားဖြစ်မှု အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၄ (၂) နှင့် သက်ဆိုင်ခြင်းရှိ မရှိ - တိုင်းရင်းသားဆိုသည့်စကားရပ် - ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေပုဒ်မ ၁၁ (ဂ)အရမြန်မာနိုင်ငံသူဖြစ်နိုင် မဖြစ်နိုင်။

ဆက်နာဘီဘီ နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ။

၃၂၀

ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်အမျိုးသမီးများ အထူးထိမ်းမြားမှုနှင့် အမွေဆက်ခံမှု အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၀ (၁) နှင့် ၂၄ (၁)-အမွေဆက်ခံရန် သက်သေခံ လက်မှတ် လျှောက်ထားခြင်း - လင် မဟာမေဒင် ဘာသာဝင်၊ မယားဗုဒ္ဓ ဘာသာဝင် - ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် မိန်းမများ၊ အထူးထိမ်းမြားမှုနှင့် အမွေ ဆက်ခံမှု အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂၀ (၁) နှင့် ၂၄ (၁) တို့ သက်ဆိုင်ခြင်း

ရှိ မရှိ။

ဒေါ်စော နှင့် ကွယ်လွန်သူ အိမ်၊ အမ်၊ မက်တွန်ပစ္စည်းကိစ္စ။
အမ်၊အက်(စ်)မက်တွန်

၈၁

မတရားအသင်း အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၇ (၁) - စားဘွယ်သောက်ဘွယ် သရေ
စာတို့ကို ကေ၊အင်၊ဒီ၊ အိုယ်သောင်းကျန်းသူများ ကျက်စားရာအရပ်သို့
သွားရောက်ရောင်းခြင်း - သောင်းကျန်းသူတို့အား အကူအညီပေး
သည်ဟု ယူဆသင့် မသင့်။

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ နှင့် ကိုထွန်းချစ်

၃၆၆

မတရားအသင်း အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၇ (၁) အရ မှုပြစ်ထင်ရှားစီရင်ခြင်း -
ပြစ်ဒဏ်။

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ နှင့် မောင်ထွန်းစိန်

၁၄၂၅

မယားခေါ်လိုမှု - လူငယ်ဘာဝချစ်ကြိုက်ကြသဖြင့် ခိုးရာလိုက်ခြင်း - လူသိ
ရှင်ကြား လင်မယားအဖြစ် ပေါင်းသင်းနေထိုင်ခြင်း - ပြန်အပ်သည့်
အခမ်းအနား ကျင်းပခြင်း - မြန်မာဗုဒ္ဓဘာသာတရားဥပဒေအရ၊
တရားဝင်ထိမ်းမြားခဲ့ပြီး ဖြစ် မဖြစ်။

မခင်ရီ နှင့် မောင်ချစ်ပို (ခေါ်) မောင်သန်းထွန်းဦး

၃၇၆

ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၄၈၈ (၁) - မယားသည် လင်၏ နောက်သို့လိုက်ပြီး
လုပ်ကိုင်စားသောက်ပေါင်းသင်းနေထိုင်ရန် တာဝန်ရှိခြင်း - မယား
ဝတ္တရားမကျေပြန်လျှင် လင်ဖြစ်သူက ကျွေးမွေးပြုစုရန် တာဝန်ရှိ
မရှိ - ရာဇဝတ်ကျင့် ထုံးပုဒ်မ ၄၄၈ (၄)၏ ပြဋ္ဌာန်းချက် - လုံလောက်
သောအကြောင်းဆိုရာ၌ အမှုတစ်ခုနှင့် တစ်ခု အကြောင်းခြင်းရာများ တူညီ
မည်မဟုတ် - ပေါ်ပေါက်နေသည့် အကြောင်းခြင်းရာများ အပေါ်မူ

ညွှန်းချက်

တည်၍ အဆုံးအဖြတ်ပြုရခြင်း - လျှောက်ထားသူဆွေမျိုးနှင့် တယောက်မျက်နှာ တယောက်မကြည့်နိုင်လောက်အောင် - ရန်ဖြစ်ထားခြင်း၊ ရန်ဖြစ်ထားသည့် ဆွေမျိုးအိမ်၌ လိုက်၍ နေရန်ငြင်းဆိုခြင်းမှာ လုံလောက်သော အကြောင်းဟုတ် မဟုတ် - အမျိုးသားတဦးသည် အမျိုးသမီးတဦးကို ဇနီးအဖြစ် ပေါင်းသင်းခဲ့မှုဇနီး ဖြစ်သူအား ကျွေးမွေးစောင့်ရှောက်ရန်တာဝန်ရှိခြင်း - စားစရိတ် မပေးလို၍ နည်းအမျိုးမျိုးနှင့် ခုခံပြီးရုံး အဆင့်ဆင့် တက်ရောက်နိုင်ခွင့်ရှိနေလျှင် မယားကို အတိဒုက္ခရောက်စေခြင်း၊ မှန်ကန်သော လူမှုရေးနှင့် ဆန့်ကျင်နေသည့် အလျောက် အားမပေးသင့်။

ဦးကြည် နှင့် မခင်ရီ

၇၀၄

မသမာစိတ်ဖြင့် ဖမ်းဆီးချုပ်နှောင်စေ၍ လျော်ကြေးငွေရလိုမှု - လူတဦး၏လွတ်လပ်စွာ သွားလာနေထိုင်ခွင့်သည် လူသားများအတွက် အထူးပင် အရေးကြီးသည့် အခွင့်အရေးတရပ်ဖြစ်ခြင်း - အခွင့်အရေးကို ထိပါးပိတ်ပင်သည့် အနေဖြင့် ဖမ်းဆီးချုပ်နှောင်ခြင်း - နစ်နာသူက လျော်ကြေးငွေတောင်းဆိုလာသော် မိမိပြုမှုချက်ဖြောင့်မတ် မှန်ကန်ကြောင်း ထုချေရန်တာဝန်ရှိခြင်း - ရဲအုပ်၏ ဆောင်ရွက်ချက်ကြောင့် ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၃၈၁ မှ ၃၆၆ သို့ ပြောင်းလဲ အရေးယူကြောင်း ပေါ်ပေါက်ခြင်း - လျော်ကြေးငွေရခွင့် ရှိ မရှိ။

ဟာဂျီ ဦးသိန်း နှင့် ဦးသာဝင်း

၁၂၆၃

မိမိကိုယ်ကို မိမိကာကွယ် ခုခံပိုင်ခွင့် - သေသူက ဓါးနှင့် လှမ်းခုတ်ရာတင်ပါးထိသွားခြင်း - ရန်မမှုနိုင်အောင် တချက်တည်းဓါးဖြင့် ရမ်း၍ ထိုးလိုက်ခြင်း - ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၉၇ အရ ခုခံပိုင်ခွင့် ရှိ မရှိ။

မောင်ခွေး (ခေါ်) မောင်ထွန်းကြည် (ခေါ်) အရိုးတောင် နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ

၄၂၈

မိသားစုစီမံမှု မည်သည့်အခါ အထည်ဖြစ်သည်ဟု ဆုံးဖြတ်ခြင်း အုပ်ထိန်းစီမံ
ခန့်ခွဲပေးစေလိုမှု စွဲဆိုခြင်း - မိခင် မသေမီက သားသမီးအားလုံး
သဘောတူညီချက် အရ မိသားစု စီမံမှုတရပ် ပြုလုပ်ခြင်း - မိသားစု
စီမံမှု အတည်ဖြစ် မဖြစ်။

ဒေါ်သဲရင် နှင့် ဦးထွန်းဉာဏ် ပါ ၁၇

၅၉၁

မီးအာမခံ ပေါ်လီစီအရ၊ အာမခံ ထားငွေများကို ရလိုကြောင်း၊ တရားစွဲမှု -
ရွှေပြည်အေး ဆန်စက် မီးလောင်ကျွမ်းခြင်း - သက်သေပြရန် တာဝန်
ဆိုသည့် စာတွေ့သဘောတရား- နှစ်ဘက်စလုံးက သက်သေ အထောက်
အထားများကို တင်ပြခြင်း - သက်သေအထောက်အထားများ အပေါ်
စိစစ်၍ အဆုံးအဖြတ်ပြုရန်သာ ဖြစ်ခြင်း - သောင်းကျန်းမှုနှင့် ရုန်းရင်း
ဆန်ခတ်မှုတို့ ကွာခြားခြင်း - ရုန်းရင်းဆန်ခတ်မှု ရှိ မရှိဆိုခြင်းမှာ
ဥပဒေ ပြဿနာသာမက အကြောင်း ခြင်းရာပြဿနာပါ ပူးတွဲ စဉ်းစား
ရခြင်း - အယူခံရုံး၌ ပထမအကြိမ်အနေဖြင့် တင်ပြခြင်းပြုနိုင် မပြုနိုင်။

သည်အမေရိကန် အင်တာနေရှင်နယ် အင်ဂျူးဝါးရင့် (စ်)
ကုမ္ပဏီလီမိတက်(၎င်း၏ကိုယ်စားအမေရိကန်အင်တာနေရှင်
နယ် အန်ဒါရိုက်တာ(စ်) ဘားမား လီမိတက်) နှင့်မက်ဆား(စ်)
သည်ဘားမိ(စ်) အီကော်နော်မက်(စ်) ဘဏ် လီမိတက် (ပြည်သူ့
ဘဏ်အမှတ် ၂၁)ပါ၂

၁၅၂၅

မော်တော်လော်လီကားကို ဖြစ်စေ၊ ၎င်း၏ တန်ဖိုးကို ဖြစ်စေ၊ လက်ရောက်
ရရှိရန် တရားစွဲဆိုမှု ရွှေ့ပြောင်းနိုင်သည့် ပစ္စည်းများကို ရောင်းချခြင်း
- ရောင်းချသည့်ပစ္စည်း ဝယ်သူလက်ရောက်ရရှိခြင်း ဖြစ် မဖြစ် -
စာချုပ် တခုတည်းပေါ်မှာ မူတည်စဉ်းစားရန် ဟုတ် မဟုတ်။

ဦးလှထွန်း နှင့် ဦးအောင်စိုး

၁၆၀၃

ညွှန်းချက်

မြေကို လက်ရောက် ပေးအပ်စေလိုမှု - ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ သီးစားချထားရေး ဥပဒေနှင့် နည်းဥပဒေ - သီးစားချထားရေး နည်းဥပဒေ ၉ အရ၊ အခင်းဖြစ် မြေကို မှတ်ပုံတင်ပြီးခြင်း - လက်ရှိလက်ငုတ် လုပ်ကိုင်နေ သူတစ်ဦး ဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူရခြင်း - တရားဥပဒေအရ၊ တရားမရုံးက တရားလိုတောင်းဆိုသည့် သက်သာခွင့်ကို ပေးနိုင် မပေးနိုင်။

မောင်ထယ် နှင့် ဦးဆိုင် ပါ ၂

၁၄၆၇

မြေကို လက်ရောက်ပေးစေလိုမှု - ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ သီးစားချထားရေး ဥပဒေ ပုဒ်မ ၈ ဖြင့် ပုဒ်မ ၇ အရ အာဏာလွှဲအပ်ခြင်းခံရသော ကျေးရွာအုပ်စုမြေ ယာကော်မတီက သီးစားချထားခြင်း - ထိုအမိန့်ကို တရားရုံးတော်က ငြင်းဆိုပိုင်ခွင့်ရှိ မရှိ။

မသိန်းမေ ပါ ၃ နှင့် ဒေါ်ဂုဏ် ပါ ၂

၁၂၃၅

မြေများကို လက်ရောက်အပ်ပေးစေလိုမှု တရားစွဲဆိုခြင်း - တရားမကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၁၀၀ (၁) (ဃ) အရ၊ တင်သွင်းသည့်အယူခံလွှာ-ပထမအယူခံ ရုံးက ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်သည့် အကြောင်းခြင်းရာ ပြဿနာနှင့် ပတ်သက်သော ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ဒုတိယအယူခံရုံးက ဝင်ရောက်စွက် ဖက်နိုင် မစွက်ဖက်နိုင်။

မောင်ကောက်ကြီး ပါ ၂ နှင့် မမဲ့ ပါ ၃

၁၄၅၆

မြေကွက်ပေါ်မှ အဆောက်အဦကို ဖျက်သိမ်း၍ ထွက်ခွာသွားစေရန် နှင့် မြေငှားခ ရလိုကြောင်း တရားစွဲဆိုမှု - အမှုကိုတရားဝင်ကိုယ်စားလှယ်မှ တဆင့် စွဲဆို ခြင်း - မှတ်ပုံတင်ကိုယ်စားလှယ်စာချုပ်ချုပ်ဆိုပေးသည် ဆိုသည်မှာ မမှန်ဟု ငြင်းဆိုခြင်း - မမှန်ကြောင်းပြသရန် တာဝန်မှာ ငြင်းဆိုသူအပေါ် တွင် ကျရောက် ခြင်း - ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းရေး ဥပဒေအရ မြေကိုရရှိရန် တရားစွဲဆိုခြင်းမဟုတ်ဘဲ မြို့ပြဆိုင်ရာငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်

ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂ (၁) (ဃ) အရ တရားစွဲဆိုခြင်း - မြေမှပယ်ရှားပေးရန် တရားစွဲဆိုနိုင် မဆိုနိုင်။

ဒေါ်စိန်နက် နှင့် ဦးအရှမ်း ပါ ၂

၁၃၈၉

မြို့ပြဆိုင်ရာအိမ်ငှားရမ်းခကြီးကြပ်ရေးအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၁ -အမှုခေါ်စာချွန်တော်- အိမ်ရှင်နှင့် အိမ်ငှားကိုသာ ရည်ညွှန်းထားခြင်း - အိမ်ငှားမဟုတ်သူ နှင့်စပ်လျဉ်း ၍၊ လက်ထောက် မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဝန်က ဆောင်ရွက်ပေး နိုင် မပေးနိုင် - ဆောင်ရွက်မှုမှာတရားစီရင်ရေးကဲ့သို့ အကျိုးသက်ရောက် မသက်ရောက် - အမှုခေါ် စာချွန်တော် အမိန့်ဖြင့် ပယ်ဖျက်ခွင့် ရှိ မရှိ။

မောင်လှမြင့်(ခေါ်)မောင်လှမြိုင် နှင့် မောင်သိန်းအောင် ပါ ၂

၁၂၄၂

မြေငှားဖြစ်သူ အမှုခေါ်စာချွန်တော်-၁၉၆၀ ခုနှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာငှားရမ်းခကြီး ကြပ်ရေးအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၃ (၁)အရ၊ မြို့ပြဆိုင်ရာငှားရမ်းခကြီးကြပ် ရေးဝန်က မြေငှားဖြစ်သူတို့အား၊ မြေပေါ်တွင် ဆက်လက်နေထိုင်ခွင့်ပြု ခြင်း- ဥပဒေက အပ်နှင်းသော အာဏာကို လွန်၍ ဆုံးဖြတ်ထားခြင်း ဖြစ် မဖြစ်-မှီခိုသူတစ်ဦးအား ဆက်လက်နေထိုင်ခွင့်ပြုခြင်း -ဥပဒေအရ မြေတကွက်ကို တကြိမ်တည်း၌ မြေငှားအား ငှားရမ်းထားခြင်း- အခြား တဦးအား ဆက်လက်နေထိုင်ခွင့်ပြုသည်ဟု သတ်မှတ်ရန် ဖြစ် မဖြစ်။

ဒေါ်မမလေး နှင့် ဦးညွန့် ပါ ၃ ၊ ဦးလှ ပါ ၃

၁၃၉၅

မြို့ပြဆိုင်ရာငှားရမ်းခကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂ (၁) (င) -ဥပစာအိမ် များ ဟောင်းနွမ်းယိုယွင်းခြင်း - အသစ်ပြန်လည်ဆောက်လုပ်ရန်အတွက် ရိုးဖြောင့် သော အဘောဖြင့် ရယူလိုခြင်း - ပြန်လည်ဆောက်လုပ်ရန် အိမ်ပုံစံတွဲ၍ မြူ နီစီပါယ်တွင် အခွင့်အမိန့်တောင်းခံခြင်း။

ဒေါ်အေးလှ နှင့် ကိုမောင်လှိုင်

၁၂၀၅

ညွှန်းချက်

မြို့ပြဆိုင် ရာဌာရမ်းခကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၄၃-အမူခေါ်စာချွန်တော် အမိန့်ထုတ်ဆင့်ပေးရန် လျှောက်ထားခြင်း-အိမ်ရှင်၊ သို့မဟုတ် အိမ်ဌာနက လျှောက်ထားလျှင် စံဌာရမ်းခသတ်မှတ်ပေးရန် ကြီးကြပ်ရေးဝန်၏ တာဝန် ဥပဒေက အပ်နှင်းသော အာဏာအတွင်းက ထမ်းဆောင်ခြင်း ဖြစ်ရာ ကြီးကြပ်ရေးဝန်၏ အမိန့်ကို ဤအချက်နှင့် ပတ်သက်၍ ပယ်ဖျက်ရန် အကြောင်းမြင် မမြင် - တရားဝင်ဆိုက်ရောက်လာသော မှုခင်းများကို စစ်ဆေးရာ၌ မိမိတို့၏ ကိုယ်ပိုင် ဉာဏ်ကို သုံးစွဲ၍ ဆုံးဖြတ်ကြရခြင်း - အမှုသည်များက လက်ခံသဘောတူ ကြသည်ဆို လျှင် သဘောတူသည့်အတိုင်း ရုံးကလည်း လက်ခံနိုင် မနိုင် - အများနှင့် ဆိုင်သည့် ပြဿနာကို လိုအပ်သော စုံစမ်းစစ်ဆေးခြင်းကို ပြုလုပ်ကာ အဆုံးအဖြတ် ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်ဖြင့် ပေးရခြင်း - အိမ်ကိုစံဌာရမ်းခ သတ်မှတ်ပေးခြင်းသည် အများနှင့် ပတ်သက်သောပြဿနာဟုတ် မဟုတ် -မြို့ပြဆိုင်ရာ ဌာရမ်းခကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၄၃ - အချင်းဖြစ် အိမ်နှင့် သက်ဆိုင် ခြင်းရှိ မရှိ - ကြီးကြပ်ရေးဝန်က အမှုကို ဆက်လက် ကိုင်တွယ် စစ်ဆေး၍ ဆုံးဖြတ်ရန် အာဏာရှိ မရှိ။

ဦးအေးမောင် နှင့် ဦးကြည် ပါ ၃

၇၄၁

မြန်မာနိုင်ငံ ဆေးဘက်ဆိုင်ရာ အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂၇ (၁) - မှားယွင်းသည့် အယူခံဘက်ဆိုင်ရာအမိန့် - ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၅၆၁(က) နှင့်အညီ ဆောင်ရွက်ရန် - ဆရာဝန်အယောင်ဆောင်ခြင်း ရှိ မရှိ - ယစ်မျိုး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၃၃(က) အရ၊ အပြစ်ရှိ မရှိ။

မညွန့်ခင် ပါ ၂ နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ

၁၂၀

မြန်မာနိုင်ငံ သမဝါယမအသင်းများဆိုင်ရာ နည်းဥပဒေအပိုဒ် ၁၅ (၁) သမဝါယမ အသင်း၏ လုပ်ငန်းများနှင့် ပတ်သက်၍ အသင်းသားအချင်းချင်း၊ သို့မဟုတ် အသင်းသားနှင့် အသင်းတဖက်တချက် အငြင်းပွားကြခြင်း - မှတ်ပုံတင်အရာရှိ က ဆုံးဖြတ်နိုင်ခြင်း - အသင်းသားဟောင်းဆိုသည့် စကားရပ် - အသင်းသား အဖြစ် မရသေးမီက ထိုပုဂ္ဂိုလ်နှင့် အသင်း

တို့အချင်းချင်းဆက်ဆံဆောင်ရွက်ကြသည့်ကိစ္စ - သမဝါယမ မြို့နယ်
အရာရှိက ဆုံးဖြတ်ခွင့် ရှိ မရှိ။

ဦးကြင်စိန် နှင့် မန္တလေးမြို့၊ အရှေ့ပိုင်း လဘက်ရည်နှင့်
မုံ့ဖိုလုပ်ငန်းပိုင်ရှင်များ သမဝါယမ ကွန်ကရစ်လီမိတက်

၅၀၂

မြန်မာဗုဒ္ဓဘာသာ တရားဥပဒေ - လင်မယားနှစ်ဦးသဘောတူ ကွာရှင်းခြင်း-
ပစ္စည်းခွဲဝေရာ၌ အိမ်ထောင်ရေးပြစ်မှုကြောင့် ကွာရှင်းခြင်းကို အခြေ
ပြုသည့် ပစ္စည်းခွဲဝေရေးကို အသုံးပြုနိုင် မပြုနိုင် - နှစ်ဦးသဘောတူ
ကွာရှင်းခြင်းကို အခြေပြုသည့် ပစ္စည်းခွဲဝေရေး အရသာ ခွဲဝေရေးနှင့်
သက်ဆိုင် မသက်ဆိုင်။

ဦးစံ နှင့် မလှချစ် ပါ ၃

၅၁၃

မြွက်ဖော်ချက်နှင့် တားမြစ်မိန့်ထုတ်ပေးရန် တရားစွဲဆိုခွင့်နှင့် ပတ်သက်၍
ဆုံးဖြတ်ခြင်း - အခင်းဖြစ် မြေနှင့် အိမ်ကို ပိုင်ဆိုင်ကြောင်း မြွက်ဖော်
ပေးရန်နှင့် ၎င်းပစ္စည်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ နှောက်ယှက်မှုမပြုရန်တားမြစ်သည့်
အမိန့်ကို ထုတ်ပေးစေလိုကြောင်း တရားစွဲဆိုမှု - ပစ္စည်းလက်မဲ့
ဖြစ်ခြင်း - မြွက်ဖော်ချက်နှင့် တားမြစ်မိန့် ထုတ်ပေးရန် တရားစွဲဆိုနိုင်
မဆိုနိုင် - မြွက်ဖော်ချက်နှင့် လက်ရောက်ရလိမ့် စွဲဆိုရမည် ဖြစ်
မဖြစ်။

ဦးပုဂံ ပါ ၂ နှင့် ဦးလှမောင် ပါ ၂

၁၂၉၃

ယာယီတားဝရမ်းထုတ်ပေးရန် လျှောက်ထားခြင်း - အမှုကို အခြေခံ၍၊ ယာယီ
တားဝရမ်းထုတ်ပိုင်ခွင့်ရှိခြင်း - စာချုပ်ပါစကားရပ်များ - ရုပ်ရှင်ရုံတွင်
တင်ပြမည်ဟု အများသိရန် ကြေညာထားခြင်း ရှိ မရှိ - ရုံပိုင်ရှင်တွင်
ဂုဏ်သတင်း နှစ်နာဘွယ်ရာ အကြောင်းရှိ မရှိ - စာချုပ်အတိုင်းလိုက်
နာဆောင်ခြင်းမပြု သောကြောင့် စီးပွားရေးအားဖြင့် နှစ်နာမှုရှိ မရှိ -
နှစ်နာမှုကို တိုင်းထွာ၍ လျော်ကြေးအဖြစ်သတ်မှတ်နိုင် မနိုင် -တားဝရမ်း

ညွှန်းချက်

စာမျက်နှာ

မှာ အကြောင်းအချက်များအရ၊ တရားမျှတမှုနှင့်အညီ ပေးသင့်မှ ပေးရသော အခွင့်အရေးမျိုးဖြစ်ခြင်း - အကြောင်းအကျိုး ဥပဒေနှင့် စီရင်ထုံးများကို ကောင်းစွာစဉ်းစားပြီးနောက် ကိုယ်ပိုင် ညွှန်ဆင့်ချိန်ဆ၍ ဆုံးဖြတ်ထားသော အမိန့် - လေးလေးနက်နက် မစဉ်းစားဘဲ စွက်ဖက်ပြင်ဆင်ရန် မဟုတ်။

အရ

ဦးအောင် နှင့် သာဓုဖလင်ပရိသတ်ရှင်း

၁၁၂၂

ယေဘုယျစကားရပ်များ အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂၆ - လက်နက် (အရေးပေါ်စီရင်မှု) (ယာယီ) အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂ (၁) (ဃ) ၂ အရ၊ မူပြစ်ထင်ရှားစီရင်ခြင်း - လက်နက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၉ (စ) အရ၊ အခြားအမှုတွင် ပြစ်ဒဏ်ပေးခြင်း - ယေဘုယျစကားရပ်များအက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၆ - တရားခံတဦး၏ ပြုမူချက်သည် ဥပဒေ တရပ်အရ၊ ပြစ်မှုမြောက်သည် သာမက အခြား ဥပဒေတရပ်အောက်၌လည်း ပြစ်မှုမြောက်ခြင်း - ပြုမူချက်အတွက် အပြစ်ကို နှစ်ခါမပေးရဟုဆိုလိုခြင်း - ပြုမူချက်အတွက် ဥပဒေတရပ် အရ၊ တရားစွဲဆိုပြီးဖြစ်လျှင် အခြား ဥပဒေတရပ်အရ တရားစွဲဆိုခြင်း မပြုနိုင် ဟု ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်း မရှိခြင်း။

မရွက် ခေါ် မကွက် နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ

၉၅၄

ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၃၀၄ (က) အရ မူပြစ်ထင်ရှားစီရင်ခြင်း - အမဲလိုက်ရင်း အမဲကောင်ကို သေနတ်နှင့် တချက်ပစ်ခြင်း - ဥပဒေနှင့် မကိုက်ညီသော ပြုလုပ်မှုဟုဆိုနိုင် မဆိုနိုင် - သေစေရန်၊ သို့မဟုတ် နာကျင်စေရန် ရာဇဝတ်မကင်း သည့်အကြံ၊ အသိဥက်ဖြင့် ပြုလုပ်ခြင်း ရှိ မရှိ-ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၈၀ အရ ပြစ်မှုမမြောက်ခြင်း။

မောင်စန်းမောင် နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ

၆၂၉

ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၃၀၂ (၂) အရ၊ မူပြစ် ထင်ရှားစီရင်ခြင်း - အရက်အလွန် မူးနေသောကြောင့် မည်သို့ မည်ပုံ ဖြစ်ပျက်ခဲ့သည်ဟု မသိကြောင်း

ထုချေခြင်း - ရာဇသတ် ပုဒ်မ ၈၅ အရ ကင်းလွတ်ခွင့်ရနိုင် မရနိုင်။

မောင်ချစ်လှိုင် (ခေါ်) ဒုက္ခ နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ

၄၃၇

ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၉၇ အရ၊ ခုခံကာကွယ်ပိုင်ခွင့် သေစေသည့်အထိ ပြုလုပ်
နိုင် မလုပ်နိုင်။

မောင်စံထွန်း နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ

၄၄၁

ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၃၂၆ အရ မူပြစ်ထင်ရှားစီရင်ခြင်း - လူတဦးက အခြား
လူတဦးအပေါ်ကြီးနိုင်ငယ်ညှဉ်း သဘောသက်ရောက်သည့် အန္တရာယ်
ပြုမူလာ သည်ကို တွေ့ခြင်း - အားနွဲ့သူကို အကာကွယ်ပေးရန် တာဝန်
ရှိသည့်အလျောက် တာဝန်အတိုင်း အကာအကွယ်ပေးခြင်း - ရာဇသတ်
ကြီးပုဒ်မ ၉၇ အရ ခုခံ ကာကွယ်ပိုင်ခွင့် အတွင်းကျရောက်သည်ဟု
ဥပဒေအသိအမှတ်ပြုထား မထား- အရက်မူးနေသူတဦးက ခိုက်ရန်
ဖြစ်ပွားစဉ် ဆေးလိပ်မီးနှင့် ထိုးရန်ပြုလုပ်ခြင်း - တချက်သာဒါးနှင့်ခုတ်၍
ခုခံကာကွယ်ခြင်း - ခုခံကာကွယ်ပိုင်ခွင့်ကို အသုံးပြုရာ၌ လိုသည်
ထက်ပို၍ အသုံးချ မချ။

စန်းစန်းမြင့် (ခေါ်) မတင်မြင့် နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ

၁၁၇၃

ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၃၀၂ (၂) ဆက်လျက် ခိုက်ရန်ဖြစ်ပွားခြင်း - ခုခံကာကွယ်
ပိုင်ခွင့်ကို အကာအကွယ်ယူနိုင် မနိုင် - နှစ်ဦးနှစ်ဖက် ရန်ဖြစ်နေခိုက်
ပြုမူချက်- ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၂၉၉၊ အပိုဒ် (၂) ခြွင်းချက်(ဃ)၌ အကျုံး
ဝင် မဝင်။

နီတွတ်ကယ် (ခေါ်) သာထွန်းအောင် နှင့်
ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ

၃၅၂

ညွှန်းချက်

ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၃၀၂၊ အချင်းချင်း ရန်ဖြစ်ကြခြင်း - ခလုတ်တိုက်လဲအသွား
ဓားဦးချွန်ဖြင့် ၆ ချက်ထိုးခြင်း - ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၂၉၉ (၂) (ဃ)
ခြွင်းချက်တွင် အကျုံးဝင် မဝင်။

မောင်အေးမောင် နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ

၄၆၉

ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၃၀၂ (၂)အရ၊ မှုပြစ်ထင်ရှားစီရင်ခြင်း - ခြေရာနှိုင်းယှဉ်
သည့် ဘာသာရပ် - ခြေချောင်းများနှင့် ခြေဘဝါး၏ အနေအထားတို့ကို
နှိုင်းယှဉ်ခြင်း - အမှားအယွင်းမရှိနိုင်အောင် တိကျမှန်ကန်သည်ဟု
ဆိုနိုင် မဆိုနိုင် - တရားရုံးအနေဖြင့် လက်ခံသင့် မသင့် ဆိုခြင်းကို
အမှုတွင် ပေါ်ပေါက်လျက်ရှိသော အကြောင်းခြင်းရာများနှင့် တကွ
ဆက်စပ်၍ အဆုံးအဖြတ်ပေးရမည် ဖြစ်ခြင်း။

မိုက်စ (ခေါ်) ပေါက်စ နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ

၁၅၁၄

ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၃၀၂ (၂) အရ၊ မှုပြစ်ထင်ရှားစီရင်ခြင်း - ဆဲရေးသဖြင့်
ရုတ်တရက်အကြီးအကျယ် ဒေါသထွက်အောင် ပြုခြင်းခံရခြင်း - မချုပ်
တည်းနိုင်လောက်အောင် ဒေါသထွက်သည်ဟု ဆိုနိုင် မဆိုနိုင်။

မောင်သိန်းဟန် နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ

၁၄၉၈

ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၃၀၂ (၂)အရ ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်း - တရားခံပြုမူချက်
မှာ ရာဇသတ်ကြီး ဥပဒေပါ ကင်းလွတ်ချက်တခုခု၌ အကျုံးဝင်သည်ဟု
ထုချေခြင်း - သက်သေခံဥပဒေပုဒ်မ ၁၀၅ ထုချေချက်ထင်ရှားအောင်
ပြသရန် တရားခံအပေါ်တာဝန်ကျရောက်ခြင်း။

မောင်စံမြိုင် နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ

၆၃၄

ညွှန်းချက်

စာမျက်နှာ

ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၃၀၂ (၂) အရ မူပြစ်ထင်ရှားစီရင်ခြင်း - တုန်လှုပ်ချောက်
ချားနေသော အခြေအနေမျိုးတွင် လူကိုမှတ်မိသည်ဟုဆိုခြင်း - သေခါ
နီးစွပ်စွဲချက် သုံးသပ်ဝေဖန်ရန် ဟာကွက်များ အကျိုးခံစားခွင့်။

မောင်တင်အေး နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ

၁၃၇

ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၃၀၂ (၂) အရ မူပြစ်ထင်ရှားစီရင်ခြင်း - ရဲစခန်းတွင်
ပေးခဲ့သော ပထမသတင်းချက် - ကျမ်းသစ္စာပြုပြီးထွက်ဆိုသော
ထွက်ဆိုချက် မဟုတ်ခြင်း - တရားခံတဦးအပေါ်အခြေခံသက်သေအ
ထောက်အထား တခုအဖြစ် အသုံးပြုနိုင် မပြုနိုင် - သက်သေခံအက်
ဥပဒေပုဒ်မ ၁၅၇ အရ ထောက်ခံသည့် အနေ၊ သို့မဟုတ် ပုဒ်မ ၁၄၅
အရ ဆန့်ကျင်သည့်အနေဖြင့် သာအသုံးပြုနိုင်ခြင်း - ပထမသတင်းချက်
ကို အခြားသက်သေတို့၏ ထွက်ချက်များကို ထောက် ခံသည့်အနေဖြင့်
အသုံးပြုနိုင် မပြုနိုင် ရဲထံတွင်အစစ်ခံချက် - ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးပုဒ်မ
၁၆၂ အရ မူလထွက်ချက်နှင့် ကွဲလွဲခြင်း ရုံးရှေ့ထွက်ချက်ကို ထောက်ခံ
သည့်အနေဖြင့် အသုံးပြုနိုင် မပြုနိုင် - ရဲထံတွင်ထွက်ဆိုခဲ့ကြောင်း၊
ထိုထွက်ဆိုချက်အတိုင်း မှန်ကန်ကြောင်း ဝန်ခံခြင်းဖြစ်လျှင် တရားခံ
အပေါ် အသုံးပြုနိုင် မပြုနိုင်။

မောင်တင်လှိုင် နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ

၆၅၄

ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၃၀၂ (၂) အရ မူပြစ်ထင်ရှားစီရင်ခြင်း - ရဲအရာရှိများ
အား အခင်းဖြစ်ပွားသည်ဆိုသော နေရာကို လိုက်လံပြသခြင်း -
သက်သေခံ အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂၇ နှင့် အကျိုးဝင် မဝင်။

မောင်တင်အောင် နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ

၁၂၃၈

ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၃၀၂ (၂) အရမူပြစ်ထင်ရှားစီရင်ခြင်း - သက်သေအဖြစ်
မစစ်ဆေးရခြင်း - မသေမီရွာခေါင်းကို ရိုက်သောသူမှာမည်သူဖြစ်သည်ဟု

ညွှန်းချက်

ပြောကြားခြင်း- ထိုပြောဆိုချက်မှာ ဥပဒေအရသက်သေ ခံဝင် မဝင်။

မောင်သံချောင်း နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ

၁၄၈၆

ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၃၀၂ (၁) (ခ) / ၃၀၂ (၁) (ဂ) အရ မူပြစ်ထင်ရှားစီရင်ခြင်း - အလွန်ကြောက်ရလွန်းသည့် အခြေအနေမျိုးတွင် သက်သေကလုဆိုးမျက်နှာကို မြင်လိုက်ရသည်ဟု စွပ်စွဲခြင်း - စွပ်စွဲခြင်းမှာ ယုတ္တိရှိမရှိ - အသံဖြင့် မှတ်မိသည်ဟုစွပ်စွဲခြင်း - အသံကို မှတ်မိယုံဖြင့်အပြစ်ပေးနိုင် မပေးနိုင် - သေဒဏ်ထိုက်သောအမှုမျိုးတွင် သက်သေတဦးတည်း၏ ထွက်ချက် - အထူးသဖြင့် ဆန်းစစ်ဝေဖန်ရန်လို - သံသယဖြစ်စေနိုင်သော မျက်မြင်သက် သေတဦးတည်း ထွက်ချက်ဖြင့် ပြစ်ဒဏ်ပေးခြင်းမှာ သင့် မသင့်။

မောင်တင်မြ နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ

၆၄၄

ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၃၀၂(၂) / ၃၂၃ အရ၊ မူပြစ်ထင်ရှားစီရင်ခြင်း - ပြစ်ဒဏ်။

မောင်ကုလား နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ

၁၄၅၂

ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၃၀၂ (၂) / ၃၂၆ အရ၊ မူပြစ်ထင်ရှားစီရင်ခြင်း - မိမိကသေစေရန် မရည်ရွယ်သောသူအား သေခြင်းကို ဖြစ်စေခြင်း - မိမိကကြံရွယ်သူကို သေစေသော ပြစ်မှုနှင့် တပ်တူဖြစ် မဖြစ်။

အောင်သိန်း နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ

၄၈၄

ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၃၀၂ / ၃၆၄ အရ၊ ပြစ်မှုထင်ရှားတွေ့ရှိခြင်း - ကိုယ်တိုင်ထိခိုက်နစ်နာသူက တိုင်တန်းခဲ့ခြင်း ဟုတ် မဟုတ် - အထွေထွေလွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် အမိန့်၏ အကျိုးကျေးဇူးကို အပြည့်အဝခံစားနိုင်ခွင့်ရှိ မရှိ။

ဒေါ်ကွန် နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ

၃၂၄

ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၃၀၄ အရ မူပြစ်ထင်ရှားစီရင်ခြင်း - ပစ္စည်းကာကွယ်ခုခံ
ပိုင်ခွင့်သည် မည်သည့်အခါတွင် လူကိုသေစေသည်အထိ ရာဇသတ်
ကြီး ပုဒ်မ ၁၀၃ အရ ပြုလုပ်ပိုင်ခွင့်ရှိခြင်း - ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၉၉
အရ ကာကွယ် ခုခံပိုင်ခွင့် မရှိသည့်ပြုလုပ်မှု။

မောင်တင်ဖေ နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ

၁၀၀၁

ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၃၀၄ (က) - ဂီယာဝင်နေ မနေကို ဂရုစိုက်၍ စစ်ဆေးခြင်း
မပြုဘဲ စက်နှိုးခြင်း - ပေါ့လျော့စွာ ပြုလုပ်သော်လည်း ကြီးလေးသည့်
ပေါ့ဆ မူဟုယူဆရန် သင့် မသင့်။

မောင်သန်းစိန် ပါ ၂ နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ

၁၄၉

ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၃၀၄ (က) အရ၊ မူပြစ်ထင်ရှားစီရင်ခြင်း - ပြစ်ဒဏ်။

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (မန်းဘစိန်) နှင့် မောင်ရွှေဝင်း

၉၁၈

ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၃၂၃ အရ၊ မူပြစ်ထင်ရှားစီရင်ခြင်း - ကျောင်းဆရာ
ကြီးက တပည့်အား နာကျင်စေမှုဖြစ်စေခြင်း - ပြစ်ဒဏ်။

မောင်ခွေး နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (ဦးကောင်းဝါ)

၉၈၆

ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၃၂၆ ။ ဖြစ်ပွားရာဒေသအနီး၌ ဓားကိုင်လျက်တွေ့ရခြင်း။
လူသတ်ကောင်များ ဖြစ်သည်ဟု ယူဆသင့် မသင့်။

မောင်ဟန်စိန် ပါ ၂ နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ

၁၆၃

ညွှန်းချက်

စာမျက်နှာ

ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၃၂၆ အရ၊ ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်း။ ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၃၉၆ အရ၊ တရားစွဲဆိုမှု။ အယူခံရာတွင် ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၃၉၆ အရ၊ ပြောင်းလဲအပြစ် ပေးရန် သင့် မသင့်။

မောင်အားပို (ခေါ်) မောင်သောင်း နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ ၁၇၉

ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၃၂၆ အရ၊ မူပြစ်ထင်ရှားစီရင်ခြင်း - သေခါနီးစွပ်စွဲချက် - သက်သေခံဥပဒေပုဒ်မ ၃၂ အရ၊ သက်သေခံဝင်ခြင်း - သေခါနီးစွပ်စွဲချက် တခုတည်းနှင့် အပြစ်ပေးနိုင် မပေးနိုင် လူမှားပြီး စွပ်စွဲရန် အကြောင်းရှိ မရှိ။

မောင်သာထွန်း ပါ ၂ နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ ၄၆၅

ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၃၂၆ / ၃၄ အရ မူပြစ်ထင်ရှားစီရင်ခြင်း - ညအချိန်အသံဖြင့် မှတ်မိသည်ဟု ဆိုခြင်း - ၎င်းအချက်မှာ တရားခံများအပေါ် အပြစ်ပေးနိုင် လောက်အောင် ခိုင်လုံသည်ဟုဆိုနိုင် မဆိုနိုင်။

မောင်ချင်းနောင် ပါ ၃ နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ ၁၂၄

ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၃၂၆ / ၃၂၆ / ၁၁၄ အရ မူပြစ်ထင်ရှားစီရင်ခြင်း - သေဆုံးသူရရှိသည့် ဒဏ်ရာများအသက်ကို သေစေသည့်ဒဏ်ရာမှာမည်သူ ပြုလုပ်၍ ရရှိသည့် ဒဏ်ရာဖြစ်ကြောင်း သက်သေခံချက်မရှိခြင်း - သေဆုံးသူအား ပိုင်းဝန်းခုတ်ထစ်ကြသူ အားလုံးတို့သည်ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၃၂၆ အရသာလျှင် ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ထိုက်သည်ဟု အမြဲတစေ ယူဆသင့် မသင့် - အကြံတူရှိ မရှိဆိုသည့်ပြဿနာကို ဆုံးဖြတ်ရန်မှာ အလွန်ခဲယဉ်းခြင်း လူ၏စိတ်နေစိတ်ထားပေါ်၌ တည်ရှိသည့်အချက် တိုက်ရိုက် သက်သေခံချက်ရရှိရန် အလွန်ခဲယဉ်းခြင်း - ပတ်ဝန်းကျင်အကြောင်းခြင်းရာများ နှင့်တကွ အခြားအကြောင်းအချက်တို့ကိုလည်း ထည့်သွင်းစဉ်းစားရခြင်း - အကြံတူတခုရှိနေပါသည်ဟုသော အချက်မှ လွဲ၍ အခြားမည်သည့် အချက်မျိုးမှ ရှိနိုင်မည် မဟုတ်ဟုယူဆနိုင်သော

အခါမှသာလျှင်အကြံ တူတစ်ခုရှိသည်ဟု ကောက်ယူဆုံးဖြတ်သင့်ခြင်း
 - အားလုံးသော အမှုအခင်းများကို အကျုံးဝင်အောင် အလွန်တိကျသည့်
 စည်းကမ်းချက်များ၊ သို့မဟုတ် မူများ၊ သို့မဟုတ် ဥပဒေသများ
 သတ်မှတ်ထားရန် အလွန်ခဲယဉ်းခြင်း ဖြောင့်ချက်တွင် ဖြောင့်ချက်
 ပေးသူအနေနှင့် သတ်ဖြတ်ရန် အကြံအစည်ရှိ မရှိ မဖော်ပြထားခြင်း
 - အခြားလုံလောက်သည့် သက်သေခံအထောက်အထားမရရှိခြင်း -
 အကြံတူတစ်ခုရှိ မရှိဟူသော ပြဿနာသည် အလွန်ဒွိဟသံသယ
 ဖြစ်စရာကောင်းသည့် ပြဿနာသာဖြစ် မဖြစ်။

မောင်တင်အောင် နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ

၆၆၁

ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၃၃၇ အရ မူပြစ်ထင်ရှားခြင်း - ၁၉၆၄ ခုနှစ် မော်တော်ယဉ်
 ဥပဒေပုဒ်မ ၂၃ (၂) ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားရခြင်း။

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ ဦးရွှေကြည် နှင့် မောင်ဘညိမ်း

၁၄၃၂

ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၃၃၇ အရ၊ စွဲဆိုမှု - မော်တော်ကားတိုက်မှုတွင် မော်တော်
 ကားကို သက်သေခံပစ္စည်းအဖြစ် ရုံးသို့တင်ပို့ခြင်း - ရာဇဝတ် မှုကျူးလွန်
 ရာ၌ အသုံးပြုသည့် ပစ္စည်း၊ သို့မဟုတ် ရာဇဝတ်မှုကျူးလွန်ခြင်းနှင့်
 သက်ဆိုင်သည့်ပစ္စည်းဟုတ် မဟုတ် - ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ကိုဥပဒေပုဒ်မ
 ၅၁၆ (က) အရ၊ အမိန့်ချမှတ်ခြင်း ပြုနိုင် မပြုနိုင်။

ဒေါ်သန်းတင် နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ

၃၃၆

ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၃၅၄အရ၊ မူပြစ်ထင်ရှားစီရင်ခြင်း - မွေးနေ့ ခုနှစ် သက္ကရာဇ်
 ကို မှတ်ယူထားသည့်မှတ်တမ်း - ဆရာဝန်၏ ထင်မြင်ချက်က မွေးနေ့
 မှတ်သား ထားသည့် မှတ်တမ်းကို လွှမ်းမိုးနိုင် မနိုင် - လက်ရောက်မှု
 ကျူးလွန်ရာ၌ ရာဇဝတ်မကင်းသော အနိုင်အထက်ပြုမှုလည်း ပါရမည်
 ဖြစ်ခြင်း - ကာယိဋ္ဌေ ပျက်စီးအောင် ပြုလုပ်ရာ၌ ပြုလုပ်ခြင်းခံရသူ၏
 သဘောတူညီချက်မရှိဘဲ အနိုင် အထက် ပြုလုပ်မှသာ ထိုပြုလုပ်ချက်

ညွှန်းချက်
သည် ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၃၅၄ တွင် အကျုံးဝင်ခြင်း။

မောင်အုန်းမောင် နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ

၁၀၂၈

ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၃၆၃ အရ၊ မူပြစ်ထင်ရှားစီရင်ခြင်း - ပြစ်ဒဏ်။

မောင်ဟန်ညွန့် ပါ ၂ နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ

၁၅၀၂

ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၃၆၃အရ မူပြစ်ထင်ရှားစီရင်ခြင်း - အုပ်ထိန်းသူထံမှ
ခိုးယူသည့် မိန်းကလေးသည် ၁၆ နှစ်အောက်ဖြစ် မဖြစ် - အုပ်ထိန်းသူ
သဘောမတူခြင်း - မိန်းကလေးသည် အသက် ၁၆ နှစ်ကျော်ပြီဟု
သဘောရိုးနှင့် ယုံကြည်ခြင်း - ယုံကြည်ချက်ကို အကာအကွယ်ယူနိုင်
မယူနိုင် - မိန်းကလေး၏ အသက်သည် ၁၆ နှစ် အောက်ဖြစ်သည်ဟု
ထင်ရှားအောင် ပြသရန် တာဝန်။

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ နှင့် မောင်မိုး (ခေါ်) မောင်သိန်း

၁၂၁၄

ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၃၆၄ / ၃၆၅ အရ၊ မူပြစ်ထင်ရှားစီရင်ခြင်း - ရာဇဝတ်
မှုတစ်ခုတွင် တရားခံတဦးအပေါ် အခင်းဖြစ်ပွားပြီးနောက် ချက်ခြင်း
စွပ်စွဲခြင်း မပြုခြင်း - အချိန်ကြာမြင့်ပြီးမှ စွပ်စွဲလာလျှင် ထိုစွပ်စွဲချက်
မျိုးကို သာမန်အားဖြင့် လက်ခံရန် သင့် မသင့် - နစ်နာသူများ
သည်အမှန်ကို ရုတ်တရက် ဖွင့် ပြောရန် ခဲယဉ်းသည့်အကြောင်း ရှိ
နေခြင်း - စွပ်စွဲရန် နှောင့်နှေးသည်ဆိုသော အကြောင်းကြောင့် ၎င်းတို့၏
စွပ်စွဲချက်များအား မယုံကြည်ထိုက်ဟု ပယ်ချခြင်း ပြုသင့် မပြုသင့်။

ကိုကြီးရွှေ ပါ ၂ နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ

၈၃၃

ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၃၆၆ / ၃၆၆/ ၁၁၄ - မိန်းမအလိုမတူသောအချိန် ခိုးယူ
သွားခြင်း - ပြစ်မှုမြောက် မမြောက် - နောက်ပိုင်း၌ သဘောတူညီရာ

ရောက်ခြင်း - ပြစ်ဒဏ်ပေးရာ၌ စဉ်းစားရန်။

မောင်အောင်ငြိမ်း

၁။ မောင်ပေါ

နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ

၄၇၂

၂။ မောင်ရွှေရ

ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၃၆၆/၃၇၆ အရ တရားစွဲဆိုသော အမှု - ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၃၆၆ အရ အရေးယူခြင်း - တရားခံအား ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၄၉၇ (၂) အရ အာမခံပေးခြင်း - ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၄၉၇ (၅) အရ ပယ်ဖျက်ပေးရန် လျှောက်ထားခြင်း - ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၃၆၆ အရ အရေးယူ ထားသည့်အပေါ်တွင် အာမခံပေးခြင်းသည် မှန် မမှန် အမှုသွားအမှုလာနှင့် ရဲစစ်ချက်များအပြင် ရဲအစီရင်ခံစာကိုပါ ကြည့်ရှုခြင်း - ချင့်ချိန်ဝေဖန်သုံးသပ်သော အခွင့်အရေးရရှိခြင်း - မီမီကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်ဖြင့် သုံးသပ်ပြီးမှ အာမခံပေးခြင်း - တရားခံအား အာမခံပေးထားခြင်းမှာ မှားယွင်းသည်ဟု ဆိုနိုင် မဆိုနိုင်။

မသန်းသန်းမြင့် နှင့် ရှိတ်အာရဗာအလီ

၉၆၀

ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၃၆၆ (က) / ၃၆၆ / ၁၁၄ အရ မူပြစ်ထင်ရှားစီရင်ခြင်း - မိန်းကလေးတစ်ဦးအား သာမန်ဆွဲခေါ်ခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ခိုးယူခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် သွေးဆောင်ခြင်းဖြင့် ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၃၆၆ အရ ပြစ်မှု မမြောက် ခြင်း - ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၃၆၆ အရ ပြစ်မှုမြောက်သော အင်္ဂါရပ်များ - ခိုးယူဆွဲခေါ်သွေးဆောင်စဉ် တရားခံ၏ ပြုမူချက်ပေါ် မူတည်မှီငြမ်းပြုလျက် တရားခံ သည် မည်သည့်အကြံနှင့် ပြုလုပ်သည်ဟု ဆုံးဖြတ်ရခြင်း - လူပျိုတယောက်က အပျိုတစ်ဦးအား အတင်းဆွဲခေါ်လျှင် ဖြစ်တတ်သော ဓမ္မတာသဘောအရ မတရား သဖြင့် ကာမစပ်ယှက်ရန် အကြံနှင့် ပြုလုပ်သည်ဟု ယူဆရခြင်း - ကြံရွယ်ချက် မရှိကြောင်း ထင်ရှားအောင်ပြရန်တာဝန်မှာ သက်သေခံ အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၀၆ ၏ ဥပမာ(အေ) အရ တရားခံအပေါ်ကျရောက်ခြင်း။

မောင်တင်အောင် ပါ၃ နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ

၁၀၀၆

ညွှန်းချက်

ရာသေတ်ကြီးပုဒ်မ ၃၇၆ အရ မူပြစ်ထင်ရှားစီရင်ခြင်း - အသက် ၁၄ နှစ်အောက်
အမျိုးသမီးကို ၎င်း၏ သဘောတူညီချက်နှင့် ကာမစပ်ယှက်ခြင်း -
ရာသေတ်ကြီးပုဒ်မ ၃၇၅ အရ စပ်ယှက်သူသည် မုဒိမ်းမှုကို ကျူးလွန်
သည်ဟုယူဆရမည် ဟု ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်း။

ကြက်ဖ (ခေါ်) မောင်တင်မြင့် နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ ၈၄၅

ရာသေတ်ကြီး ပုဒ်မ ၃၇၆ (ပထမပိုင်း) - မုဒိမ်းကျင့်စဉ်အခါက မုဒိမ်းကျင့်
ခံရသော မိန်းမ အလိုတူ မတူ - အပြုအမူကို စဉ်းစားရခြင်း။

ဦးပန်းအေး နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ ၁၂၇

ရာသေတ်ကြီးပုဒ်မ ၃၇၆ - အချင်းဖြစ်ပြီးလျှင် ပြီးခြင်း အစ်မဖြစ်သူနှင့် ရွာ
လူကြီးများအား တိုင်တန်းခြင်း - ဖြောင့်ချက်နှင့် တရားလိုထွက်ချက်တို့
အရေးကြီးသော အချက်တို့၌ ကိုက်ညီနေခြင်း။

ဆလိန်မာ နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ ၇၄

ရာသေတ်ကြီးပုဒ်မ ၃၇၆ / ၅၁၁ အရ စွဲချက်တင်ခြင်း - တရားလိုပြသက်သေ
များတွင် ကွဲလွဲခြင်းများ - ပျော့ကွက်များရှိနေခြင်း - အချက်အလက်
စုံလင်ရန် အတွက် အမှုကို ဆက်လက်စစ်ဆေးရန် - အစွပ်စွဲခံရသူက
ဖြေရှင်းရန် အချက်အလက်များ ပေါ်လွင်နေလျှင် စွဲချက်တင်၍ ဖြေရှင်း
ရန် လိုခြင်း။

မောင်ဝင်း နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (ဆာလီအာမုတ်) ၆၉၁

ရာသေတ်ကြီးပုဒ်မ ၃၇၉ - လက်ဝယ်ရှိပစ္စည်းရောင်းစားခြင်း - ခိုးမှု မြောက်
မမြောက်။

ဦးဘိုးရွှေ နှင့် မောင်မြင့်လှိုင် ၂၀၄

ညွှန်းချက်

စာမျက်နှာ

ရာသေတ်ကြီးပုဒ်မ ၃၉၂ အရ မူပြစ်ထင်ရှားစီရင်ခြင်း - စွဲဆိုသည့်အမှုတွင် ပေါ်ပေါက်လျက်ရှိသော သက်သေထွက်ချက်နှင့် အခြားသက်သေအထောက်အထား များ အပေါ်မူတည်လျက်အပြစ်ရှိ မရှိ ဆုံးဖြတ်ခြင်း- အခြားအမှုမှ သက်သေ အထောက်အထားများကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားခြင်း ပြုနိုင် မပြုနိုင်။

မောင်ထွန်းရွှေ ပါ ၂ နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ

၆၇၇

ရာသေတ်ကြီးပုဒ်မ ၃၉၃ / ၃၂၆ အရ၊ ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်း - လုယက်မှုနှင့် နာကျင်စေခြင်း ဖြစ်စေအောင်ပြုလုပ်မှု။ ရာသေတ်ကြီး ပုဒ်မ ၃၉၄ အရ၊ ပြောင်းလွှဲ၍ အပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ခြင်း။

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ နှင့် မောင်ဟန်ကြီး၊ မောင်ကျင်မောင်

၁၁၄

ရာသေတ်ကြီးပုဒ်မ ၃၉၅ အရ၊ မူပြစ်ထင်ရှားစီရင်ခြင်း - တိုက်ရာပါ ပစ္စည်းများ ရက်အတန်ကြာမိခြင်း - ဓားပြတိုက်ရာတွင် ကိုယ်ထိလက်ရောက်ပါဝင်ခဲ့ခြင်း အထောက်အထား မရှိခြင်း တိုက်ရာပါ ပစ္စည်းလက်ခံသူ၊ သို့တည်းမဟုတ် ခိုးရာပါ ပစ္စည်းလက်ခံသူ အဖြစ် အပြစ်ပေးသင့်မပေးသင့်။

မောင်တင်ငွေ၊ မောင်ရွှေ နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ

၄၄၄

ရာသေတ်ကြီး ပုဒ်မ ၃၉၅ - ပြစ်မှုကျူးလွန်ရန် ကြံထားသူများနှင့် မကျူးလွန်မီ မိတ်ဆွေအဖြစ် စကားပြောမိခြင်း - ထင်ကြေးဖြင့် အပြစ်ပေးနိုင်မပေးနိုင်။

ဇမဲ (ခေါ်) ကာဆော ပါ ၃ နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ

၆၂

ညွှန်းချက်

ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၃၉၅ အရ၊ မှုပြစ်ထင်ရှားစီရင်ခြင်း - ပြစ်ဒဏ်။

အောင်မြင်သွင် နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ

၁၀၄၄

ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၃၉၆ အရ မှုပြစ်ထင်ရှားစီရင်ခြင်း - လက်နက်ပါရဂူ၏ ထင်မြင်ချက်၊ အခြားသက်သေအထောက်အထားများအပေါ် ပိုမိုခိုင်မာ လုံလောက်စေခြင်း၊ ထင်မြင်ချက်တစ်ခုတည်းဖြင့် စိတ်ချလက်ချ အပြစ် ပေးရန် ခိုင်မာလုံလောက်သည်ဟု ယူဆနိုင် မဆနိုင်။

မောင်ချစ်မောင် ပါ ၄ နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ

၄၃၂

ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၄၀၆ အရ၊ တရားစွဲဆိုခြင်း - မည်သူမဆို ပစ္စည်းကို၊ သို့မဟုတ် ပစ္စည်းစီမံခန့်ခွဲပိုင်ခွင့်ကို တနည်းနည်းဖြင့် ယုံကြည်အပ်နှံခြင်း ဖြစ် သည်ဟု ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၄၀၅ အရဆိုခြင်း - မိမိပိုင်ပစ္စည်း ကို တိုက်ရိုက် ယုံကြည်အပ်နှံခြင်း မပြုလုပ်စေကာမူ ၎င်း၏ ကိုယ်စား လှယ်မှ တဆင့် ယုံကြည်အပ်နှံခြင်း - သက်သေထွက်ချက်များအရ၊ စွဲချက်တင်နိုင်လောက်အောင် အထောက်အထားရှိခြင်း။

ဦးစိန်သာဇံ နှင့် ဒေါ်ကြည်ကြည် ပါ ၂

၁၅၆၆

ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၄၀၆ အရ မှုပြစ်ထင်ရှားစီရင်ခြင်း - ဒဏ်ငွေပေးဆောင် စေရန် ချမှတ်သော အမိန့်မှာ သိသိသာသာထင်ထင်ရှားရှားကြီးနည်းလွန်း သည်ဟု ဆိုနိုင်၊ မဆိုနိုင်။

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (ဟာဘီဘူလာ)နှင့် အဒူဂေါ်ဖူး

၃၇၃

ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၄၀၆ အရ၊ စွဲဆိုမှု - ပုဂ္ဂလိကပိုင် ပစ္စည်းဟုတ်မဟုတ် - အထွေထွေလွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်၌ အကျိုးဝင် မဝင်။

ဒေါ်သိန်းရင် နှင့် ဦးထွန်းရင်

၉၅

ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၄၀၈ - သမဝါယမအသင်းငွေ - အတွင်းရေးမှူးအဖြစ်
ငွေအတွက်တာဝန်မရှိခြင်း။

ဦးပါဇွယ် နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ

၂၀၀

ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၄၀၈ အရ စွဲဆိုမှု - ရုံးတွင်သိမ်းဆည်းထားသော ပစ္စည်းများ
ကို အာမခံနှင့် ပြန်ပေးခြင်း ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၅၁၆ (က)
အရအမိန့် မှာ ယာယီသဘောမျှဖြစ်ခြင်း - မူလရုံး၏ အမိန့်မှာလုံးဝ
တရားမျှတမှု ကင်းမဲ့သည့်အမိန့်တရပ်ဖြစ်သည်ဟု ဆိုနိုင် မဆိုနိုင်။

မောင်ထွန်းဝေ နှင့် ဦးကျင်ဟုတ် (ခေါ်) ဦးခွေး

၆၈၀

ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၄၀၉ တရားခံ၏ ထုချေချက်။ လိုပြသက်သေများကို ပြန်လှန်
မေးခွန်းတွင် မမေး၊ စွဲချက်တင်ပြီးမှ ထုချေလျှင် နောက်မှ အကြံရရှိ
ကြစည် ထုချေခြင်း။

ဦးတင်ထွဋ် နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ

၁၉၂

ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၄၀၉ အရ စွဲဆိုခြင်း - ထောင်မှူးများထောင်မှ
ပိုလျှံနေသောသီးနှံများကို အပြင်သို့ ရောင်းခြင်း - ရောင်းရငွေများကို
အစိုးရ ငွေတိုက်သို့ ပေးသွင်းခြင်း - ယင်းကဲ့သို့ ရောင်းချခြင်းသည်
တာဝန်ဝတ်တရား နှင့် လုံးဝမအပ်ဟု ဆိုနိုင် မဆိုနိုင် - ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး
ပုဒ်မ ၁၉၇ (၁) အရ အစိုးရ၏ ကြိုတင်ခွင့်ပြုချက်ယူရန် လို မလို
- အစိုးရ၏ ကြိုတင်ခွင့်ပြုချက် လိုသည်ဟု သတ်မှတ်ခြင်းသည်ပုဂ္ဂိုလ်
တဦးဦးကို မထိုက်မတန်သော အကာအကွယ်ပေးခြင်း မြောက် မမြောက်။

ဦးကျော်ညွန့် နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ

၄၉၆

ညွှန်းချက်

ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၄၀၉ အရ တရားစွဲဆိုခြင်း - မြို့နယ် သမဝါယမအရာရှိက ငွေစုငွေဈေးသမဝါယမအသင်းစာရင်းရှင်း ဖျက်သိမ်းရာတွင် စာရင်းရှင်းအရာရှိအဖြစ် ဆောင်ရွက်ခြင်း - စာရင်းရှင်းအရာရှိ၏ ဆောင်ရွက်ရန်ကိစ္စ များ - စာရင်းရှင်းအရာရှိသည် အလွဲသုံးစားပြုခြင်းခံရသည်ဆိုသော အသင်း၏ ငွေများနှင့် ပတ်သက်၍၎င်း ကိုယ်တိုင်ထိ နိုက်နစ်နာသူမဟုတ် မဟုတ် - ကိုယ်တိုင်နစ်နာသူ မဟုတ်သော်လည်း၎င်းသည် ကိုယ်တိုင်ထိခိုက်နစ်နာသူ အသင်းသားများကိုယ်စား ရုံးသို့ သွားရောက်၍ တရားစွဲဆိုခဲ့ခြင်း ဖြစ် မဖြစ်- စာရင်းရှင်းအရာရှိက တိုင်တန်းဖွင့်လှစ်သော အမှုသည် အထွေထွေ လွတ်ငြိမ်း ချမ်းသာခွင့် အမိန့်တွင် လုံးဝအကျုံးဝင်သည်ဟုဆိုနိုင် မဆိုနိုင်။

ဦးဖေတင် နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ

၁၀၆၉

ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၄၀၉ / ၁၀၉ အရ မူပြစ်ထင်ရှားစီရင်ခြင်း - ပြည်သူ့ဆိုင်တာဝန်ခံတဦးအနေဖြင့် ကုန်မာပစ္စည်းများကို ယုံကြည်အပ်နှံထားခြင်း- ယုံမှတ်အပ်နှံထားသည့် ကုန်ပစ္စည်းအချို့ကို ပြန်လည်အပ်ပေးနိုင်ခဲ့မရှိခြင်း - နိုင်ငံတော် အစိုးရတွင် မတရားဆုံးရှုံးခြင်း - မရိုးဖြောင့်သော သဘောဖြင့် ပြုလုပ်ခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ကောက်ယူရခြင်း - ပစ္စည်းအမယ်ပေါင်းမြောက်မြားစွာကို ယုံကြည်အပ်နှံခြင်းခံရသည့် ပြည်သူ့ဆိုင်လုပ်သားများဖြစ်ခြင်း - ပြည်သူ့ဆိုင်လုပ်သားများအနေဖြင့် ပစ္စည်းများကိုရောင်းချရင်း တဆက်တည်း အလွဲသုံးစားပြုသည်ဟု ယူဆရခြင်း - ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၂၃၉ (က) နှင့် (ဃ)တို့တွင် အကျုံးဝင်နေခြင်း-စွဲချက်၌ ပစ္စည်းမည်မျှမည်မျှအလွဲသုံးစားပြုသည်ဟု တိကျစွာ ဖော်ပြခြင်း မရှိခြင်း- ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၂၂၅ နှင့် ၅၃၇ တို့အရ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ပယ်ဖျက်ရန်အကြောင်းရှိ မရှိ - ပြစ်ဒဏ်။

မောင်မြင့်သန်း ပါ ၂ နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ

၁၄၇၄

ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၄၀၉ / ၁၀၉ / ၄၁၁အရ၊ စွဲဆိုထားသည့်အမှုတွဲကို ပယ်ဖျက်ပေးရန်၊ပယ်ဖျက်ပေးသင့်မပေးသင့်စဉ်းစားရန်အကြောင်းအချက်များ။

ကိုတင်လှ ပါ ၃ နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ

၁၉

ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၄၁၇ - တရားသေလွှတ်မိန့်ကို အယူခံဝင်ခြင်း -
 ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၄၂၃(၁)(က)အရသင့်လျော်သည့် ပြစ်ဒဏ်ကိုသတ်မှတ်နိုင်ခြင်း - မူလရုံးက ချမှတ်နိုင်သည့် အပြစ်ဒဏ်နှင့် ပတ်သက်သော အာဏာ ထက်ပို၍ အပြစ်ဒဏ်ကို သတ်မှတ်ခြင်းပြုနိုင်၊ မပြုနိုင် - နိုင်ငံခြားသို့ ခိုးထုတ် ရန် အားထုတ်ခြင်း ကိစ္စများကို ကျူးလွန်သူအား နောင်ကြဉ်ရန်နှင့် ကျူးလွန်ရန် ကြံစည်နေသူရှိပါက မကျူးလွန်ဝံ့အောင် ဟန့်တားစေမည့် အပြစ်ဒဏ် ကို ချမှတ်သင့်ခြင်း။

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ နှင့် ဆရက်အာမက် ပါ ၆

၁၄၁၁

ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၄၁၇ အရမူပြစ်ထင်ရှားစီရင်ခြင်း - လိမ်လည်လှည့်ဖြားလိုသော သဘောရှိ မရှိ ဆိုသည့်အဓိကအချက်-ပဋိညာဉ်ဖောက်ဖျက်မှုဖြင့် တရားမကြောင်း တရားစွဲဆိုရန် ရှိ မရှိ။

ဒေါ်ဖွားတင် နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (မတင်ရွှေ)

၅၈၈

ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၄၂၀ အရ စွဲချက်တင်ခြင်း၊ ငွေယူခြင်း၊ ယူထားသောငွေများအတွက် ဆိုင်ခန်းနှင့် ဆိုင်ရှိပစ္စည်းတို့ကို လွှဲအပ်ပေးမည်ဟု ကတိစာချုပ် ပြုလုပ်ခြင်း၊ ဆိုင်ခန်းနှင့် ပစ္စည်းများရှိခြင်း၊ မအပ်ခြင်းမှာချုပ်ဆိုထားသော ကတိကဝတ်ကို ဖောက်ဖျက်ရာရောက် မရောက်၊ ရာဇဝတ်ကြောင်းနှင့်သက်ဆိုင် မသက်ဆိုင်။

မစိန်ရင် ပါ ၂ နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ(ဦးဘသောင်း)

၃၈၁

ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၄၂၀ ခရ၊ စွဲချက်တင်ခြင်း - စွဲချက်ပယ်ဖျက်ပေးရန် လျှောက်ထားခြင်း - ကြိုတင်နေ့စွဲပါသည့် ချက်လက်မှတ် - အချိန်ကျရောက်သည့်အခါ ငွေထုတ်မရခြင်း - ထုတ်ပေးစဉ်အခါက လိမ်လည်လှည့်ဖြားရန် ကြံရွယ်ချက်ရှိသည်ဟု ယူဆနိုင် မနိုင်။

ချောင်အိထုံး (ခေါ်) ဦးအေးထွန်း နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (ချူလျူးပိတ်)

၁၁၅၉

ညွှန်းချက်

ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၄၂၀ အရစွဲချက်တင်ခြင်း - ပေးဆပ်ရန်ရှိသောကြွေးအတွက်
ရက်ကြိုချက်လက်မှတ်ထုတ်ပေးခြင်း - လောလောဆယ်ရှိရန် အကျိုး
အတွက် ဟုတ် မဟုတ် - လိမ်လည်လိုသော စိတ်ထားရှိ မရှိ -
ရာဇဝတ်မှုဆက်လက် စစ်ဆေးနေလျှင် တရားဥပဒေလမ်းမှားဆက်လိုက်
ရာကျ မကျ။

ဦးသိန်းပေ နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ(ဦးဘကြူး)

၅၃၂

ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၄၂၀ အရ၊ တရားစွဲမှု - ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၄၀၆ အရ
စွဲချက်တင်ခြင်း-နိုင်ငံခြားမှ မှာယူထားသည့်အထည်အလိပ်များ ရောက်
လာက ရောင်းမည်ဟု ပြော၍ ငွေတောင်းယူခြင်း - နှုတ်ဖြင့်ချုပ်ဆိုသည့်
ဥပဒေနှင့် ညီသည့်ပဋိညာဉ် အတိုင်း မဆောင်ရွက်ခြင်း - စွဲချက်တင်ထား
ခြင်းမှာ မှားယွင်းသည်ဟု ဆိုနိုင် မဆိုနိုင်။

ဦးသိန်းခံ နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ(ဦးသန်းမောင်)

၁၁၀၆

ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၄၂၀ / ၃၄ / ၄၆၈ အရ၊ မှုပြစ်ထင်ရှားစီရင်ခြင်း -
လက်မှတ်တူများကို အပေါင်ထားကာ ငွေချေးသူမဟုတ် - ဘခင်လက်
မှတ်ထိုးထားသည့် အပေါင်ထားသော အစုရှယ်ယာများစာရင်းနှင့် ချေးငွေ
အပေါ် ကျသင့်သည့် အတိုးငွေများပေးခြင်း - ဘခင်ကနိုင်ငံ၍ သဘော
ရိုးနှင့် လာပေးခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ကောက်ယူနိုင်ခြင်း - အစုရှယ်ယာ
လက်မှတ်တူများကို ပုံနှိပ်တိုက်တွင် သွားရောက် ရိုက်နှိပ်သည်ဆိုသော
အထောက်အထား မရှိခြင်း - လက်ရေးပါရဂူ၏ ထွက်ချက်တခုတည်း
ဖြင့် အပြစ်ပေးနိုင် မပေးနိုင်။

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ နှင့် ကေ၊ စီ၊ ကိုတက်

၉၀၉

ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၄၂၀ / ၄၂၀ / ၁၀၉ အရ၊ တရားစွဲဆိုခြင်း - တရားရှင်
လွှတ်သဖြင့် ပြင်ဆင်မှုလျှောက်ထားခြင်း - ဆီလျော်မည့် ဥပဒေပုဒ်မအရ
တရားစွဲဆိုခြင်း မပြုကာ မှုဖြင့် စွဲချက်တင်ထိုက် မတင်ထိုက် မတင်နိုင်
ဆိုသော အကြောင်းပြချက်ကို လက်ခံသင့် မခံသင့် - သက်သေထွက်
ချက်အထောက်အထားပေါ် မူတည်၍ တရားသူကြီးသည် ဥပဒေအရ၊

ညွှန်းချက်

စာမျက်နှာ

စီရင်ဆုံးဖြတ်နိုင်ခြင်း - တရားစွဲဆိုသူက သော်၎င်း၊ အစွဲခံရသူကသော်
၎င်း၊ မည်သည့် ဥပဒေပုဒ်မ အရ စွဲချက်တင်ရမည်ဟု သတ်မှတ်ခြင်း၊
ညွှန်ကြားခြင်း မပြုနိုင်။

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (ဦးဇော်တောင်)နှင့် ဦးစံသိန်းပါ ၃

၉၃၂

ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၄၂၇ အရ မှုပြစ်ထင်ရှားစီရင်ခြင်း - အိမ်ကို ကောင်းအောင်
ပြုပြင်မွမ်းမံပေးခြင်း မျှသာဖြစ်ခြင်း - ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၄၂၅ အရ
အကျိုးမျှော်ဆီးမှု၏ အဓိပ္ပာယ်နှင့် အကျိုး မဝင် - ပြစ်မှု မမြောက်။

ဦးရွှေ နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (ဒေါ်အေးခင်)

၁၀၈၈

ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၄၃၆ / ၅၆၁ (က) တို့အရ ပြင်ဆင်မှုလျှောက်ထား
ခြင်း - ရာဇဝတ်ကြောင်းအရ အရေးယူရန် လျှောက်ထားခြင်း -
ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၂၀၃ အရ ဦးတိုက်လျှောက်လွှာကို ပယ်လိုက်ခြင်း
- တဖန်ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၃၈၀ အရ အရေးယူရန် လျှောက်ထားခြင်း-
ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၂၀၄ အရ သမ္မာန်ထုတ်ဆင့်ခြင်း - စစ်ဆေးနေ
ဆဲအမှုတွဲကို လွယ်လွယ်ကူကူနှင့် မျက်ပေးနိုင် မနိုင် - မည်သည့်
ရာဇဝတ်မှုကို မျှဖော်မပြနိုင် ခြင်း - မတရားသက်သက် စိတ်အနေနှင့်
အရက် ပေးရာကျခြင်း - ဝင်ရောက် စွက်ဖက်ရခြင်း။

ဦးမြဘူး ပါ ၂ နှင့် ဒေါ်သန်းကြည်

၁၀၈၃

ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၄၃၉ (၂) - တရားခံအပေါ် ၎င်း၏ အကျိုးကို ထိခိုက်
နစ်နာစေမည့်အမိန့် - ကိုယ်တိုင်သော်၎င်း၊ ရှေ့နေ ရှေ့ရပ်နှင့်သော်၎င်း
ကြားနာရန် အခွင့်ပေးရခြင်း - တဖက်သတ် ကြားနာကာ တရားခံ၏
အကျိုးဆန့်ကျင်သည့် အမိန့်ချမှတ်ခြင်း - တရားဝင်အမိန့်ဖြစ်သည်ဟု
ဆိုနိုင် မဆိုနိုင် - တရားရုံးချုပ်အနေဖြင့် ဆက်လက်ကြားနာပြီး
တရားဝင်အမိန့် ချမှတ်နိုင်၊ မချမှတ်နိုင်။

မောင်ရွှေဝင်း နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ

၁၄၈၂

ညွှန်းချက်

ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၄၄၈ အရ၊ မူပြစ်ထင်ရှားစီရင်ခြင်း - လူနေအိမ်ကို
ဝင်ရောက်ရာ၌ ရာဇဝတ်မကင်းသော ကျော်နင်းမှုကို ကျူးလွန်မှသာ
အိမ်ကျော်နင်းမှု ကျူးလွန်ခြင်း - ပစ္စည်းလက်ရှိဖြစ်သူအား ခြောက်လှန့်
ရန်၊ စော်ကားရန် သို့မဟုတ် ငြို့ငြင်စေရန် အကြံဖြင့် ဝင်ရောက်ခြင်းကို
ဆိုခြင်း - ပစ္စည်းပေါ် သို့ တရားသဖြင့် ဝင်ရောက်ပြီးနောက် လက်ရှိ
ဖြစ်သူကို ခြောက်လှန့်ရန်၊ စော်ကားရန် သို့မဟုတ်ငြို့ငြင်စေရန်အကြံ
ဖြင့် ဆက်လက် နေထိုင်ခြင်းကို ဆိုခြင်း - ပိုင်ဆိုင်ခွင့်ကို ထည့်သွင်း
စဉ်းစားရန် လို မလို။

ကိုကြွယ် ပါ ၂ နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (ဦးဖူးညို)

၈၃၈

ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၄၄၈ အရ မူပြစ်ထင်ရှားစီရင်ခြင်း - အိမ်အပေါ်ထပ်ကိုသော
ခတ်ထား၍ သော့ကို လက်ရှိရှိသူတစ်ဦးဖြစ်ခြင်း - အိမ်အပေါ်ထပ်ကို
လက်ရှိရှိသူ တစ်ဦးဖြစ်သည်ဟုယူဆရန်ရှိခြင်း - တရားဝင်ပိုင်ဆိုင်ခြင်း
အနေမျိုး မဟုတ် - ကိုယ်ထိလက်ရောက်ပိုင်ဆိုင်ခြင်း - ပိုင်နက်ကို
ကျူးကျော်၍ ဝင်ရောက်နေပြီး ဖယ်မပေးသောကြောင့် အိမ်ကျော်နင်းမှုနှင့်
တရားစွဲဆိုနိုင်ခြင်း။

ဦးလှသိန်း နှင့် ဦးကံညောင်

၁၀၉၁

ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၄၆၈ စာချုပ်လိမ်လည်ပြုလုပ်ခြင်း သွယ်ဝိုက်သည့် သက်သေ
ခံချက်နှင့် အကြောင်းခြင်းရာများပေါ်မူတည်စိစစ်ရန်။

ဦးချစ်တင် နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ

၁၈၇

ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၄၈၈ မိခင်ကသားများကို အတတ်သင်စေခြင်းနှင့် ပေးဝေ
ရင်းနှီးခြင်းမျိုး မလုပ်နိုင်လျှင် ဝင်ငွေရှိသော ဘခင်၏တာဝန် - မိမိနှင့်
အတူမနေသည့် သားငယ်များကို ထောက်ပံ့ရန် တာဝန်ရှိခြင်း။

ဗိုလ်ငြိမ်းမောင် နှင့် မအုန်းမြင့်

၁၂၂၂

ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၄၉၇ လင်ခန်းမယားခန်း တရားဝင်ပြတ်စဲကြောင်း အဆုံး
အဖြတ်ပေးရန်။

မောင်တင်သန်း နှင့် မောင်ထွန်းကြည်

၁၃၄

ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၄၉၇ အရ၊ တရားစွဲဆိုခြင်း - ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးပုဒ်မ
၁၈၅ ရုံးတရုံးက အမှုတမှုကို စီရင်ပိုင်ခွင့် နယ်နိမိတ် အာဏာရှိသည်ဟု
လက်ခံစစ်ဆေးခြင်း - အခြားတရုံးကလည်း ၎င်း၌ပင် စီရင်ပိုင်ခွင့်
နယ်နိမိတ် အာဏာရှိသည်ဟု ယူဆပြီး လက်ခံစစ်ဆေးခြင်း - မည်သည့်
ရုံးက စစ်ဆေးနိုင် သည်ဟု ဒွိဟ သံသယဖြစ်ခြင်း - တရားရုံးချုပ်
အနေနှင့် အဆုံးအဖြတ်ပေးနိုင် မပေးနိုင်။

မောင်မောင်တင် နှင့် မောင်အုံးချို

၁၀၁၈

ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၄၉၇ အရ၊ လင်ရှိမယားအား ခိုးယူပေါင်းသင်းမှု - မိန်းမ
တဦးအားကာမစပ်ယှက်ပေါင်းသင်းသည် မပေါင်းသင်းသည်ဆိုသောကိစ္စ
- ပတ်ဝန်းကျင်သက်သေအထောက်အခံများအပေါ်မူတည်၍ ဆုံးဖြတ်
ခြင်း။

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ နှင့် မောင်အောင်သိန်း

၃၆၈

ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၄၉၇ အရ၊ လျှောက်ထားစွဲဆိုမှု - ခရိုင်အတွင်းရှိ
ရာဇဝတ် တရားသူကြီးများ၏ အာဏာ - ခရိုင်တခုလုံးအထိ ပြန့်နှံ့ခြင်း
- ဖြစ်ပွားရာ ဒေသရှိ တရားရုံးတွင် မစွဲဆိုခြင်း ခရိုင်ရုံးစိုက်ရာ မြို့ရှိ
တရားရုံး၌ လာရောက်စွဲဆိုခြင်း - စီရင်ပိုင်ခွင့် အာဏာအပြင် အပသို့
ကျရောက်သည်ဟု ဆိုနိုင် မဆိုနိုင်။

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ နှင့် မောင်ထွန်းမြင့်

၉၁၅

ညွှန်းချက်

ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၄၉၇၊ ၄၉၈ အထူး ရာဇဝတ်ရုံးဖွဲ့ မဖွဲ့ ဆုံးဖြတ်ချက်
အတိအကျမရသေးခြင်း - အာမခံပေးခြင်းကိစ္စကို ဆောင်ရွက်နိုင် မနိုင်
- တော်လှန်ရေးအစိုးရ၏ အခါအား လျော်စွာကျေညာတွင်သည့် မူဝါဒ
များနှင့် စပ်ဟပ်ရန် သတိချပ်ရခြင်း - ကျူးလွန်သည်ဆိုသည့်ပြစ်မှု
၏ အမျိုးအစားကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားရခြင်း - ဆိုရှယ်လစ်စီးပွားရေးစနစ်
တခုလုံးကို ဖြိုဖျက်မည့် ရည်ရွယ်ချက်ရှိ မရှိ။

၄၀၁

မောင်ကို နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ

ရာဇဝတ်ကြီးပုဒ်မ ၄၉၉ / ၅၀၀ တရားစွဲဆိုခြင်း - ကာလစည်းကမ်းသတ်ရှိ
မရှိ။

၂၁၆

ဦးသွယ် ပါ ၂ နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ(ဦးစံတိုးမြှင့်)

ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၅၁၆ (က) သက်သေခံကားကို အာမခံဖြင့် ပြန်ပေးရန်
လျှောက်ထားခြင်း - အထူးရာဇဝတ်ရုံး ဥပဒေနှင့် နည်းဥပဒေများသည်
အထူးဥပဒေဖြစ်ခြင်း - သက်သေခံပစ္စည်းနှင့် ပတ်သက်၍ မည်သို့မည်ပုံ
ပြုလုပ်ရမည်ဆိုသည့် အကြောင်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ အထူးဥပဒေတွင် ဖော်
ပြထားခြင်း မရှိခြင်း - သက်သေခံပစ္စည်းနှင့် ပတ်သက်၍ ထုခွဲရာတွင်
ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးနှင့် အညီ ပြုလုပ်ရခြင်း။

၁၅၈၁

ဦးပိုက် နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ

ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၁၉၅ (၁) (ဂ) - ရာဇဝတ်မှုကို ဆက်လက်စစ်ဆေးရန်
ဖြစ် မဖြစ် - နစ်နာသူက တရားမရုံးသို့ အမှုဖွင့်လှစ်ဘို့ တင်ပြရန်။

ပီ၊ အာ(ရ်)၊ မဇွန်ဒါး ပါ ၂ နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ
(ဦးကိုကိုလေး)

၃၅၆

ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၂၂၂ (၁)-အရေးကြီးသော ကုန်ပစ္စည်းများနှင့် ဆောင်ရွက်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၈ (၁)အရ၊ စွဲချက်တင်ခြင်း - စွဲချက်မှာ တိကျပြတ်သားခြင်း မရှိခြင်း - ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၂၂၂ (၁) တွေ့ရှိသော ပစ္စည်းမှာသားရေစာဖြစ်သဖြင့် ကုန်သွယ်မှု တိုးတက်ရေး ဌာန၏ ကျေညာချက်အမှတ် (၁) ကို ဆန့်ကျင် မောက်ဖျက်ခြင်း မရှိခြင်း။

မောင်အေး နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ

၁၂၄၈

ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၂၂၂ (၂) - တနစ်အတွင်း အကြိမ်ပေါင်းများစွာ ငွေများကို အလွဲသုံးစားပြုခြင်း - တစ်စုတည်း ပေါင်း၍ စွဲချက်တခုတည်း ပြုလုပ်ပြီး စစ်ဆေးနိုင် မနိုင်။

ဒေါ်တင်မြင့် နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ(ဦးရွှေသန်း)

၅၈၆

ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၄၈၈ (၁) အရ လျှောက်ထားခြင်း - ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၄၈၈ (ဂ)တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသောနယ်နိမိတ် စီရင်ပိုင်ခွင့် အာဏာရှိသော ရုံး၌သာလျှင် လျှောက်ထားနိုင်ခြင်း။

ဆာ(လ်)မာခါတွန် (ခေါ်) မစောရင် နှင့် ဦးမြ

၈၅၃

ရုံးခွန်တော် အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၇၊ အပိုဒ် ၅ - တအိမ်လုံးလက်ရောက်ရလိုမှု တအိမ်လုံး၏ ကာလတန်ဘိုးပေါ် ရုံးခွန်တော် ထမ်းဆောင်ရန်။

ဒေါ်သန်းတင် နှင့် ဒေါ်အုန်းတင်

၃၃၂

ရုံးခွန်တော် အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၇ (၄) (ဂ) - အပေါင် ပစ္စည်းများကို တရားရုံး၏ အကူအညီမပါဘဲ ရောင်းချပိုင်ခွင့် မရှိ ကြောင်းမြွက်ဖော်ချက် ဒီကရီချပေးရန် တရားစွဲဆိုမှု - အပေါင်ပစ္စည်းကို တရားရုံး၏ အကူအညီ

ညွှန်းချက်

မပါဘဲ အပေါင်ခံသူက ရောင်းချပိုင်ခွင့်ရှိသည်ဆိုသော အပေါင်စာချုပ်-
 စာချုပ်ကို ပြင်ဆင်ပေးစေလိုကြောင်းသက်သာခွင့် တောင်းဆိုသည်
 ဆိုခြင်းမှာ ပေါ်လွင်နေခြင်း - သီးခြားသက်သာခွင့် အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ
 ၃၁ သာမန် မြှက်ဖော်ချက် ဒီကရီရလိုမှုမဟုတ်ဘဲ အခြားသက်သာခွင့်
 ပါတောင်းဆိုသည့် အမှုတခု ဖြစ်ခြင်း -ရုံးခွန်တော် အက်ဥပဒေပုဒ်မ
 ၇ (၄) (ဂ) အရ၊ ရုံးခွန်တော် ထမ်းဆောင်ရခြင်း။

အက်(စ်)၊ ဇီ၊ အာ(ရ်) ၊ ဆွာမိ ပါ၂ နှင့် ချပ်သင်း ဦးဘတင်

၁၂၇၀

ရန်ကုန်မြို့ တရားမရုံး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂၄ - အိမ်လခကျန်ငွေရလိုကြောင်း
 စွဲဆိုမှု - စမော်ကော်မှု ဖြစ်ခြင်း - အမိန့်တရပ်ချမှတ်ခြင်း - နောက်
 တဖန် အမိန့်တရပ်ချမှတ်ပြန်ခြင်း - မူလအမိန့်ကို ပြင်ဆင်ထားသော
 အမိန့်ဖြစ်ခြင်း - မိမိအမိန့်ကို မိမိမပြင်ဆင်နိုင် - ပြင်ဆင်လိုကရန်ကုန်
 မြို့တော် တရားမရုံးအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂၅ အရ တရားရုံးချုပ်သို့တင်သွင်း
 ရခြင်း - စမော်ကော်မှု စစ်ဆေးရာ၌ စမော်ကော်မှု စစ်ဆေးရန် ပြဋ္ဌာန်း
 ထားသော ဥပဒေနည်းကျင့်ထုံးများ အရသာ ပြုလုပ်ရခြင်း။

ဒေါ်တင်လှ နှင့် ရိုတ် (စ်) ဒါဝတ်

၈၆၅

လူမွဲအဖြစ်ခံယူမှု ဥပဒေ ပုဒ်မ ၅၅ - မြီရှင်တဦးအား ချုပ်ပေးခဲ့သည့် လွှဲပြောင်း
 စာတမ်း - ပစ္စည်းထိန်းဝန်က ပယ်ဖျက်ပေးရန် လျှောက်ထားခြင်း -
 လွှဲပြောင်း စာချုပ်၌ ငွေမည်ရွှေမည်မျှအတွက်ဟုဖော်ပြထားခြင်း မရှိခြင်း
 - စာချုပ်အတွက် လုံလောက်သည့်ငွေများမရရှိဟု ဆိုနိုင် မဆိုနိုင် -
 ငွေချေးသောအခါနှင့် လွှဲပြောင်း စာချုပ်ကို ရယူသောအခါက မကြာ
 မီလူမွဲဖြစ်တော့မည်ဟု မသိခြင်း - မရိုး မဖြောင့်သောသဘောနှင့်
 စာချုပ်ကို ရယူခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်ဟု ဆိုနိုင် မဆိုနိုင်။

ပစ္စည်းထိန်းဝန် နှင့် ဒေဘီချန်း

၃၆၀

လူမွဲအဖြစ် တရားစွဲဆိုရန် လျှောက်ထားခြင်း -တရားမကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၁၄၁
 အရ၊ လူမွဲအဖြစ် တရားစွဲဆိုခွင့် တောင်းသည့် တရားမသေးအမှု၌လည်း
 သက်သေကို ကော်မရှင်ဖြင့် စစ်ဆေးရန် လျှောက်ထားခွင့်ရှိခြင်း -
 သက်သေ တဦးဦးအား ကော်မီရှင် ထုတ်၍ စစ်ဆေးခွင့်ပြုသင့် မပြုသင့်
 ဆိုသော ပြဿနာမှာ ရုံး၏ ဆင်ခြင်တုံတရား လက်ကိုင်ထားကာ
 ဆုံးဖြတ်ရသည့် ကိစ္စဖြစ်ခြင်း။

အမ်၊ အေ၊ မာမွန်၊ နှင့် အေ၊ ဒီ၊ မာမွန်၊ ပါ ၅

၁၅၄၀

လယ်ယာမြေယာ နိုင်ငံပိုင်ပြုလုပ်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃၆ - အမွေဘုံပစ္စည်း
 များကို ရုံးတော်က စီမံအုပ်ချုပ် ခန့်ခွဲပေးရန် တရားစွဲဆိုမှု -ယာမြေများကို
 မြေယာကော်မီတီက လယ်ယာမြေ နိုင်ငံပိုင် ပြုလုပ်ရေး အက်ဥပဒေ
 ပုဒ်မ ၆ (၁) အရ၊ ပြန်လည်သိမ်းယူခြင်းမှ ကင်းလွတ်ခွင့်ပြုထားခြင်း-
 ၎င်းအက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၉ တွင်ဖော်ပြထားသည့် အခွင့်အရေးများရရှိခြင်း-
 လယ်ယာမြေ နိုင်ငံပိုင်ပြုလုပ်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃၆ အရတရားမ
 ရုံး၏ စီရင်ပိုင်ခွင့် အာဏာကို တားမြစ်ထား မထား- မြေကုကျွန်း
 ပေါ် မြေများမှာ ယခင်က မြေကုများဖြစ်သော်လည်း နောက်ပိုင်းတွင်
 အနေအထားခိုင်မြဲလာခြင်း - အထက်မြန်မာပြည်မြေနှင့် အခွန်တော်
 အက်ဥပဒေနှင့် အကျုံးဝင် မဝင် - ပြည်သူပြည်သား အချင်းချင်း
 မြေကို မည်သူက ပိုင်ဆိုင်ခွင့်ရှိကြောင်း အငြင်းပွားသည့် မှုခင်းများနှင့်
 သက်ဆိုင် မသက်ဆိုင်။

ကိုအေး (ခေါ်) ကိုရေအေး နှင့် ဒေါ်ဖွားသင် ပါ ၃

၁၁၅၁

လွှဲပြောင်းနိုင်သည့် စာချုပ်လက်မှတ် အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ - အော်ဒီမံစာချုပ်အရ
 ငွေရင်းနှင့် အတိုးငွေရလိုကြောင်း တရားစွဲဆိုမှု - လွှဲပြောင်းနိုင်သည့်
 စာချုပ်လက်မှတ် အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၄ အော်ဒီမံစာချုပ်၏ အဓိပ္ပာယ်-
 အော်ဒီမံစာချုပ်ချုပ်ဆိုသည့် အချိန်၌ ၎င်းနှင့် ပတ်သက်၍အခြား စာချုပ်
 တခု ပြိုင်တူချုပ်ဆိုခြင်း - မူလစာချုပ်မှာ အော်ဒီမံ စာချုပ်အဖြစ်ဖြင့်
 ရပ်တည် ခြင်း ရှိ မရှိ။

ဦးခင်မြင့် ပါ ၂ နှင့် မအုန်းအုန်း ပါ ၂

၁၅၄၈

ညွှန်းချက်

လက်နက်အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၉ (စ) အရ မှုပြစ်ထင်ရှားစီရင်ခြင်း - ပြစ်ဒဏ်။

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ နှင့် မောင်ပိုင်း

၁၄၃၅

လက်နက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၉ (စ) အရ၊ မှုပြစ်ထင်ရှားစီရင်ခြင်း - လိုအပ်သည့် အခွင့်အမိန့်ကို ရန်ကုန်ရဲမင်းကြီးက ထုတ်ပေးနိုင် မပေးနိုင်။

ဦးဘလှ နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ

၁၅၈၅

လက်နက် (အရေးပေါ်ပြစ်ဒဏ်စီရင်မှု) (ယာယီ) အက်ဥပဒေပုဒ်မ (၁) (က) အရ၊ မှုပြစ်ထင်ရှားစီရင်ခြင်း၊ ရဲစခန်းမှူးနှင့်တွေ့စဉ် အမဲလိုက်ရင်းလမ်းမှား လာသည်ဟု လိမ်လည်၍ ပြောခြင်း - တာဝန်ထမ်းဆောင်ရာတွင် အသုံးပြုရန်ပေးအပ်ထားသည့် သေနတ်နှင့် ခဲယမ်းမီးကျောက်များကို ခိုးယူထွက်ပြေးရန် ကြံစည်အားထုတ်ကြောင်း ထင်ရှားခြင်း ရှိ မရှိ - ပြစ်ဒဏ်။

မောင်အုန်းရွှေ ပါ ၂ နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ

၁၆၆

လက်နက်(အရေးပေါ်ပြစ်ဒဏ်စီရင်မှု) (ယာယီ) အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂ (၁)(က) အရ မှုပြစ်ထင်ရှားစီရင်ခြင်း ပြစ်ဒဏ်။

ဘမောင် (ခေါ်) ဘီမော နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ

၉၄၇

လောင်းကစားအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၁/ ၁၂ အရ မှုပြစ်ထင်ရှားစီရင်ခြင်း -ပြစ်ဒဏ်။

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ နှင့် ကိုကြည် ပါ ၈

၁၄၀၈

လောင်းကစား အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၁ အရ မူပြစ်ထင်ရှားစီရင်ခြင်း လောင်းတမ်း
ကစားမှု အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၆ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို တိကျစွာ လိုက်နာ
ဆောင်ရွက်ရန် လို မလို ပုဒ်မ ၇ အရတရားခံများအပေါ် အသုံးပြုနိုင်
မချနိုင်။

ကိုအောင်သိန်း ပါ ၅ နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ

၅၇၇

လျော်ကြေးအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၀(၁) -စည်းကမ်းသတ်ကျော်လွန်နေသည်ဟုချေပ
ခြင်း - ခြွင်းချက်တွင် ပြဆိုထားသည့်အတိုင်း လုံလောက်ခြင်းရှိ မရှိ
ထင်မြင်ချက်ပေးရန်။

ရန်ကုန်သံပုံးစက်ရုံ (မန်နေဂျာ) နှင့် ဦးစိန်

၁၇၄

လွှတ်တော်ရှေ့နေကြီးများ လက်ခံခြင်း နည်းဥပဒေ (၁၉၅၄ ခုနှစ်) နည်းဥပဒေ
အပိုဒ် ၇ အရ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေကြီးအဖြစ် စာရင်းတင်သွင်းခွင့်ပြုရန်
လျှောက်ထားခြင်း - လျှောက်ထားသူတဦးသည် ပညာအရည်အချင်းနှင့်
လိုအပ်သော လုပ်သက်ဗဟုသုတ အပြည့်အဝရှိရန် အရေးကြီးခြင်း -
ပြည်သူ့ အကျိုးပြုမည့် တရားစီရင်ရေးတွင် ကျွမ်းကျင်အောင်မြင်စွာ
ပါဝင်ကူညီဆောင်ရွက်နိုင်မည်ဖြစ် ခြင်း - ရှေ့နေကြီးများ၏ အရည်
အချင်း ပြည့်ဝမှုကို နိမ့်ကျမသွားစေရန် ထိန်းသိမ်းရခြင်း-ရှေ့နေကြီး
များ၏ အင်အားဆုတ်ယုတ်နည်းပါးသွားခြင်း မရှိစေရန် အမြဲတစေအား
သစ်ဖြည့်တင်းပေးရခြင်း။

ဗိုလ်မှူး ခင်မောင်ကြီး

(လျှောက်ထားသူများ)

၉၃၉

ဗိုလ်မှူး ဇော်ထွန်း

ဝါကပ်ပိုင် ပစ္စည်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ တရားစွဲဆိုခြင်း - ဝါကပ်အား၊ အုပ်ချုပ်သည့်
ယုံမှတ်အပ်နှံခံရသူများရှိခြင်း - တရားလိုသည် မိမိတဦးတည်းအမှုကို
စွဲဆိုခြင်းပြုနိုင် မပြုနိုင် - မဟာမေဒင်ဥပဒေအရ ဝါကပ်ပစ္စည်းအား

ညွှန်းချက်

စာမျက်နှာ

ထိန်းသိမ်း စောင့်ရှောက်ရသည့် မိုတာဝါလီ၊ သို့မဟုတ် ယုံမှတ်အပ်နှံ ခံရသူမှာ ဝါကပ် ပစ္စည်းအပေါ် ပိုင်ဆိုင်ခွင့်ရှိ မရှိ - ယုံမှတ်အပ်နှံခြင်း အက်ဥပဒေတွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် ယုံမှတ်အပ်နှံ ခံရသူများနှင့် သက်ဆိုင်သော စည်းကမ်းများကို မဟာမေဒင် ဝါကပ်၏ မိုတာဝါလီ (၈) ယုံမှတ်အပ်နှံခံရသူများ အနေနှင့် တိကျစွာ လိုက်နာရမည်ဟု ယူဆခြင်း ပြုနိုင် မပြုနိုင်။

အာမက်အိဘရာဟင်မဒါးနှင့် အမ်ချယ်လာဆွာမိဆာပေးနှင့်၁၀ဦး ၁၅၃၄

ဝါကီဇူ ပဋိပက္ခ အက်ဥပဒေ - ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ အလုပ်သမားများ အခြေခံရပိုင်ခွင့် ဥပဒေပုဒ်မ ၁၁ အရ မှုပြစ်ထင်ရှားစီရင်ခြင်း- ဝါကီဇူပဋိပက္ခ အက်ဥပဒေအရ အလုပ်သမားအယူခံကော်မတီမှ ဆုံးဖြတ်လိုက်သည့် အမိန့်ကိုလိုက်နာခြင်းရှိ မရှိဟူသောအချက် - အလုပ်သမားအယူခံကော်မတီ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်သည် ဗဟိုအလုပ်သမားကော်မတီ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ဖြစ်သည်ဟု ဝါကီဇူပဋိပက္ခမှ နည်းဥပဒေအပိုဒ် ၂၇ (၂) အရ မှတ်ယူရခြင်း - ဆုံးဖြတ်ချက်ကိုတရားရုံးများက ဝင်ရောက်စွက်ဖက် ခြင်းမှ ပိတ်ပင်ထားခြင်း။

မောင်မောင်ရှင် နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ ၁၄၇၁

ဝင်ကုန်ထွက်ကုန်ကြီးကြပ်ရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၅ (၂) အရ၊ ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်း ပြစ်ဒဏ်။

ရှော်ဖီရော်မာန် ပါ ၂ နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ ၁၅၂၀

သီးခြားသက်သာခွင့် အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၃၉ အရ တရားစွဲဆိုခြင်း - ဟိန္ဒူမိသားစု အနေဖြင့် အခြင်းဖြစ်အိမ်မှာ ပိုင်ဆိုင်ခွင့်ရှိကြောင်း အဆိုရှိခြင်း - ၁၉၅၆ ခုနှစ်၊ ဟိန္ဒူလူမျိုးများ ပစ္စည်းဆက်ခံခွင့် ဥပဒေ - ဟိန္ဒူလူမျိုးများ၏ ဓလေ့ထုံးတမ်းများနှင့် ဓလေ့ထုံးတမ်းများ အပေါ်ချမှတ်သည့် စီရင်ထုံးများသာလျှင် ဟိန္ဒူဥပဒေအဖြစ်အသိအမှတ်ပြုခြင်း-အမျိုးသမီး ဖြစ်၍ အသက်ရှင်နေသရွေ့ ပစ္စည်းအပေါ် အကျိုး ခံစားခွင့်ရှိခြင်း -

ထိုအကျိုးခံစားခွင့်ကို ရောင်းချပိုင်ခွင့်ရှိခြင်း - အခွင့်အရေးကို ထိပါးခြင်း
မရှိဟု မြက်ဖော်လိုမှုစွဲဆိုနိုင်ခြင်း - ရောင်းချသူ သေဆုံးပြီးနောက်
ပစ္စည်းကို လက်ရောက်ရလိုကြောင်း တရားစွဲဆိုနိုင်ခြင်း။

စီရင်စာတိုက်ပါ ပါ ၂ နှင့် ဦးတင်ဘော် ပါ ၃

၁၁၆၇

သီးခြားသက်သာခွင့်အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၄၂ - အိမ်နှင့် မြေကွက်တို့ကို ပိုင်ဆိုင်
သည်ဟု မြက်ဟကျေညာပေးရန်နှင့် အချင်းဖြစ်မြေမှ ထွက်ခွာသွားစေပြီး
ဝင်ရောက်စွက်ဖက်နှောက်ယှက်ခြင်း မပြုရန်ထာဝစဉ် တားမြစ်ပေးရန်
စွဲဆိုမှု - တရားလို၏ အခွင့်နှင့် နေထိုင်ခဲ့ခြင်း - တရားလိုကလက်ရှိဖြစ်
နေခြင်း - ကာလစည်းကမ်းသတ်အက်ဥပဒေ ပထမဇယားအမှတ် ၁၂၀
နှင့်သာ အကျုံးဝင် မဝင် - နှစ်ဦးနှစ်ဖက်ပြသော သက်သေပြချက်များ
သည်အပြိုင် အဆိုင်ဖြစ်နေခြင်း - ဝန်ခံထားသော အချက်နှင့် ဖြစ်ဟန်
လက္ခဏာရှိသောအချက်များတို့ကို ထောက် ရှုလျက် မည်သည့်ဘက်က
မိမိမှန်လိမ့်မည်ကို ဆုံးဖြတ်မှသာ အမှု၏ မှန်ကန် ရှာကို ရောက်ခြင်း။

(ကွယ်လွန်သူ မစ္စတာကျိန်းမာတီနီ၏ အမွေစား အမွေခံများဖြစ်
ကြသော)ဒေါ်ခင်လေးပါဖနှင့် မစ္စအယ်လန်နာနှစ်မာတီနီပါ ၂

၁၃၇၁

သီးခြားသက်သာခွင့် အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၄၅ အရ လျှောက်ထားမှု ပုဒ်မတွင်
ပြဆိုထားသည့်အချက်ကြီး ၅ ချက်နှင့် ပြည့်စုံရခြင်း၊ စတုတ္ထလိုအပ်ချက်
မပြည့်စုံခြင်း၊ အမြတ်တော်ခွန် အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃၀ (၁)အရ အယူခံခွင့်
ရရှိနိုင် ခြင်း၊ ၎င်းချွင်းချက်များ၏ အဓိပ္ပာယ်ကောက်ယူပုံ။

မက်ဆားရှန်တီလာ (လ်) အင်ဆန်း နှင့် အခွန်တော်
စည်းကြပ်ကော်မစ်မှ စစ်ဆေးရေးအဖွဲ့

၃၈၅

သက်သေခံပစ္စည်းကို ခံဝန်ချုပ်ဖြင့် ပြန်ပေးခြင်း - ပိုင်ဆိုင်ကြောင်း ထင်ရှားရန်
တရားမရုံး၏ အဆုံးအဖြတ်ခံယူရန်။

ကိုစံဖြေ နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ

၃၁၀

ညွှန်းချက်

သက်သေခံဥပဒေပုဒ်မ ၁၈၊ ၂၁-သေတမ်းစစ်ချက်နှင့် တိုင်တန်းချက်တို့ သက်သေ
ခံဝင်မဝင် - ဖြောင့်ချက်ကဲ့သို့ စဉ်းစားရခြင်း။

စောမေး(လ်) ဖေါ့ ပါ ၃ နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ

၆၆

သက်သေခံဥပဒေပုဒ်မ ၂၆ - ရဲအချုပ်တွင် ရှိနေစဉ် တပ်မတော် အရာရှိတဦး
ထံတွင် ဖြောင့်ဆိုဝန်ခံခြင်း - မသင်္ကာစရာအချက်ဖြင့် အပြစ်ပေးနိုင်
မပေးနိုင်။

မောင်သိန်း နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ

၁၅၈

သက်သေခံ အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၆၉ - အိမ်နှင့် မြေမှ ထွက်ခွာသွားစေရန်
တရားစွဲခြင်း - အရောင်းစာချုပ် ပျောက်ဆုံးသွားခြင်း - သက်သေခံ
အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၆၅ - နှုတ်သက်သေတင်ပြနိုင်ခွင့် ရှိခြင်း - မူလရုံး၌
ကန့်ကွက်ခြင်း မရှိခြင်း - အယူခံရုံး၌ ထပ်မံပြောဆိုရန် အခွင့်အရေး
ရှိ မရှိ။

ဦးအုံးမောင် နှင့် ဒေါ်သန်းညွန့်

၁၃၄၅

သက်သေခံအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၉၂ - အစုစပ်လုပ်ငန်းကို ဖျက်သိမ်းပြီး စာရင်းရှင်း
ပေးရန် တရားစွဲဆိုမှု - အစုငွေနှင့် ပတ်သက်သည့် ဖော်ပြချက်မှာ
မဟုတ်မမှန်ကြောင်း ပြင်ဆင်ရန် တင်ပြခြင်း သဘောတူချုပ်ဆိုထား
ကြသည့် စာချုပ်စာတမ်းဖြစ်ခြင်း - သက်သေခံအက်ဥပဒေ ၉၂ နှင့်
အကျုံးဝင် မဝင် - အစုစပ်စာချုပ်ပါ အစုငွေနှင့် ပတ်သက်၍သဘော
တူညီချက်အရ ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်ပြီးမှ အတည်ဖြစ်မည်ဟု စည်းကမ်းချက်
ရှိခြင်း သက်သေခံအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၉၂ချဉ်းချက် ၃ က သက်သေပြခွင့်
ပြုထား မထား - အစုစပ်လုပ်ကိုင်ခြင်း အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၁ အစုရှင်
တို့သည် အစုစပ်လုပ်ငန်းတွင် အခွင့်အရေးနှင့် တာဝန်များကို အချိန်မရွေး
ပြင်ဆင်ပြောင်းလဲနိုင်ခြင်း - ဥပဒေ က အတိအလင်း ခွင့်ပြုထားသည့်
ကိစ္စတရပ်ကို သက်သေခံအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၉၂ က ပိတ်ပင်တားမြစ်ထား

မထား - တရားစရိတ်။

ဒေါ်ငွေသီး ပါ ၁၁ နှင့် ဦးဖေသင် ပါ ၅

၁၁၈၅

သက်သေခံအက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၁၄ - ဩဒိမာန်စာချုပ်အရ ချေးငွေနှင့်ကျသင့်သော အတိုးငွေ ရလိုကြောင်း တရားစွဲဆိုမှု - အမှုသည်များက မိမိတို့ကိုယ်တိုင် သိရှိသည့်အကြောင်း ခြင်းရာများကို အမှန်အတိုင်းတင်ပြကြရန် တာဝန် ရှိခြင်း - ကွယ်ထောင့် ထိမ်ဝှက်ထားကာ ကျရောက်သော တာဝန်ကို မကျေပွန်ခြင်း - သက်သေခံအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၁၄ ဥပမာ (ဆ) အရ ကောက်ယူရမည်ဖြစ်ခြင်း။

ဂရားပရာဆပ် နှင့် ဦးကျော်ရွှေ

၁၁၆၃

သွင်းကုန်ထုတ်ကုန် ကြီးကြပ်ရေး (ယာယီ) အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၅ (၁) အရ၊ မူပြစ်ထင်ရှားစီရင်ခြင်း ပြစ်ဒဏ်။

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ နှင့် ကိရိနီရင်း

၅၉၆

အချင်းဖြစ် ပစ္စည်းများသည် မိမိပိုင်ပစ္စည်းများ ဖြစ်ကြောင်း အတိအလင်း ကြေညာပေးရန် တရားစွဲဆိုမှု - စွန့်လွှတ်စာချုပ်စာတမ်း ဖြစ်ခြင်း - ဥပဒေအရ ခိုင်လုံသည့် စာချုပ်စာတမ်းဖြင့် ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းပေးခြင်းဖြစ် မဖြစ်။

ဒေါ်ကြည်ကြည် နှင့် နိုင်ငံတော်သစ်ထုတ်လုပ်ရေးအဖွဲ့
၎င်း၏ကိုယ်စားချယ်ယာမင်ပါ ၂

၈၅၆

အဂတိ လိုက်စားမှု တားမြစ်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၄(၄) (ဂ)၊ ၄ (၂)အရ မူပြစ်ထင်ရှားစီရင်ခြင်း - ပြစ်ဒဏ်။

မောင်ခင်မောင် နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ

၁၄၆၀

ညွှန်းချက်

အစားအစာနှင့် ဘယဆေး (ပြင်ဆင်ချက်) အက်ဥပဒေ (၁၉၄၉ ခုနှစ်) ပုဒ်မ ၇ (၃)အရ၊ မူပြစ်ထင်ရှားစီရင်ခြင်း - များပြားလှသော ဘယဆေးများကို ကိုင်ဆောင်ခွင့် မရှိဘဲ လက်ဝယ်ထားခြင်း - စီးပွားရေးလမ်းစဉ် ကျန်းမာရေးလမ်းစဉ်များ အပြင် တိုင်းပြည်၏ လုံခြုံမှုကိုထိခိုက်နိုင်ခြင်း - အပြစ်ပေးရာ၌ ၎င်းအတွက် သာမဟုတ် တိုင်းပြည်အကျိုးကို ထိခိုက်အောင် မတရားပြုလုပ်သူများအတွက် နောင်ကြဉ်စေ၍၊ မှတ်လောက်သားလောက် ဖြစ်စေရန် အပြစ်ဒဏ်ပေးသင့်ခြင်း။

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (ဦးမျိုးသိမ်း) နှင့် ကိုဝမ်တင် (ခေါ်)စိန်ဝင်း

၉၀၅

အစုစပ်လုပ်ငန်းအတွက်ရရန်ရှိသည့် ငွေကိုရလိုကြောင်း တရားဆိုမှု စပ်တူလုပ်ငန်းအတွက် ရရန်ရှိသည့်ငွေကို ရလိုကြောင်း တရားစွဲဆိုမှု - စာရင်းရှင်းပြီးကြောင်း ပေါ်လွင်ခြင်းမရှိခြင်း - ဥပဒေအရ၊ တရားစွဲဆိုရန်အခွင့်အရေးရှိ မရှိ။

ဦးသောင်းညွန့် နှင့် ဦးကျင်အေး

၁၃၄၁

အစိုးရရှေ့နေ၏ တာဝန် - ရဲစက္ကူတွင် အစစ်ခံထားခြင်းမရှိသော သက်သေခံချက်ကို ရုံးတင်ထွက်ဆိုခြင်း - ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၁၆၂ အရ စစ်ဆေးခွင့်။

မောင်အောင်တင် ပါ ၂ နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ

၁၇၀

အထွေထွေလွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် အမိန့် - အဖွဲ့မှ ငွေများကို အလွဲသုံးစားပြုလုပ်သည် ဟူသောစွဲဆိုချက် - နာယကနှင့် အလုပ်အမှုဆောင် အချို့တို့က ကြေအေးလိုကြောင်း လျှောက်ထားခြင်း - ကော်မတီသည်၊ အသင်းသားအားလုံးကို ကိုယ်စားပြု မပြု - အသင်းသားအားလုံး၏ အများစုက သဘောတူကြေအေးသောကြောင့် ကြေအေးရန် လျှောက်လွှာကို တင်သွင်းကြခြင်း ဖြစ်မဖြစ် - ကြေအေးခွင့် လျှောက်လွှာသည်၊ ကိုယ်တိုင်

ထိခိုက်နစ်နာသူအသင်းသားများ ၏ အများစု သဘောတူ၍ တင်သွင်း
သော လျှောက်လွှာဖြစ် မဖြစ်။

ဦးစုရ နှင့် တော်လှန်ရေးအစိုးရ

၁၅၅၄

အထွေထွေ လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် အမိန့် - ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၄၀၉ အရ၊
ကျေးရွာဘဏ်ဥက္ကဋ္ဌနှင့် ကော်မတီဝင်ကို တရားစွဲဆိုခြင်း။

ဦးထွန်းစိန် ပါ ၂ နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ

၁၉၆

အမှုခေါ် စာချွန်တော် - မြို့ပြဆိုင်ရာငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးအက်ဥပဒေပုဒ်မ
၂၃ (၂) - ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဝန်က အခန်းမှ ဖယ်ရှားပေးရန်
အမိန့်ချမှတ် ခြင်း - မူလကတည်းက တရားဝင် အိမ်ငှားမဟုတ်ခြင်း
- တော်လှန်ရေးအစိုးရ က ထုတ်ပြန်ထားသော ညွှန်ကြားချက်နှင့်
ဆန့်ကျင်ခြင်း ရှိ မရှိ။ အမိန့်ကို ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဝန်က ချမှတ်နိုင်
မချမှတ်နိုင်။

ဦးကျော်မြင့် နှင့် ငှားရမ်းခကြီးကြပ်ရေးဝန် ပါ ၃

၁၅၄၃

အမှုခေါ် စာချွန်တော် - အမြတ်ခွန် အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃၃ - အမြတ်ခွန်မင်း
ကြီးထံလက်ထောက်မင်းကြီး (အယူခံ) ၏ အမိန့်နှင့် စပ်လျဉ်း၍
ပြင်ဆင်မှုတင်ခြင်း - ဥပဒေက အယူခံခံရုံးဖွဲ့စည်းတည်ထောင်ထားခြင်း
- အယူခံခံရုံး ကိုသာ တက်ရောက်ရန် အတိအလင်း ပြဋ္ဌာန်းပြီးဖြစ်ခြင်း။

မစွက်ဘာရာဝါဂျာကုမ္ပဏီ နှင့် တွဲဘက်အမြတ်ခွန်မင်းကြီး၊
ရန်ကုန်။

၉၆၉

ညွှန်းချက်

အမှုခေါ်စာချွန်တော် - အမြတ်ခွန်အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၃၃ - အခွန်ထမ်းအားနှစ်နာ
စေသည့်အမိန့်ကို ချမှတ်ခြင်း - အခွန်ထမ်းအားကြားနာခြင်း၊ သို့မဟုတ်
ကြားနာခွင့် ပေးခြင်း ပြုရခြင်း တရားမျှတမှု သဘာဝနှင့် ကိုက်ညီခြင်း။

ရှာမီးကိတ်ပုံတိုက်နှင့်ရန်ကုန်မြို့တွဲဘက်အမြတ်တော်ခွန်မင်းကြီး ၁၂၅

အမွေစုကို ရုံးတော်မှ အုပ်ထိန်းပြီး ခွဲဝေပေးရန် တရားစွဲဆိုမှု - အချင်းဖြစ်
ပစ္စည်းကို မူလက ကွယ်လွန်သူပိုင်ဆိုင်သည့် ပစ္စည်းဖြစ်ကြောင်း ဝန်ခံ
ခြင်း - ကွယ်လွန်သူ ပိုင်ဆိုင်ခြင်း မရှိဟု ငြင်းဆိုပြန်ခြင်း - ငြင်းဆိုသူက
ထင်ရှားအောင် ပြသရန် တာဝန်ရှိခြင်း။

ဒေါ်တင့်(ခေါ်) ဒေါ်စိန်တင် ပါ ၂ နှင့် ဦးဘသောင်း ပါ ၆ ၈၆၉

အမွေဆက်ခံခြင်း အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၃၇၃ - အမွေဆက်ဆံရန် သက်သေခံ
လက်မှတ်လျှောက်ထားခြင်း - လျှောက်ထားသူသေဆုံးခြင်း - လျှောက်
ထားမှု အလိုအလျှောက် ပျက်ပြယ်ပြီးဆုံးခြင်း - အမွေဆက်ခံရန်
သက်သေခံ လက်မှတ် လျှောက်ထားသည့် အမှုမျိုးတွင် အမှုသည်
အချင်းချင်း နောက်နောင်တွင် အငြင်းပွားလာမည့် ချမှတ်ထားသော
အမိန့် - တရားရုံး၏ အဆုံးအဖြတ်ကို တောင်းခံခြင်းမှ ပိတ်ပင်သည့်
အမိန့်မျိုး ဟုတ် မဟုတ်။

ဒေါ်တင့် နှင့် ဒေါ်စိမ်းမိ ပါ ၁၁ ၁၁၉၁

အမွေထိန်းခန့်စာထုတ်ပေးရန် လျှောက်ထားခြင်း - အမွေစားအမွေခံအဖြစ်မွေး
စားခြင်း - ကိစ္စိသမီးဖြစ် မဖြစ်။

ဒေါ်အေးစိန်
မတင်ရီ

နှင့် မတင်ရီ
ဒေါ်အေးစိန်

အမြတ်တော်ခွန် အက်ဥပဒေ ၃၃ (၂) - ၁၉၅၃ ခုနှစ်တွင်း ပြင်ဆင်ခြင်း -
 အမြတ်တော်ခွန်မင်းကြီးသည် အမြတ်တော်ခွန်စည်းကြပ်သည့် အမှုများကို
 ခေါ်ယူ စစ်ဆေးပြီးနောက် သင့်တော်သည် ထင်မြင်သည့်အတိုင်း
 လိုအပ်သည့်အမိန့် များ ချမှတ်နိုင်ခွင့်ရှိ မရှိ။

ဒေါ်အေးဆင့် နှင့် တွဲဘက်အမြတ်တော်ခွန်မင်းကြီး

၈၉၀

အရေးကြီးသော ကုန်ပစ္စည်းများ ဆောင်ရွက်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၈ (၁)အရ၊
 ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်း - ပြစ်ဒဏ်။

မောင်မြင့်လွင် နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ

၁၄၇

အရေးကြီးသော ကုန်ပစ္စည်းများနှင့် ဆောင်ရွက်မှုများဆိုင်ရာ အက်ဥပဒေပုဒ်မ
 ၈ (၁) ဆေးရွက်ကြီးများအိမ်၌ တွေ့ရှိခြင်း - အမှန်တကယ် ယာလုပ်စား
 သော မိသားစုများ၏ ယာမှထွက်သော ပစ္စည်းများဖြစ်ခြင်း - ပြစ်မှု
 မြောက် မမြောက်။

ဦးကုလား နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ

၁၂၇၅

အရေးကြီးသော ကုန်ပစ္စည်းများနှင့် ဆောင်ရွက်မှုများဆိုင်ရာ အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ
 ၈(၁) အရ၊ တာယာများကို အိမ်ကြီးပေါ်တွင် ဖုံးအုပ်ကွယ်ဝှက်ထားခြင်း
 မပြုလုပ်ဘဲ ထားခဲ့ခြင်း။ ပြည်သူ့ထောက်ပံ့ကြီးကြပ်မှုနှင့် အမြတ်ကြီး
 စားနှိပ် ကွပ်ရေး အမိန့်အပိုဒ် ၂ အပိုဒ်ခွဲ (၆) တွင် အကျုံးဝင် မဝင်
 - ကြေညာစာ အမှတ် ၂၇ အပိုဒ် (ဂ) ကို ကျူးလွန်ခြင်း မြောက်
 မမြောက်။

မောင်သန်းရွှေ နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ

၁၅၂

ညွှန်းချက်

အလုပ်သမားလျော်ကြေး အက်ဥပဒေ - သစ်စက်မှ မှတ်ပုံတင်ကို ပယ်လိုက်ခြင်း - ဝိုင်းဆရာအနီး၌ မရှိသဖြင့် ပယ်လိုက်ခြင်း - အလုပ်သမားများ မယ်ရဟု အတိအလင်း တားမြစ်ထားသည်ဆိုသောအချက် မပေါ်ပေါက်ခြင်း- အလုပ်ချိန်အတွင်းအလုပ်ဝတ္တရားဆောင်ရွက်စဉ် ထိခိုက်ဒဏ်ရာရသည်ဟု ယူဆ သင့်မသင့် - ဆုံးရှုံးမှု ရာခိုင်နှုန်း မည်မျှရှိသည်ဟု ဥပဒေက အတိအလင်း ပြဌာန်းထားသည့်ကိစ္စတွင် ဆရာဝန်၏ စစ်ဆေးချက်ကို ရယူရန် မလို။

ဦးဝင်းဖေ နှင့် မောင်တင်သိန်း

၁၀၉၇

အလုပ်သမားလျော်ကြေးပေးရေးအက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃၀ အရ အယူခံမှု - နယ်လုံခြုံရေးနှင့် ကောက်ပဲသီးနှံရောင်းဝယ်ရေးအဖွဲ့က ငှားရမ်းသဖြင့် မော်တော်မှာ အငှားလိုက်သွားကြောင်း ထင်ရှားခြင်း - လမ်းခရီး၌ သောင်းကျန်းသူများ ချုံခိုတိုက်ခိုက်ခြင်း - မော်တော်ဆလင်သေဆုံးရခြင်းမှာ အလုပ်တွင် လုပ်ကိုင်နေစဉ်ထိခိုက်ဒဏ်ရာရခြင်း ဟုတ် မဟုတ် - အလုပ်သမားလျော်ကြေး အက်ဥပဒေ နည်းဥပဒေ ၂၀ အရ၊ အလုပ်သမားမင်းကြီးက လိုအပ်သည့် စုံစမ်းမှုပြုလုပ် ရန်တွဲဘက် အလုပ်သမားမင်းကြီးအား ရွက်ဆောင်စေရန် အမိန့် ချမှတ်နိုင် မနိုင် - အလုပ်သမားလျော်ကြေးမင်းကြီးက အလုပ်သမား လျော်ကြေးအက် ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၁၊ အပိုဒ် ၄ အရ၊ တွဲဘက် အလုပ်သမားလျော်ကြေးမင်းကြီး တင်သွင်းသည့် အစီရင်ခံစာပေါ် မူတည်၍ အမိန့်ချမှတ်နိုင် မနိုင် -သက်သေခံချက်များကို တွဲဘက်အလုပ်သမားမင်းကြီးက လက်မှတ်ရေးထိုးခြင်း မရှိရုံနှင့် ပုဒ်မ ၂၅ ၏ လိုအပ်ချက်ပြီးမြောက်ခြင်း ရှိ မရှိ။

ဦးအေးကြီး နှင့် ဦးသန်းဌေ ပါ ၂

၁၁၁၇

အလုပ်သမားလျော်ကြေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၄ (၁) အေ(၁)အရ၊ လျော်ကြေးပေးဆောင်ရန် အမိန့်မှတ်ထားခြင်း- အမှုတစ်ခု၏ စီရင်ချက်သည် အခြားအမှုတစ်ခုတွင် အခါခပ်သိမ်း အသုံးပြုနိုင် မပြုနိုင်- အယူခံတရားလိုသော်၎င်း၊ အယူခံတရားခံသော်၎င်း အမှုသည်အဖြစ် မပါဝင်သော ရာဇဝတ်မှု စီရင်ချက် - ရာဇဝတ်မှုစီရင်ချက်တွင် ဖော်ပြထားသော

အကြောင်းခြင်းရာများအပေါ်မူတည်၍ ဆုံးဖြတ်ခြင်းပြုနိုင် မပြုနိုင် -
မော်တော် ယာဉ်ပေါ်မှ အောက်သို့ဆင်းနေချိန်တွင် ၎င်းသည် အလုပ်
တာဝန်ထမ်းဆောင်ခြင်း မရှိဟုဆိုနိုင် မဆိုနိုင်။

ဦးစိုးတင် နှင့် ခရိုင်အလုပ်သမား လျော်ကြေးမင်းကြီး၊ သထုံမြို့။

၇၁၈

အလုပ်သမား လျော်ကြေးအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂၅ - နှစ်ဖက်သော သက်သေများကို
ကိုယ်တိုင်စစ်ဆေးခြင်း မပြု - အမှုတွဲ နေ့စဉ်မှတ်တမ်းများကို ရေး
မှတ်ခြင်း- သက်သေများကို ချိန်းဆိုခြင်း - ဥပဒေပါပြဋ္ဌာန်းချက်ကိုတိကျ
စွာလိုက်နာခဲ့ခြင်း မရှိစေကာမူ တရားမျှတမှုကို ရရှိစေခြင်း ရှိ မရှိ
- ဒဏ်ရာ ပြဿနာသည် အကြောင်းခြင်းရာနှင့် ပတ်သက်သည့် ဆုံးဖြတ်
ချက် ဖြစ်မဖြစ်။

ဦးကိုကိုကြီး နှင့် ကာရာဂျမား

၄၈၈

အော်ဒီမန် စာချုပ်များကို အခြေခံ၍ တရားစွဲဆိုခဲ့ခြင်း - ထပ်မံ၍ ကတိစာ
ချုပ် စာချုပ်တရပ်ချုပ်ဆိုကြခြင်း - နောက်စာချုပ်များ ရေးထိုးခြင်း
ကြောင့် အော်ဒီမန်စာချုပ်များပျက်ပြယ်သွား မသွား - တရားဝင်ဖြစ်
မဖြစ် - မူလ အမှုများကို အော်ဒီမန် စာချုပ်များအပေါ်၌ အခြေခံ
ခြင်းသည် တရားဝင် မဝင်။

ဦးစောမောင် ပါ ၂ နှင့် အေ၊ကေ၊ အင်(မ်) စူလေမံ(ခေါ်)
ဦးအောင်ရွှေ(၎င်း၏ ကိုယ်စားလှယ် မိုဟာမက်ဖက်ဖရွက် (ခေါ်)
မောင်မျိုးအောင်)

၁၀၅၅

အိမ်ကို လက်ရောက်ပေးအပ်ရန်နှင့် လျော်ကြေးရရန် တရားစွဲဆိုမှု - နေထိုင်ခြင်း
မှာ လိုင်စင်စီမံများအဖြစ် ဖြစ်မဖြစ် - နှစ်နာကြေးပေးရန် တာဝန်ရှိ
မရှိ။

ဦးကျော်စိန် ပါ ၂ နှင့် ဦးအောင်သိန်း ပါ ၂

၄၉၂

ညွှန်းချက်

အုပ်ချုပ်သူများနှင့် အုပ်ချုပ်ခြင်းခံရသူများအက်ဥပဒေ - အရွယ်မရောက်သေးသောကလေးများနှင့် ၎င်းတို့၏ ပစ္စည်းများကို အုပ်ချုပ်ကြည့်ရှုရန် လျှောက်ထားခြင်း - လျှောက်ထားသူမယားက ကြမ်းကြုတ်ရက်စက်စွာ နှိပ်စက်နာကျင်စေခြင်း - ကလေးများကိုလည်း မချစ်မကြင်နာဟု ယူဆနိုင်မနိုင် - ကလေးများကို အုပ်ချုပ်ထိန်းသိမ်းကြည့်ရှုရန် သင့်တော်လျှောက်ပတ်သူဟုတ် မဟုတ်-ဆက်လက်အုပ်ချုပ်ထားမှသာ ကလေးတို့၏ ချမ်းသာ ကောင်းရာကောင်းကျိုးဖြစ်ခြင်း။

မစ္စစ် ပရိတီမာဂျီ(ရ်) နှင့်အရွယ်မရောက်သေးသူ ကလေးများကိစ္စ

၃၈၉

အုပ်ထိန်းသူနှင့် အုပ်ထိန်းခံရသူများအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၄၇ - အုပ်ထိန်းခံရသူအား လက်ရောက်အပ်ပေးရန် ကိစ္စ၌ စုံစမ်းကြားနာခြင်း - တရားမကျင့်ထုံးအရ ကျင့်သုံးရမည်ဟုဆိုနိုင် မဆိုနိုင်- တရားမကျင့်ထုံးအရ တိကျစွာ ဆောင်ရွက်ခြင်းမရှိသဖြင့် ဆောင်ရွက်ချက်မှာ လုံးဝ ပျက်ပြယ်သည်ဟုဆိုနိုင် မဆိုနိုင် - တရားမျှတမှုကင်းမဲ့သည်အမိန့် ဖြစ်သည်ဟုဆိုနိုင် မဆိုနိုင်။

ဒေါ်ခင်သန်း ပါ ၅ နှင့် ဒေါ်ဖွားသိန်း

၃၂၇

အုပ်ထိန်းသူများနှင့် အုပ်ထိန်းခြင်း ခံရသူများ အက်ဥပဒေ - ရုံးက ကလေးများ၏ အကျိုးအတွက် အဓိကထား၍ စဉ်းစားရန်ရှိသော အချက် - စိတ်ချမ်းသာ ၍ ၎င်းတို့၏ အကျိုးစီးပွားဖြစ်ထွန်းနိုင်ခြင်း။

ဦးညီပု နှင့် ဒေါ်အုန်းတင် ပါ ၂

၁၅၇၀

ဥပစာမှ နှင်ထုတ်ပေးရန် တရားစွဲဆိုမှု - ကြိုကြိုက်သက်သေများ(Chance witness) ထွက်ချက်များကို သတိနှင့် လက်ခံရခြင်း။

ဦးလှထွန်း နှင့် ဦးထိ

၁၅၉၉

ဥပစာမှ နှင်ထုတ်ပေးရန် တရားစွဲဆိုမှု - အိမ်ငှားမဟုတ်ကြောင်း ငြင်းဆိုခြင်း-
အိမ်ငှားဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားအောင် တရားလိုက သက်သေထူရန် တာဝန်
ရှိ ခြင်း - ခိုင်လုံသောထုချေချက်ကို အိမ်ငှားကတင်ပြခြင်း မရှိစေကာမူ
တရားလိုအား အရှုံးပေးရမည်သာ ဖြစ်ခြင်း။

ဦးစံတင် နှင့် ဦးထိ

၁၅၅၉

၁၉၂၉ ခုနှစ်၊ ဝါဏီဇူပဋိပက္ခ အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၇ (၅) အရ မူပြစ်ထင်ရှားစီရင်
ခြင်း - ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ပြည်သူ့အလုပ်သမားများ၏ အခြေခံရပိုင်ခွင့်နှင့်
ကောန်များ ပြဋ္ဌာန်းသည့် ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂ အရ ဝါဏီဇူပဋိပက္ခ အက်ဥပဒေ
သည် နည်းဥပဒေ ဖြစ်လာခြင်း - ဝါဏီဇူပဋိပက္ခ အက်ဥပဒေအရ
စွဲချက်တင်ထားခြင်းမှာ မှန် မမှန်။

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (အလုပ်သမား ဥပဒေ စစ်ဆေးရေး
အရာရှိ ဦးခင်မောင်အေး) နှင့် ဦးစိန်ဒိုင်

၁၂၁၉

၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ အများနှင့် သက်ဆိုင်သော ပစ္စည်းကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေး
ဥပဒေပုဒ်မ ၃ အရ၊ မူပြစ်ထင်ရှားစီရင်ခြင်း - လူတစ်ဦးအား ပစ္စည်းတစ်
ခုကို ယုံကြည်အပ်နှံခြင်း - ပစ္စည်းအားမရိုးမဖြောင့်သော သဘောဖြင့်
အလွဲသုံးစားပြုခြင်း - ရာဇဝတ် မကင်းသည့် ယုံကြည်အပ်နှံရေး
ဖောက်ဖျက်မှုကို ကျူးလွန်ခြင်း - မတရားဆုံးရှုံးရန် အကြံနှင့် ပြုလုပ်ခြင်း
- ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၂၄ အရ၊ မရိုးမဖြောင့်သောအကြံဖြင့် ပြုလုပ်
သည်ဟုဆိုနိုင် မဆိုနိုင်- လူတစ်ဦး၏ အကြံမှာ မည်သို့ မည်ပုံ ရှိ
သည် ဆိုခြင်းကို သူ၏ ပြုမူဆောင်ရွက် ချက်အပေါ် ခန့်မှန်း၍ အဆုံး
အဖြတ်ပြုရခြင်း။

ဦးသန်းနိုင် နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ

၁၆၀၉

မြန်မာနိုင်ငံတရားရေးရာဓာဓောဝင်

၁၉၆၆ ခု (ဇန်နဝါရီနှင့် ဖေဖော်ဝါရီ)

CRIMINAL APPEAL

Before U Thet Pe, J.

AH TOO (APPELLANT)

v.

THE UNION OF BURMA (RESPONDENT).*

† C.C.
1966
Feb. 9.

Penal Code, s. 376—sentenced to undergo 4 years' rigorous imprisonment and to suffer 20 lashes of whipping—whether appeal lies to the Court of Session or to the Chief Court.

Held : The words " sentence of imprisonment for a term exceeding four years " clearly connote that an appeal lies to this Court only when the substantive sentence of imprisonment is more than 4 years. The section will have no application to a sentence of not more than 4 years' imprisonment although such a sentence is passed in conjunction with some other form of punishment like whipping or fine for the simple reason that whipping or fine is not a sentence of imprisonment.

Maung Tun Tha v. The State, I.L.B.R. (1900-02), p. 57 ;

Khuda Bakhsh v. The State, A.I.R. (1918) Lah., p. 384 ;

Kajjan v. The State, A.I.R. (1934) Oudh, p. 433 (2), referred to.

None for the appellant.

None for the respondent.

U THET PE, J.—The appellant Ah Too was convicted under section 376 of the Penal Code and sentenced to undergo 4 years' rigorous imprisonment and also to suffer 20 lashes under section 4 (a) of the Whipping Act by the First Additional Special Power Magistrate, Kawkareik.

* Criminal Appeal No. 179 of 1965.

† Appeal from the order of the 1st Additional Special Power Magistrate of Kawkareik, dated the 13th day of May 1965, passed in his C.R. Reg. Trial No. 10 of 1965.

On appeal to the Court of Session, Moulmein, the learned Sessions Judge took the view that the appeal lay to this Court, and not to the Court of Sessions, under proviso (b) to section 408 of the Code of Criminal Procedure and accordingly submitted the memorandum of appeal to this Court.

Now, proviso (b) to section 408 of the Code of Criminal Procedure reads:—

“(b) when in any case an Assistant Sessions Judge or a Magistrate specially empowered under section 30 passes any sentence of imprisonment for a term exceeding four years, or any sentence of transportation, the appeal of all or any of the accused convicted at such trial shall lie to the High Court;”

The words “sentence of imprisonment for a term exceeding four years” clearly connote that an appeal lies to this Court only when the substantive sentence of imprisonment is more than 4 years. The section will have no application to a sentence of not more than 4 years’ imprisonment although such a sentence is passed in conjunction with some other form of punishment like whipping or fine for the simple reason that whipping or fine is not a sentence of imprisonment. The same view has been adopted in *Mg Tun Tha v. The State* (1), *Khuda Bakhsh v. The State* (2) and *Kajjan v. The State* (3). I therefore hold that the present appeal will lie to the Court of Session, not to this Court.

In the result the appeal is transferred to the Court of Session, Moulmein, for disposal and the Session Judge is directed to accept the appeal as having been instituted in his Court on the date on which the memorandum of appeal was presented in this Court.

(1) I.L.B.R. (1900-02), p. 57. (2) A.I.R. (1918) Lah., p. 384.
(3) A.I.R. (1934) Oudh., p. 433 (2).

CIVIL REGULAR

C.C.
1966

Before U Kyaw Zan U, J.

Jan. 28.

BABU BHAGWANDAS (PLAINTIFF)

v.

MESSRS. A. ABOO BACKER AND CO. (DEFENDANTS).*

Civil Procedure Code—application to set aside an ex-parte decree in a summary suit under O. 37 of the C.P.C.—decree against a dead person—nothing to set aside.

Held : A decree against a firm in the name of the firm must be deemed to be a decree against all the partners. But the decree which had been passed after the death of both the partners of the defendant firm without bringing their legal representatives on the record must be regarded as a nullity and has no existence in law. When a decree is in fact no decree at all there is nothing to be set aside and the present application to set aside will not therefore lie.

Kesho Prasad Singh v. Shamnandan Rai, A.I.R. (1926) Pat. 504 ;

Ma Min Thin v. Maung Po Win, A.I.R. (1917) Lower Burma 132 ;

Jadu Nandan Ram v. Parsotan Ginning Co. Ltd., A.I.R. (1930) All. 636 ;

Lachhman Singh v. Mt. Chatter Kaur, A.I.R. (1927) Lah. 663 ;

S.A. Nathan v. S.R. Samson, 9 Ran. 480 at 491 (F.B.), referred to.

Mr. Rishi Ram for the plaintiff.

U Hla Pe (2) for the defendants.

U KYAW ZAN U, J.—This order relates to the application of one M. I. Abdul Hamid dated the 4th December 1964 which arose under the following circumstances:—

On 13th October 1964 the plaintiff Babu Bhagwandas sued the defendant Messrs. A. Aboo Backer and Company under the summary procedure provided by Order XXXVII of the Code of Civil Procedure for recovery of K 54,800 due on a promissory note. On 19th October 1964 summons in the prescribed form was duly served on the defendant firm. Then on 29th October 1964 A. Mohamed Ebrahim, a partner of the defendant firm, appeared and filed an application for time to engage a lawyer to defend the suit. Time was granted till 5th November 1964 but no one appeared for the defendant firm on that date. The

C.C.
1966
BABU
BHAGWANDAS
v.
MESSRS. A.
ABOO BACKER
AND CO.

proceedings were thereupon placed before the Court for orders and my predecessor passed a decree as prayed for by the plaintiff with costs on uncontested scale on 9th November 1964. Then on 4th December 1964 the present applicant describing himself as the legal representative of the partners of the defendant firm instituted the instant application to set aside the *ex parte* decree passed against the defendant firm and to grant him leave to defend the suit. Various objections were raised by the plaintiff against the application with the result that the Court ordered an enquiry, in the course of which it was brought out that the defendant firm was originally constituted by two partners, namely, A. Mohamed Ebrahim and M. I. Omar by a registered deed of partnership dated the 7th July 1950 and that M. I. Omar died on 17th November 1962 and A. Mohamed Ebrahim expired on 4th November 1964.

The only serious argument which has been submitted on behalf of the plaintiff against the application is that a summary suit under Order XXXVII of the Code of Civil Procedure, where a defendant can only appear and contest the claim with the permission of the Court, is unlike a suit of ordinary nature and that a decree passed thereon cannot be set aside by reason of the absence of the defendant. In a summary suit, mere absence of the defendant who has been duly served with summons in the prescribed form is of course no ground for setting aside a decree. But it cannot be disputed that the Court has the discretion to set aside such a decree under Rule 4, Order XXXVII of the Code of Civil Procedure if there exist special circumstances. However, before any action under Rule 4, Order XXXVII is contemplated it must in the first instance be considered whether the present application to set aside the decree will lie in the circumstances of the case.

A firm unlike a corporation is not a legal entity and has no existence in law apart from its partners. It is noth-

ing but a name for the partners of which it consists. When a suit is brought against a firm the suit must be regarded as having sued all the partners. It follows therefrom that a decree against a firm in the name of the firm must be deemed to be a decree against all the partners. In the present case, the result of the enquiry shows that at the time of the institution of the suit one of the partners, namely, M. I. Omar was already dead. But the plaintiff's suit was not invalid in view of the provisions of Rule 4, Order XXX of the Code of Civil Procedure as the other partner A. Mohamed Ebrahim was then still alive. However, when the Court passed the decree against the defendant firm on 9th November 1964 none of the partners were alive, the other partner, namely, A. Mohamed Ebrahim having died on 4th November 1964. The decree which had been passed in the present case after the death of both the partners of the defendant firm without bringing their legal representatives on the record must be regarded as a nullity. The diary entry dated 6th November 1964 show that the Court was informed of the death of A. Mohamed Ebrahim on 4th November 1964 and the plaintiff must therefore be fully aware of his death before the decree was recorded. It is settled law that a decree passed against a dead person is null and void. *Kesho Prasad Singh v. Shamnandan Rai* (1), *Ma Min Thin v. Maung Po Win* (2), *Jadu Nandan Ram v. Parsotan Ginning Co. Ltd.* (3), *Lachihman Singh v. Mt. Chattar Kaur* (4). In *S. A. Nathan v. S. R. Samson* (5) Page, C.J. has this to say in connection with the decree against a dead person:—

“the executing Court can only execute a ‘decree’, and if what purports to be a decree has been passed by a Court not duly constituted in accordance with law such an adjudication is not a decree at all in the eye of the law. Such a

C.C.
1966
BABU
BHAGWANDAS
v.
MESSRS. A.
ABOO BACKER
AND CO.

(1) A.I.R. (1926) Pat. 504.

(3) A.I.R. (1930) All. 636.

(2) A.I.R. (1917) L. B. 132.

(4) A.I.R. (1927) Lah. 663.

(5) 9 Ran. 480 at 491 (F.B.).

C.C.
1966

BABU
BHAGWANDAS

v.
MESSRS. A.
ABOO BACKER
AND CO.

'decree' in the strict sense of the term is a nullity, a mere nothing, that need not be set aside and may be disregarded by any Court to which it is presented. So also is a decree that has been passed against a dead person."

At page 505 of the same report Carr, J. had also made the following observation—

"Where a decree has been passed against a person after his death we might safely say that it is a nullity, but I should myself prefer to avoid the use of the dangerous word nullity, and to say simply that the decree is inexecutable because it has been passed against nobody, and is therefore, executable against nobody. If it is sought to execute the decree against the estate of the deceased person in the hands of his legal representatives it is open to those representatives to contest execution on the ground that they are strangers to the suit, and are, therefore, not bound by the decree; and they can rightly claim that the estate passed to them at the moment of the deceased's death before the decree was passed, and that, therefore, there is no estate liable to be seized in execution."

I am in respectful agreement with their remarks and hold that since the decree passed in the present case being one against dead persons is a nullity and has no existence in law. When a decree is in fact no decree at all there is nothing to be set aside and the present application to set aside will not therefore lie.

In the result the application of M. I. Abdul Hamid dated the 4th December 1964 is dismissed. In the circumstances of the case there will be no order as to costs.

CIVIL REGULAR

Before U Thet Pe, J.

DAW MYAT MAY AND Co. (PLAINTIFFS)

v.

SEIN TUN AND PE THAN Co. AND TWO OTHERS
(DEFENDANTS).*

C.C.
1966

Jan. 7.

Civil Procedure Code, O. 38, R. 5 and 6—test for furnishing security or in default attachment before judgement in a promissory note suit.

Held : The jurisdiction of the Court¹ to attach the defendants' property before the rights of the parties are finally adjudicated upon is extraordinary and urgent in nature. One useful test to justify for adoption of such a course is whether the plaintiffs would suffer an irreparable injury unless the order asked for is granted and that the mischief or inconvenience which is likely to arise in consequence of withholding the relief will be greater than that from granting it.

The mere apprehension of the plaintiffs that their dues might remain unpaid without any concrete evidence is not a ground for calling upon the defendants to furnish security much less to order the attachment before judgment.

Held further : The words used in Rule 5, Order 38 of the Civil Procedure Code indicate that it applies to cases where the defendants are about to dispose of their properties not in cases of completed transactions.

Hari Bakhsh v. Babulal and another, A.I.R. (1928) Lah., p. 772.

Bedanand Rai and others v. Nabokumar Singh and others, A.I.R. (1938) Pat p. 161, referred to.

U Ba Shun for the plaintiffs.

Mr. V. San C. Po for the defendants.

U THET PE, J.—This is an application under Order 38, rules 5 and 6 of the Civil Procedure Code to direct the defendants to furnish security and in default to attach before judgment three pieces of land with three modern cottages and one three-storeyed pucca building standing thereon valued at K 3,00,000 belonging to the defendants.

* Civil Regular Suit No. 44 of 1963.

C.C.
1966

DAW MYAT
MAY AND
Co.
v.
SEIN TUN
AND
PE THAN Co.
AND TWO
OTHERS.

The plaintiffs, who had sued the defendants for recovery of K 69,500 said to be due on a promissory note alleged that the defendants are not possessed of any property other than those mentioned above which they had given in mortgage to the State Commercial Bank and that they had sold two acres out of eight acres from one item of mortgaged lands which would go to show that they are bent on disposing the properties with the permission of the mortgagees and utilizing the proceeds for their own benefit thereby would deprive the plaintiffs of the fruit of the decree which they might eventually obtain in the present suit.

It is true that the defendants had mortgaged their properties with the State Commercial Bank which had filed a suit against them for recovery of K 1,42,036/67 in Civil Regular Suit No. 24 of 1964 of this Court. The properties are admittedly, on the own showing of the plaintiffs, worth not less than K 3,00,000 which even after deducting the mortgaged debt due to the State Commercial Bank is more than sufficient to cover the claim of the plaintiffs. The sale of two acres out of eight acres from one piece of land by the defendants would not reduce the total value of the properties to such an extent as to prejudice the plaintiffs' claim.

The jurisdiction of the Court to attach the defendants' property before the rights of the parties are finally adjudicated upon is extraordinary and urgent in nature. One useful test to justify for adoption of such a course is whether the plaintiffs would suffer an irreparable injury unless the order asked for is granted and that the mischief or inconvenience which is likely to arise in consequence of withholding the relief will be greater than that from granting it. The present application was made as early as 30th October 1964 and it cannot, at the time of hearing, which took place on the 3rd January 1966, be seriously

contended by the plaintiffs that the defendants are in that period of more than one year contemplating to dispose of or negotiating the disposal of their properties and that there exists the real fear of a grave danger that the defendants are dishonestly trying to cheat the probable fruits of the judgment. They could only stress about the sale by the defendants of two acres out of eight acres in one piece of land, which as pointed above is not likely to effect the claim of the plaintiffs. The mere apprehension of the plaintiffs that their dues might remain unpaid without any concrete evidence is not a ground for calling upon the defendants to furnish security much less to order the attachment before judgment.

C.C.
1966
DAW MYAT
MAY AND
CO.
v.
SEIN TUN
AND
PE THAN CO.
AND TWO
OTHERS.

Besides the words used in rule 5, Order 38 of the Civil Procedure Code indicate that it applies to cases where the defendants are about to dispose of their properties not in cases of completed transactions. It appears from the reply of the State Commercial Bank in Civil Regular No. 24 of 1964 of this Court that the defendants had paid the sale proceeds of two acres of land amounting to K 15,000 on the 29th of January 1964 which was much earlier than the date of this application namely, 30th October 1964.

Thus it has been ruled in *Hari Bakhsh v. Babu Lal and another* (1) that,

"Rule 5 contemplates attachment of property which the defendant is about to dispose of or remove from the jurisdiction of the Court and not of the property already disposed of."

In *Bedanand Rai and others v. Nabokumar Singh, Plaintiff and others* (2) it was observed that,

"Before the provisions of R. 5 of O. 38 could come into play, the Court has to be satisfied that transfers were going to be made by the defendant after the suit had been filed and that such transfers were with the object of obstructing the

(1) A.I.R. (1928) Lah., p. 772.

(2) A.I.R. (1938) Pat., p. 161.

C.C.
1966

DAW MYAT
MAY AND
Co.

v.
SEIN TUN
AND
PE THAN Co.
AND TWO
OTHERS.

plaintiff if he won the suit in executing the decree; and mere allegations to this effect are of no avail but the facts must be positively proved by satisfactory evidence."

Even assuming that the defendants had sold two acres out of eight acres in one piece of land after the institution of the suit it was done in order to pay up part of the mortgaged debt due to the State Commercial Bank. There is nothing to suggest that the disposal was made with intent to obstruct or delay the execution of any decree that may be passed in favour of the plaintiffs. In this connection it will be relevant to refer to the decision in *Nowroji Pudumjee Sirador v. The Deccan Bank Ltd.* (3) where it was held that,

"Merely because the defendant attempts to sell some of his immoveable property, while proceedings against him are pending, it does not follow that he is disposing of the property with intent to obstruct or delay the execution of any decree that may be passed in the suit."

Lastly I would respectfully adopt the observation of Lord Williams, J., in *Durga Das Das v. Nalin Chandra Nandan and others* (4) which reads,

"Finally neither injunction nor attachment ought to be lightly granted. It would be a serious thing if persons in possession were restrained from making use of the property merely because a suit had been instituted about it. It is only where it is essential that property should be kept in its existing condition pending suit, that the Court should interfere."

In the result the application of the plaintiffs under Order 38, rules 5 and 6 of the Civil Procedure Code fails and is dismissed. In the circumstances of the case there will be no order as to costs.

(3) A.I.R. (1921) Bom., p. 69.

(4) A.I.R. (1934) Cal., p. 694 at 698.

CRIMINAL APPEAL

Before U Thet Pe, J.

LET HPWA (APPELLANT)

v.

THE UNION OF BURMA (RESPONDENT).*

† C.C.
1966

Jan. 31

Appeal against an order of detention in the Borstal School—whether the appeal lies to the Court of Sessions.

Held : The appeal against an order of detention in the Borstal School by a District Magistrate lies to the Court of Sessions, not to the Chief Court.

Maung Tha E and another v. The State, 14 Ran., p. 143, referred to and followed.

— for the appellant.

U Net (Government Advocate) for the respondent.

U THET PE, J.—This is an appeal by one Let Hpwa, who has been ordered to be detained in the Borstal School for a period of five years by the District Magistrate, Pa-an. The appeal against an order of detention in the Borstal School by a District Magistrate lies to the Court of Sessions, and not to this Court. In *Maung Tha E and another v. The State* (1), it has been held that :

“ It is provided by s. 13 of the Prevention of Crime (Young Offenders) Act that in respect of any order passed by a magistrate under Part II of the Act (which includes an order for detention in a Borstal School) an appeal shall lie to the Court of Session. An order of detention in a Borstal School is not a sentence of imprisonment, and against such an order for any period passed by a magistrate there is a right of appeal

* Criminal Appeal No. 206 of 1965.

† Appeal from the order of the District Magistrate of Pa-an, dated the 30th day of April 1965, passed in Criminal Regular Trial No. 12 of 1965.

(1) 14 Ran., p. 143.

C.C.
1966

LET HPWA

v.

THE UNION
OF BURMA.

to the local Court of Session. The only circumstance in which the appeal against such an order will lie to the High Court is under proviso (b) to s. 408 of the Criminal Procedure Code when a co-accused, who has been tried together with the juvenile affected by the order, has been sentenced to imprisonment for a term exceeding four years."

This appeal will therefore be transferred to the Court of Sessions, Moulmein for disposal and the Sessions Judge is directed to accept the appeal as having been instituted in his Court on the date on which the Memorandum of Appeal was presented in this Court. A copy of this order will be sent to the appellant for information.

CIVIL REVISION

Before U Thet Pe, J.

MA DOROTHY (APPLICANT)

v.

U HAN (RESPONDENT).*

C.C.
1966

Feb. 25

City Civil Court Act, s. 25—amendment of written statement.

Held: The petitioner has by the proposed amended written statement raised two additional pleas namely: (a) that the document filed as promissory-note is in fact a bond and (b) that the mortgage being a simple mortgage is invalid for want of a registered deed. The construction of a document whether it is a promissory-note or a bond is a matter of law which can be raised at any stage of the proceedings. It will not involve the reopening of the entire case. The two additional pleas put up by the petitioner can be decided on arguments alone without adducing any further evidence.

The lower Court is directed that the proposed amended written statement of the petitioner be admitted.

Ma Than Yin v. Tan Keat Khang (a) Tan Keit Sein, (1951) B.L.R., p. 161 (H.C.);

Ma Thein Yin v. U Nyun and four others, (1953) B.L.R., p. 260 (H.C.), distinguished.

Daw Saw v. Ramanathan Chettyar, (1955) B.L.R., p. 49 (H.C.);

K. Laxman Rao v. Bhavani Singh and another, A.I.R. (1950) Hyderabad, p. 43;

Akhil Ranjan Das Gupta v. B.N. Biswas, A.I.R. (1950) Cal., p. 472;

Nrisingh Prasad Paul v. Steel Products Ltd., A.I.R. (1953) Cal., p. 15;

Secretary of State for India v. I.M. Lall, (1945) F.C.R., p. 103;

Gujadhar Mahton v. Ambika Prasad Tewari and others, A.I.R. (1925) (P.C.), p. 169 at 170, referred to.

U Ko Ko for the applicant.

U Ba Than (1) for the respondent.

U THET PE, J.—In Civil Regular Trial No. 25 of 1964 of the City Civil Court, Rangoon, the respondent-plaintiff sued the petitioner-defendant and three others for recovery of K 29,900 said to be due on an equitable mortgage. On completion of necessary pleadings by the parties the suit

* Civil Revision No. 27 of 1965 against the order of the Chief Judge of the City Civil Court of Rangoon in Civil Regular Trial No. 25 of 1964 dated the 28th June 1965.

C.C.
1966
MA DORO-
THY
v.
U HAN.

went to trial. After the respondent-plaintiff had closed his case the petitioner and her co-defendants proceeded to examine their witnesses. Then the Court granted an adjournment to examine one of the petitioner's witnesses who was absent on the date fixed for hearing. At this stage the petitioner applied for the amendment of her written statement which was however rejected by the learned Chief Judge on the ground that it was belated and that the proposed amendment, if allowed, would involve the reopening of the entire case. The learned Judge further remarked that the proposed amended written statement had not been filed with the application for amendment. This last remark of the learned Judge appears to be incorrect as the proposed amended written statement is found on page 48 of the trial proceedings.

It has been argued at the outset by the learned Advocate for the respondent that this revision does not lie on the authority of *Ma Than Yin v. Tan Keat Khang* (a) *Tan Keit Sein* (1). It must however be at once pointed out that this application is one under Section 25 of the City Civil Court Act and not under Section 115 of the Code of Civil Procedure. The powers of this Court under Section 25 of the City Civil Court Act are much wider than those exercisable under Section 115 of the Code of Civil Procedure and the propriety or otherwise of an order passed by the City Civil Court can be called into question by this Court. *Vide Daw Saw v. Ramanathan Chettiar* (2).

The sheet anchor of the respondent's argument against the application is the decision in *Ma Thein Tin v. U Nyan and four others* (3) where it was held that,

"Leave to amend pleadings is a matter in the discretion of the Court and the Court would ordinarily be justified in refusing to allow amendment to raise new issues especially

(1) (1951) B.L.R. p. 161 (H.C.). (2) (1955) B.L.R. p. 49, (H. C.).
(3) (1953) B.L.R. p. 260, (H. C.).

when the parties have closed their respective cases and only arguments remain to be heard. The applicant cannot be permitted to convert the original defence into another of a fundamentally different and inconsistent character."

C.C.
1966
MA DORO-
THY
v.
UHAN.

The facts occurring therein can easily be distinguished from those obtaining in the case under review. In that decision the proposed amended written statement was rejected on the ground that it would bring about a complete change of front in the defence. In the instant case what the petitioner proposes to do is to add further grounds of defence over and above the defence set up in the original written statement. The addition of new grounds by the defendant in support of her case for rejection of the plaintiff's suit cannot be said to alter her case completely.

In *K. Laxman Rao v. Bhavani Singh and another* (4) it has been decided that,

"In a case where it is not likely to cause injustice or where it does not take the defendant by surprise and where by the amendment a plaintiff is only allowed to rely upon a new ground of relief, it would not amount to an alteration of the character of the suit or the introduction of a new case and therefore amendment of the plaint can be allowed."

The same view has been expressed in *Akhil Ranjan Das Gupta v. B. N. Biswas* (5). These decisions relate to cases where the plaintiff has sought the amendment but the principle of law involved therein will apply *mutatis mutandis* to the defendant asking for amendment.

Then in *Nrisingh Prasad Paul v. Steel Products Ltd.* (6) it has been laid down that,

"Amendment of a plaint and amendment of a written statement are not necessarily governed by exactly the same principles. Some important general principles are certainly common to both, such as the application for amendment

(4) A.I.R. (1950) Hyderabad, p. 43.

(5) A.I.R. (1950) Cal. p. 472.

(6) A.I.R. (1953) Cal., p. 15.

C.C.
1966
MA DORO-
THY
v.
U HAN.

whether of a plaint or a written statement must be *bona fide* and must also be for the purpose of determining 'the real controversy' between the parties and where it is just. But the rule that the plaintiff cannot be allowed to amend his plaint so as to alter materially or substitute his cause of action or the nature of his claim has necessarily no counterpart in the law relating to amendment of the defence or the written statement. Adding a new ground of defence or substituting or altering a defence does not raise the same problem as adding, altering or substituting a new cause of action. Hence the Courts are inclined to be more liberal in allowing amendment of defence than of plaint and questions of prejudice are less likely to operate with same rigour in the former than in the latter case."

The facts of this case however do not require that I should express my opinion as to whether that decision lays down good law or not. It is however a clear instance where courts are inclined to take a rather lenient view of the application of amendment by a defendant.

Another objection to the proposed amendment is that it is rather belated and that it would involve reopening of the whole case. It must however be borne in mind that the words "any stage of the proceedings" in Rule 17, Order 6 of the Civil Procedure Code clearly connote that the amendment can be made at any stage of the proceedings. Thus it has been said in *Secretary of State for India v. I. M. Lall* (7) and *Gujadhar Mahton v. Ambika Prasad Tewari and others* (8) that an amendment can be considered even in appeals before the Federal Court or the Privy Council.

The petitioner has by the proposed amended written statement raised two additional pleas namely (a) that the document filed as promissory-note is in fact a bond and (b) that the mortgage being a simple mortgage is invalid for want of a registered deed. Now, the construction of a document whether it is a promissory-note or a bond is a

(7) (1945) F.C.R. p. 103.

(8) A.I.R. (1925) (P.C.) p. 169 at 170.

matter of law which can be raised at any stage of the proceedings. It will not involve the reopening of the entire case. The two additional pleas put up by the petitioner can be decided on arguments alone without adducing any further evidence.

C.C.
1966
MA DORO-
THY
v.
U HAN.

For the aforesaid reasons the order of the lower Court is hereby set aside and I direct that the proposed amended written statement of the petitioner be admitted and that the suit shall proceed according to law. The petitioner-defendant shall however pay K 51 as costs to the respondent-plaintiff.

CRIMINAL APPEAL

Before U Kyaw Zan U, J.

†C.C.
1966

Feb. 3.

MAUNG THEE MYAING (a) LON YUN (a) KAUNG THA
(APPELLANT)

v.

THE UNION OF BURMA (RESPONDENT).*

Penal Code—framing of charge under s. 450—additional charge under s. 326 possible.

Held : The appellant was charged only under s. 450 of the Penal Code, and the learned Government Advocate submitted that he should have also been charged under s. 326 of the Penal Code for causing grievous hurt. It is not understood why he was not charged under s. 453 and s. 326 of the Penal Codes for committing lurking house-trespass and for causing grievous hurt. There is evidence to show that he came up the house covering with a *longyi* to conceal himself. In order to constitute lurking house-trespass as defined in s. 443 of the Penal Code, the offender must take some active means to conceal his presence.

Sital v. The State, I.L.R. (1942) 17 Lucknow 513;

In re Natesa Mudaliar, I.L.R. (1945) Madras 896;

Makhru Dusadh v. The State, I.L.R. 5 Pat. 464, referred to.

— for the appellant.

U Hnit (Government Advocate) for the respondent.

U KYAW ZAN U, J.—This is an appeal against the conviction under section 450 of the Penal Code for committing house trespass in order to the committing of an offence punishable with transportation for life and sentence of five years' rigorous imprisonment passed by the 3rd Additional Magistrate (Special Power) of Tavoy in his Criminal Regular Trial No. 4 of 1965.

* Criminal Appeal No. 175 of 1965.

† Appeal from the order of the 3rd Addl. (Special Power) Magistrate of Tavoy, dated the 8th day of April 1965, passed in Criminal Regular Trial No. 4 of 1965.

On the First Information Report lodged by Daw Ma Pu (PW 1), the appellant was sent up for trial under section 458 of the Penal Code for committing lurking house-trespass by night, having made preparation for causing hurt. Daw Ma Pu deposed the house was well lighted when the appellant came up with a *dashe* and cut U In Si (PW 2), her husband aged about 55 years. The appellant also cut her daughter Ma Than Mya (PW 3) on her wrists. According to U In Si, the appellant is distantly related to him. His daughter was shampooing him when the occurrence took place. U In Si said when he tried to snatch the *dashe* from the appellant he managed to get his exhibit *longyi* as well. There is no reason to disbelieve the evidence of Daw Ma Pu, U In Si and Ma Than Mya who corroborated one another. According to the medical evidence, U In Si received one incised wound on head fracturing the skull, one incised wound on right hand cutting the bone and one incised wound on left hand. The medical officer stated that Ma Than Mya's fingers are permanently disabled as the result of the *dah* cut wound on her wrists. The injuries on both of them were undoubtedly grievous injuries.

The appellant was charged only under section 450 of the Penal Code, and the learned Government Advocate submitted that he should have also been charged under section 326 of the Penal Code for causing grievous hurt. I do not understand why he was not charged under section 453 and section 326 of the Penal Code for committing lurking house-trespass and for causing grievous hurt. There is evidence to show that he came up the house covering with a *longyi* to conceal himself. In order to constitute lurking house-trespass as defined in section 443 of the Penal Code, the offender must take some active means to conceal his presence. In *Sital v. The State* (1) where it was contended that the conviction under section

C.C.
1966

MAUNG
THEE

MYAING(a)
LON YUN (a)
KAUNG THA

v.
THE UNION
OF BURMA.

(1) I.L.R. (1942) 17 Lucknow 513.

C.C.
1966

MAUNG
THEE
MYAING (a)
LON YUN (a)
KAUNG THA
v.
THE UNION
OF BURMA.

457 and also under section 380 of the Penal Code was illegal it was held—

“The offence of lurking house-trespass or house-breaking is committed whether the subsequent offence is committed or not. The section looks merely to the object with which the house-trespass or house-breaking is committed; it does not take into consideration the offence, if any, committed thereafter. There is no reason, therefore, why Section 457 should be considered a bar to a conviction for the offence committed after the house-trespass or house-breaking.”

Bennett, J. referred to section 235 (1), Criminal Procedure Code, which provides *inter alia* that if in one series of acts so connected together as to form the same transaction, more offences than one are committed by the same person, he may be charged with, and tried at one trial for, every such offence and relied upon Illustration (b) to this subsection which reads:

“A commits house-breaking by day with intent to commit adultery, and commits in the house so entered adultery with B's wife. A may be separately charged with, and convicted of, offences under sections 454 and 497 of the Penal Code.”

See also *In re Natesa Mudaliar* (2). Both these authorities declined to follow *Makhru Dusadh v. The State* (3) which was decided earlier by the Patna High Court. I thought of remanding the case for retrial, but in view of the sentence which has partly been undergone and which appears to be reasonable, I have decided not to do so to avoid further delay in the disposal of the case. I do not think the appellant was prejudiced or the trial was not fair. He was convicted and sentenced on 8th April 1965 and I do not propose now to order a retrial. I do not think it will be quite proper to do so in the circumstances of the case.

According to the appellant there is enmity between him and the complainant and her members of the family

(2) I.L.R. (1945) Mad 896.

(3) I.L.R. 5 Pat 464.

as they had once given evidence against him in a criminal case in which he was convicted and sentenced to imprisonment, but there is no just cause to disbelieve them. He did not deny the *longyi* to be his though he denied the *dashe*. His solitary witness for the defence was not helpful at all though he is related to him. There is practically no defence. In the circumstances the appeal is dismissed.

C.C.
1966

MAUNG
THEE

MYAING (a)
LON YUN (a)
KAUNG THA

v.
THE UNION
OF BURMA.

CRIMINAL APPEAL

Before U Sein Thinn, J.

† C.C.
1966

Feb. 11.

MAUNG TIN NYO (APPELLANT)

V.

THE UNION OF BURMA (RESPONDENT).*

*Right of private defence—reasonable apprehension of grievous hurt being caused—
deceased rushing forwards holding a torch.*

Held : The point that remains to be considered is whether the appellant was in such a predicament as to cause reasonable apprehension on his part that death or grievous hurt would otherwise be the consequence if he had not exercised his right in the manner he did. It is clearly in evidence that as soon as the deceased saw the appellant the former rushed forward holding a torch in his hand. The deceased was in such an agitated frame of mind, besides being inebriated that it could safely be presumed that he did aim a blow at the appellant with the torch. As both of them were face to face with each other the part of the body aimed at by the deceased could not be other than the front part of the head of the appellant. It is common knowledge that three-cell battery flashlight is quite a heavy article about one foot in length and nearly two inches in diameter with a reflector made of heavy glass at the top measuring about six inches in girth. In the circumstances it would be safe to infer that the appellant reasonably anticipated grievous hurt at the moment when the deceased trained his torch at him.

The State v. Hla Maung, B.L.R. (1946), p. 50;

Maung Kyaw Zan v. The State, 9 L.B.R. 191;

Aung Bwint v. The State, R.L.R. (1947) p. 50, referred to.

U Hla Nyun, U Tin Maung for the appellant.

U Ba Pe (Government Advocate) for the respondent.

U SEIN THINN, J.—It appears that on the 3rd Lazan of Tabotwe, 1325, B.E. (23-6-63) there was a ceremony at the house of one Ko Nyan Sein of Ywasaik village which

* Criminal Appeal No. 94 of 1965.

† Appeal against the order of the Special Judge, Sagaing, dated the 15th June 1965, passed in Criminal Regular Trial No. 14 of 1963.

was attended by the villagers of the neighbouring villages. Among them were the appellant Tin Nyo, a resident of Pauk Sein village, and the deceased Saw Ngwe who belonged to Gwe-gyi village. At about lamp-lighting time while Maung Saw Maung (PW 1), brother of the deceased, was on sentry duty at the village gate the deceased went past the *kin*-post accompanied by two policemen. The deceased told Maung Saw Maung that a Gwe-gyi folk held out a *dah* at him. Maung Saw Maung then followed up the deceased to the house of Pauk Aye (PW 7) where the deceased looked for the fellow who threatened him with a *dah*. Not finding him there the two policemen went away but the deceased continued his search and arrived at the house of one Ko Htwe accompanied by Ko San Maung, Ko Tin Hla (PW 2) and Ko Kaung Kyi (PW 9). They found some persons on a cot in front of Ko Htwe's house. Seeing some one sitting on a bench inside the house the deceased flashed his torch-light towards him and discovered that he was the appellant Tin Nyo. What actually took place after that was rather obscure from the evidence obtaining on the record of the trial Court. But it can safely be made out that the deceased on finding the appellant rushed into the house and in a "melee" that followed he sustained a stab wound resulting in his death.

C.C.
1966

MAUNG TIN
NYO

v.
THE UNION
OF BURMA.

In the lower Court the appellant set up a two pronged defence, one of "alibi" and another of self-defence. The trial Judge overruled the plea of "alibi". Regarding the plea of self-defence the lower Court has nothing to say except to convict the appellant under section 304 of the Penal Code on the ground that he might have acted on provocation given by the deceased. In the course of his argument before me the learned counsel for the appellant has abandoned the plea of "alibi", but strenuously contended that the act of the appellant fell squarely within

C.C.
1966
MAUNG TIN
NYO
v.
THE UNION
OF BURMA.

the ambit of section 100 of the Penal Code. The following grounds were advanced in support of the plea:

(1) The deceased was a dangerous character with ten-year jail term for murder to his credit.

(2) The deceased was inebriated at the time of the incident.

(3) The deceased was desperately in quest of the appellant bent on doing harm.

(4) The deceased when he went up to the appellant was holding a three-cell battery torch-light which, if used as a weapon of offence, could cause grievous hurt to the person attacked.

(5) The deceased sustained only a single stab-wound which was the result of a random blow given by the appellant in his fear and excitement.

I have no doubt that the facts and circumstances stated above are not unwarranted by the evidence obtaining on the record of the trial Court. But while these facts by themselves may be sufficient to establish right of private defence it would be necessary to further consider if they could be said to have occasioned such a reasonable apprehension of either death or grievous hurt on the part of the appellant as would justify causing death to the deceased. No hard and fast rules could possibly be fixed regarding the test to be applied in such cases and each case must be determined according to its own merits. But some general principles have been laid down of which the most famous is that of the eminent jurist Mayne, quoted with reverent approval in *The State v. Hla Maung* (1), to the effect that when the assault has once assumed a dangerous form every allowance should be made for one, who, with the instinct of self-preservation strong upon him, pursues his defence a little further than to a perfectly cool bystander would seem absolutely

(1) R.L.R. (1946), p. 50.

necessary. Also it is a trite saying that when exercising the right of private defence it is difficult to expect the person to weigh "with golden scales" what maximum amount of force is necessary to keep within that right.

In the present case the appellant gave only one single blow and a random one at that. He did not do anything further but ran away as soon as he had the chance. No doubt the blow was with a dagger. But considering the fact that daggers are commonly used by the village folks he could not be expected, in a moment of peril, to refrain from employing the use of such a dangerous weapon. Therefore the only point that remains to be considered is whether the appellant was in such a predicament as to cause reasonable apprehension on his part that death or grievous hurt would otherwise be the consequence if he had not exercised his right in the manner he did. It is clearly in evidence that as soon as the deceased saw the appellant the former rushed forward holding a torch in his hand. The deceased was in such an agitated frame of mind, besides being inebriated that it could safely be presumed that he did aim a blow at the appellant with the torch. As both of them were face to face with each other the part of the body aimed at by the deceased could not be other than the front part of the head of the appellant. It is common knowledge that a three-cell battery flash light is quite a heavy article about one foot in length and nearly two inches in diameter with a reflectors made of heavy glass at the top measuring about six inches in girth. In the circumstances it would be safe to infer that the appellant reasonably anticipate grievous hurt at the moment when the deceased trained his torch at him. In the case of *Maung Kyaw Zan v. The State* (2) where the deceased rushed at the accused, armed with a heavy weapon and showing every intention to assault the accused it was held that the accused might reasonably anticipate

C.C.
1966

MAUNG TIN
NYO

v.
THE UNION
OF BURMA.

C.C.
1966
MAUNG TIN
NYO
v.
THE UNION
OF BURMA.

grievous hurt if the deceased's blow fell on him and consequently he had a right to use his spear to defend himself against the blow, even to causing deceased's death, and that his act was fully justified under section 100 of the Penal Code. No doubt there is this difference that in the case cited above the deceased was armed with a heavy weapon whereas in the present case before me the deceased was holding a three-cell battery torch-light. But the difference seem hardly material in view of the fact that the nature and the size of the article which the deceased was holding was such that, if used as weapon of offence, under the circumstances prevailing in this case it could surely cause grievous hurt to the victim.

On a careful resumé of all the facts and circumstances obtaining on the record of the lower Court I find that at least it is a matter for doubt if the appellant had exceeded the right of private defence. As pointed out in the off quoted ruling *Aung Bwint v. The State* (3) the test is not whether the accused has proved beyond reasonable doubt that he comes within any exception to the Penal Code, but whether in setting up his defence he has established a reasonable doubt in the case of the prosecution and has thereby earned his right of an acquittal. Applying this principle to the present case I am of opinion that the appellant should be given the benefit of doubt. This appeal is therefore allowed. The finding and order passed by the lower Court will accordingly be set aside and the appellant will be acquitted so far as this case is concerned. The case is classified as mistaken.

CIVIL SECOND APPEAL

Before U Sein Thinn, J.

MAUNG KHET AND TWO OTHERS (APPELLANTS)

V.

MA YIN (RESPONDENT).*

†C.C.
1966

Feb. 8.

Succession—application by the grand children of the father of adoptee—application by the younger sister of the adoptee—propinquity of the relationship of the rival applicants to the adoptee.

Held: The adoptee left behind a near relative in the person of the respondent who is no other than his own natural sister. The appellants on the other hand are the grand children of the deceased Paung Pone and as such the decree of propinquity between them and the deceased is remoter than the relationship between the respondent and her brother. There is also an additional reason why the respondent ought to succeed to the estate of her brother. It appears that she had all along been living with her brother and that she had attended him in his illness. The last funeral rites of the deceased were also performed by her.

Maung Pan v. Ma Hnyi, U.B.R., vol. II (1897-01) p. 104;

Ma Than v. Ma Sein, L.,B.,R., Vol. V (1909-10) p. 89;

Ma San Hla Ma v. Kyaw Tun and two, I Chan Tun's L.C., p. 279, referred to

U Mya Sein for the the appellants.

— for the respondent.

U SEIN THINN, J.—Simple as are the facts out of which the present appeal arises a law point of considerable interest present before me. The applicants are the grand-children of one Paung Pone who, during his life time, had adopted Maung Tin, brother of the respondent, as his *Kittima* son. After the death of Paung Pone his adopted son Maung Tin inherited his estate. Maung Tin remained a bachelor till his death a few years ago. The question

* Civil 2nd Appeal No. 36 of 1962.

† Against the decree of the District Court of Taunggyi, in Civil Appeal. No. 3 of 1962, dated the 18th June 1962.

C.C.
1966

MAUNG
KHET AND
TWO OTHERS
v.
MA YIN.

now arises as to who should succeed to his estate, the contest being between the grand-children of the adopting parent Paung Pone on one side and the younger sister of the adoptee Maung Tin on the other.

One of the principles governing the rules of adoption is clear in that the adopted child drops out of his own family and loses all right of inheritance therein. In *Maung Pan v. Ma Hnyi* (1) it was observed that an adoptee drops even more completely than a deceased child out of the original family, for the deceased may leave children of his own who are admitted to a certain share, which does not seem to be the case with the children of the adoptee. It was also held in the case of *Ma Than v. Ma Sein* (2) that under Burmese Buddhist law the right of inheritance of an adopted child are not limited to inheritance from his or her adopted parents but extend to inheritance from collaterals in the adoptive family. Thus the law seems quite settled in so far as the right of inheritance of the adopted child is concerned. But not so certain is the law when it comes to the question regarding inheritance to the estate of the adoptee.

On the basis of the incident of adoption that the adopted child drops out from the original family more completely than that of a deceased person it would appear that on his death his natural relatives would not be entitled to any share in his estate on the ground that they have become, in the eye of law, total strangers to the deceased. But the theory that the adopted child completely drops out of the original family is apparently founded on the following consideration which were explained in *Maung Pan's* case cited above in the following terms:

"The adopted child drops out of his own family and is provided for in that adopting him. The expectations and arrangements of the members of the family he has left are framed accordingly, and it would be manifestly inequitable

(1) U.B.R., Vol. II (1897-01), p. 104. (2) L.B.R., Vol. V. (1909-10), p. 89.

to let the child adopted into another family come back into his own and disappoint the reasonable calculations for the future which have been made therein. The number of prospective co-parceners in the inheritance of the original family is reduced by adoption, and the adoptee cannot be permitted to come back and, as it were, to be born again."

C.C.
1966
MAUNG
KHET AND
TWO OTHERS
v.
MA YIN.

Thus the legal fiction by which the adopted child becomes a stranger to his natural relatives is meant only to safe guard the interest of the remaining members of the family out of which the adoptee has been dropped and it should not therefore be extended beyond what was originally intended for. In other words the adoptee should not be regarded as a stranger to his natural relatives for the purpose of determining the question as to who should inherit his estate, although for the reasons stated above he should justifiably be regarded as a stranger for the purpose of shutting out all his claims in his original family.

Again, the right of an adoptee to inherit from the collaterals in the adopted family is based on the consideration that adoptee loses all rights of inheritance in his natural family and it seems inequitable that he should obtain in return only a limited right of inheritance in the family into which he was adopted. It is also recognised that such right on the part of the adoptee would not cause hardship to the relatives of the adopting parents since they are in no respect worse off than if a natural child has been born. Thus it seems clear to me that neither the theory that the adoptee drops out completely from the natural family nor the recognition of his right to inherit from the collaterals of the adopted family could be taken to mean that for all purposes the adoptee must be identified with the interest of the adopted family alone.

There is dearth of direct authority on the question whether or not the relatives of the adopting parents would be entitled to inherit on the death of the adoptee to the exclusion of his natural relatives. No doubt in *Ma San*

C.C.
1966

MAUNG
KHET AND
TWO OTHERS
v.
MA YIN.

Hla Ma v. Kyaw Tun and two (3) it was ruled that the mother of an adopted child succeeds to his property to the exclusion of his brothers or sisters by adoption. But in that case it was not contended that the brothers and sisters by adoption had no rights of inheritance from their adopted brother. They were excluded merely because by Buddhist Law a parent inherit before brothers and sisters. The only reference, so far as I am aware, to such a question is to be found in "The Leading Cases of Buddhist Law" by May Oung where the learned author after discussing the right of an adopted child to inherit from his collaterals in the adopted family has this to say at page 144. "Conversely, the relatives of the adopting parents would be entitled to inherit on the death of the adopted child *without nearer heirs*" (underline is mine).

The learned counsel for the appellants relying on this excerpts contends that his clients are entitled to inherit the estate of the deceased to the exclusion of the respondent Ma Yin. But even applying this principle to the present case before me I am of opinion that the appellants' case must fail. For the rule cited above only says that relatives of adopting parents would be entitled to inherit on the death of the adopted child provided the adopted child did not leave behind nearer heirs. In the present case before me, the adoptec left behind a near relative in the person of the respondent Ma Yin who is no other than his own natural sister. The appellants on the other hand are the grand children of the deceased Paung Pone and as such the decree of propinquity between them and the deceased is remoter than the relationship between the respondent and her brother. As pointed out by the learned Judge of the lower appellate Court there is also an additional reason why the respondent Ma Yin ought to succeed to the estate of her brother. It appears that she had all along been living with her brother and that she had attended him in

his illness. The last funeral rites of the deceased were also performed by her. In the circumstances, I would hold that the lower appellate Court is justified in holding that the respondent Ma Yin is entitled to succeed to the estate of her brother Maung Tin. In the result this appeal fails and is hereby dismissed with costs. Advocate fee fixed at one gold mohur.

C.C.
1966
—
MAUNG
KHET AND
TWO OTHERS
v.
MA YIN.

CIVIL REGULAR SUIT

Before U Thet Pe, J.

C.C.
1966

Jan. 28.

MESSRS. WILLIAM JACKS AND CO. LTD. (PLAINTIFF)

v.

YANGON PALLADIUM AND FIVE OTHERS (DEFENDANTS).*

Civil Procedure Code O. VI, Rule 17—amendment of plaint under—permission for—whether permissible.

Held : The plaintiff's suit by its original plaint was one against the Yangon Palladium firm and its partners, whereas the suit under the proposed amended plaint would be one against the late Daw Ma Ma represented by her heirs and legal representatives. The original plaint did not contain any allegation that the claim of the plaintiff was due by either Daw Ma Ma or her estate. Moreover, Daw Ma Ma was never a partner of the Yangon Palladium firm and therefore she cannot be brought on the record through her heirs and legal representatives without changing the nature of the suit.

Mukhi Jeramdas Jethanand and others v. Tikamal Mulchand and another, A.I.R. (1935) Sind 194;

Firm Ahmed Moosa Brothers v. Firm Lillaram Takamdas, A.I.R. (1942) Sind 93;

Shri Nath Seth v. Nand Lal and others, A.I.R. (1948) Oudh 44;

K. Venkatasuryanarayana v. Akuthota Ramayya and another, A.I.R. (1921) Mad. 98, referred to.

Mr. C. A. Soorma for the plaintiff.

U Maung Maung and *U Hla Sein* for the defendants.

U THET PE, J.—This is an application for amendment of plaint under Rule 17, Order VI of the Civil Procedure Code.

The brief facts which have given rise to the present application are these:—On the 24th of December 1963, the plaintiffs, Messrs. William Jacks and Company Limited sued the firm known as Yangon Palladium and 5 of its

* Civil Regular Suit No. 63 of 1963.

partners, Daw Mya Thein, Daw Nyunt Wai, U Mya Han, Daw Than Nu and U San Lwin for recovery of K 63,575 72 pyas due for works done in respect of the Palladium Cinema. Then on 28th February, 1964, the plaintiffs obtained leave to bring on the record the name of another partner, Daw Ma Ma Gyi, who was thought to be dead but was in fact alive, at the time of the institution of the suit, as a party-defendant. The parties thereafter proceeded with the trial of the suit, during the progress of which the plaintiffs came to realise that their claim could only be recovered from the late Daw Ma Ma, the owner of the Palladium Cinema, and not from *The Yangon Palladium* firm and its partners. It appeared that the late Daw Ma Ma was survived by 8 children, namely, the 6 original defendants, who were the partners of the Yangon Palladium firm, and Daw Aye Myint and U Shwe Baw. The plaintiffs thereupon sought to amend the cause title of the plaint by striking out the name of the Yangon Palladium and adding the names of Daw Aye Myint and U Shwe Baw respectively to and from the array of defendants. The plaintiffs further proposed to sue the defendants as heirs and legal representatives of the late Daw Ma Ma. This move of the plaintiffs was, of course, stoutly resisted by Daw Aye Myint and U Shwe Baw on the ground that the amendment would alter the nature of the suit and that it would take away from them a legal right which had accrued by lapse of time. The other defendants, on the other hand, filed a joint petition agreeing to a decree for K 55,880 being passed against them as heirs and legal representatives of the late Daw Ma Ma.

Now, it is clear that the plaintiffs' suit by its original plaint was one against the Yangon Palladium firm and its partners, whereas the suit under the proposed amended plaint would be one against the late Daw Ma Ma represented by her heirs and legal representatives. There can be no

C.C.
1966
MESSRS.
WILLIAM
JACKS AND
CO., LTD.
O.
YANGON
PALLADIUM
AND FIVE
OTHERS.

C.C.
1966

MESSRS.
WILLIAM
JACKS AND
CO., LTD.

•
YANGON
PALLADIUM
AND FIVE
OTHERS.

room for doubt that the nature of the suit would be altered if the proposed amendment were to be allowed. The original plaint did not contain any allegation that the claim of the plaintiffs was due by either Daw Ma Ma or her estate. No doubt 6 of the 8 heirs and legal representatives of Daw Ma Ma are partners of the Yangon Palladium firm but that does not enable the plaintiffs to sue their mother Daw Ma Ma who had nothing to do with the partnership.

In *Mukhi Jeramdas Jethanand and others v. Tikamal Mulchand and another* (1) it was held that:—

“Under Order I, Rule 10 a person may be added as a party to a suit in the following cases:

(1) When he ought to have been joined as plaintiff or defendant, and not so joined, or (2) when without his presence, the question in suit cannot be completely decided.

Where by allowing a person to be impleaded as a party the nature of the suit will be altered the application should not be allowed.”

In *Firm Ahmed Moosa Brothers v. Firm Lilaram Tikamdas* (2) the amendment to change the suit against the firm to one against an individual who happened to be a partner of the firm was rejected as it would alter the nature of the suit. In the present case, the late Daw Ma Ma was never a partner of the Yangon Palladium firm and I fail to see how she can be brought on the record through her heirs and legal representatives without changing the nature of the suit. In *Shri Nath Seth v. Nand Lal and others* (3) it has also been held that:—

“A party should not be added so as to change the nature of the suit. But when no new question will be raised by the addition of a person as a party and on the other hand,

(1) A.I.R. (1935) Sind 194.

(2) A.I.R. (1942) Sind 93.

(3) A.I.R. (1948) Oudh 44.

the addition of the person is necessary to avoid a multiplicity of proceedings and to protect the rights of the defendant he should be impleaded.

See also *K. Venkatasuryanarayana v. Akuthota Ramayya and another* (4).

In the result the application for amendment of plaint fails and is dismissed with costs. Advocate's fees K 34.

C.C.
1966

MESSRS.
WILLIAM
JACKS AND
CO., LTD.
v.
YANGON
PALLADIUM
AND FIVE
OTHERS.

CIVIL REGULAR

Before U Thet Pe, J.

C.C.
1966

Jan. 1.

PEOPLES' BANK No. 11 (PLAINTIFF)

V.

CHEN SIN SIU AND TEN OTHERS (DEFENDANTS).*

Mortgage by Deposit of title-deeds—sale of one the mortgaged properties by the revenue authorities for arrears of sale tax due.

Held : Under s. 48 of the Land and Revenue Act the auction purchaser at a revenue sale obtains the auction property free from encumbrances, if the sale is conducted under s. 46 which relates to a sale for arrears of land revenue only. The revenue sale is in respect of arrears of sales tax due and such sale cannot therefore attract the provisions of section 46 to 48 of the Land and Revenue Act.

R.M.V.V.M. Chettyar Firm v. M. Subramaniam and another, I.L.R. V Ran. 458, followed.

Abdur Rauf Chowdry v. N.P.L.S.P. Chettyar Firm, VII Ran. 113;

Maung Mya Din v. K.P.A.P. Chettyar Firm (1940) R.L.R. 230, referred to.

U Saw Taik Leong for the plaintiff.

U Myint Soe for the defendants No. 7, 8 and 9.

U THET PE, J.—This is a suit for recovery of K 2,04,926-26 due on a mortgage by deposit of title-deeds or in default for sale of the properties under mortgage by Peoples' Bank No. 11 (formerly the Bank of Communications) of No. 666, Merchant Street, Rangoon,

It is the case of the plaintiffs that on the 30th of August 1946, at Rangoon, Defendant Nos. 1 to 4, namely, Chen Sin Siu, Kyon Hock Phan, Chen Choon Yone, Kung Hsio Tao were given overdraft facilities to the extent of K 30,000 the defendant No. 5 Chen Lan Sheng to the extent of K 9,000 on the personal guarantee of defendant No. 6 Kung Tze Fun (a) Kyon Ah Kam; that on the same day the defendant Nos. 1 to 6 created a mortgage by

deposit of title-deeds in respect of 6 items of properties, namely, (i) the house and site known as No. 32, Ady Road, Rangoon ; (ii) the house and its freehold site known as No. 105, 23rd Street, Rangoon ; (iii) the house and its freehold site known as No. 608, Dalhousie Street, Rangoon ; (iv) the house and site at Dalla known as No. 40, Pynmagon, Dalla ; (v) the house and site at Kanoungto in Kanoungto South Circle No. 40, Dalla Kwin ; and (vi) the house and site at Seikkyi Ywa, Rangoon ; that on 31st July 1958 the total amount of the principal sum and interest due on the defendant Nos. 1 to 5 was found to be K 2,04,926.26 pyas, that the mortgaged properties were sold by the revenue authorities for arrears of sales tax due by Foke Kyan Syndicate to which the defendant No. 6 belonged as a partner, that at the auction sale held by the revenue authorities the defendant No. 7 Miss Milan Lee purchased item No. (iii) of the mortgaged properties which was offered by defendant No. 8, U Kaung Tin and defendant No. 9, Miss Chin Foon Yoon and was accepted by the defendant No. 10, the State Commercial Bank as a subsequent mortgage, that the defendant No. 11, Daw Mya Sein purchased items No. (iv) and (v) and that defendant No. 12, Ko Thaung Yi bought item No. (vi) of the mortgaged properties with notice of the plaintiff's mortgage, that the defendants Nos. 7, 8, 11 and 12 bought those properties subject to the plaintiff's mortgage, that the defendants had not repaid the mortgage loans in spite of repeated demands and that they were entitled to the usual mortgage decree with costs and interests at the usual Court rate from the date of the suit until realisation.

It appeared that subsequent to the institution of the suit defendants Nos. 8 and 9 paid off their mortgage debt to defendant No. 10 who were, therefore, struck off from the proceedings by my predecessor on 1st August, 1961. Only the defendants Nos. 7, 8 and 9 appeared and contested the suit. The other defendants failed to put any

C.C
1966

PEOPLES'
BANK NO. 11
v.
CHEN
SIN SHY AND
TEN OTHERS.

**C.C.
1966**
**PEOPLES'
BANK NO. 11**
**vs.
CHEN
SIN SIU AND
TEN OTHERS.**

appearance in spite of due service of summonses and the suit against them accordingly proceeded in their absence.

The defendants Nos. 7, 8 and 9 submitted a joint written statement by which they pleaded that item No. (iii) of the mortgaged properties was in fact purchased free of encumbrances by defendant No. 8 at an auction sale held by the Collector of Rangoon in his Revenue Proceedings No. R-E-33F of 1952-53, that the plaintiffs were estopped from claiming any right to the property, that the suit was barred by time and not maintainable in its present form.

On these pleadings my predecessor joined the following issues:

1. Were mortgages of the properties described in paragraph 5 of the plaint effected by the defendants Nos. 1 to 5 and 6 in favour of the plaintiff as alleged in the plaint?
2. Did the Collector of Rangoon have the power to convey title, free from all encumbrances, to the properties sold by him in the respective Revenue Recovery Proceedings?
3. Did the plaintiff substantiate its claim to the property before the Collector of Rangoon at the time the aforesaid Revenue Proceedings were held; if the plaintiff failed to do so, does this failure estop it from making any further claim to the property?
4. Is the suit time barred?
5. Is the suit maintainable in law?
6. To what relief, if any, is the plaintiff entitled?

Issue No. 1

In view of the testimony of Mr. Paukeit (PW 1) and U Kauk (PW 2) which had not in any way been challenged

by the defendants there can be no room for doubt that the defendants Nos. 1 to 6 had created a mortgage by deposit of title-deeds as alleged by the plaintiffs. In fact, there was no serious dispute about the existence of the mortgage at the time of hearing. The answer to this issue will therefore be in the affirmative.

C.C.
1966
PEOPLES'
BANK NO. 11
v.
CHEN
SIN SIU AND
TEN OTHERS.

Issue No. 2

The Collector of Rangoon has, in his Revenue Proceedings No. R-E-33/34 of 1952-53 auctioned and sold item No. (iii) of the mortgaged properties, namely, the house and its site known as No. 608, Dalhousie Street, Rangoon, to defendant No. 8 for recovery of arrears of sales tax due by the defendant No. 6 in respect of sales of liquors and the question that poses for consideration is whether the defendant No. 8 as the auction purchaser acquires the property free of encumbrances. Under section 48 of the Land and Revenue Act the auction purchaser at a revenue sale obtains the auction property free of encumbrances, if the sale is conducted under section 46 which relates to a sale for arrears of land revenue only. In the instant case the arrears of sale tax due by the defendant No. 6 cannot by any stretch of imagination be said to be arrears of land revenue and the sale conduct for arrears of such sales cannot therefore attract the provisions of sections 46 to 48 of the Land and Revenue Act. It has been argued by the learned Advocate for the defendant Nos. 7 to 9 that since section 11 (3) of the Sales Tax Act, 1952, enacts that the arrears of sales tax shall be recovered as arrears of land revenue the auction sale made in the present case should be held to be covered by the provisions of sections 46 to 48 of the Land and Revenue Act. The complete answer to this argument is to be found in the decision in

C.C.
1966

PEOPLES'
BANK NO. 11
v.
CHEN
SIN SIU AND
TEN OTHERS.

R.M.V.V.M. Chettyar Firm v. M. Subramaniam and another (1) where it was held that:

" . . . section 194 of the City of Rangoon Municipal Act empowers the Corporation to recover the arrears of its taxes and other dues 'as if they were arrears of land revenue, but that does not mean that sections 46 to 48 of the Burma Land and Revenue Act apply to all Municipal sales, so as to confer on the auction purchaser in every case a title free from incumbrances. These sections can only apply where the dues to the Municipality are in the nature of land revenue or land rate in lieu of Capitation-tax." . . .

Since the words, "the arrears shall be recovered as arrears of land revenue" occur in both section 194 of the City of Rangoon Municipal Act and in section 11 (3) of the Sales Tax Act, 1952, the principle enunciated in the decision in *R.M.V.V.M. Chettyar Firm v. M. Subramaniam and another* (1) will apply with equal force to a recovery proceeding under the Sales Tax Act. See also *Abdur Raul Chowdry v. N.P.L.S.P. Chettyar Firm* (2) and *Maung Mya Din v. K.P.A.P. Chettyar Firm* (3) where it was ruled that:

"The provisions of section 46 and the following sections of the Land and Revenue Act are available only when the revenue officer is seeking to recover arrears of land revenue (or analogous tax) accruing in respect of the land against which he is proceeding under those sections: that is to say, when he sells land under section 47 he can do so only in the attempt to recover arrears of land revenue accruing from that very land."

For the aforesaid reasons the answer to the issue will be in the negative.

Issue No. 3

This issue has not been pressed at the time of hearing by the defendants. It must be borne in mind that the

(1) I.L.R. V Ran. 458.

(2) VII Ran. 113.

(3) (1940) R.L.R. 230.

plaintiffs were not parties to revenue proceedings opened by the Collector of Rangoon and I do not see how they can be estopped from making any claim to the property sold in that revenue proceeding. The answer to the issue will therefore be that the plaintiffs are not estopped from making any claim to the property.

C.C.
1966
PEOPLES'
BANK NO. 11
v.
CHEN
SIN SIU AND
TEN OTHERS.

Issue No. 5

This issue will be taken up before Issue No. 4 regarding limitation. It has been said on behalf of defendants Nos. 7 to 9 that the instant suit is not maintainable in the present form inasmuch as the plaintiffs should, in the first instance, set aside the revenue sale made by the Collector. This submission, with due respect, is misconceived. The plaintiffs are not interested to avoid the revenue sale outright. What they have said in the present suit is that the auction sale made by the Collector was subject to their mortgage. Their contention is that notwithstanding the sale their interest in the property is not in any way affected. No authority has been cited and I can find none to show that a suit to avoid the revenue sale would be necessary before a mortgage could enforce his mortgage. The answer to the issue will therefore be in the affirmative.

Issue No. 4

Since the suit is not one for setting aside the revenue sale but one to hold that the interest of the mortgage over the mortgaged property is not affected by the revenue sale Article 12 of the Limitation Act will have no application *vide M. Raj v. Nanak and others* (4); *Fazlar Rahim v. Khorsed Alam and others* (5) and *Benarsi Das v.*

(4) A.I.R. (1933) Lah. p. 10.

(5) A.I.R. (1941) Cal. 333

C.C.
1966

PEOPLES'
BANK No. 11
v.
CHEN
SIN SIU AND
TEN OTHERS.

Mt. Bhawani Kauer (6) The answer to the issue is in the negative.

In the result there will be the usual preliminary mortgage decree for K 2,04,926-26 pyas with costs against the defendants. The plaintiffs will be entitled to further interest at the Court rate from the date of suit to the date of realization.

CRIMINAL APPEAL

Before U Kyaw Zan U, J.

P. YAN SOO (a) MAUNG THAUNG NYUN (APPLICANT)

v.

THE UNION OF BURMA (RESPONDENT).*

† C.C.
1966.

Feb. 3.

Evidence Act—s. 145 and 155 (3)—witness unworthy of credit—falsity of statement proved by contradictory statement—by examination of Investigating Officer or admission of the witness statement as exhibit.

Held : The prosecution tried to show that he was not worthy of any credit as he had made a contradictory statement to the police, but it did not prove his alleged statement to the police under s. 155 (3) read with s. 145 of the Evidence Act. He had denied making such a statement. It was the duty of the prosecution to prove the falsity of his alleged statement if he was to be contradicted. It appears that the Trial Court did not correctly follow the procedure laid down in s. 145 of the Evidence Act.

Neither the police investigating officer was questioned nor any portion of the witness's alleged statement to him was exhibited. The Public Prosecutor failed to impeach his character under s. 155 (3) read with s. 145 of the Evidence Act.

Daw Kha Lay Ma v. The Union of Burma, (1962) B.L.R. 180 (C.C.);

Balak Ram and others v. State, I.L.R. (1953) 2 All. 197;

The State v. Jiwan Das, I.L.R. (1939) 20 Lah. 305, referred to.

Mr. T. P. Wan for the appellant.

U Hnit (Government Advocate) for the respondent.

U KYAW ZAN U, J.—The appellant was convicted under section 302 (2) of the Penal Code for causing the death of one Ko Hla Myint (a) U Tin, the husband of Ma Ohn Mya (PW 1) with a stick and sentenced to suffer 10 years' rigorous imprisonment. The evidence for the prosecution is rather meagre. The occurrence took place at about

* Criminal Appeal No. 192 of 1965.

† Against the order of the Additional Sessions (Special) Judge of Rangoon, dated the 29th day of May 1965, passed in his Criminal Regular Trial No. 4 of 1964.

C.C.
1966

P. YAN SOO
(a) MAUNG
THAUNG
NYUN
v.
THE
UNION OF
BURMA.

noon. The appellant and the deceased were neighbours and were in good terms but the trouble started when their two small sons quarrelled. According to Ma Ohn Mya (PW 1) her son aged about 3 years was beaten by the son of the appellant and when her husband, the deceased, abused and asked the boy why he had beaten his son the appellant came out of his house and asked the deceased why he had abused his child. The deceased did not deny. The appellant then went into his house and brought the exhibit stick. She said that while the deceased was sitting at the entrance of his house the appellant struck him with the stick on the head twice and gave a third blow on the shoulder. Her evidence that the appellant struck the deceased three times is without any support. The learned trial Judge made a note that the exhibit stick bore two marks like dah-cut marks. Ma Ohn Mya, however, denied that her husband, the deceased, was armed at the time. I must ignore the evidence of Daw Khin Sein (PW 2) as she is not a truthful witness as it is shown in her own evidence. In *Daw Kha Lay Ma v. The Union of Burma* (1) I held that "if a witness is proved to have made a statement to the police, though unsworn, in distinct conflict with his evidence on oath, his testimony is negligible. The principle is that the person who makes inconsistent statements is unreliable and his evidence should be ignored." It was also held in that case that "when a person makes a statement to the police and denies same in the witness-box such statement is inadmissible either in favour of or against him." The prosecution stands on the evidence of Ma Ohn Mya, the widow of the deceased, alone. Her evidence is bias and very much exaggerated. According to the medical evidence, the injuries on the deceased could have been received as the result of one blow with a stick though they could be received by two blows also. With the exception of the injury on the

(1) (1962) B.L.R. 180 (C.C.).

head fracturing the skull, the other injuries were mere abrasions. It is therefore very likely that he was given only one blow on the head with a stick. There is evidence also to show that when he was struck he fell on the ground.

The appellant denied that he struck the deceased with a stick. He deposed that when the deceased went into the house he feared that he might bring a weapon so he picked up the exhibit stick and when the deceased came out with a *dah* and cut him he defended himself with the stick. He said when the deceased cut him twice someone from behind struck the deceased with a stick. This story might be true as it is supported by Maung Sein Ngwe (DW 5) and Maung Win Aung (DW 4). Maung Win Aung deposed that he saw the deceased cut the appellant with a *dah* and the latter defended himself with a stick. The prosecution tried to show that he was not worthy of any credit as he had made a contradictory statement to the police, but it did not prove his alleged statement to the police under section 155 (3) read with section 145 of the Evidence Act. He had denied making such a statement. It was the duty of the prosecution to prove the falsity of his alleged statement if he was to be contradicted. It appears that the trial Court did not correctly follow the procedure laid down in section 145 of the Evidence Act. In *Balak Ram and others v. State* (2) it was pointed out that the whole of the witness's statement before the police does not become admissible in evidence, but only that part of it to which his attention has been called and that, therefore, that part alone should be accepted or admitted into evidence. It will be useful to quote the relevant portion of the judgment for guidance.

"Only those portions of the statement as have been used to contradict that witness will form part of the judicial record. The rest of the statement cannot be relied upon by

C.C.
1966
P. YAN SOO
(a) MAUNG
THAUNG
NYUN
v.
THE
UNION OF
BURMA.

C.C.
1966

P. YAN SOO
(a) MAUNG
THAUNG
NYUN
v
THE
UNION OF
BURMA.

either side in determining the guilt or innocence of the accused and cannot be used by the Judge. Thus if it is desired to contradict a witness by any statement previously made by him the record should show clearly that the attention of the witness was drawn to that part of the previous statement which was intended to be used to contradict him, that he was given an opportunity to explain the apparent discrepancy between his present statement and that part of his previous statement to which his attention was drawn that his explanation, if any, was duly recorded. Such part of his previous statement, if not already proved should be subsequently by evidence which, in the case of a statement recorded under section 162 of the Code of Criminal Procedure, will usually be the statement of the investigating officer."

See also *The State v. Jiwan Das* (3) where it was held that—

"when a witness is confronted with a portion of his police statement, which he repudiates, the police officer recording his statement should be questioned specifically with regard to that portion of the statement" and that the "practice of merely asking the police officer perfunctorily whether a particular document represents the witness's statement as a whole should be 'condemned'."

In the instant case, neither the police investigating officer was questioned nor any portion of the witness's alleged statement to him was exhibited. Hence the evidence of Maung Win Aung (DW 4) stands as it is. The learned Public Prosecutor failed to impeach his character under section 155 (3) read with section 145 of the Evidence Act. If he had successfully done so his evidence could not have given any support to the defence and would have become worthless. The medical officer was of the opinion that after the receipt of the injury on the head the deceased would be incapacitated, that is to say, he would not be able to defend himself and would be helpless. If this is

so the appellant's defence that he acted in the exercise of his right of private defence of the body must be true looking at the *dah* marks on the exhibit stick, as pointed out by the learned trial Judge. If the stick bore *dah* marks he (appellant) must have been struck first by the deceased.

It is needless to point out that in a criminal case the burden is on the prosecution to prove the guilt of the accused beyond all reasonable doubts. In the instant case, there is only the evidence of the widow of the deceased that could be considered legally and I have pointed out that her evidence is not acceptable at all. On the other hand the appellant has put up a reasonable defence supported by evidence which cannot be said to be false or contradictory.

In the result, the conviction and sentence passed by the trial Court against the appellant are set aside and he is directed to be acquitted.

C.C.

1966

P. YAN SOG
(a) MAUNG
THAUNG
NYUN
v.
THE
UNION OF
BURMA.

CIVIL REVISION

Before U Thet Pe, J.

U MAUNG MAUNG AND TWO OTHERS (APPLICANTS)

V.

MA TALOK MA (RESPONDENT).*

C.C.
1966

Feb. 26.

Civil Procedure Code's. 24—transfer of suits and execution proceedings.

Held : The suit before the 2nd Judge is one for declaration that the Court auction sale being null and void did not pass title to the respondent whereas the proceedings against the applicants relate to the question of rent due by them as tenants of the respondent. The question involved therein are not akin either in point of law or in point of fact. Three applications are therefore dismissed.

A.T.K.P.L. Muthia Chetty v. L.A.R. Aruna Chalam Chetty, 7 L.B.R. 129 at 133;

Maung Mo v. Po Min 2 L.B.R. 281;

Maung Ya v. Maung Lu Gyaw, (1941) R.L.R. 512 (F.B.);

G.M. Rajulu v. M. Govinda Nair, A.I.R. (1938) Mad. 745;

Vaman Vasudeo Chitale v. Raghunath Ganesh Thakar, A.I.R. (1949) Bom. 263;

O.S. Mohiyuddin Sahib v. Yusuf Abdul Razuk, (1951) B.L.R. 24 (H.C.);

Ahamuat v. Kalu, A.I.R. (1915) Lower Burma, 10, referred to.

U Khin Maung (4) for the applicant.

U Ba Than (1) for the respondent.

U THET PE, J.—Since this application and the Revision Applications Nos. 52 and 53 of 1965 have been, by consent, heard together, the present order will form the common order for all the applications.

This application is filed by U Maung Maung while Civil Revision Nos. 52 and 53 are initiated by U Kyaw Myaing and U Chit Maung respectively. They are

* Civil Revision Nos. 51-52-53 of 1965.

Against the order of the Chief Judge, City Civil Court of Rangoon in Civil Misc. Case Nos. 103-104-105 of 1965 dated the 29th September 1965.

admittedly tenants of the respondent Ma Talok Ma, who had obtained rent decrees against all of them. She had taken out execution proceedings against them and had also sued U Maung Maung and U Kyaw Myaing for further arrears of rent before the learned 3rd and 4th Judges of the City Civil Court. It transpired that some six other persons instituted a suit against the respondent and two others before the learned 2nd Judge for declaration that they were the real owners of the premises, which the present applicants are occupying as tenants, inasmuch as the Court auction sale from which the respondent derived her title to the property was null and void. The applicants thereupon moved the learned Chief Judge, but without success, to transfer all the suits and execution proceedings pending against them from the files of the 3rd and 4th Judges to the file of the 2nd Judge.

The power of transfer under section 24 of the Civil Procedure Code is a discretionary one, which must of course be exercised under proper judicial principles. Occasions may arise where transfer may be justified on ground of convenience to the parties. *A.T.K.P.L. Muthia Chetty v. L.A.R. Arunachalam Chetty* (1). No such ground of convenience to the parties or witnesses can exist in the present case inasmuch as all the proceedings are pending in the same Court although they may be in the files of different Judges. Transfer may sometimes be sanctioned when a litigant is under a reasonable apprehension that the trial Judge has a pecuniary or other interest sufficient to create bias. *Maung Mo v. Po Min* (2). There is no suggestion by the applicants of such an apprehension. Then, the proceeding may rightly be transferred on ground of interest of justice if a party has obtained unfair advantage by the mis-use of legal process in a particular Court. *Maung Ya v. Maung Lu Gyaw* (3). The instant

C.C.
1966

U MAUNG
MAUNG AND
TWO OTHERS
v.
MA TALOK
MA.

(1) 7 L.B.R. 129 at 133.

(2) 2 L.B.R. 281.

(3) (1941) R.L.R. 512 F.B.

C.C.
1966
U MAUNG
MAUNG AND
TWO OTHERS
v.
MA TALOK
MA.

case is not one of this nature. Or else the transfer may be necessary to avoid the possibility of conflicting decisions by two Courts on the same question. *G. M. Rajulu v. M. Govindan Nair* (4), *Vaman Vasudeo Chitale v. Raghunath Ganesh Thakar* (5) and *O. S. Mohiyuddin Sahib v. Yusuf Abdul Razak* (6). The suit before the learned 2nd Judge is one for declaration that the Court auction sale being null and void did not pass title to the respondent, whereas the proceedings against the applicants relate to the question of rent due by them as tenants of the respondent. The questions involved therein are not akin either in point of law or in point of fact. Besides, it must be pointed out that the applicants as tenants are estopped under section 116 of the Evidence Act from denying the title of the respondent, who is their landlady and I fail to see how the question of title involved in the suit before the 2nd Judge can have any relevance to the proceedings pending against them.

Furthermore, the applicants as tenants are under a statutory liability to pay the rent to the landlady in view of the provisions of section 108 (1) of the Transfer of Property Act, even though the lessor may have no title to the leased property. *Ahamuat v. Kalu* (7).

For the aforesaid reasons the applications fail and are accordingly dismissed with costs. Advocate fees K 34.

(4) A.I.R. (1938) Madras 745.
(5) A.I.R. (1949) Bombay 263.

(6) (1951) B.L.R. 24 (H.C.).
(7) A.I.R. (1915) Lower Burma 10.

CIVIL REVISION

Before U Thet Pe, J.

U PYU AND ONE (APPLICANTS)

v.

U NGWE TUN AND ONE (RESPONDENTS).*

†C.C.
1966

Feb. 16.

Court Fees Act, Article 17 Clause VI of Schedule II—suit for ejectment of a licensee—plaintiff at liberty to put his own valuation—erroneous framing of issue ground for revision.

Held : A suit for ejectment against a licensee is governed by Article 17, Clause (vi) of Schedule II of the Court Fees Act.

Neither the High Court nor the Chief Court had made any rules under s. 9. It therefore follows that s. 8 and 9 of the Act are inapplicable to the suit of the present nature. In such a suit the plaintiff is at liberty to put his own valuation on his plaint for the purpose of jurisdiction, although the Court can refuse to accept such valuation if it finds that it is not *bona fide* or made with improper motive, such as a deliberate design to give the Court a jurisdiction which it has not.

Tbe-ral Ahmed (a) Salin and one v. Maung Tin (1960) B.L.R. 97 (H.C.) ;

Khem Raj v. Durgi R. L.R. (1941) 495 (F.B.), referred to.

Held further : It cannot be gainsaid that the framing of issues is one of the most important aspects of a suit. It has a vital bearing on the trial and decision of the case inasmuch as the parties will thereafter be guided by the issues joined. If the Court erroneously framed an issue which does not arise for the effectual disposal of the suit, it must be regarded as having committed a material irregularity in the exercise of jurisdiction which must be amenable to the revision powers of this Court.

Premasukhdas v. Shankerdas A.I.R. (1929) Nag. 347 ;

Venkubai v. Lakshman Venkoba (1888) 12 Bom. 617 ;

Sivaprasad Ram v. Tricomdas Coverji Bhoja (1915) 42 Cal. 926—27 I.C. 917 ;

Banumal and others v. Newandmal and others, A.I.R. (1921) Sind 159, (F.B.), referred to.

U Tin (Syriam), for the applicants.

U Tin Maung for the respondents.

* Civil Revision No. 1 of 1965.

† Against the order of the Subdivisional Court of Syriam in Civil Regular Suit No. 1 of 1964, dated 18th November 1964.

C.C.
1966

U PYU
AND ONE
v.
U NGWE
TUN
AND ONE.

U THET PE, J.—In Civil Regular Suit No. 2 of 1964 of the Sub-divisional Court of Syriam, petitioners sued the respondents for ejectment from the premises known as house No. 35, Alaungsithu Street, Thongwa, on the ground that the latter, who were their licensees, had failed to vacate from the premises in spite of demands. The respondents resisted petitioners' suit on various grounds amongst which it was contended that the trial Court had no pecuniary jurisdiction to entertain the suit inasmuch as the subject-matter of the suit was worth more than K 30,000. The learned Subdivisional Judge thereupon framed a preliminary issue, namely, "What is the value of the house and site for the purpose of jurisdiction?" and ordered an enquiry, although the petitioners submitted that such an enquiry was irrelevant. Being aggrieved with the order, petitioners instituted the present revision.

Now it has been ruled in *Toe-wal Ahmed (a) Salin and one v. Maung Tin* (1) that a suit for ejectment against a licensee is governed by Article 17, Clause (vi) of Schedule II of the Court Fees Act which provides as follows:

"17. Plaint or memorandum of appeal in each of the following suits:—

* * * *

(vi) every other suit where it is not Twenty Kyats possible to estimate at a money-value the subject-matter in dispute, and which is not otherwise provided for by this Act."

As regards valuation of suit, we must look to the Suits Valuation Act. Section 8 of the Act relates to certain suits in which court-fees are payable *ad valorem*. Section 9 deals with certain suits which do not admit of being satisfactorily valued and for which the High Court has with the previous sanction of the Government made rules

(1) (1960) B.L.R. 94 (H.C.).

regarding valuation. Neither the High Court nor the Chief Court had made any rules under section 9. It therefore follows that sections 8 and 9 of the Act are inapplicable to the suit of the present nature. In such a suit the plaintiff is at liberty to put his own valuation on his plaint for the purpose of jurisdiction, although the Court can refuse to accept such valuation if it finds that it is not *bona fide* or made with improper motive, such as a deliberate design to give the Court a jurisdiction which it has not. Thus in *Khem Raj v. Durgi* (2) it has been held that—

C.C.
1966
U PYU
AND ONE
v.
U NGWE
TUN
AND ONE.

“A suit for restitution of conjugal rights is one in which the value of the subject-matter in dispute cannot be estimated satisfactorily in terms of money: consequently it is a suit which may be brought upon payment of the fixed fee of ten rupees mentioned in Art. 17 (vi), Schedule II, of the Court-fees Act. In such a suit the value as determinable for the computation of court-fee and the value for the purpose of jurisdiction are not necessarily the same. For the purpose of framing his plaint, the plaintiff must, so far as the case admits, insert therein a statement of the value of the subject-matter of the suit for the purpose of jurisdiction, which valuation determines the forum.

In a suit for restitution of conjugal rights the plaintiff may, for the purpose of jurisdiction, put any value he likes on the relief sought and thus determine the Court in which the suit is to be instituted, provided that the valuation is made *bona fide* and not in order to effect an improper purpose.”

The principle enunciated therein will apply with equal force to the present case for ejectment of licensees which also does not admit of being satisfactorily valued. Besides, the copy of the sale deed filed by the petitioners shows that the house was purchased by them from the respondents for a sum of K 5,000 and the valuation of the suit at this amount must therefore be deemed to be

C.C.
1966U PYU
AND ONEv.
U NGWE
TUN
AND ONE.

proper and reasonable. When the petitioners had properly valued their suit in accordance the trial Court erred in fixing an issue regarding valuation and insisting upon an enquiry which, in fact, is not necessary.

It cannot be gainsaid that the framing of issues is one of the most important aspects of a suit. It has a vital bearing on the trial and decision of the case inasmuch as the parties will thereafter be guided by the issues joined. If the Court erroneously framed an issue which does not arise for the effectual disposal of the suit, it must be regarded as having committed a material irregularity in the exercise of jurisdiction which must be amenable to the revisional powers of this Court. In *Premasukhdas v. Shankerdas* (3) Jackson, A.J.C. has this to say—

“It has been contended on behalf of the plaintiff that under Section 115, Civil Procedure Code there can be no revision of the order. It has, however, been held in *Venkubai v. Lakshman Venkoba* (4) that in any case where the Court, having a mistaken and wrong apprehension of the questions at issue, proceeds to determine an issue which does not really arise in the case and bases its decision of the case on its determination of that issue, it acts with material irregularity in the exercise of its jurisdiction. The same view has been taken in *Sivaprasad Ram v. Tricomdas Coverji Bhoja* (5) and I am of opinion that revision of the order is possible.”

In *Banumal and others v. Newandmal and others* (6) it has been decided that framing of an issue on a point which did not properly arise was a material irregularity in the exercise of jurisdiction from which a revision to the High Court lay.

In the result the revision application succeeds and the order of the learned Subdivisional Judge dated the 18th

(3) A.I.R. (1929) Nagpur 347.

(4) (1888) 12 Bom. 617.

(5) (1915) 42. Cal. 926—27 I.C. 917.

(6) A.I.R. (1921) Sind. 159 (F.B.).

November 1964 directing an enquiry over the issue regarding valuation of the suit is hereby set aside and I direct that the suit shall proceed after framing proper and relevant issue. Petitioners are entitled to the costs of this application. Advocate fees K 34.

C.C.
1966
—
U PYU
AND ONE
v.
U NGWE
TUN
AND ONE.

CIVIL REVISION

*Before U Thet Pe, J.*C.C.
1966

Feb. 5.

U KYIN KHA AND ONE (APPLICANTS)

V.

U SEIN PAW (RESPONDENT).*

Stay of execution—application by the unsuccessful claimant filing a suit under O. 21, R. 63 C.P.C.

Held : It is elementary principle of law that a sale in execution conveys only the right, title and interest of the judgment-debtor to the auction purchaser. Since the unsuccessful claimant in the proceedings under Rule 58, Order 21 of the Civil Procedure Code, who institutes a suit under Rule 63, Order 21 is not a judgment-debtor, or a person claiming under him, against whom execution is taken, his right in the attached property will not be affected by the sale.

K.N.R.M. Chettyar v. Ma Shwe Hla and others 1940 R.L.R. p. 749 ;

Mohamed Hajee Valli Mohamed v. Vednath Singh and others A.I.R. (1938) Ran. 21 referred to.

H. S. Voadaya v. The Vijaya Bank Ltd., A.I.R. (1951) Mad. p. (321) distinguished.

U Maung Maung Myint for the applicants.

U Than Maung for the respondent.

U THET PE, J.—In Civil Regular Suit No. 104 of 1961 of the Rangoon City Civil Court the respondent U Sein Paw obtained a decree against U Toe for K 10,000, in the execution of which the respondent attached the house known as 28, Padamyia Street, Hledan Quarter, Kamayut, Rangoon. The present applicants U Kyin Kha and U Han Sein thereupon sought to remove, but without success, the attachment by a claim petition under Rule 58, Order 21 of the Civil Procedure Code. They then filed a suit for declaration against the respondent decree-holder under Rule 63, Order 21 of the Civil Procedure Code and asked

* Civil Revision No. 47 of 1965.

for stay of the execution proceedings that were pending against the judgment-debtor U Toe. The learned Chief Judge to whom their application was made refused to stay the execution. Hence this revision.

C.C.
1966
U KYIN KHA
AND ONE
v.
U SEIN PAW.

It is elementary principle of law that a sale in execution conveys only the right, title and interest of the judgment-debtor to the auction purchaser. Since the unsuccessful claimant in the proceedings under Rule 58, Order 21 of the Civil Procedure Code, who institutes a suit under Rule 63, Order 21 is not a judgment-debtor, or a person claiming under him, against whom execution is taken, his right in the attached property will not be affected by the sale. In *K.N.R.M. Chettyar v. Ma Saw Hla and others* (1), which follows the Bench decision of *Mohamed Hajee Valli Mohamed v. Vednath Singh and others* (2), it was held that:

“A claimant who has filed a declaratory suit with regard to property which has been attached in execution proceedings, to which he is not a party, cannot obtain a temporary injunction staying the sale. Since the amendment of Order 39, Rule 1 of the Civil Procedure Code by the High Court a Court has no power to stay the sale at the instance of a third party. The sale of the property attached in the execution proceedings cannot impair his interest in the property, for only the right, title and interest of the judgment-debtor are conveyed to the purchaser and if the claimant succeeds in his suit, his own interests cannot be deemed to be disposed of by the sale. The inherent powers of the Court cannot be invoked either, for it is not necessary in the ends of justice, or to prevent abuse of the process of the Court to stay execution when the claimant's rights are not affected by the sale.”

I am not unmindful of the single Judge decision of *H. S. Vodayar v. The Vijaya Bank Ltd.* (3) where it was held that a sale in execution of a decree against the

(1) (1940) R.L.R. p. 749.

(2) A.I.R. (1938) Ran., 21.

(3) A.I.R. (1951) Madras, p. 321.

C.C.
1966U KYIN KHA
AND ONE

U SEIN PAW.

judgment-debtor should be stayed under section 151 of the Civil Procedure Code pending the disposal of a suit under Order 21, Rule 63 by a claimant to the property. The reasons given by the learned Judge for adopting this view which appear on page 322 are that:

"A Court of justice, equity and good conscience must have powers to pass such orders as may be necessary for the ends of justice, or to prevent abuse of the process of the Court, under section 151, Civil Procedure Code. If, for instance, an attached family heirloom, or elephant or gem or painting having a great sentimental value for the claimant, is to be sold while his claim suit against a claim order is pending, it may become impossible for the claimant to recover it, and there will be great injustice caused to the claimant if he eventually succeeds in his suit. That will apply also to many other cases."

With due respect to the learned Judge, if a rare heirloom or gem or painting for which no substitute can be found is involved, there is nothing to prevent the executing Court under its inherent powers to take appropriate steps in the interest of justice. But in a case where immoveable property which cannot be either removed or hidden away is in question it will not be necessary in the interest of justice or to prevent abuse of the process of the Court to invoke the inherent powers to stay the execution when the sale would in no way affect the right, title and interest of the claimant.

In the result, the application for revision fails and is dismissed with costs. Advocate fees K 34.

နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ်
ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှု

တရားသူကြီးချုပ် ဒေါက်တာမောင်မောင် ရွှေတွင်

ကိုတင်လှ ပါ ၃ (ပြင်ဆင်ရန် လျှောက်ထားသူ)

နှင့်

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားခံရသူ)*

† ၁၉၆၅
ဇန်နဝါရီလ
၂၁ ရက်။

ရာဇသတ်ကြီးပုဂံမ ၄၀၉/၁၀၉/၄၁၁ အရ၊ စွဲဆိုထားသည့်အမှုတွဲကို ပယ်ဖျက်ပေးရန်၊ ပယ်ဖျက်ပေးသင့် မပေးသင့် စဉ်းစားရန် အကြောင်းအချက်များ။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ ကြံ့အခြေအနေမျိုး၌ အမှုကိုပယ်ဖျက်ပေးနိုင်ရန်ဆိုလျှင် အမှုတို့ပေါ်တွင် မှတ်တမ်းတင်ပြီးသော တရားလိုပြ သက်သေ ခံချက်အားလုံးကို ယုံကြည်စေပြီး၊ မည်သည့်ပြစ်မှုမျှ မမြောက်ကြောင်း ထင်ရှားရသည်။ တိုင်ချက်နှင့် တရားလိုသက်သေခံချက်တို့အားလုံး ပေါင်းစပ် ကြည့်ပြီးလျှင်၊ မည်သည့်ပြစ်မှုကိုမျှ စွပ်စွဲခံရသူက ကျူးလွန်ခဲ့သည်မဟုတ်ကြောင်း ထင်ရှားလျှင်၊ အမှုကိုပယ်ဖျက်ပေးနိုင်သည်။ သို့ရာတွင် ပြစ်မှုမြောက်စေနိုင်သော အကြောင်းအချက်များရှိနေလျှင် မူကား ထိုသို့ပယ်ဖျက်ပေးခြင်း ပြုလေ့မရှိ၊ စွပ်စွဲခံရသူတွင် စွဲချက်တင်ရန်သင့်မသင့် လျှောက်လဲ ထုချေခွင့်၊ အကယ်၍ စွဲချက်တင်လျှင်လည်း တင်ပြလိုသော သက်သေ များကို တင်ပြပြီး အမှုကို ပိတ်သောအခါ၌ အပြစ်မရှိကြောင်း လျှောက်လဲရန် အခွင့်အရေးများရှိသေးသည်။ ဤကဲ့သို့သော ပြင်ဆင်မှုကြားနာရာ၌ ဤရုံးသည် မူလရုံးကဲ့သို့ တရားခံတွင် အပြစ်ရှိမရှိကို နက်နဲစွာသုံးသပ်၍ ဆုံးဖြတ်ရသည်မဟုတ်ချေ။ အမှုကို ဆက်လက်စစ်ဆေးရန် အထောက်အထားရှိမရှိ၊ ပြစ်မှုမြောက် စေမည့်အချက်များရှိမရှိဆိုသည့် အချက်တို့ကိုသာ စစ်ဆေးကြည့်ရှုရသည်။

ပြင်ဆင်ရန် လျှောက်ထားသူအတွက်။ ။ ဦးတင်မောင်။

ပြင်ဆင်ရန် လျှောက်ထားခံရသူအတွက် (အစိုးရရွှေနေကြီး)။ ။ ဦးခင်စိန်။ ။

တရားသူကြီးချုပ် ဒေါက်တာ မောင်မောင်။ ။ ကြံ့ပြင်ဆင်မှု ၃ မှုတွင် အလားတူ ပြဿနာအကျိုးငှာသဖြင့် ၂ ဘက်ပညာရှိ ရွှေနေကြီးများက၊ အတူပူးပေါင်းကြားနာ ပါရန်နှင့်၊ အမိန့်တရပ်ဘည်း ချမှတ်ပေးရန် လျှောက်ထားကြသည်။

* ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၂၃၄ (ခ)၊ ၂၃၅ (ခ)၊ ၁၈၇ (ခ)။
† ရန်ကုန်မြို့၊ ၁ ရာဘက်ရာဇဝတ်တရားသူကြီးရုံး။ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၄၃၄/၄၃၅/၄၃၄/၆၄ တွင် ချမှတ်သော ရာဇသတ်ပုဂံမ ၄၀၉/၁၀၉/၄၁၁ အရ စွဲဆိုထားသည့်အမှုတွဲကို ပယ်ဖျက်ပေးရန်၊ ရာဇသတ်ပုဂံမ ၄၃၉ အရ တင်သွင်းသော ပြင်ဆင်မှုလျှောက်လွှာအယူခံမှု။

၁၉၆၅
ကိုတင်လှ
ပါ ၃
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

လျှောက်ထားသူများအပေါ်တွင်၊ ရန်ကုန်မြို့ လျှပ်စစ်ဓါတ်အားပေးရေးအဖွဲ့ပိုင်
ကြေးနန်းကြီးများကို ယုံကြည်အပ်နှံထားရာတွင် ဖောက်ဖျက်ကျူးလွန်ခြင်း၊ ထိုသို့
ကျူးလွန်ခြင်းကို ပါဝင် အားပေးကြခြင်း၊ ခိုးရာပါပစ္စည်းကို မရိုးဖြောင့်သောသဘော
လက်ခံခြင်း စသည်ဖြင့် ရာဇသတ် ပုဒ်မ ၄၀၉/၁၀၉/၄၁၁ တို့အရ၊ ရန်ကုန်မြို့၊
ရာဘက် ရာဇဝတ်တရားသူကြီးရုံးတွင် စွဲဆိုထားသည်။ အမှုများမှာ အတန်
ကြာမြင့်ခဲ့ပြီဖြစ်သော်လည်း မပြီးပြတ်သေး။ တရားလိုပြ သက်သေ အချို့ကို
စစ်ဆေးပြီးစီးသော်လည်း၊ အချို့သောတရားလိုပြ သက်သေတို့မှာမူကား၊ ရုံးခိုင်းတွင်
မလာ။ ဘယ်ရောက်နေသည်မသိ။ ထို့ကြောင့် အမှုများ ဆက်လက်ကြန့်ကြာနေ
ရာတွင်၊ တရားခံအချို့မှာ အချုပ်နှင့် နေရ၍၊ ဆင်းရဲဒုက္ခရောက်နေရကြ
သည်ဟု ၎င်းတို့၏ပညာရှိ ရှေ့နေကြီး ဦးတင်မောင်က တင်ပြသည်။ ၎င်းတို့မှာ
ရာထူးမှသူထားခြင်းလည်း ခံနေရသဖြင့် ၎င်းတို့၏မိသားစုများမှာ မလောက်မငန့်
အကြပ်အတည်းတွေ့နေရပါသည်ဟူ၍လည်း တင်ပြသည်။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ၊ အမှုတို့
ပေါ်တွင် ဖောက်ရှိပြီးသော တရားလိုပြသက်သေခံချက်တို့အရ၊ တရားခံများအပေါ်
တွင်၊ စွဲချက်ဖွင့်နိုင်လောက်အောင်၊ အထောက်အထား မရှိပါသဖြင့် အမှုများကို
ဤရုံးက ပယ်ဖျက်ပေးပါရန်၊ ပြင်ဆင်မှုဖွင့်လှစ်ခြင်းဖြစ်ပါသည်ဟု ရှေ့နေကြီးက ထင်ပြ
သည်။

ဤအခြေအနေမျိုး၌၊ အမှုကိုပယ်ဖျက်ပေးနိုင်ရန်ဆိုလျှင် အမှုတို့ပေါ်တွင် မှတ်
တမ်းတင်ပြီးသော တရားလိုပြသက်သေခံချက် အားလုံးကို ယုံကြည်စေဦး။ မည်သည့်
ပြစ်မှုမျှမမြောက်ကြောင်း ထင်ရှားရသည်။ တိုင်ချက်နှင့် တရားလိုသက်သေခံချက်တို့
အားလုံးပေါင်းစပ် ကြည့်ပြီးလျှင်၊ မည်သည့်ပြစ်မှုကိုမျှ စွပ်စွဲခံရသူက ကျူးလွန်ခဲ့
သည်မဟုတ်ကြောင်း ထင်ရှားလျှင်၊ အမှုကို ပယ်ဖျက်ပေးနိုင်သည်။ သို့ရာတွင် ပြစ်မှု
မြောက်စေနိုင်သော အကြောင်းအချက်များရှိနေလျှင်မူကား၊ ထိုသို့ပယ်ဖျက်ပေးခြင်း
ပြုလေ့မရှိ။ စွပ်စွဲခံရသူတွင် စွဲချက်တင်ရန် သင့်မသင့် လျှောက်လဲထုချေခွင့်၊ အကယ်၍
စွဲချက်တင်လျှင်လည်း၊ တင်ပြလိုသော သက်သေများကို တင်ပြပြီး၊ အမှုကိုပိတ်
သောအခါ၌၊ အပြစ်မရှိကြောင်း လျှောက်လဲရန် အခွင့်အရေးများရှိသေးသည်။
ဤကဲ့သို့သော ပြင်ဆင်မှုကို ကြားနာရာ၌၊ ဤရုံးသည်၊ မူလရုံးကဲ့သို့ တရားခံတွင်
အပြစ်ရှိမရှိကို နက်နဲစွာ သုံးသပ်၍ ဆုံးဖြတ်ရသည်မဟုတ်ချေ။ အမှုကို ဆက်လက်
စစ်ဆေးရန် အထောက်အထား ရှိမရှိ၊ ပြစ်မှုမြောက်စေမည့် အချက်များ ရှိမရှိ
ဆိုသည့် အချက်တို့ကိုသာ စစ်ဆေးကြည့်ရှုရသည်။

အမှုများကို ကြည့်ရှုရာ၊ အစိုးရပိုင် ကြေးနန်းကြီးခွေများကို လူတဦးထံမှရ
သည်။ ထိုသူက လျှပ်စစ်ဓါတ်အားပေးရေးအဖွဲ့တွင် စာရေးအဖြစ် အမှုထမ်းသော

မောင်တင်လှထံမှ ထိုကြေးနန်းကြီးခွေများကို ဝယ်ယူခဲ့သည်ဟု စွပ်စွဲချက်ရှိသည်။ အလားတူပင်၊ မူလရုံးတွင် စွဲဆိုခြင်းခံနေရသော အခြားတရားခံများသည် အမှုနှင့် ပတ်သက်နေသည်ဟူ၍ အထောက်အထားများ အသင့်အတင့်ရှိသည်။ ထိုအထောက်အထားများ ခိုင်လုံသည်၊ မခိုင်လုံသည်ကို အမှုများကို စစ်ဆေးသော မူလရုံးက စဉ်းစားဆုံးဖြတ်ရန်ဖြစ်သည်။

၁၉၆၅
 ကိုတင်လှ
 ၁၊ ၃
 နှင့်
 ပြည်ထောင်စု
 မြန်မာနိုင်ငံ။

အချို့သော တရားခံများကို အာမခံပေးထားပြီးဖြစ်သည်ကို တွေ့ရသည်။ အချို့ကိုမူကား အာမခံမပေး။ အချုပ်နှင့် ထားရှိသည်ကို တွေ့ရှိရသည်။ အမှုများမှာ များစွာကြာမြင့်လှပြီဖြစ်သဖြင့် ဆောလျင်စွာ အပြီးသတ် စစ်ဆေးဆုံးဖြတ်ရန် ညွှန်ကြားလိုက်သည်။ အချက်အလက်နှင့် အခြေအနေအရင်း၊ ဤရုံးက အာမခံပေးခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ ထုတ်ပြန်ထားသော ညွှန်ကြားချက်များအရင်း၊ အာမခံမပေးဘဲအချုပ်နှင့် ထားရှိသူများကို အာမခံ ပေးရန် သင့်မသင့်၊ ၎င်းတို့က လျှောက်ထားကြလျှင် သေချာစွာ စဉ်းစားဆုံးဖြတ်ပေးသင့်သည်ဟူ၍လည်း မှတ်ချက်ပြုလိုသည်။

အမှုတို့များပေါ်တွင် အထောက်အထား လုံးဝမရှိဟူ၍ မဆိုနိုင်သဖြင့် အမှုများကို ပယ်ဖျက်ပေးရန် လျှောက်ထားသည့် ဤပြင်ဆင်မှု လျှောက်လွှာများကို ပယ်လိုက်သည်။

နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ်

ရာဇဝတ်အယူခံမှု

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေ ရွှေတွင်

†၁၉၆၆

ငမဲ (ခေါ်) ကာဆော ပါ ၃ (အယူခံတရားလို)

နှင့်

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (အယူခံတရားခံ)*

ဖေဖော်ဝါရီလ
၄ ရက်။

ရာဇသတ်ကြီး မုဒ်မ ၃၉၅—ပြစ်မှုကျူးလွန်ရန် ကြံသားသူများနှင့် မကျူးလွန်မီ မိတ်ဆွေအဖြစ်
•ကားပြောမိခြင်း—ထင်ကြေးဖြင့် အပြစ်ပေးနိုင် မပေးနိုင်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ပြစ်မှုကျူးလွန်ခြင်းမပြုမီ မိတ်ဆွေအပေါင်းအသင်းအဖြစ် လက်ခံစကား
ပြောမိခဲ့ခြင်း၊ ထိုသူသည် ၎င်း၏မိတ်ဆွေများ ပြစ်မှုကျူးလွန်ရာတွင် ကြံရာပါဖြစ်သည်ဟုယူဆသျှင်၊
မည်သူမဆို မသိ၏အပေါင်းအသင်းများအား စိတ်ချလက်ချ ဆက်ဆံခဲ့လိမ့်မည် မဟုတ်တော့ပေ။
အပေါင်းအသင်းနှင့် မတွေ့အောင် လူသူမနီးသည့်နေရာကိုရှာပြီး နေရမလျှီဖြစ်နေ၏။ သို့ဖြစ်၍
အယူခံတရားလိုအား ထင်ကြေးဖြင့် အပြစ်ပေးနိုင်။

အယူခံတရားလိုအတွက်။ ။

အယူခံတရားခံအတွက်။ ။အစိုးရနေကြီး ဦးနှစ်။

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေ။ ။အယူခံတရားလိုများဖြစ်ကြသည့် ကာဆော အဒူ
ကချင်နှင့် အရောင်တို့အား၊ကော့ကရိတ်မြို့၊မြို့မရာဇဝတ်တရားသူကြီးရုံး၏ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊
ရာဇဝတ်ကြီးမှု အမှတ် ၁၅ တွင် ကာလာများ၊ မောင်ပုတို့နှင့်အတူ ရာဇသတ်ပုဂံမ
၃၉၅ အရ၊ တရားစွဲဆိုခဲ့ရာ၊ ကာဆောနှင့် အဒူကချင်တို့အား အလုပ်ကြမ်းနှင့် ထောင်
ဒဏ် ငါးနှစ်စီ၊ အရောင်အား အလုပ်ကြမ်းနှင့် ထောင်ဒဏ်သုံးလမျှမှတ်လိုက်သဖြင့်၊
၎င်းတို့က မကျေနပ်၍ အယူခံဝင်သော အမှုဖြစ်လေသည်။

အမှုဖြစ်ပွားပုံ အကြောင်းအရာ အကျဉ်းချုပ်မှာ လွန်ခဲ့သည့် ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊
ဒီဇင်ဘာလ ၂ ရက်နေ့ နံနက် ၂ နာရီခွဲခန့် အချိန်တွင် ရောင်စုံသောင်းကျန်းသူ
၃၀ ခန့်သည် ကော်သူးလေပြည်နယ် ကော့ကရိတ်မြို့သို့ ဝင်ရောက်၍ မြို့နီစီပါယ်ဈေး

* ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်အယူခံမှုအမှတ် ၂၀၇၊ ၂၀၈၊ ၂၀၉။

† ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၁၅ တွင် ချမှတ်သော ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ မေလ ၅ ရက်နေ့စွဲပါ၊
ကော့ကရိတ်မြို့၊ မြို့မရာဇဝတ်တရားသူကြီး၏အမိန့်ကို အယူခံမှု။

ညစောင့် ဦးစိန်လှ (လိုပြ-၁) အား ဘမ်းဆီးလိုက်ပြီးနောက် ဈေးအတွင်းရှိပြည်သူ ဆိုင်အမှတ် ၆၇၆၆ ကို ဖောက်ထွင်းကာ ဆိုင်တွင်းရှိ အထည်အလိပ် ပစ္စည်းမျိုးစုံ စုပေါင်းတန်ဖိုး ၁၆၆၃၁ကျပ်၊ ၄၈ ပြားတို့ကို လုယူပြီး ထွက်သွားကြလေသည်။ ၎င်းတို့သည် ဈေးစောင့်ဦးစိန်လှအား မြို့မှအထွက်တွင် ခေါ်သွားသော်လည်း၊ လမ်း၌ ၎င်းတို့ အလစ်တွင် ဦးစိန်လှထွက်ပြေးသဖြင့် လွှတ်မြောက်ခဲ့လေသည်။ ဦးစိန်လှသည် အခြားဈေးစောင့်တဦးဖြစ်သူ ဦးကာဆင် (လိုပြ-၂) အားနှိုးကာ၊ သူကြီး ဦးရာဟင် (လိုပြ-၃) အား အကျိုးအကြောင်းကို ပြောပြပြီး၊ ကော့ကရိတ်ရဲစခန်းတွင် တိုင်ချက် ပေးခဲ့လေသည်။ ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များသည် အမှုကို လိုက်လံစုံစမ်းပြီးနောက် သတင်းအရ၊ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၇ ရက်နေ့တွင် ကာလာများ၊ မောင်ပွ၊ ကာဆောနှင့် အဓကရင်တို့အား၎င်း၊ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၄ ရက်နေ့တွင် အရောင်အား၎င်း၊ ဘမ်းဆီးလိုက်သည်။ ၎င်းတို့၏ ထွက်ဆိုချက်အရ၊ ကာလာများ၊ မောင်ပွ၊ ကာဆော နှင့် အဓကရင်တို့ အိမ်အသီးသီးမှ လုယက်တိုက်ခိုက်သွားသော အထည်ပစ္စည်းအချို့ကို သိမ်းဆီးရမိလေသည်။ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၈ ရက်နေ့တွင် မောင်ပွ၊ ကာဆော နှင့် အဓကရင်တို့သည် ကော့ကရိတ်မြို့၊ ဒုတိယ ရာဇဝတ်ဘုရားသူကြီးရွှေတွင် အသီး သီးမြှောင်ချက်ပေးခဲ့လေသည်။ ၎င်းတို့၏ မြှောင်ချက်များအရ ဆိုလျှင် ၎င်းတို့သည် ကရင် သူပုန်များနှင့် ပူးပေါင်းပြီး ပြည်သူ့ဆိုင်ကို ဖောက်ကာ အထည်အလိပ်ပစ္စည်း များကို ယူခဲ့ကြောင်း၊ ကရင်သူပုန်များက ၎င်းတို့အား ဝေစုအဖြစ် အထည်အလိပ် များကို ပေးခဲ့ကြောင်း ထင်ရှားလေသည်။

၁၉၆၆
 ၁၆ (ခေါ်)
 ကာဆော
 ပါ ၃
 နှင့်
 ပြည်ထောင်စု
 ပြန်မာနိုင်ငံ။

အထက်ပါ သက်သေ အထောက်အထားအရ၊ ကာလာများ၊ မောင်ပွ၊ ကာဆော၊ အဓကရင်နှင့် အရောင်တို့ ငါးဦးအပေါ် ရာဇသတ် ပုဒ်မ ၃၉၅ အရ၊ ရုံးတင် တရား စွဲဆိုရာ၊ အရောင်က အပြစ်မရှိကြောင်း ထုချေပြီး ကျန်တရားခံများက အပြစ်ရှိကြောင်း ဝန်ခံကြလေသည်။ ပညာရှိ အောက်ခံ တရားသူကြီးသည် ကာလာများနှင့် မောင်ပွတို့အား အလုပ်ကြမ်းဖြင့် ထောင်ဒဏ် ၇ နှစ်စီ၊ ကာဆောနှင့် အဓကရင်တို့အား အလုပ်ကြမ်းနှင့် ထောင်ဒဏ် ၅ နှစ်စီ၊ အရောင်အား ထောင်ဒဏ် ၃ လချခဲ့လေသည်။ ကာလာများနှင့် မောင်ပွတို့က ၎င်းတို့အပေါ် ချမှတ်ခဲ့သော စီရင်ချက်နှင့် အပြစ်ဒဏ်တို့ကို အယူခံမဝင်ကြပေ။ ကျန်တရားခံများကသာ အယူခံဝင်ကြခြင်းဖြစ်လေသည်။

အယူခံ တရားလို ကာဆောနှင့် အဓကရင်တို့သည် အောက်ရုံးတွင် အပြစ်ရှိကြောင်း ဝန်ခံခဲ့ကြသဖြင့် ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၄၁၂ အရ၊ အပြစ်ဒဏ်နှင့် ပတ်သက်သည့် ကိစ္စမှအပ၊ အယူခံမဝင်နိုင်ပေ။ အဓကရင်သည် အောက်ရုံးတွင် အပြစ်ရှိကြောင်း ဝန်ခံပြီးနောက်၊ သူပုန်များကို ကြောက်ရွံ့၍ ပြည်သူ့ဆိုင်ဖောက်ရာသို့ လိုက်ရကြောင်းအစစ်ခံခဲ့၏။ သို့ရာတွင် ၎င်း၏မြှောင်ချက်၌ ကြောက်ရွံ့လိုက်ရကြောင်း

၁၉၆၆
 ၁၆ (ခေါ်)
 ကာဆော
 ပါ ၃
 နှင့်
 ပြည်ထောင်စု
 မြန်မာနိုင်ငံ။

ဖော်ပြထားခြင်း မရှိသဖြင့် ထိုထုချေချက်မှာ နောက်မှ အကြံရပြီး တင်ပြသည့် ထုချေချက်ဖြစ်ဟန်လက္ခဏာရှိလေသည်။ ၎င်းတို့နှစ်ဦးအပေါ် ချမှတ်ခဲ့သော အပြစ်ဒဏ်မှာလည်း သောင်းကျန်းသူများနှင့် ပူးပေါင်းကာ ပြည်သူ့ပစ္စည်းကို ဆုံးရှုံးနှိမ်နင်းအောင် ပြုလုပ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်၍ ကြီးလေးသည်ဟု မဆိုနိုင်ပေ။

အယူခံတရားလိုအရောင်းက ၎င်းသည် ပြည်သူ့ဆိုင်ဖောက်ရာတွင် မပါခဲ့ရကြောင်း ပြည်သူ့ဆိုင်ကို ဖောက်ခွာ ညက ရန်ကုတ်ရွာတွင် ရှိနေကြောင်း အောက်ရုံး၌ ထုချေခဲ့သော်လည်း၊ ပညာရှိအောက်ရုံး တရားသူကြီးက ၎င်းသည် အခင်းမဖြစ်မီ တညက တရားခံ မောင်ပွနှင့်အတူ ကော့ကရိတ်ကြာအင်းကုန်းတွင် တွေ့ရသည်ဆိုသော မောင်မြမောင် (လူဖြူ)၏ ထွက်ဆိုချက်အရ၎င်း၊ ကာဆော၏ဖြောင့်ချက်တွင် တရားခံ မောင်ပွ၊ ကာလာများနှင့် အဒ္ဓကရင်တို့သည် ကရင်သူပုန်များနှင့် သွားရောက်ဆက်သွယ်ရာတွင် ရန်ကုတ်ရွာရှိ အရောင်အိမ်သို့ ဝင်သေးသည်ဟု ဖော်ပြချက်အရ၎င်း၊ ပြည်သူ့ဆိုင်ဖောက်သည့် အမှု၌ လုံးလုံးမပါဟုပြောရန် ခဲယဉ်းသည်ဟု ဆိုကာ အပြစ်ပေးခဲ့ခြင်းဖြစ်လေသည်။

မောင်မြမောင်၏ ထွက်ဆိုချက်ကိုကြည့်လျှင် ငပွနှင့် ပါသူမှာ တရားခံ အရောင်းက ထင်ကြောင်း၊ မှောင်ပြီဖြစ်၍ သေသေချာချာမတွေ့ရကြောင်း ဖော်ပြထားသော ကြောင့် အရောင်းက အခြားတရားခံ ငပွနှင့်အတူ အခင်းမဖြစ်မီတညက အတူတွေ့ရသည်ဆိုခြင်းမှာ ထင်ရှားသည်ဟု မဆိုနိုင်။ အကယ်၍ အရောင်းကသည် ငပွနှင့် ထိုညက အတူသွားသည်ဟုဆိုနိုင်စေကာမူ၊ ထိုအချက်တခုတည်းဖြင့် အရောင်းကသည် နောက်နေ့ညဆိုင်ဖောက်ရာတွင် ကာယကံမြောက်သော်၎င်း၊ အားပေး အားမြှောက်အဖြစ်၎င်း ပါဝင်ခဲ့သည်ဟု မဆိုနိုင်ပေ။ ကာဆော၏ ဖြောင့်ချက်တွင် ၎င်းနှင့် အခြားတရားခံတို့အတူ အရောင်အိမ်သို့ ကရင်သူပုန်များထံအသွားတွင် ဝင်ခဲ့ကြောင်းဖော်ပြထားသည်မှာ မှန်၏။ မည်သည့်အတွက် ဝင်သည်ဟု ရှင်းရှင်းလင်းလင်းဖော်ပြထားခြင်းမရှိ၊ ပြစ်မှုကျူးလွန်ရန် ကြံစည်ထားသူများအား ပြစ်မှုကျူးလွန်ခြင်းမပြုမီ၊ မိတ်ဆွေအပေါင်းအသင်းအဖြစ် လက်ခံစကားပြောမိရုံဖြင့် ထိုသူသည် ၎င်း၏ မိတ်ဆွေများ ပြစ်မှုကျူးလွန်ရာတွင် ကြံရာပါဖြစ်သည်ဟု ယူဆရလျှင် မည်သူမဆို မိမိ၏ အပေါင်းအသင်းများအား စိတ်ချလက်ချ ဆက်ဆံဝံ့လိမ့်မည် မဟုတ်တော့ပေ။ အပေါင်းအသင်းနှင့် မတွေ့အောင် လူသူမနီးသည့် နေရာကိုရှာပြီး နေရမလိုဖြစ်နေ၏။ အယူခံတရားလို အရောင်းကသည် ပြည်သူ့ဆိုင်ဖောက်သည့်ကိစ္စ၌ တနည်းနည်းနှင့် ပါသည်ဟု အထင်ရှိပြီး ၎င်းအပေါ် အပြစ်ပေးခဲ့ခြင်းဖြစ်ရာ၊ ပညာရှိ အောက်ရုံး တရားသူကြီးသည် ဆိုရှယ်လစ် တရားစီရင်ရေးတွင် လုပ်သားပြည်သူတိုင်းအား ထင်ကြေးဖြင့် အပြစ်မပေးနိုင်။ ပြစ်မှုကျူးလွန်ကြောင်း သက်သေ အထောက်အထား ထင်ရှားမှသာ

အပြစ်ပေးနိုင်သည်ဆိုသော အဓိက အချက်ကို သတိမမီဟန် မတူပေ။ ပညာရှိ အစိုးရ ရွေးနေကြီး ဦးနှစ်ကလည်း ငရောင်အပေါ် အပြစ်ပေးရန် သက်သေ အထောက် အထားမရှိကြောင်း ဝန်ခံရလေသည်။

၁၉၆၆
—
ငမဲ(ခေါ်)
ကာဆော
ပါ ၃
နှင့်
ပြည်ထောင်၊
မြန်မာနိုင်ငံ

အထက်ပါ အကြောင်းများကြောင့် အယူခံတရားလို ငရောင်အပေါ် ရာဇသတ် ပုဒ်မ ၃၉၅ အရ၊ အပြစ်ပေးခဲ့သော အောက်ရုံးအမိန့်မှာ မှားယွင်းကြောင်းပေါ်လွင် နေ၏။ သို့ဖြစ်ရာ ၎င်းအား ဤအမှုနှင့်ပတ်သက်၍ အောက်ရုံးစီရင်ချက်နှင့် အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်ပြီး တရားသေလွှတ်ရန် အမိန့်ချမှတ်လိုက်သည်။ ၎င်းအပေါ် ချမှတ်ခဲ့သော အပြစ်ဒဏ်မှာ ယခုအခါကုန်ဆုံးပြီးဖြစ်၍ လွတ်ငြိမ်းထုတ်ပေးရန် မလိုတော့ပေ။

အယူခံ တရားလို ကာဆောနှင့် အဒ္ဓကရင်တို့၏ အယူခံလွှာနှင့်ပတ်သက်၍မူ၊ အထက်တူင် ပေါ်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း အောက်ရုံးစီရင်ချက်နှင့် အပြစ်ဒဏ်တို့ကို ဝင် ရောက်စွက်ဖက်ရန် အကြောင်းမရှိသဖြင့် ပယ်လိုက်သည်။

နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ် ရာဇဝတ် အယူခံမှု

တရားသူကြီး ဦးထွန်းတင် ရွှေတွင်

စောမေး(လ်) ပေါ့ ပါ ၃ (အယူခံတရားလိုများ)

နှင့်

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (အယူခံတရားခံ)*

† ၁၉၆၆
ဖေဖော်ဝါရီလ
၁၈ ရက်။

သက်သေခံ ဥပဒေပုဒ်မ ၁၈၊ ၂၁—သေတမ်းစစ်ချက်နှင့် တိုင်တန်းချက်တို့ သက်သေခံဝင်မဝင်—
ဖြောင့်ချက်ကဲ့သို့ စဉ်းစားရခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။အယူခံတရားလို (၁) ၏ သေတမ်းစစ်ချက် သက်သေခံအမှတ် (၁) နှင့် ၎င်းတိုင်တန်းခဲ့သည့် ထွက်ချက်သက်သေခံအမှတ် (က) တို့မှာ သက်သေခံဥပဒေပုဒ်မ ၁၈ နှင့် ၂၁ အရ သက်သေခံဝင်၍ လက်ခံစဉ်းစားနိုင်သည်။ သို့စဉ်းစားရာ၌ ယခုကဲ့သို့ ဝန်ခံချက်မျိုးကိုလည်း အလားတူဖြောင့်ချက်ကဲ့သို့ပင် စဉ်းစားရမည်။ ဖြောင့်ချက်များနှင့် ပတ်သက်၍ ဖြောင့်ချက်ပါ စကားများကို စဉ်းစားရာ၌ မိမိအလိုရှိသည့် အပိုင်းကိုသာ အသားပေး စဉ်းစားခွင့်မရှိ၊ ဖြောင့်ချက် တခုလုံးပါ စကားများကိုလုံး၌ စဉ်းစားရမည်။

ဘိ၊ တိုင်းတပ် (၆) နှင့် အများ၊ အေ၊ အိုင်၊ အာ(ရ်)၊ ၁၉၄၁ ခု၊ မေရပ်၊ စာ ၇၂၀-၇၂၂။

မောင်ဘကြိုင်နှင့် နိုင်ငံတော်၊ အေ၊ အိုင်၊ အာ (ရ်)၊ ၁၉၃၆ ခု၊ ရန်ကုန်၊ စာ ၁၃၁ တို့ကို ရည်ညွှန်းသည်။

အယူခံတရားလိုများအတွက်။ ။ဒေါက်တာ ဘမော်။

အယူခံတရားခံအတွက်။ ။အစိုးရရွှေနေကြီး ဦးထွန်းညို။

တရားသူကြီး ဦးထွန်းတင်။ ။ယခုအမှုမှ အယူခံတရားလိုများမှာ တောင်ငူမြို့ အထူး (စက်ရှင်) တရားသူကြီးရုံး ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၅ တွင်၊ ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၃၀၂/၃၄ အရ၊ တရားစွဲခံရရာ၊ ပဌမတရားခံ စောမေး(လ်) ပေါ့ကို ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၃၀၂(၂)အရင်း၊ ကျန်တရားခံနှစ်ဦးအား ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၃၀၂ (၂)/၁၀၉ အရင်း၊ ပြစ်မှုကျူးလွန်ကြောင်း တွေ့ရှိရသည် ဆို၍

* ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်အယူခံမှုအမှတ် ၁၄။

† ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၅ တွင်၊ ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၃ ရက်နေ့စွဲပါ၊ တောင်ငူမြို့ အထူး (စက်ရှင်) တရားသူကြီး၏ အမိန့်ကို အယူခံမှု။

စောမေး(လ်)ပေါ်အား ထောင်ဒဏ် တသက်တကျွန်းနှင့် ကျန်တရားခံများအား၊ ထောင်ဒဏ် ၁၀ နှစ်စီကျခံစေရမည်ဟု ပြစ်ဒဏ်စီရင်လိုက်သည်။ ထို့အတွက် ယခုအယူခံ မှုကို တင်သွင်းခြင်းဖြစ်သည်။

၁၉၆၆
စောမေး(လ်)
ပေါ် ပါ ၃
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
ပြန်မာနိုင်ငံ။

အမှုအကြောင်းအရာ လိုရင်းကို ပြဆိုရမူ၊ တောင်ငူမြို့၊ ဘောလုံးကွင်းတွင်၊ ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ လွတ်လပ်ရေး အောင်ပွဲ ကျင်းပနေစဉ်၊ ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ ဇန္နဝါရီလ ၆ ရက်နေ့ည ၆ နာရီ အချိန်က သေသူဆန်နီသည် မောင်စိုးညွန့်၊ (လိပြ-၁) မောင် ဝင်းစိန် (လိပြ-၂) တို့နှင့် လက်ဝှေ့ ပွဲကြည့်ရန် သွားရောက်သောအခါ သာယာကုန်းမှ နော်ဂျက်ဘီ (လိပြ-၅) အမျိုးသမီးနှင့် ၎င်း၏ အိမ်သားငါးဦးတို့ကို တွေ့ဆုံကြသဖြင့် ၎င်းတို့နှင့်အတူ လက်ဝှေ့ ပွဲကို သွားရောက်ကြည့်ကြသည်ဆိုသည်။ အယူခံတရားလို များကလည်း ၎င်းညက လက်ဝှေ့ ပွဲကို ကြည့်ကြကြောင်းနှင့် အယူခံတရားလို၊ စောမေး(လ်) ပေါ်တွင် ဓါးမြှောင် တချောင်း ပါလာသည်ကို တွေ့လိုက်ရကြောင်း။ အတူကြည့်သူ ကိုမြင့်ဆွေ (လိပြ-၅) နှင့် မောင်ဖုန်းမောင်တို့က ထွက်ဆိုကြသည်။

လက်ဝှေ့ ပွဲမှာ ည ၉ နာရီခွဲအချိန်ခန့်တွင် ပြီးသွားသဖြင့် ဆန်နီတို့လူစုထွက်လာ ပြီး၊ ပွဲခင်းရှိ လဘက်ရည်ဆိုင်တဆိုင်သို့ ဝင်ရောက်ရာ၊ ထိုဆိုင်တွင် အယူခံတရားလို စောမေး(လ်)ပေါ်နှင့် တွေ့ဆုံပြီး၊ စောမေး(လ်)ပေါ်ကပင် လဘက်ရည်တိုက်လိုက် သည်ဆိုသည်။ ည ၁၀ နာရီ အချိန်ခန့်တွင် နော်ဂျက်ဘီတို့ လူစုအား ၎င်းတို့နေသည့် သာယာကုန်းသို့ ဆန်နီနှင့် သူ၏သူငယ်ချင်းများက လိုက်ပို့ရာ၊ လမ်းတွင် အောင် မောင်း (လိပြ-၃)၊ ကစိဒီ (လိပြ-၄)၊ မောင်မောင်တို့နှင့် တွေ့သဖြင့် ထိုသူများပါ အတူ လိုက်သွားကြသည်ဆိုသည်။ ထိုသို့လိုက်ပို့ရာတွင် ဆန်နီတို့လူစု သာယာကုန်း ဘက်သို့ တံတားကို ဖြတ်ကျော်နေစဉ် အယူခံတရားလို စောမေး(လ်)ပေါ်သည် မောင်တင်ပုအား စက်ဘီးဘားတန်းပေါ်တွင်တင်၍ ၎င်းတို့သွားသည့် ဘက်သို့ပင် နှင်းသွားကြောင်းနှင့် များမကြာမီ အယူခံတရားလို၊ မောင်သိန်းအောင်နှင့် မင်းနိုင် တို့ကလည်း၊ သုံးဘီးစက်ဘီးကို စီးနှင်း၍ နောက်မှ လိုက်သွားကြသည်ကို တွေ့ရာ၊ သိန်းအောင်၏ နဖူးတွင် အဝတ်ဖြူတခုပတ်ထားသည်ကို တွေ့လိုက်ရကြောင်း ထွက် ဆိုသည်။ နော်ဂျက်ဘီတို့ အိမ်ရှိရာ သာယာကုန်းလမ်းကြားတွင်မူ မီးတိုင်များ မရှိ၍ မှောင်နေသည်ဆိုသည်။ ဆန်နီတို့လူစုသည် နော်ဂျက်ဘီအား အိမ်အရောက် ပို့ပြီး ပြန်လှည့်လာရာ လမ်းကြားတဝက်ခန့် ရောက်သောအခါ ၎င်းတို့နှင့် မျက်နှာချင်း ဆိုင်မှ လူတစုနှင့် ဆုံမိရာ၊ ထိုလူစုထဲမှ တယောက်က ဘယ်သူတွေလဲဟုမေးသည်တွင် မောင်စိုးညွန့်က ပါလာသည့် လက်နှိပ်ခါတ်မီးကလေးနှင့် ထိုးကြည့်လိုက်ရာ၊ အလင်း ရောင်ဖြင့် အယူခံတရားလို စောမေး(လ်)ပေါ်ကို မြင်လိုက်ရသည်ဆိုသည်။ ထိုအခါ ဆန်နီက အချင်းချင်းတွေပါကွာဟု ပြန်ပြောသည်တွင် ထိုလူစုထဲမှ လူတယောက်က

၁၉၆၆

စောမေး(လ်)
ဖေါ့ ပါ ၃
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

“ဒီလိုဆို ကိုယ့်လမ်းကိုယ်သွား” ဟုပြောပြီး၊ ဆက်လက်ထွက်သွားကြသည်ဆိုသည်။ သာယာကုန်းနှင့် သံတောင်လမ်းဆုံရောက်သောအခါ၊ ကပ်တိက မီးတိုင်အောက်တွင် ထောင်ထားခဲ့သော ၎င်း၏စက်ဘီးကို သွားယူနေသဖြင့်၊ ကျန်လူများက စောင့်နေစဉ်၊ သာယာကုန်းလမ်းကြားထဲမှ လူလေးယောက်ခန့်တို့သည်၊ တယောက်၏လက်တွင် ဒုတ် တချောင်းကိုကိုင်၍ ထွက်လာပြီး ၎င်းတို့အားဆဲဆို၍ စတင်ရိုက်နှက်သည်တိုင်၊ မောင်စိုးညွန့်၊ မောင်ဝင်းစိန်၊ အောင်မောင်းတို့ ထွက်ပြေးကြကြောင်းနှင့် များမကြာမီ ဆန်နီက ၎င်းအား ခါးနှင့်ထိုးသွားပြီဟုအော်ပြီး ပြေးလာသဖြင့် မောင်စိုးညွန့်နှင့် အောင်မောင်းတို့က ဆန်နီအား ပြန်တွဲသည်ဆိုသည်။ ထိုစဉ်နောက်မှ လူများလိုက်လာသဖြင့်၊ ဆန်နီက မိမိမှာ မပြေးနိုင်တော့သောကြောင့်၊ အောင်မောင်း အားလွှတ်အောင်ပြေးရန်ပြောပြီး၊ အနီးရှိ ဈေးတဲတခုအတွင်းသို့ ဝင်ခဲ့နေရာ များမကြာမီ နောက်မှလူများမိုလာပြီး၊ ဆန်နီအား တဲအတွင်းမှ ဆွဲချ၍ ရိုက်နှက် ကြသည်ကို မြင်လိုက်ရကြောင်း၊ အောင်မောင်းက ထွက်ဆိုသည်။

ထိုနေရာနှင့် မနီးမဝေးတွင်နေသည့် ကျောင်းဆရာ ဦးမောင် (လိပြ-၆) က ၎င်းညက လူတယောက် အော်သံကြားသဖြင့် အိမ်တံခါးကို ဖွင့်ကြည့်ရာ မလှမ်းမကမ်း လမ်းပေါ်တွင် လူသုံးယောက် လုံးထွေးနေသည်ကို မြင်ရပြီး၊ တယောက်အနီးမှ ရပ်ကြည့်နေကြောင်း။ ထိုနောက် ဘောင်းဘီဝတ်ထားသည့် လူတယောက်သည် ၎င်းဘတ်ကိုလက်နှင့်ဖိ၍ ခြင်္သေ့ ဦးဘက်သို့ပြေးကြောင်း ကျန်လူနှစ်ယောက်ကမူ ရပ်နေ သည့်လူနှင့်အတူ မိမိအိမ်ဘက်သို့ ရှောက်လာရာ တယောက်မှာ အနီလိုလို အညိုလိုလို ဂျာကင်ဝတ်ထားကြောင်း။ ထိုသူများအား သင်္ကြန်းကုန်းလွန်သွားသောအခါ မျက်ခြေ ပြတ်သွားသော်လည်း၊ များမကြာမီ ဝင်းခြံတံခါးတခုကို ဖွင့်သံကြားလိုက်ရသည် ဆိုသည်။ ထိုနောက် ဦးမောင်သည် ဦးဘိုးသင်းအိမ်မှ ဆူညံသံကြား၍ ဆင်းသွားရာ၊ ဦးထွန်းအေးအိမ်တွင် ဒဏ်ရာရသူအား တွေ့သဖြင့် မေးမြန်းရာ၊ စောမေး(လ်)ဖေါ့ လား၊ ငေးဖေါ့လားဆိုသူကထိုးကြောင်း မိမိအားပြောပြီး ဆေးရုံသို့ပို့ပေးရန်ပြော သဖြင့်၊ အခြားသူများက ဆိုက်ကားနှင့် ဆေးရုံသို့ယူဆောင်သွားကြောင်းထွက်ဆို သည်။

ဆန်နီ၏တိုင်ချက် သက်သေခံအမှတ် (၉) ကို၊ ရဲအရာရှိ ဦးမြင့်မောင် (လိပြ-၁၂) က ဆေးရုံတွင် ရေးမှတ်ယူရာ၊ ထိုတိုင်ချက်အရ အယူခံတရားလို စောမေး(လ်)ဖေါ့နှင့် ၎င်း၏သူငယ်ချင်းများ ရိုက်နှက်သည်ဆို၍၊ ဦးမြင့်မောင်တို့သည် စောမေး(လ်)ဖေါ့၊ ထိမ်သို့သွားရာ၊ စောမေး(လ်)ဖေါ့အား ဒဏ်ရာနှင့်တွေ့သဖြင့် ဆေးရုံသို့ပို့စေပြီး၊ စောမေး(လ်)ဖေါ့၏တိုင်ချက် သက်သေခံအမှတ် (၈) ကိုလည်း၊ ဦးမြင့်မောင်ပင် ရေးမှတ်ယူလေသည်။ ထိုတိုင်ချက်တွင် စောမေး(လ်)ဖေါ့က သူ့အား ဆန်နီက

ခါးနှင့်ထိုးကြောင်း တိုင်တန်းထားသည်။ ဆရာဝန် ဦးမောင်မောင်လေးက ဆန်နီတွင် တုံးသောလက်နက်နှင့် ပြုလုပ်၍ရနိုင်သည့်ဒဏ်ရာနှစ်ချက်နှင့် ခါးနှင့်ထိုးသည့်ဒဏ်ရာ နှစ်ချက်တွေ့ရှိရရာ၊ ခါးဒဏ်ရာတချက်မှာ သဘာဝအားဖြင့် သေစေရန် လုံလောက်သည့် ဒဏ်ရာဖြစ်ကြောင်းနှင့်၊ ဆန်နီမှာ ဆေးရုံရောက်ပြီး များမကြာမီနံနက် ၆ နာရီခန့်တွင် ရရှိသောဒဏ်ရာကြောင့် သေဆုံးသွားသည်ဆိုသည်။ ဆရာဝန်က အယူခံတရားလို စောမေး(လ်)ဖေါ့၌လည်း တုံးသောလက်နက်နှင့် ပြုလုပ်၍ ရထားသည့်ဒဏ်ရာနှစ်ခုနှင့် ထက်မြက်သောလက်နက်နှင့် ပြုလုပ်၍ရနိုင်သည့်ဒဏ်ရာနှစ်ခု၊ ပေါင်းဒဏ်ရာလေးခုတွေ့ ရှိရာ၊ လူနာ၏ အသက်အန္တရာယ်စိုးရိမ်ရသဖြင့် သွေးများသွင်းပေးပြီး၊ သေတမ်း စစ်ချက် သက်သေခံအမှတ် (င) ကို တရားသူကြီးတဦးနှင့် ရေးမှတ်ယူစေပါသည် ဆိုသည်။ ဒဏ်ရာရရှိသူ ဆန်နီသေဆုံးသွားသဖြင့်၊ ၎င်းအပေါ် စောမေး(လ်)ဖေါ့ တိုင်ချက်ကိုပိတ်ပြီး၊ စောမေး(လ်)ဖေါ့အား၊ ဆန်နီသေဆုံးရသည်နှင့် ပတ်သက်၍ ယခုအမှုတွင် ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၃၀၂ အရ တရားစွဲဆိုခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

၁၉၆၆
စောမေး(လ်)
ဖေါ့ ပါ ၃
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

အထက်ပါ မူပြစ် ကြောင်းရာများအရ သေဆုံးသူဆန်နီနှင့် ပါလာသူ မောင်စိုးညွန့်၊ မောင်ဝင်းစိန်၊ အောင်မောင်းနှင့် ကစ်တီတို့ ထွက်ဆိုချက်အရ၊ အချင်း ဖြစ်စဉ်က ဆန်နီအား မည်သူမည်ဝါက ရိုက်၍ခါးနှင့်ထိုးကြောင်း၊ ၎င်းတို့ထွက်ဆို နိုင်ခြင်းမရှိသဖြင့်၊ အမှုတွင် မျက်မြင်သက်သေမရှိပေ။ သို့သော် သေသူမောင်ဆန်နီက ၎င်းအား ပြုလုပ်သူမှာ၊ အယူခံတရားလိုဖြစ်ကြောင်း စွပ်စွဲပြီး၊ ဦးမောင်ကလည်း လူသုံးယောက် လုံးထွေးနေသည်ကိုသာ ပြောနိုင်၍၊ မည်သူမည်ဝါဖြစ်ကြောင်း မထွက် ဆိုနိုင်ပေ။ ထို့အတွက်ဆန်နီ၏စွပ်စွဲချက်မှာမည်မျှအထောက်အထားရှိ၍ မှန်ကန်လက်ခံ နိုင်စရာရှိမရှိ စဉ်းစားရပေမည်။

ဤနေရာ၌ ရှေးဦးစွာ ဖေါ့ပြရမည်မှာ၊ ဆန်နီထွက်ဆိုချက် သက်သေခံအမှတ်(င) ကိုကြည့်ရှုလျှင်၊ ၎င်းတို့အား လူသုံးယောက်ကနောက်မှ ရိုက်နှက်ရာ ထိုလူများတွင်၊ စောမေး(လ်)ဖေါ့ ပါကြောင်းကို ယခင်က ဓါတ်မီးနှင့်ထိုးကြည့်၍မှတ်မိလိုက်ကြောင်း သာထွက်ဆို၍၊ ကျန်လူများမှာမူ မည်သူမည်ဝါဟု မပြောနိုင်ကြောင်းနှင့်ပါသွားသူ မောင်စိုးညွန့်၊ ဝင်းစိန်၊ အောင်မောင်းတို့ကလည်း၊ အချင်းမဖြစ်မီက စောမေး(လ်) ဖေါ့နှင့် အယူခံတရားလိုများကိုအတူ တွေ့လိုက်ကြောင်းသာ ထွက်ဆိုနိုင်ပြီး၊ မိမိတို့အား ဝင်တိုက်သူများမှာ မည်သူမည်ဝါဖြစ်ကြောင်း မပြောနိုင်ပေ။ ဦးမောင်ကလည်း လုံးထွေးနေသူများမှာ မည်သူမည်ဝါဖြစ်ကြောင်း မပြောနိုင်သည့်ပြင် တဦးမှာနဖူးတွင် အဝတ်ဖြူပတ်ထားသည်ဟုလည်း ထွက်ဆိုခြင်းမရှိ။ ဆန်နီက စောမေး(လ်)ဖေါ့ တယောက်ကိုသာ ဖေါ့ပြစွပ်စွဲခဲ့ကြောင်း ထွက်ဆိုသဖြင့်၊ အယူခံ တရားလို မောင်သိန်းအောင်နှင့် မောင်မင်းနိုင်တို့မှာ၊ ယခုအမှုတွင် စောမေး(လ်)ဖေါ့နှင့်အတူ၊

၁၉၆၆

စောမေး(လ်)
ပေါ့ ပါ ၃
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
ပြန်မာနိုင်ငံ။

ပြစ်မှုကျူးလွန်ရာတွင် ပါဝင်သူများဖြစ်သည်ဟု မည်သို့မျှလုံလောက်သည့် သက်သေခံ အထောက်အထားမရှိ၍၊ ၎င်းတို့အပေါ် ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၃၀၂/၁၀၉ အရ ပြစ်မှု တွေ့ရှိထားခြင်းကို လက်ခံအတည်ပြုနိုင်ရန် ခဲယဉ်းကြောင်းကို အစိုးရအတွက် လိုက်ပါ ဆောင်ရွက်သည့် ပညာရှိရွှေနေကြီးကလည်း ဝန်ခံပေသည်။

အယူခံတရားလို စောမေး(လ်)ပေါ့နှင့် ပတ်သက်၍မူ၊ ယခုအမှုတွင် ငြိစွမ်းနေသည့် သက်သေခံချက်မှာ အဓိကအားဖြင့်၊ ၎င်းတိုင်တန်းခဲ့သည့် သက်သေခံအမှတ် (က) ထွက်ချက်နှင့် သက်သေခံအမှတ် (င) သေတမ်းစစ်ချက်တို့ဖြစ်လေသည်။ သက်သေခံ အမှတ် (က) ထွက်ချက်ကိုကြည့်ရှုမူ၊ စောမေး(လ်)ပေါ့က၊ အယူခံတရားလို သိန်းအောင်၊ မင်းဒင်တို့နှင့် အပြန်တွင်၊ ဆန်နီ၊ စိုးညွန့်၊ ဆန်နီ၏ညီတို့နှင့် တွေ့ဆုံပြီး စကားများကြရာ၊ ဆန်နီကသူ့အား ခါးနှင့်ထိုး၍ အမည်မသိသူက ဒုတ်နှင့်ရိုက် ကြောင်းပြဆိုပြီး၊ သက်သေခံအမှတ် (င) သေတမ်းစစ်ချက်တွင်မူ၊ ၎င်းနှင့် အယူခံ တရားလိုများသည် ဆန်နီ၊ စိုးညွန့်နှင့် အပေါ်လေးယောက်တို့အား၊ သာယာကုန်းတွင် တွေ့ဆုံပြီး စကားများကြရာမှ၊ သိန်းအောင်အား ရှေးဦးစွာ အမည်မသိသူက ဒုတ်နှင့် ရိုက်ပြီး၊ ၎င်းအား ဆန်နီကခါးနှင့်ထိုးရာ၊ ရင်ဘတ်တွင် ထိသွားသဖြင့် သူကပါလာသော ခါးနှင့်ဆန်နီအား နှစ်ချက်ပြန်ထိုးလိုက်ပါသည်ဟု ထွက်ဆိုထားသောကြောင့်ဖြစ်သည်။

စောမေး(လ်)ပေါ့က ရုံးရွှေအစစ်ခံသောအခါမူ တိုင်ချက်နှင့် သေတမ်းစစ်ချက်ကို ပေးခဲ့ကြောင်း ဝန်ခံသော်လည်း၊ ထိုစဉ်က သတိမကောင်း၍ ဘာတွေပြောမိမှန်း မသိဟုဆိုလိုသည်။ သေတမ်းစစ်ချက်၊ သက်သေခံအမှတ် (င) မှာ၊ သေတမ်း စစ်ချက်ကိုပေးသူ စောမေး(လ်)ပေါ့မှာ အသက်ရှင်လျက်ရှိနေပြီး၊ ယခုအမှုတွင် တရားခံတဦးအနေဖြင့် ပါဝင်နေသဖြင့်၊ ထိုစာတမ်းကို သေတမ်းစစ်ချက်အဖြစ် အသုံး ပြုနိုင်ရန်မဖြစ်တော့ပေ။ ထို့အတွက်စဉ်းစားရန်မှာ သက်သေခံအမှတ် (င) စာတမ်း သည်သက်သေခံဝင်မဝင်နှင့် သက်သေခံဝင်က မည်ကဲ့သို့လက်ခံအသုံးပြုနိုင်ခွင့်ရှိသနည်း ကိုစဉ်းစားရမည်ဖြစ်ပေသည်။

၎င်းအချက်နှင့် ပတ်သက်၍ အယူခံတရားလိုအတွက် လိုက်ပါဆောင်ရွက်သည့် ပညာရှိရွှေနေကြီးက၊ သက်သေခံအမှတ် (င) စာတမ်းတွင်၊ အယူခံတရားလို စောမေး(လ်)ပေါ့က သေသူအား ၎င်းကခါးနှင့် နှစ်ချက်ထိုးကြောင်း ဝန်ခံထားသဖြင့်၊ ထိုစာတမ်းမှာ ဖြောင့်ချက်ဖြစ်သည်ဟုသာ ယူဆရမည်ဖြစ်ပြီး၊ ၎င်းစာတမ်းကို ရာဇဝတ် ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၁ ဖြောင့်ချက်များကို ရေးမှတ်ယူရန် ပြဋ္ဌာန်းချက်များအတိုင်း ရေးမှတ်ထားခြင်း မရှိသဖြင့်၊ သက်သေခံ လုံးဝမဝင်ပါဟု ပြဆိုလေသည်။ သို့သော် သက်သေခံစာတမ်းကို လေ့လာမူ၊ အယူခံတရားလို စောမေး(လ်)ပေါ့က၊ ၎င်းသည် ပြစ်မှုကို လုံးဝကျူးလွန်ကြောင်း ခြွင်းချက်မရှိ ဖြောင့်ဆိုထားခြင်းမဟုတ်။ သူ့အား

သေသူဆန်နီက ခါးနှင့်ထိုးသဖြင့် ခါးထိုးခံရသောကြောင့် ပြန်၍နှစ်ချက်ထိုးလိုက်ခြင်းသာဖြစ်ပါသည်ဟု မိမိကိုယ်ကို ခုခံကာကွယ်ပိုင်ခွင့်အရ ပြုလုပ်ခြင်းဖြစ်ကြောင်း ခြွင်းချက်နှင့် ထွက်ဆိုထားသဖြင့်၊ ၎င်းစာတမ်းမှာ ဖြောင့်ချက်သဘော သက်ရောက်နေသည်ဟု ယူဆရန် ခဲယဉ်းပေသည်။ အကြောင်းကိုဆိုသော်၊ ယခုကဲ့သို့ သေတမ်းစစ်ချက်မျိုးမှာ ပေးသူသည်၊ အသက်ရှင်နေစေဦး၊ သက်သေခံဥပဒေပုဒ်မ ၃၂ (၃) သို့ အကျုံးဝင်သဖြင့် ပုဒ်မ ၂၁ (၁) အရ ဝန်ခံချက်အဖြစ် အသုံးပြုနိုင်ကြောင်းကို အောက်ရုံးမှ ကိုးကားခဲ့သည်။ *In re. B. Titus and others* (၁) နှင့်၊ မောင်ဆကြိုင် နှင့် နိုင်ငံတော် (၂) တို့အမှုတွင်သာမက၊ အမ်မိနာသက်သေခံဥပဒေစာအုပ် စာမျက်နှာ ၂၄၁ တွင်၊ အောက်ပါအတိုင်း ပြဆိုထားသောကြောင့်ဖြစ်သည်။

၁၉၆၆
စာမေး(လ်)
ဖေါ် ပါ ၃
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
ပြန်မာနိုင်ငံ။

“A statement which amounts to an admission and falls within the purview of section 32 (3) is admissible even during the declarant's lifetime under section 21 (r).”

ထို့ကြောင့်၊ သက်သေခံအမှတ် (င) နှင့် (ဏ) မှာ သက်သေခံဥပဒေပုဒ်မ ၁၈ နှင့် ၂၁ အရ၊ သက်သေခံဝင်၍ လက်ခံစဉ်းစားနိုင်ပါသည်ဟု၊ အောက်ရုံးမှ ပြဆိုချက်မှာ မှန်ကန်သည်ဟု လက်ခံရပေမည်။ သို့ပေငြားလည်း ထိုသို့လက်ခံစဉ်းစားခွင့် ရှိလင့်ကစား၊ နောက်ထပ်စိစစ်ရန်လိုအပ်လာသည်မှာ၊ ထိုစာတမ်းပါ ပြဆိုချက်များကို မည်မျှအသာပေးစဉ်းစားခွင့်ရှိသနည်းဟင် ဖြစ်ပေသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ဖြောင့်ချက်များနှင့် ပတ်သက်၍ ဖြောင့်ချက်ပါ စကားများကို စဉ်းစားရာ၌၊ မိမိအလိုရှိသည့်အပိုင်းကိုသာ အသာပေးစဉ်းစားခွင့်မရှိ။ ဖြောင့်ချက်တခုလုံးပါ စကားများကိုခြုံ၍ စဉ်းစားရမည်ဖြစ်ကြောင်း အတိအလင်း ဖြတ်ထုံးများ ချမှတ်ထားသောကြောင့်ဖြစ်ပေသည်။ ယခုကဲ့သို့ ဝန်ခံချက်မျိုးကိုလည်း အလားတူဖြောင့်ချက်ကဲ့သို့ပင် စဉ်းစားရမည် ဖြစ်ကြောင်းကို၊ အမ်မိနာ သက်သေခံဥပဒေစာအုပ်၊ စာမျက်နှာ ၁၁၆ တွင် အောက်ပါအတိုင်း ပြဆိုထားပေသည်။

“But though the whole statement containing the admission must be put in and considered, the Court is not bound to believe or disbelieve the statement as a whole, and if there is

(၁)။ အေ-အိုင်-အာရ်၊ ၁၉၄၁ ခုနှစ်၊ မေရပ်၊ စာ ၇၂၀—၇၂၂။

(၂)။ အေ-အိုင်-အာရ်၊ ၁၉၃၆ ခုနှစ်၊ ရန်ကုန်၊ စာ ၁၃၁။

စောမေး(လ်)

ဖေါ့ ပါ ၃

နှင့်

ပြည်ထောင်စု
ပြန်မာနိုင်ငံ။

other evidence in the case, it may, in the light of that evidence, believe one part of the statement and disbelieve the other."

ဟုပြဆိုထားသဖြင့်၊ ပြောဆိုချက်များကဲ့သို့ပင် စဉ်းစားရမည်ဖြစ်သော်လည်း၊ ထိုစာတမ်းပါ အချို့အချက်များသည် သက်သေခံချက်များအရ ယုံကြည်လက်ခံနိုင်ရန် မရှိကြောင်းပေါ်လွင်မှု ပယ်နိုင်ခွင့်ရှိပေသည်။

သို့ဖြစ်ရကား၊ သက်သေခံအမှတ် (င) နှင့် (ဏ) စာတမ်းများကို ကြည့်ရှုမှု၊ အယူခံတရားလို စောမေး(လ်)ဖေါ့က သေသူဆန်နီအား ဓါးနှင့်နှစ်ချက်ထိုးကြောင်း ထွက်ဆိုထားသော်လည်း၊ အယူခံတရားလိုက ၎င်းအားသေသူ ဆန်နီက စတင်ဓါးနှင့် ထိုးသဖြင့် ပြန်ထိုးလိုက်ခြင်းသာဖြစ်ကြောင်း ပြဆိုထားသဖြင့် ထိုပြဆိုချက်မှာ ယုံကြည်လက်ခံနိုင်စရာရှိမရှိ ဆင်ခြင်ရပေမည်။

အချင်းဖြစ်ပြီးလျှင်ပြီးခြင်း၊ အယူခံတရားလိုမှာ ဒုတ်ဒဏ်ရာနှစ်ချက်၊ ဓါးဒဏ်ရာနှစ်ချက်ရရှိကြောင်း ဆရာဝန် ထွက်ချက်အရ ထင်ရှားနေပြီး၊ သေသူ ဆန်နီအား ဆေးရုံသို့ယူလာသောအခါ ၎င်းထံတွင် ဓါးမြှောင်အိမ်ပါလာကြောင်း ထိုဆေးရုံဆရာမ မာရီနား (ခံပြ-၆)၊ ဦးထွန်းအောင်၊ မောင်အောင်မောင်းတို့၏ ထွက်ဆိုချက်တွင် တွေ့ရှိသဖြင့်၊ အယူခံတရားလို စောမေး(လ်)ဖေါ့ ရရှိသည့် ဓါးဒဏ်ရာများသည် ၎င်းပြဆိုသကဲ့သို့၊ သေသူ ဆန်နီက ပြုလုပ်၍ရရှိကြောင်း အထောက်အထားများ ရှိနေသဖြင့်၊ ထိုစာတမ်းတွင် အယူခံတရားလိုက ၎င်းအားသေသူက စတင်ဓါးနှင့် ထိုးသဖြင့်ပြန်လှန်၍ နှစ်ချက်ထိုးလိုက်ပါသည်ဟု ပြဆိုထားသည်မှာ အခြေအမြစ်မရှိ ယုတ္တိမတန်ဟု မဆိုနိုင်သောကြောင့် ယုံကြည်လက်ခံရန်အကြောင်း ရှိပေသည်။ ထိုသို့ လက်ခံပါက၊ အယူခံတရားလို စောမေး(လ်) ဖေါ့သည်၊ ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၉၉ ခွင့်ပြုချက်အရ၊ မိမိကိုယ်ကို ခုခံကာကွယ်ပိုင်ခွင့်အနေနှင့် သေသူအား ဓါးနှင့်ပြန်ထိုးလိုက်ခြင်းသာဖြစ်ကြောင်း ပေါ်လွင်လာမည်ကို အစိုးရတွက် လိုက်ပါဆောင်ရွက်သော ပညာရှိ ရွှေနေကြီးကလည်း မငြင်းဆိုနိုင်တော့ပေ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် အယူခံတရားလိုရှိသည့် ဓါးဒဏ်ရာများမှာ ဆရာဝန်ထွက်ဆိုချက်အရ၊ အသက်ဘေးအန္တရာယ်ကို စိုးရိမ်ရသည့် ဒဏ်ရာဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားနေသောကြောင့်ဖြစ်သည်။ တဖန် ယခုအမှုတွင် အယူခံတရားလို၏ သက်သေအဖြစ် ပါဝင်သူ မောင်စိုးညွန့်၊ မောင်ဝင်းစိန် (လျှို့ဝှက် နှင့် ၂) တို့မှာ၊ အချင်းဖြစ်ပွားစဉ် သေသူ ဆန်နီနှင့်အတူရှိနေပြီး၊ ၎င်းတို့ပါ ပါဝင်ရိုက်နှက်ကြကြောင်း။ အယူခံတရားလို စောမေး(လ်)ဖေါ့က စွဲဆိုချက်ရှိသည့် အပြင်၊ စောမေး(လ်)ဖေါ့တွင် ဒုတ်ဒဏ်ရာများလည်း ရရှိကြောင်း၊ ဆရာဝန်ထွက်ဆိုချက်အရ ထင်ရှားသဖြင့် ထိုသက်သေများ၏ ထွက်ဆိုချက်တို့ကို အခြားထောက်ခံသည့်

သက်သေခံချက်မရှိ၍ မှန်ကန်သည်ဟုလုံးဝလက်ခံရန် ခဲယဉ်းပေသည်။ ထို့အတွက် အောက်ရုံးမှ ယခုအမှုတွင် တဘက်နှင့်တဘက် သဘောတူ ခိုက်ရန်ဖြစ်ကြခြင်းကြောင့် အယူခံတရားလို စောမေး(လ်)ဖေါ့မှာ ခုခံကာကွယ်ပိုင်ခွင့်မရှိပါဟု ယူဆဆုံးဖြတ် ထားသည်ကို လက်ခံနိုင်ရန် မဖြစ်နိုင်ပေ။

၁၉၆၆
စောမေး(လ်)
ဖေါ့ ပါ ၃
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
ပြန်မာနိုင်ငံ။

ပေါ်ပြပါအကြောင်းများကြောင့်၊ ယခုအမှုတွင် အယူခံတရားလို စောမေး(လ်)ဖေါ့ သည် သေသူ ဆန်နီအား မိမိအသက်အန္တရာယ်ခုခံကာကွယ်ပိုင်ခွင့်အရသာ ပြန်လည် ပြုလုပ်လိုက်ခြင်းဖြစ်ကြောင်း ပေါ်လွင်နေသဖြင့်၊ ၎င်းသည် ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၉၉ ခွင့်ပြုချက်၏အကျိုးကို ခံစားခွင့်ရှိရကား ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၃၀၂ ပြစ်မှုကို ကျူးလွန် သူတဦးဖြစ်သည်ဟု အောက်ရုံးမှ ယူဆဆုံးဖြတ်ထားခြင်းကို လက်ခံနိုင်ရန်အကြောင်း မရှိသောကြောင့် ပယ်ဖျက်ပြီး အမှုမှ ၎င်းအားတရားသေလွှတ်ရပေမည်။

ကျန်အယူခံတရားလိုများနှင့် ပတ်သက်၍မူ၊ အထက်က ၎င်းတို့အပေါ် ပြစ်မှု တွေ့ရှိထားခြင်းကိုလည်း သက်သေခံ အထောက်အထား လုံလောက်ခြင်း မရှိ၍၊ အတည်ပြုနိုင်ရန်မဖြစ် ပယ်ဖျက်ရမည်ဖြစ်ကြောင်း အထက်၌ ပြဆိုထားပြီးဖြစ်၍၊ ယခုအယူခံမှုကိုခွင့်ပြုပြီး အယူခံတရားလိုများ ဖြစ်ကြသော စောမေး(လ်)ဖေါ့၊ သိန်းအောင်နှင့် မင်းနိုင်တို့အား ယခုအမှုမှ တရားသေလွှတ်လိုက်သည်။

နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ်

ရာဇဝတ်အယူခံမှု

တရားသူကြီးချုပ် ဒေါက်တာ မောင်မောင် ရွှေတွင်

† ၁၉၆၆

ဇန်နဝါရီလ ၂၇ ရက်။

ဆလိန်မာ (အယူခံတရားလို)

နှင့်

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (အယူခံတရားခံ) *

ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၃၇၆—အချင်းဖြစ်ပြီးလျှင် ပြီးခြင်း အစ်မဖြစ်သူနှင့် ရွာလူကြီးများအား ထိုင်တန်းခြင်း—ဖြောင့်ချက်နှင့် တရားလိုထွက်ချက်တို့ အရေးကြီးသော အချက်တို့၌ ကိုက်ညီနေခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ ရိုးသားသော ကျေးရွာသူ မိန်းမပျိုတဦးသည် မိမိ၏အရှက်ကို မသိကွက်ဘဲ တပါးသူအပေါ် မဟုတ်မတရား ကာမကျူးလွန်ကြောင်း စွပ်စွဲတိုင်တန်းမည် မဟုတ်ချေ။ အချင်းဖြစ်ပြီးသည်နှင့်တပြိုင်နက် အစ်မဖြစ်သူနှင့် ရွာလူကြီးများအား တိုင်တန်းခြင်းကိုလည်း သတိပြုရမည်။ အယူခံတရားလိုက ရွာသူကြီးထံတွင် မိမိဝန်ခံခဲ့ခြင်းနှင့် တရားသူကြီးရွှေတွင် ဖြောင့်ဆိုခဲ့ခြင်းတို့သည် ကြောက်ရွံ့သဖြင့် ပြုခဲ့ရသည်ဟု မူလရုံးနှင့် အယူခံဝင်ရာတွင် ထုချေခဲ့ခြင်းတို့သည် ယုတ္တိမရှိ။ ဖြောင့်ချက်နှင့် တရားလိုထွက်ဆိုချက်တို့သည် အရေးကြီးသော အချက်တို့၌ ကိုက်ညီနေသည်ကိုလည်း တွေ့ရသည်။

အယူခံတရားလိုအတွက်။ ။

အယူခံတရားခံအတွက်။ ။ အစိုးရ ရွှေနေကြီး ဦးတိုးမောင်။

တရားသူကြီးချုပ်ဒေါက်တာ မောင်မောင်။ ။ အယူခံတရားလို ဆလိန်မာသည် ၎င်း၏ ခယ်မဖြစ်သူ နော်ဦးပေါ်ကို အဓမ္မကျူးလွန်ခဲ့သည်ဟု တွေ့ရှိသဖြင့်၊ ကော့ကရိတ်မြို့၊ ပညာရှိ ၁ ရာဘက် ရာဇဝတ်တရားသူကြီးက၊ ၎င်း အပေါ် ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၃၇၆ အရ၊ ပြစ်မှုထင်ရှား တွေ့ရှိကာ၊ အလုပ်ကြမ်းနှင့် ထောင်ဒဏ် ၇ နှစ် ကျခံစေချန်၊ အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်။

ဆလိန်မာသည် နော်ဦးပေါ်၏ အစ်မအညိုဖိုး၏ယောကျ်ားဖြစ်သည်။ နော်ဦးပေါ်သည် ၎င်းတို့အိမ်တွင်၊ ၎င်းတို့ အိမ်ထောင်ကျပြီးသည်မှစ၍ အတူနေထိုင်ခဲ့

* ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်အယူခံမှုအမှတ် ၁၄၄။

† ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၁၃၄ တွင် ချမှတ်သော ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၂၅ ရက် နေ့စွဲပါ၊ ကော့ကရိတ်မြို့၊ ၁ ရာဘက်ရာဇဝတ်တရားသူကြီး၏ အမိန့်ကို အယူခံမှု။

၁၉၆၆

ဆလိန်မာ
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ

သည်။ အချင်းဖြစ်သည့်နေ့က၊ ဆလိန်မာနှင့် နော်ဦးဖော်တို့သည် အိမ်မှ နာရီဝက်ခန့် သွားရသော လယ်သို့ သွားရောက်ကာ၊ အငှါးရိတ်သိမ်းပေးကြသည်။ နေ့ခင်း အနားယူ အိပ်ပျော်နေကြစဉ်၊ ဆလိန်မာက ထ၍၊ နော်ဦးဖော်အား အမွေပြုကျင့် သည်ဟု၊ နော်ဦးဖော်က စွပ်စွဲခြင်းဖြစ်သည်။ အနီးတဝိုက်တွင် မည်သူမျှမရှိ။ နော်ဦး ဖော်က ၎င်းအလိုမတူဘဲ ပြုကျင့်ခြင်းဖြစ်သောကြောင့်၊ ရွာသို့ရောက်လျှင် လူကြီး များအား တိုင်တန်းမည်ဟုပြောရာ၊ ဆလိန်မာက၊ လူဆိုတာ တခါဘဲသေမည်ဟု ခြိမ်းခြောက်သည့်စကားမျိုး ပြောဆိုကြောင်းတိုင်တန်းသည်။ နော်ဦးဖော်ရွာသို့ပြန်၍ အစ်မဖြစ်သူအား တိုင်တန်းသည်။ အစ်မက တဆင့် လူကြီး ဦးမောင်ပု၊ ထိုမှတဆင့် ရွာသူကြီး ဦးရွှေဖိုး စသူတို့ကို တိုင်တန်းပြီးနောက်၊ ရဲဌာနသို့ အမှုရောက်သွား ခြင်းဖြစ်သည်။ နော်ဦးဖော်အား၊ အချင်းဖြစ်ပြီး ၅ ရက်ခန့်ကြာမှ ဆေးစစ်ရသည်။ ဆရာဝန် ဒေါက်တာ ဝင်းကြည် (လိပြ-၄)က၊ ထိုအခါတွင် နော်ဦးဖော်၏ အင်္ဂါစပ် ခွဲဖက်ရာမတွေ့ရ၊ ကညာမှေးကား စုတ်၍နေသည်။ ၎င်း၏ အင်္ဂါမှ ထုတ်ယူသောအ ရည်ကို ဓါတုဗေဒဝန်ထံပို့ရာ သုတ်သွေးမတွေ့ စသည်ဖြင့် ထွက်ဆိုသည်။ ဆရာဝန်က ကာမစပ်ယှက်ပြီး ၄၊ ၅ ရက်ကြာမှ စစ်ဆေးရလျှင် အင်္ဂါစပ်၌ ရရှိသော ဒဏ်ရာသည် ပျောက်ကင်းနေနိုင်သည်ဟူ၍လည်း ထင်မြင်ချက်ပေးသည်။

အညှီဖိုး (လိပြ-၁)က၊ ညီမပြောဆိုသည်တို့ကို ရုံးတွင် ထောက်ခံ ထွက်ဆိုသွား သည်။ ၎င်းကပင် ညီမအား ရွာလူကြီးများထံသို့ စေလွှတ်တိုင်တန်းစေကြောင်းကို ထွက်ဆိုသည်။ အချင်းဖြစ်စဉ်က၊ နော်ဦးဖော်ဝတ်ထားသော ထမီကို ရေလျှော်မိ ပါသည်။ နော်ဦးဖော်တွင် ထမီတထည်သာ ရှိပါသည်ဟုလည်း ထွက်ဆိုသည်။ ၎င်းနှင့် ဆလိန်မာတို့ပေါင်းသင်းလာကြသည်မှာ ၅ နှစ်ခန့်ရှိပါပြီ၊ ကလေး ၃ ယောက်ရပါပြီ၊ အချင်းဖြစ်သည့် အချိန်အထိ ဆလိန်မာနှင့် ၎င်းတို့ ကောင်းမွန်စွာပေါင်းသင်းနေ ပါသည် စသည်ဖြင့်လည်း၊ ရိုးသားစွာထွက်ဆိုသွားသည်။ ဦးမောင်ပု (လိပြ-၂) နှင့် ဦးရွှေဖိုး (လိပြ-၃) တို့ကလည်း၊ နော်ဦးဖော်လာရောက် တိုင်တန်းခြင်းကို ထောက်ခံထွက်ဆိုကြသည်။ ဆလိန်မာကိုယ်တိုင်က ၎င်း၏ ဇနီးအား နော်ဦးဖော် တိုင်တန်းသည်မှာ မမှန်ဟု ငြင်းခုံသည်။ ဦးမောင်ပုက ၎င်းအား လာရောက်ခေါ် သော အခါ၌လည်း၊ ထိုသို့ပင်ငြင်းကွယ်သည်။ ဦးရွှေဖိုး (လိပြ-၃)ထံ ရောက်သော အခါ၌မူ၊ ဟုတ်ကြောင်း ဝန်ခံသည်ဟု ဦးရွှေဖိုးက ထွက်ဆိုသည်။ ထို့နောက်၊ ကော ကဒိတ်မြို့၊ ၂ ရာဘက် ရာဇဝတ် တရားသူကြီးရွှေတွင်၊ ဆလိန်မာက ဖြောင့်ချက် (သက်သေခံ အမှတ်င)ကို ပေးခဲ့သည်။ ထိုဖြောင့်ချက်တွင် နော်ဦးဖော်ပြောဆို သည့် အတိုင်းပင် ဝန်ခံထားသည်။

၁၉၆၆

ဆလိန်မာ
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ

အထက်ပါ အကြောင်း အချက်တို့ကို ပေါင်းစပ် သုံးသပ်ပြီးနောက်၊ မူလရုံးက ဆလိန်မာသည် စွပ်စွဲသော ပြစ်မှုကို ကျူးလွန်ခဲ့ကြောင်း ထင်ရှားသည်ဟု ဆုံးဖြတ် ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ အပြစ်ဒဏ်သတ်မှတ်ရာ၌လည်း၊ တရားရုံးချုပ်နှင့် အထူးထုဝတ် ရုံးအယူခံအဖွဲ့တို့က ချမှတ်ထားသော မူများနှင့်အညီ၊ ဆုံးဖြတ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

ဆလိန်မာက အယူခံကို တင်သွင်းရာ၌၊ နော်ဦးပေါ်ကို ဆေးစစ်သောအခါ၊ အင်္ဂါဇာတ်၌ ဒဏ်ရာမတွေ့ရဟူသော အချက်ကို အဓိကထား၍တင်ပြသည်။ အင်္ဂါဇာတ် ဒဏ်ရာဟောင်းသည် ပျောက်ကင်းနေပြီဟု ဆရာဝန်က ထင်မြင်ချက်ပေးသည်ကို ရည်ညွှန်း၍၊ ထိုဒဏ်ရာဟောင်းမှာလည်း၊ နော်ဦးပေါ်ကိုယ်တိုင် မိမိအင်္ဂါဇာတ်ကို ကုပ်သဖြင့်၊ ရသော ဒဏ်ရာဖြစ်နိုင်ပါသည်ဟု လျှောက်ထားသည်။ မိမိဖြောင့်ချက် ပေးခဲ့ရသည်တို့မှာ ကြောက်၍ဖြစ်ပါသည်။ မိမိအပေါ် နော်ဦးပေါ်က တိုင်တန်းခြင်း မှာလည်း၊ ရှေးရန်ညှိုးကြောင့် လိမ်လည်၍ စွပ်စွဲခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါသည်ဟုဆိုသည်။

ဆလိန်မာက ၎င်းနှင့် အညှီဖိုးတို့ အိမ်ထောင်ပြုကြသောအခါ၊ အညှီဖိုး၏ ဆွေမျိုးများက သဘောမတူကြ၊ ထိုရှေးရန်ညှိုးကြောင့် နော်ဦးပေါ်သည် လိမ် လည်တိုင်တန်းသည်ဟုဆိုသည်။ သို့ရာတွင် ဆလိန်မာ၊ အညှီဖိုးတို့နှင့်အတူ နော်ဦး ပေါ်နေထိုင်ခဲ့သည်မှာ ကြာမြင့်ခဲ့ပြီ။ အတူနေထိုင် လုပ်ကိုင်စားသောက်နေခဲ့ရာမှ အကြောင်းမဲ့သက်သက်လိမ်လည် တိုင်တန်းရန် မရှိချေ။ ဆလိန်မာနှင့် အညှီဖိုးတို့ လည်း၊ သားသမီး ၃ ဦးပင် ထွန်းကားခဲ့ကြပြီ။ အညှီဖိုးက၎င်း၊ နော်ဦးပေါ်က၎င်း၊ ဆလိန်မာနှင့် ကောင်းမွန်ခင်မင်စွာ နေထိုင်ကြပါသည်ဟု ထွက်ဆိုကြသည်။ ထို့ ကြောင့်၊ ဖြစ်ပွားခဲ့ရသည်မှာ နော်ဦးပေါ်က ရန်ညှိုးနှင့် လိမ်လည် တိုင်တန်းခြင်း မဟုတ်။ ဆလိန်မာကသာ ၎င်း၏ ဖြောင့်ချက်တွင် မြက်ဆိုသည့်အတိုင်း၊ ၎င်း၏စိတ်ကို မထိန်းနိုင်သဖြင့် နော်ဦးပေါ် အပေါ် ကျူးလွန်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

နော်ဦးပေါ်တွင် ထမိတ်ထည်သာရှိ၍၊ ၎င်းတထည်ကို လျှော်ဖွပ်ခဲ့ရသဖြင့်၊ သုတ်ပိုးများ ရှိမရှိ စစ်ဆေးခြင်း မပြုနိုင်ခဲ့ပေ။ သို့ရာတွင် ဆရာဝန်၏ ဆေးစစ်ချက် အရ၊ ၎င်းတွင် အင်္ဂါဇာတ်၌ ဒဏ်ရာရှိသည်၊ ထိုဒဏ်ရာမှာကျက်နေသည်။ ကာမစပ်ရှက်ပြီး ၄၊ ၅ ရက်ကြာလျှင်ရသောဒဏ်ရာသည်၊ ထိုကဲ့သို့ပင် ကျက်နိုင်သည်။

နော်ဦးပေါ်ကဲ့သို့ ရိုးသားသော ကျေးရွာသူ မိန်းမပျိုတဦးသည်၊ မိမိ၏ အရှက်ကို မဇဲကွက်ဘဲ၊ တပါးသူ အပေါ် မဟုတ်မတရား ကာမ ကျူးလွန်ကြောင်း စွပ်စွဲတိုင် တန်းမည် မဟုတ်ချေ။ အချင်းဖြစ်ပြီးသည်နှင့် တပြိုင်နက်၊ အစ်မဖြစ်သူနှင့် ရွာသူကြီးများအား တိုင်တန်းခြင်းကိုလည်း၊ ကျန်ုပ်တို့ သတိပြုရမည်။ ဆလိန်မာက ရွာသူကြီးထံ မိမိဝန်ခံခဲ့ခြင်းနှင့် တရားသူကြီးရွှေတွင် ဖြောင့်ဆိုခဲ့ခြင်းတို့သည်ကြောက် ရွံသဖြင့် ပြုခဲ့ရသည်ဟု မူလရုံးနှင့် ဤရုံးသို့ အယူခံဝင်ရာတွင် ထုချေခဲ့ခြင်းတို့သည်

ယုတ္တိမရှိ။ ပြောချက်နှင့် တရားလို ထွက်ဆိုချက်တို့သည် အရေးကြီးသောအချက်
တို့၌ ကိုက်ညီ နေသည်ကိုလည်း ဖော်ပြသည်။

ပညာရှိ အစိုးရ ခွေနေကြီး ဦးတိုးမောင်က၊ အကြောင်းအချက်များအရ၊ မူလ
ရုံး၏ ဆုံးဖြတ်ချက်သည် မှန်ကန်ပါသည်ဟု လျှောက်လဲတင်ပြသည်။

အထက်ပါ အကြောင်းတို့ကြောင့်၊ ဆလိန်မာ ပြစ်မှုကျူးလွန်ခဲ့သည်မှာ မှန်
သည်၊ ၎င်း အပေါ် ချမှတ်ထားသော ပြစ်ဒဏ်သည်လည်း၊ ပြစ်မှုနှင့် လျော်ကန်
သည်ဟု ဆုံးဖြတ်ရပေမည်။ ထို့ကြောင့် အယူခံကို ပလပ်လိုက်သည်။

၁၉၆၆

ဆလိန်မာ

နှင့်

ပြည်ထောင်စု
ပြန်မာနိုင်ငံ။

နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ် တရားမကြီးမှု

တရားသူကြီး ဦးကျော်င�ဦး ရွှေတွင်

ဒေါ်ခင်နီ (တရားလို)

နှင့်

ဒေါ်အေးလုံး(ခေါ်) နေ့စိန်ကြည်၊ (တရားခံ)*

၁၉၆၆

ဧပြီလ
၂၄ ရက်။

တရားမကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၁၀ အကျုံးဝင်သည်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ နှစ်လုံးတွင် အဓိက ငြင်းချက်မှာ အတူတူပင်ဖြစ်သည့်အပြင်၊ အမှုသည် များမှာလည်း အတူတူပင်ဖြစ်သဖြင့်၊ တရားမကြီးမှု အမှတ် ၃၅၀ ကိုလည်း၊ ရန်ကုန်မြို့၊ တရားမရုံးနှင့် ဤရုံးများတွင် စီရင်ပိုင်ခွင့် အာဏာရှိရာ၊ တောင်းဆိုသည့် သက်သာခွင့်ကို ပေးနိုင်ပေသည်ဖြစ်၍၊ တရားမကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၁၀ နှင့် အကျုံးဝင်သည်။

Dyrgoprasad vs. Kantichandra Mukerji I.L.R. 61 Cal. 670

Jai Hind Iron Mart vs. Tulsiram Bhagwandas A.I.R. 1953 Bom. 117

တို့ကိုရည်ညွှန်းသည်။

တရားလိုအတွက်။ ။ ဒေါက်တာ ဘဟန်။

တရားခံအတွက်။ ။ ဦးစံသိန်း။

တရားသူကြီး ဦးကျော်င�ဦး။ ။ ယခုစဉ်းစားရန် လျှောက်လွှာနှစ်ခုမှာ၊ တရားလို က ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၁၀ ရက်နေ့စွဲနှင့် လျှောက်လွှာအရ၊ တရားခံ၏ ရန်ကုန်မြို့၊ တရားမရုံး၏ ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၃၅၀ ကို ခေါ်ယူပြောင်းရွှေ့ပြီး၊ တရားမကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၂၄ အရ၊ ယခုအမှုနှင့်အတူ စစ်ဆေးဆုံးဖြတ်ရန်နှင့် ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၃၀ ရက်နေ့စွဲဖြင့် လျှောက်လွှာအရ၊ တရားခံက တရားမကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၁၀ အရ အဆိုပါ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၃၅၀ ကို ၎င်းကပင် ပဌမစွဲဆိုသည်ဖြစ်၍ နောက်မှစွဲဆိုသော တရားလို၏ ယခုအမှုကို ဆိုင်းငံ့ထားရန်ဖြစ်သည်။

တရားခံ၏ ရွှေနေကြီးက ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၁၀ ရက်နေ့စွဲဖြင့် လျှောက်လွှာ အရ၊ အမှုအမှတ် ၃၅၀ ကို ခေါ်ယူပြီး ဤအမှုနှင့်အတူ စစ်ဆေးခြင်းကို ကန့်ကွက်ရန် မရှိဟုဆိုငြားသော်လည်း၊ အရေးကြီးသောအချက်မှာ ယခုအမှုကို ဆိုင်းငံ့ရန်လိုနေ

* ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှု အမှတ် ၁၄။

ကြောင်း လျှောက်ထားသည်။ ဤအမှုကို ဆိုင်းငံ့လျှင် တရားလို၏ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊
 ဩဂုတ်လ ၁၀ ရက်နေ့စွဲဖြင့် လျှောက်လွှာအရ အမှုအမှတ် ၂၅၀ ကို ခေါ်ယူပြောင်းရွှေ့
 စစ်ဆေးရန်မလိုပြီ။ သို့ကြောင့် ပဌမစဉ်းစားရန်အချက်မှာ တရားခံ၏ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊
 စက်တင်ဘာလ ၃၀ ရက်နေ့စွဲဖြင့် လျှောက်လွှာအရ ယခုအမှုကို ဆိုင်းငံ့သင့် မသင့်ပင်
 ဖြစ်သည်။

၁၉၆၆
 ခေါ်ခင်နီ
 နှင့်
 ဒေါ်အေးလုံး
 (ခေါ်)
 နေဝိန်ကြည်။

တရားမကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၁၀(က) ဤသို့ဆို၏

“No Court shall proceed with the trial of any suit in which the matter in issue is also directly and substantially in issue in a previously instituted suit between the same parties, . . . litigating under the same title, where such suit is pending in . . . any other Court in the Union of Burma having jurisdiction to grant the relief claimed . . .”

ယခုအမှုမှာ တရားခံက တရားလိုအပေါ် ပဌမစွဲဆိုသော အမှုအမှတ် ၂၅၀ တွင် ၎င်းသည် သေဆုံးသွားသော ကရစ်ယာန်ဘာသာ ကိုးကွယ်သူ ကရင်လူမျိုး မန်းဘခိုင် ၏ တရားဝင်မယားဖြစ်ကြောင်း မြက်ဟကျေညာရန်နှင့် ရသင့်ရထိုက်သော ပင်စင် ငွေကို တောင်းဆိုထုတ်ယူခွင့်မပြုရန် တရားလိုအား တားမြစ်ပေးရန်ဖြစ်သည်။ ယခု အမှုမှာလည်း တရားလိုသည် အဆိုပါ သေသူ၏တရားဝင်မယားဖြစ်သည်ဟု မြက်ဟ ကျေညာပေးရန်ပင်ဖြစ်သည်။ နှစ်မှုစလုံးတွင် အဓိကငြင်းချက်မှာ အတူတူပင်ဖြစ် ကြောင်းကို ငြင်းဆိုခြင်းမရှိကြချေ။ အမှုသည်များမှာလည်း အတူတူပင်ဖြစ်ပြီး၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၂၅၀ ကိုလည်း ရန်ကုန်မြို့၊ တရားမရုံးနှင့် ဤရုံးများတွင် စီရင် ပိုင်ခွင့်အာဏာရှိပြီး တောင်းဆိုသည့် သက်သာခွင့်ကို ပေးနိုင်ပေသည်ဖြစ်၍ တရားမ ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၁၀ နှင့် အကျုံးဝင်သည်ဟု ယူဆရပေမည်။ *Durgaprasad v. Kantichandra Mukerji* (1) စီရင်ထုံးတွင်—

“The real criterion to apply is this. Supposing the first suit was determined; would the position then be that when the second suit was instituted the matters raised in the second suit were *res judicata* by reason of the decision of the prior suit?”

ဟုပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ ဤမူသဘောတရားအတိုင်းဆိုလျှင် ပဌမအမှုအမှတ် ၂၅၀ တွင် တရားလိုသည် သေသူ၏ တရားဝင်မယားဟုတ်သည်ဖြစ်စေ၊ မဟုတ်သည်ဖြစ်စေ ဆုံးဖြတ် ချက်ပေးလျှင် ယခုအမှုတွင် ၎င်းဆုံးဖြတ်ချက်သည် မီးသေစီရင်ချက်ဒီကရီဖြစ်ရမည်ကို

၁၉၆၆

ဒေါ်ခင်နီ

နှင့်

ဒေါ်အေးလုံး

(ခေါ်)

နေစိန်ကြည်။

အထူးပြောရန်မလိုပေ။ *Jai Hind Iron Mart v. Tulstram Bhagwandas* (2) စီရင်ထုံးကိုလည်းကြည့်ပါ။ ထိုအမှုတွင် အထက်ကိုးကားထားသော စီရင်ထုံးကိုပင် ညွှန်ပြထားပြီး ဤသို့ဆို၏

“Therefore, the principle underlying section 10 seems to be that the policy of the Legislature is opposed to two Courts with parallel jurisdiction proceeding simultaneously with two suits when there is a possibility of the two Courts coming to different conclusions and thereby resulting in conflict of decisions. If that policy underlying section 10 is kept in mind, then it would be easier to come to a decision with regard to different cases that arise for decision.”

တရားမကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၁၀ ၏ စီမံထားချက်မှာ မဆောင်ရွက်ဘဲ မနေရသောအချက် (Mandatory) ပင်ဖြစ်သည်အလျောက်၊ တရားခံ၏ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၃၀ ရက်နေ့စွဲဖြင့် လျှောက်လွှာကို ခွင့်ပြုပြီး ယခုအမှုကို ဆိုင်းငံ့ထားလိုက်သည်။ တရားလို၏ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၁၀ ရက်နေ့စွဲဖြင့် လျှောက်လွှာကို စဉ်းစားရန် မပေါ်ပေါက်ပေ။ မိမိတို့၏ စရိတ်ကို မိမိတို့ကျခံစေ။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

တရားမသေးမှု

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေ ရွှေတွင်

ဒေါ်စော

အမိ၊အက်(စ်)မက်တွန်

(လျှောက်ထားသူ)

နှင့်

၁၉၆၆

ဧကွာဝါရီ လ
၆ ရက်

ကွယ်လွန်သူ အီး၊ အမိ၊ မက်တွန်ပစ္စည်းကိစ္စ (လျှောက်ထားခံရသူ)*

အမေ့ဆက်ခံရန် သက်သေခံ လက်မှတ်လျှောက်ထားခြင်း—လင် မဟာမေဇင်ဘာသာဝင်၊ မယား ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်—ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် မိန်းမများ အထူး ထိမ်းမြားမှုနှင့် အမေ့ဆက်ခံမှု— အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂၀ (၁) နှင့် ၂၄ (၁) တို့သက်ဆိုင်ခြင်းရှိ မရှိ။

ကွယ်လွန်သူ၏ ပစ္စည်းများဖြစ်သည့် ပြည်သူ့ဘဏ်နှင့်တူ၍ အပ်နှံထားသော ငွေများကို တောင်းခံနိုင်ရေးအလို့ငှါ၊ အမေ့ဆက်ခံသော သက်သေခံ လက်မှတ် ထုတ်ပေးရန် ကွယ်လွန်သူ၏ ဇနီးက လျှောက်ထားသည်။ ကွယ်လွန်သူ၏ ဘခင်က ကန့်ကွက်သည်။ ကွယ်လွန်သူသည် မဟာ မေဇင်ဝင်တဦးဖြစ်၏။ ၎င်း၏ဇနီးမှာ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်ဖြစ်ပြီး၊ ၁၉၂၆ ခုနှစ်တွင် ဗုဒ္ဓဘာသာ ထုံးတမ်းအရ၊ ကွယ်လွန်သူနှင့် လက်ထပ်ထိမ်းမြားပြီး၊ အကြင်လင်မယားအဖြစ် ပေါင်းသင်း နေထိုင်ခဲ့သည်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။လျှောက်သူနှင့် ကွယ်လွန်သူတို့သည် လွန်ခဲ့သော ၁၉၂၆ ခုနှစ်မှစ၍ အကြင် လင်မယားအဖြစ် ပေါင်းသင်းနေထိုင်လာခဲ့သဖြင့် ၎င်းနှစ်ဦးစလုံး အကြင်လင်မယားအဖြစ် ထိမ်းမြား ခဲ့ကြသည်ဟု ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် မိန်းမများ၊ အထူးထိမ်းမြားမှုနှင့် အမေ့ဆက်ခံမှု အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၀(၁)အရ၊ မှတ်ယူရမည်။ သို့ဖြစ်ရာ၊ ၎င်းဥပဒေပုဒ်မ ၂၄ (၁) အရ၊ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဓမ္မသတ် အတိုင်း ဆုံးဖြတ်ရမည်ဖြစ်၍ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဓမ္မသတ်အရ၊ လင်သေက လင်၏ ပစ္စည်းကို မယားသာ ပိုင်ဆိုင်ခွင့်ရှိသည်နှင့်အညီ အမေ့ဆက်ခံရန် သက်သေခံ လက်မှတ်ကို မယားအားသာလျှင် ထုတ် ပေးရမည်။

မောင်ပိုင်နှင့် မောင်ညီမ်း၊ အတွဲ ၂၊ အထက်မြန်မာပြည် စီရင်ထုံး ၁၈၉၇၊ ၁၉၀၁၊ ၈၁-၁၄၆။

နေဝင်းနှင့် မအောင်ကလေး၊ အတွဲ ၄၊ အောက်မြန်မာပြည် စီရင်ထုံး၊ ၈၁-၂၉၃ တို့ကိုရည်ညွှန်း သည်။

လျှောက်ထားသူအတွက်။ ။ မစ္စတာ တီ၊ ပီ၊ ဝမ်း။

မစ္စတာ ဂျီ၊ အင်၊ ဘနာဂျီ။

လျှောက်ထားခံရသူအတွက်။ ။ မစ္စတာ ဂျီ၊ အင်၊ ဘနာဂျီ။

မစ္စတာ တီ၊ ပီ၊ ဝမ်း။

* ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ တရားမ သေးမှု အမှတ် ၂၄ ။
၃၁

၁၉၆၆

ဒေါ်စော

အမိအက(၆)၊
မက်တုန်
နှင့်
ကွယ်လွန်သူ
အီး၊အမိ၊မက်
တုန်ပစ္စည်းကိစ္စ။

တရားသူကြီး ဦးသက်စေ။ ။ရန်ကုန်မြို့၊ ၂၈ လမ်း၊ အိမ်နံပါတ် ၉၇ နေ ဒေါ်စော က ကွယ်လွန်သူ အိဆွတ်မိဟာမက်မက်တုန်၏ပစ္စည်းဖြစ်သည့် ပြည်သူ့ ဘဏ်အမှတ် ၃ ရှိ ငွေ ၁,၀၁၄ ကျပ် ၀၄ ပြားနှင့် ပြည်သူ့ ဘဏ်အမှတ် ၅ ရှိ ငွေ ၇,၂၆၄ ကျပ် ၃၅ ပြား တို့ကို တောင်းခံနိုင်ရန်အလို့ငှါ အမွေဆက်ခံရန် သက်သေခံလက်မှတ် လျှောက်ထား သောအမှုဖြစ်လေသည်။ ဒေါ်စော၏ လျှောက်လွှာကို ကွယ်လွန်သူ၏ဘခင်ဖြစ်သူ မိဟာမက်မက်တုန်က ကန့်ကွက်ပြီး ၎င်းကိုယ်တိုင် ဤရုံး၏ ၁၉၆၅ ခု၊ တရားမသေးမှု အမှတ် ၃၁ တွင် အမွေဆက်ခံရန် သက်သေခံလက်မှတ်ကို အပြိုင်လျှောက်ထားခဲ့ လေသည်။ ထို့ကြောင့်ပင် ဤအမှုနှင့် ၁၉၆၅ ခု၊ တရားမသေးမှုအမှတ် ၃၁ တို့ကို အတူတကွကြားနာကာ ယခုစီရင်ချက်တခုတည်းဖြင့် အမိန့်ချမှတ်မည်ဖြစ်ပေသည်။

ရန်ကုန်မြို့၊ ၃၄ လမ်း အမှတ် ၁၅၇ နေ ဣစူဘီ (ခေါ်) ဘူဒီမာ (ခေါ်) မသန်းနွဲ့ က ကွယ်လွန်သူ အိဆွတ်မိဟာမက်မက်တုန်နှင့် ဒေါ်ဟာလီမာဆိုသူနှင့် ထွန်းကားခဲ့သည့် မိမိနှင့် အိဆွတ် (ခေါ်) မောင်အောင်ချစ်ဆိုသော သားသမီး ၂ ယောက်လည်း ရှိသေးကြောင်း။ အနီးစပ်ဆုံး ဆွေမျိုးစာရင်းတွင် ဖော်ပြခြင်းမရှိဘဲ ထိန်ချန်ထား၍ အမွေဆက်ခံရန် သက်သေခံလက်မှတ် လျှောက်ထားသည့်အမှုများကို ပလပ်သင့် ကြောင်းအမှု ၂ မှစလုံး၌ ကန့်ကွက်လွှာတင်လေသည်။ ကွယ်လွန်သူတွင် သားသမီး ကျန်ရစ်ခဲ့သည်ဟု ဇနီးဒေါ်စောကသော်၎င်း၊ ဘခင် မိဟာမက်မက်တုန်ကသော်၎င်း ဝန်ခံခြင်းမပြုသည့်အပြင် မသန်းနွဲ့သည် ကွယ်လွန်သူ၏ ပစ္စည်းများအတွက် အမွေ ဆက်ခံရန် သက်သေခံလက်မှတ်ကို ရလိုကြောင်း အပြိုင်အဆိုင် လျှောက်ထားခြင်း မရှိသဖြင့် ၎င်း၏ကန့်ကွက်လွှာကို ဤအမှုများတွင် ထည့်သွင်းစဉ်းစားရန် မလိုပေ။ ၎င်း၏ပညာရှိရှေ့နေကြီးကလည်း ကွယ်လွန်သူ၌ သားသမီးများ ကျန်ရစ်ခဲ့သေးကြောင်း သိသာရန် အကြောင်းကြားခြင်းသာဖြစ်ကြောင်း။ မည်သူ့အား အမွေဆက်ခံရန် သက်သေခံလက်မှတ် ထုတ်ပေးရမည်ဟု ရုံးမှဆုံးဖြတ်ခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ ဝင်ရောက် စွက်ဖက်ပြောဆိုရန် အခွင့်အရေး မရှိကြောင်း ဝန်ခံသွားလေသည်။

ကွယ်လွန်သူသည် မဟာမေဒင် ဘာသာဝင်တဦးဖြစ်၏။ ဒေါ်စောက ၎င်းသည် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် မိန်းမတဦးဖြစ်ပြီး ၁၉၂၆ ခုနှစ်တွင် ဗုဒ္ဓဘာသာထုံးတမ်းအရ ကွယ်လွန် သူနှင့် လက်ထပ်ထိမ်းမြားပြီး အကြင်လင်မယားအဖြစ် ပေါင်းသင်းနေထိုင်ခဲ့ကြောင်း။ ၁၉၅၄ ခုနှစ်၊ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်မိန်းမများ အထူးထိမ်းမြားမှုနှင့် အမွေဆက်ခံမှုအက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၀ နှင့် ၂၄ အရ ကွယ်လွန်သူ၏ အမွေအားလုံးကို မိမိတဦးတည်းသာလျှင် ဆက်ခံရမည်ဖြစ်၍ အမွေဆက်ခံရန် သက်သေခံလက်မှတ်ကို ၎င်းအားထုတ်ပေးရန် အကြောင်းပြလာ၏။

ကွယ်လွန်သူ၏ဘဝင်ဖြစ်သူ မိဟာမက်မက်တုန်က ကွယ်လွန်သူသည် မဟာမေဒင်
 ဘာသာဝင်တဦးဖြစ်၍ ၎င်း၏အမွေပစ္စည်းများကို မဟာမေဒင် ဥပဒေအရသာ စီမံ
 ခန့်ခွဲရမည်ဖြစ်ကြောင်း။ မိမိသည် ကွယ်လွန်သူ၏ဘဝင်တယောက်အနေဖြင့် ကွယ်လွန်
 သူ၏ပစ္စည်း လေးပုံသုံးပုံ ကို ရခွင့်ရှိကြောင်း။ ဒေါ်စောသည် ကွယ်လွန်သူနှင့် ဗုဒ္ဓ
 ဘာသာထုံးတမ်းအရ ထိမ်းမြားလက်ထပ်ခဲ့သည်ဆိုခြင်းမှာ ဥပဒေကြောင်းအရ မဖြစ်
 နိုင်ကြောင်း။ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်မိန်းမများ အထူးထိမ်းမြားမှုနှင့် အမွေဆက်ခံမှုအက်ဥပဒေ
 ကို ဒေါ်စောသည် အကိုးအကား မပြုနိုင်ကြောင်း ထုချေလာလေသည်။

၁၉၆၆
 ဒေါ်စော
 အခါအကဲ(၆)၊
 မက်တုန်
 နှင့်
 ကွယ်လွန်သူ
 အိမ်အခါမက်
 တွန်ပစ္စည်းကိုစ။

ဒေါ်စောသည် ဗုဒ္ဓဘာသာ အမျိုးသမီးဖြစ်ပြီး ကွယ်လွန်သူအား လွန်ခဲ့သည့်
 ၁၉၂၆ ခုနှစ်မှစ၍ သေဆုံးသည်အထိ လင်မယားအဖြစ် ပေါင်းသင်းလာခဲ့သည်ဆို
 ခြင်းကို ကွယ်လွန်သူ၏ဘဝင် မိဟာမက်မက်တုန်က ၎င်း၏ကန့်ကွက်လွှာတွင် အတိ
 အလင်း ကန့်ကွက်ငြင်းဆိုခဲ့ခြင်းမရှိပေ။ သို့ရာတွင် ၎င်း၏ပညာရှိရွှေနေကြီးက မဟာ
 မေဒင်ဘာသာဝင်တဦးသည် မဟာမေဒင်ဘာသာဝင် မဟုတ်သူတဦးအား တရားဝင်
 လက်ထပ်ထိမ်းမြားခြင်း မပြုနိုင်ကြောင်း။ ကွယ်လွန်သူသည် မဟာမေဒင်ဘာသာဝင်
 တဦးဖြစ်၍ ဒေါ်စောအား တရားဝင်မယားအဖြစ် လက်ထပ်ပေါင်းသင်းခဲ့ရိုးမှန်ပါမူ
 ဒေါ်စောသည် မဟာမေဒင်ဘာသာသို့ ကူးပြောင်းကိုးကွယ်ခဲ့သည်ဟု ယူဆရန်ရှိ
 ကြောင်း။ မဟာမေဒင်ဘာသာသို့ ကူးပြောင်းကိုးကွယ်ခဲ့သည့် ဒေါ်စောသည် ဗုဒ္ဓ
 ဘာသာဝင်မိန်းမများ အထူးထိမ်းမြားမှုနှင့် အမွေဆက်ခံမှုအက်ဥပဒေနှင့် အကျိုး
 မဝင်ကြောင်း စသည်ဖြင့် လိမ်မာပေးနပ်စွာ လျှောက်လဲသွားလေသည်။ ဒေါ်စောက
 ၎င်းသည် ဗုဒ္ဓဘာသာ အမျိုးသမီးတဦးဖြစ်ကြောင်း ၎င်း၏ လျှောက်လွှာတွင်အတိ
 အလင်းဖော်ပြထားရာကန့်ကွက်သူ မိဟာမက်မက်တုန်ဘက်မှ ဒေါ်စောသည် မူဆလင်
 အမျိုးသမီးဖြစ်သည်ဟု စွပ်စွဲထားခြင်းမရှိ။ အကယ်၍ဒေါ်စောသည် ဗုဒ္ဓဘာသာ
 အမျိုးသမီးမဟုတ်ဘဲ မူဆလင်အမျိုးသမီးဖြစ်သည်ဟုဆိုပါမူ ကန့်ကွက်သူသည်သက်
 သေအထောက်အထားပြရန် အခွင့်အရေး လျှောက်ထားတောင်းဆိုခဲ့သင့်သည်။
 ထိုအခွင့်အရေးမျိုးကို မတောင်းဆိုခဲ့။ ယခုအမှုတို့၏ အဆုံးအဖြတ်အတွက်သက်သေ
 ထူရန်မလိုကြောင်း နှစ်ဘက်ရွှေနေတို့ သဘောတူလျှောက်လဲချက် ပေးခြင်းဖြစ်ရာ
 အထက်ဖော်ပြပါ အကြောင်းပြ ကန့်ကွက်ချက်ကို လက်မခံနိုင်ပေ။

ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်မိန်းမများ အထူးထိမ်းမြားမှုနှင့် အမွေဆက်ခံမှု အက်ဥပဒေပုဒ်မ
 ၂၀ (၁) တွင် အောက်ပါအတိုင်း ပါရှိ၏။

“၂၀။ ။(၁) ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်မဟုတ်သည့် ယောက်ျားတဦးနှင့် ဗုဒ္ဓဘာသာ
 ဝင်မိန်းမတဦးတို့ ပေါင်းဖက်နေထိုင် ပြုမူကြပုံသည် အကယ်၍ ထိုသူနှစ်ဦးလုံး
 ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် မြန်မာလူမျိုးချည်းဖြစ်ခဲ့သော်၊ ဗုဒ္ဓဘာသာဓမ္မသတ်အရ၊ လင်

၁၉၆၆
 ဒေါ်စော
 အမ်အက်(စ်)၊
 မက်တူန့်
 နှင့်
 ကွယ်လွန်သူ
 အိမ်အိမ်မက်
 တွန့်ပစ္စည်းကိစ္စ။

မယားအရာမြောက်မည့် ပေါင်းဖက်နေထိုင် ပြုမူကြပုံမျိုးဖြစ်လျှင်၊ ထိုသူတို့သည် ထိုသို့ပေါင်းဖက်စကပင် ထိမ်းမြားခဲ့သည်ဟု မှတ်ယူရမည်ဖြစ်၊ ထိုသူတို့သည် ဤအက်ဥပဒေအရ၊ ထိမ်းမြားခဲ့ကြသည်ဟုလည်း မှတ်ယူရမည်။”

ပုဒ်မ ၂၄ (၁) တွင်လည်း အောက်ပါအတိုင်း ပြဋ္ဌာန်းထားလေသည်။

“၂၄။ ။(၁) ဤအက်ဥပဒေအရ ထိမ်းမြားသူတို့၏ သို့တည်းမဟုတ် ထိမ်းမြားခဲ့သည်ဟု မှတ်ယူခြင်းခံရသူတို့၏ပစ္စည်း ပိုင်ဆိုင်ခွင့်နှင့် စပ်လျဉ်းသော ကိစ္စအားလုံးကို၊ ထိုသူတို့နှင့် ထိုသူတို့၏ မိသားစုအားလုံးသည် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် မြန်မာလူမျိုးချည်း ဖြစ်ဘိသကဲ့သို့၊ ဗုဒ္ဓဘာသာဓမ္မသတ်အတိုင်း ဆုံးဖြတ်ရမည်။”

ဒေါ်စောနှင့် ကွယ်လွန်သူတို့သည် လွန်ခဲ့သည့် ၁၉၂၆ ခုနှစ်မှစ၍ အကြင်လင်မယား အဖြစ် ပေါင်းသင်းနေထိုင်လာခဲ့သည်ကို အငြင်းမထွက်ချေ။ သို့ဖြစ်ရာ ၎င်းသည် ကွယ်လွန်သူနှင့် ပုဒ်မ ၂၀ (၁) အရ စတင်ပေါင်းဖက်သည့် ၁၉၂၆ ခုနှစ်မှစ၍ အကြင် လင်မယားအဖြစ် ထိမ်းမြားခဲ့ကြသည်ဟု မှတ်ယူရမည်ဖြစ်သည်။ ယင်းသို့ ထိမ်းမြား ခဲ့သည်မှတ်ယူခြင်းခံရသည့် ကွယ်လွန်သူ အိဆွတ်မိုဟာမက်မက်တွန့်၏ပစ္စည်း ပိုင်ဆိုင် ခွင့်နှင့်စပ်လျဉ်းသောကိစ္စအားလုံးသည် ပုဒ်မ ၂၄ (၁) အရ ဗုဒ္ဓဘာသာဓမ္မသတ် အတိုင်း ဆုံးဖြတ်ရမည်ဖြစ်ရာ ဗုဒ္ဓဘာသာဓမ္မသတ်အရ လင်သေက လင်၏ပစ္စည်းကို မယားသာ ပိုင်ဆိုင်ခွင့်ရှိပေသည်။ မောင်ဝိုက်နှင့် မောင်ညိုမိုးတို့အမှု (၁)ကိုကြည့်ပါ။ မိဘ၌ပိုင်ဆိုင်ခွင့်မရှိပေ။ သေသူသည် ကွယ်လွန်စဉ်က မဟာမေဒင်ဘာသာဝင်ဖြစ် သော်လည်း ၎င်း၏ပစ္စည်းများနှင့် ပတ်သက်၍ မဟာမေဒင်ဥပဒေဖြင့် စီမံခန့်ခွဲခြင်း မပြုနိုင်ပေ။ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် မိန်းမများမှာ အခြားဘာသာဝင်ယောက်ျားများနှင့် နှစ် ပေါင်းမြောက်မြားစွာ ပေါင်းသင်းနေထိုင်ကာ သားသမီး တကျိတ်ပင် ထွန်းကားခဲ့စေ ကာမူ တရားဝင်မယားမဖြစ်ဘဲ မယားမျှောင်၊ အပျော်မယားအဆင့်၌သာ တင်းတိမ် ခဲ့ရပြီး လူမှုရေး စီးပွားရေး စသည့်အဘက်ဘက်၌ နှစ်နာဆုံးရှုံးခြင်း ခံခဲ့ကြရသဖြင့်၊ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် မိန်းမများ၏ အခွင့်အရေးကို အကာအကွယ်ပေးရန် အလို့ငှါ အဆိုပါ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် မိန်းမများ အထူးထိမ်းမြားမှုနှင့် အမွေဆက်ခံမှု အက်ဥပဒေကို ပြဋ္ဌာန်း ခဲ့ခြင်းဖြစ်ပေသည်။ ထိုဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များသည် ကွယ်လွန်သူ၏ မဟာမေဒင် ဥပဒေကို လွှမ်းမိုးသည်ဟု ယူဆရမည်ဖြစ်သည်။

ဗုဒ္ဓဘာသာဓမ္မသတ်အရ လင်သေ၍ မယားကျန်ခဲ့လျှင် လင်၏ပစ္စည်းများနှင့် ပတ်သက်၍ အမွေဆက်ခံရန် သက်သေခံလက်မှတ်ကို မယားအားသာလျှင် ထုတ်ပေး

ရမည်ဟု နေဝင်းနှင့် မအောင်ကလေးအမှု (၂) ၌ အတိအလင်း အဆုံးအဖြတ်ပေးထားသဖြင့် ဤအမှုတွင်လည်း ဒေါ်စောသာလျှင် ကွယ်လွန်သူ၏ ပစ္စည်းများအတွက်၊ အမွေဆက်ခံရန် သက်သေခံလက်မှတ်ကို ရသင့်သည်ဟု ယူဆသည်။

၁၉၆၆
ဒေါ်စော
အမ်၊အက်(၆)
မက်တွန်
နှင့်
ကွယ်လွန်သူ
အီး၊အမ်၊မက်
တွန်ပစ္စည်းကိစ္စ။

အထက်ပါအကြောင်းများကြောင့် လျှောက်ထားသူ ဒေါ်စောသည် လုံလောက်သောငွေ ၇,၀၀၀ ကျပ်တန် အာမခံတယောက်နှင့် ခံဝန်ချုပ်ဆိုပါက လျှောက်ထားသည့်အတိုင်း အမွေဆက်ခံရန် သက်သေခံလက်မှတ်ကို ထုတ်ပေးစေ။ ဤရုံး၏ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ တရားမသေးမှုအမှတ် ၃၁ တွင် ကန့်ကွက်သူ မိုဟာမက်မက်တွန်၏ လျှောက်လွှာကို ပယ်လိုက်သည်။ ကန့်ကွက်သူ မိုဟာမက်မက်တွန်သည် လျှောက်ထားသူ၏ တရားစရိတ်ကို ကျခံရမည်။ မွေနေစရိတ် ၃၄ ကျပ်သတ်မှတ်လိုက်သည်။

နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ်

တရားမ ပဌမအယူခံမှု

တရားသူကြီးချုပ် ဒေါက်တာ မောင်မောင်နှင့် တရားသူကြီးဦးချစ်တို့ရွှေတွင်

† ၁၉၆၆

ဒေါ်တင်မေပါ ဂ (အယူခံတရားလိုများ)

နှင့်

ဇနာဝါရီလ
၁၅ ရက်။

ရာဟီမာဘီဘီ (အယူခံတရားခံ) *

စာချုပ်စာတမ်းချုပ်ဆိုခြင်း— မူရင်းကို တင်သွင်းရန် —မတင်သွင်းနိုင်လျှင် ဆောင်ရွက်ရန် ကိစ္စ
စာချုပ်ကို အခြေခံ၍ တရားမစွဲဆိုခြင်း၊ စာချုပ်ကို မတင်ပြနိုင်သဖြင့် မိမိအခြေခံ၍ တရားစွဲဆို
သည့် အချက်သည် ပျက်ပြယ်နိုင်ခြင်း ရှိ မရှိ၊ မူလရုံး တရားသူကြီး၏ သက်သေကို ယုံကြည်
ထိုက် မယုံကြည် ထိုက် ဆုံးဖြတ်ချက်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။စာချုပ် စာတမ်းချုပ်ဆိုခြင်း စသည်တို့ကို မပြုမနေရသော ကိစ္စမျိုးများ၌
စာချုပ်စာတမ်း မူရင်းကို တင်သွင်းရမည်ဖြစ်သည်။ ထိုသို့မတင်သွင်းနိုင်လျှင် မည်သည့်အတွက်
ကြောင့် မတင်သွင်းနိုင်ကြောင်းကို သက်သေထူပြီးမှ စာချုပ်ကို ဖတ်ခဲ့ဘူးသူတို့က ရုံးတွင် နှုတ်
သက်သေလာရောက်ခံနိုင်ကြသည်။ တရားလိုက စာချုပ်ကို အခြေခံ၍ တရားစွဲဆိုခဲ့သည်မဟုတ်။
မိမိသည် သမီးဖြစ်ပါသည်ဟူသော အချက်ကို အခြေခံ၍ တရားစွဲဆိုခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုအချက်ကို
သက်သေထူရန် အတွက် စာချုပ်သည် အချက်တရပ်သာဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် စာချုပ်ကို မတင်
ပြနိုင်ခြင်းကြောင့် မိမိ၏ မိဘနှစ်ပါးသည် တရားဝင် လက်ထပ်ခဲ့ကြသော လင်မယားဖြစ်ခဲ့သည်
ဟူသော အချက်သည် ပျက်ပြယ်နိုင်သည်မဟုတ်။ အခြားဆက်စပ်ဆီလျော်သော အချက်များက
ခိုင်လုံနေလျှင်၊ ထိုသို့လက်ထပ် ထိမ်းမြားခဲ့ကြောင်းကို ရုံးက လက်ခံနိုင်ပေသည်။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။မူလရုံး တရားသူကြီးအနေနှင့် တရားလိုတရားခံတို့ တင်ပြသော သက်
သေ အထောက်အထား အားလုံးကို ခြုံကြည့်ပြီးနောက် မည်သူ့ကို ယုံကြည်ထိုက်သည် မည်သူ့
အဆိုက ပို၍ ယုတ္တိရှိသည် စသည်ကို ချိန်ဆကာ ဆုံးဖြတ်ရခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုသို့ဆုံးဖြတ်ရာ၌
မူလရုံး တရားသူကြီးသည် သက်သေများကို ကိုယ်တိုင် မြင်တွေ့ရသဖြင့် မည်သူ့ကို ယုံကြည်ထိုက်
သည် မည်သူ့ကို မယုံကြည်ထိုက်၊ နှိုင်းဆချင့်ချိန်နိုင်သည်ကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားရသည်။

အယူခံတရားလိုများအတွက်။ ။ဒေါက်တာဘဟန်။

အယူခံတရားခံအတွက်။ ။ဒေါ်ကြည်ကြည်ဝင်း။

* ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ တရားမ ပဌမ အယူခံမှု အမှတ် ၁၃၂။

† ၁၉၆၂ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၇၄၆ တွင်၊ ရန်ကုန်မြို့တော်တွဲဘက် တရားသူကြီးချုပ်
(ဦးအေးမောင်) ရုံးတော်၏ ချမှတ်သော ဒီကရီကို အယူခံဝင်မှု။

တရားသူကြီးချုပ် ဒေါက်တာမောင်မောင်။ ။ရာဟိမာဘိဘိသည် ကွယ်လွန်သူ မစ္စတာ အမ်၊ အက်(စ်)၊ အာမက်၏သမီးဖြစ်သည်ဟုဆိုကာ ရန်ကုန်မြို့ တရားမရုံး၌ မစ္စတာ အမ်၊ အက်(စ်)၊ အာမက်၏ ကြွင်းကျန်ခဲ့သော ပစ္စည်းစုကို ရုံး၏အမိန့်နှင့် စီမံအုပ်ချုပ်ပေးပါရန် ဒေါ်တင်မေနှင့် သားသမီးတို့အား တရားစွဲဆိုခဲ့သည်။ ရာဟိမာ ဘိဘိ၏အဆိုမှာ မစ္စတာ အမ်၊ အက်(စ်)၊ အာမက်နှင့် ၎င်း၏မိခင် ဒေါ်တင်တင် တို့သည် မဟာမေဒင်ထုံးတမ်းအရ ၁၉၂၅ ခုနှစ်တွင် လက်ထပ်ကြောင်း၊ ၁၉၃၃ ခုနှစ် တွင် ၎င်း၏မိဘနှစ်ဦး ကွာရှင်းခဲ့ကြပြီးနောက် ၎င်းသည် မစ္စတာ အမ်၊ အက်(စ်)၊ အာမက်နှင့်အတူ ဆက်လက်နေထိုင်ခဲ့ကြောင်း၊ မစ္စတာ အာမက်ကပင် ၎င်းအား ကျောင်းထားပေးကြောင်း၊ ဒေါ်တင်တင်နှင့် ကွာရှင်းပြီးနောက် မစ္စတာအာမက်သည် ဒေါ်တင်မေနှင့် လက်ထပ်ထိမ်းမြား၍ မူလအမှုတွင် တရားခံအမှတ် ၂ မှ ၈ အဖြစ် ထည့်သွင်း စွဲဆိုခဲ့သော သားသမီးများထွန်းကားကြောင်း၊ မစ္စတာအာမက် ကွယ်လွန် ပြီးသည့်နောက်ပိုင်းတွင် မိမိသည်လည်း ကွယ်လွန်သူ၏ သမီးဖြစ်၍ မဟာမေဒင် ထုံးတမ်းစဉ်လာအရ အမွေပုံ၏ ၈၈ ပုံ၊ ၇ ပုံရထိုက်ကြောင်း စသည်ဖြင့် ရာဟိမာဘိဘိက စွဲဆိုခဲ့သည်။

၁၉၆၆
ဒေါ်တင်မေ
ပါ ဂ
နှင့်
ရာဟိမာဘိဘိ။

ဒေါ်တင်မေနှင့် ၎င်း၏သားသမီးများက ရာဟိမာဘိဘိသည် မစ္စတာ အမ်၊ အက်(စ်)၊ အာမက်၏ သမီးမဟုတ်။ မစ္စတာအာမက်သည် ဒေါ်တင်တင်နှင့် တရားဝင် လက်ထပ်ခဲ့ခြင်းမရှိ စသည်ဖြင့် အဓိကထား၍ ငြင်းဆိုခဲ့ခဲ့ကြသည်။ ထို့ကြောင့် မူလရုံး ပညာရှိ တရားသူကြီးက ကောက်ချက်အမှတ် ၁ အဖြစ် “မစ္စတာ အမ်၊ အက်(စ်)၊ အာမက်နှင့် ဒေါ်တင်တင်တို့သည် တရားဝင်လက်ထပ်ခြင်းရှိ မရှိ၊ ရှိခဲ့သော် တရား လိုသည် ထိုသူနှစ်ဦးမှ မွေးဖွားခြင်းဟုတ်မဟုတ်” ဟူ၍ ထုတ်နုတ်စစ်ဆေးခဲ့သည်။ ထိုကောက်ချက်ပေါ်၌ တရားလို ရာဟိမာဘိဘိကို အနိုင်ပေးဆုံးဖြတ်၍ တရားဥပဒေ အရ ၎င်းစွဲဆိုတောင်းခံသည့်အတိုင်း အမွေပုံ၏ ၈၈ ပုံ၊ ၇ ပုံရထိုက်သည်ဟု မူလရုံးက ဆုံးဖြတ်ကာ အမွေပစ္စည်းများကို စီမံအုပ်ချုပ်ခန့်ခွဲရန်အတွက် ပဏာမ ဒီကရီတရပ် ချမှတ်ပေးခဲ့သည်။

ဒေါ်တင်မေတို့က ဤရုံးသို့ အယူခံဝင်ရာတွင် မူလရုံးက ရာဟိမာဘိဘိသည် ကွယ်လွန်သူ အမ်၊ အက်(စ်)၊ အာမက်၏သမီးဖြစ်ကြောင်း ဆုံးဖြတ်ထားခြင်းသည် အကြောင်းအချက်နှင့် မညီဟူ၍ တင်ပြကြသည်။ အယူခံတရားလိုများ၏ ပညာရှိ ရှေ့နေကြီး ဒေါက်တာဘဟန်ကလည်း မူလရုံးက မဟာမေဒင်ထုံးတမ်းစဉ်လာဥပဒေကို သုံးသပ်သားခြင်း၊ ထိုဥပဒေနှင့် ပတ်သက်၍ ကိုးကားထားခြင်းတို့ကို လက်ခံပါသည်။ သို့ရာတွင် သက်သေခံ အထောက်အထားများအရ ရာဟိမာဘိဘိက ၎င်းသည်ကွယ်လွန် သူ အမ်၊ အက်(စ်)၊ အာမက်၏သမီးဖြစ်ကြောင်း အထင်အရှား မပြနိုင်ခဲ့ပါ။

၁၉၆၆

ဒေါ်တင်မေ
ပါ ဂ

နှင့်
ရာဟိမာဘိဘိ။

မူလရုံးသည် တရားလိုဘက်မှ သက်သေအခိုင်အလုံမထူနိုင်ခဲ့ဘဲနှင့် တရားလိုအား အနိုင်ပေးဆုံးဖြတ်ထားခြင်းကိုသာ အယူခံဝင်ခွင့်ပြုရန် အကြောင်းအဖြစ် တင်ပြလိုပါသည်ဟု လျှောက်လဲသည်။

ရာဟိမာဘိဘိက ၎င်း၏မိခင် ဒေါ်တင်တင်နှင့် မစ္စတာ အမ်၊ အက်(စ်)၊ အာမက်တို့ ကွာရှင်းပြီးနောက် ၎င်းအား မစ္စတာ အာမက်က ဆက်လက်ထိန်းသိမ်းထားကြောင်း။ ဒေါ်တင်မေနှင့် နောက်အိမ်ထောင်ပြုပြီးသောအခါ မိထွေးဖြစ်သူက ၎င်းအား စိန်ဂျွန်းကွန်ဗင့်ကျောင်းမှ ထုတ်နှုတ်၍ မစ္စတာ ပီလေး၏ ကုလားကျောင်းသို့ ပြောင်းရွှေ့ထားခဲ့ကြောင်း။ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီးဖြစ်သောအခါ မိထွေးနှင့်အတူ ရွှေကျင်မြို့သို့ စစ်ပြေးခဲ့ရကြောင်း။ ရွှေကျင်တွင် တနှစ်ခွဲမျှနေပြီးနောက် မစ္စတာ အာမက်က ပြန်ခေါ်သဖြင့် ရန်ကုန်သို့ ပြန်လာခဲ့ကြောင်း။ ထိုသို့နေထိုင်စဉ်အတွင်း ဘခင်နှင့် မိထွေးဖြစ်သူတို့က ၎င်းအား မစ္စတာအလီဆိုသူနှင့် လက်ထပ်ပေးကြောင်း။ မစ္စတာအာမက်ရှာပေးသော ဘိုးလိန်းအိမ်၌ မိမိနှင့် မစ္စတာအလီတို့သည် အိုးအိမ်ထူထောင်နေထိုင်ခဲ့ကြောင်း။ နောက်မစ္စတာအလီနှင့် မိမိတို့ကွဲကွာပြီး နောက်အိမ်ထောင်သစ်ထူခဲ့ကြောင်း။ မစ္စတာအာမက်သည် မိမိအား ငွေကြေးထောက်ပံ့ခဲ့ကြောင်း၊ တဦးနှင့် တဦးလည်း သွားလာဆက်ဆံကြောင်း၊ ဘခင်ကွယ်လွန်အနိစ္စရောက်သောအခါ၌ မိမိသည် အသုဘအိမ်သို့ သွားကြောင်း စသဖြင့် ရာဟိမာဘိဘိက ရုံးတွင်ထွက်ဆိုခဲ့သည်။ ဒေါ်တင်တင် (လိပြ-၁) သည် ရာဟိမာဘိဘိ၏ ထွက်ဆိုချက်တို့ကို အရေးကြီးသော အချက်တို့၌ ထောက်ခံထွက်ဆိုသွားသည်။ မိမိနှင့် မစ္စတာ အာမက်တို့သည် မဟာမေဗင် ထုံးတမ်းစဉ်လာအရ လက်ထပ်ခဲ့ကြောင်း။ နီကာရာမာခေါ်သည့် လက်ထပ်စာချုပ်ရေးထိုးကြ၍ လူကြီးစုံရာရွှေတွင် မော်လဝီပီဆရာက လက်ထပ်ပေးကြောင်း။ လက်ထပ်ပြီးနောက် မစ္စတာအာမက်နှင့် ရန်ကုန်မြို့တွင် စပတ်လမ်းနှင့် ကုန်သည်လမ်းထောင့်ရှိအိမ်တွင် နေထိုင်ခဲ့ကြောင်း။ ၁၉၂၆ ခုနှစ်တွင် ရာဟိမာဘိဘိကို မွေးဖွားခဲ့ကြောင်း စသည်တို့ကို ထွက်ဆိုသည်။

ကွယ်လွန်သူ မစ္စတာ အမ်၊ အက်(စ်)၊ အာမက်၏ညီဖြစ်သူ အမ်၊ ဂျေ၊ အာမက် (လိပြ-၂) ကလည်း ရာဟိမာဘိဘိနှင့် ဒေါ်တင်တင်တို့ကို ထောက်ခံထွက်ဆိုသည်။ ၁၉၂၅ ခုနှစ်လောက်တွင် ဒေါ်တင်တင်နှင့်မိမိ၏အစ်ကိုတို့သည် လက်ထပ်ကြကြောင်း။ ထို့နောက် ရာဟိမာဘိဘိကိုမွေးကြောင်း။ အမ်၊ အက်(စ်)၊ အာမက်တို့ မိသားစုသည် စပတ်လမ်းထောင့်အိမ်တွင် အစ်ကိုကြီးကွယ်လွန်သူ နုရာဒင်အာမက်နှင့်အတူ နေထိုင်ခဲ့ကြကြောင်း။ ၆ နှစ် ၇ နှစ်ပေါင်းပြီးနောက် အမ်၊ အက်(စ်)၊ အာမက်နှင့် ဒေါ်တင်တင်တို့ ကွာရှင်းကြကြောင်း။ ၎င်းနောက်မှ ဒေါ်တင်မေနှင့် အမ်၊ အက်(စ်)

အာမက်တို့ အိမ်ထောင်ပြုကြောင်း။ ရာဟိမာဘိဘိမှာ ၎င်း၏ဘခင်နှင့်အတူ ဆက်လက်
နေထိုင်ကြောင်း စသည်ဖြင့် ထွက်ဆိုသည်။

၁၉၆၆
ဒေါ်တင်မေ
ပါ ဂ
နှင့်
ရာဟိမာဘိဘိ။

ဒေါ်တင်တင်နှင့် အမ်၊ အက်(စ်)၊ အာမက်တို့ ထိမ်းမြားလက်ထပ်ကြခြင်းနှင့်
ပတ်သက်၍ ဒေါ်တင်တင်၏အမ ဒေါ်ကျူးရင် (လိပြ-၇)၊ ဒေါ်ကျူးရင်ယောက်ျား
ဟာဇယ်ဟတ် (လိပြ-၃) နှင့် ဟာဂျီအာဆန် (လိပြ-၆) တို့က ကိုယ်တိုင်သိမြင်သူများ
အဖြစ် သက်သေခံခဲ့ကြသည်။ ဒေါ်ကျူးရင်နှင့် ဟာဇယ်ဟတ်တို့က ဒေါ်တင်တင်၏
ဘက်မှ လူကြီးများအနေဖြင့် ဒေါ်တင်တင်အား လက်ထပ်ပေးခဲ့ကြောင်း ထွက်ဆိုကြ၍
ဟာဂျီအာဆန်က မိမိနှင့် အရစ်ရှရဆိုသူတို့သည် လက်ထပ်ပွဲသို့ တက်ရောက်၍
နီကာဆာမာစာချုပ်ကို သက်သေအဖြစ် လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့ကြကြောင်း ထွက်ဆိုသည်။
ဤသက်သေများသည် ဒေါ်တင်တင်၊ အမ်၊ အက်(စ်)၊ အာမက်တို့နှင့် ၎င်းနှီးသော
မိတ်ဆွေများဖြစ်ကြ၍ ရာဟိမာဘိဘိသည် ၎င်းတို့နှစ်ဦးမှ မွေးဖွားသော သမီးဖြစ်
ကြောင်းနှင့် သမီးမွေးဖွားပြီးနောက် ၆ နှစ် ၇ နှစ်ကြာသောအခါ ၎င်းတို့နှစ်ဦးကွာရှင်း
ကြကြောင်းကို ထွက်ဆိုနိုင်ကြသည်။ အေ၊ ဆတ္တာ (လိပြ-၅) သည် အမ်၊ အက်(စ်)၊
အာမက်နှင့် ဒေါ်တင်တင်တို့ လက်ထပ်စဉ်က လူငယ်တဦးဖြစ်ခဲ့သည်ဟုဆိုသည်။
၎င်းသည်လည်း လက်ထပ်ပွဲသို့ ဧည့်ခံရန်သွားရသည်။ ၎င်း၏အဖေကိုလည်း မင်္ဂလာ
ဆောင်သို့ဘိတ်သည်။ အမ်၊ အက်(စ်)၊ အာမက်နှင့် ၎င်း၏ဘခင်တို့မှာ လူချင်း
ကျွမ်းသဖြင့် အိမ်အဝင်အထွက်ရှိသည်။ ၎င်းကိုယ်တိုင် အမ်၊ အက်(စ်)၊ အာမက်နှင့်
မြူနီစီပါယ်တွင် တဌာနတည်း၌ အလုပ်လုပ်ဘူးသည်။ လက်ဆပ်ပြီးနောက်
အမ်၊ အက်(စ်)၊ အာမက်နှင့် ဒေါ်တင်တင်တို့သည် ၎င်းတို့၏ ကလေးနှင့်အတူ နေထိုင်
ကြသည်ကို အိမ်သို့သွားရောက်လည်ပတ်သောအခါ၌ တွေ့ခဲ့ဘူးသည်ဟု ဆတ္တာက
ထွက်ဆိုသည်။

ဒေါ်တင်မေက ၎င်းသည် အမ်၊ အက်(စ်)၊ အာမက်၏ အိမ်ထောင်ဦးဖြစ်သည်။
ယခင်က အမ်၊ အက်(စ်)၊ အာမက်တွင် မိန်းမ မရှိ။ သမီးလည်းမရှိ။ ရာဟိမာဘိဘိ
သည် အမ်၊ အက်(စ်)၊ အာမက်၏သမီးမဟုတ်။ ၎င်းတို့နှင့်လည်း အတူမနေ။
ရာဟိမာဘိဘိကို အလီဆိုသူနှင့် လက်ထပ်ထိမ်းမြားပေးစားသည်ဆိုသည်မှာလည်း
မဟုတ် စသဖြင့် ငြင်းဆိုခဲ့သည်။ ဒေါ်တင်မေ တင်ပြသော သက်သေများကလည်း
အမ်၊ အက်(စ်)၊ အာမက်သည် ယခင်က အိမ်ထောင်ရှိခဲ့ဘူးသည်ကို မသိဟုဆိုကြ
သည်။ အမ်၊ အက်(စ်)၊ အာမက်နှင့်အတူ အလုပ်လုပ်ဘက်ဖြစ်၍ အိမ်အဝင်အထွက်
ရှိသည်ဆိုသော မစ္စတာ စီ၊ ဂျေ၊ တောရင်းနှင့် ဦးလှိုင် (လိပြ-၃ နှင့် ၄) တို့ကလည်း
ရာဟိမာဘိဘိကို အမ်၊ အက်(စ်)၊ အာမက်အိမ်တွင် မတွေ့ဘူးပါဟု ထွက်ဆိုကြ
သည်။

၁၉၆၆

ဒေါ်တင်မေ
ပါ ဂ
နှင့်
ရာဟိမာဘိဘိ။

အထက်ပါကဲ့သို့ တဘက်ဘချက် သက်သေထွက်ချက်များကို ချိန်ဆပြီးနောက် မူလရုံးပညာရှိတရားသူကြီးက ရာဟိမာဘိဘိ တင်ပြသော သက်သေအထောက်အထား များက ပို၍ ခိုင်လုံသည်ဟု တွေ့ရှိဆုံးဖြတ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

ဒေါက်တာဘဟန်က ပဌမတင်ပြသည့်အချက်မှာ ဒေါ်တင်တင်နှင့် အမ်၊ အက်(စ်)၊ အာမက်ဘို့လက်ထပ်စဉ်က နီကာရာမာစာချုပ်ကို ချုပ်ဆိုခဲ့ကြသည်ဟုဆိုလျှင် ထိုစာချုပ်ကို သက်သေခံအဖြစ် တင်သွင်းရပါမည်။ စာချုပ်ပျောက်ဆုံးနေသည်ဆိုလျှင်လည်း ပျောက်ဆုံးကြောင်း သက်သေထူ၍ ထိုစာချုပ်ကို ဖတ်ခဲ့ဘူးသူများက ၎င်းကိုမှတ်မိထားသည်မှ သက်သေခံရန်ဖြစ်ပါသည်။ ထိုကဲ့သို့ ရာဟိမာဘိဘိက သက်လေမထူခဲ့သောကြောင့် သက်သေခံဥပဒေပုဒ်မ ၉၁ နှင့် ၉၂ တို့အရ ဒေါ်တင်တင်နှင့် အမ်၊ အက်(စ်)၊ အာမက်တို့ လက်ထပ်ထိမ်းမြားကြောင်းကို နှုတ်သက်သေခံရန် တရားဥပဒေ ပိတ်ပင်ထားပါသည်။ သက်သေခံဥပဒေပုဒ်မ ၉၁ က ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးစာချုပ်တခုကို ရေးသားထားပြီးဖြစ်သည်ဆိုလျှင် ထိုစာချုပ်စာတမ်းကို တင်ပြရမည်ဟု အတိအလင်း ဆိုထားပါသည်ဟု ညွှန်ပြသွားသည်။

ထိုအချက်နှင့် ပတ်သက်၍ ရာဟိမာဘိဘိ၏ပညာရှိရွှေ့နေကြီး ဒေါ်ကြည်ကြည်ဝင်းက မဟာမေဒင်ထုံးတမ်းစဉ်လာအရ တရားဝင်သော ထိမ်းမြားမင်္ဂလာပြုရန်အလို့ငှါ နီကာရာမာစာချုပ်စာတမ်းလည်း မလိုပါ။ မော်လဝီဘုန်းကြီးနှင့် ဘာသာရေးအရ ဆောင်ရွက်ရန်လည်း မလိုပါ။ ယောက်ျားနှင့်မိန်းမ အကြင်လင်မယားအဖြစ် ပေါင်းသင်းနေထိုင်ကြရန် သဘောတူကြခြင်းနှင့် ထိုသို့နေထိုင် အိုးအိမ်ထူထောင်ကြခြင်းက အဓိကအချက်အဖြစ်ပါသည်။ စာချုပ်ရေးထိုးခြင်း မော်လဝီပထမဆရာနှင့် ရွတ်ဘတ်ခြင်း စသည်တို့သည် လုပ်ရိုးလုပ်စဉ် လုပ်ကိုင်ကြခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ထိုသို့လုပ်ကိုင်ခြင်းကြောင့် အကြင်လင်မယားမြောက်သည် မဟုတ်ပါ။ ထို့ကြောင့် လက်ထပ်စာချုပ်ရှိခဲ့သည်ဆိုသော်လည်း ထိုစာချုပ်ကို မဘင်ပြနိုင်ခြင်းကြောင့် ထိမ်းမြားမင်္ဂလာပြုခဲ့ခြင်းသည် တရားမဝင်ဟု မဆိုနိုင်ပါ။ မလိုသောစာချုပ်ကို တင်မပြနိုင်ခြင်းသည် သက်သေခံ အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၉၁ တွင် အကျုံးဝင်သောကိစ္စတရပ် မဟုတ်ပါဟု ဒေါ်ကြည်ကြည်ဝင်းက လျှောက်လဲသည်။

ဒေါက်တာဘဟန်က မဟာမေဒင် ထုံးတမ်းစဉ်လာအရ တရားဝင်ထိမ်းမြားရန် အလို့ငှါ စာချုပ်ချုပ်ဆိုရန် မလိုသည်ကို လက်ခံသော်လည်း စာချုပ်ချုပ်ပြီးခဲ့လျှင် မူကား ထိုစာချုပ်ကို မတင်လျှင်မဖြစ်၊ သက်သေခံဥပဒေပုဒ်မ ၉၁ တွင် အကျုံးဝင်လာသည်ဟု လျှောက်လဲသည်။

စာချုပ်စာတမ်းချုပ်ဆိုခြင်း စသည်ကို မပြုမနေရသောကိစ္စမျိုးများ၌ စာချုပ်စာတမ်းမူရင်းကို တင်သွင်းရမည်ဖြစ်သည်။ ထိုသို့မတင်သွင်းနိုင်လျှင် မည်သည့်ကိစ္စက

၁၉၆၆
ဒေါ်တင်မေ
ပါ ဂ
နှင့်
ရာဟိမာဘိဘိ။

ကြောင့် မတင်သွင်းနိုင်ကြောင်းကို သက်သေထူပြီးမှ စာချုပ်ကို ဖတ်ခဲ့ဘူးသူတို့က
မှီးတွင် နှုတ်သက်သေလာရောက်ခံနိုင်ကြသည်။ ဤအမှုတွင်မူကား တရားလို
ရာဟိမာဘိဘိသည် စာချုပ်ကိုအခြေခံ၍ တရားစွဲဆိုခဲ့သည်မဟုတ်။ မိမိသည် မစ္စတာ
အမ်၊ အက်(စ်)၊ အာမက်၏သမီးဖြစ်ပါသည်ဟူသော အချက်ကို အခြေခံ၍ တရား
စွဲဆိုခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုအချက်ကို သက်သေထူရန်အတွက် ဒေါ်တင်တင်နှင့်
အမ်၊ အက်(စ်)၊ အာမက်တို့သည် တချိန်က တရားဝင်လင်မယားဖြစ်ခဲ့ကြကြောင်းကို
သက်သေထူရသည်။ ထိုသို့သက်သေထူရာတွင် ၎င်း၏မိဘနှစ်ဦးသည် တရားဝင်
ထိမ်းမြားခဲ့ကြောင်းကို တင်ပြရသည်။ ထိုသို့ထိမ်းမြားလက်ထပ်ရာတွင် စာချုပ်လည်း
ချုပ်ဆိုခဲ့ကြပါသည်။ လူကြီးစုံရာနှင့် မင်္ဂလာပွဲလည်း ကျင်းပခဲ့ကြပါသည်။ ယူ
ဆရာလည်း တက်ရောက်ဆောင်ရွက်ပေးခဲ့ပါသည်။ စသဖြင့် ဆီလျော်ဆက်စပ်သော
အချက်တို့ကို တင်ပြခြင်းဖြစ်သည်။ စာချုပ်သည် ထိုအချက်များအနက်မှ အချက်
တရပ်သာဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် စာချုပ်ကိုတင်မပြနိုင်ခြင်းကြောင့် ဒေါ်တင်တင်နှင့်
အမ်၊ အက်(စ်)၊ အာမက်တို့သည် တရားဝင်လက်ထပ်ခဲ့ကြသော လင်မယားဖြစ်ခဲ့သည်
ဟူသော အချက်သည် ပျက်ပြယ်နိုင်သည်မဟုတ်။ အခြားဆက်စပ်ဆီလျော်သော
အချက်များက ခိုင်လုံနေလျှင် ထိုသို့လက်ထပ်ထိမ်းမြားခဲ့ကြောင်းကို ရုံးကလက်ခံ
နိုင်ပေသည်။

မူလရုံးပညာရှိတရားသူကြီးက ဒေါ်တင်တင်နှင့် အမ်၊ အက်(စ်)၊ အာမက်တို့သည်
နှစ်ပေါင်း ၂၀ နှစ်ကျော်က လက်ထပ်ခဲ့ကြသည်ဖြစ်၍ ကိုယ်တိုင်သိမြင်ကြသော
သက်သေများသည်ပင်လျှင် အနည်းငယ် မေ့လျော့သည်များ ကွဲလွဲသည်များ ရှိနိုင်
သည်ဟု မှတ်ချက်ပြုခဲ့သည်။ အမှန်အားဖြင့်ဆိုလျှင် ရာဟိမာဘိဘိနှင့် ၎င်း၏သက်သေ
များသည် ၁၉၆၂ ခုနှစ်တွင် ရုံးသို့လာရောက် သက်သေခံခဲ့ကြခြင်းဖြစ်ရာ ၁၉၂၅ ခုနှစ်က
ဒေါ်တင်တင်နှင့် အမ်၊ အက်(စ်)၊ အာမက်တို့ လက်ထပ်ခဲ့ကြသည်ဆိုလျှင် နှစ်ပေါင်း
၃၇ နှစ်ပင် ကြာခဲ့ပြီဖြစ်သည်။ ထို ၃၇ နှစ်အတွင်း အချို့သောသမန်ကိစ္စများတွင်
အနည်းငယ်မေ့လျော့ကွဲလွဲခြင်းများ ရှိနိုင်ပေသည်။ ဒေါက်တာအဟန်က လျှောက်လဲ
ရာတွင် ဒေါ်တင်တင်နှင့် အခြားတရားလိုပြ သက်သေများက လက်ထပ်ပွဲနှင့်ပတ်သက်၍
အကဲ့ကဲ့ အလွဲလွဲ ထွက်ဆိုကြကြောင်း။ ဒေါ်တင်တင်ဘက်မှ ဆောင်ရွက်သောလူကြီး
များသည် မည်သူမည်ဝါဖြစ်သည်။ မစ္စတာ အမ်၊ အက်(စ်)၊ အာမက်ဘက်မှ လူကြီး
များသည် မည်သူမည်ဝါဖြစ်သည် စသည့်အချက်တို့၌ ကွဲလွဲကြသည်။ မိုဟာရွေ ၂ ကျပ်
သားပေးသလော၊ ၄ ကျပ်သားပေးသလော စသည်တို့၌ ကွဲလွဲသည်။ လက်ထပ်
စာချုပ်ကို သက်သေအဖြစ် ရေးထိုးခဲ့သည်ဆိုသော မစ္စတာ အာဆန် (လိပြ-၆) သည်
အသက် ၉၀ ခန့်ရှိပြီဖြစ်၍ ရုံးသို့မလာနိုင်တော့ပါဟု ဒေါ်တင်တင်က ထွက်ဆိုခဲ့

၁၉၆၆
ဒေါ်တင်မေ
ပါ ဝ
နှင့်
ရာဟိမာဘိဘိ။

သော်လည်း နောက်ပိုင်း မစ္စတာအာဆန်သည် ပေါ်လာသည်။ ထို့ပြင် ၎င်း၏အသက် ၇၅ နှစ်သာရှိသည်ဟု ထွက်ဆိုသည်။ ထိုကဲ့သို့ အကဲ့ကဲ့ အသွဲ့လွဲ ထွက်ဆိုခဲ့သည် များကြောင့် ဒေါ်တင်တင်နှင့် အမ်၊ အက်(စ်)၊ အာမက်တို့ အကြင်လင်မယားအဖြစ် လက်ထပ်နေထိုင်ခဲ့သည်ဆိုသည့် အချက်သည် ခိုင်လုံသောအချက် မဟုတ်ပါဟု ဒေါက်တာဘဟန်က လျှောက်လဲသည်။

ထိုအချက်နှင့် ပတ်သက်၍ ၃၇ နှစ်ကျော် ကြာမြင့်ခဲ့ပြီဖြစ်သောကြောင့် အသက် အရွယ်ကြီးရင့်လာကြပြီဖြစ်သော သက်သေများသည် အာမန်အချက်အလက်တို့၌ အနည်းငယ် ကွဲလွဲကြခြင်းဖြစ်သည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့က မူလရုံးနှင့် ထပ်တူလက်ခံသည်။ အကယ်၍ အသေးစိတ်အချက်အလက်တို့၌ တရားလိုပြ သက်သေတို့သည် တသံတည်း ထွက်ဆိုနေကြလျှင် ၎င်းတို့သည် ညှိနှိုင်းတိုင်ပင်ပြီးမှ ရုံးတွင်သက်သေခံကြသည်ဟူ၍ပင် သံသယရှိဘွယ်ရာဖြစ်သည်။

ဒေါ်ကြည်ကြည်ဝင်းက ဒေါ်တင်တင်ကိုယ်တိုင်နှင့် အခြားသော တရားလိုပြ သက်သေများသည် မည်သူက မည်သူ့အတွက် လိုက်ပါဆောင်ရွက်သောလူကြီးဖြစ် သည်။ မည်သူက ဘာကီး(လ်) လူကြီးဖြစ်သည် စသည်တို့ကို ကဲ့ပြားစွာသိခဲ့မည် မဟုတ်ပါ။ ဓလေ့ထုံးစံကို ကောင်းစွာမကျွမ်းကျင်ကြ၍ မူလကပင် အနည်းငယ် ရှုပ်ထွေးနိုင်ခဲ့ပါသည်။ သို့ရာတွင် မငြင်းနိုင်သောအချက်မှာ ၎င်းတို့သည် ဒေါ်တင်တင် နှင့် အမ်၊ အက်(စ်)၊ အာမက်တို့ လက်ထပ်ရာတွင် ပါဝင်ခဲ့ကြသည်၊ လက်ထပ်သည်ကို သိမြင်ခဲ့ကြသည်ဆိုသည့် အချက်ပင်ဖြစ်ပါသည်ဟုဆိုသည်။

ပညာရှိရွှေနေကြီး ဒေါက်တာဘဟန်က တောရင်း (ခံပြ-၃) သည် ၁၉၃၃ ခုနှစ် လောက်မှစ၍ အမ်၊ အက်(စ်)၊ အာမက်နှင့်အတူ အလုပ်လုပ်ခဲ့သဖြင့် အိမ်တွင် အဝင်အထွက်ရှိခဲ့ကြောင်း။ သို့ရာတွင် ရာဟိမာဘိဘိကို အမ်၊ အက်(စ်)၊ အာမက် အိမ်တွင် မတွေ့ခဲ့ရကြောင်းကို ညွှန်ပြသည်။ ထိုအချက်နှင့် ပတ်သက်၍ ဒေါ်ကြည်ကြည်ဝင်းက မစ္စတာ တောရင်းအား မူလရုံးတွင် မစ္စတာ ပီ၊ အင်၊ ဂျီ(ရ်)က ပြန်လှန်မေးရာတွင် “၁၉၃၆ ခုနှစ်မှ ၁၉၄၆ ခုနှစ်အထိ ကျွန်တော်သည် အလုပ်၌ လုံးပမ်းနေရသဖြင့် မစ္စတာ အာမက်၏နေအိမ်သို့ သွားရောက်လည်ပတ်ရန်အကြောင်း မပေါ်ပေါက်ခဲ့ပါ” ဟု ထွက်ဆိုသည်ကို ညွှန်ပြသည်။ ရာဟိမာဘိဘိ၏အဆိုအရပင်လျှင် ၎င်းနှင့်အလီတို့ လက်ထပ်ပြီးနောက် ၁၉၄၃ ခုနှစ် နောက်ပိုင်းတွင် ၎င်းတို့သည် အမ်၊ အက်(စ်)၊ အာမက်-ဒေါ်တင်မေတို့နှင့် အိုးအိမ်ခွဲ၍ နေထိုင်ခဲ့ကြသည်။

ဒေါ်တင်မေက ၎င်းကိုယ်တိုင်ထွက်ဆိုရာတွင်၎င်း၊ သက်သေထူရာတွင်၎င်း၊ ၎င်းနှင့် အမ်၊ အက်(စ်)၊ အာမက်တို့ တရားဝင်လက်ထပ်ခဲ့ကြ၍ သားသမီးများ ထွန်းကား ခဲ့သည် ဆိုသည့်အချက်တို့ကို အဓိကထားခဲ့သည်။ အမ်၊ အက်(စ်)၊ အာမက်၏ မြန်မာ

၁၉၆၆
ဒေါ်တင်မေ
ပါ ဂ
နှင့်
ရာဟိမာဘိဘိ

နိုင်ငံသားလက်မှတ် (သက်သေခံအမှတ် ၁) အမိ၊ အက်(စ်)၊ အာမက်နှင့် ဒေါ်တင်မေ တို့၏ မိသားစုဓါတ်ပုံ (သက်သေခံအမှတ် ၂) စသည်တို့ကို တင်သွင်းခဲ့သည်။ မိသားစု ဓါတ်ပုံတွင် ရာဟိမာဘိဘိ မပါဝင်ကြောင်းကို ပညာရှိရွှေနေကြီး ဒေါက်တာဘဟန်က ညွှန်ပြသည်။ ထိုဓါတ်ပုံကို မည်သည့်နှစ်က ရိုက်ကူးသည်ဟု အတိအကျသက်သေခံ တင်ပြထားသည်ကို မတွေ့ရသော်လည်း ဓါတ်ပုံတွင်ပါဝင်သော မခင်မြင့်မြင့်နှင့် မစန်းစန်းမြင့်တို့သည် ၎င်းတို့၏ အမျိုးသားမှတ်ပုံတင်လက်မှတ်များ (သက်သေခံ အမှတ် ၆ နှင့် ၇) တို့အရ ၁၉၄၁ ခုနှစ်နှင့် ၁၉၄၃ ခုနှစ်တွင် မွေးပါးခဲ့သူများဖြစ်ကြ သည်။ ဓါတ်ပုံတွင် ၎င်းတို့နှစ်ဦးမှာ အတော်ပင် ကြီးပြင်းနေကြလေပြီ။ ထို့ကြောင့် ၎င်းဓါတ်ပုံသည် မည်သည့်နှစ်နှင့်မဆို ရာဟိမာဘိဘိက ၎င်းအိမ်ထောင်ကျ၍ အိုးအိမ် ခွဲကာ ထွက်ခွာလာသည်ဆိုသည့် ၁၉၄၃ ခုနှစ်နောက်ပိုင်း နှစ်ပေါင်းများစွာကြာပြီး သည့်နောက်မှ ရိုက်ကူးသည့် ဓါတ်ပုံဖြစ်ပေလိမ့်မည်။ (သက်သေခံအမှတ် ၁) ဖြစ်သော မစ္စတာအာမက်၏ နိုင်ငံခြားလက်မှတ်တွင် ရာဟိမာဘိဘိကို သားသမီးများစာရင်းတွင် ထည့်သွင်း၍ မထားကြောင်းကိုလည်း ပညာရှိရွှေနေကြီးက ညွှန်ပြသည်။ သို့ရာတွင် ထိုစာရင်းမှာ အရွယ်မရောက်သေးသော သားသမီးများ၏ စာရင်းဖြစ်သည်။ လက်မှတ် ထုတ်ပေးသော ၁၉၅၈ ခုနှစ်ကဆိုလျှင် ရာဟိမာဘိဘိသည် အရွယ်ရောက်ပြီးသူဖြစ် နေသည်။ ထို့ပြင်အိုးအိမ်ခွဲ၍နေသူလည်းဖြစ်သဖြင့် စာရင်းတွင် ထည့်သွင်းရန် အကြောင်းမရှိခဲ့ပေ။

ပညာရှိရွှေနေကြီး ဒေါက်တာဘဟန်က ရာဟိမာဘိဘိသည် ၎င်း၏ယောက်ျား ဟောင်းဖြစ်သူ အလီ၏ အကူအညီရရှိသဖြင့် တရားစွဲဆိုနိုင်ခဲ့ကြောင်း ၎င်းကိုယ်တိုင် ထွက်ဆိုထားပါသည်။ သို့ပါလျက် အလီကို သက်သေမထူခဲ့ပါ။ ထို့ပြင် ၎င်းစိန်ဂျန်း ကွန်ဗင့်တွင် နေထိုင်ခဲ့သည်ဆိုသည့်အချက်၊ ကုလားကျောင်းသို့ ပြောင်းရွှေ့ခဲ့သည် ဆိုသည့်အချက်တို့ကိုလည်း ကျောင်းမှတ်ပုံတင်များမှ သက်သေထူရန် လွယ်ကူပါလျက် ထိုကဲ့သို့ သက်သေတင်ပြခြင်းမရှိခဲ့ပါ။ ရာဟိမာဘိဘိသည် ၎င်း၏အမျိုးသားမှတ်ပုံတင် လက်မှတ်ကို တင်ပြလျှင် ၎င်း၏မွေးသက္ကရာဇ် ဘခင်အမည် စသည်တို့ အထောက် အထားဖြစ်ရမည်ဖြစ်ပါလျက် ထိုသို့မှတ်ပုံတင်လက်မှတ် တင်ပြခြင်းလည်း မရှိခဲ့ပါ။ ထိုအချက်တို့သည် ရာဟိမာဘိဘိကို ဆန့်ကျင်၍ စဉ်းစားရန် အချက်တို့ဖြစ်ပါသည်ဟု လျှောက်လဲသည်။ ထိုအချက်တို့အပေါ်တွင် ရာဟိမာဘိဘိက သက်သေတင်ပြခဲ့လျှင် ၎င်း၏အမှုသည် ပို၍ခိုင်လုံမည်ဖြစ်ကြောင်းကို ကျွန်ုပ်တို့ သဘောတူသည်။ သို့ရာတွင် မူလရုံးပညာရှိတရားသူကြီးအနေနှင့် တရားလို တရားခံတို့ တင်ပြသော သက်သေ အထောက်အထားအားလုံးကို ခြုံကြည့်ပြီးနောက် မည်သူ့ကိုယုံကြည်ထိုက်သည်။ မည် သူ့အဆိုကပို၍ ယုတ္တိရှိသည် စသည်ကို ချိန်ဆကာ ဆုံးဖြတ်ရခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုသို့

၁၉၆၆
ဒေါ်တင်မေ
ပါ ဂ
နှင့်
ရာဟိမာဘိဘိ။

ဆုံးဖြတ်ရာ၌ မူလရုံးတရားသူကြီးသည် သက်သေများကို ကိုယ်တိုင်မြင်တွေ့ရသဖြင့် မည်သူ့ ကိုယ့်ကြည်ထိုက်သည် မည်သူ့ ကို မယုံကြည်ထိုက်၊ နှိုင်းဆချင့်ချိန်နိုင်သည်ကို ကျွန်ုပ်တို့က ထည့်သွင်းစဉ်းစားရသည်။ မူလရုံးပညာရှိတရားသူကြီးသည် ဒေါ်တင်မေ ကို စစ်ဆေးရာ၌ ၎င်းသည် အချို့သောနေရာတို့၌ ရွှေ့နောက်မညီ ကွဲလွဲထွက်ဆိုသည်ကို မှတ်ချက်ပြုထားသည်ကို တွေ့ရသည်။ ဒေါ်တင်မေသည် ရာဟိမာဘိဘိ၏ ယခင် ယောက်ျားအလီကိုမသိ၊ အလီနောက်အိမ်ထောင်ပြုသည်ကိုလည်းမသိ စသဖြင့် ထွက်ဆို ခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် အလီ၏ နောက်မိန်းမဖြစ်သူ ဘာနူးနှင့်အတူ သက်သေခံအမှတ် (ည) ဓါတ်ပုံတွင်ယှဉ်တွဲ၍ ရိုက်ထားသည်ကို မငြင်းဆိုနိုင်။ ထိုဓါတ်ပုံတွင် ဘာနူးသည် သတိုးသမီး အဝတ်အစားနှင့် တွေ့ရသည်။ သက်သေခံ (စု) ဓါတ်ပုံတွင် အလီနှင့် ဘာနူးတို့သည် ယှဉ်တွဲ၍ ရိုက်ကူးထားသည်။ ထိုအချက်တို့ကြောင့် ဒေါ်တင်မေသည် အလီကိုလုံးဝမသိ ၎င်း၏နောက်မိန်းမယူသည်ကိုလည်း မသိဆိုသည့် အချက်တို့မှာ မမှန်ကန်ဟူ၍ မူလရုံးက ယူဆခဲ့သည်။

အထက်ပါ အကြောင်းအချက်တို့ကို သုံးသပ်လျှင် မူလရုံးက အဓိကကောက်ချက် အပေါ်၌ ရာဟိမာဘိဘိသည် ကွယ်လွန်သူ အမ်၊ အက်(စ်)၊ အာမက်၏သမီးဖြစ်သည်ဟု ဆုံးဖြတ်ထားခြင်းသည် အထောက်အထားများနှင့် ကိုက်ညီသည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့ ယူဆ သည်။ မူလအမှုသည်၎င်း၊ ဤအယူခံမှုသည်၎င်း ထိုဆုံးဖြတ်ချက်ပေါ်တွင် မူတည် သဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ထိုသို့ယူဆသည့်အတိုင်း ဤအယူခံကို စရိတ်နှင့်တကွ ပလပ် လိုက်သည်။

နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ်
ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှု

တရားသူကြီးချုပ် ဒေါက်တာ မောင်မောင် ရွှေတွင်
ဒေါ်သိန်းရင် (ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားသူ)
နှင့်
ဦးထွန်းရင် (ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားခံရသူ) *

† ၁၉၆၆
ဖေဖော်ဝါရီလ
၂၄ ရက်။

ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၄၀၆ အရ၊ စွဲဆိုမှု — ပုဂ္ဂလိကပိုင် ပစ္စည်းဟုတ်မဟုတ် — အထွေထွေလွှတ်ငြိမ်း
ချမ်းသာခွင့်၌ အကျိုးဝင် မဝင်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ အခြင်းဖြစ်ပွားသည်မှာ ၁၉၆၁ ခုနှစ်ကဖြစ်၍ ပစ္စည်းများသည်လည်း၊
အကယ်၍ ကျောင်းပိုင်ပစ္စည်းများပင် ဖြစ်စေဦး၊ အစိုးရကျောင်းဖြစ်၍ အစိုးရပိုင်ပစ္စည်းများသာ
ဖြစ်သည်။ ပုဂ္ဂလိကပိုင် ပစ္စည်းများ မဟုတ်တော့သဖြင့်၊ ဤအမှုသည် အထွေထွေ လွှတ်ငြိမ်း
ချမ်းသာခွင့်၌အကျိုးဝင်သည်။

ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားသူအတွက်။ ။ ဦးဘသန်း (၃)။

ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားခံရသူအတွက်။ ။ ဦးစောလွင်။

ရုံးတော်သဟာယအတွက်။ ။ အစိုးရရွှေနေကြီး ဦးဘကြိုင်။

တရားသူကြီးချုပ် ဒေါက်တာမောင်မောင်။ ။ လျှောက်ထားသူ ဒေါ်သိန်းရင်
အပေါ်တွင်၊ မော်လမြိုင်ကျွန်းမြို့၊ မြို့နယ်ရာဇဝတ်တရားသူကြီးက၊ ရာဇသတ်ကြီး
ပုဒ်မ ၄၀၆ အရ၊ စွဲချက်တင်ထားသည်။ ဒေါ်သိန်းရင်သည် ဓနုံးဆိပ်ကျေးရွာရှိ
မူလတန်းစာသင်ကျောင်းပိုင် ပစ္စည်းများကို၊ ၎င်းထံအပ်နှံထားရာမှ မိမိကိုယ်ကျိုး
အတွက် သုံးစွဲထားသည်၊ ကျောင်းမှ ပြောင်းရွှေ့ရသည့်အခါ၊ ကျောင်းသို့ပြန်မအပ်၊
ထို့ကြောင့် ယုံကြည်အပ်နှံခြင်းကို ဖောက်ဖျက်သည်ဟူ၍ စွဲဆိုခြင်းဖြစ်သည်။

အမှုကိုဖွင့်လှစ်တိုင်တန်းသူများသည်၊ ရွာမှကျောင်းသားမိဘအချို့ ဖြစ်ကြသည်။
၎င်းတို့က ဒေါ်သိန်းရင် မတရားကိုယ်ကျိုးအတွက် သုံးစွဲထားသည်ဆိုသော၊ စာအုပ်၊

* ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ် ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၄၃(ခ)။

† လျှောက်ထားသူက ၎င်းအပေါ် ရာဇသတ် ပုဒ်မ ၄၀၆ အရ၊ မော်လမြိုင်ကျွန်းမြို့၊ မြို့နယ်
ရာဇဝတ်တရားသူကြီး၏ရုံး ရာကြီးအမှတ် ၅၇/၆၃ တွင် ၁၉၆၅ ခု၊ ဇန်နဝါရီလ ၁၂ ရက် နေ့က
စွဲချက် တင်ထားသော အမိန့်ကို မကျေနပ်သဖြင့် တင်ဆက်သော လျှောက်လွှာ။

၁၉၆၆
ဒေါ်သိန်းရင်
နှင့်
ဦးထွန်းရင်။

ဘီရို၊ စားပွဲတင်နာရီတလုံး၊ မှန်ဘီရိုငယ်ဖြင့် ထည့်ထားသည့် ဘုရားဆောင်တခု၊ မိုးရေကာ တာလပတ်တချပ်တို့ကို၊ ကျောင်းသားမိဘများအဖြစ်နှင့် ငွေစုဆောင်း ဝယ်ယူကာ ကျောင်းသို့ ပေးအပ်ထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ဒေါ်သိန်းရင်က ပစ္စည်းများကို သုံးစွဲ၍၊ ကျောင်းမှ ပြောင်းရွှေ့သွားရာတွင်၊ ထိုပစ္စည်းများကို ပြန်တောင်းသော်လည်း မပေးပါဟု တိုင်တန်းခဲ့ကြသည်။

အမှုတွင် ဒေါ်သိန်းရင်က စတင်ခုခံရမည့် အခြေသို့ မရောက်သေး၊ စွဲချက်တင်သည့် အဆင့်၌သာ ရှိသေးသည်။ ယခုပြင်ဆင်မှု ပေါ်ပေါက်လာရသည်မှာ၊ ဒေါ်သိန်းရင်က အချင်းဖြစ်ပါသည်မှာ၊ အထွေထွေလွှတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ထုတ်ပြီး ကျေညာခြင်းမပြုမီ နှစ်အတန်ကြာက ဖြစ်ခဲ့ပါသည်။ ပစ္စည်းများသည်လည်း အစိုးရကျောင်းပစ္စည်းများ ဖြစ်၍အစိုးရပိုင်ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် အထွေထွေ လွှတ်ငြိမ်း ချမ်းသာခွင့်တွင် အကျုံးဝင်သဖြင့် အမှုကိုပိတ်ရန်သာဖြစ်ပါသည်။ အထွေထွေလွှတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် အမိန့်အရမဟုတ်လျှင်လည်း၊ တိုင်တန်းချက်နှင့် သက်သေများ ထွက်ချက်တို့အရ၊ ယုံကြည်အပ်နှံခြင်းကို ဖောက်ဖျက်မှု မမြောက်ပါ။ ထို့ကြောင့် စွဲချက်တင်ခြင်းသည် မှားယွင်းနေပါသည်ဟူသော အကြောင်းပြချက်တို့ဖြင့်၊ ဒေါ်သိန်းရင်က ဤရုံးသို့ လာရောက်ခြင်းဖြစ်သည်။

ဒေါ်သိန်းရင်၏ ပညာရှိရွှေနေကြီး သခင်ချစ်ကိုယ်စားဆောင်ရွက်သည့် ပညာရှိ ရွှေနေကြီး ဦးဘသန်းက၊ ကျောင်းသည် အစိုးရကျောင်းဖြစ်သည်၊ ပစ္စည်းများ သည်လည်း ထိုအစိုးရကျောင်းသို့ အပြီးအပိုင် ပေးလှူပြီးသော ပစ္စည်းများဖြစ် ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ပုဂ္ဂလိက နှစ်နာသူ တဦးတယောက်မျှ မရှိပါ။ အထွေထွေ လွှတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်အမိန့်အရ၊ ထိုအမိန့်၏အကျိုးကို တရားခံက လုံးဝခံစားရန်သာ ရှိပါသည်။ အမှုကို ဆက်လက်စစ်ဆေးရန် မဟုတ်ပါဟု တင်ပြသည်။

လျှောက်ထားခံရသူ၏ ပညာရှိ ရွှေနေကြီး ဦးစောလွင်က၊ ကျောင်းကို ပြည်တော် သာကျောင်းဟု ခေါ်သည်မှာမှန်သော်လည်း၊ ကျောင်းအဆောက်အဦ ပစ္စည်းစသည် တို့သည် ရပ်ရွာက ငွေစုဆောင်း၍ လှူဒါန်းကြောင်း အထောက်အထား ရှိပါသည်။ ကျောင်းသည်အစိုးရအထောက်အပံ့ခံကျောင်းဖြစ်ပုံရပါသည်။ ထို့ကြောင့်ဒေါ်သိန်းရင် က အလွဲသုံးစား ပြုလုပ်ထားသည်ဆိုသော ပစ္စည်းများသည်၊ ပုဂ္ဂလိကပိုင် ပစ္စည်းများ ဖြစ်သည်ဟု ယူဆဘွယ်ရာဖြစ်ပါသည်။ တိုင်တန်းသူများမှာ ၎င်းတို့ကိုယ်တိုင် ငွေစု ဆောင်း၍ လှူဒါန်းခဲ့ခြင်းဖြစ်သောကြောင့်၊ ကိုယ်တိုင်ထိခိုက်နှစ်နာသူများဖြစ်ပါ သည်ဟု တင်ပြသည်။

ပညာရှိ အစိုးရရွှေနေကြီး ဦးဘကြိုင်က၊ အမှုတွဲကို ကောင်းစွာလေ့လာပြီးနောက် တင်ပြသည်မှာ၊ ကျောင်းသည် အစိုးရကျောင်းဖြစ်၍၊ ရပ်ရွာလူကြီးများက ငွေစု

၁၉၆၆

ဒေါ်သိန်းရင်
နှင့်
ဦးထွန်းရင်

ဆောင်း၍လှူဒါန်းသော ပစ္စည်းများသည် ကျောင်းသို့ အပြီးအပိုင်ပေးအပ်ထားသော ပစ္စည်းများဖြစ်၍ အစိုးရပိုင်ပစ္စည်းဖြစ်ပါသည်။ ဒေါ်သိန်းရင်သည်လည်း အစိုးရခန့် ကျောင်းဆရာမတစ်ဦးဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့်အားလုံးကိုခွဲ၍ကြည့်လိုက်လျှင် အချင်း ဖြစ်ပစ္စည်းများသည်ပုဂ္ဂလိကပိုင်ပစ္စည်းများမဟုတ်တော့ဘဲ၊ အမှုသည်လည်း အထွေ ထွေလွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်နှင့် အကျိုးဝင်သည်ဟု ဆုံးဖြတ်သင့်ကြောင်းတင်ပြသည်။

အမှုတွဲတွင် တရားလိုဘက်မှ တင်သွင်းထားသော စာရွက်စာတမ်းများအရ ကျောင်းသည် အစိုးရကျောင်းဖြစ်၍၊ ဒေါ်သိန်းရင်သည် အချင်းဖြစ်စဉ်အခါက အစိုးရ က ခန့်အပ်ထားသော ဆရာမတစ်ဦးဖြစ်ခဲ့သည်ဟု ယူဆရန်ရှိသည်။ သက်သေခံစာရွက် “ဆ” သည်၊ ဖျာပုံခရိုင် ပညာဝန်က အမှုတိုင်တန်းချက်နှင့် ပတ်သက်၍၊ ပြောင်းမြ ခရိုင်ရဲဝန်ထံသို့ ပေးပို့သောစာဖြစ်သည်။ ထိုစာတွင် အချင်းဖြစ်ပွားသည့်ကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍၊ ဒေါ်သိန်းရင်က ၎င်းထံမှ သိမ်းဆည်းသွားသော ဘုရား၊ တကဲ၊ ကျောင်း ဆောင်နှင့် ဘိရိ အစရှိသည်တို့မှာ၊ ကိုယ်ပိုင်ပစ္စည်းများဖြစ်ကြောင်း ဖြေရှင်းထား သည်ကို ပေါ်ပြ၍၊ ဆရာမနှင့်ရပ်ရွာ မသင့်မတင့်ဖြစ်သည့်ကိစ္စများကို ဌာနဆိုင်ရာ စုံစမ်းမှုများ ပြုလုပ်နေကြောင်း စသည်ဖြင့် ပေါ်ပြထားသည်ကို တွေ့ရသည်။

အခြားသက်သေခံ စာရွက်စာတမ်းများမှ ပေါ်လွင်သည်မှာ၊ ဆရာမသည် ပေါင်းသင်းဆက်ဆံမှုညံ့ဖျင်းသည် စသဖြင့်၊ ရပ်ရွာမှ အချို့လူကြီးများက ပညာဝန်ထံသို့ အမှုမဖြစ်ပွားမီက တိုင်တန်းခဲ့ကြသည်။ ပြောင်းရွှေ့ပေးရန်ကိုလည်း တောင်းဆိုခဲ့ကြ သည်။ ထိုကဲ့သို့ အဆင်မပြေဖြစ်ခဲ့ရသည်မှ ရာဇဝတ်မှု တိုင်တန်းဖွင့်လှစ်ခဲ့သည်အထိ ရောက်ခဲ့ကြဟန်တူသည်။

ဤပြင်ဆင်မှုတွင် စဉ်းစားရန် ပြဿနာမှာ အကယ်၍ တိုင်တန်းထားသည့်အတိုင်း မှန်စေဦး၊ အမှုသည် အထွေထွေလွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်တွင် အကျိုးဝင်သောအမှုဖြစ် မဖြစ်ပင်ဖြစ်သည်။ အချင်းဖြစ်ပွားသည်မှာ၊ ၁၉၆၁ ခုနှစ်ကဖြစ်၍၊ ပစ္စည်းများ သည်လည်း အကယ်၍ ကျောင်းပိုင်ပစ္စည်းများပင် ဖြစ်စေဦး၊ အစိုးရကျောင်း၊ အစိုးရ ပိုင်ပစ္စည်းများသာဖြစ်သည်။ ပုဂ္ဂလိကပိုင်ပစ္စည်းများ မဟုတ်တော့ဟူ၍၊ အစိုးရ ရွှေ့နေကြီး တင်ပြသည့်အတိုင်းပင် ယူဆရန်ရှိသည်။

ထို့ကြောင့်၊ ဤပြင်ဆင်မှုကို လက်ခံ၍၊ လျှောက်ထားသူအပေါ် စွဲချက်တင်ထား ခြင်းကို ယယ်ပျက်လိုက်သည်။

နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ်

တရားမ အထွေထွေလျှောက်လွှာ

တရားသူကြီးချုပ် ဒေါက်တာမောင်မောင်၊ တရားသူကြီး ဦးထွန်းတင်နှင့် တရားသူကြီး ဦးချစ်တို့
ရှေ့တွင်

† ၁၉၆၆
ဇန်နဝါရီလ
၁၀ ရက်။

ဒေါ်လှရင် ပါ ၅ (လျှောက်ထားသူများ)

နှင့်

ဒေါ်မြမေ ပါ ၃ (လျှောက်ထားခံရသူများ)*

ပြည်ထောင်စုတရားစီရင်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၆ ခုတိယအယူခံမှုတွင် အယူခံများပြည့်စုံကံထည့်သွင်း
ခြင်းသည် မှားယွင်းခြင်းရှိမရှိ—ကိစ္စိမပေးစားခြင်းနှင့် ပတ်သက်သောဆုံးဖြတ်ချက်။

လျှောက်ထားသူ ဒေါ်လှရင်က လျှောက်ထားခံရသူ ဒေါ်မြမေနှင့် အခြား ၆ ဦးတို့အပေါ်တွင်
ကွယ်လွန်သူ ဒေါ်အေးပိုင်အမွေပုံပစ္စည်းများကို တရားရုံးက အုပ်ချုပ်စီမံခန့်ခွဲရန်အတွက် မူလရုံးတွင်
တရားစွဲဆိုခဲ့သည်။ ဒေါ်မြမေက မိမိအား ဒေါ်အေးသည် ကိစ္စိမသမီးအဖြစ် မေးစားခဲ့သည့်အတွက်
မိမိတဦးတည်းသာ အမွေဆိုင်သည်ဟု ထုချေခဲ့သည်။ မူလရုံးက ထိုထုချေချက်ကို လက်မခံဘဲ
ဒေါ်မြမေ၊ ဒေါ်လှရင်နှင့် တကွ အခြားတရားခံများသည် အမွေပစ္စည်းကို အညီအမျှ အကျိုးခံစားခွင့်
ရှိသည်ဟုဆိုကာ တဦးလျှင် ရှစ်ပုံတပုံဝေစုထိုက်ကြောင်း အမိန့်ဒီကရီ ချမှတ်ခဲ့သည်။ ဒေါ်မြမေက
ခရိုင်ရုံးသို့ အယူခံဝင်သော်လည်း မအောင်မြင်သည်သာမက ခရိုင်ရုံးက ကိစ္စိမသမီးအဖြစ် မေးစား
ထားသည်ဟုဆိုသော စာချုပ်သည် ဒေါ်အေး မမာမကျန်းဖြစ်နေစဉ် ဒေါ်အေးအပေါ် မလျော်
ညီဇာသုံးရုံ ချုပ်ဆိုစေခဲ့ခြင်းသာဖြစ်သည်ဟု ယူဆခဲ့သည်။

ဒေါ်မြမေက ခုတိယအယူခံမှု တင်သွင်းသောအခါ ဒေါ်လှရင် တဦးတည်းကိုသာ အယူခံတရားခံ
အဖြစ်ဖော်၍ နောက်မှတရားခံအဖြစ် ထည့်သွင်းခြင်းခံရသူ ၆ ဦးအားလည်း ထည့်သွင်းခွင့်တောင်း
ခဲ့သည်။ ဒေါ်လှရင်က ကန့်ကွက်သဖြင့် ရုံးကကြားနာပြီးမှ ထည့်သွင်းခွင့်ပြုခဲ့သည်။ အယူခံမှုကို
ဆက်လက်ကြားနာရာ၊ ဒေါ်မြမေသာလျှင် ဒေါ်အေး၏ အမွေများကို ဆက်ခံပိုင်ဆိုင်ထိုက်သူ
ဖြစ်သည်ဟု ဆုံးဖြတ်ကာ မူလရုံးနှင့် ပဌမအယူခံခံရမှု၏ စီရင်ချက်အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်ခဲ့သည်။

အယူခံဝင်ရန် အခွင့်ထူးကို လျှောက်ထားရာ။
ဆုံးဖြတ်ချက်။ ဒုတိယအယူခံတရားခံများ ပြည့်စုံကံသွင်းခြင်းသည် မှားယွင်းသည်ဟု မကွေ
ရ။ တရားမမှုတစ်ရပ်အောင် ထိုသို့ထည့်သွင်းခြင်းဖြစ်သည်ဟုသာ ကွေရသည်။ ပြည့်စုံကံထည့်သွင်း
ခြင်းခံရသော အယူခံတရားခံများသည်၊ မူလရုံး၌ အမွေ၏ ရှစ်ဘို့တဘို့ ရထိုက်သည်ဟု ဆုံးဖြတ်ခြင်း

* ၁၉၆၅ ခုနှစ် ၊ တရားမအထွေထွေ လျှောက်လွှာအမှတ် ၂၉။
† ရန်ကုန်မြို့ တရားရုံးချုပ်၏ တရားမ ဒုတိယအယူခံမှု အမှတ် ၈၂/၆၂ တွင် ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊
အေပြီလ ၁၀ ရက် နေ့စွဲပါ ၊ အမိန့်နှင့် နီကရီတို့ကို မကျေနပ်၍ ၁၉၄၈ခုနှစ်၊ပြည်ထောင်စုတရားစီရင်ရေး
အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၆ အရ ၊ အထူးအယူခံဝင်ခွင့်ရရန် လျှောက်ထားသော လျှောက်လွှာ ၊

ခံရသူများဖြစ်သည်မှန်သော်လည်း။ ထိုဆုံးဖြတ်ချက်သည် အထည်မဖြစ်သေး။ အယူခံပယ်ဖျက်ခြင်း ခံရနိုင်သေးသည်။ အတယ်၍ ၎င်းထို့အား မကြားဘူးဘဲ ဒုတိယအယူခံရုံးက မူလရုံး၏ ဆုံးဖြတ် ချက်ကို ပယ်ဖျက်၍ ဒေါ်မြမေတဦးတည်းလာလျှင် ကိစ္စိမမွေးစားသမီးအဖြစ် အမွေများကို ခံစားဆိုက်သည်ဟု ဆုံးဖြတ်ထွင် ဒုတိယအယူခံတွင် ပါဝင်ခဲ့ခြင်းမပြုလိုက်ရသော အခြားပုဂ္ဂိုလ် များက ဆုံးဖြတ်ချက်သည် တရားမျှတမှုမရှိ၊ ၎င်းတို့၏နောက်ကွယ်၌ ချမှတ်သော ဆုံးဖြတ်ချက်သာ ဖြစ်ပါသည်ဟု စောဒကဝင်ကြမည်သာဖြစ်ပေသည်။

၁၉၆၆
—
ဒေါ်လှရင် ပါ၅
နှင့်
ဒေါ်မြမေ
ပါ ၃။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။မူလရုံးနှင့် ပဌမအယူခံရုံးတို့သည် ကိစ္စိမမွေးစားခြင်းရှိမရှိဟူသော အချက်နှင့် ပတ်သက်၍၊ တမျိုးစီတွေးခေါ်၍ ဆုံးဖြတ်ခဲ့ကြခြင်းဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ထပ်တူ တွေးခေါ် ဆုံးဖြတ်သည်ဟူ၍မဆိုသာ။ ဒုတိယအယူခံရုံးကမူ ထင်ရှားသော အချက်အလက်များနှင့် ပဋိညာဉ်အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၆ ကို၎င်း၊ ကိစ္စိမမွေးစားခြင်းဆိုင်ရာ ဥပဒေကို၎င်း သုံးသပ်ပြီးနောက် ဆုံးဖြတ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ဒုတိယအယူခံရုံးက ထိုအချက်နှင့် ပတ်သက်၍ ဆုံးဖြတ်ခဲ့ခြင်းသည် အကြောင်းအကျက်များနှင့်၎င်း၊ ဥပဒေနှင့်၎င်း ကိုက်ညီသည်ဟု တွေ့ရှိရသည်။

စစ်တော့မှူး၊ ဆိပ်ကမ်းအရာရှိနှင့် ရခိုင်တိုင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး ဆင်ဒီကိတ်အဖွဲ့ ပါ ၃၊ ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ ဖြန်မာနိုင်ငံစီရင်စု၊ တရားလွှတ်တော်ချုပ်၊ စာ ၁၉ ကို ရည်ညွှန်းသည်။

လျှောက်ထားသူအတွက်။ ။ဦးမောင်မောင်ခင်။

လျှောက်ထားခံရသူအတွက်။ ။ဒေါက်တာဘမော်။

တရားသူကြီးချုပ် ဒေါက်တာ မောင်မောင်။ ။ဒေါ်လှရင်က၊ ဒေါ်မြမေနှင့် အခြား ၆ ဦးတို့အပေါ် တွင် ကွယ်လွန်သူ ဒေါ်အေးပိုင်အမွေပုံပစ္စည်းများကို တရားရုံးက အုပ်ချုပ်စီမံခန့်ခွဲရန်အတွက် မူလရုံးတွင် တရားစွဲဆိုခဲ့သည်။ ဒေါ်မြမေက မိမိအား ဒေါ်အေးသည် ကိစ္စိမသမီးအဖြစ် မွေးစားခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် မိမိတဦးတည်းသာ အမွေပိုင်ဆိုင်သည်ဟု ထုချေမဲ့သည်။ မူလရုံးသည် ထိုထုချေချက်ကို လက်မခံ။ ဒေါ်မြမေ၊ ဒေါ်လှရင်နှင့်တကွ အခြားတရားခံများသည် အမွေပစ္စည်းကို အညီအမျှ အကျိုးခံစားခွင့်ရှိသည်ဟုဆိုကာ၊ တဦးလျှင် ရှစ်ပုံတပုံဝေစုရထိုက်ကြောင်း အမိန့် ဒီကရီချမှတ်ခဲ့သည်။

ထိုအမိန့်မှ ဒေါ်မြမေသည်၊ ခရိုင်ရုံးသို့ အယူခံဝင်သော်လည်း မအောင်မြင်။ ခရိုင်တရားမရုံးက မူလရုံး၏ စီရင်ချက် ဒီကရီတို့ကိုအတည်ပြု၍၊ ဒေါ်အေးက ဒေါ်မြမေ ကို ကိစ္စိမသမီးအဖြစ် မွေးစားသည် ဟု ဆိုသော စာချုပ်သည် ၊ ဒေါ်အေး ဗဟမကျန်း ဖြစ်နေစဉ် ရေးသားချုပ်ဆို ခဲ့သော စာချုပ်ဖြစ်၍၊ ဒေါ်မြမေက ဒေါ်အေးအပေါ် မလျော် ဩဇာသုံး၍ ချုပ်ဆိုစေခဲ့ခြင်းသာဖြစ်ရမည် ဟု ယူဆခဲ့သည် ၊

ဒေါ်မြမေက၊ ဤရုံးသို့ ဒုတိယအယူခံမှု တင်သွင်းသည်။ အစဦးတွင် ဒေါ်လှရင် တဦးတည်းကိုသာ အယူခံ တရားခံအဖြစ် ဖော်၍၊ အမှုအတောအတွင်း မူလရုံး၌ ပူးတွဲ

၁၉၆၆
ဒေါ်လှရင် ပါ
နှင့်
ဒေါ်မြမေ
ပါ ၃။

တရားခံအဖြစ် ထည့်သွင်းခြင်းခံခဲ့ရသူ ၆ ဦးအားလည်း ထည့်သွင်းရမည်ဖြစ်သည်ကို ဒေါ်မြမေက သိရှိသဖြင့်၊ ထိုသို့ထည့်သွင်းခွင့် တောင်းခံခဲ့သည်။ ဒေါ်လှရင်က ကန့်ကွက်သဖြင့်၊ ဒေါ်မြမေ၏ လျှောက်လွှာကို ခွင့်ပြုရန်သင့်မသင့် နှစ်ဘက်ရှေ့နေကြီး များအား ကြားနာပြီးနောက်၊ ပညာရှိ တရားသူကြီးချုပ် ဦးဘိုကြီးက၊ အမှုအဖြစ် အပျက်များကို ဥပဒေနှင့်ယှဉ်တွဲသုံးသပ်ကာ၊ ဒေါ်မြမေ၏ လျှောက်လွှာကို ခွင့်ပြု ခဲ့သည်။ သို့ဖြင့် မူလရုံး၌ အခြားတရားခံများအဖြစ် ပါဝင်ခဲ့သောသူများသည်လည်း၊ ဒုတိယအယူခံမှုတွင် အယူခံတရားခံများအဖြစ် ပါဝင်လာကြလေသည်။

ပညာရှိ တရားသူကြီး ဦးစံမောင်သည်၊ အယူခံတရားခံများ ဖြည့်စွက်ထည့်သွင်း ပြီးနောက် အပြီးတိုင်ကြားနာဆုံးဖြတ်ခဲ့လေသည်။ ထိုဆုံးဖြတ်ချက်တွင် ဒေါ်မြမေ အား ဒေါ်အေးက ကိစ္စိမသမီးအဖြစ် စာချုပ်၍ အထင်အရှား မွေးစားခဲ့သည်မှာ အကြောင်းအချက်များအရ ထင်ရှားသည်။ ကိစ္စိမမွေးစားခြင်း အက်ဥပဒေအရ ဆိုလျှင်လည်း ထိုဥပဒေပြဋ္ဌာန်းချက်နှင့်အညီ စာချုပ်ချုပ်ဆို၍ မွေးစားကြောင်း ထင်ရှားလျှင်၊ ကိစ္စိမမွေးစားခြင်းသည် ခိုင်လုံပြည့်စုံသည်ဟု ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။ ထို့ပြင် စာချုပ်ချုပ်ဆိုစဉ်က ဒေါ်အေးသည် မကျန်းမမာ ရှိနေခဲ့သည် မှန်သော်လည်း ၎င်းကိုယ်တိုင်က ၎င်း၏တူမဖြစ်သူ ဒေါ်မြမေကို အိမ်တွင်ခေါ်ထား၍၊ ဒေါ်မြမေနှင့် ဒေါ်မြမေ၏ သားသမီးများက၊ ဒေါ်အေးအား ကိုယ်ဘီရင်ဘိ ပြုစုကြသည်မှာ ထင်ရှားသည်။ ဒေါ်မြမေကိုယ်တိုင် မလျော်ကြာသုံးစွဲ၍ ဒေါ်အေးအား မွေးစား စာချုပ်ချုပ်ဆိုခဲ့သည်ဟူ၍ သက်သေအထောက်အထား လုံးဝမရှိ စသည်ဖြင့် ဝေဘန် သုံးသပ်၍၊ ပညာရှိ တရားသူကြီးက ဒေါ်မြမေသာလျှင် ဒေါ်အေး၏ အမွေများကို ဆက်ခံပိုင်ဆိုင်ထိုက်သူဖြစ်သည်ဟု ဆုံးဖြတ်ကာ၊ မူလရုံးနှင့် ပဌမအယူခံရုံးတို့၏ စီရင် ချက်အမိန့်များကို ပယ်ဖျက်ခဲ့သည်။

ဒုတိယ အယူခံမှုတွင် ချမှတ်ခဲ့သော စီရင်ချက်နှင့် အမိန့်တို့မှ၊ အယူခံဝင်ရန် အခွင့်ထူးကို လျှောက်ထားရာတွင်၊ ဒေါ်လှရင်နှင့် အခြားလျှောက်ထားသူများ၏ ကိုယ်စား ပညာရှိ ရှေ့နေကြီး ဦးမောင်မောင်ခင်က၊ ဒေါ်မြမေသည် ဒုတိယအယူခံမှုကို တင်သွင်းရာ၌ ဒေါ်လှရင်တဦးတည်းကိုသာ အယူခံတရားခံအဖြစ် ထည့်သွင်းခဲ့ပါသည်။ အခြားအမွေခံစားခွင့်ရှိနိုင်သည့်သူများကို ထည့်သွင်းခြင်း မပြုခဲ့ပါ။ ထို့ကြောင့် ထိုသို့ ထည့်သွင်းရန် ပျက်ကွက်သည်နှင့် တပြိုင်နက်၊ ဒေါ်မြမေ၏ အယူခံကို ပလပ်ရန်သာ ဖြစ်ပါသည်။ အယူခံတရားခံများအဖြစ် အခြားသူများကို ဖြည့်စွက်ထည့်သွင်းခွင့် ပြုသောအမိန့်သည် ဥပဒေနှင့် ဆန့်ကျင်ပါသည်ဟူ၍ လျှောက်လဲသည်။ အယူခံတရားခံ များကို ဖြည့်စွက်ခွင့်ပြုသည့်အချိန်၌ဆိုလျှင် ယင်းအယူခံတရားခံများနှင့် ပတ်သက်၍၊ အမှုသည် ကာလစည်းကမ်းသတ်လွန်ပြီးပါပြီ။ ထိုသူများသည် မူလရုံး၌ အမွေပုံ၏

ဒေါ်လှရင် ပါ၍
နှင့်
ဒေါ်မြမေ
ပါ ၃။

ရှစ်ဘိတ်ဘိတ် ရထိုက်သူများဖြစ်သည်ဟု သတ်မှတ်ခြင်းခံရပြီးသူများ ဖြစ်ကြပါသည်။
ထိုသို့သတ်မှတ်ခြင်းသည် ၎င်းတို့အဖို့ အဘိုးတန်သော အခွင့်အရေးကို ရုံးကအပ်နှင်း
ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ကာလစည်းကမ်းသတ်လွန်ပြီးမှ ၎င်းတို့အား ဒုတိယအယူခံတွင်
ထပ်မံထည့်သွင်းခြင်းဖြင့် ရပြီးသော အခွင့်အရေးကို ဆုံးပါးစေနိုင်ပါသည်။ ထို့ကြောင့်
၎င်းတို့အား ဒုတိယအယူခံတွင် ဖြည့်စွက်ထည့်သွင်းခြင်းသည် ၎င်းတို့ရရှိပြီးသော အခွင့်
အရေးကို အန္တရာယ်ပြုသောကြောင့်၊ ဥပဒေနှင့်မညီ ကာလစည်းကမ်းသတ်ဥပဒေ၏
ရည်ရွယ်ချက်နှင့်လည်း ဆန့်ကျင်ပါသည်ဟု ဦးမောင်မောင်ခင်ကဆို၍၊ စစ်တွေမြို့၊
ဆိပ်ကမ်းအရာရှိနှင့် ရခိုင်တိုင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး ဆင်ဒီကိတ်အဖွဲ့ပါ ၃ (၁)
အမှုကို ကိုးကားသည်။

ရည်ညွှန်းသော စီရင်ချက်ကို ထိုခဉ်က တရားလွှတ်တော်ချုပ် ပညာရှိ တရားသူကြီး
ဖြစ်ခဲ့သည့် ဦးဘိုကြီးကပင် ရေးသားခဲ့သည်။ ထိုအမှုတွင် ကာလစည်းကမ်းသတ်
အားဖြင့် ရရှိပြီးသော အဘိုးထိုက်တန်သည့် အခွင့်အရေးကို တရားရုံးတော်က ပေါ့ပေါ့
တန်တန် ဖျက်သိမ်းခြင်းမပြုသင့်ကြောင်းဖြင့် ဝေဘန်သုံးသပ်ထားသည်။ အယူခံ
ရုံးတော်သို့ တရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၄၁၊ နည်းဥပဒေ ၃၃ အရ အပ်နှင်းသည့်အာဏာ
များသည် အလွန်မှပင် ကျယ်ဝန်းသည်မှန်သော်လည်း၊ ကာလစည်းကမ်းသတ်ဖြင့်
ရရှိပြီးသော အဘိုးတန် အခွင့်အရေးကို ဖျက်သိမ်းခြင်းပြုသည့်အနေသို့ မရောက်အောင်
အာဏာကို အထူးချိန်ဆ၍ အသုံးပြုသင့်သည် စသည်ဖြင့်လည်း ဝေဘန်ထားသည်။

ထိုမူများကို ပညာရှိ တရားသူကြီးချုပ် ဦးဘိုကြီးသည်၊ ဤအမှု ဒုတိယအယူခံ၌
အယူခံတရားခံများ ဖြည့်စွက်သင့်မသင့် စဉ်းစားရာ၌ ပြည့်ပြည့်စုံစုံ ထည့်သွင်းစဉ်းစား
ခဲ့ပြီးဖြစ်သည်ကို ကျွန်ုပ်တို့တွေ့ရသည်။ “အယူခံမှုများကို ကြားနာရာ၌၊ ပေဘုယျ
အားဖြင့် အမှုသည်အဖြစ် ထည့်သွင်းရန်အတွက်၊ ကာလစည်းကမ်းသတ် ကျော်လွန်
ပြီးမှ ကြားနာရသည်ဖြစ်ရာ၊ ကာလစည်းကမ်းသတ်ကျော် မကျော်ဆိုသည့် အချက်ကို
အဓိကထား၍ စဉ်းစားခြင်း မပြုသင့်ပေ။ အဓိကအချက်မှာ အယူခံမှုကို ဆုံးဖြတ်
လိုက်လျှင်၊ အယူခံတရားခံအဖြစ် ထည့်သွင်းရမည့်သူ၏ အကျိုးကို ထိခိုက်မည် မထိ
ခိုက်မည်ဟူသော အချက်ဖြစ်သည်။ ဤအမှုတွင်....အကယ်၍ ဒုတိယအယူခံရုံးက၊
ဒေါ်မြမေသည် ကွယ်လွန်သူ၏ တဦးတည်း အမွေခံဖြစ်ကြောင်း ဆုံးဖြတ်လျှင်၊ အခြား
တရားခံ ၆ ဦးတို့၏ အကျိုးကို ထိခိုက်ဘွယ်ရာရှိသည်....”။ ထိုသို့တွေ့ရှိသဖြင့် ပညာရှိ
တရားသူကြီးချုပ်က၊ တရားခံများအဖြစ် အခြားသူများကိုပါ ထည့်သွင်း၍၊ ၎င်းတို့
အနေနှင့် အယူခံမှုတွင် ပါဝင်ခံခံချေပနိုင်ကြရန်၊ ၎င်းတို့၏အကျိုးကို ထောက်ရှု၍၊

(၁) ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံစီရင်ထုံး၊ စာမျက်နှာ ၁၉၊ (တရားလွှတ်တော်ချုပ်)။

ဒေါ်လှစုန် ဝါ၅
နှင့်
ဒေါ်မြမေ
ဝါ ၃။

ဒေါ်မြမေ၏လျှောက်လွှာကို ခွင့်ပြုခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ဒေါ်မြမေတဦးတည်း၏ အကျိုးကိုသာ ရွေ့၍ ခွင့်ပြုခဲ့သည်မဟုတ်။

အထက်ပါမှတ်ချက်များနှင့် ပတ်သက်၍၊ ပညာရှိ ရွှေနေကြီး ဦးမောင်မောင်ခင်က မည်သို့မျှ လျှောက်သုံးချေပခြင်း မပြုပေ။ တဘက်မှ ပညာရှိ ရွှေနေကြီး ဒေါက်တာဘမော်ကမူ၊ ဒုတိယအယူခံမှုတွင် အယူခံတရားခံများကို ဖြည့်စွက်ထည့်သွင်းခြင်းဖြင့် ၎င်းအယူခံ တရားခံများသည် ပါဝင်ချေပခွင့်ရသဖြင့် အကျိုးရှိပါသည်။ နှစ်နာခြင်း မရှိပါ။ ယခုကဲ့သို့သော အယူခံဝင်ရန် အခွင့်ထူးလျှောက်လွှာမျိုးကို စဉ်းစားရာတွင် မျှတမှန်ကန်မှုကို အဓိကမူတည်၍ စဉ်းစားရပါသည်။ တရားစီရင်ရေး တိမ်းစောင်းချွတ်ချော်သည့် အခြေအနေမျိုး၊ တရားမျှတမှုမရှိသည့် အခြေအနေမျိုးကိုတွေ့မှသာ၊ ယခင်တရားလွှတ်တော်ချုပ်နှင့် ဤတရားရုံးချုပ်တို့က အခွင့်ထူးပေးလေ့ရှိပါသည်ဟူ၍ စီရင်ထုံးများကို ကိုးကား၍တင်ပြသည်။

ဒုတိယအယူခံတွင်၊ အယူခံတရားခံများ ဖြည့်စွက်ထည့်သွင်းခြင်းသည် မှားယွင်းသည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့ မတွေ့ရ။ တရားမျှတမှုရှိအောင် ထိုသို့ထည့်သွင်းခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်ဟုသာ တွေ့ရသည်။ ဖြည့်စွက်ထည့်သွင်းခြင်းခံရသော အယူခံတရားခံများသည် မူလရုံး၌ အမွေပုံ၏ ရှစ်ဘို့တဘို့ရထိုက်သည်ဟု ဆုံးဖြတ်ခြင်းခံရသူများဖြစ်သည် မှန်သော်လည်း၊ ထိုဆုံးဖြတ်ချက်သည် အတည်မဖြစ်သေး။ အယူခံ၌ ပယ်ဖျက်ခြင်းခံရနိုင်သေးသည်။ အကယ်၍ ၎င်းတို့အား မကြားနာဘဲ ဒုတိယအယူခံရုံးက၊ မူလရုံး၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ပယ်ဖျက်၍၊ ဒေါ်မြမေ တဦးတည်းသာလျှင် ကိစ္စမမွေးစားသမီးအဖြစ် အမွေများကို ခံစားထိုက်သည်ဟု ဆုံးဖြတ်လျှင်၊ ဒုတိယအယူခံတွင် ပါဝင်ခွင့်ခြင်း မပြုလိုက်ရသော အခြားပုဂ္ဂိုလ်များက၊ ဆုံးဖြတ်ချက်သည် တရားမျှတမှုမရှိ၊ ၎င်းတို့၏နောက်ကွယ်၌ ချမှတ်သော ဆုံးဖြတ်ချက်ဖြစ်ပါသည်ဟု စောဒကဝင်ကြမည်သာဖြစ်ပေသည်။

ဦးမောင်မောင်ခင်က တင်ပြသော ဒုတိယအချက်မှာ၊ ဒေါ်မြမေသည် ဒေါ်အေးထံမှ မွေးစားစာချုပ်ကို မလျှော့ဩဇာသုံးစွဲ၍ ရယူလိုက်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ထိုအချက်နှင့်ပတ်သက်၍ ပဋိညာဉ်အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၆ ကို၊ ဒုတိယအယူခံရုံးက အဓိပ္ပါယ်ကောက်ယူခြင်းသည် မှားယွင်းနေပါသည်ဟု တင်ပြသည်။

ဒေါက်တာဘမော်ကမူ၊ ထိုပုဒ်မအရ၊ တဦးက တဦးအပေါ် မလျှော့ဩဇာသုံးစွဲနိုင်သည့် အခြေအနေလည်း ရှိရမည်။ ထိုအခြေအနေ အခွင့်အရေးကို သုံးစွဲခဲ့ကြောင်းကိုလည်း သက်သေထူထပ်မည်။ ယခုမူ မူလရုံးက၊ ကိစ္စမမွေးစားစာချုပ်သည် တရားမဝင်ဟု ဆုံးဖြတ်ရာ၌၊ လူသိရှင်ကြား ရေးထိုးခဲ့သော စာချုပ်မဟုတ်ဟူသောအကြောင်းပြချက်ကို အဓိကထား၍ ဆုံးဖြတ်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ပဌမအယူခံရုံးကမူ ဒေါ် အေးသည်

၁၉၆၆

ဒေါ်လှရင်ပါ ၅
ဒေါ်မြမေ
ပါ ၃။

မမာမကျန်းဖြစ်နေသောကြောင့်၊ ဒေါ်မြမေက မလျှော်သြဇာသုံး၍သာ ထိုသို့ချုပ်ဆို
ခဲ့သည်ဟူ၍၊ အကြောင်းအချက် အခြေခံမရှိဘဲ တွေးတောကြံဆ၍ ဆုံးဖြတ်ခဲ့ခြင်း
ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် မူလရုံးနှင့် ပဌမအယူခံရုံးတို့သည် အကြောင်းခြင်းရာပေါ်၌
ထပ်တူ တွေးတောယူဆကြသည် မဆိုနိုင်ပါ။ ဒုတိယအယူခံရုံးကသာ ဥပဒေနှင့်
အကြောင်းအချက်တို့ကို သေချာတိကျစွာ နှိုင်းယှဉ်၍ ဆုံးဖြတ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါသည်ဟူ၍
ဒေါက်တာဘမော်က တင်ပြသည်။

မူလရုံးနှင့် ပဌမအယူခံရုံးတို့သည်၊ ကိတ္တိမမေးစားခြင်းရှိ မရှိဟူသောအချက်နှင့်
ပတ်သက်၍၊ တမျိုးစီ တွေးခေါ်၍ ဆုံးဖြတ်ခဲ့ကြခြင်းဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ထပ်တူ
တွေးခေါ်ဆုံးဖြတ်သည်ဟူ၍ မဆိုသာ။ ဒုတိယအယူခံရုံးကမူ ထင်ရှားသော အချက်
အလက်များနှင့် ပဋိညာဉ်အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၆ ကို၎င်း၊ ကိတ္တိမမေးစားခြင်းဆိုင်ရာ
ဥပဒေကို၎င်း သုံးသပ်ပြီးနောက် ဆုံးဖြတ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ဒုတိယအယူခံရုံးက ထိုအ
ချက်နှင့် ပတ်သက်၍ ဆုံးဖြတ်ခြင်းသည် အကြောင်းအချက်များနှင့်၎င်း၊ ဥပဒေနှင့်၎င်း
ကိုက်ညီသည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့ တွေ့ရှိရသည်။

အထက်ဖော်ပြပါ အကြောင်းတို့ကြောင့်၊ အယူခံဝင်ရန် အခွင့်ထူးမပေး။ လျှောက်
လွှာကို စရိတ်နှင့် ပလပ်လိုက်သည်။

ဤရုံးရှေ့နေကြီးခ ၅၀ ကျပ်။

နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ်

တရားမအထွေထွေလျှောက်လွှာ

တရားသူကြီး ဦးထွန်းတင် ရွှေတွင်

ဒေါ်အုံး (အယူခံတရားလို)

နှင့်

ဒေါ်အုံးကျင် (အယူခံတရားခံ) *

† ၁၉၆၆

ဖေဖော်ဝါရီလ
၂၈ ရက်။

ကြွေးငွေများကို တောင်းခံရန်အတွက် လက်မှတ်ရထိုက်ကြောင်း၊ လျှောက်ထားခြင်း—အမှုဆက်ခံရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၃၇၃ (၂) (၃) (၄) အရ၊ အကျဉ်းနည်းအားဖြင့်သာဆောင်ရွက်ရန်၊ သမီးနှင့် ဇနီး ယှဉ် ပြိုင်လျှောက်ထားခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ အောက်ရုံးက ဝေဖန်ဆုံးဖြတ်ခြင်းမှာ အမှုဆက်ခံရေးအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၃၇၃ (၂) (၃) (၄) ပါ ရည်ညွှန်းချက်များနှင့် ဆန့်ကျင်နေကြောင်း ထင်ရှားနေသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် အမှုစား အမှုခံ လက်မှတ်ထုတ်ပေးရန် စုံစမ်းမူပြုလုပ်ခြင်းမှာ အကျဉ်းနည်းအားဖြင့်သာ ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြစ်ပြီး ရှုပ်ထွေးမည့် ဥပဒေအချက်အလက်များကို သုံးသပ်ရန်မဟုတ်။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ အယူခံတရားလိုနှင့် အယူခံတရားခံတို့မှာ မြန်မာဗုဒ္ဓဘာသာများဖြစ်ပြီး တဦးမှာ သမီးဖြစ်၍ တဦးမှာ ဇနီးဖြစ်ရကား ဗုဒ္ဓဘာသာဓမ္မသတ်အရ သေသူလင်ယောက်ျား၏ အမွေကို သမီးထက် ဇနီးကသာ ရှေးဦးစွာဆက်ခံခွင့်ရှိသကဲ့သို့ သေဆုံးသူရရန်ရှိသည့် ကြွေးများကို တောင်းခံရန်အတွက် လက်မှတ်ကို ဇနီးကသာ ရထိုက်ကြောင်းမှာ ထင်ရှားသည်။

Jagtaranahuer v. Gaitri Debi 1936, pat. 430 ကို ရည်ညွှန်းသည်။

အယူခံတရားလိုအတွက်။ ။ ဦးအောင်မျိုး။

အယူခံတရားခံအတွက်။ ။ ဦးမောင်။

တရားသူကြီး ဦးထွန်းတင်။ ။ ယခု အယူခံမှုမှာ ပြည်မြို့ ခရိုင်တရားမရုံး ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ တရားမ အသေးအပွဲမှု အမှတ် ၅ တွင် ကွယ်လွန်သူ တောခေါင်း ဦးမြ ရရန်ရှိသည့် စစ်ပြေး လစာငွေ ၆၄၈ ကျပ် ၂၅ ပြားကို တောင်းခံ နိုင်ရန် အမှုစား အမှုခံ လက်မှတ်ကို ဦးမြ၏ သေဆုံးသွားသူ ပဌမ ဇနီးနှင့် ရရှိသည့် အယူခံ တရားခံ

* ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ တရားမအထွေထွေအယူခံမှုအမှတ် ၃၂။

† ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ တရားမအသေးအပွဲမှုအမှတ် ၅ တွင် ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၇ ရက်နေ့စွဲပါ၊ ပြည်မြို့၊ ခရိုင်တရားမ တရားသူကြီး၏အမိန့်ကို အယူခံမှု။

ဒေါ်အုံးကျင်နှင့် ဦးမြ၏ ဒုတိယ ဇနီး အယူခံ တရားလို ဒေါ်အုံးတို့က လျှောက်ထားကြရာဝယ်၊ အယူခံ တရားခံ ဒေါ်အုံးကျင်အား လက်မှတ် ထုတ်ပေး လိုက်သည်ကို မကျေနပ်၍၊ ပုဒ်မ ၃၈၄ အရ၊ တင်သွင်းခဲ့သည့် အယူခံမှု ဖြစ်သည်။

၁၉၆၆
ဒေါ်အုံး
နှင့်
ဒေါ်အုံးကျင်။

အယူခံ တရားခံ ဒေါ်အုံးကျင်၏ ပြဆိုချက်အရ၊ ဦးမြသည်၊ ၎င်း၏ မိခင် ဒေါ်ငွေပုံနှင့် ပေါင်းသင်းနေစဉ် ဒေါ်ငွေပုံ မကျန်းမာ၍ ဆင်မီးဆွဲရွာတွင် ဆေးကုသနေရာ၊ ဦးမြသည်၊ ၁၉၄၃ ခုနှစ်က အယူခံ တရားလို ဒေါ်အုံးနှင့် အိမ်ထောင်ပြုပြီး တရပ်မှော်သို့ ပြောင်းရွှေ့သွားသည် ဆိုသည်။ ဒေါ်ငွေပုံမှာ ၁၉၄၄ ခုနှစ်တွင် သေဆုံး၍၊ ဦးမြမှာ ဓါးပြများ သတ်ဖြတ် သဖြင့် ၁၉၄၅ ခုနှစ်တွင် သေဆုံး သွားလေသည်။ ဒေါ်အုံးသည် ၎င်း၏ လင်ယောက်ျား ဦးဘကြူးနှင့် ပြတ်စဲခြင်း မရှိသေးဘဲ ဦးမြနှင့် ထပ်မံ ပေါင်းသင်းနေပြီး၊ ဦးမြ သေဆုံးသော အခါ ဦးဘကြူးနှင့် ပြန်လည် ပေါင်းသင်း နေသည် ဆိုရာ၊ ထို့ကြောင့် ဒေါ်အုံးကျင်က ၎င်းမှာ ဦးမြ၏ သမီး ဖြစ်သည့် အတိုင်း လျှောက်ထားသည့် အမေ့စား အမေ့ခံ လက်မှတ်ကို ရထိုက်ပါသည်ဟု ပြဆိုလေသည်။

အယူခံ တရားလို ဒေါ်အုံးကမူ၊ ၁၉၄၃ ခုနှစ် မတိုင်မီ ၎င်း၏ လင်ယောက်ျား ဦးဘကြူးကို ယိုးဒယား ဘက်သို့ ချွေးတပ်သား အဖြစ် ပါသွားရာ၊ အတူ လိုက်ပါသွားသူ မောင်တင် ပြန်လာပြီး၊ ဦးဘကြူးမှာ သေဆုံးသွားသည်ဟု ပြောသဖြင့် ဆွမ်းသွတ်ခဲ့ကြောင်း။ ထို့နောက် ၁၉၄၃ ခုနှစ်တွင် ဦးမြက လူကြီးများနှင့် မိမိအား တောင်းရန်သည်ကို လက်ခံ၍ လင်မယား အဖြစ် တရပ်မှော်သို့ ပြောင်းရွှေ့ ပေါင်းသင်း နေထိုင်ရာမှ ဦးမြသည်၊ ၎င်း၏ လက်တွင်ပင် ၁၉၄၅ ခုနှစ်၌ ဓါးပြများ သတ်၍ သေဆုံးသွားသောကြောင့်၊ မိမိကပင် သင်္ဂြိုဟ် လိုက်ရကြောင်း။ ထို့နောက် တီဘွတ်ရွာသို့ ပြန်လာနေထိုင်စဉ် လင်ဟောင်း ဦးဘကြူး ပြန်လည် ရောက်ရှိလာပြီး မည်သို့မျှ အဆက်အသွယ် ပြုလုပ်ခြင်း မရှိသောကြောင့်၊ ထို့အတွက် မိမိမှာ ဦးမြ၏ ကျန်ရစ်သော ဇနီး ဖြစ်သည့် အတိုင်း လျှောက်ထားသည့် အမေ့စား အမေ့ခံ လက်မှတ်ကို ရထိုက်ပါသည်ဟု ပြဆိုသည်။

နှစ်ဦး နှစ်ဘက် လျှောက်ထားချက်များနှင့် ပတ်သက်၍၊ အောက်ရုံးမှ စုံစမ်းစစ်ဆေးမှု ပြုလုပ်ခဲ့ရာ၊ အယူခံ တရားခံ ဒေါ်အုံးကျင်မှာ သေဆုံးသူ ဦးမြ၏ ပဌမ ဇနီး ဒေါ်ငွေပုံနှင့် ရရှိသည့် သမီး ဖြစ်သည်ဟု ၎င်း၊ အယူခံ တရားလို ဒေါ်အုံးမှာ ဦးမြ၏ ဒုတိယ ဇနီး ဖြစ်သည်ဟု ယူဆစရာ ရှိကြောင်း တွေ့ရှိ ဆုံးဖြတ်လေသည်။

သို့ရာတွင် ပညာရှိ ခရိုင် တရားမ တရားသူကြီးက ဒေါ်အုံးသည်၊ ဦးမြနှင့် ပေါင်းသင်းသောအခါ၊ ၎င်း၏ လင်ဟောင်း ဦးဘကြူးက ၎င်းအား စွန့်ခွာသွားသဖြင့် ကွာရှင်း ပြတ်စဲပြီး ဖြစ်သည်ဟု မယူဆနိုင်သည့်ပြင်၊ စစ်ပြေး လစာ ဖြစ်သည့်

၁၉၆၆
ဒေါ်အုံး
နှင့်
ဒေါ်အုံးကျင်။

ငွေ ၆၄၈ ကျပ် ၂၅ ပြားမှာ ၁၉၄၂ ခုနှစ်၊ အင်္ဂလိပ်များ ပြေးသဖြင့်ကရုဏာကြေး အဖြစ် ပေးသည့်ငွေ ဖြစ်ရကား၊ ထိုငွေမှာ ဦးမြသည် ဒေါ်ငွေပုံနှင့် ပေါင်းသင်းနေစဉ် ရရှိသည့် လက်ထက်ပွား ပစ္စည်း ဖြစ်သည်ဟု ယူဆရန် ရှိသဖြင့်၊ ၎င်းငွေများတွင်အယူခံ တရားခံ ဒေါ်အုံးကျင်၏ အစုမှာ ဒေါ်အုံး၏ အစုထက် များမည် ဖြစ်သောကြောင့် ထိုငွေများနှင့် ပတ်သက်၍ အမွေစား အမွေခံ လက်မှတ်ကို ဒေါ်အုံးကျင်သာ ရယူ ထိုက်ပေလိမ့်မည်ဟု ယူဆပြီး၊ လက်မှတ်ကို ဒေါ်အုံးကျင်သို့ ထုတ်ပေးရန် အမိန့် ချမှတ်လေသည်။

သို့သော် ထိုသို့ သုံးသပ်စေဘန် ဆုံးဖြတ်ခြင်းမှာ အမွေဆက်ခံရေး ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃၇၃ (၂) (၃) (၄) ပါ ရည်ညွှန်း ချက်များနှင့် ဆန့်ကျင်နေကြောင်း ထင်ရှားနေ သည်။ အဘယ်ကြောင့် ဆိုသော် အမွေစား အမွေခံ လက်မှတ် ထုတ်ပေးရန် စုံစမ်း မှု ပြုလုပ်ခြင်းမှာ အကျဉ်းနည်းအားဖြင့်သာ ဆောင်ရွက်ခြင်း ဖြစ်ပြီး ရှုပ်ထွေးမည့် ဥပဒေ အချက်အလက်များကို သုံးသပ်ရန် မဟုတ်ကြောင်းကို (Sanjiva Row's The Indian Succession Act at page 801) တွင်—

“When there is dispute between rival claimants as to the title to the debt itself, if it is not within the scope of the certificate proceedings to decide that dispute.”

ဟု အထိ အလင်း ပြဆိုထားသောကြောင့် ဖြစ်သည်။

တဖန် ယခုအမှုတွင်၊ အယူခံ တရားလိုနှင့် အယူခံ တရားခံတို့မှာ မြန်မာ ဗုဒ္ဓ ဘာသာများ ဖြစ်ပြီး တဦးမှာ သမီးဖြစ်၍၊ တဦးမှာ ဇနီး ဖြစ်ရကား၊ ဗုဒ္ဓဘာသာ မွေ့သတ်အရ၊ သေသူ လင်ယောက်ျား၏ အမွေကို သမီးထက် ဇနီးကသာ ရှေးဦးစွာ ဆက်ခံခွင့် ရှိကြောင်းကို၊ အယူခံ တရားခံ၏ ပညာရှိ ရွှေနေကြီးကလည်း မငြင်း ဆို နိုင်ပေ။ ထို့ကြောင့် သေဆုံးသူ ရရန် ရှိသည့် ကြွေးငွေများကို တောင်းခံရန် အတွက် လက်မှတ်ကို ဇနီးကသာ ရထိုက်ကြောင်းမှာ ထင်ရှားနေကြောင်းကို အထက်က ရည်ညွှန်းသည့် ဥပဒေစာအုပ် စာမျက်နှာ ၈၀၁ တွင် အောက်ပါအတိုင်း ပြဆိုထား သောကြောင့် ဖြစ်သည်။

“In *Jagtaranakuer v. Gaitri Debi* (၁), it was held that as between the daughter and the widow of the deceased, the widow should be preferred for the grant of the succession certificate since she took estate of the deceased exclusively for the time being, the daughter's right being postponed till after the mother's lifetime.”

(၁) ၁၉၃၆ pat. 43၀.

ထို့ကြောင့် ယခုအမှုတွင် ပုဒ်မ ၃၇၃ (၃) အရ၊ လက်မှတ်ကို ရထိုက်သူမှာ အယူခံ တရားလို ဒေါ်အုံးဖြစ်ကြောင်း ပေါ်လွင်နေရကား အောက်ရုံးမှ အမှုစား အမှုခံ လက်မှတ်ကို၊ အယူခံ တရားခံ ဒေါ်အုံးကျင်သို့ ထုတ်ပေးစေဟု ချမှတ် ခဲ့သည့် အမိန့်ကို အတည်ပြု လက်ခံနိုင်ရန် မဖြစ်သဖြင့် ပယ်ဖျက်ရမည်။ အထက် ပေါ်ပြပါ အကြောင်းများကြောင့်၊ ယခု အယူခံမှုကို ခွင့်ပြုပြီး၊ ဦးမြ၏ ဇနီးဖြစ်သူ အယူခံတရားလို ဒေါ်အုံးသို့ ၎င်းသည်၊ အောက်ရုံးမှ တောင်းဆိုသည့် လိုအပ်သော အာမခံကို တင်သွင်းက အမှုစား အမှုခံ လက်မှတ်ကို ၎င်းအား ထုတ်ပေးစေရန် အမှု ဆက်ခံရေး ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃၈၄ အရ၊ ပြင်ဆင် အမိန့် ချမှတ် ပေးလိုက်သည်။

အမှုသည်များသည်၊ မိမိတို့၏ တရားစရိတ်ကို မိမိတို့ အသီးသီး ကျခံစေရမည်။

၁၉၆၆
ဒေါ်အုံး
နှင့်
ဒေါ်အုံးကျင်။

နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ်

တရားမအထွေထွေလျှောက်လွှာ

တရားသူကြီး ဦးထွန်းတင်၊ တရားသူကြီး ဦးကျော်င�းနှင့် တရားသူကြီး ဦးချစ်တို့ရှေ့တွင်

† ၁၉၆၆

ဒေါက်တာ ဒီ၊ စီ၊ ဒတ်(စ်) (လျှောက်ထားသူ)

ဇနီးဝါရီးလ
၂၈ ဇွန်။

နှင့်

ပစ္စည်းထိန်းဝန် တရားရုံးချုပ် (လျှောက်ထားခံရသူ)*

ပြည်ထောင်စုတရားစီရင်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၆၊ ငါးရမ်းခကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၈ တွင် ထပ်မံ၍၊ အယူခံခွင့် မရှိဟု ပြဋ္ဌာန်းခြင်း ရှိမရှိ - နို့တစ်စာ ပြဿနာမှာ အများပြည်သူနှင့် သက်ဆိုင်သည့် အရေးကြီးသည့် ဥပဒေ ပြဿနာတရပ် ဟုတ်မဟုတ်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ ငါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၈ တွင်၊ တရားရုံးချုပ်က၊ အဆုံးအဖြတ်ပေးပြီး၊ နောက်ထပ်မံ၍ အယူခံခွင့် မရှိဟု မည်သို့မျှပြဋ္ဌာန်းခြင်း မရှိသည့်ပြင်၊ ပြည်ထောင်စု တရားစီရင်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၆ ကို ကြည့်ရှုမှုမည်သည့်စီရင်ချက်၊ ဒီဂရီ၊ သို့မဟုတ် အပြီးသတ် အမိန့်များမှမဆို အထူးအယူခံခွင့်ကို တောင်းဆိုနိုင်ကြောင်း အတိအလင်း ပြဆိုထားသဖြင့် အယူ ခံခွင့် တောင်းဆိုထားသည့် အမိန့်မှာလည်း၊ အပြီးသတ် စီရင်ချက်နှင့် ဒီဂရီတွင် အကျုံးဝင်နေသောကြောင့်ဖြစ်သည်။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ လျှောက်ထားသူ၏ ပြဆိုချက်ဖြစ်သည့် အမှုတွင် ပေးခဲ့သည့်နို့တစ်စာမှာ ဥပဒေအရ၊ မှားယွင်းနေသဖြင့် လျှောက်ထားသူသည် ဒီဂရီကို မရထိက်ပါဟု ဆိုသည်နှင့် ပတ်သက်၍၊ ၎င်းအချက်ကို မူလရုံးနှင့် အောက်အယူခံရုံးမှ သက်သေခံချက်များနှင့် အကြောင်းခြင်းရာများ စိစစ်ပြီး နို့တစ်စာမှာ ဥပဒေအရ၊ မှန်ကန်စွာပေးသည့် နို့တစ်စာဖြစ်ကြောင်း သဘောတူညီမှုဆ ဆုံးဖြတ်ထားပြီးဖြစ်သည့်ပြင်၊ ၎င်းပြဿနာမှာ အကြောင်းခြင်းရာနှင့် ဥပဒေ ရှေးစပ်နေလင့်ကစား၊ အများပြည်သူနှင့် သက်ဆိုင်သည့် အရေးကြီးသည့် ဥပဒေ ပြဿနာတရပ် မဟုတ်သောကြောင့်၊ ထိုအကြောင်းပြချက်တို့ပေါ် မူတည်၍ ပြည်ထောင်စုတရားစီရင်ရေးအက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၆ အရ၊ အခွင့်ထူးရထိက်သည်ဆိုသည်ကို လက်ခံနိုင်ရန်မရှိပေ။

ဂျေဟူးနှင့် အယ်(လ်)၊ ကေ၊ အိုင်ယာဗိုဒိုက်ဒူး၊ ၁၉၅၁ ခုနှစ်၊ မြန်မာပြည် စီရင်ထုံး၊ တရားလွှတ်တော်ချုပ်၊ စာ ၈၁ ကို ရည်ညွှန်းသည်။

လျှောက်ထားသူအတွက်။ ။ မစ္စတာ ဘီ၊ ကေ၊ ဆင်း။

လျှောက်ထားခံရသူအတွက်။ ။ ဦးဝမ်ဟုတ်။

* ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ တရားမ အထွေထွေလျှောက်လွှာ အမှတ် ၁၃။

† ရန်ကုန်မြို့၊ တရားရုံး ချုပ်၏ တရားမဒုတိယ အယူခံမှုအမှတ် ၁၀၉/၆၃ တွင်၊ ၁၆-၁၀-၆၄ နေ့စွဲပါ အမိန့်နှင့် ဒီဂရီကို မကျေနပ်၍၊ ၁၉၄၈ ခုနှစ်၊ ပြည်ထောင်စုတရားစီရင်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၆ အရ၊ အထူးအယူခံခွင့် ရရန် လျှောက်ထားသောလျှောက်လွှာ။

၁၉၆၆

ဒေါက်တာ
ဒီ. စီ. စတင်(စ်)
နှင့်
ပစ္စည်းထိန်းဝန်
တရားရုံးချုပ်။

တရားသူကြီး ဦးထွန်းတင်။ ။ ယခုအမှုမှ လျှောက်ထား ခံရသူက၊ အင်းစိန်မြို့၊
မြို့နယ် တရားမရုံး၊ ၁၉၆၂ ခု၊ တရားမကြီးမှု အမှတ် ၄၉ တွင် လျှောက်ထားသူ
ဒေါက်တာ ဒတ် (စ်) အပေါ် အချင်းဖြစ်သည့် ဥပစာမှ ထွက်ခွာသွားစေရန် ၁၉၆၀ ခု၊
မြို့ပြဆိုင်ရာ ငါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၂ (၁) (ဃ) အရ၊ အိမ်ငှါး
ခများ ကျန်ရှိနေသည်ကို အကြောင်းပြု၍ နို့တစ်စာပေး တရားစွဲဆို ခဲ့လေသည်။
ရှေးဦးစွာ အမှုကို၊ မြို့နယ် တရားမရုံးမှ ပလပ် လိုက်သော်လည်း အယူခံ ဝင်သော
အခါ၊ အင်းစိန် ခရိုင်၊ တရားမ တရားသူကြီးက အမှုတွင် ကောက်ချက် တခု ထုတ်၍၊
အောက်ရုံးသို့ တရားမ ကျင့်ထုံး အမိန့် ၄၁၊ နည်းဥပဒေ ၂၅ အရ၊ ပြန်ပို့ခဲ့လေသည်။
အောက်ရုံးမှ လိုအပ်သည့် ထင်မြင်ချက်ကို ပြန်လည် ပေးပို့ ရရှိအောင်အခါ၊ ခရိုင်
တရားမရုံးက၊ အောက်ရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီဂရီကို ပယ်ဖျက်ပြီး လျှောက်ထား ခံရ
သူက လျှောက်ထားသူအား၊ တရား စွဲဆိုသည့် အတိုင်း၊ အချင်းဖြစ် ဥပစာမှ ထွက်ခွာ
ဖယ်ရှားပေးရန်၊ ဒီဂရီ ချမှတ် လိုက်သည်။ ထိုစီရင်ချက်နှင့် ဒီဂရီကို လျှောက်ထား
သူက မကျေနပ်၍၊ မြန်မာနိုင်ငံ တရားရုံးချုပ် ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ တရားမ ဒုတိယ အယူခံမှု
အမှတ် ၁၀၉ တွင် အယူခံ ဝင်ထောက်သော်လည်း အရေး ရှုံးနိမ့် ခဲ့လေသည်။ ထို့
ကြောင့် လျှောက်ထားသူက ပြည်ထောင်စု တရား စီရင်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၆ အရ၊
အထူး အယူခံဝင်ခွင့် ရရှိရန်၊ ယခု လျှောက်ထား တောင်းဆိုခြင်း ဖြစ်သည်။

ထိုသို့ လျှောက်ထားသည်နှင့် ပတ်သက်၍၊ လျှောက်ထားသူ၏ အဓိက အခြေခံ
ပြဆိုချက်မှာ၊ အမှုတွင် ပေးခဲ့သည့် နို့တစ်စာမှာ၊ အိမ်လခငွေများ မည်ရွှေ့မည်မျှ
ကျန်ရှိကြောင်း တိကျ ရှင်းလင်းစွာ ပေါ်ပြထားခြင်း မရှိ သဖြင့် နို့တစ်စာမှာ
ဥပဒေနှင့် မညီညွတ်သောကြောင့် လျှောက်ထား ခံရသူ တောင်းဆိုသည့် သက်သာ
ခွင့်ကို မရရှိထိုက်ပါဟု ဆိုလေသည်။

လျှောက်ထားခံရသူကမူ၊ လျှောက်ထားသူသည်၊ ယခု အမှုတွင် ဥပဒေ အရ၊
နောက်ထပ် အယူခံနိုင်ရန် အခွင့် အရေး မရှိပါဟု၎င်း၊ လျှောက်ထားသူ၏ အခြေခံ
ပြဆိုချက်မှာ ပြည်ထောင်စု တရားစီရင်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၆ နှင့် အကျုံးဝင်၍၊
အရေးကြီးသည့် ဥပဒေ ပြဿနာ တရပ် မဟုတ် သဖြင့်၊ တောင်းဆိုသည့် အခွင့်ထူး
ကို မရရှိထိုက်ပါဟု ကန့်ကွက်သည်။

လျှောက်ထား ခံရသူက၊ လျှောက်ထားသူသည်၊ ထပ်မံ၍၊ အယူခံ ဝင်ခွင့် မရှိ
ပါဟု ပြဆိုရာဝယ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၈ ကို၊
ကိုးကားကာ၊ ယခုကဲ့သို့ အမှုမျိုးတွင် တရားရုံးချုပ်က အဆုံးအဖြတ် ပေးပြီးပါက၊
ထပ်မံ အယူခံခွင့် မရှိတော့ဟု ဆိုလိုသည်။ သို့သော် ထိုပြဆိုချက်မှာ မှန်ကန် လက်ခံ
သင့်သည်ဟု၊ ကျွန်ုပ်တို့ မယူဆနိုင်ပေ။ အဘယ်ကြောင့် ဆိုသော် အထက်ပါ ရည်

၁၉၆၆
ဒေါက်တာ
ဒါ၊ စိတ် (၆)
နှင့်
ပစ္စည်းထိန်းသိမ်း
တရားရုံးချုပ်။

ညွှန်းသည့် ငါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၈ တွင်၊ တရားရုံးချုပ်က၊ အဆုံးအဖြတ်ပေးပြီး နောက် ထပ်မံ၍၊ အယူခံဝင်ခွင့် မရှိဟု မည်သို့မျှ ပြဋ္ဌာန်းခြင်း မရှိသည့် အပြင်၊ ပြည်ထောင်စု တရားစီရင်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၆ ကို ကြည့်ရှု၍ မူ၊ မည်သည့် စီရင်ချက်၊ ဒီကရီ၊ သို့မဟုတ် အပြီးသတ် အမိန့်များမှ မဆို၊ အထူးအယူခံခွင့်ကို တောင်းဆို နိုင်ကြောင်း အတိ အလင်း ပြဆို ထားသဖြင့် ယခု အမှုတွင် အယူခံခွင့် တောင်းဆိုထားသည့် အမိန့်မှလည်း အပြီးသတ် စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီတွင် အကျုံးဝင်နေသောကြောင့် ဖြစ်သည်။

လျှောက်ထားသူ၏ ပြဆိုချက် ဖြစ်သည့် အမှုတွင် ပေးခဲ့သည့် နို့တစ်စာမှာ ဥပဒေအရ၊ မှားယွင်းနေသဖြင့် လျှောက်ထားသူသည်၊ ဒီကရီကို မရ ထိုက်ပါဟု ဆိုသည်နှင့် ပတ်သက်၍၊ ၎င်းအချက်ကို မူလ ရုံးနှင့် အောက် အယူခံရုံးမှ သက်သေခံချက်များနှင့် အကြောင်းခြင်းရာများကို စိစစ်ပြီး၊ နို့တစ်စာမှာ ဥပဒေအရ၊ မှန်ကန်စွာ ပေးသည့် နို့တစ်စာ ဖြစ်ကြောင်း သဘောတူညီ ယူဆ ဆုံးဖြတ် ထားပြီး ဖြစ်သည့်ပြင်၊ ၎င်းပြဿနာမှာ အကြောင်းခြင်းရာနှင့် ဥပဒေ အချက် ရှေ့စပ်နေလင့်ကစား၊ အများပြည်သူနှင့် သက်ဆိုင်သည့် အရေးကြီးသည့် ဥပဒေ ပြဿနာတရပ် မဟုတ်သောကြောင့်၊ ထို အကြောင်း ပြချက်ပေါ် မူတည်၍၊ ပြည်ထောင်စု တရားစီရင်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၆ အရ၊ အခွင့်ထူး ရထိုက်သည် ဆိုသည်ကို၊ ကျွန်ုပ်တို့ လက်ခံနိုင်ရန် မရှိပေ။ အကြောင်းကို ဆိုသော် အမှုတွင် ပေးခဲ့သည့် နို့တစ်စာမှာ ဥပဒေ အရ၊ မှန်ကန်သည့် နို့တစ်စာ ဖြစ် မဖြစ်၊ ဆိုသည်မှာ အကြောင်းခြင်းရာများ အပေါ်မူတည် နေ၍၊ အောက်ရုံး နှစ်ရုံးစလုံးကပင် သက်ဆိုင်သည့် သက်သေခံချက်များကို လေ့လာပြီး ဥပဒေအရ၊ မှန်ကန်သည့် နို့တစ်စာ ဖြစ်ကြောင်း ဆုံးဖြတ်ထားသည်မှာ မှားယွင်း ချွတ်ချော်ခြင်း ဖြစ်နေသည်ဟု မဆိုနိုင်သည့်ပြင်၊ ၎င်းအချက်မှာ ဂျေဟူး နှင့် အယ် (လ်) ကေ၊ အိုင်ယာဗိုနိုက်ဒူး (၁) အမှု စီရင်ထုံးတွင် ပြဆိုထားသကဲ့သို့ အများနှင့် သက်ဆိုင်၍၊ အရေးကြီးသည့် ဥပဒေ အချက် အလက် အမှုတွင် အကျုံးဝင်နေသည်ဟု မဆို နိုင်သောကြောင့် ဖြစ်သည်။

ဖော်ပြပါ အကြောင်းများကြောင့် ယခုအမှုတွင်၊ ပြည်ထောင်စု တရားစီရင်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၆ အရ၊ အခွင့်ထူး ပေးသင့်ကြောင်း မတွေ့ရှိရသဖြင့်၊ လျှောက်လွှာကို စရိတ်နှင့် တကွ ပယ် လိုက်သည်။

ပညာရှိ ရွှေနေကြီး စရိတ် အဖြစ် ကျပ် ၅၁ သတ်မှတ်သည်။

နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ်
ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှု

တရားသူကြီးချုပ် ဒေါက်တာ မောင်မောင်ရွှေတင်

ပါဘာသီ ပါ ၅ (ပြင်ဆင်ရန် လျှောက်ထားသူများ)

နှင့်

ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ (ပြင်ဆင်ရန် လျှောက်ထားခံရသူ) *

† ၁၉၆၆

ဧနုဘဝါရီလ
၂၁ ရက်။

နိုင်ငံခြားသား မှတ်ပုံတင်အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၅ (၁) —တရားခံအတွက် အရေးကြီးသော သက်သေခံ အချက်အလက် ရရှိရန်ရုံးက ကူညီရန်လိုခြင်း —ပြည့်စုံမှန်ကန်အောင်စစ်ဆေးရန်လိုခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။လျှောက်ထားသူများက ၎င်းတို့သည် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံသားများ ဖြစ်ကြပါသည်ဟု ထုချေလျှင် ၎င်းတို့ကပင် ခိုင်လုံသော သက်သေများကို တင်ပြရန်ဖြစ်သည် မှန်၏။ သို့ရာတွင် ရုံးက အရေးကြီးသော အချက်အလက်များ၌ လုံလောက်သော သက်သေ ခံချက်တို့ကို ရရှိရန် ကူညီလမ်းညွှန်ရမည်ဖြစ်သည်။

ဤအမှုမျိုးများ၌ ချမှတ်သော ပြစ်ဒဏ်သည် ကြီးလေးလွန်းသည်ဟု မဆိုနိုင်သော်လည်း တွေ့ရှိခံရသော သူသည် အဘိုးထိုက်တန်သော ပြည်ထောင်စုသားဖြစ်မှုကိုပင် တဆက်တည်း ဆုံးရှုံးပြီးဖြစ်နေသကဲ့သို့ တည်ရှိနိုင်သည်။ ၎င်းအား ပြည်နှင့်ဒဏ်ပေးခြင်း စသည်ဖြင့် ဆက်လက်၍ သက်ဆိုင်ရာတို့က အရေးယူကောင်းယူလိမ့်မည်။ ထို့ကြောင့် အမှုများကို မြန်မြန်စစ်ဆေးရုံနှင့်မပြီး၊ ပြည့်စုံမှန်ကန်အောင် စစ်ဆေးရန်လည်း လိုသည်။

ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားသူအတွက်။ ။

ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားခံရသူအတွက်အစိုးရရွှေ့နေကြီး။ ။ ဦးခင်စိန်။

တရားသူကြီးချုပ် ဒေါက်တာမောင်မောင်။ ။ဤပြင်ဆင်မှုများတွင်၊ လျှောက် ထားသူများသည်၊ မြန်မာပြည်တွင် ပေါက်ဖွားကြသော၊ အိန္ဒိယအဆက်အနွယ်များ ဖြစ်ကြသည်။ ၎င်းတို့သည်၊ နိုင်ငံခြားသား မှတ်ပုံတင်လက်မှတ်ကို၊ တချိန်က ထုတ်ယူ ကိုင်ဆောင်ခဲ့ကြ၍၊ လက်မှတ်ကိုလဲလှယ်ရန် ပျက်ကွက်ကြသောအခါ၊ ၎င်းတို့အပေါ် နိုင်ငံခြားသား မှတ်ပုံတင်အက်ဥပဒေအရ၊ အရေးယူခြင်းခံခဲ့ကြရသည်။ ပြစ်မှုထင်ရှား

* ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၂၉(ခ)၊ ၃၀(ခ)၊ ၃၁(ခ)၊ ၃၂(ခ)၊ ၃၃(ခ)။

† ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှု အမှတ် ၄၀၃၄၊ ၄၁၂၊ ၄၁၄၊ ၄၇၃၊ ၄၇၃၉ တွင် ချမှတ် သော ၄-၁၂-၆၃၊ ၂၇-၁-၆၃၊ ၉-၁၂-၆၃၊ ၁၂-၁၂-၆၃၊ ၉-၁၂-၆၃ နေ့စွဲပါ၊ ရန်ကုန်မြို့၊ ၉ ရာဘက် ရာဇဝတ်တရားသူကြီး၏ အမိန့်ကို မြန်၍ ဆင်ခြင်မှု။

၁၉၆၆
ပါအာသီ ပါ ၅
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

တွေ့ရှိခြင်းခံရသဖြင့်၊ ဒဏ်ငွေအသီးသီး ပေးဆောင်စေရန် အမိန့်ချမှတ်ခြင်းကိုလည်း ခံခဲ့ကြရသည်။

လျှောက်ထားသူများက၊ ဟံသာဝတီနှင့် ရန်ကုန်ခရိုင် စက်ရှင်တရားသူကြီးရုံးသို့ ပြင်ဆင်မှု တင်သွင်းခဲ့ကြသည်။ ပညာရှိ စက်ရှင်တရားသူကြီးက သက်သေအထောက် အထားများအရ၊ လျှောက်ထားသူများသည်၊ အိန္ဒိယအမျိုးအနွယ်မှ သက်ဆင်းလာခဲ့ ကြသည်မှန်သော်လည်း၊ ၎င်းတို့သည် မြန်မာပြည်တွင်မွေး၍၊ ကြီးပြင်းခဲ့ကြသည်။ ၎င်းတို့၏ မိဘများသည်လည်း၊ မြန်မာပြည်၌ပင် ပေါက်ဖွား၍၊ မြန်မာပြည်၌ပင် သေဆုံးခဲ့ကြသည်။ ဘိုးဘွားများသည်လည်း မြန်မာပြည်တွင် နေထိုင်ခဲ့ကြ၍၊ မြန်မာ ပြည်၌ပင် သေဆုံးခဲ့ကြသည်။ ထို့ကြောင့်၊ ပြည်ထောင်စုသားဖြစ်မှု အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၄ (၂) အရ၊ လျှောက်ထားသူများသည်၊ ပြည်ထောင်စုသားများဖြစ်သည်။ ၎င်းတို့သည်၊ ဥပဒေကိုနားမလည်၍၊ နိုင်ငံခြားသားမှတ်ပုံတင်လက်မှတ်ကို ထုတ်ယူ ခဲ့ဘူးရုံမျှနှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံသားအဖြစ်ကို ဆုံးရှုံးခြင်းမရှိ။ ထို့ကြောင့် ၎င်းတို့သည်၊ နိုင်ငံခြားသားမှတ်ပုံတင်လက်မှတ်ကို လဲလှယ်ရန်မလို၊ လဲလှယ်ခြင်း မပြုသည့်အတွက် ပြစ်မှုကျူးလွန်ခြင်းမရှိ။ လျှောက်ထားသူများအပေါ် ချမှတ်ထား သော ပြစ်မှုထင်ရှားတွေ့ရှိခြင်းနှင့် ပြစ်ဒဏ်တို့ကို၊ ပယ်ဖျက်သင့်ပါသည်ဟူ၍ ပညာရှိ စက်ရှင်တရားသူကြီးက ထောက်ခံ၍၊ ဤရုံးသို့အမှုများကို ပေးပို့ခဲ့သည်။

မူလမှုများကို စစ်ဆေးခဲ့သော၊ ရန်ကုန်မြို့ ပညာရှိ၊ ၉ ရာဘက်ရာဇဝတ်တရားသူကြီး သည်၊ စက်ရှင်တရားသူကြီးက မှတ်ချက်ပြုသည့်အတိုင်း တနစ်လျှင်အမှုပေါင်း ၄,၀၀၀ ကျော်စစ်ဆေး၍၊ အလုပ်တာဝန်များပြားလှသော ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်သည်။ ဤအမှုများကို စစ်ဆေးခဲ့ရာ၌၊ အရေးကြီးသောအချက်တို့ကို ပေါ်လွင်ထင်ရှားစေအောင် စစ်ဆေး ခဲ့ခြင်းမရှိသည်ကို ပညာရှိ အစိုးရရွှေ့နေကြီး ဦးခင်စိန်က ညွှန်ပြသည်။ လျှောက်ထား သူများ၏ မိဘအမျိုးအနွယ် စသည်တို့သည်၊ အမှုများကို ဆုံးဖြတ်ရန်အတွက် အဓိက အချက်များပင်ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် ထိုအချက်များနှင့် ပတ်သက်၍၊ ပြည့်စုံထင်ရှား သော အထောက်အထားများကို အမှုတွဲများပေါ်တွင် ပတွေ့ရ။ လျှောက်ထားသူ များက၊ ၎င်းတို့သည် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံသားများ ဖြစ်ကြပါသည်ဟု ထုချေလျှင် ၎င်းတို့ကပင် ခိုင်လုံသော သက်သေများကို တင်ပြရန်ဖြစ်သည်မှန်၏။ သို့ရာတွင် ရုံးက အရေးကြီးသော အချက်အလက်များ၌ လုံလောက်သော သက်သေခံချက်တို့ကို ရရှိစေရန် ကူညီလမ်းညွှန်ရမည်ဖြစ် သည်။

ဤအမှုမျိုးများ၌၊ ချမှတ်သောပြစ်ဒဏ်သည် ကြီးလေးလွန်းသည်ဟု မဆိုနိုင် သော်လည်း၊ ပြစ်မှုထင်ရှား တွေ့ရှိခံရသောသူသည် အဘိုးထိုက်တန်သော ပြည်ထောင်စု သားဖြစ်မှုကိုပင် တဆက်တည်း ဆုံးရှုံးပြီးဖြစ်နေသကဲ့သို့ တည်ရှိနိုင်သည်။ ၎င်းအား

ပြည်နှင့်ဒဏ်ပေးခြင်း စသဖြင့် ဆက်လက်၍ သက်ဆိုင်ရာတို့က အရေးယူကောင်း ယူလိမ့်မည်။ ထို့ကြောင့် ဤအမှုများကို မြန်မြန်စစ်ဆေးရန်မပြု။ ပြည့်စုံမှန်ကန် အောင် စစ်ဆေးရန်လည်းလိုသည်။

၁၉၆၆

ပါဘာသီပါ ၅

နှင့်

ပြည်ထောင်စု
ပြန်မာနိုင်ငံ။

ပညာရှိ အစိုးရရွှေ့နေကြီး ဦးခင်စိန်က၊ အမှုအထောက်အထားများအရ၊ စက်ရှင် ရုံးက ထောက်ခံသည်ကို လက်ခံသင့်ပါသည်ဟု တင်ပြသည်။ ရာဇဝတ်မှုတွင်၊ လူတဦး တယောက်သည်၊ ပြည်ထောင်စုသားဖြစ် မဖြစ်ဟူသည့် အချက်ကို အပြီးအပိုင် စစ်ဆေးဆုံးဖြတ်နိုင်သည်မဟုတ်ချေ။ သို့ရာတွင် လျှောက်ထားသူများက ၎င်းတို့သည် ပြည်ထောင်စုသားများဖြစ်ကြပါသည်ဟု လုံလောက်စွာ ခုခံထွက်ဆိုနိုင်ခဲ့သည်ဟူ၍ ကား ယူဆနိုင်သဖြင့်၊ ပညာရှိ စက်ရှင်တရားသူကြီးက ထောက်ခံသည့်အတိုင်း ၎င်းတို့ အပေါ် ပြစ်မှုထင်ရှား တွေ့ရှိထားခြင်းနှင့် ပြစ်ဒဏ်သတ်မှတ်ထားခြင်းတို့ကို ပယ်ဖျက် လိုက်သည်။ ဒဏ်ငွေများကို ပေးဆောင်ပြီ ဖြစ်က ၎င်းတို့အား ပြန်အမ်းရန်ဖြစ်သည်။

ဤပြင်ဆင်မှုများအားလုံးသည်၊ ဥပဒေသဘောအရ၊ ဆင်တူကြသဖြင့်၊ စက်ရှင် ရုံးက အမိန့်တရပ်တည်းဖြင့် ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။ ဤအမိန့်သည်လည်း၊ ပြင်ဆင်မှု ၅ မှု လုံးနှင့် သက်ဆိုင်သည်။

နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ်

ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှု

ဘုရားသူကြီး ဦးချစ် ရွှေတွင်

† ၁၉၆၆
မေဖေါ်ဝါရီလ
၁၁ ရက်။

ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ (ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားသူ)

နှင့်

မောင်ဟန်ကြီး၊ မောင်ကျင်မောင် (ပြင်ဆင်ရန် လျှောက်ထားခံရသူ
များ) *

ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၃၉၃/၃၆ အရ၊ ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်း—လူယက်မှုနှင့် နာကျင်စေခြင်း
ဖြစ်စေအောင်ပြုလုပ်မှု။ ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၃၉၄ အရ၊ ပြောင်းလဲ၍ အပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ အသေးစိတ် သုံးသပ်ဝေဖန်ရာ၌ တွေ့ရှိရသည်မှာ လူယက်မှုကိုကျူးလွန်ရန်
အားထုတ်မှုက တမူ၊ ယင်းသို့ ကျူးလွန်ရန် အားထုတ်ရာ၌ သေသူအားမည်သည့် လျှောက် ထား
ခံရသူများ၏ လက်ချက်ကြောင့် သေဆုံးသည်ဟု တထစ်ချ မသိရှိနိုင်စေကာမူ၊ အလိုအလျောက်
နာကျင်စေခြင်းဖြစ်စေအောင် ပြုလုပ်သောကြောင့် ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၃၉၃ မှရာဇသတ်ကြီး
ပုဒ်မ ၃၉၄ သို့ ပြောင်း၍ အပြစ်ဒဏ်ချမှတ်သင့်သည်။

ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားသူအတွက်။ ။ အစိုးရရှေ့နေကြီး ဦးဘကြိုင်။

ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားခံရသူများအတွက်။ ။ ဦးစိန်မောင်။

တရားသူကြီး ဦးချစ်။ ။ ဤရုံးက၊ မောင်ဟန်ကြီးနှင့် မောင်ကျင်မောင်တို့
အပေါ်တွင် ဟံသာဝတီနှင့် ရန်ကုန်ခရိုင် စက်ရှင်တရားသူကြီး၏ ဒုတိယစွဲချက်နှင့်
ပတ်သက်၍ ချမှတ်ထားသော အမိန့်မှာ မှန်မမှန် သုံးသပ်ဝေဖန်ရန်ရှိသည်။ ထိုပြင်ဆင်
မှု ၂ မှုစလုံးကို တပေါင်းတည်း အမိန့်ချမှတ်မည်။ အမှုအကြောင်းခြင်းရာမှာ
အတိုချုပ်အားဖြင့်၊ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည်။

၁၃၂၆ ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆုတ် ၆ ရက်နေ့ညနေ ၆ နာရီအချိန်လောက် ခရမ်းမြို့၊
ရွှေပြည်အေး ၁၀ ရပ်ကွက်တွင် မမြခင် (လိပြ ၁)၊ ကိုစိန် (လိပြ ၂)၊ မစမ်းကြည်
(လိပြ ၁၉) နှင့် သေသူမောင်ပိုက်တို့နေထိုင်သော ဈေးဆိုင်ဖွင့်ထားသည့်အိမ်တွင်၊
လူနှစ်ယောက် ၎င်းအိမ်၏ပိတ်ထားသော ဝင်းတံခါးအပြင်မှနေ၍ ဆေးလိပ်ဝယ်သည်။

* ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ် ပြင်ဆင်မှု အမှတ် ၄၁(က)နှင့် ၄၂(က)။

† ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၃ (ဟံ)တွင် ချမှတ်သော ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ
၇ ရက်နေ့စွဲပါ။ ဟံသာဝတီနှင့် ရန်ကုန်ခရိုင် (စက်ရှင်) တရားသူကြီး၏ အမိန့်ကို ပြန်၍ဆင်ခြင်မှု။

ထိုအခါ မမြခင်နှင့် သေသူ မမြခင်၏သား မောင်ပိုက်တို့က၊ ဆေးလိပ်ကို ထိုသူအား သွားရောက်လှမ်းပေးရာ၊ ထိုသူက ငါးသေတ္တာရှိမရှိမေးသည်။ ဤတွင်တံခါးဖွင့်ဟု အော်သံကြားသည်။ မမြခင်သည် လူဆိုးများဖြစ်ကြောင်း သိရသည့်အပြင်၊ ၎င်းတို့ လက်ထဲ၌လည်း သေနတ်များကို တွေ့ရှိရသည်။ မမြခင်၏ ဝင်းတံခါးကို ဆီးတုန်းရာ အိမ်သို့လှည့်အပြန်တွင်၊ လူဆိုးတဦးက သေနတ်နှင့် ပစ်လိုက်ရာ၊ ထိမှန်၍၊ မောင်ပိုက် သည်ပွဲချင်းပြီးသေဆုံးသွားရသည်။ မောင်ပိုက်အား ထိမှန်သော ကျည်ဆံသည် တဆင့် ဝင်းထရံမှ ၆ တောင်ကွာ ဘိနပ်ချွတ်တွင် ရပ်နေသော မမြခင်၏ယောက်ျား ကိုစိန်ကို ထိမှန်သည်။ နောက်တခါတဆက်တည်းလိုပင်၊ သေနတ်တချက်ပစ်လိုက်ရာ၊ မမြခင်၏ သမီး မစမ်းကြည်၏ လက်မောင်းကိုမှန်ပြီး၊ ထိုကျည်ဆံသည် ကိုစိန်အား ထိမှန် ပြန်သည်။ မမြခင်က သေနတ်ပစ်သော လူဆိုးတယောက်ကို မှတ်မိသဖြင့်၊ လူစီတန်းပြ ရာတွင်၊ မောင်ကျင်မောင်ကို ဆွဲပြသည်။ မောင်စိန်က ဘိနပ်ချွတ်မှနေ၍ နောက် သေနတ်နှင့်ပစ်သော လူဆိုးတယောက်မှာ၊ ယခင်ကသိခဲ့ဘူးသူ မောင်ဟန်ကြီးဖြစ် ကြောင်းသိရသည်။

၁၉၆၆
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ
နှင့်
မောင်ဟန်ကြီး၊
မောင်ကျင်
မောင်။

ဆရာဝန် ဦးစိုးဝ (လိပြ ၁၁) ၏ သက်သေထွက်ချက်အရ၊ မောင်ပိုက်တွင် နောက်ကျောမှနေ၍ ကျောအရွေ့ဘက်သို့ထွက်သော သေနတ်ဒဏ်ရာတခု တွေ့ရှိ ကြောင်း၊ ထိုသေနတ်ဒဏ်ရာမှာ အမှန်မချပွဲချင်းပြီး သေဆုံးရမည်ဖြစ်သည်။

လျှောက်ထားခံရသူများဖြစ်သော၊ မောင်ဟန်ကြီးနှင့် မောင်ကျင်မောင်တို့အပေါ် တွင်၊ လုယက်မှုကျူးလွန်ရန် အားထုတ်မှုဖြင့်၊ ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၃၉၃ အရ၊ ပြစ်မှု မြောက်၍၊ အလုပ်နှင့်ထောင်ဒဏ် ၇ နှစ်စီပေးလိုက်သောအမှုမှာ၊ အောက်ရုံး ပညာရှိ တရားသူကြီးက၊ ၎င်းတို့အပေါ်တွင်၊ မမြခင်နှင့် မောင်စိန်တို့က၊ ၎င်းတို့အား နှုတ်မိရုံ မှတ်မိလိုက်သည်ဟူသော သက်သေထွက်ချက်များအပြင်၊ ၎င်းတို့အပေါ်တွင် ငြိစွန်းသော အခြားအကြောင်းခြင်းရာများကို တွေ့ရှိသဖြင့်၊ ၎င်းတို့သည် ပြစ်မှု ကျူးလွန်သူများဖြစ်သည်ဟု ယူဆထားချက်ကို ကျွန်ုပ်လက်ခံသည်။ သို့ရာတွင် ဤပြင်ဆင်မှု၌ စဉ်းစားရန်ရှိသော အချက်မှာ လုယက်မှုကျူးလွန်ရန် အားထုတ်ရာ၌ လူတယောက်သေ၍၊ အခြားသူနှစ်ယောက် ဒဏ်ရာရရှိသော အကြောင်းခြင်းရာဖြစ် သည်။

လျှောက်ထားခံရသူများ၏ ပညာရှိ ရွှေနေကြီး ဦးစိန်မောင်က၊ ယခုအမှုတွင် အမှုအကြောင်းခြင်းရာနှင့် ပတ်သက်၍လည်း၊ လျှောက်လဲချက်ပေးသွားသည်။ ၎င်းမှာ လျှောက်လဲခွင့်ရှိသည်။ ၎င်းက ဤအမှုတွင် မျက်မြင်သက်သေဆိုသူများဖြစ်သော၊ မမြခင်နှင့် မောင်စိန်တို့၏ သက်သေထွက်ချက်များကို မယုံကြည်ထိုက်ပါ။ ၎င်းတို့သည် လူဆိုးများက လက်နက်များဖြင့် လုယက်မှုကျူးလွန်မည်ကို သိရသဖြင့်၊ အလွန်

၁၉၆၆
 ပြည်ထောင်စု
 မြန်မာနိုင်ငံ
 နှင့်
 မောင်ဟန်ကြီး၊
 မောင်ကျင်
 မောင်။

ကြောက်ရွံ့တုလှန်နေသောကြောင့်၊ လူဆိုးများသည် မည်သူမည်ဝါများဖြစ်ကြောင်း သိစွမ်းနိုင်စရာအကြောင်း မရှိပါ။ အောက်ရုံးပညာရှိတရားသူကြီးက၊ အခြားဘေးဘန်း အကြောင်းခြင်းရာများကို ထည့်သွင်းပြီး၊ ထိုအကြောင်းခြင်းရာများသည်၊ လျှောက် ထားခံရသူများအပေါ် ငြိစွန်းသည်ဟု ယူဆခြင်းမှာ၊ မတရားပါ။ ထို့ကြောင့် လျှောက် ထားခံရသူများအပေါ် ခွဲဟပ်သံသယကင်းရှင်းမှု မရှိသဖြင့်၊ ၎င်းတို့အား တရားသေ လွှတ်ထိုက်ပါသည်ဟု လျှောက်လဲသွားသည်။

ပညာရှိ အစိုးရရွှေနေကြီး ဦးဘကြိုင်က၊ ဤအမှုမှာ မောင်ပိုက်ကို သေနတ် ဒဏ်ရာရ၍ သေဆုံးစေပြီး၊ ကိုစိန်နှင့် မစမ်းကြည်တို့အား ဒဏ်ရာရစေအောင် ပြုလုပ် ခြင်းမှာ၊ လျှောက်ထားခံရသူ မောင်ဟန်ကြီးလော၊ သို့မဟုတ် လျှောက်ထားခံရသူ မောင်ကျင်မောင်လောဟု သေချာစွာ စွဲဆိုနိုင်ခြင်းရှိမည်မဟုတ်ပါ။ သို့ရာတွင် ၎င်းတို့ ၏လက်ချက်ဖြင့်၊ လူတယောက်သေ၍ နှစ်ယောက်ဒဏ်ရာရရှိသောကြောင့်၊ မည်သူ့ လက်ချက်ကြောင့် မောင်ပိုက်သေဆုံးသည်ကို မသိရစေကာမူ၊ လူယက်မှုကျူးလွန်ရန် အားထုတ်ရာ၌၊ တဦးတယောက်အား အလိုအလျောက် ပြင်းထန်စွာ ဒဏ်ရာရရှိအောင် ပြုလုပ်ရာကျပါသည်။ လူတဦးသေမှုနှင့် ပတ်သက်၍ တိုက်ရိုက် မည်သည့်လျှောက်ထား ခံရသူက ပြုလုပ်သည်ကို သေချာစွာ မစွဲဆိုနိုင်သော်လည်း၊ နာကျင်စေမှုအနေဖြင့်၊ ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၃၉၄ အရ၊ အရေးယူအပြစ်ပေးထိုက်ပါသည်ဟု တင်ပြသွားသည်။

ကျွန်ုပ်သည်၊ ဤအမှုကိုအသေးစိတ်သုံးသပ်ပေးတော်မူရာ၌၊ တွေ့ရှိရသည်မှာ၊ လူယက် မှုကို ကျူးလွန်ရန် အားထုတ်မှုကတမျှ၊ ယင်းသို့ကျူးလွန်ရန် အားထုတ်ရာ၌၊ သေသူ မောင်ပိုက်အား၊ မည်သည့်လျှောက်ထားခံရသူများ၏ လက်ချက်ကြောင့် သေဆုံး သည်ဟု တထစ်ချ မသိရှိနိုင်စေကာမူ၊ အလိုအလျောက် နာကျင်စေခြင်းဖြစ်စေအောင် ပြုလုပ်သောကြောင့်၊ အစိုးရရွှေနေကြီး တင်ပြသည့်အတိုင်း၊ ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၃၉၄ သို့ပြောင်း၍ အပြစ်ဒဏ်ချမှတ်သင့်သည်ဟု ယူဆသည်။ လျှောက်ထားခံရသူများ၏ ပညာရှိ ရွှေနေကြီး တင်ပြချက်မှာ၊ အမှုတွဲတွင်ပေါ်လွင်သည့် အချက်အလက်နှင့် ညီညွတ်ခြင်း မရှိသောကြောင့်၊ ၎င်း၏တင်ပြချက်ကို လက်မခံနိုင်ပေ။ အမှန်မှာ၊ ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၃၉၃ နှင့် ပြင်းထန်စွာနာကျင်စေမှု ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၃၂၆ တို့ ပေါင်းစပ်လိုက်လျှင်၊ ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၃၉၄ ဖြစ်လာမည်။

ထို့ကြောင့် ဤပြင်ဆင်မှုတွင်၊ မူလအမှု၌ ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၃၉၃ အရ၊ အပြစ်ဒဏ် ချမှတ်ခြင်းအပြင်၊ ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၃၂၆ အရပါ ပူးတွဲ၍၊ ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၃၉၄ သို့ပြင်ဆင်ပြီး အမိန့်ချမှတ်လိုက်သည်။

သို့ဖြစ်၍ လျှောက်ထားခံရသူများအပေါ်တွင်၊ ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၃၉၃ အရ၊ ထောင်ဒဏ် ၇ နှစ်ချမှတ်ခြင်းကို၊ ကျွန်ုပ်သည် ဆက်စပ်လျက်ရှိသော အယူခံမှုများတွင်

အတည်ပြုပြီးဖြစ်ရကား၊ ယခုတွေ့ရှိရသော ပြင်းထန်စွာနာကျင်စေမှုအနေဖြင့်၊ ဘုရား
သတ်ကြီးပုဂံမ ၃၉၄ သို့ပြောင်း၍ အပြစ်ဒဏ်ချမှတ်မည်။ ထိုဘုရားသတ်ကြီးပုဂံမ ၃၉၄
မှာ၊ ကျူးလွန်သောသူအား၊ တသက်တကျွန်းဒဏ်ဖြစ်စေ၊ အလုပ်ကြမ်းနှင့်ထောင်ဒဏ်
၁၀ နှစ်အထိဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။ ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်ဟု ပြဋ္ဌာန်းချက်
ရှိရကား၊ ကျွန်ုပ်သည် လျှောက်ထားခံရသူများအပေါ် ထောင်ဒဏ် ၇ နှစ် အသီးသီး
ကျခံစေရန်ကို တိုးမြှင့်ပြီး၊ အလုပ်နှင့်ထောင်ဒဏ် ၁၀ နှစ်အထိ အသီးသီးကျခံစေရန်
အမိန့်ချမှတ်လိုက်သည်။

ခမူရ်

ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံနှင့်
မောင်ဟန်ကြီး၊
မောင်ကျင်
မောင်။

နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ်

ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှု

တရားသူကြီးချုပ် ဒေါက်တာ မောင်မောင် ရွှေတုင်

မခင်ညွန့် (ပြင်ဆင်ရန် လျှောက်ထားသူ)

ဦးချစ်ဆိုင် (ပြင်ဆင်ရန် လျှောက်ထားခံရသူ)*

တရားစီရင်ခြင်း—တရားမျှတမှုပေါ်လွင်ကြောင်း အများပြည်သူတို့မြင်စေခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။မူလရုံးက တရားစီရင်ရာတွင် အဆင့်ဆင့်ဆောင်ရွက်ရမည့် ကိစ္စအဝဝကို မပြုလုပ်ဘဲ အမှုကို အကျဉ်းနည်းအားဖြင့် စစ်ဆေးခဲ့ခြင်းကြောင့် အကြောင်းအချက်မှန် မပေါ်ပေါက်ဘဲ၊ တရားစီရင်ရေး လမ်းကြောင်း ချွတ်ချော်လွဲမှားသွားသည်လည်း ဖြစ်နိုင်သည်။ တရားစီရင်သည်ဆိုရာ၌ တရားမျှတမှုကို ပြုပုံ နှင့်မပြီ။ တရားမျှတမှုပြုကြောင်း နှစ်ဖက်အမှုသည်များနှင့် တကွ အများပြည်သူကို မြင်စေရသည်။

ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားသူအတွက်။ ။အစိုးရရွေ့နေကြီး ဦးဘကြိုင်။

ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားခံရသူအတွက်။ ။

တရားသူကြီးချုပ် ဒေါက်တာ မောင်မောင်။ ။မောင်ချစ်ဆိုင်က၊ ၎င်းအား ဆံပင်ဆွဲပြီး မေးနှင့် ပါးစပ်တို့ကို ထိုးကြိတ် ချိတ်နှက်ပါသည်ဟု မခင်ညွန့်က တိုင်တန်းခဲ့သဖြင့်၊ ရဲစခန်းက ရာဇသတ် ပုဒ်မ ၃၅၅ အရ၊ လက်ခံပြီးနောက် အမှုကို ၂၀ ရာဘက် ရာဇဝတ် တရားသူကြီးရုံးက စစ်ဆေး ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။ ပညာရှိ တရားသူကြီးသည်၊ အမှုကို အကျဉ်းနည်းဖြင့် စစ်ဆေး၍၊ တရားခံက၊ အပြစ်ရှိကြောင်းဝန်ခံသဖြင့် ဒဏ်ငွေကျပ် ၃၀ တပ်ရိုက်ခဲ့သည်။ မိမိအား၊ မစစ်ဆေးဘဲ၊ နောက်ကွယ်၌ တရားခံအား စစ်ဆေးကာ ဒဏ်ငွေကျပ် ၃၀ မျှကိုသာ၊ တပ်ရိုက်သည်ကို မကျေနပ်သဖြင့် မခင်ညွန့်က၊ ရန်ကုန်မြို့ ပညာရှိ ခရိုင် ရာဇဝတ် တရားသူကြီးသို့ တိုင်းတန်းခဲ့သည်။ ရုံးက အမှုတို့ကို ခေါ်ယူစစ်ဆေးကာ အမှုစစ်ဆေးရာတွင် ချို့ယွင်းချက်များ တွေ့ရှိနေသဖြင့်၊

* ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ် ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၁၅၀ (ခ)။

† ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှု အမှတ် ၂၀၅ တွင် ချမှတ်သော ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၂၂ ရက် နေ့စွဲပါ၊ ရန်ကုန်မြို့ ၂၀ ရာဘက်ရာဇဝတ် တရားသူကြီး (အထူးအာဏာရ) ၏ အမိန့်ကို ပြန်၍ ဆင်ခြင်မှု။

၂၀ ရာဘက် ရာဇဝတ် တရားသူကြီး၏ အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်၍၊ သင့်တော်သော ရုံးတရုံးက၊ ပြန်လည်စစ်ဆေးစေရန်၊ အမိန့်ချမှတ် သင့်ကြောင်း ထောက်ခံ၍၊ ပညာရှိ ခရိုင် ရာဇဝတ် တရားသူကြီးက အမှုတို့ကို ဤရုံးသို့ ပေးပို့ခဲ့သည်။ ထိုသို့ ထောက်ခံ အစီရင်ခံသည်မှာ မခင်ညွန့်က တိုင်တန်းပြီး ရက်ပေါင်း အနည်းငယ် အတွင်း၌ပင် ဖြစ်ခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် မခင်ညွန့်၏ တိုင်တန်းချက်ကို ဆောလျင်စွာ အရေးယူ ဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

၁၉၆၆
မခင်ညွန့်
နှင့်
ဦးချစ်ဆိုင်။

မူလရုံးက မခင်ညွန့်နှင့် တကွ၊ ၎င်းပြလိုသော သက်သေများကို စစ်ဆေးရမည်။ ထို့ပြင်၊ ဆရာဝန်ကိုလည်း စစ်ဆေး၍၊ မခင်ညွန့်တွင် မည်သို့သော ဒဏ်ရာများ ရသည် မရသည်စသည်ကို သုံးသပ်ရမည်။ ထိုသို့အဆင့်ဆင့်ဆောင်ရွက်ရမည်တို့ကို မပြုလုပ်ဘဲ၊ အမှုကို အကျဉ်းနည်းအားဖြင့် စစ်ဆေးခဲ့ခြင်းကြောင့် အကြောင်း အချက်မှန် မပေါ် ပေါက်ဘဲ၊ တရားစီရင်ရေး လမ်းကြောင်း ချွတ်ချော်လွဲမှား သွားသည်လည်း ဖြစ် နိုင်သည်။ တရားလို အတို့လည်း၊ မိမိပြောဆိုတိုင်တန်းလိုသည်တို့ကို၊ ရုံးတွင် အပြည့် အစုံ ပြောဆိုခွင့် မရသဖြင့် မကြေ မနပ် ဖြစ်ရသည်။ တရားစီရင်သည် ဆိုရာ၌၊ တရား မှုတမှုကို ပြုရုံနှင့် မပြီး၊ တရားမှုတမှုကို ပြုကြောင်း၊ နှစ်ဘက် အမှုသည်များနှင့် တကွ၊ အများပြည်သူကို မြင်စေရသည်။

အထက်ပါ အကြောင်းတို့ကြောင့် ပညာရှိ ခရိုင် ရာဇဝတ် တရားသူကြီး၏ ထောက်ခံချက်ကို လက်ခံ၍၊ ၂၀ ရာဘက် ရာဇဝတ် တရားသူကြီး၊ အမိန့်ကို ပယ် ဖျက်လိုက်သည်။ အမှုကို ပညာရှိ ခရိုင် ရာဇဝတ် တရားသူကြီးက သင့်တော်သည်ဟု ယူဆသော အခြား ရာဇဝတ်ရုံး တရုံးရုံးသို့ လွှဲပြောင်းပေးပို့၍၊ အသစ် တဖန် စစ်ဆေး စီရင်ရန် ဖြစ်သည်။ မူလမှုကို စစ်ဆေးခဲ့သော တရားသူကြီးသည်၊ သဘောရိုးဖြင့် အလုပ်များသည့် အကြားက ဤသို့ မှားယွင်းခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါလိမ့်မည်ဟု၊ ပညာရှိ ခရိုင်၊ ရာဇဝတ် တရားသူကြီးက၊ မှတ်ချက် ပြုသည်ကိုလည်း လက်ခံသည်။

နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ်

ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှု

တရားသူကြီးချုပ် ဒေါက်တာမောင်မောင်နှင့် တရားသူကြီး ဦးချစ်တို့ ရွှေတွင်

မညွန့်ခင် ပါ ၂ (ပြင်ဆင်ရန် လျှောက်ထားသူများ)

နှင့်

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (ပြင်ဆင်ရန် လျှောက်ထားခံရသူ)။*

† ၁၉၆၆

ဖေဖော်ဝါရီလ
၁၈ ရက်။

မြန်မာနိုင်ငံ ဆေးဘက်ဆိုင်ရာ အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂၇ (၁) — မှားယွင်းသည့် အယူခံဘက်ဆိုင်ရာ အမိန့် — ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၅၆၁ (က) နှင့် အညီ ဆောင်ရွက်ရန် — ဆရာဝန်အယောင် ဆောင်ခြင်းရှိမရှိ — ယစ်မျိုးအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၃၃ (က) အရ၊ အပြစ်ရှိမရှိ။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ ဤရုံးအယူခံဘက်ဆိုင်ရာမှ ချမှတ်သောအမိန့်မှာ အမှုတွဲတွင်ပေါ်လွင်သည့် အကြောင်းခြင်းရာများအရ မှားယွင်းနေသည်ဟု တွေ့ရှိရကား ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၅၆၁ (က) နှင့် အညီ ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်ရန် ဝတ္တရားရှိသည်။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ တရားခံက မိမိသည် မှတ်ပုံတင်ဆရာဝန်မဟုတ်ပါဟု အတိအလင်း ထုတ်ဆိုသည်။ သက်သေများကလည်း သူသည်မှတ်ပုံတင်ဆရာဝန်မဟုတ်ဟူ၍လည်း သိကြသည်။ လူနာများကို ဆေးထိုးပေးခြင်း၊ ဆေးကုသခြင်း ပြုလုပ်ရာ၌၊ ဆရာဝန်ဟောင်းဆောင်၍ ပြုလုပ်ခြင်းကို မတွေ့ရှိရ။ ဝေဒနာခံစားနေသော လူနာများကို ပျောက်ကင်းစေလိုသော စေတနာဖြင့် မိမိလက်ဝယ် ထားရှိသော ဆေးပြန်ချောင်း၊ ဆေးအပ်များနှင့် ထိုးဆေးများကို အသုံးပြု၍ ထိုးပေးရုံမျှနှင့် မှတ်ပုံတင်ဆရာဝန်အယောင်ဆောင်သည်ဟု မဆိုနိုင်။

သို့သော် တရားခံတွင် ယစ်မျိုးအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၃၃ (က) က တားမြစ်ထားသော ဖူးညှင်းများ ဖိမိလက်ဝယ် အခွင့်တရံတရားရရှိဘဲ ထားရှိခြင်းကြောင့် ယစ်မျိုးအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၃၃ (က) အရ အပြစ်ပေးရန်သာရှိသည်။

ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားသူအတွက်။ ။ မည်သူမှမလာရောက်။

ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားခံရသူအတွက်။ ။ အစိုးရရှေ့နေကြီး ဦးလှသင်း။

တရားသူကြီး ဦးချစ်။ ။ လျှောက်ထားသူ အမှတ် (၁) မညွန့်ခင်၏ ယောက်ျား၊ လျှောက်ထားသူ အမှတ် (၂) ဦးဖိုးမိုး၏ သား မောင်ကျော်လှိုင် အပေါ် ဟင်္သာတ မြို့ ၁ ရာဘက် ရာဇဝတ် တရားသူကြီးရုံး၊ ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှု အမှတ် ၁၁၅ တွင်၊

* ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၁ (က)။

† ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၁၁၅ တွင် ချမှတ်သော ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၂ ရက်နေ့စွဲပါ၊ ဟင်္သာတမြို့ ၁ ရာဘက်ရာဇဝတ်တရားသူကြီး၏အမိန့်ကို ပြန်၍ဆင်ခြင်မှု။

၁၉၆၂ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံ ဆေးဘက်ဆိုင်ရာ အက်ဥပဒေကို ဒုတိယ အကြိမ် ပြင်ဆင်သည့် အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂ ဖြင့် ပြင်ဆင်ထားသော ၁၉၅၇ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံ ဆေးဘက်ဆိုင်ရာ အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၇ (၁) အရ၊ ပြစ်မှုမြောက်သည်ဟု ယူဆ၍၊ မောင်ကျော်လှိုင်အား အလုပ်ကြမ်းနှင့်ထောင်ဒဏ် ၅ နှစ် ကျခံစေရန် ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၂ ရက်နေ့က အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်။

၁၉၆၆
မညွန့်ခင် ပါ ၂
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

ထိုအမိန့်ကို မောင်ကျော်လှိုင်က၊ မကြေနပ်သဖြင့် ဤရုံး ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ် အယူခံမှုအမှတ် ၇၉ တွင်၊ အယူခံဝင်လာခဲ့သည်။ ပညာရှိ တရားသူကြီး ဦးထွန်းတင်က၊ ယင်းအယူခံမှုကို ကြားနာပြီးလျှင်၊ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၁၆ ရက်နေ့တွင် အကျဉ်းနည်းအားဖြင့် ပလပ်လိုက်သည်။

ထိုအမိန့်ကို မောင်ကျော်လှိုင်၏ ဇနီး မညွန့်ခင်နှင့် ဖခင် ဦးဖိုးမိုးတို့က မကြေနပ်ကြသဖြင့် ဤအမှုကို ပြန်လည် စိစစ်ပြီး တရား အမှန်သို့ ရောက်ရှိလာရန် မေတ္တာရပ်ခံထားသည်။

ဤရုံးက တရားအမှန် ရရှိရေးနှင့် တရားမျှတမှု ဖြစ်စေရန် လျှောက်ထား သူတို့၏ မေတ္တာ ရပ်ခံချက် အတိုင်း ဤပြင်ဆင်မှုကို ဖွင့်၍၊ အစိုးရ ရွှေ့နေကြီး ဦးလှသင်းအား ကျွန်ုပ်တို့ ကြားနာသည်။

ပညာရှိ အစိုးရ ရွှေ့နေကြီးက အောက်ရုံး အမှုတွဲကို လေ့လာ သုံးသပ်ရာ၌ တွေ့ရှိရသည်မှာ၊ မောင်ကျော်လှိုင်သည်၊ မှတ်ပုံတင်ဝင် ဆရာဝန် မဟုတ်ဘဲလျက် မှတ်ပုံတင်ဝင် ဆရာဝန် အယောင်ဆောင်သည် ဟူ၍၊ သက်သေ ထွက်ချက် မရှိပါ။ မောင်ကျော်လှိုင်ကလည်း၊ သူသည် ဆရာဝန် ဖြစ်ပါသည် ဟူ၍လည်း မည်သည့် သက်သေကိုမျှ မပြောခဲ့ပါ။ သို့ရာတွင် သူ့၌ ရုံးတွင် သက်သေခံ တင်ထားသော သက်သေခံ ပစ္စည်း အများ အပြား လက်ဝယ် ထားရှိသည်မှာ မငြင်းနိုင်ပါ။ လူနာကို အပ်ဖြင့် ဆေးထိုးပေးခြင်း ပြုလုပ်သည်မှာလည်း အငြင်း မထွက် နိုင်ပါ။ မိမိကိုယ်ကို မိမိ မှတ်ပုံတင်ဝင် ဆရာဝန် ဖြစ်ပါသည်ဟူ၍၊ ပြောမပြ၊ တရားလို ဘက်မှ ပြသော သက်သေများကလည်း၊ သူသည် မှတ်ပုံတင်ဝင် ဆရာဝန် ဖြစ်ပါသည် ဟူ၍လည်း မယူဆကြ၊ မြန်မာပြည် ယစ်မျိုး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၃ တွင် တားမြစ်ထားသော ပစ္စည်းများကို အခွင့် မရဘဲ လူနာများအား ဆေးထိုးပေးခြင်း အားဖြင့် အသုံးပြုခြင်းကြောင့် မောင်ကျော်လှိုင်သည်၊ မှတ်ပုံတင်ဝင် ဆရာဝန် မဟုတ်ဘဲ၊ မှတ်ပုံတင် ဆရာဝန် အယောင်ဆောင်သည်ဟူ၍ မဆိုနိုင်ပါ။ ထို့ကြောင့် အောက်ရုံးက ဆေးဘက်ဆိုင်ရာ အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၇ (၁) အရ၊ ပြစ်မှု ကျူးလွန်သည်ဟု တွေ့ရှိပြီး အလုပ်ကြမ်းနှင့် ထောင်ဒဏ် ၅ နှစ် ကျခံစေခြင်းမှာ မှားယွင်း ပါသည်။ ထိုနည်းအတူ ဤရုံးအယူခံမှုတွင် ပညာရှိ တရားသူကြီး ဦးထွန်းတင်က၊ အောက်ရုံး၏ အမိန့်ကို

၁၉၆၆

မညွန့်ခင်ပါ၊
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

အတည်ပြု၍၊ အယူခံကို အကျဉ်းနည်းအားဖြင့် ပလပ် လိုက်ခြင်းမှလည်း မှားယွင်းပါသည်။ ထို့ကြောင့် ထိုဥပဒေ အရ၊ ပြစ်မှုတွေ့ရှိခြင်းနှင့် ပြစ်ဒဏ် ချမှတ် ခြင်းတို့ကို ပယ်ဖျက်ပြီး ၎င်းအစား၊ မောင်ကျော်လွင် အပေါ် မြန်မာပြည် ယစ်မျိုး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃၃ (က) အရ၊ အပြစ် ပေးသင့် ပါသည်ဟု တင်ပြလေသည်။

ကျွန်ုပ်တို့သည်၊ ဤအမှုကို အသေးစိတ် ဝေဖန် သုံးသပ်ကြသည်။ ဤရုံးသည် တရားအမှန် ရရှိရေးနှင့် တရားမျှတမှု ဖြစ်စေရေးတို့ကို၊ မီးရှူးတန်ဆောင် ပမာ၊ အဓိက ရွေ့၍ ဆောင်ရွက်နေသော ရုံးဖြစ်သည်။ ဤရုံး အယူခံဘက် ဆိုင်ရာမှ ချမှတ်သော အမိန့်မှာ အမှုတွဲတွင် ပေါ်လွင်သည့် အကြောင်းခြင်းရာများ အရ၊ မှားယွင်းနေသည်ဟု တွေ့ရှိရကား၊ ကျွန်ုပ်တို့သည်၊ ခံရုံးအနေဖြင့် ပြင်ဆင်ရန် လိုသည်ဟု ယူဆသည့် အတိုင်း ရာဇဝတ် ကျင့်ထုံး ဥပဒေ ပုဒ်မ ၅၆၁ (က) နှင့် အညီ ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်ရန် ဝတ္တရားရှိသည်ဟု ယူဆသည်။

အစိုးရ ရွှေနေကြီး တင်ပြသည့် အတိုင်း၊ မှန်ကန်သည်ဟု တွေ့ရှိရသည်။ မောင်ကျော်လွင်က မိမိသည်၊ မှတ်ပုံတင်ဝင် ဆရာဝန် မဟုတ်ပါဟု အတိ အလင်း ထွက်ဆိုသည်။ သက်သေများကလည်း၊ သူသည် မှတ်ပုံတင်ဝင် ဆရာဝန် မဟုတ်ဟု ဟူ၍လည်း သိကြသည်။ လူနာများကို ဆေးထိုးပေးခြင်း၊ ဆေးဝါး ကုသခြင်း ပြုလုပ်ရာ၌၊ ဆရာဝန်ယောင်ဆောင်၍၊ ပြုလုပ်ခြင်းကို မတွေ့ရှိရပေ။ ဝေဒနာ ခံစားနေသော လူနာများကို ပျောက်ကင်းစေလိုသော စေတနာဖြင့် မိမိလက်ဝယ် ထားရှိသော ဆေးပြန်ချောင်း၊ ဆေးအပ်များနှင့် ထိုးဆေးများကို အသုံးပြု၍၊ ထိုးပေးရုံမျှနှင့် မှတ်ပုံတင်ဝင် ဆရာဝန် အယောင်ဆောင်သည်ဟု မဆိုင်နိုင်ပေ။

ထို့ကြောင့် အောက်ရုံးနှင့် ဤရုံး အယူခံဘက် ဌာနမှ မောင်ကျော်လွင်အပေါ် မြန်မာနိုင်ငံ ဆေးဘက်ဆိုင်ရာ အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၇ (၁) အရ၊ ပြစ်မှုမြောက်သည်ဟု တွေ့ရှိရသဖြင့် အလုပ်ကြမ်းနှင့် ထောင်ဒဏ် ၅ နှစ် ကျခံစေရန် အမိန့်ကို ကျွန်ုပ်တို့ အတည် မပြုနိုင်။ ထိုအမိန့်ကို ကျွန်ုပ်တို့ ပယ်ဖျက်ပြီး၊ မောင်ကျော်လွင်တို့အား တရားသေ လွှတ်ရန် အမိန့် ချမှတ် လိုက်သည်။

သို့သော်၊ မောင်ကျော်လွင်တွင် ယစ်မျိုး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃၃ (က) တားမြစ်ထားသော ပစ္စည်းများ မိမိလက်ဝယ် အခွင့် တစုံတရာ မရရှိဘဲ၊ ထားရှိခြင်းသည်၊ မောင်ကျော်လွင်၌ တာဝန်ရှိပေသည်။ ထို့ကြောင့် ၎င်းကို ယစ်မျိုး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃၃ (က) အရ၊ အပြစ်ပေးရန် ရှိသည်။ အောက်ရုံးက ထိုအက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃၃ (က) အရ စွဲချက်တင်ထားခြင်း မရှိသော်ငြားလည်း၊ မောင်ကျော်လွင်သည်၊ မိမိလက်ဝယ်၌ တရားဝင် ခွင့်မပြုသော ဆေးကိရိယာ တန်ဆာပလာများ ထားရှိသည့် အတွက်၊ မိမိအပေါ် အရေးယူ ထားကြောင်းကို သိရှိပြီး ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့်

ယခုကဲ့သို့ စွဲချက်ကို ပြောင်း၍ အပြစ်ပေးခြင်းမှာ မောင်ကျော်လှိုင် အပေါ် တရား
မျှတမှု ကင်းမဲ့ခြင်း ဖြစ်ပွားလိမ့်မည် မဟုတ်ပေ။

အထက်ပေါ်ပြပါ အကြောင်းများကြောင့် မောင်ကျော်လှိုင်သည်၊ မြန်မာပြည်
ယစ်မျိုးအက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃၃ (က) အရ၊ ပြစ်မှုမြောက်သည်ကို တွေ့ရှိရသဖြင့်၊
၎င်းအား မူလရုံးက အမိန့်ချမှတ်သည့် ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၂ ရက်နေ့မှစ၍၊
ထောင်ဒဏ် ၆ လ ကျခံစေရန် အမိန့် ချမှတ် လိုက်သည်။

၁၉၉၆

မညွန့်ခင် ပါ ၂
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ်

ရာဇဝတ်အယူခံမှု

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေ ရှေ့တွင်

† ၁၉၆၆

ဖေဖော်ဝါရီလ
၁၁ ရက်။

မောင်ချင်းနောင် ပါ ၃ (အယူခံတရားလိုများ)

နှင့်

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (အယူခံတရားခံ)*

ရာဇသတ်ကြီးပုဂံ ၂၆/၃၄ အရ ပြစ်ထင်ရှားစီရင်ခြင်း— ညအချိန်အသံဖြင့်မှတ်မိသည်ဟုဆိုခြင်း—
၎င်းအချက်မှာ တရားခံများအပေါ် အပြစ်ပေးနိုင်လောက်အောင် ခိုင်လုံသည်ဟုဆိုနိုင်မဆိုနိုင်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ အယူခံတရားလို ဇီးကွက်နှင့် ပတ်သက်၍ ၎င်းကသတ္တိရှိရင် လာခဲ့ဟုခေါ်သော
အသံကိုမှတ်မိသည်ဟု သက်သေ ၃ ဦးတို့က ဆိုထားသည်မှာမှန်သည်။ သို့ရာတွင် ညအချိန်၌
အသံဖြင့် မှတ်မိသည်ဆိုသောအချက်မှာ တရားခံများအပေါ် အပြစ်ပေးနိုင်လောက်အောင် ခိုင်လုံ
သည်ဟု မဆိုနိုင်။

မောင်အောင်ခင်နှင့် အစိုးရ၊ အေ၊ အိုင်၊ အာ(ရ်)၊ ၁၉၃၇၊ ရန်ကုန်၊ စာ ၄၀၇ ကို ရည်ညွှန်း
သည်။

အယူခံတရားလိုများအတွက်။ ။

အယူခံတရားခံအတွက်။ ။ အစိုးရရှေ့နေကြီး ဦးနှစ်။

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေ။ ။ အယူခံ တရားလိုများအပေါ် ရာဇသတ်ပုဂံမ
၂၆/၃၄ အရ အလုပ်ကြမ်းနှင့် ထောင် ၁၀ နှစ်စီ ကျခံစေရန် အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သော
သရက်မြို့ ဒုတိယအထူး (ဇာဘက်စက်ရှင်) တရားသူကြီး၏ စီရင်ချက်ကို မကြေနပ်
သဖြင့် အယူခံဝင်ခြင်းဖြစ်လေသည်။

အမှုဖြစ်ပွားပုံအတ္ထုပ္ပတ္တိအကျဉ်းချုပ်မှာ၊ လွန်ခဲ့သည့် ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ
၂၇ ရက်နေ့ည ၈ နာရီခန့်အချိန်တွင် သရက်ခရိုင်၊ အောင်လုံမြို့အပိုင်၊ မြက်ရုံးလေး
ရွာနေ သေသူ ထွန်းရွှေသည် ၎င်း၏အဖော်များဖြစ်ကြသည့် မောင်ညီရွှင် (လိပြ ၄)၊
ညီသိန်းအောင် (လိပြ ၅) တို့နှင့်အတူ အယူခံတရားလိုများထံမှ ရရန်ရှိသည့်

* ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်အယူခံမှုအမှတ် ၅၆၊ ၅၇၊ ၅၈။
† ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၂၇ တွင် ချမှတ်သော ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၆ ရက်
နေ့စွဲပါ၊ သရက်မြို့၊ ဒုတိယအထူးတရားသူကြီး၏အမိန့်ကို အယူခံမှု။

ဖဲကြွေးငွေကိုတောင်းရန် တိုင်ပင်နေစဉ်၊ မောင်တက်ပြား (လိပြ ၃) ရောက်လာပြီး
 ၎င်းကိုယ်တိုင် ဖဲကြွေးတောင်းပေးမည်ဖြစ်၍၊ ထွန်းရွှေနှင့် ညီရွှင်တို့ မလိုက်ခဲ့ကြရန်
 တားကာ၊ ညီသိန်းအောင်ကိုခေါ်၍ အယူခံတရားလိုတို့ရှိရာ ရွာမြောက်ပိုင်းသို့ ထွက်ခဲ့
 လေသည်။ ရွာထဲတွင် ကိုဘိုးကြည်အိမ်ရှေ့လမ်းပေါ်၌ အယူခံတရားလို မောင်ဇီးကွက်
 နှင့် မောင်လော (ခံပြ ၅) တို့ကို တွေ့သဖြင့် ၎င်းတို့နှင့်အတူထိုင်နေခိုက်၊ အောင်ချစ်
 (ခံပြ ၄)၊ ဘိပြူ (လိပြ ၆) နှင့် ၎င်း၏ညီ မောင်ပုတို့သည် အယူခံတရားလို ချင်းနောင်
 အား ရွာလမ်းအတိုင်း ခေါ်လာကြသဖြင့်ကို တွေ့ရလေသည်။ ၎င်းတို့လူစုသည်
 ညီမောင် (ခံပြ ၆) ၏ အိမ်ရှေ့သို့ရောက်သောအခါ ဘိပြူက အယူခံတရားခံ ချင်းနောင်
 ထံတွင် ဖဲကြွေးငွေတောင်းရာမှအစ ဘိပြူနှင့် အယူခံတရားလို ချင်းနောင်တို့ စကား
 များကြသောကြောင့်၊ အောင်ချစ်၊ မောင်လောနှင့် ညီမောင်တို့က ပြန်ဖြေလိုက်ရ
 လေသည်။

၁၉၆၆
 မောင်ချင်းနောင်
 ပါ ၃
 နှင့်
 ပြည်ထောင်စု
 ဖြစ်မာနိုင်ငံ။

ထိုနောက် ညီသိန်းအောင်သည် ထွန်းရွှေနှင့် ညီရွှင်တို့စံသို့ပြန်သွားပြီး ဖဲကြွေးငွေ
 တောင်း၍ မရခဲ့ကြောင်း ပြောပြလေသည်။ ထိုအခါ ထွန်းရွှေသည် ဒေါသထွက်လျက်
 ဖဲကြွေးမပေးရင် နေရပါမလားဟု ပြောဆိုကာ၊ ကိုင်းခတ်ခါးကိုကိုင်လျက် အယူခံ
 တရားလိုတို့ရှိရာ ရွာမြောက်ပိုင်းသို့ အမြဲထွက်လာလေသည်။ ၎င်း၏နောက်မှ ညီရွှင်
 နှင့် ညီသိန်းအောင်တို့လည်း လိုက်ခဲ့လေသည်။ ယင်းသို့ ၎င်းတို့သုံးဦး အပြေးအလွှား
 သွားကြသည်ကိုတွေ့သဖြင့် မောင်တက်ပြားလည်း ၎င်းတို့နောက်မှပင် ပြေးလိုက်ခဲ့
 လေသည်။

ထွန်းရွှေသည် ကိုညီမောင်အိမ်ရှေ့သို့ရောက်သောအခါ အိမ်ရှေ့ရှိ လူများအား
 အယူခံတရားလို ချင်းနောင် ဘယ်သွားသလဲဟုမေးကာ၊ ချင်းနောင်အိမ်ဘက်သို့
 ခြွေသွားစဉ် ကိုညီစိမ့် အိမ်ရှေ့မှ “ဇီးကွက်ဟေ့၊ သတ္တိရှိရင်လာခဲ့” ဟု အော်သံ
 ကြားရသောကြောင့်၊ အော်သံကြားရာသို့ ပြေးသွားရာ၊ ကိုညီစိမ့်အိမ်ရှေ့ မကျီးပင်
 အနောက်နားသို့ရောက်လျှင် ထွန်းရွှေနှင့် လူ ၃ ဦး ထွေးလုံးရပ်ပတ်ကြပြီးနောက်၊
 ချင်းနောင်သောအသံတချက် ထွက်ပေါ်လာလေသည်။ ချက်ခြင်းပင် ထွန်းရွှေနှင့် လုံးနေသူ
 သုံးဦးစလုံး ထွက်ပြေးကြပြီး ထွန်းရွှေသည် ၎င်းတို့နောက်သို့ ၁၅ တောင်ခန့်လိုက်ကာ
 မောင်ရက်လဲသွားလေသည်။

ထွန်းရွှေ၏နောက်မှပြေးလိုက်လာသည့် ညီသိန်းအောင်က ညီရွှင်နှင့်မောင်တက်ပြား
 တို့အား ထွန်းရွှေကို လုပ်သွားတဲ့လူများမှာ အယူခံတရားလိုများပင် ဖြစ်မှာဘဲဟု
 ဖြေဆိုလေသည်။ ထိုနောက် မောင်ရက်လဲနေသည့် ထွန်းရွှေအား ကြည့်ရှုရာ
 သေဆုံးလျက်ရှိသည်ကို တွေ့ရသဖြင့် အောင်လံမြို့ ပြည်သူ့ဆေးရုံသို့ ပို့လိုက်လေသည်။
 ဆေးရုံတွင် ဆရာဝန် ဦးငွေထွန်း (လိပြ ၁၈) က ထွန်းရွှေ၏အလောင်း၌ လက်၍ဘက်

၁၉၆၆
 မောင်ချင်းနောင်
 ပါ ၃
 နှင့်
 ပြည်ထောင်စု
 မြန်မာနိုင်ငံ။

ကျိုင်းအောက်တွင် ရင်ခေါင်းထိန်ကသော ဒဏ်ရာတခုတွေ့ရသည့်အပြင် နံရိုး ၃ ချောင်း ကျိုးပြီး လက်ျာဘက် အဆုတ်ပေါက်သွားသည်ကို တွေ့ရလေသည်။ ထိုဒဏ်ရာမှာ ဖြစ်တတ်သောသဘောအရ သေစေခြင်းဖြစ်တန်ရာသည့် ဒဏ်ရာဖြစ်ကြောင်း ဆရာဝန် ကထွက်ဆိုခဲ့လေသည်။

အခင်းဖြစ်ပွားသည့်ည ၁၀ နာရီအချိန်ခန့်တွင် အယူခံတရားလို ချင်းနောင်၏ ယောက်ျားဖြစ်သူ ဦးစန်ဝ (လိပြ ၁၂) က သူ့ကြီး ဦးဘိုးစိန် (လိပြ ၅) ထံသို့သွားရောက် ပြီး ချင်းနောင်အား ညီရွှင်နှင့် စိန်ကုလားတို့က ဓါးနှင့်ခုတ်၍ လက်တွင်ဒဏ်ရာ ရကြောင်းတိုင်ကြားခဲ့၍၊ ညီရွှင်နှင့် စိန်ကုလားတို့အား ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၃၂၄ အရ ဒုတိယအထူးတရားသူကြီးရုံး၌ပင် တရားစွဲဆိုခဲ့ရာ ၎င်းတို့အား တရားရှင်လွှတ်ခဲ့ပြီး ဖြစ်လေသည်။

ဤအမှုတွင် ပညာရှိ အောက်ရုံးတရားသူကြီးသည် မောင်တက်ပြား၊ ညီရွှင်နှင့် ညီသိန်းအောင်တို့၏ ထွက်ဆိုချက်များအပေါ် မူတည်လျက် အယူခံတရားလိုတို့အပေါ် အပြစ်ပေးခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည့်အလျောက်၊ ၎င်းတို့၏ ထွက်ဆိုချက်များကို ဆန်းစစ်ကြည့်ရှုရန် လိုပေသည်။ မောင်တက်ပြားက ထွန်းရွှေသည် ဇီးကွက်ကိုဆဲပြီး ကိုညိုစိမ့်အိမ်ဘက်သို့ ပြေးသွားကြောင်း၊ ထွန်းရွှေနောက်မှ ညီရွှင်နှင့် ညီသိန်းအောင်တို့ လိုက်သွားကြ ကြောင်း၊ ၎င်းတို့သုံးဦးနောက်သို့ ၎င်းလည်းလိုက်သွားရာ၊ ကိုညိုစိမ့်အိမ်ဝတွင် ထွန်းရွှေ သည် မှောက်ရက်လဲနေသည်ကိုတွေ့၍ မေးသောအခါ ညီရွှင်နှင့် ညီသိန်းအောင်တို့ နှစ်ယောက်အနက် တယောက်က ဟိုကောင်တွေ လုပ်သွားပြီဟုပြောကြောင်း ထွက်ဆို သွားသဖြင့် ထွန်းရွှေအား မည်သူက ထိုးလိုက်သည်ဆိုခြင်းကို မောင်တက်ပြားကိုယ်တိုင် မတွေ့မမြင်လိုက်ရကြောင်း ထင်ရှားနေ၏။ ညီရွှင်ကလည်း ထွန်းရွှေကို လုပ်သူမှာ အယူခံတရားလိုများပင် ဖြစ်သည်ဟု ထင်ကြောင်း၊ လူကိုထင်ထင်ရှားရှား မမြင်လိုက် ရကြောင်း ထွက်ဆိုခဲ့သည့်အပြင်၊ အခင်းဖြစ်ပွားပြီးနောက် လာရောက်မေးမြန်းသည့် ထွန်းရွှေ၏ဘခင် ကိုထွန်းသိန်း (လိပြ ၁) ကိုလည်း အယူခံတရားလိုတို့ပင် လုပ်သည်ဟု ထင်ကြောင်း ပြောဆိုခဲ့သည်ဟု ဝန်ခံထားရာ၊ ထွန်းရွှေအား မည်သူမည်ဝါက ထိုးခဲ့ သည်ဆိုခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ ညီရွှင်ကိုယ်တိုင်လည်း မသိကြောင်း ပေါ်လွင်နေသည်။

ညီသိန်းအောင်က ထွန်းရွှေသည် အယူခံတရားလို သုံးဦးနှင့် လုံးကြသည်ဟု ထွက်ဆိုခဲ့သော်လည်း ညီရွှင်က ၎င်းအားပြန်ခေါ်ပြီး စစ်ဆေးရာတွင် အောက်ရုံး ပညာရှိ တရားသူကြီးက မေးသောအခါ မောင်တက်ပြား ရောက်လာပြီးနောက်မေးရာ၊ ညီသိန်းအောင်က “ချင်းနောင်၊ ဇီးကွက်၊ လှစိန်တို့ရှိမှာဘဲ” ဟု ပြန်ပြောခဲ့ကြောင်း ထွက်ဆိုသွားသောကြောင့် ထွန်းရွှေနှင့် လုံးကြသူများမှာ အယူခံတရားလိုတို့ပင် ဖြစ်ကြောင်း စွပ်စွဲသွားသည့် ညီသိန်းအောင်၏ ထွက်ဆိုချက်မှာ သံသယမကင်းစရာ

ဖြစ်နေ၏။ အကယ်၍ အယူခံတရားလိုတို့ပင်ဖြစ်ကြောင်း တပ်အပ်သေချာစွာ မြင်ခဲ့ပါမူ ထိုကဲ့သို့ပြောဆိုလိမ့်မည်မဟုတ်ပေ။ ထို့ပြင် အခင်းဖြစ်ပွားသည့်ညမှာ လပြည့်ကျော်တရက်ဖြစ်၍ လရောင်ရှိသော်လည်း အခင်းဖြစ်ပွားသောနေရာမှာ မကျီးပင်အနီးဖြစ်၍ ကောင်းစွာ အလင်းရောင် မရှိကြောင်း ထင်ရှားသည်။ ညီသိန်းအောင်ကိုယ်တိုင်က အခင်းဖြစ်ပွားသောအချိန်တွင် လသည်သစ်ပင်များ မလွတ်တလွတ်တွင် ရှိကြောင်း ဝန်ခံထားသဖြင့်၊ သစ်ပင်ရိပ်များကြောင့် အလင်းရောင်သည် ကောင်းစွာထိန်းလင်းခြင်း မရှိသေးကြောင်း ပေါ်လွင်နေသည်။ ၎င်းပြင်တပည့်ညီနှင့် ညီသိန်းအောင်တို့သည် ထွန်းရွှေ၏နောက်မှအတူ ပြေးလိုက်သွားသူဖြစ်ရာ၊ အကယ်၍ ညီသိန်းအောင်က အယူခံတရားလိုတို့အား တွေ့မြင်ခဲ့ရိုးမှန်ပါမူ၊ ညီညွှတ်လည်း မတွေ့မြင်နိုင်စရာအကြောင်းမရှိ၊ သေသူ ထွန်းရွှေနှင့် အယူခံတရားလိုတို့သည် ဖဲကြေးကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ တဦးကိုတဦး ရန်စောင်နေကြသည့်အလျောက် လုပ်ခြင်းလုပ်လျှင် ၎င်းတို့ပင် ဖြစ်တန်ရာသည်ဟု ညီသိန်းအောင်သည် ထင်ကြေးနှင့် စွပ်စွဲခဲ့ဟန် လက္ခဏာရှိလေသည်။ ထို့ကြောင့် ညီသိန်းအောင်၏ ထွက်ချက်မှာလည်း စိတ်ချလက်ချ လက်ခံရန်မဖြစ်နိုင်ပေ။

၁၉၆၆
မောင်ချင်းနောင်
ပါ ?
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

အယူခံတရားလို ဇီးကွက်နှင့် ပတ်သက်၍၊ ၎င်းကသတ္တိရှိရင်လာခဲ့ဟုခေါ်သော အသံကို မှတ်မိသည်ဟု တက်ပြား၊ ညီညွှတ်နှင့် ညီသိန်းအောင် တို့ကဆိုထားသည်မှာ မှန်သည်။ သို့ရာတွင် ညီသိန်းအောင် အသံဖြင့်မှတ်မိသည်ဆိုသော အချက်မှာ တရားခံများ အပေါ် အပြစ်ပေးနိုင်လောက်အောင်ခိုင်လုံသည်ဟုမဆိုနိုင်။ မောင်အောင်ခင်နှင့်အစိုးရ (၁)တို့ အမှုကိုကြည့်ပါ။

အယူခံတရားလို ချင်းနောင်နှင့် ပတ်သက်၍မူ၊ မငြင်းကွယ်နိုင်သော သက်သေအထောက်အထားတခု ရှိနေ၏။ ထိုသက်သေအထောက်အထားမှာ အခြားမဟုတ်၊ အခင်းဖြစ်ပွားသည့်ညက ၎င်း၏လက်တွင် ဓါးဒဏ်ရာတချက် ရရှိခဲ့ခြင်းဖြစ်လေသည်။ ၎င်းက ညီညွှတ်နှင့် စိန်ကုလားတို့သည် ၎င်းအားခါးနှင့် ခုတ်သည်ဟု စွပ်စွဲကာ တရားစွဲခဲ့သော်လည်း အောက်ရုံးက စွပ်စွဲခံရသူများအား တရားရှင်လွှတ်ခဲ့၏။ ညီညွှတ်သည် တရားလိုတရားခံပြ သက်သေများ ထွက်ချက်အရ ထွန်းရွှေနှင့် မသေမီကစ၍ သေဆုံးပြီးနောက်ပိုင်းအထိ ရှိနေသောကြောင့် အယူခံတရားလို ချင်းနောင်၏ စွပ်စွဲချက်မှာ ယုတ္တိမရှိ၊ အခင်းဖြစ်ပွားစဉ်က ထွန်းရွှေသည် ကိုင်းခုတ်ခါးနှင့် မိမိ၏ရန်သူများအား ဝင်ခုတ်ရာ အသံမြည်သွားသည်ကို ထောက်ရှုလျှင် ရန်သူသုံးဦးအနက် တဦးတွင် ထိသွားကြောင်း ထင်ရှားသည်။ ယင်းသို့ထိသွားသောသူမှာ အယူခံတရားလို ချင်းနောင်ပင် ဖြစ်ပေသည်။ ထွန်းရွှေနှင့် ရင်ဆိုင်သူများမှာ သုံးဦးဖြစ်သောကြောင့် ထွန်းရွှေတွင်ရသော ဒဏ်ရာသည် အယူခံတရားလို ချင်းနောင်၏ လက်ချက်ကြောင့်ပင်

(၁) အေ၊ အိုင်၊ အာ(ရ်)၊ ၁၉၃၇ ခုနှစ်၊ ရန်ကုန်၊ စာ ၄၀၇။

၁၉၆၆
 မောင်ချင်းနောင်
 ပါ ၃
 နှင့်
 ပြည်ထောင်စု
 ပြန်မာနိုင်ငံ။

ဖြစ်ရမည်ဟု မပြောနိုင်သည့်အလျောက်၊ ၎င်းအပေါ် ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၃၂၆ အရ အပြစ်ပေးခဲ့သည့် အောက်ရုံးအမိန့်မှာ မှန်ကန်သည်။

အထက်ပါ အကြောင်းရပ်များကြောင့် ဦးဘိုးသင်၏သား အယူခံတရားလို မောင်ဇီးကွက်နှင့် မောင်လှစိန်တို့အပေါ် ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၃၂၆/၃၄ အရ အလုပ်ကြမ်း နှင့်ထောင်ဒဏ် ၁၀ နှစ်ကျခံစေရန် ချမှတ်ထားသော အောက်ရုံးအမိန့်ကို ဖယ်ဖျက်ကာ ၎င်းတို့အား ဤအမှုနှင့်ပတ်သက်၍ တရားသေလွှတ်လိုက်သည်။

အယူခံတရားခံ ချင်းနောင်အပေါ် ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၃၂၆ အရ အလုပ်ကြမ်းနှင့် ထောင်ဒဏ် ၁၀ နှစ်ချထားသည့် အောက်ရုံး၏အမိန့်ကို အတည်ပြုကာ ၎င်း၏အယူခံကို ဖယ်လိုက်သည်။

နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ်
ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှု

တရားသူကြီးချုပ် ဒေါက်တာ မောင်မောင် ရွှေတွင်

မောင်စိုးမြင့် (ပြင်ဆင်ရန် လျှောက်ထားသူ)

နှင့်

မဆွေဆွေအေး (ပြင်ဆင်ရန် လျှောက်ထားခံရသူ)*

† ၁၉၆၆

ဇနာဝါရီလ
၂၉ ရက်။

ခရိုင်ရာဇဝတ်တရားသူကြီး၏အမှုကို ပြန်လည်စစ်ဆေးရန်အမိန့်—မူလရုံး၏ဆုံးဖြတ်ချက်သည် ဥပဒေ
ကျင့်ထုံး စသည်တို့နှင့်ဆန့်ကျင်သည်ဟု ယူဆနိုင်မရှိ—အကျဉ်းနည်းအားဖြင့်စစ်ဆေးသော်
လည်းတရားလိုပြသက်သေများကိုအပြည့်အစုံကြားနာခဲ့ခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။အမှုအကြောင်းခြင်းရာတို့ကို ထောက်ရှုလျှင် မူလရုံး၏ ဆုံးဖြတ်ချက်သည်
ဥပဒေကျင့်ထုံး စသည်တို့နှင့်ဆန့်ကျင်သည်ဟု မယူဆနိုင်။ စီရင်ပိုင်ခွင့်အာဏာကို သုံးစွဲ၍ အမှုကို
အကျဉ်းနည်းဖြင့် စစ်ဆေးသော်လည်း တရားသူကြီးသည် တရားလိုနှင့် ၎င်းတင်ပြသော သက်သေ
များကို အပြည့်အစုံ ကြားနာခဲ့သည်မှာ ထင်ရှားသည်။ နှစ်ဖက်ရွှေနေကြီးများ၏ လျှောက်လဲချက်
များကို ကြားနာပြီးနောက်မှ အမှုမထင်ရှားဟု ဆုံးဖြတ်ခြင်းဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် အမှုကို
ပြန်လည်ဖွင့်လှစ်စစ်ဆေးရန် အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်လိုက်သည်။

မောင်ထင်လှနှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ၊ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၂ (ခ) ကို
ရည်ညွှန်းသည်။

ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားသူအတွက်။ ။ဦးမြင့်စိုးနှင့်ဦးဘစိန်။

ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားခံရသူအတွက်။ ။ဒေါ်ကြည်ကြည်ဝင်း။

တရားသူကြီးချုပ် ဒေါက်တာမောင်မောင်။ ။လျှောက်ထားသူ မောင်စိုးမြင့်
အပေါ်တွင် လျှောက်ထားခံရသူ မဆွေဆွေအေးက ပျော်ဘွယ်မြို့ ပဌမရာဘက်
ရာဇဝတ်တရားသူကြီးရုံးတွင် ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၄၅၆ အရ ညဉ့်အခါ ပုံးလျှိုး
အိမ်ကျော်နှင့်အပြိုင် စွဲဆိုခဲ့သည်။ တိုင်ချက်ဖွင့်ရာတွင် မဆွေဆွေအေးက အချင်းဖြစ်
ည ၉ နာရီခွဲခန့်တွင် ၎င်းနေထိုင်ရာဆေးရုံအိမ်ခန်း၌၎င်းနှင့်အပေါ်မနင်းမြိုင်တို့ ရှိနေကြ

* ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၁၉၁ (ခ)။

† ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၁၄၂ တွင် ချမှတ်သော ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၂၅ ရက်
နေ့စွဲပါ ပျော်ဘွယ်မြို့၊ ပဌမရာဘက်ရာဇဝတ်တရားသူကြီး၏အမိန့်ကို ပြင်ဆင်မှု။

၁၉၆၆
မောင်စိုးမြင့်
နှင့်
ဆွေဆွေအေး။

စဉ် ယခင်ကသိသူ မောင်စိုးမြင့် အိမ်ခန်းသို့ဝင်လာသည်။ မောင်စိုးမြင့်သည် ပြန်ထွက်
ခိုင်းသည်ကို မလိုက်နာ၊ မဆွေဆွေအေးကို လက်ဆွဲသဖြင့် လက်တွင်ဒဏ်ရာများရ
သည်။ အတန်ကြာမှ မောင်စိုးမြင့်သည် အရက်မူးလဲသွားသဖြင့် မဆွေဆွေအေးတို့က
ဆေးရုံတာဝန်ကျ ဦးထွန်း၊ ဆရာဝန်ဦးဆက်ထွားတို့နှင့် မောင်စိုးမြင့်ကို ဆွဲထုတ်ကာ
ရဲဌာနသို့သွားရောက်တိုင်တန်းရသည်။ ထိုသို့ပင် တိုင်ချက်၌ စွဲဆိုထားသည်။

ပညာရှိတရားသူကြီးက တရားလို၊ တရားခံနှင့် ၎င်းတို့၏ရှေ့နေများရှေ့တွင်
အမှုကို အကျဉ်းနည်းအားဖြင့် စစ်ဆေးမည်ဟု ဆုံးဖြတ်၍ မဆွေဆွေအေးနှင့်မနှင်းမြိုင်၊
ဦးထွန်း၊ ဦးဆက်ထွား တို့ကိုစစ်ဆေးသည်။ ထို့နောက်စွဲချက်တင်သင့် မတင်သင့်
နှစ်ဘက် လျှောက်လဲချက်များကို ကြားနာပြီးနောက်၊ အမှုမထင်ရှားဟု ဆုံးဖြတ်ကာ
မောင်စိုးမြင့်အားတရားရှင်လွှတ်လိုက်သည်။

ထိုအမိန့်ကို မကြေနပ်သဖြင့် မဆွေဆွေအေးက ခရိုင်ရာဇဝတ် တရားသူကြီးရုံးသို့
သွားရောက်ကာ အမှုကို ပြန်လည်စစ်ဆေးရန် အမိန့်ချမှတ်ပါမည့်အကြောင်းပြင်ဆင်
မှုပွင့်လှစ်၍ လျှောက်ထားခဲ့သည်။ ပညာရှိ ခရိုင် ရာဇဝတ်တရားသူကြီးက
မူလရုံး တရားသူကြီးသည် မိမိ၏ ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်ဆင်ခြင် ဆုံးဖြတ်ချက်ဖြင့်အမှုကို
အကျဉ်းနည်းစစ်ဆေးခဲ့သည်မှန်သော်လည်း ယေဘုယျအားဖြင့်ဆိုလျှင် လွယ်ကူရှင်း
လင်း၍ တဘက်နှင့်တဘက် ပြင်းပြင်းထန်ထန် အပြိုင်အဆိုင် မပြုသည့်အမှုမျိုးကိုသာ
ရွေးချယ်စစ်ဆေးသင့်ကြောင်း။ ဤအမှုတွင်မူ နှစ်ဘက်အပြင်းအထန် ပြိုင်ဆိုင်နေ
သည့်အပြင် နှစ်ဘက်အမှုသည်များသည် ပြည်သူ့ ဝန်ထမ်းများ ဖြစ်ကြ၍ အချင်း
ဖြစ်ကာလနှင့် ဒေသမှာလည်း မဆွေဆွေအေး၏ လုပ်ငန်းအချိန်နှင့် လုပ်ငန်းဌာန
ဖြစ်ခဲ့သဖြင့် အကျဉ်းနည်းအားဖြင့် စစ်ဆေးရလောက်အောင် လွယ်ကူသောအမှု
မဟုတ်။ ထို့ကြောင့် အကျဉ်းနည်း မစစ်ဘဲ သာမန်စစ်ဆေးလျှင် ပိုမိုရှင်းလင်း
ထိရောက်ပြီး နှစ်ဘက်အမှုသည်များလည်း သံသယ ကင်းရှင်းစွာ လက်ခံကြမည်ဖြစ်၍
အမှုကို ပြန်လည် စစ်ဆေးစီရင်ဆုံးဖြတ်စေဟုအမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်။

မောင်စိုးမြင့်က ထိုအမိန့်ကို ပြင်ဆင်ပေးရန် ဤရုံးသို့ လျှောက်ထားသည်။
ပညာရှိရှေ့နေကြီးဦးမြင့်စိုးက မူလရုံးသည် အမှုကို အကျဉ်းနည်းအားဖြင့် စစ်ဆေးနိုင်
ခွင့်ရှိကြောင်းကို ခရိုင်ရာဇဝတ်တရားသူကြီးက လက်ခံပြီးဖြစ်ပါသည်။ နှစ်ဘက်အမှု
သည်များနှင့် ၎င်းတို့၏ရှေ့နေကြီးများ ရွှေမှောက်တွင် အကျဉ်းနည်းဖြင့် စစ်ဆေးရန်
တရားသူကြီးက ဆုံးဖြတ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်၍ မဆွေဆွေအေးက မကြေနပ်လျှင် ထိုသို့စစ်ဆေး
ခြင်းကို ကန့်ကွက်နိုင်ခဲ့ပါသည်။ သို့ရာတွင် ထိုသို့မကန့်ကွက်။ မဆွေဆွေအေးကိုယ်တိုင်
သက်သေခံပြီး တင်ပြရန်ရှိသော သက်သေအားလုံးကို တင်ပြပြီးနောက်မှ အမှုရှုံး
သောကြောင့် ထပ်မံစစ်ဆေးပေးရန် တောင်းခံခြင်းသည် တရားမဝင်ပါ။ မျှတခြင်းနှင့်

လည်းဆန့်ကျင်ပါသည်။ မူလရုံး ပညာရှိတရားသူကြီးက ရှင်းလင်းလွယ်ကူသော အမှုကို အကျဉ်းနည်းစစ်ဆေးခြင်းအားဖြင့် အမှုများကို မှန်မှန်နှင့် မြန်မြန် စီရင်ဆုံးဖြတ်ရမည် ဟူသော တော်လှန်ရေး အစိုးရ၏မူနှင့် ကိုက်ညီစွာ ဆောင်ရွက်ရာရောက်ပါသည်။ ထို့ပြင် မူလရုံးက တွေ့ရှိပြီးဖြစ်သည့်အတိုင်း မဆွေဆွေအေးနှင့် မောင်စိုးမြင့် တို့သည် အကျွမ်းဝင်သူများ ဖြစ်ကြပါသည်။ မဆွေဆွေအေးက မောင်စိုးမြင့်ထံ ရေးသားခဲ့သော စာများကို အမှုတွဲတွင် သက်သေခံတင်သွင်း ထားသည်ကိုတွေ့ရပါလိမ့်မည်။ ထိုစာများကို ဖတ်ရှုလျှင် မူလရုံးကမတ်ချက်ချသည့်အတိုင်း နှစ်ဘက်အမှုသည်များ သည် အကျွမ်းဝင်သူများ ဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားပါသည်ဟု တင်ပြပါသည်။

၁၉၆၆
မောင်စိုးမြင့်
နှင့်
မဆွေဆွေအေး။

မဆွေဆွေအေး၏ ပညာရှိဗျေနေကြီး ဒေါ်ကြည်ကြည်ဝင်းက အမှုသည်များသည် ယခင်က အကျွမ်းဝင်ဆက်ဆံခဲ့ကြဘူးသည်ကိုမငြင်း။ စာပေးစာယူပြုလုပ်ခဲ့သည်မှ ထင်ရှားသော်လည်း စာများသည် ရိုးရိုး သားသားဖြစ်ပါသည်။ အချင်းဖြစ်သည့် ညက မောင်စိုးမြင့်သည် ဆေးရုံဝင်းအတွင်းသို့ ချဉ်းနင်း ဝင်ရောက်ကာ မဆွေဆွေအေး နေရာအခန်းသို့ ခွင့်မရဘဲ ဝင်ရောက်ခြင်းဖြစ်သည့်အတွက် အိမ်ကျော်နင်းမှု ကျူးလွန် ရာရောက်သည်။ မူလရုံးက အမှုကို အကျဉ်းနည်းအားဖြင့် စစ်ဆေးခြင်းဖြင့်၎င်း၊ မြန်မြန်ထက်ထက် စစ်ဆေးခဲ့ခြင်းကြောင့်၎င်း၊ အမှုမှန်မပေါ်၊ တရားမျှတခြင်းမဖြစ် ခဲ့ပါ။ ထို့ကြောင့် ခရိုင်ရာဇဝတ် တရားသူကြီးက အမှုကိုသာမန်နည်းဖြင့် ပြန်လည် စစ်ဆေးစေရန် အမိန့်ချမှတ်ခြင်းကို ပယ်ဖျက်ရန် မသင့်ပါဟု လျှောက်လဲသည်။

ပညာရှိ အစိုးရဗျေနေကြီး ဦးတိုးမောင်က အမှုကို သာမန်နည်းဖြင့် စစ်ဆေးလျှင် ပိဋ် အထောက်အထားအပြည့်အစုံ အမှုထွေပေါ်တွင် ပေါ်လွင်နိုင်ပါသည်။ ယခုမူ သက်သေခံချက်များ အမှုတွင်မပါရှိပါ။ သို့ရာတွင် မူလရုံးက အမိန့်တွင် ပေါ်ပြထားသော အချက်အလက်တို့သည် မှားယွင်းသည် မဟုတ်မမှန်ပါဟူ၍ကား အဆိုမရှိပါဟု လျှောက်လဲသည်။ ဤရုံးက မည်သည့် အမှုမျိုးကို အကျဉ်းနည်းအားဖြင့် စစ်ဆေးသင့်သည်ဟူ၍ မှတ်ချက်များ ချမှတ်ထားသည်ကို မောင်တင်လှနှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံအမှု (၁) တွင် အောက်ပါကဲ့သို့ ပါရှိကြောင်း ပညာရှိအစိုးရဗျေနေကြီးက ညွှန်ပြသည်။

“အကျဉ်းနည်းနှင့်စစ်ဆေးသော အမှုများသည် သာမန်အားဖြင့် ဆိုလျှင် လက်ပူးလက်ကြပ် မိသောကိစ္စမျိုး၊ ထွေထွေထူးထူး အငြင်းပွားရန် မရှိသော ကိစ္စမျိုးများနှင့် ပိုမိုဆီလျော်သင့်တော်သည်။ ဥပမာအားဖြင့်ဆိုလျှင် လမ်းပေါ်၌ ဖြစ်ပွားသော မော်တော်ယာဉ် ဥပဒေ စည်းကမ်းချက်များကို ချိုး

(၁) ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၂ (ခ)။

၁၉၆၆
 မောင်စိုးမြင့်
 နှင့်
 မဆွေဆွေအေး။

မေါက်သည့် ကိစ္စသေးများ၊ အရေးကြီးသော ကုန်ပစ္စည်းများ ဆိုင်ရာဥပဒေအရ ထုတ်ပြန်ထားသော အမိန့်များကိုချိုးဖောက်၍ တားမြစ်ထားသည့် အရေးတကြီး ကုန်ပစ္စည်းများကို သတ်မှတ်သော စည်းကမ်းချက်များနှင့် ဆန့်ကျင်၍ သယ်ယူခြင်း၊ သိုလှောင်ထားရှိခြင်း စသည်များ။ ထိုကဲ့သို့သော အမှုမျိုးများ၌ အကျဉ်း အငြင်းပွားဖွယ်လည်း မရှိ၊ ဥပဒေ၊ ချီမဟုတ် အမိန့်စည်းကမ်းချက်များနှင့် ဆန့်ကျင်သည်။ မဆန့်ကျင်သည်ကိုသာ အကျဉ်းနည်းဖြင့် စစ်ဆေး၍ အမှုများကို ဆုံးဖြတ်စီရင်နိုင်သည်။ ဤအမှု၌မူ မောင်တင်လှကို လက်ပူး လက်ကြပ်ခို သည်လည်းမဟုတ်။ သက်သေတဦး အပြောဖြင့်သာ ပြစ်မှု ကျူးလွန်သည်ဟု ၎င်းအပေါ်တွင် အဆုံးအဖြတ်ပေးခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ၎င်းကထုချေ တင်ပြသော သက်သေများကိုလည်း ရုံးက လက်မခံဘဲ ငြင်းပယ်ခဲ့သည်။”

ပညာရှိခိုင် ရာဇဝတ်တရားသူကြီးက အထက်ပါမှတ်ချက် များနှင့် အလားတူ မှတ်ချက်ပြု၍ မဆွေဆွေအေး၏ အမှုကို သာမန်နည်းဖြင့် စစ်ဆေးခဲ့လျှင် ဝိညာ သင့်လျော်မည်ဟု ဆိုခြင်းသည် မှားယွင်းသည်ဟု မဆိုသာချေ။ သို့ရာတွင် မောင်တင်လှ ၏ အမှုနှင့် ဤအမှုကွာခြားချက်တို့မှာ မောင်တင်လှက ၎င်းတင်ပြလိုသော သက်သေ များကို ရုံးကလက်မခံ ငြင်းဆိုခဲ့ကြောင်း၊ တရားလိုသက်သေအချို့ကို စစ်ဆေးမှတ်တမ်း တင်ရာ၌ ၎င်းတို့မပြောဘဲ ပြောသည်ဟု မှတ်တမ်းတင်ခဲ့ကြောင်း စသည်ဖြင့် ပြင်ဆင် မှုတွင် တင်ပြခဲ့သည်။ ဤအမှုတွင်ကား မဆွေဆွေအေး ကိုယ်တိုင်နှင့် ၎င်း၏သက်သေ အားလုံး အပြည့်အစုံရုံးတွင် သက်သေခံနိုင်ခဲ့ကြသည်။ အမှုကို အကျဉ်းနည်းဖြင့် စစ်ဆေးခြင်းသည် ရုံး၏စီရင်ပိုင်ခွင့်အတွင်း ကူးရောက်သည်ဟူသည့် အချက်မှာလည်း ထင်ရှားပြီးဖြစ်သည်။ ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၂၆၀ တွင် ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၄၅၆ အရ စွဲဆိုသော ပြစ်မှုမျိုးကို အကျဉ်းနည်းအားဖြင့် စစ်ဆေးနိုင်သည်ဟု အတိအလင်း ပေါ်ပြထားသည်။ ဤအမှုပါ အဖြစ်အပျက်များသည် ရှုပ်ထွေးလှသည်မဟုတ်။ မောင်စိုးမြင့်အား အရက်မူး၍ လဲနေရာမှ ဆွဲငင်ခေါ်ထုတ်ကာ ၎င်းအပေါ်တိုင်တန်း ခဲ့ကြခြင်းဖြစ်သည်။

မူလရုံး၏ အမိန့်တွင် အချင်းဖြစ်စဉ်က မဆွေဆွေအေးနှင့် အတူရှိသည်ဟု ၎င်း ကိုယ်တိုင်က ပြခဲ့သော မနှင်းမြိုင်က မောင်စိုးမြင့်သည် မဆွေဆွေအေးကို အသိပေး ဝင်လာသည်။ ထမင်းအိုးတလုံးချက်ခန့် စိုင်၍ နှစ်ယောက်သား ရည်းစားစကား ပြောကြသည်။ ထို့နောက်မှ မဆွေဆွေအေးက စာရားခံကို စိတ်ဆိုးပြီး တွန်းပစ်ရာ တရားခံလဲသွားသည် စသည်ဖြင့် မှတ်တမ်းတင်ထားသည်ကို တွေ့ရသည်။ တရားခံ လဲနေသည်မှာလည်း အခန်းထဲတွင် မဟုတ်။ အခန်း အပြင်ဝရံတံတွင် ဖြစ်ကြောင်းကို

ဦးထွန်းနှင့် ဦးဆက်ထွားတို့၏ ထွက်ဆိုချက်အရ ထင်ရှားကြောင်း တရားသူကြီးက အမိန့်တွင်မူတ်စမ်းတင်ထားသည်။ ထိုကဲ့သို့ သက်သေထွက်ချက်တို့ကို မှတ်တမ်း တင်ထားခြင်းသည် မမှန်မကန်ပါဟူ၍ မဆွေဆွေအေးအေး မဆိုပေ။ ၎င်း၏ပညာရှိ ရွှေနေကြီးကလည်း အမှုကို မြန်မြန်စစ်၍ အပြီးသတ်အမိန့်ချလိုက်သည်ဟုသာဆိုခြင်း ဖြစ်သည်။ မိမိတို့တင်ပြစရာ သက်သေများ အပြည့်အစုံမတင်ပြရဘဲနှင့် အမှုကိုဆုံးဖြတ် လိုက်သည်ဟူ၍ကား မဆိုနိုင်ပေ။

၁၉၆၆
 မောင်စိုးမြင့်
 နှင့်
 မဆွေဆွေအေး။

အထက်ပါ အကြောင်းတို့ကို ထောက်ရှုလျှင် မူလရုံး၏ ဆုံးဖြတ်ချက်သည် ဥပဒေ ကျင့်ထုံးစံအတိုင်းနှင့် ဆန့်ကျင်သည်ဟု မယူဆနိုင်။ စီရင်ပိုင်ခွင့် အာဏာကိုသုံးစွဲ၍ အမှုကိုအကျဉ်းနည်းဖြင့် စစ်ဆေးသော်လည်း တရားသူကြီးသည် တရားလိုနှင့် ၎င်း တင်ပြသော သက်သေများကို အပြည့်အစုံ ကြားနာခဲ့သည်မှာ ထင်ရှားသည်။ နှစ်ဘက် ရွှေနေကြီးများ၏ လျှောက်လဲချက် များကို ကြားနာပြီးနောက်မှ အမှုထင်ရှားမှု ဆုံးဖြတ်ခြင်းဖြစ်သည်။ နှစ်ဘက် အမှုသည်များ သည်လည်း အကျွမ်း ဝင်ခဲ့သူများဖြစ်၍ တရားလိုက အမှုဖွင့်လှစ်တိုင်တန်းခဲ့သည်မှာ ဒေါသလည်းထွက်၊ ရှက်လည်းရုတ်၍ ဖြစ်တန်ရာသည်။ ထို့ကြောင့် ၎င်းတို့နှစ်ဦး၏ ပဋိပက္ခကို ဆက်လက်၍ ရုံးက စစ်ဆေးနေလျှင် အကြောင်းထူးမည် မဟုတ်။ ၎င်းတို့ အချင်းချင်း ရုံးပြင်တွင် ကြေနှပ်ကြေအေးကြရန်သာ မျှော်လင့်ရပေမည်။

အမှုကို ပြန်လည်ဖွင့်လှစ် စစ်ဆေးရန် ပညာရှိချိုင့် ရာဇဝတ်တရားသူကြီးက ချမှတ်ထားသော အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်လိုက်သည်။

နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ်

ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှု

တရားသူကြီး ဦးချစ် ရွှေတွင်

† ၁၉၆၆

မေမော်ဝါဒီလ

မောင်တင်သန်း (ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားသူ)

နှင့်

မောင်ထွန်းကြည် (ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားခံရသူ)*

ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၄၉၇ လင်ခန်းမယားခန်း၊ တရားဝင်ပြတ်စဲကြောင်း အဆုံးအဖြတ်ပေးရန်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။တရားလိုနှင့် တရားလိုခနီးတို့သည် လင်ခန်းမယားခန်း တရားဝင် ပြတ်စဲပြီ ပြုတ်စဲပြီတို့ကို စစ်ဆေး၍ အဆုံးအဖြတ်ပေးရန်မှာ ရာဇဝတ်ရုံးများ၏ အာဏာတွင် ကျရောက်နေသည်။

ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားသူအတွက်။ ။ဦးတင်ရီ။

ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားခံရသူအတွက်။ ။ဦးလင်စိန်လျှောင်။

တရားသူကြီး ဦးချစ်။ ။လျှောက်ထားသူ (တရားလို) မောင်တင်သန်းက မိမိ မယားဖြစ်သူ မငွေစိန်ကို၊ လျှောက်ထားခံရသူ (တရားခံ) မောင်ထွန်းကြည်က ခိုးယူပေါင်းသင်းပါသည်ဟုဆိုကာ၊ မောင်ထွန်းကြည်အပေါ် ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၄၉၇ အရ အရေးယူပါရန်၊ ရန်ကုန်မြို့၊ တတိယရာဘက်ရာဇဝတ်တရားသူကြီးရုံး၊ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၁၈ တွင် ဦးတိုက်လျှောက်ထားခဲ့လေသည်။ အောက်ရုံးပညာရှိ တရားသူကြီးက နှစ်ဘက်အမှုသည်များ၏ သက်သေများကို စစ်ဆေးပြီးလျှင်၊ တရားလို မောင်တင်သန်းနှင့် မငွေစိန်တို့၏ လင်ခန်း မယားခန်းမှာ ဆုံးခန်းတိုင်ရောက်ပြီ မရောက်ပြီနှင့် ပတ်သက်၍၊ ရာဇဝတ်ရုံးအနေနှင့် အဆုံးအဖြတ်မပေးလို၊ ထိုကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ တရားမရုံးကသာလျှင် ရှင်းလင်းရန် ရှိသည်ဟု ယူဆကာ တရားခံမောင်ထွန်းကြည်အား တရားသေလွှတ်ရန် အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်။

ထိုအမိန့်ကို မောင်တင်သန်းက မကြေနပ်သဖြင့်၊ ဤရုံးသို့ ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၄၃၉ အရ ပြင်ဆင်မှုတင်သွင်းခြင်းဖြစ်သည်။ လျှောက်ထားသူ၏ ပညာရှိ

* ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၁၃၂ (ခ)။

† ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၁၈ တွင် ချမှတ်သော ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၁၁ ရက် နံနက်၊ ရန်ကုန်မြို့၊ တတိယရာဘက်ရာဇဝတ်တရားသူကြီး၏အမိန့်ကို ပြန်၍ဆင်ခြင်မှု။

ရွှေနေကြီး ဦးတင်ရီနှင့် လျှောက်ထားခံရသူ၏ ပညာရှိရွှေနေကြီး ဦးလင်စိန်လျှောင်
တို့ကို ကြားနာသည်။

၁၉၆၆
မောင်တင်သန်း
နှင့်
မောင်
ထွန်းကြည်။

ပညာရှိရွှေနေကြီး ဦးတင်ရီက လျှောက်ထားသူ မောင်တင်သန်းသည် မငွေစိန်နှင့်
တရားဝင်လင်မယားအဖြစ် ပေါင်းသင်းလာသည်မှာ ၁၃ နှစ်မျှရှိပါပြီ။ သားသမီး
၃ ယောက်လည်း ရခဲ့ပါပြီ။ မောင်တင်သန်းသည် မယားငယ်ယူသဖြင့် ဇနီးမငွေစိန်နှင့်
ကတောက်ကဆ ဖြစ်ကြပါသည်။ ၎င်းတို့သည် မငွေစိန်၏မိခင်အိမ်၌အတူတကွ နေကြ
ပါသည်။ မငွေစိန်၏ အမေနှင့် မောင်တင်သန်းတို့ ရန်ဖြစ်ကြသဖြင့် မောင်တင်သန်းက
ထိုအိမ်မှ ထွက်ခွာသွားပြီး၊ အခြားတနေရာတွင် နေထိုင်ပါသည်။ သူ၏ယောက်ျား
ဤသို့ထွက်သွားပြီးနောက်၊ မငွေစိန်က ယောက်ျားထံသို့ သွားလိုက်လာလိုက်ပြုလုပ်
နေပါသည်။ ၄၅ ရက်လောက်မလာဘဲနေပြီး၊ နောက် ၄၅ ရက်လောက်ကြာမှ
မောင်တင်သန်းသည် မိမိမိန်းမ မငွေစိန်မှာ တရားခံ မောင်ထွန်းကြည်နှင့် ပေါင်းသင်း
နေကြောင်း သိရှိရပါသည်။ မငွေစိန်သည် မောင်တင်သန်းနှင့်အတူ မနေဘဲ တကွဲ
တခြားစီနေသော်ငြားလည်း၊ တရားဝင် ကွာရှင်းခြင်း မရှိသေးပါ။ ထိုတရားဝင်
ကွာရှင်းခြင်း မရှိသေးသော မိမိ၏မိန်းမ မငွေစိန်ကို တရားခံ မောင်ထွန်းကြည်က
ပေါင်းသင်းနေထိုင်ခြင်းဖြစ်သဖြင့်၊ မောင်ထွန်းကြည်သည် ဗုဒ္ဓသတ်ကြီးပုဂံမ ၄၉၇
အရ ပြစ်မှုမြောက်ပါသည်။ ၎င်းပြင် အောက်ရုံးက မောင်တင်သန်းနှင့် မငွေစိန်တို့မှာ
လင်ခန်း မယားခန်း ပြတ်သည်မပြတ်သည်နှင့် ပတ်သက်၍ ဗုဒ္ဓဝတ်ရုံးအနေနှင့်
အဆုံးအဖြတ်ပေးရန်မဟုတ်၊ တရားမကြောင်းဖြင့်သာလျှင် ရှင်းလင်းရန်ရှိသည်ဆိုပြီး၊
တရားခံ မောင်ထွန်းကြည်အား တရားသေလွှတ်လိုက်ခြင်းမှာ မှားယွင်းပါသည်ဟု
လျှောက်လဲသွားသည်။

လျှောက်ထားခံရသူ၏ ပညာရှိရွှေနေကြီးက၊ မောင်ထွန်းကြည်သည် မငွေစိန်နှင့်
အင်းစိန်မြို့၊ တရားသူကြီးတဦးရွာတွင် လူသိရှင်ကြား ထိမ်းမြားလက်ထပ်စဉ်အခါက
မငွေစိန်မှာ ယခင်ယောက်ျား မောင်တင်သန်းနှင့် ကွဲကွာပြီးဖြစ်ပါသည်။ ထိုကဲ့သို့
ကွဲကွာပြီးဖြစ်သည့်အားလျော်စွာ လွတ်လပ်နေသောကြောင့်၊ မောင်ထွန်းကြည်က
မငွေစိန်ကို လက်ထပ်ယူ၍ ပေါင်းသင်းခြင်းမှာ ဗုဒ္ဓသတ်ကြီးပုဂံမ ၄၉၇ နှင့် အကျုံး
မဝင်ပါ။ ထို့ကြောင့် အောက်ရုံးက မောင်ထွန်းကြည်အား တရားသေလွှတ်ခြင်းသည်
မှန်ကန်ပါသည်ဟု လျှောက်လဲသွားသည်။

ဤအမှုသည် တရားသေလွှတ်သော အမိန့်ကို ဗုဒ္ဓသတ်ကြီးပုဂံမ ၄၃၉ အရ
ပြင်ဆင်မှုဖြစ်သည်။ ကျွန်ုပ်တို့သည် မောင်တင်သန်းနှင့် မငွေစိန်တို့ လင်ခန်း မယားခန်း
တရားဝင် အဆုံးသတ်ထောက်ပြ မရောက်ပြီနှင့်ပတ်သက်၍၊ မည်သို့မျှမပြောလို။ ဤအမှု
၏အကြောင်းခြင်းရာများနှင့် ပတ်သက်၍ ကျွန်ုပ်တို့ဝင်ရောက်စွက်ဖက်လျှင် အောက်ရုံး

၁၉၆၆
မောင်တင်သန်း
နှင့်
မောင်
ထွန်းကြည်။

တရားသူကြီးကိုချုတ်ချယ်ရာကြပေလိမ့်မည်။ ဤလိုကိစ္စမျိုးနှင့်ပတ်သက်၍ ဒဏ်နာဆင်း
နှင့် နိုင်ငံတော် (၁) အမှုတွင် အောက်ပါအတိုင်း အဆုံးအဖြတ်ပေးထားသည်ကို
တွေ့ရှိရသည်။

“As at present advised, I am, therefore, unable to find that the dissolution of the marriage takes away from the complainant, the right to lodge a complaint, and I, therefore, decline to stay proceedings I do not, however, record any definite finding, as I think that in case of a conviction the convicts may make it as one of their grounds of appeal that the provisions of section 199, Criminal Procedure Code, have not been complied with, and the matter will then be one for the decision of the Appellate Court.”

ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၄၇၈ အရ မယားစရိတ်တောင်းဆိုသော အမှုများတွင်၊
လျှောက်ထားသူမိန်းမနှင့် လျှောက်ထားခံရသူ ယောက်ျားတို့သည် တရားဝင် လင်
မယားဖြစ် မပြစ်နှင့် ပတ်သက်၍၊ ရာဇဝတ်ရုံးက စစ်ဆေးပြီး အဆုံးအဖြတ်ပေးကာ၊
တောင်းခံသော မယားစရိတ်ပေးသင့် မပေးသင့် စသည်တို့ကို အမိန့်ချမှတ်ရမည့်
နည်းတူ၊ ယခုအမှုတွင်လည်း တရားလိုနှင့် တရားလို၏ဇနီးတို့မှာ လင်ခန်း မယားခန်း
တရားဝင်ပြတ်စဲပြီ မပြတ်စဲပြီတို့ကို စစ်ဆေး၍ အဆုံးအဖြတ်ပေးရန်မှာ ရာဇဝတ်
ရုံးများ၏ အာဏာတွင် ကျရောက်နေသည်ဟု ယူဆသည်။

ထို့ကြောင့် ဤအမှုကို သက်ဆိုင်သူတို့အား၊ တရားမရုံးသို့ သွားစေ၍ အဆုံး
အဖြတ်ကို ရယူရန်ရှိသည့်အတွက်၊ တရားခံ မောင်ထွန်းကြည်အား တရားသေလွှတ်
သော အမိန့်မှာ မှားယွင်းသည်ဟု ယူဆသည်။ သို့ဖြစ်၍ ထိုတရားသေလွှတ်သော အမိန့်
ကို ပယ်ဖျက်လိုက်ပြီး၊ ဤအမှုကို ရာဘက်ရာဇဝတ်တရားသူကြီး ဦးမောင်မောင်ကြင်
မှလွှဲ၍၊ အခြားအာဏာရ ရာဘက်တရားသူကြီး တယောက်ယောက်က အသစ်တဖန်
ပြန်စစ်စေရန် အမိန့်ချမှတ်ပြီး၊ အမှုတွဲကို ပြန်ပို့လိုက်သည်။

(၁) အေ၊ အိုင်၊ အာရ်၊ ၁၉၂၂ ခု၊ လာဟို၊ ၈၁-၄၇၇ (၄၇၉)။

နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ်

ရာဇဝတ်အယူခံမှု

တရားသူကြီး ဦးချစ် ရွှေတွင်

မောင်တင်အေး (အယူခံတရားလို)

နှင့်

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (အယူခံတရားခံ)*

† ၁၉၆၆

နွားဝါရီလ
၁၅ ရက်။

ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၃၀၂ (၂) အရ၊ မူပြစ်ထင်ရှား စီရင်ခြင်း—တုန်လှုပ်ချောက်ချားနေသော အခြေအနေမျိုးတွင် လူကိစ္စမှတ်မိသည်ဟုဆိုခြင်း—သေခါနီး စွပ်စွဲချက် သုံးသပ်ဝေဖန်ရန် ဟာကွက်များအကျိုးခံစားခွင့်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။လူဆိုးများမှာ သေနတ်များနှင့် ဓါးများပါသဖြင့် မတင်ကြည်မှာ ၎င်း အခါက အလွန်တရာ တုန်လှုပ်ချောက်ချားနေသော အခြေအနေမျိုးရှိသည်မှာ မငြင်းနိုင်ပေ။ ထိုကဲ့သို့ အခြေအနေမျိုးတွင် လူကိစ္စမှတ်မိလိုက်ပါသည်ဟု ပြောဆိုရုံနှင့် အယူခံ တရားလိုအား၊ အပြစ်ပေးထားခြင်းမှာ စိတ်မချရပေ။

ရိုလန်မာမက်ခန်၊ အိုင်၊ အယ်(လ်)၊ အာ(ရ်)၊ ၁၉၂၅၊ ပတ္တနာ၊ စာ ၃၂၇။

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ နှင့် ဦးလှတုန်းစန္ဒ၊ ၁၉၅၈ ခု၊ မြန်မာပြည် စီရင်ထုံး၊ တရားလွှတ်တော်ချုပ်၊ စာ ၁၆၀။

မောင်ရွှေ နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ၊ ၁၉၆၀ ခုနှစ်၊ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး၊ တရားလွှတ်တော်၊ စာ ၁၄၃ တို့ကို ရည်ညွှန်းသည်။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ယခင်အမှုများ အလားတူ မတင်ကြည်၏ လူကိစ္စမှတ်မိသည်ဟု စွပ်စွဲချက်မှာ ကျွန်ုပ်အနေနှင့် လက်မခံနိုင်ပေ။ ဒို့ဟသံသယဖြစ်ဘူးဟုများ ကျေခံရသဖြင့်၊ ဤကဲ့သို့ မှတ်မိသည်ဟုစွပ်စွဲရာ၌ ဒို့ဟသံသယအကျိုးခံစားခွင့်ကို အယူခံတရားလိုကိုသာလျှင် ပေးရပေမည်။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။သေခါနီးစွပ်စွဲချက်နှင့် ပတ်သက်၍ ထိုစွပ်စွဲချက်ကို ရုံးများက သတိဝိရိယကြီးစွာဖြင့် သုံးသပ်ဝေဖန်ရမည်။

အသိန်း၊ ၁၊ ဘားမားလောတိုင်း(စ်)၊ စာ ၈၄။

ကျင့်ဟုတ် နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ ၁၉၄၉ ခု၊ မြန်မာပြည် စီရင်ထုံး၊ တရားလွှတ်တော်၊ စာ ၁၅၄ တို့ကို ရည်ညွှန်းသည်။

* ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ် အယူခံမှုအမှတ် ၃၀၇။

† ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှု အမှတ် ၁၁ တွင် ချမှတ်သော ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၁၉ ရက် နေ့စွဲပါ၊ သာယာဝတီမြို့၊ ပဌမ အထူးတရားသူကြီး၏ အမိန့်ကိုအယူခံမှု။

၁၉၆၆

မောင်တင်အေး
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။တရားလိုဘက်မှ အယူခံ တရားလိုအပေါ်တွင် မယ်မယ်ရရ တိကျစွာ စွပ်စွဲထားခြင်း မရှိသဖြင့်၊ တရားလိုဘက်မှ တာဝန်ဝတ္တရားမှာ ချို့ယွင်းနေသည်ဟု တွေ့ရှိရသည်။ အမှုအကြောင်းခြင်းရာနှင့် ပတ်သက်၍လည်း တရားလိုပြသက်သေထွက်ချက်များမှာတသမတ်တည်း ဖြစ်နေသည်ကို မတွေ့ရှိရသဖြင့် တရားလိုဘက်တွင် ဟာကွက်များရှိနေသည်ကို တွေ့ရှိရသည်။ ထိုဟာကွက်များ၏ အကျိုးခံစားခွင့်ကို တရားခံအပေါ်၌သာတည်ရှိသည်။

ဘင်ဂျင်မယ်ဇေဗီးယား (ခ) မောင်တင်ဝင်း နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ၊ ၁၉၅၅ ခု၊ မြန်မာပြည် စီရင်ထုံးများ၊ တရားလွှတ်တော်၊ စာ ၁၄၆ ကို ရည်ညွှန်းသည်။

အယူခံတရားလိုအတွက်။ ။ဦးမောင်မောင်ခင်။

အယူခံတရားခံအတွက်။ ။အစိုးရရွှေနေကြီး ဦးနှစ်။

တရားသူကြီး ဦးချစ်။ ။ဤအယူခံမှု ဖြစ်ပေါ်လာသော လူသတ်မှုမှာ လွန်ခဲ့သော ၁၅ နှစ်ခန့်က ဖြစ်ပျက်သည့် အမှု ဖြစ်သည်။ ၁၉၅၀ ခုနှစ်၊ ပြေလ ၁၉ ရက်နေ့ ည ၁၁ နာရီ အချိန်လောက်တွင် သာယာဝတီမြို့နယ် အပိုင် ဂုံမင်းမြောင်ဒေါ်ဆိုင်း အစုရှား၊ ဒေါ်မယ်သင် (လိုပြ ၂) ၏ နေအိမ်တွင် ဖြစ်ပျက်သည်။ ထိုအချိန်တွင် သာယာဝတီမြို့နယ်၌ ဆိုရှယ်နီများနှင့် ကေ၊ အင်(န်) ဒီအိုတို့ သောင်းကျန်း ထကြွနေကြသည်။ သေသူ မောင်ထွေးအောင် သည်၊ ဒေါ်မယ်သင်၏ သမီး မတင်ကြည် (လိုပြ ၁) ၏ ယောက်ျား ဖြစ်သည်။ မောင်ထွေးအောင်သည်၊ မတင်ကြည်နှင့် လက်ထပ်ပြီး ၇ ရက် အကြာတွင် အသတ်ခံရသည်။ အချင်းဖြစ် ညက ဒေါ်မယ်သင်၊ သမီးမတင်စိန် (လိုပြ ၄)နှင့် တူမ မသောင်းရီ (လိုပြ ၃) တို့သည်၊ ဒေါ်မယ်သင် ၏ အိမ် အိပ်ခန်းတွင် အတူ တကွ အိပ်ကြသည်။ သေသူ မောင်ထွေးအောင်နှင့် ဇနီး မတင်ကြည်တို့မှာ အပြင်ဘက်ခန်းတွင် အိပ်ကြသည်။ အိမ်မှာ တထပ်အိမ် ဖြစ်၍ ကြမ်းပျဉ်သည်။ မြေကြီးမှ လူတရပ်စာလောက် မြင့်သည်။ ည ၁၁ နာရီ အချိန် အိမ်သူ အိမ်သားများ အိပ်ပျော်နေခိုက်၊ ဒေါ်မယ်သင်သည်၊ အိမ်အောက်မှ လူသံ ကြား၍ နိုးသည်။ ကြမ်းကြားမှလည်း လက်နှိပ် ဓါတ်မီးရောင်များ ပေါ်ထွက်လာသည်ကို တွေ့ရှိရသည်။ ဤတွင် ဒေါ်မယ်သင်သည်၊ အခန်းအပြင်ဘက်သို့ ထွက်၍ အိပ်နေသော သားမက် သေသူ မောင်ထွေးအောင်ကို နှိုး၍၊ အိမ်အောက်တွင် လူဆိုးများ ထောင်ရှိနေကြောင်း ပြောပြီး၊ အိမ်ခန်းထဲသို့ ပြန်ဝင်သွားသည်။ မောင်ထွေးအောင်သည်၊ မတင်ကြည်ကို နှိုးသည်။ ၎င်းအခါက အိမ်အောက်ထပ်မှ ကြမ်းပျဉ်သို့ တခုခုနှင့် ဆောင့်ထိုးသံ ကြားရသဖြင့် မောင်ထွေးအောင်နှင့် မတင်ကြည်တို့သည် ကြောက်ရွံ့၍၊ နောက်ဖေး မီးဖိုဘက်သို့သွားပြီး မီးဖိုတံခါးကို ပွင့်၍ ထွက်ပြေးရန် ကြံစည် အားထုတ်သည်။ မီးဖိုတံခါး ပွင့်ပြီး ကပျဉ်အဆင့်မှ မြေကြီးပေါ်သို့ ခုန်ချ

မောင်တင်အေး
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
ပြန်မာနိုင်ငံ။

မည်အပြုတွင် အိမ်မကြီး တံခါးကလန့် ကျသံကြားသည်။ ကပျဉ် အစွန်းမှ နေ၍
မြေကြီးပေါ်သို့ ခုန်ချမည် အပြုတွင် မြေကြီးပေါ်မှ လူဆိုး တယောက်က လက်နှိပ်
ခါတ်မီးနှင့် ထိုးသည်။ ထိုသို့ ထိုးသဖြင့် မြေကြီးပေါ်သို့ ခုန်မချရဲဘဲ ရှိနေစဉ် နောက်မှ
နေ၍ အိမ်မကြီး အတွင်းမှ လူဆိုးများက လက်နှိပ် ခါတ်မီးနှင့် ထိုး၍၊ မပြေးနှင့်ဟု
ပြောသည်။ နောက်မှ ထိုးသော လက်နှိပ် ခါတ်မီးရောင်ဖြင့် မြေကြီးပေါ်မှ လက်နှိပ်
ခါတ်မီးနှင့် ထိုးသော လူဆိုးမှာ သေနတ်ကိုင်ထားသော တရားခံ မောင်သောင်းမြင့်
ဟု မှတ်မိသည်။ မောင်သောင်းမြင့်မှ ထိုးသော လက်နှိပ် ခါတ်မီးရောင်ဖြင့် နောက်
ကျောမှ လက်နှိပ် ခါတ်မီးနှင့် ထိုးထားသော သူများမှာ၊ တရားခံ မောင်သောင်းနှင့်
တရားခံ မောင်တင်အေးတို့ ကိုယ်စီ ဓါးကိုင်လျက် တွေ့ရသည်။ တင်အေးနှင့်
မောင်သောင်းတို့သည် သေသူ ထွေးအောင်ကို ဖက်၍၊ အိမ်အတွင်းသို့ ခေါ်ဆောင်
သွားကြသည်။ မတင်ကြည်က နောက်မှ လိုက်လာသည်။ ဤတွင် လူဆိုး တယောက်
က၊ မတင်ကြည်ကို ချုပ်သည်။ သေနတ်သံ တချက် ကြားသော အခါ မတင်ကြည်
သည်၊ ကြောက်ရွံ့၍ ဒေါ်မယ်သင် အိပ်သော အိမ်ခန်းထဲသို့ ဝင်ပြေးပြီး ခြင်ထောင်
အောက်တွင် ပုန်းခိုနေသည်။ အခန်း အပြင်ဘက် အိမ်မပေါ်မှ ဒုန်းဒုန်း ခိုင်းခိုင်း
အသံများ ကြားရ၍၊ သေသူမောင်ထွေးအောင်က၊ “သူငယ်လေးသားတင်အေး
ငါ့သည်ပင်းကို ဓါးနှင့်လှီး၍ သေပါပြီ” ဟု အော်သံ ကြားသည်။ ထို့နောက် အိပ်ခန်း
ထဲသို့ သောင်းမြင့် ဝင်လာပြီး “ကောင်မရော၊ ကောင်မရော” ဟု မေးရာ၊ မသောင်းရီ
(လိပြ ၃) က မရှိပါ။ ထွက်ပြေးပါပြီဟု ပြော၍၊ သောင်းမြင့်က သူ့ကိုပင် လက်နှိပ်
ခါတ်မီးနှင့် ထိုးကြည့်သွားသည်။ အသံများ ရပ်စဲသွားပြီး အတန်ကြာသော အခါ၊
ဒေါ်မယ်သင်၊ မတင်ကြည်၊ မသောင်းရီနှင့် မတင်စိန်တို့သည် အိမ်နောက်ဖေးရှိ
ကိုလှအိမ်သို့ ထွက်ပြေးကြသည်။ အချင်းဖြစ် အချိန်တွင် အိမ်အတွင်း၌ အလင်းရောင်
မရှိ မှောင်နေသည်။ ထိုအချိန်မှာလည်း၊ ကဆုန်လဆန်း ၄ ရက် ဖြစ်သဖြင့်၊ ည ၁၁
နာရီ အချိန်လောက်တွင် လမရှိတော့ပေ။ အပြင်ဘက်၌လည်း မှောင်နေသည်။
မတင်ကြည်တို့ လူစုသည်၊ ကိုလှအိမ်သို့ ရောက်ပြီးလျှင်၊ ၎င်းအိမ်မှ ဂိုက် ၁၀၀ လောက်
ဝေးကွာသော သေသူ ထွေးအောင်၏ အမေ ဒေါ်ထွေးအိမ်သို့ လိုက်ပို့ရန် ပြောသဖြင့်
ကိုလှက ဒေါ်ထွေးအိမ်သို့ လိုက်ပို့သည်။ ဒေါ်ထွေးအိမ်သို့ အရောက်တွင် ရွာမှ လူကြီး
များ ရောက်ရှိလာသဖြင့် မတင်ကြည်က၊ ၎င်းတို့အား၊ မောင်ထွေးအောင်ကို
မောင်သောင်း၊ မောင်သောင်းမြင့် နှင့် မောင်တင်အေးတို့က သတ်ဖြတ်ကြသည်ဟု
ပြောပြသည်။ ထို့နောက် ကာကွယ်ရေး လူကြီးများ ရောက်လာ သဖြင့် အိမ်သို့ ပြန်
ကြရာ၊ အိမ်ခန်းမတွင် မောင်ထွေးအောင်သည် ဓါးဒဏ်ရာများနှင့် သေဆုံးနေသည်ကို
တွေ့ရှိရသည်။ မတင်ကြည်က ကာကွယ်ရေး လူကြီးများအား၊ မောင်ထွေးအောင်ကို

၁၉၆၆

မောင်တင်အေး
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
ပြန်မာနိုင်ငံ။

မောင်သောင်း၊ မောင်သောင်းမြင့် နှင့် မောင်တင်အေးတို့က သတ်ဖြတ်ကြသည်ဟု တိုင်တန်းသည်။ နောက်တနေ့တွင် မောင်ထွေးအောင်၏ အလောင်းကို သာယာဝတီ ဆေးရုံသို့ ပို့သည်။ တချိန်တည်းလိုပင် မတင်ကြည်က သာယာဝတီ ရဲစခန်းတွင် တိုင်ချက်ပို့သည်။

မောင်ထွေးအောင် ကိုယ်ပေါ်တွင် ဓါးခုတ်ရာဒဏ်ရာ ၃ ခု တွေ့ရသည်။ လည်ပင်းတွင် ရရှိသော ဒဏ်ရာမှ အမှန်မူချ သေရမည့် ဒဏ်ရာဖြစ်သည်။ ထိုဒဏ်ရာ များကို ဓါးဖြင့် ပြုလုပ်၍ ရရှိနိုင်သည်ဟု ဆရာဝန် ဦးကျော်ဝင်း (လိမ္မော်ခဲ) အဖြစ် သာယာဝတီ ပဌမ အထူး တရားသူကြီးရုံး ၁၉၅၀ ခုနှစ်၊ အထူး အမှုအမှတ် ၁၇ တွင် ထွက်ဆိုထားသည်။ ထိုထွက်ဆိုချက်ကို ဤအမှုတွင် သက်သေခံအမှတ် (ဆ) အဖြစ် လက်ခံထားသည်။

အစွပ်စွဲ ခံရသော တရားခံများကို ရွာတွင်လိုက်လံရှာဖွေရာ၊ မတွေ့ရှိရပေ။ တရားခံ များအပေါ် တရားခံပြေး အမှု အနေဖြင့် သာယာဝတီမြို့ (၃) ရာဇဝတ် ရာဇဝတ် တရားသူကြီးရုံး ၁၉၅၀ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်သေးမှု အမှတ် (၃) ကို ပွင့်လှာ၍ စစ်ဆေး ထားသည်။

၁၉၅၀ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ ၁၂ ရက်နေ့တွင်၊ တရားခံ မောင်သောင်းသည်၊ သာယာဝတီရဲဌာနာတွင်၊ ဤအမှုနှင့် ပတ်သက်၍ အဘမ်း ခံသဖြင့်၊ ၁၉၅၀ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၁၃ ရက်နေ့တွင်၊ ၎င်းအပေါ်ရဲစွဲချက် ပြုလုပ်သည်။ အမှုစစ်ဆေးရန် သာယာဝတီ ပဌမ အထူးတရားသူကြီးရုံးသို့ တင်သည်။ ၎င်းရုံး၏ ၁၉၅၀ ခုနှစ်၊ အထူးမှု အမှတ် ၁၇ တွင် စစ်ဆေးသည်။ ပညာရှိ အထူး တရားသူကြီးက သေသူ၏ မိန်းမ မတင်ကြည်၏ ထွက်ဆိုချက်မှာ မောင်သောင်း အပေါ်၌ ဒို့ဟ သံသယ ဖြစ်ဘွယ် ရာ အကြောင်းရှိသည်ဟု ယူဆပြီး၊ ဒို့ဟ သံသယ၏ အကျိုးကို မောင်သောင်း ခံစေ၍ ၎င်းအား တရားသေ လွှတ်လိုက်သည်။

ထိုသို့တရားသေလွှတ်ခြင်းအမှုနှင့် ပတ်သက်၍ အစိုးရဘက်မှ အစွပ်စွဲမဝင်ပေ။
၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၁၄ ရက်နေ့တွင် တရားခံ သောင်းမြင့်က သာယာဝတီ ရဲဌာနာသို့ လာရောက်၍ ဤအမှုနှင့် ပတ်သက်ပြီး အဘမ်းခံသည်။ ၎င်းကို သာယာဝတီ ပဌမအထူးတရားသူကြီးရုံး ၁၉၆၃ ခု၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၃ ကိုပွင့်၍ စစ်ဆေးသည်။ ပညာရှိ အထူးတရားသူကြီးက တရားခံ မောင်သောင်းမြင့် အပေါ်မှာလည်း၊ မတင်ကြည်၏ သက်သေထွက်ချက်နှင့် အခြားတရားလိုပြ သက်သေထွက်ချက်တို့မှာ တိကျပြတ်သားမှုမရှိသဖြင့် ဒို့ဟသံသယဖြစ်ဘွယ်ရာ အကြောင်းရှိသောကြောင့်၊ ၎င်း ဒို့ဟသံသယ၏ အကျိုးခံစားခွင့်ကို၊ တရားခံ မောင်သောင်းမြင့်အားမပြု၊ ၎င်းကို တရားသေလွှတ်လိုက်သည်။ ထိုအမှုနှင့် ပတ်သက်၍ အစိုးရဘက်မှ အစွပ်စွဲမဝင်ပေ။

၁၉၆၆

မောင်တင်အေး
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
ပြန်မာနိုင်ငံ။

၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၂၈ ရက်နေ့က၊ ယခုအယူခံတရားလို မောင်တင်အေးကို
ဘမ်းဆီးမိသဖြင့်၊ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၁၉ ရက်နေ့တွင် အမှုစစ်ဆေးရန် ရုံးသို့တင်ရာ၊
သာယာဝတီ ပဌမအထူးတရားသူကြီးရုံး၊ ၁၉၆၅ ခု၊ ဇူလိုင်လ ၁၁ ကို
ဖွင့်၍ စစ်ဆေးသည်။ ထိုသို့စစ်ဆေးရာ၌ တရားလိုပြသက်သေ မတင်ကြည်က၊ တရားခံ
မောင်တင်အေးကို ဓါတ်မီးရောင်ဖြင့်ဖြင့် မှတ်မိလိုက်သည်ဟူသော ထွက်ချက်ကို
ယုံကြည်သည့်အပြင်၊ သေသူ မောင်ထွေးအောင်က သူ့ကို၊ သူငယ်လေးသား တင်အေး
က ဓါးနှင့်လှီးပါသည်ဟု ပြောဆိုသွားချက်ကို၊ မတင်ကြည်နှင့် အိမ်သား တရားလိုပြ
သက်သေများက ကြားရသည်ကို အကြောင်းပြု၍၊ သေသူ မောင်ထွေးအောင်ကို
သတ်သူမှာ မောင်တင်အေးသာလျှင် ဖြစ်နိုင်သည်ဟု ယူဆပြီး၊ ၎င်းအား အထွေထွေ
လွှတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်အပိုဒ် ၃ ပြဋ္ဌာန်းချက်နှင့်အညီ အလုပ်ကြမ်းနှင့် ထောင်ဒဏ်
၇ နှစ်ကျခံစေရန် အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်။ ထိုအမိန့်ကို အယူခံတရားလို မောင်တင်အေးက
မကြေနပ်သဖြင့်၊ ဤရုံးသို့ အယူခံဝင်ခြင်းဖြစ်သည်။

အယူခံတရားလို၏ ပညာရှိ ရွှေနေကြီး ဦးမောင်မောင်ခင်က၊ ယခင်က တရားခံ
မောင်သောင်းနှင့် မောင်သောင်းမြင့်တို့၏ အမှုတွင် ချမှတ်ခဲ့သော စီရင်ချက်မိတ္တူ
များကို တင်ပြပြီးလျှောက်လဲရာ၌၊ အချင်းဖြစ်စဉ်အခါက၊ မတင်ကြည် (လိုပြ ၁)၏
သက်သေထွက်ချက်အရ အလင်းရောင်မရှိ မှောင်နေသဖြင့်၊ လူဆိုးများသည် မည်သူ
မည်ဝါဖြစ်ကြောင်းကို မသိနိုင်။ သို့သော် လက်နှိပ်ဓါတ်မီးရောင်ဖြင့်၊ လူဆိုးများမှာ၊
မောင်သောင်း၊ မောင်သောင်းမြင့်နှင့် တင်အေးတို့ ဖြစ်သည်ကို သိရှိရသည်ဟု ထွက်ဆို
ထားသည်။ သို့ရာတွင် ၎င်းသက်သေ၏ ထွက်ချက်ကို ယခင်ရုံးများက လက်မခံဘဲ
၎င်း၏ထွက်ချက်သည် တရားခံများအပေါ် ဒို့ဟသံသယဖြစ်စေသည်ဟု ယူဆကာ
မောင်သောင်းနှင့် မောင်သောင်းမြင့်တို့အား၊ အမှုစစ်ဆေးသော တရားသူကြီးအသီး
သီးတို့က တရားသေလွှတ်ရန် အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်။ ယခုအမှုတွင်လည်း၊ မောင်သောင်း
နှင့် မောင်သောင်းမြင့်တို့အား တရားသေလွှတ်သည့် အလားတူ၊ အယူခံတရားလို
မောင်တင်အေးကိုလည်း တရားသေလွှတ်ရန် ရှိပါသည်။ ဓါတ်မီးရောင်နှင့် အယူခံ
တရားလို မောင်တင်အေးကို မှတ်မိသည်ဆိုခြင်းမှာ ယုတ္တိမရှိပါ။ အိမ်အောက်မြေကြီး
ပေါ်မှ သောင်းမြင့်က ဓါတ်မီးထိုးသော အရောင်ဖြင့် အိမ်မဘက်မှ နောက်မှနေ၍
ဓါတ်မီးတဖန် ထိုးလိုက်ခြင်းကြောင့်၊ မြေကြီးပေါ်မှထိုးသော ဓါတ်မီးရောင်ဖြင့်၊ အယူခံ
တရားလို မောင်တင်အေးကို မှတ်မိနိုင်သည်ဆိုခြင်းမှာ ယုတ္တိမရှိပါ။ ဤအခါတွင်
မတင်ကြည်သည် အလွန်တရာမှ တုံ့လုပ်ကြောက်ရွံ့နေ၍ ဓါတ်မီးရောင်ဖြင့်
မောင်တင်အေးကို မှတ်မိသည်ဆိုခြင်းမှာ အကြောင်းပြ မခိုင်လုံပါ။ ၎င်းပြင် သေသူ
မောင်ထွေးအောင်က၊ သူငယ်လေးသား တင်အေးက၊ သူ့ကိုဓါးနှင့် လှီးသည်ဟု

၁၉၆၆
မောင်တင်အေး
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

သေခါနီး စွပ်စွဲသွားသည်မှာလည်း ယုတ္တိမရှိပါ။ လူတိုင်းကိုတိုင်းက အသေအချာ မမြင်နိုင်သည့် အမှောင်ထဲတွင် မည်သူကမည်သူ့ကို မည်ကဲ့သို့ ပြုလုပ်သည်ဆိုခြင်းမှာ သဘာဝမကျပါ။ ထို့ပြင် မောင်တင်အေးက ဓါးနှင့်လှီးသည်ဆိုရုံတင်မက၊ မောင်တင်အေး၏အဘေ ဦးသုဇယံကလေး၏ အမည်ကိုပင်ထည့်၍ စွပ်စွဲသွားခြင်း မှာလည်း ယုတ္တိမရှိပါ။ နောက်မှ အကြံပေါ်၍ စွပ်စွဲခြင်းသာ ဖြစ်ပါသည်ဟု ယူဆ နိုင်ပါသည်။ ထိုအကြောင်းများကြောင့်၊ မောင်သောင်းနှင့် မောင်သောင်းမြင့်တို့ အလားတူ၊ ဤအယူခံတရားလို မောင်တင်အေး အပေါ်၌လည်း ဒွိဟသံသယမကင်း ဘွယ်ရာအချက်များစွာရှိသဖြင့်၊ ဒွိဟသံသယ၏အကျိုး ခံစားခွင့်ကို ပေးသင့်ပါသော ကြောင့် တရားသေလွှတ်သင့်ပါသည်။ ထို့ပြင် ပညာရှိ ရွှေနေကြီးက၊ စီရင်ထုံး အများအပြားကို အကိုးအကားတင်ပြသွားသည်။

အစိုးရဘက်မှ လိုက်ပါဆောင်ရွက်သော ပညာရှိ အစိုးရရွှေနေကြီး ဦးနှစ်ကလည်း၊ ဤအမှုတွင် အယူခံတရားလို မောင်တင်အေးအပေါ်၌ သက်သေများ၏ ထွက်ချက် အရ ဒွိဟသံသယဖြစ်ဘွယ်ရာအကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ ယခင်တရားခံများနည်းတူ၊ မောင်တင်အေးကိုလည်း ဒွိဟသံသယအကျိုး ခံစားခွင့်ပေးစေ၍ တရားသေလွှတ်သင့် ပါသည်ဟု ရိုးသားစွာ ဝန်ခံသွားသည်။

ကျွန်ုပ်အနေဖြင့် အမှုတွဲကို အသေးစိတ်ဘတ်ရှုသုံးသပ်သည့်အခါ၊ အချင်းဖြစ်စဉ် အခါက အိမ်ပေါ်တွင် အလင်းရောင်မရှိသည်မှာ မငြင်းနိုင်ပေ။ ဤအချိန်အခါသည် လမိုက်အချိန်ဖြစ်၍ အိမ်အတွင်းအပြင်မှာ မှောင်အတိဖုံးလွှမ်းနေသည်။ လူဆိုးများကို လက်နှိပ်ခါတ်မီးရောင်ဖြင့် မည်သူမည်ဝါများဟု မှတ်မိသည်ဆိုခြင်းမှာ ယုတ္တိမတန်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော်၊ လူဆိုးများသည် လက်နှိပ်ခါတ်မီးကို တဆက်တည်းထိုးထား ဟန်မတူ။ ဆိုခဲ့ပြီးသည့်အတိုင်း၊ လူဆိုးများမှာ သေနတ်များနှင့် ဓါးများပါသဖြင့်၊ မတင်ကြည်မှာ ၎င်းအခါက အလွန်တရာ တုံ့လှုပ်ချောက်ချားနေသော အခြေအနေမျိုး ရှိသည်မှာ မငြင်းနိုင်ပေ။ ထိုကဲ့သို့ အခြေအနေမျိုးတွင် လူကိုမှတ်မိလိုက်ပါသည်ဟု ပြောဆိုရုံနှင့် အယူခံတရားလို မောင်တင်အေးအား အပြစ်ပေးထားခြင်းမှာ စိတ်မချ ရပေ။ ဂိုလန်မာမက်ခန် (၁) အမှုတွင်—

“It is often and wisely not thought safe to convict a person upon his identification by one individual under circumstances of train and terror accompanying violent crime.”

(၁) အိုင်-အယ်(လ်)-အာ(ရ်) ၁၉၂၅၊ ပတ္တနာ၊ စာ ၃၂၇။

မောင်တင်အေး
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

ဟုစီရင်ထုံးဖွဲ့ထားသည်။ ၎င်းအပြင် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ နှင့် ဦးလှထွန်းဖလှူး (၂) အမှု။ မောင်ရွှေ နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (၃) အမှုတို့ကိုကြည့်ပါ။

အထက်ဖော်ပြပါ စီရင်ထုံးများအရ၊ မတင်ကြည်က အယူခံ တရားလို မောင်တင်အေးအား လက်နှိပ်ခေါ်မီးရောင်ဖြင့် မှတ်မိလိုက်ပါသည်ဟု စွပ်စွဲခြင်းမှာ များစွာ သံသယမကင်းဘွယ်ရာဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် စဉ်းစားရန်ရှိသော အချက် တခုမှာ၊ မတင်ကြည်တို့ အိမ်သားများသည် အချင်းဖြစ်ပြီးနောက်၊ ကိုလှအိမ်သို့ သွားကြသောအခါ၊ ကိုလှအား လူဆိုးများကို မှတ်မိကြောင်း ပြောမပြပေ။ ကိုလှအိမ်မှ တဆင့် ဒေါ်ထူးအိမ်သို့သွား၍ရောက်မှ လူကြီးများလာရောက်သောအခါ၊ မတင်ကြည် က၊ မောင်သောင်း၊ သောင်းမြင့်နှင့် တင်အေးတို့သည်၊ မောင်ထွေးအောင်ကို သတ်ဖြတ် ကြပါသည်ဟု စွပ်စွဲခြင်း။ ထို့နည်းတူ အိမ်ပြန်ရောက်၍ မောင်ထွေးအောင် ဒဏ်ရာ များနှင့် သေနေသည်ကိုတွေ့ပြီးမှ ကာကွယ်ရေးသမားများကို ပြောပြသည်။ ဤကဲ့သို့ စွပ်စွဲခြင်းမှာ နောက်မှအကြံပေါ်လာ၍ စွပ်စွဲသည့် လက္ခဏာမျိုးဖြစ်ဟန်တူသည်။ ထို့ကြောင့်ပင် မောင်သောင်းအမှုနှင့် မောင်သောင်းမြင့်တို့၏ အမှုကို စစ်ဆေးခဲ့သော အထူးတရားသူကြီးများက၊ မတင်ကြည်၏ ဤကဲ့သို့ထွက်ဆိုချက်မှာ ယုတ္တိကင်းမဲ့သဖြင့် သံသယဖြစ်ဘွယ်ရာအကြောင်းရှိသည်ဟု ယူဆပြီး၊ မောင်သောင်းနှင့် သောင်းမြင့်တို့ကို တရားသေလွှတ်လိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။ ဤအမှုတွင်လည်း ယခင်ကအမှုများအလားတူ၊ မတင်ကြည်၏ လူကိုမှတ်မိသည်ဟု စွပ်စွဲချက်မှာ၊ ကျွန်ုပ်အနေနှင့် လက်မခံနိုင်ပေ။ ဒို့ဟသံသယဖြစ်ဘွယ်ရာများ တွေ့ရှိရသဖြင့်၊ ဤကဲ့သို့ မှတ်မိသည်ဟု စွပ်စွဲရာ၌ ဒို့ဟ သံသယအကျိုးခံစားခွင့်ကို၊ အယူခံတရားလို မောင်တင်အေးကိုသာလျှင် ပေးရပေ မည်။ မတင်ကြည်၏ လူကိုမှတ်မိသည်ဟုဆိုသောအချက်ကို ပယ်လိုက်လျှင်၊ ဤအမှုတွင် သေသူ မောင်ထွေးအောင်၏ သေခါနီး စွပ်စွဲချက်တခုသာလျှင် ကျန်တော့သည်။ ဤကဲ့သို့စွပ်စွဲချက်တခုတည်းဖြင့်၊ အယူခံတရားလိုအပေါ် အပြစ်ပေးနိုင်ရန် ခဲယဉ်း ပေသည်။

အထက်တွင် မြက်ဟခဲ့သည့်အတိုင်း၊ သေသူ မောင်ထွေးအောင်ကို လူဆိုးများက မှောင်မိုက်နေသည့် အထဲတွင် ဓါးနှင့် ခုတ်သည်ဟု ဆိုရာ၌၊ မည်သူ မည်ဝါ ခုတ်သည်ဟု တထစ်ချ မပြောနိုင်ပေ။ ဤကဲ့သို့ တထစ်ချ ပြောခဲ့သည်ဟု ပြောဆိုခြင်းမှာလည်း သဘာဝ မကျပေ။ ၎င်းပြင် အလွန်တရာမှ ကြောက်ရွံ့ တုံ့လှုပ်နေသည့် အခါတွင် ဓါးနှင့်ခုတ်သူ လူဆိုး၏ အဘေ အမည်ကိုပါ ထည့်၍၊ ပြောဆိုခြင်းမှာလည်း ယုတ္တိ မတန်ပေ။ ဤကဲ့သို့ မောင်ထွေးအောင်က မောင်တင်အေး၊ သူ့ကို ဓါးနှင့် လှီးပါ

(၂) ၁၉၅၈ ခု၊ မြန်မာပြည် စီရင်ထုံး၊ တရားလွှတ်တော်ချုပ်၊ စာ ၁၆၀။
(၃) ၁၉၆၀ ခု၊ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး၊ တရားလွှတ်တော်၊ စာ ၂၄၃။

၁၉၆၆
မောင်တင်အေး
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

သည်ဟု စွပ်စွဲခဲ့ခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍၊ အမှုတွဲတွင် တရားလိုပြ သက်သေများက ကြား
ခဲ့ခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍၊ တယောက် တမျိုးစီ ကွာခြား နေသည်ကို တွေ့ရှိရသည်။
မတင်ကြည်က ဤသို့ ကြားသည်ဟု ထွက်ဆိုသည်။

ကိုသူငယ်လေး သား တင်အေးဟု အော်ပါသည်။ နောက် ထွေးအောင်က လည်
ပင်း ဓါးနှင့် လှီးလို့ သေပါပြီဟု အော်သံကြားပါသည်။

ဒေါ်မယ်သင် (လိပြ ၂) က၊ ဤသို့ ထွက်ဆိုသည်။

သူငယ်လေးသား တင်အေး ဓါးနှင့် လှီးနေသည်ဟု အော်သံ ကြားပါသည်။

မသောင်းရီ (လိပြ ၃) က၊ ဤသို့ ထွက်ဆိုသည်။

တင်အေးက တင်အေး၊ သူငယ်လေးသား တင်အေး၊ အမယ်လေးဗျ၊ လည်ပင်း
ဓါးနှင့် လှီးပါသည်ဟု အော်သံကြားသည်ဟု ထွက်ဆိုသည်။

မတင်စိန် (လိပြ ၄) က၊ ဤသို့ ထွက်ဆိုသည်။

သူငယ်လေးသား တင်အေး လည်ပင်း ဓါးနှင့်လှီး၍ သေပါပြီဟု အော်သံကြား
သည်ကို ကြားရပါသည်ဟု ထွက်ဆိုသည်။

ဤကဲ့သို့ အကွဲကွဲ အပြားပြား မောင်ထွေးအောင်၏ အော်သံများ ကြားရခြင်း
ကို ထောက်ထားခြင်းအားဖြင့် မောင်ထွေးအောင်က ထိုကဲ့သို့ အော်မှ အော်ပါမည်
လားဟု ဒွိဟ သံသယ ဖြစ်ဘွယ်ရာ ရှိသည်။ ၎င်းအပြင် ထူးခြားသော အချက် တခု
မှာ၊ ဤသက်သေများသည်၊ ရပ်ရွာ လူကြီးများနှင့် ဒေါ်ထူး အိမ်တွင် တကြိမ်၊
မိမိတို့ အိမ်သို့ ပြန်ရောက်လာသော အခါတွင် တကြိမ်၊ တွေ့ရှိစဉ် အခါက၊ မောင်ထွေး
အောင်က ဤကဲ့သို့ သေခါနီး စွပ်စွဲချက်ကို မည်သူကမျှ ပြောမပြပေ။ သေခါနီး
စွပ်စွဲချက်နှင့် ပတ်သက်၍၊ ထိုစွပ်စွဲချက်ကို ရုံးများက သတိ ဝိရိယ ကြီးစွာဖြင့် သုံး
သပ် ဝေဘန်ရမည်ဟု ထုံးစံထားသော အသိန်း (၄) အမှု၊ ကျင်ဟုတ်နှင့် ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ (၅) အမှုတို့ကို ကြည့်ပါ။

အထက်ဖော်ပြပါ အကြောင်း ခြင်းရာများနှင့် စီရင်ထုံးများ အရ၊ ကျွန်ုပ်အနေ
ဖြင့် သေသူ ထွေးအောင်၏ သေခါနီး စွပ်စွဲချက်ကို လက်ခံရန် ခဲဟဉ်းပေသည်။
တရားလိုဘက်မှ အယူခံ တရားလို မောင်တင်အေး အပေါ်တွင် မယ်မယ်ရရ တိကျစွာ
စွပ်စွဲထားခြင်း မရှိသဖြင့် တရားလိုဘက်မှ တာဝန်ဝတ္တရားများမှာ ချို့ယွင်းနေသည်ဟု
တွေ့ရှိရသည်။ အမှု အကြောင်း ခြင်းရာနှင့် ပတ်သက်၍လည်း တရားလိုပြ သက်သေ
ထွက်ချက်များမှာ တသမတ်တည်း ဖြစ်နေသည်ကို မတွေ့ ရှိရသဖြင့် တရားလိုဘက်

(၄) ၁-ဘာမားလောတိုင်း(မ်) စာ ၈၄။
(၅) ၁၉၄၉ ခု၊ မြန်မာပြည် စီရင်ထုံး၊ တရားလွှတ်တော်၊ စာ ၁၅၄။

တွင် ဟာကွက်များ ရှိနေသည်ကို တွေ့ရှိရသည်။ ထိုဟာကွက်များ၏ အကျိုး ခံစားခွင့်ကို၊ တရားခံ အပေါ်၌သာ တည်ရှိသည်။ ဤအကြောင်းနှင့် ပတ်သက်၍၊ အင်ဂျင်ပယ်ဇေးရီးယား (၁) မောင်တင်ဝင်းနှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ (၆) အမှုတွင် ဤကဲ့သို့ ထုံးမဲ့ထားသည်။

၁၉၆၆

မောင်တင်အေးနှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ။

"Held : In a case of circumstantial evidence, the failure of one link destroys the chain so that it is of the utmost importance to get on the record every piece of evidence which makes a chain."

Held further : Circumstantial evidence must be consistent and consistent only with the guilt of the accused, the inculpatory facts must be incompatible with the innocence of the accused and incapable of explanation upon any other reasonable hypothesis than that of his guilt. . . .

Held further : An accused person owes no duty to anybody and the burden of proving his guilt remains throughout the trial with the prosecution who must prove such guilt beyond all reasonable doubt."

ဤအမှုတွင် နောက်တစ်ထူးခြားချက် တွေ့ရှိရသည်မှာ၊ ပညာရှိအထူး တရားသူကြီးသည်၊ တရားခံကို ကျမ်းသဖွာပြုစစ်ဆေး၍၊ ၎င်းကထူသော သက်သေများကို စစ်ဆေးပြီးနောက် ထိုသက်သေများ၏ထွက်ချက် အကျဉ်းချုပ်ကိုသာလျှင် စီရင်ချက်တွင် ရေးမှတ်ထားသည်ကို တွေ့ရှိရသည်။ တရားခံနှင့် တရားခံပြသက်သေများ၏ ထွက်ချက်ကို ယုံကြည်သည်၊မယုံကြည်သည် အကြောင်းနှင့် ပတ်သက်၍၊ မည်သို့မျှ ဝေဖန်ထားခြင်း မရှိ။ တနည်းအားဖြင့် ဆိုသော်၊ တရားခံ၏ ထွက်ချက်နှင့် တရားခံပြ သက်သေများ၏ ထွက်ချက်များကို လုံးဝ စဉ်းစားဟန်မတူ။ ကျွန်ုပ် အနေနှင့် တရားခံနှင့် တကွ တရားခံဘက်မှ ပြသော သက်သေများကို အသေးစိတ် ဝေဖန်သုံးသပ်ရာတွင် တွေ့ရှိရသည်မှာ၊ အယူခံ တရားလို (တရားခံ) သည် အချင်း ဖြစ်စဉ် အခါက၊ အချင်းဖြစ်သော ဒေါ်ဆိုင်းစု ရွာတွင် မရှိ၊ အချင်းဖြစ်သော ရွာနှင့် ၅ မိုင်ခန့်ဝေးကွာသော ညောင်နီကုန်းရွာ ဦးလှအိမ်၌ ရှိနေသည်မှာ၊ တရားခံပြ သက်သေများက တညီ တညွတ်တည်း ထွက်ဆို ထားသည်ကို တွေ့ရှိရသည်။ ထိုသက်သေများ၏ ထွက်ချက်ကို၊ အစိုးရ ရွှေနေကြီးက မပယ်ဖျက်နိုင်ပေ။ ၎င်းပြင် အချင်း ဖြစ်သော ရွာအနီးရှိ တရားခံ နေသော ဂုံမင်းမြောင်ရွာရှိ၊အယူခံ တရားလို မောင်တင်အေး၏ အဘေ ဦးသူငယ်လေးထံသို့ သူကြီးများက လာရောက်မေးသော အခါ၌လည်း၊

(၆) ၁၉၅၅ ခု၊ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး၊ တရားလွှတ်တော်၊ စာ ၁၄၆။

၁၉၆၆
မောင်တင်အေး
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

ဦးသူငယ်လေးက အယူခံ တရားလိုသည်။ ၎င်း၏ အမေနှင့် စိတ်ဆိုး၍၊ အိမ်မှ ထွက် သွားကြောင်းကို ပြောပြသည်။ တရားခံပြ သက်သေများ ဖြစ်ကြသော ဦးလှနှင့် ဦးချမ်းစိန်တို့၏ ထွက်ချက်၌ အချင်းဖြစ်အချိန်အခါတွင် အယူခံတရားလိုသည် ဦးလှအိမ်၌ ခိုနေကြောင်းတိကျစွာ ထွက်ဆိုထားကြသည်။ မောင်သန်းရှိန် (ခံပြ ၃) က၊ အယူခံ တရားလို ရောက်ရှိနေသော ဦးလှအိမ်သို့ လာ၍၊ မောင်ထွေးအောင်သတ် မှုနှင့်ပတ်သက်ပြီး၊ မောင်သောင်း၊ သောင်းမြင့်နှင့် အယူခံ တရားလို မောင်တင်အေး တို့အား၊ ဆိုရွယ်နိများက စွပ်စွဲနေကြောင်း၊ ရွာပြန်ရောက်လျှင် အသတ် ခံရမည် ဖြစ်ကြောင်း လာပြောသဖြင့်၊ ထို ညောင်နီကုန်း ရွာမှ အိုးသည်ကုန်းသို့ တိမ်းရှောင် နေ၍၊ အိုးသည်ကုန်းမှ တဆင့် ရန်ကုန်သို့ ရောက်လာရာတွင် စစ်တပ်သို့ ဝင်ကြောင်း၊ စစ်တပ်သို့ဝင်ပြီး ၈ နှစ်မျှ စစ်သား အဖြစ် အမှုထမ်းရွက်နေကြောင်း၊ ရန်ကုန်သို့ မသွားမီ ဂုံမင်းမြောင်ရွာသို့ ရောက်ရှိရာ၊ ဘခင် ဦးသူငယ်လေးကို ဆိုရွယ်နိများက၊ သာယာဝတီထောင်တွင် ချုပ်ထားကြောင်း သိရှိကြောင်း စသည်တို့ကို၊ အယူခံ တရားလိုဘက်မှ ရှင်းလင်းစွာ တင်ပြ သွားသည်ကို လက်ခံ ရပေမည်။

အယူခံ တရားလိုသည်၊ မိမိ၏ အပေါ် စွပ်စွဲထားသော အမှုနှင့် ပတ်သက်၍၊ ပြန်လည် ချေပရာ၌၊ တရားလိုဘက်က ထိုချေပချက်ကို ဖျက်ဆီး နိုင်စွမ်း မရှိပေ၊ ထိုချေပချက်များမှာယုတ္တိရှိသည်ဟု ယူဆရန် အကြောင်း ရှိသည်။ ဤအကြောင်းမျိုး နှင့် စပ်လျဉ်း၍၊ အမ်မုသီးရာဆာဗျိုင်းနှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (၇) အမှုတွင်၊ ဤကဲ့သို့ စီရင် ထုံးမဲ့ထားသည်။

“If an accused person gives an explanation which may reasonably be true, even though it is not believed by the Court, he is entitled to an acquittal, because in such circumstances the onus of proving his guilt has not been discharged.”

အထက်ဖော်ပြပါ အကြောင်းခြင်းရာ၊ သုံးသပ် တွေ့ရှိချက်နှင့် စီရင်ထုံး အကိုး အကားများကို ထောက်ထား၍၊ အယူခံ တရားလို မောင်တင်အေး အပေါ်တွင် သေသူ မောင်ထွေးအောင်အား၊ သတ်မှုနှင့် ပတ်သက်ပြီး၊ ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၃၀၂ (၂) အရ၊ ပြစ်မှု မြောက်သည်ဟု ယူဆကာ အလုပ်ကြမ်းနှင့် ထောင်ဒဏ် ၇ နှစ် ချမှတ် လိုက်ခြင်းမှာ မှားယွင်းသည်ဟု တွေ့ရှိရသည်။ ထို့ကြောင့် ထိုအမိန့် ကို ပယ်ဖျက်ပြီး အယူခံ တရားလို မောင်တင်အေး အား၊ ဤအမှုနှင့် ပတ်သက်သမျှ တရားသေ လွတ်စေရန် အမိန့် ချမှတ်လိုက်သည်။

(၇) ၁၉၅၅ ခု၊ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး၊ တရားလွှတ်တော်၊ စာ ၁၇၅။

နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ်

ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှု

တရားသူကြီး ဦးထွန်းတင် ရွှေတင်

မောင်မြင့်လွင် (ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားသူ)

နှင့်

ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ (ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားခံရသူ)*

† ၁၉၆၆

ဇန္နဝါရီလ
၁၄ ရက်။

အရေးကြီးသော ကုန်ပစ္စည်းများ ဆောင်ရွက်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၈ (၁) အရ၊ ပြစ်မှုထင်ရှား
စီရင်ခြင်း—ပြစ်ဒဏ်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။လျှောက်သူမှာ ဖမ်းဆီးမိသည့် ငါးပိပုံးအတွက် အာမခံသည့်နေ့တိုင် ၂၃ ရက်
ခန့် ပြစ်ဒဏ်ကျခံပြီးဖြစ်လေသည်။ အမှုအကြောင်းအရာများကို ဆင်ခြင်သော် လျှောက်သူထံမှ
တွေ့ရှိသည်ဆိုသော ငါးပိပုံး တပုံးသာဖြစ်သဖြင့် လျှောက်သူသည် မိမိစားသုံးရန်အတွက်သာ
ယူဆောင်လာခဲ့ခြင်းဖြစ်ပြီး အမြတ်ကြီးစား မတရားကိုယ်ကျိုးရှာသူ တဦးဖြစ်ကြောင်း ပေါ်လွင်
ခြင်းမရှိသဖြင့် စက်ရှင် တရားသူကြီး၏ ထောက်ခံချက်ကို လက်ခံရန် ကျခံပြီးသည့် ပြစ်ဒဏ်မျှ
ကိုသာ အဘယ်ပြုသည်။

မောင်ထွန်းလှ နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ၊ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှု အမှတ်
၁၂၂ (၁) ကိုရည်ညွှန်းသည်။

ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားသူအတွက်။ ။

ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားခံရသူအတွက်။ ။အစိုးရရွှေနေကြီးဦးထွန်းညို။

တရားသူကြီးဦးထွန်းတင်။ ။ယခုအမှုမှာလျှောက်သူ မောင်မြင့်လွင်အား ကျိုက်
လတ်မြို့ (၁) ရာဘက် ရာဇဝတ်တရားသူကြီးရုံး ၁၉၆၅ ခု၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၁၇၇
တွင် ၁၉၆၅ ခု၊ ဩဂုတ်လ ၂၁ နေ့၌ ငါးပိတပုံးယူဆောင်သွားသည်ကို တွေ့ရှိဖမ်းဆီး
မိသည်ဆိုပြီး အရေးကြီးသည့်ကုန်ပစ္စည်းများနှင့် ဆောင်ရွက်မှုများဆိုင်ရာ ဥပဒေ

* ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၁၈၁ (၁)။

† ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကျဉ်းမှုအမှတ် ၁၇၇ တွင် ချမှတ်သော ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၂၄ ရက်
နေ့စွဲပါ၊ ကျိုက်လတ်မြို့၊ (၁) ရာဘက် ရာဇဝတ် တရားသူကြီး၏ အမိန့်ကို ဖျာပုံမြို့၊ စက်ရှင်တရားသူ
ကြီးရုံး ရာပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၈၉/၆၅ တွင် ၁၅.၉.၆၅ နေ့စွဲဖြင့် ပြောင်းလဲရန် ထောက်ခံပေးပို့လွှာ။

၁၉၆၆
မောင်မြင့်လွင်
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

ပုဒ်မ ၈ (၁) အရတရားစွဲဆိုရာ လျှောက်သူ၏ ဖြောင့်ဆိုဝန်ခံချက်အရ ၎င်းအပေါ် ပြစ်မှုတွေ့ရှိ၍ အလုပ်ကြမ်းနှင့် ထောင်ဒဏ်တလ ကျခံစေရမည်ဟု ပြစ်ဒဏ်စီရင်ခြင်း ခံရလေသည်။

ထိုသို့ပြစ်မှုတွေ့ရှိပြစ်ဒဏ်စီရင်ခြင်းခံရသည်ကိုမကျေနပ်၍၊ လျှောက်သူက ဖျာပုံ မြို့ စက်ရှင်တရားသူကြီးရုံး၊ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၈၉ တွင်ပြင်ဆင် တင်သွင်းရာ၊ စက်ရှင်တရားသူကြီးက၊ လျှောက်ထားသူသည် ပြစ်မှုကျူးလွန်ကြောင်း ဝန်ခံထားသော်လည်း၊ အမှုကိုမူလရုံးမှ အကျဉ်းနည်းဖြင့်စစ်ဆေးခဲ့သည်တကြောင်း၊ အမှုအကြောင်းအရာများအရ လျှောက်သူ၏ပြုမူချက်မှာ ဆိုရှယ်လစ်စီးပွားရေး စနစ်ကို ဆန့်ကျင်သည်ဟု၎င်း၊ ကိုယ်ကျိုးစီးပွားမတရားရှာသူ တဦးဖြစ်သည်ဟု၎င်း ပေါ်လွင်ခြင်း မရှိပေ။ ထို့ကြောင့်ယခုအမှုတွင် ပညာပေးအနေနှင့် လျှောက်သူအပေါ် ၎င်းကျခံပြီး ဖြစ်သည့်ပြစ်ဒဏ်မျှကိုသာ အတည်ပြုသင့်ကြောင်းထောက်ခံ၍ အမှုကိုဤရုံးသို့ပေးပို့ ခဲ့ပြီး၊ လျှောက်သူအားလည်း အာမခံပေးခဲ့လေသည်။

ယခုအမှုတွင် လျှောက်သူကပြစ်မှုကျူးလွန်ကြောင်း ဝန်ခံထားသဖြင့် ရာဇဝတ် ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၄၁၂ အရ ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်သည်နှင့်ပတ်သက်၍သာ၊ စဉ်းစားခွင့်ရှိတော့ သည်။ လျှောက်သူမှာမင်းဆီးမိသည့် ငါးပိပုံးတပုံးအတွက် အာမခံရသည့်နေ့တိုင် ၂၃ ရက်ခန့် ပြစ်ဒဏ်ကျခံပြီးဖြစ်လေသည်။ အမှုအကြောင်းအရာများကို ဆင်ခြင်သော် လျှောက်သူထံမှတွေ့ရှိသည်ဆိုသော ငါးပိပုံးတပုံးသာဖြစ်သဖြင့်၊ လျှောက်သူသည် မိမိ စားသုံးရန်အတွက်သာ ယူဆောင်လာခဲ့ခြင်းဖြစ်ပြီး၊ အမြတ်ကြီးစားမတရားကိုယ်ကျိုး ရှာသူတဦးဖြစ်ကြောင်း ပေါ်လွင်ခြင်းမရှိသဖြင့်၊ စက်ရှင်တရားသူကြီး၏ထောက်ခံချက် ကိုလက်ခံသင့်ကြောင်း။ ယခုအမှုနှင့်အလားတူ၊ မောင်ထွန်းလှနှင့်ပြည်ထောင်စုမြန်မာ နိုင်ငံ အမှု(၁)ကို ရည်ညွှန်း၏။ အစိုးရအတွက်လိုက်ပါဆောင်ရွက်သည့် ပညာရှိ ရွှေနေကြီးကလည်း သဘောတူညီပေသည်။

ထို့ကြောင့်၊ ဖျာပုံမြို့စက်ရှင်တရားသူကြီး၏ထောက်ခံချက်ကိုလက်ခံ၍၊ ကျွန်လတ် မြို့ (၁) ရာဘက်ရာဇဝတ်တရားသူကြီးရုံး၏ ရာဇဝတ်မှုအမှတ် ၁၇၇/၆၅ တွင်လျှောက် ထားသူမောင်မြင့်လွင် အပေါ်အရေးကြီးသည့် ကုန်ပစ္စည်းများနှင့် ဆောင်ရွက်မှုများ ဆိုင်ရာ အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၈(၁)အရ၊ ပြစ်မှုတွေ့ရှိခြင်းကို အတည်ပြုသော်လည်းလျှောက် သူသည် ထိုပြစ်မှုအတွက် ကျခံပြီးဖြစ်သော ထောင်ဒဏ်ကိုသာ ကျခံစေရမည်ဟု ပြင်ဆင်အမိန့်ချမှတ်လိုက်သည်။

(၁) ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှုအမှတ်-၁၅၅ (၁)။

နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ်

ရာဇဝတ်အယူခံမှု

တရားသူကြီးချုပ် ဒေါက်တာ မောင်မောင်ရွှေတင်

မောင်သန်းစိန် ပါ ၂ (အယူခံတရားလိုများ)

နှင့်

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (အယူခံတရားခံ)*

† ၁၉၆၆

ဧပြီလ ၁၅ ရက်။

ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၃၀၄(က) — ဂီယာဝင်နေ မနေကို ဂရုစိုက်၍ စစ်ဆေးခြင်း မပြုဘဲ စက်နှိုးခြင်း —
ပေါ်လျော့စွာပြုလုပ်သော်လည်း ကြီးလေးသည့် ပေါ့ဆမှုဟုယူဆရန် သင့်မသင့်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ သက်သေအထောက်အထားများအရ၊ ကားကိုမောင်းလျှင်ဂီယာဝင်နေမနေကို ဂရုစိုက်၍ ဆန်းစစ်ရန် လိုသည်။ ထိုသို့စစ်ဆေးခြင်း မပြုဘဲ စက်နှိုးစေသောကြောင့် ကားသည် ရုတ်ခြင်းနောက်သို့ဆုတ်ကာ တိုက်ခိုက်မိခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် အယူခံတရားလို (၁) သည် ရမ်းကားပေါ့ဆစွာပြုလုပ်ခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် ၎င်း၏ ရမ်းကားပေါ့ဆမှုသည် ကြီးလေးသည်ဟူ၍ကား မဆိုသာ။ လမ်းပေါ်၌ ရမ်းကား၍၊ သို့မဟုတ် ပေါ့ဆစွာမောင်းနှင်သောကြောင့် လူတယောက်ကို တိုက်ခိုက်စေခြင်းမျိုးလောက် ကြီးလေးသည်ဟု ယူဆရန်မသင့်။

အယူခံတရားလိုများအတွက်။ ။ ဦးဘဆွေ။

အယူခံတရားခံအတွက်။ ။ အစိုးရရှေ့နေကြီး ဦးထွန်းညို။

တရားသူကြီးချုပ် ဒေါက်တာ မောင်မောင်။ ။ အယူခံ တရားလို မောင်သန်းစိန် နှင့် မောင်စိန်မောင်တို့သည်၊ ပေါ်လျော့ ရမ်းကားစွာ ကားတစ်စီးကို မောင်းနှင်ကြ သောကြောင့်၊ မောင်လှသောင်း ဆိုသူကို တိုက်မိ၍ သေဆုံးစေခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် အယူခံ တရားလိုတို့သည် ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၃၀၄ (က) တွင် အကျုံးဝင်သော ပြစ်မှုကို ကျူးလွန်သည်ဟု မင်းဘူးမြို့ ပညာရှိ (၁) ရာဘက် ရာဇဝတ်တရားသူကြီးက တွေ့ရှိသဖြင့် ၎င်းတို့ အပေါ် အလုပ်ကြမ်းနှင့် ထောင်ဒဏ် ၅ နှစ်စီ ကျခံစေရန် အမိန့် ချမှတ် ခဲ့သည်။

* ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ် အယူခံမှုအမှတ် ၃၁၀။

† ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၂၄ တွင် ချမှတ်သော ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၂၈ ရက်နေ့ စွဲပါ၊ မင်းဘူးမြို့၊ (၁) ရာဘက် ရာဇဝတ် တရားသူကြီး၏ အမိန့်ကိုအယူခံမှု။

မောင်သန်းစိန်
ပါ ၂
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

ကုန်တင်ကား ရပ်ထားသည်ကို မောင်သန်းစိန်ကတက်၍ မောင်းရန်ပြသည်။ မောင်စိန်မောင်က အောက်မှလှည့်၍ နှိုးသည်။ စက်နှိုးသောအခါ ကားသည် ရှေ့မှထွက် နောက်သို့ ဆုတ်ကာ ရပ်နေသော မောင်လှသောင်း ကိုတိုက်၍ ဘုရားတံတိုင်းနှင့် ဖိညှပ်မိသည်။ ထိုအခါမှ ကားသည် နောက်ဆုတ်ဂီယာဝင်၍နေကြောင်းသိကြရသဖြင့် ဂီယာပြောင်းကာ ကားကိုဝိုင်း၍ ရှေ့သို့တွန်းကြရသည်။ မောင်လှသောင်းကို ဆေးရုံသို့ ခေါ်ဆောင်သွားလည်း ရရှိသော ဒဏ်ရာများနှင့် နာရီပေါင်း မကြာမီပင် သေဆုံးသည်။

အထက်ပါအချက်တို့နှင့် ပတ်သက်၍ သက်သေအထောက် အထားများ အထင်အရှား ရှိသည်။ မောင်သန်းစိန်က၊ မူလရုံးတွင်၎င်း၊ ဤအယူခံတွင်၎င်း၊ ခုခံချေပသည်မှာ၊ ၎င်းသည်ကားကို မောင်းနှင်ရန် တက်သည်မဟုတ်၊ ကားစပါယ်ရာ ဖြစ်သူ မောင်စိန်မောင်က၊ ကားခလုတ်ကို ဖွင့်ပေးပါဆို၍ ကားပေါ်တက်ရောက်ကာ ခလုတ်ဖွင့်ပေးရခြင်းသာ ဖြစ်ပါသည်။ နောက်ဆုတ် ဂီယာဝင်နေကြောင်းလည်း မသိဟူ၍ဖြစ်သည်။ မောင်စိန်မောင် ကလည်း ၎င်းသည် ကားဂီယာ ဝင်နေသည်ကို မသိ၊ လှည့်၍ နှိုးခိုင်းသောကြောင့် နှိုးရပါသည်ဟု ခုခံ ထုချေခဲ့သည်။

အယူခံ တရားလိုများ၏ ပညာရှိ ရှေ့နေကြီး ဦးဘဆွေက၊ ကားမှာ ဂီယာဝင်နေသဖြင့် စက်နှိုးသော အခါ ရှေ့သို့မသွားဘဲ၊ ကုန်းမြင့်ရာတွင် တည်သောဘုရား တံတိုင်းသို့ ဆန်တက်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ သာမန်အားဖြင့်ဆိုလျှင် ကားကို ဂီယာ သွင်းထားလေ့မရှိပါ။ အဆင်းတွင် ရပ်ထားလျှင် ကားဘီးရှေ့မှ ကျောက်တုံး စသဖြင့်ခု၍ထားပါသည်။ ထို့ကြောင့် အယူခံ တရားလိုနှစ်ဦးသည် ကားဂီယာ ဝင်နေမည် ဟူ၍လည်း သိနိုင်ဘွယ် မရှိပါ။ မသိဘဲ ကားနှိုးမိသောကြောင့် နောက် တွင်ရပ်နေမိသူ တဦးကို တိုက်ခိုက်ခြင်းသည် ၎င်းတို့ ရမ်းကားပေါ့ဆသောကြောင့် ဖြစ်ရသည်ဟု မယူဆသင့်ပါဟု တင်ပြသည်။ ထို့ပြင် ကားကို မောင်းနှင်သွားသည် မဟုတ် မောင်းနှင်ရန် စက်နှိုးခြင်းပူသာ ဖြစ်ရာ ၊ ရာဇဝတ်မှု တစ်ခု တရာကို မကျူးလွန်နိုင်ပါ ပြင်ဆင်သည့်အခြေခံသာ တည်ရှိနေဆဲ၌ တိုက်ခိုက်မိခြင်း ဖြစ်ပါသည်ဟု လျှောက်လဲသည်။

ပညာရှိ အစိုးရ ရှေ့နေကြီး ဦးတွန်းညိုကမူ မောင်သန်းစိန်သည် ကားပေါ်သို့ တက်၍ကားမောင်းရန် ပြင်ကြောင်း၊ စက်နှိုးခိုင်းကြောင်းကို အထောက် အထားအပြည့်အစုံရှိပါသည်။ ကားတွင်ဂီယာ ဝင်နေ မနေကို မောင်းသူက ဂရုစိုက်၍ ကြည့်ရမည် ဖြစ်ပါသည်။ ထိုသို့မကြည့်ဘဲ၊ စက်နှိုးသဖြင့်ကားသည် နောက်ဆုတ်ရခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ထိုသို့နောက်ဆုတ်၍ တိုက်မိသောကြောင့် မောင်လှသောင်း သေဆုံးရာသဖြင့် အယူခံတရားလိုနှစ်ဦး အပေါ် ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၃၀၄(က) အရ ၊ အပြစ် ပေးထား

ခြင်းသည် မှန်ကန်ပါသည်။ သို့ရာတွင် ပြစ်ဒဏ်သည်ကား အနည်းငယ်များသည်ဟု ဆိုနိုင်ပါသည်ဟု တင်ပြသည်။

သက်သေ အထောက် အထားများ အရ၊ မောင်သန်းစိန်က၊ ကားပေါ်သို့ တက်၍၊ မောင်းမည် ပြုလုပ်သည်မှာ၊ ထင်ရှားသည်။ ကားကို မောင်းလျှင် ဂီယာ ဝင်နေ မနေကို၊ ဂရုစိုက်၍၊ ဆန်းစစ်ရန် လိုသည်။ ထိုသို့ စစ်ဆေးခြင်း မပြုဘဲ၊ စက်နှိုးစေ သောကြောင့် ကားသည် ရုတ်ခြင်း နောက်သို့ ဆုတ်ကား၊ မောင်လှသောင်းကို တိုက် ခိုက်ခဲ့မိခြင်း ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် မောင်သန်းစိန်သည်၊ ရမ်းကား ပေါ့လျော့စွာ ပြုလုပ်ခဲ့သည်ဟု ဆုံးဖြတ်ရမည်။ သို့ရာတွင်၊ ၎င်း၏ ရမ်းကား ပေါ့ဆမှုသည် ကြီးလေးသည်ဟူ၍ကား မဆိုသာ၊ ကားနောက်သို့ အရှိန်နှင့်ဆုတ်သောအခါ၊ မောင်လှ သောင်း နောက်တွင် ရောက်ရှိနေမည် ကိုလည်း မောင်သန်းစိန် သိရှိရန် မလွယ် ကူချေ။ သတိကြီးစွာ ထားရှိသော သူဖြစ်လျှင်၊ နောက်သို့လှည့်၍၊ ကြည့်မိမည် ဖြစ် သည်။ သို့ရာတွင်၊ ဂီယာဝင်နေကြောင်း မသိ၊မစစ်ဆေးမိသောကြောင့် ကားသည်၊ နောက်သို့ ရုတ်ခြင်း ဆုတ်မည်ဟု မောင်သန်းစိန် မသိနိုင်ချေ။ ထို့ကြောင့်မောင်သန်းစိန် ကျူးလွန်သော ပြစ်မှုသည်၊ လမ်းပေါ်၌ ရမ်းကား၍၊ သို့မဟုတ် ပေါ့ဆစွာ မောင်း နှင်သောကြောင့် လူတယောက်ကို တိုက်ခိုက် သေစေခြင်းမျိုးလောက် ကြီးလေးသည် ဟု ယူဆရန် မသင့်ချေ။

၁၉၆၆
မောင်သန်းစိန်
ပါ
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
ပြန်မာနိုင်ငံ။

မောင်စိန်မောင်သည်၊ ကားကို လှည့်၍ နှိုးခိုင်းသောကြောင့် နှိုးရသူ ဖြစ်သည်။ ကားကို မောင်းနှင်သူမှာ မောင်သန်းစိန်သာ ဖြစ်သည်။ ကားဂီယာ ဝင်နေ၊ မနေ ကို အောက်ကလှည့်၍ နှိုးပေးရသူက မသိရှိနိုင်၊ ကားမောင်းသူ နေရာတွင် ထိုင်၍ မောင်းနှင်သည့် သူကသာ သိရှိနိုင်သည်။ သတိ ထားရမည်။ ထို့ကြောင့် ကား စက်နှိုးသောအခါ ရုတ်ခြင်း နောက်သို့ ဆုတ်သွားခြင်းသည်၊ မောင်စိန်မောင်၏ တာဝန် မဟုတ်ဟူ၍၊ ယူဆသင့်သည်။

အထက်ပါ အကြောင်းတို့ကြောင့် မောင်စိန်မောင် အပေါ်တွင် ပြစ်မှု ထင်ရှား တွေ့ရှိထားခြင်းနှင့် ပြစ်ဒဏ် ချမှတ် ထားခြင်းတို့ကို ပယ်ဖျက်၍၊ ၎င်းအား တရားသေ လွှတ်လိုက်သည်။ မောင်သန်းစိန်သည်၊ ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၃၀၄ (က) အရ၊ ပြစ်မှု ကျူးလွန်ခဲ့သည်ဟု မူလ ရုံးနှင့် ထပ်တူ သဘော ရရှိသည်။ သို့ရာတွင်၊ ဖြစ်ပျက် ရသည်မှာ၊ ၎င်းကိုယ်တိုင် အနည်းငယ် ရမ်းကား ပေါ့ဆ မိခြင်းကြောင့်လည်း ဖြစ် သည်။ သေဆုံးသူက၊ အခန့်မသင့် နောက်မှ ဝင်ရောက် ခဲ့မိသောကြောင့်လည်း ဖြစ် သည်။ ထို့ကြောင့် မောင်သန်းစိန် အပေါ် ချမှတ် ထားသော ပြစ်ဒဏ်ကို ၎င်းကျခံ ပြီးသည့် ထောင်ဒဏ်သို့ လျော့ပေါ့ သတ်မှတ် လိုက်သည်။

နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ်

ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှု

တရားသူကြီး ဦးချစ် ရွှေတင်

† ၁၉၆၆

ဖေဖော်ဝါရီလ
၈ ရက်။

မောင်သန်းရွှေ (ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားသူ)

နှင့်

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားခံရသူ)*

အရေးကြီးသော ကုန်ပစ္စည်းများနှင့် ဆောင်ရွက်မှုများဆိုင်ရာ အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၈ (၁) အရ၊
တာယာများကို အိမ်ကြီးပေါ်တွင် ဖုံးအုပ်ကွယ်ဝှက်ထားခြင်း မပြုလုပ်ဘဲ ထားခဲ့ခြင်း။
ပြည်သူ့ထောက်ပံ့ကြီးကြပ်မှုနှင့် အမြတ်ကြီးစားနှိပ်ကွပ်ရေး အမိန့်အပိုဒ် ၂ အပိုဒ်ခွဲ (၆)
တွင် အကျုံးဝင်မဝင် - ကျေညာစာ အမှတ် ၂၇ အပိုဒ် (၈) ကို ကျူးလွန်ခြင်းမြောက်
မပြောက်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ အကြောင်းအားလျော်စွာ အိမ်ထောင်မှု အဆင်မပြေခြင်းကြောင့် အလုပ်ရုံ
ကို ပိတ်ပြီး ရှမ်းပြည်တွင် သွားရောက်နေထိုင်ခဲ့ရာ၊ ရှမ်းပြည်မသွားမီ တာယာများကို အိမ်ကြီး
ပေါ်တွင် ဖုံးအုပ်ကွယ်ဝှက်ထားခြင်းမပြုလုပ်ဘဲထားခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် ပြည်သူ့ထောက်ပံ့ကြီး
ကြပ်မှုနှင့် အမြတ်ကြီးစားနှိပ်ကွပ်ရေးအမိန့် အပိုဒ် ၂ အပိုဒ်ခွဲ (၆) တွင် သိလောင်ခြင်းဟူသော
အဓိပ္ပါယ်တွင် အကျုံးမဝင်ပေ။ အချင်းဖြစ်တာယာ ၂၆ လုံးနှင့် ပတ်သက်၍ မည်သူမျှလုပ်ကိုင်
ဆောင်ရွက်ခြင်းမရှိ။ မည်သူ့ကိုမှ ရောင်းစားခြင်း၊ ရောင်းရာဥွယ်လည်း ကန့်သတ်သောနှုန်းထက်
ပိုမို၍ ရောင်းခြင်းမျိုး မလုပ်ရသေးသဖြင့် ကျေညာစာအမှတ် ၂၇၊ အပိုဒ် (၈) ကို ကျူးလွန်သည်ဟု
ယူဆရန်မှာခဲယဉ်းသည်။

ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားသူအတွက်။ ။ ဦးအောင်ရှိန်ဝန်း။
ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားခံရသူအတွက်။ ။ အစိုးရရွှေနေကြီး ဦးတိုးမောင်။

တရားသူကြီး ဦးချစ်။ ။ ရန်ကုန်မြို့ (၆) ရာဘက်ရာဇဝတ်တရားသူကြီးရုံး ၁၉၆၄
ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၁၃၂၈ တွင်၊ လျှောက်ထားခံရသူ မောင်သန်းရွှေအပေါ်
ပြည်သူ့ထောက်ပံ့ရေးမင်းကြီးရုံးမှ ၁၉၆၂ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၂၀ ရက်နေ့စွဲဖြင့် ထုတ်ပြန်
သော ပြည်သူ့ထောက်ပံ့ကြီးကြပ်မှုနှင့် အမြတ်ကြီးစား နှိပ်ကွပ်ရေး အမိန့်ကြော်ငြာ

* ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၂၂၆ (၁)။
† ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၁၃၂၈ တွင် ချမှတ်သော ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ မေလ ၂၂ ရက်
နေ့စွဲပါ၊ ရန်ကုန်မြို့ (၆) ရာဘက် ရာဇဝတ် တရားသူကြီး၏ အမိန့်ကို ပြန်၍ဆင်ခြင်မှု။

၁၉၆၆

မောင်သန်းရွှေ
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

စာအမှတ် ၂၇ ၏အပိုဒ်(ဂ)အရ တားမြစ်ထားချက်ကို ကျူးလွန်ခြင်းကြောင့် အရေးကြီးသော ကုန်ပစ္စည်းများနှင့် ဆောင်ရွက်မှုများဆိုင်ရာ အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၈(၁) အရ ပြစ်မှုထိုက်သည်ဟု ယူဆကာ၊ ယင်းမောင်သန်းရွှေအား ဒဏ်ငွေ ၁၀၀၀ကျပ် ပေးဆောင်စေ၊ ပျက်ကွက်က အလုပ်နှင့် ထောင်ဒဏ် (၆) လကျခံစေ၊ သက်သေခံ ပစ္စည်း တာယာ ၂၆ လုံးကို အစိုးရ ဘဏ္ဍာတော်အဖြစ် သိမ်းဆည်းစေဟု အမိန့် ချမှတ်ခဲ့သည်။

ထိုအမိန့်ကို လျှောက်ထားသူ မောင်သန်းရွှေက မကျေနပ်သဖြင့် ရန်ကုန်မြို့ ရာဘက်စက်ရှင် တရားသူကြီး (ဦးစံအောင်) ရုံး၊ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်အယူခံမှု အမှတ်၂၂တွင် အယူခံဝင် ခဲ့သည်။ ထိုအယူခံတွင် မောင်သန်းရွှေမှာ အရေးနိမ့်ခဲ့ လေသည်။

အမှုအဖြစ်အပျက် အကြောင်းခြင်းရာကို အောက်ရုံးတရားသူကြီးများ၏ အမိန့်များတွင် အပြည့်အစုံ ဖော်ပြထား ပြီးဖြစ်ရကား။ ထပ်လောင်း၍ ဖော် ပြရန်လိုမည်မဟုတ်ပေ။ ယခုဤရုံးအနေနှင့် စဉ်းစားရန်ရှိသော အဓိကပြဿနာမှာ၊ လျှောက်ထားသူ မောင်သန်းရွှေသည်အောက်ရုံးများကတွေ့ရှိရသောပြစ်မှုကို ကျူးလွန် သည် မကျူးလွန်သည် ဖြစ်သည်။ မောင်သန်းရွှေသည် ရန်ကုန်မြို့ ကျိုက္ကစံလမ်း၊ အမှတ် ၁၉၆/၁၉၈၊ နှစ်ထပ်အိမ်ဘေးအဝိုင်းတွင် မော်တော်ကားပြင်ရုံတစ်ခု ဖွင့်လှစ်ခဲ့သည်။ ၎င်းသည် မော်တော်ကားအပျက်များကို လေလံဆွဲဝယ်ကာ ပြင်ဆင်ပြီးလျှင် ကိုယ်ထည်များ တပ်ဆင်၍ တာယာများထည့် ပြီး ပြန်လည်ရောင်းစားသူဖြစ်သည်။ ၁၉၆၁ ခုနှစ်လောက်က သူသည် တာယာ ၅၁လုံးကို (အို၊ ကို၊ အယ်လ်) လိုင်စင်အရ ဝယ်ယူခဲ့သူဖြစ်သည်။ ထိုတာယာများကို ပြင်ဆင်မွမ်းမံပြီးသော ကားများတွင်တပ်၍ ကားတကားလုံးအတွက် တန်ဖိုးထားကာ ရောင်းချခဲ့သူဖြစ်သည်။ သူသည် ၁၉၆၂ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလလောက်က အိမ်ထောင်ရေး အစဉ်မပြေ၍ သူ၏ မော်တော်ကား အလုပ်ရုံကို ပိတ်ပြီး လက်ကျန် တာယာ ၂၆ လုံးကို မော်တော်အလုပ်ရုံ နှင့်ကပ်လျက်ရှိသော အိမ်ကြီးပေါ်တွင်ထား ခဲ့၍၊ ရှမ်းပြည် ရွှေညောင်မြို့ သို့သွားရောက်နေထိုင်သည်။ ထိုမြို့တွင် အိမ်ထောင် အသစ်ထူထောင်သည်။ ၁၉၆၄ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၈ရက်နေ့ ည ၁၂ နာရီခွဲ အချိန်လောက်တွင် ရဲအရာရှိများနှင့် သက်သေလူကြီးများတို့သည်၊ ကျိုက္ကစံလမ်း၊ အမှတ် ၁၉၆/၁၉၈၊ အိမ်သို့ တတ်ရောက်ရှာဖွေရာ၊ အပေါ်ထပ်အိမ်ခန်းမကြီးတွင်ထားရှိသော တာယာ ၂၆ လုံးကိုတွေ့ရှိရသဖြင့် ထိုတာယာများကို သိမ်းဆည်းပြီး အိမ်ရှင်ကိုသန်းမောင် ဆိုသူကို ဖမ်းဆီး၍ အရေးယူခဲ့သည်။ ထိုအကြောင်းကို ရွှေညောင် တွင်နေထိုင်သော လျှောက်ထားသူ မောင်သန်းရွှေက သိရှိရသော အခါ ရန်ကုန်မြို့သို့ဆင်းလာပြီး သက်ဆိုင်ရာ အရာရှိများ အား သိမ်းဆည်းထားသော တာယာ ၂၆ လုံးမှာ သူ၏ပစ္စည်း

၁၉၆၆
မောင်သန်းရွှေ
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

များဖြစ်ကြောင်း ပြောပြရာ၌ သက်ဆိုင်ရာ အရာရှိများက မောင်သန်းမောင်ကို လွှတ်၍ လျှောက်ထားသူ မောင်သန်းရွှေအပေါ် အရေးယူကာ ဆိုခဲ့ပြီးသော ပြည်သူ့ ထောက်ပံ့ရေးမင်းကြီး၏ ၁၉၅၆ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၁၂ရက်နေ့စွဲဖြင့် ထုတ်ပြန်သော အမိန့်ကြော်ငြာစာအမှတ် ၂ကို လိုက်နာရန်ပျက်ကွက်ခြင်းကြောင့်၊ အရေးကြီးသော ကုန်ပစ္စည်းများနှင့် ဆောင်ရွက်မှုများဆိုင်ရာ အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၈(၁)အရ ရုံးတင်၍ တရားစွဲဆိုခဲ့သည်။ အောက်ရုံးနှင့်အယူခံရုံးတို့ကလည်း မောင်သန်းရွှေသည် အထက်တွင်ဖော်ပြသော ကျေညာချက်ကို မလိုက်နာသည်ဟု ယူဆပြီး၊ အထက်တွင် ဖော်ပြသော ပုဒ်မ ၈(၁) အရ အထက်တွင်ဖော်ပြသော အမိန့်အတိုင်းချမှတ်၍ အတည်ပြုခဲ့သည်။ ထိုအမိန့်ကို မောင်သန်းရွှေက မကျေနပ်၍ ယခုပြင်ဆင်မှုအလွှာကို ပညာရှိရှေ့နေကြီး ဦးအောင်ရှိန်ဝန်းမှတစ်ဆင့် ဤရုံးသို့ တင်သွင်းခဲ့သည်။

ပညာရှိ ရှေ့နေကြီး ဦးအောင်ရှိန်ဝန်းက လျှောက်ထားသူ မောင်သန်းရွှေသည် ရည်ညွှန်းသော ကျေညာချက်အမှတ် ကိုမလိုက်နာသူ မဟုတ်ပါ။ သူသည် ယခင်က မော်တော်ပြင် အလုပ်ရုံကို ကျိက္ကစံလမ်းတွင် ဖွင့်လှစ်ခဲ့ပါသည်။ တာယာ များကို (အို၊ ဂျီ အယ်လ်) လိုင်စင်အရ တရားဝင် ဝယ်ယူခဲ့သူတစ်ဦးဖြစ်ပါသည်။ ဝယ်ယူခဲ့ပြီးသော တာယာများကိုလည်း ပြန်လည်၍ အမြတ်ကြီးစား ရောင်းချခြင်း မဟုတ်ပါ။ သူသည် မော်တော်ကားအပျက်များကို လေလံဖြင့်ဝယ်ယူပြီး ပြင်ဆင် ကာ၊ ဝယ်ယူထားသည့် တာယာများ ကို တပ်ဆင်၍ ပြင်ဆင်ပြီးသော မော်တော်ကားများကို လုံးချင်း ရောင်းချ စားသူ ဖြစ်ပါသည်။ အိမ်ထောင်မှု အဆင်မပြေသောကြောင့် မော်တော် အလုပ်ရုံကို ပိတ်ပြီး လက်ကျန်တာယာ ၂၆ လုံးကို အလုပ်ရုံဘေးရှိ အိမ်ကြီးပေါ် တွင်ထားခဲ့၍ ရှမ်းပြည် ရွှေညောင်တွင် သွားရောက်ပြီး နောက်တဖန် အိမ်ထောင်ကျနေသူ ဖြစ်ပါသည်။ ၂ နှစ် ကျော်ကြာမှ ထိုတာယာများကို ရန်ကုန်တွင် ဖမ်းဆီးပြီး အိမ်ရှင် ကိုသန်းမောင်ကို အရေးယူထားကြောင်း သိရသည်နှင့် တပြိုင်နက်၊ သူသည် ရန်ကုန်သို့ ဆင်းလာပြီး ရိုးသားစွာ မိမိ၏တာယာများဖြစ်ကြောင်း သက်ဆိုင်ရာအရာရှိ များကိုပြောပြရာ၌ အရာရှိများက ကိုသန်းမောင်ကို လွှတ်ပြီး၊ သူ့အား ဖမ်းဆီး အရေးယူကာ ရုံးသို့တင် ပါသည်။ ရုံးကလည်း သူသည် တာယာများကို အများအပြားစုဆောင်း သိုလှောင် လျှို့ဝှက်ထားပြီး အမြတ်ကြီးစား ပြုလုပ်သည်ဟု ယူဆကာ အပြစ်ဒဏ် ချမှတ် ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ အမှန်မှာ လက်ကျန် တာယာ ၂၆ လုံးသည် အမှုတွင် စဉ်းစားရန်ရှိသော အဓိက အချက် ဖြစ်ပါသည်။ ထို လက်ကျန် ၂၆ လုံး ကို သူသည် သိုလှောင်ခြင်း၊ ဝှက်ထားခြင်း မလုပ်ပါ။ အိမ်ကြီး ပေါ်တွင် တာယာများကို ထားရာ၌ ဖုံးအုပ် ကွယ်ဝှက်ထားခြင်း မလုပ်ပါ။ ထိုတာယာ ၂၆ လုံး နှင့် ပတ်သက်၍လည်း မည်သူ့ ကိုမှ မရောင်းရ သေးသဖြင့်၊ သူသည် ကန့်သတ် ထားသော ဈေးနှုန်းထက် ပို၍

မောင်သန်းရွှေ
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

ရောင်းခြင်း မဖြစ်နိုင်ပါ။ ထို့ကြောင့် သူသည် ပြည်သူ့ ထောက်ပံ့ကြီးကြပ်မှုနှင့် အမြတ်ကြီးစား နှိပ်ကွပ်ရေး အမိန့်အရ ထုတ်ပြန်ကျေညာသော ကြော်ငြာစာအမှတ် ၂၇ ၏ အပိုဒ် (ဂ)ကို ကျူးလွန်သူမဟုတ်ပါသဖြင့်၊ အရေးကြီးကုန်ပစ္စည်းများနှင့် ဆောင်ရွက်မှုများဆိုင်ရာ အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၈ (၁) အရ အရေးယူ တရားမစွဲဆိုနိုင်ပါ။ ရုံးတော်က လျှောက်ထားသူအပေါ် မှာ ပြစ်မှုရှိသည်ဟု ယူဆပါလျှင်၊ ထိုပြစ်မှုမှာ ပြစ်မှုဖြစ်လောက်ရုံသာ ကျူးလွန်ခြင်းမျိုး ဖြစ်နေသဖြင့်၊ သက်ညှာစွာ စဉ်းစားသင့် ပါသည်ဟု လျှောက်လဲသွား၏။

ပညာရှိ အစိုးရ ရှေ့နေကြီးက ဤအမှုတွင် အဓိက စဉ်းစားရန်ရှိသော အချက်မှာ၊ လျှောက်ထားသူသည်၊ အချင်း ဖြစ်တာယာ ၂၆ လုံးကို သိုလှောင် လျှို့ဝှက် ထားသည် မထားသည်ဖြစ်ပါသည်။ အိမ်ကြီးအပေါ်ထပ်တွင် ဖုတ်များ ပေကျွန်၍ ထားခြင်းအားဖြင့် ထိုအချင်းဖြစ် တာယာ ၂၆ လုံးကို လျှောက်ထားသူက သိုလှောင် ဝှက်ထားရာ ကျရောက်သည်ဟု ယူဆ မည်ဆိုက ယူဆနိုင်ပါသည်။ သို့သော် အချင်းဖြစ်တာယာ ၂၆ လုံးနှင့် ပတ်သက်၍ လျှောက်ထားသူသည် မည်ကဲ့သို့မျှ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ခြင်း မရှိသေးသဖြင့် ထိုတာယာများအပေါ် အမြတ်ကြီးစား ပြုလုပ်သည်ဟူ၍ လည်း ယခုအခါ မဆိုနိုင် သေးပါဟု တင်ပြသွားသည်။

ကျွန်ုပ်အနေနှင့် ဤအမှုကိုအသေးစိတ် လေ့လာသည်။ လျှောက်ထားသူ မောင်သန်းရွှေသည်၊ မူလက (အို ဂျီ အယ်လ်) လိုင်စင်ဖြင့် တာယာ ၅၁ လုံးကို ဝယ်ယူသူဖြစ်သည်မှာ အငြင်းမထွက်ပေ။ ထိုတာယာ ၅၁ လုံးမှ တာယာများကို မောင်သန်းရွှေ ဝယ်ယူထားသော ကားများတွင်တပ်ဆင်၍ ရောင်းခဲ့သည်မှာလည်း အငြင်းမထွက်ပေ။ မောင်သန်းရွှေမှာ ကားပြင်အလုပ်ရုံတစ်ခုရှိသည်။ ထိုအလုပ်နှင့် အသက်မွေးနေခဲ့သည်။ သူ၏ အလုပ်ရုံမှာ ကျို့က္ကစံလမ်းတွင် အိမ်အမှတ် ၁၉၆/၁၉၈ နှစ်ထပ်အိမ် နဘေးအဖီတွင်ရှိသည်။ သူသည် သက်သေများ ထွက်ချက်အရ၊ အကျင့်စာရိတ္တကောင်းမွန်သူ တစ်ဦးဖြစ်သည်။ ရိုးသားစွာ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း ပြုလုပ်သူ တစ်ဦးဖြစ်သည်။ သူသည် အိမ်ထောင်မှ အဆင်မပြေခြင်းကြောင့် မော်တော် အလုပ်ရုံကို ပိတ်ပြီး၊ ရှမ်းပြည်၊ ရွှေညောင်သို့ သွားရောက်နေထိုင်ခဲ့သည် လက်ကျန်အချင်းဖြစ် တာယာ ၂၆ လုံးကိုသူသည် အိမ်ကြီးပေါ် တွင်ထားခဲ့သည်။ သက်သေများ၏ ထွက်ချက်အရ ထိုတာယာများကို အိမ်ခန်းမကြီးတွင် ထားရှိခဲ့၍၊ ဖုံးအုပ်ထားခြင်း မလုပ်ခဲ့ပေ။ ထို့ကြောင့်အများအပြားသိုလှောင်၍ ဝှက်ထားသည် ဆိုသော အဓိပ္ပါယ် မသက်ရောက်ပေ။ ထို တာယာများကိုလည်း မည်သူ့ ကိုမျှ ရောင်းချပြီး သည်၊ သို့မဟုတ် ရောင်းချရန် အစီအစဉ် ရှိသည်၊ ရှိခဲ့သည် ဟူသည် နှင့် ပတ်သက်

၁၉၆၆
မောင်သန်းရွှေ
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

၍ အမှုတွဲတွင် မပေါ်လွင်ပေ။ ရည်ညွှန်းသော ကျေညာချက် အမှတ် ၂၇၊ အပိုဒ် (ဂ) က ဤသို့ အဆိုရှိသည်။

“အထက်စာရင်းပါ အရေးကြီးသော၊ ကုန် ပစ္စည်းများကို ရောင်းချသော ကုန်သည်များက၊ လုံလောက်သည့် ခိုင်လုံသော အကြောင်း တစုံ တရာ မရှိဘဲ၊ ယခု ညွှန်ကြားထားသည့် မူ အတိုင်း တွက်၍ ရသော ဈေးနှုန်းများဖြင့် ရောင်း ချရန် ငြင်းဆိုခြင်း၊ သို့တည်း မဟုတ် သတ်မှတ်ထားသည့် ဈေးနှုန်းထက် ပို၍ အမြတ်ယူခြင်း၊ သို့တည်း မဟုတ် လူအများသို့ ထုတ်ဝေ ရောင်းချခြင်း မပြုဘဲ ထိန်ဝှက် သိုလှောင်ထားခြင်း မပြုရ ”။

ထိုအမိန့်ကို လျှောက်ထားသူက၊ ကျူးလွန်သည်၊ မကျူးလွန်သည်ကို စဉ်းစား ရပေမည်။ လျှောက်ထားသူ မောင်သန်းရွှေသည်၊ အချင်းဖြစ် တာယာများကို ရောင်းချခြင်း မပြုသေး။ ရောင်းချရန်လည်း ငြင်းဆိုခြင်း မလုပ်သေး၊ လူအများကို ထုတ်ဝေ ရောင်းချခြင်း မပြုဘဲ၊ ထိန်ဝှက် သိုလှောင် ထားခြင်းလည်း ပြုလုပ်ခြင်း မဟုတ်သောကြောင့် ထိုအမိန့်ကို မလိုက်နာ ဆန့်ကျင်သည်ဟု ယူဆရန်မှာ ခဲယဉ်း ပေသည်။

အကြောင်းအားလျော်စွာ အိမ်ထောင်မှု အဆင် မပြေခြင်းကြောင့် အလုပ် ရုံကို ပိတ်ပြီး ရှမ်းပြည်တွင် သွားရောက် နေထိုင် ခဲ့သည်။ ထိုကဲ့သို့ ရှမ်းပြည်သို့ မသွား မီ တာယာများကို အိမ်ကြီးပေါ်တွင် ထားပြစ် ခဲ့သည်။ ထိုကဲ့သို့ ထားရာ၌ ဖုံးအုပ် ကွယ်ဝှက် ထားခြင်း မပြုလုပ်ခဲ့ပေ။ ထို့ကြောင့် ပြည်သူ့ ထောက်ပံ့ ကြီးကြပ်မှု နှင့် အမြတ်ကြီးစား နှိပ်ကွပ်ရေး အမိန့် အပိုဒ် ၂၊ အပိုဒ် ၁ ခွဲ (၆) တွင် သိုလှောင် ခြင်းဟူသော အဓိပ္ပါယ်တွင် အကျုံးမဝင်ပေ။ အချင်း ဖြစ်သော တာယာ ၂၆ လုံးနှင့် ပတ်သက်၍လည်း အထက်တွင် မြက်ဟခဲ့သည့် အတိုင်း မည်သို့မျှ လုပ်ကိုင်ဆောင် ရွက်ခြင်း မရှိသေးပေ။ မည်သူ့ ကိုမှ ရောင်းစားခြင်း၊ ရောင်းရာ၌လည်း ကန့်သတ် သော နှုန်းထက် ပိုမို၍ ရောင်းခြင်းမျိုး မလုပ်ရသေးသဖြင့် ကျေညာစာ အမှတ် ၂၇၊ အပိုဒ် (ဂ) ကို ကျူးလွန်သည်ဟု ယူဆရန်မှာ ခဲယဉ်းပေသည်။

လျှောက်ထားသူ၏ ပညာရှိ ရှေ့နေကြီး တင်ပြခဲ့သော လျှောက်ထားသူသည်၊ ပြစ်မှုရှိပါက၊ ထိုပြစ်မှုမှာ ပြစ်မှု ဖြစ်လောက်ရုံသာ ကျူးလွန်ခြင်းမျိုး ဖြစ်သည်ဟု တင်ပြချက်ကိုလည်း ကျွန်ုပ် လက်မခံနိုင်ပေ။ အဘယ်ကြောင့် ဆိုသော် လျှောက် ထားသူသည်၊ မည်သည့် ပြစ်မှုကိုမျှ မကျူးလွန်ရသေးသောကြောင့် ဖြစ်သည်။

ဤရုံးသည် ဤအမှုကို စဉ်းစားရာ၌ အယူခံရုံးအနေနှင့် စဉ်းစားရန် မဟုတ်၊ ပြင်ဆင်မှုကိုသာလျှင် စဉ်းစားရသောကြောင့် အောက်ရုံး နှစ်ရုံးလုံးက တသဘော

တည်း ချမှတ်သော အမိန့်တွင် မှားယွင်း ချွတ်ချော်၍ တရားမျှတမှု ကင်းမဲ့မှုသာ
 လျှင်၊ ဤရုံးက ထင်ရောက် စွပ်စွဲ နိုင်သည်။ ယခု အမှုတွင် အကြောင်းခြင်းရာနှင့်
 ပတ်သက်၍၊ တသဘောတည်း အမိန့် ချထားသော်ငြားလည်း ထိုအမိန့်များမှာ
 အထက်က ကျွန်ုပ် ယူဆခဲ့သည့် အတိုင်း မှားယွင်း ချွတ်ချော်၍ တရားမျှတမှု ကင်းမဲ့
 နေခြင်း တွေ့ရှိရသောကြောင့် အောက်ရုံး အမိန့်များကို ကျွန်ုပ်အနေနှင့် အတည်
 ပြုရန် ခဲယဉ်း ပေသည်။

၁၉၆၆
 မောင်သန်းရွှေ
 နှင့်
 ပြည်ထောင်စု
 မြန်မာနိုင်ငံ။

ထို့ကြောင့် အောက်ရုံး အမိန့်များကို ကျွန်ုပ် အတည် မပြုနိုင်သောကြောင့်၊
 လျှောက်ထားသူ မောင်သန်းရွှေအပေါ် တွေ့ရှိရသော ပြစ်မှုနှင့် ချမှတ် ထားသော
 ပြစ်ဒဏ်တို့ကို ပယ်ဖျက်လိုက်ပြီး၊ လျှောက်ထားသူအား ဤအမှုနှင့် စပ်လျဉ်းသမျှ
 တရားဝေ လွတ်ရန် အမိန့် ချမှတ် လိုက်သည်။

လျှောက်ထားသူသည်၊ ဒဏ်ငွေကို ပေးဆောင်ပြီးပါက ၎င်းအား ပြန်ပေးစေ၊
 ထို့ပြင် သိမ်းဆည်းထားသော တာယာ ၂၆ လုံးကိုလည်း ၎င်းအား ပြန်ပေးစေ။

နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ်

ရာဇဝတ်အယူခံမှု

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေ ရှေ့တွင်

မောင်သိန်း (အယူခံတရားလို)

† ၁၉၆၆

နှင့်

ဖေဖော်ဝါရီလ
၁၅ရက်။

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (အယူခံတရားခံ) *

သက်သေခံဥပဒေပုဒ်မ ၂၆ - ရဲအချုပ်တွင် ရှိနေစဉ် တပ်မတော် အရာရှိ တစ်ဦးထံတွင် ဖြောင့်ဆို
ဝန်ခံခြင်း - မသင်္ကာစရာအချက်ဖြင့် အပြစ်ပေးနိုင်မပေးနိုင်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ အယူခံတရားလိုသည် တပ်မတော် အရာရှိတစ်ဦးဖြစ်သူ ဗိုလ်ဘသန်းထံသို့
ရောက်သောအချိန်၌ ရဲအချုပ်တွင် ရှိနေသည်ဆိုခြင်းမှာ ပေါ်လွင်နေ၏။ ယင်းသို့ ရဲအချုပ်တွင်ရှိသည့်
တရားခံတစ်ဦး၏ ဖြောင့်ချက်ကို သက်သေခံ ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၆ အရ ရာဇဝတ် တရားသူကြီး
တစ်ဦးရှေ့တွင်သာ ရယူနိုင်သည်။

မောင်မြင့်နှင့် နိုင်ငံတော် အတွဲ ၂ ရန်ကုန် ၃၁၊

မောင်ဝိန်းနှင့်ပြည်ထောင်စု၊ ၁၉၅၃၊ မြန်မာပြည် စီရင်ထုံး ၁၁၆(တရားလွှတ်တော်ချုပ်)
ခြားနားခြင်းကို ပြသည်။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ အယူခံတရားလိုသည် ယခင်က လူသတ်မှုနှင့်
အရေးယူအပြစ်ပေးခြင်း ခံရသူတစ်ဦးဖြစ်ပြီး ၎င်းနှင့်အတူထွက်သွားရာ ၎င်းတစ်ဦးတည်းသာပြန်လာပြီး
သေသူမှာ ပြန်မလာဘဲ နောက်ဆုံး၌ အလောင်းကိုသာ တွေ့ရသောကြောင့်၊ သေသူသည်
အယူခံတရားလို၏ လက်ချက်ကြောင့် သေဆုံးခဲ့ရသည်ဟု ထင်မြင်တွေးတောစရာ မသင်္ကာစရာ
ဖြစ်နေသည်မရှိ။ သို့ရာတွင် ယင်းမသင်္ကာစရာအချက်ဖြင့် အယူခံတရားလိုအပေါ် အပြစ်ပေးနိုင်။
အယူခံတရားလိုကိုယ်တိုင် သတ်ဖြတ်ခဲ့ကြောင်းမျက်မြင် သက်သေထွက်ချက်မရှိ။ မျက်မြင်
သက်သေမရှိဘဲ၊ ပတ်ဝန်းကျင်သက်သေ၊ အထောက်အထားဖြင့် တရားခံတစ်ဦးအား အပြစ်ပေး
လိုလျှင်၊ ထိုသက်သေ အထောက်အထားသည် တရားခံအပြစ်ရှိကြောင်း တထစ်ချကောက်ယူရမည့်
အထောက်အထားဖြစ်ရမည်။

ပြည်ထောင်စုနှင့် အလှ(ခေါ်)မောင်လှ ၊ ၁၉၅၈ ခုနှစ်၊ မြန်မာပြည် စီရင်ထုံး
(တရားလွှတ်တော်)ကို ရည်ညွှန်းသည်။

အယူခံတရားလိုအတွက်။ ။

အယူခံတရားခံအတွက်။ ။ အစိုးရရှေ့နေကြီး၊ ဦးနှစ်။

* ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ် အယူခံမှုအမှတ် ၂၆၃။

† ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၂၈ တွင် နှစ်သက်သော ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ
၃၀ရက်နေ့စွဲပါ သာယာဝတီမြို့၊ ဒုတိယ အထူး (ရာဘက်စက်ရှင်) တရားသူကြီး၏ အမိန့်ကို အယူခံမှု။

တရားသူကြီးဦးသက်ဖေ။ ။ အယူခံတရားလို မောင်သိန်းအပေါ်၊ ရာဇသတ်ပုဂံမ ၃၀၂(၂)အရ၊ ထောင်ဒဏ်တသက်တကျွန်းကျခံစေရန် အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သော၊ သာယာဝတီမြို့၊ ဒုတိယအထူး (ရာဘက်စက်ရှင်) တရားသူကြီး၏စီရင်ချက်ကို၊ မကျေနပ်သဖြင့် အယူခံဝင်ခြင်းဖြစ်လေသည်။

အမှုဖြစ်ပွားပုံအကြောင်းခြင်းရာ အတိုချုပ်မှာ၊ လွန်ခဲ့သည့် ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ စက်တဘာလ ၁၄ ရက်နေ့ညနေ ၅ နာရီခွဲခန့် အချိန်တွင်၊ သာယာဝတီခရိုင်၊ ရေကင်းဝဲစခန်း အပိုင်ရှားဖြူကုန်းရွာနေ၊ မောင်ပွား (လိပြ ၁) ၏အိမ်မှ၎င်း၏ယောက်ဖဖြစ်သူမောင်မိုးသည် အယူခံတရားလို မောင်သိန်းနှင့်အတူ ထွက်သွားကြရာ၊ ည ၉ နာရီခန့်အချိန်၌၊ အယူခံတရားလိုတဦးတည်းသာပြန်ရောက်လာပြီးမောင်မိုးမှာမပါလာပေ။ မောင်ပွားနှင့် ဇနီးမခင်ရ (လိပြ ၄) တို့ကမေးရာ အယူခံတရားလိုက မောင်မိုးသည်ရွာထဲ၌ကျန်ရစ်ခဲ့ကြောင်းပြော၏။ နာရီဝက်ခန့်ကြာသော်လည်း မောင်မိုးပြန်မလာသဖြင့် မောင်ပွားနှင့် အယူခံတရားလိုတို့သည်၊ မောင်မိုးအားလိုက်လံရှာဖွေသော်လည်း မတွေ့၍၊ အိမ်သို့ပြန်လာကြရ၏။ ထို့နောက်အယူခံတရားလိုတဦးတည်း မောင်မိုးအားရှာရန်ထွက်သွားရာ၊ ထိုညကမောင်မိုး အိမ်သို့ပြန်မလာတော့ပေ။ နောက်နေ့နံနက်တွင် မောင်ပွားသည်၊ ချောင်းမရွာနှင့် အင်းဝင်းရွာများတွင်၊ လိုက်လံရှာဖွေသော်လည်း မတွေ့ရသဖြင့်၊ ပတ္တောရွာနေ မောင်မိုး၏မိဘများအား အကြောင်းကြားပြီးပြန်လာရာ၊ အိမ်သို့ည ၇ နာရီခန့်အချိန်တွင် ရောက်လေသည်။ အိမ်တွင်အယူခံတရားလိုအားတွေ့ပြီး၊ အယူခံတရားလိုက တာပေါ်တွင် မောင်ညိမ်းနှင့်မောင်သောင်းတွေ့ခဲ့သလား။ ဒီနေ့ညအလောင်းထုတ်မည်ဖြစ်ကြောင်းပြောသဖြင့် မောင်ပွားသည်၊ အယူခံတရားလိုအပေါ်၊ သင်္ကာမကင်းဖြစ်ကာ၊ မောင်ထွန်းရွှေ (လိပြ ၁၄) အားခေါ်၍၊ စံပြရဲစခန်းရှိ ရဲကြပ်ကြီး မောင်တင်ငွေ (လိပြ ၁၀) အားသွားရောက်တိုင်တန်းလေသည်။

၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ စက်တဘာလ ၁၆ ရက်နေ့တွင်၊ မောင်တင်ငွေသည်၊ ရှားဖြူကုန်းရွာသို့သွားရောက်ပြီး၊ အယူခံတရားလိုနှင့် မောင်ညိမ်းတို့အား ဖမ်းဆီးပြီးနောက်၊ မောင်ညိမ်း၏အိမ်မှ သွေးပေးလျက်ရှိသည့် ဒါးတချောင်းကို သိမ်းလိုက်၏။ ထို့နောက် အယူခံတရားလိုနှင့် မောင်ညိမ်းတို့အားခြေလျင်တပ်ရင်း(၅၀)မှအရာခံဗိုလ် ဗိုလ်ဘသန်း (လိပြ ၈) အားဖမ်းပေးလိုက်လေသည်။ ဗိုလ်ဘသန်းရှေ့တွင်၊ ၎င်းတို့ကဖြောင့်ချက်ပေးကြသည်ဟုဆို၏။ ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ စက်တဘာလ ၁၇ ရက်နေ့တွင် ရဲတပ်ကြပ်ကြီး မောင်တင်ငွေသည်၊ ရှားဖြူကုန်းရွာတွင် မောင်သုဇယ့်နှင့် မောင်ချစ်မောင်တို့အား ဖမ်းဆီးလိုက်၏။ မောင်သုဇယ့်နှင့်မောင်ချစ်မောင်တို့က မောင်မိုး၏အလောင်းကိုမြှုပ်ထားသောနေရာကို လိုက်ပြသဖြင့် ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ စက်တဘာလ ၁၉ ရက်နေ့တွင် စူးဖော်ရာ၊ မောင်မိုး၏အလောင်းကိုတွေ့ရလေသည်။ မောင်မိုး၏အလောင်း၌ဦးခေါင်း

၁၉၆၆
မောင်သိန်း
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
ပြန်မာနိုင်ငံ။

လည်ပင်းနှင့် လက်၂ဘက်တထောင်ဆစ်တို့တွင် ခါးဒဏ်ရာလေးချက်ရှိခဲ့ရာ၊ ဦးခေါင်း
နှင့်လည်ပင်းတွင်ရှိသော ဒဏ်ရာများသည်၊ တခုစီအနေဖြင့်၊ မုချသေစေနိုင်ကြောင်း
ဆရာဝန် ဦးမောင်မောင်စိန် (လိပြ ၁၆) ကတွေ့ရှိလေသည်။ အလောင်းနှင့်အတူ
မောင်းမိုးထွက်သွားစဉ်ကပါသွားသည်၊ လက်နှိပ်ခါတ်မီးကိုလည်း ပြန်လည်တွေ့ရှိလေ
သည်။

၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ စက်တဘာလ ၁၈ ရက်နေ့တွင်၊ မောင်သောင်းကိုပမ်းဆီးလိုက်၏။
၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ စက်တဘာလ ၂၅ ရက်နေ့တွင် မောင်သောင်းသည်၎င်း၊ ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊
စက်တဘာလ ၂၆ ရက်နေ့တွင် မောင်သွယ်နှင့် မောင်ချစ်မောင်တို့သည်၎င်း၊
သာယာဝတီမြို့၊ စတုတ္ထရာဘက် ရာဇဝတ်တရားသူကြီး ဦးမျိုးဆွေ (လိပြ ၁၁) ရှေ့တွင်
အသီးသီးဖြောင့်ချက်ပေးကြလေသည်။ အဆိုပါသက်သေ အထောက်အထားများအရ၊
ရုံးတင်တရားစွဲဆိုရာ၊ ပညာရှိ အောက်ရုံးတရားသူကြီးသည်၊ မောင်သောင်းအားတရား
သေလွှတ်ခဲ့၏။ မောင်ညိုမီးမှာအမှုအတွင်း အာမခံနှင့်လွှတ်ထားခိုက် အသတ်ခံရသဖြင့်
၎င်းအပေါ် ဆက်လက်အရေးမယူနိုင်ခဲ့ပေ။ မောင်သွယ်နှင့်မောင်ချစ်မောင်တို့အား
ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၂၁၁(၂)အရ အလုပ်ကြမ်းနှင့်ထောင်ဒဏ် ၆ လစီ၊ အယူခံတရားလိုကို
မူအထက်တွင်ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်းပုဒ်မ ၃၀၂(၂)အရ၊ တသက်တကျွန်းအပြစ်ဒဏ်
ချမှတ်ခဲ့လေသည်။ မောင်သွယ်နှင့်မောင်ချစ်မောင်တို့မှာ အယူခံမဝင်ကြပေ။

ပညာရှိအောက်ရုံး တရားသူကြီးသည်၊ အယူခံတရားလိုအပေါ် ဗိုလ်ဘသန်းဇွေတွင်
ပြောဆိုခဲ့သည့် ၎င်း၏ဖြောင့်ချက်၊ ၎င်းနှင့်အတူ တရားစွဲဆိုခြင်းခံရသည့် မောင်သွယ်
နှင့်မောင်ချစ်မောင်တို့၏ ဖြောင့်ချက်များနှင့် မောင်သိန်းဝတ်ဆင်ခဲ့ဘူးသည့် ရှုပ်
အင်္ကျီနှင့်လုံချည်တို့တွင် သွေးစများတွေ့ရသည်ဆိုသောအချက်များကို ပေါင်းစပ်
ကာ၊ အပြစ်ပေးခဲ့ခြင်းဖြစ်လေသည်။

ပညာရှိ အောက်ရုံးတရားသူကြီးက၊ ဗိုလ်ဘသန်းသည်၊ တပ်မတော်အရာရှိတဦး
ဖြစ်၍၊ ရဲဥပဒေအရ အာဏာတစ်စုံတရာရှိသူတဦး မဟုတ်သည့်အလျောက်၊ ၎င်းထံတွင်၊
အယူခံတရားလိုက ဖြောင့်ဆိုဝန်ခံခြင်းသည် သက်သေခံဥပဒေပုဒ်မ ၂၅ အရ၊ အကျိုး
မဝင်၍ သက်သေခံအဖြစ်လက်ခံနိုင်သည်ဟု ဝေဖန်ထားသည်ကိုတွေ့ရ၏။ ဗိုလ်ဘသန်း
ထံတွင် ဖြောင့်ဆိုဝန်ခံ၍၊ အယူခံတရားလိုသည်ရဲ့ အချုပ်အနှောင်ပြုဆိုသောအချက်ကို
ပညာရှိအောက်ရုံး တရားသူကြီးသည်၊ သတိမမီဟန်မတူ၊ ခံတပ်ကြပ်ကြီးမောင်တင်ဇွေ
က၊ မောင်ပွားလာတိုင်သဖြင့်၊ အယူခံတရားလိုအား ရွာမှခေါ်ပြီး၊ ဗိုလ်ဘသန်းထံသို့
အပ်ပေးကြောင်း။ ဗိုလ်ဘသန်းထံသို့ခေါ်သွားရာတွင်၊ လှေထဲ၌ထွက်ပြေးမည်စိုး၍
လက်ပြန်ကြီးတုပ်ထားခဲ့သည်မှာ မှန်ကြောင်းထွက်ဆိုထားရာ၊ အယူခံတရားလိုသည်
ဗိုလ်ဘသန်းထံသို့ရောက်သောအချိန်၌၊ ရဲအချုပ်တွင်ရှိနေသည်ဆိုခြင်းမှာ ပေါ်လွင်

မောင်သိန်း
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

နေ၏။ ယင်းသို့ရဲအချုပ်တွင်ရှိသည့်တရားခံတစ်ဦး၏ ဖြောင့်ချက်ကို၊ သက်သေခံ ဥပဒေပုဒ်မ ၂၆ အရ ရာဇဝတ်တရားသူကြီး တစ်ဦးရှေ့တွင်သာ ရယူနိုင်သည်။ ပညာရှိအောက်ရုံးတရားသူကြီး ပေါ်ပြထားသည့် မောင်မြင့်နှင့် နိုင်ငံတော် (၁)အပြင်၊ မောင်ပိန်နှင့်ပြည်ထောင်စု (၂)တို့အမှုမှာ၊ သူကြီးသည်ရဲအရာရှိမဟုတ်၍ သူကြီးထံ တွင်ပေးသည့် ဖြောင့်ချက်သည်၊ သက်သေခံအဖြစ် လက်ခံနိုင်ကြောင်း ဆုံးဖြတ်ထားရာ ဤအမှုပါအကြောင်းခြင်းရာနှင့် မတူသည်ကို သတိချပ်ရပေမည်။

မောင်သူဇွယ်နှင့် မောင်ချစ်မောင်တို့၏ ဖြောင့်ချက်များကို အယူခံ တရားလိုအပေါ်မည်သည့် အချိန်အခါမျိုးတွင် အသုံးပြုနိုင်သည်ဆိုသော အချက်နှင့် ပတ်သက်၍၊ ပြည်ထောင်စုနှင့်မောင်လှခေါ် အလှ(၃)တို့၏ စီရင်ထုံးကိုသာ ရည်ညွှန်းလို၏။ ၎င်းတို့၏ဖြောင့်ချက်များသည်၊ အယူခံတရားလိုအား အပြစ်ပေးနိုင်အောင် ခိုင်လုံသည့် သက်သေအထောက်အထားများ မဟုတ်ပေ။ အယူခံတရားလို အပေါ် လုံလောက်သည့် အခြားသက်သေခံချက် ရှိပါက၎င်းတို့၏ ဖြောင့်ချက်များသည် အဆိုပါသက်သေခံချက်အား အထောက်အကူမျှသာ ဖြစ်စေနိုင်သည်။

အယူခံတရားလို ဝတ်ဆင်ခဲ့ဘူးသည့် ရှပ်အင်္ကျီနှင့် လုံချည်တို့တွင် သွေးစများ တွေ့ရသည် ဆိုသော်လည်း၊ တွေ့ရသည့် သွေးစက်များမှာ လူသွေးဖြစ်သည်ဟု သက်သေ အထောက် အထားမရှိ။ အမှန်အားဖြင့်ဆိုသော် ထိုအဝတ်အစားများမှာ မောင်ပွီး၏ အဝတ်အစားများသာဖြစ်၏။ အယူခံ တရားလိုကို ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ စက်တဘာလ ၁၆ရက် နေ့တွင် ဖမ်းဆီးခဲ့ခြင်းဖြစ်ရာ၊ အဆိုပါရှပ်အင်္ကျီနှင့် လုံချည်တို့ကို သိမ်းဆည်းသည့် ၁၉၆၄ခုနှစ်၊ စက်တဘာလ ၂၀ရက်နေ့အကြားတွင် ပိုင်ရှင်မောင်ပွီးက လုံးဝ ဝတ်ဆင်ခဲ့ခြင်းမရှိဟု ဆိုသည့် ထွက်ချက်မရှိ။ ထို့ကြောင့်အယူခံတရားလိုဝတ်ဆင်စဉ် အဆိုပါအဝတ်များ၌ သွေးပေးခဲ့ရသည်ဟု တထစ်ချမဆိုနိုင်။

သေ သူ သည် အခင်းဖြစ် ညက အယူခံတရားလိုနှင့်အတူ အိမ်မှ ထွက်သွား ပြီး နောက် အယူခံ တရားလိုတစ်ဦးသာ အိမ်ပြန် လာပြီး၊ သေသူ ပြန်မလာရုံ မှုဖြင့်၊ သေသူအား အယူခံ တရားလိုက သတ်ခဲ့သည်ဟု မယူဆနိုင်။ သေသူမှာ ဘိန်းရှူသူ တစ်ဦး ဖြစ် ၍ ၊ ရွာထဲရှိ အိမ် တအိမ် တွင် ဘိန်းရှူရန် ကျန်ရစ် ခဲ့ခြင်း မဟုတ်ဟု မဆိုနိုင်၊ အယူခံ တရားလိုက၊ မောင်ပွားအား၊ ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ စက်တဘာလ ၁၅ရက်နေ့ညတွင်၊ မောင်ညိမ်း၊ မောင်သောင်း တို့ အ လောင်း ထုတ် လာ မည် ဖြစ်၍၊ ထုတ် လာ လျှင် လက် ခေါက် မှုတ် ပြီး အ ကြောင်း ကြား ရန် မှာ ထား ကြောင်း ပြော သည် ဆို သော အ ချက် မှာ ၊ အဓိပ္ပာယ် ရှင်း လင်း ခြင်း မရှိ ။

- (၁)အတွဲ ၂ ရန်ကုန် ၃၁။
- (၂)၁၉၅၃၊ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး ၁၁၆ (တရားလွှတ်တော်ချုပ်)။
- (၃)၁၉၅၈၊ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး (တရားလွှတ်တော်)။

၁၉၆၆
မောင်သိန်း
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
ပြန်မာနိုင်ငံ။

အလောင်းကိုတွေ့လျှင်၊ သို့မဟုတ် အလောင်းပေါ်လာလျှင် အကြောင်းကြားရန် မှာထားသည်ဟုလည်း အဓိပ္ပါယ်ကောက်နိုင်၏။ ထို့ပြင်အယူခံတရားလိုသည်၊ လူသတ် ခဲ့ရိုးမှန်ပါ။ သေသူ၏အစ်မနှင့်ယောက်ဖတို့ရွှေတွင်း၊ ထိုကဲ့သို့ပြောဆိုလိမ့်မည်မဟုတ် ပေ။

အယူခံတရားလိုသည်၊ ယခင်ကလူသတ်မှုနှင့် အရေးယူအပြစ်ပေးခြင်းခံရသူတဦး ဖြစ်ပြီး၊ ၎င်းနှင့်အတူထွက်သွားရာမှ၊ ၎င်းတဦးတည်းသာပြန်လာပြီး မောင်မိုးမှာပြန် မလာဘဲ နောက်ဆုံး၌ အလောင်းကိုသာတွေ့ရသောကြောင့်၊ မောင်မိုးသည်အယူခံ တရားလို၏လက်ချက်ကြောင့် သေဆုံးခဲ့ရသည်ဟု ထင်မြင်တွေးတောစရာဖြစ်နေသည် မှာမှန်၏။ သို့ရာတွင်၊ ယင်းမသက်သာရာအချက်ဖြင့် အယူခံတရားလိုအပေါ် အပြစ် မပေးနိုင်။ ဤအမှုတွင်သေသူအား အယူခံတရားလိုကိုယ်တိုင် သတ်ဖြတ်ခဲ့ကြောင်း မျက်မြင်သက်သေထွက်ချက်မရှိ။ မျက်မြင်သက်သေမရှိဘဲ၊ ပတ်ဝန်းကျင်သက်သေအ ထောက်အထားဖြင့်၊ တရားခံတဦးအား အပြစ်ပေးလိုလျှင်၊ ထိုသက်သေအထောက် အထားသည်၊ တရားခံအပြစ်ရှိကြောင်း တထစ်ချကောက်ယူရမည့် အထောက်အထား ဖြစ်ရပေမည်။ ယခုအမှုတွင်မူ၊ အထက်တွင်ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း၊ အယူခံတရားလိုအ ပေါ်တင်ပြခဲ့သည့် သက်သေအထောက်အထားများမှာ၊ အယူခံတရားလိုသည်၊ လူသတ် ကောင်ဖြစ်ရမည်ဟု တထစ်ချယူဆရမည့် သက်သေအထောက်အထားများမဟုတ်သဖြင့် အယူခံတရားလိုအပေါ်၊ ပတ်ဝန်းကျင် သက်သေအထောက်အထားများဖြင့် အပြစ်ပေး ခဲ့သော အောက်ရုံးတရားသူကြီး၏အမိန့်မှာ မှားယွင်းနေသည်။

ထို့ကြောင့်၊ အောက်ရုံးစီရင်ချက်နှင့် အပြစ်ဒဏ်တို့ကိုပယ်ဖျက်ပြီး ဦးမြဒင်၏သား အယူခံတရားလို မောင်သိန်းအား၊ ဤအမှုနှင့်ပတ်သက်၍ တရားသေလွှတ်လိုက်သည်။

နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ်

ရာဇဝတ်အယူခံမှု

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေ ရှေ့တွင်

မောင်ဟန်စိန် ပါ ၂ (အယူခံတရားလိုများ)

နှင့်

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (အယူခံတရားခံ) *

† ၁၉၆၆

ဖေဖော်ဝါရီလ

၁၀ ရက်။

ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၃၂၆။ ပြစ်ပွားရာဒေသအနီး၌ ဓါးကိုင်လျက်တွေ့ရခြင်း။ လူသတ်ကောင်များ ဖြစ်သည်ဟု ယူဆသင့်မသင့်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ အယူခံတရားလိုတို့အား အခင်းဖြစ်ပွားရာဒေသအနီးတွင် ဓါးကိုင်စီကိုင်လျက် တွေ့ရခဲ့ခြင်းသာဖြစ်ရာ၊ ယင်းသို့တွေ့မြင်ရှိဖြင့် အယူခံတရားလိုများတို့က သတ်သူများဖြစ်သည်ဟု မယူဆနိုင်။

မောင်ချစ်လွင်၊ မောင်ထွန်းဝိုင်း၊ မောင်သိန်းအောင် ပါ ၂၂ နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ၊ ၁၉၅၈ ခု၊ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံးများ၊ စာ ၅၀၂ ကို ရည်ညွှန်းသည်။

အယူခံတရားလိုအတွက်။ ။

အယူခံတရားခံအတွက်။ ။ အစိုးရရှေ့နေကြီး ဦးနှစ်။

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေ။ ။ အယူခံတရားလို ဟန်စိန်အပေါ် ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၃၂၆ အရ ပြစ်မှုနှစ်ရပ်အတွက် တသက်တကျွန်းအပြစ်ဒဏ် ၂ ရပ်ကို တပေါင်းတည်း ကျခံစေရန်၎င်း၊ အယူခံတရားလို လှရှိန် (ခေါ်) ခလေးလေးအပေါ် ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၃၂၆ အရ ပြစ်မှု ၂ ရပ်အတွက် မိတ္တိလာမြို့၊ လူငယ်အတတ်သင်ကျောင်းတွင် အသက် ၁၉ နှစ်မြောက်တိုင်အောင် အကျဉ်းခံစေရန်၎င်း၊ အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည့် ဟင်္သာတမြို့ တတိယအထူး (ရာဘက်စက်ရှင်) တရားသူကြီး၏ စီရင်ချက်ကို မကျေနပ်သဖြင့် အယူခံဝင်ကြခြင်းဖြစ်လေသည်။

အမှုဖြစ်ပွားပုံ အကြောင်းခြင်းရာ အတိချုပ်မှာ၊ လွန်ခဲ့သည့် ၁၃၂၄ ခုနှစ်၊ တန်းခူးလဆုတ် ၂ ရက် (၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၁၀ ရက်နေ့) ညနေ ၅ နာရီခန့်အချိန်တွင် ဟင်္သာတခရိုင်၊ မြန်အောင်မြို့နယ်၊ ဆပ်ပျာကျင်းရွာနေ မလုံး (လိုပြ-၃) သည်၊ ရွာနှင့်မနီးမဝေးရှိ အိုးလုပ်ရန် မြေတူးသည့်တိုင်းသို့ မြေတူးရန်သွားရာ တွင်းထဲ၌

* ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်အယူခံမှုအမှတ် ၄၅ နှင့် ၆၈။

† ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ အထူးရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၁၁ တွင် ချမှတ်သော ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၂၀ ရက်နေ့စွဲပါ၊ ဟင်္သာတမြို့ တတိယရာဘက်စက်ရှင်တရားသူကြီး၏အမိန့်ကို အယူခံမှု။

၁၉၆၆
မောင်ဟန်စိန်
ပါ ၂
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

ရွာသူများဖြစ်ကြသည့် မကြီးနှင့် မတင်ငွေတို့အား ဓါးဒဏ်ရာများနှင့် သေဆုံးနေကြသည်ကို တွေ့မြင်ရသောကြောင့် ရွာသို့ပြန်ပြေးကာ မသန်းကြည် (လိပြ-၂) နှင့် အခြားရွာသားများအား ပြောပြလေသည်။ ရွာမှလူများလည်း မြေကျင်းသို့သွားရောက်ကြည့်ရှုကြပြီး မကြီးနှင့် မတင်ငွေတို့၏ အလောင်းများကို မြန်အောင်မြို့ပြည်သူ့ဆေးရုံသို့ ပို့လိုက်လေသည်။ မကြီးတွင် ဓါးဒဏ်ရာ ငါးချက်တွေ့ရပြီး၊ တချက်မှာ လည်ပင်းတဝက်နီးပါးခန့် ပြတ်နေသည့်အလျောက် ထိုဒဏ်ရာမှာ မုချသေစေမည့် ဒဏ်ရာဖြစ်ကြောင်း၊ မတင်ငွေတွင် ဦးခေါင်း၌ ဓါးဒဏ်ရာတချက်၊ လည်ပင်းတွင် ဓါးဒဏ်ရာတချက်၊ ဦးခေါင်းဒဏ်ရာမှာ မုချသေစေမည့် ဒဏ်ရာဖြစ်ပြီး လည်ပင်းမှ ဒဏ်ရာမှာ သဘာဝအားဖြင့် သေလောက်သော ဒဏ်ရာဖြစ်ကြောင်း ဆရာဝန် ဦးတင်အောင် (လိပြ-၅)က တွေ့ရှိရလေသည်။

၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၁၁ ရက်နေ့တွင် အယူခံတရားလို ခလေးလေးအား ဖမ်းဆီးလိုက်ပြီး အယူခံတရားလို ဟန်စိန်ကိုမူ ထိုစဉ်က ရွာ၌မတွေ့သဖြင့် တရားခံပြေးအဖြစ် အရေးယူခဲ့ရာ၊ ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၃ ရက်နေ့တွင် အောက်ရုံး၌ အဖမ်းခံသည့် အတွက် ၎င်းတို့နှစ်ဦးအပေါ် တရားစွဲဆိုအရေးယူခဲ့ခြင်း ဖြစ်လေသည်။

ပညာရှိ အောက်ရုံးတရားသူကြီးသည် မောင်စံလှိုင် (လိပြ-၄)၊ ကိုကျော်အုန်း (လိပြ-၆)နှင့် ကိုလှမောင် (လိပြ-၈)တို့၏ ထွက်ချက်များအပေါ် မူတည်လျက် အယူခံတရားလိုတို့အား အပြစ်ပေးခဲ့သည်ကို တွေ့ရ၏။ ထိုသက်သေ သုံးဦးအနက် မောင်စံလှိုင်မှာ မျက်မြင်သက်သေဖြစ်၍ အဓိကအရေးကြီးသည့် သက်သေဖြစ်လေသည်။ မောင်စံလှိုင်သည် အောက်ရုံးတွင် သက်သေခံစဉ် ၎င်းသည် အခင်းဖြစ်မြေကျင်းအနီးမှ အခြားမြေကျင်းတစ်ခုရှိရာသို့သွားရာ၊ အခင်းဖြစ်မြေကျင်းအနီးမှ အယူခံတရားလိုနှစ်ဦးအား တာလမ်းပေါ်သို့ တက်သွားသည်ကို မြင်ရသည်ဟု ပဌမထွက်ဆိုပြီးနောက်မှသာ၊ အစိုးရရွှေနေကြီး၏ မေးမြန်းချက်အရ၊ ရဲအရာရှိထံတွင် အယူခံတရားလိုများက သူငယ်မနှစ်ယောက်ကို ဓါးနှင့်ခုတ်သည်ကို မြင်ခဲ့သည်ဟု ထွက်ဆိုခဲ့ကြောင်း၊ ယင်းသို့ ရဲအရာရှိထံတွင် ထွက်ဆိုခဲ့သည့် ထွက်ချက်မှာ မှန်ကန်ကြောင်းပြန်လည်ထွက်ဆိုခဲ့လေသည်။ ထိုထွက်ချက်ကို အယူခံတရားလိုတို့အပေါ် ထည့်သွင်းစဉ်းစားနိုင်သည်ဆိုခြင်းကို မငြင်းလိုပေ။ ချစ်လှိုင်၊ ထွန်းဝင်း၊ သိန်းအောင် ပါ ၂၂ နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံအမှု (၁)။ သို့ရာတွင် ယင်းသို့ အမျိုးမျိုးအဖုံဖုံ ထွက်ဆိုနေသည့် ထွက်ချက်အား အလေးပေး၍ ယုံသင့် မယုံသင့်ဆိုသော အချက်ကိုမူ လေးလေးနက်နက် စဉ်းစားရန်လိုပေသည်။ သက်သေ မောင်စံလှိုင်က ၎င်းသည် အခင်းဖြစ်သည့်နေ့၌ပင် သေသူ မကြီး၏ဘဝင် ဦးဘိုးချက်အား ပြောပြခဲ့သည်

(၁) ၁၉၅၈ ခု၊ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး၊ ၈ ၅၂၂ (တရားလွှတ်တော်)။

ဆိုသော်လည်း တရားလိုဘက်မှ ဦးဘိုးချက်ကို စစ်ဆေးခဲ့ခြင်းမရှိပေ။ မောင်စံလှိုင်သည် အခင်းဖြစ်ပွားပုံကို အခြားမည်သူ့ကိုမှ ပြောပြခဲ့ခြင်းမရှိဘဲ ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ မေလ ၄ ရက်နေ့တွင်သာ ရဲအရာရှိ ဦးဘဌေး (လှိုပြ-၉) ထံ၌ အစစ်ခံခဲ့သဖြင့် ၎င်း၏ထွက်ချက် မှာ သံသယမကင်းစရာ ဖြစ်နေသည်။

၁၉၆၆
မောင်ဟန်စိန်
ပါ ၂
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

မောင်ကျော်အုန်း (လှိုပြ-၆) က ၎င်းသည် အခင်းဖြစ်ညနေက မြေကျင်းနှင့် တခေါ်ခန့်ဝေးသည့် လယ်ထဲတွင် မြက်များကို မီးရှို့ နေရာ၊ အယူခံတရားလို ၂ ယောက် ရောက်လာပြီး အနီးရှိ ထန်းပင်မှ ထန်းလက်များကိုခုတ်၍ မီးကိုရိုက်သတ်ကြကြောင်း၊ မီးငြိမ်းပြီးမှ တာပေါ်မှ ဆူညံစွာငိုသံများကြားရ၍ သွားရောက်ကြည့်ရှုသောအခါ မကြီးနှင့် မတင်ငွေတို့ သေဆုံးနေသည်ကို သိရကြောင်း ထွက်ဆိုထားသဖြင့် အယူခံ တရားလိုနှစ်ဦးသည် အခင်းဖြစ်ရာ ဒေသအနီးတွင် ဓါးကိုယ်စီကိုင်လျက် တွေ့ရသည် ဆိုသော အချက်သာ ပေါ်ပေါက်နေ၏။ သို့ရာတွင် အယူခံတရားလိုတို့သည် တရားလို အစိုးရဘက်မှ စွပ်စွဲထားသည့်အတိုင်း လူသတ်မှုကျူးလွန်ခဲ့ရိုးမှန်ပါမှု၊ ယင်းသို့ကျူးလွန် ပြီးနောက် ချက်ခြင်းပင် မောင်ကျော်အုန်းရှိရာသို့ သွားရောက်ပြီး အေးအေးလူလူပင် မီးငြိမ်းနိုင်ပါမည်လော ဆိုသည့် ပြဿနာမှာ ပေါ်ပေါက်နေလေသည်။ ကိုလှမောင် (လှိုပြ-၈) က၊ အခင်းဖြစ်ညနေ ၃ နာရီခန့်အချိန်တွင် အယူခံတရားလို ခလေးလေးသည် ၎င်း၏ညီတဦး (အယူခံတရားလို ဟန်စိန်မဟုတ်) နှင့်အတူ အခင်းဖြစ်ပွားရာ မြေကျင်း အနီး၌ လူငယ်ဘဝ ငှက်ပစ်နေသည်ကို တွေ့ရကြောင်း ထွက်ဆိုထားရာ၊ မကြီးနှင့် မတင်ငွေတို့အား ဓါးနှင့်ခုတ်သည်ဆိုသောကိစ္စတွင် လုံးဝပတ်သက်သည်ဟု မဆိုနိုင်။

အထက်တွင်ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း အယူခံတရားလိုများအပေါ် ငြိစွန်းသည့် တခု တည်းသော သက်သေအထောက်အထားမှာ မောင်စံလှိုင်၏ ထွက်ချက်ပင်ဖြစ်သည်။ မောင်စံလှိုင်သည် အောက်ရုံးတွင် သက်သေခံစဉ် အမျိုးမျိုးအဖုံဖုံ ထွက်ဆိုခဲ့သည့် အလျောက်၊ ၎င်း၏ထွက်ချက်မှာ စိတ်ချလက်ချလက်ခံသင့်သည့် ထွက်ချက်တခုမဟုတ် ပေ။ ထိုအချက်ကို ပညာရှိ အစိုးရလွှတ်တော် ခွေနေကြီးကလည်း ဝန်ခံသည်။ အခြားသက်သေဖြစ်သည့် မောင်ကျော်အုန်းမှာ အယူခံတရားလိုတို့သည် အခင်းဖြစ် ပွားရာဒေသအနီးတွင် ဓါးကိုယ်စီကိုင်လျက် တွေ့ခဲ့ရခြင်းသာဖြစ်ရာ၊ ယင်းသို့တွေ့မြင် ရုံဖြင့် အယူခံတရားလိုတို့က သတ်သည်ဟု မယူဆနိုင်ပေ။

အထက်ပါအကြောင်းများကြောင့်၊ အယူခံ တရားလိုများအပေါ် ရာဇသတ် ပုဒ်မ ၃၂၆ အရ စွဲချက် ၂ ရပ်ဖြင့် ပြစ်မှုထင်ရှားသည်ဟုဆိုကာ အပြစ်ပေးခဲ့သော ပညာရှိ အောက်ရုံးတရားသူကြီး၏အမိန့်စီရင်ချက်မှာ မှားယွင်းနေသဖြင့် ပယ်ဖျက်ပြီး၊ ဦးစံတင်၏သား အယူခံတရားလို ဟန်စိန်နှင့် လှရှိန် (ခေါ်) ခလေးလေးတို့အား ဤအမှုနှင့်ပတ်သက်၍ တရားသေလွှတ်ရန် အမိန့်ချမှတ်လိုက်သည်။

နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ်

ရာဇဝတ်အယူခံမှု

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေ ရွှေတွင်

† ၁၉၆၆
ဖေဖော်ဝါရီလ
၂ ရက်။

မောင်အုန်းရွှေ ပါ ၂ (အယူခံတရားလိုများ)

နှင့်

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (အယူခံတရားခံ)*

လက်နက် (အရေးပေါ်ဖြစ်ပွားစီရင်မှု) (ယာယီ) အက်ဥပဒေပုဒ်မ (၁) (က) အရ၊ မူပြစ်ထင်ရှား
စီရင်ခြင်း—ရဲစခန်းမှူးနှင့်တွေ့စဉ် အမဲလိုက်ရင်းလမ်းမှားလာသည်ဟုလိမ်လည်ပြောခြင်း—
တာဝန်ထမ်းဆောင်ရာတွင် အသုံးပြုရန်ပေးအပ်ထားသည့် သေနတ်နှင့် ခဲယမ်းမီးကျောက်
များကို ခိုးယူထွက်ပြေးရန် ကြံစည်အားထုတ်ကြောင်း ထင်ရှားခြင်းရှိမရှိ—ဖြစ်ပွား။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။မီးလောင်ချောင်းရွာတွင် ရဲစခန်းမှူးနှင့်တွေ့စဉ် အယူခံတရားလိုတို့က အမဲ
လိုက်ရင်း လမ်းမှားလာသည်ဟု လိမ်လည်ပြော ခြင်းသည်ကို ထောက်ရှုလျှင်၊ ၎င်းတို့သည်
၎င်းတို့အား တာဝန်ထမ်းဆောင်ရာတွင် အသုံးပြုရန် ပေးအပ်ထားသည့် ခဲယမ်းမီးကျောက်များကို
ခိုးယူထွက်ပြေးရန် ကြံစည်အားထုတ်ကြောင်း ထင်ရှားသဖြင့် ၎င်းတို့အပေါ် လက်နက် (အရေးပေါ်
ဖြစ်ပွားစီရင်မှု) (ယာယီ) အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂ (၁) (က) အရ အပြစ်ပေးခဲ့သည်မှာ မှန်ကန်သည်။
တိုင်းသူပြည်သားတို့၏ အသက်အိုးအိမ်ကို ကာကွယ်ရန်ပေးအပ်ထားသော လက်နက်ခဲယမ်းမီး
ကျောက်များအား ခိုးယူခြင်း၊ အလွဲသုံးစားပြုခြင်းကိစ္စများတွင် ထိရောက်စွာ အပြစ်ပေးသင့်သည်
အလျောက်၊ အယူခံတရားလိုတို့အပေါ် ချမှတ်ခဲ့သော အောက်ရုံး၏ အပြစ်ဒဏ်သည် ကြီးလေး
သည်ဟု မဆိုနိုင်။

အယူခံတရားလိုများအတွက်။ ။

အယူခံတရားခံအတွက်။ ။အစိုးရရှေ့နေကြီး ဦးနုစံ။

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေ။ ။အယူခံတရားလိုတို့အား မြတ်မြို့ အထူး (စက်ရှင်)
တရားသူကြီးက လက်နက် (အရေးပေါ်ဖြစ်ပွားစီရင်မှု) (ယာယီ) အက်ဥပဒေပုဒ်မ
၂ (၁) (က) အရ၊ အလုပ်ကြမ်းဖြင့် ထောင်ဒဏ် ၅ နှစ်စီ ချမှတ်ခဲ့သည်ကို မကျေနပ်
ကြသဖြင့် အယူခံဝင်ကြသည့်အမှု ဖြစ်လေသည်။

* ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်အယူခံမှုအမှတ် ၁၈၆/၁၈၇။
† ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၃၃ တွင် ချမှတ်သော ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၁၆ ရက်
နေ့စွဲပါ၊ မြတ်မြို့၊ အထူးစက်ရှင်တရားသူကြီး၏အမိန့်ကို အယူခံမှု။

မြိတ်ခရိုင်ပုလော ရဲချုပ်စခန်းအပိုင်ရှိ ကျဲရဲစခန်းတွင် ရဲဒု-တပ်ကြပ် မောင်တင်ဖေ (လိပြ-၁)သည်၊ ရဲကင်းအုပ်အဖြစ် ဆောင်ရွက်ရပြီး၊ ၎င်း၏လက်အောက်တွင် ရဲတပ်သား ၁၃ ယောက်ရှိလေသည်။ ထိုရဲတပ်သား ၁၃ ဦးတွင် အယူခံတရားလိုနှစ်ယောက် အပါအဝင်ဖြစ်လေသည်။ ကျဲရဲစခန်းတွင် အပေါ်ကင်းတဲနှင့် အောက်ကင်းတဲဟူ၍ ကင်းတဲနှစ်ခုရှိရာ၊ ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၅ ရက်နေ့ညတွင် အပေါ်ကင်းတဲ၌ အယူခံတရားလို ၂ ဦးနှင့် စောသာဘီ (ခံပြ-၅)တို့ တာဝန်ကျပြီး၊ အောက်ကင်းတဲ၌ မောင်ချစ်တီး အပါအဝင် ရဲတပ်သား ၅ ဦးတာဝန်ကျလေသည်။ ထိုနေ့ည ၁၀ နာရီမှ ၁၂ နာရီအထိ၊ အယူခံတရားလို မောင်အုန်းငွေသည် အစောင့်တာဝန်ကျပြီး၊ အယူခံတရားလို မောင်ကျင်စိန်၏ အစောင့်တာဝန်မှာ နံနက် ၄ နာရီမှ ၆ နာရီအထိဖြစ်လေသည်။ ထိုညသန်းခေါင်ကျော် တနာရီခန့် အချိန်တွင် ရဲတပ်သား မောင်ချစ်တီးက အပေါ်ကင်းတဲမှ ရဲဘော်များ မရှိတော့ကြောင်း လှမ်းပြောသဖြင့်၊ ကင်းတဲနှင့် ကိုက် ၅၀ ခန့်အကွာရှိ အိမ်တွင်နေထိုင်လျက်ရှိသော၊ ရဲကင်းအုပ် မောင်တင်ဖေသည် အပေါ်ကင်းတဲသို့ သွားရောက်စစ်ဆေးသောအခါ၊ ရဲတပ်သား စောသာဘီဘဦးကိုသာ အိပ်ပျော်လျက်ရှိသည်ကိုတွေ့ရပြီး၊ အယူခံတရားလိုတို့ကို မတွေ့ရတော့ပေ။ အယူခံတရားလိုများအား၊ တာဝန်ထမ်းဆောင်ရာတွင် အသုံးပြုရန် ထုတ်ပေးထားသည့် ခိုင်ဖယ်သေနတ်များ၊ ကျည်ဆံများနှင့် စစ်ဝတ်စုံတို့မှာလည်း ပျောက်ဆုံးလျက်ရှိသည်ကို တွေ့ရလေသည်။ စောသာဘီအား အိပ်ရာမှနှိုးပြီး မေးမြန်းရာ၊ အယူခံတရားလိုတို့ မည်သည့်နေရာသို့ ထွက်သွားကြသည်ကို မပြောနိုင်ပေ။

၁၉၆၆
မောင်အုန်းငွေ
ပါ ၂
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
ပြန်မာနိုင်ငံ။

နံနက်မိုးလင်းသော် မောင်တင်ဖေသည် ၎င်း၏အထက်လူကြီးဖြစ်သည့် ဘုတ်ရဲစခန်းရှိ ရဲဒု-တပ်ကြပ် မောင်အောင်သန်း (ခံပြ-၈) ထံသို့ သွားရောက်သတင်းပို့ပြီး၊ ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ ၇ ရက်နေ့တွင် ပုလောမြို့ ရဲတပ်စခန်း လုံခြုံရေးမှူး ဦးစောညွန့် (လိပြ-၄)ထံသို့ သတင်းပို့ခဲ့လေသည်။ ဦးစောညွန့်သည် ပုလောနှင့် ပလောက်နယ်ရှိ ရဲကင်းစခန်းများသို့ အယူခံတရားလိုတို့သည် လက်နက်ခိုးကာထွက်ပြေးသွား၍ တွေ့ကဘမ်းဆီးပေးပို့ရန် ညွှန်ကြားချက်များ ထုတ်လိုက်ပြီး ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၈ ရက်နေ့တွင် ထားဝယ်ခရိုင်အတွင်းရှိ၊ ပဲရဲစခန်း၊ ဝင်းဝရဲစခန်း၊ သရက်ချောင်းရဲစခန်းများသို့ တပ်ပြေးနှစ်ဦးအား ဘမ်းဆီးပေးပို့ရန် အကြောင်းကြားလိုက်လေသည်။

ထားဝယ်ခရိုင်ပဲရဲစခန်းမှူး ဦးထွန်းကြွယ် (ခံပြ-၃) သည်၊ ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၉ ရက်နေ့တွင် ဦးစောညွန့်၏ အကြောင်းကြားချက်ကို အစံနှစ်ရဲစခန်းရှိ စခန်းမှူး စောထွန်းကြည် (လိပြ-၂) ထံသို့ တဆင့်အကြောင်းကြားလိုက်သဖြင့်၊ စောထွန်းကြည်သည် စုံစမ်းရန် မီးလောင်ချောင်းရွာသို့ ထွက်လာရာ၊ မီးလောင်ချောင်းရွာရှိ ဦးတာနား

၁၉၆၆
မောင်အုန်းရွှေ
ပါ ၂
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

၏အိမ်တွင် အယူခံတရားလို ၂ ဦးအား ထမင်းစားရန် စောင့်ဆိုင်းတည်းခိုလျက် ရှိသည်ကို တွေ့ရလေသည်။ စောထွန်းကြည်က မေးသောအခါ၊ အယူခံတရားလိုများက အမဲလိုက်ရင်း လမ်းမှားလာကြောင်း ပြောသဖြင့်၊ ၎င်းတို့အား ရဲစခန်းတွင် လိုက်အိပ် ကြရန်ခေါ်ပြီး၊ ၎င်းတို့ထံမှ လက်နက်များကို သိမ်းဆည်းလိုက်လေသည်။ ထို့နောက် ၎င်းတို့အား ပဲရဲစခန်းမှူး ဦးထွန်းကြွယ်ထံသို့ လက်နက်ခဲယမ်းများနှင့်အတူ ပေးပို့ လိုက်ပြီး ၎င်းတို့အပေါ် ရုံးတင်တရားစွဲဆိုခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

အယူခံတရားလိုများသည် မိမိတို့တာဝန်ကျရာ ရဲတပ်စခန်းမှ အခွင့်အမိန့်မရှိဘဲ၊ ၎င်းတို့အား တာဝန်ထမ်းဆောင်ရာတွင် အသုံးပြုရန် ပေးအပ်ထားသည့် လက်နက် ခဲယမ်းမီးကျောက်နှင့် စစ်ဝတ်စုံတို့ကိုယူလျက် ထွက်သွားကြသည်ဆိုခြင်းမှာ မငြင်း နိုင်သောအချက်တရပ်ဖြစ်၏။ အယူခံတရားလိုတို့က ရဲစခန်းရှိ ရွှေသင်၊ အုံးသင်နှင့် အခြားရဲတပ်သားများသည် ပိုက်ဆံကြေး ဖဲကစားနေကြ၍ စခန်းမှူး မောင်တင်ဖေ အား အကြောင်းကြားသော်လည်း အရေးမယူဘဲနေသည့်အပြင်၊ ရွှေသင်သည် ထိုကဲ့သို့ တိုင်ကြားခဲ့သည်ကို အငြိုးထားပြီး သေနတ်နှင့်ပစ်ရန် ခြိမ်းချောက်သည့်အတွက် မနေရဲတော့သည့်အလျောက်၊ ရဲစခန်းမှ ထွက်ခွာလာရခြင်းဖြစ်ကြောင်း။ လက်နက် ခဲယမ်းများကို ပဲရဲစခန်းမှူး ဦးထွန်းကြည်ထံသို့ အပ်နှံရန်ယူခဲ့ရာ မီးလောင်ချောင်း ရွာ၌၊ စောထွန်းကြည်နှင့်တွေ့ပြီး စောထွန်းကြည်က ဦးထွန်းကြွယ်ထံသို့ ပို့ပေး၍ ဦးထွန်းကြွယ်ထံ၌ လက်နက်ခဲယမ်းများကို အပ်ပေးခဲ့ရကြောင်း ထုချေကြလေသည်။

ရဲတပ်သား ရွှေသင်က အယူခံတရားလိုတို့အား သေနတ်နှင့်ပစ်ရန် ခြိမ်းချောက် သည်ဆိုပါက ထိုအကြောင်းကို စခန်းမှူး မောင်တင်ဖေအား တိုင်ကြားသင့်လေသည်။ မောင်တင်ဖေက အရေးမယူလျှင် ၎င်းတို့အား တဆင့်အုပ်ချုပ်သည့် ဘုတ်ရဲစခန်းမှ စခန်းမှူး မောင်အောင်သန်းအား တိုင်ကြားခဲ့သင့်ပေသည်။ ယင်းလှိုလုံးဝတိုင်ကြား ခဲ့ခြင်းမရှိသဖြင့် ရွှေသင်က သေနတ်နှင့်ပစ်ရန်လုပ်သဖြင့် ရဲစခန်းတွင် မနေဝံ့၍ ထွက်သွားကြရသည်ဟုဆိုသော ၎င်းတို့၏ဆင်ခြေမှာ ယုတ္တိမရှိပေ။ ၎င်းတို့သည် ကျဲရဲ စခန်းတွင် မနေလို၍ ရိုးသားဖြောင့်မတ်သည့်သဘောဖြင့် ထွက်သွားရိုးမုန်ပါ။ လက်နက်ခဲယမ်းများကို အနီးအနားရှိ ဘုတ်ရဲစခန်းတွင်သော်၎င်း၊ ပလောက်ရဲစခန်း တွင်သော်၎င်း သွားရောက်အပ်ပေးခဲ့သင့်ပေသည်။ ခရိုင်ကျော်ပြီး ထားဝယ်ခရိုင် အတွင်းရှိ ပဲရဲစခန်းမှူး ဦးထွန်းကြွယ်ထံတွင် အပ်ပေးရန် ယူသွားသည်ဆိုသော အကြောင်းပြချက်မှာ ယုံတမ်းစကားမျှသာ ဖြစ်ပေသည်။ မီးလောင်ချောင်းရွာတွင် စောထွန်းကြည်နှင့်တွေ့စဉ် အယူခံတရားလိုတို့က အမဲလိုက်ရင်း လမ်းမှားလာသည်ဟု လိမ်လည်၍ ပြောခဲ့သည်ကို ထောက်ရှုလျှင်၊ ၎င်းတို့သည် ၎င်းတို့အား တာဝန် ထမ်းဆောင်ရာတွင် အသုံးပြုရန် ပေးအပ်ထားသည့် သေနတ်နှင့် ခဲယမ်းမီးကျောက်

များကို ခိုးယူထွက်ပြေးရန် ကြံစည်အားထုတ်ကြောင်း ထင်ရှားသဖြင့်၊ အောက်ရုံး၏
 ၎င်းတို့ အပေါ် လက်နက် (အရေးပေါ်ပြစ်ဒဏ်စီရင်မှု) (ယာယီ) အက်ဥပဒေပုဒ်မ
 ၂(၁) (က) အရ၊ အပြစ်ပေးခဲ့ခြင်းမှာ မှန်ကန်သည်။ တိုင်းသူပြည်သားတို့၏ အသက်
 အိုးအိမ်ကို ကာကွယ်ရန် ပေးအပ်ထားသော လက်နက်ခဲယမ်းမီးကျောက်များအား
 ခိုးယူခြင်း၊ အလွဲသုံးစားပြုခြင်းကိစ္စများတွင် ထိရောက်စွာ အပြစ်ပေးသင့်သည့်
 အလျောက်၊ အယူခံတရားလိုတို့အပေါ် ချမှတ်ခဲ့သော အောက်ရုံး၏ အပြစ်ဒဏ်သည်
 ကြီးလေးသည် မဆိုနိုင်သဖြင့် အယူခံတရားလိုတို့၏ အယူခံလွှာများကို အပယ်လိုက်
 သည်။

၁၉၆၆

မောင်အုန်းရွှေ

ပါ ၂

နှင့်

ပြည်ထောင်စု
ပြန်မာနိုင်ငံ။

နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ်

ရာဇဝတ်အယူခံမှု

တရားသူကြီး ဦးထွန်းတင် ရွှေတွင်

မောင်အောင်တင် ပါ ၂ (အယူခံတရားလိုများ)

နှင့်

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (အယူခံတရားခံ) *

† ၁၉၆၆

ဇန္နဝါရီလ
၂၇ ရက်။

အစိုးရရွှေနေ၏တာဝန်—ရဲစက္ကူတွင် အစစ်ခံထားခြင်းမရှိသော သက်သေခံချက်ကို ရုံးတင်ထွက်ဆိုခြင်း—ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၁၆၂ အရ စစ်ဆေးခွင့်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ယခုအမှုတွင် မောင်လှနှင့် နိုင်ငံတော်အမှုတွင် ပြဆိုထားသည့်အတိုင်း အစိုးရရွှေနေနှင့် တရားသူကြီးများတို့သည် လိုအပ်သည်များကို ဆောင်ရွက်ခြင်း မရှိခဲ့သည်မှာ ပေါ်လွင်နေသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် သက်သေများက ရုံးရွှေတွင် အယူခံတရားလိုများကို မှတ်မိလိုက်သည်ဟု ထွက်ဆိုသော်လည်း ရဲစက္ကူများတွင် ထိုကဲ့သို့ အစစ်ခံထားခြင်း မရှိသဖြင့် အစိုးရရွှေနေ၏ တာဝန်မှာ ထိုသို့သက်သေများက ထွက်ဆိုခြင်း မပြုကြောင်းကို တရားခံဘက်မှ လိုက်ပါဆောင်ရွက်သည့် ရွှေနေကြီးအား ပြောကြား၍ ရုံးတော်၏ခွင့်ပြုချက်အရ ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၁၆၂ အရ သက်သေများကို စစ်ဆေးနိုင်ရန် ပြုလုပ်ရန် ဝတ္တရားရှိပေသည်။ ထိုကဲ့သို့ ဆောင်ရွက်ခြင်း မပြုခဲ့သဖြင့် ၎င်းသက်သေများ၏ အစစ်ခံချက်မှာ ပြည့်စုံခြင်းရှိသည်ဟု မဆိုနိုင်ပေ။

မောင်လှနှင့် နိုင်ငံတော်၊ အေ၊ အိုင်၊ အာ (ရ်)၊ ၁၉၃၃၊ ရန်ကုန်၊ စာ ၃၇၈ ကို လိုက်နာသည်။

အယူခံတရားလိုများအတွက်။ ။ဦးဘဆွေ။

အယူခံတရားခံအတွက်။ ။အစိုးရရွှေနေကြီး ဦးထွန်းညို။

တရားသူကြီး ဦးထွန်းတင်။ ။ အယူခံတရားလိုများ ဖြစ်သူ မောင်အောင်တင်နှင့် မောင်မင်းအောင် တို့မှာ ပြည်မြို့၊ ပဌမ အထူးတရားသူကြီးရုံး ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်မှု အမှတ် ၄၆ တွင် ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၃၂၆ အရ ပြစ်မှုကျူးလွန်ကြောင်းတွေ့ရှိရသည် ဆို၍ အလုပ်ကြမ်းဖြင့် ထောင်ဒဏ် ၇ နှစ်စီ ကျခံစေရမည်ဟု ပြစ်ဒဏ်စီရင်ခြင်းခံရ လေသည်။

* ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်အယူခံမှုအမှတ် ၂၀၀။

† ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၄၆ တွင် ချမှတ်သော ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ မေလ ၃၁ ရက် နေ့စွဲပါ၊ ပြည်မြို့၊ ပဌမအထူးတရားသူကြီး၏အမိန့်ကို အယူခံမှု။

အမှုအကြောင်းအရာ လိုရင်းမှာ ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၂၈ ရက်နေ့နံနက် ၄ နာရီ
 အချိန်က ထောက်ကြံ့ကြီးရွာ ကိုဟန်တင်အိမ်သို့ လက်နက်ကိုင်လူဆိုး ၅ ယောက်
 ကျော်ခန့် ဝင်ရောက်ပြီး ကိုဟန်တင်၏ သားမက်ဖြစ်သူ သေသူ မောင်သန်းရွှေအား
 ကြိုးဖြင့်တုတ်၍ အိမ်အောက်သို့ ခေါ်ချသွားသည်ဆို၏။ များမကြာမီသေနတ်သံ
 ၃ ချက်ကြားရပြီး နံနက်လင်းသောအခါ မောင်သန်းရွှေအား လိုက်ရှာသည်တွင်
 ၎င်း၏ ဦးကြီးတော်သူ ဦးမောင်တင့် အိမ်၌ မောင်သန်းရွှေမှာ သေနတ်ဒဏ်ရာနှင့်
 လနောသည်ကို တွေ့ကြုံရလေသည်။ ထို့အတွက် မောင်သန်းရွှေအား ပေါင်းတည်မြို့
 ပြည်သူ့ဆေးရုံသို့ ပို့ခဲ့ရာ ဆေးရုံတွင် မောင်သန်းရွှေ၏ သေတမ်းစစ်ချက်ကို နံနက်
 ၁၀ နာရီအချိန်ခန့်တွင် ယူပြီး မောင်သန်းရွှေမှာ နေ့ ၃ နာရီအချိန်ခန့်တွင် ရခိုသည့်
 ဒဏ်ရာကြောင့်ပင် သေဆုံးသွားသည်။ ထို အမှုနှင့် ပတ်သက်၍ ယခု အယူခံတရားလို
 များကို ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၃၀၂/၃၀၄ အရ တရားစွဲတင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

၁၉၆၆
 မောင်အောင်
 တင်
 ပါ ၂
 နှင့်
 ပြည်ထောင်စု
 မြန်မာနိုင်ငံ။

ယခုအမှုတွင် အယူခံတရားလိုများအပေါ် ငြိစွန်းသည့် သက်သေခံချက်မှာ
 မောင်သန်းရွှေက ဆေးရုံတွင် ပေးခဲ့သည့် သေတမ်းစစ်ချက်တွင် အယူခံတရားလိုများ
 ပါဝင်ကြောင်း ပေါ်ပြထားသည့်အပြင် မောင်သန်းရွှေ ၏ ဇနီး မသန်းစိန်နှင့် ယောက္ခမ
 ဒေါ်အေးရှင် (လိပြ-၁၈ နှင့် ၁၇)တို့က ထိုနေ့နံနက်က လူဆိုးများတွင် မောင်မင်း
 အောင်ကို မှတ်မိလိုက်ကြောင်း ထွက်ဆိုထားကြသည်။ တဖန် မောင်သန်းရွှေ၏
 ဦးကြီး ဦးမောင်တင့်က အိမ်သို့ရောက်ရှိသော အခါ မောင်သန်းရွှေအား မေးမြန်း
 သည်တွင် သူ့အား မည်သူမည်ဝါက သေနတ်နှင့်ပစ်ကြောင်းကို ပြန်လည်ပြောပြ
 သည်ကို မကြားရပါ ဆိုသော်လည်း ဦးမောင်တင့်၏ သား မောင်အာကြီးက
 မောင်သန်းရွှေက အယူခံ တရားလိုများ ပါဝင်ပစ်ခတ်ကြောင်း ပြောပြသည်ဟု ထွက်
 ဆိုထားသည်။

ယခုအမှုတွင် အရေးကြီးသည့် သက်သေခံချက်မှာ သေသူ မောင်သန်းရွှေက
 ပေးခဲ့သည့် သေတမ်းစစ်ချက်ပင် ဖြစ်ရာ ထိုသေတမ်း စက္ကူမှာ မည်ရွှေ့မည်မျှ
 အထောက်အခံရှိကြောင်း ဝေဖန်ရာ၌ မသန်းစိန်နှင့် ဒေါ်အေးရှင်တို့၏ ထွက်ချက်
 များမှာ မှန်ကန်ခြင်းဖြစ် မဖြစ်ကို စိစစ်ရန်လိုအပ်ပေသည်။ ၎င်းအချက်နှင့် ပတ်သက်၍
 ရဲစက္ကူများကို ကြည့်ရှုသောအခါ ရဲထံတွင် ၎င်းသက်သေများ စစ်ဆေးစဉ် အခါက
 အယူခံ တရားလိုများအား အချင်းဖြစ်သည့်နေ့က တွေ့ရှိ မှတ်မိ လိုက်ကြောင်း
 မည်သို့မျှ ထွက်ဆိုထားခြင်း မရှိသည်ကို တွေ့ရသည်။ ထို့ကြောင့် ယခုအမှုတွင် ယခင်
 တရားလွှတ်တော်မှ မောင်လှ နှင့် နိုင်ငံတော်အမှု (၁) တွင်ပြဆိုထားသည့်အတိုင်း

(၁) အေ၊ အိုင်၊ အာ(ရ်)၊ ၁၉၃၃ ရန်ကုန်၊ စာ ၃၇၈။

၁၉၆၆
 မောင်အောင်
 တင်
 ပါ ၂
 နှင့်
 ပြည်ထောင်စု
 မြန်မာနိုင်ငံ။

အစိုးရရှေ့နေနှင့် တရားသူကြီးများတို့သည် လိုအပ်သည်များကို ဆောင်ရွက်ခြင်းမပြု
 ခဲ့သည်မှာ ပေါ်လွင်နေပေသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ထိုသက်သေများကရုံးရှေ့
 တွင် အယူခံတရားလိုများကို မှတ်မိလိုက်သည်ဟု ထွက်ဆို သော်လည်း ရဲစက္ကူများ
 တွင် ထိုကဲ့သို့အစစ်ခံထားခြင်း မရှိသဖြင့် အစိုးရရှေ့နေ၏ တာဝန်မှာ ထိုသို့
 သက်သေများက ထွက်ဆိုခြင်း မပြုကြောင်းကို တရားခံဘက်မှ လိုက်ပါ ဆောင်ရွက်
 သည့် ရှေ့နေကြီးအား ပြောကြား၍ ရုံးတော်၏ ခွင့်ပြုချက်အရ ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၁၆၂
 အရ သက်သေများကို စစ်ဆေးနိုင်ရန် ပြုလုပ်ရန် ဝတ္တရားရှိပေသည်။ ထိုကဲ့သို့
 ဆောင်ရွက်ခြင်း မပြုခဲ့သဖြင့် ၎င်းသက်သေများ၏ အစစ်ခံချက်မှာ ပြည့်စုံခြင်းရှိ
 သည်ဟု မဆိုနိုင်ပေ။ ထို့အတွက် အယူခံတရားလိုအတွက် လိုက်ပါဆောင်ရွက်သည့်
 ပညာရှိ ရှေ့နေကြီးနှင့် အစိုးရအတွက် လိုက်ပါ ဆောင်ရွက်သည့် ရှေ့နေကြီး ၂ ဦး
 စလုံးကပင် ၎င်းသက်သေ ၂ ဦးအား ရဲထံတွင်အစစ်ခံထားချက်များ နှင့် ပတ်သက်၍
 အောက်ရုံးမှ ပြန်လှန်မေးမြန်းရန် သင့်ကြောင်း ပြောဆိုလေသည်။

ထိုမှတဆင့် ယခုအမှုကို ရှေးဦးစွာ စစ်ဆေးခဲ့သူမှာ ရဲစခန်းမှူး ဦးသာဦးဖြစ်၍
 နောက် ဆက်လက် စစ်ဆေးသူမှာ ဦးသောင်းခင်ဖြစ်ပေသည်။ သို့သော် ဦးသာဦး
 အား အမှုတွင် လုံးဝစစ်ဆေးခြင်းမရှိ။ ဦးသောင်းခင်၏ စစ်ချက်ကို ကြည့်ရှုသောအခါ
 အမှုမှာ ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ဧပြီလ ၂၈ ရက်နေ့က ဖြစ်ပျက်ခဲ့သော်လည်း သက်သေများကို
 ၅ လခန့်အကြာ ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၂၁ ရက်နေ့မှ စတင်စစ်ဆေးကြောင်း
 တွေ့ရှိရပြီး တရားခံများကိုလည်း ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၃၀ ရက်နေ့နှင့် ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊
 ဒီဇင်ဘာလ ၁၄ ရက်နေ့ကျမှ ဖမ်းဆီးကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ အမှန်မှာ သေသူက
 အယူခံတရားလိုများ ပါဝင်ကြောင်းသေတမ်းစစ်ချက်ကို အချင်းဖြစ်ပြီးနောက်နေ့တွင်
 ပင် ပေးခဲ့သဖြင့် အမှုစစ်ဆေးသူ ရဲအရာရှိက မည်သည့်အတွက် တရားခံများအား ၅ လ
 ကျော်ခန့်ကြာမှ ဖမ်းဆီးခြင်း ဖြစ်သည်ကိုမူ အမှုတွဲတွင် မတွေ့ရပေ။ ထို့ကြောင့်
 အယူခံတရားလို၏ ရှေ့နေကြီးနှင့် အစိုးရရှေ့နေကြီးတို့က သဘော တူညီပြီး ယခုအမှု
 ကို အောက်ရုံးသို့ ပြန်လည် ပေးပို့၍ အရေးကြီးသည့် မသန်းစိန်နှင့် ဒေါ်အေးရှင်တို့၏
 အစစ်ခံချက်နှင့် ပတ်သက်၍ ရဲစက္ကူများတွင် အယူခံတရားလိုများ အပေါ် ငြိစွန်း
 အောင်ထွက်ဆိုခြင်း မရှိသည်ကို မေးမြန်းရန်နှင့် အမှုစစ်ဆေးသူ ဦးသာဦးနှင့်
 ဦးသောင်းခင် တို့အားလည်း အထက်ကပြဆို ထားသည့် အတိုင်း လိုအပ်သည်များကို
 စစ်ဆေးနိုင်ရန် ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၄၂၈ အရ ပြန်လည်ပေးပို့ရန် သင့်ကြောင်း
 လျှောက်ထားသည်ကို ကျွန်ုပ်ကလည်း သဘောတူညီသဖြင့်၊ အမှုတွဲကို အောက်ရုံးသို့

အဆက်ပါ ပြဆိုချက်များအရ သက်သေခံချက်များ ထပ်မံရယူရန် ပြန်လည် ပေးပို့
ခေရန်အမိန့်ချမှတ်လိုက်သည်။

နောက်ထပ် သက်သေခံချက်များ ယူရန်နှင့် ပတ်သက်၍ ရာဇဝတ် ကျင့်ထုံးပုဒ်မ
၄၂၈ (၃) တွင် ပြဆိုသည့်အတိုင်း တရားခံများရွှေယူရန် လိုမည်မဟုတ်၊ ၎င်းတို့၏
ရွှေနေကြီးများရှိက လုံလောက်ပြီဟုယူဆသည်။

၁၉၆၆

မောင်အောင်

တင်

ပါ ၂

နှင့်

ပြည်ထောင်စု

ပြန်မာနိုင်ငံ။

နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ်

တရားမအထွေထွေအယူခံမှု

တရားသူကြီး ဦးထွန်းတင် ရွှေတွင်

ရန်ကုန်သံပုံးစက်ရုံ (မန်နေဂျာ) (အယူခံတရားလို့)

နှင့်

ဦးစိန် (အယူခံတရားခံ)*

† ၁၉၆၆

ဖေဖော်ဝါရီလ
၁၄ ရက်။

လျှော်ကြေးအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၀ (၁) — စည်းကမ်းသတ်ကျော်လွန်နေသည်ဟုချေပခြင်း — ခြွင်းချက်
တွင် ပြဆိုထားသည့်အတိုင်း လုံလောက်ခြင်းရှိမရှိ ထင်မြင်ချက်ပေးရန်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ လျှော်ကြေးမင်းကြီးက တောင်းဆိုသည့် လျှော်ကြေးငွေနှင့် ပတ်သက်၍
အယူခံတရားလိုများက စည်းကမ်းသတ်ကျော်လွန်နေသည်ဟု ချေပခြင်းမှာ လျှော်ကြေးအက်ဥပဒေ
ပုဒ်မ ၁၀ (၁) ခြွင်းချက်တွင် ပြဆိုထားသည့်အတိုင်း လုံလောက်ခြင်းရှိမရှိဆိုသည့် ထင်မြင်ချက်
ပေးရန် လိုအပ်နေသည်။

အယူခံတရားလိုအတွက်။ ။ မစွတာ တိ၊ ပီ၊ ဝမ်။

အယူခံတရားခံအတွက်။ ။ ကိုယ်တိုင်။

တရားသူကြီး ဦးထွန်းတင်။ ။ ယခုအမှုမှာ လျှော်ကြေးမင်းကြီးက ချမှတ်ခဲ့သည့်
အမိန့်ကို မကျေနပ်၍၊ ပုဒ်မ ၃၀ (၁) အရ တင်သွင်းခဲ့သည့် အယူခံမှုဖြစ်သည်။
မူလရုံးတွင် အယူခံတရားခံက တောင်းဆိုသည့် လျှော်ကြေးငွေကို၊ အယူခံတရားလိုက
စည်းကမ်းသတ်ကျော်လွန်နေသဖြင့် မပေးထိုက်ကြောင်းနှင့် အဓိကချေပခဲ့လေသည်။ သို့ရာ
တွင် လျှော်ကြေးမင်းကြီး၏ ဆုံးဖြတ်သည့်အမိန့်ကို ကြည့်ရှုမူ၊ ၎င်းအချက်နှင့်ပတ်သက်
၍ ကောက်ချက်ထုတ်ထားခြင်း မရှိသည့်အပြင်၊ ဆုံးဖြတ်ချက်ကိုလည်း ပေးထားခြင်း
မရှိကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ လျှော်ကြေးအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၀ (၁) ခြွင်းချက်မှာ
အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည်။

“Provided further that Commissioner may admit and
decide any claim to compensation in any case, notwithstand-
ing that the notice has not been given, or the claim has not

* ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ တရားမအထွေထွေအယူခံမှုအမှတ် ၃၇။

† ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ အလည် (လျှော်)မှုအမှတ် ၂၂ တွင်၊ ရန်ကုန်မြို့၊ တွဲဘက်အလုပ်သမား
လျှော်ကြေးမင်းကြီးရုံးတော်၏ ချမှတ်သောအမိန့်ကို အယူခံဝင်မှု။

been instituted, in due time as provided in this sub-section, if he is satisfied that the failure so to give the notice or institute the claim, as the case may be, was due to sufficient cause."

၁၉၆၆

ရန်ကုန်သံပိုး
စက်ရုံ
(မန်နေဂျာ)
နှင့်
ဦးစိန်။

ထို့ကြောင့် လျော်ကြေးမင်းကြီးသည် ယခုအမှုတွင် တောင်းဆိုသည့် လျော်ကြေး
ငွေနှင့် ပတ်သက်၍ အယူခံတရားလိုများက စည်းကမ်းသတ်ကျော်လွန်နေသည်ဟု
ချေပခြင်းမှာ၊ အထက်ကပြဆိုခဲ့သည့် ပုဒ်မ ၁၀ (၁) ခြင်းချက်တွင် ပြဆိုထားသည့်
အတိုင်း လုံလောက်ခြင်းရှိမရှိဆိုသည့် ထင်မြင်ချက်ကိုပေးရန် လိုအပ်နေကြောင်း၊
အယူခံတရားလို၏ ပညာရှိ ရှေ့နေကြီးကလည်း သဘောတူညီသည်။ ထို့ကြောင့်
ယခုအမှုကို တိကျစွာဆုံးဖြတ်နိုင်ရန် အမှုကို လျော်ကြေးမင်းကြီးထံသို့ ပြန်လည်
ပေးပို့၍၊ ယခုအမှုတွင် တောင်းဆိုသည့် လျော်ကြေးငွေမှာ၊ ပုဒ်မ ၁၀ တွင် ပြဆို
ထားသည့်အတိုင်း စည်းကမ်းသတ်ကျော်လွန်ခြင်းရှိ မရှိဆိုသည်နှင့် ပတ်သက်၍ လျော်
ကြေးမင်းကြီးက သက်သေခံချက်များကို လိုအပ်ပါက ထပ်မံရယူ၍ ၎င်း၏ထင်မြင်
ချက်နှင့်တကွ အမှုတွဲကို ဤရုံးသို့ ပြန်လည်ပေးပို့ရန် အမိန့်ချမှတ်လိုက်သည်။

နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ်

ရာဇဝတ် အယူခံမှု

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေ ရွှေတွင်

† ၁၉၆၆

ဖေဖော်ဝါရီလ
၁၈ ရက်။

ဝေစောအောင် (အယူခံတရားလို)

နှင့်

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (အယူခံတရားခံ) *

ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၃၀၄—ရန်စခြင်း—ခုခံပိုင်ခွင့်ကို အကာအကွယ်ယူခွင့်ရှိမရှိ။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ အယူခံတရားလိုက ရန်စပြီး ဆဲရေးခြင်းအားဖြင့် သေသူကဒေါသထွက်ပြီး ရိုက်ရာတွင် အယူခံတရားလိုသည် ခုခံပိုင်ခွင့်ကို အကာအကွယ်ယူပြီး၊ သေသူကိုသေစေခြင်းမပြုနိုင်။

မောင်ဘိုးမြနှင့် နိုင်ငံတော်၊ ၁၉၄၀၊ ရန်ကုန်စီရင်ထုံး၊ ၁၀၉ (၁၁၇)။

နိုင်ငံတော်နှင့် မောင်ခင်သိန်း၊ ရန်ကုန်စီရင်ထုံး၊ ၁၉၄၆၊ ၆၄ တို့ကို ရည်ညွှန်းသည်။

အယူခံတရားလိုအတွက်။ ။ ဦးမောင်ကြီးနှင့် ဦးထွန်းရှိန်။

အယူခံတရားခံအတွက်။ ။ အစိုးရရွှေနေကြီး ဦးထွန်းညို။

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေ။ ။ အယူခံတရားလိုအပေါ် ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၃၀၄ အရ အလုပ်ကြမ်းနှင့် ထောင်ဒဏ် ၁၀ နှစ်ကျခံစေရန် အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သော ကျောက်ဖြူမြို့ အထူး (ရာဘက်စက်ရှင်) တရားသူကြီး၏ စီရင်ချက်ကို မကျေနပ်သဖြင့် အယူခံ ဝင်ခြင်းဖြစ်လေသည်။

အမှုဖြစ်ပွားပုံ အကြောင်းခြင်းရာ အတိုချုပ်မှာ လွန်ခဲ့သည့် ၁၃၂၅ ခုနှစ်၊ တော်သလင်းလဆုတ် ၃ ရက် (၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၅ ရက်နေ့) နံနက် ၈ နာရီခန့် အချိန်တွင် ကျောက်ဖြူမြို့အပိုင်၊ ဘိုင်းတောင်ရွာနေ သေသူ မောင်ပုချေသည် ၎င်း၏ အိမ်၌ မောင်လုံး (လိုပြ-၃) မောင်သန်းစိန် (လိုပြ-၅)၊ မောင်ညွန့်အေးတို့နှင့်အတူ စကားပြောနေခိုက်၊ အယူခံတရားလို ရောက်လာပြီး ကွမ်းစားကာ အိမ်ပေါ်မှ ပြန်ဆင်း သွား၏။ လမ်းသို့ရောက်သော် ဆဲသဖြင့် သေသူက မဆဲရန်ပြောသည်။ ထိုအခါ အယူခံတရားလိုသည် သေသူ၏အိမ်ရှေ့ရှိ ပန်းတင်ဆီသူ၏ အိမ်ခြံဝင်းမှ ခြံတိုင်ကို

* ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ် အယူခံမှုအမှတ် ၃၃၂။

† ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ် (အထူး) မှုအမှတ် ၁၂ တွင် ချမှတ်သော ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ ၂၂ ရက်နေ့စွဲပါ၊ ကျောက်ဖြူမြို့ (အထူး) တရားသူကြီး၏ အမိန့်ကို အယူခံမှု။

နုတ်ပြီး ဆက်၍ဆဲလေသည်။ အယူခံတရားလိုသည် ယခုကဲ့သို့ အခင်းမဖြစ်မီတနေ့က၊ ၎င်း၏ကြက်မတကောင်နှင့် ကြက်ဥများ သူ့ခိုးခိုးခံရသဖြင့် ယခုကဲ့သို့ ရွာထဲလျှောက်ပြီး ဆဲဟန်လက္ခဏာရှိသည်။

၁၉၆၆
ဝေမချေအောင်
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

ယင်းသို့ အယူခံတရားလိုက ဆက်လက်ဆဲရေးတိုင်းထွာသဖြင့်၊ မောင်ပုချေသည် တုတ်တချောင်းကိုယူပြီး အယူခံတရားလို၏နောက်သို့ လိုက်သွားလေသည်။ ၎င်း၏ နောက်မှ ၎င်း၏ဇနီး ဝေမချေ (လိုပြ-၄)၊ မောင်လုံးနှင့် ရွာသားအချို့လိုက်သွား ကြ၏။ အိမ်လေးငါးဆောင် အလွန်တွင် မောင်ပုချေသည် အယူခံတရားလိုအား မှီသွား၍၎င်း၏ လက်တွင်ပါသည့်တုတ်နှင့်ကျောက်ကုန်းကို ၂ ချက်ရိုက်ရာ၊ အယူခံ တရားလိုက ၎င်း၏လက်တွင်ရှိသော ခြံတိုင်ဖြင့် ပြန်ရိုက်ပြီး ထွက်ပြေးလေသည်။ မောင်ပုချေမှာ ဒဏ်ရာများဖြင့် လဲနေ၍ အိမ်သို့ပြန်ယူလာပြီး လေးထောင်ဆေးပေး ခန်းသို့ ထမ်းယူသွားကာ ဆေးထည့်ရ၏။ ထို့နောက် အိမ်သို့ပြန်ယူလာရာ ညသန်းခေါင် အချိန်တွင် မောင်ပုချေမှာ သေဆုံးသွားလေသည်။ နောက်နေ့၌ မောင်ပုချေ၏ အလောင်းအား ရမ်းဗြဲဆေးရုံသို့ ယူသွားသော်လည်း ဆေးရုံ၌ ဆရာဝန်မရှိသဖြင့် ဆေးစပ်သူ ဦးစိန်ထွန်း (လိုပြ-၇) က ကြည့်ရှုရာ လက်ဝဲဘက် ဦးခေါင်းတွင်ဒဏ်ရာ တချက်၊ လက်ျာဘက် ပါးပေါ်တွင် ပါးရိုးကျိုးသောဒဏ်ရာတချက်၊ လက်ျာဘက် လက်မောင်းရိုးပေါ်တွင်တချက်၊ လက်ျာဘက် မျက်စိအောက်ပိုင်းမျက်နှာရိုးကျိုးသော ဒဏ်ရာတချက်၊ ပေါင်းဒဏ်ရာလေးချက်ကို တွေ့ရလေသည်။

ဤအမှုတွင် တရားလိုအစိုးရဘက်မှ တင်ပြသည့် အဓိကသက်သေများဖြစ်ကြသည့် ဝေမချေ၏ ထွက်ဆိုချက်နှင့် မောင်လုံးနှင့် မောင်သန်းစိန်တို့၏ ထွက်ချက်များမှာ အနည်းငယ် ခြားနားကွဲပြားလျက်ရှိနေ၏။ ဝေမချေက ၎င်း၏ခင်ပွန်း မောင်ပုချေ သည် အယူခံတရားလိုအား ဆဲရေးနေခြင်းမှ ဟန့်တားရန် လိုက်သွားစဉ် မောင်ပုချေ၏ လက်၌ လက်နက်လုံးဝမရှိဟု ထွက်ဆိုခဲ့၏။ သို့ရာတွင် မောင်လုံးနှင့် မောင်သန်းစိန် တို့က ယင်းသို့လိုက်သွားသောအခါ မောင်ပုချေ၏လက်တွင် တလက်မလုံးပတ်ခန့် ရှိသည့်တုတ်ချောင်း ပါသွားကြောင်းထွက်ဆိုကြသည်။ ထိုသက်သေများအား တရားလို အစိုးရဘက်မှ ဆန့်ကျင်ဘက်ထွက်ဆိုကြသည့် သက်သေများဖြစ်သည်ဟု ရာဇဝတ် ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၁၆၂ အရ အရေးယူ၍ ပြန်လှန်မေးမြန်းခဲ့ခြင်း မရှိသဖြင့်၊ ၎င်းတို့၏ ထွက်ချက်များကို လုံးဝလျစ်လျူရှုခြင်း မပြုနိုင်ပေ။ ဝေမချေသည် ၎င်း၏ခင်ပွန်း မောင်ပုချေအား အခင်းဖြစ်ပွားသည့်ကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ ခြောက်ပြစ်ကင်းဖြစ်အောင် အနည်းငယ်ကွယ်ထောင့်၍ ထွက်ဆိုခဲ့ဟန် လက္ခဏာရှိ၏။ သို့ဖြစ်ရာ မောင်ပုချေသည် အယူခံတရားလို၏နောက်သို့ တုတ်ကိုင်ပြီး လိုက်သွားသည်ဆိုသော မောင်လုံးနှင့် သန်းစိန်တို့၏ ထွက်ချက်များကို လက်ခံရမည်။

ဝေစောအောင်
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

အယူခံတရားလို၏ ပညာရှိ ရွှေနေကြီးက သေသူသည် အယူခံတရားလိုအား စတင်၍တုတ်နှင့်ရိုက်သဖြင့် အယူခံတရားလိုသည် ပြန်လည်ခုခံနိုင်ခွင့်ရှိသည်ဟု လျှောက် လဲသွား၏။

အယူခံတရားလိုသည် မောင်ပုချေ၏ အိမ်ရှေ့တွင် လာ၍ဆဲသည်။ မဆဲရန်ပြောရာ ခြံတိုင်ကိုဆွဲနှုတ်ပြီး ထပ်မံဆဲပြန်သည်။ သို့ဆဲစဉ် ခြံတိုင်ကိုကိုင်ထားသဖြင့် အဆဲခံရသူ လာလျှင် ခြံတိုင်နှင့်ရိုက်မည်ဆိုသော အဓိပ္ပါယ်သက်ရောက်သည့် အပြုအမူရှိပြီ။ ယင်းသို့ ပြုမူခြင်းခံရသော မောင်ပုချေသည် ဒေါသအမျက်ထွက်မည်မှာ သဘာဝ ဖြစ်၏။ ထိုကဲ့သို့ ဒေါသအမျက်ထွက်သည့်အတိုင်း ချက်ခြင်းလိုက်ကာ အယူခံတရားလို အား တုတ်နှင့်ရိုက်ခြင်းဖြစ်ပေသည်။ သတ္တုချလျှင် ရန်စသူမှာ အယူခံတရားလိုသာ ဖြစ်၏။ အယူခံတရားလိုက ရန်စပြီး ဆဲရေးခြင်းအားဖြင့် မောင်ပုချေက ဒေါသ ထွက်ပြီး ရိုက်ရာတွင် အယူခံတရားလိုသည် ခုခံပိုင်ခွင့်ကို အကာအကွယ်ယူပြီး မောင်ပုချေကို သေစေခြင်းမပြုနိုင်။ မောင်ဘိုးမြနှင့် နိုင်ငံတော်(၁)နှင့် နိုင်ငံတော် နှင့်မောင်ခင်သိန်း (၂) အမှုများကိုကြည့်ပါ။

အယူခံတရားလိုသည် မည်သည့်ဖြစ်မှုကို ကျူးလွန်ခဲ့သည်ဆိုသော အချက်ကို စဉ်းစားရန်ရှိ၏။ မောင်ပုချေသည် အရိုက်ခံရပြီးနောက် သေဆုံးခဲ့သည်မှာမှန်၏။ သို့ရာတွင် မည်သည့်အတွက်ကြောင့် သေဆုံးရသည်ဆိုသော သက်သေထွက်ချက် အတိအကျမရှိချေ။ အလောင်းကို ယူသွားသည့် ရမ်းဗြဲဆေးရုံတွင် ဆရာဝန်မရှိသဖြင့် ဆေးစပ်သူကသာ အလောင်းကို ကြည့်ရှုခဲ့ရာ ပါးရိုးနှင့် မျက်နှာရိုးကျိုးနေသည် ကိုသာတွေ့ရ၏။ ထိုဒဏ်ရာများမှာ သဘာဝအားဖြင့် သေစေလောက်သည့်ဒဏ်ရာ၊ သို့မဟုတ် သေစေလောက်သော ဒဏ်ရာများဖြစ်သည်ဟု တထစ်ချမဆိုနိုင်။ သို့ဖြစ်ရာ အယူခံတရားလိုအား ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၃၂၅ အရသာ အပြစ်ပေးသင့်ပေသည်။

အထက်ပါအကြောင်းများကြောင့် အယူခံတရားလို ဝေစောအောင်အား အောက် ရုံးမှ ချမှတ်ခဲ့သော အပြစ်ဒဏ်အစား၊ ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၃၂၅ အရ အလုပ်ကြမ်းနှင့် ထောင်ဒဏ် ၅ နှစ်ကျခံစေရန် ပြင်ဆင်သတ်မှတ် အမိန့်ချလိုက်သည်။

(၁) ၁၉၄၀၊ ရန်ကုန်စီရင်ထုံး ၁၀၉ (၁၁၇)။ (၂) ၁၉၄၆၊ ရန်ကုန်စီရင်ထုံး ၆၄။

နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ်

ရာဇဝတ်အယူခံမှု

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေ ရွှေတွင်

မောင်အားပို့ (ခေါ်) မောင်သောင်း (အယူခံတရားလို)

† ၁၉၆၆

နှင့်

ဖေဖော်ဝါရီလ
၂၂ ရက်။

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (အယူခံတရားခံ)*

ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၃၂၆ အရ၊ ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်း။ ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၃၉၆ အရ၊ တရားစွဲဆိုမှု။
အယူခံရာတွင် ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၃၉၆ အရ၊ ပြောင်းလဲအပြစ်ပေးရန် သင့်မသင့်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ အယူခံတရားလိုအား ရာဇသတ် ပုဒ်မ ၃၉၆ အရ၊ တရားစွဲဆိုခဲ့သော်လည်း ထိုပုဒ်မအရ၊ စွဲဆိုချက်မတင်ဘဲ၊ ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၃၂၆ အရသာစွဲဆိုချက်တင်ပြီးအပြစ်ပေးခဲ့သဖြင့် ပုဒ်မ ၃၉၆ အရ၊ အယူခံမှုတွင် ပြောင်းလဲ အပြစ်ပေးပါက သေးငယ်သော ပြစ်မှုမှ ကြီးလေးသော ပြစ်မှုသို့ ပြောင်းလဲအပြစ်ပေးသည့် အနေသို့ ရောက်နေမည်။

မောင်အုံးရွှေ (ခေါ်) ကလော နှင့် နိုင်ငံတော်၊ အတွဲ ၁၊ ရန်ကုန်၊ ၄၃၆။

မောင်သံခဲ နှင့် ပြည်ထောင်စု၊ ၁၉၄၈၊ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး၊ ၈၄၈ (တရားလွှတ်တော်) တို့ကိုရည်ညွှန်းသည်။

အယူခံတရားလိုအတွက်။ ။

အယူခံတရားခံအတွက်။ ။ အစိုးရရှေ့နေကြီး ဦးနှစ်။

တရားသူကြီးဦးသက်ဖေ။ ။ အယူခံတရားလိုအား၊ ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၃၂၆ အရ၊ အလုပ်ကြမ်းနှင့် ထောင်ဒဏ် ၇ နှစ်ကျခံစေရန် အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည့် သာယာဝတီမြို့၊ ပဌမအထူး (စက်ရှင်) တရားသူကြီး၏ စီရင်ချက်ကို မကျေနပ်သဖြင့် အယူခံဝင်ခြင်း ဖြစ်သည်။

အမှုဖြစ်ပွားပုံ အတ္ထုပ္ပတ္တိ အကျဉ်းချုပ်မှာ၊ လွန်ခဲ့သည့် ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၆ ရက်နေ့ညနေ ၅ နာရီခန့်အချိန်တွင်၊ သာယာဝတီ ခရိုင်၊ မိုးညိုရဲစခန်းအပိုင်၊ ကျီးကုန်းလဲ ရွာနေ စောရွှေဝါ(လိပြာ)၏ နေအိမ်သို့၊ အယူခံတရားလိုအပါအဝင်

* ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ် အယူခံမှုအမှတ် ၇၁။

† ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှု အမှတ် ၁၀ တွင် ချမှတ်သော ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၁၉ ရက်နေ့စွဲပါ၊ သာယာဝတီမြို့၊ ပဌမ အထူး တရားသူကြီး၏ အမိန့်ကို အယူခံမှု။

၁၉၆၆
မောင်အားပို့
(ခေါ်)
မောင်သောင်း
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

သောင်းကျန်းသူ ငါးဦးသည် လက်နက်မျိုးစုံကိုင်စွဲလျက် ရောက်လာ ကြပြီ။ ထမင်း ချက်ခိုင်း၏။ ကြက်သားဟင်း ချက်၍ ထမင်းကျွေးပြီးနောက်၊ အယူခံတရားလိုက၊ မင်းတို့ အစိုးရ ကယ်နိုင်သေးသလားဟု စောရွှေဝါအား ပြောကာ၊ စတင်းသေနတ် တွင်း၊ ကျည်ဆံထည့်လေသည်။ ထိုအခါ စောရွှေဝါသည်၊ အယူခံတရားလိုထံမှ သေနတ် ကိုလုရန် ကြိုးစား၏။ သို့ရာတွင်၊ ကျန်သောင်းကျန်းသူများက သေနတ်များဖြင့် ပစ်ရန်လုပ်၍၊ စောရွှေဝါလည်း၊ လက်လွှတ်ထွက်ပြေး ရလေသည်။ စောရွှေဝါအား သောင်းကျန်းသူများက သေနတ်များဖြင့် လိုက်ပစ်သော်လည်း၊ ကံကောင်း ထောက် မ၍ မထိဘဲ လွတ်မြောက်သွားလေသည်။

ထိုအချိန်တွင်၊ စောရွှေဝါအိမ်ပေါ်၌၊ အိမ်သားများ အနက်၊ ၎င်း၏ဇနီးမကျင်မြိုင် (လိပြ-၂)နှင့် ယောက္ခမ ဦးကြီးအိုတို့ နှစ်ယောက်သာ ကျန်နေရစ်၏။ သောင်းကျန်း သူများက ၎င်းတို့ကို အိမ်ပေါ်မှ ဆင်းခိုင်းသဖြင့်၊ မနီးမဝေးရှိ ကောက်ရိုးပုံသို့သွား နေကြသည်။ ထိုနောက် ဦးကြီးအိုက မြေးများအား ရှာမည်ဟု ပြောပြီး၊ အိမ်ထက်သို့ ထွက်သွားရာ၊ ခဏအကြာတွင် သေနတ်သံများ ထွက်ပေါ် လာလေသည်။ သေနတ်သံ စဲသွားပြီးနောက် ၅ မိနစ်ခန့်အကြာတွင်၊ မကျင်မြိုင်သည် အိမ်ဘက်သို့ သွားရောက် ကြည့်ရှုရာ၊ အိမ်ရှေ့ လမ်းမပေါ်၌ သေနတ်ဒဏ်ရာနှင့် သေဆုံးနေသည့် ဘခင် ဦးကြီးအိုအားတွေ့ရလေသည်။ အိမ်ရှိလက်ပတ်နာရီ၊ မျက်မှန်၊ ငွေ ၅၀ နှင့်အဝတ်အစား များမှာလည်း ပျောက်ဆုံးလျက်ရှိသည်ကို တွေ့ရ၏။ သောင်းကျန်းသူများကိုလည်း အိမ်၌မတွေ့ရတော့ပေ။

နောက်နေ့ နံနက်တွင် ဦးကြီးအို၏ အလောင်းကို၊ မိုးညိုရဲစခန်းသို့ ပို့ရန်အသွား တွင်၊ ငှက်ပျောတုန်းရွာ၌၊ စောရွှေဝါနှင့် တွေ့သဖြင့်၊ စောရွှေဝါက ပဌမသတင်းချက် ကိုတိုင်ထန်းခဲ၏။ အလောင်းကို မိုးညိုမြို့ ပြည်သို့ ဆေးရုံမှ လက်ထောက်ဆရာဝန် ဦးမောင်မောင်စိန် (လိပြ-၅) ကစစ်ဆေးရာ၊ သေနတ်ဒဏ်ရာ ၄ ချက်တွေ့ချပြီး၊ နောက် ကျောမှဝင်သော ကျည်ဆံသည်၊ လက်ဝဲဘက်အဆုတ်ကို ထိခိုက်သွားသဖြင့်၊ ထိုဒဏ်ရာ မှာမူချ သေစေနိုင်သည့် နာကျင်မှုတခုဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရလေသည်။ ထို့ပြင်ဒဏ်ရာ အနေအထားများ အရ၊ သေနတ်လက်ချက် အမျိုးစုံဖြင့် ရရှိနိုင်သည့် ဒဏ်ရာများ ဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရှိလေသည်။

ထို့နောက် ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၂၁ ရက်နေ့တွင်၊ အယူခံတရားလိုအား မင်းလှ ဘူတာရုံ၌၊ စောရွှေဝါက ပက်ပင်း တွေ့ရှိသောကြောင့် ဘမ်းဆီးပြီး ရဲအဖွဲ့အား အပ်ပေးသဖြင့်၊ ရဲအဖွဲ့က အယူခံတရားလိုအား ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၃၉၆ အရ၊ ရုံးတင်တရား စွဲဆိုခဲ့လေသည်။ ပညာရှိ အောက်ရုံး တရားသူကြီးက စောရွှေဝါအိမ်မှ ပစ္စည်းများကို၊ အယူခံတရားလိုအပါအဝင် သောင်းကျန်းသူများက ယူသွားသည်ဆိုသော သက်သေခံ

အထောက်အထားမရှိသဖြင့်၊ ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၃၉၆ အရစွဲချက် မတင်နိုင်ကြောင်း၊ သေသူ ဦးကြီးအိုတွင် ရရှိခဲ့သော သေနတ်ဒဏ်ရာ ၃ ချက်မှာ၊ မည်သူမည်ဝါ၏ လက်ချက်ကြောင့် ဖြစ်သည်ဆိုသော သက်သေအထောက်အထားလည်း မရှိ၍၊ ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၃၂၆ အရသာစွဲချက်တင်၍ အပြစ်ပေးနိုင်ကြောင်း ကောက်ယူဆုံးဖြတ် ခဲ့လေသည်။

၁၉၆၆
မောင်အာပို
(ခေါ်)
မောင်သောင်း
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
ပြန်မာနိုင်ငံ။

အခင်းဖြစ်နေက စောရွှေဝါအိမ်တွင်၊ ထမင်းစားသွားကြသည့်၊ သောင်းကျန်းသူ ငါးဦးအနက် တဦးမှာ အယူခံတရားလို ဖြစ်သည်ဆိုသော အချက်မှာ ယုံမှားဘွယ်မရှိ။ စေရွှေဝါက ရဲဌာနတွင် တိုင်ကြားစဉ်၊ အယူခံတရားလို၏ နာမည်ကို ထည့်သွင်း ပေါ်ပြခဲ့ခြင်းမရှိ၍၊ ၎င်း၏ထွက်ချက်ကို ချန်လှပ်ထားစေကာမူ၊ အယူခံတရားလိုပါ ကြောင်း အတိအလင်း စွပ်စွဲထားသည့် မကျင့်မြိုင်နှင့် မောင်သာဒွေး (လိပြ-၃)တို့၏ ထွက်ချက်များ ရှိနေသေး၏။ မကျင့်မြိုင်သည်၊ ကြက်သားဟင်း ချက်ပေးရသူ ဖြစ်၍၊ အယူခံတရားလိုအား အချိန်ကြာမြင့်စွာ မြင်လိုက်ရသည့် အလျောက် ကောင်းစွာ မှတ်မိလိုက်ရန် အကြောင်းရှိသည်။ ထို့ကြောင့် စောရွှေဝါအိမ်သို့ အခင်းဖြစ်ညနေက လာရောက်သွားသည့် သောင်းကျန်း သူများအနက်၊ အယူခံတရားလိုလည်း ပါသည် ဆိုသော အောက်ရုံး၏ ကောက်ယူချက်မှာ မှန်ကန်သည်။

အယူခံတရားလိုသည် မည်သည့် ပြစ်မှုကို ကျူးလွန်ခဲ့သည်ဆိုသော ပြဿနာကို စဉ်းစားရန်လိုပေသည်။ ပညာရှိ အစိုးရ လွှတ်တော် ခွေနေကြီးက အယူခံတရားလိုသည် မောင်သာဒွေး၏ အဝတ်ဘိနပ်ဖြူ အသစ်တစ်ခုကို စီးသွားကြောင်း မောင်သာဒွေး၏ ထွက်ချက် ရှိနေသည့်အပြင်၊ သောင်းကျန်းသူများ အိမ်မှ ထွက်သွားလျှင်သွားခြင်း ကြည့်ရှုသောအခါ ပစ္စည်း ပျောက်ဆုံး နေသည်ကို တွေ့ရသောကြောင့်၊ သောင်းကျန်း သူများသာလျှင်၊ စောရွှေဝါအိမ်မှ ပစ္စည်းများကို လုယူ သွားကြသည်ဟု ယူဆသင့် ကြောင်း။ ယင်းသို့ယူဆလျှင်၊ အယူခံတရားလိုအပေါ် ရုံးတင်တရားစွဲဆိုသည့်အတိုင်း ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၃၉၆ အရ၊ ပြောင်းလဲအပြစ်ပေးသင့်ကြောင်း တင်ပြသွား၏။

ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၃၉၆ မှာ၊ ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၃၂၆ ထက် ပိုမိုကြီးလေးသော ပြစ်မှု ဖြစ်၍၊ ဤအယူခံမှုတွင် သေးငယ်သော ပုဒ်မအစား ကြီးလေးသော ပုဒ်မဖြင့်ပြောင်း လဲ၍ အပြစ်ပေးနိုင် မနိုင်ဆိုသော ပြဿနာ ပေါ်ပေါက်နေ၏။ အောက်ရုံး၌၊ အယူခံ တရားလိုအား ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၃၉၆ အရတရားစွဲဆိုခဲ့သော်လည်း၊ ထိုပုဒ်မအရ စွဲချက် မတင်ဘဲ၊ ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၃၂၆ အရသာစွဲချက်တင်ပြီး အပြစ်ပေးခဲ့သဖြင့် ပုဒ်မ ၃၉၆ အရ၊ ယခုဤအယူခံမှုတွင် ပြောင်းလဲအပြစ်ပေးပါက သေးငယ်သော ပြစ်မှုမှ ကြီးလေးသော ပြစ်မှုသို့ ပြောင်းလဲ အပြစ်ပေးသည့် အနေသို့ ရောက်နေပေမည်။ အကယ်၍ အယူခံတရားလိုအပေါ် ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၄၂၃ နှင့် ၄၃၉ တို့အရ၊

၁၉၆၆ ပြင်ဆင်မှု ဖွင့်လှစ်ပြီး အရေးယူခဲ့ ပါမူ အောက်ရုံးမှ အပြစ်ပေးခဲ့သည့် ရာဇသတ်ပုဒ်မ
 မောင်အားပို့ (ခေါ်) ၃၂၆ အစား ပုဒ်မ ၃၉၆ သို့ ပြောင်းလဲအပြစ်ပေး နိုင်ပေမည်။ ထိုအတိုင်းပင်လည်း
 မောင်အုံးရွှေ(ခေါ်) ကလော နှင့် နိုင်ငံတော် (၁) နှင့်မောင်သံခဲနှင့်ပြည်ထောင်စု(၂)
 မောင်သောင်း တို့အမှုများ၌ အဆုံး အဖြတ် ပေးထားသည်ကို တွေ့မြင်နိုင်လေသည်။ ယခုအမှုတွင်မူ
 နှင့် အယူခံတရားလိုအပေါ် ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၄၂၃ နှင့် ၄၃၉ တို့အရ ပြင်ဆင်မှုဖွင့်လှစ်
 ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ။ အရေးယူခဲ့ ခြင်းမရှိသဖြင့်၊ ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၃၉၆ အရစွဲချက် ပြောင်းလဲပြီး အပြစ်ပေး
 ခြင်းမပြုနိုင်ပေ။

အထက်ပါအကြောင်း များကြောင့်၊ အယူခံတရားလိုအပေါ် ချမှတ် ထားသော
 အောက်ရုံး စီရင်ချက်နှင့် အပြစ်ဒဏ်တို့ကို အတည်ပြုပြီး အယူခံလွှာကို ပယ်လိုက်
 သည်။

(၁) အတွဲ ၁၊ ရန်ကုန်၊ ၄၃၆။

(၂) ၁၉၄၈၊ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး ၈၄၈ (တရားလွှတ်တော်)။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

တရားမအထွေထွေလျှောက်ထားမှု

တရားသူကြီးချုပ် ဒေါက်တာ မောင်မောင်နှင့် တရားသူကြီး ဦးချစ် ထို့ရှေ့တွင်

အက်(ဖ်)၊ရာမန် (လျှောက်ထားသူ)

နှင့်

မက်ဆားဂူဘီ ဂျင်နရယ် အင်ရှူးဝါးရင့် ကုမ္ပဏီလီမိတက်

(လျှောက်ထားခံရသူ) *

† ၁၉၆၆

ဧနာဝါရီလ
၁၀ ရက်။

တရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၄၁ နည်း ၁ မြှင့်ချက်။ လူမှုအယူခံကို လက်ခံနိုင်ရန် အကြောင်း အချက် များ။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။တရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၄၁ နည်း ၁ မြှင့်ချက် အရ၊ အောက်ရုံးအမိန့်သည် တရားဥပဒေနှင့် ဆန့်ကျင်၍သော်၎င်း၊ ဥပဒေကဲ့သို့ အင်အားရှိသော လုပ်မှုဆောင်တာတွင် မှားယွင်းနေသည်ကိုသော်၎င်း၊ တနည်းအားဖြင့် ထိုအမိန့်သည် မှားယွင်း၍ တရားမျှတမှုမရှိလျှင် သော်၎င်း၊ တွေ့ရှိမှသာလျှင် လူမှုအယူခံကို လက်ခံနိုင်ရန်ဖြစ်သည်။ လျှောက်ထားသူ စွဲဆိုသော အမှုသည် ကာလ စည်းကမ်းသတ် ကျော်လွန်ကြောင်းဖြစ်သည့်အောက်ရုံးအမိန့်ကို ဘတ်ဂျူရီနှင့် ထိုချမှတ်သောအမိန့်သည် ဥပဒေနှင့် ဆန့်ကျင်ခြင်းသော်၎င်း၊ မှားယွင်း၍ တရားမျှတမှုမရှိခြင်း သော်၎င်း မတွေ့ရှိရပေ။

ဂျီမိနီ နှင့် ဗမာပြည် မီးနှင့် သဘော အာမခံကုမ္ပဏီလီမိတက် ရန်ကုန်စီရင်ထုံး၊ အတွဲ ၃၊ ၈၁ ၃၈၃ ကို ရည်ညွှန်းသည်။

လျှောက်ထားသူအတွက်။ ။မစ္စတာ အမ်၊ဝိုင်၊ခန်း။

လျှောက်ထားခံရသူအတွက်။ ။မစ္စတာ စူးရမား။

တရားသူကြီး ဦးချစ်။ ။လျှောက်ထားသူ အက်(ဖ်)၊ရာမန်က၊ လျှောက်ထားခံ ရသူ မက်ဆား(စ်)ဂူဘီဂျင်နရယ် အင်(န်)ရှူးဝါးရင့် ကုမ္ပဏီလီမိတက်အပေါ် မီး အာမခံကျပ်ငွေ ၅၀,၀၀၀ ရရှိရန်၊ ရန်ကုန်မြို့၊ တရားမတရားသူကြီးရုံး ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ တရားမမှုကြီးအမှတ် ၂၇ တွင် လူမှုအဖြစ် တရားစွဲဆိုခဲ့သည်။ ပညာရှိ တရားမရုံး တရားသူကြီးချုပ်သည်၊ ကောက်ချက် ငါးခုကို ထုတ်နုတ်၍၊ အမှုကို စစ်ဆေးပြီး

* ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ တရားမ အထွေထွေ လျှောက်ထားမှု အမှတ် ၁၄။
† တရားမကျင့်ထုံး ကိစ္စဥပဒေပုဒ်မ ၄၄ (၁) အရ၊ ရန်ကုန်မြို့တော် တရားမရုံး တရားသူကြီး ချုပ်(၁၄-၅-၆၅) နေ့စွဲပါ၊ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို မကျေနပ်၍ ဤရုံးတွင် လူမှုအဖြစ် အယူခံဝင်ခွင့် ပြုရန်လျှောက်ထားသော လျှောက်လွှာ။

၁၉၆၆
 အက်(၆)၊ရာမန်
 နှင့်
 မက်ဆားဂူဘီ
 ဂျင်နရယ်
 အင်ဂျူးဝါးရင့်
 ကုမ္ပဏီ
 လီမိတက်။

တရားလို၏ အမှုကို စရိတ်နှင့်တကွ ပလပ်လိုက်သည်။ ထိုအမိန့်ကို အက်(၆)၊ ရာမန်က မကျေနပ်သဖြင့်၊ ဤရုံးသို့ လူမဲ့အဖြစ် အယူခံတင်သွင်းသည်။ ယင်းသို့ လူမဲ့အဖြစ် အယူခံတင်သွင်းရာ၌၊ ဤရုံးအနေနှင့် တရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၄၁ နည်း ၁ ခြွင်းချက် ကို သတိမူရပေမည်။ ယင်းခြွင်းချက်တွင် အောက်ပါအတိုင်းဖော်ပြထားသည်။

“ Provided that the Court shall reject the application unless, perusal thereof and of the judgment and decree appealed from, it sees reason to think that the decree is contrary to law or to some usage having the force of law, or is otherwise erroneous or unjust.”

ထို့ခြွင်းချက်အရ၊ အောက်ရုံးအမိန့်သည် တရားဥပဒေနှင့် ဆန့်ကျင်၍ သော်၎င်း ဥပဒေကဲ့သို့ အင်အားရှိသော လုပ်မှု ဆောင်တာတွင် မှားယွင်း နေသည်ကိုသော်၎င်း၊ တနည်းအားဖြင့် ထိုအမိန့်သည် မှားယွင်း၍ တရားမျှတမှု မရှိလျှင်သော်၎င်း တွေ့ရှိမှ သာလျှင်၊ လူမဲ့အယူခံကို လက်ခံနိုင်ရန်ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့်၊ ကျွန်ုပ်တို့သည်အောက် ရုံးကချမှတ်သော အမိန့်ကို သေချာလနစွာဝေဖန်သုံးသပ်၍ အဆုံး အဖြတ်ပေးရန် လိုသည်။

အမှုအကြောင်း ခြင်းရာနှင့် ပတ်သက်၍ အောက်ရုံး၏ စီရင်ချက်တွင် ပြည့်စုံစွာ ဖော်ပြထားပြီး ဖြစ်ရကား၊ ကျွန်ုပ်တို့အနေနှင့် ထပ်လောင်း ဖော်ပြရန်လိုမည် မထင် ပေ။ ကျွန်ုပ်တို့အဓိက စဉ်းစား၍ အဆုံးအဖြတ် ပေးရန်ရှိသော အချက်မှာ၊ ဤ အမှုသည် ကာလစည်းကမ်းသတ် ကျော်လွန်ပြီးမှ စွဲသော အမှုဖြစ်၊ မဖြစ်ဟူ၍ ဖြစ် သည်။ လျှောက်ထားသူ၊ အက်(၆) ရာမန်က၊ မန္တလေးမြို့ရှိ မိမိဆိုင်တွင် ထားရှိသော ပစ္စည်းများကို၊ မက်ဆား(စ်)ဂူဘီ ဂျင်နရယ် အင်(န်) ဝါရှူးရင့် ကုမ္ပဏီလီမိတက်ထံ တွင် မီးအာမခံ ငါးသောင်းဖြင့်ထား၏။ ထိုသို့မီးအာမခံ ထားစဉ်က၊ မိမိဆိုင်ပေါ်တွင် ကျပ်ငွေ ၅၈,၇၉၁ ၆၀ ပြားဘိုးမျှရှိသော ကုန်ပစ္စည်းများရှိသည်ဟု အဆိုရှိသည်။ ၁၉၅၈ ခုနှစ်၊ ဇန္နဝါရီလ ၇ ရက်နေ့တွင် ဆိုင်မီးလောင်သွားသဖြင့်၊ ပစ္စည်းများ အားလုံးလိုပင် ဆုံးရှုံးသွား၏။ အထက်ဖော်ပြပါ မီးအာမခံ ကုမ္ပဏီသို့ လျော်ကြေးငွေ ငါးသောင်း တောင်းဆို၍၊ မီးအာမခံကုမ္ပဏီက လျော်ကြေးငွေပေးရန်၊ ၁၉၅၈ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၂၇ ရက်နေ့တွင်ငြင်းဆိုလိုက်သည်။ ထိုသို့ငြင်းဆိုသည့်နေ့မှစ၍၊ မီးအာမခံ ပေါ်လစီအပိုဒ် ၁၃ အရ သုံးလအတွင်းအမှုစွဲဆိုရန်ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် လျှောက် ထားသူက မန္တလေးခရိုင်၊တရားမတရားသူကြီး ရုံးတွင်၊ ၁၉၅၈ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၄ ရက် နေ့မှသာလျှင်၊ တရားစွဲဆို၍ အမှုတင်သွင်းခြင်းကြောင့်၊ သုံးလကျော်ပြီးမှ တရားစွဲဆို ခြင်းဖြစ်သဖြင့်၊ ကာလစည်းကမ်းသတ် ကျော်လွန်နေပြီ ဖြစ်ရကား၊ အောက်ရုံး

ပညာရှိတရားသူကြီးက ကာလစည်းကမ်းသတ် ကျော်လွန်မှုကို အဓိကထား၍၊ လျှောက်ထားသူ အက်(ဖ်)၊ ရာမန်၏ အမှုကိုပလပ်လိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။

၁၉၆၆

အက်(ဖ်)၊ ရာမန်နှင့် မက်ဆားဂူဘီ ဂျင်နရယ် အင်ဂျူးဝါးရင့် ကုမ္ပဏီ လီမိတက်။

လျှောက်ထားသူ၏ ပညာရှိရွှေနေကြီး မစ္စတာအမ်ဝိုင်၊ ခန်းက မန္တလေးရှိ တရားမရုံးများသည် ၁၉၅၀ ခုနှစ်၊ အက်ဥပဒေအမှတ် ၁၉ အရ၊ ထုတ်ပြန်သော ပြန်တမ်းကြောင့်၊ ၁၉၄၉ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၁၃ ရက်နေ့မှ၊ ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၃၁ ရက်နေ့အထိ ရုံးပိတ်ထားသည်။ ထို့ကြောင့် ၁၉၅၈ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၄ ရက်နေ့တွင် တရားစွဲဆိုရာ၌၊ ရုံးပိတ်ရက်အတွင်း ကျရောက် နေသောကြောင့် ကာလစည်းကမ်းသတ်ကို ခွင့်ပြုရန် လျှောက်ထားလေသည်။ ထိုအမှုကို မန္တလေးရုံးက စီရင်ပိုင်ခွင့် အာဏာမရှိသဖြင့်၊ ရန်ကုန်မြို့၊ တရားမတရားသူကြီးရုံးတွင် ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၂၀ ရက်နေ့မှ အမှုတင်သွင်းရသည်ဟူ၍လည်း တင်ပြသွားသည်။ ၎င်းပြင် မီးအာမခံ ပေါ်လစီအပိုဒ် ၁၃ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက် များသည်၊ ပဋိညာဉ် အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂၃ နှင့် ၂၈ များတို့ကိုကျော်လွန်လွှမ်းမိုးနိုင်ရန် မဖြစ်နိုင်ကြောင်းကိုလည်း တင်ပြသွားသည်။

လျှောက်ထားခံရသူ၏ ပညာရှိရွှေနေကြီး မစ္စတာစူးရမားက လျှောက်ထားသူသည် မူလမန္တလေးရုံးတွင် အမှုစွဲဆိုစဉ် အခါကပင်၊ မီးအာမခံပေါ်လစီအပိုဒ် ၁၃ တွင်ပြဋ္ဌာန်းထားသော သုံးလကြာ စည်းကမ်းသတ် ကျော်လွန်နေပြီ ဖြစ်ပါသည်။ ၎င်းပြင်လျှောက်ထားသူ၏ ရွှေနေကြီးတင်ပြသည့်အတိုင်း၊ မန္တလေး ရုံးများမှာ တရားမမှုများအတွက် ပိတ်ထားသည် ဆိုရာ၌လည်း မဖြစ်နိုင်ပါ။ အဘယ်ကြောင့် ဆိုသော် ၁၉၅၉ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၁၀ ရက်နေ့စွဲဖြင့် မန္တလေးခရိုင်၊ တရားမတရားသူကြီးက၊ ဤအမှုနှင့်ပတ်သက်၍ အမိန့်ဘဏ္ဍာမှတ်ခံသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ ၎င်းအပြင် မီးအာမခံပေါ်လစီအပိုဒ် ၁၃ တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသော ကာလ စည်းကမ်းသတ်မှာ (၃) လမှာ ပဋိညာဉ်အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၃ နှင့် ၂၈ တို့ကိုကျော်လွန်၍ လွှမ်းမိုးနိုင်ကြောင်းနှင့် ပတ်သက်၍၊ ဂျီရိုမီနီ နှင့် ဗမာပြည် မီးနှင့် သင်္ဘောအာမခံကုမ္ပဏီလီမိတက် အမှု (၁) တွင် အဘိအလင်း စီရင်ထုံးဖွဲ့ထားပါသည်ဟု တင်ပြသွားသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ အနေနှင့် ဤအမှုကို သုံးသပ်ရာတွင် တွေ့ရှိရသော အချက်မှာ လျှောက်ထားသူ အက်(ဖ်)၊ ရာမန်စွဲဆိုသော အမှုသည်၊ ကာလစည်းကမ်းသတ်ကျော်လွန်ကြောင်းဖြစ်သည်။ ပညာရှိတရားမရုံးတရားသူကြီးချုပ်၏ ချမှတ်သောအမိန့်ကို ဘတ်ဂျူရီနှင့် ထိုချမှတ်သော အမိန့်သည် ဥပဒေနှင့် ဆန့်ကျင်ခြင်းသော်၎င်း၊ မှားယွင်း၍ တရားမျှတမှု မရှိခြင်းသော်၎င်း မတွေ့ရှိရပေ။ ၎င်းပြင်လျှောက်ထားသူ၏ ရွှေနေကြီးက မီးအာမခံ ပေါ်လစီအပိုဒ် ၁၃ မှာ၊ ပဋိညာဉ်ဥပဒေနှင့်ဆန့်

(၁) ရန်ကုန်စီရင်ထုံး အတွဲ (၃)၊ စာ ၃၈၃။

၁၉၆၆

အက်(ဖ)။ရာမန်
နှင့်
မက်ဆားဂူဘီ
လွင်နရယ်
အင်ဂျန်းဝါးရင့်
ကုမ္ပဏီ
လီမိတက်။

ကျင်သည်ဟု ဆိုသော်ငြားလည်း၊ သူသည် အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့သောစီရင်ထုံးပါမူ
များကို သဘော တူပါသည်ဟု၊ အောက်ရုံး၏ စီရင်ချက်တွင် တွေ့ရှိရသည်။
ကျွန်ုပ်တို့ရှေ့တွင်လည်း သူသည်ထိုစီရင်ထုံးပါ မူများနှင့် သဘောမတူပါဟူ၍လည်းငြင်းဆို
ခြင်းမရှိပေ။

အထက်ဖော်ပြပါ အကြောင်းခြင်းရာ များနှင့် ဥပဒေ အချက်အလက် များအရ
ဤလူမျိုးအယူခံ လျှောက်လွှာကို ယယ်လိုက်သည်။

ရွှေနေစရိတ်မှာ ငွေ ၅၀ ပြစ်စေရမည်။

နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ်
ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှု

တရားသူကြီး ဦးထွန်းတင် ရွှေတွင်

ဦးချစ်တင် (ပြင်ဆင်ရန် လျှောက်ထားသူ)
နှင့်

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (ပြင်ဆင်ရန် လျှောက်ထားခံရသူ) *

† ၁၉၆၆

ဧကန်တမ်း
၂၉ ရက်။

ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၄၆၈ စာချုပ်လိမ်လည်ပြုလုပ်ခြင်း သွယ်ဝိုက်သည့်သက်သေခံချက်နှင့်အကြောင်း
ခြင်းရာများပေါ်မူတည်စိစစ်ရန်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။စာချုပ်လိမ်လည်ပြုလုပ်သည့် အမှုမျိုးတွင် တိုက်ရိုက်သက်သေခံ မရှိနိုင်။
သွယ်ဝိုက်သည့် သက်သေခံချက်နှင့် အကြောင်းခြင်းရာများပေါ်သာမူတည်၍၊ စိစစ်ရန်ဖြစ်သည်။
အကြောင်းခြင်းရာများအရ လျှောက်သူမှအပ စာချုပ်ကို အခြားသူ တဦးတယောက်က ပြုလုပ်
နိုင်သည်ဟု ယူဆနိုင်စွမ်းရှိကြောင်း ပေါ်လွင်သည်ဟု မတွေ့ရ။

Basudeb Mander v. The State, A. I. R. 1929, Patna, p. 112 ;
မောင်အမြတ် နှင့် နိုင်ငံတော်၊ အေ၊ အိုင်၊ အာ (ရ်)၊ ၁၉၃၄၊ ရန်ကုန်၊ စာ ၄၂ တို့ကို ရည်ညွှန်း
သည်။

ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားသူအတွက်။ ။ဦးခွန်စံလှိုင်။

ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားခံရသူအတွက်။ ။အစိုးရရွှေနေကြီး ဦးထွန်းညို။

တရားသူကြီး ဦးထွန်းတင်။ ။လျှောက်ထားသူ ဦးချစ်တင်နှင့် စက်ရှင်ရုံးမှ
တရားသေလွှတ်လိုက်သည့် ၎င်း၏ဇနီး ဒေါ်မြကျင်တို့မှာ၊ လက်ပန်တန်းမြို့၊ ၁ ရာဘက်
ရာဇဝတ်တရားသူကြီးရုံး ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၁၃၀ တွင်၊ ရာဇသတ်ကြီး
ပုဒ်မ ၄၆၈ အရ ပြစ်မှုကျူးလွန်သည်ဆို၍၊ လျှောက်ထားသူ ဦးချစ်တင်အား အလုပ်
ကြမ်းနှင့် ယောင်ဒဏ် ၂ နှစ်၊ ဒေါ်မြကျင်အား ရုံးတက်ရုံးဆင်း ထောင်ဒဏ် ၁ ရက်နှင့်
ဒဏ်ငွေ ၃၅၀ ကျပ်ဆောင်ရမည်ဟု ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်သည်ကို၊ သာယာဝတီမြို့၊ စက်ရှင်
တရားသူကြီးရုံး ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ အယူခံမှုအမှတ် ၈၄ တွင်၊ အယူခံဝင်ရောက်ရာ၊

* ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၅ (ခ)။

† ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်အယူခံမှုအမှတ် ၈၄ တွင် ချမှတ်သော ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ
၁၁ ရက်နေ့စွဲပါ၊ သာယာဝတီမြို့၊ စက်ရှင်တရားသူကြီး၏အမိန့်ကို ပြန်၍ဆင်ခြင်မှု။

၁၉၆၆
ဦးချစ်ထင်
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
ပြန်မာနိုင်ငံ။

ဒေါ်မြကျင်ပေါ် ပြစ်မှုတွေ့ရှိ ပြစ်ဒဏ်စီရင်ထားသည်ကို ပယ်ဖျက်လိုက်သော်လည်း၊
လျှောက်သူပေါ် ပြစ်မှုတွေ့ရှိခြင်းကို၊ အတည်ပြု၍ ပြစ်ဒဏ်ကိုသာ ထောင်ဒဏ် ၆ လသို့
လျှော့ပေါ့သည်ကို၊ လျှောက်သူကမကျေနပ်၍ ဤရုံးသို့ ပြင်ဆင်မှုကို တင်သွင်းခဲ့ခြင်း
ဖြစ်သည်။

အမှုအကြောင်းခြင်းရာ အသေးစိတ်ကို အောက်ရုံးစီရင်ချက်များ၌ ပေါ်ပြပေး
ဖြစ်သော်လည်း၊ ယခုအမှုနှင့်ပတ်သက်၍ လိုရင်းကိုပြဆိုရမူ၊ ၁၉၆၈ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ
ခန့်က၊ မသန်းချီနှင့် ခင်ပွန်း မောင်တင်မောင်တို့က၊ လျှောက်သူ ဦးချစ်တင်နှင့်ဇနီး
ဒေါ်မြကျင်တို့ထံမှ ငွေ ၈၀၀ ကျပ်၊ ငွေ ၁၀၀ ကျပ်လျှင် ၆ ကျပ်အတိုးနှုန်းဖြင့်
ချေးယူ၍၊ ၎င်းတို့ပိုင် ခြံမြေနှင့်အိမ်ကို ရောင်းချပိုင်အဖြစ် ထားရှိပြီး၊ သက်သေခံ
အမှတ် (၁) အရောင်းစာချုပ်ကို ပြုလုပ်ပေးရ၍၊ လျှောက်သူများကမူ ငွေပြေလည်
ပါက ထိုစာချုပ်ကို ပြန်လည်ပေးရန် သက်သေခံအမှတ် (က) ကတိစာချုပ်ကို
ချုပ်ဆိုပေးသည်ဆိုကြောင်း၊ ကျသင့်သည့် ၎င်းတိုးငွေများကို မသန်းချီတို့က သက်သေ
ခံအမှတ် (ခ)၊ (ဂ)၊ (ဃ)၊ (င) နှင့် (စ) တို့အရ အလီလီပေးဆပ်ခဲ့၍ ငွေ ၃၅၀
ကျပ်ခန့်ကျန်ရှိနေကြောင်း ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ ၁၁ ရက်နေ့တွင် လျှောက်သူ
ဦးချစ်တင်က၊ မောင်တင်မောင် အလုပ်လုပ်သည့် လက်ပန်တန်းဆေးရုံသို့သွား၍၊
ကျန်ငွေများကို တောင်းခံသည်တွင်၊ ၎င်းတို့စကားများပြီး၊ လျှောက်သူ ဦးချစ်တင်က၊
မောင်တင်မောင်အား “မဆပ်နိုင်ရင် သိကြသေးတာပေါ့” ဟု ကြိမ်းမောင်းပြီး
ပြန်သွားကြောင်း။ ဆေးရုံစာရေး ဂျေ၊ အမ်၊ ဆင်းက ထွက်ဆိုသည်။ ၁၉၆၂ ခုနှစ်၊
အောက်တိုဘာလ ၁၁ ရက်နေ့တွင် မောင်တင်မောင်က ဆေးရုံစာရေး ဂျေ၊ အမ်၊ ဆင်း
မှတဆင့်၊ သက်သေခံအမှတ် (ဆ) လက်မှတ်အရ၊ ငွေ ၅၀ ကျပ်ကို ဦးချစ်တင်သို့
ပေးဆပ်သေးသည်ဆိုကြောင်း။ သို့ရာတွင် ၁၉၆၂ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၈ ရက်နေ့တွင်၊
လျှောက်သူ ဦးချစ်တင်က မောင်တင်မောင်ထံသို့ ချေးယူထားသည့်ငွေ ၅,၀၀၀ ကျပ်ကို
၁၀ ရက်အတွင်း ပေးဆပ်ရန်၊ သက်သေခံအမှတ် (ဇ) ရွှေနေနို့ တစ်စာပေးပို့သည်တွင်၊
မသန်းချီတို့က ထိုငွေများကို တကြိမ်တခါမျှ မယူဘူးသဖြင့် ၎င်းအကြောင်းကို၊
သက်သေခံအမှတ် (ဈ) အရ ရွှေနေထံသို့ ပြန်ကြားသော်လည်း၊ ရွှေနေက၊ ၁၉၆၂ ခုနှစ်၊
နိုဝင်ဘာလ ၁၉ ရက်နေ့နှင့် ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၈ ရက်နေ့စွဲပါ သက်သေခံ
အမှတ် (ည)နှင့် (ဋ) နို့ တစ်စာများနှင့် ငွေတောင်းခံသည်ကို၊ မသန်းချီတို့ကလည်း
ငွေမယူ၍ ပေးဆပ်ရန်တာဝန် မရှိကြောင်း၊ သက်သေခံအမှတ် (ဌ) နှင့် (ဍ) တို့အရ
နို့ တစ်စာပြန်ခဲ့လေသည်။ ထို့နောက် ငွေချေးယူသည့် စာချုပ်တွင် အသိသက်သေ
အဖြစ် ပါဝင်သူများဖြစ်သူ ဦးလှကြီးနှင့် ဦးဘတို့ထံသို့ မသန်းချီတို့က စုံစမ်းရာ၊
၎င်းသက်သေများက လျှောက်သူ တောင်းပန်ချက်အရ စာချုပ်တခုတွင် လက်မှတ်

ထိုးပေးလိုက်ရကြောင်း။ သို့သော် ထိုစာချုပ်မှာ မည်သည့်စာချုပ်မှန်း မသိပါဟု ပေါ်ပြသည်တွင်၊ ယင်းစာချုပ်မှာ မိမိတို့ပေါ် တရားစွဲဆိုရန် လိမ်လည်၍ မတရား ပြုလုပ်ထားသည့် စာချုပ်သာဖြစ်ရမည်ဆိုပြီး မသန်းချီက လျှောက်သွန်း ဇနီးပေါ် ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၄၆၅၊ ၄၆၈၊ ၄၇၇၊ ၄၂၀ နှင့် ၅၀၀ အရ ဦးတိုက်လျှောက်ထား တရားစွဲဆိုခြင်းဖြစ်သည်။

၁၉၆၆
ဦးချစ်တင်
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
ပြန်မာနိုင်ငံ။

အချင်းဖြစ်သည့် စာချုပ်မှာ ရုံးကတောင်းခေါ်သဖြင့်၊ လျှောက်သူက တင်သွင်း ခဲ့သည့် သက်သေခံအမှတ် (၂) စာချုပ်ဖြစ်သည်။ သက်သေခံအမှတ် (၁) စာချုပ်မှာ မသန်းချီတို့က ၁၉၈၀ ကျပ်အတွက် ချုပ်ပေးရသည့် စာချုပ်အမှန်ဖြစ်ပေသည်။ အချင်းဖြစ်သည့် သက်သေခံအမှတ် (၂) စာချုပ်မှာ မိမိတို့ငွေယူပြီး ချုပ်ဆိုပေးရသည့် စာချုပ်မဟုတ်ကြောင်းကို မသန်းချီတို့က စာချုပ်တွင် သက်သေအဖြစ် ပါဝင်သူ ဦးလှကြီးနှင့် ဦးဘ (လိပြ-၂၊ ၃) တို့အား စစ်ဆေးရာ သက်သေများက လျှောက်သူ ထိုးခိုင်းသဖြင့်သာ ထိုစာချုပ်တွင် အသိသက်သေအဖြစ် လက်မှတ်ထိုးပေးလိုက်ရ သော်လည်း ယင်းအခါက မသန်းချီနှင့် မောင်တင်မောင်တို့မရှိ၊ စာချုပ်မှာ မည်သည့် စာချုပ်မှန်းပင် မသိပါဟုဆိုပြီး စာချုပ်ရေးသူ ဦးကျော်ထွန်းကလည်း လျှောက်သူ ပြောပြချက်အရသာ စာချုပ်ကို ရိုက်ပေးလိုက်ရကြောင်း ထွက်ဆို၍၊ အင်းစိန်မှ လက်ရေးပါရဂူ ဦးလှမြင့်က အငြင်းပွားသည့် စာချုပ်ပေါ်မှ လက်မှတ်များမှာ၊ မသန်းချီနှင့် မောင်တင်မောင်တို့၏ လက်မှတ်အစစ်မဟုတ်ပါဟု ထင်မြင်ချက်ပေးလေ သည်။

လျှောက်သူကမူ ထိုသက်သေခံချက်များကို ချေပရန် အဓိကအားဖြင့် စာချုပ် ပေါ်တွင် အသိသက်သေအဖြစ် လက်မှတ်ထိုးထားသည့် အခြားသက်သေနှစ်ဦးဖြစ်သူ မောင်ချစ်တီးနှင့် မောင်ကုလားတို့ကို စစ်ဆေးသော်လည်း ၎င်းသက်သေများ၏ ထွက်ဆိုချက်နှင့် လျှောက်ထားသူ ဦးချစ်တင် ဇနီး မမြကျင်တို့၏ ထွက်ဆိုချက် များမှာ များစွာကွဲလွဲ၍ ကိုက်ညီခြင်းမရှိသည့်အပြင်၊ ထိုသက်သေများ၏ ထွက်ဆိုချက် တို့မှာ ယုံကြည်လက်ခံနိုင်စရာ မရှိကြောင်း အခြားအထောက်အထားများ ထင်ရှား ရှိနေသည်ကို တွေ့ရသဖြင့်၊ အချင်းဖြစ်သည့် စာချုပ်မှာ မှန်သည့်စာချုပ်မဟုတ်၊ လိမ်လည်ပြုလုပ်ထားကြောင်း စစ်ဆေးသည့်ရုံးမှ ယူဆဆုံးဖြတ်ခဲ့လေသည်။

အယူခံဝင်သောအခါ၌လည်း၊ အယူခံကြားနာသည့် စက်ရှင်တရားသူကြီးက သက်သေထွက်ချက်များကို အသေးစိတ်လေ့လာသုံးသပ်ပြီး၊ သက်သေခံအမှတ် (၂) စာချုပ်မှာ အောက်ရုံးမှတွေ့ရှိထားသည့်အတိုင်း၊ လိမ်လည်ပြုလုပ်ထားသည့်စာချုပ် ဖြစ်ကြောင်း သဘောတူညီလက်ခံလေသည်။

၁၉၆၆

ဦးချစ်တင်
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
ပြန်မာနိုင်ငံ။

သို့ရာတွင် ယခုပြင်ဆင်မှုတင်သွင်းရာဝယ်၊ လျှောက်သူ၏ ပညာရှိရွှေနေကြီးက ယခုအမှုတွင် လျှောက်သူအပေါ် အောက်ရုံးနှစ်ရုံးစလုံးမှ သဘောတူညီ၊ ဘုရားသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၄၆၈ အရ ပြစ်မှုတွေ့ရှိခဲ့သော်လည်း၊ ထိုပြစ်မှု ဖြစ်မြောက်ရန် လိုအပ်သည့် အချက်ဖြစ်သည့် လိမ်လည်ပြုလုပ်ထားသည်ဆိုသည့် စာချုပ်ကို ပြုလုပ်သူမှာ၊ လျှောက် သူပင်ဖြစ်ကြောင်း။ သက်သေခံလုံးဝမရှိသဖြင့်၊ လျှောက်သူပေါ် ပြစ်မှုတွေ့ရှိထား ခြင်းမှာ ဥပဒေအရ လက်ခံနိုင်စရာ မရှိပါဟု ဆိုလိုပေသည်။ သို့ရာတွင် ယခုကဲ့သို့ စာချုပ်လိမ်လည်၍ပြုလုပ်သည့်အမှုမျိုးတွင် တိုက်ရိုက်သက်သေခံ မရှိနိုင်ကြောင်းကို၊ လျှောက်သူ၏ ပညာရှိ ရွှေနေကြီး မငြင်းဆိုနိုင်။ သွယ်ဝိုက်သည့် သက်သေခံချက်နှင့် အကြောင်းခြင်းရာများပေါ်သာမူတည်၍ စိစစ်ရန်ဖြစ်လေသည်။ ယခုအမှုတွင်ပေါ်လွင် သည့် အကြောင်းခြင်းရာများအရ သက်သေခံစာချုပ်မှာလျှောက်သူ၏ လက်ဝယ်ပင် ရှိ၍ စာချုပ်ပါသက်သေများဖြစ်သည့်ဘနှင့် ဦးလှကြီးတို့၏ ထွက်ဆိုချက်မှာလည်း မည်သို့မျှ မယုံကြည်နိုင်စရာအကြောင်း မတွေ့ရသဖြင့်၊ ၎င်းစာချုပ်ကို ချုပ်ဆိုသူမှာ၊ မသန်းရီနှင့် မောင်တင်မောင်တို့က ချုပ်ဆိုပေးခြင်းမရှိကြောင်း ပေါ်လွင်နေပြီး၊ စာချုပ်ပေါ်ရှိ လက်မှတ်များမှာ လိမ်လည်ပြုလုပ်ထားကြောင်း ထင်ရှားနေရကား၊ ထိုစာချုပ်ကို လိမ်လည်ပြုလုပ်သူမှာ လျှောက်သူမှအပ၊ အခြားမည်သူမျှ ပြုလုပ်ရန် အကြောင်း မပေါ်ပေါက်ချေ။ ထို့ကြောင့် ယခုအမှုအကြောင်းခြင်းရာများမှာ၊ လျှောက်သူ၏ပညာရှိ ရွှေနေကြီးကိုးကားသည့် *Basudeb Mander v. The State* (၁) အမှုပါ အကြောင်းခြင်းရာများနှင့် တူညီသည်ဟု၎င်း၊ မောင်ဘမြတ် နှင့် နိုင်ငံတော် (၂) အမှုတွင် ပြဆိုထားသကဲ့သို့ အကြောင်းခြင်းရာများအရ၊ လျှောက်သူမှအပ၊ သက်သေခံအမှတ် (၂) စာချုပ်ကို အခြားသူ တဦးတယောက်က ပြုလုပ်နိုင်သည်ဟု ယူဆနိုင်စွမ်းရှိကြောင်း ပေါ်လွင်သည်ဟု မတွေ့ရသောကြောင့် ဖြစ်လေသည်။

တဖန် ၎င်းသက်သေခံအမှတ် (၂) စာချုပ်အရ၊ လျှောက်သူကပြုလုပ်၍ ထိုစာ ချုပ်ကို ဘုရားသတ်ကြီးပုဒ်မ ၄၆၃ ပါ ရည်ရွယ်ချက်တခုနှင့် ပြုလုပ်ကြောင်းမှာ၊ လျှောက် သူက စာချုပ်တွင်ပြဆိုသည့်ငွေ ၅,၀၀၀ ကျပ်ကို ပေးဆပ်ရန် ရွှေနေမှု နို့တစ်စာ မသန်းရီနှင့် မောင်တင်မောင်တို့ထံ အကြိမ်ကြိမ် ပေးခဲ့ကြောင်း ထင်ရှားနေရကား၊ ယခုအမှုမှာ လျှောက်သူ၏ ပညာရှိရွှေနေကြီး ရည်ညွှန်းသည့် *Luchmi Singh v. The State* (၃) အမှုနှင့် *M. Ata Muhamed Khan v. The State* (၄) ပါ စီရင်ထုံးတွင် ပြဆိုချက်တို့နှင့်တူညီ၍၊ လျှောက်သူပေါ် ပြစ်မှုတွေ့ရှိခြင်းမှာ ဥပဒေအရ လက်ခံနိုင်စရာမရှိပါဟုလည်း မည်သို့မျှမဆိုနိုင်တော့ပေ။

(1) A.I.R. 1929, Patna, p. 112.

(2) A.I.R. 1934, Rangoon, p. 42.

(3) 44 I.C.P., 456.

(4) A.I.R. 1950, Lahore, p. 199.

၁၉၆၆

ဦးချစ်တင်
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

ထို့ကြောင့် ယခုအမှုတွင် လျှောက်သူပေါ် အောက်ရုံးများမှ တူညီပြစ်မှုတွေရှိ
ထားခြင်းမှာ သက်သေခံအထောက်အထားလုံးဝကင်းမဲ့နေသည်ဟုလည်းမောင်ထွန်းစိန်
နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (၅) အမှုစီရင်ထုံးတွင် ပြဆိုထားသကဲ့သို့ အောက်ရုံး
များမှ အကြောင်းခြင်းရာများနှင့် ပတ်သက်၍ ဆုံးဖြတ်ခဲ့ခြင်းတို့မှာ ပေါ်လွင်စွာ
မှားယွင်းနေ၍၊ တရားမျှတမှုမရှိပါဟုလည်း မတွေ့ရှိရသဖြင့်၊ မဒရပ်လွတ်တော်ခုံအဖွဲ့က
အက်(၆)၊ အာ(ရ်)၊ ဖာဂျာ၊ ဖောင်း (၆) အမှုတွင်—

“Although the High Court in the exercise of its revisional
powers can set aside a conviction and sentence it will not
do so unless the record shows that the evidence is not capable
of sustaining the conviction and sentence.”

ဟုပြဆိုခဲ့သည့်အရာ၊ ဤရုံးမှ အောက်ရုံးများ၏ စီရင်ချက်တွင် ဝင်ရောက်စွက်ဖက်ရန်
အကြောင်းရှိသည်ဟု မည်သို့မျှ မတွေ့ရှိရပေ။

မေါ်ပြပါအကြောင်းများကြောင့်၊ ယခုလျှောက်လွှာကို ပယ်လိမ့်သည်။

(5) 1954, B.L.R., p.193. (6) A.I.R. 1945, Madras, p.111.

နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ်

ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှု

တရားသူကြီး ဦးချစ် ရွှေတွင်

ဦးတင်ထွဋ် . (ပြင်ဆင်ရန် လျှောက်ထားသူ)

နှင့်

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (ပြင်ဆင်ရန် လျှောက်ထားခံရသူ)

ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၄၀၉ တရားခံ၏ထုချေချက်။ လိပြသက်သေများကို ပြန်လှန်မေးခွန်းတင်မမေး၊
စွဲချက်တင်ပြီးမှ ထုချေလျှင် နောက်မှအကြံရ၍ ကြံစည်ထုချေခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။လျှောက်ထားသူ၏ အဓိက ထုချေချက်မှာ သူသည် ဘီ(လ်)ကောက်ခံ
သူအား အချင်းဖြစ်ငွေကို ပေးလိုက်သည်ဟု ပြောဆိုသည်။ ဤကဲ့သို့ ပေးလိုက်သည်ဟု ဆိုခြင်းနှင့်
ပတ်သက်၍ တရားလိုပြ သက်သေများ စစ်ဆေးစဉ်က၊ တဦးတယောက်ကိုမျှ ပြန်လှန်မေးခွန်းတင်
မေးခဲ့သည်ကိုမတွေ့ရှိရပေ။ လျှောက်ထားသူအပေါ် စွဲချက်တင်ပြီးမှ လျှောက်ထားသူက ထုချေမှု
သာလျှင်၊ သူသည်အချင်းဖြစ်ငွေကို ဘီ(လ်) ကောက်ခံသူများအား ပေးလိုက်ပါသည်ဟု ထုချေခြင်း
ဖြစ်သည်။ ထိုထုချေချက်မျိုးသည် နောက်မှအကြံရ၍၊ ကြံစည်ကာ ထုချေခြင်းမျိုးဖြစ်သည်ဟု
ယူဆရပေမည်။

မောင်ထွန်းစိန် နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ၊ ၁၉၅၄ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံ စီရင်စုများ (တရား
လွှတ်တော်) ၂၉၃။

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ နှင့် မောင်ညွန့်၊ အေ၊ အိုင်၊ အာ(ရ်)၊ ၁၉၃၇ ခု၊ ရန်ကုန်၊ စာ ၃၉၃
ထို့ကိုရည်ညွှန်းသည်။

ပြင်ဆင်ရန် လျှောက်ထားသူအတွက်။ ။ဦးမြင့်စိုး။

ပြင်ဆင်ရန် လျှောက်ထားခံရသူအတွက်။ ။အစိုးရရှေ့နေကြီး ဦးဘကြိုင်။

တရားသူကြီး ဦးချစ်။ ။မော်လမြိုင်မြို့၊ စတုတ္ထရာဘက် ရာဇဝတ် တရားသူကြီး
(အထူး) ရုံး၊ ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၁၃၀ တွင် လျှောက်ထားသူ
ဦးတင်ထွဋ် အပေါ် ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၄၀၉ အရ၊ ပြစ်မှု ထင်ရှားသည်ကို တွေ့ရှိရ
သဖြင့် ၎င်းအား အလုပ်ကြမ်းနှင့် ထောင်ဒဏ် ၄ လ ကျခံစေရန် အမိန့် ချမှတ် ခဲ့

* ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၂၂၂ (ခ)။

† ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၁၃၀ တွင် ချမှတ်သော ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ မေလ ၁၀ ရက်
နေ့စွဲပါ၊ မော်လမြိုင်မြို့၊ စတုတ္ထရာဘက် (အထူး) ရာဇဝတ်တရားသူကြီး၏အမိန့်ကို ပြန်၍ဆင်ခြင်မှု။

သည်။ ထိုအမိန့်ကို မကျေနပ် သဖြင့် ဦးတင်ထွဋ်က မော်လမြိုင်မြို့၊ ခရိုင် စက်ရှင်ခွဲ၊
၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ အယူခံမှု အမှတ် ၄၁ (မ) တွင် အယူခံ ဝင်ခဲ့သည်။ အယူခံ
ရုံးက၊ အောက်ရုံးမှ ချမှတ်သော အမိန့်ကိုအတည်ပြု၍၊ အယူခံကို ပယ် လိုက်သည်။
ထိုအမိန့်ကို ဦးတင်ထွဋ်က မကျေနပ်ပြန် သဖြင့် ဤရုံး ဇူလိုင်လ ပြင်ဆင်မှု လျှောက်
လွှာတင်သွင်းသည်။

၁၉၆၆
ဦးတင်ထွဋ်
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
ပြန်မအိုင်။

အမှုဖြစ်ပျက် အကြောင်းခြင်းရာနှင့် ပတ်သက်၍၊ အောက်ရုံးများ၏ စီရင်ချက်
များတွင် အပြည့်အစုံ ပေါ်ပြ ထားပြီး ဖြစ်သည်။ အထူး ထပ်လောင်း၍ ပေါ်ပြရန်
လိုမည် မထင်ပေ။ ဤအမှုတွင် အဓိက စဉ်းစားရန် ရှိသော ပြဿနာမှာ လျှောက်ထား
သူ ဦးတင်ထွဋ်သည်၊ မိမိအား ယုံကြည် အပ်နှံ ထားသော မိတာခဏ္ဍေ ၃၅၂ ကျပ်ကို၊
သက်ဆိုင်ရာ လျှပ်စစ်ဌာနသို့ ပေးသွင်းခြင်း မပြုဘဲ၊ မရိုး မဖြောင့်သော သဘောဖြင့်
အလွဲသုံးစား ပြုသည် မပြုသည်ပင် ဖြစ်သည်။ လျှောက်ထားသူက ထိုငွေကို မိတာခ
ဘီ (လ်) ကောက်ခံသော စာရေးအား ပေးပြီးပြီဟု အဆိုရှိသည်။ သို့ရာတွင်၊ လျှပ်
စစ်ဌာန၏ စာရင်း၌ ထိုငွေ ချခံပြီးကြောင်း ပေါ်ပြထားခြင်း မရှိပေ။

လျှောက်ထားသူ၏ ပညာရှိ ရွှေနေကြီး ဦးမြင့်စိုးက၊ လျှောက်ထားသူသည်၊
မိတာခဏ္ဍေ ၃၅၂ ကျပ်ကို၊ ဘီ (လ်) ကောက်ခံသူ စာရေးအား ပေးပြီး ဖြစ်သည်။
ထို့ကြောင့် ဘီ (လ်) ကောက်ခံသူ စာရေး၏ တာဝန်သာလျှင် ဖြစ်ပါသည်။ ထိုသို့
ပေးပြီး ဖြစ်ရကား၊ လျှောက်ထားသူ အပေါ်၌ တာဝန် ကျရောက်ခြင်း မရှိသဖြင့်
လျှောက်ထားသူအား၊ ဇူလိုင်လ မကင်းသည့် ယုံကြည် အပ်နှံခြင်း ပေါက်ဖျက်မှုဖြင့်
ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၄၀၉ အရ၊ တရားစွဲဆိုပြီး အပြစ်ဒဏ် ပေးထားခြင်းမှာ မှား
ယွင်းပါသည်ဟု လျှောက်လဲ သွားသည်။

အစိုးရ ဘက်မှ လိုက်ပါ ဆောင်ရွက်သည့် ပညာရှိ ရွှေနေကြီး ဦးဘကြိုင်က၊ ယခု
ရုံးရွှေသို့ ရောက်နေသော အမှုမှာ ပြင်ဆင်မှု ဖြစ်ပါသည်။ အောက်ရုံး ၂ ရုံးစလုံးက
အကြောင်းခြင်းရာနှင့် ပတ်သက်၍၊ တသဘောတည်း ချမှတ်သော အမိန့်ကို ပြင်ဆင်
မှုရုံးအနေဖြင့် ဝင်ရောက် စွက်ဖက်ရန် အကြောင်း မရှိပါ။ ထိုတသဘောတည်း ချမှတ်
သော အမိန့်မှာလည်း၊ မှားယွင်းသည်ဟု မဆိုနိုင်ပါ။ ၎င်းပြင် အောက်ရုံးများက၊
လျှောက်ထားသူ အပေါ် သက်ဉာဏ်၊ အပြစ်ပေးရာတွင် ထောင်ဒဏ် ၄ လမျှသာ
ပေးခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် အောက်ရုံး အမိန့်များကို အတည်ပြုပြီး ဤပြင်
ဆင်မှု လျှောက်လွှာကို ပယ်သင့်ပါသည်ဟု တင်ပြ သွားသည်။

ကျွန်ုပ်သည် ဤအမှုကို သေချာ ကျနစွာ သုံးသပ်သည်။ အစိုးရ ရွှေနေကြီး
တင်ပြသည့် အတိုင်း၊ ဤအမှုသည် ပြင်ဆင်မှု ဖြစ်သည်။ ဤရုံးသည် ပြင်ဆင်မှုကို

၁၉၆၆

ဦးတင်ထွဋ်
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

စဉ်းစား ဝေဖန် သုံးသပ်ရာ၌၊ အယူခံ ရုံးများကဲ့သို့ ဝေဖန် သုံးသပ်ရန် မဟုတ်ပေ။ အောက်ရုံး ၂ ရုံး စလုံးက အကြောင်းခြင်းရာနှင့် ပတ်သက်၍၊ တသဘောတည်း ချမှတ်သော အမိန့်များကို ဤရုံးအနေနှင့် အလွယ် တကူ ဝင်ရောက် စွက်ဖက် နိုင်ရန် မဟုတ်ပေ။ ထိုချမှတ်သားသော အမိန့်မှာလည်း အလွန် ချွတ်ချော် မှားယွင်း၍၊ တရားမျှတမှု ကင်းမဲ့မှုသာလျှင် ဤရုံးအနေနှင့် ဝင်ရောက် စွက်ဖက် နိုင်သည်။

မောင်ထွန်းစိန် နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ (၁) အမှုကို ကြည့်ပါ။ ဤအမှုတွင် တွေ့ရှိရသည်မှာ အကြောင်းခြင်းရာ သက်သက်မျှသာ ဖြစ်သည်။ ထိုအကြောင်း ခြင်းရာများကို အောက်ရုံး ၂ ရုံးစလုံးက အသေးစိတ် ဝေဖန် သုံးသပ်ပြီး အမိန့် ချမှတ် သည်မှာလည်း တသဘောတည်း ဖြစ်ပေသည်။ ထို အကြောင်း ခြင်းရာများကို ကျွန်ုပ် ပြန်လည် သုံးသပ်ရာဝယ်၊ အောက်ရုံးများ၏ ဝေဖန် သုံးသပ် ထားခြင်းနှင့် အမိန့် ချမှတ် ခြင်းတို့မှာ မှားယွင်း၍၊ တရားမျှတမှု ကင်းမဲ့သည်ဟု မတွေ့ ရှိရပေ။

လျှောက်ထားသူ ဦးတင်ထွဋ်သည်၊ တနင်္သာရီ ရဲမင်းကြီးရုံးမှ တာဝန်ခံ ရုံးအုပ် စာရေး ကြီး ဖြစ်သည်။ ၎င်းသည် မိတာခ ငွေများကို သက်ဆိုင်ရာ ဌာနက တောင်းခံသော အခါ၊ သက်ဆိုင်ရာ ဌာနသို့သာလျှင် ငွေသွင်းရန် ဖြစ်သည်။ ဘီ (လ်) ကောက်ခံ သူသို့ ပေးရန် အကြောင်း မဟုတ်ပေ။ လျှောက်ထားသူက ဆိုလိုသည်မှာ သူသည် သက်ဆိုင်ရာ လျှပ်စစ်ဌာနသို့ တိုက်ရိုက် ငွေမသွင်းဘဲ၊ ဘီ (လ်) ကောက်ခံသူကို ပေးလိုက်သည်ဟု ဆိုသည်။ ထိုသို့ ဖြစ်လျှင်၊ ဘီ (လ်) ကောက်ခံသူ ထံမှ ငွေလက်ခံ ရရှိသော ဖြတ်ပိုင်းကို ရရှိရန် ဖြစ်သည်။ ထိုကဲ့သို့သော ဖြတ်ပိုင်းကို တင်မပြနိုင်။ ထိုကဲ့သို့သော ဖြတ်ပိုင်းကိုလည်း ဘီ (လ်) ကောက်ခံသူ ထံမှ မယူဟု ဆိုသည်။ ဤကဲ့သို့ ဆိုခြင်းမှာ ယုတ္တိ မရှိ၊ ဘီ (လ်) ကောက်ခံသူအား၊ ငွေမပေး၍သာ၊ ဖြတ်ပိုင်း မရှိခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ယူဆရပေမည်။ ၎င်းပြင်၊ လျှောက်ထားသူ၏ အဓိက ထုချေချက်မှာ၊ သူသည် ဘီ (လ်) ကောက်ခံသူအား အချင်းဖြစ် ငွေကို ပေးလိုက် သည်ဟု ပြောဆိုသည်။ ဤကဲ့သို့ ပေးလိုက်သည်ဟု ဆိုခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍၊ တရား လိုပြ သက်သေများ စစ်ဆေးစဉ်က၊ တဦး တယောက်ကိုမျှ ပြန်လှန် မေးခွန်းတွင် မေးခွဲသည်ကို မတွေ့ရှိရပေ။ လျှောက်ထားသူ အပေါ် စွဲချက်တင်ပြီးမှ လျှောက်ထား သူက ထုချေမှုသာလျှင်၊ သူသည်၊ အချင်းဖြစ်ငွေကို ဘီ (လ်) ကောက်ခံသူအား ပေးလိုက်ရပါသည်ဟု ထုချေခြင်း ဖြစ်သည်။ ထို ထုချေချက်မျိုးသည်၊ နောက်မှ အကြံရ၍၊ ကြံစည်ကာ ထုချေခြင်းမျိုး ဖြစ်သည်ဟု ယူဆရပေမည်။ ထိုအကြောင်း

(၁) ၁၉၅၄ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံစီရင်စုများ။ (တရားလွှတ်တော်) ၂၉၃။

နှင့် ပတ်သက်၍၊ ပြည်ထောင်စုပြန်မာနိုင်ငံနှင့် မောင်ညွန့်(၂) အမှုတွင်တရားဝန်ကြီး
ဒန်ကလီက ဤကဲ့သို့ ထုံးစွဲထားသည်။

၁၉၆၆

“When the defence fails to cross-examine the prosecution witnesses concerning the version of the facts which the defence allege, it is usually safe to conclude that the defence is an afterthought, and in fact had not even been concocted at the time when the prosecution witnesses are examined.”

ဦးထင်ထွဋ်
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
ပြန်မာနိုင်ငံ။

သို့ဖြစ်၍၊ အောက်ရုံးများ၏ အမိန့်များကို ဝင်ရောက် စွက်ဖက်ရန် အကြောင်း
မမြင်သောကြောင့် ၎င်းအမိန့်များကို အတည်ပြုပြီး ဤပြင်ဆင်မှု လျှောက်လွှာကို
ပလပ်လိုက်သည်။

လျှောက်ထားသူအား ဤရုံးက ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ ၃၀ ရက်နေ့တွင်၊
အာမခံနှင့် ခံဝန် ပြုလုပ်၍ လွှတ်ထားရန် အမိန့် ချမှတ် ခဲ့သည်။ ထိုအမိန့်ကို ပယ်
ဖျက်လိုက်သည်။ လျှောက်ထားသူသည်၊ နောက်ထပ် ကျခံရမည့် အချိန် ကာလ
ပိုင်း အတွက် ထောင်ဒဏ် ကျခံစေ။

နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ်

ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှု

† ၁၉၆၆

နောက်ရက်
၂၆ ရက်။

တရားသူကြီးချုပ် ဒေါက်တာမောင်မောင် ရွှေတိုင်

ဦးထွန်းစိန်ပါ ၂ (ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားသူများ)

နှင့်

ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ (ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားခံရသူ)*

အထူးထူးလွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်အမိန့်-ရာဇဝတ်ကြီးပုဂံမ ၄၀၉ အရ၊ ကျေးရွာအဏ္ဏဌာနနှင့်ကော်
မီတီဝင်ကို တရားစွဲဆိုခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။တော်လှန်ရေးကောင်စီက အရေးကြီးသော မူဝါဒကြီးတရပ်အနေနှင့် အထူး
ထူးလွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်အမိန့်ကို ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်ဖြစ်ရာ၊ တရားရုံးများက ထိုအမိန့်တွင် ရုံးရွေ့
အမှုများ အကျုံးဝင် မဝင်ကို တိကျစွာ ဆန်းစစ်ရန်သာဖြစ်သည်။ အကယ်၍ အကျုံးဝင်နေလျှင်
အမှုများကိုပိတ်၍ စွပ်စွဲခံရသူများကို လွှတ်ရန်ဖြစ်သည်။ လွှတ်ထိုက်သူများဖြစ်မဖြစ် တဆင့်ထပ်မံ၍
ဆန်းစစ်ရန်မဟုတ်ချေ။ ထိုသို့ဆန်းစစ်နေလျှင် တော်လှန်ရေးကောင်စီက ပြဋ္ဌာန်းထားသော ဥပဒေကို
ပြည့်စုံက်ပြင်ဆင်ရာထောက်မည်။ ယခုအခါ လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်အမိန့်ကို ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်မှာ ၃ နှစ်
နီးပါးရှိပြီဖြစ်၍၊ အမိန့်တွင် အကျုံးဝင်သော်လည်း၊ အကြောင်းကြောင်းကြောင့်မပြီးမပြတ်
ရှိနေသေးသော အမှုများတွင် စွပ်စွဲထားသော ပြစ်မှုများသည် ကြီးလေးသည်၊ စက်ဆုတ်ရှုပ်ရှားဖွယ်ရာ
ဖြစ်သည်ဟု တွေ့ရှိလျှင်၊ လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်အမိန့်ကို လျစ်လျူရှု၍ ဆက်လက်စစ်ဆေးလိုသော
စိတ်များ တရားရုံးချုပ်သော်၎င်း၊ တရားလိုဘက်တွင်သော်၎င်း ပေါ်ပေါက်ဘတ်သည်။ သို့ရာတွင်
ထိုစိတ်များကို ချိုးနှိမ်ရန် လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်အမိန့်တွင် အကျုံးဝင်လျှင် စစ်သည့်အတိုင်း
ဆောင်ရွက်ရန်သာဖြစ်သည်။ သို့မှသာ တော်လှန်ရေးကောင်စီ၏ ရည်ရွယ်ချက်သည် အောင်မြင်
နိုင်သည်။ တော်လှန်ရေးကောင်စီ စကားနှင့် သစ္စာသည် လေးနက်နိုင်သည်။

မောင်မြဟန် နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ၊ အထူးရာဇဝတ်အယူခံအဖွဲ့ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်
အယူခံမှုအမှတ် ၂ ကို ရည်ညွှန်းသည်။

ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားသူအတွက်။ ။ဦးမောင်ကြီး။

ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားခံရသူအတွက်။ ။အစိုးရရွေ့နေကြီး ဦးတိုးမောင်။

တရားသူကြီးချုပ်ဒေါက်တာ မောင်မောင်။ ။လျှောက်ထားသူ ဦးထွန်းစိန်နှင့်
ဦးဘိုးစုတို့သည်၊ ကဝမြို့နယ်၊ အောင်သာ ကျေးရွာမှ ဘဏ် ဥက္ကဋ္ဌ နှင့် ကော်မတီဝင်
များ ဖြစ်ခဲ့ကြသည်။ တောင်သူ လယ်သမားများက စိုက်ပျိုး စရိတ်ငွေ ဘဏ်မှ

* ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၁၃၀ (ခ)။

† ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၇၃ တွင် ချမှတ်သော ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၃၁ ရက်
နေ့စွဲပါ၊ ပဲခူးမြို့၊ ပဌမရာဘက် ရာဇဝတ်တရားသူကြီး၏အမိန့်ကို ပြန်၍ဆင်ခြင်မှု။

ချေးယူ၍၊ ပြန်သွင်းသော အခါ ငွေများကို ၎င်းတို့က အစိုးရသို့ ပေးသွင်းခြင်း မပြုဘဲ၊ မိမိတို့ ကိုယ်ကျိုးအတွက် အလွဲသုံးစား ပြုလုပ်ခဲ့ကြသည်ဟု စွပ်စွဲချက် ရှိသည်။ ထိုသို့ အလွဲသုံးစား ပြုခဲ့သည် ဆိုသည်မှာ တော်လှန်ရေး ကောင်စီက အထွေထွေ လွှတ်ငြိမ်း ချမ်းသာခွင့် အမိန့် မထုတ်ပြန်မီက ဖြစ်သည်။ လွှတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် အမိန့် ထုတ်ပြန်ချောက် ပဲခူးမြို့၊ ၁ ဘက် ဘဝတ် တရားသူကြီးက အမှုများကို ဆက်လက် စစ်ဆေးပြီးလျှင် အချို့သော တရားခံများကို တရားရှင် လွှတ်၍၊ ဦးထွန်းစိန် နှင့် ဦးစံမှတ် ဆိုသူတို့ အပေါ်တွင် အမှု တခုစီ၌ ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၄၀၉ အရ၊ စွဲချက် တင်ခဲ့သည်။ ဦးထွန်းစိန်က ထိုအခါတွင် အမှုသည် လွှတ်ငြိမ်း ချမ်းသာခွင့်အတွင်း လုံးဝ အကျုံးဝင်ပါသဖြင့် အမှုပိတ်၍ ၎င်းအား လွှတ်ရန် လျှောက်ထားသည်။

၁၉၆၆
 ဦးထွန်းစိန် ပါ ၂
 နှင့်
 ပြည်ထောင်စု
 ပြန်မာနိုင်ငံ။

ပညာရှိ တရားသူကြီးက ထိုအချက်နှင့် ပတ်သက်၍၊ အစိုးရ ရွှေနေကြီးအား ကြားနာလိုပါသည်ဟူ၍၊ ခရိုင် ရာဇဝတ် တရားသူကြီးထံ ခွင့်ပန်သည်။ ခွင့်ပြုချက် ဖြင့် အစိုးရ ရွှေနေကြီးကို ကြားနာသောအခါ၊ နိုင်ငံတော် ရွှေနေချုပ်၏ ညွှန်ကြားချက်ကို ယူလို ပါသေးသည်ဟူ၍၊ အစိုးရ ရွှေနေကြီးက အချိန်တောင်းသည်။ ရွှေနေချုပ်က အမှုများသည်၊ အထွေထွေ လွှတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်တွင် အကျုံးဝင်သည်ဟု အကြံဉာဏ် ပေးသဖြင့် ထိုအတိုင်း အစိုးရ ရွှေနေကြီးက၊ ရုံးသို့ တင်ပြသည်။ ရုံးက အထွေထွေလွှတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်အရ အမှုများကို ပိတ်ခဲ့သည်။

ပညာရှိ ခရိုင် ရာဇဝတ် တရားသူကြီးသည်၊ ထိုကဲ့သို့ ပဌမ ဘက် ရာဇဝတ် တရားသူကြီးက အမှုများကို ပိတ်ခြင်းသည်၊ မမှန်ကန်၊ ဆက်လက် စစ်ဆေးရမည် ဟူ၍ ပြင်ဆင် အမိန့် ချမှတ် ခဲ့သည်။ ထိုအမိန့်မှာ ယခု ဤခွဲသို့ ပြင်ဆင်မှု လျှောက်ထားခြင်း ဖြစ်သည်။

လျှောက်ထားသူများ၏ ပညာရှိ ရွှေနေကြီး ဦးမောင်ကြီးက လျှောက်ထားသူများ၊ အလွဲ သုံးစား ပြုခဲ့သည် ဆိုသော ငွေများမှာ အစိုးရ၏ ဘဏ္ဍာငွေများ ဖြစ်ပါသည်။ ၎င်းတို့ ပြစ်မှုကြောင့် တခုတည်းက နှစ်နာခြင်း မရှိပါ။ ထို့ကြောင့် အထွေထွေ လွှတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် အမိန့်တွင် လုံးဝ အကျုံးဝင်ပါသည်။ ထို့ကြောင့်လည်း အမှုများကို အစိုးရ ရွှေနေက ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၄၉၄ အရ၊ ရုံးမှ ရုပ်သိမ်းပြီးလည်း ဖြစ်ပါသည်။ ထိုသို့ ရုပ်သိမ်းပြီးလည်းဖြစ်၊ အထွေထွေလွှတ်ငြိမ်း ချမ်းသာခွင့်တွင် လုံးဝ အကျုံးဝင်နေသည်မှာလည်း ထင်ရှားပြီး ဖြစ်သော အမှုများကို ပြန်လည် ဖွင့်လှစ် စစ်ဆေးစေရန်အမိန့်ချမှတ်ခြင်းသည်၊ ဥပဒေနှင့်လွဲချော်နေပါသည်ဟု လျှောက်လဲတင်ပြသည်။

ပညာရှိ အစိုးရ ရွှေနေကြီး ဦးတိုးမောင်က ထိုအတိုင်း ထောက်ခံ ထွက်ဆိုသည်။ ကျေးရွာဘက် စည်းမျဉ်း ဥပဒေများ အရ ငွေချေးယူသူများက ဘဏ်ကော်မတီ

၁၉၆၆
ဦးထွန်းစိန် ပါ ၂
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

ဥက္ကဋ္ဌ နှင့် အဖွဲ့ဝင်များထံ ငွေများ ပေးသွင်းလျှင် ထိုငွေများသည် အစိုးရပိုင် ငွေများ ဖြစ်ပါသည်။ ယူဂိုလ်ကပိုင် ငွေများ မဟုတ်တော့ပါ။ အမှုများကို ရဲအဖွဲ့က စုံစမ်း၍ တိုင်တမ်း တင်ပို့ခဲ့ခြင်းလည်း ဖြစ်ပါသည်။ နှစ်နာသူ တစ် ဘဦးက တိုင်တမ်း ခြင်း မဟုတ်ပါ။ အမှုများကို ကျူးလွန်သည် ဆိုသည့် အချိန် ကာလမှာလည်း အထွေထွေ လွှတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် မပြုမီက ဖြစ်ပါသည်။ ထိုအချက်များကြောင့် အထွေထွေ လွှတ်ငြိမ်း ချမ်းသာခွင့်တွင် လုံးဝ အကျုံးဝင်သော အမှုများ ဖြစ်ပါသည်ဟု တင်ပြသည်။

လျှောက်ထားသူများသည်၊ ၎င်းတို့အား စွဲဆိုထားသော ပြစ်မှုများကို အမှန် တကယ် ကျူးလွန် ခဲ့ကြသည် ဆိုလျှင်၊ ထိရောက်သော ပြစ်ဒဏ်များကို ကျခံ ထိုက် သူများ ဖြစ်ကြသည်။ သို့ရာတွင် တော်လှန်ရေး ကောင်စီက အရေးကြီးသော မူဝါဒ ကြီး တရပ် အနေနှင့် အထွေထွေ လွှတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် အမိန့်ကို ထုတ်ပြန်ခဲ့သည် ဖြစ်ရာ၊ တရားရုံးများက ထိုအမိန့်တွင် ရုံးရွေ့၍ အမှုများ အကျုံးဝင်၊ မဝင်ကို တိကျစွာ ဆန်းစစ်ရန်သာ ဖြစ်ပါသည်။ အကယ်၍၊ အကျုံးဝင်နေလျှင် အမှုများကို ပိတ်၍၊ စွပ်စွဲ ခံသူများကို လွှတ်ရန် ဖြစ်သည်။ လွှတ်ထိုက်သူများ ဖြစ် မဖြစ် တဆင့် ထပ်မံ ၍ ဆန်းစစ်ရန် မဟုတ်ချေ။ ထိုသို့ ဆန်းစစ်နေလျှင်၊ တော်လှန်ရေး ကောင်စီက၊ ပြဋ္ဌာန်းသော ဥပဒေကို ဖြည့်စွက် ပြင်ဆင်ရာ ရောက်မည်။ ယခု အခါလွှတ်ငြိမ်း ချမ်း သာခွင့် အမိန့်ကို ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်မှာ ၃ နှစ် နီးပါး ချိပြီ ဖြစ်၍၊ အမိန့်တွင် အကျုံး ဝင်သော်လည်း အကြောင်းကြောင်းကြောင့် မပြီး မပြတ် ရှိနေသေးသော အမှုများ တွင် စွပ်စွဲထားသော ပြစ်မှုများသည်၊ ကြီးလေးသည်၊ စက်ဆုတ် ရွံရှာဘွယ်ရာ ဖြစ်သည်ဟု တွေ့ရှိရလျှင် လွှတ်ငြိမ်း ချမ်းသာခွင့် အမိန့်ကို လျစ်လျူရှု၍၊ ဆက်လက် စစ်ဆေး လိုစိတ်များ တရားရုံးတွင်သော်၎င်း၊ တရားလို ဘက်တွင်သော်၎င်း ပေါ် ပေါက်တတ်သည်။ သို့ရာတွင် ထိုစိတ်များကို ချိုးနှိမ်၍၊ လွှတ်ငြိမ်း ချမ်းသာခွင့် အမိန့်တွင် အကျုံးဝင်လျှင် ဝင်သည့် အတိုင်း ဆောင်ရွက်ရန်သာ ဖြစ်သည်။ သို့မှသာ တော်လှန်ရေး ကောင်စီ၏ ရည်ရွယ်ချက်သည်၊ အောင်မြင် နိုင်ပါသည်။ တော်လှန်ရေး ကောင်စီ၏ စကားနှင့် သစ္စာ လေးနက် နိုင်သည်။

မောင်မြဟန် ပါ ၂ နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ အမှု (၁) တွင် အထူး ရာဇဝတ် ရုံး အယူခံ အဖွဲ့က အောက်ပါကဲ့သို့ မြက်ဆို ထားသည်ကို ကျွန်ုပ်ရည်ညွှန်း လိုသည်။

အယူခံ တရားလို များသည်၊ စွပ်စွဲခံရသော ပြစ်မှုများကို ကျူးလွန် ခဲ့ကြ သည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့ တွေ့ရှိကြသည်။ ပြစ်မှုများသည်၊ တောင်သူ လယ်သမား

(၁) အထူးရာဇဝတ်ရုံးအယူခံအဖွဲ့ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ် အယူခံမှု အမှတ် ၂။

ကျေးရွာသူ ကျေးရွာသားများ၏ ဘဝ လုံခြုံမှုကို ထိပါး နစ်နာစေသော ပြစ်မှုကြီးများ ဖြစ်ကြသည်ဟူ၍လည်း ကျွန်ုပ်တို့ ယူဆကြသည်။ သို့ရာတွင် တော်လှန်ရေးကောင်စီက ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော်၏ စည်းလုံး ညီညွတ်မှု အင်အားကို ပြန်လည် တည်ဆောက်သော ကြိုးပမ်းမှု တရပ် အနေနှင့် ထုတ်ပြန်ကျေညာခဲ့သော လွှတ်ငြိမ်း ချမ်းသာခွင့်တွင်၊ အယူခံ တရားလို ၂ ဦးသည်၊ လုံးဝ အကျုံးဝင်နေကြသည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့ ဆုံးဖြတ် ခဲ့ကြပြီး ဖြစ်သဖြင့် အထူးရာဇဝတ် ရုံးက ချမှတ် ထားခဲ့သော အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်ကာ အမှုကို ပိတ်၍၊ အမှုပါ ပြစ်မှုများနှင့် ပတ်သက်သမျှ လွတ်စေရန် ကျွန်ုပ်တို့က အမိန့် ချမှတ်လိုက်သည်။

၁၉၆၆
 ဦးထွန်းစိန် ပါ ၂
 နှင့်
 ပြည်ထောင်စု
 မြန်မာနိုင်ငံ။

အထက်ဖော်ပြပါ မူအရ၊ ပညာရှိ ပဌမ ရာဘက် ရာဇဝတ် တရားသူကြီးက၊ လျှောက်ထားသူတို့အား အထွေထွေ လွှတ်ငြိမ်း ချမ်းသာခွင့် အမိန့် အရ၊ အမှုပိတ်၍၊ လွတ်လိုက်ခြင်းသည် မှန်ကန်သည်ဟု ယူဆသည်။ ထို့ကြောင့် ပညာရှိ ခရိုင် ရာဇဝတ် တရားသူကြီးက အမှုများကို ပြန်ဖွင့်စေရန် ချမှတ်သော အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်လိုက်သည်။

နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ်

ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှု

တရားသူကြီး ဦးချစ် ရွှေတိုင်

† ၁၉၆၆

မေမေဂါဝါရီလ
၁၆ ရက်။

ဦးပါငယ် (ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားသူ)

နှင့်

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားခံရသူများ) *

ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၄၀၈—သမဝါယမအသင်းငွေ—အတွင်းရေးမှူးအဖြစ်ငွေအတွက်တာဝန်မရှိခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။လျှောက်ထားသူသည် အသင်း၏ အတွင်းရေးမှူးသာဖြစ်၍၊ ထိုအချင်းဖြစ်ငွေနှင့် ပတ်သက်၍ မည်သို့မျှတာဝန် မရှိခြင်းကြောင့် ၎င်းအပေါ် ရဲဌာနတိုင်ချက်တွင် စွဲဆိုချက်လည်း မရှိသဖြင့်၊ ၎င်းသည် ထိုငွေနှင့် ပတ်သက်၍ ကိုယ်ကျိုးအတွက် အလွဲသုံးစားပြုလုပ်ခဲ့သည်ဆိုခြင်းမှာ မှားယွင်းသည်။

ခန့်မဟာဌားဟာဂျီဂိုလန်ရှလာရီ နှင့်ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ၊ ၁၉၄၁ ခုနှစ်၊ ရန်ကုန် စီရင်ထုံး၊ စာ ၅၉၉။

ဦးဝကြီးနှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ၊ ၁၉၄၈ ခုနှစ်၊ မြန်မာပြည် စီရင်ထုံးများ၊ စာ ၆၅၂။
မစ္စတာရာမီနှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ၊ ၁၉၅၃ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံ စီရင်ထုံးများ၊ တရားလွှတ်တော်၊ စာ ၂၈၀။

ဦးဘန့်နှင့် မလှခင်၊ အေ၊ အိုင်၊ အာ(ရ်)၊ ၁၉၃၃၊ ရန်ကုန်၊ စာ ၂၉၇ (၂၉၈) ထို့ကို ရည်ညွှန်းသည်။

ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားသူအတွက်။ ။ဦးကျော်မြင့်။

ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားခံရသူအတွက်။ ။အစိုးရရွှေနေကြီးဦးဘကြိုင်။

တရားသူကြီး ဦးချစ်။ ။လျှောက်ထားသူ ဦးပါငယ်အပေါ် ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၄၀၈ အရ စွဲချက်တင်ထားသည်ကို ပယ်ဖျက်ပေးပါရန်၊ လျှောက်ထားသူ ဦးပါငယ်က၊ ပညာရှိရွှေနေကြီး ဦးကျော်မြင့်မှတစ်ဆင့် လျှောက်ထားခြင်းဖြစ်သည်။

လျှောက်ထားသူ ဦးပါငယ်မှာ၊ စမ်းချောင်းရပ်၊ ရှင်စောပု သမဝါယမအသင်း၏ အတွင်းရေးမှူးဖြစ်သည်။ သူ၏အလုပ်ဝတ္တရားများတွင် အသင်းဆိုင်ကို အုပ်ချုပ်စီမံ

* ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၂၆၄ (ခ)။
† ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှု အမှတ် ၄၅၉ တွင် ချမှတ်သော ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ ၃၀ ရက် နေ့စွဲပါ၊ ရန်ကုန်မြို့ ဒုတိယ ရာဘက် ရာဇဝတ်တရားသူကြီး၏ အမိန့်ကို ပြန်၍ဆင်ခြင်မှု။

၁၉၆၆

ဦးပါဇွန်
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

ခန့်ခွဲခြင်း မလုပ်ရသည့်အပြင်၊ အသင်း၏ငွေများကိုလည်း မကိုင်ရပေ။ အသင်းဆိုင်၏ အုပ်ချုပ်မှုနှင့် အသင်းပိုင်ငွေများကို ကိုင်တွယ်သူများ၊ ထိုအသင်းဆိုင် မန်နေဂျာ ဦးကိုကိုဖြစ်သည်။ ထိုအသင်း၏ ငွေ ၅,၄၀၀ ကျပ်ကို ဘဏ်တိုက်သို့သွင်းရန်မှာလည်း၊ မန်နေဂျာ ဦးကိုကို တာဝန်ဖြစ်သည်။ ဦးကိုကိုက ထိုငွေများကို မသွင်းဘဲ၊ အလွဲသုံးစားပြုလုပ်သည်ဟု ယုံကြည်ရသဖြင့်၊ အသင်း၏ ဒုဥက္ကဋ္ဌ ဦးမောင်မောင် (လိပြ-၁) က၊ အစိုးရစာရင်းစစ် ဦးဝင်းစိန် (လိပြ-၄) ၏ ညွှန်ကြားချက်အရ၊ ကြည့်မြင်တိုင် ရဲဌာနာတွင်၊ ဦးကိုကိုအပေါ် အသင်းပိုင်ငွေ ၅,၄၀၀ ကျပ်ကို၊ အလွဲသုံးစားမှုဖြင့် အရေးယူပါရန် တိုင်တမ်းသည်။ ဦးကိုကိုကလည်း ထိုကြည့်မြင်တိုင်ရဲဌာနာတွင်၊ ဦးပါဇွန်အပေါ် အချင်းဖြစ်ငွေ ၅,၄၀၀ ကျပ်နှင့် ပတ်သက်၍ တိုင်တမ်းထားသည်။ ဦးပါဇွန်ကလည်း ဦးကိုကိုအပေါ် အပြန်အလှန် ထိုရဲဌာနာ၌ပင် တိုင်တမ်းထားသည်။ ထိုတိုင်ချက် ၂ ခုကို ရဲကမည်သို့မျှ အရေးမယူခဲ့ပေ။ ဦးမောင်မောင်တိုင်သော တိုင်ချက်နှင့် ပတ်သက်၍၊ ရဲကစုံစမ်းပြီး ရဲစွဲချက်ဖြင့် ခုံးသို့တင်ရာ၌၊ မန်နေဂျာ ဦးကိုကိုနှင့် အတွင်းရေးမှူး ဦးပါဇွန်တို့ အပေါ်တွင်၊ လုံးဝတာဝန်ရှိကြောင်း စစ်ဆေး တွေ့ရှိရသဖြင့်၊ ၎င်းတို့အပေါ် ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၄၀၈ အရ၊ တရားစွဲဆိုတင်ပို့ခဲ့သည်။ ရန်ကုန်မြို့၊ ၂ ရာဘက်ရာဇဝတ်တရားသူကြီးရုံးက၊ ထိုအမှုတွင် တရားလိုပြ သက်သေ များကို စစ်ဆေးပြီး၊ ဦးကိုကိုအား၊ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာ ၃၀ ရက်နေ့တွင်၊ တရားရှင်လွှတ်လိုက်သည်။ လျှောက်ထားသူ ဦးပါဇွန်အပေါ် ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၄၀၈ အရ စွဲချက်တင်ခဲ့သည်။ ယခုစဉ်းစားရန်ရှိသော ပြဿနာမှာ၊ ဦးပါဇွန်အပေါ် ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၄၀၈ အရ စွဲချက်တင်ခြင်းမှာ မှန်မမှန်ဖြစ်သည်။ လျှောက်ထားသူ၏ ပညာရှိရှေ့နေကြီး ဦးကျော်မြင့်က၊ အသင်းပိုင်ငွေ ၅,၄၀၀ ကျပ်ကို၊ လျှောက်ထားသူ လက်ဝယ်၌၊ သို့မဟုတ် လျှောက်ထားသူ သိမ်းဆည်းခြင်း၌ ရှိသည်ဟု သက်သေ ထွက်ချက်မရှိပါ။ ထို့ပြင်၊ မန်နေဂျာ ဦးကိုကိုက လျှောက်ထားသူအား ထိုငွေကို ဘဏ်တိုက်သို့အပ်ရန် ပေးထားသည်ဟူ၍လည်း၊ သက်သေထွက်ချက်မရှိပါ။ အသင်း၏ စာရင်းအင်းများနှင့် ဘဏ်တိုက်သို့ ငွေသွင်းစာအုပ်မှာ၊ ဦးကိုကိုလက်ဝယ်တွင်ရှိ၍ အသင်း၏ငွေများကို ဘဏ်တိုက်သို့အပ်ရန်မှာ၊ ဦးကိုကို၏တာဝန်သာဖြစ်ကြောင်းမှာ ပေါ်လွင်ပါသည်။ အသင်း၏စာရင်းများအရ၊ အသင်းက လျှောက်ထားသူထံမှငွေများ ချေးပါသည်။ ယခုအထိ အသင်းက၊ လျှောက်ထားသူအား ငွေ ၁,၅၀၀ ကျပ်ပေးရန် ရှိနေပါသေးသည်။ ထိုအချက်များကို ထောက်ထား၍၊ အောက်ရုံးတရားသူကြီးက၊ လျှောက်ထားသူ ဦးပါဇွန်အပေါ် စွဲချက်တင်ခြင်းမှာ၊ ဥပဒေအရ မှားယွင်းပါသည်ဟု လျှောက်လဲသွားသည်။

၁၉၆၆

ဦးပါဇွန်
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

ပညာရှိ အစိုးရ ချွေနေကြီး ဦးဘကြိုင်က၊ လျှောက်ထားသူ ဦးပါဇွန်အပေါ် အောက်ရုံးက၊ ဗုဒ္ဓသတ်ပုဒ်မ ၄၀၈ အရဖြင့် စွဲချက်တင်ခြင်းမှာ တရားဝင်သော သက်သေခံချက်မရှိသောကြောင့်၊ မှားယွင်းပါသည်ဟု ရုံးသားစွာ ဝန်ခံသွားသည်။

ကျွန်ုပ်သည် ဤအမှု၏ တရားလိုပြ သက်သေထွက်ချက်များကို၊ အောက်ရုံး တရားသူကြီး လက်ရေးဖြင့် ရေးမှတ်ထားသော စစ်တမ်းများကို အလွန်ပင်ပန်းခံ၍ ဖတ်ရှုရာ၌ တွေ့ရှိရသည်မှာ၊ မည်သူ့ဘက်မှ ဘက်မလိုက်သော အစိုးရစာရင်းစစ် ဦးဝင်းစိန် (လိပြ-၄) ၏ သက်သေထွက်ချက်များ၊ ဦးပါဇွန်အပေါ် စွဲချက်တင်ထိုက် မတင်ထိုက်နှင့် ပတ်သက်၍ ဆုံးဖြတ်ရာ၌၊ အဓိကအချက်ဖြစ်သည်ဟု တွေ့ရှိရသည်။ ၎င်း၏ထွက်ချက်တွင် အောက်ဖော်ပြပါ အရေးကြီးသည့် အချက်ကိုတွေ့ရှိရသည်။

“...၅,၄၀၀ ကျပ်ကို ဘဏ်အပ်သည်ဟု စာရင်းပြထားသော်လည်း၊ အမှန် တကယ် ဘဏ်အပ်နှံထားခြင်းမရှိပါ။ ထို့ကြောင့် ၅,၄၀၀ ကျပ် စာရင်းကွာချခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ငွေ ၅,၄၀၀ ကျပ်အတွက်၊ မန်နေဂျာတာဝန်ရှိပါသည်။”

ဤကဲ့သို့ ဦးဝင်းစိန်က တွေ့ရှိသည့်အတိုင်း၊ ၎င်း၏ညွှန်ကြားချက်အရ၊ ဒုဥက္ကဋ္ဌ ဦးမောင်မောင် (လိပြ-၁) က၊ ကြည့်မြင်တိုင်ရဲဌာနာသို့ပေးသော ပဌမသတင်း တိုင်ချက်တွင် “ဦးကိုကိုသည် အသင်းပိုင်ငွေ ၅,၄၀၀ ကျပ်ကို ဘဏ်သို့ပေးသွင်းရန် ရှိသော်လည်း မပေးသွင်းရသေးဘဲ၊ မိမိကိုယ်ကျိုးအတွက် သုံးထားကြောင်း စစ်ဆေး တွေ့ရှိရပါသဖြင့်၊ အရေးယူပါရန်” ဟု ဖော်ပြထားသည်။

လျှောက်ထားသူ ဦးပါဇွန်မှာ၊ အသင်း၏ အတွင်းရေးမှူးမျှသာဖြစ်၍၊ ထိုအချင်း ဖြစ်ငွေနှင့် ပတ်သက်၍ မည်သို့မျှတာဝန်မရှိခြင်းကြောင့်၊ ၎င်းအပေါ် ရဲဌာနာတိုင်ချက် တွင် စွဲဆိုချက်လည်းမရှိသဖြင့်၊ ၎င်းသည် ထိုငွေနှင့်ပတ်သက်၍ ကိုယ်ကျိုးအတွက် အလွဲသုံးစားပြုလုပ်ခဲ့သည်ဆိုခြင်းမှာ၊ မှားယွင်းသည်ဟု တွေ့ရှိရသည်။ ခန့်ဗဟာဒူး ဟာဂျီဂိုလန်ရှလာဒီ နှင့် နိုင်ငံတော် (၁)၊ ဦးဝကြီးနှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (၂) မစ္စတာရာဗီ နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (၃) နှင့် ဦးဘရံ နှင့် မလှခင် (၄) အမှု များကိုကြည့်ပါ။ ထို့ကြောင့်၊ လျှောက်ထားသူ ဦးပါဇွန်အပေါ်တွင်၊ အောက်ရုံး တရားသူကြီးက ဗုဒ္ဓသတ်ပုဒ်မ ၄၀၈ အရ စွဲဆိုထားသော စွဲချက်များ၊ ဥပဒေအရ မှားယွင်းသည်ဟု တွေ့ရှိရသဖြင့်၊ ၎င်းစွဲချက်ကို ပယ်ဖျက်လိုက်သည်။ လျှောက်ထား သူအား တရားရှင်လွှတ်ရန် အမိန့်ချမှတ်လိုက်သည်။

(၁) ၁၉၄၁ ခု၊ ဇန်နဝါရီလဆန်း၊ စာ ၅၉၉။
(၂) ၁၉၄၈ ခု၊ မြန်မာနိုင်ငံစီရင်စာများ၊ စာ၊ ၆၅၂။
(၃) ၁၉၅၃ ခု၊ မြန်မာနိုင်ငံစီရင်စာများ၊ စာ၊ ၂၈၀။ (တရားလွှတ်တော်)။
(၄) အေ၊အိုင်၊အာ(ရ်)၊ ၁၉၃၃ ခု၊ ဇန်နဝါရီလ၊ စာ ၂၉၇ (၂၉၈)။

၁၉၆၆

ဦးပါယ်
နှင့်
ပြည့်စောက်စု
ပြန်မာနိုင်ငံ။

ဤနေရာတွင် ကျွန်ုပ်အနည်းငယ် ဖော်ပြလိုသည်မှာ၊ အသင်း၏ အကျိုးငှါ ထိုအချင်းဖြစ်သူ ၅,၄၀၀ ကျပ်နှင့် ပတ်သက်၍၊ မည်သို့ အစစ်အမှန် တာဝန် ရှိကြောင်းနှင့် ပတ်သက်ပြီး၊ သက်ဆိုင်ရာ အရာရှိတို့က စုံစမ်းစစ်ဆေးသင့်သည်ဟု ယူဆသည်။ ဤကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍၊ ၁၉၅၆ ခုနှစ်၊ သမဝါယမအသင်းများ အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၅၉ (၁) ကိုညွှန်ပြလိုသည်။ ထိုပုဒ်မ ၅၉၊ ပုဒ်မခွဲ (၁) တွင် အောက်ပါအတိုင်း ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။

“၅၉။ ။(၁) ပုဒ်မ ၃၈ အရ စာရင်းစစ်ဆေးရာတွင်ဖြစ်စေ၊ ပုဒ်မ ၄၈ အရ ကြည့်ရှုစစ်ဆေးရာတွင်ဖြစ်စေ၊ အသင်းကို စာရင်းရှင်းလင်း ဖျက်သိမ်း ရာတွင်ဖြစ်စေ၊ အသင်း၏ငွေကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ပစ္စည်းကို အသင်းစီမံအုပ်ချုပ် ခြင်းတွင်သော်၎င်း၊ အသင်းစည်းရုံးခြင်းတွင်သော်၎င်း၊ ပါဝင်ဆောင်ရွက်သူ တဦးဦးကဖြစ်စေ၊ အသင်း၏ လက်ရှိအရာရှိ၊ သို့တည်းမဟုတ် အရာရှိဟောင်း တဦးဦးကဖြစ်စေ၊ အလွဲသုံးစားပြုကြောင်းကို၊ သို့တည်းမဟုတ် လိမ်လည်လှည့် ဖြား၍ လက်ဝယ်ထားကြောင်းကို၊ သို့တည်းမဟုတ် အသင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ယုံကြည်အပ်နှံရေး ဖောက်ဖျက်ကြောင်းကို တွေ့ရှိလျှင် သမဝါယမ မင်းကြီးသည်၊ မိမိ၏သဘောအလျောက်ဖြစ်စေ၊ စာရင်းစစ်ဆေးသူ၏၊ သို့တည်းမဟုတ် စုံစမ်း သူ၏၊ သို့တည်းမဟုတ် ကြည့်ရှုစစ်ဆေးသူ၏၊ သို့တည်းမဟုတ် စာရင်းရှင် အရာရှိ၏၊ သို့တည်းမဟုတ် အမှုဆောင်အဖွဲ့၏၊ သို့တည်းမဟုတ် မြီရှင်တဦးဦး၏၊ သို့တည်းမဟုတ် ကြွေးမြီအတွက် စိုက်ဆပ်ပေးသွင်းရမည့်သူ တဦးဦး၏ လျှောက် ထားချက်အရဖြစ်စေ၊ အဆိုပါသူ၏၊ သို့တည်းမဟုတ် အရာရှိ၏ ပြုမူဆောင်ရွက် ပုံကို စစ်ဆေးစုံစမ်း၍၊ ထိုသူအား၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုအရာရှိအား ထိုက်သင့်သော ချေပခွင့်ပေးပြီးနောက်၊ အဆိုပါငွေ၊ သို့တည်းမဟုတ် ပစ္စည်းအားလုံးကိုဖြစ်စေ၊ အချို့ကိုဖြစ်စေ၊ သမဝါယမ မင်းကြီး၏ သဘောအရ၊ တရားမျှတသည့်အတိုင်း နှုန်းဖြင့် ပြန်ပေးရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြန်အပ်ရန်သော်၎င်း၊ အလွဲသုံးစားခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် လိမ်လည်လှည့်ဖြား၍ လက်ဝယ်ထားခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ယုံကြည်အပ်နှံရေး ဖောက်ဖျက်ခြင်းအတွက် လျော်ကြေး အဖြစ်ဖြင့်၊ သမဝါယမမင်းကြီး၏ သဘောအရ၊ တရားမျှတသည့်ငွေကို အသင်း၏ပစ္စည်း များထဲသို့ ထည့်သွင်းရန်သော်၎င်း၊ အဆိုပါသူအပေါ်ဖြစ်စေ၊ အရာရှိအပေါ် ဖြစ်စေ၊ အခွင့်ချမှတ်နိုင်သည်။”

နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ်

ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှု

တရားသူကြီး ဦးချစ် ရွှေတွင်

ဦးဘိုးရွှေ (ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားသူ)

နှင့်

မောင်မြင့်လှိုင် (လျှောက်ထားခံရသူ)*

ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၃၇၉—လက်ဝယ်ရှိပစ္စည်းစောင်းစားခြင်း— ခိုးမှုမြောက်မမြောက်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ လျှောက်ထားသူသည် လျှောက်ခံရသူထံမှ အချင်းဖြစ် မော်တော်ကို လွန်းတင် ရန်ဆို၍ ယူသွားရာ၌ မော်တော်သည် လျှောက်ခံရသူပိုင်စေဦး၊ လျှောက်သူ၏ လက်ဝယ်တွင် ရောက်ရှိနေသော မော်တော်ဖြစ်သည်။ မိမိလက်ဝယ် ရောက်ရှိနေသော ပစ္စည်းကို စောင်းစားခြင်း မှာ ခိုးမှုမမြောက်၊ ခိုးမှုအင်္ဂါရပ်များတွင် အကျုံးဝင်သော ကိစ္စမဟုတ်။

ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားသူအတွက်။ ။ ဦးတင် ။

ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားခံရသူအတွက်။ ။ ဦးကျော်ထွန်း။

တရားသူကြီး ဦးချစ်။ ။ ရန်ကုန်မြို့၊ နဝမ ရာဘက် ရာဇဝတ် တရားသူကြီးရုံး ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇသတ်ကြီးမှုအမှတ် ၁၅၆ တွင် တရားလို မောင်မြင့်လှိုင်က၊ တရားခံ ဦးဘိုးရွှေ အပေါ် ရာဇသတ် ပုဒ်မ ၃၇၉ အရ၊ အရေးယူပါရန်၊ ဦးတိုက် လျှောက် ထားသော အမှု၌၊ ပညာရှိ ရာဘက် ရာဇဝတ် တရားသူကြီးက၊ တရားလိုပြ သက်သေ ၆ ယောက်ကို စစ်ဆေးပြီးနောက် လျှောက်ထားသူ ဦးဘိုးရွှေ အပေါ် ရာဇသတ် ပုဒ်မ ၃၇၉ ဖြင့် စွဲချက် တင်ခြင်း ဖြစ်သည်။

ထိုသို့ တင်ထားသော စွဲချက်ကို လျှောက်ထားသူ ဦးဘိုးရွှေက၊ မကျေနပ် သဖြင့် ထိုစွဲချက်ကို ယယ်မျက်ပေးပါရန်၊ ဤရုံးသို့ ပြင်ဆင်လွှာ တင်သွင်းခြင်း ဖြစ်သည်။

လျှောက်ထားသူ၏ ပညာရှိ ရွှေနေကြီး ဦးတင်နှင့် လျှောက်ထား ခံရသူ ပညာရှိ ရွှေနေကြီး ဦးကျော်ထွန်းတို့ကို ကြားနာသည်။

ဤအမှုတွင် အရေးကြီးသော သက်သေမှာ မောင်မြင့်လှိုင် (လိုပြ-၁) နှင့် ကိုတင်မြ (လိုပြ-၅) တို့ ဖြစ်သည်။ ရွှေသိန်း အမည်ရှိ မော်တော်မှာ တရားလို မောင်မြင့်လှိုင်

* ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၅ (ခ)။

† ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှု အမှတ် ၁၅၆ တွင် ချပုတ်သော ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၁ ရက်နေ့စွဲပါ ရန်ကုန်မြို့၊ နဝမ ရာဘက် ရာဇဝတ် တရားသူကြီး၏အမိန့်ကို ပြန်၍ ဆင်ခြင်မှု။

(လိပြ ၁) ၏ အဖေ ဦးလိန် ပိုင်ဆိုင်သည်ဟု အဆို ရှိသည်။ ဦးလိန် ကွယ်လွန် အနိစ္စ ရောက်ပြီးနောက် ထိုမော်တော်ကို သားဖြစ်သူမောင်မြင့်လှိုင်က လက်ဝယ် ထားရှိသည်။ ထိုမော်တော်ကို ဦးလိန်က၊ ဦးဘိုးရွှေ ထံမှ ကျပ်ငွေ ၄၀,၀၀၀ ဖြင့် ဝယ်ယူသည်ဟု အဆိုရှိသည်။ ထိုသို့ ဝယ်ယူ ပြီးနောက် ဦးဘိုးရွှေကိုပင်လျှင်၊ မော်တော်ဘုတ် မောင်း နှင်ရန် ကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍၊ မန်နေဂျာ အဖြစ်ဖြင့်ပင် ပြန်ခန့် ထားသည်။ ဦးလိန် သေဆုံးပြီးနောက်၊ မောင်မြင့်လှိုင်က ထိုမော်တော်ကို ရပ်စဲ လိုက်ပြီးလျှင် ဦးဘိုးရွှေထံမှ မော်တော်ကို ပြန်လည်သိမ်းယူပြီး ကုန်းပေါ်တင်ထားသည်။ ကိုတင်မြ (လိပြ-၅) ကို မော်တော်စောင့်ရန် ငှားထားသည်။ ထိုအခါဦးဘိုးရွှေက၊ မောင်မြင့်လှိုင်ထံမှ မော်တော် တွင် ပစ္စည်းတင်မည်ဟု ဆို၍ ငှားရမ်းခဲ့ပြီး၊ မောင်မြင့်လှိုင်က ထိုမော်တော်ကို ပြန်ယူ သဖြင့်၊ ဦးဘိုးရွှေက၊ မောင်မြင့်လှိုင်အား ပြန်အပ်ထားသည်။ ဤကဲ့သို့ ပြုလုပ်ခြင်းမှာ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ မတ်လကဖြစ်သည်။ ထို့နောက်၊ ဦးဘိုးရွှေက မောင်မြင့်လှိုင်ထံမှ မော်တော် ကို လွှန်းတင်ရန် ပြောသဖြင့် ဦးဘိုးရွှေအား ထိုမော်တော်ကို ပေးအပ် လိုက်သည်။ ဦးဘိုးရွှေ လက်ဝယ်သို့ မောင်မြင့်လှိုင်၏ခွင့်ဖြင့် ရယူလာသော မော်တော်ကို၊ ဦးဘိုးရွှေ က လွှန်းတင်ခြင်း မပြုဘဲ၊ ကိုခွေးလေး ဆိုသူအား၊ ငွေ ကျပ် ၈,၀၀၀ နှင့် ရောင်းလိုက် ခြင်း ဖြစ်သည်။ ကိုတင်မြ (လိပြ-၅) ၏ သက်သေ ထွက်ချက်တွင် ၁၉၆၃ ခုနှစ်က၊ ဦးဘိုးရွှေသည် မော်တော်တွင် ထင်းတင်မည်ဟု ပြောပြီး သူ့ထံမှ ယူသွားသည်ဟု ထွက်ဆိုသည်။ ၎င်း၏ သက်သေ ထွက်ချက်မှာ ၁၉၆၃ ခုနှစ်က ဖြစ်ပျက်သော အခြင်း အရာ ဖြစ်သည်။ ယခု ဦးဘိုးရွှေကို မော်တော် ခိုးမှုနှင့် စွပ်စွဲသည်မှာ ၁၉၆၅ ခု နှစ်တွင် ပြင်ပျက်သော အခြင်း အရာပေါ်တွင် တည်၍ ဖြစ်လာသည်။

၁၉၆၆
 ဦးဘိုးရွှေ
 နှင့်
 မောင်မြင့်လှိုင်။

ဦးဘိုးရွှေသည်၊ မောင်မြင့်လှိုင်ထံမှ အချင်းဖြစ်မော်တော်ကို လွှန်းတင်ရန်ဆို၍၊ ယူသွားရာ၌ ထိုမော်တော်သည် မောင်မြင့်လှိုင်ပိုင်စေဦး၊ ဦးဘိုးရွှေ၏ လက်ဝယ်တွင် ရောက်ရှိနေသော မော်တော် ဖြစ်သည်။ မိမိလက်ဝယ်တွင် ရောက်ရှိနေသော ပစ္စည်းကို ကိုခွေးလေး အား ငွေ ကျပ် ၈,၀၀၀ နှင့် ရောင်းစားခြင်းမှာ ခိုးမှု မမြောက်၊ ခိုးမှုအင်္ဂါ ရပ်များတွင် အကျုံးဝင်သော ကိစ္စ မဟုတ် သဖြင့်၊ အောက်ရုံး တရားသူကြီးက၊ ဦးဘိုးရွှေ အပေါ် ခိုးမှု ဖြစ်သော ရာဇသတ် ပုဒ်မ ၃၇၉ အရ၊ စွဲချက် တင်ထားသည် မှာ၊ ဥပဒေအရမှားယွင်း ချွတ်ချော်သည်။

ထို့ကြောင့် ထိုကဲ့သို့ တင်ထားသော စွဲချက်ကို ပယ်ဖျက်ရန် အကြောင်းရှိသည့် အားလျော်စွာ ပယ်ဖျက် လိုက်သည်။ လျှောက်ထားသူ ဦးဘိုးရွှေအား၊ တရား ရှင် လွှတ်ရန် အမိန့် ချမှတ် လိုက်သည်။

နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ်

တရားမအထွေထွေအယူခံမှု

တရားသူကြီး ဦးထွန်းတင်နှင့် တရားသူကြီး ဦးချစ် တို့ရှေ့တွင်

ဦးမောင်မောင်-ပါ ၂ (အယူခံတရားလိုများ)

နှင့်

နော်အယ်လ်လာအောင်ရ (ခေါ်) ဒေါ်အုန်းခင် (အယူခံတရားခံ) *

တရားနိုင် တရားရုံးတို့ သဘောတူညီ ကြေအေးလွှာ — မှတ်တမ်းတင်ရန်သွင်းခြင်း—မှတ်တမ်း
မတင်မီ ရုပ်သိမ်းခွင့်တောင်းခြင်း—ဥပဒေအရ၊ ပြုလုပ်ခွင့်ရှိမရှိ။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။အယူခံတရားခံက တရားနိုင်တရားရုံးတို့ သဘောတူညီ ကြေအေးလွှာကို
ရုံးတော်သို့ မှတ်တမ်းတင်ရန် သွင်းခဲ့သော်လည်း ရုံးတော်မှ မှတ်တမ်းမတင်မီ သဘောတူညီကြေအေး
လွှာကို ရုပ်သိမ်းခွင့်တောင်းခြင်းမှာ ဥပဒေအရ၊ ပြုလုပ်ခွင့်ရှိပြီး၊ သက်သေခံချက်များအရလည်း
ထိုအလွှာမှာ တရားမျှတမှုဖြစ်စေရန် ပယ်သင့်ကြောင်း လုံလောက်သည့် အထောက်အထား
ရှိသည်။

မော်ဂရက် နှင့် အိဆာရီနား၊ အိုင်၊ အယ်(လ်)၊ အာ(ရ်)၊ ၁၉၄၇ နဂ်ပူရ်၊ စာ ၁၉၇။

မောင်ကျော်မင်း နှင့် မမေ၊ အေ၊ အိုင်၊ အာ(ရ်)၊ ၁၉၃၁။ ရန်ကုန်၊ စာ ၃၃၂ ကိုရည်ညွှန်း
သည်။

အယူခံတရားလိုများအတွက်။ ။မစ္စတာ ဘနာဂျီ။

အယူခံတရားခံအတွက်။ ။ဦးကျော်မြင့်။

တရားသူကြီး ဦးထွန်းတင်။ ။ယခုအယူခံမှုမှာ၊ ဤရုံးမူလဘက်ဆိုင်ရာ၊ ၁၉၆၃ ခု၊
ဇာရီမူအမှတ် ၂ တွင် ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ မေလ ၂၅ ရက်နေ့က ချမှတ်ခဲ့သည့် တရားသူကြီး
ဦးကျော်ဇံဦး၏အမိန့်ကို မကျေနပ်၍၊ တရားမကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၄၇ နှင့် ပြည်ထောင်စု
တရားစီရင်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂၀ အရ တင်သွင်းသည့် အယူခံမှုဖြစ်သည်။

ဤရုံးမူလဘက်ဆိုင်ရာ၊ ၁၉၆၀ ခု၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၁၃၇ တွင်၊ အယူခံတရားခံ
ဖြစ်သူ ဒေါ်အုန်းခင်က၊ ၎င်း၏တရားဝင် ကိုယ်စားလှယ် ခင်ပွန်းဖြစ်သူ မစ္စတာ

* ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ တရားမ အထွေထွေအယူခံမှုအမှတ် ၂၆။

† ဤရုံးမူလဘက်၊ ၁၉၆၃ ခု၊ တရားမဇာရီမူအမှတ် ၂ တွင်၊ ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၂၅ ရက်
နေ့ ဦး ချမှတ်သော အမိန့်မှ အယူခံမှု။

ဂျိုးစက်(ဖ်) မှတဆင့်၊ တရားလိုအဖြစ် အယူခံတရားလို ဦးမောင်မောင် ပါ ၂ တို့ အပေါ် ငွေပေါင်း ၈၀,၀၀၀ ကျပ်ရရှိရန် တရားစွဲဆိုခဲ့ရာ၊ ၁၉၆၂ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၁၁ ရက်နေ့တွင် နှစ်ဦးနှစ်ဘက် သဘောတူညီချက်အရ၊ တရားလိုဖြစ်သူ အယူခံ တရားခံသို့ အယူခံတရားလိုတို့က ငွေ ၄၀,၀၀၀ ကျပ်ကို၊ ငွေ ၁၀၀ ကျပ်လျှင် တလ ၇၅ ပြားအတိုးနှုန်းဖြင့်၊ ၁၉၅၈ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၅ ရက်နေ့မှစ၍ အပြေအလည်ပေး သည့်တိုင်၊ အတိုးနှင့် ပေးဆောင်စေရန်နှင့် အမှုအတွက် စရိတ်ကိုမူ၊ အချိုးကျ အယူခံတရားလိုကပေးရန် ထိုသို့ပေးဆပ်ပါက အယူခံတရားခံသည် အိမ်မှပယ်ရှား ပေးစေရန် ဒီကရီချမှတ်ပေးခဲ့သည်။ ၎င်းသဘောတူညီချက် ဒီကရီအရ၊ တရားရှုံး ဖြစ်သူ အယူခံတရားလိုများက ငွေကိုပေးဆပ်ခြင်း မပြုသဖြင့် တရားနိုင်ဖြစ်သူ အယူခံတရားခံက ငွေများရရှိရန်၊ ၁၉၆၃ ခု၊ ဇာရီလအမှတ် ၂ တွင်၊ ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၅ ရက်နေ့စွဲဖြင့် ဇာရီပြုလုပ်လေသည်။ ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၈ ရက်နေ့တွင်မူ၊ တရားရှုံး၊ တရားနိုင်နှင့် ၎င်းတို့၏ ဝတ်လုံတော်ရများက၊ တရားနိုင် ဖြစ်သူ ဒေါ်အုန်းခင်က၊ အမှုတွင် ငွေ ၄၀,၀၀၀ ကျပ်ကို ရယူရန်နှင့် ငွေ ၅,၀၀၀ ကျပ်ကိုမူ လက်ငင်းရရှိပြီးဖြစ်၍၊ ကျန်ငွေ ၃၅,၀၀၀ ကျပ်ကို၊ တရားရှုံးများက ၆ လအတွင်း ပြေလည်အောင်ပေးဆပ်ရန် နှစ်ဦးနှစ်ဘက် သဘောတူညီကြပါကြောင်းဟု ရေးသား ထားသည်။ ယခုအငြင်းပွားသော လျှောက်လွှာကို ရုံးတော်သို့ တင်သွင်းခဲ့လေသည်။ ထိုလျှောက်လွှာကို တရားနိုင် ဒေါ်အုန်းခင်သာ လက်မှတ်ထိုးထား၍ ၎င်း၏ကိုယ်စား လှယ် မစ္စတာ ဂျိုးစက်(ဖ်) ၏ လက်မှတ်မပါသဖြင့် ရုံးမှလျှောက်လွှာအရ အရေး မယူမီ၊ မစ္စတာ ဂျိုးစက်(ဖ်) က ကန့်ကွက်ရန်ရှိမရှိ စုံစမ်းရန် အချိန်ပေးလိုက်သည်တွင် ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၁၃ ရက်နေ့၌ တရားနိုင်ဖြစ်သူ အယူခံတရားခံ ဒေါ်အုန်းခင်ကပင် လျှောက်လွှာကို၊ တရားရှုံး ဦးမောင်မောင်က လိမ်လည်လှည့်ဖြားပြောဆိုခြင်းကြောင့် လက်မှတ်ရေးထိုးပေးရကြောင်း ကျမ်းကျိန်စာတစောင် ပူးတွဲ၍ ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၈ ရက်နေ့က တင်သွင်းသည့် ကြေအေးလွှာကို ရုပ်သိမ်းခွင့်ပြုပါရန် လျှောက်ထားလေသည်။ ဒေါ်အုန်းခင်၏ ကိုယ်စားလှယ် မစ္စတာ ဂျိုးစက် (ဖ်) ကလည်း လျှောက်လွှာအရ ရုံးတော်မှ မှတ်တမ်းမတင်ပါရန် ကန့်ကွက်လွှာတစောင် တင်သွင်းသော်လည်း ၎င်းကန့်ကွက်လွှာကို ပြန်လည်ရုပ်သိမ်းလေသည်။

၁၉၆၆
 ဦးမောင်မောင်
 ပါ ၂
 နှင့်
 နော်အယ်လ်လာ
 အောင်ရ(ခေါ်)
 ဒေါ်အုန်းခင်။

တရားရှုံးဖြစ်သူ အယူခံတရားလိုများကမူ၊ တရားနိုင်၏ ပြောဆိုချက်များမှာ ပုန်ကန်ခြင်းမရှိ၊ ၎င်းအလိုအလျောက် သဘောတူညီလက်မှတ်ထိုးခဲ့သဖြင့်၊ ကြေအေး လွှာကိုရုပ်သိမ်းရန် လျှောက်ထားသည်ကို-ပယ်ရန် ကန့်ကွက်လေသည်။ ထို့အတွက် တရားနိုင်ဖြစ်သူ အယူခံတရားခံ၏ လျှောက်ထားချက်များမှာ မည်မျှမှန်ကန်၍ လိုက် လျောသင့် မသင့်စဉ်းစားရန် ရုံးတော်မှ စုံစမ်းမှုဆက်လက်ပြုလုပ်ပြီး၊ တရားနိုင်ဖြစ်သူ၊

၁၉၆၆
 ဦးမောင်မောင်
 ပါ ၂
 နှင့်
 နော်အယ်လ်လာ
 အောင်ရှ(ခေါ်)
 ဒေါ်အုန်းခင်။

ဒေါ်အုန်းခင်သည်၊ ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၈ ရက်နေ့စွဲပါ ကြေအေးလွှာကို တရားရုံးဖြစ်သူ ဦးမောင်မောင်၏ လိမ်လည်လှည့်ဖြား မတရားပြုမှုချက်များကြောင့်သာ လက်မှတ်ထိုးပေးခြင်းဖြစ်ကြောင်း သက်သေခံချက်အထောက်အထားများအရ ထင်ရှားသည်ဟုဆိုပြီး၊ ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၈ ရက်နေ့စွဲပါ ကြေအေးလွှာကို ပယ်ဖျက်၍ ဇာရီမှုကိုဆက်လက်ဆောင်ရွက်ရန် အမိန့်ချမှတ်လိုက်လေသည်။ ထိုအမိန့်ကို မကျေနပ်၍ တရားရုံးဖြစ်သူ အယူခံတရားလိုများက ယခုအယူခံမှုကို တင်သွင်းခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

တရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၂၁ နည်းဥပဒေ ၂ (၁) အရ အချင်းဖြစ်သည့် ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၈ ရက်နေ့စွဲပါ ကြေအေးလွှာပါ ပြဆိုချက်များကို ရုံးတော်၊ မှတ်တမ်းမတင်ရသေးသဖြင့်၊ လျှောက်လွှာပါ ကြေအေးချက်များမှာ၊ ဥပဒေအရ မည်သို့မျှ တရားဝင် ခရီးရောက်ခြင်းမရှိသေးသည်မှာထင်ရှားသည်။ သို့ပေငြားလည်း ယခုကဲ့သို့ တရားနိုင် တရားရုံးတို့ သဘောတူညီ ကြေအေးလွှာကို၊ ရုံးတော်သို့ မှတ်တမ်းတင်ရန် တင်သွင်းခဲ့ပါမူ၊ ရုံးတော်မှ မှတ်တမ်းမတင်မီ၊ တရားနိုင်သည် ထိုလျှောက်လွှာကို ပြန်လည်ရုပ်သိမ်းခွင့် ရှိမရှိဆိုသည့်အချက်မှာ အဓိကစဉ်းစားရန် အချက်ဖြစ်နေပေသည်။ ထိုအချက်နှင့်ပတ်သက်၍ မော်ဂရက်နှင့် ဘီဆာရီနား (၁) အမှုစီရင်ထုံးတွင် ခုံရုံးမှ မောင်ကျော်မင်းနှင့် မဖေါ (၂) အမှုပါ ပြဆိုချက်များကို ဆန့်ကျင်၍၊ အောက်ပါအတိုင်း ပြဆိုခဲ့လေသည်။

“It is open to the Decree-Holder to withdraw or modify his application for adjustment before the adjustment is recorded, in that there is nothing in Order XXI, Rule 2 to prevent the Decree-Holder from withdrawing or modifying his application for adjustment before the same is recorded.”

မောင်ကျော်မင်းနှင့် မဖေါ စီရင်ထုံးကို ပြန်လည်သေချာစွာ ကြည့်ရှုမှု ထိုအမှုပါ အချက်အလက်များမှာ ယခုအမှုအကြောင်းခြင်းရာများနှင့် မတူညီ ကွဲလွဲနေကြောင်း တွေ့ရပေသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော်၊ ထိုအမှုပါ လျှောက်လွှာတွင် တရားနိုင်က ဒီကရီငွေများ အပြေအလည် ရရှိပြီးဖြစ်ကြောင်း မှတ်တမ်းတင်ပါရန် လျှောက်ထားခြင်းဖြစ်ပြီး၊ ယခုအမှုမှာကဲ့သို့ ပဌမချမှတ်သည့် ဒီကရီကို အနည်းငယ်ပြောင်းလွှဲ ပြင်ဆင်ပေးဆပ်ရန် သဘောတူညီကြကြောင်း မှတ်တမ်းတင်ရန် လျှောက်ထားခြင်း မဟုတ်သောကြောင့်ဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် ယခုအမှုတွင် အချင်းဖြစ်သည့် ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊

(၁) အိုင်အယ်လ်-အာ(ရ်)၊ ၁၉၄၇၊ နဂ်ပူ စာ ၁၉၇။
 (၂) အာအိုင်အာ(ရ်)၊ ၁၉၃၁၊ ရန်ကုန်၊ စာ ၃၃၂။

ဖေဖေါ်ဝါရီလ ၁၈ ရက်နေ့စွဲပါ လျှောက်လွှာတွင် ပြဆိုသည့်အချက်များမှာ မူလ ဒီကရီကို အနည်းငယ် ပြုပြင်ပြောင်းလဲလိုက်သည့် သဘောတူညီချက် "Parties agree that the decree shall be modified in some way and that the Decree Holder shall be entitled to execute the decree as modified;" ဖြစ်ကြောင်းအထက်ကရည်ညွှန်းသည့်မော်ဂရက်နှင့်ဘီဆာရီးနားစီရင်ထုံးစာမျက်နှာ ၂၀၀ တွင် အတိအလင်း ပြဆိုထားပြီး၊ ထိုလျှောက်လွှာမျိုးကို ရုံးတော်မှ မှတ်တမ်းမတင်မီ၊ တရားမျှတမှုဖြစ်စေရန် အကြောင်းရှိပါက၊ ပြန်လည်ရုပ်သိမ်းခွင့် ပြုနိုင်ကြောင်း ပြဆိုထားသောကြောင့်ဖြစ်သည်။

၁၉၆၆
ဦးမောင်မောင်
ပါ ၂
နှင့်
နော်အယ်လ်လာ
အောင်ရ(ခေါ်)
ဒေါ်အုန်းခင်။

ယခုအမှုတွင်လည်း၊ ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ ဖေဖေါ်ဝါရီလ ၁၈ ရက်နေ့စွဲပါ လျှောက်လွှာမှာ တရားနိုင်ဖြစ်သူ ဒေါ်အုန်းခင် ပြဆိုချက်အရ၊ တရားမျှတမှုမရှိသဖြင့်၊ ရုပ်သိမ်းခွင့် ပြုသင့် မပြုသင့်နှင့်ပတ်သက်၍ ဆင်ခြင်သော် အောက်ပါအချက်များကို တွေ့ရှိရပေသည်။

၁။ ။ အမှုတွဲများအရ၊ အမှုကို ဒေါ်အုန်းခင်၏ခင်ပွန်း မစ္စတာဂျိုးဇက်(ဖ) ကသာ အစမှအဆုံး ရွက်ဆောင်ခဲ့သဖြင့်၊ ဒေါ်အုန်းခင်သည် အမှုမှာ မည်သို့ ပြီးဆုံး၍ ဒီကရီချမှတ်ထားခြင်းကို သေချာစွာ မသိပါဟု ပြဆိုထားသည်မှာ မှန်ကန်၍ အခြေအမြစ်ရှိကြောင်း၊ လျှောက်လွှာပါ ငွေ ၄၀,၀၀၀ ကျပ်နှင့်သာ ကြေးအေးရန် သဘောတူစေရန်ကို တရားရုံးများက မစ္စတာ ဂျိုးဇက်(ဖ) ထံ သွားရောက်ပြောဆိုခြင်းမပြုဘဲ၊ ဒေါ်အုန်းခင်ကိုသာ ခေါ်ယူပြောဆိုခြင်းက ထောက်ခံနေခြင်း။

၂။ ။ တရားရုံး ဦးမောင်မောင်က ဒေါ်အုန်းခင်အား အမှုကို ၎င်းက ပြန်လည်ဖွင့်လှစ်ရန်ဆောင်ရွက်ပြီး အချိန်မကြာကြာအောင် ပြုလုပ်မည့်အပြင်၊ ဒီကရီငွေများကို၊ ဒေါ်အုန်းခင်နှင့် မသင့်တင့်သည့်ခင်ပွန်းကိုယ်စားလှယ် မစ္စတာ ဂျိုးဇက်(ဖ) ကသာ အားလုံးထုတ်ယူသုံးဖြုန်းနိုင်၍ ဒေါ်အုန်းခင်မှာ တပြား တချပ်မှ ရမည်မဟုတ်ဆိုပြီး လိမ်လည်ဖြားယောင်းပြောဆိုသည်မှာ မှန်ကန်ကြောင်းလုံလောက်သည့် သက်သေခံချက်ရှိသဖြင့် ထိုပြဆိုချက်ကို ယုံကြည်ပြီး၊ ဒေါ်အုန်းခင်က ငွေ ၅,၀၀၀ ကျပ်ကိုယူ၍ ကျန်ငွေကို ၆ လအတွင်းပေးဆပ်ရန် သဘောတူညီခဲ့ခြင်း။

၃။ ။ ထိုသို့သဘောတူညီစာတမ်းကို ပြုလုပ်ရန်၊ တရားရုံး ဦးမောင်မောင် ကပင်၊ ဒေါ်အုန်းခင်အတွက် ရွှေနေကြီး ဦးစောလွင်အား အကြေးငွေပေးပြီး ပြုလုပ်စေခဲ့ခြင်းတို့ကို အောက်ရုံးမှ တွေ့ရှိခဲ့ခြင်းမှာ အမှုပါ သက်သေခံချက် များနှင့် ဆန့်ကျင်ဖွယ်ကောင်းနေပါသည်ဟု အယူခံတရားလိုများက၊ မည်သို့မျှ

၁၉၆၆

ဦးမောင်မောင်

ပါ ၂

နော်အယ်လ်လာ
အောင်ရ(ခေါ်)
ဒေါ်အုန်းခင်။

ပြဆိုနိုင်စွမ်းမရှိသည့်အပြင်၊ သက်သေခံချက်များကို စိစစ်မှု၊ မှန်ကန်ထောက်ခံ
နေကြောင်းကို ကျွန်ုပ်တို့တွေ့ရှိရသည်။

သို့ပေငြားလည်း၊ အယူခံတရားလိုတို့၏ ပညာရှိ ခွေနေကြီးက ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊
ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၈ ရက်နေ့စွဲပါ ကြေအေးလွှာအရ၊ အယူခံတရားခံ ဒေါ်အုန်းခင်သည်၊
ငွေ ၅,၀၀၀ ကျပ် ကို ရယူခဲ့ကြောင်းနှင့် ထိုငွေကို မိမိကိုယ်ကျိုးအတွက် ပေါင်ထားသည့်
ပစ္စည်းများ ရွေးယူရာတွင် အသုံးပြုထားပြီး၊ ယခုတိုင် ပြန်လည်ပေးဆပ်ရန် ရွက်ဆောင်
ခြင်းမရှိသဖြင့်၊ ဒေါ်အုန်းခင်က ၎င်းငွေကို ပြန်မပေးဘဲ ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ
၁၈ ရက်နေ့စွဲပါ လျှောက်လွှာကို ရုပ်သိမ်းရန် အခွင့်အရေး မရှိပါဟု ဆိုလိုသည်။

၎င်းပြဆိုချက်နှင့်ပတ်သက်၍ ဒေါ်အုန်းခင်သည်၊ အမှုတွင် ဒီကရီအတွက် အယူခံ
တရားလိုများထံမှ တပြားတချပ်မှ ရစရာမရှိသည်မဟုတ်၊ ငွေ ၄၀,၀၀၀ ကျပ်ကျော်
ခန့်ပင်ရရန်ရှိရာ၊ ငွေ ၅,၀၀၀ ကျပ်ကိုလည်း ရရှိခဲ့ကြောင်း ဒေါ်အုန်းခင်က ဝန်ခံ
ထားသဖြင့်၊ ထိုငွေ ၅,၀၀၀ ကျပ်ကို ဒီကရီအတွက်၊ အယူခံတရားလိုများက ပေးဆပ်ရန်
ရှိသည့်ငွေများမှ ခုနှိမ်ရန်ရှိသောကြောင့် ၎င်းငွေမပေးသည့်အတွက် ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊
ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၈ ရက်နေ့စွဲပါ ကြေအေးလွှာကို၊ တရားမျှတမှုရှိသည်ဟု မဆိုနိုင်လင့်
ကစား၊ ရုပ်သိမ်းခွင့် မရှိပါဟု အယူခံတရားလိုတို့၏ ပြောဆိုချက်ကို ကျွန်ုပ်တို့လက်ခံ
နိုင်ရန်မရှိပေ။

ဖော်ပြပါအကြောင်းများကြောင့် အယူခံတရားခံ ဒေါ်အုန်းခင်က၊ ၁၉၆၃ ခုနှစ်
ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၈ ရက်နေ့စွဲပါ သဘောတူ ကြေအေးလွှာကို ရုပ်သိမ်းရန် ခွင့်တောင်း
ခြင်းမှာ ဥပဒေအရ ပြုလုပ်ခွင့်ရှိပြီး၊ သက်သေခံချက်များအရလည်း၊ ထိုအလွှာမှာ
တရားမျှတမှုဖြစ်စေရန် ပယ်ဖျက်သင့်ကြောင်း လုံလောက်သည့် အထောက်အထား
ရှိသဖြင့်၊ အောက်ရုံးမှ ချမှတ်ခဲ့သည့် စီရင်ချက်မှာ မှန်ကန်နေကြောင်း တွေ့ရှိရ
သောကြောင့်၊ ယခုအယူခံမှုကို ခွင့်ပြုနိုင်ရန်အကြောင်း ကျွန်ုပ်တို့ မတွေ့ရှိသဖြင့်
စရိတ်နှင့်တကွ ပယ်လိုက်သည်။

ပညာရှိ ခွေနေကြီးစရိတ် ၅၀ ကျပ် သတ်မှတ်သည်။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

တရားမအထွေထွေ လျှောက်လွှာ

တရားသူကြီးချုပ် ဒေါက်တာမောင်မောင်၊ တရားသူကြီး ဦးထွန်းတင်နှင့် တရားသူကြီး ဦးချစ်တို့
ရှေ့တွင်

ဦးရှင် (လျှောက်ထားသူ)

နှင့်

ဦးစံအောင် ပါ ၂ (လျှောက်ထားခံရသူ) *

† ၁၉၆၆

ဧနုဝါရီလ
၁၀ ရက်။

ပြည်ထောင်စု တရားစီရင်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၆—အချင်းဖြစ်အိမ်မှ ထွက်ခွါဖယ်ရှားပေးစေရန်
နှင့် ဆိုမှု—အိမ်ငှါးမြေငှါးကြီးကြပ်ရေးဥပဒေနှင့် အကျိုးဝင် မဝင်—ပဌမအယူခံရုံးနှင့် မူလရုံး
များက ကဲ့လဲ့ဆုံးဖြတ်ခြင်း—အယူခံဝင်ခွင့်ပေးသင့် မပေးသင့်။

လျှောက်သူက လျှောက်ခံရသူများအား အချင်းဖြစ်အိမ်မှ ထွက်ခွါဖယ်ရှားပေးစေရန် တရား
စွဲဆိုခဲ့သည်။ အဆိုလွှာတွင် လျှောက်သူက အချင်းဖြစ်အိမ်သည် ၁၉၅၅ ခုနှစ်တွင် ဆောက်လုပ်
ခဲ့သောအိမ်ဖြစ်၍၊ အိမ်ငှါးမြေငှါးကြီးကြပ်ရေးဥပဒေနှင့် အကျိုးမဝင်ဟု မြက်ဆိုခဲ့သည်။ အိမ်ငှါး
များကို အိမ်မှထွက်ခွါသွားစေရန် အကြောင်းပြသော အချက်တို့မှာ အိမ်လခများပေးချေရန်
မပြေကျန်နေကြောင်းနှင့် အိမ်ငှါးခပဋိညာဉ်ကို မေါက်ဖျက်၍ တဆင့်လွှဲပြောင်းငှါးရမ်းကြောင်း
ဖြစ်လေသည်။ လျှောက်ခံရသူများက ထိုအချက်တို့ကို လုံးဝငြင်းဆိုသည်။ မူလရုံးက လျှောက်သူအား
အနိုင်ပေး ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။ ပဌမအယူခံရုံးက အချင်းဖြစ်အိမ်သည် ၁၉၅၅ ခုနှစ်အတွင်းက ဆောက်
သည်မဟုတ်။ ထို့အရင်က ဆောက်လုပ်ခဲ့သည့်အိမ်ဖြစ်ကြောင်း သက်သေအထောက်အထားများ
ထင်ရှားပေါ်လွင်သဖြင့် အိမ်ငှါးမြေငှါးဥပဒေအတွင်း ကျရောက်သည်။ ယင်းဥပဒေအရ လျှောက်
သူက လျှောက်ခံရသူများသို့ ထုတ်ဆင့်သော နှို.တစ်သည် တရားမဝင်ဟု ဆုံးဖြတ်ကာ လျှောက်သူ၏
အမှုကို ပယ်ပယ်ခဲ့သည်။ ပြည်ထောင်စု တရားစီရင်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၆ အရ အယူခံဝင်ရာ—

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။အိမ်ရှင်နှင့် အိမ်ငှါးကြားတွင် ကတိစာချုပ် ရှိခဲ့စေကာမူ အိမ်ရှင်က မူလ
ရုံးအား အချင်းဖြစ်အိမ်သည် အိမ်ငှါးရမ်းခကြီးကြပ်ရေးအက်ဥပဒေမှ ကင်းလွတ်ပါသည်ဟု၎င်း၊
အဆိုပြုသည့်အတိုင်း ထင်ရှားခိုင်လုံစွာ သက်သေထူရန် တာဝန်သည် ၎င်းအပေါ်၌ တည်ရှိသေးသည်။
ထို့ကြောင့် ထိုအချက်ကို အရေးကြီးသော ကောက်ချက်တဖန်အနေနှင့် မူလရုံးက ထုတ်နုတ်စစ်ဆေး
ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ကောက်ချက်ထုတ်နုတ်သည့်အတိုင်း အိမ်ရှင်နှင့် အိမ်ငှါးနှစ်ဦးလုံးမှ ထိုကောက်
ချက်ပေါ်တွင် သက်သေများ တင်ပြခဲ့ကြသည်။ ထိုသက်သေထွက်ချက်တို့အပေါ်၌ မူလရုံးက

* ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ တရားမအထွေထွေမူအမှတ် ၄၁။

† ရန်ကုန်မြို့၊ တရားရုံးချုပ်၏ တရားမ ပဌမအယူခံမှုအမှတ် ၁၄၃/၆၄ တွင် ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊
ဇန်နဝါရီလ ၁၁ ရက်နေ့စွဲပါ အမိန့်ဒီကရီကို မကျေနပ်၍၊ ၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ပြည်ထောင်စုတရားစီရင်ရေး
အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၆ အရ အခွင့်ထူးရရန်လျှောက်ထားသောလျှောက်လွှာ။

၁၉၆၆
—
ဦးရှင်
နှင့်
ဦးစံအောင်
ပါ။

တမျိုးဆုံးဖြတ်၍၊ ပဌမအယူခံရုံးက ကွဲလွဲ၍ဆုံးဖြတ်သည်။ မူလရုံးနှင့် ပဌမအယူခံရုံးတို့ ကွဲလွဲ
ဆုံးဖြတ်ခဲ့ကြသည်မှာ အကြောင်းအချက်ပေါ်တွင်သာဖြစ်သည်။ ထိုသို့ကွဲလွဲစွာ ဆုံးဖြတ်ချမှန်
အယူခံဝင်ရန် အခွင့်ထူးပေးရမည်မဟုတ်။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။တရားလိုကိုယ်တိုင် အကြောင်းအချက်တရပ်ကို အလွှာတွင်မြှောက်ဆို
ပြီးနောက် ကောက်ချက်များ ထုတ်နုတ်ရာတွင်၎င်း၊ အမှုကို စစ်ဆေးရာတွင်၎င်း ဆက်လက်၍
တင်ပြရန် လစ်ဟင်းခဲ့သည်ဖြစ်ရာ ထိုအချက်နှင့် ပတ်သက်၍ အယူခံဝင်ရန် အခွင့်ထူးပေးကာ ထပ်မံ
စဉ်းစားဆုံးဖြတ်ရန်အကြောင်းမရှိ။

လျှောက်ထားသူအတွက်။ ။မစွတော ဘာနာဂျီ။

လျှောက်ထားခံရသူအတွက်။ ။

တရားသူကြီး ဦးထွန်းတင်။ ။လျှောက်ထားသူ ဦးရှင်သည်၊ လျှောက်ထားခံ
ရသူ ဦးစံအောင်နှင့် တန်ရှန်ကီးတို့အား၊ အချင်းဖြစ် အိမ်မှ ထွက်ခွါ ဖယ်ရှားပေး
စေရန်၊ ရန်ကုန်မြို့၊ တရားမရုံး၌ တရားစွဲဆိုခဲ့သည်။ အဆိုလွှာတွင် ဦးရှင်က၊ အချင်းဖြစ်
အိမ်သည်၊ ၁၉၅၅ ခုနှစ်တွင် ဆောက်လုပ် ခဲ့သော အိမ်ဖြစ်၍၊ အိမ်ငှါးမြေငှါး ကြီးကြပ်
ရေး ဥပဒေနှင့် အကျိုးမဝင်ပါဟု မြက်ဆိုခဲ့သည်။ အိမ်ငှါးများကို အိမ်မှ ထွက်ခွါသွား
စေရန် အကြောင်းပြသော အချက်တို့မှာ အိမ်လခများ ပေးချေရန် မပြေ ကျန်နေ
ကြောင်းနှင့် အိမ်ငှါးခ ပဋိညာဉ်ကို မေါက်ဖျက်၍ တဆင့်လွှဲပြောင်း ငှါးရမ်းကြောင်း
တို့ဖြစ်သည်။

အိမ်ငှါးများက ချေလွှာတွင် တရားလို အဆို ပြုသည်တို့ကို မဟုတ် မမှန်ဟု ငြင်း
ဆန်သည်။ အိမ်သည် ၁၉၅၅ ခုနှစ် တွင်မှ ဆောက်လုပ်သော အိမ် ဖြစ်သည်ဟူသော
အချက်ကို၎င်း၊ အိမ်လခ မပြေ၊ ကျန်နေသည် ဆိုသည့် အချက်နှင့် တဆင့် ငှါးရမ်းသည်
ဆိုသည့် အချက်တို့ကို၎င်း၊ လုံးဝ ငြင်းဆိုသည်။

အဆို၊ အချေတို့အပေါ်တွင်၊ မူလရုံး ပညာရှိ တရားသူကြီးက ကောက်ချက်
ခု ရပ် ထုတ်နုတ်ခဲ့သည်။ ၎င်းတို့မှာ အိမ်ရှင်နှင့် အိမ်ငှါး အချင်းချင်း ချုပ်ဆို ခဲ့ကြ
သော ပဋိညာဉ် စာချုပ်သည်၊ အိမ်ငှါးအပေါ်တွင် အတည် ဖြစ်သလော၊ အချင်းဖြစ်
အိမ်သည်၊ အိမ်ငှါးမြေငှါး ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေ အတိုင်း၌၊ ကျရောက် သလော၊
အိမ်ရှင်က အိမ်ငှါးပေးခဲ့သည်ဆိုသော နို့တစ်စာသည် တရားဝင်သလော၊ အဆိုပါ
ကောက်ချက်များပေါ်တွင် မူလရုံးက တရားလို အိမ်ရှင်အား၊ အနိုင်ပေး၍ ဆုံးဖြတ်
ခဲ့သည်။ အိမ်ငှါး ကိုစံအောင်တို့က၊ ဤရုံးသို့ အယူခံဝင်ခဲ့ရာ၊ ပညာရှိ တရားသူကြီး
ဦးသက်ဖေက၊ အကြောင်း အချက်တို့ကို ဥပဒေနှင့် နှိုင်းယှဉ် သုံးသပ်ပြီးနောက်

၁၉၆၆
ဦးရှင်
နှင့်
ဦးစံအောင်
ပါ ၂။

အချင်းဖြစ် အိမ်သည် ၁၉၅၅ ခုနှစ် အတွင်းက ဆောက်သည် မဟုတ်။ ထို့အရင်က ဆောက်လုပ်ခဲ့သည့် အိမ်ဖြစ်ကြောင်း၊ သက်သေ အထောက် အထားများတွင် ထင်ရှား ပေါ်လွင်သည်။ ထို့ကြောင့် အိမ်ငှါး မြေငှါး အက်ဥပဒေ အတွင်း၌ ကျရောက်သည်။ ထိုဥပဒေအရ၊ အိမ်လခ မပြေ ကျန်နေသည့် အတွက် ထုတ်ဆင့်သည့် နှို. တစ်သည် တရားမဝင်။ ရထိုက်သော အိမ်ငှါးခကို တောင်းခံသည့် စာကို စာတိုက်မှ မှတ်ပုံတင်၍၊ အိမ်ငှါးထံပေးပို့ခဲ့ပြီးသည့်နောက်၊ ရတ်သတ္တ ၃ ပတ်အတွင်း၊ အိမ်ငှါးရမ်းခကို၊ အိမ်ငှါးများက မပေးဘဲ နေမှသာ၊ အိမ်ငှါးအား၊ အချင်းဖြစ် အိမ်မှ နှင် ထုတ်နိုင်သည်ဟု၊ ဥပဒေတွင် ပြဋ္ဌာန်းပါရှိသည်။ ထို ပြဋ္ဌာန်းချက်နှင့် အညီ အိမ်ရှင်က၊ တရားစွဲဆိုခဲ့သည် မဟုတ်ဟူ၍၊ ဆုံးဖြတ်ကာ၊ မူလရုံး၏ စီရင်ချက် ဒီကရီကို ပယ်ဖျက်ပြီးလျှင်၊ အိမ်ရှင်၏ အမှုကို စရိတ်နှင့် တကွ ပလပ်ခဲ့သည်။

အိမ်ရှင်က၊ ထိုအယူခံ စီရင်ချက်နှင့် အမိန့်တို့မှ အယူခံဝင်ရန် အခွင့်ထူးကို လျှောက်ထားသည်။ လျှောက်ထားသူ၏ ပညာရှိ ရွှေနေကြီး မစ္စတာ ဘာနာဂျီက အဓိက ထား၍ တင်ပြသည်မှာ၊ အိမ်ရှင်နှင့် အိမ်ငှါးတို့သည်၊ စာချုပ်ကို ချုပ်ဆိုခဲ့သည်မှာ မငြင်းကွယ်နိုင်သော အချက် ဖြစ်ပါသည်။ ထိုစာချုပ်တွင် အချင်းဖြစ် အိမ်ကို ၁၉၅၅ ခုနှစ်တွင် ဆောက်လုပ်ကြောင်း ပေါ်ပြ ထားပါသည်။ ထိုအချက်ကို အိမ်ငှါးက လက်ခံ အသိ အမှတ် ပြုပြီးနောက် အချင်းဖြစ် အိမ်ကို ငှါးရမ်းခဲ့သည် ဖြစ်ရာ၊ အိမ်ငှါး အနေဖြင့်အိမ်သည်၊ အိမ်ငှါးခ ကြီးကြပ်ရေး ဥပဒေတွင်အကျုံးဝင်သည်ဟု နောင်တွင်မှ ထူးချ နိုင်ခွင့် မရှိပါ။ ပဌမ အယူခံရုံးသည် ထို အချက်ကို မျက်ခြေပြတ်၍၊ အိမ်ငှါး စာချုပ်ကို ကျော်လွန်ကာ စဉ်းစား ဆုံးဖြတ်ခြင်းသည် မှားယွင်းပါသည်ဟု မစ္စတာ ဘာနာဂျီက လျှောက်လဲသည်။

သို့ရာတွင်၊ အချင်းဖြစ်အိမ်သည်၊ အိမ်ငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေအတွင်း သို့ မကျရောက်ပါ ဟူ၍၊ အိမ်ရှင် တရားလိုက အဆိုပြုကာ၊ မူလရုံး၌ တရားစွဲခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ တရားလို တဦးသည်၊ မိမိအဆို ပြုသည်ကို အတင် အရှား သက်သေ ထူနိုင်ရသည်။ တရားလိုက အဆိုပြု၍သာ တရားခံ ဖြစ်သူ အိမ်ငှါးများက ငြင်းကွယ်ကြခြင်း ဖြစ်သည်။ တရားရုံး အနေနှင့် အမှုကို အိမ်ငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး ဥပဒေ၏ အပြင်ဘက်၌ လက်ခံ စစ်ဆေးရမည် ဆိုလျှင် တရားလို အဆိုပြုသည့် အတိုင်း အချင်း ဖြစ်သည့် ကိစ္စသည်၊ ယင်းဥပဒေ၏ ပြင်ဘက်တွင် ကျရောက်သည်၊ မရောက်သည်ကို ဆုံးဖြတ်ရန် လိုသည်။ အချင်းဖြစ် အိမ်သည်၊ ဥပဒေ အတွင်း၌ ကျရောက်သည်၊ သို့တည်းမဟုတ် အပြင်၌ ကျရောက်သည် ဆိုသည့် အချက်ကို ဆုံးဖြတ်ပြီးမှသာလျှင် အဆိုလွှာတွင် ပေါ်ပြသော အကြောင်း အချက်များ အရ၊ တရားခံ အိမ်ငှါးများကို အိမ်မှ ထွက်ခွာသွားစေရန် ဒီကရီချမှတ်ပေးသင့်သည်၊ မပေးသင့်သည်ကို၊ တရားရုံးက

၁၉၆၆
ဦးရှင်
နှင့်
ဦးစံအောင်
ပါ ၂။

ဆက်လက် ဆုံးဖြတ် နိုင်မည် ဖြစ်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် အိမ်ရှင်နှင့် အိမ်ငှါး အကြား တွင် ကတိစာချုပ် ရှိခဲ့စေကာမူ၊ အိမ်ရှင်က မူလ ရုံးအား အချင်းဖြစ် အိမ်သည် အိမ်ငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေမှ ကင်းလွတ် ပါသည်ဟု ၎င်း အဆိုပြုသည့် အတိုင်း၊ ထင်ရှား ခိုင်လုံစွာ သက်သေထူရန် တာဝန်သည်၊ ၎င်းအပေါ်၌၊ တည်ရှိနေ သေးသည်။ ထို့ကြောင့် ထိုအချက်ကို အရေးကြီးသော ကောက်ချက် တရပ် အနေ နှင့် မူလရုံးက ထုတ်နုတ် စစ်ဆေးခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ကောက်ချက် ထုတ်နုတ်သည့် အတိုင်း အိမ်ရှင် အိမ်ငှါး၊ ၂ ဘက်လုံးမှ ထို ကောက်ချက်ပေါ်တွင် သက်သေများ တင်ပြခဲ့ကြသည်။ ထိုသက်သေ ထွက်ချက်တို့ အပေါ်၌၊ မူလရုံးက တမျိုး ဆုံးဖြတ် ၍၊ ပဌမ အယူခံရုံးက ကွဲလွဲ၍၊ ဆုံးဖြတ်သည်။ မူလ ရုံးနှင့် ပဌမ အယူခံရုံးတို့ ကွဲလွဲ ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်မှာ၊ အကြောင်း အချက်ပေါ်တွင်သာ ဖြစ်သည်။ ထိုသို့ ကွဲလွဲစွာ ဆုံးဖြတ်ရုံမျှနှင့် အယူခံဝင်ရန် အခွင့်ထူး ပေးရသည် မဟုတ်ချေ။

ရှေ့နေကြီး မစ္စတာ ဘာနာဂျီကလည်း၊ အချင်းဖြစ် အိမ်ကို ၁၉၅၅ ခုနှစ်က ဆောက်သည်။ ထိုထက်စော၍ ဆောက်သည် ဆိုသည့် အချက်မှာ အကြောင်း အချက် သက်သက်မျှသာ ဖြစ်ပါသည်ဟု ဝန်ခံသည်။ သို့ရာတွင် ဆက်လက်၍၊ ပညာရှိ ရှေ့နေ ကြီးက တင်ပြသည်မှာ အကယ်၍ အချင်းဖြစ် အိမ်သည် အိမ်ငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေ အတွင်း၌ပင် ကျစေကာမူ အိမ်ရှင် တရားလိုက တရားစွဲဆိုခဲ့ရသော အကြောင်းမှာ အိမ်ငှါးရမ်းခ အပြေ အလည် မပေးခြင်း တကြောင်း၊ အိမ်ငှါးစာချုပ် ကို ဖေါက်ဖျက်၍ အခြားသူများအား တဆင့် ငှါးခြင်း တကြောင်း အကြောင်း ၂ ကြောင်း ပြခဲ့ရာ ပဌမ အကြောင်းနှင့် ပတ်သက်၍ နို့တစ်စာသည် တရားမဝင်ဟု ဆိုဦးတော့ ဒုတိယ အကြောင်းပေါ်၌ အိမ်ရှင် တရားလိုအား ဒီကရီ ချ၍ ပေးနိုင်ပါ သေးသည်ဟု လျှောက်လဲသည်။ သို့ရာတွင် အဆိုလွှာ၌ အိမ်ရှင်က အိမ်ငှါးများ သည်၊ အိမ်ခန်းကို တဆင့် ငှါးရမ်းကြသည်ဟု မြှက်ဆိုသော်လည်း တရားခံ အိမ်ငှါး များက၊ ထိုအချက်ကို အတိ အလင်း ငြင်းဆို ခဲ့ကြသည်။ အကယ်၍ တရားလိုက ထိုအချက်ကို အမှု စစ်ဆေးသော အခါ၌ စစ်ဆေး ဆုံးဖြတ် ပေးစေ လိုလျှင် ကောက် ချက် တရပ် အနေနှင့် ထုတ်နုတ်စေကာ ထိုကောက်ချက်ပေါ်တွင် သက်သေထူရန် ဖြစ်သည်။ ယခုမူ၊ အိမ်ငှါးများသည် အိမ်ကို တဆင့် ငှါးရမ်းခြင်း ပြုခဲ့ကြသည် မပြုခဲ့ကြသည်ကို ကောက်ချက် ထုတ်နုတ်၍၊ မူလရုံးက၊ စစ်ဆေးခြင်း မရှိခဲ့ချေ။ ထိုသို့ ကောက်ချက် ထုတ်နုတ်ခြင်း မပြုခဲ့ခြင်းမှာ၊ အိမ်ရှင် တရားလိုက ထို အချက်ကို ဆက်လက်၍၊ မလိုက်သောကြောင့်သာ ဖြစ်သည်။ ထိုအချက်ကို စွန့်လွှတ် ခဲ့ခြင်း ကြောင့်သာ ဖြစ်သည်ဟု၊ ဤအခြေ အနေ၌၊ ကျွန်ုပ်တို့ ယူဆရန်သာ ရှိတော့သည်။ မူလ ရုံးတွင်သာမက၊ ပဌမ အယူခံရုံး၌လည်း၊ ထိုအချက်ကို တင်ပြခြင်း မရှိခဲ့ကြချေ။

အိမ်ငါးမျှားသည်။ အိမ်ကို တဆင့် ငှါးရမ်းခြင်း ပြုခဲ့၊ မပြုခဲ့ ဆိုသည်မှာ၊ အကြောင်း
 အချက်နှင့် ပတ်သက်သော ပြဿနာ ဖြစ်သည်။ ဥပဒေ ပြဿနာ မဟုတ်ချေ။
 ထို့ကြောင့် တရားလို ကိုယ်တိုင် အကြောင်း အချက် တရပ်ကို အဆိုလွှာတွင် မြှောက်ဆို
 ပြီးနောက်၊ ကောက်ချက်များ ထုတ်နုတ်ရာတွင်၎င်း၊ အမှုကို စစ်ဆေးရာတွင်၎င်း
 ဆက်လက်၍ တင်ပြရန် လစ်ဟင်းခဲ့သည် ဖြစ်ရာ၊ ထိုအချက်နှင့် ပတ်သက်၍၊ အယူခံ
 ဝင်ရန် အခွင့်ထူး ပေးကာ ကျွန်ုပ်တို့က ထပ်မံ စဉ်းစား ဆုံးဖြတ်ရန် အကြောင်း
 မရှိပေ။

၁၉၆၆

ဦးရှင်
နှင့်ဦးစံအောင်
ပါ ၂။

အထက်ပါ အကြောင်းများကြောင့် လျှောက်လွှာကို ပယ်လိုက်သည်။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှု

ဦးသွယ် ပါ ၂ (ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားသူ)

နှင့်

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (ဦးစံတိုးမြှင့်) (ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားခံရသူ)*

တရားသူကြီး ဦးချစ် ရွှေတိုင်

ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၄၉၉/၅၀၀ တရားစွဲဆိုခြင်း—ကာလစည်းကမ်းသတ်မှတ်မှု။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၅၀၀ အရ တရားစွဲဆိုခြင်းမှာ ရာဇဝတ်မှုဖြစ်သည်။ ရာဇဝတ်မှုများတွင် ကာလစည်းကမ်းသတ်မှတ်မှု။

ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားသူအတွက်။ ။မစ္စတာ ပီလေး။

ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားခံရသူအတွက်။ ။ဦးစံတိုးမြှင့် (ကိုယ်တိုင်)။ အစိုးရရှေ့နေကြီး ဦးနှစ်။

တရားသူကြီး ဦးချစ်။ ။ကျိက်လတ်မြို့ (၁) ရာဘက်ရာဇဝတ်တရားသူကြီးရုံး ၁၉၆၃ ခု၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၁၁၆ တွင် တရားလို ဦးသွယ်က တရားခံ ဒေါ်တင်၊ (ခေါ်) ဒေါ်တင်မေမြင့် အပေါ်တွင် ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၄၉၉/၅၀၀ အရ တရားစွဲဆိုခဲ့သည်။ ထိုအမှုတွင် မူလက ဦးစံတိုးမြှင့်အား၊ ဒုတိယတရားခံအဖြစ်ဖြင့် ထည့်သွင်းစွဲဆိုခဲ့သည်။ ဦးစံတိုးမြှင့်သည် ကျိက်လတ်မြို့တွင် ရွှေနေပြန်သည်။ ၎င်းသည် (၁) တရားခံ ဒေါ်တင် (ခေါ်) ဒေါ်တင်မေမြင့်၏ ခင်ပွန်းဖြစ်သည်။ ဦးစံတိုးမြှင့်အပေါ် စွဲဆိုသောအမှုကို တရားရုံးချုပ်က ပယ်ဖျက်လိုက်သဖြင့် ဦးစံတိုးမြှင့်သည် ဤအမှု၌ တရားခံအဖြစ်မှ ရပ်စဲသွားသည်။

ထိုအမှုတွင် တရားလို ဦးသွယ်နှင့် ၎င်း၏သား ကိုကြည်တို့က၊ ၁၉၆၂ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၁၈ ရက်နေ့တွင် ကျမ်းကျိန်လွှာများ တင်သွင်းခဲ့ကြသည်။ ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၉ ရက်နေ့တွင် ထိုအမှုမှာ ပျက်ပြယ်သွားသည်။ တရားခံ ဒေါ်တင် (ခေါ်) ဒေါ်တင်မေမြင့်အပေါ် ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၅၀၀ အရ၊ ပြစ်မှုထိုက်သည်ကို

* ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၁၉၇ (ခ)။

† ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၁၈၄ တွင် ချမှတ်သော ကျိက်လတ်မြို့ (၁) ရာဘက် ရာဇဝတ်တရားသူကြီး၏ အမိန့်ကိုပြန်၍ဆင်ခြင်မှု။

၁၉၆၆

ဦးသွယ် ပါ ၂
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ
(ဦးစံတိုးမြှင့်)

တွေ့ရှိရသဖြင့် ၎င်းအားဒဏ်ငွေ ၁,၀၀၀ ကျပ်ပေးစေရန်။ ပျက်ကွက်ပါက၊ အလုပ်မဲ့ ထောင်ဒဏ် ၆ လကျခံစေရန် အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်။ ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၁၀ ရက်နေ့တွင်၊ ဦးစံတိုးမြှင့်က၊ ဦးသွယ်နှင့် ၎င်း၏သား ကိုကြည်တို့အပေါ်၊ ၁၉၆၂ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၁၈ ရက်နေ့က ၎င်းတို့ရုံးတွင် ကျမ်းကျိန်စာဖြင့် တင်သွင်း ခဲ့သော အလွှာများတွင်၊ ၎င်း၏ဂုဏ်ကြက်သရေကို ထိခိုက်၍ အသရေပျက်သော အကြောင်းအရာများ ပါရှိသောကြောင့် ၎င်းတို့အပေါ် ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၅၀၀ အရ၊ အရေးယူပါရန် ကျိုက်လတ်မြို့ (၁) ရာဘက်ရာဇဝတ်တရားသူကြီးရုံး၊ ၁၉၆၃ ခု၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၁၈၄ တွင် ဦးတိုက်လျှောက်ထားလေသည်။ ထိုဦးတိုက် လျှောက်လွှာကို လက်ခံပြီး၊ တရားခံများဖြစ်ကြသော ဦးသွယ်နှင့် ၎င်း၏သား ကိုကြည်တို့အပေါ်တွင်၊ ရုံးတော်က အရေးယူ၍ အမှုကို စစ်ဆေးမည်အလုပ်တွင်၊ ဦးသွယ်နှင့် ကိုကြည်တို့က၊ ဖျာပုံမြို့ စက်ရှင်တရားသူကြီးရုံး၊ ၁၉၆၄ ခု၊ ရာဇဝတ် ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၁၅၃ တွင် ၎င်းတို့အပေါ် ဦးစံတိုးမြှင့်က၊ ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၅၀၀ အရ၊ အရေးယူထားသော အမှုကို ပယ်ဖျက်ပေးပါရန် ပြင်ဆင်မှုလွှာ တင်သွင်း ကြသည်။ ဖျာပုံမြို့ ပညာရှိ စက်ရှင်တရားသူကြီးက လျှောက်ထားခံရသူ ဦးစံတိုးမြှင့် သည်၊ လျှောက်ထားသူများဖြစ်ကြသော ဦးသွယ်နှင့် ၎င်း၏သား ကိုကြည်တို့အပေါ်၊ ကျိုက်လတ်မြို့ (၁) ရာဘက်ရာဇဝတ်တရားသူကြီးရုံး၊ ၁၉၆၃ ခု၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှု အမှတ် ၁၁၆ တွင် ၁၉၆၂ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၁၈ ရက်နေ့က တင်သွင်းသော ကျမ်းကျိန် လွှာများတွင် ၎င်းဦးစံတိုးမြှင့်အား၊ အသရေပျက်စေသည်ဟု ဦးစံတိုးမြှင့် ယူဆ ခဲ့လျှင်၊ ချက်ခြင်းအရေးယူရန်ရှိသော်လည်း၊ ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၁၀ ရက်နေ့မှ ရုံးတွင် ဦးတိုက်လျှောက်၍ အရေးယူစေရန် တရားစွဲဆိုခြင်းမှာ ကာလအတော်ပင် ကြာသွားပြီဖြစ်သဖြင့် လျှောက်ထားခံရသူ ဦးစံတိုးမြှင့် အပေါ်တွင် အသရေ ပျက်စေရန် ကိစ္စများမှာ ပျက်ပြယ်သွားသည်ဟု ယူဆရန်အကြောင်းရှိသောကြောင့် လျှောက်ထားသူများဖြစ်ကြသော ဦးသွယ်နှင့် ၎င်း၏သား ကိုကြည်တို့အပေါ် တွင် ဦးစံတိုးမြှင့်က စွဲဆိုထားသော ကျိုက်လတ်မြို့ (၁) ရာဘက်ရာဇဝတ်တရားသူကြီးရုံး ၁၉၆၃ ခု၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၁၈၄ အမှုကို ပယ်ဖျက်ပေးပါရန် ဤရုံးသို့ ထောက်ခံ တင်ဆက်ခြင်းဖြစ်သည်။ ၎င်းပြင်၊ ဦးသွယ်မှာ၊ ဤအမှုအတောအတွင်း သေဆုံးသွား သဖြင့် ဦးသွယ်နှင့် ပတ်သက်၍ အမှုမှာ ပျက်ပြယ်သွားပြီ ဖြစ်ကြောင်းကို ထောက်ခံ ချက်တွင် ဖော်ပြထားသည်။

လျှောက်ထားသူများ၏ ပညာရှိ ရွှေနေကြီး မစ္စတာ ပီလေးက ဦးစံတိုးမြှင့်သည် လျှောက်ထားသူများအပေါ် ချက်ခြင်းအရေးယူဘဲ သူ၏ဇနီးကို အခြားတစ်ဖွဲ့တွင် အပြစ်ရပြီးမှ အရေးယူခြင်းမှာ မရိုးပြောင့်သော စိတ်ထားဖြင့် ဂလံစားချေရာ

၁၉၆၆

ဦးထွန်း ပါ ၊
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
ပြန်မာနိုင်ငံ
(ဦးစံတိုးမြှင့်)။

ကျပါသည်။ ပညာရှိ စက်ရှင်တရားသူကြီး ထောက်ခံထားသည့်အတိုင်း၊ ဦးစံတိုးမြှင့်သည် ချက်ခြင်း၊ လျှောက်ထားသူများကို တရားမစွဲဘဲ အချိန်အလွန်ကြာမှ တရားစွဲခြင်းသည်၊ ဦးစံတိုးမြှင့်အနေဖြင့်၊ မိမိ၏ ဂုဏ်သရေကို ထိခိုက်ဘွယ်ရာအကြောင်း မရှိသောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်ဟု လျှောက်လဲသွားသည်။

လျှောက်ထားခံရသူ ဦးစံတိုးမြှင့်ကို၊ ကျွန်ုပ်ခေါ်ယူရာတွင် ရောက်လာသဖြင့် ဦးစံတိုးမြှင့်က အမှုသည်အနေဖြင့် တင်ပြသည်မှာ သူသည် ၁၉၆၂ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၁၈ ရက်နေ့က ဦးသွယ်နှင့် ၎င်း၏သား ကိုကြည်တို့က ရုံးတွင်တင်သွင်းသော ကျမ်းကျိန်စာများတွင် သူ့အပေါ်အကျိုးပျက်စေသော ကိစ္စများဖော်ပြ၍ အသရေပျက်စေလိုသော အသုံးအနှုန်းများ ပါသည်မှာ တွေ့ရှိရသော်ငြားလည်း သူသည် ထိုအမှုတွင် ပဌမ၌ တုံ့ဘက်တရားခံဖြစ်ပြီးနောက် တရားခံအဖြစ် ရုပ်သိမ်းသွားရသော်ငြားလည်း၊ မိမိ၏ဇနီး တရားခံဖြစ်နေသော အမှုတွင် လုံးပန်းနေရသဖြင့်၊ လျှောက်ထားသူများအပေါ် အရေးယူရန် အချိန်မရခြင်းဖြစ်ပါသည်။ မိမိ၏ဇနီးကို အပြစ်ပေးခံရပြီးနောက်တနေ့တွင်၊ မိမိသည် လျှောက်ထားသူများအပေါ်တွင် ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၅၀၀ ဖြင့် တရားစွဲဆိုရန်၊ ဦးတိုက်လျှောက်ထားခြင်း ဖြစ်သည်မှာ မှန်ပါသည်။ ထိုလျှောက်ထားသူများက မိမိအပေါ် အသရေပျက်စေသော အသုံးအနှုန်းများကို သုံးထားခြင်းနှင့် ယှဉ်သက်၍၊ မိမိစိတ်၌ မကျေမချမ်းဖြစ်နေသည်မှာ မှန်ပါသည်။ ကြေချမ်းမှုကိုလည်း မည်သည့်အခါမှ မရခဲ့ပါ။ နစ်နာလျက်ပင်ရှိနေပါသည်။ မူလက ဆိုခဲ့ပြီးသည့်အတိုင်း၊ မအားလပ်သည့်အတွက်၊ ဒေါ်တင် (ခေါ်) ဒေါ်တင်မေမြင့်အပေါ် စွဲဆိုထားသော အမှုကလည်း မပြီးသေးသဖြင့်၊ အရေးမယူခဲ့ရသော်လည်း ယခုမှ လျှောက်ထားသူများအပေါ် အရေးယူခြင်းမှာ၊ ဥပဒေခွင့်ပြုထားပါသည်ဟု တင်ပြသွားသည်။

ပညာရှိ အစိုးရရှေ့နေကြီး ဦးနှစ်ကလည်း၊ ဦးသွယ်နှင့် ၎င်း၏သား ကိုကြည်တို့က၊ ရုံးတွင်တင်သွင်းသော ကျမ်းကျိန်လွှာကို ကြည့်ရှုခြင်းအားဖြင့်၊ ဦးစံတိုးမြှင့်အပေါ်တွင် ပုတ်ခတ်စွဲဆိုထားသည်ကို တွေ့ရှိရသောကြောင့် ဦးစံတိုးမြှင့်က လျှောက်ထားသူများအပေါ် တရားဥပဒေအရ၊ အရေးယူမည်ဆိုပါက အရေးယူနိုင်ပါသည်ဟု တင်ပြသွားသည်။

ကျွန်ုပ်သည်၊ ဤအမှုကိုသုံးသပ်ရာ၌ တွေ့ရှိရသည်မှာ လျှောက်ထားခံရသူ ဦးစံတိုးမြှင့်သည်၊ မိမိ၏ဂုဏ်ကြက်သရေကို ထိခိုက်၍ အသရေပျက်စေသည့် စွပ်စွဲချက်များကို လျှောက်ထားသူ ဦးသွယ်နှင့် ၎င်း၏သား ကိုကြည်တို့၏ ကျမ်းကျိန်လွှာတွင် ပါရှိနေလည်ဟု ယူဆကာ ၎င်းတို့အပေါ်တွင်၊ ဦးစံတိုးမြှင့်က အရေးယူမည်ဆိုပါက အရေးယူနိုင်သည်။ ဦးစံတိုးမြှင့် တင်ပြသည့်အတိုင်း၊ လျှောက်ထားသူများ

အပေါ် အရေးယူရာ၌ နောင်နှေးကြန့်ကြာရခြင်း အကြောင်းပြချက်မှာ ယုတ္တိရှိသည်ဟု ယူဆသည်။ ဦးစံတိုးမြှင့်က လျှောက်ထားသူများအပေါ် ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၅၀၀ အရ တရားစွဲဆိုခြင်းမှာ ရာဇဝတ်မှုဖြစ်သည်။ ရာဇဝတ်မှုများတွင် ကာလစည်းကမ်းသတ်မှတ်ချက်၊ ဦးစံတိုးမြှင့်က လျှောက်ထားသူများအပေါ် စွဲဆိုလိုသော အချိန်တွင် စွဲဆိုနိုင်ခွင့်ရှိသည်။ ထို့ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ပညာရှိ စက်ရှင်တရားသူကြီး၏ ထောက်ခံတင်ပြချက်ကို လက်မခံနိုင်ပေ။

၁၉၆၆
ဦးသွယ် ပါ ၂
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
ပြန်မာနိုင်ငံ
(ဦးစံတိုးမြှင့်)။

သို့ဖြစ်၍ ကျွန်ုပ်တို့ (၁) ရာဘက်ရာဇဝတ်တရားသူကြီးရုံး၊ ၁၉၆၃ ခု၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၁၈၄ ကို ဆက်လက်၍ စစ်ဆေးစေ။

ဦးသွယ်မှာ၊ သေဆုံးသွားပြီးဖြစ်ရကား၊ ၎င်းအပေါ် စွဲဆိုထားသော အမှုမှာ ပြီးပြတ်သွားပြီဖြစ်သည်။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

တရားမအာထွေထွေအယူခံမှု

တရားသူကြီးချုပ် ဒေါက်တာ မောင်မောင်၊ တရားသူကြီး ဦးချစ်ထိုဋ္ဌတင်

† ၁၉၆၆

ဇန်နဝါရီလ
၁၅ ရက်။

ဦးအေး ပါ . ၂ (အယူခံတရားလိုများ)

နှင့်
ဦးချစ်ခင် (အယူခံတရားခံ)*

အပေါင်အာမခံပေးသွင်းသော ပစ္စည်းများကို လေလံတင်ရောင်းချပေးရန် တရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၂၀၊ နည်း ၁၇ (၄) နှင့် အကျုံးဝင် မဝင်—တရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၂၀၊ နည်း ၁၁ အရ၊ တောင်းဆိုခွင့်ရှိ မရှိ။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ အယူခံတရားလိုများ၏ အပေါင်အိဂရီမှာ ကျပ်ငွေ ၄၀,၀၀၀ မျှသာဖြစ်၍၊ ဆန်စက်နှင့်တကွ သက်ဆိုင်သော ပစ္စည်းများ၏ တန်ဖိုးမှာ ၂ သိန်းကျော် ၃ သိန်းမျှ ကာလ တန်ဖိုးရှိသဖြင့် မမျှတသောကြောင့်၊ ယင်းပစ္စည်းများကို ကျေညာ၍ လေလံတင် ရောင်းချခြင်း မပြုသင့်ကြောင်းဆိုသော ပထမခြင်းချက်နှင့် ပတ်သက်၍ တရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၂၀၊ နည်း ၁၇(၄) ခြင်းချက်နှင့် အကျုံးမဝင်ပေ။ ထို့ခြင်းချက်မှာ ရိုးရိုးအားဖြင့် ငွေပေးရန်ဖြစ်သော ဒီဂရီနှင့်သာ သက်ဆိုင်သည်။ အပေါင်အိဂရီမှာ ရိုးရိုးအားဖြင့် ငွေပေးရန်ဖြစ်သော ဒီဂရီမျိုးမဟုတ်သဖြင့် ခြင်းချက်တွင် အကျုံးမဝင်ပေ။ ထို့ပြင် အယူခံတရားလိုများက အပေါင်အိဂရီကို လစဉ် အရစ်ကျ ပေးဆပ်ရန် တောင်းဆိုခြင်းကိုလည်း လက်မခံနိုင်ပေ။ တရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၂၀၊ နည်း ၁၁ ပြဋ္ဌာန်းချက်မှာ ရိုးရိုးအားဖြင့် ငွေပေးရန် ဖြစ်သော ဒီဂရီကိုသာလျှင် လစဉ်အရစ်ကျ ပေးဆောင်ရန် တောင်းဆိုနိုင်ခွင့်ရှိသည်ကိုသာလျှင် တွေ့ရှိရသည်။

ဘီ၊ ကေ၊ မစ်တရာနှင့် ချီတာနဂ်ပူရ်ဘက်ယုပ်ဇန်းအသင်း၊ အိုင်း၊ အယ်(လ်)၊ အာ(ရ်)၊ ပတ္တနာ၊ အတဲ ၂၆၊ စာ ၂၃၁ (၂၄၉) ကို ရည်ညွှန်းသည်။

အယူခံတရားလိုများအတွက်။ ။ ဦးထွန်းအောင် (၂)။

အယူခံတရားခံအတွက်။ ။ မစ္စတာ စီ၊ အေ၊ စူ(ရ်)မား။

တရားသူကြီး ဦးချစ်။ ။ ဤအမှုမှာ၊ အယူခံတရားလို တရားရုံးများဖြစ်ကြသော ဦးအေးနှင့် ဒေါ်အမာတို့က၊ ပြည်မြို့၊ ခရိုင်တရားမရုံး၊ ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ ဇာဂီမူအမှတ် ၄

* ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ တရားမ အထွေထွေအယူခံမှုအမှတ် ၉။

† ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ တရားမဇာဂီမူအမှတ် ၄ တွင်၊ ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၈ ရက် နေ့စွဲဖြင့်၊ ပြည်မြို့၊ ခရိုင်တရားမရုံးတော်၏ ချမှတ်သော အမိန့်ကို အယူခံဝင်မှု။

တွင်၊ ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၈ ရက်နေ့က ချမှတ်သော အမိန့်ကို မကျေနပ်သဖြင့်၊ တရားမအထွေထွေအယူခံမှုအနေဖြင့်၊ ဤရုံးသို့ တင်သွင်းသောအမှုဖြစ်သည်။ တရား နိုင်ငံမှာ ပြည်မြို့၊ နိုင်ငံတော် ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဘဏ် မန်နေဂျာ ဦးချစ်ခင် ဖြစ်သည်။

၁၉၆၆
—
ဦးအေး ပါ ၂
နှင့်
ဦးချစ်ခင်။

ပြည်မြို့၊ နိုင်ငံတော် ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဘဏ်က၊ ဦးအေးနှင့် ဒေါ်အမာတို့ အပေါ် အပေါင်ဒီကရီထားသည်။ ထိုအပေါင်ဒီကရီကို အတည်ပြုရန် ဇာရီမ္မဗွင်၍ အပေါင်အာမခံပေးသွင်းထားသော ဆန်စက်နှင့်တကွ သက်ဆိုင်သော ပစ္စည်းများကို ရုံးက လေလံတင်ရောင်းချပေးရန် အဆိုပြုလာသည်။ တရားရုံးများက၊ ယင်းအမှုတွင် အကြောင်းအချက် ၂ ခုပြု၍ ကန့်ကွက်သည်။ ပထမအချက်မှာ၊ အပေါင်ဒီကရီမှာ ကျပ်ငွေ ၄၀,၀၀၀ မျှသာဖြစ်၍ မိမိတို့၏ ဆန်စက်နှင့်တကွ သက်ဆိုင်သောပစ္စည်း များ၏တန်ဖိုးမှာ ၂ သိန်းကျော်၊ ၃ သိန်းမျှ ကာလတန်ဖိုးရှိသဖြင့် မမျှတသော ကြောင့်၊ ယင်းပစ္စည်းများကို ကျေညာ၍ လေလံတင်ရောင်းချခြင်း မပြုသင့်ကြောင်းနှင့် အပေါင်ဒီကရီငွေကို အရစ်ကျပေးဆောင်ခွင့် တောင်းဆိုခြင်းဖြစ်သည်။ ပညာရှိခရိုင် တရားမတရားသူကြီးက၊ ထိုအကြောင်းပြချက် ၂ ချက်စလုံးကို လက်မခံဘဲ ပလပ် လိုက်ပြီးလျှင်၊ ဇာရီမ္မကို ဆက်လက်ဆောင်ရွက်သွားရန် အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်။

အယူခံတရားလိုများ၏ ပညာရှိ ရွှေနေကြီး ဦးထွန်းအောင် (၂) က၊ အောက်ရုံး တွင် တင်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း လျှောက်လဲချက်ပေးသွားသည်။ အယူခံတရားခံ၏ ပညာရှိ ရွှေနေကြီး မစ္စတာ စူး(ရ်)မားက၊ ဤအယူခံမှုကို ပလပ်ရန်ဖြစ်ပါသည်။ အယူခံ တရားလိုများတွင် ဤအမှု၌ အခြေမရှိပါ။ နိုင်ငံတော်ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဘဏ်က အယူခံတရားလိုများအပေါ် အပေါင်ရွေးနုတ်မှု တရားစွဲဆိုစဉ်အခါက ရုံး၏ဆင့်စာ များကို ရရှိသော်ငြားလည်း ရုံးသို့လာရောက်၍ ထုချေခြင်းမပြုသဖြင့် အောက်ရုံးက တဘက်သတ် စစ်ဆေးပြီးလျှင်၊ ၁၉၆၂ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၂၄ ရက်နေ့က ပဏာမ အပေါင်ဒီကရီကို ချမှတ်ပေးခဲ့ပါသည်။ ထို့နောက် အယူခံတရားလိုများသည် အပေါင် ပစ္စည်းများကို ဒီကရီငွေ ပေးဆပ်၍ ရွေးနုတ်ခြင်း မပြုသည့်အတွက်၊ အောက်ရုံးက ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ ၁၇ ရက်နေ့က အပေါင်ထားသော ပစ္စည်းများကို ရောင်းချရန် အဆုံးသတ်ဒီကရီချမှတ်ခဲ့ပါသည်။ ထို့ကြောင့် အယူခံတရားခံ/တရားနိုင် က ဇာရီပြုလုပ်၍ အပေါင်ပစ္စည်းများကို လေလံတင်ရောင်းချပြီး၊ အရောင်းလက်မှတ် အောက်ရုံးက ထုတ်ပေးမှီ လေလံတင်ရောင်းချခြင်းကို ကန့်ကွက်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ယင်းသို့ကန့်ကွက်ခြင်းမှာ တရားဥပဒေအရ အခြေအမြစ်မရှိပါ။ အောက်ရုံးက ဇာရီ မှုကို ဆက်လက်ဆောင်ရွက်၍ အပေါင်ပစ္စည်းများကို ဝယ်ယူအား အရောင်းလက်မှတ် ထုတ်ပေးရန်သာ ဖြစ်ပါသည်ဟု လျှောက်လဲသွားသည်။ ကျွန်ုပ်တို့အနေဖြင့် ဤအမှုကို

၁၉၆၆
ဦးအေးပါ
နှင့်
ဦးချစ်ခင်။

သုံးသပ်ရာ၌ တွေ့ရှိရသည်မှာ အယူခံတရားလိုများ၏ ပထမခြင်းချက်နှင့် ပတ်သက်၍၊ တရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၂၁၊ နည်း ၁၇ (၄) ခြင်းချက်နှင့် အကျိုးမဝင်ပေ။ ထို့ခြင်းချက် မှာ ရိုးရိုးအားဖြင့် ငွေပေးရန်ဖြစ်သော ဒီကရီနှင့်သာ သက်ဆိုင်သည်။ အပေါင် ဒီကရီမှာ၊ ရိုးရိုးအားဖြင့် ငွေပေးရန်ဖြစ်သော ဒီကရီမျိုးမဟုတ်သဖြင့် ယင်းခြင်းချက် တွင် အကျိုးမဝင်ပေ။ ထို့ပြင်၊ အယူခံတရားလိုများက အပေါင်ဒီကရီကို လစဉ် အရစ်ကျပေးဆပ်ရန် တောင်းဆိုခြင်းကိုလည်း လက်မခံနိုင်ပေ။ တရားမကျင့်ထုံး အမိန့် ၂၀၊ နည်း ၁၁ ၏ ပြဋ္ဌာန်းချက်မှာ ရိုးရိုးအားဖြင့် ငွေပေးရန်ဖြစ်သော ဒီကရီကို သာလျှင် လစဉ်အရစ်ကျ ပေးဆောင်ရန် တောင်းဆိုနိုင်ခွင့်ရှိသည်ကိုသာလျှင် တွေ့ရှိ ရသည်။ ၎င်းပြင်၊ ဘီ၊ ကေ၊ မစ်ထရာနှင့် ချီတာန (ဂ်) ပူ (ရ်) ဘဏ်လုပ်ငန်းအသင်း (၁) အမှုတွင် —

“Finally, a prayer is made on behalf of the appellant that the amount found due from him be made payable in instalments under the provisions of Order XX, Rule 11, Code of Civil Procedure. This prayer cannot be granted as it is clear from the terms of this rule that it applies to a money-decree and not to a mortgage-decree.”

ဟုအဆုံးအဖြတ်ပေးထားသည်ကို တွေ့ရှိရသည်။ သို့ဖြစ်၍၊ အယူခံတရားလိုများ၏ လစဉ်အရစ်ကျ ပေးဆပ်ရန် တောင်းဆိုခြင်းကိုလည်း လက်မခံနိုင်ပေ။ ထို့ကြောင့် ပညာရှိ ခရိုင်တရားမတရားသူကြီး ချမှတ်သောအမိန့်မှာ မှန်ကန်သည်ဟု ယူဆသဖြင့်၊ ဝင်ရောက်စွက်ဖက်ရန် အကြောင်းမမြင်သောကြောင့် အတည်ပြုပြီး၊ ဤအယူခံမှုကို ပယ်လိုက်သည်။ အောက်ရိုးက ဇာရီမှုကို ဆက်လက်ဆောင်ရွက်သွားစေ။ ဤရိုး ရွှေနေကြီး စရိတ်မှာ ၅၀ ကျပ် သတ်မှတ်လိုက်သည်။

CIVIL REFERENCE

Before U Thet Pe, J.

H. T. AHUJA AND OTHERS (PLAINTIFFS)

V.

P. C. GHOSH (deceased) represented by his wife DAW HLA
YIN AND DAUGHTER (DEFENDANT).*

C.C.
1966

Apl. 23.

Suit for recovery of Money due on accounts taken—balance sheet prepared by a qualified accountant—failure to point out its incorrectness—no proof of irregularity or erroneousess—whether sufficient to attach liability on the defendant.

Held : The defendant P. C. Ghosh was a working partner in the partnership business and was therefore access to the account books of the partnership firm. the balance sheet prepared by Mr. A. S. Hakeem was incorrect he should able to point it out either to Mr. Hakeem or to the Court. This he had failed to do. There is also nothing on the record to show that the balance sheet prepared by Mr. Hakeem, a qualified accountant, either irregular or erroneous. Under these circumstances the defendant P. C. Ghosh cannot be allowed to say that the balance sheet prepared by Mr. Hakeem is not sufficient to attach liability upon him.

Dogar Mal and others v. Sunam Ram and others, A.I.R. (1944) Lah. p. 58, referred to.

R. Basu for the plaintiffs.

Tin Maung for the defendant.

U THET PE, J.—This is a suit for recovery of K 51,743.92 due on accounts taken. It is the case of the plaintiffs that they and the defendant P. C. Ghosh carried on the partnership business under the name and style of Messrs. Ahuja Radio House at No. 126, Sule Pagoda Road and Ahuja Ghosh and Co. at No. 254/264, Barr Street, Rangoon ; that the capital of the partnership business was

C.C.
1966

H. T. AHUJA
AND OTHERS

v.

P. C. GHOSH
(DECEASED)
REPRESENT-
ED BY HIS
WIFE DAW
HLA YIN
AND
DAUGHTER.

K 1,00,000 to which defendant P. C. Ghosh contributed K 26,428 ; that one of the clauses of the Partnership Deed provided that the nett profits and losses after payment of outgoings shall be shared or borne by the partners according to the amount of capital respectively subscribed by them. That the partnership was dissolved by mutual consent on the 1st June 1959 by a Deed of Dissolution by which the partners agreed to go into and accept the partnership accounts outstanding on the 31st May 1959. That on going through the accounts it was found that the defendant P. C. Ghosh had to pay K 29,491.83 being the amount he had overdrawn and his share of contribution to the loss incurred by the partnership business for the period ending 31st May 1959. That the defendant P. C. Ghosh was also liable to pay income and super-taxes amounting to K 9,398.02 for financial years 1946-47 to 1953-54 and also K 9,759.88 for financial years 1954-55 and 1955-56. That the interest payable on these amounts from 31st December 1959 to 30th January 1962 was K 3,094.19 thereby bringing the total amount due by the defendant P. C. Ghosh to K 51,743.92.

The defendant P. C. Ghosh filed a written statement by which he denied the correctness of the amount claimed by the plaintiffs and further contended that the suit against him was not maintainable inasmuch as the partnership was not registered. That the partnership still subsisted as he was compelled to sign the Deed of Dissolution by reason of coercion, threat, misrepresentation and fraud. That the suit against him was barred by limitation.

During the pendency of the suit the defendant P. C. Ghosh died and his wife and daughter were brought on the record as his legal representatives. One of the plaintiffs, namely, M. T. Ahuja was declared an insolvent and the Official Receiver was accordingly substituted in his place.

On the pleadings filed by the parties my learned predecessors joined the following issues:

C.C.
1966

H. T. AHUJA
AND OTHERS

v.

P. C. GHOSH
(DECEASED)
REPRESENT-
ED BY HIS
WIFE DAW
HLA YIN
AND
DAUGHTER.

ISSUES.

1. Was the late P. C. Ghosh compelled to sign the Deed of Dissolution of Partnership under misrepresentation, fraud, coercion and threats practised by the 1st plaintiff?
2. Is the suit not maintainable for want of registration of the plaintiff-firm and of the Partnership Deed and for the allegations made in paragraph 1 of the written statement?
3. Is the claim against the defendants barred?
4. Is the amount K 51743-92 claimed by the plaintiffs as shown in paragraph 6 of the amended plaint correct?

Issue No. 1

The burden on this issue is on the defendant but there is not a shred of evidence to substantiate the allegation that he was compelled to sign the Deed of Dissolution by coercion, threat, misrepresentation or fraud. In fact none of his legal representatives had chosen to go into the witness box in support of the defendant's allegation. The issue must therefore be answered in the negative.

Issue No. 2

Since the plaintiffs had produced the Deeds of Registration of the firm Exhibits "H" and "H (1)" the contention regarding non-maintainability of the suit for want of registration cannot be sustained. This issue will be answered accordingly.

Issue No. 3

This issue has not been pressed by the learned Advocate for the defendants at the time of hearing. The suit having

C.C.
1966

H. T. AHUJA
AND OTHERS

v.
P. C. GHOSH
(DECEASED)
REPRESENT-
ED BY HIS
WIFE DAW
HLA YIN
AND
DAUGHTER.

been instituted within three years from the date of dissolution of the partnership business is clearly within time *vide* Article 106, Limitation Act. The answer to the issue will therefore be in the negative.

Issue No. 4

The learned Advocate for the defendants strenuously argued that the plaintiffs' claim having been based mainly on the balance sheet prepared by Mr. A. S. Hakeem could not be said to have been proved against the defendants. He submitted that the accounts prepared in the ordinary course of business are admissible in evidence but such accounts cannot form the basis of defendants' liability unless there is evidence to show that the defendants have in any way admitted its correctness. I have no quarrel over the proposition that under section 34, Evidence Act the entries in the account books kept and prepared in the ordinary course of business by itself do not prove the liability of a party to the suit but in the present suit it must be borne in mind that the defendant P. C. Ghosh was a working partner in the partnership business and was therefore accessible to the account books of the partnership firm. If the balance sheet prepared by Mr. A. S. Hakeem was incorrect he should be able to point it out either to Mr. Hakeem or to the Court. This he had failed to do. Besides the Exhibit documents "A" and "F" clearly indicate that the accounts of the firm had been gone into by Mr. A. S. Hakeem with the joint consent of the defendant P. C. Ghosh and the 1st plaintiff H. T. Ahuja. There is also nothing on the record to show that the balance sheet prepared by Mr. A. S. Hakeem, a qualified Accountant, is either irregular or erroneous. Under these circumstances the defendant P. C. Ghosh cannot be allowed to say that the balance sheet prepared by Mr. A. S. Hakeem is not sufficient to attach liability upon him. In this connection it will be relevant to refer to the decision in

Dogar Mal and others v. Sunam Ram and others (1) where it was held that :

"The partnership account books being accessible to all the partners, and being kept more or less under the surveillance of them all, are *prima facie* evidence against each of them, and, therefore, also, for any of them against the others. Consequently, in a suit by some of the partners against the others, it is not open to the defendants to ask that the partnership account books relied on by the plaintiffs be formally proved or to contend that they were not *prima facie* evidence against them."

C.C.
1966

H. T. ARUJA
AND OTHERS
v.

P. C. GHOSH
(DECEASED)
REPRESENTED BY HIS
WIFE DAW
HLA YIN
AND
DAUGHTER.

I am therefore of the view that the defendant P. C. Ghosh owed K 29,491.83 to the plaintiffs for the amount he had overdrawn and for his share of contribution towards the loss of the firm. As regards the amount of income-tax which the plaintiffs had claimed from him, namely, (K 9,759.88 + K 9,398.02) K 19,157.90 there is an admission by the plaintiffs that a refund of K 19,650.12 had been benefited by the firm *vide* Exhibit "L" which was not available at the time when Mr. A. S. Hakeem went into the accounts and was therefore not taken into consideration by him when the balance sheet was drawn up. Since the defendant P. C. Ghosh had contributed K 26,428 towards the total capital of K 1,00,000 he is entitled to a sum of K 5,193.10 out of K 19,650.12, the entire amount of refund of income-tax. Thus the total amount owed by the defendant P. C. Ghosh to the plaintiffs was (K 48,649.73 - K 5,193.10) K 43,456.63. Interest on that amount at three per cent per annum for two years and one month will come up to K 2,716.68. The gross amount payable by the defendant P. C. Ghosh is therefore K 46,173.31.

In the result there shall be a decree for K 46,173.31 in favour of the plaintiffs with proportionate costs against the defendants.

CIVIL REGULAR SUIT

Before U Thet Pe, J.

C.C.
1966

H. T. AHUJA AND SEVEN OTHERS (PLAINTIFFS)

V.

Apl. 23.

P. C. GHOSH (deceased) AND TWO OTHERS (DEFENDANTS).*

Transfer of Property Act, s. 53—a representative suit for declaration that a deed of gift is not binding upon the plaintiffs—whether a suit for mere declaration is maintainable—whether court fees is payable under s. 7 (iv) (c) of the Court Fees Act—suit by creditors—burden of proof of fraud on the creditors—shifting of the burden to the debtor.

Held : A suit under s. 53, Transfer of Property Act for mere declaration is not maintainable and that the court fees payable is governed by s. 7 (iv) (c) of the Court Fees Act and that the plaintiffs must pay court fees according to the amount of the consequential relief which they are now claiming.

Vellayya Konar and another v. Ramaswami Konar and another, A.I.R. (1939) Mss. 694 ; *A.K.A.C.T.V. Chettyar v. R.M.A.R.S. Firm and others* I.L.R. 12 Ran. 666 ; *Asgar Ali v. C.V.R.M. Firm*, I.L.R. 14 Ran. 81 ; *Maung Ba Maung v. Maung Ba Yin* (1940) R.L.R. 59 (F.B.), referred to. **Held further :** In a suit filed by creditors under s. 53, Transfer of Property Act the initial burden of proving that it is a fraud on the creditors rests on them, but if they can adduce facts which are sufficient to show *prima facie* that the intention of the debtor was to delay or defeat the creditors, the debtor must meet their case and explain his conduct.

Mohammad Ishaq and others v. Mohammad Yusuf and another (1927) I.L.R. 8 Lah. 544, referred to.

R. Basu for the plaintiffs.

Tin Maung for the defendants.

U THET PE, J.—This is a representative suit for declaration under section 53, Transfer of Property Act that a deed of gift executed by the defendant P. C. Ghosh in favour of the other defendants who are his wife and adopted daughter is not binding upon the plaintiffs to the extent of K 59,251-71.

* Civil Regular Suit No. 16 of 1962.

It is the case of the plaintiffs that they and the defendant P. C. Ghosh carried on the partnership business under the name and style of Messrs. Ahuja Radio House at No. 126, Sule Pagoda Road and Ahuja Ghosh and Company at No. 254/264, Barr Street, Rangoon ; that one of the terms of the partnership was that the partners should enjoy or bear the net profits or losses according to the respective amounts of capital subscribed by them ; that the partnership was dissolved by mutual consent on the 1st June 1959 by a deed of dissolution by which the partners agreed to go into and accept the partnership accounts outstanding on the 31st May 1959 ; that on going through the accounts it was found that the defendant P. C. Ghosh had to pay K 29,491-83 being the amount which he had overdrawn and his share of contribution towards the losses incurred by the partnership business for the period ending 31st May 1959 ; that the defendant P. C. Ghosh was also liable to pay income and super-taxes amounting to K 19,157-90 and also K 3,094-19 as interest thereby bringing the total amount payable to K 51,743-92 ; that on 3rd August 1961 the defendant P. C. Ghosh collusively and with intent to defeat his creditors executed a deed of gift purporting to convey his sole property, namely, a two-storeyed pucca building known as No. 15. Sooniram Park, Rangoon, with its site valued at K 25,000 in favour of the other defendants, who at the time of the transfer knew that the defendant P. C. Ghosh was indebted to the plaintiffs and that the plaintiffs were entitled to a declaration that the deed of gift was not binding upon the plaintiffs to the extent of K 51,743-92.

During the progress of the suit but before the hearing was started the defendant P. C. Ghosh died and the other defendants were brought on the record as his legal representatives as well. Then, one of the plaintiffs, namely, H. T. Ahuja became an insolvent and the Official Assignee was accordingly substituted in his place as a plaintiff.

C.C.
1966

H. T. AHUJA
AND
SEVEN OTHERS
V.
P. C. GHOSH
(DECEASED)
AND
TWO OTHERS.

C.C.
1966

H. T. AHUJA
AND
SEVEN OTHERS
V.
P. C. GHOSH
(DECEASED)
AND
TWO OTHERS.

The defendants contested the suit on various grounds amongst which it was contended that the plaintiffs' suit for bare declaration without consequential relief was not maintainable and that the suit was not properly valued for the purpose of court fees. They further denied that the deed of gift was executed with intent to delay or defeat the creditors.

On these pleadings the following issues were joined :

1. Is the suit properly valued and paid for the purpose of court fees ?
2. Whether the suit for bare declaration is maintainable without consequential relief?
3. Was the deed of gift, dated the 3rd August 1961 made by the late P. C. Ghosh in favour of the 2nd and 3rd defendants with the intent to delay or defeat his creditors to the knowledge of the aforesaid alleged donees without consideration?

Since the present suit is an offshoot of Civil Regular Suit No. 7 of 1962 of this Court, the learned Advocates for the parties agreed to adopt the evidence recorded therein as the evidence of this case and to base the decision of the instant case on that of the other one.

Issues No. 1 and 2 will be considered together.

It has been submitted on behalf of the defendants that the court fees should have been paid *ad valorem* inasmuch as the suit is one for declaration with consequential relief and that a suit under section 53, Transfer of Property Act, which entails avoidance of transfer by the debtor cannot be said to be one of declaration, pure and simple. The learned Advocate for the plaintiffs on the other hand contended that the suit under section 53, Transfer of Property Act is one for declaration without any consequential

relief. In this connection he relied upon the decision in *Vellayya Konar and another v. Ramaswami Konar and another* (1) where it was held that a suit brought by a creditor under section 53, Transfer of Property Act, for a declaration that an alienation by the debtor is void against the creditors is not a suit for cancellation of a document securing money or other property falling under section 7 (iv-A) but a suit to obtain a declaration where no consequential relief is prayed falling under Article 17A of Schedule 2 as amended in Madras.

C.C.
1966
H. T. AHUJA
AND
SEVEN OTHERS
V.
P. C. GHOSH
(DECEASED)
AND
TWO OTHERS

With due respect to the learned Judge who had decided the case, the fact that the plaintiff in such a suit has asked for avoidance of the transfer to the extent of his and other creditors' claim clearly indicates that it is not a suit for declaration pure and simple. Although the success of such a suit will not have the effect of cancelling the instrument of transfer executed by the debtor it will necessarily result in the avoidance of transfer to the extent of the total claim of all the creditors, both present and future. In *A.K.A.C.T.V. Chettyar v. R.M.A.R.S. Firm and others* (2) it has been held that :

"When a suit is brought under the provisions of Order 21, rule 63, of the Civil Procedure Code by an attaching creditor to establish his right to attach and bring to sale certain property, and in order to succeed it is necessary to avoid a transfer of the property on the ground that the transfer has been made with intent to defeat or delay the creditors of the transferor, the suit must be brought in the form of a representative suit for the benefit of all the creditors of the transferor. The valuation of the suit for the purpose of jurisdiction is the value of the property transferred, and not the amount of the attaching creditor's decree. If the creditor succeeds in the suit the decree enures for the benefit of all the creditors of the debtor, both present and future."

(1) A.I.R. 1939 Mad. 894.

(2) I.L.R. 12 Ran. 666.

C.C.
1966

H. T. AHUJA
AND
SEVEN OTHERS

v
P. C. GHOSH
(DECEASED)

AND
TWO OTHERS.

The above decision had been approved by a Bench in *Asgar Ali v. C.V.R.M. Firm* (3). See also *Maung Ba Maung v. Maung Ba Yin* (4) where it was held that a creditor cannot sue for a bare declaration that a transfer has been made by his debtor fraudulently with intent to defeat or delay his creditors.

When a suit under Order 21, Rule 63, Civil Procedure Code which is ordinarily governed by Article 17 (i) of Schedule II of Court Fees Act turns into a suit under section 7 (iv) (c) of Court Fees Act, if a plea under section 53, Transfer of Property Act is made therein, there is the more reason to hold that a suit instituted under the provisions of section 53, Transfer of Property Act falls under section 7 (iv) (c) of the Court Fees Act. I therefore hold that a suit under section 53, Transfer of Property Act for mere declaration is not maintainable and that the Court fees payable is governed by section 7 (iv) (c) of the Court Fees Act and that the plaintiffs must pay court fees according to the amount of the consequential relief which they are now claiming.

Issue No. 3

In a suit filed by creditors under section 53, Transfer of Property Act the initial burden of proving that it is a fraud on the creditors rests on them, but if they can adduce facts which are sufficient to show *prima facie* that the intention of the debtor was to delay or defeat the creditors, the debtor must meet their case and explain his conduct. In the present case, it is clear from the evidence of Mr. A. S. Hakim (recorded in Civil Regular Suit No. 7 of 1962 of this Court) that the defendant P. C. Ghosh was supplied with a copy of the balance sheet on the 2nd December 1959 and that he was therefore aware of the fact that he owed substantial sums of money to the

(3) I.L.R. 14 Ran. 81.

(4) (1940) R.L.R. 59 (F.B.).

plaintiffs before the execution of the instrument of gift dated the 3rd August 1961. It is also not in dispute that the defendant P. C. Ghosh was not possessed of any property other than the building which he had gifted to his wife and adopted daughter. It must therefore be assumed that the defendant P. C. Ghosh intended to defeat or delay creditors when he conveyed his sole and only property to his wife and adopted daughter. See *Mohammad Ishaq and others v. Mohammad Yusuf and another* (5).

In view of the decision in *The Bank of Chettinad Ltd. v. U Taw* (6) the plaintiffs will be allowed to suitably amend their plaint in the light of the answer to the issues Nos. 1 and 2 and pay the deficit court fees within one month from this date, failing which their suit will stand dismissed with costs. If the plaintiffs amend their plaint and pay the deficit court fees, there will be a decree declaring that a deed of gift dated the 3rd August 1961 is not binding upon the plaintiffs to the extent of K 46,173-31, being the amount decreed in Civil Regular Suit No. 7 of 1962 of this Court with costs.

C.C.
1966

H. T. AHUJA
AND
SEVEN OTHERS
V.
P. C. GHOSH
(DECEASED)
AND
TWO OTHERS.

(5) (1927) I.L.R. 8 Lah. 544.

(6) (1957) B.L.R. 36 (S.C.).

CIVIL REVISION

Before U Thet Pe, J.

C.C.

1966

Mar 9.

KO THAN (APPLICANT)

v.

DAW SAW MYA (RESPONDENT) *

Negotiable Instruments Act s. 4—promissory note—intention of the parties.

Held: A careful analysis of the document shows that the parties intend it to be a record of two items of debts due by the petitioner to the respondent with a promise to pay within a certain period. The parties never intended the document in question to be a promissory note.

(*Nawab Major Sir Mohanunad Akbar Khan v. Attar Singh and others* A.I.R. (1936) P.C. 171 at 174; *Lala Karam Chand and another v. Firm Mian Mir Ahmed Aziz Ahmad and another*, A.I.R. (1938) P.C. 121;

Kulsambai v. A. K. Mandvicalla Firm, A.I.R. (1939) P.C. Sind 281, referred to.

Ba Tin for the applicant.

Rishi Ram for the respondent.

U THET PE, J.—In Civil Small Cause Suit No. A-49 of 1964 of the Rangoon City Civil Court, the respondent Daw Saw Mya obtained a decree for K 500 against the petitioner Ko Than. It was the case of the respondent that the petitioner, who had been selling cloth on commission basis in her stall in Thingangyun Municipal Bazaar, approached her for an advance of K 500 to enable him to open a food shop as the business in clothing was slack and that a sum of K 500 was accordingly advanced to the respondent, who thereupon executed an acknowledgment of a debt and that the petitioner had failed to repay the amount in spite of repeated demands.

* Civil Revision No. 17 of 1965 against the decree of the 3rd Additional Judge, City Civil Court of Rangoon, in Civil Small Cause Suit No. A-49 of 1964, dated the 5th May 1965.

Petitioner, on the other hand, denied having taken any loan from the respondent. He pleaded that he had never sold any cloth belonging to the respondent on commission basis and that he was occupying the stall as her sub-tenant at the daily rent of K 2 which he had been paying regularly. After hearing the parties and their witnesses the learned 3rd Additional Judge who took up the trial of the suit accepted the respondent's case and decreed her suit.

C.C.
1966
KO THAN
v.
DAW SAW
MYA.

It has been strenuously argued on behalf of the petitioner that the deed acknowledging the debt. Exhibit "m" was in fact a promissory note which being insufficiently stamped was not admissible in evidence and that the suit having been based on the said document should accordingly be dismissed.

A promissory note is an instrument in writing containing a promise to pay a certain sum of money to a particular person. No particular set of words is prescribed by law how a promissory note should be written, but an instrument in order to be a promissory note must fall within the four corners of the definition contained in section 4 of the Negotiable Instruments Act. The question as to whether the document is a promissory note or not must be decided on the intention of the parties which is to be gathered from the reading of the document as a whole. Further, a promissory note being a negotiable instrument which is meant to pass from hand to hand must be certain in its construction and free from ambiguity. In other words, in construing a document the test to be applied is whether the parties intend the instrument to be a promissory note and whether the document in question is negotiable. If the answer is in the negative, the document is not a promissory note but a mere agreement acknowledging the debt with the promise to pay. In this connection, the Judicial Committee of the Privy Council

C.C.
1966KO THAN
v.
DAW SAW
MYA.

has ruled in the case of (*Nawab Major Sir Mohammad Akbar Khan v. Attar Singh and others* (1) that :

"Such documents must come into existence for the purpose only of recording an agreement to pay money and nothing more, though of course they may state the consideration. Receipts and agreements generally are not intended to be negotiable, and serious embarrassment would be caused in commerce if the negotiable net were cast too wide."

The above decision has been affirmed in *Lala Karam Chand and another v. Firm Mian Mir Ahmad Aziz Ahmad and another* (2). In *Kuisambai v. A. K. Mandviwalla Firm* (3) it has also been held that :

"In order that a document should be a promissory note within the meaning of section 4 not only must it be a promissory note in form but it must in addition be intended by the parties to be a promissory note, i.e. it must be intended to be negotiable and to pass from hand to hand."

Now, the document in the present case reads :

၁၉၆၃ ခု၊ စက်တင်ဘာလ ၂၅ ရက်နေ့ ဒေါ်စောမြဆိုင်မှာ ငွေ ၁၀၀ လျှင်၊ ၁၅ ကျပ်သာ ကော်မရှင်ယူ၍ အထည်ရောင်းပေးခဲ့ရခြင်းမှာ စာချုပ်တွင် ၆ လ တကြိမ် စာရင်းရှင်းရန်ပါသော်လည်း၊ ၃ လ တကြိမ် စာရင်းရှင်း၍ ပေးခဲ့ပါသည်။ ယခုအထည်ရောင်းမကောင်း၍ ရောင်းရငွေ ၂၀၀ ကို ပြန်မပေးနိုင်ပါသောကြောင့်၊ မိမိကိုယ်တိုင် ထမ်းဆောင်ပိုင်၍ ရောင်းလိုပါသဖြင့် ငွေ ၂၀၀ ချေးပါဟု တောင်းပန်ခဲ့သည့်အတိုင်း ဒေါ်စောမြက ငွေ ၂၀၀ ချေးပါသဖြင့် ယခုရရှိပါသည်။ ၎င်းငွေကို လစဉ်ငွေ ၁၀၀ ကျ ပြန်ဆပ်ပါမည်။ နောက်ဆုံးတွင် ယနေ့မှစ၍ ၆ လ အတွင်း အကြေဆပ်ပါမည်။ အထည်ဘိုး ကျန်ငွေ ၂၀၀ ကိုလည်း ၎င်း ၆ လ အတွင်းပင် ပြန်ပေးပါမည်။

ကိုယ်တိုင် လက်မှတ်ရေးထိုးပါသည်။

(မောင်သန်း)

(1) A.I.R. (1936) P.C. 171 at 174.

(2) A.I.R. (1938) P.C. 121.

(3) A.I.R. (1939) Sind 281.

C.C.
1966KO THAN
v.
DAW SAW
MYA.

The document recites the existence of a previous debt of K 200, which the petitioner was unable to pay, and proceeds to state that petitioner received K 500 from the respondent who made the advance at his request so as to enable him to open a food shop and that the amount will be repaid within six months from the date of execution at the monthly instalment of K 100. It further narrates that the previous debt of K 200 will also be repaid within the period of six months. It is clear therefrom that the document is not an undertaking to pay the definite sum of K 500 inasmuch as it also says about the liability of the petitioner to pay the previous debt of K 200. Then there is the clause which recites that the sum of K 500 will be repaid in monthly instalment of K 100 which however runs counter to the stipulation that the entire amount will be satisfied within six months from the date of execution. Such an instrument cannot, by any stretch of imagination, be passed from hand to hand as a negotiable instrument. A careful analysis of the document shows that the parties intend it to be a record of two items of debts due by the petitioner to the respondent with a promise to pay within a certain period. The parties never intended the document in question to be a promissory note. Thus, the main plea of the petitioner regarding the maintainability of the respondent's suit on account of the invalidity of the document, Exhibit " m " fails and cannot accordingly be accepted.

Another submission made on behalf of the petitioner is that the Court erred in allowing the respondent to cite the Handwriting Expert after she had closed her case. It must at once be pointed out that the parties agreed to the taking of the expert opinion on the handwriting of the petitioner—*vide* diary order dated 16th November 1964 of the trial proceedings. The petitioner cannot therefore be allowed to turn round and say that the course adopted by the learned trial Judge was improper. Besides, the need

C.C.
1966

KO THAN
v.
DAW SAW
MYA.

for calling in the aid of the Handwriting Expert arose only when the petitioner denied his signatures on the exhibit documents after the close of the respondent's case and the trial Court was therefore perfectly right in obtaining the expert opinion in his search for the truth.

As regards the merits of the case, there is sufficient materials on the record for the trial Court to come to the conclusion that the petitioner had in fact taken an advance of K 500 from the respondent and it would be wrong for me sitting as a Court of revision to interfere with that finding unless it is either perverse or obviously wrong. *S. S. Mohamad Hanifa v. K. O. Mohamad Kasim* (4) and *Sultan Ahmed v. Nasara Jaman* (5).

In the result the application for revision fails and is accordingly dismissed with costs. Advocate fees K 34.

(4) (1950) B.L.R. 26 (H.C.)

(5) (1950) B.L.R. 369 (H.C.).

CIVIL REVISION

Before U Thet Pe, J.

MA THAN AND ONE (APPLICANT)

V.

MATHEWS JOSEPH (RESPONDENT).*

C.C.
1966

Mar. 31.

Code of Civil Procedure O. 26 Rule 5 – issue of commission for examination of witness residing abroad—whether evidence relevant and essential for the proper decision of the suit—whether application is bona fide.

Held: Under Rule 5, Order XXVI of the Code of Civil Procedure, the issue of commission for examination of witnesses residing abroad can only be sanctioned if the evidence of the witnesses is relevant and essential for the proper decision of the suit. A party should not easily be deprived of the evidence which is necessary and essential to his case unless his application is *mala fide*. The futile attempts made by the petitioners to have their evidence taken *de bene esse* before the departure of the witnesses to India and East Pakistan would go to show that their application for the issue of commission was *bona fide* and not actuated by any motive to delay the disposal of the suit.

P. A. M. Abdul Kader and ten others v. S. M. M. Mohideen Firm by Proprietor S. M. Nagoor Meera and six others, (1955) B.L.R. 123 H.C.; *M. J. Sheth & Co. v. Ramiza Bi and another*, A.I.R. (1938) Mad. 647; *Issac Menasseh Meyer v. Subba Rao and others* (1952-53) Vol. LVII C.W.N. 605; *Messrs. The Asiatic Corporation v. Messrs. Mercantile Bank of India Limited* (1957) B.L.R. 288 (H.C.), referred to.

U Aw for the applicants.

Kyaw Zan for the respondent.

U THET PE, J.—In Civil Regular Suit No. 966 of 1963 of the Rangoon City Civil Court, petitioners sued the respondent for recovery of K 3,908 due as rents, mesne profits and damages. The petitioners' case, in short, is that the respondent had been in occupation of three out of four rooms in the two-storeyed building known as No. 31, 137th Street, Rangoon since the end of December 1961 as

* Civil Revision No. 41 of 1965, against the order of the 2nd Judge of the City Civil Court of Rangoon in Civil Regular Suit No. 966 of 1963, dated 2nd August 1965.

C.C.
1966

MA THAN
AND ONE
V.
MATHEWS
JOSEPH.

their tenant, and that the respondent had failed to vacate from the ground floor room although the tenancy had been terminated with effect from the end of December 1962 and that they had incurred the loss of K 1,558 in payment of labourers' wages as a result of the respondent's refusal to allow the workmen access to the rooms which at the time of the respondent's occupation required minor works to be completed. The respondent contested petitioners' suit on various grounds amongst which it was contended that he was in occupation of one groundfloor room only, and that he had never denied access to the petitioners' workmen at any time. On these pleadings, the trial Court framed six issues, three of which read:

1. Are the plaintiffs owners/landlords of the suit building and was the defendant formerly occupying three rooms in the suit building as alleged in paragraph 10 of the plaint?
2. Has the defendant occupied the two rooms on the upper floor? If so, from which date and is the defendant liable to pay rent for the two rooms for the period of his occupation?
3. Did the plaintiffs suffer loss on the grounds mentioned in paragraph 6 of the plaint and paragraph 8 (iii) of the plaint and can the plaintiffs ask for damages?

At the hearing, the petitioners cited amongst other witnesses one Mr. A. R. Ghose who had once resided in one of the groundfloor rooms of the house in question and one Abdul Monaff, one of the workmen who was alleged to have been denied free access to the rooms by the respondent. These witnesses could not however be examined for various reasons with the result that A. R. Ghose left for India on 25th July 1964 and Abdul Monaff departed for East Pakistan on 16th August 1964.

C.C
1966

MA THAN
AND ONE
V.
MATHEWS
JOSEPH.

The attempts of the petitioners to have their *de bene esse* examination taken before their departure did not meet with success owing to the shortness of notice given about the date of their departure and also to the illness of the learned Advocate for the respondent. The petitioners thereafter applied for issue of commission for examination of the said witnesses under Rule 5, Order XXVI of the Code of Civil Procedure. After hearing objections raised by the respondent, the learned 2nd Judge who had seisin of the case rejected the petitioners' application on the ground that there had been inordinate delay in applying for the issue of commission.

It is true that the petitioners applied for the issue of commission only on 27th May 1965 although the witnesses had left Burma on 25th July 1964 and 16th August 1964. But they had explained that the delay was due to the fact that permanent addresses of the witnesses could not easily be obtained. No one can deny that there had been an exodus of Indian nationals from Burma in recent months and these refugees would have a hard time in their search for permanent home and the delay in applying for the issue of commission cannot under the circumstances be said to be unreasonable and without cause.

It has been said on behalf of the respondent that no revision lies against an interlocutory order of a subordinate Court relating to the issue of commission. A complete answer to this argument is to be found in the decision in *P. A. M. Abdul Kader and ten others v. S. M. M. Mohideen Firm by Proprietor S. M. Nagoor Meera and six others* (1) where it was held that the revision against an order refusing to issue commission for examination of a witness residing abroad was competent under section 25, Rangoon City Civil Court Act.

The issue of commission for examination of witnesses residing outside Burma will naturally occasion the delay

(1) (1955) B.L.R. 123 H.C.

C.C.
1966MA THAN
AND ONE
v.
MATHEWS
JOSEPH.

in the disposal of the suit which cannot be allowed to happen without adequate reasons especially when the Courts are at this juncture trying their level best to reduce their respective files. Under Rule 5, Order XXVI of the Code of Civil Procedure, the issue of commission for examination of witnesses residing abroad can only be sanctioned if the evidence of those witnesses is relevant and essential for the proper decision of the suit. The wisdom of this rule is based on the principle that the refusal to allow a party to adduce evidence which is relevant and essential to his case would be tantamount to the denial of justice. In short, a party will be entitled to the issue of commission if he can establish that the evidence proposed to be taken is essential and necessary. It has been held in *M. J. Sheth & Co. v. Ramiza Bi and another* (2) and in *Issac Menasseh Meyer v. C. Subba Rao and others* (3) that where a party has clearly established that the evidence of a witness is necessary, but he is not within his control or resident within the jurisdiction of the Court, he is entitled as of right to a commission and that the Court has no further discretion in the matter. Although I am not prepared to the extent of laying down that a party is entitled as of right for the issue of commission when the requirements of Rule 5, Order XXVI are fulfilled, I am of opinion that a party should not easily be deprived of the evidence which is necessary and essential to his case unless his application is *mala fide*. In this connection, it has been ruled in *Messrs. The Asiatic Corporation v. Messrs. Mercantile Bank of India Limited* (4):

"That in the matter of issue of commission to examine certain witnesses in a distant country, especially where his examination would cause delay, the Court must be fully convinced that the evidence of such a witness is really relevant and necessary for the proper decision of the case."

(2) A.I.R. (1938) Mad. 647.

(3) (1952-53) Vol. LVII C.W.N. 605

(4) (1957) B.L.R. 288 (H.C.).

C.C.
1966MA THAN
AND ONE
v.
MATHEWS
JOSEPH.

In the instant case the learned Advocate for the petitioners had stressed that it was essential and necessary to obtain the testimony of A. R. Ghose and Abdul Monaff on which the success of his suit really hinged. He contended that A. R. Ghose who had occupied one of the rooms of the house in question would be able to testify whether the respondent was in occupation of three rooms as alleged by the petitioners or only one room as contended by the respondent and the evidence of Abdul Monaff was also essential in deciding the question of damages claimed by the petitioners inasmuch as he was one of the workmen to whom free access to the room was denied by the respondent. These allegations of the petitioners had not been traversed by the respondent and it must therefore be taken as substantially correct. Besides, it must not be forgotten that the petitioners had made genuine, though futile, attempts to have their evidence taken *de bene esse* before their departure to India and East Pakistan, which would go to show that their application for the issue of commission was *bona fide* and not actuated by any motive to delay the disposal of the suit.

Under these circumstances I am of opinion that the lower Court erred in rejecting the petitioners' request for issue of commission which is hereby set aside and I direct that the petitioners shall be permitted to issue commission for examination of A. R. Ghose and Abdul Monaff. I would also like to suggest to the learned trial Judge that pending the return of the commission papers the hearing of the suit should proceed by examination of other witnesses so as to prevent undue delay in the disposal of the suit. In the circumstances of the case the parties shall bear their own costs so far as this application is concerned.

CIVIL REVISION

*Before U Thet Pe, J.*C.C.
1966

Mar. 12.

MR. B. GHOSH (APPLICANT)

V.

R. R. DEY (RESPONDENT).*

Application to set aside an ex parte decree—running of time meaning of substituted service.

Held : Time will run from the date of the decree if the defendant had been duly served with summons, but if the summons has not been duly served limitation will be computed from the date of knowledge of the *ex parte* decree.

Held further : Substituted service may be due service under the Civil Procedure Code but it is clearly not due service within the meaning of Article 164, Limitation Act. The expression "substituted service" clearly connotes that it is not due service, to serve that is due to the defendant or that is due according to the provisions of law for the purpose of service.

K.K.N.K.A.R. Chettyar Firm v. Aga M. Sheerazee, (1939) R.L.R. p 606. referred to.

Khin Lay for the applicant.

B. K. Sen for the respondent.

U THET PE, J.—In Civil Regular Suit No. Khagwe-304 of 1964 of the Rangoon City Civil Court the petitioner-plaintiff sued the respondent-defendant for ejectment of the premises known as room No. 6 in house No. 8, Wun Min Lan, Bauktaw. On 3rd March 1963 and 21st April 1963 two attempts were made to serve the summons on the respondent but without success. The petitioner therefore applied for and obtained permission of the Court on 25th April 1963 to take out substituted service of summons. Then the suit was heard and decreed *ex parte* on the 15th May 1963 as the

* Civil Revision No. 40 of 1965 against the decree of the Additional 3rd Judge of the City Civil Court of Rangoon, passed in Regular Suit No. Khagwe-304 of 1964.

respondent failed to put in appearance before the Court on the date fixed. Thereafter the petitioner took out execution of the decree and ejected the respondent from the premises on 3rd July 1963. The respondent thereupon lodged an application on 22nd July 1963 to set aside the *ex parte* decree on the ground that he became aware of the decree against him only when he was ousted from the premises by the Bailiff. The Court therefore ordered an inquiry in the course of which it was brought out that the respondent was in fact absent from Burma at the relevant period during which successive attempts were made to serve summons on him and that he was then on a visit to India after he had obtained leave for four months from the Indian Embassy, where he was working. On this finding the Court took the view that the respondent was really unaware of the existence of the suit that was pending against him and that it was sufficient cause for his non-appearance on the hearing date and accordingly set aside the *ex parte* decree. Being aggrieved with that order the petitioner has brought the present revision.

In this application for revision, which is rather limited in its scope, the only point that poses for consideration is whether the application of the respondent to set aside the *ex parte* decree in the trial Court is barred by time. The relevant article of the Limitation Act applicable to an application of this nature is Article 164, which prescribes a period of 30 days from the date of the decree or where the summons is not duly served, when the applicant has knowledge of the decree. In other words, time will run from the date of the decree if the defendant had been duly served with summons, but if the summons has not been duly served limitation will be computed from the date of knowledge of the *ex parte* decree.

It has been argued on behalf of the petitioner that the period of limitation must be reckoned in the present case, from the date of the decree inasmuch as the summons on

C.C.
1966

MR. B.
GHOSH

v.
R. R. D EY.

C.C.
1966
MR. B.
GHOSH
v.
R. R. DEY.

the respondent made by substituted service on the direction of the Court must be deemed to have been duly served on him, and that the application for setting aside the *ex parte* decree having been made more than 30 days from the date of the decree is barred by time.

It must be pointed out that substituted service may be due service under the Civil Procedure Code but it is clearly not due service within the meaning of Article 164, Limitation Act. The expression "substituted service" clearly connotes that it is not due service, the service that is due to the defendant or that is due according to the provisions of law for the purpose of service. I am fortified in this view by the decision in *K.K.N.K.A.R. Chettyar Firm v. Aga M. Sheerazee* (1) where a Bench of the late Judicature of Rangoon has held that:

"Summons by substituted service effected in proper form is not necessarily due service for the purpose of Art. 164 of the Limitation Act.

The word 'effectual' in o. 5, r. 20 (2) of the Civil Procedure Code does not mean due service; it means that the Court hearing the case may proceed with the suit as if the summons had been personally served on the defendant. In art. 164 of the Limitation Act and in o. 9, r. 13 of the Civil Procedure Code 'due service of summons' means not only that the summons was served in proper form according to the directions laid down in the Code but also that the summons was served under circumstances which enabled the Court to be satisfied that the defendant had knowledge of the decree against him, except in the case where the defendant had purposely put it out of his power to have such knowledge.

In o. 9, r. 13 of the Civil Procedure Code the words 'prevented by any sufficient cause from appearing' mean causes other than lack of knowledge of the proceedings, so that this rule is in the same terms as art. 164 of the Limitation Act."

(1) (1938) R.L.R., p. 666.

In the present case it is not in dispute that the respondent was away in India at the time when the substituted service of summons was taken out against him and it is therefore but natural that the respondent would be in complete ignorance of the existence of the suit that was pending against him and of the decree which was subsequently passed *ex parte*. The application of the respondent is under the circumstances within time inasmuch as it was filed within 30 days from the date of knowledge of the decree.

For the aforesaid reasons, this application for revision fails and is accordingly dismissed with costs. Advocate fees K 17.

C.C.
1966

Mr. B.
GHOSH
v.
R. R. DEY.

CIVIL MISCELLANEOUS APPEAL

Before U Thet Pe, J.

**C.C.
1966**

RATANLAL (APPLICANT)

v.

Mar. 1.

**M.A.P.L. FIRM BY MA AUNG KYI AND ONE
(RESPONDENTS) ***

Code of Civil Procedure—dismissal order for default of appearance whether the Court should proceed under O. 17, R. 2 C.P.C.

Held : The dismissal order of the Additional Chief Judge for default of appearance by the petitioner on the date fixed for filing of affidavit of documents must be deemed to be one made under Rule 2 or 3, Order XVII. In a case where the default under Rule 3 is coupled with the default under Rule 2 as well, the Court should proceed only under Rule 2.

Maung Khant Gyi and four v. Ma Thet Hnin and six, 3 Ran. 63 ; *Amarsingh v. Chaturbhuj and others*, A.I.R. (1957) Raj. 367 ; *Ma Hla Nyun v. Ma Aye Myint and others*, A.I.R. (1937) Ran. 437 ; *Prativadi Bhayankaram Pichamma v. Kamisetti Sreeramulu and others*, A.I.R. (1918) Mad. 143 (F.B.), referred to.

R. Chaube for the applicant.

S. A. A. Pillay for the respondents.

U THET PE, J.—In Civil Regular Suit No. 102 of 1964 of the City Civil Court, Rangoon, the petitioner sued the respondents for recovery of K 5,000 due on a promissory note. On 1st July 1964 the learned Additional Chief Judge who took up the trial of the suit ordered the parties to file affidavits of documents by 15th July 1964. The parties were not ready with their affidavits on that date and asked for further time, which was extended till 29th July 1964. On the date thus fixed, both the petitioner and his Advocate were absent and the suit was, on

* Civil Misc. Appeal No. 33 of 1965 against the order of the Chief Judge, City Civil Court of Rangoon in Civil Regular Suit No. 102 of 1964, dated 11th August 1965.

the oral application of the Advocate for the respondents, dismissed with costs.

C.C.
1966

RATANLAI.
v.
M.A.P.L.
FIRM BY MA
AUNG KYI
AND ONE.

On 31st July 1964 the petitioner applied under Rule 9, Order IX of the Civil Procedure Code to set aside the order dismissing his suit, but the learned Chief Judge who then had seisin of the proceedings as the learned Additional Chief Judge was assigned to duty elsewhere, dismissed the application on the ground that the order dismissing the petitioner's suit being one under Rule 21, Order XI, Civil Procedure Code could only be appealed against or reviewed on the authority of *Maung Khant Gyi and four v. Ma Thet Hnin and six* (1). Hence this revision application.

It has been argued on behalf of the petitioner that the learned Chief Judge had misinterpreted the order dated the 29th July 1964 passed by the learned Additional Chief Judge as being one under Rule 21, Order XI, Civil Procedure Code inasmuch as the order to file affidavit of documents was not purported to be made under Rule 11, Order XI, which requires that there should be an application for discovery of documents by one of the parties. His contention, in short, is that the order of the learned Additional Chief Judge in requiring his client to file affidavit of documents must be deemed to be one under inherent powers of the Court as provided by section 151 of the Civil Procedure Code, and that the provisions of Rule 21, Order XI, will have therefore no application to the order of dismissal in the instant case.

Now, Rule 21, Order XI, Civil Procedure Code reads:

"Where any party fails to comply with any order to answer interrogatories or for discovery or inspection of documents, he shall, if a plaintiff, be liable to have his suit dismissed for want of prosecution, and, if a defendant, to have his defence, if any, struck out, and to be placed in the same position as if he had not defended, and the party interrogating or seeking discovery or inspection may apply

C.C.
1966

to the Court for an order to that effect, and an order may be made accordingly."

RATANLAL

v.
M.A.P.L.
FIRM BY MA
AUNG KYI
AND ONE.

It is clear therefrom that a suit can be dismissed under this rule only on three grounds, namely, (i) the refusal to answer interrogatories under Rule 11 ; (ii) the refusal to make discovery of documents under Rule 12 ; and (iii) the refusal to permit inspection of documents under Rule 18. The same view has been expressed in *Amarsingh v. Chaturbhuj and others* (2).

Now, Rules 11 and 18 undoubtedly have no application to the present case. Rule 12 also will not apply inasmuch as there is no application by the respondents for discovery of documents when the Court ordered the parties to file affidavits of documents. It must therefore be assumed that the dismissal order of the learned Additional Chief Judge for default of appearance by the petitioner on the date fixed for filing of affidavit of documents must be deemed to be one made under Rule 2 or 3, Order XVII. In a case where the default under Rule 3 is coupled with the default under Rule 2 as well, the Court should proceed only under Rule 2. I am fortified in this view by the decision in *Ma Hla Nyun v. Ma Aye Myint and others* (3). In *Prativadi Bhavankaram Pichamma v. Kamisetti Sreeramulu and others* (4) it was held that :

" There is no conflict between Rr. 2 and 3, o- 17. They are independent and mutually exclusive. Where the requisites of R. 2 are satisfied, that rule and not rule 3 should be applied although, in addition to the absence of the party, circumstance exist which would satisfy the requirements of R. 3.

Rule 2, o- 17, deals with cases of absence of parties and R. 3 with failure to do what was ordered. If the party fails to appear, R. 2 applies and the Court should not assume that he is guilty of default and apply the stringent provisions of R. 3. R. 3 applies only to cases where the parties are

(2) A.I.R. (1957) Raj. 367. (4) A.I.R. (1918) Mad. 143 (F.B.).

(3) A.I.R. (1937) Ran. 437.

present and have not satisfied the Court as to the existence of any adequate reason for their not having done what they were directed to do."

C.C.
1966

RATANLAL

v.

M.A.P.L.

FIRM BY MA

AUNG KYI

AND ONE.

Of course, the Court is at liberty to proceed under Rule 3 to decide the suit forthwith when there are sufficient materials on record. In the instant case it is clear from the order of the learned Additional Chief Judge that the suit was dismissed for default and not on merits of the case. Since the dismissal order could only be interpreted as being made under Rule 2, Order XVII, the provisions of Rule 9, Order IX will apply so that the petitioner can ask for restoration. The learned Chief Judge therefore erred in holding that such an application is incompetent and this order is accordingly set aside with costs. I further direct that the application shall be re-admitted by its original number and proceed to hear according to law. Advocate fees K 34.

CIVIL FIRST APPEAL

Before U Thet Pe, J.

C.C.
1966

Mar. 18.

STATE COMMERCIAL BANK (APPELLANT)

v.

U PO DAN AND SIX OTHERS (RESPONDENT).*

Burmese Buddhist Spouses—impleading the wife as a party defendant—loan taken for the benefit of the joint family business—liability of the wife for the debt contracted by the husband.

Held : The defendants U Maung Maung Saw and Daw Khin Than are admittedly Burmese Buddhist spouses and the latter will have an interest in the properties that belonged to her husband. The appellant Bank had therefore rightly impleaded the respondent Daw Khin Than as a party-defendant. The loan in suit was taken for the benefit of the joint family business in which the respondent U Maung Maung Saw appeared to be an active member and the circumstances of the case indicated that the respondent Daw Khin Than must be deemed to have consented to the acts of her husband. Therefore the respondent Daw Khin Than is liable for the debt contracted by her husband.

U Pe v. U Maung Maung Kha, 10 Ran. p. 261 (P.C.) ; *N.A.V.R. Chettiar Firm v. Maung Than Daing*, 9 Ran. p. 524 (S.B.), referred to.

C. A. Soorma for the appellant.

None for the respondent.

U THET PE, J.—In Civil Regular Suit No. 10 of 1963 of the District Court of Moulmein the appellant State Commercial Bank sued the respondents U Po Dan, his son U Maung Maung Saw, daughter-in-law Daw Khin Than and grandchildren Maung Thet Kyaw, Maung Du Du, Ma Kyu Kyu and Ma Tin Tin Saw for recovery of K 3,11,369-69 due under an equitable mortgage. It appeared that money was in fact borrowed by U Po Dan and his deceased wife

* Civil First Appeal No. 70 of 1965. Against the decree of the District Judge of the Court of Moulmein in Civil Regular Suit No. 10 of 1963, dated 30th June 1965.

C.C.
1966

STATE COM-
MERCIAL
BANK
v.
U PO DAN
AND SIX
OTHERS.

Daw Kyin Hlaing, who held power of attorney executed by U Maung Maung Saw, for himself and for his minor children as well, to run the joint family business, in which their son, daughter-in-law and grandchildren has certain interest. The lower Court after hearing the parties decreed the appellant's suit against all respondents excepting respondent Daw Khin Than on the ground that she did not own any of the properties mortgaged and that she had never granted a general power of attorney to the respondents U Po Dan and his deceased wife Daw Kyin Hlaing to act on her behalf. Being aggrieved with that order dismissing the suit against Daw Khin Than the State Commercial Bank has brought the present appeal. The respondent Daw Khin Than against whom this appeal has been mainly directed however, failed to put in appearance with the result that hearing had to proceed in her absence.

Under the Burmese Buddhist Law the husband and wife held during the subsistence of their marriage the interest in all the *payin*, *lettetpwa* and *Hnitpasone* properties belonging to either or both. *Vide U Pe v. U Maung Maung Kha* (1). In the present case since the respondents U Maung Maung Saw and Daw Khin Than are admittedly Burmese Buddhist spouses the latter will have an interest in the properties that belonged to her husband U Maung Maung Saw. Out of the various items of properties mortgaged with the appellant-Bank four belonged absolutely to U Maung Maung Saw, and the remainder to U Maung Maung Saw jointly with his parents and children. The appellant-Bank had therefore rightly impleaded the respondent Daw Khin Than as a party-defendant inasmuch as Rule 1, Order 34 of the Civil Procedure Code enjoins that all persons having an interest in the mortgaged security or in the right of redemption should be made parties to a mortgage suit.

(1) 10 Ran. p. 261 (P.C.).

C.C.
1966

STATE COM-
MERCIAL
BANK
v.
U PO DAN
AND SIX
OTHERS.

The lower Court has found as a fact that the loan in suit was taken for the benefit of the joint family business in which the respondents U Po Dan, his deceased wife Daw Kyin Hlaing and U Maung Maung Saw appeared to be active members and the circumstances of the case indicated that the respondent Daw Khin Than must be deemed to have consented to the acts of her husband and parents-in-law. In this view of the matter the present case is covered by the decision in *N.A.V.R. Chettiar Firm v. Maung Than Daing* (2) where it was held that a debt contracted by the husband could be made liable under certain circumstances by the wife.

In the result the appeal is allowed with costs and I direct that there shall also be a decree in favour of the appellant against the respondent Daw Khin Than as well.

CIVIL REGULAR SUIT

Before U Kyaw Zan U, J.

THE BANK OF COMMUNICATION (PLAINTIFF)

v.

KHYN COMPANY (DEFENDANT).*

C.C.
1966

Mar. 30.

Suit for Recovery of Loan on a promissory note—debt barred by Limitation—acknowledgment of the loan with a promise to pay—whether the document is a pro-note or an acknowledgment of the debt—a promise to pay a barred debt comes under s. 25 sub-s. (3) of the Contract Act - whether to be stamped under No. 5 (c) of schedule I of the Burma Stamp Act as amended by Act No. 28 of 1957 whether admissible in evidence.

Held: Reading the document (marked B) as a whole it is held that it is a promise to pay a barred debt under sub-s. (3) of s. 25 of the Contract Act because it (i) is in writing, (ii) signed by the defendants (iii) expressing a promise to pay, (iv) the barred debt referred to therein. It is more than a mere acknowledgment under s. 19 of the Limitation Act. It is primarily an acknowledgment with an express promise to pay the time-barred debt due on the promissory note marked A dated 9th July 1954 and the defendants had notice of it

Mortgage Insurance Corporation Limited v. Commissioners of Inland Revenue. (1881) 20 Q.B.D. 645; *Mohammed Akbar Khan v. Attar Singh*, 63 I.A. 279 (P.C.) ; *Ganpatidas Kaludas Gosai v. Harivallabh Onkarji Trivedi*, I.L.R. (1942) Nag. 126 ; *Ghulam Murtaza v. Mt. Fasiunnissa Bibi*, I.L.R. 57 All. 434 ; *Gobind Das and others v. Sarju Das*, I.L.R. 30 Cal. 268 ; *Satyaketu Datta v. Rameshchandra Sen*, I.L.R. 60 Cal. 714, referred to.

Held also: The document marked B have been held to come under sub-s. (3) of s. 25 of the Contract Act which begins with the words "An agreement", and is to be stamped under No. 5 (c) of the schedule I of the Burma Stamp Act, as amended by Act No. 28 of 1957. As it now stands it is not admissible in evidence for not being sufficiently stamped but under Proviso (a) to s. 35 of the Burma Stamp Act read with s. 33 (1) of the Act and Proviso (b) to sub-s. (2) of the said section and also paragraph 263 of the High (Chief) Court Manual it can be admitted in evidence on payment of the deficient duty together with the penalty required.

David Sutherland Clerk v. Rose Crimshaw, A.I.R. (1923) Lah. 481 ; *Pra-sanna Kumar Pal and Sanatan Kunaa v. Panauilla Miji and another*, A.I.R. (1923) Cal. 659, referred to.

Saw Taik Leong for the plaintiff.

Aye Maung for the defendant.

C.C.
1966

THE BANK
OF COM-
MUNICATION
O.
KHYN
COMPANY.

U KYAW ZAN U, J.—The material facts are these:

On 9th July 1954 the plaintiff bank lent K 75,200 with interest to the defendant firm on a promissory note marked A.

After the debt had become barred by the law of Limitation the defendant firm wrote to the plaintiff bank on 15th July 1958 acknowledging the previous loan on the promissory note and the interest due expressing at the same time that they "promise to pay" within a short time. This letter marked B is stamped with a twenty-pya stamp. When the defendant firm failed to pay as promised the plaintiff bank sent a legal notice on 2nd May 1961 (filed) wherein it is stated:

" . . . That the aforesaid on demand promissory note became time-barred and the said Khyn Company signed an acknowledgment dated 15th July 1958 acknowledging that they owed my said clients the sum of K 75,200-00 plus interest up to date due on the On Demand Promissory Note dated 9th July, 1954 and at the same time promised to repay the same within a short time.

Please treat the aforesaid notice of mine as claiming the sum of K 85,934-65 (Kyat eighty-five thousand nine hundred thirty-four and pyas sixty-five only) as due on the acknowledgment and promise to pay a time-barred debt dated 15th July 1958."

As no payment was made in spite of the aforesaid notice the present suit was instituted for the "recovery of K 85,934-65 due on acknowledgment of and promise to pay a barred debt" with interest thereon at the usual court rate from date of suit till realization with costs. In the plaint it was stated that demands had been made for payment but to no avail.

The defendant firm in their written statement admitted execution of the promissory note marked A but denied consideration. As regards the letter marked B dated

15th July 1958 they stated that it is not an acknowledgment but a promissory note which is not admissible for not being sufficiently stamped. No reference whatsoever was made in the written statement to the demands made by the plaintiff bank. This document marked B dated 15th July 1958 is as follows:

C.C.
1966
THE BANK
OF COMMUNICATION
v.
KHYN
COMPANY.

" Dear Sirs,

We, the undersigned, acknowledge that we owe the sum of K 75,200 (Kyats Seventy Five Thousand Two Hundred Only) plus interest up to date to the Bank of Communications, Rangoon, due on the Promissory Note dated 9th July 1954 executed by us, and we hereby promise to pay the same within a short time.

Yours faithfully,

Ba Hla

15th July 1958
KHYN Co."

By consent the following three issues were framed and before taking oral evidence the 2nd and 3rd issues were argued as preliminary legal issues. This order relates to these two issues.

ISSUES.

1. Was the promissory note dated 9th July 1954 executed for consideration?
2. Is the document marked " B " dated 15th July 1958 a pro-note or an acknowledgment of the debt due on the barred pro-note dated 9th July 1954?
3. Is the document marked " B " dated 15th July 1958 admissible in evidence for not being sufficiently stamped?

C.C.
1966

THE BANK
OF COM-
MUNICATION
v.
KHYN
COMPANY.

Reading the document (marked B) as a whole I am of the opinion that it is a promise to pay a barred debt under sub-section (3) of section 25 of the Contract Act because it (i) is in writing (ii) signed by the defendants (iii) expressing a promise to pay (iv) the barred debt referred to therein. Shorn of the words not relevant for the purpose of this suit sub-section (3) of section 25 runs as follows:

An agreement made without consideration is void, unless—
it is a promise, made in writing and signed by the person to be charged therewith, to pay a debt of which the creditor might have enforced payment but for the law for the limitation of suits.

If the parties meant it to be a promissory note they would have used the usual promissory note form beginning with the words "On Demand We, the undersigned" etc. as in the note marked A. If the document marked B was meant to be a promissory note it would have been without consideration but for the reference made to the previous promissory note marked A which was a barred debt. Quoting the observations of Pollock, B., in *Mortgage Insurance Corporation Limited v. Commissioners of Inland Revenue* (1) where the learned Baron said:

"I think it is clear that for the purposes of the Stamp Act it cannot have been intended that a document should be treated as in part a promissory note and in part as agreement. It must be either one or the other. The question is, what is the dominant, the substantial effect of the instrument? In this respect the prior decisions assist me in forming a conclusion. The Courts have said that in order to determine the question two things must be enquired into—what is the intention of the parties, and what is the instrument in the common acceptance of men of business, or persons among whom it is commonly used."

(1) (1881) 20 Q.B.D. 645.

and alluding to *Mohammed Akbar Khan v. Attar Singh* (2) Niyogyi, J. in *Ganpatdas Kaludas Gosai v. Harivallabh Onkarji Trivedi* (3) said:

"the test is not that the instrument contained a promise to pay but whether or not the parties clearly intended the document to serve as a negotiable instrument.

It is consequently necessary to look into the terms of the document and the surrounding circumstances to see whether it was intended to be a promissory note in the sense of its being intended to be used as a negotiable instrument. It is a well recognised rule of construction of documents that they must be construed as a whole, that every part of the documents must receive attention and that the intention should be gathered from the whole context of the instrument so as to make one entire and consistent construction of the whole:"

I entirely agree that issue No. 2 in question must be decided on the intention and the real characteristics of the document marked B. Emphasis was made on the barred debt and the express promise to pay the same. The legal notice referred to above and the plaint are more than clear that it was meant to be a document acknowledging clear previous barred debt with an express promise to pay the same. Unlike an acknowledgment of liability under section 19 of the Limitation Act, which must be made *before* the expiration of the period prescribed for payment of the debt, the express promise for payment under section 25 (3) of the Contract Act must be made *after* the expiration of the period prescribed for payment of the debt. *Ghulam Murtaza v. Mt. Fasiunnissa Bibi* (4). In *Gobind Das and others v. Sarju Das* (5) it was held that where it is sought to recover a time-barred debt on the strength of a subsequent promise to pay made in writing by the debtor, the document relied on must contain an

C.C.
1966

THE BANK
OF COM-
MUNICATION
U.
KHYN
COMPANY.

(2) 63 I.A. 279 (P.C.).
(4) I.L.R. 57 All. 434.

(3) I.L.R. (1942) Nag. 126.
(5) I.L.R. 30 Cal. 268.

C.C.
1966

THE BANK
OF COM-
MUNICATION
V.
KHYN
COMPANY.

express promise to pay under section 25 (3) of the Contract Act. See also *Satyaketu Datta v. Rameshchandra Sen* (6). I am of the opinion that the document marked B is more than a mere acknowledgment under section 19 of the Limitation Act. It is primarily an acknowledgment with an express promise to pay the time-barred debt due on the promissory note marked A dated 9th July 1954 and the defendants had notice of it.

The next point to be determined is whether this document dated 15th July 1958 and marked B is admissible in evidence for not being sufficiently stamped. I have held above that it comes under sub-section (3) of section 25 of the Contract Act, which begins with the words "An agreement". It is stamped with a twenty-pya stamp. An "agreement" under the Burma Stamp Act as amended by Act No. 28 of 1957 is to be stamped with a three-kyat stamp under No. 5 (c) of Schedule I of the Act. There is however a conflict of authorities on the point. In *David Sutherland Clark v. Rose Grimshaw* (7) the Bench of the Lahore High Court referring to section 25 (3) of the Contract Act held that:

"a written promise to pay a barred debt is not required by any of the provisions under the Indian Stamp Act to be stamped."

With due respect to the learned Judges I do not agree. I think the words "An agreement" appearing at the beginning of the section were overlooked. The Bench of the Calcutta High Court in the same month of the year in *Prasanna Kumar Pal and Sanatan Kunna v. Panaulla Miji and another* (8) however held that a document under section 25 (3) of the Contract Act is an agreement within the meaning of No. 5, Clause (c) of Schedule I of the Indian Stamp Act. I am inclined to agree with the view of the

(6) I.L.R. 60 Cal. 714.

(7) A.I.R. (1923) Lah. 481.

(8) A.I.R. (1923). Cal 659.

Calcutta High Court. The document in question as it now stands is not admissible in evidence for not being sufficiently stamped but under Proviso (a) to section 35 of the Burma Stamp Act read with section 33 (1) of the Act and Proviso (b) to sub-section (2) of the said section and also paragraph 263 of the High (Chief) Court Manual it can be admitted in evidence on payment of the deficient duty together with the penalty required. The learned Registrar of this Court as the Officer to whom the duty is delegated in this respect shall comply with the requirements of law and the rule mentioned above and resubmit the record at an early date to the Court for consideration of the remaining issue No. 1. If the plaintiff bank fails to pay the deficient stamp duty and the penalty within the time fixed by the learned Registrar the document Marked B dated 15th July 1958 shall stand rejected as inadmissible in evidence.

Costs shall follow the event.

C.C.
1966

THE BANK
OF COM-
MUNICATION
V.
KHYN
COMPANY.

CIVIL REGULAR SUIT

Before U Thet Pe, J.

C.C.
1966

THE STATE AGRICULTURAL MARKETING BOARD
(PLAINTIFF)

Mar. 17.

V.

AUNG TRADING CO. (DEFENDANT).*

Carriage of Gunnies by Sea—loss of the gunnies—suit for compensation—whether the written contract of agreement is enforceable in law—Act of God as defence—whether the agreement is void under s. 23 or 56 of the Contract Act.

Held: The manner in which the document was executed would go to show that the parties never intended that it should be a contract of agreement without which there is to be no binding contract between the parties. The facts of the case clearly indicate that the parties intended to make, and believed that they had made a binding oral agreement on the carriage of gunnies to which Ex. (a) forms only a part. In this view of the matter, the question as to whether the document in question is enforceable in law or not does not arise at all. *Shankarlal Narayandas Mundade v. The New Mofussil Co. Ltd. and others*, A.I.R. (1946) P.C., p. 97, referred to.

Held further: An act of God is available as a defence only when it is impossible to provide against the occurrence and it is not enough to show that it was not reasonably possible to provide against it. Inclement weather conditions were not unexpected on the west coast of Arakan especially during the monsoon season and it cannot therefore be said to be so unexpected that no human foresight could reasonably anticipate it. The sinking of L.C.T. No. 495 in the present case on account of strong wind cannot be said to be due to *vis major* or an Act of God.

Manindra Nath Mukherjee v. Mathuradas Chatturbhuj, A.I.R.(1964) Cal. p. 175 ; *Cushing v. Peter Walker and Son (Warrington and Burton) Ltd.* (1941) (2) All. E.L.R., p. 693 at p. 695, referred to.

Held further: Assuming that the contract between the parties comes within the purview of the Burma Carriage of Goods by Sea Act, there is no provision in the Act prohibiting the defendants from foregoing any benefit bestowed upon them by the Act, where a person of full age with competent understanding enters into a contract freely and voluntarily which is not expressly prohibited by law, it cannot be said that the contract is either illegal or against public policy.

Halsbury's Laws of England, 1954, 3rd Edition Vol. 8 p. 143, referred to.

* Civil Regular Suit No. 87 of 1957.

Held further : At the time when the parties entered into the contract of carriage, the defendants as carriers by sea must have anticipated that there were certain perils of sea journey especially during the monsoon season when the sea is usually rough and stormy. Therefore the defence of frustration of contract is not available to the defendants.

K. M. Modi v. Mohamed Siddique and one, (1947) R.L.R. 423 ; *Rangoon Telephone Co. Ltd. v. The Union of Burma*, (1948) B.L.R. p. 527, referred to.

C.C.
1966
THE STATE
AGRICUL-
TURAL
MARKETING
BOARD
v.
AUNG
TRADING CO.

Myo Khin for the plaintiff.

Tun Maung for the defendants.

U THET PE, J.—The State Agricultural Marketing Board (hereinafter referred to as the plaintiffs) sued Aung Trading Company of Akyab (hereinafter referred to as the defendants) for recovery of K 1,27,056. It is the case of the plaintiffs that by a writing dated 27th May 1957 and signed by the defendants at Rangoon, the defendants offered to transport 200 bales of gunnies from Rangoon to Akyab in their L.C.T. No. 495 and that the plaintiffs after accepting the said offer delivered 200 bales of gunnies, which were however lost *in toto* when the defendants' L.C.T. No. 495 sank off the west coast of Baronga Island on the 1st day of June 1957 ; that the defendants undertook absolute liability for the loss of the said gunnies from whatever cause and that the defendants had refused to compensate the value of the gunnies which amounted to K 1,27,056.

The defendants, while admitting the execution of the writing dated the 22nd May 1957, contended that it was not admissible in evidence as it was not properly stamped and that it was not enforceable in law as it was a unilateral agreement. They then questioned the valuation of the gunnies and pleaded that the absolute liability agreed to by the defendants was subject to Act of God or *vis major* which was responsible for the total loss of L.C.T. No. 495 with the plaintiffs' bales of gunnies on 1st June 1957.

On these pleadings my learned predecessor joined the following issues:—

ISSUES.

1. Whether the agreement or memorandum dated the 22nd May 1957 is admissible in evidence and/or enforceable in law?
2. Whether the defendants' liability was subject to *Force majeure* or act of God?
3. Whether the sinking of L.C.T. 495 was due to *Force majeure* or act of God?
4. What was the value of the 200 bales of gunnies involved in the suit?
5. To what relief, if any, is the plaintiff entitled?

ADDITIONAL ISSUE.

1. Whether the agreement is void under section 23, 29 or 56 of the Contract Act?

Issue No. 1.

It has been asserted by the plaintiffs that the document dated the 22nd May 1957 was not an agreement contemplated by the parties and that it comprises the memorandum of the defendants' offer to transport 200 bales of gunnies from Rangoon to Akyab on conditions mentioned therein, and that the contract was complete only when the plaintiffs accepted the offer and delivered 200 bales of gunnies. In other words the plaintiffs' case was that the agreement between the parties was an oral one.

It cannot be disputed that an agreement of this nature needs no writing and the real test whether there is a completed contract between the parties without drawing up a deed is to see the intention of the parties whether there is to be no binding contract till a formal

document is executed or whether the document is merely to be a record of the bargain which the parties are under contemplation. Thus it has been ruled by the judicial committee of the Privy Council in *Shankarlal Narayandas Mundade v. The New Mofussil Co. Ltd. and others* (1) that :

C.C.
1966
THE STATE
AGRICUL-
TURAL
MARKETING
BOARD
v.
AUNG
TRADING Co.

"By the law of India, an oral contract is valid and enforceable ; but in such a case it is a question of construction whether the execution of the further written contract is a condition or term of the bargain, or whether it is a mere expression of the desire of the parties as to the manner in which the transaction already agreed to will in fact go through."

In the present case it is clear from the testimony of U Maung Maung Gyi (PW 2) and U Tin Maung (DW 1) who has once worked with the plaintiffs that the procedure adopted by the State Agricultural Marketing Board in the transport of their gunnies was to call upon the carriers registered with them whenever there were gunnies to be consigned and that the carrier concerned was to sign on the document similar to that of the Exhibit ၈ and after that the gunnies were handed over to the carrier for transport. U Maung Maung Than, the agent of the defendants, admitted in his evidence that he had to see only the clerk, not the officer concerned before the document Exhibit ၈ had to be signed by him. The manner in which the document was executed would go to show that the parties never intended that it should be a contract of agreement without which there is to be no binding contract between the parties. The facts of the case clearly indicate that the parties intended to make, and believed that they had made, a binding oral agreement on the carriage of gunnies to which Exhibit ၈ forms only a part. In this view of the matter, the question as to

(1) A.I.R. (1956) P.C., p. 97.

whether the document in question is enforceable in law or not does not arise at all. Then the document having been impounded under section 33 Stamp Act is admissible in evidence in view of the proviso (a) to section 35 Stamp Act. The issue will therefore be answered in the manner indicated above.

Issue Nos. 2 and 3 will be considered together.

An Act of God or *Vis Major* is an operation of natural forces which no human foresight can provide against, and of which human prudence is not bound to expect the possibility. It is a direct and violent as well as a sudden and irresistible act of nature as a prudent man could not by any amount of ability foresee would happen or if he could foresee that it would happen, could not by any amount of care and skill resist. In other words an act of God is available as a defence only when it is impossible to provide against the occurrence and it is not enough to show that it was not reasonably possible to provide against it. The facts of the present case must, in the light of the above principle of law, be scrutinized whether the sinking of L.C.T. No. 495 was due to an Act of God.

According to the story of Capt. U Thaung Nyunt, (DW 3), Master of the ill-fated L.C.T., the weather worsened from the 30th May 1957 when the velocity of wind reached up to gale force and big waves began striking against the side of the vessel with the result that sea water got into the engine room which was eventually flooded in spite of valiant attempts of the crew to pump the water out. The vessel then began listing in the rough sea although the cargoes were jettisoned to correct the list and finally sank on the 1st June 1957.

It must be borne in mind that during the monsoon weather stormy conditions along the west coast of Arakan is not uncommon and gales of considerable intensity are

C.C.
1966

THE STATE
AGRICUL-
TURAL
MARKETING
BOARD
U.
AUNG
TRADING CO.

by no means unusual. There is the lone statement of Capt. U Thaung Nyunt to the effect that the velocity of wind reached up to force five. It is significant that the defendants had not chosen to support their Captain's version by any weather report issued by the Meteorological Department. Captain U Thaung Nyunt did not explain what he meant when he said that the wind reached force five. Be that as it may, even assuming that an exceptionally strong wind had swept at that time, such inclement weather conditions were not unexpected on the west coast of Arakan especially during the monsoon season and it cannot therefore be said to be so unexpected that no human foresight could reasonably anticipate it. In *Manindra Nath Mukherjee v. Mathuradas Chatturbhuj* (2) the law on the subject of *vis major* or Act of God was exhaustively discussed and it was decided that:

"An act of God is an operation of natural forces so unexpected that no human foresight or skill could reasonably be expected to anticipate it. In the town of Calcutta during the monsoon season stormy weather is not unusual and storms of considerable severity are by no means unprecedented. Wind velocities of from 31 to 48 miles per hour are sometimes experienced in Calcutta and gusts of from 28 to 33 miles per hour are not uncommon in the monsoon season. Therefore, a gust of wind with a velocity of less than 27 miles per hour in the town of Calcutta during the monsoon season cannot be said to be so unexpected that no human foresight could reasonably be expected to anticipate it and cannot be regarded as *vis major* or act of God."

In *Cushing v. Peter Walker & Son* (Warrington & Burton), Ltd. (3) Hallett, J. has thus remarked:

"Counsel for the plaintiff submits, and counsel for the defendants concedes, that, before wind can amount to an act of God, so that the defendants escape liability for the action of the wind, the wind must not merely be exceptionally

(2) A.I.R. (1946) Cal. p. 175.

(3) (1941) (2) All E.L.R., p. 693 at p. 695.

C.C.
1966

THE STATE
AGRICUL-
TURAL
MARKETING
BOARD
v.
AUNG
TRADING CO.

strong, but must be of such exceptional strength that no one could be reasonably expected to anticipate or provide against it. I do not think that it is necessary to examine such authorities as there may be, but, having regard to what has been decided in respect to other natural phenomena, such as, for instance, an exceptionally high tide, or an exceptional downfall of rain, I think that counsel for the defendants was correct in making that concession."

For the aforesaid reasons the sinking of L.C.T. No. 495 in the present case on account of strong wind cannot be said to be due to *vis major* or an Act of God. The answer to issue No. 3 would therefore be in the negative. In view of the answer to issue No. 3, the issue No. 2 does not arise for consideration.

Additional Issue No. 1.

It has been submitted on behalf of the defendants that the Burma Carriage of Goods by Sea Act has given them certain protection as carriers by sea and that the contract which imposes liability on them otherwise than as provided by that Act must be regarded as void under section 23, Contract Act. The learned Advocate for the plaintiffs countered that the Burma Carriage of Goods by Sea Act has no application in the instant case inasmuch as no Bill of Lading as stated in section 4 of the Act, had been issued in respect of the goods carried by the defendants. The document in question, namely, Exhibit " c (၁)" which was issued by the defendants in respect of the gunnies which they agreed to transport, is clearly a freight receipt and not a document of title. It is therefore rather doubtful whether the contract of carriage between the parties falls within the ambit of the Burma Carriage of Goods by Sea Act.

Even assuming that the contract between the parties comes within the purview of the Burma Carriage of Goods by Sea Act, there is no provision in the Act prohibiting

the defendants from forgoing any benefit bestowed upon them by the Act. Where a person of full age with competent understanding enters into a contract freely and voluntarily which is not expressly prohibited by law, it cannot be said that the contract is either illegal or against public policy. In Halsbury's Laws of England (4), it has been said:

C.C.
1966

THE STATE
AGRICUL-
TURAL
MARKETING
BOARD
v.
AUNG
TRADING CO.

"As a general rule, any person can enter into a binding contract to waive the benefits conferred upon him by an Act of Parliament, or, as it is said, can contract himself out of the Act, unless it can be shown that such an agreement is in the circumstances of the particular case contrary to public policy. Statutory conditions may, however, be imposed in such terms that they cannot be waived by agreement, and, in certain circumstances, the legislature has expressly provided that any such agreement shall be void."

The plea under section 29, Contract Act, which has been referred to in the issue has not been pressed at the time of argument. So far as the defence of frustration of contract as provided under section 56, Contract Act, is concerned, I am of opinion that it is clearly untenable inasmuch as the plaintiffs had already carried their part of the contract by handing over the bales of gunnies to the defendants who were under a duty to hand it over to the plaintiffs' representatives at Akyab, and whose failure for its delivery could not, as noted above, be attributable to an Act of God. Frustration of contract is a premature determination of agreement lawfully entered into between the parties owing to circumstances so fundamental as to be regarded by the law both as striking at the root of the agreement and as entirely beyond what was contemplated by the parties when they entered into the agreement *vide* *K. M. Modi v. Mohamed Siddique and one* (5), and *Rangoon Telephone Company, Limited v. The Union of Burma* (6).

(4) Halsbury's Laws of England, 1954, 3rd Edition, Vol. 8, p. 143.

(5) (1947) R.L.R. p. 423.

(6) (1948) B.L.R. P. 527.

C.C.
1966
THE STATE
AGRICUL-
TURAL
MARKETING
BOARD
v.
AUNG
TRADING CO.

At the time when the parties in the present case entered into the contract of carriage, the defendants as carriers by sea must have anticipated that there were certain perils of sea journey especially during the monsoon season when the sea is usually rough and stormy. I am therefore of the view that the defence of frustration of contract is not available to the defendants. The answer to the issue will be in the negative.

Issue No. 4.

U Maung Maung Gyi has computed the value of the gunnies at K 1,27,056 and his computation has not been challenged by the defendants in his cross-examination. The Exhibit "n" document by which the defendants undertook to bind themselves also discloses that they would compensate the amount as fixed by the Chief Movements Officer whenever any loss and/or damage occurred to the gunnies or twines consigned. The answer to the issue will therefore be that the value of the gunnies is K 1,27,056.

In the result the plaintiffs' suit is decreed with costs.

CIVIL FIRST APPEAL

Before U Thet Pe, J

U AKYIT KAW (APPELLANT)

v.

DAW NGWE THEIN (RESPONDENT).*

C.C.
1966

Mar. 31.

Urban Rent Control Act, 1960—land in possession of Receiver—sale of land by the original owner—whether the buyer obtained good title over the land—whether the transferee can claim rent from the occupant of the premises—bona fide requirement of the premises construction of building.

Held : Although the suit land was in possession of the Receiver at the time when it was purchased by the respondent the original owner Daw Khin Thein Thein, to whom the possession of the property was restored by the Court subsequently, never lost her title over the property and the respondent must therefore be deemed to have obtained good title over it by virtue of her purchase from Daw Khin Thein Thein.

Orr v. Muthia Chetti, I.L.R. 17 Mad. p. 501 at 504 ; Eastern Mortgage and Agence Co. Ltd., and another v. Mahammed Fazul Karim, A.I R. (1926) Cal. p. 395 at 392, referred to.

Held also : The provision of s. 55 (6) (a) read with s. 109, Transfer of Property Act clearly authorize the transferee of the property leased to claim rents accruing therefrom with effect from the date of transfer and the transferee accordingly comes within the definition of " landlord " in s. 2 (c) of the Urban Rent Control Act, 1960.

U Mya v. Abba Kassim and one, (1959) B.L.R. p. 281 ; A.S.P.S.K.R. Karrupan Chettyar and one v. A. Chokkalingam Chettyar, (1949) B.L.R. 46 (S.C.) ; Daw Pu v. Ko Don, (1955) B.L.R. 33 (H.C.), referred to.

Held further : The respondent had said that she really did intend to construct the building on the land and that she had the means to do so. There is nothing on the record to controvert her statement. Then there is the statutory requirement of executing a bond which should dispel any *mala fide* on the part of the respondent in seeking ejectment of the appellant from the suit premises.

Daw Daw Thi v. U Thein Maung and Co., Ltd., and one, (1956) B.L.R. p. 14 (H.C.) ; U Tun Pe v. U Maung Tin and four others, (1959) B.L.R. p. 16

* Civil First Appeal No. 144 of 1964. Against the decree of the Additional Third Judge of the City Civil Court of Rangoon in Civil Regular Suit No. B/235 of 1964, dated 2nd December 1964.

C.C.
1966(S.C.) ; *U Lu Gale v. Maung Thaung Tin and three others*, (1960) B.L.R.
p. 156 (S.C.), referred to.U AKYIT
KAW
v.
DAW NGWE
THEIN.*Ba Tin* for the appellant.*Tun Tin* for the respondent.

U THET PE, J.—In Civil Regular Suit No. 235 of 1964 of the Rangoon City Civil Court, the respondent sued for ejectment of the appellant from a piece of land known as Holding No. 12/33 block No. 32, Kamayut, measuring .318 of an acre under section 12 (i) (d) of the Urban Rent Control Act, 1960. It was the case of the respondent that the appellant was in occupation of the premises as a tenant of its original owner and that she became its owner by virtue of her purchase from the original owner and also the landlady of the appellant by operation of law and that the premises were *bona fide* required for construction of the building. The appellant on the other hand denied the ownership as well as the tenancy put forward by the respondent and pleaded that the premises were not *bona fide* required for construction of a building inasmuch as the respondent was already possessed of a house nearby. On these pleadings the lower Court framed the following issues.

ISSUES.

1. Whether the plaintiff is the owner of the suit land?
2. Whether the defendant is the tenant of the plaintiff?
3. Whether the plaintiff *bona fide* requires the land?
4. To what relief is the plaintiff entitled?

After hearing the parties and the witnesses the learned trial Judge gave a favourable finding on all the issues to

the respondent and accordingly decreed her suit. Hence this appeal.

C.C.
1966

U AKYIT
KAW
v.
DAW NGWE
THEIN.

It has been strenuously argued on behalf of the appellant that the trial Court erred in coming to the conclusion that the respondent was the owner of the premises. It would therefore be necessary for me to trace the history of the holding in question. The land in dispute forms part of a larger plot known as holding No. 12/A measuring 3.079 acres which originally belonged to one Sultana Khanum Kia who alienated the entire plot to Mrs. Sukhwanti Nath (a) Daw Khin Thein Thein on 24th August 1955 for K 45,000 *vide* Exhibit D. Daw Khin Thein Thein in turn sold a portion of the plot which forms the subject matter of this litigation, to the respondent by a registered instrument on 8th December 1960 for a sum of K 13,992. It appeared that on 22nd August 1958 the Central Commercial Bank of Burma instituted a mortgage suit against four persons one of whom was Mrs. Sukhwanti Nath (a) Daw Khin Thein Thein in Civil Regular Suit No. 79 of 1958 of this Court. One of the mortgaged properties was admittedly holding No. 12/A which Daw Khin Thein Thein had purchased from Sultana Khanum Kia. On 8th January 1960 the Official Receiver was appointed the Receiver of the mortgaged properties. On 22nd June 1962 a preliminary mortgage decree was passed on the joint application of the parties, paragraph 6 of which reads:

"That the plaintiff and the 2nd and 4th defendants further agree that during the period allowed for redemption, the plaintiff will be at liberty to dispose of the properties mentioned in paragraph 12c of the plaint to wit:

'ALL THAT piece or parcel of freehold land situate in the Registration of Sub-District of Insein in Lot No. 32, Kamayut Town Quarter, Insein Township, Insein District, measuring 3 acres or thereabouts together with all easements and appurtenances attached thereto,'

C.C.
1966U AKYIT
KAW
v.
DAW NGWE
THEIN.

either wholly or in plots upon price agreed between the plaintiff and 2nd defendant and to apply the sale proceeds thereof in reduction of the decretal amount due by the said defendants to the plaintiff."

On 28th January 1963 on the joint application of the parties the order appointing the Official Receiver as the Receiver of the said plot was vacated so that it might be disposed of either wholly or in plots upon the price agreeable to the parties. Then on 6th January 1964 the last and remaining item of the mortgaged properties which is not relevant to the present proceedings was released from the possession of the Receiver and restored to the parties. It is clear therefrom that the parties arrived at an amicable settlement and the final decree was never drawn up in that suit.

It is true that when the respondent purchased the suit land from Daw Khin Thein Thein by a registered deed on 8th December 1962, the Official Receiver was in possession of the same as Receiver in the mortgage suit filed by the Central Commercial Bank of Burma. But it must be borne in mind a Receiver is appointed by the Court for the sole purpose of taking charge of the property which is the subject matter of the suit with a view to protect it until adjudication is made who is entitled thereto. The appointment of the Receiver does not in any way affect the proprietary right or interest of the rightful owner. It does not have the effect of transferring the proprietary right or interest of the owner to the Court or the Receiver appointed by it and the real owner is therefore under no impediment to deal with the property subject, of course, to the right of the Court to manage it through the Receiver. It would be of interest to refer to the decision in *Orr v. Muthia Chetti* (1) where it was observed that:

"The terms 'receiver' and 'manager' are synonymous, and though the appointment of a receiver may, in certain

(1) I.L.R 17 Mad. p.501, at 504.

cases, operate to change possession, yet it has no effect whatever on the title of either party to the property which is placed in the possession of the receiver."

C.C.
1966

U AKYIT
KAW
v.
DAW NGWE
THEIN.

The following observations in *Eastern Mortgage and Agency Co., Ltd., and another v. Mahammed Fazlul Karim* (2) are also apposite:

"The object sought by the appointment of a Receiver is the safeguarding of property for the benefit of those entitled to it. His possession is on behalf and for the benefit of all the parties to the suit in which he is appointed, and is the possession of all the said parties according to their titles. The property in his hands is in *custodia legis* for the person who can make a title to it. The title of the real owner is in no way affected either in theory or principle by his appointment."

In the instant case although the suit land was in possession of the Receiver at the time when it was purchased by the respondent the original owner Daw Khin Thein Thein, to whom the possession of the property was restored by the Court subsequently, never lost her title over the property and the respondent must therefore be deemed to have obtained good title over it by virtue of her purchase from Daw Khin Thein Thein.

Now regarding the question as to whether the appellant is tenant of the respondent, the provision of section 55 (6) (a) read with section 109 Transfer of Property Act clearly authorize the transferee of the property leased to claim rents accruing therefrom with effect from the date of transfer and the transferee accordingly comes within the definition of "landlord" in section 2 (c) of the Urban Rent Control Act, 1960. In this connection it would only be necessary to refer to the decision in *U Mya v. Abba Kassim and one* (3) where it was held that:

"Under section 55 (6) (a) of the Transfer of Property Act the appellant who had purchased the property from the

(2) A.I.R. (1926) Cal. p.385 at 392. (3) (1959) B.L.R. p. 281 (H.C.).

C.C.
1966

U AKYIT
KAW
v.
DAW NGWE
THEIN.

previous owner was clearly 'entitled to the rents and profits accruing therefrom from the date of the sale and thus comes within the definition of 'land lord' in section 2 (c) of the Urban Rent Control Act and that the respondents are undoubtedly 'tenants' within the meaning of that in section 2 (g)."

The learned counsel for the appellant further submitted that since the Central Commercial Bank was collecting rents from the appellant the lower Court should not have held that the respondent was the landlord of the suit land. A receipt in the name of one Ma Sein Sein was filed with a memorandum of appeal but this receipt did not say that the rent had been collected in respect of the land in dispute or that it had any thing to do with the appellant. Apart from that the appellant had never contended in the trial Court that the Central Commercial Bank, and not the respondent, was the real landlord and he could not therefore be allowed to put up an entirely new case at this stage of the proceedings. It is settled law that a party should be allowed to win or lose on a case set out in his pleadings and it is not the function of a trial or an appellate Court to make out a case different from the one set out in the pleadings. *A.S.P.S.K.R. Karrupan Chettyar and one v. A. Chokkalingam Chettiar* (4) ; *Daw Pu v. Ko Don* (5).

As regards the question whether the premises were *bona fide* required for construction of the buildings, the real tests are (a) whether the owner intends to build and (b) whether he had the means to build. If these conditions are fulfilled the owner is entitled to a decree under section 12 (1) (d) Urban Rent Control Act although such a decree might have the effect of ruining the tenant. It has been repeatedly held that motive is not a deciding factor in the matter of any *bona fides*. There is a spate of authorities over this point and I need only to refer to the decision in *Daw Daw Thi v. U Thein Maung & Co., Ltd., and one* (6) ;

(4) (1949) B.L.R. 46 (S.C.).

(5) (1955) B.L.R. 33 (H.C.).

(6) (1956) B.L.R. p.14 (H C).

U Tun Pe v. U Maung Tin and four others (7) and *U Lu Gale v. Maung Thaung Tin and three others* (8).

C.C.
1966

In the present case the respondent had said that she really did intend to construct the building on the land and that she had the means to do so. There is nothing on the record to controvert her statement. Then there is the statutory requirement of executing a bond which should dispel any *mala fide* on the part of the respondent in seeking ejectment of the appellant from the suit premises.

U AKYIT
KAW
v.
DAW NGWE
THIN.

Lastly as regards argument that the appellant had already put up a substantial structure on the land a complete answer is to be found in the decision in *Ko Tun Sein and two others v. Ko Wa Nah* (9) where it was held :

"That the law has been settled since 1899 that Lessors are not estopped in equity from bringing ejectment by reason of tenants having erected permanent structures upon the land leased to the knowledge and without interference by the Lessors."

In the result the appeal fails and is accordingly dismissed with costs. Advocate fees K 51.

(7) (1959) B.L.R. p.16 (S.C.).

(8) (1960) B.L.R. p.156 (S.C.).

(9) (1951) B.L.R. p.193 (S.C.).

CIVIL MISCELLANEOUS APPEAL

Before U Thet Pe, J

U AUNG MYINT (APPELLANT)

v.

U HOE (RESPONDENT).*

C.C.
1966

Mar. 12.

APPLICATION TO SET ASIDE EX PARTE DECREE—summons duly served on the wife—onus to establish sufficient grounds for non-appearance running of time where the defendant is duly served with summons.

Held : Since the summons was duly served on the wife of the appellant he must show the existence of sufficient cause for not appearing on the hearing date. The onus is on the appellant, who wanted the decree passed against him *ex parte* set aside, to establish that there were sufficient grounds why there had been no appearance by him on the date fixed for hearing.

Radha Mohan Datt v. Abbas Ali Biswas and others, A.I.R. (1931) All. 294 (F.B.) ; *U Aung Gyi v. The Government of Burma* (1940) R.L.R. 512 (F.B.) ; *Nageshwar Bux Rai v. Biseshwar Dayal Singh*, A.I.R. (1924) Pat. 446 ; *Vitta Venkatachalam and another v. Sivapuram Subbayya*, A.I.R. (1928) Mad. 655, referred to.

Held further : In cases where the defendants have been duly served with summons time will run from the date of the decree and not from the date of the knowledge of the decree. A decree against the appellant was passed on 16th March 1965 and the application for setting aside the *ex parte* decree having been made more than 30 days thereafter is clearly out of time.

Manindra Chandra Datta v. Churamani Thapa and others A.I.R. (1949) Assam 5, referred to.

Thein Han (1) for the appellant.

Mya Tin for the respondent.

U THET PE. J.—This is an appeal against the order rejecting an application to set aside the *ex parte* decree by the defendant. In Rangoon City Civil Court the respondent instituted a suit against the appellant for recovery of K 2,000. On 18th February 1965 summons

* Civil Misc. Appeal No. 41 of 1965, against the order of the 3rd Judge, City Civil Court of Rangoon in Civil Regular Suit No. 516 of 1964, dated 10th August 1965.

C.C.

1966

U AUNG

MYINT

v.

U HOE.

was served on his wife Ma Hla Hla Kyi, but on the date fixed for hearing, i.e. 16th March 1965 no one appeared for the appellant and the suit was accordingly heard and decreed *ex parte*. Then on 12th June 1965 the appellant applied for setting aside the *ex parte* decree on the ground that he was away in Bassein when the suit against him was heard and decided. The learned 3rd Judge who had seisin of the application dismissed it on the score that the appellant had failed to show sufficient cause for not appearing when the suit was called for hearing.

It has been urged on behalf of the appellant that the lower Court erred in dismissing his application without giving him an opportunity to cite witnesses in support of his case. It must at once be pointed out that neither the appellant nor his counsel had ever asked the lower Court to allow him to call witnesses. The diary order dated 16th July 1965 of the trial Court proceedings shows that counsel for the appellant requested a date for argument after submitting to the Court that the appellant would not file any reply to the objection of the respondent.

It is settled law that under Rule 13, Order IX, Civil Procedure Code an *ex parte* decree against a defendant can only be set aside when one of the two conditions is satisfied, namely (a) when the summons was not duly served or (b) when the defendant was prevented from appearing on sufficient cause. *Radha Mohan Datt v. Abbas Ali Biswas and others* (1) and *U Aung Gyi v. The Government of Burma* (2). Now, Rule 15, Order V, Civil Procedure Code provides that summons on a defendant can effectively be served on the adult member of his family. In the present case, since the summons was duly served on the wife of the appellant he must show the existence of sufficient cause for not appearing on the hearing date. The onus is on the appellant, who wanted the decree passed against him *ex parte* set aside, to

(1) A.I.R. (1931) AF. 294 F.B.

(2) (1940) R.L.R. 512 F.B.

C.C.
1966U AUNG
MYINT
v.
U HOE.

establish that there were sufficient grounds why there had been no appearance by him on the date fixed for bearing *vide Nageshwar Bux Rai v. Biseshwar Dayal Singh* (3). *Vitta Venkatachalam and another v. Sivapuram Subbayya* (4). The appellant in the instant case had not filed any affidavit or asked the Court to allow him to call witnesses in support of his application, and I am therefore of opinion that the lower Court has rightly rejected it on the ground that the appellant had failed to establish sufficient cause for his non-appearance.

Then, there is the question of limitation regarding the appellant's application. In cases where the defendants have been duly served with summons as is in the present case time will run from the date of the decree and not from the date of the knowledge of the decree. *Manindra Chandra Datta v. Churamani Thapa and others* (5). A decree against the appellant was passed on 16th March 1965 and the application for setting aside the *ex parte* decree having been made more than 30 days thereafter is clearly out of time.

In the result, the appeal fails and is accordingly dismissed with costs. Advocate fees K 34.

(3) A.I.R. (1924) Pat. 446.

(4) A.I.R. (1928) Mad. 655.

(5) A.I.R. (1949) Assam 5.

CIVIL MISCELLANEOUS APPEAL

Before U Thet Pe, J.

U AUNG THEIN (APPELLANT)

V.

U THAN HTUT AND ONE (RESPONDENT).*

C.C.
1966

Mar. 12.

EXECUTION OF DECREE—*application for imprisonment of the judgment debtor—O. 21 R. 46 C.P. Code and Proviso to s. 51 C.P.C.—when the Court has power to order imprisonment.*

Held : Under Rule 40, Order 21, Civil Procedure Code a decree-holder cannot execute his money decree by imprisonment of the judgment-debtor except in certain circumstances specified in the proviso to s. 51 which is mandatory in character. It is therefore incumbent on the decree-holder to establish the circumstances justifying imprisonment of the judgment-debtor. The appellant had failed to discharge the burden placed upon him to show that the respondent had neglected or refused to pay the decretal amount or some substantial part of it.

Ch. Harpal Singh and others v. Lala Hira Lal, A.I.R. (1955) All. 402 at p. 404 ; *K.V. Muthu Pathar v. R. S. Mani Rao*, A.I.R. (1956) Mad. 580 at p.582 ; *Atta Karim v. Mt. Bibi Habiba Soghra*, A.I.R. (1951) Pat. 355, referred to.

Wan Hock for the appellant.

Myint Myint Khin for the respondent.

U THET PE, J.—In Civil Regular Suit No. 965 of the Rangoon City Civil Court the appellant sued and obtained a decree for K 3,500 with costs against the respondent. The appellant then took out execution of the decree and sought an order for imprisonment of the respondent in civil prison from the executing Court, which after due enquiry, rejected his request on the ground that the respondent had not refused or neglected to pay the

* Civil Msc. Appeal No. 25 of 1965. Against the decree of the City Civil Court of Rangoon in Civil Execution Case No. 697 of 1964.

C.C.
1966

U AUNG
THEIN

v.
U THAN
HTUT AND
ONE.

decretal amount or some substantial part thereof. It is against this order the present appeal has been instituted.

Under Rule 40, Order 21, Civil Procedure Code a decree-holder cannot execute his money decree by imprisonment of the judgment-debtor except in certain circumstances specified in the proviso to section 51 which is mandatory in character. The executing Court has no power to order the imprisonment unless a judgment-debtor comes within the mischief of the said proviso. The object of the rule is apparently to prevent creditors from unduly harassing indigent debtors. It is therefore incumbent on the decree-holder to establish the circumstances justifying imprisonment of the judgment-debtor. Thus, it has been remarked in *Ch. Harpal Singh and others v. Lala Hira Lal* (1):

" . . . It was for the decree-holder to get such facts on the record either by his own evidence or by cross-examining the judgment-debtor or his witnesses as would lead to the satisfaction of the court on one of the points mentioned in clauses (a) to (c) to proviso to section 51. Failure of the decree-holder to do so cannot go against the judgment-debtor."

It has also been said in *K. V. Muthu Pathar v. R. S. Mani Rao* (2):

" It is not for the judgment-debtor to prove the 'negative', but for the decree-holder to prove the 'positive', and for the court to find in favour of the contention of the decree-holder and to record its reasons for ordering arrest."

In *Atta Karim v. Mt. Bibi Habiba Soghra* (3) it has been held: *

" According to section 51, Civil Procedure Code, as it stands after the amendment by Act XXI (21) of 1936, the onus of proof is on the decree-holder to establish that the judgment-debtor had sufficient means to pay the decree within the meaning of sub-clause (b) of the proviso to section 51."

(1) A.I.R. (1955) All. 402 at p.404 (2) A.I.R. (1956) Mad. 580 at p. 582.

(3) A.I.R. (1951) Pat. 355.

In the present case the appellant had alleged that the respondent was possessed of a Land-Rover motor-car which was worth more than K 10,000 but he had not adduced any evidence to support his allegation. The respondent, on the other hand, denied that the vehicle belonged to him. The executing Court held that it belonged to the respondent's second wife Daw Win Kyi who had already sold it for K 8,200. Since the appellant had failed to discharge the burden placed upon him to show that the respondent was in fact the owner of the vehicle the value of which would satisfy the decretal amount it could not be said that the finding of the executing Court was erroneous.

The executing Court further found that the respondent was jobless and had been subsisting on the allowance of his adopted mother and that his share to the extent of K 5,000 in Yadana Su-pone Company which had already been nationalized by the Government could not yet be realized. In these circumstances there are sufficient materials for the executing Court to hold that the respondent has no means to pay the decretal amount and that he has not neglected or refused to pay the decretal amount or some substantial part thereof.

In the result the appeal fails and is accordingly dismissed. In the circumstances of the case there will be no order as to costs.

C.C.
1966

U AUNG
THEIN

v.
U THAN
HTUT AND
ONE.

CIVIL SECOND APPEAL

Before U Thet Pe, J.

C.C.
1966

U AYE MAUNG (APPELLANT)

V.

Mar. 19,

U BA TUN AND ONE (RESPONDENT).*

Code of Civil Procedure, Order 41 Rule 31—Judgment of the 1st appellate Court—what it should contain.

Held : The judgment of the learned District judge is not really a judgment within the meaning of Rule 31, Order 41, Civil Procedure Code which requires that the judgment of an appellate Court must contain points for determination, the decision thereon and the reasons for the decision. The object of this rule is to enable this Court in second appeal to judge whether the lower appellate Court has properly appreciated and decided the case. The first appellate Court in affirming the decision of the Court below need not of course encumber its judgment with unnecessary details but it must independently weigh the evidence on the record and arrive at its own conclusion. Mere expression of concurrence with the finding of the trial Court without giving any reason is not a proper judgment.

Sailajananda Pandey and one v. Lakhichand Sao and others, A.I.R. (1951) Pat. 502 ; Ma Saw and others v. Ma Bwin Byu IV Ran. 66, referred to.

Hla Maung (1) for the appellant.

Than Maung for the respondents.

U THET PE, J.—This second appeal by U Aye Maung arose under the following circumstances. In Civil Regular Suit No. 8 of 1963 of the Township Court of Yamethin, appellant sued for ejectment of the respondents from a barrack standing on a piece of land known as Holding No. ၁ / 1, Wahtoe Block No. 28, Yamethin, under section 12 (1) (a) and (e) of the Urban Rent Control Act, 1960. It was the case of the appellant that respondents

* Civil Second Appeal No. 4 of 1965. Against the decree of the District Court of Yamethin in Civil Appeal No. 11 of 1964, dated 17th November 1954 arising out of Civil Regular Suit No. 8 of 1963 of the Township Court of Yamethin.

had been in occupation of the premises in suit as tenants of one U Sa, the original owner thereof, at the rental of K 30 per mensem, that the appellant became the owner of the premises by virtue of his purchase from U Sa with a registered deed dated the 6th March 1956, that the appellant *bona fide* required the premises for construction of a building for which purpose he had obtained the required permission of the Yamethin Municipality on 20th December 1962, that the respondents were in arrears of rent for a period of four years, and that they had failed to vacate from the premises in spite of a notice sent by registered post on 11th October 1962.

C.C.
1966
U AYE
MAUNG
v.
U BA TUN
AND ONE.

The respondents, on the other hand, pleaded that the barrack in question did not belong to the appellant as it was built by them with his knowledge and consent and that the appellant did not require the premises *bona fide* for construction of a building inasmuch as he was possessed of another house where he was residing. Then the legality of the notice was also questioned by the respondents.

On the pleadings filed by the parties, the learned Township Judge framed no less than nine issues. After hearing the witnesses he dismissed the appellant's suit with costs. The appellant thereupon went up on appeal to the District Court of Yamethin in its Civil Appeal No. 11 of 1964 which affirmed the judgment and decree of the trial Court. Hence this second appeal.

Before going into the merits of this appeal, it would be necessary to comment on the judgment of the lower appellate Court. In the appeal before the District Court the memorandum of appeal shows that various grounds were raised against the judgment and decree of the trial Court and that amongst other grounds it was contended that the trial Court erred in not coming to the conclusion that the respondents were his tenants and that the premises were *bona fide* required for construction of a house and that the notice was valid in law. The learned District

C.C.
1966
U AYE
MAUNG
v.
U BA TUN
AND ONE.

Judge in delivering his judgment simply restated the findings of the learned trial Judge and merely concluded that there were no grounds to disturb the judgment and decree of the trial Court without specifically dealing with the points raised by the appellant. This judgment of the learned District Judge is not really a judgment within the meaning of Rule 31, Order 41, Civil Procedure Code which requires that the judgment of an appellate Court must contain points for determination, the decision thereon the reasons for the decision. The object of this rule is to enable this Court in second appeal to judge whether the lower appellate Court has properly appreciated and decided the case. The first appellate Court in affirming the decision of the Court below need not of course encumber its judgment with unnecessary details but it must independently weigh the evidence on record and arrive at its own conclusion. Mere expression of concurrence with the finding of the trial Court without giving any reason is not a proper judgment. In this connection, it has been held in *Sailajananda Pandey and another v. Lakhichand Sao and others* (1) that :

"The Legislature has entrusted a very important duty to the first appellate Court. It is for that Court to decide finally all questions of fact on which the disposal of the suit might depend. It must appear from the judgment of the lower Appellate Court that it has made an honest endeavour to make a proper appraisal of the merits of the cases put forward by the parties, and it should never appear to the litigant public or to the superior Court that it has agreed with the trial Court simply because it was not inclined to take much trouble over the case.

If the lower Appellate Court does not examine the facts and the evidence for itself and does not even mention the points which the case raises, it will be certainly failing in its duty."

See also *Ma Saw and others v. Ma Bwin Byu* (2).

(1) A.I.R. (1951) Pat. 502.

(2) IV Ran. 66.

For the aforesaid reasons, I hold that the judgment of the lower appellate Court does not conform to the provisions of Rule 31, Order 41, Civil Procedure Code. It is therefore set aside and the case is remanded to the District Court for pronouncement of a judgment in accordance with law. If the learned judge presiding in the District Court is a different Judge or if he be the same Judge but has forgotten the arguments placed before him, it will be open to him to ask the parties to reargue the appeal. The costs of this appeal will abide the result. There will be a refund of the court-fees in respect of the present appeal to the appellate under section 13 of the Court Fees Act.

C.C.
1966

U AYE
MAUNG

U BA TUN
AND ONE.

CIVIL SECOND APPEAL

Before U Sein Thinn, J.

C.C.
1966

U JAMA (APPELLANT)

v.

Mar. 13.

MA BI (RESPONDENT).*

Suit for specific performance of Contract—oral contract between the parties—whether the contract has been proved—whether the appellate Court is justified in disagreeing with the finding of the trial Court—intention of the party determining factor—whether or not time was the essence of the contract—whether the suit is time-barred.

Held : It is an admitted fact that the alleged contract was made orally between parties whose relationship was not such as to inspire trust towards each other. The transaction involved property the value of which was quite substantial. It would therefore be ludicrous to suppose that the contract in question was effected orally and that no step whatsoever had been initiated for the last four years or more since the defendant first started betraying sign that she was not going to fulfil the terms of it. Therefore the trial Court was justified in holding the contract to have been not proved. This finding was arrived at by the lower Court in spite of the testimony of three witnesses whom it had seen and heard before it. The first appellate Court which did not see and hear these witnesses was therefore not justified in holding that this evidence could override the facts and circumstances appearing on the record of the lower Court in favour of the defendant.

Chinnaya v. U Kha, 14 Ran. p. 11 ; *U Htan Hmat (Appellant) v. Daw Gon (Respondent)*, B.L.R. (1957) (H.C.) p. 73 ; *Ma Tin Tin v. Daw Kan Shi* (1948) B.L.R. 582, referred to.

Held further : It was the intention of the parties which must be considered as a factor in determining whether or not time was the essence of the contract. It is in evidence that the plaintiff first wanted to have the transaction completed on the next day. It was only at the request of the defendant that an agreement was reached by which the defendant promised to implement her part of the contract within fifteen days from the date of the original contract. Thus it seems clear that amongst themselves the parties have definitely chosen a time limit within which the terms of the contract were to be completed. There is nothing vague or indefinite about the time fixed since it was clearly laid down as fifteen days. Therefore the cause of action arose as early as the 28th November 1959 when the defendant failed to perform her part of the contract. As the suit was filed only on the 15th January 1964 it was clearly time-barred.

* Civil Second Appeal No. 1 of 1965. Against the decree of the District Court of Kysukse in Civil Appeal No. 3 of 1964, dated the 15th October 1964.

Ramkrishna and another v. Laxminarian and another, A.I.R. Nag. (1929) p. 164 ; *K. Saryanarayanamurthi v. Satyanarayanamurthi*, A.I.R. (1925) Mad. 211 referred to.

C.C.
1966

U JAMA
v.
1A Bi.

Hla Nyun for the appellant.

J. Emanuel for the respondent.

U SEIN THINN, J.—The plaintiff-appellant U Jama sued the defendant-respondent Daw Bi specific performance of contract in the Subdivisional Court of Meiktila, his case as set out in the plaint being as follows :

On the 13th November 1959 the defendant Daw Bi entered into an oral contract by which she agreed to sell out a tenanted house and its site, hereinafter referred to as the suit property, to the plaintiff for a sum of K 2,500. In pursuance of this agreement Daw Bi accepted an advance of K 800 and having handed over her title-deed surrendered possession of the suit property to the plaintiff. It was also stipulated that on payment of the balance of K 1,700 the defendant would execute a registered conveyance in favour of the plaintiff.

Thereafter the plaintiff on several occasions called upon the defendant to implement the contract but to no avail. On the 14th March 1962, the defendant served a notice calling on the tenants of the suit property to pay up the arrears of rent due to her. The plaintiff by way of replying to the notice on behalf of the tenants sent a letter to the defendant stating that he was the owner by virtue of the contract which he had entered into with the defendant. In spite of this objection the plaintiff again sent another notice dated the 11th November 1963, this time calling upon the tenants to quit the suit property. Hence this suit by the plaintiff for specific performance of the contract for sale of the suit property by accepting the sum of K 1,700 being the balance of purchase money remaining unpaid by him.

C.C.
1966
U JAMA
v.
MA BT.

The defence set up by the defendant was one of total denial. According to her no contract whatsoever was ever entered upon between her and the plaintiff in respect of the suit property. It was also asserted that the title deed in respect of the suit property was lost by her and that the matter had not only been advertised in a local newspaper but was also reported to the police.

Thus the main issue in the case was whether or not the defendant entered into a contract as alleged by the plaintiff. The plaintiff was able to produce the title deed which was alleged to have been made over to him by the plaintiff at the time of the transaction. Evidence was also led to show that it was in the house of Ma Thein Yin (PW 1) that the contract was made and that besides the parties to the contract Ma Thein Yin, Saya U (PW 2) and Ko Twa In (PW 3) were present when the transaction took place. It was also asserted that the plaintiff made an endorsement at the back of the title deed evidencing the payment of K 800 as advance money and that taxes for certain period were paid by the plaintiff.

The defendant, on the other hand, would have the Court hold that the title-deed was lost from her possession sometime in the year 1962 when she shifted her residence. Documentary evidence was produced to show that she advertised about the loss of it in "Bahosi" daily. U Kyi Aye (DW 3), a Police Station Writer, was also examined to prove her report to the police regarding the loss of her titled-deed. Some tax-receipts were also tendered as exhibits to show that she bore the taxes for the suit property.

The trial Court after discussing the evidence adduced by the parties came to the conclusion that the alleged contract for sale of the suit property was not proved. It was however pointed out that some sort of transaction involving payment of K 800 and resembling that of a mortgage by deposit of title-deed did take place between

the parties. But in view of the inordinate delay in filing the suit the learned trial Judge was of opinion that the transaction could not have been a contract for sale of the suit property. It was also held, though hardly necessary in view of the finding already arrived at, that the suit was time-barred. The suit was accordingly dismissed, each party being ordered to bear it's own costs.

C.C.
1966
U JAMA
v.
MA Br.

On appeal to the District Court, Kyaukse, the learned District Judge did not concur with the finding arrived at by the trial Court that the contract for sale was not proved. Observing that the facts that the defendant was able to produce tax-receipts, that she had advertised and reported about the loss of her title-deed, and that the tenancy of two rooms in the suit house was given by herself personally to the tenants, could not override the evidence given by the persons who had witnessed the transaction between the parties the learned District Judge held that there was a contract for sale between the parties. He however agreed with the trial Court that the suit was time barred and accordingly dismissed the appeal with costs throughout. Hence this second appeal before me.

The main ground of appeal before me now is that the lower Courts erred in holding that the plaintiff's suit was time-barred. But as this appeal could be disposed of on another ground not relating to the question of limitation I would defer discussing this matter. The first point to be considered in this appeal is whether the first appellate Court was justified in disturbing the finding arrived at by the trial Court that the alleged contract for sale was not proved. In view of the fact that the oral evidence obtaining on the record of the lower Court was inconclusive either way, unless it can be shown that the decision of the trial Court was plainly wrong it was not competent for the first appellate Court to interfere with it. This is the principle which was clearly laid down in the case of

C.C.
1966
U JAMA
v.
MA BI.

Chinnaya v. U Kha (1) and which was followed by this Court in *U Htan Hmat (Appellant) v. Daw Gon (Respondent)* (2) where the following headnote appear:

“Where there is a conflict of oral evidence, and the issue in the case depends upon the credibility of the witnesses a Court of appeal ought to bear in mind that it does not see or rehear the witnesses and should not interfere with a decision arrived at by the trial Judge unless it comes to the conclusion that the trial Court was plainly wrong.”

Thus in the light of the principle propounded above it would be necessary to determine whether it could be said that the finding of the trial Court was one in which the error was palpably discernible as the evidence adduced by the parties was conflicting.

The alleged contract between the parties being an oral one a heavy burden rested upon the plaintiff to prove his case. No doubt the payment of K 800 as advance money was alleged to have been endorsed in writing at the foot of the reverse of the exhibit title deed. But the entry was made in pencil without any signature appended to it. The year of the transaction was also wrongly mentioned as 1921. Therefore the trial Court seems justified in considering it as a “piece of work done in the sly”. The only question that remains to be considered is the sufficiency or otherwise of the oral testimony of the witnesses regarding the existence of the oral contract between the parties. First of all the plaintiff U Jama would have the Court hold that no instrument was executed to evidence the transaction as he trusted the defendant Daw Bi who had been intimately known to him for many years previous to the making of the contract. This is however not warranted by the fact and circumstances obtaining on the record of the case. For it is in evidence that parties came to know each other only a few

(1) 14 Ran. p. 11.

(2) B.L.R. (1957) (H.C.) p. 73.

C.C.
1966
U JAMA
v.
MA BI.

months before the alleged transaction and that the plaintiff did not even know the exact locality of the defendant's house. Therefore the odds are against the plaintiff's story that he handed over K 800 to the defendant without requiring the latter to acknowledge receipt of it in writing. No doubt Ma Thein Yin (PW 1), Saya U (PW 2) and Ko Twa In (PW 3) tried to corroborate the statements of the plaintiff regarding the agreement entered into between the parties. But here again their evidence is not free from doubt. For instance there is discrepancy between the evidence of Ma Thein Yin and that of the other witnesses, regarding the manner in which they all arrived at her house. Equally inconclusive is the evidence tendered by the defendant. The trial Court accordingly observed that "as the evidence adduced by the parties are conflicting it is rather difficult to say which side is true." In such a dilemma the lower Court would be competent to invoke the principle laid down in *Ma Tin Tin v. Daw Kan Shi* (3) to the effect that it should consider which story fits in with the admitted circumstances and resulting probabilities.

In the present case before me it is an admitted fact that the alleged contract was made orally between the parties whose relationship was not such as to inspire complete trust towards each other. The transaction involved property the value of which was quite substantial. It would therefore be ludicrous to suppose that the contract in question was effected orally and that no step whatsoever had been initiated for the last four years or more since the defendant first started betraying sign that she was not going to fulfil the terms of it. I am therefore inclined to the view that the trial Court was justified in holding the contract to have been not proved. This finding was arrived at by the lower Court in spite of the testimony of three witnesses whom it had seen and

C.C.
1966
U JAMA
v.
MA BI.

heard before it. The first appellate Court which did not see and hear these witnesses was therefore not justified in holding that this evidence could override the facts and circumstances appearing on the record of the lower Court in favour of the defendant. In this connection the reason why the trial Court should be considered in a much better position to correctly weigh these evidence than the first appellate Court could be summed up in the following words of Viscount Sankey which were quoted with approval in the case of Chinnaya cited above.

"Witnesses without any conscious bias towards a conclusion may have in their demeanour, in their manner, in their hesitation, in the nuance of their expressions, in even the turns of eye-lid, left an impression upon the man who saw and heard them which can never be reproduced in the printed page."

The learned counsel for the appellant makes most of the fact that his client have been paying taxes for the suit property. But it is also common ground that the defendant had also paid taxes for certain period. As the plaintiff started paying taxes only subsequent to the advertisement appearing in the "Bahosi" daily I do not think this fact should weigh heavily against the defendant. In any case as the plaintiff has not been able to bring home his allegations regarding the execution of the contract I would hold that the trial Court was correct in coming to the finding it did.

Coming to the question of limitation the whole matter hinges on the point whether or not time was the essence of the alleged contract. From the plaintiff's own showing it is clear that Daw Bi undertook to perform her part of the contract within fifteen days from the date of the alleged agreement. Much reliance has been placed by the learned counsel for the appellant on the ruling in the case

C.C.
1966U JAMA
v.
MA BI.

of *Ramkrishna and another v. Laxminarian and another* (4) where it was observed that ordinarily in agreements for sale of property time is not of the essence of contract. But this is not a general rule which is always applicable to all cases in which sale of property is involved. Each case must be determined on its own merit. In the same case alluded to above it was also remarked that parties to a contract could expressly or impliedly by their conduct made time the essence of the contract. In *K. Suryanaraynamurthi v. Satyanarayanamurthi* (5) it was also held that though ordinarily time is not the essence of contract to sell land yet it can be made so by the parties.

Therefore it was the intention of the parties which must be considered as a factor in determining whether or not time was the essence of the contract. In the present case before me it is in evidence that the plaintiff first wanted to have the transaction completed on the next day. It was only at the request of the defendant that an agreement was reached by which Daw Bi promised to implement her part of the contract within fifteen days from the date of the original contract. Thus it seems clear to me that amongst themselves the parties have definitely chosen a time limit within which the terms of the contract were to be completed. There is nothing vague or indefinite about the time fixed since it was clearly laid down as fifteen days. My attention has also been invited to (*A.I.R. 1944 Mad. 218*) where it was held that the stipulation regarding the execution of the deed to be done when the brothers returned to the village was held to be too indefinite to be regarded as fixing a date for the performance of the contract. But the present case before me is plainly distinguishable in as much as the time fixed was not indefinite. A concrete fifteen days was stipulated within which the contract was to be performed. Therefore agreeing with the concurrent

(4) *A.I.R. Nag. (1929.) P. 164.*

(5) (1925) *Mad. 211 A.I.R.*

C.C.
1966
U JAMA
v.
MA BI.

finding of the two Courts below I would hold that the cause of action in this case arose as early as the 28th November 1959 when the defendant failed to perform her part of the contract. As the suit was filed only on the 15th January 1964 it was clearly time-barred.

In the result this appeal fails and is hereby dismissed with costs throughout.

Advocate's fee fixed at three gold-mohurs.

CRIMINAL REVISION

Before U Thet Pe, J.

U MYE (APPLICANT)

v.

KO TUN YIN AND ONE (RESPONDENTS).*

C.C.
1966

Apl. 9.

Suit for Recovery of Rent from tenant—Urban Rent Control Act, 1960—Transfer of Property Act—notice—no provision to give—Transfer of Property Act, s. 108 (1)—to pay rent—duty of lessee.

Held : There is no provision either in the Urban Rent Control Act, or in the Transfer of Property Act requiring the landlord to give notice before he can institute a suit for recovery of rent from his tenant. Under clause (1) to s. 108 of the Transfer of Property Act a lessee is under a duty to pay the rent without any demand from the lessor.

Allibhoy Adamji Sheikh Jiwanji v. Gordhandas Jeenabhoy, A.I.R. (1929) Sind 13 ; Haji Nasiruddin Karim Mahomed and others v. Patel Haji Umerji Adam Co., A.I.R. (1941) Bom. 286, referred to.

Kyaw Htoon for the applicant.

San Thein for the respondent.

U THET PE, J.—In Small Cause Suit No. 461 of 1964 of the Rangoon City Civil Court petitioner sued the respondents for recovery of K 190 due as arrears of rent. It is the case of the petitioner that the respondent was in occupation of the southern portion of the premises known as House No. 494 (White Hall), Strand Road, Rangoon, as his tenant and that the respondent was in arrears of rent for the period from April 1963 to October 1964 at the rate of K 10 per mensem, which is the standard rent fixed by the Assistant Controller of Rents. The respondent on the other hand pleaded that the notice sent to him by the petitioner was invalid and that the amount of arrears due

* Civil Revision No. 16 of 1965. Against the decree of the 4th Judge of Rangoon City Civil Court in Civil Sm 11 Cause Suit No. 461 of 1964.

C.C.
1966

U MYE

v.

KO TUN YIN
AND ONE.

was only K 153, and not K 190 as alleged by the petitioner, inasmuch as he had vacated from the premises in suit with effect from the 10th July 1964.

After hearing the parties and their witnesses, the learned 4th Judge who had seisin of the case, dismissed petitioner's suit on the ground that the notice sent to the respondent giving only 24 hours to pay up the arrears of rent contravened the provisions of the Urban Rent Control

Act, 1960. He had not however mentioned any specific provision of the Act which was alleged to have been contravened. Section 12 (1) (a) of the Act, which the learned Judge probably had in mind, deals with one of instances where a landlord can claim ejectment of his tenant from the leased property. It has no application to a suit by a landlord for recovery of arrears of rent from his tenant. There is no provision either in the Urban Rent Control Act or in the Transfer of Property Act requiring the landlord to give notice before he can institute a suit for recovery of rent from his tenant. Under clause (1) to section 108 of the Transfer of Property Act a lessee is under a duty to pay the rent without any demand from the lessor. In this connection, reference may usefully be made to the decision in *Allibhoy Adamji Sheikh Jiwanji v. Gordhandas Jeenabhoy* (1) where it was held that:

"Section 108, Cl. (1), T.P. Act, makes it obligatory on the tenant to pay or tender at the proper time and place the rent due to the lessor or his agent and there is nothing in the section to require the lessor to make a demand."

A similar view has been expressed in *Haji Nasiruddin Karim Mahomed and others v. Patal Haji Umarji Adam & Co.* (2) the relevant head notes of which read:

"Under S. 108 (1) a lessor is bound, in the absence of a contract or local usage to the contrary, to tender the rent to the lessor or his agent in that behalf at the proper time

(1) A.I.R. (1929) Sind 13.

(2) A.I.R. (1941) Bom. 286.

and place. There is nothing in that section to require the lessor to make a demand for the rent."

C.C.
1966

U MYE

v.
KO TUN YIN
AND ONE.

As regards the merits of the case there is nothing in section 25 of the Rangoon City Civil Court Act which would require this Court to remand the case to the lower Court for a finding on the actual amount due by the respondent. There are sufficient materials on the record and I propose to go into the merits as well so as to shorten the litigation. The respondent admitted having received the notice given by the petitioner wherein a sum of K 190 had been demanded as arrears of rent. If the actual amount payable was only K 153 as contended by him he should have protested then and there. This he had not done. For this reason I am of the opinion that there is substance in the claim preferred by the petitioner.

In the result this revision succeeds and I direct that there shall be a decree for K 190 in favour of the petitioner against the respondent with costs in both the Courts.

CRIMINAL APPEAL

Before U Thet Pe, J.

**C.C.
1966**

Apl. 22.

UNION OF BURMA (APPELLANT)

V.

MAUNG BA MAI (RESPONDENT).*

Public Property Protection Act, s. 6 (1)—while committing theft of petrol belonging to the People's Oil Industry—arrest of accused—legality or otherwise of the arrest—whether it can affect the question the accused is or is not guilty of the offence charged—whether the conviction is vitiated.

Held : The trial Court had held that the respondent was arrested while committing theft of petrol belonging to the People's Oil Industry. His arrest under the circumstances cannot therefore be said either irregular or illegal.

Even assuming that the arrest of the respondent is illegal, which is not the legality or otherwise of the arrest cannot in any way affect the question whether the accused is or is not guilty of the offence with which he was charged and the conviction of an accused will not be vitiated simply because the arrest is illegal.

The State v. Thu Daw, 2 L.B.R. 60 ; *The State v. Ravalu Kesigadu*, I.L.R. 26 Mad. 124 ; *The State v. Madho Dhobi*, I.L.R. 31 Cal. 557, referred to.

Thein Han (Government Advocate) for the appellant.

Ko Ko Gyi (3) for the respondent.

U THET PE, J.—In Criminal Regular Trial No. 155 of 1964 of the 2nd Additional Magistrate, Chauk, the respondent was convicted and sentenced to imprisonment till the rising of the Court and a fine of K 150 or in default to undergo six months' rigorous imprisonment under section 6 (1) of the Public Property Protection Act. On

* Criminal Appeal No. 306 of 1965. Appeal from the order of the Sessions Judge of Magwe, dated the 1st April 1965, passed in Criminal Appeal No. 48 of 1964.

appeal to the Court of Session, Magwe, the respondent was acquitted on the ground that the trial was illegal and void inasmuch as the arrest of the respondent was in contravention of section 7 of the Public Property Protection Act. The Union Government has now preferred the present appeal against the order of acquittal.

C.C.
1966

UNION OF
BURMA
v.
MAUNG
BA MAI.

The respondent was a driver in People's Oil Industry, Chauk. On 28th March 1964 U Maung Maung Khin, Assistant Security Officer, Chauk, People's Oil Industry, after receipt of information that the respondent was pilfering petrol from the motor vehicles belonging to the People's Oil Industry, shadowed lorry No. B-8545 driven by the respondent who stopped the vehicle in front of the house of one U Hla Maung. The respondent then alighted from the lorry and started extracting petrol from the fuel tank of the vehicle by means of a flexible pipe and some jerry cans supplied by one Maung Hla Shwe. At this juncture, U Maung Maung Khin who had brought a camera with him took some snap shots of the respondent who was then handed over to U Ba Shin, a Corporal of the Police Force, Chauk, together with some 12 gallons of petrol seized from him. U Hla Maung and Maung Hla Shwe were also sent up for trial with the respondent. But since they are not parties to this appeal, it would be unnecessary for me to refer them any further. In the trial Court the respondent pleaded that he was merely trying to clear the fuel system of the vehicle which was then blocked with dirt and that he was not stealing petrol. His plea was however rejected by the learned trial Magistrate who convicted him as noted above.

On appeal against the conviction and sentence, the learned Sessions Judge without going into the merits of the appeal acquitted the respondent after arriving at the conclusion that the arrest of the respondent in contravention of section 7, Public Property Protection Act vitiated

C.C.
1966

UNION OF
BURMA

v.
MAUNG
BA MAI.

the entire proceedings. Sub-sections (1), (2) and (2A) of section 7 of the Act on which the learned Sessions Judge based his order of acquittal read :

"7. (1) Any police officer not below the rank of a sub-inspector or any other officer of Government empowered in this behalf by general or special order by the President of the Union may, with the prior approval of such authority as may be prescribed by the President of the Union, arrest without warrant any person whom he suspects of having committed or of committing any of the offences mentioned in sub-section (1) of section 6 in respect of any Public property.

(2) Any officer authorized in this behalf by general or special order by the President of the Union may arrest without warrant any person whom he suspects of having committed or of committing any prejudicial act ;

(2A) Any officer authorized in this behalf by general or special order by the President of the Union, may, if he is satisfied with respect to any particular person that circumstances exist which render it necessary to arrest him with a view to preventing him from committing any offence mentioned in section 6 (1) or an offence of criminal breach of trust in respect of any Public property, or any prejudicial act, do so without warrant."

Sub-section (2) which deals with prejudicial acts has no relevance whatsoever to the instant case. Sub-sections (1) and (2A) relate to cases where persons are arrested for suspicion of having committed or of committing or for preventing him from committing any of the offences mentioned in section 6 (1). They have no application to cases where the culprits are caught redhanded in the act of committing any of the offences mentioned in section 6 (1). Section 7 has been enacted where a person is required to be arrested and detained for a period extending to six months on being suspected of having committed or of committing any prejudicial act or any of the offences

mentioned in section 6 (1). Since section 6 (1) is a non-bailable and cognizable offence, a person who is found to have committed such an offence can be arrested by any police officer without a warrant under section 54, Criminal Procedure Code. In fact, under section 59, Criminal Procedure Code even a private person can arrest a person who commits a non-bailable and cognizable offence in his view. In the instant case the trial Court had held that the respondent was arrested while committing a theft of petrol belonging to the People's Oil Industry. His arrest under the circumstances cannot therefore be said either irregular or illegal.

C.C.
1966
UNION OF
BURMA
v.
MAUNG
BA MAI.

Even assuming that the arrest of the respondent is illegal, which it is not, the legality or otherwise of the arrest cannot in any way affect the question whether the accused is or is not guilty of the offence with which he was charged and the conviction of an accused will not be vitiated simply because the arrest is illegal. In this connection it has been held in *The State v. Thu Daw* (1) that "Illegality in making an arrest does not necessarily invalidate a trial." The same view has been expressed in *The State v. Ravalu Kesigadu* (2). The relevant portion of its head-note reads:

" . . . that the question whether the officer who effected the arrest was acting within or beyond his powers in making the arrest did not affect the question whether the accused was or was not guilty of the offence with which he was charged."

See also *The State v. Madho Dhobi* (3).

In the result the appeal succeeds and the order of acquittal is hereby set aside and I direct that the learned Sessions Judge, Magwe, shall rehear the appeal of the respondent on merits.

(1) 2 L.B.R. 60.

(2) I.L.R. 26 Mad. 124.

(3) I.L.R. 31 Cal. 557.

CIVIL MISCELLANEOUS APPEAL

Before U Tun Tin and U Thet Pe, JJ.

C.C.
1966

Mar. 24.

ZAKARIAKHAN (deceased) by his L/R MR. MOHAMED
KHAN AND TWO OTHERS (APPELLANT)

V.

THE OFFICIAL LIQUIDATOR, CHIEF COURT BUILDING,
RANGOON (RESPONDENT).*

Winding up of company—Burma Companies Act, s. 235—inquiry into the conduct and acts of directors—surrender and forfeiture of shares entails reduction of capital—can do with the sanction of the Court—commission of acts of misfeasance—assessment of compensation on the loss suffered by the Company—neither wrong nor unreasonable—acts of directors do not call for benefits of s. 281 Burma Companies Act.

Held : The acts of the directors involving the surrender and forfeiture of shares entailed a permanent reduction of the capital of the Company which can only be done with the sanction of the Court under s. 56 of the Burma Companies Act.

No provisions were made in the Memorandum and Articles of Association of the Company authorizing the directors to accept from any director or member the surrender of his shares or part thereof and the acceptance by the directors of the surrender of 10 unpaid shares belonging to Roshan Din on 22nd March 1948 is therefore clearly unlawful and invalid.

Held also : The conduct of the directors in making collusive forfeiture was highly reprehensible. It is apparent therefrom that the directors in unlawfully allowing the surrender and making the forfeiture of shares had clearly committed acts of misfeasance within the meaning of s. 235, Burma Companies Act.

Held further : The trial Court has based its assessment of compensation on the amount of loss suffered by the Company and under such circumstance* it cannot be said that the trial Court had exercised the discretion either wrongly or unreasonably. In fact it has made provisions for fair and equitable realization of compensation in the last paragraph of its judgment.

Held further : The appellants in accepting the surrender and ordering forfeiture of certain shares might have acted with the intention of relieving their friends without any dishonest intention but their acts which are against the interests of the Company and other share-holders cannot be said to be reasonable so as to entitle the benefits of s. 281.

* Civil Misc. Appeal No. 41 of 1964. Against the decree of the Original Side of this Court in Civil Misc. No. 22 of 1956.

Pattiam Veettil Monohki Sankaram Nambiar v. Kottayan Bank by Official Liquidator, Tellichery and others, I.L.R. (1946) Mad. 507 ; *Re Naraindas Lahoredas*, A.I.R. (1934) Sind 39 ; *Re Mirza Ahamad Namazi*, A.I.R. (1924) Mad. 703 at 704 ; *Smt. Premila Devi and others v. Peoples Bank of Northern India Lt. (in Liquidation)*, A.I.R. (1938) P.C. 284 ; *The Pioneer Alkali Works Ltd. v. Amiruddin Shalebhoy Tyehji*, (1926) I.L.R. 50 Bom. 461 ; *Balwant v. The Ceramic Industries Ltd., Chanda*, I.L.R. (1950) Nag. 150 ; *Rehmatumissa Begum v. Price*, I.L.R.XII Bom. 380 ; *T.S.PL. Thinnappa Chettiar and others v. G. Rajagopalan, Official Liquidator of Oriental Investment Trust Ltd., Madras and others*, A.I.R. (1944) Mad. 536 ; *Peninsular Locomotive Co. Ltd. v. H. Langham Reed and others*, A.I.R. (1937) Pat. 293, referred to.

C.C.
1966
ZAKARIA
KHAN
(deceased) by
his L/R Mr.
MOHAMED
KHAN AND
TWO OTHERS
v.
THE
OFFICIAL
LIQUIDATOR,
CHIEF COURT
BUILDING,
RANGOON.

Myint Soe for the appellants.

U Aw for the respondent.

U THET PE, J.—The Burma Publishers Ltd., Rangoon, a Private Limited Company, duly incorporated under the Burma Companies Act was wound up by the late High Court on 4th September 1965, when the Official Receiver became Official Liquidator, who moved the learned Judge of the Original Side under section 235, Burma Companies Act, to make an inquiry into the conduct and acts of the directors, Zakaria Khan, Roshan Din, Hubdar Khan and K. A. K. Master and to compel them to pay K 18,500 to the Company by way of compensation. Pending inquiry K. A. K. Master died and action against him was dropped under the authority of *Pattiam Veettil Monohki Sankaram Nambiar v. Kottayan Bank by Official Liquidator, Tellichery and others* (1) where it was held that proceedings under section 235 could not be continued against the heirs of a deceased director. Public examination of the directors shows that on 22nd March 1948 one of the directors, namely, Roshan Din, who had agreed in the Memorandum and Articles of Association of the Company to subscribe 30 shares of K 500 each, was permitted to take only 20 shares by the directors, who again on 14th May 1950 forfeited certain unpaid shares belonging

(1) I.L.R. (1946) Mad. 507.

C.C.
1966

ZAKARIA
KHAN
(deceased) by
his L/R MR.
MOHAMED
KHAN AND
TWO OTHERS
v.
THE
OFFICIAL
LIQUIDATOR,
CHIEF COURT
BUILDING,
RANGOON.

to three of the directors, i.e. 10 shares belonging to Roshan Din, five to Hubdar Khan and 12 to K. A. K. Master, on the ground of their inability to pay. Learned Judge therefore held that the directors in allowing the surrender and making the forfeiture of certain shares, which they had no authority to do, committed acts of misfeasance and accordingly directed the appellants-directors to pay K 18,500 to the Company inasmuch as the liability of the directors of the Company for their acts of misfeasance was joint and several. It is against that order the present appeal has been instituted.

It is no longer in dispute that the directors of the Publishers Ltd. Rangoon had on 22nd March 1948 permitted Roshan Din to surrender 10 shares by allowing him to take only 20 shares although he had agreed to subscribe 30 shares in the Memorandum and Articles of Association and that they had on 14th May 1950 forfeited certain shares belonging to Roshan Din, Hubdar Khan and K. A. K. Master with the sole object of relieving them of liability. These acts of the directors involving the surrender and forfeiture of shares entailed a permanent reduction of the capital of the Company which could only be done with the sanction of the Court under section 56 of the Burma Companies Act.

No provisions were made in the Memorandum and Articles of Association of the Company authorizing the directors to accept from any director or member the surrender of his shares or part thereof and the acceptance by the directors of the surrender of 10 unpaid shares belonging to Roshan Din on 22nd March 1948 is therefore clearly unlawful and invalid. In this connection it would be of interest to refer to the decision in *Re. Naraindas Lahoredas* (2) where it was held that:

"There can be no valid surrender of shares that are not fully paid except where shares are forfeited as it involves a

reduction of capital, and before this can be done, the sanction of the Court must be obtained."

C.C.
1966

It has also been observed by Devadoss, J. in *Re. Mirza Ahamad Namazi* (3) that:

ZAKARIA
KHAN
(deceased) by
his L/R MR.
MOHAMED
KHAN AND
TWO OTHERS
v.
THE
OFFICIAL
LIQUIDATOR,
CHIEF COURT
BUILDING,
RANGOON.

"The principle therefore applicable to cases of surrender is, the surrender is good if it amounts to a forfeiture. It is not open to the share-holder to surrender at will his shares, especially, when he has to meet future calls, and it is not open to a company to accept a surrender of shares, unless the act of the company can be brought within the rules relating to forfeiture of shares. To hold that a company can by a resolution of its directors accept a surrender of shares would be to allow a company to reduce its capital at its pleasure."

The Memorandum and Articles of Association do not contain any specific provisions how shares can be forfeited but the Articles of Association provide that Regulations 24 to 28 of Table A in the First Schedule of the Burma Companies Act shall apply to the Company. These Regulations deal with procedure where forfeiture of shares is contemplated. It could not for a moment be pretended that procedure prescribed therein were complied with when certain shares belonging to Roshan Din, Hubdar Khan and K. A. K. Master were forfeited on 14th May 1950. It is settled law that:

"In the matter of forfeiture of shares, technicalities must be strictly observed. And it is not, as it sometimes apt to be forgotten, merely the person whose shares are being forfeited, who is entitled to insist upon strict fulfilment of conditions prescribed for forfeiture. For, the forfeiture of shares may result in a permanent reduction of the capital of a company."

See *Smt. Premila Devi and others v. Peoples Bank of Northern India Lt. (in Liquidation)* (4). See also the *Pioneer*

(3) A.I.R. (1924) Mad. 703 at 704.

(4) A.I.R. (1938) P.C. 284.

C.C.
1966

ZAKARIA
KHAN
(deceased) by
his L/R MR.
MOHAMED
KHAN AND
TWO OTHERS
v.
THE
OFFICIAL
LIQUIDATOR,
CHIEF COURT
BUILDING,
RANGOON.

Alkali Works Ltd. v. Amiruddin Shalebhoy Tyebji (5) and *Balwant v. The Ceramic Industries Ltd. Chanda* (6). It must be noted that forfeiture in the present case had been made with the object of absolving the persons concerned from liability, and not for the benefit of the Company. The conduct of the directors in making collusive forfeiture was highly reprehensible. It is apparent therefrom that the directors in unlawfully allowing the surrender and making the forfeiture of shares had clearly committed acts of misfeasance within the meaning of section 235, Burma Companies Act. Learned Advocate for the appellants had rightly conceded that the directors were jointly and severally liable for their acts of misfeasance but he submits that the words "the Court may" appearing in section 235 invest the trial Court with the discretionary power in the exercise of which it should not have made an order to pay the entire amount of loss occasioned by the Company as compensation against the directors. However, he has not shown us how the compensation should be calculated in the circumstances of the case. It must be remembered that in matters of discretion the Court of appeal ought not and ordinarily does not interfere with the exercise of discretion by the trial Court unless it can be shown that the discretion has been exercised in a perverse or arbitrary manner. Thus it has been held by the Privy Council in *Rehmatunnissa Begum v. Price* (7) that it is against the sound judicial practice for an appellate Court to substitute its discretion for that of the Court below unless the lower Court had acted capriciously or in disregard of legal principle in the exercise of its discretion. In the present case, the trial Court has based its assessment of compensation on the amount of loss suffered by the Company and under such circumstances it cannot be said that the trial Court had exercised the discretion either

(5) (1926) I.L.R. 50 Bom. 461.

(6) I.L.R. (1950) Nag. 150.

(7) I.L.R. XLII Bom. 380.

wrongly or unreasonably. In fact it has even made provisions for fair and equitable realization of compensation in the last paragraph of its judgment.

Lastly, it has been argued on behalf of the appellants that the lower Courts should have condoned and given them relief under section 281, Burma Companies Act. It must at once be pointed out that the relief under this section can only be given when the acts complained of are honest as well as reasonable. The appellants in the instant case in accepting the surrender and ordering forfeiture of certain shares might have acted with the intention of relieving their friends without any dishonest intention but their acts which are against the interests of the Company and other share-holders cannot be said to be reasonable so as to entitle the benefits of section 281. It has been ruled in *T. S. Pl. Thinnappa Chettiar and others v. G. Rajagopalan, Official Liquidator of Oriental Investment Trust Ltd., Madras and others* (8) that:

"Before S. 281 can be invoked, it must be shown that the directors have acted reasonably as well as honestly."

See also *Peninsular Locomotive Co. Ltd. v. H. Langham Reed and others* (9).

In the result, the appeal fails and is dismissed with costs. Advocate fees K 34.

C.C.
1966

ZAKARIA
KHAN
(deceased) by
his L/R MR.
MOHAMED
KHAN AND
TWO OTHERS
v.
THE
OFFICIAL
LIQUIDATOR,
CHIEF COURT
BUILDING,
RANGOON.

(8) A.I.R. (1944) Mad. 536.

(9) A.I.R. (1937) Pat. 293.

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှု

တရားသူကြီးချုပ် ဒေါက်တာမောင်မောင်ရွှေတင်

† ၁၉၆၆

မတ်လ ၁ ရက်။

ကိုစံဖြေ (ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားသူ)

နှင့်

ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ (ပြင်ဆင်ရန် လျှောက်ထားခံရသူ) *

သက်သေခံပစ္စည်းကို ခံဝန်ချုပ်ဖြင့် ပြန်ပေးခြင်း - ပိုင်ဆိုင်ကြောင်း ထင်ရှားရန် တရားမရုံး၏ အဆုံး အဖြတ်ခံယူရန်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ ပဌမအယူခံရုံးက ကျွဲများသည် မည်သူ့ကျွဲအမှန်ဖြစ်ကြောင်း သက်သေ ထင်ရှားမရှိဟု ဆုံးဖြတ်ထားသည်။ ထို့ပြင် နောက်ကြောင်းအရ ကျွဲသည် လျှောက်ခံရသူထံရှိလိုက် လျှောက်သူထံမှောက်လိုက်ရှိခဲ့ဘူးသည်ကို တွေ့ရသည်။ ထို့ကြောင့် ကျွဲကို မည်သူပိုင်ဆိုင်သည်၊ ကျွဲများနှင့် ပတ်သက်၍ အမှုသည်အချင်းချင်း မည်ကဲ့သို့ သဘောတူခဲ့ကြသည်၊ မည်သည့်တာဝန် ရှိကြသည်ဆိုသည့် အချက်တို့ကို အသေးစိတ် သေချာစွာ စစ်ဆေးဆုံးဖြတ်နိုင်မည်ဟု တရားမရုံးသာ ဖြစ်သည်။

ပါလီယာပါချစ်တီးယားနှင့် အက်(စ်)၊ ဂျိုးဇက်၊ မြန်မာနိုင်ငံဥပဒေကျွဲနယ်၊ အတွဲ ၂၊ စာ ၈၅။
ဦးလူမော်နှင့် ပူရန်ဆင်း၊ ၁၉၅၅ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံ စီရင်ထုံး (တရားလွှတ်တော်) စာ ၂၃၂ တို့ကိုရည်ညွှန်းသည်။

ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားသူအတွက်။ ။ ဦးခင်မောင် (၄)။

ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားခံရသူအတွက်။ ။ အစိုးရရွှေနေကြီး ဦးဘကြိုင်။

တရားသူကြီးချုပ် ဒေါက်တာ မောင်မောင်။ ။ လျှောက်ထား ခံရသူ ကိုအုန်းမောင်သည် လျှောက်ထားသူ ကိုစံဖြေအပေါ် ဖြူးမြို့၊ ၂ ရာဘက်ရာဇဝတ် တရားသူကြီးရုံးတွင် ကျွဲခိုးမှုစွဲဆိုခဲ့သည်။ ၎င်းတို့ ၂ ဦးသည် သမီးယောက်ဖများ ဖြစ်ကြသည်။ မူလရုံးက ကိုစံဖြေထံမှ အချင်းဖြစ်ကျွဲ ၂ ကောင်ကို သိမ်းယူ၍ အမှုကို

* ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၂၅၉ (ခ)။

† ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၇၇ တွင် ချမှတ်သော ၁၉၆၅ ခုနှစ် ဩဂုတ်လ ၄ ရက် နေ့စွဲပါ၊ ဖြူးမြို့၊ ဒုတိယရာဘက် တရားသူကြီး၏ အမိန့်ကို ပြန်၍ ဆင်ခြင်မှု။

ဆုံးဖြတ်စီရင်သောအခါ ကိုအုန်းမောင်အား ခံဝန်ချုပ်ဖြင့် ပြန်ပေးသည်။ ကိုစံဖြေ ကိုလည်း ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၄၀၃ အရ ပြစ်ဒဏ်စီရင်ခဲ့သည်။

၁၉၆၆
ကိုစံဖြေ
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

ကိုစံဖြေက စက်ရှင်ရုံးသို့ အယူခံဝင်ရာ ပညာရှိ စက်ရှင်တရားသူကြီးက ကျွဲများ သည် လက်ပြောင်းလက်လွှဲများခဲ့၍ မည်သူ့ကျွဲအမှန်ဖြစ်ကြောင်း သက်သေခံချက် ပေါ်လွင်ထင်ရှားမရှိ။ ထို့ကြောင့် ပိုင်ဆိုင်မှု ပြဿနာကို တရားမကြောင်းဖြင့်သာ စွဲဆိုဆောင်ရွက်သင့်ကြောင်း မှတ်ချက်ပြု၍ မူလရုံးက ကိုစံဖြေအပေါ် ပြစ်မှုသင်ရှား တွေ့ရှိထားခြင်းနှင့် ပြစ်ဒဏ်သတ်မှတ်ထားခြင်းတို့ကို ပယ်ဖျက်လိုက်လေသည်။ သို့ရာတွင် အချင်းဖြစ်ကျွဲများမှာ ကိုအုန်းမောင်ထံမှ ကိုစံဖြေထံသို့ နောက်ဆုံးရောက်ခဲ့သည်ဟု တွေ့ရှိသဖြင့် ထိုသက်သေခံကျွဲများကို ကိုအုန်းမောင်သို့ ပြန်ပေးထားခြင်းသည် မှန် ကန်သည်။ ထိုသို့ပြန်ပေးထားခြင်းကို စွက်ဖက်ချန်မရှိဟု ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။ ထိုဆုံးဖြတ် ချက်ကို မကျေနပ်သဖြင့် ယခုကိုစံဖြေက ဤရုံးသို့ ပြင်ဆင်မှုပွင့်လှစ်လျှောက်ထားခြင်း ဖြစ်သည်။

လျှောက်ထားသူ၏ ပညာရှိ ရွှေနကြီး ဦးခင်မောင်က ပဌမအယူခံရုံးသည် ကိုစံဖြေအား တရားသေလွှတ်ခဲ့ပြီးနောက် ကိုစံဖြေထံမှ သိမ်းယူသော ကျွဲများကိုမူ ကိုအုန်းမောင်ပင် ဆက်လက်ထားရှိစေဟု အမိန့်ချမှတ်ခြင်းသည် ဥပဒေနှင့်မညီပါ။ နှစ်ဦးမည်သူပိုင်ဆိုင်သည်ကို အငြင်းပွားနေကြသောကြောင့် တရားမမှု စွဲဆိုသင့်သည် ဟူ၍ပင် မှတ်ချက်ပြုပြီးဖြစ်၍ ကျွဲများကို သိမ်းယူခဲ့သူထံသို့ ရုံးကပြန်ပေးစေသင့် ပါသည်။ ထို့နောက်မှ အချင်းဖြစ်ပွားသူ သမီးယောက်အချင်းချင်း တရားမရုံးတွင် ဖြေရှင်းကြရန် ဖြစ်ပါသည်ဟု တင်ပြသည်။ ဦးခင်မောင်က ဥပဒေအချက်အလက်အရ ပါဏိယာပါချစ်တီးယားနှင့် အက်(စ်)၊ ဂျီးဇက်အမှု (၁) ကို ရည်ညွှန်းသည်။ ထိုစီရင်ထုံး၌ ပညာရှိ တရားသူကြီး ဦးမေအောင်က ပစ္စည်းကို သူပိုင်ငါပိုင်အငြင်းပွား၍ ဒို့ဟမကင်း ဖြစ်နေသည့် အခြေ၌ရှိလျှင် ထိုအငြင်းပွားခြင်းကို တရားမကြောင်းဖြင့် ဖြေရှင်းစေသင့်သည်။ ရုံးက ထိုအငြင်းပွားမှုတွင် ပစ္စည်းကို သိမ်းယူသူထံသို့ ပြန်ပေး သင့်သည်။ မကျေနပ်သူက တရားမကြောင်းဖြင့် ဆက်လက်စွဲဆိုရန် ဖြစ်သည်ဟု မှတ်ချက်ပြုခဲ့သည်ကို ကိုးကားသည်။

ဦးလူမော်နှင့် ပူရန်ဆင်းအမှု (၂) တွင် သက်သေခံပစ္စည်းကို ပြန်ပေးခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၅၁၃ အရ ရုံးတွင်သင့်တော်သလို ဆုံးဖြတ်ရန် အာဏာရှိကြောင်း၊ ပစ္စည်းကို ပိုင်ဆိုင်ခွင့်ရှိသည်ဟု မတွေ့ရသောသူထံ ၎င်းထံမှ

(၁) မြန်မာနိုင်ငံဥပဒေချာနယ် အတွဲ ၂၊ စာ ၈၅။
(၂) ၁၉၅၅ ခု၊ မြန်မာနိုင်ငံစီရင်ထုံးတရားလွှတ်တော် စာ ၂၃၂။

၁၉၆၆
ကိုစံဖြေ
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
ပြန်မာနိုင်ငံ။

ပစ္စည်းကို သိမ်းယူခဲ့လျှင် ရုံးမှပြန်ပေးရန်မလို။ ထိုသူ၏ ပိုင်ဆိုင်ခွင့်ကို ရုံးကစစ်ဆေး
ဆုံးသပ်နိုင်သည်ဟူ၍ ဆုံးဖြတ်ထားသည်။

ပညာရှိ အစိုးရရွှေ့နေကြီး ဦးဘကြိုင်ကလည်း ရည်ညွှန်းသော ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး
ပုဒ်မအရ ရုံးတွင်သက်သေခံပစ္စည်းကို မည်သူအား ပြန်ပေးရမည်ဆိုသည့် အချက်နှင့်
ပတ်သက်၍ အကြောင်းအချက်များအရ ဆုံးဖြတ်ရန် အာဏာရှိပါသည်ဟု တင်ပြ
သည်။

အကယ်၍ ကိုစံဖြေသည် ကျွဲများကို ပိုင်ဆိုင်ခွင့် လုံးဝမရှိသောသူဖြစ်သည်ဟု
အမှုတွဲတွင် ပေါ်လွင်လျှင် မူလရုံးက ကျွဲများကို ကိုစံဖြေထံမှ သိမ်းယူခဲ့ခြင်းဖြစ်
သော်လည်း အမှုပြီးသောအခါ ကိုအုန်းမောင်အား ပေးစေဟု ဆုံးဖြတ်ထားခြင်းသည်
မှန်ကန်ကောင်း မှန်ကန်ပေလိမ့်မည်။ သို့ရာတွင် ယခုမူ ပဌမဘယူခံရုံးက ကျွဲများသည်
မည်သူ့ ကျွဲအမှန်ဖြစ်ကြောင်း သက်သေထင်ရှား မရှိဟု ဆုံးဖြတ်ထားသည်။ ထို့ပြင်
နောက်ကြောင်းအရ ကျွဲသည် ကိုအုန်းမောင်ထံရှိလိုက်၊ ကိုစံဖြေထံရောက်လိုက် ရှိခဲ့
ဘူးသည်ကို တွေ့ရသည်။ ထို့ကြောင့် ကျွဲကိုမည်သူပိုင်ဆိုင်သည်၊ ကျွဲများနှင့်
ပတ်သက်၍ အမှုသည် အချင်းချင်း မည်သို့သဘောတူခဲ့ကြသည်၊ မည်သည့်တာဝန်
ရှိကြသည်ဆိုသည့် အချက်တို့ကို အသေးစိတ် သေချာစွာ စစ်ဆေးဆုံးဖြတ်နိုင်မည်မှာ
တရားမရုံးသာဖြစ်သည်။ ပညာရှိ စက်ရှင်တရားသူကြီး မှတ်ချက်ပြုသည့်အတိုင်း
ကျွဲမှုကို တရားမကြောင်းဖြင့်သာ ဖြေရှင်းသင့်သည်။ ဤအခြေအနေတွင် ရာဇဝတ်
ရုံးက ကိုစံဖြေအား ပြစ်မှုထင်ရှား မရှိဟု တရားသေလွှတ်လျှင် ၎င်းထံမှ သိမ်းယူသော
ကျွဲများကို ၎င်းအားပင် ပေးသင့်သည်ဟု ယူဆသည်။ တရားမကြောင်းဖြင့် ဖြေရှင်း
ကြသောအခါမှ ပိုင်ဆိုင်ခွင့်ကို ယတိပြတ် ဆုံးဖြတ်နိုင်မည် ဖြစ်ပေသည်။

အထက်ပါအကြောင်းတို့ကြောင့် ပြင်ဆင်မှုကို လက်ခံ၍ ပဌမဘယူခံရုံးနှင့် မူလ
ရုံးတို့က ကျွဲများကို ကိုအုန်းမောင်အား ပေးစေဟု ချမှတ်ထားသော အမိန့်ကို
ယယ်ဖျက်လိုက်သည်။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှု

တရားသူကြီးချုပ် ဒေါက်တာ မောင်မောင်၊ တရားသူကြီး ဦးချစ်နှင့် တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေတို့
ရွှေတွင်း

ကိုသံခဲအောင် (ခေါ်) သံခဲ ပါ ၂၊ ကိုအောင်ထွန်း ပါ ၃ (ပြင်ဆင်ရန်
လျှောက်ထားသူများ)

နှင့်

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားခံရသူ)*

† ၁၉၆၆

မတ်လ

၁၂ ရက်။

တရားသူကြီးသော ကုန်ပစ္စည်းများနှင့်ဆောင်ရွက်မှုဆိုင်ရာအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၈ (၁)—အရောင်းကြီးသော
ကုန်ပစ္စည်းဟု သတ်မှတ်ခဲ့သော မြန်မာဆေးရွက်ကြီးကိုသယ်ယူခြင်း—လက်ဝယ်ထားရှိခြင်း—
ကုန်ဆွယ်မှုတိုးတက်ရေးဌာန၏ညွှန်ကြားချက်အမှတ် ၉—ပညတ်ချက်များ—ထုတ်ပြန်ခဲ့သော
အမိန့်တို့ကိုကျူးလွန် ဖောက်ဖျက်ခဲ့ခြင်း ရှိ မရှိ။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၂၃ ရက်နေ့စွဲဖြင့် ထုတ်ပြန်ခဲ့သော ညွှန်ကြားချက်
အမှတ် ၉ ၏ ပညတ်ချက်များတွင်လည်း လျှောက်ထားသူတို့၏ ပြုမူချက်သည် အကျုံးမဝင်။ ထို့
ပညတ်ချက်များသည် အမြတ်အစွန်းဖြင့် ပြန်လည်ရောင်းချရန် ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့်သော်၎င်း၊ အခြား
မတရားသော ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့်သော်၎င်း၊ ကုန်ပစ္စည်းကို သိုလှောင်ခြင်း၊ သယ်ယူပို့ဆောင်ခြင်း
စသည်တို့ပြုခြင်းမှ တားမြစ်သည်။ အမှုတွဲများပေါ်တွင် ပေါ်ပေါက်သည့် အထောက်အထားများ
အရ၊ ဓလျှောက်ထားသူတို့သည် ဆေးရွက်ကြီးများကို အမြတ်အစွန်းဖြင့် ပြန်လည်ရောင်းချရန်
ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် သယ်ဆောင်လာခြင်း မဟုတ်ပေ။ ၎င်းတို့၏ လုပ်ငန်းတွင် အသုံးပြုရန် သက်ဆိုင်ရာ
အား အကြောင်းကြားအခွင့်ပန်၍ သယ်ယူလာခြင်းဖြစ်သည်။ အခြား မတရားသော ရည်ရွယ်ချက်
ဖြင့် ထိုသို့ သယ်ယူလာသည်ဟူ၍လည်း မဆင်ရွား။ အစိုးရက ခွင့်ပြုထားသော လုပ်ငန်းတွင် အမှန်
ထကယ သုံးစွဲရန် လိုသော ကုန်ကြမ်းကို ဝယ်၍ သယ်ယူလာခြင်းဖြစ်သည်မှာလည်း ထင်းရွာသည်။
ရန်ကုန်တွင် ပစ္စည်းကို ဝယ်ယူခဲ့သည်မှာလည်း သိုဝှက်၍ ဝယ်ယူခဲ့ခြင်းမဟုတ်။ အရောင်းပြေစာ
များဖြင့် ဆေးရွက်ကြီးရောင်းချသော ဆိုင်များမှ ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း ဝယ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်ကို အမှုတွဲ
များပေါ်တွင် တွေ့ရှိရသည်။ ထို့ကြောင့် လျှောက်ထားသူများသည် အစိုးရက ထုတ်ပြန်ခဲ့သော
အမိန့်တို့ကို ကျူးလွန် ဖောက်ဖျက်ခဲ့သည်ဟု မဆိုနိုင်ချေ။ ထိုသို့ကျူးလွန်ဖောက်ဖျက်ခဲ့ခြင်းမရှိလျှင်၊
၎င်းတို့အား စွဲဆိုသော ပြစ်မှုများကိုလည်း ကျူးလွန်ခဲ့ကြခြင်းမရှိ။

* ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၂၁၆ (ခ)၊ ၂၁၇ (ခ)။

† ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် $\frac{၂၄၁}{၁၆၂}$ တွင် ချမှတ်သော ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာ
၇ ရက်နေ့စွဲပါ၊ ပြည်ပို့၊ မြို့မရာဇဝတ် ၂ ရာဘက်တရားသူကြီး၏ အမိန့်ကိုပြန်၍ဆင်ခြင်မှု။

၁၉၆၆
 ကိုသံခဲအောင်
 (ခေါ်) သံခဲ
 ပါ ၂၊
 ကိုအောင်ထွန်း
 ပါ ၃
 နှင့်
 ပြည်ထောင်စု
 မြန်မာနိုင်ငံ။

ဒေါ်သိန်းမေနှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ ပန္နလေးမြို့၊ နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ် ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊
 ဖုဗတ်ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၅၅ (ခ) ကို ရည်ညွှန်းသည်။

ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားသူအတွက်။ ။ဦးချောင်ဖိုး။

ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားခံရသူအတွက်။ ။လက်ထောက် နိုင်ငံတော် ရွှေနေချုပ်
 ဦးဘကျော်။

တရားသူကြီးချုပ် ဒေါက်တာမောင်မောင်။ ။ဤပြင်ဆင်မှု နှစ်ခုကို ပညာရှိ
 တရားသူကြီး ဦးချစ်က တဦးတည်း ကြားနာနေစဉ်၊ အရေးကြီး၍ အများပြည်သူနှင့်
 သက်ဆိုင်သော ဥပဒေပြဿနာများ ပေါ်ပေါက်နေသည်ကို တွေ့ရှိသဖြင့်၊ အမှုများကို
 ပိုမို၍ နက်နက်နဲနဲ စဉ်းစားကာ စီရင်ထုံးစံနှင့်ရန်အတွက် စုံညီခုံရုံးသို့ တင်ပို့ခဲ့ခြင်း
 ဖြစ်သည်။ အရေးကြီးသော ကုန်ပစ္စည်းဟု သတ်မှတ်ခဲ့သော မြန်မာဆေးရွက်ကြီးကို
 သယ်ယူခြင်း၊ လက်ဝယ်ထားရှိခြင်းသည် မည်သည့်အခါ မည်သို့သော အင်္ဂါရပ်တို့ဖြင့်
 ပြစ်မှုမြောက်သည်ဟူသော ပြဿနာကို ဖော်ထုတ်၍ သုံးသပ်ရန် ကျွန်ုပ်တို့သည်
 နိုင်ငံတော်ရွှေနေချုပ်ထံသို့လည်း ကူညီလိုက်ပါဆောင်ရွက်ရန် မေတ္တာရပ်ခံခဲ့ကြသည်။

အမှု ၂ မှု လုံးတွင် အဖြစ်အပျက်ခြင်း ဆင်တူ၍ ပေါ်ပေါက်သော ပြဿနာသည်
 လည်းတထပ်တည်းဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ပညာရှိလက်ထောက် နိုင်ငံတော်ရွှေနေချုပ်
 နှင့်လျှောက်ထားသူများ၏ ပညာရှိ ရွှေနေကြီး ဦးချောင်ဖိုးတို့က နှစ်မှုလုံးကို ပူးပေါင်း
 ၍လျှောက်လဲခဲ့သည်။ ကျွန်ုပ်တို့ကလည်း ဤစီရင်ချက်တရပ်တည်းဖြင့် နှစ်မှုကိုဆုံးဖြတ်
 ကြမည်။

လျှောက်ထားကြသူများသည် မြန်မာဆေးရွက်ကြီးများကို ပိုင်ဆိုင်ကြသူများ
 ဖြစ်ကြသည်။ ၎င်းတို့သည် ဆေးရွက်ကြီးများကို ရန်ကုန်တွင် ဝယ်ယူပြီးနောက်
 စစ်တွေမြို့သို့ သယ်ဆောင်ကြရာ၊ ပြည်မြို့တွင် ဂိုဒေါင်များ၌ ခေတ္တထားခိုက် သက်ဆိုင်ရာ
 တို့က ဂိုဒေါင်များကို ရှာဖွေစစ်ဆေး၍ ပစ္စည်းများကို ဘမ်းဆီးပြီး၊ လူများကို ရုံးသို့
 တရားစွဲဆို တင်ပို့ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုသို့ဘမ်းဆီးသောအချိန်၌ ဆေးရွက်ကြီးသည်
 ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၂၀ ရက်နေ့တွင် ကုန်သွယ်ရေးဌာနက ထုတ်ပြန်ခဲ့သော
 ညွှန်ကြားချက်အမှတ် ၁၀ အရ အရေးကြီးသော ကုန်ပစ္စည်းအဖြစ် သတ်မှတ်ခြင်း
 ခံခဲ့ရပြီးဖြစ်သည်။

ရုံးသို့ တရားခံများအဖြစ် ပူးတွဲတင်ပို့ခံရသူများအနက် ဆေးရွက်ကြီးပိုင်ရှင်
 များလည်းပါသည်။ ပစ္စည်းခေတ္တထားရှိသော ဂိုဒေါင်ပိုင်ရှင်၊ အိမ်ပိုင်ရှင်များလည်း
 ပါသည်။ အမှု ၂ မှုကို စစ်ဆေးခဲ့သော ပညာရှိ တရားသူကြီးများက ဂိုဒေါင်ပိုင်ရှင်၊
 အိမ်ပိုင်ရှင်တို့ကို တရားသေလွှတ်၍ ဆေးရွက်ကြီး ပိုင်ရှင်တို့ကိုမူကား အရေးကြီးသော

ကုန်ပစ္စည်းများနှင့် ဆောင်ရွက်မှုများဆိုင်ရာ အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၈(၁) အရ ပြစ်မှု ကျူးလွန်ကြောင်း ထင်ရှားသည်။ ထို့ကြောင့် ထောင်ဒဏ်တလစီကျခံကြစေဟု အမိန့်ချမှတ်ခဲ့ကြသည်။ လျှောက်ထားသူများက ပြည်မြို့၊ စက်ရှင်ခွဲသို့ ပြင်ဆင်မှုဖြင့် သွားရောက်ခဲ့ကြသော်လည်း မအောင်မြင်ကြချေ။ ထို့ကြောင့် ဤရုံးသို့လာရောက် ကြခြင်းဖြစ်သည်။

၁၉၆၆
ကိုသံခဲအောင်
(ခေါ်) သံခဲ
ပါ
ကိုအောင်ထွန်း
ပါ
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

ကုန်သွယ်မှုတိုးတက်ရေးဌာနက ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၁၇ ရက်နေ့စွဲဖြင့် အရေးကြီးသော ကုန်ပစ္စည်းနှင့် ဆောင်ရွက်မှုများဆိုင်ရာ အက်ဥပဒေက အပ်နှင်းသော အာဏာကို သုံးစွဲ၍ ထုတ်ပြန်ခဲ့သော ကောက်ပဲသီးနှံရောင်းဝယ်မှု ကြီးကြပ်ရေး အမိန့်အရ၊ အရေးကြီးသော ကုန်ပစ္စည်းအဖြစ် သတ်မှတ်ထားသော ကောက်ပဲသီးနှံများကို အစိုးရ အဖွဲ့အစည်းများမှတစ်ပါး၊ အခြားမည်သူမှ စိုက်ပျိုးသည့် တောင်သူလယ်သမားများထံမှ ဝယ်ယူဖြန့်ဖြူးရောင်းချခြင်း၊ ထိုသို့ ဝယ်ယူဖြန့်ဖြူးရောင်းချရန် ရယူထားခြင်း၊ လက်ရှိထားခြင်း၊ သိုလှောင်ထားခြင်း၊ သယ်ယူပို့ဆောင်ခြင်း စသည်တို့ မပြုလုပ်ရဟု အစိုးရက ညွှန်ကြားနိုင်လေသည်။ အမိန့်အပိုဒ် (၇) တွင် ထိုစည်းကမ်းချက်မှ ကင်းလွတ်ခွင့်များကို ဖော်ပြထားသည်။ ကောက်ပဲသီးနှံများနှင့် ပတ်သက်၍ သရောအဖြစ် ရောင်းချရန်အတွက်သော်၎င်း၊ ဝမ်းစာအဖြစ် ထားရန်သော်၎င်း၊ စိုက်ပျိုးရေး မျိုးစေ့အတွက် အသုံးပြုရန်သော်၎င်း ကောက်ပဲသီးနှံများကို ဝယ်ယူခြင်း၊ ရောင်းခြင်း၊ ရယူထားခြင်း၊ သိုလှောင်ထားခြင်း၊ သယ်ယူပို့ဆောင်ခြင်း၊ အခြားနည်း ရောင်းဝယ်ဖောက်ကားခြင်းတို့သည် အမိန့်နှင့် မသက်ဆိုင်စေရဟု ကင်းလွတ်ခွင့် ပြုထားသည်။

၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၂၃ ရက်နေ့စွဲဖြင့် ကုန်သွယ်မှုတိုးတက်ရေးဌာနသည် ညွှန်ကြားချက်အမှတ် ၉ ကို ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။ ထိုအမိန့်အရ အစိုးရက အခါအားလျော်စွာ အရေးကြီးသော ကုန်ပစ္စည်းများအဖြစ် သတ်မှတ်ထားသော ကောက်ပဲသီးနှံများကို အစိုးရက အာဏာအပ်နှင်းထားသော အဖွဲ့အစည်းများမှတစ်ပါး၊ အခြားမည်သူ့ ကိုမျှ အမြတ်အစွန်းဖြင့် ပြန်လည်ရောင်းချရန် ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့်ဖြစ်စေ၊ အခြားမတရားသော ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ဝယ်ယူဖြန့်ဖြူးရောင်းချခြင်း၊ ထိုသို့ပြုလုပ်ရန် လက်ရှိထားခြင်း၊ သိုလှောင်ခြင်း၊ သယ်ယူပို့ဆောင်ခြင်း၊ အခြားနည်းရောင်းဝယ်ဖောက်ကားခြင်း မပြုလုပ်ရဟု ပညတ်ထားသည်။ ညွှန်ကြားချက်အမှတ် ၉ သည်၊ ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ ကောက်ပဲသီးနှံရောင်းဝယ်မှု ကြီးကြပ်ရေးအမိန့်က စည်းကမ်းသတ်မှတ်နိုင်သည်။ ပညတ်နိုင်သည်ဟု အပ်နှင်းသည့် အာဏာကိုသုံးစွဲ၍ ကုန်သွယ်မှုတိုးတက်ရေးဌာနက အရေးကြီးသော ကုန်ပစ္စည်းများနှင့် ပတ်သက်၍ ထုတ်ပြန်လိုက်သောအမိန့် ဖြစ်ပေသည်။ ထိုအမိန့်ကို ကျူးလွန်ချိုးဖောက်လျှင် အရေးကြီးသော ကုန်ပစ္စည်း

၁၉၆၆
 ကိုသံခဲအောင်
 (ခေါ်) သံခဲ
 ပါ ၂၊
 ကိုအောင်ထွန်း
 ပါ ၃
 နှင့်
 ပြည်ထောင်စု
 မြန်မာနိုင်ငံ။

များနှင့် ဆောင်ရွက်မှုများဆိုင်ရာ အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၈ (၁) အရ ပြစ်မှုကျူးလွန်ရာ ရောက်သည်။

ကုန်သွယ်မှုတိုးတက်ရေးဌာနသည် ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၂၃ ရက်နေ့၌ပင် ကျေညာချက်အမှတ် ၁ ဖြင့် အရေးကြီးသော ကုန်ပစ္စည်းများ သတ်မှတ်ရာတွင် ထိုပစ္စည်းများနှင့် ပတ်သက်၍ စည်းကမ်းချက်များ ချမှတ်ရခြင်းတို့၏ ရည်ရွယ်ချက်ကို လူသိရှင်ကြား ရှင်းလင်းဖော်ပြခဲ့သည်။ ထိုကျေညာချက်အပိုဒ် (၇) တွင် အရေးကြီးသော ကုန်ပစ္စည်းများကို “ဆိုရှယ်လစ်လမ်းစဉ်နှင့်အညီ မှန်ကန်သည့် လူနေမှု စံနှစ်အရ၊ လုပ်ရိုးလုပ်စဉ်အတိုင်း၊ အမှန်စားသုံးခြင်း၊ ဝမ်းစာအဖြစ် ထားရှိခြင်း၊ စိုက်ပျိုးရေး မျိုးစေ့အတွက် သိုလှောင်ထားရှိခြင်း၊ သရေစာ ပြုလုပ်ရောင်းချရန် အတွက် လက်ဝယ်ထားရှိခြင်း၊ လူမှုရေးအရ အမှန်ပေးကမ်းလှူဒါန်းခြင်းနှင့် အခြား မှန်ကန်သော ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် လက်ဝယ်ထားရှိခြင်း၊ သယ်ယူခြင်း စသည်တို့ကို စိုးရိမ်ကြောင့်ကျမှုမရှိဘဲ ပြုလုပ်နိုင်ပါသည်” ဟု ဖော်ပြခဲ့သည်။

ကျွန်ုပ်တို့ရွှေမှောက်ရှိ အမှုများတွင်၊ ဆေးရွက်ကြီးများကို ဂိုဒေါင်များတွင် တွေ့ရှိ စဉ်အခါက ဆေးရွက်ကြီးများသည် အရေးကြီးသော ကုန်ပစ္စည်းများအဖြစ် သတ်မှတ် ခြင်းခံခဲ့ရပြီးသည်မှာ အငြင်းမထွက်သော အချက်ဖြစ်သည်။ လျှောက်ထားသူများ၏ ပညာရှိ ရွှေနေကြီး ဦးချောင်ဖိုးက အဓိကထား၍ တင်ပြသည်မှာ၊ ၎င်း၏အမှုသည် များသည် ဆေးရွက်ကြီးများကို သဘောမှီးဖြင့် ဆေးလိပ်ခုံလုပ်ငန်းတွင် အသုံးပြုရန် အတွက်၊ ရန်ကုန်မှ စစ်တွေသို့ သယ်ဆောင်ကြခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ လျှောက်ထားသူ များသည် ဆေးလိပ်ခုံလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်ကြသူများဖြစ်သည်ကို အမှုတွဲများပေါ်၌ အထောက်အထား အထင်အရှားရှိကြောင်း၊ ဆေးရွက်ကြီးများကို ရန်ကုန်၌ ပွင့်ပွင့် လင်းလင်းဝယ်၍ စစ်တွေသို့ ကုန်းလမ်းဖြင့် သယ်ယူရန်အတွက်၊ ပြည်မြို့သို့ယူဆောင် ကာ ခေတ္တထားရှိခိုက် ရုံးသို့တင်ပို့ခံခဲ့ကြရခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ ဆေးရွက်များကို လုပ်ငန်း အတွက် ရန်ကုန်မှ ဝယ်ယူသယ်ဆောင်ခွင့်ပြုပါရန် စစ်တွေမြို့နယ်လုံခြုံရေးနှင့် အုပ်ချုပ်မှု ကော်မတီသို့ လျှောက်ထားခဲ့ကြရာ၊ ကော်မတီဥက္ကဋ္ဌက ကန့်ကွက်ရန် မရှိကြောင်း ထောက်ခံကြောင်း စသည်ဖြင့် လျှောက်လွှာပေါ်တွင် ရေးသားထားသည်ကိုလည်း သက်သေတင်သွင်းထားပြီးဖြစ်ကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် လျှောက်ထားသူများသည် ပြစ်မှု ကို ကျူးလွန်ခြင်း မရှိခဲ့ကြပါ။ ကျူးလွန်ခဲ့မိသည်ဆိုလျှင်လည်း ဥပဒေနှင့် စည်းကမ်း ချက်တို့ကို မသိ၍ ဖြစ်ခဲ့ရပါသည်။ ထို့ကြောင့် စတိပြစ်ဒဏ်ပေးလျှင် သင့်တော်ပါပြီဟု ဦးချောင်ဖိုးက လျှောက်လဲသည်။

ဦးချောင်ဖိုး တင်ပြသည့်အတိုင်း အမှုတွဲပေါ်၌ တွေ့ရှိရသည်မှာ၊ လျှောက်ထား သူများသည် ဆေးလိပ်ခုံလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်ကြသူများဖြစ်သည်။ ၎င်းတို့လုပ်ငန်းတွင်

ဆေးရွက်ကြီးမရသဖြင့် အခက်အခဲတွေ့ရှိနေကာ၊ အလုပ်သမားများသည် အလုပ်
 လက်မဲ့ပြဿနာနှင့် ရင်ဆိုင်နေရကြောင်းကို ၎င်းတို့က သက်ဆိုင်ရာဌာနသို့ လျှောက်
 ထားခဲ့ကြသည်။ သွားရောက်စစ်ဆေးသော အရာရှိများက ထိုသို့မှန်ကန်ကြောင်း
 ထောက်ခံကြသည်။ ထပ်ဆင့်၍ လ-အ-က ဥက္ကဋ္ဌကလည်း ရန်ကုန်မှ စစ်တွေသို့
 ဆေးရွက်ကြီးများ သယ်ယူပို့ဆောင်ခွင့် ပြုသင့်ကြောင်း ထောက်ခံလက်မှတ်ထိုးထား
 သည်ကိုတွေ့ရှိရသည်။ လျှောက်ထားသူများက ရန်ကုန်မှ စစ်တွေသို့ တိုက်ရိုက်
 သင်္ဘောနှင့် ပစ္စည်းများကို မသယ်နိုင်ကြခြင်းမှာ၊ ထိုစဉ်အခါက သင်္ဘောများသည်
 ပြည်သူ့ ပစ္စည်းကော်ပိုရေးရှင်း၏ ကုန်များကို အပြည့်သယ်ဆောင်နေရခြင်းကြောင့်
 ဖြစ်ပါသည်။ ၎င်းတို့၏ ဆေးလိပ်ခုံလုပ်ငန်းများသည် ဆေးရွက်ကြီး အမြန်လိုနေ
 သဖြင့်၊ ပစ္စည်းများကို ရန်ကုန်၌ဝယ်ပြီးနောက် ကုန်းလမ်းဖြင့် ပြည်မှတဆင့် သယ်ယူ
 ပို့ဆောင်ရန် ပြုလုပ်ရခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ပြည်မြို့သို့ရောက်သောအခါ ဘုရားပွဲတော်နှင့်
 ကြုံသဖြင့် ကူးတို့ကူးရာ ကြုံကြာနေ၍ ဂိုဒေါင်များတွင် ခေတ္တထားရခြင်းဖြစ်ပါသည်
 စသည်ဖြင့် ၎င်းလင်းထွက်ဆိုထားသည်ကိုလည်း ကျွန်ုပ်တို့ တွေ့ရသည်။

၁၉၆၆
 ကိုသံခဲအောင်
 (ခေါ်) သံခဲ
 ပါ
 ကိုအောင်ထွန်း
 ပါ
 နှင့်
 ပြည်ထောင်စု
 မြန်မာနိုင်ငံ။

ပညာရှိ လက်ထောက် နိုင်ငံတော်ရွှေနေချုပ် ဦးဘကျော်က လျှောက်ထားသူ
 များသည် သဘောရိုးဖြင့် မိမိတို့၏ လုပ်ငန်းအတွက် လိုသောကုန်ကြမ်းများကို
 ဝယ်ယူသယ်ဆောင်လာကြခြင်းဖြစ်သည်မှာ ထင်ရှားကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် အရေး
 ကြီးသော ကုန်ပစ္စည်းများနှင့် ပတ်သက်၍ အစိုးရက ထုတ်ပြန်ခဲ့သော အထက်ဖော်ပြပါ
 အမိန့်နှင့် ကျေညာချက်တို့တွင် အတိအလင်း ဖော်ပြထားသော ကင်းလွတ်ခွင့်များတွင်
 အကျုံးဝင်သည်ဟု ယူဆရန်သင့်ကြောင်း၊ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၂၃ ရက်နေ့စွဲပါ
 ကျေညာချက်အမှတ် ၁၊ အပိုဒ် (၇) တွင် ကင်းလွတ်ခွင့်ပြုထားသော လုပ်ရိုးလုပ်စဉ်
 အတိုင်း “မှန်ကန်သော ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် လက်ဝယ်ထားရှိခြင်း၊ သယ်ယူခြင်း”
 ဖြစ်သည်ဟု ဆုံးဖြတ်သင့်ကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် လျှောက်ထားသူများအပေါ် ပြစ်မှု
 ထင်ရှား တွေ့ရှိထားခြင်းသည် မှားယွင်းနေသည်ဟု ပညာရှိ လက်ထောက် နိုင်ငံတော်
 ရွှေနေချုပ်က ရိုးသားစွာ တင်ပြသည်။

၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၂၃ ရက်နေ့စွဲဖြင့် ထုတ်ပြန်ခဲ့သော ညွှန်ကြားချက်အမှတ် ၉ ၏
 ပညတ်ချက်များတွင်လည်း လျှောက်ထားသူတို့၏ ပြုမူချက်သည် အကျုံးမဝင်သည်ကို
 ကျွန်ုပ်တို့တွေ့ရသည်။ ထိုပညတ်ချက်များသည် အမြတ်အစွန်းဖြင့် ပြန်လည်ရောင်းချ
 ရန် ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့်သော်၎င်း၊ အခြားမတရားသော ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့်သော်၎င်း၊
 ကုန်ပစ္စည်းကို သိုလှောင်ခြင်း၊ သယ်ယူပို့ဆောင်ခြင်း စသည်တို့ ပြုခြင်းမှတားမြစ်
 သည်။ အမှုတွဲများပေါ်တွင် ပေါ်ပေါက် သည့် အထောက်အထားများအရ၊ လျှောက်
 ထားသူတို့သည် ဆေးရွက်ကြီးများကို အမြတ်အစွန်းဖြင့် ပြန်လည်ရောင်းချရန်

၁၉၆၆

ကိုသံခဲအောင်
(ခေါ်) သံခဲ
ပါ ၂၊
ကိုအောင်ထွန်း
ပါ ၃
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် သယ်ဆောင်လာခြင်းမဟုတ်ပေ။ ၎င်းတို့၏ လုပ်ငန်းတွင် အသုံးပြုရန် သက်ဆိုင်ရာအားအကြောင်းကြားအခွင့်ပန်၍ သယ်ယူလာကြခြင်းဖြစ်သည်ဟု ဆုံးဖြတ် ရန်သာရှိသည်။ အခြားမတရားသော ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် ထိုသို့သယ်ယူလာသည်ဟူ၍ လည်းမထင်ရှား။ အစိုးရက ခွင့်ပြုထားသော လုပ်ငန်းတွင် အမှန်တကယ် သုံးစွဲရန် လိုသော ကုန်ကြမ်းကိုယ်၍ သယ်ယူလာခြင်းဖြစ်သည်မှာလည်း ထင်ရှားသည်။ ရန်ကုန်တွင် ပစ္စည်းကို ဝယ်ယူခဲ့သည်မှာလည်း သိုဝှက်၍ ဝယ်ယူခဲ့ခြင်းမဟုတ်။ အရောင်း ပြေစာများဖြင့် ဆေးရွက်ကြီးရောင်းချသော ဆိုင်များမှ ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း ဝယ်ခဲ့ ကြခြင်းဖြစ်သည်ကို အမှုတွဲများပေါ်တွင် တွေ့ရှိရသည်။ ထို့ကြောင့် လျှောက်ထားသူ များသည် အစိုးရက ထုတ်ပြန်ခဲ့သော အမိန့်တို့ကို ကျူးလွန်ဖောက်ဖျက်ခဲ့သည်ဟု မဆိုနိုင်ချေ။ ထိုသို့ကျူးလွန်ဖောက်ဖျက်ခဲ့ခြင်း မရှိလျှင်၊ ၎င်းတို့အား စွဲဆိုသော ပြစ်မှုများကိုလည်း ကျူးလွန်ခဲ့ကြခြင်းမရှိ။

အစိုးရသည် လူသိရှင်ကြား ကျေညာပြီးမှ အရေးကြီးသော ကုန်ပစ္စည်းများကို သတ်မှတ်ခြင်း၊ ထိုပစ္စည်းများနှင့် ပတ်သက်သော စည်းကမ်းချက်များကို ချမှတ်ခြင်း ပြုခဲ့သည်။ ကျေညာပြီး စည်းကမ်းများကို ချိုးဖောက်မှု ဥပဒေနှင့်အညီ ပြစ်ဒဏ် သင့်နိုင်သည်။ ကျေညာပြီး ကင်းလွတ်ခွင့်များအတွင်း၌ ကျရောက်လျှင်လည်း ပြစ်ဒဏ် မှကင်းလွတ်စေရသည်။ ပြစ်မှုကို ဖန်တီးသောဥပဒေ၊ သို့မဟုတ် အာဏာတည်သော အမိန့်ကျေညာချက် စသည်ကို တိတိကျကျ အဓိပ္ပါယ်ကောက်ယူရသည်။ ချဲ့ထွင်၍ မရချေ။ လူအများ နားလည်သဘောပေါက်သလို ဘတ်ရသည်။

ထို့ပြင် ပြစ်မှုကို ဖန်တီးသောဥပဒေ အမိန့်စသည်ကို နောက်ကြောင်းပြန် အာဏာ ပေး၍ သာမန်အားဖြင့် မရချေ။ မကြာသေးမီက ဆေးရွက်ကြီးများနှင့် ပတ်သက်၍ ဒေါ်သိန်းမေနှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (၁) တွင်၊ ဤရုံးတရားသူကြီး ဦးစိန်သင်းက ထိုမှုအတိုင်း လိုက်နာကျင့်သုံးထားသည်ကို ကျွန်ုပ်တို့ ရည်ညွှန်းလိုသည်။ ထိုအမှုတွင် ဒေါ်သိန်းမေက ဆေးရွက်ကြီးများနှင့် ပတ်သက်၍ ပြစ်မှုကျူးလွန်ခဲ့သည်ဆိုသည့် နေ့ရက်မှာ ဆေးရွက်ကြီးကို အရေးကြီးသော ကုန်ပစ္စည်းအဖြစ် သတ်မှတ်ခြင်း မပြုမီကဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် အရေးကြီးသော ကုန်ပစ္စည်းအဖြစ် သတ်မှတ်ခြင်း မပြုမီက ဒေါ်သိန်းမေ ပြုလုပ်ခဲ့ခြင်းသည် ပြစ်မှုမမြောက်ဟု ပညာရှိ တရားသူကြီး ဦးစိန်သင်းက ဆုံးဖြတ်၍ ဒေါ်သိန်းမေအပေါ် ချမှတ်ထားသော ပြစ်ဒဏ်အရပ်ရပ်ကို ပယ်ချက်ပေးခဲ့သည်။ ဆေးရွက်ကြီးများကို ဒေါ်သိန်းမေထံမှ သိမ်းဆည်းခဲ့ရာ၊ ပြင်ဆင် မှုတွင် အမိန့်ချမှတ်သည့်အချိန်၌ တရားဥပဒေအရ၊ ထိုပစ္စည်းများကို ရောင်းဝယ် ဖောက်ကား လက်ရှိထားပိုင်ခွင့်သည် ဒေါ်သိန်းမေထံတွင် မရှိတော့ပြီဖြစ်၍ ပစ္စည်း

(၁) မန္တလေးမြို့၊ နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ်၊ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလတွင် ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၅၅ (ခ)။

များကိုကား ၎င်းအား ပြန်မပေးစေဘဲ၊ ထိုပစ္စည်းများကို ထုခဲ့၍ ရရှိသည့်ငွေများကိုသာ ၎င်းအားပြန်ပေးစေရန်ကိုလည်း ပညာရှိ တရားသူကြီးက အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်။

ဥပဒေ၏ အင်အားသည် မျှတခြင်းမှ သက်ဆင်းသည်။ ထို့ကြောင့်လည်း တော်လှန်ရေးကောင်စီဥက္ကဋ္ဌ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး နေဝင်းက မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ်လမ်းစဉ်ပါတီ နှီးနှောဖလှယ်ပွဲတွင်၊ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၁၀ ရက်နေ့၌ နိဂုံးချုပ်မိန့်ခွန်း မြှောက်ကြားရာတွင်၊ “ကျွန်တော်တို့ စေတနာမှာတော့၊ တရားဥပဒေများဟာ မျှတစေချင်တယ်” ဟု မိန့်ကြားခဲ့ပေသည်။ လူလူချင်း ခေါင်းပုံပြတ်ခြင်း မကင်းသေးသမျှ၊ တရားဥပဒေသည် အင်အားနည်းသော အလုပ်သမား၊ လယ်သမားများကို သာသာထိုးထိုး စောင့်ရှောက် ကာကွယ်ပေးရဦးမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ သို့ရာတွင် အရင်းခံ စေတနာကား မျှတမှုပေးရန်ဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း မိန့်ကြားခဲ့သည်။

ဤအမှုများတွင် အမြတ်ကြီးစားခြင်း၊ ခေါင်းပုံပြတ်ခြင်း မပါဝင်ပေ။ ခွင့်ပြုထားသော ဆေးလိပ်လုပ်ငန်းအတွက်လိုသော ဆေးရွက်ကြီးများကို၊ သက်ဆိုင်ရာအား အကြောင်းကြားခွင့်ပန်၍ ဝယ်ယူခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် အစိုးရက ထုတ်ပြန်ခဲ့သော အမိန့်များ၏ ကင်းလွတ်ခွင့်များတွင်၊ လျှောက်ထားသူများသည် ကျရောက်ခဲ့ကြသည်။

ထို့ကြောင့် လျှောက်ထားသူတို့သည် အစိုးရက ထုတ်ပြန်ခဲ့သော အမိန့်များကို ဆန့်ကျင်ချိုးဖောက်ခြင်း မရှိခဲ့ကြချေ။ ၎င်းတို့အပေါ် ပြစ်မှုထင်ရှား တွေ့ရှိထားခြင်းနှင့် ပြစ်ဒဏ်စီရင်ထားခြင်းတို့ကို ပယ်ဖျက်လိုက်သည်။

၁၉၆၆
ကိုသိမ်းအောင်
(ခေါ်) သိမ်း
ပါ။
ကိုအောင်ထွန်း
ပါ။
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
ပြန်မာနိုင်ငံ။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှု

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေ ရွှေတွင်

† ၁၉၆၆

ဆက်နာဘိဘိ (ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားသူ)

ပြီလ ၂၀
ရက်။

နှင့်

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားခံရသူ) ၊

လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေး (လတ်တလော ပြဋ္ဌာန်းချက်) အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၃ (၁) အရ၊ မူပြစ်ထင်ရှား ဖိရင့်ခြင်း—မြန်မာနိုင်ငံတွင်ပါဝင်သော နယ်မြေတစ်ခုခုတွင် မွေးဖွားခဲ့ခြင်းဖြစ် မဖြစ်— ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံထောက်ထားဖြစ်မှု အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၄ (၂)နှင့် သက်ဆိုင်ခြင်းမရှိ မရှိ—တိုင်းရင်းသားဆိုသည့်စကားရပ်—ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေပုဒ်မ ၁၁ (ဂ)အရ၊ မြန်မာနိုင်ငံသူဖြစ်နိုင် မဖြစ်နိုင်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ မြန်မာနိုင်ငံသား ဖြစ်မှု အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၄ (၂) အရ လျှောက်ထားသူနှင့် တကွ ၎င်း၏ မိဘနှစ်ပါးစလုံးသည် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတွင် ပါဝင်သောနယ်မြေတစ်ခုခုတွင် မွေးဖွားခဲ့ခြင်း ဖြစ်ရပေမည်။ လျှောက်ထားသူ၏ ဖခင်မှာ ပါကစ္စတန်နိုင်ငံသားတစ်ဦးဖြစ်ပြီး၊ ပြည် ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတွင် မွေးဖွားခဲ့သည်ဟု မည်သူကမျှ တင်ပြထားခြင်း မရှိသည့်အလျောက် ပြည် ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံသားဖြစ်မှု အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၄ (၂) နှင့် သက်ဆိုင်ခြင်းမရှိ။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ လျှောက်ထားသူ၏ဖခင်မှာ ပါကစ္စတန်နိုင်ငံသားဖြစ်ပြီး ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံသားဖြစ်မှု အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၃ (၁) တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားချက်အရ၊ တိုင်းရင်းသားတစ်ဦး ဖြစ်သည်ဟု မည်သည့်နည်းနှင့်မျှ မဆိုနိုင်သောကြောင့်၊ လျှောက်ထားသူသည် ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေပုဒ်မ ၁၁ (ဂ) အရ၊ မြန်မာနိုင်ငံသူ မဖြစ်နိုင်။

ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားသူအတွက်။ ။ မစ္စတာ ဦး စံစိပိုး ၊

ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားခံရသူအတွက်။ ။ အစိုးရရှေ့နေကြီး ဦးသိန်းဟန်။

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေ။ ။ လျှောက်ထားသူအား၊ မော်လမြိုင်မြို့၊ စတုတ္ထ ရာဘက် ရာဇဝတ်တရားသူကြီးရုံးမှ၊ လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေး (လတ်တလောပြဋ္ဌာန်း

* ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှု အမှတ် ၁၅၆ (၁)။
† ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှု အမှတ် ၁၇၇ တွင်ချမှတ်သော ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၈ ရက် နေ့စွဲပါ၊ မော်လမြိုင်မြို့၊ စတုတ္ထရာဘက် ရာဇဝတ်တရားသူကြီး၏ အမိန့်ကို ပြန်၍ဆင်ခြင်မှု။

ဆက်နာဘိဘိ
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
ပြန်မာနိုင်ငံ။

ချက်) အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၃ (၁) အရ၊ ဒဏ်ငွေ ၅၀ ကျပ်၊ သို့မဟုတ် အလုပ်နှင့် ထောင်ဒဏ် ၂ လကျခံစေရန် အမိန့်ချမှတ်သည်ကို မကျေနပ်သဖြင့်၊ မော်လမြိုင် စက်မှုဝန်ထမ်းသမဂ္ဂ ပြင်ဆင်မှု တင်သွင်းခဲ့သော်လည်း မအောင်မြင်သောကြောင့်၊ ဟုတ်တဖန် ဤရုံးသို့ ပြင်ဆင်မှုလျှောက်ထားခြင်းဖြစ်လေသည်။

မော်လမြိုင်မြို့၊ လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးဌာနမှ၊ လျှောက်ထားသူသည် ၎င်းမိခင် ဂျွန်မာဗီ၏ ပါကစ္စတန်နိုင်ငံကူးလက်မှတ်နှင့် စစ်တကောင်းမြို့၊ မြန်မာကောင်စစ်ဝန်ရုံးမှ ထုတ်ပေးသော ပြည်ဝင်ခွင့်လက်မှတ်အရ၊ မြန်မာပြည်သို့ ၁၉၅၄ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာ လ ၉ ရက်နေ့တွင် ဝင်ရောက်လာပြီး၊ မြန်မာပြည်တွင် ၁၉၅၇ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၂၇ ရက် နေ့ထိ နေထိုင်ခွင့် ရရှိခဲ့ကြောင်း၊ ထိုရက်ကုန်ဆုံးသော်လည်း ဆက်လက်နေထိုင်ခွင့် မလျှောက်ထားဘဲ၊ ၄ နှစ်ကျော်မျှ ဖတည်းကျော်လွန်နေထိုင်ခဲ့ကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် လျှောက်ထားသူသည်၊ လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၄ (၂) ကို ကျူးလွန် ကြောင်းအဆိုပြုကာ၊ မော်လမြိုင်မြို့၊ သူကောင်းပြု တရားသူကြီးများရုံးတွင်၊ ပုဒ်မ ၁၃ (၁) အရ တရားစွဲဆိုခဲ့၏။

လျှောက်ထားသူက၊ မိမိမှာ မြန်မာပြည်တွင် မွေးဖွားပြီး၊ မိဘဘိုးဘွားများလည်း မြန်မာပြည်၌ပင် မွေးဖွားကြကြောင်း၊ မိမိ ၃ နှစ်အရွယ်က မိဘများနှင့် အိန္ဒိယပြည်သို့ လိုက်သွားရာ၊ ဖခင်သေဆုံးပြီးနောက်၊ ဖခင်နှင့်အတူ ပြန်လာကာ၊ မြန်မာပြည်၌ အစဉ်တစိုက် နေထိုင်ခဲ့ကြောင်း ထုချေလေသည်။ ၎င်းအားစစ်ဆေးသည့် သူကောင်းပြု တရားသူကြီးများက၊ လျှောက်ထားသူသည် ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံအခြေခံဥပဒေ ၁၁ (၂) အရ၊ မြန်မာတိုင်းရင်းသားတယောက်ဖြစ်သည်ဟု ယူဆကာ၊ ၎င်းအား တရားသေ လွှတ်ခဲ့လေသည်။

ယင်းသို့ တရားသေလွှတ်သော အမိန့်ကို နိုင်ငံတော်အစိုးရက မကျေနပ်သဖြင့် ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၄၁၇ အရ၊ အယူခံဝင်ရာ၊ လျှောက်ထားသူသည်ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေပုဒ်မ ၁၁ (၂) အရ၊ ပြည်ထောင်စုသားဖြစ်ကြောင်း အောက်ရုံး အမှုတွဲတွင် မပေါ်လွင်သော်လည်း၊ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံသားဖြစ်မှု အက်ဥပဒေ (၁၉၄၈ ခု၊ အက်ဥပဒေအမှတ် ၆၆) ပုဒ်မ ၅ (က) နှင့် ၁၄-က (၁) များအရ၊ အရွယ်ရောက်ပြီးနောက်၊ နိုင်ငံခြားသားအဖြစ် စွန့်လွှတ်ကြောင်းနှင့် ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံသားအဖြစ် စာညွှတ်စေရန် ရွေးချယ်ခဲ့ကြောင်း၊ လုံလောက်သည့် အထောက် အထားများ ရှိသည်ဟု ၎င်း၏ဘင်ပြချက်အရ၊ ဤရုံးမှ တရားမျှတမှုရရှိစေရန်အလို့ငှါ၊ တရားသေလွှတ်သော အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်ပြီး၊ အမှုကို အသစ်တဖန် ပြန်လည်စစ်ဆေး ရန် အမိန့်ချမှတ်ခဲ့၏။

၁၉၆၆
ဆက်လက်သတိ
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ

ထို့ကြောင့် လျှောက်ထားသူ၏ အမှုကို မော်လမြိုင်မြို့ စတုတ္ထရာဘက် ရာဇဝတ် တရားသူကြီးရုံးတွင် စစ်ဆေးစေရာ ပညာရှိစတုတ္ထရာဘက် ရာဇဝတ် တရားသူကြီးက ၎င်းအား သက်သေထူခွင့် ပြုပြီးနောက် လျှောက်ထားသူသည် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံသားဖြစ်မှု အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၄ (၂) အရ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံသူ တစ်ဦးလည်း မဟုတ်၊ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံသားဖြစ်မှု အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၅ (က) အရအသက် ၁၈ နှစ်ပြည့်ပြီးနောက် နိုင်ငံခြားသားအဖြစ်ကို စွန့်လွှတ်ပြီး ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံသားအဖြစ်ကို ရွေးချယ်ခဲ့ခြင်း မပြုခဲ့သည်အပြင် အသက် ၁၈ နှစ်ပြည့်ပြီးနောက် တစ်နှစ်အတွင်း အဆိုပါ အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၄-က (၁) (ခ) အရ နိုင်ငံတော်အစိုးရထံသို့ နိုင်ငံခြားသားအဖြစ် စွန့်လွှတ်ကြောင်း အစီရင်ခံရန် ယှက်ကွက်ခဲ့သောကြောင့်၊ ၎င်းအား အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း အပြစ်ပေးခဲ့ခြင်း ဖြစ်လေသည်။ထိုအမိန့်ကိုမကျေနပ်သဖြင့် စောဒကဝင်ခဲ့သည် ပညာရှိ စက်ရှင်တရားသူကြီးကလည်း အလားတူစင် ကောက်ယူဆုံးဖြတ်ခဲ့သည့်အတွက် ဤစောဒကမှု ပေါ်ပေါက်လာခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

လျှောက်ထားသူ၏ ပညာရှိ ရှေ့နေကြီး မစ္စတာဦး စံစိပိုးက လျှောက်ထားသူသည် မြန်မာနိုင်ငံတွင် မွေးဖွားသော်လည်း ၎င်း၏ အဘိုးအဘွားများအနက် တစ်ဦးဦးသည် မြန်မာနိုင်ငံ တိုင်းရင်းသား တစ်မျိုးမျိုးတွင် ပါဝင်ခဲ့ခြင်း မရှိ၍ ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေပုဒ်မ ၁၁ (၁) အရ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံသူတစ်ယောက် မဖြစ်နိုင်ကြောင်း ဝန်ခံသွား၏။ လျှောက်ထားသူ၏ အဘွား ဒေါ်ဇော်ရာဘီ၏ မိခင် ဒေါ်နုနှင့်အဘိုးမိမိတို့ရာမန်၏ မိခင် ဒေါ်မလေးတို့မှာ မြန်မာနိုင်ငံ တိုင်းရင်းသားများ ဖြစ်ကြသော်လည်း ၎င်းတို့မှာ အဘိုးအဘွားများ မဟုတ်ကြဘဲ ဘီဘင်များသာ ဖြစ်ကြ၍ ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေပုဒ်မ ၁၁ (၁) တွင် အကျုံးမဝင်ချေ။

လျှောက်ထားသူသည် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံသားဖြစ်မှု အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၄ (၂) အရလည်း မြန်မာနိုင်ငံသူ ဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူခြင်း မပြုနိုင်ပေ။ အဘယ့်ကြောင့် ဆိုသော် ထိုပုဒ်မအရဆိုလျှင် လျှောက်ထားသူနှင့်တကွ ၎င်း၏ မိဘနှစ်ပါး စလုံးသည် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတွင် ပါဝင်သော နယ်မြေတစ်ခုခုတွင် မွေးဖွားခဲ့ခြင်း ဖြစ်ရပေမည်။ လျှောက်ထားသူ၏ ဖခင် အဗ္ဗဒူဟာဒီမှာ ပါကစ္စတန်နိုင်ငံသားတစ်ဦးဖြစ်ပြီး ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတွင် မွေးဖွားခဲ့သည်ဟု မည်သူကမျှ တင်ပြထားခြင်း မရှိသည့်အလျောက် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံသားဖြစ်မှု အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၄ (၂) နှင့် သက်ဆိုင်ခြင်းမရှိ။

သို့ရာတွင် လျှောက်ထားသူ၏ ပညာရှိရှေ့နေကြီးက လျှောက်ထား သူသည် ဖွဲ့စည်း အုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံ ဥပဒေပုဒ်မ ၁၁ (ဂ) အရ ပြည်ထောင်စု မြန်မာ နိုင်ငံသူ

တယောက်ဖြစ်သည်ဟု လျှောက်လဲသွား၏။ ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေပုဒ်မ ၁၁ (ဂ) မှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည်။

“ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံ၏ နိုင်ငံသားဖြစ်သော သို့တည်းမဟုတ် ဤအခြေခံ ဥပဒေ စတင်အာဏာတည်သည့်နေ့တွင် အသက်ရှင်နေသည်ဖြစ်ပါက၊ တိုင်းရင်း သားအဖြစ်ကို ရယူခွင့်ရှိသော မိဘနှစ်ပါးမှ ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံတွင် ပါဝင်လတ္တံ့ သော အာဏာပိုင်နက်အတွင်း၌ မွေးဖွားသူတိုင်းသည်၎င်း၊”

၁၉၆၆

ဆက်နာဘိဘိ
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

လျှောက်ထားသူ၏ ပညာရှိ ရှေ့နေကြီးက၊ လျှောက်ထားသူသည် မြန်မာပြည်တွင် မွေးဖွားကြောင်း၊ ထို့ပြင် လျှောက်ထားသူ၏မိခင် ရှုမဝီဘီမှာ ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံသူ တဦးဖြစ်ကြောင်း၊ ဖခင် အဗ္ဗဒူဟာဒီမှာ ပါကစ္စတန်နိုင်ငံသားတဦးပင်ဖြစ်သော်လည်း၊ မြန်မာပြည်တွင် ရှစ်နှစ်ထက်မနည်း တဆက်တည်း နေထိုင်ခဲ့ဘူးသူဖြစ်၍၊ အကယ်၍ ၎င်းသားအသက်ရှင်နေပါမူ၊ ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံသားအဖြစ်ကို ရယူခွင့်ရှိကြောင်း၊ ထို အကြောင်းများကြောင့်၊ ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံအခြေခံဥပဒေပုဒ်မ ၁၁ (ဂ) အရ၊ အကျုံး ဝင်ကြောင်း တင်ပြသွား၏။ ဤအမှုနှင့် အကျုံးဝင်သည့် ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံအခြေခံ ဥပဒေပုဒ်မ ၁၁ (ဂ) ပါ လိုရင်းစကားရပ်မှာ၊ “ဤအခြေခံဥပဒေစတင်အာဏာ တည်သည့်နေ့တွင် အသက်ရှင်နေသည်ဖြစ်ပါက၊ တိုင်းရင်းသား အဖြစ်ကို ရယူခွင့် ရှိသော မိဘနှစ်ပါး” ဖြစ်ရာ၊ ကွယ်လွန်သူ မိဘများသည် တိုင်းရင်းသားအဖြစ်ကို ရယူခွင့်ရှိရန်လိုပေသည်။ ‘တိုင်းရင်းသား’ ဆိုသည့် စကားရပ်မှာ ‘နိုင်ငံသား’ ဆိုသည့်စကားရပ်နှင့် မတူပေ။ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံသားဖြစ်မှု အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၃ (၁) တွင်၊ တိုင်းရင်းသားဆိုသည်မှာ၊ ကချင်၊ ကရင်၊ ကရင်နီ၊ ချင်း၊ မြန်မာ၊ မွန်၊ ရခိုင်၊ ရှမ်း၊ သို့မဟုတ် ၁၈၂၃ ခုနှစ်မတိုင်မီကာလမှစ၍၊ ပြည်ထောင်စုတွင် ပါဝင်သော နယ်မြေတခုခု၌ အခြေစိုက်နေထိုင်ခဲ့သော၊ မျိုးနွယ်များဖြစ်သည်ဟု ပြဋ္ဌာန်းထားလေသည်။

ယခုအမှုတွင် လျှောက်ထားသူ၏ဖခင် အဗ္ဗဒူဟာဒီမှာ၊ ပါကစ္စတန်နိုင်ငံသားဖြစ် ပြီး၊ အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့သည့် တိုင်းရင်းသား တဦးဦးဖြစ်သည်ဟု မည်သည့်နည်း နှင့်မျှ မဆိုနိုင်သောကြောင့်၊ လျှောက်ထားသူသည် ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံအခြေခံဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၁ (ဂ) အရ၊ မြန်မာနိုင်ငံသူဖြစ်သည်ဆိုသော လျှောက်လဲချက်ကို လက်မခံ နိုင်ပေ။

အထက်ပါ အကြောင်းများကြောင့်၊ ဤပြင်ဆင်လွှာကို ပလပ်လိုက်သည်။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှု

တရားသူကြီးချုပ် ဂေါက်တာမောင်မောင် တရားသူကြီး ဦးချစ် နှင့် တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေ တို့
ရွှေတွင်

† ၁၉၆၆

ဧပြီလ ၁ ရက်။

ဒေါ်ကုန်း (ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားသူ)

နှင့်

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားခံရသူ)*

ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၃၀၂/၃၆၄ အရ၊ ပြစ်မှုထင်ရှား တွေ့ရှိခြင်း—ကိုယ်တိုင်ထိခိုက်နစ်နာသူက
တိုင်တန်းခဲ့ခြင်းဟုတ် မဟုတ်—အထွေထွေလွှတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်အမိန့်၏ အကျိုးကျေးဇူးကို
အပြည့်အဝ ခံစားနိုင်ခွင့်ရှိ မရှိ။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ အမှုကို တိုင်တန်းခဲ့သူ ဒေါ်လှပိုင်က ယောက်ျားလည်းဆုံးရ၊ ၎င်းက သူကြီး
အား တိုင်ပေးပါဟု ပြောလိုက်ပါသည်ဆိုသည့် ၎င်းကရုံးတွင်ကျမ်းပြုအစစ်ခံခဲ့သောစကားကိုလည်း
မဟုတ်စကားဟု ဆုံးဖြတ်ခံရလျှင် နှစ်ခါနှစ်ထပ်နစ်နာရမည်။ ထို့ကြောင့် ဒေါ်လှပိုင်နှင့် ၎င်းအား
ထောက်ခံထွက်ဆိုသွားသော သက်သေများ၏ ထွက်ဆိုချက်တို့ကိုလက်ခံ၍ အမှုကို ဒေါ်လှပိုင်က
တိုင်တန်းဖွင့်လှစ်ခဲ့သည်။ ကိုယ်တိုင်ထိခိုက်နစ်နာသော မှဆိုးမက တိုင်တန်းခဲ့ခြင်းဖြစ်သဖြင့်၊ တရား
ခံများသည် အထွေထွေလွှတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်၏ အကျိုးကျေးဇူးကို အပြည့်အဝခံစားနိုင်ခွင့်မရှိ။
လျော့ပေါ့သော ပြစ်ဒဏ်ကိုသာ ကျခံနိုင်ခွင့်ရှိသည်။

ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားသူအတွက်။ ။

ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားခံရသူအတွက်။ ။ အစိုးရရွှေ့နေကြီး ဒေါ်မြသန်းနု။

တရားသူကြီးချုပ် ဂေါက်တာမောင်မောင်။ ။ လျှောက်ထားသူ ဒေါ်ကုန်း၏
ယောက်ျား ဦးသိန်းဖေကို ရွှေ့ဘို့မြို့၊ အထူးတရားသူကြီးက ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ်
၁၁/၆၂ တွင် ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၃၀၂ အရ၎င်း၊ ပုဒ်မ ၃၆၄ အရ၎င်း၊ ပြစ်မှုထင်ရှား
တွေ့ရှိကာ အလုပ်ကြမ်းနှင့် ထောင်ဒဏ် ၁၀ နှစ်နှင့် ၃ နှစ်စီကို တပေါင်းတည်း
ကျခံစေရန် အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်။ ဦးသိန်းဖေသည် မောင်ထွန်းမောင်ဆိုသူကို ခေါ်

* ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှု အမှတ် ၂ (က)။

† ၁၉၆၂ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှု အမှတ် ၁၁ တွင်ချမှတ်သော ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၇ ရက်
နေ့စွဲပါ၊ ရွှေ့ဘို့မြို့၊ အထူးတရားသူကြီး၏အမိန့်ကို ပြန်၍ဆင်ခြင်မှု။

ဆောင်သွားကာ သတ်ပစ်သည်ဟု အထူးတရားသူကြီးက တွေ့ရှိခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။
ဖြစ်မှုသည် အထွေထွေလွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်အမိန့်တွင် အကျုံးဝင်သော ကာလအတွင်း
၌ ကျရောက်ခဲ့သောကြောင့်၊ ထိုကဲ့သို့ လျော့ပေါ့သော ထောင်ဒဏ်များကို သတ်မှတ်
ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

၁၉၆၆
ဒေါ်ကုန်း
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
ပြန်မာနိုင်ငံ။

ဦးသိန်းဇေက မန္တလေးမြို့ရုံးထိုင် တရားရုံးချုပ်သို့ အယူခံဝင်ခဲ့ရာ မဲအောင်မြင်
ခဲ့ပေ။ ၎င်း၏ဇနီး ဒေါ်ကုန်းက ဤရုံးနှင့် အထူးရာဇဝတ်ရုံး အယူခံအဖွဲ့တို့က အထွေထွေ
လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်အမိန့်ကို အပေါ့အလွယ်ဆိုင်ခဲ့သည့် စီရင်ထုံးများကို ရည်ညွှန်း၍၊
အမှုကို မောင်ထွန်းမောင် သေဆုံးသည့်အတွက် ကိုယ်တိုင်ထိခိုက်နစ်နာသူက တိုင်တန်း
ခဲ့ခြင်းမဟုတ်ပါ။ ရဲအရာရှိများက တိုင်ချက်နှင့်လွှဲ၍ အရေးယူခဲ့ခြင်း ဖြစ်သဖြင့်၊
အထွေထွေလွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် အမိန့်နှင့် လုံးဝအကျုံးဝင်သည်ဟု ဆုံးဖြတ်သင့်ပါ
သည်ဟု လျှောက်ထားသည်။ ထိုအချက် မှန် မမှန် ထပ်မံဆန်းစစ်နိုင်ရန်အတွက်
ကျွန်ုပ်တို့က ဤခုံရုံးကို ဖွဲ့စည်း၍ ပြင်ဆင်မှုနှင့်လွှဲပေးခဲ့သည်။

ပညာရှိ အစိုးရရွှေ့နေကြီး ဒေါ်မြသန်းနုက အမှုအသွားအလာတို့ကို လေ့လာ
သုံးသပ်ပြီးနောက်၊ အမှုကို အရေးယူခဲ့သည်မှာ သေဆုံးသူ၏ဇနီး ဒေါ်လှပို (လိုပြ-၁၀)
က ရွာသူကြီး ဦးရွှင်ဆိုသူအား တိုင်ကြားခိုင်းသဖြင့်၊ ရဲမှအရေးယူခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါသည်။
ထို့ကြောင့် ကိုယ်တိုင်ထိခိုက်နစ်နာသူက တိုင်တန်းရာရောက်ပါသည်။ လုံးဝလွတ်ငြိမ်း
ချမ်းသာခွင့်ပေးနိုင်သည့်အမှု မဟုတ်ပါဟု လျှောက်လဲတင်ပြသည်။

ဒေါ်လှပိုက ရုံးတွင် အစစ်ခံရာ၌ ၎င်းကသွားရောက်တိုင်တန်းခိုင်းကြောင်းထွက်ဆို
သည်။ ၎င်းကိုယ်တိုင် သွားရောက်ခြင်း မပြုနိုင်သည်မှာ နေထိုင်မကောင်း၍ ဖြစ်ပါ
သည်ဟု ထွက်ဆိုခဲ့သည်။ လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် အမိန့်တွင် မည်သို့အကျုံးဝင်သည်ကို
ပညာရှိ အထူးတရားသူကြီးက သုံးသပ်ပြီးနောက်၊ စီရင်ချက်၌ ဒေါ်လှပိုသည် ချီပါ
သူကြီး ဦးရွှင်အား တိုင်ကြားခဲ့သည့် အကြောင်းမှာ ထင်ရှားစွာ ပေါ်ပေါက်နေသည်ဟု
ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။ ဦးရွှင် (လိုပြ-၁၇)၊ ကိုသာဦး (လိုပြ-၆) နှင့် ဦးတင် (လိုပြ-၁၆)
တို့၏ ထွက်ချက်တို့က ထိုကောက်ယူချက်ကို ထောက်ခံလျက်ရှိသည်။ ဦးရွှင်က
ဒေါ်လှပိုထံ သွားရောက်အကြောင်းကြားသောအခါ ဒေါ်လှပိုက နေထိုင်မကောင်း
သဖြင့်၊ ၎င်း၏မောင်တော်သူ မောင်အုန်းဇေ (လိုပြ-၉) အား အခင်းဖြစ်သည့်
နေရာသို့ ဦးရွှင်တို့နှင့်အတူ လိုက်ပါသွားရန်ပင် ထည့်လိုက်သည်။ ထိုသက်သေများ၏
ထွက်ချက်တို့ကိုခြုံ၍ကြည့်လျှင်၊ ဒေါ်လှပိုသည် ကိုယ်တိုင်ထိခိုက်နစ်နာသူဖြစ်သည့်
အားလျော်စွာ အမှုနှင့်လွှဲ အရေးယူရန် မူလကပင် ဆန္ဒရှိသည်။ တိုင်တန်းခဲ့သည်ဟု
ယူဆရန်ဖြစ်သည်။

၁၉၆၆

ဒေါ်ကုန်း
နှင့်

ပြည်ထောင်စု
ပြန်မာနိုင်ငံ။

ပညာရှိ အထူးတရားသူကြီးက အမှုဖြစ်ပွားသည့် သေများတွင် ထိုအချိန်က သောင်းကျန်းသူများကြောင့်၎င်း၊ နိုင်ငံရေးအရောင်ပြု၍ ဆိုးရွားနေကြသော လူအချို့ တို့ကြောင့်၎င်း၊ ရွာသူရွာသားများ ကြောက်လန့်နေခဲ့ကြရသည်ဟု မှတ်ချက်ပြုသည်။

၁၉၅၅ ခုနှင့် ၁၉၅၇ ခုနှစ်ကြားကာလအတွင်း ဆိပ်ခွန်၊ ချီပါ၊ တက်တူ စသော ရွှေတိုအနောက်ပိုင်းရွာများ၌ ဓါးပြမှု၊ လူသတ်မှု စသော ရာဇဝတ်ကြီးမှုပေါင်း ၅၁ မှု ခန့်ဖြစ်ပွားခဲ့ရာ၊ ၃ မှုကိုသာ စုံစမ်းစစ်ဆေးနိုင်ခဲ့ရသည်။ ကျန် ၄၈ မှုမှာ သက်သေခံ ဝံ့သူမရှိ၍ အမှုများမပေါ်ခဲ့၊ တော်လှန်ရေးအစိုးရ တက်ပြီးသည့်နောက်ပိုင်းမှ ပြောရဲ ဆိုခဲ့ဖြစ်လာကြကာ အမှုများကို မေါ်ထုတ်နိုင်ကြသည်ဟု ကာလဒေသနှင့် ပတ်သက်၍ ပညာရှိ အထူးတရားသူကြီးက မှတ်ချက်ပြုထားသည်။

ထိုအခြေအနေအကြားထဲမှ သေဆုံးသူ၏ဇနီး ဒေါ်လှပိုသည် ၎င်းအားလာရောက် အကြောင်းကြားသော ဦးရွှင်နှင့် အခြားလူကြီးများအား အမှုဖွင့်လှစ်ပေးပါဟု တိုင်တန်းလိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်ဆိုသည့် အချက်မှာ၊ ပတ်ငန်းကျင် အခြေအနေနှင့် ထောက်ရှုလျှင် ယုတ္တိရှိသည်ဟု ဆိုရမည်။

ဒေါ်လှပိုတွင် ယောက်ျားလည်း သေဆုံးရာ၊ ၎င်းကသူကြီးအား တိုင်ပေးပါဟု ပြောလိုက်ပါသည်ဆိုသည့် ၎င်းကလေးတွင်ကျမ်းဖြင့် အစစ်ခံခဲ့သော စကားကိုလည်း မဟုတ်စကားဟု ဆုံးဖြတ်ခံရလျှင် နှစ်ခါနှစ်ထပ် နှစ်နာရမည်။ ထို့ကြောင့် ဒေါ်လှပိုနှင့် ၎င်းအား ထောက်ခံထွက်ဆိုသွားသော သက်သေများ၏ ထွက်ဆိုချက်တို့ကို လက်ခံ၍၊ အမှုကို ဒေါ်လှပိုက တိုင်တန်းဖွင့်လှစ်ခဲ့သည်။ ကိုယ်တိုင်ထိခိုက်နှစ်နာသော မုဆိုးမက တိုင်တန်းခဲ့ခြင်းဖြစ်သဖြင့်၊ တရားခံများသည် အထွေထွေလွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်၏ အကျိုးကျေးဇူးကို အပြည့်အဝ ခံစားနိုင်ခွင့်မရှိ။ လျော့ပေါ့သော ပြစ်ဒဏ်ကိုသာ ကျခံနိုင်ခွင့်ရှိသည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့ ဆုံးဖြတ်သည်။ ထို့ကြောင့် ပြင်ဆင်မှုကို ပလပ် လိုက်သည်။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

တရားမအထွေထွေအယူခံမှု

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေ ရွှေတွင်

ဒေါ်ခင်သန်း ပါ ၅ (အယူခံတရားလိုများ)

နှင့်

ဒေါ်ဖူးသိန်း (အယူခံတရားခံ) •

† ၁၉၆၆

ပြေလည် ၂၆ ရက်။

အုပ်ထိန်းသူနှင့် အုပ်ထိန်းခံရသူများအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၄၇—အုပ်ထိန်းခံရသူအား လက်ရောက်အပ်ပေးရန်ကိစ္စ၌ စုံစမ်းကြားနာခြင်း—တရားမကျင့်ထုံးအရ ကျင့်သုံးရမည်ဟုဆိုနိုင် မဆိုနိုင်—တရားမကျင့်ထုံးအရ တိကျစွာ ဆောင်ရွက်ခြင်းမရှိသဖြင့် ဆောင်ရွက်ချက်မှာ လုံးဝပျက်ပြယ်သည်ဟုဆိုနိုင် မဆိုနိုင်—တရားမျှတမှု ကင်းမဲ့သည့်အမိန့်ဖြစ်သည်ဟုဆိုနိုင် မဆိုနိုင်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။အုပ်ထိန်းသူနှင့် အုပ်ထိန်းခံရသူများ အက်ဥပဒေကို အေချာစွာလေ့လာလျှင် ပုဒ်မ ၁၀၊ ၁၁၊ ၃၆၊ ၄၃၊ ၄၆ တို့၌သာလျှင် တရားမကျင့်ထုံးအရ ကျင့်သုံးရန် ပြဋ္ဌာန်းထားပေးသည်။ ပုဒ်မဆန့်ကျင်ဖယ်၌သာ တရားမကျင့်ထုံးအရ ကျင့်သုံးရမည်ဖြစ်ကြောင်း ဖော်ပြထားသည့်အလျောက် ကျန်အခြားပုဒ်မများကိစ္စတွင်လည်း တရားမကျင့်ထုံးအရ ကျင့်သုံးရမည်ဟုဆိုရန် ခဲယဉ်းသည်။ သို့ဖြစ်ရာ အောက်ရုံးတရားသူကြီးသည် ပုဒ်မ ၂၅ အရ၊ စုံစမ်းရာ၌ တရားမကျင့်ထုံးအရ တိကျစွာ ဆောင်ရွက်ထားခြင်း မရှိကာမျှဖြင့်၊ ၎င်း၏ ဆောင်ရွက်ချက်မှာ လုံးဝပျက်ပြယ်သည်ဟု မဆိုနိုင်သည့်အပြင်၊ ၎င်း၏အမိန့်မှာ တရားမျှတမှုကင်းမဲ့သည့် အမိန့်ဖြစ်သည်ဟု မဆိုနိုင်၍ဝင်ရောက်စွက်ဖက်ရန် အကြောင်းမရှိ။

ခွန်စီဒေဝီ နှင့် ချိုတိထာလ်၊ အတွဲ ၄၄၊ အလာဟာဘတ် ၅၇၇ ကိုရည်ညွှန်းသည်။

အယူခံတရားလိုများအတွက်။ ။ဦးဇမောင်။

အယူခံတရားခံအတွက်။ ။ဦးဘဒေဝ။

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေ။ ။ဤအယူခံမှုမှာ အုပ်ထိန်းသူနှင့် အုပ်ထိန်းခံရသူများ အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၄၇ အရ တင်သွင်းသည့်အမှုဖြစ်သည်။ အဆိုပါ အယူခံမှု ပေါ်ပေါက်လာရသည့် အတ္ထုပ္ပတ္တိနောက်ကြောင်းရာဇဝင်ကို အကျဉ်းချုပ်ဖော်ပြရန် လိုပေသည်။

* ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ တရားမအထွေထွေ အယူခံမှုအမှတ် ၅၈။

† ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ တရားမအသေးအမွှေ အမှတ် ၁ တွင်၊ သာယာဝတီမြို့၊ ရာဘက်ခရိုင်တရားမ တရားသူကြီးရုံးတော်၏ ချမှတ်သောအမိန့်ကို အယူခံဝင်မှု။

၁၉၆၆
ဒေါ်ခင်သန်း
ပါ ၅
နှင့်
ဒေါ်ဖိုးသိန်း။

သာယာဝတီခရိုင်၊ နတ္ထလင်းမြို့တွင် ဦးခင်မောင်နှင့် ယခုအယူခံတရားခံ ဒေါ်ဖိုးသိန်းတို့သည် အကြင်လင်မယားအဖြစ် ပေါင်းသင်းလာရာ၊ သားတယောက်နှင့် သမီးတယောက် ထွန်းကားခဲ့၏။ ထိုနောက် ဦးခင်မောင်နှင့် ဒေါ်ဖိုးသိန်းတို့သည် အကြင်လင်မယားအဖြစ်မှ ကွာရှင်းကြရာ၊ သမီးဖြစ်သူ အေမာခင်ကို ဘခင် ဦးခင်မောင်က လက်ခံထိန်းသိမ်းရန်နှင့် သားဖြစ်သူ မောင်ကြည်အား မိခင် ဒေါ်ဖိုးသိန်းက လက်ခံထိန်းသိမ်းကြရန် သဘောတူညီခဲ့သည်။ ၎င်းနောက် သာယာဝတီ ခရိုင် တရားမရုံး၏ ၁၉၆၀ ခုနှစ်၊ တရားမသေးမှုအမှတ် ၂၀ တွင် ဒေါ်ဖိုးသိန်းက ၎င်းအား သမီး အေမာခင်၏ အုပ်ထိန်းသူအဖြစ် ခန့်ထားရန် လျှောက်ထားရာ ဦးခင်မောင်က အပြင်းအထန် ကန့်ကွက်သောကြောင့်၊ ပညာရှိ ခရိုင်တရားမ တရား သူကြီးက ဒေါ်ဖိုးသိန်း၏ လျှောက်လွှာကို ပယ်ချလိုက်လေသည်။

ထိုကဲ့သို့ ပယ်လိုက်သော အမိန့်ကို ဒေါ်ဖိုးသိန်းက မကျေနပ်သဖြင့်၊ တရားရုံးချုပ် ၏ ၁၉၆၂ ခုနှစ်၊ တရားမအသေးအဖွဲ့ အယူခံမှုအမှတ် ၂၆ တွင် အယူခံဝင်လေသည်။ ထိုအယူခံမှု မပြီးဆုံးမီအတွင်း ဦးခင်မောင် သေဆုံးသွားသဖြင့်၊ ဦးခင်မောင်၏ နှစ်မနှင့် ညီမျှားဖြစ်ကြသည့် ယခုအယူခံတရားလိုတို့အား အမှုသည်အဖြစ် တည့်သွင်း ကာ ကြားနာပြီးနောက်၊ ဒေါ်ဖိုးသိန်းအား သမီးဖြစ်သူ အေမာခင်၏ အုပ်ထိန်းသူ အဖြစ် ခန့်ထားလိုက်လေသည်။

ယင်းသို့ ဒေါ်ဖိုးသိန်းအား အုပ်ထိန်းသူအဖြစ် ခန့်ထားလိုက်သော်လည်း၊ အေမာခင်အား အဒေါ်နှင့် ဦးလေးမျှားဖြစ်ကြသည့် အယူခံတရားလိုတို့က ပြန်ပေးရန် ငြင်းဆန်ပြီး ထိန်းသိမ်းထားသောကြောင့်၊ အုပ်ထိန်းသူနှင့် အုပ်ထိန်းခံရသူမျှား အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂၅ အရ အုပ်ထိန်းခံရသူအား လက်ရောက်အပ်ပေးရန် သာယာဝတီ ခရိုင် တရားမရုံး၏ ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ တရားမသေးမှုအမှတ် ၉ တွင် လျှောက်ထားခဲ့ရ၏။ ပညာရှိ ခရိုင်တရားမတရားသူကြီးက တရားရုံးချုပ်၏ အမိန့်အတိုင်း ဆောင်ရွက်ရမည် ဖြစ်ကြောင်း ရုံးရွှေ့၌ ပြောဆိုမိသောကြောင့်၊ အယူခံတရားလိုတို့က ရုံးပြောင်းပေးရန်၊ တရားရုံးချုပ်၏ ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ တရားမသေးမှုအမှတ် ၁၇၁ တွင် လျှောက်ထားသည့် အလျောက်၊ သာယာဝတီ ဓာဘက်ခရိုင်တရားမရုံးသို့ ပြောင်းရွှေ့စစ်ဆေးစေခဲ့လေ သည်။

ပညာရှိ ဓာဘက်ခရိုင်တရားမ တရားသူကြီးသည် ဒေါ်ဖိုးသိန်း၏ လျှောက်လွှာ ပါ ကိစ္စကို စုံစမ်းကြားနာရန် ၎င်း၏ ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ တရားမသေးမှုအမှတ် ၁ ကို ဖွင့်လှစ် ကာ သက်သေမျှားကို စစ်ဆေးရန် ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၁၅ ရက်နေ့သို့ ချိန်းဆို ခဲ့၏။ ထိုနေ့တွင် အယူခံတရားလိုတို့၏ ကိုယ်စားလှယ် ဦးတင်ကြည်ဆိုသူသည် ရုံးသို့ လာရောက်ပြီး၊ ၎င်း၏ပညာရှိ ရွှေနေကြီး မအားလပ်၍ ရက်ချိန်းတောင်းရာ၊ တဘက်မှ

ကန်ကွက်၏။ ဦးတင်ကြည်က အခြားရွှေနေတဦး ငါးရမ်းရန်ပြုသောအခါ ဦးတင်ကြည်
 မှာ အယူခံတရားလိုတို့၏ ဆန်စက်ကိစ္စအတွက်သာ ဆောင်ရွက်ရန် အာဏာရသူ
 ဖြစ်ပြီး၊ အမှုတွင် လိုက်ပါဆောင်ရွက်နိုင်ခွင့် မရှိသည့်အလျောက်၊ ရုံးမှ ၎င်း၏လျှောက်
 ထားချက်များကို ပယ်ချကာ၊ ခေါ်ပွားသိန်းနှင့် ၎င်းတို့၏ သက်သေများကို တဘက်
 သတ်စစ်ဆေးကြားနာခဲ့လေသည်။ နောက်ရက်ချိန်းဖြစ်သည့် ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာ
 လ ၂၉ ရက်နေ့တွင် အယူခံတရားလို၏ ပညာရှိ ရွှေနေကြီးက လျှောက်ထားသည့်
 ၎င်းတို့၏ သက်သေများကို ပြန်လှန်မေးခွန်းတုတ်ခွင့်ပြုရန် လျှောက်ထားရာ၊ ပညာရှိ
 ရာဘက်ခရိုင်တရားမ တရားသူကြီးက ထိုလျှောက်ထားချက်ကို ပယ်ပစ်ခဲ့လေသည်။

၁၉၆၆
 ခေါ်ခပ်သန်း
 မ၊ ၇
 နှင့်
 ခေါ်ပွားသိန်း။

ထိုကဲ့သို့ ပညာရှိ ရာဘက်ခရိုင်တရားမ တရားသူကြီးက အယူခံတရားလိုများ
 မလာရောက်သဖြင့် အမှုကို တဘက်သတ် စစ်ဆေးရန် ချမှတ်ခဲ့သော အမိန့်အား
 ပြင်ဆင်ပေးရန် အယူခံတရားလိုတို့က တရားရုံးချုပ်၏ ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ တရားမပြင်ဆင်မှု
 အမှတ် ၅၀ တွင် လျှောက်ထားခဲ့ပြီးနောက်၊ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၁၂ ရက်နေ့တွင်
 ပြန်လည်ရုပ်သိမ်းသွားလေသည်။ ယင်းသို့ ပြင်ဆင်မှုလျှောက်ထားခိုက် အောက်ရုံးမှ
 အမှုကို ရုပ်ဆိုင်းထားခဲ့ရ၏။ ပြင်ဆင်မှုကို ရုပ်သိမ်းသဖြင့် ပလပ်လိုက်သော အခါ
 အောက်ရုံးမှ နှစ်ဦးနှစ်ဘက်အပေါ် နို့တစ်စာထုတ်ခဲ့သော်လည်း၊ အယူခံတရားလို
 တို့သည် အောက်ရုံး၌ ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ခြင်း မပြုသဖြင့်၊ ခေါ်ပွားသိန်း လျှောက်
 ထားသည့်အတိုင်း အောမာခင်ကို လက်ရောက်အပ်ပေးရန် အမိန့်ချမှတ်လိုက်လေသည်။
 ထို့အမိန့်ကို မကျေနပ်သဖြင့် ယခုတဖန် အယူခံဝင်ရောက်ခြင်းပင်ဖြစ်လေသည်။

အယူခံတရားခံ ခေါ်ပွားသိန်းသည် သမီး အောမာခင်အား အုပ်ထိန်းသူအဖြစ်
 ခန့်ထားရန် ၁၉၆၀ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ ၂၄ ရက်နေ့တွင် စတင်လျှောက်ထား
 ခဲ့ပြီး၊ ၎င်းအား တရားရုံးချုပ်မှ ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၂၂ ရက်နေ့တွင် အုပ်ထိန်းသူ
 အဖြစ် ခန့်အပ်ခဲ့၏။ သို့သော်လည်း ယနေ့တိုင် ၎င်းသည် သမီးဖြစ်သူအား လက်ရောက်
 အုပ်ထိန်းခွင့် မရရှိသေးသည်ဆိုသော အချက်ကို မျက်ခြေမပြတ်သင့်ပေ။

အယူခံ တရားလို၏ ပညာရှိ ရွှေနေကြီးက၊ ပညာရှိ ရာဘက်ခရိုင်
 တရားသူကြီးသည် ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၁၅ ရက်နေ့တွင် တရားမကျင့်ထုံး
 အမိန့် ၁၇၊ နည်းဥပဒေ ၃ ကို အသုံးပြုသင့်ဘဲလျက် အသုံးပြုခဲ့သောကြောင့်
 ဥပဒေအရ မှားယွင်းကြောင်း၊ အမှန်မှာ နည်းဥပဒေ ၂ ကိုသာ အသုံးပြုသင့်ကြောင်း၊
 ယင်းသို့မှားယွင်းအသုံးပြု၍ ကြားနာခဲ့ခြင်းကြောင့်၊ ၎င်း၏အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်ပြီး၊
 အမှုကို အသစ်တဖန် စစ်ဆေးရန် ပြန်လည်ပေးပို့သင့်ကြောင်း လျှောက်လဲသွား၏။
 ပညာရှိ အောက်ရုံးတရားသူကြီး၏ ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၁၅ ရက်နေ့စွဲပါ
 နေ့စဉ်မှတ်တမ်း၌ အယူခံတရားလိုတို့ မလာသဖြင့် တရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၁၇၊ နည်း

၁၉၆၆
 ဒေါ်ခင်သန်း
 ပါ ၅
 နှင့်
 ဒေါ်ဦးသိန်း။

ဥပဒေ ၃ အရ အမှုကို စစ်ဆေးကြောင်း ပေါ်ပြထားသည့်မှာမှန်၏။ သို့ရာတွင် ၎င်း၏ ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ ၁၅ ရက်နေ့စွဲပါ အမိန့်တွင် တဘက်သတ် စစ်ဆေးရန် ချမှတ်ခဲ့သောအမိန့်ကို ပယ်ဖျက်ပေးရန် တောင်းဆိုနိုင်ကြောင်း ပေါ်ပြ ထားသည့်အပြင်၊ ဤရုံး၏ ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ တရားမ ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၅၀ ကို လျှောက်ထား စဉ်က တဘက်သတ် စစ်ဆေးရန် အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်ရန် အောက်ရုံး၌ တောင်းဆိုလာ ပါက တဘက်မှ ကန့်ကွက်မည်မဟုတ်ဟု နှစ်ဘက်ပညာရှိ ရှေ့နေကြီးများ သဘော ကူညီခဲ့သည်မှာ မှန်ကန်ကြောင်း၊ ဦးဘဆွေနှင့် ဦးမောင်တို့က ဝန်ခံသွားကြသော ကြောင့်၊ အယူခံတရားလိုတို့သည် ပြင်ဆင်မှုကို ပလပ်လိုက်ပြီးနောက်၊ အောက်ရုံးတွင် တဘက်သတ် စစ်ဆေးရန်အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်ရန် ဆောင်ရွက်ခဲ့သင့်ပေသည်။ ယင်းသို့ ဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်းမပြုဘဲ ယခုမှတဖန် အယူခံဝင်ပြီး အမှုကို ပြန်လည်စစ်ဆေးရန် တောင်းဆိုခြင်းမှာ၊ အမှုကို မကြာသင့်ဘဲ ကြာအောင်ပြုလုပ်နေခြင်းသာဖြစ်သည် ဆိုသော အယူခံတရားခံ၏ စွပ်စွဲချက်မှာ အခြေအမြစ် မရှိဟု မဆိုနိုင်ပေ။

အုပ်ထိန်းသူနှင့် အုပ်ထိန်းခံရသူများ အက်ဥပဒေ တခုလုံးသည် တရားမကျင့်ထုံးနှင့် အကျုံးဝင် မဝင်ဆိုသော ပြဿနာမှာ ဝိပါဒကွဲပြားလျက်ရှိ၏။ အိန္ဒိယပြည်ရှိ စီရင်ထုံး အချို့က တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၁၄၁ အရ၊ တရားမကျင့်ထုံးသည် အုပ်ထိန်းသူနှင့် အုပ်ထိန်းခံရသူများ အက်ဥပဒေပါ ပုဒ်မအားလုံးနှင့် တွဲဘက်ကျင့်သုံးရမည်ဟု ဆိုထား ၏။ သို့ရာတွင် အုပ်ထိန်းသူနှင့် အုပ်ထိန်းခံရသူများ အက်ဥပဒေကို အေချားစွာ လေ့လာလျှင်၊ ပုဒ်မ ၁၀၊ ၁၁၊ ၃၆၊ ၄၃၊ ၄၆ တို့၌သာလျှင် တရားမကျင့်ထုံးအရ ကျင့်သုံးရန် ပြဋ္ဌာန်းထားလေသည်။ ကျန်ပုဒ်မများနှင့် ပတ်သက်၍ တရားမကျင့်ထုံး အား ရည်ညွှန်းထားသည်ကို မတွေ့ရပေ။ အကယ်၍ တရားမကျင့်ထုံးသည် အဆိုပါ ပုဒ်မများသာမက၊ အခြားကျန်ပုဒ်မများကိုပါ အကျုံးဝင်သည်ဟုဆိုလျှင်၊ အမွေဆက်ခံ ခြင်းဥပဒေပုဒ်မ ၂၆၈ နှင့် ခုံအက်ဥပဒေ (Arbitration Act) မုဒ်မ ၄၁ တို့ကဲ့သို့ ပြဋ္ဌာန်းချက် ပြုလုပ်ထားသင့်ပေသည်။ ယင်းသို့ ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်းမရှိဘဲ အထက် ပေါ်ပြပါပုဒ်မ အနည်းငယ်၌သာ တရားမကျင့်ထုံးအရ ကျင့်သုံးရမည်ဖြစ်ကြောင်း ပေါ်ပြထားသည့်အလျောက်၊ ကျန်အခြားပုဒ်မများကိစ္စတွင်လည်း တရားမကျင့်ထုံး အရကျင့်သုံးရမည်ဟုဆိုရန် ခဲယဉ်းပေသည်။ သို့ဖြစ်ရာ ပညာရှိအောက်ရုံး တရားသူကြီး သည် ပုဒ်မ ၂၅ အရ၊ စုံစမ်းရာ၌ တရားမကျင့်ထုံးအရ တိကျစွာ ဆောင်ရွက်ထားခြင်း မရှိကာမျှဖြင့်၊ ၎င်း၏ဆောင်ရွက်ချက်မှာ လုံးဝပျက်ပြယ်သည်ဟု မဆိုနိုင်ပေ။

ပုဒ်မ ၂၅ အရ စုံစမ်းမှုတွင် အယူခံတရားလိုတို့က အောက်ရုံး၌ ဒေါ်ဦးသိန်းသည် သမီးဖြစ်သူအား ခင်မင်ကြင်နာ၍ အုပ်ထိန်းသူအဖြစ် လျှောက်ထားခဲ့ခြင်းမဟုတ် ကြောင်း၊ အယူခံတရားလိုတို့ ဝမ်းနည်းပက်လက်ဖြစ်အောင် အရွက်တိုက်ခြင်းသာဖြစ်

၁၉၆၆

ဒေါ်ခင်သန်း
ပါ ညီ
နှင့်
ဒေါ်ဖွဲ့သိန်း။

ကြောင်း၊ အေမာခင်အား အယူခံတရားလိုတို့က ရန်ကုန်မြို့တွင် ခေတ်မီကျောင်း၌ အထက်တန်းကျကျ ပညာသင်ပေးလျက်ရှိကြောင်း၊ ၎င်း၏ကျန်းမာရေးအတွက် ဆေးရုံကြီးရှိသည့် ရန်ကုန်မြို့၌ထားသင့်ကြောင်း ထုခချထားသည်ကို တွေ့ရ၏။ အေမာခင်အား ကိုးလလွယ်ပြီး ဆယ်လမွေးခဲ့ရသည့်မိခင် ဒေါ်ဖွဲ့သိန်း၏မေတ္တာသည်၊ ၎င်းအား ဦးလေး အဒေါ်တို့၏ ချစ်ခြင်းနှင့် မနှိုင်းယှဉ်အပ်ပေ။ မည်သူက မည်မျှပင် ချစ်ခြင်းမေတ္တာရှိသည်ဟု ဆိုစေကာမူ မိခင်၏ ချစ်ခြင်းမေတ္တာကို မှီနိုင်မည်မဟုတ်။ ယခုအခါ နိုင်ငံတော်အစိုးရက တနိုင်ငံလုံးရှိ ကျောင်းများကို ပြည်သူပိုင်သိမ်းပြီး တစ်နှစ်တည်း သင်ချပေးပို့လျက်ရှိသောကြောင့်၊ ရန်ကုန်ကျောင်းဖြစ်စေ၊ နတ္တလင်း ကျောင်းဖြစ်စေ၊ ပညာဆည်းပူးရာ၌ ထူးခြားဘွယ်မရှိ၊ ဆေးဝါးကုသရေးနှင့် ပတ်သက်၍လည်း နတ္တလင်းမြို့၌လည်း ပြည်သူ့ဆေးရုံရှိသဖြင့်၊ ပူပင်စရာမရှိနိုင်။ ထို့ပြင် ဒေါ်ဖွဲ့သိန်းသည် ပစ္စည်းဥစ္စာ ကုန်လုံသူတဦးဖြစ်သည့်အားလျော်စွာ၊ သမီးဖြစ်သူ အား ကောင်းမွန်စွာ ပြုစုစောင့်ရှောက်ထားနိုင်စရာအကြောင်းမရှိ၊ ထို့ကြောင့် အောက်ရုံး၏ အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်ပြီး အသစ်ထပ်မံ ပြန်လည်စစ်ဆေးစေရန်အကြောင်း လုံးဝမရှိပေ။

ပညာရှိ အောက်ရုံးတရားသူကြီးသည် တရားမကျင့်ထုံးပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်ကို တိကျစွာ လိုက်နာခြင်း မရှိစေကာမူ၊ ၎င်း၏အမိန့်မှာ တရားမျှတမှု ကင်းမဲ့သည့်အမိန့် ဖြစ်သည်ဟု မဆိုနိုင်၍၊ ဝင်ရောက်ဖက်စွက်ရန် အကြောင်းမရှိ၊ ထိုကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ ခွန်ဒီဒေစီနှင့် ချီတီလာ(လ်) (၁) အမှုရှိ အောက်ပါဆုံးဖြတ်ချက်ကိုသာ ရည်ညွှန်းလိုသည်။

“In proceedings under the Guardians and Wards Act the District Judge exercises a parental jurisdiction and is not bound to observe that formality and precision of procedure which the Code of Civil Procedure exacts from a Court in the trial of a suit properly so called. The High Court will not upset an order appointing a guardian to a minor, if the order is in itself a reasonable one, merely because the Judge has to some extent failed to observe rules of procedure and evidence.”

အထက်ပါ အကြောင်းများကြောင့်၊ ဤအယူခံမှုကို တရားစရိတ်နှင့်တကွ ပယ်လိုက်သည်။ ရွှေနေကြီးစရိတ် ၅၀ ကျပ်သတ်မှတ်သည်။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

တရားမပဌမအယူခံမှု

တရားသူကြီး ဦးထွန်းတင်ဇွေတွင်

ဒေါ်သန်းတင် (အယူခံတရားလို)

နှင့်

ဒေါ်အုန်းတင် (အယူခံတရားခံ)*

† ၁၉၆၆

မတ်လ ၄ ရက်။

ရုံးခွန်တော် အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၇၊ အပိုဒ် ၅—တအိမ်လုံးလက်ရောက်ရသည့်—တအိမ်လုံး၏ ကာလတန်
သို့ပေါ် ရုံးခွန်တော် ထမ်းဆောင်ရန်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။တအိမ်လုံးကို လက်ရောက်ရရှိရန် တရားစွဲဆိုထားသောအမှုတွင်၊ အယူခံ
ထရားလိုက အိမ်ခန်းတခန်း၏တန်ဖိုးကို သတ်မှတ်၍ အခြေပြုပြီး၊ ရုံးခွန်တော် ထမ်းဆောင်ထား
ခြင်းမှာ လုံလောက်စွာ ရုံးခွန်တော်ထမ်းဆောင်ထားခြင်း မဖြစ်၊ ရုံးခွန်တော်အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၇၊
အပိုဒ် ၅ အရ၊ ရုံးခွန်တော်ထမ်းဆောင်ရန်မှာ ထိုအိမ်၏ ကာလတန်တိုးပေါ်တွင် ထမ်းဆောင်ရမည်
ဖြစ်သည်။

အယူခံတရားလိုအတွက်။ ။ဦးမောင်မောင်။

အယူခံတရားခံအတွက်။ ။ဦးကိုကိုကြီး (၃)။

တရားသူကြီး ဦးထွန်းတင်။ ။ယခုအမှုမှ အယူခံတရားလို ဒေါ်သန်းတင်က၊
ရန်ကုန်မြို့တရားမရုံး၊ ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၅၆၃ တွင် အယူခံတရားခံ
ဖြစ်သူ ဒေါ်အုန်းတင်အား၊ ရန်ကုန်မြို့၊ ချောကျာ်းဝတ်ကျောင်းလမ်း၊ အမှတ် ၁၃
အိမ်၏ ဘယ်ဘက်အထက်ထပ်ခန်းမှ ထွက်ခွာဖယ်ရှားပေးရန်နှင့် ၎င်းအခန်းကို လက်
ရောက်ရရှိရန် တရားစွဲဆိုခဲ့လေသည်။ ထို့ပြင်အယူခံတရားလိုက ယခုအမှုနှင့် ဆက်စပ်
နေသည့် ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ အယူခံမှုအမှတ် ၅ နှင့် ပတ်သက်သည့်၊ ရန်ကုန်မြို့၊ တရားမရုံး၊
၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၅၆၁ တွင် ဒေါ်အုန်းတင်၏ အိမ်ငှားဖြစ်သူ
ဦးသန်းဇွေအား၊ ၎င်းအိမ်၏ ညာဘက်အပေါ်ထပ်နှင့် အောက်ထပ်အခန်းများမှ
ဖယ်ရှား၍ ထိုအခန်းများကို လက်ရောက်အပ်ပေးရန်၎င်း၊ ဤရုံး ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊

* ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ တရားမပဌမအယူခံမှုအမှတ် ၃။

† ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှု အမှတ် ၅၆၃ တွင်ချမှတ်သော ရန်ကုန်မြို့၊ ရာဘက်တတိယ
တရားမ တရားသူကြီး၏ ဒီကရီကို အယူခံဝင်မှု။

တရားမအယူခံမှုအမှတ် ၄ နှင့် ပတ်သက်သည့် ရန်ကုန်မြို့၊ တရားမရုံး၊ ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊
 တရားမကြီးမှုအမှတ် ၅၆၂ တွင် ဒေါ်အုန်းတင်၏ အိမ်ငါးများဖြစ်သူ အယူခံတရားခံ
 ဦးလှရွှေနှင့် ဒေါ်ကျင်မေတို့အားလည်း ၎င်းတို့နေထိုင်သည့် အချင်းဖြစ် အိမ်၏
 ဘယ်ဘက်အောက်ထပ်ခန်းမှ ဖယ်ရှားပေးရန်နှင့် ထိုအခန်းကို လက်ရောက်ပေးအပ်ရန်
 အမှု ၃ မှစွဲဆိုခဲ့လေသည်။

၁၉၆၆
 ဒေါ်သန်းတင်
 နှင့်
 ဒေါ်အုန်းတင်။

အယူခံတရားလို ဒေါ်သန်းတင်၏ ပြဆိုချက်မှာ အချင်းဖြစ်သည့် အိမ်ဆောက်
 ထားသည့်မြေကို ၁၉၅၅ ခုနှစ်က၊ ဒေါ်အုန်းတင်ထံမှ ရေစုစွဲကြီးစာချုပ်နှင့် ဝယ်ယူ
 ပြီးနောက်၊ ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလလောက်တွင် ၎င်းမြေပေါ်၌ နှစ်ထပ်ယှဉ်ထောင်
 အိမ်ကို ဆောက်လုပ်ခဲ့ရာ ပြီးလုနီးအချိန်လောက်တွင်၊ အယူခံတရားခံ ဒေါ်အုန်းတင်နှင့်
 ဆက်စပ်နေသည့် အမှုများမှ ၎င်း၏အိမ်ငါးများဖြစ်သူ ဦးသန်းဌေ၊ ဦးလှရွှေနှင့်
 ဒေါ်ကျင်မေတို့က အတင်းဝင်ရောက်နေထိုင်ကြရာ၊ ဖယ်ရှားပေးရန် ပြောဆိုသော်လည်း
 မရသဖြင့်၊ ယခုအမှုများကို စွဲဆိုခြင်းဖြစ်သည်ဟု ပြဆိုလေသည်။ ဒေါ်အုန်းတင်ကမူ
 အချင်းဖြစ်မြေကို အယူခံတရားလိုသို့ အပြီးအပိုင် ရောင်းချလိုက်သည်ဆိုခြင်းကို ငြင်းဆို
 သည့်ပြင်၊ ယခုနေထိုင်နေသည့် အိမ်မှာလည်း မိမိကိုယ်တိုင်ဆောက်သည့် အိမ်ဖြစ်၍
 အယူခံတရားလို၏အိမ်တွင် မတရားကျူးကျော် ဝင်ရောက်နေထိုင်ခြင်းမဟုတ်၊ ဆက်စပ်
 နေသည့် အမှုများမှ တရားခံများမှာလည်း ၎င်း၏အိမ်ငါးများသာ ဖြစ်ပါသည်ဟု
 ချေပလေသည်။ ထိုအမှု ၃ မှနှင့် ပတ်သက်နေသည့် အချင်းဖြစ်အိမ်မှာ တခုတည်းသာ
 ဖြစ်သဖြင့်၊ အမှု ၃ မှကို မူလရုံးမှ အတူတကွကြားနာပြီးနောက်၊ အမှုအမှတ် ၅၆၃/၆၁
 တွင် စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို ချမှတ်ခဲ့လေသည်။ ထိုစီရင်ချက်အရ၊ အောက်ရုံးမှ
 အယူခံတရားလိုဖြစ်သူ ဒေါ်သန်းတင်သည် အချင်းဖြစ်အိမ်ကို ၎င်းဆောက်သည့်အိမ်
 မဟုတ်ဟု ဆုံးဖြတ်ပြီး၊ ထိုအိမ်မှာ အယူခံတရားခံ ဒေါ်အုန်းတင်က ဆောက်သည့်
 အိမ်သာဖြစ်သဖြင့်၊ တရားခံဖြစ်သူ ဒေါ်အုန်းတင်နှင့် ၎င်း၏အိမ်ငါးများမှာ ထိုအိမ်တွင်
 ကျူးကျော်နေထိုင်သူများ မဟုတ်ဟုလည်း ဆုံးဖြတ်ပြီး၊ အယူခံတရားလို၏အမှု ၃ မှ
 စလုံးကို စီရင်နှင့်တကွ ပယ်လိုက်လေသည်။

ထို့အတူ အယူခံတရားလိုက ယခုအယူခံမှုနှင့် ဆက်စပ်နေသည့် အယူခံမှုအမှတ်
 ၄/၆၅ နှင့် ၅/၆၅ တို့ကို တင်သွင်းခဲ့ခြင်းဖြစ်ရကား၊ ယခုအယူခံမှုတွင် ချမှတ်မည့်
 အမိန့်သည် ဆက်စပ်နေသည့် အယူခံမှုအမှတ် ၄၊ ၅ တို့အတွက်ပါ အကျိုးဝင်ပေသည်။
 အယူခံတရားလို၏ အယူခံလွှာ ပြဆိုချက်များကို မစဉ်းစားမီ အမှုတွဲများနှင့် ပညာရှိ
 ရွှေနေကြီးများ၏ လျှောက်ထားချက်တို့ကို ကြားနာသည်တွင်၊ ယခုအမှုများကို စွဲဆို
 ထုတ် လိုလောက်သည့် ရုံးခွန်ဘော်များ ထမ်းဆောင်ခဲ့ခြင်းရှိ မရှိကို စဉ်းစားရန်
 ရှိကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် အမှု ၃ မှမှာ ရန်ကုန်မြို့၊ ရေကျော်

၁၉၆၆

ဒေါ်သန်းတင်
နှင့်
ဒေါ်အုန်းထင်။

ဝတ်ကျောင်းလမ်း၊ အိမ်နံပါတ် ၁၃ တအိမ်လုံးကို လက်ရောက်ရရှိရန် တရားစွဲဆိုထားပြီး၊ တံဆိပ်တော်ခွန်အတွက်ကိုလည်း တံဆိပ်တော်ခွန် ဥပဒေပုဒ်မ ၇၊ အပိုဒ် ၅ အရ ထမ်းဆောင်ကြောင်း အယူခံတရားလို၏ အဆိုလွှာတွင် ပြဆိုထားလင့်ကစား။ အမှုတွဲများကို ကြည့်ရှုသောအခါ တံဆိပ်တော်ခွန်ကို အမှုအမှတ် ၅၆၃ တွင် ငွေ ၁,၅၀၀ ကျပ်ပေါ်တွင်သာ ထမ်းဆောင်၍၊ အမှုအမှတ် ၅၆၁ တွင် ငွေ ၃,၀၀၀ ကျပ်ပေါ်ထမ်းဆောင်ပြီး၊ အမှုအမှတ် ၅၆၂ တွင် ငွေ ၁,၅၀၀ ကျပ်ပေါ် ထမ်းဆောင်ထားသဖြင့်၊ အချင်းဖြစ်သည့်အိမ်အတွက် ထိုအမှု ၃ မှုတွင် ရုံးခွန်တော်ထမ်းဆောင်ထားခြင်းမှာ၊ ငွေ ၆,၀၀၀ ကျပ်ပေါ်တွင်ဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ သို့သော် အမှုအမှတ် ၅၆၃/၆၁ တွင် တရားလိုဖြစ်သူ အယူခံတရားလို၏ ကိုယ်စားလှယ် ဦးထွန်းမြင့်က အချင်းဖြစ်အိမ်မှာ မြေမပါလျှင် ၂၀,၀၀၀ ကျပ်လောက်တန်ပါသည်ဟု အတိအလင်း ထွက်ဆိုထားရကား၊ ရုံးခွန်တော် အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၇၊ အပိုဒ် ၅ အရ ရုံးခွန်တော် ထမ်းဆောင်ရန်မှာ၊ ထိုအိမ်၏ ကာလတန်ဘိုး၊ နှစ်သောင်းပေါ်တွင် ထမ်းဆောင်ရမည်ဖြစ်ပေသည်။ ယခုအမှုများတွင် ရုံးခွန်တော်ကို ငွေ ၆,၀၀၀ ကျပ်ပေါ်တွင်သာ ထမ်းဆောင်ထားသဖြင့် ရုံးခွန်တော်မှာ လုံလောက်စွာ ထမ်းဆောင်ထားခြင်းမရှိ၊ လိုအပ်နေပေသည်။

၎င်းအချက်နှင့် ပတ်သက်၍ အယူခံတရားလို၏ စွဲလွှာများကိုကြည့်ရှုမှု၊ ရှေးဦးစွာ အမှုအမှတ် ၅၆၁ တွင် အိမ်အပေါ်နှင့် အောက်ထပ်နှစ်ခန်းအတွက် တန်ဘိုး ၈၀၀ ကျပ်သာထား၍ ကျန်အခန်း ၂ ခန်းအတွက် အမှုအမှတ် ၅၆၂/၆၁ နှင့် ၅၆၃/၆၁ တို့တွင် တခန်းလျှင် တန်ဘိုး ၅၀၀ ကျပ်စီသာထား၍ ရုံးခွန်တော်ထမ်းဆောင်ခဲ့သဖြင့်၊ အယူခံတရားခံများက ရုံးခွန်တော် ထမ်းဆောင်ခြင်းမှာ များစွာလျော့နည်းကြောင်းကို ကန့်ကွက်ခဲ့လေသည်။ ထို့နောက် နှစ်ဦးနှစ်ဘက် သဘောတူသည်ဆိုပြီး အိမ်ခန်းတခန်း၏ တန်ဘိုးကို ငွေ ၁,၅၀၀ ကျပ်သတ်မှတ်၍၊ အယူခံတရားလိုက ထိုတန်ဘိုးပေါ် အခြေပြု ရုံးခွန်တော်ထမ်းဆောင်သည့် ပြင်ဆင်လွှာများကို တင်သွင်းခဲ့သည်။ အမှုစစ်ဆေးသောအခါမူ တရားလို၏ ကိုယ်စားလှယ်က အိမ်မှာ မြေမပါလျှင် ယခုကာလ တန်ဘိုး နှစ်သောင်းတန်ပါသည်ဟု ထွက်ဆိုထားသဖြင့်၊ ထမ်းဆောင်ထားသည့် ရုံးခွန်တော်မှာ များစွာလျော့နည်းနေကြောင်း ပေါ်လွင်နေပေသည်။ ထိုအချက်နှင့် ပတ်သက်၍ အယူခံတရားလို၏ ပညာရှိ ရွှေနေကြီးက နှစ်ဦးသဘောတူချက်အရ ရုံးခွန်တော် ပေးဆောင်ခြင်းဖြစ်ကြောင်း ပြဆိုလိုသော်လည်း၊ အမှုသည်များ သဘောတူချက်အရ ရုံးခွန်တော် ပေးဆောင်လင့်ကစား၊ ဥပဒေခွင့်ပြုချက်အရ မဟုတ်ပါက ရုံးမှ အနစ်နာခံကာ လက်ခံစွဲဆိုနိုင်ခွင့်ပေးရန် အခွင့်အရေးမရှိပေ။ တပန်အယူခံတရားလို၏ ပညာရှိ ရွှေနေကြီးက ဖော်ပြသည့်အမှု ၃ မှုမှာ အချင်းဖြစ်အိမ်နံပါတ် ၁၃၊

ရေကျော် ဝတ်ကျောင်းလမ်း အိမ်တလုံးလုံးနှင့် ပတ်သက်သည်ဆိုသည်ကို မငြင်းဆို
 သော်လည်း၊ မိမိအမှုသည်က ထိုအိမ်ရှိ အခန်းများကို လက်ရောက်ရရှိနိုင်ရန် သီးခြား
 စွဲဆိုပြီး၊ ထိုအခန်းများ၏ နေထိုင်ခွင့်နှင့် ပတ်သက်၍ စွဲဆိုခြင်းသာဖြစ်သဖြင့်၊ ထမ်း
 ဆောင်ခဲ့သည့် ရုံးခွန်တော်မှာ လုံလောက်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်ဟု ဆိုလိုပေသည်။ သို့ရာတွင်
 ရုံးခွန်တော် အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၇၊ အပိုဒ် ၅ အရ၊ ယခုကဲ့သို့အိမ်ကို ကျူးကျော်သူများ
 ထံမှ လက်ရောက်ရရှိရန် တရားစွဲဆိုပါက၊ အိမ်၏ကာလတန်ဘိုးပေါ်တွင် ရုံးခွန်တော်
 ထမ်းဆောင်ရမည်ဖြစ်ကြောင်းကို မငြင်းဆိုနိုင်၊ ၎င်း၏အဆိုလွှာများတွင်ပင် ပြဆို
 ထားခဲ့ပြီးဖြစ်ရကား၊ ယခုကဲ့သို့ အိမ်၏ကာလတန်ဘိုး နှစ်သောင်းပေါ်တွင် ရုံးခွန်တော်
 ထမ်းဆောင်ခြင်းမပြုဘဲ ရုံးခွန်တော် အပြည့်ပေးရန်ကို ရှောင်ရှားလိုပြီး၊ အမှုများကို
 ခွဲစိတ်၍ တန်ဘိုး ၆,၀၀၀ ကျပ်ပေါ်တွင်သာ ရုံးခွန်တော် ထမ်းဆောင်ထားသည်မှာ၊
 ဥပဒေအရ လက်ခံခွင့်ပြုနိုင်ရန် မရှိပေ။

၁၉၆၆
 ခေါ်သန်းတင်
 နှင့်
 ခေါ်အုန်းတင်။

ထို့ကြောင့် အယူခံတရားလိုသည် ဤရုံးနှင့် အောက်ရုံးများတွင် တရားစွဲဆိုရာ၌
 အမှုများတွင် လိုအပ်နေသည့် တံဆိပ်တော်ခွန်များ ပြည့်စုံအောင် ထမ်းဆောင်ခဲ့ခြင်း
 မရှိကြောင်း ပေါ်လွင်နေသဖြင့်၊ တံဆိပ်တော်ခွန် အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၀ အရ၊
 အယူခံတရားလိုသည် လိုအပ်သည့် တံဆိပ်တော်ခွန်များကို ဤအမိန့်ချသည့်နေ့မှ
 တလအတွင်း ပေးသွင်းရမည်ဖြစ်သည်။ လိုအပ်သည့် တံဆိပ်တော်ခွန်များကို သတ်မှတ်
 သည့်ရက်အတွင်း ပေးဆောင်ခြင်း မပြုပါက၊ ယခုအယူခံမှုနှင့် ဆက်စပ်နေသည့်
 အယူခံမှုများကိုပါ စရိတ်နှင့်တကွ ပယ်ဖျက်ပစ်ရမည်ဖြစ်သည်။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှု

† ၁၉၆၆
ဧပြီလ ၇ ရက်။

တရားသူကြီး ဦးစိန်သင်းရွှေတွင်

ဒေါ်သန်းတင် (ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားသူ)

နှင့်

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားခံရသူ)*

ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၃၃၇ အရ၊ စွဲဆိုမှု—မော်တော်ကားတိုက်မှုတွင် မော်တော်ကားကို ဆက်သေခံ
ပစ္စည်းအဖြစ် ရုံးသို့တင်ပို့ခြင်း—ရာဇဝတ်မှုကျူးလွန်ရာ၌ အသုံးပြုသည့်ပစ္စည်း၊ သို့မဟုတ်
ရာဇဝတ်မှုကျူးလွန်ခြင်းနှင့်သက်ဆိုင်သည့်ပစ္စည်းမဟုတ် မဟုတ်—ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ကိုဥပဒေ
ပုဒ်မ ၅၁၆ (က) အရ၊ အမိန့်ချမှတ်ခြင်းပြုနိုင် မပြုနိုင်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။တရားမံ မောင်းနှင်သည့်ကားသည် အမှုနှင့်ပတ်သက်၍ ရုံးရွေ့မှောက်သို့
ရောက်လာသည့် ပစ္စည်းတခုဖြစ်သည်ကား မှန်၏။ သို့ရာတွင် ရာဇဝတ်မှုကျူးလွန်ရာ၌ အသုံးပြုသည့်
ပစ္စည်း၊ သို့မဟုတ် ရာဇဝတ်မှုကျူးလွန်ခြင်းနှင့်သက်ဆိုင်သည့် ပစ္စည်းမဟုတ်။ ထို့ကြောင့်
ထိုပစ္စည်းနှင့်ပတ်သက်၍ မူလရုံးတရားသူကြီးသည် ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ကိုဥပဒေပုဒ်မ ၅၁၆ (က)
အမိန့်ချမှတ်နိုင်။

ဗုဒ္ဓလဆင်း နှင့် နိုင်ငံတော် အေ-အိုင်-အေ၊ ၁၉၃၁၊ လာဟိုစာမျက်နှာ ၅၆၅ ကိုရည်ညွှန်းသည်။

ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားသူအတွက်။ ။

ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားခံရသူအတွက်။ ။အစိုးရရွှေနေကြီး ဦးဘဘေ။

တရားသူကြီး ဦးစိန်သင်း။ ။ဤပြင်ဆင်မှု ဖြစ်ပေါ်လာရခြင်း အကြောင်းမှာ
အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည်။

မန္တလေးမြို့ ၃ ရာဘက်ရာဇဝတ်တရားသူကြီးရုံး၊ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမ
အမှတ် ၈၃ တွင်၊ မနော ဆိုသူအပေါ်၌ ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၃၃၇ အရ၊ တရားစွဲဆို
ထားလေသည်။ မနော ကျူးလွန်ပါသည်ဆိုသည့် ပြစ်မှုမှာ မော်တော်ကားနှင့်
မော်တော်ဆိုင်ကယ်တိုက်မိရာမှ ပေါ်ပေါက်သည့် ပြစ်မှုဖြစ်ခြင်းကြောင့် အခင်းဖြစ်

* ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှု အမှတ် ၂၉ (ခ)။

† ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမအမှတ် ၈၃ တွင် ချမှတ်သော ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၅ ရက်နေ့စွဲပါ၊
မန္တလေးမြို့ ၃ ရာဘက် ရာဇဝတ်တရားသူကြီး၏အမိန့်ကို ပြန်၍ဆင်ခြင်မှု။

ဒေါ်သန်းတင်
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
ပြန်မာနိုင်ငံ။

စဉ်က မနော မောင်းသည့်ကားကိုသက်သေခံစွဲအဖြစ် ရုံးသို့တင်ပို့ခဲ့သည်။ ပညာရှိ
၃ ရာဘက်ရာဇဝတ်တရားသူကြီးသည် ထိုမော်တော်ကားကို အမှုစစ်ဆေးနေစဉ်အတွင်း၊
ပိုင်ရှင် ဒေါ်သန်းတင်အား ပြန်လည်အပ်ပေးထားရန် အမိန့်ချမှတ်လေသည်။ အမှု
စစ်ဆေးသည့်နေ့များတွင် ထိုမော်တော်ကားကို ရုံးရွှေ့သို့ တင်ပို့ရန် ကျပ်ငွေ ၅,၀၀၀
ကျပ်တန် ခံဝန်သူနှစ်ဦးနှင့် ခံခန့်ချုပ်ပြုလုပ်စေရန်ကိုလည်း အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်။
ထို့နောက် အမှုစစ်ဆေးရန် ချိန်းဆိုသည့်နေ့များ၌ ဒေါ်သန်းတင်သည် မော်တော်
ကားကို ရုံးသို့တင်ပို့ရန် ပျက်ကွက်သဖြင့်၊ ၃ ရာဘက်ရာဇဝတ်တရားသူကြီးက
၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၅ ရက်နေ့စွဲပါ အောက်ပါအမိန့်ကို ချမှတ်ခဲ့သည်။

“သက်သေခံကားကို အမှုစစ်ဆေးဆဲအတွင်း အာမခံပြန်သိမ်း၍ ဘိလစ်ထံ
အပ်နှံထားစေ၊ အာမခံသူ နှစ်ဦးမှာ အာမခံပျက်ကွက်သည့်အတွက် အာမခံ
ငွေ ၅,၀၀၀ ကျပ်စီ အဘယ်ကြောင့် မပေးလျော်သင့်ကြောင်း စုံစမ်းစစ်ဆေး
ဆောင်ရွက်ရန် ရာဇဝတ်သေးမှုဖွင့်၍ ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ရမည်”။

ထိုအမိန့်ကို မကျေနပ်သဖြင့်၊ ဒေါ်သန်းတင်က မန္တလေးမြို့ ရာဘက်စက်ရှင်တရား
သူကြီးရုံး၊ ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၆ တွင်၊ လျှောက်လွှာတစောင်
တင်သွင်းခဲ့သည်။ ပညာရှိ ရာဘက်စက်ရှင်တရားသူကြီးက အောက်ရုံးချမှတ်ထားသည့်
အမိန့်များသည် ဥပဒေနှင့် မညီညွတ်သောကြောင့် ထိုအမိန့်များကို ပယ်ဖျက်ပေးရန်
ထောက်ခံချက်ဖြင့် အမှုတွဲများကို ဤရုံးသို့ ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ကိုဥပဒေ ၄၃၈ အရ၊
တင်ဆက်လိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။

ရာဇဝတ်မှု ကျူးလွန်ခြင်းနှင့် သက်ဆိုင်သည်ဟု ထင်မြင်ရသော၊ သို့တည်းမဟုတ်
ရာဇဝတ်မှု ကျူးလွန်ရာတွင် အသုံးပြုသည်ဟု ထင်မြင်ရသော ပစ္စည်းတခုခု တရားရုံး
ရွှေ့သို့ ရောက်ရှိလာလျှင်၊ ထိုပစ္စည်းကို အမှုစစ်ဆေးနေစဉ်အတွင်း သင့်တော်သလို
ထိန်းသိမ်းထားရန် တရားရုံးက ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ကိုဥပဒေပုဒ်မ ၅၁၆ (က) အရ၊
အမိန့်ချမှတ်နိုင်သည်။ ရာဇဝတ်မှု ကျူးလွန်ခြင်းနှင့် သက်ဆိုင်သည့် ပစ္စည်းဟူရာ၌
အဆိုပါပစ္စည်းနှင့် ပတ်သက်၍ ရာဇဝတ်မှုမြောက်သော ပစ္စည်းကိုသာလျှင် ဆိုလို
လေသည်။ ဥပမာအားဖြင့်ဆိုသော်၊ ယခင်မျိုးအက်ဥပဒေအရ တရားစွဲဆိုသည့်အမှု
များ၌ ထိုဥပဒေအရ ပြစ်မှုမြောက်သည့် အရက်သေစာ အစရှိသည့် ပစ္စည်းများပင်
ဖြစ်သည်။ ရာဇဝတ် ကျူးလွန်ရာတွင် အသုံးပြုသည့် ပစ္စည်းဟူရာ၌လည်း၊ ရာဇဝတ်မှု
တခုခုကို ကျူးလွန်ရာ၌ ထိုရာဇဝတ်မှုမြောက်အောင် အသုံးပြုသည့် ပစ္စည်းကို ဆိုလို
သည်။ ဥပမာအားဖြင့် လူသတ်မှုကျူးလွန်ရာတွင် ထိုပြစ်မှုအထမြောက်စေရန် အသုံး
ပြုခဲ့သည့် ဓါးလက်နက်၊ သေနတ် အစရှိသည့် ပစ္စည်းမျိုးကိုသာလျှင် ဆိုလိုသည်။
မော်တော်ကားမောင်းသွားစဉ်အား ရာဇဝတ်ကြီးပုဒ်မ ၃၃၈ အရ၊ တရားစွဲဆိုသည့်

၁၉၆၆
ဒေါ်သန်းစာဝင်း
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

အမှုတွင် ထိုမော်တော်ကားမောင်းသူ မောင်းနှင်သည့်ကားသည် ပြစ်မှုကျူးလွန်
ရာတွင် အသုံးပြုသည့်ပစ္စည်းဟူ၍ ယူဆနိုင်ကြောင်း။ ဖူလာဆင်းနှင့် နိုင်ငံတော် (၁)
တွင် စီရင်ထုံးစံထားလေသည်။ အလားတူ စီရင်ထုံးများလည်း အများအပြားရှိ
လေသည်။

ထို့ကြောင့် ယခုကျွန်ုပ်ရှေ့ရှိအမှုတွင် တရားခံ မနော မောင်းနှင်သည့်ကားသည်
ရာဇဝတ်မှု ကျူးလွန်ရာ၌ အသုံးပြုသည့်ပစ္စည်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ရာဇဝတ်မှုကျူးလွန်
ခြင်းနှင့် သက်ဆိုင်သည့်ပစ္စည်းမဟုတ်ဟု ယူဆရချေမည်။ ထို့ကြောင့် ထိုပစ္စည်းနှင့်
ပတ်သက်၍ မူလရုံးတရားသူကြီးသည် ရာဇပတ်ကျင့်ထုံးကိုဥပဒေပုဒ်မ ၅၁၆ (က)
အရ၊ အမိန့်ချမှတ်နိုင်။ အထက်တွင် ဖော်ပြထားသည့်အတိုင်း၊ ထိုပုဒ်မအရ အမိန့်
ချမှတ်နိုင်သည့် ပစ္စည်းမျိုးများမှာ ရာဇပတ်မှုကျူးလွန်ခြင်းနှင့် သက်ဆိုင်သည်ဟု
ထင်မြင်ရသော၊ သို့တည်းမဟုတ် ရာဇပတ်မှု ကျူးလွန်ရာ၌ အသုံးပြုသည်ဟု ထင်မြင်
ရသော ပစ္စည်းတခုဖြစ်ရပေမည်။ ဤအမှုနှင့် ပတ်သက်သည့် မော်တော်ကားသည်
ရုံးရွှေ့မှောက်သို့ ရောက်ရှိလာသည့် ပစ္စည်းတခုဖြစ်သည်ကားမှန်၏။ သို့ရာတွင် ထိုပစ္စည်း
သည် အထက်တွင် ဖော်ပြထားသည့် ပစ္စည်းအမျိုးအစားများအနက် တခုခုတွင်
အကျုံးဝင်သည်ဟု မဆိုသာချေ။ ထို့ကြောင့် ထိုပစ္စည်းသည် ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ကိုဥ
ပဒေပုဒ်မ ၅၁၆ (က) တွင် အကျုံးဝင်သည့် ပစ္စည်းမဟုတ်ချေ။

ပညာရှိအစိုးရ ရွှေ့နေကြီးက၊ မူလရုံးတရားသူကြီး၏ အမိန့်ကိုယ်ဖျက်၍ ကားကို
ပိုင်ရှင်ဒေါ်သန်းတင်အား၊ ထုံးစံအတိုင်းအလို့ငှါသောအခါရနိုင်ရန် အာမခံနှင့်ပြန်ပေးရန်
အကြံဉာဏ်ပေးထားလေသည်။ သို့ရာတွင် ထိုအကြံဉာဏ်ကို ကျွန်ုပ်လက်မခံနိုင်။
အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော်၊ အထက်တွင် ဖော်ပြထားသည့်အတိုင်း၊ ထိုမော်တော်ကား
သည် ရာဇပတ်ကျင့်ထုံးကိုဥပဒေပုဒ်မ ၅၁၆ (က) တွင် အကျုံးဝင်သည့်ပစ္စည်းမျိုး
မဟုတ်ချေ။ ထို့ကြောင့် ထိုမော်တော်ကားနှင့် ပတ်သက်၍ အဆိုပါပုဒ်မအရ၊ မည်သည့်
အမိန့်မျိုးကိုမျှ ချမှတ်နိုင်မည်မဟုတ်။ သို့ရာတွင် မူလရုံးက ထိုမော်တော်ကားသည်
အမှုစစ်ဆေးရာ၌ လိုအပ်သည်ဟု ထင်မြင်ယူဆလျှင်၊ ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ကိုဥပဒေ
ပုဒ်မ ၉၄ အရ သင့်တော်သည့် အမိန့်ကို ချမှတ်နိုင်မည်ဖြစ်သည်။

အထက်ဖော်ပြပါ အကြောင်းများကြောင့်၊ သက်သေခံပစ္စည်း မော်တော်ကားနှင့်
ပတ်သက်၍ ၃ ရာဘက်ရာဇပတ်တရားသူကြီး ချမှတ်သည့်အမိန့်များကို ယယ်ဖျက်
လိုက်သည်။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

တရားမအထွေထွေအယူခံမှု

တရားသူကြီး ဦးဆုံးတင်ရွှေတင်

ခေါ်အေးချို (အယူခံတရားလို)

နှင့်

အက်(စ်)၊ အမ်၊ ရှော်ကတ် (ခေါ်) မောင်အောင်မြင့် (အယူခံ တရားခံ)*

† ၁၉၆၆

ဧပြီလ ၇ရက်။

အမှုဆက်ခံ ဥပဒေပုဒ်မ ၂၆၃ အရ၊ အမှုထိန်းလက်မှတ်ကို ထုတ်ပေးခဲ့ခြင်းကို ပြန်လည် ရုပ်သိမ်းပေးရန် လျှောက်ထားခြင်း—အာမခံကို ရုပ်သိမ်းလို၍ ပယ်ချက်ပေးရန်လျှောက် ထားခြင်း—မူလအမှုတွင် မကန့်ကွက်ခြင်း—ထနွှပ်ကျော်ခန့် မည်သို့မျှ ပြန်လည်စဉ်းစားရန် မလျှောက်ထား ကန့်ကွက်ခြင်း မပြုခဲ့ခြင်း—ကန့်ကွက်ရန်အခွင့်အရေး ပိတ်ပင်ခြင်းရှိ မရှိ— အမှုဆက်ခံ ဥပဒေပုဒ်မ ၂၇၆ ပြဆိုချက်များနှင့် ညီညွတ်ခြင်းရှိ မရှိ—ခံဝန်ချုပ်ကိုပယ်ချက် ရန်ခွင့်အခွင့်အာဏာရှိ မရှိ—အမှုထိန်းလက်မှတ်စာအတွက် ချုပ်ဆိုပေးသောခံဝန်ချုပ် သည်ပိုင်ညာဉ် အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၃၀ တွင် အကျုံးဝင် မဝင်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။မူလအမှုတွင် အမှုထိန်းလက်မှတ် ထုတ်ပေးရန်နှင့်ပတ်သက်၍၊ လျှောက်ခံ ရသူ အယူခံတရားလိုသို့ ၂ ကြိမ်တိုင်တိုင် နှို.တစ်စာချအပ်ခဲ့သော်လည်း၊ ၎င်းက ရုံးသို့သွားရောက် ကန့်ကွက်ခြင်း မပြုသည့်အပြင်၊ အယူခံတရားခံသို့ အမှုထိန်းလက်မှတ် ထုတ်ပေးနိုင်စေရန် အယူခံ တရားလိုကပင် ရုံးတွင်လာရောက်၍ လိုအပ်သည့် ခံဝန်ချုပ်ကို ချုပ်ဆိုပေးခဲ့လေသည်။ ထို့နောက် ထနွှပ်ကျော်ခန့်အကြာ မည်သို့မျှ အမှုထိန်းလက်မှတ် ထုတ်ပေးခြင်းကို ပြန်လည်စဉ်းစားပါရန် ရုံးသို့ လျှောက်ထားကန့်ကွက်ခြင်း မပြုခဲ့သဖြင့်၊ ယခုမှ ထိုကဲ့သို့လျှောက်ထားကန့်ကွက်ရန်အခွင့် အရေးမရှိ ပိတ်ပင်ခြင်းဖြစ်နေပေသည်။

ရန်ကုန်နှင့် ထုတ်ချနှား၊ ၁၉၇၉ ခု၊ ရန်ကုန်စီရင်ထုံး၊စာမျက်နှာ ၆၁၁ ကိုရည်ညွှန်းသည်။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။သေတမ်းစာကို ကြည့်စို့မူ၊ ကူးလွန်သူက ကျန်ရှိရပ်သည့်ပစ္စည်းများ ကို စီမံအုပ်ချုပ်ခန့်ခွဲရန် အယူခံတရားခံအားသာ အမှုဆောင် (Executor) အဖြစ် ရည်ညွှန်း သတ်မှတ်ခဲ့ကြောင်း ပေါ်လွင်နေသည်။ အမှုထိန်းလက်မှတ်လျှောက်လွှာမှာ ဥပဒေလိုအပ်ချက် များနှင့်ပြည့်စုံမူ၊ ရုံးမှ အယူခံတရားခံအားသာ အမှုထိန်းလက်မှတ်ထုတ်ပေးရန် ရှိပေသည်။ သို့ရာ တွင် အယူခံတရားခံသည် ပုဒ်မ ၂၆၃ တွင်ပြဆိုထားသည့်အတိုင်း၊ ထိုအမှုထိန်းလက်မှတ်စာကို ပြန်လည်ရုပ်သိမ်းရန် တရားသောအကြောင်းဖြစ်သည်ဟု ယူဆနိုင်စွမ်းရှိသည့်အချက်ကို ကျူးလွန်ပြီး အမှုထိန်းလက်မှတ်စာကို ရရှိရန်လျှောက်ထားခဲ့ကြောင်း၊ သို့မဟုတ် အမှုထိန်းလက်မှတ်စာမှ

* ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ တရားမ အထွေထွေ အယူခံမှုအမှတ် ၂၈။
† ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ တရားမ အသေးအပွဲအမှုအမှတ် ၁၈ တွင်၊ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၁၉ ရက်နေ့စွဲပါ၊ ပုသိမ်မြို့၊ ခရိုင်တရားမ တရားသူကြီးရုံးတော်၏ ချမှတ်သောအမိန့်ကို အယူခံဝင်မှု။

၁၉၆၆
 ခေါ်အေးချို
 နှင့်
 အက်(စ်)အမ်၊
 ရွှေကတ်
 (ခေါ်)
 မောင်အောင်
 မြင့်။

အကြောင်းခြင်းရာများကြောင့် အသုံးမဝင်၊ ဆက်သက်ဆောင်ရွက်ရန် မဖြစ်တော့ဟု ထင်ရှားခြင်း
 ရှိပါ။ ရုံးမှ ထိုလက်မှတ်စာကို ရုပ်သိမ်းခွင့်ရှိရာ၊ အယူခံတရားလို၏ ပြဆိုချက်တို့မှာ ထိုသို့ယူဆနိုင်ရန်
 အယူခံတရားလို၏ လျှောက်လွှာ၌ ပုဒ်မ ၂၇၆ ပါပြဆိုချက်များနှင့် ညီညွတ်ခြင်းမရှိပါဟု မတွေ့ရှိရသ
 ဖြင့်၊ အယူခံမှုကို လက်ခံခွင့်ပြုနိုင်ရန်မရှိ။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ခံဝန်ချုပ်က ပယ်ဖျက်ပေးရန် လျှောက်ထားသည်နှင့် ပတ်သက်၍လည်း
 အမေ့ဆက်ခံခြင်း ဥပဒေတွင်၊ ရုံးမှ ယင်းခံဝန်ချုပ်မျိုးကို ဖယ်ဖျက်နိုင်ရန်အခွင့်အာဏာမရှိ။ အဘယ်
 ကြောင့်ဆိုသော် ပဋိညာဉ်အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၃၀ မှာ ယခုကဲ့သို့သော အမေ့ထိန်းလက်မှတ်စာ
 အတွက် ချုပ်ဆိုပေးသည့် ခံဝန်ချုပ်ကို အကျုံးမဝင်ကြောင်း ပြဆိုထားသောကြောင့်ဖြစ်သည်။
 ထိုသို့ဥပဒေက ခွင့်မပြုခြင်းမှာလည်း အမေ့ထိန်းသိမ်းအုပ်ချုပ်ခြင်းကိစ္စ ဆောလျင်စွာ ပြည့်စုံခြင်းသို့
 ရောက်ရှိစေရန် ရည်သန်ခံခြင်းကြောင့်ဖြစ်သည်။

မောင်ဘဏီနှင့် မစ္စ၊၊ သီးအယ်-တီ၊ စာ ၂၃၇။
 ကိုဇန်အထိနှင့် ရာမာထူထာဇန်၊ ၁၉၄၁ ခု၊ ရန်ကုန်စီရင်ထုံး၊ စာမျက်နှာ ၃၇၆ ထို့ရှိသည့်သုံး
 သည်။

အယူခံတရားလိုအတွက်။ ။ဦးသန်းတင်။

အယူခံတရားခံအတွက်။ ။မစ္စတာ အင်၊ စီ၊ ဆင်း။

တရားသူကြီး ဦးထွန်းတင်။ ။ပုသိမ်မြို့ ခရိုင်တရားမရုံး ၁၉၆၂ ခု၊ တရားမသေးမှု
 အမှတ် ၁၅ တွင် အယူခံတရားခံဖြစ်သူ အက်(စ်)၊ အမ်၊ ရွှေကတ် (ခေါ်)
 မောင်အောင်မြင့်အား ကွယ်လွန်သူ ဦးဘိုကြီး (ခေါ်) အက်(စ်)၊ အမ်၊ ဟူစီ၏
 ကျန်ရှိသည့် ပစ္စည်းများနှင့် ပတ်သက်၍ သေဆုံးသူ ရေးသားထားခဲ့သည့် သေတမ်း
 စာကိုပါ ပူးတွဲလျှောက်ထားသည်တွင် ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၁၂ ရက်နေ့က အယူခံ
 တရားခံအား ၄၀,၀၀၀ ကျပ်တန် အာမခံတစ်ဦးနှင့် ခံဝန်ချုပ်ဆိုကာ အမေ့ထိန်း
 လက်မှတ်စာ ထုတ်ပေးမည်ဖြစ်ကြောင်း အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်တွင် အယူခံတရားလိုကပင်
 ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၂၈ ရက်နေ့က လိုအပ်သည့် ခံဝန်ချုပ်ကို အယူခံတရားခံအတွက်
 ချုပ်ဆိုပေးသဖြင့် အမေ့ထိန်းလက်မှတ်စာကို အယူခံတရားခံအား ထုတ်ပေးခဲ့လေ
 သည်။

ထိုသို့လက်မှတ်ထုတ်ပေးပြီး တနှစ်ကျော်ခန့်အကြာ ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ
 ၁၅ ရက်နေ့တွင် ပုသိမ်မြို့ ခရိုင်တရားမရုံး၁၉၆၄ ခု၊ တရားမသေးမှုအမှတ် ၁၈ တွင်
 အယူခံတရားလိုက အမေ့ဆက်ခံသည့် ဥပဒေပုဒ်မ ၂၆၃ အရ အယူခံတရားခံအား
 အမေ့ထိန်းလက်မှတ်စာကို ထုတ်ပေးခဲ့ခြင်းကို ပြန်လည်ရုပ်သိမ်းပေးရန်နှင့် ၎င်းနေ့
 တွင်ပင် မူလအမှုဖြစ်သည့် အမှုအမှတ် ၁၅/၆၅ တွင် ၎င်းပေးခဲ့သည့် အာမခံကို
 ရုပ်သိမ်းလို၍ ပယ်ဖျက်ပေးပါရန် လျှောက်ထားခဲ့လေသည်။

သို့သော် ယခုအယူခံမှုမှ ပေါက်ဖွားလာသည့် အမှုအမှတ် ၁၈/၆၄ တွင် အယူခံ တရားလို၏ ပြဆိုချက်များမှာ ထုတ်ပေးထားသည့် အမွေထိန်းလက်မှတ်စာကို ပြန်လည် ရုပ်သိမ်းနိုင်ရန် တရားသောအကြောင်းများ ရှိသည်ဟု မတွေ့ရှိရဆိုပြီး ပယ်လိုက်၍ အမှုအမှတ် ၁၅/၆၅ တွင် အာမခံရုပ်သိမ်းရန် လျှောက်ထားခြင်းမှာလည်း ဥပဒေအရ လိုက်လျောနိုင်ခွင့် မရှိသဖြင့် ပယ်လိုက်လေသည်။ ထို့အတွက် ယခုအယူခံမှုတွင် အယူခံတရားလိုက အမှုအမှတ် ၁၈/၆၄ တွင် အမွေဆက်ခံသည့် ဥပဒေပုဒ်မ ၂၆၃ အရ လျှောက်ထားသည်ကို ပယ်လိုက်သည့်အမိန့်ကို မကျေနပ်၍ ပုဒ်မ ၂၉၉ အရ အယူခံ တင်သွင်းခြင်းဖြစ်ပြီး ဆက်ပေးနေသည့် အယူခံမှုအမှတ် ၂၇/၆၅ တွင် အာမခံ ရုပ်သိမ်းရန် လျှောက်လွှာကို ပယ်လိုက်သည့် ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၁၉ ရက်နေ့စွဲပါ အမိန့်ကို မကျေနပ်သဖြင့် အယူခံတင်သွင်းခဲ့လေသည်။ ထိုအမှု ၂ မှုမှာ ဆက်စပ် နေသဖြင့် ယခုအမှုတွင် ချမှတ်မည့် စီရင်ချက်မှာ အယူခံမှုအမှတ် ၂၇/၆၅ အတွက်ပါ အကျိုးဝင်ပေသည်။

၁၉၆၆
ဒေါ်အေးချို
နှင့်
ဆက်(စ်)၊အမ်၊
ရှော်ကတ်
(ဒေါ်)
မောင်စောင့်
မြင့်။

ယခုအယူခံမှုကို တင်သွင်းရာထုတ် အယူခံတရားလိုက အယူခံတရားခံသည် အမွေ ထိန်းလက်မှတ်စာကို လျှောက်ထားရာ၌ အမွေခံအား အမွေခံများအားလုံးကို မတင်ပြခဲ့။ သေတမ်းစာကိုလည်း သက်ဆိုင်သူများအား မပြသသည့်အပြင် ပစ္စည်းစာရင်းမှာလည်း မှားယွင်းစွာ ပြဆိုထားခဲ့သဖြင့် အယူခံတရားခံအား ထုတ်ပေးထားသည့် အမွေထိန်း လက်မှတ်စာကို ပြန်လည်ရုပ်သိမ်းသင့်ကြောင်း အောက်ရုံးတွင် တင်ပြသည့်အတိုင်း ထပ်တူပင် အခြေပြု၍ လျှောက်ထားလေသည်။

သို့သော် ယခုကဲ့သို့ သေတမ်းစာနှင့် ပူးတွဲ၍ အမွေထိန်းလက်မှတ်လျှောက်ထား သည့်အလွှာတွင် ဒေါ်ပြုရမည့် လိုအပ်ချက်များကို အမွေဆက်ခံသည့် ဥပဒေပုဒ်မ ၂၇၆ တွင် ပြဆိုထားရာ ၎င်းပုဒ်မ၌ အယူခံတရားလို ပြဆိုခဲ့သည့်အချက်များ အကျုံးဝင် ကြောင်းကို၎င်း၊ ပုဒ်မ ၂၆၃ တွင် အမွေထိန်းလက်မှတ်စာကို ဖျက်သိမ်းရန်နှင့် ပတ်သက်၍ မည်သည်တို့သည် တရားသောအကြောင်းဖြစ်သည်ဟု ပြဆိုထားရာတွင် အယူခံတရားလို ရည်ညွှန်းသည့် အယူခံပြဆိုချက်များ ပါဝင်သက်ဆိုင်ကြောင်းကိုလည်း အယူခံတရားလို၏ ပညာရှိ ရှေ့နေကြီးက လုံလောက်အောင် ပြဆိုနိုင်ခြင်းမရှိပေ။ မူလအမှုတွင် အမွေထိန်းလက်မှတ် ထုတ်ပေးရန်နှင့် ပတ်သက်၍ လျှောက်ခံသူ အယူခံတရားလိုသို့ ၂ ကြိမ်တိုင်တိုင် နို့တစ်စာချအပ်ခဲ့သော်လည်း၊ ၎င်းကရုံးသို့ သွားရောက်ကန့်ကွက်ခြင်း မပြုသည့်အပြင် အယူခံတရားခံသို့ အမွေထိန်းလက်မှတ် ထုတ်ပေးနိုင်စေရန် အယူခံတရားလိုကပင် ရုံးတွင်လာရောက်၍ လိုအပ်သည့် ခံဝန်ချုပ်ကို ချုပ်ဆိုပေးခဲ့လေသည်။ ထို့နောက် တနှစ်ကျော်ခန့်အကြာ မည်သို့မျှ အမွေထိန်း လက်မှတ်ထုတ်ပေးခြင်းကို ပြန်လည်စဉ်းစားပါရန် ရုံးသို့လျှောက်ထား ကန့်ကွက်ခြင်း

၁၉၆၆
 ဒေါ်အေးချို
 နှင့်
 အက်(စ်)အမ်၊
 ရွှေကတ်
 (ခေါ်)
 မောင်အောင်
 မြင့်။

မပြုခဲ့သဖြင့် အောက်ရုံးမှ ရည်ညွှန်းသည့် ရန်ကုနား နှင့် လတ်ချနားအမှု (၁) စီရင်ထုံးတွင် ပြဆိုထားသည့်အတိုင်း ယခုမှ ထိုကဲ့သို့ လျှောက်ထားကန့်ကွက်ရန် အခွင့်အရေးမရှိ ပိတ်ပင်ခြင်း ဖြစ်နေပေမည်။

ထိုမှတစ်ဆင့် သေတမ်းစာကို ကြည့်ရှုမှု ကွယ်လွန်သူက ကျန်ရှိရစ်သည့် ပစ္စည်းများကို စီမံအုပ်ချုပ်ခန့်ခွဲရန် အယူခံတရားခံအားသား အမှုဆောင် (Executor) အဖြစ် ရည်ညွှန်းသတ်မှတ်ခဲ့ကြောင်း ပေါ်လွင်နေသည်ကို အယူခံတရားလို၏ ပညာရှိ ရွှေနေကြီးက မငြင်းဆိုနိုင်သဖြင့် လျှောက်လွှာမှာ ဥပဒေလိုအပ်ချက်များနှင့် ပြည့်စုံမှု ရုံးမှ အယူခံတရားခံအားသား အမွေထိန်းလက်မှတ် ထုတ်ပေးရန်ရှိပေသည်။ သို့ရာတွင် အယူခံတရားခံသည် ပုဒ်မ ၂၆၃ တွင် ပြဆိုထားသည့်အတိုင်း ထိုအမွေထိန်းလက်မှတ် စာကို ပြန်လည်ရုပ်သိမ်းရန် တရားသောအကြောင်းဖြစ်သည်ဟု ယူဆနိုင်စွမ်းရှိသည့် အချက်ကို ကျူးလွန်ပြီး အမွေထိန်းလက်မှတ်စာကို ရရှိရန် လျှောက်ထားခဲ့ကြောင်း၊ သို့မဟုတ် အမွေထိန်းလက်မှတ်စာမှာ အကြောင်းခြင်းရာများကြောင့် အသုံးမဝင်၊ ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ရန် မဖြစ်တော့ဟု ထင်ရှားခြင်းရှိပါမူ ရုံးမှ ထိုလက်မှတ်စာကို ရုပ်သိမ်းခွင့်ရှိရာ၊ (ယခုအမှုတွင်မူ) အယူခံတရားလို၏ ပြဆိုချက်တို့မှာ ထိုသို့ယူဆနိုင်ရန် အယူခံတရားလို၏ လျှောက်လွှာ၌ ပုဒ်မ ၂၇၆ ပါ ပြဆိုချက်များနှင့် ညီညွတ်ခြင်း မရှိပါဟု မတွေ့ရှိရသဖြင့် ယခုအယူခံမှုကို လက်ခံခွင့်ပြုနိုင်ရန် မရှိပေ။

ဆက်စပ်နေသည့် အယူခံမှုအမှတ် ၂၇/၆၅ တွင် အယူခံတရားခံက မိမိချုပ်ဆို ပေးခဲ့သည့် ခံဝန်ချုပ်ကို ရုပ်သိမ်းခွင့်ပြုပြီး ခံဝန်ချုပ်ကို ဖယ်ဖျက်ပေးရန် လျှောက်ထားခဲ့သည်ကို ရုံးမှခွင့်မပြု ပယ်လိုက်သဖြင့် မကျေနပ်သောကြောင့် တင်သွင်းသည့် အယူခံနှင့်ပတ်သက်၍လည်း အမွေဆက်ခံခြင်း ဥပဒေတွင် ရုံးမှယင်းခံဝန်ချုပ်မျိုးကို ဖယ်ဖျက်နိုင်ရန် အခွင့်အာဏာမရှိကြောင်းကို အယူခံတရားလို၏ ပညာရှိရွှေနေကြီးက မငြင်းဆိုနိုင်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ပဋိညာဉ်အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၃၀ မှာ ယခုကဲ့သို့သော အမွေထိန်းလက်မှတ်စာအတွက် ချုပ်ဆိုပေးသည့် ခံဝန်ချုပ်ကို အကျိုးမဝင်ကြောင်း၊ မောင်အအိုနှင့် မမျိုးအမှု (၂) စီရင်ထုံးတွင် ပြဆိုထားသောကြောင့် ဖြစ်သည်။ ထိုသို့ဥပဒေက ခွင့်မပြုခြင်းမှာလည်း အမွေထိန်းသိမ်းအုပ်ချုပ်ခြင်းကိစ္စ ဆောလျင်စွာ ပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်ရှိနိုင်စေရန် ရည်သန်ခဲ့ခြင်းကြောင့်ဖြစ်ကြောင်းမှာ အောက်ရုံးမှ ရည်ညွှန်းသည့် ဂိုလန်အလီ နှင့် ရာမာတူလာခန့်အမှု (၃) စီရင်ထုံးတွင် ပြဆိုချက်များအရ ထင်ရှားနေပေသည်။ ထိုစီရင်ထုံးပါ ပြဆိုချက်များနှင့် သဘော ကွဲလွဲစွာ ယနေ့တိုင် အလားတူအကြောင်းခြင်းရာများနှင့် ပတ်သက်သည့် အမှုမျိုးတွင်

(၁) ၁၉၃၉ ခု၊ ရန်ကုန်စီရင်ထုံး စာ ၆၁၁။ (၂) ဘီ-အယ်လ်-ထီ စာ ၂၃၇။
 (၃) ၁၉၄၁ ခု၊ ရန်ကုန်စီရင်ထုံး စာ ၃၇၆။

ဆန့်ကျင်ထုံးစံထားသည့် အခြားမြန်မာပြည်မှသော်၎င်း၊ နိုင်ငံခြားမှသော်၎င်း သာဓက
ကို အယူခံတရားလို၏ ပညာရှိ ရွှေနေကြီးက ရည်ညွှန်းပြဆိုနိုင်စွမ်း မရှိပေ။

သို့ဖြစ်ရကား အောက်ရုံးမှ ခံဝန်ချုပ်ကို ပယ်ဖျက်ပေးရန် အယူခံတရားလို၏
လျှောက်ထားချက်ကို လိုက်လျော့ခြင်းမပြု ပယ်လိုက်သည့် အမိန့်မှာ ဥပဒေအရ
မှားယွင်းချွတ်ချော်ခြင်းဖြစ်နေ၍ ဝင်ရောက်စွက်ဖက်သင့်ကြောင်း မတွေ့ရှိရပေ။

ပေါ်ပြပါအကြောင်းများကြောင့် ယခုအယူခံမှုကို စရိတ်နှင့်တကွ ပလပ်လိုက်
သည်။ ပညာရှိ ရွှေနေကြီး စရိတ်အဖြစ် ၃၄ ကျပ် သတ်မှတ်လိုက်သည်။

၁၉၆၆

ဒေါ်အေးချို
နှင့်
အက်(စ်)အမ်၊
ရွှေကတ်
(ခေါ်)
မောင်အောင်
မြင့်။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

တရားမကြီးမှု

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေရွှေတင်

၁၉၆၆ †

မတ်လ ၂၉
ရက်။

ဒေါ်အေးစိန်
မတင်ရီ

(တရားလို)

နှင့်

မတင်ရီ
ဒေါ်အေးစိန်

(တရားခံ)*

အမှုထိန်းခန့်စာထုတ်ပေးရန် လျှောက်ထားခြင်း—အမှုစားအမှုခံအဖြစ်မှေးစားခြင်း—ကိစ္စိမ
သမီးဖြစ် မဖြစ်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။သက်သေထွက်ချက်အသီးသီးကို ဝေဖန် ဆန်းစစ်ကြည့်လျှင်၊ ဦးပန်းဇုံ
ဒေါ်မိစိန်တို့သည် မတင်ရီအားအသက် ၇ နှစ်အရွယ်တွင်မိဘအရင်းဖြစ်ကြသည့်ဦးစံရှင်း-ဒေါ်အေးစိန်
တို့ထံမှအမှုစားအမှုခံအဖြစ်ကျေးရွာလူကြီးများရှေ့၌တောင်းယူမှေးစားခဲ့ကြောင်းပေါ်လွင်သည်။
ဦးပန်းဇုံနှင့် ဒေါ်မိစိန်တို့၏ ဆွေမျိုးရင်းကြာတို့ကလည်း မတင်ရီသည် ဦးပန်းဇုံ-ဒေါ်မိစိန်တို့၏ကိစ္စိမ
သမီးဖြစ်ကြောင်း သိရှိနားလည် လက်ခံခဲ့ကြောင်း ထင်ရှားသည်။ သို့ဖြစ်၍ မတင်ရီအား ဦးပန်းဇုံ
တို့လင်မယားက မှေးစားခဲ့သည်ဟု ယူဆရန်အကြောင်းပေါ်ပေါက်နေ၏။

မဩန့်ရင်နှင့် မကျင်၊ ၁၉၄၁ ခု၊ ရန်ကုန်စီရင်ထုံး၊ စာ ၄၄၅ ကို ရည်ညွှန်းသည်။

တရားလိုအတွက်။ ။ဦးဘစိုး။

တရားခံအတွက်။ ။ဦးထွန်းတင်။

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေ။ ။ကွယ်လွန်သူ ဦးပန်းဇုံ (ခေါ်) ဦးပန်းဇာ၏
ပစ္စည်းအရပ်ရပ်အတွက် အမှုထိန်းခန့်စာ ထုတ်ပေးရန် ဤအမှု၏ တရားလို
ဒေါ်အေးစိန်က လျှောက်ထားသည့်နည်းတူ၊ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၃ မှ
တရားလို မတင်ရီကလည်း ၎င်းကိုသာ ထုတ်ပေးရန် အပြိုင်အဆိုင် လျှောက်ထားသည့်
အလျောက်၊ အမှုနှစ်မျှစလုံးကို နှစ်ဦးသဘောတူညီချက်အရ အတူတကွကြားနာခဲ့သည့်

* ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၄၉။

† ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၃။

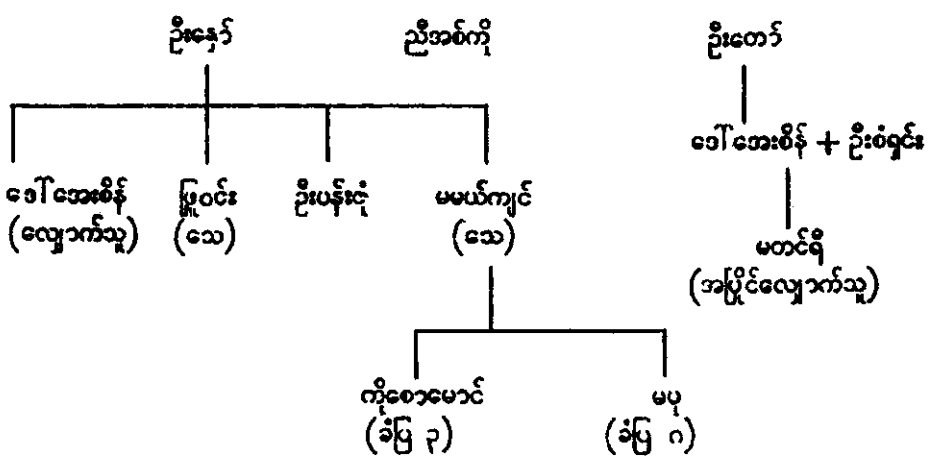
အားလျော်စွာ၊ ဤစီရင်ချက်သည် အမှုနှစ်မှုစလုံး၏ စီရင်ချက်ဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူရမည်။

၁၉၆၆

ဒေါ်အေးစိန်
နှင့်
မတင်ရီ။

ဦးပန်းဇုံသည် လွန်ခဲ့သည့် ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၂၇ ရက်နေ့တွင် တံတားကလေးဆေးရုံ၌ ကွယ်လွန်အနိစ္စရောက်ခဲ့၏။ ဒေါ်အေးစိန်မှာ ဦးပန်းဇုံ၏ အစ်မအရင်းဖြစ်သည်။ မတင်ရီမှာ ဦးပန်းဇုံ၏တူမဝမ်းကွဲဖြစ်သော်လည်း၊ ဦးပန်းဇုံ၏ ကိစ္စိမသမီးဖြစ်ကြောင်း အဆိုရှိသည့်အလျောက်၊ ၎င်းသည်ကိစ္စိမသမီးဖြစ်ရိုးမှန်ပါမူ၊ ဒေါ်အေးစိန်၌ လုံးဝအခွင့်အရေးရှိတော့မည်မဟုတ်သဖြင့်၊ မတင်ရီသည် ကိစ္စိမသမီးဟုတ် မဟုတ်ဆိုသော ပြဿနာကို အသေးစိတ် စုံစမ်းခဲ့ရခြင်းဖြစ်သည်။

ဦးပန်းဇုံ၊ ဒေါ်အေးစိန်နှင့် မတင်ရီတို့၏ ဆွေဆက်မျိုးဆက်စာရင်းမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်၏။

မတင်ရီက၊ ၎င်းအား ဦးပန်းဇုံနှင့် ၎င်း၏ဇနီး ဒေါ်မိစိန်တို့က ကိစ္စိမသမီးအဖြစ် မွေးစားကြောင်း ထင်ရှားအောင်၊ မိဘအရင်းဖြစ်ကြသည့် ဦးဝင်း (ခံပြု ၁) နှင့် ဒေါ်အေးစိန် (ခံပြု ၉) အပြိုင် မွေးစားစဉ်က အသိသက်သေအဖြစ်ရှိကြသည့် ဦးစိန် (ခံပြု ၂) နှင့် ဦးအုံးဖေ (ခံပြု ၁၀) တို့အား သက်သေထူခဲ့၏။ ဦးဝင်းနှင့် ဒေါ်အေးစိန်တို့က၊ မတင်ရီ လေးနှစ်သမီးအရွယ်တွင်၊ သားသမီးမထွန်းကားသည့် ဦးပန်းဇုံနှင့် ဒေါ်မိစိန်တို့ လင်မယားသည် ၎င်းတို့ထံ၌ ခေါ်ထားကြောင်း၊ ထို့နောက် ကလေးမှာ ဦးပန်းဇုံ-ဒေါ်မိစိန်တို့နှင့် ပျော်ပိုက်သဖြင့် ၇ နှစ်သမီးအရွယ်ရောက်သောအခါ ကိစ္စိမသမီးအဖြစ် မွေးစားခွင့်ပြုရန် တောင်းဆိုလာသည့်အလျောက်၊ ကျေးရွာလူကြီးများ ဖြစ်ကြသည့် ဦးစိန်၊ ဦးအုံးဖေ၊ ဦးချစ်ဖွယ်နှင့် ဦးမြတို့ရွှေတွင် အပိုင်ပေးလိုက်ကြောင်း ထွက်ဆိုသွားကြလေသည်။ ၎င်းတို့၏ထွက်ဆိုချက်များကို ဦးစိန်နှင့် ဦးအုံးဖေတို့က ထောက်ခံထွက်ဆိုသွားကြ၏။ ဦးအုံးဖေမှာ မျက်စိအလင်းကွယ်နေသူတဦးဖြစ်သည်။

၁၉၆၆
ဒေါ်အေးစိန်
နှင့်
မတင်ရီ။

ကျန်လူကြီးနှစ်ဦးမှာ ယခုအခါ ကွယ်လွန်သွားကြပြီဖြစ်၍ ၎င်းတို့အား သက်သေအဖြစ် ခေါ်ယူစစ်ဆေးခြင်း မပြုနိုင်တော့ပေ။

မတင်ရီအား ဦးပန်းဇံနှင့် ဇနီးဒေါ်မိစိန်တို့က အမွေစား အမွေခံအဖြစ် မွေးစားခဲ့ကြောင်းကို၊ ဒေါ်မိစိန်၏သမီး ဒေါ်ပန်းရီ (ခံပြ ၇) ကလည်း ထောက်ခံထားသည်။ ၎င်းပြင် ဦးပန်းဇံ၏တူနှင့် တူမများဖြစ်ကြသည့် ဦးစောမောင် (ခံပြ ၃) နှင့် မပု (ခံပြ ၈) တို့ကလည်း မတင်ရီကို ဦးပန်းဇံ-ဒေါ်မိစိန်တို့က မွေးစားခဲ့ကြောင်း၊ ၎င်းတို့ ဦးလေး ဦးပန်းဇံသည် ၎င်းတို့နေထိုင်ရာ အညာအရပ်သို့ ရောက်လာရင်း ပြောပြ၍ သိရကြောင်း ထွက်ဆိုခဲ့ကြသည်။

ဦးပန်းဇံနှင့်ဇနီး ဒေါ်မိစိန်တို့ မသေမီက ၎င်းတို့နှင့်အတူ တရပ်ကွက်တည်း၌ နေထိုင်ခဲ့ဘူးသည့် ဒေါ်စိန် (ခံပြ ၅) နှင့် မခင်မေ (ခံပြ ၆) တို့ကလည်း မတင်ရီအား ဦးပန်းဇံ- ဒေါ်မိစိန်တို့၏ သမီးအဖြစ်သိကြောင်း ထွက်ဆိုကြသည်။ ထို့ပြင် ဒေါ်ရင် (ခံပြ ၁၃) က ၎င်းသည် ဈေးရောင်းသူတယောက်ဖြစ်ကြောင်း၊ ဦးပန်းဇံ-ဒေါ်မိစိန်တို့က မတင်ရီမှာ ၎င်းတို့သမီးဖြစ်၍ ၎င်းအားဈေးကြွေးပေးရန်ပြော၍ အကြွေးရောင်းချခဲ့ဘူးကြောင်း ထွက်ဆိုသွားလေသည်။

မတင်ရီကို ဦးပန်းဇံ-ဒေါ်မိစိန်တို့က ကိတ္တိမသမီးအဖြစ် မွေးစားခဲ့ခြင်းမရှိကြောင်း ပြသရန် ဒေါ်အေးစိန်ဘက်မှ ဒေါ်တင့် (လိပြ ၁)၊ ဦးပိုလို (လိပြ ၂)၊ ဒေါ်အေးတင် (လိပြ ၃)၊ ဦးဘိုးစိန် (လိပြ ၄) နှင့် ကိုအောင်သန့် (လိပြ ၅) တို့အား သက်သေထူလာ၏။ ဒေါ်တင့်က မတင်ရီသည် ဦးပန်းဇံအိမ်သို့ ဝင်ထွက်နေသည်ကို တွေ့ဘူးသော်လည်း သမီးဖြစ်သည်ဟု မသိကြောင်း ထွက်ဆိုသွား၏။ ထိုသက်သေသည် ဦးပန်းဇံတို့နှင့် သိကျွမ်းသည်မှာ ၁၀ နှစ်လောက်သာရှိသေးသဖြင့် လွန်ခဲ့သည့် ၁၃ နှစ်လောက်က အိမ်ထောင်ကျပြီး အိမ်ခွဲထွက်သွားသည့် မတင်ရီအား ဦးပန်းဇံ၏ မွေးစားသမီးအနေအဖြစ် မသိသည်မှာ ထူးဆန်းသည်ဟု မဆိုနိုင်ပေ။ ဦးပိုလိုက ၎င်း၏ ဇနီးသည် ဦးပန်းဇံ-ဒေါ်မိစိန်တို့၏တူမဖြစ်သည်ဆိုသော်လည်း၊ ဦးပန်းဇံ၏တူနှင့် တူမများဖြစ်ကြသည့် ဦးစောမောင်နှင့် မပုတို့ကိုပင်မသိ။ မတင်ရီသည် မိမိ၏ခပ်မဖြစ်သည်ဆိုသော်လည်း မတင်ရီ မင်္ဂလာဆောင်စဉ်က ဘိတ်စာလည်းမရ။ မင်္ဂလာဆောင်သို့လည်း မရောက်ဟုဆိုထားသဖြင့်၊ ၎င်းသက်သေမှာ ဦးပန်းဇံ-ဒေါ်မိစိန်တို့နှင့် ကောင်းစွာရင်းနှီးပုံမရ။ ဒေါ်အေးစိန်၊ ဦးဘိုးစိန်နှင့် ကိုအောင်သန့်တို့မှာ ဦးပန်းဇံ-ဒေါ်မိစိန်တို့နှင့်လည်း ဆွေမျိုးမတော်စပ်ကြသည့်အပြင် ကောင်းစွာလည်း ရင်းနှီးပုံမရသည့်အတွက် ဦးပန်းဇံ-ဒေါ်မိစိန်တို့က မတင်ရီအား ကိတ္တိမမွေးစားသမီးအဖြစ် မွေးစားခြင်း ပြု မပြုဆိုသောကိစ္စတွင် အရေးပါ အရာရောက်အောင် ထွက်ဆိုနိုင်ခြင်း မရှိဟု ကျွန်ုပ်ယူဆသည်။

အထက်ပါ သက်သေထွက်ချက် အသီးသီးကို တွေ့ဆန်းစစ်ကြည့်လျှင်၊ ဦးပန်းဇုံ-
ဒေါ်မိစိန်တို့သည် မတင်ရီအား အသက် ၇ နှစ်အရွယ်တွင် မိဘအရင်းဖြစ်ကြသည့်
ဦးစံရှင်း-ဒေါ်အေးစိန်တို့ထံမှ အမွေစား အမွေခံအဖြစ် ကျေးရွာလူကြီးများရှေ့၌
တောင်းယူမွေးစားခဲ့ကြောင်း ပေါ်လွင်သည်။ ဦးပန်းဇုံနှင့် ဒေါ်မိစိန်တို့၏ ဆွေမျိုး
ရင်းခြာတို့ကလည်း မတင်ရီသည် ဦးပန်းဇုံ-ဒေါ်မိစိန်တို့၏ ကိစ္စိမသမီးဖြစ်ကြောင်း
သိရှိနားလည် လက်ခံခဲ့ကြောင်း ထင်ရှားသည်။ မညွှန့်ရင်နှင့် မကျင် (၁) တို့အမူ၌
သားသမီးမွေးစားသည့်ကိစ္စတွင် အပေးအနား ပြုလုပ်ရန် မလိုသော်လည်း မွေးစား
သည့်အကြောင်းကို လူသိရှင်ကြားဖြစ်အောင် သက်သေလူကြီးများအား ဘိတ်ကြားပြီး
၎င်းတို့ရှေ့တွင် မိဘအရင်းများက မွေးစားမည့် ကလေးကို ပေးအပ်၍၊ မွေးစားမည့်
မိဘက လက်ခံခြင်းပြုလုပ်ခဲ့ပါက မွေးစားသည့်ကိစ္စမှာ ပြည့်စုံခိုင်လုံသည်ဟု ဆုံးဖြတ်
ထားရာ၊ ဤအမှုတွင်လည်း မတင်ရီအား ဦးပန်းဇုံတို့ လင်မယားက အထက်ဖော်ပြပါ
အချက်များကြောင့် မွေးစားခဲ့သည်ဟု ယူဆရန်အကြောင်း ပေါ်ပေါက်နေ၏။

သို့ရာတွင် ဒေါ်အေးစိန်၏ ပညာရှိ ရွှေနေကြီးက သက်သေခံ “က” မတင်ရီ၏
အိမ်နေလူဦးရေစာရင်းတွင်၊ မတင်ရီ၏ဘခင်ကို ဦးစံရှင်းဟု ဖော်ပြထားသည်ကတ
ကြောင်း၊ သက်သေခံ “ခ” ဦးပန်းဇုံ၏အိမ်နေလူဦးရေစာရင်းတွင် မတင်ရီ၏နာမည်
မပါသည်ကတကြောင်း၊ သက်သေခံ “၁” မတင်ရီ၏ မင်္ဂလာဆောင်ဘိတ်စာ၌
မတင်ရီ၏မိဘများအဖြစ် မွေးစားမိဘ ဦးပန်းဇုံ-ဒေါ်မိစိန်အပြင် မိဘအရင်း ဦးစံရှင်း-
ဒေါ်အေးစိန်တို့၏ နာမည်များလည်း ထည့်ထားသည်ကတကြောင်း၊ ထိုအကြောင်း
များကြောင့်၊ မတင်ရီသည် ဦးပန်းဇုံ၏ ကိစ္စိမသမီးဖြစ်သည်ဆိုခြင်းမှာ ယုတ္တိမရှိဟု
တင်ပြသွား၏။

သက်သေခံ “က” အိမ်နေလူဦးရေစာရင်းတွင် မတင်ရီ၏ဘခင် နာမည်ကို
ဦးစံရှင်းဟု ဖော်ပြထားခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ မတင်ရီ၏ မောင်ဖြစ်သူ မောင်တင်ရွှေ
(ခံပြ ၁၂) က အိမ်ထောင်စုစာရင်း လာရောက်ကောက်ခံစဉ်က မတင်ရီမှာ အိမ်၌
မရှိသဖြင့် မိမိကပင် မတင်ရီ၏ဘခင် နာမည်ကို ဦးစံရှင်းဟုမေးပြီး ပေးလိုက်မိကြောင်း
ရှင်းလင်းထား၏။ မောင်တင်ရွှေမှာ မတင်ရီအား အစ်မအရင်း တော်စပ်ခဲ့ဘူးသည့်
အားလျော်စွာ ယခုကဲ့သို့နာမည်မှားယွင်းပြီး ပေးမိသည်ဆိုခြင်းမှာ သဘာဝမကျ
မဆိုနိုင်။ သက်သေခံ “ခ” ဦးပန်းဇုံ၏အိမ်နေလူဦးရေစာရင်း၌ မတင်ရီ၏ နာမည်
မပါသည်မှာလည်း ထူးခြားသည်ဟု မဆိုနိုင်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် မတင်ရီသည်
၁၉၅၃ ခုနှစ်လောက်တွင် အိမ်ထောင်ကျပြီး အိမ်ခွဲနေထိုင်လျက်ရှိသဖြင့် ၁၉၅၉ ခုနှစ်၊
နိုဝင်ဘာလ ၁၀ ရက်နေ့တွင် ပြုလုပ်ခဲ့သည့် ဦးပန်းဇုံအိမ်နေ လူဦးရေစာရင်း၌ ၎င်း၏

(၁) ၁၉၄၁ ခု၊ ရန်ကုန်စီရင်ထုံး၊ စာ ၄၄၅။

၁၉၆၆
ဒေါ်အေးစိန်
နှင့်
မောင်ရီ။

နာမည်ပါနိုင်မည်မဟုတ်ပေ။ သက်သေခံ “ ၁ ” မင်္ဂလာတိတ်စာ၌ မတင်ရီ၏မိဘများ အဖြစ် မွေးစားမိဘ ဦးပန်းဇုံ-ဒေါ်မိစိန်အပြင် မိဘအရင်း ဦးစံရှင်း-ဒေါ်အေးစိန်တို့၏ နာမည်များကို ထည့်သွင်းကာမျှဖြင့်၊ မတင်ရီသည် ဦးပန်းဇုံ-ဒေါ်မိစိန်တို့၏ ကိစ္စိမသမီးဖြစ်သည်ဆိုသော အချက်ကို လုံးဝပျက်ပြယ်စေသည်ဟု မဆိုနိုင်ပေ။ ထိုစဉ်က မင်္ဂလာပွဲကို ဦးစံရှင်း-ဒေါ်အေးစိန်တို့အိမ်၌ ပြုလုပ်ခဲ့သည့်အားလျော်စွာ မိဘအရင်း၏ နာမည်များကို ဦးစားပေး၍ ထည့်ထားခြင်းဖြစ်သည်ဆိုသော ဦးစံရှင်း၏ ရှင်းလင်းချက်မှာ လုံးဝမဖြစ်နိုင်ဟု မဆိုသာ။ ထို့ပြင်ယင်းသို့ မိဘအရင်း၏ နာမည်များကို ထည့်သွင်းခဲ့ခြင်းဖြင့်၊ မတင်ရီအား ကိစ္စိမသမီးအဖြစ် မွေးစားထားခြင်းမှ မပျက်ပြယ်ပေ။

နှစ်ဦးနှစ်ဘက် သက်သေထွက်ချက်များကို ခြုံ၍ကြည့်လျှင် မတင်ရီအား ဦးပန်းဇုံ-ဒေါ်မိစိန်တို့က အမွေစား အမွေခံသမီးအဖြစ် မိဘအရင်းဖြစ်သူတို့ထံမှ ရပ်ရွာလူကြီးများရွှေ့တွင် တောင်းယူမွေးစားခဲ့ပြီး၊ ဦးပန်းဇုံ-ဒေါ်မိစိန်တို့၏ ဆွေမျိုးရင်းခြာများကလည်း မတင်ရီကို ဦးပန်းဇုံ-ဒေါ်မိစိန်တို့၏ ကိစ္စိမသမီးအဖြစ် လက်ခံအသိအမှတ်ပြုကြောင်း ပေါ်လွင်ထင်ရှားသဖြင့်၊ မတင်ရီသည် ဦးပန်းဇုံ၏ ကိစ္စိမသမီးဖြစ်သည်ဟု ကျွန်ုပ်ကောက်ယူဆုံးဖြတ်လိုက်သည်။

မတင်ရီမှာ ဦးပန်းဇုံ၏ ကိစ္စိမသမီးဖြစ်သည့်အားလျော်စွာ ဦးပန်းဇုံ၏ ပစ္စည်းအရပ်ရပ်နှင့် ပတ်သက်၍ ၎င်း၌သာ အခွင့်အရေးရှိလေသည်။ ဦးပန်းဇုံ၏ အစ်မဖြစ်သူ ဒေါ်အေးစိန်မှာ မြန်မာဗုဒ္ဓဘာသာတရားဥပဒေအရ မည်သည့်အခွင့်အရေးမျှ မရှိပေ။ သို့ဖြစ်ရာ ကွယ်လွန်သူ ဦးပန်းဇုံ၏ ပစ္စည်းအရပ်ရပ်အတွက် အမွေထိန်းခန့်စာကို မတင်ရီအား ထုတ်ပေးစေ။ ဒေါ်အေးစိန်၏ လျှောက်လွှာကိုမူ ပလပ်စေ။ ဒေါ်အေးစိန်က မတင်ရီ၏ တရားစရိတ်များကို ကျခံရမည်။ ရွှေနေ့စရိတ် ၅၁ ကျပ်သတ်မှတ်သည်။ မတင်ရီသည် ၅,၀၀၀ ကျပ်တန်အာမခံသူတဦးဖြင့် ခံဝန်ချုပ် ချုပ်ဆိုရမည်။ ။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

တရားမအယူခံမှု

တရားသူကြီး ဦးထွန်းတင်ရွှေတွင်

ဒေါ်အေးတင် (အယူခံတရားလို)

နှင့်

ဦးဒါဝတ် (အယူခံတရားခံ) *

† ၁၉၆၆

မတ်လ ၁၈ ရက်။

တရားမကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၁၁ ဇာရီမူအတွက်လည်း အကျုံးဝင်ခြင်း—မူလ ဒီကရီမဟုတ်ဘဲ တရားရုံး
ချုပ်မှ ပြင်ဆင်ထားသည့် ဒီကရီကို ဇာရီပြုလုပ်ခြင်း—ပုဒ်မ ၁၁ တွင် အကျုံးဝင် မဝင်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။တရားမကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၁၁ သည် တရားမကြီးမှုများတွင်သာမက ဇာရီမူများ
အတွက်ပါ အကျုံးဝင်သည်။ သို့ရာတွင် ဇာရီပြုလုပ်သည့် ဒီကရီမှာ မူလဒီကရီမဟုတ်၊ တရားရုံးချုပ်မှ
ပြင်ဆင်ထားသည့် ဒီကရီသာဖြစ်သဖြင့်၊ အကြောင်းခြင်းရာချင်း မတူတော့သောကြောင့်၊ တရားမ
ကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၁၁ တွင် အကျုံးမဝင်၊ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် မူလဇာရီမူပြုလုပ်သည့် ဒီကရီမှာ
နောက်ထပ် ဇာရီပြုလုပ်သောအခါ၌ လုံးဝမရှိတော့၊ ပျက်ပြယ်ပြီး အယူခံရုံး၏ ဒီကရီတွင် အကျုံးဝင်
သွားသောကြောင့် ဇာရီနှစ်မူရှိအကြောင်းခြင်းရာများမှာ တူညီခြင်းမရှိတော့သောကြောင့်ဖြစ်သည်။

ဂျာဂိုမာတန်နှင့် ခန့်ခိုချိန်၊ ၂ ဖတ္တနာ ၇၅၉ ကိခွဲခြားပြသည်။

အယူခံတရားလိုအတွက်။ ။ဦးအုံးမောင်။

အယူခံတရားခံအတွက်။ ။မစ္စတာ အိပ်(ချို)၊ အမ်၊ ဖစ်ရှား။

တရားသူကြီး ဦးထွန်းတင်။ ။ယခုအယူခံမှုမှာ၊ ရန်ကုန်မြို့၊ တရားမရုံး၊ တရားမ
ကြီးမှုအမှတ် ၇၂၄/၆၂ မှ ပေါက်ဖွားလာသည့် ဇာရီမူအမှတ် ၂၂၈/၆၅ တွင်
၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၃ ရက်နေ့က ချမှတ်သည့်အမိန့်ကို မကျေနပ်၍၊ အယူခံ
ဝင်သည့်အမှုဖြစ်သည်။

တရားမကြီးမှုအမှတ် ၇၂၄/၆၂ တွင်၊ တရားနိုင်ဖြစ်သူ အယူခံတရားခံက၊ အယူခံ
တရားလိုအပေါ် ငွေ ၆,၁၅၀ ကျပ်ပေးဆပ်စေရန်၊ ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၁၅ ရက်
နေ့က အနိုင်ဒီကရီရရှိသဖြင့်၊ ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၇ ရက်နေ့တွင် ထိုငွေကို

* ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ တရားမ အယူခံမှုအမှတ် ၃၉။

† ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ တရားမဇာရီမူအမှတ် ၂၂၈ တွင်၊ ရန်ကုန်မြို့တော်၊ တရားမရုံး၊ ဒုတိယ တရား
သူကြီးရုံးတော်၏ ချမှတ်သော အမိန့်ကို အယူခံဝင်မှု။

၁၉၆၆
ခေါ်အေးတင်
နှင့်
ဦးညီဝတ်။

ရရန်၊ ဇာရီမူအမှတ် ၁၁၇/၆၄ ကိုဖွင့်ခဲ့သည်။ ထိုအတောအတွင်း မူလအမှုနှင့် ပတ်သက်၍၊ နှစ်ဦးနှစ်ဘက် တရားရုံးချုပ်သို့ အယူခံတက်ကြရာ၊ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၂၅ ရက်နေ့တွင် တရားရုံးချုပ်မှ၊ တရားခံဖြစ်သူ အယူခံတရားလိုက ငွေ ၈,၁၅၀ ကျပ်ကို၊ တရားလိုဖြစ်သူ အယူခံတရားခံသို့ ပေးဆပ်စေရမည်ဟု ပြင်ဆင် အမိန့်ချမှတ်ပေးလိုက်လေသည်။ ထို့အတွက် ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၁၆ ရက်နေ့တွင် ချိန်းဆိုထားသည့် ဇာရီမူအမှတ် ၁၁၇/၆၄ ကို ခေါ်သောအခါ၊ မည်သူမျှ မလာကြ သဖြင့်၊ ရုံးမှလျှောက်လွှာကိုပယ်လိုက်လေသည်။

ထို့နောက်၊ တရားနိုင်ဖြစ်သူ အယူခံတရားခံက၊ တရားရုံးချုပ်မှ ပြင်ဆင်ချမှတ် ပေးသည့် ဒီကရီငွေ ၈,၁၅၀ ကျပ်ကို ရရှိရန်၊ တရားရုံးဖြစ်သူ အယူခံတရားလိုအပေါ် ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၁၄ ရက်နေ့က၊ ဇာရီမူအမှတ် ၂၂၇/၆၅ ကို ဖွင့်လှစ်ခဲ့ရာ၊ တရားရုံး ဖြစ်သူ အယူခံတရားလိုက၊ ယခင်တရားနိုင်ဖြစ်သူ အယူခံတရားခံ၏ ဇာရီမူအမှတ် ၁၁၇/၆၄ မှာ၊ တရားနိုင် မလာရောက်၍ ပလပ်ခြင်းခံရပြီး၊ ထိုအမှုကို ပြန်လည် ဖွင့်လှစ်ခြင်းမပြုသဖြင့်၊ ယခုတစ် နောက်ထပ်ဇာရီမူဖွင့်နိုင်ခွင့်မရှိ၊ တရားမကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၁၁ အရ၊ ပိတ်ပင်နေပြီဖြစ်ပါသည်ဟု ကန့်ကွက်လေသည်။ သို့သော်၊ ပညာရှိ အောက်ရုံးတရားသူကြီးက၊ ယခုဇာရီပြုလုပ်သည့် ဒီကရီမှာ၊ တရားရုံးချုပ်မှ ပြင်ဆင် ချမှတ်ပေးသည့် ဒီကရီကို၊ ဇာရီပြုလုပ်ခြင်းဖြစ်သဖြင့်၊ တရားမကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၁၁ တွင် အကျုံးမဝင်ဆိုပြီး၊ အယူခံတရားလို၏ ကန့်ကွက်ချက်ကို ပယ်လိုက်သဖြင့်၊ ယခုအယူခံ မှုကို တင်သွင်းခြင်းဖြစ်သည်။

အယူခံတရားလိုက နောက်ထပ်ဖွင့်သည့် ဇာရီမူအမှတ် ၂၂၇/၆၅ မှာ၊ ယခင်က ပလပ်ခြင်းခံရသည့် ဇာရီမူအမှတ် ၁၁၇/၆၄ ကို ပြန်လည်ဖွင့်လှစ်ရန် လျှောက်ထားခြင်း မရှိသဖြင့်၊ တရားမကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၁၁ အရ၊ ပိတ်ပင်ခြင်းဖြစ်နေသည်ဆိုသည့်အချက်နှင့် ပတ်သက်၍၊ ဂျာဂိုမာတန်နှင့် ခီနီဒါရန် (၁) စီရင်ထုံးကို ရည်ညွှန်းကိုးကားလေသည်။ သို့သော်၊ ထိုအမှုတွင် ပဌမဇာရီမူ၌ တရားရုံးက ဇာရီပြုလုပ်ခြင်းမှာ၊ စည်းကမ်းသတ် လွန်နေပါသည်ဟု ကန့်ကွက်ခဲ့သော်လည်း၊ ကြားနာသောအခါတွင် ၎င်းမရောက်ရှိ သဖြင့်၊ ရုံးမှထိုကန့်ကွက်ချက်ကို ပယ်လိုက်ရကား၊ နောက်ဇာရီမူတွင် တရားရုံးသည် အလားတူ ကန့်ကွက်ချက်မျိုး တင်သွင်းခွင့် မရှိတော့ကြောင်း ဆုံးဖြတ်ထားခြင်း မျှသာဖြစ်သဖြင့်၊ ယခုအမှုမှာကဲ့သို့ ပြင်ဆင်သည့် ဒီကရီကို ဇာရီပြုလုပ်ခြင်းမဟုတ် သောကြောင့်၊ အကျုံးဝင်ခြင်းမရှိပေ။

ထိုမှအပ၊ အယူခံတရားလို၏ ပညာရှိရွှေနေကြီးက၊ မူလဒီကရီကို ဇာရီပြုလုပ်စဉ်က အပယ်ခံရပြီး၊ ပြန်လည်ဖွင့်လှစ်ခြင်းမရှိဘဲ၊ အယူခံရုံးမှ အမှုတွင် ပြင်ဆင်ချမှတ်လိုက်

သည့်ဒီကရီကို၊ တရားနိုင်က နောက်ထပ်ဇာရီပြုခွင့်မရှိ။ တရားမကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၁၁ အရ၊ ပိတ်ပင်ခြင်းဖြစ်နေသည်ဆိုသော အလားတူသာဓကမျိုးကိုမူ၊ မိမိရှာဖွေတွေ့ရှိ ခြင်းမရှိသဖြင့်၊ မတင်ပြနိုင်ပါဟု ဝန်ခံလေသည်။

တရားနိုင်ဖြစ်သူ အယူခံတရားခံ၏ ပညာရှိ ရွှေနေကြီးကလည်း၊ တရားမကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၁၁ သည်၊ တရားမကြီးမှုများတွင်သာမက၊ ဇာရီမှုများအတွက်ပါ အကျုံးဝင် ကြောင်း မိမိမငြင်းဆိုသော်လည်း၊ ယခုအမှုတွင် ဇာရီပြုလုပ်သည့် ဒီကရီမှာ၊ မူလ ဒီကရီမဟုတ်။ တရားရုံးချုပ်မှ ပြင်ဆင်ထားသည့် ဒီကရီသာဖြစ်သဖြင့်၊ အကြောင်း ခြင်းရာခြင်း မတူတော့သောကြောင့်၊ တရားမကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၁၁ တွင် အကျုံးမဝင်ပါဟု ပြဆိုလေသည်။

ထိုပြဆိုချက်မှာ မှန်ကန်သည်ဟု လက်ခံရပေမည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော်၊ မူလဇာရီပြုလုပ်သည့် ဒီကရီမှာ၊ နောက်ထပ်ဇာရီပြုလုပ်သောအခါ၌ လုံးဝမရှိတော့ ပျက်ပြယ်ပြီး အယူခံရုံး၏ ဒီကရီတွင် အကျုံးဝင်သွားသောကြောင့်၊ ဇာရီမှု ၂ မှုရှိ အကြောင်းခြင်းရာများမှာ၊ တူညီခြင်းမရှိတော့သောကြောင့် ဖြစ်ပေသည်။

မော်ပြပါ အကြောင်းများကြောင့်၊ ယခုအယူခံမှုကို ခွင့်ပြုရန်မရှိသဖြင့်၊ စရိတ်နှင့် တကွ ပလပ်လိုက်သည်။ ပညာရှိ ရွှေနေကြီးစရိတ်အဖြစ် ကျပ် ၃၄ သတ်မှတ်သည်။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

ရာဇဝတ်အယူခံမှု

တရားသူကြီး ဦးသက်ဝေရွှေတွင်

၁၉၆၆ †
မတ်လ ၅ ရက်။

နီတွတ်ကယ် (ခေါ်) သာထွန်းအောင် (အယူခံတရားလို)

နှင့်

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (အယူခံတရားခံ)*

ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၃၀၂ (၂) ဆက်လျက် ခိုက်ရန်ဖြစ်ပွားခြင်း—ခုခံကာကွယ်ပိုင်ခွင့်ကို အကာအကွယ်ယူနိုင် မနိုင်—နှစ်ဦးနှစ်ဖက် ရန်ဖြစ်နေခိုက် ပြုမှုချက်—ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၂၉၉၊ အပိုဒ် (၂) ခြွင်းချက် (ဃ)၌ အကျုံးဝင် မဝင်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။သေသူအား အယူခံတရားလိုက ဒါးနှင့်ထိုးမီ မိနစ်ပိုင်းအရင်က၊ ၎င်းတို့ နှစ်ဦး ခိုက်ရန်ဖြစ်ပွားခဲ့ကြသည်။ ထိုသို့ ခိုက်ရန်ဖြစ်ပွားပြီးနောက်၊ ၅ မိနစ်ခန့်အကြာတွင် နောက်ထပ်တဖန် အချင်းဖြစ်ပွားခြင်းဖြစ်ရာ၊ နောက်အကြိမ် ခိုက်ရန်ဖြစ်ပွားခြင်းမှာ မူလခိုက်ရန်ဖြစ်ပွားခြင်းနှင့် ဆက်စပ်နေကြောင်း ပေါ်လွင်သည်။ သို့ဖြစ်လေရာ နှစ်ဦးနှစ်ဘက်ခိုက်ရန် ဖြစ်ပွားနေစဉ်တွင်၊ ထိုသို့ ခိုက်ရန်ဖြစ်ပွားကြသူများသည် ခုခံကာကွယ်ပိုင်ခွင့်ကို အကာအကွယ်မယူနိုင်ကြပေ။

မောင်စိန်နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ၊ ၁၉၄၈ ခုနှစ်၊ မြန်မာပြည် စီရင်ထုံးများ၊ ၃၃၄ ကို ရည်ညွှန်းသည်။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။အယူခံတရားလိုသည် သေသူအား ခိုက်ရန်ဖြစ်ပွားခိုက်၊ ဒါးနှင့်ထိုးခဲ့ကြောင်း ပေါ်လွင်သည်။ သို့ရာတွင် အယူခံတရားလို၌ ဒဏ်ရာများရရှိကြောင်း ထင်ရှားနေသဖြင့် သေသူက ၎င်းအား လှံဖြင့်စတင်၍ထိုးကြောင်း၊ ထိုသို့ထိုး၍ မိမိကလှံကို လှည့်ရကြောင်းတင်ပြသော ထုချေချက်မှာ ယုတ္တိမရှိဟု မဆိုနိုင်။ ယင်းသို့ နှစ်ဦးနှစ်ဖက် ရန်ဖြစ်နေခိုက် ပြုမှုခံခြင်းမှာ ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၂၉၉၊ အပိုဒ် (၂) ခြွင်းချက် (ဃ)နှင့် အကျုံးဝင်သည်ဟု ဆိုရမည်။ အယူခံတရားလိုသည် သေသူအား ဒါးနှင့်ထိုးခဲ့ခြင်းသည်၊ ထိုစဉ်က သေသူ၌ လှံရှိနေသည့်အလျောက် ရက်ရက်စက်စက် နိုင်ထက်စီးနှင်းပြုလုပ်သည်ဟု မဆိုနိုင်ပေ။ သို့ဖြစ်လေရာ အယူခံတရားလို ကျူးလွန်ခဲ့သောပြစ်မှုမှာ ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၃၀၂ (၂)အရ မဖြစ်နိုင်၊ ပုဒ်မ ၃၀၄ အရသာ အကျုံးဝင်သည်။

အယူခံတရားလိုအတွက်။ ။

အယူခံတရားခံအတွက်။ ။အစိုးရရှေ့နေကြီး ဦးထွန်းညို။

* ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ် အယူခံမှုအမှတ် ၇၅။

† ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ် အယူခံမှုအမှတ် ၃၈ တွင် ချမှတ်သော ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၂၆ ရက်နေ့စွဲပါ၊ သံတွဲမြို့၊ အထူး (ရာဘက်စက်ရှင်) တရားသူကြီး၏အမိန့်ကို အယူခံမှု။

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေ။ ။အယူခံတရားလိုအပေါ် ရာသေတ်ပုဒ်မ ၃၀၂ (၂) အရ၊ အလုပ်ကြမ်းနှင့် ထောင်ဒဏ် ၈ နှစ်ကျခံစေရန် အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည့် သံတွဲမြို့၊ အထူး (ရာဘက်စက်ရှင်) တရားသူကြီး၏ စီရင်ချက်ကို မကျေနပ်သဖြင့်၊ အယူခံ ဝင်သောအမှုဖြစ်သည်။

၁၉၆၆
နီတုတ်ကယ်
(ခေါ်)
သာထွန်းစောင့်
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
ပြန်မာနိုင်ငံ။

အမှုအဖြစ်အပျက် အကြောင်းခြင်းရာ အတိုချုပ်မှာ၊ လွန်ခဲ့သည့် ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ အောက်ဘိုဘာလ ၁၄ ရက်နေ့ည ၇ နာရီခန့်အချိန်တွင်၊ သံတွဲမြို့အပိုင်၊ ဘရော်တော ရွာနေ၊ ဦးသာအောင် (လိပြ-၆) အိမ်၌၊ အယူခံတရားလိုသည် ၎င်း၏သုဇာန်ချင်းများ ဖြစ်ကြသည့်၊ ရွှေလှ (ခံပြ-၃)၊ ထွန်းထွန်း (ခံပြ-၄) တို့နှင့်အတူ အရက်သောက် နေခိုက်၊ သေသူ မောင်တက်ကယ် ရောက်ရှိလာသည်။ ထိုစဉ်က မောင်တက်ကယ်မှာ အရက်မူးနေပြီး၊ ၎င်းထံ၌ ပုဆိန်တလက်ပါလာသည်။ သေသူရောက်လာပြီးနောက်၊ အယူခံတရားလိုက မျောက်အိုးပေါက်သည့်ကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍၊ သေသူနှင့် အယူခံ တရားလိုတို့ စကားများကြရာ၊ သေသူက အယူခံတရားလိုအား ခြေထောက်နှင့် တချက်ကန်လိုက်၏။ ထို့နောက် အယူခံတရားလိုက၊ ဦးသာအောင်အိမ်ပေါ်ရှိ ဓါးကို ဟုပြီးခတ်ရန်လုပ်ရာ၊ သေသူကလည်း ပုဆိန်နှင့် ဖြန့်ပေါက်ရန် လုပ်သောကြောင့်၊ ဦးသာအောင်က ၎င်းတို့၏ထံမှ လက်နက်များကို သိမ်းဆည်းလိုက်ပြီး ဖြန့်ဖြေဆဲဖြင့်၊ ရန်ပဲ့မှာ ပြီးစီးသွား၏။ ထို့နောက်၊ သေသူသည် ဦးသာအောင်အိမ်မှ အရင်ထွက် သွားပြီး ခဏအကြာတွင်၊ အယူခံတရားလိုက ၎င်း၏အိမ်ဘက်သို့ ပြန်သွားလေ၏။ ယင်းသို့ပြန်သွားပြီးနောက်၊ ၅ မိနစ်ခန့်မျှအကြာတွင်၊ အယူခံတရားလိုအိမ်ဘက်မှ ဆူညံသံများကြားရသည့်အလျောက်၊ မကျော့ဘင် (လိပြ-၂) သည်၊ ထိုသို့ဆူညံသံ များကြားရသည့်နေရာသို့ သွားရောက်ကြည့်ရှုသောအခါ၊ အယူခံတရားလို၏ ဖခင် ဦးချစ်ထွန်းဦး (ခံပြ-၅) ၏အိမ်အနီး ငှက်ပျောတောဘေး၌၊ အယူခံတရားလိုသည် မြေကြီးပေါ်တွင် လဲနေသည့် သေသူအားခူစီးလျက်၊ ဓါးနှင့်ထိုးနေသည်ကို တွေ့ရ လေသည်။ မကျော့ဘင်က အယူခံတရားလို၏လက်မှဓါးကိုလုပြီး အော်ဟစ်သဖြင့်၊ အယူခံတရားလို၏ဖခင် ဦးချစ်ထွန်းဦးသည် အိမ်ပေါ်မှဆင်းလာပြီး၊ အယူခံတရားလို ထံမှဓါးကို ဝင်လုလေသည်။

မကျော့ဘင်၏ အော်သံများကြောင့်၊ ဦးမောင်သိန်း (လိပြ-၁) သည် အချင်း ဖြစ်ပွားရာသို့ ရောက်ရှိလာပြီး ကြည့်ရှုသောအခါ၊ သေသူ မောင်တက်ကယ်မှာ ဓါးဒဏ်ရာများဖြင့် လဲနေသည်ကို တွေ့ရသောကြောင့်၊ သူကြီး ဦးအောင်ညွန့် (လိပြ-၁၂) ထံသို့ သွားရောက်ထိုင်ထန်းသည်။ ဦးအောင်ညွန့်လိုက်လာပြီး ကြည့်ရှု သောအခါ၊ မောင်တက်ကယ်မှာ ဓါးဒဏ်ရာများဖြင့် သေဆုံးနေသည်ကို တွေ့ရ၍၊ မောင်တက်ကယ်အလောင်းအား ရဲဌာနာမှတဆင့်၊ သံတွဲမြို့၊ ပြည်သူ့ဆေးရုံသို့ပို့လိုက်

၁၉၆၆
နိတိကယ်
(ခေါ်)
သက္ကရာဇ်
နှစ်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

ရာ၊ ဆရာဝန် ဦးကြည်လင် (လိပြ-၁၅) က စစ်ဆေးကြည့်ရှုသောအခါ၊ လက်ျာဘက်
ရင်ပတ်ပေါ်တွင် ဒါးဒဏ်ရာတချက်၊ လက်ျာဘက်ဗိုက်တွင် ဒါးဒဏ်ရာတချက် တွေ့ရှိ
လေသည်။ လက်ျာဘက် ရင်ပတ်တွင် ရရှိသောဒါးဒဏ်ရာကြောင့်၊ လက်ျာဘက်
အဆုတ်မှာ ပြတ်သွားပြီး၊ ဝမ်းဗိုက်တွင်ရရှိသောဒဏ်ရာကြောင့်၊ အူသိမ်များ ထိခိုက်
သွားသည်ကို တွေ့ရလေသည်။ ထိုဒဏ်ရာများမှာ၊ မုချသေစေနိုင်သည့် ဒဏ်ရာများ
ဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရှိရ၏။

အချင်းဖြစ်သည့်ညတွင်းချင်းပင်၊ ရဲအရာရှိများသည် အချင်းဖြစ်ပွားရာသို့ ရောက်ရှိ
လာပြီး ကြည့်ရှုသောအခါ၊ မောင်တက်ကယ် လဲနေသောနေရာအနီးမှ လှံတချောင်းကို
တွေ့ရ၍၊ သက်သေများရွှေတွင် သိမ်းဆည်းလိုက်ပြီးနောက်၊ အယူခံတရားလိုအားဘမ်းဆီး
ကာ ရုံးတင်တရားစွဲဆိုခြင်းဖြစ်သည်။ အယူခံတရားလိုက၊ သေသူ မောင်တက်ကယ်
သည် မိမိအား လှံဖြင့်ထိုးသောကြောင့်၊ လှံကိုလှံပြီး မိမိတွင်ပါသည့် သားလှီးဒါးဖြင့်
တချက်ထိုးခဲ့ကြောင်း၊ ယင်းသို့ဒါးနှင့်ထိုးရခြင်းမှာ၊ မိမိအသက်အန္တရာယ်ကို ကာကွယ်
ခုခံသည့်အနေဖြင့်၊ ပြုလုပ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း ထုချေသော်လည်း၊ ပညာရှိ အောက်ရုံး
တရားသူကြီးက၊ ဒါးနှင့်ထိုးသောအချိန်တွင် သေသူ မောင်တက်ကယ်ထံ၌ လှံမှာ
မရှိတော့သဖြင့်၊ အယူခံတရားလိုသည် ခုခံကာကွယ်ပိုင်ခွင့်ကို အကာအကွယ်ယူပြီး၊
ဒါးဖြင့်မထိုးနိုင်ကြောင်း အဆုံးအဖြတ်ပြုကာ၊ အယူခံတရားလိုအပေါ် အထက်ပေါ်ပြု
ခဲ့သည့်အတိုင်း၊ အပြစ်ပေးခဲ့ခြင်း ဖြစ်လေသည်။

ဤအမှုတွင် သေသူ မောင်တက်ကယ်အား၊ အယူခံတရားလိုက ဒါးနှင့်ထိုး၍
သေဆုံးရသည်ဆိုခြင်းမှာ၊ အငြင်းမပွားပေ။ ယင်းသို့ဒါးနှင့်ထိုးကြောင်းကို၊ မျက်မြင်
သက်သေ မကျေဘဲတင်က အတိအလင်း ထွက်ဆိုသွားသည်။ အယူခံတရားလိုကိုယ်တိုင်
ကလည်း၊ ခုခံကာကွယ်ရင်း သေသူ မောင်တက်ကယ်ကို ဒါးနှင့်ထိုးခဲ့သည်ဟု ထုချေ
ခဲ့လေသည်။ သို့ဖြစ်လေရာ၊ အယူခံတရားလိုသည် သေသူ မောင်တက်ကယ်အား ဒါးနှင့်
ထိုးသည်ကိစ္စ၌၊ ခုခံကာကွယ်ပိုင်ခွင့်ရှိ မရှိဆိုသော ပြဿနာကို စဉ်းစားရန်လိုပေသည်။

ယင်းသို့သေသူအား အယူခံတရားလိုက ဒါးနှင့်မထိုးမီ မိနစ်ပိုင်းအရင်က၊ ၎င်းတို့
နှစ်ဦးသည် ဦးသာအောင်အိမ်၌ ခိုက်ရန်ဖြစ်ပွားဖြစ်ခဲ့ကြသည်။ ထိုသို့ခိုက်ရန်ဖြစ်ပွား
ပြီးနောက် ၅ မိနစ်ခန့်အကြာတွင်၊ နောက်ထပ်တဖန် အချင်းဖြစ်ပွားခြင်းဖြစ်ရာ၊
နောက်တကြိမ်ခိုက်ရန်ဖြစ်ပွားခြင်းမှာ၊ မူလခိုက်ရန်ဖြစ်ပွားခြင်းနှင့် ဆက်စပ်နေကြောင်း
ပေါ်လွင်သည်။ သို့ဖြစ်လေရာ၊ နှစ်ဦးနှစ်ဘက် ခိုက်ရန်ဖြစ်ပွားနေစဉ်တွင်၊ စို့သို့
ခိုက်ရန်ဖြစ်ပွားကြသူများသည်၊ ခုခံကာကွယ်ပိုင်ခွင့်ကို အကာအကွယ် မယူနိုင်ကြပေ။
မောင်စိန်နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (၁) အမှုကိုကြည့်ပါ။

အယူခံတရားလိုအား အောက်ရုံးပညာရှိ တရားသူကြီးက၊ ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၃၀၂ (၂) ဖြင့် အပြစ်ပေးခဲ့ရာ၊ ထိုသို့အပြစ်ပေးခြင်းသည် ဥပဒေနှင့် ညီညွတ်ခြင်းရှိ မရှိ ဆိုသောအချက်ကို စဉ်းစားရန်လို၏။ အယူခံတရားလိုသည် သေသူအား ခိုက်ရန် ဖြစ်ပွားခိုက်၊ ဒါးနှင့်ထိုးခဲ့ကြောင်း ပေါ်လွင်သည်။ အယူခံတရားလိုတို့နှင့် ဆရာဝန် ဦးကြည်လင်၏ ထွက်ဆိုချက်အရ၊ လက်ချောင်းကလေးများ၌ ပြတ်ရှူသောဒဏ်ရာ ၄ ချက်တွေ့ရသည့်ပြင်၊ နဖူးတွင်လည်း ဖူးရောင်သော ဒဏ်ရာတချက် ရခဲ့ကြောင်း ထင်ရှားနေ၍၊ သေသူမောင်တက်ကယ်က ၎င်းအားလှံဖြင့် စတင်၍ထိုးကြောင်း၊ ထိုသို့ ထိုး၍ မိမိကလှံကိုလုရကြောင်း တင်ပြခဲ့သော ထုချေချက်မှာ၊ ယုတ္တိမရှိဟု မဆိုနိုင်ပေ။ ယင်းသို့ နှစ်ဦးနှစ်ဘက် ရန်ဖြစ်နေခိုက် ပြုခဲ့ခြင်းမှာ၊ ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၂၉၉၊ အပိုဒ် ၂ ၏ ခြွင်းချက် (ဃ)နှင့် အကျုံးဝင်သည်ဟု ဆိုရမည်။ အယူခံတရားလိုသည် သေသူအား ဒါးနှင့်ထိုးခဲ့ခြင်းသည်၊ ထိုစဉ်က သေသည့် လှံရှိနေသည့်အလျောက် ရက်ရက်စက်စက် နိုင်ထက်စီးနင်း ပြုလုပ်သည်ဟု မဆိုနိုင်ပေ။ သို့ဖြစ်လေရာ၊ အယူခံတရားလို ကျူးလွန် ခဲ့သော ဖြစ်မှုမှာ၊ ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၃၀၂ (၂) အရ မဖြစ်နိုင်။ ပုဒ်မ ၃၀၄ အရသာ အကျုံးဝင်သည်။

၁၉၆၆
နီထွတ်ကယ်
(ခေါ်)
သာထွန်းစောင့်
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
ပြန်မာနိုင်ငံ။

အထက်ပါအကြောင်းများကြောင့်၊ အယူခံတရားလိုအပေါ် ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၃၀၂ (၂) အရ အပြစ်ပေးခဲ့သော၊ အောက်ရုံးပညာရှိ တရားသူကြီး၏ ကောက်ယူချက်ကို ပယ်ဖျက်ပြီး၊ ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၃၀၄ အရ ပြင်ဆင်အပြစ်ပေးလိုက်သည်။ အယူခံ တရားလိုအပေါ် ချမှတ်ခဲ့သော အပြစ်ဒဏ်မှာ၊ ကျူးလွန်သော ပြစ်မှုနှင့် နှိုင်းစာလျှင် ကြီးလေးသည်ဟု မယူဆနိုင်သဖြင့်၊ ထိုပြစ်ဒဏ်ကို အတည်ပြုပြီး၊ ၎င်း၏အယူခံလွှာကို ပယ်လိုက်သည်။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်
ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှု

တရားသူကြီးချုပ် ဒေါက်တာမောင်မောင်ရွှေတွင်

† ၁၉၆၆
မတ်လ ၁၈
ရက်။

ပီ၊ အာ (ရ်)၊ မဇ္ဇနိဒါး ပါ ၂ (ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားသူ)

နှင့်

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (ဦးကိုကိုလေး) (ပြင်ဆင်ရန် လျှောက်ထား
ခံရသူ) *

ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၁၉၅ (၁) (ဂ)—ရာဇဝတ်မှုကို ဆက်လက်စစ်ဆေးရန်ဖြစ် မဖြစ်—နှစ်နာသူ
က တရားမရုံးသို့ အမှုဖွင့်လှစ်သို့ တင်ပြရန်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။အားလုံးကိုဖြည့်ကြည့်လျှင် ရာဇဝတ်မှုကို ဆက်လက်စစ်ဆေးခြင်းဖြင့်၊ အမှု
များသော ရှုပ်ထွေးကြန့်ကြာဘွယ်ရာရှိသည်။ အကယ်၍ ရာဇဝတ်မှု ဖွင့်လှစ်လောက်သော အချက်
များ အမှန်တကယ်ရှိနေလျှင် တရားမမှုကို စစ်ဆေးနေသောရုံးသို့ နှစ်နာသူကတင်ပြ၍ ရုံးကသင့်တော်
စသောအချိန်၌ အမှုဖွင့်လှစ်ရန် အရေးယူဘို့ဖြစ်သည်။ ယခုအချိန်၌ အမှုသည်တဦးက အမှုဖွင့်လစ်
ခြင်းအားဖြင့် မူလမှုလည်း ကြန့်ကြာမည်။ ရုံးကထိန်းရသည့် အာဏာသည်လည်း ဖျက်ပြယ်မည်။
စစ်ဆေးလျက်ရှိသော ရာဇဝတ်မှုကို ပယ်ဖျက်ခြင်းဖြင့် နောင်တွင် လျှောက်ခံရသူ၌ ရာဇဝတ်ကြောင်း
ဖြင့် အရေးယူရန် အခြေခံအခိုင်အမာရှိလျှင် ယူနိုင်ခြင်းကို ပိတ်ပင်ခြင်းမရှိ။ ၎င်းက တရားစွဲဆို
ပိုင်ခွင့်ကို ဖျက်သိမ်းရာမရောက်ချေ။

ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားသူအတွက်။ ။ဦးသန်းအေး။

ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားခံရသူအတွက်။ ။ဒေါက်တာ ဗတင်။

ရုံးတော်သဟာယအတွက်။ ။အစိုးရရှေ့နေကြီး ဦးဘကြိုင်။

တရားသူကြီးချုပ် ဒေါက်တာမောင်မောင်။ ။လျှောက်ထားခံရသူ ဦးကိုကိုလေး
က၊ လျှောက်ထားသူ နှစ်ဦးသည် စာချုပ်အတုများကို အခြေခံပြု၍၊ မိမိအပေါ်
ငွေများရလိမ့်မည်၊ ရန်ကုန်မြို့၊ တရားမရုံးတွင် တရားစွဲဆိုထားပါသည်ဟု ခရိုင်ရာဇဝတ်
တရားသူကြီးရုံးတွင် ဦးတိုက်လျှောက်ထားစွဲဆိုခဲ့သည်။ ပညာရှိ ခရိုင်ရာဇဝတ်တရား
သူကြီးက၊ တိုင်ကြားချက်ကို နဝမရာဘက်ရာဇဝတ်တရားသူကြီးထံ လွှဲပြောင်းပေးပို့

* ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှု အမှတ် ၂၅၁ (ခ)။

† ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၃၅၅ တွင်ချမှတ်သော ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၂၃
ရက်နေ့စွဲပါ၊ ရန်ကုန်မြို့၊ နဝမရာဘက် ရာဇဝတ်တရားသူကြီး၏အမိန့်ကို ပြန်၍ဆင်ခြင်မှု။

သဖြင့်၊ ထိုရုံးက လျှောက်ထားသူများအပေါ် ဆက်လက်အရေးယူ စစ်ဆေးလျက် ရှိသည်။ ဦးကိုကိုလေးက တိုင်ချက်တွင်၊ လျှောက်ထားသူများသည်၊ ခိုးမှုကို၎င်း၊ စာချုပ်စာတမ်းများကို လိမ်လည်အတုပြုလုပ်မှုဖြင့်၎င်း ပူးပေါင်းကျူးလွန်ခဲ့ကြပါ သည်ဟုဆိုသည်။

လျှောက်ထားသူတို့က ထိုသို့တိုင်တမ်းစွဲဆိုခြင်း ခံနေရသည်ကို၊ ခံရိုင်းရာဇဝတ် တရားသူကြီးရုံးသို့ သွားရောက်ကာ၊ ပြင်ဆင်ပေးပါရန် လျှောက်ထားခဲ့ကြသည်။ ၎င်းတို့အဆိုမှာ ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၁၉၅ (၁) (ဂ) ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်အရ၊ ရုံးရွှေသို့ ရောက်နေသော အမှုသည်တဦးဦးက ရုံးတွင်တင်သွင်းသော စာရွက်စာတမ်းတို့ကို၊ လိမ်လည်ပြုလုပ်ခဲ့သည်ဟု စွပ်စွဲအရေးယူရန် အလို့ငှါ၊ အမှုကိုစစ်ဆေးနေသောရုံးက စာဖြင့်ရေးသား၍ တိုင်ကြားရမည်ဟု ပြဋ္ဌာန်းပါရှိပါသည်။ ဦးကိုကိုလေးနှင့် ယခု လျှောက်ထားသူတို့သည်၊ တရားမရုံးရွှေမှောက်သို့ ရောက်နေကြသူများဖြစ်ပါသည်။ စာချုပ်လိမ်လည်ပါသည်ဟု စွဲဆိုခြင်းမှာလည်း ရုံးရွှေရောက် စာချုပ်စာတမ်းများနှင့် ပတ်သက်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် အမှုပွင့်လှစ်လျှင် ရုံးကသာ ပွင့်ရန်ဖြစ်ပါသည်။ ဦးကိုကိုလေးက ကိုယ်တိုင်ဦးတိုက်လျှောက်ထားခြင်းဖြင့် မပွင့်လှစ်နိုင်ပါဟု လျှောက် ထားသူတို့က ဆိုကြသည်။

ဦးကိုကိုလေးသည် တက္ကသိုလ်ရုပ်ရှင် ထုတ်လုပ်ရေးကုမ္ပဏီကို ပိုင်ဆိုင်၍ လျှောက် ထားသူ မဇ္ဇနဒါးသည် ရုပ်ရှင်ကန်ထရိုက်တာဖြစ်သည်။ “ကျွန်တော်ကျွန်မတို့အရွယ်” ခေါ် ရုပ်ရှင်ကားကို ၎င်းကဠားရမ်းရာမှ ယခုလျှောက်ထားသူများနှင့် လျှောက်ထား ခံသူ ဦးကိုကိုလေးတို့ အချင်းဖြစ်ပွားခဲ့ကြသည်။ ရုပ်ရှင်ကုမ္ပဏီ၏ရုံးကို အချင်းဖြစ်ပွား သောကြောင့်၊ အခြားသို့ ပြောင်းရွှေ့သွားရာ၊ အခန်းဟောင်း၌ ကုမ္ပဏီ၏အမည် ပါရှိသော စာရေးစက္ကူများ၊ တံဆိပ်တုံး၊ စာပွဲကုလားထိုင်များ ကျန်ရစ်ခဲ့သည်ဟု ဆိုသည်။ လျှောက်ထားသူတို့က ဦးကိုကိုလေးအပေါ် တရားမရုံးတွင် ငွေများရလိမ့် စွဲဆိုကြသည်။ ဦးကိုကိုလေးက ရာဇဝတ်ကြောင်းနှင့် တိုင်တမ်းရာတွင်၊ ထိုတရားမမှုကို အခြေခံသော စာရွက်စာတမ်းများသည် လျှောက်ထားသူတို့က ကုမ္ပဏီ၏ အခန်း ဟောင်းမှ စာရေးစက္ကူ၊ တံဆိပ်တုံး စသည်တို့ကို၊ ခိုးယူ၍ အတုပြုလုပ်ခဲ့ခြင်းဖြစ် ပါသည်။ ထို့ကြောင့် လျှောက်ထားသူတို့သည် ခိုးမှု၊ စာချုပ်လိမ်လည်ပြုလုပ်မှု စသည်တို့ကို ပူးပေါင်းကျူးလွန်ခဲ့ကြပါသည်ဟု စွပ်စွဲခြင်းဖြစ်သည်။

ပညာရှိ ခရိုင်ရာဇဝတ်တရားသူကြီးသည် နှစ်ဦးနှစ်ဘက်သော ရှေ့နေကြီးများကို အကျယ်တဝင့် ကြားနာခဲ့ပြီးနောက်၊ လျှောက်ထားသူတို့အပေါ် စွဲဆိုထားသော ရာဇဝတ်မှုကို၊ ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၁၉၅ (၁) (ဂ) က ပိတ်ပင်ထားခြင်းရှိသည်။ ရုံး၏ခွင့်ပြုချက်မရဘဲ၊ ထိုရာဇဝတ်မှုကို ဆက်လက်စစ်ဆေးရန် မဖြစ်နိုင်၊ သို့ရာတွင်

၁၉၆၆
ပီအာ(ရ)၊
မဇ္ဇနဒါး
ပါ
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
ပြန်မာနိုင်ငံ။

၁၉၆၆
ပိ.ထာ(၆)၊
မဇ္ဇိမနိကာယ၊
ပါ ၂
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
ပြန်မာနိုင်ငံ။

ခိုးမှုသည်ကား ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၁၉၅ (၁) (ဂ) နှင့် အကျုံးမဝင်၊ ထို့ကြောင့် လျှောက်ထားသူတို့အပေါ် ခိုးမှုဖြင့်သာ ဆက်လက်စစ်ဆေးသင့်ပါသည်။ ထိုသို့ပြင်ဆင် အမိန့်ချမှတ်ပေးပါရန် ပညာရှိ ခရိုင်ရာဇဝတ်တရားသူကြီးက ဤရုံးသို့ ထောက်ခံ ပေးပို့သည်။

လျှောက်ထားသူတို့၏ ပညာရှိ ရွှေနေကြီး ဦးသန်းအေးက ခိုးမှုဖြင့် လျှောက် ထားသူတို့အပေါ် ဆက်လက်အရေးယူလျှင်၊ ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၁၉၅ (၁) (ဂ) ၏ အနှစ်သာရသည် ပျက်ပြယ်ရပါမည်။ ခိုးသည်ဆိုသည်မှာ၊ အဘိုးတန်ပစ္စည်းကိုသာ ခိုးသည်မဟုတ် စာရေးစက္ကူ၊ တံဆိပ်တုံးတို့ကိုခိုး၍ စာချုပ်လိမ်လည်ပြုလုပ်သည်ဟု စွပ်စွဲခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ခိုးခြင်းနှင့် စာချုပ်လိမ်လည်ပြုလုပ်ခြင်းတို့သည် ခွဲ၍မရအောင် ဆက်စပ်လျက်ရှိပါသည်။ ထို့ကြောင့် ပညာရှိ ခရိုင်ရာဇဝတ်တရားသူကြီး ၏ထောက်ခံချက်ကို လက်ခံသည့်အပြင်၊ ခိုးမှုနှင့်ပတ်သက်၍လည်း၊ အမှုဆက်လက် ဆောင်ရွက်ခြင်း မပြုရန် အမိန့်ချမှတ်သင့်ပါသည်ဟု စီရင်ထုံးမျှားကို ကိုးကား လျှောက်လဲသည်။

ပညာရှိ ရွှေနေကြီး ဒေါက်တာဗတင်က၊ လျှောက်ထားသူနှစ်ဦးအနက်၊ မဇ္ဇိမနိကာယ တဦးသာလျှင်၊ ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၁၉၅ (၁) (ဂ) တွင် ပြဋ္ဌာန်းပါရှိသော အမှုသည်၏ အဓိပ္ပါယ်တွင် အကျုံးဝင်ပါသည်။ ဦးလှဦးနှင့် မဆိုင်ပါ၊ အကယ်၍ ထိုပုဒ်မသည် ဤအမှုနှင့် ပတ်သက်စေဦး၊ ဦးလှဦးကို ခိုးမှုဆက်လက်အရေးယူနိုင်ပါ သည်ဟု လျှောက်လဲသည်။ ထို့ပြင် တရားမျှတမှု ဖြစ်စေသောငှါ၊ အမှုကိုဆက်လက်၍ စစ်ဆေးသင့်ပါသည်။ တရားမရုံးသို့ မရောက်မီ ယခင်က စာချုပ်လိမ်လည်ပြုလုပ် ခဲ့ခြင်းဖြစ်၍ အမှုသည် ပုဒ်မ ၁၉၅ (၁) (ဂ) ၏ ညွှန်ပြချက်အတွင်းသို့ မကျရောက်ပါ ဟုလည်း လျှောက်လဲသည်။ သို့ရာတွင် ရွှေနေကြီး ဒေါက်တာဗတင်က ရိုးသားစွာပင် မြန်မာပြည်စီရင်ထုံးအချို့ကို ၎င်း၏လျှောက်လဲချက်ကို အထောက်အကူ မပြုဟု ညွှန်ပြသည်။

ပညာရှိ အစိုးရရွှေနေကြီး ဦးဘကြိုင်က၊ ရုံးရှေ့သို့ရောက်သည့် အမှုတစ်ခုတွင် အမှုသည်များသည် တဦးကိုတဦး စာချုပ်လိမ်လည် စသည်ဖြင့် စွပ်စွဲကာ၊ ရာဇဝတ် မှုများ ဖွင့်လှစ်ကြခြင်း စသည်တို့ ပြုလုပ်လျှင်၊ မူလအမှုသည် ကြန့်ကြာ၍ ဆုံးသန်းတိုင် မရောက်နိုင်မည်ကို ကာကွယ်သည့်သဘောဖြင့်၊ ပုဒ်မ ၁၉၅ (၁) (ဂ) ကို ပြဋ္ဌာန်း ထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ရုံးကစွဲဆိုသည့်အမှုကို ထိန်းထားနိုင်ရန် အာဏာအပ်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ယခုအမှုသည် ပုဒ်မ ၁၉၅ (၁) (ဂ) ၏ ပညတ်ချက်အတွင်းသို့ ကျရောက် သည့်ဟုမြင်ပါသည်။ ခိုးမှုသည်လည်း စာချုပ်လိမ်လည်မှုနှင့် ဆက်စပ်နေသဖြင့်၊ ပညတ်ချက်တွင် ပါသည်ဟု ယူဆသင့်ပါသည်ဟု တင်ပြသည်။

ထို့ကြောင့် အားလုံးကိုခွဲ၍ကြည့်လျှင်၊ ရာဇဝတ်မှုကို ဆက်လက်စစ်ဆေးခြင်းဖြင့် အမှုများသာ ရှုပ်ထွေးကြန့်ကြာဘွယ်ရာရှိသည်။ အကယ်၍ ရာဇပတ်မှုနှင့်လွတ်လောက်သော အချက်များ အမှန်တကယ်ရှိနေလျှင်၊ တရားမမှုကို စစ်ဆေးနေသော ရုံးသို့ နစ်နာသူက တင်ပြ၍ ရုံးကသင့်တော်သောအချိန်၌ အမှုဖွင့်လှစ်ရန် အရေးယူဘို့ ဖြစ်သည်။ ယခုအချိန်၌ အမှုသည်ဘဦးက အမှုဖွင့်လှစ်ခြင်းအားဖြင့်၊ မူလမူလည်း ကြန့်ကြာမည်၊ ရုံးကထိန်းရသည့် အာဏာသည်လည်း ပျက်ပြယ်မည်၊ ယခုစစ်ဆေးလျက်ရှိသော ရာဇဝတ်မှုကို ပယ်ဖျက်ခြင်းဖြင့် နောင်တွင် ဦးကိုကိုလေး၌၊ ရာဇဝတ်ကြောင်းဖြင့် အရေးယူရန် အခြေခံ အခိုင်အမာရှိလျှင် ယူနိုင်ခြင်းကို ပိတ်ပင်ခြင်းမရှိ၊ ၎င်းကတရားစွဲဆိုပိုင်ခွင့်ကို ဖျက်သိမ်းရန် မရောက်ချေ။

၁၉၆၆
 ပီ၊အာ(ရ်)၊
 မဇ္ဈိမ၊
 ပါ ၂
 နှင့်
 ပြည်ထောင်စု
 ပြန်မာနိုင်ငံ။

ထို့ကြောင့်၊ ပညာရှိ ခရိုင်ရာဇဝတ်တရားသူကြီး၏ ထောက်ခံချက်ကို လက်ခံသည်။ စာချုပ်လိမ်လည်မှုနှင့် ခိုးမှုသည် ခွဲ၍မရအောင် ဆက်စပ်နေသဖြင့် ထိုအမှုကိုလည်း ဆက်လက်စစ်ဆေးရန် မသင့်ပေ။ ဦးကိုကိုလေးကို ဆက်လက်အရေးယူလိုလျှင်၊ အချိန်ကြာသောအခါ၊ တရားရုံးအား အမှုဖွင့်ပေးရန် လျှောက်ထားရန်ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ၎င်းကုန်မြို့၊ နဝမရာဘက်ရာဇဝတ်တရားသူကြီး၏ ရွှေမှောက်ရှိ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၃၅၇ ကို ပယ်ဖျက်လိုက်သည်။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

တရားမအထွေထွေအယူခံမှု

တရားသူကြီး ဦးထွန်းတင်နှင့် တရားသူကြီး ဦးချစ်တို့ရွေ့တွင်

† ၁၉၆၆

ဧပြီလ
၁၇ ရက်။

ပစ္စည်းထိန်းဝန် (အယူခံတရားလို)

နှင့်

ဒေသီချမ်း (အယူခံတရားခံ)*

လူမှုအဖြစ်ခံယူမှု ဥပဒေပုဒ်မ ၅၅—မြီရှင်တဦးအားချုပ်ပေးခဲ့သည့်လွှဲပြောင်းစာထမ်း—ပစ္စည်းထိန်း
ဝန်က ပယ်ဖျက်ပေးရန် လျှောက်ထားခြင်း—လွှဲပြောင်းစာချုပ်၌ငွေမည်မျှအတွက်ဟု
ဖော်ပြထားခြင်း မရှိခြင်း—စာချုပ်အတွက် လုံလောက်သည့်ငွေများမရရှိဟုဆိုနိုင်—
ငွေချေးသောအခါနှင့် လွှဲပြောင်းစာချုပ်ကို ရယူသောအခါက မကြာမီလူမှုဖြစ်တော့မည်ဟု
မသိခြင်း—မရှိမခြောင်သောသဘောနှင့် စာချုပ်ကို ရယူခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်ဟု ဆိုနိုင်မဆိုနိုင်။

မြီရှင်တဦးဖြစ်သူ အေစကော့ကုမ္ပဏီ၏ လျှောက်ထားချက်အရ၊ မိလ်ကာဆင်းမှ လူမှုအဖြစ်
ကျေညာခြင်း ခံရလေသည်။ အေစကော့ကုမ္ပဏီမှ မလျှောက်ထားမီ အယူခံတရားခံကမိလ်ကာဆင်း၊
အပေါ် ငွေပေးဆပ်ရန်နှင့် တရားခံက ချုပ်ဆိုပေးခဲ့သည့် လွှဲပြောင်းစာချုပ်အရမိလ်ကာဆင်းရရှိရန်
ရှိသောငွေများကို ၎င်းကသာရထိုက်ကြောင်း ပြက်ဖော်ပေးရန် တရားစွဲဆိုခဲ့လေသည်။ ပစ္စည်းထိန်း
ဝန်က လူမှု မိလ်ကာဆင်း၏ပစ္စည်းနှင့်ပတ်သက်၍ စစ်ဆေးပြီး မိလ်ကာဆင်းကအယူခံတရားခံသို့
လွှဲပြောင်းပေးသည့် လွှဲပြောင်းစာချုပ်မှာ သဘောရိုးနှင့် တန်ဖိုးတန်ဘိုးပေးပြီးရရှိချုပ်ဆိုခဲ့သည့်
လွှဲပြောင်းစာချုပ်မဟုတ်သဖြင့် ပုဒ်မ ၅၅ အရ၊ ဖျက်ပေးရန် လျှောက်ထားခဲ့လေသည်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။သက်သေခံ (၁) လွှဲပြောင်းစာချုပ်တွင် ငွေမည်မျှအတွက်ဟုဖော်ပြ
ထားခြင်းမရှိနှင့် လွှဲပြောင်းပေးသူမှာ ထိုစာချုပ်အတွက် လုံလောက်သည့်ငွေများ မရရှိဟု မဆို
နိုင်။ ငွေများရရှိကြောင်း ထင်ရှားနေမှု၊ ၎င်းစာချုပ်ကို ချုပ်ပေးခဲ့ခြင်းမှာ တန်ဖိုးတန်ဘိုးအတွက်
မဟုတ်ဟု ယူဆနိုင်ရန် ခဲယဉ်းတော့၏။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။အယူခံ တရားခံက မိလ်ကာဆင်းသို့ ငွေချေးသောအခါနှင့်သက်သေခံ
(၁) လွှဲပြောင်းစာချုပ်ကို ရယူသောအခါက မိလ်ကာဆင်းမှာ မကြာမီလူမှုဖြစ်တော့မည်ဟုအမှန်
သိလျက်နှင့် သဘောရိုးခြောင့်စွာနှင့်မဟုတ်ဘဲ သက်သေခံ (၁) လွှဲပြောင်းစာချုပ်ကို ရယူခဲ့ခြင်း
ဖြစ်သည်ဟုလည်း ယူဆနိုင်ရန်ခဲယဉ်းသည်။

သို့ဖြစ်စေကာ အယူခံတရားလိုက လူမှုဥပဒေပုဒ်မ ၅၅ အရပယ်ဖျက်ပေးရန်လျှောက်ထားသည်။
သက်သေခံအမှတ် (၁) လွှဲပြောင်းစာချုပ်မှာ ဥပဒေအရသော်၎င်း၊ သက်သေခံချက်များအရ

* ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ တရားမ အထွေထွေအယူခံမှု အမှတ် ၃၆။

† ၁၉၅၇ ခုနှစ်၊ တရားမ အဆောင်မင်စီမူအမှတ် ၂ တွင်၊ တရားရုံးချုပ် မူလဘက်ရုံးတော်၏
ချမှတ်သောအမိန့်ကို အယူခံဝင်မှု။

သော်၎င်း၊ အယူခံတရားခံက ထိုက်သင့်သည့်ငွေတန်ဘိုးပေးခဲ့ခြင်း မရှိဘဲ၊ မရိုးမပြောင့်သောသဘော နှင့် ရယူခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်ဟု မဆိုနိုင်။

ပုဂံနှင့် ပစ္စည်းထိန်းဝန်၊ ရန်ကုန်၊ ရန်ကုန်အစွဲ ၁၂၊ စာမျက်နှာ ၁၀၅ ကိုရည်ညွှန်းသည်။

အယူခံတရားလိုအတွက်။ ။မစ္စတာ အယ်(လ်)၊ ဟုတ်စိန်။

အယူခံတရားခံအတွက်။ ။မစ္စတာ စီ၊ အေ၊ စူးရမား။

၁၉၆၆

ပစ္စည်းထိန်းဝန်
နှင့်
ဒေဘီချန်း။

တရားသူကြီး ဦးထွန်းတင်။ ။ယခုအမှုမှာ ဤရုံးလူမှုအဖြစ် စီရင်ပိုင်ခွင့်အာဏာ အရ၊ ၁၉၅၇ ခုနှစ်၊ လူမှုခံယူမှုအမှတ် ၂ တွင် အယူခံတရားလိုဖြစ်သူ ပစ္စည်းထိန်းဝန်က၊ ရန်ကုန်မြို့ လူမှုအဖြစ် ခံယူမှုပဒေပုဒ်မ ၅၅ အရ၊ လူမှုအဖြစ် ခံယူသူ မိလ်ကာဆင်းက ၁၉၅၇ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၁၄ ရက်နေ့စွဲပါ သက်သေခံအမှတ် (ခ) အရ မြီရှင်တဦး ဖြစ်သူ အယူခံတရားခံ ဒေဘီချန်းကို ချုပ်ဆိုပေးခဲ့သည့် လွှဲပြောင်းစာတမ်းကို ပယ်ဖျက် ပေးရန် လျှောက်ထားသည်ကို၊ ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၂၈ ရက်နေ့စွဲပါ အမိန့်အရ ပလပ်လိုက်သည်ကို မကျေနပ်၍ တင်သွင်းသည့် အယူခံမှုဖြစ်သည်။

လူမှုအမှုအမှတ် ၂/၅၈ တွင် မိလ်ကာဆင်းမှာ၊ မြီရှင်တဦးဖြစ်သူ အေ၊ စကော့ ကုမ္ပဏီ၏ ၁၉၅၇ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၂၅ ရက်နေ့စွဲပါ လျှောက်ထားချက်အရ ၁၉၅၇ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၅ ရက်နေ့တွင် လူမှုအဖြစ် ကျေညာခြင်းခံရလေသည်။ ထိုသို့ အေ၊ စကော့ ကုမ္ပဏီမှ မလျှောက်ထားမီ ၁၉၅၇ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၁၈ ရက်နေ့တွင် အယူခံတရားခံ ဖြစ်သူ ဒေဘီချန်းက ဤရုံးမှလွှဲတက်ဆိုင်ရာ ၁၉၅၇ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၁၅၄ တွင် မိလ်ကာဆင်းအပေါ် ငွေ ၁,၆၀,၀၀၀ ကျပ်ပေးဆပ်ရန်နှင့် တရားခံက ချုပ်ဆို ပေးခဲ့သည့် ၁၉၅၇ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၁၄ ရက်နေ့စွဲပါ လွှဲပြောင်းစာချုပ်၊ သဘောတူ ဂတိစာချုပ်နှင့် ကိုယ်စားလှယ်လွှဲစာမျှားအရ၊ မိလ်ကာဆင်း ရရန်ငွေငွေများကို ၎င်းက သာရထိုက်ကြောင်း မြက်ပေါ်ပေးရန်နှင့် တရားခံအား ထိုငွေများကို ထုတ်ယူခြင်း မပြုနိုင်ရန် တားဝါရမ်းကိုပါ ရရှိရန် တရားစွဲဆိုခဲ့လေသည်။ ထိုသို့တရားစွဲဆိုရာ၌ အယူခံတရားခံက မိလ်ကာဆင်းသည် စစ်တပ်မှ အဆောက်အဦများ ဆောက်လုပ်ရန် ငွေသုံးသိန်းတန် ကန်ထရိုက်များရရှိ၊ ပြီးဆုံးပါက အနည်းဆုံးငွေတသိန်းခန့်မြတ်မည် ဖြစ်သဖြင့်၊ ထိုလုပ်ငန်းကို ရွက်ဆောင်နိုင်ရန် အယူခံတရားခံထံ ငွေရင်းစိုက်ထုတ် ပေးရန် ပြောလာသည့်အတွက်၊ ၁၉၅၇ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၁ ရက်နေ့က တရားခံ မိလ်ကာဆင်း ၏ အေ၊ စကော့ဘဏ်ချက်လက်မှတ် သက်သေခံအမှတ် (၁) အရ ငွေ ၁၀,၀၀၀ ကျပ် ကို၎င်း၊ ၁၉၅၇ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၁၂ ရက်နေ့က သက်သေခံအမှတ် (၂) ချက်လက်မှတ် အရ ငွေ ၃၀,၀၀၀ ကျပ်ကို၎င်း၊ ၁၉၅၇ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၁၂ ရက်နေ့က သက်သေခံ အမှတ် (၃) ချက်လက်မှတ်အရ ငွေ ၆၀,၀၀၀ ကျပ်ထုတ်ပေးခဲ့ကြောင်း။ ထို့အတွက်

၁၉၆၆
ပစ္စည်းထိန်းဝန်
နှင့်
ဒေသီချန်း၏

၁၉၅၇ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၁၄ ရက်နေ့တွင် မိလ်ကာဆင်းက သက်သေခံအမှတ် (က) သဘောတူကတိစာချုပ်၊ သက်သေခံ (ခ) လွှဲပြောင်းသည့် စာချုပ်နှင့် သက်သေခံ (င) မရုပ်သိမ်းခိုင်သည့် ကိုယ်စားလှယ်လွှဲစာတို့ကို အယူခံတရားခံအတွက် ချုပ်ဆိုပေးခဲ့ကြောင်း။ ထို့နောက် ၁၉၅၇ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၁ ရက်နေ့တွင် မိလ်ကာဆင်း၏ သက်သေခံအမှတ် (၄) ချက်လက်မှတ်အရ ငွေ ၅၀,၀၀၀ ကျပ်ကို ထပ်မံထုတ်ပေးခဲ့ရာ၊ ၎င်းငွေများအတွက် စစ်တပ်မှရရှိသည့်ငွေနှင့် ခုနှိမ်ပြီး၊ ၁၉၅၇ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ ၂၉ ရက်နေ့ စာရင်းရှင်းလိုက်ရာ တရားခံထံမှ ငွေ ၁,၆၀,၀၀၀ ကျပ်ရရန်ရှိနေသောကြောင့် တရားစွဲဆိုရပါသည်ဟု ပြဆိုလေသည်။

သို့သော် ပစ္စည်းထိန်းဝန်က လူမှု မိလ်ကာဆင်း၏ ပစ္စည်းနှင့် ပတ်သက်၍မိမိစုံစမ်းစစ်ဆေးသောအခါ၊ သက်သေခံအမှတ် (၁) ချက်လက်မှတ် ငွေ ၁၀,၀၀၀ ကျပ်အတွက် အယူခံတရားခံက မိလ်ကာဆင်းသို့ ငွေ ၂,၀၀၀ ကျပ်၊ သက်သေခံအမှတ် (၂) ငွေ ၃၀,၀၀၀ ကျပ်၊ ချက်လက်မှတ်အတွက် ငွေ ၈,၀၀၀ ကျပ်၊ သက်သေခံအမှတ် (၃) ငွေ ၆၀,၀၀၀ ကျပ်၊ ချက်လက်မှတ်အတွက် ငွေ ၈,၀၀၀ ကျပ်နှင့် သက်သေခံအမှတ် (၄) ငွေ ၅၀,၀၀၀ ကျပ်၊ ချက်လက်မှတ်အတွက် ငွေ ၁၁,၀၀၀ ကျပ် စုစုပေါင်းငွေ ၂၉,၀၀၀ ကျပ်သာ ထုတ်ပေးခဲ့ကြောင်း တွေ့ရှိရသဖြင့်၊ ထိုငွေများအတွက် လူမှုဖြစ်သူ မိလ်ကာဆင်းက ၎င်းရရန်ရှိသည့် ငွေများအားလုံးကို အယူခံတရားခံသို့ လွှဲပြောင်းပေးသည့် သက်သေခံ (ခ) လွှဲပြောင်းစာချုပ်မှာ သဘောရိုးနှင့် တန်ဖိုးတန်တိုးပေးပြီး ရရှိချုပ်ဆိုခဲ့သည့် လွှဲပြောင်းစာချုပ် မဟုတ်သဖြင့်၊ အများသောမြီရှင်တို့၏ အကျိုးငှါ ၎င်းစာချုပ်ကို ပုဒ်မ ၅၅ အရ၊ ပယ်ဖျက်ပေးရန် လူမှု မိလ်ကာဆင်း၏ ကျမ်းကျိန်စာပါ ပူးတွဲ၍ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၁၉ ရက်နေ့က ရုံးသို့လျှောက်ထားခဲ့လေသည်။

ထိုလျှောက်လွှာအရ ရုံးမှလိုအပ်သည့် စုံစမ်းစစ်ဆေးမှုများပြုလုပ်ပြီး၊ ပစ္စည်းထိန်းဝန်သည် အချင်းဖြစ်သည့် သက်သေခံ (ခ) လွှဲပြောင်းစာချုပ်မှာ ပုဒ်မ ၅၅ တွင် ရည်ညွှန်းထားသည့်အတိုင်း သဘောရိုးနှင့် မဟုတ်ဘဲ လုံလောက်သည့်တန်တိုးပေးချခြင်းမပြုဘဲနှင့် လွှဲပြောင်းခြင်းပြုလုပ်ခဲ့သည့် စာချုပ်တစ်ခုဖြစ်သည်ဟုပြသရန် တာဝန်ကို ကျေပွန်စွာ ပြဆိုနိုင်ခြင်းမရှိဆိုပြီး အယူခံတရားလို၏ အလွှာကို ပယ်လိုက်လေသည်။

ထို့အတွက် ယခုအယူခံထုဝယ် ပစ္စည်းထိန်းဝန်က အောက်ရိုးမှ သက်သေခံ (ခ) လွှဲပြောင်းသည့် စာချုပ်မှာ တန်ဖိုးတန်တိုးအပြည့်အတွက်မဟုတ်၊ လျှော့နည်းနေသည်ကို လက်ခံထားပါလျက်၊ ထိုသို့တန်တိုးအပြည့်အတွက် မဟုတ်ဘဲ လွှဲပြောင်းပေးခြင်းဖြစ်သည်ဟု တွေ့ရှိရကား၊ ၎င်းလွှဲပြောင်းစာချုပ်မှာ ပုဒ်မ ၅၅ တွင် အကျုံးဝင်သည့်သဘောရိုးနှင့် ပြုလုပ်ပေးခဲ့သည့် စာချုပ်မဟုတ်ဟု ယူဆနိုင်စွမ်းရှိကြောင်းကို

ပါရဂူ မူလာဇီစာအုပ် စာမျက်နှာ ၆၁၀ တွင် အတိအလင်း ပြဆိုထားသဖြင့်၊ အောက် ရုံးမှ ချမှတ်သည့် အမိန့်မှာ မှားယွင်းနေ၍ ပယ်ဖျက်သင့်ကြောင်း အဓိကပြဆိုပေသည်။

၁၉၆၆
ပစ္စည်းထိန်းဝန်
နှင့်
ဒေသီချန်း။

အထက်ပါ ပြဆိုချက်မှာ အခြေအမြစ်ရှိကြောင်းကို အယူခံတရားလို၏ ပညာရှိ ရှေ့နေကြီးက သက်သေခံ (ခ) လွှဲပြောင်းစာချုပ်ကို ငွေမည်မျှအတွက် လွှဲပြောင်း ပေးခဲ့ခြင်းကို ပြဆိုခြင်းမရှိ၊ ၎င်းစာချုပ်ကို ချုပ်ဆိုသည့်နေ့က ၁၉၅၇ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၁ ရက်နေ့စွဲပါ သက်သေခံအမှတ် (၄) ငွေ ၅၀,၀၀၀ ကျပ်အတွက် ချက်လက်မှတ်မှာ လုံးဝမပေးရသေးသဖြင့်၊ အမှတ် (ခ) လွှဲပြောင်းစာချုပ်ကို ၁၉၅၇ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၁၄ ရက်နေ့တွင် ချုပ်ဆိုပါသည်ဆိုသည်မှာ မဖြစ်နိုင်။ လွှဲပြောင်းစာချုပ်အရ ငွေပေး ရန်ရှိသည့် သက်ဆိုင်သော စစ်တပ်အာဏာပိုင်များသို့လည်း အမှတ် (၁၄) စာအရ ၁၉၅၇ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၂၆ ရက်နေ့တွင်မှသာ အကြောင်းကြားခဲ့ခြင်းနှင့် အမှုပါ သက်သေခံချက်များနှင့် အယူခံတရားခံ စွဲဆိုထားသည့် အမှုအမှတ် ၁၅၄/၅၇ ပါ စွဲချက်နှင့် မိလ်ကာဆင်း၏ ချေပချက်တို့ကြည့်ရှုမှု ၎င်းတို့နှစ်ဦး မတရားပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ထားခြင်းဖြစ်ကြောင်း ပေါ်လွင်သည့် အချက်များရှိသည်ကို ရည်ညွှန်း ပြဆိုပေသည်။

သက်ဆိုင်သည့် ရန်ကုန်မြို့၊ လူမှုခံယူမှုဥပဒေပုဒ်မ ၅၅ မှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်သည်။

“Any transfer of property, not being a transfer made before and in consideration of marriage, or made in favour of a purchaser or incumbrancer in good faith and for valuable consideration, shall, if the transferor is adjudged insolvent within two years after the date of the transfer, be void against the official assignee.”

ထို့ကြောင့် ယခုအမှုတွင် အဓိကစဉ်းစားရမည်မှာ အမှုတွင် ပေါ်လွင်သည့် သက်သေခံချက်များအရ၊ ပယ်ဖျက်ပေးရန် လျှောက်ထားသည့် သက်သေခံ (ခ) လွှဲပြောင်းစာတမ်းကို လူမှုဖြစ်သူက သဘောရှိနှင့် တန်ရာတန်တိုးအတွက် လွှဲပြောင်း ပေးခဲ့ခြင်းဟုတ် မဟုတ်ပင်ဖြစ်သည်။ အယူခံတရားလို၏ ပညာရှိ ရှေ့နေကြီးက ၎င်းစာချုပ်မှာ တန်ရာတန်တိုးအရ ချုပ်ဆိုခြင်းမဟုတ်ကြောင်းကို အထက်က ပြဆို ခဲ့သည့် ရည်ညွှန်းချက်များမှာ အယူခံတရားလို တင်သွင်းသည့် လျှောက်လွှာနှင့် ပူးတွဲထားသည့် လူမှု မိလ်ကာဆင်း၏ ကျမ်းကျိန်ချက်နှင့် မိလ်ကာဆင်း ရုံးရွှေ အစစ်ခံချက်များက ထောက်ခံနေကြောင်းကိုကား လျှောက်ထားလေသည်။

သို့သော် မိလ်ကာဆင်းအား လူမှုအဖြစ်ပြုလုပ်ရန် အေ စကော့ဘတ်စ် မလျှောက် ထားမီ ၅ လခန့်က အယူခံတရားခံက တရားစွဲဆိုခဲ့သည့်အမှုအမှတ် ၁၅၄/၅၇ ရှိ

၁၉၆၆
ပစ္စည်းထိန်းဝန်
နှင့်
ဒေသီချင်း။

စွဲလွှာနှင့် ပတ်သက်၍၊ မိလ်ကာဆင်း တင်သွင်းခဲ့သည့် ချေပလွှာအပိုဒ် (၇) နှင့် (၁၄) အပြင်၊ ချေပလွှာနှင့် ပူးတွဲတင်သွင်းသည့် ၁၉၅၇ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၁၂ ရက်နေ့စွဲပါ စာအရ၊ သက်သေခံအမှတ် ၁၊ ၂၊ ၃၊ ၄ ချက်လက်မှတ်ပါငွေများအနက် ငွေ ၁၈,၀၀၀ ကျပ်သာ ရရှိကျန်ရှိကြောင်းနှင့် သက်သေခံ (၁) လွှဲပြောင်းစာချုပ်ကိုလည်း ၁၉၅၇ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၁၄ ရက်နေ့က ချုပ်ဆိုပေးခဲ့ကြောင်းကို၊ မိလ်ကာဆင်းက အတိအထင်း ဝန်ခံထားလေသည်။ ထိုအချက်ကို မိလ်ကာဆင်းက ၎င်းအား လူမှုအဖြစ် မကျေညာမိကပင် တင်သွင်းခဲ့သဖြင့် ထိုချေပချက်မှာ မှန်ကန် လက်ခံနိုင်စရာမရှိဟု မဆိုနိုင်သဖြင့်၊ မိလ်ကာဆင်းက ယခုအမှုစွဲဆိုမှု ပေးခဲ့သည့် ကျမ်းကျိန်လွှာနှင့် ရုံးရွှေတွင် ဆန့်ကျင်စွာ ထွက်ဆိုချက်တို့ကို လက်ခံနိုင်ရန် ခံယဉ်း ပေသည်။ တဖန် သက်သေခံ ၁၊ ၂၊ ၃၊ ၄ ချက်လက်မှတ်များမှာ တနေ့တည်းတွင် ရေးပေးခြင်းမဟုတ်။ ပဌမချက်လက်မှတ်အတွက် ငွေအပြည့်မရရှိမီ၊ မိလ်ကာဆင်းက မည်သည့်အတွက် အခြားချက်လက်မှတ်များ ပေးခဲ့ကြောင်းနှင့် ထိုသို့ချက်လက်မှတ် များအတွက် ငွေအပြည့်မရကြောင်းကိုလည်း တစုံတရာ ကန့်ကွက်ခြင်းပြုခဲ့ကြောင်း သက်သေခံ အထောက်အထားတခုမှ မပြနိုင်ချေ။ ထို့ကြောင့် သက်သေခံ (၁) လွှဲပြောင်းစာချုပ်တွင် ငွေမည်ရွှေ့မည်မျှအတွက်ဟု ဖော်ပြသားခြင်း မရှိနှင့် လွှဲပြောင်းပေးသူမှာ၊ ထိုစာချုပ်အတွက် လုံလောက်သည့်ငွေများ မရရှိဟု မဆိုနိုင်။ ငွေများရရှိကြောင်း ထင်ရှားနေမှု၊ ၎င်းစာချုပ်ကို ချုပ်ပေးခဲ့ခြင်းမှာ တန်ဖိုးတန်ဘိုး အတွက် မဟုတ်ဟု ယူဆနိုင်ရန် ခံယဉ်းတော့၏။

ဒုတိယအချက်ဖြစ်သည့် သက်သေခံ (၁) စာချုပ်ကို လူမှုဖြစ်သူ မိလ်ကာဆင်းက သဘောခွီးနှင့် ချုပ်ပေးခဲ့ခြင်း မဟုတ်ကြောင်းနှင့် ပတ်သက်၍ အယူခံတရားလို၏ ပညာရှိ ရှေ့နေကြီးက သက်သေခံအမှတ် (၁) မှ (၄) အထိ ချက်လက်မှတ်များ အတွက် ငွေအပြည့်မရရှိသည့် အချက်နှင့် အမှုကြောင်းရာများကို ဆင်ခြင်သော်၊ အယူခံတရားခံနှင့် မိလ်ကာဆင်းတို့ အခြားကြွေးရှင်များ မခံစားနိုင်ရန် ပူးပေါင်း၍ မတရားပြုလုပ်ထားခြင်းဖြစ်ကြောင်း ယူဆရန်ရှိပါသည်ဟု ဆိုလိုသည်။ သို့ရာတွင် ထိုပြဆိုချက်ကို အယူခံတရားလိုက ထင်ရှားအောင် အထောက်အထား ပြနိုင်ခြင်းမရှိ၊ မယုံသက်သာဖြစ်စရာအကြောင်းရှိကြောင်းကိုသာ ပြောဆိုနိုင်ပြီး၊ ထိုသို့ယူဆနိုင်ရန်လည်း အယူခံတရားခံက စွဲဆိုသည့်အမှုအမှတ် ၁၅၄/၅၇ တွင် ငွေများကို ပေးဆပ်ရန် ရှိပါသည်ဟု မိလ်ကာဆင်းက ဝန်ခံခြင်းမပြုသည့်ပြင်၊ ပေးဆပ်ရန်တာဝန်မရှိကြောင်းကို အကြောင်းအမျိုးမျိုးပြ၍ ကန့်ကွက်ခဲ့သည်သာမက မိလ်ကာဆင်းသည် လူမှုအဖြစ် အလိုအလျောက် ခံယူခဲ့ခြင်းမဟုတ်၊ အယူခံတရားခံက လျှောက်ထားခဲ့ခြင်းလည်း မဟုတ်၊ အခြားမြီရှင်တဦးဖြစ်သူ အေ၊ စကော့ဘက်က လျှောက်ထားချက်အရ

လွှဲပြောင်းခြင်းခံရပြီး၊ အေ၊ စကော့ဘက်မှာလည်း အယူခံတရားခံ၊ သို့မဟုတ် မိလ်ကာဆင်းနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း ပြုခဲ့ပါသည်ဟု စွပ်စွဲချက်မရှိသောကြောင့် ဖြစ်သည်။

၁၉၆၆
ပစ္စည်းထိန်းဝန်
နှင့်
စေဘီချန်း။

တဖန် ယခုအမှုတွင် မိလ်ကာဆင်းက အစစ်ခံသောအခါ၊ အယူခံတရားခံထံမှ ငွေအကူအညီတောင်းသည့်အခါက မိမိမှာ အေ၊ စကော့ဘက်သို့ ငွေငါးသောင်းနှင့် အခြားလူများကို ငွေ ၇ သောင်းပေးဆပ်ရန် ကြွေးမြီများရှိသော်လည်း ထိုအကြောင်းကို အယူခံတရားခံသို့ အသိမပေးမပြောကြားခဲ့ပါဆိုသဖြင့်၊ အယူခံတရားခံက မိလ်ကာဆင်းသို့ ငွေချေးသောအခါနှင့် သက်သေခံ (ခ) လွှဲပြောင်းစာချုပ်ကို ရယူသောအခါက မိလ်ကာဆင်းမှာ မကြာမီ လွှဲပြောင်းတော့မည်ဟု အမှန်သိလျက်နှင့် သဘောတူပြောင်စွာနှင့် မဟုတ်ဘဲ သက်သေခံ (ခ) လွှဲပြောင်းစာချုပ်ကို ရယူခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်ဟုလည်း ယူဆနိုင်ရန်ခဲယဉ်းကြောင်းကို၊ ယခင် ပရီမီကောင်စီ ထုံးစံပွဲခံသည့် ဖုတ်နှင့် ပစ္စည်းထိန်းဝန်၊ ရန်ကုန် (၁) စီရင်ထုံးတွင် အောက်ပါအတိုင်း ပြဆိုထားသောကြောင့် ဖြစ်ပေသည်။

"A transfer to a purchaser made by a person adjudged an insolvent under the Presidency-Towns Insolvency Act, 1909, within two years of his insolvency, cannot be set aside under section 55 of the Act, if it was a real transaction for consideration, in the absence of proof that the purchaser knew that the seller was insolvent when the purchase was made; that the transfer was of the whole of the available assets is not in itself sufficient to show want of good faith."

သို့ဖြစ်ရကား ယခုအမှုပါ အကြောင်းခြင်းရာများအရ၊ အောက်ရုံးမှ အယူခံတရားလိုသည် လွှဲပြောင်းပေးမှု ၅၅ အရ၊ ပယ်ဖျက်ပေးရန် လျှောက်ထားသည့် သက်သေခံ (ခ) လွှဲပြောင်းစာချုပ်မှာ အယူခံတရားခံက ထိုက်သင့်သည့် ငွေတန်ဖိုး ပေးခဲ့ခြင်းမရှိဘဲ မရိုးပြောင်သော သဘောနှင့် ရယူခဲ့ခြင်းမဟုတ်ဟု တွေ့ရှိဆုံးဖြတ်ခဲ့ခြင်းမှာ ဥပဒေအရသော်၎င်း၊ သက်သေခံချက်များအရသော်၎င်း မှားယွင်းချွတ်ချော်ခြင်းဖြစ်နေသည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့ မည်သို့မျှမတွေ့ရှိရသဖြင့်၊ ထိုအမိန့်တွင် ဝင်ရောက်စွက်ဖက်ရန် အကြောင်းရှိသည်ဟု မဆိုနိုင်၍ ယခုအယူခံမှုကို ပလပ်ရမည်သာ ဖြစ်သည်။

ခေါ်ပြုပါ အကြောင်းများကြောင့် ယခုအယူခံမှုကို စရိတ်နှင့်တကွ ပလပ်လိုက်သည်။ ပညာရှိ ရွှေနေကြီး စရိတ်အဖြစ် ၅၁ ကျပ်သတ်မှတ်သည်။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှု

တရားသူကြီး ဦးချစ်ဓမ္မတိုင်

† ၁၉၆၆

မတ်လ ၁၈
ရက်။

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားသူ)
နှင့်
ကိုထွန်းချစ် (ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားခံရသူ)*

တရားအသင်း အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၇ (၁) — ဓားဘွယ်သောက်ဘွယ် သရေစာတို့ကို ကေ၊အင်း၊ဒီး၊
အိုယံခသင်းကျန်းသူများ ကျက်စားရာအရပ်သို့ သွားရောက်ရောင်းခြင်း— သောင်းကျန်းသူ
တို့အား အကူအညီပေးသည်ဟု ယူဆသင့်မသင့်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ လျှောက်ထားသူသည် ဓားဘွယ်သောက်ဘွယ် သရေစာတို့ကို သယ်ဖို့၍
ကေ၊အင်း၊ဒီး၊အို သောင်းကျန်းသူများကျက်စားရာအရပ်သို့ သွားရောက်ပြီး ရောင်းစားနေသူတဦး
ဖြစ်သည်။ သောင်းကျန်းသူများမှိုသောနယ်ထဲသို့ ဤကဲ့သို့သွား၍ အရောင်းအဝယ်ပြုပြီး အသက်
မွေးခြင်းသည် သောင်းကျန်းသူတို့အား အကူအညီပေးသည်ဟု တထစ်ချမှယူဆနိုင်။

ပြင်ဆင်ရန် လျှောက်ထားသူအတွက်။ ။ အစိုးရဓမ္မနေကြီး ဦးတိုးမောင်။

ပြင်ဆင်ရန် လျှောက်ထားခံရသူအတွက်။ ။

တရားသူကြီး ဦးချစ်။ ။ ရေတာရှည်မြို့၊ မြို့နယ် ရာဇဝတ် တရားသူကြီးရုံး၊
၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၁၈၄ တွင်၊ လျှောက်ထား ခံရသူ ကိုထွန်းချစ်အပေါ်
မတရားအသင်း အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၇ (၁) အရ၊ ပြစ်မှုမြောက်သည်ဟု ယူဆပြီး
ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၅၆၂ အရ၊ ၂ နှစ်အတွင်း ကောင်းမွန်စွာ နေထိုင်စေရန် ၂၀၀၀
တန် အာမခံသူ ၂ ယောက်တို့နှင့် ခံဝန်ပြုလုပ်၍ လွှတ်ထားစေ၊ အာမခံ မပေးနိုင်က
အလုပ်နှင့် ထောင်ဒဏ် ၂ လတိတိကျခံစေရန် အမိန့် ချမှတ်ခဲ့သည်။ လျှောက်ထားခံရသူ
ကိုထွန်းချစ်က အယူခံဝင်သည်၊ သို့ဖြစ်၍ ဤရုံးက ယင်းအမိန့်သည် တရားဥပဒေနှင့်
ကိုက်ညီ၍ မှန်ကန်ခြင်းနှင့် မျှတမှုရှိမရှိ စစ်ဆေး သုံးသပ်ရန် လိုအပ်သည်ဟု ယူဆ
သဖြင့် ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှုကိုဖွင့်၍ အောက်ရုံး အမှုတွဲကိုခေါ်ပြီး စစ်ဆေး သုံးသပ်သည်။

* ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၉ (က)။

† ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှု အမှတ် ၁၈၄ တွင် ချမှတ်သော ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၁၁ ရက်
နေ့စွဲပါ၊ ရေတာရှည်မြို့၊ မြို့နယ်ရာဇဝတ်တရားသူကြီး၏အမိန့်ကို ပြန်၍ဆင်ခြင်မှု။

၁၉၆၆

ပြည်ထောင်စု
ပြန်မာနိုင်ငံ
နှင့်
ကိုထွန်းချစ်

လျှောက်ထားခံရသူ ကိုထွန်းချစ်သည် သောင်းကျန်းသူ ကေအင်ဒီအိုများနှင့် ဆက်သွယ်၍ ၎င်းတို့အား စားသောက်ဖွယ်ရာများကို ပေးကမ်း ကူညီသည်ဟု စွပ်စွဲချက် ရှိသည်။ သို့ရာတွင် ထိုစွပ်စွဲချက်နှင့် ပတ်သက်၍ တိတိကျကျ ထောက်ခံနိုင်သော သက်သေထွက်ချက်မရှိ၊ ကိုထွန်းချစ်သည် စားသောက်ဖွယ်ရာ သရေစာတို့ကို သယ်ပိုး၍ ကေအင်ဒီအို သောင်းကျန်းသူများ ကျက်စားရာအရပ်သို့ သွားရောက်ပြီး ရောင်းစား နေသူတစ်ဦးဖြစ်သည်။ သောင်းကျန်းသူများရှိသော နယ်ထဲသို့ ဤကဲ့သို့သွား၍ အရောင်း အဝယ်ပြုပြီး အသက်မွေးခြင်းသည် သောင်းကျန်းသူတို့အား အကူအညီပေးသည်ဟု တထစ်ချ မယူဆနိုင်။

ပညာရှိ အစိုးရရှေ့နေကြီး ဦးတိုးမောင်က ဤအမှုတွင် လျှောက်ထားခံရသူ ကိုထွန်းချစ်အပေါ် အောက်ရုံးက မတရားအသင်း အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၇ (၁)အရ၊ ပြစ်မှုမြောက်သည်ဟု တွေ့ရှိရပြီး ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ခြင်းမှာ အမှန် အကြောင်းချင်းရာနှင့် သော်၎င်း၊ သက်သေထွက်ချက်အရ သော်၎င်း ကိုက်ညီခြင်း မရှိသဖြင့် ယင်းကဲ့သို့ အမိန့်ချမှတ်ခြင်းမှာ တရားဥပဒေအရ မှားယွင်းကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်ဟု တင်ပြ သွားသည်။

ဤအမှုတရားကို ခြုံ၍ကြည့်လျှင် လျှောက်ထားခံရသူ ကိုထွန်းချစ် အပေါ်တွင် မတရားအသင်း အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၇ (၁) အရ မည်သို့မျှ အပြစ်မပေးနိုင်၊ အောက်ရုံး ပညာရှိ တရားသူကြီးက ၎င်း၏စီရင်ချက်တွင် ဖော်ပြထားသည်မှာ ဤအမှုတွင် ကိုထွန်း ချစ်အပေါ် မသင်္ကာရုံမျှသာ ရှိသည်ဟုဆိုသည်။ လူတစ်ဦးတယောက်ကို မည်သည့် ရာဇဝတ်ပြစ်မှုမျိုးမဆို မသင်္ကာရုံမျှဖြင့် အပြစ်မပေးနိုင်ဟု ဥပဒေက အတိအလင်း ဆိုထားသည်။ ဤအမှုတွင် မသင်္ကာမှုဖြင့် အပြစ်ပေးထားသဖြင့် ထိုကဲ့သို့ ပေးထား သော အပြစ်ဒဏ်မှာ မှားယွင်းနေကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။

ထို့ကြောင့် အောက်ရုံးပညာရှိ တရားသူကြီးက ကိုထွန်းချစ်အပေါ် မတရားအသင်း အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၇ (၁) အရ၊ ပြစ်မှုမြောက်သည်ဟု တွေ့ရှိပြီး ချမှတ်သော ပြစ်ဒဏ် တို့မှာ မှားယွင်း၍တရားမျှတမှုကင်းမဲ့နေသောကြောင့် ၎င်းတို့ကိုပယ်ဖျက်လိုက်သည်။ လျှောက်ထားခံရသူ ကိုထွန်းချစ်အား ဤအမှုနှင့် ပတ်သက်သမျှ တရားသေလွှာတရန် အမိန့်ချမှတ်လိုက်သည်။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

ရာဇဝတ်အယူခံမှု

တရားသူကြီး ဦးသက်စေ့တောင်

† ၁၉၆၆

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (အယူခံတရားလို)

ဧပြီလ ၂၆ ရက်။

နှင့်

မောင်အောင်သိန်း (အယူခံတရားခံ)*

ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၄၉၇ အရ၊ လင်ရှိမယားအား ခိုးယူပေါင်းသင်းမှု—မိန်းမတဦးအား ကာမစပ်ယှက်ပေါင်းသင်းသည် မပေါင်းသင်းသည် ဆိုစွဲထားကိစ္စ—ပတ်ဝန်းကျင်သက်သေအထောက်အခံများ အပေါ် မူတည်၍ ဆုံးဖြတ်ခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ မိန်းမတဦးအား ကာမစပ်ယှက်ပေါင်းသင်းသည် မပေါင်းသင်းသည် ဆိုစွဲသော ကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍၊ ယင်းသို့ စပ်ယှက်ပေါင်းသင်းကြောင်း တိုက်ရိုက်သက်သေအထောက်အထား ရရှိရန် မလွယ်ကူပေ။ ပတ်ဝန်းကျင်သက်သေ အထောက်အခံများအပေါ် မူတည်၍သာ ဆုံးဖြတ်ရပေမည်။ သူကြီးဦးထွန်းမြိုင်အား အယူခံတရားခံကိုယ်တိုင်က မသန်းမြင့်နှင့် နှစ်ဦးသဘောတူပေါင်းသင်းလျက်ရှိ၍၊ လျှော်ကြေးပေးပြီးကြေအေးအောင် အောင်ရွက်ပေးရန် ဝန်ခံပြောဆိုခဲ့သည့်အပြင်၊ သက်သေခံ “က” ။ မသန်းမြင့်နှင့် နှစ်ဦးသဘောတူ ပေါင်းသင်းနေကြောင်း ဝန်ခံချက်ရှိနေ၏။ သက်သေခံ “က” ။ နှစ်ဦးသဘောတူကြောင်းဟုသာ ဖော်ပြထားသော်လည်း၊ တချိန်တည်းတွင် ချွပ်ဆိုပေးခဲ့သည့် သက်သေခံ “ယခ” နှင့်တွဲဖက်၍ ဖတ်ရှုလျှင်၊ ၎င်းသည် မသန်းမြင့်နှင့်ပေါင်းသင်းနေထိုင်သည်ကို ဆိုလိုကြောင်း ယုံမှားဘူးဟု မရှိနိုင်။

မောင်မြအောင်နှင့် ပြည်ထောင်စု၊ ၁၉၆၀ ခုနှစ်၊ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး၊ စာ ၂၀ (တရားလွှတ်တော်ချုပ်)။

ဆန့်ဝပ်ဆင်နှင့် ဈာပနာစတန်ပြည်နယ်၊ အေ-အိုင်-အာရ်၊ ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ တရားလွှတ်တော်၊ စာ ၇၁၅ ဆို့ကိုရည်ညွှန်းသည်။

အယူခံတရားလိုအတွက်။ ။ (အစိုးရရွှေနေကြီး) ဦးသိန်းဟံ။

အယူခံတရားခံအတွက်။ ။ ဦးတင့်။

တရားသူကြီး ဦးသက်စေ့။ ။ အယူခံတရားခံ မောင်အောင်သိန်းအား ရာဇသတ် ပုဒ်မ ၄၉၇ အရ၊ လင်ရှိမယားအား ခိုးယူပေါင်းသင်းမှုဖြင့် တရားစွဲဆိုရာ၊ ကျောက်ပန်း

* ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်အယူခံမှုအမှတ် ၂၉၈။
† ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၈ တွင်၊ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၂၂ ရက်နေ့စွဲပါ၊ နယ်ပိုင် ရာဇဝတ်တရားသူကြီး (အထူး) ကျောက်ပန်းတောင်းမြို့၏အမိန့်ကို အယူခံမှု။

တောင်းမြို့ နယ်ပိုင် ထုဝေတ်တရားသူကြီးက၊ တရားသေလွတ်ခဲ့၍၊ နိုင်ငံတော်အစိုးရက မကျေနပ်သဖြင့် အယူခံဝင်သော အမှုဖြစ်သည်။

၁၉၆၆

ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ
နှင့်
မောင်အောင်
သိန်း။

တရားသေလွတ်သည့်အမိန့်ကို အယူခံဝင်သောအခါ၊ အယူခံရုံးသည် သက်သေ ထွက်ချက်များကို ပြန်လည်ဆန်းစစ်ရန် အာဏာရှိသည်ဆိုခြင်းမှာ ယုံမှားဘွယ်မရှိ။ သို့ရာတွင် ယင်းသို့ပြန်လည်ဆန်းစစ်ရာ၌၊ မူလရုံး၏ ကောက်ယူချက်နှင့် ကွဲလွဲကာမျှဖြင့် တရားသေလွတ်ခဲ့သည့်အမိန့်ကို ဝင်ရောက်စွက်ဖက်ရန် အကြောင်းမရှိပေ။ မောင်မြ အောင် နှင့် ပြည်ထောင်စု (၁)။ တနည်းဆိုသော် ဝင်ရောက်စွက်ဖက်ရန် လုံလောက် သောအကြောင်းရှိရပေမည်။ လုံလောက်သောအကြောင်း ဆိုသည့်စကားရပ်အား အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုထားသည့် ဆန်ဝပ်ဆင် နှင့် ရာကျာစတန်ပြည်နယ် (၂) အမှုပါဆုံးဖြတ် ချက်ကို ကျွန်ုပ်သဘောတူလက်ခံသည်။ အချုပ်အားဖြင့်ဆိုသော်၊ တရားသေလွတ်သည့် အမိန့်ကို လွယ်လွယ်နှင့်ပယ်ဖျက်ရန် မဟုတ်ဟု ဆိုသောအချက်အား သတိချပ်ရန်ပင် ဖြစ်၏။ သို့ဖြစ်ရာ၊ ယခုအမှုတွင် အောက်ရုံး၏အမိန့်သည် အထက်ဖော်ပြပါမူအရ ဝင်ရောက်စွက်ဖက်သင့် မသင့်ဆိုသော ပြဿနာကို ဝေဖန်ရန်လိုပေသည်။

အမှုဖြစ်ပွားပုံ အထုပ္ပတ္တိအကျဉ်းချုပ်မှာ၊ ပခုက္ကူမြို့ မြေတိုင်းစာရေး မောင်လှ သောင်း (လိပြ-၁)သည်၊ ကျောက်ပန်းတောင်းမြို့ ဘိုကုန်းရွာနေ မသန်းမြင့် (ခံပြ-၂) နှင့်လွန်ခဲ့သည့် ၂ နှစ်ခန့်က မြန်မာဗုဒ္ဓဘာသာ တရားဥပဒေအရ ထိမ်းမြားလက်ထပ် ကာ၊ အကြင်လင်မယားအဖြစ် ပေါင်းသင်းခဲ့ကြ၏။ မောင်လှသောင်းမှာ အလုပ် တာဝန်အရ ကွင်းဆင်းနေရသဖြင့်၊ ဇနီးဖြစ်သူ မသန်းမြင့်အား၊ မသန်းမြင့်၏မိဘ များနှင့်အတူ နေထိုင်ရန်၊ ဘိုကုန်းရွာသို့ပို့ထားရ၏။ ၁၉၆၅ ခု၊ ဇန်နဝါရီလ ၇ ရက်နေ့ တွင် မောင်လှသောင်းသည် ဘိုကုန်းရွာသို့လိုက်လာပြီး မသန်းမြင့်အားပြန်ခေါ်၏။ မသန်းမြင့်က မလိုက်လိုကြောင်း ငြင်းဆိုနေသဖြင့်၊ ၁၉၆၅ ခု၊ ဇန်နဝါရီလ ၈ ရက်နေ့တွင် မောင်လှသောင်းသည် ဘိုကုန်းရွာသွားပြီး ဦးထွန်းမြိုင် (လိပြ-၄) နှင့် လူကြီးများအား သွားရောက်တိုင်ကြားသောကြောင့်၊ လူကြီးများက မသန်းမြင့်အားခေါ်ပြီး မေးမြန်း စေ့စပ်ချက်အရ၊ မသန်းမြင့်သည် မောင်လှသောင်းနောက်သို့ လိုက်ရန်သဘောတူခဲ့၏။ ထို့နောက် ၁၉၆၅ ခု၊ ဇန်နဝါရီလ ၉ ရက်နေ့တွင် မောင်လှသောင်းသည် မသန်းမြင့်အား ကျောက်ပန်းတောင်းမြို့သို့ခေါ်လာပြီး၊ မောင်ကျော်ရှိန် (လိပြ-၂) ၏အိမ်၌ ခေတ္တ တည်းခိုနေကြ၏။ ထိုနေ့ညနေ ၄ နာရီခန့်အချိန်တွင် မောင်လှသောင်း အပြင်သို့ ခေတ္တထွက်သွားခိုက် မသန်းမြင့်သည်၊ မောင်ကျော်ရှိန်အိမ်မှ ပျောက်သွားလေသည်။ လိုက်လံရှာဖွေသော်လည်း မတွေ့ချေ။ ထိုနေ့ည ၉ နာရီခန့်အချိန်တွင်၊ မောင်ကံမြင့်

(၁) ၁၉၆၀ ခုနှစ်၊ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး၊ စာ ၂၀ (တရားလွတ်တော်ချုပ်)။
(၂) အေ-အိုင်-အာရ်၊ ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ တရားလွတ်တော်ချုပ်၊ စာ ၇၁၅။

၁၉၆၆
 ပြည်ထောင်စု
 မြန်မာနိုင်ငံ
 နှင့်
 မောင်အောင်
 သိန်း။

(လို့ပြ-၃)က မသန်းမြင့်အား အယူခံတရားခံနှင့်အတူ မြင်းလှည်းစီးသွားသည်ကို ညနေ ၅ နာရီခန့် အချိန်လောက်က တွေ့လိုက်ရကြောင်း သတင်းပေးသဖြင့်၊ မောင်လှသောင်းသည် ဇနီးဖြစ်သူအား အယူခံတရားခံက ခိုးသွားကြောင်း သိရလေသည်။

နောက်နေ့ဖြစ်သည့် ၁၉၆၅ ခု၊ ဇန်နဝါရီလ ၁၀ ရက်နေ့တွင် မောင်လှသောင်းသည်၊ သူ့ကြီး ဦးထွန်းမြိုင်နှင့် ရဲတပ်ကြပ် မောင်ချစ်စိန် (လို့ပြ-၆) တို့အား အကျိုးအကြောင်း တိုင်ပြောလေသည်။ ထို့ကြောင့် သူ့ကြီးဦးထွန်းမြိုင်သည် အယူခံတရားခံ၏အိမ်သို့ သွားရောက်ရာ၊ အယူခံတရားခံအား မသန်းမြင့်နှင့်အတူတွေ့ရပြီး၊ ၎င်းတို့က နှစ်ဦး သဘောတူ ပေါင်းသင်းနေပြီဖြစ်၍၊ လျော်ကြေးပေးပြီး ကြေအေးနိုင်ရန် ဆောင်ရွက် ပေးပါမည့်အကြောင်း ဦးထွန်းမြိုင်အား ပြောကြားလေသည်။ ရဲတပ်ကြပ် မောင်ချစ် စိန်ကလည်း အယူခံတရားခံနှင့် မသန်းမြင့်တို့အား ခေါ်မေးရာ မသန်းမြင့်က ၎င်းချစ် ကြိုက်၍ အယူခံတရားခံနှင့်အတူ သွားနေကြောင်း ပြောကြားလေသည်။

ထိုနေ့၌ပင် ၁၈၀၇၆၆၆ ခု၊ ဇန်နဝါရီလ ၁၀ ရက်နေ့တွင် မောင်လှသောင်းသည်၊ သူ့ကြီး ဦးသို (လို့ပြ-၇)အား အယူခံတရားခံက ၎င်း၏အိမ်သို့ခေါ်ပြီး၊ အယူခံတရားခံက ၎င်းသည် မသန်းမြင့်နှင့်အတူ နှစ်ဦးသဘောတူ နေထိုင်ကြောင်း၊ သက်သေခံ “က” စာကို ရေးပေးပြီး၊ မသန်းမြင့်က ၎င်းသည်လင် ဖြစ်သူ မောင်လှသောင်းနှင့် ကွာရှင်းပြီးဖြစ်၍၊ အယူခံတရားခံအိမ်သို့ မိမိသဘော အတိုင်း တက်နေခြင်းသာဖြစ်ကြောင်း သက်သေခံ “ခ” စာကို ရေးပေးခဲ့လေသည်။

အထက်ပါ သက်သေခံအထောက်အထားများအရ၊ အယူခံတရားခံအပေါ်ရာဇသတ် ပုဒ်မ ၄၉၇ ဖြင့်စွဲချက်ဘင်ရာ၊ အယူခံတရားခံက၊ မသန်းမြင့်တွင် လင်ရှိသည်ဟုမိမိမသိ ကြောင်း။ မသန်းမြင့်မှာ ယောက်ျားမောင်လှသောင်းနှင့် ကွာရှင်းပြတ်စဲပြီးဖြစ် ကြောင်း၊ မသန်းမြင့်နှင့် ပေါင်းသင်းခြင်းမပြုခဲ့ရကြောင်း ထုချေလေသည်။ ပညာရှိ နယ်ပိုင် ရာဇဝတ်တရားသူကြီးက မသန်းမြင့်နှင့် မောင်လှသောင်းတို့မှာ ကွာရှင်း ပြီးသည်ကတကြောင်း၊ ၎င်းတို့နှစ်ဦး ပေါင်းသင်းနေထိုင်ကြသည်ထိုခြင်းမှာ မထင်ရှား သည်ကတကြောင်း၊ ထိုအကြောင်းများကြောင့်၊ အပြစ်မရှိဟုကောက်ယူကာ အယူခံ တရားခံအား တရားသေလွှတ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

မသန်းမြင့်တွင် လင်ယောက်ျားရှိသည်၊ မသန်းမြင့်၏လင်ယောက်ျားမှာ မောင်လှ သောင်းပင် ဖြစ်သည်ဆိုသောအချက်ကို၊ အယူခံတရားခံ ကောင်းစွာသိရှိကြောင်း၊ မောင်ကံမြင့် (လို့ပြ-၃)နှင့် မောင်သာဩ (လို့ပြ-၈) တို့၏ထွက်ဆိုချက်များအရ ထင်ရှားသည်။ မောင်သာဩသည် မသန်းမြင့်နှင့် အစ်ကိုဝမ်းကွဲတော်သူတယောက် ဖြစ်သည်။ အယူခံတရားခံကိုယ်တိုင်က ၎င်းသည်မသန်းမြင့်နှင့် သမီးရည်းစားဖြစ်နေ ပြီးမှ၊ ယခုကိစ္စပေါ်ပေါက်လာရကြောင်း ဝန်ခံထားရာ၊ နေချင်းတွေ့ပြီး နေချင်း

ခိုးရာလုက်သည့် ကိစ္စမဟုတ်သောကြောင့်၊ မသန်းမြင့်မှာ ကာမပိုင်ရှိသည်ဆိုခြင်းကို မသိနိုင်စရာအကြောင်းမရှိ။

၁၉၆၆

ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ
နှင့်
မောင်အောင်
သိန်း။

ဒုတိယအချက်နှင့်ပတ်သက်၍ မောင်လှသောင်းနှင့် မသန်းမြင့်တို့သည် အခင်း
ဖြစ်ပွားစဉ်အချိန်၌ လင်မယားအဖြစ်မှ ကွာရှင်းပြီး၊ မပြီးဆိုခြင်းကို ဆန်းစစ်ရန်လိုပေ
သည်။ ထုခေတ်ပုဒ်မ ၄၉၇ တွင် အဓိကထင်ရှားစေရမည့်အချက်မှာ၊ ခိုးယူပေါင်းသင်း
သည့်ခိုင်းနှင့် တရားလိုတို့မှာ အကြင်လင်မယားအဖြစ်ရပ်တည်လျက်ရှိရမည်ဖြစ်သည်။
ယခုအမှုတွင်မူ မောင်လှသောင်းနှင့် မသန်းမြင့်တို့မှာ မြန်မာဗုဒ္ဓဘာသာများ ဖြစ်ကြ
သည့်အလျောက်၊ မြန်မာဗုဒ္ဓဘာသာ ဥပဒေအရ နှစ်ဦးသဘောတူလျှင် ကွာရှင်း
ပြတ်စဲနိုင်သည်။ စာချုပ်စာတမ်း ချုပ်ဆိုရန်လည်းမလို။ မသန်းမြင့်၊ ၎င်း၏မိခင်
ဒေါ်ကျော် (ခံပြ-၃)နှင့် အဒေါ် မစောရှင် (ခံပြ-၄)တို့က မောင်လှသောင်းလာခေါ်
စဉ် မသန်းမြင့်က ပြန်မလိုက်လိုကြောင်းပြော၍ နှစ်ဦးသဘောတူ ဦးသောင်း၏အိမ်၌
ကွာရှင်းပြတ်စဲပြီးဖြစ်ကြောင်း ထွက်ဆိုသွားကြသည်မှာမှန်၏။ သို့ရာတွင် အယူခံ
တရားခံဘက်မှ ဦးသောင်းကိုလည်း သက်သေမပြုခဲ့ပေ။ ထို့ပြင် မြန်မာဗုဒ္ဓဘာသာ
လူမျိုးများသည် နှစ်ဦးသဘောတူ လင်မယားကွာရှင်းသော ကိစ္စများ၌ အသိသက်သေ
လူကြီးများရွေ့တွင် ပြုလုပ်လေ့ရှိရာ၊ ယခုကဲ့သို့ တော်ရိရော်ရိ ကွာရှင်းခဲ့ကြသည်ဆိုခြင်း
မှာယုတ္တိမရှိ။ ဒေါ်ကျော်နှင့်မစောရှင်တို့မှာ မသန်းမြင့်၏မိခင်နှင့် အဒေါ်တို့ ဖြစ်ကြ
သည့်အားလျော်စွာ၊ မသန်းမြင့်နှင့် အယူခံတရားခံတို့၏ အလိုကျ ထွက်ဆိုခဲ့ကြသည်ဟု
ယူဆရပေမည်။ ၎င်းပြင်ဘဝ ကွာရှင်းပြီးဖြစ်ကာ မောင်လှသောင်းသည် လူကြီးများအား
သွားရောက်တိုင်တန်းရန် အကြောင်းမရှိနိုင်။ ထို့ပြင် မောင်လှသောင်းက မသန်းမြင့်
အားခေါ်၍မရသဖြင့်၊ သူကြီးဦးထွန်းမြိုင်နှင့် လူကြီးများကို တိုင်ကြားသောအခါ၊
လူကြီးများက၊ မသန်းမြင့်ကို ခေါ်ပြီးမေးသည့်အချိန်တွင်၊ အကယ်၍မသန်းမြင့်သည်၊
မောင်လှသောင်းနှင့် ကွာရှင်းပြီးဖြစ်ပါမူ၊ ကွာရှင်းပြီးဖြစ်ကြောင်း သူကြီးနှင့်လူကြီး
များအား ပြောပြခဲ့သင့်သည်။ သူကြီးဦးထွန်းမြိုင်ကို စစ်ဆေးစဉ်က ထိုကိစ္စနှင့်
ပတ်သက်၍ မေးခွန်းထုတ်ရာ၌ လုံးဝပေါ်ပြဲခဲ့ခြင်းမရှိ။ ထိုအချက်ကိုထောက်ရှုလျှင်
မသန်းမြင့်က မောင်လှသောင်းနှင့် နှစ်ဦးသဘောတူ လင်မယားအဖြစ်မှ ကွာရှင်းပြီး
ဖြစ်သည်မှာ မဟုတ်မမှန်ကြောင်း ပေါ်လွင်နေ၏။ မသန်းမြင့်သည် မိမိ၏တဦးတည်း
သဘောဖြင့် မောင်လှသောင်းအား ကွာရှင်းခြင်းမပြုနိုင်ပေ။ ထို့ကြောင့်သက်သေခံ
“၁” စာမှာ ဥပဒေအရမခိုင်လုံ။ ထို့ကြောင့် မောင်လှသောင်းနှင့် မသန်းမြင့်တို့သည်
အခင်းဖြစ်ပွားစဉ်အချိန်က၊ လင်မယားအဖြစ်မှ ကွာရှင်းထားပြီးဖြစ်သည်ဆိုသော
အောက်ရုံး၏ကောက်ယူချက်မှာ ပါစင်အောင်လွဲမှားနေကြောင်း ထင်ရှားသည်။

၁၉၆၆
 ပြည်ထောင်စု
 ပြန်မာနိုင်ငံ
 နှင့်
 မောင်အောင်
 သိန်း။

တတိယအချက်နှင့်ပတ်သက်၍ အယူခံတရားခံသည် မသန်းမြင့်အား မောင်လှ
 သောင်း သဘောမတူဘဲလျက် ကာမစပ်ယှက် ပေါင်းသင်းခဲ့ခြင်းရှိမရှိ ဆိုခြင်းကို
 စဉ်းစားရန်ဖြစ်၏။ မိန်းမတဦးအား ကာမစပ်ယှက်ပေါင်းသင်းသည် မပေါင်းသင်းသည်
 ဆိုသောကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ ယင်းသို့စပ်ယှက်ပေါင်းသင်းကြောင်း တိုက်ရိုက်သက်သေ
 အထောက်အထား ရရှိရန်မလွယ်ကူပေ။ ပတ်ဝန်းကျင်သက်သေ အထောက်အခံများ
 အပေါ်မူတည်၍သာ ဆုံးဖြတ်ရပေမည်။ ယခုအမှုတွင် သူကြီး ဦးထွန်းမြင့်အား
 အယူခံတရားခံကိုယ်တိုင်က မသန်းမြင့်နှင့် နှစ်ဦးသဘောတူ ပေါင်းသင်းလျက်ရှိ၍၊
 လျော်ကြေးပေးပြီး ကြေအေးအောင်ဆောင်ရွက်ပေးရန် ဝန်ခံပြောဆိုခဲ့သည့်အပြင်၊
 သက်သေခံ “က” ၌ မသန်းမြင့်နှင့် နှစ်ဦးသဘောတူ ပေါင်းသင်းနေကြောင်းဝန်ခံ
 ချက်ရှိနေ၏။ သက်သေခံ “က” ၌ နှစ်ဦးသဘောတူကြောင်းဟုသာပေါ်ပြထားသော်
 လည်း၊ တချိန်တည်းတွင် ချုပ်ဆိုပေးခဲ့သည့်သက်သေခံ “ခ” နှင့် တွဲဖက်၍ ဖတ်
 ရှုလျှင် ၎င်းသည် မသန်းမြင့်နှင့် ပေါင်းသင်းနေထိုင်သည်ကို ဆိုလိုကြောင်း ယုံမှား
 ဘွယ်မရှိနိုင်။ ထိုကဲ့သို့အယူခံတရားခံ၏ ဝန်ခံချက်များကို အောက်ရုံးပညာရှိ တရား
 သူကြီးသည် မည်သို့မျှဝေဖန်ထားခြင်းမရှိ။

အထက်ပါအကြောင်းများကို ပေါင်းစပ်ကြည့်ရှုပါလျှင်၊ အယူခံတရားခံသည် လင်ရှိ
 မယားအား လင်ရှိမှန်းသိပါလျက် လင်သဘောတူညီချက်မရဘဲ၊ ပေါင်းသင်းစပ်ယှက်
 ကြောင်းထင်ရှားသည်။ အောက်ရုံး၏အမိန့်သည် သက်သေထွက်ချက်အရသော်၎င်း၊
 တကားပဒေအရသော်၎င်း၊ မှန်ကန်ခြင်းမရှိဘဲ၊ ချွတ်ချော်မှားယွင်းနေသည့်အလျောက်
 နှိမ့်တပါး၊ အခြားနည်းလမ်းမရှိတော့ပေ။ မယားခိုးသောအမှုမှာ လူမှုရေး
 ဝင်သည့် အမှုတခုဖြစ်သည်။ အိမ်ထောင်ရေးလောက၏ သာယာပြေပြစ်မှု
 ပျောက်ခံလုတ်သဘွယ်ဖြစ်၍၊ ထိုပြစ်မှုကျူးလွန်သူအား မှတ်လောက် သား
 လောက်သည့်အပြစ်ဒဏ်ကို ချမှတ်ရပေသည်။

သို့ပါ၍ အယူခံတရားခံ မောင်အောင်သိန်းအား တရားသေလွှတ်ခဲ့သည့် အောက်
 ရုံး၏အမိန့်ကိုပျက်ကာ ၎င်းအားရာဇသတ်ပုဒ်မ ၄၉၇ အရ၊ အလုပ်ကြမ်းနှင့်ထောင်
 ဒဏ် ၉ လကျခံစေရန် အမိန့်ချမှတ်လိုက်သည်။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှု

တရားသူကြီး ဦးချစ်ရွှေတွင်

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (ဟာဘီဘူလာ) (ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားသူ) နှင့်

အခွဂေါ်ပူး (ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားခံရသူ)*

† ၁၉၆၆
ဧပြီလ ၄
ရက်။

ရာဇသတ်ကြီး ပုဂံမ ၄၀၆ အရ မူပြစ်ထင်ရှားစီရင်ခြင်း—ဝက်ငွေပေးဆောင်စေရန် ချမှတ်သော အမိန့်မှာ သိသိသာသာထင်ထင်ရှားရှားကြီး နည်းလွန်းသည်ဟုဆိုနိုင် မဆိုနိုင်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။လျှောက်ထားခံရသူအပေါ် ဝက်ငွေ ၃၀၀ ကျပ်ပေးဆောင်စေရန် အမိန့်ချမှတ်ရာ၌၊ အောက်ရုံးက အကြောင်းများပြထားသည်ကို တွေ့ရှိရသည်။ ၎င်းအမိန့်မှာ ရာဇဝတ်မှုကျူးလွန်ခြင်းနှင့်သာလျှင် ပတ်သက်သည်။ ထိုထပ်မံခိုက်သည်အထိခံရမှုကို လျှောက်ထားခံရသူကပေးဆောင်ပြီးကာမှဖြင့် ယုံကြည်အပ်နှံထားသောငွေ ၅,၅၀၀ ကျပ်ကို လျှောက်ထားသူအား ပြန်လည်ပေးအပ်ရန် တာဝန်မရှိဟုမဆိုနိုင်။ လျှောက်ထားသူကလျှောက်ထားခံရသူထံမှ ယုံကြည်အပ်နှံထားသောငွေကို တရားမကြောင်းဖြင့်ရယူရန် စွဲဆိုနိုင်သော အခွင့်အရေးရှိသည်။ သို့ဖြစ်ရာ ဝက်ငွေပေးဆောင်စေရန် ချမှတ်သောအမိန့်မှာ သိသိသာသာ ထင်ထင်ရှားရှားကြီး နည်းလွန်းသည်ဟုမဆိုသာ။

လှဆန်းနှင့် အစိုးရ၊ ၁၉၄၁ ခုနှစ်၊ ရန်ကုန်စီရင်ထုံး၊ စာ ၅၅၅ ကိုရည်ညွှန်းသည်။

ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားသူအတွက်။ ။အစိုးရရွှေနေကြီး ဦးဘကြိုင်။

ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားခံရသူအတွက်။ ။

တရားသူကြီး ဦးချစ်။ ။လျှောက်ထားခံရသူ အခွဂေါ်ပူး (တရားခံ) အပေါ်၊ ရာဇသတ် ပုဂံမ ၄၀၆ အရ ပြစ်မှုမြောက်သည်ဟု တွေ့ရှိရ၍၊ ဝက်ငွေ ၃၀၀ ကျပ် ပေးဆောင်စေ၊ ပျက်ကွက်က အလုပ်နှင့် ထောင်ဒဏ် ၉ လ ကျခံစေရန်၊ စစ်တွေမြို့၊ ပဌမရာဘက် ရာဇဝတ်တရားသူကြီးရုံး၊ ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၁၄၉ တွင် အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်။

* ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှု အမှတ် ၈၉ (ခ)။
† ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၁၄၉ တွင် ချမှတ်သော ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ မေပေါ်ဝါရီလ ၁၉ ရက်နေ့စွဲပါ၊ စစ်တွေမြို့၊ ပဌမရာဘက် ရာဇဝတ်တရားသူကြီး၏အမိန့်ကို ပြန်၍ဆင်ခြင်မှု။

၁၉၆၆
ပြည်ထောင်စု
ပြန်မာနိုင်ငံ
နှင့်
အခွင်ပေးမှု။

ထိုအမိန့်ကို လျှောက်ထားသူ ဟာဘီဘူလာက မကျေနပ်သဖြင့်၊ စစ်တွေမြို့၊ စက်ရှင်တရားသူကြီးရုံး၊ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလတွင် အခွင်ပေးမှု အပေါ် အပြစ်ဒဏ် တိုးမြှင့်ပေးပါရန်၊ ပြင်ဆင်မှုအလွှာတင်သွင်းခဲ့သည်။

ပညာရှိ စက်ရှင်တရားသူကြီးက၊ ထိုပြင်ဆင်မှုကို ကြားနာပြီး၊ လျှောက်ထားခံရသူ အခွင်ပေးသည်၊ လျှောက်ထားသူ ဟာဘီဘူလာနှင့် အခြားသူများက၊ ၎င်းအား ယုံကြည်၍ အပ်နှံထားသော ငွေ ၅,၅၀၀ ကျပ်ကို အလွဲသုံးစားပြုလုပ်ကြောင်း ထင်ရှားသဖြင့်၊ အောက်ရုံးက ဒဏ်ငွေ ၃၀၀ ကျပ် မျှသာ တပ်ရိုက်သောကြောင့်၊ ပြစ်ဒဏ်မှာ အလွန်နည်းနေကြောင်း တွေ့ရှိရကား၊ အခွင်ပေးအား ဒဏ်ငွေ ၁,၅၀၀ ကျပ် ပေးဆောင်ရန်၊ ပျက်ကွက်က အလုပ်နှင့် ထောင်ဒဏ် ၉ လ ကျခံစေ၍၊ ရရှိသော ဒဏ်ငွေ ၁,၅၀၀ ကျပ်ကို လျှောက်ထားသူ ဟာဘီဘူလာအား လျော်ကြေးအဖြစ် ပေးရန်၊ ပြင်ဆင်၍ အမိန့်ချမှတ်ပေးပါမည့်အကြောင်း၊ ထောက်ခံချက်ဖြင့် ဤရုံးသို့ တင်ဆက်ထားသည်။

ဤအမှုတွင် ပေါ်လွင်သည်မှာ၊ လျှောက်ထားခံရသူ အခွင်ပေးသည်၊ ဟာဘီဘူလာနှင့် မိတ်ဆွေတို့က၊ ၎င်းအား ယုံကြည်သဖြင့် အပ်နှံထားသော ငွေ ၅,၅၀၀ ကျပ်ကို အလွဲသုံးစား ပြုလုပ်ခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ အခွင်ပေးအပေါ် အောက်ရုံးက တွေ့ရှိသော ပြစ်မှုနှင့် ပတ်သက်၍၊ ကျွန်ုပ်အနေနှင့် မည်သို့မျှ ဝင်ရောက်စွက်ဖက်ရန် အကြောင်းမရှိပေ။ သို့ရာတွင်၊ အခွင်ပေးအပေါ် ချမှတ်သော ပြစ်ဒဏ်နှင့် ပတ်သက်၍ စဉ်းစားရပေမည်။ ပညာရှိ စက်ရှင်တရားသူကြီးက၊ အခွင်ပေးအား ဒဏ်ငွေ ၃၀၀ ကျပ်သာလျှင် ပေးဆောင်စေခြင်းမှာ အလွန်မှ နည်းလွန်းသော ပြစ်ဒဏ်ဟု ယူဆပြီး၊ ၎င်းအား ဒဏ်ငွေ ၁,၅၀၀ ကျပ်အထိ တိုးမြှင့်တပ်ရိုက်ရန် ထောက်ခံအား ခြင်းကို၊ ကျွန်ုပ်အနေနှင့် အတည်ပြုလက်ခံသင့် မသင့်စဉ်းစားရပေမည်။ ထူးဆန်းနှင့် အစိုးရ (၁) အမှုတွင်၊ ဤကဲ့သို့စီရင်ထုံးပွဲထားသည်။

“The fact that a lenient sentence has been passed is not a sufficient ground on which this Court will in revision exercise its powers to enhance the sentence, unless it is such a manifestly inadequate punishment for the offence committed as to amount to a miscarriage of justice.”

ထိုစီရင်ထုံးအရ စဉ်းစားရန်ရှိသည်မှာ၊ အခွင်ပေးအပေါ် ဒဏ်ငွေ ၃၀၀ ကျပ် ပေးဆောင်စေခြင်းသည်၊ သိသိသာသာ ထင်ထင်ရှားရှား နည်းလွန်းနေသော ပြစ်ဒဏ်ဟုတ် မဟုတ်ပင်ဖြစ်သည်။ အောက်ရုံးက ဤကဲ့သို့ ဒဏ်ငွေ ၃၀၀ ကျပ်သာလျှင်၊

အခွင်ဂေါ်ဖူးအပေါ် ချမှတ်ထားခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍၊ အကြောင်းပြထားသည်ကို တွေ့ရှိရသည်။ ထိုအကြောင်းမှာ၊ အခွင်ဂေါ်ဖူးသည် အချုပ်အတွင်း၌ နှစ်လခွဲမျှ အချုပ်ခံနေရပြီးဖြစ်သဖြင့်၊ အကျဉ်းခံစေရန် ထောင်ဒဏ်ကို မပေးဘဲ၊ ထိုမျှသော ငွေဒဏ်ကို ပေးဆောင်စေရန် ချမှတ်ခြင်းဖြစ်သည်။ ၎င်းပြင်၊ တရားရုံးများလက်စွဲ အပိုဒ် ၆၈၂ တွင် ဒဏ်ငွေတပ်ရိုက်ရာ၌ များလွန်းသော ဒဏ်ငွေကို ရုံးများက တပ်ရိုက် ခြင်းမပြုရန်၊ ဥပဒေက တားမြစ်ထားသဖြင့်၊ သတိကြီးစွာဖြင့် ရှောင်ကြဉ်ရန် ညွှန် ကြားထားသည်ကို တွေ့ရှိရသည်။ ၎င်းပြင်၊ ဤကဲ့သို့ အခွင်ဂေါ်ဖူးအပေါ် ဒဏ်ငွေ ၃၀၀ ကျပ် ပေးဆောင်စေရန် အမိန့်မှာ၊ ရာဇဝတ်မှု ကျူးလွန်ခြင်းနှင့်သာလျှင် ပတ်သက်သည်။ အခွင်ဂေါ်ဖူးသည် ဟာဘီဘူလာ၏ ငွေ ၅,၅၀၀ ကျပ်ကို ယုံကြည် အပ်နှံမှု ဖောက်ဖျက်၍ အလွဲသုံးစားပြုလုပ်သည်မှာ မှန်ပေ၏။ သို့ရာတွင်၊ ထိုဒဏ်ငွေ ၃၀၀ ကျပ်ကို တပ်ရိုက်ခြင်းဖြင့်၊ အခွင်ဂေါ်ဖူးက ပေးဆောင်ပြီးကာမျှဖြင့်၊ ယုံကြည် အပ်နှံထားသော ငွေ ၅,၅၀၀ ကျပ်ကို၊ အခွင်ဂေါ်ဖူးက ဟာဘီဘူလာအား ပြန်လည် ပေးအပ်ရန် တာဝန်မရှိဟု မဆိုနိုင်ပေ။ ဟာဘီဘူလာသည် အခွင်ဂေါ်ဖူးထံမှ ယုံကြည် အပ်နှံထားသော ငွေကို၊ တရားမကြောင်းဖြင့် ရယူရန် စွဲဆိုနိုင်သော အခွင့်အရေး ရှိသည်။

၁၉၆၆
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ
နှင့်
အခွင်ဂေါ်ဖူး။

အထက်ဖော်ပြပါ အကြောင်းများကြောင့်၊ ယခုအခွင်ဂေါ်ဖူးအား ဒဏ်ငွေ ၃၀၀ ကျပ် ပေးဆောင်စေရန် ချမှတ်သော အမိန့်မှာ၊ သိသိသာသာ ထင်ထင်ရှားရှားကြီး နည်းလွန်းသည်ဟု မဆိုသာသဖြင့်၊ ဗညာရှိ စက်ရှင်တရားသူကြီး၏ ထောက်ခံတင်ပြ ချက်ကို ကျွန်ုပ်လက်မခံနိုင်ပေ။ အခွင်ဂေါ်ဖူးအပေါ် ချမှတ်ထားသော မူလအမိန့်ကို အတည်ပြုလိုက်သည်။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

တရားမဒုတိယအယူခံမှု

တရားသူကြီး ဦးသက်ဝေရွှေတင်

မခင်ရီ (အယူခံတရားလို)

နှင့်

မောင်ချစ်ပို (ခေါ်) မောင်သန်းထွန်းဦး (အယူခံတရားခံ)

မယားခေါ်လို့မူ—လူငယ်ဘာဝချစ်ကြိုက်ကြသဖြင့်ခိုးရာလိုက်ခြင်း—လူသိရှင်ကြားလင်မယားအဖြစ် ပေါင်းသင်းနေထိုင်ခြင်း—ပြန်အပ်သည့် အခမ်းအနားကျင်းပခြင်း—ပြန်မာဗုဒ္ဓဘာသာတရား ဥပဒေအရ၊ တရားဝင်ထိမ်းမြားခဲ့ပြီးဖြစ် မဖြစ်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ နှစ်ဘက်သက်သေထွက်ချက်အရ၊ အယူခံတရားလိုနှင့် အယူခံတရားခံတို့သည် လူငယ်ဘာဝ ချစ်ကြိုက် ကြသဖြင့် ခိုးရာလိုက်ကာ တရားသူကြီးရှေ့သဘောတူ ပေါင်းသင်းကြ ကြောင်း ကျမ်းကျိန်ပြီးနောက်၊ လူသိရှင်ကြား လင်မယားအဖြစ် ပေါင်းသင်း နေထိုင်ခဲ့ကြသည်မှာ ထင်ရှား၏။ ထို့နောက် အယူခံတရားလို၏မိဘများအိမ်၌ ပြန်အပ်သည့်အခမ်းအနားကို ရပ်ကွက်မှ လူကြီးများအားဖိတ်ကြားကာအယူခံတရားလို၏ခင်က တားမြစ်ခြင်းမရှိဘဲ ကျင်းပခဲ့၏။ သို့ဖြစ်ရာ အယူခံတရားလိုနှင့် အယူခံတရားခံတို့သည် ပြန်မာဗုဒ္ဓဘာသာတရားဥပဒေအရ၊ တရားဝင်လက်ထပ် ထိမ်းမြားခဲ့ပြီး ဖြစ်သည်ဟုဆိုရမည်။

မအေးစိန်နှင့် မောင်လှမင်း၊ အတွဲ ၃၊ ရန်ကုန်စီရင်ထုံး ၄၅၅ ကိုရည်ညွှန်းသည်။

အယူခံတရားလိုအတွက်။ ။ ဦးဘစိုး။

အယူခံတရားခံအတွက်။ ။ ဦးထွန်းလွင်။

တရားသူကြီး ဦးသက်ဝေ။ ။ အယူခံတရားခံ မောင်ချစ်ပိုက အယူခံတရားလို မခင်ရီအပေါ် ဖျာပုံခရိုင်၊ ကျိုက်လတ်မြို့နယ် တရားမရုံး၌မယားခေါ်လို့မူ စွဲဆိုရာပညာရှိ မြို့နယ်တရားမတရားသူကြီးက စွဲဆိုသော အမှုကို တရားစရိတ်နှင့်တကွ ပလပ်လိုက် သဖြင့် မောင်ချစ်ပိုက ခရိုင်တရားမရုံးတွင် အယူခံဝင်သော အခါ၊ ခရိုင်တရားမရုံးက အောက်ရုံးစီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီတို့ကို ပယ်ဖျက်ပြီး မောင်ချစ်ပိုအား အနိုင်ပေးလိုက်

* ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ တရားမ ဒုတိယအယူခံမှုအမှတ် ၁၄။

† ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ တရားမ အယူခံမှုအမှတ် ၁ တွင်၊ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ပြေလ ၈ ရက်နေ့စွဲပါ၊ ဖျာပုံမြို့ ခရိုင်တရားမတရားသူကြီးရုံးတော်၏ ချမှတ်သောဒီကရီကို အယူခံဝင်မှု။

လေသည်။ ထိုကဲ့သို့ မောင်ချစ်ပိုအား အနိုင်ပေးလိုက်သော ခရိုင်တရားမရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီတို့ကို မခင်ရီက မကျေနပ်သဖြင့် ဤဒုတိယအယူခံမှုတင်သွင်းလာခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

၁၉၆၆
မခင်ရီ
နှင့်
မောင်ချစ်ပို
(ခေါ်) မောင်
သန်းကျွန်းဦး။

မောင်ချစ်ပိုက မိမိနှင့် မခင်ရီတို့သည် လူငယ်တို့ဘာဝ ချစ်ကြိုက်ကြ၍၊ ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလအတွင်းက နှစ်ဦးသဘောတူ ခိုးရာလိုက်ပြေးကြပြီး၊ ဖျာပုံမြို့ တတိယ ရာဘက် ရာဇဝတ်တရားသူကြီး ဦးထိပ်တင်ဘုန်း (လျှပ်-၁) ရွှေ၌ ကျမ်းကျိန် လက်ထပ်ကာ မြန်မာဗုဒ္ဓဘာသာ ဥပဒေအရ အကြင်လင်မယားအဖြစ် ပေါင်းသင်းနေထိုင်ခဲ့ကြောင်း။ ထို့နောက် ၁၃၂၅ ခုနှစ်၊ တပို့တွဲလဆန်း ၃ ရက် (၁၆-၁-၆၄) နေ့တွင် မိမိ၏ မိဘများက မခင်ရီ၏ မိဘများထံတွင် လူကြီးစုံရာနှင့် တောင်းရမ်း၍ ထပ်မံလက်ထပ်မင်္ဂလာပွဲ ပြုလုပ်ခဲ့ကြောင်း။ (၁၉-၁-၆၄) နေ့တွင် မခင်ရီသည် ၎င်း၏ မိဘနေအိမ်သို့ သွားရောက်လည်ပတ်ရာ မြန်မလားသဖြင့် သွားရောက်မေးမြန်းသောအခါ လာကြောင်းပြောပြီး၊ ည ၁၁ နာရီခန့်အချိန်တွင် မခင်ရီအား အခြားအရပ်သို့ မော်တော်နှင့် ပို့ရန်ပြုလုပ်နေသည်ကို တွေ့ကြောင်း။ ထို့ကြောင့် မိမိက မခင်ရီအား ဆဲရာ၊ အနီးရှိ ရဲအရာရှိများက မြန်မြန်ကော မခင်ရီအား ၎င်း၏ မိဘများနှင့် ထည့်လိုက်ကြောင်း။ မခင်ရီအား ၎င်း၏ မိဘများက ချွတ်ချယ်ထားသဖြင့် မိမိထံသို့ မြန်မလားနိုင်ကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် မခင်ရီအား လင်မယားအဖြစ် ပေါင်းသင်းရန် ပြန်ခေါ်လိုကြောင်းနှင့် ၎င်း၏ မိဘများအား မခင်ရီကို ချွတ်ချယ်ထားခြင်း မပြုရန် ပညတ်ချက် ထုတ်ပေးပါမည့်အကြောင်း၊ မခင်ရီနှင့် ၎င်း၏ မိဘများဖြစ်ကြသည့် ဦးလှဦးနှင့် ဒေါ်စိန်ချယ်တို့အပေါ် တရားစွဲဆိုလေသည်။ ပညာရှိမြို့နယ် တရားမတရားသူကြီးက ဦးလှဦးနှင့် ဒေါ်စိန်ချယ်တို့အား တရားခံအဖြစ် ထည့်သွင်း စွဲဆိုရန် မလိုဟု အဆုံးအဖြတ်ပေးကာ၊ ၎င်းတို့အား အမှုမှ ထုတ်ပယ်ခဲ့၏။

မခင်ရီက မောင်ချစ်ပိုသည် မိမိအား ကျိုက်လတ်မြို့မှ ပန်းဘဲစုနှင့် သူဇာရွာသို့ တိတ်တဆိတ် ခေါ်ဆောင်သွားပြီး ၁၅ ရက်ကျော်ခန့် ဝှက်ထားကာ၊ ဖျာပုံမြို့၌ ကျမ်းလိမ်၍ ကျိန်ခိုင်းခြင်းသာဖြစ်ကြောင်း၊ ထိမ်းမြားလက်ထပ်ခြင်း မပြုခဲ့ကြောင်း။ လူကြီးစုံရာရွှေတွင် ထပ်မံ၍ မင်္ဂလာပွဲပြုလုပ်ခဲ့သည်ဆိုခြင်းမှာ မမှန်ကြောင်း။ မိမိ၏ မိခင်အား လှည့်ပတ်နားယောင်စေကာ၊ မောင်ချစ်ပိုနှင့် ဆွေမျိုးများက ၎င်းတို့ကျူးလွန်ခဲ့သည့် ရာဇဝတ်မှုကို ဖုံးကွယ် ပပျောက်စေရန် ပြုလုပ်ခဲ့ခြင်းသာ ဖြစ်ကြောင်း။ မောင်ချစ်ပိုက ညဦးပန်းနှိပ်စက်သဖြင့် မိဘအိမ်သို့ ပြန်လာခဲ့ခြင်းသာ ဖြစ်ကြောင်း ထုချေလေသည်။

၁၉၆၆

မခင်ရီ

နှင့်
မောင်ချစ်ပို့
(ခေါ်) မောင်
ဆန်းထွန်းဦး။

အဆိုပါ အဆိုနှင့် အချေတူအပေါ်တွင် မူတည်လျက်၊ မူလရုံးသည် အောက်ပါ ကောက်ချက်များကို ထုတ်ခဲ့၏။

- ၁။ တရားလိုနှင့် တရားခံတို့ ထိမ်းမြားကြပါသလား။
- ၂။ ထိမ်းမြားခဲ့ပါလျှင် အတည်ဖြစ်သော ထိမ်းမြားခြင်းဖြစ်ပါသလား။
- ၃။ တရားခံကို တရားလိုက နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်းပါသလား။
- ၄။ နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်းလျှင် ၎င်းနှိပ်စက်ညှဉ်းပန်းခြင်းမှာ ဤမယားခေါ်လိုမှုနှင့် လုံလောက်သော ထုချေချက်ဖြစ်ပါသလား။
- ၅။ တရားလို၏ သက်သာခွင့်ဘာလဲ။

နှစ်ဘက်အမှုသည်များနှင့် ၎င်းတို့၏ သက်သေအသီးသီးကို စစ်ဆေးကြားနာပြီး နောက်၊ ပညာရှိမူလရုံး တရားသူကြီးက မောင်ချစ်ပို့နှင့် မခင်ရီတို့သည် ထိမ်းမြား လက်ထပ်ခဲ့ကြသည်မှာ မှန်ကြောင်း၊ သို့ရာတွင် မခင်ရီမှာ အသက် ၂၀ အောက် မိန်းကလေးတယောက်ဖြစ်၍၊ ဘခင် ဦးလှဦး၏ သဘောတူညီချက်မရှိသဖြင့်၊ ၎င်း တို့၏ ထိမ်းမြားလက်ထပ်ခြင်းမှာ ဥပဒေအရ တရားဝင်ထိမ်းမြားလက်ထပ်ခြင်း မဟုတ် ကြောင်း။ မောင်ချစ်ပို့က နှိပ်စက် ညှဉ်းပန်းသောကြောင့် မခင်ရီသည် မိဘအိမ်သို့ ထွက်လာရခြင်းဖြစ်ကြောင်း အဆုံးအဖြတ်ပြုကာ၊ မောင်ချစ်ပို့၏ အမှုကို တရားစီရိတ် နှင့်တကွ ပလပ်လိုက်လေသည်။

ထိုကဲ့သို့ ပလပ်လိုက်သော အမိန့်ကို မကျေနပ်သဖြင့်၊ မောင်ချစ်ပို့က ခရိုင်တရား မရုံး၌ အယူခံဝင်ရာ၊ ပညာရှိခရိုင် တရားမတရားသူကြီးက မခင်ရီသည် မောင်ချစ်ပို့နှင့် နှစ်ဦးသဘောတူ အကြင်လင်မယားအဖြစ် ပေါင်းသင်းခဲ့သဖြင့် ၎င်းတို့သည် တရား ဥပဒေအရ ထိမ်းမြား လက်ထပ်ခဲ့သည်ဟု ယူဆရမည်ဖြစ်ကြောင်း ကောက်ယူကာ အောက်ရုံး စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီတို့ကို ပယ်ဖျက်ပြီး ပောင်ချစ်ပို့အား အနိုင် ပေး လိုက်လေသည်။

ဤဒုတိယ အယူခံတွင် မခင်ရီ၏ ပညာရှိ လွှတ်တော် ရှေ့နေကြီး ဦးဘစိုးက မခင်ရီ၏ ဘခင် ဦးလှဦး၏ သဘောတူညီချက် မရသဖြင့်၊ မခင်ရီနှင့် မောင်ချစ်ပို့ တို့သည် လင်မယား အဖြစ် ပေါင်းသင်းစပ်ယှက်ပြီးဖြစ်စေကာမူ၊ တရားဝင်ထိမ်းမြား ခဲ့သည်ဟု မယူဆနိုင်ကြောင်း တင်ပြ လျှောက်လဲသွား၏။ နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်း၍ မိဘ အိမ်သို့ ဆင်းသွားရသည်ဆိုသော ထုချေချက်နှင့် ပတ်သက်၍ အထူးပြောဆိုခြင်းမရှိ။ သက်သေထွက်ချက်များကို ဝေဖန်ဆန်းစစ်လျှင်လည်း ထိုထုချေချက်မှာ အခြေ အမြစ်မရှိသည့် ထုချေချက်သာဖြစ်ကြောင်းထင်ရှားနေသည်။ ထို့ကြောင့် မောင်ချစ်ပို့

မခင်ရီ
နှင့်
မောင်ချစ်ပီ
(ခေါ်)မောင်
သန်းထွန်းဦး

နှင့် မခင်ရီတို့သည် မြန်မာဗုဒ္ဓဘာသာ တရားဥပဒေအရ တရားဝင် ထိမ်းမြား လက်ထပ်ခဲ့ခြင်း ရှိမရှိဆိုသော ပြဿနာကိုသာ ပြေရှင်းရန် လိုပေသည်။

မြန်မာဗုဒ္ဓဘာသာ တရားဥပဒေအရ ယောက်ျားတစ်ဦးနှင့် မိန်းမတစ်ဦး နှစ်ဦးသဘောတူ အကြင်လင်မယားအဖြစ် ပေါင်းသင်းနေထိုင်လျှင်တရားဝင် လက်ထပ်ထိမ်းမြားခြင်း မြောက်၏။ မည်သည့် အခမ်းအနားမျှ ပြုလုပ်ရန် မလိုပေ။ သို့ရာတွင် အကယ်၍ မိန်းမလေးသည် အသက် ၂၀ မပြည့်သေးလျှင် မိဘ သို့မဟုတ် အုပ်ထိန်းသူ၏ သဘောတူညီမှုရမှသာလျှင် တရားဝင် ထိမ်းမြား လက်ထပ်ခြင်းကို ပြုလုပ်နိုင်ပေသည်။ မိဘသဘောတူညီချက်ဆိုသည်မှာ သဘောတူကြောင်း ဖွင့်လှစ်လင်းလင်း ပြောဆိုခြင်းသာမက သဘောတူကြောင်း အဓိပ္ပာယ် သက်ရောက်သည့် အပြုအမူမျိုးလည်း ပါဝင်ပေသည်။ ဤအတိုင်းပင်လည်း မအေးစိန်နှင့် မောင်ထွန်း (၁) တို့အမှုတွင် စီရင်ထုံးစံထားသည်ကို တွေ့ မြင်နိုင်၏။ သို့ဖြစ်ရာ ယခုအမှုတွင် မောင်ချစ်ပီနှင့် မခင်ရီတို့ ပေါင်းသင်းရာ၌ မခင်ရီ၏ မိဘများ သဘောတူညီချက်ရှိ မရှိဆိုသော အချက်ကို ဆန်းစစ်ရန် လိုပေသည်။

နတ်ဖက်သက်သေထွက်ချက်အရ မောင်ချစ်ပီနှင့် မခင်ရီတို့သည် လူငယ်တို့ဘာဝ ချစ်ကြိုက်ကြသဖြင့် ခိုးရာလိုက်ကာ တရားသူကြီးရှေ့ ၌ သဘောတူပေါင်းသင်းကြကြောင်း ကျွမ်းကျွန်ပြီးနောက် လူသိရှင်ကြား လင်မယားအဖြစ် ပေါင်းသင်းနေထိုင်ခဲ့ ကြသည်မှာ ထင်ရှား၏။ ထို့နောက် မောင်ချစ်ပီ၏ မိခင် ဒေါ်သိန်းခင် (လိုပြ-ဂ) က မခင်ရီ၏ မိခင် ဒေါ်စိန်ချယ်ထံသို့ သွားရောက်ပြီး ကလေးများ (မောင်ချစ်ပီနှင့် မခင်ရီ) ကို ပြန်အပ်ရန်ကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ ပြော၏။ ထိုသို့ ပြန်အပ်ရန် ကိစ္စကိုပြောစဉ် ဦးလှဦးသည် အိမ်၌ရှိနေကြောင်း၊ ပြန်အပ်သည့် ကိစ္စကို ဦးလှဦး သိသည်ဟု ထင်ကြောင်း ဒေါ်စိန်ချယ်က ထွက်ဆိုထားသောကြောင့် မောင်ချစ်ပီနှင့် မခင်ရီတို့အား မခင်ရီတို့ မိဘများထံသို့ ပြန်အပ်ရန်ကိစ္စကို မခင်ရီ၏ ဖခင် ဦးလှဦး သိရှိကြောင်း ပေါ်လွင်နေသည်။ သို့ရာတွင် ဦးလှဦးသည် ယင်းသို့ ပြန်အပ်သော ကိစ္စကို ကန့်ကွက်ခြင်း လုံးဝမပြုလုပ်ဘဲ ၎င်း၏ အိမ်၌ပင် ပြန်အပ်သော အခမ်းအနား ကျင်းပရန် ခွင့်ပြုခဲ့သည်ကို ထောက်ရှုလျှင် ဦးလှဦးသည် တိုက်ရိုက် သဘောတူကြောင်း ထုတ်ဖော်ပြောဆိုခြင်း မရှိသော်လည်း ၎င်း၏ ပြုမူချက်မှာ သဘောတူရာအဓိပ္ပာယ် သက်ရောက်နေလေသည်။ ပြန်အပ်သည့် အခမ်းအနားတွင် ရပ်ကွက်မှ လူကြီးများကို ဖိတ်ကြားကာ ဒေါ်စိန်ချယ်တို့က လက်ဖက်ရည်၊ ကိတ်မုန့်တို့နှင့် ညှော်ခံသည့်အပြင် ဘုရားကိုးဆူဆရာဦးအောင်သိန်းက မင်္ဂလာစကား ပြောကြားစေပြီး မောင်ချစ်ပီ နှင့်

(၁) အတွဲ(၃) ၊ ရန်ကုန်စီရင်ထုံး ၄၅၅

ခရစ်
မောင်
နှင့်
မောင်ချစ်ပို့
(ခေါ်) မောင်
သန်းထွန်းဦး။

မခင်ရီတို့က ဒေါ်စိန်ချယ်နှင့် ဒေါ်သိန်းတို့အား ကန့်တောကြွကြောင်း သက်သေခံ
အထောက်အထား ထင်ရှားနေသောကြောင့် မူလက လူငယ်ချင်း ချစ်ကြိုက်၍ ခိုးပြေး
စဉ် သဘောမတူခဲ့စေကာမူ၊ ပြန်အပ်သောအခါ၌ စိတ်ပြေကာ ခွင့်လွှတ် သဘောတူ
ခဲ့သည်ဟု ယူဆရပေမည်။ ယင်းသို့ ပြန်အပ်သည့်အခမ်းအနားကို ဦးလှဦး မတက်
ရောက်ခဲ့သည်မှာ မှန်၏။ သို့ရာတွင် ၎င်းသည် သမီးနှင့် သမက်တို့အား တဘက်ဘက်
မိဘက ပြန်အပ်မည်ဆိုခြင်းကို သိသည့်အပြင်၊ ၎င်း၏အိမ်၌ ထိုကဲ့သို့ ပြန်အပ်သည့်
အခမ်းအနားကို ကျင်းပရန် မတားမြစ်ခဲ့သောကြောင့်၊ ၎င်း၏ ခွင့်ပြုချက်အရ ပြုလုပ်
ခဲ့သည်ဟု ယူဆရပေမည်။ သို့ဖြစ်ရာ၊ ပညာရှိအောက်အယူခံရုံး တရားသူကြီး ကောက်
ယူခဲ့သည့်အတိုင်း မောင်ချစ်ပို့နှင့် မခင်ရီတို့သည် ပြန်မာ ဗုဒ္ဓဘာသာ တရားဥပဒေ
အရ တရားဝင် လက်ထပ် ထိမ်းမြားခဲ့ပြီး ဖြစ်သည်ဟု ဆိုရမည် ဖြစ်သည်။

အထက်ပါ အကြောင်းများကြောင့် အောက်အယူခံရုံး၏ အထုံးအပြစ်ကို ငင်
ရောက်စွက်ဖက်ရန် အကြောင်းမရှိသည့်အားလျော်စွာ၊ ဤအယူခံရုံးကို တရားစရိတ်နှင့်
တကွ ပလပ်လိုက်သည်။ ရွှေနေကြီးစရိတ် ၃၄ ကျပ် သတ်မှတ်လိုက်သည်။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှု

တရားသူကြီး ဦးချစ် ရွှေတွင်

မစိန်ရင် ပါ ၂ (ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားသူ)

† ၁၉၆၆

နှင့်

ပြီလ ၉ ရက်။

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (ဦးဘသောင်း) (ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထား
ခံရသူ) *

ရာဇဝတ်ကြီးပုဒ်မ ၄၂၀ အရစွဲချက်တင်ခြင်း၊ ငွေယူခြင်း၊ ယူထားသောငွေများအတွက် ဆိုင်ခန်းနှင့် ဆိုင်ရှိပစ္စည်းတို့ကို လွဲအပ်ပေးမည်ဟု ကတိစာချုပ်ပြုလုပ်ခြင်း၊ ဆိုင်ခန်းနှင့်ပစ္စည်းများရှိခြင်း၊ မအပ်ခြင်းမှာ ချုပ်ဆိုထားသော ကတိကဝတ်ကို မေါက်ဖျက်ရာထောက် မရောက်၊ ရာဇဝတ် ကြောင်းနှင့်သက်ဆိုင် မသက်ဆိုင်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။လျှောက်ထားသူတို့မှာ ထိုစဉ်အခါကအစိုးရသို့ ပေးဆပ်ရန်ငွေများလိုနေ သဖြင့်၊ ငွေရရှိရေးအတွက် ဦးဘသောင်းထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးစုစုပေါင်းငွေ ၂၅,၀၀၀ ကျပ်ရယူ ခဲ့သည်။ ထိုငွေအတွက် ဦးဘသောင်းနှင့် သက်သေခံ “က” ကတိစာချုပ် ပြုလုပ်ကြရာ ယူထားသောငွေများအတွက် လျှောက်ထားသူတို့၏ ဆိုင်ခန်းနှင့်ဆိုင်ရှိပစ္စည်းတို့ကို ဦးဘသောင်း အားလွှဲအပ်ပေးမည်ဟု ကတိကဝတ်ရှိသည်။ စာချုပ်ပြုလုပ်စဉ်အခါက လျှောက်ထားသူတို့မှာ ဆိုင်ခန်းနှင့်ပစ္စည်းများလည်းရှိသည်။ ဆိုင်ခန်းမရှိ ပစ္စည်းမရှိဘဲနှင့်မရှိသောဆိုင်ခန်းနှင့် မရှိသော ပစ္စည်းများကို လွှဲအပ်ပေးပါမည်ဟု လိမ်လည်လှည့်လျှား၍ ငွေတောင်းခံခြင်းမဟုတ်၊ ငွေရပြီး သည့်နောက်မှ အကြောင်းကြောင်းကြောင့် ဆိုင်ခန်းနှင့် ပစ္စည်းများကို ဦးဘသောင်း ပြန်လည် မအပ်ခြင်းမှာ ချုပ်ဆိုထားသော ကတိကဝတ်ကို မေါက်ဖျက်ရာကျပေမည်။ သို့ရာတွင် အမှုအင်္ဂါ ရပ်လက္ခဏာထိုသည် ထရားမကြောင်းနှင့်သာဆိုင်၍ ရာဇဝတ်ကြောင်းနှင့်မသက်ဆိုင်။

ဦးဘသောင်းနှင့် နိုင်ငံတော်၊ အတွဲ ၁၊ ရန်ကုန်စီရင်ထုံး၊ စာမျက်နှာ ၃၇၉။
မစ္စတာ ဒီ၊ရာဇီနှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ၊ ၁၉၅၃ ခုနှစ်၊ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး၊ စာမျက်နှာ ၂၈၀၊ (ထရားလွှတ်တော်) တို့ကိုရည်ညွှန်းသည်။

ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားသူအတွက်။ ။ဦးတင်။
ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားခံရသူအတွက်။ ။အစိုးရရွှေနေကြီး ဦးခင်မောင်။
ဦးမောင်မောင် (၁၀)။

တရားသူကြီး ဦးချစ်။ ။လျှောက်ထားသူများဖြစ်ကြသော မစိန်ရင်နှင့် ဦးအောင်မြတ်ကြည်တို့အပေါ်၊ ရန်ကုန်မြို့၊ ၁၀ ရာဘက်ရာဇဝတ် တရားသူကြီးရုံး

* ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှု အမှတ် ၁၈၃ (ခ)။
† ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၁၇ တွင်ချမှတ်သော၊ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၂၈ ရက် နေ့စွဲပါ၊ ရန်ကုန်မြို့၊ ၁၀ ရာဘက်ရာဇဝတ်တရားသူကြီး အမိန့်ကို ပြန်၍ဆင်ခြင်မှု။

၁၉၆၆

မစိန်ရင် ပါ ၂
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
ပြန်မာနိုင်ငံ
(ဦးဘ
သောင်း)။

၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၁၇ တွင်၊ ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၄၂၀ အရ စွဲချက်အသီးသီး တင်ခဲ့ခြင်းကြောင့်၊ ၎င်းတို့က မကျေနပ်ကြသဖြင့်၊ ထိုစွဲချက်များကို ယယ်လျက်ပေး ပါရန်၊ ဤရုံးသို့ ပြင်ဆင်မှုလျှောက်လွှာတင်သွင်းခြင်းဖြစ်သည်။

မစိန်ရင်နှင့် ဦးအောင်မြတ်ကြည်တို့သည်၊ လျှောက်ထားခံရသူ ဦးဘသောင်း (တရားလို) ထံမှ ကျပ်ငွေ ၂၅,၀၀၀ ကျပ်ရယူသည်။ ထိုသို့ရယူသည့်အတွက်၊ လျှောက် ထားသူများ၏ ဆိုင်ခန်းနှင့် ဆိုင်ရှိပစ္စည်းများကို ဦးဘသောင်းသို့ရောင်းရန် သဘောတူ ကြသည်။ ဦးဘသောင်းနှင့် မစိန်ရင်တို့သည် ၁၉၆၀ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၂၉ ရက်နေ့က၊ ကတိစာချုပ်ပြုလုပ်ကြသည်။ ၎င်းမှာ သက်သေခံအမှတ် “က” ဖြစ်သည်။ မစိန်ရင်နှင့် ဦးအောင်မြတ်ကြည်တို့သည်၊ ဦးဘသောင်းထံမှ အဆိုပါငွေများကို ရယူပြီးဖြစ်သော် လည်း၊ ကတိအတိုင်း ဆိုင်ခန်းနှင့်တကွ ဆိုင်ရှိပစ္စည်းများကို မပေးအပ်သဖြင့်၊ ဦးဘသောင်းက ၎င်းတို့အပေါ် ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၄၂၀ အရ၊ ရန်ကုန်မြို့၊ အနောက်ပိုင်း နယ်ပိုင်ရာဇဝတ်တရားသူကြီးရုံး၊ ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၁၅၁ တွင် တရားစွဲဆိုခဲ့သည်။ ပညာရှိ ရာဇဝတ်တရားသူကြီးက၊ ဦးဘသောင်း၏ ဦးတိုက် လျှောက်လွှာကိုလက်ခံပြီး၊ ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၂၀၂ အရ၊ ရဲ၏အစီရင်ခံစာကို ရယူရန် သက်ဆိုင်ရာရဲသို့လွှဲအပ်ခဲ့သည်။ ရဲ၏အစီရင်ခံစာကိုရပြီးနောက်၊ ပညာရှိ ရာဇဝတ်တရားသူကြီးက၊ ဦးဘသောင်း စွဲဆိုသောအမှုမှာ ရာဇဝတ်ကြောင်းနှင့် မစွဲ ဆိုနိုင်၊ တရားမကြောင်းနှင့်သာလျှင် တရားမရုံး၌သာ စွဲဆိုနိုင်သဖြင့်၊ ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၂၀၃ အရ၊ ဦးတိုက်လျှောက်လွှာကို ပယ်လိုက်သည်။

ထိုအမိန့်ကို ဦးဘသောင်းက မကျေနပ်သဖြင့်၊ ဟံသာဝတီနှင့် ရန်ကုန်ခရိုင် စက်ရှင်တရားသူကြီးရုံး၊ ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၅၄ တွင်၊ ပြင်ဆင်မှု လျှောက်လွှာတင်သွင်းခဲ့သည်။ ပညာရှိ စက်ရှင်တရားသူကြီးက၊ နှစ်ဘက်သော ရွှေနေ ကြီးများကို ကြားနာပြီးနောက်၊ ထိုအမှုတွင် ဦးတိုက်လျှောက်လွှာကို ပယ်လိုက် ခြင်းမှာ၊ အလွန်စောလွန်းလှကြောင်း၊ ရွှေဆက်လက်၍ အမှုကို စစ်ဆေးရန်လိုကြောင်း အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်။ ပညာရှိ စက်ရှင်တရားသူကြီး၏ အမိန့်အရ၊ ဤအမှုကို ရန်ကုန်မြို့၊ ၁၀ ရာဘာရာဇဝတ်တရားသူကြီးရုံး၊ ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၁၇ တွင် စစ်ဆေးခဲ့သည်။ တရားလိုပြုသက်သေ ၅ ဦးအား စစ်ဆေးပြီးနောက်၊ လျှောက်ထား သူများအပေါ် ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၄၂၀ အရ၊ အသီးသီးစွဲချက်တင်လေသည်။ စွဲချက် များတွင် လျှောက်ထားသူများသည်၊ ဦးဘသောင်းအား ၎င်းတို့၏ ဆိုင်ခန်းကို လွှဲပြောင်းပေးမည်။ ထို့ပြင်၊ သက်သေခံအမှတ် “ခ” စာရင်းပါ ပစ္စည်းများကို

ရောင်းပေးမည်ဟု မရိုးမဖြောင့်သောသဘောဖြင့် လိမ်လည်ပြီး၊ ငွေ ၁၂,၅၀၀ ကျပ်ကို ဦးဘသောင်းထံမှ ရယူကြောင်းပါရှိသည်။

ထိုသို့စွဲချက်တင်ခြင်းကို လျှောက်ထားသူများက မကျေနပ်သဖြင့်၊ ၎င်းစွဲချက် များကို ပယ်ဖျက်ပေးပါရန်၊ ဤရုံးသို့ ပြင်ဆင်မှုလျှောက်လွှာ တင်သွင်းလေသည်။

၁၉၆၀ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၂၉ ရက်နေ့တွင်၊ ဦးဘသောင်းနှင့် မစိန်ရင်၊ ဦးအောင်မြတ်ကြည်တို့ ချုပ်ဆိုကြသော ကတိစာချုပ်အရ၊ မစိန်ရင်နှင့် ဦးအောင်မြတ် ကြည်တို့သည်၊ ဦးဘသောင်းထံမှ ကျပ်ငွေ ၂၅,၀၀၀ ယူထားခဲ့ရာ၊ ထိုငွေ၏တန်ဖိုး ဖြစ်သော သက်သေခံအမှတ် “ခ” စာရင်းအရ၊ ဆိုင်ခန်းရှိပစ္စည်းများကို ဦးဘသောင်းသို့ ရောင်းချရန် သဘောတူကြသည်။ ၎င်းပြင်၊ ဆိုင်ခန်းကိုလည်း ဦးဘသောင်းသို့အပ်ရန်သဘောတူကြသည်။ သို့ရာတွင်၊ မစိန်ရင်နှင့် ဦးအောင်မြတ်ကြည် တို့က၊ ဆိုင်ခန်းကိုသော်၎င်း၊ ဆိုင်ရှိပစ္စည်းများကိုသော်၎င်း၊ ဦးဘသောင်းသို့အပ်မပေး သဖြင့်၊ ဦးဘသောင်းက ၎င်းတို့အပေါ် ဖုလေသတ်ပုဒ်မ ၄၂၀ အရ၊ တရားစွဲဆိုခြင်း ဖြစ်သည်။

လျှောက်ထားသူများ၏ ပညာရှိရွှေနေ ဦးတင်က၊ ဤအမှုသည် ဖုလေသတ်ကြောင်း ဖြင့် သက်ဆိုင်သောအမှု မဟုတ်ပါ။ မစိန်ရင်နှင့် ဦးအောင်မြတ်ကြည်တို့သည် ဦးဘသောင်းထံမှ ငွေ ၂၅,၀၀၀ ကျပ်ရယူခြင်းကို မငြင်းလိုပါ။ သက်သေခံ အမှတ် “က” ကတိစာချုပ်ကို ပြုလုပ်သည်ဆိုသည်မှာလည်း မငြင်းလိုပါ။ ဦးဘသောင်းထံမှ ငွေ ၂၅,၀၀၀ ကျပ်ကို ရယူပြီးနောက်၊ ဆိုင်ခန်းနှင့် ဆိုင်ရှိပစ္စည်းများကို၊ ဦးဘသောင်း သို့လွှဲအပ်မပေးခြင်းမှာ၊ စာချုပ်ပါ ကတိဖျက်ရာကျရောက်သည်ဟုယူဆရန်အကြောင်း ရှိသဖြင့်၊ မစိန်ရင်နှင့် ဦးအောင်မြတ်ကြည်တို့အပေါ်တွင်၊ ဖုလေသတ်နှင့် တရားမစွဲဆို နိုင်ပါ။ တရားမသက်သက်သာ ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့်၊ ၎င်းတို့အပေါ် တင်ထားသော စွဲချက်များကို ပယ်ဖျက်ပေးပါရန် လျှောက်ထားသွားသည်။ လျှောက်ထားခံရသူ၏ ပညာရှိရွှေနေကြီး ဦးမောင်မောင်(၁၀) က၊ မစိန်ရင်နှင့် ဦးအောင်မြတ်ကြည်တို့သည်၊ အလောတကြီး ငွေလိုသည်ဟုဆို၍၊ ဦးဘသောင်းထံတွင် ကျပ်ငွေ ၂၅,၀၀၀ ရယူပြီး၊ ထိုကျပ်ငွေ ၂၅,၀၀၀ ဘိုးဖြစ်သော ၎င်းတို့၏ဆိုင်ခန်းနှင့် ဆိုင်ရှိပစ္စည်းများကို လွှဲအပ် ပါမည်ဟု သဘောတူစာချုပ်ဖြင့်၊ ကတိကဝတ်ပြုထားသော်လည်း၊ လွှဲအပ်မပေးခြင်း ကြောင့်၊ ၎င်းတို့သည် ဦးဘသောင်းထံမှ ငွေများကို လိမ်လည်၍ယူခြင်းဖြစ်သဖြင့်၊ ၎င်းတို့အပေါ် ယခုဖုလေသတ်ပုဒ်မ ၄၂၀ အရ၊ တင်ထားသောစွဲချက်မှာ၊ မှန်ကန် ပါသည်ဟု လျှောက်လဲသွားသည်။

ပညာရှိ အစိုးရရွှေနေကြီး ဦးခင်မောင်က၊ ဤအမှုတွင် ဖုလေသတ်နှင့် စွဲဆို ထားခြင်းမှာ မှန်ကန်ပုံမရပါ။ အမှုသွားအမှုလာ၊ သက်သေထွက်ဆိုချက်များနှင့်

၁၉၆၆
မစိန်ရင် ပါ ၂
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ
(ဦးဘ
သောင်း)။

၁၉၆၆

မစိန်ရင် ပါ ၂
နှင့်

ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ
(ဦးဘ
သောင်း)။

သက်သေခံတင်ထားသော စာချုပ်စာတမ်းများအရဆိုလျှင်၊ ဤအမှုသည် ဗုဒ္ဓကတိ
ပြုလုပ်ရန် အင်္ဂါရပ်မရှိပါ။ ထို့ကြောင့်၊ လျှောက်ထားသူများအပေါ် တင်ထားသော
စွဲချက်မှာ၊ မှန်ကန်သည်မဟုတ်ပါကြောင်း တင်ပြသွားသည်။

ကျွန်ုပ်သည် ဤအမှုကိုအသေးစိတ်သုံးသပ်ရာတွင်၊ ဤသို့တွေ့ရှိရသည်။ မစိန်ရင်
နှင့် ဦးအောင်မြတ်ကြည်တို့မှာ၊ ထိုအခါက အစိုးရသို့ပေးဆပ်ရန် ငွေများလှီနေသည်။
ထိုငွေရရှိရေးအတွက်၊ ဦးဘသောင်းထံသို့ ချဉ်းကပ်သည်။ ဦးဘသောင်းထံမှ ဗဒ္ဓမ
ငွေ ၁၀,၀၀၀ ကျပ်ကို အော်ဒါမန်နှင့်ယူသည်။ နောက်ထပ်၍ ငွေယူပြန်သည်။ စုစုပေါင်း
အတိုးအရင်းပါငွေ ၂၅,၀၀၀ ကျပ်ဖြစ်သွားသည်။ ထိုငွေ ၂၅,၀၀၀ ကျပ်အတွက်
ဦးဘသောင်းနှင့် သက်သေခံအမှတ် “က” ကတိစာချုပ်ပြုလုပ်ကြသည်။ ထိုကတိ
စာချုပ်အရဆိုလျှင်၊ ဦးဘသောင်းထံမှ ယူထားသောငွေအတွက်၊ ၎င်းတို့၏ဆိုင်ခန်းနှင့်
သက်သေခံအမှတ် “ခ” ပါ ဆိုင်ရှိပစ္စည်းတို့ကို ဦးဘသောင်းအား လွှဲအပ်ပေးမည်ဟု
ကတိကဝတ်ရှိသည်။ ထိုသို့စာချုပ်ပြုလုပ်စဉ်အခါက၊ မစိန်ရင်နှင့် ဦးအောင်မြတ်ကြည်
တို့မှာ ဆိုင်ခန်းရှိသည်။ သက်သေခံအမှတ် “ခ” တွင် ပြထားသော ပစ္စည်းများလည်း
ရှိကြသည်။ ဆိုင်ခန်းမရှိ၊ ပစ္စည်းမရှိဘဲနှင့် မရှိသောဆိုင်ခန်းနှင့် မရှိသောပစ္စည်း
များကို လွှဲအပ်ပေးပါမည်ဟု လိမ်လည်လှည့်ဖြား၍၊ ဦးဘသောင်းထံမှ ငွေဘောင်းခံ
ခြင်းမဟုတ်။ ဦးဘသောင်းထံမှ ငွေရပြီးသည့်နောက်မှ၊ အကြောင်းကြောင်းကြောင့်
ဆိုင်ခန်းနှင့် ပစ္စည်းများကို၊ ဦးဘသောင်းထံသို့ ပြန်လည်မအပ်ခြင်းမှာ၊ ချုပ်ဆို
ထားသော ကတိကဝတ်ကို ပေါက်ဖျက်ရာကျပေမည်။ ဦးဘိုးလူ နှင့် နိုင်ငံတော် (၁)
အမှုနှင့် မစုတော ဒီ၊ ဖာမီ နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (၂) အမှုတို့ကိုကြည့်ပါ။

အထက်ပေါ်ပြပါ အကြောင်းများကြောင့်၊ ဤအမှု၏ အင်္ဂါရပ်လက္ခဏာတို့သည်၊
တရားမကြောင်းနှင့်သာ သက်ဆိုင်၍၊ ဗုဒ္ဓကတိကြောင်းနှင့် မသက်ဆိုင်ဟု ယူဆသည်။
ယခုအခါ ဦးဘသောင်းကလည်း၊ လျှောက်ထားသူများအပေါ်၊ ရန်ကုန်မြို့၊ တရားမ
တရားရုံးတွင်၊ မိမိပေးထားသောငွေများကို ရယူလိုမှုဖြင့်၊ တရားစွဲဆိုထားသည်ကို
တွေ့ရှိရသည်။

သို့ဖြစ်၍၊ လျှောက်ထားသူများအပေါ် ဗုဒ္ဓသတ်ပုဒ်မ ၄၂၀ အရ စွဲချက်တင်ထား
ခြင်းမှာ၊ တရားဥပဒေအရ မှားယွင်းနေကြောင်း တွေ့ရှိရသဖြင့်၊ ထိုစွဲချက်များကို
ပယ်ဖျက်ပြီး၊ လျှောက်ထားသူများအား တရားရှင်လွှတ်ရန် အမိန့်ချမှတ်လိုက်သည်။

(၁) အတွဲ ၁၊ ရန်ကုန်စီရင်ထုံး၊ စာမျက်နှာ ၃၇၉။
(၂) ၁၉၅၃ ခုနှစ်၊ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံးများ၊ စာမျက်နှာ ၂၈၀ (တရားလွှတ်တော်)။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

တရားမအသေးအဖွဲ့အယူခံမှု

တရားသူကြီး ဦးထွန်းတင်နှင့် တရားသူကြီး ဦးသက်ဇေတို့ရွေ့တွင်

မက်ဆားရှန်တီလာ(လ်)အင်ဆန်း (အယူခံတရားလို) *

နှင့်

အခွန်တော်စည်းကြပ်ကောက်ခံမှု စစ်ဆေးရေးအဖွဲ့ (အယူခံတရားခံ)

၁၉၆၆ +
မတ်လ ၁၀
ရက်။

သီးခြားသက်သာခွင့် အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၄၅ အရ လျှောက်ထားမှု ပုဒ်မတွင် ပြဆိုထားသည့်အချက်ကြီး ၅ ချက်နှင့် ပြည့်စုံရခြင်း၊ စတုတ္ထလိုအပ်ချက် မပြည့်စုံခြင်း၊ အမြတ်တော်ခွန် အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃၀ (၁) အရ အယူခံခွင့်ရရှိနိုင်ခြင်း၊ ၎င်းခြွင်းချက်များ၏ အဓိပ္ပါယ်ကောက်ယူပုံ။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ သီးခြားသက်သာခွင့်အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၄၅ သက်သာခွင့်ကို ရယူလိုသူသည် ထိုပုဒ်မတွင် ပြဆိုထားသည့်အချက်ကြီး ၅ ချက်နှင့် ပြည့်စုံရမည်။ လျှောက်ထားသူသည် တောင်းဆို ထည့်အခွင့်အရေးမရရှိပါက သက်သာခွင့်ရရှိနိုင်ရန် လုံးဝမရှိ ပိတ်ပင်နေပါသည်ဟုဆိုသည့်အချက်နှင့် ပြည့်စုံသည်ဟု မဆိုနိုင်၊ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် အမြတ်တော်ခွန် အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃၀ (၁) က ပေးထားသည့် အယူခံခွင့်ကို လျှောက်ထားသူသည် ရရှိနိုင်မည်ဖြစ်သောကြောင့်ပင်တည်း။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ အမြတ်တော်ခွန်အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃၀ တွင်ပြဆိုထားသည့် ခြွင်းချက် များကို စဉ်းစားအဓိပ္ပါယ် ကောက်ယူရာ၌ တခုစီ သီးခြားကောက်ယူရန်မဖြစ်၊ အားလုံးကိုပူး၍ စဉ်းစားရပေမည်။

အယူခံတရားလိုအတွက်။ ။ ဦးဝမ်ဟုတ်၊

အယူခံ တရားခံအတွက်။ ။ လက်ထောက် ရွှေနေချုပ် ဦးဘကျော်။

တရားသူကြီး ဦးထွန်းတင်။ ။ ယခုအမှုမှာ ဤရုံး မူလဘက်ဆိုင်ရာ ၁၉၆၃ ခု၊ တရားမသေး ၁၇၄ တွင်၊ အယူခံတရားလိုက သီးခြားသက်သာခွင့် ဥပဒေပုဒ်မ ၄၅ အရ၊ လျှောက်ထားသည့် အလွှာကို ပယ်လိုက်သဖြင့် တင်သွင်းသည့် အယူခံမှုဖြစ်သည်။

အမှုအကြောင်းခြင်းရာမှာ အယူခံ တရားလိုသည် အမြတ်တော်ခွန် စည်းကြပ်သည့် ၁၉၅၀-၅၉ ခုနှစ်မှ ၁၉၆၂-၆၃ ခုနှစ်တိုင် ၅ နှစ်တက်ငွေပေါင်း ၁,၇၀,၅၁၄,၇၃ ပြားကို

* ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ တရားမအသေးအဖွဲ့ အယူခံမှု အမှတ် ၁၃။
† ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ တရားမသေးအမှု အမှတ် ၁၇၄ တွင် ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၁၄ ရက်နေ့စွဲပါ၊ တရားရုံးချုပ် မူလဘက်၌ နှုတ်တော်၏ ချမှတ်သောအမိန့်ကို အယူခံဝင်မှု။

၁၉၆၆
မက်ဆား ချွန်တိ
လာ(လ်) အင်
ဆန်း
နှင့်
အခွန် စည်းကြပ်
ကောက်ခံမှု စစ်
ဆေးရေးအဖွဲ့။

အမြတ်တော်ခွန်အဖြစ် ထမ်းဆောင်ရမည်ဟု အမြတ်တော်ခွန်ဌာနမှ စည်းကြပ်ခဲ့လေသည်။ ထိုသို့အမြတ်ခွန် စည်းကြပ်သည်ကို မကျေနပ်၍ အယူခံတရားလိုက ၁၉၆၃ ခု၊ မြန်မာပြည် အမြတ်တော်ခွန်ပြင်ဆင်သည့် ဥပဒေပုဒ်မ ၃၀ (၁)အရ၊ အယူခံဝင်နိုင်ရန် အယူခံတရားခံများဖြစ်သူ အာဏာပိုင် အဖွဲ့သို့ မိမိတို့ဝန်ခံသည့် အမြတ်တော်ခွန်ငွေကို ပေးသွင်း၍ အယူခံအဖွဲ့မှ ချမှတ်မည့်အမိန့်ကို လိုက်နာဆောင်ရွက်ရန်အတွက် ဝန်ခံချုပ်ဆိုပါက အယူခံခွင့် ပေးပါရန် လျှောက်ထားသည်ကို အယူခံတရားခံအဖွဲ့မှ ခွင့်မပြုဘဲ၊ ထို ၅ နှစ်အတွက် စည်းကြပ်ထားသည့် ထက်ဝက်အမြတ်ခွန်ဖြစ်သော ငွေပေါင်း ၈၆,၂၁၀ ကိုပေးသွင်းပြီး ကျန်ငွေအတွက် လုံလောက်သော အာမခံထားရှိပါက၊ အယူခံခွင့်ပြုမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ပြန်ကြားချက်မှာ ဥပဒေ ခွင့်ပြုချက်နှင့် ဆန့်ကျင်ချမှတ်သည့်အမိန့် ဖြစ်သဖြင့် အယူခံတရားခံအဖွဲ့အား အယူခံ တရားလိုများသည် လျှောက်ထားသည့်အတိုင်း ဆောင်ရွက်ပါက အယူခံခွင့် ပေးစေရန် အမိန့်တရပ်ထုတ်ဆင့် ပေးပါမည့်အကြောင်း လျှောက်ထားခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

၁၉၆၃ ခု၊ မြန်မာပြည် အမြတ်တော်ခွန် ပြင်ဆင်သည့် ဥပဒေပုဒ်မ ၃၀ (၁)၏ သက်ဆိုင်သည့် အပိုင်းများမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည်။

“ 30. (1) Any Assessee—

(a) denying his liability to be assessed under this Act,

• • • • •

Provided further that no appeal shall lie against any order under this section unless the tax has been paid.

• • • • •

Provided further that notwithstanding anything hereinbefore contained the Government or any person authorized in this behalf by the Government may permit an assessee to prefer an appeal, not being an appeal against an order under sub-section (1) of section 46, on payment of the tax admitted and on furnishing sufficient security for the due performance of the order that may be passed on appeal.”

ယခုအမှုတွင် လျှောက်ထားသူ အယူခံတရားလိုများက ကိုးကားသည့် ခြွင်းချက်မှာ အထက်တွင် ပြဆိုထိုထားသည့်ပုဒ်မ ၃၀ (၁)၏ နောက်ဆုံးခြွင်းချက် ဖြစ်ပေသည်။ ထိုခြွင်းချက်ပါ စကားများတွင် ပါရှိသည့် may permit ဆိုသည့် စကားမှာ shall permit သို့မဟုတ် must permit ဟုအဓိပ္ပါယ် ကောက်ယူရမည်ဖြစ်၍ လျှောက်ထားသူ အယူခံ တရားလိုများအား ၎င်းတို့ လျှောက်ထားသည့်အတိုင်း

ခြွင်းချက်တွင်ပါသည့် လိုအပ်ချက်များကို ဆောင်ရွက်ပါက အယူခံခွင့်ကို လျှောက်ထားခံရသူ အယူခံတရားခံအဖွဲ့က ပေးရမည်ဟု အတိအလင်း ပြဋ္ဌာန်းထားသည်ဟု ပြဆိုပေသည်။

၁၉၆၆

မက်ဆား ဂျွန်တီ
လာ(လ်) အင်
ဆန်း
နီဇ်
အခွန် စည်းကြပ်
ကောက်ခံမှု စစ်
ဆေးရေးအဖွဲ့။

သို့သော်ပညာရှိ မူလဘက်ဆိုင်ရာ တရားသူကြီးက ပုဒ်မ ၃၀ ခြွင်းချက်တွင် သုံးထားသည့် may permit ဆိုသည့်စကားမှာ အထက်ကခြွင်းချက်နှင့် ပေါင်းစပ် ဆင်ခြင်စဉ်းစားရမည်ဖြစ်၍ သက်ဆိုင်သည့်အယူခံ တရားခံ အာဏာပိုင်အဖွဲ့မှာ မလိုက် လျောလျှင်မနေရ must permit သဘော သက်ရောက်သည်ဟုမဆို နိုင်၊ ထိုအဖွဲ့က ခြွင်းချက်ပါစည်းကမ်းများအရ ရွက်ဆောင်လင့်ကစား လိုက်လျောသင့်သည်ဟု ယူဆ က လိုက်လျောခွင့်ပြုရန်၊ သို့မဟုတ်ပယ်ရန် အာဏာ ပေးအပ်ထားခြင်းသာဖြစ်၍ လျှောက်ခံရသူ အယူခံတရားခံအဖွဲ့၏ အမိန့်မှာ ဥပဒေအရ မှားယွင်းနေသဖြင့် လျှောက် ထားသူများ တောင်းဆိုသည့်အမိန့်ကို ထုတ်ဆင့်ပေးသင့်ကြောင်း ပေါ်လွင်ခြင်းမရှိ ဆိုပြီး လျှောက်လွှာကို ပယ်လိုက်သည်။

ယခုအယူခံ အမှုတွင်လည်း လျှောက်ထားသူ အယူခံ တရားလိုများက မူလရုံးတွင် ကိုးကားသည့်အတိုင်း အထက်ပါ ပြဆိုချက်များအရပင် ထပ်မံ လျှောက်ထားရာ၌ လျှောက်ခံရသူ အယူခံတရားခံ အာဏာပိုင်အဖွဲ့သည် နောက်ဆုံး ခြွင်းချက်အရ လျှောက်လွှာကို မိမိတို့က မလိုက်လျောသင့်ဟု ယူဆပါက အပြီးအပိုင် ပယ်နိုင်ခွင့် ရှိကြောင်း ဝန်ခံသော်လည်း၊ ယခုအမှုမှာကဲ့သို့ အယူခံတရားလိုများသည် အယူခံခွင့် ရလိုက အယူခံတရားခံများက အခွန်စည်းကြပ်သည့် ငွေများ၏ ထက်ဝက်ကို ပေးသွင်း ပြီး ကျန်ငွေများအတွက် အာမခံ ပေးရမည်ဆိုသည့် အခိန်မျိုးကို ဥပဒေအရ ချမှတ်ခွင့် မရှိ၊ ထိုခြွင်းချက်တွင် ပါသည့်အတိုင်း အယူခံတရားလိုများက ရွက်ဆောင်ပါက အယူခံခွင့်ကို ပေးရမည်ဖြစ်သည်ဟု ပြဆိုပေသည်။

ထိုပြဆိုချက်ကို မစဉ်းစားမီ ယခုအမှုတွင် ရှေးဦးစွာ ဆင်ခြင်ရမည်မှာ အယူခံ တရားလိုများ တင်သွင်းသည့် အလွှာမှာ သီးခြားသက်သာခွင့် ဥပဒေပုဒ်မ ၄၅ လိုအပ် ချက်များ ပြည့်စုံခြင်းရှိ၊ မရှိပင်ဖြစ်သည်၊ ပုဒ်မ ၄၅ ၏သက်သာခွင့်ကို ရယူလိုသူသည် ထိုပုဒ်မတွင် ပြဆိုထားသည့် အချက်ကြီး ၅ ချက်နှင့် ပြည့်စုံရမည်ဖြစ်ရာ ယခုအမှုတွင် စတုတ္ထလိုအပ်ချက်ဖြစ်သည်။ လျှောက်ထားသူသည် တောင်းဆိုသည့် အခွင့်အရေး မရရှိပါက သက်သာခွင့် ရရှိနိုင်ရန် လုံးဝမရှိ၊ ပိတ်ပင်နေပါသည် ဆိုသည့်အချက်နှင့် ပြည့်စုံသည်ဟု မဆိုနိုင်ပေ၊ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် အမြတ်တော်ခွန် အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃၀ (၁)က ပေးထားသည့် အယူခံခွင့်ကို လျှောက်သူသည် စည်းကြပ်ထားသည့် အမြတ်ခွန်များကို ပေးသွင်းကာ ထိုအခွင့်အရေးကို ရရှိနိုင်မည်မှာ မလွဲဖြစ်သည့်အပြင်

၁၉၆၆

မက်ဆာ၊ ရှန်တီ
လာ(လိ) အင်
ဆန်း
နှင့်
အခွန် စည်းကြပ်
ကောက်ခံမှု စစ်
ဆေးရေးအဖွဲ့။

ယခုအမှုတွင် ထိုအမြတ်ခွန်၏ ထက်ဝက်ကိုသာ ပေးသွင်း၍ ကျန်ငွေအတွက် အာမခံ ပေးခြင်းဖြင့် အယူခံခွင့် ရရှိနိုင်မည် ဖြစ်သောကြောင့်ပင်တည်း။

တဖန် အယူခံတရားလိုများ၏ အယူခံ ပြဆိုချက်ကို ကျွန်ုပ်တို့ လက်ခံနိုင်ရန် ခဲယဉ်းပေသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ပုဒ်မ ၃၀ တွင် ပြဆိုထားသည့် ခြွင်းချက်များ ကို စဉ်းစားအဓိပ္ပါယ်ကောက်ယူရာ၌ တစ်စုံ သီးခြားကောက်ယူရန် မဖြစ်။ အားလုံးကို ခြုံ၍ စဉ်းစားရပေမည်။ ထို့ကြောင့် အယူခံတရားခံအဖွဲ့က ချမှတ်သည့် အမိန့်မှာ နောက်ဆုံး ခြွင်းချက်ပါ စကားများအရ အယူခံ တရားလို၏ ပြဆိုချက်ကို လိုက်လျော ရန် သင့်သည်ဟု မယူဆ၍ အယူခံတရားခံအဖွဲ့မှ လျှောက်လွှာကို အပြီးအပိုင် ပယ်လိုက် ခြင်းသာဖြစ်ကြောင်း ပေါ်လွင်နေသောကြောင့်ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင်ထိုအဖွဲ့မှလျှောက် လွှာနှင့် ပတ်သက်၍ ပဌမ ခြွင်းချက်ကိုပါ ထည့်သွင်းစဉ်းစားရာ၌ ထိုခြွင်းချက်အရ စည်းကြပ်သည့် အခွန်ငွေများအားလုံး ပေးသွင်းရမည့် အစား၊ သက်ညှာသောအားဖြင့် အယူခံ တရားလိုများသည် စည်းကြပ်သည့် အခွန်တော်ငွေ ထက်ဝက်ကိုသာ ပေးသွင်း ၍ ကျန်ထက်ဝက်အတွက် အာမခံ ပေးပါက အယူခံခွင့် ပြုမည်ဟု လိုက်လျောခြင်းသာ ဖြစ်ပြီး၊ ၎င်းအမိန့်မှာ နောက်ဆုံး ခြွင်းချက်အရ ချမှတ်သည့် အမိန့်မဟုတ်ကြောင်း ထင်ရှားနေသောကြောင့် ဖြစ်သည်။

ထို့ကြောင့် အယူခံ တရားလိုများ တင်သွင်းပြဆိုသည့် အယူခံချက်မှာ ယခုအမှုတွင် ချမှတ်ထားသည့် အမိန့်အရ နောက်ဆုံး ခြွင်းချက်ပေါ် မူတည်၍ အယူခံ တရားခံအဖွဲ့က ချမှတ်ခဲ့သည့် အမိန့် မဟုတ်ရကား အောက်ရုံးကချမှတ်သည့် အမိန့်မှာ ဥပဒေအရ မှားယွင်း ချွတ်ချော်နေသဖြင့် ဝင်ရောက် စွက်ဖက်ရန် အကြောင်းရှိသည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့ မည်သို့မျှ မတွေ့ရှိရပေ။

အထက်ပါ အကြောင်းများကြောင့် ယခု အယူခံမှုကို ခွင့်ပြုရန် မရှိသောကြောင့် စရိတ်နှင့်တကွ ပယ်လိုက်သည်။ ပညာရှိ ရွှေနေကြီး စရိတ်အဖြစ် ရွှေခန်း၊ ၅ ပြား သတ်မှတ်လိုက်သည်။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

တရားမသေးမှု

တရားသူကြီး ဦးကျော်ငြိမ်းရွှေတိုင်

မစ္စစ် ပရိတ်မာဂို(ရှ်) (လျှောက်ထားသူ)

နှင့်

အရွယ်မရောက်သေးသူ ကလေးများကိစ္စ (လျှောက်ထားခံရသူ) •

၁၉၆၆

မတ်လ ၂၅ ရက်။

အုပ်ချုပ်သူများနှင့်အုပ်ချုပ်ခြင်းခံရသူများအက်ဥပဒေ — အရွယ်မရောက်သေးသောကလေးများနှင့် ၎င်းတို့၏ ယုစည်းများကို အုပ်ချုပ်ကြည့်ရှုရန်လျှောက်ထားခြင်း—လျှောက်ထားသူမယားက ကြမ်းကြုတ်ရက်စက်စွာ နှိပ်စက်နှာကျင်စေခြင်း—ကလေးများကိုလည်း မချစ်မကြင်နာဟု ယူဆနိုင်မရှိ—ကလေးများကို အုပ်ချုပ်ထိန်းသိမ်းကြည့်ရှုရန်သင့်တော်လျှောက်ပတ်သူဟုတ် မဟုတ်—ဆက်လက်အုပ်ချုပ်ထားမှုသာ ကလေးတို့၏ ချမ်းသာကောင်းရာကောင်းကျိုးဖြစ် ခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။လျှောက်ထားခံရသူသည် လျှောက်ထားသူကို နည်းအမျိုးမျိုးဖြင့် ကြမ်း ကြုတ်ရက်စက်စွာ နှိပ်စက်နှာကျင်စေခဲ့သည်မှာ ထင်ရှားသည်။ သို့သော်လျှောက်ထားခံရသူသည် ၎င်း၏မယား လျှောက်ထားသူကို ကြမ်းကြုတ်ရက်စက်စွာ နှိပ်စက်နှာကျင်စေခဲ့သော်လည်းကလေး များကို ဤသို့ပြုခဲ့ကြောင်း သက်သေထွက်ချက် တစုံတခုမျှမရှိ။ မိမိ၏မယားကိုမချစ်မကြင်နာ သူသည်။ ၎င်း၏ကလေးများကိုလည်း မချစ်မကြင်နာဟု မယူဆနိုင်။ မိမိ၏မယားကိုကြမ်းကြုတ် ရက်စက်စွာ နှိပ်စက်နှာကျင်စေသူသည် အရွယ်မရောက်သေးသော မိမိ၏ကလေးများကို အုပ်ချုပ် ထိန်းသိမ်းကြည့်ရှုရန် သင့်တော်လျှောက်ပတ်သူ မဟုတ်ဟု ယူဆရန် ခဲယဉ်းသည်။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။လျှောက်ထားခံရသူသည် ကလေးများ နူးညံ့သည့်အရွယ်ကပင် စ၍ ကြည့်ရှုမွေးမြူ သင်ကြားလာခဲ့သည်မှာ၊ ယခုအခါ အောင်မြင်နေကြောင်းကို လျှောက်ထားသူက မပြင်းနိုင်။ လျှောက်ထားသူမှာ ဥစ္စာအင်အားဖြစ်စေ၊ လုပ်ငန်းအင်အားဖြစ်စေ၊ ဆွေမျိုးအင်အား ဖြစ်စေ မရှိသည်မှာ အထူးပြောစရာမလိုပေ။ ဤကလေးများကိုကြည့်ရှုကျွေးမွေးသင်ကြားနိုင်ရန် သတ္တိမရှိကြောင်းကိုလည်း ဝန်ခံရရှိသည်။ ထို့ကြောင့်ကလေးများကို ၎င်းအားအုပ်ချုပ်သူအနေဖြင့် ပေးအပ်ပါက ရုံးတော်က အမှားကြီး မှားမည်ဟု ယူဆသည်။ ကလေးများသည် ယခုအခါ အိန္ဒိယ ပြည်တွင် ပညာသင်ကြားနေကြရာလျှောက်ထားခံရသူများလည်း ၎င်းပြည်တွင် ဆွေမျိုးများရှိနေ၍ စိုးရိမ်စရာ မရှိပေ။ တမူလုံးကို၌ ဘတ်ဂျစ်ဆေး ဝေဖန်ကြည့်ရာ၊လျှောက်ထားခံရသူအဖေမှာ မသင့်တော် မလျှောက်ပတ်သူ မဟုတ်သည့်အပြင်၊ ကလေးများကို ၎င်းကိုယ်တိုင်ကပင် ဆက်လက်အုပ်ချုပ်ထားမှုသာကလေးတို့၏ချမ်းသာကောင်းရာကောင်းကျိုးဖြစ်မည်ဟု ယူဆသည်။

• ၁၉၅၆ ခုနှစ်၊ တရားမသေးမှုအမှတ် ၉၀။

၁၉၆၆

မစ္စပ်ရီ
တိမာဂီ(၅)
နှင့်
အရွယ်မရောက်
သောကလေး
များကိုစွဲ။

G. Stephen v. C. N. Stephen, I.L.R. 9 Cal. 901 ; (1956) *Civil Regular Suit* No. 47 (1963), B.L.R. 526 (C.C.); သီဟလန်ဒူးဂီ(၅)နှင့် မစ္စပ်ရီတိမာဂီ(၅)၊ ဘီးအယ်အာ။
၁၉၆၃၊ ၈၁ ၅၉၀ *Musammal Ashrafi Kuar v. Jai Narain and others*, (1910) 6 I.C 862 ; *Ma Thein Me v. Maung Pe Gywe*, (1915) 8 Bur. L.T. 73 ; *Mt. Rakhi v. Garib Das*, A.I.R. (1953) Bilaspur 26 ; *Fakhr-ud-din Khan (a) Harbans Lal v. Mt. Biro*, A.I.R. (1926) Lah. 393 ; *K. V. Venkateswaran v. Saradambal* v.L.R. 13 Ran. 590 ; *Siddie-Un-Nissa Bibi v. Nisan-Uddin Khan and others*, v.L.R. (1931) 54 All. 128 ; *Tan Shwe Kyu v. Chan Chain Lyan*, (1947) R.L.R. 107 at p. 119 ; *U Maung Maung v. Ma Aye Bu*, (1952) B.L.R. 406 (H.C.); *Prabhu Dayal v. Ashrafi Kauri and another*, A.I.R. (1952) All. 858 ; *Bhola Nath v. Sharda Devi*, A.I.R. (1954) Pat. 489 ; *In re Spence* (1847) 2 Phillips 247 ; *Sulakdeo Rai v. Ram Chandar Rai and another*, I.L.R. (1924) 46 All. 706 ထို့အပြင်ညွှန်းသည်။

လျှောက်ထားသူအတွက်။ ။ ဦးမြင့်စိုး။

ငယ်လျှောက်ထား ခံရသူအတွက်။ ။ ဦးသန်းအောင်။

တရားသူကြီး ဦးကျော်င�ဦး။ ။ ဤအမှုမှာ လျှောက်ထားသူက အုပ်ချုပ်သူများ နှင့် အုပ်ချုပ်ခြင်း ခံရသူများ အက်ဥပဒေအရ၊ အရွယ်မရောက်သေးသော ကလေးများ နှင့် ၎င်းတို့၏ ပစ္စည်းများကို အုပ်ချုပ်ကြည့်ရှုရန် လျှောက်ထားခြင်း ဖြစ်သည်။

လျှောက်ထားသူနှင့် လျှောက်ထား ခံရသူတို့မှာ ဟိန္ဒူဘာသာကို ကိုးကွယ်ကြသူ များဖြစ်ပြီး လျှောက်ထားသူမှာ မြန်မာနိုင်ငံသားဟု ဆိုသော်လည်း ၎င်း၏ယောက်ျား ဖြစ်သူ လျှောက်ထား ခံရသူမှာ အိန္ဒိယလူမျိုး ဖြစ်ပေသည်။

ဤအမှုကို စစ်ဆေးကြားနာနေစဉ်ပင် အရွယ်မရောက်သေးသော အကြီးဆုံး ကလေး သမီးမှာ အသက် ၁၈ နှစ်ကျော်လွန် သွားခဲ့သည်ဖြစ်၍ အုပ်ချုပ်သူများနှင့် အုပ်ချုပ်ခြင်းခံရသူများ အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၄ (၁)နှင့် *The Majority Act, 1875* ပုဒ်မ ၃ အရ၊ ဤအမှုနှင့် မသက်ဆိုင်တော့ပေ။ *G. Stephen v. C.N. Stephen* (1) တို့အပြင်ဤအမှု အတောအတွင်းမှာပင် တတိယကလေး သားမှာ သေဆုံးသွားရှာလေသည်ဖြစ်၍ ယခုအခါ ဒုတိယကလေးအသက် ၁၃ နှစ်ပြည့်သမီးနှင့် စတုတ္ထကလေးအသက် ၁၁ နှစ်ပြည့်သား စုစုပေါင်း အရွယ်မရောက်သေးသော ဤကလေး နှစ်ဦးတို့နှင့်သာ သက်ဆိုင်တော့သည်။ ဤအကြောင်းအရာများနှင့် ပတ်သက်၍ အငြင်းပွားခြင်းမရှိကြပေ။

၁၉၆၆

မစ္စင်ပရို
တီမာဂို(ရှ်)နှင့်
အရွယ်မရောက်
သေးသူကလေး
များကိုစွဲ။

လျှောက်ထားသူနှင့် လျှောက်ထား ခံရသူများတို့မှာ ဤအမှုအပြင် ဤရုံးတော်၌ ၁၉၅၆ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၄၇၊ (2) တွင်၊ လျှောက်ထားသူအား ၎င်း၏ ယောက်ျား လျှောက်ထားခံရသူနှင့် တရားဥပဒေအရ ခွဲခွဲနေခွင့် (Judicial separation) အနိုင်ဒီကရီ ပေးခဲ့ရာ၊ အယူခံရုံးတော်မှ အတည်ပြုခဲ့လေသည်။ (3) ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ တရားမ အသေးအဖွဲ့မှုအမှတ် ၆၇ တွင်လည်း၊ ကျွန်ုပ်တို့တိုင်က လျှောက်ထား ခံရသူအပေါ် အမြဲမယား သောက်ပုံငွေ တလလျှင် ၂၅၀ (Permanent Alimony) ပေးစေဟု အမိန့်ချမှတ်ခဲ့လေသည်။ ဤအမှုနှစ်ခုနှင့် ယခုအမှုများတွင် တင်သွင်းထွက်ရှိဆိုသော သက်သေထွက်ချက်များကို နှစ်ဦးနှစ်ဘက် သဘောတူ ယခု အမှုတွင် အကိုးအကား အသုံးပြုခဲ့ကြသည်။ အထက်ဖော်ပြပါ ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ တရားမ အသေးအဖွဲ့မှုအမှတ် ၆၇ တွင်၊ ကလေးများ၏ မရွှေ့မပြောင်းနိုင်သော ပစ္စည်းနှင့် ပတ်သက်၍၊ လျှောက်ထားခံရသူ ၎င်းတို့၏ အဖေသည် ထိုပစ္စည်းများကို (Trust) ပြုလုပ်ပြီး အုပ်ချုပ်ကြည့်ရှုထားခြင်းကို အငြင်းအခုံမရှိကြ၊ အရွယ်မရောက်သေးသော ကလေးများ၏ ပစ္စည်းများကို (Trust) ပြုလုပ် ထားရှိလျှင် ထိုပစ္စည်းများနှင့် ပတ်သက်၍ ပျက်စီးစေခြင်း၊ နှစ်နာမှုများရှိခြင်း၊ မတရား ပြုလုပ်ခြင်းစသော ကိစ္စများ ပေါ်ပေါက်လျှင် တာဝန်ရှိသူ (Trustee) အပေါ် အရေးယူရန် ဥပဒေများ အပြည့်အစုံ ရှိနေသည်ဖြစ်၍ ထိုပစ္စည်းများအတွက် အုပ်ချုပ်သူ ငန့်အပ်ရန်မလိုဟု *Musammatt Ashrafi Kuar v. Jar Narain and others* (4) အမှုတွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ ဤပစ္စည်းများအပြင် Plascol Syndicate ခေါ်အခြား လုပ်ငန်း တခုကိုလည်း ကလေးများ၏ နာမည်ဖြင့် ပြောင်းရွှေ့ထားရာ ယခု အစိုးရက ပြည်သူပိုင် ပြုလုပ်လိုက်ပြီဖြစ်၍ဤအမှုတွင် လျှောက်ထားသူက ပစ္စည်းများ နှင့်ပတ်သက်၍၊ အုပ်ချုပ်ခွင့်ပေးရန် မတိုက်တွန်း မတောင်းဆိုတော့ပါပြီဟု ၎င်း၏ ပညာရှိ ဝတ်လုံတော်ချမှတဆင့် တင်ပြလျှောက်ထားသည် ဖြစ်၍ ဤကိစ္စကို စဉ်းစား ဝေဖန် ဆုံးဖြတ်ချက်ပေးရန် မလိုတော့ပြီ၊ စဉ်းစားဝေဖန် ဆုံးဖြတ်ရန် အချက်မှာ၊ ဤအရွယ်မရောက်သေးသောကလေး မောင်နှမ နှစ်ယောက်ကို၎င်းတို့၏အဖေ လျှောက် ထားခံရသူထံမှယူပြီး၊ လျှောက်ထားသူ အမေထံသို့ အုပ်ချုပ်ထိန်းသိမ်းကြည့်ရှုရန် ပေးအပ်သင့်၊ မသင့်ပင်ဖြစ်သည်။ ကလေး တယောက်မှာ အသက် ၁၃ နှစ်ပြည့်သမီး ဖြစ်ပြီး၊ နောက်တယောက်မှာ အသက် ၁၁ နှစ်ပြည့်သားဖြစ်နေ၍ နူးညံ့သောအရွယ် (of tender years) ဟူ၍ မဆိုသာပေ။ *Ma Thein Me v. Maung Pe Gywe* (5) အမှုတွင် ၇ နှစ်အရွယ်ရှိသော ကလေးကိုပင် နူးညံ့သော အရွယ်ဟု

(2) (1963) B.L.R. 526 (C.C.).

(3) (1963) B.L.R. 598 (C.C.).

(4) (1910) 6 I.C. 862.

(5) (1915) 8 Bur. L.T. 73.

၁၉၆၆
မုစ္ဆိမိ
တိမာဂ္ဂိ(ရ)
နှင့်
အရွယ်မရောက်
သေးသူကလေး
များကိုစွဲ။

မယူဆပေ။ ထို့အတူ *Mt. Rakhi v. Garib Das* (6) အမှုတွင်လည်း
၇ နှစ်ခွဲနှင့် ၆ နှစ်ခွဲအရွယ်ရှိ ယောက်ျားကလေး နှစ်ယောက်ကို အခြားသော အ
ကြောင်းများအပြင် နူးညံ့သော အရွယ်များ မဟုတ်သည်ဖြစ်၍၊ အမေအား အုပ်ချုပ်
သူဖြစ် မပေးခဲ့ပေ။

လျှောက်ထားသူနှင့် လျှောက်ထားခံရသူတို့အပြင်၊ ၎င်းတို့၏ အရွယ်မရောက်
သေးသော ကလေးနှစ်ယောက်တို့မှာ ဟိန္ဒူဘာသာကို ကိုးကွယ်သူများ ဖြစ်သည့်
အလျောက် ဟိန္ဒူဥပဒေအရဆိုလျှင် အဖေသာ အရွယ်မရောက်သေးသော ကလေးကို
ဓမ္မတာအလျောက် အုပ်ချုပ်သူအဖြစ်အုပ်ချုပ်ထိန်းသိမ်းရပေမည်။ *Mulla's Hindu*
Law (ဒွါဒဿမအကြိမ်နှိပ်စာအုပ်) ပုဒ်မ ၅၁၈ တွင်၊ အဖေသာ ဓမ္မတာအလျောက်
အုပ်ချုပ်သူဖြစ်ပြီး အမေမှာ ဒုတိယ ဆွေမျိုးသာ ဖြစ်သည်ဟု ဖော်ပြထားသည်။
အုပ်ချုပ်သူများနှင့် အုပ်ချုပ်ခြင်း ခံရသူများ အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၉ (ခ)ကမူ၊
အရွယ်မရောက်သေးသော ကလေးမှာ အဖေရှိပြီး၊ ရုံးတော်၏ ထင်မြင်ချက်မှာ
အဖေသည် မသင့်တော် မလျောက်ပတ်သူ မဟုတ်လျှင် ရုံးတော်၌ အုပ်ချုပ်သူ ခန့်အပ်
ရန်အာဏာမရှိဟုဆိုသည်။ ဤဥပဒေပုဒ်မ ၁၇ (၁)က ဤသို့ဆို၏။

“17. (1) In appointing or declaring the guardian of a
minor, the Court shall, subject to the provisions of this
section, be guided by what, consistently with the law to
which the minor is subject, appears in the circumstances to
be for the welfare of the minor.”

အထက်ဖော်ပြပါ ဥပဒေများကို ဝေဖန်စဉ်းစား ကြည့်ရှုလျှင် ကိုယ်နှင့်စပ်ဆိုင်သော
ဥပဒေ (Personal Law) ကပင် အဖေကို အုပ်ချုပ်ရန် အခွင့်အရေး ပေးရှိစေကာမူ၊
သူသည် မသင့်တော် မလျောက်ပတ် (unfit) သူတယောက်ဖြစ်ပြီး ကလေး၏
ချမ်းသာ ကောင်းစုကောင်းကျိုး (Welfare) အတွက်မဟုတ်ဟု ရုံးတော်ကထင်မြင်
ယူဆလျှင်အဖေကို အုပ်ချုပ်သူမခန့်အပ်၊ အရွယ်မရောက်သူကလေးများအတွက်အုပ်ချုပ်
ထိန်းသိမ်းသူ ခန့်အပ်ရာ၌ ရုံးတော်များသည် ဤအချက်ကို လေးနက်စွာလိုက်နာရပေ
သည်။ *Fakhr-ud-din Khan (a) Harbans Rai v. Mt. Biro* (7) အမှုတွင်

“Without a finding that the father is unfit, the law forbids
the appointment or declaration of any other person to be
guardian. In such cases the welfare of the minors is the
main consideration.”

ဟုပင် ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ *K.V. Venkateswaran v. Saradambal* (8)
အမှုတွင်၊ ဟိန္ဒူအဖေသည် ၎င်း၏အရွယ်မရောက်သေးသော ကလေး များအတွက်

(6) A.I.R. (1953) Bilaspur 26.

(7) A.I.R. (1926) Lah. 393.

(8) I.L.R. 13. Ran. 590.

တရားရင် အုပ်ချုပ်သူဖြစ်၍ ရုံးတော်မှတစ်ဆင့် ခန့်အပ်ခြင်း ပြုစေကာမူ၎င်း၏ ရရှိသော အခွင့်အရေးများသည် ပိုမို၍လာသည်ဟု မဆိုသာဟုပြဋ္ဌာန်းထားသော်လည်း တရားဝန်ကြီး Leach, J က—

၁၉၆၆

မစ္စစ်ပရို
တီမာဂို(ရှ်)နှင့်
အရွယ်မရောက်
သေးသူကလေး
များကိုစွဲ။

“Shorn of the words which do not apply in this case the section states that nothing shall authorize the Court to appoint and declare a guardian of the person of the minor whose father is living and is not, in the opinion of the Court, unfit to be the guardian of the person of the minor.”

ဟုဆိုထားသည်။ ဤကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ *Siddis Un Fissa Bibi v. Nizam-Uddin Khan and others* (9) အမှုတွင် ကြည်ကြည်လင်လင် ညွှန်းပြထားသည်ကို အကိုးအကား ဖော်ပြဘိ။

“ . . . So, where it appears that the minor has a father who is not unfit to be the guardian of the person of the minor, the court has no authority to appoint any person, not even the father himself, as guardian of the person of the minor.

So far as the power to appoint and declare the guardian of a minor under section 17 of the Act is concerned, the personal law of the minor is to be taken into consideration but that law is not necessarily binding upon the court, which must look to the welfare of the minor consistently with that law. This is so in cases where section 17 applies. In such cases the personal law has to this extent been superseded that it is not absolutely binding on the court and can be ignored if the welfare of the minor requires that some one else, even inconsistently with that law, is the more proper person to be appointed guardian of the minor. Where, however, the personal law is not in conflict with any provision of the Act, it has not necessarily been superseded.”

ယခင် ရန်ကုန်တရားလွှတ်တော်၏ အမှုဖြစ်သော *Tan Shwe Kyu v. Chan Chain Lyan* (10) တွင်လည်း ဤသို့ပင် အောက်ပါအတိုင်း ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။

“Indeed the question of true welfare of the minor is of guardianship under the law to which the minor is subject such paramount consideration that the recognized rights of

(9) I.L.R. (1931) 54 All. 128.

(10) (1947) R.L.R. 107 at p. 119.

၁၉၆၆

မစ္စပ်ရီ
တီမာဂို(၅)
နှင့်
အရှယ်မရောက်
သေးသူကလေး
များကိုစွဲ။

must, if necessary, be assigned a relatively subordinate position;" "or as has sometimes been said, propinquity must yield to fitness. . . ."

ဤမူသဘောတရားကို *U Maung Maung v. Ma Aye Bu* (11) အမှုတွင် လိုက်နာခဲ့သည်။ ကျွန်ုပ်လည်း ဤမူသဘောတရား အတိုင်းပင် ယခုမြန်မာပြည် စီရင် ထုံးတွင်ထည့်သွင်းရန် ပြုပြင်နေသော တရားရုံးချုပ်၏ ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ တရားမအသေး အဖွဲ့အမှတ် ၇၄ (မောင်ကျော်ဝင်းနှင့် မလှကြည်) တွင် အောက်ပါအတိုင်း ပြဋ္ဌာန်း ထားခဲ့သည်။

“မြန်မာ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဓလေ့ထုံးစံအတိုင်း၊ ကလေးများကို မိဘတဦးဦးက ပိုမို၍ အုပ်ချုပ်ထိန်းခွင့် ရှိငြားသော်လည်း ကလေးများက မိဘများနှင့် အတူ မနေဘဲ အဖွားနှင့်သာ ပျော်ပျော်ပါးပါး တစုတခဲတည်းနေ၍၊ လုပ်ကိုင်စား သောက် ပညာသင်ကြားခြင်း ခံနေရလျှင်၊ တရားရုံးက မဖျက်ဆီးသင့်ပေ။”

ဟိန္ဒူဘာသာ ထုံးစံအရ ဆိုလျှင်လည်း၊ ဤမူသဘောတရား အတိုင်းပင်တည်း။ *Prabhu Daval v. Asharfi Kuari and another* (12) နှင့် *Bhola Nath v. Sharda Devi* (13) ဤမူသဘောတရားကို ပိုမို၍ ခိုင်စေခြင်းငှါ အိန္ဒိယပြည်တွင် လွတ်လပ်ရေး ရပြီးနောက်၊ အုပ်ချုပ်သူများနှင့် အုပ်ချုပ်ခြင်း ခံရသူ များအက်ဥပဒေကို နောက်ဆက်တွဲ ထည့်သွင်းသကဲ့သို့ ၁၉၅၆ ခုနှစ်၊ *The Hindu Minority and Guardianship Act* တွင်ပေါင်းဖက်စပ်၍ ထားသည်ကို ကျွန်ုပ်တို့ တွေ့ရပေသည်။ ဤဥပဒေပုဒ်မ ၅ တွင် ဤသို့ဘတ်ရှုရသည်။

“5. Save as otherwise expressly provided in this Act,—

- (a) any text, rule or interpretation of Hindu law or any custom or usage as part of that law in force immediately before the commencement of this Act shall cease to have effect with respect to any matter for which provision is made in this Act;
- (b) any other law in force immediately before the commencement of this Act shall cease to have effect in so far as it is inconsistent with any of the provisions contained in this Act.

ပုဒ်မ ၆ မှ လိုအပ်သော အချက်ကို ထုတ်နုတ်၍ပြအံ့။

“6. The natural guardians of a Hindu minor, in respect of the minor's person as well as in respect the minor's

(11) (1952) B.L.R. 406 (H.C.). (12) A.I.R. (1952) All. 858.
(13) A.I.R. (1964) Pat. 489.

property (excluding his or her undivided interest in joint family property), are—

၁၉၆၆

- (a) in the case of a boy or an unmarried girl—the father and after him, the mother : provided that the custody of a minor who has not completed the age of five years shall ordinarily be with the mother ;”

မစ္စပ်လို့
တိမာဂို(ရှ်)
နှင့်
အရွယ်မရောက်
သေးသူကလေး
များကိုစွဲ။

အရေးကြီးသော ပုဒ်မမှာ ပုဒ်မ ၁၃ ဖြစ်သည်။ ဤပုဒ်မက ဤသို့ဆို၏။

“ 13. (1) In the appointment or declaration of any person as guardian of a Hindu minor by a court, the welfare of the minor shall be the paramount consideration.

- (2) No person shall be entitled to the guardianship by virtue of the provisions of this Act or of any law relating to guardianship in marriage among Hindus, if the court is of opinion that his or her guardianship will not be for the welfare of the minor.”

ဤဥပဒေကို ဖော်ပြရသည့် အကြောင်းမှာ ဟိန္ဒူဘာသာကို ကိုးကွယ်သူ အိန္ဒိယ လူမျိုးများကပင် အုပ်ချုပ်သူများနှင့် အုပ်ချုပ်ခြင်း ခံရသူ အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၇ နှင့် ၁၇ အရ၊ အရွယ်မရောက်သေးသော ကလေးအတွက် အုပ်ချုပ်သူ ခန့်အပ်ရာ၌ ကလေး၏ချမ်းသာ ကောင်းရာကောင်းကျိုးသာ အမှန်အကျိုးရှိသော အဓိကအချက် ဖြစ်ကြောင်းကို ထပ်မံ၍ လေးနက်စွာ ထင်ရှားကြေကြောင်းသာ ဖြစ်သည်။

ယခုအမှုကိုလည်း အထက်က ဖော်ပြခဲ့သော ဥပဒေများနှင့် စီရင်ထုံးများအရ၊ စဉ်းစားထေ့န့်၍ ဆုံးဖြတ်ချက်ပေးရတော့မည်။ အရေးကြီးသော အချက်မှာ လျှောက်ထားခံရသူသည် သင့်တော်လျှောက်ပတ်သူ ဟုတ်၊ မဟုတ်ပင်ဖြစ်သည်။ သင့်တော်လျှောက်ပတ်၍ ကလေးများ၏ ချမ်းသာကောင်းရာ ကောင်းကျိုးအတွက်သာ ဖြစ်မည်ဆိုပါက၊ သူ့ကိုပင် အုပ်ချုပ်စေပြီး၊ လျှောက်လွှာကိုပယ်ရုံသာဖြစ်သည်။ လျှောက်ထားသူက အလျှောက်ခံရသူသည် သင့်တော် လျှောက်ပတ်သူ မဟုတ်ကြောင်းကို ငင်း၏လျှောက်လွှာတွင်ဖော်ပြ အကြောင်းပြထားသည်မှာ—

- (၁) ၎င်း၏ ကိုယ့်ခန္ဓာနှင့် စိတ်ကို ဖော်ပြပါ နည်းအမျိုးမျိုးဖြင့် ကြမ်းကြုတ် ရက်စက်စွာ ကလေးများရွှေ့တွင် နှိပ်စက်နာကျင်စေတတ်ခြင်း၊
- (၂) ကလေးများ ကြောက်လန့်အောင် သေရည်သေရက်များကို မူးအောင် သောက်ခြင်း၊

၁၉၆၆

မစ္စပ်ရီ
တိမာဂ္ဂီ(၅)
အရွယ်မရောက်
သေးသူကလေး
များကိစ္စ။

(၃) ကလေးများကို ၎င်းသဘောမတူဘဲ ရန်ကုန်မြို့ရှိ ကျောင်းသို့ ကျောင်း
နေကျောင်းစား ပို့ထားခြင်း။

လျှောက်ထားသူက သူသည် အမေဖြစ်ပြီး၊ ကလေးများမှာ နူးညံ့သော အရွယ်ဖြစ်၍၊
သူသာ သင့်တော် လျှောက်ပတ်သောကြောင့် ကလေးများ၏ ချမ်းသာ ကောင်းရာ
ကောင်းကျိုးများကို ကြည့်ရှုအုပ်ချုပ်နိုင်မည်ဟု လျှောက်လွှာတွင် ဖော်ပြ ရေးသား
ထားရာ ယခုအခါ ဤအချက်အလက် အကြောင်းအရာများမှာ အထက်က ဖော်ပြ
ခဲ့သော ဥပဒေနှင့် စီရင်ထုံးများအရ၊ လျှောက်ထားခံရသူ အဖေသည် မသင့်တော်
မလျှောက်ပတ်သူ ဖြစ်မှသာ လျှောက်ထားသူ အမေကို အုပ်ချုပ်ထိန်းသိမ်းသူ ခန့်အပ်
သျှင် ကလေးများ၏ချမ်းသာ ကောင်းရာကောင်းကျိုး ဖြစ်မည်။ မဖြစ်မည်ကို စဉ်းစား
ထေန်ရပေမည်။

အထက်ဖော်ပြပါ ပဌမအချက် (၁)နှင့် တတိယအချက် (၃)များနှင့် ပတ်သက်၍
အထက်ဖော်ပြခဲ့သော ၎င်းတို့၏ တရားဥပဒေအရ၊ လင်မယား ခွဲခွါနေမှု (2) တွင်
ဆုံးဖြတ်ချက်များ ချထားပြီးဖြစ်၍၊ ဤအမှုတွင် နောက်တဖန် ထေန်ဆုံးဖြတ်ရန်မလို
ပြီ၊ လျှောက်ထား ခံရသူသည်၊ လျှောက်ထားသူကို အမှုတွင် ဖော်ပြပါ နည်းအမျိုးမျိုး
တို့ဖြင့် ကြမ်းကြုတ်ရက်စက်စွာ နှိပ်စက်နာကျင်စေခဲ့သည်မှာ ထင်ရှားသည်။ သို့သော်
လျှောက်ထား ခံရသူသည် ၎င်း၏မယား လျှောက်ထားသူကို ကြမ်းကြုတ်ရက်စက်စွာ
နှိပ်စက်နာကျင် စေခဲ့သော်လည်း ကလေးများကို ဤကဲ့သို့ ပြုခဲ့ကြောင်း သက်သေ
ထွက်ချက် တခုတခုမျှမရှိ၊ လျှောက်ထားသူ၏ ပညာရှိ ဝတ်လုံတော်ရကလည်း
လျှောက်ထား ခံရသူသည် ကလေးများအပေါ် ကြမ်းကြုတ်ရက်စက် နှိပ်စက်မှု မရှိ
ကြောင်း လျှောက်လဲချက် ပေးရာတွင်၊ ဝန်ခံထားသည်။ မိမိ၏မယားကို မချစ်မကြင်နာ
သူသည် ၎င်း၏ကလေးများကိုလည်း မချစ်မကြင်နာဟု မယူဆနိုင်၊ မိမိ၏မယားကို
ကြမ်းကြုတ်ရက်စက်စွာ နှိပ်စက်နာကျင်စေသူသည် အရွယ်မရောက်သေးသော မိမိ၏
ကလေးများကို အုပ်ချုပ်ထိန်းသိမ်း ကြည့်ရှုရန် သင့်တော်လျှောက်ပတ်သူ မဟုတ်ဟု
ယူဆရန် ခဲယဉ်းသည်ဟု ကျွန်ုပ်ယူဆသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် သူသည် မယားကို
မုန်းတီးမကြင်နာဘဲ သားသမီးများကိုသာ ချစ်ခင်ကြင်နာသူ ဖြစ်နိုင်ပေသည်။
In re Spence (14) အင်္ဂလိပ် စီရင်ထုံးတခုတွင် Lord Chancellor က ဤ
သို့ဆို၏။

“ . . . It does not follow because a husband's conduct
is such as to make his wife very unhappy, that he is there-
fore to be deprived of the custody of his children. To justify

(14) (1847) 2 Phillips 247.

such an interference with the father's rights, his misconduct must appear to be of such a nature as to be likely to contaminate and corrupt the morals of his children. . . . "

၁၉၆၆

မစွပ်စွဲပေမီ
တိမာပို့(၅)
နှင့်
အရှယ်မရောက်
သေးသူကလေး
များကိစ္စ။

ယခုအမှုတွင် လျှောက်ထား ခံရသူ၏ ကြမ်းကြုတ်ရက်စက်မှုများမှာ ကလေးများ အပေါ် ထိခိုက်ရန် အကြောင်းမရှိတော့ပေ။ ကလေးများသည် နိုင်ငံခြားတွင် ပညာ သင်ကြား နေထိုင်လျက် လျှောက်ထားသူ အမေနှင့် ကွဲကွာနေရသည်မှာ ၁၉၅၇ ခုနှစ် ကပင်ဖြစ်သည်။ လျှောက်ထားသူနှင့် လျှောက်ထား ခံရသူတို့မှာလည်း ခွဲခွဲနေကြသည် မှာ နှစ်ပေါင်း များစွာပင် ရှိနေကြပြီ။ *Sukhdeo Rai v. Ram Chandar Rai and another* (15) အမှုတွင်လည်း—

" . . . It is not true to say that a father is liable to be deprived of the society of his child, or the control of his child, because he quarrelled with the mother or distrusted the mother's moral character."

ဟုဆိုထားသည်။

ကလေးများကို လျှောက်ထားသူ သဘောမတူဘဲ ခွဲခွဲထားခြင်းမှာ ၎င်းတို့၏ တရား ဥပဒေအရ လင်မယား ခွဲခွဲနေမှု (2) တွင်၊ ဤသို့ ဆုံးဖြတ်ထားသည်ကို တွေ့ရသည်။

" . . . I cannot see that such removal was without sufficient cause. It was the privilege and duty of the respondent as a father to look after the welfare of the children and to provide them with good education in happy surroundings. The privilege and duty was shared by the mother but by law and by custom the leadership was with the father. In the circumstance in which the home had been placed it was probably a wise thing to send the children to boarding school where at least they would be spared the pain of a disturbed family. Sending them away to school deprived their mother of the comfort of their companionship and probably made her more troubled and restless afterwards; but, Mr. Ghosh had to make the decision trying to strike a balance between his duty to the children and his duty to his wife. I cannot, therefore, hold that sending the children away constitute an act of cruelty on the part of the respondent towards petitioner."

ဇုတိယအချက် (၂)နှင့် ပတ်သက်၍ လျှောက်ထားခံရသူသည် သေရည်သေရက်ကို သောက်စားခြင်းဖြင့်သည်ဟု သက်သေထွက်ချက် တစိုးတစေ့မျှမရှိ၊ ဆရာဝန် Dr.N.K.

၁၉၆၆
 မဇ္ဈိမ
 ထိမာဂီ(၅)
 နှင့်
 ဆရာမဆရာ
 သားသမီး
 များကို။

Anandan (DW 2) က၊ ၁၉၅၆ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၄၇ တွင်၊
 လျှောက်ထားခံရသူသည် သေရည်သေရက်ကို တခါမျှ သောက်သူ မဟုတ်သည့်ပြင်၊
 ကလေးများကိုလည်း ချစ်ခင်မြတ်နိုးသည်ဟု သက်သေထွက်ဆိုရှိသည်။ လိုအမှုတွင်
 ဆရာဝန် Dr. Hufton (DW 3), Krishna (DW 5), Dr. John (DW 4)
 နှင့် Dr. U Tun Hlaing (DW 8) တို့ကလည်းထိုနည်းအတူပင် သက်သေထွက်ဆို
 ရှိသည်။ လျှောက်ထားသူသည် လျှောက်ထား ခံရသူတို့နှင့် ရင်းနှီးသူ ရွှေနေကြီး
 P.N. Ghosh (DW 7) နှင့် ဆရာဝန် စီဘထူး (DW 9) တို့ကလည်း ၎င်းအမှုမှာ
 ပင် လျှောက်ထားခံရသူသည် သူ့ကလေးများကို ချစ်ခင် မြတ်နိုးသူဖြစ်ကြောင်း
 ထွက်ဆိုကြသည်။ ပညာရှိ ဝက်လုံးတော်ရ ဒေါက်တာ ဘဟန် (DW 4) ကလည်း
 ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ တရားမအသေးအဖွဲ့မှုအမှတ် ၆၇ တွင်၊ လျှောက်ထားခံရသူသည် သေရည်
 သေရက်ကို တခါမျှ သောက်သူမဟုတ်သည်သာမက၊ သူ၏ ကလေးများကိုလည်း
 အလွန်ချစ်ခင်မြတ်နိုးသော အဖေဖြစ်ကြောင်း ထွက်ဆိုချက်များကို လက်မခံရန် အ
 ကြောင်း မရှိပေ။ ယခုအမှုမှာလည်း လျှောက်ထားသူနှင့် လျှောက်ထား ခံရသူတို့၏
 မိတ်ဆွေတစ်ဦးဖြစ်သူ အငြိမ်းစား အတွင်းဝန် ဦးမောင်မောင် (DW 2) နှင့်
 J.L. Day (DW 4) တို့ကလည်း ဤအကြောင်းကို လေးနက်စွာ ထောက်ခံထား
 ကြသည်။ လျှောက်ထား ခံရသူမှာ ဆေးလိပ်တောင် သောက်သူမဟုတ်ကြောင်း
 သက်သေထွက်ချက် ထင်ထင်ရှားရှား ရှိနေသည်။ လျှောက်ထားသူ၏ အစ်ကိုဖြစ်သူ
 Ganguli (PW 1) ကိုယ်တိုင်က ယခုအမှုတွင် လျှောက်ထားခံရသူကို မူးယစ်၍
 တခါမျှ မမြင်ဘူးပါဟု ဝန်ခံထားသည်။

အထက်က ဖော်ပြခဲ့သည့် အကြောင်းအရာများကို ကြည့်ရှုပါက၊ လျှောက်ထားသူ
 ၏ အကြောင်းပြချက်များမှာ ယုံကြည်လောက်အောင် သက်သေထွက်ချက်များမရှိ၊
 ထို့အပြင်၊ လျှောက်ထားသူမှာ ကြေးငွေဥစ္စာ ချမ်းသာသူ မဟုတ်ကြောင်းကို ဝန်ခံ
 ထားသည်။ ဥပစာတန်းအထိ ပညာသင်ကြားခဲ့ပြီး တလလျှင် ၂၀၀ ဖြင့် ကျောင်းဆရာမ
 လုပ်ခဲ့ဘူးသည်။ ကလေးများ၏ ပစ္စည်းများကို အုပ်ချုပ်ရန် အရေးမကြီးလှသော်လည်း
 ကလေးများကို အုပ်ချုပ်ရန် အတွက်သာ ထိုပစ္စည်းများကို လိုလားခြင်းရှိကြောင်း
 လျှောက်ထားသူ ကိုယ်တိုင်က ထွက်ဆိုရှိသည်။ သူ၏သက်သေ ထွက်ဆိုချက်မှာ—

- “Q. . . You have admitted that as far as your earning capacity is concerned you will not be able to maintain the children here?
- A. I earn a very paltry sum.
- “Q. Which means you will not be able to maintain them out of that sum?

A. That is why I have claimed my jewellery in this case.
 In the separation case I did not claim. I now claim
 for it because out of the jewellery proceeds I can
 educate and bring up my children."

၁၉၆၆

မစ္စီပရို
တီမာရို(ရှ်)

နှင့်
အရွယ်မရောက်
သေးသူကလေး
များကိုစု။

ကလေးများထံ သွားခွင့်ကို လျှောက်ထားခံရသူက နည်းအမျိုးမျိုးဖြင့် ပိတ်ပင်ထားသည် ဆိုငြားသော်လည်း၊ တစုံတခုမျှ ထောက်ခံချက်များ မတွေ့ရပေ။ ကလေးများ ရန်ကုန်မြို့တွင် ရှိသောအခါ ကျောင်းတွင် သွားကြည့်ခွင့်ကို လျှောက်ထားခံရသူ၏ ပညာရှိ ဝတ်လုံတော်ရကပင် စာရေးထားကြောင်းကို ဝန်ခံရှိသည်။ သို့သော်လည်း ဤအခွင့်အရေးကို အကျိုးရှိစွာ ခံယူခြင်း မရှိခဲ့ပေ။ ကလေးများသည် ယခုသူတို့၏ ကျောင်းအသီးသီးတို့တွင် ပျော်ပျော်ပါးပါး ရှိနေကြောင်းကိုအထူးပြောစရာ မလိုပေ။ လျှောက်ထားသူကလည်း မငြင်းပေ။ မိမိကလေးများနှင့်လည်း အမြဲအဆက်အသွယ် မပြု။ ကလေးများသည် ပဌမ ရန်ကုန်မြို့ရှိ နာမည်ကောင်းသော ကျောင်းများတွင် ပညာရှာကြပြီး၊ ၁၉၅၇ ခုနှစ်ကပင် သမီးကလေးမှာ အိန္ဒိယပြည်တွင် ပဌမ ကလိမ်ပွင့် မြို့ရှိ မယ်သီလရှင်ကျောင်းတွင် ပညာသင်ကြားပြီး ယခုအခါ ပွင့်ဦးချာခိုမြို့ရှိ မယ်သီလ ရင်ကျောင်းတွင် ပညာဆက်လက် သင်ကြားနေသည်။ သားကလေးမှာလည်း ယခုအခါ အိန္ဒိယပြည် ဒါဂျီလင်မြို့တွင် နာမည်ကြီးသော North Point ခေါ် St. Joseph's College တွင် ပညာသင်ကြားနေသည်။ သက်သေခံစာများအရ၊ ဤကလေးများ သည် ပျော်ပျော်ရွှင်ရွှင် ပညာအရည်အချင်း တိုးတက်နေကြောင်းကို အငြင်းအပွဲ မရှိကြပေ။ သားကလေးမှာ တနှစ်ခွဲ အရွယ်ကပင် လျှောက်ထားသူနှင့် ကွဲကွာနေရပြီး လျှောက်ထားခံရသူ အဖေကသာ မွေးစားကြည့်ရှု၍ နာမည်ကြီးလှသော ကျောင်း ကောင်းတွင် ပညာကို လွတ်လပ်စွာ ထိပ်စားမနေ၍ ဆွတ်ခူးနေသည်မှာ ဝမ်း မြောက်ဘွယ်ရာပင်ဖြစ်သည်။ သက်သေ ထွက်ချက်များတွင် တယောက်ကိုတယောက် မကောင်းသော စွပ်စွဲခြင်းများနှင့် အမျိုးမျိုးအဖုံဖုံ ပြုလုပ်ခဲ့ကြသော်လည်း အထောက် အထားများမရှိပေ။ ဤစွပ်စွဲခြင်းများကို ရေးသားဖော်ပြရန်မလိုလားပေ မလိုအပ်ပေ။ မည်သူ့ကိုမျှ အကျိုးပေးမည်မဟုတ်။

လျှောက်ထား ခံရသူသည်၊ ကလေးများ နူးညံ့သည့် အရွယ်ကပင်စ၍ ကြည့်ရှု မွေးမြူ သင်ကြားလာခဲ့သည်မှာ ယခုအခါ အောင်မြင်နေကြောင်းကို လျှောက်ထားသူ ကမငြင်းနိုင်၊ လျှောက်ထားသူမှာ ဥစ္စာအင်အားဖြစ်စေ၊ လုပ်စွမ်းအင်အားဖြစ်စေ၊ ဆွေမျိုးအင်အားဖြစ်စေ မရှိသည်မှာ အထူးပြောစရာ မလိုပေ။ ဤကလေးများကို ကြည့်ရှုကျွေးမွေး သင်ကြားနိုင်ရန် သတ္တိမရှိကြောင်းကိုလည်း ဝန်ခံရှိသည်။ သို့ကြောင့် ကလေးများကို ၎င်းအားအုပ်ချုပ်သူအနေဖြင့် ပေးအပ်ပါက ရုံးတော်က အမှားကြီး မှားမည်ဟု ယူဆသည်။ ကလေးများသည် ယခုအခါ အိန္ဒိယပြည်တွင် ပညာသင်ကြား

၁၉၆၆

မစုန်ပရိ
တိမာဂ္ဂိ(၅)
နှင့်
အရွယ်မထောက်
သေးသူကလေး
များကိုစွဲ။

နေကြရာ လျှောက်ထား ခံရသူမှာလည်း ၎င်းပြည်တွင် ဆွေမျိုးများ ရှိနေ၍ စိုးရိမ်စရာ မရှိပေ။ တမူလုံးကို လုံခြုံ၍ ဘက်စွဲစစ်ဆေး ဖမ်းကြည့်ရာ လျှောက်ထားခံရသူ အဖေမှာ မသင့်တော် မလျှောက်ပတ်သူ မဟုတ်သည့်အပြင် ကလေးများကို ၎င်း ကိုယ်တိုင်ကပင် ဆက်လက် အုပ်ချုပ်ထားမှသာ ကလေးတို့၏ချမ်းသာ ကောင်းရာ ကောင်းကျိုး ဖြစ်မည်ဟု ယူဆသည်ဖြစ်၍၊ လျှောက်လွှာကို ပလပ်လိုက်သည်။ အမှု၏ အခြေအနေအရ မိမိတို့၏စရိတ်ကို မိမိတို့ ခံကြရမည်ဟု အမိန့်ချမှတ်လိုက်သည်။ ထို့အပြင် လျှောက်ထားခံရသူသည် ကျွန်ုပ်ရွှေတွင် ရုံးတော်၌ သဘောတူညီချက်အရ လျှောက်ထားသူအား မည်သည့်အခါမဆို စည်းကမ်း နည်းလမ်းအလျောက် မည်သည့် နေရပ် အချိန်မဆို ကလေးများကို ကြည့်ခွင့် ပြောခွင့် ပြုခြင်းတို့ကို မဟန့်ဆီး မတား ဖြစ်ဘဲ ကူညီအားပေးရမည်ဟု အမိန့်ချမှတ်လိုက်သည်။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

ရာဇဝတ်အသေးအဖွဲ့လျှောက်လွှာ

တရားသူကြီး ဦးစိန်သင်း ရွှေတွင်

မောင်ကို (လျှောက်ထားသူ)

နှင့်

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (လျှောက်ထားခံရသူ)*

† ၁၉၆၆

မတ်လ ၁ ရက်။

ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၄၉၇၊ ၄၉၈-အထူး ရာဇဝတ်ရုံးဖွဲ့ မဖွဲ့ ဆုံးဖြတ်ချက် အတိအကျမရသေးခြင်း—အာမခံပေးခြင်းကိစ္စကို ဆောင်ရွက်နိုင် မနိုင်—တော်လှန်ရေးအစိုးရ၏ အခါအားလျော်စွာကျေညာသည့် မူဝါဒများနှင့် စပ်ဟပ်ရန်သတိချပ်ရခြင်း—ကျူးလွန်သည်ဆိုသည့် ပြစ်မှု၏အမျိုးအစားကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားရခြင်း—ဆိုရွယ်လစ်စီးပွားရေးစနစ် တခုလုံးကိုဖြိုဖျက်မည်ရည်ရွယ်ချက်ရှိ မရှိ။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။အထူးရာဇဝတ်ရုံးဖွဲ့ မဖွဲ့ဆုံးဖြတ်ချက် အတိအကျမရသေးမီ တရားရုံးများသည် မိမိတို့ရွှေ့မှောက်သို့ ရောက်ရှိနေသည့် ရာဇဝတ်မှုများ၌ အစွပ်အစွဲခံရသူအားအာမခံပေးခြင်း၊ ကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ကိုဥပဒေပုဒ်မ ၄၉၇ နှင့် ၄၉၈ များအရဆောင်ရွက်နိုင်သည်။ သို့ရာတွင်တရားရုံးများသည် ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ကိုဥပဒေပုဒ်မ ၄၉၇ နှင့် ၄၉၈ တို့ကိုကျင့်သုံးလျက် အာမခံပေးခြင်းကိစ္စများကိုဆင်ခြင်စဉ်းစားရာ၌ တော်လှန်ရေးအစိုးရ၏ အခါအားလျော်စွာ ကျေညာထားသည့်မူဝါဒများနှင့်စပ်ဟပ်ရန်သတိချပ်ရမည်ဖြစ်သည်။ အာမခံပေးသင့်မပေးသင့် ဆင်ခြင်ရာ၌၊ ကျူးလွန်ပါသည်ဟုဆိုသော ပြစ်မှု၏ အမျိုးအစားကိုပါထည့်သွင်းစဉ်းစားရမည်ဖြစ်သည်။

လျှောက်ထားသူသည် မိမိကိုယ်ကျိုးအတွက် အလွဲသုံးစားပြုလုပ်ခဲ့ကောင်း ပြုလုပ်မည်ဖြစ်သော်လည်း၊ ဆိုရွယ်လစ် စီးပွားရေးတခုလုံးကို ဖြိုဖျက်မည် ရည်ရွယ်ချက်မရှိနှင့် ပြစ်မှုကျူးလွန်ခဲ့သူ ဖြစ်သည်ဟု ယူဆရန် အထောက်အထား တစုံတရာ မပေါ်ပေါက်ချေ။ လျှောက်ထားသူအချုပ်ခံ နေရသည်မှာ ၂ နှစ်နီးပါး ချီချေပြီ။ ၎င်းသည်တရားလိုပြသက်သေများကို ဖျက်ဆီးနိုင်ရန်အကြောင်း မမြင်ချေ။ အမှုစစ်ဆေးနေစဉ်အတွင်း အမှုတွင်ပြည်ပြည်စုံစုံ ခုခံနိုင်ရန်အတွက်လိုအပ်သည့်ဆောင်ရွက်မှုများ ပြုလုပ်နိုင်ရန် အာမခံနှင့် လွှတ်ထားသင့်သည်။

* ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်အသေးအဖွဲ့ လျှောက်လွှာအမှတ် ၅။

† ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်အသေးအဖွဲ့အမှတ် ၈ တွင်ချမှတ်သော ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၄ ရက်နေ့စွဲပါ မန္တလေးမြို့၊ ရာဘက် စက်ရွက်တရားသူကြီး၏အမိန့်ကို မကျေနပ်၍ ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ကိုဥပဒေပုဒ်မ ၄၉၈ အရ လျှောက်ထားမှု။

၁၉၆၆

လျှောက်ထားသူအတွက်။ ။ဦးကဲမြိုင်။

ဇာတ်ကို
ရှုရန်

လျှောက်ထားခံရသူအတွက်။ ။ဘဏ်ရငွေနေကြီး ဦးဘဘေး

ပြည်ထောင်စု
ပြန်မာနိုင်ငံ။

တရားသူကြီး ဦးစိန်သင်း။ ။မန္တလေးမြို့၊ ၅ ရာဘက် ရာဇဝတ်တရားသူကြီးရုံး၊
၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှု အမှတ် ၂၉ တွင်၊ လျှောက်ထားသူ မောင်ကို အပေါ်၌
အမရပူရမြို့အပိုင်၊ ချောင်းခွတ်မိပြာရွာ၊ လယ်ယာနှင့် လုပ်ငန်းပေါင်းစုံ သမဝါယမ
အသင်းပိုင် ငွေပေါင်း ၉,၃၉၀ ကျပ် ၅၀ ပြားနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ရာဇဝတ်မကင်း
သော ယုံကြည်အပ်နှံခြင်း ဖောက်ဖျက်မှုကိုကျူးလွန်ကြောင်းဖြင့် ရာဇသတ်ကြီး
ပုဒ်မ ၄၄၈ အရ၊ တရားစွဲဆို တင်ပို့ထားသည်။ ထိုအမှုကို တရားစွဲဆို တင်ပို့သည့်
နေ့ရက်မှာ ၁-၄-၆၄ နေ့ဖြစ်သည်။ ထိုကဲ့သို့ တရားစွဲဆို တင်ပို့ပြီးလျှင်၊ ထိုအမှုကို
အထူးရာဇဝတ်ရုံးတွင် စစ်ဆေးရန်၊ ထောက်ခံထားပြီးဖြစ်ကြောင်း ခရိုင်ရဲဝန်၏ အစီ
ရင်ခံစာကို တင်သွင်းခဲ့သည်။ လျှောက်ထားသူက မိမိအား အမှုစစ်ဆေးနေစဉ်အတွင်း
အာမခံပေးရန် လျှောက်ထားသဖြင့်၊ ပညာရှိအောက်ရုံး တရားသူကြီးသည် ၂-၃-၆၄
နေ့စွဲပါ အောက်ပါ အမိန့်ကို ချမှတ်ခဲ့သည်။

“ယနေ့ရုံးအမှုဆောင် ရဲမှူးထံမှ လျှောက်လွှာပြန်ရသည်။ အမှုကို အထူး
ရာဇဝတ်ရုံးတွင် စစ်ဆေးရန် ထောက်ခံထားပြီးဖြစ်ရာ၊ တရားခံအား အာမခံ
ပေးခြင်းကို ကန့်ကွက်ကြောင်း အစီရင်ခံသည်။ လျှောက်လွှာ ပယ်လိုက်သည်။”

အထက်ဖော်ပြပါ အမိန့်ကို မကျေနပ်သဖြင့် လျှောက်ထားသူက မန္တလေးမြို့၊ ရာဘက်
စက်ရုံ တရားသူကြီးရုံး၊ ရာဇဝတ်အသေးအစွဲမှု အမှတ် ၈/၆၄ တွင်၊ အယူခံဝင်ရာ
မအောင်မြင်ခဲ့ချေ။ ပညာရှိရာဘက် စက်ရုံတရားသူကြီးသည် လျှောက်ထားသူ၏
လျှောက်လွှာကို ပယ်လိုက်ရာ၌ အောက်ပါအတိုင်း ဖော်ပြ ထားသည်ကို တွေ့ရှိရပြန်
သည်။

“သို့ရာတွင် အောက်ရုံးအမှုတွဲ ၂-၃-၆၄ နေ့စွဲ နေ့စဉ်မှတ်တမ်း၌ ဤအမှုကို
အထူးရာဇဝတ်ရုံးတွင် စစ်ဆေး/ထောက်ခံထားပြီး ဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရသည်။
ထိုသို့ ထောက်ခံထားသည့်အခါ တရားရုံးသည် အမှုကို စစ်ဆေးခြင်း မပြုဘဲ
ဆိုင်းငံ့ထားရမည်။ တရားခံအချုပ်နှင့်ဖြစ်လျှင် သက်ဆိုင်ရာ တရားရုံးက စစ်
ဆေးသည့်အချိန်အထိ ပုံစံ ၁ ပါ ဝါရမ်းဖြင့် အကျဉ်းထောင်သို့ပို့၍ ချုပ်ထား
စေရမည်ဟု အထူးရာဇဝတ်ရုံး နည်းဥပဒေအပိုဒ် ၃၊ အပိုဒ်ခွဲ ၄ က ဆိုထားပါ

သည်။ သို့ဖြစ်၍ တရားခံကို အာမခံဖြင့် လွှတ်မထားနိုင်ပါ။ လျှောက်လွှာကို ပလပ်လိုက်သည်။

၁၉၆၆

ထို့ကြောင့် ယခုကျွန်ုပ်ရှေ့ရှိ လျှောက်လွှာကို၊ ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ကိုမ ဥပဒေပုဒ်မ ၄၉၈ အရ တင်သွင်းခြင်း ဖြစ်သည်။

မောင်ကို နှင့်

ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ။

အမှုကို အထူးရာဇဝတ်ရုံးတွင် စစ်ဆေးရန် သင့်မသင့် ဆိုင်ရာ ရှိဝန်က အစီရင်ခံစာ တင်သွင်းသည်နှင့် တပြိုင်နက်၊ ထို အမှုကို ရှေ့သို့ ဆက်လက် ဆောင်ရွက်ခြင်း မပြုဘဲ ဆိုင်းငံ့ထားရမည့်အပြင်၊ တရားခံကိုလည်း အာမခံမပေးနိုင် တော့ဘဲ ပုံစံ ၁ ဖြင့်သာလျှင် ချုပ်ထားရန် ရမန်ပေးရမည်ဟု အောက်ရုံးများက ယူဆထားလေသည်။ ဤကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ ဤခရိုင်အတွင်းရှိ တရားရုံးများ၌ မကြာခဏ ပြဿနာများ ပေါ်ပေါက် ခဲ့ကြောင်း၊ အချို့သော တရားရုံးများသည် ထိုကဲ့သို့ သောအမှုမျိုးများ၌ အာမခံလျှောက်ထားခြင်းကိစ္စကို စဉ်းစားခြင်းပင် လုံးဝ မပြုလုပ်တော့ကြောင်း ထိုကဲ့သို့ လျှောက်ထားခြင်းများကို အဆုံးအဖြတ်မပေးတော့ဘဲ လစ်လျူရှု၍ သာလျှင်ထားတတ်ကြကြောင်းဖြင့် လျှောက်ထားသူ အတွက် လိုက်ပါ ဆောင်ရွက်သည့် ပညာရှိရှေ့နေကြီးက တင်ပြ လျှောက်လဲသွားလေသည်။

၁၉၆၂ခုနှစ်၊ အထူးရာဇဝတ်ရုံးဥပဒေပုဒ်မ ၃ (၁)အရ ဖွဲ့စည်းထားသည့် အထူးရာဇဝတ်ရုံး၏ ရှေ့မှောက်သို့ ရောက်ရှိနေသော အမှုများကို ကြားနာ စစ်ဆေး စီရင်ရာ၌ အဆိုပါပုဒ်မတွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် ပြဋ္ဌာန်းချက်များအတိုင်းသာလျှင်၊ ဆောင်ရွက်စီမံရမည်ဖြစ်သည်။ ထိုပြဋ္ဌာန်းချက်များ သည် ရာဇဝတ် ကျင့်ထုံး ကိုမ ဥပဒေတွင် ပါဝင်သည့် ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့် ဆန့်ကျင်နေလျှင်၊ ထိုပြဋ္ဌာန်းချက်များက လွှမ်းမိုးမည် ဖြစ်သည်။

သာမန် ရာဇဝတ်ရုံးများ ရှေ့မှောက်တွင် ရောက်ရှိနေသည့် အမှုများနှင့် ပတ်သက်၍မူ၊ အခြား တည်ဆဲဥပဒေတခုခုတွင် သီးခြားပြဋ္ဌာန်းခြင်း မရှိပါက၊ ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးကိုမဥပဒေတွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသည့်အတိုင်းသာလျှင် ဆောင်ရွက်ရ မည်ဖြစ်သည်။ ရာဇဝတ် တရားသူကြီး တစ်ဦးသည် မိမိ ရှေ့မှောက်သို့ ရောက်ရှိနေသော အမှုကို ရာဇဝတ် ကျင့်ထုံး ကိုမ ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၉၀တွင် ဖော်ပြ ထားသည့် နည်းတခုခုအရ အရေးယူခြင်း (cognizance) ပြုလုပ်နိုင်သည်။ ထိုကဲ့သို့ အရေးယူခြင်း (cognizance) ပြုလုပ် လိုက်သည်နှင့် တပြိုင်နက် ထို တရားသူကြီးတွင် စီရင် ပိုင်ခွင့် အာဏာ(jurisdiction) ဖြစ်ပေါ်လာလေသည်။ ထိုကဲ့သို့စီရင် ပိုင်ခွင့် အာဏာဖြစ်ပေါ်လာသည်နှင့်အမျှ၊ တရားသူကြီးသည် ထိုအမှုနှင့်ပတ်သက်၍ စစ်ဆေးကြားနာ စီရင်ခြင်းများကို၊ ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ကိုမ ဥပဒေတွင် ဖော်ပြ ထားသည့် အတိုင်း ပြုလုပ် ဆောင်ရွက်နိုင် လေသည် ။ ထို ကဲ့ သို့ ပြု လုပ် ဆောင် ရွက် ခြင်း များ တွင် ၊ သက် သေ များ စစ် ဆေး ခြင်း

၁၉၆၆
 မောင်ကို
 နှင့်
 ပြည်ထောင်စု
 မြန်မာနိုင်ငံ။

တရားခံအား ရမန်ပေးခြင်း၊ အမှုရက်ချိန်းများ ရွှေ့ဆိုင်းကန်သတ်ခြင်း၊ သက်သေခံ
 ပစ္စည်းများနှင့် ပတ်သက်၍ အမိန့်များ ထုတ်ဆင့်နိုင်ခြင်း၊ သင့်တော်သော အမှုများ
 တွင်၊ တရားခံအား အာမခံပေးခြင်း၊ အစရှိသည့် ဆောင်ရွက်မှုများကို ပြုလုပ်နိုင်လေ
 သည်။ သို့ရာတွင် တရားသူကြီး၏ ရွှေ့မှောက်တွင်ရောက်ရှိသည့်အမှုများအနက်၊ အချို့
 သောအမှုများသည်အထူးထုတ်ဝတ်ရုံး ဥပဒေနှင့်သက်ဆိုင်သည့်အမှုများလည်းရှိသည်။
 ထိုအမှုများမှာ အထူးထုတ်ဝတ်ရုံးက စစ်ဆေးရန် သင့် မသင့် ခရိုင်ကော်မတီက စဉ်းစား
 ဆင်ခြင်ရန် ပို့ထားသော အမှုများဖြစ်သည်။ ထိုသို့ အစီရင်ခံထားသော အမှုများနှင့်
 ပတ်သက်လျှင်၊ တရားရုံးသည် ထိုအမှုကို စစ်ဆေးခြင်းမပြုဘဲ၊ ဆိုင်းငံ့ထားပြီးနောက်
 တရားခံအား အချုပ်နှင့်ဖြစ်လျှင်၊ သက်ဆိုင်ရာ တရားရုံးက စစ်ဆေးသည့်အချိန်အထိ
 ပုံစံ ၁ ပါ ဝါရမ်းဖြင့်၊ အကျဉ်းထောင်သို့ပို့၍ ချုပ်ထားစေရမည်ဟု အထူးထုတ်ဝတ်ရုံး
 နည်းဥပဒေပုဒ်မ ၄ တွင် ပြဌာန်းထားသည်။ ထိုနည်းဥပဒေသည် အထူးထုတ်ဝတ်ရုံး
 ဥပဒေပုဒ်မ ၂၁ အရ၊ အထူးထုတ်ဝတ်ရုံးဥပဒေကဲ့သို့ပင် အာဏာတည်လေသည်။
 ထို့ကြောင့် အဆိုပါ ပြဌာန်းချက်များအတိုင်း၊ တရားရုံးသည် လိုက်နာရမည်သာ
 ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် ထိုပြဌာန်းချက်များမှာ အမှုကို စစ်ဆေးခြင်းမပြုရန်ကိုသာလျှင်
 တားမြစ်ထားခြင်း ဖြစ်သည်။ အမှုစစ်ဆေးခြင်းဆိုရာ၌ အစွပ်စွဲခံရသူသည် ပြစ်မှုကို
 ကျူးလွန်ခြင်း ရှိ မရှိဟူသည့် ပြဿနာနှင့် ပတ်သက်၍ သက်သေများကို ခေါ်ယူ စစ်
 ဆေးခြင်းကိုသာလျှင် ဆိုလိုသည်ဟု ယူဆရမည်။ အမှုနှင့် ပတ်သက်၍ တရားရုံး၏
 စီရင်ပိုင်ခွင့် အာဏာအရ ဆောင်ရွက်နိုင်သည့် အခြားဆောင်ရွက်မှုများအပေါ် ဆိုင်းငံ့
 ထားရမည်ဟု ဆိုလိုဟန်မတူချေ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် မည်သည့်ဆောင်ရွက်မှုကို
 မှ မပြုလုပ်ရန် ရည်ရွယ်ချက်ရှိခဲ့ပါမူ၊ အဆိုပါနည်းဥပဒေ၌ အမှုကို “စစ်ဆေးခြင်း
 မပြုဘဲ” ဟူသည့် စကားရပ်များအစား “ကြားနာစစ်ဆေးစီရင်ခြင်း” ဟု နည်းဥပဒေ
 ပုဒ်မ ၅ တွင် အသုံးပြုထားသည့် စကားရပ်များကို အသုံးပြုမည်သာဖြစ်သည်။ ထိုကဲ့သို့
 စကားရပ်နှစ်မျိုး ခွဲခြားအသုံးပြုထားခြင်းကို၊ ထောက်ဆ၍ အထက်ဖော်ပြပါ ရည်ရွယ်
 ချက်မရှိကြောင်း ထင်ရှားလေသည်။ ဥပဒေပုဒ်မ တရပ်၏ အဓိပ္ပါယ်ကို လင်းပါးရာ၌
 ထိပ်ပုဒ်မတွင် ထည့်သွင်း ဖော်ပြထားခြင်း မရှိသည့်အပိုစကားလုံးများကို ပြည့်စုံစွာဖြင့်
 အားဖြင့်၊ အဓိပ္ပါယ် ကောက်ယူခြင်း မပြုလုပ်သင့်ချေ။ ဤအချက်နှင့် ပတ်သက်၍
 ဖက်(စ်) ဝဲ(လ်) ပြုစုသော နဝမအကြိမ်မြောက်ဆုတ် (စတုတ္ထကျ) အဓိပ္ပါယ်
 ကောက်ခြင်း စာမျက်နှာ ၁၄ တွင် အောက်ပါအတိုင်း မြက်ဆိုထားသည်။

“ . . . It is a strong thing to read into an Act of
 Parliament words which are not there, and, in the absence
 of clear necessity, it is a wrong thing to do. We are not
 entitled to read words into an Act of Parliament unless clear

reason for it is to be found within the four corners of the Act itself."

၁၉၆၆

မောင်ကို

နှင့်

ပြည်ထောင်စု
ပြန်မာနိုင်ငံ။

ထို့ကြောင့် အမှုကို စစ်ဆေးခြင်းမပြုဘဲ ဆိုင်းငံ့ထားရမည်ဟူရာ၌ အစွပ်စွဲခံရသူအား တရားဥပဒေအရ အာမခံပေးသင့် မပေးသင့်ကိစ္စနှင့် ပတ်သက်သည့် ကြားနာစစ်ဆေး စီရင်ခြင်းများကို မပြုလုပ်ရဟု အဓိပ္ပါယ်မကောက်ယူသင့်ချေ။

အထူးရာဇဝတ်ရုံး ဖွဲ့မည့်ဆုံးဖြတ်ချက်အတိအကျမရသေးမီ၊ လျှောက်ထားသူအား အာမခံပေးခြင်းကို ပယ်ချခဲ့သည့် အောက်ရုံးအမိန့်ကို တရားရုံးချုပ်အနေနှင့် ပယ်ချ၍ အာမခံပေးလိုက် ပေးနိုင်ကြောင်း ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်၊ ရာဇဝတ် အသေးအဖွဲ့လျှောက်လွှာ အမှတ် ၇ တွင်၊ တရားသူကြီးချုပ် ဒေါက်တာ မောင်မောင် နှင့် တရားသူကြီး ဦးချစ်ဘို့ ပါဝင်သည့် ခုံရုံးကဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ထားသည်ကိုလည်း တွေ့ရှိနိုင်လေသည်။ ထို့ကြောင့် အထူးရာဇဝတ်ရုံး ဖွဲ့မည့် ဆုံးဖြတ်ချက် အတိအကျ မရသေးမီ တရားရုံးများသည် မိမိတို့ရွှေ့မှောက်သို့ ရောက်ရှိနေသည့် ရာဇဝတ်မှုများ၌ အစွပ်စွဲခံရသူအား အာမခံပေးခြင်းကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ကိုဥပဒေ ပုဒ်မ ၄၉၇ နှင့် ၄၉၈ များအရ၊ ဆောင်ရွက်နိုင်သည်ဟု ဆုံးဖြတ်လိုက်သည်။

သို့ရာတွင် တရားရုံးများသည် ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ကိုဥပဒေ ပုဒ်မ ၄၉၇ နှင့် ၄၉၈ တို့ကို ကျင့်သုံးလျက်၊ အာမခံပေးခြင်းကိစ္စများကို ဆင်ခြင်စဉ်းစားရာ၌ တော်လှန်ရေး အစိုးရ၏ အခါအားလျော်စွာ ကျေညာထားသည့် မူဝါဒများနှင့် စပ်ဟပ်ရန် သတိချုပ် ရမည်ဖြစ်သည်။ တော်လှန်ရေးအစိုးရသည် ဆိုရှယ်လစ်ပန်းတိုင်သို့ ချီတက်နေရာ၌ နိုင်ငံတော် ငြိမ်သပ်ပြားရေးကို ထိပါးစေနိုင်သော ပြစ်မှုများ၊ လူနေမှု ဘဝလုံခြုံရေး ကို ပျက်ပြားစေနိုင်သော ပြစ်မှုများအပြင်၊ ဆိုရှယ်လစ်စီးပွားရေးစနစ်တည်ဆောက် ရေးကို ထိပါးစေသည့် ပြစ်မှုများကိုပါ ပြင်းပြင်းထန်ထန် အရေးယူသင့်သည်ဟု ယူဆ ထားသည်။ ထို့ကြောင့် ယခုကျန်ရှိနေသော အမှုတွင် လျှောက်ထားသူအား အာမခံ ပေး သင့် မပေးသင့် ဆင်ခြင်ရာ၌ ၎င်းကျူးလွန်ပါသည်ဟု ဆိုသော ပြစ်မှု၏ အမျိုးအစား ကိုပါ ထည့်သွင်းစဉ်းစားရမည်ဖြစ်သည်။

လျှောက်ထားသူသည် အခင်းဖြစ်စဉ်က လယ်ယာနှင့် လုပ်ငန်းပေါင်းစုံ သမဝါယမ အသင်း၏ အတွင်းရေးမှူးအဖြစ် ဆောင်ရွက်နေသူဖြစ်သည်။ ထိုအသင်းမှ ပျောက်ဆုံး နေသည့် ငွေအရေအတွက်မှာ ၉,၃၉၁ ကျပ် ၅၀ ပြားဖြစ်သည်ဟု အဆိုရှိသည်။ ဆိုရှယ်လစ်စီးပွားရေးစနစ် တည်ဆောက်ရာတွင် (လလသသ) လုပ်ငန်းသည် အရေး ကြီးသည့် အစိတ်အပိုင်းတွင် ပါဝင်နေသောကြောင့်၊ ထိုအသင်းကို ပျက်ပြားစေနိုင် သည့် အလွဲသုံးစားပြုခြင်းမှာ ဆိုရှယ်လစ်စီးပွားရေးစနစ်ကို ပျက်ပြားစေနိုင်သည့် ပြစ်မှုများဟု ယူဆသင့်ကြောင်းဖြင့်၊ ပညာရှိအစိုးရရွှေ့နေကြီးက တင်ပြထားသည်။

၁၉၆၆
မောင်ကို
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

သို့ရာတွင် အထက်ဖော်ပြပါ နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ် ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ အသေး အဖွဲ့လျှောက်လွှာ အမှတ် ၇ တွင်၊ အာမခံနှင့် နေထိုင်ခွင့်ပြုလိုက်သည့် စွပ်စွဲခံရသူများ၊ ပြည်သူ့ ပစ္စည်းကော်ပိုရေးရှင်း လက်လီဆိုင်တခု၏ မန်နေဂျာပင်ဖြစ်သည်။ ပြည်သူ့ ပစ္စည်းကော်ပိုရေးရှင်းမှာလည်း (လလသသ) ကဲ့သို့ပင် ဆိုရှယ်လစ်စီးပွားရေးစနစ် ထူထောင်ရာ၌ အရေးကြီးသည့် မဏ္ဍိုင်တခုဖြစ်လေသည်။ အဆိုပါ အဖွဲ့အစည်းများ တွင် လုပ်ကိုင်နေသူများသည် ထိုအဖွဲ့အစည်းပိုင် ပစ္စည်းနှင့် ပတ်သက်၍ အလွဲသုံးစား ပြုလုပ်ရုံကားမျှဖြင့်၊ ဆိုရှယ်လစ်စီးပွားရေးစနစ်ကို ဖျက်ဆီးရာကျသည်ဟု အမြဲတစေ မယူဆသင့်ချေ။ အမှု၏ အကြောင်းခြင်းရာနှင့်ဘက်ပြစ်မှုကျူးလွန်သူ၏ ရည်ရွယ်ချက်စိတ်သဘောထားများအရ ထိုသူများ၏ ပြုလုပ်မှုသည် ဆိုရှယ်လစ်စီးပွားရေးစနစ် တည်ဆောက်မှုကို တကယ်ပင် ပျက်ပြားစေနိုင်သည့် အကြောင်း လုံလောက်သည့် အထောက်အထားများ ရှိမှုသာလျှင်၊ ထိုသူများအား အစိုးရ၏ စီးပွားရေးစနစ်ကို ဆန့်ကျင်သူများဖြစ်သည်ဟု ယူဆသင့်ပေသည်။ မည် သို့ပင်ဖြစ်စေကာမူ ယခုကျွန်ုပ် နေ့ရှိ အမှု၌ စွပ်စွဲခံရသူသည် မိမိကိုယ်ကျိုးအတွက် အလွဲသုံးစားပြုလုပ်ခဲ့ကောင်း ပြုလုပ်မည် ဖြစ်သော်လည်း၊ ဆိုရှယ်လစ်စီးပွားရေးစနစ်တခုလုံးကို ပြိုဖျက်မည့် ရည် ရွယ်ချက်မျိုးနှင့် ပြစ်မှုကျူးလွန်ခဲ့သူဖြစ်သည်ဟု ယူဆရန် အထောက်အထား တစုံ တရာမပေါ်ပေါက်ချေ။ လျှောက်ထားသူအား သက်ဆိုင်ရာ ခရိုင်လုံခြုံရေးနှင့် အုပ် ချုပ်မှုကော်မတီကပင်လျှင်၊ တရားဥပဒေအရ အာမခံနှင့် လွှတ်ထားခြင်းကို မကန့် ကွက်ပါဟု သက်ဆိုင်ရာရုံးသို့ အကြောင်းကြားထားသည်ကို တွေ့ရှိရသည်။

လျှောက်ထားသူသည် ယခုအမှုတွင် အချုပ်ခံနေရသည်မှာ ၂ နှစ်နီးပါးရှိချေပြီ၊ ၎င်းသည် တောင်သူလယ်သမားတဦးသာလျှင်ဖြစ်သောကြောင့်၊ မိမိ၏ဩဇာတိက္ကမ ကို အသုံးပြု၍ တရားလိုပြ သက်သေများကို ဖျက်ဆီးနိုင်ရန် အကြောင်းလည်းမမြင် ချေ။ ဤအမှုမျိုး၌ အရေးကြီးသော သက်သေခံချက်များသည် များသောအားဖြင့် စာရင်းအင်းများအရ၊ ပေါ်စပါက်သည့် သက်သေခံချက်များသာလျှင် ဖြစ်လေရာ၊ အစွပ်စွဲခံရသူထံမှ ထိုစာရင်းအင်းများကို သိမ်းဆည်းခဲ့ပြီးဖြစ်သဖြင့်၊ သက်သေများကို ဖျက်ဆီးရန် အကြောင်းမရှိတော့ချေ။ ထို့ပြင် ၎င်းသည် အထက်တွင်ဖော်ပြသည့် အတိုင်း၊ တောင်သူလယ်သမားတဦးဖြစ်သည်နှင့်အမျှ၊ မိမိ၏ လုပ်အားကို တိုင်းပြည် အတွက် လိုအပ်နေသည့်အချိန်တွင် အလဟဿ မငြိမ်စေရန်သော်၎င်း၊ အမှုစစ်ဆေး နေစဉ်အတွင်း အမှုတွင် ပြည့်ပြည့်စုံစုံ ခံနိုင်ရန်အတွက် လိုအပ်သည့် ဆောင်ရွက်မှု များ ပြုလုပ်နိုင်ရန်သော်၎င်း၊ ၎င်းအား အာမခံနှင့် လွှတ်ထားသင့်သည်ဟု ထင်မြင် ယူဆသည်။ အကယ်၍ အထူးရာဇဝတ်ရုံး ဖွဲ့စည်းပြီးသောအခါ၌ ထိုရုံးက လျှောက် ထားသူအား အာမခံနှင့် ဆက်လက်ထားရန် မသင့်ဟု ယူဆပါက၊ အဆိုပါရုံးက တရား

ဥပဒေအရ သင့်တော်သည့် အမိန့်ချမှတ်နိုင်မည်ဖြစ်သည်။ နောက်ဆုံး မှတ်ချက် အနေနှင့် ပေါ်ပြုလိုသည်မှာ၊ သာမန်အားဖြင့် ဆိုလျှင် အစွပ်စွဲခံရသူတိုင်းအား အမှုကို ရုံးသို့တင်၍ စစ်ဆေးခြင်းမပြုရသေးမီ သို့မဟုတ် အမှုကို စစ်ဆေးနေစဉ်အတွင်း၌ အလွန်ကြာမြင့်စွာ ချုပ်နှောင်၍ ထားအပ်သည်မဟုတ်။ ထိုသို့ချုပ်နှောင်ထားခြင်း ဖြင့်၊ ၎င်းအပေါ်တွင် ပြစ်မှုထင်ရှား မတွေ့ရှိသေးဘဲ၊ ကြိုတင်၍ အပြစ်ဒဏ်ပေးသည် မျိုးလည်း မဖြစ်အပ်ကြောင်း၊ ဤရုံးက အမှုပေါင်းများစွာတို့တွင် မကြာခဏ ညွှန်ကြားခဲ့ဘူးသည်ကိုလည်း သတိချုပ်ရပေမည်။

အထက်ဖော်ပြပါ အကြောင်းများကြောင့်၊ လျှောက်ထားသူသည် ကျပ်ငွေ ငါးထောင်တိတိ (ငွေ ၅,၀၀၀ ကျပ်တိတိ) တန် အာမခံကို၊ ခံဝန်သူနှစ်ဦးဖြင့် တင်သွင်း လျှင်၊ အာမခံနှင့် နေထိုင်ခွင့်ပေးစေရန် အမိန့်ချမှတ်လိုက်သည်။

၁၉၆၆
မောင်ကို
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှု

တရားသူကြီး ဦးချစ်ရွှေတိုင်

† ၁၉၆၆
ဧပြီလ ၅ ရက်။

မောင်ကျော်ဆွေ (ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားသူ)

နှင့်

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားခံရသူ)*

ရာဇဝတ်ကြီး ပုဒ်မ ၃၆၃ အရ မူပြစ်ထင်ရှား စီရင်ခြင်း —အမျိုးသားမှတ်ပုံတင်လက်မှတ်—
မွေးဖွားသည့်ရက်စွဲပေါ်ပြထားခြင်း—အမျိုးသားမှတ်ပုံတင်လက်မှတ် သက်သေခံအက်ဥပဒေ
ပုဒ်မ ၃၅ အရ တရားဝင် မဝင် —ကျောင်းဝင်ပုံစံ—မွေးသက္ကရာဇ် ပေါ်ပြထားခြင်း—
ကျောင်းဝင်ပုံစံသက်သေခံအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၃၅ အရတရားဝင် မဝင် —ဇာတာများမှာ အများ
နှင့်သက်ဆိုင်သော စာချုပ်စာတမ်းများဟုတ် မဟုတ် —ဆရာဝန်၏ တာကြံဉာဏ်ပေးခြင်းသည်
တရားဝင်သော သက်သေခံတင်ပြချက် အကြောင်းအရာဖြစ် မဖြစ်—ဦးဟံသံသယ အကျိုးခံ
စားခွင့်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။မခင်ရဲတင့် အသက်နှင့်ပတ်သက်၍ အသေးစိတ်စိစစ်ရာ အခြားသောသက်
သေခံ စာရွက်စာတမ်းများထက် စိတ်အဝင်စားဆုံးဖြစ်သည့် စာရွက်စာတမ်းမှာ နှစ်ချဖြစ်သည်။
ပဌမစက္ကနာစာတမ်းမှာ မခင်ရဲတင့်၏ အမျိုးသားမှတ်ပုံတင်လက်မှတ်ဖြစ်သည်။ အမျိုးသားမှတ်ပုံ
တင်အရာရှိက တရားဝင်လက်ခံထားသော မခင်ရဲတင့်၏မွေးဘွားသည့်ရက်စွဲ၊ ၁၉၄၇ ခု၊ စက်တင်ဘာလ
၂၁ ရက်ဖြစ်သည်။၎င်းမွေးဘွားသောနေ့စွဲကိုပြင်ဆင်၍ထည့်ထားရာတွင်မခင်ရဲတင့်တယောက်တည်း
သဘောအရလုပ်ခြင်းမဟုတ်။ မိဘများက ခွင့်ပြု၍ပြင်ဆင်ထားကြကြောင်း အမှုတွဲတွင်ပေါ်လွင်
သည်။ဤကဲ့သို့ ပြင်ဆင်ရာ၌မခင်ရဲတင့်၏ အဆိုအချက်လျှင်၊ ၉ တန်းစာမေးပွဲခံရာ၌ အသက် ၁၅
နှစ်မပြည့်သဖြင့် အသက်ကိုပြင်ဆင်ပြီး တိုးထားသည်ဟု ပေါ်ပြထားသည်။ ထိုအချက်ကို အောက်ရုံး
နှစ်ရုံးလုံးက လက်ခံထားသည်ကို တွေ့ရှိရသည်။ သို့ရာတွင် ဤမှတ်ပုံတင်လက်မှတ်သည် သက်သေခံ
အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃၅ အရ၊ တရားဝင်သော အများနှင့်သက်ဆိုင်သည့် စာချုပ်စာတမ်းမျိုးဖြစ်နေ
သဖြင့်၊ ၎င်းတွင် ပေါ်ပြထားသော မခင်ရဲတင့်၏ မွေးဘွားသက္ကရာဇ်ကို အဓိကအချက်အနေဖြင့်
ထားရှိရလိမ့်မည်။ ၎င်းပြင် ဗုဒ္ဓိယစိတ်ဝင်စားသော စာချုပ်စာတမ်းမှာ ပြည်မြို့အစိုးရအထက်တန်း
ကျောင်း၊ ကျောင်းဝင်ပုံစံတွင် မခင်ရဲတင့်၏ မွေးသက္ကရာဇ်မှာ ၁၉၄၉ ခု၊ ဒီဇင်ဘာလ ၂၉ ရက်

* ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှု အမှတ် ၂ (ခ)။

† ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၃၀ တွင် ချမှတ်သော၊ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ
၁၅ ရက်နေ့စွဲပါ၊ ပြည်မြို့၊ ၂ ရာဘက်အထူး ရာဇဝတ်တရားသူကြီး၏အမိန့်ကို ပြန်၍ ဆင်ခြင်မှု။

ဖြစ်နေသည်ကို တွေ့ရှိရသည်။ ၎င်းကျောင်းဝင်ပုံစံမှာ ဆိုခဲ့ပြီးသည့်သက်သေခံအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၃၇ အရ၊ တရားဝင်သော အများနှင့်သက်ဆိုင်သည့်စာချုပ်စာတမ်းဖြစ်သည်။

မောင်ဟုတ်ဆိုင်နှင့် မောင်အေးထူး၊ ၁၉၄၀ ခု၊ ရန်ကုန်စီရင်ထုံး၊ စာမျက်နှာ ၄၈၁ ကိုရည်ညွှန်းသည်။

ဆက်လက်ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။တရားလိုဘက်မှ မခင်ရဲတင်၏ဇာတာနှင့် အခြားဇာတာများကို တင်ပြထားသည်။ ၎င်းဇာတာများမှာ အများနှင့်သက်ဆိုင်သော စာချုပ်စာတမ်းများမဟုတ်ပေ။ ဇာတာများကို မည်သည့်အခါမဆိုပြုလုပ်၍ ရနိုင်ပေသည်။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ဆရာဝန်၏ ထွက်ချက်ကိုလည်း အသေးစိတ် စစ်ဆေးရန်လိုအပ်သည်။ ဆရာဝန်သည်မခင်ရဲတင်၏ အရပ်အမောင်းအလေးချိန်နှင့် ကိုယ်ခန္ဓာအစိတ်အပိုင်းများအပြင်၊ သွားများကို ကြည့်ရှုစစ်ဆေးရုံမျှမက၊ ခေတ်မှီ လောကဓါတ်နည်းဖြစ်သောဓါတ်မှန်မှီ၍ စစ်ဆေးခဲ့လေသည်။ လောကဓါတ်နည်းဖြင့် စစ်ဆေးရာ၌ တွေ့ရှိရသည်မှာ မခင်ရဲတင်၏အသက်သည် ၁၅ နှစ်နှင့် ၁၇ နှစ်အကြားဖြစ်သည်ဆိုသော်လည်း၊ ၁၆ နှစ်နည်းနည်း ကျော်ပြီဟုထွက်ဆိုထားချက်ကိုထောက်ထားခြင်းအားဖြင့်၊ ထိုလောကဓါတ် နည်းနှင့်စစ်ဆေး၍ ရရှိသော အချက်အလက်သို့မှာဆရာဝန်၏ အကြံဉာဏ်ဖြစ်စေကာမူ တရားဝင်သော သက်သေခံတင်ပြချက်အကြောင်းအရာဖြစ်သည်။

နိုင်ငံတော် နှင့် ကျူးစက်မှု၊ အိုင်-အယ်-အာ၊ ၁၉၃၉၊ မဇရပ်၊ စာမျက်နှာ ၈၇၁ ကိုရည်ညွှန်းသည်။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။အမှုတစ်ခုလုံးကိုဖြည့် ကြည့်သောအခါ တွေ့ရှိရသည်မှာ၊ မခင်ရဲတင်၏ အသက်နှင့်ပတ်သက်၍ တရားလိုဘက်က တိကျပြတ်သားသော သက်သေခံချက်မရှိချေ။ တရားခံဘက်က တင်ပြသော သက်သေခံစာမှတ်တမ်းများနှင့် အမျိုးသားမှတ်ပုံတင်လက်မှတ်အပြစ်၊ ဆရာဝန်၏ သက်သေထွက်ချက်များကို ထောက်ရှုခြင်းအားဖြင့်၊ မခင်ရဲတင်၏ အသက်သည် အချင်းဖြစ်စဉ် အခါကအသက် ၁၆ နှစ်ပြည့်ပြီးလည်း ဖြစ်နိုင်သည်။ မခင်ရဲတင်၏အသက်သည် ထိုအချိန်အခါက အသက် ၁၆ နှစ် မပြည့်သေးလည်းဖြစ်နိုင်သည်။ ပြည့်ပြီးလည်း ဖြစ်နိုင်သည်ဟု အမှုတွဲတွင် ပေါ်လွင်နေသောကြောင့် ထိုအသက်နှင့် ပတ်သက်၍ ဒို့ဟသံသယဖြစ်စရာအကြောင်း ပေါ်ပေါက်လာလေသည်။ ယင်းဒို့ဟသံသယ၏ အကျိုးခံစားခွင့်ကို လျှောက်ထားသူသာလျှင် ခံစားရန် အကြောင်းရှိသည်။

နိုင်ငံတော် နှင့် ဦးဓမ္မပါလာ၊ ရန်ကုန်စာတဲ ၁၄၊ စာမျက်နှာ ၆၆၆။

အောင်ပွင့် နှင့် နိုင်ငံတော်၊ ၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ရန်ကုန်စီရင်ထုံး၊ စာမျက်နှာ ၅၀ တို့ကိုရည်ညွှန်းသည်။

အယူခံတရားလိုအတွက်။ ။

အယူခံတရားခံအတွက်။ ။အစိုးရရှေ့နေကြီး ဦးဘကြိုင်။

တရားသူကြီးဦးချစ်။ ။ပြည်မြို့ ၂ ရာဘက်ရာဇဝတ်တရားသူကြီးရုံး၊ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၃၀ တွင်၊ လျှောက်ထားသူ မောင်ကျော်ဆွေအပေါ် ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၃၆၃ အရ၊ ပြစ်မှုမြောက်သည်ကို တွေ့ရှိရသဖြင့်၊ အလုပ်နှင့်ထောင်ဒဏ် ၈ လကျခံစေရန် အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်။ ထိုအမိန့်ကိုလျှောက်ထားသူ မောင်ကျော်ဆွေက မကျေနပ်သဖြင့်၊ ပြည်မြို့ စက်ရွှင်တရားသူကြီးရုံး ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်အယူခံမှုအမှတ်

၁၉၆၆
မောင်
ကျော်ဆွေ
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
ပြန်မာနိုင်ငံ။

၁၉၆၆
 မောင်
 ကျော်ဆွေ
 နှင့်
 ပြည်ထောင်စု
 ပြန်မာနိုင်ငံ။

၄၇ တွင် အယူခံဝင်ခဲ့သည်။ ထိုအယူခံတွင် လျှောက်ထားသူအရေးရှိမရှိသဖြင့်၊ ယခု ဤရုံးသို့ ရာဇသတ်ပြင်ဆင်မှု တင်သွင်းခြင်းဖြစ်သည်။

အမှုအကြောင်းခြင်းရာနှင့်ပတ်သက်၍၊ မူလရုံး၏စီရင်ချက်တွင် အပြည့်အစုံဖော်ပြ ထားသည်ကို တွေ့ရှိရသဖြင့် ထပ်လောင်း၍ဖော်ပြရန် မလိုအပ်ပေ။ ယခုစဉ်းစားရန် အဓိကပြဿနာမှာ နှစ်ရပ်ဖြစ်ပေသည်။ ပဌမပြဿနာမှာ မခင်ရဲတင့် (လိပြ-၄) သည် လျှောက်ထားသူ မောင်ကျော်ဆွေခေါ်ရာသို့ ၁၉၆၅ ခု၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၁ ရက်နေ့က လိုက်ပါသွားရာတွင် ၎င်း၏အလိုအတိုင်း လိုက်ပါသည် မလိုက်ပါသည်ဟူ၍ဖြစ်သည်။

ဒုတိယပြဿနာမှာ၊ ထိုအချိန်အခါက၊ မခင်ရဲတင့်သည်၊ အလိုတူအလိုပါဖြစ်စေ ကာမူ၊ ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၃၆၁ နှင့်အညီ၊ မိဘအုပ်ထိန်းခြင်းမှ မလွတ်မြောက် သေးသော အသက် ၁၆ နှစ်အောက်ဖြစ်သည် မဖြစ်သည်ဟူ၍ဖြစ်သည်။

ပဌမပြဿနာနှင့်ပတ်သက်၍ အမှုတွဲတွင် ပေါ်လွင်သည်မှာ၊ အချင်းမဖြစ်မီ နှစ်နှစ်လောက်ကတည်းက၊ မခင်ရဲတင့်နှင့် မောင်ကျော်ဆွေဘို့မှာ သမီးရည်းစားဖြစ်၍ ချစ်ကြိုက်နေကြသည်။ သက်သေခံအမှတ် (၁) ကော်ပီစာအုပ်တွင် မငြင်းနိုင်ကြသော၊ သမီးရည်းစားစာများဖြစ်သည်။ အပြန်အလှန်ရေးထားသည်ကို တွေ့ရှိရသည်။ အောက် ရုံး နှစ်ရုံးစလုံးကလည်း၊ မောင်ကျော်ဆွေသည်၊ မခင်ရဲတင့်ကို ၁၉၆၅ ခု၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၆ ရက်နေ့က ခေါ်သွားစဉ်အခါ၊ မခင်ရဲတင့်က သဘောတူလိုက်သွားသည်ဟု ယူဆထားသည်ကိုတွေ့ရှိရသည်။ ထို့ကြောင့်၊ ပဌမပြဿနာနှင့်ပတ်သက်၍၊ မခင်ရဲတင့် သည်၊ မောင်ကျော်ဆွေနောက် ခိုးရာလိုက်ရာ၌ ၎င်း၏သဘောအလျောက် လိုက်ပါ သွားသည်ဟု အဆုံးအဖြတ်ပေးရန်ရှိသည်။

ဒုတိယပြဿနာနှင့်ပတ်သက်၍ စဉ်းစားရာ၌၊ ခိုးရာလိုက်ပြီးသည့်အချိန်တွင်၊ မခင် ရဲတင့်သည် အသက် ၁၆ နှစ်အောက်ဖြစ်သည် မဖြစ်သည်နှင့်ပတ်သက်၍၊ တရားလိုဘက် နှင့်တရားခံဘက်တို့က အမျိုးမျိုးသက်သေထွက်ချက်များ ရှိသည့်အပြင်၊ သက်သေခံစာ အမှတ်အသား များကိုလည်း၊ ရုံးသို့တင်ပြထားကြသည်။ အောက်ရုံး နှစ်ရုံးစလုံးက မခင်ရဲတင့်၏အသက်သည် ထိုအချိန်အခါက ၁၆ နှစ်မပြည့်သေးဟု ယူဆပြီးလျှင် မောင်ကျော်ဆွေသည် မခင်ရဲတင့်အား အုပ်ထိန်းသူမိဘများထံမှ လူခိုးမှု ကျူးလွန် သည်ဟုယူဆပြီး၊ ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၃၆၃ အရ အပြစ်ပေးလိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။ ယင်းသို့အပြစ်ပေးခြင်းမှာ၊ မှန်မမှန်ကို သေချာဂရုစွာ သုံးသပ်ရန်လိုအပ်ပေသည်။

မခင်ရဲတင့်၏အသက် စစ်ဆေးရန် ၁၉၆၅ ခု၊ မတ်လ ၉ ရက်နေ့က (ခိုးရာလိုက်ပြီး ပြီး ၁၃ ရက်အကြာ) ဆရာဇော်ဦးသာခိုး (လိပြ-၁၂) ထံသို့ပို့သည်။ ၎င်းကမခင်ရဲတင့်၏ အရပ်အမောင်း အလေးချိန်နှင့် သွားများကို စစ်ဆေးပြီးနောက်၊ ဓါတ်မှန်ရိုက်၍

စစ်ဆေးကြည့်ရှုခြင်းအားဖြင့်၊ မခင်ရဲတင့်၏ အသက်မှာ ၁၅ နှစ်နှင့် ၁၇ နှစ်ကြားရှိ၍၊
 ၁၆ နှစ်နည်းနည်းသာ ကျော်မည်ဖြစ်နိုင်ပါသည်ဟု အကြံဉာဏ်ပေးသည်။ မခင်ရဲတင့်
 ၏ဦးတွင် တင်ပြသောဇာတာအရ မခင်ရဲတင့်သည် ၁၃၁၁ ခုနှစ်၊ ပြာသိုလဆန်း ၁၅ ရက်
 နေ့ကဘွားမြင်သည်။ ထိုဇာတာအရဆိုလျှင် မခင်ရဲတင့်သည် အချင်းဖြစ်စဉ်အခါက
 အသက် ၁၆ နှစ်မပြည့်သေးပေ။ ထို့နောက် ပြည်မြို့ မြန်မာနှစ်ချင်း ခရစ်ယာန်အထက
 တန်းကျောင်း၊ ကျောင်းဝင်စာရင်းတွင် မခင်ရဲတင့်၏ မွေးသက္ကရာဇ်မှာ ၁၉၅၀ ခုနှစ်၊
 ဇန္နဝါရီလ ၁၅ ရက်ဟုဖော်ပြထားသည်ကို တွေ့ရှိရသည်။ ၎င်းအတိုင်းဆိုလျှင်၊ မခင်ရဲ
 တင့်၏အသက်သည် အချင်းဖြစ်ချိန်က ၁၆ နှစ်မပြည့်သေးပေ။ ၎င်းပြင် မခင်ရဲတင့်၏
 အမျိုးသားမှတ်ပုံတင်လက်မှတ်တွင် မွေးဘွားသည့်နေ့ရက်မှာ ဆန်း ၁၅-၁၀-၁၃၁၁
 ဟုဖော်ပြထားသည်ကို တွေ့ရှိရသည်။ သို့သော် ၎င်းနေ့စွဲကို ဖျက်ပြီး ၁၉၄၈ ခု၊
 ဒီဇင်ဘာလ ၂၉ ရက်ဟု ပြင်ထားသည်ကို တွေ့ရှိရသည်။ ထိုသို့ပြင်ရာတွင် မခင်ရဲတင့်
 သည် မိဘများ၏သဘောတူညီချက်အရ ပြင်ထားသည်ကို အမှုတွဲတွင်ဖွင့်ရှိရသည်။
 ပြင်ထားသော မွေးဘွားသည့်နေ့စွဲအရဆိုလျှင် မခင်ရဲတင့်သည် အချင်းဖြစ်စဉ်အခါက
 အသက် ၁၆ နှစ်ကျော်လွန်နေသည်။ မူလပေးထားသည့် ရက်စွဲအတိုင်းဆိုလျှင်၊
 အသက် ၁၆ နှစ်မကျော်သေးပေ။

၁၉၆၆
 မောင်
 ကျော်ဆွေ
 နှင့်
 ပြည်ထောင်စု
 မြန်မာနိုင်ငံ။

မောင်ကျော်ဆွေဘက်မှ၊ မခင်ရဲတင့် အသက်နှင့်ပတ်သက်၍ တင်ပြထားသော
 သက်သေခံစာများမှာ၊ သရက်ခရိုင် ကာမမြို့နယ် ကိုင်းရွာအုပ်စု လ၊အ၊က ဥက္ကဋ္ဌအား
 တိုင်ကြားသောစာတွင်၊ မခင်ရဲတင့်ကိုယ်တိုင် လက်မှတ်ထိုးထား၍ ၎င်း၏အသက်ကို
 ဖော်ပြထားသည်မှာ ၁၇ နှစ်ဖြစ်သည်ကို တွေ့ရှိရသည်။ ၎င်းပြင် အောင်လုံမြို့
 တတိယရာဘက် တရားသူကြီးရွှေတွင် မခင်ရဲတင့်က ကျမ်းကျိန်လွှာပြုလုပ်၍ တင်ဆက်
 ထားသော စာချုပ်အရဆိုလျှင်၊ မခင်ရဲတင့်၏မွေးသက္ကရာဇ်မှာ ၁၉၄၈ ခု၊ ဒီဇင်ဘာလ
 ၂၉ ရက်နေ့ဖြစ်သဖြင့်၊ ၁၇ နှစ်ဖြစ်ကြောင်း ဖော်ပြထားသည်။ ထို့နောက် မခင်ရဲတင့်၏
 လက်ရေးဖြင့်၊ ပြည်မြို့ မြို့မလုံခြုံရေးနှင့် အုပ်ချုပ်မှုကော်မတီဥက္ကဋ္ဌထံသို့ ရေးသော
 စာတွင်၊ သူသည်အသက် ၁၇ နှစ်ဖြစ်ပါသည် ဟုဖော်ပြထားသည်။ ထို့နောက်တဖန်
 ပြည်မြို့ အမှတ် (၁) အစိုးရအထက်တန်းကျောင်း ကျောင်းဝင်ပုံစံတွင်၊ မခင်ရဲတင့်၏
 မွေးသက္ကရာဇ်မှာ ၁၉၄၈ ခု၊ ဒီဇင်ဘာလ ၂၉ ရက်နေ့ဟု ဖော်ပြထားသည်။ ဤအတိုင်းဆို
 လျှင် မခင်ရဲတင့်သည် အချင်းဖြစ်စဉ်အခါက အသက် ၁၆ နှစ်ပြည့်ခဲ့သည်။

အထက်တွင်ဖော်ပြသော တရားလို၊ တရားခံဘက်မှ တင်ပြကြသည့် မခင်ရဲတင့်နှင့်
 ပတ်သက်သော အသက်၏အထောက်အထားဖြစ်ကြသည်ကို တွေ့ရှိရသည်။ ကျွန်ုပ်ရွှေ
 လျှောက်လဲသော ပညာရှိအစိုးရရွှေနေကြီး ဦးဘကြိုင်က ဤအမှုတွင် မခင်ရဲတင့်၏
 အသက်သည်အချင်းဖြစ်ချိန်အခါကအသက် ၁၆ နှစ်မပြည့်သေးပါဟုပြဆိုရန်မှာ တရားလို

၁၉၆၆
မောင်
ကျော်ဆွ
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

၏တာဝန်သာဖြစ်ပါသည်။ အမှုသွားအမှုလာကိုကြည့်ရှုခြင်းအားဖြင့်၊ တရားလိုက မခင်ရဲတင့်၏ အသက်သည် ၁၆ နှစ်အောက်ဖြစ်ပါသည်ဟု တိတိကျကျ ပြဆိုထားခြင်း မရှိပါ။ တရားခံဘက်မှတင်ပြသော သက်သေခံစာအထောက်အထားများကို ကြည့်ရှု ခြင်းအားဖြင့်၊ မခင်ရဲတင့်၏အသက်မှာ အချင်းဖြစ်စဉ်အခါက၊ အသက် ၁၆ နှစ် ပြည့်ပြီးဖြစ်သည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ ၎င်းပြင် ဆရာဝန်၏ထွက်ချက်အရဆိုလျှင် ဆရာ ဝန်သည် ဓါတ်မှန်ရိုက်၍၊ မခင်ရဲတင့်အား စစ်ဆေးပြီးနောက်၊ သူ၏အသက်သည် ၁၅ နှစ်နှင့် ၁၇ နှစ်ကြား ဖြစ်နိုင်သည်ဟု အကြံပေးထားရုံတွင်မက၊ အသက် ၁၆ နှစ် နည်းနည်းကျော်ပြီဟူ၍လည်း အကြံဉာဏ်ပေးထားသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ အချင်း ဖြစ်စဉ် အချိန်အခါက မခင်ရဲတင့်အသက်မှာ ၁၆ နှစ်မပြည့်သေးဟုတထပ်ချ ဤအမှုတွင် မပေါ်လွင်သဖြင့်၊ ၁၆ နှစ်အောက်ဖြစ်လျှင်လည်း ဖြစ်နိုင်ပါသည်။ ၁၆ နှစ်ပြည့်ပြီး လျှင်လည်း ဖြစ်နိုင်ပါသည်ဟု ယူဆရန်အကြောင်းရှိပါသဖြင့်၊ မခင်ရဲတင့်၏အသက်နှင့် ပတ်သက်၍ ဒွိဟသံသယများ ဖြစ်ပေါ်လာစရာအကြောင်း ရှိလေသည်။ ထိုကဲ့သို့ ဖြစ်ပေါ်လာသော ဒွိဟသံသယ၏အကျိုးကို လျှောက်ထားသူက ဥပဒေအရခံစား ထိုက်သည်ဖြစ်သဖြင့် ၎င်းအကျိုးကို လျှောက်ထားသူက ခံစားစေရန်၊ ဤရုံးက စစ်ဆေးစေလိုပါသည်ဟု တင်ပြလွှားသည်။

ကျွန်ုပ်သည် ဤအမှုတွင် မခင်ရဲတင့်အသက်နှင့်ပတ်သက်၍အသေးစိတ်စိစစ်သည်။ အခြားသောသက်သေခံ စာရွက်စာတမ်းများထက် ကျွန်ုပ်စိတ်အဝင်စားဆုံးဖြစ်သည့် စာရွက်စာတမ်းမှာ၊ နှစ်ခုဖြစ်သည်။ ပဌမစာရွက်စာတမ်းမှာ မခင်ရဲတင့်၏အမျိုးသား မှတ်ပုံတင်လက်မှတ်ဖြစ်သည်။ အမျိုးသားမှတ်ပုံတင် အရာရှိက တရားဝင်လက်ခံထား သော မခင်ရဲတင့်၏မွေးဘွားသည့်ရက်စွဲ၊ ၁၉၄၀ ခု၊ စက်တင်ဘာလ ၂၉ ရက်နေ့ဖြစ်သည်။ ၎င်းမွေးဘွားသောနေ့စွဲကို ပြင်ဆင်၍ ထည့်ထားရာတွင် မခင်ရဲတင့်တယောက်တည်း သဘောအရလုပ်ခြင်းမဟုတ်၊ မိဘများက ခွင့်ပြု၍ ပြင်ဆင်ထားကြကြောင်း အမှု တွဲတွင်ပေါ်လွင်သည်။ ဤကဲ့သို့ပြင်ဆင်ရာ၌ မခင်ရဲတင့်၏အဆိုအမူအရာ၊ ၉ တန်း စာမေးပွဲဝင်ရာ၌ အသက် ၁၅ နှစ်မပြည့်သဖြင့် အသက်ကိုပြင်ဆင်ပြီး တိုးထားသည်ဟု ပေါ်ပြထားသည်။ ထိုအချက်ကို အောက်ရုံးနှစ်ရုံးစလုံးက လက်ခံထားသည်ကိုတွေ့ရှိ ရသည်။ သို့ရာတွင် ဤမှတ်ပုံတင်လက်မှတ်သည် သက်သေခံ အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၃၅ အရ တရားဝင်သော အများနှင့်သက်ဆိုင်သည့် စာချုပ်စာတမ်းမျိုးဖြစ်နေသဖြင့်၊ ၎င်းတွင် ပေါ်ပြထားသော မခင်ရဲတင့်၏ မွေးဘွားသက္ကရာဇ်ကို အဓိကအချက်အနေဖြင့် ထားရှိ ရလိမ့်မည်။ ၎င်းပြင် ဒုတိယစိတ်ဝင်စားသော စာချုပ်စာတမ်းမှာ၊ ပြည်မြို့အစိုးရ အထက်တန်းကျောင်း၊ ကျောင်းဝင်ပုံစံတွင် မခင်ရဲတင့်၏ မွေးသက္ကရာဇ်မှာ ၁၉၄၀ ခု၊ ဝီဇဘာလ ၂၉ ရက်နေ့ဖြစ်နေသည်ကို တွေ့ရှိရသည်။ ၎င်းကျောင်းဝင်ပုံစံမှာ ဆိုခဲ့ပြီး

သည့်သက်သေခံ အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၃၅ အရ၊ တရားဝင်သော အများနှင့်သက်ဆိုင်သည့် စာချုပ်စာတမ်းဖြစ်သည်။ ဤအကြောင်းနှင့်ပတ်သက်၍၊ မောင်ဟုတ်ဆိုင်နှင့် မောင် အေးလှ (၁) ကိုကြည့်ပါ။ ၎င်းပြင် တရားလိုဘက်က မခင်ရဲတင့်၏ဇာတာနှင့် အခြား ဇာတာများကို တင်ပြထားသည်။ ၎င်းဇာတာများမှာ အများနှင့်သက်ဆိုင်သော စာချုပ်စာတမ်းများမဟုတ်ပေ။ ဇာတာများကို မည်သည့်အခါမဆိုပြုလုပ်၍ ရနိုင် ပေသည်။ ၎င်းပြင် အလွန်အရေးကြီးသည့် မခင်ရဲတင့်၏ မွေးဘွားလက်မှတ်ကို တရားလိုဘက်ကတင်ပြနိုင်ပေ။ ၎င်းပြင် ဆရာဝန်၏ထွက်ချက်ကိုလည်း အသေးစိတ် စစ်ဆေးရန်လိုအပ်သည်။ ဆရာဝန်သည် မခင်ရဲတင့်၏ အရပ်အမောင်းအလေးချိန်နှင့် ကိုယ်ခန္ဓာအစိတ်အပိုင်းများအပြင် သွားများကို ကြည့်ရှုစစ်ဆေးရုံမျှမက၊ ခေတ်မှီ လောကဓါတ်နည်းဖြစ်သော ဓါတ်မှန်မှိုက်၍ စစ်ဆေးခဲ့လေသည်။ လောကဓါတ်နည်း ဖြင့်စစ်ဆေးရာ၌ တွေ့ရှိရသည်မှာ မခင်ရဲတင့်၏အသက်သည် ၁၅ နှစ်နှင့် ၁၇ နှစ် အကြား ဖြစ်သည်ဆိုသော်လည်း၊ ၁၆ နှစ်နည်းနည်းကျော်ပြီဟု ထွက်ဆိုထားချက်ကို ထောက်ထားခြင်းအားဖြင့်၊ ထိုလောကဓါတ်နည်းနှင့်စစ်ဆေး၍ ရရှိသောအချက် အလက်တို့မှာ၊ ဆရာဝန်၏အကြံဉာဏ်ဖြစ်စေကာမူ တရားဝင်သော သက်သေခံတင်ပြ ချက်အကြောင်းအရာဖြစ်သည်ဟု၊ နိုင်ငံတော်နှင့် ကျူးတရပ် (၂) တွင်၊ ထုံးဖွဲ့ထား သည်ကိုတွေ့ရှိရသည်။

၁၉၆၆
မောင်
ကျော်ဆွေ
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
ပြန်မာနိုင်ငံ။

ဤအမှုတရားလုံးကိုခွဲ၍ကြည့်သောအခါ တွေ့ရှိရသည်မှာ မခင်ရဲတင့် အသက်နှင့် ပတ်သက်၍၊ တရားလိုဘက်က တိကျပြတ်သားသော သက်သေခံချက်မရှိချေ။ တရားခံ ဘက်ကတင်ပြသော သက်သေခံစာ မှတ်တမ်းများနှင့် အမျိုးသားမှတ်ပုံတင်လက်မှတ် အပြင်၊ ဆရာဝန်၏ သက်သေထွက်ချက်များကို ထောက်ရှုခြင်းအားဖြင့်၊ မခင်ရဲတင့်၏ အသက်သည် အချင်းဖြစ်စဉ်အခါက ၁၆ နှစ်ပြည့်ပြီးလည်းဖြစ်နိုင်သည်။ အစိုးရရွှေနေ ကြီးတင်ပြသည့်အတိုင်း၊ မခင်ရဲတင့်၏အသက်သည် ထိုအချိန်အခါက အသက် ၁၆ နှစ် မပြည့်သေးလည်းဖြစ်နိုင်သည်။ ပြည့်ပြီးလည်းဖြစ်နိုင်သည်ဟုအမှုတွဲတွင် ပေါ်လွင်နေ သောကြောင့်၊ ထိုအသက်နှင့်ပတ်သက်၍ ဒွိဟသံသယဖြစ်စရာ အကြောင်းပေါ်ပေါက် လာလေသည်။ ယင်းဒွိဟသံသယ၏ အကျိုးခံစားခွင့်ကို လျှောက်ထားသူ မောင်ကျော် ဆွေကသာလျှင် ခံစားရန်ရှိသည်။ နိုင်ငံတော်နှင့် ဦးဓမ္မပါလ(၃) နှင့် မောင်အောင်ပွင့် နှင့် နိုင်ငံတော် အမှု (၄) တို့ကိုကြည့်ပါ။

- (၁) ၁၉၄၀ ခုနှစ်၊ ရန်ကုန်စီရင်ထုံး၊ စာမျက်နှာ ၄၈၁။
- (၂) အိုင်-အယ်-အာရ် ၁၉၃၉၊ မဒရပ်၊ စာမျက်နှာ ၈၇၁။
- (၃) ရန်ကုန်အတွဲ ၁၄၊ စာမျက်နှာ ၆၆၆။
- (၄) ၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ရန်ကုန်စီရင်ထုံး၊ စာမျက်နှာ ၅၀။

၁၉၆၆
မောင်
ကျော်ဆွေ
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

အထက်တွင်ဖော်ပြသော အကြောင်းအချက်အလက်များနှင့် ဥပဒေအကိုးအကား
များအရ၊ ကျွန်ုပ်တို့သည် ပညာရှိ အစိုးရရွေးချယ်ပြီးနှင့် သဘောချင်းတူညီသည်။
အောက်ရုံးနှစ်ရုံးက မခင်ရဲတင့်၏ အသက်နှင့် ပတ်သက်၍ ချမှတ်သော အမိန့်မှာ
အကြောင်းခြင်းထုအရသော်၎င်း၊ ဥပဒေအချက်အလက်များအရသော်၎င်း အလွန်
မှားယွင်းနေ၍ တရားမျှတမှုကင်းမဲ့နေသည်ကို တွေ့ရှိရသဖြင့်၊ ကျွန်ုပ်တို့အနေနှင့် လက်မခံ
နိုင်ဘဲ ပယ်ဖျက်လိုက်သည်။ သို့ဖြစ်၍၊ လျှောက်ထားသူ မောင်ကျော်ဆွေအား
ဤအမှုနှင့်ပတ်သက်သမျှ တရားသေလွတ်ရန် အမိန့်ချမှတ်လိုက်သည်။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

ရာဇဝတ်အယူခံမှု

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေ ရွှေတွင်

မောင်ကျော်နု (အယူခံတရားလို)

နှင့်

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (အယူခံတရားခံ) *

† ၁၉၆၆

မတ်လ

၁၂ ရက်။

ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၃၈၄၊ ခုခံကာကွယ်ပိုင်ခွင့်ရှိ မရှိ၊ ခုခံကာကွယ်ပိုင်ခွင့်ကို လိုသည်ထက်ပို၍ အသုံးပြု မပြု။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ သေသူသည် အယူခံတရားလိုအား အရှည် ၂ တောင်၊ လုံးပတ် တကျပ်ခန့် ရှသော တုတ်နှင့်စတင်ပြီး ၂ ချက်၊ ၃ ချက်ရှိက်သောကြောင့်၊ အယူခံတရားလိုသည်ခုခံ ကာကွယ်ပိုင်ခွင့်ရှိသည်ဆိုခြင်းမှာ မငြင်းနိုင်။ သို့ရာတွင်အယူခံတရားလိုသည် သေသူအားခါးနှင့်အချက်ပေါင်း ၅ ချက်တိတိ ထိုးခဲ့ခြင်းဖြစ်၍၊ ၎င်းသည် ခုခံကာကွယ်ပိုင်ခွင့်ကို လိုသည်ထက်ပို၍ အသုံးပြုမိကြောင်း ပေါ်ပေါက်နေသည်။

အယူခံတရားလိုအတွက်။ ။

အယူခံတရားခံ အတွက်။ ။ အစိုးရရွှေနေကြီး ဦးသိန်းဟန်။

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေ။ ။ အယူခံ တရားလိုအပေါ် ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၃၀၄ အရ၊ တသက်တကျွန်း အပြစ်ဒဏ် ကျခံစေရန် အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သော ကျောက်ဖြူမြို့၊ အထူး (ရာဘက်စက်ရှင်) တရားသူကြီး၏ စီရင်ချက်ကိုမကျေနပ်သဖြင့် အယူခံဝင်သော အမှုဖြစ်သည်။

အမှုဖြစ်ပေါ်ပုံအတ္ထုပ္ပတ္တိအကျဉ်းချုပ်မှာ လွန်ခဲ့သော ၁၃၂၆ ခုနှစ်၊ နယုန်လပြည့်ကျော် ၁၄ ရက် (၈-၆-၆၄) နေ့ညနေ ၇ နာရီအချိန်ခန့်တွင် ကျောက်ဖြူခရိုင်၊ အမ်းမြို့အပိုင်၊ လုပ်ရွာနေ မောင်ဘိုးအေးသည်၊ မောင်စံတင် (လိပြ-၁၁) အိမ်တွင် နေထိုင်သည့် ကျောင်းဆရာ မောင်ကျော်အေး (လိပြ-၆) ထံသို့သွား၏။ မောင်ကျော်အေးထံသို့ မဆောက်မီ အိမ်ရှေ့တွင် အယူခံတရားလိုနှင့် တွေ့ဆုံ၍ ၎င်းတို့နှစ်ဦးသည် ကျောင်းဆရာ

* ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်အယူခံမှုအမှတ် ၁၀၉။

† ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်အထူးအမှုအမှတ် ၂၇ တွင်ချမှတ်သော ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၂ ရက်နေ့စွဲပါ၊ ကျောက်ဖြူမြို့၊ အထူး (ရာဘက်စက်ရှင်) တရားသူကြီး၏ အမိန့်ကို အယူခံမှု။

၁၉၆၆
မောင်ကျော်ရ
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
ပြန်မာနိုင်ငံ။

မောင်ကျော်အေး၏ ကြက်ဥထပ်ကို သူကိုင်မည်၊ ငါကိုင်မည်ဆိုသော ကိစ္စနှင့်ပတ်သက်
၍၊ စကားများ ရန်ဖြစ်ကြသည်။ ထိုအခါ ကျောင်းဆရာ မောင်ကျော်အေးကအိမ်ထဲမှ
ထွက်လာပြီး ပြန်ပြောရန်ပဲ့ ပြီးစီးသွား၏။ ထို့နောက် ၎င်းတို့နှစ်ဦးသည် အတူထွက်
လာရာ၊ မောင်လူအောင် (လိပြ-၁)၏ အိမ်ရှေ့သို့ ရောက်သောအခါ ထပ်မံ၍စကား
များကြပြန်သည်။ ထိုသို့စကားများနေသဖြင့် မောင်ဖြူ (လိပြ-၇)က ၎င်းတို့နှစ်ဦး
အား ရန်မဖြစ်ကြရန်ပြောဆိုပြီး အယူခံတရားလိုအား ၎င်း၏ထံသို့လာရန်ခေါ်လိုက်၏။
အယူခံတရားလိုသည် မောင်ဖြူအနီးသို့ ရောက်လာသောအခါ မောင်ဖြူကအရပ်ထဲမှာ
ဆူဆူညံညံမလုပ်ရန် ပြောနေခိုက် မောင်ဘိုးအေးသည် အရှည် ၂ တောင်ခန့်ရှိသည့်
တုတ်ကိုင်၍ပြေးလာပြီး၊ အယူခံ တရားလိုအား ၂ ချက်၊ ၃ ချက်ရိုက်သည်။ ထိုအခါ
အယူခံတရားလိုက မောင်ဘိုးအေးကို ပူးသတ်လေသည်။ ထိုကဲ့သို့လုံးထွေး သတ်ပတ်
နေကြစဉ် မောင်လူအောင်နှင့် မောင်ဖြူတို့က ဘော်ကြရန် ပြောသဖြင့် အယူခံ
တရားလိုသည် မြေကြီးပေါ်တွင်လဲနေသော မောင်ဘိုးအေးအား လက်လွှတ်လိုက်ပြီး
ထွက်သွားလေသည်။ မောင်ဘိုးအေးက ၎င်းကိုအယူခံတရားလို ထိုးသွားကြောင်း
ပြောသဖြင့် မောင်ဖြူနှင့် မောင်လူအောင်တို့က ကြည့်ရှုသောအခါ မောင်ဘိုးအေး
၏ နောက်ကျောတွင် ခါးဒဏ်ရာ ၃ ချက်၊ နံဘေးတွင် ၁ ချက်၊ ရင်ဘောင် ၁ ချက်
ပေါင်း ခါးဒဏ်ရာ ၅ ချက်ကို တွေ့ရလေသည်။

ချက်ခြင်းပင် ဆယ်အိမ်မှူး ဦးဘိုးမြိုင် (လိပြ-၅)အား အကြောင်းကြားသဖြင့်၊
ဒဏ်ရာရသူ မောင်ဘိုးအေးကို ရဲဌာနာသို့ ယူသွားရန် စီစဉ်သော်လည်း မောင်ဘိုးအေး
မှာ အချင်းဖြစ်ပြီးနောက် ၁၅ မိနစ်အကြာ သေဆုံးသွားလေသည်။ ထိုစဉ်က အမ်းမြို့
ပြည်သူ့ဆေးရုံ၌ ဆေးဆရာဝန် မရှိသဖြင့် ဆေးစစ်ဆရာ ဦးဘတင် (လိပြ-၈) က
မောင်ဘိုးအေး၏အလောင်းကို ကြည့်ရှုသောအခါ လက်ဝဲဘက် နို့အုံတွင် ခါးဒဏ်ရာ
တချက်၊ လက်ဝဲလက်ပြင်တွင်တချက်၊ လက်ျာ လက်ပြင်တွင် တချက်၊ ကျောက်
တည့်ဘည့်တွင် တချက်နှင့် လက်ဝဲဘက် လက်မောင်းတွင် တချက်၊ ပေါင်း ဒဏ်ရာ
၅ ချက် တွေ့ရလေသည်။ ထိုဒဏ်ရာများ၏ အနေအထားအရဆိုလျှင် လက်ဝဲဘက်
နို့အုံနှင့် လက်ဝဲဘက် လက်ပြင်တွင် ရရှိသော ဒဏ်ရာများမှာ မုချသေစေနိုင်သည့်
ဒဏ်ရာများဖြစ်ကြောင်း ဆရာဝန် ဦးကျော်မင်း (လိပြ-၁၀)က ထွက်ဆိုသွားလေသည်။

အထက်ပါ သက်သေထွက်ချက်များအရ၊ အယူခံ တရားလိုအပေါ် ရုံးတင်တရားစွဲ
ဆိုရာ ၎င်းက အချင်းဖြစ်သူတွင် သေသူ မောင်ဘိုးအေးသည်၊ မိမိအား တုတ်နှင့်ရိုက်
သောကြောင့် ထွက်ပြေးခဲ့ရကြောင်း၊ ဒဏ်ရာများကို မောင်မောင် (ခံပြ-၂)နှင့်
မောင်သိန်း (ခံပြ-၃)တို့အား သွားရောက်ပြသနေစဉ် သေသူ မောင်ဘိုးအေး၏
ဆဲရေးသံများကို ကြားရပြီးနောက် မောင် ဂိုးအေး ခါးနှင့်ထိုး ခံရကြောင်း သိရသည်

ဟု ထုချေခဲ့သည်။ ထိုထုချေချက်ကို အောက်ရုံးပညာရှိ တရားသူကြီးက လက်မခံဘဲ အထက်တွင် ပေါ်ပြသည်အတိုင်း အပြစ်ပေးခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

၁၉၆၆
မောင်ကျော်နု
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
ပြန်မာနိုင်ငံ။

ဤအမှုတွင် အယူခံ တရားလိုသည်။ သေသူ မောင်ဘိုးအေးအား ဓါးနှင့် ထိုးသည် ကို တပ်အပ်မည်သူမျှ မြင်လိုက်ခြင်း မရှိသော်လည်း အယူခံ တရားလိုနှင့် သေသူ မောင်ဘိုးအေးတို့ ထွေးလုံး သတ်ပုတ်နေသည်ကို မောင်လူအောင်နှင့် မောင်ဖြူတို့က သေချာစွာ တွေ့မြင်လိုက်ရသည်။ မောင်လူအောင်မှာ သေသူနှင့်သော်၎င်း၊ အယူခံ တရားလိုနှင့် သော်၎င်း၊ ဆွေမျိုးတော်စပ်ခြင်း မရှိ၍ မတရားထွက်ဆိုရန် အကြောင်း မရှိ၊ ဓောင်ဖြူမှာလည်း အယူခံတရားလိုနှင့် သေသူတို့၏ ဦးလေး ဖြစ်သောကြောင့် တဘက်ထက်သို့ပင်းပြီး ထွက်ဆိုရန် အကြောင်းမရှိ၊ အယူခံ တရားလိုနှင့် သေသူ မောင်ဘိုးအေးတို့ ထွေးလုံးသတ်ပုတ် နေကြသည်ကို ထိုစဉ်က မောင်ဖြူ၏ လက်နှိပ် ဓါတ်မီးအရောင်ဖြင့် ကောင်းစွာ တွေ့မြင်ခဲ့ကြောင်း ပေါ်လွင်နေသည်။ ယင်းသို့ ထွေးလုံး သတ်ပုတ်ကြပြီးနောက် အယူခံ တရားလိုသည် မြေကြီးပေါ်တွင် လဲနေသည့် သေသူ မောင်ဘိုးအေးအား လက်လွှတ်ကာ ထွက်သွားသည်နှင့် တပြိုင်နက်၊ မောင် ဘိုးအေးက ၎င်းကိုဓါးနှင့် ထိုးသွားကြောင်း ပြောဆို စွပ်စွဲခဲ့သည့်အပြင်၊ ထိုစဉ်က ၎င်းတို့နှစ်ဦး လုံးထွေးသတ်ပုတ်နေသည့် နေရာသို့ အခြားတစ်စုံတယောက်သောသူမျှ လာရောက်ခြင်း မရှိသည့်အလျောက် သေသူ မောင်ဘိုးအေးတွင် ရရှိခဲ့သော ဓါး ဒဏ်ရာများမှာ အယူခံ တရားလို၏ လက်ချက်ပင်ဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားသည်။ ထို့ကြောင့် အယူခံတရားလိုသည် မောင်ဘိုးအေးအား ဓါးနှင့် ထိုးခဲ့သည်ဆိုသော အောက်ရုံး တရားသူကြီး၏ ကောက်ယူချက်မှာ မှန်ကန်သည်။ ၎င်းပြင်တဝ၊ အယူခံတရားလိုသည် အချင်းဖြစ်ပြီးနောက် ၎င်း၏ဇနီးဖြစ်သူ အကြည်အား “ငါတော့ ဘိုးအေးကို ဓါးနှင့် ထိုးခဲ့ပြီ၊ နှင်မနေဝံ့ရင် နှင်အမေအိမ်သွားနေ” ဟုပြောသံကို ဒေါ်မသာ (လိပြ-၃)က ကြားခဲ့သည့်အလျောက် မောင်ဘိုးအေးအား ဓါးနှင့်ထိုးသော လက်သည်မှာ အယူခံ တရားလိုပင်ဖြစ်ကြောင်း ယုံမှားဘွယ် မရှိနိုင်ချေ။

သိရာတွင် အယူခံတရားလိုသည် မည်သည့် ပြစ်မှုကို ကျူးလွန်ခဲ့သည်ဆိုသော အချက်နှင့် ပတ်သက်၍မူ စဉ်းစားရန်လိုသည်။ ဤအမှု၌ သေသူမောင်ဘိုးအေးသည် အယူခံ တရားလိုအား အရွယ် ၂ တောင်၊ လုံးပတ် တကျပ်ခန့်ရှိသော တုတ်နှင့် စတင်ပြီး ၂ ချက်၊ ၃ ချက်ချီကသောကြောင့် အယူခံတရားလိုသည် ခုခံကာကွယ်ပိုင်ခွင့် ရှိသည် ဆိုခြင်းမှာ မငြင်းနိုင်၊ သို့ရာတွင် အယူခံတရားလိုသည် သေသူ မောင်ဘိုးအေးအား ဓါးနှင့်အချက်ပေါင်း ၅ ချက်တိတိ ထိုးခဲ့ခြင်းဖြစ်၍ ၎င်းသည် ခုခံကာကွယ်ပိုင်ခွင့်ကို လိုသည်ထက်ပို၍ အသုံးပြုခံကြောင်း ပေါ်ပေါက်နေသည်။ သို့ဖြစ်လေရာ ၎င်းအပေါ် ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၃၀၄ အရ၊ အပြစ်ပေးထားသော အောက်ရုံး ပညာရှိ တရားသူကြီး၏

၁၉၆၆
မောင်ကျော်နု
နှင့်
ပြည့်စုံထောင်စု
ပြန်ပေါင်း။

အမိန့်မှာ မှန်ကန်သည်။ အပြစ်ဒဏ်နှင့် ပတ်သက်၍ ဆေးသူ မောင်ဘိုးအေးသည် စတင်၍ရှိန်နှက်ပြီး ရန်သူတို့ တယောက်ဖြစ်ရာ အယူခံ တရားလိုသည် ဒေါသ အလျောက် ပြန်လည်ခုံရင်း ထိုးသတ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း ပေါ်ပေါက်နေသည်။ ထို့ကြောင့်၊ ၎င်းသည် ပြစ်ဒဏ်နှင့် ပတ်သက်၍ သက်ညှာမှုကို ရသင့်သည်ဟု ယူဆသည်။

အထက်ပါ အကြောင်းများကြောင့် အယူခံ တရားလိုအပေါ် ဖုလသတ်ပုဒ်မ ၃၀၄ အရ၊ အပြစ်ပေးထားသော အောက်ရုံး၏ အမိန့်ကို အတည်ပြုသော်လည်း ၎င်းအပေါ် တသက်တကျွန်းခဏ ချမှတ်ထားသော အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်ပြီး၊ ၎င်းအား အလုပ်ကြမ်းနှင့် ထောင်ဒဏ် ၁၀ နှစ် ကျခံစေရန် ပြင်ဆင်အမိန့် ချမှတ်လိုက်သည်။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

ရာဇဝတ်အယူခံမှု

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေရွှေတင်

မောင်ကျော်လှ (အယူခံတရားလို)

နှင့်

ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ (အယူခံတရားခံ) *

† ၁၉၆၆

ဧပြီလ
၉ ရက်။

ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၃၀၂ (၂) အရ ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်း—ဆရာဝန်၏ ထင်မြင်ချက်—အလေး
ပေးခြင်းစားရခြင်း—ထင်မြင်ယူဆချက်သည် ယုံကြည်စိတ်ချရသော မျက်မြင်သက်သေတို့၏
အမှန်တကယ် တွေ့မြင်ခဲ့ရသော ဖြစ်ရပ်အမှန်ကို လွှမ်းမိုးခြင်းမပြုနိုင်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။သေသူက စတင်၍ လှံစွပ်ခါးနှင့် ထိုးသောကြောင့် အနီးရှိခါးမျှောင်ဖြင့်
ပြန်လည်ထိုးခဲ့သည်ဆိုသော အယူခံတရားလို၏ ထုချေချက်ကို ဆရာဝန်က သွယ်ဝိုက်၍ထောက်ခံ
ထားသဖြင့် လေးလေးနက်နက် စဉ်းစားရန် လိုပေသည်။ ဆရာဝန်က အယူခံတရားလို၏နောက်ကျော
တွင် ရရှိခဲ့သော ဒဏ်ရာမှာ လှံစွပ်ခါးဖြင့် ထိုးမှသာ ရမည်။ လှမ်းပေါက်၍ မရနိုင်ဟုထင်မြင်ချက်
ပေးထား၏။ ဆရာဝန်တဦး၏ ထင်မြင်ချက်သည် ဒဏ်ရာအနေအထားကိုကြည့်လျှင် မည်သို့မည်ပုံ
ရရှိခဲ့သည်။ မည်သည့်လက်နက်ကြောင့် ရရှိခဲ့သည်ဟု အထွေအကြံများအရ၊ ကောက်ယူချက်သာ
ဖြစ်သည်။ ၎င်း၏ ထင်မြင်ချက်ကို လက်ဗျေပါရဂူ၊ လက်နက်ပါရဂူ စသည့် ပါရဂူတို့၏ထင်မြင်ချက်
များနည်းတူ အလေးပေး၍ စဉ်းစားရမည်ဆိုခြင်းမှာ မှန်၏။ သို့ရာတွင် ပုထုစဉ်တို့မည်သည် မမှား
သောဘုရားရှိခိုး မရှိနိုင်။ သို့ဖြစ်ရာ ဆရာဝန်၏ထင်မြင်ချက်သည် အခါခပ်သိမ်း မှန်ရမည်ဟုမဆိုနိုင်ပေ။
ဆရာဝန်၏ ထင်မြင်ယူဆချက်သည် ယုံကြည်စိတ်ချရသော မျက်မြင် သက်သေတို့၏အမှန်တကယ်
တွေ့မြင်ခဲ့ရသော ဖြစ်ရပ်အမှန်ကို လွှမ်းမိုးခြင်း မပြုနိုင်။ မျက်မြင်သက်သေတို့၏ ထွက်ချက်မှာစိတ်ချ
ယုံကြည်ရပါမူ၊ ထိုထွက်ချက်များအား ဆန့်ကျင်နေသည့် ဆရာဝန်၏ ထင်မြင်ချက်အား ပယ်ရပေ
မည်။

ဂူလမ်နှင့် နိုင်ငံတော်၊ အေ၊အိုင်၊ အာ(ရ်)၊ ၁၉၅၀၊ လာဟို၊ စာမျက်နှာ ၁၄၉။
သာကူးနှင့် နိုင်ငံတော်၊ အေ၊အိုင်၊အာ(ရ်)၊ ၁၉၅၅၊ အလာဟာသတ်၊ စာမျက်နှာ ၁၈၉ တို့ကို
ရည်ညွှန်းသည်။

* ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်အယူခံမှု အမှတ် ၃၇၄။
† ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှု အမှတ် ၁၈ တွင် ချမှတ်သော ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၁၁ ရက်
နေ့စွဲပါ၊ တောင်ငူမြို့၊ အထူး (စက်ရှင်) တရားသူကြီး၏အမိန့်ကို အယူခံမှု။

၁၉၆၆

အယူခံတရားလိုအတွက်။ ။

မောင်ကျော်လှ
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

အယူခံတရားခံအတွက်။ ။အစိုးရရွှေနေကြီး ဦးသိန်းဟန်။

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေ။ ။အယူခံတရားလိုအပေါ် ထုတ်ပယ်ပုဒ်မ ၃၀၂ (၂) အရ၊ အလုပ်နှင့်ထောင်ဒဏ် ၁၀ နှစ်ကျခံစေရန် အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သော၊ တောင်ငူမြို့၊ အထူး (စက်ရှင်) တရားသူကြီး၏ စီရင်ချက်ကို မကျေနပ်သောကြောင့် အယူခံ ဝင်သောအမှုဖြစ်သည်။

အမှုဖြစ်ပွားပုံ အကြောင်းခြင်းရာ အတိုချုပ်မှာ၊ လွန်ခဲ့သည့် ၁၃၂၇ ခုနှစ်၊ ဝါခေါင်လဆန်း ၁ ရက် (၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၂၉ ရက်နေ့) နံနက် ၈ နာရီခန့် အချိန်တွင်၊ တောင်ငူခရိုင်၊ မြို့လှရဲစခန်းအပိုင်၊ ကျွန်းပင်ရွာနေ သေသူ ကိုဦးသည် ၎င်း၏အိမ်ဦးခန်းတွင် ထိုင်၍ကုန်ထိုးနေသည်။ ဇနီးမအုံးခင် (လိပြ-၁)က ခြေရင်း ခန်း၌ ဆန်ပြာလျက်ရှိ၏။ ထိုအချိန်တွင် မအုံးခင်၏ယောင်းမဖြစ်သူ မအပျို (ခေါ်) မအေးပျို (လိပြ-၂)သည် မအုံးခင်အိမ်သို့ ရောက်လာပြီး၊ ကိုဦးနှင့် မအုံးခင်တို့ ကြားတွင်ထိုင်ကာ အထည်ထုတ်သည့်အကြောင်းပြောဆိုနေစဉ်၊ ကိုဦးနှင့် အိမ်နီးခြင်း ဖြစ်သည့် အယူခံတရားလိုသည် ၎င်း၏ခြံမှထွက်လာပြီး၊ ကိုဦးအိမ်ပေါ်သို့ တက်လာ လေသည်။ ကိုဦး၏အနီးသို့ရောက်သောအခါ၊ မည်သို့မျှပြောဆိုခြင်းမပြုဘဲ၊ ၎င်းထံ၌ ပါလာသော ဓါးစူးဖြင့်၊ ကိုဦးအား တချက်ထိုးကာ ပြန်လှည့်ပြီးထွက်ပြေးလေသည်။ ယင်းသို့ထလှည့်အပြေးတွင်ကိုဦးကအနီးရှိလှံစွပ်ဓါးဖြင့်လှမ်းပေါက်လိုက်သဖြင့်၊အယူခံ တရားလို၏နောက်ကျော၌ စိုက်ဝင်သွားလေသည်။ အယူခံတရားလိုလည်း နောက် ကျောတွင် ဓါးတန်းလှန်းဖြင့်၊ ၎င်း၏အိမ်ဘက်သို့ ပြန်ပြေးသွား၏။ ကိုဦးသည် အယူခံတရားလို၏နောက်သို့ လှေကားရင်းအထိရောက်အောင် ဆင်းလိုက်သေး၏။ သို့ရာတွင် လှေကားရင်းရောက်ကာလ၊ ဆက်မလိုက်နိုင်တော့ဘဲ၊ မြေကြီးပေါ်၌လဲသွား လေသည်။

ယင်းသို့ အခင်းဖြစ်ပွားပုံ အလုံးစုံကို တွေ့မြင်ကြရသည့် မအုံးခင်နှင့် မအပျို တို့သည်၊ ကိုဦးအား အယူခံတရားလိုက ဓါးနှင့်ထိုးသွားကြောင်း အော်ဟစ်အကူအညီ တောင်းကြသဖြင့်၊ ရာအိမ်မှူး ကိုလွန်းမောင် (လိပြ-၃) နှင့် အခြားရွာသားများ လာရောက်ကြည့်ရှုသောအခါ၊ ကိုဦးမှာ ဓါးဒဏ်ရာနှင့် စကားမေးမရဘဲရှိနေသည်ကို တွေ့ရှိရလေသည်။ ကိုလွန်းမောင်သည် ကိုဦးအိမ်သို့မရောက်မီ၊ ဓါးမတချောင်းကိုင် လျက်ထွက်လာသည့် အယူခံတရားလိုအားဆုံမိသဖြင့်၊ အယူခံတရားလို၏ဘခင် ဦးတင်

မောင်ကျော်လှ
နှင့်
ပြည်စတင်စု
ပြန်မာနိုင်ငံ။

အိမ်သို့ပို့ခဲ့ပြီးမှ၊ ကိုဦးအိမ်သို့ သွားရောက်ကြည့်ရှုခဲ့ခြင်းဖြစ်ပေသည်။ ကိုလွန်းမောင်
အား အယူခံတရားလိုက ၎င်းသည် ကိုဦးကို ဓါးနှင့်ထိုးခဲ့ကြောင်း ပြောပြခဲ့၏။

ဒဏ်ရာရသည့် ကိုဦးနှင့် အယူခံတရားလိုတို့အား၊ မြို့လှရဲတပ်စခန်းသို့ သီးခြား
ထမ်းစင်များဖြင့် ယူလာရာ၊ လမ်း၌ ကိုဦးသေဆုံးသွားလေသည်။ အလောင်းအား
စစ်ဆေးသည့် ဆရာဝန် ဦးကျော်ကျော် (လျိုပြာ) က၊ ကိုဦး၏ ပဉ္စမနှိပ်ကြားတွင်
ဓါးထိုးဒဏ်ရာတစ်ခုကိုတွေ့ရပြီး၊ ထိုဒဏ်ရာတွင်းမှ အရိုးမပါအသွားနှစ်ဘက်ရှိ ဓါးမျှောင်
တချောင်းရရှိကြောင်း၊ ထိုဒဏ်ရာကြောင့် နှလုံးကိုထိသဖြင့် မချသေစေမည့် ဒဏ်ရာ
တခုဖြစ်ကြောင်း ထွက်ဆိုသွား၏။

အထက်ပါ သက်သေအထောက်အထားများအရ၊ အယူခံတရားလိုအားရာဇသတ်
ပုဒ်မ ၃၀၂ အရ တရားစွဲဆိုရာ၊ အခင်းဖြစ်နေက ၎င်းသည်ဇနီးမမြ (ခံပြာ) နှင့်အတူ၊
မြက်ရိတ်ရန်အတွက်သာစဉ်၊ ကိုဦးကခေါ်သဖြင့်၊ ၎င်းတယောက်တည်း ကိုဦးအိမ်သို့
ဝင်သွားကြောင်း၊ ကိုဦးအနီးတွင် ထိုင်မိသောအခါ၊ ကိုဦးကလှံစွပ်ဓါးနှင့်ထိုးလိုက်၍၊
ကြောက်အားလန့်အားနှင့် အနီးရှိဓါးကိုကောက်ကာ ထိုးလိုက်မိကြောင်း၊ ထုချေ
သော်လည်း၊ ပညာရှိ အောက်ရုံးတရားသူကြီးက ၎င်း၏ထုချေချက်ကို လက်မခံဘဲ၊
အထက်၌ခေါ်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း အပြစ်ပေးခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

ယခုအမှုတွင် အယူခံတရားလို၏ နောက်ကျော၌လှံစွပ်ဓါးဒဏ်ရာ ရခဲ့သည်ဆိုသော
အချက်မှာ၊ အငြင်းမပွါးသော အချက်ဖြစ်သည်။ ထိုကဲ့သို့ ဒဏ်ရာရရှိခဲ့ခြင်းနှင့်
ပတ်သက်၍၊ အယူခံတရားလိုသည် ကိုဦးအားစတင်၍ ဓါးနှင့်ထိုးပြီး လှည့်အပြေးတွင်၊
ကိုဦးက လှံစွပ်ဓါးဖြင့် ပစ်လိုက်သောကြောင့် ရရှိခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်ဟု တရားလို အစိုးရ
ဘက်မှ တင်ပြခဲ့၏။ အယူခံတရားလိုကမူ မိမိအား ကိုဦးက စတင်၍ လှံစွပ်ဓါးနှင့်
နောက်ကျောကို ထိုးသောကြောင့် ပြန်လည်ခုခံရင်း အနီးရှိတွေ့ရာဓါးဖြင့် ထိုးခဲ့
ရကြောင်း ထုချေခဲ့လေသည်။ သို့ဖြစ်၍ နှစ်ဘက်တင်ပြချက်များအနက်၊ မည်သည့်
တင်ပြချက်သည် မှန်ကန်သောတင်ပြချက်ဖြစ်သည်ဟု ဝေဖန်ဆန်းစစ်ရန် လိုပေသည်။

တရားလိုအစိုးရဘက်မှ တင်ပြချက်နှင့် ပတ်သက်၍၊ မျက်မြင်သက်သေများဖြစ်
ကြသည့် မအုံးခင်နှင့် မအပျိုတို့က၊ အယူခံတရားလိုသည် အိမ်ပေါ် သို့တက်လာပြီး
ထိုင်၍ကွန်သိုးနေသော ကိုဦးအား တစ်တရာပြောဆိုခြင်းမပြုဘဲ၊ ဓါးနှင့်ထိုးကြောင်း၊
ယင်းတို့ထိုးပြီးလှည့်အပြေးတွင်၊ ကိုဦးကအနီးရှိ လှံစွပ်ဓါးနှင့် ကောက်ပစ်လိုက်ရာ၊
အယူခံတရားလို၏ နောက်ကျောတွင် စိုက်ဝင်သွားကြောင်း၊ တိကျစွာထွက်ဆိုသွား
ကြသည်။ ၎င်းတို့သည် အယူခံတရားလိုအပေါ် မဟုတ်မတရားထွက်ဆိုကြရန်
အကြောင်းမရှိပေ။ အယူခံတရားလိုက အခင်းဖြစ်ပွါးသော အချိန်တွင် ကိုဦးအိမ်၌
ကိုဦးတယောက်သာရှိပြီး၊ အခြားမည်သူမျှမရှိဟု ဆိုသော်လည်း၊ အခင်းဖြစ်ပွါး

မောင်ကျော်လှ
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

ပြီးနောက် ချက်ချင်းပင် အမျိုးသမီးများ၏ အော်ဟစ်သံများကို ကြားရကြောင်း ကိုလွန်းမောင်က ထွက်ဆိုသွားသောကြောင့် အယူခံတရားလို၏ ငြင်းဆိုချက်မှာ မှန်ကန်ခြင်းမရှိဘဲ မအုံးခင်နှင့် မအပျိုတို့၏ ထွက်ချက်များမှာ မှန်ကန်ကြောင်း တွေ့မြင်နိုင်ပေသည်။

သို့ရာတွင် ကိုဦးက စတင်၍ လုံ့လပေးစားနှင့် ထိုးသောကြောင့် အနီးရှိ စားပြောင်ဖြင့် ပြန်လည် ထိုးခံရသည်ဆိုသော အယူခံတရားလို၏ ထုချေချက်ကို ဆရာဝန် ဦးကျော်ကျော်က သွယ်ဝိုက်၍ ထောက်ခံထားသဖြင့် လေးလေးနက်နက် စဉ်းစားရန် လိုပေသည်။ ဆရာဝန်က အယူခံတရားလို၏ နောက်ကျောတွင် ရရှိခဲ့သော ဒဏ်ရာမှာ လုံ့လပေးဖြင့် ထိုးမှသာ ရမည်။ လှမ်းပေါက်၍ မရနိုင်ဟု ထင်မြင်ချက် ပေးထား၏။ ဆရာဝန်တစ်ဦး၏ ထင်မြင်ချက်သည် ဒဏ်ရာအနေအထားကို ကြည့်လျက် မည်သို့မည်ပုံ ရရှိခဲ့သည်၊ မည်သည်လက်နက်ကြောင့် ရရှိခဲ့သည်ဟု အတွေ့အကြုံများ အရ ကောက်ယူချက်သာ ဖြစ်သည်။ ၎င်း၏ ထင်မြင်ချက်ကို လက်တွေ့ပါရဂူ၊ လက်နက်ပါရဂူ စသည့် ပါရဂူတို့၏ ထင်မြင်ချက်များနည်းတူ အလေးပေး၍ စဉ်းစားရမည်ဆိုခြင်းမှာ မှန်၏။ သို့ရာတွင် ပုထုဇဉ်တို့ မည်သည် မမှားသောသူဟူ၍ မရှိနိုင်။ သို့ဖြစ်ရာ ဆရာဝန်၏ ထင်မြင်ချက် သည် အခါခပ်လိမ်း မှန်ရမည်ဟု မဆိုနိုင်ပေ။ ဆရာဝန်၏ ထင်မြင်ယူဆချက်သည် ယုံကြည်စိတ်ချရသော မျက်မြင်သက်သေတို့၏ အမှန်တကယ်တွေ့ မြင်ခဲ့ရသော ဖြစ်ရပ်အမှန်ကို လွှမ်းမိုးခြင်းမပြုနိုင်။ မျက်မြင်သက်သေတို့၏ ထွက်ချက်မှာ စိတ်ချယုံကြည်ရပါမူ ထိုထွက်ချက်များအား ဆန့်ကျင်နေသည့် ဆရာဝန်၏ ထင်မြင်ချက်အား ယယ်ရပေမည်။ ဂူလမ် နှင့် နိုင်ငံတော် (၁) အပြင် သာကူး နှင့် နိုင်ငံတော် (၂) အမှုများကို ကြည့်ပါ။

ယခုအမှုတွင် သေသူ ကိုဦးသည် ဒဏ်ရာရပြီးနောက် ထိုင်ရာမှ ထကာ လှေကားမှ မြေကြီးအရောက် အကူအညီမဲ့ ဆင်းလာနိုင်ပြီး လှေကားရင်း ရောက်မှ လဲသွားကြောင်း ပေါ်လွင်လျက်ရှိသော်လည်း ဆရာဝန်က ကိုဦးသည် ရရှိခဲ့သော ဒဏ်ရာအရဆိုလျှင် ဒဏ်ရာအရ တစ်မိနစ်၊ နှစ်မိနစ်အတွင်း သေမည်။ အနည်း အကျဉ်းမျှပင် လမ်းလျှောက်နိုင်လိမ့်မည် မဟုတ်ဟု ထင်မြင်ချက် ပေးခဲ့သောကြောင့် ၎င်း၏ ထင်မြင်ချက်သည် တကယ်ဖြစ်ရပ်နှင့် ကိုက်ညီခြင်းမရှိဘဲ ကွဲလွဲကြောင်း ထင်ရှားသည်။ ထို့ပြင် ဤအမှုမှာ ဆရာဝန်သည် လုပ်သက်လေးနှစ်သာ ရှိသေးသဖြင့် အတွေ့အကြုံများစွာ ရှိသေးဟန် မတူပေ။ သေသူ ကိုဦးက လှမ်းပေါက်လိုက်၍ လုံ့လပေးစားသည် အယူခံတရားလို၏ နောက်ကျောတွင် ကိုင်၍ ထိုး လိုက် သည့် အ တိုင်း အခန့်သင့် စူး ဝင် သွား သည်ဆို ခြင်း မှာ

(၁) အေ၊ အိုင်၊ အာ(၆)၊ ၁၉၅၀၊ လာဟို ၁၄၉။

(၂) အေ၊ အိုင်၊ အာ(၆)၊ ၁၉၅၅၊ အလာဟာဘတ် ၁၈၉။

သဘာပအရ မဖြစ်နိုင်ဟုဆိုရန် ခဲယဉ်းသည်။ သို့ဖြစ်၍ မျက်မြင်သက်သေများဖြစ်
ကြသည့် မအုံးခင်နှင့် မအပျိုတို့၏ ထွက်ချက်များနှင့် ဖိလာဖြစ်နေသော ဆရာဝန်၏
ထင်မြင်ချက်ကို လက်ခံရန်အကြောင်းမရှိပေ။

၁၉၆၆
မောင်ကျော်လှ
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
ပြန်မအိုင်ငံ။

အထက်ပါ အကြောင်းရပ်များကြောင့်၊ အယူခံတရားလိုသည်ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၃၀၂
(၂) အရ၊ အပြစ်ရှိသည်ဆိုသော၊ အောက်ဖိုး၏ ကောက်ယူချက်မှာ မှန်ကန်သည်ဟု
ယူဆရမည်။ ၎င်းအပေါ်ချမှတ်ခဲ့သော အပြစ်ဇာတ်မှ လည်း ကြီးလေးသည်ဟု မဆို
နိုင်၍၊ ၎င်း၏အယူခံကို ပယ်လိုက်သည်။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

ရာဇဝတ်အယူခံမှု

တရားသူကြီး ဦးသက်ဝေရွှေတွင်

† ၁၉၆၆
မတ်လ ၁
ရက်။

မောင်ကြီးလှိုင် (ခေါ်) မောင်အောင်သိန်း (အယူခံတရားလို)

နှင့်

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (အယူခံတရားခံ) *

ချမှတ်ပြီး စီရင်ချက်—ရာဇဝတ်တရားသူကြီးတွင်ပြင်ဆင်ပြောင်းလဲရန်အာဏာရှိ မရှိ—အမှားကို ပြင်ဆင်ရန် ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၄၃၈ အရအရေးယူခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ရာဇဝတ်တရားသူကြီးသည် စီရင်ချက် ချမှတ်ပြီးနောက်၊ ထိုစီရင်ချက်ကို ပြင်ဆင်ပြောင်းလဲရန် အာဏာမရှိ။ ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၃၉၆ အရ၊စကားလုံးပြင်သည့်အသေး အမှားကိုစွဲမှအပ အခြားပြင်ဆင် ပြောင်းလဲခြင်း မပြုနိုင်။ ယင်းသို့ ပြင်ဆင်ပြောင်းလဲခြင်းပြုလုပ်ခဲ့ ပါက ထိုပြင်ဆင်ချက် အမိန့်မှာ လုံးဝတရားမဝင်ပေ။

တရားသူကြီးတဦးသည် တရားဥပဒေနှင့် ဆန့်ကျင်သော အမိန့်တစုံတခုကို ချမှတ်ပြီးနောက်၊ မိမိအမှားကို သိရှိလာသောအခါ ထိုအမှားကို မိမိကိုယ်တိုင် မပြင်ဆင်ရ။ ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၄၃၈ အရ တရားရုံးချုပ်သို့ အစီရင်ခံရမည်။

အစီရင်ခံစာလေးရပ်နှင့် နိုင်ငံစောင့်၊ အေးအိုင်၊အာ(ရ်)၊ ၁၉၃၃၊ ပရိဘိုကောင်စီ၊ ၂၁၈။

နိုင်ငံစောင့်နှင့် မောင်ချို၊ အောက်မြန်မာပြည် စီရင်ထုံး အတွဲ ၂၊ စာမျက်နှာ ၄၃ တို့ကို ရည်ညွှန်းသည်။

အယူခံတရားလိုအတွက်။ ။

အယူခံတရားခံအတွက်။ ။အစိုးရရွှေနေကြီး ဦးနှစ်။

တရားသူကြီး ဦးသက်ဝေ။ ။အယူခံ တရားလိုအပေါ် ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၃၉၆ စွဲချက်အရ အလုပ်ကြမ်းနှင့် ထောင်ဒဏ် ၁၀ နှစ်၊ ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၄၃၆/၃၄ စွဲချက်အရ အလုပ်ကြမ်းနှင့်ထောင်ဒဏ် ၃ နှစ် တပေါင်းတည်း ကျခံရရန် အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သော ဟင်္သာတမြို့၊ ပဌမအထူး (စက်ရှင်) တရားသူကြီး၏ စီရင်ချက်ကို မကျေနပ်သဖြင့် အယူခံဝင်သော အမှုဖြစ်လေသည်။

* ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်အယူခံမှု အမှတ် ၄၄။

† ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှု အမှတ် ၁၃ တွင် ချမှတ်သော ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊မီဇဘာလ ၇ ရက် နေ့စွဲပါ၊ ဟင်္သာတမြို့၊ ပဌမအထူး (စက်ရှင်) တရားသူကြီး၏အမိန့်ကိုအယူခံမှု။

အမှုဖြင့်ပိုးပုံ အတ္ထုပ္ပတ္တိအကျဉ်းချုပ်မှာ လွန်ခဲ့သည့် ၁၃၂၃ ခုနှစ်၊ နတ်တော်လပြည့် (၁၉၆၁ ခု၊ နိုဝင်ဘာလ ၂၂ ရက်) နေ့ညသန်းခေါင်ကျော် နံနက် ၄ နာရီခန့် အချိန်တွင် ဟင်္သာတခရိုင်၊ ကျားချောင်း ရဲစခန်းအပိုင် သက္ကယ်ပြင်ရွာသို့ ရောင်စုံသောင်းကျန်းသူ ၄၀၀ ခန့် ဝင်းစီးရာ ရဲအုပ် ဦးစိန်ထွန်း (လိပြ-၁) ဦးစီးသော ရဲအဖွဲ့ဝင် ၂၀ ခန့်နှင့် ဦးကျော်ဦး (လိပြ-၁၁) ခေါင်းဆောင်သည့် ကာကွယ်ရေးအဖွဲ့ဝင် ၁၅ ဦးတို့က ရွပ်ရွပ်ချွံချွံ ခုခံတိုက်ခိုက်ကြသော်လည်း လူအင်အားခြင်းမမျှသဖြင့် အစိုးရဘက်မှ နောက်ဆုတ် ပေးလိုက်ရလေသည်။ တိုက်ပွဲတွင် ရဲသား မောင်လှရွှေနှင့် မောင်ကျင်ဆိုင် (ခေါ်) ကြို့ဥက္ကံ ကျဆုံးပြီး ရဲသား မောင်သိန်းမြင့် (လိပြ-၆)၊ မောင်လှတင် (လိပြ-၉) နှင့် မောင်တင်ညွန့် (လိပြ-၁၀) တို့ ဒဏ်ရာရကြသည်။ အရပ်သားထဲမှ ဒေါ်တင့်ဆိုသူမှာ သေနတ်မှန်ပြီးသေဆုံး၏။ သောင်းကျန်းသူများက ဦးစိန်ထွန်း၏အိမ်၊ ဦးစိန်ထွန်း၏မိခင် ဒေါ်နှင်းဆီ၏အိမ်နှင့် ဦးကျော်ဦးတို့၏ အိမ်များကို မီးတင်၍ လိုက်ပြီး ရဲနှင့် ကာကွယ်ရေး အဖွဲ့ပိုင် ဘရင်းသေနတ်တလက်၊ ကျည်ကပ် ၄ ကပ်၊ ရိုင်ဖယ်သေနတ် ၁၈ လက်၊ ခြောက်လုံးပြူးသေနတ် တလက်နှင့် ယမ်းတောင့် ၁၂ တောင့်ကိုလုယူလိုက်လေသည်။ နံနက် ၁၁ နာရီခန့်အချိန်တွင် ရွာဘုန်းကြီးကျောင်းသို့ ကျေးရွာလူထုအား ဆင့်ခေါ်၍ တရားဟောပြီးလျှင် သောင်းကျန်းသူများသည် ထွက်ခွာသွားကြသည်။

၁၉၆၆
မောင်ကြီးလွင်
(ခေါ်)
မောင်ကုသိန်း
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
ပြန်လှည့်ရေး

သောင်းကျန်းသူများသည် ရဲသားများ ဖြစ်ကြသည့် မောင်သိန်းမြင့်၊ မောင်မုံ (လိပြ-၇)၊ မောင်တင်ညွန့်နှင့် မောင်သန်းမောင် တို့ကို၎င်း၊ ကာကွယ်ရေး အဖွဲ့ဝင်များ ဖြစ်ကြသည့် မောင်အံ့ (လိပြ-၂)၊ မောင်ဟံခိုန် (လိပြ-၃)၊ မောင်ခင်မြင့် (လိပြ-၄) နှင့် မောင်သန်း (လိပြ-၅) တို့ကို၎င်း ဘမ်းဆီး၍ ခေါ်သွားရာ ပေါ်သစ်ရွာရောက်ကာလ ရဲသား ၄ ဦးကို ပြန်လွှတ်လိုက်လေသည်။ ကာကွယ်ရေး အဖွဲ့ဝင် ၄ ဦးကိုမူ တိုက်ပွဲတွင် ကျဆုံးသွားသည့် သောင်းကျန်းသူများ အလောင်းကို သန်းပင်ရွာအထိ ထမ်းပို့ခိုင်းပြီး သန်းပင်ရွာမှ ပြန်လွှတ်လိုက်၏။

ယင်းသို့ ဗဟိုဦးစီးလှ၍ လူသတ်ပြီးလူနေအိမ်များကို မီးရှို့ သွားသော သောင်းကျန်းသူများထဲတွင် အယူခံတရားလိုပါကြောင်း တွေ့မြင် မှတ်မိလိုက်သော သူများမှာ မောင်အံ့၊ မောင်ဟံခိုန်၊ မောင်ခင်မြင့်၊ မောင်သိန်း၊ မောင်သိန်းမြင့်၊ မောင်မုံ၊ မောင်အောင်မြင့်၊ မောင်လှတင်၊ မောင်တင်ညွန့်၊ ဦးကျော်ဦး နှင့် မောင်ငြိမ်းမောင်၊ (လိပြ-၁၂) တို့ ဖြစ်လေသည်။ ၎င်းတို့သည် တိုက်ပွဲတွင်ပါဝင် ဆင်နွှဲခဲ့ကြသူများဖြစ်ပြီး အယူခံ တရားလိုသည် ၎င်းတို့၏ရွာသူ တဦးဖြစ်သည့် မတင်ကြည် ဆိုသူနှင့် အိမ်ထောင်ကျဘူးသဖြင့် ကောင်းစွာ သိရှိနေသည့် အလျောက် တွေ့မြင်မှတ်မိလိုက်ခြင်းဖြစ်ပေသည်။

၁၉၆၆
 မောင်ကြီးလွင်
 (ခေါ်)
 မောင်အောင်
 သိန်း
 နှင့်
 ပြည်ထောင်စု
 ပြန်မာနိုင်ငံ။

အယူခံ တရားလိုက မိမိသည် သောင်းကျန်းသူများနှင့် ထိုစဉ်က လိုက်ပါခဲ့သော်လည်း လူများကိုထိအောင် သေနတ်နှင့် မပစ်ခဲ့ရကြောင်း၊ အိမ်များကို မီးရှို့ရာတွင်လည်း မပါကြောင်း၊ အောက်ရုံး၌ ထုချေခဲ့သဖြင့် ပညာရှိအောက်ရုံး တရားသူကြီးက ၎င်းအပေါ် တရားစွဲဆိုသည့်အတိုင်း ပြစ်မှု ထင်ရှားသည်ဟု ကောက်ယူခဲ့လေသည်။ အယူခံတရားလိုက ၎င်းအား သောင်းကျန်းသူများက အတင်းအကြပ်ခေါ်၍ အသက်ဘေးအတွက် လိုက်ခဲ့ရကြောင်း၊ အယူခံလွှာတွင် ပေါ်ပြခဲ့၏။ သို့ရာတွင် တရားလိုအစိုးရသက်သေများ၏ ထွက်ဆိုချက်အရ အယူခံတရားလိုသည် အခင်းဖြစ်နေက၊ သေနတ်လက်နက်ကို ကိုင်စွဲလျက် လွတ်လပ်စွာ သွားလာနေကြောင်း ပေါ်လွင်သဖြင့် သူပုန်များအား ကြောက်ရွံ့၍ မလိုက်ချင်ဘဲ လိုက်လာရသည်ဆိုသော တင်ပြချက်မှာ ယုတ္တိမရှိ၊ သို့ဖြစ်ရာ အယူခံတရားလိုသည် ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၃၉၆ နှင့် ၄၃၆/၃၄ အရ၊ အပြစ်ရှိသည်ဆိုသော အောက်ရုံး၏ ကောက်ယူချက်မှာ မှန်ကန်သည်။

သို့ရာတွင် အောက်ရုံးမှ ချမှတ်ခဲ့သည့် အပြစ်ဒဏ်နှင့် ပတ်သက်၍ အနည်းငယ် လေ့ရှိရန် လိုပေသည်။ ပညာရှိအောက်ရုံး တရားသူကြီးသည် သက်သေများကိုစစ်ဆေးပြီးနောက်၊ ၁၉၆၄ ခု၊ ဒီဇင်ဘာလ ၇ ရက်နေ့တွင် စီရင်ချက် ချမှတ်လိုက်၏။ ထိုစီရင်ချက်တွင် စွဲချက်နှစ်ရပ်လုံးအတွက် တသက်တကျွန်း အပြစ်ဒဏ်အသီးသီး သတ်မှတ်ခဲ့လေသည်။ အယူခံတရားလို ကျူးလွန်သည့် ပြစ်မှုများမှာ တော်လှန်ရေးကောင်စီ ဥက္ကဋ္ဌကြီး ထုတ်ပြန်ခဲ့သည့် ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ အထွေထွေ လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် အမိန့်တွင် အကျုံးဝင်နေသည်ကို ပညာရှိအောက်ရုံး တရားသူကြီးသည် ထိုစဉ်က သတိမမီဟန် မတူပေ။ ယင်းသို့ စီရင်ချက် ချမှတ်ပြီးနောက် ၇ ရက် ကြာသောအခါ ပညာရှိအောက်ရုံး တရားသူကြီးသည် မိမိ၏အမှားကို သိရှိသဖြင့် နောက်ဆက်တွဲအမိန့်တခု ချမှတ်လိုက်၏။ ထို့နောက်ဆက်တွဲ အမိန့်ဖြင့် မူလက ချမှတ်ခဲ့သော အပြစ်ဒဏ်များကို ပယ်ဖျက်ကာ၊ ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၃၉၆ အရ၊ အလုပ်ကြမ်းနှင့် ထောင်ဒဏ် ၁၀ နှစ်၊ ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၄၃၆/၃၄ အရ အလုပ်ကြမ်းနှင့်ထောင်ဒဏ် ၃ နှစ် ကျခံစေရန် ပြင်ဆင်လိုက်လေသည်။

ရာဇဝတ်တရားသူကြီးသည် စီရင်ချက် ချမှတ်ပြီးနောက် ထိုစီရင်ချက်ကို ပြင်ဆင်ပြောင်းလဲရန် အာဏာမရှိ၊ ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၃၆၉ အရ စကားလုံးပြင်သည့် အသေးအမှား ကိစ္စမှအပ အခြားပြင်ဆင် ပြောင်းလဲခြင်း မပြုနိုင်ချေ။ ယင်းသို့ ပြင်ဆင်ပြောင်းလဲခြင်း ပြုလုပ်ခဲ့ပါက ထိုပြင်ဆင်ချက် အမိန့်မှာ လုံးဝတရားမဝင်ပေ။ အစီရိပ်ဂျာနောရင်နှင့် နိုင်တော် (၁) အကယ်၍ တရားသူကြီး တဦးသည် တရားဥပဒေနှင့် ဆန့်ကျင်သော အမိန့်တခုတခုကို ချမှတ်ပြီးနောက် မိမိ၏အမှားကို သိရှိလာသောအခါ ထိုအမှားကို မိမိကိုယ်တိုင် မပြင်ဆင်ရ၊ ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၄၃၈ အရ၊

(၁) အေ၊အိုင်၊အာ (ရ်)၊ ၁၉၃၃၊ ပရီဗွီကောင်စီ၊ ၂၁၈။

တရားရုံးချုပ်သို့ အစီရင်ခံရမည်၊ တရားရုံးချုပ်မှ ထိုအမှားကို ပြင်ဆင်ပေးလိမ့်မည် ဖြစ်သည်။ နိုင်ငံတော်နှင့် မောင်ချို (၁)။

၁၉၆၆

ထို့ကြောင့် ဤအမှုတွင်ပညာရှိ အောက်ရုံး တရားသူကြီး၏ နောက်ဆက်တွဲအမိန့် မှာ လုံးဝတရားမဝင်ပေ၊ နောက်ဆက်တွဲ အမိန့်သည် တရားမဝင်သဖြင့် မူလအမိန့်မှာ အတည်ဖြစ်သည်ဟု မဆိုလို၊ သို့ရာတွင် အထက်၌ ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း အယူခံ တရားလိုသည် ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၃၉၆ အရ၎င်း၊ ပုဒ်မ ၄၃၆/၃၄ အရ၎င်း ပြစ်မှုကျူးလွန် ခဲ့ကြောင်း သက်သေအထောက်အထား ခိုင်လုံနေသောကြောင့် အယူခံ တရားလိုအား အသစ်တဖန် ပြန်လည်စစ်ဆေးရန် မလိုအပ်တော့ပေ၊ ဤအမှုမှာ နစ်နာသူ ဦးစိန်ထွန်း က မိမိကိုယ်တိုင် နစ်နာသူအဖြစ်၎င်း၊ သား မောင်လှရွှေနှင့် နှမ ဒေါ်တင့်တို့ သေဆုံး သဖြင့် နစ်နာသူ ဦးကျော်ဦး၏ ကိုယ်စားအဖြစ်၎င်း တိုင်တန်းခဲ့သည့် အမှုဖြစ်သည့် အလျောက် အယူခံတရားလိုအပေါ် လုံးဝလွတ်ငြိမ်း ချမ်းသာခွင့်မပေးနိုင်သည့် အ လျောက် တရားမျှတမှုကို ရွှေ့ရွှေ့ကာ ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၄၂၃ (ဆ)နှင့် ၅၆၁ (က) တို့တွင် အပ်နှင်းထားသည့် အာဏာများကို သုံးစွဲလျက် အယူခံတရားလို အား ရာဇသတ် ပုဒ်မ ၃၉၆ စွဲချက်အရ အလုပ်ကြမ်းနှင့် ထောင်ဒဏ် ၁၀ နှစ်၊ ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၄၃၆/၃၄ စွဲချက်အရအလုပ်ကြမ်းနှင့်ထောင်ဒဏ် ၃ နှစ်၊ ထိုအပြစ်ဒဏ်နှစ်ရပ်စလုံးကိုတပြိုင်တည်း ကျခံစေရန် ပြင်ဆင်သတ်မှတ်လိုက်ကာ အယူခံလွှာကို ပလပ်လိုက်သည်။ အောက်ရုံးမှ ထုတ်ပေးခဲ့သော ထောင်ဝရမ်းမှာ ထိုအတိုင်းပင်ဖြစ်၍ နောက်ထပ် ထောင်ဝရမ်းအသစ် ထုတ်ပေးရန် မလိုတော့ပေ။

မောင်ကြီးလွိုင်
(ခေါ်)
မောင်အောင်
သိန်း
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

ရာဇဝတ်အယူခံမှု

တရားသူကြီး ဦးချစ်ရွှေတွင်

† ၁၉၆၆

မတ်လ ၁၉
ရက်။

မောင်ခွေး (ခေါ်) မောင်ထွန်းကြည် (ခေါ်) အရိုးတောင် (အယူခံ
တရားလို)

နှင့်

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (အယူခံတရားခံ) *

မိမိကိုယ်ကို မိမိကာကွယ် ခုခံပိုင်ခွင့်—သေသူက ဓါးနှင့်လှမ်းခုတ်ရာတင်ပါးထိသွားခြင်း—ရန်မမှုနိုင်
အောင်တချက်တည်းဓါးဖြင့်ရမ်း၍ထိုးလိုက်ခြင်း—ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၉၇ အရ ခုခံပိုင်ခွင့်ရှိမရှိ။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ ရွာသို့ ပြန်ဝင်လာရာတွင် ရွာမထောက်မီအယူခံတရားလိုကရွှေက သေသူက
နောက်လာကြရာတွင်၊ သေသူသည် အရက်အမူး မပြေသေးပေ။ သေသူသည် လက်တွင်းကိုင်ထား
သောဓါးနှင့် အယူခံတရားလိုကို လှမ်း၍ခုတ်ရာ တင်ပါး၌ ထိသွားသည်။ အယူခံတရားလိုကနောက်
ထပ် ခုတ်မည်စိုးသဖြင့် ရန်မမှုသော သေသူကို ရန်မမှုနိုင်အောင် တချက်တည်းဓါးဖြင့်ရမ်း၍ထိုးလိုက်
ရာ၌ သေသူ၏ရင်ဘတ်၌ ထိသွားသည်။ ထိုကဲ့သို့ ပြုလုပ်ခြင်းမှာမိမိကိုယ်ကို မိမိကာကွယ်ခုခံပိုင်ခွင့်
အရ ပြုလုပ်ခြင်းဖြစ်သည်ဟု ယူဆရန်အကြောင်းရှိသည်။ ထိုကြောင့်ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၉၇ အရ
မိမိကိုယ်ကို ကာကွယ်ခုခံပိုင်ခွင့်အရ ပြုလုပ်ခြင်းသည် ပြစ်မှုမဟုတ်။

မောင်ကတုံး (ဂခုံး) နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်၊ ၁၉၄၈ ခုနှစ်၊ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး
များ၊ ၈၁မျက်နှာ ၆၆၁ ကိုရည်ညွှန်းသည်။

အယူခံတရားလိုအတွက်။ ။

အယူခံတရားခံအတွက်။ ။ အစိုးရခရူနေကြီး ဦးနှစ်။

တရားသူကြီး ဦးချစ်။ ။ ပျဉ်းမနားမြို့၊ အထူးတရားသူကြီးရုံး၊ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊
ရာဇဝတ်ကြီးမှု အမှတ် ၄၄ တွင်၊ အယူခံတရားလို မောင်ခွေး (ခေါ်) မောင်ထွန်းကြည်
(ခေါ်) အရိုးတောင်အပေါ်၊ ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၃၀၄ အရ၊ ပြစ်မှုမြောက်သည်ကို
တွေ့ရှိရသဖြင့်၊ ၎င်းအား အလုပ်ကြမ်းနှင့် ထောင်ဒဏ် ၂ နှစ် ကျခံစေရန် အမိန့်ချ
မှတ်ခဲ့လေသည်။ ထိုအမိန့်ကို အယူခံ တရားလိုက မကျေနပ်သဖြင့်၊ ဤရုံးသို့ အယူခံ
ဝင်ခြင်းဖြစ်သည်။

* ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်အယူခံမှုအမှတ် ၄၀၄။
† ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှု အမှတ် ၄၄ တွင်ချမှတ်သော ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၁၇
ရက်နေ့စွဲပါ၊ ပျဉ်းမနားမြို့၊ အထူးတရားသူကြီး၏အမိန့်ကို အယူခံမှု။

ရမည်းသင်းမြို့နယ်၊ တောင်ညို ပြည်သူ့ရဲစခန်းအပိုင်တွင်၊ ရွာသာရွာ၌ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၂၈ ရက်နေ့နံနက် ၇ နာရီခွဲအချိန်လောက်တွင် သေသူ မောင်တင်မောင် သည် ၎င်း၏နေထိုင်သော အိမ်၌ ဝက်သားဟင်းချက်၍ အရက်နှင့် သောက်နေသည်။ ထိုကဲ့သို့သောက်စားနေရာတွင် အယူခံတရားလို မောင်ခွေးနှင့် မောင်ညီဆောင်ဆိုသူတို့ လည်း ပါဝင်ကြသည်။ မောင်စိန်ဆိုသူလည်း ထောက်ရှိလာပြီး ဝိုင်း၍ သောက်စားကြ သည်။ ထိုကဲ့သို့ သောက်စားကြပြီးနောက်၊ မွန်းလွဲ ၃ နာရီအချိန်လောက်တွင်၊ အယူခံ တရားလိုမောင်ခွေး၏အိမ်၌၊ မောင်ခွေး၊ သေသူမောင်တင်မောင်နှင့် မောင်စိန် (လိပ်ပြာ-၄) တို့သည်၊ တပန် အရက်များကို သောက်ကြပြန်သည်။ ၎င်းတို့ သုံးယောက်စလုံးမှာ အလွန်အကြူးမူးယစ်၍နေကြသည်။ ထိုသို့သောက်စားပြီးနောက်၊ မောင်စိန် (လိပ်ပြာ-၄) နေသော၊ လယ်ပြင်မရွာသို့၊ မောင်စိန်အား မောင်ခွေးနှင့် သေသူမောင်တင်မောင် တို့က လိုက်ပို့ကြသည်။ မောင်ခွေးနှင့် မောင်တင်မောင်တို့တွင်၊ ဓါးတချောင်းစီ ပါရှိ ကြသည်။ လယ်ပြင်မရွာရှိ မောင်စိန်၏ အိမ်သို့မရောက်မှီ၊ ငှက်ပျောခြံ၌ မောင်တင် မောင်က မူးယစ်၍ ငှက်ပျောပင်များကို ဓါးနှင့်ခုတ်သည်။ ဤသို့ ဓါးနှင့်ခုတ်ရာတွင် အယူခံတရားလို မောင်ခွေးက၊ ငှက်ပျောခြံပိုင်ရှင် မောင်ကို (လိပ်ပြာ-၆) အား တောင်း ပန်လိုက်၍ ကြေညာသွားသည်။ ဤကဲ့သို့ ပြုလုပ်ပြီးနောက် မောင်စိန်ကို လယ်ပြင်မရွာရှိ ၎င်း၏ အိမ်၌ ပို့ထားခဲ့ပြီး၊ မောင်ခွေးနှင့် သေသူ မောင်တင်မောင်တို့သည်၊ မိမိတို့ နေထိုင်ရာ ရွာသာရွာသို့ ပြန်လာကြသည်။ ထိုရွာ၏အဝင်အဝတွင် ဒေါ်စောမြ (လိပ်ပြာ-၇) ၏ ခြံစည်းရိုးကို သေသူမောင်တင်မောင်က ဓါးနှင့် ခုတ်ပြန်သည်။ ဒေါ်စောမြက ဤကဲ့သို့ခြံစည်းရိုးကို ဓါးနှင့်မခုတ်ရန်တောင်းပန်၍ ခြံစည်းရိုးကို ငှက်ပျောပင် လှမ်း၍ ပြောလိုက်သေးသည်။ ဤအခြင်းအရာများဖြစ်ပြီးနောက် ရွာအဝတွင် မောင်ခွေးက ရွှေက၊ မောင်တင်မောင်က နောက်ကနေ၍ ရွာထဲသို့ဝင်သွားသည်။ မောင်တင်မောင် သည် ညွှန်အာဏာလက်သန်သူဖြစ်သည့်အားလျော်စွာ၊ မိမိ၏ညာဘက်လက်တွင် ကိုင် ထားသော ဓါးနှင့် ရွှေကသွားနေသော မောင်ခွေးကို လှမ်းခုတ်လိုက်ရာ၊ မောင်ခွေး၏ ညာဘက်ထင်ပါးတွင် ဓါးဒဏ်ရာရရှိသွားသည်။ ဤတွင် မောင်ခွေးက မိမိကိုင်ထား သော ဓါးနှင့် နောက်ပြန်၍ ထိုးလိုက်ရာတွင်၊ သေသူ မောင်တင်မောင်၏ ညာဘက် ရင်ဘတ်တွင် ဓါးဒဏ်ရာ ရရှိ၍ လဲကျပြီး ထိုနေရာ၌ပင် သေဆုံးသွားသည်။ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၁၉ ရက်နေ့က ဤအမှုနှင့် ပတ်သက်၍ရဲများက မောင်ခွေးကို ဘမ်းဆီးလိုက် သည်။ မောင်ခွေးထံမှရရှိသော ငှက်ကြီးတောင်ဓါးတချောင်းကိုလည်း သိမ်းဆည်းလိုက် သည်။ မောင်တင်မောင်၏ အလောင်းနားတွင် ဓါးတချောင်းကို ရရှိခဲ့သည်။ သေသူ မောင်တင်မောင်၏ အလောင်းကို၊ ဆရာဝန်ကြီး ဦးသောင်းရွှေ (လိပ်ပြာ-၃) ၏ စစ်ဆေး ချက်အရ၊ သေသူမောင်တင်မောင်တွင် ညာဘက်ရင်ဘတ်၌ တသက်မခွဲရှည်၍ ၄ ပုံ တပုံ

၁၉၆၆
 မောင်ခွေး
 (ဒေါ်) မောင်
 ထွန်းကြည်
 (ဒေါ်) အရိုး
 တောင်
 နှင့်
 ပြည်ထောင်စု
 ပြန်မာနိုင်ငံ။

၁၉၆၆
 မောင်ခွေး
 (ခေါ်) မောင်
 ထွန်းကြည်
 (ခေါ်) အစိုး
 တောင်
 နှင့်
 ပြည်ထောင်စု
 ပြန်မာနိုင်ငံ။

လက်မအနက်ရှိသော ဓါးဒဏ်ရာတခုကို တွေ့ရှိရကြောင်း။ ထိုဒဏ်ရာသည် မုချအမှန်
 သေရမည့် ဒဏ်ရာဖြစ်ကြောင်းကို တွေ့ရှိရသည်။ ထိုသက်သေ ဆရာဝန်ကို တရားခံ၏
 ရွှေနေက ပြန်လှန်မေးမြန်းရာ၌ ပြောကြားရာတွင် “ အရွှေကသွား၍ သေသူက နောက်က
 လိုက်ရာတွင်၊ သေသူက ရွှေကသွားသူကို ဓါးဒဏ်ရာရအောင် ပြုလုပ်သောအခါ၊ ရွှေက
 သွားသူကနောက်ပြန်ပြီး ဓါးနှင့်ရမ်းလျှင် သေသူတွင် ယခုရှိသော ဒဏ်ရာရရှိသွားမည်
 လားဟု မေးမြန်းရာ၌ သိပ်မလွယ်လှပါ” ဟု ပြောဆိုထားသည်ကိုတွေ့ရှိရပါသည်။ သို့ရာ
 တွင် အောက်ရုံး ပညာရှိ တရားသူကြီး၏စီရင်ချက်တွင် ပေါ်ပြထားသည်မှာ၊ “ ထိုကဲ့သို့
 နောက်ပြန် ဓါးနှင့်ရမ်းလျှင် ရရှိနိုင်သော ဒဏ်ရာမျိုးမဟုတ်ကြောင်း” ဒေါက်တာ
 ဦးသောင်းရွှေ (လိုပြ-၃) က ထွက်ဆိုထားသည်။ ဆရာဝန်ကိုယ်တိုင်က ဤကဲ့သို့
 ပြုလုပ်လျှင် “ သိပ်မလွယ်လှပါဟု” အဆိုရှိလျက်နှင့် အောက်ရုံးပညာရှိ တရားသူကြီး
 က မှတ်ချက်ချရာ၌၊ ထိုကဲ့သို့ ဒဏ်ရာမဟုတ်ကြောင်း ပြောခြင်းမှာ၊ သက်သေဆရာဝန်
 ထွက်ချက်နှင့် မကိုက်ညီဘဲ ချထားသော မှတ်ချက်ဖြစ်သည်။ “ သိပ်မလွယ်လှပါ” ဟူ
 သော အဓိပ္ပါယ်မှာ ရွှေကနေပြီး၊ နောက်ကသူကို ဓါးနှင့် ရမ်းထိုးလိုက်လျှင် မဖြစ်နိုင်
 ဘူးဆိုခြင်းမှာ မဟုတ်၊ ဖြစ်လျှင်လည်း ဖြစ်နိုင်သည်ဟု ယူဆရရှိသည်။

အမှုအသွားအလာကို ထောက်ရှု၍ အောက်ရုံး ပညာရှိတရားသူကြီးက သေသူ
 မောင်တင်မောင်က နောက်ကနေပြီး၊ ရွှေမှသွားနေသော အယူခံတရားလို မောင်ခွေး
 ကို ဓါးနှင့် ခုတ်လိုက်သဖြင့်၊ မောင်ခွေးမှာ ရွတ်တရက် အကြီးအကျယ် ဒေါသထွက်ပြီး၊
 သေသူအား ပြန်လည်၍ ဓါးနှင့် ထိုးလိုက်သည်ဟု ယူဆ၍၊ လူသတ်မှုမမြောက်သော
 လူသေမှုသာဖြစ်သည်။ ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ-၃၀၄ အရ၊ မောင်ခွေးအပေါ် စွဲချက်
 တင်သည်။ ၎င်းစွဲချက်အရ အပြစ်ပေးလိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။

ပညာရှိ အစိုးရရွှေနေကြီး ဦးနှစ်က၊ အယူခံတရားလို မောင်ခွေးအပေါ် ရာဇသတ်
 ကြီးပုဒ်မ ၃၀၄ အရ ပြစ်မှုတွေ့ရှိရပြီး၊ ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ထားခြင်းမှာ၊ အမှုအသွားအလာ
 အရ၎င်း၊ သက်သေများ၏ ထွက်ချက်အရ၎င်း၊ မှန်ကန်မည်ဟု မယူဆနိုင်ပါကြောင်း
 ဖြင့် ထင်ပြသည်။ အမှန်ယူဆသင့်သည်မှာ မောင်တင်မောင်သည် နောက်ကနေ၍၊
 မောင်ခွေးကို ဓါးနှင့်ခုတ်လျှင်၊ မောင်ခွေးက ခုခံကာကွယ်ပိုင်ခွင့် အနေဖြင့် ဓါးနှင့်
 တချက်တည်း နောက်ကိုလှမ်း၍ ထိုးလိုက်ခြင်းဖြစ်တန်ရာပါသည်။ ထို့ကြောင့် ဤအမှု
 တွင် မောင်ခွေးသည် ခုခံကာကွယ်ပိုင်ခွင့်အတွင်း ဆောင်ရွက်မှုဖြစ်သဖြင့် မောင်ခွေး
 အား တရားသေလွှတ်ရန်သင့်ပါသည်ဟု ဝန်ခံ၍ တင်ပြသွားသည်။

ကျွန်ုပ်တို့သည် ဤအမှုကို အသေးစိတ် သုံးသပ်၍ဆုံးဖြတ်ချက်ပေးရာ၌ အရေးကြီး
 ဆုံးသော စဉ်းစားရန် အချက်မှာ၊ အယူခံတရားလို မောင်ခွေးသည်၊ ရွတ်တရက်
 အကြီးအကျယ် ဒေါသထွက်၍၊ မောင်တင်မောင်အား၊ နောက်လှည့်၍ ဓါးနှင့် ခုတ်

မောင်ခွေး
(ခေါ)မောင်
ထွန်းကြည်
(ခေါ)အရီး
တောင်
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

ခြင်းလော၊ သို့မဟုတ် သေသူ မောင်တင်မောင်က နောက်ကနေ၍ ခါးနှင့် ခုတ်
လိုက်ရာတွင် နောက်ထပ်၍ မိမိအားခါးနှင့်မခုတ်နိုင်ရန်၊ မိမိကိုယ်ကို ခုခံ ကာကွယ်
သည့်အနေနှင့် နောက်လှည့်၍ တချက်တည်း ထိုးလိုက်ခြင်းလောဟူ၍ ဖြစ်သည်။
ဆိုခဲ့ပြီသည့်အတိုင်း၊ မောင်တင်မောင်နှင့်မောင်ခွေးတို့မှာ အလွန်ပင် အရက်များ မူးယစ်၍
နေကြသည်။ မိမိ၍ အရက်မူးယစ်သူမှာ သေသူမောင်တင်မောင် ဖြစ်သည်။
မောင်တင်မောင်သည် အကြောင်း မရှိဘဲ၊ ငှက်ပျောပင်များကို ခါးနှင့်ခုတ်ခြင်း၊ ခြံစည်းရိုးကို
ခါးနှင့်ခုတ်ခြင်းများ ပြုလုပ်ခြင်းတို့သည်မောင်တင်မောင်၏ စိတ်ထဲတွင် ခါးဖြင့်ခုတ်လိုသော
စိတ်များတက်ကြွနေသည့် လက္ခဏာရှိသည်။ မောင်ခွေးမှာ မောင်တင်မောင်ကဲ့သို့
အရက်မူး ကြောင်း ထင်ရှားသည်။ မောင်တင်မောင်က ငှက်ပျောပင်များကို ခါးနှင့်ခုတ်ရာ၌
မောင်တင်မောင်၏ကိုယ်စား ငှက်ပျောခြံပိုင်ရှင်ကို တောင်းပန်ရသူဖြစ်သည်။ မိမိရွာသို့
ပြန်ဝင်လာရာတွင်ရွာမရောက်မီ မောင်ခွေးက ရှေ့က၊ မောင်တင်မောင်က နောက်က
လာကြရာ၊ မောင်တင်မောင်သည် အရက်အမူးမပြေသေးပေ။ မောင်တင်မောင်သည်
လက်တွင်းကိုင်ထားသော ခါးနှင့် မောင်ခွေးကို လှမ်းခုတ်ရာ၊ တင်ပါး၌ ထိသွားသည်။
မောင်ခွေးက နောက်ထပ်ခုတ်မည်စိုးသဖြင့် ရန်မူသော မောင်တင်မောင်ကို ရန်မမူနိုင်
အောင်၊ တချက်တည်း ခါးဖြင့် ရမ်း၍ ထိုးလိုက်ရာ၌၊ မောင်တင်မောင်၏ ရင်ဘတ်၌
ထိသွားပေသည်။ ထိုကဲ့သို့ ပြုလုပ်ခြင်းမှာ မိမိကိုယ်ကို မိမိကာကွယ်ခုခံပိုင်ခွင့်အရ
ပြုလုပ်ခြင်းဖြစ်သည်ဟု ယူဆရန် အကြောင်းရှိသည်။ ထို့ကြောင့်ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ
၉၆ အရ မိမိကိုယ်ကို ကာကွယ်ခုခံပိုင်ခွင့်အရပြုလုပ်ခြင်းသည် ပြစ်မှုမပြောက်ပေ။
ထို့ပြင် မောင်ကတုံး (ဂဇံး) နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော် (၁)၏
အမှုတွင်၊ အောက်ပါအတိုင်း စီရင်ထုံးဖွဲ့ထားသည်။

“လူတစ်ဦးတယောက် မိမိအား ရန်မူရန်လာလျှင် ရန်မူခြင်းခံရသူသည်
ထွက်ပြေးရန်မလို ရပ်တန့်၍ ခုခံနိုင်သည်။ မိမိကို ရန်မူသူသည် ထပ်မံ၍ ရန်မမူနိုင်သည်
တိုင်အောင် ခုခံနိုင်သည်။”

အထက်ဖော်ပြပါ အကြောင်းအချက်များနှင့် ယူဆချက်များတွင် ဥပဒေနှင့်
တကွ စီရင်ထုံးများအရ ကျွန်ုပ်တို့သည် အောက်ရုံး ပညာရှိတရားသူကြီးက၊ အယူခံတရားလို
မောင်ခွေးအပေါ် တွေ့ရှိရသော ပြစ်မှုနှင့် ချမှတ်သော အပြစ်ဒဏ်တို့ကို အတည်ပြုရန်
ခဲယဉ်းသည်။ သို့ဖြစ်၍ အောက်ရုံး ပညာရှိတရားသူကြီး၏အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်ပြီး၊
အယူခံတရားလို မောင်ခွေးအား၊ ဤအမှုနှင့် ပတ်သက်၍ တရားသေလွတ်ရန်
အမိန့်ချမှတ်လိုက်သည်။

(၁) ၁၉၄၈ ခုနှစ်၊ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး စာ ၆၆။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

ရာဇဝတ်အယူခံမှု

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေရွှေတွင်

† ၁၉၆၆

ပြီလ
၆ ရက်။

မောင်ချစ်မောင် ပါ ၄ (အယူခံတရားလိုများ)

နှင့်

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (အယူခံတရားခံ)*

ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၃၉၆ အရ မူပြစ်ထင်ရှား စီရင်ခြင်း—လက်နက်ပါရဂူ၏ထင်မြင်ချက်၊ အခြား သက်သေအထောက်အထားများအပေါ် ပိုမိုခိုင်မာလုံလောက်စေခြင်း။ ထင်မြင်ချက်တစ်ခု တည်းဖြင့် စိတ်ချလက်ချ အပြစ်ပေးရန် ခိုင်မာလုံလောက်သည်ဟု ယူဆနိုင် မဆနိုင်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။လက်နက်ပါရဂူသည် ယမ်းတောင့်ခွံတစ်ခုအား မည်သည့်သေနတ်က ပစ်ခတ် သည်ဆိုသော အချက်နှင့်ပတ်သက်၍၊ လောကဓါတ်နည်းအရ စုံစမ်းစစ်ဆေးခဲ့သည်အားလျော်စွာ ၎င်း၏ ထင်မြင်ယူဆချက်ကို အလေးပေး၍ စဉ်းစားရမည်။ သို့ရာတွင်လက်နက်ပါရဂူ၏ထင်မြင်ချက် သည် အခြားသက်သေ အထောက်အထားများအပေါ် ပိုမိုခိုင်မာလုံလောက်စေရန်အထောက်အကူ ပြစ်စေသည့် သက်သေခံချက်မျိုးသာ ဖြစ်သည်။ အကယ်၍ အခြားသက်သေအထောက်အထား လုံးဝမရှိပါက၊ လက်နက်ပါရဂူ၏ ထင်မြင်ချက်တစ်ခုတည်းဖြင့် တရားခံတဦးဦးအား စိတ်ချလက်ချ အပြစ်ပေးရန်ခိုင်မာလုံလောက်သည်ဟု မယူဆနိုင်။

အဘား၊ဗာရက်ခန့်နှင့်နိုင်ငံတော်၊ အေး၊အိုင်၊အာ(ရ်)၊ ၁၉၃၇၊ ပက်ရှူးဝါး ၉၉ ရည်ညွှန်းသည်။

အယူခံတရားလိုအတွက်။ ။

အယူခံတရားခံအတွက်။ ။အစိုးရရွှေနေကြီးဦးသိန်းဟန်။

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေ။ ။အယူခံတရားလို မောင်ချစ်မောင်၊ မောင်တက် (ခေါ်) မောင်စိ၊ ကျော်သန်းနှင့် ချစ်တင် (ခေါ်) တင်လှတို့ လေးဦးအပေါ် ရာဇသတ် ပုဒ်မ ၃၉၆ အရ၊ အလုပ်နှင့် ထောင်ဒဏ် ၁၀ နှစ်စီကျခံစေရန် အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သော၊ ပဲခူးမြို့၊ ဒုတိယအထူး (ရာဘက်စက်ရှင်) တရားသူကြီး၏ စီရင်ချက်ကို မကျေနပ် သဖြင့်၊ အယူခံဝင်ခြင်းဖြစ်သည်။

* ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်အယူခံမှု အမှတ် ၃၉၆၊ ၃၉၇၊ ၃၉၈၊ ၃၉၉။
† ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှု အမှတ် ၂၀ တွင် ချမှတ်သော ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ဒီဇင်ဘာလ ၁ ရက် နေ့စွဲပါ၊ ပဲခူးမြို့၊ ဒုတိယ အထူးတရားသူကြီး၏ အမိန့်ကို အယူခံမှု။

အမှုဖြစ်ပွားပုံ အတ္ထုပ္ပတ္တိအကျဉ်းချုပ်မှာ၊ လွန်ခဲ့သည့် ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၁၆ ရက်နေ့ည ၁၀ နာရီခန့်အချိန်တွင်၊ ပဲခူးခရိုင် ဒိုက်ဦးရဲစခန်းအပိုင် ဆင်တဲရွာနေ ဦးတလုပ်ဖြူ (လိပ်ပြ ၁) သည် နေအိမ်၌ အိမ်သားများနှင့်အတူ အိပ်နေစဉ်၊ အိမ်ရှေ့မှ ဘကြီး၊ ဘကြီးဟု ခေါ်သံနှင့်အတူ ဆေးလိပ်ဝယ်လိုကြောင်း ပြောသံကြားရသဖြင့်၊ ဦးတလုပ်ဖြူက ဈေးမရောင်းတော့ကြောင်း ပြန်ပြောသော်လည်း၊ အိမ်ရှေ့မှလူက၊ တံခါးဖွင့်ပေးရန်ပြောသည့်အပြင်၊ သေနတ်မောင်းတင်သံ ကြားသောကြောင့်၊ အိမ် နောက်ပေးတံခါးမှ ထွက်ပြေးရန်လုပ်၏။ သို့ရာတွင် နောက်ပေးတွင် စောင့်နေသည့် လူဆိုးနှင့် ပက်ပင်းပါတိုးနေသဖြင့် မပြေးသာတော့ဘဲ၊ ထိုလူဆိုးနှင့်အတူ အိမ်ပေါ်သို့ ပြန်တက်ခဲ့ရ၏။ ထိုအချိန်တွင်၊ ဦးတလုပ်ဖြူ၏ အိမ်နီးချင်းဖြစ်သူ ဒေါ်ထွေး (လိပ်ပြ ၃) သည် ၎င်း၏အိမ်၌ သားမောင်ထွန်းချစ်နှင့်အတူ ထွဲမီးထည့်နေစဉ်၊ ဦးတလုပ်ဖြူ အိမ်ဘက်မှ ဆူဆူညံညံကြားရလေသည်။ မောင်ထွန်းချစ်သည် ဆူဆူညံညံကြားရာသို့ စုံစမ်းရန် ပြေးသွားရာ၊ လူဆိုးများက သေနတ်နှင့် ပစ်လိုက်သဖြင့်၊ မောင်ထွန်းချစ်သည် သေနတ်ကျည်ဆံထိမှန်ပြီး ဦးတလုပ်ဖြူအိမ်အနီးရှိ ချောင်းထဲသို့ကျကာ သေဆုံး သွားလေသည်။ လူဆိုးများသည် ဦးတလုပ်ဖြူထံမှ သုံးတောင့်ထိုး လက်နှိပ်ခါတ်မီး တခုသာရရှိပြီး၊ ဦးတလုပ်ဖြူအား ဓါးစားခံအဖြစ် ခေါ်သွားကာ၊ ရွာပြင်ရောက်မှ ပြန်လွှတ်လိုက်လေသည်။ လူဆိုးများကပင် ဦးတလုပ်ဖြူအား လူတယောက်သေနတ် ထိမှန်သွားကြောင်း ပြောလိုက်သဖြင့်၊ ဦးတလုပ်ဖြူသည် အိမ်သို့ပြန်ရောက်သော အခါ၊ သတင်းသာရောက် မေးမြန်းကြသည့် ရွာသားများအား ပြန်လည်ပြောပြပြီး ရွာဖွေကြရာ၊ ချောင်းထဲတွင် သေနတ်ဒဏ်ရာနှင့် သေဆုံးနေသည့် မောင်ထွန်းချစ်အား တွေ့ရလေသည်။ ဦးတလုပ်ဖြူသည် မိမိအားဆွဲခေါ်သွားသည့် လူဆိုးများမှာ ငါးယောက်ဖြစ်ပြီး အားလုံးပင် ဘောင်းဘီဝတ်ကာ သက္ကလပ်ဦးထုပ် ဆောင်းထား ကြသည်ကို တွေ့ရသော်လည်း လူမှတ်မိလိုက်ခြင်း မရှိပေ။ လူဆိုးများ ထွက်သွားသည့် နေရာမှ ဝိုင်ဖက် ကျည်ဆံခွဲတခုနှင့် စတင်းကျည်ဆံခွဲတခုတို့ကို တွေ့ရသဖြင့်၊ ရဲစခန်းမှ ဦးအောင်သန်း (လိပ်ပြ ၇) အား အပ်ပေးခဲ့၏။ လူဆိုးများ၏ လက်ချက်ဖြင့် သေဆုံး သွားသည့် မောင်ထွန်းချစ်၏ အလောင်းကို ဒိုက်ဦးမြို့ ပြည်သူ့ဆေးရုံသို့ ပို့လိုက်ရာ ဆရာဝန် ဦးလှမြင့် (လိပ်ပြ ၅) က စစ်ဆေးရာ လက်ဝဲဘက် ရင်ဘတ်မှဝင်သည့် သေနတ် ဒဏ်ရာတခုကို တွေ့ရပြီး၊ ကျည်ဆံသည် လက်ဝဲအဆုတ်ကို ဖောက်ထွင်းသွားသည်ကို တွေ့ရှိ၏။ ကျည်ဆံကိုမူ နောက်ကျောရှိ ကျွက်သားထဲမှ ပြန်လည်ရရှိခဲ့လေသည်။

၁၉၆၆
မောင်ချစ်မောင်
ပါ ၄
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
ပြန်မာနိုင်ငံ။

ထို့နောက် ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၂၄ ရက်နေ့ နံနက် ၁၁ နာရီအချိန်တွင် ရဲစခန်းမှ ဦးအောင်သန်းသည် သဘင်းအရ သက်သေများနှင့်အတူ မလေးစုရွာနေ မောင်ဘိုးသီး၏အိမ်ကို ဝိုင်း၍ရှာဖွေသောအခါ၊ အယူခံဘုရားလို လေးဦးအား အိပ်နေ

၁၉၆၆
 မောင်ချစ်မောင်
 ပါ ၄
 နှင့်
 ပြည်ထောင်စု
 မြန်မာနိုင်ငံ။

သည်ကို တွေ့ရပြီး၊ ၎င်းတို့အနီးမှ ခြောက်လုံးပြူးတလက်၊ အင်္ဂလိပ်ရိုင်ဖယ်တလက်၊ လုပ်ခြောက်လုံးပြူးတလက်၊ စတင်းကျည်ဆံများ၊ ရိုင်ဖယ်ကျည်ဆံများ၊ ဓါးမြှောင်နှင့် အဝတ်အစားများကို တွေ့ရှိ ဖမ်းဆီးရမိလေသည်။ ၎င်းတို့ထွက်ဆိုချက်အရ၊ ကြာအင်း ရွာနေ မောင်မြတ်ထွန်းကို ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၂၅ ရက်နေ့တွင် ဖမ်းဆီးလိုက်ပြီး၊ ၎င်းထံမှ သုံးတောင့်ထိုး လက်နှိပ်ခါတ်မီးတလက်ကို သိမ်းဆီးခဲ့သည်။ ထို့နောက် ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၄ ရက်နေ့တွင် မောင်ကျော်စိန် ဆိုသူအား ဘမ်းဆီးလိုက်၏။

ဦးတလုပ်ဖြူအိမ်အနီးမှ ရရှိခဲ့သည့် ကျည်ဆံခွံများကို၊ အယူခံတရားလိုနှင့်အတူ တွေ့ရှိခဲ့သည့် သေနတ်များနှင့်တကွ စမ်းသပ်ကြည့်ရှုရန် အင်းစိန်မြို့၊ လောကဓါတ် ဌာနသို့ ပေးပို့ခဲ့သဖြင့်၊ လက်နက်ပါရဂူ ဦးမောင်ထွန်း (လိုပြ ၁၀) က စစ်ဆေးကြည့်ရှု သောအခါ၊ ဦးတလုပ်ဖြူအိမ်အနီးမှ ရရှိခဲ့သည့် ရိုင်ဖယ်ကျည်ဆံခွံသည်၊ အယူခံ တရားလိုတို့နှင့်အတူ ဘမ်းဆီးရမိသည့် ရိုင်ဖယ်သေနတ်မှ ပစ်ခဲ့သော ကျည်ဆံခွံပင် ဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရလေသည်။ မောင်မြတ်ထွန်းထံမှ ရမိခဲ့သော သုံးတောင့်ထိုး လက်နှိပ်ခါတ်မီးမှာ၊ လူဆိုးများ ယူသွားသည့် ၎င်း၏လက်နှိပ်ခါတ်မီးဖြစ်ကြောင်း ဦးတလုပ်ဖြူက ပစ္စည်းများ ပြသရာတွင် ဆွဲပြခဲ့လေသည်။

အထက်ပါ သက်သေအထောက်အထားများအရ၊ အယူခံတရားလို သေးဦးနှင့် မောင်မြတ်ထွန်း၊ မောင်ကျော်စိန်တို့ကို ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၃၉၆/၁၀၉ အရ၊ ရုံးတင် တရားစွဲဆိုရာ၊ ပညာရှိ အောက်ရုံးတရားသူကြီးက မောင်ကျော်စိန်ကို တရားရှင် လွှတ်ခဲ့ပြီး မောင်မြတ်ထွန်းထံမှ ရမိခဲ့သော လက်နှိပ်ခါတ်မီးမှာ လူအများသုံးစွဲသည့် သာမန်ပစ္စည်းတခုဖြစ်၍၊ ဦးတလုပ်ဖြူ၏ပစ္စည်းဖြစ်သည် တထစ်ချမှဆိုနိုင်ဟု ကောက် ယူကာ၊ မောင်မြတ်ထွန်းအား တရားသေလွှတ်ခဲ့၏။ အယူခံတရားလိုများနှင့် ပတ်သက် ၍မူ၊ ၎င်းတို့ထံမှ ရမိသော ရိုင်ဖယ်သေနတ်သည် လူဆိုးများထံမှ ကျန်ရစ်ခဲ့သော ကျည်ဆံခွံကိုပစ်သည့်သေနတ်ပင်ဖြစ်ကြောင်း၊ လက်နက်ပါရဂူ၏ ထွက်ဆိုချက်အရ၊ ၎င်းတို့သည် ဦးတလုပ်ဖြူအိမ်ကိုတိုက်သည့် ထားပြများပင် ဖြစ်ရမည်ဟု ကောက်ယူ လျက် အထက်ပါအတိုင်း အမိန့်ချမှတ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

ဤအမှုတွင်၊ ဦးတလုပ်ဖြူအိမ်သို့ ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက်ကြသည့် ထားပြများကို မည်သူကမှ မှတ်မိလိုက်ခြင်းမရှိသည့်အပြင်၊ တိုက်ရာပါပစ္စည်း တစုံတရာကိုလည်း၊ အယူခံတရားလိုတို့ထံမှ ဖမ်းဆီးရမိခဲ့ခြင်းမရှိပေ။ ၎င်းတို့အပေါ် ငြိစွန်းနေသည့် တခု တည်းသော သက်သေအထောက်အထားမှာ၊ ထားပြတို့ထံမှ ကျန်ရစ်ခဲ့သော ရိုင်ဖယ် ယမ်းတောင့်ခွံသည်၊ ၎င်းတို့ထံမှ ရမိခဲ့သော ရိုင်ဖယ်သေနတ်မှ ပစ်ခဲ့သည့်ယမ်းတောင့် ခွံပင်ဖြစ်ကြောင်း လက်နက်ပါရဂူ၏ ထွက်ဆိုချက်ပင်ဖြစ်၏။ တနည်းဆိုရသော် အယူခံ တရားလိုတို့အပေါ် ငြိစွန်းနေသည့် သက်သေအထောက်အထားမှာ ၎င်းတို့ပင် ထားပြ

တိုက်ရာ၌ ပါဝင်ခဲ့ကြကြောင်း တွေ့မြင်သိရှိသည့် တိုက်ရိုက်သက်သေခံချက်မဟုတ်ဘဲ၊ ၎င်းတို့ထံမှဘမ်းမိသောရိုင်ဖယ်သေနတ်နှင့် ထားပြုများထံမှ ကျန်ရစ်ခဲ့သည့်ယမ်းတောင့်ခွံကိုပစ်၍ရခြင်းကြောင့်၊ ၎င်းတို့သည်၊ ထားပြုများဖြစ်သည်ဟု ယူဆသင့်ကြောင်း သွယ်ဝိုက်ကာ ညွှန်ပြသည့် သက်သေအထောက်အထားသာဖြစ်လေသည်။

၁၉၆၆
မောင်ချစ်မောင်
ပါ ၄
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

လက်နက်ပါရဂူသည်၊ ယမ်းတောင့်ခွံတခုအား မည်သည့်သေနတ်က ပစ်ခတ်ခဲ့သည်ဆိုသော အချက်နှင့် ပတ်သက်၍၊ လောကဓါတ်နည်းအရ စုံစမ်းစစ်ဆေးခဲ့သည့် အားလျော်စွာ ၎င်း၏ထင်မြင်ယူဆချက်ကို အလေးပေး၍ စဉ်းစားရမည်ဆိုခြင်းကို၊ ကျွန်ုပ်လက်ခံ၏။ သို့ရာတွင် လက်နက်ပါရဂူ၏ ထင်မြင်ချက်သည် အခြားသက်သေအထောက်အထားများအပေါ် ပိုမိုခိုင်မာသလုံလောက်စေရန် အထောက်အကူဖြစ်စေသည့် သက်သေခံချက်မျိုးသာဖြစ်သည်။ အကယ်၍ အခြားသက်သေအထောက်အထား လုံးဝမရှိပါက၊ လက်နက်ပါရဂူ၏ ထင်မြင်ချက်တခုတည်းဖြင့် တရားခံ တဦးဦးအား စိတ်ချလက်ချ အပြစ်ပေးရန် ခိုင်မာသလုံလောက်သည်ဟု မယူဆနိုင်။

ယခုအမှုတွင်၊ အယူခံတရားလိုတို့ထံမှ ရိုင်ဖယ်သေနတ်ကို ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၂၄ ရက်နေ့၌သာ ဘမ်းဆီးရမိခဲ့ခြင်းဖြစ်ရာ၊ ထားပြုတိုက်သည့် ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၁၆ ရက်နေ့ညက ၎င်းတို့သည်၊ ထိုသေနတ် လက်နက်ကို အသုံးပြုခဲ့သည်။ သို့တည်းမဟုတ် အသုံးပြုရာတွင် ပါဝင်ခဲ့ကြသည်ဆိုသော သက်သေအထောက်အထားကွင်းဆက်မှာ မရှိသဖြင့် လက်နက်ပါရဂူ၏ ထင်မြင်ယူဆချက်သည်၊ အယူခံတရားလိုတို့အား၊ ထားပြုတိုက်စဉ် လူသတ်မှု ကျူးလွန်ခဲ့သူများဖြစ်ရမည်ဟု တထပ်ချ ကောက်ယူနိုင်လောက်အောင် ကွင်းဆက်အပြည့်အစုံရှိသည့် သွယ်ဝိုက်ညွှန်ပြသော သက်သေအထောက်အထားဖြစ်သည်ဟု မဆိုနိုင်ပေ။

အဘားဟာရက်ခန့်နှင့် နိုင်ငံတော် (၁) တို့အမှုတွင် လူလယ်ဟိုင်ဒါးဆိုသူသည် အိပ်နေစဉ် လူမသမာသူတို့၏ လုပ်ကြံခြင်းခံရသည်။ ၎င်းအား မည်သူက သေနတ်နှင့် ပစ်သွားသည်ဆိုသော အချက်နှင့် ပတ်သက်၍၊ အခင်းဖြစ်ပွားစဉ်က မှောင်နေသောကြောင့်၊ မည်သူမျှတွေ့မြင်လိုက်ရခြင်းမရှိ။ အခင်းဖြစ်ပွားပြီး ၁၇ ရက်အကြာတွင်၊ တရားခံထံမှ ရိုင်ဖယ်သေနတ်တလက်ကို ဘမ်းဆီးရမိသောကြောင့် လက်နက်ပါရဂူထံ ပို့ပြီး စစ်ဆေးကြည့်ရာ၊ သေသူအနီးတွင် ကျန်ရစ်ခဲ့သော ယမ်းတောင့်ခွံတခုသည် တရားခံ၏ သေနတ်မှပစ်သည့် ယမ်းတောင့်ခွံဖြစ်ကြောင်းတွေ့ရ၍၊ တရားခံအား လူသတ်မှုနှင့် စွဲဆိုရာ၊ လက်နက်ပါရဂူ၏ ထင်မြင်ချက်သည်၊ အခင်းဖြစ်နေက တရားခံကိုယ်တိုင် ထိုသေနတ်ကို ကိုင်ဆောင်သုံးစွဲနေကြောင်း၊ သက်သေအထောက်အထား

(၁) အေအိုင်အေ (ရ်)၊ ၁၉၃၇ ဟက်ရှုပါး ၉၉။

၁၉၆၆ မင်္ဂလာ၊ တရားခံအပေါ် အပြစ်ပေးရန် မလုံလောက်ကြောင်း အဆုံးအဖြတ်ပြုထား
 မောင်ချစ်မောင် လေသည်။ ထိုအမှုမှာ ယခုအမှုနှင့် အကြောင်းချင်းရာများစွာတူညီနေပေသည်။

ပါ ၄ ရာဇဝတ်မှု တခုခုတွင်၊ တရားခံအပြစ်ရှိကြောင်း သက်သေထူရန် တာဝန်မှာ
 နှင့် တရားလိုဘက်၌သာ အစဉ်တစိုက်ရှိပြီး တရားလိုဘက်မှ တရားခံအပြစ်ရှိကြောင်း
 ပြည်ထောင်စု ထင်ရှားအောင် မပြသနိုင်ပါက၊ တရားခံသည် အပြစ်မရှိကြောင်း ထုချေရန်တာဝန်
 မရှိဆိုသော ဥပဒေသဘောတရားကို တရားရုံးများက ကျင့်သုံးလက်ခံထားပြီးဖြစ်သည်။
 ယခုအမှုတွင် ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၁၆ ရက်နေ့ညက ထားပြတိုက်ရာ၌၊ အယူခံတရား
 လိုတို့ပါဝင်ခဲ့ကြကြောင်း တိုက်ရိုက်သက်သေခံချက်သော်၎င်း၊ သွယ်ဝိုက်သည့်သက်သေ
 အထောက်အထားသော်၎င်း လုံးဝမရှိသဖြင့် ၈ ရက်အကြာ ၎င်းတို့ထံမှ ဘမ်းမိခဲ့သော
 ရိုင်ဖယ်သေနတ်မှ ထားပြများထားခဲ့သည့် ယမ်းစောင့်ခွံကို ပစ်ခတ်ခဲ့သည်ဆိုသော
 လက်နက်ပါရဂူ၏ ထင်မြင်ချက်တခုတည်းဖြင့်၊ ၎င်းတို့အား စိတ်ချလက်ချ အပြစ်
 ပေးခြင်းမပြုနိုင်ပေ။

အထက်ပါ အကြောင်းများကြောင့် အောက်ရုံးအမိန့်နှင့် ပြစ်ဒဏ်များကို ပယ်ဖျက်
 ကာ၊ အယူခံတရားလိုများအား၊ ဤအမှုနှင့် ပတ်သက်၍ တရားသေလွတ်ရန် အမိန့်
 ချမှတ်လိုက်သည်။

နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ်

ရာဇဝတ်အယူခံမှု

တရားသူကြီးဦးသက်ဖေ ရွှေထွင်

မောင်ချစ်လှိုင် (ခေါ်) ဒုက္ခ (အယူခံတရားလို)

နှင့်

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (အယူခံတရားခံ) *

† ၁၉၆၆

ဧပြီလ

၂၁ ရက်။

ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၃၀၂ (၂)အရ၊ မြန်မာ့ ထင်ရှား ခံရပ်ခြင်း—အရက် အလွန်များနေသောကြောင့် မည်သို့ မည်ပုံ ဖြစ်ပျက်ခဲ့သည်ဟု မသိကြောင်း ထုချေခြင်း—ရာဇသတ် ပုဒ်မ ၇ အရ ကင်းလွတ်ခွင့်ရနိုင် မရနိုင်။

ထုတ်ပြန်ချက်။ ။ အယူခံ တရားလိုက အရက်အလွန်များနေသောကြောင့် မည်သို့ မည်ပုံ ဖြစ်ပျက်ခဲ့သည်ဟု မသိကြောင်း ထုချေခဲ့၏။ အခင်းဖြစ်စဉ်က အယူခံ တရားလိုသည်၊ အရက်များ နေသော်လည်း လုံ့လ သတိလစ်လော့ကစားဘက် မူးယစ်နေသည်ဟု မဆိုနိုင်ပေ။ ထို့ပြင် တဝ အယူခံ တရားလိုသည် အရက်ကို မိမိအလိုအလျောက် သောက်ခဲ့ခြင်းသာ ဖြစ်ပြီး သူတပါးက အတင်း အဓမ္မ ထိုက်၍ သောက်ခဲ့ရခြင်း မဟုတ်သောကြောင့် အရက်များ နေသဖြင့် မတော် မမှန် သည်ကို ပြုလုပ်ခဲ့မိကြောင်း သိရှိနားလည်ခြင်း မရှိဟု ဆိုသော ထုချေချက်ကို ဥပဒေအရ၊ ထက် မခံနိုင်ပေ။ တရားခံက တဦးသည်၊ မိမိမသိဘဲသော်၎င်း၊ အလိုမတူဘဲသော်၎င်း၊ သူတပါးက ထိုက် ကျွေးသဖြင့် မူးယစ်ကာ မိမိပြုလုပ်ချက်သည် မည်သို့ သဘောရှိသည်ကို၊ သို့မဟုတ် မတော် မမှန် သည်၊ သို့မဟုတ် ဥပဒေနှင့် ဆန့်ကျင်သည်ကိုမသိနိုင်မှသာ၊ ရာဇသတ် ပုဒ်မ ၇ အရ၊ ကင်းလွတ် ခွင့်ရနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

အယူခံတရားလိုအတွက်။ ။

အယူခံတရားခံအတွက်။ ။ အစိုးရရွှေ့နေကြီး။ ဦးသိန်းဟန်

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေ။ ။ အယူခံတရားလိုအပေါ် ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၃၀၂(၂) အရ အလုပ်နှင့်ထောင်ဒဏ် ၁၀ နှစ်ကျခံစေရန် အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သော တောင်ငူမြို့၊ အထူး (စက်ရှင်) တရားသူကြီး၏စီရင်ချက်ကို မကျေနပ်သဖြင့် အယူခံဝင်သောအမှုဖြစ်သည်။ အမှုဖြစ်ပွားပုံ အထွေထွေအကျဉ်းချုပ်မှာလွန်ခဲ့သည့် ၁၉၆၅ ခု၊ မေလ ၁၁ ရက်နေ့ည ၈ နာရီခန့်အချိန်တွင် တောင်ငူခရိုင်၊ ကညွတ်ကွင်းရဲစခန်းအပိုင် နောင်ဘိရွာနေ

* ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်အယူခံမှု အမှတ် ၃၇၇။
† ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၁၉ တွင် ချမှတ်သော ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၁၁ ရက် နေ့စွဲပါ၊ တောင်ငူမြို့၊ အထူးတရားသူကြီး၏ အမိန့်ကို အယူခံမှု။

၁၉၆၆
မောင်ချစ်လွင်
(ခေါ်) ဗုဒ္ဓ
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
ပြန်မာနိုင်ငံ။

အောင်သန်းကြည်သည် ကြက်ပျောက်သဖြင့် ကျေးရွာလုံခြုံရေး ကော်မတီလူကြီး ဦးညွန့်မောင် (လိပြ-၂) ထံသို့သွားရောက်ကာ၊ သေသူအိုးမောင် ခိုးသည်ထင်ကြောင်း၊ အိုးမောင်အိမ်တွင် ကြက်သားဟင်းချက်နေကြောင်းတိုင်ကြားသဖြင့် ဦးညွန့်မောင် သည် အောင်သန်းကြည်နှင့်အတူ အိုးမောင်အိမ်သို့သွားပြီး ကြည့်ရှုသောအခါ၊ ကြက် သားဟင်း ချက်စားနေကြသည်ကို တွေ့ရလေသည်။ အိုးမောင်အားမေးရာ လှေခိုးမှ ကြက်ဝယ်လာပြီး ချက်စားကြောင်းဖြေ၏။ ကြက်မွေးကိုပြုရန်ပြောသောအခါ ခွေး စားသွားပြီဖြစ်ကြောင်း အိုးမောင်ကဖြေကြားသည်ကို ဦးညွန့်မောင်သည် မကျေနပ် သဖြင့်၊ ကြက်သားဟင်းတခွက်ကို သက်သေခံအဖြစ်ယူ၍ အိမ်သို့ပြန်ခဲ့၏။ အောင်သန်း ကြည်လည်း ဦးညွန့်မောင်နှင့်အတူလိုက်၍ ပြန်လာပြီး မိမိအိမ်တွင်နေရစ်ခဲ့လေသည်။ ယင်းသို့ ဦးညွန့်မောင်နှင့် အောင်သန်းကြည်တို့ ရောက်သွားစဉ်က အိုးမောင်၏အိမ်၌ မောင်လေး ကေးသန်းဟန်နှင့် အယူခံတရားလိုတို့ ရှိနေကြလေသည်။

ဦးညွန့်မောင်သည် အိမ်သို့ပြန်ရောက်ပြီးနောက် နာရီဝက်ခန့်အကြာတွင် ၎င်း၏ ထံသို့ အိုးမောင်၊ မောင်အေး (ခံပြ-၃)နှင့် အယူခံတရားလိုတို့ ရောက်လာကြပြီး ကြက်ကိစ္စကိုရှင်းလင်းလိုကြောင်း အိုးမောင်ကပြောရာ၊ ဦးညွန့်မောင်က မနက်ကျမှ ရှင်းရန်ပြောသော်လည်း၊ အိုးမောင်က မနက်လင်းလျှင် အခြားသူများသိကုန်မည် ဖြစ်၍ ရှက်စရာကောင်းမည်ဖြစ်သောကြောင့် ချက်ခြင်းရှင်းလိုကြောင်း ပြန်ပြော လေသည်။ ထို့ကြောင့်ဦးညွန့်မောင်က အယူခံတရားလိုအား အောင်သန်းကြည်ကို ခေါ်ရန် လွှတ်လိုက်လေသည်။ အယူခံတရားလိုက အောင်သန်းကြည်ကိုသွားခေါ် နေစဉ် ဦးညွန့်မောင်အိမ်သို့ မောင်မဲ့ကြီး (လိပြ-၄) ရောက်လာ၏။ များမကြာမီ အယူခံတရားလိုနှင့် အောင်သန်းကြည်တို့လည်း ရောက်လာကြသည်။

ဦးညွန့်မောင်အိမ်၏ ဘိနပ်ချွတ်အဆင့်ပေါ်တွင် စားပွဲတလုံးနှင့် တန်းလျားရှည် ၂ ခုရှိရာ၊ တခုသောတန်းလျားရှည်၌အိုးမောင်၊ မဲ့ကြီးနှင့် အယူခံတရားလိုတို့ အစဉ်လိုက် ထိုင်ကြ၏။ ဦးညွန့်မောင်ကဘိနပ်ချွတ်အဆင့်အပေါ်ရှိအိမ်အပေါ် တွင်ထိုင်ပြီးကျန်လူ များက အခြားတန်းလျားရှည်ပေါ်တွင် ထိုင်ကြလေသည်။ ထိုစဉ်က အယူခံတရားလို တွင် ဒါးမျှောင်တချောင်းပါပြီး၊ မောင်အေးကိုင်ဆောင်လာသည့် ဒါးရှည်တချောင်း မှာ တန်းလျားရွှေအနီးရှိ စာပွဲဘေးတွင် ထောင်ထားလေသည်။ စားပွဲပေါ်ပွဲ၌ နေန်ဆီ မီးခွက်တလုံးထွန်းထားလေသည်။

လူစုံသောအခါ ဦးညွန့်မောင်က အောင်သန်းကြည်နှင့်အိုးမောင်တို့အား မေးမြန်း ရာ၊ အောင်သန်းကြည်က အိုးမောင်ချက်စားသောကြက်မှာ မိမိကြက်ဖြစ်ကြောင်း စွပ်စွဲ၏။ အိုးမောင်ကလည်း မဟုတ်ကြောင်းငြင်းဆို၏။ နောက်ဆုံးတွင် ဦးညွန့်မောင် က ကြက်ဘိုးလျှော်ရန်ပြောသဖြင့် ကြက်ဘိုးမည်၍မည်မျှကျသည်ဟု တွက်ချက်ကြ၏။

မုံကြီးနှင့်လေးကေးတို့ကမိုးလင်းမှစ၍လင်းတွက်ချက်ရန်ဝင်ပြောသော်လည်း၊ အံ့မောင်
ကမနက်ကျအောင် မနေနိုင်ကြောင်း။ ယခုပင် တွက်ချက်ပေးရမည်ဖြစ်ကြောင်း
ပြောဆိုနေစဉ်၊ အယူခံတရားလိုသည် မိမိဘေးတွင်ထိုင်နေသော မုံကြီးကိုကျော်၍
အံ့မောင်အား ဒါးမျှောင်နှင့် ထိုးလိုက်လေသည်။ အံ့မောင်သည် ရရှိသောဒဏ်ရာ
ကြောင့် ပက်လက်လန်ကာ ဒဏ်ဒဏ်ခံယိုင်းဖြစ်သွားစဉ်၊ စာပွဲဘေး၌ ထောင်ထားသော
ဒါးကို အယူခံတရားလိုသည်ဆွဲကာ အံ့မောင်အား ခုတ်လေသည်။ အနီးရှိလူ
အားလုံးလည်းကြောက်အားလန့်အားနှင့် ထွက်ပြေးကြလေသည်။

၁၉၆၆
မောင်ချစ်သိင်
(ခေါ်) ဒုက္ခ
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
ပြန်မာနိုင်ငံ။

ဦးညွန့်မောင်သည် အံ့မောင်၏ဘခင် ဦးစံမြိုင်နှင့်ဇနီး မကြည်ကြည် (လိပြ-၃)
တို့အား သွားရောက်၍ အကျိုးအကြောင်းပြောပြပြီး၊ လက်တက်ကြီးရွာနေသူကြီး
စောမောင်လေး (လိပြ-၁) ထံသို့ အကြောင်းကြားရန် မောင်သန်းမောင်ဆိုသူကို
လွှတ်လိုက်လေသည်။ ထို့နောက် ဦးညွန့်မောင်သည် ဦးစံမြိုင်၊ မကြည်ကြည်တို့နှင့်အတူ
အိမ်သို့ပြန်ပြီးကြည့်ရာ၊ အိမ်ပေါ်တွင် မည်သူ့ကိုမျှ မတွေ့ရတော့ပေ။ စာပွဲတန်းလျား
နှင့်ကြမ်းပြင်ပေါ်တွင် သွေးများတွေ့ရပြီး၊ တန်းလျားအောက် မြေကြီးပေါ်တွင်သွေး
ပေနေသည့် ဒါးရှည်ကိုတွေ့ရ၏။ အိမ်ရှေ့တွင် စုပ်ကြောင်းတွေ့၍ စုပ်ကြောင်းလမ်း
အတိုင်းလိုက်ကြည့်ရာ ရွာအရှေ့ဘက်ထိပ်၌ လမ်းကြောင်းပျောက်သွားသဖြင့် ထိုနေ့ည
က ဦးညွန့်မောင်တို့လူစုသည် အံ့မောင်အား လိုက်လံရှာဖွေခြင်းမပြုတော့ပေ။ နံနက်
တွင် ရွာသားများနှင့်တဖန် ရွာဖွဲ့သောအခါ ရွာအရှေ့ဘက် ကောက်ရိုးပုံတွင် ဒဏ်ရာ
များနှင့် သေဆုံးနေသည့် အံ့မောင်၏အလောင်းကို တွေ့ရလေသည်။

ထိုနေ့၌ပင် အံ့မောင်၏အလောင်းကို ဖြူးမြို့ပြည်သူ့ဆေးရုံသို့ပို့လိုက်၍ ဆရာဝန်
ဦးသန်းညွန့် (လိပြ-၅)က စစ်ဆေးကြည့်ရှုရာ၊ ဝမ်းပိုက်အပေါ်ပိုင်း၌ ဒါးထိုးဒဏ်ရာ
တချက်နှင့် လည်ပင်းတွင် ဒါးခုတ်ဒဏ်ရာ ၂ ချက်တွေ့ရသည့်အပြင် ထိုဒဏ်ရာများမှာ
တချင်းအနေဖြင့် မချသေစေမည့် ဒဏ်ရာများဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရလေသည်။

အခင်းဖြစ်ပွားပြီးနောက် အယူခံတရားလိုမှာ ရွာမှထွက်ပြေး တိမ်းရှောင်နေပြီး
၁၉၆၅ ခု၊ စက်တင်ဘာလ ၆ ရက်နေ့တွင် အဖမ်းခံသဖြင့်၊ ၎င်းအပေါ် ရာဇသတ်ပုဒ်မ
၃၀၂ အရ တရားစွဲဆိုခဲ့ခြင်းဖြစ်ပေသည်။ အယူခံတရားလိုက မိမိသည် အခင်းဖြစ်ပွားစဉ်
အချိန်၌ အရက်အလွန့်မူးနေသောကြောင့် မည်သို့ပြုမမိသည်ကိုမသိကြောင်း၊ နောက်မှ
၎င်းအားစွပ်စွဲထားသည်ဟုသိရ၍ တိမ်းရှောင်နေမိကြောင်း ထုချေသော်လည်း၊ ၎င်း
ထုချေချက်အား ပညာရှိ အောက်ရုံးတရားသူကြီးသည် လက်မခံဘဲ အထက်တွင်
ပေါ်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း အပြစ်ပေးခဲ့ခြင်းဖြစ်လေသည်။

ဤအမှုတွင်အယူခံတရားလိုသည် အံ့မောင်အား ဒါးမျှောင်ဖြင့်ထိုးပြီး ဒါးရှည်နှင့်
ခုတ်ခဲ့ကြောင်း မျက်မြင်သက်သေ ဦးညွန့်မောင်နှင့် မုံကြီးတို့၏ တပ်အုပ်စွပ်စွဲချက်များ

၁၉၆၆

မောင်ချစ်တို့
(ခေါ်) ရက
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
ပြန်မာနိုင်ငံ။

ရှိသည်။ ၎င်းတို့သည် အယူခံတရားလိုအပေါ် မတရားထွက်ဆိုကြရန်အကြောင်းမရှိ။
အခင်းဖြစ်ပွားစဉ်က အခင်းဖြစ်ပွားရာ၌ ရေနံဆီမီးခွက်ထွန်းတားသောကြောင့် အဆိုပါ
သက်သေမျှားသည် ကောင်းမွန်စွာ တွေ့မြင်လိုက်သည်ဆိုခြင်းမှာယုံမှားဘွယ်မရှိနိုင်ပေ။

အယူခံတရားလိုက အရက်အလွန်မူးနေသောကြောင့် မည်သို့မည်ပုံဖြစ်ပျက်ခဲ့သည်
ဟုမသိကြောင်းထုချေခဲ့၏။ အခင်းဖြစ်စဉ်က အယူခံတရားလိုသည် အရက်မူးနေသော်
လည်း လုံးဝသတိလစ်လောက်အောင် မူးယစ်နေသည်ဟုမဆိုနိုင်ပေ။ ၎င်းသည်
အောင်သန်းကြည်အားခေါ်ရန် ဦးညွှန်မောင်ကခိုင်း၍ ထွက်လာရာလမ်း၌ မွှဲကြီးနှင့်
ဆုံမိစဉ်၊ မွှဲကြီးကမေးသောအခါ အောင်သန်းကြည်ကိုသွားခေါ်မည်ဟု ပြောနိုင်သည့်
အပြင် အောင်သန်းကြည်အား တပါတည်းခေါ်ခဲ့နိုင်သောကြောင့် လုံးဝသတိလစ်သည်
အထိ မူးယစ်ခြင်းမဟုတ်ကြောင်း ပေါ်လွင်သည်။ ထို့ပြင်တဝ၊ အယူခံတရားလိုသည်
အရက်ကို မိမိအလိုအလျောက် သောက်ခဲ့ခြင်းသာဖြစ်ပြီး၊ သူတပါးက အတင်းအဓမ္မ
တိုက်၍သောက်ခဲ့ရခြင်းမဟုတ်သောကြောင့်၊ အရက်မူးနေသဖြင့် မတော်မမှန်သည်ကို
ပြုလုပ်ခဲ့မိကြောင်း သိရှိနားလည်ခြင်းမရှိဟုဆိုသော ထုချေချက်ကို ဥပဒေအရ လက်မခံ
နိုင်ပေ။ တရားခံတဦးသည် မိမိမသိပဲသော်၎င်း၊ အလိုမတူပဲသော်၎င်း၊ သူတပါးက
တိုက်ကျွေးသဖြင့် မူးယစ်ကာ မိမိပြုလုပ်ချက်သည် မည်သို့သဘောရှိသည်၊ သို့မဟုတ်
မတော်မမှန်သည်၊ သို့မဟုတ် ဥပဒေနှင့်ဆန့်ကျင်သည်ကို မသိနိုင်မှသာ၊ ရာဇသတ်
ပုဒ်မ ၇၅ အရ ကင်းလွတ်ခွင့်ရနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

အထက်ပါအကြောင်းများကြောင့် အောက်ရုံးစီရင်ချက်နှင့် အပြစ်ဒဏ်တို့ကိုဝင်
ရောက်စွက်ဖက်ရန် အကြောင်းမပြင်သည့်အားလျော်စွာဤအယူခံကိုပယ်လိုက်သည်။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

ရာဇဝတ်အယူခံမှု

တရားသူကြီး ဦးသက်ပေ ရွှေထွင်

မောင်စံထွန်း (အယူခံတရားလို)

နှင့်

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (အယူခံတရားခံ)*

† ၁၉၆၆

မတ်လ ၁၁
ရက်။

ရာဇသတ်ကြီးပုဂံမ ၉၇ အရ၊ ခုခံကာကွယ်ပိုင်ခွင့် သေစေသည့် အထိ မြို့ထုပ်နိုင် မလုပ်နိုင်။

ဆိုခြင်းများ။ ။လူတိုင်းတယောက်သည် ရာဇသတ်ကြီး ပုဂံမ ၉၇ ၏ ပဌမ အပိုဒ်အရ လူကိုယ်ကို ထိခိုက် ကျူးလွန်သည့် ပြစ်မှုကို တားဆီးရန် မိမိကိုယ်နှင့် အခြားသူ၏ ကိုယ်ကို ခုခံကာကွယ်ပိုင်ခွင့် ရှိသည်။ သေသူက အယူခံတရားလို၏ မိတ်ဆွေအား လက်သီးနှင့် ထိုးသော ကြောင့် အယူခံ တရားလိုသည် ခုခံကာကွယ် ပိုင်ခွင့် ရ၏။ သို့ရာတွင် သေသူသည် ရာဇသတ်ကြီး ပုဂံမ ၁၀၀ တွင် ခေါ်ပြထားသည့် လက်ရောက်မှု တခုခုကို ကျူးလွန်ခဲ့ခြင်း မရှိသဖြင့် အယူခံတရား လိုသည် ခုခံကာကွယ်ပိုင်ခွင့်ကို အသုံးပြုရာ၌ သေစေသည့် အထိ မမြို့ထုပ်နိုင်။

သို့ဖြင့် နှင့် နိုင်ငံတော် ၁၉၄၀ ခုနှစ်၊ ရန်ကုန်စီရင်ထုံး၊ စာမျက်နှာ ၁၀၉ ကို ရည်ညွှန်းသည်။

အယူခံတရားလိုအတွက်။

အယူခံတရားခံအတွက်။ ။အစိုးရရွှေနေကြီး ဦးသိန်းဟန်။

တရားသူကြီး ဦးသက်ပေ။ ။အယူခံ တရားလိုအပေါ် ရာဇသတ်ပုဂံမ ၃၀၂ (၂) အရ၊ အလုပ်ကြမ်းနှင့် ထောင်ဒဏ် ၁၀ နှစ် ကျခံစေရန် အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သောထားဝယ်မြို့၊ အထူး (ဇက်ရှင်) တရားသူကြီး၏ စီရင်ချက်ကို မကျေနပ်သဖြင့် အယူခံဝင်သော အမှုဖြစ်သည်။

အမှုဖြစ်ပွားပုံ အတ္ထုပ္ပတ္တိအကျဉ်းချုပ်မှာ လွန်ခဲ့သည့် ၁၃၂၆ ခုနှစ်၊ တော်လလင်း လပြည့်ကျော် ၁၃ ရက်၊ ၁၉၆၄ ခု၊ အောက်တိုဘာလ ၄ ရက်နေ့၊ မွန်းလွဲ တနာရီခန့် အချိန်တွင် ထားဝယ်မြို့၊ နိဗ္ဗာန်လမ်းပေါ်တွင် အယူခံတရားလိုသည် ၎င်း၏သူငယ်ချင်း မောင်သီးငွေ (ခံပြ-၂) နှင့်အတူလမ်းလျှောက်လာရာ၊ သေသူမောင်သံခံသည် ၎င်းတို့ နောက်မှပြေးလိုက်လာပြီး မောင်သီးငွေ၏ ဦးခေါင်းကို ၂ ချက်၊ ၃ ချက်ခန့် လက်သီးနှင့်

* ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်အယူခံမှုအမှတ် ၆၁။

† ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၁၂ တွင် ချမှတ်သော ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ ဖီဖော်လ ၂၀ ရက် နေ့စွဲပါ၊ ထားဝယ်မြို့ (ဇက်ရှင်) ပဌမ အထူး တရားသူကြီး၏ အမိန့်ကို အယူခံမှု။

၁၉၆၆
မောင်ခဲတုန်း
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
ပြန်မာနိုင်ငံ။

ထိုးသည်။ ထိုအခါအယူခံတရားလိုက လုံစွပ်ခါးနှင့် မောင်သံခဲအား နောက်မှနေ၍ထိုး ပြီးထွက်ပြေးလေသည်။ ထိုကဲ့သို့အခင်းဖြစ်ပွားသော နေရာမှာ မအုံးမြတင် (လိပြ-၂) ၏အိမ်ရှေ့တွင်ဖြစ်ပြီး၊ မအုံးမြတင်နှင့် ထိုစဉ်ကအလည်အပတ် ရောက်ရှိနေသော မောင် ဘခင် (လိပြ-၃) ဘွဲ့သည်အခင်းဖြစ်ပွားပုံအလုံးစုံကို တွေ့မြင်လိုက်ကြရ၏။ ထို့ပြင်အခင်း ဖြစ်ပွားရာဒေသအနီးရှိ မြောင်းပုလဲချောင်း၌ ငါးမျှားနေသည့် မောင်ဘိုနီ (လိပြ-၅) ကလည်း မောင်သံခဲသည် သီးငွေကို နှစ်ချက်ချိတ်ပြီးနောက် အယူခံတရားလိုက မောင်သံခဲအား တစုံတခုနှင့်ထိုး၍ ထွက်ပြေးသွားသည်ကို တွေ့မြင်လိုက်ရလေသည်။ ဆူညံသံကြားသဖြင့် အခင်းဖြစ်ပွားရာသို့ တဘက်မှ ပြေးလာသည့် မောင်လူအေး (လိပြ-၁) သည် အယူခံတရားလိုအား မြောင်းပုလဲ လှမ်းဆံ့တွင်တွေ့ရာ အယူခံတရား လိုက “လူအေး၊ ငါ့အနားမကပ်နှင့်” ဟုအော်၍ မောင်သီးငွေနှင့်အတူ မြောင်းပုလဲ ရပ်ထဲတို့ ဝင်ပြေးသွားသည်ကို တွေ့လိုက်ရ၏။

ထို့နောက် ဒဏ်ရာရသူ မောင်သံခဲအား အိမ်သို့ ပြန်ခေါ်သွားရာ အိမ်ထောက်ကာလ စကားမေးမရ ဖြစ်သွားသောကြောင့် ဆေးရုံသို့ ပို့လိုက်ရ၏။ ဆေးရုံသို့ရောက်ပြီး ၁၅ မိနစ်အကြာတွင် မောင်သံခဲမှာ အသက်ပျောက်သွားလေသည်။ ဆရာဝန် ဒေါ် ရင်မေ (လိပြ-၁၀) က ခွဲစိတ်ကြည့်ရှုရာ လကျောဘက်နောက်ကျောတွင် ခါးထိုးဒဏ်ရာ တချက်နှင့် လက်ဝဲဘက်လက်ဖြန် နောက်၌ ပြတ်ရှူသော ဒဏ်ရာတချက်တို့ကို တွေ့ရပြီး နောက်ကျောမှ ဒဏ်ရာသည် ရင်အုံကိုအားပေးသော သွေးကြောကြီးနှင့် သွေးကြော ငယ်များကို ထိုးပေါက်သွား၍ သွေးထွက်ပြီး အဆုတ်အိမ်တွင် ခဲသွားကြောင်း၊ ထိုသွေးခဲ များသည် လကျောဘက် အဆုတ်ကို ဖိတုန်းသဖြင့် အဆုတ်မှာ အရွှေ့ဘက်သို့ တလက်မခန့် နေရာရွှေ့သွားကြောင်း၊ ထိုဒဏ်ရာမှာ မုချသေစေနိုင်မည့် ဒဏ်ရာဖြစ် ကြောင်း တွေ့ရှိလေသည်။

အထက်ပါ သက်သေအထောက်အထားများအရ အယူခံတရားလိုအား ဘမ်းဆီး၍ ရုံးတင်တရားစွဲဆိုရာ သေသူ သံခဲသည် မောင်သီးငွေအား အကြောင်းမဲ့ ထိုးသဖြင့် မထိုးရှေ့ပြောရာ မိမိကိုလည်း ထိုးသောကြောင့် မြေကြီးပေါ်သို့ လဲသွားကြောင်း။ ထိုအချိန်တွင် မောင်သီးငွေက သေသူ သံခဲအား တွန်းလိုက်သဖြင့် မိမိအပေါ်သို့ ပက်လက်လန်လဲကျလာရာ မိမိလက်ထဲရှိ လုံစွပ်ခါးသည် သေသူ၏ နောက်ကျောတွင် ထိသွားခြင်းသာဖြစ်ကြောင်း ထုချေသော်လည်း ထိုထုချေချက်မှာ ယုတ္တိမရှိဟု ပညာရှိ အောက်ရုံးတရားသူကြီးကလက်မခံဘဲ ပယ်ချလျက် ၎င်းအပေါ် အထက်၌ ဖော်ပြခဲ့သည့် အတိုင်း အပြစ်ပေးခဲ့ခြင်း ဖြစ်လေသည်။

ဤအမှုတွင်သေသူ သံခဲအား လုံစွပ်ခါးနှင့် အယူခံ တရားလိုက ထိုးကြောင်း မျက်မြင်သက်သေများ ဖြစ်ကြသည့် မအုံးမြတင်၊ မောင်ဘခင်နှင့် မောင်ဘိုနီတို့၏

၁၉၆၆

မောင်စံထွန်း
နှင့်
ပြည်ကောင်စု
ပြန်မာနိုင်ငံ။

တိကျသော ထွက်ဆိုချက်များရှိနေ၏။ အခင်းဖြစ်ပွားသော အချိန်မှာ မွန်းလွဲတနင်္ဂနွေ ဖြစ်ပြီး မြို့တွင်းရှိ လမ်းမကြီးပေါ်၌ ဖြစ်ပွားသည့်အလျောက် လူများပြီး စွပ်စွဲရန်လည်း အကြောင်းမရှိ၊ မောင်သီးငွေက တွန်းလိုက်၍လဲရင်း လှံစွပ်ခါးနှင့်ထိသွားသည်ဆိုသော ထုချေချက်မှာ ယုတ္တိမရှိသည့်အပြင် မျက်မြင်သက်သေဘို့၏ ထွက်ဆိုချက်များနှင့်လည်း ကိုက်ညီခြင်းမရှိပေ။ ထို့ကြောင့် အယူခံတရားလိုသည် သေသူ သံခဲအား လှံစွပ်ခါးနှင့် ထိုးခဲ့သည်ဆိုသော အောက်ရုံး၏ ကောက်ယူချက်မှာ မှန်ကန်သည်။

သို့ရာတွင် အယူခံတရားလိုသည် မည်သည့်ပြစ်မှုကို ကျူးလွန်ခဲ့သည်ဆိုသော ပြဿနာကို ဝေဘန်ရန် လိုပေသည်။ ယခုကဲ့သို့ ဖြစ်ပွားရခြင်းမှာ သေသူ သံခဲက အယူခံတရားလို၏ မိတ်ဆွေဖြစ်သူ သီးငွေအား စတင်၍ လက်သီးနှင့် ထိုးသောကြောင့် ဖြစ်ကြောင်း သက်သေ ထွက်ဆိုချက်များအရ ပေါ်လွင်သည်။ လူတဦးတယောက်သည် ခုဇသတ်ပုဒ်မ ၉၇ ၏ ပဌမအပိုဒ်အရ၊ လူ့ကိုယ်ကို ထိခိုက်ကျူးလွန်သည့် ပြစ်မှုကို တားဆီးရန် မိမိကိုယ်နှင့် အခြားသူ၏ကိုယ်ကို ခုခံကာကွယ်ပိုင်ခွင့်ရှိသည်။ ယခုအမှုတွင် ဆေးညှို့ သံခဲက မိတ်ဆွေဖြစ်သူ သီးငွေအား လက်သီးနှင့် ထိုးသောကြောင့် အယူခံ တရားလိုသည် ခုခံကာကွယ်ပိုင်ခွင့်ရ၏။ သို့ရာတွင် သေသူ သံခဲသည် ခုဇသတ်ပုဒ်မ ၁၀၀ တွင် ပေါ်ပြထားသည့် လက်ရောက်မှု တခုခုကို ကျူးလွန်ခဲ့ခြင်း မရှိသဖြင့် အယူခံတရားလိုသည် ခုခံကာကွယ်ပိုင်ခွင့်ကို အသုံးပြုရာ၌ သေစေသည်အထိ မပြုလုပ် နိုင်၊ တနည်းဆိုရသော် လက်သီးနှင့် ထိုးသူကို ခုဇသတ်ပုဒ်မ ၁၀၁ အရ၊ သေစေခြင်းမ တပါး၊ အခြားဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်စေရန်သာ ပြုလုပ်နိုင်သည်။ ၎င်းပြင် ထိုကဲ့သို့ ပြုလုပ်နိုင်သော ဘေးအန္တရာယ်သည် ပြုလုပ်ရန် လိုသည်ထက်ပို၍ပြုခွင့်မရှိပေ။ ယခု အမှု၌ သံခဲသည် လက်သီးဖြင့် ထိုးခဲ့ခြင်းဖြစ်ရာ အယူခံတရားလိုသည် သံခဲအား သေစေခြင်း မပြုနိုင်။ သူငယ်ချင်းအား ထိုးအဖြင့် ဒေါသအလျောက် လက်တွင်းရှိသည့် လှံစွပ်ခါးနှင့် ချက်ထိုးခဲ့ခြင်းသာဖြစ်ရာ ၎င်း၏ ပြုမူချက်သည် ခုဇသတ်ပုဒ်မ ၂၉၉ ၏ တတိယမြို့ခံချက်နှင့် အကျိုးဝင်နေသည်ဟု ဆိုရမည်။ ထိုအတိုင်းပင်လည်း ဆိုးမြူ နှင့် နိုင်ငံစော (၁)တွင် စီရင်ထုံး ဖွဲ့သားသည်ကို တွေ့မြင်နိုင်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် အယူခံတရားလိုအား ခုဇသတ်ပုဒ်မ ၃၀၄ အရသာ အပြစ်ပေးရမည်ဖြစ်ရာ ၎င်းအား ခုဇသတ်ပုဒ်မ ၃၀၂ (၂)အရ၊ အပြစ်ပေးခဲ့သော အောက်ရုံး အမိန့်ကို ယယ်ပျက်ပြီး ပုဒ်မ ၃၀၄ အရ ပြောင်းလဲလိုက်သည်။

သို့ရာတွင် အယူခံတရားလိုအပေါ် ပညာရှိ အောက်ရုံးတရားသူကြီး ချမှတ်ထား သောအပြစ်ဒဏ်မှာ ကြီးလေးသည်ဟု မဆိုနိုင်၍ ၎င်း၏အယူခံကို ယလပ်လိုက်သည်။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

ရာဇဝတ်အယူခံမှု

တရားသူကြီး ဦးသက်ဝေ ချေတိုင်

† ၁၉၆၆

ပြီလ ၁၁
ရက်။

မောင်တင်ငွေ၊ မောင်ရွှေ (အယူခံတရားလိုများ)

နှင့်

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (အယူခံတရားခံ)*

ရာဇသတ်ကြီးပုဂံမ ၃၉၅ အရ၊ မူပြန်ထင်ရှားစီရင်ခြင်း—တိုက်ရာပါ ပစ္စည်းများ ရက်အတန်ကြာ မိခြင်း—ထားပြတိုက်ရာတွင် ကိုယ်ထိလက်ရောက်ပါဝင်ခဲ့ခြင်း အထောက်အထား မရှိခြင်း—တိုက်ရာပါ ပစ္စည်း လက်ခံသူ၊ သို့တည်းမဟုတ် ခိုးရာပါ ပစ္စည်း လက်ခံသူ အဖြစ် တပြစ် ပေးသင့် မပေးသင့်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ အယူခံတရားလိုများထံမှ တိုက်ရာပါ ပစ္စည်းများကို ရက်အတန်ကြာမှ မိခဲ့ သည့်အပြင်၊ ၎င်းတို့အား ထားပြတိုက်ရာတွင် ကိုယ်ထိလက်ရောက် ပါဝင်ခဲ့သည်ဆိုသော သက်သေ အထောက်အထား လုံးဝ မရှိအပြင်၊ ၎င်းတို့သည် ထားပြများ ပြစ်သည်ဟု ယူဆရာမည့် အစား၊ တိုက်ရာပါ ပစ္စည်း လက်ခံသူ၊ သို့တည်းမဟုတ် ခိုးရာပါ ပစ္စည်း လက်ခံသူ အဖြစ်သာ အပြစ်ပေး သင့်သည်။

အယူခံတရားလို မောင်တင်ငွေသည်၊ ရန်ကုန်တွင် နေထိုင်သူ တဦးဖြစ်၍၊ အခင်းဖြစ်ပွားသည့် ရွာ၌ ထားပြတိုက်သွားသည် ဆိုခြင်းကို သိနိုင်သူ တယောက် ဖြစ်သည်ဟု ယူဆရန် ခဲယဉ်းသဖြင့် ၎င်းထံမှ ရမိသော ပစ္စည်းများမှာ တိုက်ရာပါ ပစ္စည်းများ အဖြစ် သိရှိပြီး လက်ခံခဲ့သည်ဟု ကောက် ယူခြင်း မပြုနိုင်ရကား၊ ရာဇသတ်ပုဂံမ ၄၁၁ အရသာ အပြစ်ပေးရန် သက်သေ အထောက် အထား မရှိသည်ဟု ယူဆရမည်။

အယူခံတရားလို မောင်ရွှေ နေထိုင်သော ရွာမှာ အခင်းဖြစ်ပွားရာ ရွာနှင့် များစွာဝေးပုံ မရှိ သဖြင့်၊ ၎င်းသည် ပစ္စည်းများကို လက်ခံ ဝယ်ယူစဉ်က တိုက်ရာပါ ပစ္စည်း ဖြစ်ကြောင်း သိရှိရန် အကြောင်း ပေါ်ပေါက်နေ သဖြင့် ရာဇသတ်ပုဂံမ ၄၁၂ အရ၊ အပြစ်ပေးရန် လုံလောက်သည်။

စီမံကျွေခံ နှင့် နိုင်ငံတော်၊ အေ၊ အိုင်၊ အာ၊ ၁၉၄၅၊ ဘုံဘိုင် ၂၉၂ ကို ရည်ညွှန်းသည်။

* ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်အယူခံမှုအမှတ် ၄၇-၄၈။

† ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၁၀၇ တွင် ချမှတ်သော ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ ဝိဇ္ဇာဘလ ၁၈ ရက်နေ့စွဲပါ၊ အင်းစိန်မြို့၊ ဒုတိယ ရာဘက် (အထူး) ရာဇဝတ် တရားသူကြီး၏ အမိန့်ကို အယူခံ ဝင်မှု။

အယူခံတရားလိုအတွက်။ ။

၁၉၆၆

အယူခံတရားခံအတွက်။ ။အစိုးရရွှေနေကြီး ဦးသိန်းဟန်။

မောင်တင်ငွေ၊
မောင်ရွှေ
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
ပြန်မာနိုင်ငံ။

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေ။ ။အယူခံတရားလို မောင်တင်ငွေနှင့် မောင်ရွှေတို့ အပေါ် ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၃၉၅ အရ အလုပ်နှင့် ထောင်ဒဏ် ၅ နှစ်စီကျခံစေရန်အမိန့် ချမှတ်ခဲ့သော အင်းစိန်မြို့ ဒုတိယရာဘက်ရာဇဝတ်တရားသူကြီး၏ စီရင်ချက်ကိုမကျေနပ် သဖြင့် အယူခံဝင်ခြင်းဖြစ်သည်။

အမှုဖြစ်ပွားပုံအတ္ထုပ္ပတ္တိအကျဉ်းချုပ်မှာ၊ လွန်ခဲ့သည့် ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၃၀ ရက် နေ့ည ၉ နာရီခန့်အချိန်တွင် အင်းစိန်ခရိုင်၊ ထန်းတပင်မြို့အပိုင် ဆပ်ကလေးရွာနေ ဦးသာဒွေး (လိပြ-၁) အိမ်၊ ဦးနဲ့ (လိပြ-၂) အိမ်၊ မဗျော့ (လိပြ-၃) အိမ်နှင့် ကိုလှမောင် (လိပြ-၄) အိမ်များသို့လက်နက်ကိုင် ထားပြုများဝင်ရောက်ကာ ရွှေငွေ အဝတ်အဆည်စသည့် ပစ္စည်းများကို လုယူတိုက်ခိုက်သွားကြသည်။ ဦးနဲ့အိမ်မှ ရွှေငွေ အဝတ်အစားတန်ဖိုး ၂,၀၆၀ ကျပ်ခန့်ပါသွားပြီး၊ ဦးနဲ့ထံမှ ငွေ ၁,၇၇၀ ကျပ်၊ ၇၅ ပြား ပါသွား၏။ မဗျော့သည် ကျပ် ၅၀ တန် နားဂတ်တစ်ခုကိုပေးလိုက်ရပြီး၊ ကိုလှမောင်သည် ၁,၅၀၀ တန်လက်ဝတ်လက်စားများကို ပေးလိုက်ရသည်။ အတိုက်ခံရသည့် အိမ်သူ အိမ်သားများမှာ ထားပြုများကို မှတ်မိလိုက်ခြင်းမရှိကြပေ။ ထားပြုဦးရေကိုအဘိအကျ မည်သူမျှ မပြောနိုင်သော်လည်း ၅ ယောက်ထက်မနည်းကြောင်း ထင်ရှားသည်။

ထို့နောက် ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊မေလ ၄ ရက်နေ့တွင် ထန်းတပင်ရဲစခန်းမှ ဒု-လုံခြုံရေးမှူး ဦးထွန်းရွှေ (လိပြ-၂၄) သည် သစ်ထုတ်လုပ်ရေးအဖွဲ့မှ ဦးစံမြင့်၊ ကိုအောင်ကြိုင် (လိပြ-၁၁) တို့နှင့်အတူ သစ်ကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ လိပ်ခေါင်းရွာမှအပြန် လိပ်ခေါင်း ကျွဲစားကျက်၌၊ မောင်ကျော်စိန်ဆိုသူနှင့် အယူခံတရားလို မောင်တင်ငွေတို့အား မသိဘဲကာဘွယ်ရာ တွေ့ရှိသဖြင့်၊ ၎င်းတို့အား ရွာဖွေရာ မောင်ကျော်စိန်ထံမှ လက်ပတ် နာရီတလုံးကိုရရှိပြီး၊ အယူခံတရားလို မောင်တင်ငွေထံမှ လုပ်ခြောက်လုံးပြုးတလက် ၃၀၃ ကျည်ဆံ ၄ တောင့်နှင့်လက်နှိပ်ခါတ်မီး ၂ လက်ကို ဘမ်းဆီးရမိ၏။ ၎င်းတို့ထံမှ ရမိခဲ့သောပစ္စည်းများအား အလားတူပစ္စည်းများနှင့် ရောနှောပြသရာတွင် ဓါးပြတိုက်ခံ ရသူတဦးဖြစ်သည့် မောင်တင် (လိပြ-၁၈) က လက်နှိပ်ခါတ်မီးတလက်နှင့် လက်ပတ် နာရီတို့ကို ထားပြုများယူသွားသည့် ပစ္စည်းများဖြစ်ကြောင်း အမှတ်အသားများနှင့် တကွ ဆွဲပြနိုင်ခဲ့လေသည်။

၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ မေလ ၅ ရက်နေ့တွင် ဦးထွန်းရွှေသည် ကုလားကြီးကုန်းရွာသားများ ဖြစ်ကြသည့် အယူခံတရားလို မောင်ရွှေနှင့် ၎င်း၏ယောက္ခမ ကိုချော့တို့အား တမ်းဆီး

၁၉၆၆
 မောင်တင်ငွေ၊
 မောင်ရွှေ
 နှင့်
 ပြည်ထောင်စု
 ပြန်မာနိုင်ငံ။

လိုက်ပြီးနောက်၊ ၎င်းတို့၏ ပြဿချက်အရ ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ မေလ ၇ ရက်နေ့တွင် ကိုချို အိမ်ခေါင်းရင်း ထရုံကြားမှ မိန်းမလက်ပတ်နာရီတလုံး၊ အိမ်နောက်ဘက် ထရုံကြားမှ၊ ရွှေကြိုးတကုံးနှင့် ကလေးရွှေလက်ပတ်နာရီတလုံးကိုတို့ သိမ်းဆီးရမိခဲ့လေသည်။ ထိုကဲ့သို့ သိမ်းဆီးရမိသည့်ပစ္စည်းများအနက် မိန်းမလက်ပတ်နာရီကို မောင်တင်ကေရင်း၊ ရွှေကြိုး နှင့် ကလေး ရွှေလက်ပတ်နာရီကို အခြားထားပြတိုက်ခံရသူ တဦးဖြစ်သည့် မခွေးမ (လိပြ-၂၀) တို့က၎င်း ပစ္စည်းများစိစစ်ပြီးသောအခါ မှန်ကန်စွာ ရွေးပြန်ခဲ့၏။

ထို့နောက် ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ မေလ ၁၄ ရက်နေ့တွင် အယူခံတရားလို မောင်တင်ငွေ၏ ပြဿချက်အရ အလုံဌာနာလမ်းရှိ ၎င်း၏နေအိမ်နေ ဇနီး မစိန် (လိပြ-၂၂) ထံမှ နားကတ် ၃ ဘက်နှင့် နားဆွဲတစ်ခုတို့ကို ဘမ်းဆီးရမိခဲ့လေသည်။ ထိုပစ္စည်းများကို ထားပြတိုက်ခံခဲ့ရသည့် မသန်းမေ (လိပြ-၁၆)၊ မသိန်း (လိပြ-၁၉) နှင့် မခွေးမ (လိပြ-၂၀) တို့က ဓါးပြ ယူသွားသည့် ၎င်းတို့၏ပစ္စည်းများဖြစ်ကြောင်း ပစ္စည်းပြရာ၌ မှန်ကန်စွာ ဆွဲပြနိုင်ခဲ့လေသည်။

အထက်ပါသက်သေ အထောက်အထားများအရ၊ အယူခံတရားလိုနှစ်ဦးနှင့် မောင်ကျော်စိန်၊ မောင်ချိုတို့အပြင် မောင်သောင်းရွှေ (ခေါ်) မောင်မြင့်တို့ ငါးဦးအပေါ် ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၃၉၅ အရ တရားစွဲဆိုရာ မောင်သောင်းရွှေ (ခေါ်) မောင်မြင့်အား အောက်ရုံးပညာရှိ တရားသူကြီးသည် တရားရှင်လွှတ်ခဲ့၏။ အယူခံ တရားလို မောင်တင်ငွေက ၎င်းထံမှ ဘမ်းဆီးရမိသောပစ္စည်းများမှာ မောင်ကျော်စိန် ထံမှ ဖဲနိုင်သဖြင့် တန်ဖိုး ၉၀ ကျပ်ထားပြီး ရယူခဲ့သောပစ္စည်းများသာဖြစ်ကြောင်း၊ ထားပြတိုက်ရာတွင်မပါကြောင်းထုချေလေသည်။ မောင်ကျော်စိန်က ထားပြတိုက်မှုကို ကိုယ်တိုင် ကျူးလွန်ခဲ့ကြောင်း ဝန်ခံကာ အယူခံတရားလို မောင်တင်ငွေအား ဖဲရှုံး၍ တိုက်ရာပါပစ္စည်းများကို အဘိုးထားပြီး ပေးလိုက်ရကြောင်း ထောက်ခံထွက်ဆို သွား၏။ အယူခံတရားလို မောင်ရွှေက ကိုချိုအိမ်နံရံကြားတွင် ဝှက်ထားသော ပစ္စည်းများကို ထွက်ပြေးနေသူ မောင်သေင်ထံမှ ငွေ ၂၀၀ ကျပ်နှင့် ဝယ်ထားပြီး လူဆိုး ဘေးရန်ကိုကြောက်၍ ဝှက်ထားခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ ထိုကဲ့သို့ ဝှက်ထားကြောင်းကို ယောက္ခမဖြစ်သူ ကိုချိုအား အသိမပေးခဲ့ကြောင်း ထုချေ၏။ ကိုချိုက သမက် မောင်ရွှေသည်မိမိအိမ်တွင် နေသူဖြစ်ကြောင်း၊ အိမ်နံရံကြားတွင် ဝှက်ထားသည်ကို မိမိမသိကြောင်း ထုချေလေသည်။ ပညာရှိ အောက်ရုံးတရားသူကြီးသည် ထိုထုချေ ချက်များကို လက်မခံဘဲ အယူခံတရားလိုနှစ်ဦးနှင့် မောင်ကျော်စိန်တို့အပေါ် ရာဇသတ် ပုဒ်မ ၃၉၅ အရ၎င်း၊ မောင်ချိုအပေါ် ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၄၁၂ အရ၎င်း၊ အပြစ်ပေးခဲ့ ခြင်းဖြစ်လေသည်။ မောင်ကျော်စိန်နှင့် မောင်ချိုတို့မှာ အယူခံမဝင်ကြပေ။

ဤအမှုတွင် ထားပြတိုက်ခံရသည့် အိမ်သူအိမ်သားများသည် ထားပြများအား မှတ်မိလိုက်ကြခြင်းမရှိ၊ သို့ဖြစ်ရာ ထားပြတိုက်ရာ ပါပစ္စည်းများကို အယူခံတရားလိုက ထားပြတိုက်ပြီးနောက် များမကြာမီ ထုတ်ပေးခဲ့သည်ဆိုသောအချက်သာလျှင် ၎င်းတို့ အပေါ် ငြိစွန်းနေလေသည်။ ထိုကဲ့သို့ ငြိစွန်းသည့် သက်သေအထောက်အထားဖြင့် ၎င်းတို့သည် ထားပြများဖြစ်ရမည်ဟု ကောက်ယူနိုင်မနိုင်ဆိုသောအချက်ကို ဝေဘန် ဆန်းစစ်ရန်လိုပေသည်။

၁၉၆၆
မောင်တင်ငွေ၊
မောင်ရွှေ
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
ပြန်မာနိုင်ငံ။

သက်သေခံ ဥပဒေပုဒ်မ ၁၁၄ ၏ ဥပမာ (က) တွင်၊ သူခိုးခိုးခံရပြီးနောက်၊ များမကြာမီအချိန်အတွင်း၊ ခိုးရာပါပစ္စည်းနှင့်တွေ့သောသူကို သူခိုး၊ သို့မဟုတ် ခိုးရာပါ ပစ္စည်းလက်ခံသူအဖြစ် ယူဆနိုင်ကြောင်း ပြဋ္ဌာန်းထားလေသည်။ ခိုးရာပါပစ္စည်းအား ဥပမာ နာရီပိုင်းအတွင်း တွေ့ရပါမူ ထိုသူသည် သူခိုးဖြစ်ကြောင်း လွယ်လွယ်နှင့်ပင် ကောက်ယူနိုင်ပေမည်။ အကယ်၍ ရက်အနည်းငယ်ကြာမှ တွေ့ရှိပါမူ ခိုးရာပါပစ္စည်းကို လက်ခံသူဟူသော ယူဆရန်အကြောင်းရှိပေသည်။ ရက်လ အတော်ကြာညောင်းမှသာ တွေ့ရှိခဲ့ပါမူ သူခိုးဟူ၍ ၎င်း၊ ခိုးရာပါပစ္စည်းလက်ခံသူဟူ၍ ၎င်း၊ ယူဆရန်အကြောင်း မရှိတော့ပေ။ ခိုးရာပါပစ္စည်းနည်းတူ၊ ဓါးပြတိုက်ရာပါပစ္စည်းနှင့် ပတ်သက်၍လည်း အထက်တွင်ပေါ်ပြခဲ့သည့် ယူဆချက်များအတိုင်း ကောက်ယူနိုင်ပေသည်။ သို့ရာတွင် ထားပြတိုက်ရာပါပစ္စည်းတွေ့ရှိသူအား တိုက်ရာပါပစ္စည်းလက်ခံသူအဖြစ် ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၄၁၂ အရ အပြစ်ပေးသင့်ပါသလော၊ သို့တည်းမဟုတ် ခိုးရာပါပစ္စည်းလက်ခံသူအဖြစ် ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၄၁၁ အရသာ အပြစ်ပေးသင့်ပါသလောဟူ၍ ဝိဝါဒကွဲပြားနေ၏။ ထားပြတိုက်ရာပါပစ္စည်းတွေ့စေကာမူလက်ခံသူသည်ထားပြတိုက်ရာပါပစ္စည်းဟုသိရှိနိုင် မည်မဟုတ်၍ ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၄၁၁ အရ ခိုးရာပါပစ္စည်းလက်ခံသူအဖြစ်သာ အပြစ်ပေး သင့်ကြောင်း အချို့ကယူဆသည်။ အချို့ကမူပစ္စည်းလက်ခံသူသည် ထားပြတိုက်ရာပါ ပစ္စည်းဖြစ်ကြောင်း သိရှိရန်အကြောင်း ပေါ်ပေါက်နေက ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၄၁၂ အရ တိုက်ရာပါပစ္စည်းလက်ခံသူအဖြစ် အပြစ်ပေးသင့်ကြောင်း ယူဆကြသည်။ တိုက်ရာပါ ပစ္စည်းတွေ့ရှိသူတိုင်းကို ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၄၁၁ အရ ခိုးရာပါပစ္စည်းအဖြစ် လက်ခံသူအဖြစ် အစဉ်အစိုက် အပြစ်ပေးရမည်ဆိုသော ကျဉ်းမြောင်းသည့်မှုကို လက်မခံနိုင်။ အမှု၏ အကြောင်းခြင်းရာများအရထိုသူသည် ထားပြတိုက်ရာပါ ပစ္စည်းဖြစ်ကြောင်း သိရှိရန် အကြောင်း ပေါ်ပေါက်နေက ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၄၁၂ အရ တိုက်ရာပါပစ္စည်းလက်ခံသူ အဖြစ် အပြစ်ပေးရပေမည်။ ထိုကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ စီမူဂျာရီ နှင့် နိုင်ငံတော် (၁)။ စီရင်ထုံးပါ ဝေဘန်ချက်ကို ရည်ညွှန်းလိုသည်။

(၁) အေ-အိုင်-အာ (ရ်)၊ ၁၉၄၅ ဘုံဘိုင် ၂၉၂။

မောင်တင်ငွေ၊
မောင်ရွှေ
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

ဤအမှုတွင် အယူခံတရားလို မောင်တင်ငွေထံမှ တိုက်ရာပါပစ္စည်းဖြစ်သည့် လက်နိပ် ဓါတ်မီးတလက်ကို ထားပြတိုက်ပြီး ၄ ရက်အကြာတွင်၎င်း၊ နားကတ် ၃ ဘက်နှင့် နားဆွဲ တခုကို ၁၄ ရက်အကြာတွင်၎င်း ရမိခဲ့ပြီး၊ အယူခံတရားလို မောင်ရွှေထံမှ အခြားတိုက် ရာပါပစ္စည်းအချို့ကို ၇ ရက်အကြာတွင်၎င်း၊ ဘမ်းဆီရမိခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ၎င်းတို့ထံမှ တိုက်ရာပါပစ္စည်းများကို ရက်အတန်ကြာမှ ရမိခဲ့သည့်အပြင်၎င်းတို့သည် ထားပြတိုက် ရာတွင် ကိုယ်ထိလက်ရောက် ပါဝင်ခဲ့သည်ဆိုသော သက်သေအထောက်အထား လုံးဝ မရှိသဖြင့် ၎င်းတို့သည် ထားပြများဖြစ်သည်ဟု ယူဆရမည့်အစား၊ တိုက်ရာပါပစ္စည်း လက်ခံသူ၊ သို့တည်းမဟုတ် ခိုးရာပါပစ္စည်းလက်ခံသူအဖြစ်သာ အပြစ်ပေးသင့်ပေသည်။

အယူခံတရားလို မောင်တင်ငွေသည် ရန်ကုန်မြို့၊ အလုံရပ်တွင် နေထိုင်လူ တဦးဖြစ်၍၊ ထန်းတပင်မြို့အပိုင် ဆပ်ခလေးရွာတွင် ထားပြတိုက်သွားသည်ဆိုခြင်းကို သိနိုင်သူတယောက် ဖြစ်သည်ဟု ယူဆရန်ခဲယဉ်းပေသည်။ သို့ဖြစ်ရာ ၎င်းထံမှရမိသော ပစ္စည်းများမှာ တိုက်ရာပါပစ္စည်းများအဖြစ် သိရှိပြီး လက်ခံခဲ့သည်ဟု ကောက်ယူခြင်း မပြုနိုင်ပေ။ ထို့ကြောင့် ၎င်းအပေါ် ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၄၁၁ အရသာ အပြစ်ပေးရန် သက်သေအထောက်အထားရှိသည်ဟု ယူဆရမည်ဖြစ်သည်။

အယူခံတရားလို မောင်ရွှေနှင့်ပတ်သက်၍မူ၊ ၎င်းနေထိုင်သော ကုလားကြီးကုန် ရွာမှာ အခင်းဖြစ်ပွားရာ ဆပ်ခလေးရွာနှင့် များစွာဝေးပုံမရသဖြင့်၊ ၎င်းသည် ပစ္စည်း များကို လက်ခံဝယ်ယူစဉ်က တိုက်ရာပါပစ္စည်းဖြစ်ကြောင်း သိရှိရန်အကြောင်း ပေါ် ပေါက်နေသည်။ သို့ဖြစ်ရာ ၎င်းအပေါ် ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၄၁၂ အရ အပြစ်ပေးရန် လုံလောက်သည်ဟု ကောက်ယူရမည်။

အထက်ပါ အကြောင်းများကြောင့် အယူခံတရားလို မောင်တင်ငွေအပေါ် ရာဇ သက်ပုဒ်မ ၃၉၅ အစား ပုဒ်မ ၄၁၁ အရ ပြောင်းလဲကာ အလုပ်နှင့် ထောင်ဒဏ် ၁၀ (ဆယ်) လကျခံစေရန်နှင့် အယူခံတရားလို မောင်ရွှေအပေါ် ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၃၉၅ အစား ပုဒ်မ ၄၁၂ အရ ပြောင်းလဲကာ အလုပ်နှင့် ထောင်ဒဏ် တနှစ်ကျခံစေရန် ပြင်ဆင်အမိန့်ချမှတ်လိုက်သည်။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

ရာဇဝတ်အယူခံမှု

တရားသူကြီးချုပ် ခေါက်တာ မောင်မောင် နှင့် တရားသူကြီး ဦးသက်ဝေတို့ရွှေတွင်

မောင်ထွန်းမြင့် (အယူခံတရားလို)

နှင့်

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (အယူခံတရားခံ) *

† ၁၉၆၆

ဧပြီလ ၂၀ ရက်။

ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၄၉၇ အရ၊ မူပြင်ထင်ရှား စီရင်ခြင်း—ရာဇဝတ် ကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၄၁၇ အရ၊ အယူခံ ဝင်ရာ—အယူခံရုံးသည်၊ သက်သေထွက်ချက်များကိုပြန်လည်သုံးသပ်ကာအမိန့်ချမှတ်နိုင်သော အာဏာရှိ မရှိ—အယူခံရုံးအနေနှင့် လွယ်လင့်တကူ ပယ်ဖျက်ခြင်း မပြုရ ဆိုသော အချက်ကြီး လေးချက်—ယေရှုယ်သုခ သက်သေခံ ထွက်ချက် လက်ခံ စရာ အကြောင်းရှိ မရှိ။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။တရားခံတဦးအား၊ တရားသေလွှတ်သည့် အမိန့်ကို ရာဇဝတ် ကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၄၁၇ အရ၊ အယူခံဝင်သော အခါ၊ တရားခံ တဦးအား၊ အပြစ်ပေးသဖြင့် ရာဇဝတ် ကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၄၂၃ အရ၊ အယူခံဝင်သည့် အမှုနည်းတူ၊ အယူခံရုံးသည်၊ သက်သေ ထွက်ချက်များကို ပြန်လည် သုံးသပ်ကာ အမိန့်ချမှတ်နိုင်သော အာဏာရှိသည် ဆိုခြင်းကို စောဒက မတက်နိုင်ပေ။ သို့ရာတွင် ယင်းသို့ သက်သေ ထွက်ချက်များကို ပြန်လည် သုံးသပ်ပြီး အမိန့် ချမှတ်ရာ၌၊ သက်သေ တို့အား ယုံထိုက် မယုံထိုက် ဆိုသော ကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍၊ အောက်ရုံး တရားသူကြီး၏ ထင်မြင် ချက်၊ အပြစ်ရှိကြောင်း ထင်ရှားအောင် မပြနိုင်သရွေ့ တရားခံသည် အပြစ် မရှိဟု ကောက်ယူ ရမည့် ကနဦး ယူဆချက်မှ တရားသေ လွှတ်သည့် အမိန့်က ပိုမို ခိုင်လုံနေစေသည် ဆိုခြင်း၊ သံသယ အကျိုးကို တရားခံသာ ခံစားခွင့် ရှိခြင်းနှင့် သက်သေများအား ကိုယ်တိုင် တွေ့မြင်ခဲ့ သည့် အောက်ရုံး တရားသူကြီး၏ အကြောင်းခြင်းရာ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို အယူခံရုံးအနေနှင့် လွယ် လင့်တကူ ပယ်ဖျက်ခြင်း မပြုရ ဆိုသော အချက်ကြီး လေးချက်ကို မျက်မြင် မပြတ်သင့်ပေ။ တနည်းဆိုသော် သက်သေထွက်ချက်များကို ပြန်လည်သုံးသပ်ရာ၌ အယူခံရုံးသည် မူလရုံးနှင့် သဘောကွဲလွဲမှုမရှိဖြင့်၊ မူလရုံး၏ အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်ရန် အကြောင်း မလုံလောက်ပေ။ ဝင် ရောက်စွက်ဖက်ရန် လုံလောက်သော အကြောင်းများ ရှိရန် လိုပေသည်။ မည်သည့် အတုက ဝင်ရောက်စွက်ဖက်ရကြောင်း ဖော်ပြရန်လည်း လိုပေသည်။

ရှီဟိုဆွာရတ် နှင့် နိုင်ငံတော်၊ အေ၊ အိုင်၊ အာ (ရ်)၊ ၁၉၃၄၊ ပရိပိုကောင်စီ၊ ၂၂၇။

ဆန်ဝမ်ဆင် နှင့် ရာဂျာတန်ပြည်နယ်၊ အေ၊ အိုင်၊ အာ (ရ်)၊ ၁၉၆၁ ခု၊ တရားလွှတ်တော်ချုပ် ၇၁၅။

* ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်အယူခံမှုအမှတ် ၂။

† ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၅၃၃ တွင် ချမှတ်သော ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ မေလ ၂၉ ရက် နေ့စွဲပါ၊ ရန်ကုန်မြို့ (၅) ရာဘက် ရာဇဝတ် တရားသူကြီး၏ အမိန့်ကို အယူခံမှု။

၁၉၆၆

မောင်ထွန်းမြင့်
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

မောင်အောင်စိ နှင့် ပြည်ထောင်စု၊ ၁၉၅၉ ခုနှစ်၊ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး၊ ၁၈ (တရားလွှတ်တော်
ချုပ်)။

မောင်မြအောင်နှင့် ပြည်ထောင်စု၊ ၁၉၆၀ ခု၊ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး ၂၀ (လွှတ်တော်
တို့ကိုရည်ညွှန်းသည်။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။သက်သေတဦးသည်၊ အသက်ပင် ငယ်ရွယ်သော်လည်း၊ အသိဉာဏ်
နှင့် ပြည့်စုံပြီး အမှုတွင် ပေါ်ပေါက်လျက်ရှိသော မူပြစ်ခြင်းရာများအရ လိမ်လည် ထွက်ဆိုရန် အ
အကြောင်း မရှိက၊ ၎င်း၏ ထွက်ဆိုချက်ကို လက်မခံ စရာ အကြောင်းမရှိ၊ သို့ရာတွင် အသက်
အရွယ် နုနယ်သည့် ကလေးသူငယ် သက်သေများသည်၊ မသမာသူတို့က လုပ်ကြံကာ သင်ကြား
ထားသည့်အတိုင်း ယုံလွယ် မှတ်လွယ်သောကြောင့်၊ ယင်းသက်သေ ထွက်ဆိုချက်မျိုးကို သတိကြီးစွာ
ဖြင့်လက်ခံရမည်။

အာဇာနည် နှင့် နိုင်ငံတော်၊ ၁၉၄၀ ခုနှစ်၊ ရန်ကုန်စီရင်ထုံးများ ၁၀၄ ကို ရည်ညွှန်းသည်။

အယူခံတရားလိုအတွက်။ ။ရှေ့နေကြီးဦးသန်းအောင်။

အယူခံတရားခံအတွက်။ ။အစိုးရရှေ့နေကြီး ဦးနှစ်။

တရားသူကြီး ဦးသက်မေ။ ။အယူခံတရားလို မောင်ထွန်းမြင့်အား၊ ရန်ကုန်မြို့၊
ပဉ္စမရာဘက် ရာဇဝတ် တရားသူကြီးရုံးတွင်၊ ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၄၉၇ အရ၊ တရား
စွဲဆိုရာ၊ ပညာရှိ ပဉ္စမရာဘက် ရာဇဝတ်တရားသူကြီးက၊ ၎င်းအား တရားသေ
လွှတ်ခဲ့၏။ ထိုသို့ တရားသေလွှတ်သော အမိန့်ကို နိုင်ငံတော်အစိုးရက မကျေနပ်
သဖြင့်၊ ဤရုံးသို့ အယူခံဝင်ရာ၊ ပညာရှိတရားသူကြီး ဦးစောဘသိန်းက တရားသေ
လွှတ်သော အောက်ရုံးအမိန့်ကို ပယ်ဖျက်ကာ၊ အယူခံတရားလိုအား ရာဇသတ်ပုဒ်မ
၄၉၇ အရ၊ အလုပ်နှင့် ထောင်ဒဏ်တနှစ် ကျခံစေရန် အမိန့်ချမှတ်လိုက်သောကြောင့်၊
ဤအယူခံမှု ပေါ်ပေါက်လာရခြင်းဖြစ်သည်။

တရားခံတဦးအား တရားသေလွှတ်သည့်အမိန့်ကို၊ ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၄၁၇
အရ အယူခံဝင်သောအခါ၊ တရားခံ တဦးအား အပြစ်ပေးသဖြင့်၊ ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး
ပုဒ်မ ၄၂၃ အရ အယူခံဝင်သည့်အမှုနည်းတူ၊ အယူခံရုံးသည် သက်သေထွက်ချက်များ
ကို ပြန်လည် သုံးသပ်ကာ အမိန့်ချမှတ်နိုင်သော အာဏာရှိသည်ဆိုခြင်းကို စောဒက
မတက်နိုင်ပေ။ သို့ရာတွင် ယင်းသို့ သက်သေထွက်ချက်များကို ပြန်လည် သုံးသပ်ပြီး
အမိန့်ချမှတ်ရာ၌၊ သက်သေတို့အား ယုံထိုက် မယုံထိုက်ဆိုသော ကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍၊
အောက်ရုံးတရားသူကြီး၏ ထင်မြင်ချက် မူပြစ်ရှိကြောင်း ထင်ရှားအောင် မပြနိုင်
သရွေ့ တရားခံသည် အပြစ်မရှိဟု ကောက်ယူရမည့် ကနဦးယူဆချက်မှာ တရားသေ
လွှတ်သည့် အမိန့်က ပိုမိုခိုင်လုံနေစေသည်ဆိုခြင်း၊ သံသယအကျိုးကို တရားခံသာ
ခံစားခွင့် ရှိခြင်းနှင့် သက်သေများအား ကိုယ်တိုင် တွေ့မြင်ရခဲ့သည့် အောက်ရုံး တရား

၁၉၆၆

မောင်ထွန်းမြင့်
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

သူကြီး၏ အကြောင်းခြင်းရာ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို၊ အယူခံရုံးအနေနှင့် လွယ်လင့်တကူ ပယ်ဖျက်ခြင်းမပြုရဆိုသော အချက်ကြီး လေးချက်ကို၊ မျက်ခြေမပြတ်သင်ပေ။ တနည်းဆိုသော် သက်သေထက်ချက်များကို ပြန်လည်သုံးသပ်ရာ၌၊ အယူခံရုံးသည် မူလရုံးနှင့် သဘောကွဲလွဲမှုမရှိပေ။ မူလရုံး၏ အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်ရန် အကြောင်း မလုံလောက်ပေ။ ဝင်ရောက် ဖက်စွက်ရန် လုံလောက်သော အကြောင်းများ ရှိရန်လိုပေသည်။ မည်သည့်အတွက် ဝင်ရောက် ဖက်စွက်ရကြောင်း ပေါ်ပြရန်လည်း လိုပေသည်။ အထက်ပါမူကို ပရိမိုကောင်စီက ၁၉၃၄ ခုနှစ်တွင် ရှိယိုဆွာရပ်နှင့် နိုင်ငံတော် (၁) အမှု၌ ချမှတ်ခဲ့ရာ၊ အိန္ဒိယပြည် တရားလွှတ်တော်ချုပ်နှင့် မြန်မာပြည်ရှိ ယခင် တရားလွှတ်တော်ချုပ်တို့က စီရင်ထုံးပေါင်း မြောက်များစွာ၌ လိုက်နာကျင့်သုံးခဲ့၏။ ဆန်ဝပ်ဆင်နှင့် ရာဂျာစတန်ပြည်နယ် (၂)၊ မောင်အောင်စီနှင့် ပြည်ထောင်စု (၃) နှင့် မောင်မြအောင်နှင့် ပြည်ထောင်စု (၄) တို့မှာ ၎င်းမူကို ကျင့်သုံးခဲ့သော စီရင်ထုံးအချို့ ပင်ဖြစ်၏။ ထိုမူသည် တရားမျှတမှုရှိပြီး အလွန်ပင် လျော်ကန် သင့်မြတ်လှ၍၊ ကျွန်ုပ်တို့လည်း သဘောတူ လက်ခံသည်။ သို့ဖြစ်ရာ အောက်အယူခံရုံးသည် မူလရုံး၏ အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်ရာ၌ အထက်ပါ မူသား လိုက်နာကျင့်သုံးခြင်း ရှိမရှိဆိုသော ပြဿနာကို ဝေဖန်သုံးသပ်ရန် လိုပေသည်။

မူလရုံး တရားလို ဦးမြင့်ဆွေနှင့် မမြရီတို့မှာ လွန်ခဲ့သည့် ၉ နှစ်ခန့်ကစ၍ အကြင် လင်မယားအဖြစ် ပေါင်းသင်းခဲ့ကြ၏။ ယင်းသို့ လင်မယားအဖြစ် ပေါင်းသင်းနေကြခြင်းကို အယူခံတရားလိုသည် ကောင်းစွာ သိရှိလေသည်။ ဦးမြင့်ဆွေနှင့် မမြရီတို့၏ အိမ်ထောင်ရေး ဆိုးမှာ ဖြောင့်ပြူးဟန်မတူပေ။ ဦးမြင့်ဆွေ၏ တင်ပြချက်အရဆိုလျှင်၊ ၁၉၆၃ ခု၊ မတ်လ ၃ ရက်နေ့တွင် မမြရီသည် ဘောက်တော်ရှိ ၎င်း၏ မွေးစား ဘခင် ဦးအရှင်ကျော် (လိပြ-၇) အိမ်သို့ သွားရောက်နေထိုင်ခဲ့၏။ ၈-၅-၆၃ နေ့တွင် ဦးမြင့်ဆွေက ၎င်း၏ ဇနီးအား သွားရောက်ခေါ်ရာ၊ နောက်နေ့တွင် လိုက်မည်ဟု မမြရီကပြောလိုက်၏။ နောက်နေ့တွင် သွားခေါ်သောအခါ၊ မမြရီပြန်သွားပြီဖြစ်ကြောင်း ဦးအရှင်ကျော်က ပြောသဖြင့်၊ အိမ်ပြန်ပြီးကြည့်ရာ၊ မမြရီအား အိမ်၌ မတွေ့ရချေ။ ထို့ကြောင့် စုံစမ်းကြည့်ရာ၊ တူးတူး (လိပြ-၅) ၏ မမြရီသည် အယူခံတရားလိုနှင့် မကြာခဏ ရုပ်ရှင်ကြည့်ဘူးသဖြင့်၊ ၎င်းနှင့် လိုက်ပြေးဟန်တူကြောင်း၊ အယူခံတရားလို၏ အစ်မသည် ၈ မိုင်ရှိ ဂေါ်ခါးကုန်းတွင်နေ၍၊ ထိုအိမ်သို့ သွားရှာလျှင် တွေ့မည်ဖြစ်ကြောင်း ပြော

- (၁) အေးအိုင်အာ (ရ်)၊ ၁၉၃၄ ပရိမိုကောင်စီ ၂၂၇။
- (၂) အေးအိုင်အာ (ရ်)၊ ၁၉၆၁ တရားလွှတ်တော်ချုပ် ၇၁၅။
- (၃) ၁၉၅၉ ခုနှစ်၊ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး ၁၈ (လွှတ်တော်ချုပ်)။
- (၄) ၁၉၆၀ ခုနှစ်၊ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး ၂၀ (လွှတ်တော်ချုပ်)။

၁၉၆၆

မောင်ထွန်းမြင့်
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

သောကြောင့်၊ တူးတူး၊ မောင်လှရွှေ (ခံပြု-၂) တို့နှင့်အတူ၊ ဂေါ်ရခါးကုန်းရှိ အယူခံ
တရားလို၏ အစီအစဉ်သို့ လိုက်သွားကြလေသည်။ အိမ်ခန်းထဲမှ အယူခံတရားလို ပဌမ
ထွက်လာပြီး၊ မမြရီက ၎င်းနောက်မှ ထွက်လာသဖြင့်၊ ဦးမြင့်ဆွေက “ဘယ်လိုလုပ်
တာလဲ” ဟု မေးရာ၊ မမြရီက “မြင့်တဲ့အတိုင်းဘဲ” ဟု ပြန်ဖြေလေသည်။ ထို့နောက်
ဦးမြင့်ဆွေက မမြရီအား ပြန်ခေါ်ရာ၊ မမြရီက မလိုက်လိုကြောင်း ငြင်းဆိုပြီး၊ ၎င်း၏
ဘခင်ထံသို့ ပြန်ပို့ပေးရန် ပြောသဖြင့်၊ ပြန်ပို့ခဲ့ရလေသည်။ ထို့ပြင် အယူခံတရားလိုနှင့်
မမြရီတို့သည် တဦးနှင့်တဦး သာမန် မိတ်ဆွေထက်မက ခင်မင်ရင်းနှီးကြကြောင်း
ထင်ရှားအောင် ဦးလှသန်း (လိုပြု-၆) အား သက်သေထူခဲ့၏။ ထိုသက်သေက ၎င်းတို့
နှစ်ဦးအား တခါက ပွေဘက်နေကြသည်ကို တွေ့မြင်ဘူးကြောင်း ထွက်ဆိုသွား၏။

အယူခံတရားလိုက မမြရီအား ကြာခိုပြီး ပေါင်းသင်းခြင်း မပြုခဲ့ချေကြောင်း၊ မမြရီ
က ဦးမြင့်ဆွေအပေါ် လင်မယားကွာရှင်းလို့မူ စွဲဆိုရာတွင်၊ မိမိက အားပေးအား
မြှောက် လုပ်သည်ဟု ထင်ပြီး တရားစွဲဆိုခြင်းသာ ဖြစ်ကြောင်း၊ အခင်းဖြစ်ပွားသည်
ဆိုသော ၁၉၆၃ ခု၊ မေလ ၉ ရက် နေ့က၊ မောင်လှရွှေ (ခံပြု-၂) အိမ်၌ ရှိနေကြောင်း၊
ထုချေကာသက်သေမျှားကိုလည်း တင်ပြခဲ့၏။ ၎င်း၏ အဓိက သက်သေမှာမောင်လှရွှေ
ဖြစ်သည်။ ၎င်းက ဦးမြင့်ဆွေသည် မိမိအား အခင်းဖြစ်နေက ဂေါ်ရခါးကုန်းတွင် အယူခံ
တရားလိုနှင့် မမြရီတို့အား အတူတွေ့ကြောင်း သက်သေခံပေးရန်ပြောရာ၊ မိမိက
မှန်သည်အတိုင်းသာ ထွက်နိုင်မည်ဟု ပြန်ပြောခဲ့ကြောင်း ထွက်ဆိုသွားလေသည်။
မမြရီအား မူလရုံးမှ ရုံးခေါ်သက်သေအဖြစ် စစ်ဆေးရာ၊ အယူခံတရားလိုနှင့် ပေါင်းသင်း
ခဲ့သည်ဆိုခြင်းကို လုံးဝငြင်းဆိုသွားလေသည်။

အဆိုပါ သက်သေအထောက်အထားများအရ မူလရုံးမှ အယူခံတရားလိုသည်
မမြရီအား လင်ရှိမိန်းမမှန်း သိပါလျက် ပေါင်းသင်းဆက်ဆံခဲ့သည်ဆိုသော ဦးမြင့်ဆွေ
၏ စွပ်စွဲချက်ကို ထောက်ခံသော သက်သေမှာ မတူးတူး တဦးသာရှိကြောင်း၊ ထိုသက်
သေသည် အသက်အရွယ် နှုတ်သို့ ကလေးသူငယ် သက်သေဖြစ်၍၊ ဦးမြင့်ဆွေက
သင်ကြားထားသည့်အတိုင်း ထွက်ဆိုခဲ့ခြင်း မဟုတ်ဟု မဆိုနိုင်ကြောင်း။ အယူခံတရား
လိုနှင့် မမြရီတို့၏ ဆက်ဆံပုံမှာ မသက်သာရာဖြစ်သော်လည်း၊ ၎င်းတို့သည် ကာမ
စပ်ယှက်ခဲ့ကြောင်း သက်သေအထောက်အထား မရှိသဖြင့်၊ ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၄၉၇ အရ၊
အပြစ်မပေးနိုင်ကြောင်း ကောက်ယူကာ၊ အယူခံတရားလိုအား တရားသေလွှတ်ခဲ့၏။

အယူခံရုံး ပညာရှိတရားသူကြီးကမူ၊ အယူခံတရားလိုအား မမြရီနှင့်အတူ ဂေါ်ရခါး
ကုန်းရှိ အိမ်တွင် တွေ့ရသည်ဆိုသော ဦးမြင့်ဆွေ၏ စွပ်စွဲချက်ကို၊ မဘူးတူးက ထောက်ခံ
ထားသည့်အပြင်၊ တခါက အယူခံတရားလိုနှင့် မမြရီတို့သည် ပွေဘက်နေကြသည်ကို
တွေ့မြင်ခဲ့ရကြောင်း ဦးလှသန်းက ထွက်ဆိုထားသဖြင့်၊ ၎င်းတို့သည် တဦးနှင့် တဦး

မောင်ထွန်းမြင့်
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

များစွာ ခင်မင်ရင်းနှီးကြပြီး ပေါင်းသင်းသံဝါသစပ်ယုက်ရန် အခါအခွင့်ရှိကြောင်း ထို့ပြင် ဦးအရှင်ကျော်က အယူခံတရားလိုသည် မမြဲရှိအား လင်မယားအဖြစ် ပေါင်းသင်းနေ သည်ဟု ဦးမြင့်ဆွေက တိုင်ကြားဖူးကြောင်း ထွက်ဆိုသွားသည့်အပြင်၊ မမြဲရှိ ကိုယ်တိုင် ကလည်း ဦးမြင့်ဆွေနှင့် မပေါင်းသင်းလို၍ လင်မယားကွာရှင်းလိုမှု စွဲဆိုထားကြောင်း ဝန်ခံထားသောကြောင့်၊ အယူခံတရားလိုနှင့် မမြဲရှိတို့လင်မယားအဖြစ် ပေါင်းသင်း နေထိုင်ကြသည်ကိုတွေ့မြင်သော တိုက်ရိုက်သက်သေမရှိစေကာမူ၊ အယူခံတရားလိုသည် ဦးမြင့်ဆွေ၏ ဇနီး မမြဲရှိနှင့်မျောက်မထားသည်ဟုယူဆရမည်ဖြစ်ကြောင်းအဆုံး အဖြတ်ပြုကာ၊ တရားသေလွတ်သည့် အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်၍ အလုပ်နှင့်ထောင်ဒဏ် တစ်နှစ်ကျခံစေရန် အမိန့်ချမှတ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်လေသည်။

အယူခံတရားလို၏ ပညာရှိရှေ့နေကြီးက၊ ဂေါ်ရခါးကန်းအိမ်ရှိ အခန်း တစ်ခန်းတည်းမှ အယူခံတရားလိုနှင့် မမြဲရှိတို့အား အတူတွေ့ရသည်ဆိုသော ဦးမြင့်ဆွေ၏ စွပ်စွဲချက်ကို အသက်အရွယ် နနယ်သည့် မတူးတူး၏ ထွက်ချက်မှအပ၊ အခြားထောက်ခံ သည့်သက်သေခံချက်မရှိသဖြင့်၊ ယုံကြည်ရန် အကြောင်းမရှိဟု ကောက်ယူထားသော မူလရုံး၏ကောက်ယူချက်နှင့် ပတ်သက်၍၊ အယူခံရုံး ပညာရှိတရားသူကြီးသည် မည်သို့မည်ပုံ မှားယွင်းနေသည်ဟု ဖော်ပြခြင်းမပြုဘဲ၊ ထိုစွပ်စွဲချက်အား ယုံကြည် လက်ခံခဲ့ခြင်းမှာ၊ သက်သေထွက်ချက်များကို ပြန်လည်သုံးသပ်ရာ၌၊ မူလရုံး၏ ယူဆချက်နှင့် သဘောကွဲလွဲကာမူဖြင့်၊ မူလရုံး၏ အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်ရာရောက်နေကြောင်း လျှောက်လဲတင်ပြသွားလေသည်။

သက်သေတစ်ဦးသည် အသက်ပင် ငယ်ရွယ်သော်လည်း အသိဉာဏ် နှင့် ပြည့်စုံပြီး၊ အမှုတွင် ပေါ်ပေါက်လျက်ရှိသော မူပြစ်ခြင်းရာများအရ၊ လိမ်လည် ထွက်ဆိုရန် အကြောင်းမရှိက၊ ၎င်း၏ထွက်ချက်ကို လက်မခံစရာ အကြောင်းမရှိ၊ သို့ရာတွင် အသက်အရွယ် နနယ်သည့် ကလေးသူငယ် သက်သေများသည် မသမာသူတို့က လုပ်ကြံကာသင်ကြားထားသည့်အတိုင်း ယုံလွယ်မှတ်လွယ်သောကြောင့်၊ ယင်း သက်သေ၏ ထွက်ချက်မျိုးကို သတိကြီးစွာဖြင့် လက်ခံရမည်ဟုတရားရုံးများက မူချမှတ်ယူထားခြင်း ဖြစ်လေသည်။ အာဖတ်နှင့် နိုင်ငံတော် (၅) အပြင်၊ မောင်မြအောင်နှင့် ပြည်ထောင်စု(၄) ယခုအမှုတွင် မတူးတူးသည် အသက် ၁၂ နှစ်အရွယ် သူငယ်မတစ်ယောက်ဖြစ်၏။ ၎င်း၏ ထွက်ချက်နှင့် ပတ်သက်၍ မူလရုံးက အသက်အရွယ် နနယ်သည့် ကလေး သက်သေထွက်ချက်ဖြစ်သည့် အလျှောက်၊ လက်မခံနိုင်ဟု ကောက်ယူ ထားရာ၊ ကိုယ်တိုင်တွေ့မြင်ခဲ့ရ သည့် မူလ ရုံး၏ ကောက်ယူချက် ကို လုံ လောက် သော အကြောင်း မရှိဘဲ ပယ်ချ ရန် မ သင့်ချေ၊ ၎င်း ၏ ထွက် ချက် တွင် အ ခင်း ဖြစ် နေ က ရှစ် မိုင် ကုန်း မှ

(၅)၁၉၄၀ ခုနှစ်၊ ရန်ကုန်စီရင်ထုံးများ ၁၀၄။

၁၉၆၆
မောင်ထွန်းမြင့်
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
ပြန်မာနိုင်ငံ။

ဦးအရှင်ကျော်အိမ်သို့၊ သုံးဘီးကားနှင့် သွားကြရာ၊ ဦးအရှင်ကျော်အိမ်သို့ ည ၇ နာရီအချိန် ရောက်သွားကြောင်း၊ ထိုညက ဦးမြင့်ဆွေနှင့် ကိုလှရွှေတို့လည်းပါကြောင်း ထွက်ဆိုသွားသော်လည်း၊ ဦးအရှင်ကျော်ကမူ ဦးမြင့်ဆွေတို့လူစုသည်၊ ည ၁၁ နာရီ အချိန်တွင် ရောက်လာကြကြောင်း၊ အယူခံတရားလိုလည်း ပါလာကြောင်း ထွက်ဆို ခဲ့သဖြင့်၊ ၎င်းတို့၏ ထွက်ချက်များမှာ အလွန်ပင်ကွဲလွဲနေသည့်အလျောက်၊ မည်သူက မှသားထွက်ဆိုခဲ့သည်ဟု တပ်အပ်ပြောရန် ခဲယဉ်းပေသည်။

ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၄၉၇ အရ ပြစ်မှုတွင်၊ အဓိကအချက်မှာ လင်ရှိမိန်းမကို လင်၏ သဘောတူညီချက်မရှိဘဲ၊ ကာမစပ်ယှက်ခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ သာမန်အားဖြင့် လင်ရှိ မယားအား ကြာခိုပြီး ပေါင်းသင်း စပ်ယှက်သည်ဆိုသော ကိစ္စ၌ မျက်မြင်သက်သေ ရရှိရန် မလွယ်ပေ။ တဦးနှင့်တဦး သံဝါသ စပ်ယှက်ရန် အခွင့်အရေးရှိသည့် လုံလောက် သော ပတ်ဝန်းကျင် သက်သေအထောက်အထားများ ရှိပါမူ၊ ပေါင်းသင်းစပ်ယှက် ခဲ့ကြသည်ဟု ကောက်ယူနိုင်ပေမည်။ ယခုအမှုတွင် အယူခံတရားလိုနှင့် မမြေရီတို့အား တခါက ပွေဘက်နေကြသည်ကို တွေ့မြင်ရသည်ဆိုသော်လည်း၊ အခင်းဖြစ်ပွားသည့်နေ့ မတိုင်မီ မည်သည့်နေ့ရက်က ဖြစ်သည်ဆိုသော သက်သေထွက်ချက်မရှိ။ အကယ်၍ ၎င်းတို့နှစ်ဦးသည် ရှစ်မိုင်ကုန်းရှိ အိမ်၏ အခန်းတခန်းထဲမှ တွေ့ရသည်ဟုဆိုစေကာမူ၊ မဘူးတူး၏ ထွက်ချက်အရဆိုလျှင် ယင်းသို့တွေ့သောအချိန်မှာ မိုးချုပ်လိမ့်ဦးမည် မဟုတ်သည့်အပြင်၊ အခန်းဘံခါးမှာ ပိတ်ထားသည်ဟုလည်း သက်သေထွက်ချက် မရှိသည်သာမက၊ ထိုအိမ်၌ အယူခံတရားလို၏ အိမ်မလည်း ရှိနေသည်ဆိုသော အချက် တို့ကို ပေါင်းစပ်ကြည့်ရှုလျှင်၊ ၎င်းတို့သည် ကာမစပ်ယှက်ရန် အခါအခွင့်ရခဲ့ကြသည် ဆိုခြင်းမှာ ဒို့ဟုဖြစ်စရာ အကြောင်း ပေါ်ပေါက်နေ၏။

အမှုဖြစ်ရပ်များကို၊ ကျွန်ုပ်တို့ သေချာစွာ ဆန်းစစ်ကြည့်ရှုသောအခါ၊ အောက် အယူခံရုံးသည် သက်သေထွက်ချက်များကို သုံးသပ်ရာတွင်၊ မူလရုံးနှင့် သဘောကွဲလွဲ ကာမူဖြင့်၊ မူလရုံး၏ အမိန့်ကို လုံလောက်သည့်အကြောင်းမရှိဘဲ၊ ဝင်ရောက် ဖက်စွက် ခဲ့ကြောင်း ပေါ်လွင်ထင်ရှားနေသည်။ ယင်းတို့ ဝင်ရောက် ဖက်စွက်ခဲ့ခြင်းမှာ အထက် တွင် ပေါ်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း တရားဥပဒေနှင့် မညီညွတ်သဖြင့်၊ ပယ်ဖျက်ရပေမည်။

သို့ပါ၍၊ အယူခံတရားလိုအပေါ် ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၄၉၇ အရ၊ အလုပ်နှင့် ထောင်ဒဏ် တနှစ်ကျခံရရန် အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သော၊ အယူခံရုံး၏ စီရင်ချက်ကို ပယ်ဖျက်ပြီး၊ အယူခံ တရားလိုအား ဤအမှုနှင့် ပတ်သက်၍ တရားသေလွှတ်ရန် အမိန့်ချမှတ်လိုက်သည်။ အယူခံတရားလိုအား အာမခံနှင့် လွှတ်ထားပြီးဖြစ်၍၊ ခံဝန်ချုပ်ကို ပယ်ဖျက်ရန်သာ လိုပေသည်။

နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ်

တရားမဒုတိယအယူခံမှု

တရားသူကြီး ဦးထွန်းတင်ရွှေတင်

မောင်ထွန်းလှ (အယူခံတရားလို)

နှင့်

မောင်စိန်ဘွင် (အယူခံတရားခံ)*

† ၁၉၆၆

မတ်လ ၁၉
ရက်။

တရားမကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၁၀၀ (၁) (က) ဒုတိယအယူခံမှုတွင် အကြောင်းခြင်းရာများနှင့် ပတ်သက်၍ ထပ်မံသုံးသပ်ခွင့် ရှိ မရှိ။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ စွဲဆိုထားသည့်ငွေမှာ ၃၅၀ ကျပ်သာဖြစ်၍ —ငွေ ၅၀၀ ကျပ်ထက်လျော့နည်းနေရကား တရားမကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၁၀၀ (၁) (က) တွင်ပြဆိုထားသည့်အတိုင်း—ဒုတိယအယူခံမှုအဖြစ် ဥပဒေ အချက်အလက်များပေါ် သာမူတည်ဆုံးဖြတ်ခွင့်ရှိပြီး—အကြောင်းခြင်းရာများနှင့် ပတ်သက်၍ မူ ထပ်မံသုံးသပ်ခွင့်မရှိ။

ဦးစံဗေနှင့် မသင်းကြည်၊ ၁၉၅၅ ခုနှစ်၊ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး၊ စာမျက်နှာ ၁၃၇။

ပဉ္စနှင့် ကေစီမစ်တရာ၊ ရန်ကုန်စီရင်ထုံး ၆၊ စာမျက်နှာ ၅၀၆ တို့ကိုရည်ညွှန်းသည်။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ အောက်အယူခံရုံးမှ အယူခံတရားလိုသည် အယူခံတရားခံတံမှ ချေးယူခဲ့သည်မှာ မှန်ကန်သည်ဟု ဆုံးဖြတ်ခဲ့ခြင်းသည် သက်သေခံအထောက်အထား လုံးဝကင်းမဲ့နေသည်ဟု မဆိုနိုင်သဖြင့် ဒုတိယအယူခံမှုတွင် ထိုတွေ့ရှိယူဆချက်ကို ဝင်ရောက်စွက်ဖက်ရန် အခွင့်အရေးမရှိ။

ဒီဟိုကာလီပတ်တက်နှင့် ရပ်ဒေဗီနှင့်တဦး၊ ၁၉၄၀၊ ရန်ကုန်စီရင်ထုံး၊ စာမျက်နှာ ၇၇၇ ကိုရည်ညွှန်းသည်။

အယူခံတရားလိုအတွက်။ ။ ဦးမောင်မောင်။

အယူခံတရားခံအတွက်။ ။ ဦးဝင်းလှိုင်။

တရားသူကြီး ဦးထွန်းတင်။ ။ ယခု ဒုတိယ အယူခံမှုမှာ အယူခံတရားခံ မောင်စိန်ဘွင်က အယူခံတရားလို မောင်ထွန်းလှအပေါ် ပြူးမြို့၊ မြို့နယ်တရားမ တရားသူကြီးရုံး၊ ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ တရားမမှုအမှတ် ၂၀ တွင်၊ ချေးငွေ ၃၅၀ ကိုရလိမ့် တရားစွဲဆိုရာ ရွှန်းမိုးသွားသော်လည်း၊ တောင်ငူခရိုင်၊ တရားမ တရားသူကြီးရုံး ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊

* ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ တရားမဒုတိယအယူခံမှုအမှတ် ၆။

† ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ တရားမအယူခံမှု အမှတ် ၁၈ တွင် တောင်ငူမြို့၊ ခရိုင်တရားမ တရားသူကြီးရုံးတော်၏ ချမှတ်သော ဒီကရီကို အယူခံဝင်မှု။

၁၉၆၆
မောင်ထွန်းထု
နှင့်
မောင်စိန်ဘွင်း

အယူခံအမှတ် ၁၈ တွင် အယူခံဝင်သောအခါ တရားစွဲဆိုသည့်အတိုင်း အနိုင်ဒီကရီ ရရှိသည်ကို မကျေနပ်၍ တရားခံဖြစ်သူ အယူခံတရားလိုက ဤဒုတိယ အယူခံမှုကို တင်သွင်းခြင်းဖြစ်သည်။

အမှုအကြောင်းရာမှာ တရားလိုဖြစ်သူ မောင်စိန်ဘွင်းက ၁၃၂၅ ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း ၉ ရက်နေ့က တရားခံ မောင်ထွန်းလှက အစိုးရဘဏ်မှ ချေးယူငွေ ပြန်ဆပ်ရန် ငွေလိုနေသဖြင့် ငွေ ၃၅၀/- ကိုခေတ္တ ချေးငှားပါရန်နှင့် ၎င်းငွေကို ၁၃၂၆ ခုနှစ်၊ အစိုးရဘဏ်မှ ပြန်ချေးယူသည့်အခါ ပြန်ဆပ်ပါမည်ဟု ကတိပေးသဖြင့် ငွေ ၃၅၀/- ကိုချေးလိုက်သော်လည်း ပြန်လည်ပေးဆပ်ခြင်း မပြုသဖြင့် ထိုငွေရရှိရန် တရားစွဲဆိုရကြောင်း ပြဆိုသည်။

တရားခံဖြစ်သူ ဦးထွန်းလှကမူ ၎င်းငွေကို ချေးငှားသည် ဆိုသည်ကို လုံးဝငြင်းဆို၍ မိမိက အစိုးရဘဏ်ကြေးဆပ်လိုသဖြင့် တရားလိုသို့ နှားတစ်ကောင်ကို ၃၇၅/- နှင့်ရောင်းလိုက်ရာ ငွေ ၃၅၀/-သာရရှိ၍ ငွေ ၂၅/- ကျန်ရှိနေပါသေးသည်ဟု ချေပ သည်။

မူလရုံးမှ အမှုတွင် ကောက်ချက် ၃ ချက်ထုတ်နုတ် စစ်ဆေးခဲ့ရာ အရေးကြီးသည့်ပဌမကောက်ချက်ဖြစ်သည့်တရားခံက တရားလိုထံမှ ငွေ ၃၅၀/- ကို ၁၃၂၆ ခုနှစ်အတွက် အစိုးရဘဏ်မှ အသစ်ထပ်မံ ချေးသည့်အချိန်တွင် ပြန်ဆပ်ရန်ကတိဖြင့် ၁၃၂၅ခုနှစ် တန်ခူးလဆန်း ၉ ရက်နေ့က အစိုးရဘဏ်ချေးငွေ ပြန်ဆပ်ရန်အတွက် ချေးယူခြင်း မှန်သလားနှင့် ပတ်သက်၍၊ ငွေ ၃၅၀/-ကို အယူခံတရားလိုဖြစ်သူ တရားခံက ချေးယူခဲ့သည်ဆိုသည်မှာ မမှန်ဟု ဆုံးဖြတ်ပြီး တရားလိုဖြစ်သူ အယူခံတရားခံ၏ အမှုကို ပယ်လိုက်လေသည်။

အယူခံဝင်သောအခါ ပညာရှိ ခရိုင်တရားမ တရားသူကြီးက တရားလို သက်သေများ၏ အစစ်ခံချက်နှင့် အမှုတွင် တင်သွင်းခဲ့သည့် သက်သေခံအမှတ် (က)၊ (ခ)စာတမ်းများကို ပေါင်းစပ် ဆင်ခြင်သော် အယူခံတရားလိုက အယူခံ တရားခံထံမှ ငွေ ၃၅၀/-ချေးယူထားကြောင်းမှာ ထင်ရှားသည်ဆိုပြီး အောက်ရုံးမှ စီရင်ချက်နှင့်ဒီကရီကို ပယ်ဖျက်ပြီး အယူခံတရားခံ စွဲဆိုသည့်အတိုင်း ဒီကရီကို စရိတ်နှင့်တကွ ချမှတ်ပေးလိုက်လေသည်။

ယခုအယူခံရာဝယ် အယူခံတရားလိုက အဓိက ကိုးကားသည့် ပြဆိုချက်မှာ၊ အောက်ရုံးမှ သက်သေခံ မဝင်သည့်အမှတ် (က)၊ (ခ) စာတမ်းများအပေါ် အလေးမှုရှိ ယခုအမှုကို ဆုံးဖြတ်ခဲ့ခြင်းမှာ ဥပဒေအရ မှားယွင်း ချွတ်ချော်ခြင်း ဖြစ်နေပါသည်ဟု ပြဆိုသည်။

ယခုအမှုတွင် စွဲဆိုထားသည့်ငွေမှာ ၃၅၀ သာဖြစ်၍၊ ငွေ ၅၀၀ ထက် လျော့နည်းနေရကား။ တရားမကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၁၀၀ (၁) (က)တွင် ပြဆိုထားသည့်အတိုင်း၊ ဒုတိယ အယူခံမှုအဖြစ် (ဤရုံးမှ) ဥပဒေ အချက်အလက်ပေါ်သာ မူတည် ဆုံးဖြတ်ခွင့်ရှိပြီး အကြောင်းခြင်းရာများနှင့် ပတ်သက်၍မူ ထပ်မံ သုံးသပ်ခွင့် မရှိကြောင်းကို ဦးစံဇေနှင့် မသင်းကြည် (၁)အမှုတွင်-

၁၉၆၆
မောင်ထွန်းလှ
နှင့်
မောင်စိန်ဘွင်၊

"As the value of the appeal does not exceed Rs.500, the appellant can only succeed if he can bring his appeal within the ambit of clause (a) sub-s. I of s. 100 of the Civil Procedure Code, that is to say, unless he could show that the decision is contrary to law or to some usage having the force of law."

ဟု၎င်း၊ မဖြူနှင့် ကောစီ၊ မတ်တရာ(၂) အမှုတွင်-

"Under the provisions of ss. 100, 101, second appeals lie only if the decision is contrary to law or if the decision fails to determine some material issue of law or if there is any substantial error of defect in the procedure. S. 100 says nothing about the findings of fact, concurrent or otherwise, and therefore the finding of the first Appellate Court upon a question of fact is final, if that Court had before it evidence in support of the finding, however unsatisfactory it might be if examined.

ဟု ပြဆိုထားသောကြောင့် ဖြစ်သည်။

သို့ဖြစ်ရကား ယခု အယူခံမှုတွင် ဆင်ခြင် နိုင်ရန်မှာ အောက် အယူခံရုံးမှ အယူခံ တရားလိုသည် အယူခံ တရားခံထံမှ ငွေ ၃၅၀/- ချေးယူခဲ့ခြင်းမှာ မှန်ကန်ကြောင်း တွေ့ရှိရသည် ဆိုပြီး ဆုံးဖြတ် နိုင်ရန်မှာ အမှုတွင် သက်သေခံ အထောက် အထား ရှိ မရှိကို ဆင်ခြင်ရပေမည်။ ၎င်းအချက်နှင့် ပတ်သက်၍ အယူခံ တရားလို ၏ ပညာရှိ ရှေ့နေကြီး က သက်သေခံ (က) စာတမ်းကို ကြည့်မူ ၎င်းမှာ ပစ္စည်း ခွဲဝေသည့် စာချုပ် ဖြစ်နေသဖြင့် လိုအပ်သည့် တံဆိပ်ခေါင်း ထမ်းဆောင်ထားခြင်း မရှိသဖြင့် ထိုစာချုပ်မှာ သက်သေခံ မဝင်ရကား ၎င်းစာချုပ်ပေါ် မူတည်၍ သက် သေခံချက်များကို အောက်အယူခံရုံး မှ သုံးသပ်ခဲ့ခြင်းမှာ ဥပဒေ

- (၁)၁၉၅၅ ခု၊ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး၊ စာမျက်နှာ ၁၃၇။
- (၂)ရန်ကုန်စီရင်ထုံး ၆၊ စာမျက်နှာ ၅၀၆။

၁၉၆၆
မောင်ထွန်းလှ
နှင့်
မောင်စိန်ဘွဲ့။

အရ စဉ်းစားခွင့် မရှိသဖြင့် အောက်အယူခံရုံးမှ ဆုံးဖြတ်ချက်မှာ တရားဝင်သက်သေခံ ကင်းမဲ့နေသဖြင့် လက်ခံနိုင်ရန်မရှိ ပယ်ဖျက်သင့်ပါသည်ဟု ပြဆိုလိုသည်။

သို့သော် ထိုပြဆိုချက်ကို လက်ခံနိုင်ရန် ခဲယဉ်းပေသည်။ အဘယ်ကြောင့် ဆိုသော် သက်သေခံ (က)၊ (ခ) စာတမ်းများကို ကြည့်မှ၊ နှစ်ဦး နှစ်ဘက်ပိုင် ပစ္စည်းများကို သဘောတူ ခွဲစိတ်ဝေ ယူကြပါသည်ဟုသာ ပြဆိုပြီး ပစ္စည်း စာရင်းများကိုမူ ပေါ်ပြခြင်းမပြုပေ၊ ပေးဆပ်ရန်ရှိသည့် ကြေးများကိုသာ မှတ်သားထား၍ တဦးလျှင်မည်မျှ ပေးဆပ်ရမည် ဖြစ်ကြောင်း ရေးထားရကား၊ ၎င်းစာချုပ်မှာ ပစ္စည်းများ ခွဲဝေယူသည့် (Partition Deed) မဖြစ်နိုင်၊ အလွန်ဆုံး လူကြီးစုံရာရွှေတွင် ပြုလုပ်သည့် မိသားစုအစီအစဉ် (Family arrangement) ၏ မှတ်သားချက် တခုသာဖြစ်ကြောင်း ပေါ်လွင်နေပေသည်၊ တဖန် တရားလို ဦးစိန်ဘွဲ့ တရားစွဲဆိုသည်မှာလည်း ၎င်းစာတမ်းများပေါ် အခြေပြု စွဲဆိုခဲ့ခြင်းမဟုတ် ထိုစာတမ်းများကို သက်သေ ဦးကျော်စိန် (လိပြ-၃)အား စစ်ဆေးသော အခါမှ ပေါ်လာ၍ တင်သွင်းခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည့်ပြင် အယူခံ တရားလိုကလည်း ၎င်းစာတမ်းကို မိမိလက်မှတ် ထိုးခဲ့ကြောင်း ဝန်ခံထားသောကြောင့် ဖြစ်သည်။

မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ ၎င်းသက်သေခံ စာတမ်းအမှတ် (က)နှင့် (ခ)ကို ပယ်၍ အခြားသက်သေခံချက်များကို ကြည့်ရှုမှ အချင်းဖြစ်သည့်ငွေ ၃၅၀ ကို အယူခံ တရားလိုက အယူခံတရားခံထံမှ ချေးယူကြောင်းကို မောင်ညို (လိပြ-၁)က အတိ အလင်း ထွက်ဆိုထားသည့်ပြင် သက်သေ မောင်အောင်သန်းနှင့် မောင်ကျော်စိန်တို့က အယူခံတရားလိုသည် မိမိတို့ရွှေငွေ ၃၅၀ ကိုအယူခံတရားခံ၏ဇနီး ဒေါ်အုန်းမြသို့ ပေးဆပ်ရန်ရှိကြောင်း ပြောပြ ဝန်ခံပါသည်ဟု ထွက်ဆိုရကား၊ ထိုသက်သေများ၏ ထွက်ဆိုချက်ကို ယုံကြည်လက်ခံနိုင်စရာ မရှိပါဟုလည်း မည်သို့မျှ မတွေ့ရှိရသဖြင့် အောက်အယူခံရုံးမှ အယူခံတရားလိုသည် ငွေ ၃၅၀ ကိုအယူခံ တရားခံထံမှ ချေးယူခဲ့ သည်မှာ မှန်ကန်သည်ဟု ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်မှာ သက်သေခံ အထောက်အထား လုံးဝ ကင်းမဲ့နေသည်ဟု မဆိုနိုင်တော့ပေ။

သို့ဖြစ်ရကား၊ *Deokali Pattak v. Ramdevi and another* (၃)
အမှုတွင်—

“If there is evidence upon which a finding of fact has been arrived at, which could have been arrived at with propriety by the first appellate Court, the High Court on

(၃) ၁၉၄၀ ခု၊ ခန့်ကုန်စီရင်ထုံး၊ စာမျက်နှာ ၇၇၇။

second appeal under s. 100 of the Civil Procedure Code will not interfere with such finding."

၁၉၆၆

ဟု ပြဆိုထားသည့်အတိုင်း ဤရုံးမှ ဒုတိယအယူခံမှုတွင် ထိုတွေ့ရှိ ယူဆချက်ကို ဝင်ရောက်စွက်ဖက်ရန် အခွင့်အရေး မရှိတော့ပေ။

မောင်တုန်းထွ
နှင့်
မောင်စိန်ဘွဲ့။

အထက်ပါ ပြဆိုချက်မှအပ၊ ယခုအယူခံမှုတွင် အယူခံ တရားလိုကအခြားဥပဒေ ကိုးကားချက် တင်သွင်းနိုင်ခြင်း မရှိရကား အထက်က ရည်ညွှန်းခဲ့သည့် ဦးစံဖေ စီရင်ထုံး (၁)တွင် ပြဆိုထားသည့်အတိုင်း ယခုအယူခံမှုကို လက်ခံခွင့်ပြုရန် အကြောင်း မရှိတော့သဖြင့် ပယ်ရမည်ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် အယူခံမှုကို စရိတ်နှင့်တကွ ပယ် လိုက်သည်။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

တရားမဒုတိယအယူခံမှု

တရားသူကြီး ဦးချစ်ရွှေတွင်

† ၁၉၆၆

ဧပြီလ ၂၅
ရက်။

မောင်လှ ပါ ၂ (အယူခံတရားလို)

နှင့်

ဒေါ်မမလေး (၎င်း၏တရားဝင်ကိုယ်စားလှယ် မောင်ကိုကြီး (အယူခံ)
တရားခံ) *

မြို့ပြဆိုင်ရာဦးရမ်းခကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂ (၁) (သ) အရ၊ မြေကိုလက်ရောက် အပ်ပေး
ရန် တရားစွဲဆိုခြင်း—အောက်ရုံး နှစ်ရုံးလုံးက အကြောင်းခြင်းရာပေါ်တွင်သော်၎င်း၊ ဥပဒေ
အချက်အလက်များပေါ်တွင်သော်၎င်း တသဘောတည်းအမိန့်ချမှတ်ထားခြင်း—ဒုတိယအယူ
ခံရုံးအနေဖြင့် ဝင်ရောက်စွက်ဖက်ရန် အကြောင်း ရှိ မရှိ။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ အောက်ရုံးနှစ်ရုံးစလုံးက အကြောင်းခြင်းရာပေါ်တွင်သော်၎င်း၊ ဥပဒေ
အချက်အလက်များပေါ်တွင်သော်၎င်း၊ တသဘောတည်း ချမှတ်သားသော အမိန့်ကို၊ ဒုတိယအယူခံ
ရုံးအနေဖြင့် ဝင်ရောက်စွက်ဖက်ရန် အကြောင်းမရှိပေ။ ထိုကဲ့သို့ တသဘောတည်း ချမှတ်ခဲ့သော
အမိန့်မှာ အလွန်အလွန်မှားယွင်းပြီး တရားမျှတမှု လွန်စွာကင်းမဲ့နေမှသာလျှင်၊ ဤရုံးက ဝင်ရောက်
စွက်ဖက်နိုင်သည်။

- ဒါဂါနှင့် ဂျီပါဟာ၊ ပရိဗိုကောင်စီ၊ ၁၈၊ ကာလကတ္တား၊ စာမျက်နှာ ၂၃။
- ပါတပ်နှင့် မိုဟန်ဒါနက်၊ ပရိဗိုကောင်စီ၊ ၁၇၊ ကာလကတ္တား၊ ၂၉။
- ရမ်ဂိုပေါနှင့် ရှန်စကာတန်၊ ပရိဗိုကောင်စီ၊ ၂၀၊ ကာလကတ္တား၊ ၉၃။
- မပြုနှင့် ကေ၊ စီ၊ မစ္စတရား၊ ရန်ကုန်အတွဲ ၆၊ စာမျက်နှာ ၅၈၆ ရည်ညွှန်းသည်။

အယူခံတရားလိုအတွက်။ ။ ဦးကိုကိုကြီး (၃)။

အယူခံတရားခံအတွက်။ ။ ဦးလှမောင် (၁)။

တရားသူကြီး ဦးချစ်။ ။ အယူခံတရားခံ ဒေါ်မမလေး (တရားလို) ၎င်း၏
တရားဝင် ကိုယ်စားလှယ် မောင်ကိုကြီးက၊ အယူခံ တရားလိုများ ဖြစ်ကြသော
မောင်လှနှင့် မောင်အောင်ကြီး (တရားခံများ) တို့ကို၊ ပျဉ်းမနားမြို့၊ မြို့နယ်တရားမ

* ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ တရားမ ဒုတိယအယူခံမှုအမှတ် ၅၂။

† ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၄၈ တွင်၊ ပျဉ်းမနားမြို့၊ မြို့နယ်တရားမ တရားသူကြီး
ရုံးတော်၏ ချမှတ်သော ဒီကရီကို အယူခံဝင်မှု။

၁၉၆၆

မောင်လှ ပါ ၂
နှင့်
ဒေါ်မမလေး။

တရားသူကြီးရုံး၊ ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၄၈ တွင်၊ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာငါးရမ်းခကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂ (၁) (ဃ) အရ၊ အချင်းဖြစ် မြေပေါ်တွင်၊ (၁) တရားခံ မောင်လှက ဆောက်လုပ်ထားသော အဆောက်အဦကို ဖျက်ယူပြောင်းရွှေ့ပြီး၊ မြေကိုလက်ရောက်အပ်ပေး၍ ထွက်ခွာသွားစေရန် နှင်ထုတ် စေလိုမှု တရားစွဲဆိုလေသည်။ ထိုရုံးက၊ တရားလို တရားခံဘက်ရှိ အဆိုအချေအလွှာများ အရ၊ လိုအပ်သော ကောက်ချက်များကို ပြုလုပ်ပြီး၊ အမှုကိုစစ်ဆေးခဲ့သည်။ ထိုရုံးက၊ တရားလို ဒေါ်မမလေး စွဲဆိုသည့်အတိုင်း၊ ၎င်းအား အနိုင်ဒီကရီပေးခဲ့သည်။

ထိုအမိန့်နှင့် ဒီကရီကို၊ မကျေနပ်သဖြင့်၊ အယူခံတရားလိုများ (မူလတရားခံများ) က၊ ပျဉ်းမနားမြို့၊ ခရိုင်တရားမ တရားသူကြီးရုံး၊ ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ တရားမအယူခံမှု အမှတ် ၁၀ တွင် အယူခံဝင်လာခဲ့ကြသည်။ ပညာရှိ ခရိုင်တရားမ တရားသူကြီးက၊ မူလရုံးချမှတ်သောအမိန့်နှင့် ဒီကရီကို အတည်ပြုပြီး၊ အယူခံကို ပယ်ပစ်ခဲ့လေသည်။

အယူခံတရားလိုများက၊ ထိုအမိန့်ကို မကျေနပ်ကြပြန်သဖြင့်၊ ဤရုံးသို့ ဒုတိယ အကြိမ် အယူခံဝင်လာကြသည်။

အမှုအဖြစ်အပျက် အကြောင်းခြင်းရာအတိုချုပ်မှာ၊ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည်။ အယူခံတရားခံ ဒေါ်မမလေးပိုင် အချင်းဖြစ်မြေကွက်ကို၊ လွန်ခဲ့သော ၁၀ နှစ် လောက်က၊ အယူခံတရားလို မောင်လှသို့ မြေငါးခ တလ ၂၀ ကျပ်ဖြင့် ငှားရမ်းခဲ့သည်။ မောင်လှသည် ၎င်းမြေကွက်ပေါ်တွင် အဆောက်အဦတခုပြုလုပ်၍၊ ဆံပင်ညှပ်ဆိုင် ဖွင့်ခဲ့သည်။ အယူခံတရားလို မောင်အောင်ကြီးသည်၊ ထိုအဆောက်အဦ၌ မောင်လှနှင့် အပူးတကနေပြီး၊ ဆံပင်ညှပ်အလုပ်ကို လုပ်ကိုင်သည်။ ထိုမြေကွက်တွင်၊ အယူခံ တရားခံ ဒေါ်မမလေးက သဘောရှိသဖြင့် အဆောက်အဦတခု ဆောက်လုပ်လိုသော ကြောင့်၊ ဒေါ်မမလေးသည် ၎င်း၏ရွှေနေ့မှတစ်ဆင့် (၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၆ ရက်နေ့စွဲ ဖြင့်)၊ အယူခံတရားလိုများထံသို့ နှို.တစ်ပေးခဲ့သည်။ ၎င်းနှို.တစ်စာကို၊ အယူခံ တရားလိုများက (၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၈ ရက်နေ့) တွင်ရရှိသည်။ ၎င်းနှို.တစ်စာ အစု ခြေငါးကာလမှာ၊ ၁၉၆၁ ခု၊ ဇူလိုင်လ ၃၁ ရက်နေ့ပေရောက်သဖြင့်၊ ၁၉၆၁ ခု၊ ဩဂုတ်လ ၁ ရက်နေ့မှစ၍၊ အယူခံတရားလိုအမှတ် (၁) မောင်လှသည် မြေငါးခ မဟုတ်တော့သဖြင့်၊ ၎င်းဆောက်လုပ်ထားသော အဆောက်အဦကို ဖျက်၍ယူသွား ပြီးလျှင်၊ မြေကို ဒေါ်မမလေးထံ ပြန်အပ်ရန်ဖြစ်သည်။ မောင်အောင်ကြီးသည်၊ မောင်လှထံတွင် ခိုကပ်နေသူဖြစ်သဖြင့်၊ ၎င်းထံသို့ နှို.တစ်ပေးရန် မလိုဟုဆိုသည်။ မောင်လှနှင့် မောင်အောင်ကြီးတို့သည်၊ နှို.တစ်ပေးစာပါအတိုင်း မဆောင်ရွက်ကြ သဖြင့်၊ ၎င်းတို့ကို ဒေါ်မမလေးက အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း တရားစွဲဆိုခြင်း ဖြစ်သည်။

မောင်လှ ပါ
နှင့်
ဒေါ်မမလေး။

အယူခံတရားလို မောင်လှက၊ ၎င်းသည် အချင်းဖြစ်မြေပေါ်၌ မြေငါး
ကာလမှာ၊ အင်္ဂလိပ်ပက္ခဒိန်လအတိုင်းမဟုတ်။ အင်္ဂလိပ်ပက္ခဒိန်၏ ကြားလအတိုင်း
ဖြစ်သဖြင့်၊ ၎င်းတို့ထံသို့ပေးသော နို့တစ်မှာ တရားမဝင် ပျက်ပြယ်ပါသည်။ ၎င်းပြင်
ဒေါ်မမလေးသည်၊ အချင်းဖြစ်မြေပေါ်တွင် အဆောက်အဦ ဆောက်လုပ်နိုင်ရန်
အရည်အချင်းလည်းမရှိ၊ ပြင်ဆင်မှုလည်းမရှိ၊ ငွေရေးကြေးရေးလည်း မတတ်နိုင်၊
သဘောရိုးမရှိဖြင့် အဆောက်အဦ ဆောက်လုပ်ရန်မဟုတ်သောကြောင့်၊ ဒေါ်မမလေး၏
စွဲဆိုထားသောအမှုမှာ ပျက်ပြယ်စေပါသည်ဟု ထုချေထားသည်။ သို့ရာတွင်၊ မူလ
ရုံးက၊ အယူခံတရားလိုများ တင်ပြသော အချက်ကြီး (၂) ချက်ကို၊ အဓိကထား၍
ကောက်ချက်များ ထုတ်နုတ်ပြီးလျှင်၊ အမှုကိုစစ်ဆေးပြီးသကာလ၊ အဆုံးအဖြတ်
ပေးရာတွင်၊ အယူခံတရားလိုများနှင့် အယူခံတရားခံများတို့ တင်ပြသော မြေငါးခဲ
ဖြတ်ပိုင်းများအရ၊ မြေငါးကာလမှာ အင်္ဂလိပ်ပက္ခဒိန်အရဖြစ်၍၊ အယူခံတရားခံက
ပေးသော နို့တစ်မှာ၊ ဥပဒေနှင့် ကိုက်ညီသည်။ ၎င်းပြင် ဒေါ်မမလေးသည်
အချင်းဖြစ်မြေပေါ်တွင်၊ အဆောက်အဦ ပြုလုပ်လိုခြင်းမှာ သဘောရိုးနှင့်ပြုလုပ်လိုခြင်း
ဟူ၍လည်း ယူဆခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့်၊ ဒေါ်မမလေးအား ၎င်းစွဲဆိုသည့်အတိုင်း၊
အမိန့်နှင့် ဒီကရီကို ချမှတ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

ပဌမအယူခံရုံးက၊ ဤအမှုကို တဖန်ပြန်လည်သုံးသပ်ရာတွင်၊ မူလအောက်ရုံးက၊
အကြောင်းခြင်းရာများပေါ်တွင်၎င်း၊ ဥပဒေအချက်အလက်များ အပေါ်တွင်၎င်း၊
တွေ့ရှိချက်၊ ယူဆချက်နှင့် အဆုံးအဖြတ်ပေးချက်တို့မှာ၊ မှန်ကန်သည်ဟု တွေ့ရှိရသဖြင့်၊
အတည်ပြုပြီး၊ မောင်လှနှင့် မောင်အောင်ကြီးတို့၏ အယူခံလွှာကို ပယ်ပစ်ခဲ့သည်။

ယခုဤရုံးသည်၊ တရားမကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၁၀၀ အရ၊ ဒုတိယအယူခံရုံး အနေဖြင့်
အောက်ရုံးမှ ချမှတ်သော အမိန့်များကို ဝေဖန်သုံးသပ်ရန်ဖြစ်သည်။

အယူခံတရားလိုများ၏ ပညာရှိ ရွှေနေကြီး ဦးကိုကိုကြီး (၃) က၊ ရုံးတော်က
စဉ်းစားရန် အဓိကအချက်နှစ်ချက်တင်ပြသွားသည်။ ပဌမအချက်မှာ၊ မြေငါးကာလ
သည် အင်္ဂလိပ်ပက္ခဒိန်လအတိုင်း မဟုတ်ပါ။ မြေငါးခဲဖြတ်ပိုင်းများကို ကြည့်ရှုခြင်း
အားဖြင့်၊ မြေငါးကာလမှာ၊ အင်္ဂလိပ်ပက္ခဒိန်ကြားလဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့်
ဒေါ်မမလေးပေးသော နို့တစ်မှာ တရားဝင်သောနို့တစ် မဟုတ်ပါကြောင်း၊
ဒေါ်မမလေး စွဲဆိုသော အမှုတခုလုံးကို ပျက်ပြယ်စေပါသည်ဟု တင်ပြသွားသည်။
ဒုတိယအဓိကအချက်နှင့် ပတ်သက်၍၊ ပညာရှိ ရွှေနေကြီးက ဆက်လက်တင်ပြရာတွင်၊
ဒေါ်မမလေးသည်၊ အချင်းဖြစ်မြေပေါ်တွင် အဆောက်အဦ ဆောက်လုပ်လိုသည်မှာ
သဘောရိုးမဟုတ်ပါ။ ဒေါ်မမလေး၌ အဆောက်အဦ ဆောက်လုပ်နိုင်ရန် ငွေကြေး
မရှိသည့်အပြင်၊ မြို့နယ်စီမံကိန်း အတည်ပြုထားသော အိမ်ပုံစံတင်ပြရန်မှတစ်ပါး၊ အခြား

ပြင်ဆင်မှုလည်း မရှိသေးပါ။ ထို့ကြောင့် ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြ ဆိုင်ရာ ငြိမ်းချမ်းကြိတ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂(၁) (ဃ) အင်္ဂါရပ်များနှင့် အကျိုးမဝင် ပါသောကြောင့်၊
ဒေါ်မမလေး၏ စွဲဆိုသောအမှုမှာ အခြေခံမခိုင်လှပါ။

၁၉၆၆
မောင်လှ ပါ၂
နှင့်
ဒေါ်မမလေး။

အယူခံတရားခံ၏ ပညာရှိ ရှေ့နေကြီး ဦးလှမောင် (၁)က၊ ယခုရုံးသည် ဒုတိယ အယူခံရုံးဖြစ်ပါသည်။ အောက် ရုံးနှစ်ရုံးစလုံးက အမှုအကြောင်း ခြင်းရာ တွင်သော်၎င်း၊ ဥပဒေ အချက်အလက်နှင့် ပတ်သက်၍သော်၎င်း ချမှတ်ထားသော အမိန့်များမှာ တညီတညွတ်တည်းဖြစ်နေပါသဖြင့်၊ ဤရုံးက ထိုအမိန့်များကို ဝင်ရောက် စွက်ဖက်ခြင်း မပြု လုပ်နိုင်ပါဟု လျှောက်လဲသွားသည်။

ပညာရှိ ရှေ့နေကြီး ဦးကိုကိုကြီး (၃) တင်ပြသော အချက်များကို လေ့လာ သုံးသပ်ရာ၌ တွေ့ရှိရသည်မှာ၊ ထို အချက်များနှင့် ပတ်သက်၍ အောက်ရုံး နှစ်ရုံးစလုံး၌ပင် တင်ပြပြီးဖြစ်သည်ကို တွေ့ရှိရသည်။ မူလရုံးက၊ ထိုအချက်များနှင့်ပတ်သက်၍ လိုအပ်သော ကောက်ချက်များကို ထုတ်ပြီး၊ အမှုကိုစစ်ဆေး၍ အဆုံး အဖြတ် ပေးပြီး ဖြစ်သည်။ ပဌမ အယူခံရုံးကလည်း ထိုအချက်များကို ပြန်လည် သုံးသပ်ပြီး ဖြစ်သည်။ အောက်ရုံးနှင့် သဘောခြင်းတူညီပြီး ဖြစ်သည်။ ကျွန်ုပ်အနေဖြင့် ဤအမှုကို စိစစ်ရာ၌ တွေ့ရှိရသည်မှာ၊ ဒေါ်မမလေးက၊ မောင်လှအား မြေငြိုးရာ၌၊ အင်္ဂလိပ် ပြက္ခဒိန်လအရ ငြိမ်းခြင်း ဖြစ်သည်။ ၎င်းအပြင် ဒေါ်မမလေးသည်၊ အချင်း ဖြစ်မြေကို ပြန်ရယူလို၍ အဆောက် အဦတစ်ခု ဆောက်လုပ်ရန်မှာ မရှိသေးဟု မတွေ့ရှိရပေ။ မူလရုံးနှင့် ပထမအယူခံရုံးတို့ တွေ့ရှိရသော အမှုအကြောင်းခြင်းရာနှင့် သော်၎င်း ဥပဒေအချက် အလက်များနှင့် သော်၎င်း တွေ့ရှိရသော အချက်များမှာ၊ အလွန်တရာမှ မှားယွင်း ချွတ်ချော်မှုတရားမျှတမှု ကင်းမဲ့သည်ဟု မတွေ့ရှိရပေ။ ဒါဂါနှင့် ဂျီဝါဟာ(၁)အမှု၊ ပါတပ်နှင့်မိုဟန်ဒါနတ် (၂) အမှုနှင့် ရစ်ဂိုပေါနှင့် ရန်စကာတန် (၃) အမှုများတွင် ချမှတ်ထားသောမူကို လိုက်နာ၍အဆုံးအဖြတ်ပေးထားသည့် မဖြူ နှင့်ကေ၊ စီ၊ မစ္စတရား(၄)အမှုတွင်၊ အောက်ပါအတိုင်း အဆုံးအဖြတ်ပေးထားသည်။

"Under the provisions of ss. 100, 101, second appeals lie only if the decision is contrary to law or if the decision fails to determine some material issue of law or if there is any substantial error or defect in the procedure. S. 100 says nothing about the findings of fact, concurrent or otherwise, and therefore the finding of the first Appellate Court

(၁) ပရိစ္ဆိမ္မကောင်စီ ၁၈၊ ကာလကတ္တာ၊ စာ ၂၃။
(၂) ပရိစ္ဆိမ္မကောင်စီ ၁၇၊ ကာလကတ္တာ၊ စာ ၂၉၁။
(၃) ပရိစ္ဆိမ္မကောင်စီ ၂၀၊ ကာလကတ္တာ၊ စာ ၉၃။
(၄) ရန်ကုန်အတွဲ ၆၊ စာမျက်နှာ ၅၈၆။

မောင်ထွ ပါ၊
နှင့်
အိမ်မလေး။

upon a question of fact is final, if that Court had before it evidence in support of the finding, however unsatisfactory it might be if examined."

အထက်ဖော်ပြပါ စီရင်ထုံးများတွင် ချမှတ်ထားသောမူအပေါ်တွင် အမှီသဟဲပြုလုပ်၍၊ ယခုအမှုကို ဝေဖန်သုံးသပ်ရာ၌၊ အောက်ရုံးနှစ်ရုံးစလုံးက၊ အကြောင်းခြင်းရာပေါ်တွင်သော်လည်းကောင်း၊ ဥပဒေအချက်အလက်များအပေါ်တွင်သော်လည်းကောင်း၊ တသဘောတည်းချမှတ်ထားသောအမိန့်ကို၊ ဒုတိယအယူခံရုံးအနေဖြင့် ဝင်ရောက်စွက်ဖက်ရန် အကြောင်းမရှိပေ။ မြွက်ဟခဲသည်အတိုင်း၊ ထိုကဲ့သို့ တသဘောတည်း ချမှတ်ခဲ့သော အမိန့်မှာ၊ အလွန်အလွန် မှားယွင်းပြီး တရားမျှတမှုလွန်စွာ ကင်းမဲ့နေမှသာလျှင်၊ ဤရုံးက ဝင်ရောက်စွက်ဖက်နိုင်သည်။ ဤအမှုတွင် ယင်းကဲ့သို့ အခြေအနေမျိုးကို မတွေ့ရှိရပေ။

ထို့ကြောင့် အောက်ရုံးနှစ်ရုံးစလုံးက အမိန့်များကို အတည်ပြုပြီး ဤဒုတိယ အယူခံလျှောက်ထားကို စရိတ်နှင့်တကွ ပလပ်လိုက်သည်။
ရှေ့နေစရိတ်မှာ ကျပ် ၅၀ သတ်မှတ်သည်။

နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ်

ရာဇဝတ်အယူခံမှု

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေရွှေတွင်

မောင်သာထွန်း ပါ ၂ (အယူခံတရားလို)

နှင့်

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (အယူခံတရားခံ) *

† ၁၉၆၆

ဧပြီလ
၅ ရက်။

ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၃၂၆ အရ မူပြစ်ထင်ရှားစီရင်ခြင်း—သေခါနီးစွပ်စွဲချက်—သက်သေခံဥပဒေပုဒ်မ ၃၂ အရ၊ သက်သေခံဝင်ခြင်း—သေခါနီးစွပ်စွဲချက်တခုဘည်းနှင့် အပြစ်ပေးနိုင် မပေးနိုင်— လူမှားပြီး စွပ်စွဲရန် အကြောင်း ရှိ မရှိ။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ အယူခံတရားလိုအပေါ် ငြိစွန်းနေသည့် တခုတည်းသော သက်သေအထောက်အထားမှာ သေသူ၏ သေခါနီးစွပ်စွဲချက်ပင် ဖြစ်သည်။ သေခါနီး စွပ်စွဲချက်သည် သက်သေခံဥပဒေပုဒ်မ ၃၂ အရ သက်သေခံဝင်သဖြင့်၊ ထိုသေခါနီးစွပ်စွဲချက်မှာ ယုံကြည်စိတ်ချရပါမူ၊ ထိုသေခါနီး စွပ်စွဲချက်တခုတည်းနှင့်ပင် တရားခံအပေါ် အပြစ်ပေးနိုင်သည် ဆိုခြင်းမှာ ယုံမှားဘွယ်မရှိ။ သေသူ ဓါးခုတ် ခံရသောအချိန်မှာ မှောင်နေသောအချိန်ဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားသည်။ သို့ဖြစ်ရာ ဓါးနှင့် အခုတ်ခံရသူက မိမိအားရန်မူသူများအား ထင်ထင်ရှားရှား တွေ့မြင်လိုက်နိုင်ရန် အကြောင်း မရှိ။ အလင်းရောင်မရှိသည့် နေရာတွင် အခုတ်ခံရခြင်းဖြစ်သည်အားလျော်စွာ သေသူသည် လူမှားပြီး စွပ်စွဲခဲ့ခြင်းမဟုတ်ဟု တထစ်ချယူဆရန် မဖြစ်နိုင်။ အကယ်၍ သေသူသည် မတရားလိမ်လည်စွပ်စွဲရန်အကြောင်းမရှိဟု ဆိုစေကာမူ လူမှားပြီး စွပ်စွဲရန်အကြောင်းမရှိဟု မဆိုသာသည့်အလျောက်၊ ၎င်း၏ သေခါနီး စွပ်စွဲချက်တခုတည်းဖြင့် အပြစ်ပေးရန် ခိုင်မာလုံလောက်သည်ဟု မဆိုနိုင်။

အိုးစီ နှင့် နိုင်ငံတော်၊ အေးအိုင်၊အာ(ရ်)၊ ၁၉၃၆၊ ရန်ကုန်၊ ၃၂၄။

ကျွန်ဟုတ် နှင့် ပြည်ထောင်စု၊ ၁၉၄၉၊ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး ၁၅၄ (တရားလွှတ်တော်)။

မောင်ထွန်းစိန်နှင့် ပြည်ထောင်စု၊ ၁၉၅၄၊ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး ၁၁ (တရားလွှတ်တော်ချုပ်) ၄၂၀။

ရန်ကုန်နှင့်မခါယာပရဒက်ပြည်နယ်၊ အေးအိုင်၊အာ(ရ်)၊ ၁၉၅၃ (တရားလွှတ်တော်ချုပ်)တို့ကို ရည်ညွှန်းသည်။

* ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်အယူခံမှု အမှတ် ၂၄။

† ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှု အမှတ် ၂၄ တွင် ချမှတ်သော ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဖီဖော်လ ၂၁ ရက် နေ့စွဲပါ ထာယာဝတ်မြို့၊ ပဌမအထူးတရားသူကြီး၏ အမိန့်ကို အယူခံမှု။

၁၉၆၆

မောင်သာထွန်း

ပါ ၂

နှင့်

ပြည်ထောင်စု

မြန်မာနိုင်ငံ။

အယူခံတရားလိုအတွက်။ ။ ဦးဘအေး။

အယူခံတရားခံအတွက်။ ။ အစိုးရရှေ့နေကြီး ဦးသိန်းဟန်။

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေ။ ။ အယူခံတရားလို မောင်သာထွန်းနှင့် မောင်ညွန့်ခင်တို့အပေါ် ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၃၂၆ အရ အလုပ်နှင့်ထောင်ဒဏ် ၅ နှစ်စီကျခံစေရန် အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သော သာယာဝတီမြို့၊ ပထမအထူးတရားသူကြီး၏ စီရင်ချက်ကို မကျေနပ်သဖြင့် အယူခံဝင်သောအမှုဖြစ်သည်။

အမှုဖြစ်ပွားပုံအကြောင်းခြင်းရာအတိုချုပ်မှာ၊ လွန်ခဲ့သည် ၁၃၂၇ခုနှစ်၊ ဝါဆိုလပြည့်ကျော် ၈ရက်(၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၂၁) ရက်နေ့တွင်၊ သာယာဝတီခရိုင်၊ မင်းလှအပိုင်၊ ဥတုရွာနေသူကြီးဦးကျော်စိန်သည်ရွာလမ်းဖောက်သည့် နေရာသို့ သွားရောက်လုပ်အားပေးပြီး၊ ည ၇နာရီသာသာ အချိန်လောက်၌ အိမ်သို့ပြန်ခဲ့၏။ အိမ်ရောက်ပြီး အိမ်ရှေ့ရေကန်တွင် ခြေဆေးနေခိုက် လူနှစ်ဦးက ၎င်းအား ဓါးများနှင့်ခုတ်ကာ ထွက်ပြေးကြလေသည်။ ဦးကျော်စိန်သည် အော်ဟစ်အကူ အညီတောင်းကာ ၎င်းအားရန်ပြုသူများ၏နောက်သို့ အနည်းငယ်မျှ လိုက်သေး၏။ သို့ရာတွင် ၎င်းတို့အား မှီအောင် မလိုက်နိုင်ပေ။

ထိုသို့ဦးကျော်စိန်၏ အော်ဟစ်အကူအညီတောင်းသံကို၊ အိမ်ပေါ်၌ ထမင်းစားနေကြသည့် ဦးကျော်စိန်၏ဇနီး ဒေါ်မြရင် (လိပြ ၃)နှင့် လူဝါးမောင်စန်း (လိပြ ၂)တို့ကြား၍ အိမ်အောက်သို့ဆင်းလာကြပြီး၊ အိမ်ရှေ့တွင်ရပ်နေသည့် ဦးကျော်စိန်ထံသို့သွားကြ၏။ ဦးကျော်စိန်ထံတွင် ဒဏ်ရာများတွေ့သဖြင့် ဒေါ်မြရင်က မေးမြန်းသောအခါ အယူခံတရားလို နှစ်ဦးနှင့် အမည်မသိတစ်ယောက်တို့က ၎င်းအားဓါးနှင့်ခုတ်ကြောင်း ဦးကျော်စိန်ကပြောသည်။ ထိုသို့ပြောသည်ကို မောင်စန်းလည်းကြားရလေသည်။

ချက်ခြင်းပင် ရွာသားများက ဦးကျော်စိန်အား မင်းလှမြို့ ပြည်သူ့ဆေးရုံသို့ ပို့လိုက်ပြီးမင်းလှရဲစခန်းတွင် အကြောင်းကြားသဖြင့် ရဲစခန်းမှ တပ်ကြပ်ကြီး စာရေးဦးကျော်ညွန့် (လိပြ-၁)သည် ဆေးရုံသို့သွားရောက်၍ တိုင်ချက်ကို ရေးယူခဲ့၏။ ထိုတိုင်ချက်တွင် ဦးကျော်စိန်က ၎င်းအား ဓါးနှင့်ခုတ်သူများမှာ အယူခံတရားလိုနှစ်ဦးနှင့် အမည်မသိလူတစ်ယောက် တို့ဖြစ်ကြောင်းဖော်ပြခဲ့၏။ ထို့နောက် မင်းလှမြို့နယ်၊ ရာဇဝတ်တရားသူကြီးသည် ဆေးရုံသို့လာရောက်ကာ သေတမ်းစစ်ချက်ယူသဖြင့်၊ ၎င်းအတိုင်းပင် စွပ်စွဲခဲ့လေသည်။

ဦးကျော်စိန်သည်ရရှိခဲ့သောဒဏ်ရာများကြောင့်နောက်နေ့နံနက်၉နာရီ အချိန် တွင် ဆေးရုံ၌ သေဆုံးသွားလေသည်။ အလောင်းကို ဆရာဝန်ဦးဖေတင် (လိပြ-၅)

ကန့်စိမ့်ကြည့်ရှုရာ၊ ဦးခေါင်းနောက်တွင် ဒဏ်ရာတချက်၊ လက်ျာပုခုံးတွင် တချက်နှင့် လက်ဝဲလက်ဖဝါးတွင်တချက်၊ ပေါင်း ၃ ချက်တွေ့ရလေသည်။ ဦးခေါင်းတွင်ရသော ဒဏ်ရာမှာ ဦးခေါင်းခွံနှင့် ဦးနှောက် ၃ လက်မခန့် ပြတ်သွားသဖြင့် မုချသေစေမည့် ဒဏ်ရာဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရှိရ၏။

၁၉၆၆
မောင်သာထွန်း
ပါ
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

အထက်ပါသက်သေ အထောက်အထားများအရ၊ အယူခံတရားလိုတို့အား ရဇသတ်ပုဒ်မ ၃၀၂ အရ၊ ရုံးတင်တရားစွဲဆိုရာ၊ ၎င်းတို့က ဦးကျော်စိန်အား ဓါးနှင့်မခုတ် ရကြောင်းငြင်းဆိုကာ သက်သေထူခဲ့သော်လည်း၊ ပညာရှိအောက်ရုံး တရားသူကြီးက အခင်းဖြစ်ပွားသော အချိန်မှာ နေဝင်ပြီးအချိန်ဖြစ်သော်လည်း မှောင်အတိကျပြီး ဖြစ်သည့်အချိန် မဟုတ်သေးသဖြင့်၊ ဦးကျော်စိန်သည် မိမိရွာသားများဖြစ်ကြသည့် အယူခံတရားလိုတို့အား တွေ့မြင်မှတ်မိနိုင်ရန်အကြောင်း ရှိသည်ဟုကောက်ယူကာ ၎င်း တို့၏ ထုချေချက်များကိုလက်မခံဘဲ၊ အထက်ဦးပေါ်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း အပြစ်ပေးခဲ့ခြင်း ဖြစ်လေသည်။

ဤအမှုတွင် အယူခံတရားလိုတို့အပေါ် ငြိစွန်းနေသည့်တခုတည်းသော သက်သေ အထောက်အထားမှာ ဦးကျော်စိန်၏ သေခါနီး စွပ်စွဲချက်ပင်ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် အဆိုပါ သေကားနီးစွပ်စွဲချက်ဖြင့် အယူခံတရားလိုတို့အပေါ် အပြစ်ပေးရန် လုံလောက် ခြင်းရှိ မရှိဆိုသောပြဿနာကို ငေဖန်ဆန်းစစ်ရန်လိုပေသည်။ သေကားနီးစွပ်စွဲချက် သည် သက်သေခံဥပဒေပုဒ်မ ၃၂ အရ၊ သက်သေခံဝင်သဖြင့် ထိုသေကားနီးစွပ်စွဲချက်မှာ ယုံကြည်စိတ်ချရပါမူ ထိုသေကားနီးစွပ်စွဲချက်တခုတည်းနှင့်ပင် တရားခံအပေါ် အပြစ် ယေနိုင်သည်ဆိုခြင်းမှာ ယုံမှားဘွယ်မရှိ။ အကယ်၍ သေသူသည် မိမိအား ရန်ပြုသူအား ကောင်းမွန်စွာ တွေ့မြင်လိုက်နိုင်ရန် အကြောင်းရှိပြီး၊ တရားခံအပေါ် မတရားစွပ်စွဲရန် အကြောင်းမရှိပါက၊ ၎င်း၏သေကားနီး စွပ်စွဲချက်သည် တန်ဖိုးရှိသော စွပ်စွဲချက် တခုဖြစ်သည်ဟု ဆိုရပေမည်။ ဘိုးစီ နှင့် နိုင်ငံတော် (၁)။ သေကားနီးစွပ်စွဲချက်မှာ မှန်သည်၊ မမှန်သည်ဆိုသောအချက်ကို မေးခွန်းထုတ်၍ မစစ်ဆေးနိုင်သည်ကတကြောင်း အတွေ့အကြုံများအရ အခါခပ်သိမ်း စိတ်ချလက်ချ လက်မခံနိုင်သည်ကတကြောင်း၊ ထိုအကြောင်းများကြောင့် သတိကြီးစွာဖြင့်၊ ငေဖန်ဆန်းစစ်ပြီးမှသာ တရားခံအပေါ် အပြစ်ပေးသင့်ပေသည်။ ကျင်ဟုတ် နှင့် ပြည်ထောင်စု (၂)၊ မောင်ထွန်းစိန် နှင့် ပြည်ထောင်စု(၃)၊ ရန်နတ် နှင့် မဒါယာပရဒက်ပြည်နယ်(၄)။

(၁) အေ၊အိုင်၊အာ (ရံ)၊ ၁၉၃၆၊ ရန်ကုန်၊ ၃၂၄။
(၂) ၁၉၄၉၊ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး၊ ၁၅၄ (တရားလွှတ်တော်)။
(၃) ၁၉၅၄ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး၊ ၁၁ (တရားလွှတ်တော်ချုပ်)။
(၄) အေ၊အိုင်၊အာ(ရံ)၊ ၁၉၅၃၊ တရားလွှတ်တော်ချုပ်၊ ၄၂၀။

၁၉၆၆
 မောင်သာထွန်း
 ပါ ၂
 နှင့်
 ပြည်ထောင်စု
 မြန်မာနိုင်ငံ။

ယခုအမှုတွင် ဦးကျော်စိန် ဓါးခုတ်ခံရသော အချိန်မှာ မောင်နေသောအချိန်ဖြစ်ကြောင်းထင်ရှားသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ဦးကျော်စိန်၏ အော်ဟစ်အကူအညီတောင်းသံကိုကြားသဖြင့် ၎င်း၏ဇနီး ဒေါ်မြရင်သည် အိမ်ပေါ်မှမီးတိုင်ကို ကိုင်ဆင်းရပြီး၊ လူငါးမောင်စန်းက အိမ်ပေါ်မှ လက်နှိပ်ခါတ်မီးနှင့် ထိုး၍ကြည့်ရကြောင်း ဒေါ်မြရင်နှင့် မောင်စန်းတို့ ကိုယ်တိုင်ထွက်ဆိုထားခြင်းကြောင့်ဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် ဦးကျော်စိန်နှင့် အိမ်နီးချင်းဖြစ်သူ ဦးသိန်းရွှေ (ခံပြ-၇) ကအော်သံကြား၍ မီးပုံးကို ကိုင်ပြီးသွားရကြောင်း၊ ထိုအချိန်က မောင်နေကြောင်း ထွက်ဆိုထားသည်။ သို့ဖြစ်ရာ ဓါးနှင့်အခုတ်ခံရသူဦးကျော်စိန်သည် မိမိအား ရန်မူသူများအား ထင်ထင်ရှားရှား တွေ့မြင်လိုက်နိုင်ရန် အကြောင်းမရှိပေ။ အသင်းရောင်းမရှိသည့်နေရာတွင် အခုတ်ခံရခြင်းဖြစ်သည့်အားလျော်စွာ ဦးကျော်စိန်သည် လူမှားပြီး စွပ်စွဲခံခြင်းမဟုတ်ဟု တထစ်ချယူဆရန် မဖြစ်နိုင်။ အကယ်၍ဦးကျော်စိန်သည် မတရားလိမ်လည်စွပ်စွဲရန် အကြောင်းမရှိဟု ဆိုစေကာမူ လူမှားပြီးစွပ်စွဲရန် အကြောင်းမရှိဟု မဆိုသာသည့် အလျောက် ၎င်း၏သေကာနီး စွပ်စွဲချက် တခုတည်းဖြင့် အပြစ်ပေးရန် ခိုင်မာလုံလောက်သည်ဟုမဆိုနိုင်ပေ။

အထက်ပါအကြောင်းများကြောင့် ဦးစံခင်၏သား အယူခံတရားလို မောင်သာထွန်းနှင့် ဦးဘိုးသာ၏သား အယူခံတရားလို မောင်ခင်ညွန့်တို့အား ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၃၂၆ အရထောင်ဒဏ် ၅ နှစ်စီ ကျခံရရန် အပြစ်ပေးခဲ့သော အောက်ရုံးအမိန့်ကို ပယ်ဖျက်ကာ ၎င်းတို့အား ဤအမှုနှင့်ပတ်သက်၍ တရားသေလွတ်ရန် အမိန့်ချမှတ်လိုက်သည်။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

ရာဇဝတ်အယူခံမှု

တရားသူကြီး ဦးချစ်ရွှေတွင်

မောင်အေးမောင် (အယူခံတရားလို)

နှင့်

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (အယူခံတရားခံ)*

† ၁၉၆၆

မတ်လ

၁၁ ရက်။

ရာဇသတ်ကြီးပုဂံမ ၃၀၂၊ အချင်းချင်း ရန်ဖြစ်ကြခြင်း—ခလုတ်တိုက်လဲအသွား ခါးဦးချွန်ဖြင့် ၆ ချက်ထိုးခြင်း—ရာဇသတ်ကြီးပုဂံမ ၂၉၉ (၂) (သ) ခြင်းချက်တွင် အကျုံးဝင် မဝင်။

ဆိုခြင်းချက်။ ။အယူခံ တရားလိုနှင့် သေသူတို့ မူလက အချင်းချင်းရန်ဖြစ်ကြသည်။ ထိုသို့ ရန်ဖြစ်စဉ်အခါက ဝါးတုတ်ပါ၍ အယူခံတရားလိုတွင် ခါးဦးချွန်ပါသည်။ ထွေးလုံးရစ်ပတ်နေပြီး နောက်၊ သေသူက အနီးရှိခြံထဲသို့ ဝင်ပြေးရာတွင် အယူခံတရားလိုက နောက်ကနေ လိုက်ရာ၊ သေသူ ခလုတ်တိုက်လဲအသွား အယူခံတရားလိုက သေသူအပေါ် ချစ်ပြီး၊ မိမိတွင်ပါလာတော့ ခါးဦးချွန်ဖြင့် ၆ ချက်ထိုးခြင်းမှာ ရာဇသတ်ကြီးပုဂံမ ၂၉၉ (၂) (သ) ခြင်းချက်တွင် အကျုံးဝင်ခြင်း မတွေ့ရှိရ။

လျှောက်ထားသူအတွက်။ ။

လျှောက်ထားခံရသူအတွက်။ ။အစိုးရရွှေနေကြီး ဦးနှစ်။

တရားသူကြီး ဦးချစ်။ ။အယူခံတရားလို မောင်အေးမောင်အပေါ်၊ သေသူ မောင်သန်းရွှေအား ခါးဒဏ်ရာ ၆ ချက် ရရှိအောင်ပြုလုပ်၍ သေသွားရသောကြောင့် ရာဇသတ်ကြီးပုဂံမ ၃၀၂(၂)အရ ပြစ်မှုမြောက်သည်ဟု တွေ့ရှိရသဖြင့် ထောင်ဒဏ် တသက်တကျွန်း ကျခံစေရန်၊ ပြည်မြို့ပဌမ အထူးတရားသူကြီးရုံး၊ ၁၉၆၄ ခု၊ ရာဇဝတ် ကြီးမှုအမှတ် ၃၂ တွင် အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်။ ထိုအမိန့်ကိုမကျေနပ်သဖြင့်၊ အယူခံ တရားလိုမောင်အေးမောင်က ဤရုံးတွင်အယူခံတင်သွင်းခြင်းဖြစ်သည်။

အမှုအဖြစ်အပျက် အကြောင်းခြင်းရာများနှင့်ပတ်သက်၍၊ အောက်ရုံး၏စီရင်ချက် တွင် ပြည့်စုံစွာဖော်ပြထားပြီးဖြစ်ရာကား ထပ်လောင်း၍ဖော်ပြရန်မလိုပေ။ သို့ရာတွင် ယခုအမှုတွင် စဉ်းစားဆုံးဖြတ်ရန် အချက်အလက်များမှာ၊ သေသူမောင်သန်းရွှေကို အယူခံတရားလိုက ခါးနှင့်ထိုးသူဟုတ်မဟုတ်နှင့် ထိုသို့ခါးနှင့်ထိုးသူဖြစ်ခဲ့လျှင်၊ မောင်

* ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်အယူခံမှုအမှတ် ၃။

† ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှု အမှတ် ၃၂ တွင်၊ ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၁၈ ရက်နေ့စွဲပါ၊ ပြည်မြို့၊ ပဌမအထူးတရားသူကြီး၏အမိန့်ကိုမကျေနပ်သဖြင့် အယူခံဝင်မှု။

၁၉၆၆

မောင်အေးမောင်

နှင့်

ပြည်ထောင်စု

မြန်မာနိုင်ငံ။

အေးမောင်အပေါ် အောက်ရုံးက ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၃၀၂(၂)အရ ပြစ်မှုတွေရှိ၍ ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ထားခြင်းမှာ မှန် မမှန်ဖြစ်သည်။

ပညာရှိ အစိုးရရှေ့နေကြီး ဦးနှစ်က ဤအမှုတွင် သေသူမောင်သန်းရွှေအား အယူခံတရားလို မောင်အေးမောင် က သက်သေခံ မီးဦးချွန်ဖြင့် ထိုးသဖြင့် မီးဒဏ်ရာ ၆ ချက်ရပြီး ထိုဒဏ်ရာ ၆ ချက်ကြောင့် သေသူမောင်သန်းရွှေ သေဆုံးရခြင်းမှာ တရားလိုပြသက်သေများ၏ ထွက်ချက်အရ ပေါ်လွင်ထင်ရှားပါသည်။ အမှန်မှာ မောင်စိုးဝင်း (လိုပြ-၂)နှင့်မောင်ကျောက်ခဲ (လိုပြ-၃)တို့၏ ထွက်ချက်အရ ဆိုလျှင်၊ သေသူနှင့် အယူခံတရားလိုတို့သည် ရန်ဖြစ်ကြရာ၌ သေသူ တွင်ဝါးလုံးတုတ် တစ်ချောင်းရှိ၍ အယူခံတရားလို၌ သက်သေခံ မီးဦးချွန် တစ်ခုရှိကြောင်း တွေ့ရှိရသည်ဟု ပါရှိသည်။ ၎င်းတို့နှစ်ဦး ထွေးလုံးရစ်ပတ်နေပြီးနောက်၊ သေသူ မောင်သန်းရွှေက ဦးထွန်းစိန် ခြံထဲသို့ထွက်ပြေးရာ၊ မောင်အေးမောင်က နောက်ကပြေးလိုက်ပြီး ထိုခြံအရောက်တွင် သေသူ ခလုတ်တိုက်လဲအကျတွင် မောင်အေးမောင်က သူ့အပေါ်ခွစီး၍ ပါလာသော မီးဦးချွန်နှင့် အချက်ပေါင်းများစွာထိုးသည်။ သေသူမောင်သန်းရွှေကလည်း၊ သူ့ကိုမောင်အေးမောင်က မီးဖြင့် ထိုးပါ သည်ဟုအော်သည်။ အချင်းဖြစ်သောအရပ်မှာ ထုံးပိုမြို့ ဖြစ်၍ အချိန်မှာ၊ ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ မေလ ၂၈ ရက်နေ့ည ၉နာရီ အချိန်က ဖြစ်သည်။ လမ်းခါတ်မီးရောင်များဖြင့် ထိုအချိန်တွင် အချင်းဖြစ်သောနေရာ၌ အလင်းရောင်ရှိပါသည်။ သေသူမောင်သန်းရွှေ အော်သံကိုကြားသဖြင့် အရပ် လူကြီးများလာကြပြီး မောင်အေးမောင်ကို သူနေသောအိမ်သို့ ဆွဲခေါ်သွားရာ၊ မောင်အေးမောင်က ကြမ်းပေါက်ကြားမှ မြေကြီးပေါ်သို့ မီးဦးချွန်ကို ချလိုက်ပါသည်။ ထိုမီးဦးချွန်ကို နောက်နေ့တွင် ရဲကလာရောက်သိမ်းဆည်းသွားလေသည်။ ဓါတုဗေဒ၏ စစ်ချက်အရ ထိုမီးဦးချွန်တွင် လူသွေးပေနေပါသည်။ မောင်သန်းရွှေမှာ နောက်နေ့ညနေ ၃နာရီခွဲလောက်တွင် သေဆုံးသွားပါသည်။ မသေဆုံးမှီ သေခါနီးစစ်ချက်များကို၊ ပဒေါင်း မြို့၊ မြို့နယ်ရာဇဝတ်တရားသူကြီးထံတွင် တစ်ကြိမ်၊ ထို့နောက် ပြည်မြို့ ၃ရာဘက် ရာဇဝတ်တရားသူကြီးထံတွင် တစ်ကြိမ်ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ ထိုသေခါနီး စစ်ချက်များတွင်သူ့ကို မောင်အေးမောင်က မီးနှင့်ထိုးကြောင်း အတိအလင်းဖော်ပြထား သည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ ဆရာဝန် ဦးရွှေမောင် (လိုပြ-၂၂)သည် သေသူ၏ဒဏ်ရာများကို စစ်ဆေးသူဖြစ်သည်။ သေသူ၌ မီးဒဏ်ရာ ၆ ချက်ရှိ၍ ဒဏ်ရာအမှတ် (၁) မှာ မုချသေရမည့် ဒဏ်ရာ ဖြစ်သည်။ မီးဒဏ်ရာများကို သက်သေခံမီးဦးချွန်ဖြင့် ပြုလုပ်၍ ရနိုင်သည်ဟု ထွက်ဆိုထားပါသည်။ ထိုအကြောင်းများကြောင့် အောက်ရုံးဗညာရှိ တရားသူကြီးက အယူခံတရားလို အပေါ်ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၃၀၂(၂)အရ ပြစ်မှုပြောက်သည်ကို တွေ့ရှိပြီး ထောင်ဒဏ်တသက်တကျွန်းချမှတ်ခြင်း မှာ၊ မှန်ကန်သည်ဟု တင်ပြသွားသည်။

မောင်အေးမောင်
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

ဤအမှုတွင် ကျွန်ုပ်အသေးစိတ် လေ့လာသုံးသပ်ရာတွင် တွေ့ရှိရသည်မှာ၊ အယူခံတရားလို မောင်အေးမောင်နှင့် သေသူ မောင်သန်းရွှေတို့မှာ မူလက အချင်းချင်း ရန်ဖြစ်ကြသည်။ ထိုသို့ရန်ဖြစ်စဉ် အခါက၊ သေသူတွင် ဝါးတုတ်ပါ၍ အယူခံတရားလိုတွင် သက်သေခံ မီးဦးချွန်ပါသည်။ ထွေးလုံးရစ်ပတ်နေပြီးနောက်၊ သေသူမောင်သန်းရွှေက အနီးရှိ ဦးထွန်းစိန် ခြံထဲသို့ ဝင်ပြေးရာတွင်၊ အယူခံတရားလို မောင်အေးမောင်က နောက်ကနေလိုက်ရာ၊ မောင်သန်းရွှေ ခလုတ်တိုက်လဲအသွား မောင်အေးမောင်က သေသူ အပေါ်ခွစီးပြီး မိမိတွင်ပါလာသော မီးဦးချွန်ဖြင့် ၆ ချက်ထိုးခြင်းမှာ ဆရာဝန်၏ထွက် ချက်အရ ထင်ရှားသည်။ ဤကဲ့သို့ရန်ဖြစ်ရာ၌ ရက်စက် ကြမ်းကြုတ်စွာဖြင့်၊ မီးနှင့် ၆ ချက်ထိုးခြင်းမှာ ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၂၉၉ (၂)(ဃ) ခြင်းချက်တွင် အကျုံးဝင်ခြင်းမတွေ့ရှိရပေ။ ပညာရှိအစိုးရရှေ့နေကြီး တင်ပြသော အချက်အလက်များကို ကျွန်ုပ် လက်ခံပြီး၊ သေသူမောင်သန်းရွှေကို ဓါးဒဏ်ရာ ရရှိ၍ သေစေအောင်ပြုလုပ်သူမှာ အယူခံတရားလို မောင်အေးမောင် ဖြစ်သည်ဟု တွေ့ရှိရသည်။ ဖော်ဆို ခဲ့ပြီးသော ချင်းချက်တွင်အကျုံး မဝင်သဖြင့် ပညာရှိ အောက်ရုံး တရားသူကြီးက၊ အယူခံတရားလို မောင်အေးမောင် အပေါ် ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၃၀၂(၂)အရ ပြစ်မှုမြောက်သည်မှာ တွေ့ရှိရသည်မှာ မှားယွင်းသည်ဟု မဆိုနိုင်ပေ။ ပြစ်ဒဏ်မှာ လည်း ထောင်ဒဏ် တသက်တကျွန်းပေးထားခြင်းမှာ၊ အမှုသွားအမှုလာအဖြစ်အပျက်ကို ထောက်ရှုခြင်းအားဖြင့် များလွန်းသည်ဟုမဆိုနိုင်ပေ။

ထို့ကြောင့် အောက်ရုံးပညာရှိ တရားသူကြီးချမှတ်သော အမိန့်ကို ဝင်ရောက်စွက်ဘက်ရန် အကြောင်းမတွေ့ရှိရသဖြင့်၊ အတည်ပြုပြီးအယူခံလွှာကို ပယ်လိက်သည်။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

ရာဇဝတ်အယူခံမှု

တရားသူကြီး ဦးချစ် ရွှေတွင်

† ၁၉၆၆
မတ်လ
၁၈ ရက်။

မောင်အောင်ငြိမ်း
၁။ မောင်ပေါ
၂။ မောင်ရွှေရ

} (အယူခံတရားလိုများ)

နှင့်

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (အယူခံတရားခံ)*

ရာဇသတ်ပုဂံမ ၃၆၆/၃၆၆/၁၁၄—မိန်းမအလိုမတူသောအချိန် ခိုးယူသွားခြင်း—ပြစ်မှုမြောက်
မမြောက်—နောက်ပိုင်း၌ သဘောတူညီရာရောက်ခြင်း—ဖြစ်ရပ်ပေးရာ၌ စဉ်းစားရန်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ မိန်းမ အလိုမတူသောအချိန်မှာ ၎င်းအားခိုးယူသွားသောအချိန်ဖြစ်သည်ဟု
ရာဇသတ်ပုဂံမ ၃၆၆ တွင် အတိအလင်းဖော်ပြထားသည်။ အယူခံတရားလိုများသည် ဓါးကိုယ်စီကိုင်၍
မိန်းမအား ခြိမ်းခြောက်ပြီး ခေါ်ဆောင်သွားရာ၌၊ မိန်းမအလိုမတူ ရုန်းကန်ငြင်းဆန်၍ အနီးရှိလူကို
ခေါ်၍ အကူအညီပင် တောင်းကြောင်းကို ထောက်ထားခြင်းအားဖြင့်၊ မိန်းမသည် ထိုအခါက
အလိုတူ အလိုပါ မဟုတ်ကြောင်း ထင်ရှားနေသည်။ မူလကနဦးက မိန်းမသဘောတူညီချက်မရဘဲ
အတင်းအဓမ္မ ဓါးပြု၍ ခြိမ်းခြောက်ခေါ်ခြင်းမှာ ရာဇသတ်ပုဂံမ ၃၆၆ အရ ပြစ်မှုမြောက်သည်ဟု
ယူဆရမည်။ နောက်ပိုင်းကျမှ ၎င်းမိန်းမက သဘောတူညီရာ ရောက်သည်ဟု ယူဆရန်အကြောင်းကို
မှာ အယူခံတရားလိုများကိုအပြစ်ပေးရာ၌ သက်ဉာဏ်စွာစဉ်းစား၍အပြစ်ပေးရန်အကြောင်းဖြစ်သည်။

နိုင်ငံတော်နှင့် အေးမောင်၊ အောက်မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး၊ အတွဲ ၃၊ ၁၉၀၅-၀၆၊ ၁၃၃ (၁၆)ကို
ရည်ညွှန်းသည်။

အယူခံတရားလိုများအတွက်။ ။

အယူခံတရားခံအတွက်။ ။ အစိုးရရွှေနေကြီး ဦးနှစ်။

တရားသူကြီး ဦးချစ်။ ။ ယှဉ်းမနားမြို့၊ အထူးတရားသူကြီးရုံး၊ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊
ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၃၁ တွင်၊ အယူခံတရားလို မောင်အောင်ငြိမ်းအပေါ် ရာဇသတ်
ပုဂံမ ၃၆၆ အရ၊ ပြစ်မှုမြောက်သည်ဟု တွေ့ရှိရသဖြင့်၊ သရက်မြို့၊ ဘော်စတယ်ကျောင်း

* ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်အယူခံမှု အမှတ် ၈။
၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်အယူခံမှုအမှတ် ၄၀၅။
† ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၃၁ တွင် ချမှတ်သော ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၂၆ ရက်
နေ့စွဲပါ၊ ယှဉ်းမနားမြို့၊ အထူးတရားသူကြီး၏အမိန့်ကို အယူခံမှု။

တောင် ၄ နှစ်ထိန်းသိမ်းထားစေရန်၊ အယူခံတရားလို မောင်ပေါနှင့် အယူခံတရားလို မောင်ရွှေရတို့အပေါ် တင်လည်း၊ ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၃၆၆/၁၁၄ အရ၊ ပြစ်မှုမြောက်သည်ဟု တွေ့ရှိရသဖြင့်၊ ၎င်းတို့အား အလုပ်နှင့်ထောင်ဒဏ် ၁ နှစ်စီကျခံစေရန် အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်။ မောင်အောင်ငြိမ်းက ၎င်းအပေါ် ချမှတ်သောအမိန့်ကို မကျေနပ်သဖြင့်၊ ဤရုံးသို့အယူခံဝင်ရာ၊ ဤရုံး ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်အယူခံမှုအမှတ် ၈ တွင်လက်ခံ၍ ဖွင့်လှစ်ထားသည်။ မောင်ပေါနှင့်မောင်ရွှေရတို့ကလည်း၊ ၎င်းတို့အပေါ် ချမှတ်သော အမိန့်ကို မကျေနပ်သဖြင့် အယူခံဝင်ကြရာ၊ ဤရုံး ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်အယူခံမှု အမှတ် ၄၀၅ တွင်လက်ခံ၍ ဖွင့်လှစ်ထားသည်။ ထိုအမှု ၂ ခုကို ဤအမှုတွင်တပေါင်း တည်းစီရင်ချက်ချမှတ်မည်။

၁၉၆၆
မောင်အောင်
ငြိမ်း၊
၁။ မောင်ပေါ၊
၂။ မောင်ရွှေ
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
ပြန်မာနိုင်ငံ။

မောင်အောင်ငြိမ်း၊ မောင်ပေါနှင့်မောင်ရွှေရတို့သည်၊ တပ်ကုန်းမြို့မြောက်ဘက် ၆ မိုင်ခန့်တွင်ရှိသော၊ ညောင်ငါးပင်ကျေးရွာအနီးတွင် ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၁၉ ရက်နေ့ညနေ ၄ နာရီအချိန်လောက်၊ ဦးညီမောင် (လိပြ-၁) နှင့် မကျင်စိန် (လိပြ-၁၀) တို့၏သမီး၊ အသက် ၁၇ နှစ်ခန့်ရှိ မညို (လိပြ-၈) ကို၊ မောင်အောင်ငြိမ်းက မယားအဖြစ် ပေါင်းသင်းရန် အတင်းအဓမ္မခေါ်ယူပြီးဖြင့် ခြိမ်းခြောက်၍ ခိုးယူသွားခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုအခါက မောင်အောင်ငြိမ်း၊ မောင်ပေါနှင့်မောင်ရွှေရတို့တွင် ဓါးကိုယ်စီရှိကြသည်။ ၎င်းတို့သည် မညို နွားကျောင်းသောနေရာသို့လာ၍၊ မညိုအား အတင်းအဓမ္မ ဆွဲခေါ်သွားခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုအနားတွင် မညို၏ မောင်ဝမ်းကွဲတော်သူ မောင်ရွှေ မောင် (လိပြ-၃)၊ ကိုဝိုင်းလေး (လိပြ-၅) နှင့် ကိုဘိုကေ (လိပြ-၇) တို့ရှိကြသည်။ မညိုကို အယူခံတရားလိုများက ဓါးများဖြင့် အတင်းအဓမ္မခေါ်ဆောင်သွားကြရာတွင်၊ မညိုက ရုံးကန်ငြင်းဆန်သော်လည်းမရ၊ ၎င်းကမန်းမဝေးတွင်ရှိသော ကိုဝိုင်းလေးအား အကူအညီပေးရန် လှမ်းခေါ်ရာ၊ ကိုဝိုင်းလေးသည် မညိုကိုပြန်၍ဆွဲခေါ်လိုသော် လည်း၊ အယူခံတရားလိုများမှာ ဓါးတဝင့်ဝင့်လုပ်နေကြသဖြင့်၊ အနားသို့မချဉ်းကပ် ရဲဘဲဖြစ်နေသည်။ ကိုဝိုင်းလေးက မောင်ရွှေမောင်အား၊ ရွာထဲတွင်ရှိသော မညို၏ အဖေ ဦးညီမောင်ကို သွားရောက်တိုင်ပြောရန် ခိုင်းလိုက်သည်။ ဦးညီမောင်ထံသို့ မောင်ရွှေမောင်ရောက်ရှိပြီး အကျိုးအကြောင်းပြောရာ၊ ဦးညီမောင်က သူကြီးဦးဝိုင်း ထံသို့ သွားရောက်တိုင်တန်းသည်။ ထိုသို့တိုင်တန်းရာတွင်၊ သူ၏သမီးမညိုကို၊ အောင် ငြိမ်း၊ ရွှေနှင့်မောင်ပေါတို့ဆွဲသွားကြောင်း၊ ၎င်းတို့ထံတွင် ဓါးကိုယ်စီပါကြောင်း ပြောပြသည်။ နောက်တနေ့ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၂၀ ရက်နေ့တွင်၊ ဦးညီမောင်က တပ်ကုန်းမြို့ရဲသန့်သို့သွား၍တိုင်ချက်ပေးသည်။ ထိုတိုင်ချက်၌ အယူခံတရားလိုများက၊ မညိုအား ဓါးကိုယ်စီဖြင့် ခြိမ်းခြောက်၍ခိုးယူသွားကြောင်းပါရှိသည်။ ထိုတိုင်ချက်မှာ သက်သေခံအမှတ် “က” ဖြစ်သည်။ အယူခံတရားလိုများသည် မညိုကို အရွှေတော

မောင်အောင်
ငြိမ်း။
သမောင်ပေါ။
၂။မောင်ရွှေရ
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

ထဲသို့ ခေါ်သွားကြသည်။ တညလုံးမအိပ်ရဘဲ၊ တောထဲတွင်သွားနေရသည်။
နောက်တနေ့တွင် သောင်လွန်မော်တော်ကားဆိပ်သို့ရောက်၍၊ ကားဖြင့်ပျဉ်းမနားမြို့
သို့ခေါ်သွားကြသည်။ ပျဉ်းမနားမြို့၊ မဝိုင်းကြည် (ခဲပြ-ဂ) အိမ်သို့ရောက်ရှိကြသည်။
ထိုအိမ်တွင်ညအိပ်၍၊ မောင်အောင်ငြိမ်းက၊ မညိုအား၊ သားမယားတကြိမ်ပြုကျင့်သည်။
နောက်တနေ့တွင်မညိုအား၊ မောင်အောင်ငြိမ်းက အောင်ကုန်းရွာသို့ခေါ်သွားလေသည်။
ထိုညတွင် ထိုရွာ ကိုထွန်းတင် အိမ်၌အိပ်ကြသည်။ ထိုည၌လည်း
မောင်အောင်ငြိမ်းကမညိုအား၊ သားမယားတကြိမ်ပြုကျင့်သည်။ ထိုရွာမှတဖန်
နောက်တနေ့ ပျဉ်းမနားမြို့၊ စတုတ္ထရာဘက် ရာဇဝတ်တရားသူကြီးရုံးသို့၊
မောင်အောင်ငြိမ်းက မညိုကို ခေါ်သွားပြီး၊ ရုံးတွင်ထိန်းမြားမင်္ဂလာ သစ္စာ
ပြသည့်စာချုပ်များပြလုပ်၍ တရားသူကြီးဦးစိုးမြင့် (ခဲပြ-၄)ရှေ့တွင် မောင်အောင်ငြိမ်းနှင့်
မညိုတို့က လက်မှတ်ရေးထိုးကြသည်။ ထိုမှတဆင့်၊ မညိုကို အောင်ကုန်းရွာ
သို့ပြန်ခေါ်လာသည်။ ထိုရွာသို့ မညို၏အဖေ ဦးညီမောင်နှင့် ရဲအရာရှိများရောက်ရှိလာ၍၊
မညိုအားခေါ်ဆောင်သွားသည်။ ထိုအခါတွင် မညိုက၊ သူသဘောမတူဘဲလိုက်ခဲ့ရကြောင်း၊
မိမိဖခင်အား ပြောပြသည်။ မညိုကိုဆရာဝန်က စမ်းသပ်ကြည့်ရှုရာ၊ မညို၌မကြာခင်က
ကာမရာဂစပ်ယှက်ထားခြင်းများ တွေ့ရှိရကြောင်း၊ ဆရာဝန်၏ ဆေးစာတွင် ပါရှိသည်။

အယူခံတရားလိုများသည် အကျဉ်းထောင်များမှ အယူခံလွှာများကို
တင်ခြင်းဖြစ်သည်။ ၎င်းတို့အတွက် ရှေ့နေမပါ။ အယူခံ တရားခံ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ
အတွက်၊ ပညာရှိအစိုးရရှေ့နေကြီး ဦးနှစ်က၊ ဤအမှုတွင် မညိုသည်အယူခံ တရားလိုများ
နောက်သို့ ဦးရာလိုက်ပြောပြီးနောက်၊ ရောက်ရှိသောရွာများတွင် ညအိပ်၍ ပျဉ်းမနားမြို့တွင်
ဘုရားသူကြီး ရှေ့သို့ရောက်ရှိပြီး ၊ ထိမ်းမြားမင်္ဂလာစာတမ်းများတွင် လက်မှတ်
ရေးထိုးသည်ကိုထောက်ရှုခြင်းအားဖြင့်၊ မညို၏သဘောတူညီချက် ပါရှိသည်ဟု
ယူဆရန်အကြောင်းရှိသောကြောင့် အယူခံတရားလိုများအပေါ်တွင် ပြစ်မှုကိုတွေ့ရှိပြီး
ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ခြင်းမှာ မှားယွင်းကြောင်း ယူဆပါသည်ဟု တင်ပြသွားပါသည်။

ကျွန်ုပ်သည် ဤအမှုကို သေချာကျနစွာ လေ့လာသုံးသပ်သောအခါ၊
တွေ့ရှိရသည် အချက်မှာ၊ ပညာရှိအစိုးရရှေ့နေကြီး တင်ပြသောအချက်နှင့် မကိုက်ညီပေ။
အရေးကြီး၍ အဓိကအနေနှင့် စဉ်းစားရန်ရှိသော ပြဿနာမှာ၊ နွားလှန်နေသော မညိုကို
အယူခံတရားလိုများရောက်ရှိလာပြီး၊ သူမအားခေါ်ဆောင်သွားရာ၌၊ မညို၏သဘော
တူညီချက်မရှိဖြစ်သည်။ ထိုအချိန်အခါမှာ၊ အလွန်အရေးကြီးသော အချိန်ဖြစ်သည်။
ထိုအခါက မညို၏ဆန္ဒမဟုတ်ဘဲ၊ ငြင်းဆန်ရုန်းကန်လျက်နှင့် ကြောက်ရွံ့၍ မညိုပါသွား
ရခြင်း၊ တနည်းကား၊ မညို၏ သဘောတူညီချက် လုံးဝမရှိဘဲ၊ ဤကဲ့သို့ ဆွဲငင်ခံရ
ပြီးနောက်မှ၊ မညိုက သဘောတူညီသည်ဟု ယူဆရန် အချက်အလက်များ နောက်

ပိုင်းတွင် တွေ့ရှိရသောကြောင့်၊ အယူခံတရားလိုများကို အမှုနှင့် ပတ်သက်၍ ကွင်း
လုံးကျွတ်မလွှတ်နိုင်။ ဤကဲ့သို့မိန်းမခိုးမှုမျိုးတွင်၊ ရုံးကဖြစ်ဒဏ်ချမှတ်ရာ၌သာလျှင်၊
စဉ်းစားရန်အကြောင်းရှိလေသည်။ ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၃၆၆ ကိုဖော်ပြရန်လိုပေမည်။ ၎င်းက
ဤကဲ့သို့ဆို၏။

၁၉၆၆
မောင်စောင့်
ဇွဲ၊
၁။မောင်ပေါ၊
၂။မောင်ရွှေရ
၃။
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

“မိန်းမအလိုမတူဘဲ၊ ထိုမိန်းမကို တဦးတယောက်သောသူနှင့်
တိမ်းမြားပေးစားခြင်းငှါ အတင်းအဓမ္မပြုရန် အကြံနှင့် သော်၎င်း၊ ထိုသို့အတင်း
အဓမ္မပြုခြင်းခံရမည် ဖြစ်တန်ရာသည်ကိုသိလျက်နှင့်သော်၎င်း၊ အနိုင်
အထက်ပြုခြင်းဖြင့် ဖြစ်စေ၊ ကာမသွေးဆောင် အကျင့်ဖျက်ဆီးခြင်းဖြင့်ဖြစ်စေ၊
မတရားသဖြင့်ကာမစပ်ယှက်စေရန်သော်၎င်း၊ ထိုသို့အနိုင်အထက်ပြုခြင်း၊
သို့တည်းမဟုတ် ကာမသွေးဆောင်အကျင့် ဖျက်ဆီးခြင်းခံရမည် ဖြစ်တန်ရာ
သည်ကို သိလျက်နှင့်သော်၎င်း၊ မည်သူမဆို မိန်းမတဦးတယောက်
အားခိုးယူလျှင် သို့တည်း မဟုတ် သွေးဆောင်ဆွဲခေါ်လျှင်၊ ထိုသူကို ဆယ်နှစ်ထိ
ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုး ချမှတ်ရမည်ဖြစ်၊ ငွေဒဏ် လည်းချမှတ်နိုင်သည်။

“ထို့ပြင် ဤရာဇသတ်ကြီးတွင် အဓိပ္ပါယ်ဖော် ပြသည့် ရာဇဝတ်
မကင်းသော ခြောက်လှန်ခြင်းနည်းဖြင့်သော်၎င်း၊ မိမိအခွင့်အာဏာကို
အလွဲသုံးစားပြုခြင်းဖြင့် သော်၎င်း၊ အခြားအတင်းအဓမ္မနည်း
တနည်းနည်းဖြင့်သော်၎င်း၊ အနိုင်အထက် ပြုခြင်းဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ကာမသွေး
ဆောင် အကျင့်ဖျက်ဆီးခြင်းဖြင့်ဖြစ်စေ၊ မိန်းမတစ်ဦးတစ်ယောက်ကို
အခြားသူတစ်ဦးတစ်ယောက် နှင့် မတရားသဖြင့် ကာမစပ်ယှက်စေရန်
အကြံနှင့်သော်၎င်း၊ ထိုသို့ကာမစပ်ယှက်ခြင်းခံရမည် ဖြစ်တန်ရာသည်ကို
သိလျက် နှင့်သော်၎င်း၊ မည်သူမဆို ထိုမိန်းမအား တနေရာရာမှ ထွက်သွားစေရန်
သွေးဆောင်လျှင်၊ ထိုသူကို အထက်ကဖော်ပြသည့် အတိုင်း ပြစ်ဒဏ်
ချမှတ်ရမည်”

မိန်းမအလိုမတူသောအချိန်မှာ၊ ၎င်းအားခိုးသွားသော အချိန်ဖြစ်သည်ဟု
အထက်ပါပုဒ်မက အတိအလင်းဖော်ပြထားသည်။ ထို့ကြောင့် သက်သေထွက်
ချက်များနှင့် ညှိနှိုင်း၍ ဝေဖန်သုံးသပ်ရန်အကြောင်းမှာ၊ ထိုခိုးယူစဉ်အချိန်က၊ မညှိ
သည် သဘောတူညီချက်ရှိမှဖြစ်သည်။ မျက်မြင်သက်သေများဖြစ်ကြသော၊ ကိုဝိုင်းလေး
(လိပြ-၅)ကိုဘိုကေ(လိပြ-၇)နှင့်မောင်ရွှေမောင်(လိပြ-၃)တို့၏ သက်သေထွက်ချက်
အရနှင့် မညှိ (လိပြ-၈) ၏ သက်သေထွက်ချက်အရ ဆိုလျှင်၊ အယူခံ တရားလိုများ
သည် ဓားကိုယ်စီကိုင်၍မညှိအား ခြိမ်းခြောက်ပြီးခေါ်ဆောင်သွားရာ၌ မညှိကအလို
မတူ ရုန်းကန်ငြင်းဆန်၍ အနီးရှိကိုဝိုင်းလေးကိုပင်ခေါ်၍ အကူအညီပင်တောင်းကြောင်းကို
ထောက်ထားခြင်းအားဖြင့်၊ မညှိသည် ထိုအခါက အလိုတူအလိုပါ မဟုတ်ကြောင်း

၁၉၆၆
 မောင်အောင်
 ငြိမ်း၊
 ၁။ မောင်ပေါ၊
 ၂။ မောင်ရွှေရ
 နှင့်
 ပြည်ထောင်စု
 မြန်မာနိုင်ငံ။

ထင်ရှားနေသည်။ ဤနေရာတွင် နိုင်ငံတော် နှင့် အေးမောင် (၁) အမှုတွင် တရား
 ဝန်ကြီးချုပ်၊ ဆာ-အိပ်(ချ်) အဒမ်ဆင်က၊ ဂျူရီလူကြီးများအား ညွှန်ကြားပြောဆို
 သောအချက်မှာ၊ စိတ်ဝင်စားဘွယ်ရာဖြစ်သဖြင့်၊ အောက်ပါအတိုင်း ဖော်ပြလိုက်သည်။

“Such is the case against each of the accused individually.
 But I must again remind you that it all hangs on the question
 of Ma Nu's consent. Unless you find that Ma Nu was taken
 by force and against her consent you should find all of the
 accused not guilty. I need only further remind you that
 any reasonable doubt that you may have should be given
 in favour of the accused.”

ထို့ကြောင့်၊ မညို၏ သဘောတူညီချက်မရရှိဘဲ၊ အတင်းအဓမ္မဝိုင်းအား အယူခံ
 တရားလိုများက ခါးများဖြင့်ခြိမ်းခြောက်၍ ခေါ်သွားခြင်းမှာ၊ အမှုတွဲတွင်ပေါ်လွင်
 နေသဖြင့်၊ အယူခံတရားလိုများသည် ပညာရှိအထူးတရားသူကြီး တွေ့ရှိရသည်အတိုင်း
 မညိုကိုအတင်းအဓမ္မခိုးယူမှုဖြင့် ပြစ်မှုမြောက်သည်ဟု ယူဆရန်ရှိသည်။ အထက်တွင်၊
 မြက်ဟခဲ့သည့်အတိုင်း၊ ဤကဲ့သို့အတင်းအဓမ္မခိုးယူသွားပြီးသည့်နောက်မှ၊ ရောက်ရှိသော
 ရွာများတွင်အိပ်၍၊ မောင်အောင်ငြိမ်းက မညိုကို သားမယားပြုကျင့်ပြီး၊ ပျဉ်းမနား
 ရောက်ရှိသောအခါ၊ တရားသူကြီးရှေ့တွင် ထိမ်းမြားမင်္ဂလာပြုလုပ်ခြင်းတို့မှာ၊ နောက်
 ပိုင်းအပြုအမူများဖြစ်သည်။ ထိုနောက်ပိုင်းတွင်၊ မညို၏သဘောဆန္ဒအရ၊ မောင်အောင်
 ငြိမ်းနှင့် လိုက်ပါလာသည်ဟု ယူဆစေကာမူ၊ မူလကနဦးက မညိုကိုစုခိုင်းသော
 တူညီချက်မရဘဲ၊ အတင်းအဓမ္မခါးပြု၍ ခြိမ်းခြောက်ဆွဲခေါ်ခြင်းမှာ၊ စာသတ်ပုဒ်မ
 ၃၆၆ အရ ပြစ်မှုမြောက်သည်ဟု ယူဆရပေမည်။ နောက်ပိုင်း ဖြစ်ပျက်သောကိစ္စနှင့်
 ပတ်သက်၍၊ နောက်ပိုင်းကျမှ မညိုကသဘောတူညီရာ ရောက်သည်ဟုယူဆရန် အ
 ကြောင်းတို့မှာ၊ အယူခံတရားလိုများကို အပြစ်ပေးရာ၌၊ သက်ညှာစွာစဉ်းစား၍ အပြစ်
 ပေးရန် အကြောင်းဖြစ်သည့် အားလျော်စွာ၊ ပညာရှိ အထူးတရားသူကြီးကလည်း
 အယူခံတရားလိုများအပေါ် သက်သက်ညှာညှာနှင့် ပြစ်ဒဏ်ပေးထားသည်ကို တွေ့ရှိ
 ရသည်။

အထက်ဖော်ပြပါ အကြောင်းခြင်းရာများနှင့် ယူဆချက်တို့အပြင်၊ ဥပဒေအကျိုး
 အကားများအရ၊ အယူခံတရားလိုအပေါ် ပညာရှိ အထူးတရားသူကြီးက တွေ့ရှိရသော
 ပြစ်မှုနှင့် ချမှတ်သောပြစ်ဒဏ်တို့မှာ၊ မှားယွင်းသည်ဟု၊ ကျွန်ုပ်မယူဆပေ။ ထို့ကြောင့်
 ယင်းအမိန့်ကို ဝင်ရောက်စွက်ဖက်ရန်အကြောင်းရှိသည်ဟု မတွေ့ရှိရသဖြင့် အတည်ပြု
 ပြီး၊ အယူခံလွှာများကို ပယ်လိုက်သည်။

(၁) အောက်မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး၊ အတွဲ ၃ (၁၉၀၅-၀၆)၊ ၁၃၃ (၁၆)။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

တရားမအယူခံမှု

တရားသူကြီး ဦးဆန်းတင်နှင့် တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေ တို့ရွှေတွင်

ရန်ကုန်ရန်ဂျာ(လ်)လီတာ (အယူခံတရားလို)

† ၁၉၆၆

နှိ

မတ်လ ၁၆ ရက်။

ဒေါ်သန်း (အယူခံတရားခံ)*

တရားမကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၄၇—ဇာရီမှုကို မူလအမှုကြီးနှင့် တဆက်တည်း သတ်မှတ်ခြင်း—မူလအမှုကြီး တွင်တောင်းခံခဲ့သည့်ငွေအရ ဇာရီမှုကို စီရင်ပိုင်ခွင့်ရှိခြင်း—အချင်းဖြစ်မြေသည် လယ်ယာ မြေနိုင်ငံပိုင်ပြုလုပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၃ (ခ) ၏လယ်ယာမြေအဓိပ္ပါယ်၌ အကျုံးဝင်မဝင်— ဝရမ်းဖမ်းဆီးခြင်းမှာ ပုဒ်မ ၃၇ နှင့်ဆန့်ကျင်နေ မနေ။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ဇာရီမှုမှတစ်ဆင့် မူလအမှုကြီးနှင့် တဆက်တည်းသတ်မှတ်ရမည် ဖြစ်သည်။ ။ဇာရီမှုပေါက်ဖွားလာသည့် မူလအမှုတွင်၊ တရားလိုက တောင်းခံခဲ့သည့်ငွေမှာလည်းငွေ ၆၀,၀၀၀ ကျပ်ဖြစ်နေ၍၊ ဤရုံးမှသာ စီရင်ခွင့်ရှိပြီး၊ ရည်ညွှန်းသည့် တော်လှန်ရေးကောင်စီ ဥပဒေအမှတ် ၁၃ အရ၊ ရန်ကုန်မြို့၊ တရားမရုံး စီရင်ပိုင်ခွင့်ထက် ကျော်လွန်နေသောကြောင့်ဖြစ်သည်။ တော်လှန်ရေး ကောင်စီ ဥပဒေအမှတ် ၁၃ တွင် ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ဆဲ အမှုများကိုပါ ရည်ညွှန်းသည်တကြောင်း၊ ဥပဒေအရ ဇာရီမှုကို ဆောင်ရွက်ရန်ရုံးမှာ မူလအမှုကြီးကို ကြားနာခဲ့သည့်ရုံးမှသာ ဆောင်ရွက်ခွင့် ရှိရကား၊ ဇာရီမှုကို သီးခြား၍ ရန်ကုန်မြို့၊ တရားမရုံးကသာ ဆောင်ရွက်ခွင့်ရှိပါသည်ဆိုသည့် အဆို ပြုချက်ကိုလက်မခံနိုင်။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။လယ်ယာမြေ နိုင်ငံပိုင်ပြုလုပ်ရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၃ (ခ) တွင် ပြဆိုထား သည့် လယ်ယာမြေ၏အဓိပ္ပါယ် ဖွင့်ဆိုချက်တွင် အချင်းဖြစ်မြေ အကျုံးဝင်ကြောင်း ပြဆိုနိုင်ခြင်း မရှိသည့်ပြင်၊ ၎င်းအပိုင်းနောက်ဆုံးစာကြောင်းတွင် အချင်းဖြစ်မြေကို အလားတူမြေမျိုးများနှင့် ပတ်သက်၍ “သို့ရာတွင် မြို့ရွာအတွင်းတည်ရှိသော လူနေအိမ်ယာအဖြစ် လက်ရှိထားသည့်မြေ မပါဝင်ချေ”ဟု ပြဆိုထားသဖြင့်၊ အချင်းဖြစ်မြေကို ဝရမ်းဖမ်းဆီးခြင်းမှာ ပုဒ်မ ၃၇ နှင့်ဆန့်ကျင် နေကြောင်း မည်သို့မ ယူဆရန်မဖြစ်။

ဆရက်အလီပါ ၁ နှင့် ကာဆင်မိုဟာမက်ရှူဂါတီ၊ ၁၉၄၉ ခုနှစ်၊ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံးများ၊ စာမျက်နှာ ၁၂၅ (တရားလွှတ်တော်ချုပ်) ကိုရည်ညွှန်းသည်။

* ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ တရားမအယူခံမှု အမှတ် ၃၁။
† ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဇာရီမှုအမှတ် ၅ တွင်၊ ရန်ကုန်မြို့၊ တရားရုံးချုပ်၊ မူလဘက်ဌာနရုံးတော်၏ ချမှတ်သော ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၂၀ နေ့စွဲပါအမိန့်ကို အယူခံမှု။

၁၉၆၆
—
ရပ်နီရန်ဂျယ်
လီတာ
နှင့်
ဒေါ်သန်း။

အယူခံတရားလိုအတွက်။ ။ ဦးဝမ်ဟုတ်။
အယူခံတရားခံအတွက်။ ။ မစ္စတာ ဒေါ်(ချို)၊ အမ်၊ ဖမ်ရား။

တရားသူကြီး ဦးထွန်းတင်။ ။ ယခုအယူခံမှုမှာ၊ တရားမကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၄၇ အရ ဤရုံးမှလွှဲလွှာသော တရားမကြီးမှုအမှတ် ၁၁/၅၉မှ ပေါက်ဖွဲ့သည့် တရားမမှုအမှတ် ၅/၆၅ တွင်၊ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၁၀ ရက်နေ့က ချမှတ်ခဲ့သည့်အမိန့်ကို မကျေနပ်၍ တင်သွင်းသည့် အယူခံမှုဖြစ်သည်။

မူလ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၁၁/၅၉ တွင် အယူခံတရားခံဖြစ်သူ တရားလိုက၊ တရားခံဖြစ်သူ အယူခံတရားလိုထံမှ လျှော်ကြေးငွေ ၆၀၀၀၀ ကျပ်ရရှိရန် တရားစွဲဆိုသည်တွင်၊ ငွေ ၃၃ ၀၀၀ ကျပ်အတွက်သာ ဒီကရီချမှတ်ပေးလိုက်လေသည်။ သို့သော်၊ အယူခံမှုအမှတ် ၆၂/၆၁ တွင်ငွေပေါင်း ၄၂ ၉၀၀ ကျပ်ကို စရိတ်နှင့် တကွ အယူခံတရားလိုက ပေးဆပ်စေရန် ၁၉၆၂ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၁၄ ရက်နေ့က ပြင်ဆင်လိုက်သည့် ဒီကရီကို ရရှိခဲ့လေသည်။ ထိုဒီကရီငွေကိုရနိုင်ရန်၊ တရားနိုင်ဖြစ် သူအယူခံတရားခံက၊ ယခင်ကန့်ကြိမ်တိုင်တိုင် တရားမမှုအမှတ် ၂၃/၆၁ အရင်း၊ တရားမမှုအမှတ် ၁၁/၆၃ အရင်း၊ ဖွင့်၍ တောင်းခံခဲ့သော်လည်း၊ ရရှိခြင်းမရှိသဖြင့်၊ တရားနိုင်က ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၂၅ ရက်နေ့တွင် တရားရုံး အယူခံ တရားလိုပိုင် သင်္ကန်းကျွန်းမြို့ မြို့မရပ်ကွက်အမှတ် ၃၃ ခြံမြေကို၊ ဝရမ်းဖမ်းဆီးရောင်း ချရန်၊ တရားမမှုအမှတ် ၅/၆၅ တွင် လျှောက်ထားသည် တွင်၊ ရုံးမှခြံမြေကို ဝရမ်းကပ်ခဲ့လေရာ၊ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၂၃ ရက်နေ့တွင် တရားရုံးဖြစ်သူ အယူခံတရားလိုက၊ ဤရုံးမှ တရားမမှုကို ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ရန် အခွင့်အာဏာမရှိတော့သဖြင့်၊ တရားမမှုအမှတ်ကို ဆောင်ရွက်ခွင့်ရှိသည်၊ ရန်ကုန်မြို့၊ တရားမရုံးတွင် တင်သွင်းစေရန်၊ တရားနိုင်ဖြစ်သူ အယူခံတရားခံသို့ ပြန်ပေးစေရန်နှင့် ဝရမ်းဖမ်းဆီး ထားသည့် ခြံ မြေမှာလည်း၊ လယ်ယာမြေ နိုင်ငံပိုင် ပြုလုပ်ရေး ဥပဒေအရ လယ်ယာမြေအဖြစ်သို့ အကျုံးဝင်နေသဖြင့်၊ ပုဒ်မ ၃၇ အရ ဝရမ်း ဖမ်းဆီးခြင်းမပြုနိုင်ပါဟု ကန့်ကွက်လေသည်။

သို့သော်၊ မူလဘက်ဆိုင်ရာ ပညာရှိ တရားသူကြီးက၊ ယခုတရားမမှုမှာ မူလ အမှုကြီးတွင်၊ ငွေ ၆၀ ၀၀၀ ကျပ်အတွက် တရားစွဲဆိုခဲ့ခြင်းဖြစ်သဖြင့်၊ အယူခံတရားခံ အခြေခံ အခြေပြုသည်။ ၁၉၆၂ ခုနှစ်၊ တော်လှန်ရေး ကောင်စီ၏ ဥပဒေ အမှတ် ၁၃ တွင် အကျုံးမဝင်၊ ဝရမ်းဖမ်းဆီးထားသည့် သင်္ကန်းကျွန်းမြို့ရှိ ခြံမြေမှာလည်း၊ လယ်ယာမြေ နိုင်ငံပိုင်ပြုလုပ်ရေးဥပဒေပုဒ်မ ၃(ခ) တွင် ပြဆိုထားသည့် အတိုင်း၊ လယ်ယာမြေ အမျိုးအစားတွင် မပါဝင်၊ ကင်းလွတ်သော မြေမျိုး ဖြစ်သဖြင့်၊ ဝရမ်း ဖမ်းဆီး ခွင့်ရှိ

သည်ဟု ဆုံးဖြတ်ပြီး၊ အယူခံတရားလို၏ ကန့်ကွက်လွှာကို ပလပ်လိုက်သဖြင့်၊ ယခု အယူခံမှုကို တင်သွင်းခြင်းဖြစ်သည်။

၁၉၆၆

ရန်ကုန်ဂျာနယ်
လီတာ
နှင့်
ဒေါ်သန်း။

ယခုအမှုတွင် အယူခံတရားလို၏ ပညာရှိ ရွှေနေကြီးက၊ မူလအမှုတွင် အယူခံ တရားခံက၊ ငွေ ၆၀,၀၀၀ ကျပ်ရရှိရန် တရားစွဲဆိုခဲ့သဖြင့်၊ ဤရုံးမှလွှဲသက်ဆိုင်ရာမှ စီရင်ခွင့်အာဏာရှိသော်လည်း၊ အယူခံမှုအမှတ် ၆၂/၆၁ တွင်၊ ငွေပေါင်း ၄၂,၉၀၀ ကျပ် ကိုသာ၊ ၁၉၆၂ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၁၄ ရက်နေ့က ဒီကရီချမှတ်ပေးခဲ့သဖြင့်၊ ၁၉၆၂ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၁၃ ရက်နေ့ထုတ် တော်လှန်ရေးကောင်စီ၏ ဥပဒေအမှတ် ၁၃ ပါ ပြဋ္ဌာန်း ချက်သည်၊ ယခုအမှုကို အကျုံးဝင်နေသဖြင့်၊ ဇာရီပြုလုပ်သည့်ငွေမှာလည်း ၅၀,၀၀၀ ကျပ်ထက်လျော့နည်းနေရကား၊ ထိုဥပဒေအရ ဇာရီမှုကို၊ ရန်ကုန်မြို့၊ တရားမရုံးတွင် သာ တင်သွင်းပြီး ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ခွင့်ရှိကြောင်းကို၊ ဆရက်အလီ ပါ ၁ နှင့် ကာဆင်ဖိုဟာမက်ရှူဂါတီ (၁) စီရင်ထုံးတွင် ပြဆိုထားသည့်အတိုင်း၊ ဇာရီလွှာကို ရန်ကုန်မြို့၊ တရားမရုံးတွင် ဆောင်ရွက်ရန် လွှဲပြောင်းပေးသင့်ပါသည်ဟု ပြဆိုလေ သည်။

သို့သော်၊ ထိုပြဆိုချက်ကို ကျွန်ုပ်တို့ လက်ခံနိုင်ရန် ခဲယဉ်းပေသည်။ အဘယ်ကြောင့် ဆိုသော်၊ ယခုအမှုမှာ ရည်ညွှန်းသည့် စီရင်ထုံးတွင် ပြဆိုထားသည့်အတိုင်း၊ မပြီးဆုံး သေးသည့်အမှုမဟုတ်သည့်ပြင်၊ ဇာရီမှုမှာလည်း မူလအမှုကြီးနှင့် တဆက်တည်း သတ်မှတ်ရမည်ဖြစ်ကြောင်းကို၊ အယူခံတရားလို၏ ပညာရှိ ရွှေနေကြီးက မငြင်းဆိုနိုင် သဖြင့်၊ ယခုဇာရီမှု ပေါက်ဖွားလာသည့် မူလအမှုတွင်၊ တရားလိုက တောင်းခံစွဲဆိုသည့် ငွေမှာလည်း၊ ငွေ ၆၀,၀၀၀ ကျပ်ဖြစ်နေသဖြင့်၊ ဤရုံးမှသာစီရင်ခွင့်ရှိပြီး၊ ရည်ညွှန်းသည့် တော်လှန်ရေးကောင်စီ ဥပဒေအမှတ် ၁၃ အရ၊ ရန်ကုန်မြို့၊ တရားမရုံးစီရင်ခွင့်ထက် ကျော်လွန်နေသောကြောင့် ဖြစ်ပေသည်။

တဖန်၊ အယူခံတရားလို၏ ပညာရှိရွှေနေကြီးက၊ ယခုဇာရီမှုကို ဖွင့်သောအခါက မူလတရားမကြီးနှင့် ဆက်စပ်သည့် အယူခံမှုမှာ၊ ပြီးဆုံးနေပြီဖြစ်၍၊ တော်လှန်ရေး ကောင်စီ ဥပဒေအမှတ် ၁၃ ကို ထုတ်ပြန်သောအခါ၊ ထိုအမှုမှာလည်း စစ်ဆေးဆဲအမှု မဟုတ်တော့သဖြင့်၊ ယခုဇာရီမှုတွင် အကျုံးဝင်သည့်ငွေမှာလည်း ၅၀,၀၀၀ ကျပ်ထက် လျော့နည်းနေသဖြင့်၊ ရန်ကုန်မြို့၊ တရားမရုံးတွင်သာ ဆက်လက်ဆောင်ရွက်သည့် အခွင့်အရေးရှိပါသည်ဟု ဆိုလိုသည်။

သို့ရာတွင်၊ တော်လှန်ရေးကောင်စီ ဥပဒေအမှတ် ၁၃ တွင်၊ ဆက်လက်ဆောင်ရွက် ဆဲအမှုများကိုပါ ရည်ညွှန်းသည်တကြောင်း၊ ဥပဒေအရ ဇာရီမှုကို ဆောင်ရွက်ရန်

(၁) ၁၉၄၉ ခု၊ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံးများ၊ စာမျက်နှာ ၁၂၅ (တရားလွှတ်တော်ချုပ်)။

၁၉၆၆
ရန်ကုန်ကျွယ်
လီတာ
နှင့်
ဒေါ်ဆန်း။

ရုံးမှာ၊ မူလအမှုကြီးကို ကြားနာခဲ့သည့်ရုံးမှာသာ ဆောင်ရွက်ခွင့်ရှိရကား၊ ယခု ဇာရီမူကို သီးခြား၍ ရန်ကုန်မြို့၊ တရားမရုံးကသာ ဆောင်ရွက်ခွင့်ရှိပါသည်ဆိုသည့် အဆိုပြုချက်ကို လက်ခံနိုင်ရန် မဖြစ်ပေ။

ထိုမှတစ်ဆင့်၊ ဝရမ်းဘမ်းဆီးထားသည့် ခြံမြေမှာ၊ လယ်ယာမြေနိုင်ငံပိုင်ပြုလုပ်ရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၃၇ နှင့် ဆန့်ကျင်နေသဖြင့်၊ ဘမ်းဆီးခွင့် မရှိပါဆိုသည့် ဒုတိယပြဆိုချက်နှင့် ပတ်သက်၍မူ၊ အယူခံတရားလို၏ ပညာရှိရွှေနေကြီးက၊ ထိုဥပဒေပုဒ်မ ၃ (၁) တွင် ပြဆိုထားသည့် လယ်ယာမြေ၏ အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုချက်တွင်၊ အချင်းဖြစ်မြေ အကျုံး ဝင်ကြောင်း ပြဆိုနိုင်ခြင်းမရှိသည့်ပြင်၊ ၎င်းအပိုင်နောက်ဆုံးစာကြောင်းတွင် ယခု အချင်းဖြစ်မြေကဲ့သို့ အလားတူမြေမျိုးများနှင့် ပတ်သက်၍၊ “သို့ရာတွင်၊ မြို့ရွာ အတွင်း တည်ရှိသော လူနေအိမ်ရာအဖြစ် လက်ရှိထားသည့်မြေ မပါဝင်ချေ” ဟု ပြဆိုထားသဖြင့်၊ အချင်းဖြစ်မြေကို ဝရမ်းဘမ်းဆီးခြင်းမှာ၊ ပုဒ်မ ၃၇ နှင့် ဆန့်ကျင် နေကြောင်း၊ မည်သို့မျှယူဆရန်မဖြစ်တော့ပေ။ ထို့အတွက်ကြောင့်ပင်၊ ၎င်းအချက်နှင့် ပတ်သက်၍၊ အယူခံတရားလို၏ ပညာရှိရွှေနေကြီးကလည်း၊ ယခုအယူခံမှု၌ ထပ်မံ၍ လေးနက်စွာ စောဒနာခြင်း မပြုတော့ပေ။

ဖော်ပြပါ အကြောင်းများကြောင့်၊ ယခုအယူခံမှုကို ခွင့်ပြုလက်ခံသင့်ကြောင်း ကျွန်ုပ်တို့ မည်သို့မျှ မတွေ့ရှိရသဖြင့်၊ အယူခံမှုကို စရိတ်နှင့်တကွ ပလပ်လိုက်သည်။ ပညာရှိရွှေနေကြီးစရိတ်အဖြစ် ရွှေဒင်္ဂါး ၅ ပြား သတ်မှတ်လိုက်သည်။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

တရားမပြင်ဆင်မှု

တရားသူကြီး ဦးထွန်းတင်ရွှေတင်

အင်ပတ်ကာမိုဟာမက် (လျှောက်ထားသူ)

နှင့်

လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးဝန် (လျှောက်ထားခံရသူ) *

† ၁၉၆၆

မတ်လ

၁၉ ရက်။

ထောက်သတ် ဒီကရီကို ပယ်ဖျက်ရန် လျှောက်ထားခြင်း—တစက်သတ် ဒီကရီကို ပယ်ဖျက်ခြင်း—
တရားမျှတခြင်း ကင်းမဲ့၍၊ များစွာနစ်နာရန်အကြောင်းရှိ မရှိ။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။တစက်သတ် ဒီကရီကို ပယ်ဖျက်လိုက်ရုံနှင့် လျှောက်ထားသူအဘို့ တရား
မျှတခြင်း ကင်းမဲ့၍ များစွာနစ်နာရန်အကြောင်းရှိသည်ဟု မည်သို့မျှ မတွေ့ရှိရသော်လည်း၊ လျှောက်
ထားသူ ကုန်ကျသည့် ရွှေနေစရိတ်အတွက်ကိုလည်း လျှောက်ထားခံရသူက ကျခံရမည်ဟု
ရုံးမှအမိန့်ချမှတ်ပေးခဲ့ပြီး ဖြစ်သဖြင့်၊ ထောက်ရုံးမှ ချမှတ်ခဲ့သည့်အမိန့်တွင် ဤရုံးမှ ဝင်ရောက်စက်
မက်ရန်သင့်သည့်အကြောင်းခြင်းရာများ ရှိသည်ဟု မဆိုနိုင်။

ဦးစွနှင့် မြန်မာ့တံခွန်ကုမ္ပဏီ-၁၊ ၁၉၅၁ ခုနှစ်၊ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံးများ၊ ၁၃၄။

အီး၊အက်(စ်)ကိုဟင်းနှင့် ဗွီ၊အီး၊အာ(ရ်)၊အမ်၊အေ၊အာ(ရ်)၊ချစ်တီးယားဖမ်း၊ ၁၉၅၀ ခုနှစ်၊
မြန်မာပြည်စီရင်ထုံးများ၊ ၁၀၀ ကိုရည်ညွှန်းသည်။

လျှောက်ထားသူအတွက်။ ။ဦးကျော်ထွန်း။

လျှောက်ထားခံရသူအတွက်။ ။မစ္စတာ အက်(စ်)၊ ကေ၊ ဂျီ(ရ်)။

တရားသူကြီး ဦးထွန်းတင်။ ။ယခုပြင်ဆင်မှု အလွှာမှာ ရန်ကုန်မြို့၊ တရားမရုံး၊
တရားမကြီးမှုအမှတ် ၉၇ တွင်၊ ၁၉၆၅ ခု၊မတ်လ ၁၂ ရက်နေ့ကချမှတ်သည့် တဘက်
သတ်ဒီကရီကို ပယ်ဖျက်ပေးပါရန် လျှောက်ထား ခံရသူက လျှောက်ထားသည့် အ
တိုင်း ၁၉၆၅ ခု၊စက်တင်ဘာလ ၂၉ ရက်နေ့စွဲပါ အမိန့်အရ၊ ခွင့်ပြု၍ ပယ်ဖျက်ပေးလိုက်
သည်ကိုမကျေနပ်သဖြင့် လျှောက်ထားသူက တင်သွင်းသည့် အလွှာဖြစ်သည်။

ထိုတရားမကြီးမှုအမှတ် ၉၇/၆၅ မှာ၊ လျှောက်ထားသူက လျှောက်ထား ခံရသူ
လူဝင်မှု ကြီးကြပ်ရေးဝန်အပေါ် မိမိမှာ တိုင်းရင်းသား ဖြစ်ကြောင်း မြွက်ဖော်ပေးရန်

* ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ တရားမပြင်ဆင်မှု အမှတ် ၅၀။

† ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှု အမှတ် ၉၇ တွင်၊ ရန်ကုန်မြို့တော် တရားမရုံး၊ ဒုတိယတရားသူကြီး
ရှုံးတော်၏ ချမှတ်သောအမိန့်ကိုပြင်ဆင်မှု။

၁၉၆၆

အင်ပတ်ကာ
မိုဟာမက်

နှင့်
လွှတ်ကြွေကြပ်
ရေးစာနဲ့။

သီးခြားသက်သာခွင့် ဥပဒေပုဒ်မ ၄၂ အရ စွဲဆိုသည့် အမှုဖြစ်သည်။ အမှုတွင် လျှောက်
ထားခံရသူ အပေါ်သို့ ချအပ်သည့် သမ္မာန်စာမှာ လျှောက်ထားခံရသူ၏ ဌာန
ရုံးသို့ ၁၉၆၅ ခု၊ မတ်လ ၁ ရက်နေ့က ပေးအပ်ခဲ့သော်လည်း အမှုချိန်းသည့် ၁၉၆၅ ခု၊
မတ်လ ၃ ရက်နေ့တွင် ရုံးသို့ လျှောက်ထားခံရသူဘက်မှ မည်သူမျှ လာရောက်ခြင်း မရှိ
သဖြင့် အမှုကို တဘက်သတ်ကြားနာပြီး ၁၉၆၅ ခု၊ မတ်လ ၁၂ ရက်နေ့က ဒီကရီ ချမှတ်
ပေးလိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။

လျှောက်ထား ခံရသူက ၁၉၆၅ ခု၊ ဧပြီလ ၃ ရက်နေ့တွင် ထိုတဘက်သတ် ဒီကရီကို
ပယ်ဖျက်ပေးရန် လျှောက်ထားရာ၌၊ ကျမ်းကျိန်ပြဆိုသည်မှာ အမှုတွင် ချအပ်ခဲ့သည့်
သမ္မာန်စာနှင့်ပတ်သက်၍ ယခင်အထက်ထက်က ရာဇဝတ်ရုံးတွင်သာ အမှုများဆိုင်ခဲ့ရ
သည့်အတိုင်း ထိုသမ္မာန်စာမှာလည်း ရာဇဝတ်ရုံးမှပင် ဖြစ်မည်ဟု ယူဆပြီး သက်သေခံ
ရန်အတွက် နောက်ထပ်သမ္မာန်စာရမှ သွားမည်ဟု စောင့်ဆိုင်းနေရာမှ ၁၉၆၅ ခု၊ မတ်လ
၅ ရက်နေ့တွင် ရာဇဝတ်ရုံးသို့ သွားရောက်စုံစမ်းသည်တွင် ၎င်းအမှုမှာ ထိုရုံးမှမဟုတ်
တရားမရုံးမှဖြစ်ကြောင်း ထိုအချိန်ကျမှသိရသဖြင့် ဆက်လက်မေးမြန်းနေရာ ရုံးအမှန်
ကို ၁၉၆၅ ခု၊ မတ်လ ၁၂ ရက်နေ့ညနေမှ သိရပြီး၊ အမှုတွင်တဘက်သတ် ဒီကရီ ချမှတ်
ထားပြီးကြောင်းတွေ့ရှိရသည်။ မိမိမှာ ယခင်ကတရားမမှုများကို မလေ့လာ မဆောင်
ရွက်ဘူးသဖြင့် သဘောရိုးနှင့် မှားယွင်း ခဲ့ခြင်းသာဖြစ်ပြီး တမင်သက်သက် ပေါ့လျော့
ခြင်း မဟုတ်သဖြင့် ခွင့်ပြုရန် လျှောက်ထားလေသည်။

လျှောက်ထားသူကမူ၊ ချအပ်သည့် သမ္မာန်စာတွင် ရုံးအမည် ပါဝင်နေသဖြင့်
လျှောက်ထားခံရသူ၏ ပြဆိုချက်မှာ ယုတ္တိမတန်၊ သမ္မာန်စာကို ရွှေနေချုပ်ထံသို့ပေးပို့
ပါက ရွှာဆောင်ရန်များ ပြည့်စုံနိုင်သဖြင့် လျှောက်ထား ခံရသူ တောင်းဆိုသည့်
အတိုင်း အမှုတွင် ချမှတ်ထားသည့် တဘက်သတ်ဒီကရီကို ပယ်ဖျက်ရန်အကြောင်း
လုံလောက်ခြင်း မရှိပါဟု ကန့်ကွက်လေသည်။

သို့ရာတွင် အောက်ရုံးပညာရှိ တရားသူကြီးက လျှောက်ထားခံရသူ၏ ပြဆိုချက်
များမှာ လုံလောက်သည်ဟု ယူဆ၍၊ ဦးငွေနှင့် မြန်မာ့တံခွန် ကုမ္ပဏီပါ-၁ (၁)စီရင်ထုံး
ပါ ပြဆိုချက်များအရ၊ အမှုကို တရားမျှတစွာ ဆက်လက်ကြားနာနိုင်ရန် လျှောက်ထား
ခံရသူ၏အလွှာကို ခွင့်ပြုရာတွင် လျှောက်ထားခံရသူက လျှောက်ထားသူသို့ စရိတ်
၁၇ ကျပ် ပေးစေရမည်ဟု အမိန့်ချမှတ်လိုက်သည်။

ယခုပြင်ဆင်မှု အလွှာတွင်လည်း၊ လျှောက်ထားသူက အောက်ရုံးတွင် တင်သွင်း
သည့် အလားတူ ကန့်ကွက်ချက်များအရပင် လျှောက်ထားခဲ့ရာ ဦးစွာဖော်ပြလိုသည်

မှာ လျှောက်ထားခံရသူ လူဝင်မှု ကြီးကြပ်ရေးဝန် ဌာနမှအရာရှိသည်၊ မှုခင်းကိစ္စများ နှင့်ပတ်သက်၍၊ နိုင်ငံတော် ရွှေနေချုပ် ဌာနနှင့် တိုက်ခိုက်ဆက်သွယ်ခွင့်မရှိ၊ မိမိဌာန ဆိုင်ရာ အကြီးအကဲမှတစ်ဆင့် တရားရေး ဌာနသို့ မေတ္တာရပ်ခံ၍သာ နိုင်ငံတော် ရွှေနေချုပ်၏ အကူအညီကို ရယူနိုင်ပါသည်ဟု အစိုးရအတွက် လိုက်ပါဆောင်ရွက်သည့် ပညာရှိ ရွှေနေကြီး၏ ပြဆိုချက်ကို လျှောက်ထားသူက မည်သို့မျှ မငြင်းဆိုနိုင်သဖြင့် လျှောက်ထားသူ၏ အဓိက ကန့်ကွက်ချက်မှာ မှန်ကန်၍လက်ခံသင့်သည်ဟု မဆိုနိုင်ပေ။ သို့ဖြစ်ရကား၊ အမှုတွင်ဒီကရီချမှတ်ပေးခဲ့သည့်တရားသူကြီးကပင်လျှောက်ထားခံရသူ၏ ပြဆိုချက်များမှာ အမှုအကြောင်းခြင်းရာများအရ ချမှတ်ခဲ့သည့် တဘက်သတ် ဒီကရီကို ပယ်ဖျက်ပေးရန် လုံလောက်သည်ဟု ယူဆဆုံးဖြတ်ခဲ့ခြင်းမှာ လျော်ကန် သင့်မြတ်ခြင်း မရှိပါဟုမဆိုနိုင်ပေ။

၁၉၆၆
 ထင်ပထိကာ
 မိုဟာမက်
 နှင့်
 လူဝင်မှုကြီးကြပ်
 ရေးဝန်။

မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ၊ ယခုကဲ့သို့ အလားတူဖြစ်သည့် အလွှာမျိုးကို ယခင်တရား လွှတ်တော်မှ အီး၊ အက်(စ်) ကိုဟင်းနှင့် ဗွီ၊ အီး၊ အာ(ရ်)၊ အမ်၊ အေ၊ အာ(ရ်) ချစ်တီးယားဇမ်း (၂) စီရင်ထုံးတွင် အောက်ပါအတိုင်း ထုံးပွဲခဲ့လေသည်။

“That where an application under Order IX, Rule 13 of the Code of Civil Procedure for setting aside an *ex parte* decree was granted by the Trial Court a revision lies to the High Court.

The High Court will not interfere in revision against an Interlocutory order unless some grave injustice or hardship would result on failure to do so.

It is difficult to see how grave injustice or real hardship could be said to be sustained by the plaintiff if an *ex parte* decree in his favour is set aside and he is compensated in costs therefor.”

အမှုတွင်လည်း တဘက်သတ် ဒီကရီကို ပယ်ဖျက်လိုက်ရုံနှင့် လျှောက်ထားသူအဖို့ တရားမျှတခြင်း ကင်းခဲ့၍ များစွာနစ်နာရန် အကြောင်း ရှိသည်ဟု မည်သို့မျှ မတွေ့ ရှိရသည့်ပြင် လျှောက်ထားသူ ကုန်ကျသည့် ရွှေနေစရိတ်အတွက် ကိုလည်း လျှောက် ထားခံရသူက ကျခံရမည်ဟု ရုံးမှ အမိန့်ချမှတ်ပေးခဲ့ပြီး ဖြစ်သဖြင့် အောက်ရုံးမှ ချမှတ်ခဲ့သည့် အမိန့်တွင် ဤရုံးမှ ဝင်ရောက်စွက်ဖက်ရန် သင့်သည့် အကြောင်းခြင်းရာ များ ရှိသည်ဟု မဆိုနိုင်၍ လျှောက်လွှာကို ပယ်ပယ်ရမည်သာ ဖြစ်သည်။

ဖော်ပြပါ အကြောင်းများကြောင့် ဤပြင်ဆင်မှု အလွှာကို စရိတ်မရှိ ပယ်ပယ်လိုက် သည်။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

ရာဇဝတ်အယူခံမှု

တရားသူကြီး ဦးသက်ပေ ရွှေတင်

အောင်သိန်း (အယူခံတရားလို)

နှင့်

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (အယူခံတရားခံ)*

† ၁၉၆၆

ဧပြီလ

၇ ရက်။

ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၃၀၂ (၂)/၃၂၆ အရ၊ ပူးပြွန်ထင်ရှားစီရင်ခြင်း—မိမိက သေစေရန် မရည်ရွယ်သော သူအား သေခြင်းကို ဖြစ်စေခြင်း—မိမိက ကြံရွယ်သူကို သေစေသော ပြစ်မှုနှင့် ထပ်တူ ဖြစ် မဖြစ်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ အယူခံတရားလိုက ၎င်းသည် တူမဖြစ်သူ မကြည်ကြည်အား သေစေရန် ရည်ရွယ်ပြီး ခါးနှင့် ခုတ်ခွဲခြင်း မဟုတ်သဖြင့်၊ ၎င်းအပေါ် ရာဇသတ် ပုဒ်မ ၃၀၂ (၂) အစား၊ ၃၀၄ (က) အရသာ အပြစ်ပေးသင့်ကြောင်း၊ ၎င်း၏ အယူခံလွှာ၌ ဖော်ပြထားသည်။ ရာဇသတ် ပုဒ်မ ၃၀၁ အရ တရားခံ တဦး၏ ပြုမူချက်သည် မိမိက သေစေရန် မရည်ရွယ်သော သူအား သေ ခြင်းကို ဖြစ်စေလျှင်၊ ထိုပြုမူချက်သည် မိမိက ကြံရွယ်သူကို သေစေသော ပြစ်မှုနှင့် မခြား ထပ်တူ ဖြစ်သည်ဟု ပြဋ္ဌာန်းထားသဖြင့် အယူခံ တရားလိုသည် မကြည်ကြည်အား သေစေရန် မရည်ရွယ် သော်လည်း ၎င်း၏ ပြုမူချက်ကြောင့် မကြည်ကြည်အား သေဆုံးခဲ့ရခြင်း ဖြစ်ရာ ကြံရွယ်သူကို သေစေသည့် ပြစ်မှုနှင့် မခြား ထပ်တူပင် ဖြစ်သည်ဟု ယူဆရမည်ဖြစ်သည်။

ချစ်လှိုင်၊ ထွန်းစိုင်း နှင့် မြန်မာနိုင်ငံ၊ ၁၉၅၈ ခုနှစ်၊ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး (တရားလွှတ်တော်)၊ စာမျက်နှာ ၅၀၂ ကို ရည်ညွှန်းသည်။

အယူခံတရားလိုအတွက်။ ။

အယူခံတရားခံအတွက်။ ။ (အစိုးရရှေ့နေကြီး) ဦးသိန်းဟံ။

တရားသူကြီး ဦးသက်ပေ။ ။ အယူခံတရားလို အပေါ် ရာဇသတ် ပုဒ်မ ၃၀၂ (၂) စွဲချက်အရ အလုပ်နှင့် ထောင်ဒဏ် ၇ နှစ်၊ ပုဒ်မ ၃၂၆ စွဲချက်အရ၊ အလုပ်နှင့် ထောင်ဒဏ် ၄ နှစ် အပြစ်ဒဏ် နှစ်ရပ်စလုံးကို တပေါင်းတည်း ကျခံစေရန် အမိန့် ချမှတ်ခဲ့သည်။ ရန်ကုန်မြို့၊ အထူး (စက်ရှင်) တရားသူကြီး၏ စီရင် ချက်ကို မကျေနပ်သဖြင့် အယူခံဝင်သော အမှုဖြစ်သည်။

* ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်အယူခံမှုအမှတ် ၁၉၈။

† ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၆၄ တွင် ချမှတ်သော၊ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ မေလ ၁၈ ရက် နေ့စွဲပါ၊ ယံသာဝတီနှင့် ရန်ကုန်ခရိုင် စက်ရှင် ရာဇဝတ် တရားသူကြီး၏ အမိန့်ကို အယူခံမှု။

၁၉၆၆

အောင်သိန်း

နှင့်

လှည်းထောင်ရ
ပြန်မာနိုင်ငံ။

အမှုဖြစ်ပွားပုံ အတ္ထုပ္ပတ္တိ အကျဉ်းချုပ်မှာ လွန်ခဲ့သည့် ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၁ ရက်နေ့ ည ၇ နာရီ ခွဲ အချိန်ခန့်တွင်၊ မောင်ကျော်သင်း (လိုပြ ၁) သည် မင်္ဂလာဒုံ ပေါက်ကုန်းရွာမှ မိမိနေထိုင်သော သင်္ကန်းကျွန်းရွာဘက်သို့ လှည်းဖြင့် ထွက်လာသည်။ လှည်းပေါ်၌ အသက် ၃ နှစ် အရွယ်ရှိ ၎င်း၏သမီးမကြည်ကြည် အပြင်၊ မောင်ကျော်အုန်း (လိုပြ ၂) တို့လည်း ပါလာလေသည်။ လှည်းကို မောင်ကျော်သင်းက မောင်း၍၊ သမီး မကြည်ကြည်သည် မောင်ကျော်သင်း၏ ပေါင်ပေါ်၌ အိပ်လျက် လိုက်လာသည်။ ထိုကဲ့သို့ ထွက်လာပြီးနောက်၊ နာရီဝက်ခန့် ကြာသောအခါ၊ သင်္ကန်းကျွန်း ရွာအနီးရှိ ကုက္ကိုပင်နားသို့ ရောက်သောအခါ၊ လှည်း ရွှေမှ လူတယောက် လျှောက်လာသည်ကို တွေ့ရသည်။ ထိုသူသည် အနီးသို့ ရောက် သောအခါ၊ လှည်းထမ်းပိုးတုံးကိုခါးနှင့်တချက် ခုတ်လိုက်သည်။ မောင်ကျော်သင်းက ထိုသူအား အယူခံ တရားလိုမှန်း သိသဖြင့်၊ “ကိုအောင်သိန်းရယ် မလုပ်ပါနှင့် ကလေး အိပ်နေလို့ပါ” ဟုပြောလေသည်။ မောင်ကျော်သင်းနှင့် အယူခံ တရားလိုတို့မှာ သမီးယောက်ဖ အရင်း တော်စပ်ကြသည်။ သို့ရာတွင် အယူခံ တရားလိုသည် လှည်း ထမ်းပိုးတုံးအောက်မှ ၎င်းတင်လာပြီး မောင်ကျော်သင်းအား ခါးဖြင့် ခုတ်ရာ၊ မောင်ကျော်သင်း၏ ဦးခေါင်းနှင့် လက်တို့တွင် ထိလေသည်။ ပေါင်ပေါ်၌ အိပ်လျက် လိုက်လာသည့် ကလေးကိုလည်း ထိသွားလေသည်။ ထိုကဲ့သို့ ခါးနှင့် ခုတ်လိုက် သဖြင့်၊ ကလေးမှာ လှည်းပေါ်က ကျသွား၍၊ မောင်ကျော်သင်းသည် အယူခံ တရား လိုအား ဝင်၍ လုံးလေသည်။ ထိုကဲ့သို့ ဝင်လုံးသော အချိန်ကျမှ အယူခံ တရားလို သည်၊ မိမိရန်မူသော သူမှာ မည်သူ မည်ဝါ ဖြစ်သည်ဟု သိရသည့် အတွက် ဟာ မှားသွားပြီဟု ပြောပြီး၊ လှည်းပေါ်မှ ကျသွားသည့် ကလေးကို သွားရောက်ကြည့် ရှုလေသည်။ ကလေး၏ ဦးခေါင်း၌ ဒဏ်ရာ တချက် တွေ့ရသဖြင့် အနီးရှိ မအေးစိန် (လိုပြ ၃) ၏ အိမ်သို့ သွားရောက်ပြီး ပတ်တီး စီးလေသည်။

ထိုကဲ့သို့ အချင်းဖြစ်ပွားသဖြင့် လှည်းပေါ်တွင် ပါလာသော မောင်ကျော်အုန်း သည်၊ လှည်းပေါ်မှ ဆင်းပြီး ငါးဦး ကော်မတီဝင် ဦးချစ်ဟန် (လိုပြ ၁၁) ထံသို့ သွားရောက်ကာ၊ မောင်ကျော်သင်းကို အယူခံ တရားလိုက ခါးနှင့် ခုတ်ကြောင်း တိုင်တန်းလေသည်။ ထိုကဲ့သို့ မောင်ကျော်အုန်းက တိုင်တန်းခြင်းကို၊ ဦးချစ်ဟန် သည်သက်သေခံ အမှတ် (၁) တိုင်ချက်တွင် ရေးမှတ် ထားခဲ့လေသည်။

ဒဏ်ရာရသွားသည့် မကြည်ကြည်နှင့် မောင်ကျော်သင်းတို့ကို မင်္ဂလာဒုံ စစ်ဆေး ရုံသို့ ပို့လိုက်၍၊ မောင်ကျော်သင်း၏ ဦးခေါင်းမှ ဒဏ်ရာကို ချုပ်ပေးလိုက်ပြီး၊ အင်းစိန် ဆေးရုံသို့ တဖန် ပေးပို့လိုက်လေသည်။ မကြည်ကြည်၏ ဒဏ်ရာမှာ သေးငယ်သော ဒဏ်ရာမဟုတ်သဖြင့် မင်္ဂလာဒုံ ဆေးရုံ၌ပင် အတွင်းလူနာအဖြစ် ကုသရန် ထားခဲ့ရာ

၁၉၆၆
အောင်သိန်း
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

ညတွင်းချင်းပင် မကြည်ကြည်သည် စစ်ဆေးခံ၍ သေဆုံးသွားလေသည်။ မကြည်ကြည်
၏ အလောင်းကို ခဲ့စိပ်ကြည့်သည့် ဆရာဝန် ဒေါ်သင်းသင်းခိုင် (လိပြ-၁၄) က၊
ဦးခေါင်းတွင် ဓါးဒဏ်ရာ တချက် တွေ့ရကြောင်း။ ထိုဒဏ်ရာကြောင့် ဦးနှောက်
ပြတ်သွားရာ မုတ်ချ သေစေနိုင်သည့် ဒဏ်ရာ တခုဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရလေသည်။
မောင်ကျော်သင်းတွင်လည်း လက်ဝဲ လက်မောင်း၌၊ လက်မောင်းရိုး ကြိုးပြတ်သွား
သော ဓါးဒဏ်ရာ တချက် တွေ့ရှိ ခဲ့လေသည်။

အချင်းဖြစ်ပွားရာ အနီးမှ ဓါးတချောင်းကို တွေ့၍၊ သိမ်းဆည်းခဲ့ရာ၊
ထိုဓါးပေါ်၌ သွေးများကို ဓါတုဗေဒ အရာရှိက စစ်ဆေး ကြည့်ရှုသောအခါ တွေ့ရ
လေသည်။ ထိုဓါးမှာ အယူခံ တရားလို၏ ဓါးဖြစ်ကြောင်း၊ မောင်ကြည် (လိပြ ၈)
နှင့် ကိုကျောက် (လိပြ ၅) တို့ က ထွက်ဆို ထားကြလေသည်။ ထိုနောက် အယူခံ
တရားလိုသည် ကိုငြိမ်း (လိပြ ၄) ၏ ထံ၌ အချင်းဖြစ်ပွားသည့် ညကပင် လူမှား
ပြီး၊ အုန်းကြိုင် ထင်မှတ်၍ ခုတ်မိကြောင်း ဝန်ခံခဲ့လေသည်။ အထက်ပါ သက်သေ
အထောက် အထားများ အရ၊ အယူခံ တရားလိုအား ထုခွင့်ပေး ပုဒ်မ ၃၀၂ (၂)
အရ တရားစွဲဆိုရာ၊ အယူခံ တရားလိုက မောင်ကျော်သင်းနှင့် သေဆုံးသူ မကြည်ကြည်
တို့အား ဓါးနှင့် မခုတ်ရကြောင်း၊ အချင်း ဖြစ်ပွားသည့် ဆိုသောအချိန်က ၎င်းသည်
မောင်ကျောက်၏ အိမ်၌ ရှိနေကြောင်း ထုချေသော်လည်း၊ ပညာရှိ အောက်ရုံး
တရားသူကြီးသည်၊ ၎င်း၏ ထုချေချက်ကို လက်မခံဘဲ၊ အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့သည့်
အတိုင်း အပြစ်ပေးခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

ဤအမှုတွင် မောင်ကျော်သင်းသည်၊ ရဲဌာနာ၌ တိုင်ချက်ပေးစဉ်က ၎င်းကို
မည်သူ မည်ဝါက ဓါးနှင့် ခုတ်သည်ဟု တိုင်ချက်၌ ထည့်သွင်း ဖော်ပြခဲ့ခြင်း မရှိသည်
မှာ မှန်၏။ သို့ရာတွင် ၎င်းသည် ရုံး၌ အစစ်ခံစဉ် အချိန်၌ ၎င်းအား ဓါးနှင့် ခုတ်
သောသူမှာ အယူခံ တရားလိုပင် ဖြစ်ကြောင်း အတိ အလင်း စွပ်စွဲထား၏။
ရဲဌာနာတွင် တိုင်ကြားစဉ်က အယူခံ တရားလိုအား နာမည် တပ်၍ မတိုင်ကြား
ခဲ့ခြင်းမှာ၊ ၎င်းတို့သည် သမီးယောက်ဖ အရင်း ဖြစ်နေသည့် အလျောက် ယောက်ဖ
ဖြစ်သူအား အကာ အကွယ်ပေးရန် အလို့ငှါ၊ ထိန်ချန်ထားသည်ဟု ယူဆရန်
အကြောင်းရှိသည်။ သို့ရာတွင် လှည်းပေါ်၌ ပါလာသည့် မောင်ကျော်အုန်းက
အယူခံ တရားလိုအား နာမည်တပ်ပြီး ဦးချစ်ဟန် ထံ၌ တိုင်ကြား ထားပြီးကြောင်း
တွေ့ရသဖြင့်၊ ထိန်ဝှက်ထားရန် မဖြစ်နိုင်မှန်း ကို သိရှိလာသည့် အလျောက် ရုံးတွင်
အမှန်အတိုင်း အစစ်ခံခဲ့သည်ဟု ယူဆရပေမည်။ ထို့ပြင် အယူခံ တရားလိုသည်၊
မောင်ကျော်သင်းကို လူမှားပြီး ဓါးနှင့် ခုတ်မိကြောင်း၊ ကိုငြိမ်းထံ၌ အချင်းဖြစ်
ညက ဝန်ခံထားသည်ဆိုသော အချက်လည်း ရှိနေသည်။ ကိုငြိမ်းက ရုံးတွင် ထွက်

ခဏ်း

အောင်သိန်း
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

ဆိုရာ၌ ထိုကဲ့သို့ ဝန်ခံထားသည် ဆိုခြင်းကို ပဌမ ပေါ်ပြခြင်း မပြုသဖြင့် ပညာရှိ
အစိုးရ ရှေ့နေကြီးက ရဲစက္ကူနှင့် တိုက်ဆိုင်၍ မေးမြန်းသောအခါ အယူခံ တရားလို
သည်၊ ၎င်းထံ၌ အချင်းဖြစ်သူက လူမှား၍ ခုတ်မိကြောင်း ဝန်ခံခဲ့သည်ဟု၊ ရဲအရာရှိ
ထံတွင် အစစ်ခံခဲ့ကြောင်း၊ ထိုရဲ အရာရှိထံ၌ အစစ်ခံချက်မှာ မှန်ကန်ကြောင်း
ဝန်ခံ ထားသောကြောင့်၊ ထိုထွက်ချက်ကို သက်သေခံ အဖြစ် အသုံး ပြုနိုင်
သည် ဆိုခြင်းမှာ မပြင်းနိုင်ပေ။ ချစ်လွှမ်း၊ ထွန်းဝိုင်း နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ
(၁) အမှုကိုကြည့်ပါ။ ၎င်းပြင်တစ အချင်းဖြစ်သူက မောင်ကျော်လင်း အား၊
ခါးနှင့်ခုတ်သည့် လက်သည်မှာ အယူခံ တရားလိုပင် ဖြစ်ကြောင်း မောင်ကျော်အုန်း
ကလည်း ထောက်ခံ ထွက်ဆိုထားသည်ဆိုသော အချက်လည်း ရှိနေသေးသည်
ကို သတိချပ်ရပေမည်။ ထို့ကြောင့် အယူခံ တရားလို၏ လက်ချက်ဖြင့် မကြည်ကြည်
သေဆုံးရပြီး၊ မောင်ကျော်လင်း ဒဏ်ရာ ရရှိခဲ့သည် ဆိုခြင်းမှာ ယုံမှားဘွယ် မရှိ
နိုင်တော့ပေ။

အယူခံ တရားလိုက ၎င်းသည် တူမဖြစ်သူ မကြည်ကြည်အား၊ သေစေရန် ရည်
ရွယ်ပြီး ခါးနှင့် ခုတ်ခဲ့ခြင်း မဟုတ်သဖြင့်၊ ၎င်းအပေါ် ဖုလသတ် ပုဒ်မ ၃၀၂ (၂)
အစား ၃၀၄ (က) အရသာ အပြစ်ပေးသင့်ကြောင်း၊ ၎င်း၏ အယူခံလွှာ၌ ပေါ်ပြ
ထားသည်။ ဖုလသတ်ပုဒ်မ ၃၀၁ အရ၊ တရားခံ တဦး၏ ပြုမူချက်သည်၊ မိမိကသေ
စေရန် မရည်ရွယ်သော သူအား သေစေခြင်းကို ဖြစ်စေလျှင်၊ ထိုပြုမူချက်သည်
မိမိက ကြံရွယ်သူကို သေစေသော ပြစ်မှုနှင့်မခြား ထပ်တူ ဖြစ်သည်ဟု ပြဋ္ဌာန်းထား
သဖြင့် အယူခံ တရားလိုသည် မကြည်ကြည်အား သေစေရန် မရည်ရွယ်သော်လည်း
၎င်း၏ ပြုမူချက်ကြောင့်၊ မကြည်ကြည် သေဆုံးခဲ့ရခြင်း ဖြစ်ရာ၊ ကြံရွယ်သူကို
သေစေသည့် ပြစ်မှုနှင့် မခြား ထပ်တူပင် ဖြစ်သည်ဟု ယူဆရမည် ဖြစ်သည်။

အထက်ပါအကြောင်းများကြောင့်၎င်းအပေါ် ဖုလသတ်ပုဒ်မ ၃၀၂ (၂) အရ၎င်း၊
ဖုလသတ်ပုဒ်မ ၃၂၆ အရ၎င်း အပြစ်ရှိသည် ဆိုသော ပညာရှိ အောက်ရုံး တရားသူ
ကြီး၏ ကောက်ယူချက်မှာ မှန်ကန်သည်။ ၎င်းအပေါ်တွင် ချမှတ်ခဲ့သည့် အပြစ်
ဒဏ်မှာလည်း ကြီးလေးသည်ဟု မဆိုနိုင်။ ဤအယူခံမှုကို ပလပ် လိုက်သည်။ ။

(၁) ၁၉၅၈ ခုနှစ်၊ မြန်မာပြည်စီရင်စိုး စာ ၅၈၂ (တရားလွှတ်တော်)။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

တရားမအထွေထွေအယူခံမှု

တရားသူကြီးဦးဘက်ဖေရွှေတင်

† ၁၉၆၆

ဦးကိုကိုကြီး (အယူခံတရားလို)

မတ်လ
၂၅ ရက်။

နှင့်

ကာရာဂျမား (အယူခံတရားခံ) *

အလုပ်သမား လျော်ကြေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၅—နှစ်ဖက်သောသက်သေများကို ကိုယ်တိုင် စစ်ဆေးခြင်း မပြု—အမှုတွဲ နေ့စဉ် မှတ်တမ်းများကို ရေးမှတ်ခြင်း—သက်သေများကို ချိန်းဆိုခြင်း—ဥပဒေပါပြဋ္ဌာန်းချက်ကိုထိကျစွာလိုက်နာခဲ့ခြင်းမရှိစေကာမူတရားမျှတမှုကိုရရှိစေခြင်း၊ ချီမှု—ဘက်ရာ ပြဿနာသည် အကြောင်းခြင်းရာနှင့် ပတ်သက်သည့် ဆုံးဖြတ်ချက် ဖြစ်မဖြစ်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။အလုပ်သမားလျော်ကြေးမင်းကြီးသည် နှစ်ဖက်သော သက်သေများကို ကိုယ်တိုင် စစ်ဆေးခြင်း မပြုသော်လည်း အမှုတွဲ နေ့စဉ် မှတ်တမ်းများကိုရေးမှတ်ခြင်း၊ သက်သေများကို ချိန်းဆိုခြင်း၊ အမိန့်ချမှတ်ခြင်း စသည့်ဆောင်ရွက်ချက်များကို ပြုလုပ်ခဲ့၏။ ၎င်း၏ အမိန့်တွင်လည်း သက်သေထုတ်ချက်များသာ မက သက်ဆိုင်သည့် ဥပဒေ အချက် အလက်များကိုပါ စတုရန်း ဆုံးသပ်ထားသည်ကို တွေ့မြင်နိုင်၏။ ၎င်းပြင် အယူခံ တရားလိုသည် အလုပ်သမား လျော်ကြေးမင်းကြီးရွှေတင် အမှုဆိုင်စဉ်က ရွှေနေငါးရမ်းပြီး ခုခံခဲ့ရာ ထိုစဉ်က သက်သေများအား စစ်ဆေးခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ မည်သို့မျှ ကန့်ကွက်ခြင်း မရှိသည်ကိုလည်း သတိ ချပ်ရပေမည်။ သို့ဖြစ်ရာ အလုပ်သမားမင်းကြီး အမိန့်သည် သက်သေ စစ်ဆေး စဉ်က ဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်ကို ထိကျစွာလိုက်နာခဲ့ခြင်း မရှိစေကာမူ၊ တရားမျှတမှုကို ရရှိစေခဲ့ပြီး ဖြစ်၍၊ ပျက်ပြယ်သော အမိန့် မဟုတ်။

ဇမာင်းခိုင် နှင့် နိုင်ငံတော်၊ အတွဲ ၁၃၊ ရန်ကုန် ၁။
အရှာဘီ နှင့် ပြည်ထောင်စု၊ ၁၉၅၀ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံစီရင်ထုံး စာမျက်နှာ ၃၇၄ (တရားလွှတ်တော်)။

ဦးမောင်ကြီး နှင့် ဂေါ်လက်၊ ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ တရားမ အထွေထွေ အယူခံမှု အမှတ် ၄၁ တို့ကို ရည်ညွှန်းသည်။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။အလုပ်သမား တဦးတိုင် ရရှိခဲ့သော ဒဏ်ရာသည် အလုပ်ချိန် အတွင်း အလုပ်ခွင်၌ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သည့် ဒဏ်ရာ ဟုတ်မဟုတ် ဆိုသော ဆုံးဖြတ်ချက်မှာ အကြောင်းခြင်းရာ နှင့် ပတ်သက်သည့်ဆုံးဖြတ်ချက်သာဖြစ်သည်။ ဥပဒေနှင့် ပတ်သက်သော အဆုံးအဖြတ် မဟုတ်ချေ။
ဘီ၊ အို၊ ဇီ၊ လီမီတက် နှင့် မဗေးရင်၊ အတွဲ ၁၃၊ ရန်ကုန်၊ စာမျက်နှာ ၅၅၃ ကို ရည်ညွှန်းသည်။

* ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ တရားမအထွေထွေ အယူခံမှုအမှတ် ၁၉။
† ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ ရန်ကုန်မြို့၊ တွဲဘက်အလုပ်သမားလျော်ကြေး မင်းကြီးရုံးတော်၏ အမှုအမှတ် အလည် လျော် ၂ တွင် ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၁၁ ရက်နေ့စွဲဖြင့် ချမှတ်သော အမိန့်အယူခံမှု။

အယူခံတရားလိုအတွက်။ ဦးမြင့်စိုး။

အယူခံတရားခံအတွက်။ မစ္စတာ တီပီဝမ်။

၁၉၆၆ /

ဦးကျိကြီး
နှင့်
ကာရာဂျမား။

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေ။ ။အယူခံတရားလို ဦးကျိကြီးက၊ အယူခံတရားခံ ကာရာဂျမားအား လျော်ကြေးငွေ ကျပ် ၁,၃၆၀ ပြား ၈၀ ပေးဆောင်ရန် ချမှတ်ခဲ့သည့် ရန်ကုန်မြို့၊ အလုပ်သမားလျော်ကြေးမင်းကြီး၏ အမိန့်ကို မကျေနပ်သဖြင့် အယူခံဝင် သောအမှုဖြစ်သည်။

အယူခံတရားလိုသည် အောင်သုခ မော်တော်ပိုင်ရှင်ဖြစ်ပြီး၊ အယူခံတရားခံမှာ ထိုမော်တော်၏စုကန်ဖြစ်သည်။ လွန်ခဲ့သည့် ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၃ ရက်နေ့ ညနေ ၃ နာရီခွဲ ၄ နာရီခန့်အချိန်တွင်၊ အောင်သုခမော်တော်သည် လမ်းမတော် ဆိပ် ကမ်းရှိဘောတံတား၌ ဆိုက်ကပ်ကာ ကုန်များတင်နေရာ တာဝန်ကျသူ အယူခံ တရားခံသည် စက်ခန်းအရွှေ့ဘက် သင်္ဘောကြမ်းပြင်ပေါ်၌ ညစ်ပတ်ပေရေနေသည့် စက်ဆီနှင့်ရေများကိုသုတ်စဉ် ချော်လဲသဖြင့်၊ ဒူးဂေါင်း၌ ဒဏ်ရာရရှိခဲ့ကြောင်း၊ ထို ဒဏ်ရာမှာ အလုပ်ချိန်အတွင်း အလုပ်ခွင်မှဖြစ်ပေါ်ခဲ့သည့် ဒဏ်ရာဖြစ်ကြောင်း၊ ထို ဒဏ်ရာအတွက် မော်တော်ပိုင်ရှင်ဖြစ်သူ အယူခံတရားလိုထံမှ လျော်ကြေးငွေ ရလို ကြောင်း၊ အလုပ်သမား လျော်ကြေးမင်းကြီးထံတွင် လျှောက်ထားလေသည်။

အယူခံတရားလိုက အယူခံတရားခံတွင် ရရှိခဲ့သောဒဏ်ရာမှာ၊ အလုပ်ချိန်အတွင်း အလုပ်ခွင်၌ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သည့်ဒဏ်ရာမဟုတ်ကြောင်း၊ အယူခံတရားခံသည် မိမိဘာသာ ရရန်ရှိသော ငှက်ပျောသီးဘိုးအကြွေးတောင်းရန် မော်တော်မှဆင်းကာ ကမ်းပေါ်သို့ တက်လာရာ ဆိပ်ခံဘောတံတားပေါ်၌ချော်လဲပြီး ဒဏ်ရာရခဲ့ခြင်းသာဖြစ်ကြောင်း။ ထို့ကြောင့် တောင်းဆိုသည့်လျော်ကြေးငွေကို မပေးထိုက်ကြောင်းဟုထုချေခဲ့၏။

ပညာရှိအလုပ်သမား လျော်ကြေးမင်းကြီးသည် နှစ်ဘက်အမှုသည်များနှင့် သက် သေတို့ကို စစ်ဆေးပြီးနောက်၊ အယူခံတရားခံသည်၊ ဘောတံတားပေါ်၌ ချော်လဲ ခဲ့ခြင်းမဟုတ်ဘဲ၊ မော်တော်ပေါ်၌ ချော်လဲခဲ့ခြင်းသာဖြစ်ကြောင်း၊ ထိုကဲ့သို့ချော်လဲ သဖြင့် ဒဏ်ရာရခဲ့ခြင်းမှာ အလုပ်ချိန်အတွင်း အလုပ်ခွင်၌ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သည့် ဒဏ်ရာ ဖြစ်သည့်အလျောက်၊ အယူခံတရားလိုက အယူခံတရားခံအား လျော်ကြေးငွေပေးရန် တာဝန်ရှိကြောင်း ကောက်ယူကာ အထက်တွင်ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း အမိန့်ချမှတ်ခြင်း ဖြစ်သည်။

ဤအမှုတွင် အယူခံတရားလိုဘက်မှ အဓိကလျှောက်လဲသွားသည့်အချက်မှာ ပညာ ရှိအလုပ်သမား လျော်ကြေးမင်းကြီးသည်၊ အလုပ်သမား လျော်ကြေးအက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၅ ကို တိကျစွာလိုက်နာခဲ့ခြင်းမရှိသဖြင့်၊ ၎င်းချမှတ်ခဲ့သောအမိန့်မှာ ပျက်ပြယ်

ခရစ်

ဦးကိုကြီး
နှင့်

ကာလများ။

နေ၍၊ ထိုအမိန့်ကိုပယ်ဖျက်ပြီး အလုပ်သမားလျော်ကြေးမင်းကြီးထံသို့ ထိပုစ်မနှင့်
အညီ အသစ်တဖန်စစ်ဆေးဆုံးဖြတ်ရန် ပြန်လည်ပေးပို့သင့်ကြောင်းပင်ဖြစ်သည်။

အလုပ်သမားလျော်ကြေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂၅ မှာ၊ အလုပ်သမားမင်းကြီးသည်
ယခုကဲ့သို့ လျော်ကြေးတောင်းဆိုသည့်အမှုများတွင် သက်သေများကိုမည်သို့မည်ပုံ
စစ်ဆေးရမည်ဟု ပြဋ္ဌာန်းထားသောပုဒ်မဖြစ်၏။ ယခုအမှုတွင် ပညာရှိအလုပ်သမား
လျော်ကြေးမင်းကြီးသည် သက်သေများအား ကိုယ်တိုင်မစစ်ဆေးဘဲ၊ အလုပ်သမား
အရာရှိ ဦးသာဒင်ဆိုသူအား စစ်ဆေးခိုင်းထားသဖြင့်၊ အလုပ်သမား လျော်ကြေး
အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂၅ ပါပြဋ္ဌာန်းချက်နှင့်အညီ၊ တိတိကျကျ ဆောင်ရွက်ထားခြင်း
မရှိကြောင်း ပေါ်လွင်နေ၏။ သို့ရာတွင် ၎င်း၏အမှုတွဲပါ နေ့စဉ်မှတ်တမ်းများနှင့်
အမိန့်ကို ကိုယ်တိုင်ဆောင်ရွက်ထားသည်ကို ထောက်ရှုလျှင်၊ ၎င်းသည် အမှုစစ်ဆေး
ခြင်းနှင့်ပတ်သက်၍ အလုပ်သမားအရာရှိ ဦးသာဒင်အား လုံးဝလွှဲထားခြင်းမဟုတ်ဘဲ၊
၎င်းကိုယ်တိုင်လည်း ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲ ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြောင်း ထင်ရှားသည်။

ဥပဒေပါပြဋ္ဌာန်းချက်တခုခုအားတိကျစွာ မလိုက်နာကာမျှဖြင့်၊ ထိုပြဋ္ဌာန်းချက်
အရ၊ ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်မှုသည် ပျက်ပြယ်သည်ဟု တယူသန်မဆိုအပ်ပေ။ ပြဋ္ဌာန်း
ချက်အား တိကျစွာမလိုက်နာခဲ့စေကာမူ၊ တတ်နိုင်သရွေ့ လိုက်နာခဲ့ပြီး၊ ထိုပြဋ္ဌာန်းချက်
အရ၊ ပြုမူဆောင်ရွက်မှုသည် မမျှတမှုမရှိပါက၊ ပျက်ပြယ်သည်ဟုမယူဆသင့်၊ တရား
စီရင်ရာတွင် အဓိကအချက်မှာ တရားမျှတမှု ရှိမရှိဆိုခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ ထိုကိစ္စနှင့်
ပတ်သက် မောင်ဦးနိုင် နှင့် နိုင်စိန်စိန်(၁) အပြင်၊ အရှာဘီ နှင့် ပြည်ထောင်စု(၂)တို့
အမှုများ၌ ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးပါ မလုပ်မနေရသည့် ပြဋ္ဌာန်းချက်များပင်ဖြစ်လင့်ကစား
ထိုပြဋ္ဌာန်းချက်များအတိုင်း၊ မဆောင်ရွက်ကာမျှဖြင့် တရားမျှတမှုမရှိဟု မဆိုနိုင်၍
ပြဋ္ဌာန်းချက်အရ ဆောင်ရွက်မှုသည် ပျက်ပြယ်ခြင်းမရှိဟု စီရင်ထုံးဖွဲ့ထားသည်ကို
ရည်ညွှန်းလိုသည်။

ယခုအမှုတွင် အလုပ်သမားလျော်ကြေးမင်းကြီးသည်၊ နှစ်ဘက်သောသက်သေ
များကို ကိုယ်တိုင်စစ်ဆေးခြင်းမပြုသော်လည်း အမှုတွဲရှိနေစဉ် မှတ်တမ်းများကိုရေး
မှတ်ခြင်း၊ သက်သေများကိုချိန်းဆိုခြင်း၊ အမိန့်ချမှတ်ခြင်းစသည့်ဆောင်ရွက်ချက်များကို
ပြုလုပ်ခဲ့၏။ ၎င်း၏အမိန့်တွင်လည်း သက်သေထွက်ချက်များသာမက၊ သက်ဆိုင်သည့်
ဥပဒေ အချက်အလက်များကိုပါ ဝေဖန်သုံးသပ်ထားသည်ကို တွေ့မြင်နိုင်၏။ ၎င်းပြင်
အယူခံတရားလိုသည် အလုပ်သမားလျော်ကြေးမင်းကြီးရှေ့တွင် အမှုဆိုင်စဉ်က ပညာရှိ
ရှေ့နေကြီး ဦးညွန့်မိန်းကို ငှားရမ်းပြီး ခုခံခဲ့ရာ၊ ထိုစဉ်ကသက်သေများအား၊ စစ်ဆေး

(၁) အထွေ သု၊ ရန်ကုန်၊ ၁။

(၂) ၁၉၅၀ ခုနှစ်၊ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး၊ စာ ၃၇၄၊ တရားလွှတ်တော်။

၁၉၆၆

ဦးကိုကြီး
နှင့်
ကဏ္ဍလူမား။

ခြင်းနှင့်ပတ်သက်၍ မည်သို့မျှ ကန့်ကွက်ခဲ့ခြင်းမရှိသည်ကိုလည်း သတိချပ်ရပေမည်။
သို့ဖြစ်ရာ ပညာရှိ အလုပ်သမားမင်းကြီး၏ အမိန့်သည် သက်သေစာဆေးစဉ်က၊
ဥပဒေပါပြဋ္ဌာန်းချက်ကို တိကျစွာလိုက်နာခဲ့ခြင်း မရှိစေကာမူ၊ တရားမျှတမှုကိုရရှိ
စေခဲ့ပြီးဖြစ်၍ ယှက်ပြယ်သောအမိန့်မဟုတ်ဟု ကျွန်ုပ်ယူဆသည်။ ဦးမောင်ကြီး နှင့်
ဒေါ်ထွန်း(၁) တို့အမှုတွင်လည်း၊ ယခုတရားသူကြီးချုပ်ဖြစ်နေသည့် ဒေါက်တာ
ဦးမောင်မောင်က အလားတူပင် အဆုံးအဖြတ်ပြုထားသည်ကို တွေ့မြင်နိုင်လေသည်။

အလုပ်သမားတဦးတွင် ရရှိခဲ့သောဒဏ်ရာသည်၊ အလုပ်ချိန်အတွင်း အလုပ်ခွင်၌
ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သည့် ဒဏ်ရာဟုတ် မဟုတ် ဆိုသောဆုံးဖြတ်ချက်မှာ အကြောင်းခြင်းရာနှင့်
ပတ်သက်သည့် ဆုံးဖြတ်ချက်သာဖြစ်သည်။ ဥပဒေနှင့်ပတ်သက်သော အဆုံးအဖြတ်
မဟုတ်ချေ။ ဘီ၊အို၊စီ၊လီမိတက် နှင့် မမွေးရင်(၂)၊ အယူခံတရားခံသည် အောင်သုခ
မော်တော်ပေါ်၌ ချော်လဲကြောင်း၊ မောင်လှမောင်၊ ကိုမောင်ကြီး၊ မောင်ကို၊ မောင်
ဟုတ်၊ မောင်လှအောင် နှင့် မောင်လှသောင်းတို့က တညီတညွတ်တည်း ထွက်ဆို
ထားကြသည်။ ထိုသက်သေများသည် အယူခံတရားခံနှင့် မည်သို့မျှ ဆွေမျိုးတော်စပ်
ခြင်း မရှိကြသည့်အပြင် အယူခံ တရားလိုအပေါ်၊ နှစ်နာအောင် ထွက်ဆိုကြရန်
အကြောင်းမရှိ၍၊ ၎င်းတို့၏ထွက်ဆိုချက်များကို လက်မခံနိုင်စရာ အကြောင်းမရှိ၊ ထို့ပြင်
အယူခံတရားခံသည် လုပ်သားကျောမဲ့လူတန်းစား တဦးဖြစ်ရာ၊ မတရားသက်သေ
စာပေးပြီး တင်ပြနိုင်မည့် ပုဂ္ဂိုလ်တယောက်လည်းမဟုတ်၊ အယူခံတရားလိုတင်ပြသည့်
မောင်လှ၊ မာမုတ်နှင့် မောင်တင်အောင်တို့မှာ၊ အယူခံတရားလို၏သဘော၌ပင် လက်ရှိ
အလုပ်လုပ်နေကြသူများဖြစ်၍၊ မိမိတို့အလုပ်ရှင်ဘက်မှပင်း၍ထွက်ဆိုခြင်းမပြုဟုတထပ်
ချမှတ်နိုင်။ သခင်ထွန်းကြိုင်မှာ သာဓကတကွင်းနေသူဖြစ်ရာ၊ လမ်းမတော်ဆိပ်ကမ်း၌
စာဆင်း၍ ထည့်သည်ဆိုခြင်းမှာယုတ္တိကောင်းစွာမရှိပေ။ ထို့ကြောင့် အယူခံတရားခံ
သည် ဘောတံတားပေါ်၌ ချော်လဲခဲ့ခြင်းမဟုတ်ဘဲ၊ အောင်သုခမော်တော်ပေါ်တွင်
ချော်လဲ၍ ဒဏ်ရာရခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်ဆိုသော ပညာရှိအလုပ်သမားမင်းကြီး၏ အဆုံး
အဖြတ်မှာ မှန်ကန်သည်ဟုယူဆသည်။

အထက်ဖော်ပြပါ အကြောင်းများကြောင့်၊ ဤအယူခံမှုကို တရားစရိတ်နှင့်တကွ
ပယ်လိုက်သည်။ ရွှေနေကြီးစရိတ် ၃၄ ကျပ်သတ်မှတ်သည်။

(၁) ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ တရားမ အထူးထူး အယူခံအမှုအမှတ် ၄၁။
(၂) အတွဲ ၁၃၊ ရန်ကုန်၊ စာ ၅၅၃။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

တရားမပဌမအယူခံမှု

တရားသူကြီးဦးထွန်းတင် ရွှေတွင်

† ၁၉၆၆

မတ်လ ၁၁
ရက်။

ဦးကျော်စိန် ပါ ၂ (အယူခံတရားလိုများ)

နှိုင်း

ဦးအောင်သိန်း ပါ ၂ (အယူခံတရားခံများ) *

အိမ်ကို လက်ရောက် ပေးအပ်ရန်နှင့် လျော်ကြေးရရန် တရားစွဲဆိုမှု—နေထိုင်ခြင်းမှာ လိုင်စင်မီများ
အဖြစ် ဖြစ်မဖြစ်—နစ်နာကြေး ပေးရန် တာဝန် ရှိမရှိ။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ အယူခံ တရားလိုများသည်၊ အချင်းဖြစ် အိမ်တွင် နေထိုင်ခြင်းမှာ အယူခံ
တရားခံများ အခွင့်အရ နေထိုင်သူများ (လိုင်စင်မီ) ဖြစ်ပြီး၊ ထိုသို့ နေထိုင်နိုင်ခွင့်ကို အယူခံ တရား
ခံများက ရုပ်သိမ်းခဲ့ပြီး ဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားနေရကား၊ အယူခံ တရားလိုများသည်၊ အချင်းဖြစ်
အိမ်တွင်နေထိုင်ခြင်းအတွက် အိမ်ရှင်အယူခံ တရားခံများသို့ နစ်နာကြေး ပေးရန် တာဝန် ရှိပေသည်။

ဝီလာ နှင့် မာဆာ၊ (1956) Queen's Bench Division Vol. I, 274 at 284... ကို
ရည်ညွှန်းသည်။

အယူခံတရားလိုများအတွက်။ ။ ဦးကျော် (၁)။

အယူခံတရားခံများအတွက်။ ။ ဦးစံသိန်း။

တရားသူကြီး ဦးထွန်းတင်။ ။ ယခု အယူခံမှုမှာ ရန်ကုန်မြို့ တရားမရုံး၊ ၁၉၆၂
ခု၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၈၆၈ တွင်၊ တရားလိုဖြစ်သူ အယူခံတရားခံများက တရားခံ
ဖြစ်သူ အယူခံတရားလိုများအပေါ် ရင်းတို့ပိုင် အလုံသိပ္ပံလမ်း၊ အမှတ် ၈၂ နေအိမ်မှ
ဖယ်ရှား၍ လက်ရောက်ပေးအပ်ရန်နှင့် ထိုအိမ်တွင်နေသည့်အတွက် တလလျှင် ၅၀ နှုန်း
နှင့် ၃ နှစ်အတွက် ငွေပေါင်း ၁,၈၀၀ ကိုလျော်ကြေးအဖြစ်ရရန် တရားစွဲဆိုရာ၊ လျော်
ကြေးငွေ ၁,၄၄၀ ဆုံးဖြတ်သည်မှအပ အယူခံတရားခံများ စွဲဆိုသည့်အတိုင်း၊ ဒီကရီ
ချမှတ် ပေးလိုက်သည်ကို မကျေနပ်၍၊ အယူခံတရားလိုများက တင်သွင်းခဲ့သည့်
အယူခံမှုဖြစ်သည်။

အမှု၏ နောက်ကြောင်းရာဇဝင်ကို ပြဆိုရလျှင် တရားလိုဖြစ်သူ အယူခံ တရားခံ
များက အချင်းဖြစ်အိမ်နှင့်မြေကို အဘိုးငွေ ၇,၄၅၀ နှင့် အယူခံတရားလိုတို့သို့ ရောင်းချ

* ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ တရားမပဌမ အယူခံမှုအမှတ် ၂၅။

† ၁၉၆၂ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၈၆၈ တွင် ရန်ကုန်မြို့၊ တတိယတရားမတရားသူကြီး
ရုံးတော်၏ ချမှတ်သော ဒီကရီကို အယူခံဝင်မှု။

၁၉၆၆

ဦးကျော်စိန်

ပါ ၂

နှင့်

ဦးအောင်သိန်း

ပါ ၂။

ရန် ၁၉၆၆ ခု၊ ဇန်နဝါရီလ ၄ ရက်နေ့တွင် သဘောတူ စာချုပ်ချုပ်ဆို၍၊ ဝယ်သူ အယူခံ တရားလိုများကစရံငွေအဖြစ် ငွေ ၁,၀၀၀ ကိုထိုနေ့တွင်ပေးပြီး၊ ကျန်ငွေများကို ဇန်နဝါရီလအကုန်တွင်ပေးဆပ်ရန် ဖြစ်လေသည်။ ထိုသို့ရောင်းဝယ်ရန် ကတိစာချုပ် အရ၊ အိမ်ရှင်အယူခံတရားခံများက၊ အယူခံတရားလိုများတို့အား ထိုအိမ်တွင် ဝင်ရောက် နေထိုင်ရန်ခွင့်ပြုခဲ့ပေသည်။ အချိန်စေ့ရောက်သောအခါ အယူခံတရားခံများမှာ မြေ၏ ပိုင်ရှင်မဟုတ်ကြောင်း တွေ့ရှိရသဖြင့် အယူခံ တရားလိုများက ကျန်ငွေကို ပေးချေရန် ငြင်းဆိုသည်တွင်၊ အယူခံတရားခံများက ကတိစာချုပ်ကို ဖျက်သိမ်းပြီး၊ အယူခံတရားလို များကို အိမ်မှ ဖယ်ရှားပေးရန်၊ အိမ်နှင့်လူမှု ရန်ကုန်မြို့၊ တရားမရုံး အမှုအမှတ် ၁၂၂၄/၅၆ တွင် တရားစွဲဆိုလေသည်။ သို့ရာတွင် ထိုသို့တရားစွဲဆိုစဉ် အယူခံတရားခံ များက ရရှိထားသည့် စရံငွေ ၁,၀၀၀ ကိုပြန်လည်ပေးခြင်း မပြုသဖြင့် အယူခံ တရားလိုများသည် ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းရေး ဥပဒေ ပုဒ်မ ၅၃ (က)အရ၊ နေပိုင်ခွင့် ရှိသဖြင့် ၎င်းတို့ကို အိမ်မှမနှင်နိုင်ဆိုပြီး၊ ထိုအမှုကို ယခင် တရားလွှတ်တော်တိုင် တက်ရောက် စွဲဆိုခဲ့သော်လည်း အယူခံတရားခံများသာ ရှုံးနိမ့်ခဲ့လေသည်။ ထိုအတော အတွင်းတွင် အယူခံတရားလိုများက မိမိတို့ပေးထားသည့် စရံငွေ ၁,၀၀၀ နှင့် စာချုပ် ဖောက်ဖျက်သည့် နစ်နာကြေးရရန် အယူခံတရားခံတို့အပေါ် ရန်ကုန်မြို့၊ တရားမရုံး အမှုအမှတ် ၁၀၇၄/၅၈ တွင်တရားတထုံးစွဲဆိုရာ အနိုင်ဒီကရီရရှိ၍၊ အယူခံတရားခံ များက ဒီကရီကျငွေများကိုပေးဆပ်ခဲ့ရသည်။

ထို့အတွက် အယူခံတရားလိုများက အိမ်အရောင်းအဝယ် စာချုပ်မှာ ပျက်ပြယ် ပြီး၊ စရံငွေကိုလည်း အယူခံတရားလိုများသို့ ပြန်လည်ပေးခဲ့ပြီးဖြစ်ရာ၊ အချင်းဖြစ် အိမ်တွင် အယူခံတရားလိုများ နေထိုင်ခြင်းမှာ အယူခံ တရားခံများ၏ အခွင့်နှင့် နေထိုင်သူ (လိုင်စင်စီ)များသာ ဖြစ်တော့သဖြင့်၊ ထိုသို့နေထိုင်သည့်အတွက် နစ်နာ ကြေးနှင့် အိမ်မှဖယ်ရှား လက်ရောက်အပ်ပေးရန် တရားစွဲဆိုခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

တရားခံဖြစ်သူ အယူခံတရားလိုများကမူ အချင်းဖြစ်အိမ်တွင် အရောင်းအဝယ် စာချုပ်အရ၊ အချို့အဝက် ဆက်လက်ဆောင်ရွက်သည့် အနေနှင့် မိမိတို့ ဝင်ရောက် နေထိုင်ခြင်းသာဖြစ်၍ အယူခံ တရားခံများသည် နစ်နာကြေးကို မရထိုက်၊ ယခုအမှုမှာ ယခင်တရားမမှုအမှတ် ၁၂၂၄/၅၆ နှင့် အမှတ် ၁၀၇၄/၅၁ ပါဆုံးဖြတ်ချက်များအရ၊ အပြီးသတ် ပိတ်ပင်နေပြီးဖြစ်၍ အယူခံတရားခံများက တရားစွဲဆိုခွင့် မရှိတော့ပါဟု ချေပလေသည်။ ထို့အတွက် အမှုတွင် အောက်ပါကောက်ချက်များကို မူးမှထုတ်နုတ် ခဲ့လေသည်။

၁။ တရားခံများ ချေလွှာအပိုဒ် ၂ တွင်ဖော်ပြထားချက်အရ၊ ဤအမှုကို စွဲဆိုရန် ပိတ်ပင်ထားပြီး (Res Judicata) ဖြစ်သလား၊

၁၉၆၆

ဦးကျော်စိန်
ပါ ၂
နှင့်
ဦးအောင်သိန်း
ပါ ၂။

၂။ တရားလို၏ အဆိုလွှာအပိုဒ် (၁၀)တွင် ဖော်ပြထားသည့်အတိုင်း၊တရားခံ
များကလည်း အချင်းဖြစ်အိမ်တွင် နေခြင်းမှာ အခွင့် (Licensee)
အနေဖြင့် နေခြင်းဖြစ်သလား။

၃။ တရားလိုများသည် အဆိုလွှာအပိုဒ် (၁၁)တွင် ဖော်ပြသည့်အတိုင်း၊
အချင်းဖြစ်အိမ်တွင် နေထိုင်ခဲ့သည့်အတွက် လျော်ကြေးငွေ ၁,၇၀၀
ရသင့်သလား။

၄။ တရားလို မည်သည့်သက်သာခွင့် ရသင့်သနည်း။

ပဌမ ကောက်ချက်နှင့် ပတ်သက်၍၊ အောက်ရုံးမှာ အယူခံတရားလိုများနှင့်
ချုပ်ဆိုခဲ့သည့် အရောင်းအဝယ် ကတိစာချုပ်မှာ ပျက်ပြယ်သွားပြီး စရံငွေ ၁,၀၀၀
ကိုလည်း၊ အယူခံတရားလိုများက ပြန်လည်ရရှိပြီး ဖြစ်ရကား၊ အခြေအနေ ပြောင်းလဲ
သွားပြီဖြစ်၍၊ အထက်ဖော်ပြပါ ယခင်အမှုများတွင် ဆုံးဖြတ်ချက်များကြောင့်
ယခုအမှုကို စွဲဆိုရန် ပိတ်ပင်လျှင် မဖြစ်ဟု၎င်း၊ ဒုတိယ ကောက်ချက်နှင့် ပတ်သက်၍
လည်း အယူခံ တရားလိုများသည်၊ အချင်းဖြစ်အိမ်တွင် နေထိုင်ခြင်းမှာ အယူခံတရားခံ
များ၏ အခွင့်အရ၊ (လိုင်စင်စီ) များအဖြစ် နေခြင်းသာ ဖြစ်သည်ဟု၎င်း၊ အယူခံ
တရားခံများအတွက် အသာပေး၍ ဖြေဆိုခဲ့ရကား၊ အယူခံ တရားလိုများသည်၊
အိမ်ရှင် အယူခံတရားခံများက အလို့ရှိမှ အချင်းဖြစ်အိမ်မှ ဖယ်ရှား၍လက်ရောက် အပ်
ပေးရမည့်အပြင်၊ နစ်နာကြေးပါ ရထိုက်သဖြင့် နစ်နာကြေးကို တလအတွက် ငွေ ၄၀
သတ်မှတ်ပြီး ထိုစွဲဆိုသည့်အတွင်း ဒီကရီ ချမှတ်ပေးလိုက်လေသည်။

ယခုအယူခံမှုတွင် အယူခံတရားလိုများက၊ အယူခံရာဝယ် ကနဦးအနေနှင့် ယခု
အမှုမှာ ယခင်အမှုအမှတ် ၁၂၂၄/၅၆ ဆုံးဖြတ်ချက်အရ၊ တရားစွဲဆိုခွင့် ပိတ်ပင်နေပါပြီ
ဟု ထပ်မံပြဆိုသော်လည်း၊ အမှုကြားနာသောအခါ ထိုပြဆိုချက်ကို စွန့်လွှတ်ပါသည်ဟု
အယူခံ တရားလိုများ၏ ပညာရှိ ရွှေ့နေကြီးက လျှောက်ထားသဖြင့်၊ ၎င်းအချက်နှင့်
ပတ်သက်၍ အဆုံးအဖြတ်ပေးရန် မလိုတော့ပေ။ သို့သော် အယူခံ တရားလိုများ
အတွက် လိုက်ပါဆောင်ရွက်သည့် ပညာရှိ ရွှေ့နေကြီးက၊ အယူခံ တရားလိုများသည်၊
အချင်းဖြစ်အိမ်တွင် အယူခံ တရားခံများ၏ အခွင့်အရေးနှင့် နေထိုင်သူ (လိုင်စင်စီ)
များသာ ဖြစ်သည်ဆိုခြင်းနှင့် ထိုသို့ ယူဆနိုင်လင့်ကစား၊ ၎င်းတို့နေထိုင်သည့် အခွင့်
အရေးကို အယူခံ တရားခံများက ရန်ကုန်မြို့၊ တရားမရုံး၊ဥပဒေပုဒ်မ ၁၇ (လိုအပ်ချက်)
အရ၊ ရုပ်သိမ်းခြင်း မရှိသေး၍၊ အချင်းဖြစ် အိမ်ကို၎င်း၊ နစ်နာကြေးကို၎င်း ရပိုင်ခွင့်
မရှိပါဟု ပြဆိုပေသည်။

သို့သော်၊ အရောင်းအဝယ် ကတိစာချုပ်ကို ဖျက်သိမ်းပြီး၊အယူခံ တရားလိုများက
ပေးထားသည့် စရံငွေနှင့်လျော်ကြေးများ ရရှိရန် တရားစွဲဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း၊ ဒီကရီ

၁၉၆၆

ဦးကျော်စိန်
ပါ J
ဦးအောင်သိန်း
ပါ J။

၄ ရှိ၍ ငွေများပါရပြီး ဖြစ်ရကား၊ ၎င်းတို့သည် အချင်းဖြစ်အိမ်တွင် ပစ္စည်းလွှဲပြောင်း
ရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၅၃ (က)၏ အခွင့်အရေးအရ၊ ယခုတိုင် နေထိုင်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်ဟု
ယူဆရန်ရှိကြောင်းကို တရားလိုများ၏ ပညာရှိ ရှေ့နေကြီးက အောက်ရုံးမှ ရည်ညွှန်း
ခဲ့သည့် ဗီလာ နှင့် မာဆာ (၁)စီရင်ထုံးကို ဆန့်ကျင်ထုံး ဖွဲ့ထားသည်သာမက
တခုမျှ ပြနိုင်စွမ်းမရှိပေ။ သို့ဖြစ်ရကား အထက်ပါ စီရင်ထုံးတွင် ပြဆိုသည့်အတိုင်း၊
အယူခံတရားလိုများသည်၊ အချင်းဖြစ်အိမ်တွင် အယူခံ တရားခံများ၏ အခွင့်အရေး
အရ နေထိုင်သူ (လိုင်စင်စီ)များ ဖြစ်သည်ဟု အောက်ရုံးမှ ယူဆဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်မှာ
မှန်ကန်သည်ဟု လက်ခံရပေမည်။

ရန်ကုန်မြို့၊ တရားမရုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၁၇ အရ၊ ထိုသို့နေထိုင်ခြင်း ဖြစ်လင့်ကစား၊
၎င်းအခွင့်အရေးကို အယူခံ တရားခံများက ရုပ်သိမ်းခဲ့ခြင်း မရှိသေး၍၊ အချင်းဖြစ်
အိမ်ကို လက်ရောက်ရယူခွင့်မရှိသေးပါ ဆိုသည့် ပြဆိုချက်နှင့် ပတ်သက်၍လည်း
ယခင်အယူခံ တရားခံများ စွဲဆိုသည့် အမှုအမှတ် ၁၂၂၄/၅၆ တွင်၊ အယူခံတရားလို
များသို့ ပေးခဲ့သည့်နို့ တစ်စာအရ အိမ်မှ ၁၉၅၆ ခု၊ ကြာဂုတ်လ ၃၁ ရက်နေ့နောက်ဆုံး
ထားပြီး ဖယ်ရှားပေးရန် တောင်းဆိုခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည့်အပြင်၊ အယူခံ တရားလို
များကလည်း ကတိစာချုပ်ပျက်ပြယ်သဖြင့် ပေးထားသည့် စရံငွေနှင့် လျော်ခကြေး
ငွေများရှိရန်ကို တရားစွဲဆိုခဲ့ပြီး ဖြစ်ရကား၊ အယူခံတရားခံများက အယူခံတရားလို
တို့သို့ အချင်းဖြစ်အိမ်တွင်နေထိုင်ရန် အခွင့်အရေးကို ယနေ့တိုင် မရုပ်သိမ်းပါဆိုသည့်
ပြဆိုချက်ကို လက်ခံနိုင်ရန်မရှိပေ။

ထို့ကြောင့် အယူခံတရားလိုများသည်၊အချင်းဖြစ်အိမ်တွင် နေထိုင်ခြင်းမှာ၊ အယူခံ
တရားခံများ၏ အခွင့်အရ နေထိုင်သူ (လိုင်စင်စီ)များဖြစ်ပြီး၊ ထိုသို့နေထိုင်နိုင်ခွင့်ကို
အယူခံ တရားခံများက ရုပ်သိမ်းခဲ့ပြီးဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားနေရကား၊ အယူခံ တရားလို
များသည်၊ အချင်းဖြစ်အိမ်တွင် နေထိုင်ခြင်းအတွက် အိမ်ရှင် အယူခံတရားခံများသို့
နစ်နာကြေးပေးရန် တာဝန်ရှိပေသည်။ နစ်နာကြေးနှင့် ပတ်သက်၍ အောက်ရုံးက
တလ ၄၀ ဆုံးဖြတ်ခြင်းကို အယူခံတရားလိုများက မည်သို့မျှ စောဒကပြခြင်း မရှိသဖြင့်
ထိုနှုန်းထားမှာ သင့်မြတ်သည့် နစ်နာကြေး ဖြစ်သည်ဟု လက်ခံရန်ရှိပေသည်။

ဖေါ်ပြပါ အကြောင်းများကြောင့် ယခုအယူခံမှုတွင် အယူခံ တရားလိုများ၏
ပြဆိုချက်မှာ မည်သို့မျှ ချီးရောက်၍ မှန်ကန်လက်ခံနိုင်စရာ ရှိကြောင်း မတွေ့ရှိရသဖြင့်
အောက်ရုံး ချမှတ်ခဲ့သည့် စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီတွင် ဝင်ရောက်စွက်ဖက်ရန် အကြောင်း
မတွေ့ရှိသဖြင့် ယခုအယူခံမှုကို စရိတ်နှင့်တကွ ပလပ်လိုက်သည်။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှု

တရားသူကြီးချုပ် ဒေါက်တာမောင်မောင်၊ ထူးသူကြီး ဦးချစ်နှင့် တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေ တို့
ဌေးတင်

† ၁၉၆၆

ဧပြီ ၅ ရက်။

ဦးကျော်ညွန့် (ပြင်ဆင်ရန် လျှောက်ထားသူ)

နှင့်

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (ပြင်ဆင်ရန် လျှောက်ထားခံရသူ)*

ရာဇသတ်ကြီး ဥပဒေပုဒ်မ ၄၀၉ အရ စွဲဆိုခြင်း—ထောင်မှူးများထောင်မှ ပိုလျှံနေသောသီးနှံ
များကို အပြင်သို့ ရောင်းခြင်း—ရောင်းရငွေများကို အစိုးရ ငွေတိုက်သို့ ပေးသွင်းခြင်း—
ယင်းကဲ့သို့ ရောင်းချခြင်းသည် တာဝန် ဝတ်တရားနှင့် လုံးဝမအပ်ဟု ဆိုနိုင် မဆိုနိုင်—
ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၁၉၇(၁) အရအစိုးရ၏ ကြိုတင်ခွင့်ပြုချက်ယူရန်လိုမလို —အစိုးရ၏
ကြိုတင်ခွင့်ပြုချက် လိုသည်ဟု သတ်မှတ်ခြင်းသည် ပုဂ္ဂိုလ် တဦးဦးကို မထိုက်မတန်သော
အကာ အကွယ်ပေးခြင်း မြောက် မမြောက်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ဘော်စတယ် ကျောင်းအုပ်နှင့် အကျဉ်းဌာန မင်းကြီးတို့၏ ပြောဆိုချက်
တို့ကို ခြုံ၍ ကြည့်လျှင် ထောင်မှူးများသည် မိမိတို့၏ ထောင်များမှ ပိုလျှံသော သီးနှံများကို
အပြင်သို့ ရောင်း၍ အစိုးရ ငွေတိုက်သို့ ရောင်းရငွေများကို ပေးသွင်းသည့် အလေ့ အထ ရှိကြသည်။
ကြိုတင်၍ အကျဉ်းဌာန မင်းကြီးထံ ခွင့်ပန်ခြင်း၊ အစီရင်ခံခြင်း စသည်ကို ပြုလျှင် စည်းကမ်း ကျန်
သည်။ ထိုသို့ ခွင့်ပန်ခြင်း၊ အစီရင်ခံခြင်း ပြုရန် ပျက်ကွက်ရုံမျှနှင့် ဥပဒေကို ချိုးဖောက်သည်။ ရာဇဝတ်
မှု ကျူးလွန်သည်ဟု မဆိုသာပေ။ ဌာနတွင်း စည်းကမ်း ဖောက်ဖျက်ခြင်း၊ ပျက်ကွက်ခြင်းအား
ဖြစ်နိုင်သည်။ ဌာနဆိုင်ရာ အကြီးအကဲက သတိပေးခြင်း၊ အရေးယူခြင်းကို ပြုကောင်းပြုမည်။
လုပ်ရိုး လုပ်စဉ် အရ၊ သီးနှံများကို အပြင်သို့ ရောင်းချခြင်းသည် တာဝန် ဝတ်တရားနှင့် လုံးဝ
မအပ်စပ်ဟု မဆိုနိုင်၊ ထို့ကြောင့် ရာဇဝတ်ကြောင်းဖြင့် အရေးယူလိုလျှင် ရာဇဝတ် ကျင့်ထုံး
ပုဒ်မ ၁၉၇ (၁) အရ၊ အစိုးရ၏ ကြိုတင်ခွင့်ပြုချက် ယူရန်လိုပေလိမ့်မည်။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ကြိုတင် ခွင့်ပြုချက်ပေးသင့် မပေးသင့်ကို သက်ဆိုင်ရာ အစိုးရ
ဌာနက ဆုံးဖြတ်ရခြင်းဖြင့် ဌာနတွင်း စည်းကမ်း ထိန်းသိမ်းခြင်းနှင့် ဌာနကို အုပ်ချုပ် ကွပ်ကဲခြင်း
ကို ပိုမို ထိရောက်စွာ ဆောင်ရွက်နိုင်သည်။ သက်ဆိုင်ရာ အရာရှိ အဖို့လည်း အရမ်းမဲ့ စွပ်စွဲ ခံရခြင်း
၏ အန္တရာယ်မှ အတော်အသင့် အကာ အကွယ်ရသည်။ မိမိ၏ တရားဝင် တာဝန်များကို ရဲရဲဝံ့
ထမ်းဆောင်နိုင်သည်။ ထို့ကြောင့် အစိုးရ၏ ကြိုတင် ခွင့်ပြုချက်ကို လိုသည်ဟု သတ်မှတ်ခြင်းသည်
ပုဂ္ဂိုလ် တဦးဦးကို မထိုက်မတန်သော အကာ အကွယ် ပေးခြင်း မမြောက်။ အများ အကျိုးကို
ပြု၍၊ အစိုးရ ဌာနများ၏စည်းကမ်းအုပ်ချုပ်ရေး ထိန်းသိမ်းမှုကို အထောက် အကူ ပြုစေသည်။

• ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၁၇ (ခ)။

† ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၈၁ တွင် ချမှတ်သော ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၃၁ ရက်
နေ့စွဲပါ၊ သရက်မြို့၊ ဒုတိယရာဘက်ရာဇဝတ်တရားသူကြီး(အထူးအာဏာရ)အမိန့်ကို ပြန်၍ဆင်ခြင်မှု။

ဌာန အကြီးအကဲက ရာဇဝတ်မှု ဖွင့်ရန် အကယ် လိုအပ်သည်ဟု မြင်လျှင် အစိုးရ၏ ခွင့်ပြုချက်ကို ရယူရန် ခက်ခဲမည်မဟုတ်ပေ။

၁၉၆၆

နိုင်ငံထော်နှင့် မောင်ဘိုမောင် ရန်ကုန်အတွဲများ၊ ၁၃၊ စာမျက်နှာ ၅၄၀။

အင်ဘရီ (၆) နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ ၁၉၅၃ ခု၊ မြန်မာနိုင်ငံစီရင်ထုံး၊ ၃၁၅၊ (တရား လွှတ်တော်) တို့ကိုရည်ညွှန်းသည်။

ဦးကျော်ညွန့်
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားသူအတွက်။ ။ဦးတင့်။

ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားခံရသူအတွက်။ ။လက်ထောက် နိုင်ငံတော် ရွှေနေချုပ်
ဦးဘကျော်။

တရားသူကြီးချုပ် ဒေါက်တာမောင်မောင်။ ။လျှောက်ထားသူ ဦးကျော်ညွန့် သည် သရက်မြို့၊ ဘော်စာယ်(လ်) ကျောင်းအုပ်ကြီးအဖြစ်ဆောင်ရွက်နေစဉ်ကျောင်း မှစိုက်ပျိုး၍ ပိုလျှံသောနှမ်း စသော သီးနှံတို့ကို အပြင်သို့ရောင်းချ၍ ကိုယ်ကျိုးအတွက် သုံးစွဲခဲ့သည်ဟု စွပ်စွဲချက်ရှိသည်။ အစဦး၌ ဦးကျော်ညွန့်အား အရေးကြီးသောကုန် ပစ္စည်းများနှင့်ဆောင်ရွက်မှုများဆိုင်ရာအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၈ (၁)အရရဲတပ်ဖွဲ့စခန်းမှူးက တိုင်ချက်ဖွင့်ခဲ့သည်။ နောက်ပိုင်းတွင်ထိုပုဒ်မဖြင့် မစွဲဘဲ ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၄၀၉ အရ၊ ယုံကြည်အပ်နှံခြင်းကို ပေါက်ဖျက်မှုဖြင့် စွဲဆို၍ ရုံးသို့အမှုကိုတင်ပို့ခဲ့ကြသည်။

အမှုကို သရက်မြို့၊ ဒုတိယရာဘက်ရာဇဝတ်တရားသူကြီးရုံးတွင် စစ်ဆေးခဲ့ရာ၊ တရားလိုပြသက်သေနှစ်ဦးကို စစ်ဆေးအပြီးတွင်၊ ဦးကျော်ညွန့်၏ ပညာရှိရွှေနေကြီးက အကြောင်း ၂ ချက်ကို တင်ပြ၍ အမှုကို ပလပ်ကာ ဦးကျော်ညွန့်အား တရားရှင် လွတ်သင့်ကြောင်းဖြင့် လျှောက်လဲခဲ့သည်။ ပဌမအချက်မှာ အခင်းဖြစ်နှမ်း စသော ပစ္စည်းတို့ကို ဦးကျော်ညွန့်သည် တာဝန်ဝတ်တရားကို ဆောင်ရွက်လျက်၊ ဇာလီတောင် ဆရာတော်သို့ ၁၉၆၃ ခုနှစ်ကတည်းက ရောင်းချ၍ ငွေများကို စံနှစ်တကျ ငွေတိုက်သို့ ပေးသွင်းခဲ့ပြီးဖြစ်သည်မှာ ပေါ်လွင်သဖြင့် မည်သည့်ပြစ်မှုကိုမျှ မကျူးလွန်ကြောင်း ထင်ရှားကြောင်း။ ဒုတိယတင်ပြချက်မှာ ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၁၉၇ (၁) အရ၊ ဦးကျော်ညွန့်ကဲ့သို့သော အရွေးချယ်ခံတန်း အဆင့်ရှိ အကျဉ်းဌာနဝန်ထမ်းတဦးအား ၎င်း၏တာဝန်ဝတ်တရားကိုထမ်းဆောင်ပြုမူခဲ့ခြင်းအတွက် စွဲဆိုစစ်ဆေးလိုလျှင်၊ သက်ဆိုင် ရာ အစိုးရဌာန၏ တရားစွဲဆိုခွင့်ကို ကြိုတင်ရယူရန်လိုပါသည်။ ထိုသို့ကြိုတင် ခွင့်ပြုချက်မရဘဲ တရားစွဲဆိုခဲ့ခြင်းသည် တရားမဝင် မှားယွင်းပါသည်ဟူ၍ဖြစ်သည်။

အမှုစစ်ရုံး ပညာရှိ တရားသူကြီးက အထောက်အထား မလုံလောက်ဟု ယူဆ ရန်မှာ တရားလိုသက်သေ နှစ်ယောက်ကိုသာ စစ်ဆေးပြီးသေးသဖြင့် စောသေးသည်ဟု ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။ အစိုးရ၏ ကြိုတင်ခွင့်ပြုချက်လို မလိုဆိုသည့် ပြဿနာနှင့် ပတ်သက် ၍လည်း စီရင်ထုံးများနှင့် တရားရုံးချုပ်၏ ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ ညွှန်ကြားလွှာအမှတ် ၁၈ ကို ကိုးကားပြီးလျှင် ပညာရှိ တရားသူကြီးက ကြိုတင်ခွင့်ပြုချက်မလိုဟူ၍ ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။

၁၉၆၆
ဦးကျော်ညွန့်
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

ထိုဆုံးဖြတ်ချက်တို့ကို မကျေနပ်သဖြင့် ဦးကျော်ညွန့်က စက်ရှင်ရုံးသို့ ပြန်ဆင်မှု ဖွင့်လှစ်တက်ရောက်ခဲ့ရာ၊ ပညာရှိ စက်ရှင်တရားသူကြီးက မူလရုံးနှင့် ပဌမဆုံးဖြတ်ချက် ၌ သဘောတူသည်။ တရားလိုဘက်သက်သေနစ်ဦးကိုသာ စစ်ဆေးရသေး၍ အမှုကို မခိုင်လိုဟု မဆိုသာသေးကြောင်း။ အစိုးရ၏ ကြိုတင်ခွင့်ပြုချက်လို မလိုပြဿနာနှင့် ပတ်သက်၍မူကား ဦးကျော်ညွန့်သည် ဇာလီတောင် ဆရာတော်သို့ နှမ်းများကို ရောင်းချခဲ့ခြင်းမှာ၊ ဘော်စတယ်(လ်) ကျောင်းအုပ်ကြီး၏ လုပ်ရိုးလုပ်စဉ် အစဉ် အလာအရ ရောင်းကြောင်းပေါ်လွင်သည်။ မိမိ၏ အလုပ်ဝတ်တရားနှင့်ဆက်စပ်နေသော ပြုမူချက်တရပ်ဖြစ်၍ ထိုပြုမူချက်နှင့် ပတ်သက်၍ တရားစွဲဆိုလိုလျှင် ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၁၉၇ (၁) အရ၊ အစိုးရ၏ ကြိုတင်ခွင့်ပြုချက်ကို အခြေခံပြုရမည်ဟု ဆုံးဖြတ်သင့်ကြောင်း ပညာရှိ စက်ရှင်တရားသူကြီးက ဤရုံးသို့ထောက်ခံ၍ အမှုတွဲကို ပေးပို့ခဲ့သည်။

ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၁၉၇ (၁) ကို အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆို၍ တရားရုံးချုပ်က ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ ၁၅ ရက်နေ့စွဲပါ ညွှန်ကြားလွှာအမှတ် ၁၈ ကို ရာဇဝတ်တရားသူကြီးများ အားလုံးသို့ ထုတ်ပြန်ခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။ ထိုညွှန်ကြားလွှာတွင် ပုဒ်မ ၁၉၇ (၁) တွင် အကျုံးဝင်သော ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းနှစ်မျိုးနှစ်စားရှိကြောင်း ရှင်းလင်းဖော်ပြခဲ့သည်။ ထိုနှစ်မျိုးနှစ်စားမှာ (က) ရာဇဝတ်တရားသူကြီး၊ သို့မဟုတ် ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၁၉ တွင် ဖော်ပြထားသည့် တရားသူကြီးနှင့် (ခ) တော်လှန်ရေး ကောင်စီဥက္ကဋ္ဌ၏ ခွင့်ပြုချက်မရဘဲ ရာထူးမှနုတ်ပယ်ခြင်းမပြုနိုင်သည့် ပြည်သူ့ဝန်ထမ်း တို့ဖြစ်သည်။ ဦးကျော်ညွန့်သည် (ခ) အမျိုးအစားတွင်ပါသော ပြည်သူ့ဝန်ထမ်း တဦးဖြစ်ကြောင်း အငြင်းမထွက်ပေ။

ညွှန်ကြားလွှာတွင် ဆက်လက်ရှင်းလင်းထားသည်မှာ၊ ပုဒ်မ ၁၉၇ (၁) တွင် အကျုံးဝင်သော ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းပင်ဖြစ်လင့်ကစား၊ တာဝန်ဝတ်တရားအရထမ်းဆောင် နေခိုက် ကျူးလွန်သော ပြစ်မှုအတွက်သာ ၎င်းအားတရားစွဲဆိုရန် ကြိုတင်ခွင့်ပြုချက် လိုကြောင်း၊ တာဝန်ဝတ်တရားနှင့် လုံးဝမအပ်စပ်သည့် ပြုမူချက်နှင့် ပတ်သက်လျှင် ခွင့်ပြုချက်ယူရန်မလိုကြောင်း ဖော်ပြ၍၊ ဥပမာများကို စီရင်ထုံးများအား ရည်ညွှန်း၍ ပေးထားသည်။ လာဘ်ယူသောတရားသူကြီး၊ အစိုးရပစ္စည်းများကို ရောင်းချအလွဲသုံး စားပြုသောအရာရှိ၊ လူနာထံမှခါးပိုက်နှိုက်သောဆရာဝန်စသည်တို့ကိုရုံးတင်စစ်ဆေးရန် ကြိုတင်ခွင့်ပြုချက်မလိုဟု ဆိုထားသည်။ ထို “မူ” ကို စီရင်ထုံးပြုထားသည့် အရေး ကြီးသော မြန်မာနိုင်ငံ စီရင်ထုံးများသည် နိုင်ငံတော်နှင့် မောင်ဘိုမောင် (၁) နှင့် အင်ဘရို(စ်) နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (၂) တို့ဖြစ်သည်။ မောင်ဘိုမောင်

(၁) ခန့်ကျန်အထူးများ ၁၃၊ စာမျက်နှာ ၅၄၀။
(၂) ၁၉၇၃ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံ စီရင်ထုံး ၃၁၅၊ တရားလွှတ်တော်။

ဦးကျော်ညွန့်
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

အမှုတွင် တရားခံသည် လက်ထောက် စာရင်းကိုင်တဦးဖြစ်၍ တရားရုံးချုပ်ညွှန်ကြား
လွှာတွင် ပေါ်ပြထားသော အရာရှိ အမျိုးအစားတွင် မပါဝင်ခဲ့ချေ။ ထို့ကြောင့်
မောင်ဘိုမောင်အား တရားစွဲဆိုရန် အစိုးရ၏ ကြိုတင်ခွင့်ပြုချက် မလိုချေ။ အကယ်၍
မောင်ဘိုမောင်သည် ထိုအရာရှိမျိုးပင် ဖြစ်စေဦး၊ အလွဲသုံးစားပြစ်မှုသည် တာဝန်နှင့်
ဆက်စပ်သည်မဟုတ်၊ ရာထူးကို အခွင့်အရေးယူ၍ ကျူးလွန်သော ပြစ်မှုသာဖြစ်သည်။
ထို့ကြောင့် ကြိုတင်ခွင့်ပြုချက်မယူဘဲ ၎င်းကိုတရားစွဲဆိုနိုင်ပေမည်ဟု အယူခံရုံးက
ဆက်၍ ဖော်ပြချက်ချက်ပြုလေသည်။ ထိုဖော်ပြချက် မပြုလျှင်လည်း ပဌမအကြောင်း
နှင့်ပင် အယူခံကို ဆုံးဖြတ်နိုင်ခဲ့သည်။

အင်ဘရို(စ်) အမှုတွင် တရားခံသည် ညွှန်ကြားလွှာတွင် အကျုံးဝင်သော
အစိုးရအရာရှိတဦးဖြစ်ခဲ့သည်။ ၎င်းက အစိုးရ ရေဒီယိုများကို တာဝန်ဖြင့် ရောင်းချ
ရာမှ အလွဲသုံးစားပြုလုပ်ခဲ့ခြင်းဖြင့် စွဲဆိုခြင်းခံရကာ ပြစ်ဒဏ်ရခဲ့လေသည်။ အယူခံတွင်
အစိုးရ၏ ကြိုတင်ခွင့်ပြုချက်မယူဘဲ တရားစွဲဆိုခြင်းကြောင့် အမှုသည် ပျက်ပြယ်
ပါသည်ဟု အင်ဘရို(စ်)ဘက်မှ တင်ပြခဲ့ရာ၊ ထိုတင်ပြချက်ကို ရုံးကလက်မခံ၊
မောင်ဘိုမောင် စီရင်ထုံးကို လိုက်နာ၍ အလွဲသုံးစားပြုခြင်းသည် အရာရှိတဦး၏
တာဝန်ဝတ်တရား နှင့် ပတ်သက်ခြင်းမရှိဟု ဆုံးဖြတ်ခဲ့လေသည်။ အင်ဘရို(စ်) စီရင်
ထုံးတွင် အမှုကို စစ်ဆေးပြီး တရားခံတွင် အပြစ်ရှိကြောင်း ပေါ်လွင်ပြီးမှ အစိုးရ၏
ကြိုတင်ခွင့်ပြုချက်ရယူရန်လိုမူ မလိုခဲ့ကို အယူခံ၌ စဉ်းစားခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ အကယ်၍
လိုသည်ဟု ဆုံးဖြတ်ခဲ့လျှင်၊ အမှုကို အသစ်တဖန် စစ်ဆေးရန်သာရှိခဲ့မည်။ တရားခံလည်း
အပြစ်မှ ကင်းလွတ်မည်မဟုတ်၊ ထပ်မံစစ်ဆေးရခြင်းကြောင့် ၎င်းသာနစ်နာဘွယ်လည်း
ရှိသည်။ ရုံးများတွင်လည်း ထင်ရှားပြီးအမှုကို တဖန်ပြန်လည်စစ်ဆေးရ၍ အချိန်ကုန်
ရမည်။ ထိုအချက်သည် အယူခံရုံး၏ စိတ်ထဲ၌ ကိန်းဝပ်လျက်ရှိခဲ့ပေလိမ့်မည်။

ကျွန်ုပ်တို့ ရွှေ့မောက်ရှိ အမှုတွင်ကား၊ တရားလိုသက်သေ ၂ ဦးကိုသာ စစ်ဆေး
ရသေးသည်။ ဦးကျော်ညွန့်သည် ဘော်စတယ်(လ်)ကျောင်းမှထွက်သော ပိုလျှံသီးနှံ
များကို ရောင်းချ၍ အလွဲသုံးစားပြုခဲ့သည်ဟု စွဲဆိုချက်မျှသာ ရှိသေးသည်။ တရားလို
ကလည်း အပြည့်အစုံ မြက်ဆီခြင်းမပြုရသေး။ ထိုသို့မြက်ဆီပြီးမှ ရုံးကစွဲချက်တင်
လောက်သော အထောက်အထားများရှိ မရှိကို စဉ်းစားဆုံးဖြတ်ရဦးမည်။ စွဲချက်
တင်မှ၊ ဦးကျော်ညွန့်က ခုခံချေပရဦးမည်။

ဦးကျော်ညွန့်သည်တာဝန်ဝတ်တရားအရ သီးနှံများကို ရောင်းချခဲ့သလောဟူသည့်
ပြဿနာသည်ဤအခြေအနေ၌အဓိကပြဿနာဖြစ်သည်။ တာဝန်ဝတ်တရားအရ ရောင်း
ချပြီးမှ၊ ပေါက်ပြန့်ကာ အလွဲသုံးစားလုပ်ခဲ့သည် မလုပ်ခဲ့သည်မှာ အမှုကို အပြည့်အစုံ
စစ်ဆေးမှ ပေါ်လွင်မည်ဖြစ်ပေသည်။ အမှုကိုစွဲဆိုရန် အစိုးရ၏ ကြိုတင်ခွင့်ပြုချက်

၁၉၆၆

ဦးကျော်ညွန့်
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

ယို မလိုကိုစဉ်းစားသည့် ဤအဆင့်၌ပေါက်ပြန်စိတ်ရှိ မရှိနှင့် ပြစ်မှုမြောက်သောအပြု
အမူရှိခဲ့ မရှိခဲ့ ထည့်သွင်းစဉ်းစားနိုင်ရန် အထောက်အထား အလုံအလောက် မရှိနိုင်
သေးပေ။

တာဝန်ဝတ်တရားအရ သီးနှံများကိုရောင်းချခဲ့ခြင်းဖြစ်သလောဟူသည့်ပြဿနာကို
စဉ်းစားနိုင်ရန်၊ ပညာရှိ စက်ရှင်တရားသူကြီးသည် လက်ရှိ ဘော်စတယ်(လ်)ကျောင်း
အုပ် ဦးမောင်မောင်ခင်အား ဖိတ်ခေါ်မေးမြန်းခဲ့သည်။ ကျောင်းထွက်သီးနှံများကို
ကျောင်းအုပ်က အပြင်သို့ရောင်းချပြီးလျှင် ရငွေကို ငွေတိုက်တွင် ချလံနှင့်သွင်းကြသည့်
အစဉ်အလာရှိကြောင်းဖြင့် ဦးမောင်မောင်ခင်က ထွက်ဆိုခဲ့သည်။ အမှုတူတွင်
ဦးကျော်ညွန့်က နှမ်းများရောင်းရငွေများကို ထိုသို့ငွေတိုက်သို့ ချလံဖြင့် ၁၉၆၁ ခုနှစ်
ကပ်တကြိမ်၊ ၁၉၆၃ ခုနှစ်တွင် တကြိမ် ပေးသွင်းခဲ့သည်ကို တွေ့ရသည်။ (သက်သေခံ
ည၊ ငှ၊ ဌ၊ င၊ စ)။

ကျွန်ုပ်တို့ကလည်း ပို၍သေချာအောင် အကျဉ်းဌာနမင်းကြီးဦးသန်းနွဲ့ ကိုဖိတ်ခေါ်
မေးမြန်းခဲ့သည်။ အမှန်တရားကိုရှာဖွေရာတွင် ပါဝင်ကူညီသည့်စေတနာဖြင့် ဦးသန်းနွဲ့
က ရုံးသို့လာရောက်ပြောဆိုခဲ့သည်မှာ၊ ပိုလျှံသီးနှံများကို အပြင်သို့ မရောင်းရဟူလည်း
မတားမြစ်ပါ။ ညွှန်ကြားချက်မရှိ၍ အချို့သော ထောင်မှူးများက မိမိထံအပ်ရင်ခံ၍
ရောင်းကြပါသည်။ အချို့ကား အစီရင်ခံခြင်းမပြုပါ။ ပျက်စီးလွယ်သော သီးနှံများကို
ရောင်းချရန် အကျဉ်းဌာနမင်းကြီး၏ ခွင့်ပြုချက်မလိုပါ။ နှမ်းသည်ကား သို့လှောင်
ထားနိုင်သည့် ဖွဲ့စည်းဖြစ်ပါသည်။ ဘော်စတယ်(လ်)ကျောင်းမှ နှမ်းများရောင်းချခြင်း
နှင့်ပတ်သက်၍ ခွင့်တောင်းခြင်း၊ အစီရင်ခံခြင်း မပြုခဲ့ပါ။ ငွေသွင်းထားသည်ကိုကား
တွေ့ပါသည်။ ယခုကဲ့သို့ အမှုမျိုး ယခင်ကလည်း မဖြစ်ဘူးပါစသည်ဖြင့် ဦးသန်းနွဲ့ က
ထွက်ဆိုလေသည်။

ဦးမောင်မောင်ခင်နှင့် ဦးသန်းနွဲ့ တို့၏ ပြောဆိုချက်တို့ကို ခြုံ၍ကြည့်လျှင် ထောင်
မှူးများသည် မိမိတို့ထောင်များမှ ပိုလျှံသောသီးနှံများကို အပြင်သို့ရောင်း၍ အစိုးရ
ငွေတိုက်သို့ ရောင်းရငွေများကို ပေးသွင်းသည့် အလေ့အထရှိကြသည်။ ကြိုတင်၍
အကျဉ်းဌာနမင်းကြီးထံ ခွင့်ပန်ခြင်း၊ အစီရင်ခံခြင်း စသည်ကိုပြုလျှင် စည်းကမ်း
ကျနသည်။ ထိုသို့ခွင့်ပန်ခြင်း၊ အစီရင်ခံခြင်းပြုရန် ပျက်ကွက်မှုနှင့် ဥပဒေကို
ချိုးဖောက်လည်း ထုစေတမှုကျူးလွန်သည်ဟု မဆိုသာပေ။ ဌာနတွင်းစည်းကမ်း
ဖောက်ဖျက်ခြင်း၊ ပျက်ကွက်ခြင်းကား ဖြစ်နိုင်သည်။ ဌာနဆိုင်ရာ အကြီးအကဲက
သတိပေးခြင်း၊ အရေးယူခြင်းကို ပြုကောင်းပြုမည်။ လုပ်ရိုးလုပ်စဉ်အရ သီးနှံများကို
အပြင်သို့ရောင်းချခြင်းသည်တာဝန်ဝတ်တရားနှင့်လုံးဝမအပ်စပ်ဟု မဆိုနိုင်။ ထို့ကြောင့်

ရာဇဝတ်ကြောင်းဖြင့် အရေးယူလိုလျှင် ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၁၉၇ (၁) အရ အစိုးရ၏ ကြိုတင်ခွင့်ပြုချက်ယူရန် လိုပေလိမ့်မည်။

၁၉၆၆

ဦးကျော်ညွန့်
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
ပြန်မခိုင်ခံ့။

ကြိုတင်ခွင့်ပြုချက်ပေးသင့် မပေးသင့်ကို သက်ဆိုင်ရာ အစိုးရဌာနက ဆုံးဖြတ် ရခြင်းဖြင့်၊ ဌာနတွင်းစည်းကမ်းထိန်းသိမ်းခြင်းနှင့် ဌာနကို အုပ်ချုပ်ကွပ်ကဲခြင်းကို မိမိထိရောက်စွာ ဆောင်ရွက်နိုင်သည်။ သက်ဆိုင်ရာ အရာရှိအဖွဲ့လည်း အရမ်းမဲ့ စွပ်စွဲခံရခြင်း၏ အန္တရာယ်မှ အတော်အသင့် အကာအကွယ်ရသည်။ မိမိ၏တရားဝင် တာဝန်များကို ရဲရဲဝံ့ ထမ်းဆောင်နိုင်သည်။ ထို့ကြောင့် အစိုးရ၏ ကြိုတင်ခွင့်ပြုချက် လိုသည်ဟု သတ်မှတ်ခြင်းသည် ပုဂ္ဂိုလ်တဦးဦးကို မထိုက်မတန်သော အကာအကွယ် ပေးခြင်းမမြောက်။ အများအကျိုးကိုပြု၍ အစိုးရဌာနများ၏ စည်းကမ်း၊ အုပ်ချုပ်ရေး ထိန်းသိမ်းမှုကို အထောက်အကူပြုစေသည်။ ဌာနအကြီးအကဲက ရာဇဝတ်မှု ဖွင့်ရန် အကယ်လို့အပ်သည်ဟုမြင်လျှင် အစိုးရ၏ ခွင့်ပြုချက်ကို ရယူရန် ခက်ခဲမည်မဟုတ်ပေ။

ထူးစီရင်ရာတွင် ဥပဒေနှင့် ဆန့်ကျင်၍ တရားမပြုလုပ်သော မြို့ပိုင်အရာရှိ လားဘီယူသော ရာဇဝတ်တရားသူကြီးတို့ကို အထူးရာဇဝတ်ရုံးများဖွဲ့၍ စစ်ဆေးစေသော အခါ တော်လှန်ရေးအစိုးရက ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၁၉၇ (၁) အရ တရားစွဲဆိုခွင့်ကို ကြိုတင်ထုတ်ပေးခဲ့သည်ကို ကျွန်ုပ်တို့သည် အထူးရာဇဝတ်ရုံး အယူခံအဖွဲ့၏ အမှုတွဲ များမှ တွေ့ရှိရသည်။ (ပြည်ထောင်စု နှင့် ဦးထွန်းအေး၊ တောင်ငူအထူးရာဇဝတ်ရုံး အမှတ် ၂၄/၆၃။ ပြည်ထောင်စု နှင့် ဦးအေးသွင်၊ အင်းစိန်အထူးရာဇဝတ်ရုံးအမှတ် ၉/၆၃။)

ဦးသန်းနွဲ့၏ ထွက်ဆိုချက်နှင့် အမှုပါ အချက်အလက်များကို ထောက်ချင့်၍၊ လျှောက်ထားသူ ဦးကျော်ညွန့်သည် တာဝန်ဝတ်တရားနှင့် လုံးဝမအပ်မစင်ပြုလုပ်ခဲ့ သည်ဟု မဆိုနိုင်ကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် ၎င်းအား တရားစွဲဆိုရန် အစိုးရ၏ ကြိုတင် ခွင့်ပြုမိန့်လိုကြောင်းဖြင့် ပညာရှိ လက်ထောက် နိုင်ငံတော်ရှေ့နေချုပ် ဦးဘကျော် ကလည်း တင်ပြသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ကလည်း အထက်၌ မေါ်ပြပြီးသော အကြောင်း တို့ကြောင့် ထိုသို့ပင် သဘောရရှိသဖြင့်၊ ပညာရှိ စက်ရှင်တရားသူကြီး၏ ထောက်ခံ ချက်ကို လက်ခံကာ အစိုးရ၏ ကြိုတင်ခွင့်ပြုချက်လိုသောအမှု ဖြစ်သည်ဟု ဆုံးဖြတ် သည်။

လျှောက်ထားသူ၏ ပညာရှိရှေ့နေကြီး ဦးတင့်က ယခုအထိ မှတ်တမ်းတင်ပြီးသော သက်သေခံချက်တို့အရပင် လျှောက်ထားသူတွင် အပြစ်မရှိဟု ရှင်းလင်းသည်ဟု တဆက် တည်းကျွန်ုပ်တို့က ဆုံးဖြတ်ပေးရန် တောင်းခံသည်။ သို့ရာတွင် ထိုအချက်နှင့် ပတ် သက်၍မူကျွန်ုပ်တို့သည် စက်ရှင်တရားသူကြီးနှင့် ထပ်တူပင်၊ အချက်အလက် မပြည့် စုံသေးဟုသဘောရရှိကြသည်။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

တရားမအထွေထွေလျှောက်လွှာ

တရားသူကြီးချုပ်ဒေါက်တာမောင်မောင်၊ တရားသူကြီးဦးချစ်နှင့်တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေ တို့ရှေ့တွင်

† ၁၉၆၆

ဦးကြင်စိန် (လျှောက်ထားသူ)

မတ်လ
၈ ရက်။

နှင့်

မန္တလေးမြို့၊ အရှေ့ပိုင်း လဘက်ရည်နှင့် မုံ့ဖိုလုပ်ငန်းပိုင်ရှင်များ
သမဝါယမကွန်ကီးလီမိတက် (လျှောက်ထားခံရသူ) *

မြန်မာနိုင်ငံ သမဝါယမအသင်းများဆိုင်ရာ နည်းဥပဒေအပိုဒ် ၁၅ (၁) သမဝါယမအသင်း၏ လုပ်ငန်းများနှင့် ပတ်သက်၍ အသင်းသားအချင်းချင်း၊ သို့မဟုတ် အသင်းသားနှင့် အသင်း တမက်တချက် အငြင်းပွားကြခြင်း—မှတ်ပုံတင်အရာရှိက ဆုံးဖြတ်နိုင်ခြင်း—အသင်းသားဟောင်းဆိုသည့် စကားရပ်—အသင်းသားအဖြစ် မရသေးမှီက ထိပ်ဂျိုလ်နှင့် အသင်းတို့အချင်းချင်း ဆက်ဆံဆောင်ရွက်ကြသည့် ကိစ္စ—သမဝါယမမြို့နယ်အရာရှိက ဆုံးဖြတ်ခွင့် ရှိမရှိ။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ပြည်သူ အချင်းချင်း ပဋိပက္ခ ဖြစ်ကြလျှင်သာမန်အားဖြင့် တရားရုံးများ သို့သွားရန်ဖြစ်သော်လည်း၊ မြန်မာနိုင်ငံ သမဝါယမအသင်းများဆိုင်ရာ နည်းဥပဒေ ၁၅ အတွင်း ကျရောက်သော မူခင်း ကိစ္စများကို မူကား တရားရုံးသို့ မရောက်စေဘဲ၊ မှတ်ပုံတင် အရာရှိနှင့်ပတ်သက်၍ ဆန်ဆန် ဝရိတ်စခ သက်သက်သာသာ ပြီးစေသည်။ ဤကဲ့သို့ အထူး ဥပဒေ ပြုလုပ်၍၊ ပြဋ္ဌာန်းထားချက်များကို တတ်နိုင်သမျှ တိတိကျကျ အဓိပ္ပါယ်ကောက်ယူ ကျင့်သုံးရသည်။ ဥပဒေကရည်မှန်းသည်ထက် ကျယ်ဝန်းစေအောင် ဆွဲငင်၍ သုံးစွဲရသည် မဟုတ်။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။အသင်းသားဟောင်း ဆိုသည့် စကားရပ်ကို အချင်း ဖြစ်ပွားသည့် အချိန်က အသင်းသား အဖြစ် တည်နေခဲ့သော် အသင်းသားဟောင်းဟူ၍၊ အဓိပ္ပါယ်ကောက်ယူမှု ပိုမိုမျှတမည်ဟု ယူဆသည်။ ထိုသို့ အဓိပ္ပါယ် ကောက်ယူမှု ဥပဒေကို ပြဋ္ဌာန်းသည့် ရည်ရွယ်ချက်နှင့် ပိုမို ကိုက်ညီမည်။ တကြိမ်တခါက အသင်းသား ဖြစ်ခဲ့ဘူးခဲ့မှုနှင့် ထိပ်ဂျိုလ်သည် အသင်းသားအဖြစ်ကို မရသေးမှီက ထိပ်ဂျိုလ်နှင့် အသင်းတို့ အချင်းချင်း ဆက်ဆံ ဆောင်ရွက်ကြခဲ့သည့် ကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍၊ အချင်းဖြစ်ပွားလျှင်၊ တရားရုံးသို့ မသွားစေရဘဲ၊ နည်းဥပဒေ ၁၅ အရ၊ မှတ်ပုံတင်အရာရှိထံသို့သာ သွားရမည်ဆိုလျှင်၊ မျှတ မှန်ကန်မည်ဟု မဆိုသာချေ၊ အချင်း ဖြစ်ပွားစဉ် အခါက၊ ထိပ်ဂျိုလ်နှင့် အသင်းသည် အသင်း၏ စည်းကမ်းဘောင်များ အတွင်းက ဆက်ဆံခဲ့ကြသည်ဟု မဆိုသာချေ။ ထိုအချိန်က ထိပ်ဂျိုလ်နှင့် အသင်းတို့ ဆက်ဆံခြင်းသည်၊ အသင်းနှင့်

* ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ တရားမ အထွေထွေ လျှောက်လွှာ အမှတ် ၅။
† မန္တလေးမြို့၊ တရားရုံးချုပ်၏ တရားမ ပဌမ အယူခံမှုအမှတ် ၄ တွင် ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၈ ရက်နေ့စွဲပါ အမိန့်နှင့် ဒီကရီတို့ကို မကျေနပ်၍၊ ၁၉၄၈ ခုနှစ်၊ ပြည်ထောင်စု တရားစီရင်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၆ အရ၊ အထူး အယူခံ ဝင်ခွင့်ရရန် လျှောက်ထားသော လျှောက်လွှာ။

အသင်းသားတို့၏ ဆက်ဆံခြင်းမျိုးသာ ဖြစ်ခဲ့သည်ဟု မဆိုသာချေ။ ထို့ကြောင့် ထိုဆက်ဆံခြင်း မှ ပေါက်ပွားသော ပဋိပက္ခမူသည် နည်းဥပဒေ ၁၅ အတင်းသို့ မကျရောက်ဘဲ သမဝါယမ မြို့နယ် အရာရှိက အမှုကိုလက်ခံ စစ်ဆေး၍ ဆုံးဖြတ်ခဲ့ခြင်းသည် တရားမဝင်၊ အတည် မဖြစ်။

လျှောက်ထားသူအတွက်။ ။ဦးကျော်မြင့်။

လျှောက်ထားခံရသူအတွက်။ ။ဦးတင့်။

တရားသူကြီးချုပ် ဒေါက်တာမောင်မောင်။ ။အယူခံတရားလိုဦးကြင်စိန်အပေါ် တွင်၊ မန္တလေးမြို့အရှေ့ပိုင်း လဘက်ရည်နှင့် မုံဇိုလုပ်ငန်းပိုင်ရှင်များ သမဝါယမ ကွန်ကိုး လီမိတက်၏ လုပ်ငန်းနှင့်ပတ်သက်၍၊ ငွေများရငရဲရှိသည်ဟု၊ မြို့နယ်သမ ဝါယမအရာရှိက၊ အနုညာတခုံဖြင့် ဆုံးဖြတ်ချက်ချခဲ့သည်။ မြန်မာနိုင်ငံ သမဝါယမ အသင်းများဆိုင်ရာနည်းဥပဒေအပိုဒ် ၁၅(၁)အရ၊သမဝါယမအသင်းတခု၏ အသင်းဝင်၊ သို့မဟုတ် အသင်းဝင်ဟောင်း အချင်းချင်းသော်၎င်း၊ အသင်းဝင်၊ သို့မဟုတ် အသင်း သားဟောင်းနှင့် အသင်း၏ကော်မီတီ၊ သို့မဟုတ် အရာရှိတို့တဘက်တချက် အသင်း၏ လုပ်ငန်းဆောင်တာနှင့်ပတ်သက်၍၊ အချင်းဖြစ်ပွားကြလျှင်၊ မှတ်ပုံတင်အရာရှိထံသို့၊ ထိုအချင်းဖြစ်ပွားခြင်းကို တင်သွင်းရမည်ဟု ပေါ်ပြထားသည်။ ထိုပြဋ္ဌာန်းချက်အရ၊ သမဝါယမ မြို့နယ်အရာရှိက၊ ဦးကြင်စိန်နှင့် သမဝါယမအသင်းတို့အကြား၊ အချင်း ဖြစ်ပွားခြင်းကို စစ်ဆေးဆုံးဖြတ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ပေသည်။

ဦးကြင်စိန်က၊ မန္တလေးမြို့ရာဘက် ခရိုင်တရားမရုံး၌၊ အထက်ပေါ်ပြပါကဲ့သို့၊ သမဝါယမမြို့နယ်အရာရှိက၊ ၎င်း၏အပေါ် ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ထားခြင်းသည်၊ တရား မဝင်ပါ။ အချင်းဖြစ်ပွားစဉ်အခါက၊ ၎င်းသည်၊ အသင်းဝင်တဦးမဟုတ်ခဲ့ပါ။ ထို့ကြောင့် မှတ်ပုံတင်အရာရှိအား၊ အသင်းကိစ္စများနှင့်ပတ်သက်၍ စီရင်ဆုံးဖြတ်ပိုင်ခွင့်ပေးထား သည့် နည်းဥပဒေအတွင်း၌ ၎င်းသည်မကျရောက်ပါ။ ထို့ကြောင့်၊ မြို့နယ်အရာရှိက ချမှတ်ထားသောအမိန့်သည်၊ စီရင်ပိုင်ခွင့်ကို ကျော်လွန်၍ ချမှတ်ထားခြင်းဖြစ်သော ကြောင့်၊ တရားမဝင်ဟု၊ မြက်ဟကျေညာပေးပါဟု၊ ရာဘက်ခရိုင် တရားမရုံးတွင် ဦးကြင်စိန်က၊ တရားစွဲဆိုခဲ့သည်။

ပညာရှိရာဇာတ်စီရိုင် တရားမတရားသူကြီးက၊ အကြောင်းချင်းရာများနှင့် ဥပဒေ အချက်အလက်များကို၊ စေ့စုံစွာသုံးသပ်ပြီးနောက်၊ ဦးကြင်စိန်တောင်းခံသည့် မြက်ဟ ဒီကရီကို၊ ချမှတ်ပေးခဲ့သည်။ ပညာရှိ တရားသူကြီးကတွေ့ရှိသည်မှာ၊ ဦးကြင်စိန်သည်၊ အသင်း၏အတွင်းရေးမှူးအဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့ဘူးသည် မှန်သော်လည်း၊ ၎င်းကိုယ်တိုင် အချင်းဖြစ်ပွားသည့်အချိန်က အသင်းသားမဟုတ်ခဲ့၊ ထို့နောက်ပိုင်းမှ အသင်းဝင် အဖြစ်ကို ရရှိခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် သမဝါယမမြို့နယ်အရာရှိက စစ်ဆေးဆုံးဖြတ်သော၊

၁၉၆၆
ဦးကြင်စိန်
နှင့်
မန္တလေးမြို့၊
အရှေ့ပိုင်း
လဘက်ရည်
နှင့် မုံဇိုလုပ်ငန်း
ပိုင်ရှင်များ သမ
ဝါယမကွန်ကိုး
လီမိတက်။

ဦးကြင်စိန်
နှင့်
မန္တလေးမြို့
အရှေ့ပိုင်း
လဘက်ရည်
နှင့် မုံရွာလမ်း
ပိုင်ရှင်များသမ
ဝါယမကွန်ကီး
လီမိတက်။

အချင်းဖြစ်ပွားခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ ဦးကြင်စိန်သည် အသင်း၏ လက်ရှိအသင်းသား
လည်းမဟုတ်၊ အသင်းသားဟောင်းလည်း မဟုတ်သောကြောင့်၊ မြို့နယ်အရာရှိတွင်
အမှုကိုလက်ခံ စစ်ဆေးဆုံးဖြတ်ပိုင်ခွင့်မရှိ။ အမှုတွင် ချမှတ်သော အမိန့်သည်၊ ဒီကရီ
အာဏာမတည်ဟူ၍ တွေ့ရှိခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

အသင်းက၊ ထိုဆုံးဖြတ်ချက်ကို မကျေနပ်သဖြင့်၊ ဤရုံးသို့ ပထမ အယူခံ
တင်သွင်းခဲ့ရာ၊ မန္တလေးတွင် ရုံးထိုင်ခဲ့သော၊ ပညာရှိတရားသူကြီးဦးစံမောင်က၊ သမဝါယမ
အသင်းများဆိုင်ရာ နည်းဥပဒေအပိုဒ် ၁၅ ကို၊ အဓိပ္ပါယ်ကောက်ယူရာ၌၊ အချင်း
ဖြစ်ပွားစဉ်အခါက ဦးကြင်စိန်သည် အသင်းသားမဟုတ်ခဲ့ဟု ဆိုစေဦးတော့၊ အချင်း
ဖြစ်ပွားသည့်ကိစ္စကို၊ သမဝါယမအသင်းများ၏ မှတ်ပုံတင်အရာရှိထံပို့သောအချိန်၌
ဆိုလျှင်၊ ဦးကြင်စိန်သည် အနည်းဆုံး အသင်းသားဟောင်း ဖြစ်၍နေပြီ။ ထို့ကြောင့်
အမှုကိစ္စသည်နည်းဥပဒေ ၁၅ အတွင်း၌ကျရောက်သည်။ မှတ်ပုံတင်အရာရှိတွင်လည်း
စီရင်ဆုံးဖြတ်ပိုင်ခွင့်ရှိသည်ဟုကောက်ယူကာ၊ အယူခံကိုလက်ခံ၍၊ မူလရုံး၏ စီရင်ချက်
နှင့်အမိန့်တို့ကို ပလပ်ခဲ့လေသည်။

ဦးကြင်စိန်က၊ အယူခံဝင်ရန်အခွင့်ထူးကိုတောင်းသဖြင့် အယူခံတရားခံများအား
ထုချေလိုကာထုချေနိုင်ရန် အချိန်ပေးပြီးနောက် အယူခံဝင်ရန် အခွင့်ထူးကိုပေးခဲ့သည်။
ထိုသို့ပေးစဉ်က၊ အောက်ပါပြဿနာကို စဉ်းစားဆုံးဖြတ်ရန်လိုပေမိမ့်မည်ဟု၊
ခုံရုံးကမှတ်ချက်ပြုခဲ့သည်။

“ဤအမှုတွင်၊ လျှောက်ထားသူဦးကြင်စိန်သည်အချင်းဖြစ်စဉ်အခါက၊
သမဝါယမအသင်းသားတစ်ဦး မဟုတ်ဟု အဆိုရှိသည်။ အချင်းဖြစ်ပြီးမှ အသင်းသား
တစ်ဦးဖြစ်လာသည်။ သို့ရာတွင်၊ ၎င်း၏အပြုအမူအားဖြင့်၊ သက်သေခံချက်မတင်
မပြနိုင်ရန်၊ အပြီးသတ်ပိတ်ပင်ခြင်း (Estoppel by Conduct)ရှိမရှိ ဟူသော
ပြဿနာမှာ၊ အများနှင့် သက်ဆိုင်သော အရေးကြီးသည့် ဥပဒေပါဝင် သက်ရောက်
သည်ဟု ယူဆသည်။ ထိုဥပဒေရေးရာအချက်နှင့် ပတ်သက်၍၊ နောက်နောင်
အကြီးဖြစ်ထွန်း မည်ဟူ၍လည်း ယူဆသည်။”

အယူခံတရားလို၏ ပညာရှိရှေ့နေကြီး ဦးကျော်မြင့်က၊ အထက်ပါ
ပြဿနာတရပ်တည်းကိုသာ ကျွန်ုပ်တို့က စဉ်းစား ကြမည်ဆိုလျှင် ၎င်း၏ အမှုသယ်သည်
အလွယ်တကူအနိုင်ရပြီးဖြစ်ပါသည်။ အကြောင်းမူကား၊ သက်သေအထောက်အထား
များအရ ဦးကြင်စိန်သည် တစ်ကြိမ်တစ်ခါကမူ၊ ၎င်းသည်အသင်းသားမဟုတ်ပါဘဲနှင့်
အသင်းသား ဖြစ်လေဟန်ဆောင်ခဲ့သည်ဟုမပေါ်ပါ။ ဦးကြင်စိန်သည် အသင်းဝင်တစ်ဦး၏
ကိုယ်စားလှယ်မူသာဖြစ်၍၊ အစွမ်းအစရှိသူဖြစ်သောကြောင့်၊ ၎င်းအား အသင်းသား

မဟုတ်ဘဲ၊ အတွင်းရေးမှူးအဖြစ် တာဝန်ယူစေ၍ အသင်းကိစ္စများကို ဆောင်ရွက်
စေခဲ့ကြကြောင်း၊ အများသိသည်ဟု သက်သေအထင်အရှားရှိပါသည်။ အသင်းကို၎င်း၊
အသင်းသားများကိုသော်၎င်း၊ မိမိသည်၊ အသင်းသား တဦးဖြစ်သည်ဟု လွဲမှား
ယုံကြည်အောင် တစုံတခုပြုခဲ့သည့်၊ အထောက်အထား လုံးဝမရှိပါ။ ထို့ကြောင့်
အထက်ပါပြဿနာ တရပ်တည်းကိုသာ စဉ်းစား၍၊ အယူခံကိုဆုံးဖြတ်မည်ဆိုလျှင်၊
အယူခံတရားလိုကို အသာပေး၍ ဆုံးဖြတ်ရမည်သာဖြစ်ပါသည်ဟု၊ ပညာရှိရှေ့နေကြီးက
လျှောက်လဲသည်။ အထောက်အထားများအရလည်း၊ ကျွန်ုပ်တို့သည် ထိုသို့ပင် နှောင့်
ကြသည်။ ဦးကြင်စိန်သည် အသင်း၏အတွင်းရေးမှူးအဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်းသည်၊
စည်းကမ်းများနှင့်အတိအကျ ညီညွတ်သည်ဟု မဆိုသာချေ။ သို့ရာတွင်၊ ၎င်းက
၎င်းကိုယ်ကို အသင်းသားတဦးဖြစ်ပါသည်ဟု၊ အခြားသူများ လွဲမှားယုံကြည်အောင်
ပြုလုပ်၍၊ ထိုရာထူးကိုယူခဲ့သည်ဟု မပေါ်လွင်။ ၎င်းသည်၊ အသင်းသားတဦး၏
ကိုယ်စားလှယ်ဖြစ်ကြောင်းကို၊ အများသိ၍ လက်ခံခဲ့ကြဟန်တူသည်။

၁၉၆၆
ဦးကြင်စိန်
နှင့်
မန္တလေးမြို့၊
အရှေ့ပိုင်း
လဘက်ရည်
နှင့် မြို့လုပ်ငန်း
ပိုင်ရှင်များ သမ
ဝါယမကွန်ဂရီး
လီမိတက်။

ဦးကျော်မြင့်က နောက်တဆင့်တင်ပြသည်မှာ၊ ပညာရှိတရားသူကြီး ဦးစံမောင်၏
စီရင်ချက်တွင် “အသင်းသားဟောင်း” ဟူသောစကားရပ်ကို၊ အဓိပ္ပါယ်ကောက်ယူ
ရာ၌၊ ပုဂ္ဂိုလ်တဦးကယောက်သည်၊ အသင်းသားဖြစ်ခဲ့ဘူးလျှင်၊ အသင်းသားအဖြစ်မှ
ရပ်စဲပြီးသည့်နောက်ပိုင်း မည်သည့်အချိန်၌မဆို အသင်းသားဟောင်းဖြစ်သည်။ ထို့
ကြောင့်၊ အသင်းသားအဖြစ်မှ ရပ်စဲပြီးသည့်နောက်၊ အသင်း၏လုပ်ငန်း ဆောင်တာနှင့်
ပတ်သက်၍၊ အမှုကိစ္စပေါ်ပေါက်လျှင်၊ ၎င်းပုဂ္ဂိုလ်အပေါ်တွင်၊ စစ်ဆေးဆုံးဖြတ်နိုင်
ခွင့်ရှိသည်။ သမဝါယမအသင်းများမှတ်ပုံတင် အရာရှိတွင် တည်ရှိသည်။ ထိုသို့ပညာရှိ
တရားသူကြီး ဦးစံမောင်က အဓိပ္ပါယ်ကောက်ယူခြင်းသည်၊ ကျယ်ဝန်းလှပါသည်။
အမှန်အားဖြင့်၊ ကောက်ယူသင့်သည်မှာ၊ အချင်းဖြစ်ပွားသော ကိစ္စများပေါ်ပေါက်သည့်
အချိန်၌ အသင်းသားဖြစ်နေခဲ့သော် အသင်းသားဟောင်းဟူ၍သာ၊ နည်းဥပဒေ ၁၅
ကို တိတိကျကျအဓိပ္ပါယ် ကောက်ယူသင့်ပါသည်ဟု လျှောက်လဲတင်ပြသည်။

ဦးကြင်စိန်သည်၊ ၁၉၅၃ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၂၃ ရက်နေ့တွင်မူ၊ အယူခံတရားခံအသင်း၏
အသင်းသားတဦး ဖြစ်လာခဲ့ကြောင်းကို၊ မူလရုံးနှင့် ပဌမအယူခံရုံးတို့က ဧကွာရှိပြီး
ဖြစ်သည်။ ၁၉၅၃ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၁၉ ရက်နေ့တွင်၊ ၎င်းအပေါ် အသင်းအုပ်ချုပ်
သူများက၊ မကျေနပ်ကြ၍ ၎င်းအားအသင်းသားအဖြစ်မှ ထုတ်ပယ်ကြောင်း အ
ကြောင်းကြားခဲ့သည်။ ထိုသို့ထုတ်ပယ်ခြင်းမပြုမှီ၊ အသင်း၏ဥက္ကဋ္ဌ ဦးကြင်စိန်သည်
အသင်း၏အဝယ်ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည့် အချိန်ကလအတွင်းက၊
အသင်းသို့ ငွေစိုက်ထုတ်ပေးထားသည်ဆိုသော ငွေတသောင်းကို၊ ဦးကြင်စိန်အား
ပြန်ပေးခဲ့သည်။ ထိုသို့အသင်းနှင့် ဦးကြင်စိန်ငွေလည်းအမ်း၊ အသင်းသားအဖြစ်မှ

၁၉၆၆
ဦးကြင်စိန်
နှင့်
မန္တလေးမြို့၊
အရှေ့ပိုင်း
လဘက်ရည်
နှင့် မွန်လုပ်ငန်း
ပိုင်ရှင်များ သမ
ဝါယမကွန်ကိုး
လိမိတက်။

လည်း ထုတ်ပယ်ပြီးကြသည့်နောက်မှ ယခင် ၁၉၅၁-၅၂ ခုနှစ်အတွက်၊ အသင်း၏
ငွေစာရင်းများကို စစ်ဆေးကြည့်ရှုရာတွင်၊ ကွာနေသည်ဆိုသောငွေပေါင်း ၇,၂၀၀ ကျပ်
အတွက်၊ အသင်းက၊ ဦးကြင်စိန်အပေါ် မှတ်ပုံတင်အရာရှိသို့ တိုင်တမ်းခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။
ထိုစာရင်းစစ် နှစ်အတွင်းက၊ ဦးကြင်စိန်သည် အသင်းသားမဟုတ်ကြောင်းကို၊ မူလရုံး
နှင့်ပဌမအယူခံရုံးတို့က တွေ့ရှိကြသည်။ သို့ရာတွင်၊ ထိုအချိန်က ဦးကြင်စိန်သည်၊
အသင်း၏အတွင်းရေးမှူးအဖြစ်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။ ၁၉၅၁ ခုနှစ်တွင်၊ ၎င်းကိုယ်
တိုင်၊ အသင်းသားအဖြစ်ကိုလည်းရရှိသည်။ ထို့ကြောင့်၊ နည်းဥပဒေ ၁၅ ကို၊
အဓိပ္ပါယ်ကောက်ယူရန်အလို့ငှါ၊ ဦးကြင်စိန်သည်၊ အသင်းသားဟောင်းတဦးဖြစ်မြောက်
ပြီဟု ယူဆရမည်ဟူ၍၊ ပညာရှိတရားသူကြီး ဦးစံမောင်က ဆုံးဖြတ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။
အချင်းဖြစ်ပွားစဉ်အခါက၊ ဦးကြင်စိန်သည်၊ အသင်းသားမဟုတ်ခဲ့ကြောင်းကို၊
အမှုကိစ္စကို စုံစမ်းစစ်ဆေးခဲ့သည့်၊ မှတ်ပုံတင် အရာရှိကိုယ်တိုင်က တွေ့ရှိပြီးနောက်၊
အောက်ပါကဲ့သို့ ဆုံးဖြတ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

“ဦးကြင်စိန်သည်၊ အမှုဖြစ်ပွားသည့် နှစ်များအတွင်းက အသင်းသားအဖြစ်
မတည်ခဲ့။ သုံးငါးဘီစက္ကတ်မို့တိုက် (အသင်းဝင်)၏ ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် ရပ်
တည်ခဲ့သည်ဟု နားလည်ခဲ့ဘူးပေသည်။ သို့ရာတွင် အဆိုပါအချိန်၌ပင်လျှင်၊
ဦးကြင်စိန်သည်၊ အထက်ပါမို့တိုက်တွင်၊ အကျိုးတူဖက်စပ်လုပ်ကိုင်ခဲ့သည်မှာ
အထင်အရှားဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် သုံးငါးမို့တိုက်၏ ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ်
အသင်းတွင် ပါဝင်ခဲ့သည့်အတိုင်း၊ ၎င်းကိုယ်တိုင် ကိုယ်စားလှယ်ဖြစ်ကြောင်း
မှားကား ငြင်းဆိုနိုင်ဘွယ်မရှိချေ။”

အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုရာတွင်၊ ပြဿနာပေါ်နေသော၊ မြန်မာနိုင်ငံ သမဝါယမအသင်း
များဆိုင်ရာ နည်းဥပဒေ ၁၅ သည်၊ သမဝါယမအသင်း၏ လုပ်ငန်းများနှင့် ပတ်သက်၍၊
အသင်းသားအချင်းချင်း၊ သို့မဟုတ် အသင်းသားနှင့် အသင်းတဘက်တချက် အငြင်း
ပွားကြလျှင်၊ ထိုအငြင်းပွားချက်များကို၊ မြန်မြန်လွယ်လွယ်နှင့် စရိတ်စကများစွာမကုန်
ကျစေဘဲ ဆုံးဖြတ်နိုင်ရန်၊ မှတ်ပုံတင်အရာရှိထံသို့သာ၊ အမှုကိစ္စကိုယူဆောင်သွားရ
မည်ဟု ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုအမှုကိစ္စများကို တရားမရုံးများက၊ လက်ခံ
စစ်ဆေးပိုင်ခွင့်မရှိကြချေ။ မှတ်ပုံတင်အရာရှိက၊ အနုညာတခုံအဖြစ် နှစ်ဘက်ကိုကြား
နာ၍၊ သင့်တော်မျှတသော ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ချမှတ်နိုင်သည်။ ထိုဆုံးဖြတ်ချက်သည်၊
တရားမရုံး၏ အမိန့်ဒီကရီကဲ့သို့ ဘာသာတည်သည်။ ထို့ကြောင့်၊ နည်းဥပဒေ ၁၅ သည်၊
သာမန်တရားရုံးများ၏ စီရင်ပိုင်ခွင့်မှ သမဝါယမအသင်းများနှင့်ပတ်သက်သော အချို့
ကိစ္စရပ်များကို ထုတ်ယူ၍၊ ထိုအမှုကိစ္စများကို၊ မှတ်ပုံတင်အရာရှိထံ လွှဲပြောင်းပေးပို့
ခြင်းဖြစ်သည်။ တနည်းဆိုရသော်၊ ပြည်သူ့အချင်းချင်း၊ ပဋိပက္ခဖြစ်ကြလျှင်၊ သာမန်

အားဖြင့် တရားရုံးများသို့ သွားရန်ဖြစ်သော်လည်း၊ နည်းဥပဒေ ၁၅ အတွင်း ကျဏေက
 သောမူခင်းကိစ္စများကိုမူကား၊ တရားရုံးသို့ မရောက်စေဘဲ၊ မှတ်ပုံတင်အရာရှိနှင့်ပင်
 မြန်မြန်ဆန်ဆန် စရိတ်စခ သက်သက်သာသာပြီးစေသည်။ ဤကဲ့သို့၊ အထူးဥပဒေ
 ပြုလုပ်၍၊ ပြဋ္ဌာန်းထားချက်များကို၊ တတ်နိုင်သမျှ တိတိကျကျ အဓိပ္ပါယ်ကောက်ယူ
 ကျင့်သုံးရသည်။ ဥပဒေက၊ ရည်မှန်းသည်ထက် ကျယ်ဝန်းစေအောင် ဆွဲငင်၍
 သုံးစွဲရသည်မဟုတ်။ ထိုသို့ဆွဲငင်ချဲ့ထွင်၍သုံးစွဲလျှင်၊ မူရင်းဥပဒေကို ပြည့်စွက်သည့်
 သဘော၊ ဥပဒေသစ်ပြုလုပ်၍ ထောက်လှမ်းသည့်သဘော ဖြစ်နိုင်သည်။ တရားစီရင်
 ပိုင်ခွင့်နှင့်ပတ်သက်သော နည်းဥပဒေ ၁၅ ကဲ့သို့သော ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို၊ တိတိကျကျ
 အဓိပ္ပါယ်ကောက်ယူရသည်။ ကျယ်ဝန်းစွာချဲ့ထွင်၍ အဓိပ္ပါယ်ကောက်ယူခြင်းမပြုရ။

၁၉၆၆
 ဦးကြင်စိန်
 နှင့်
 မန္တလေးမြို့၊
 အရှေ့ပိုင်း
 လဘက်ရည်
 နှင့် မုံဗိုလ်ဇုန်
 ပိုင်ရှင်များ သမ
 ဝါယမကုန်ကိုး
 လီဇာက။

ထိုမူအရဆိုလျှင် အသင်းသားဟောင်းဆိုသည့် စကားရပ်ကို၊ အချင်းဖြစ်ပွားသည့်
 အချိန်က၊ အသင်းသားအဖြစ် တည်နေခဲ့သော် အသင်းသားဟောင်းဟူ၍ အဓိပ္ပါယ်
 ကောက်ယူမှ ပိုမိုမျှတမည်ဟုယူဆသည်။ ထိုသို့အဓိပ္ပါယ်ကောက်ယူမှ ဥပဒေကိုပြဋ္ဌာန်း
 သည့်ရည်ရွယ်ချက်နှင့် ပိုမိုကိုက်ညီမည်။ တကြိမ်တခါက အသင်းသားဖြစ်ခဲ့ဘူးရုံမျှနှင့်၊
 ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် အသင်းသားအဖြစ်ကို မသေးမှီက၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်နှင့် အသင်းတို့အချင်းချင်း
 ဆက်ဆံဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသည့် ကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍၊ အချင်းဖြစ်ပွားလျှင်၊ တရားရုံးသို့
 မသွားစေဘဲ၊ နည်းဥပဒေ ၁၅ အရ၊ မှတ်ပုံတင်အရာရှိထံသို့သာ၊ သွားရမည်ဆိုလျှင်၊
 မျှတမှန်ကန်မည်ဟု မဆိုသာချေ။ အချင်းဖြစ်ပွားစဉ်အခါက၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်နှင့်အသင်းသည်
 အသင်း၏ စည်းကမ်းဘောင်များအတွင်းက ဆက်ဆံခဲ့ကြသည်ဟု မဆိုသာချေ။
 ထိုအချိန်က၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်နှင့် အသင်းတို့ဆက်ဆံခြင်းသည်၊ အသင်းနှင့် အသင်းသား
 တို့၏ ဆက်ဆံခြင်းမျိုးသာ ဖြစ်ခဲ့သည်ဟု မဆိုသာချေ။ ထို့ကြောင့် ထိုဆက်ဆံခြင်းမှ
 ပေါက်ပွားသော ပဋိပက္ခမှုသည်၊ နည်းဥပဒေ ၁၅ အတွင်းသို့ မကျရောက်ဘဲ၊ သမ
 ဝါယမဥပဒေအရရှိက၊ အမှုကိုလက်ခံစစ်ဆေး၍၊ ဆုံးဖြတ်ခဲ့ခြင်းသည် တရားမဝင်၊
 အတည်မဖြစ် ဟူ၍၊ ကျွန်ုပ်တို့ ဆုံးဖြတ်ရပေမည်။

အထက်ပါအကြောင်းတို့ကြောင့်၊ ဤအထူးအယူခံမှုကို၊ လက်ခံ၍၊ ပဌမအယူခံရုံးက
 ချမှတ်ခဲ့သော စီရင်ချက်နှင့်အမိန့်တို့ကို စရိတ်နှင့်တကွ ပယ်ဖျက်လိုက်သည်။

ဤရုံး ရွှေနေကြီးခ ၅၁ ကျပ်။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှု

တရားသူကြီးချုပ် ခေါက်တာ မောင်မောင်၊ တရားသူကြီး ဦးထွန်းတင်၊ တရားသူကြီး ဦးချစ်နှင့် ဦးသက်ဖေတို့ရွှေတွင်

† ၁၉၆၆

ဦးစောဝင်း ပါ ၁ (ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားသူများ)

မတ်လ ၈ ရက်။

နှင့်

အထူးတရားသူကြီး (၁) ပါ ၂ (အထူးစုံစမ်းရေးဌာန အက်ဥပဒေ၊ ရန်ကုန်မြို့) (ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားခံရသူများ)*

နိုင်ငံခြားသား ကုမ္ပဏီတစ်ခုအပေါ် ရာဇဝတ်ကြောင်းနှင့် အရေးယူခြင်း—ဥပဒေအရ စွဲစည်း တည်ထောင်ထားသော ကုမ္ပဏီတစ်ခုသည် ဥပဒေ၏ မျက်စေ့တွင် သက်ရှိပုဂ္ဂိုလ် တဦးကဲ့သို့ သီးခြား ရပ်တည်ခြင်း—ဆက်လက်အရေးယူခြင်းသည် အထွေထွေ လွှတ်ငြိမ်းချမ်းသာစွာ အခိုင်နှင့် ကိုက်ညီခြင်း ရှိ မရှိ။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ ကုမ္ပဏီများ အက်ဥပဒေအရ စွဲစည်းတည်ထောင်ထားသော ကုမ္ပဏီတစ်ခုသည် ဥပဒေ၏ မျက်စေ့တွင် သက်ရှိပုဂ္ဂိုလ်တဦးကဲ့သို့ သီးခြားရပ်တည်ခြင်းရှိသည်။ ထိုရပ်တည်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ကုမ္ပဏီတွင် အစုပါဝင်ကြသူများ၊ ကုမ္ပဏီကို အုပ်ချုပ်ကွပ်ကဲကြသော ခါချိက်ဘာ လူကြီးများ၊ ကုမ္ပဏီတွင် အမှုထမ်းကြသော အရာရှိများနှင့် တသီးတခြားဖြစ်သည့် သက်ရှိဖြစ်သော ကုမ္ပဏီသည် သက်ရှိပုဂ္ဂိုလ်တဦးကဲ့သို့ သီးခြား ရပ်တည်ခြင်းမှာ ဥပဒေက ပြဋ္ဌာန်းခြင်းကြောင့် ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် ကုမ္ပဏီဆိုသည်မှာ လူပုဂ္ဂိုလ်များက ပါဝင်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ အုပ်ချုပ်ကွပ်ကဲ ခြင်းမပြုဘဲ လူပုဂ္ဂိုလ်ဆောင်ရွက်နိုင်သည်မဟုတ်။ ထို့ကြောင့် လက်တွေ့အားဖြင့် ကုမ္ပဏီနှင့် လူပုဂ္ဂိုလ် များ အတူယှဉ်တွဲ၍ လုပ်ကိုင်ကြရသည်။ ဥပဒေ၏ မျက်စေ့တွင်ကား ကုမ္ပဏီ၏ လုပ်ကိုင်ချက်၊ အခွင့်အရေး၊ တာဝန်စသည်တို့နှင့် လူပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ လုပ်ကိုင်ချက်၊ အခွင့်အရေး တာဝန်စသည်တို့ကို ခွဲခြား၍ မြင်နိုင်သည်။ ကုမ္ပဏီတစ်ခုသည် သက်ရှိပုဂ္ဂိုလ်တဦးဖြစ်သကဲ့သို့ သီးခြားရပ်တည်သည့် အားလျော်စွာ၊ အခွင့်အရေးများလည်း သီးခြားရှိသည်။ တာဝန်များလည်း သီးခြားရှိသည်။ တာဝန်ပျက်ကွက်လျှင် တရားမကြောင်း၊ ရာဇဝတ်ကြောင်း စသည်တို့ဖြင့် ဥပဒေက ပြဋ္ဌာန်းထား သလို ကုမ္ပဏီသည်လည်း သီးခြား တရားစွဲဆိုခြင်း ခံရနိုင်သည်။

* ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၂၅၀ (၁)။

† လျှောက်ထားသူများက ၎င်းတို့အပေါ် ရန်ကုန်မြို့ပဌမအထူးတရားသူကြီး (အထူးစုံစမ်း စစ်ဆေးရေးဌာန အက်ဥပဒေ) ရုံး ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၂၇၃/၂၉ တွင် နိုင်ငံခြားငွေ လဲလှယ်မှု စည်းမျဉ်းသတ်မှတ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂၄ (၂) အရ စွဲဆိုထားသည့်အမှုတို့ကို ပယ်ဖျက်ပေးရန် လျှောက်ထားသော လျှောက်လွှာ။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။လျှောက်ထားသူများသည် အမှုတွင် တရားခံများမဟုတ်ကြတော့ပြီ။ ၎င်းတို့သည် တရားခံကုမ္ပဏီ၏ ကိုယ်စား ပါဝင်ခံနေကြခြင်းသာ ဖြစ်သည်။ တရားခံကုမ္ပဏီသည် ဥပဒေအရ နိုင်ငံခြားသား ကုမ္ပဏီဖြစ်နေသည်ကို မူလရုံးက တွေ့ရှိဆုံးဖြတ်ပြီးဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် တရားခံကုမ္ပဏီအပေါ် ဆက်လက်အရေးယူလျက်ရှိခြင်းသည် အထွေထွေလွှတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်အမိန့် နှင့် ကိုက်ညီသည်။လျှောက်ထားသူများသည် တရားခံကုမ္ပဏီကို ကိုယ်စားပြု၍ အမှုတွင်ခံနေကြရ ခြင်းသည် အထွေထွေ လွှတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်အမိန့်၏ အနှစ်သာရနှင့်ဆန့်ကျင်ခြင်းမည်သို့မျှမရှိ။

ပြင်ဆင်ရန် လျှောက်ထားသူအတွက်။ ။ဦးချောင်ဖိုး။

ပြင်ဆင်ရန် လျှောက်ထား ခံရသူအတွက်။ ။လက်ထောက် နိုင်ငံတော် ရွှေနေချုပ် ဦးဘကျော်။

၁၉၆၆

ဦးစောဝင်း
ပါ ၁
နှင့်
အထူးတရားသူ
ကြီး (၁) ပါ ၂
(အထူးစုံစမ်း
ရေးဌာန အက်ဥ
ပဒေ၊ ရန်ကုန်
မြို့)။

တရားသူကြီးချုပ် ဒေါက်တာ မောင်မောင်။ ။မြန်မာသဘော ကော်ပိုရေးရှင်း လီမိတက်ကို နိုင်ငံခြား ငွေလဲလှယ်မှု စည်းမျဉ်းသတ်မှတ်ရေး ဥပဒေအရ ရန်ကုန်မြို့၊ အထူး တရားသူကြီးရုံး (အထူးစုံစမ်း စစ်ဆေးရေးဌာန အက်ဥပဒေ)တွင် တရားစွဲဆို ထားသည်။ မူလအမှုကို စွဲဆိုတင်ပို့စဉ် အခါက လျှောက်ထားသူ ၂ ဦးအပါအဝင် ကုမ္ပဏီ၏ ဒါရိုက်တာ လူကြီးများနှင့် အခြားကုမ္ပဏီ အရာရှိများကိုပါ တရားခံများ အဖြစ် ပူးတွဲတင်ပို့ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ထို့နောက်မှ ကုမ္ပဏီကိုပါ သီးခြားတရားခံ တဦး အဖြစ်ထည့်သွင်းရန် တရားလိုဘက်မှ လျှောက်ထား၍ ရုံးကခွင့်ပြုခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုသို့ကုမ္ပဏီနှင့်တကွ ဒါရိုက်တာ လူကြီးများ၊ အခြားအရာရှိများကို တရားစွဲဆိုလျက် ရှိစဉ် အစိုးရက အထွေထွေ လွှတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် အမိန့်ကို ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။ဒါရိုက်တာ လူကြီးများနှင့် အခြားအရာရှိများသည် လွှတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် အမိန့်၏ အကျိုးခံစား ခွင့်ရှိကြသော ပြည်ထောင်စုသားများ ဟုတ် မဟုတ်ကို ရုံးကစုံစမ်း စစ်ဆေးခဲ့၍၊ ၎င်းတို့သည် ပြည်ထောင်စုသားများ ဖြစ်ကြသည်ဟု ကောက်ယူ ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။ ကုမ္ပဏီနှင့် ဖက်သက်၍မူကား၊ အစုရှယ်ယာဝင်များတွင် နိုင်ငံခြားသားများလည်း ပါဝင်သည်။ ထို့ကြောင့် မြန်မာနိုင်ငံ ကုမ္ပဏီများ အက်ဥပဒေအရ၊ ကုမ္ပဏီသည်၊ နိုင်ငံခြားသား ဖြစ်သည်ဟု ရုံးကဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။ တို့ဆုံးဖြတ်ချက်များကို မူဘည်၍ တရားရေးဌာနက လူပုဂ္ဂိုလ် တရားခံများကို အမှုမှ လွှတ်ငြိမ်းခွင့်ပြုကြောင်း၊ ကုမ္ပဏီ အပေါ် စွဲဆိုထားသော အမှုကိုမူ တရားဥပဒေအရ ဆက်လက် စစ်ဆေးရန် ဖြစ်ကြောင်း ရုံးအား ညွှန်ကြားခဲ့သည်။ ထိုညွှန်ကြားချက်အရ ကုမ္ပဏီမှလွဲ၍ အခြားတရားခံများကို လွှတ်ငြိမ်းခွင့် ပြုခဲ့သည်။ ကုမ္ပဏီအပေါ်၌မူ ဆက်လက် စစ်ဆေးလျက်ရှိသည်။လျှောက် ထားသူ ၂ ဦးသည် ကုမ္ပဏီ၏ ဒါရိုက်တာ လူကြီးများအဖြစ် ကုမ္ပဏီ၏ ကိုယ်စား အမှုတွင် ဆက်လက်ပါဝင် ခဲ့နေကြရသည်။ ၎င်းတို့က ဤရုံးသို့ ပြင်ဆင်မှုနှင့်လျှစ် လျှောက်ထားကြရာတွင် ၎င်းတို့အား -လွှတ်ငြိမ်းခွင့် ပြုပြီးနောက် ကုမ္ပဏီအပေါ်

၁၉၆၆

ဦးစာဝင်း
ပါ ၁
နှင့်
အထူးတရားသူ
ကြီး (၁) ပါ ၂
(အထူးစုံစမ်း
ရေးဌာန အက်ဥ
ပဒေ၊ ရန်ကုန်
မြို့)။

ဆက်လက် စစ်ဆေးကာ အမှုပြီးဆုံးသည့် အခါ၌ အကယ်၍ အပြစ်ပေးပါလျှင်၊ ၎င်းတို့သာ ကုမ္ပဏီ၏ကိုယ်စား ပြစ်ဒဏ်ကျခံရမည် ဖြစ်ပါသည်။ စွပ်စွဲထားသော ပြစ်မှု အရဆိုလျှင် ထောင်ဒဏ် သင့်နိုင်သည်ဖြစ်၍ အကယ်၍ရုံးက ကုမ္ပဏီအား ထောင်ဒဏ် ပေးလျှင် ၎င်းတို့သာ ကုမ္ပဏီကိုယ်စား ထိုဒဏ်ကို ခံရမည် ဖြစ်ပါသည်။ ထိုသို့ ခံယူရမည် ဆိုလျှင် အစိုးရက ၎င်းတို့အား အမှုနှင့် ပတ်သက်၍ လွတ်ငြိမ်းခွင့် ပြုထားခြင်းသည် အကျိုးမဲ့ အလဟဿ ဖြစ်ရပါမည်။ ထို့ကြောင့် ကုမ္ပဏီအပေါ် ဆက်လက် အရေးယူ ခြင်းကို ပယ်ဖျက် ပေးသင့်ပါသည်ဟု မြှက်ဆိုကြသည်။

ကုမ္ပဏီ၏ ဒါရိုက်တာ လူကြီးများနှင့် အခြားအရာရှိများကို ပြည်ထောင်စုသား များအဖြစ် လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် ပြုပြီးနောက်မှ နိုင်ငံခြားသား ကုမ္ပဏီဘုရားအပေါ် ရာဇဝတ်ကြောင်းနှင့် ဆက်လက် အရေးယူခြင်းသည် အထွေထွေ လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာ ခွင့်အမိန့်၏ အနှစ်သာရနှင့် ဆန့်ကျင်၍နေ၊ မနေ ဟုသည့်ပြဿနာသည် အရေးကြီး သော ဥပဒေ ပြဿနာတရပ်ဖြစ်သည်။ ထိုပြဿနာပေါ်တွင် ယခင်ကဏ္ဍရုံး စီရင်ထုံး ဖွဲ့ထားခြင်းမရှိသေး။ ထို့ကြောင့် စုံညီခုံရုံး ဖွဲ့စည်း၍ အမှုကို ဆုံးဖြတ်သင့်ပါသည်ဟု ပညာရှိ တရားသူကြီး ဦးချစ်က အကြံပြုသဖြင့် အမှုကို ဤစုံညီခုံရုံးက ကြားနာခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

လျှောက်ထားသူများ၏ ပညာရှိ ရွှေနေကြီး ဦးချောင်ဖိုးက ၎င်း၏အမှုသည် နှစ်ဦး ကို တကြိမ် လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် ပေးပြီးနောက် တဖန် ထိုအမှုနှင့် ပတ်သက်၍ ပင် အရေးယူ စစ်ဆေးခြင်းသည် ဥပဒေအရ မှားယွင်းပါသည်။ တကြိမ် အပြစ်ပေး ခံရပြီးသူ၊ သို့တည်းမဟုတ် တကြိမ်အမှုနှင့် ပတ်သက်၍ တရားသေ လွတ်ပြီးသူကို ထပ်မံ၍ ထိုအမှုအတွက် စစ်ဆေးအပြစ်ပေးခြင်း မပြုနိုင်ပါဟု လျှောက်လဲသည်။ သို့ရာတွင် အမှုကိုပညာရှိ အထူးတရားသူကြီးက အပြီးတိုင် စစ်ဆေး ဆုံးဖြတ်ရသေး သည်မဟုတ်။ လျှောက်ထားသူ ၂ ဦးအား အထွေထွေ လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် အမိန့်အရ ၎င်းတို့ပုဂ္ဂိုလ်အနေနှင့် လွတ်ငြိမ်းခွင့် ပြုခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ယခုအမှု ဆက်လက် စစ်ဆေး နေသည်မှာလည်း ကုမ္ပဏီ တခုတည်းကိုသာ တရားခံပြုလုပ်၍ စစ်ဆေးခြင်းဖြစ်သည်။ ကုမ္ပဏီ၏ကိုယ်စား ပါဝင်ခုံခံ နိုင်ရန်အတွက် ကုမ္ပဏီ၏ ဒါရိုက်တာလူကြီးများ၊ အရာရှိ များအဖြစ် လျှောက်ထားသူများကို ထည့်သွင်းထားခြင်း ဖြစ်သည်။ ၎င်းတို့ ပုဂ္ဂိုလ် အရ တရားခံအဖြစ် ထပ်မံထည့်သွင်းခြင်းမဟုတ်၊ ထိုအချက်ကို ဦးချောင်ဖိုးက မှန်ကန် ကြောင်း ဝန်ခံသည်။ သို့ရာတွင် အကယ်၍ ကုမ္ပဏီသည် ပြစ်ဒဏ်ကျခံရမည်ဆိုလျှင် ထိုပြစ်ဒဏ်ကို ကုမ္ပဏီ၏ကိုယ်စား လျှောက်ထားသူများကသာ ကျခံကြရဦးမည်ဖြစ်၍ အထွေထွေ လွတ်ငြိမ်း ချမ်းသာခွင့်ကို အဓိပ္ပါယ် ဖွင့်ဆိုချက်အရ ကုမ္ပဏီကိုပင်လျှင် ဆက်လက်စစ်ဆေးရန် မဟုတ်တော့ပါဟု ပညာရှိ ရွှေနေကြီးက တင်ပြသည်။

ကုမ္ပဏီများ အက်ဥပဒေအရ ဖွဲ့စည်း တည်ထောင်ထားသော ကုမ္ပဏီ တခုသည် ဥပဒေ၏ မျက်စိတွင် သက်ရှိပုဂ္ဂိုလ် တဦးကဲ့သို့ သီးခြားရပ်တည်ခြင်းရှိသည်။ ထိုသို့ ရပ်တည်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ကုမ္ပဏီတွင် အစုပါဝင်ကြသူများ၊ ကုမ္ပဏီကိုအုပ်ချုပ် ကွပ်ကဲကြသော ဒါရိုက်တာ လူကြီးများ၊ ကုမ္ပဏီတွင် အမှုထမ်းကြသော အရာရှိများ နှင့် တသီးတခြားဖြစ်သည်။ သက်မဲ့ဖြစ်သော ကုမ္ပဏီသည် သက်ရှိ ပုဂ္ဂိုလ်တဦးကဲ့သို့ သီးခြား ရပ်တည်ရခြင်းမှာ ဥပဒေက ပြဋ္ဌာန်းခြင်းကြောင့် ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် ကုမ္ပဏီဆိုသည်မှာ လူပုဂ္ဂိုလ်များက ပါဝင်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ အုပ်ချုပ် ကွပ်ကဲခြင်း မပြုဘဲ လုပ်ရှား ဆောင်ရွက်နိုင်သည်မဟုတ်။ ထို့ကြောင့် လက်တွေ့အားဖြင့် ကုမ္ပဏီနှင့် လူပုဂ္ဂိုလ်များ အတူယှဉ်တွဲ၍ လုပ်ကိုင်ကြရသည်။ ဥပဒေ၏ မျက်စိတွင်ကား ကုမ္ပဏီ၏ လုပ်ကိုင်ချက်၊ အခွင့်အရေး၊ တာဝန် စသည်တို့နှင့် လူပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ လုပ်ကိုင်ချက်၊ အခွင့်အရေး၊ တာဝန် စသည်တို့ကို ခွဲခြား၍ မြင်နိုင်သည်။ ကုမ္ပဏီတခုသည် သက်ရှိ ပုဂ္ဂိုလ်တဦး ဖြစ်ဘိသကဲ့သို့ သီးခြားရပ်တည်သည့် အားလျော်စွာ အခွင့်အရေးများ လည်း သီးခြားရှိသည်။ တာဝန်များလည်း သီးခြားရှိသည်။ တာဝန် ပျက်ကွက်လျှင် တရားမကြောင်း၊ ရာဇဝတ်ကြောင်း စသည်တို့ဖြင့် ဥပဒေကပြဋ္ဌာန်းထားသလို ကုမ္ပဏီ သည်လည်း သီးခြား တရားစွဲဆိုခြင်း ခံရနိုင်သည်။ ဤအမှုတွင် ထိုကဲ့သို့ မြန်မာသဘော ကော်မိုရေးရှင်းလီမိတက်သည် ကုမ္ပဏီအပေါ် သီးခြား စွဲဆိုခံနေရခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

၁၉၆၆
ဦးစောဝင်း
ပါ ၁
နှင့်
အထူးတရားသူ
ကြီး (၁) ပါ ၂
(အထူးစုံစမ်း
ရေးဌာန ထက်ဥ
ပဒေ၊ ရန်ကုန်
မြို့)။

ကုမ္ပဏီ တခုကို ရာဇဝတ်ကြောင်းဖြင့် တရား စွဲဆိုနိုင်ကြောင်းကို ပညာရှိ ရွှေနေကြီး ဦးချောင်ဖိုးကမငြင်း၊ ဖြစ်ဒဏ်နှင့် ပတ်သက်၍သာ အကယ်၍ ကုမ္ပဏီအပေါ် ထောင် ဒဏ်ပေးလျှင် ကုမ္ပဏီကိုယ်စား ၎င်း၏ အမှုသည်များက ထိုဒဏ်ကို ကျခံရမည် ဖြစ်ပါ သည်။ အထွေထွေ လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် အမိန့်အရ၊ ပြည်ထောင်စုသားများ ဖြစ်ကြ သော ၎င်း၏ အမှုသည်များသည် အမှုမှ လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် ရပြီးနောက် ကုမ္ပဏီ ကိုယ်စား ထောင်ဒဏ်ကျခံရန် မသင့်ပါဟု လျှောက်လဲ တင်ပြခြင်းဖြစ်သည်။

အမှုကို ဆက်လက် စစ်ဆေးဆဲဖြစ်၍ အမှုပြီးဆုံးတိုင် ရောက်သောအခါ ကုမ္ပဏီသည် ဖြစ်ဒဏ်ရမည် မရမည်ကို ဤအခြေအနေ၌ ကြိုတင်၍ မမြင်နိုင်ပေ။ ထို့ကြောင့် ဦးချောင်ဖိုး တင်ပြသော အချက်ကို စဉ်းစားရန်မှာ စောသေးသည်။ ထိုအချက်ကို အမှုစစ်ဆေးလျက်ရှိသော ပညာရှိ တရားသူကြီးက အချိန်ကျ၍ လိုအပ်လျှင်၊ စဉ်းစား ဆုံးဖြတ်မည် ဖြစ်ပေသည်။ တရားခံသည် ကုမ္ပဏီဖြစ်၍၎င်း၊ တရားခံ ကုမ္ပဏီကို ကိုယ်စားပြုကြသော လျှောက်ထား သူများသည် ပြည်ထောင်စု သားများအဖြစ် အထွေထွေ လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်၏ အကျိုးခံစားခွင့်ကို ရပြီးသူများ ဖြစ်၍၎င်း၊ တရားခံ ကုမ္ပဏီအပေါ် ပြစ်မှုထင်ရှား တွေ့ရှိလျှင် မည်သည့် ဖြစ်ဒဏ်မျိုးကို သတ်မှတ် သင့်သည်ဆိုသည့် အချက်ကို ပညာရှိ တရားသူကြီးက လေးနက်စွာ စဉ်းစား၍

၁၅၆၆
 ဦးစောဝင်း
 ပါ ၁
 နှင့်
 အထူးတရားသူ
 ကြီး (၁) ပါ ၂
 (အထူးစုံစမ်း
 ရေးရာမှ အကဲခတ်
 ပဒေသနာကို
 မှီ)။

မျှတမှုန်ကန်စွာ ဆုံးဖြတ်မည်ဟု ယုံကြည်သည်။ ပညာရှိ လက်ထောက် နိုင်ငံတော်
 ရွှေနေချုပ် ဦးဘကျော်ကလည်း ပြစ်ဒဏ်နှင့် ပတ်သက်၍ ယခုအချိန်က ကြိုတင်ပြီး
 စဉ်းစား ဝေဖန်ရန်မှာ စောလွန်းပါသည်။ အထူးတရားသူကြီး အနေနှင့် ထောင်ဒဏ်
 သတ်မှတ်ခြင်း မပြုဘဲ ဒဏ်ငွေ တပ်ရိုက်လျှင် ဖြစ်ပျက်နေသော အခြေအနေများအရ၊
 မှန်ကန်မျှတမည်ဟု ဆုံးဖြတ်ကောင်း ဆုံးဖြတ်ပါလိမ့်ဦးမည်။ အမှုတွင် ယခုတရားခံ
 ဖြစ်နေသည်မှာ လျှောက်ထားသူများ မဟုတ်၊ နိုင်ငံခြားသား ကုမ္ပဏီသာ ဖြစ်ပါသည်။
 နိုင်ငံခြားသားများသည် အထွေထွေ လွတ်ငြိမ်း ချမ်းသာခွင့် အမိန့်၏ အကျိုးခံစားခွင့်
 ကို မရကြသဖြင့် တရားခံ ကုမ္ပဏီ အပေါ်တွင် ဆက်လက်စစ်ဆေး နေခြင်းသည်
 လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် အမိန့်နှင့်လည်း ကိုက်ညီပါသည်။ ဥပဒေအရလည်း မှန်ကန်
 ပါသည်ဟု တင်ပြသည်။

လျှောက်ထားသူများသည် အမှုတွင် တရားခံများ မဟုတ်ကြတော့ပြီ။ ၎င်းတို့သည်
 တရားခံ ကုမ္ပဏီ၏ ကိုယ်စား ပါဝင်ခုခံနေခြင်းသာ ဖြစ်သည်။ တရားခံ ကုမ္ပဏီသည်၊
 ဥပဒေအရ နိုင်ငံခြားသား ကုမ္ပဏီ ဖြစ်နေသည်ကို မူလရုံးကတွေ့ရှိဆုံးဖြတ်ပြီးဖြစ်သည်။
 ထို့ကြောင့် တရားခံ ကုမ္ပဏီအပေါ် ဆက်လက် အရေးယူလျက် ရှိခြင်းသည် အထွေထွေ
 လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် အမိန့်နှင့် ကိုက်ညီသည်။ လျှောက်ထားသူများသည် တရားခံ
 ကုမ္ပဏီကို ကိုယ်စားပြု၍ အမှုတွင် ခုခံနေကြခြင်း ဖြစ်သည်။ အထွေထွေ လွတ်ငြိမ်း
 ချမ်းသာခွင့် အမိန့်၏ အနှစ်သာရနှင့် ဆန့်ကျင်ခြင်း မည်သို့မျှမရှိ။

အထက်ပါ အကြောင်းတို့ကြောင့် ဤပြင်ဆင်မှုကို ပယ်လိုက်သည်။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်
တရားမ အထွေထွေလျှောက်လွှာ

တရားသူကြီးချုပ် ဒေါက်တာမောင်မောင်နှင့် တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေတို့ရွေ့တွင်

ဦးစံ (လျှောက်ထားသူ)

နှင့်

မလှချစ် ပါ ၃ (လျှောက်ထားခံရသူများ) *

† ၁၉၆၆

မတ်လ
၃၀ ရက်။

ပြန်မာဗုဒ္ဓဘာသာ တရားဥပဒေ—ထင်မယားနှစ်ဦးသဘောတူ ကွာရှင်းခြင်း—ပစ္စည်းခွဲဝေရာ၌ အိမ်
ထောင်ရေးပြစ်မှုကြောင့် ကွာရှင်းခြင်းကို အခြေပြုသည့် ပစ္စည်းခွဲဝေရေးကို အသုံးပြုနိုင်
မပြုနိုင်—နှစ်ဦးသဘောတူ ကွာရှင်းခြင်းကို အခြေပြုသည့် ပစ္စည်းခွဲဝေရေးအရသာ ခွဲဝေရေး
နှင့်ဆက်ဆိုင် မသက်ဆိုင်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ပြန်မာဗုဒ္ဓဘာသာ တရားဥပဒေအရ လင်မယားနှစ်ဦးသည် သဘောတူလျှင်
အချိန်မရွေး ကွာရှင်းနိုင်ကြ၏။ နှစ်ဦးသဘောတူ ကွာရှင်းလျှင် လင်ခန်းမယားခန်း လုံးဝပြတ်စဲ
သည်။ ယင်းသို့ နှစ်ဦးသဘောတူ ကွာရှင်းခဲ့ခြင်းဖြစ်လျှင် လင်မယားပစ္စည်းခွဲဝေရာ၌ အိမ်ထောင်ရေး
ပြစ်မှုကြောင့် ကွာရှင်းခြင်းကို အခြေပြုသည့်ပစ္စည်းခွဲဝေရေးကို အသုံးမပြုနိုင်။ နှစ်ဦးသဘောတူ
ကွာရှင်းခြင်းကို အခြေပြုသည့် ပစ္စည်းခွဲဝေရေးသာလျှင် ဆက်ဆိုင်မည်ဖြစ်သည်။ နှစ်ဦးသဘောတူ
ကွာရှင်းပြတ်စဲကြောင်း ထင်ရှားလျှင် မယားဖြစ်သူသည် အိမ်ထောင်ရေးပြစ်မှုကို ကျူးကျော်ခဲ့သေ
ကာမူ၊ လင်မယားပစ္စည်းခွဲဝေရာ၌ နှစ်ဦးသဘောတူကွာရှင်းခြင်းကို အခြေပြုသည့်ပစ္စည်းခွဲဝေရေး
အရသာ ခွဲဝေရမည်။

မဟာထွန်းနှင့် မောင်အိုးသို အတူ ၇၊ ရန်ကုန်စီရင်ထုံး၊ ၈၁ ဥက ကို ရည်ညွှန်းသည်။

လျှောက်ထားသူအတွက်။ ။ဦးကျော်မြင့်။

လျှောက်ထားခံရသူများအတွက်။ ။ဦးတင်မောင်။

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေ။ ။လျှောက်ထားသူ ဦးစံနှင့် လျှောက်ထားခံရသူ
ဒေါ်လှချစ်တို့သည် ၁၉၄၃ ခုနှစ်မှစ၍၊ အကြင်လင်မယား အဖြစ် ပေါင်းသင်းခဲ့ရာ
သမီးမသိလစံ၊ သားမောင်လူတော်စံတို့ ထွန်းကားခဲ့၏။ ၁၉၅၁ ခုနှစ်၊ အောက်တို

* ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ တရားမအထွေထွေ လျှောက်လွှာအမှတ် ၅၀။

† ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ တရားမပဌမအယူခံမှုအမှတ် ၁၉ တွင်၊ ၁၆-၁၀-၆၅ နေ့စွဲပါ၊ ရန်ကုန်မြို့၊ တရားရုံး
ချုပ် တရားသူကြီး ဦးစိန်သင်း ရုံးတော်၏ ချမှတ်သော အမိန့်ကို မကျေနပ်၍ ၁၉၄၀ ခုနှစ်၊ ပြည်
ထောင်စု တရားစီရင်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၆ အရ အထူးအယူခံဝင်ခွင့်ရရန် လျှောက်လွှာ။

၁၉၆၆

ဦးစံ

နှင့်

မလှချစ် မိသား

ဘာလ ၂ ရက်နေ့တွင် ရန်ကုန်မြို့ နာလာလမ်း အမှတ် ၈ နေအိမ်နှင့် မြေကို
 ဒေါ်လှချစ်နှင့် သားသမီး နှစ်ဦးတို့၏ အမည် ဖြင့် ဝယ်ယူခဲ့သော်လည်း ထိုပစ္စည်းမှာ
 လင်မယားနှစ်ဦးပိုင် နှစ်ပါးစုံ ပစ္စည်း ဖြစ်လေသည်။ ၁၉၅၈ ခုနှစ်တွင် လျှောက်
 ထားသူနှင့် လျှောက်ထားခံရသူတို့သည် နှစ်ဦးသဘောတူအကြင်လင်မယား အဖြစ်မှ
 ကွာရှင်းပြတ်စဲခဲ့ကြ၏။ ထိုသို့ ကွာရှင်း ပြတ်စဲကြပြီးနောက်၊ လျှောက်ထားခံရသူသည်၊
 စောထွန်းအောင်ဆိုသူနှင့် နောက်အိမ်ထောင်ပြုကာ၊ အဆိုပါ အိမ်၏ အခန်း တခန်းတွင်
 နေထိုင်လျက် ရှိသည်သာမက၊ ကျန်အခန်းများ၌ နေထိုင်ကြသော အိမ်ရှားများ ထံမှလည်း
 အိမ်လခများကို ကောက်ခံနေလေသည်။

လျှောက်ထားသူက၊ လျှောက်ထားခံရသူသည် မိမိနှင့် အကြင် လင်မယား
 အဖြစ် ပေါင်းသင်းနေထိုင်စဉ်ကပင်၊ စောထွန်းအောင် ဆိုသူနှင့်ဖောက်လွှဲ ဖောက်ပြန်
 ပြုလုပ်ကာ မှုခွဲမှုတွင် သွားရောက် ပေါင်းသင်း နေထိုင်ခဲ့ကြောင်း၊ ထို့နောက် ရန်ကုန်မြို့
 သို့ပြန်လာပြီး၊ စောထွန်းအောင်နှင့်ပေါင်းသင်း၍၊ ပဋိသန္ဓေပင် ရနေပြီ ဖြစ်၍၊
 ကွာရှင်းပေးရန် ပြောသောကြောင့် ၁၉၅၈ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၂၃ ရက်နေ့တွင် သက်သေခံ
 “က” စာချုပ်ချုပ်ဆိုကာ ကွာရှင်း ပေးခဲ့ရကြောင်း၊ ထိုစာ ချုပ်အရ၊ လျှောက်ထား
 ခံရသူသည်၊ တန်ဖိုးကျပ် ၃၀၀၀ခန့်ရှိသော လက်ဝတ် လက်စားများကို ရရှိပြီး ကျန်ပစ္စည်း
 အရပ် ရပ်အပေါ် အကျိုးခံစားခွင့်ကို စွန့်လွှတ်ခဲ့ကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် လျှောက်ထား
 ခံရသူသည်၊ ဖေါ်ပြပါ အိမ်နှင့် ပတ်သက်၍ အကျိုးခံစားခွင့် လုံးဝ မရှိကြောင်း
 မြွက်ဟပေးရန်နှင့် ၎င်းလက်ရှိနေထိုင်သည့် အခန်းကို လက်ရောက် အပ်ပေးရန်
 အပြင် အိမ်ရှားများ ထံမှ အိမ်လခ ကောက်ခံခြင်း မပြုရန် တားဆီး ပိတ်ပင်သည့်
 ဒီကရီရလိုကြောင်း၊ ရန်ကုန်မြို့ တရားမရုံး၌တရား စွဲဆို ခဲ့လေသည်။

လျှောက်ထားခံရသူက၊ မိမိသည်၊ လျှောက်ထားသူနှင့် အကြင် လင်မယား
 အဖြစ် ပေါင်းသင်းနေစဉ် စောထွန်းအောင် နှင့် ဖောက်ပြားခဲ့သည် ဆိုခြင်းမှာ မဟုတ်
 ကြောင်း၊ ၁၉၅၈ ခုနှစ်၊ မေလ ၂၇ ရက်နေ့တွင် သက်သေခံ အမှတ် “၁” စာချုပ်
 အရ၊ နှစ်ဦးသဘောတူ လင်မယား အဖြစ်မှ ကွာရှင်း ပြတ်စဲခဲ့ကြောင်း၊ ထိုကဲ့သို့
 ကွာရှင်းပြတ်စဲပြီးမှ စောထွန်းအောင်အား ပေါင်းသင်းခဲ့ခြင်းသာ ဖြစ်ကြောင်း၊ ၁၉၅၈
 ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၂၃ ရက်နေ့စွဲပါ သက်သေခံ “က” စာချုပ်ကို မိမိမချုပ်ဆိုခဲ့ရ
 ကြောင်း ငြင်းဆို ထုချေခဲ့၏။

လျှောက်ထားသူက၊ ၁၉၅၈ ခုနှစ်၊ မေလ ၂၇ ရက်နေ့စွဲပါ သက်သေခံ
 အမှတ် “၁” စာချုပ်ကို လျှောက်ထားခံ ရသူက တွဲတေးမြို့တွင် သွားရောက် တရား
 အားထုတ်လိုကြောင်း ပြော၍ လက်မှတ်ထိုးပေးလိုက်ခြင်း ဖြစ်ကြောင်း၊ အမှန်တကယ်

ကွာရှင်းပြတ်စဲရန် ရည်ရွယ်ချက် မရှိသည့် အလျောက်၊ သက်သေခံ “ခ” စာချုပ်တွင် မပြတ်စဲသေးကြောင်း ဖော်ပြကာ တနေ့တည်း၌ပင် လက်မှတ် ထိုးခဲ့ကြောင်း ပြန်လည် ဖြေကြားခဲ့၏။ လျှောက်ထားခံရသူကမူ သက်သေခံ “ခ” စာချုပ်ကိုလည်း မိမိ လက်မှတ်မထိုးခဲ့ကြောင်း ငြင်းဆိုလေသည်။

ရန်ကုန်မြို့ တရားမရုံး၏ ပညာရှိတတိယ တရားသူကြီးသည် နှစ်ဖက် သက်သေများကို စစ်ဆေးပြီးနောက်၊ လျှောက်ထားခံရသူသည်၊ လျှောက်ထားသူနှင့် လင်မယားအဖြစ် ပေါင်းသင်းနေစဉ်ပင် စောထွန်းအောင်နှင့် ဖောက်ပြားခဲ့ကြောင်း၊ ၎င်းတို့သည် ၁၉၅၈ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၂၅ ရက်နေ့စွဲပါ သက်သေခံ “က” စာချုပ်ကို ချုပ်ဆို၍ လင်မယား ကွာရှင်းကာ ပစ္စည်းများ ခွဲဝေခဲ့ကြောင်း ကောက်ယူလျက် လျှောက်ထားသူ၏ အမှုကို တရားစရိတ်နှင့် တကွ အနိုင် ဒီကရီချ ပေးလိုက် လေသည်။

လျှောက်ထားခံရသူက၊ ထိုဒီကရီကို မကျေနပ်သဖြင့်၊ တရားရုံးချုပ်သို့ အယူခံဝင်ရာ၊ ပညာရှိတရားသူကြီး ဦးစိန်သင်းက လျှောက်ထားခံရသူသည်၊ လျှောက်ထားသူနှင့်ပေါင်းသင်းနေစဉ် စောထွန်းအောင်နှင့် ဖောက်ပြားခဲ့သည်ဆိုခြင်းမှာ သက်သေ အထောက်အထားမခိုင်လုံကြောင်း သက်သေခံ အမှတ် “က” လင်မယား ကွာရှင်းပြီး ပစ္စည်းများ ခွဲဝေသည့် စာချုပ်ကို လျှောက်ထားခံရသူက ချုပ်ဆိုခဲ့သည် ဆိုခြင်းမှာလည်း မထင်ရှားကြောင်း အကယ်၍ ထင်ရှားသည်ဟုဆိုစေကာမူ ထိုစာချုပ် မှာ မှတ်ပုံတင်ထားခြင်းမရှိ၍ အခင်းဖြစ် အိမ်နှင့်ပတ်သက်၍ လျှောက်ထားခံရသူ၏ အခွင့်အရေးဆုံးရှုံးခြင်း မရှိကြောင်း၊ အဆုံးအဖြတ်ပြုကာ၊ အောက်ရုံး ဒီကရီကို ပယ်ဖျက်ပြီး၊ လျှောက်ထားသူ၏အမှုကို တရားစရိတ်များနှင့်တကွ ပလပ်လိုက်၏။ ထိုကဲ့သို့ ၎င်း၏အမှုကိုပလပ်လိုက်သော အမိန့်ကို မကျေနပ်သဖြင့်၊ လျှောက်ထားသူက အထူးအယူခံ ခွင့်ပြုရန် ယခုလျှောက် ထားခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

လျှောက်ထားသူ၏ ပညာရှိ ရှေ့နေကြီး ဦးကျော်မြင့်က လျှောက်ထားသူသည် လျှောက်ထား ခံရသူအား စောထွန်းအောင် နှင့် ဖောက်ပြားသည်ဟု စွပ်စွဲခဲ့ပြီးနောက် ကွာရှင်းခဲ့ ကြောင်း၊ ယင်းသို့ကွာရှင်းပြီးနောက် လျှောက်ထားခံရသူသည် စောထွန်းအောင် နှင့် ပေါင်းသင်းခဲ့သည်အတွက် မခွဲဝေရသေးသည့် ပစ္စည်း အားလုံးကို လျှောက်ထားသူသာ ရပိုင် ခွင့်ရှိကြောင်း၊ မနက္ခယ မေ့သတ်၏ ဒွါဒဿမတွဲ အခဏ်း၃၊ တတိယ နောက်ဆုံး စာပိုဒ်ရှိ အောက်ပါအပိုဒ်ကို ရည်ညွှန်းသွား၏။

“မယားသည် သယောက် မျောက်မထားသည်ကို လင်အတတ်အမှန် မသိသကဲ့သို့သောသူ နှလုံးရှိသည့် အတိုင်း၊ ညသည်၊ မည်သူနှင့် ဖြစ်သည်၊ မယားကို

ဆို၏။ မယားကလည်း မဟုတ်ပါ။ ထိုသင်္ကါသော ယောက်ျားကိုလည်း တိုင်
တန်း၏။ သူသိ သူထင်ဆို၏။ မဟုတ်ပါကွယ်လေ၏။ ထိုနောက် ၎င်းမယားကို
လင်ကွာ၍၊ ဥစ္စာ မပြတ် မစည်း ခင် အတွင်း၊ ၎င်းသူနှင့် မယား နေထိုင်လျှင်၊
မယားခိုးအပြစ် စားစေ၊ မယား ကိုယ်ဘိုးကိုလည်း လင်စားစေ။ ဥစ္စာ အလုံးကို
လည်း လင်ရစေ။”

အဆိုပါ အပိုင်းကို သေချာစွာ လေ့လာ ကြည့်လျှင်၊ နှစ်ဦး သဘောတူ လင်ခန်း၊
မယားခန်း ပြတ်စဲခဲ့ပြီးသည့် ကိစ္စနှင့် မသက်ဆိုင်ဘဲ၊ လင်က မယား အပေါ် မျောက်
မထားသည့်၊ အကြောင်းပြချက်ဖြင့် လင်မယား ပြတ်စဲရန်နှင့် နှစ်ပါးစုံ ပစ္စည်းများ
ရလိုကြောင်း စွဲဆိုသည့် အမှုမျိုးနှင့်သာ အကျုံးဝင်သည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့ ယူဆသည်။

မြန်မာဗုဒ္ဓဘာသာ တရား ဥပဒေ အရ၊ လင်မယား နှစ်ဦးသည်၊ သဘောတူလျှင်
အချိန်မရွေး ကွာရှင်း နိုင်ကြ၏။ နှစ်ဦး သဘောတူ ကွာရှင်းလျှင် လင်ခန်း မယား
ခန်း လုံးဝ ပြတ်စဲသည်။ ယင်းသို့ နှစ်ဦး သဘောတူ ကွာရှင်း ခဲ့ခြင်း ဖြစ်လျှင် လင်
မယား ပစ္စည်း ခွဲဝေရာ၌ အိမ်ထောင်ရေး ပြစ်မှုကြောင့် ကွာရှင်းခြင်းကို အခြေ ပြု
သည့် ပစ္စည်း ခွဲဝေရေးကို အသုံး မပြုနိုင်။ နှစ်ဦး သဘောတူ ကွာရှင်းခြင်းကို အခြေ
ပြုသည့်ပစ္စည်းခွဲဝေရေးသာလျှင်သက်ဆိုင်မည်ဖြစ်သည်။ မမယ်လှနှင့်မောင်ဘိုးသုံ (၁)
တို့ အမှုတွင် နှစ်ဦးသဘောတူ ကွာရှင်းပြတ်စဲကြောင်း ထင်ရှားလျှင်၊ မယား ဖြစ်
သူသည်၊ အိမ်ထောင်ရေး ပြစ်မှုကိုကျူးလွန်ခဲ့စေကာမူ၊ လင်မယား ပစ္စည်း ခွဲဝေရာ၌
နှစ်ဦး သဘောတူကွာရှင်းခြင်းကိုအခြေပြုသည့် ပစ္စည်း ခွဲဝေရေးအရသာ ခွဲဝေရမည်
ဟု အဆုံးအပြတ် ပြုထားသည်။ ထိုဆုံးဖြတ်ချက်ကို ကျွန်ုပ်တို့ သဘောတူ လက်ခံ
သည်။

ယခုအမှုတွင် လျှောက်ထားသူနှင့် လျှောက်ထား ခံရသူတို့သည်၊ ၁၉၅၇ ခုနှစ်၊
မေလ ၂၇ ရက်နေ့ကပင် နှစ်ဦးသဘောတူ ကွာရှင်း ပြတ်စဲကြပြီး ဖြစ်ကြောင်း
အောက်အယူခံရုံးမှ ကောက်ယူ ဆုံးဖြတ် ထားပြီး ဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်ရာ၊ လျှောက်
ထားသူ၏ ပညာရှိ ရွှေနေကြီး ဦးကျော်မြင့် ကိုးကားသည့် အထက်ဖော်ပြပါ မနု
ကျယ် ဓမ္မသတ်မှ စာပိုဒ်နှင့် ဤအမှု၏ မူပြစ် အကြောင်း ခြင်းရာတို့မှာ အဝင် လွင်
ကျ မရှိကြောင်း ပေါ်လွင်နေလေသည်။

အထက်ပါ အကြောင်း ရပ်များကြောင့် ဤအထူး အယူခံခွင့် လျှောက်လွှာကို
လက်ခံရန် အကြောင်း မမြင်၍၊ တရား စရိတ်နှင့် တကွ ပလပ် လိုက်သည်။ ရွှေနေ
ကြီး စရိတ် ၃၄ ကျပ် သတ်မှတ်သည်။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

တရားမ အထွေထွေမှု

တရားသူကြီး ဦးချစ်နှင့် တရားသူကြီး ဦးသက်စေတီရွှေတို့နှင့်

ဦးထွန်းမောင် ပါ ၃ (လျှောက်ထားသူများ)

နှိပ်

ဦးအိုကြာ (လျှောက်ထားခံရသူ) *

† ၁၉၆၆

မတ်လ
၁၇ ရက်။

စာချုပ်ကို လိမ်လည်လှည့်ဖြား မတရားဩဇာလွှမ်းမိုးစဉ် ချုပ်ဆိုခဲ့ရသဖြင့် ပျက်ပြယ်စေလိုကြောင်း
စွဲဆိုမှု—လိမ်လည်လှည့်ဖြားမတရားဩဇာလွှမ်းမိုးခဲ့ခြင်း ရှိမရှိကောက်ချက်—တရားဥပဒေနှင့်
ပတ်သတ်သည့် အဆုံးအဖြတ် ဖုတ် မဟုတ်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။စာချုပ်တခုခုအား လိမ်လည်လှည့်ဖြား မတရားဩဇာလွှမ်းမိုးစဉ် ချုပ်ဆို
ခဲ့ရသဖြင့် ပျက်ပြယ်စေလိုကြောင်း စွဲဆိုသည့်အမှုများတွင်၊ လိမ်လည်လှည့်ဖြား မတရားဩဇာ
လွှမ်းမိုးခဲ့ခြင်း ရှိမရှိဆိုသော ကောက်ယူချက်မှာ အကြောင်းခြင်းရာ အပေါ် တွေ့ရှိသည့် ဆုံးဖြတ်ချက်
သာဖြစ်သည်။ တရားဥပဒေနှင့် ပတ်သက်သည့် အဆုံးအဖြတ်မဟုတ်။

ဆက်ဂါမရာဆပ်နှင့် ဟာနာရိန်ဗတ်၊ အေ-အိုင်-အာရ်၊ ၁၉၃၂ ခုနှစ်၊ ပရိဗ္ဗိကောင်စီကို ရည်ညွှန်း
သည်။

လျှောက်ထားသူအတွက်။ ။ဦးဘသန်း (၁)။

လျှောက်ထားခံရသူအတွက်။ ။မလာရောက်။

တရားသူကြီး ဦးသက်စေ။ ။ဤ အထူးအယူခံခွင့် လျှောက်လွှာ ပေါ်ပေါက်
လာရသည့်နောက်ကြောင်း ထုဝင် အတိအကျမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်၏။

သထုံခရိုင်၊ ပေါင်မြို့၊ ထားဝယ်စုရပ်နေ လျှောက်ခံရသူ ဦးအိုကြာက ပေါင်မြို့၊
ကဒါရပ်နေ လျှောက်ထားသူ ဦးထွန်းမောင်နှင့် ဒေါ်သန်းတင်တို့အား ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊
ဇူလိုင်လ ၄ ရက်နေ့တွင် ပေါင်မြို့၊ မြေကွက်အမှတ် ၂၊ စမ်းညီနောင် အရွှေကွက်

* ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ တရားမအထွေထွေမှု အမှတ် ၂၈။

† ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ တရားမ ဒုတိယအယူခံမှုအမှတ် ၄၈ တွင်၊ ရန်ကုန်မြို့၊ တရားရုံးချုပ်။ ၉-၄-၆၅
နေ့စွဲဖြင့် ချမှတ်သောအမိန့်နှင့် ဝီကရီကို မကျေနပ်၍ အထူးအယူခံခွင့်ပြုရန် လျှောက်ထား
သောလျှောက်လွှာ။

၁၉၆၆
—
ဦးထွန်းမောင်
ပါ ၃
နှင့်
ဦးအံ့ကြီး

၁၉၅၉-၆၀ ခုနှစ် ဦးပိုင်နံပါတ် ၁၆၊ မြေချိန်ဧရိယာ ဒဿမ ၁၉၄ကေရှိ မြေနှင့် ထိုမြေပေါ်တွင် ဆောက်လုပ်ထားသော ပျဉ်ခင်းပျဉ်ကာ နေိမိုး အိမ်တလုံးကို အဘိုးငွေ ၁၀၀၀ ဖြင့် မှတ်ပုံတင် စာချုပ်ချုပ်ဆိုကာ ရောင်းချခဲ့၏။ ထိုနောက် သထုံမြို့ နယ်ပိုင်တရားမရုံး၏ ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၄ တွင်၊ လျှောက်ခံရာ ဦးအံ့ကြီးက မြေနှင့်အိမ်ဝယ်သူ ဦးထွန်းမောင် နှင့် ဒေါ်သန်းတင် တို့အပြင် လက်ရောက် နေထိုင်လျက် ရှိသည် ၊ မောင်ဟံစိန်တို့ အပေါ် မိမိ ချုပ်ဆိုခဲ့သောအရောင်း စာချုပ်မှာ လှည့်ဖြား လိမ်လည်ခြင်းကြောင့် ချုပ်ဆိုမိသည့် စာချုပ် ဖြစ်သည့် အလျောက် ဖျက်သိမ်း ပေးရန်နှင့် စာချုပ်ပါ အိမ်နှင့်မြေတို့ကို လက်ရှိ အပ်ပေးစေရန် တရားစွဲဆိုလေသည်။ ပညာရှိနယ်ပိုင် တရားမ တရားသူကြီးသည် လျှောက်ခံရသူ စွဲဆိုသည့်အတိုင်း အနိုင် ဒီကရီ ချပေးလိုက်သဖြင့်လျှောက်ထားသူများက သထုံမြို့ ခရိုင်တရားမရုံး၏ ၁၉၆၄ ခုနှစ် တရားမ အယူခံမှုအမှတ် ၃ တွင်၊ အယူခံဝင်ရာ မအောင်မြင်ခဲ့ပေ။ ထို့ကြောင့် တရားရုံးချုပ်၏ ၁၉၆၄ခုနှစ်၊ တရားမ ဒုတိယ အယူခံမှုအမှတ် ၄၈တွင် ၊ လျှောက်ထားသူများက နောက်ထပ် အယူခံဝင်သော်လည်း ၎င်းတို့၏ အယူခံမှာ ပလပ်ခြင်းခံရပြန်လေသည်။ ဤကဲ့သို့ ရုံးသုံးရုံး စလုံးတွင် အရေးနိမ့်ခဲ့ သော်လည်း လျှောက်ထားသူတို့ သည်စိတ်မကျေနပ်သေးသဖြင့် ယခု တဖန်အထူးအယူခံ ခွင့်ပြုရန်လျှောက်ထားခြင်းဖြစ်လေသည်။

ဤအမှုတွင် ပေါ်ပေါက်လျက် ရှိသည် တခုတည်းသော ပြဿနာမှာ ၁၉၆၁ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၄ရက် နေ့စွဲပါ လျှောက်ခံရသူက လျှောက်ထားခံရသူ ဦးထွန်းမောင် နှင့်ဒေါ်သန်းတင်တို့အားမြေနှင့် အိမ်ကိုရောင်းချသည့် စာချုပ်မှာ လိမ်လည်လှည့်ဖြား မတရားဩဇာ လွှမ်းမိုးခံရစဉ် ချုပ်ဆို ခဲ့သည့်အတွက် ဖျက်ပြယ်သည့် စာချုပ်ဟုတ်မဟုတ် ဆိုခြင်းပင်ဖြစ်၏။ ထိုအချက်နှင့်ပတ်သက်၍ ပထမ အယူခံရုံးနှင့် ဒုတိယအယူခံရုံးများက လျှောက်ခံရသူသည် ထိုစာချုပ်ကို ချုပ်ဆိုစဉ် အချိန်က ၎င်း၏ဇနီး သေဆုံးပြီး အသုဘ စရိတ်စက ငွေကိုလိုနေခိုက် စိတ်မချမ်းမသာ ဖြစ်နေသည်က တကြောင်း၊ ၎င်း၏ ကွယ်လွန်သူဇနီးမှာ လျှောက်ထားသူ ဒေါ်သန်းတင် ၏ညီမဖြစ်သည့်အလျောက် မဟုတ် မတရားမလုပ်တန်ရာ ဟူသောထင်မြင်၍တကြောင်း ထိုအကြောင်းများကြောင့် လိမ်လည် လှည့်ဖြား မတရားဩဇာလွှမ်းမိုး ခံခဲ့ရသည်ဟု ထပ်တူထပ်မျှကောက်ယူ ဆုံးဖြတ်ပြီး ဖြစ်သည်။

စာချုပ် တခုခုအား လိမ်လည်လှည့်ဖြား မတရား ဩဇာလွှမ်းမိုးစဉ် ချုပ်ဆိုခဲ့ရ သဖြင့် ဖျက်ပြယ်စေလိုကြောင်း စွဲဆိုသည့် အမှုများတွင် လိမ်လည်လှည့်ဖြား မတရားဩဇာ လွှမ်းမိုးခဲ့ခြင်း ရှိ မရှိဆိုသော ကောက်ယူချက်မှာ အကြောင်းခြင်း ရာအပေါ် တွေ့ရှိသည့် ဆုံးဖြတ်ချက်သာ ဖြစ်ပေသည်။ တရားဥပဒေနှင့် ပတ်သက်သည့်

အဆုံးအဖြတ်မဟုတ်ချေ။ ထိုကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ ပရိဗိုဇ်ကောင်စီ၏ စီရင်ထုံးပြစ်သော ဆက်ဂါယရာဆတ်နှင့် ဟာနာရိုန်ဝတ် (၁)တို့အမှုကိုသာ ရည်ညွှန်းလိုသည်။

၁၉၆၆

ဦးထွန်းမောင်
ပါ ၃
နှင့်
ဦးဆွေကြာ။

ယခုအမှုတွင် ထိုကဲ့သို့ အကြောင်းခြင်းရာနှင့် ပတ်သက်သော ကောက်ယူချက်မှာ အောက်အယူခံရုံး နှစ်ရုံးစလုံးမှ ထပ်တူထပ်မျှ သဘောတူ ကောက်ယူခဲ့ပြီးဖြစ်သည့် ဆုံးဖြတ်ချက် ပြစ်လေရာ ဤအထူးအယူခံခွင့် လျှောက်ထားရာ၌ နောက်ထပ်တဖန် ပြောဆိုခွင့် မရှိတော့ပေ။ လျှောက်ထားသူတို့၏ နစ်နာချက်မှာ အများပြည်သူတို့နှင့် သက်ဆိုင်သည့် ခက်ခဲနက်နဲသော ဥပဒေတရပ် ဖြစ်သည်ဟုလည်း မဆိုနိုင်။ ထို့ကြောင့် လျှောက်ထားသူတို့၏ အထူးအယူခံခွင့် လျှောက်လွှာကို ခွင့်ပြုရန် အကြောင်းမမြင် သဖြင့် ပယ်လိုက်သည်။ တဘက်မှ ခုခံခြင်းမရှိ၍ ဤလျှောက်လွှာအတွက် တရား စရိတ် ချမှတ်ခြင်းမပြု။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

တရားမကြီးမှု

တရားသူကြီး ဦးကျော်ခင်ဦးရွှေတွင်

ဦးပညာဇောတ ပါ ၃ ဦး (တရားလိုများ)

နှင့်

ဦးဥာဏိက ပါ ၂ ဦး (တရားခံများ) *

၁၉၆၆

ဧပြီလ

၂၇ ရက်။

တရားမကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၉၂ (၁) (၁)—သရက်တောကျောင်းထိုက်ကို ကြီးကြပ်အုပ်ချုပ်ရန်အလို့ငှါ ရေးဆွဲထားသောစကင်းနည်းလမ်းစည်းမျဉ်း—ဥက္ကဋ္ဌမဟာထေရ်ဆရာတော် ၂ ပါးရွေးကောက် တင်မြှောက်ရန် အမိန့်နှင့်ညွှန်ကြားချက်များထုတ်ဆင့်ရန်တောင်းဆိုခြင်း—ကာလစည်းကမ်း သတ်အက်ဥပဒေ ပဌမဇယား၊ ပဌမကဏ္ဍ အမှတ် ၁၂၀ နှင့် အကျုံးဝင် မဝင်—ရွေးကောက်ပွဲ ပြုလုပ်ရန် လိုအပ်ခြင်း—စကင်းနည်းလမ်းစည်းမျဉ်းမှာပါသည့်အတိုင်းမဲဆန္ဒစာရင်းပြုလုပ်ရန် လိုခြင်း၊ ၎င်းတွင် ဖော်ပြထားသည့်အရည်အချင်းနှင့် ပြည့်စုံမှုသာ ဥက္ကဋ္ဌမဟာထေရ်ဆရာတော် နှင့် နာယကဆရာတော်များအဖြစ် ရွေးကောက်တင်မြှောက်နိုင်ခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။တရားခံအမှတ် (၁)ကို ၁၃၀၈ ခုနှစ် (၁၉၄၆) ကပင် ရွေးကောက်တင် မြှောက်ထားရာ၊ ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၁၀ ရက်နေ့မှသာ ၎င်းအပေါ် တရားစွဲဆိုသည်ဖြစ်၍၊ ၆ နှစ်ထက်ကျော်လွန်နေပြီး ဖြစ်ရကား ကာလစည်းကမ်းသတ် အက်ဥပဒေ ပဌမဇယား၊ ပဌမ ကဏ္ဍအမှတ် ၁၂၀ နှင့်အကျုံးဝင်သဖြင့် အမှုမှာ တရားခံအပေါ် ကာလစည်းကမ်းသတ်ကျော်လွန် နေပြီဖြစ်သည်။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။စကင်းနည်းလမ်း စည်းမျဉ်းအရ မဲဆန္ဒစာရင်းလည်းမထား၊ နာယက ဆရာတော်များကို သုံးနှစ်ဘကြိမ် ရွေးကောက်တင်မြှောက်ခြင်း မရှိသည်တို့ကြောင့် ရွေးကောက်ပွဲ ပြုလုပ်ရမည်ဖြစ်ရာ၊ စကင်းနည်းလမ်း စည်းမျဉ်းမှာပါသည့်အတိုင်း၊ မဲဆန္ဒစာရင်းတခုပြုလုပ်ထားရ မည်။ ၎င်းတွင် ဖော်ပြထားသော အရည်အချင်းရှိသည့် ပုဂ္ဂိုလ်များသာ မဲဆန္ဒစာရင်းတွင် ပါဝင် နိုင်ပြီး၊ ၎င်းတို့ကသာ အဆိုတင်သွင်းခြင်း၊ ထောက်ခံခြင်းများ ပြုလုပ်နိုင်သည်။ ထို့အပြင် စကင်း ဥပဒေတွင် ဖော်ပြထားသည့် အရည်အချင်းပြည့်စုံမှုသာထရပ်စတီးခေါ် ဥက္ကဋ္ဌမဟာထေရ်ဆရာတော် နှင့် နာယကဆရာတော်များအဖြစ် ရွေးကောက်တင်မြှောက်နိုင်မည်။ ရွေးကောက်တင်မြှောက်ခြင်း ကိုလည်း ခံရမည်။ ပြိုင်ဘက်မရှိစေကာမူအရည်အချင်းမရှိလျှင် အဆိုတင်သွင်းခြင်း၊ ထောက်ခံခြင်း၊ အရွေးခံခြင်းများ မပြုလုပ်ရ။ အရည်အချင်းရှိပြီး ပြိုင်ဘက်မရှိမှုသာ ရွေးကောက်ပွဲပြုလုပ်ရန်မလို။

Forood and others v. Baker (1859) 27 BEAV 193 ကိုရည်ညွှန်းသည်။

* ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၃၉။

တရားလိုများအတွက်။

ဦးဘသန်း (၁)။

တရားခံများအတွက်။

ဦးလှပေ (၂)။

၁၉၆၆

ဦးပညာဇောတ
ပါးဦး
နှင့်
ဦးဉာဏိက
ပါးဦး။

တရားသူကြီး ဦးကျော်စံဦး။ ။ ဤအမှုမှာတရားလိုများက တရားခံများ အပေါ် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ ရှေ့နေချုပ်၏ ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် ရန်ကုန်မြို့ သရက်တောကျောင်းတိုက်ကို ကြီးကြပ် အုပ်ချုပ်ရန်အလို့ငှါ ယခင် အောက်မြန်မာပြည် တရားရုံးချုပ်၏ ၁၉၁၃ ခုနှစ်၊ ပထမအယူခံမှုအမှတ် ၁၂၉ တွင် ပြင်ဆင်ရေးဆွဲထားသော စကင်းနည်းလမ်းစည်းမျဉ်း (သက်သေခံအမှတ် ၁) နှင့် တရားမကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၉၂ (၁) (ခ)အရ ထရပ်စတီး (Trustees) ခေါ် ဥက္ကဋ္ဌ မဟာထေရ်ဆရာတော် ဂြိုး ရွေးကောက် တင်မြှောက်ရန် အမိန့်နှင့် ညွှန်ကြားချက်များ ထုတ်ဆင့်ပါရန် သက်သာခွင့် (prayer) တွင်တောင်းဆို ထားသည်ကို တွေ့ရသည်။ အဘယ်ကြောင့် ဤကဲ့သို့ လျှောက်ထား တောင်းဆိုခြင်း အကြောင်းမှာ တရားခံ ဆရာတော် ဂြိုးသည် အဆိုပါ စကင်းနည်းလမ်းစည်းမျဉ်းအရ ရွေးကောက် တင်မြှောက်ခြင်းခံရသော ထရပ်စတီး (Trustees) ခေါ် ဥက္ကဋ္ဌ မဟာထေရ်ဆရာတော်များ မဟုတ်ဟု တရားလိုများက ယူဆ၍ ဖြစ်သည့်အပြင်၊ ဤတရားခံ ဆရာတော်နှစ်ပါးကို ထရပ်စတီးအဖြစ်မှ တရားမကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၉၂ (၁)(က)အရ ရုပ်သိမ်းရန်တောင်းဆိုထားသည်ကိုလည်း တွေ့မြင်ရပေသည်။ စကင်းနည်းလမ်း စည်းမျဉ်းအရ သံဃာမဲ့ ဆန္ဒရှင်များ စာရင်းပင် ထားရှိခြင်းမရှိဟု ဆိုသည်။

တရားခံများ၏ ချေပလွှာအရဆိုလျှင် ဒုတိယ ကမ္ဘာစစ်ကြီး ပြီးသောအခါ ဦးနန္ဒသာမိတပါးသာ ဥက္ကဋ္ဌမဟာထေရ် ဆရာတော်အဖြစ်ကျန်ရှိနေသဖြင့် ၁၉၄၆ ခု၊ ဇူလိုင်လ ၂၉ ရက်(၁၃၀၈ ခုနှစ် ဝါခေါင်လဆန်း ၁ ရက်) နေ့တွင် လစ်လပ်လျက်ရှိသော (ထရပ်စတီး) ဥက္ကဋ္ဌမဟာထေရ်ဆရာတော်တပါး၏ နေရာတွင် ပထမတရားခံ ဦးဉာဏိက ဆရာတော်ကို ကြော်ငြာရန်အတွင်း ပြင်ဘက်မရှိ တင်မြှောက်ခဲ့ပြီး နာယက ဆရာတော် ၅ ပါးကို လည်းရွေးကောက် တင်မြှောက် ခဲ့ လေ သည်။ ဤ နာယက ဆရာတော် ၅ ပါး အနက် ယခုတရားလို အမှတ် ၁ ဦးပညာဇောတလည်း တပါး ပါဝင်သည်။ စကင်း ဥပဒေ အပုဒ် ၃ အရ ထရပ်စတီး (Trustees)ခေါ် ဥက္ကဋ္ဌ မဟာထေရ် ဆရာတော်မှာ သိက္ခာပုဒ်တော်၌ တည်သမျှ ကာလပတ်လုံး အုပ်ချုပ်ခြင်း အလုပ်ကို လုပ်နိုင်သော်လည်း နာယက ဆရာတော် ၅ ပါးမှာမူ စကင်းနည်းလမ်း စည်းမျဉ်း အပိုဒ် ၇ အရ ၁ ၃ နှစ် အတွက်သာ ရွေးချယ် တင်မြှောက်ခြင်းကို ခံရပေမည် ဖြစ်၍ ၁၃၁၂ ခုနှစ် ၊ ဝါခေါင်လ (၁၉၅၀ ခုနှစ် ၊ ဩဂုတ်လ) တွင် တဖန် ပထမ တရားလို ဦးပညာဇောတ အပါအဝင် နာယကဆရာတော် ၅ ပါးကို အများသဘောတူ

၁၉၆၆
 ဦးညွှန်
 ပါ ၃ ဦး
 နှင့်
 ဦးဥက္ကဋ္ဌ
 ပါ ၂ ဦး။

ရွေးကောက်တင်မြှောက် ခဲ့လေသည်။ ထိုခန့်က ထရပ်စတီး ဦးနန္ဒသာမိ ပျံလွန်
 တော်မူ၍ ၎င်း၏နေရာတွင် ဒုတိယတရားခံဦးပရမ တဦးတည်းသာ လျှောက်ထားခဲ့၍
 ပြိုင်ဘက်မရှိ ၁၃၂၂ ခုနှစ်၊ တော်သလင်းလ (၁၉၆၀ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ)တွင်
 ရွေးကောက်တင်မြှောက်ခြင်း ခံရလေသည်ဟုဆိုသည်။ ထို့အပြင် နာယက ဆရာတော်
 လည်း ၅ ပါး တင်မြှောက်ခဲ့လေသည်။

တရားခံများက ပြိုင်ဘက်မရှိ၍ မဲဆန္ဒ စံနစ်ဖြင့် ရွေးကောက်ပွဲ မကျင်းပရခြင်းသာ
 ဖြစ်သည်ဟု ချေပကြသည်။ သံဃာမဲဆန္ဒဝင်များ စာရင်း မထားခြင်းကို မငြင်းပေ။
 သို့သော် ဝါဆိုသံဃာစာရင်းကို မဲဆန္ဒရှင်များ စာရင်းအဖြစ် ရှေးအစဉ်အဆက်က
 သုံးစွဲဆောင်ရွက် ခဲ့ကြသည့်အတိုင်း သုံးစွဲဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသည်ဟု ဝန်ခံထားကြသည်။
 တရားခံများက ကာလစည်းကမ်းသတ် ကျော်လွန်နေပြီဖြစ်၍ တရားစွဲဆိုပိုင်ခွင့် မရှိဟု
 လည်း ချေပထားသည့်အပြင်၊ တရားလိုများသည် မိမိဘူ၏ ပြုမူလုပ်ကိုင်ပါဝင် ဆောင်
 ရွက် အသိအမှတ် ပြုထားပြီးမှ ယခုမှသာ တရားခံများသည် ထရပ်စတီးခေါ် ဥက္ကဋ္ဌ
 မဟာထေရ်ဆရာတော်များ မဟုတ်ဟု ငြင်းဆိုပိုင်ခွင့် မရှိဟုလည်း ချေပထားကြသည်။
 စုံစမ်းစစ်ဆေးရန် ပဌမငြင်းချက်မှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်။

၁။ တရားခံ ဆရာတော် ၂ ပါးသည် သရက်တောကျောင်းတိုက် နည်းလမ်း
 စည်းမျဉ်းအရ ရွေးကောက်ထားသော ထရပ်စတီးခေါ် ဥက္ကဋ္ဌ မဟာ
 ထေရ်နှစ်ပါး ဟုတ်ပါသလား၊ မဟုတ်ပါသလား။

အရေးကြီးသော စကားနည်းလမ်း စည်းမျဉ်းမှာ အပိုဒ် ၄ ပင်ဖြစ်သည်။ ဤအပိုဒ် ၄
 က ဤသို့ဆို၏။

“ 4. There shall be a voter's list kept with the trustees
 and no person shall be entitled to vote for the Election of
 a trustee or for member of the Council unless he is a *Rahan*
 who has spent the last year in the *Kyaungdike* and whose
 name has been borne on the voter's list for the 6 months
 previous to the election as being a resident *Rahan* of the
Kyaungdike.”

ဤမဲဆန္ဒ စာရင်းတွင် ပါရှိသူများသည် ထရပ်စတီးခေါ် ဥက္ကဋ္ဌ မဟာထေရ်
 ဆရာတော် နှစ်ပါးနှင့်ကောင်စီဝင် နာယကဆရာတော် ၅ ပါးတို့ကိုမဲပေး၍ ရွေးကောက်
 တင်မြှောက်နိုင်ပေသည်။ ယခုအမှုတွင် ပြိုင်ဘက်များပင် မရှိစေကာမူ မဲဆန္ဒစာရင်း
 မရှိ၍ ရွေးကောက် တင်မြှောက်ကြသော ပုဂ္ဂိုလ်များသည် စကားနည်းလမ်း စည်းမျဉ်း
 အရ၊ လိုအပ်သော မဲဆန္ဒ ပေးနိုင်သော အရည်အချင်းရှိ မရှိကို မသိနိုင်ဖြစ်၍
 ရွေးကောက် တင်မြှောက်ခြင်းများမှာ စကားနည်းလမ်း စည်းမျဉ်းအရ မဟုတ်ဟု
 ယူဆရပေမည်။ တရားခံအမှတ် ၁၊ ဦးဥက္ကဋ္ဌကိုယ်တိုင်က ၁၃၀၈ (၁၉၄၆) ခုနှစ်

ဦးညွှာစောတ
မိခင်ဦး
နှင့်
ဦးညွှာထိက
ပါပြီ။

တွင် ရွေးကောက်ပွဲ မလုပ်ဘဲ ဦးနန္ဒသာမိက မည်သူက မည်သူကို အဆိုတင်သွင်း၍
မည်သူက ထောက်ခံပြီး ရွေးကောက် လိုက်သည်ဟု ထွက်ဆိုရှိရာ အဆိုတင်သွင်းသူနှင့်
ထောက်ခံသူတို့မှာ မဲဆန္ဒစာရင်း မရှိ၍ ဤကဲ့သို့ အဆိုနှင့် ထောက်ခံချက်များပေးနိုင်ရန်
အရည်အချင်း ရှိမရှိကို မသိနိုင်ပေ။ ၁၃၂၂ (၁၉၆၀) ခုနှစ်တွင်လည်း ဒုတိယ
တရားခံအား ထရပ်စဘီး အဖြစ် ရွေးကောက်တင်မြှောက်သော အခါလည်း သက်သေခံ
အမှတ် (က)အရ အချက်အလက်အကြောင်းအရာများကို ကြော်ငြာနှင့် တောင်းဆို
ထားသော်လည်း ၎င်း၏လျှောက်လွှာစာရွက်ပင်မရှိဟု ဆရာတော် ဦးညွှာထိက
ကထွက်ဆိုရှိသည်။ ဤငြင်းချက်နှင့် ပတ်သက်၍ တရားလိုများနှင့် တရားခံများမှာ
အထူးပြောစရာ မရှိကြပေ။ ထရပ်စဘီးနှင့် နာယက ဆရာတော်များ ရွေးကောက်
တင်မြှောက်ရာတွင် မဲဆန္ဒစာရင်း မရှိဘဲ၊ တဦးက အဆိုသွင်း၍ တဦးက ထောက်ခံပြီး
ပြိုင်ဘက်မရှိ စနစ်ဖြင့် ဖြစ်သည်မှာ အငြင်းမရှိပေ။ နှစ်ဘက်ပညာရှိ ရှေ့နေကြီးများ
လျှောက်လဲသည့်အတိုင်း တရားလို တရားခံများတို့၏ ဝန်ခံချက်များအရ ဤအမှုကို
ဆုံးဖြတ်နိုင်ပေသည်။

ဒုတိယ ငြင်းချက်မှာစကင်းနည်းလမ်း စည်းမျဉ်းအရ၊ ရွေးကောက်
တင်မြှောက်ခြင်းမဟုတ်ခဲ့သော် ထရပ်စဘီးခေါ် ဥက္ကဋ္ဌ မဟာထေရ်နှစ်ပါး အသစ်
ရွေးကောက်တင်မြှောက်ရန် လိုမလိုပင်ဖြစ်သည်။ ဤငြင်းချက်ကို ဖြေဆိုရ မည်မှာအသစ်
ရွေးကောက် တင်မြှောက်ရန် လိုသည်ဟု ဖြေဆိုရပေမည်။

အထက်ပါ ငြင်းချက်နှစ်ခုအပြင် အပိုငြင်းချက် ၂ ခုရှိသေးသည်။ ၎င်းတို့မှာ-
“၁။ ဤအမှုသည် တရားခံအမှတ် ၁ အပေါ် ကာလစည်းကမ်းသတ် ကျော်လွန်
နေသလား။

၂။ တရားခံ ဆရာတော် ၂ ပါးသည် သရက်တောကျောင်းတိုက် စကင်းဥပဒေ
အရ ရွေးကောက် ထားသော ထရပ်စဘီး ခေါ် မဟာထေရ် ၂ ပါး
မဟုတ်ပါဟု ငြင်းဆို ပိုင်ခွင့်ရှိ-မရှိ။”

ဤအပိုငြင်းချက် အမှတ် ၁ နှင့်ပတ်သက်၍ နှစ်ဘက်ပညာရှိ ရှေ့နေကြီးများက
ကာလစည်းကမ်းသတ် အက်ဥပဒေ ပထမ ဇယား၊ ပထမကဏ္ဍ အမှတ် ၁၂၀
နှင့်အကျုံးဝင်ကြောင်း သဘောကိုက်ညီကြသည်။ ဤ အမှတ် ၁၂၀ အရဆိုလျှင်
တရားခံ အမှတ် ၁ အပေါ် တရားစွဲဆိုပိုင်ခွင့်ကိုရရှိသည့် အခါကစ၍ ၆ နှစ်အတွင်း
တရားစွဲဆိုရမည်။ တရားခံအမှတ် ၁ ကို၊ ၁၃၀၈ (၁၉၄၆)ခုနှစ်၊ ကပင်ရွေးကောက်
တင်မြှောက်ထားရာ၊ ယခုအမှုကို ၁၉၆၄ ခု၊ ဩဂုတ်လ ၁၀ ရက်နေ့မှသာ
တရားစွဲဆိုသည်ဖြစ်၍ ၆ နှစ်ထက်ကျော်လွန်နေပြီဖြစ်၍ အမှုမှာ တရားခံအမှတ် ၁
အပေါ် ကာလစည်းကမ်းသတ် ကျော် လွန်နေပြီဟု ဖြေဆိုသည်။

၁၉၆၆

ဦးညွှန်
ပါ ၃ ဦး
၁၉၆၆
ဦးညွှန်
ပါ ၂ ဦး။

အပိုင်းချက် အမှတ် ၂ နှင့်ပတ်သက်၍ တရားခံ ဆရာတော်နှစ်ပါးသည် စကင်း
နည်းလမ်း စည်းမျဉ်းအရ၊ ရွေးကောက်ထဲသော ထရပ်စတီးခေါ် မဟာထေရ်
ဆရာတော် ၂ ပါးမဟုတ်ဟု ၎င်းတို့ကြံငြင်းဆိုခြင်း မရှိခဲ့သော်လည်း စကင်းနည်းလမ်း
စည်းမျဉ်းအရ၊ ရွေးကောက်တင်မြှောက်ခြင်း မမြှောက်သည် ဖြစ်၍ ဤငြင်းချက်မှာ
အရေးမကြီးလှသည့်အပြင်၊ သက်ဆိုင်ခြင်းလည်း မရှိပေ။ ပဌမတရားခံသည်၊ နှစ်ပေါင်း
များစွာပင် ဥက္ကဋ္ဌ မဟာထေရ် ဆရာတော်ဟု မိမိကိုယ်ကိုမိမိယူဆခဲ့ပြီး၊ ဝတ္တရားများကို
ဆောင်ရွက်ခဲ့လေသည်။ ဤအမှုစွဲဆိုသည့်တိုင်အောင်လည်း ယူဆလေသည်။ တရားလို
များကလည်း ပဌမ မူလကယုံကြည်ခဲ့ကြသည်။ နောက်မှသာ စကင်းဥပဒေနှင့် မကိုက်
ညီကြောင်းတွေ့ရှိကြလေသည်။ ဤငြင်းချက်ကို ဤမျှဖြေဆိုလျှင်ပင်လုံ လောက်ပြီဟု
ယူဆသည်။

တမူလုံးကို ခြုံ၍ကြည့်လျှင် ဥက္ကဋ္ဌ မဟာထေရ် ဆရာတော် ရွေးကောက်ရာ၌
ဖြစ်စေ၊ နာယကဆရာတော် ရွေးကောက်ရာ၌ဖြစ်စေ စကင်းနည်းလမ်းစည်းမျဉ်းအရ
ရွေးကောက် တင်မြှောက်ခြင်း မရှိသည်မှာ ထင်ရှားသည်။ ဤကိစ္စကို နှစ်ဘက်စလုံး
ကလည်း အငြင်းပွားခြင်းမရှိကြပေ။ မဲဆန္ဒရှင်စာရင်း မရှိသည်ကတကြောင်း၊ နာယက
ဆရာတော်များကို သုံးနှစ်တကြိမ် ရွေးကောက် တင်မြှောက်ခြင်း မပြုခဲ့သည်က
တကြောင်းများကြောင့်၊ စကင်းနည်းလမ်း စည်းမျဉ်းအရ မလိုက်နာခဲ့သည်ဟု ဆိုရပေ
မည်။ စကင်းနည်းလမ်း စည်းမျဉ်းမှာ အရေးကြီးသော လမ်းညွှန်တခု ဖြစ်ပေသည့်။
ဤစကင်းနည်းလမ်း စည်းမျဉ်းကို တိတိကျကျ မလိုက်နာက ယခင်တရားရုံးချုပ်က၊
ယခင်မဟာသံဃာဇာ သာသနာပိုင် ဆရာတော်ကြီးနှင့် တိုင်ပင်၍ လိုက်နာရန်ရေး
ဆွဲပေးခဲ့သည်မှာ အချည်းနှီးပင်ဖြစ်ပေလိမ့်မည်။ ဘာသာရေး အလှူဒါန အများနှင့်
သက်ဆိုင်သော စကင်းနည်းလမ်းစည်းမျဉ်းကို လေးစား၍ ကြပ်တည်းသေချာမှန်ကန်
စွာ လိုက်နာရပေမည်။ ဤကဲ့သို့အမှုများသည် ကျွန်ုပ်တို့အရှေ့နိုင်ငံများတွင် ရှားပါ
သည်။ အင်္ဂလန်ပြည်တွင် အင်္ဂလိပ်သက္ကရာဇ် ၁၈၅၉ ခုနှစ် ဖြစ်ပွားသော *Foord and
others v. Baker* (1) စီရင် ထုံးတွင် စကင်းနည်းလမ်း စည်းမျဉ်းက—

“No person shall act as trustees who shall, directly or indirectly, take a lease of or hold or occupy the estate and property belonging to the charity or any part thereof, or any interest therein, for his own benefit or for the benefit of any person or persons whomsoever.”

ဟုဆိုရှိသည်။

(1) (1959) 27 Beav. 193.

အမှု၏မြေကွက်မှာ အဘိုးမရှိ သေးငယ်လှသော ပစ္စည်းဖြစ်ပြီး တရားခံ၏ဆွေမျိုး အဆက်ဆက် လက်ထဲတွင် နှစ်ပေါင်း ၅၀ ခန့် ရှိခဲ့သည်သာမက၊ စကင်းနည်းလမ်း စည်းမျဉ်း ရေးဆွဲသော အခါလည်း၊ တရားခံက ငါးထားကြောင်း ပေါ်လွင်ထင်ရှား သော်လည်း၊ တရားရုံးတော်က တရားခံသည် ထရပ်စတီးတဦး မလုပ်နိုင်ပေဟု ဖြေဆို လိုက်သည်။ The Master of the Rolls (Sir John Romilly) က၊ ဤသို့ ဆုံးဖြတ်၏။

၁၉၆၆
ဦးညွှာဇောတ
ပါ ၃ ဦး
နှင့်
ဦးဉာဏိက
ပါ ၂ ဦး။

"I am of opinion that a clause of this description must be construed strictly, and that no person who exercises the duties of trustee or acts as such ought to be allowed to have anything whatever to do with, or have any beneficial interest in, any part of the charity property. The defendant, who is the lessee of a portion of the charity estate, cannot act as trustee ; he must either give up the lease or the trusteeship."

ယခုအမှုကို ခြုံ၍ကြည့်လျှင် စကင်းနည်းလမ်း စည်းမျဉ်းအရ၊မဲဆန္ဒစာရင်းလည်း မထားသည်ကတကြောင်း၊ နာယက ဆရာတော်များကို သုံးနှစ်တကြိမ် ရွေးကောက် တင်မြှောက်ခြင်း မရှိသည်က တကြောင်းတို့ကြောင့် ရွေးကောက်ပွဲ ပြုလုပ်ရမည် ဖြစ်ရာ၊ စကင်းနည်းလမ်း စည်းမျဉ်းမှာ ပါသည့်အတိုင်း မဲဆန္ဒစာရင်းတခု ပြုလုပ် ထားရမည်ဟု ညွှန်ကြားရန် လိုအပ်ပေမည်။ စကင်းနည်းလမ်း စည်းမျဉ်းတွင် ဖော်ပြထားသော အရည်အချင်းရှိသည့် ပုဂ္ဂိုလ်များသာ မဲဆန္ဒစာရင်းတွင် ပါဝင် နိုင်ပြီး ဤမဲဆန္ဒ ပေးနိုင်သူများကသာ အဆိုတင်သွင်းခြင်း၊ ထောက်ခံခြင်းများ ပြုလုပ်နိုင်ပေမည်။ ထို့အပြင် စကင်းဥပဒေတွင် ဖော်ပြထားသည့် အရည်အချင်း ပြည့်စုံမှုသာ ထရပ်စတီးခေါ် ဥက္ကဋ္ဌ မဟာထေရ် ဆရာတော်နှင့် နာယက ဆရာတော် များအဖြစ်လည်း ရွေးကောက် တင်မြှောက်ခြင်းကို ခံရမည်ဖြစ်ကြောင်း သတိချပ် စေရန် ညွှန်ကြားချက် လိုအပ်ပေမည်။ ဤအရည်အချင်း (Qualifications) များ ပြည့်ပြည့်စုံစုံရှိမှုသာ ရွေးကောက် တင်မြှောက်ခြင်းကို ခံရပေမည်။ ရွေးကောက် တင်မြှောက်နိုင်ပေမည်။ ပြိုင်ဘက်မရှိ စေကာမူ အရည်အချင်းမရှိလျှင် အဆိုတင်သွင်း ခြင်း၊ ထောက်ခံခြင်း၊ အရွေးခံခြင်းများ မပြုလုပ်ရပေ။ အရည်အချင်းရှိပြီး ပြိုင်ဘက် မရှိမှုသာ ရွေးကောက်ပွဲ ပြုလုပ်ရန် မလိုပေ။

အထက်က ဖော်ပြခဲ့သော အကြောင်းများကြောင့် ဤအမှုတွင်လစ်လပ်နေသော ထရပ်စတီး (Trustee)ခေါ် ဥက္ကဋ္ဌ မဟာထေရ် ဆရာတော်တပါး၊ (ဒုတိယ တရားခံဆရာတော်၏နေရာ) နှင့် ကောင်စီဝင် နာယကဆရာတော် ၅ ပါး ကို မဲဆန္ဒ စာရင်းတွင် ပါဝင်သူများက ရွေးကောက် တင်မြှောက်ရန် အမိန့်ချမှတ်လိုက်သည်။

၁၉၆၆

ဦးညောင်တော်
ပါ ၃ ဦး
နှင့်
ဦးညောင်က
ပါ ၂ ဦး။

တရားလို၊ တရားခံများမှာ ရဟန်းသံဃာများ ဖြစ်သည့်အားလျော်စွာ မိမိတို့၏ စရိတ်ကို မိမိတို့ ခံကျရမည်ဟု အမိန့်ချမှတ်လိုက်သည်။

မှတ်ချက်။ ။ဤအမှုတွင် နောက်ဆုံးလျှောက်လဲချက်ပေးပြီးနောက် ဤစီရင်ချက်မချမှတ်မီ အတောအတွင်း၊ ပဌမတရားခံဆရာတော်သည်၊ ပျံလွန်တော်သွားရှာပြီဟုသိရှိ၍၊ ဤရုံးတော်မှ တမ်းနည်းကြောင်း မှတ်တမ်းတင်ထားပေသည်။ ။ ဤစီရင်ဆုံးဖြတ်ချက်မှာ တရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၂၂၊ နည်း ၆ အရဖြစ်သည်။

နတ်ဘက်ပညာရှိရွှေနေကြီးများက၊ ဤရုံးတော်မှ အရာရှိတဦးက ရွေးကောက်ပွဲပြုလုပ်ရန် ဆောင်ရွက်ပါက အကျိုးရှိမည်ဟုလျှောက်လဲကြ၍၊ ဤရုံးတော် မူလဘက်ဌာန အတွင်းဝန်က ဤကိစ္စကို ဆောင်ရွက်ရန် ညွှန်ကြားလိုက်သည်။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

ရာဇဝတ်အယူခံမှု

တရားသူကြီး ဦးချစ် ရွှေတွင်

ဦးပန်းအေး (အယူခံတရားလို)

နှင့်

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (အယူခံတရားခံ) *

† ၁၉၆၆

မတ်လ

၁၂ ရက်။

ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၃၇၆ (ပဌမပိုင်း) — မုဒိမ်းကျင့်စဉ်အခါက မုဒိမ်းကျင့်ခံရသောမိန်းမ အလိုတူ
မတူ — အပြစ်အမှုကို စဉ်းစားရခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ အယူခံ တရားလိုက တရားလိုကို ဆက်လက်၍ မုဒိမ်းကျင့်သည်ဟူသော
ပြောဆိုချက်မှာ တရားလိုသည် အယူခံတရားလို၏ ကာမရာဂစပ်ယှက်မှုကို အလိုတူရာဖြစ်ကြောင်း
ထောက်ပြသည်။ မုဒိမ်းမှုများတွင် မုဒိမ်းကျင့်စဉ်အခါက မုဒိမ်းကျင့်ခံရသောမိန်းမသည် အလိုတူ
မတူမှာ ဘုရားပြုအမှုကို စဉ်းစားရပေမည်။

ထို့ကြောင့်ပါ ၃ နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ၊ ၁၉၅၆ ခုနှစ်၊ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး (တရားလွှတ်
တော်)၊ စာမျက်နှာ ၃၁။

ခေါက်စာအုပ်နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ၊ ၁၉၅၉ ခု၊ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး (တရားလွှတ်
တော်)၊ စာမျက်နှာ ၆၃ တို့ကို ချည်ညှန်းသည်။

အယူခံတရားလိုအတွက်။ ။

အယူခံတရားခံအတွက်။ ။ အစိုးရရွှေနေကြီး ဦးနှစ်။

တရားသူကြီး ဦးချစ်။ ။ မော်လမြိုင်မြို့ (၂) ရာဘက် ရာဇဝတ် တရားသူကြီးရုံး၊
၁၉၆၅ ခု၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၁၆ တွင်၊ အယူခံတရား လို ဦးပန်းအေးအပေါ် ရာဇသတ်
ကြီးပုဒ်မ ၃၇၆ (ပဌမပိုင်း) အရ၊ ပြစ်မှုကျူးလွန်သည်ဟု တွေ့ရှိရသဖြင့် အလုပ်နှင့်
ထောင်ဒဏ် ၅ နှစ် ကျခံစေရန် အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်။ လိုအပ်ချက်ကို ဦးပန်းအေးက
မကျေနပ်သဖြင့် ဤရုံးသို့ အယူခံဝင်ခြင်းဖြစ်သည်။

* ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်အယူခံမှုအမှတ် ၂၄၉။
† ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှု အမှတ် ၁၆ တွင် ချမှတ်သော၊ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၂၆ ရက်
နေ့စွဲပါ၊ မော်လမြိုင်မြို့ (၂) ရာဘက်ရာဇဝတ်တရားသူကြီး၏အမိန့်ကို အယူခံမှု။

၁၉၆၆
ဦးပန်းအေး
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
ပြန်မာနိုင်ငံ။

ဦးပန်းအေးသည်မောင်လမြိုင်ခရိုင်၊ ချောင်းဆုံမြို့နယ်၊ ကမာမိုးရွာတွင် နေထိုင်သည်။
ဒေါင့်ရပ်ရွာတွင် အိမ်တလုံးရှိသည်။ ထိုအိမ်ကို မစောတီ (လိပြ-၁) နှင့် ၎င်း၏
ယောက်ျား ကိုတင်မောင် (လိပြ-၄) တို့ကို၊ ကျပ်ငွေ ၁,၁၅၀ နှင့်အရောင်း ပြုလုပ်
ထားသည်။ အချင်းဖြစ်စဉ်အချိန်က စရံငွေ ၂၅၀ သာရရှိသေးသည်။ သူသည် ဒေါင့်
ရပ်ရွာသို့လာလျှင် သူ၏အိမ်၌ အိပ်လေ့ရှိသည်။ ထိုအိမ်အောက်ထပ်တွင် မစောတီနှင့်
ကိုတင်မောင်တို့ နေထိုင်ကြသည်။ ၎င်းတို့မှာ အသက် ၁၂ နှစ်အရွယ် သမီးအကြီး
တယောက်နှင့် နို့စို့ကလေး ၃ ယောက်ရှိကြသည်။ ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၂၂ ရက်
နေ့ ည ၁၀ နာရီအချိန်လောက်တွင် မစောတီသည် သားသမီးများနှင့်အတူ ထိုအိမ်၌
အိပ်နေသည်။ ယောက်ျားဖြစ်သူ ကိုတင်မောင်သည် လယ်ကွင်းဆင်း၍ အလုပ်လုပ်နေ
သည်။ ထိုအချိန်တွင် အယူခံတရားလို ဦးပန်းအေး ရောက်ရှိလာသည်။ အိမ်တံခါး ဖွင့်
ခိုင်းရာ မစောတီကဖွင့်ပေးသည်။ အိမ်အတွင်းသို့ ရောက်ရှိသောအခါ ဦးပန်းအေးသည်
မစောတီနှင့် ခေတ္တစကားပြောပြီးအိမ်အပေါ်ထပ်သို့တက်၍ အိပ်မည့်ဟန်ဖြင့် ထ၍ထွန်း
ထားသောမီးခွက်ကိုမူကွဲပြီးလျှင် မစောတီ၏အိပ်ခန်းသို့ဝင်၍ ၎င်းအားမုဒိမ်းကျင့်သည်
ဟုဆိုသည်။ မစောတီက ကြောက်၍ မအော်ဘဲနေလိုက်သည်။ ကိစ္စပြီးစီးသောအခါ
ဦးပန်းအေးက အိမ်အပေါ်ထပ်သို့ တက်၍အိပ်သည်။ မစောတီသည် အရပ်လူကြီးများ
ဖြစ်ကြသော ဦးဘိုးမြိုင် (လိပြ-၂)၊ ဦးသုမောင် (လိပြ-၃)၊ ဦးလှတင် (လိပြ-၅)
တို့ကို သူ့အား ဦးပန်းအေးက မုဒိမ်း ကျင့်ပါသည်ဟု တိုင်တန်းသည်။ ရွာလူကြီးများ
သည် အချင်းဖြစ်အိမ်သို့ ရောက်ရှိလာပြီးနောက်၊ ဦးပန်းအေးကိုနှိုးသည်။ ၎င်းအား
မစောတီ၏ စွပ်စွဲချက်များကို ပြောပြရာ ၎င်းကငြင်းဆိုသည်။ အရပ်လူကြီးများက
ဦးပန်းအေးဝတ်သော လုံချည်ကို သိမ်းသည်။ ထို့ပြင် မစောတီ ငတ်ထားသော
ထမီကိုလည်းသိမ်းသည်။ နောက်တနေ့တွင် မစောတီက ချောင်းဆုံ ရဲဌာနာတွင်
တိုင်တန်းသည်။ သက်သေခံအမှတ် (က)ဖြစ်သည်။

ဦးပန်းအေးသည် ကိုတင်မောင် အပေါ်၏ ယောက်ျားဖြစ်သည်။ ရဲကသက်သေခံ
ထမီနှင့် လုံချည်ကို ဓါတုဗေဒသို့ပို့ရာ ထမီတွင် သုတ်ပိုးမတွေ့၊ လုံချည်တွင်သာ သုတ်ပိုး
တွေ့ကြောင်း အစီရင်ခံသည်။ မစောတီကို ဆရာဝန် အစစ်ခံရန်ပြောရာ မစောတီက
ငြင်းဆိုသည်။ ထို့ကြောင့် ဤအမှုတွင် ဆရာဝန်၏ စစ်ဆေးချက်မရှိပေ။ ဦးပန်းအေးကို
ရဲက ဖမ်းဆီးပြီးလျှင် မစောတီအား အလိုမတူဘဲ မုဒိမ်းကျင့်မှုဖြင့် အမှုစစ်ဆေးရန်
ရုံးသို့တင်သည်။ အောက်ရုံးက အထက်တွင် မြက်ဟခဲ့သည့်အတိုင်း ဦးပန်းအေး
အပေါ် ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၃၇၆ (ပဌမအပိုင်း) အရ ပြစ်မှုမြောက်သည်ကို တွေ့ရှိရ၍
အလုပ်နှင့်ထောင်ဒဏ် ၅ နှစ် ကျခံစေရန် အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်။

အယူခံတရားလို ဦးပန်းအေးက အကျဉ်းထောင်မှနေ၍ အယူခံလွှာ တင်သွင်းသည်။ ရှေ့နေမဌားနိုင်။

၁၉၆၆

ဦးပန်းအေး
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

အစိုးရဘက်မှ လိုက်ပါဆောင်ရွက်သော ပညာရှိ အစိုးရရှေ့နေကြီး ဦးနစ်က ဤအမှုတွင် ဦးပန်းအေးသည် မစောဘီ ကိုအတင်းအဓမ္မ ကာမရာဂ စပ်ယှက်သည် ဆိုခြင်းမှာ မစောဘီ ၏ စွပ်စွဲချက် တခုသာရှိသည်။ မစောဘီသည် ၎င်း၏ထမီ တွင် သုတ်ပိုးများ မတွေ့ရှိခြင်း၊ မစောဘီ ဆေးအစစ် မခံခြင်းတို့ကြောင့် မစောဘီ၏ စွပ်စွဲချက်ကို ထောက်ခံမည့် သက်သေ ခံချက် မရှိပေ။ အောက်ရုံးပညာရှိတရားသူကြီးက ဦးပန်းအေး၏ လုံချည်တွင် သုတ်ပိုးတွေ့ရှိသဖြင့် ဦးပန်းအေးသည် မစောဘီ အား မုဒိမ်းပြုကျင့်သည်ဟု စွပ်စွဲခြင်းမှာ ယုတ္တိမရှိပါ။ ထိုလုံချည်၌ တွေ့ရှိသော သုတ်ပိုးမှာ ဦးပန်းအေး၌ ထိုအခါက မယား မရှိသော်ငြားလည်း အခြားမိန်းမနှင့် ကာမရာဂစပ်ယှက်ရာ ရရှိနိုင်သော သုတ်ပိုး ဖြစ်နိုင်ပါသည်။ သို့မဟုတ် အခြားနည်း ပြုကျင့်၍ရရှိနိုင်သော သုတ်ပိုး ဖြစ်နိုင်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ထိုလုံချည်၌ သုတ်ပိုးတွေ့ရှိမှုနှင့် မစောဘီ၏ စွပ်စွဲချက်ကို ထောက်ခံသည်ဟု အောက်ရုံး ပညာရှိ တရားသူကြီး၏ ယူဆချက်မှာ မှားယွင်းပါသည်။ ထို့ကြောင့် ဦးပန်းအေးအပေါ် ချမှတ်ထားသော အမိန့်ကို မထောက်ခံနိုင်ပါကြောင်း ရိုးသားစွာ ဝန်ခံသွားသည်။

ကျွန်ုပ်သည် အမှုတစ်ခုလုံးကို ခြုံ၍စဉ်းစား သုံးသပ်ရာတွင် တွေ့ရှိရသည်မှာ ပညာရှိအစိုးရရှေ့နေကြီး တင်ပြသည့် အတိုင်း၊ မစောဘီ၏ စွပ်စွဲချက် တခုသာလျှင် ရှိသည်။ ၎င်း၏ထွက်ချက်မှာလည်း ယုတ္တိမရှိပေ။ ဦးပန်းအေးသည် ထိုဒေါင့် ရပ်ရွာသို့ လာရောက်ထိုင်း မိမိအိမ်၌ တည်းခိုညအိပ်သည်။ အမှန်တကယ်ဦးပန်းအေးက မစောဘီအား ထိုညက ကာမရာဂ စပ်ယှက်ပါက မစောဘီသည် အလိုမတူလျှင် ရုန်းကန် ဆန့်ကျင်စရာ အကြောင်းရှိသည်။ အော်မည်ဆိုပါကလည်း အော်နိုင်သည်။ သို့သော်လည်း သူ၏ထွက်ချက်အရ “ကျမအော်လည်းမအော်ပါ။ ရုန်းလည်းမရုန်းပါ။ ကြောက်လိုတာမှ မလုပ်ရဲပါ။ တရားခံ နောက်မှဒိမ်း ပြန်ကျင့်စဉ် တရားခံရော ကျမပါ ပြီးသွားပါသည်။ အောင်မြင်သွားပါသည်” စသည်တို့ကို ထောက်ထား လျှင်အကယ်စင်စစ် ဦးပန်းအေးက မစောဘီအား ကာမရာဂ စပ်ယှက်ရာ မစောဘီသည် အလိုမတူအလိုပါ ဖြစ်ကြောင်း လက္ခဏာရှိသည်။ “ကြောက်လိုတာမှမလုပ်ရဲပါ” ဟုထွက်ဆိုချက်မှာ၊ ယုတ္တိ မရှိဟု ယူဆသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ထိုအခါ၌ ဦးပန်းအေးတွင် လက်နက် တစ်စုံတစ်ရာမရှိထို့ပြင် ထိုအိမ်တွင်ကပ်လျက်ရှိသော ဇီဖစုအိမ်ရှိသည်။ ထို့ပြင်ဒေါ်ကောင် မလေး ၏ အိမ်လည်းရှိသည်။ မစောဘီသည် အလိုမတူ၍ အော်လျှင် ထိုအိမ်များ ရှိလူများက ကြားနိုင်သည်။ ၎င်းပြင်အနီးတွင် အိပ်နေသောအသက် ၁၂ နှစ်အရွယ်ရှိ သမီးမှာလည်း နီးနိုင်သည်။ ထို့ပြင် စဉ်းစားရန်ရှိသော အခြားတချက်မှာ ဦးပန်းအေး

က မစောဘီ ကို ကာမစပ်ယှက်နေစဉ် အနီးတွင်အိပ်နေသော ကလေးများ ပိုကြ၍ မစောဘီက ဦးပန်းအေးအား တံဆာကို ချွတ်ခိုင်းသည်။ ထို့နောက်ကလေးများ အဝိုတ်တံရန်ချောပြီး အိပ်စေသည်။ ထို့နောက် ဦးပန်းအေးက မစောဘီကို ဆက်လက်၍ မုဒိမ်းကျင့်သည်ဟူသော ပြောဆိုချက်မှာ၊ မစောဘီသည် ဦးပန်းအေး၏ ကာမရာဂ စပ်ယှက်မှုကို အလိုတူရာဖြစ်ကြောင်းထောက်ပြသည်။ မုဒိမ်းမှုများတွင် မုဒိမ်းစကျင့်စဉ် အခါက၊ မုဒိမ်းကျင့်ခံရသော မိန်းမသည်၊ အလိုတူမတူမှာ၊ သူ၏အပြုအမူကို စဉ်းစားရပေမည်။ ဤအမှုမှာ မစောဘီပြောသည့်အတိုင်းမှန်ခဲ့လျှင်၊ မစောဘီသည် ဦးပန်းအေး၏ ကာမရာဂစပ်ယှက်ရာတွင် သဘောတူရာကျ ရောက်သည်ဟု ယူဆသည်။ ထိုကဲ့သို့ ကာမကို သဘောတူစွာဖြင့် ပေးပြီးနောက် နောက်မှ သဘောမတူသည့် လက္ခဏာ နှင့် အရပ်လူကြီးများကို တိုင်တန်းခြင်းမှာ တရားမဝင်ပေ။ ဦးပန်းအေးထံမှ သိမ်းဆည်းသွားသော လုံချည်မှာ သုတ်ပိုးတွေ့၍ မစောဘီထံမှ သိမ်းဆည်းသွားသော ထမီမှာ သုတ်ပိုးမတွေ့ ဟုအစီရင်ခံထားသည်ကို တွေ့ရှိရသည်။ အောက်ရုံးပညာရှိ တရားသူကြီးက မစောဘီသည် ဆေးစစ်ခြင်း မခံသော်ငြားလည်း ၎င်းကဦးပန်းအေးသည် သူ့အား မုဒိမ်း ပြုကျင့်ပါသည်ဆိုသည့် စွပ်စွဲချက်၌ဦးပန်းအေးလုံချည်တွင် သုတ်ပိုးတွေ့ခြင်းမှာထောက်ခံချက်တစ်ခု ဖြစ်သဖြင့် ကာမရာဂ စပ်ယှက်သည်မှာ ဦးပန်းအေးသာဖြစ်ရမည်ဟု ယူဆခြင်းမှာနက်နဲစဉ်းစားထားဟန် မတူပေ။ အစိုးရ ရှေ့နေကြီး တင်ပြသည့်အတိုင်း ဦးပန်းအေးလုံချည်တွင် သုတ်ပိုးတွေ့ခြင်းမှာ ဦးပန်းအေးသည် သူ့အလို အလျောက်သုတ်ထွက်အောင် ပြုလုပ်ခြင်းဖြင့်တွေ့ရှိနိုင်သည်။ သို့မဟုတ် အခြားမိန်းမတစ်ဦးနှင့် ကာမရာဂစပ်ယှက်လျှင်လည်း သုတ်ပိုးတွေ့ရှိနိုင်သည်။ ထိုကဲ့သို့ သုတ်ပိုးတွေ့ရှိခြင်းကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ ထိုသုတ်ပိုးသည် မစောဘီနှင့် ကာမရာဂစပ်ယှက်သဖြင့် ရရှိသော သုတ်ပိုးဖြစ်ကြောင်းကို တထစ်ချ မယူဆထိုက်ပေ။ ဗွီဟာသံသယ ဖြစ်စေသည်။ ထိုဗွီဟာသံသယအကျိုးကိုဦးပန်းအေးသာလျှင် ခံစားထိုက်သည်။

မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ ဤအမှုတွင် မစောဘီ၏ စွပ်စွဲချက် တစ်ခုသာလျှင်ရှိသည်။ ယင်းကဲ့သို့ မုဒိမ်းမှုမျိုးတွင် မိန်းမ၏ စွပ်စွဲချက်တစ်ခုနှင့် တရားခံအား အပြစ်ပေးရန် မသင့်ကြောင်းကို လှကြွယ် ပါ ၃ နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ (၁)အမှုတွင် "It is a well established practice of the Court not to convict an accused of rape on the uncorroborated testimony of the woman alone."

ဟု စီရင်ထုံးဖွဲ့ထားသည်။

ဦးပန်းအေး
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ

၎င်းပြင်ဒေါက်တာ အုန်းသွင် နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ (၁) အမှုတွင် အောက်ပါအတိုင်း အဆုံးအဖြတ် ပေးထားသည်ကို တွေ့ရှိရသည်။

“ကာမရာဂ နှင့် စပ်လျဉ်း၍ စွဲဆို သော အမှုမျိုး တွင် တရားလိုမ ဇာနည် ထွက်ဆိုချက်ကို အထောက်အထား ပြုသည့် သက်သေခံချက် ရှိရမည်ဟု တရား ဥပဒေ အရ ပြဋ္ဌာန်းချက်မရှိငြား သော်လည်း၊ အကြောင်းကြောင်း ကြောင့်လီဆယ်၍ စွဲဆိုသော အမှုမျိုး ပေါ်ပေါက်တတ်သည် ဖြစ်ရကား ယေဘုယျအားဖြင့် ဆိုလျှင် တရားရုံးများက တရားလိုမ၏ ထွက်ဆိုချက်ကို ထောက်ခံသော၊ အထောက်အထား အကိုးအကား ရှိ မရှိ ဂရုပြု၍ ထည့်သွင်း စဉ်းစားလေ့ရှိကြသည်ကို သတိချပ်သင့်လေသည်။”

အထက်ဖော် ပြပါ အကြောင်းခြင်းရာနှင့် ပတ်သက်၍ ယူဆချက်နှင့် စီရင်ထုံးများအရ၊ အောက်ရုံးပညာရှိ တရားသူကြီးက အယူခံတရားလို ဦးပန်းအေး အပေါ် ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၃၇၆(ပထမအပိုင်း)အရ ပြစ်မှုမြောက်သည်ဟု တွေ့ရှိရ၍ အလုပ်နှင့် ထောင်ဒဏ် ၅ နှစ်ကျခံစေရန် ချမှတ်သော အမိန့်မှာ မှားယွင်းပေသည်။

သို့ဖြစ်၍ ထိုအမိန့်ကို ကျွန်ုပ်အတည် မပြုနိုင်သဖြင့် ပယ်ဖျက်လိုက်ပြီး အယူခံတရားလို ဦးပန်းအေးအား ဤအမှုနှင့် ပတ်သက်သမျှ တရားသေလွှတ်ရန် အမိန့် ချမှတ်လိုက်သည်။

(၁) ၁၉၅၉ ခု၊ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး၊ တရားလွှတ်တော်ချုပ်၊ စာမျက်နှာ ၆၃။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှု

တရားသူကြီးချုပ် ဒေါက်တာမောင်မောင်ရွှေတင်

† ၁၉၆၆

ဦးသိန်းဖေ (ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားသူ)

နှင့်

ဧပြီလ ၃ ရက်။

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (ဦးဘကြူး) (ပြင်ဆင်ရန် လျှောက်ထားခံရသူ)*

ရာဇသတ် ပုဒ်မ ၄၂၀ အရ စွဲချက်တင်ခြင်း—ပေးဆပ်ရန်ရှိသောကြေးအတွက် ရက်ကြိုချက်လက်မှတ် ထုတ်ပေးခြင်း—လောလောဆယ်ရှိရန် အကျိုးအတွက်ဟုတ် မဟုတ်—လိမ်လည်လိုသော စိတ်ထားရှိ မရှိ—ရာဇဝတ်မှုဆက်လက်စစ်ဆေးနေလျှင် တရားဥပဒေလမ်းမှားဆက်လိုက်စာကျ မကျ။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။လျှောက်ထားသူက တောင်း၍ တရားခံက ရက်ကြိုချက်လက်မှတ် ထုတ်ပေး စွဲရာ၊ ထိုသို့ထုတ်ပေးခြင်းမှာလည်း ပေးဆပ်ရန်ရှိသော ကြေးအတွက်ဖြစ်သည်။ လောလောဆယ် ရရှိအကျိုးအတွက်မဟုတ်။ ထို့ကြောင့် ချက်လက်မှတ် ထုတ်ပေးစဉ်က တရားခံတွင် လိမ်လည်လို သော စိတ်ထားရှိသည်ဟု မဆိုသာသည့်အတွက် တရားခံအပေါ် ဆက်လက်၍ ရာဇဝတ်မှုစစ်ဆေး နေလျှင်၊ တရား ဥပဒေ လမ်းမှားဆက်၍ လိုက်စာသွားကျမည်။

ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားသူအတွက်။ ။ဦးကိုကိုကြီး (၂)။

ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားခံရသူအတွက်။ ။ဦးဘညွန့်နှင့်အစိုးရရွှေနေကြီးဦးဘကြိုင်။

တရားသူကြီးချုပ် ဒေါက်တာ မောင်မောင်။ ။ဦးသိန်းဖေအပေါ်တွင်ဦးဘကြူး က ရန်ကုန်မြို့၊ စတုတ္ထရာဘက် ရာဇဝတ် တရားသူကြီးရုံးတွင် လိမ်လည်မှုဖြင့် တရားစွဲ ဆိုခဲ့သည်။ အမှုကို အခြေခံသည်မှာ၊ ဦးသိန်းဖေက ဦးဘကြူးအား ပေးဆပ်ရန် ရှိသော ငွေများ အတွက် ဘဏ်တိုက်မှ ငွေထုတ်ယူရန် ချက်လက်မှတ် တစောင် ကို ရက်ကြို၍ ထုတ်ပေးခဲ့သည်။ ထို ချက်လက်မှတ်ဖြင့် ငွေထုတ်ရန် ကြိုးစားသော အခါ ဘဏ်တိုက်မှ ငွေထုတ်၍ မပေး၊ ထို့ကြောင့်ဦးသိန်းဖေသည် လိမ်လည်ခဲ့ပါသည် ဟု ဦးဘကြူးက စွဲဆိုခြင်း ဖြစ်သည်။

* ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှု အမှတ် ၅၀ (ခ)။

† ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၂ တွင် ချမှတ်သော ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၁၄ ရက် နေ့စွဲပါ၊ ရန်ကုန်မြို့၊ ရာဘက်စက်ရှင်တရားသူကြီး၏အမိန့်ကို ပြန်၍ဆင်ခြင်မှု။

ဦးသိန်းဇေ
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ
(ဦးဘကြီး)။

တရားလိုနှင့် ၎င်း၏ သက်သေများကို စစ်ဆေးပြီး၍ ပညာရှိ တရားသူကြီးက ဦးသိန်းဇေ အပေါ် စွဲချက်တင်သည်။ ထိုစွဲချက်တွင် “ဘဏ်တွင် ငွေမရှိဘဲ ဦးဘကြီးအားပေးရန် ရှိသောငွေကို ချက်လက်မှတ် လိမ်လည် ထုတ်ပေးခဲ့ခြင်းကြောင့် ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၄၂၀ အရ ရာဇဝတ်ပြစ်ဒဏ် ထိုက်သော ပြစ်မှုကို ကျူးလွန်ခဲ့ပါသည်” ဟု ဆိုသည်။ စွဲချက်တင်ခြင်းကို မကျေနပ်သဖြင့် ဦးသိန်းဇေက၊ စက်ရှင်ရုံးသို့ပြင်ဆင်မှု ဖွင့်လှစ် သွားရောက်ခဲ့ရာ၊ ပညာရှိ ရာဘက် စက်ရှင် တရားသူကြီးက အမှုသွား အမှုလာများကို လေ့လာပြီးလျှင် ဦးသိန်းဇေနှင့် ဦးဘကြီးတို့သည်၊ အချင်းချင်း အရောင်းအဝယ် ဆက်သွယ်ခဲ့ကြသူ များဖြစ်ကြောင်း၊ ချက်လက်မှတ် ပေးစဉ်က ဦးသိန်းဇေသည်၊ ပေးရန်ရှိသောငွေများကို မပေးနိုင်သေးကြောင်းပြော၍ ဦးဘကြီး က ကိစ္စမရှိပါ။ ကြိုတင်လက်မှတ်ထိုးသော ချက်လက်မှတ်မျိုးသာ ပေးထားပါပြောသဖြင့် ဦးသိန်းဇေက ထုတ်ပေးသည်ကို တွေ့ရကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် ဦးသိန်းဇေသည် မရိုးမဖြောင့်သော သဘောဖြင့် သွေးဆောင်လှည့်ဖြားခြင်းမဟုတ်၊ အလွန်ဆုံး ကတိပျက်မှုမျှသာ ဖြစ်နိုင်ကြောင်း တွေ့ရှိ၍ ပညာရှိရာဘက် စက်ရှင်တရားသူကြီးက စွဲချက်တင်ထားခြင်း ကိုပယ်ဖျက် ပေးသင့်ပါသည်ဟု ဤရုံးသို့ ထောက်ခံသည်။

ဦးသိန်းဇေ အတွက် လိုက်ပါဆောင်ရွက်သော ပညာရှိရေနုကြီး ဦးကိုကိုကြီးက ဦးသန်းထွန်းနှင့် ချစ်ဒရစ် (၁) အမှုတွင် ချက်လက်မှတ်ကို ထုတ်ပေးသော အချိန်တွင် တရားခံလိမ်လည်လိုသော စိတ်ထားရှိ မရှိသည်၊ ဤကဲ့သို့သော လိမ်လည်မှုမျိုးကို ဆုံးဖြတ်ရာ၌ အဓိက ပြဿနာ ဖြစ်ကြောင်းကို ရည်ညွှန်း အားကိုးသည်။ ထိုအမှု၌ ရက်ကြိုချက်လက်မှတ် ထုတ်ပေးပြီး၊ နောင်အခါတွင် ဘဏ်တိုက်၌ ငွေမရှိသဖြင့်၊ ငွေထုတ်ယူ၍ မရသော်လည်း ကတိပျက်ခြင်းမျှသာ ဖြစ်နိုင်သည်။ ရာဇဝတ် ပြစ်မှု မမြောက်နိုင်ဟု စီရင် ဆုံးဖြတ်ထားသည်။

ဦးကိုကိုကြီးက၊ ဤအမှုတွင် မူကား၊ ဘဏ်တိုက်၌ ငွေမရှိဟူ၍ပင် အထောက်အထားမရှိပါ။ ဘဏ်တိုက်က ငွေထုတ်ပေးရန် ငြင်းပယ်ခြင်းမှာ ငွေမရှိသောကြောင့် မဟုတ်၊ ချက်လက်မှတ်ပေါ်တွင် တံဆိပ်တုံး ရိုက်နှိပ် ထားခြင်း မရှိသောကြောင့်မျှသာ ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ရည်ညွှန်းသော စီရင်ထုံးထက်ပင် မိမိ၏ အမှုက ပိုမို၍ ခိုင်လုံပါသည်ဟု လျှောက်လဲသည်။

လျှောက်ထားခံရသူ၏ ပညာရှိ ရေနုကြီး ဦးဘညွန့်က အောက်ရုံးများက စွဲချက်တင်ထားသည့် အမှုများကိုဤရုံးက ပေါ့ပေါ့လွယ်လွယ်နှင့် ဝင်ရောက် စွက်ဖက် သင့်သည် မဟုတ်ကြောင်း ဤအမှုတွင် ရက်ကြိုလက်မှတ် ထုတ်ပေးခဲ့ရုံနှင့် ရာဇ

(၁)တရားလွှတ်တော် ၁၉၅၈ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှုအမှတ်၁၇၂(၁)။

ဝတ်မှုပြောက်ပါသည်ဟု မဆိုကြောင်း၊ အကြောင်း အချက် အားလုံးကိုခြုံ၍ ကြည့်လျှင် ဦးသိန်းဖေသည်၊ အရောင်းအဝယ် ကိစ္စတို့၌ ဦးဘကြီးအပေါ် အထက်စီးနင်း ဆက်ဆံခဲ့ကြောင်း၊ ချက်လက်မှတ် ထုတ်ပေးရာ၌လည်း တံဆိပ်တုံး မရှိနိုင်လျှင် ငွေထုတ်ယူ၍ မရကြောင်း သိပါလျက် ထိုသို့ မရလေအောင် တံဆိပ် ရိုက်နိုင်ခြင်း မပြုကြောင်း လျှောက်လဲသည်။

ပညာရှိ အစိုးရ ရှေ့နေကြီး ဦးဘကြီးက၊ အမှုသည် နှစ်ဦး အရောင်းအဝယ်နှင့် ဆက်ဆံခဲ့ကြသည်မှာ ထင်ရှားကြောင်း၊ ၎င်းက တင်၍ ပေးရန်ရှိသော ကြွေးများကို ပေးဆပ်ရန်အတွက် ချက်လက်မှတ်ကို ဦးသိန်းဖေက ထုတ်ပေးခဲ့ခြင်း ဖြစ်ရာ၊ ထိုချက်လက်မှတ်ပေးသည့်အတွက် လောလောဆယ် မည်သည့်အကျိုးကိုမျှ ဦးသိန်းဖေမရ၊ ချက်လက်မှတ်နှင့် ငွေထုတ်၍မရလျှင်၊ ၎င်းပေးရန်ရှိသော အကြွေးသည် ကြွေးအဖြစ်ပင်တင်ရှိနေမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ထို့ကြောင့်ဦးသိန်းဖေသည်ချက်လက်မှတ် ရေးထိုးပေးစဉ်က မရိုးသားသော စိတ်ရှိသည်၊ သွေးဆောင်လှည့်ဖြား၍ အကျိုးအမြတ် တစ်စုံတစ်ရာရရန် ပြုလုပ်သည်ဟုဆိုရန် ခဲယဉ်းကြောင်း၊ ပညာရှိ ရာဘက်စက်ရှင် တရားသူကြီးက ယူဆထားသည်မှာ ဥပဒေ အချက်အလက်အရ မှန်ကန် ကြောင်းဖြင့် တင်ပြသည်။

ဦးသိန်းဖေနှင့် ဦးဘကြီးတို့ ယခင်က ဆက်ဆံခဲ့ကြသည်တွင် မည်သူက မည်သူအပေါ်အသာရသည်ဆိုသည့် အချက်ထက်၊ ဤအမှုအတွက် အရေးကြီးသည့် အချက်မှာ၊ ဦးသိန်းဖေသည်၊ ချက်လက်မှတ် ထုတ်ပေးစဉ်က လိမ်လည်လိုသော စိတ်ထားရှိသည် မရှိသည်ပင် ဖြစ်သည်။ ထိုအချက်နှင့် ပတ်သက်၍ ဦးဘကြီးက တောင်း၍ ဦးသိန်းဖေက ရက်ကြိုချက်လက်မှတ် ထုတ်ပေးခဲ့သည်။ ထိုသို့ ထုတ်ပေးရာတွင်လည်း ပေးဆပ်ရန်ရှိသော ကြွေးအတွက် ဖြစ်သည်။ လောလောဆယ် ရရန်အကျိုးအတွက် မဟုတ်။ ထို့ကြောင့် ချက်လက်မှတ် ထုတ်ပေးစဉ်က ဦးသိန်းဖေ တွင် လိမ်လည်လိုသော စိတ်ထားရှိသည်ဟူ၍ မဆိုသာ ထို့ကြောင့် ဦးသိန်းဖေ အပေါ်ဆက်လက်၍၊ ရာဇဝတ်မှု စစ်ဆေးနေလျှင်လည်း တရားဥပဒေလမ်းမှားကို ဆက်၍ လိုက်ရာသာကျမည်။ ဦးသိန်းဖေလည်းနှစ်နာ ဦးဘကြီးလည်းအကျိုး ရှိမည်မဟုတ်၊ တရားရုံး၏ အချိန်သည်လည်း အလဟဿကျန်မည်။ ဤကဲ့သို့သော အခြေအနေမျိုး၌ ဤရုံးက စွဲချက်ကို ပယ်ဖျက်ပေးရန် သင့်တော် မှုတသည်ဟု ယူဆသည်။ ထို့ကြောင့်၊ ပညာရှိ ရာဘက် စက်ရှင် တရားသူကြီး၏ ထောက်ခံချက်ကို လက်ခံ၍၊ ဦးသိန်းဖေ အပေါ် စွဲချက်တင်ထားခြင်းကို ပယ်ဖျက်လိုက်သည်။

CIVIL MISCELLANEOUS APPEAL

Before U Thet Pe, J.

B. LADASARIA (APPELLANT)

V.

U KYI (RESPONDENT).*

C.C.
1966

June 18.

Execution of consent—decree—Money-Lenders Act, 1945—carrying on money-lending business after the enforcement of the Act but ceasing, after a certain period—whether a money-lender within the meaning of the Act—carrying on the business of money-lending after expiry of money-lending certificate—whether to be regarded as a money-lender as defined in s. 2 (6)—S. 9 of the Money-Lenders Act—prohibiting Court from passing any order on the application of a money-lender for execution of a decree—registration of money-lender to be in force—whether relief can be granted when licence expires before making any order.

Held : A person who carries on money-lending business after the enforcement of the Act but ceases after a certain period will remain a money-lender within the meaning of the Act. The appellant has admittedly carried on the business of money-lending till April 18th 1965 when his money-lending certificate expired, he must still be regarded as a money-lender as defined in s. 2 (6) of the Money-Lending Act, and is therefore governed by the provisions of the Act.

S. 9 of the Money-Lenders Act clearly prohibits a Court from passing any order on the application of a money-lender for execution of a decree until and unless the money-lender is registered under the Money-Lenders Act and the registration is also in force. In other words, the registration must be in force at the time when the Court contemplates to pass an order on the application of the money-lender. * Although the registration may be in force at the time when the execution application is made, no relief can be granted when the licence expires before any order is actually made.

Than Aung for the appellant.

Myint Soe for the respondent.

U THET PE, J.—In the Rangoon City Civil Court appellant obtained a consent decree for K 20,000 against the respondent and the execution of the decree was, by

* Civil Miscellaneous Appeal No. 52 of 1965 against the order of the Chief Judge, City Civil Court of Rangoon in Civil Regular Suit No. 1068 of 1963, dated the 29th September 1965.

C.C.
1966
B. LADABAR/A
v.
U KYI.

mutual agreement, stayed for six months. Before the expiry of the period of six months the respondent applied and obtained an order to pay the decretal amount by monthly instalment of K 900 with effect from 17th May 1965, but he defaulted in payment after depositing two instalments with the result that the appellant made an application on 23rd July 1965 for permission to execute the balance of the decretal amount. The application was however resisted by the respondent on the ground that the appellant being a money-lender could not execute the decree under section 9, Money-Lenders Act, 1945, inasmuch as his money-lending certificate had already expired on 18th April 1965. The contention of the respondent was accepted by the learned Chief Judge of the Rangoon City Civil Court who had seisin of the case and the execution application was accordingly dismissed. It is against the order of dismissal of the execution application the present appeal has been brought.

It has been argued on behalf of the appellant that the provisions of the Money-Lenders Act, 1945, do not apply to the instant case inasmuch as the appellant who is merely winding up his money-lending business after the expiry of his money-lending certificate on 18th April 1965 ceases to be a money-lender within the meaning of the Act. The definition of "money-lender" has been given in subsection (6) of section 2 of the Act which reads:

"'money-lender' means a person who carries on the business of advancing loans as defined in this Act and shall include his legal representatives and successors-in-interest whether by inheritance, assignment or otherwise:

Provided that nothing in this definition shall apply to:

(a) a person who is the legal representative or is by inheritance the successor-in-interest of a deceased money-lender together with all his rights and liabilities, if such person only winds up the estate of such money-lender and does not advance any fresh loans; or

(b) a person who from the date on which this Act comes into force merely winds up his money-lending business and does not advance any fresh loans."

C.C.
1966
B. LADASAR
vs.
U. KVI.

We are directly concerned with proviso (b) according to which a person who does not advance fresh loans but merely winds up his money-lending business on the 2nd November 1945, the day on which the Money-Lenders Act, 1945, came into force, will not come within the definition of "money-lender". It therefore follows that a person who carries on money-lending business after the enforcement of the Act but ceases after a certain period will remain a money-lender within the meaning of the Act. Since the appellant in the present case has admittedly carried on the business of money-lending till 18th April 1965 when his money-lending certificate last expired, he must still be regarded as a money-lender as defined in section 2 (6) and is therefore governed by the provisions of the Act.

The next point that has been canvassed on behalf of the appellant is that since he has initiated the execution of the decree before the money-lending licence expires he should be allowed to continue the execution inasmuch as the act of the executing Court in closing the execution proceedings when it ordered payment of the decretal amount by instalments, which has since been flouted by the respondent, should not be allowed to prejudice his right. In this connection we will have to look to section 9 of the Money-Lenders Act, the relevant portion of which provides:

"Notwithstanding anything contained in any other law for the time being in force, no Court shall pass an order on an application by a money-lender for the execution of a decree relating to a loan or to any security in respect of a loan, unless the money-lender is registered under this Act and the registration is in force."

C.C.
1966
B. LADASARIA
v.
U KYI.

The above section clearly prohibits a Court from passing any order on the application of a money-lender for execution of a decree until and unless the money-lender is registered under the Money-Lenders Act and the registration is also in force. In other words, the registration must be in force at the time when the Court contemplates to pass an order on the application of the money-lender. Although the registration may be in force at the time when the execution application is made, no relief can be granted when the licence expires before any order is actually made. In the present case even assuming that the appellant has instituted his execution application before the expiry of his money-lending licence, which in fact is not, the Court cannot possibly grant him any relief inasmuch as his licence has expired before any order is contemplated by the Court.

It has been said that the money-lenders will face much hardship if section 9, Money-Lenders Act, is not interpreted more liberally. It must at once be pointed out that the Money-Lenders Act has been enacted for the benefit of the working people as a whole and it is but natural that some hardship may occasion to the money-lenders who form only a minute fraction of the working people. A court of law whose duty is to enforce the law as it stands cannot listen to any argument of hardship lest it might result in the introduction of bad law and erroneous interpretation of statute.

In the result the appeal fails and is accordingly dismissed. In the circumstances of the case there will be no order as to costs.

CIVIL FIRST APPEAL

Before U Thet Pe, J.

DAW HLA YIN AND ONE (APPELLANTS)

v.

U MAUNG SEIN AND TWO OTHERS (RESPONDENTS)*

C.C.

1966

June 10

Code of Civil Procedure Code, O. 41 Rule 27-additional evidence - admission after the appreciation of evidence on record to enable to pronounce judgement or for any substantial cause-whether it can be exercised before the appeal is heard on merits.

Held : Additional evidence under Rule 27, Order 41, can be admitted only when the court, after the appreciation of the evidence on record as it stands, requires it to enable it to pronounce judgment or for any substantial cause. The proper time for the exercise of the discretion under the rule therefore is when the court finds, on examining the evidence as it stands, that there is some defect or lacuna apparent on the face of the record. It cannot be exercised before the appeal is heard on merits.

Kessowji Issur v. Great Indian Peninsula Railway Co., I.L.R 31 Bom 381; Parsotim Thaku and others v. Lal Mohar Thakur and others, A.I.R. (1931) (P.C.) 143 at P-148; Maung Po Nyein v. Maung Tha Saing, A.I.R (1939) Ran 92, referred to.

Myint Soe for the appellants.

Maung Maung Myint for the respondents.

U THET PE, J - This order relates to the application by the appellants dated the 19th April 1966, under Rule 27, Order 41, Civil Procedure Code, to admit additional evidence by examining one - Daw Phwa Sein - who had not been cited in the trial Court. The application is, of course, stoutly resisted by the respondents. Additional evidence under Rule 27, Order 41, can be admitted only when the Court, after the appreciation of the evidence on record as it stands, requires it to enable it to pronounce judgment or for any substantial cause. The proper time for the exercise of the discretion under the rule therefore

* Civil First Appeal No. 20 of 1965, against the decree of the 2nd Judge, City Civil Court of Rangoon in Civil Regular Suit No. 635 of 1965, dated 27th January 1965.

C.C.
1966

DAW HLA
YIN AND ONE

v.
U MAUNG
SEIN AND
TWO OTHERS.

is when the Court finds, on examining the evidence as it stands, that there is some defect or lacuna apparent on the face of the record. It cannot be exercised before the appeal is heard on merits.

The Privy Council in *Kessowji Issur v. Great Indian Peninsula Railway Company* (1) has held that the legitimate occasion for section 568 (now Rule 27, Order 41) of the Civil Procedure Code is when on examining the evidence as it stands, some inherent lacuna or defect becomes apparent, and not where a discovery is made outside the Court of fresh evidence and the application is made to import it. Then in *Parsotim Thaku and others v. Lal Mohar Thakur and others* (2) the above decision was approved and observed that:—"The legitimate occasion for the exercise of this discretion is not whenever before the appeal is heard a party applies to adduce fresh evidence, but when on examining the evidence as it stands some inherent lacuna or defect becomes apparent." See also *Maung Po Nyein v. Maung Tha Saing* (3), where it was ruled that:

"Further evidence is not intended to be ordered on special and preliminary application before the appeal on the merits has been heard and the evidence as it stood examined by the Court."

In the present case the appeal has not yet been heard and the additional evidence, therefore, cannot be ordered to be admitted under Rule 27, Order 41. In the result the application of the appellants fails and is dismissed with costs; Advocate's fees K 17.

(1) I.L.R. 31. Bom. 381. (2) A.I.R. (1931). (P.C.) 143 at p. 148.
(3) A.I.R. (1939) Ran. 92.

CIVIL FIRST APPLICATION

Before Dr. Maung Maung, C.J. and U Thet Pe, J.

DAW KHIN KYI, widow of U Ba (deceased) AND ONE
(APPLICANTS)

C.C.
1966

June 29.

V.

DAW MA MA (RESPONDENT).*

Union Judiciary Act, s. 6—construction of will—plain and unambiguous language—whether it shall receive its Literal construction use of ambiguous words—duty of Court to ascertain the intention of the testator—consideration of surrounding circumstances, testator's family relationship, testator's use of words in a particular sense—construction settled—duty of Court to carry out the expressed intention of the testator—whether the law favours intestacy either wholly or partially.

Held : It is cardinal rule of construction that where the language of a will is plain and unambiguous it shall receive its literal construction without attempting to give any conjectural amendment. But where the words used are ambiguous the duty of the Court is to ascertain the intention of the testator and in doing so it is entitled and bound to bear in mind and consider other matters like surrounding circumstances, testator's family relationship and the probability that the testator would use words in a particular sense so as to arrive at a right construction of the will and to ascertain the meaning of the language used by the testator. Once the construction is settled it is the duty of the Court to carry out the intention expressed by the testator.

Kistammal and others v. Saraswathi Bai Ammal, A.I.R. (1939) Mad. 112 ; *Brijraj Singh v. Shatratanjai Singh*, A.I.R. (1947) Oudh 45, referred to and followed.

The general rule of construction of a will is that the law does not favour intestacy either wholly or partially. A will should not be construed so as to lead to partial intestacy unless the plain meaning of the words used therein makes it necessary to do so.

Navaindas and others v. Tekchand and others, A.I.R. (1923) Sind 42 ; *S.A.S. Rathnathammal v. M. Arulanandam Pillai and others*, A.I.R. (1946) Mad. at 12 ; *Sm. Vishnibai alias Haribai W/O Bhai Jhamatmal v. Bhai Lokumai Satramdas and others*, A.I.R. (1946) Sind, 108 referred to and followed.

N. C. Sen for the applicants.

Than Tin for the respondent.

U THET PE, J.—This application for special leave under section 6 of the Union Judiciary Act, arises under the

* Civil First Application No. 17 of 1966, against the decree of this Court Civil First Appeal No. 61 of 1965, dated the 4th December 1965.

C.C.
1966

DAW KHIN
KYI, WIDOW
OF U BA
(DECEASED)
AND ONE

v.
DAW MA MA.

following circumstances. One Daw Mya a Burmese Christian spinster and adoptive mother of the respondent Daw Ma Ma died on 27th September 1958 leaving a Will by which the respondent was appointed the sole executrix of her entire estate to which the house and its site known as No. 72, 165th Street, Rangoon (hereinafter referred to as the suit property) forms a part. The respondent applied for and obtained Probate of the Will in spite of opposition by the late U Ba, father of the applicants, who contended that the Will did not affect the suit property in respect of which Daw Mya died intestate. It appeared that during the pendency of the Probate proceedings U Ba took possession of the suit property thereby necessitating the respondent to institute a suit in the Rangoon City Civil Court for declaration of ownership and for possession of the suit property.

One of the questions that arose for consideration in the trial Court was whether the suit property was the subject of disposition by the Will of the late Daw Mya. The relevant clause of the Will which has been the root cause of the dispute between the parties reads:

"Secondly—I give *devise* and bequeath to my sole adoptive daughter MA MA, aged 21 years, Burmese Christian, residing at 72, 165th Street, Tamwe, Rangoon and my *legacy* (all moveables) as the said Ma Ma was brought up and adopted by me from her baby-hood when she was only twelve days old with a view to inherit my estate to and for her own use and benefit absolutely and Innominate constitute and appoint Ma Ma who is living with me."

The learned trial Judge took the view that there was latent ambiguity in the above wordings and therefore allowed extrinsic evidence which clearly showed that the testatrix intended to leave her entire estate including the suit property to the respondent. He accordingly decreed the respondent's suit with costs. The applicants came up on appeal to this Court against the judgment and decree of

the trial Court which were however confirmed by our learned brother U Sein Thinn, J., after holding that the learned trial Judge was perfectly right in admitting extrinsic evidence to explain the language of the Will which is latently ambiguous. The applicants being aggrieved with the decree of the Appellate Court has now sought permission for special leave to appeal.

C.C.
1966
DAW KHIN
KVI, WIDOW
OF U BA
(DECEASED)
AND ONE
C.
DAW MA MA.

It is a cardinal rule of construction that where the language of a Will is plain and unambiguous it shall receive its literal construction without attempting to give any conjecturable amendment. But where the words used are ambiguous the duty of the Court is to ascertain the intention of the testator and in doing so it is entitled and bound to bear in mind and consider other matters like surrounding circumstances, testator's family relationship and the probability that the testator would use words in a particular sense so as to arrive at a right construction of the Will and to ascertain the meaning of the language used by the testator. Once the construction is settled it is the duty of the Court to carry out the intention expressed by the testator. The principles upon which a Will should be construed have been succinctly stated thus in *Kistammal and others v. Saraswathi Bai Ammal* (1):

"Certain principles upon which a will should be construed are as follows: The first principle is that the Court should give effect to the plain meaning of the words used. Secondly if there is any ambiguity, the Court should in interpreting the language lean towards carrying out the known intentions of the testator as far as they can be ascertained from the recitals and from the surrounding circumstances. Thirdly, in interpreting ambiguous words, the Court should bear in mind the presumption that the testator was not likely to intend to create an intestacy regarding the residue of the estate. Fourthly, the Court should not strain the language of the will either in order to give effect to the apparent intention of the testator or in order to prevent an intestacy. Finally,

(1) A. I. R. (1939) Mad. 312.

C.C.
1966

DAW KHIN
KYI, WIDOW
OF U BA
(DECEASED)
AND ONE

v.
DAW MA MA.

the Court has no power to insert in the will a disposition which is missing, however desirable that disposition may be."

In *Brijraj Singh v. Shatranjai Singh* (2) it has also been laid down that:

"One of the cardinal principles governing the construction of wills is that the Court should ascertain the dominant intention of the testator from the words used in the document and give effect to it to the extent and in the form which the law allows. The Court is entitled and bound to bear in mind the surrounding circumstances, the testator's manners, his outlook based on his particular religion and social customs, his position, his family relationships, the probability that he would use words in a particular sense and many other things which are summed up in the expression 'The Court is entitled to put itself into the testator's armchair'."

In the present case the relevant portion of the Will which deals with the disposition of the properties of the testatrix provides that:

"Secondly—I give devise and bequeath to my sole adoptive daughter Ma Ma, aged 21 years, Burmese Christian, residing at 72, 165th Street, Tamwe, Rangoon and my legacy (all moveables) as the said Ma Ma was brought up and adopted by me from baby-hood when she was only twelve days old with a view to inherit my estate to and for her own use and benefit absolutely and I nominate constitute and appoint Ma Ma who is living with me."

A careful reading of this passage shows that the purport of the word "and" appearing between the words "Rangoon" and "my legacy" is not altogether clear and unambiguous. The learned Advocate for the applicants had in the course of his arguments submitted that the word "and" should be substituted by the word "as" so as to make the meaning of the passage clear and correct. This is a tacit admission on the part of the learned Advocate

for the applicants that the meaning of the words used therein is ambiguous. Under the circumstances, it cannot possibly be said that the lower Courts erred in admitting extrinsic evidence in construing the Will of the late Daw Mya.

C.C.
1966
DAW KHIN
KYI, WIDOW
OF U BA
(DECEASED)
AND ONE
v.
DAW MAMA.

Then if we were to construe the Will of the late Daw Mya as suggested by the learned Advocate for the applicants, it would result in partial intestacy of the estate of the testatrix. The general rule of construction of a Will is that the law does not favour intestacy either wholly or partially. A Will should not be construed so as to lead to partial intestacy unless the plain meaning of the words used therein makes it necessary to do so. Thus, it has been held in *Naraindas and others v. Tekchand and others* (3) that:

"In construing wills, the test is what did the testator mean having regard to the words used. One of the cardinal rules in construing a will is to avoid an intestacy whether wholly or partially."

It was also observed in *S.A.S. Rathnathammal v. M. Arulanandam Pillai and others* (4) that:

"the general rule of construction of wills was that a will should not be so construed, unless the plain wording makes it necessary to do so, as to lead to an intestacy with regard to some part of the testator's property."

The same view has also been expressed in *Sm. Vishnibai (a) Haribai w/o Bhai Jhamatmal v. Bhai Lokumal Satramdas and others* (5).

Besides it must also be borne in mind that special leave under section 6, Union Judiciary Act, will not as a rule be granted in the absence of any special circumstances such as want of jurisdiction or doing of a great and irreparable

(3) A.I.R. (1923) Sind, 42.

(4) A.I.R. (1946) Mad. at 12.

(5) A.I.R. (1946) Sind 108.

C.C.
1966

DAW KHIN
KYI, WIDOW
OF U BA
(DECEASED)
AND ONE
v.
DAW MAMA.

injury or involving a question of great public or private importance—*vide J. Huie v. L. K. Aiyavoo Naidu and four others* (6). No such special circumstances are present in the instant case inasmuch as the lower Courts had in our opinion rightly interpreted the law relating to the construction of Wills.

The application is accordingly dismissed with costs. Advocate fees K 85.

CIVIL REVISION

Before U Thet Pe, J.

DAW OHN KHIN (APPLICANT)

V.

U KYIN SEIN (RESPONDENT).*

C.C.
1966

May 19.

Code of Civil Procedure Order XXI, Rule 29—stay of execution—suit by landlord against tenant for recovery of arrears of rent—suit by tenant for recovery of money given as security—application for stay of execution by tenant.

Held : There is no restriction whatsoever in Rule 29, Order 21, Civil Procedure Code that the stay can only be granted when the nature of the pending suit is identical or similar to that of the decree sought to be executed. The object of the rule is to prevent multiplicity of execution proceedings and to enable the decree-holder and the judgment-debtor to adjust their claims against each other when the judgment-debtor has instituted a suit against the decree-holder.

Kannammal v. Muthukumarraswami Chetty, A.I.R. (1936) Mad. 102 ; *S.M. Negori v. Baburao*, A.I.R. (1956) Madh Bharat 229 ; *Tariniprosad Roy v. Narayan Kumari Debi*, I.L.R. 17 Cal. 391, referred to.

R. Chaube for the applicant.

Tun Win for the respondent.

U THET PE, J.—The petitioner is the landlord of the respondent in respect of room No. 1 in house No. 57, Myanma Gone Ye Street, Rangoon, at a monthly rental of K 150. In Civil Regular Suit No. 429 of 1964 of the Rangoon City Civil Court she sued her tenant and obtained a decree for K 1,650 due as arrears of rent with costs. She then took out execution of decree in Civil Execution Case No. 84 of 1965. In the meantime the respondent instituted a suit being Civil Regular No. 290 of 1965 of the same Court against the previous landlord U Po Thaing and the respondent for recovery of K 13,400 being the amount given as security to U Po Thaing in respect of the room

* Civil Revision No. 55 of 1965, against the decree of the 3rd Judge, Rangoon City Civil Court in Civil Execution No. 84 of 1965.

C.C.
1966

DAW OHN
KHIN
v.
U KYIN
SEIN.

under lease and applied for and obtained the stay of execution under Rule 29, Order XXI, Civil Procedure Code. Being dissatisfied with the order staying the execution, the petitioner has brought the present revision.

It has been argued on behalf of the petitioner that the lower Court erred in staying her execution case inasmuch as the respondent's suit was one for money pure and simple, which is essentially different in character from decree for rent obtained by her. Rule 29, Order XXI, Civil Procedure Code reads:

"Where a suit is pending in any Court against the holder of a decree of such Court on the part of the person against whom the decree was passed, the Court may, on such terms as to security or otherwise as it thinks fit, stay execution of the decree until the pending suit has been decided."

A perusal of the rule will show that there is no restriction whatsoever therein that the stay can only be granted when the nature of the pending suit is identical or similar to that of the decree sought to be executed. The object of the rule is to prevent multiplicity of execution proceedings and to enable the decree-holder and the judgment-debtor to adjust their claims against each other when the judgment-debtor has instituted a suit against the decree-holder. Thus it has been held in *Kannammal v. Muthukumarraswami Chetty* (1) that:

"O. 21, R. 29 embraces every kind of suit which is maintainable. There is no limitation in the rule. Once it is conceded that a suit is maintainable, the procedure laid down in R. 29 is at once attracted. The object of the rule, is that, should a plaintiff in a pending suit succeed therein, then there can be an adjustment of the decree or claim by that plaintiff against the decree obtained against him in the other suit in the same Court without it being necessary for the successful plaintiff in the pending suit to take out execution proceedings. Execution in the other suit is stayed so that the rights of the

(1) A.I.R. (1936) Mad. 102.

parties can be adjusted. In cases where it is likely that the decree-holder in the other suit may take steps which might deprive the plaintiff in the pending suit of the fruits of any decree which he obtains, an order staying the execution in the other suit should be made. The rule is not an imperative one; and the Court has a discretion either to grant the relief asked for namely, stay of execution of the decree, or to refuse it."

C.C.
1966

DAW OMN
KHIN
v.
U KYIN
SEIN.

Then in *S. M. Nagori v. Baburao* (2) it has been ruled that:

"Order 21, Rule 29 clearly gives wide powers and discretion to the Court for passing a stay order. It has ample discretion in passing an order as to the terms on which the execution of the decree can be stayed until the pending suit has been decided."

Besides the arrears of rent which has become due by a tenant come within the definition of debt as defined in section 3, Transfer of Property Act and a decree for arrears of rent must therefore be regarded as a decree for money. In this connection it has been held in *Tariniprasad Roy v. Narayan Kumari Debi* (3) that a decree for rent obtained by a landlord against his tenant is a money decree.

The learned Advocate for the petitioner has submitted an ingenious argument that the stay is inequitable inasmuch as a landlord who is entitled to receive rents every month has been denied of his right whereas the tenant is enjoying the tenements without any hindrance. Firstly, it must be pointed out that the order of the lower Court has not the effect of prohibiting the petitioner from demanding the present and future rents. It applies only to the arrears of rent which has ripened into a decree. Secondly, it must not be forgotten that the respondent had made a claim against the petitioner by instituting a suit and the petitioner cannot therefore be allowed to harp on equities

(2) A.I.R. (1956) Madh Bharat, 229.

(3) A.I.R. 17 Cal. 391.

C.C.
1966

DAW OHN
KHIN
v.
U KYIN
SEIN.

by pressing his rights alone while ignoring the claim of the respondent.

Then an order under Rule 29, Order XXI, Civil Procedure Code, is purely a discretionary one which will not as a rule be disturbed by the Court of revision unless it can be shown that it is manifestly unjust or patently wrong. In the instant case the order of the lower Court cannot either be said to be manifestly unjust or patently wrong.

In the result the application for revision fails and is accordingly dismissed with costs. Advocate fees K 34.

CIVIL MISCELLANEOUS

Before U Kyaw Zan U, J.

MA MYINT KYI (APPLICANT)

v.

U KYAW AND ANOTHER (RESPONDENTS).*

C.C.
1966

June 2.

Guardian and Ward Act, s. 25—application by mother for custody of her minor son—minor too young to be capable of forming an intelligent opinion of or expressing his view—insanity of father—applicant's financial means to look after the child—applicant not unfit and incapable of retaining the custody of the child.

Held : The minor, who is a boy aged about 5 years and who cannot be considered to have passed tender year is very young yet to be capable of forming an intelligent opinion of, or expressing his view. His father is insane and has no means to bring him up. Due to unavoidable circumstances, for example, insanity of the husband and her own bad health then applicant had to seek the help of the respondents for the welfare of the child. She has the means to look after the child and there is nothing on the record that her husband would ill-treat the child. There is no dispute that she is unfit and incapable of retaining the custody of the child. In these circumstances, she should not be deprived of her natural right to have the custody of her own child.

Fanny Emmeline Peterson v. Earnest Henry Shave and another, 24 Calcutta Weekly Notes p. 711, referred to.

Thein Shan for the applicant.

Cheng Po for the respondents.

U KYAW ZAN U, J.—This is an application under section 25 of the Guardians and Wards Act by the mother for the return of her minor son, now aged about five years, to her custody. The respondents are the boy's aunt (father's elder sister) and her husband. The father is insane and is residing with the respondents. The parties are Burmese Buddhists. The applicant is now about 20 years of age. She says she was married in the year 1322 B.E. (1960). So she must have been quite young when she

* Civil Miscellaneous No. 128 of 1965.

C.C.
1966

MA MYINT
KYI
v.
U KYAW
AND
ANOTHER.

got married. About a year after the marriage, when she was in the family way, her husband became insane and she was helpless. After the birth of the child she took a second husband with the knowledge and consent of the relatives and elders including the respondents and when the child was about 11 months old the respondents took him to their house, which is next door in the Government barracks, to sleep with them at night. It appears from the evidence of the applicant and of the witnesses that the trouble arose when the Census was prepared. The child's name was entered in the list of the respondents' household as well as in the applicant's own list. The question then arose in whose list he should be enrolled. The elders decided that his name should stand in the respondents' list. The applicant alleged that the boy was confined within the walls of the house or room by the respondents not allowing him to come to her as before. The minor calls the respondents ၁၁၁၁ and ၁၁၁၁ and his step-father ၁၁၁၁. The applicant has a child aged about a year old now by her second husband. She is now earning K 104 per month and her second husband K 90 per month. According to Daw Kyin Hmein (PW 2), the maternal grandmother of the minor, the respondents took the child at night to sleep with them from the time he was about two years old and only when the applicant married a second time. The applicant's brother-in-law U Tin Myint (PW 3) deposed that the trouble started when the minor was enrolled in the household list of the applicant as the son of her second husband (the minor's step-father). The respondents not being satisfied would not allow the child to go to the applicant's house as before. He confirmed the evidence that the minor was looked after by the respondents at night while the applicant looked after him during the day. He also confirmed the evidence of the applicant that one day, when the child ran away to the applicant's house from his confinement at the place of the

respondents Ma San (the 2nd respondent) forcibly took him away from his hiding-place behind the cupboard. A report was lodged at the police station and U Tin Maung, the Secretary of the Five-Men Committee (PW 5) deposed that the matter was settled when U Kyaw (1st respondent) undertook in writing that he would not in future take the child forcibly but would look after him properly.

U Kyaw (1st respondent) deposed that he fed and looked after the minor from the time he was a child of 11 months as the applicant was unwell and her husband was insane. She was working then. He admitted that he was not pleased when the child was listed as the son of his stop-father when he still has his own father, who is insane. He stated the applicant even agreed to give the child to him by a deed but she changed her mind the next day. He denied the child was kept in confinement but he admitted that the police warned him not to do so and that he had signed that he would not quarrel with the applicant. He earns K 86 per month as an employee in the Water and Sewage Department of the Rangoon Corporation while his wife Ma San earns about K 300 per month as a fish monger. He has a grown-up son and daughter. The son is married and has a child but the daughter is still single. U Tin Pe (DW 4), a member of the Five-Men Committee corroborated the evidence that the applicant at first agreed to give away the minor to the respondents rather than to U Tin Myint (PW 3) by a deed but she changed her mind the following day. As the child bore two names as his father the witness sent for the parties for questioning. There was a dispute and eventually he enrolled him in the household list of his maternal grandmother Daw Kyin Hmein (PW 2) as the son of Ko Thaung Shwe who is his real father. This witness was an over-zealous witness who gave his own view of the case to the police without being questioned to the prejudice of the applicant. I do not think he can be quite relied upon.

C.C.
1966

MA MYINT
KYI
v.
U KYAW
AND
ANOTHER.

C.C.
1966
MA MYINT
KYI
v.
U KYAW
AND
ANOTHER.

The parents no doubt have a paramount right to have the company and care of, and the control over their own child. This is based on the law of nature. This right cannot be taken away unless there are very good reasons. Of the parents the father is to be preferred if the child is not of tender years. But in cases where the father is unfit, or the child is of tender years the mother's right supersedes that of the father's. This is the law.

Now, in the instant case, the minor is only about five years of age and cannot be considered to have passed tender years. He is very young yet to be capable of forming an intelligent opinion of, or expressing his, views. His father who is being looked after by the respondents is still insane and has no means to bring him up. Though she has allowed the child to be brought up and looked after by the respondents, the applicant has never abandoned or deserted him. Due to unavoidable circumstances, for example, insanity of the husband and her own bad health she had to seek the help of the respondents for the welfare of the child. She still had the legal custody of the child though she allowed him to sleep with the respondents at night till very recently when the trouble started and the application was filed. She is earning enough and has means to look after the child. There is nothing to show on record that her second husband would ill-treat the child. The step-father himself is earning. There is no dispute that the applicant is unfit and incapable of retaining the custody of the child. In these circumstances, she should not be deprived of her natural right to have the custody of her own child. I am also of the opinion that it will be for the welfare of the ward to return to her custody. In a somewhat similar case of *Fanny Emmeline Peterson v. Earnest Henry Shave and another* (1) a posthumous infant about three months old was made over to his aunt (mother's sister) by the mother as she was going to be trained as a

(1) 24 Calcutta Weekly Notes, p. 771.

nurse. When the mother was in a position to maintain and educate him, having been qualified as a nurse and permitted to have private practice, she applied for the custody of the child who was then about seven years old. The infant called the aunt "mother" and the mother (applicant) as "aunt". The aunt was earning a very decent income and has two children of her own. She was very fond of the minor whom she supported uninterruptedly right through with no help from the mother. It was held that a mother cannot be deprived of her natural right of absolute control over her own child when there is no suggestion whatsoever against her character or fitness to act as the custodian or guardian of her own son.

For all the reasons given I allow the application and restore the minor to the mother (applicant) but this will not prevent him from sleeping with the respondents at night as he used to do, if he so wishes, or visit them at any reasonable time. In the circumstances of the case the parties shall bear their own costs.

C.C.
1966

MA MYINT
KYI

v.
U KYAW
AND
ANOTHER.

CIVIL FIRST APPEAL

Before U Thet Pe, J.

C.C.
1966

May 18.

MA THAN KYI AND SIX OTHERS (APPELLANTS)

v.

DAW GE (RESPONDENT).*

Suit for recovery of possession of a house site—infertuous sale deed—evidence of possession of the site as purchaser not as licensee—adverse possession from the date of invalid sale—Limitation Act, Article 144.

Held : The infertuous sale deed clearly shows that the respondent had been in possession of the land not in the capacity of a licensee as alleged by the appellants but in the capacity of an owner after her purchase from U Po Kyan, father of the appellants. Since the respondent came into and remained in possession of the property after the execution of the unregistered sale deed, her possession became adverse to the vendor from the date of the invalid sale and a suit by the vendor or his successor-in-title after the lapse of 12 years from that date would undoubtedly be barred under Article 144, Limitation Act.

Qadar Bakhsh and others v. Mangha Mal and others. A.I.R. (1923) Lah. 495. *Sohan Lal v. Mohan Lal*, I.L.R. 50 All. 986 at 997 ; *Mahipal Singh v. Sarjoo Prasad*, A.I.R. (1926) Oudh, 141 ; *Mt. Jasoda Kuar v. Janak Missri and others*, A.I.R. (1925) Pat. 787, referred to.

Dr. Ba Tin for the appellants.

Myint Soe for the respondent.

U THET PE, J.—In Civil Regular Suit No. 1209 of 1963 of the Rangoon City Civil Court, the appellants sued the respondent for recovery of possession of a house site known as Holding No. 234, Block No. 23D, 2nd Kwin Kyaung Street, Ahlone, Rangoon, on the ground that the respondent who had been in occupation thereof since 1947 with the permission of their deceased father U Po Kyan had refused to give up possession although permission granted to her had been terminated. The respondent contested the suit

* Civil First Appeal No. 43 of 1965, against the decree of the 4th Judge, City Civil Court of Rangoon in Civil Regular Suit No. 1209 of 1963, dated the 20th February 1965.

and pleaded that she had been in occupation of the suit land as the owner thereof after her purchase from U Po Kyan by a deed of sale dated the 1st March 1947 and that the suit was barred by time. The learned 4th Judge who had seisin of the case heard the parties and their witnesses and dismissed the suit after coming to the conclusion that the respondent had been in occupation of the suit premises as an owner not as a licensee as alleged by the appellants and that the suit was barred by Article 144, Limitation Act. Hence this appeal.

The present appeal having been instituted on 24th May 1965 was admittedly out of time by 63 days inasmuch as the date of the decree of the lower Court was 20th February 1965. The appellants had asked for extension of time for appeal under section 5, Limitation Act on the grounds that (i) the trial Court had delivered judgment without informing them or their counsel, and (ii) their counsel was prevented by illness from attending the Court and making inquiries about the progress of the suit.

The diary order of the lower Court's proceedings shows that on 12th January 1965 the trial of the suit was temporarily suspended as the Courts were shifting to new premises. Then on 19th January 1965 notices were issued by the Court to both the counsel to fix the date for hearing. On 26th January 1965 U Ba Nyunt appeared for U Thein Kyaw, learned counsel for the appellants and the Court fixed for hearing of arguments on 13th February 1965 when U Kyaw Htoon appeared for U Thein Kyaw. Thereafter, the Court delivered judgment on 20th February 1965 when U Thein Kyaw was represented by U Ba Thaug.

From the mere fact that the diary order of the lower Court's proceedings contains a statement that notices were issued to both the counsel, it does not necessarily follow that learned counsel for the appellants must be presumed to have been served with the notice under section 114 (e), Evidence Act. But subsequent appearances made by U Ba

C.C.
1966

MA THAN
KYI AND SIX
OTHERS
v.
DAW GE.

C.C.
1966
MA THAN
KYI AND SIX
OTHERS
v.
DAW GE.

Nyunt, U Kyaw Htoon and U Ba Thaung on his behalf clearly indicate that he must been aware of the progress of the suit. The taking of dates by U Ba Nyunt and U Ba Thaung could have been done out of courtesy and without any authorisation by U Thein Kyaw, but U Kyaw Htoon could not have agreed to be present without his consent and knowledge when the final arguments of the case were heard on 13th February 1965. If U Kyaw Htoon had appeared without any instructions from U Thein Kyaw, the appellants could have easily obtained an affidavit to that effect from U Kyaw Htoon. This they had not done so and I therefore hold that the plea of the appellants that their counsel was not informed of the progress of the suit by the Court is without substance.

As regards the ground of illness, U Thein Kyaw, learned counsel for the appellants had not chosen to mention in his affidavit that he was bed-ridden during the period from 19th January 1965, the date when the Court issued notices to the counsel, to 24th April 1965, the date when he alleged that he became aware of the decree. Even assuming that U Thein Kyaw was ill it is not a sufficient ground under section 5, Limitation Act in the absence of proof that he was completely disabled to attend to his business *vide* *Gaw Kyin Lyan and one v. Gwan Paik* (1) and *V. N. Nadesa Thevar v. A. V. Muthusami* (2). Then the fact that he took no interest whatsoever in the progress of the suit for a period of nearly four months clearly indicates that he was guilty of gross or culpable negligence in the discharge of his duties as a counsel which could not be a good reason for granting of extension of time under section 5, Limitation Act. *Aye and Sons Ltd. v. The Hon'ble Minister for Finance and Revenue* (3) and *Daw Ohn Sein v. Daw Hnin Zi* (a) *Hafiz Bee Bee* (4). For the aforesaid reasons I am of the view that there is no sufficient reason in the present

(1) (1960) B.L.R. 385 (H.C).
(2) (1963) B.L.R. 414 (C.C).

(3) (1961) B.L.R. 52 (S.C).
(4) (1960) B.L.R. 264 (H.C).

case for granting the appellants' application for the extension of time under section 5, Limitation Act.

C.C.
1966

MA THAN
KYI AND SIX
OTHERS
v.
DAW GE.

Then the appellants must also fail on the merits of the case as well. It is no longer in dispute that the respondent had been in possession of the suit land after her purchase from the late U Po Kyan, the father of the appellants for a sum of K 150 by means of a sale deed dated 1st March 1947 (Exhibit 1). Since this sale deed, though compulsorily registrable under section 17 of the Registration Act, had not been registered it does not affect the suit property nor can it be received as evidence of any transaction affecting the suit property. But under proviso to section 49, Registration Act, the respondent is entitled to use it in evidence for the purpose of proving a collateral purpose, namely, the nature or character of the possession and how she had come upon the suit land *vide Qadar Bakhsh and others v. Manghu Mal and others* (1) where it was held that:

"A document, although inadmissible for want of registration, to prove title, may be referred to in order to ascertain the nature of the possession sought to be disturbed."

The infructuous sale deed clearly shows that the respondent had been in possession of the land not in the capacity of a licensee as alleged by the appellants but in the capacity of an owner after her purchase from U Po Kyan, father of the appellants. Since the respondent came into and remained in possession of the property after the execution of the unregistered sale deed, her possession became adverse to the vendor from the date of the invalid sale and a suit by the vendor or his successor-in-title after the lapse of 12 years from that date would undoubtedly be barred

C.C.
1966MA THAN
KYI AND SIX
OTHERS
v.
DAW GE.

under Article 144, Limitation Act. Thus in *Sohan Lal v. Mohan Lal* (6) Mukerji, J., who wrote the leading judgment had remarked that:

. . . Where in an intended sale, which can be effected in law only by a registered document, no such document is executed and yet the intending purchaser gets possession, he gets possession with the consent of the intending vendor; but, nonetheless, the purchaser's possession begins adversely to the vendor. If the intending purchaser be fortunate enough to continue, undisturbed by the vendor, in possession for 12 years, he would acquire a perfect title as against the former owner, the vendor. . . "

The same view has been expressed in *Mahipal Singh v. Sarjoo Prasad* (7) the relevant head-note of which reads:

"If the possession is acquired by a person under an invalid title and he continues to remain in possession for more than 12 years, although the document relating to his title may be invalid for want of registration or any other ground yet the possession having lasted for more than 12 years the title becomes an unassailable one."

It has also been ruled in *Mt. Jasoda Kuar v. Janak Missir and others* (8) that:

"Even when a registered sale deed is found to be illegal, the purchaser gets full title to the property purchased, if he is put in possession in pursuance of the registered deed and continues to be in possession for over twelve years openly and adversely to the vendor."

In the result, the appeal fails and is accordingly dismissed with costs. Advocate fees K 51.

(6) I.L.R. 50 All. 986 at 997.

(7) A.I.R. (1962) Oudh 141.

(8) A.I.R. (1925) Pat. 787.

CIVIL FIRST APPEAL

Before U Thet Pe, J.

C.C.
1966

RAMNIRANJAN LHILA (APPELLANT)

June 14.

v.

RAMNIRANJANDAS MAHABIR PRASAD FIRM
(RESPONDENT).*

Suit for recovery of damages for malicious prosecution and arrests—passing of a cheque which was dishonoured—prosecution for cheating whether reasonable or probable cause for—acceptance of cheque and—crediting it into accounts relating to all contracts—cheque found useless—apprehension that fraud had been practised—prosecution in a criminal court—whether answerable in a suit for damages for malicious prosecution—competent legal advice on disclosure of true and relevant facts—whether a valid protection against action for malicious prosecution.

Held: There is the undeniable fact that the appellant had passed to the respondent a cheque for K 8,250 which on presentation was dishonoured by the Bank and it could not therefore be said that the respondent had no reasonable and probable cause for the prosecution of the appellant for cheating. The respondent in instituting criminal prosecution against the appellant had not in anyway fabricated a false case against the latter.

K. K. S. Kader Meera v. S. P. Mohamed Abubacker and Brothers and another (1951) B.L.R. 388 (H.C.); *U Soe v. Maung Ngwe Tha and others* V Ran. 7051 *Mohamed Amin v. Jogendra Kumar Bannerjee and others* A.I.R. (1947) (P.C.) 108; *Sah Mauji Ram v. Sah Chaturbhuj* A.I.R. (1939) (P.C.) 225; *Balbhaddar Singh and another v. Badri Sah and another* A.I.R. (1926) (P.C.) 46, referred to.

Whatever the nature of the dispute that might exist between the parties, the respondent had rightly or wrongly accepted the cheque and credited it into the accounts relating to all contracts and the cheque was later found to be useless. Under these circumstances the respondent like any ordinary man of prudence would naturally entertain an apprehension that the appellant had practised some sort of fraud upon him and that would undoubtedly be a reasonable and probable cause for prosecuting the appellant in a criminal court for which he could not be answerable in a suit for damages for malicious prosecution.

* Civil First Appeal No. 85 of 1964, against the degree of the Chief Judge, City Civil Court of Rangoon in Civil Regular Suit No. 624 of 1962, dated 2nd March 1964.

C.C.
1966

RAMNIRAN-
JAN LNILA
v.
RAMNIRAN-
JANDAS
MAHABIR
PRASAD
FIRM.

Raja Braja Sunder Deb and others v. Bamdeb Das (alias) Pattanaik and others A.I.R. (1944) (P.C.) 1 ; *Mt. Vilayati Begam and others v. Nawal Kishore and another* A.I.R. (1947) Oudh 116 at 120, referred to.

It is settled law that a competent legal advice on disclosure of true and relevant facts without the lawyer being misled by the client affords a valid protection against an action for malicious prosecution.

Daw Yon v. U Min Sin 1940 R.L.R. 631; *B. Sumat Prasad v. Ram Sarup Sastry and another* A.I.R. (1946) All. 204 at 211; *Albert Bonnan v. Tobacco Co. of India Ltd.* A.I.R. (1929) (P.C.) Imperial 222; *Sm. Manijeh w/o Kaikhusroo Suntoke v. Shorab Peshottan Kotwal* A.I.R. (1949) Nag. 273. referred to.

U Wan Hock for the appellant.

Mr. M. Jaffer for the respondent.

U THET PE, J.—This is an appeal against the judgment and decree of the Rangoon City Civil Court dismissing the appellant's suit against the respondent for recovery of K 50,000 being damages for malicious prosecution and arrest.

The appellant is a partner of the firm known as Santlal & Sons situated at No. 50, 29th Street, Rangoon, which deals, amongst other things, in extensive business of buying and selling country produce such as wheat, gram and pulses. In the year 1956, the appellant's firm executed eight contracts undertaking to supply certain bags of wheat in favour of the firm known as Ramniran-jandas Mahabir Prasad to which the respondent belongs as a partner. It appeared that the appellant's firm could carry out only one contract of 200 bags of wheat and were unable to fulfil the remaining contracts. They had to pay the respondent's firm a sum of K 21,750 as damages in respect of two of the contracts. When the respondent's firm pressed for prompt compliance of the other five contracts, the appellant's firm on 31st August 1956 sent a cheque for K 8,250 drawn on the United Commercial Bank, Rangoon and signed by the appellant with a forwarding letter (Exhibit C) through their Advocate that

the money was in respect of payment of damages for the contract known as "May Delivery Contract". The respondent's firm thereupon replied through their Advocate *vide* Exhibit D on 4th September 1956 that since the amount of damages for the remaining unfulfilled contracts had already been agreed upon by the appellant's firm, the amount sent to them would be credited towards the damages due by the appellant's firm on these contracts. Then on 5th September 1956 the respondent's firm presented the cheque for payment but it was dishonoured and returned by the Bank with a note that it exceeded arrangement. The respondent thereupon prosecuted the appellant as partner of Santlal & Sons under section 417, Penal Code for passing a worthless cheque in the Court of the Eastern Sub-divisional Magistrate, Rangoon. The learned Eastern Sub-divisional Magistrate in his Criminal Regular Trial No. 486 of 1956 issued a warrant of arrest against the appellant who was, however, released on his furnishing security and ultimately discharged the appellant after holding that the dispute was one of civil nature. The respondent thereupon went up to the Court of Session, Rangoon, and subsequently to the High Court to revise the order discharging the appellant but without success.

On these facts the appellant sued the respondent for recovery of K 50,000 being damages for malicious prosecution and arrest. The respondent resisted the suit on the ground that he had reasonable and probable cause for believing the charge of cheating he had preferred against the appellant to be true inasmuch as the cheque for K 8,250 signed by the appellant was dishonoured by the Bank and that the prosecution was launched without any malice on his part. The learned Chief Judge of the City Civil Court, Rangoon, after hearing the parties and their witnesses dismissed the appellant's suit on the ground that the respondent in instituting the criminal prosecution was

C.C.
1966

RAMNIRAN-
JAN LHILA
v.

RAMNIRAN-
JANDAS
MAHABIR
PRASAD
FIRM.

C.C.
1966

RAMNIRAN-
JAN LHILA
v.
RAMNIRAN-
JANDAS
MAHABIR
PRASAD
FIRM.

not prompted by any malice and had reasonable and probable cause for believing the charge to be true.

It is settled law that in a suit for damages for malicious prosecution it is incumbent on the plaintiff to prove the following points:

- (1) that the plaintiff was prosecuted by the defendant,
- (2) that the proceedings complained of terminated in favour of the plaintiff.
- (3) that the prosecution was instituted without reasonable and probable cause.
- (4) it was due to malicious intention of the defendant and not with a mere intention of carrying the law into effect.

vide K. K. S. Kader Meera v. S. P. Mohamed Abubacker & Brothers and another (1) which approved the decision in *U Soe v. Maung Ngwe Tha and others* (2). See also the decision in *Mohamed Amin v. Jogendra Kumar Bannerjee and others* (3) the relevant head-note of which reads:

"In an action for damages for malicious prosecution the plaintiff must prove that the proceedings instituted against him were malicious, without reasonable and probable cause, that they terminated in his favour (if that be possible), and that he has suffered damage."

In the present case there is no dispute as to the fact that the appellant had been prosecuted and that the criminal proceedings against him and ended in his favour. The other two points, namely, whether the respondent had prosecuted without reasonable and probable cause and maliciously must also be established by the appellant if he is to succeed in his action for damages. Thus, it has been ruled in *Sah Mauji Ram v. Sah Chaturbhuj* (4) that—

"In order to succeed in a suit for malicious prosecution the plaintiff has to establish that the defendant acted without reasonable and probable cause and maliciously."

(1) (1951) B.L.R. 388 (H.C.).

(3) A.I.R. (1947) (P.C.) 108.

(2) V.Ran. 705.

(4) A.I.R. (1939) (P.C.) 225

In the instant case there is the undeniable fact that the appellant had passed to the respondent a cheque for K 8,250 which on presentation was dishonoured by the Bank and it could not therefore be said that the respondent had no reasonable and probable cause for the prosecution of the appellant for cheating. The respondent in instituting criminal prosecution against the appellant had not in anyway fabricated a false case against the latter. In this connection it has been observed by the Privy Council in *Balbhaddar Singh and another v. Badri Sah and another* (5) that:

"The question is not: 'Did the plaintiff commit the offence' or did defendant invent the offence against plaintiff; the two queries exhausting the possibilities of the situation. The question is: Has plaintiff proved that defendant invented and instigated the whole proceedings for prosecution."

It was strenuously argued on behalf of the appellant that since the appellant in dispatching the said cheque had expressly intimated that the amount was in respect of the "May Delivery Contract", the respondent had no authority to accept the cheque and credit the amount towards the damages for all the contracts and that no question of dishonour of the cheque could arise if the respondent did not agree to the proposal made by the appellant. Whatever the nature of the dispute that might exist between the parties, the respondent had rightly or wrongly accepted the cheque and credited it into the accounts relating to all contracts and the cheque was later found to be useless. Under these circumstances the respondent like any ordinary man of prudence would naturally entertain an apprehension that the appellant had practised some sort of fraud upon him and that would undoubtedly be a reasonable and probable cause for prosecuting the appellant in a criminal court for which he

C.C.
1966

RAMNIRAN-
JAN LHILA
v.
RAMNIRAN-
JANDAS
MAHABIR
PRASAD
FIRM.

C.C.
1966

RAMNIRAM-
JAN LHILA

v.
RAMNIRAM-

JANDAS
MAHABIR
PRASAD
FIRM.

could not be answerable in a suit for damages for malicious prosecution. In *Raja Braja Sunder Deb and others v. Bamdeb Das (alias) Pattanak and others* (6) it was been laid down that:

"In order to succeed in an action for malicious prosecution the plaintiff must in the first instance prove two things: (1) that defendant was malicious and (2) that he acted without reasonable and probable cause. Malice has been said to mean any wrong or indirect motive, but a prosecution is not malicious merely because it is inspired by anger. However wrongheaded a prosecutor may be, if he honestly thinks that the accused has been guilty of a criminal offence he cannot be initiator of a malicious prosecution. But malice alone is not enough: there must also be shown to be absence of reasonable and probable cause."

It will also be of interest to note the following observations which occur in *Mt. Vilavati Begam and others v. Nawal Kishore and another* (7):

"We consider, as a result of a survey of these authorities, that on the question of malice and reasonable and probable cause, the following propositions are established: (1) In an action for malicious prosecution 'malice' is not merely the doing of a wrongful act intentionally but it must be established that the defendant was actuated by *malus animus*, that is to say by spite or ill will or any indirect or improper motive. (2) If, however, the defendant had reasonable and probable cause for launching the criminal prosecution no amount of malice will make him liable for damages. Similarly, if the prosecutor honestly believed that the accused was guilty of a criminal offence he is not liable for malicious prosecution no matter how wrongheaded he might have been. (3) Reasonable and probable cause must be such as would operate on the mind of a discreet and reasonable man. Consequently due care and caution and adequate enquiry must have been made by defendant before he launched the prosecution. (4) 'Malice' and 'want of reasonable and pro-

(6) A.I.R. (1944) (P.C.) 1.

(7) A.I.R. (1947) Oudh. 116 at 120.

C.C.
1966RAMNIRAN-
JAN LHILA
v.RAMNIRAN-
JANDAS
MAHABIR
PRASAD
FIRM.

bable cause' both have reference to the state of the defendant's mind at the date of the initiation of criminal proceedings and the onus rests upon the plaintiff to prove them. (5) Malice and want of reasonable and probable cause must be proved independently of each other but in the circumstances of any particular case each may be inferred from the other. (6) Want of reasonable and probable cause cannot be inferred merely from the fact that the plaintiff is innocent of the crime imputed to him. (7) The initial burden of proving absence of reasonable and probable cause and the existence of malice rests upon the plaintiff. (8) The burden may shift during the trial. (9) The amount and nature of evidence required to discharge the initial burden depends upon the facts and circumstances of each case. If a man acts on his own knowledge then the fact that the complaint was a false one will raise a presumption that there was absence of reasonable and probable cause and that malice existed, unless it is shown that his memory was defective or that there was some valid ground for a misapprehension."

Another factor which is definitely in favour of the respondent is that he had obtained competent legal advice before he started criminal proceedings against the appellant. It is settled law that a competent legal advice on disclosure of true and relevant facts without the lawyer being misled by the client affords a valid protection against an action for malicious prosecution. The respondent had admittedly retained no less a person than Dr. U Ba Han who is undoubtedly the doyen of Advocates in Rangoon Bar. The correspondence that had passed between the parties and exhibited in the trial Court proceedings clearly shows that the respondent had fully placed all relevant and true facts before his learned Advocate, who was therefore in no way misled by the respondent in advising him to launch criminal prosecution against the appellant. Thus, it has been ruled in *Daw Yon v. U Min Sin* (8) that:

"If a person has laid all the facts of his case fairly before his lawyer and has launched a criminal prosecution acting

(8) (1940) B.L.R. 631.

C.C.
1966

RAMNIRAN-
JAN LILA
v.
RAMNIRAN-
JANDAS
MAHABIR
PRASAD
FIRM.

bona fide upon the advice of the lawyer, he would not be liable to an action for damages for malicious prosecution. But where he launches the prosecution upon certain facts which he knows or must have known to be untrue, he cannot take shelter under his lawyer's advice."

In *B. Sumat Prasad v. Ram Sarun Sastry and another* (9) Braund J. has this to say:

"... It has never, I think, been doubted that the taking by a defendant to a suit for malicious prosecution of competent legal advice, and the acting by him on that advice, are strong circumstances pointing to the existence of reasonable and probable cause for any prosecution based on that advice subsequently initiated by him. *Albert Bonnan v. Imperial Tobacco Co. of India, Ltd.* (10). That assumes, of course, that the facts, upon which the legal advice is sought and given, are themselves reasonably conceived or ascertained by the defendant. In the present case there is no doubt that the facts were actually true."

The same view has been expressed in *Sm. Manijah w/o Kaikhusroo Suntoka v. Sohrab Peshottan Kotwal* (11) where it was held that—

"An advice of a lawyer in proper circumstances and provided the lawyer is fully and fairly placed in possession of all relevant facts within the defendant's knowledge would in some cases afford protection against action for malicious prosecution. But the condition is that the lawyer should not be misled and that he should be given all the facts and be given the true facts. Where the defendant had misled his lawyer by supplying him with facts which the defendant knew to be false, defendant is liable for malicious prosecution if upon the advice of his lawyer tendered in such circumstances, he institutes criminal proceedings against the plaintiff."

For the aforesaid reasons, the appeal fails and is accordingly dismissed with costs.

(9) A.I.R. (1946) All. 204 at 211. (10) A.I.R. (1929) (P.C.) 222.
(11) A.I.R. (1947) Nag. 273.

CIVIL MISCELLANEOUS APPEAL

Before U Thet Pe, J.

V.E.R.M.AR. CHETTYAR (APPELLANT)

V.

U MYA SHWE (RESPONDENT).*

C.C.
1966

May 17.

Code of Civil Procedure O. 38, Rule 1—arrest before judgment—whether an agent can be arrested before judgment in a suit against his principal.

Held: Order 3, Civil Procedure Code, authorizes an agent to appear and act for and on behalf of his principal in a suit by or against the latter. All his acts and appearances are done on behalf of and in the name of his principal. The remedy by way of arrest on the other hand contemplates an action which is purely personal in character provided for the purpose of punishing a party for his contumacious conduct and therefore an agent cannot be arrested before judgment in a suit against his principal.

Rangoon Commercial House v. Shanjahan Musktikhau Trading Corporation (1955) B.L.R. p. 35 (S.C.), distinguished.

S. A. A. Pillay for the appellant.

Myint Soe and Myint Thein for the respondent.

U THET PE, J.—The short and interesting point that arises for consideration in this appeal is whether an agent of a defendant can be arrested before judgment under Rule 1, Order 38, Civil Procedure Code.

The respondent-plaintiff sued the defendant V.E.R.M.AR. Chettyar Firm who are the principals of the appellants for recovery of K 1,700 due as money lent in the Rangoon City Civil Court and applied for attachment before judgment under Rule 5, Order 38, Civil Procedure Code of certain sum of money lying in the hands of Suburban Development Officer, National Housing Board, Insein.

* Civil Misc. Appeal No. 21 of 1965, against the order of the Third Judge (U Kyaw Hlaing), City Civil Court, Rangoon, in Civil Miscellaneous No. 34 of 1965, dated 7th May 1965.

C.C.
1966
/E.R.M.A.R.
CHETTYAR
v.
U. MYA
SHWE.

The learned 3rd Judge who had seizin of the case dismissed the application for attachment before judgment on the ground that the money was unattachable and that the defendant was possessed of immoveable property sufficient to cover any decree that may be passed in the suit filed by the respondent. Then the respondent sought and obtained an order to arrest the appellants before judgment under Rule 1, Order 38, Civil Procedure Code. Hence this appeal.

Now Order 3, Civil Procedure Code authorizes an agent to appear and act for and on behalf of his principal in a suit by or against the latter. The agent has no right to sue or be sued in his own name. He appears and acts not in the personal capacity as a man but in the representative capacity as a party and with the intention of acting as such party. All his acts and appearances are done on behalf of and in the name of his principal. The remedy by way of arrest on the other hand contemplates an action which is purely personal in character provided for the purpose of punishing a party for his contumacious conduct and I cannot therefore see how an agent can be arrested before judgment in a suit against his principal.

Furthermore it must be borne in mind that under section 201 Contract Act the principal may revoke the authority of his agent at any time and highly insoluble solution may arise if the agency is terminated soon after the arrest of the agent. The decision in *Rangoon Commercial House v. Shahjehan Musktikhan Trading Corporation* (1) relied upon by the learned Advocate for the respondent has no relevance whatsoever to the facts of the instant case. It was held therein that an agent who entered into a contract in his name could be sued in his own name. In the present case the money in suit was borrowed by G. Sunderasan Chettyar the previous agent of the defendant Chettyar Firm and the appellants could

(1) (1955) B.L.R. p. 35 (S.C.).

not therefore be personally held responsible for the loan taken by his predecessor.

For the aforesaid reason the word "defendant" used in Rule 1, Order 38, Civil Procedure Code does not include the agent of the defendant, who cannot therefore be arrested before judgment. In the result appeal succeeds and the order of the learned 3rd Judge dated 7th May 1965 is hereby set aside with costs. Advocate's fee K 34.

C.C.
1966

V.E.R.M.A.R
CHETTYAR
U.
U. MYA
SHWE.

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှု

တရားသူကြီး ဦးချစ် ရွှေတင်

ကိုခင်မောင် (ပြင်ဆင်လျှောက်ထားသူ)

နှင့်

မအုန်းပါ ၃ (ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားခံရသူ)*

† ၁၉၆၆
ဇွန်လ ၃ ရက်။

ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးပုဂ္ဂိုလ် ၅၂၈ အရ စစ်ဆေးရန် ရုံးလွှဲပြောင်းပေးသောအမိန့်—ဆိုရှယ်လစ် တရားစီရင်ရေးအရ တရားလို တရားခံ ရွှေနေပျားနှင့် ညှိနှိုင်း၍ အမှုမုန်ပေါ်ထုတ်ရေး—နှစ်ဘက် ရွှေနေကြီးပျားကို တရားသူကြီး၏ စဉ်းစားခန်းထဲသို့ ဝင်ခွင့်ပြုပြီး တိုင်ပင်ဆွေးနွေးရသည့် အခါ၊ မိမိပုဂ္ဂလိက အမှုရှိသောနေ့က မိမိလိုက်ပါ ဆောင်ရွက်နေရသည့် အခြားအမှုနှင့် ပတ်သက်၍ တရားသူကြီး စဉ်းစားခန်းထဲသို့ဝင်ပြီးစကားပြောဆိုခြင်း—တဘက်တရားခံပျား အနေနှင့် စိုးရိမ်ကြောင့်ကြဘွယ်ရာ အကြောင်း ရှိမရှိ စိတ်၌သာ ဖြစ်ပေါ်လာသော စိတ်ကူးယဉ်ကြောင့်ကြမှုသာဖြစ် မဖြစ်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ယခုအခါတွင် ဆိုရှယ်လစ်တရားစီရင်ရေးအရ အမှုမုန်ပေါ်ထုတ်ရေးမှာ အဓိက ဖြစ်သည်အားလျော်စွာ တရားသူကြီး တဦးတည်းနှင့် အလုပ်လုပ်၍မဖြစ်။ တရားလိုနှင့် တရားခံနှင့်ရွှေနေပျား ညှိနှိုင်း၍ အမှုမုန်ပေါ်ထုတ်ရေးကို ပြုလုပ်ရန် တတ္တရားရှိသည့်အားလျော်စွာ တရားလိုနှင့် တရားခံတို့၏ နှစ်ဘက်သော ရွှေနေကြီးပျားကို တရားသူကြီး စဉ်းစားခန်းထဲသို့ ဝင်ခွင့်ပြုပြီး တိုင်ပင်ဆွေးနွေးရသည့် အခါဖြစ်လာပေသည်။ တဘက်နှင့် သက်ဆိုင်နေသော ရွှေနေ တဦးသည် ပဉ္စမရာဘက် ရာဇဝတ် တရားသူကြီးရုံးတွင် မိမိပုဂ္ဂလိက အမှုရှိသောနေ့က မိမိလိုက်ပါ ဆောင်ရွက်နေရသည့် အခြားအမှုနှင့် ပတ်သက်၍ တရားသူကြီး စဉ်းစားခန်းထဲသို့ဝင်ပြီး စကားပြောဆိုခြင်းမှာ တဘက်တရားခံပျား အနေနှင့် ဆိုလျှင်စိုးရိမ်ကြောင့်ကြဘွယ်ရာ အကြောင်း ရှိသော်ငြားလည်း၊ ထိုစိုးရိမ်ကြောင့်ကြဘွယ်ရာ အကြောင်းမှာ ၎င်းတို့၏စိတ်၌သာ ဖြစ်ပေါ်လာသောစိတ်ကူးယဉ်စိုးရိမ်ကြောင့်ကြမှုသာဖြစ်သည်။

ဦးကိုကိုကြီး နှင့် အစိုးရ၊ အေးအိုင်၊ အာ(ရ်)၊ ၁၉၃၆ ခု၊ ရန်ကုန်၊ စာ ၁၄၄။

ကာလိသုဒ္ဓရာဂ္ဂီနှင့် အစိုးရ၊ အိုင်၊ အယ်၊ အာ(ရ်)၊ အတွဲ ၃၃၊ ကာလကတ္တား ဝိကလီးနုတ်၊ စ ၁၁၈၁ (၁၁၉၀-၉၁)။

နုရိန်ချန်ရာဘနာဂျီ နှင့် ဟောရာမြန်စီပါယ်၊ ကာလကတ္တား ဝိကလီး နုတ်၊ အတွဲ ၁၀၊ စာ ၄၄၁ (၄၄၄) ရည်ညွှန်းသည်။

ဦးစားမောင်နှင့် ပြည်စာအုပ်စု မြန်မာနိုင်ငံ၊ ၁၉၆၁ ခု၊ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး၊ စာ ၈၆။

* ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၇၇ (ခ)။

† ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၅၈၁ တွင်၊ ရုံးပြောင်းစစ်ဆေးရန်အတွက် ပုသိမ်မြို့၊ တွဲဘက်စရိုင်ရာဇဝတ် တရားသူကြီးရုံး၏ ရာဇဝတ်သေးမှု အမှတ် ၃/၆၆ ၌၊ ၈-၃-၆၆ နေ့စွဲပါ၊ ရုံးပြောင်းစစ်ဆေးခွင့် အမိန့်ကို မကျေနပ်၍ တင်သွင်းသော ပြင်ဆင်မှု။

ဦးအခင်နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ၊ ၁၉၅၄ ခု၊ မြန်မာပြည် စီရင်ထုံး၊ စာ ၁၉၁၊
ခြားနားပြသည်။

ပြင်ဆင်ရန် လျှောက်ထားသူ အတွက်။ ။မစွတာ အင်၊ စီ၊ ဆင်း။

ပြင်ဆင်ရန် လျှောက်ထား ခံရသူ အတွက်။ ။ဦးချစ်သန်းထွန်း။

၁၉၆၆
ကိုခင်မောင်
နှင့်
မအုန်းပါ ၃။

တရားသူကြီး ဦးချစ်။ ။ဤအမှုမှာ ပုသိမ်မြို့၊ တွဲဘက်ခရိုင်ရာဇဝတ်တရားသူကြီး
ရုံး၊ ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်သေးမှုအမှတ် ၃ တွင် ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၅၂၈ အရ၊
ပုသိမ်မြို့ ပဉ္စမရာဘက် ရာဇဝတ်တရားသူကြီးရုံး၊ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှု အမှတ်
၅၇၁ အမှုတွဲကို ၎င်းရုံးမှ ထုတ်နုတ်၍ ပုသိမ်မြို့၊ ၃ ရာဘက် ရာဇဝတ်တရားသူကြီးရုံးထံသို့၊
စစ်ဆေးရန် လွှဲပြောင်းပေးသော အမိန့်ကို လျှောက်ထားသူ ကိုခင်မောင်က မကျေနပ်
သဖြင့် ပြင်ဆင်မှုအလွှာတင်သွင်းသော အမှုဖြစ်သည်။

ပုသိမ်မြို့၊ ပဉ္စမရာဘက် ရာဇဝတ်တရားသူကြီးရုံး၊ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှု
အမှတ် ၅၇၁ တွင်၊ လျှောက်ထားသူကို ခင်မောင်သည် တရားလိုဖြစ်၍၊ လျှောက်ထား
ခံရသူများဖြစ်ကြသည့် မအုန်း၊ ဒေါ်သန်းကြည်နှင့် ဒေါ်ဖွားခင်တို့အပေါ် ရာဇသတ်ကြီး
ပုဒ်မ ၄၄၈ အရ တရားစွဲဆိုထားသည်။ မူလတရားခံများဖြစ်ကြသော လျှောက်ထား
ခံရသူများသည်၊ ပုသိမ်မြို့၊ လွှတ်တော် ရွှေနေကြီး ဦးမြဘူး၏ အိမ်တွင် ပိုင်တိုက်ကျူး
လွန်၍ နေကြသူများဖြစ်သည်ဟု အဆိုရှိသည်။ အိမ်ရှင်မှာ ဦးမြဘူးဖြစ်သော်လည်း
ထိုအမှုတွင် ထိုအိမ်စောင့် ကိုခင်မောင်က တရားလိုပြုလုပ်၍ တရားစွဲဆိုသည်။ ဦးမြဘူး
မှာ ထိုအမှုတွင် အရေးကြီးသော အဓိက သက်သေဖြစ်သည်။ ထိုအမှုချိန်းရက်တွင်
လွှတ်တော် ရွှေနေကြီး ဦးမြဘူးက ထိုရုံးတွင် မိမိလိုက်ပါဆောင်ရွက်နေရသော အခြား
အမှုအတွက် သက်သေစာရင်းတင်ရန်နှင့် သက်သေထွက်ချက်များ၏ မိတ္တူကူးရန်
လျှောက်လွှာကိုတင်ရန် ပဉ္စမရာဘက် ရာဇဝတ်တရားသူကြီးရုံးခန်းတွင်းသို့ဝင်၍ တရား
သူကြီးနှင့် တွေ့ဆုံသည်။ ထိုအခြင်းအရာကို လျှောက်ထားခံရသူများက မြင်တွေ့ကြ
သောအခါ ထိုနေ့ မိမိတို့အမှုချိန်းသောနေ့၌ တရားလိုဘက်မှ အဓိကသက်သေ ဦးမြဘူး
က၊ တရားသူကြီး စဉ်းစားခန်းထဲသို့ဝင်၍ စကားပြောခြင်းမှာ၊ မိမိတို့အမှုကို ၅ ရာဘက်
ရုံးက စစ်ဆေးရာ၌ မှန်ကန်မှုနှင့် တရားမျှတမှု ရလိမ့်မည်မဟုတ်ဟု စိုးရိမ်မကင်း ဖြစ်
လာပြီး၊ ပုသိမ်မြို့၊ တွဲဘက်ခရိုင် ရာဇဝတ်တရားသူကြီးရုံးသို့ ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ပုဒ်မ
၅၂၈ အရ၊ ထိုအမှုကို ထို ၅ ရာဘက်တရားသူကြီးရုံးမှ အခြားရုံးတရုံးသို့ ပြောင်းရွှေ့
ပေးပါရန် လျှောက်ထားကြလေသည်။ ပညာရှိ တွဲဘက်ခရိုင်ရာဇဝတ်တရားသူကြီးက၊
ထိုအမှုတွင် နှစ်ဘက်သော အမှုသည်များကို ကြားနားပြီးနောက်၊ လျှောက်ထားသူ
များ၏ တင်ပြချက်များအနက် အဓိက တင်ပြချက်ဖြစ်သော၊ လွှတ်တော်ရွှေနေကြီး
ဦးမြဘူးသည် ၎င်း၏ ပုဂ္ဂလိကအမှုဖြစ်သော ရုံးချိန်တွင် ရုံးမင်း၏ စဉ်းစားခန်းထဲသို့

၁၉၆၆
ကိုခင်မောင်
နှင့်
မအုန်းပါ ၃။

ဝင်၍ ရုံးမင်းနှင့် စကားပြောဆိုခြင်းတို့မှာ၊ လျှောက်ထားသူများ၏ စိတ်တွင် မိမိတို့၏ အမှုသည် ထိုရုံး၌ စစ်ဆေးပါက အမှုမှန်ကန်မှုရမည်မဟုတ်ဟု စိုးရိမ်မကင်းခြင်းမှာ လျှောက်ကန်သင့်မြတ်သော စိုးရိမ်မကင်းခြင်းမျိုးဖြစ်သည် ယူဆပြီး၊ ထို ၅ ရာဘက် ရာဇဝတ်တရားသူကြီးရုံးမှ ထိုအမှုကို ထုတ်နုတ်၍ ပုသိမ်မြို့၊ ၃ ရာဘက် ရာဇဝတ်တရား သူကြီးက လက်ခံစစ်ဆေးရန် လွှဲပြောင်းပေးသော အမိန့်ကို ချမှတ်လိုက်သည်။

ထိုအမိန့်ကို လျှောက်ထားသူ ကိုခင်မောင်က မကျေနပ်သဖြင့် ပြင်ဆင်ပေးပါရန် ဤရုံးသို့ လျှောက်ထားခြင်းဖြစ်သည်။

ပညာရှိ တွဲဘက် ခရိုင်ရာဇဝတ်တရားသူကြီး ယူဆသည့်အတိုင်း အမှုစစ်ဆေး နေသော တရားသူကြီး၏ စဉ်းစားခန်းထဲသို့ ထိုအမှု၏ အဓိက သက်သေတဦးဖြစ်သော လွတ်တော် ရွှေနေကြီး ဦးမြဘူးသည် ဝင်ရောက်၍ မိမိလိုက်နေရသော အမှုနှင့် ပတ် သက်၍ လျှောက်လွှာတင်ရန် အကြောင်းရှိသည်ဖြစ်စေ၊ အခြား စကားပြောသည် ဖြစ်စေ ပြုလုပ်ခြင်းမှာ တရားခံများ၏ စိတ်၌ မိမိတို့၏ အမှုတွင် အမှန်တရားမှ ရရှိပါ မည်လောဟု စိုးရိမ်မကင်းဖြစ်နိုင်ပေသည်။ သို့သော် ဤရုံးအနေနှင့် စဉ်းစားရန်မှာ ထိုကဲ့သို့သော စိုးရိမ်မကင်းမျိုးမှာ လျှောက်ကန်သင့်မြတ်သော စိုးရိမ်မကင်းမျိုးလော၊ သို့မဟုတ် စိတ်ကူးယဉ် စိုးရိမ်မကင်းမျိုးလော ဟူသော အချက်ပင်ဖြစ်သည်။ ဦးကိုကို ကြီး နှင့် အစိုးရ အမှု (၁) တွင် ဤသို့ အဆုံးအဖြတ်ပေးထားသည်။

"Before the High Court would take into consideration an apprehension raised in the mind of the accused that he would not get a fair trial, it must be satisfied that the apprehension is not a fanciful one."

ဤရည်ညွှန်းသော စီရင်ထုံးအရ တရားခံများ၏ စိတ်၌ဖြစ်ပေါ်နေသော စိုးရိမ် ကြောင့်ကြမှုမှာ စိတ်ကူးယဉ်စိုးရိမ်ကြောင့်ကြမှုမျိုးမဖြစ်စေရ။ တကယ် လျှောက်ကန် သင့်မြတ်သော စိုးရိမ်ကြောင့်ကြမှုများသာ ဖြစ်ရပေမည်။ ဤကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ အဆုံးအဖြတ်ပေးရန်မှာ၊ တရားခံက အဆုံးအဖြတ်ပေးရမည်မဟုတ်။ ရုံးကသာလျှင် အဆုံးအဖြတ်ပေးရမည်ဟု ကာလီချန်ဘရာဂျီနှင့် အစိုးရ အမှု (၂) တွင် အောက်ပါ အတိုင်း ထုံးဖွဲ့ထားသည်ကို တွေ့ရသည်။

"Stephen J. observes in his separate judgment 'what is a reasonable apprehension must be decided by a reference to the minds of the Court and not the mind of the accused.' The foolish idea, it is true, of a litigant cannot be the criterion for judging what is reasonable apprehension, but I think the duty of the Court is to place itself in the position of the

(၁) အေ၊အိုင်၊အာ(ရ်)၊ ၁၉၃၆ ခု၊ ရန်ကုန်၊ စာ ၁၄၄။
(၂) အိုင်၊အယ်(လ်)၊အာ(ရ်)၊ အတွဲ ၃၃၊ ကာလကတ္တား ဝိကလနတ်၊ စာ ၁၁၁၁၊ (၁၁၉၀-၉၁)။

accused, to consider the facts and circumstances attending his position and then to decide the question of reasonableness or otherwise of his apprehension. Abstract reasonableness ought not to be the standard."

၁၉၆၆

ကိုခင်မောင်

နှင့်

မအုန်းပါ ၃။

ထို့ပြင် နှိပ်စက်ခံရသူများနှင့် ဟောပြောမှုနိမိတ်ပါယ်အမှု (၃) တွင် အောက်ပါ အဆုံးအဖြတ်ပေးထားသည်ကိုလည်း တွေ့ရှိရသည်။

"The law requires that it should be made to appear to this Court that a fair and impartial trial cannot be had before we take action under sec. 5.6 (1), Cr. P.C. and we think that we should not be doing our duty if we pretended to accept as reasonable grounds which we knew to be insufficient and unreasonable simply because the litigants were foolish enough to entertain them. To extend the rule in the manner suggested by the learned Counsel would be to encourage a distrust in the integrity and independence of the magisterial courts in this country which would amount to a serious evil. We conceive it to be our duty rather to discourage unreasoning apprehension and distrust than to encourage it. We are not prepared therefore to apply the rule unless we are satisfied that there is in the present case a reasonable apprehension that the Petitioners will not have a fair and impartial trial in the Court before which their case is at present."

ထိုစီရင်ထုံးများကို ထောက်ရှု၍ တရားခံများ၏ စိတ်တွင် ဖြစ်ပေါ်နေသော စိုးရိမ်မှုမှာ စိတ်ကူးယဉ် စိုးရိမ်မှုသာဖြစ်သည်ဟု ကျွန်ုပ်အနေနှင့် ယူဆသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ဦးမြဘူးသည် ပုသိမ်မြို့၌ လွှတ်တော်ရှေ့နေကြီးဖြစ်သည်။ ၎င်းသည် ရုံးများတွင် အမှုများ လက်ခံ၍ လိုက်ပါဆောင်ရွက်နေသူတဦးဖြစ်သည်။ ရုံးမင်းများနှင့်လည်း အမှုနှင့် ပတ်သက်၍ ဆက်စပ်နေရသူ တဦးဖြစ်သည်။ ပဉ္စမရာဘက် ရာဇဝတ်တရားသူကြီးရုံးတွင် မိမိပုဂ္ဂလိကအမှုရှိသောနေ့က မိမိလိုက်ပါဆောင်ရွက်နေရသည့် အခြားအမှုနှင့် ပတ်သက်၍ တရားသူကြီး စဉ်းစားခန်းထဲသို့ဝင်ပြီး စကားပြောဆိုခြင်းမှာ၊ တဘက်ကတရားခံများအနေနှင့် ဆိုလျှင် စိုးရိမ်ကြောင့်ကြဘွယ်ရာအကြောင်းရှိသော်ငြားလည်း၊ ထိုစိုးရိမ်ကြောင့်ကြဘွယ်ရာ အကြောင်းမှာ ၎င်းတို့၏ စိတ်၌သာ ဖြစ်ပေါ်လာသော စိတ်ကူးယဉ်စိုးရိမ်ကြောင့်ကြမှုသာ ဖြစ်သည်ဟု ဟုဆသည်။ ၎င်းပြင်ပညာရှိ တွဲဘက် ခရိုင်ရာဇဝတ်တရားသူကြီးက ၎င်း၏ အမိန့်တွင် ကိုးကားပြုထားသော ဦးအေးမောင် နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ အမှု (၄) နှင့် ဦးအောင် နှင့် ပြည်

(၃) ကာလကတ္တား ဝိကလိနုတ်၊ အတွဲ ၁၀၊ စာ ၄၄၁ (၄၄၄)။

(၄) ၁၉၆၁ ခု၊ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး၊ စာ ၈၆။

၁၉၆၆
ကိုခင်မောင်
နှင့်
မအုန်းပါ ၃။

ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ အမှု (၅) တို့ကို လေးနက်စွာ လေ့လာကြည့်ရှုရာတွင်၊ ယခု ဖြစ်ပေါ်နေသော အမှုနှင့် မည်သို့မျှ မသက်ဆိုင်ချေ။ ယင်းရည်ညွှန်းထားသော အမှု ၂ မှုတွင် အမှုသည်များသည် အမှုစစ်တရားသူကြီးနှင့် များစွာ ရောနှောနေသည့် အကြောင်း ပေါ်လွင်နေသည်။ အမှုသည်ကလည်း တရားသူကြီးကို ဘူတာရုံသို့ ကြို ခြင်း၊ ပို့ခြင်းနှင့် မိမိ၏ကားနှင့် တရားသူကြီးကို တင်ခေါ်သွားခြင်းနှင့် အခြားအမှုတွင် တရားသူကြီး စဉ်းစားခန်းထဲသို့ တရားလိုပြသက်သေများ ဝင်ရောက်ထိုင်နေစေပြီး တရားသူကြီးနှင့် စကားပြောကြားသည်တို့ဖြစ်သည်။ ဤအမှုမှာ ဦးမြဘူး၏ ပြုမူချက် သည် ထိုအမှုများတွင် ဖြစ်ပျက်သော အမှုနှင့် လားလားမျှ မတူချေ။ ၎င်းပြင် ပညာရှိ တွဲဘက် ခရိုင်ရာဇဝတ်တရားသူကြီးသည် ခေတ်ပြောင်းလာခြင်းကို ထည့်သွင်း စဉ်းစား ရန်လိုအပ်ပေသည်။ ယခုအခါတွင် ဆိုရှယ်လစ်ဘုရားစီရင်ရေးအရ အမှုမှန် ပေါ်ထုတ် ရေးမှာ အဓိကဖြစ်သည်အားလျော်စွာ တရားသူကြီးတဦးတည်းနှင့် အလုပ်လုပ်၍ မဖြစ်။ တရားလို တရားခံတို့၏ ရွှေနေများ ညှိနှိုင်း၍ အမှုမှန်ပေါ်ထုတ်ရေးကို ပြုလုပ်ရန် ဝတ္တရားရှိသည့် အားလျော်စွာ တရားလိုနှင့် တရားခံတို့၏ နှစ်ဘက်သော ရွှေနေကြီး များကို တရားသူကြီး၏ စဉ်းစားခန်းထဲသို့ ဝင်ခွင့်ပြုပြီး တိုင်ပင်ဆွေးနွေးရသည့်အခါ ဖြစ်လာပေသည်။ တရားသူကြီး၏ စဉ်းစားခန်းသို့ မည်သူမှ မဝင်ရဟု ပိတ်ပင်ခြင်း မပြုလုပ်အပ်ပေ။ အကြောင်းကိစ္စရှိလျှင် ဝင်ခွင့်ပေးရပေမည်။

ယခုအမှုမှာကဲ့သို့ တဘက်က ဆောင်ရွက်သော ရွှေနေတဦးက တရားသူကြီး စဉ်းစားခန်းထဲသို့ အမှုကိစ္စတခုနှင့် ပတ်သက်၍ ဝင်ရောက်ပြီး စကားပြောက၊ ကျန် တဘက်က ဤကဲ့သို့ ပြုလုပ်မှုကြောင့် မိမိအမှုမှာ ထိုတရားသူကြီးရုံးတွင် တရားမျှတမှု နှင့် အမှန်ရရှိမှုရှိမည်မဟုတ်ဟု စိုးရိမ်မကင်း၍ရုံးပြောင်းလျှောက်မည်ဆိုပါက အတော မသတ်ဖြစ်နိုင်စရာ အကြောင်းရှိပေသည်။

အထက်တွင် မြွက်ဟခဲ့သည့်အတိုင်း ထိုကဲ့သို့ စဉ်းစားခန်းထဲတွင်လာ၍ တွေ့ဆုံ ခြင်းမှာ တဘက်အနေနှင့် စိုးရိမ်မကင်းဖြစ်ကောင်း ဖြစ်ပေလိမ့်မည်။ သို့ရာတွင် ထိုစိုး ရိမ်မကင်း ဖြစ်ရခြင်းမှာ စိတ်ကူးယဉ်မျှသာ ဖြစ်သည်ဟု ကျွန်ုပ်ယူဆသည်။

အထက်ဖော်ပြပါ အကြောင်းပြချက်များနှင့် ဥပဒေအချက်အလက်များအရပုသိမ် မြို့၊ တွဲဘက်ခရိုင် ရာဇဝတ်တရားသူကြီး၏ ရုံးပြောင်းအမိန့်မှာမှားယွင်းကြောင်း တွေ့ရှိ ရသဖြင့် ထိုအမိန့်ကို ကျွန်ုပ် လက်မခံနိုင်ပေ။ ဤအမှုကို မူလရုံးဖြစ်သော ပုသိမ်မြို့၊ ပဉ္စမရာဘက်ရာဇဝတ်တရားသူကြီးရုံး၊ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှု အမှတ် ၅၇၁ တွင် ပင်လျှင် ဆက်လက် စစ်ဆေးစေရန် အမိန့်ချမှတ်လိုက်သည်။

(၅) ၁၉၅၄ ခု၊ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး၊ စာ ၁၉၁။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှု

တရားသူကြီး ဦးဆက်ဇေဓဋ္ဌတွင်

ကိုစောင့်သိန်း ပါ ၅ (ပြင်ဆင်လျှောက်ထားသူများ)

နှင့်

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားခံရသူ)*

† ၁၉၆၆

မေလ

၂၄ ရက်။

လောင်းကစားမှု အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၁ အရမှုပြစ်ထင်ရှား စီရင်ခြင်း၊ လောင်းကစားမှု အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၆ ပါပြဋ္ဌာန်းချက်များကို ထိကျစွာ လိုက်နာဆောင်ရွက်ရန်ထို မထို ပုဒ်မ ၇ အရ တရားခံများအပေါ် အသုံးပြုနိုင်မည့်အခါ။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ကစားခိုင်အိမ်ကို ဝင်ရောက်ရှာဖွေရန် ခိုက်ဦးမြို့၊ ပဌမရာဘက် ရာဇဝတ် တရားသူကြီးသည် ခိုက်ဦးမြို့၊ ရဲဌာနအုပ် ဦးမျိုးမြင့်၏ နာမည်ဖြင့် ထုတ်ပေးခဲ့၏။ သို့ရာတွင် ဦးမျိုးမြင့်သည် မိမိကိုယ်တိုင် ဝင်ရောက်ရှာဖွေဖမ်းဆီးခြင်းမပြုဘဲ မိမိလက်အောက်ရှိ ရဲကြပ်ကြီး မောင်ထွန်းသောင်အား ဝင်ရောက်ရှာဖွေဖမ်းဆီးစေခဲ့သည်။ လောင်းကစားမှု အက်ဥပဒေ အရ ထုတ်ပေးသော ဝရမ်းပေး၊ ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးအရ ထုတ်ပေးသည့် ဝရမ်းမဟုတ်သဖြင့်၊ ရာဇဝတ် ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၁၀၁ နှင့် အကျိုးမဝင်သောကြောင့်၊ ဝရမ်းထုတ်ပေးခြင်း ခံရသောသူသည် မိမိ ကိုယ်တိုင် ဝရမ်းအတိုင်း ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်သည်။ အခြားလူတို့၊ တယောက်အား ဆောင်ရွက်ရန် လွှဲအပ်ခြင်း မပြုနိုင်ချေ။ ယင်းသို့လွှဲအပ်သဖြင့် အခြားလူတို့တယောက်က ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါမူ၊ ထိုဆောင်ရွက်ချက်သည် လောင်းကစားမှု အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၆ (၁) အရ ဆောင်ရွက်ချက်ဟု မဆိုနိုင်တော့ပေ။

ကိုဆိုးသွယ်နှင့် နိုင်ငံတော်၊ ၁၂၊ ဘီ၊အယ်၊တီ၊ ၁၆၅ ရည်ညွှန်းသည်။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ဝရမ်းထုတ်ပေးခဲ့သည့် ပဌမရာဘက် ရာဇဝတ် တရားသူကြီးသည် လောင်းကစားမှု အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၆ အရ ဝရမ်းကို ထုတ်ပေးမီ အကောက်အစားဟူ၍ ကစားဝိုင်းပြုလုပ်သည့် ကစားခိုင်အိမ်အဖြစ် အသုံးပြုနေသည်ဟု ယုံကြည်လောက်စွာ သတင်း ရထားကြောင်း၊ သို့မဟုတ် ထိုကဲ့သို့ အသုံးပြုသည်ဟု ယုံကြည်ကြောင်း၊ မှတ်တမ်းထင်ရန်လိုအပ်

* ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၄၄ (၁)။

† ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၁၁ တွင် ချမှတ်သော ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၁ ရက် နေ့စွဲပါ၊ ပဲခူး စက်ရှင်တရားသူကြီး၏ အမိန့်ကိုပြန်၍ဆင်ခြင်မှု။

၁၉၆၆
ကိုအောင်သိန်း
ပါ ၅
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
ပြန်မာနိုင်ငံ။

သည့် မှတ်တမ်းကို ရေးသားထားခြင်း မရှိသည့်အလျောက် ၎င်း၏ ဝရမ်းမှာ ပုဒ်မ ၆ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့်မကိုက်ညီကြောင်း ပေါ်လွင်နေသည်။ သို့ဖြစ်ရာ ပုဒ်မ ၇ အရ တရားခံများအပေါ် အသုံးမချနိုင်ပေ။

ကိုစိန်နှင့် နိုင်ငံတော်၊ ၁၉၃၉၊ ရန်ကုန်စီရင်ထုံး၊ ၄၄၇ ကို ရည်ညွှန်းသည်။

ပြင်ဆင်ရန် လျှောက်ထားသူအတွက်။ ။ဦးအောင်ရှိန်ဝန်း။

ပြင်ဆင်ရန် လျှောက်ထားခံရသူအတွက်။ ။အစိုးရရွှေနေကြီး ဦးဘကြိုင်။

တရားသူကြီး ဦးသက်မေ။ ။ဒိုက်ဦးမြို့နယ်၊ ရာဇဝတ် တရားသူကြီးရုံး၏ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှု အမှတ် ၅၇ ကို ပယ်ဖျက်ပြီးအမှုကိုအစမှပြန်လည်စစ်ဆေးစေရန် ပဲခူးမြို့၊ စက်ရှင် တရားသူကြီးကရာဇဝတ် ကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၄၃၈ အရ၊ အစီရင်ခံတင်ပြသဖြင့်၊ ဤပြင်ဆင်မှု ပေါ်ပေါက်လာရခြင်းဖြစ်သည်။

ဤအမှုပေါ်ပေါက်လာရသည့် ရာဇဝင် အတိုချုပ်မှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်၏။ လွန်ခဲ့သည့် ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ မေလ ၂၅ ရက်နေ့တွင် ဒိုက်ဦးမြို့ ရဲဌာနအုပ် ဦးမျိုးမြင့်၏ လျှောက်ထားချက်အရ၊ ဒိုက်ဦးမြို့၊ ပဌမ ရာဘက်ရာဇဝတ်တရားသူကြီးသည်ဒိုက်ဦးမြို့၊ ဘူတာလမ်းနေ ဦးအောင်သိန်းအိမ်သို့ ဝင်ရောက် ဖမ်းဆီးရန် လောင်းတမ်း ကစားမှု အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၆ အရ၊ ဝရမ်းစာ (သက်သေခံ “င”) ထုတ်ပေးလိုက်လေသည်။ ရဲဌာနအုပ် ဦးမျိုးမြင့်သည်၊ ဝရမ်းကို မိမိကိုယ်တိုင် အတည်မပြုဘဲ၊ ရဲကြပ်ကြီး မောင်ထွန်းသောင်အား အတည်ပြု ခိုင်းသဖြင့် မောင်ထွန်းသောင်သည် သက်သေလူကြီး ကိုအုန်းမောင်၊ ကိုကျင်စန်းတို့နှင့်အတူ၊ ဦးအောင်သိန်း၏ ဆောက်လုပ်ဆဲ တိုက်သို့ ဝင်ရောက်ရှာဖွေရာ ဦးအောင်သိန်း၊ ကိုဘိုးခိုင်၊ ကိုဟန်သိန်း၊ မောင်ရီ၊ မောင်မောင်၊ မောင်ခွေးတို့နှင့်မောင်ကျင်တို့ ၇ ယောက်ကိုဖဲထုပ် တထုပ်၊ ငွေ ၉၃ ကျပ် ဘီယာပုလင်းခွဲလေးလုံး၊ ဆေးလိပ်၊ မီးခြစ်၊ ကွမ်းအစ်တို့နှင့်အတူ၊ ဖမ်းဆီးရမိသောကြောင့်၊ ၎င်းတို့ ၇ ဦးအား ဒိုက်ဦးမြို့နယ်၊ ရာဇဝတ်တရားသူကြီးရုံး၏ ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှု အမှတ် ၅၀ တွင် လောင်းတမ်းကစားမှု အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၁ နှင့် ၁၂ အရ၊ တရားစွဲဆိုလေသည်။

ထိုအမှုမှာ အကြောင်းအမျိုးမျိုးကြောင့် ပြီးပြတ်သင့်သည် အချိန်၌ မပြီးပြတ်ဘဲ ရှိနေစဉ်၊ တရားခံများက ရုံးပြောင်းလျှောက်သည့် အလျောက် ၎င်းတို့၏အမှုကို ပဲခူးမြို့၊ နယ်ပိုင်ရာဇဝတ်တရားသူကြီးရုံး၏ ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှု အမှတ် ၅၆ သို့ ပြောင်းရွှေ့စစ်ဆေးခဲ့လေသည်။ ပညာရှိ နယ်ပိုင်ရာဇဝတ်တရားသူကြီးက ကိုဟန်သိန်း နှင့် မောင်သောင်းတို့အား ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၁၁ ရက်နေ့တွင် တရားရှင်လွှတ်

လိုက်ပြီး၊ ကျန်တရားခံများကို ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၂၅ ရက်နေ့၌ လောင်းတမ်း
ကစားမှု အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၁ အရ၊ တဦးလျှင် ဒဏ်ငွေ ၅၀၊ သို့မဟုတ် အလုပ်နှင့်
ထောင်တလစီ ကျခံစေရန် အမိန့်ချမှတ်လိုက်လေသည်။

၁၉၆၆
ကိုအောင်သိန်း
ပါ ၅
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

တရားခံတဦးဖြစ်သူ ရဲကြပ်ကြီး မောင်ရီက ထိုအမိန့်ကို မကျေနပ်သဖြင့် ပဲခူးမြို့
ခရိုင်ရာဇဝတ်တရားသူကြီးရုံး၏ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ် အယူခံမှုအမှတ် ၁ တွင်
အယူခံဝင်ရာ၊ တွဲဘက်ခရိုင်ရာဇဝတ်တရားသူကြီးက မူလရုံး၏ပညာရှိတရားသူကြီးသည်
ရာဇဝတ်မှုများ စီရင်စစ်ဆေးရာတွင် လိုက်နာရန် ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် စည်းကမ်း
နည်းလမ်းများကို လိုက်နာခဲ့ခြင်းမရှိ၍ ၎င်း၏ ဆောင်ရွက်မှုမှာ ပျက်ပြယ်သည်ဟု
အဆုံးအဖြတ်ပြုကာ မူလရုံးအမိန့်ကို ပယ်ဖျက်ပြီးနောက် အမှုကို အစမှတဖန် ပြန်
လည်စစ်ဆေးရန် အမိန့်ချမှတ်လိုက်လေသည်။ ယင်းသို့ အသစ်တဖန် ပြန်လည် စစ်ဆေး
ရန် အမိန့်ချမှတ်လိုက်သဖြင့် မူလရုံးက တရားရှင်လွှတ်ခဲ့သည် ကိုဟန်သိန်းနှင့် မောင်
သောင်းတို့သည်၎င်း၊ မူလရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် အပြစ်ဒဏ်တို့ကို အယူခံဝင်ခြင်းမရှိသည့်
ကျန်တရားခံ ၄ ဦးသည်၎င်း၊ တရားခံများအဖြစ်သို့ ပြန်လည် ရောက်ရှိကြပြီး
ဒိုက်ဦးမြို့၊ မြို့နယ်ရာဇဝတ်တရားသူကြီးရုံး၏ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှု အမှတ်
၅၇ တွင် စစ်ကြောစီရင်ခြင်း ခံကြရလေသည်။

ထိုကဲ့သို့ ပြန်လည်စစ်ကြောခြင်းခံရကြပြီးနောက်၊ ရုံးမှစီရင်ချက်ချမှတ်ခြင်း မပြုမီ
ဦးအောင်သိန်း၊ မောင်ရီ၊ မောင်သောင်း၊ မောင်ခွေးအို နှင့် မောင်ကျင်တို့က၊ ပဲခူးမြို့၊
စက်ရှင်တရားသူကြီးထံသို့ မိမိတို့အပေါ် စစ်ဆေးကြားနာနေသည့် ဒိုက်ဦးမြို့နယ်
ရာဇဝတ်တရားသူကြီးရုံးမှ အမှုတွဲကို ပယ်ဖျက်ပေးရန် လျှောက်ထားခဲ့၏။ ပညာရှိ
စက်ရှင်တရားသူကြီးက အမှုကို ပယ်ဖျက်မည့်အစား၊ အစမှ တဖန် ပြန်လည်စစ်ဆေး
သင့်သည်ဟု ဤရုံးသို့ ထောက်ခံတင်ပြလာခြင်းဖြစ်ပေသည်။

လျှောက်ထားသူတို့၏ ပညာရှိ ရွှေနေကြီး ဦးအောင်ရှိန်ဝန်းက၊ ဤအမှုတွင်
ဦးအောင်သိန်း၏ တိုက်ကို ဝင်ရောက်ရှာဖွေခဲ့ခြင်းမှာ၊ လောင်းတမ်းကစားမှု အက်
ဥပဒေပုဒ်မ ၆ (၁) ပါပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့် မညီညွတ်သဖြင့်၊ ပုဒ်မ ၇ အရ၊ ဦးအောင်
သိန်း၏တိုက်သည် ကစားခိုင်းအိမ်အဖြစ်၎င်း၊ ထိုတိုက်ထဲမှ ဖမ်းဆီးရမိသည့် ဖဲထုပ်နှင့်
ငွေများသည် ကစားခိုင်းမှ ဖမ်းဆီးရမိသည့် လောင်းကစားရာ၌ အသုံးပြုသည့်ပစ္စည်း
များအဖြစ်၎င်း၊ ကောက်ယူခြင်းမပြုနိုင်သည့်အပြင်၊ ဖမ်းဆီးသည့် အရာရှိ ကိုထွန်း
သောင် (လိပြ-၁)၊ ကိုအုံးမောင် (လိပြ-၂) နှင့် ကိုကျင်စန်း (လိပြ-၃) တို့၏
ထွက်ဆိုချက်များအရ၊ လျှောက်ထားသူတို့သည် အကောက်အစားယူ၍ လောင်း
ကစားကြသည်ဆိုသော စွပ်စွဲချက်မှာ အခြေအမြစ်မရှိသည့် အလျောက် အမှုကို
အစမှပြန်လည်၍ စစ်ဆေးစေမည့်အစား၊ ပယ်ဖျက်သင့်ကြောင်း လျှောက်လဲတင်ပြ

၁၉၆၆

ကိုအောင်သိန်း

ပါ ၅

နှင့်

ပြည်ထောင်စု
ပြန်မာနိုင်ငံ။

သွား၏။ အစိုးရ အတွက် လိုက်ပါဆောင်ရွက်သည့် အစိုးရရွေးနေကြီး ဦးဘကြိုင် ကလည်း ဦးအောင်ရှိန်ဝန်း၏ လျှောက်လဲချက်ကို လုံးဝထောက်ခံသွားလေသည်။

ဤအမှုတွင် ကစားဝိုင်းဖမ်းသည့် ကိုထွန်းသောင်နှင့် အသိသက်သေ ကိုအုံးမောင် နှင့် ကိုကျင်စန်းတို့က ကစားဝိုင်းပြုလုပ်သည်ဆိုသော ဦးအောင်သိန်း၏ဆောက်လုပ်ဆဲ တိုက်မှ၊ အကောက်အစားယူ၍ ကစားဝိုင်းပြုလုပ်သည့် ကစားဒိုင်အိမ်ဖြစ်သည်ဟု စွပ်စွဲထားခြင်းမရှိ။ ကိုထွန်းသောင်က အကောက်အစားယူသည်ကို မတွေ့ကြောင်း ထွက်ဆိုထားသည့် အပြင်၊ ကိုအုံးမောင်နှင့် ကိုကျင်စန်းတို့က ဖဲထုပ်ကို လျှောက်ထား သူတို့အနီးတွင် တွေ့သည်ဟုသာ ပြောဆိုထားသဖြင့်၊ လျှောက်ထားသူတို့သည် ဦးအောင်သိန်း၏ တိုက်အတွင်း၌ ဖဲရိုက်ကြသည်ဟု ဆိုစေကာမူ၊ လောင်းတမ်း ကစားမှု အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၁ အရ၊ အပြစ်ရှိသည်ဟုဆိုရန် ခဲယဉ်းလေသည်။

အကယ်၍ ဦးအောင်သိန်း၏တိုက်သို့ လောင်းတမ်းကစားမှု အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၆ (၁) အရ၊ ဝရမ်းဖြင့် ဝင်ရောက်ရှာဖွေစဉ် ဖဲထုပ်နှင့် ငွေများကို ဖမ်းဆီးရမိပါမူ ပုဒ်မ ၇ အရ၊ ဦးအောင်သိန်း၏တိုက်သည်၊ အကောက်အစားယူ၍ ကစားဝိုင်းပြုလုပ် သည့်ကစားဒိုင်အိမ်ဟု၎င်း၊ ထိုတိုက်မှ ဖမ်းဆီးရမိသော ဖဲထုပ်နှင့် ငွေများသည် လောင်းကစားပြုလုပ်ရာ၌ အသုံးချသည့်ပစ္စည်းများဖြစ်သည်ဟု၎င်း ကောက်ယူနိုင်ပေ မည်။ သို့ဖြစ်ရာဤအမှုတွင် ဦးအောင်သိန်း၏တိုက်သို့ လောင်းတမ်းကစားမှု အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၆ (၁) အရ၊ ဝင်ရောက်ရှာဖွေခဲ့ခြင်းဟုတ်၊ မဟုတ်ဆိုသော ပြဿနာကို အဓိကထား၍ စဉ်းစားရန်လိုပေသည်။

တရားခံတဦးအဖြစ်ရှိကြောင်း ထင်ရှားအောင် သက်သေထုရန် တာဝန်မှာ တရား လို အပေါ်၌ အမြဲရှိ၏။ သို့ရာတွင် လောင်းတမ်းကစားမှု အက်ဥပဒေပုဒ်မ(၆) ၁ နှင့် အညီဝင်ရောက် ဖမ်းဆီးခဲ့ပါမူ၊ ပုဒ်မ ၇ အရ၊ အကောက်အစားယူ၍ ကစားဝိုင်း ပြုလုပ်သည့် ကစားဒိုင်အိမ်မဟုတ်ကြောင်း၊ ထိုအိမ်၌ ကစားရန် ရောက်ရှိနေခြင်း မဟုတ်ကြောင်း၊ ချေပပြသရန် တာဝန်ကို တရားခံအပေါ်ချထားသဖြင့်၊ တရားခံ တဦး၏ အခွင့်အရေးကို ကန့်သတ်ချွတ်ချယ်ထားသည့်အလျောက် ပုဒ်မ ၆ (၁) ပါ ပြဋ္ဌာန်းလျက်များကို တိကျစွာ လိုက်နာဆောင်ရွက်ရန်လိုပေသည်။ တိကျစွာ လိုက် နာဆောင်ရွက်ခြင်း မပြုခဲ့ပါမူ ပုဒ်မ ၇ အရ၊ ကောက်ယူခြင်းမပြုနိုင်ပေ။

ဤအမှုတွင် ကစားဒိုင်အိမ်ကို ဝင်ရောက်ရှာဖွေရန် ဒိုက်ဦးမြို့၊ ပဌမရာဘက် ရာဇဝတ် တရားသူကြီးသည် ဒိုက်ဦးမြို့ ရဲဌာနအုပ် ဦးမျိုးမြင့်၏ နာမည်ဖြင့်ထုတ်ပေးခဲ့ ၏။ သို့ရာတွင် ဦးမျိုးမြင့်သည်၊ မိမိကိုယ်တိုင် ဝင်ရောက်ရှာဖွေဖမ်းဆီးခြင်း မပြုဘဲ မိမိလက်အောက်ရှိ ရဲကြပ်ကြီး မောင်ထွန်းသောင်အား ဝင်ရောက်ရှာဖွေ ဖမ်းဆီးစေခဲ့ လေသည်။ လောင်းတမ်းကစားမှု အက်ဥပဒေအရ ထုတ်ပေးသော ဝရမ်းမှာရာဇဝတ်

ကိုအောင်သိန်း
ပါ ၇
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
ပြန်မာနိုင်ငံ။

ကျင့်ထုံးအရ၊ ထုတ်ပေးသည့် ဝရမ်းမဟုတ်သဖြင့်၊ ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၁၀၁ နှင့် အကျူးမဝင်သောကြောင့်၊ ဝရမ်းထုတ်ပေးခြင်းခံရသော သူသည်မိမိကိုယ်တိုင် ဝရမ်း အတိုင်း ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်သည်။ အခြားသူ တဦးတယောက်အား ဆောင် ရွက်ရန် လွှဲအပ်ခြင်း မပြုနိုင်ပေ။ ယင်းသို့ လွှဲအပ်သဖြင့် အခြားလူတဦးတယောက်က ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါမူ၊ ထိုဆောင်ရွက်ချက်သည် လောင်းတမ်းကစားမှု အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၆ (၁) အရဆောင်ရွက်ချက်ဟုမဆိုနိုင်တော့ပေ။ ထိုအတိုင်းပင်လည်းကိုဘိုးသွယ်နှင့် နိုင်ငံတော် (၁) တို့အမှု၌ အဆုံးအဖြတ်ပေးထားသည်ကို တွေ့မြင်နိုင်လေသည်။ ထို့ကြောင့် ယခုအမှုတွင် ရဲဌာနအုပ် ဦးမျိုးမြင့်သည် ဝရမ်းကိုကိုယ်တိုင် အတည်မပြုဘဲ ရဲကြပ်ကြီး ကိုထွန်းသောင်အား အတည်ပြုခဲ့စေခြင်းမှာ၊ လောင်းတမ်းကစားမှု အက် ဥပဒေ ၆ ၏ ပြဋ္ဌာန်းချက်နှင့် ဆန့်ကျင်နေသည်ဟုဆိုရမည်ဖြစ်သည်။

ထို့ပြင် လောင်းတမ်းကစားမှု အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၆ အရ၊ ဝရမ်းကို ထုတ်မပေးမီ၊ တရားသူကြီး၊ သို့မဟုတ် ခရိုင်ရဲကြီးကြပ်ရေးမှူးသည်၊ အိမ်အဆောက်အဦတခုခုအား အကောက်အစားယူ၍ ကစားဝိုင်းပြုလုပ်သည့် ကစားခိုင်းအိမ်အဖြစ် အသုံးပြုနေသည် ဟုယုံကြည်လောက်သောသတင်းရထားကြောင်းသို့တည်းမဟုတ်ထိုကဲ့သို့အသုံးပြုသည် ဟုယုံကြည်ကြောင်း၊ မှတ်တမ်းတင်ရန်လိုသည်။ ထိုမှတ်တမ်းကို တရားခံများအား ရုံးတင် တရားစွဲဆိုသည့်အခါ ဝရမ်းနှင့် အတူတင်ပြရန်လိုပေသည်။ ထိုကဲ့သို့မှတ်တမ်း တင်ထားခြင်းမရှိလျှင်၊ ထုတ်ပေးခဲ့သောဝရမ်းမှာ ပုဒ်မ ၆ အရ၊ ထုတ်ပေးသည်ဟုမယူ ဆနိုင်တော့ပေ။ ကိုစိန်နှင့် နိုင်ငံတော် (၂) အမှု၌အလားတူစီရင်ထုံးဖွဲ့ထားလေသည်။ဤ အမှုတွင် ဝရမ်းထုတ်ပေးခဲ့သည့်ပဌမရာဘက် ရာဇဝတ်တရားသူကြီးသည်အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်းလိုအပ်သည့်မှတ်တမ်းကိုရေးသားထားခြင်း မရှိသည့်အလျောက်၊ ၎င်း၏ဝရမ်းမှာ ပုဒ်မ ၆ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်နှင့် မကိုက်ညီကြောင်းပေါ်လွင်နေသည်။

အထက်ပါ အကြောင်းများကြောင့်၊ ဤအမှုတွင် ထုတ်ပေးခဲ့သော ကစားဝိုင်းဖမ်း ဝရမ်းမှာ လောင်းတမ်းကစားမှု အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၆ အရ၊ ထုတ်ပေးခဲ့သော ဝရမ်း မဟုတ်ပေ။ သို့ဖြစ်ရာ ပုဒ်မ ၇ အရ၊ ထင်မြင်ကောက်ယူချက်ကို တရားခံများအပေါ် အသုံးမချနိုင်တော့ပေ။ သို့ဖြစ်ရာ တရားခံများသည် အကောက်အစားယူသည့်ကစား ခိုင်းအိမ်၌ လောင်းတမ်းကစားကြသည်ဟု ထင်ရှားအောင်ပြသရန် တာဝန်မှာတရားလို အပေါ်ပြန်၍ ကျနေလေသည်။ သို့ရာတွင် ကိုထွန်းသောင်၊ကိုအုံးမောင်နှင့်ကိုကျင်စန်း

(၁) ၁၂၊ဘီ၊အယ်(လ်)၊တီ၊ ၁၆၅။
(၂) ၁၉၃၉ ခုနှစ်၊ ရန်ကုန်စီရင်ထုံး ၄၄၇။

၁၉၆၆
 ကိုအောင်သိန်း
 ပါ ၅
 နှင့်
 ပြည်ထောင်စု
 မြန်မာနိုင်ငံ။

တို့၏ ထွက်ချက်များအရ၊ လျှောက်ထားသူတို့သည် အကောက်အစားယူသည့်ကံစား
 ဒိုင်အိမ်၌ လောင်းတမ်းကစားကြသည်ဟု ယူဆရန်လုံးဝအကြောင်းမရှိပေ။ ထို့ပြင်
 လျှောက်ထားသူတို့အားလွန်ခဲ့သည့် ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ မေလ ၂၅ ရက်နေ့မှစ၍ အရေးယူခဲ့
 ရာ၊ ယနေ့ဆိုလျှင် သုံးနှစ်တိတိကြာမြင့်ခဲ့ပြီးဖြစ်သည်သာမက၊ ၎င်းတို့အားဆက်လက်
 စစ်ကြောစေခြင်းအားဖြင့်အပြစ်ကျရန်အကြောင်းမရှိသည်ကတကြောင်း၊ အစိုးရအဖွဲ့
 အချိန်ကုန်လူပန်းပြီး ငွေကြေးကုန်ကျစရာသာရှိသည်တကြောင်း၊ ထိုအကြောင်းများ
 ကြောင့် ဒိုက်ဦးမြို့၊ မြို့နယ်ရာဇဝတ် တရားသူကြီးရုံး၏ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှု
 အမှတ် ၅၇ ကို ပယ်ဖျက်လိုက်ပြီး၊ ထိုအမှုရှိ တရားခံအားလုံးကို တရားသေလွှတ်ရန်
 အမိန့်ချမှတ်လိုက်သည်။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှု

တရားသူကြီးချုပ် ဒေါက်တာ မောင်မောင်ရွှေတင်

စူလတန်အာမက် (ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားသူ)

နှင့်

ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ (ဦးခင်မောင်ညို) (ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားခံရသူ)*

† ၁၉၆၆

ဇွန်လ
၁၈ ရက်။

လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေး (အရေးပေါ်ပြဋ္ဌာန်းချက်) အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၄(၂)/၁၃(၁)အရ မူပြစ်ထင်ရှားစီရင်ခြင်း—ပြည်ထောင်စုသား ဖြစ်သည်ဟု တရားမရုံး၌ မြက်ဟကျေညာချက်ကို ရရှိရန် တရားစွဲဆိုနိုင်ခြင်း—ပြည်ထောင်စုသား ဖြစ်မှု အက်ဥပဒေပုဒ်မ(၆)အရ လျှောက်ထားနိုင်ခြင်း—ပြည်ထောင်စုသား လက်မှတ်ရလိုကြောင်း လျှောက်ထားနိုင်ခြင်း—ရာဇဝတ်ကြောင်းဖြင့် အရေးယူ၍ ပြစ်ဒဏ်ပေးထားသည်မှာ လျော်ကန်သည်ဟု ဆိုသာ မဆိုသာ တရားဥပဒေနှင့်လည်း မညီ။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။လျှောက်ထားသူသည် ပြည်ထောင်စုသား ဖြစ်သည်ဟု ဥပဒေအရ အခိုင်အလုံ သက်သေထူနိုင်လျှင်၊ ၎င်းကပင် ထိုသို့ သက်သေထူ၍ တရားမရုံး၌ မြက်ဟကျေညာချက်ကို ရရှိရန် တရားစွဲဆိုနိုင်သည်။ သို့မဟုတ် ပြည်ထောင်စုသား ဖြစ်မှု အက်ဥပဒေပုဒ်မ (၆) အရ၊ ၎င်း၏ အဝနှင့်ပတ်သက်၍ ရှိနေသော သံသယကို ပယ်ဖျောက်ပေးစေရန် အစိုးရသို့ လျှောက်ထားနိုင်သည်။ သို့မဟုတ် ၎င်းက ပြည်ထောင်စုသား လက်မှတ် ရလိုကြောင်း လျှောက်ထားသည့် အပေါ်၌ သက်ဆိုင်ရာ အစိုးရ ဌာနက စဉ်းစားပြီး အပြီးအပြတ် ဆုံးဖြတ်ပေးနိုင်သည်။ ယခု အခြေအနေ၌ကား အပြစ်အပျက်များအရ ၎င်းအပေါ် ရာဇဝတ်ကြောင်းဖြင့် အရေးယူ၍ ပြစ်ဒဏ်ပေးထားသည်မှာ လျော်ကန် မှုတသည်ဟူ၍လည်း မဆိုသာ၊ တရားဥပဒေနှင့်လည်းမညီပေ။

ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားသူအတွက်။ ။

ပြင်ဆင်ရန် လျှောက်ထားခံရသူအတွက်။ ။အစိုးရရှေ့နေ ဒေါ်မြသန်းနု။

တရားသူကြီးချုပ် ဒေါက်တာ မောင်မောင်။ ။လျှောက်ထားသူစူလတန်အာမက် အပေါ်တွင်၊ လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေး(အရေးပေါ်ပြဋ္ဌာန်းချက်) အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၄(၂)/၁၃(၁)အရ၊ မော်လမြိုင်မြို့ ပဌမရာဘက်ရာဇဝတ်တရားသူကြီးက ပြစ်မှုထင်ရှားတွေ့

* ၁၉၆၆ ခုနှစ် ၊ ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၆၀(၁)။

† ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၁၁(၈)တွင်ချမှတ်သော ၁၉၆၆ ခုနှစ် ၊ မတ်လ ၂ ရက်နေ့စွဲပါ မော်လမြိုင်မြို့ စက်ရှင်တရားသူကြီး၏ အမိန့်ကို ပြန်၍ဆင်ခြင်မှု။

၁၉၆၆

စူလတန်အာမက်
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ
(ဦးခင်မောင်
ညီ)။

ရှိ၍၊ ဒဏ်ငွေတရာကျပ်တိတိ ပေးဆောင်စေရန် အမိန့်ချမှတ်ထားသည်။ ထိုအမိန့်သည် အကြောင်းအချက်ဥပဒေအရ မှားယွင်းပါသည်။ ထို့ကြောင့် ပယ်ဖျက်ပေးသင့်ပါသည် ဟူသော ထောက်ခံချက်ဖြင့်၊ ပညာရှိ မော်လမြိုင်ခရိုင် စက်ရှင်တရားသူကြီးက၊ ဤရုံး သို့အမှုတို့များကို တင်ပို့ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ စူလတန်အာမက်အပေါ်တွင် ၁၉၆၃ ခုနှစ် တွင်တကြိမ်၊ မော်လမြိုင်မြို့ စတုတ္ထရာဘက် ရာဇဝတ်တရားသူကြီးရုံး၌၊ နိုင်ငံခြားသား မှတ်ပုံတင်အက်ဥပဒေအရ အရေးယူတရားစွဲဆိုခဲ့ဘူးသည်။ ထိုအမှုတွင်ရုံးက စူလတန် အာမက်သည် နိုင်ငံခြားသားမှတ်ပုံတင်လက်မှတ်ကို ထုတ်ယူထားမိသည်မှာမှန်သော် လည်း ၎င်းသည် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံသားဖြစ်သည်။ နိုင်ငံခြားသားမှတ်ပုံတင် လက်မှတ်ထုတ်ယူမိကာမျှနှင့် ပြည်ထောင်စုသားဘဝကို ဆုံးရှုံးသည်မဟုတ်ဟု ဆုံးဖြတ် ပြီးလျှင်၊ ၎င်းအား တရားသေလွှတ်ခဲ့သည်။ ထိုအမိန့်ကိုပြင်ဆင်ခြင်း၊ အယူခံဝင်ခြင်း မရှိခဲ့ချေ။

စူလတန်အာမက်သည်၊ နှစ်ပေါင်း ၃၀ ကျော်ခန့်ကစ၍ မော်လမြိုင်မြို့တွင် အိုးအိမ်စိုက်ထူ နေထိုင်ခဲ့သူဟူ၍ အထောက်အထားရှိသည်။ မြန်မာနိုင်ငံ လွတ်လပ်ရေး ရပြီးနောက်၊ ၎င်းသည်သဘောသားတဦးအဖြစ် စစ်တကောင်းသို့ တခေါက်လိုက်ပါ ခဲ့ပြီးနောက်၊ မော်လမြိုင်မြို့သို့ ပြန်လာကာ တဆက်တည်း နေထိုင်ခဲ့သည်။ အပြန် အတွက် ပြည်ဝင်ခွင့်နှင့်ဗီဇာရယူခဲ့၍၊ ၁၉၄၉ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၁၅ ရက်နေ့တွင် နိုင်ငံခြား သားမှတ်ပုံတင်လက်မှတ်ကို ထုတ်ယူခဲ့သည်။ ၁၉၅၀ ခုနှစ်တွင် ၎င်းကပြည်ဝင်ခွင့်လက် မှတ်ကို ပယ်ဖျက်ပေးရန် လွှဲငှားမှုကြီးကြပ်ရေးရုံးသို့ လျှောက်ထားခဲ့သည်။ မိမိဘဝ မသေချာ၍ ၁၉၅၇ ခုနှစ်တွင် စူလတန်အာမက်က ပြည်ထောင်စုသားလက်မှတ်ကို ရရှိရန် မော်လမြိုင်ခရိုင် ရာဇဝတ်တရားသူကြီးထံ လျှောက်ထားခဲ့ပြန်သည်။ ၎င်းအား နောက်ဆုံးစွဲဆိုသည့် အပြစ်ပေးခဲ့သောအမှုသည် ဗီဇာရက်လွန်နေထိုင်သည့်အတွက် ဖြစ်သည်။

ပညာရှိခရိုင် စက်ရှင်တရားသူကြီးက စူလတန်အာမက်သည် ပြည်ထောင်စုသား ဖြစ်နေသည်ဟူသော တရားရုံးတရားထုံးအားဖြတ်ချက်ကို ပြင်ဆင်ပယ်ဖျက်ခြင်းလည်းမရှိ သေး၊ ဗီဇာရက်မကုန်မီ စူလတန်အာမက်သည်၊ နိုင်ငံသားလက်မှတ်ကိုထုတ်ယူ၍ ဆက်လက်နေထိုင်ခဲ့သည်မှာလည်း၊ ထင်ရှားနေသည်။ ၎င်းကဗီဇာနှင့် ပြည်ဝင်ခွင့်ကို ပယ်ဖျက်ပေးရန် လွှဲငှားမှုကြီးကြပ်ရေးရုံးသို့ လျှောက်ထားခဲ့သည်မှာလည်း အပြီး အပြတ်အမိန့်မချသေး။ ထို့ပြင်၎င်းကိုယ်တိုင် ပြည်ထောင်စုသားလက်မှတ် ရရှိလို ကြောင်း လျှောက်ထားခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။ ထိုအကြောင်းကိုထောက်ရှုလျှင်၊ ၎င်းအပေါ် ပြစ်မှုထင်ရှားတွေ့ရှိထားခြင်းသည် မှားယွင်းပါသည်ဟု ထောက်ခံခြင်းဖြစ်သည်။ ထို ထောက်ခံချက်ကို ပညာရှိအစိုးရရှေ့နေကြီး ဒေါ်မြသန်းနုက လက်ခံထိုက်ပါသည်ဟု

စူလတန်အာမက်
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ
(ဦးခင်မောင်
ဦး)

တင်ပြသည်။ နိုင်ငံခြားသားလက်မှတ်ကို မှားယွင်း၍ ယူမိကာမျှနှင့် ပြည်ထောင်စုသား
ဖြစ်သူတဦးသည်၊ ပြည်ထောင်စုသားဘဝကို ဆုံးရှုံးသည်မဟုတ်ကြောင်း စီရင်ထုံးများ
ရှိပါသည်။ စူလတန်အာမက်၏ဘဝကို ပြတ်သားရှင်းလင်းစွာ ဆုံးဖြတ်ပေးရန်လိုသည်
မှာမှန်သော်လည်း၊ ၎င်းအားပြစ်မှုထင်ရှားတွေ့ရှိကာ ပြစ်ဒဏ်တပ်ရိုက်ထားခြင်းသည်
တရားမျှတမှုနှင့်၎င်း ဥပဒေနှင့်၎င်း ဆန့်ကျင်ပါသည်ဟု လျှောက်လဲသည်။

စူလတန်အာမက်သည် ပြည်ထောင်စုသားဖြစ်သည်ဟု ဥပဒေအရ အခိုင်အလုံ
သက်သေထူနိုင်လျှင်၊ ၎င်းကပင် ထိုသို့သက်သေထူ၍ တရားမရုံး၌ မြှောက်ကျေညာချက်
ကိုရရှိရန် တရားစွဲဆိုနိုင်သည်။ သို့မဟုတ် ပြည်ထောင်စုသားဖြစ်မှု အက်ဥပဒေပုဒ်မ (၆)
အရ၊ ၎င်း၏ဘဝနှင့်ပတ်သက်၍ရှိနေသော သံသယကို ပယ်ဖျောက်ပေးစေရန် အစိုးရ
သို့လျှောက်ထားနိုင်သည်။ သို့မဟုတ်၎င်းက ပြည်ထောင်စုသားလက်မှတ်ရလိုကြောင်း
လျှောက်ထားသည့်အပေါ်၌ သက်ဆိုင်ရာအစိုးရဌာနက စဉ်းစား၍ အပြီးအပြတ်
ဆုံးဖြတ်ပေးနိုင်သည်။ ယခုအခြေအနေ၌ကား အဖြစ်အပျက်များအရ ၎င်းအပေါ်
ရာဇဝတ်ကြောင်းဖြင့် အရေးယူ၍ ပြစ်ဒဏ်ပေးထားသည်မှာ လျှောက်နံ့မျှတသည်ဟူ၍
လည်းမဆိုသာ၊ တရားဥပဒေနှင့်လည်း မညီပေ၊ ပြစ်ဒဏ်တပ်ရိုက်ပြီးဖြစ်လျှင် နောက်
တဆင့်အနေနှင့်၎င်းအား၊ ပြည်နှင့်ဒဏ်ပေးကောင်း ပေးပေလိမ့်မည်။ ထိုကဲ့သို့ ပြည်နှင့်
ဒဏ်ခံရလျှင် ၎င်းသာ ပြည်ထောင်စုသား တဦးဖြစ်သည်မှန်လျှင်၊ ၎င်းအတွက်
အဘိုးတန်သော ပြည်ထောင်စုသားဘဝကိုလည်း ဆုံးရှုံးရမည်၊ ၎င်းမိသားစုသည်
လည်း များစွာနစ်နာရပေလိမ့်မည်။

အထက်ပါအကြောင်းတို့ကြောင့်၊ ပညာရှိ စက်ရှင်တရားသူကြီး၏ ထောက်ခံချက်
ကိုလက်ခံ၍၊ လျှောက်ထားသူအပေါ် ပြစ်မှုထင်ရှား တွေ့ရှိထားခြင်းနှင့် ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်
ထားခြင်းတို့ကို ပယ်ဖျက်လိုက်သည်။ ဒဏ်ငွေပေးဆောင်ပြီးဖြစ်ကာ၊ ထိုဒဏ်ငွေကို
၎င်းအားပြန်ပေးစေ။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှု

တရားသူကြီး ဦးချစ် ရွှေတွင်

ဒေါ်တင်မြင့် (ပြင်ဆင်လျှောက်ထားသူ)

နှင့်

ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ (ဦးရွှေသန်း) (ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားခံရသူ)*

† ၁၉၆၆

ဇွန်လ

၄ ရက်။

ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၂၂၂ (၂)—တနှစ်အတွင်း အကြိမ်ပေါင်း များစွာ ငွေများကို အလွဲသုံးစား ပြုခြင်း—တမှုတည်း ပေါင်း၍ စွဲချက်တခုတည်း ပြုလုပ်ပြီး စစ်ဆေးနိုင် မှုရှိ။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၂၂၂(၂)အရ တနှစ်အတွင်း ယုံကြည်အပ်နှံမှုကို ပေါက်ဖျက်၍ဖြစ်စေ၊ အလွဲသုံးစားပြုလုပ်၍ဖြစ်စေ၊ အကြိမ်ပေါင်းများစွာ ပြုလုပ်ငြားသော်လည်း ထိုကဲ့သို့ ကျူးလွန်ခြင်းကြောင့် အလွဲသုံးစားသော ငွေများကို တမှုတည်းပေါင်း၍ စွဲချက်တခုတည်း သာလျှင်ပြုလိုက်ပြီး စစ်ဆေးနိုင်ကြောင်း အတိအလင်း ပေါ်ပြထားသည့်အလျောက် လျှောက်ထား သူသည် ၅ ကြိမ်တိုင်တိုင် ၁၉၆၃ ခုနှစ် မေလ ၂၉ ရက်နေ့မှ ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၈ ရက်နေ့ အထိအလွဲသုံးစားပြုလုပ်ထားသောငွေမှာ ၂၁၂၀ ကျပ် ၉၀ ပြားဖြစ်၍ ထိုတပေါင်းတည်းငွေကို စွဲချက်တခုတည်းနှင့်ပင်စွဲချက်တင်၍ စစ်ဆေးနိုင်သည်။

ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားသူအတွက်။ ။ဦးဝင်းလှိုင်။

ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားခံရသူအတွက်။ ။အစိုးရရှေ့နေကြီး ဦးဘကြိုင်။

တရားသူကြီး ဦးချစ်။ ။တောင်ငူမြို့၊ ပြည်သူ့ ပစ္စည်းကော်ပိုရေးရှင်းနှင့် လက္ကာ ဆိုင်ရှိ ငွေနှင့်ပစ္စည်းများကို၊ ရန်ကုန်မြို့မှ စာရင်းစစ်အရာရှိ ဦးအေးသွင်နှင့် အဖွဲ့တို့က၊ ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ ၂၇ ရက်နေ့တွင် စစ်ဆေးကြရာ၊ ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ မေလ ၂၉ ရက်နေ့မှ ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၈ ရက်နေ့အတွင်း ၅ ကြိမ်အလီလီ ရောင်းရသောစုစုပေါင်းငွေ ၂,၁၂၀ ကျပ် ၉၀ ပြား ကို၊ ငွေကိုင်စာရေးလျှောက်ထားသူ ဒေါ်တင်မြင့်က ဘဏ်တိုက်သို့ပေးသွင်းခြင်းမရှိဘဲ၊ မိမိကိုယ်ကျိုးအတွက်အလွဲသုံးစား ပြုလုပ်ထားသည်ကို တွေ့ရသဖြင့်၊ ၎င်းအပေါ် ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၄၀၉ အရ

* ၁၉၆၆ ခုနှစ် ၊ ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၇၉(ခ)။

† ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၇၇ တွင်ချမှတ်သော ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၁၀ ရက် နေ့စွဲပါ တောင်ငူမြို့ (၅) ရာဘက်ရာဇဝတ် တရားသူကြီး၏ အမိန့်ကို ပြန်၍ဆင်ခြင်မှု။

အရေးယူတရားစွဲဆိုခဲ့ရာ၊ တောင်ငူမြို့ (၅)ရာဘက်ရာဇဝတ်တရားသူကြီးရုံး၊ ၁၉၆၅ ခု၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှု အမှတ် ၇၄ တွင်၊ တရားလိုပြသက်သေများကို စစ်ဆေးပြီးသော အခါ၊ စွဲချက်မှာ ၅ ရပ်ဖြစ်နေသဖြင့်၊ တမူတည်းတွင် စုပေါင်း၍စွဲချက်တင်နိုင်စွမ်း မရှိဟုယူဆပြီး၊ စွဲချက်မတင်ဘဲ၊ လျှောက်ထားသူတရားခံ ဒေါ်တင်မြင့်အား တရားရှင် လွှတ်ရန်အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်။

၁၉၆၆
ဒေါ်တင်မြင့်
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ
(ဦးရွှေသန်း)။

ထိုအမိန့်ကို မကျေနပ်သဖြင့်၊ တောင်ငူမြို့ ခရိုင်ရာဇဝတ်တရားသူကြီးက၊ ၎င်း၏ ရုံး ၁၉၆၆ ခု။ ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၃ ကိုဖွင့်လှစ်၍၊ အောက်ရုံးအမှုတွဲကိုခေါ်ပြီး သုံးသပ်သည်။ နှစ်တက်သောရှေ့နေကြီးများကို ကြားနာပြီးလျှင်၊ ပညာရှိခရိုင် ရာဇဝတ်တရားသူကြီးက၊ ၁၉၆၆ ခု၊ ဧပြီလ ၈ ရက်နေ့တွင်အမိန့်ချမှတ်သည်။ ထိုအမိန့်တွင်၊ အောက်ရုံးတရားသူကြီးက စွဲချက်မှာ ၅ ခုဖြစ်နေသဖြင့် စွဲချက် ၃ ခုကို တကြိမ်၊ ကျန်စွဲချက် ၂ ခုကိုတကြိမ်ခွဲ၍ တသီးတခြားစီစွဲဆိုရာမှာ၊ ရုံး၏တာဝန် မဟုတ်၊ တရားလို၏တာဝန်သာဖြစ်သည်ဟု ယူဆပြီး၊ စွဲချက်မတင်ဘဲ၊ ဒေါ်တင်မြင့် အား တရားရှင်လွှတ်လိုက်သောအမိန့်ကို ယယ်ဖျက်လိုက်သည်။ ယင်းသို့ယယ်ဖျက်ပြီး နောက်၊ ထိုအမှုကို တောင်ငူမြို့ (၄) ရာဘက်ရာဇဝတ်တရားသူကြီးရုံးက ထပ်မံစစ် ဆေးရန်အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်။

ပညာရှိခရိုင်ရာဇဝတ်တရားသူကြီး၏ယူဆချက်မှာ ၁၉၆၃ ခု၊ မေလ ၂၉ ရက်နေ့မှ ၁၉၆၃ ခု၊ ဒီဇင်ဘာလ ၈ ရက်နေ့အထိ၊ ဒေါ်တင်မြင့်သည် ၅ ကြိမ်တိုင်တိုင် အလွဲ သုံးစားပြုလုပ်ထားသောငွေမှာ ၂,၁၂၀ ကျပ် ၉၀ ပြား ဖြစ်၍၊ ထိုတပေါင်းတည်းငွေကို စွဲချက်တခုတည်းနှင့်ပင် စွဲချက် တင်၍ စစ်ဆေးနိုင်ကြောင်း ဖော်ပြထားသည်။ ဤသို့ တွေ့ရှိချက်မှာ မှန်ကန်သည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော်၊ ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၂၂၂ (၂) အရ တနှစ်အတွင်း ယုံကြည်အပ်နှံမှုကို ပေါက်ဖျက်၍ဖြစ်စေ၊ အလွဲသုံးစား ပြုလုပ်၍ဖြစ်စေ၊ အကြိမ်ပေါင်းများစွာပြုလုပ်ငြားသော်လည်း၊ ထိုကဲ့သို့ကျူးလွန်ခြင်း ကြောင့်အလွဲသုံးစားသောငွေများကိုတမူတည်းပေါင်း၍ စွဲချက်တခုတည်းသာလျှင် ပြု လုပ်ပြီးစစ်ဆေးနိုင်ကြောင်းအတိအလင်းဖော်ပြထားသည်။ ထိုရည်ညွှန်းသောပုဒ်မကို၊ ပညာရှိ အောက်ရုံးတရားသူကြီးက သတိမူဟန်မတူပေ။ ဤရုံးပြင်ဆင်မှုတွင် ဤ အချက်ကိုသာ အဓိကထား၍ သုံးသပ်လိုက်သည်။ လျှောက်ထားသူ ဒေါ်တင်မြင့်၏ ပညာရှိ ရှေ့နေကြီးက၊ အခြား အချက်အလက်များကို တင်ပြသော်ငြားလည်း၊ လေးလေးနက်နက် ပြောဆိုခြင်းမရှိပေ။

ထို့ကြောင့်၊ အောက်ရုံးအမိန့်ကို ယယ်ဖျက်လိုက်သော ပညာရှိခရိုင်ရာဇဝတ်တရား သူကြီး၏အမိန့်ကို လက်ခံအတည်ပြု၍ လျှောက်ထားသူ၏ ပြင်ဆင်မှုလွှာကိုပယ်လ် လိုက်သည်။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှု

တရားသူကြီး ဦးစိန်သင်းရွှေတောင်

ဒေါ်ဖွားတင် (ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားသူ)

နှင့်

ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ (မတင်ရွှေ) (ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားသူ)

† ၁၉၆၆
မေလ ၁၉ ရက်။

ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၄၁၇ အရမူပြစ် ထင်ရှား စီရင်ခြင်း—လိမ်လည်လှည့်ဖြား လိုသောသဘောရှိ မရှိ ဆိုသည့် အဓိကအချက်— ဦးညာဉ် ပေါက်ဖျက်မှုဖြင့် တရားမကြောင်း တရားစွဲဆိုရန် မရှိ ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ လျှောက်ထားသူသည် မတင်ရွှေထံမှ ငွေ ၃၀ ကျပ် ကိုလက်ခံစဉ်က ၎င်း၌လိမ် လှည့်လှည့်ဖြားလိုသော စိတ်ရှိကြောင်း သက်သေခံ အထောက်အထားတစ်စုံတရာ မတွေ့ရှိရချေ။ ထိုကဲ့သို့ မအေးနုအား ရက်ကန်း ပညာသင်ပေးရန်အတွက်ငွေ ၃၀ ကျပ် ကိုလက်ခံပြီးနောက်၊ မအေးနု အား ရက်ကန်း ပညာသင်ပေးခဲ့ကြောင်းများနှင့် ပတ်သက်၍ အငြင်းပွားချက် မရှိ။ သို့ဖြစ်လေရာ လျှောက်ထားသူအပေါ်၌ ဟူသည့် ပေါက်ဖျက်မှုဖြင့် တရားမကြောင်း စွဲဆိုရန်သာ အကြောင်း ရှိလေသည်။

မောင်ဘိုးလူ နှင့် နိုင်ငံတော်၊ ရန်ကုန်စီရင်ထုံး၊ အတွဲ ၁၊ စာမျက်နှာ ၃၉၇။ ဘိုးရှံ နှင့် မစွန်မိုဘုရားသားအင်ကုမ္ပဏီလီမိတက်၊ အောက်မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး၊ အတွဲ ၆၊ စာမျက်နှာ ၃၀ တို့ကိုရည်ညွှန်းသည်။

ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားသူအတွက်။ ။
ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားသူအတွက်။ ။ အစိုးရရှေ့နေ ဦးမင်းဟန်။

တရားသူကြီး ဦးစိန်သင်း။ ။ ပုသိမ်မြို့၊ ဒုတိယရာဘက် ရာဇဝတ်တရားသူကြီးရုံး၊ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၅၃၄ တွင်၊ လျှောက်ထားသူ ဒေါ်ဖွားတင် အား ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၄၁၇ အရ၊ မူပြစ်ထင်ရှားစီရင်၍ ဒဏ်ငွေ ၅၀ ကျပ်ပေးဆောင်စေ။ မပေးဆောင်နိုင်က၊ အလုပ်ကြမ်းနှင့်ထောင်ဒဏ် ၂ လကျခံစေရန် အမိန့်ချမှတ်လိုက် သည်။ အမှု၏အကြောင်းခြင်းရာ အတိုချုပ်မှာ၊ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်။

* ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၇၁(ခ)။
† ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၅၃၄ တွင်ချမှတ်သော ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ ၂၇ ရက် နေ့စွဲပါ၊ ပုသိမ်မြို့ ဒုတိယရာဘက် ရာဇဝတ်တရားသူကြီး၏ အမိန့်ကိုပြန်၍ဆင်ခြင်မှု။

ဒေါ်ဖွားတင်
ရှင်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ
(မတင်ရွှေ။)

တရားခံဒေါ်ဖွားတင်သည်၊ ရက်ကန်းရုံပိုင်ရှင်တဦးဖြစ်သည်။ (၁၃၂၇ ခုနှစ်၊ ဝါဆိုလဆန်း ၁၄ ရက်)၊ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၁၂ ရက်နေ့တွင် တရားလို မတင်ရွှေသည်၊ ၎င်း၏ညီမ၊ မအေးနုအား ဒေါ်ဖွားတင်ထံတွင် ရက်ကန်းပညာသင်ပေးရန်၊ ငွေ ၃၀ ကျပ် ပေး၍အပ်နှံခဲ့သည်။ တလခန့်ကြာသောအခါ ဒေါ်ဖွားတင်ကမအေးနုအား၊ “နဲ့ သည်အသည်” ဟုပြောဆိုပြီး၊ ရက်ကန်းပညာသင်ပေးခြင်းမှရပ်စဲလိုက်သည်ဟု၊ တရားလိုကစွပ်စွဲထားသည်။ မတင်ရွှေသည်၊ ဒေါ်ဖွားတင်ထံမှ မအေးနုကိုရက်ကန်းပညာသင်ပေးရန်အတွက် ပေးထားသည့်ငွေ ၃၀ ကျပ်ကို ပြန်တောင်းလေသည်။ ဒေါ်ဖွားတင်က၊ ထိုငွေ ၃၀ ကျပ်ကိုပြန်၍ ပေးရန်ငြင်းဆန်သောကြောင့်၊ ဤအမှုကိုစွဲဆိုခြင်း ဖြစ်သည်။

ဒေါ်ဖွားတင်ကမူ၊ မိမိသည် မအေးနုအား၊ ရက်ကန်းပညာသင်ပေးသဖြင့်၊ မအေးနုမှ၊ ရက်ကန်းပညာကိုတတ်မြောက်ခဲ့ပြီးဖြစ်သည်ဟု၊ ထုချေထားလေသည်။ ဒေါ်ဖွားတင်နှင့် မတင်ရွှေတို့စပ်ကြားတွင်၊ ဒေါ်ဖွားတင်ကမအေးနုအား၊ ရက်ကန်းပညာကိုတတ်မြောက်သည်အထိသင်ပေးရန် ကတိကဝတ်ရှိခဲ့ကြောင်း၊ အောက်ရုံးအမှုတွဲတွင် ရရှိသည့်သက်သေခံချက်များအရ၊ မပေါ်လွင်ချေ။ သို့ရာတွင်ပညာရှိ ရာဇဝတ်တရားသူကြီးက ဒေါ်ဖွားတင်သည်၊ မအေးနုအား ရက်ကန်းပညာကိုတတ်မြောက်အောင် သင်ပေးမည်ဟုပြောပြီး၊ မတတ်တတ်သင်ပေးသောကြောင့်၊ ငွေ ၃၀ ကျပ်ကို လိမ်လည်၍ယူရာရောက်သည်ဟု ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်လိုက်သည်။ သို့နှင့်အထက်တွင်ဖော်ပြသည့်အတိုင်း၊ မူပြစ်ထင်ရှားစီရင်ကာ အပြစ်ပေးလိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။

ထိုအမိန့်နှင့်စီရင်ချက်တို့ကို မကျေနပ်သဖြင့်၊ ဒေါ်ဖွားတင်က ပုသိမ်မြို့စက်ရှင်တရားသူကြီးရုံး၊ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၁၅၅ တွင်၊ ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှုလျှောက်ထားခဲ့သည်။ ထိုအမှုတွင်၊ ပညာရှိစက်ရှင်တရားသူကြီးက၊ အောက်ရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့်အမိန့်တို့သည်၊ ဥပဒေအရ မှားယွင်းချွတ်ချော်နေသည်ဟု ယူဆသောကြောင့်၊ ထိုစီရင်ချက်နှင့်အမိန့်တို့ကို ပယ်ဖျက်ပေးပါမည့်အကြောင်း ထောက်ခံချက်နှင့် ဤရုံးသို့တင်ပို့လိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။

ပညာရှိစက်ရှင်တရားသူကြီး၏ ထောက်ခံချက်များကို၊ လက်ခံရမည်ဖြစ်သည်။ ဤအမှုတွင်လိုက်ပါဆောင်ရွက်သည့် အစိုးရရွှေ့နေကြီးကလည်း၊ ပညာရှိစက်ရှင်တရားသူကြီး ထောက်ခံထားသည့်အတိုင်း၊ မူလရုံး၏စီရင်ချက်နှင့်အမိန့်တို့ကို ပယ်ဖျက်သင့်ကြောင်းဖြင့်လျှောက်လဲထားလေသည်။

ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၄၁၅ တွင်ပါရှိသည့် အလွန်အရေးကြီးသော အဓိကအချက်မှာ၊ လိမ်လည်လှည့်ဖြားလိုသော သဘောရှိခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ ယခုကျွန်ုပ်ရွှေ့ရှိအမှုတွင်၊ လျှောက်ထားသူ ဒေါ်ဖွားတင်သည်၊ မတင်ရွှေထံမှငွေ ၃၀ ကျပ်ကို လက်ခံစဉ်က၊

၁၉၆၆
ဒေါ်ဖွားတင်
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ
(မတင်ရွှေ)။

၎င်း၌လိမ်လည်လှည့်ဖြားလိုသော စိတ်ရှိကြောင်း သက်သေခံ အထောက်အထားတစ်
တရာမတွေ့ရှိရချေ။ ဒေါ်ဖွားတင်သည်၊ မအေးနုအား ရက်ကန်းပညာသင်ပေးရန်
အတွက်၊ ငွေ ၃၀ ကျပ်ကို လက်ခံခဲ့ကြောင်း၊ ထိုကဲ့သို့လက်ခံပြီးနောက်၊ မအေးနုအား
ရက်ကန်းပညာ သင်ပေးခဲ့ကြောင်းများနှင့် ပတ်သက်၍လည်း အငြင်းပွားချက်မရှိ။
မအေးနုကိုယ်တိုင်က၊ ၎င်း၏အစစ်ခံချက်၌၊ “ကျမသည်ရက်ကန်းသင်တာ ၂ လ
ကျော်ကြာတယ်ဆိုတာမဟုတ်ပါ။ တလကျော်လောက်ဘဲရှိပါသေးတယ်” ဟုထွက်ဆို
ထားသည်။ သို့ဖြစ်လေရာ၊ လျှောက်ထားခံရသူ မတင်ရွှေတို့ စွပ်စွဲထားသည့်အတိုင်း
မှန်စေကာမူ၊ ဒေါ်ဖွားတင်အပေါ်၌ ပဋိညာဉ် ဖေါက်ဖျက်မှုဖြင့် တရားမကြောင်း
စွဲဆိုရန်သာလျှင် အကြောင်းရှိလေသည်။ မောင်ဘိုးလူ နှင့် နိုင်ငံတော် (၁) အမှု၌၊
တရားခံသည်၊ ငွေကိုလက်ခံစဉ်က၊ မိမိအပေါ်၌ပဋိညာဉ်အရ၊ သက်ရောက်သည့်တာဝန်
ကိုဆောင်ရွက်ရန် အကြံအစည်မရှိသောကြောင့်၊ တရားခံသည် လိမ်လည်မှုကျူးလွန်
ရာမထောက်ဟု ဆုံးဖြတ်ထားလေသည်။ အလားတူပင်၊ ဘိုးရဲ နှင့် မစွပ်စွဲဘဲအရားသားအင်
ကုမ္ပဏီလီမိတက် (၂) စီရင်ထုံးတွင်လည်း၊ ငွေကိုလက်ခံစဉ်က၊ တရားခံ၌ပဋိညာဉ် အရ
သက်ရောက်သည့်တာဝန်ကို၊ ဆောင်ရွက်ရန် ရည်ရွယ်ချက်မရှိမှသာလျှင်၊ ဘုဇသတ်ကြီး
ပုဒ်မ ၄၂၀ အရ၊ ပြစ်မှုကျူးလွန်ရာ မြောက်သည်ဟု ဖော်ပြထားလေသည်။

ထို့ကြောင့်၊ ယခုကျွန်ုပ်ရှေ့ရှိအမှုတွင်လည်း၊ ဒေါ်ဖွားတင်သည် ပဋိညာဉ်အရ၊
မိမိတွင်သက်ရောက်သည့်တာဝန်ကို၊ ပျက်ကွက်ကောင်း ပျက်ကွက်ပေလိမ့်မည်။ သို့ရာ
တွင်၊ ထိုပဋိညာဉ်အရ၊ ငွေ ၃၀ ကျပ်ကိုလက်ခံစဉ်က၊ ၎င်းသည်ပဋိညာဉ်အရ၊ သက်
ရောက်သည့်တာဝန်ကို ဆောင်ရွက်ရန် ရည်ရွယ်ချက်မရှိဟု ဆိုနိုင်စရာအကြောင်း
တစ်တရာမပေါ်ပေါက်ချေ။

အထက်ပါအကြောင်းများကြောင့်၊ ပညာရှိ စက်ရှင်တရားသူကြီး ထောက်ခံ
ထားသည့်အတိုင်း၊ မူလရုံးကချမှတ်သည့် မှုပြစ်ထင်ရှားစီရင်ခြင်းနှင့် အမိန့်စီရင်ချက်
တို့ကို ပယ်ဖျက်လိုက်သည်။ လျှောက်ထားသူအား ဤအမှုနှင့်ပတ်သက်၍၊ တရားသေ
လွတ်ရန် အမိန့်ချမှတ်လိုက်သည်။

(၁) ရန်ကုန်စီရင်ထုံး၊ အတွဲ ၁၊ စာမျက်နှာ ၃၉၇။
(၂) အောက်မြန်မာပြည် စီရင်ထုံး၊ အတွဲ ၆၊ စာမျက်နှာ ၃၈။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

တရားမ ဒုတိယအယူခံမှု

တရားသူကြီး ဦးသက်ပေရှေ့တွင်

ဒေါ်သဲရင် (အယူခံတရားလို)

နှင့်

ဦးထွန်းဉာဏ် ပါ ၁၇ (အယူခံတရားခံများ)*

† ၁၉၆၆

မေလ

၃၁ ရက်။

အုပ်ထိန်းစီမံခန့်ခွဲပေးစေလိုမှု စွဲဆိုခြင်း—မိခင် မသေမီက သားသမီးအားလုံး သဘောတူညီချက်

အရ၊ မိသားစု စီမံမှုတရပ် ပြုလုပ်ခြင်း—မိသားစု စီမံမှု အတည်ဖြစ် မဖြစ်။

အယူခံတရားလိုက မိမိ၏ မိခင် ကွယ်လွန်သူ ဒေါ်ဂွမ်း ပိုင်အခင်းဖြစ်အိမ်နှင့် မြေကို အုပ်ထိန်း စီမံခန့်ခွဲပေးစေလိုမှု စွဲဆို၏။ မူလရုံးနှင့် ပဌမ အယူခံရုံးတို့က အခင်းဖြစ် အိမ်နှင့်မြေကို ဒေါ်ဂွမ်း မသေမီကပင် သားသမီး အားလုံး သဘောတူညီချက် အရ၊ မိသားစုစီမံမှု တရပ် ပြုလုပ်ကာ၊ ဒေါ်အေးသင်အား ခွဲဝေပေးခဲ့သည်ဟု အဆိုအပြုပြုကာ၊ အယူခံတရားလို၏ အမှုကို ပယ် လိုက်သည်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ဒေါ်ဂွမ်းသည် အချင်းဖြစ် အိမ်နှင့် မြေကို သမီးအငယ်ဆုံး ဒေါ်အေးသင်ကို ခွဲဝေပေးခဲ့သည်။ ဒေါ်အေးသင်သည် ဒေါ်ဂွမ်းသေဆုံးသောအခါ ဒေါ်ဂွမ်း၏ အမှုကို ဆက်ခံနိုင် သည့် အမှုစား အမှုခံတယောက်ဖြစ်၍၊ ထိုကဲ့သို့ ခွဲဝေပေးခြင်းမှာ မိသားစုစီမံမှုအရ၊ ပြုလုပ်ခဲ့ ခြင်းဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်၍ အယူခံမှုကို ပယ်လိုက်သည်။

ရတောင်မင်းနှင့် ရန်ကုမားရမ်၊ အေးအိုင်၊အာ(ရ်)၊ ၁၉၃၄၊ ရန်ကုန်၊ ၁၇၆ ခြားနားပြသည်။

မကျော့ နှင့် ဒေါ်ကျော့အု၊ အေးအိုင်၊အာ(ရ်)၊ ၁၉၃၅၊ ရန်ကုန်၊ ၃၅၅ ရည်ညွှန်းသည်။

အယူခံတရားလိုအတွက်။ ။ဦးဘိုးသာ။

အယူခံတရားခံများအတွက်။ ။ဦးထွန်းတင်။

တရားသူကြီး ဦးသက်ပေ။ ။မော်လမြိုင်မြို့၊ ကျိုက္ခမီ ရာဘာန်နယ်ပိုင် တရားမရုံး ၏ ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊တရားမကြီးမှုအမှတ် ၂(က)တွင်၊ အယူခံတရားလိုက အယူခံတရားခံ များအပေါ် ကွယ်လွန်သူ ဒေါ်ဂွမ်း ပိုင်ပစ္စည်းဖြစ်သည့် ရေးမြို့၊ မြို့မကွင်း အမှတ် ၁၂၂၈ (က)အုပ်စု အမှတ် ၃၈၊ ရေးမြို့၊ ခေမာလမ်းနှင့် ယုဇနလမ်းထောင့်ရှိ မြေနှင့် ထိုမြေ ပေါ်ရှိ အိမ်ကို အုပ်ထိန်းစီမံခန့်ခွဲ ပေးစေလိုမှုစွဲဆို၏။ အယူခံတရားလိုက၊ ဒေါ်ဂွမ်းသည်

* ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ တရားမ ဒုတိယ အယူခံမှုအမှတ် ၁၃။

† ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၂ (က) တွင်၊ မော်လမြိုင်မြို့၊ ကျိုက္ခမီ ရာဘာန်နယ်ပိုင် တရားရုံးတော်၏ ချမှတ်သော ဖီဂရီကို အယူခံဝင်မှု။

၁၉၆၆
ဒေါ်သဲရင်
နှင့်
ဦးထွန်းဉာဏ်
ပါ ၁၇။

လွန်ခဲ့သည့် ၁၇ နှစ်ခန့်က ကွယ်လွန်ရာ၊ အမွေဆိုင်များအဖြစ် သားသမီးများ ဖြစ်ကြသည့် မိမိအပြင်၊ အယူခံတရားခံ ဦးထွန်းဉာဏ်၊ အယူခံတရားခံ ဦးဘသော်၊ ဒေါ်မြမြ၊ ဒေါ်ချစ်စုနှင့် ဒေါ်အေးသင်တို့ ကျန်ရစ်ခဲ့ကြောင်း။ ဒေါ်ချစ်စုမှာ လွန်ခဲ့သည့် ၈ နှစ်ခန့်က သေဆုံးပြီး ၎င်း၏ အမွေဆိုင်များအဖြစ် အယူခံတရားခံ မောင်အောင်ညွန့်နှင့် မောင်ထွန်းဟန်တို့ ကျန်ရစ်ခဲ့ကြောင်း။ ဒေါ်မြမြသည် လွန်ခဲ့သည့် ၃ လခန့်က ကွယ်လွန်သဖြင့်၊ အယူခံတရားခံ မအေးဇွေနှင့် မခင်ထွေးတို့သည်၊ ၎င်း၏ အမွေဆိုင်များအဖြစ် ကျန်ရစ်ခဲ့ကြောင်း။ ဒေါ်အေးသင်မှာ ၁၃၂၄ ခုနှစ်၊ ကဆုန်လတွင် သေဆုံး၍ ကျန် အယူခံ တရားခံများသည် ၎င်း၏ အမွေဆိုင်များအဖြစ် ကျန်ရစ်ခဲ့ကြောင်း။ အခင်းဖြစ် အမှုပုံ အိမ်နှင့်မြေကို၊ မူလပိုင်ရှင် ဒေါ်ဂွမ်း သေဆုံးပြီးနောက် အမွေခွဲဝေခြင်းမပြုဘဲ၊ ဒေါ်အေးသင်အား အများသဘောတူ နေထိုင်စေခဲ့ကြောင်း။ ဒေါ်အေးသင် ကွယ်လွန်ပြီးနောက်၊ ဒေါ်အေးသင်၏ သားသမီးများအား အမွေခွဲဝေရန် တောင်းဆိုရာ ငြင်းဆန်နေကြောင်း။ ထိုအမှုပုံ အိမ်နှင့်မြေအပေါ်တွင် မိမိက ၆ ပုံ၊ အယူခံတရားခံ ဦးထွန်းဉာဏ်က ၆ ပုံ၊ အယူခံတရားခံ ဦးဘသော်က ၆ ပုံ၊ အယူခံ တရားခံ မောင်အောင်ညွန့်နှင့် မောင်ထွန်းဟန်တို့က ဒေါ်ချစ်စု ဝေစုအတွက် ၆ ပုံ၊ အယူခံတရားခံ မအေးဇွေနှင့် မခင်ထွေးတို့က ဒေါ်မြမြ၏ ဝေစုအတွက် ၆ ပုံနှင့် ကျန်အယူခံတရားခံများက ဒေါ်အေးသင် ဝေစုအတွက် ၆ ပုံ ရသင့်ရထိုက်သဖြင့်၊ ထိုအချိုးကျအတိုင်း၊ အမွေခွဲဝေပေးစေလိုကြောင်း၊ အဆိုပြုလာလေသည်။

အယူခံတရားခံ ဦးထွန်းဉာဏ်နှင့် မောင်အောင်ညွန့်တို့က၊ အယူခံတရားလို စွဲဆိုသည့်အတိုင်း ဒီကရီချပေးရန် ချေလွှာ တင်၏။ အယူခံတရားခံ မအေးဇွေ၊ မခင်ထွေးနှင့် မောင်ထွေးဖေတို့မှာ ဆင့်စာအတည်ဖြစ်သော်လည်း၊ ရုံးသို့ မလာရောက်သဖြင့်၊ ၎င်းတို့အပေါ် တဘက်သတ် စစ်ဆေးခဲ့လေသည်။ ကျန်အယူခံ တရားခံများကမူ၊ ကွယ်လွန်သူ ဒေါ်ဂွမ်းသည်၊ မသေမီ ၁၃ နှစ်ခန့်က သားသမီးများ၏ သဘောတူညီချက်အရ၊ ၎င်း၏ပစ္စည်းများအား၊ ခွဲဝေသည့် မိသားစု စီမံမှုတရပ် ပြုလုပ်ခဲ့ကြောင်း။ ထိုမိသားစုစီမံမှုအရ၊ အယူခံတရားခံ ဦးဘသော်သည်၊ ရေးမြို့နယ် ကွင်းကြီးကွင်းရှိ မြေချိန် ၅ ဧကရှိသော လယ်တခင်းကိုရရှိကြောင်း။ သမီး ဒေါ်ချစ်စု၊ ဒေါ်မြမြ၊ ဒေါ်သဲရင်၊ ဒေါ်အေးသင်နှင့် သား ဦးထွန်းဉာဏ်တို့က၊ သက်န်းကျွန်းရှိ မြေချိန် ၂၀ ဧကရှိသော လယ်တခင်းကို စုပေါင်း၍ ရရှိခဲ့ကြောင်း။ သားသမီး များတွင် အငယ်ဆုံး ဖြစ်သည့် ဒေါ်အေးသင်အား၊ ချစ်မြတ်နိုးသည့်အလျောက်၊ ၎င်း၏အစ်ကိုနှင့် အမများ၏ သဘောတူညီချက်အရ၊ အခင်းဖြစ် အိမ်နှင့် မြေကို ပေးခဲ့ကြောင်း။ ထိုကဲ့သို့ ခွဲဝေပေးသည့်အတိုင်း၊ ဒေါ်အေးသင်သည် လက်ရှိ နေထိုင်ပိုင်ဆိုင်ခဲ့သဖြင့်

၁၉၆၆

ဒေါ်သီရိ
နှင့်
ဦးထွန်းဉာဏ်
ပါ ၁၇။

အယူခံတရားလိုသည်။ အမေ့ခွဲဝေပေးရန် တောင်းဆိုခြင်းမပြုနိုင်ကြောင်း၊ အမှုစွဲဆိုရန် ကာလစည်းကမ်းသတ် ဥပဒေအရ အချိန်ကျော်လွန်နေပြီဖြစ်ကြောင်း ထုချေကြလေသည်။

ပညာရှိ နယ်ပိုင် တရားမတရားသွကြီးသည်။ နှစ်ဦးနှစ်ဘက် အမှုသည်နှင့် သက်သေ များကို ကြားနာပြီးနောက်၊ အခင်းဖြစ် အိမ်နှင့်မြေကို၊ ဒေါ်ဂွမ်းသည် မသေမိကပင် သားသမီးအားလုံး သဘောတူညီချက်အရ၊ မိသားစု စီမံမှုတရပ် ပြုလုပ်ကာ၊ ဒေါ်အေးသင်အား ခွဲဝေပေးခဲ့ကြောင်း၊ ထိုမိသားစုစီမံမှုအတိုင်း ၁၅ နှစ်တိုင်တိုင် သဘောတူ လိုက်နာခဲ့ပြီး၊ ယခုမှ မကျေနပ်ဟုမပြောဆိုနိုင်တော့ကြောင်း၊ အဆုံးအဖြတ်ပြုကာ အယူခံတရားလို၏ အမှုကို တရားစရိတ်နှင့်တကွ ပလုပ်လိုက်၏။ ယင်းသို့ ပလုပ်လိုက်သော ဒီကရီကို မကျေနပ်သဖြင့်၊ မော်လမြိုင်မြို့၊ ခရိုင်တရားမရုံးသို့ အယူခံဝင်ရာ၊ ပညာရှိ ခရိုင်တရားမ တရားသွကြီးကလည်း၊ အောက်ရုံး ယူဆသည့်အတိုင်း၊ ဒေါ်ဂွမ်းသည် မသေမိ မိသားစုစီမံမှုတရပ်ကို ပြုလုပ်ကာ၊ မိမိပိုင် ပစ္စည်းများ သားသမီးများအား ခွဲဝေပေးခဲ့ကြောင်း၊ အခင်းဖြစ် အိမ်နှင့် မြေမှာ၊ ထိုမိသားစု စီမံမှုအရ ဒေါ်အေးသင် ရရှိခဲ့သည့် ပစ္စည်းဖြစ်ကြောင်း ကောက်ယူကာ အောက်ရုံးစီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီတို့ကို အတည်ပြုလိုက်လေသည်။ ထိုအမိန့် ဒီကရီကို အယူခံတရားလိုက မကျေနပ် ပြန်သဖြင့်၊ ဤဒုတိယ အယူခံမှုကို တဖန် တင်သွင်းလာခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

အယူခံ တရားလို၏ ပညာရှိရွှေနေကြီးက၊ အယူခံ တရားခံတို့သည်၊ ၎င်းတို့၏ ထုချေလွှာတွင် ဒေါ်ဂွမ်း မသေမိ ၁၃ နှစ်က၊ မိသားစု စီမံမှုကို ပြုလုပ်ကာ အခင်းဖြစ် အိမ်နှင့်မြေကို ဒေါ်အေးသင်အား ပေးခဲ့သည်ဟု ဆိုထားသော်လည်း၊ အောက်ရုံးတွင် သက်သေအဖြစ် အစစ်ခံရာ၌၊ ဒေါ်ဂွမ်း မသေမိ ၃ နှစ်ကမှ မိသားစုစီမံမှုကို ပြုလုပ်ခဲ့ကြောင်း ထွက်ဆိုသွားသောကြောင့်၊ ဒေါ်ဂွမ်း မသေမိ မိသားစုစီမံမှုတရပ် ပြုလုပ်ခဲ့သည်ဆိုသော တင်ပြချက်မှာ ထင်ရှားသည့် တင်ပြချက်တခု ဖြစ်သည်ဟု မယူဆသင့်ကြောင်း လျှောက်လဲသွား၏။

ယခုကဲ့သို့ ဒုတိယ အယူခံမှုများတွင်၊ ပဌမအယူခံရုံးမှ တွေ့ရှိခဲ့သည့် အကြောင်း ခြင်းရာနှင့် ပတ်သက်သည့် ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ဒုတိယ အယူခံရုံးအနေဖြင့် လုံးဝ လက်ခံ ရမည်ဖြစ်၏။ ပဌမအယူခံရုံး၏ ကောက်ယူချက်မှာ သက်သေ အထောက်အထား ရှိနေပါက၊ မည်မျှပင်လဲများနေစေကာမူ၊ ဒုတိယ အယူခံရုံး၌၊ ထိုကောက်ယူချက်အား၊ စောဒက မတက်နိုင်ပေ။ စိုးချပ်ဘီး ဆန်စက်ကုမ္ပဏီနှင့် ခုကရုနဟတ် (၁)၊ ဤအမှုတွင် သွကြီး ဦးခင်မောင် (လိုပြ-၂)နှင့် အမေ့ဆိုင်တဦးဖြစ်သူ ဦးဘသော်(ခေါ်) ဦးဉာဏ် တို့၏ ထွက်ဆိုချက်အရ၊ ဒေါ်ဂွမ်းသည် မသေမိ ၎င်း၏ပစ္စည်းများကို သားသမီးများ

(၁) ၁၉၅၅ ခုနှစ်၊ မြန်မာပြည် စီရင်ထုံး ၂၉၁ (တရားလွှတ်တော်)။

၁၉၆၆
ဒေါ်သဲရင်
နှင့်
ဦးထွန်းညွှန်
ပါ ၁၇။

အား ခွဲဝေပေးခဲ့သည်ဆိုသော အောက်အယူခံရုံး၏ ကောက်ယူချက်မှာ လုံးဝ အချေ
အမြစ်မရှိဟု မဆိုသာသည့်အလျောက် အယူခံတရားလို၏ ပညာရှိ ရွှေနေကြီး၏
လျှောက်လဲ တင်ပြချက်ကို လက်မခံနိုင်ပေ။

ဒုတိယအချက်အနေဖြင့်၊ အယူခံတရားလို၏ ပညာရှိရွှေနေကြီးက အကယ်၍
ဒေါ်ဂွမ်းသည်၊ ၎င်းမသေမီ ၎င်း၏ပစ္စည်းများကို ခွဲဝေ၍ ပေးခဲ့သည်ဟု ဆိုစေကာမူ၊
ထိုကဲ့သို့ ခွဲဝေပေးခြင်းမှာ၊ မိသားစု စီမံမှုမဟုတ်ဘဲ၊ မေတ္တာနှင့် ပေးကမ်းခြင်းသာ
ဖြစ်၍၊ ပစ္စည်း လွှဲပြောင်းရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၂၃ အရ၊ မှတ်ပုံတင် စာချုပ် ချုပ်ဆို
ထားရန် လိုကြောင်း၊ ထိုကဲ့သို့ ချုပ်ဆိုခြင်း မရှိသဖြင့် ဒေါ်အေးသင်သည်၊ အခင်းဖြစ်
အိမ်နှင့်မြေကို လုံးဝပိုင်ဆိုင်ခွင့် မရကြောင်း တင်ပြသွားပြန်လေသည်။ ထိုတင်ပြချက်
နှင့် ပတ်သက်၍၊ မိသားစု စီမံမှုပြုလုပ်ရာတွင် ပါဝင်သူများသည်၊ အမွေပုံပစ္စည်း၌
အခွင့်အရေး ရှိသူများ ဖြစ်ရမည်ဖြစ်ရာ၊ ဤအမှုတွင် ဒေါ်ဂွမ်း၏ အမွေပစ္စည်းအပေါ်
ဒေါ်ဂွမ်း၏ သားသမီးများသည် ဒေါ်ဂွမ်း မသေမီ အခွင့်အရေး မရှိကြသည့်
အလျောက်၊ ထိုပစ္စည်းများအား ခွဲဝေခြင်းမှာ၊ မိသားစုစီမံမှု မမြောက်ဟု အကြောင်း
ပြသွားကာ တောင်မင်းနှင့် ရန်ကုမားရမ် (၂) အမှုကို ကိုးကားသွားလေသည်။
ထိုအမှုတွင် မခိုင်ဖြူနှင့် ၎င်း၏ ဩရသသားတို့အပေါ် အယူခံတရားခံက၊ ဒီကရီ
ရသဖြင့်၊ ၎င်းတို့ ပစ္စည်းကို ဝရမ်းကပ်ရာ မခိုင်ဖြူ၏ ကနိဋ္ဌသားများက၊ ထိုပစ္စည်းမှာ
မိမိဘဝင် ဦးလှဘော်ဇံ မသေမီက မိသားစုစီမံမှုတရပ် ပြုလုပ်ကာ မိမိတို့အား ခွဲဝေ
ပေးထားသည့် ပစ္စည်း ဖြစ်သည်ဟု တရားစွဲဆို၏။ ဦးလှဘော်ဇံတွင် ကွယ်လွန်သွား
သည့် ပဌမဇနီးမှ သမီးတယောက်လည်းရှိရာ၊ အကယ်၍ ၎င်းသည် မသေမီ အမွေပုံ
ပစ္စည်းများကို မိသားစုစီမံမှုဖြင့် ခွဲဝေပါမူ၊ ၎င်း၏ အမွေဆက်ခံခွင့်ရှိသည့် ပဌမဇနီး၏
သမီးနှင့် မခိုင်ဖြူတို့အားသာလျှင် ခွဲဝေပေးနိုင်သည်။ မခိုင်ဖြူ၏ ကနိဋ္ဌ သားများမှာ
ဦးလှဘော်ဇံ၏ အမွေပုံပစ္စည်းအပေါ် အခွင့်အရေး မရှိသဖြင့်၊ ၎င်းတို့အား ခွဲဝေပေး
ခြင်းမှာ၊ မိသားစုစီမံမှုအရ ခွဲဝေပေးခြင်းမဟုတ်။ မေတ္တာအရ ပေးကမ်းခြင်းသာ
ဖြစ်သည်ဟု ယူဆရမည်ဖြစ်ကြောင်း အဆုံးအဖြတ် ပြုထားခြင်း ဖြစ်လေသည်။

ယခု အမှု၏ အကြောင်းခြင်းရာမှာ ထိုအမှု၏ အကြောင်းခြင်းရာနှင့် လုံးဝမတူပေ။
ဒေါ်ဂွမ်းသည် အခင်းဖြစ် အိမ်နှင့်မြေကို သမီးအငယ်ဆုံး ဒေါ်အေးသင်ကို ခွဲဝေပေးစဉ်၊
ဒေါ်အေးသင်သည် ဒေါ်ဂွမ်း သေဆုံးသောအခါ၊ ဒေါ်ဂွမ်း၏ အမွေကို ဆက်ခံနိုင်သည့်
အမွေစား အမွေခံတယောက်ဖြစ် ၊ ထိုကဲ့သို့ ခွဲဝေပေးခြင်းမှာ မိသားစု စီမံမှု ဖြစ်သည်
ဟု ကောက်ယူရမည်။ ယခုအမှု၏ အကြောင်းခြင်းရာများသည်၊ မကျော့နှင့် ဒေါ်

(၂) အေးအိုင်၊ အာ(၆)၊ ၁၉၃၄ ခုနှစ်၊ ရန်ကုန် ၁၇၆။

ကျေးအာ (၃)တို့ စီရင်ထုံးနှင့် ဆင်တူရှိများ ဖြစ်သည်။ ထိုအမှုတွင် မိခင်ဖြစ်သူ ဒေါ်ကျေးအာသည် ၎င်း မသေမီ သားများအား ပစ္စည်းအသီးသီး ခွဲဝေပေးခဲ့၏။ သားတစ်ဦးဖြစ်သူ မောင်စံလှ ရူးသွပ်သွား၍ ၎င်း၏ လယ်ကို ဇနီးမကျော့က အုပ်ချုပ်သည်ကို မရူစိမ့်သဖြင့် ဒေါ်ကျေးအာက ထိုလယ်မှာ မိမိပစ္စည်းဖြစ်ကြောင်း ကြေငြာပေးရန် တရားစွဲဆိုသောအခါ အမွေစား အမွေခံ အချင်းချင်း ပစ္စည်းခွဲဝေပေးကြခြင်းမှာ မိသားစု စီမံမှုပြု လုပ်ရာ ရောက်၍ အတည်ဖြစ်ကြောင်း အဆုံးအဖြတ်ပေးခဲ့လေသည်။

မိသားစုစီမံမှုပြုလုပ်ကာ အမွေပုံပစ္စည်းများကို ခွဲဝေပေးခြင်း၏အဓိက ရည်ရွယ်ချက် မှာ အတောမသတ်နိုင်သည့် အမွေမှု အရှုပ်အထွေးများ ပေါ်ပေါက် ခြင်းမှ၎င်း၊ သားချင်းတစ်စု အမွေကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ စိတ်ဝမ်းကွဲပြားကာ မသင့်မတင့်ဖြစ်ခြင်းမှ ၎င်းကာကွယ်ရန် ဖြစ်လေသည်။ မြန်မာဗုဒ္ဓဘာသာ ဥပဒေအရ လင်မယားနှစ်ဦး၏ ပစ္စည်းကို လင်သေလျှင် မယားပိုင်သည်။ မယားသေလျှင် လင်ပိုင်သည်ဆိုသော သဘောရှိရာ၊ ဩရဿမူအပ ကျန် ကနိဌသားသမီးများသည် မိဘနှစ်ဦးစလုံးမသေမီ အမွေပုံပစ္စည်းအပေါ် လက်ငင်း အခွင့်အရေးမရှိကြပေ။ ယင်းသို့ လက်ငင်းအခွင့်အရေး မရှိသဖြင့် မိသားစု စီမံမှု ပြုလုပ်နိုင်ခွင့် မရှိဟုဆိုလျှင် မြန်မာဗုဒ္ဓဘာသာတို့သည်မိဘနှစ်ဦးစလုံး မသေမီမိသားစုစီမံမှု ပြုလုပ် နိုင်ကြတော့မည် မဟုတ်ပေ။ ထိုကဲ့သို့ဆိုလျှင် မြန်မာဗုဒ္ဓဘာသာတို့၌ အလွန် ရည်ရွယ်ချက်ကောင်းသည့် မိသားစုစီမံမှု ပြုလုပ်နိုင်သော အခွင့်အရေးကြီးတစ်ခုဆုံးရှုံး လက်လွှတ်နေသည်ဟု ယူဆရမည်ဖြစ်သည်။ အမှန်မှာ မိဘတစ်ဦးဦးက မသေမီ သားသမီးများ ဖြစ်ကြသည့် အမွေစားအမွေခံများကို ခေါ်၍ ၎င်းတို့၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် အမွေခွဲဝေရန် ပဋိညာဉ်ပြုလုပ်ထားလျှင် ထိုစီမံချက်၌ အတင်းအကြပ် ပြုလုပ်ခြင်း မတရား ဩဇာညောင်းခြင်း အရေးကြီးသည့် အချက်အလက်များကို ထိန်းချုပ်ထားခြင်း စသည်မတရားမှုမရှိပါက ထိုမိသားစု စီမံမှုသည် အတည် ဖြစ်ရမည် ဖြစ်သည်။ အမွေပုံ ပစ္စည်းအပေါ်၌လက်ငင်းအခွင့်အရေး မရှိ စေကာမူ တစ်နေ့တွင် အခွင့်အရေး ရှိလာမည့် အမွေစား အမွေခံအားလုံး သဘောတူလျှင် အမွေပစ္စည်းအား ခွဲဝေသည့် မိသားစု စီမံမှုကိုပြုလုပ်နိုင်ခွင့်ရှိသည်ဟု ကျွန်ုပ် ထင်မြင်ယူဆသည်။ သို့ဖြစ်ရာ ဤအမှုတွင် ဒေါ်ဂွမ်းမသေမီ အခင်းဖြစ် အိမ်နှင့်မြေကို ဒေါ်အေးသင်အား ပေးကမ်းခဲ့ခြင်းမှာ မိသားစုစီမံမှုအရ ပြုလုပ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း ကောက်ယူရမည်ဖြစ်သည်။

အထက်ပါအကြောင်းများကြောင့်ဤဒုတိယ အယူခံအမှုကို တရားစရိတ် နှင့်တကွ ပလပ်လိုက်သည်။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှု

တရားသူကြီး ဦးချစ် ရွှေတွင်

ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ (ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားသူ)

နှင့်

ကိရိယာရှင် (ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားခံရသူ) *

† ၁၉၆၆

ဇွန်လ
၂၇ ရက်။

သွင်းကုန်ထုတ်ကုန် ကြီးကြပ်ရေး (ယာယီ) အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၅ (၁) အရ၊ ပူးပြစ်ထင်ရှား
စီရင်ခြင်း-ပြစ်ဒဏ်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။မြန်မာပြည်တွင်းမှာရှိသော ပစ္စည်းများကို အစိုးရ၏အခွင့်အမိန့် မရရှိဘဲနှင့်
အခြားနိုင်ငံသို့ သယ်ယူပို့ဆောင်ခြင်းမှာ မြန်မာပြည်၏ စီးပွားရေးကို ထိခိုက်နစ်နာသည့်အပြင်၊
အစိုးရ အနေနှင့်လည်း နိုင်ငံခြားငွေ ရရှိရေး၌ ထိခိုက်နစ်နာနေသည်။

ဤကဲ့သို့ ကြီးလေးသော ပြစ်မှု ကျူးလွန်သူအား စံပြအနေဖြင့်၊ နောက်နောင်ပြုလုပ်မည့်
သူ မလုပ်နိုင်အောင် အပြစ်ဒဏ်ပေးရာ၌ ဟန့်တားစေသင့်သည်။

ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားသူအတွက် ။ ။(အစိုးရရှေ့နေကြီး) ဦးလှသင်း။

ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားခံရသူအတွက်။ ။ကိုယ်တိုင်လာရောက်သည်။

တရားသူကြီး ဦးချစ်။ ။၁၉၆၆ ခု၊ မတ်လ ၂ ရက်နေ့က၊မင်္ဂလာဒုံလေယာဉ်ပျံ
ကွင်းတွင်၊ အိန္ဒိယပြည်သို့ အပြီးအပိုင်ပြန်မည့် လျှောက်ထားခံရသူ၊ ကိရိယာရှင်အား
ရှာဖွေရာ၌၊ ၎င်းထံမှအစိုးရ၏ ခွင့်ပြုချက်မရရှိဘဲ၊ လျှို့ဝှက်စွာ၊ အိန္ဒိယပြည်သို့ ယူ
ဆောင်သွားရန်၊ ဆန်းဖိုးပတ်ကားဖေါင်တိန် (၂၉၄)၊ ဆူပါပိုင်လေဘုဖေါင်တိန်(၁၉၂)
စုစုပေါင်း တန်ဘိုးငွေ ၈,၃၁၀ ကိရိယာဖွေတွေ့ရှိရာ၊ယင်းလျှောက်ထားခံရသူ အပေါ်တွင်
သွင်းကုန်ထုတ်ကုန်ကြီးကြပ်ရေး (ယာယီ) အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၅ (၁) အရတရားစွဲဆို
ခဲ့ရာ၊ ရန်ကုန်မြို့ (အထူးစုံစမ်းစစ်ဆေးရေး အက်ဥပဒေ) အထူးတရားသူကြီးရုံး
၁၉၆၆ ခု၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၃၂ တွင် စစ်ဆေးခဲ့သည်။ လျှောက်ထားခံရသူ

* ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ် ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၉၇ (ခ)။

† ရန်ကုန်မြို့၊ အထူး စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးဌာန ပဌမ အထူး တရားသူကြီးရုံး ရာကြီးမှု အမှတ်
၃၂/၆၆ တွင်၊ လျှောက်ထားခံရသူအပေါ် ၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ သွင်းကုန် ထုတ်ကုန် ကြီးကြပ်ရေး
(ယာယီ) အက် ဥပဒေ ပုဒ်မ ၅ (၁) အရ၊ ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၁၃ ရက်နေ့စွဲပါ ချမှတ်သော
အမိန့်ကို မကျေနပ်၍ ပြစ်ဒဏ် တိုးမြှင့်ပေးပါရန် နိုင်ငံတော် ချွေနေချုပ်က တင်သွင်းသော ရာဇဝတ်
ပြင်ဆင်မှုလျှောက်လွှာ။

ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ
နှင့်
ကိရိတ်ချင်း

(တရားခံအပေါ်) အောက်ရုံးမှစွဲတင်သည့်ပုဒ်မအတိုင်း စွဲချက်ပြုလုပ်ရာတွင်၊
လျှောက်ထားခံရသူက အပြစ်ရှိပါသည်ဟု ဝန်ခံလေသည်။ အောက်ရုံးတရားသူကြီးက
၁၉၆၆ခု၊ ဧပြီလ ၁၃ရက်နေ့တွင် အမိန့်ချမှတ်ရာ၌၊ လျှောက်ထားခံရသူအား။
ရုံးတက်ရုံးဆင်းထောင်ဒဏ်နှင့်ဒဏ်ငွေ ၃၀၀၀/- (သုံးထောင်ကျပ်) ပေးဆောင်စေ၊
ပျက်ကွက်ပါက အလုပ်နှင့်ထောင်ဒဏ် ၃ လကျခံစေရန် အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်။

ထိုကဲ့သို့ချမှတ်သောအပြစ်ဒဏ်မှာ၊ အလွန်အလွန်မှနည်းလွန်းပါသည်။
တိုးမြှင့်ပေးပါရန်၊ အစိုးရက ပြင်ဆင်လွှာတင်သွင်းသည်။ အမှုခေါ်ရာတွင် လျှောက်ထားသူ၊
ကိရိတ်ချင်း ကိုယ်တိုင်ရောက်ရှိလာသည်။ လျှောက်ထားသူ၏ ပညာရှိအစိုးရရှေ့နေကြီး
ဦးလှသင်းအားကြားနာပြီးနောက်၊ ဤအမှုကိုသုံးသပ်ရာ၌၊ လျှောက်ထားခံရသူအပေါ်
စွဲတင်ထားသည့်အတိုင်း အပြစ်ဒဏ်ပေးရန်မှာ၊ အလုပ်နှင့်ထောင်ဒဏ် ၇
နှစ်အထိပေးနိုင်သည်။ ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။ ယခုပေးထားသော အပြစ်ဒဏ်မှာ
ရုံးတက်ရုံးဆင်းထောင်ဒဏ် တရက်နှင့်ဒဏ်ငွေ ၃၀၀၀/-သာလျှင်ဖြစ်သောကြောင့်
လျှောက်ထားခံရသူ ပြုလုပ်သော ပြုမူချက်နှင့် ပေးထားသော အပြစ်ဒဏ် တို့မှာ
နှိုင်းစာလိုက်လျှင်၊ ပေးထားသောအပြစ်ဒဏ်မှာ အဆမတန်နည်းလွန်းသည်ဟု
တွေ့ရှိရသည်။

ယခုအခါ နိုင်ငံခြားသို့ သွားရောက်သော ခရီးသည်များမှာ၊ မြန်မာပြည်တွင်းမှ
ပစ္စည်းများကို တိတ်တဆိတ်ခိုးယူ၍ သယ်ယူပို့ဆောင်သော အလေ့အထများစွာ
ရှိသည်ကိုတွေ့ရှိရသည်။ သက်ဆိုင်ရာတို့မှ မတွေ့ရှိရဘဲနှင့် ထွက်ခွာသွားသော
ခရီးသည်များမှာ၊ ပစ္စည်းအများအပြားပင် ယူဆောင်သွားသည်ဟု ယူဆသည်။ ယခုကဲ့သို့
မြန်မာပြည်တွင်းမှရှိသော ပစ္စည်းများကို အစိုးရ၏အခွင့်အမိန့်မရရှိဘဲနှင့်အခြားနိုင်ငံသို့
သယ်ယူပို့ဆောင်ခြင်းမှာ၊ မြန်မာပြည်၏စီးပွားရေးကို ထိခိုက်နစ်နာသည်အပြင်၊ အစိုးရ
အနေဖြင့်လည်း၊ နိုင်ငံခြားငွေရရှိရေး၌ ထိခိုက်နစ်နာနေသည်။

ဤကဲ့သို့ ကြီးလေးသောပြစ်မှုကျူးလွန်သူအား စံပြအနေဖြင့်
နောက်နောင်ပြုလုပ်မည့်သူမလုပ်နိုင်အောင် အပြစ်ဒဏ်ပေးရာ၌ ဟန့်တားစေသင့်သည်။

လုစမ်းနှင့်အစိုးရ (၁) အမှုတွင် အဆုံးအဖြတ်ပေးထားသည့်အတိုင်း။
ယခုကဲ့သို့ကြီးလေးသော ပြစ်မှုနှင့်အပြစ်ဒဏ်တို့ နှိုင်းစာလျှင်၊ အလွန်အလွန်မှ
အပြစ်ဒဏ်မှာနည်းလွန်းနေခြင်းကြောင့်၊ အမှုနှင့်ပတ်သက်၍ အလွန်တရာမှ
တရားမျှတမှုကင်းမဲ့ပြီး တရားစီရင်ရေးမဏ္ဍိုင်မှာလည်း ယိမ်းယိုင်စရာအကြောင်းရှိ
သွားနိုင်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် လျှောက်ထားခံရသူအပေါ် အောက်ရုံးမှချမှတ်သော
ပြစ်မှုနှင့်အပြစ်ဒဏ်များအပြင်၊ အလုပ်နှင့် ထောင်ဒဏ် ၃ နှစ် တိုးမြှင့်ကျခံစေရန်
အမိန့်ချမှတ်လိုက်သည်။

(၁) ၁၉၄၁ ခုနှစ်၊ ရန်ကုန်စီရင်ထုံး စာမျက်နှာ ၅၉၅။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

တရားမ ပဌမအယူခံမှု

တရားသူကြီး ဦးထွန်းတင် နှင့် တရားသူကြီး ဦးချစ်ဘိုရွှေတွင်

ပြည်ထောင်စု မြန်မာ နိုင်ငံ ကောက်ပဲ သီးနှံ ရောင်းဝယ်ရေး အဖွဲ့
(အယူခံတရားလို)

နှင့်

ပြည်တော်သာဆန်စက်၏အစုစပ်များဖြစ်သော ၁၊ ဂေါ် ရှောင်လင်(မ်)၊
၂၊ တန်စိတ်ဟုတ် (အယူခံတရားခံများ) *

၁၉၆၆ †
ဇွန်လ ၁၈ ရက်

မဉ္ဇူညာဉ် စာချုပ်အရ၊ ဆန်ကြိတ်ခွဲရောင်းချသည့် တန်ဘိုးဧရရှိုရန် တရားစွဲဆိုမှု—အစုစပ်
အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၄၀ မှတ်ပုံမတင်ထားသည့် အစုစပ်လုပ်ငန်း—လုပ်ငန်းတွင် ပါဝင်
သူများ သဘောတူညီက မည်သည့် အချိန်အခါတွင် မဆို ဖျက်သိမ်းနိုင်ခြင်း—အစုစပ်
အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၆၉ (၃) နှင့် တရားမကျင့်ထုံး အမိန့် ၃၀၊ နည်းဥပဒေ ၁ (ခ) အရ၊
တရားစွဲဆိုခြင်းမှာ မှန်မမှန် နှစ်ဦးနှစ်ဖက် သဘောတူညီ ချုပ်ဆိုသည့် မဉ္ဇူညာဉ်စာချုပ်—
ဆန်များကို သဘောတူညီ လက်ခံသည့် ကာလ—ဆန်ကြိတ်ပြီးကြောင်း တင်သွင်းသည့်
(Delivery Order) ရရှိပြီး ဆန်များကို အဆင့် အတန်းမို့သည်ဟု သဘောတူညီလက်ခံ
သည့်နေ့မှသာ လက်ရောက်ရယူခြင်းဖြစ်သည်ဟု သဘောတူညီချက်—ကာလစည်းကမ်း
သတ် ဥပဒေ ပဌမ ဇယား အပိုဒ် ၅၂—ကျန်ဘိုးချေရန်နေ့မှာ ဆန်များကို သဘောတူ
လက်ခံသည့် နေ့မှသာစ၍ ဖျက်သိမ်းခြင်း—တရားစွဲဆိုသည်မှာ ဥပဒေအရ၊ စွန့်ပြုသည့်
ကာလ စည်းကမ်းသတ် အချိန် ကျော်မကျော်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။အစုစပ် အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၄၀ အရ၊ မှတ်ပုံမတင် ထားသည့် အစုစပ်
လုပ်ငန်းကို ထိုအစုစပ်လုပ်ငန်းတွင် ပါဝင်သည့် လူများ သဘောတူညီက မည်သည့် အချိန်အခါမဆို
ဖျက်သိမ်းနိုင်ကြောင်း ဥပဒေက ခွင့်ပြုထားပေသည်။ ထိုအတွက် ယခုကဲ့သို့ မှတ်ပုံမတင်ခြင်းမရှိသည့်
အစုစပ်လုပ်ငန်းကို ဖျက်သိမ်းရန် မည်သည့် ဆောင်ရွက်ချက်မျိုးမျှ လိုအပ်ခြင်းမရှိသဖြင့်၊ အစုစပ်
များက သဘောတူညီဖျက်သိမ်းခဲ့ပါ။ ထိုအစုစပ်လုပ်ငန်းမှာ ဖျက်သိမ်းပြီးပြီဟု ယူဆရမည်ဖြစ်
ပေသည်။ တရားလို ပြည်တော်သာ ဆန်စက်၏ ကိုယ်စားလှယ်ထွက်ဆိုချက်ကို ဆန့်ကျင်သည့်
မည်သည့် သက်သေခံ အထောက်အထားမျှ မရှိသဖြင့် တရားလို ပြည်တော်သာဆန်စက် အစုစပ်
လုပ်ငန်းမှာ ၎င်းသက်သေက ထွက်ဆိုခဲ့သည့် အတိုင်း၊ ၁၉၆၅ ခုနှစ် လောက်က ဖျက်သိမ်းလိုက်ပြီး
ဖြစ်ကြောင်းမှာ မှန်ကန်သည်ဟု ယူဆရန်ရှိသည်။ သို့အတွက် အမှုကို အယူခံတရားခံများက

* ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ တရားမ ပဌမ အယူခံမှုအမှတ် ၂၇။

† ၁၉၅၈ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှု အမှတ် ၂၇ တွင်၊ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၁၈ ရက်နေ့စွဲပါ၊
တရားရုံးချုပ် မူလ ရာဘက်တရားသူကြီး ဦးကျော်ဝင်းဦး ရုံးတော်၏ ချမှတ်သောဒီကရီကို အယူခံဝင်မှု။

အစုစပ် အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၆၉ (၃) နှင့် တရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၃၀၊ နည်းဥပဒေ ၁ (၁) အရ၊ တရားစွဲဆိုခြင်းမှာ ဥပဒေအရ မှန်ကန်သည်။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ နှစ်ဦးနှစ်ဖက် သဘောတူညီ ချုပ်ဆိုသည့် ပဋိညာဉ်စာချုပ် အပိုဒ် ၆ အရ၊ အယူခံတရားလိုအဖွဲ့က ဆန်များကို သဘောတူညီလက်ခံသည့် ကာလမှာ ဆန်ကြိတ်ပြီး အကြောင်း၊ တင်သွင်းသည့် (Deliver Order) ရရှိပြီး အယူခံတရားလိုအဖွဲ့က ၎င်း (Deliver Order) အရ၊ ကြိတ်ခဲ့သည့် ဆန်များကို အဆင့်အတန်းမှီသည်ဟု သဘောတူညီ လက်ခံသည့် နေ့မှသာ လက်ရောက်ရယူခြင်းဖြစ်သည်ဟု သဘောတူညီထားကြသည်။ ထို့အတွက် ကာလစည်းကမ်းသတ် ဥပဒေ ပဌမ ဇယား အပိုဒ် ၅၂ တွင် ရည်ညွှန်းထားသည့် ကုန်ဘိုးချေရန် ဧည့်မှာ ဆန်များကို အယူခံ တရားလိုအဖွဲ့က သဘောတူညီလက်ခံသည့်နေ့မှသာစ၍ ရေတွက်ရသည် ဖြစ်သည်မှာ ထင်ရှားသည်။ အချင်းဖြစ် ဆန်များနှင့် ပက်သက်၍ အယူခံတရားလိုအဖွဲ့က ၁၉၅၅ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၁၉ ရက်နေ့တွင်မှသာ သဘောတူလက်ခံသည်ဖြစ်ရကား အယူခံတရားခံများက တရားစွဲဆိုသည်မှာ ဥပဒေအရ ခွင့်ပြုထားသည့် ကာလစည်းကမ်းသတ် အချိန် မကျော်လွန်။

၁၉၆၆
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ
ကောက်ပဲသီးနှံ
ရောင်းဝယ်ရေး
အဖွဲ့
နှင့်
ပြည်တော်သာ
ဆန်စက်၏အစု
ဗဟိုများဖြစ်သော
၁၊ ဂေါ်ဇောင်
လင်(၆)၊
၂၊ တန်ခိတ်
ဟုတ်။

အယူခံတရားလိုအဘွက်။ ။ ဦးမျိုးခင်

အယူခံတရားခံများအဘွက်။ ။ မစ္စတာ စီ၊ အေ၊ စူးမား

တရားသူကြီး ဦးထွန်းတင်။ ။ ယခုအမှုမှာ ဤရုံးမှလွှဲလွှတ်ဆိုင်ရာ ၁၉၅၈ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှု အမှတ် ၂၇ တွင် တရားလိုဖြစ်သူ အယူခံတရားခံ ပြည်တော်သာ ဆန်စက်က၊ တရားခံဖြစ်သူ အယူခံတရားလို နိုင်ငံတော် ကောက်ပဲသီးနှံ ရောင်းဝယ်ရေး အဖွဲ့အား၊ ၁၉၅၅ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၅ ရက်နေ့စွဲပါ၊ ပဋိညာဉ်စာချုပ်အရ၊ ဆန်တန်ချိန် ၃၁၀ ကို ကြိတ်ခဲ့ ရောင်းချသည့်တန်ဘိုးငွေ ၇၂,၅၀၉ ကျပ် ၃၄ ပြားကို ရရှိရန် တရား စွဲဆိုသည့်အတိုင်း၊ ရုံးမှ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီချမှတ်ပေးလိုက်သည်ကို မကျေနပ်၍ တရားခံဖြစ်သူ အယူခံတရားလိုက တင်သွင်းခဲ့သည့် အယူခံမှုဖြစ်သည်။

တရားလိုဖြစ်သူ အယူခံတရားခံ၏ စွဲဆိုလွှာအရ၊ အယူခံတရားလိုများ ဝယ်ယူသည့် ဆန်တန်ချိန် ၃၁၀ ကို ၁၉၅၅ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၁၃ ရက်၊ ၁၄ ရက်နှင့် ၁၅ ရက်နေ့တို့တွင် တနေ့လျှင် တန်ချိန် ၁၁၀ ကျ ကြိတ်ခဲ့ပြီး၊ အယူခံတရားလိုများပေးသည့်ဂိုဒုံအိတ်များသို့ ထည့်သွင်း၍ ၎င်းတို့၏ ဂိုဒုံခေါင်းများသို့ ပေးအပ်ခဲ့ကြောင်း။ ထိုဆန်များ ကြိတ်ခဲ့ရသည့် အတွက် ကျသင့်သည့်ငွေများကို ရရှိရန် ဘီ(လ်)အမှတ် ၁၃၊ ၁၄၊ ၁၅ များအရ၊ ၁၉၅၅ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၁၄ ရက်၊ ၁၅ ရက်၊ ၁၆ ရက်နေ့တွင် ပြည်သူ့ဘဏ် အမှတ် ၉ မှတဆင့် အယူခံ တရားလိုများအဖွဲ့သို့ ပေးပို့ခဲ့ကြောင်း။ ထိုဘီ(လ်)များအတွက်ရရှိရန် စုစုပေါင်းငွေမှာ ၇၂,၅၀၉ ကျပ် ၃၄ ပြားဖြစ်ပြီး၊ ထို ဘီ(လ်)များကို အယူခံတရားလိုများက လက်ခံ၍ ငွေချေရန်သာ ဆောင်ရွက်ရန်ရှိတော့သည့်အချိန်၊ ၁၉၅၅ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၂၃ ရက်နေ့ တွင် ဆန်စက်မှာ မတော်တဆမီးသင့်လောင်သွားသဖြင့်၊ ဆန်စက်ရှိ ပစ္စည်းများနှင့်

၁၉၆၆

ပြည်ထောင်စု
ပြန်စာနိုင်ငံ
ကောက်ပဲသီးနှံ
ရောင်းဝယ်ရေး
အဖွဲ့
နှင့်
ပြည်တော်သာ
ဆန်စက်၏အစု
စပ်များဖြစ်သော
၁။ ဂေါ်ရှောင်
လင်(၆)၊
၂။ ထန်ဖိတ်
ဖုတ်။

အယူခံတရားလိုတို့အား၊ ရောင်းထားသည့် ဆန်များပါ မီးလောင်ရာတွင် ဆုံးရှုံးသွားသောကြောင့်၊ အယူခံတရားလိုများက ကျသင့်သည့်ငွေကို မဲပေးခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း။ ဆန်များကို အယူခံတရားလိုများသည် လက်ရောက်ရရှိပြီးဖြစ်၍၊ ထိုဆန်များနှင့် ပတ်သက်ပြီး ဆုံးရှုံးနှစ်နာခြင်းကို၊ အယူခံတရားလိုများသာ ကျခံရန်ရှိသဖြင့် တရားလိုဖြစ်သူ အယူခံတရားခံများသည်၊ ဆန်ဘိုးအတွက်ငွေများကို ရသင့်သည့်အတိုင်း အကြိမ်ကြိမ် တောင်းခံခဲ့ရာ မရရှိသဖြင့် အမှုကိုစွဲဆိုရပါသည်ဟု ပြဆိုလေသည်။

တရားခံဖြစ်သူ အယူခံတရားလိုတို့က ရည်ညွှန်းသည့် ပဋိညာဉ်စာချုပ်အရ၊ ဆန်တန်ချိန် ၃၀၀ ကို ဝယ်ယူခဲ့ကြောင်းကို မပြင်းဆိုပေ။ သို့သော် ၎င်းတို့က ထိုဆန်များကို သဘောကိုက်ညီပြီး၊ လက်ခံယူခဲ့ခြင်းမပြုသေးမီ ၁၉၅၅ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၂၃ ရက်နေ့တွင်၊ စက်ကို မီးလောင်၍ ဆန်များ ဆုံးရှုံးသွားရာ၊ ထိုဆန်များအတွက် မိမိတို့ကတောင်းဆိုသည့် တန်ဘိုးကို မပေးထိုက်ပါဟု ချေပလေသည်။ ထို့ပြင်တရားခံဖြစ်သူ အယူခံတရားလိုများက၊ တရားလိုဖြစ်သူ အယူခံတရားခံသည်၊ အမှုကို ယခုကဲ့သို့အစုရှင်များအားလုံး ထည့်သွင်းခြင်းမပြုဘဲ တရားမစွဲဆိုနိုင်ကြောင်းနှင့် ယခုတောင်းဆိုသည့် ငွေမှာလည်း ကာလစည်းကမ်းသတ် အချိန်ကျော်လွန်နေပြီဖြစ်၍ မရသင့်ပါဟု ထပ်မံပြဆိုလေသည်။

ထိုအမှုတွင်၊ ဤရုံးမူလဘက်ဌာန၏ စီရင်ချက်တွင် ပြဆိုထားသည့် အတိုင်း ကောက်ချက် ၄ ခုကို ထုတ်နှုတ်၍ အမှုကို စစ်ဆေးခဲ့ရာ ထိုကောက်ချက်များနှင့် ပတ်သက်၍၊ တရားလိုဖြစ်သူ အယူခံ တရားခံအတွက် အသာပေး ပြေဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း အမှုကို၊ စရိတ်နှင့်တကွ ဒီကရီချပေးလိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။

ထိုအတွက်၊ အယူခံတရားလိုများက ယခု အယူခံမှုကို တင်သွင်းခဲ့ရာဝယ်၊ တရားလိုဖြစ်သူ အယူခံတရားခံများသည် ယခုကဲ့သို့ အမှုကို စွဲဆိုရန် အခွင့်အရေးမရှိပါဆိုသည့် အချက်ကို မူလဘက်ရုံးမှ လက်မခံခဲ့ခြင်းမှာ မှားယွင်းနေသည်ဟု ၎င်း၊ အချင်းဖြစ် ဆန်များကို၊ ဝယ်ယူသူ အယူခံတရားလိုများက သဘောတူညီ လက်ခံရယူပြီးသည်ဟု၎င်း၊ ယခုအမှုမှာ ကာလစည်းကမ်းသတ်အချိန် မကျော်၊ ပွန်သေးပါဟု ၎င်း၊ ဆုံးဖြတ်ခဲ့ခြင်းမှာ သက်သေခံချက်များအရသော်၎င်း၊ ဥပဒေအချက်များအရသော်၎င်း၊ မှားယွင်းနေသဖြင့်၊ မူလဘက်ရုံးမှ ချမှတ်ခဲ့သည့် စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို ပယ်ဖျက်သင့်ပါသည်ဟု ပြဆိုလေသည်။

ပဌမငြင်းချက်ဖြစ်သည့် အယူခံတရားခံများသည်၊ ယခုအမှုကို စွဲဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း စွဲဆိုရန် အခွင့်အရေးမရှိပါဟုဆိုသည်နှင့် ပတ်သက်၍ အယူခံတရားလိုများက အယူခံတရားခံကုမ္ပဏီသည် ဖျက်သိမ်းပြီးသည့် ကုမ္ပဏီဖြစ်ပါက အစုစပ် အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၆၉ (၃) (က) အမျှ စွဲဆိုခွင့်ရှိမည်မှာ မှန်ပေသည်။ သို့သော် ယခုအမှုတွင် အယူခံတရားခံ၏ ကုမ္ပဏီကို ဖျက်သိမ်းပြီးကြောင်း လုံလောက်သည့် သက်သေခံချက် မရှိသဖြင့်

ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ
ကောက်ပဲသီးနှံ
ရောင်းဝယ်ရေး
အဖွဲ့
နှင့်
ပြည်တော်သာ
ဆန်စက်၏အစု
စပ်များဖြစ်
သော
၁။ဂေါ်ရောင်
လင်း(၆)
၂။တန်စိတ်
ဟုတ်။

အယူခံတရားခံများသည် အမှုကို ယခုကဲ့သို့ စွဲဆိုခွင့်မရှိပါဟု လျှောက်ထားလေသည်။
ထို့အတွက် အယူခံတရားလိုများ ငြင်းဆိုသည့် အချက်၏ အဓိက ပြဆိုချက်မှာ
တရားလိုဖြစ်သူ အယူခံတရားခံများ၏ကုမ္ပဏီမှာဖျက်သိမ်းပြီးသည့် ကုမ္ပဏီဖြစ်
ကြောင်းပေါ်လွင်မှု၊ ယခုကဲ့သို့ ကုမ္ပဏီ၏ အစုရှင် ၂ဦးက တရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၃၀
နည်းဥပဒေ ၁ (ခ)အရ တရားစွဲဆိုနိုင်မည်ဖြစ် ပေသည်။ သို့ရာတွင် ကုမ္ပဏီကို
ဖျက်သိမ်းကြောင်းသက်သေခံ အထောက်အထား ထင်ရှားခြင်း မရှိသဖြင့်အစုစပ် ဥပဒေ
ပုဒ်မ ၆၉ (၃)တွင် အကျုံးမဝင်၊ ပုဒ်မ ၆၉(၁)အရ ကုမ္ပဏီမှာ မှတ်ပုံတင် ထားခြင်း
မရှိသဖြင့်၊ ယခုအမှုကိုစွဲဆိုရန် ဥပဒေ အရ အခွင့်အရေးမရှိပါဟု ဆိုလိုလေသည်။

ထိုအချက်နှင့် ပတ်သက်၍ တရားလိုဖြစ်သူ အယူခံတရားခံများ၏
ကိုယ်စားလှယ်ဖြစ်သူ တန်ဟွာခိန် (လိုပြ-၃)က အယူခံတရားခံများ၏အစုစပ်ကုမ္ပဏီမှာ
၁၉၅၆ ခုနှစ်က ဖျက်သိမ်းလိုက်ကြောင်းကို ရုံးရှေ့တွင် ကျွမ်းကျိန် အစစ်ခံခဲ့လေသည်။
ထိုအစစ်ခံချက်နှင့် ပတ်သက်၍ တရားခံဖြစ်သူ အယူခံတရားလိုကမည်သို့မျှ ပြန်လှန်
မေးခွန်းများထုတ်ခဲ့ခြင်းမပြုပေ။ သို့ရာတွင် အယူခံတရားလို၏ပညာရှိရှေ့နေကြီးက၊
တရားလို အစုစပ်ကုမ္ပဏီတွင် အစုစပ် ၃ ဦးရှိရာ၊ ထို ၃ဦးအနက် မည်သူမျှလာ
ရောက်၍ ၎င်းတို့၏ အစုစပ်ကို ဖျက်သိမ်းလိုက်ကြောင်းကျွမ်းကျိန် အစစ်ခံခြင်း မပြုကြ
သဖြင့်တရားလို၏ ကိုယ်စားလှယ် ဖြစ်သူတယောက်တည်းကထွက်ဆိုချက်ကို လက်ခံရန်
မသင့်ကြောင်း ပြဆိုပေသည်။ အယူခံတရားခံများ၏ အစုစပ် လုပ်ငန်းသည်အစုရှင်၃ဦး
ပါဝင်ကြောင်း တန်ဟွာခိန်၏အစစ်ခံချက်အရ ထင်ရှား၍ ထိုအစုရှင် ၃ ဦးအနက်
အစုရှင် ၂ ဦးမှာ မြန်မာပြည်တွင် ရှိ၍ အစုရှင် တဦးသာနိုင်ငံခြားတွင် ရောက်ရှိနေ
ကြောင်းတွေ့ရှိရသည်။မြန်မာပြည်တွင်ရှိနေသည့် အစုရှင် ၂ဦးအနက် မည်သူကမျှ
တရားလို ပြည်တော်သာ ဆန်စက်လုပ်ငန်းမှာ၊ ဖျက်သိမ်းရခြင်း မရှိသေးကြောင်း။
အယူခံ တရားလိုများအဖွဲ့သို့ အကြောင်းကြားခဲ့ခြင်း ရှိသည်ဟု လည်းကောင်း။
ထိုလုပ်ငန်းနှင့် ပတ်သက်၍ နေသည့် ပြည်သူ့တစ် အမှတ် ၉ သို့ အစုစပ်လုပ်ငန်းမှာ
ဖျက်သိမ်းခြင်း မရှိသေးကြောင်း၊ အစုရှင်တစ်ဦးဦးက အကြောင်းကြားခဲ့သည် ဟု
အမှုတွဲတွင် မည်သို့မျှ မတွေ့ရချေ။ ထို့ပြင် အယူခံတရားလိုဖြစ်သူ ကောက်ပဲသီးနှံ
ရောင်းဝယ်ရေးအဖွဲ့က လည်း တရားလို ပြည်တော်သာဆန်စက် အစုစပ်လုပ်ငန်းကို
ယခုထက်တိုင် ဖျက်သိမ်းခြင်း မပြုသေးကြောင်း၊ မည်သည့် အထောက်အထားမှ
ပြနိုင်ခြင်း မရှိသည်အပြင်၊ ထိုအချက်နှင့် ပတ်သက်၍ အစုရှင် တစ်ဦးတစ်ယောက်
ကိုမျှလည်း ခေါ်ယူမေးမြန်း ခဲ့ခြင်း မရှိပေ။ အစုစပ် အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၄၀ အရ
မှတ်ပုံတင်ထားသည့် အစုစပ် လုပ်ငန်းကို ထိုအစုစပ်လုပ်ငန်းတွင် ပါဝင်သည့်လူများ
သဘောတူညီကမည်သည့်အချိန်အခါမဆို ဖျက်သိမ်းနိုင်ကြောင်း ဥပဒေက ခွင့်ပြု
ထားပေသည်။ထို့အတွက် ယခုကဲ့သို့ မှတ်ပုံတင်ခြင်း မရှိသည့် အစုစပ် လုပ်ငန်းကို

၁၉၆၆

ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ
ကောက်ပဲသီးနှံ
ရောင်းဝယ်ရေး
အဖွဲ့
နှင့်
ပြည်တော်သာ
ဆန်စက်၏အာရ
ဇပ်များဖြစ်
သော
သင်္ကေတရောင်
လင်(၆)
၂၀၀၆
ဟုတ်။

ဖျက်သိမ်းရန် မည်သည့်ဆောင်ရွက်ချက်မျိုးမျှ လိုအပ်ခြင်းမရှိသဖြင့်၊ အာရဇပ်များက သဘောတူညီ ဖျက်သိမ်းခဲ့ပါမူ၊ ထိုအာရဇပ်လုပ်ငန်းမှာ ဖျက်သိမ်းပြီးပြီဟု ယူဆရမည်ဖြစ်ပေသည်။ သို့ဖြစ်ရကား ယခုအမှုတွင် တရားလို ပြည်တော်သာ ဆန်စက်၏ ကိုယ်စားလှယ် တန်ဟွာခိန် ၏ထွက်ဆိုချက်ကို ဆန့်ကျင်သည့် မည်သည့် သက်သေခံ အထောက်အထားမျှမရှိသဖြင့်တရားလို ပြည်တော်သာ ဆန်စက် အာရဇပ်လုပ်ငန်းမှာ ၎င်းသက်သေက ထွက်ဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း၊ ၁၉၅၆ ခုနှစ်လောက်ကဖျက်သိမ်းလိုက်ပြီး ဖြစ်ကြောင်းမှာ မှန်ကန်သည်ဟု ယူဆရန်သာရှိတော့သည်။ ထို့ပြင် ထိုအာရဇပ် လုပ်ငန်းဖျက်သိမ်းပြီးကြောင်း အထောက်အထားအနေနှင့် တွေ့ရှိရသည်မှာ တရားလို ကုမ္ပဏီ၏အာရဇပ်တစ်ဦးဖြစ်သူဘော်စိန်ဟော့က ၁၉၅၇ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၁၇ ရက်နေ့တွင် တန်ဟွာခိန်သို့ ပေးခဲ့သည့် ကိုယ်စားလှယ်စာ သက်သေခံအမှတ် အက်(၆)အရ တရားလို၏ အာရဇပ်လုပ်ငန်းမှာ ဖျက်သိမ်းပြီးဖြစ်ကြောင်းကို၎င်း၊ စာချုပ်တွင် အတိအလင်း ဖော်ပြထားသည်ကို တွေ့ရှိရသည်။

ထို့အတွက် တရားလိုဖြစ်သူအယူခံတရားခံ၏ အာရဇပ်လုပ်ငန်းမှာ၊ ၁၉၅၆ ခုနှစ်မှစ၍ အာရဇပ်များကသဘောတူညီဖျက်သိမ်းလိုက်ပြီးဖြစ်သည်ဟုတွေ့ရှိသော်၊ အယူခံတရားခံများက၊ ယခုအမှုကိုအာရဇပ်အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၆၉(၃)နှင့် တရားမကျင့်ထုံး အမိန့် ၃၀ နည်းဥပဒေ ၁ (ခ)အရ တရားစွဲဆိုခဲ့ခြင်းမှာ ဥပဒေအရ မှန်ကန်သည်ဟုသာ ကျွန်ုပ်တို့လက်ခံရမည်ဖြစ်သည်။

ဒုတိယပြဆိုချက်ဖြစ်သည့်အချင်းဖြစ် ဆန်တန်ချိန် ၃၀၀ ကို တရားခံဖြစ်သူ အယူခံတရားလို နိုင်ငံတော်ကောက်ပဲသီးနှံ ရောင်းဝယ်ရေးအဖွဲ့မှ သဘောတူညီလက်ခံခဲ့ခြင်းမရှိသေးကြောင်းနှင့် ပတ်သက်၍၊ တရားလိုဖြစ်သူ ပြည်တော်သာ ဆန်စက်အတွက် ကိုယ်စားလှယ် တန်ဟွာခိန်က ဆန်များကို ကြိတ်ပြီးသည့်နေ့တွင်ပင်၊ အယူခံတရားလိုများအဖွဲ့ပိုင် ဂုံနီအိတ်ထဲသို့ ထည့်ခြင်းနှင့်၊ ၎င်းတို့တံဆိပ်နှိပ်ပြီး ထိုအဖွဲ့မှပိုင်ဆိုင်သည့် ဂိုဒေါင်များသို့ ပေးသွင်းခဲ့၍၊ ဆန်နမူနာကိုမူဘီ(လ်) နှင့်အတူ ပြည်သူ့ဘဏ်အမှတ် ၉ မှတဆင့်အဖွဲ့ရုံးသို့ ငွေချေရန်အတွက် ပေးပို့ခဲ့ကြောင်း ထွက်ဆိုလေသည်။ ဘီ(လ်)များကိုပြည်သူ့ဘဏ် အမှတ် ၉ မှတဆင့် ပေးပို့ ရခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ တရားလိုဖြစ်သူအယူခံတရားခံ အာရဇပ်လုပ်ငန်းသည်၊ ထိုလုပ်ငန်းအတွက် ငွေများကိုပြည်သူ့ဘဏ် အမှတ် ၉ မှ ချေးယူ၍၊ မိမိတို့ပစ္စည်းကို ပေါင်နံထားခဲ့ခြင်းဖြစ်ရာ၊ လုပ်ငန်းမှရရှိမည့် ငွေများကို ဘဏ်ကသာ တဆင့်ထုတ်ယူပြီး တရားလိုသို့ထုတ်ပေးထားသည့် ငွေများအတွက် ခုနိမ်ရန် အတွက် ဖြစ်သည်။ ထိုသို့ ခုနိမ်ရခြင်း ဖြစ်ကြောင်းကို ပြည်သူ့ဘဏ် အမှတ် ၉ တွင် ဆောင်ရွက်နေသည့် မစ္စတာ ပီ၊ ကော၊ ရွှင်း (လိပြ - ၁)က တိ ကျ

၁၉၆၆

စွာ ထောက်ခံသွားရာ၌ အချင်းဖြစ်ဆန်များနှင့်ပတ်သက်၍သက်သေခံ အမှတ် အေး ဘီ၊ စီ၊ ဘီ(လ်)များဆန်ကြိတ်နှိတ်စား ဆန်လက်ရောက်ပေးအပ်ခြင်းအမိန့်စာသည်တို့ကို ဘဏ်၏မှတ်ပုံတင်စာအုပ်တွင် ရေးမှတ်၍ တရားခံဖြစ်သူအယူခံတရားလိုများထံသို့ ပေးပို့ခဲ့ကြောင်း၊ ထိုသက်သေခံအမှတ် အေး ဘီ၊ စီ တို့ကို အယူခံတရားလိုများက ရရှိကြောင်း တံဆိပ်ရိုက်နှိပ်၍ ငွေထုတ်ပေးခွင့် ပြုထားပြီးဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရှိရသဖြင့်၊ မိမိကိုယ်တိုင် ၎င်းဘီ(လ်) များပေါ်တွင် မှတ်သား၍ စာရင်းသွင်းပြီး အယူခံတရား လိုများအဖွဲ့သို့ သွားရောက်၍ ငွေပေးချက်လက်မှတ် တောင်းဆိုသော်လည်း ချက်လက် မှတ်များကို ပြုလုပ်ပြီး ပေးကာနီးအချိန်တွင် ဆန်စက်မှာ မီးလောင်ခဲ့ရသဖြင့် အယူခံ တရားလိုအဖွဲ့က ထိုချက်လက်မှတ်များကို ထုတ်ပေးခဲ့ခြင်းမရှိပါဟု ထွက်ဆိုလေသည်။ တဖန်၎င်းသက်သေကပင်၊ တရားခံဖြစ်သူ အယူခံတရားလိုတို့က၊ ဆန်များကို သဘောတူညီလက်ခံခြင်းမပြုပါက၊ ထုံးတမ်းစဉ်လာအရမိမိတို့ရှိသည့် ဘီ(လ်)များ ကိုပြန်လည်ပေးပို့ရမည်ဖြစ်သည်။ထိုသို့ပြုလုပ်ခြင်းမရှိဘဲ၊ ၎င်းဘီလ်များကို အယူခံ တရားလိုများအဖွဲ့ စာရင်းကိုင်ချုပ် ဦးစိန် ကိုယ်တိုင်လက်မှတ်ထိုးကြောင်းမှာ ထင်ရှားနေ သဖြင့်၊ ထိုဘီ(လ်)များနှင့် ပတ်သက်သည့် ဆန်များကို တရားခံအဖွဲ့မှ သဘောတူ ညီ လက်ခံပြီးကြောင်းမှာ ထင်ရှားပါသည် ဟု ထွက်ဆိုလေသည်။

၎င်းအချက်နှင့် ပတ်သက်၍ အယူခံတရားလိုများ၏ အဖွဲ့အတွက် ဆန်များကို လက်ခံနိုင်သည့် ငုံ့မန်နေဂျာ ဦးအောင်ကြည် (ခံပြ-၁)ကလည်း အချင်းဖြစ်သည့် ဆန်များနှင့်ပတ်သက်၍ ၎င်းက လက်ခံခြင်းမရှိပါဟု တိကျစွာ မပြောနိုင်ပါဟုသာ ထွက်ဆိုပြီး အယူခံတရားလိုအဖွဲ့၏ အင်စပီဇာတော် ဦးအေး (ခံပြ-၂)ကလည်း ဆန်နမူနာများကို အဖွဲ့အတွက် ဦးအောင်ကြည်မှတစ်ပါး အခြားမည်သူမျှ လက်ခံခွင့်မရှိကြောင်းထွက်ဆိုပေသည်။ ဦးအေးက တရားလိုဖြစ်သူအယူခံတရားခံများ၏ ဆန်စက်မှဆန်နမူနာများကို တကြိမ်တခါမျှပယ်သည်မရှိဘူးပါဟု၎င်း၊ ပယ်လိုက်လျှင် လည်းပယ်ကြောင်း ပုံနှိပ်ထားသည့် စာရွက်တွင် ဦးအောင်ကြည်ကိုယ်တိုင် လက်မှတ် ထိုးပြီးပေးရပါသည်ဟု ထွက်ဆိုရာ၊ ယခုအမှုတွင် ထိုသို့ပယ်သည့် စာရွက်ကို၊ စက်သုံးပေးခဲ့ကြောင်း သက်သေခံ လုံးဝမရှိပေ။ ယခုပြဆိုချက်နှင့် ပတ်သက်၍ ဆန်များကို အယူခံတရားလိုတို့၏ အဖွဲ့မှ လက်မခံခြင်းပယ်ခဲ့သည်ဆိုမှု၊ ထိုသို့ပြသရန် တာဝန်မှာ အယူခံတရားလိုအဖွဲ့ပေါ်တွင် တည်ရှိနေပေသည်။ သို့ရာတွင် ဆန်ကို လက်ခံသည်၊ သို့မဟုတ်ပယ်နိုင်သည့် အရာရှိဖြစ်သူ ဦးအောင်ကြည်ကိုယ်တိုင်က၊ အချင်းဖြစ်ဆန်များကို မိမိလက်မခံပယ်ခဲ့ကြောင်း တိကျစွာ မပြောနိုင်ပါဟု ထွက်ဆိုထားပြီး၊ အထောက်

ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ
ကောက်ပဲသီးနှံ
ရောင်းဝယ်ရေး
အဖွဲ့
နှင့်
ပြည်တော်သာ
ဆန်စက်၏အရ
စပ်များဖြစ်
သော
၁။ဂေါ်ရောင်
ထင်(၆)
၂။တာန်စိတ်
ဟုတ်။

ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ
ကောက်ပဲသီးနှံ
ရောင်းဝယ်ရေး
အဖွဲ့
နှင့်
ပြည်တော်သာ
ဆန်စက်၏အစု
စပ်များဖြစ်
သော
ဘင်္ဂေါရောင်
လင်(စ်)
၂၀၁၆
ဟုတ်။

အထားအဖြစ် စာရင်းစာအုပ်များလည်း တင်ပြနိုင်ခြင်းမရှိသည့်ပြင် စာရင်းကိုင် ချုပ်ဖြစ်သူ ဦးစိန် (ခဲပြ-၄)က အစစ်ခံရာဝယ် အောက်ပါအတိုင်း ထွက်ဆိုထားသည်ကို တွေ့ရသည်။

“... ဘဏ်တိုက်ကပို့လိုက်သည့် သက်သေခံအမှတ် အေး ဘီ၊ နှင့် စီကို ပို့ပြီး ၄ ရက်ကြာမှ မတ်လ ၁၉ ရက်နေ့ သူတို့ပြန်ရသည်မှာ ဘီ(လ်)မပေးခဲ့သည်မှာ ဘီ၊ အက်(စ်) အိုင်၊ စီ၊ အိုင်၊ ဒီနှင့် ပုလိပ်များ စုံစမ်းနေသည့်အတွက် ဘီ(လ်)များကို မပေးခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ”

ထို့အတွက် ၎င်းစာရင်းကိုင်ချုပ် ထွက်ဆိုချက်အရမူ၊ ဆန်များကို အယူခံတရားလိုအဖွဲ့မှ လက်ခံပြီးဖြစ်သော်လည်း ဘီ(လ်)များအတွက်ငွေကို ရှင်းမပေးမီ စက်မီးလောင်သည့်ကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍၊ ဘီ၊ အက်(စ်)အိုင်၊ နှင့် စီ၊ အိုင်၊ ဒီ တို့ စုံစမ်းစစ်ဆေးမှုပြုလုပ်ကြသဖြင့် ငွေပေးချေခြင်းကို ဆိုင်းငံ့ထားခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားနေပေသည်။

ထိုမှတစ်ဆင့် ဆန်စက်မီးလောင်သည့်ကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍၊ မီးအာမခံကုမ္ပဏီ အတွက် စုံစမ်းမှုပြုလုပ်ခဲ့သည့် Surveyor Mr.G.S. Neville ကို ယခုအမှုတွင် အင်္ဂလန်နိုင်ငံ၌ ကော်မရှင်နှင့် စစ်ဆေးခဲ့လေသည်။ ၎င်းသက်သေ၏ ထွက်ဆိုချက်ကို စိစစ်မူ၊ အမှုတွင် တင်သွင်းထားသော ယခုအမှုနှင့် ပတ်သက်သည့် ဆန်တန်ချိန် ၃၀၀ မီးအာမခံ စာချုပ် အတွက် ပြုလုပ် ပေးခဲ့သည့်အစီရင်ခံစာ သက်သေခံ အမှတ်(အေ) စာမျက်နှာ ၆ ၌ အချင်းဖြစ်သည့် ဆန်တန်ချိန် ၃၀၀ အတွက်ဆန်အိတ် ပေါင်း ၄၂၀၀ အတွက်သင့်ငွေ ၇၂၀၈၉ ကျပ် ၅၀ ပြားကိုအယူခံတရားလို အဖွဲ့မှ လက်ခံပြီးကြောင်းနှင့် ထိုဆန်များအတွက် ၊ ငွေကိုသာပေးရန် ကျန်ရှိနေကြောင်း မိမိစုံစမ်း တွေ့ရှိရပါသည်ဟု ဖော်ပြထားလေသည်။ တဖန်၎င်း သက်သေက အချင်းဖြစ် ဆန်များနှင့်ပတ်သက်၍ မီးအာမခံကုမ္ပဏီသို့ ရေးခဲ့သည့်သက်သေခံအမှတ် (စီ)စာတွင်လည်းအယူခံတရားလို အဖွဲ့၏ဘီ(လ်) များကိုပေးရန်ရှိသည် မှတ်ပုံတင်စာအုပ်ကို ကြည့်ရှုသော အခါ ဘီ(လ်) နံပါတ် ၁၃၊၁၄နှင့် ၁၅ဘီ(လ်) များနှင့် ပတ်သက်၍ ဘီ(လ်)တခု အတွက်ငွေ ၂၄,၁၆၉ကျပ် ၇၀ပြား ကို ၊ ပြည်တော်သာ ဆန်စက်သို့ ပေးရန် ရှိကြောင်းနှင့် ငွေများကိုမူ အနိုက် အတန်တွင် ပေးရန် ခေတ္တ ရပ်ဆိုင်း ထားကြောင်း ပြဆိုထား သည်ကိုတွေ့ရှိခဲ့ရကြောင်း ဖော်ပြထားလေသည်။ ၎င်းသက်သေ မှာယခုအမှုတွင်မည်သည့်ဘက်နှင့်မျှ ပတ်သက်ခြင်းမရှိသဖြင့်၊ ထိုသက်သေ၏ အစစ်ခံချက်ကို လက်မခံနိုင်စရာအကြောင်းမရှိပေ။ သို့ဖြစ် ရကား၊ အထက် တွင် ပြဆို ခဲ့သည့် ဦးစိန် ၏ ထွက်ဆိုချက် မစွတာ နဘေး(လ်) ၏ ထွက်ဆိုချက် နှင့် ပြည်သူ့ဘဏ် အမှတ် ၉ မှ တာဝန်ရှိသူ မစွတာ ဦး

တို့၏ ထွက်ဆိုချက်များကို ပေါင်းစပ်ကြည့်ရှုသော်၊ အယူခံတရားလို အဖွဲ့က သက်သေခံအမှတ် အေ၊ ဘီ၊ စီ၊ အရှ တင်ပို့ခဲ့သည့်ဆန်တန်ချိန် ၃၀၀ကို၊ စက်မီးမလောင်မီသဘောတူညီ လက်ခံပြီးကြောင်းမှာ ထင်ရှားနေသဖြင့်၊ ယခုအချက်နှင့် ပတ်သက်၍ အယူခံတရားလို၏ ပြဆိုချက်မှာ မှန်ကန်သည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့ လက်ခံနိုင်ရန် မရှိပေ။ နောက်ဆုံးအချက်ဖြစ်သည့် ယခုအမှုမှာ၊ ကာလစည်းကမ်းသတ်အချိန် ကျော်လွန်နေပြီဆိုသည့်အချက်နှင့် ပတ်သက်၍ တရားခံဖြစ်သူ အယူခံတရားလိုတို့က ပြည်တော်သာ ဆန်စက်သည် အချင်းဖြစ်သည့် ဆန်များကို ကြိတ်ပေးပြီး ဘီ(လ်)များကို အယူခံတရားလို အဖွဲ့လို၊ ၁၉၅၅ခုနှစ်၊ မတ်လ ၁၄ရက်၊ ၁၅ရက်နှင့် ၁၆ရက်နေ့များတွင် ပေးအပ် ခဲ့သည်ဟု ပြဆိုထား သဖြင့်ကာလ စည်းကမ်းသတ် အက်ဥပဒေ ပထမမဃားနှင့် ပထမကဏ္ဍအမှတ် ၅၂ အရ ထိုနေ့များမှစ၍ ၃ နှစ်အတွင်းသာ ထိုဆန်များအတွက် ကျသင့်သည့်ငွေကို ရရှိရန် တရားစွဲဆိုခွင့်ရှိသဖြင့်၊ ယခုအမှုကို ၁၉၅၈ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၁၈ရက်နေ့တွင်မှ စွဲဆိုခြင်းဖြစ်သောကြောင့်၊ ကာလ စည်းကမ်းသတ် အချိန် ၃ နှစ်ထက်ကျော်လွန်နေပြီ ဖြစ်၍ အမှုတွင် ဒီကရီ မရထိုက်ပါဟု ပြဆိုလေသည်။

၎င်းအချက်နှင့် ပတ်သက်၍၊ အယူခံတရားခံများအတွက် လိုက်ပါ ဆောင်ရွက်သည့် ပညာရှိရှေ့နေကြီးက၊ မူလဘက်ရုံးတွင် မိမိကယခုအမှုမှာ၊ ကာလ စည်းကမ်းသတ် အက်ဥပဒေ ပထမမဃား အမှတ် ၅၃ သာ အကျုံးဝင်ကြောင်း ပြဆိုခဲ့သော်လည်း ယခုမူ၊ မူလရုံးမှ ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည့်အတိုင်းအမှတ် ၅၂ သာ အကျုံးဝင်ခြင်းဖြစ်သည်ကို မိမိဝန်ခံကြောင်း၊ သို့ရာတွင် ထိုအမှတ် ၅၂ တွင် ပြဆိုထားသည့်အတိုင်းကာလ စည်းကမ်းသတ်အပိုင်းအခြား ဖြစ်သည့် ၃ နှစ်ကို ရေတွက်ရာ၌၊ ပေးအပ်သည့်ပစ္စည်းများကို အယူခံတရားလို အဖွဲ့က သဘောတူညီ လက်ခံသည့်နေ့မှစ၍သာရေတွက်ရမည်ဖြစ်ကြောင်း ပြဆိုပေသည်။

ယခုအမှုမှာ နှစ်ဦးနှစ်ဘက် သဘောတူညီချုပ်ဆိုခဲ့သည့် ပဋိညာဉ်စာချုပ် အပေါ်မူတည်၍ ဆုံးဖြတ်ရမည့် အမှုဖြစ်ရကား၊ တရားလိုဘက်မှ တင်သွင်းခဲ့သည့် နမူနာပဋိညာဉ်စာချုပ် သက်သေခံ အမှတ်(အီး) ကို ကြည့်ရှုမှ၊ ဝယ်ယူသူများက မည်သည့်အချိန်အခါတွင် လက်ရောက်ရယူခြင်းဖြစ်သည်ကို၊ ထိုစာချုပ် အပိုဒ် ၆ တွင်အတိအလင်းရေးသွင်းထားပေသည်။ ၎င်းအပိုဒ် ၆ အရ အယူခံတရားလို အဖွဲ့က ဆန်များကို သဘောတူညီ လက်ခံသည့်ကာလမှာဆန်ကြိတ်ပြီးကြောင်း တင်သွင်း သည့်(Delivery Order)ရရှိပြီး အယူခံတရားလိုအဖွဲ့က၎င်းDelivery Order အရ ကြိတ်ခွဲသည့် ဆန်များကို အဆင့်အတန်းရှိသည်ဟု သဘောတူညီလက်ခံ သည့်နေ့မှသာ လက်ရောက်ရယူခြင်းဖြစ်သည်ဟု သဘောတူညီထားခဲ့ကြလေသည်။ ထိုအတွက်ကာလ စည်းကမ်းသတ် ဥပဒေ ပထမ မဃား အပိုဒ် ၅၂ တွင် ၊ ရည်ညွှန်းသည့် ကုန်ဘိုး

၁၉၆၆
 ပြည်ထောင်စု
 မြန်မာနိုင်ငံ
 ကောက်ပဲသီးနှံ
 ရောင်းဝယ်ရေး
 အဖွဲ့
 နှင့်
 ပြည်တော်သာ
 ဆန်စက်၏အရ
 စပ်များဖြစ်
 သော
 သင်္ကေတရောင်
 လင်(၆)
 ၂၀၁၆
 ဟုတ်။

၁၉၆၆

ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ
ကောက်ပဲသီးနှံ
ရောင်းဝယ်ရေး
အဖွဲ့
နှင့်
ပြည်တော်သာ
ဆန်စက်၏အစု
စပ်များဖြစ်
သော
သင်္ကေတရှောင်
ထင်(၆)၊
၂တန်ဖိတ်
ဟုတ်။

ချေရန်နေမှာ ဆန်များကိုအယူခံတရားလိုအဖွဲ့က သဘောတူညီလက်ခံသည့်နေ့မှသာစ၍
ရေတွက်ရမည်ဖြစ်သည်မှာ ထင်ရှားနေပြီး၊ အယူခံတရားလိုများ ပြဆိုသကဲ့သို့
ဆန်ကြိတ်ပြီးသည့်နေ့တွင် Delivery Order ပေးပို့ခဲ့သဖြင့်၊ ၎င်းနေ့မှစ၍ ရေတွက်
သင့်သည်ဆိုခြင်းကိုမူ၊ အထက်က ရည်ညွှန်းသည့် ပဋိညာဉ်စာချုပ်စည်းကမ်းချက်၊
အပိုဒ် ၆ အရမူ လက်ခံနိုင်ရန် မရှိပေ။

ယခုအမှုတွင် အချင်းဖြစ် ဆန်များနှင့်ပတ်သက်၍ သက်သေခံအမှတ် အေ၊
ဘီ၊ စီ၊ ဘီ(လ်) များပေါ်တွင် တရားလိုအဖွဲ့က စာရင်းကိုင်ချုပ်ဦးစိန်က၊
ငွေပေးရန်မှတ်တမ်းတင်ပြီး ပြည်သူ့ဘဏ်အမှတ် ၉ သို့ ပြန်လည်ပေးပို့ခဲ့သည်မှာ
၁၉၅၅ ခုနှစ်၊ မတ်လ၁၉ ရက်နေ့မှ ဖြစ်ကြောင်းကိုပြည်သူ့ဘဏ်အမှတ် ၉မှ
မစ္စတာရှိုင်းက၊ ၎င်းသက်သေခံ စာရွက်စာတမ်းများပေါ်တွင် မိမိ၏မှတ်သားချက်ကို
ရည်ညွှန်း၍ ထွက်ဆိုထားသဖြင့်၊ ထို ဘီ(လ်)များနှင့် ပတ်သက်သည့်ဆန်များကို၊
အယူခံတရားလိုအဖွဲ့က ၁၉၅၅ ခုနှစ်မတ်လ ၁၉ရက်နေ့တွင်မှသာ သဘောတူညီ
လက်ခံခဲ့သည်ဟု၊ အောက်ရုံးမှ ယူဆခဲ့သည်မှာ၊ မှန်ကန်သည်ဟု လက်ခံရပေမည်။
သို့ဖြစ်ရကားအယူခံတရားခံများက တရားစွဲဆိုခဲ့သည်မှာ၊ ဥပဒေအရ ခွင့်ပြုသည့်
ကာလစည်းကမ်းသတ်အချိန် မကျော်လွန်သေးဟု ကျွန်ုပ်တို့ ဆုံးဖြတ်သည်။

အထက်ပါပြဆိုချက်များမှအပ ယခုအမှုတွင် အယူခံတရားလိုများက၊
အခြားအခြေပြုကိုးကားချက် ပြဆိုခြင်းမရှိ ရကား။ အမှုကို အောက်ရုံးမှ ဆုံးဖြတ်ခဲ့
သည်မှာ၊သက်သေခံချက်များအရသော်၎င်း၊ ဥပဒေအချက်များအရသော်၎င်း၊
မှားယွင်းချွတ်ချော်ခြင်း ဖြစ်နေသည်ဟု မဆိုနိုင်သဖြင့်၊ ယခုအယူခံမှုကို ခွင့်ပြုရန်
မရှိသောကြောင့် ပလပ်ရမည်သာ ဖြစ်ပေသည်။

ဖော်ပြပါ အကြောင်းများကြောင့်၊ ယခုအယူခံမှုကို စရိတ်နှင့် တကွ
ပလပ်လိုက်သည်။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှု

တရားသူကြီးချုပ် အိက်တာမောင်မောင်၊ တရားသူကြီး ဦးထွန်းတင်နှင့် တရားသူကြီးဦးချစ်တို့ရွေးတွင်

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ ကိုသန်းငွေ(ခေါ်) ပီဂျီတာရန်း(ပြင်ဆင်ရန်

လျှောက်ထားသူ)

နှင့်

မခင်ရီ(ပြင်ဆင်ရန် လျှောက်ထားခံရသူ)

ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၄၈၈ - လျှောက်သူနှင့် လျှောက်ခံရသူတို့မှာ ခရစ်ယာန်များဖြစ်ကြခြင်း၊ ခရစ်ယာန်လက်ထပ်ထိမ်းမြားရေးအက်ဥပဒေအရ လက်ထပ်ခဲ့ခြင်း---အမျိုးသမီးများ၏ ဘဝလုံခြုံမှုကို စောင့်ရှောက်ကာကွယ်ရန် အစိုးရ၏လူမှုရေးအရတာဝန်လက်ထပ်ထိမ်းမြား အိမ်ထောင်တည်ရေးသည် ဘာသာရေးကိစ္စဟုတ်၊ မဟုတ် ရာဇဝတ်ရုံးသို့ စရိတ်လျှောက် ထားနိုင်စေခြင်းငှာ ဖန်တီးထားခြင်းများ - နက်နဲရှုပ်ထွေးသော ပြဿနာများကိုတရားမရုံး များကသာအပြီးသတ်ဖြေရှင်းပေးနိုင်ခြင်း - လူအများ ရွှေ့မောက် လက်ထပ်ခဲ့ကြ ပြီးနောက် ျှစ်ကျော် ဦးအထင်အရှားလင်မယားအဖြစ်ပေါင်းသင်းနေထိုင် ခဲ့ကြခြင်း - လက်ထပ်စဉ်က နည်းလမ်း မကျခဲ့သည်ကို အခွင့်အရေး ယူနိုင်မည်ဆိုလျှင် သဘာဝ တရား မျှတမှုနှင့် ဆန့်ကျင်မည်-မယား စရိတ်ပေးရန် တာဝန် မရှိဟုခံခြင်း မပြုနိုင်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ အမျိုးသမီးများ၏ ဘဝလုံခြုံမှုကို ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရန် အစိုးရတွင် လူမှုရေး အရ တာဝန်ရှိသည်။ ၎င်းတို့ မည်သည့်ဘာသာကို ကိုးကွယ်သည်က ပဓာနမဟုတ်။ လက်ထပ်ထိမ်းမြား အိမ်ထောင်တည်ရေးသည် ဘာသာရေးကိစ္စမဟုတ်။ လူမှုရေးကိစ္စဖြစ်ကြောင်း ကျွန်ုပ်တို့နိုင်ငံ၌ အခွင့်ရှိသည်မှာ လက်ခံကျင့်သုံးခဲ့ကြသည်။ အနောက်နိုင်ငံများနှင့် ခရစ်ယာန်ဘာသာဝင်များကလည်း ထိုသို့ပင် ယူဆလာ ကြပြီ။ ခရစ်ယာန်ဘာသာ ဂိုဏ်းကြီးများကလည်း အိမ်ထောင်ရေးကိစ္စများပေါ် နှစ်ပေါင်းများစွာက ချမှတ် ထားခဲ့သော ပညတ်ချက်များကို ပြန်လည်သုံးသပ်၍ လျှော့ပေါ့ခြင်း၊ ရုပ်သိမ်းခြင်းများ ပြုနေကြပြီ။

ဦးဘဇေနှင့် မစောရင်၊ ၁၉၅၁၊ မြန်မာနိုင်ငံစီရင်ထုံး၊ တရားလွှတ်တော်၊ ၁၁၃၊ သဘောကွဲလွဲသည်။

Russ v. Russ(1962-3) Weekly Law Reports 930 Court of Appeal ရည်ညွှန်းသည်။

ပုဒ်မ ၄၈၈ အရ မိန်းမတစ်ဦးက ရာဇဝတ်ရုံးသို့ စရိတ်လျှောက်ထားနိုင်စေခြင်းသည် အမှုကို မြန်မြန် ကျဉ်းကျဉ်း စစ်ဆေးကာ လိုအပ်သော အကူအညီကို မကြန့်မကြာ စရိတ်အကုန်အကျ

* ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှု အမှတ် ၁၃၂(ခ)။

+ ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်သေးမှုအမှတ် ၆၅ တွင် ချမှတ်သော ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ မေလ ၇ ရက် နေ့စွဲပါ ရန်ကုန်မြို့ စတုတ္ထရာဘက်ရာဇဝတ်တရားသူကြီး၏ အမိန့်ကို ပြန်၍ပြင်ဆင်မှု။

† ၁၉၆၆

မေလ ၇ ရက်။

ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ
ကိုသန်းငွေ
(ခေါ်)ပီ.ဂျီ.
တာရှန်း
နှင့်
မခင်စိုး

နည်းစွာဖြင့် ရနိုင်စေရန် ဖန်တီးထားခြင်းဖြစ်သည်။ လင်မယားဟုတ် မဟုတ်၊ ကွဲကွာ၍နေမနေ၊
ယောက်ျားဖြစ်သူက အကြောင်းအလေ့အလာက မရှိဘဲ စရိတ်ထောက်ပံ့ရန်
ပျက်ကွက်ခြင်းဟုတ်မဟုတ် စသည်ကို စစ်ဆေး၍ ရုံးကသင့်တော်သော အမိန့်ကိုချမှတ်ရသည်။
နက်နဲစွာထွေးသော ပြဿနာများ ပေါ်ပေါက်လျှင်ကား တရားမရုံးများကသာ ထိုပြဿနာကို
အပြီးသတ်ဖြေရှင်း ပေးနိုင်ပေမည်။

Sailendra v. Snchalata 41 C.W.N. 898 ရည်ညွှန်းသည်။

လျှောက်ခံရသူသည် အရည်အချင်း ချို့ငဲ့ခြင်း မရှိခဲ့ဘဲ လက်ထပ်ရာတွင်၊ ဘုန်းကြီး
သို့မဟုတ် မှတ်ပုံတင်အရာရှိရှေ့မှောက်၌ပြုလုပ်ရန် ပျက်ကွက်ခဲ့ခြင်းသာ ဖြစ်သည်။
ထိုသို့ပျက်ကွက်ရသည်မှာလည်း လျှောက်သူကပင် တရားဝင် လင်ခန်းမယားခန်း
မြှောက်နိုင်ပါသည်ဆိုသောကြောင့်ဖြစ်ခဲ့ရသည်ဟု အထောက်အထားများရှိသည်။
လူအများ၏ရှေ့မှောက် လက်ထပ်ခဲ့ကြပြီးနောက် နှစ်ကျော်လည်း ၂ ဦးအထင်အရှား
လင်မယားအဖြစ် ပေါင်းသင်းနေထိုင်ခဲ့ကြပြီး ထိုသို့လက်ထပ် နေထိုင်ခဲ့ကြောင်းကိုလည်း
လျှောက်သူက အမှု၌ ဖြေလွှာတင်ရာတွင် ဝန်ခံခဲ့ပြီး၊ လက်ထပ်စဉ်က နည်းလမ်းမကုန်ခဲ့သည်ကို
အခွင့်အရေး ယူနိုင်မည်ဆိုလျှင် သဘာဝတရား မျှတမှုနှင့်ဆန့်ကျင်ပေလိမ့်မည်။ ထိမ်းမြားရေး
အက်ဥပဒေကိုပင် အခွင့်အရေးယူရာ ရောက်ပေလိမ့်မည်။

Cousterdine v. Smaine A.I.R 1918 Lower Burma 83;

David v. Devi A.I.R. 1953 Orissa 10 ရည်ညွှန်းသည်။

အပူပါအကြောင်းအချက်များနှင့် ဥပဒေ အတွေးအခေါ်၊ အစိုးရ၏
လူမှုရေးဝါဒများကို ထောက်ခံ၍ ငြင်း၊ လျှောက်သူ၏ ဝန်ခံချက်နှင့်
အခြားအထောက်အထားများကြောင့်၎င်း၊ လက်ထပ်ခဲ့စဉ်က နည်းလမ်းနှင့် အပြည့်အဝ
ကိုက်ညီခြင်း မရှိခဲ့ခြင်းကြောင့် လျှောက်သူက လျှောက်ခံရသူအား ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ပုဒ်မ
၄၈၈ အရ မယားစရိတ်ပေးရန် တာဝန်မရှိဟု ခုခံခြင်းမပြုနိုင်။

ပြင်ဆင်လျှောက်ထားသူအတွက်။ ။ မစ္စတာ ဂျဟား။

ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားခံရသူအတွက်။ ။ ဦးလှမောင်(၁)။

တရားသူကြီးချုပ် ဒေါက်တာမောင်မောင်။ ။ တရားသူကြီးဦးချစ်က၊
အောက်ပါမှတ်ချက်များဖြင့်၊ ဤပြင်ဆင်မှုကိုခံရုံးဖွဲ့ ၍ စဉ်းစားဆုံးဖြတ်သင့်ကြောင်း
ထောက်ခံခဲ့ခြင်းဖြစ်ပေသည်။

“ဤအမှုတွင်၊ မခင်စိုးက၊ ကိုသန်းငွေ(ခေါ်) မစ္စတာ ပီ.ဂျီ.တာရှန်းရာရှင်ထံမှ၊
ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးပုဒ်မ၄၈၈အရမယားစရိတ်ရရန်ရန်ကုန်မြို့၊ စတုတ္ထ ရာဘက်ရာဇဝတ်
တရားသူကြီးရုံး၊ ၁၉၆၃ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်အသေးအဖွဲ့မှအမှတ် ၆၅ တွင်စွဲဆိုခဲ့သည့်၊
လျှောက်ထားသူနှင့်လျှောက်ထားခံရသူတို့မှာခရစ်ယာန်များဖြစ်ကြသည်။မခင်စိုး
မှာတပ်မတော်တိုင်းဝင်ဖြစ်၍ကိုသန်းငွေမှာရိုမင်ကတ်သလစ်တိုင်းဝင်ဖြစ်သည်။မူလရုံး
တွင်မခင်စိုးကို စစ်ဆေးနေခိုက်၊ ကိုသန်းငွေက ၎င်းတို့သည် ခရစ်ယာန်တိုင်းဝင်များဖြစ်ကြ

သဖြင့် ခရစ်ယာန်လက်ထပ်ထိမ်းမြားရေးအက်ဥပဒေအရ၊ လက်ထပ်ခဲ့ခြင်းကြောင့်မခင်
 ရှိသည် ၎င်း၏တရားဝင်ဇနီးမဟုတ်ကြောင်း၊ ထို့ကြောင့်မခင်ရှိသည်၊ ၎င်းထံမှမယား
 စရိတ်မရထိုက်ကြောင်း ထုချေခဲ့သည်။ ဤကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍၊ မူလရုံးတရားသူကြီးက၊
 ကိုသန်းဌေးနှင့် မခင်ရှိတို့သည်၊ ခရစ်ယာန် လက်ထပ်ထိမ်းမြားရေး အက်ဥပဒေအရ၊
 လက်ထပ်ထိမ်းမြားခြင်း မပြုလုပ်ခဲ့ဘဲ၊ မိတ်ဆွေများကို ဂရင်းဟော်တယ်သို့ဘိတ်
 ကျွေးမွေးပြီး၊ အကြင်လင်မယားအဖြစ် အသိအမှတ်ပြုစေခဲ့ခြင်းနှင့် အကြင်လင်မယား
 အဖြစ် ၂ နှစ်တိုင်တိုင် ပေါင်းသင်းခဲ့ပြီးမှ၊ လင်မယားရန်ဖြစ်ကြသဖြင့်၊ ကိုသန်းဌေးက
 မခင်ရှိအား၊ အိမ်တွင်မနေနိုင်အောင် ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်သောကြောင့်၊ မခင်ရှိသည်
 ကိုသန်းဌေးထံမှ မယားစရိတ် တောင်းခံခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ခရစ်ယာန်လက်ထပ်ထိမ်းမြား
 ခြင်းအက်ဥပဒေအရ၊ လက်ထပ်ထိမ်းမြားခြင်း မပြုခဲ့သော်ငြားလည်း၊ ၎င်းတို့သည်၊
 မြန်မာတိုင်းရင်းသား လူမျိုးများဖြစ်ကြ၍၊ ၎င်းတို့မှာလည်း လင်မယားအဖြစ်နေထိုင်
 ခဲ့ကြောင်း ကျော်ဇောသတင်းရှိသည့် အားလျော်စွာ၊ ၎င်းတို့သည် တရားဝင်ဇနီး
 မောင်နှံအဖြစ် ယူဆရန်အကြောင်းရှိသည်ဟု အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်။ ထိုအမိန့်ကို ကိုသန်း
 ဌေးက မကျေနပ်သဖြင့်၊ ရန်ကုန်မြို့၊ ဟံသာဝတီနှင့် ရန်ကုန်ခရိုင်စက်ရှင်ရုံး၊ ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊
 ဇူလိုင်လတွင် ဆင်မူအမှတ် ၆၉ တွင်၊ ပြင်ဆင်မူတင်သွင်းခဲ့သည်။ ပညာရှိစက်ရှင်တရား
 သူကြီးက မူလရုံး၏ယူဆချက်မှာ တရားဥပဒေအရ မှားယွင်းပါသဖြင့်၊ ပယ်ဖျက်
 ပေးပါရန်၊ တရားရုံးချုပ်သို့ အစီရင်ခံခဲ့သည်။

၁၉၆၆
 ပြည်ထောင်စု
 မြန်မာနိုင်ငံ
 ကိုသန်းဌေး
 (ခေါ်)ပီ၊ဂျီ၊
 တာရှန်း
 နှင့်
 မခင်ရှိ။

ဤရုံးကနှစ်ဘက်သောရွှေနေကြီးများတင်ပြချက်များကိုကြားနာပြီးအဆုံးအဖြတ်
 ပေးရန် အချိန်မရောက်သေးဟုယူဆ၍၊ ၂ ဘက် သောအမှုသည်များနှင့် သက်သေ
 များတို့ကိုစစ်ဆေးပြီး၊ ဤရုံးသို့ပြန်လည်တင်ပြရန် အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်။

ထိုအမိန့်အတိုင်းမူလရုံးက ဆောင်ရွက်ပြီးလျှင်၊ ဤရုံးသို့တင်ပို့ရာ၊ ဤအမှုကို
 ကျွန်ုပ်ကြားနာသည်။ လျှောက်ထားသူ၏ရွှေနေကြီးနှင့် လျှောက်ထားခံရသူတို့၏ရွှေ
 နေကြီးများက အမှုနှင့်ပတ်သက်၍၊ စီရင်ထုံး အများအပြားကိုးကားပြီး လျှောက်လဲ
 သွားသည်။

ပညာရှိရွှေနေကြီး မစ္စတာ ဂျဗါးက၊ ပညာရှိစက်ရှင်တရားသူကြီး၏ ထောက်ခံချက်
 ကိုလက်ခံပြီး၊ မခင်ရှိသည် ကိုသန်းဌေး၏တရားဝင်ဇနီးမဟုတ်သဖြင့် တောင်းခံခြင်းကို
 မရနိုင်ပါ။ မခင်ရှိနှင့်ကိုသန်းဌေးတို့မှာ ၎င်းတို့၏ပုဂ္ဂလိကနှင့်စပ်ဆိုင်သော ဥပဒေဖြစ်
 သည့် ခရစ်ယာန်ထိမ်းမြားလက်ထပ်ခြင်း အက်ဥပဒေအရ၊ လက်ထပ်ထိမ်းမြားခြင်း
 မပြုလုပ်ခဲ့သောကြောင့်၊ တရားဝင်ဇနီးမဟုတ်ကြောင်း၊ လျှောက်လဲသွားသည်။

မခင်ရှိ၏ ပညာရှိရွှေနေကြီး ဦးလှမောင်က အကြင်လင်မယားသည်၊ ခရစ်ယာန်
 များဖြစ်ကြ၍၊ ခရစ်ယာန်ထိမ်းမြားလက်ထပ်ခြင်း အက်ဥပဒေအရ ထိမ်းမြားလက်ထပ်

ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ
ကိုသန်းငွေ
(ခေါ်)ပီကျီ၊
တာရှန်း
နှင့်
မခင်ရီ၊

ခြင်းမပြုလုပ်ခဲ့စေကာမူ နှစ်ပေါင်းများစွာ အတူနေလာပြီး အကြင်လင်မယားဟု ကျော်ဇောသတင်းရှိကြသောကြောင့် တရားဝင်အကြင်လင်မယားဖြစ်သည်ဟူသော အဆုံးအဖြတ်များကို ပေးထားသည့် စီရင်ထုံး အများအပြားကို အကိုးအကားပြု၍ တင်ပြသွားလေသည်။

ဤကိစ္စမျိုးတွင်၊ မြန်မာပြည်တွင်နေထိုင်သော တိုင်းရင်းသားများသည် မည်သည့်ဘာသာကိုကိုးကွယ်ကြသော်လည်း၊ လူမှုနေထိုင်ရေးတွင် လုံခြုံမှုရရှိစေရန်မှာ၊ တော်လှန်ရေးအစိုးရ၏ စေတနာဖြစ်သည်ဟုယူဆသည်။ ဤသို့သောအမှုများသည် အများပြည်သူအတွက်၊ အလွန်အရေးကြီးသော အမှုမျိုးဖြစ်သည်ဟု ယူဆသဖြင့်၊ တရားရုံးချုပ်အနေနှင့် လူမှုနေထိုင်ရေးနှင့်ပတ်သက်သော၊ အကျိုးဖြစ်ထွန်းစေမည့် တိကျပြတ်သားသည့် ဆုံးဖြတ်ချက်တစ်ခု လိုအပ်သည်ဟု ယူဆသည်။

ထို့ကြောင့်၊ ဤအမှုကို ကျွန်ုပ်တစ်ဦးတည်း ကြားနာစစ်ဆေး၍ ဆုံးဖြတ်ပေးခြင်းထက်၊ စုံညီခုံရုံးဖွဲ့၍ အဖက်ဖက်မှကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့်စဉ်းစားပြီး အဆုံးအဖြတ်ပေးပါက သင့်လျော်မည်ဟု ယူဆပါသည်။”

အထက်ပါမှတ်ချက်များနှင့် အမှုတွင်ပေါ်လွင်သော အကြောင်းခြင်းရာများမှ ခုံရုံးကစဉ်းစားဆုံးဖြတ်ရန်ပြဿနာကို ကျွန်ုပ်တို့ ဤသို့ဖော်ထုတ်ခဲ့ကြသည်။

“လင်နှင့်မယားအဖြစ် အတူအိပ်အိမ်ထူထောင်လာခဲ့ကြ၍၊ ရပ်ရွာက လင်မယားအဖြစ်၊ အသိအမှတ်ပြုခဲ့ကြသော ယောက်ျားနှင့် မိန်းမတို့ ရှိကြရာ၊ ၎င်းတို့ အချင်းချင်း မသင့်မတင့် ကြ၍ ၊ ခွဲခွာ နေထိုင်ကြ သောအခါ ၌ မိန်းမက မယား စရိတ်ကို ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးအရ လျှောက်ထား တောင်း ခံသည်။ ထိုအခါ ယောက်ျားဖြစ်သူက ၊ မူလ၎င်းတို့ ထိမ်းမြား လက်ထပ် ခဲ့ကြစဉ်က၊ ဘာသာရေးအရ လိုက်နာရမည့်နည်းနာ ကျင့်စဉ်များ နှင့်မညီ၊ ချို့ယွင်းခဲ့သည်ဖြစ်၍၊ တရားဝင် လင်မယားအဖြစ်ကို မရောက်ခဲ့၊ ထို့ကြောင့် မယားစရိတ်ပေးရန်မရှိဟုအောင်မြင်စွာ ခုခံနိုင်ပါသလော”

အမှုသည်များ၏ ပညာရှိရှေ့နေကြီးများနှင့်၊ ရုံးတော်၏သဟာယအဖြစ်၊ နိုင်ငံတော်ရှေ့နေချုပ်ကိုယ်စား လိုက်ပါဆောင်ရွက်သော ပညာရှိအစိုးရရှေ့နေကြီး ဒေါ်မြသန်းနုကို၊ ကျွန်ုပ်တို့ကြားနာခဲ့ကြသည်။ ရှေ့နေကြီးများနှင့် ရုံးတော်သဟာယ တို့သည် ဥပဒေပြဿနာပေါ်တွင်၊ ကျွန်ုပ်တို့အား အဖိုးတန်သော အကူအညီကို ပေးခဲ့ကြရုံမက၊ ဉာဏ်အမှုသည်များ ပြေအေးလိုက်၊ ပြေအေးနိုင်ကြရန် ဖျောင်းဖြ အကြံညာဏ်များပေးခဲ့ကြ ပေသည်။ ပြေအေးကြမည့် အရိပ်အရောင်များရှိခဲ့၍၊ အချိန်အတန် တန်ပေးခဲ့သော်လည်း၊ နောက်ဆုံးတွင် အောင်မြင်ခြင်းမရှိခဲ့ပေ။

မခင်ရီက၊ စားစရိတ်တောင်းခဲ့သည့်လျှောက်လွှာထမပိုင်တွင် “လျှောက်ထားသူသည်၊ လျှောက်ထားခံရသူနှင့်၊ ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၁၁ ရက်နေ့တွင်၊ ရန်ကုန်မြို့၊ ညွှန်ပရိသတ်များရွှေတွင်း၊ ထိမ်းမြားလက်ထပ်ကြပြီးသည့်နောက်၊ အကြင်လင်မယားအဖြစ် အတူနေထိုင်ခဲ့ပါသည်” ဟု မြက်ဆိုခဲ့လေသည်။ ကိုသန်းဌေးက ချေလွှာတင်သွင်းရာ၌ ထိုအပိုဒ်ပါအချက်အလက်များမှန်ပါသည်ဟု ဝန်ခံခဲ့လေသည်။ လင်မယားကဲ့ကွာနေရခြင်းမှာ၊ မခင်ရီကသစ္စာမဲ့ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် မခင်ရီသည် စားစရိတ်မရထိုက်ဟူသာ ချေပခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

၁၉၆၆
ပြည်ထောင်စု
ပြန်မာနိုင်ငံ
ကိုသန်းဌေး
(ခေါ်) ဝါ၊ ကျီ၊
တာရှန်း
နှင့်
မခင်ရီ။

ထိမ်းမြားညွှန်ပဲ့သို့ မိတ်ဆွေများကိုဘိတ်ကြားစာ၊ ကိုသန်းဌေးကမခင်ရီ၏မခင်ထံသို့၎င်း၊ မခင်ရီထံသို့၎င်း၊ ရေးသားခဲ့သောစာများ၊ အခြားအထောက်အထားများအရ ညွှန်ပဲ့ပြုလုပ်၍၊ လူအများက လင်မယားအဖြစ် အသိအမှတ်ပြုခြင်းကိုခံ၍၊ ၂ နှစ်ခန့်မျှ ကိုသန်းဌေးနှင့်မခင်ရီတို့ အတူနေထိုင်ခဲ့ကြသည်မှာ၊ အငြင်းမပွါးသောအချက်ဖြစ်သည်။ ထိုအခြေအနေ၌၊ လင်မယားကဲ့ကွာကြလေသည်။ မခင်ရီကရုံးသို့တက်ရောက်၍ ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၄၈၈ အရ၊ စရိတ်တောင်းသောအခါ၊ လင်မယားဟုတ်ကြောင်း အစတွင် ကိုသန်းဌေးကဝန်ခံ၍၊ မခင်ရီအစစ်ခံသောအခါ၊ လက်ထပ်စဉ်အခါက၊ ခရစ်ယာန်လက်ထပ်ထိမ်းမြားရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၄ နှင့် ၅ အရ၊ ခရစ်ယာန်ဘုန်းကြီး၊ မှတ်ပုံတင်အရာရှိ စသည်တို့မပါဝင်ခဲ့ဟု ပေါ်ပေါက်သဖြင့်၊ ကိုသန်းဌေး၏ရွှေနေကြီးက၊ ထိုသို့ဆိုလျှင်တရားဝင်လက်ထပ်ထိမ်းမြားခြင်း မရှိခဲ့နိုင်ပါ။ မခင်ရီသည်တရားဝင်မယားမဟုတ်၍ စရိတ်မရထိုက်ပါဟု လျှောက်လဲခဲ့လေသည်။ ထိုလျှောက်လဲချက်သည်၊ ကိုသန်းဌေးကထုချေလွှာတွင် ဝန်ခံထားချက်နှင့်ဆန့်ကျင်သည်။ နောက်မှအကြံရ၍ တင်ပြသော ချေပချက်လည်းဖြစ်ပေသည်။

ခရစ်ယာန်အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၄ နှင့် ၅ တို့ကို၊ အတိအကျ လိုက်နာခြင်းမပြုခဲ့ကြောင်းကို မခင်ရီကမငြင်းကွယ်ချေ။ ထိုသို့ဖြစ်ခဲ့ရခြင်းသည်၊ ကိုသန်းဌေးက ၂ ဦးကြေနှပ်သဘောတူ၍ လူအများရွှေတွင်းလက်ထပ်လျှင် လင်ခန်းမယားခန်းမြောက်သည်ဆို၍၊ ၎င်းကလက်ခံခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ ရုံးတွင်၊ မခင်ရီကထပ်မံအစစ်ခံခဲ့သည်။ ကိုသန်းဌေး၏ ပညာရှိရွှေနေကြီး မစ္စတာ ဂျမ်းက၊ ဥပဒေက အတိအလင်းပြဋ္ဌာန်းထားသည့်အတိုင်း မလိုက်နာခဲ့လျှင်၊ တရားဝင်လက်ထပ်ထိမ်းမြားခြင်း မရှိနိုင်ကြောင်း၊ တရားဝင်ထိမ်းမြားခြင်းမရှိခဲ့လျှင် မယားစရိတ်မရနိုင်ကြောင်း လျှောက်လဲ၍၊ ဦးဘဖေ နှင့် မစောရင်(၁) ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ကိုးကားသည်။ ထိုအမှုတွင် မဟာမေဒင်ဘာသာလုပ်ရိုးထုံးတမ်းများကို မလိုက်နာခဲ့သောကြောင့်၊ တရားဝင်လင်မယားအဖြစ်သို့မရောက်။ ထို့ကြောင့် မိန်းမတဦးသည်၊ မယားစရိတ်မရနိုင်ဟု ဆုံးဖြတ်ထားသည်ကိုတွေ့ရသည်။

ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ
ကိုသန်းဌေး
(ခေါ်)ပီ.ဂျီ.
တာရှန်း
နှင့်
မခင်မိုး

အလားတူစီရင်ထုံးများလည်း ရှေးယခင်ကရှိခဲ့ဘူးပေသည်။ သို့ရာတွင်၊ ၁၉၅၄ ခုနှစ်၊ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်မိန်းမများ အထူးထိမ်းမြားမှုနှင့် အမွေဆက်ခံမှုဥပဒေ ပြဋ္ဌာန်းပြီးခဲ့သည့် နောက်ပိုင်း၌သာ ထိုအမှုများ ဖြစ်ပွားခဲ့သည်ဆိုလျှင်၊ စီရင်ထုံးများသည် လည်း ကွဲပြား ခဲ့ပေလိမ့်မည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ထိုအမှုအချို့တွင် စရိတ်တောင်းသူများသည် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် မြန်မာအမျိုးသမီးများ ဖြစ်ခဲ့ပေသည်။

အမျိုးသမီးများ၏ ဘဝလုံခြုံမှုကို စောင့်ရှောက်ကာကွယ်ရန် အစိုးရတွင် လူမှုရေးအရ တာဝန်ရှိသည်။ ၎င်းတို့မည်သည့် ဘာသာကို ကိုးကွယ်သည်က ပဓာနမဟုတ်။ လက်ထပ်ထိမ်းမြား အိမ်ထောင်တည်ရေးသည် ဘာသာရေးကိစ္စမဟုတ်။ လူမှုရေးကိစ္စဖြစ်ကြောင်း ကျွန်ုပ်တို့နိုင်ငံ၌ အခွန်ရှည်ကြာစွာ လက်ခံကျင့်သုံးခဲ့ကြသည်။ အနောက်နိုင်ငံများနှင့် ခရစ်ယာန်ဘာသာဝင်များကလည်း၊ ထိုသို့ပင်ပို၍ ယူဆလာကြပြီး ခရစ်ယာန်ဘာသာ ဂိုဏ်းကြီးများကလည်း၊ အိမ်ထောင်ရေး ကိစ္စများပေါ် နှစ်ပေါင်း များစွာက ချမှတ်ထားခဲ့သော ပညတ်ချက်များကို၊ ပြန်လည်းသုံးသပ်၍ လျော့ပေါ့ခြင်း၊ ရုပ်သိမ်းခြင်းများ ပြုနေကြပြီ။

ခရစ်ယာန် အတွေးအခေါ်လွှမ်းမိုးခဲ့သော အင်္ဂလိပ်အိမ်ထောင်ရေးဥပဒေတွင်၊ တချိန်က တစ်လင်တစ်မယားစနစ်ကိုသာ အသိအမှတ်ပြုခဲ့သည်။ မယားတစ်ယောက် ထက်ပို၍ ယူခြင်းကိုပင်လုံးဝအသိအမှတ်မပြုခဲ့ချေ။ အခြားတစ်နိုင်ငံတွင် ဖဟာမေဒင်ဘာ သာအရဖြစ်စေ၊ အခြားထုံးတမ်းအရဖြစ်စေ မယားတစ်ယောက်ထက်ပို၍ တရားဝင် လက်ထပ်ပေါင်းသင်းနိုင်ခြင်းကို အသိအမှတ်မပြုခဲ့။ သို့ရာတွင် မကြာသေးမီမှစ၍ ကာလဒေသအလိုက် ကျင့်သုံးကြသော ထုံးတမ်းအရ လက်ထပ်ခဲ့ကြခြင်း၊ ကွာရှင်းခဲ့ ကြခြင်းစသည်တို့ကို အင်္ဂလိပ်တရားလွှတ်တော်သည် လက်ခံအသိအမှတ်ပြုလာလေပြီ။ Russ v. Russ (၂) ဤသို့လျှင် အိမ်ထောင်ရေးနှင့်ပတ်သက်သော အတွေးအခေါ်များ သည်ခရစ်ယာန်ဘာသာအများစု ကိုးကွယ်သောနိုင်ငံများ၌ပင် ဘာသာရေး မှ လွတ်ကင်း ၍၊ လူမှုရေးနယ်တွင်းသို့ ချင်းနင်းရောက်ရှိ၍ လက်တွေ့ကျကျ ဖြစ်ပေါ်လျက်ရှိပြီ။

ဤအမှုတွင် မခင်မိုးသည် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်အမျိုးသမီး မဟုတ်၊ ၁၉၅၄ ခုနှစ်၊ အထူးထိမ်းမြားမှုဥပဒေတွင် အကျုံးမဝင်။ ထို့ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ထိုဥပဒေအရ ဤအမှုကို ဆုံးဖြတ်ရန်မဟုတ်ချေ။ အိမ်ထောင်ရေးနှင့်ပတ်သက်သောဥပဒေ၊ အတွေးအခေါ် ပြောင်းလဲမှုနှင့် အစိုးရ၏စေတနာ စသည်တို့ကို ကျွန်ုပ်တို့သတိပြုရမည် ဖြစ်သော်လည်း၊ ကျွန်ုပ်တို့၌ကား ဥပဒေသစ် ပြုလုပ်ပြဋ္ဌာန်းနိုင်ခွင့်မရှိ။ တည်ဆဲ ဥပဒေများကိုသာ ပြောင်းလဲလျက်ရှိသော အခြေအနေ၊ အတွေးအခေါ် အစိုးရမှဝါဒ များနှင့် အနီးစပ်ဆုံးကိုက်ညီအောင် ကျင့်သုံးရမည်ဖြစ်ပေသည်။

(၂) (1962-63) Weekly Law Reports 930, Court of Appeal, 41 C.W.N 898.

၁၉၆၆

ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ
ကိုးသန်းငွေ
(ခေါ်)ပီ၊ ကို၊
တံရုန်း
နှင့်
မောင်ရီ။

ပညာရှိအစိုးရရှေ့နေကြီး ဒေါ်မြသန်းနု က၊ မခင်ရီသည် တရားမမှုစွဲဆို၍၊ ၎င်းသည် တရားဝင်မယားဖြစ်ကြောင်း မြက်ဟဒီကရီတောင်းခံလိုက်တောင်းခံနိုင်ပါသည်။ လျော်ကြေး၊ မယားစရိတ် စသည်ကိုလည်း တရားမကြောင်းဖြင့် စွဲဆိုတောင်းခံနိုင်ပါသည်။ သို့ရာတွင်၊ ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၄၀၈ အရမူကား၊ စရိတ်မရနိုင်ပါ။ ထိုပုဒ်မအရ လျှောက်ထားနိုင်သော တရားဝင်မယားမဟုတ်ပါဟု တင်ပြသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏အမြင်တွင်ကား ပုဒ်မ ၄၀၈ အရ၊ မိန်းမတဦးက၊ ရာဇဝတ်ရုံးသို့ စရိတ်လျှောက်ထားနိုင်စေခြင်းသည်၊ အမှုကိုမြန်မြန်ကျဉ်းကျဉ်း စစ်ဆေးကာ၊ လိုအပ်သောအကူအညီကို မကြန့်မကြာ၊ စရိတ်အကုန်အကျနည်းစွာဖြင့် ရနိုင်စေရန် ဖန်တီးထားခြင်းဖြစ်သည်။ လင်မယားဟုတ်မဟုတ်၊ ကွဲကွာ၍နေ မနေ၊ ယောက်ျားဖြစ်သူက အကြောင်းအလုံးအလောက်မရှိဘဲ၊ စရိတ်ထောက်ပံ့ရန် ပျက်ကွက်ခြင်းဟုတ် မဟုတ် စသည်ကိုစစ်ဆေး၍၊ ရုံးကသင့်တော်သောအမိန့်ကို ချမှတ်ရသည်။ နက်နဲရှုပ်ထွေး ပြဿနာများ ပေါ်ပေါက်လျှင်ကား၊ တရားမရုံးများကသာ ထိုပြဿနာများကို၊ အပြီးသတ်ဖြေရှင်းပေးနိုင်ပေမည်။ *Sailendra v. Snehalata* (၃) တွင်အောက်ပါကဲ့သို့ မှတ်ချက်များချမှတ်ထားသည်ကို၊ ကျွန်ုပ်တို့ရှိသည့်လှည့်လည်သည်။

“It is contended that in law a marriage of this character cannot be celebrated and cannot be given legal effect to. There are various authorities cited to us in support of this proposition.

On the other hand on behalf of the wife and on the part of the Deputy Legal Remembrancer, who attended the Court as *amicus curiae*, we were invited to uphold the learned Magistrate's decision as he was merely giving affect to the section of the Code which gives proper and speedy relief in the circumstance, and that he ought not to be burdened and this court of criminal appeal ought not to be burdened civil law which could not possibly concern it.

I am inclined to accede to that argument. It seems to me that if the Petitioner here wishes to impeach the validity of his marriage, he should bring a declaratory suit in a Civil Court when the whole question can be investigated and the authorities pros and con canvassed in this regard.”

ကိုးသန်းငွေ၏ ပညာရှိရှေ့နေကြီး မစ္စတာဂျမ်းက၊ အမှုသယ် ၂ ဦးလက်ထပ်ခဲ့ကြသည်ဆိုသည်မှာ၊ ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းသည့် နည်းလမ်းအတိုင်းမဟုတ်၍၊ တရားမဝင်ခဲ့ပါဟု လျှောက်လဲခြင်းသာဖြစ်သည်။ မခင်ရီတွင် တရားဝင်လက်ထပ်၍ မယားအဖြစ်သို့

၁၉၆၆
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ
ကိုသန်းငွေ
(ခေါ်)ပါရီ၊
တရုန်း
အိုင်
မခင်ရီ။

ရောက်စေနိုင်သော အရည်အချင်းတစ်ခုတရာ ချီတဲနေပါသည်ဟုဆိုချေ။ ခရစ်ယာန် လက်ထပ်ထိမ်းမြားရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၅ ကလည်း၊ လက်ထပ်ရသည့်နည်းလမ်းနှင့် သာပတ်သက်သည်။ ထိမ်းမြားသူတို့၏အရည်အချင်းကို သတ်မှတ်သည်မဟုတ်ချေ။

Consterdine v. Smaine (၄) တွင်၊ ဤသို့ဆိုထားသည်။

"The word 'solemnised' in S. 5, Christian Marriage Act means 'celebrated' and refers to the ceremony only.

Section 5, Christian Marriage Act, deals only with the ceremony and the person who may perform it, and not with the capacity of the persons on whom it is performed or with the capacity of the person who performs it, save that he should have received episcopal ordination."

ဤအမှုတွင်၊ မခင်ရီသည်၊ အရည်အချင်းချို့တဲ့ခြင်းမရှိခဲ့ဘဲ၊ လက်ထပ်ရာတွင်၊ ဘုန်းကြီး၊ သို့မဟုတ် မှတ်ပုံတင်အရာရှိရွှေမှောက်၌ပြုလုပ်ရန် ပျက်ကွက်ခဲ့ခြင်းသာ ဖြစ်သည်။ ထိုသို့ပျက်ကွက်ရသည်မှာလည်း ကိုသန်းငွေကပင် တရားဝင်လင်ခန်းမယား ခန်း မြောက်နိုင်ပါသည်ဆိုသောကြောင့်ဖြစ်ခဲ့သည်ဟုအထောက်အထားများရှိသည်။ လူအများ၏ရွှေမှောက် လက်ထပ်ခဲ့ကြပြီးနောက်၊ ၂ နှစ်ကျော်လည်း ၂ ဦးအထင်အရှား လင်မယားအဖြစ် ပေါင်းသင်းနေထိုင်ခဲ့ကြပြီးပြီ။ ထိုသို့လက်ထပ်နေထိုင်ခဲ့ကြောင်းကို လည်း၊ ကိုသန်းငွေကအမှု၌ ဖြေလွှာတင်ရာတွင် ဝန်ခံခဲ့ပြီးမှ လက်ထပ်စဉ်က၊ နည်းလမ်း မကျခဲ့ သည်ကို၎င်းကအခွင့်အရေးယူနိုင်မည်ဆိုလျှင်၊ သဘာဝတရားမျှတမှုနှင့်ဆန့်ကျင် ပေလိမ့်မည်။ ထိမ်းမြားရေး အက်ဥပဒေကိုပင် အခွင့်အရေးယူရာ ရောက်စေလိမ့်မည်။

မခင်ရီ၏ ပညာရှိရွှေနေကြီး ဦးလှမောင်က၊ စီရင်ထုံးများစွာကို ကိုးကား၍၊ အိမ်ထောင်ရေးဥပဒေများသည်၊ လူမှုရေးဥပဒေများသာ ဖြစ်ကြောင်းနှင့် ၎င်းဥပဒေ များသည်ခေတ် နှင့် လျော်ညီအောင် ကမ္ဘာ၌ ပြုပြင် ပြောင်းလဲလျက် ရှိပြီဖြစ်ကြောင်း တို့ကို တင်ပြသည်။ *David v. Devi* (၅) ကို ဦးလှမောင်ကအထူးကိုးကား သည်။ ထိုအမှုတွင် ယောက်ျားသည် ခရစ်ယာန်ဖြစ်၍၊ မိန်းမကလည်း ခရစ်ယာန် ဖြစ်ပါသည် အဆိုရှိသည်။ သို့ရာတွင် ဘာသာဝင်ရာ၌၊ မိန်းမသည် ရေနံခြင်းမပြုခဲ့ရ ချေ။ လင်မယားကွဲကွာ၍၊ မယားကစရိတ်တောင်းသောအခါ၊ ယောက်ျားကအမျိုး မျိုးခွဲရာတွင်၊ မိန်းမသည် နှစ်ခြင်းမပြုခဲ့ရဘူး၍၊ ခရစ်ယာန်မစစ်ဟူ၍၎င်း၊ လက်ထပ် စဉ်က၊ ခရစ်ယာန် ထိမ်းမြားရေး အက် ဥပဒေ ပုဒ်မ ၅ နှင့်အညီ မပြုလုပ်ခဲ့၍၊ ထိမ်းမြား ခြင်းမမည်ဟူ၍၎င်း ဆိုခဲ့သည်။ မိန်းမဘက်မှ ထိုပုဒ်မနှင့်အညီ လက်ထပ်ခဲ့ပါသည်ဟု အထင်အရှား သက်သေ မထူနိုင်ခဲ့ချေ။ သို့ရာတွင် ယောက်ျား၏ ဝန်ခံချက်များ၊ ပေးစာများနှင့် အခြား သက်သေများကို ထူနိုင်ခဲ့သည်။ ထိုအထောက်အထားများ

(၄) A.I.R. (1918) Lower Burma 83. (၅) A.I.R. (1953) Orissa 10.

အရာ ရှိက၊ ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၄၈၈ ၏ လိုအပ်ချက်တို့အရ၊ လင်မယားမြောက်သည်ဟု ယူဆနိုင်သည်ဟု ဆုံးဖြတ်ကာ၊ မယားစရိတ်ခွင့်ပြုခဲ့သည်။ ထိုအမိန့်ကို တရားလွှတ်တော်က အတည်ပြုရာတွင် အောက်ပါ ကဲ့သို့ ဝေဖန်သုံးသပ်ခဲ့သည်။

"There is no provision in the Indian Christian Marriage Act to the effect that marriage amongst Indian Christians can be proved only by affirmatively establishing that the provisions of S. 5 of the Act were complied with or by production of a certified copy of the marriage certificate as permitted by S. 80 of that Act. The Evidence Act also does not lay down any special mode of proof of a Christian marriage. Hence admissions by either of the spouses of the fact of marriage, evidence of eye-witnesses who were present during the marriage ceremony, subsequent conduct of the couple in living as husband and wife for some time and the opinion expressed by conduct of persons who had special means of knowledge of the subject, being all various recognised modes of proof of a marriage may be admitted in evidence to prove a marriage among Indian Christians also.

Section 488 of the Criminal Procedure Code is not included in the Proviso to S. 50, Evidence Act. Hence for proof of marriage in a proceeding under S. 488, Cr. P. C., the standard of proof need not be so high as required either in a proceeding under the Indian Divorce Act or in prosecutions under Ss. 494, 495, 497 or 498 of the Penal Code. Thus, even opinion expressed by conduct of persons who had special means of knowledge on the subject, may suffice to prove the fact of marriage in a proceeding under S. 488, Cr. P. C."

အထက်ပါ ကဲ့သို့ အမှုပါ အကြောင်းအချက်များ နှင့် ဥပဒေ အတွေးအခေါ်၊ အစိုးရ၏ လူမှုရေး မူဝါဒများကို ထောက်ချင့်၍ ပေါ်ပေါက်သော ပြဿနာ ပေါ်တွင် ကျွန်ုပ် တို့က ဤသို့ ဖြေဆို ဆုံးဖြတ်သည်။ ကိုသန်းငွေ၏ ဝန်ခံချက်နှင့် အခြား အထောက် အထားများ ကြောင့် လက်ထပ်ခဲ့စဉ်က၊ နည်းလမ်းနှင့် အပြည့်အဝကိုမူ မရှိခဲ့ ခြင်းကြောင့် ၊ ၎င်းသည်မခင်ရီအား ၊ ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၄၈၈ အရ၊ မယား စရိတ် ပေးရန် တာဝန် မရှိဟု ခုခံခြင်း မပြုနိုင်။ ၎င်းက မခင်ရီသည် သစ္စာမဲ့ခဲ့၍ မယားစရိတ် မရထိုက်ဟူ၍ မူလက တင်ပြခဲ့သော တခုတည်းသော ခုခံချက်ကိုသာ ဆက်လက်စစ်ဆေး၍အမှုကို ဆုံးဖြတ်ပေးရန်ဖြစ်သည်။

စက်ရှင် တရားသူကြီး၏ ထောက်ခံချက်ကို လက်မခံ။ စက်ရှင်ရုံးပြင်ဆင်မှုကို အထက်ပါ မှတ်ချက်များဖြင့် ပြန်ပို့လိုက်သည်။

၁၉၆၆

ပြည်ထောင်စု
ပြန်မာနိုင်ငံ
ကိုသန်းငွေ
(ခေါ်)ပီဂျီ၊
တာရှန်း
နှင့်
မခင်ရီ။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှု

တရားသူကြီးချုပ် ဒေါက်တာ မောင်မောင်ရွှေတွင်

† ၁၉၆၆
မေလ ၃ ရက်။

ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ (ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားသူ)

နှင့်

၁။ မောင်ရွှေ (ခေါ်)မောင်ရွှေ၊ ၂။ မောင်ထွန်းရှင် (ပြင်ဆင်ရန်
လျှောက်ထားခံရသူများ)*

တရားရှင်လွှတ်သော အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်၍ လိုအပ်သော အမိန့်များကို ချမှတ်ပေးရန် ပြင်ဆင်မှု
တင်သွင်းခြင်း—တရားရှင်လွှတ်မည့်အစား တရားခံများကို ဖြေရှင်းစေလျှင် အမှုအလုံးစုံ ပိုမို
ထင်ရှားစေခြင်း—ညွှန်ပြသည့် သက်သေခံ အထောက်အထား ရှိနေခြင်း—တဖက်နှစ်နာသူများ
အဘို့ တရားမျှတမှုကင်းမဲ့ပြီဟု ထင်မြင်ယူဆဘူးဟု မရှိ—ဆီလျော်ဆက်စပ်သော အချက်
အလက် ဟူသမျှကို မေါ်ထုတ်ရန်လိုအပ်ခြင်း—အမှန်တရားကို စီရင်ကြောင်း ပိုမိုထင်ရှားစွာ
အများက မြင်နိုင်ခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။အထူးတရားသူကြီး ဆုံးဖြတ်ထားသည်မှာ ချွတ်ချော် မှားယွင်းသည်ဟု
မဆိုသာချေ။ သို့ရာတွင် တရားခံများကို တရားရှင်လွှတ်မည့်အစား ၎င်းတို့အား ဖြေရှင်းထုချေ
စေလျှင် ဖြစ်ပျက်ခဲ့သမျှအလုံးစုံ ပိုမိုထင်ရှားစေမည်။ ၎င်းတို့အား အပြစ်ပေးလောက်အောင်
အခိုင်အလုံ အထောက်အထားများ မရှိဟု အထူးတရားသူကြီးက ယူဆသော်လည်း၊ ၎င်းတို့အား
ညွှန်ပြသည့် သက်သေခံ အထောက်အထားများကား ရှိနေပေသည်။ ထို့ကြောင့် ၎င်းတို့အား
ထုချေဖြေရှင်းစေခြင်းမပြုဘဲ တရားရှင်လွှတ်လျှင် တဖက်က နှစ်နာသူများအဘို့ ရုံး၏စီရင်ချက်သည်
တရားမျှတမှုကင်းမဲ့ပြီဟု ထင်မြင်ယူဆဘူးဟုရှိသည်။ တရားစီရင်ရာတွင် အမှန်ကို ဆုံးဖြတ်ရန်
မျှသာမကဘဲ ထိုသို့အမှန်တရားကို စီရင်ကြောင်း အများမြင်စေရာသည်။ တရားရုံး အနေနှင့်လည်း
ဆီလျော်ဆက်စပ်သော အချက်အလက်ဟူသမျှကို မေါ်ထုတ်ပြီးမှ ဆုံးဖြတ်ချက်ချလျှင်ပိုမို၍လည်း
မှန်ကန်နိုင်သည်။ အမှန်တရားကို စီရင်ကြောင်း ပိုမိုထင်ရှားစွာ အများက မြင်နိုင်သည်။

* ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ် ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၅၃ (ခ)။

† ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြံ့မှု အမှတ် ၆၂ တွင် ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၁ ရက် နေ့စွဲပါ၊
ပြည်မြို့ ပဌမ အထူးတရားသူကြီး၏ အမိန့်ကို ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားမှု။

ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားသူအတွက်။ ။အစိုးရရွှေနေ၊ ဦးဘကြိုင်။

၁၉၆၆

ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားခံရသူအတွက်။ ။

ပြည်ထောင်စု
ပြန်မာနိုင်ငံ
နှင့်
၁။ မောင်ရွှေ
(၁) မောင်ရွှေ
၂။ မောင်ထွန်း
ရှင်။

တရားသူကြီးချုပ် ခေါက်တာ မောင်မောင်။ ။လျှောက်ထားခံရသူ မောင်ရွှေ
နှင့် မောင်ထွန်းရှင်တို့သည် လယ်ယာနှင့် အင်းအိုင် လုပ်ကိုင်ကြသူများဖြစ်ကြသည်။
မောင်အုန်းငွေဆိုသူသည်၊ ၎င်းတို့၏ အင်းအနီးအနားတွင် လှန်ဒဏ်ရာဖြင့် သေဆုံးသွား
သဖြင့် ၎င်းတို့အပေါ် မောင်အုန်းငွေအား သတ်မှုဖြင့် ပြည်မြို့ ပထမ အထူးတရားသူကြီး
ရုံးတွင် စွဲဆိုခဲ့သည်။ ပညာရှိ တရားသူကြီးက၊ တရားလိုဖက်ကို အပြီးအဆုံးစစ်ဆေး
ပြီးနောက်၊ စွဲချက်တင်လောက်အောင်သက်သေ အထောက်အထားမရှိဟုယူဆသဖြင့်
မောင်ရွှေနှင့် မောင်ထွန်းရှင်တို့ကို တရားရှင်လွှတ်ခဲ့သည်။ ထိုကဲ့သို့လွှတ်ခြင်းသည်
ဥပဒေအရ၊ မှားယွင်းပါသည်။ အမှန်ဆိုသော်၊ စွဲချက်တင်လောက်အောင် အ
ထောက်အထားများရှိနေပါသည်။ ထို့ကြောင့် တရားရှင်လွှတ်သောအမိန့်ကို ပယ်ဖျက်
၍ လိုအပ်သော အမိန့်များကို ချမှတ်ပေးပါရန်၊ ဤပြင်ဆင်မှုကို အစိုးရက ဟင်သွင်း
ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

ပညာရှိ အစိုးရရွှေနေကြီး ဦးဘကြိုင်က၊ အချင်းဖြစ်သည်ညက သေဆုံးသူ
မောင်အုန်းငွေသည်၊ ၎င်း၏ဇနီးအား၊ ငရွှေနှင့် ထွန်းရှင်တို့မှာ၍ သူတို့တဲသို့သွားမည်
ပြောပြီးထွက်သွားကြောင်း၊ အုန်းငွေလဲ၍သေဆုံးရာနေရာမှ မောင်ရွှေနှင့် ထွန်းရှင်တို့
ဆည်အထိ သွေးစက်များ တွေ့ရကြောင်း၊ ဆည်တဲအနီးတွင် သတ်ပုတ်ထားသည့်
အခြင်းအရာများလည်း တွေ့ရကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် အုန်းငွေက အသက်မထွက်မီ
ကလေးတွင် “ငရွှေနှင့် ထွန်းရှင်”ဟု အမည်များပြော၍ ထွက်ဆိုသွားကြောင်း၊
ထိုအထောက်အထားအရ စွဲချက်တင်သင့်ပါသည်။ဆက်လက်၍ လျှောက်ထားခံရသူ
များအား ဖြေရှင်းထုချေစေကာ၊ အမှုမခိုင်လိုက ၎င်းတို့အား တရားသေလွှတ်ရန်
ဖြစ်ပါသည်။ ယခုအခြေအနေ၌ကား၊ စွဲချက်တင်၍ ဆက်လက် စစ်ဆေးခြင်းအားဖြင့်
ဖြစ်ပျက်သမျှ အားလုံးကို ဖေါ်ထုတ်နိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်ဟု အစိုးရရွှေနေကြီးက
လျှောက်လဲသည်။ ပညာရှိ အထူးတရားသူကြီးသည်၊ အကြောင်းအချက်တို့ကို သေချာ
စွာ ချိန်ဆပြီး၍၊ သေဆုံးသူ မောင်အုန်းငွေက သေခါနီးဆဲဆဲ “ငရွှေနှင့် ထွန်းရှင်ကွာ”
ဟု ပြောဆိုခဲ့ခြင်းသည်၊ မရေရာမပြည့်စုံ။ သွေးစက်များတွေ့ရှိရခြင်း၊ သတ်ပုတ်
ထားသည့်အခြင်းအရာများကို တွေ့ရှိရခြင်း စသည်တို့သည်လည်း ခိုင်လုံသော အ
ထောက်အထားများမဟုတ်၊ ထွန်းရှင်၏ ဖြောင့်ချက်ဆိုသော ထွက်ချက်သည်လည်း
ဥပဒေအရ ဖြောင့်ချက်မမည်၊ မိမိကိုယ်မိမိအပြစ်လွှတ်ရန် ပြောဆိုထားခြင်းမျှသာ
ဖြစ်၍ သက်သေခံမဝင်၊ ထို့ကြောင့် အားလုံးကို ခြုံ၍ကြည့်လျှင်၊ တရားခံနှစ်ဦးအား

ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ
နှင့်
၁။မောင်ရွှေ
(၁)မောင်ရွှေ၊
၂။မောင်ထွန်း
ရှင်။

အပြစ်ပေးလောက်အောင် ခိုင်လုံသော အထောက်အထားများ မရှိဟုဆုံးဖြတ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

ပညာရှိအထူးတရားသူကြီး ဆုံးဖြတ်ထားသည်မှာ ချွတ်ချော်မှားယွင်းသည်ဟု မဆိုသာချေ။ သို့ရာတွင် တရားခံများကို တရားရှင်လွတ်မည့်အစား ၎င်းတို့ အားဖြေရှင်း ထုချေစေလျှင်၊ ဖြစ်ပျက်ခဲ့သမျှ အလုံးစုံ ပိုမိုထင်ရှားစေမည်ဟု ယူဆသည်။ ၎င်းတို့အား အပြစ်ပေးလောက်အောင် အခိုင်အလုံ အထောက်အထားများမရှိဟု ပညာရှိ အထူးတရားသူကြီးက ယူဆသော်လည်း ၎င်းတို့အား ညွှန်ပြသည့် သက်သေခံ အထောက်အထားများကား ရှိနေပေသည်။ ထို့ကြောင့်၎င်းတို့အား ထုချေဖြေရှင်း စေခြင်းမပြုဘဲ တရားရှင်လွတ်လျှင်၊ တဖက်က နစ်နာနေသူများအား ချွတ်ချော်မှု၊ စီရင်ချက်သည် တရားမျှတခြင်းကင်းမဲ့ခဲ့ပြီဟု ထင်မြင်ယူဆ ဖွယ်ရာ ဖြစ်သည်။ တရားစီရင်ရာတွင် အမှန်ကို ဆုံးဖြတ်ရုံသာမကဘဲ ထိုသို့ အမှန်တရားကို စီရင်ကြောင်း အများမြင်စေရသည်။ တရားရုံးအနေနှင့်လည်း ဆီလျော်ဆက်စပ်သော အချက် အလက်ဟူသမျှကို ဖော်ထုတ်ပြီးမှ ဆုံးဖြတ်လျှင်၊ ပိုမို၍လည်း မှန်ကန်နိုင်သည်။ အမှန်တရားကို စီရင်ကြောင်းပိုမို ထင်ရှားစွာ အများကမြင်နိုင်သည်။

အထက်ပါ အကြောင်းတို့ကြောင့်၊ လျှောက်ထားခံရသူတို့အပေါ် တရားရှင်လွတ်သည့်အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်လိုက်သည်။ ၎င်းတို့အားစွဲချက်တင်၍ ဆက်လက်စစ်ဆေးရန် ဖြစ်သည်။ လျှောက်ထားခံရသူများအား ဤပြင်ဆင်မှုကို ထုချေနိုင်ရန် နှိပ်စက်ထုတ်ခဲ့ရာ၊ ၎င်းတို့က လယ်ယာ၊အင်းအိုင် အလုပ်ကြောင့် ရှာသို့မလာရောက်နိုင်ပါ။ ရှေ့နေလည်း ငှားရမ်းခြင်းမပြုနိုင်ပါ။ သင့်တော်သော အမိန့်ကိုသာ ချမှတ်ပါဟု ပြန်ကြားကြသည်။ ထို့ကြောင့် ပြစ်မှုထင်ရှားကြောင်း မခိုင်လုံဟု ပညာရှိတရားသူကြီးက ယူဆလျှင် ၎င်းတို့အား အလွတ်ထုချေစေသင့်သည်ဟု ယူဆ သည်။ ဆက်လက် စစ်ဆေးရာတွင် ကြန့်ကြာစေခြင်း မရှိစေရန်၎င်း၊ အမှုကို စစ်ဆေးခဲ့သော ပညာရှိတရားသူကြီးသည် မှန်ကန်မှုတစွာ တရားစီရင်လိမ့်မည်ဟု ယူဆ သဖြင့် ၎င်း အမှုကို အခြားအထူးတရားသူကြီးရုံးသို့ လွှဲပြောင်းပေးခြင်းမပြုဘဲ၊ စစ်ဆေးခဲ့သော ပညာရှိ တရားသူကြီးကပင်၊ ပြီးဆုံးသည့်တိုင် စစ်ဆေး ဆုံးဖြတ်စေ ရမည်ဟူ၍လည်း အမိန့်ချမှတ်လိုက်သည်။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

တရားမ ပဌမအယူခံမှု

တရားသူကြီး ဦးထွန်းတင် ရှေ့တွင်

မူဘာအက် (၆) မဒါး ပါ ၂ (အယူခံတရားလို)

နှင့်

*

ဦးထွန်းမြတ် (အယူခံတရားခံ)

† ၁၉၆၆

ဌာနလသဝ
ရက်။

အလုပ်မှ မတရား ထုတ်ပယ်လိုက်သည့် အတွက် လျော်ကြေး ရရှိရန် တရားစွဲဆိုမှု - ရုတ်တရက် အလုပ်မှထုတ်ပယ်လိုက်ခြင်းကို လုံလောက်အောင်ပြဆိုနိုင်ခြင်း မရှိခြင်း - ကြိုတင်၍ နှိပ်စက်စာ ပေးခဲ့ကြောင်း မတွေ့ရှိရခြင်း -အလုပ်မှ ထုတ်ပယ် လိုက်ခြင်း မှာ မတရား ထုတ်ပယ်လိုက်ခြင်း ဖြစ် မဖြစ် -ကိုယ်စားလှယ် အဖြစ်အောင်ရွက် ရသည့်လုပ်ငန်းမှ တိုက်ရိုက် ပေါ်လာသည့် နစ်နာချက်များ အတွက်သာ ခိုင်းစေသူ ထံမှ လျော်ကြေး ရထိုက်ခြင်း-မရှိသည့် အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၂၂ ပါပြဆိုချက်များနှင့် အကျဉ်းဝင်သည် ဟု ဆိုနိုင် မဆိုနိုင်။

ဆိုကြတော်မူ၏။ ။ အမှုတွင်ပေါ်လွင်သည့် သက်သေခံချက်များကို လေ့လာမှု၊ အယူခံ တရားလိုများသည် အယူခံတရားခံအား ရဲအရာရှိများ ဖမ်းဆီးသည့် ၁၉၅၉ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၈ရက်နေ့တွင် အလုပ်မှ ရပ်စဲလိုက်ကြောင်း ထွက်ဆိုသော်လည်း မည်သည့် အကြောင်းခြင်းရာကြောင့် ထိုသို့ ရုတ်တရက် အလုပ်မှ ထုတ်ပယ်လိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်ကို လုံလောက်အောင် ပြဆိုနိုင်ခြင်း မရှိပေ။ ထို့ပြင် အယူခံတရားခံအား အလုပ်မှ ထုတ်ပယ်ခြင်းမပြုလုပ်မီ ကြိုတင်၍ နှိပ်စက်စာ ပေးခဲ့ကြောင်းလည်း မတွေ့ ရှိရချေ။ ထို့ကြောင့် အယူခံတရားလိုများသည် အယူခံတရားခံအား အလုပ်မှ ထုတ်ပယ်လိုက်ခြင်းမှာ မတရား ထုတ်ပယ်လိုက်ခြင်းဖြစ်ပေသည်။

အယူခံတရားလိုများက အယူခံတရားခံအားပြန်ပေးများကိုငွေပေးရန်ကိုယ်စားလှယ် အဖြစ် စေလွှတ်ရာတွင် ကိုယ်စားလှယ်ဖြစ်သူ အယူခံတရားခံသည် ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် ရွက်ခေတင်ရသည့် လုပ်ငန်းမှ တိုက်ရိုက်ဖြစ်ပေါ်လာသည့် နစ်နာချက်များအတွက်သာ ၎င်းအား ခိုင်းစေသူထံမှ လျော်ကြေးရထိုက်ကြောင်း ထင်ရှားနေပေသည်။ ရဲအရာရှိများက အယူခံတရားခံအား ပြန်ပေးများကို ပေးရန် အယူခံတရားလိုများက အပ်ခဲ့သည့်ငွေ ၆,၀၀,၀၀၀ ကျပ် အနက်မှ ငွေ ၇၀,၀၀၀ ကျပ်ကို ၎င်းက ရယူထိမ်းချန်ခြင်း ပြုလုပ်သည်ဆိုခြင်းမှာ မည်သို့မျှ မရှိသည့် အက် ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၂၂ ပါ ပြ ဆို ချက် နှင့် အ ကျဉ်း ဝင် သည် ဟု မ ဆို နိုင် ပေ။ ထို့ အ တွက် အောက်ရုံး မှ အယူခံ တရားခံ အား အယူခံတရားလို

* ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ တရားမ ပဌမ အယူခံမှု အမှတ် ၁၀၇။
† ၁၉၆၂ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၆၀၃ တွင် ရန်ကုန်မြို့တော်တွဲဘက် တရားမ တရားသူကြီးချုပ် ရုံးတော်စံချမှတ်သော ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၂၉ရက် နေ့စွဲပါ ဒီကရီကို အယူခံမှု။

၁၉၆၆
—
မူဆာအက်(စ်)
မဒါးပါ ၂
နှင့်
ဦးထွန်းမြတ်။

များထံမှ ၎င်းအချုပ်ခံရသည့်အတွက် ကျသင့်သော လစာငွေ အမှုအတွက် ဝတ်လုံတော်ရ
ငှားရမ်းရသဖြင့် အခပေးရသည့်ငွေကို ရသင့်သည်ဟု ယူဆဆုံးဖြတ်ခဲ့ခြင်းမှာ ဥပဒေအရ
မှန်ကန်၍လက်ခံနိုင်စရာရှိသည်ဟု မဆိုနိုင်သောကြောင့် ပယ်ဖျက်ရပေမည်။ T.V.
Sundaresan v. Provincial Government , C. P. V Berar
and another A.I.R. (33) 1946 , Nagpur 273 ခြားနားပြသည်။

အယူခံတရားလိုအတွက်။ ။ မစ္စတာ စီ. အေ. စူး(ရ်)မား။

အယူခံတရားခံအတွက်။ ။ ဦးချိန်ပိုး။

တရားသူကြီး ဦးထွန်းတင်။ ။ ယခုအမှုမှာ ရန်ကုန်မြို့ ၊ တရားမရုံး
၁၉၆၂ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှု အမှတ် ၉၀၃ တွင်၊ အယူခံတရားခံ ဦးထွန်းမြတ်က
တရားလိုအဖြစ် အယူခံတရားလိုများ ဖြစ်သူ မူဆာအက်(စ်)မဒါး နှင့်
အာလင်းအက်(စ်)မဒါး ညီအစ်ကို နှစ်ယောက် အပေါ် အလုပ်မှ မတရား ထုတ်ပယ်
လိုက်သည့် အတွက် လျော်ကြေးငွေ ၃၂,၀၀၀ ကျပ် ရရှိရန် တရားစွဲဆို ခဲ့သည်ကို၊
ရုံးမှ ငွေ ၁၃,၅၆၀ ကျပ် ၆၅ ပြား ကို၊ စရိတ်နှင့် တကွ အနိုင်ဒီကရီ ချပေး
လိုက်သည်ကို မကျေနပ်၍ တရားခံများဖြစ်သူ အယူခံတရားလိုများက တင်သွင်းခဲ့သည့်
အယူခံမှု ဖြစ်သည်။

တရားလိုဖြစ်သူ အယူခံတရားခံ၏ စွဲလွှာမှာ၊ ၎င်းသည် အယူခံတရားလိုများပိုင်
မဒါးဘားသား(စ်)အင် ကုမ္ပဏီတွင် ၁၉၅၀ ခုနှစ်မှ စ၍ အလုပ်စတင် ဝင်ရောက်
လုပ်ကိုင်ခဲ့ရာ၊ ၁၉၅၆ ခုနှစ်၌ မန်နေဂျာအဖြစ် ဖြစ်လာပြီး လခ တစ်လလျှင် ၈၀၀
ကျပ် နှင့် နေထိုင်ရန် အလွတ် အိမ်တဆောင် ရရှိခဲ့ကြောင်း ၁၉၅၇ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ
၁၉ ရက်နေ့တွင် ပဌမ အယူခံ တရားလို မူဆာအက်(စ်)မဒါးသည် ပြန်ပေးဆွဲခဲ့ရသည်။
ထိုသို့ ပြန်ပေးဆွဲခဲ့ရသဖြင့် ပြန်ပေးဆွဲသူများထံ ၎င်းတို့ တောင်းဆိုသည့် ငွေများကို
သွားရောက်ပေးရန် ပြန်ပေးဆွဲခဲ့ရသူ မူဆာအက်(စ်)မဒါးက စာဖြင့် အကြောင်းကြားသည့်
အတိုင်း ၎င်း၏ညီ အာလင်းအက်(စ်)မဒါးက တရားလိုဖြစ်သူအား ပြန်ပေးများလက်သို့
ငွေသွားပေးရန် ခိုင်းစေခဲ့သည်ဆိုကြောင်း၊ ထိုသို့ ခိုင်းစေသည့်အတိုင်း အယူခံတရားခံက
စုစုပေါင်း ငွေ ၆,၀၀,၀၀၀ ကျပ်ကို ပြန်ပေးများသို့ ပေးခဲ့ပြီးနောက်၊ ပြန်ပေးဆွဲခဲ့ရသူ
မူဆာမဒါးသည် ၁၉၅၇ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၂၂ ရက်နေ့တွင် ပြန်ပေးများ၏ လက်မှ
လွှတ်ပြောက်လာကြောင်း၊ ထို့နောက် အယူခံတရားခံသည် အယူခံတရားလိုများ၏
ကုမ္ပဏီတွင်ပင် ဆက်လက်၍ အမှုထမ်းနေစဉ် ၁၉၅၉ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၈
ရက်နေ့ကျသောအခါ၊ ရဲအရာရှိများက ၎င်းမှာ ပြန်ပေးများအား ငွေပေးသည့်ကိစ္စတွင်
ငွေ ၇၀,၀၀၀ ကျပ်ခန့် ရယူထားသည် ဆိုပြီး အခြားသူ ၁၆ ဦး နှင့်အတူ ရန်ကုန်မြို့
အထူးတရားသူကြီးရုံး ၁၉၅၉ ခုနှစ် ရာဇဝတ်ကြီးမှု အမှတ် ၆ တွင် တရားစွဲဆိုခဲ့လေ

သည်။ ထိုအမှု၌ အယူခံတရားခံသည်၊ ခိုးရာပါပစ္စည်းများကို မတရားရယူသည် ဆိုပြီး ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၄၁၁ အရ စွဲချက်တင်စစ်ဆေးခြင်း ပြုလေသည်။ ၎င်းအမှုမှာ ၁၉၆၀ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ ၁၅ ရက်နေ့တွင် ပြီးဆုံးခဲ့ရာ၊ အယူခံတရားခံအား ထိုအမှုမှ တရားသေလွှတ်လိုက်သည်။ အယူခံတရားခံ ၎င်းအမှုနှင့် ပတ်သက်၍၊ မိမိမှာ ၁၉၅၉ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၈ ရက်နေ့တွင် အချုပ်ခံရပြီး ၁၉၅၉ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၂၅ ရက်နေ့တွင် အာမခံရရှိကြောင်း၊ အမှုတွင် ၎င်းအား ခုခံနိုင်ရန် ဝတ်ရုံတော်ရ တစ်ဦးအား ငှားရမ်းရ၍ ထိုဝတ်ရုံတော်ရ အတွက် ငွေ ၁,၇၀၀ ကျပ်ပေးခဲ့ရသည် ဆိုကြောင်း၊ အမှုမပြီးဆုံးမှီ ၎င်းအား ရဲများက ဖမ်းဆီးသည့် နေ့မှာပင် အယူခံတရားလိုများက အလုပ်မှ မိမိအား မတရားထုတ်ပယ်လိုက် သဖြင့် လျော်ကြေးအဖြစ် စွဲလွှာအပိုဒ် ၃ တွင် ပြဆိုထားသည့်အတိုင်း၊ ငွေ ၃၂,၀၀၀ ကျပ်ကို ရသင့်ပါသည် ဆိုပြီး တရားစွဲဆို ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

တရားခံဖြစ်သူ အယူခံတရားလိုများက၊ တရားလိုတောင်းဆိုသည့် လျော်ကြေးငွေများကို ၎င်းတို့ပေးဆပ်ရန် တာဝန်မရှိကြောင်းငြင်းဆိုရာ၌၊ အယူခံ တရားခံအားရဲအရာရှိများ ဖမ်းဆီးသည့် နေ့ကပင် ၎င်း၏ အလုပ်များကို တရားဝင် ရပ်စဲခဲ့ပြီး ဖြစ်သည့်အပြင်၊ အယူခံတရားခံကလည်း ထို့နောက် အာမခံနှင့် လွတ်လာသော် လည်း၊ အလုပ်ကို ဆက်လက်လုပ်ကိုင်ရန် လာရောက်ပြောဆိုခြင်းမရှိသောကြောင့် ဖြစ်သည်ဟု ပြဆိုလေသည်။

အမှုတွင် အောက်ရုံးမှ ၎င်း၏စီရင်ချက်တွင် ပြဆိုထားသည့်အတိုင်း ကောက်ချက် ၃ ခုကို ထုတ်နုတ်၍ စစ်ဆေးခဲ့သည်။ အယူခံတရားလိုများသည် အယူခံတရားခံအား အလုပ်မှ မတရားထုတ်ပယ်လိုက်သည်မှာ မှန်သည်ဟု ယူဆ သည့်အပြင်၊ အယူခံတရားခံသည် အယူခံတရားလိုများ၏ ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် ပြန်ပေးဆွဲသူများသို့ ငွေသွားရောက်ပေးခြင်းဖြစ်သဖြင့်၊ ပဋိညာဉ် အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၂၁ အရ အယူခံတရားလိုများသည်၊ အယူခံတရားခံသို့ ထိုသို့ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် ရွက်ဆောင်ရသည့်အတွက် နစ်နာခြင်း ခံရသည့် ငွေများကို ပေးသင့်ကြောင်း ဆုံးဖြတ်လေ သည်။ နစ်နာခြင်းများနှင့် ပတ်သက်၍၊ အောက်ရုံးမှ အယူခံတရားခံသည် မတရား အလုပ်မှ ထုတ်ပယ်ခြင်းခံရသည့် အတွက် ၃-လ လစာပြည့်ကို၎င်း၊ ဖမ်းဆီးချုပ်နှောင် ထားခြင်း ခံရသည့် ၁၁လ၊ ၁၈ ရက်အတွက် ငွေ ၉၂၈၀ ကျပ်ကို၎င်း၊ အမှုအတွက် ဝတ်လုံတော်ရ ငှားရမ်းရရှိကုန်ကျသည့် စရိတ်ငွေ ၁,၇၀၀ ကျပ် နှင့် ၎င်းအားဖမ်းဆီးသည့် ၁၉၅၉ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၇ ရက်နေ့တွင် ကျသင့်သည့်လခ ၁၈၀ ကျပ် ၆၅ ပြား၊ ပေါင်းငွေ ၁၃၅၆၀ ကျပ် ၆၅ ပြားကိုစရိတ်နှင့်တကွ ရသင့်သည်ဟု စီရင်ချက် ချမှတ် ပေးခြင်း ဖြစ်သည်။ ထိုအတွက် ယခု အယူခံရာတွင် အယူခံတရားလိုများက တရားလို

ဖြစ်သူ အယူခံတရားခံသည် မိမိ၏စွဲလွှာတွင် ပြန်ပေးများသို့ မိမိငွေသွားပေးခြင်းမှာ အယူခံတရားလိုများ၏ ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် သွားရောက်ပေးခဲ့ခြင်း ဖြစ်ကြောင်း၊ မည်သို့မျှဖော်ပြထားခြင်း မရှိသည့် အပြင်၊ ၎င်းအချက်နှင့် ပတ်သက်၍လည်း ကောက်ချက် ထုတ်ပေးခြင်း မရှိလင့်ကစား၊ ရုံးတော်မှ အမှုတွင်ပေါ်လွင်သည့် သက်သေခံချက်များအရ၊ ထိုပြဿနာကို ဆုံးဖြတ်ခဲ့ခြင်းမှာ တရားမျှတမှုကင်းမဲ့၍ ဥပဒေအရ မှားယွင်းနေပါသည်ဟု အဓိက ပြဆိုလေသည်။

အမှုတွင်ပေါ်လွင်သည့် သက်သေခံချက်များကို လေ့လာမှု၊ အယူခံ တရားလိုများသည် အယူခံ တရားခံအား ရဲအရာရှိများ ဖမ်းဆီးသည့် ၁၉၅၉ ခု၊ ဇန်နဝါရီလ ၈ ရက်နေ့တွင် အလုပ်မှ ရပ်စဲလိုက်ကြောင်း ထွက်ဆိုသော်လည်း၊ မည်သည့်အကြောင်းခြင်းရာကြောင့် ထိုသို့ရုတ်တရက် အလုပ်မှ ထုတ်ပယ် လိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်ကို၊ လုံလောက်အောင် ပြဆိုနိုင်ခြင်းမရှိပေ။ ထို့ပြင် အယူခံတရားခံအား အလုပ်မှ ထုတ်ပယ်ခြင်း မပြုမီ ကြိုတင်၍ နှိပ်စက်ပေးခဲ့ကြောင်းလည်း မတွေ့ရှိရချေ။ ထို့ကြောင့် (အောက်ရုံးမှ)အယူခံ တရားလိုများသည်၊ အယူခံတရားခံအား အလုပ်မှ ထုတ်ပယ်လိုက်ခြင်းမှာ မတရားထုတ်ပယ်လိုက်ခြင်း ဖြစ်ပေသည်ဟု ယူဆ ဆုံးဖြတ် ခဲ့ခြင်းမှာ မှန်ကန်သည်ဟု လက်ခံရပေမည်။ ၎င်းအချက်နှင့် ပတ်သက်၍ အယူခံ တရားလိုများ၏ ပညာရှိရှေ့နေကြီး မစ္စတာဇူး(ရ်)မားက အယူခံတရားခံအား အယူခံ တရားလိုများကအလုပ်မှ မတရား ထုတ်ပယ်လိုက်သည်ဟုဆိုစေကာမူ၊ အယူခံ တရားခံသည် လျော်ကြေးအဖြစ် လစာအပြည့်တစ်လအတွက် ရထိုက် ကြောင်းကို *T.V. Sundaresan v. Provincial Government, C.P.N Berar and another* (၁)စီရင်ထုံးပါပြဆိုချက်ကို ကိုးကားလေသည်။ သို့ရာတွင်ထိုအမှု၌ အလုပ်ရှင်က အလုပ်သမားအား အလုပ်မှ မရပ်ဆဲမီ နှိပ်စက် တင်ကြို ပေးခဲ့ကြောင်း တွေ့ရှိရ သဖြင့်၊ ယခုအမှုအကြောင်းအရာများနှင့် တူညီခြင်းမရှိပေ။ ထို့ကြောင့်ပင် အယူခံ တရားလိုများ၏ ပညာရှိ ရှေ့နေကြီးက မူလရုံးမှ အယူခံတရားခံအား မတရား ထုတ်ပယ်လိုက်သဖြင့် အယူခံတရားခံသည် လစာပြည့် ၃ လစာကို လျော်ကြေး အဖြစ် ရထိုက်ကြောင်း ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်ကို မိမိက လေးနက်စွာ ကန့်ကွက်ရန်မရှိပါဟု ပြဆိုလေသည်။

သို့ရာတွင် ယခုအမှုမှာ မူလရုံးမှ အယူခံ တရားခံသည်အယူခံ တရားလိုများ ၏ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ယူဆပြီး၊ ပဋိညာဉ် အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၈၈ အထိ အကျုံးဝင်သည့်အတိုင်း ပုဒ်မ၂၂၂အရ အယူခံ တရားလိုများ သည် ကိုယ်စားလှယ် ဖြစ်သူ အယူခံ တရားခံအား ထိုပုဒ်မ တွင် ရည်ညွှန်း ထား သည့် အ တိုင်း ရွက် ဆောင် ခဲ့ သည့် အ လုပ် ကြောင့် ဖြစ် ပေါ် နစ်နာ ရသည့် လျော် ကြေး ငွေ များ ကို (၁)A.I.R. (33), 1946, Nagpur 273.

မူဆာအက် (၆)
မား ပါ ၂
နှင့်
ဦးထွန်းမြတ်။

ပေးသင့်သည်ဟု ယူဆဆုံးဖြတ်ခဲ့ခြင်းကို လက်ခံနိုင်ရန် မရှိကြောင်း ပြဆိုရာ၌၊ အယူခံ တရားလိုများ၏ ပညာရှိရွေးနေကြီးက ရွေးဦးစွာ အယူခံတရားခံ၏ စွဲလွှာကို တရားမ ကျင့်ထုံး အမိန့် ၆၊ နည်းဥပဒေ ၂ လိုအပ်ချက်များအရ ပေါ်ပြခြင်းမရှိခြင်းကြောင့် ရုံးတော်မှ တရားလိုအတွက် စွဲဆိုသည်နှင့် ခြားနားပြီး၊ အမှုကို စဉ်းစားဆုံးဖြတ်ခဲ့ ခြင်း ဖြစ်ကြောင်း ပေါ်လွင်နေကြောင်းကို ပြဆိုလေသည်။ ၎င်းအချက်နှင့် ပတ်သက်၍ အောက်ရုံးမှ တရားလိုဖြစ်သူ အယူခံတရားခံ၏စွဲလွှာကို ကိုယ်စားလှယ် ဖြစ်သည့် အကြောင်း အတိအလင်း ပြဆိုထားခြင်း မရှိကြောင်းကို ရည်ညွှန်းခဲ့သော်လည်း အမှုတွင် ပေါ်လွင်သည့် သက်သေခံချက်များအရ၊ အယူခံတရားခံ ဆောင်ရွက်ပေးခဲ့ ခြင်းမှာ၊ အယူခံ တရားလိုများ၏ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ်သာရွက်ဆောင်ခဲ့ကြောင်းထင်ရှား သည့်အပြင်၊ မိမိ၏ခိုင်းစေသူတဦးကိုပင် ကိုယ်စားလှယ်ပင် ခန့်အပ်နိုင်ကြောင်း ထုံး တမ်း သာဓကများ ရှိသဖြင့် ၎င်းအချက်မှာ ဥပဒေအချက် ဖြစ်ရကား၊ စဉ်းစား ဆုံးဖြတ်ခွင့်ရှိသည်ဟု ပြဆိုခဲ့ပေသည်။

အမှုတွဲကိုလေ့လာမှု၊ အယူခံတရားခံသည် ယခုအမှုတွင် ဆောင်ရွက်ရသည့် ကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍၊ အယူခံတရားလိုများ၏ ကိုယ်စားလှယ် ဖြစ်ကြောင်းကို တိကျစွာ ရည် ညွှန်းထားခြင်း မရှိသည့်အပြင်၊ အမှုတွင် ၎င်းအချက်နှင့် ပတ်သက်၍ ကောက်ချက် ထုတ်ထားခြင်း မရှိကြောင်းမှာ ထင်ရှားပေသည်။ မည်သို့ပင် ဖြစ်စေ၊ ဆက်လက် စဉ်းစားရန်မှာ အယူခံတရားခံသည် ယခုအမှု၌ ဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်းမှာ အယူခံတရားလို များ၏ ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ယူဆလင့်ကစား၊ အယူခံ တရားခံသည် မည်သည့် လျော်ကြေး ငွေမျိုးများနှင့် သက်သာခွင့်များကို ရရှိထိုက် သည် ဆိုသည်ကို စဉ်းစားရမည် ဖြစ်ပေသည်။ ထိုအချက်နှင့် ပတ်သက်၍၊ ပဋိညာဉ် အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၂၂ တွင် အောက်ပါအတိုင်း ပြဆိုထားပေသည်။

“ 222. The employer of an agent is bound to indemnify him against the consequences of all lawful acts done by such agent in exercise of the authority conferred upon him.”

၎င်းပုဒ်မ အရဆိုလျှင်၊ ကိုယ်စားလှယ်အား ခန့်ထားသူသည် ၎င်းကိုယ်စားလှယ် အဖြစ် ဆောင်ရွက်ရသည့် လုပ်ငန်းများမှ တရားဝင်သည့် လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ချက် များအတွက်၊ ဖြစ်ပေါ်လာသည့် နစ်နာကြေးများကို ပေးရမည် ဖြစ်သည်ဟု ပြဆို ထားပေသည်။ ထို့အတွက် ယခုအမှုတွင် အယူခံတရားခံသည် ရဲအရာရှိများ ဘမ်းဆီး ပြီး အမှုစွဲဆိုခြင်းခံရသည်မှာ၊ ထိုသို့ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် ဆောင်ရွက်ရာမှ မိမိတရားဝင် ပြုလုပ်ခဲ့သည့် အကြောင်းများကြောင့်၊ နစ်နာခြင်း ခံရသည် ဖြစ်မဖြစ်ဆိုသည်ကို စိစစ်ရပေမည်။ ထိုအချက်နှင့် ပတ်သက်၍ သက်သေခံချက်များကို လေ့လာသောအခါ၊

၁၉၆၆
 မူဆာအက် (၆)
 မဒါး ပါ ၂
 နှင့်
 ဦးထွန်းမြတ်။

အယူခံတရားခံက ပြန်ပေးများသို့ ငွေကို သွားရောက်ပေးပြီး ပြန်ပေးဆွဲခံရသူ လွတ်
 မြောက်လာသည့် ၁၉၅၇ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၂၂ ရက်နေ့မှ ၎င်းဘမ်းဆီးခံရသည့် ၁၉၅၉ ခုနှစ်၊
 ဇွန်လ ၈ ရက်နေ့တိုင် ၂ နှစ်နီးပါးခန့် အယူခံတရားလိုများထံတွင် ကောင်းမွန်စွာ
 အလုပ် ဆက်လက် လုပ်ကိုင်နေကြောင်းမှာ ထင်ရှားပေသည်။ တဖန် အယူခံတရားခံ
 ဘမ်းဆီး တရားစွဲဆိုခြင်း ခံရသည်မှာလည်း၊ အယူခံတရားလိုများ၏ တိုင်တန်းချက်
 ကြောင့်မဟုတ်၊ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး အစိုးရ တက်လာသောအခါ ရဲအရာရှိများက ပြန်ပေး
 ဆွဲသည့်ကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ ထပ်မံစုံစမ်းရာတွင် အယူခံတရားခံသည် ပြန်ပေးများသို့
 ပေးသည့်ငွေ အနက်မှ ငွေ ၇၀,၀၀၀ ကျပ်ကို ရယူထားကြောင်း အထောက်အထား
 ရှိသည်ဆိုပြီး ရဲအရာရှိများက တရားစွဲဆိုခဲ့ခြင်းသာဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်ရကား၊ အယူခံ
 တရားခံမှာ ပြန်ပေးကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ ၎င်းဆောင်ရွက်ခဲ့သဖြင့်သာ ဘမ်းဆီး ချုပ်
 နှောင်ခြင်း ခံရသည်ဟု ယေဘုယျအားဖြင့် ဆိုနိုင်စရာ ရှိသော်လည်း၊ အထက်က
 ပြဆိုခဲ့သည့် ပဋိညာဉ် အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၂၂ ပါ ပြဆိုချက်များနှင့်မူ ကိုက်ညီခြင်း
 ရှိသည်ဟု မဆိုနိုင်ပေ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ရဲအရာရှိများ စွပ်စွဲသကဲ့သို့ အယူခံ
 တရားခံသည် ပြန်ပေးများကို ပေးရန် ငွေများအနက်မှ ငွေ ၇၀,၀၀၀ ကျပ်ကို ရယူ
 ထိန်ချန်ထားခဲ့သည်ဆိုမှု၊ ထိုပြုမူချက်မှာ အယူခံတရားလိုများက ၎င်းအား ပြန်ပေး
 များကို ငွေပေးရန် ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် စေလွှတ်ခဲ့ရာတွင် တရားသဖြင့် ရွက်ဆောင်
 ရခြင်းကြောင့်၊ ဖြစ်ပေါ်ရသည့် နစ်နာချက် ဖြစ်သည်ဟု ယူဆရန်မဖြစ်သောကြောင့်
 ဖြစ်ပေသည်။ ထို့ပြင်၊ အောက်ရုံးက ကိုယ်စားလှယ်များသည်၊ မည်သို့မျှ လျော်
 ကြေးငွေအဖြစ် ရရှိနိုင်ကြောင်း ရည်ညွှန်းသည့် ပဋိညာဉ် အက်ဥပဒေမပြဆိုချက်မှာ—

‘ . . . But it is not every loss or damage for which the
 agent will be entitled to re-imbursement from his principal.
 The latter is liable only for such losses and damages as are
 direct and immediate, and naturally flow from the execution
 of the agency.’

ဟု ပြဆိုထားသဖြင့် ကိုယ်စားလှယ် ဖြစ်သူ အယူခံတရားခံသည်၊ ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ်
 ရွက်ဆောင်ရသည့် လုပ်ငန်းမှ တိုက်ရိုက်ဖြစ်ပေါ်လာသည့် နစ်နာချက်များအတွက်
 သာ ၎င်းအား ခိုင်းစေသူထံမှ လျော်ကြေးရထိုက်ကြောင်း ထင်ရှားနေပေသည်။
 ယခုအမှုတွင် ရဲအရာရှိများက အယူခံတရားခံအား ပြန်ပေးများကိုပေးရန် အယူခံ
 တရားလိုများက အပ်ခဲ့သည့်ငွေ ၆,၀၀,၀၀၀ ကျပ်အနက်မှ ငွေ ၇၀,၀၀၀ ကျပ်ကို
 ၎င်းက ရယူထိန်ချန်ခြင်း ပြုလုပ်သည်ဆိုခြင်းမှာ၊ မည်သို့မျှ ပဋိညာဉ် အက်ဥပဒေ
 ပုဒ်မ ၂၂၂ ပါ ပြဆိုချက်နှင့် အကျိုးဝင်သည်ဟု မဆိုနိုင်ပေ။ ထို့အတွက် ယခုအမှုတွင်
 အောက်ရုံးမှ အယူခံတရားခံအား ပဋိညာဉ် အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၂၂ အရ၊ အယူခံ

တရားလိုများထံမှ ၎င်းအချုပ်ခံရသည့် ၁၁ လနှင့် ၁၈ ရက်အတွက် ကျသင့်သော လစာငွေ ၉၂၈၀ ကျပ်ကို၎င်း အမှုအတွက် ဝတ်လုံတော်ရ ငါးရမ်းရသဖြင့် အခပေးရသည့်ငွေ ၁၇၀၀ ကျပ်ကို၎င်း ရသင့်သည်ဟု ယူဆဆုံးဖြတ်ခဲ့ခြင်းမှာ ဥပဒေအရန်ကန်၍ လက်ခံနိုင်စရာရှိသည်ဟု မဆိုနိုင်သောကြောင့် ပယ်ဖျက်ရပေမည်။ ထိုမှအပ အယူခံတရားခံသည် အလုပ်မှ မတရားထုတ်ပယ်လိုက်သဖြင့် နစ်နာကြေး အဖြစ် လစာပြည့် ၃ လအတွက် ငွေ ၂၄၀၀ ကျပ်ကို၎င်း၊ ၁၉၅၉ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလအတွက်ဖမ်းဆီးသည့် နေ့တိုင် အလုပ်လုပ်ခဲ့သဖြင့် ရသင့်သည့်ငွေ ၁၈၀ ကျပ် ၆၅ ပြားကို၎င်းအယူခံ တရားလိုများထံမှ ရသင့်ကြောင်းမှာ ထင်ရှားပေသည်။

ဖော် ပြပါ အကြောင်းများကြောင့် အောက်ရုံးမှ ဒီကရီနှင့်စီရင်ချက်တွင် တရားခံဖြစ်သူ အယူခံ တရားလိုများသည် ယခုအမှုတွင် ငွေ ၂,၅၈၀ ကျပ် ၆၅ ပြား ကိုသာ၊ ၎င်းအပေါ် ကျသင့်သော အချိုးကျစရိတ်နှင့် တရားလိုဖြစ်သူ အယူခံတရားခံ သို့ ပေးစေရမည်ဟု ပြင်ဆင်အမိန့်ချမှတ်လိုက်သည်။

၁၉၆၆

မူဆာအက်(စ်)

ပဒီးပါ ၂

နှင့်

ဦးထွန်းမြတ်။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

ရာဇဝတ်အသေးအဖွဲ့အယူခံမှု

တရားသူကြီး ဦးချစ် ရွှေတင်

† ၁၉၆၆

မောင်ခေတ်ထွန်း (အယူခံတရားလို)

နှင့်

ဇွန်လ ၁၁ ရက်။

ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ (အယူခံတရားလို) *

ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၅၂၆ အရ ရုံးပြောင်းပေးရန် လျှောက်ထားခြင်း—အမှုအမှန်ရှိစေရန်နှင့် ပတ်သက်၍ သက်သေများကို အချိန်အခါမရွေး ဝင်ရောက်မေးမြန်းနိုင် မခိုင်—“ရုံးမေး” ဟုပေါ်ပြရန်လိုခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။တရားသူကြီးသည် အမှုအမှန်ရှိစေရန်နှင့် ပတ်သက်၍ ရုံးတွင် အမှုစစ်သေး နေသောအခါ သက်သေများကို အချိန်အခါမရွေး ဝင်ရောက်မေးမြန်းနိုင်သည်။ ထိုသို့မေးမြန်း သည့်ရည်ရွယ်ချက်မှာ အမှုမှန်ပေါ်ထုတ်ရေး သာလျှင် သက်သက် ဖြစ်ရပေမည်။ တရားခံကိုထုတ်စေ လိုသောသဘော၊ သို့မဟုတ် တရားခံကို ထောင်ကျစေလိုသောသဘောမျိုးဖြင့် မပြုလုပ်အပ်ပေ။ အစိုးရ ရွှေနေကြီးဘက်က သက်သေများအား အဓိက မေးခွန်းမေးမြန်းနေစဉ် ဖြစ်စေ၊ တရားခံ၏ ရွှေနေကြီးက ပြန်လှန်မေးခွန်း မေးနေသည့် အချိန်တွင်ဖြစ်စေ တရားသူကြီးသည် အမှုနှင့်ပတ်သက်၍ ဝင်ရောက်မေးမြန်းနိုင်ပေသည်။ သို့ရာတွင် ထိုသို့မေးရာ၌ တရားသူကြီးသတိပြုရန်မှာ မိမိမေးသော မေးခွန်းသည် ရွှေနေ၏မေးခွန်းမျိုး မဖြစ်စေဘဲ ရုံးမေးခွန်းမျိုး ဖြစ်စေရန်လိုအပ်သည်။ ထို့ကြောင့် “ရုံးမေး” ဟူ၍ပေါ်ပြရန်လိုအပ်သည်။ သို့မှသာလျှင် အယူခံရုံးက မည်သည့်မေးခွန်းကိုမည်သို့က မေးထား၍ သက်သေကဖြေဆိုထားသည်ကို သိနိုင်ပေမည်။ သက်သေထွက်ရာ၌ မရှင်းလင်းသော အချက်အလက်များရှိလျှင် ရုံးက မေးနိုင်ပေသည်။ ယင်းသို့ မေးရာတွင် ရုံးမေးဟုခေါင်းစဉ်တပ်ရန် မမေ့သို့လိုအပ်သည်။

ကိုခင်မောင် နှင့် မအုံးပါ ၃ နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ် ၁၉၅၆ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၇၁(ခ)ကိုရည်ညွှန်းသည်။

* ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်အသေးအဖွဲ့ အယူခံမှုအမှတ် ၃၄။
† ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြမ်းမှုအမှတ် ၄၂၆ တွင်ချမှတ်သော ရန်ကုန်မြို့၊ အဋ္ဌမရာဘက် ရာဇဝတ်တရားသူကြီး၏ အမှုကိုရုံးပြောင်း စစ်သေမိန့် ချမှတ်ပေးပါရန် လျှောက်ထားသော လျှောက်လွှာ။

အယူခံတရားလိုအတွက်။ ။မစ္စတာ တီ၊ ပီ၊ ဝမ်း။

အယူခံတရားခံအတွက်။ ။အစိုးရရွှေနေကြီး ဒေါ်မြသန်းနု။

၁၉၆၆

မောင်ခေတ်

ထွန်း

နှင့်

ပြည်ထောင်စု
ပြန်မာနိုင်ငံ။

တရားသူကြီး ဦးချစ်။ ။လျှောက်ထားသူ (တရားခံ) မောင်ခေတ်ထွန်းအပေါ်
ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၄၃၆ အရ၊ ရန်ကုန်မြို့၊ အဋ္ဌမ ရာဘက် ရာဇဝတ်တရားသူကြီးရုံး၊
၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၄၂၆ တွင် တရားစွဲဆိုတင်ပို့ထားသည်။ ထိုအမှု
တွင် အောက်ရုံးက တရားလိုပြ သက်သေ သုံးဦးစစ်ဆေးပြီးဖြစ်သည်။ တရားလိုပြ
သက်သေများကို စစ်ဆေးနေစဉ် တရားသူကြီးက တရားခံနာစေသော မေးခွန်းများ
ကိုကြားဖြတ်၍မေးသည် ဟုစွပ်စွဲချက်ရှိသည်။ အထူးသဖြင့်တရားခံ၏ ရွှေနေကြီးက၊
သက်သေများကို ပြန်လှန်မေးခွန်း စစ်ဆေးနေစဉ်တွင် ရုံးကတရားခံ၏ သက်သာရာ
သက်သာကြောင်း အချက်အလက်များကို ပေါ်လာလျှင် ကြားဖြတ်၍ တရားခံ
နာစေမည့် အချက်အလက်များကို မေးသည်ဟု စွပ်စွဲချက်ရှိသည်။ ဤကဲ့သို့
တရားသူကြီးက ရုံးအနေနှင့် မေးခြင်းမဟုတ်ဘဲ တရားခံ၏ရွှေနေကြီး ပြန်လှန်မေးခွန်း
ထုတ်သည့် အပိုင်းတွင် ဝင်ရောက်၍ မေးခြင်းကြောင့် တရားခံ၏ ရွှေနေကြီး အမေးမျိုး
ဖြစ်လာသည်ဟု စွပ်စွဲချက်ရှိသည်။ တရားသူကြီး၏ ဤကဲ့သို့သော အပြုအမူကြောင့်
တရားခံ၏စိတ်ထဲတွင်၎င်း အမှုကို ထိုရုံး၌ စစ်ဆေးပါက တရားမျှတမှုနှင့် မှန်ကန်မှုကို
ရလိမ့်မည်မဟုတ်ဟု စိုးရိမ်ကြောင်းကျမူ ဖြစ်လာသဖြင့် ဤရုံးသို့ ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး
ဥပဒေပုဒ်မ ၄၂၆ အရ၊ ရုံးပြောင်းပေးပါရန် လျှောက်ထားခြင်းဖြစ်သည်။

လျှောက်ထားသူ ၏ ပညာရှိ ရွှေနေကြီး မစ္စတာ တီ၊ ပီ၊ ဝမ်း နှင့် အစိုးရဘက်မှ
လိုက်ပါဆောင်ရွက်သော ပညာရှိရွှေနေကြီး ဒေါ်မြသန်းနုတို့ကို ကြားနာသည်။
အစိုးရရွှေနေကြီးက ဤအမှုကို ရုံးပြောင်းပေးက သင့်လျော်ပါမည်။ တရားသူကြီး၏
ပြုမူချက်ကြောင့် တရားခံသည် စိုးရိမ်မကင်းဖြစ်မည်ဆိုပါက ဖြစ်နိုင်ပါမည်။ ယင်းသို့
စိုးရိမ်မကင်းဖြစ်မှုမျိုးမှာလည်း လျော်ကန်သင့်မြတ်သော စိုးရိမ်မကင်းဖြစ်သည်ဟု
ရုံးကယူဆသင့်ပါသည်။ ထို့ပြင် ရန်ကုန်မြို့၊ ခရိုင်ရာဇဝတ်တရားသူကြီးကလည်း၊ ဤ
အမှုကို အခြားရုံးသို့ ပြောင်းပေးရေးနှင့် ပတ်သက်၍၊ ကန့်ကွက်ရန် မရှိပါကြောင်းဟု
ရွှေနေချုပ်ရုံးသို့ အမှာစာမူရင်း ပေးထားပါသည်ဟု တင်ပြသည်။ ထိုအမှာစာမူရင်းကို
ရုံးသို့တင်ပေးသဖြင့် ရုံးကလက်ခံပြီး အမှုတွဲတွင် တွဲထားသည်။

ဤကဲ့သို့ရုံးပြောင်းလျှောက်လွှာကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ ကိုခင်မောင်နှင့် မအုံး ပါဥ
အမှုတွင် (၁) ကျွန်ုပ်စီရင်ချက်ချမှတ်ခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။ ထိုအမှုတွင် ကျွန်ုပ်၏တွေ့ရှိချက်
နှင့် ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ပြည့်ပြည့်စုံစုံ ပေါ်ပြထားပြီးဖြစ်သည်။ (၎င်းအမှုကိုကြည့်ပါ)။

(၁) နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ် ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၇၅ (၁)။

ဟောင်ခေတ်
ထွန်း
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
ပြန်ဟန်ငါး

ဆိုရယ်လစ်တရားစီရင်ရေးတွင် အမှုမှန်ဖော်ထုတ်ရေးမှာ အမှုသည်များနှင့် အမှုသည်များ၏ရှေ့နေကြီးများတို့၏ တာဝန်သာမဟုတ်၊ တရားသူကြီးတို့၏ တာဝန်လည်းဖြစ်ကြောင်း၊ ဤရုံးက မကြာခဏထုတ်ဖော်ပြောဆိုခဲ့သည်။ တရားသူကြီးသည် အမှုအမှန်ရှိရေးနှင့် ပတ်သက်၍ ရုံးတွင် အမှုစစ်ဆေးနေသောအခါ သက်သေများကို အချိန်အခါ မရွေး ဝင်ရောက်မေးမြန်းနိုင်သည်။ ထိုသို့မေးမြန်းသည့် ရည်ရွယ်ချက်မှာ အမှုမှန်ထုတ်ဖော်ရေးသာလျှင် သက်သက်ဖြစ် ရပေမည်။ တရားခံကို လွတ်စေလိုသော သဘော၊ သို့မဟုတ်တရားခံကိုထောင်ကျစေလိုသောသဘောမျိုးဖြင့် မပြုလုပ် အပ်ပေ။ အစိုးရရှေ့နေကြီး ဘက်က သက်သေများအားအဓိကမေးခွန်းမေးမြန်း နေစဉ် ဖြစ်စေ၊ တရားခံ၏ ရှေ့နေကြီးက ပြန်လှန်မေးခွန်း မေးနေသည့်အချိန်တွင်ဖြစ်စေ တရားသူကြီးသည် အမှုနှင့်ပတ်သက်၍ ဝင်ရောက်မေးမြန်းနိုင်ပေသည်။ သို့ရာတွင် ထိုသို့မေးရာ၌ တရားသူကြီး သတိပြုရန်မှာ မိမိမေးသောမေးခွန်းသည် ရှေ့နေ၏ မေးခွန်းမျိုး မဖြစ်စေဘဲ၊ ရုံးမေးခွန်းမျိုးဖြစ်စေရန် လိုအပ်သည်။ ထို့ကြောင့် “ရုံးမေး”ဟူ၍ ဖော်ပြရန် လိုအပ်ပေသည်။ သို့သော်လျှင် အယူခံရုံးက မည်သည့်မေးခွန်းကို မည်သူက မေးထား၍ သက်သေက ပြေဆိုထားသည်ကို သိနိုင်ပေမည်။ သက်သေထွက်ရာ၌ မရှင်း လင်းသော အချက်အလက်များရှိလျှင် ရုံးကမေးနိုင်ပေသည်။ ယင်းသို့မေးရာတွင် ရုံးမေးဟုခေါင်းစဉ် တပ်ရန် မမေ့ဖို့ လိုအပ်သည်။

ဤအမှုတွင် တရားခံ၏ ရှေ့နေကြီးက ပြန်လှန်မေးခွန်းမေးသောအခါ တရားသူကြီးက ဝင်ရောက်၍ မေးရာ၌ တရားခံရှေ့နေက ထိုမေးခွန်းကို ရုံးမေးဟူ၍ မှတ်သားပါဟု ပြောဆိုသော်လည်း၊ တရားသူကြီးက မှတ်သားခြင်း မပြုလုပ်ခဲ့ဟု စွပ်စွဲချက်ရှိသည်။ ထိုကဲ့သို့ မေးရာ၌ တရားခံအပေါ် နစ်နာစေလိုသော သဘောဖြင့် မေးသည်ဟုလည်း စွပ်စွဲချက်ရှိသဖြင့်၊ တရားခံ၏စိတ်၌ ဤရုံးတွင် ၎င်း၏အမှု စစ်ဆေးပါက၊ တရားမျှတမှုနှင့် မှန်ကန်မှု ရလိမ့်မည်မဟုတ်ဟု စိုးရိမ်မကင်းမျိုး ဖြစ်လာသည်မှာ၊ စိတ်ကူးယဉ်စိုးရိမ်မကင်းမျိုး မဟုတ်၊လျော်ကန် သင့်မြတ်သော စိုးရိမ်မကင်းမှုမျိုး ဖြစ်သည်ဟု ကျွန်ုပ်ယူဆသည်။

ထို့ကြောင့် ဤအမှုကို ထိုရုံးမှရပ်သိမ်းစေ၍၊ အမှုသည်များနှင့် သက်သေများ သွားလာလွယ်ကူမည့် နေရာ ဖြစ်သော၊ စီရင်ပိုင်ခွင့်အာဏာရှိသည့် ခရိုင်ရာဇဝတ် တရားသူကြီးက သင့်တော်သည်ဟု ထင်သော အခြားရုံးတစ်ရုံးသို့ ပြောင်းရွှေ့ပြီး၊ အစမှစစ်ဆေးရန် အမိန့်ချမှတ်လိုက်သည်။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

ရာဇဝတ်အယူခံမှု

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေ ရွှေဘွဲ့

မောင်စန်းမောင် (အယူခံတရားလို)

နှင့်

ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ (အယူခံတရားခံ)*

† ၁၉၆၆

ဇွန်လ ၁၆ ရက်။

ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၃၀၄(က)အရ ပူးပြစ်ထင်ရှားစီရင်ခြင်း—အမဲလက်ရင်း အမဲကောင်ကိုသေနတ်နှင့် တချက်ပစ်ခဲ့ခြင်း—ဥပဒေနှင့် မကိုက်ညီသော ပြုလုပ်မှုဟုဆိုနိုင် မဆိုနိုင်—သေစေရန်၊ သို့မဟုတ် နာကျင်စေရန် ရာဇဝတ်မကင်းသည့် အကြံ၊ အသိဉာဏ်ဖြင့် ပြုလုပ်ခြင်းရှိမရှိ—ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၈၀ အရပြစ်မှုမမြောက်ခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။အယူခံတရားလိုသည် တောထဲ၌ အမဲလိုက်ရင်း အမဲကောင်ကို သေနတ်နှင့် တချက်ပစ်ခဲ့၏။ ယင်းသို့အမဲကောင်ကို ပစ်ခဲ့သော အယူခံတရားလို၏ ပြုမူချက်မှာ ဥပဒေနှင့်မညီသော ပြုလုပ်မှုဟုဆိုနိုင်ပေ။ ဥပဒေနှင့်မဆန့်ကျင်သည့် အပြုအမူကို ပြုလုပ်ရာ၌ အယူခံတရားလိုသည် မောင်ကျောက်ကိုဖြစ်စေ၊ အခြားလုပ်သား ပြည်သူတဦးကိုဖြစ်စေ သေစေရန်၊ သို့မဟုတ် နာကျင်စေရန် ရာဇဝတ်မကင်းသည့်အကြံ၊ အသိဉာဏ်ဖြင့် ပြုလုပ်ခဲ့ခြင်း မရှိသည့်အလျောက် ၎င်း၏ ပြုမူချက်သည် ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၈၀ အရပြစ်မှုမမြောက်။

နိုင်ငံတော်နှင့် မောင်ပန်းကြီး (၁၇၂ - ၉၄) အက်(စ်)၊ ၇၇၊ အောက်မြန်မာပြည် ၃၀၈၊ ဘာဆန်ဆင်း နှင့် နိုင်ငံတော်၊ အေ၊အိုင်၊အာ(ရ်)၊ ၁၉၂၇ လာဟိုး ၈၈၊ တို့ကိုခြားနားပြသည်။

အယူခံတရားလိုအတွက်။ ။

အယူခံတရားခံအတွက်။ ။အစိုးရရွှေနေကြီး ဦးသိန်းဟန်။

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေ။ ။အယူခံ တရားလို မောင်စန်းမောင် အပေါ် ရာဇသတ် ပုဒ်မ ၃၀၄ (က) (၁) အရ၊ အလုပ်နှင့်ထောင်ဒဏ် ၂ နှစ်ကျခံစေရန်

* ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်အယူခံမှုအမှတ်-၈၁။

† ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၆ တွင်ချမှတ်သော ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၁၆ ရက် နေ့စွဲပါ၊ သရက်မြို့၊ ပဌမ အထူးတရားသူကြီး၏ အမိန့်ကိုအယူခံမှု။

၁၉၆၆
မောင်စန်းမောင်
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
ပြန်မာနိုင်ငံ။

အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သော သရက်မြို့၊ ပဌမ အထူး (စက်ရှင်) တရားသူကြီး၏ စီရင်ချက် ကို မကျေနပ်သဖြင့်၊ အယူခံဝင်ခြင်းဖြစ်သည်။

အမှုဖြစ်ပွားပုံ အကြောင်းခြင်းရာ အတိုချုပ်မှာ၊ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်၏။
၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၅ ရက်နေ့တွင် သရက်ခရိုင်၊ ကျောက်ပန်းတောင်း ရဲစခန်းမှူး ဦးခင် (လုံခြုံ-၁၈) သည် ဒု-ရဲတပ်ကြပ် မောင်သာအေးနှင့် ရဲတပ်သားများ ဖြစ်ကြ သော မောင်မောင် (လုံခြုံ-၁၄)၊ မောင်လှရွှေ (လုံခြုံ-၁၅)၊ အုံးမောင်တို့အား လူဆိုးဘမ်းရန် သစ်ဆိမ့်ပင်ရွာသို့ လွှတ်လိုက်၏။ ရဲတပ်သားများတွင် ရိုင်ဖယ်သေနတ် ကိုယ်စီ ပါသွားကြသည်။ ၎င်းတို့သည် နောက်တနေ့ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၆ ရက်နေ့တွင် သပြေပင်ရွာသို့ သွားကြသည်။ ညနေ ၃ နာရီအချိန်တွင် ဒု-ရဲတပ်ကြပ် သာအေးသည်၊ ရဲသား အုံးမောင်နှင့် လှရွှေ တို့၏ရိုင်ဖယ်များကိုယူကာ၊ သပြေပင်ရွာ ကာကွယ်ရေး အဖွဲ့ဝင်ကျင်စိန်၊ မျက်ပြူးနှင့်အယူခံတရားလိုအပြင် ရွာသား ထွန်းရွှေလေးတို့နှင့် အတူ၊ စံမြဲရွာအနောက်တောင်ဘက် တမိုင်ခန့်ဝေးသည့် တောထဲသို့ အမဲပစ်သွား ကြသည်။ တောထဲတွင် သာအေးနှင့် ကျင်စိန်တို့ကတော့၊ ထွန်းရွှေလေးနှင့်မျက်ပြူး တို့ကတော့၊ အယူခံတရားလိုကတည်း သီးခြား၊ အမဲချောင်းကြရာ၊ အမဲကောင် မြင်သဖြင့် မျက်ပြူးကတချက်၊ အယူခံတရားလိုကတချက် ပစ်ကြသည်။ အယူခံ တရားလိုသည် ရဲသားအုံးမောင်၏ သေနတ်ကိုကိုင်ပြီး၊ မျက်ပြူးကရဲသား လှရွှေ၏ သေနတ်ကို အသုံးပြုသည်။ နှစ်ချက်ပစ်သော်လည်း အမဲမရသဖြင့်၊ ရွှေသူဌေးရွာကို ဖြတ်၍ ပြန်လာကြရာ၊ ရွှေသူဌေးရွာသားများက လူဆိုးသူဆိုးများ ကြောက်အောင် သေနတ်တချက်ဖောက်ခဲ့ရန် တောင်းပန်သဖြင့်၊ အယူခံတရားလိုက သေနတ်တချက် ဖောက်ခဲ့ပြီး သပြေပင်ရွာသို့ ပြန်လာကြသည်။

ထိုကဲ့သို့ အယူခံတရားလိုတို့ အမဲပစ်ထွက်သည့်နေ့၊ မွန်းတည့် အချိန်လောက်တွင် စံမြဲရွာနေ မောင်ကျောက်နှင့် ဇနီး မကျင်မြိုင် (လုံခြုံ-၃) တို့သည် ရွာနှင့် တခေါ်ခန့် အဝေးတွင် ရှိသည့် ၎င်းတို့၏ ယာခင်းသို့ သွား၍ ပေါင်းသင်နေကြသည်။ ညနေ ၃ နာရီခန့် အချိန်တွင် မောင်ကျောက်သည် ပဒပ်တူးရန် ယာခင်း၏ အနောက် တောင်ဘက်ရှိ တောထဲသို့ တယောက်ထည်းထွက်သွားလေသည်။ ယင်းသို့ ထွက်သွား ပြီးနောက် တနာရီခန့် ကြာသောအခါ ၎င်းထွက်သွားရာ တောထဲမှ သေနတ်သ နှစ်ချက်ကို မကျင်မြိုင်ကြားလိုက်ရ၏။ ထို့နောက် မောင်ကျောက်မှာ မိုးချုပ်သည့် တိုင်အောင် ပြန်လာသဖြင့် မကျင်မြိုင်သည် နွားများကို မောင်းလျက် ရွာသို့ တဦးတည်းပြန်လာပြီး၊ ကျေးရွာ လ-အ-က ကော်မီတီလူကြီး ကိုကျင် (လုံခြုံ-၂) အား အကျိုးအကြောင်းပြောပြသောကြောင့်၊ နောက်နေ့ နံနက်တွင် ရွာသားများ စုရုံး၍ လိုက်လံရှာဖွေသောအခါ၊ ရွာ၏ အနောက်တောင်ဘက်ရှိ တောထဲ၌ မောင်

ကျောက်အား ခါးမဝင်၍ ဝမ်းဗိုက်မှ ထွက်သည့် ထုတ်ချင်းပေါက် သေနတ်ဒဏ်ရာဖြင့် သေဆုံးနေသည်ကို တွေ့ရလေသည်။

၁၉၆၆

မောင်ခန်းမောင်

နှင့်
ပြည်ထောင်စု
ပြန်မချိမ်း

ဒု-ရဲတပ်ကြပ် မောင်သာအေးတို့လူစု အမဲပစ်ကြသည့် တောထဲ၌ပင်၊ မောင်ကျောက် သေနတ်မှန်၍သေဆုံးခဲ့ရသည့် အတွက် အမဲပစ်ရာတွင် ပါဝင်ကြသည့် မောင်သာအေး၊ ကျင်စိန်၊ မျက်ပြူး၊ ထွန်းရွှေလေးနှင့် အယူခံတရားလိုတို့ ငါးဦး အပေါ် လူသတ်မှုဖြင့် ရုံးတင် တရားစွဲဆိုရာ၊ ပညာရှိ အောက်ရုံး တရားသူကြီးက အယူခံတရားလို ပစ်သည့် သေနတ် ကျည်ဆံကြောင့် မောင်ကျောက် သေဆုံးသည်ဟု ကောက်ယူကာ အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့သည့် အတိုင်းအပြစ်ပေးခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ကျန် တရားခံများဖြစ်ကြသည့် သာအေး၊ ကျင်စိန်၊ မျက်ပြူးနှင့် ထွန်းရွှေလေးတို့ကိုမူ အပြစ်ပေးရန် သက်သေ အထောက်အထားမရှိသဖြင့် တရားရှင်လွှတ်ခဲ့၏။

ဤအမှုတွင်အခင်းဖြစ်နေ့က၊ တောထဲ၌အမဲလိုက်စဉ် အယူခံတရားလိုနှင့်မျက်ပြူး (လိပြ-၂၄) တို့သည် သေနတ်တချက်စီ ပစ်ခဲ့ကြ၏။ ထို့နောက် သပြေပင်ရွာသို့အပြန် ရွှေသူဌေးရွာသို့ရောက်သောအခါ ရွာသားအချို့၏တောင်းပန်ချက်အရ၊ အယူခံတရား လိုကသေနတ်တချက် ပေါက်ခဲ့သည်။ မောင်ကျောက်သေဆုံးသောနေရာမှာ စံမြဲရွာ၏ အနောက်တောင်ဘက် တမိုင်သာသာ အဝေးရှိ တောအတွင်းဖြစ်၍၊ ရွှေသူဌေးရွာမှ အယူခံတရားလိုပစ်ပေါက်လိုက်သည့် သေနတ် ကျည်ဆံကြောင့် မဖြစ်နိုင်ပေ။ တော ထဲ၌ အမဲလိုက်စဉ် ပစ်ခတ်ခဲ့သည့် သေနတ် ကျည်ဆံ တခုခုကြောင့် မောင်ကျောက် သေဆုံးခဲ့ခြင်း ဖြစ်လေသည်။ ထိုကဲ့သို့ အမဲလိုက်စဉ်က အယူခံတရားလိုက တချက်၊ မျက်ပြူးကတချက် ပစ်ခတ်ခဲ့ကြောင်း သက်သေအထောက်အထား ရှိနေသော်လည်း သေဆုံးသူ မောင်ကျောက်၌ သေနတ်ဒဏ်ရာ တချက်သာ ရရှိခဲ့သဖြင့်၊ မည်သူ၏ ကျည်ဆံကြောင့် မောင်ကျောက်သေဆုံးသည် ဆိုခြင်းကို မည်သူကမျှ အတိအကျ မပြောနိုင်ပေ။ ရဲစခန်းမှူး ဦးခင်က မျက်ပြူးနှင့် အယူခံ တရားလိုတို့ သေနတ်ပစ် သည့် နေရာ အသီးသီးသို့ သွားရောက်ကြည့်ရှုရာ၊ မျက်ပြူးပစ်သည့် နေရာမှာ မောင်ကျောက် သေနတ်မှန်သည့် နေရာသို့ မရောက်နိုင်ဘဲ၊ အယူခံတရားလိုပစ်သည့် နေရာမှာသာရောက်နိုင်သည်ဟု ထင်မြင်ကြောင်း လွှတ်ဆိုခဲ့သဖြင့်၊ ထိုထင်မြင်ချက် အပေါ် အောက်ရုံးပညာရှိ တရားသူကြီးက မှီငြမ်းလျက်၊ အယူခံတရားလိုအပေါ် အပြစ်ပေးခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ရဲစခန်းမှူး ဦးခင်သည် အယူခံတရားလိုပစ်သည့်နေရာမှ မောင်ကျောက် သေနတ်မှန်သည့်နေရာသို့ သေနတ်ကျည်ဆံရောက်နိုင်ကြောင်း ထင် မြင်ချက်ပေးရာတွင်၊ အကွာအဝေး၊ အနေအထား စသည့်အရေးကြီးသော အချက် အလက်များကို ဖော်ပြခဲ့ခြင်းမရှိသဖြင့်၊ ၎င်း၏ထင်မြင်ချက်သည် ကေန့်မုချမှန်ကန် ရမည်ထင်မြင်ချက် ဖြစ်သည်ဟု မဆိုနိုင်ချေ။ သို့ဖြစ်ရာမောင်ကျောက် သည် အယူခံ

မောင်စန်းမောင်
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ

တရားလိုပစ်လိုက်သည့် ကျည်ဆံထိမှန်ပြီး သေဆုံးရသည်ဆိုသော အချက်မှာ ထင်ရှားသည်ဟု မဆိုနိုင်ချေ။

အကယ်၍ အယူခံတရားလို ပစ်လိုက်သည့်သေနတ်ကျည်ဆံသည် မောင်ကျောက်အားထိမှန်ခဲ့သည်ဟုစကားမူ၊ အယူခံတရားလိုသည် ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၃၀၄ (က) အရ ပြစ်မှုပြောကပ်သည်ဟု မဆိုနိုင်ချေ။ လူသတ်မှုအရသော်လည်းကောင်း၊ လူသေမှုအရသော်လည်းကောင်း၊ ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ခြင်းမခံထိုက်သေး အရမ်းပြုလုပ်မှု၊ သို့မဟုတ် ပေါ့လျော့သော ပြုလုပ်မှုကိုပြုရင်း လူကိုသေစေမှသာ ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၃၀၄ (က) အရ အပြစ်ပေးနိုင်မည် ဖြစ်သည်။ ထိုပုဒ်မအရ ထင်ရှားအောင် ပြသရမည့် အဓိကအချက်ကြီးသည်အချက်မှာ၊ တရားခံ၏ပြုမှုချက်သည် အရမ်းပြု လုပ်မှုဟုတ်မဟုတ်၊ ပေါ့လျော့သော ပြုလုပ်မှုဟုတ်မဟုတ် ပင်ဖြစ်သည်။ အကယ်၍တရားခံ ပြုမှုချက်မှာ အရမ်းပြုလုပ်မှုလည်းမဟုတ်၊ ပေါ့လျော့သောပြုလုပ်မှု လည်းမဟုတ်လျှင်ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၃၀၄(က)အရ အပြစ်မပေးနိုင်ချေ။

ဤအမှုတွင် အယူခံတရားလိုသည် အခြားတရားရှင်လွတ်ခြင်း ခံရသည်လူလေးဦးနှင့်အတူ တောထဲတွင် အမဲပစ်ခဲ့ကြ၏။ ယင်းသို့အမဲပစ်သောနေရာမှာ စံမြေရွာနှင့်တစ်မိုင်သာသာဝေးသည့် တောနက်ထဲတွင်ဖြစ်ရာ၊ ထိုကဲ့သို့ လူသူ မနီးသည့်တောထဲတွင် ပဒတ်တူးရန် မောင်ကျောက်ရောက်နေလိမ့်မည်ဟု အယူခံ တရားလိုသည် တင်ကြံ၍ သိရှိနိုင်မည်မဟုတ်ပေ။ အမဲပစ်ကြပြီးနောက် အယူခံ တရားလိုနှင့် အဖော်များသည် မောင်ကျောက်သေနတ်ထိမှန် သွားသည်ကို လုံးဝမသိရှိဘဲ ရွာသို့ပြန်ခဲ့ကြသည်ဆိုသောအချက်ကိုထောက်လျှင်၊ အယူခံတရားလိုသာမက ၎င်း၏အဖော် များလည်း ထိုတောထဲ၌ လူရှိနေလိမ့် မည်ဆိုချင်းကို လုံးဝမတွေးတော့ မမျှော်လင့်ကြောင်း ထင်ရှားသည်။ ထို့ဖြစ်ရာ လူသူမရှိသည့်တောထဲတွင် သားကောင်ကို သေနတ်နှင့် ပစ်သောအယူခံတရားလို၏ ပြုမှုချက်သည်အရမ်းပြုလုပ်မှုဟုမဆိုနိုင်။ ပေါ့လျော့သော ပြုလုပ်မှုဟုလည်း မယူဆနိုင်ချေ။

အကယ်၍ အယူခံတရားလိုသည် လူအသွားအလာရှိသည့် ရွာအနီးသို့မဟုတ် လမ်းအနီးတွင် အမဲပစ်ခဲ့ပါမူ သို့မဟုတ် လမ်းအနီးအနား၌ လူသူလေးပါးရှိရန် အကြောင်း ပေါ်ပေါက်နေမည် ဖြစ်၍၊ ၎င်း၏ပစ်ခတ်မှုသည် ပေါ့လျော့မှု သို့မဟုတ် အရမ်းပြုလုပ်မှု ဖြစ်သည်ဟု ယူဆကောင်းယူဆ နိုင်ပေမည်။ သို့ရာတွင်အယူခံတရားလိုသည် လူသူ လေးပါး သွားလေ့လာလေ့မရှိသော တောထဲ၌ အမဲပစ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်၍ ၎င်း၏ပြုမှုမှာ ပေါ့လျော့မှု သို့မဟုတ် အရမ်းပြုလုပ်မှု ဖြစ်သည်ဟု မယူဆနိုင်ချေ။

ပညာရှိအစိုးရရှေ့နေကြီးတင်ပြသောနိုင်ငံတော်နှင့်မောင်စန်းကြီး(၁) တို့

(၁) (၁၈၇၂-၉၄)အက်(စ်)ဂျေ၊ အောက်မြန်မာပြည် ၃၀၈။

မောင်စန်းမောင်
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

အမှုမှာ ယခုအမှုနှင့်အကြောင်းခြင်းရာမတူပေ။ ထိုအမှုတွင် သေလူနှင့် တရားခံတို့ အမဲပစ်ထွက်ကြရာ၊ တောထဲ၌ လူချင်းကွဲသွားပြီးနောက်၊ တရားခံက မဲမဲမြင်၍ သေနတ်နှင့်ပစ်လိုက်သဖြင့်၊ သေသူကိုထိမှန်သွားခြင်း ဖြစ်သည်။ တရားခံသည် မဲမဲ မြင်သည့်အခါ လူလား၊ အမဲလားဟု သေချာစွာမကြည့်ဘဲ အရမ်းပစ်လိုက်ခြင်း ဖြစ်၍ ၎င်း၏ ပြုမူချက်သည် ရာဇသတ် ပုဒ်မ ၃၀၄ (တ) အရ အကျိုးဝင်သည်ဟု အဆုံးအဖြတ်ပေးထားခြင်း ဖြစ်သည်။ ယခုအမှုတွင် အယူခံတရားလိုသည် အရမ်း ပစ်ခဲခြင်းမဟုတ်ဘဲ အမဲကောင်ကိုပစ်ခတ်ရင်း၊ တောတွင်းတနေရာတွင် ရောက်နေသည့် မောင်ကျောက်အား ကံဆိုးပြီး ထိမှန်ခဲခြင်းဖြစ်ရာ၊ မတော်တဆ ဖြစ်ခဲ့သည်ဟု ဆိုရ မည်ဖြစ်သည်။

အာဆန့်ဆင်း နှင့် နိုင်ငံတော် (၂) တို့အမှုတွင် တရားခံသည် အခြားလူ ၂၀ ခန့်နှင့် အတူ တောထဲ၌ အမဲလိုက်ရင်း ၎င်း၏အဖော်များလိုက်လာသည့် တောဝက်ကို သေနတ်နှင့်ပစ်လိုက်ရာ ဝက်ကိုမထိဘဲ ၎င်း၏ခယ်မယောက်ျားကို ထိမှန်သေဆုံးသွား၍ ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၃၀၄ (က) နှင့် တရားစွဲဆိုရာ၊ လာဟိုးတရားလွှတ်တော်က ၎င်း၏ ပြုမူချက်မှာ အရမ်းပြုလုပ်မှု၊ သို့မဟုတ် ပေါ့လျော့မှုဖြစ်သည်ဟု မဆိုနိုင်၍ အပြစ် မပေးနိုင်ကြောင်း အဆုံးအဖြတ်ပြုထားသည်ကို တွေ့မြင်နိုင်ပေသည်။

ဤအမှုတွင် အယူခံတရားလိုသည် တောထဲ၌ အမဲလိုက်ရင်း အမဲကောင်ကို သေနတ်နှင့် တချက်ပစ်ခဲ၏။ ယင်းသို့ အမဲကောင်ကို ပစ်ခတ်ခဲ့သော အယူခံတရားလို၏ ပြုမူချက်မှာ ဥပဒေနှင့်မညီသော ပြုလုပ်မှုဟု မဆိုနိုင်ပေ။ ဥပဒေနှင့် မဆန့်ကျင်သည့် အပြုအမူကို ပြုလုပ်ရာ၌ အယူခံတရားလိုသည် မောင်ကျောက်ကို ဖြစ်စေ၊ အခြား လုပ်သားပြည်သူတိုင်းကို ဖြစ်စေ သေစေရန်၊ သို့မဟုတ် နာကျင်စေရန် ရာဇဝတ် မကင်းသည့်အကြံ၊ အသိဉာဏ်ဖြင့် ပြုလုပ်ခဲ့ခြင်းမရှိသည့်အလျောက်၊ ၎င်း၏ပြုမူချက် သည် ရာဇသတ် ပုဒ်မ ၈၀ အရ မြစ်မှု မပြောက်ဟု အဆုံးအဖြတ် ပြုရပေမည်။ မောင်ကျောက်သည် ကံမကောင်း အကြောင်းမလှသဖြင့် မတော်တဆ သေဆုံး ရခြင်းသာ ဖြစ်သည်ဟု ကောက်ယူရမည်ဖြစ်သည်။

အထက်ပါ အကြောင်းရပ်များကြောင့် အောက်ရုံး စီရင်ချက်နှင့် အပြစ်ဒဏ်တို့ကို ပယ်ဖျက်ပြီး၊ အယူခံတရားလိုအား ဤအမှုနှင့်ပတ်သက်၍ တရားသေလွှတ်လိုက်သည်။

(၂) အေ၊အိုင်၊အာ(ရ်)၊ ၁၉၇၂ လာဟိုး ၈၈၀။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

ရာဇဝတ်အယူခံမှု

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေ ရှေ့တွင်

မောင်စံမြိုင် (အယူခံတရားလို)

နှင့်

ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ (အယူခံတရားခံ)*

† ၁၉၆၆

ဇွန်လ ၁၆ ရက်။

ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၃၀၂(၂)အရ ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်း—တရားခံပြုမူချက်မှာ ရာဇသတ်ကြီး ဥပဒေပါ ကင်းလွတ်ချက်တခု၌ အကျုံးဝင်သည်ဟု ထုချေခြင်း—သက်သေခံ ဥပဒေပုဒ်မ ၁၀၅ ထုချေချက်ထင်ရှားအောင် ပြသရန် တရားခံအပေါ် တာဝန်ကျရောက်ခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ရာဇဝတ်မှုများတွင် တရားခံသည် အပြစ်ရှိကြောင်း သက်သေထူရန်တာဝန် မှာ တရားလိုဘက်၌ အစဉ်တစိုက်ရှိသော်လည်း၊ တရားခံကင်း၏ ပြုမူချက်မှာ ရာဇသတ်ကြီး ဥပဒေ ပါကင်းလွတ်ချက်တခု၌ အကျုံးဝင်သည်ဟုထုချေလာပါက၊ ထိုထုချေချက် ထင်ရှားအောင်ပြသရန် တာဝန်မှာ ၎င်းအပေါ်၌ ကျရောက်ကြောင်း သက်သေခံ ဥပဒေပုဒ်မ ၁၀၅ ကပြဋ္ဌာန်းထားသည်။

သီကောပီစီကာကာ နှင့် ဆုံဘိုင်ပြည်နယ်၊ အေးအိုင်၊အာ(ရ်)၊၁၉၅၅(တရားလွှတ်တော်ချုပ်) ၁၃၂ (၁၅၃) ရည်ညွှန်းသည်။

အယူခံတရားလိုအတွက်။ ။ဦးမောင်။

အယူခံတရားခံအတွက်။ ။အစိုးရရှေ့နေကြီး ဦးနှစ်။

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေ။ ။အယူခံတရားလိုအပေါ် ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၃၀၂ (၂) အရ အလုပ်နှင့်ထောင့် ၁၀ နှစ်ကျခံစေရန် အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သော သာယာဝတီမြို့ ဒုတိယအထူး (ရာဘက်စက်ရှင်) တရားသူကြီး၏ စီရင်ချက်ကိုမကျေနပ်သဖြင့် အယူခံ ဝင်ခြင်းဖြစ်သည်။

* ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်အယူခံမှုအမှတ်-၇၀။

† ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၁၄ တွင် ချမှတ်သော ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၁၀ ရက် နေ့စွဲပါ၊ သာယာဝတီမြို့၊ ဒုတိယအထူး (ရာဘက်စက်ရှင်) ရာဇဝတ်တရားသူကြီး၏ အမိန့်ကိုအယူခံ မှု။

၁၉၆၆
မောင်စံမြိုင်
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
ပြန်မာနိုင်ငံ။

လွန်ခဲ့သည့် ၁၉၆၅ ခု၊ မတ်လ ၂၃ ရက်နေ့ည ၇ နာရီအချိန်တွင် ဆန်စက်အလုပ် သမားမောင်ငယ်သည် သာယာဝတီခရိုင်၊ ကြို့ပင်ကောက်မြို့နယ်၊ သာစီရွာရှိ သုခဝတီ ဆန်စက်သို့အလုပ်ဆင်းသွားရာ၊ နောက်နေ့ နေ့လည်အချိန်အထိ အိမ်သို့ပြန်မရောက် လာသဖြင့်၊ ၎င်း၏ညီ မောင်မြဟန် (လိပြ-၁) သည်၊ သာစီရွာသို့ သွားရောက်စုံစမ်း သော်လည်းသတင်းမရသောကြောင့်၊ ရဲစခန်း၌လူပျောက်တိုင်တန်းခဲ့၏။ ၁၉၆၅ ခု၊ မတ်လ ၂၃ရက်နေ့ည ၉ နာရီခန့်အချိန်တွင် ဒု-လုံခြုံရေးမှူး ဦးညိမ်းမောင်(လိပြ-၁၀) နှင့် မောင်မြဟန်တို့သည် သတင်းအရသွားရောက်ရှာဖွေရာ၊ သုခဝတီဆန်စက်၏ အနောက်ဘက် တဖါလုံအကွာ လယ်ကွင်းထဲမှ ဒဏ်ရာများဖြင့် သေဆုံးနေသော မောင်ငယ်၏အလောင်းကိုတွေ့ရ၍ ကြို့ပင်ကောက် ပြည်သူ့ဆေးရုံသို့ပို့လိုက်၏။ ဆေးရုံတွင် ဆရာဝန် ဦးညိမ်းမောင် (လိပြ-၈) က စစ်ဆေးကြည့်ရှုရာ၊ ဦးခေါင်း နောက်ဘက်လည်ပင်းရင်း၌ ဒဏ်ရာတချက်၊ ဒူးခေါင်းတဘက်တချက်တွင် ပွန်းပဲ့သော ဒဏ်ရာတချက်စီတွေ့ရ၏။ ဦးခေါင်းတွင်ရရှိသော ဒဏ်ရာကြောင့် ဦးနှောက်ပျက်စီးပြီး သေဆုံးကြောင်းတွေ့ရှိ၏။ ထိုဒဏ်ရာသည် အငွေ့ခဲဖြင့်ထုက ရနိုင်သည့်ဒဏ်ရာဖြစ် ကြောင်း ဆရာဝန်က ထင်မြင်ချက်ပေးခဲ့သည်။

မောင်ငယ်မည်သို့မည်ပုံသေဆုံးရသည်ဆိုခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍၊ မောင်ခင်မောင်ကြီး (လိပြ-၂)က၊ ၎င်းသည်အခင်းဖြစ်သည့် ၁၉၆၅ ခု၊မတ်လ ၂၃ ရက်နေ့ည ၉ နာရီခန့် အချိန်တွင် ဆန်စက်နောက်ဘေးရှိ ဒုန်ကင် (ခေါ်) ရေစုတ်စက်ကို ပြင်ဆင်နေခိုက် ၎င်း၏အနောက်ဘက် ဝါး ၃ ပြန့်ခန့်အကွာမှ ဘုတ်၊ ဘုတ်နှင့်ရှိက်သံကြားသဖြင့် လှမ်း ကြည့်ရာ မောင်ငယ်အား အယူခံတရားလိုက အုတ်ခဲဖြင့် ဦးခေါင်းကို ထုသည်ကိုတွေ့မြင် ရသောကြောင့် “ဟေ့ စံမြိုင်၊ လွန်မယ်၊ လွန်မယ်” ဟုအော်၍၊ အယူခံတရားလိုသည် မောင်ငယ်အား စက်၏အနောက်ဘက် လယ်ကွင်းဆီသို့ဆွဲသွားသည်ကို တွေ့မြင်လိုက်ရ ကြောင်း အဆိုရှိသည်။ ယင်းသို့ မောင်ခင်မောင်ကြီးက “ဟေ့ စံမြိုင်၊ လွန်မယ် လွန်မယ်” ဟုအော်သည်ကို မောင်တင်ငွေ (လိပြ-၃)၊ မောင်ခင်စိန် (လိပြ-၄) နှင့် မသိန်းတင် (လိပြ-၅) တို့ကြားလိုက်ရ၏။

အခင်းဖြစ်ပွားပြီးနောက်၊ အယူခံ တရားလိုသည် ထွက်ပြေး တိမ်းရှောင်နေရာ၊ ၁၉၆၅ ခု၊ ဧပြီလ ၁၀ ရက်နေ့ကျမှ ကြို့ပင်ကောက်မြို့၌လာရောက်အဘမ်းခံလေသည်။ ထို့နောက် ၁၉၆၅ ခု၊ ဧပြီလ ၁၂ ရက်နေ့တွင် အယူခံတရားလိုသည် ဇီးကုန်းမြို့၊ ဒုတိယ ရာဘက်ရာဇဝတ်တရားသူကြီး ဦးမောင် (လိပြ-၉) ၏ရှေ့၌ သက်သေခံအမှတ် “ဂ” ပြောင့်ချက်ကိုပေးခဲ့၏။ ထိုပြောင့်ချက်တွင် အခင်းဖြစ်ညက ဆန်စက်အနီး ရေကန် ဘောင်တွင် မောင်ငယ်က လှံနှင့်ထိုးရန်လုပ်သဖြင့် တုတ်နှင့် ၂ ချက်၊ ၃ ချက်ခိုက်ပြီး ထွက်ပြေးခဲ့ကြောင်း။ ဆန်စက်ရှင် ဦးကြင်ဟန်အား တွေ့၍အကျိုးအကြောင်းပြောပြ

၁၉၆၆
မောင်စံမြိုင်
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

ရာ၊ ဦးကြင်ဟန်က ၎င်း၏ တာဝန်ထားပါဟု ပြောကြောင်း။ မောင်ခင်မောင်ကြီးက မောင်ငယ်ကို လည်ပင်းနှင်းပြီး အုတ်ခဲနှင့်ပေါက်ပြီး နှိပ်နှင်း၍လက်လွန်ပြီးသေဆုံး သွားသဖြင့် လယ်ကွက်ထဲထုတ်ထားချသည်ဟု ပြောကြောင်း၊ အယူခံတရားလိုက ပေါ်ပြထားလေသည်။

အထက်ပါသက်သေအထောက်အထားများအရ၊ အယူခံတရားလိုအား မောင်ငယ် သေဆုံးခြင်းနှင့်ပတ်သက်၍ ရုံးတင်တရားစွဲဆိုရာ၊ အယူခံတရားလိုက မောင်ငယ်သည် မိမိအားလှူဖြင့်စတင်၍ ထိုးသဖြင့် တုတ်နှင့်ခုခံကာကွယ်ရင်း တချက်ရှိကဲခြင်းဖြစ်၍၊ ခုခံကာကွယ်ပိုင်ခွင့် အတွင်းကျရောက်သည်ဟု ထုချေသော်လည်း ၎င်း၏ထုချေချက်ကို ပညာရှိအောက်မှူးတရားသူကြီးက လက်မခံဘဲ ပယ်ချကာ၊ အထက်တွင်ပေါ်ပြခဲ့သည့် အတိုင်း အပြစ်ပေးခဲ့ခြင်းဖြစ်လေသည်။

ဤအမှုတွင် အယူခံတရားလိုသည် မောင်ငယ်အားသတ်သည့် လက်သည်ဖြစ် ကြောင်းထင်ရှားအောင် အစိုးရဘက်မှ အယူခံတရားလို၏ ပြောဆိုချက် (သက်သေခံ-ဂ) နှင့် မျက်မြင်သက်သေ မောင်ခင်မောင်ကြီး (လိပြ-၂) တို့၏ထွက်ချက်များကို အဓိက ကိုးကားခဲ့၏။

ပြောဆိုချက်ဆိုသည်မှာ တရားခံတဦးဦးက ၎င်းအပေါ်စွပ်စွဲထားသည့် ပြစ်မှုကို ကျူးလွန်ကြောင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုပြစ်မှုမြောက်စေမည့် အပြုအမူကိုပြုမူခဲ့ ကြောင်း၊ ဝန်ခံပြောဆိုချက်ဖြစ်သည်။ အကယ်၍ ၎င်း၏ဝန်ခံပြောဆိုချက်မှာ စွဲဆိုထားသည့်ပြစ်မှုမှ ကင်းလွတ်စေမည်၊ သို့တည်းမဟုတ် အပြစ်မရောက်အောင် ကိုယ်လွှတ်ရုံးသည့် စကားရပ်များဖြစ်လျှင်၊ ထိုဝန်ခံပြောဆိုချက်ကို ပြောဆိုချက်ဟု မခေါ်ဆိုနိုင်ပေ။ မောင်ဟံနှင့် နိုင်ငံတော် (၁)နှင့် ချစ်တင် ခေါ်စုသီး နှင့်ပြည်ထောင်စု (၂) တို့အမှုများကိုကြည့်ပါ။ ယခုအမှုတွင် အယူခံတရားလို၏ပြောဆိုချက်၌ သေသူ မောင်ငယ်က ၎င်းအား လှံနှင့်ထိုးသောကြောင့် နှစ်ချက်သုံးချက်ရှိပြီးထွက်ပြေး ရကြောင်း ပေါ်ပြထားရာ၊ ထိုအတိုင်းသာမှန်ပါမူ၊ အယူခံတရားလိုသည် ထုသတ် ပုဒ်မ ၁၀၀ အရပြစ်မှုမမြောက်အောင် ပြောဆိုဝန်ခံထားခြင်းသာဖြစ်သောကြောင့်၊ သက်သေခံ “ဂ” အား ပြောဆိုချက်တခုအနေဖြင့် လက်ခံစဉ်းစားခြင်းမပြုနိုင်။

မျက်မြင်သက်သေ မောင်ခင်မောင်ကြီးက မောင်ငယ်အား အယူခံတရားလိုသည် အုတ်ခဲနှင့်ထုသည်၊ ခို တွေ့မြင်ရသဖြင့် “ဟေ့စံမြိုင် လွန်မယ်၊ လွန်မယ်” ဟုအော်ဟစ် သတိပေးခဲ့ရကြောင်းထွက်ဆိုသွား၏။ ယင်းသို့ အော်ဟစ်သတိပေးသံကို မောင်တင်ငွေ (လိပြ-၃)၊ မောင်ခင်စိန် (လိပြ-၄) နှင့် မသိန်းတင် (လိပြ-၅) တို့က ကြားလိုက်ရ

(၁) ၁၉၄၇၊ ရန်ကုန်စီရင်ထုံးစာ ၃၇၁။
(၂) ၁၉၅၁၊ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံးစာ ၁၄၂ (တရားလွှတ်တော်ချုပ်)။

ကြောင်း ထောက်ခံထွက်ဆိုသွားကြလေသည်။ အယူခံတရားလို၏ ပညာရှိရေးနေကြီးက မောင်ခင်မောင်ကြီး ရှိနေသည့်နေရာနှင့် အခင်းဖြစ်ပွားသောနေရာတို့မှာ ဝါး ၃ ပြန့်ခန့်ကွာသဖြင့် မောင်ခင်မောင်ကြီးသည်အယူခံတရားလိုအား မှတ်မိရန် လုံလောက်သည့် အလင်းရောင် မရှိသည့် အလျောက်၊ မောင်ခင်မောင်ကြီး၏ ထွက်ဆိုချက်ကို လက်မခံ သင့်ကြောင်း လျှောက်လဲသွား၏။ အခင်း ဖြစ်ပွားသည့်နေ့မှာ ၁၃၂၆ ခုနှစ်၊ တပေါင်းလဆုတ် ၆ ရက်ဖြစ်၍၊ အခင်းဖြစ်ပွားသည့် ည ၉နာရီအချိန်တွင် လမထွက်သေးသည်မှာ ယုံမှားဘွယ်မရှိ။ သို့ရာတွင် မောင်ခင်မောင်ကြီးသည် ရေနံဆီမီးခွက်နှင့် ရေတုံကင်ကို ပြင်ဆင်နေရာ မီးခွက်ရောင်ကြောင့်၎င်း၊ ဘွိုင်လာအိုးမီးထိုးသည့်မီးပေါင်းမှ မီးရောင်ကြောင့်၎င်း၊ အခင်းဖြစ်ပွားသည့် နေရာအထိ အလင်းရောင်ကျရောက်ကာ အယူခံတရားလိုအားတွေမြင်မှတ်မိလိုက်သည် ဆိုသောအကြောင်းပြချက်မှာ ယုတ္တိရှိနေလေသည်။

ထို့ပြင် အယူခံတရားလိုက သေသူမောင်ငယ်အား တုတ်နှင့်တစ်ချက် ရိုက်ခဲ့ကြောင်း၊ ၎င်း၏ရာဇသတ်ကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၃၄၂ (၁)အရ ရုံးရှေ့ထွက်ဆိုခဲ့သော ထွက်ချက်တွင် ဝန်ခံထားသည်ကို သတိချပ်ရန်လိုပေသည်။ ထိုထွက်ချက် သာ ၎င်းပုဒ်မ၏ ပုဒ်မခွဲ(၃)အရ အယူခံတရားလိုအပေါ်အသုံးပြုနိုင်သည်ဆိုခြင်းမှာ ယုံမှားဘွယ်မရှိပေ။ အယူခံတရားလိုက ၎င်းသည်မောင်ငယ်အား ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၁၀၀ အရ ခုခံ ကာကွယ်ရင်း တုတ်နှင့်ရိုက်ခဲ့ရကြောင်း ထုချေထားရာ၊ ယင်းသို့ ရာဇဝတ် ဖြစ်မှုမှ ကင်းလွတ်ခွင့်ရနိုင်ကြောင်း ထုချေချက်ကို ထင်ရှားအောင် ပြသရန်တာဝန်မှာ အယူခံတရားလိုအပေါ်တွင် ကျရောက်လျက်ရှိလေသည်။

ရာဇဝတ်မှုများတွင် တရားခံသည် အပြစ်ရှိကြောင်း သက်သေထူရန်တာဝန်မှာ တရားလိုဘက်၌ အစဉ်တစိုက် ရှိသော်လည်း၊ တရားခံက၎င်း၏ပြုမူချက်မှာ ရာဇသတ်ကြီးဥပဒေပါ ကင်းလွတ်ချက်တခုခွဲအကျုံးဝင်သည်ဟု ထုချေလာ ပါက၊ ထိုထုချေချက်အား ထင်ရှားအောင်ပြသရန်တာဝန်မှာ ၎င်းအပေါ်၌ကျရောက်ကြောင်း သက်သေခံဥပဒေပုဒ်မ ၁၀၅ ကပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ ထိုသို့ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် အလျောက်တရားခံက သက်သေထူရန်တာဝန်ရှိကြောင်း ဘီကေပီစီ ကာကာ နှင့် ဘုံဘိုင်ပြည်နယ်(၃)တို့ အမှု၌အဆုံးအဖြတ်ပြုထားသည်ကို တွေ့မြင်နိုင်လေသည်။

ယခုအမှုတွင် အခင်းဖြစ်ပွားရာဒေသတွင်သော်၎င်း၊ မောင်ငယ်၏ အလောင်းတွေ့သောနေရာတွင်သော်၎င်း၊ မောင်ငယ်ကိုင်ဆောင်သည်ဆိုသော လုံကိမတွေ့ရှိခဲ့ပေ။မောင်ငယ်သည်အခင်းဖြစ်ပွားနေက လုံကိယူသွားကြောင်း ဒေါ်စောညွန့် (ခံပြ-၃)က ထွက်ဆိုထားသော်လည်း အခင်းဖြစ်စဉ်က မောင်ငယ်ထံ၌ လုံ ရှိသည်

(၃) အေအိုင်၊ အာ(ရ်)၊ ၁၉၅၅ တရားလွှတ်တော်ချုပ် ၁၃၂ (၁၅၃)။

ဆိုသော သက်သေ အထောက် အထား စိုးစဉ်းမျှ မရှိချေ။ အောက်ရုံး အမှုတွဲ၏ ဆင့်စာဖိုင်၌ တွဲထားသည့် ရှာဖွေပုံစံအရ ဆိုလျှင် ဆန်စက်ရှေ့စပါးပုံထဲမှ လုံ တစ်ချောင်း ရခဲ့ခြင်းဖြစ်ရာ၊ စက်နောက်ဘေး၌အခင်းဖြစ်ပွားစဉ် မောင်ငယ်ထံ၌ လုံမရှိကြောင်းပေါ်လွင်နေလေသည်။ ထို့ပြင် အယူခံတရားလိုက မောင်ငယ်ကိုတုတ်ဖြင့် ရိုက်ခဲ့သည်ဟုဆိုသော်လည်း မောင်ငယ်၏ ဦးခေါင်းတွင်တွေ့ရှိသော ဒဏ်ရာမှာ အလျား ၄ လက်မအနံ ၃ လက်မခွဲရှိသဖြင့် တုတ်ဖြင့်ရိုက်ခြင်း မဟုတ်ဘဲ အုတ်ခဲနှင့် ထုသည်ဆိုသော မောင်ခင်မောင်ကြီး၏ ထွက်ဆိုချက်ကို ထောက်ခံနေပြီး အယူခံတရားလို၏ ထုချေချက်ကို ယုတ္တိကင်းမဲ့စေ၏။ သို့ဖြစ်ရာ မောင်ငယ်က ရန်မူသဖြင့် ခုခံကာကွယ်ရင်းတုတ်နှင့် ရိုက်ခဲ့သည်ဆိုသော အယူခံတရားလို၏ တင်ပြချက်မှာ မထင်ရှား၍လက်မခံနိုင်ဟု အဆုံးအဖြတ်ပြုခဲ့သော အောက်ရုံး၏အမိန့်မှာ မှန်ကန်သည်။

ဤအမှုတွင် မောင်ငယ်အားသတ်သူမှာ အယူခံတရားလိုဖြစ်ကြောင်း စွပ်စွဲချက်နှင့် ပတ်သက်၍ မျက်မြင်သက်သေအဖြစ် မောင်ခင်မောင်ကြီးတစ်ယောက်သာ ရှိသော်လည်း၊ အယူခံတရားလို၏ ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၃၄၂(၁)အရ ရုံးရှေ့ရှိထွက်ဆိုချက်နှင့် ပေါင်းစပ်ကြည့်ရှုလျှင်၊ သံသယဖြစ်စရာ အကြောင်းမရှိနိုင်ပေ။ ၎င်းအပေါ်ချမှတ်ထားသော အပြစ်ဒဏ်မှာလည်း ကျူးလွန်ခဲ့သည့်ပြစ်မှုနှင့် နှိုင်းစာလျှင် ကြီးလေးသည်ဟုမဆိုနိုင်၊ ၎င်း၏အယူခံလွှာကိုပလပ်လိုက်သည်။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

ရာဇဝတ်အယူခံမှု

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေ ရွှေတင်

မောင်တင်ငွေ (အယူခံတရားလို)

နှင့်

ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ (အယူခံတရားခံ) *

† ၁၉၆၆

မလ

၁၇ ရက်။

ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၃၀၂(၂) အရ ပူးပြစ်ထင်ရှားစီရင်ခြင်း—တရားစီရင်ရာ မြန်မြန်နှင့် မှန်မှန် စီရင်ရန်အရေးကြီးခြင်း—ရက်ချိန်းပေးရန် ရွှေနေ၏ လျှောက်ထားချက်ကို လက်မခံဘဲအခြားရွှေနေတဦးအားလိုက်ပါဆောင်ရွက်စေခြင်း—တရားခံနှင့် ရင်း၏ သက်သေထွက်ချက်များအရ တရားခံက မူလတင်ပြခဲ့သော ထုချေချက်များအတိုင်း ရကောင်းစွာတင်ပြနိုင်ခဲ့ခြင်း—တရားခံ၏ အကျိုးကိုထိခိုက်နှိမ်နင်းစေသည်ဟုဆိုနိုင် မဆိုနိုင် ။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။တရားစီရင်ရာတွင် မြန်မြန်နှင့် မှန်မှန် စီရင်ရန်အရေးကြီးသည်။ အောက်ရုံးတရားသူကြီးသည် ရက်ချိန်းပေးရန် အယူခံတရားလို၏ ရွှေနေ၏လျှောက်ထားချက်ကို လက်မခံဘဲ၊ အခြားရွှေနေတဦးအား အယူခံတရားလိုအဘက် လိုက်ပါဆောင်ရွက်စေခဲ့ခြင်းမှာ အမှုကို မြန်မြန်ဆန်ဆန်ပြီးစေရန် စေတနာဖြင့် ပြုလုပ်ခဲ့သည်ဆိုခြင်းမှာ ယုံမှားဘွယ်မရှိ။ တရားလိုပြသက်သေအားလုံးကို အယူခံတရားလို၏ မူလရွှေနေကြီးက မေးခွန်းထုတ်ခဲ့၏။ နောက်ရွှေနေလိုက်ပါဆောင်ရွက်သော အချိန်တွင်တရားလိုပြသက်သေများကို စစ်ဆေးရန်လုံးဝမရှိတော့ပေ။ အယူခံတရားလိုနှင့် ရင်း၏ အကဲသေထွက်ချက်များကို ကြည့်ရှုလျှင် အယူခံတရားလိုသည် မူလတင်ပြခဲ့သော ထုချေချက်များအတိုင်းကောင်းစွာတင်ပြနိုင်ခဲ့သည်အလျောက် အောက်ရုံး တရားသူကြီး၏အပြုအမူမှာအယူခံတရားလို၏ အကျိုးကိုထိခိုက်နှိမ်နင်းစေသည်ဟု မဆိုနိုင်၊ တရားမျှတမှုကို ကင်းမဲ့စေခဲ့သည်ဟုမဟုတ်နိုင်။

အယူခံတရားလိုအတွက်။ ။ဦးမောင်မောင်ခင်။

အယူခံတရားခံအတွက်။ ။အစိုးရရွှေနေကြီး ဦးသိန်းဟန်။

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေ။ ။အယူခံတရားလို အပေါ်ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၃၀၂(၂) ကို ကျူးလွန်သဖြင့်၊ပြစ်မှု ကျူးလွန်သည့် ကလေးသူငယ်များ အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ

* ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်အယူခံမှုအမှတ် ၃၁၇။
† ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၃၆ တွင် ချမှတ်သော ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၂၁ ရက်နေ့စွဲပါ ပြည်မြို့၊ ပဌမ အထူးတရားသူကြီး၏ အမိန့်ကိုအယူခံမှု။

၂၅(၁)အရ အသက် ၂၃ နှစ်ပြည့်သည်တိုင်အောင် သရက်မြို့ ဘော်စတယ်ကျောင်း၌ ထိန်းသိမ်းထားစေရန် အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သော ပြည်မြို့ အထူး(စက်ရှင်) တရားသူကြီး၏ စီရင်ချက်ကို မကျေနပ်သဖြင့် အယူခံဝင်ခြင်းဖြစ်သည်။

အမှုဖြစ်ပွားပုံ အတ္ထုပ္ပတ္တိအကျဉ်းချုပ်မှာ လွန်ခဲ့သည့် ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ မေလ ၂၇ ရက်နေ့ ညနေ ၄ နာရီခန့်အချိန်တွင် ပြည်ခရိုင်၊ မကျည်းကုန်းရဲစခန်းအပိုင်၊ အင်းကြီးရွာနေ မလှရီ (လိပ်ပြ-၂) သည် ရှေ့ကသွား၍ သေသူကျင်ခဲ့သည် ရေအိုးထမ်းလျက်နောက်က လိုက်လာရာ၊ ဂွမ်းကနဲ အသံကြားသဖြင့် မလှရီက လှည့်ကြည့်လိုက်သောအခါ၊ ကျင်ခဲ့သည် ပုဆစ်တုတ်ထိုင်ကာ လဲလျက်ရှိပြီး ၎င်းထမ်းလာသည့် ရေအိုးမှာလည်း ကွဲလျက်ရှိသည်ကို တွေ့ရ၏။ အတောင် ၃၈ ခန့် အကွာတွင် အယူခံတရားလိုထွက်ပြေးသည်ကိုလည်း တွေ့မြင်ရလေသည်။ အနီးအနား၌ အခြားမည်သူ့ကိုမျှမတွေ့ရပေ။

မလှရီသည် ကျင်ခဲ့အားပွေ့၍ အယူခံတရားလိုရှိ၏မြွေးကြောင်း အော်ဟစ်သဖြင့် ကျင်ခဲ၏ မိခင် မဖွားတင် (လိပ်ပြ-၁)လည်း အော်သံကြားရာသို့ ပြေးသွားရာ အယူခံတရားလို ပြေးသွားသည်ကို မြင်လိုက်ရလေသည်။ ထို့နောက် ဦးသက်ပြင်း (လိပ်ပြ-၄)နှင့် မကြင်ခ (လိပ်ပြ-၅) တို့ရောက်လာကြ၍ မလှရီက ကျင်ခဲကို အယူခံတရားလိုရှိကိစ္စ၊ ထွက်ပြေး သွားကြောင်း ပြောပြ၏။

ကျင်ခဲမှာ အရိုက်ခံရပြီးနောက် စကားမေးမရသဖြင့်၊ ပေါင်းတည်မြို့၊ ပြည်သူ့ဆေးရုံ သို့မို့လိုက်ရာ၊ ဆေးရုံမရောက်မီ သေဆုံးသွားလေသည်။ ဆရာဝန် ဒေါ်အိုင်ဒါဖရန်စစ် (လိပ်ပြ-၁၁)က၊ ကျင်ခဲ၏ ဦးခေါင်း နောက်စေ့တွင် ဒဏ်ရာ တစ်ချက်ရကြောင်း၊ ထိုဒဏ်ရာကြောင့် ဦးခေါင်းရိုးကွဲပြီး ဦးနှောက်အမေးပါးစုတ်ကာ၊ ဦးနှောက်ထဲသို့ သွေးများဝင်သဖြင့်သေဆုံးရကြောင်း၊ ထို ဒဏ်ရာမှာ မုချသေစေမည် ဒဏ်ရာဖြစ်ကြောင်း ထွက်ဆိုသွားလေသည်။

အထက်ပါသက်သေ အထောက်အထားများအရ အယူခံတရားလိုအပေါ် လူသတ်မှုနှင့် ရုံးတင်တရားစွဲဆိုရာ၊ ၎င်းကကျင်ခဲ ကိုမရိုက်ရကြောင်း အခင်းဖြစ်နေကာ လယ်ကွင်းထဲရှိ ပျိုးခင်းများကို နွားစားမည် ဖြသဖြင့်၊ ပျိုးခင်းရှင်များက အော်နေသော ကြောင့် နွားလိုက်ရန်ပြေးသွားခြင်းသာ ဖြစ်ကြောင်း ထုချေသော်လည်း၊ ပညာရှိ အောက်ရုံးတရားသူကြီးသည် ထိုထုချေချက် ကိုလက်မခံဘဲ အထက်တွင်ဖော် ပြခဲ့သည့်အတိုင်း အပြစ်ပေးခဲ့ခြင်း ဖြစ်လေသည်။

အယူခံတရားလို၏ ပညာရှိနေကြီးက၊ အောက်ရုံးပညာရှိတရားသူကြီးသည် အမှုကို စစ်ဆေးရာ၌ အပြန်စစ်ဆေး ဆုံးဖြတ်ရန်သာ အဓိကထားပြီး တရားခံ၏

ရွှေနေက နေထိုင်မကောင်းသဖြင့် ရက်ချိန်းတောင်းသည်ကို မပေးဘဲ ရုံးရွှေတွင် ရှိနေသည့် အခြားရွှေနေတဦးအား ဆောင်ရွက်စေခဲ့ခြင်းမှာ အယူခံတရားလိုအတွက် များစွာ နှစ်နာစေခဲ့သည့် အလျောက်၊ ဤအမှုကို အသစ်တဖန် ပြန်လည်စစ်ဆေးရန် အမိန့်ချမှတ်သင့်သည်ဟု လျှောက်လဲတင်ပြသွား၏။

၁၉၆၆
မောင်တင်ဇေ
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

ယခုအမှုတွင် ပညာရှိ အောက်ရုံး တရားသူကြီးသည် အယူခံတရားလိုက ဆင်းရဲ နွမ်းပါးသဖြင့် ရွှေနေမငှါးနိုင်ကြောင်း လျှောက်ထားသောကြောင့် အစိုးရစရိတ်ဖြင့် ရွှေနေတဦးကို ငှါးပေးခဲ့ရာ၊ ထိုရွှေနေသည်တရားလို သက်သေအားလုံးကို ပြန်လှန် မေးခွန်းထုတ်ခဲ့၏။ အယူခံတရားလိုအား စွဲချက်တင်ပြီးနောက်၊ တရားလို သက်သေ အချို့ကို ပြန်ခေါ်စစ်ဆေးစေခဲ့လေသည်။ အယူခံ တရားလိုနှင့် ၎င်းတို့၏ သက်သေ များကို စစ်ဆေးရန် ချိန်းဆိုသည့်နေ့တွင် ထိုရွှေနေက နေထိုင်မကောင်းသဖြင့် ရက် ချိန်းပေးရန် လျှောက်လွှာတင်ရာ၊ ပညာရှိ အောက်ရုံး တရားသူကြီးသည် ရက်ချိန်း ပေးလျှင် အမှုကြန့်ကြာမည်ဟုဆိုကာ၊ ရုံးရွှေတွင်ရှိနေသော အခြား ရွှေနေတဦးအား အယူခံတရားလိုအတွက် လိုက်ပါ ဆောင်ရွက်စေခဲ့လေသည်။

တရားစီရင်ရာတွင် မြန်မြန်နှင့် မှန်မှန်စီရင်ရန် အရေးကြီးသည်ဆိုခြင်းကို အထူး ဖော်ပြရန်မလိုပေ။ မြန်မြန်စီရင်ရုံဖြင့်လည်း မပြီးသေးချေ။ မှန်ကန်ဘို့လည်းလိုပေ သည်။ ယင်းသို့ မှန်မှန် စီရင်ရာ၌၊ တရားရုံးများသည် လုပ်နည်းလုပ်ဟန်အရ မှန်ကန် ရမည့်အပြင်၊ မှန်မှန်ကန်ကန် လုပ်ခဲ့ကြောင်းကိုလည်း ပေါ်လွင်သိသာစေရမည် ဖြစ် သည်။ ဤအမှုတွင် ပညာရှိ အောက်ရုံး တရားသူကြီးသည် ရက်ချိန်းပေးရန် အယူခံ တရားလိုရွှေနေ၏ လျှောက်ထားချက်ကို လက်မခံဘဲ၊ အခြားရွှေနေတဦးအား အယူခံ တရားလိုအတွက် လိုက်ပါ ဆောင်ရွက်စေခဲ့ခြင်းမှာအမှုကို မြန်မြန်ဆန်ဆန် ပြီးစီးစေရန် စေတနာဖြင့် ပြုလုပ်ခဲ့သည်ဆိုခြင်းမှာ ယုံမှားဘွယ်မရှိ။ ယင်းသို့ ပြုလုပ်ခဲ့ခြင်းဖြင့် အယူခံတရားလို၏အကျိုးကို ထိခိုက်စေခြင်း ရှိမရှိ၊ တရားမျှတမှု ကင်းမဲ့စေခြင်း ရှိမရှိ ဆိုသည့် ပြဿနာကို ဖြေရှင်းရန်လိုပေသည်။

အောက်ရုံးတွင် တရားလိုသက်သေများအားလုံးကို အယူခံတရားလို၏ မူလရွှေနေ ကြီးက မေးခွန်းထုတ်ခဲ့၏။ နောက်ရွှေနေ လိုက်ပါဆောင်ရွက်သော အချိန်တွင်၊ တရားလိုသက်သေများကို စစ်ဆေးရန် လုံးဝမရှိတော့ပေ။ အယူခံတရားလိုသည် မူလက ပင် သေသူကျင့်ခံကို မရှိက်ရကြောင်း၊ ကျင့်ခံသည် မိမိဖါသာလဲပြီး ဒဏ်ရာရခြင်းသာ ဖြစ်ကြောင်း၊ ပျိုးခင်းရှင်များ အော်၍ နွားလိုက်ရန် ပြေးသွားခြင်းသာ ဖြစ်ကြောင်း ဆိုသည့် ထုချေချက်ကို တင်ပြခဲ့ပြီး၊ ထိုထုချေချက်အတိုင်းပင် နောက်ရွှေနေကလည်း တင်ပြခဲ့ပေသည်။ အယူခံတရားလိုနှင့် ၎င်း၏သက်သေထွက်ချက်များကို ကြည့်လျှင်၊ အယူခံတရားလိုသည် မူလတင်ပြခဲ့သော ထုချေချက်များအတိုင်း ကောင်းစွာ တင်ပြ

မောင်တင်ငွေ
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

နိုင်ခဲ့ သည်အလျောက်၊ အောက်ရုံးပညာရှိတရားသူကြီး၏အပြုအမူမှာအယူခံ
တရားလို၏အကျိုးကို ထိခိုက်နစ်နာစေသည်ဟု မဆိုနိုင်။ တရားမျှတမှုကို ကင်းမဲ့
စေခဲ့သည်ဟု မယူဆနိုင်။ ထို့ကြောင့် ဤအမှု ကို အသစ်တဖန် ပြန်လည်စစ်ဆေးစေ
သင့်သည်ဆိုသောအယူခံတရားလို၏ ပညာရှိရှေ့နေကြီး၏ လျှောက်လဲချက်ကို
လက်မခံနိုင်။

မျှော်ခြင်းရာနှင့်ပတ်သက်၍ အယူခံတရားလို၏ ပညာရှိရှေ့နေကြီးက၊ သေသူအား
အယူခံတရားလိုက ရိုက်သည်ကိုပြင်သည့် မျက်မြင်သက်သေမရှိသည်က တစ်ကြောင်း၊
သေသူတွင် ရရှိခဲ့သောဒဏ်ရာမှာ၊ ဆရာဝန်၏ ထွက်ချက်အရ ချော်လဲပြီး ရနိုင်သည့်
ဒဏ်ရာဖြစ်သည်ကတစ်ကြောင်းထိုအကြောင်းများကြောင့် အယူခံတရားလိုအပေါ်
ယုံမှားသံသယ အကျိုးခံစားစေသင့်ပြီး တရားသေလွှတ်ထိုက်ကြောင်း လျှောက်လဲ
သွား၏။

အယူခံတရားလိုက သေသူအား ရိုက်သည်ကို တပ်အပ်မြင်ရသည့်
သက်သေမရှိသော်လည်း ရိုက်သံ ကြား၍ လှည့်ကြည့်လိုက်ရာ အယူခံတရားလို
ထွက်ပြေးသွားသည်ကိုမြင်ရသည့်အပြင်၊ အနီးအနား၌ အယူခံ တရားလိုမှအပ၊
အခြားမည်သူမျှ မရှိကြောင်း၊ မလှရီက ထွက်ဆိုသွားသည့်အပြင်၊ အခင်းဖြစ်ပွားသော
အချိန် မှာ ညနေ ၄ နာရီခန့်သာ ရှိသေးသဖြင့် လူများပြီး စွပ်စွဲရန် အကြောင်း
မပေါ်ပေါက်နိုင်သည့်အလျောက် သေသူအားရိုက်သောသူမှာ အယူခံတရားလိုပင်
ဖြစ်ကြောင်း ယုံမှားဖွယ်မရှိနိုင်။

ဒဏ်ရာနှင့်ပတ်သက်၍ မလှရီက ရိုက်သံကြား၍ လှည့်ကြည့်လိုက်သောအခါ
ကျင်ခဲ့သည် ပုဆစ် တုတ်ထိုင်လျက် လဲနေသည်ကို တွေ့ရသဖြင့် အလိုအလျောက်
လဲကာ နောက်စေ့တွင် ဒဏ်ရာရခဲ့ သည်ဆိုခြင်းမှာ ယုတ္တိမရှိနိုင်။ ထို့ပြင် ဆရာဝန်က
ကျင်ခဲ့တွင် ရရှိခဲ့သောဒဏ်ရာမှာ မြေကြီးပေါ်လဲ၍ မရနိုင်ကြောင်း ထွက်ဆိုထားသဖြင့်
ကျင်ခဲ့သည် မိမိဘာသာလဲကာ ဒဏ်ရာရခဲ့သည်ဆိုခြင်းမှာ လုံးဝ မဖြစ်နိုင်ပေ။

အယူခံတရားလိုနှင့် ၎င်း၏သက်သေများက၊ ပျိုးခင်းရှင်များအော်၍
အယူခံတရားလိုသည် နွားလိုက်ရန် ပြေးသွားသည်ဆိုသော ထုချေချက်နှင့်ပတ်သက်၍
စခန်းမှူးဦးစံရွှေ(လိုပြ-၉)က အခင်းဖြစ်ပွားရာ၌ အခင်း ဖြစ်ပွားစဉ်အချိန်က
ပျိုးခင်းများမရှိကြောင်း ထွက်ဆိုချက်ရှိနေ၏။ အခင်းဖြစ်ပွားသောနေ့မှာ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊
မေ ၂၇ ရက်နေ့ဖြစ်ရာ၊ ထိုအချိန်တွင် လယ်စ၍ပင် မထွန်ယက်သေးသဖြင့် ပျိုးပင်မရှိ
ဆိုသော ထွက်ဆိုချက် မှာ ပို၍ သဘာဝကျသည်ဟု ဆိုရမည်ဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်ရာ

အယူခံတရားလိုသည် ရာသေတ်ပုဒ်မ ၃၀၂(၂)အရ အပြစ်ရှိသည်ဆိုသော အောက်ရုံး၏ ကောက်ယူချက်မှာ မှန်ကန်သည်။

အယူခံတရားလိုအပေါ်အောက်ရုံးမှသက်ညှာစွာ စဉ်းစားပြီး၊ အကျင့် စာရိတ္တပြုပြင်ရေးကျောင်းသို့ ပို့ခဲ့ပြီးဖြစ်၍ အောက်ရုံး၏အမိန့်ကို ဝင်ရောက်စွက် ဖက်ရန်အကြောင်းမမြင်၊ ထို့ကြောင့် ဤအယူခံလွှာကိုပလပ်လိုက်သည်။

၁၉၆၆

မောင်တင်ငွေ

နှင့်

မြည်ထောင်စု

မြန်မာနိုင်ငံ။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

ရာဇဝတ်အယူခံမှု

တရားသူကြီး ဦးချစ် နှင့် တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေတို့ ရွှေ့တွင်

မောင်တင်မြ (အယူခံတရားလို)

နှင့်

ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ (အယူခံတရားခံ)*

† ၁၉၆၆

မေလ

၅ ရက်။

ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၃၀၂ (၁)(ခ)/၃၀၂ (၁)(ဂ)အရ မူပြစ်ထင်ရှားစီရင်ခြင်း—အလွန်ကြောက်
ရလွန်းသည့်အခြေအနေမျိုးတွင်သက်သေကလူဆိုးမျက်နှာကို မြင်လိုက်ရသည်ဟု စွပ်စွဲခြင်း—
စွပ်စွဲခြင်းမှာယုတ္တိရှိ မရှိ—အသံဖြင့် မှတ်မိသည်ဟုစွပ်စွဲခြင်း—အသံကို မှတ်မိယုံဖြင့်အပြစ်
ပေးနိုင် မပေးနိုင်—သေဒဏ်ထိုက်သောအမှုမျိုးတွင် သက်သေတဦးတည်း၏ ထွက်ချက်—
အထူးသဖြင့် ဆန်းစစ်ဝေဖန်ရန်လို—သံသယဖြစ်စေနိုင်သော မျက်မြင်သက်သေတဦးတည်း
ထက်ချက်ပြင်ဖြစ်ပေးခြင်းမှာသင့် မသင့်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။လူဆိုးသည်ခါးဖြင့် သေသူကိုခုတ်သည်။ မမြဲရွှေအားလည်း မကြည့်နှင့်ဆို၍
ဝပ်ထားခိုင်းသည်။ ဤသို့ အလွန်ကြောက်ရလွန်းသည့် အခြေအနေမျိုးတွင် မမြဲရွှေက လူဆိုး
မျက်နှာကို မီးရောင်နှင့်မြင်လိုက်ရပါသည်ဟု စွပ်စွဲခြင်းမှာ ယုတ္တိမရှိဟုယူဆသည်။

ဂိုလန်မာမက်ဇန် နှင့် အစိုးရ၊အိုင်-အယ်-အာ (ရ်) ပတ္တနာစီရင်ထုံး၊ ၁၉၂၅၊ အတွဲ-၄၊ စာ ၃၂၇
(၃၂၉) ကိုရည်ညွှန်းသည်။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။အသံကိုသာကြား၍ ထိုအသံမှာ အယူခံတရားလို၏ အသံဖြစ်ပါသည်ဟု
ပြောဆို၏။ အသံကို မှတ်မိရုံဖြင့် အပြစ်မပေးနိုင်။

အောင်ခင် နှင့် အစိုးရ၊ အေ၊အိုင်၊အာ(ရ်)၊ ၁၉၃၇၊ ရန်ကုန်၊ စာ ၄၁၇ ကိုရည်ညွှန်းသည်။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။သေဒဏ်ထိုက်သော အမှုမျိုးတွင် သက်သေ တဦးတည်း၏ ထွက်ချက်ကို
အထူးသဖြင့် ဆန်းစစ်ဝေဖန်ရန် ရှိသည်။

မောင်ရွှေ နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်နိုင်ငံ၊ ၁၉၆၀ ခု၊ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး၊ တရားလွှတ်တော်၊
စာ ၂၄၇ ကိုရည်ညွှန်းသည်။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။လူသတ်မှု တခုတွင် အခြားသက်သေများကို ပယ်၍ သံသယဖြစ်စေ
နိုင်သော မျက်မြင်သက်သေ တဦးတည်း၏ ထွက်ချက်ဖြင့် ပြစ်ဒဏ်ပေးခြင်းမှာ မသင့်လျော်ချေ။

* ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်အယူခံမှုအမှတ် ၆၄။

† ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၂၄ တွင်ချမှတ်သော၊ ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၆
ရက်နေ့စွဲပါ၊ တောင်ငူမြို့၊ အထူး (စက်ရှင်) တရားသူကြီး၏ အမိန့်ကို အယူခံမှု။

ပြင်ပ၌ အမှုနှင့်သည်များသည်ကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားဘဲ၊ တရားရုံးတော်၏ ရွှေမောက်တွင် ထွက်ဆိုသော သက်သေခံချက်များ အပေါ်၌မူတည်၍၊ ၎င်း သက်သေခံချက်များကို ချိန်ဆပြီး၊ တရားခံအား ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ရသဖြင့်၊ ထိုသက်သေခံချက်တွင် သံသယ ဖြစ်ပေါ်စေရန် အချက်အလက်များရှိပါက သံသယ၏ အကျိုးကို တရားခံသာ ခံစားခွင့်ရှိသည်။

၁၉၆၆
မောင်တင်မြ
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
ပြန်မာနိုင်ငံ။

အယူခံတရားလိုအတွက်။ ။ဒေါက်တာ ဘမော်။

အယူခံတရားခံအတွက်။ ။(အစိုးရရွှေနေကြီး) ဦးဘိုးမောင်။

တရားသူကြီး ဦးချစ်။ ။တောင်ငူမြို့၊ အထူးတရားသူကြီးရုံး၊ ၁၉၆၅ ခု၊ ဇူလိုင်လ၊ ၂၄ တွင်၊ အယူခံတရားလို မောင်တင်မြအပေါ်၊ ဇူလိုင်လ၊ ၂၄ (၁) (ခ) နှင့် ဇူလိုင်လ၊ ၂၄ (၁) (ဂ) တို့အချုပ်အခြာချမှတ်သည်ဟု တွေ့ရှိရသဖြင့်၊ ၎င်းအား သေဒဏ်အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်။ ထိုအမိန့်ကို အယူခံတရားလို မောင်တင်မြက မကျေနပ်သဖြင့်၊ ဤရုံးသို့အယူခံဝင်လာခြင်းဖြစ်သည်။

အမှုအဖြစ်အပျက် အကြောင်း ချင်းရာနှင့် ပတ်သက်၍၊ အောက်ရုံး၏ စီရင်ချက်တွင် အပြည့်အစုံဖော်ပြထားသဖြင့် ထပ်လောင်း၍ ဖော်ပြရန် လိုမည်မထင်ပေ။ လိုရုံးအချက်အလက်ကိုသာလျှင် ဖော်ပြသွားပေမည်။ အယူခံတရားလို မောင်တင်မြသည်၊ တောင်ငူခရိုင်၊ ထန်းတပင်ရဲစခန်းအပိုင် ဒိုးစိမ့်ရွာသားဖြစ်၍၊ ၎င်းသည်သူရင်းငှါးဖြစ်သည်။ သေသူ ဦးဘိုးရန်နှင့် ၎င်း၏ ဇနီး မမြရွှေနှင့် သားသမီးတို့မှာ၊ ဒိုးစိမ့်ရွာတွင် နေထိုင်ကြသည်။ အချင်းမဖြစ်မီ ၃ လလောက်က၊ မောင်တင်မြသည် ဦးဘိုးရန်ထံတွင် သူရင်းငှါးအဖြစ်လုပ်ကိုင်ဘူးသည်။ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၂၈ ရက်နေ့ သန်းခေါင်ယံအချိန်တွင် မမြရွှေ (လိုပြ-၂) သည်၊ အိပ်ပျော်နေရာမှ ၎င်း၏ ယောက်ျားဦးဘိုးရန်အိပ်သည့်နေရာဘက်မှ ဝန်းဝန်းဒိုင်းဒိုင်းအသံများ ကြားသဖြင့် လန့်နိုးသည်။ ထိုအခါက အိမ်ထဲတွင် အလင်းရောင်မရှိ။ လူဆိုးတယောက်က သူမအားမထနှင့် ပြောပြီး၊ နွားရောင်းရငွေ ၃၀၀ ကိုတောင်းသည်။ ဦးဘိုးရန်က ပေးလိုက်ဟုပြောသဖြင့်၊ ခြေရင်းရှိ စားပွဲအောက်တွင် ခေါင်းလိမ်းဆီဘူးထဲ၌ ထည့်ထားသော လက်ဝက်လက်စားများကို ထုတ်ပေးလိုက်သည်။ လူဆိုးက ဦးဘိုးရန်၏ လက်နှိပ်ခါတ်မီးဖြင့် မီးထိုးပြသည်။ ထိုမီးရောင်ကြောင့် လူဆိုးမှာ မိမိအိမ်၌သူရင်းငှါးလုပ်ခဲ့ဘူးသူ တင်မြဖြစ်ကြောင်းမှတ်မိသည်ဟု အဆိုရှိသည်။ လူဆိုးသည် ရှေ့ထည်လက်ဝတ် လက်စားများကို ယူပြီးနောက်၊ နွားရောင်းရငွေကို ထပ်မံတောင်းပြန်သည်။ ဦးဘိုးရန်က မမြရွှေအား ရှိတာအကုန်လုံးပေးလိုက်ဟု ပြောသဖြင့်၊ ဝတ်ထားသောဆွဲကြီးနှင့် နားကပ်တဘက်ကို ထုတ်ပေးလိုက်ရသည်။ နားကပ်တဘက်မှာ ကြပ်နေ၍ မချွတ်နိုင်သောကြောင့်မထုတ်ပေးလိုက်ရပေ။ ပစ္စည်းများကို

၁၉၆၆
မောင်တင်မြ
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

ရရှိပြီးသော်လည်း လူဆိုးက ဦးဘိုးရန်ကိုစားနှင့် အကြိမ်ပေါင်းများစွာ ခတ်သည်။ ဦးဘိုးရန် ငြိမ်သွားသောအခါ လူဆိုးသည် ထွက်သွားရန် မီးဖိုဘက်သို့သွားသည်။ မမြရွှေက ခေါင်းမော်၍ကြည့်ရာတွင်၊ လူဆိုးက မမြရွှေထံလာပြီး ရင်ဘတ်ကို ဖနောင့်နှင့်ပေါက်၊ စားပြားဖြင့် ဘယ်ဘက်လက်မောင်းနှင့်လက် ဦးခေါင်းတို့ကို ရိုက်သည်။ လူဆိုးက ဘယ်သူ ဘယ်ဝါထင်သည် ဟုပြောလျှင်စာအိမ်သားလုံသတ်ပြစ်မည်ဟု ကြိမ်းမောင်းသည်။ ထို့နောက် “ဟောငလုံး ငလုံး သေနတ်ပေး” မအေးချိန်အိမ် နှင့် ငသိန်းတို့ အိမ်ကို သွားပြီးတိုက်မည်ဟု ပြောသည်။ ဤတွင်အိမ်အောက်မှနေ၍ လက်နှိပ်ဓာတ်မီးထိုးလိုက်ရာ ထိုမီးရောင် သည်ဖွင့်ထားသော ပြူတင်းပေါက်သို့ဝင်လာပြီး လူဆိုး၏ မျက်နှာကို ထိုးမိသဖြင့်၊ လူဆိုးသည်တင်မြဖြစ်သည်ဟု အဆိုရှိသည်။ လူဆိုးသည်ဦးဘိုးရန်ကို ခတ်ထစ်၍ မမြရွှေထံမှ ပစ္စည်းများကို ရယူနေစဉ်၊ ၎င်းတို့၏သား မောင်ကုလား (လိပြ-၃) သည် ညီငယ် မောင်ကျော်နှင့် မလှမ်းမကမ်းသော နေရာတွင် အိပ်နေရာမှ နီးသဖြင့် ငုတ်တုတ်ထထိုင်ပြီး မိဘများဘက်သို့ ကြည့်နေသည်။ သို့သော်လည်း၊ မောင်ကုလားသည် လူဆိုးမှာ မည်သူမည်ဝါဖြစ်ကြောင်း မမြင်ရပေ။ သို့သော် ပြောဆိုနေသောအသံကိုကြားရသဖြင့်၊ ထိုအသံသည် တင်မြ၏အသံဖြစ်ကြောင်းအဆိုရှိသည်။ လူဆိုးထွက်သွားပြီးနောက်၊ မမြရွှေကအော်ရာတွင်၊ ရွာသားများ ရောက်လာကြသည်။ ဦးစိန် (လိပြ-၉)သည်၊ အော်သံကြားသဖြင့်၊ မမြရွှေအိမ်သို့လာသည်။ မအေးစိန်၊ ပေးတိုးနှင့် ကျောက်ခဲတို့လည်း ပါလာကြသည်။ မမြရွှေအိမ်ပေါ်တွင်၊ ဦးဘိုးရန်သည် စားခုတ်ဒဏ်ရာနှင့် သေနေသည်ကို တွေ့ရသည်။ စားပြားများကို မှတ်မိသလားဟု မမြရွှေအား မေးရာ၊ မှောင်ထဲမှာမို့ လူကိုလည်း မမြင်ဘူး၊ မမှတ်မိပါဘူးဟုပြန်ပြောသည်။ ထို့နောက်ဦးစိန်က၊ မမြရွှေအားအသံကို မှတ်မိသလားဟုမေးရာ၊ အသံကိုလည်းမမှတ်မိဘူးဟုပြန်ပြောသည်။ လူဆိုး၏အသံ မှာစပါးကြီးရွာထဲကလည်းမဟုတ်၊ ခိုးစိမ့်ရွာကလည်းမဟုတ်ဟု မမြရွှေကဆက်လက်၍ ပြောဆိုသည်။ ထိုအချိန်တွင် အယူခံ တရားလိုတင်မြ စားတချောင်းကိုင်၍ ရောက်လာသည်။ ဦးစိန်ကတင်မြအားလုံခြုံရေးဥက္ကဋ္ဌ ဦးလွန်းမောင်ကို သွားခေါ်ရန်ခိုင်းလိုက်သည်။ တင်မြသည် ဦးလွန်းမောင်ကိုသွားခေါ်သည်။ ဦးလွန်းမောင် ရောက်ရှိလာသောအခါ တင်မြအား ငြိမ်းစခန်း သို့သွားတိုင်ရန်ခိုင်းသည်။ တင်မြသည် ငြိမ်းစခန်း ဒုတိယလုံခြုံရေးမှူး ဦးမောင်ကြီး (လိပြ ၁) ထံသို့သွားရောက်တိုင်တန်းသည်။ အလောင်းကို ထန်းတပင်ပြည်သူ ဆေးရုံသို့ တင်မြ လိုက်ပို့ပေးသည်။ ဆရာဝန် ဦးတင်မြသန်း (လိပြ-၅)က၊ အလောင်းတွင် ရရှိသော အပြင်ဒဏ်ရာများကို စစ်ဆေးရာ၊ စားခုတ်ဒဏ်ရာ ၆ ချက်တွေ့ရှိရသည်။ ထို ဒဏ်ရာများမှာ သက်သေခံ စားဖြင့် ခတ်၍ ရသော ဒဏ်ရာများဖြစ်သည်။ ဒဏ်ရာ အမှတ် (၁) မှာ မုချသေရမည် ဒဏ်ရာဖြစ်သည်ဟု ဆရာဝန်က ထွက်ဆိုထားသည်။

အယူခံဘုရားလို တင်မြဲသည် မမြဲရွှေအိမ်သို့လာ၍၊ ဦးဘိုးရန်၏ အသုဘကိစ္စတွင် ရက်လည်ဆွမ်းသွတ်သည့် အချိန်အထိ ဆောင်ရွက်ပေးနေကြောင်း အမှုတွင် ပေါ်လွင်သည်။ ၎င်းကို အချင်းဖြစ်ပြီး ဂ ရက်ကြာမှ ဦးဘိုးရန်ကို သတ်မှုဖြင့် ဘမ်းဆီးသည် ၎င်းကို ဘမ်းဆီးပြီးမှ မမြဲရွှေကဦးဘိုးရန်ကို သတ်၍ ပစ္စည်းများ လုယူသောလူဆိုးမှာ တင်မြဲဖြစ်သည်ဟု ထုတ်ဖော်ပြောဆိုသည်။

၁၉၆၆
မောင်တင်မြဲ
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

အယူခံဘုရားလို၏ ပညာရှိ ရွှေနေကြီး ငေါက်တာ ဘမော်က၊ မမြဲရွှေသည် လူဆိုးမည်သူ မည်ဝါဖြစ်ကြောင်းကိုမသိပါ။ မောင်ကုလား (လိပြ-၃) သည်၊ အချင်းဖြစ်စဉ်အခါက အိပ်ယာမှ နိုး၍ ထသိုင်ပြီးကြည့်နေစဉ်၊ လူဆိုးသည် မည်သူ မည်ဝါဖြစ်ကြောင်းကို မသိပါ။ သို့ရာတွင် လူဆိုး၏အသံမှာ တင်မြဲ၏ အသံဖြစ်ပါသည်ဟု ပြောဆိုသွားခြင်းမှာ တိကျသော သက်သေထွက်ချက်မဟုတ်ပါ။ ၎င်းပြင် အချင်းမဖြစ်မီက မောင်တင်မြဲသည်၊ ဦးဘိုးရန် မမြဲရွှေဘို့ထံတွင် သူရင်းငါးအဖြစ် လုပ်ကိုင်ရာ၌ အလုပ်လုပ်ရာတွင် မိမိအလုပ်ထက် ပိုလုပ်ကြောင်း၊ မမြဲရွှေကို ဦးဘိုးရန်နှင့် ကွာရှင်းခိုင်းကြောင်း၊ တင်မြဲက မမြဲရွှေထံ ငွေ ၅၀ ချေးရာ တွင် မရသဖြင့်၊ ကြိမ်းမောင်းကြောင်း ထွက်ဆိုချက်မှာ၊ မမြဲရွှေ၏အပြောသာဖြစ်သဖြင့်၊ ထောက်ခံချက်မရှိသောကြောင့် လက်မခံသင့်ပါ။ မောင်တင်မြဲသည် မမြဲရွှေကို အမှန်ချစ်ကြိုက်နေက၊ အချင်းဖြစ်စဉ်အခါတွင် မမြဲရွှေကို ရက်ရက်စက်စက် ဖနှောင့်နှင်ပေါက်၊ ဓါးပြားနှင့် ရိုက်မည်မဟုတ်ပါ။ လုရက်သွားသော ပစ္စည်းများကိုလည်း၊ မောင်တင်မြဲထံမှ ပြန်မရပါ။ လူဆိုးသည် အချင်းဖြစ်စဉ်အခါက၊ အလွန်အရက်မူးနေသည်ဟု မမြဲရွှေက ထွက်ဆိုထားသော်လည်း၊ ထိုအချိန်အခါက မောင်တင်မြဲသည်၊ မောင်လေး (လိပြ-၆) အိမ်၌အိပ်နေသူဖြစ်သဖြင့်၊ အရက်သောက်ကြောင်း သက်သေခံမရှိပါ။ လူဆိုးက “ငလုံး ငလုံး သေနတ်ပေး” ဟုပြောဆိုရာ၌ ငလုံးအမည်ရှိသူမှာ၊ ထိုရွာနှင့် အခြားနီးစပ်ရွာများတွင် ရှိသောသူဟု အမှုတွဲတွင် မပေါ်လွင်ပါ။ ရဲအရာရှိများအပါအဝင်သက်သေများက အချင်းဖြစ်ပြီးလျှင် ပြီးခြင်း၊ မမြဲရွှေအား မေးမြန်းကြသောအခါ၊ မမြဲရွှေက လူဆိုးသည် မည်သူမည်ဝါဖြစ်ကြောင်းကို မသိပါ။ အသံကိုလည်း မမှတ်မိကြောင်း ထွက်ဆိုသွားပါသည်။ အထူးသဖြင့်၊ ဦးလွန်းမောင် (ခံပြ-၂) ၏ သက်သေထွက်ချက်ကို၊ ရုံးတော်က အလေးပြုထိုက်ပါသည်။ ၎င်းသည် ဒိုးစိမ့်ရွာတွင် လုံခြုံရေးနှင့် မြေယာကော်မတီ ဥက္ကဋ္ဌ ဖြစ်ပါသည်။ ၎င်း၏ ထွက်ချက်အရဆိုလျှင် မမြဲရွှေဓါးပြဟာ ဒိုးစိမ့်နှင့် စပါးကြီးရွာထဲက လူမဟုတ်ပါ။ အသံကိုလည်းမသိပါ။ ဓါးပြသည် အင်မတန် အရက်မူးနေသည်ဟု ပြောကြောင်း ထွက်ဆိုထားချက်ရှိသည်။ မမြဲရွှေက မောင်တင်မြဲကို အလွန်ကြောက်သဖြင့်၊ မောင်တင်မြဲမှန်းသိလျက်သားနှင့် ထုတ်ဖော်မပြောရဲဟု ဆိုခြင်းမှာ ယုတ္တိမရှိပါ။ မောင်တင်မြဲသည် လူဆိုး လူမိုက်

၁၇၆၆
မောင်တင်မြ
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

တယောက်ဟု သက်သေခံချက်မရှိပါ။ ၎င်းတွင် မောင်ပွ (လိပြ-၄) ၏သက်သေခံ
ဓါးရှိသော်ငြားလည်း၊ အလောင်းကို ဆေးရုံသို့ ပို့သည့်အချိန်တွင်၊ ထိုဓါးကို မမြေ့
တို့အိမ်တွင်ပင် ထားခဲ့ပါသည်။ ထို့ကြောင့် သူသည် လက်နက်မရှိသောသူ တယောက်
ဖြစ်ပါသည်။ ရဲများ လာရောက်စစ်ဆေးစဉ်အခါက၊ လက်နက်မရှိသော မောင်တင်မြ
အား ကြောက်နေရန် အကြောင်းမရှိပါ။ လူဆိုးသည် မောင်တင်မြ အစစ်အမှန်ဖြစ်ခဲ့
ပါလျှင်၊ ရဲများအားလူဆိုးမှာ မောင်တင်မြဖြစ်သည်ဟု ပြောလိုက်လျှင် ပြောလိုက်ခြင်း
မောင်တင်မြကို ဘမ်းမည်ဖြစ်ပါသည်။ အချင်းမဖြစ်ခင် ညနေက မောင်တင်မြသည်၊
မောင်ပွကိုခေါ်၍ ၎င်း၏အိမ်၌ ထမင်းကျွေးရာတွင်၊ ဘိုးရန်ကို သတ်ရအောင်ဟု
တင်မြက ပြောခြင်းမှာ ယုတ္တိမရှိပါ။ ထိုအကြောင်းနှင့် ပတ်သက်၍လည်း၊ မောင်ပွ
ကမည်သူ့ကိုမျှမပြောပါ။ ၎င်းပြင် အချင်းဖြစ်ညက တင်မြသည်၊ မောင်ပွအိမ်တွင်
မောင်လေး (လိပြ-၆) နှင့် အတူ တခန်းတည်းအိပ်ရာ၊ မမြေ့တို့ အိမ်ဘက်မှ
ဆူဆူညံညကြားသဖြင့်၊ မောင်ပွနှင့် မောင်လေးတို့က ထကြည့်ရာတွင်၊ မောင်တင်မြ
မရှိတော့ကြောင်းနှင့် မောင်ပွ၏ဓါးလည်း မရှိတော့ကြောင်း ထွက်ဆိုထားချက်များကို
အောက်ရုံးက အလေးမပေးထိုက်ပါ။ အဘယ့်ကြောင့် ဆိုသော်၊ မောင်တင်မြသည်
မမြေ့တို့၏အိမ်တွင် သူရင်းငှားလုပ်ခဲ့ဘူးသူ ဖြစ်သည့်အလျောက်၊ ထိုအိမ်ဘက်မှ
ဆူဆူညံညအသံကြားသဖြင့်အကူအညီပေးရန်၊ မည်သူ့ မျှကိုမနှိုးဘဲ၊ မောင်ပွဓါးကိုဆွဲ၍
ဆင်းသွားပါသည်။ မပေါက်စ (ခံပြ-၃) နှင့် မောင်သန်းတင် (ခံပြ-၄) တို့ကိုလည်း
မောင်တင်မြသည် မောင်ပွအိမ်မှ ဓါးကိုဆင်းလာပြီး ဆူဆူညံည အသံအကြောင်းကို
မေးကြောင်းထွက်ဆိုထားပါသည်။ သေသူ၏သားမောင်ကုလားနှင့် မောင်ကျော်တို့
မောင်သန်းတင်အိမ်သို့ ရောက်ရှိလာသောအခါ၊ ၎င်းတို့အိမ်ကို ဓါးပြတိုက်သွားပြီး၊
၎င်း၏အဖေကိုလည်း သတ်သွားသည်ဟုပြောသဖြင့်၊ မောင်တင်မြသည်မောင်သန်းတင်
တို့နှင့်အတူမောင်ကုလားတို့ပါ မမြေ့တို့၏အိမ်သို့သွားကြောင်း။ အထက်ပေါ်ပြပါအ
ခြင်းအရာများကို ထောက်ခြင်းအားဖြင့်၊ လူသတ်၍ လုယက်သောလူဆိုးမှာ၊ အယူခံ
တရားလိုမောင်တင်မြဖြစ်သည်ဟု တထစ်ချမပြောနိုင်ပါ။ ထို့ကြောင့် မောင်တင်မြ
အပေါ်ပြစ်မှုတွေ့ရှိရသည့် သေဒဏ်အပြစ်ပေးထားခြင်းမှာ မှားယွင်းပါသည်ဟု
လျှောက်လဲသွားသည်။

ပညာရှိ အစိုးရရှေ့နေကြီး ဦးတိုးမောင်က၊ အမှုမှာအမှုအမှန်ဖြစ်သော်ငြားလည်း
ဦးဘိုးရန်ကို သတ်၍ ပစ္စည်းများ လုယူသော လူဆိုးမှာ မောင်တင်မြဖြစ်သည်ဟု
အမှုတွဲတွင် တိကျပြတ်သားစာမပေါ်လွင်ပါ။ မောင်တင်မြအပေါ်တွင် ဒို့ဟသံသယ

မောင်တင်မြ
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

ဖြစ်စရာ အကြောင်းလောက်သာ ရှိသဖြင့်၊ ထိုဒို့ဟသံသယ၏ အကျိုးခံစားခွင့်ကို မောင်တင်မြ ခံစားထိုက်ပါသည်ဟု ရိုးသားစွာ ဝန်ခံသွားသည်။

ကျွန်ုပ်တို့သည်၊ ပညာရှိရွှေနေကြီးများ၏ လျှောက်လဲချက်ကို ကြားနာပြီးနောက် အမှုကို အသေးစိတ် ဝေဖန်သုံးသပ်စိစစ်ကြသည်။ အယူခံတရားလို မောင်တင်မြသည် ဦးဘိုးရန်ကို ကြိုတင်ကြံရွယ်၍ သတ်ဖြတ်ခြင်းလော၊ ဦးဘိုးရန် နှင့် မမြရွှေတို့၏ ပဇ္ဇည်းများကို လုယက်ရာ၌၊ ဦးဘိုးရန်ကို သတ်ဖြတ်ခြင်းလော၊ စသည်တို့ကိုစဉ်းစား ရန် အဓိကအချက်ကြီးဖြစ်ပေသည်။ မောင်တင်မြသည် ဦးဘိုးရန် မမြရွှေတို့ထံ သူရင်းငါးအဖြစ်၊ အချင်းမဖြစ်မီ လွန်ခဲ့သော ၃ လလောက်ကာ ၁၅ ရက်မျှ လုပ်ကိုင်ခဲ့ သည်ဆိုခြင်းမှာ မငြင်းနိုင်ပေ။ မောင်တင်မြက မမြရွှေကို၊ တဘက်သတ် ချစ်ကြိုက် နေခြင်းနှင့်ပတ်သက်၍၊ သက်သေထွက်ချက်မရှိ။ “ခင်ဗျား ဒီယောက်ျားကြီးကို ကွာလိုက်ပါ၊ မကွာရင်သိကြရောပေါ့” ဟုပြောဆိုခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍လည်း သက် သေထွက်ချက်မရှိ။ ထို့ပြင် မောင်တင်မြက ဦးဘိုးရန် မမြရွှေတို့ထံ ငွေ ၅၀ ချေး သည်ကိုမရရှိဘဲ၊ ဦးလွန်းမောင်ဆိုသူအား ငွေ ၈၀ ချေးလိုက်သဖြင့်၊ ၎င်းအကြောင်းကို မောင်တင်မြသိရှိသောအခါ၊ သူ့ ကိုငွေမချေးရကောင်းလားဆိုပြီး သိကြရောပေါ့ဆိုပြီး ကြိမ်းမောင်းခြင်းနှင့်ပတ်သက်၍သက်သေခံချက်မရှိ။ ဦးလွန်းမောင် (ခံပြု-၂) အမည်ရှိသူ မှာ၊ ထိုရွာတွင် လုံခြုံရေးနှင့် မြေယာကော်မတီဥက္ကဋ္ဌတဦးသာရှိသည်။ ဦးလွန်းမောင်က၊ ဦးဘိုးရန်နှင့် မမြရွှေတို့ထံမှ ဘယ်သောအခါမှ ငွေမချေးရဟုထွက်ဆိုထားသည်။ ၎င်း ပြင် သက်သေခံအမှတ် (ဆ) ဖြစ်သော စာကို၊ မောင်တင်မြထံမှတွေ့ရှိရသည်။ ထိုစာမှာ သမီးရည်းစားစာမျိုးဖြစ်ပြီး၊ ထိုစာကို မောင်တင်မြကမမြရွှေထံသို့ပေးသည့် စာဖြစ်သည်ဟု တထစ်ချ မပြောနိုင်ပါ။ ဦးလွန်းမောင် (ခံပြု-၂) ၏ သက်သေထွက် ချက်အရ၊ မောင်တင်မြသည် ၎င်း၏တူမ မခင်ကြည်နှင့် ချစ်ကြိုက်နေသဖြင့်၊ ၎င်းက ဆဘောမတူသောကြောင့်၊ ၎င်း၏တူ မောင်ထွန်းမောင်နှင့် ပေးစားလိုက်သည်ဟု အဆိုရှိသည်။ ထိုစာမှာ မခင်ကြည်သို့ ပေးသောစာဖြစ်လျှင် ဖြစ်နိုင်မည်။ အချင်းမဖြစ်မီညနေက၊ မောင်ပွ (လုံပြု-၄)ကို မောင်တင်မြကခေါ်၍ ထမင်း ကျွေးရာတွင်၊ ကိုဘိုးရန်ကို သတ်ရအောင်လို့ ပြောသည်ဆိုခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ မောင်ပွ၏ အပြောသာလျှင်ရှိသည်။ ထိုပြောချက်သည် ယုတ္တိမရှိကြောင်းနှင့် ပညာရှိ ရွှေနေကြီးကတစ်ပြီသွားသည်။ ထိုတင်ပြချက်မှာမှန်ကန်သည်ဟု၊ ကျွန်တို့ယူဆသည်။

၎င်းပြင်အောက်ရုံးပညာရှိ တရားသူကြီး၏ မှတ်ချက်တွင်၊ ထိုညက မမြရွှေအိမ် တက်မှ ဆူဆူညူညူ အသံကြားသောအခါ၊ မောင်ပွအိမ်တွင် မောင်လေးနှင့်အတူ အိပ်နေသော မောင်တင်မြသည်၊ အိမ်အပေါ်များကို မနိုးဘဲ၊ မောင်ပွခါးကိုကိုင်၍

၁၉၆၆
မောင်တင်မြ
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

ဆင်းသွားခြင်းမှာ အချင်းဖြစ်ပြီးမှ ဆင်းသွားသည်ဟု မယူဆဘဲ အချင်းမဖြစ်ခင် ကထဲက ဆင်းသွား၍ မောင်ပွဲခါးနှင့်ပင်၊ ဦးဘိုးရန်ကို ခုတ်သတ်သည့်အနေမျိုး ယူဆထားခြင်းမှာ၊ လွဲမှားသည်ဟု ယူဆရပေမည်။ အောက်ရုံးပညာရှိ တရားသူကြီး သည် မပေါက်စ (ခံပြု-၃) နှင့် မောင်သန်းတင် (ခံပြု-၄) တို့၏ သက်သေထွက်ချက် များကိုလုံလောက်သော အကြောင်းမရှိဘဲ ပယ်လိုက်သည်မှာ မှားယွင်းသည်ဟု ယူဆ သည်။ ၎င်းတို့၏သက်သေထွက်ချက်များကိုအလေးပေး၍ စဉ်းစားလျှင်၊ မောင်တင်မြ သည် မမြရွှေဘိုအိမ်ဘက်မှ ဆူဆူညံညံကြားပြီးမှ မောင်ပွဲအိမ်ပေါ်မှ ဆင်းလာပြီး မောင်သန်းတင် အိမ်ထဲရောက်သောအခါ၊ သေသူ၏သား မောင်ကုလားနှင့် မောင် ကျော်တို့ထံမှ အကျိုးအကြောင်းသိရသဖြင့်၊ မမြရွှေဘိုအိမ်သို့ မောင်သန်းတင်ပါ လိုက်သွားသည်မှာ ထင်ရှားသည်။ ဦးစိန် (လိပြု-၉) သည်၊ မမြရွှေဘိုအိမ်သို့ အရင်ဆုံး ရောက်သူဖြစ်သည်။ သူသည်မောင်တင်မြ ကိုင်းခုတ်ခါးတလက် ကိုင်ဆောင်လာပြီး မမြရွှေဘိုအိမ်သို့လာသည်ကို သိရှိရသည်။ ဦးစိန်ကပင်လျှင်၊ မောင်တင်မြအား လုံခြုံရေးနှင့် မြေယာကော်မီတီ ဥက္ကဋ္ဌ ဦးလွန်းမောင်သို့ သွားခေါ်ရန် ခိုင်းလိုက်သည်။ ဦးလွန်းမောင် ရောက်လာသောအခါ၊ ၎င်းကမောင်တင်မြအား၊ မြို့စိုးစခန်းသို့သွားတိုင် ရန်ပင်လွှတ်လိုက်သည်။ မောင်တင်မြသည်အမန်စင်စစ်ဦးဘိုးရန်အား ကိုင်ဆောင်လာ သော မောင်ပွဲခါးနှင့် ခုတ်ခဲ့ပါမူ၊ ခါးခုတ်ချက်များမှာလည်း ၆ ချက်ဖြစ်သဖြင့်၊ ခါး ခွဲ သွေးစွန်းစရာ အကြောင်းရှိသည်။ ၎င်းပြင် ၎င်းဝတ်ထားသော အဝတ်အစား၌ လည်း သွေးများ ပေနေစရာ အကြောင်းရှိနိုင်သည်။ သို့ရာတွင်၊ မောင်တင်မြ၌ သော်၎င်း၊ ခါး၌သော်၎င်း၊ သွေးတွေ့ရှိသည်ဟု သက်သေထွက်ချက်မရှိပေ။ မမြရွှေ၏ အဆိုအရဆိုလျှင်၊ မောင်တင်မြသည် အလွန်အရက်မူးနေသည်ဟု ဆိုလေသည်။ မောင် တင်မြ အရက်သောက်ထားကြောင်း သက်သေထွက်ချက်မရှိပေ။ မောင်တင်မြသည် ၎င်း၏အိမ်၌ မောင်ပွဲနှင့်အတူ ထမင်းစားပြီးနောက်၊ မောင်ပွဲအိမ်သို့လိုက်သွား၍ ဆေးလိပ် တရွက်နှစ်ရွက် သောက်ပြီးလျှင်၊ မောင်လေးနှင့် အတူအိပ်သည်ဟု သက်သေထွက်ချက်ရှိသဖြင့် မောင်တင်မြသည် ဘယ်လိုနည်းနှင့်မျှ အရက်မူးနေသူ မဟုတ်ပေ။ မမြရွှေ၏ ထွက်ချက်အရ မောင်တင်မြသည်၊ ခေါင်း၌သဘက်ပတ်ထားပြီး မိန်းမချည် ချည်ထားသည်ဟု တွေ့ရှိရကြောင်း၊ ဦးဘိုးရန် လက်နှိပ်ခါတ်မီးကို မောင် တင်မြက ထိုးထားသဖြင့်၊ ၎င်းမီးအလင်းရောင်ဖြင့် မြင်ရပါသည်ဟုဆိုသည့်အချက်မှာ ယုတ္တိမရှိပေ။ စဉ်းစားရန်ရှိပေသည်။ လူဆိုးသည် ခါးဖြင့် ဦးဘိုးရန်ကိုလည်း ခုတ် သည်၊ မမြရွှေအားလည်းမကြည့်နှင့် ဆို၍ဝယ်ထားခိုင်းသည်။ ဤကဲ့သို့ အလွန် ကြောက်ရလွန်းသည့် အခြေအနေမျိုးတွင်၊ မမြရွှေက လူဆိုးမျက်နှာကို မီးရောင်နှင့်

မြင်လိုက်ရပါသည်ဟု စွပ်စွဲခြင်းမှာ၊ ယုတ္တိမရှိဟုယူဆသည်။ ဂိုလန်မာမက်ခန်နှင့် အစိုးရ
(၁) အမှုတွင်—

၁၉၆၆

မောင်တင်မြ
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

“It is often and wisely, not thought safe to convict a person upon his identification by one individual under circumstances of strain and terror accompanying violent crime.”

ဟုစီရင်ထုံးမှီထားသည်။

၎င်းပြင်၊ မမြရွှေက မောင်တင်မြသည်၊ ဦးဘိုးရန်အား ဓါးနှင့် ခုတ်သတ်ပြီးလျှင် နောက်ထပ်မံ၍ ပစ္စည်းများကို ယူပြီး၊ အထက်တွင် မိမိက မော့ကြည့်လိုက်သည်ဟု အဆိုရှိသည်။ ထိုအချိန်အခါတွင် အိမ်အတွင်း၌ အလင်းရောင်မရှိ မှောင်နေသဖြင့် လူဆိုးကို မြင်နိုင်စွမ်းမရှိပေ။။ ထို့ပြင် မောင်တင်မြက သူ့ကို မော့ကြည့်ရမည်လား ဆိုပြီး မမြရွှေအား ပနှောင်နှင့် ပေါက်၍ ဓါးပြားနှင့် ၂ ချက် ရိုက်လိုက်ခြင်းမှာ မမြရွှေ၌ ဒဏ်ရာ ဒဏ်ချက်ရရှိသည်ဟု မပေါ်လွင်ချေ။ ၎င်းနောက် စဉ်းစားရန်ရှိသော အချက်တစ်ခုမှာ၊ ထိုမှောင်ထဲတွင် လူဆိုးက ၎င်းအား၊ မမြရွှေက မော့ကြည့်နေသည့်ကို မြင်နိုင်မည်မဟုတ်ပေ။ လူဆိုးသည် မောင်တင်မြဖြစ်ခဲ့လျှင်၊ မိမိချစ်ကြိုက်နေသော မမြရွှေအား ထိကဲ့သို့ ပနှောင်နှင့်ပေါက် ဓါးပြားနှင့် ရိုက်မည်မဟုတ်ပေ။ ၎င်းပြင်လူဆိုးက “လုံး လုံး သေနတ်ပေး” ဟုပြောရာတွင်၊ အိမ်အောက်ကနေ လက်နှိပ်ခါတ်မီးထိုး သည်၊ ထိုလက်နှိပ်ခါတ်မီးရောင်တွင်၊ လူဆိုးသည် တင်မြဖြစ်ကြောင်း မှတ်မိပါသည်ဟု ထွက်ဆိုချက်မှာ ယုတ္တိမတန်ပေ။ ထိုရွာတွင် လုံးနာမည်ဖြင့် လူရှိသည်ဟု သက်သေခံချက်မရှိပေ။ ထို့ပြင် တင်မြက မအေးချိန်နှင့် ငသိန်းတို့ အိမ်သွားတိုက်မည်ဟုပြောပြီး ဆင်းသွားသော်ငြားလည်း၊ ထိုညကဖြစ်စေ၊ နောက်ညများတွင်ဖြစ်စေ၊ မအေးချိန်နှင့် ငသိန်းတို့အိမ်တွင် ဓါးပြတိုက်မှုမဖြစ်ပေ။ မြို့စိုးစခန်း ဒုတိယစခန်းမှူး ဦးမောင်ကြီး (လိပြ-၁)၊ ဦးစိန် (လိပြ-၉)၊ ကညွတ်ကွင်း ဂိစခန်းမှူး ဦးခင်မောင် (လိပြ-၁၀) နှင့် ဦးလွန်းမောင် (ခံပြ-၂) တို့ကို၊ မမြရွှေက လူဆိုးသည် မောင်တင်မြ ဖြစ်ကြောင်း ပြောရုံမျှမက၊ လူဆိုးမှာ ဒိုးစိမ်နှင့် စပါးကြီးရွာမှလူ မဟုတ်ဟုပြောသည့်အပြင်၊ လူဆိုးမှာ အလွန်အရက်မူးနေသည်ဟု ပြောပြလေသည်။

ထို့ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့ ယူဆသည်မှာ၊ လူဆိုးကို မမြရွှေသည် ထင်ထင်ရှားရှား မမှတ်မိသဖြင့် အယူခံတရားလို မောင်တင်မြ မဟုတ်ပေ။ မောင်ကုလား (လိပြ-၃) သည်၊ မိဘများ အိပ်ယာနှင့် မနီးမဝေးတွင် အိပ်နေသူဖြစ်သည်။ ဝုန်းဒိုင်းအသံကြား၍

(၁) အိုင်အယ်(လ်)၊အာ(ရ်)၊ ပတ္တနာစီရင်ထုံး ၁၉၂၅ ခု၊အတွဲ ၄ စာ ၃၂၇ (၃၂၉)။

၁၉၆၆
မောင်တင်မြ
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

နီးပြီးထရာတွင်၊ လူဆိုးသည် အယူခံတရားလို မောင်တင်မြဖြစ်သည်ဟု မစွပ်စွဲနိုင်ပေ။ ၎င်း၏ထွက်ချက်မှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည်။ “ကျွန်တော်နီးသည့်အချိန်မှ ခါးပြ ဆင်းသွားသည့်အချိန်အထိ၊ ကျွန်တော်အဘေဘက်သို့ လှည့်ကြည့်၍ ငုတ်တုတ်ထ ထိုင်နေကြပါသည်။ ခါးပြသည် ပြေးသည်အထိကျွန်တော် ဘာအရောင်မျှ မမြင်ပါ။” စသည်တို့ကို ထောက်ထားသဖြင့်၊ ထိုအချိန်က အိမ်ပေါ်တွင် အလင်းရောင်မရှိဟု ယူဆနိုင်သည်။ ထို့နောက် ၎င်းအား အစိုးရရွှေနေကြီး ထပ်မံမေးမြန်းသောအခါ “အဘေအမေအိပ်ယာဘက်မှ ဘာမျှခါတ်မီးရောင်မမြင်လိုက်ပါ ” ဟု ထွက်ဆိုပြန် သည်။ အမှန်ခါတ်မီးရောင် မြင်ရလျှင်၊ မိဘအိပ်ယာနှင့် မဝေးသော နေရာမှ ကြည့်နေရာတွင်၊ တွေ့မြင်ရသော လူဆိုးမှာ၊ ယခင်က သိကျွမ်းခဲ့ဘူးသူ မောင်တင်မြ ဖြစ်မည်ကို မှတ်မိရပေမည်။ သို့သော်လည်း ဤသို့မပြောဆို။ အသံကိုသာကြား၍ ထိုအသံမှာ မောင်တင်မြ၏ အသံသာဖြစ်ပါသည်ဟု ပြောဆိုသည်။ အသံကိုမှတ်မိရှိပြင် အပြစ်မပေးနိုင်ခြင်းနှင့်ပတ်သက်၍၊ အောင်ခင်နှင့် အစိုးရ (၂)အမှုတွင်၊ အောက်ပါ အတိုင်းစီရင်ထုံးဖွဲ့ထားသည်။

“It is never safe to rely on the identification of a person by his voice. One is always liable to make a mistake.”

ကျွန်ုပ်တို့သည် ဤအမှုတရားလုံးကို ခြုံ၍သုံးသပ်ကြည့်သောအခါ၊ အယူခံတရားလို မောင်တင်မြကို ငြိစွန်းသော သက်သေထွက်ချက်များ၊ မမြေ့ (လိပြ-၂) ၏သက်သေ ထွက်ချက်ဖြစ်သည်။ ဤအမှုသည်ထင်ရှားပါက၊ သေဒဏ်ထိုက်သော အမှုဖြစ်သည်။ ထိုသေဒဏ်ထိုက်သော အမှုမျိုးတွင်၊ သက်သေတဦးတည်း၏ ထွက်ချက်ကို၊ အထူး သဖြင့်ဆန်းစစ်စောင့်ရှပ်ရန်ရှိသည်ဟု၊ မောင်ရွှေ နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ (၃) အမှုတွင် အောက်ပါအတိုင်းအဆုံးအဖြတ်ပေးထားသည်။

“ကြီးလေးသော သေဒဏ်ထိုက်သင့်သည့် ရာဇဝတ်မှု တမှုနှင့်ပတ်သက်၍ တရားလိုဘက် အဓိက သက်သေတဦးတည်း၊ သို့မဟုတ် တဦးထက်ပို၍ရှိရမည်ဟု ဥပဒေက သတ်မှတ်ထားခြင်းမရှိလျှင်၊ သက်သေတဦးတည်း၏ထွက်ချက်နှင့်ပင် ယင်းထွက်ချက်ကို သံသယကင်းရှင်းစွာဖြင့်၊ ပတ်ဝန်းကျင် အခြေအနေနှင့် ထောက်ခံချက် သက်သေ ရှိမရှိကို အထောက်အထားပြု၍၊ ယုံကြည်နိုင်လောက် သော ထွက်ချက်ဖြစ်သည်ဟု ယူဆနိုင်ပါက၊ တရားခံအား အပြစ်ဒဏ်ပေးနိုင် သည်။ သို့သော် ယင်းထွက်ဆိုချက်သည် ယုံကြည်နိုင်လောက်သော ထွက်ချက်

(၂) အေ၊ဆိုင်၊အာ(ရ်)၊ ၁၉၃၇၊ ရန်ကုန်၊ စာ ၄၀၇။

(၃) ၁၉၆၀ ခု၊ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး၊ တရားလွှတ်တော်၊ စာ ၂၄၃။

ဟုတ်မဟုတ်မှာ၊ ၎င်းကို ထောက်ခံထားသော သက်သေများ ရှိမရှိပေါ် ၌ တည်နေ၍ ရှိပါက ပို၍အမှုကို ထင်ရှားစေသည်။ ထွက်ချက်သည် ယုံကြည်သင့်သည်၊ မယုံကြည်သင့်သည်မှာ၊ အမှု၏ အဖြစ်အပျက်အကြောင်းချင်းရာပေါ် ၌ လည်းများစွာ အမှီသဟ်ပြုသည်။

လူသတ်မှုတစ်ခုတွင်၊ အခြားသက်သေများကို ပယ်၍ သံသယဖြစ်စေနိုင်သော မျက်မြင်သက်သေ တစ်ဦးတည်း၏ ထွက်ချက်ဖြင့် ပြစ်ဒဏ်ပေးခြင်းမှာ မသင့်လျော်ချေ။ ပြင်ပ၌ အမှုမှန်သည် မှားသည်ကို ထည့်သွင်း မစဉ်းစားဘဲ တရားရုံးတော်၏ ရှေ့မှောက်တွင် ထွက်ဆိုသော သက်သေခံချက်များအပေါ်၌ မူတည်၍ ၎င်း သက်သေခံများကို ချိန်ဆပြီး တရားခံအား ပြစ်ဒဏ်ချမှတ် ရသဖြင့် ထိုသက်သေခံချက် တွင် သံသယ ဖြစ်ပေါ်စေရန် အချက်အလက်များ ရှိပါက သံသယ၏ အကျိုးကို တရားခံသာ ခံစားခွင့်ရှိကြောင်း Nura and another v. state A.I.R (1936) Lah, 778 ကို ရည်ညွှန်းသည်။”

ထိုအမှုတွင် ချမှတ်သော အဆုံးအဖြတ်ကို ပိုင်းခြား၍ ဤအမှုကို ဝေဖန်သုံးသပ်စိစစ်ရာ၌ မမြေရှေ့ (လိပ်ပြာ ၂) ၏ သက်သေထွက်ချက်မှာ အပြီးအမောက် မတည်ရှိမှုမက အမှုအကြောင်းချင်းရာနှင့် သက်သေထွက်ချက်များအရ ဖီလာဆန်ကျင် နေသည်ကို တွေ့ရှိရသဖြင့် ၎င်း၏ ထွက်ချက်ကို ယုံကြည်ရန် ခံယဉ်းသည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့ ယူဆသည်။

အထက်ဖော်ပြပါ အကြောင်းချင်းရာများနှင့် ယူဆချက်များအပြင် စီရင်ထုံးများအရ ကျွန်ုပ်တို့သည် အောက်ရုံးပညာရှိ တရားသူကြီးချမှတ်သော အမိန့်မှာ မှားယွင်းနေသည်ဟု တွေ့ရှိရသဖြင့် ဝင်ရောက်စွက်ဖက်ရန် အကြောင်းရှိပေသည်။

သို့ဖြစ်၍ အယူခံတရားလို မောင်တင်မြအပေါ် အောက်ရုံးပညာရှိ တရားသူကြီးက ရာသေတ်ကြီးပုဒ်မ ၃၂၂ (၁) (ခ) နှင့် ၃၀၂ (၁) (ဂ) တို့အရ ပြစ်မှုပြောက်သည်ကို တွေ့ရှိရပြီး သေဒဏ်ချမှတ်ခြင်းကို ပယ်ဖျက်လိုက်ပြီး ၎င်းအား ဤအမှုနှင့် ပတ်သက်သမျှ တရားသေလွှတ်စေရန် အမိန့်ချမှတ်လိုက်သည်။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

ရာဇဝတ်အယူခံမှု

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေ ရွှေတွင်

† ၁၉၆၆

မောင်တင်လှိုင် (အယူခံတရားလို)

ဇွန်လ ၂
ရက်။

နှင့်

ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ (အယူခံတရားခံ)*

ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၃၀၂(၂) အရ မူပြစ်ထင်ရှားစီရင်ခြင်း—ရဲစခန်းတွင် ပေးခဲ့သော ပဌမသတင်း
ချက်—ကျမ်းသစ္စာပြုပြီးထွက်ဆိုသောထွက်ဆိုချက်မဟုတ်ခြင်း—တရားခံတဦးအပေါ် အခြေခံ
သက်သေအထောက်အထား တခုအဖြစ် အသုံးပြုနိုင်မပြုနိုင်—သက်သေခံ အက်ဥပဒေပုဒ်မ
၁၅၇ အရထောက်ခံသည့်အနေ၊ သို့မဟုတ် ပုဒ်မ ၁၄၅ အရဆန့်ကျင်သည့်အနေဖြင့်သာအသုံး
ချနိုင်ခြင်း—ပဌမသတင်းချက်ကိုအခြားသက်သေတို့၏ ထွက်ဆိုချက်များကိုထောက်ခံသည့်အနေ
ဖြင့် အသုံးပြုနိုင် မပြုနိုင် ရဲထံတွင်အစစ်ခံချက်—ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၁၆၂ အရ မူလထွက်
ချက်နှင့်ကွဲလွဲခြင်း ရှုံးရှုထွက်ချက်ကို ထောက်ခံသည့် အနေဖြင့် အသုံးပြုနိုင် မပြုနိုင်—
ရဲထံတွင်ထွက်ဆိုကြောင်း၊ ထိုထွက်ဆိုချက်အတိုင်း မှန်ကန်ကြောင်း ဝန်ခံခြင်းဖြစ်လျှင်
တရားခံအပေါ် အသုံးပြုနိုင် မပြုနိုင်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ရဲစခန်းတွင် ပေးခဲ့သော ပဌမသတင်းချက်မှာ ကျမ်းသစ္စာပြုပြီး ထွက်ဆို
သော ထွက်ဆိုချက်လည်း မဟုတ်၊ အဖက်ဖက်မှ ပြန်လှန်မေးခွန်းထုတ်ရန်လည်း အခွင့်အရေး
မရှိ သည့် လူ တဦး တယောက်၏ တိုင်ချက် မှတ်တမ်း တခုသာဖြစ်၏ ။ ထို မှတ်တမ်း အား တရားခံ
တဦးအပေါ် အခြေခံသက်သေ အထောက်အထားတခုအဖြစ် အသုံးမပြုနိုင်၊ လာရောက်တိုင်တန်း
သုတ်ရှုံးရှုထွက်ချက်ကို သက်သေခံ ဥပဒေပုဒ်မ ၁၅၇ အရ ထောက်ခံသည့်အနေ၊ သို့တည်း
မဟုတ် ပုဒ်မ ၁၄၅ အရ ဆန့်ကျင်သည့် အနေဖြင့်သာ အသုံးပြုနိုင်ပေသည်။

အောက်ရုံးတရားသူကြီးသည် ဦးဘင်မောင် (လိပြ-၇) က ၎င်းအား မောင်တင်အေးသည်
ဦးဘကျော်ကို ဝါးနှင့်ခုတ်သောသူမှာ အယူခံတရားလိုပင် ဖြစ်ကြောင်း ပြောဆိုခဲ့သဖြင့်၊ ပဌမ
သတင်းချက်မှာ ဦးဘင်မောင်၏ ထွက်ဆိုချက်ကို ထောက်ခံနေသည်ဟု ယူဆခဲ့၏။ ပဌမသတင်း
ချက်သည် သတင်းချက်ပေးသူ၏ ထွက်ဆိုချက်ကိုသာ ထောက်ခံသည့် အနေဖြင့် အသုံးပြုနိုင်သည်။
အခြားသက်သေတို့၏ ထွက်ဆိုချက်များကို ထောက်ခံသည့် သက်သေအထောက်အထားအဖြစ်အသုံး
မပြုနိုင်ပေ။

* ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ် အယူခံမှု အမှတ် ၃၈၁။
† ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၅ တွင်ချမှတ်သော ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၂၀ ရက်နေ့
စွဲပါ၊ ပုသိမ်မြို့၊ အထူးရာဘက်စက်ရှင်တရားသူကြီး၏ အမိန့်ကိုအယူခံမှု။

နိဗ္ဗာန်အာလိနှင့် အာတသရာဘကပြည်နယ်၊ အေးအိုင်၊ အာ(ရ်)၊ ၁၉၅၇ ခုနှစ်၊ တရားလွှတ်တော်
ချုပ်၊ စာ ၃၆၆။

၁၉၆၆

အဗ္ဗုဒ္ဓလာဇ်နှင့် နိုင်ငံတော်၊ အေးအိုင်၊ အာ(ရ်)၊ ၁၉၄၁ ကာလကတ္တား၊ စာ ၅၃၃ တို့ကိုရည်
ညွှန်းသည်။

မောင်တင်လှိုင်
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ရဲထံတွင် အစစ်ခံချက်နှင့် ပတ်သက်၍ ရာဇဓိတကျင့်ထုံး ပုဒ်မ
၁၆၂ အရ သက်သေ တဦးဦးသည် မူလထွက်ချက်နှင့် ကွဲလွဲကာ ထွက်ဆိုပါမူ ၎င်းသည်ယုံကြည်
စိတ်ချရသော သက်သေမဟုတ်ကြောင်း၊ ဆန့်ကျင်ဘက် ထွက်ဆိုသည့် သက်သေဖြစ်ကြောင်း
ထင်ရှားအောင်၊ ထိုအစစ်ခံချက်ကို တင်ပြအသုံးပြုနိုင်သည်။ ၎င်း၏ရုံးရှေ့ရှိ ထွက်ချက်ကိုထောက်
ခံသည့်အနေဖြင့် အသုံးမပြုနိုင်ချေ။

အကယ်၍ သက်သေတဦးသည် ရဲထံတွင်ထွက်ဆိုသော ထွက်ဆိုချက်နှင့် ကွဲလွဲပြီးရုံး၌
ထွက်ဆိုနေပါက အစိုးရရှေ့နေကြီးသည် ရုံး၏ခွင့်ပြုချက်နှင့် ရဲထံတွင်ထွက်ဆိုခဲ့သော ထွက်ဆိုချက်ကို
ဖော်ပြ၍မေးမြန်းနိုင်သည်။ ထိုကဲ့သို့မေးမြန်းသောအခါ သက်သေက ဖော်ပြသော ထွက်ဆိုချက်မှာ
ရဲထံတွင်ထွက်ဆိုခဲ့ကြောင်း၊ ထိုထွက်ဆိုချက်အတိုင်း မှန်ကန်ကြောင်း ဝန်ခံပါမူ ၎င်းထွက်ဆိုချက်ကို
တရားခံအပေါ် အသုံးပြုနိုင်ပေမည်။

သာဇယားကြီးနှင့် နိုင်ငံတော်၊ ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ ရန်ကုန်စီရင်ထုံး၊ စာ ၂၂၉ (၂၄၀)။

ချစ်လှိုင်၊ ထန်းဝိုင်းနှင့်ပြည်ထောင်စု၊ ၁၉၅၇ ခုနှစ်၊ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး၊ စာ ၅၇၂ (တရား
လွှတ်တော်) ရည်ညွှန်းသည်။

အယူခံတရားလိုအတွက်။ ။မစွတာ အင်စီဆင်း။

အယူခံတရားခံအတွက်။ ။(အစိုးရရှေ့နေကြီး) ဦးနှစ်။

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေ။ ။အယူခံတရားလိုအပေါ် ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၃၀၂(၂)
အရ၊ တသက်တကျွန်းအပြစ်ဒဏ်ကျခံစေရန် အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သော ပုသိမ်မြို့၊ အထူး
(ရာဘက်စက်ရှင်) တရားသူကြီး၏စီရင်ချက်ကို မကျေနပ်သဖြင့် အယူခံဝင်သော
အမှုဖြစ်သည်။

အမှုဖြစ်ပွားပုံ အထူးပုဂ္ဂိုလ်အကျဉ်းချုပ်မှာ လွန်ခဲ့သည့် ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ
၃ ရက်နေ့တွင်၊ ပုသိမ်ခရိုင်၊ ကျုံပျော်မြို့နေ၊ ပျဉ်းကတီးကုန်းရွာသူကြီးဦးဘကျော်သည်
ကျုံပျော်မြို့နှင့် သုံးမိုင်ခန့်ဝေးသည့် သပြေကွင်းရွာသို့ အလုပ်ကိစ္စနှင့်သွား၏။ ညနေ
၄ နာရီခွဲကျော်ကျော်ခန့်အချိန်တွင်၊ ဦးဘကျော်သည် သပြေကုန်းရွာမှ မောင်တင်အေး
(လိုပြ-၁) ၏ဆိုက်ကားစီးပြီး၊ ကျုံပျော်သို့ ပြန်လာရာ ရွာဖျားရှိမောင်သန်းရင်
(လိုပြ-၆)၏ အကြော်ဆိုင်ရောက်ကာလ၊ ဦးဘကျော်သည် မောင်တင်အေးနှင့်အတူ

၁၉၆၆
မောင်ထင်လှိုင်
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
ပြန်မာနိုင်ငံ။

ထန်းရည်ဝင်သောက်၏။ မောင်ညွန့်ရွှေ (လိပြ-၂)သည် သပြေကွင်းရွာတွင် အကြွေး
တောင်းပြီးစက်ဘီးဖြင့်ပြန်လာရာ၊ ဦးဘကျော်နှင့် မောင်တင်အေးတို့ကို အကြော်ဆိုင်၌
တွေ့သဖြင့်၎င်းတို့နှင့်အတူ ထန်းရည်ဝင်သောက်သည်။

ထန်းရည်သောက်ကြပြီးနောက်၊ ဦးဘကျော်သည် မောင်တင်အေး၏ဆိုက်ကား
နှင့်ပင် ကံပျော်မြို့ဘက်သို့ထွက်လာ၏။ မောင်ညွန့်ရွှေသည် ၎င်းတို့ဆိုက်ကားရှေ့
မနီးမဝေးမှ စက်ဘီးစီးလျက်ပြန်ခဲ့လေသည်။ သပြေကွင်းရွာနှင့် တဖါလုံခန့်အဝေး
တာလမ်းဘေးရှိ ကုက္ကိုပင်ပေါ်တွင်၊ အယူခံတရားလိုက သစ်ကိုင်းများကိုခုတ်လျက်၎င်း၊
ကုက္ကိုပင်အောက်၌ မောင်မြသောင်း (လိပြ-၃)နှင့်၊ မောင်စံသိန်း (လိပြ-၄)တို့က
ထင်းများကိုထွင်လျက်၎င်း တွေ့ရသဖြင့်၊ ဦးဘကျော်က အယူခံတရားလိုအား သစ်ပင်
ခုတ်ရန်မည်သူက ခွင့်ပေးသလဲဟုမေးရာ၊ အယူခံတရားလိုက အလုပ်သမားခေါင်း ဦးချစ်
ဖေ (လိပြ-၅)က ခွင့်ပေးကြောင်းဖြေဆိုသည်။ ထိုအခါ ဦးဘကျော်က ဦးချစ်ဖေကို
မေးကြည့်မည်၊ မဟုတ်ရင်တော့ အချုပ်ခံရမည်ဟု ခြိမ်းခြောက်ပြောဆိုကာ ကံပျော်
ဘက်သို့ ဆက်လက်ထွက်ခဲ့လေသည်။

ယင်းသို့ထွက်ခဲ့လာပြီးနောက် ၂ ဖါလုံလောက်အကွာရောက်ကာလဆိုက်ကားစီး
လာသူ ဦးဘကျော်အား ဝါးခမောက်ကိုရှေ့စိုက်လျက် ဆောင်းလာသူတဦးက
နောက်မှနေ၍ ဒါးနှင့်ဝင်၍ခုတ်လေသည်။ ထိုစဉ်က ဦးဘကျော်သည် ဝါးခမောက်
ဆောင်းလာသဖြင့်၊ ဒါးသည်ဝါးခမောက်ကိုထိကာ အသံအတော်ပင်မည်၏။ ဆိုက်ကား
နှင်းသူ မောင်တင်အေးသည်၊ ဆိုက်ကားနှင့်ဦးဘကျော်အား ထားပစ်ကာထွက်ပြေး
လေသည်။ ဆိုက်ကားရှေ့မနီးမဝေးမှ စက်ဘီးစီးပြီးပြန်လာသည့် မောင်ညွန့်ရွှေလည်း
ဝါးခမောက်ကို ဒါးခုတ်သံကြား၍ လှည့်ကြည့်ရာ ဦးဘကျော်အား လူတယောက်က
ဒါးနှင့်ခုတ်နေသည်ကိုမြင်ရသဖြင့်၊ မောင်တင်အေးနှင့်အတူ ထွက်ပြေးလေသည်။ ထို
ကဲ့သို့ အခင်းဖြစ်ပွားသောအချိန်မှာ နေဝင်ရီသရောဖြစ်၍ ကောင်းစွာအလင်းရောင်
မရှိသဖြင့်၊ ဦးဘကျော်အား ဒါးနှင့်ခုတ်သူမှာ အယူခံတရားလိုနှင့်တူသည်ဟုသာ ပြော
နိုင်ကြောင်း၊ မောင်တင်အေးနှင့် မောင်ညွန့်ရွှေတို့၏ အဆိုရှိကြလေသည်။

မောင်တင်အေးနှင့် မောင်ညွန့်ရွှေတို့သည်၊ ကံပျော်မြို့သို့မရောက်မီ၊ တောင်လုံ
ရဲကင်းစခန်းသို့ရောက်သဖြင့်၊ စခန်းမှူး ဒု-တပ်ကြပ်မောင်မိုးဇော် (လိပြ-၉)အား အကျိုး
အကြောင်းပြောပြရာ၊ မောင်မိုးဇော်က မောင်တင်အေးအား ကံပျော်မြို့ရဲတပ်စခန်း
တွင် တိုင်ကြားရန် လွှတ်လိုက်သည်။ မောင်ညွန့်ရွှေအား ခေါ်ထားလိုက်၏။ မောင်တင်
အေးသည်၊ ကျုံပျော်မြို့သို့ ရောက်သောအခါ၊ ဦးတင်မောင် (လိပြ-၇) အားခေါ်၍
ရဲတပ်စခန်းသို့ သွားရောက်ကာ၊ ပဌမသတင်းချက် (သက်သေခံက) ကို ပေးလေ

သည်။ ထိုပဌမသတင်းချက်တွင် ဦးဘကျော်အား ဒါးနှင့်ခုတ်သူမှာ အယူခံတရားလို ဖြစ်ကြောင်း ပေါ်ပြခဲ့၏။

၁၉၆၆

မောင်တင်လှိုင်

နဂါး
ပြည်ထောင်စု
ပြန်မာနိုင်ငံ။

ထိုအခါ ဒု-လုံခြုံရေးမှူး ဦးအုံးကျော် (လိပြ-၁၁) သည် မောင်တင်အေးနှင့်အတူ တောင်လုံ ရဲကင်းစခန်းသို့ သွားရောက်ကာ ဒု-တပ်ကြပ် မောင်မိုးဇော်၊ မောင်ညွန့်ရွှေ အပြင်၊ အခြားလူကြီးများနှင့်အတူ အခင်းဖြစ်ပွားရာသို့ သွားရောက်ကြည့်ရှုရာ၊ မောင်တင်အေး၏ ဆိုက်ကားကို လမ်းပေါ်တွင် တွေ့ရပြီး၊ ဆိုက်ကားနှင့် ၂ ဖာလုံအကွာ လယ်ကွက်ထဲတွင် ဦးဘကျော်အား၊ ဒဏ်ရာများဖြင့် သေဆုံးနေသည်ကို တွေ့ရလေ သည်။

ဦးဘကျော်၏ အလောင်းကို ကျုံပျော်မြို့ ပြည်သူ့ဆေးရုံသို့ ပို့လိုက်၍၊ ဆရာဝန် ဦးကျော်ညိမ်း (လိပြ-၁၀) က ကြည့်ရှုစစ်ဆေးရာ၊ ရင်ပတ်ရှေ့တွင် ပွန်းပဲ့သော ဒဏ်ရာ ၄ ခု၊ မေးတွင် ပွန်းပဲ့သော ဒဏ်ရာ ၁ ခု၊ လက်ျာဘက် နားရွက်နောက်တွင် ပွန်းပဲ့သော ဒဏ်ရာ ၁ ခု၊ လက်ျာဘက် ဦးခေါင်းထိပ်တွင် ပြတ်ရှူသော ဒဏ်ရာတခုကို တွေ့ရလေသည်။ ဦးခေါင်းထိပ်တွင် ရရှိသော ဒဏ်ရာကြောင့် ဦးခေါင်းခွဲကွဲပြီး ဦး နောက်တွင် သွေးလွန်ကာ သေဆုံးရကြောင်း တွေ့ရှိ၏။ ထိုဒဏ်ရာမှာ မုချသေစေ မည့် ဒဏ်ရာဖြစ်သည်ဟု ဆရာဝန်က ထင်မြင်ချက်ပေးထားလေသည်။

အခင်း ဖြစ်ပွားပြီးနောက်၊ အယူခံတရားလိုသည်၊ မိမိအိမ်မှ တိမ်းရှောင် နေပြီး၊ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၃၁ ရက်နေ့ကျမှ ရဲစခန်းသို့ လာရောက်အဖမ်းခံသဖြင့်၊ ၎င်းအား ရုံးတွင် တရားစွဲဆိုရာ၊ ဦးဘကျော်အား၊ သတ်သောသူမှာ မိမိပင် ဖြစ်ကြောင်း စွပ်စွဲ ထား၍ ကြောက်ရွံ့ကာ ထွက်ပြေးတိမ်းရှောင်နေမိကြောင်း၊ အမှန်မှာ ဦးဘကျော်ကို မိမိသတ်ခဲ့ကြောင်း၊ အခင်းဖြစ်စဉ်အချိန်က ညီမဖြစ်သူ မအေးမြိုင် (ခံပြ-၃) ၏ အိမ်၌ သူကြီး ဦးဘကျော်က ကြိမ်းမောင်းသွား၍ ခေတ္တရှောင်ရင်း ရှိနေကြောင်း ထုချေသော်လည်း ပညာရှိ အောက်ရုံး တရားသူကြီးသည် ၎င်း၏ ထုချေချက်ကို လက်မခံဘဲ၊ အထက်တွင် ပေါ်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း အပြစ်ပေးခဲ့ခြင်းဖြစ်လေသည်။

ဤအမှုတွင် အယူခံတရားလိုက သေသူ ဦးဘကျော်အား ဒါးနှင့်ခုတ်သည် ဆို သော အချိန်က၊ ၎င်းတို့အနီးတွင် မောင်တင်အေး (လိပြ-၁) နှင့် မောင်ညွန့်ရွှေ (လိပြ-၂) နှစ်ယောက်သာ ရှိကြသဖြင့်၊ အယူခံတရားလိုသည် စွဲဆိုသည့်အတိုင်း အပြစ်ရှိ မရှိဆိုသော အဖြေမှာ ၎င်းတို့ နှစ်ဦး၏ ထွက်ချက် အပေါ်၌ မူတည်လျက် ရှိပေသည်။ အောက်ရုံးတွင် မောင်တင်အေးနှင့် မောင်ညွန့်ရွှေတို့က ဦးဘကျော်ကို ခုတ်သောသူသည်၊ ဝါးခမောက်ကို ရွှေစိုက်လျက် ဆောင်းထားသဖြင့် ၎င်း၏မျက်နှာ ကို ကောင်းစွာ မမြင်ရသည့်အပြင်၊ အခင်းဖြစ်ပွားသော အချိန်မှာ နေဝင် ခိုတရာ

၁၉၆၆
မောင်ထင်လွန်း
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
ပြန်မာနိုင်ငံ။

ဖြစ်သည့် အလျောက်၊ ကောင်းမွန်စွာ တွေ့မြင်ရန် အလင်းရောင်မရှိချေ။ ထိုသူသည် မည်သူမည်ဝါဖြစ်သည်ဟုတိကျစွာမသိကြောင်း၊ သို့ရာတွင်အခင်းမဖြစ်ပွားမီ မိနစ်ပိုင်း အတွင်းက သူကြီး ဦးဘကျော်သည်၊ အယူခံတရားလိုအား သစ်ပင်ခုတ်သည့် ကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ ကြိမ်းမောင်းခဲ့သဖြင့် အယူခံတရားလိုပင် ခုတ်သည်ဟု ထင်မြင်ပြီး၊ အယူခံ တရားလိုအား စွပ်စွဲခဲ့ကြောင်း ထွက်ဆိုသွားကြလေသည်။ ထို့ကြောင့် အယူခံ တရားလို၏ ပညာရှိ ရွှေနေကြီး မစွတာဆင်းက တရားခံတဦးသည်၊ ပြစ်မှုကျူးလွန် ကြောင်း ထင်ရှားအောင် ပြသရန် တာဝန်မှာ တရားလိုဘက်၌ အစဉ်တစိုက်ရှိသည့် အားလျော်စွာ ထိုသက်သေများသည် အယူခံ တရားလိုအပေါ် ထင်ရုံသာ ထင်နိုင်ပြီး အတတ်မစွဲ နိုင်ကြသည့်အလျောက် အယူခံတရားလိုအား တရားသေ လွှတ်ပစ်သင့် ကြောင်း လျှောက်လဲသွား၏။ အစိုးရအတွက် လိုက်ပါဆောင်ရွက်သည့် ပညာရှိ အစိုးရရွှေနေကြီး ဦးနှစ်ကလည်း၊ အယူခံတရားလိုအပေါ် အဆိုပါသက်သေနှစ်ဦး၏ ထွက်ဆိုချက်သာရှိရာ၊ ၎င်းတို့၏ထွက်ဆိုချက်များမှာ အယူခံတရားလိုအား အပြစ်ပေး နိုင်အောင် စိတ်ချလက်ချ လက်ခံသင့်သည့် ထွက်ဆိုချက်များမဟုတ်သောကြောင့်၊ အယူခံတရားလိုအား တရားသေလွှတ်သင့်ကြောင်း ထောက်ခံတင်ပြသွားလေသည်။

ပညာရှိအောက်ရုံး တရားသူကြီးက သက်သေမောင်တင်အေးသည် ကျုံပျော် ရဲစခန်း၌ သက်သေခံ(က) တိုင်ချက်ကိုပေးစဉ်က၊ ဦးဘကျော်အား ဒါးနှင့်ခုတ်သော သူမှာ အယူခံတရားလိုဖြစ်သည်ဟု တိကျစွာတိုင်တန်းခဲ့ပြီး၊ ရုံးရောက်မှ အယူခံတရားလို ထင်သည်ဟု ပြောင်းလွှဲထွက်ဆိုခြင်းမှာ အယူခံတရားလိုသည် ၎င်း၏ယောက်ဖဖြစ် သောကြောင့်၊ ကွယ်ထောင့် ထွက်ဆိုခဲ့ခြင်းသာဖြစ်ပြီး၊ ပဌမသတင်းချက်မှာပို၍ မှန် ကန်သည်ဟု အဓိပ္ပါယ်သက်ရောက်သော ကောက်ယူချက်ပြုလုပ်ခဲ့၏။ ရဲစခန်းတွင် ပေးခဲ့ သော ပဌမသတင်းချက်မှာ ကျမ်းသစ္စာပြုပြီး ထွက်ဆိုသော ထွက်ချက်လည်းမဟုတ်၊ တဘက်မှ ပြန်လှန်မေးခွန်းထုတ်ရန်လည်း အခွင့်အရေးမရှိသည့် လူတဦးတယောက်၏ တိုင်ချက်မှတ်တမ်းတခုသာဖြစ်၏။ ထိုမှတ်တမ်းအား တရားခံတဦးအပေါ် အခြေခံ သက်သေအထောက်အထားတခုအဖြစ် အသုံးမပြုနိုင်၊ လာရောက်တိုင်တမ်းသူ၏ရုံးရွှေ ရှိထွက်ချက်ကို သက်သေခံဥပဒေပုဒ်မ ၁၅၇ အရ၊ ထောက်ခံသည့်အနေ၊ သို့တည်းမဟုတ် ပုဒ်မ ၁၄၅ အရ၊ ဆန့်ကျင်သည့်အနေဖြင့်သာ အသုံးချနိုင်ပေသည်။ ဤအတိုင်းပင် နီစာအာလီ နှင့် တူတာပရာဒက်ပြည်နယ်(၁) တို့အမှုတွင် အိန္ဒိယပြည် တရားလွှတ်တော် ချုပ်က အဆုံးအဖြတ်ပြုထား၏။ သို့ဖြစ်ရာ အယူခံတရားလိုအပေါ် အပြစ်ရှိမရှိ ဆိုသောပြဿနာနှင့်ပတ်သက်၍ တိုင်ချက်ပေးသူ၏ သက်သေထွက်ချက်အစား တိုင်

(၁) အေ၊အိုင်၊အာ(ရ်)၊ ၁၉၇၇ ခုနှစ်၊ တရားလွှတ်တော်ချုပ်၊ စာ ၃၆၆။

ချက်ကို အလေးပေး၍၊ စဉ်းစားခဲ့သည့် ပညာရှိ အောက်ရုံးတရားသူကြီး၏ သုံးဖြတ်ချက်မှာ ဥပဒေနှင့်မညီညွတ်ဟု ဆိုရမည်ဖြစ်သည်။

၁၉၆၆

မောင်တင်လွိုင်

နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

ထို့ပြင်ပညာရှိ အောက်ရုံးတရားသူကြီးသည် ဦးတင်မောင် (လိပြ-၇)က ၎င်းအား မောင်တင်အေးသည် ဦးဘကျော်ကို ဒါးနှင့်ခုတ်သောသူမှာ အယူခံတရားလိုပင်ဖြစ်ကြောင်း ပြောဆိုခဲ့သဖြင့်၊ ပဌမသတင်းချက်မှာ ဦးတင်မောင်၏ထွက်ချက်ကို ထောက်ခံနေသည်ဟု ယူဆခဲ့၏။ ပဌမသတင်းချက်သည် အထက်တွင်ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း၊ သတင်းချက်ပေးသူ၏ ထွက်ချက်ကိုသာ ထောက်ခံသည့်အနေဖြင့် အသုံးပြုနိုင်သည်။ အခြားသက်သေတို့၏ ထွက်ချက်များကိုထောက်ခံသည့် သက်သေအထောက်အထား အဖြစ် အသုံးမပြုနိုင်ပေ။ အဗ္ဗူလ္လာဇ်နှင့် နိုင်ငံတော်(၂) ကိုကြည့်ပါ။

၎င်းပြင်တဝ ပညာရှိအောက်ရုံးတရားသူကြီးသည် မောင်ညွန့်ရွှေနှင့် မောင်မိုးဇက်တို့၏ ရဲထံတွင် ထွက်ဆိုခဲ့သောထွက်ချက်များကို အယူခံတရားလိုအား အပြစ်ပေးရာတွင် အသုံးပြုထားသည်ကိုတွေ့ရ၏။ မောင်ညွန့်ရွှေကရဲထံ၌ ဦးဘကျော်ကိုခုတ်သောသူမှာ၊ အယူခံတရားလိုဖြစ်ကြောင်း ထွက်ဆိုခဲ့သော်လည်း၊ ရုံးရွှေရောက်သောအခါ အယူခံတရားလိုထင်သည်ဟုသာ ထွက်ဆိုခဲ့၏။ မောင်မိုးဇက်ကလည်း မောင်ညွန့်ရွှေအားမေးမြန်းရာ၊ မောင်ညွန့်ရွှေက ဦးဘကျော်အား ခုတ်သောသူမှာ အယူခံတရားလိုဖြစ်သည်ဟုပြောကြောင်း။ ရဲအရာရှိထံ၌ အစစ်ခံခဲ့သော်လည်း၊ ရုံးရွှေရောက်သောအခါ မောင်ညွန့်ရွှေက အယူခံတရားလိုဖြစ်သည်ဟုထင်ကြောင်း မိမိအား ပြောခဲ့သည်ဟု ထွက်ဆိုလေသည်။ ရဲထံတွင်အစစ်ခံချက်နှင့်ပတ်သက် ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၁၆၂ အရ၊ သက်သေ တဦးဦးသည် မူလထွက်ချက်နှင့် ကွဲလွဲကာ ထွက်ဆိုပါမူ၊ ၎င်းသည် ယုံကြည်စိတ်ချရသော သက်သေမဟုတ်ကြောင်း၊ ဆန့်ကျင်ဘက်ထွက်ဆိုသည့်သက်သေ ဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားအောင်၊ ထိုအစစ်ခံချက်ကို တင်ပြအသုံးပြုနိုင်သည်။ ၎င်း၏ ရုံးရွှေထွက်ချက်ကို ထောက်ခံသည့်အနေဖြင့် အသုံးမပြုနိုင်ချေ။ သာယော်ကြီး နှင့် နိုင်ငံတော်(၃)။ အကယ်၍ သက်သေတဦးသည်ရဲထံတွင်ထွက်ဆိုသောထွက်ဆိုချက်နှင့် ကွဲလွဲပြီး ရုံး၌ထွက်ဆိုနေပါက၊ အစိုးရရွှေနေကြီးသည် ရုံး၏ခွင့်ပြုချက်နှင့် ရဲထံတွင်ထွက်ဆိုခဲ့သော ထွက်ချက်ကိုဘတ်ပြု၍မေးမြန်းနိုင်သည်။ ထိုကဲ့သို့ မေးမြန်းသော အခါ၊ သက်သေက ဘတ်ပြသောထွက်ချက်မှာ ရဲထံတွင်ထွက်ဆိုခဲ့ကြောင်း၊ ထိုထွက်ချက်အတိုင်း မှန်ကန်ကြောင်းဝန်ခံပါမူ၊ ၎င်းထွက်ချက်ကို တရားခံအပေါ် အသုံးပြုနိုင်ပေမည်၊ ချစ်လွိုင်၊ ထွန်းစိုင်း နှင့် ပြည်ထောင်စု(၄)၊ ယခုအမှုတွင် မောင်တင်အေး

(၂) အေးအိုင်၊အာ(ရ်)၊ ၁၉၄၁ ခုနှစ်၊ ကာလကတ္တား၊ စာ ၅၃၃။
(၃) ၁၉၄၆ ခုနှစ်၊ ရန်ကုန်စီရင်ထုံး၊ စာ ၂၂၉ (၂၄၀)။
(၄) ၁၉၅၇ ခုနှစ်၊ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး၊ စာ ၅၇၂ (တရားလွှတ်တော်)။

၁၉၆၆

မောင်တင်လှိုင်
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

နှင့် မောင်ညွန့်ရွှေတို့သည် ရဲထံတွင် ဦးဘကျော်အား အယူခံတရားလိုက ခုတ်သည်ဟု ထွက်ဆိုခဲ့သော်လည်း၊ ထိုထွက်ချက်မှာ အမှန်အကန်မဟုတ်ကြောင်း၊ အမှန်မှာ အယူခံ တရားလိုဟုထင်ကြောင်းသာ ရုံး၌ထွက်ဆိုသွားကြသောကြောင့်၊ ၎င်းတို့၏ရဲထံ၌ ထွက် ဆိုခဲ့သည့် ထွက်ချက်များအား အသုံးမပြုနိုင်ပေ။

အယူခံတရားလိုသည် အခင်းဖြစ်ပြီးနောက် နှစ်လနီးပါးခန့် တိမ်းရှောင်နေသည် မှာ မှန်၏။ သို့ရာတွင် ၎င်းက ၎င်းအပေါ် လူသတ်မှုဖြင့် မဟုတ်မတရားစွပ်စွဲထားသော ကြောင့် ကြောက်ရွံ့ပြီး တိမ်းရှောင်နေမိကြောင်း ထုချေထားရာ တိမ်းရှောင်နေသည် ဆိုသောအချက်ကြောင့်၊ အယူခံတရားလိုသည် လူသတ်သမားဖြစ်ရမည်ဟု တထစ်ချ မယူဆနိုင်ပေ။ ထိုအတိုင်းပင်လည်း ယခင်တရားလွှတ်တော်ချုပ်က မောင်စိန်ထွန်းနှင့် ပြည်ထောင်စု (၅) အမှုတွင် အဆုံးအဖြတ်ပြုထားသည်ကို တွေ့မြင်နိုင်ပေသည်။

အထက်ပါ အကြောင်းရပ်များကြောင့်၊ ပညာရှိအစိုးရရှေ့နေကြီး တင်ပြထောက် ခံသွားသည့်အတိုင်း၊ မောင်တင်အေးနှင့် မောင်ညွန့်ရွှေတို့၏ ထွက်ချက်များမှာ စိတ်ချ လက်ချလက်ခံနိုင်သည့်ထွက်ချက်များမဟုတ်၍ အယူခံတရားလိုသည် ဦးဘကျော်အား သတ်ခဲ့သည့် တရားခံအစစ်ဖြစ်သည်ဟု သံသယကင်းရှင်းစွာဖြင့် မယူဆနိုင်သည့် အ လျောက်၊ အောက်ရုံးစီရင်ချက်နှင့်အပြစ်ဒဏ်တို့ကိုပယ်ဖျက်ကာ၊ အယူခံတရားလိုအား၊ ဤအမှုနှင့်ပတ်သက်၍ တရားသေလွှတ်ရန် အမိန့်ချမှတ်လိုက်သည်။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှု

တရားသူကြီးချုပ် ဒေါက်တာ မောင်မောင်နှင့် တရားသူကြီး ဦးစိန်သင်းတို့ရှေ့တွင်

မောင်တင်အောင် (ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားသူ)

နှင့်

ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ (ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားခံရသူ) *

† ၁၉၆၆

မေလ။

ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၃၂၆/၃၂၆/၁၁၄ အရ မူပြင်ထင်ရှားစီရင်ခြင်း—သေဆုံးသူရရှိသည့် အရာများ အသက်ကိုသေစေသည့်အရာများ မည်သူပြုလုပ်၍ ရရှိသည့် အရာဖြစ်ကြောင်း သက်သေခံချက်မရှိခြင်း—သေဆုံးသူအား ဝိုင်းဝန်းခုတ်ထစ်ကြသူ အားလုံးတို့သည်ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၃၂၆ အရသာလျှင် မြစ်မှုထင်ရှား စီရင်ထိုက်သည်ဟု အပြစ်တစေယူဆသင့်မသင့်—အကြံတူရှိမရှိဆိုသည့်ပြဿနာကို ဆုံးဖြတ်ရန်မှာ အလွန်ခဲယဉ်းခြင်း လူ့၏စိတ်နှလုံးစိတ်ထားပေါ်၌ တည်ရှိသည့်အချက် တိုက်ခိုက်သက်သေခံချက် ရရှိရန် အလွန်ခဲယဉ်းခြင်း—ပတ်ဝန်းကျင်အကြောင်းခြင်းရာများနှင့်တကွ အခြား အကြောင်း အချက်တို့ကိုလည်း ထည့်သွင်းစဉ်းစားရခြင်း—အကြံတူတစ်ဦးပါသည်ဟူသော အချက်မလွဲ၍၊ အခြားမည်သည့် အချက်မျိုးမရှိနိုင်မည်မဟုတ်ဟု ယူဆနိုင်သောအခါမှသာလျှင် အကြံတူတစ်ဦးပါသည်ဟု ကောက်ယူဆုံးဖြတ်သင့်ခြင်း—အားလုံးသော အမှုအခင်းများကို အကျုံးဝင်အောင် အလွန်ထိကျသည့် စည်းကမ်းချက်များ၊ သို့မဟုတ် မူများ၊ သို့မဟုတ် ဥပဒေသများ သတ်မှတ်ထားရန် အလွန်ခဲယဉ်းခြင်း ပြောဆိုချက်တွင် ပြောဆိုချက်ပေးသူ အနေနှင့် သတ်ပြတ်ရန် အကြံအစည်ရှိ မရှိမပေါ်ပြထားခြင်း—အခြားလုံလောက်သည့် သက်သေခံအထောက်အထားမရှိခြင်း—အကြံတူတစ်ဦးမရှိဟူသော ပြဿနာသည် အလွန်ခွဲဟပ်သံသယ ဖြစ်စေရာကောင်းသည့် ပြဿနာသာဖြစ်ပေပြန်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ အမှု ၏ ပတ်ဝန်းကျင် အကြောင်းချင်းရာ များနှင့် မောင်ဘိုးဝို၏ ပြောဆိုချက် များတွင် ပေါ် ပေါက်သည့် အချက် အလက်များကို ထောက်ခံ၍ တရားခံများ သည် မောင်သိန်းအောင်အား ဒီနှင့်ခုတ်ရာ၌ မိမိတို့၏ အကြံတူတစ်ဦးကို အထောက်အကူပြုရန် ရည်ရွယ်၍ ပြစ်မှု ပြောက်သော ပြုလုပ်မှုကို ပြု မပြု နှင့်ပတ်သက်ပြီး ဆင်ခြင်စဉ်းစားရန် လိုအပ်သည်။ သေဆုံးသူရရှိသည့် အထိရာများအနက် ၎င်း၏အသက်ကို သေစေသည့် အထိရာ မှာ မည်သူပြုလုပ် ၍ ရရှိသည့်အထိရာဖြစ်ကြောင်း သက်သေခံချက်မရှိရှိကာမူဖြင့် ၊ ထိုသေဆုံးသူအား ဝိုင်းဝန်းခုတ်ထစ်

* ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှု အမှတ် ၂-၂ (က)။

† ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၉ တွင် ချမှတ်သော ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၁၄ ရက် နေ့စွဲပါ၊ စစ်ကိုင်းမြို့၊ အထူးတရားသူကြီး၏ အမိန့်ကို ပြန်၍ဆင်ခြင်မှု။

၁၉၆၆
မောင်တင်
အောင်
နင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

ကြသူအားလုံးတို့သည် ရာသေတကြီး ပုန်မ ၃၂၆ အရသာလျှင် ပြစ်မှုထင်ရှား စီရင်ထိုက်သည်ဟု
အမြဲတစေမယူဆသင့်ချေ။

တရားခံများ၌ အကြံတူရှိမရှိကို ဆုံးဖြတ်ရန်မှာ အလွန်ခဲယဉ်းသည့် ပြဿနာဖြစ်သည်။
ထိုအချက်သည်လူ၏စိတ်နှောင့်ယှက်ထားအပေါ်၌ တည်ရှိသည့် အချက်ဖြစ်ရကား တိုက်ရိုက်သက်သေ
ခံချက်ရှိရန် အလွန်ခဲယဉ်း၏။ များသောအားဖြင့် ထိုပြဿနာကို ဆင်ခြင်ရာ၌ အမှု၏ပတ်ဝန်းကျင်
အကြောင်းခြင်းရာများနှင့်တကွ၊ တရားခံများ အသုံးပြုသည့် နက်လက်များ၊ အချင်းမဖြစ်မီ
အချိန်အနည်းငယ်အတွင်းတွင်၎င်း၊ အချင်းဖြစ်ပြီးနောက် အချိန်အနည်းငယ် အတွင်းတွင်၎င်း
တရားခံများ၏ ပြုမူသွားလာနေထိုင်ပုံ၊ ၎င်းတို့၏ ပြောဆိုကြိမ်းမောင်းချက် အစရှိသည်တို့ကို
ထည့်သွင်းစဉ်းစားပြီး ထိုအချက်အားလုံးတို့သည် တရားခံတို့၌ အကြံတူတခု ရှိနေပါသည်ဟူသော
အချက်မှလွဲ၍ အခြားမည်သည့် အချက်မျိုးမှ ရှိနိုင်မည်မဟုတ်ဟု ယူဆနိုင်သော အချက်အလျှင်၊
ထိုကဲ့သို့သော အကြံတူတခုရှိသည်ဟု ကောက်ယူဆုံးဖြတ်သင့်လေသည်။

ထိုပြဿနာနှင့်ပတ်သက်၍ အားလုံးသော အမှုအခင်းများကို အကျုံးဝင်အောင် အလွန်
တိကျသည့် စည်းကမ်းချက်များ၊ သို့တည်းမဟုတ် မူများ၊ သို့တည်းမဟုတ် ဥပဒေများကို
သတ်မှတ်ထားရန် အလွန်ခဲယဉ်းပေသည်။ အကြောင်းသော်ကားမူ၊ ဥပဒေများဟူ၍ ဖြစ်ပေါ်
လာသည့် ယေဘုယျသဘောမှာ အမျိုးအစားတူညီသော အမှုအခင်းများ၏ အရေးကြီးသော
အကြောင်းခြင်းရာများ၊ သို့မဟုတ် အချက်အလက်များကိုသာ စုစည်းဆုတ်ကိုင်လျက်၊ ယင်းတို့
အပေါ်တွင် မူတည်ရေးဆွဲထားခြင်း ဖြစ်သည်။ ထိုကဲ့သို့သောမူ၊ ဥပဒေ သ မျိုးကို အမှုတခု၌
ထင်ဟပ်၍ကြည့်သောအခါ၊ ဤအမှုတွင် ယခင်က အရေးမကြီးဟု ချန်လှပ်ခဲ့သည်များက၊
ဤအမှု၌အရေးကြီးသည့် အကြောင်းခြင်းရာမျိုး ဖြစ်နေတတ်သည်လည်းရှိ၏။ ထိုကဲ့သို့ဖြစ်ခဲ့သော
ယင်းဥပဒေသ၊ သို့တည်းမဟုတ် မူဖြင့်အဆုံးအဖြတ်ပေးခဲ့လျှင် တရားမျှတမှန်ကန်ခြင်း မရှိနိုင်ပေ။

●အားမောင် (၁၉၁) မောင်ခေါင်းကြီးနှင့် နိုင်ငံတော်၊ ၁၉၄၆ ခုနှစ်၊ ရန်ကုန်စီရင်ထုံး၊
စာ၊ ၁၉၇။

မောင်မြင့်နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ၊ ၁၉၄၈ ခုနှစ်၊ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး၊ စာ ၃၇၉။

မောင်အေး ပါ ၂ နှင့် နိုင်ငံတော်၊ အတွဲ၊ ၈၊ ရန်ကုန်စီရင်ထုံး၊ စာ ၆၀၇ တို့ကိုရည်ညွှန်းသည်။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။တရားခံ မောင်ဘိုးဝို၏ ပြောဆိုချက်တွင် မိမိအနေနှင့်မူ သေသူ
အား သတ်ဖြတ်ရန် အကြံအစည်ရှိ မရှိ ဖော်ပြထားခြင်း မရှိပေ။ တင်အောင်က ခေါ်သဖြင့်
မိမိနှင့် မောင်ကြိုင်တို့ လိုက်ပါသည်ဟုသာလျှင် ပြောဆိုထားသည်။ ထို့ကြောင့် မောင်တင်အောင်
နှင့် မောင်ကြိုင်တို့တွင် သေသူကိုသတ်ရန် အကြံတူတခုရှိ မရှိဟူသော အချက်မှာ ၎င်းတို့နှင့်
အတူတရားစွဲဆိုခြင်းခံရသည့် တရားခံတဦး၏ ပြောဆိုချက်မျှသာ ဖြစ်နေသည်။ ထို့ကြောင့်
ထိုအချက်နှင့် ပတ်သက်၍ အခြားလုံလောက်သည့် သက်သေခံ အထောက်အထား မရရှိဘဲလျက်
မောင်တင်အောင်နှင့် မောင်ကြိုင်တို့တွင် သေသူအား သတ်ဖြတ်ရန် အကြံတူတခုရှိသည်ဟု
တထစ်ချမယူဆသင့်ချေ။ အမှုတွဲတွင် ရရှိသည့် သက်သေခံချက်များအားလုံးကိုခွဲ၍ ကြည့်ရှု
သောအခါ၌လည်း တရားခံများသည် သေသူအား အသက်ကိုသေစေသည်အထိ ရန်တုံ့ပြန်ရန်
အကြောင်းမပေါ်ပေါက်ချေ။ ထို့အပြင်တရားခံတို့၌ သေသူအား သတ်ဖြတ်ရန် အကြံတူတခု
ရှိ မရှိဟူသော ပြဿနာသည် အလွန်ဒွိဟသံသယ ဖြစ်စရာကောင်းသည့် ပြဿနာသာ ဖြစ်သည်။

ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားသူအတွက် ။ဦးဟန်တင် (၂)။

၁၉၆၆

ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားခံရသူအတွက်။ ။အစိုးရရွှေ့နေကြီး ဦးနှစ်။

မောင်တင်
အောင်

တရားသူကြီးဦးစိန်သင်း။ ။သေသူ မောင်သိန်းအောင်သည် ထီးဆောင်ရွာ
တောင်ဘက်စည်းရိုးအနီးတွင်၊ မယား မအုံးမြိုင် (လိုပြ-၁)၊ သမီးမခင်ညွန့်(လိုပြ-၂)
သား မောင်မျိုးညွန့် (လိုပြ-၃)၊ အဖေ၊ မမယ်လှ တို့နှင့်အတူနေထိုင်ကြသည်။
တရားလိုပြသက်သေများ၏ အစစ်ခံချက်များအရ၊အမှုဖြစ်ပွားပုံမှာ အောက်ပါအတိုင်း
ဖြစ်သည်။

နှစ်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

၁၃၂၆ ခုနှစ်၊တန်းခူးလဆန်း ၁ ရက် ၁၉၆၅ ခု၊ ဧပြီလ ၂ ရက်နေ့၊ ညသန်းခေါင်
ကျော်အချိန်တွင်၊ မောင်သိန်းအောင်တို့အိမ်သားများသည် နေအိမ်၌ အိပ်ပျော်နေ
ခိုက် အိမ်အပြင်ဘက်မှ တရားခံမောင်ဘိုးငိုက မောင်သိန်းအောင်အားနှိုးပြီး၊မီးခွက်
ထွန်းခိုင်းသည်။ မောင်သိန်းအောင်က တံခါးကိုဖွင့်ပေးလိုက်သောအခါ၊ မောင်ဘိုးငို၊
မောင်တင်အောင်နှင့် မောင်ကြိုင်တို့သည် ဒါးများကိုယ်စီကိုင်ကာ အိမ်ထဲသို့ဝင်လာ
ကြသည်။ အိမ်ထဲသို့ရောက်သောအခါ၊ မောင်ဘိုးငိုတို့သည် မောင်သိန်းအောင်ထံမှ
ဆိတ်နို့မုန့် ၁ ဘိုးဝယ်စားကြ၏။ ထိုစဉ်အခါက မအုံးမြိုင်သည် ၎င်းတို့အနီးရှိ
ကုတင်ပေါ်၌မိမိ၏သားသမီးများနှင့်အတူတုံးလုံးလုံ့လျက်အိပ်နေကြသည်။ ထိုနောက်
မောင်တင်အောင်က မောင်သိန်းအောင်အား “ငွေ ၂၀ ချေးမည်လိက်ခဲ” ဟု
ပြောသောကြောင့် မောင်သိန်းအောင်သည် မောင်တင်အောင်တို့နှင့်အတူ နေအိမ်မှ
ထွက်ခွါသွားလေသည်။ ဧတို့သို့ ထွက်ခွါသွားပြီး ခဏမျှကြာသောအခါ “အုံးမြိုင်
အုံးမြိုင်” ဟု မောင်သိန်းအောင်၏ အော်သံကို ရွာအတွင်းမှကြားလိုက်သဖြင့်၊
အုံးမြိုင်သည် ရွာဘောင်ဘက်တံခါးဆီသို့ လိုက်သွားသည်။ ရွာတံခါးတွင် ကိုလူပိုင်
(လိုပြ-၈) ကင်းစောင့်နေသည်ကို တွေ့ရှိရသည်။ မောင်လူပိုင်က မအုံးမြိုင်အား
“မြောက်ဘက်မှအော်သံကြားတယ်၊ နင်မသွားဘူးလား” ဟုမေးရာ၊မအုံးမြိုင်က
ကြောက်ရွံ့သဖြင့် မသွားရဲကြောင်းပြောပြီး နေအိမ်သို့ပြန်ခဲ့လေသည်။

မအုံးမြိုင်သည် မိမိ၏နေအိမ်ဝင်းပေါက်အနီးသို့ ရောက်သောအခါ၊လူနှစ်ယောက်
ကို မြင်သောကြောင့်၊ “ကိုသိန်းအောင်လား” ဟုမေးလိုက်လေသည်။ ထိုလူနှစ်
ယောက်က “ကျုပ်တို့ပါ” ဟုပြောသဖြင့် ကြည့်လိုက်သောအခါ ထိုလူနှစ်ယောက်မှာ
တင်အောင်နှင့်ဘိုးငိုတို့ဖြစ်ကြောင်း တွေ့လိုက်လေသည်။ ထိုနောက် မောင်တင်အောင်
သည် မအုံးမြိုင်အား ဒါးနှင့်ခုတ်ရန် ရွယ်သောကြောင့်၊ မအုံးမြိုင်သည် အိမ်ထဲသို့
ဝင်ပြေးသည်။ မောင်တင်အောင်သည် မအုံးမြိုင်နောက်မှလိုက်သွားပြီး၊ နေအိမ်ထဲ
တွင် မအုံးမြိုင်အား ဒါးနှင့်ခုတ်လေတော့သည်။ မအုံးမြိုင်၏ဦးခေါင်းနှင့်လက်တို့ကို

၁၉၆၆
မောင်တင်
အောင်
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

ထိမှန်သွားသောကြောင့်၊ မအုံးမြိုင်က “သေပါပြီသေပါပြီ” ဟုအော်ဟစ်သည်တွင်၊
မောင်တင်အောင်သည် ဒါးကိုင်ကာ အိမ်ထဲမှထွက်သွားလေသည်။ ထိုအခိုက်အတန့်
တွင် သမီးဖြစ်သူ မခင်ညွန့်နှင့်သားဖြစ်သူ၊ မောင်မျိုးညွန့်တို့သည် အိပ်နေရာမှ နိုးကြ
လေသည်။

ထိုနောက် မအုံးမြိုင်သည် ရွာတောင်ဘက်တံခါးတွင် ကင်းစောင့်နေသူ ကိုလူပိုင်
အားလှမ်း၍ခေါ်ရာ၊ ကိုလူပိုင် မလာရောက်သဖြင့် သူကြီးကိုခေါ်ပေးပါဟု အော်ဟစ်
လေသည်။ များမကြာမီ သံချောင်းခေါက်သံကြားရပြီးနောက်၊ သူကြီးဦးတင်အောင်
(လိုပြ ၅) သည် ရွာတောင်ဘက်တံခါးသို့ ရောက်ရှိလာ၏။ သူကြီး ဦးတင်အောင်သည်
ရွာသား ၄-၅ ယောက်တို့နှင့်အတူ ရွာတောင်ပိုင်းသို့သွားရောက်ကြည့်ရှုသောအခါ၊
မောင်ပေသီးနှင့် မောင်သောင်းလှဆိုသူတို့၏ အိမ်ဝပ်ကြားတွင် မောင်သိန်းအောင်
လဲ၍သေနေသည်ကိုတွေ့ရလေသည်။ ထိုနောက်သူကြီးဦးတင်အောင်သည် မအုံးမြိုင်
၏အိမ်သို့သွားရောက်ကာ၊ မအုံးမြိုင်ကိုလည်း ဒါးဒဏ်ရာများနှင့်တွေ့ရှိသောကြောင့်
မေးမြန်းစုံစမ်းသည်တွင် မအုံးမြိုင်က အဖြစ်အပျက်များကို သူကြီးအားတိုင်တန်း
လေသည်။ များမကြာမီ သူကြီးဦးတင်အောင်သည် လှည်းများဆင့်ပြီးဒဏ်ရာသူမအုံး
မြိုင်နှင့်ကလေးများကိုတင်၍မြင်းမူမြို့ပြည်သူ့ ရဲတပ်စခန်းသို့ပို့လိုက်လေသည်။ ပြည်သူ့
ရဲတပ်စခန်းသို့ရောက်သောအခါ၊ မအုံးမြိုင်က အောက်ရိုးအမှုတွဲတွင်၊ သက်သေခံ
အမှတ် “က” အဖြစ်တင်သွင်းထားသည့် ပဌမသတင်းပေးအစီရင်ခံချက်ကိုပေးခဲ့၏။

ထိုနောက် မအုံးမြိုင်အား မြင်းမူမြို့ ပြည်သူ့ဆေးရုံသို့ပို့လိုက်သောကြောင့်၊
မအုံးမြိုင်၏ဒဏ်ရာများကိုဆရာဝန် အက်(စ်) စီဒေး (လိုပြ-၇) ကစစ်ဆေးကြည့်ရှု
လေသည်။ မအုံးမြိုင်ရရှိသည့် ဒဏ်ရာအရေအတွက်မှာ ၈ ခုဖြစ်ပြီး ထိုဒဏ်ရာ
၈ ခုအနက်မှ ၅ ခုမှာ အပြင်းအထန် နာကြင်စေမှုကို ဖြစ်စေသည့်ဒဏ်ရာဖြစ်
ကြောင်း သက်သေဆရာဝန်က ထင်မြင်ချက်ပေးထား၏။ အချင်းဖြစ်ပြီးနောက်တနေ့
တွင် ရဲအဖွဲ့မှရဲအရာရှိများ လာရောက်ပြီးသေဆုံးသူမောင်သိန်းအောင်၏အလောင်းကို
မြင်းမူမြို့ ပြည်သူ့ဆေးရုံသို့ပို့လိုက်သည်။ ထိုအလောင်းကိုလည်း ဆရာဝန်အက်(စ်)
စီဒေး ကပင်ခွဲစိတ်စစ်ဆေးကြည့်ရှုသည်။ သက်သေဆေးဆရာဝန်၏ထွက်ဆိုချက်အရ
ဆိုသော် သေဆုံးသူသည် ပြတ်ရှုသည့်ဒဏ်ရာ ၈ ခုရရှိခဲ့ကြောင်း။ ထိုဒဏ်ရာများ၊
အနက် ဒဏ်ရာနှစ်ခုတို့သည် လူ၏အသက်ကို ကော်နီမုချသေစေမည့် ဒဏ်ရာများ
ဖြစ်ကြောင်းပင်ဖြစ်သည်။

ဤအမှုကို ၁၉၆၅ ခု၊ ဧပြီလ ၃ ရက်နေ့မှအစပြု၍ စခန်းမှူး ဦးဘတုတ်(လိုပြ-၁၀)
ကစုံစမ်းစစ်ဆေးခြင်းပြုခဲ့လေသည်။ ထိုနေ့မှာပင်၊ ဦးဘတုတ်သည်မောင်တင်အောင်၊
မောင်ဘိုးငိုနှင့် မောင်ကြိုင်တို့ကိုဘမ်းဆီးလိုက်သည်။ ၁၉၆၅ ခု၊ ဧပြီလ ၄ ရက်နေ့

၁၉၆၆
မောင်တင်
အောင်
နု
ပြည်ထောင်စု
ပြန်မာနိုင်ငံ။

တွင် ဦးဘတုတ်သည် အခင်းဖြစ်သည့်ရွာသို့ သွားရောက်ပြီး၊ တရားခံမောင်ကြိုင်နှင့် မောင်တင်အောင်တို့ ညွှန်ပြသောနေရာများမှ သက်သေခံဒါးနှစ်လက်ကို သိမ်းဆည်း လိုက်သည်။ ၁၉၆၅ ခု၊ ဧပြီလ ၅ ရက်နေ့ရောက်သောအခါ တရားခံမောင်ဘိုးငိုက ဖြောင့်ချက်ပေးရန်ဆန္ဒရှိကြောင်း ပြောသဖြင့်၊ ၎င်းအား မြင်းမူမြို့ ပဌမရာဘက် ရာဇဝတ် တရားသူကြီးရုံးသို့ ပို့လိုက်၏။ ပဌမ ရာဘက် ရာဇဝတ် တရားသူကြီး ဦးတင်အောင် (လိပ်-၄) သည်၊ မောင်ဘိုးငို၏ ဖြောင့်ဆိုချက်ကို မိမိရုံး ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်အသေးအဖွဲ့မှအမှတ် ၄၁ တွင် ရေးမှတ်ယူထားလေသည်။ ထိုကဲ့သို့ရေးမှတ် ယူပြီးထားသည့် မောင်ဘိုးငို၏ ဖြောင့်ဆိုချက်ကို အောက်ရုံးအမှုတွဲတွင်သက်သေခံ အမှတ် “ခ” အဖြစ်တင်သွင်းထားလေသည်။

မောင်ဘိုးငို၏ ဖြောင့်ဆိုချက်တွင် အခင်းဖြစ်သည့်နေ့ ညနေ ၇ နာရီခန့်၌၊ မိမိသည် မောင်တင်အောင်၊ မောင်ကြိုင်တို့နှင့်အတူ ရွာတောင်ဘက်ဆီသို့ သွား ရောက်ရာ၊ ရွာတောင်ဘက်ဘဲခါးအနီးတွင်၊ မောင်သိန်းအောင်နှင့် တွေ့ကြောင်း။ ထိုအခါ မောင်သိန်းအောင်က မိမိတို့အားဆဲဆိုပြီး ရွာထဲသို့ဝင်သွားကြောင်း။ မိမိ တို့သည် ရွာတောင်ဘက်ကွင်းတွင်၊ အခင်းကြီးသွားပြီးနောက်၊ ၇ နာရီခန့်ခန့်အချိန် တွင်၊ မိမိတို့နေအိမ်များသို့ အသီးသီးပြန်ခဲ့ကြကြောင်း။ မိမိသည်အိမ်ပြန်ရောက်၍ ထမင်းစားပြီးသဖြင့်ထိုင်နေစဉ်၊ မောင်တင်အောင်နှင့် မောင်ကြိုင်တို့ ရောက်ရှိလာ ကြောင်း၊ ထိုအခါ မောင်တင်အောင်က မောင်သိန်းအောင်ကို သွားသတ်ရန် မိမိကိုခေါ်သဖြင့်၊ မိမိသည် မောင်တင်အောင်တို့နှင့်အတူ ရွာတောင်ဘက်ရှိ၊ မောင်သိန်းအောင်အိမ်ရွှေဘက် ယာခင်းသို့ သွားရောက်ကာ ထိုင်နေကြကြောင်း၊ ထိုနောက် ည ၁၁ နာရီခန့်အချိန်သို့ရောက်သည်တွင်၊ မောင်တင်အောင်က “ဇွတ်ဝင် သတ်ရအောင်” ဟုပြောပြီးခေါ်သည့်အတွက် မိမိနှင့် မောင်ကြိုင်တို့သည်၊ မောင် တင်အောင်နှင့်အတူ၊ သိန်းအောင်၏ အိမ်သို့သွားရောက်ခဲ့ကြောင်း၊ သိန်းအောင် ၏အိမ်သို့ ရောက်ရှိသောအခါ၊ မိမိက သိန်းအောင်အား မီးခွက်ထွန်းရန်ပြောပြီး၊ သိန်းအောင်က မီးခွက်ထွန်းလိုက်သောအခါ မိမိတို့ သုံးယောက်စလုံး သိန်းအောင်၏ နေအိမ်ထဲသို့ ဝင်သွားကြကြောင်း၊ သိန်းအောင် အိမ်ထဲတွင် မုန့်ဝယ်စားပြီးနောက်၊ မောင်တင်အောင်က သိန်းအောင်အား “ငွေ ၂၀ ချေးမည်လိုက်ခဲ” ဟုပြောသဖြင့်၊ သိန်းအောင်သည် မိမိတို့နှင့်အတူ နေအိမ်မှလိုက်လာခဲ့ကြောင်း၊ မိမိတို့သည် ရွာလမ်း အတိုင်း မြောက်ဘက်သို့ရှောက်သွားခဲ့ကြရာ၊ ကိုသောင်းလှဆိုသူ၏ အိမ်အရှေ့ရှိလမ်း ကြားသို့ရောက်သည်တွင် မောင်သိန်းအောင်အား ကိုတင်အောင်က ၎င်း၏လက်တွင် ပါလာသော ဒါးရှည်နှင့် နောက်မှနေပြီး တချက်ခုတ်လိုက်ကြောင်း၊ ထိုအခါ မောင်သိန်းအောင်သည် မြေကြီးပေါ် သို့ ဖင်ထိုင်ရက် လဲကျသွားစဉ်မိမိက သိန်းအောင်

၁၉၆၆
 မောင်ထင်
 အာပ်
 နှင့်
 ပြည်ထောင်စု
 ပြန်မာနိုင်ငံ။

အား ဒါးဖြင့်တချက်ခုတ်လိုက်ကြောင်း၊ ထိုနောက် မောင်ကြိုင်ကလည်း၊ ၎င်းတို့
 ပါလာသော ဒါးရှည်ဖြင့် မောင်သိန်းအောင်အား နောက်ထပ် နှစ်ချက်ခုတ်လိုက်
 ကြောင်း၊ မောင်သိန်းအောင် လဲကျသွားပြီးနောက်၊ မိမိတို့သုံးယောက်သည်
 ရွာအရှောက်တံခါးသို့ပြေးသွားကြပြီး၊ ထိုတံခါးမှထွက်ကာ မောင်သိန်းအောင်၏အိမ်
 ဘက်သို့သွားကြကြောင်း၊ မအုံးမြိုင်အိမ်အနီးသို့ရောက်သောအခါ၊ မိမိသည် မိမိကို
 ဆောင်လာသည့်ဒါးရှည်ကို ပစ်ထားခဲ့ကြောင်း၊ မအုံးမြိုင်အိမ်အနီးရှိ တမာပင်တပင်
 အောက်တွင် မောင်ကြိုင် နေရစ်ခဲ့သောကြောင့်၊ မိမိနှင့်တင်အောင်တို့ နှစ်ဦးသာလျှင်
 မအုံးမြိုင်၏အိမ်သို့ သွားရောက်ခဲ့ကြောင်း၊ မအုံးမြိုင်၏အိမ်သို့ ရောက်သောအခါ
 မအုံးမြိုင်အား အိမ်ပေါက်ဝ၌တွေ့ရှိကြောင်း၊ မအုံးမြိုင်က “ကိုသိန်းအောင်လား”
 ဟု လှမ်းမေးလိုက်သောအခါ ကိုတင်အောင်သည် မအုံးမြိုင်ရှိရာသို့သွား၍ မအုံးမြိုင်
 အားဒါးနှင့်ခုတ်လိုက်ရာ၊ မအုံးမြိုင်က ရှောင်ပြီး၊ အိမ်ထဲသို့ပြေးဝင်သွားသောကြောင့်
 မောင်တင်အောင်သည် အိမ်ထဲသို့ဆက်လိုက်သွားကြောင်း၊ မောင်တင်အောင်အိမ်ထဲ
 သို့ ရောက်သောအခါ၊ ဒါးနှင့်ခုတ်သံများကို ကြားရသည့်အပြင်၊ မအုံးမြိုင်ကလည်း
 “ကိုသိန်းအောင်ကယ်ပါ-ကယ်ပါ” ဟုပြောဆိုသံများကြားရပြန်ကြောင်း။ ၎င်းနောက်
 မောင်တင်အောင် ပြန်ထွက်လာပြီး မိမိတို့သုံးဦးစုမိကြသောအခါ၊ မိမိတို့သည် ကား
 လမ်းအတိုင်းအရှောက်ဆီသို့ထွက်ခွာသွားကြပြီးနောက်၊ မိမိတို့နေအိမ်များသို့ အသီး
 သီးပြန်လာခဲ့ကြောင်းများပင်ဖြစ်သည်။

ဤအမှုကိုစစ်ဆေးသည့် စစ်ကိုင်းမြို့ ပညာရှိအထူးတရားသူကြီးသည် တရားခံ
 မောင်တင်အောင်အပေါ်၌ မောင်သိန်းအောင်နှင့် မအုံးမြိုင်တို့အား ပြင်းထန်သည့်
 ဒဏ်ရာများရစေသောကြောင့်၊ ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၃၂၆ အရ ပြစ်မှုနှစ်ရပ်ဖြင့်စွဲချက်များ
 တင်သွင်းခဲ့၏။ တရားခံမောင်ဘိုးငိုအပေါ်တွင်လည်း မောင်သိန်းအောင်အား ပြင်း
 ထန်သည့်ဒဏ်ရာရစေသောကြောင့်၎င်း၊ မအုံးမြိုင်အား မောင်တင်အောင်က ပြင်း
 ထန်သည့် ဒဏ်ရာရစေအောင် ပြုလုပ်ရာတွင် အားပေး ကူညီ သောကြောင့်၎င်း
 ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၃၂၆ နှင့် ၃၂၆/၁၁၄ တို့အရစွဲချက်များအသီးသီး တင်သွင်းခဲ့
 လေသည်။ တရားခံမောင်ကြိုင်အပေါ်၌မူ၊ မောင်သိန်းအောင်အား ပြင်းထန်သည့်
 ဒဏ်ရာရစေသောကြောင့်ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၃၂၆ အရစွဲချက်တင်သွင်းခဲ့လေသည်။
 တရားခံများက မိမိတို့အပေါ်တွင် တင်သွင်းထားသည့် စွဲချက်အသီးသီးတို့ကိုငြင်းဆို
 ခဲ့သည်။ တရားခံများ၏ ခုခံချေပချက်များမှာ မိမိတို့သည် အခင်းဖြစ်စဉ်က အခင်း
 ဖြစ်သည့်နေရာတွင်မရှိကြဘဲ၊ တပါးသောအရပ်များသို့ရောက်ရှိ နေကြကြောင်းများ
 ပင်ဖြစ်သည်။

မောင်တင်
အောင်
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
ပြန်မာနိုင်ငံ။

မောင်သိန်းအောင် သေဆုံးခြင်းနှင့်ပတ်သက်၍ ပညာရှိအောက်ရုံး တရားသူကြီးက “ အဆိုပါတရားခံသုံးယောက်သည် မောင်သိန်းအောင်အား ငွေချေးရန် ခေါ်သွားပြီးနောက်၊ မကြာမီပင် ဒါးနှင့်ဝိုင်း၍ ခုတ်ထစ်ကြကြောင်း၊ မျက်မြင်သက်သေမရှိသော်လည်း အမှုအဖြစ်အပျက်ကသက်သေခံနေသည် ” ဟု မိမိ၏စီရင်ချက်တွင်ဖော်ပြထားသည်။ အကယ်စင်စစ်ဆိုသော်၊ ပညာရှိအောက်ရုံးတရားသူကြီးသည် ထိုအချက်နှင့်ပတ်သက်၍ တရားခံ မောင်ဘိုးငို၏ ဖြောင့်ဆိုချက်ပေါ်တွင် မူတည်ပြီး ဆုံးဖြတ်ချက်ချဟန်တူသည်။ အောက်ရုံးတွင် မောင်ဘိုးငိုကမိမိ၏ဖြောင့်ဆိုချက်များကိုရုပ်သိမ်းထားလေသည်။ မောင်ဘိုးငို၏ အလိုအရဆိုသော် မိမိသည် ထိုဖြောင့်ဆိုချက်များကို ရဲအရာရှိများက နှိပ်စက်သောကြောင့် ပေးရခြင်းဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် ထိုအချက်နှင့်ပတ်သက်၍ မောင်ဘိုးငိုသည် သက်သေခံချက်များ တင်ပြနိုင်ခြင်းမရှိသည့်ပြင်၊ မိမိအားအစိုးရရှေ့နေကြီးက ပြန်လှန်မေးခွန်းထုတ်သောအခါ၌လည်း မိမိသည်ပဌမရာဘက် ရာဇဝတ်တရားသူကြီးရှေ့၌ဖြောင့်ဆိုချက်များကို မိမိအလိုအလျောက်ပေးပါသည်ဟု ဝန်ခံထား၏။ ထို့ကြောင့်ပင် ပညာရှိ အောက်ရုံးတရားသူကြီးက မောင်ဘိုးငို၏ ဖြောင့်ဆိုချက်များသည် မိမိသဘောအနှံ့အလျောက် ပေးခဲ့သည့်ဖြောင့်ဆိုချက်များဖြစ်သည်ဟု ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ထားသည်။

မောင်ဘိုးငို၏ ဖြောင့်ဆိုချက်များသည် အရေးကြီးသည့် အဓိကအချက်များ၌ ထောက်ခံချက်များရရှိသည် မရှိသည်ကို ပညာရှိအောက်ရုံးတရားသူကြီး စီရင်ချက်တွင် ဝေဖန်ထားခြင်းမတွေ့ရချေ။ ကျွန်ုပ်တို့အနေနှင့် ထိုဖြောင့်ဆိုချက်များကို သေချာစွာဆန်းစစ်ကြည့်ရှုသောအခါ၌ အရေးကြီးသည့်အချက်များတွင် သက်သေခံ အထောက်အထားရရှိကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ မအုံးမြိုင် (လိပြ-၁) ၏ အစစ်ခံချက်၌ မိမိ၏ယောက်ျား မောင်သိန်းအောင်သည်၊ မောင်တင်အောင် မောင်ဘိုးငို၊ မောင်ကြိုင်၊ တို့နှင့်အတူနေအိမ်မှ ထွက်သွားခဲ့ကြောင်း အတိအလင်းဖော်ပြထားသည်။ ၎င်းတို့ထွက်သွားပြီးနောက်၊ မကြာမီ မိမိ၏ယောက်ျားသည် “ မအုံးမြိုင် မအုံးမြိုင် ” ဟု ခေါ်ကြောင်းဖြင့်လည်းအစစ်ခံထားသည်။ နေအိမ်သို့ ပြန်လည်ရောက်ရှိသောအခါ၌လည်း၊ နေအိမ်ဧကန်ဝတွင် မောင်တင်အောင်နှင့် မောင်ဘိုးငိုတို့ကို တွေ့ရှိကြောင်း၊ မအုံးမြိုင်က အစစ်ခံသည်။ ထို့ကြောင့် မောင်ဘိုးငို၏ ဖြောင့်ဆိုချက်များတွင်ပါရှိသည့်အချက်အလက်များကို မအုံးမြိုင်က ထောက်ခံထွက်ဆိုထားသည်ကို တွေ့ရှိရသည်။ မအုံးမြိုင်အပြင် မခင်ညွန့် (လိပြ-၂) နှင့် မောင်မျိုးညွန့် (လိပြ-၃) တို့၏ အစစ်ခံချက်များ၌လည်း မောင်ဘိုးငို၏ ဖြောင့်ဆိုချက်များကို ထောက်ခံထွက်ဆိုထားသည့် အချက်များပါရှိလေသည်။ ထိုမှတစ်ပါး သေဆုံးသူ မောင်သိန်းအောင်တွင် ရရှိသည့် ဒဏ်ရာ ၈ ချက်အနက် ၄ ချက်တို့သည် အခြားသော ဒဏ်ရာများပြု

၁၉၆၆
မောင်တင်
အောင်
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

လုပ်ရာ၌ ကာကွယ်လိုက်သောကြောင့် ရရှိနိုင်သည့် ဒဏ်ရာမျိုးဖြစ်ကြောင်းကိုသက်သေ
ဆေးဆရာဝန်က ထင်မြင်ချက် ပေးထားလေသည်။ တနည်းအားဖြင့် ဆိုသော်
မောင်သိန်းအောင်သည် ဒါးဖြင့် လေးချက်အခတ်ခံရခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ တရားခံ၊
မောင်ဘိုးငို၏ ဖြောင့်ဆိုချက်တွင် သေသူကို မောင်တင်အောင်ကတချက်၊ မိမိက
တချက်နှင့် မောင်ကြိုင်က နှစ်ချက်ခတ်ထစ်ကြောင်း ပါရှိလေရာ၊ ထိုအချက်မှလည်း
သက်သေဆေးဆရာဝန်၏ အစစ်ခံချက်နှင့်ကိုက်ညီနေသည်ကိုတွေ့ရှိရသည်။ သက်သေခံ
ဒါးများကို တွေ့ရှိရသည့်နေရာများမှလည်း မောင်ဘိုးငို၏ ဖြောင့်ဆိုချက်တွင် ဖော်ပြ
ထားသည့်နေရာများအတိုင်းဖြစ်သည့်အပြင် ထိုဒါးနှစ်လက်အနက် တခုတွင် သွေးများ
စွန်းနေကြောင်း သက်သေခံအထောက်အထား ရရှိခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် မောင်ဘိုးငို၏
ဖြောင့်ဆိုချက်များသည် မိမိအလိုအလျောက် ပေးခဲ့သည့်ဖြောင့်ဆိုချက်များဖြစ်သည်
သာမက၊ မှန်ကန်သော ဖြောင့်ဆိုချက်များ ဖြစ်သည်ဟူ၍လည်း ယူဆနိုင်စရာ
အကြောင်းရှိ၏။ သို့နှင့် ပညာရှိ အောက်ရုံးတရားသူကြီးသည် မျက်မြင်သက်သေများ
၏ ထွက်ချက်များနှင့်တကွ မောင်ဘိုးငို၏ဖြောင့်ဆိုချက်များအပေါ်တွင် မူတည်ပြီး
မောင်သိန်းအောင်အား ဒဏ်ရာရအောင် ပြုလုပ်သူများသည်၊ မောင်တင်အောင်၊
မောင်ဘိုးငိုနှင့်မောင်ကြိုင်တို့ဖြစ်သည်ဟူ၍၎င်း၊ မအုံးမြိုင်အား ဒဏ်ရာရအောင်ပြုလုပ်
သူမှာ မောင်တင်အောင်ဖြစ်သည်ဟူ၍၎င်း၊ မောင်တင်အောင်က မအုံးမြိုင်အား ဒဏ်ရာ
ရအောင်ပြုလုပ်ရာတွင် မောင်ဘိုးငိုသည် အနီး၌ရှိပြီး အားပေးကူညီခြင်းပြုခဲ့သည်
ဟူ၍၎င်း ယူဆချက်ချမှတ်ခြင်းများသည် မှန်ကန်သည်ကို ကျွန်ုပ်တို့ တွေ့ရှိရသည်။

ပညာရှိ အောက်ရုံးတရားသူကြီးက မောင်သိန်းအောင် ဒါးခတ်ခံရ၍ သေဆုံး
သွားသော်လည်း၊ မည်သူ၏လက်ချက်ကြောင့် သေဆုံးရသည်ဟု မပေါ်ပေါက်ခဲ့သော
ကြောင့်၊ ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၃၂၆ ဖြင့်သာလျှင် စွဲချက်တင်ခဲ့ရပါသည်ဟု စီရင်ချက်
တွင်ဖော်ပြထားလေသည်။ သို့ရာတွင် အမှု၏ ပတ်ဝန်းကျင်အကြောင်းချင်းရာများနှင့်
မောင်ဘိုးငို၏ ဖြောင့်ဆိုချက်များတွင် ပေါ်ပေါက်သည့် အချက်အလက်များကိုထောက်
ဆ၍ တရားခံများသည် မောင်သိန်းအောင်အား ဒါးနှင့်ခတ်ရာ၌ မိမိတို့၏ အကြံတူ
တခုကို အထမြောက်စေရန် ရည်ရွယ်၍ဖြစ်မှုမြောက်သောပြုလုပ်မှုကိုပြုမပြုနှင့် ပတ်သက်
ပြီးဆင်ခြင်စဉ်းစားရန်လိုအပ်သည်။ သေဆုံးသူ ရရှိသည့်ဒဏ်ရာများအနက် ၎င်း၏
အသက်ကိုသေစေသည့် ဒဏ်ရာမှာ မည်သူပြုလုပ်၍ ရရှိသည့်ဒဏ်ရာဖြစ်ကြောင်းသက်
သေခံချက်မရှိခဲ့ကာမျှဖြင့် ထိုသေဆုံးသူအား ဝိုင်းဝန်းခတ်ထစ်ကြသူများအားလုံးတို့
သည် ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၃၂၆ အရသာလျှင် ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ထိုက်သည်ဟု အမြဲ
တစေမယူဆသင့်ချေ။ ပညာရှိအောက်ရုံးတရားသူကြီးသည် အကြောင်း တစုံတရာ
မပေါ်ပြဘဲ တရားခံဘို့ကျူးလွန်သော ပြစ်မှုသည် ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၃၂၆ တွင်သာ

အကျုံးဝင်သည်ဟု ဆုံးဖြတ်ထားသည်။ ထို့ကြောင့်လည်း တရားခံများ၏ ပြုလုပ်မှုသည် ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၃၀၂ (၁)(ခ)/၃၄ တွင် အကျုံးဝင်မဝင်ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ရန်အလို့ငှါ၊ ဤပြင်ဆင်မှုကို ဖွင့်လှစ်ရခြင်းဖြစ်သည်။ အကယ်၍ တရားခံများ၏ ကျူးလွန်မှုသည် အထက်ဖော်ပြပါပုဒ်မတွင် အကျုံးဝင်ခဲ့သော်၊ ၎င်းတို့အား သေဒဏ်မှလွဲ၍ အခြားမည်သည့်အပြစ်ဒဏ်ကိုမှပေးနိုင်မည်မဟုတ်ချေ။ သို့ဖြစ်ရကား၊ ဤပြဿနာကို အလွန် လေးလေးနက်နက် ဆင်ခြင်သုံးသပ်ရန် လိုအပ်လေသည်။

၁၉၆၆
မောင်တင်
အောင်
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၃၄ တွင် အောက်ပါအတိုင်း ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။

“တဦးထက်ပိုသောသူများသည် မိမိတို့၏ အကြံတူတခုကို အထမြောက်စေရန် ရည်ရွယ်၍ပြစ်မှုမြောက်သော ပြုလုပ်မှုကိုပြုခဲ့လျှင်၊ ထိုပြုလုပ်မှုကိုတဦးတည်းပြုလုပ်ဘိသကဲ့သို့ တိုသူအသီးသီး၌ တာဝန်ရှိသည်။”

ထို့ကြောင့် ယခု ကျွန်ုပ်တို့ ရွှေ့မောက်ရှိ အမှု၌ တရားခံများသည် သေဆုံးသူ မောင်သိန်းအောင်အား ဒါနှင့် ခုတ်ရာတွင် ထိုကဲ့သို့ပြုလုပ်ကြခြင်းသည် မိမိတို့၏ အကြံတူတခုကိုအထမြောက်စေရန် ရည်ရွယ်၍ ပြုလုပ်ခဲ့သည့်ပြုလုပ်မှုဖြစ်လျှင်၊ ၎င်းတို့သုံးဦးစလုံးသည် မောင်သိန်းအောင်သေဆုံးသည့်အတွက် တာဝန်ရှိရမည်ပင် ဖြစ်သည်။ တရားခံများ၌ အထက်ဖော်ပြပါ အကြံတူမျိုးရှိမရှိကို ဆုံးဖြတ်ရန်မှာ အလွန်ခဲယဉ်းသည့် ပြဿနာဖြစ်သည်။ ထိုအချက်သည် လူ၏ စိတ်နေစိတ်ထားအပေါ်၌တည်ရှိသည့် အချက်ဖြစ်ရကား၊ တိုက်ရိုက်သက်သေခံချက်ရရှိရန် အလွန်ခဲယဉ်း၏။ များသောအားဖြင့် ထိုပြဿနာကိုဆင်ခြင်ရာ၌ အမှု၏ပတ်ဝန်းကျင်အကြောင်းခြင်းရာများနှင့် တကွ၊ တရားခံများအသုံးပြုသည့် လက်နက်များ၊ အချင်းမဖြစ်မီ အချိန်အနည်းငယ်အတွင်းတွင်၎င်း၊ အချင်းဖြစ်ပြီးနောက် အချိန်အနည်းငယ်အတွင်းတွင်၎င်း၊ တရားခံများ၏ ပြုမှု သွားလာနေထိုင်ပုံ၊ ၎င်းတို့၏ပြောဆိုကြိမ်းမောင်းချက် အစရှိသည်တို့ကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားပြီး ထိုအချက်အားလုံးတို့သည် တရားခံတို့၌ အထက်ဖော်ပြပါအကြံတူတခုရှိနေပါသည်ဟူသော အချက်မှလွဲ၍ အခြားမည်သည့်အချက်မျိုးမှရှိနိုင်မည် မဟုတ်ဟု ယူဆနိုင်သောအခါမှသာလျှင် ထိုကဲ့သို့သော အကြံတူတခုရှိသည်ဟုကောက်ယူဆုံးဖြတ်သင့်လေသည်။ မောင်အေးမောင် (ခေါ်) မောင်ဂေါင်းကြီး နှင့် နိုင်ငံတော် (၁) အမှုစီရင်ထုံးတမ်းတွင်၎င်း၊ မောင်မြင့် နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (၂) အမှုစီရင်ထုံးတမ်းတွင်၎င်း၊ အထက်ပါမူကိုလိုက်နာကျင့်သုံးခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် ထိုပြဿနာနှင့်ပတ်သက်၍ အားလုံးသော အမှုအခင်းများကို အကျုံးဝင်အောင် အလွန်တိကျသည့် စည်းကမ်း

(၁) ၁၉၄၆ ခု၊ ရန်ကုန်စီရင်ထုံး စာ ၁၉၇။
(၂) ၁၉၄၈ ခုနှစ်၊ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး စာ ၃၇၉။

၁၉၆၆
မောင်တင်
အောင်
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

ချက်များ၊ သို့တည်းမဟုတ် မူများ၊ သို့တည်းမဟုတ် ဥပဒေသများကို သတ်မှတ်ထားရန် အလွန်ခဲယဉ်းပေသည်။ အကြောင်းသော်ကားမူ၊ ဥပဒေသများဟူ၍ ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ယေဘုယျသဘောမှာ အမျိုးအစားတူညီသော အမှုအခင်းများ၏ အရေးကြီးသော အကြောင်းခြင်းရာများ၊ သို့မဟုတ် အချက်အလက်များကိုသာ စုစည်းဆုပ်ကိုင်လျက် ယင်းတို့အပေါ်တွင်မူတည် ရေးဆွဲထားခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုကဲ့သို့သော မူ ဥပဒေသမျိုးကို အမှုတခု၌ ထင်ဟပ်၍ကြည့်သောအခါ၊ ဤအမှုတွင် ယခင်က အရေးကြီးဟုချန်လှပ်ခဲ့သည်များက၊ဤအမှု၌အရေးကြီးသည့်အကြောင်းခြင်း တမျိုး ဖြစ်နေတတ်သည်လည်းရှိ၏။ ထိုကဲ့သို့ဖြစ်ခဲ့သော် ယင်းဥပဒေသ၊ သို့တည်းမဟုတ် မူ ဖြင့် အဆုံးအဖြတ်ပေးခဲ့လျှင် တရားမျှတ မှန်ကန်ခြင်းမရှိနိုင်ပေ။ မောင်အေး ပါ-၂ နှင့် နိုင်ငံတော် (၃) အမှုစီရင်ထုံးတွင်လည်း ဤအချက်နှင့်ပတ်သက်၍ မည်သည့်အမှု အခင်းမျိုးမဆိုအကျုံးဝင်နိုင်မည့်မူ၊ ဥပဒေသများ သတ်မှတ်ရန်ခဲယဉ်းကြောင်းကိုပေါ်ပြထားလေသည်။ ထို့ကြောင့် တရားခံများ၏အကြံအစည်ကိုသိရှိပေါ်လွင်ရန် အမှုတခုတွင် သက်သေထင်ရှားပေါ်လွင်သည့် အချက်အလက်များအပေါ်၌ မူတည်ပြီး ဆုံးဖြတ်ရာသည်ဟု ထိစီရင်ထုံးတွင် မိန့်မြွက်ထားသည်ကို တွေ့ရှိရသည်။ အထက်ဖော်ပြပါအကြောင်းများကြောင့် ယခုကျွန်ုပ်တို့ရှေ့ရှိအမှု၌ အမှုတွဲတွင်ရရှိသည့် ပေါ်လွင်ထင်ရှားသော သက်သေခံချက်များကို ထောက်ဆ၍ တရားခံများ၌အကြံတူတခုရှိမရှိ သေချာစွာ စိစစ်လေ့ရှိရန်လိုအပ်သည်။

တရားခံ မောင်ဘိုးငို၏ ပြောဆိုချက်တွင် မိမိအား မောင်တင်အောင်က သိန်းအောင်ကိုသတ်ရန် လာရောက်ခေါ်ငင်ပါသည်ဟု ထွက်ဆိုထား၏။ မိမိအနေနှင့်မူ သိန်းအောင်အား သတ်ဖြတ်ရန်အကြံအစည် ရှိမရှိဖော်ပြထားခြင်းမရှိပေ။ တင်အောင်က ခေါ်သဖြင့် မိမိနှင့်မောင်ကြိုင်တို့ လိုက်ပါသွားပါသည်ဟုသာလျှင် ပြောဆိုထားသည်။ ထို့ကြောင့် မောင်တင်အောင်နှင့် မောင်ကြိုင်တို့တွင် သိန်းအောင်ကိုသတ်ရန် အကြံတူတခုရှိမရှိဟူသောအချက်မှာ ၎င်းတို့နှင့်အတူ တရားစွဲဆိုခြင်းခံရသည့် တရားခံတဦး၏ပြောဆိုချက်မျှသာ ဖြစ်နေသည်။ ထို့ကြောင့် ထိုအချက်နှင့်ပတ်သက်၍အခြား လုံလောက်သည့် သက်သေခံ အထောက်အထား မရရှိဘဲလျက်၊ မောင်တင်အောင်နှင့် မောင်ကြိုင်တို့တွင် သိန်းအောင်အား သတ်ဖြတ်ရန် အကြံတူတခုရှိသည်ဟု တထစ်ချမယူဆသင့်ချေ။ အမှုတွဲတွင်ရရှိသည့် သက်သေခံချက်များအားလုံးကို ခြုံ၍ကြည့်ရှုသောအခါ၌လည်း၊ တရားခံများသည် မောင်သိန်းအောင်အား အသက်ကိုသေစေသည့် အထိ ရန်တုံ့ပြန်ရန်အကြောင်းမပေါ်ပေါက်ချေ။ မောင်ဘိုးငို၏ ပြောဆိုချက်၌ အခင်းမဖြစ်မီ စောစောပိုင်းက မောင်သိန်းအောင်သည် မိမိတို့အား ဆဲရေးတိုင်းထွာ

(၃) အတွဲ (ဂ)၊ ရန်ကုန်စီရင်ထုံး စာ ၆၇၇။

ခြင်းပြုလုပ်ခဲ့သည်ဟု ပေါ်ပြထား၏။ သို့ရာတွင် မောင်သိန်းအောင်သည် တရားခံများအား ဆဲရေးတိုင်းထွာသည်ဆိုရာ၌ ထူးထူးခြားခြား ရင့်သီးကြမ်းကြုတ်စွာ ဆဲဆိုခဲ့သည်မဟုတ်။ တောသူတောင်သားများတို့၏ လေ့အရဆဲဆိုတိုင်းထွာခြင်းမျှသာဖြစ်သည်။ ထိုကဲ့သို့ ဆဲရေးတိုင်းထွာခြင်းကြောင့် တရားခံများသည် မောင်သိန်းအောင်အား ရန်မူရန်အကြံရှိကောင်းရှိပေလိမ့်မည်။ သို့ရာတွင် မောင်သိန်းအောင်၏ အသက်ကိုသေစေသည်အထိ သတ်ပုတ်ရန် ရည်ရွယ်ချက်ရှိသည်ဟု တထစ်ချမယူဆနိုင်ပေ။

“သတ်မည်” ဟူသောစကားရပ်များကို တရားခံများကဲ့သို့သော တောသူတောင်သားများသည် အလွန်လွယ်ကူစွာပြောဆိုအသုံးပြုလေ့ရှိသည်။ လက်နက်တစ်ခုတရာ မပါရှိပါဘဲ လျက်နှင့်ပင်တဦးတယောက်သောသူသည် အခြားသူတဦးတယောက်အား သွားရောက်သတ်ပုတ်မည်ဟု ပြောဆိုလေ့ရှိသည်မှာ အများအသိပင် ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် မောင်တင်အောင်က သိန်းအောင်အား သွား၍သတ်မည်ဆိုရာတွင် သိန်းအောင်အသက်ကို သေစေသည်အထိ သတ်ဖြတ်ရန် ရည်ရွယ်ချက်နှင့် ပြောဆိုခြင်းဟုတ်ခြင်မဟုတ်ပေမည်။ မိမိတို့အား ဆဲရေးတိုင်းထွာခြင်းပြုလုပ်သောကြောင့်သွားရောက် ရန်မူရန်မျှသာပြောဆိုခြင်းဖြစ်ကောင်းဖြစ်ပေလိမ့်မည်။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေကာမူ ဤအချက်နှင့်ပတ်သက်သူ ယခု ကျွန်ုပ်တို့ရွှေ့ရှိအမှုတွင်ရရှိသည့် သက်သေခံချက်များ အားလုံးကို ခွဲ၍ကြည့်ရှုသောအခါ တရားခံတို့၌ မောင်သိန်းအောင်အား သတ်ဖြတ်ရန် အကြံတူတခုရှိမရှိဟူသောပြဿနာသည် အလွန်ဖွယ် သံသယဖြစ်စရာကောင်းသည့်ပြဿနာသာဖြစ်သည်။ ဖြောင့်ချက်ပေးသည့် တရားခံမောင်ဘိုးငိုသည် အသက် ၁၈ နှစ်မျှသာရှိသေးသည်။ ငယ်ရွယ်သူတဦးဖြစ်လေရာ ၎င်း၏ဖြောင့်ဆိုချက်များတွင် အချို့သော စကားရပ်များသည် စိတ်လိုက်မာန်ပါ ပြောဆိုခဲ့သည့်စကားများလည်း ပါနိုင်သည်။ ထို့ကြောင့် ၎င်း၏ထွက်ဆိုချက်တခုတည်းပေါ် မူတည်ပြီး တရားခံများ၌ အဆိုပါအကြံတူတခုရှိသည်ဟု ဆုံးဖြတ်ချက်မချမှတ်သင့်ဟု ကျွန်ုပ်တို့ ထင်မြင်ယူဆသည်။

၁၉၆၆
မောင်တင်
အောင်
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

တရားခံများသည် မောင်သိန်းအောင်၏ အိမ်သို့သွားရာ၌ ဒါးကိုယ်စီကိုင်ဆောင်ပြီးသွားကြသည်မှာ ထင်ရှားလေသည်။ ဒါးကဲ့သို့သော လက်နက်သည် လူတဦးတယောက်အား သေစေသည်အထိ အန္တရာယ်ပြုလုပ်နိုင်သည်။ သို့ရာတွင် ထိုကဲ့သို့သော လက်နက်မျိုးများကို ကိုင်ဆောင်သွားရုံသာဖြင့် ၎င်းတို့၌ မောင်သိန်းအောင်အား သတ်ဖြတ်ရန် အကြံအစည်ရှိသည်ဟုမဆိုနိုင်ပေ။ ဤအချက်နှင့်ပတ်သက်၍၊ မောင်မြင့်နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (၄) အမှုစီရင်ထုံးတွင်လည်း အထက်တွင်ပေါ်ပြထားသကဲ့သို့ ယူဆသင့်ကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ တရားခံများသည် မောင်သိန်းအောင်အား

(၄) ၁၉၄၈ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံ စီရင်ထုံး စာ ၃၇၉။

၁၉၆၆
မောင်တင်
အောင်
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

တွေ့ရှိလျှင် တွေ့ရှိခြင်းမည်သို့မျှမပြုလုပ်ကြချေ။ မောင်သိန်းအောင်တွင် လက်နက်တစ်
တရာကိုင်ဆောင်ခြင်းမရှိဘဲ၊ တရားခံများနှင့် လိုက်ပါသွားကြသည်ကိုထောက်ဆ၍
ကြည့်ရှုသောအခါ၌လည်း မိမိသည်တရားခံများအား ရန်သူများအဖြစ် အသိအမှတ်
မပြုလုပ်ခဲ့ကြောင်း ထင်ရှားပြန်သည်။ ရွာတွင်းသို့ရောက်သောအခါမှ တခုခုသော
အကြောင်းပေါ်ပေါက်လာပြီး၊ တရားခံများသည် မောင်သိန်းအောင်ကို သတ်ပုတ်
ကြရာ၌ လက်လွန်သွားခြင်းမျှသာ ဖြစ်သည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့ ထင်မြင်ယူဆသည်။
ထို့ကြောင့် မောင်သိန်းအောင်သည် တရားခံများ ဝိုင်းဝန်းဒါးနှင့်ခတ်သဖြင့် သေဆုံး
ရသော်လည်း မည်သူပြုလုပ်သည့် ဒဏ်ရာကြောင့်အသက်ဆုံးရှုံးရကြောင်း သက်သေခံ
အထောက်အထားမရှိသဖြင့် မောင်စိန် ပါ ၂ နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (၅)
အမှုစီရင်ထုံးတမ်းတွင်ကျင့်သုံးထားသည့်အရ၊ တရားခံများ၏ ပြုလုပ်မှုသည်အပြင်းအထန်
နာကျင်စေမှုမြောက်သည့်ပြုလုပ်မှုသာလျှင်ဖြစ်သည်ဟု ဆုံးဖြတ်ရပေမည်။

အထက်ဖော်ပြပါ အကြောင်းအရာတို့ကြောင့်၊ ဤအမှုတွင် တရားခံများအား
ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၃၀၂(၁) (ခ)/၃၄ အရ ပြစ်မှုထင်ရှား စီရင်ရန် မဖြစ်နိုင်။
ပညာရှိ အောက်ရုံးတရားသူကြီးဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ထားသည့်အတိုင်း တရားခံများ
သည် မိမိတို့အပေါ် ခွဲစွဲချက်များတင်သွင်းထားသည့်အတိုင်း အပြစ်များရှိကြသည်ဟူ၍
သာလျှင် ယူဆရမည်ဖြစ်သည်။ တရားခံတို့၏ ခုခံချေပချက်များနှင့်ပတ်သက်၍ ပညာရှိ
အောက်ရုံးတရားသူကြီးက အကြောင်းစုံလင်စွာ ဖော်ပြပြီး၊ ၎င်းတို့၏ အစစ်ခံချက်
များနှင့်တကွ သက်သေများ၏ အစစ်ခံချက်များကိုပယ်ချခဲ့သည်။ ထိုကဲ့သို့ပယ်ချ
ခဲ့ခြင်းမှာ မှန်ကန်သည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်လိုက်သည်။ ပညာရှိအောက်ရုံး
တရားသူကြီးက တရားခံမောင်တင်အောင်နှင့် မောင်ဘိုးငိုတို့အပေါ်တွင် စုစုပေါင်း
ထောင်ဒဏ် ၁၀ နှစ်နှင့် မောင်ကြိုင်အပေါ်တွင် ထောင်ဒဏ် ၇ နှစ် ကျခံစေရန်
အမိန့်ချမှတ်ခဲ့ရာ၊ထိုပြစ်ဒဏ်များသည် အမှု၏ပတ်ပန်းကျင် အကြောင်းခြင်းရာများ
အရ၊ အလွန်ကြီးလေးသည်ဟုမဆိုသာချေ။ ထို့ကြောင့် ဤအမှုတွင် အယူခံတရားလို
များ၏ အယူခံလွှာများကို ပယ်လိုက်သည်။ ပြင်ဆင်မှုနှင့်ပတ်သက်၍ အထက်တွင်
ဖော်ပြထားသည့်အတိုင်း ပညာရှိအောက်ရုံးတရားသူကြီး ချမှတ်သည့်စီရင်ချက်နှင့်
အမိန့်တို့သည် မှန်ကန်သည်ကို တွေ့ရှိရသဖြင့် ဤပြင်ဆင်မှုကိုပိတ်ပြီး၊ ပညာရှိအောက်ရုံး
တရားသူကြီးသည် သက်သေခံချက်များကို ဝေဖန်ရာ၌ ဤစီရင်ချက်တွင် ပါရှိသည့်
အချက်အလက်များကို သတ်ပြရန်လိုသည်ဟူသော မှတ်ချက်နှင့် အောက်ရုံးအမှုတွဲ
ကို အောက်ရုံးသို့ပြန်ပို့စေ။ ။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

ရာဇဝတ်အယူခံမှု

တရားသူကြီးဦးသက်ဖေ ရွှေတွင်

မောင်တိုက်ဖြူ (အယူခံတရားလို)

နှင့်

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (အယူခံတရားခံ) *

† ၁၉၆၆

မေလ ၁၂

ရက်။

ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၃၉၄ အရ မူပြစ်ထင်ရှားစီရင်ခြင်း—တဦးတည်းသော သက်သေထွက်ချက်—
အပြန်အလှန် စွပ်စွဲချက်ရှိနေခြင်း ထွက်ချက်တခုတည်းဖြင့် အပြစ်ပေးသင့် မပေးသင့်—
ထွက်ချက်အား ထောက်ခံသည့် သက်သေ အထောက်အထားရှိ မရှိ—ထောက်ခံသည့်
သက်သေအထောက်အထားရှိလျှင် အပြစ်ပေးနိုင် မပေးနိုင်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ရာဇဝတ်မှုတခုတွင် တဦးတည်းသော သက်သေထွက်ချက်ဖြင့် အပြစ်ပေး
ရမည်ဟု တားမြစ်ထားခြင်းမရှိသော်လည်း၊ ထိုသက်သေအပေါ် အပြန်အလှန် စွပ်စွဲချက်ရှိနေလျှင်၊
၎င်း၏ထွက်ချက်တခုတည်းဖြင့် အပြစ်မပေးသင့်၊ ၎င်း၏ထွက်ချက်အား ထောက်ခံသည့်သက်သေ
အထောက်အထားရှိမှသာ စိတ်ချလက်ချ အပြစ်ပေးနိုင်မည်။ အယူခံတရားလိုကိုယ်တိုင်က
မောင်အောင်ကြည်အား ငါးနှင့် ခုတ်ခွဲရကြောင်း ဝန်ခံထား၏။ သို့ရာတွင် ယင်းသို့ခွဲရခြင်းမှာ
မိမိတို့ကို မုဒိန်းကျင့်၍ ခုတ်ခြင်းဖြစ်သည်ဟု ထုချေသော်လည်း၊ ထိုထုချေချက်မှာ အထောက်
အထား မခိုင်လုံပေ။ အခင်းဖြစ်သည့်နေ့က မောင်အောင်ကြည်သည် စပါးဒိုင်တွင် စပါးသွားဆောင်း
သဖြင့် ဓဉ်မကျရရှိကာ အယူခံတရားလိုနှင့်အတူ ရွာသို့ပြန်လာကြသည်ဆိုသော သက်သေအထောက်
အထားများ ရှိနေသည့်အပြင်၊ အလှူခံရပြီးနောက်၊ မောင်အောင်ကြည်သည် ချက်ခြင်းတိုင်တန်းခဲ့
သည် ဆိုသော သက်သေထွက်ချက်များ ရှိနေသောကြောင့်၊ အယူခံတရားလိုက ငါးနှင့်ခုတ်ပြီး
ငွေလုသည်ဆိုသည့်စွပ်စွဲချက်မှာ ယုတ္တိမရှိဟုမဆိုနိုင်။

အယူခံတရားလိုအတွက် ။ ။

အယူခံတရားခံအတွက် ။ (အစိုးရရှေ့နေကြီး) ဦးသိန်းဟံ။

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေ။ ။အယူခံတရားလိုအပေါ် ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၃၉၄ အရ၊
အလုပ်နှင့် ထောင်ဒဏ် ၅ နှစ်ကျခံစေရန် အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သော၊ ပဲခူးမြို့ ပဌမရာဘက်
ရာဇဝတ်တရားသူကြီး၏ စီရင်ချက်ကို မကျေနပ်သဖြင့် အယူခံဝင်ခြင်းဖြစ်သည်။

* ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်အယူခံမှုအမှတ် ၃၆၁။
† ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၅၆ တွင်ချမှတ်ခဲ့သော၊ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ
၂၀ ရက်နေ့စွဲပါ၊ ပဲခူးမြို့၊ ပဌမရာဘက် အထူးရာဇဝတ်တရားသူကြီး၏ အမိန့်ကိုအယူခံဝင်မှု။

၁၉၆၆
မောင်တိုက်ပြု
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
ပြန်မာနိုင်ငံ။

အမှုဖြစ်ပွားပုံ အကြောင်းခြင်းရာ အတိုချုပ်မှာ၊ လွန်ခဲ့သည့် ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဇန္နဝါရီလ ၂၆ ရက်နေ့တွင်၊ ပဲခူးခရိုင် မြစ်ကျိုးရဲစခန်းအပိုင် ခင်တန်းကြီးကျေးရွာနေ မောင်အောင်ကြည် (လိပြ-၁) သည် တမာတကေး စပါးဒိုင်၌ စပါး ၁၆၃ တင်းကို ငွေ ၅၁၀ ကျပ် ၆၈ ပြားဖြင့် ရောင်းပြီး၊ စပါးဒိုင်မှူး ဦးကြည်လှ (လိပြ-၅) နှင့်အတူ၊ အရက်ဆိုင်၌ အရက်သောက်ကြ၏။ အရက်ဆိုင်သို့ အယူခံတရားလို ရောက်လာ၍၊ ၎င်းလည်း ဝင်သောက်သည်။ ထိုနောက်စပါးဒိုင်သို့ ပြန်လာကြပြီး မောင်အောင်ကြည်က ရွာပြန်ရန် အယူခံတရားလိုအား လှည်းငါးခိုင်းရာ မရချေ။ အယူခံတရားလိုက ၎င်းလည်း အဖော်လိုက်မည်ပြော၍၊ မောင်အောင်ကြည်သည် အယူခံတရားလိုနှင့် အတူ ခြေလျင်ထွက်လာရာ၊ လမ်းတွင် အယူခံတရားလိုသည် တပိတပါးသွားမည်ဟန်ပြု၍ ပျောက်သွားလေသည်။ မောင်အောင်ကြည်က အော်ခေါ်သော်လည်း၊ အယူခံတရားလိုသည် မလာပေ။ နောက်ဆုံးတွင် မောင်အောင်ကြည်သည်၊ ကိုထွန်းအေး (ခံပြ-၂) ၏ တဲသို့ ရောက်သွားပြီး၊ ကိုထွန်းအေးအား အယူခံတရားလိုနှင့်အတူ ထွက်လာရာ မျက်ခြေပြတ်သွားကြောင်း ပြောပြလေသည်။ ကိုထွန်းအေးက ခင်တန်းကြီးရွာရှိရာ မီးရောင်ဘက်သို့ ညွှန်ပြသည့်အတိုင်း၊ မောင်အောင်ကြည်လည်း ထွက်ခွာလာရာ၊ လမ်းတွင် အယူခံတရားလိုက ဒါးနှင့်ခုတ်ပြီး အိတ်ထဲရှိ ငွေ ၄၀၃ ကျပ်ကို လုယူလိုက်လေသည်။ အယူခံတရားလိုက ခုတ်သဖြင့် မောင်အောင်ကြည်၏ လက်ဝဲဘက်လက်မောင်း၌ ဒဏ်ရာတချက်ရှိခဲ့လေသည်။ ထိုနောက် မောင်အောင်ကြည်သည် ထွက်ပြေးကာ ခင်တန်းကြီးရွာနေ၊ ကိုပွ (လိပြ-၈) အား ညတွင်းချင်းပင် အယူခံတရားလိုက ဒါးနှင့်ခုတ်ပြီး ငွေလုကြောင်းတိုင်ကြားခဲ့၏။ ချက်ခြင်းပင် ကိုပွသည် မောင်အောင်ကြည်အား ခေါ်၍ ရှမ်းတပ်ရင်းသို့ သွားရောက်တိုင်ကြားရာ၊ စစ်တပ်မှ ၎င်းတို့အား၊ ခင်တန်းကြီးရဲစခန်းသို့ ပို့လိုက်လေသည်။

ထိုအချိန်တွင် အယူခံတရားလိုနှင့် ၎င်း၏ ဇနီး မတင်စိန်တို့သည်၊ ရဲစခန်းသို့ ရောက်လာကြပြီး၊ မတင်စိန်အား မောင်အောင်ကြည်က မုဒိန်းကျင့်ကြံသဖြင့် အယူခံတရားလိုက မောင်အောင်ကြည်အား ဒါးနှင့်ခုတ်လိုက်ကြောင်း တိုင်ကြားလေသည်။ နှစ်ဦးနှစ်ဘက် အပြန်အလှန် တိုင်ကြားချက်အရ၊ ရဲအဖွဲ့မှ အယူခံတရားလိုအပေါ်ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၃၉၄ အရ၎င်း၊ မောင်အောင်ကြည်အပေါ်ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၃၇၆ အရ၎င်း ရုံးတင် တရားစွဲဆိုရာ၊ ပညာရှိအောက်ရုံးတရားသူကြီးသည် မောင်အောင်ကြည်အား တရားသေလွှတ်ခဲ့ပြီး၊ အယူခံတရားလိုအပေါ် အထက်၌ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း အပြစ်ပေးခဲ့ခြင်းဖြစ်လေသည်။

ဤအမှုတွင် အယူခံတရားလိုသည် မောင်အောင်ကြည်အား ဒါးနှင့်ခုတ်ပြီး ငွေလုသည်ဆိုသော စွပ်စွဲချက်နှင့် ပတ်သက်၍၊ မောင်အောင်ကြည်၏ စွပ်စွဲချက် တခုသာ

မောင်တိုက်မြို့
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
ပြန်မာနိုင်ငံ။

ရှိ၏။ ရာဇဝတ်မှုတခုတွင် တဦးတည်းသော သက်သေ၏ ထွက်ချက်ဖြင့် အပြစ်မပေးရဟု တားမြစ်ထားခြင်း မရှိသော်လည်း၊ ထိုသက်သေအပေါ် အပြန်အလှန် စွပ်စွဲချက်ရှိနေ လျှင်၊ ၎င်း၏ ထွက်ချက်တခုတည်းဖြင့် အပြစ်မပေးသင့်ပေ။ ၎င်း၏ ထွက်ချက်အား ထောက်ခံသည့် သက်သေအထောက်အထား ရှိမှသာ စိတ်ချလက်ချ အပြစ်ပေးနိုင် ပေမည်။

အခင်းဖြစ်နေညနေက၊ မောင်အောင်ကြည်သည် အယူခံတရားလိုနှင့် အတူ စပါး ဒိုင်မှ ထွက်သွားကြကြောင်း၊ စပါးဒိုင်မှူး မောင်ကြည်လှ (လိုပြ-၅) က ထွက်ဆိုထား သောကြောင့် မိမိတဦးတည်းရွာသို့ ပြန်လာသည်ဆိုသော အယူခံတရားလို၏ တင်ပြ ချက်မှာ မဟုတ်မမှန်ကြောင်း ထင်ရှားသည်။ မောင်အောင်ကြည်က ၎င်းသည် အယူခံ တရားလိုနှင့် အတူ ပြန်လာရာလမ်းတွင် အယူခံတရားလိုနှင့် ကွဲသွားကြောင်း ကိုထွန်း စိန် (ခံပြ-၂) အား ပြောပြခဲ့သဖြင့်၊ ၎င်းတို့နှစ်ဦး စပါးဒိုင်မှ အတူပြန်လာသည်ဆို ခြင်းမှာ ယုံမှားဘွယ်မရှိနိုင်။

မောင်အောင်ကြည်သည် ငွေလုခံရပြီးနောက်၊ ရွာရှိ ကိပ္ပူအား ချက်ခြင်းသွား ရောက် အကြောင်းကြားကာ စစ်တပ်မှတစ်ဆင့် ရဲစခန်းသို့ တိုင်ကြားခဲ့သည်ကို ထောက် ရွှလျှင် ၎င်း၏ စွပ်စွဲချက်မှာ အချိန်ယူ စဉ်းစားပြီး ပြုလုပ်ခဲ့သည့် စွပ်စွဲချက်မဟုတ် ကြောင်း ထင်ရှားသည်။ အယူခံတရားလိုနှင့် ၎င်း၏ ဇနီး မတင်စိန်တို့ကလည်း တချိန်တည်းလိုလို၌ပင် ရဲစခန်းသို့ သွားရောက်ကာ မောင်အောင်ကြည်သည် မတင်စိန် ကို မုဒိန်းကျင့်သဖြင့် ဒါးနှင့်ခုတ်လိုက်ရကြောင်း တိုင်ကြားခဲ့သည်မှာ မှန်၏။ ထိုစွပ်စွဲ ချက်နှင့် ပတ်သက်၍၊ အောက်ရုံးမှလည်ဆယ်ကာ ပြုလုပ်သည့် စွပ်စွဲချက် ဖြစ်သည်ဟု အဆုံးအပြတ်ပေးကာ၊ မောင်အောင်ကြည်အား တရားသေလွှတ်ခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။ ထို အမှုမှာ အောက်ရုံး ပညာရှိ တရားသူကြီး၏ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှု အမှတ် ၆၂ ပင်ဖြစ်၏။ ထိုအမှုတွင် မတင်စိန်က မောင်အောင်ကြည်သည် မိမိ၏ မိန်းမကိုယ်ထဲသို့ ယောကျ်ား တံဆာကို ထည့်ပြီးဆောင်သည်ဟု ထွက်ဆိုခဲ့သော်လည်း၊ ဆရာဝန်၏ အစစ်အဆေး မခံလိုကြောင်း ငြင်းဆိုခဲ့ပြီး၊ တိုင်ချက်ပေးသည့်ညက ဘော်လီအင်္ကျီကို မိမိဘာသာဆုတ်ကာ လုံးထွေး ချေနေသည်ကို တွေ့မြင်ကြောင်း ရဲသား မောင်သန်း ထွန်းက ထွက်ဆိုထားသောကြောင့် လည်ဆယ်မှုဖြစ်သည်ဟုကောက်ယူခဲ့ခြင်း ဖြစ်လေ သည်။

ယခုအမှုတွင် အယူခံတရားလိုကိုယ်တိုင်က မောင်အောင်ကြည်အား ဒါးနှင့် ခုတ်ခဲ ရကြောင်း ဝန်ခံထား၏။ သို့ရာတွင် ယင်းသို့ ခုတ်ရခြင်းမှာ မိမိ၏ ဇနီးကို မုဒိန်းကျင့်၍ ခုတ်ခြင်းဖြစ်သည်ဟု ထုချေသော်လည်း၊ ထိုထုချေချက်မှာ အထောက်အထား မခိုင် လုံပေ။ အခင်းဖြစ်နေက မောင်အောင်ကြည်သည် စပါးဒိုင်တွင် စပါးသွားရောင်း

၁၉၆၆ သဖြင့် ငွေများရရှိကာ၊ အယူခံတရားလိုနှင့် အတူ ရွာသို့ပြန်လာကြသည်ဆိုသော
 မောင်တိုက်မြို့ နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ။ သက်သေအထောက်အထားများ ရှိနေသည့်အပြင်၊ အလှခံရပြီးနောက်၊ မောင်အောင်
 ကြည်သည် ချက်ခြင်း တိုင်တန်းခဲ့သည်ဆိုသော သက်သေထွက်ချက်များ ရှိနေသော
 ကြောင့်၊ အယူခံတရားလိုက ဒါးနှင့်ခတ်ပြီး ငွေလုသည်ဆိုသည့် စွပ်စွဲချက်မှာ ယုတ္တိ
 မရှိဟု မဆိုနိုင်။ ထို့ကြောင့်၊ အယူခံတရားလိုသည် ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၃၉၄ အရ၊ ပြစ်မှု
 ကျူးလွန်သည်ဆိုသော ကောက်ယူချက်မှာ မှန်ကန်သည်။ လူယူခြင်းခံရသည့် ငွေမှာ
 ၄၀၃ ကျပ်သာဖြစ်၍ ၎င်းအပေါ် ချမှတ်ထားသော ထောင်ဒဏ် ၅ နှစ်အပြစ်ဒဏ်မှာ
 ကြီးလေးသည်ဟု ယူဆသည်။ သို့ပါ၍ အဆိုပါ အပြစ်ဒဏ်အစား အလုပ်နှင့် ထောင်
 ဒဏ် ၃ နှစ်သာ ကျခံစေရန် ပြင်ဆင်၍ အမိန့်ချမှတ်လိုက်သည်။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

ရာဇဝတ်အယူခံမှု

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေ ရွှေတောင်

မောင်ထွန်းရွှေ ပါ ၂ (အယူခံတရားလိုများ)

နှင့်

ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ (အယူခံတရားခံ)*

† ၁၉၆၆

မေလ

၁၈ရက်။

ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၃၉၂ အရယူပြစ်ထင်ရှားစီရင်ခြင်း—စွဲဆိုသည့်အမှုတွင် ပေါ်ပေါက်လျက်ရှိသော သက်သေထွက်ချက်နှင့် အခြား သက်သေအထောက်အထားများ အပေါ်မူတည်လျက်အပြစ် ရှိ မရှိ ဆုံးဖြတ်ခြင်း—အခြားအမှုမှ သက်သေအထောက်အထားများကို ထည့်သွင်းစဉ်းစား ခြင်းပြုနိုင် မပြုနိုင် ။

ဆုံးဖြတ်ချက် ။ ။ တရားခံတဦးအား ပြစ်မှုကျူးလွန်ခဲ့သည်ဟုဆိုကာ ရုံးတင်တရားစွဲဆိုသော အခါ၊ ယင်းသို့စွဲဆိုသည့်အမှုတွင် ပေါ်ပေါက်လျက်ရှိသော သက်သေထွက်ချက်နှင့် အခြား သက်သေ အထောက်အထားများအပေါ် မူတည်လျက် အပြစ်ရှိ မရှိဆိုသော ပြဿနာကို ဆုံးဖြတ်ရမည်ဖြစ် သည်။ အခြားအမှုမှ သက်သေအထောက်အထားများကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားခြင်း မပြုနိုင် ။ အခြားအမှုမှ သက်သေအထောက်အထားများကို အသုံးပြုခွင့်ပေးလျှင်၊ ပြင်ပအထောက်အထား များပါ တစစဝင်လာပြီး တရားခံများအဘို့ အထူးနစ်နာဘွယ် အကြောင်းရှိလေသည်။

အယူခံတရားလိုအဘွက် ။ ။

အယူခံတရားခံအတွက် ။ ။ (အစိုးရရွှေနေကြီး) ဦးသိန်းဟံ ။

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေ ။ ။ အယူခံတရားလို ထွန်းရွှေနှင့် ခွေးနီတို့အပေါ်၊ ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၃၉၂ (၁) အရ၊ အလုပ်နှင့် ထောင်ဒဏ် ၇ နှစ်ကျခံစေရန် အမိန့် ချမှတ်ခဲ့သော ကျိတ်ထိုးမြို့၊ နယ်ပိုင် ရာဇဝတ် တရားသူကြီး၏ စီရင်ချက်ကို မကျေနပ် သဖြင့် အယူခံဝင်ခြင်းဖြစ်သည်။

* ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇသတ်အယူခံမှုအမှတ် ၂၂၅/၂၂၇။

† ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇသတ်ကြီးမှုအမှတ် ၆၈ တွင်ချမှတ်သော ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၁ ရက်နေ့စွဲ ပါ ကျိတ်ထိုးမြို့၊ နယ်ပိုင် ရာဇသတ်တရားသူကြီး၏ အမိန့်အယူခံမှု။

အမှုဖြစ်ပွားပုံအကြောင်းခြင်းရာ အတိုချုပ်မှာ လွန်ခဲ့သည့် ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၆ ရက်နေ့ည ၁၀ နာရီခန့်အချိန်တွင် သထုံခရိုင်၊ ဘီးလင်းမြို့နယ်၊ ကင်းရွာ တောင်ကြီးစုရပ်ကွက်နေ မစောကြည် (လိပ်-၄)၏ နေအိမ်သို့ ဓားနှင့်လုံကိုင် လူဆိုးသုံးယောက်ဝင်ရောက်ကာ တန်ဖိုးငွေ ၉၅၀ ကျပ်ခန့်ရှိသည့် ရွှေနှင့် အဝတ်အထည်ပစ္စည်းများကို လုယူ၍ ထွက်သွားကြလေသည်။ မစောကြည်နှင့် အိမ်သားများသည် လူဆိုးများကို မှတ်မိလိုက်ကြခြင်းမရှိပေ။ နံနက်တွင် မစောကြည်သည် ကျေးရွာလူကြီး ဦးဘိုးသွက်(လိပ်-၃)အား သွားရောက်တိုင်ကြားသဖြင့် ဦးဘိုးသွက်က ရဲစခန်းသို့ တစ်ဆင့် အကြောင်းကြားလိုက်လေသည်။

၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၅ ရက်နေ့တွင် ရဲစခန်းမှူး ဦးခင်မောင်(လိပ်-၈)သည် အယူခံတရားလို ထွန်းရွှေအား သတင်းအရ ကျိုက်ထိုတွင် ဖမ်းဆီးလိုက်၏။ ၎င်း၏ထွက်ဆိုချက်အရ အယူခံတရားလို ခွေးနီနှင့် သာအောင်ဆိုသူတို့အား ဝင်းကရွာတွင် ဖမ်းဆီးလိုက်ပြီး ၎င်းတို့ထံမှ သက်သေခံပစ္စည်း ရွှေထည် နှင့် အဝတ်အစားများကို သိမ်းဆီးခဲ့၏။ ထို့နောက် ၁၉၆၅ ခု ၁ မတ်လ ၉ ရက်နေ့တွင် သာအောင်သည် ဤလုယက်မှုနှင့်ပတ်သက်၍ ကျိုက်ထိုမြို့၊ ပဌမရာဘက်ရာဇဝတ်တရားသူကြီး ဦးဘရှင်(လိပ်-၂)ထံတွင် ပြောဆိုချက်ပေးခဲ့၏။ ထိုပြောဆိုချက်ကို အောက်ရုံးတရားသူကြီး၏ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၆၇/၆၅ တွင် တွဲထား၏။ ဤအမှုတွင် မိတ္တူတင်သွင်းခဲ့ခြင်းမရှိပေ။ အယူခံတရားလို ခွေးနီ၊ သာအောင်တို့ထံမှ ဖမ်းဆီး ရမိခဲ့သော ပစ္စည်းများကို လုယက်ခြင်းခံရသည့် သက်သေများအား စီတန်းပြသရာ မခင်နွဲ့(လိပ်-၅)က နားဆွဲတစ်ဖက်ကို ၎င်း၏နားမှ လူဆိုးများအား ချွတ်ပေးလိုက်သည့်ပစ္စည်းဖြစ်ကြောင်း မှန်ကန်စွာ ဆွဲပြလေသည်။ မစောကြည်(လိပ်-၄)ကလည်း လက်စွပ်တစ်ကွင်း၊ နားကပ်တစ်ရံနှင့် အဝတ်အစားများကို ၎င်း၏ထံမှ လူဆိုးများ ယူသွားသည့် ပစ္စည်းများဖြစ်ကြောင်း အမှတ်အသားများနှင့်တကွ ဆွဲပြနိုင်ခဲ့လေသည်။

အထက်ပါအထောက်အထားများအရ၊ အယူခံတရားလိုသာအောင်အား ရုံးတင်တရားစွဲဆိုရာ သာအောင် က ပြစ်မှုကျူးလွန်ကြောင်းဝန်ခံသဖြင့် ၎င်းအပေါ် အလုပ်နှင့်ထောင်ဒဏ် ၃ နှစ် ချမှတ်လိုက်လေသည်။ သာအောင်သည် ထိုအပြစ်ဒဏ်ကို အယူခံဝင်ရောက်ခြင်းမရှိပေ။ အယူခံတရားလိုတို့က လုယက်ရာတွင် မပါကြောင်း၊ အချင်းဖြစ်ပွားစဉ်က ၎င်းတို့သည် အခြားနေရာတွင်ရှိနေကြကြောင်း ထုချေကြသော်လည်း ပညာရှိအောက်ရုံးတရားသူကြီးသည် ၎င်းတို့၏ ထုချေချက်များကို လက်မခံဘဲ အထက်တွင်ဖော်ပြခဲ့သည့် အတိုင်း အပြစ်ပေးခဲ့ခြင်းဖြစ်လေသည်။

တရားခံတစ်ဦးအား ပြစ်မှုကျူးလွန်ခဲ့သည်ဟုဆိုကာ ရုံးတင်တရားစွဲဆိုသောအခါ ယင်းသို့ စွဲဆိုသည့် အမှုတွင် ပေါ်ပေါက်လျက်ရှိသော သက်သေထွက်ချက်နှင့် အခြား

၁၉၆၆

မောင်ထွန်းရွှေ
ပါ ၂
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
ပြန်မာနိုင်ငံ။

သက်သေ အထောက်အထားများအပေါ် မူတည်လျက်အပြစ်ရှိ မရှိဆိုသော ပြဿနာ
ကို ဆုံးဖြတ်ရမည် ဖြစ်သည်။ အခြားအမှုမှ သက်သေအထောက်အထားများကို
ထည့်သွင်း စဉ်းစားခြင်း မပြုနိုင်။ အခြားအမှုမှ သက်သေအထောက်အထားများကို
အသုံးပြုခွင့်ပေးလျှင် ပြင်ပ သက်သေအထောက်အထားများပါ တစစဝင်လာပြီး၊
တရားခံများအဘို့ အထူးနစ်နာဘွယ်ရာ အကြောင်းရှိလေသည်။

ယခုအမှုတွင် ပညာရှိ အောက်ရုံး တရားသူကြီးသည် ၎င်း၏ ရာဇဝတ်ကြီးမှု
အမှတ် ၆၇/၆၅ မှ သာအောင်၏ ဖြောင့်ချက်ကို ဤအမှု၌ထည့်သွင်း စဉ်းစားထား
သည်ကို တွေ့ရ၏။ မှန်ကန်သည့် လုပ်နည်းလုပ်ဟန်မှာ အကယ်၍ သာအောင်၏
ဖြောင့်ချက်ကို ဤအမှုတွင် ထည့်သွင်းစဉ်းစားလိုပါမူ မိတ္တူအမှန်တရားကို ကူးပြီး
ဖြောင့်ချက်ယူသူ ဦးဘရှင် (လိပြ-၂)မှတစ်ဆင့်တင်သွင်းခဲ့သင့်လေသည်။ အလားတူပင်
သက်သေခံပစ္စည်းများကို သာအောင်နှင့် အယူခံတရားလို ခွေးနီထံမှရမိသည်ဆိုသော
အချက်နှင့်ပတ်သက်၍၊ ရှာဖွေပုံစံ မိတ္တူများကို ဤအမှု၌တင်သွင်းပြီး ရှာဖွေစဉ်က
သက်သေအဖြစ် ရှိကြသည့် ဦးဖေအောင် (လိပြ-၉)နှင့် ဦးအောင်စိန် (လိပြ-၈)တို့
အား ပြည့်စုံစွာ စစ်ဆေးရမည်ဖြစ်သည်။

ထို့ကြောင့် အဆိုပါ ရာဇဝတ်ကြီးမှု အမှတ် ၆၇/၆၅ မှ သက်သေခံအထောက်
အထားများကိုဤ အမှု၌ ထည့်သွင်းစဉ်းစားခြင်း မပြုလျှင်၊ အယူခံတရားလို ထွန်းရွှေ
သည် ဤအမှုနှင့်ပတ်သက်၍၊ မည်သို့မည်ပုံ ပါဝင်ငြိစွန်းနေသည်ဆိုသော သက်သေ
အထောက်အထား လုံးဝ မရှိတော့ပေ။ အယူခံတရားလို ခွေးနီထံမှသက်သေခံပစ္စည်း
များကို ရရှိသည်ဆိုသော သက်သေခံချက်လည်း မရှိဖြစ်နေ၏။ ဦးဖေအောင်နှင့်
ဦးအောင်စိန်တို့အား သက်ညှာစွာ ပြန်လည်စစ်ဆေးရန် ဤရုံးမှ ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး
ပုဒ်မ ၄၂၈ အရ ညွှန်ကြားခဲ့သည့်အတိုင်း ပြန်လည်စစ်ဆေးချက်၌လည်း တိုက်ရိုက်
ပစ္စည်းများကို အယူခံတရားလို ခွေးနီထံမှရမိခဲ့သည်ဆိုသော စွပ်စွဲချက်များ မပါ
ရှိပေ။ သို့ဖြစ်ရာ အယူခံတရားလို ထွန်းရွှေနှင့်ခွေးနီတို့အပေါ် ဤအမှုနှင့်ပတ်သက်၍
ခိုင်လုံသော သက်သေ အထောက်အထားရှိသည်ဟု မဆိုနိုင်တော့ပေ။

အထက်ပါ အကြောင်းများကြောင့်၊ အယူခံတရားလိုထွန်းရွှေနှင့် ခွေးနီတို့အား
ဤအမှုနှင့် ပတ်သက်၍ တရားသေလွှတ်လိုက်သည်။ ၎င်းတို့အပေါ် ကျိုက်ထိန်ယပ်ပိုင်
ရာဇဝတ်တရားသူကြီးရုံး၏ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၆၇/၆၅ တွင် ချမှတ်ထားသော
အပြစ်ဒဏ်များကိုကျွန်ုပ်၏ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်အယူခံမှုအမှတ် ၂၂၆ နှင့် ၂၂၈ တို့
တွင်အတည်ပြုပြီးဖြစ်၍၊ လုံးဝကင်းလုံးကျွတ် လွတ်ခွင့်မရနိုင်ပေ။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှု

တရားသူကြီးဦးသက်ဖေ ရွှေတွင်

၁၉၆၆ †

မေလ

၁၁ ရက်။

မောင်ထွန်းဝေ (ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားသူ)

နှိုင်း

ဦးကျင်ဟုတ် (ခေါ်) ဦးခွေး (ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားခံရသူ) *

ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၄၀၈ အရခွဲဆိုမှု—ရုံးတွင်သိမ်းဆည်းထားသော ပစ္စည်းများကို အာမခံနှင့်ပြန်ပေးခြင်း—ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၅၁၆ (က)အရအမိန့်မှာယာယီသဘောမျှဖြစ်ခြင်း—မူလရုံး၏အမိန့်မှာ လုံးဝတရားမဲ့တမှု ကင်းမဲ့သည့်အမိန့်တရပ်ဖြစ်သည်ဟု ဆိုနိုင်မဆိုနိုင်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၅၁၆(က) အရ အမိန့်မှာယာယီ သဘောမျှသာဖြစ်ရာ၊ သက်သေများကို စစ်ဆေးပြီးနောက်၊ လျှောက်ထားသူတွင် အပြစ်မရှိကြောင်းတွေ့ရှိရပါမူ၊ ပစ္စည်းများအား လျှောက်ထားသူပင် ပြန်ရမည်ဖြစ်၍၊ ၎င်းအပေါ် နှစ်နာဘွယ်ရာ အကြောင်းမရှိ။ အကြောင်းချင်းရာများအရ မူလရုံး၏ ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၅၁၆(က)အရ အမိန့်မှာလည်းလုံးဝတရားမဲ့တမှုကင်းမဲ့သည့် အမိန့်တရပ်ဖြစ်သည်ဟု မဆိုနိုင်၍ ဝင်ရောက် စွက်ဖက်ရန် အကြောင်းမရှိ။

ဒေါ်အေးမုင် နှင့်ဦးအောင်သိန်း၊ ၁၉၆၃ ခု၊ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး၊ ၇၉၂ ပိုင်းခြားဝေခံသည်။

ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားသူအတွက်။ ။ဦးလှဖေ (၂)။

ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားခံရသူအတွက်။ ။ဦးသန်းနိုင်။

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေ။ ။ရန်ကုန်မြို့၊ တတိယရာဘက် ရာဇဝတ်တရားသူကြီးရုံး၏ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှု အမှတ် ၃၂၈ တွင်၊ လျှောက်ထားသူအပေါ် လျှောက်ထားခံရသူက၊ ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၄၀၈ အရ၊ ဦးတိုက် လျှောက်ထား တရားစွဲဆိုခဲ့၏။ လျှောက်ထားသူက၊ ၎င်းနှင့် မောင်ကျော်လွင်ဆိုသူတို့သည်၊ သမိုင်းရပ်၊ ပိသုကာလမ်း

* ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၁၈၈(ခ)။

† ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၃၂၈ တွင်ချမှတ်သော ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၃ ရက်နေ့စွဲပါ၊ ရန်ကုန်မြို့၊ တတိယရာဘက်ရာဇဝတ်တရားသူကြီး၏ အမိန့်ကိုပြန်၍ဆင်ခြင်မှု။

မောင်ထွန်းဝေ
နှင့်
ဦးကျင်ဟုတ်
(ခ)ဦးဇွဲ။

အမှတ် ၅၁ နေအိမ်တွင်၊ ဂျပန်ဘိနပ်လုပ်ငန်းကို စပ်တူလုပ်ကိုင်ခဲ့ကြောင်း၊ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၃၀ ရက်နေ့တွင် မောင်ကျော်လှိုင်သည် လျှောက်ထားခံရသူ၏ ဇနီးကို ခိုးယူထွက်ပြေးကာ စပ်တူလုပ်ငန်းတွင် အသုံးပြုသော ပစ္စည်းအဝဝကို အလုပ် သမားတစ်ဦးဖြစ်သည့် လျှောက်ထားသူထံ၌ ထားခဲ့ကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် လျှောက်ထား ခံရသူက ပစ္စည်းစာရင်းတောင်းရာ လျှောက်ထားသူက သက်သေခံ “က” စာရင်းကိုပေး၍ စာရင်းပါပစ္စည်းများကိုလျှောက်ထားသူအား ယုံကြည်အပ်နှံခဲ့ကြောင်း၊ ထို့နောက် လျှောက်ထားသူသည် အပ်နှံထားသော ပစ္စည်းအချို့ကို ရောင်းချပြီး ကိုယ်ကျိုးအတွက် အသုံးပြုခဲ့ကြောင်း၊ အဆိုပြုစွပ်စွဲခံရမှု၊ ထို့ပြင် လျှောက်ထားခံရသူ က လျှောက်ထားသူသည် ယုံကြည်အပ်နှံထားသော ပစ္စည်းများကို ရောင်းချသုံးစွဲပစ်ရန် အကြောင်းရှိ၍ ထိုပစ္စည်းများအား ဝါးရမ်းထုတ်ပြီး ဖမ်းဆီးပေးရန် လျှောက်ထားသောကြောင့် ပညာရှိတတိယရာဘက် ရာဇဝတ်တရားသူကြီးသည် ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၉၆ အရ စပေါ်ငွေ ၆၀၀ ကျပ်၊ ညှပ်ဖိနှိပ်လုပ်သော စက်တစ်စုံ၊ ဘိနပ်ပုံစံ ၁၈ ခု၊ ဂျပန်စက်ဘီးအဟောင်း တစ်စီး၊ သဲကြိုး ၂၅၅ ဒါဇင်နှင့် ငွေ ၈၂၀ကျပ် တို့ကို လျှောက်ထားသူထံမှ ဝါးရမ်းဖမ်းသိမ်းဆည်းခဲ့၏။

ထို့နောက် အမှုကို စတင်၍ မစစ်ဆေးမီပင် လျှောက်ထားခံရသူက ရုံးတွင် သိမ်းဆည်းထားသော ပစ္စည်းများကို အာမခံနှင့် ပေးထားရန်တောင်းဆိုရာ လျှောက် ထားသူကလည်း ထိုပစ္စည်းများကို ၎င်းကိုသာလျှင် ပြန်ပေးထားသင့်ကြောင်း အပြိုင် အဆိုင် လျှောက်ထားလေသည်။ ပညာရှိတတိယ ရာဘက် ရာဇဝတ်တရားသူကြီး သည် နှစ်ဦးနှစ်ဖက်ကို ကြားနာပြီးနောက် ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၅၁၆ (က)အရ လျှောက်ထားခံရသူအား ပစ္စည်းများကို ခံဝန်နှင့် ပြန်ပေးလိုက်လေသည်။ ထိုအမိန့်ကို မကျေနပ်သဖြင့် လျှောက်ထားသူက ဟံသာဝတီစက်ရှင်ရုံးတွင် ပြင်ဆင်မှုတင်သွင်းခဲ့ သော်လည်း အရေးရှုံးနိမ့်ခဲ့သောကြောင့် ဤပြင်ဆင်မှုကို တစ်ဖန်တင်သွင်းလာခြင်း ဖြစ်လေသည်။

လျှောက်ထားသူ၏ ပညာရှိရှေ့နေကြီးက လျှောက်ထားသူသည် လျှောက်ထား ခံရသူနှင့် မောင်ကျော်လှိုင်တို့၏ အစုစပ်လုပ်ငန်းတွင် အလုပ်လုပ်သည့် အလုပ်သမား တစ်ဦးမဟုတ်ကြောင်း၊ အမှန်မှာ မောင်ကျော်လှိုင်၏ မိတ်ဆွေဖြစ်ပြီး၊ မောင်ကျော်လှိုင် နှင့် အလုပ်အတူ လုပ်သူဖြစ်၍ လျှောက်ထားခံရသူသည် ၎င်း၏ ဇနီးကို မောင်ကျော်လှိုင်က ခိုးယူပေါင်းသင်းသောကြောင့်၊ မောင်ကျော်လှိုင်၏ မိတ်ဆွေဖြစ် သည့် လျှောက်ထားသူအား အကျိုးဆုတ်ယုတ်အောင် လိမ်လည်တရားစွဲဆိုခြင်းသာ ဖြစ်ကြောင်း၊ သက်သေခံ “က” စာရင်းမှာ မိမိရေးသားပေးလိုက်သည့် စာရင်းဖြစ်သည် ဆိုသော သက်သေအထောက်အထားမရှိကြောင်း၊ ပစ္စည်းများကို မိမိထံမှ သိမ်းဆည်း

၁၉၆၆
မောင်ထွန်းဝေ
နှင့်
ဦးကျင်ဟုတ်
(ခ)ဦးခွေး။

သွားခြင်းဖြစ်၍၊ မိမိအား ပြန်ပေးခဲ့သင့်ကြောင်း၊ ယင်းသို့ပြန်ပေးခြင်းမပြုဘဲ၊ လျှောက်
ထားခံရသူအား ပြန်ပေးခဲ့ခြင်းမှာ၊ တရားဥပဒေနှင့် ဆန့်ကျင်နေကြောင်း လျှောက်လဲ
ခါ၊ ဒေါ်အေးမုင်နှင့် ဦးအောင်သိန်း (၁) တို့ စီရင်ထုံးကို ကိုးကားသွားလေသည်။
ထိုအမှုတွင်၊ မူလရုံး တရားလိုက မူလရုံးတရားခံထံမှမော်တော်ကားကိုဝယ်ပြီး၊ စာချုပ်
စာတမ်းဖြင့် ပြန်လည်ငှါးရမ်းခဲ့ပြီးနောက်၊ ငှါးရမ်းခများကို မပေးသည်သာမက၊ မော်
တော်ကား၏ မှတ်ပုံတင်လက်မှတ်ကို ပျောက်ဆုံးသွားလေဟန်ဖြင့် အသစ်ရအောင်
ကြိုးစားနေသည်ဟုဆိုကာ၊ ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၄၂၀ အရ တရားစွဲဆိုသောအခါ၊ မူလရုံးက
တရားလိုသည် စာချုပ် စာတမ်းအရ မော်တော်ကားပိုင်ရှင်ဖြစ်၍၊ မော်တော်ကားအား
၎င်းကို ပြန်ပေးခဲ့လေသည်။ ထိုအမိန့်ကို မကျေနပ်၍ စောဒကဝင်သောအခါ၊ တရားရုံး
ချုပ်က တရားလိုသည် မော်တော်ကားပိုင်ရှင်ဖြစ်သော်လည်း၊ တရားခံသည် ထိုမော်
တော်ကားကို အငှါးစာချုပ် စာတမ်းအရ၊ တရားသောနည်းဖြင့် လက်ဝယ်ထားရှိသူ
တဦးဖြစ်၍၊ ပြစ်မှုကျူးလွန်ခြင်း ရှိ မရှိ မဆုံးဖြတ်ရသေးမီ၊ ၎င်းသို့သာ ပြန်ပေးရမည်ဟု
ဆုံးဖြတ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်လေသည်။

ယခုအမှုတွင် လျှောက်ထားခံရသူက၊ အစုစပ်ဝင်ဖြစ်သူ မောင်ကျော်လှိုင် စွန့်ပစ်
ထားသည့် မိမိပိုင်ပစ္စည်းများမှာ၊ သက်သေခံအမှတ် “က” စာရင်းပါ ပစ္စည်းများ
ဖြစ်ကြောင်း၊ ထိုစာရင်းကို လျှောက်ထားသူကပင် ရေးပေးခဲ့ကြောင်း၊ ထိုပစ္စည်းများကို
လျှောက်ထားသူအား ယုံကြည်အပ်နှံခဲ့ကြောင်း၊ အဆိုပြုလာရာ၊ လျှောက်ထားသူက
ပစ္စည်းစာရင်းတခုကို ပြုလုပ်ပြီး၊ လျှောက်ထားခံရသူအား ပေးခဲ့ရကြောင်း၊ ၎င်း၏
စောဒကလွှာများတွင် ဝန်ခံ ဖော်ပြထားသဖြင့်၊ ယခုအခြေအနေတွင် လျှောက်ထား
ခံရသူသည်၊ ထိုပစ္စည်းများ၏ ပိုင်ရှင်ဖြစ်သည်ဟု ကောက်ယူရန် အကြောင်းရှိသည်
ဆိုသော၊ အောက်ရုံးများ၏ ယူဆချက်များမှာ၊ ပါစင်အောင် လွဲမှားနေသည်ဟု မဆို
နိုင်ပေ။ ထို့ကြောင့်၊ ဤအမှုပါအကြောင်းချင်းရာများမှာ၊ ဒေါ်အေးမုင်နှင့် ဦးအောင်
သိန်း (၁) တို့ အမှု၏ ဖြစ်ရပ်နှင့် မတူကြောင်း တွေ့မြင်နိုင်ပေသည်။ လျှောက်ထား
သူသည် သက်သေခံ “က” ကို၊ လျှောက်ထားခံရသူများ၏ လက်ပါးစေများက လှည့်
ပတ်ပြောဆို၍ ပေးလိုက်ရခြင်း ဟုတ် မဟုတ်၊ ထိုစာရင်းမှာ လျှောက်ထားသူ ကိုယ်တိုင်
လက်မှတ်ထိုးထားခြင်း ဟုတ် မဟုတ်ဆိုသော ပြဿနာများမှာ၊ သက်သေများကို လုံးဝ
စစ်ဆေးခြင်းမပြုရသေးသဖြင့်၊ ဝေဖန်ဆန်းစစ်ခြင်း မပြုနိုင်သေးပေ။ ထို့ပြင်၊ ရာဇဝတ်
ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၅၁၆ (က) အရ၊ အမိန့်မှာ ယာယီသဘောမျှသာဖြစ်ရာ၊ သက်သေများကို
စစ်ဆေးပြီးနောက်၊ လျှောက်ထားသူတွင် အပြစ်မရှိကြောင်း တွေ့ရှိပါမှ၊ ပစ္စည်းများ
အား လျှောက်ထားသူပင် ပြန်ရမည်ဖြစ်၍၊ ၎င်းအပေါ် နှစ်နာဘွယ်ရာ အကြောင်း

(၁) ၁၉၆၃ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး ၇၉၂။

မရှိ၊ ပညာရှိမူလရုံး တရားသူကြီးသည် ထိုကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ အဆုံး
အဖြတ်ကို ဆောလျင်စွာ ပေးနိုင်ရန်အလို့ငှာ သက်သေများကို အမြန်ဆုံး စစ်ဆေး
လိမ့်မည်ဟု ယုံကြည်မျှော်လင့်သည်။

အထက်ပါအကြောင်းများကြောင့် မူလရုံး၏ ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၅၁၆
(က) အရ အမိန့်မှာ လုံးဝတရားမျှတမှု ကင်းမဲ့သည့် အမိန့်တစ်ရပ် ဖြစ်သည်ဟု
မဆိုနိုင်၍ ဝင်ရောက်ဖက်စွက်ရန် အကြောင်းမရှိပေ။ သို့ပါ၍ ဤပြင်ဆင်မှုကို
ပယ်လိုက်သည်။

၁၉၆၆

မောင်ထွန်းဝေ

နှင့်

ဦးကျော်ဟုတ်

(ခေါ်)

ဦးခွေး။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

ရာဇဝတ်အယူခံမှု

တရားသူကြီးဦးသက်ပေ ရွှေတောင်

† ၁၉၆၆

ဇွန်လ
၁၃ ရက်။

မောင်ဘိုးခွေး (အယူခံတရားလို)

နှင့်

ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ (အယူခံတရားခံ)*

ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၃၉၂(၁)အရ မူပြစ်ထင်ရှားစီရင်ခြင်း—တရားရုံးများ၏အဓိကဝတ္တရား—အပြစ်ရှိသူကို ထိုက်သင့်သောအပြစ်ပေးရန်နှင့် အပြစ်မရှိသောသူကို ဥပဒေအရ ကာကွယ်ပေးရန် ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းကို တမျိုးတခြား လုပ်သားပြည်သူကိုတပုံ ကဲ့ပြားခြားနားလျက် စဉ်းစားခြင်းပြုနိုင် မပြုနိုင်—ရဲစစ်ဆေးစဉ်ကတမျိုး ရုံးရွှေ့ရောက်သောအခါ ကဲ့လဲ့စွာထွက်ဆိုခြင်း—ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၁၆၂ အရဆန့်ကျင့်ဘက် သက်သေများအဖြစ် ကြေငြာခြင်းခံရခြင်း—အလေးပေး၍ ထည့်သွင်းစဉ်းစားခြင်း ပြုနိုင် မပြုနိုင်—အခြားသက်သေတဦး၏ ထွက်ဆိုချက်ကို တန်ဖိုးယုတ်လျော့စေခြင်းပြုနိုင်မပြုနိုင်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ အပြစ်ရှိသူကို ထိုက်သင့်သော အပြစ်ပေးရန်နှင့် အပြစ်မရှိသောသူကိုဥပဒေအရ ကာကွယ်ပေးရန်မှာ တရားရုံးများ အဓိကဝတ္တရားဖြစ်လေသည်။ ယင်းသို့ အကာအကွယ်ပေးရာတွင် ပြည်သူ့ဝန်ထမ်း တမျိုးတခြား လုပ်သားပြည်သူကိုတပုံ ကဲ့ပြားခြားနားလျက် စဉ်းစားခြင်း မပြုနိုင်။ ညီတူညီမျှ အကျိုးခံစားခွင့် ပေးရမည်ဖြစ်သည်။ ထိုအတိုင်းပင်လည်း တရားရုံးချုပ်အမှူးရှိသည့်တရားရုံးများသည် လိုက်နာကျင့်သုံးလျက်ရှိသည်။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ ဦးအုံးနှင့် ဦးထွန်းရတို့သည် ရဲစစ်ဆေးစဉ်ကတမျိုး ထွက်ဆိုခဲ့ကြပြီး၊ ရုံးရွှေ့ရောက်သောအခါ ကဲ့လဲ့စွာထွက်ဆိုကြသဖြင့်၊ ၎င်းတို့အား ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၁၆၂ အရ ဆန့်ကျင်ထွက်ဆိုသည့် သက်သေများအဖြစ် ကြေငြာခြင်းခံခဲ့ရသောကြောင့် ၎င်းတို့၏ ထွက်ဆိုချက်များအား အလေးပေး၍ ထည့်သွင်း စဉ်းစားခြင်း မပြုနိုင်ပေ။ သို့ဖြစ်ရာ၎င်းတို့၏ ထွက်ဆိုချက်များသည် မောင်ချိုလေး၏ ထွက်ဆိုချက်အား လုံးဝထိခိုက်ခြင်း မရှိနိုင်ပေ။ တန်ဖိုးယုတ်လျော့စေခြင်း မပြုနိုင်ပေ။

* ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်အယူခံမှုအမှတ် ၉၈။

† ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၁၂ တွင်ချမှတ်သော ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၈ ရက်နေ့စွဲပါ၊ မဘူပင်မြို့၊ ပဌမအထူးတရားသူကြီး၏ အမိန့်ကိုအယူခံမှု။

အယူခံတရားလိုအတွက်။ ။

အယူခံတရားခံအတွက်။ ။ (အစိုးရရွှေနေကြီး) ဦးနှစ်။

၁၉၆၆

ဦးဘိုးခွေး

နှင့်

ပြည်ထောင်စု
ပြန်မာနိုင်ငံ။

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေ။ ။ အယူခံတရားလိုအပေါ် ထုတ်ပယ်ပုဒ်မ ၃၉၂ (၁) အရ၊ အလုပ်နှင့် ထောင်ဒဏ် ၂ နှစ် ကျခံစေရန် အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သော မအူပင်မြို့ ပဌမ အထူး (စက်ရှင်)တရားသူကြီး၏ စီရင်ချက်ကို မကျေနပ်သဖြင့် အယူခံဝင်ခြင်း ဖြစ်သည်။

အယူခံတရားလိုသည်၊ အခင်းဖြစ်ပွားစဉ် အချိန်က၊ ရဲဒု-လုံခြုံရေးမှူးတဦးဖြစ်ပြီး၊ မအူပင်ခရိုင်၊ ကဝက္ကင်း ရဲကင်းစခန်းခွဲတွင် ကင်းအုပ်အဖြစ် ဝတ္တရားဆောင်ရွက်လျက် ရှိသည်။ အခင်းဖြစ်သည့် ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၂၉ ရက်နေ့ည ၁၁ နာရီခန့်အချိန်တွင် ကဝက္ကင်းရွာနေ မောင်ချိုလေး (လိပြ-၁)သည်၊ ၎င်း၏ အိမ်အောက်ထပ် ခေါင်းရင်း ခန်း၌ ထိုင်စဉ် စိန်မျက်ခုံးနှင့်အတူ အိပ်ပျော်နေ၏။ အိမ်အောက်ထပ် ခြေရင်းခန်း တွင် မောင်ချိုလေး၏ မရိုး မစိန်မြ (လိပြ-၂)သည်၊ အိပ်ပျော်လျက်ရှိသည်။ ထိပ်ဆုတ်ထပ်တွင် မောင်ချိုလေး၏ညီမ မခင်စိန် (လိပြ-၃)နှင့် မွေးမွေးဆွေသမီးတို့ အိပ်နေကြသည်။ ထိုသို့အိပ်ပျော်နေစဉ်က၊ အိမ်နီးချင်း မောင်ထွန်းရင်ဆိုသူက မစိန်မြ၏ နာမည်ကို ခေါ်ပြီး ရဲများကတွေ့ချင်၍ တံခါးဖွင့်ပေးရန် အပြင်မှပြောသည်။ မောင် ချိုလေး၏အိမ်သားများသည် အိပ်ရာမှ နိုးနေကြသော်လည်း မောင်ထွန်းရင်အား ပြန်မထူးဘဲ မြဲ၍နေကြသည်။

ထိုအခါ တတောင်ခန့် ဟနေသော အိမ်ရှေ့တံခါးပေါက်မှ မောင်ထွန်းရင်အား၊ အပြင်မှလူများက အတင်း တွန်းသွင်းလိုက်သဖြင့် မောင်ထွန်းရင်သည် အိမ်ထဲသို့ ထောက်လာပြီး၊ မစိန်မြအား အပြင်ဘက်၌ ရဲများစောင့်နေ၍ တံခါးဖွင့်ပေးရန် ပြော သောကြောင့် မိန့်ထားသောမှန်အိမ်ကို လင်းလိုက်ပြီး၊ မစိန်မြသည် တံခါး၏သော့ကို ဖွင့်ပေးလိုက်သည်။ ထိုအခါ အိမ်ထဲသို့ လူ ၄ ယောက် ဝင်ကြလေသည်။ တဦးမှာ ရဲကစက်ဝတ်စုံကို ဝတ်ထားပြီး သေနတ်အရှည်တလက် ကိုင်ထား၏။ အခြားတဦးမှာ ဓါးမျှောင်ကိုင်စွဲလာသည်။ အခြားလူဆိုးများတွင် ဘောင်းဘီဝတ်သူလည်း ရှိသည်။ ပုဆိုးဝတ်သူလည်း ရှိသည်။ လူဆိုးအားလုံးမှာ ထိုစဉ်က အရက်မူးနေကြသည်။

လူဆိုးများက မစိန်မြထံမှ ရွှေနီ ဆီဘူးတလုံး တောင်းရာ မစိန်မြက မရှိကြောင်း ပြောသဖြင့်၊ သေနတ်ကိုင်လူဆိုးက ခြေထောက်နှင့်ကန်ပြီး သေတ္တာ ယူခိုင်းသဖြင့် မောင်ချိုလေး အိပ်ရာခြေရင်းဘက်ရှိ သေတ္တာများကို ယူပေးရသည်။ ထိုအခါ ဓါး မျှောင်ကိုင် လူဆိုး ပုပုတယောက်က မီးခွက်ဖြင့် သေတ္တာများကို ရှာဖွေပြီး သေတ္တာထဲမှ လက်စွပ် ၄ ကွင်းနှင့် ဆွဲပြားတခုကိုယူ၏။ ထိုလူဆိုးမှာ အယူခံတရားလိုပင် ဖြစ်ကြောင်း

၁၉၆၆
 ဦးဘိုးဇွဲ
 နှင့်
 ပြည်ထောင်စု
 မြန်မာနိုင်ငံ။

မောင်ချိုလေးက မီးခွက်ရောင်ဖြင့် မှတ်မိလိုက်သည်။ လူဆိုးတယောက်သည် အိမ်ပေါ်သို့ လက်နှိပ်ခါတ်မီးထိုး၍ တက်သွားကာ မခင်စိန်ထံမှ နားကွင်းတစ်ခုကို ဖြုတ်ယူ၏။ ထို့နောက် လူဆိုးများသည် မောင်ထွန်းရင်အား ခေါ်၍ ထွက်သွားကြလေသည်။

ထိုကဲ့သို့ လူဆိုးများ ထွက်သွားကြပြီးနောက်၊ မောင်ချိုလေးသည် ကဝက္ကင်းရဲစခန်းသို့ သွားရောက်ပြီး၊ ခါးပြတိုက်ခံရကြောင်း တိုင်တန်းသည်။ ကဝက္ကင်းရဲစခန်းမှာ သောင်းကျန်းသူ နယ်မြေနှင့် နီးစပ်သဖြင့် ညအချိန် အမှုအခင်း လာရောက်တိုင်တန်းပါက၊ အခင်းဖြစ်ပွားရာသို့ လိုက်မသွားဘဲ နံနက်မိုးလင်းမှ သွားရောက်ကြည့်ရှုရန်အမိန့် ထုတ်ထားသည့် အလျောက်၊ မောင်ချိုလေးအား နံနက်မှ လိုက်လာမည်ဟု ရဲစခန်းအတွင်းမှနေ၍ ပြောလိုက်လေသည်။ ထို့နောက် မောင်ချိုလေးသည်၊ ကိုထွန်းရ (လိုပြု-၉) ထံသို့ သွားရောက်တိုင်တန်းသဖြင့် ကိုထွန်းရသည် မောင်ချိုလေး၏ အိမ်သို့ လိုက်လာ၏။ ကိုထွန်းရအား မောင်ချိုလေးက လူဆိုးများအနက် အယူခံတရားလိုကို မှတ်မိလိုက်ကြောင်း ပြောပြသည်ဟု မောင်ချိုလေးနှင့် မစိန်မြတို့က အဆိုရှိသည်။ ထို့နောက်၊ မောင်ချိုလေးသည် ကျေးရွာ လ-အ-က ဥက္ကဋ္ဌ ဦးအုံး (လိုပြု-၇) အား၊ မိုးမလင်းမီ သွားရောက် တိုင်းတန်းခဲ့၏။ နံနက်မိုးလင်းသော အခါ၊ မောင်ချိုလေးသည် တာတပေါ် ရဲစခန်းသို့ သွားရောက်၍ ပဌမ သတင်းချက် (သက်သေခံ အမှတ်-က) ကို ပေးလေသည်။ ထိုနေ့နံနက်၌ပင် လူဆိုးများနှင့် ပါသွားသည့် မောင်ထွန်းရင်အား၊ ဒါးဒဏ်ရာ ၁၀ ချက်ဖြင့် သေဆုံးနေသည့်ကို ရွာဖျားတွင် ပြန်လည် တွေ့ရှိလေသည်။

အထက်ပါ သက်သေ အထောက်အထားများအရ၊ အယူခံတရားလိုအပေါ် လူသတ်မှု၊ လုယက်မှုတို့ဖြင့် ရုံးတင်တရားစွဲဆိုရာ၊ ပညာရှိ အောက်ရုံး တရားသူကြီးက အယူခံတရားလိုသည် လူသတ်မှုကျူးလွန်ကြောင်း သက်သေ အထောက်အထား မရှိသဖြင့် လုယက်မှုအရ စွဲချက်တင်ခဲ့၏။ ထိုအခါ အယူခံတရားလိုက၊ လုယက်မှု မကျူးလွန်ခဲ့ရကြောင်း၊ ၎င်းသည် ကဝက္ကင်း ငါးခိုင်တွင် ည ၉ နာရီမှ ၁၁ နာရီအထိ ရှိနေကြောင်း၊ မောင်ချိုလေးသည် အခင်းဖြစ်နေ ညနေက ဘော်လီဘောကစားရာတွင် နောက်ထပ် မကစားရန် တားမြစ်ခဲ့၍ မတရားစွပ်စွဲကြောင်း၊ ထုချေသော်လည်း ၎င်း၏ထုချေချက်ကို ပညာရှိ အောက်ရုံး တရားသူကြီးက လက်မခံဘဲ၊ အထက်တွင် ပေါ်ပြခဲ့သည်အတိုင်း၊ အပြစ်ပေးခဲ့ခြင်း ဖြစ်လေသည်။

အယူခံ တရားလို၏ ပညာရှိ ရှေ့နေကြီးက အောက်ရုံး ပညာရှိ တရားသူကြီးသည်၊ ပြည်သူ့ရဲ တပ်ဖွဲ့ဝင် တဦးအပေါ် နာမည်ထုတ်ပေါ် တိုင် တန်းဝံ့သည် ဆိုသော အချက်ကို အလေးပေး၍ အယူခံတရားလိုအပေါ် အပြစ်ပေးခဲ့သဖြင့် ၎င်း၏ဆုံးဖြတ်ချက်ကို လက်ခံလျှင် ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းများအဘို့ လုံခြုံမှု ကင်းမဲ့စေမည့် အစဉ်အလာ

၁၉၆၆
ဦးဘိုးဇွဲ
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
ပြန်မာနိုင်ငံ

တစ်ရပ် ပြစ်ပေါ်နိုင်၍ လေးလေးနက်နက် စဉ်းစားစေလိုကြောင်း လျှောက်လဲသွား၏။ အပြစ်ရှိသူကို ထိုက်သင့်သော အပြစ်ပေးရန်နှင့် အပြစ်မရှိသောသူကို ဥပဒေအရ ကာကွယ်ပေးရန် တာဝန်မှာ တရားရုံးများ၏ အဓိက ဝတ္တရား ဖြစ်လေသည်။ ယင်းသို့ အကာအကွယ်ပေးရာတွင် ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းကို တစ်မျိုး၊ အခြားလုပ်သားပြည်သူကို တစ်ဖုံ၊ ကွဲပြားခြားနားလျက် စဉ်းစားခြင်း မပြုနိုင်။ ညီတူညီမျှ အကျိုးခံစားခွင့် ပေးရမည် ဖြစ်သည်။ ထိုအတိုင်းပင်လည်း တရားရုံးချုပ် အမှူးရှိသည့် တရားရုံးများသည် လိုက်နာကျင့်သုံးလျက်ရှိသည်ဆိုခြင်းကို မမေ့သင့်ပေ။ အပြစ်မရှိလျှင် မည်သူမဆို ဥပဒေအရ တရားရုံးများ၏ အကာအကွယ်ရမည်ဆိုခြင်းကို သံသယ မရှိစေလို။

အယူခံတရားလို၏ ပညာရှိရှေ့နေကြီးက တစ်ဖန် ဤအမှုတွင် တစ်ဦးတည်း သော မျက်မြင်သက်သေဖြစ်သည့် မောင်ချိုလေးသည် ခိုးမှုဖြင့် ထောင် ၄ လကျဖူးပြီး ဓားပြမှုဖြင့် အချုပ်ခံရဖူးသူဖြစ်၍ ၎င်းသည် ယုံကြည်ထိုက်သည့် သက်သေ အမျိုးအစား မဟုတ်ဟု တင်ပြသွား၏။ မောင်ချိုလေးသည် လွန်ခဲ့သည့် ၆ နှစ်ခန့်က နာရီခိုးမှုဖြင့် ထောင် ၄ လ ကျဖူးသည်မှာ မှန်၏။ ဓားပြမှုနှင့် ချုပ်ထားစဉ် အထွေထွေ လွတ်ငြိမ်း ချမ်းသာခွင့် အမိန့်အရ လွတ်လာသည်မှာလည်း မှန်၏။ တစ်ချိန်က ထောင်ကျဖူးမှုဖြင့် မောင်ချိုလေးသည် အစဉ် မသားပြောနေသည့် လူတစ်ယောက် ဖြစ်သည်ဟု ဆိုရန် ခဲယဉ်းသည်။ ထို့ပြင် တော်လှန်ရေးကောင်စီ ဥက္ကဋ္ဌကြီးက ယခင်ပြစ်မှုကျူးလွန်ဘူး သူများအား စိတ်သစ်မွေးကာ ဘဝသစ် ထူထောင်နိုင်ရန် ၁၉၆၃ ခုနှစ်တွင် အထွေထွေ လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် အမိန့်ဖြင့် သင်ပုန်းချေပြီးဖြစ်ရာ အထွေထွေ လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် အမိန့် ထုတ်ပြန်ပြီး နောက်ပိုင်း၌ မောင်ချိုလေးသည် မည်သည့်ရာဇဝတ်မှုကိုမှ ကျူးလွန်ခဲ့ခြင်း မရှိသည့်အလျောက်၎င်းအား ရာဇဝင် လူဆိုးတစ်ယောက် ဖြစ်သည်ဟုလည်း မဆိုနိုင်ချေ။ ထို့ကြောင့် မောင်ချိုလေး၏ ထွက်ချက်အား ၎င်းသည် တစ်ချိန်က ရာဇဝတ်ဖြစ်ဒဏ် ကျခံရဖူးသည်ဆိုသော အကြောင်းပြချက်ကြောင့် ပယ်သင့်သည်ဆိုသော တင်ပြချက်ကို လက်မခံနိုင်။

ထို့နောက်အယူခံတရားလို၏ ပညာရှိရှေ့နေကြီးကပင်အယူခံ တရားလိုသည် ရဲ ဒု-လုံခြုံရေးမှူး တစ်ဦးဖြစ်ရာ ပစ္စည်းလုယက်စဉ် မီးခွက်ကိုင်ပြီး သေတ္တာ ထဲမှ ပစ္စည်းများကို ရှာဖွေသည် ဆိုခြင်းမှာ မိမိအား အိမ်သားများကလူမှတ်မိနိုင်အောင် တမင်ပြုလုပ်ပေးသည်နှင့်တူ၍သဘာဝမကျသည့်အလျောက် မယုံကြည်ထိုက်ဟု တင်ပြလာပြန်သည်။ အတိုက်ခံရသူ မောင်ချိုလေးနှင့်မိန့်မြတ်တို့၏ ထွက်ဆိုချက်များ အရအယူခံတရားလိုအမှူးရှိသည့် လူဆိုးများမှာ ထိုစဉ်ကအရက်မူးနေကြ ကြောင်းပေါ်ပေါက်နေရာ အရက်မူးနေသော သူသည်လုပ်သင့်သည်ကို မလုပ်ဘဲမလုပ် သင့်သည်ကိုလုပ်တတ်သည့်သဘာဝရှိတတ်သည့် အလျောက်အယူခံတရားလိုသည်

ဦးဘိုးဇွဲ
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
ပြန်မာနိုင်ငံ။

အတင်ရဲပြီး မီးခွက်ကိုင်လျက် ပစ္စည်းရှာသည်ဆိုသော စွပ်စွဲချက်မှာလုံးဝ သဘာဝမကျဟု မဆိုသာပေ။

အစိုးရအတွက်လိုက်ပါဆောင်ရွက်သည့် ပညာရှိ အစိုးရရှေ့နေကြီး နှစ်ဦးကလည်း မောင်ချိုလေးသည် အခင်းဖြစ်ပွားပြီး နောက် ဦးအုံး (လိပြ-ဂ) နှင့် ကိုထွန်းရ (လိပြ-၉) တို့အား လူဆိုးများအထဲတွင် အယူခံတရားလိုပါကြောင်း နာမည်ထုတ်ဖော်၍ တိုင်ကြားခဲ့သည်ဆိုသော်လည်း ဦးအုံးနှင့် ကိုထွန်းရတို့က မောင်ချိုလေးအား ထောက်ခံခြင်းမပြုသဖြင့် မောင်ချိုလေး၏ ထွက်ချက်တစ်ခုတည်းဖြင့် အယူခံတရားလိုအပေါ် အပြစ်ပေးရန် မခိုင်လုံကြောင်း တင်ပြသွားသည်။ ဦးအုံးနှင့် ကိုထွန်းရတို့သည် ရဲစစ်ဆေးစဉ်က တစ်မျိုးထွက်ဆိုခဲ့ကြပြီး ရုံးရှေ့ရောက်သောအခါ ကွဲလွဲစွာထွက်ဆိုကြသဖြင့် ၎င်းတို့အား ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၁၆၂ အရ ဆန့်ကျင် ဘက် ထွက်ဆိုသည့် သက်သေများအဖြစ် ကြေညာခြင်း ခံခဲ့ရသောကြောင့် ၎င်းတို့၏ ထွက်ချက်များအား အလေးပေး၍ ထည့်သွင်း စဉ်းစားခြင်း မပြုနိုင်ပေ။ သို့ဖြစ်ရာ ၎င်းတို့၏ ထွက်ချက်များသည် မောင်ချိုလေး၏ ထွက်ဆိုချက်အား လုံးဝထိခိုက်ခြင်း နိုင်မရှိပေ။ တန်ဖိုးယုတ်လျော့စေခြင်း မပြုနိုင်ပေ။

ဤအမှုတွင် အယူခံတရားလိုသည် လူဆိုးများအနက် တစ်ယောက် ဖြစ်သည်ဆိုသော စွပ်စွဲချက်နှင့် ပတ်သက်၍ မောင်ချိုလေး၏ ထွက်ချက်တစ်ခုတည်း ရှိသည်မှာ မှန်၏။ တစ်ဦးတည်းသော သက်သေထွက်ချက်သာ ရှိသောကြောင့် တရားခံ အပေါ် အပြစ်မပေးရဟု ဥပဒေက တားမြစ်ထားခြင်း မရှိ။ အကယ်၍ ထိုထွက်ချက်သည် ပတ်ဝန်းကျင် သက်သေ အထောက်အထားများအရ ယုံကြည်ထိုက်သည်ဟု သံသယ ကင်းရှင်းစွာ ယူဆနိုင်လျှင် ထိုထွက်ချက်တစ်ခုတည်းနှင့်ပင် အပြစ်ပေးနိုင်သည်ဆိုခြင်းမှာ ယုံမှားဖွယ်မရှိပေ။ မောင်ချိုလေးသည် လူဆိုးများ ထွက်သွားပြီးနောက် လူဆိုးများ အထဲတွင် အယူခံတရားလိုပါကြောင်း ၎င်း၏ မရိုး မစိန်ပြအား ပြန်ပြောခဲ့၏။ မစိန်ပြက လူဆိုးများအား ကောင်းစွာ မကြည့်ရဲ၍ မမှတ်မိကြောင်း ထွက်ဆိုခဲ့သဖြင့် ၎င်းသည် မောင်ချိုလေး၏ မရိုးပင် ဖြစ်သော်လည်း အမှန်ကိုသာထွက်ဆိုသည့် သက်သေ တစ်ယောက်ဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားသည်။ လိမ်လည်ထွက်ဆိုမည် ဆိုပါက အယူခံတရားလိုအား မှတ်မိလိုက်သည်ဟု အလွယ် တကူပင် ပြောဆိုနိုင်ပေသည်။ ထို့ပြင် မောင်ချိုလေးသည် နံနက်မိုးလင်းသောအခါ တာတပေါ်ရဲစခန်းသို့ သွားရောက်ပြီး အယူခံတရားလိုပါကြောင်း တိုင်ချက်ပေးခဲ့သည်ဆိုသော အချက်လည်း ရှိနေပြန်သည်။

မောင်ချိုလေးသည် အယူခံတရားလိုအား မီးခွက်ကိုင်ပြီး သေတ္တာထဲမှ ပစ္စည်းရှာစဉ် မီးခွက်ရောင်ကြောင့် ကောင်းမွန်စွာ မြင်တွေ့လိုက်ရခြင်းဖြစ်ရာ လူများပြီး စွပ်စွဲရန် အကြောင်း မပေါ်ပေါက် နိုင်ပေ။ ယင်းသို့ မီးခွက် ထွန်းပြီး သေတ္တာထဲမှ

ဦးဘိုးဇွဲ
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ

ပစ္စည်း ရှာကြောင်းကို မောင်ချိုလေးသာမက မစိန်မြကလည်း ထွက်ဆိုထားသောကြောင့် ထိုအချက်မှာ လုပ်ကြံတင်ပြချက် မဟုတ်ကြောင်း ပေါ်လွင်သည်။

မောင်ချိုလေးသည် အယူခံတရားလိုအပေါ် မတရားစွပ်စွဲရန် အကြောင်းရှိမရှိဆိုသော အချက်ကို သုံးသပ်ရန် လို၏။ အယူခံတရားလိုက မောင်ချိုလေးအား တစ်ကြိမ်က ဖမ်းဆီး ပူသည်ဆိုသော်လည်း ထိုအချက်နှင့်ပတ်သက်၍ မောင်ချိုလေးကို စစ်ဆေးစဉ်က မေးခွန်းထုတ်ခဲ့ခြင်း မရှိ။ မောင်ချိုလေးအား ခိုးမှုနှင့်သော်၎င်း၊ စားပြမှုနှင့် သော်၎င်း၊ ဖမ်းဆီးသူမှာ အယူခံတရားလို မဟုတ်ဘဲ နာမည်တူ ရဲအရာရှိ ဦးဘိုးဇွဲသာဖြစ်ကြောင်း သက်သေထွက်ချက်များအရ ထင်ရှားနေသဖြင့် မောင်ချိုလေးသည် အယူခံတရားလိုအပေါ် ကလဲစားချေသည့် သဘောဖြင့် မတရားစွပ်စွဲရန် အကြောင်းမရှိပေ။ ထို့နောက် အယူခံတရားလိုက အခင်းဖြစ်နေ ညနေပိုင်း၌ ဘော်လီဘောကို ဆက်၍မကစားရန် မောင်ချိုလေးအား ပြောခဲ့၍ မဟုတ်မမှန်ဘဲ စွပ်စွဲသည်ဟု ဆိုထားပြန်၏။ ထိုကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ အယူခံတရားလိုသည် ထောက်ခံသည့် သက်သေလည်း မတင်ပြခဲ့ပေ။ အကယ်၍ ထိုကိစ္စမှာ မှန်သည်ထားစေဦး ဘော်လီဘောကို တစ်ပွဲမှနှစ်ပွဲသို့ ဆက်မကစားရန် တားမြစ်သည့် အကြောင်းကြောင့် လူယက်မှုနှင့် မတရားစွပ်စွဲသည်ဆိုခြင်းမှာ ယုတ္တိမရှိပေ။

အယူခံတရားလိုသည် ကဝက္ကင်း ငါးဒိုင်၌ အခင်းဖြစ်ည ၉ နာရီမှ ၁၁ နာရီအထိ ရှိနေသည်ဆိုခြင်းမှာ မှန်ကောင်း မှန်ပေမည်။ မောင်ချိုလေးတို့အိမ်သို့ လူဆိုးများ ဝင်လာသောအချိန်မှာ ည ၁၀ နာရီ ဖြစ်သည်။ ၁၁ နာရီ ဖြစ်သည်ဟု မည်သူမျှ အတတ်မပြောနိုင်။ မောင်ချိုလေးနှင့် မစိန်မြတို့က ည ၁၀ နာရီအချိန်တွင် အိပ်ရာဝင်ကြပြီး အိပ်ပျော်နေခိုက် အိမ်နီးချင်း မောင်ထွန်းရ ခေါ်သံကြား၍ နီးလာသည်ဟုသာ ထွက်ဆိုနိုင်ကြသဖြင့် လူဆိုးလာသောအချိန် နာရီကို တိကျစွာ မသိကြောင်း ပေါ်လွင်သည်။ မစိန်မြက လူဆိုးများလာသော အချိန်မှာ သန်းခေါင် အချိန်လောက် ရှိပြီဟု မှန်းဆထွက်ဆိုခဲ့၏။ ထို့ကြောင့် အယူခံတရားလိုသည် ကဝက္ကင်းငါးဒိုင်း၌ ည ၁၁ နာရီအထိ ရှိနေစေကာမူ ထိုနောက်ပိုင်း၌ လူယက်မှု ကျူးလွန်ခဲ့သည် ဟု ယူဆရန်အကြောင်း ပေါ်ပေါက်နေသည်။

အထက်ပါ အကြောင်းရပ်များကို ပေါင်းစပ်ကြည့်ရှုလျှင် လူဆိုးများအနက် အယူခံတရားလို ပါသည်ဆိုသော စွပ်စွဲချက် နှင့် ပတ်သက်၍ မောင်ချိုလေး၏ ထွက်ချက် တစ်ခုတည်းသာ ရှိသော်လည်း ၎င်းသည် လူဆိုးများ ထွက်သွားပြီးနောက် အယူခံတရားလိုပါကြောင်း ထုတ်ဖော်ပြောဆိုခဲ့ခြင်း၊ အယူခံတရားလိုအား ကောင်းမွန်စွာ တွေ့မြင်မှတ်မိရန် အခွင့်အရေးရှိခြင်း၊ အယူခံတရားလိုအပေါ် မတရား ထွက်ဆိုရန် အကြောင်း မရှိခြင်း စသည့်အချက် အလက် များကြောင့် ၎င်း ၏ ထွက်ချက်အား

သံသယကင်းရှင်းစွာဖြင့် ယုံကြည်လက်ခံခဲ့သော ပညာရှိအောက်ရုံး တရားသူကြီး၏ ဆုံးဖြတ်ချက်မှာ မှန်ကန်သည်ဟု ယူဆသည့်အားလျော်စွာ အယူခံတရားလို၏ ပညာရှိရှေ့နေကြီးနှင့် အစိုးရအတွက် လိုက်ပါဆောင်ရွက်သည့် အစိုးရရှေ့နေကြီး တို့၏ တင်ပြချက်များကို ကျွန်ုပ်လက်မခံနိုင်။ သို့ပါ၍ အောက်ရုံးစီရင်ချက်နှင့် အပြစ်ဒဏ်တို့ကို အတည်ပြုပြီး ဤအယူခံအမှုကို ပလပ်လိုက်သည်။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှု

တရားသူကြီးချုပ် ဒေါက်တာ မောင်မောင်ရွှေတွင်

မောင်ဝင်း (ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားသူ)

နှင့်

†၁၉၆၆

မေလ ၆ ရက်။

ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ (ဆာလီအာမုတ်) (ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားခံရသူ)

ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၃၇၆/၅၁၁ အရ စွဲချက်တင်ခြင်း — တရားလိုသက်သေများတွင် ကွဲလွဲခြင်းများ — ပျော့ကွက်များရှိနေခြင်း — အချက်အလက်စုံလင်ရန်အတွက် အမှုကို ဆက်လက်စစ်ဆေးရန် — အစွပ်စွဲခံရသူက ဖြေရှင်းရန် အချက်အလက်များ ပေါ်လွင်နေလျှင် စွဲချက်တင်၍ ဖြေရှင်းရန် လိုခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ အမှု၏ အကြောင်းအချက်အားလုံးကို ပြု၍ကြည့်ရှုရာ တရားလိုသက်သေတွင် ကွဲလွဲခြင်းများ၊ ပျော့ကွက်များ ရှိနေသည် မှန်သော်လည်း၊ စွဲချက်တင်၍ လျှောက်ထားသူအား ဆက်လက်စစ်ဆေးသင့်သော အခြေအနေကား ရှိသည်ဟု ဆိုရပေမည်။ ဆက်လက်စစ်ဆေး၍ အချက်အလက် အစုံအလင် အမှုတွဲတွင် မှတ်တမ်းတင်ပြီးမှ ရှင်းသည် ပြည့်စုံမှန်ကန်စွာ ဆုံးဖြတ်စီရင်နိုင်ပေလိမ့်မည်။ စွဲချက်ကို ပယ်ဖျက်ပေးရန်ဆိုလျှင် တရားလိုပြ သက်သေများ၏ ထွက်ချက်တို့ကို ယုံကြည်လက်ခံစေဦးတော့ အစွပ်စွဲခံရသူသည် မည်သည့်ပြစ်မှုမျှ ကျူးလွန်ခဲ့သည်ဟု မပေါ်လွင်ရန်လိုသည်။ အစွပ်စွဲခံရသူက ဖြေရှင်းရန် အချက်အလက်များ ပေါ်လွင်နေလျှင်၊ စွဲချက်တင်၍ ၎င်းအား ဖြေရှင်းစေရမည်။

ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားသူအတွက်။ ။ ဦးစိန်ဟုတ်။

ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားခံရသူအတွက်။ ။ အစိုးရရွှေ့နေကြီး ဦးတိုးမောင်။

* ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၄၅(ခ)။

† လျှောက်ထားသူက၎င်းအပေါ် ရန်ကုန်မြို့၊ (၁၁) ရာဘက်ရာဇဝတ်တရားသူကြီးရုံး၊ ရာကြီးမှုအမှတ် ၁၀ ၆၀/၆၄ တွင် ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၃၇၆/၅၁၁ အရ၊ (၂၀-၁-၆၆) နေ့က စွဲချက်တင်ထားသည်ကို ပယ်ဖျက်ပေးပါရန် ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၄၃၉ အရ လျှောက်ထားသော ပြင်ဆင်မှုလျှောက်လွှာ။

၁၉၆၆
မောင်ဝင်း၊
နှင့်
ပြည်စတင်စု
ပြန်မာနိုင်ငံ
(ဆာလီအာ
့တ်)။

တရားသူကြီးချုပ် ငေါက်တာ မောင်မောင်။ ။လျှောက်ထားသူ မောင်ဝင်း အပေါ်၊ ကလေးမ တဦးကို မုဒိမ်းပြုကျင့်ရန်အားထုတ်မှုဖြင့်၊ ရန်ကုန်မြို့၊ (၁၁) ရာဘက် ရာဇဝတ်တရားသူကြီးရုံးတွင် စွဲချက်တင်ထားသည်။ လျှောက်ထားသူက ထိုသို့စွဲချက် တင်ရန် အထောက်အထား အခိုင်အလုံမရှိပါ။ ထို့ကြောင့် စွဲချက်ကိုပယ်ဖျက်ပေးသင့် ပါသည်ဟု လျှောက်ထားသည်။

လျှောက်ထားသူ၏ ပညာရှိရှေ့နေကြီးဦးစိန်ဟုတ်က၊ ၎င်း၏ အမှုသည် သည်အချုပ် နှင့်ကြာမြင့်စွာလည်းနေခဲ့ရပါသည်။ တရားလိုပြသက်သေအားလုံးကိုစစ်ဆေးပြီးနောက် ကဲ့လဲ့စွာ ထွက်ဆိုထားကြခြင်းနှင့် ဆရာဝန်က မိန်းကလေးတွင်၊ မည်သည့် ဒဏ်ရာမျှ မတွေ့ရဟု ထွက်ဆိုထားခြင်းတို့ကို ထောက်ရှု၍ စွဲချက်မတင်ဘဲ၊ တရားရှင်လွှတ်သင့် ပါသည်ဟု တင်ပြသွားသည်။

ပညာရှိ အစိုးရရှေ့နေကြီး ဦးတိုးမောင် ကမူ၊ တရားလိုပြသက်သေများတွင် ကဲ့လဲ့ ချက် အနည်းငယ်ရှိပါသည်။ တယောက်က အချင်းဖြစ်သည့်အချိန်၌၊ လျှောက်ထားသူ သည် ၎င်း၏ အခန်း၌ အိပ်ပျော်နေသည်ကို ဟောက်သံကြားရပါသည်ဟု ထွက်ဆိုခြင်း လည်းမရှိပါ။ သို့ရာတွင်၊ တရားလိုပြသက်သေထွက်ချက်အားလုံးကိုပေါင်းစပ်ကြည့် လျှင်၊ စွဲချက်တင်၍ အမှုကို ဆက်လက်စစ်ဆေးသင့်သည့်အခြေအနေပေါ်လွင်ပါသည်။ လျှောက်ထားသူအပေါ် စွဲချက်တင်ထားရုံမျှသာရှိပါသည်။ ပြစ်မှုထင်ရှား တွေ့ရှိထား ခြင်း မဟုတ်သေးပါ။ ဆက်လက် စစ်ဆေး၍ ပြစ်မှု မထင်ရှားပါလျှင်၊ တရားသေ လွှတ် နိုင်ပါသည်။ ယခုမူ စွဲချက်ကို ပယ်ဖျက်ရန် စောပါသေးသည်ဟု လျှောက်လဲသည်။

ဤအခြေအနေ၌၊ ဤရုံးကသက်သေခံချက်များကို အသေးစိတ်လေ့လာ၍ ဝေဘန် သုံးသပ်လျှင်၊ ဆက်လက်စစ်ဆေးသောအခါ၊ မူလရုံးက လွှတ်လပ်စွာ အမှန်တရားကို ရှာဖွေရာတွင် အနှောက်အယှက်ဖြစ်စေနိုင်သည်။ ထို့ကြောင့် သက်သေခံချက်များကို အသေးစိတ် လေ့လာ ဖေဖန်သုံးသပ်ခြင်းမပြုဘဲ၊ အားလုံးခြံ၍သာလျှင် ကြည့်ရှုသင့် သည်။ ထိုသို့ကြည့်ရှုရာ၌ တရားလိုသက်သေများတွင်၊ ကဲ့လဲ့ခြင်းများ ပျော့ကွက်များ ရှိနေသည်မှန်သော်လည်း၊ စွဲချက်တင်၍ လျှောက်ထားသူအား ဆက်လက် စစ်ဆေး သင့်သော အခြေအနေကား ရှိသည်ဟု ဆိုရပေမည်။ လျှောက်ထားသူက ပြန်လည် ချေပရှင်းလင်းရန် အချက်များ၊ အမှုတွင် ပေါ်ထွက်လျက်ရှိသည်။ ဆက်လက်စစ်ဆေး ၍ အချက်အလက် အစုံအလင် အမှုတွဲတွင် မှတ်တမ်းတင်ပြီးမှ ရုံးသည် ပြည့်စုံမှန်ကန်စွာ စိစစ်ဆုံးဖြတ်နိုင်ပေလိမ့်မည်။ ထိုသို့စိစစ်ဆုံးဖြတ်မှလည်း ရုံးသည်အမှန်ကို အသေ အချာ လေ့လာပြီးမှ စိစစ်ကြောင်း၊ အများမြင်ပေလိမ့်မည်။ စွဲချက်ကို ပယ်ဖျက်ပေးရန် ဆိုလျှင်၊ တရားလိုပြ သက်သေများ၏ ထွက်ချက်တို့ကို ယုံကြည်လက်ခံစေဦးတော့၊ အစွပ်အစွဲခံရသူသည် မည်သည့်ပြစ်မှုမျှ ကျူးလွန်ခဲ့သည်ဟု မပေါ်လွင်ရန်လိုသည်။

အစွပ်စွဲခံရသူက ဖြေရှင်းရန် အချက်အလက်များ ပေါ်လွင်နေလျှင်၊ စွဲချက်တင်၍
ရင်းအား ဖြေရှင်းစေရမည်။

၁၉၆၆

မောင်ဝင်း

နှင့်

ပြည်ထောင်စု

မြန်မာနိုင်ငံ

(ဆာလီအာ

မုတ်)။

အမှုသည်များစွာကြာမြင့်ခဲ့သည်ကို တွေ့ရှိရသည်။ သို့ရာတွင် နေ့စဉ်မှတ်တမ်းမှ
တွေ့ရသည်မှာ၊ အမှုကိုအထူး ထုတ်ဖော်ခံရသူများ၏ စစ်ဆေးရန် သင့် မသင့်၊ သက်ဆိုင်
ရာတို့က အဆုံးအဖြတ်ယူနေသည်မှာ ၁၅ လခန့် ကြာမြင့်လာခဲ့ပြီး၊ ထိုနောက်မှ
မူလစစ်ဆေးနေသော ရုံးကပင်၊ အမှုကို ဆက်လက်စစ်ဆေးစီရင်ရန် ညွှန်ကြားချက်
ရခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

အမှုမှာ များစွာကြာမြင့်ခဲ့ပြီးဖြစ်၍၊ ရွှေတွင် မလိုအပ်သော ကြန့်ကြာမှု မရှိစေဘဲ၊
မြန်မြန်နှင့် မှန်မှန် စစ်ဆေးစီရင်ရန် ညွှန်ကြား၍၊ ပြင်ဆင်မှုကို ပလပ်လိုက်သည်။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှု

တရားသူကြီး ဦးချစ် ရွှေတွင်

† ၁၉၆၆

ဇွန်လ ၄ ရက်။

မောင်သန်းအောင် (ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားသူ)

နှင့်

ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ (ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားခံရသူ)*

ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၄၅၇ (၁) အရ မှုပြစ်ထင်ရှားစီရင်ခြင်း—ငယ်ရွယ်သူတဦးဖြစ်၍ တက္ကသိုလ်ကျောင်းသား တဦးဖြစ်ခြင်း—ဘဝအညွန့်မတုံးစေရန်နှင့် ပြန်လည်ဘဝသစ် ထူထောင်နိုင်စေရန် ရည်ရွယ်သင့်ခြင်း—ဖြစ်ဒဏ်လျော့ပေါ့သင့် မသင့်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ လျှောက်ထားသူသည် ငယ်ရွယ်သေးသူတဦးဖြစ်၍၊ တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားတဦးဖြစ်သည်ကို ထောက်ချင့်ပြီး၊ ၎င်း၏ဘဝ အညွန့်မတုံးစေအောင်နှင့် ၎င်းသည် အပြစ်ဒဏ်ခံရပြီးသောအခါ ပြန်လည်ဘဝသစ် ထူထောင်နိုင်စေရန် ရည်ရွယ်သင့်သည်။ ထို့ကြောင့်၎င်းအား ပညာပေးသည့် အနေဖြင့် မူလအပြစ်ဒဏ်ကို လျော့ပေါ့သင့်သည်။

စိန်အောင်မင်း (ခေါ်)သန်းရွှေ နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ တရားရုံးချုပ်၊ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်အယူခံမှုအမှတ် ၁၅၇ ရည်ညွှန်းသည်။

ပြင်ဆင်ရန် လျှောက်ထားသူ အတွက်။ ။ ဦးတင်ရီ။

ပြင်ဆင်ရန် လျှောက်ထားခံရသူအတွက်။ ။ အစိုးရရှေ့နေကြီး ဦးတိုးမောင်။

တရားသူကြီး ဦးချစ်။ ။ ရန်ကုန်မြို့ (၃) ရာဘက် ရာဇဝတ် တရားသူကြီးရုံး၊ ၁၉၆၅ ခု၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၁၅၇၂ တွင်၊ လျှောက်ထားသူ မောင်သန်းအောင် အပေါ် ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၄၅၇ အရ၊ ပြစ်မှုမြောက်သည်ဟု တွေ့ရှိရ၍၊ ၎င်းအား ထောင်ဒဏ် ၂ နှစ်ကျခံစေရန် အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်။ ထိုအမိန့်ကို လျှောက်ထားသူက မကျေနပ်သဖြင့် ရန်ကုန်မြို့၊ ရာဘက် စက်ရှင် တရားသူကြီး ဦးသာထွန်း၏ရုံး ၁၉၆၅ ခု၊

* ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၇၇ (ခ) ။

† ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၁၅၇၂ တွင် ချမှတ်သော၊ ၁၉၆၅ ခု၊ စက်တင်ဘာလ ၂၃ ရက်နေ့စွဲပါ ရန်ကုန်မြို့ (၃) ရာဘက် ရာဇဝတ် တရားသူကြီး၏ အမိန့်ကိုပြန်၍ ဆင်ခြင်မှု ။

ရာဇဝတ် အယူခံမှုအမှတ် ၁ တွင် ယူခံဝင်လာခဲ့သော်လည်း အောင်မြင်မှု မရှိခဲ့ပေ။ ထို့ကြောင့် လျှောက်ထားသူ မောင်သန်းအောင်က ဤရုံးသို့ တဖန် ရာဇဝတ် ပြင်ဆင်မှု လွှာတင်သွင်းခြင်းဖြစ်သည်။

၁၉၆၆
—
မောင်သန်း
အောင်
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
ပြန်ပေးနိုင်ငံ။

အမှုအဖြစ် အပျက် အတိုချုပ်မှာ၊ ၁၉၆၅ ခု၊ စက်တင်ဘာလ ၅ ရက်နေ့နံနက် ၂ နာရီ အချိန်ခန့်တွင်၊ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် ၎င်းကျောင်းဆောင် အခန်း ၆၆ / နေဆေးကျောင်းသူ အသက် ၂၅ နှစ်ရှိ မလေးခိုင်သည် အိပ်ပျော်နေစဉ်၊ လျှောက်ထားသူသည် မလေးခိုင်အား တံခါးဖွင့်ခိုင်း၍၊ ၎င်းအခန်းအတွင်းသို့ မလေးခိုင်ခွင့်မပြုဘဲ၊ မလေးခိုင်အား ရာဇဝတ်အပြစ်ဒဏ်ထိုက်သင့်သည့်ပြစ်မှုတစ်ခုကို ကျူးလွန်ရန် ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့်၊ ပိုင်နက်ကျူးလွန်မှုကို ပြုလုပ်ခဲ့လေသည်။ လျှောက်ထားသူမောင်သန်းအောင်နှင့် မလေးခိုင်တို့မှာ ယခင်ကသမီးရည်းစားဖြစ်ခဲ့ကြသည်ဟု အဆိုရှိသည်။ သို့ရာတွင် အချင်းဖြစ်စဉ်အခါက၊ ၎င်းတို့သည် ပြတ်ပြတ်စဲစဲဖြစ်နေသည်ဟု ဆိုသည်။ သို့သော်လည်း အချင်းဖြစ် ညသန်းခေါင်ကျော် အချိန်တွင်၊ လျှောက်ထားသူသည် သက်သေခံ ဓါးမြှောင်ကိုကိုင်ဆွဲ၍ အငြိန်ရံကိုကျော်ပြီး မလေးခိုင် အခန်းသို့ မလေးခိုင်အား၊ ရာဇဝတ်ထိုက်သင့်သည့်ပြစ်မှု တစ်ခုကို ကျူးလွန်ရန်၊ ၎င်း၏ အခန်းထဲသို့ ကျူးကျော် ဝင်ရောက်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

မူလရုံး ပညာရှိ တရားသူကြီးနှင့် အယူခံရုံး ပညာရှိ တရားသူကြီးတို့က၊ လျှောက်ထားသူ မောင်သန်းအောင်၏ ပြုမူချက်မှာ ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၄၅၇၊ အပိုင်း (၁) အရ၊ အကျုံးဝင်သည်ဟု ယူဆကာ၊ ထိုပုဒ်မအရပြစ်မှုမြောက်သည်ဟု တွေ့ရှိရသည်။

လျှောက်ထားသူ၏ ပညာရှိရွှေနေကြီး ဦးတင်ရီက၊ လျှောက်ထားသူ မောင်သန်းအောင် အပေါ် အောက်ရုံး နှစ်ရုံးစလုံးက၊ တသဘောတည်း တထပ်တည်း တွေ့ရှိသော ပြစ်မှုနှင့် ပတ်သက်၍၊ မည်သို့မျှ မပြောလိုတော့ပါ။ ယင်းသို့ တွေ့ရှိချက်မှာ မှန်ကန်ပါသည်ဟု ဝန်ခံလေ၏။ သို့သော် ပညာရှိရွှေနေကြီးက၊ လျှောက်ထားသူ အပေါ် အပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ရာ၌၊ အလုပ်နှင့် ထောင်ဒဏ် ၂ နှစ် ပေးထားခြင်းမှာ ပြင်းထန်လှပါသည်။ သက်ညှာသော သဘောဖြင့်၊ ဤရုံးက လျော်ကန်သလို လျှော့ပေါ့ပေးပါရန် အသနားခံသွားလေသည်။

အစိုးရဘက်မှ လိုက်ပါ ဆောင်ရွက်သော ပညာရှိ အစိုးရ ရွှေနေကြီး ဦးတိုးမောင်က၊ စာဘက်မှ ပြစ်မှု ကျူးလွန်ခြင်းနှင့်ပတ်သက်၍ မည်သို့မျှ မပြောလိုပါဟု ဝန်ခံသွားသဖြင့်၊ မိမိအနေဖြင့် ပြောစရာမလိုတော့ပါ။ သို့သော် အပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍၊ လျှောက်ထားသူအား ပေးထားသော အလုပ်နှင့် ထောင်ဒဏ် ၂ နှစ်မှာ များလွန်းသည်ဟု မဆိုနိုင်ပါ။ မိန်းကလေးများသာ နေထိုင်သော ကျောင်းဆောင်သို့ ညဉ့် အချိန်မတော်သော အခါတွင်၊ ဓါးမြှောင်လက်နက်ကို ကိုင်ဆွဲပြီး

မောင်သန်းအောင်
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ

ပုန်းလျှိုးဝှက်သျှိုး ကျူးကျော်မှုပြုခြင်းမှာ၊ ကျောင်းဆောင်နေ အမျိုးသမီးများ၏ လုံခြုံမှုအတွက် အထူးမလိုလားအပ်သော ကိစ္စတရပ်ဖြစ်ပါသည်။ လျှောက်ထားသူ အား သက်ညှာစွာ အပြစ်ဒဏ်ပေးပါက၊ နောက်နောင်တွင် အလားတူ ကိစ္စများ ဖြစ်ပေါ်နိုင်စရာ အကြောင်းရှိသဖြင့်၊ ကျောင်းသူများ၏ လုံခြုံရေးကို အဓိကထား သည့် အနေဖြင့်၊ ပေးထားသော ပြစ်ဒဏ်မှာ လျော်ကန်သင့်မြတ်လှပါသည်ဟု တင်ပြ သွားသည်။

ကျွန်ုပ်အနေနှင့် ဤအမှုတွင် အပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ သာ စဉ်းစား ရပေမည်။ ဗုဒ္ဓကဏ္ဍကြီး ပုဒ်မ ၄၅၇၊ အပိုင်း (၁) အရ၊ ချမှတ်နိုင်သည့် အပြစ်ဒဏ်မှာ ထောင်ဒဏ် ၅ နှစ် အထိဖြစ်သည်။ လျှောက်ထားသူ မောင်သန်းအောင်မှာ၊ တက္ကသိုလ်ကျောင်းသား တဦးဖြစ်၍၊ ယခင်အခါများက ပုသိမ်မြို့တွင် နေထိုင်စဉ်၊ မလေးခိုင်နှင့်သမီးရည်းစားဖြစ်ခဲ့ကြသည်မှာ အောက်ရုံး နှစ်ရုံးစလုံးက ယူဆထားပြီး ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင်အချင်းဖြစ်ချိန်၌၎င်းတို့သည်သမီးရည်းစား မဟုတ်ကြသော်လည်း၊ သို့သော်လျှောက်ထားသူ မောင်သန်းအောင်မှာအချစ်စိတ်အချစ်သွေးများနှင့်နေသဖြင့် အချင်းဖြစ်သည့် ညဉ့် အမှုတွဲတွင် ပေါ်လွင်သည့် ပြစ်မှုကို မိုက်မှားစွာ ပြုလုပ်မိဟန် လက္ခဏာရှိသည်။ လျှောက်ထားသူ၏ အသက်မှာ မလေးခိုင်၏ အသက်ကဲ့သို့ ၂၅ နှစ် မျှသာ ရှိသေးသည်။ ယခင်အခါက ပြစ်မှုကျူးလွန်ခဲ့ဘူးသူ တဦးဖြစ်သည်ဟု အမှုတွဲ တွင် မပေါ်လွင်၊ အကျင့်စာရိတ္တလည်း ကောင်းမွန်သူ တဦးဖြစ်ပေသည်။ လူငယ်ပီပီ မြွက်ဟခဲ့သည့်အတိုင်း စူးစမ်းဆင်ခြင်မှု မရှိဘဲ ဂမ္မေးရှူးထိုးပြုလုပ်ခြင်းမှာ လျှောက် ထားသူ မောင်သန်းအောင်၏ မိုက်မှားမှု တရပ်ဖြစ်ပေသည်။ တဘက်တွင် ခံရသော မိန်းကလေးဘက်ကလည်း မနစ်နာရစေဘဲ၊ လျှောက်ထားသူ အပေါ် တရားမျှတမှုဖြင့် သက်ညှာစွာ စဉ်းစားနိုင်ရန် အကြောင်းခြင်းရာများရှိသည့် အားလျော်စွာ သက်ညှာ စွာ စဉ်းစားရပေမည်ဟု ယူဆသည်။ စိန်အောင်မင်း (ခေါ်) သန်းရွှေ နှင့် ပြည် ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ (၁) အမှုတွင်၊ တရားသူကြီးချုပ် ဒေါက်တာ မောင်မောင်က၊ အမိန့်ချမှတ်ရာ၌၊ အယူခံတရားလိုများသည်၊ အောက်ရုံးက၊ ဗုဒ္ဓကဏ္ဍကြီး ပုဒ်မ ၃၉၇ အရ၊ ပြစ်မှုကျူးလွန်သည်ကို တွေ့ရှိရပြီး၊ အလုပ်နှင့် ထောင်ဒဏ် ၇ နှစ် ကျခံစေရန် ချမှတ်သော အမိန့်ကို၊ ဗုဒ္ဓကဏ္ဍကြီး ပုဒ်မ ၃၉၄ အရ၊ ပြောင်းလွှဲလိုက် သည်။ ၎င်းပြင် အပြစ်ဒဏ် သတ်မှတ်ရာတွင် အယူခံ တရားလို ၂ ဦးသည် ငယ်ရွယ် သေးသူများ ဖြစ်ကြသည်ကို ထောက်ချင့်၍၊ ၎င်းတို့သည် ဘဝ အညွန့် မတုံးရ စေအောင်နှင့် ၎င်းတို့ အပြစ်ဒဏ်ကျခံပြီး ဖြစ်သောအခါ ပြန်လည်၍ ဘဝသစ် ထူထောင်နိုင်ကြစေအောင် ရည်ရွယ်သင့်သည်။ ထို့ကြောင့် အယူခံတရားလိုများ

(၁) တရားရုံးချုပ် ၁၉၆၅ ခု၊ ဇူလိုင်လ အယူခံမှုအမှတ် ၁၇၇။

အပေါ်မူလရုံးတရားသူကြီးက အလုပ်နှင့်ထောင်ဒဏ် ၇ နှစ်ပေးထားခြင်းမှ အလုပ်နှင့် ထောင်ဒဏ် ၄ နှစ်အထိ လျှော့ချ၍ ကျခံစေရန် ပြင်ဆင်သတ်မှတ်ထားသည်။

ယခုအမှုတွင်လည်း လျှောက်ထားသူ မောင်သန်းအောင်သည် ငယ်ရွယ်သေးသူ တစ်ဦးဖြစ်၍ တက္ကသိုလ်ကျောင်းသား တစ်ဦးဖြစ်သည်ကို ထောက်ချင့်ပြီး၊ ၎င်း၏ဘဝ အညွန့်မတုံးရစေအောင်နှင့် ၎င်းသည် အပြစ်ဒဏ် ခံရပြီးသောအခါ ပြန်လည်ဘဝသစ် ထူထောင်နိုင်စေရန် ရည်ရွယ်သင့်သည်။ ထို့ကြောင့် ၎င်းအား ပညာပေးသည့် အနေ ဖြင့် မူလ အပြစ်ဒဏ်ကို လျှော့ပေါ့သင့်သည်ဟု ယူဆသည်။

သို့ဖြစ်၍ လျှောက်ထားသူ မောင်သန်းအောင်အပေါ် အောက်ရုံးနှစ်ရုံးစလုံးက တွေ့ရှိရသော ပြစ်မှုကို အတည်ပြုလိုက်ပြီး၊ အပြစ်ဒဏ်သတ်မှတ်ရာ၌ မူလပေးထား သော အလုပ်နှင့် ထောင်ဒဏ် ၂ နှစ်အစား အလုပ်နှင့် ထောင်ဒဏ် ၁ နှစ်ကိုသာ လျှင် လျှော့ပေါ့၍ ကျခံစေရန် ပြင်ဆင်သတ်မှတ်လိုက်သည်။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

တရားမ အထွေထွေအယူခံမှု

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေရွှေတင်

† ၁၉၆၆

ဇွန်လ
၁၈ ရက်။

ရှိဂိုကရင်း(န်) ဆင်း (အယူခံတရားလို)

နှင့်

စူရိယာနတ် (သ်) ဆင်းပါ ၃ (အယူခံတရားခံများ)*

ဟိန္ဒူမိသားစု၏ မခွဲဝေရသေးသည့် ပစ္စည်းဖြစ်ကြောင်းနှင့် ပစ္စည်းများကို တဦးတည်းသဘောဖြင့် ရောင်းချခြင်း မပြုနိုင်ကြောင်း ကျေညာပေးရန် တရားစွဲဆိုမှု—ပစ္စည်းထိန်းခန့်ထားရန် လျှောက်ထားခြင်း—တော်လှန်ရေးကောင်စီ အက်ဥပဒေ အမှတ် ၂/၆၂—တရားမ ကျင့်ထုံး အမိန့် ၄၀ နည်းဥပဒေ ၃ ပစ္စည်းထိန်းအား ပစ္စည်းထိန်းအဖြစ် ကောက်ခံရရှိထားသည့် ငွေများရုံးသို့တင်သွင်းရန် ညွှန်ကြားခြင်း—ရန်ကုန်မြို့၊ တရားမရုံး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂၄ အ အယူခံဝင်ခွင့်ရှိ မရှိ—အငြင်းပွားနေသောကိစ္စကို ဆောင်ရွက်ရန် အယူခံရုံးက ရန်ကုန်မြို့၊ တရားမရုံးသို့လွှဲအပ်ခြင်း—ကိစ္စကိုဆောင်ရွက်ရန်တာဏာရှိ မရှိ—ပစ္စည်းထိန်းသည် ၎င်းအား အုပ်ထိန်းရန်တာဝန်ပေးထားသော ပစ္စည်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အကြောင်းပြပြီးရုံး၏ညွှန် ကြားချက်ကို လိုက်နာရန် ငြင်းဆိုခြင်းပြုနိုင် မပြုနိုင်—ပစ္စည်းထိန်းအဖြစ် ခန့်အပ်သည့်အမှု ပြီးစီးသွားစေကာမူ ပစ္စည်းထိန်း၏ တာဝန်ကုန်ဆုံးခြင်းရှိ မရှိ။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ပစ္စည်းထိန်းအား ပစ္စည်းထိန်းအဖြစ် ကောက်ခံရရှိ ထားသည့်ငွေများကို ရုံးသို့တင်သွင်းရန် ညွှန်ကြားသော အမိန့်မှာ တရားမကျင့်ထုံး အမိန့် ၄၀ နည်းဥပဒေ ၃ ပါပြဋ္ဌာန်း ချက်အတိုင်း ချမှတ်ခြင်းဖြစ်၍ ရန်ကုန်မြို့၊ တရားမရုံး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂၄ အရ အယူခံဝင်ခွင့် မရှိပေ။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ပစ္စည်းထိန်းကို ခန့်ထားသောရုံးမှာ အယူခံရုံးဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် အယူခံရုံးက အငြင်းပွားနေသောကိစ္စကို ဆောင်ရွက်ရန် မူလဘဏ်ရုံးသို့ လွှဲအပ်ခဲ့၏။ မူလရုံးတွင် တန်ခိုးအာဏာမရှိတော့သဖြင့် ထိုကိစ္စကို ရန်ကုန်မြို့၊ တရားမရုံးက ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ရန် အယူခံတရားလို၏ လျှောက်ထားချက်အရ အယူခံရုံးကပင်၊ ရန်ကုန်မြို့၊ တရားမရုံးသို့ လွှဲအပ် ခဲ့ခြင်းဖြစ်ရာ ထိုရုံး၌ အငြင်းပွားနေသော ကိစ္စကို ဆောင်ရွက်ရန် အာဏာရှိသည်။

* ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ တရားမ အထွေထွေ အယူခံမှုအမှတ် ၁၃။
† ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ တရားမအမှုအမှတ် ၁၃၉ တွင် ရန်ကုန်မြို့တော် တရားမ တရားသူကြီးချုပ် ရုံးတော်၏ ချမှတ်သောအမိန့်ကိုအယူခံဝင်မှု။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။အမှုတစ်ခုခုတွင် အခင်းဖြစ် ပစ္စည်းနှင့် ပတ်သက်၍ ဖြစ်စေ၊ အခြား ပစ္စည်းတစ်ခုခုနှင့် ပတ်သက်၍ဖြစ်စေ၊ အမှုသည်တဦးဦး သို့မဟုတ် အခြားလူတယောက်ယောက်ကို ရုံးမှပစ္စည်းထိန်းခန့်ထားလျှင် ထိုသူသည်ရုံး၏ အရာရှိတဦးဖြစ်လာသောကြောင့် ရုံးမှချမှတ်သည့် ညွှန်ကြားချက်များကို လိုက်နာရန် တာဝန်ရှိသည်။ ထိုသူသည် ၎င်းအားအုပ်စိုးရန် တာဝန် ပေးထားသော ပစ္စည်းမှာ ၎င်းပိုင်ဖြစ်သည်ဆိုသော အကြောင်းပြချက်နှင့် ရုံး၏ညွှန်ကြားချက်ကို လိုက်နာရန် ငြင်းဆိုခြင်း မပြုနိုင်။

၁၉၆၆
ဦးကိုကရင်း (န)
ဆင်း
နှင့်
စွဲရှိယာနတ်(သ်)
ဆင်း ပါ ၃။

ပစ္စည်းထိန်းတဦးအား ရုံးမှရပ်စဲကြောင်း အမိန့်ချမှတ်ခြင်း မပြုသေးမီ ၎င်းသည် ပစ္စည်းထိန်း အဖြစ်၌ ရပ်တည်ကျက်ရှိသေးသည်ဟု ယူဆရမည်ဖြစ်သည်။ မိမိအား ခန့်အပ်ခဲ့သည့် အမှု ပြီးစီးသွားစေကာမူ၊ ပစ္စည်းထိန်းသည် ရုံးသို့နောက်ဆုံး စာရင်းသွင်းခြင်း၊ ငွေသွင်းခြင်းနှင့် အခြားလိုအပ်သည့်ကိစ္စများကို ရုံး၏အမိန့်အရ ဆောင်ရွက်ပြီးနောက်၊ ရုံးက၎င်းသည် ဝတ္တရားများ ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ရန် မရှိတော့ဟု ယူဆကာ ပစ္စည်းထိန်းအဖြစ်မှ ရပ်စဲသောအခါတွင်သာ ၎င်း၏တာဝန်မှာ ကုန်ဆုံးမည် ဖြစ်ပေသည်။

ရမ်ဆရပ်ဒတ်နှင့်ရာမက်ရွတ်ဒတ်၊ အေ၊အိုင်၊အာ(ရ်)၊၁၉၅၀၊ ပတ္တနာ၊ ၁၈၄ ခြားနားပြသည်။

အယူခံတရားလိုအတွက်။ ။မစ္စတာ ဂျီ၊ အင်၊ ဘနာဂျီ။

အယူခံတရားခံအတွက်။ ။မစ္စတာ အင်၊ စီ၊ဆင်း။

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေ။ ။ယခင်တရားလွှတ်တော်မှလွှတ်တော်ချုပ်ချုပ်ချုပ် ၁၉၅၀ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၃ တွင် အယူခံတရားခံအမှတ် ၁ က၊ အယူခံတရားလိုနှင့် အခြား အယူခံတရားခံများအပေါ်၊ ရန်ကုန်မြို့ရှိ ပစ္စည်းအချို့မှာ၊ ၎င်းတို့ပိုင် ဟိန္ဒူမိသားစုတို့၏ မခွဲဝေရသေးသည့် ပစ္စည်းဖြစ်ကြောင်းနှင့်၊ ထိုပစ္စည်းများ အား အယူခံတရားလို တဦးတည်းသဘောဖြင့် ရောင်းချခြင်း မပြုနိုင်ကြောင်း ကျေညာပေးရန် တရားစွဲဆို ထားသည့်အတိုင်း၊ ဒီဂရီချပေးခဲ့၏။ အယူခံတရားလိုက ထိုဒီဂရီကို မကျေနပ်သဖြင့် ယခင်တရားလွှတ်တော်၏ ၁၉၅၆ ခုနှစ် တရားမ ပထမအယူခံ အမှုအမှတ် ၁ တွင် အယူခံ ဝင်ရာ၊ ထိုအယူခံမှုကို ကြားနာနေခိုက်၊ အယူခံတရားခံအမှတ် ၁ က၊ အခင်းဖြစ် ပစ္စည်းများအပေါ် ပစ္စည်းထိန်း ခန့်ထားရန် လျှောက်ထားလေသည်။ ထို့နောက် နှစ်ဦးသဘောတူညီချက်အရ၊ ၁၉၅၈ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၁၈ ရက်နေ့၌၊ အယူခံတရားလို ကိုပင် ပစ္စည်းထိန်းအဖြစ် အယူခံရုံးတော်မှ ခန့်ထားလိုက်၏။ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ တရားမ ပထမ အယူခံအမှုအမှတ် ၁ တွင် အယူခံတရားလိုပင် အရေးနိမ့်သဖြင့် ယခင် တရား လွှတ်တော်ချုပ်ချုပ်သို့ ထပ်မံအယူခံဝင်ပြန်လေသည်။ ထိုအယူခံအမှုမှာ တရားလွှတ်တော် ချုပ်၏ ၁၉၆၂ ခုနှစ်၊ တရားမ အယူခံအမှုအမှတ် ၈ ဖြစ်လေသည်။ တရားလွှတ်တော် ချုပ်မှလည်း အလားတူပင် အယူခံတရားလိုအား ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၆ ရက်နေ့ တွင် အရှုံးပေးလိုက်ပြန်၏။ ထိုအခါ အယူခံတရားခံအမှတ် ၁ သည်၊ ၁၉၅၆ ခုနှစ်၊

၁၉၆၆ တရားမ ပထမအယူခံမှုအမှတ် ၁ တွင်ပစ္စည်းထိန်းဖြစ်သူအယူခံတရားလိုအား ၎င်းကို ခန့်ထားသည့် ၁၉၅၈ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၁၈ ရက်နေ့မှစ၍ ကောက်ခံထားသောငွေများကို ချီးသို့သွင်းရန် ညွှန်ကြားပေးစေလိုကြောင်း လျှောက်ထားရာ၊ အယူခံရုံးပညာရှိ တရားသူကြီးများက၊ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၆ ရက်နေ့တွင် တရားရုံးချုပ်မူလဘက်ဌာန မှ ဆက်လက် ဆောင်ရွက်ရန် အောက်ပါအတိုင်း အမိန့်ချမှတ်လိုက်လေသည်။

“ဤကိစ္စမှာ ယခင်တရားလွှတ်တော် တရားမကြီးမှုအမှတ် ၃/၁၉၅၀ ခုနှစ်၊ စပ်လျဉ်း၍ပစ္စည်းထိန်းကို ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ပထမအယူခံ အမှုအမှတ် ၁ တွင်ခန့်ထား ခြင်းမှ ပေါ်ပေါက်လာသည်။ ပစ္စည်းထိန်း အနေနှင့် စာရင်းအင်းများကို ရုံးတော်သို့သွင်းရန်နှင့် ၎င်း၏ လက်တွင် ရှိသော ငွေများကို ရုံးတော်သို့ ပေးသွင်းရန်လို မလိုဟူသောအချက်မှာ ဤရုံး၏မူလဘက်ဆိုင်ရာတွင်ဆုံးဖြတ်ဘို့ ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့်၊ မူလဘက်ဆိုင်ရာသို့ လိုအပ်သလို ဆောင်ရွက်ရန်ပို့စေ”။

သို့ရာတွင် မူလဘက်ဌာနမှာ၊ တော်လှန်ရေး ကောင်စီ အက်ဥပဒေအမှတ် ၂/၆၂ အရ၊ တန်ဘိုး ငါးသောင်းကျပ် အထက်ရှိသော မူလ မှုခင်းများကိုသာ ကြားနာ ရမည်ဖြစ်၍၊ တန်ဘိုး ၁၆,၀၀၀ သာရှိသော ဤအမှုကို ရန်ကုန်မြို့တရားမ တရားရုံး၊ သို့ပိုပေးရန် အယူခံတရားလို ကိုယ်တိုင် ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၁၄ ရက် နေ့စွဲပါ လျှောက်လွှာနှင့် လျှောက်ထားချက်အရ၊ အယူခံရုံးမှ ရန်ကုန်မြို့ တရားမရုံးသို့ ပေးပို့ ကြားနာရန် ထပ်မံအမိန့်ချမှတ်လိုက်၏။ ရန်ကုန်မြို့ တရားမရုံးသို့ ရောက်သောအခါ၊ ပညာရှိ တရားသူကြီးချုပ်က နှစ်ဦး နှစ်ဘက်ကို ကြားနာပြီးနောက်၊ ပစ္စည်းထိန်းဖြစ်သူ အယူခံတရားလိုက ပစ္စည်းထိန်းအဖြစ် ကောက်ခံရရှိထားသော ငွေကြေးများကို ရုံး တွင် ရက်သတ္တ နှစ်ပတ်အတွင်း တင်သွင်းရန် အမိန့်ချမှတ်လိုက်လေသည်။ ထို အမိန့်ကို မကျေနပ်သဖြင့် ပယ်ဖျက်ပေးရန် ဤအယူခံမှု လျှောက်ထားခြင်းဖြစ်လေ သည်။

ပစ္စည်းထိန်းအား ပစ္စည်းထိန်းအဖြစ် ကောက်ခံရရှိထားသည့် ငွေများကို ရုံးသို့ တင်သွင်းရန် ညွှန်ကြားထားသော အမိန့်မှာတရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၄၀ နည်းဥပဒေပုဒ်မ ၃ ပါပြဋ္ဌာန်းချက်အတိုင်း ချမှတ်ခြင်းဖြစ်၍ ရန်ကုန်မြို့တရားမရုံး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂၄ အရ၊ အယူခံခင်ခွင့်မရှိပေ။ အယူခံတရားလို၏ပညာရှိရှေ့နေကြီးက အယူခံခင် ခွင့်မရှိလျှင်၊ ပုဒ်မ ၂၅ အရ၊ ပြင်ဆင်မှု အနေဖြင့်ပြောင်းလဲကာ စဉ်းစားဆုံးဖြတ် ပေးရန် လျှောက်ထားချက်အရ၊ အောက်ရုံး၏ အမိန့်အား ပြင်ဆင်မှုအနေဖြင့် ပင်ရောက် စွက်ဖက်သင့် မသင့်ဆိုသော ပြဿနာကိုဆန်းစစ်ရန် လိုပေသည်။

အယူခံတရားလို၏ ပညာရှိရှေ့နေကြီးက ပစ္စည်းထိန်းအား ခန့်ထားသည့် အယူခံရုံး ကသာ ညွှန်ကြားချက်ပေးရန် အာဏာရှိကြောင်း၊ရန်ကုန်မြို့ တရားမရုံးသည် ပစ္စည်း

ထိန်းခန့်ထားသော ရုံးမဟုတ်သဖြင့် ပစ္စည်းထိန်းကို ငွေသွင်းရန် ညွှန်ကြားချက်ပေးရန် အခွင့်အာဏာမရှိကြောင်း လျှောက်လဲသွား၏။ ပစ္စည်းထိန်းကို ခန့်ထားသော ရုံးမှာ အယူခံရုံးဖြစ်သည်မှာ မှန်၏။ သို့ရာတွင် အယူခံရုံးက ယခု အငြင်းပွားနေသော ကိစ္စကို ဆောင်ရွက်ရန် ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၆ ရက်နေ့က မူလဘက်ရုံးသို့ လွှဲအပ်ခဲ့၏။ ထို့နောက် မူလဘက်ရုံးတွင် တန်ခိုး အာဏာမရှိတော့သဖြင့်၊ ထိုကိစ္စကို ရန်ကုန်မြို့ တရားမရုံးက ဆက်လက် ဆောင်ရွက်ရန် အယူခံတရားလို၏ လျှောက်ထားချက်အရ၊ အယူခံရုံးကပင်၊ ရန်ကုန်မြို့ တရားမရုံးသို့ လွှဲအပ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ရာ ထိုရုံး၌ ဆောင်ရွက်ရန် အာဏာမရှိဟု အယူခံတရားလိုသည် ပြောဆိုပိုင်ခွင့် မရှိတော့ပေ။ အယူခံရုံးက ချမှတ်သော အမိန့်ကို မကျေနပ်လျှင်၊ ထိုအမိန့်ကို အယူခံငင်ရန်သာရှိ၏။ ထိုအမိန့်မှာ တည်မြဲနေသည့် အားလျော်စွာ၊ ရန်ကုန်မြို့ တရားမရုံးသည် အငြင်း ပွားနေသော ကိစ္စကို ဆောင်ရွက်ရန် အာဏာရှိသည်ဟု ကောက်ယူရမည်ဖြစ်သည်။

၁၉၆၆
 ခုဂိုဏ်း (၆)
 ဆင်း၊
 နှင့်
 ဧရိယာနယ်(သ်)
 ဆင်း ပါ ၃။

အယူခံတရားလို၏ ပညာရှိရွှေနေကြီးကတဖန်၊ အယူခံတရားလိုသည် မခွဲဝေရသေး သည့် ဟိန္ဒူလူမျိုးမိသားစု၏အကြီးအကဲမန်နေဂျာအဖြစ်၎င်း၊ ပစ္စည်းထိန်းအဖြစ်၎င်း၊ ငွေများကို ထိန်းသိမ်းနေရကြောင်း၊ ဟိန္ဒူလူမျိုးများ အက်ဥပဒေအရ ဟိန္ဒူ လူမျိုးမိသားစု၏ အကြီးအကဲမန်နေဂျာသည် မိသားစုပစ္စည်းများကို ခွဲဝေသည့်အခါမှ အပ၊ မိသားစုပစ္စည်းများအား လက်ဝယ်ထားနိုင်ခွင့်ရှိကြောင်း၊ ယခုကိစ္စ ပေါ်ပေါက် လာရသည့် မူလမှုခင်းမှာ မိသားစု ပစ္စည်းများကို ခွဲဝေသော အမှုမဟုတ်၍၊ မိသားစု ပစ္စည်းဖြစ်သည် ငွေများကို ရုံးသို့ပေးသွင်းရန် အမိန့်မပေးနိုင်ကြောင်း လျှောက်လဲ သွား၏။ အမှုတခုခုတွင် အခင်းဖြစ် ပစ္စည်းနှင့် ပတ်သက်၍ ဖြစ်စေ၊ အခြားပစ္စည်း တခုနှင့်ပတ်သက်၍ဖြစ်စေ၊ အမှုသည်တဦးဦး၊ သို့မဟုတ် အခြားလူတယောက်ယောက် ကို ရုံးမှပစ္စည်းထိန်းခန့်ထားလျှင် ထိုသူသည် ရုံး၏ အရာရှိတဦးဖြစ်လာသောကြောင့် ရုံးမှချမှတ်သည့် ညွှန်ကြားချက်များကို လိုက်နာရန် တာဝန်ရှိ၏။ ထိုသူသည် ၎င်းအား အုပ်ထိန်းရန် တာဝန်ပေးထားသော ပစ္စည်းမှာ ၎င်းပိုင်ပစ္စည်းဖြစ်သည်ဆိုသော အ ကြောင်းပြချက်နှင့် ရုံး၏ ညွှန်ကြားချက်ကို လိုက်နာရန် ငြင်းဆိုခြင်းမပြုနိုင်။ ထို ကြောင့် ရုံးမှ ပစ္စည်းထိန်းအဖြစ် ခန့်ထားခဲ့သော အယူခံတရားလိုသည် မခွဲဝေရသေး သည့် ဟိန္ဒူလူမျိုးမိသားစု၏ အကြီးအကဲ မန်နေဂျာအဖြစ်ဖြစ် ရုံး၏အမိန့်ကို မဖီဆန် နိုင်ပေ။ ထို့ပြင်တစ်ပစ္စည်းထိန်းအား၊ ၎င်းထိန်းသိမ်းထားရသည့်ငွေများကိုရုံးသို့သွင်းရန် အမိန့်မှာ၊ အမှန်အားဖြင့်ဆိုလျှင်၊ မည်သူ့ကိုမှ ထိခိုက်သည့် အမိန့်မဟုတ်ချေ။ ရုံးတွင် တင်သွင်းမည့်ငွေကို အမှန်တကယ် ရသင့်ရထိုက်သူအတွက်ရုံးကထိန်းသိမ်းထား ခြင်းသာဖြစ်သည်။ သို့ပါ၍ အယူခံတရားလိုက ၎င်းသည် မခွဲဝေရသေးသည့် ဟိန္ဒူ

၁၉၆၆

၅၀၇၀၄ (၄)

ဆင်း

နှင့်

၅၀၇၀၄ (၄)

ဆင်း ပါ ၃။

လူမျိုးမိသားစု၏ အကြီးအကဲ မန်နေဂျာဖြစ်သောကြောင့် ၎င်းအားရုံးက ငွေသွင်းရန် ညွှန်ကြားချက် မပေးနိုင်ဟုဆိုသော လျှောက်လဲချက်ကို လက်မခံနိုင်။

အယူခံတရားလို၏ ပညာရှိ ရွှေနေကြီးကပင်၊ ယခုကိစ္စပေါ်ပေါက်လာသည့် မူလ အမှုမှာ အဆုံးသတ်ပြီးစီးသွားပြီးဖြစ်၍၊ အယူခံတရားလိုသည် ပစ္စည်းထိန်းအနေဖြင့် ရပ်တည်လျက် မရှိတော့ကြောင်း၊ ထို့ကြောင့်၎င်းအပေါ်ရုံးမှ ညွှန်ကြားချက်မပေးနိုင် တော့ကြောင်း၊ ထပ်မံတင်ပြသွားပြန်သည်။ ပစ္စည်းထိန်းတဦးအားရုံးမှ ရပ်စဲကြောင်း အမိန့်ချမှတ်ခြင်းမပြုသေးမီ ၎င်းသည် ပစ္စည်းထိန်းအဖြစ်၌ ရပ်တည်လျက်ရှိသေးသည် ဟု ယူဆရမည်ဖြစ်သည်။ မိမိအားခန့်အပ်ခဲ့သည့် အမှုပြီးစီးသွားစေကာမူ၊ ပစ္စည်းထိန်း သည် ရုံးသို့ နောက်ဆုံးစာရင်းသွင်းခြင်း၊ ငွေသွင်းခြင်းနှင့် အခြားလိုအပ်သည့်ကိစ္စများ ကို ရုံး၏ အမိန့်အရ ဆောင်ရွက်ပြီးနောက် ရုံးက ၎င်းသည် ဝတ်တရားများ ဆက်လက် ဆောင်ရွက်ရန် မရှိတော့ဟု ယူဆကာ ပစ္စည်းထိန်းအဖြစ်မှ ရပ်စဲသော အခါတွင်သာ ၎င်း၏တာဝန်မှာ ကုန်ဆုံးမည်ဖြစ်ပေသည်။ အယူခံတရားလို၏ ပညာရှိရွှေနေကြီး တင်ပြသည့် ရပ်ဆဲရပ်စဲ နှင့် ရာမန်ရှုဂါဇတ် (၁) တို့အမှုနှင့် ယခုမှာ အကြောင်း ခြင်းစုံများ တူညီခြင်း မရှိသည်ကို သတိချပ်ရန်လိုပေသည်။ ထိုအမှုတွင် တရားလိုက ၎င်း၏ ကိုယ်ပိုင်အခွင့်အရေးအရ တရားစွဲဆိုရာ၊ အရေးနိမ့်သဖြင့် အယူခံတက်စဉ် အယူခံရုံးက ပစ္စည်းထိန်းခန့်ထားခဲ့၏။ ထိုအယူခံဝင်နေစဉ် တရားလိုသေဆုံးသွား သည်။ ၎င်းစွဲဆိုသည့် အမှုသည် ကိုယ်ပိုင် အခွင့်အရေးအရ စွဲဆိုခဲ့ခြင်းဖြစ်၍၊ ၎င်းသေ ဆုံးသွားသောအခါ၊ ၎င်း၏ ကိုယ်ပိုင် အခွင့်အရေးများလည်း ပျောက်ကွယ်သွားသည့် အလျောက်၊ ၎င်း၏ အမွေဆက်ခံသူများကို အမှု၌ ပါဝင်ခွင့်မပြုဘဲ အမှုကို ဗလပ်လိုက်လေသည်။ ၎င်း၏အမွေဆက်ခံသူများက ပစ္စည်းထိန်းကို ဆက်လက်၍ ပစ္စည်းများအားထိန်းသိမ်းထားရန် လျှောက်ထားချက်ကို ရုံးမှ လက်မခံဘဲ အမှုမှာ ဗလပ်လိုက်ပြီးဖြစ်၍၊ ပစ္စည်းထိန်းကို ဆက်လက် ထားရှိရန် မလိုတော့ကြောင်းမှတ်ချက် ပြုထားခြင်းဖြစ်လေသည်။

မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ၊ တရားမကျင့်ထုံး အမိန့် ၄၀၊ နည်းဥပဒေ ၃ (ဂ) အရ၊ ပစ္စည်း ထိန်း၏ တာဝန်များတွင် ၎င်း၏ လက်ဝယ်ရှိသော ငွေများကို ရုံးသို့ တင်သွင်းရန် တာဝန်လည်းတခု ပါရာ၊ ထိုတာဝန်ကို ဆောင်ရွက်ရန် ရုံးမှ ညွှန်ကြားခြင်းသည် တရားဥပဒေနှင့် ဆန့်ကျင်သည်ဟု မဆိုနိုင်ပေ။

(၁) အေးအိုင်၊အာ(ရ်)၊ ၁၉၅၀၊ ပဏ္ဍနား ၁၈၄။

နိဂုံးချုပ်အနေဖြင့် ဆိုရသော်၊ ဤလျှောက်လွှာသည်၊ ရန်ကုန်မြို့တရားမရုံး အက်
ဥပဒေပုဒ်မ ၂၄ အရ၊ အယူခံမဝင်နိုင်၊ ပုဒ်မ ၂၅ အရလည်း အောက်ရုံး၏အမိန့်မှာ
တရားဥပဒေသဘော အရ၊ မှားယွင်းချက်၊ တိမ်းစောင်းချက်ရှိသည်ဟု မဆိုသာပေ။
ထို့ကြောင့်၊ ဤအယူခံကို တရားစရိတ်နှင့်တကွ ပယ်လိုက်သည်။ ရွှေနေကြီးစရိတ်
၃၄ ကျပ် သတ်မှတ်သည်။

၁၉၆၆

ဦးဂိုကရင်း (နိုင်)

ဆင်း

နှင့်

ဦးယုနတ်(သ်)

ဆင်း ပါ ၃။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

ရာဇဝတ် အထွေထွေလျှောက်လွှာ

† ၁၉၆၆
ဇွန်လ ၂၈ ရက်။

တရားသူကြီးချုပ်၊ ဒေါက်တာမောင်မောင်နှင့် တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေတို့ရွှေတွင်

ဦးကြည် (လျှောက်ထားသူ)

နှင့်

မခင်ရီ (လျှောက်ထားခံရသူ) *

ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၄၈၈ (၁) —မယားသည် လင်၏နောက်သို့လိုက်ပြီး လုပ်ကိုင်စားသောက် ပေါင်းသင်းနေထိုင်ရန် တာဝန်ရှိခြင်း—မယားဝတ္တရား မကျေပြန်လျှင်လင်ဖြစ်သူကကျွေးမွေး ပြုစုရန်တာဝန်ရှိ မရှိ—ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၄၄၈ (၄) ၏ ပြဋ္ဌာန်းချက်—လုံလောက်သော အကြောင်းဆိုရာ၌ အမှုတစ်ခုနှင့်တစ်ခု အကြောင်းခြင်းရာများ တူညီမည်မဟုတ်—ပေါ်ပေါက် နေသည့် အကြောင်းခြင်းရာများ အပေါ်မူတည်၍ အဆုံးအဖြတ်ပြုရခြင်း—လျှောက်ထားသူ ဆွေမျိုးနှင့် တယောက်မျက်နှာ တယောက် မကြည့်နိုင်လောက်အောင်—ရန်ဖြစ်ထားခြင်း၊ ရန်ဖြစ်ထားသည့် ဆွေမျိုးအိမ်၌လိုက်၍ နေရန်ခြင်းဆိုခြင်းမှာ လုံလောက်သော အကြောင်း ဟုတ် မဟုတ်—အမျိုးသားတဦးသည် အမျိုးသမီးတဦးကို ငနိုးအမြစ် ပေါင်းသင်းခဲ့မှုငနိုး ဖြစ်သူအား ကျွေးမွေးစောင့်ရှောက်ရန်တာဝန်ရှိခြင်း—စားစရိတ် မပေး ထိခိုက်နည်းအမျိုးမျိုး နှင့်ခွဲခွဲပြီးရုံးအဆင့်ဆင့် တက်ရောက်နိုင်ခွင့်ရှိနေလျှင် မယားကို အတိရက္ခ ရောက်စေခြင်း၊ မှန်ကန်သောလူမှုရေးနှင့် ဆန့်ကျင်နေသည့်အလျောက် အားမပေးသင့်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ရောင်နောက်ဆံသုံးပါဆိုသကဲ့သို့ မယားသည် လင်၏ နောက်သို့လိုက်ပြီး စားအာတူ ပူအမျှ လုပ်ကိုင်စားသောက် ပေါင်းသင်းနေထိုင်ရန် တာဝန်ရှိ၏။ ထိုတာဝန်အတိုင်း မဆောင်ရွက်ပါက၊ မယားဝတ္တရား ကျေပြန်လိမ့်မည် မဟုတ်ပေ။ မယားဝတ္တရား မကျေပြန်လျှင် လင်ဖြစ်သူက ကျွေးမွေးပြုစုရန် တာဝန်ရှိသည်ဟု ဆိုရန်ခဲယဉ်းပေမည်။ ထို့ကြောင့်ပင် ရာဇဝတ် ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၄၈၈ (၄) ၌ လုံလောက်သော အကြောင်းမရှိဘဲ လင်နှင့်အတူ နေထိုင်ခြင်းမရှိသည့် မယားသည် စားစရိတ်ကိုမရနိုင်ဟု ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်း ဖြစ်ပေသည်။ လုံလောက်သော အကြောင်း

* ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်အထွေထွေ လျှောက်လွှာအမှတ် ၁။

† ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ် ပြင်ဆင်မှု အမှတ် ၅၂ (၁) တွင်ချမှတ်သော ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၁၉ ရက်နေ့စွဲပါ၊ ရန်ကုန်မြို့၊ တရားရုံးချုပ် တရားသူကြီး၏ အမိန့်ကို မကျေနပ်သဖြင့်၊ ၁၉၄၈ ခုနှစ်၊ ပြည်ထောင်စု တရားစီရင်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၆ အရ တသွင်းသော အခွင့်ထူး အယူခံဝင်ရန် လျှောက်လွှာ။

၁၉၆၆
ဦးကြည်
နှင့်
မခင်ရီ။

ဆိုရာ၌ အမှုကုန်နှင့်တစ်သည့် အကြောင်းခြင်းရာများ တူညီမည်မဟုတ်၍၊ မည်သည့်အကြောင်း
ခြင်းရာသည် လုံလောက်သော အကြောင်းဖြစ်သည်။ မည်သည့် အကြောင်းခြင်းရာမှာ လုံလောက်
သောအကြောင်းမဟုတ်ဟု ပုံသေကားချ မှတ်ယူ၍မဖြစ်နိုင်ပေ။ ပေါ်ပေါက်နေသည့် အကြောင်း
ခြင်းရာများ အပေါ်မူတည်၍ အဆုံးအဖြတ်ပြုရမည်ဖြစ်သည်။

လျှောက်ထားခံရသူ အနေဖြင့် တယောက်မျက်နှာ တယောက် မကြည့်နိုင်လောက်အောင်
ရန်ဖြစ်ထားသော လျှောက်ထားသူအပေါ်တို့ထံ၌ မည်သည့်နည်းနှင့်မျှ သွားရောက်နေထိုင်ရန်
မဖြစ်နိုင်တော့ပေ။ သို့ဖြစ်ရာ လျှောက်ထားခံရသူသည် လျှောက်ထားသူ၏ ဦးလေးနှင့်အပေါ်တို့၏
ထိုက်သို့လိုက်ပြီး လျှောက်ထားသူနှင့် ပေါင်းသင်းရန် ငြင်းဆိုခြင်းမှာ လုံလောက်သော အကြောင်း
ရှိနေသည်ဟု ဆိုရမည်ဖြစ်သည်။

အကြင်အမျိုးသားတဦးသည် အမျိုးသမီးတဦးကို ဇနီးအဖြစ် ပေါင်းသင်းခဲ့ပါမူ ဇနီးဖြစ်သူအား
ကျွေးမွေးစောင့်ရှောက်ရန် တာဝန်ရှိ၏။ ယင်းသို့ ကျွေးမွေးစောင့်ရှောက်ရန် တာဝန်မှာ၊ မြန်မာ-
ဗုဒ္ဓဘာသာတို့၏ ကျမ်းဂန်များအရလည်း လင့်ကျင့်ဝတ်ငါးပါး၌ တပါးအပါအဝင်ဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်ရာ
ကွာရှင်းပြီးဖြစ်သည့် ဇနီးမလွဲ၍ မယားစားစရိတ်ကို ထောက်ပံ့ရန် ဦးမလေးသင့်ချေ။ ကိုယ်ပိုင်
ပစ္စည်းဥစ္စာ၊ သို့မဟုတ် ဝင်ငွေရှိသည့် အမျိုးသမီးများမှအပ ကျန်အိမ်ထောင်ရှင် အမျိုးသမီး
များမှာ လင်ယောက်ျားကို မှီခိုအားထားနေရကြရာ လင်ယောက်ျားကစားစရိတ် မပေးသဖြင့်၊ စား
စရိတ်စွဲဆိုသောအခါ စားစရိတ်မပေးလို၍နည်းအမျိုးမျိုးနှင့်ခုခံပြီး ရူးအဆင့်ဆင့်သို့ တက်ရောက်
နိုင်ခွင့်ရှိနေလျှင် မယားခမြာမှာစားရမဲ့ဘဝနှင့် အဘိဓုက္ခရောက်ရန်သာ ရှိပေတော့သည်။ ထိုကိစ္စ
မျိုးသည် မွန်ကန်သော လူမှုရေးနှင့်လည်းဆန့်ကျင်နေသည့် အလျောက် အားမပေးသင့်။

မောင်တင်ငွေ နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ၊ တရားရုံးချုပ်၏ ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်အထွေထွေ
လျှောက်လွှာအမှတ် ၅ ရည်ညွှန်းသည်။

လျှောက်ထားသူအတွက်။ ။ ဦးသန်းအောင်။

လျှောက်ထားခံရသူအတွက်။ ။ ဦးလှဇေ (၂)။

တရားသူကြီး ဦးသက်ပေ။ ။ လျှောက်ထားသူ ဦးကြည်နှင့် လျှောက်ထား
ခံရသူ မခင်ရီတို့သည်၊ မြန်မာ-ဗုဒ္ဓဘာသာ အကြင်လင်မယားဖြစ်ကြသည်။ ဦးကြည်
သည် ရွှေတောင်မြို့၊ ဘုရားကြီးလမ်းနေ၊ ယက္ကန်းရုံပိုင်ရှင် ဦးကျွန်း-ဒေါ်ခင်အေးတို့၏
တူဖြစ်ပြီး၊ ဦးကျွန်း-ဒေါ်ခင်အေးတို့၏ တိုက်၌နေထိုင်ကာ၊ ဦးကျွန်း-ဒေါ်ခင်အေးတို့၏
လုပ်ငန်း၌ ဆောင်ရွက်နေသူတဦးဖြစ်သည်။ မခင်ရီမှာလည်း မူလက၊ ဦးကျွန်း-
ဒေါ်ခင်အေးတို့၏ အလုပ်သမားတဦးဖြစ်သည်။ ၎င်းတို့နှစ်ဦးကို ဦးကျွန်း-ဒေါ်ခင်အေး
တို့ကပင်၊ လွန်ခဲ့သည့် ၁၃၂၂ ခုနှစ်၊ တပို့တွဲလဆန်း ၁၃ ရက်နေ့တွင် ထိမ်းမြား
လက်ထပ်ပေးခဲ့၏။ ထိမ်းမြားလက်ထပ်ပြီးနောက်၊ ၎င်းတို့သည်၊ ဦးကျွန်း-ဒေါ်ခင်အေး
တို့၏တိုက်၌ပင်နေထိုင်ခဲ့ကြသည်။ မခင်ရီသည် ကိုယ်ဝန်မှစွတ်လရသောအခါ၊ ဦးကြည်၏

၁၉၆၆
ဦးကြည်
နှင့်
မခင်ရီ။

သဘောတူညီချက်အရ၊ ၎င်း၏အဒေါ်ဖြစ်သူ ဒေါ်စောရင်အိမ်သို့၊ မီးဖွားရန်ကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ပြောင်းရွှေ့နေထိုင်ခဲ့သည်။ ဒေါ်စောရင်အိမ်မှာ၊ ဦးကျွန်း-ဒေါ်ခင်အေး တို့၏တိုက်နှင့် ၂ အိမ်သာခြားပြီး၊ နောက်ပေးချင်းဆက်လျက်ရှိသည်။

မခင်ရီသည် ၁၃၂၃ ခုနှစ်၊တန်ဆောင်မုန်းလဆုတ် ၁၄ ရက်နေ့တွင်၊ အမ္မာပူးကလေး ၂ ယောက်ကို ဖွားမြင်သည်။ ဝါဆိုလပြည့်နေ့တွင် ဒေါ်ခင်အေးသည်၊ မခင်ရီနေထိုင်သည့် ဒေါ်စောရင်အိမ် ခြံစည်းရိုးအနီးမှ ၎င်း၏အလုပ်သမားများနှင့်ညွှော်ကြော်သည်။ ထိုစဉ်က အမ္မာပူးကလေးများမှာ နေမကောင်းသဖြင့်၊ မခင်ရီက အညွှော်လုပ်ရင် ပြောပြီးမှ လုပ်သင့်ကြောင်း ပြောရာမှအစ၊ မခင်ရီနှင့်ဒေါ်ခင်အေးတို့ ခွန်းကြီးခွန်း၊ ငယ် စကားများ ရန်ဖြစ်ကြသည်။ ယင်းသို့မခင်ရီနှင့် ဒေါ်ခင်အေးတို့ ရန်မဖြစ်မီက ဦးကြည်သည် မခင်ရီထံသို့ ဝင်ထွက်သွားလာနေပြီး ထောက်ပံ့ခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် မခင်ရီနှင့် ဒေါ်ခင်အေးတို့ ရန်ဖြစ်ကြပြီးနောက်၊ ဦးကြည်သည် မခင်ရီထံသို့မလာတော့ သည်သာမက၊ ထောက်ပံ့ခြင်းလည်း မပြုတော့ချေ။

ထို့ကြောင့် မခင်ရီက၊ မယားနှင့်သားစားစရိတ်များရလိုကြောင်း၊ ပြည်မြို့၊ ပဉ္စမ ရာဘက် ရာဇဝတ်တရားသူကြီးရုံးတွင် တရားစွဲဆိုရာ၊ မယားစရိတ်တလ ၄၀ ကျပ်နှင့် ကလေး ၂ ယောက်အတွက် တလ ၂၀ ကျပ် ပေါင်းတလ ၆၀ ကျပ်ပေးဆောင်ရန် အမိန့်ချမှတ်လိုက်သည်။ ထိုအမိန့်ကို ဦးကြည်ကမကျေနပ်သဖြင့်၊ ပြည်မြို့၊စက်ရှင် ရုံးသို့အယူခံဝင်ရာ၊ ပညာရှိစက်ရှင်တရားသူကြီးက၊ ဦးကြည်သည် မခင်ရီအား ပြန်လည် ပေါင်းသင်းရန် ခေါ်သော်လည်း၊ ငြင်းဆန်နေခြင်းနှင့်ပတ်သက်၍ လုံလောက်သော အကြောင်းရှိ မရှိဆိုခြင်းကို စုံစမ်းပြီးမှ၊ မယားစားစရိတ်ကိုအမိန့်ချမှတ်သင့်ကြောင်း၊ အဆုံးအဖြတ်ပြုကာ၊ အောက်ရုံး၏အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်ပြီး၊ ပြန်သည်စစ်ဆေးရန် အမိန့် ချမှတ်ခဲ့၏။ ထို့ကြောင့် မခင်ရီကစွဲဆိုသည့်အမှုကို၊ ပြည်မြို့၊ တဲတက်ခရိုင် ရာဇဝတ် တရားသူကြီးကိုယ်တိုင် စစ်ဆေးပြီးနောက်၊ ကလေးစားစရိတ်ကို ခွင့်ပြုသော်လည်း မခင်ရီအတွက် မယားစရိတ်ကိုခွင့်မပြုခဲ့ပေ။ ထိုအမိန့်ကို မကျေနပ်သဖြင့်၊ မခင်ရီက စက်ရှင်ရုံးသို့ အယူခံဝင်သော်လည်း၊ အယူခံမှုမှာကာလစည်းကမ်းသတ်အချိန် ကျော် လွန်နေပြီဆိုသော အကြောင်းပြချက်နှင့် ပယ်ချခြင်းခံရ၏။ ထို့ကြောင့် မခင်ရီသည် တရားရုံးချုပ်သို့ ပြင်ဆင်မှုတင်သွင်းလာရာ၊ ပညာရှိတရားသူကြီး ဦးချစ်က၊ မခင်ရီသည် ဒေါ်ခင်အေး ညွှော်လုပ်သောကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ ရန်ဖြစ်ဘူးသဖြင့်၊ ဦးကြည်က မခင်ရီ အား၊ ဦးကျွန်း-ဒေါ်ခင်အေးတို့တိုက်သို့ လိုက်နေရန်ခေါ်ခြင်းကို ငြင်းဆန်နိုင်ကြောင်း၊ အဆုံးအဖြတ်ပြုကာ၊ ကလေးစားစရိတ်အပြင်၊ မယားစားစရိတ်ကိုလည်း ပေးဆောင် စေရန် အမိန့်ချမှတ်လိုက်လေသည်။ ထိုအမိန့်ကို ဦးကြည်က မကျေနပ်သဖြင့်၊ ဤအခွင့်ထူးအယူခံခွင့်လျှောက်လွှာကို လျှောက်ထားခြင်းဖြစ်၏။

အခွင့်ထူးအယူခံဝင်ရန် လျှောက်ထားသည့် လျှောက်လွှာများနှင့်ပတ်သက်၍၊
မောင်တင်ငွေ နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ(၁) တို့အမှုတွင်၊ အောက်ပါအတိုင်း
အဆုံးအဖြတ်ပေးထားပြီးဖြစ်သည်။

၁၉၆၆
ဦးကြည်
နှင့်
မခင်ရီ။

“ပြည်ထောင်စု တရားစီရင်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၆ အရ၊ အယူခံဝင်ရန်
အခွင့်ထူး လျှောက်ထားသည့်လျှောက်လွှာများကို၊ ဤရုံးအနေဖြင့် လွယ်လင့်
တကူ လက်ခံလေ့မရှိ၊ ထိုလျှောက်လွှာမျိုးကို၊ ဤရုံးမှ လက်ခံစဉ်းစားရာ၌၊
သာမန်ရာဇဝတ်အယူခံရုံး အနေဖြင့် လက်ခံစဉ်းစားခြင်းမဟုတ်သည်ကို သတိချုပ်
ရန်လိုသည်။ လျှောက်လွှာပါကိစ္စသည် မကြာခဏ တွေ့ကြုံတတ်သည့်အပြင်
လုပ်သားပြည်သူ အများနှင့်သက်ဆိုင်သောအရေးကြီးသည့်ပြဿနာနှင့် အကျိုး
ဝင်နေသည်သာမက၊ ထိုပြဿနာကို ဖြေရှင်းရာ၌ မှန်ကန်ခြင်းမရှိသဖြင့်၊ တရား
စီရင်ရေးမဏ္ဍိုင် ယိမ်းယိုင်သွားစေမည့် အစဉ်အလာတရပ်ဖြစ်ရန် အလားအလာ
ရှိနေလျှင် လက်ခံရပေမည်။ ထို့ပြင်၊ အောက်ရုံးအမိန့်သည် လုံးဝတရားမျှတမှု
မရှိအောင် မှားယွင်းချွတ်ချော် တိမ်းစောင်းနေပါမူ၊ ပုဒ်မ ၆ အရ၊ အယူခံဝင်ရန်
အခွင့်ထူး လျှောက်လွှာကို ခွင့်ပြုရမည်ဖြစ်သည်။

လျှောက်ထားသူ၏ ပညာရှိရွှေနေကြီး ဦးသန်းအောင်က၊ မယားစားစရိတ်အမှုမှာ
အသေးအဖွဲ့အမှုတခုပင် ဖြစ်လင့်ကစား၊ လုပ်သားပြည်သူများအထဲ၌ မကြာခဏ
ပေါ်ပေါက်လေ့ရှိသည့် ပြဿနာတရပ်ဖြစ်ပြီး၊ လင်ဖြစ်သူ၏ နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်းခြင်း၊
သို့မဟုတ် မယားငယ်ယူခြင်း စသည့်မနှစ်မျှီဘွယ် အပြုအမူတခုခုကြောင့်မဟုတ်ဘဲ
လင်၏အင်္ဂါဖြစ်သူက ညှော်လုပ်ခဲ့သည့် အကြောင်းပြချက်ဖြင့်၊ ဇနီးကလင်ခေါ်ရာသို့
လိုက်ရန်ငြင်းဆန်ကာ၊ စားစရိတ်တောင်းနိုင်သည်ဆိုသော ဆုံးဖြတ်ချက်မှာ၊ တရား
စီရင်ရေးမဏ္ဍိုင် ယိမ်းယိုင်စေမည့် အစဉ်အလာတရပ်ဖြစ်သွားရန် အလားအလာ
ရှိနေ၍၊ ဤလျှောက်လွှာကို လက်ခံသင့်ကြောင်း တင်ပြသွားလေသည်။ လျှောက်ထား
ခံရသူ၏ ပညာရှိရွှေနေကြီး ဦးလှဖေ(၂)ကမူ၊ ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၄၈၈ (၄) အရ၊
ဇနီးဖြစ်သူသည် လင်ခေါ်ရာသို့မလိုက်နိုင်အောင် လုံလောက်သော အကြောင်းရှိပါက
မလိုက်ဘဲနေနိုင်ကြောင်း၊ နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်းခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် မယားငယ်ယူခြင်း
စသည့် မနှစ်မြို့ဘွယ်ရာ အပြုအမူတရပ်ရပ်ကို၊ လင်ဖြစ်သူက မပြုလုပ်ခဲ့စေကာမူ၊
အခြားလုံလောက်သော အကြောင်းရှိပါက၊ လင်ခေါ်ရာသို့မလိုက်ဘဲ မယားစားစရိတ်
တောင်းဆိုနိုင်ကြောင်း ပြန်လှန်တင်ပြသွား၏။

(၁) တရားရုံးချုပ်၏ ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်အထူးထွေ လျှောက်လွှာအမှတ် ၅။

၁၉၆၆
ဦးကြည်
နှင့်
မခင်ရီ။

ရောင်နောက်ဆံထုံးပါ ဆိုသကဲ့သို့၊ မယားသည်လင်၏ နောက်သို့လိုက်ပြီး၊ အေး
အတူပူအမျှလုပ်ကိုင်စားသောက်ပေါင်းသင်းနေထိုင်ရန် တာဝန်ရှိ၏။ ထိုတာဝန်အတိုင်း
မဆောင်ရွက်ပါက၊ မယားဝတ္တရား ကျေပြန်လိမ့်မည်မဟုတ်ပေ။ မယားဝတ္တရားမကျေ
ပြန်လျှင်၊ လင်ဖြစ်သူက ကျွေးမွေးပြုစုရန် တာဝန်ရှိသည်ဟုဆိုရန် ခဲယဉ်းပေမည်။
ထို့ကြောင့်ပင်၊ ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၄၈၈(၄) ၌၊ လုံလောက်သော အကြောင်းမရှိဘဲ
လင်နှင့်အတူနေထိုင်ခြင်း မရှိသည့်မယားသည်၊ စားစရိတ်ကိုမရနိုင်ဟု ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်း
ဖြစ်ပေသည်။ လုံလောက်သောအကြောင်းဆိုရာ၌၊ အမှုတစ်ခုနှင့်တစ်ခုသည် အကြောင်း
ခြင်းရာများ တူညီမည်မဟုတ်၍၊ မည်သည့်အကြောင်းခြင်းရာသည် လုံလောက်သော
အကြောင်းဖြစ်သည်၊ မည်သည့်အကြောင်းခြင်းရာမှာ လုံလောက်သောအကြောင်း
မဟုတ်ဟု၊ ပုံသေကားချပ်မှတ်ယူ၍ မဖြစ်နိုင်ပေ။ ပေါ်ပေါက်နေသည့် အကြောင်း
ခြင်းရာများအပေါ်မူတည်၍၊ အဆုံးအဖြတ်ပြုရမည်ဖြစ်သည်။

ယခုအမှုတွင် ဦးကြည်က မခင်ရီအား၊ ဦးကျန်-ဒေါ်ခင်အေးတို့၏ တိုက်သို့ ပြန်၍
ပေါင်းသင်းနေထိုင်ရန် ခေါ်သော်လည်း၊ မခင်ရီမှာ ဒေါ်ခင်အေးနှင့် ခွန်းကြီးခွန်းငယ်
စကားများ ရန်ဖြစ်ထားသဖြင့်၊ ဦးကျန်-ဒေါ်ခင်အေးတို့၏ တိုက်သို့ ပြန်လိုက်ရန်
ငြင်းဆိုခြင်းမှာ လုံလောက်သောအကြောင်းမရှိဟု မဆိုနိုင်ပေ။ ဦးကြည်က မခင်ရီအား
အိုးအိမ်အသစ်ထူထောင်သော အိမ်တဆောင် မီးတပြောင်ဖြင့် ထားမည်ဟု ပြောဆို
ခေါ်ယူခြင်းမဟုတ်ချေ။ ဦးကြည်သည် ဦးကျန်- ဒေါ်ခင်အေးတို့၏အိမ်ထောင်၌ ဦးစီး
လည်းမဟုတ်၊ ဦးကျန်- ဒေါ်ခင်အေးတို့အား မှီခိုအားထားနေရသူဖြစ်ရာ မခင်ရီအနေ
ဖြင့် တယောက်မျှန်နှာ တယောက် မကြည့်နိုင်လောက်အောင် ရန်ဖြစ်ထားသော
ဒေါ်ခင်အေးတို့ထံ၌ မည်သည့်နည်းနှင့်မျှ သွားရောက်နေထိုင်ရန် မဖြစ်နိုင်တော့ပေ။
သို့ဖြစ်ရာ၊ မခင်ရီသည်၊ ဦးကျန်-ဒေါ်ခင်အေးတို့၏ တိုက်သို့လိုက်ပြီး၊ ဦးကြည်နှင့်
ပေါင်းသင်းရန် ငြင်းဆိုခြင်းမှာ လုံလောက်သောအကြောင်းရှိနေသည်ဟု ဆိုရမည်ဖြစ်
သည်။ အသက်ပါအကြောင်းများကြောင့်၊ အောက်ပြင်ဆင်သည့်ရုံးသည် လက်ရှိ
ဥပဒေကိုကျင့်သုံးရာ၌ မှားယွင်းချွတ်ချော်ခဲ့သည်ဟု မယူဆနိုင်ပေ။

အကြင်အမျိုးသားတဦးသည်၊ အမျိုးသမီးတဦးကို ဇနီးအဖြစ် ပေါင်းသင်းခဲ့ပါမူ
ဇနီးဖြစ်သူအား ကျွေးမွေးစောင့်ရှောက်ရန် တာဝန်ရှိ၏။ ယင်းသို့ကျွေးမွေးစောင့်
ရှောက်ရန် တာဝန်မှာ၊ မြန်မာ-ဗုဒ္ဓဘာသာတို့၏ကျမ်းဂန်များအရလည်း၊ လင့်ကျင့်ဝတ်
ငါးပါး၌ တပါးအပါအဝင်ဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်ရာ၊ ကွာရှင်းပြီးဖြစ်သည့် ဇနီးမှလွဲ၍
မယားစားစရိတ်ကို ထောက်ပံ့ရန် ဦးမလေးသင့်ချေ။ ကိုယ်ပိုင်ပစ္စည်းဥစ္စာ၊ သို့မဟုတ်
ဝင်ငွေရှိသည့် အမျိုးသမီးများမှအပ၊ ကျန်ဆံမိထောင်ရှင်အမျိုးသမီးများမှာ၊ လင်

ယောက်ျားကို မှီခိုအားထားနေရကြရာ၊ လင်ယောက်ျားက စားစရိတ်မပေးသဖြင့်၊ စားစရိတ်စွဲဆိုသောအခါ၊ စားစရိတ်မပေးလို့၍ နည်းအမျိုးမျိုးနှင့် ခုခံပြီး ရုံးအဆင့်ဆင့် သို့ တက်ရောက်နိုင်ခွင့်ရှိနေလျှင်၊ မယားခမြာမှာ စားရမဲ့ သောက်ရမဲ့ဘဝနှင့် အတိဒုက္ခ ရောက်ရန်သာ ရှိပေတော့သည်။ ထိုကိစ္စမျိုးသည် မှန်ကန်သောလူမှုရေးနှင့်လည်း ဆန့်ကျင်နေသည့်အလျောက်၊ အားမပေးသင့်ဟု ကျွန်ုပ်တို့ယူဆသည်။

ထို့ကြောင့်၊ ဦးကြည်၏ အခွင့်ထူး အယူခံဝင်ရန် လျှောက်လွှာကို ခွင့်ပြုရန် အကြောင်းမမြင်သဖြင့်၊ တရားစရိတ်နှင့်တကွ ပလပ်လိုက်သည်။ ရွှေနေကြီးစရိတ် ၈၅ ကျပ်သတ်မှတ်သည်။

၁၉၆၆
 ဦးကြည်
 နှင့်
 မခင်ရီ။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

တရားမ ပဌမအယူခံမှု

တရားသူကြီး ဦးစိန်သင်းဌေးတင်

† ၁၉၆၆

မေလ ၁၇ ရက်။

ဦးချစ်ဖေ ပါ ၂ (အယူခံတရားလိုများ)

နှင့်

ဒေါ်မြမေ (အယူခံတရားခံ) *

တရားမကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၉၂ အရ ဝါကပ်(ဖ)နှင့်ပတ်သက်၍တရားစွဲဆိုခြင်း—အမှု၏အမျိုးအစားနှင့် စီရင်ပိုင်ခွင့် တရားလိုအဆိုလွှာပါ စွပ်စွဲချက်များအတိုင်းဆုံးဖြတ်ရခြင်း—တရားလိုတောင်းဆိုသည့်သက်သာခွင့်သည် တရားမကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၉၂(၁)(ဂ)တွင် အကျုံးဝင်မဝင်—ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် တဦးအား မူတာဝါလီ လူကြီးတဦးအဖြစ် ခန့်အပ်နိုင် မအပ်နိုင်။

အယူခံတရားလိုများက သက်သာခွင့် ၃ မျိုးတောင်းဆိုလျက် အယူခံ တရားခံ အပေါ်တွင် တရားမကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၉၂ အရ ဝါကပ်(ဖ) နှင့် ပတ်သက်၍ တရားစွဲဆို၏။အောက်ရုံးတွင်အရေးနိမ့် သဖြင့်အယူခံဝင်ရာ—

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။အမှု၏ အမျိုးအစားနှင့် စီရင်ပိုင်ခွင့်ကို ဆုံးဖြတ်ရာ၌၊ တရားလို၏ အဆိုလွှာ တွင်ပါရှိသည့်စွပ်စွဲချက်များအတိုင်းသာ ဆုံးဖြတ်ရမည်ဖြစ်သည်။တရားလို၏ အဆိုလွှာ၌ အခင်းဖြစ်ပစ္စည်းများနှင့်ပတ်သက်၍ ဝါကပ်(ဖ) တခုရှိကြောင်း တရားလိုများအား ဝါကပ်(ဖ)၏ အုပ်ချုပ်သူများအဖြစ် ခန့်ထားရန် သက်သာခွင့် တောင်းဆိုထားသည့် အချက်များအရ၊ တရားမကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၉၂ တွင် အကျုံးဝင်သည်ဟု ယူဆရမည်ဖြစ်သည်။

မန်သီ၊အဗ္ဗူလ်ရာဟင်ခန်နှင့်အများ နှင့် ဖက်ရိုမိုဟမ်မက်ရှက်နှင့် တဦး၊ အေ၊အိုင်၊အေ (ရ်)၊ (၃၃) ၁၉၄၆၊ နဂ်ပူရ်၊ ၄၀၁ ရည်ညွှန်းလိုက်နာသည်။

တရားလိုများ တောင်းဆိုသည့်အတိုင်း မိမိတို့အား အချင်းဖြစ် ဝါကပ်(ဖ)၏ မူတာဝါလီ လူကြီးများအဖြစ် ခန့်အပ်ပါက၊ ဝါကပ်(ဖ) နှင့် သက်ဆိုင်သည့် ပစ္စည်းများကို ၎င်းတို့ထံ ပေးအပ်ရန် အမိန့်တရပ် ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ထိုပစ္စည်းများကို တရားခံက မိမိလက်သို့ ပေးအပ်ရန် တောင်းဆိုသည့် သက်သာခွင့်သည် အထက်ဖော်ပြပါ ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၉၂ (၁)(ဂ) တွင် အကျုံးဝင်သည်ဟုယူဆရပေမည်။

* ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ တရားမ ပဌမ အယူခံမှု အမှတ် ၁၂၇။

† ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၂ တွင် မအူပင်မြို့၊ ခရိုင်တရားမ တရားသူကြီးရုံးတော်၏ ချမှတ်သော ဒီကရီကို အယူခံဝင်မှု။

လျှပ်ဆင်ဘိုးမင်းနှင့် အခြားထဦး နှင့် ဦးအိုနှင့် အခြားသူများ၊ ရန်ကုန်စီရင်ထုံး၊ အတွဲ ၁၀၊ စာမျက်နှာ ၃၄၂ ခြားနားခြင်းကိုပြသည်။

၁၉၆၆

ဦးချစ်ဖေ ပါ ၂
နှင့်
ဒေါ်မြမေ။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။အယူခံတရားလို (၁) သည် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် တဦးဖြစ်ကြောင်း အငြင်းပွား ချက်မရှိ။ သို့ရာတွင်ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် ဖြစ်ရုံကားမျှဖြင့် ၎င်းအား မူတဝါလီ လူကြီးတဦး အဖြစ် မခန့်အပ်နိုင်ဟု မဟာမေဒင်ဥပဒေအရ ပိတ်ပင်ထားခြင်း မရှိ။ အယူခံတရားလို (၁) ဆောင်ရွက် ရမည့် ဝတ္တရားများသည် ဗလီကျောင်း၊ စာသင်ကျောင်းနှင့် သင်းချိုင်းများကို ဆောက်လုပ်ပြင်ဆင် ရန်ပင် ဖြစ်သည်။ ထိုဝတ္တရားများကို ဆောင်ရွက်ရာ၌၊ ဘာသာရေးနှင့် ပတ်သက်သည့် ကိစ္စများ ပါရှိနိုင်မည်မဟုတ်။

အမ်၊အီး၊မစ်ချလာပါ ၂ နှင့် အော၊အမ်၊ မစ်ချလာနှင့် အခြားသူများ၊ ၁၉၇၀ ခုနှစ်၊ ရန်ကုန် စီရင်ထုံး၊ စာမျက်နှာ ၂၂၆။

ရှိတ်မတ်စတန်ဆရာက နှင့် ဘာလာနိုင်ရုံရဲစီ၊ ၁၉၇၃ ခုနှစ်၊ မဒရပ် စီရင်ထုံး၊ စာမျက်နှာ ၉၅၇ သဘောကဲ့လဲ့သည်။

အယူခံတရားလိုများအတွက်။ ။ဦးစံသိန်း။

အယူခံတရားခံအတွက်။ ။ဦးဇေယျ။

တရားသူကြီး ဦးစိန်သင်း။ ။မအူပင်မြို့၊ ခရိုင်တရားမရုံး၊ ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ တရားမ ကြီးမှုအမှတ် ၂ တွင် အယူခံတရားလိုများ ဖြစ်ကြသော ဦးချစ်ဖေနှင့် ဒေါ်စိန်ရင်တို့က အယူခံ တရားခံ ဒေါ်မြမေအပေါ်တွင် တရားမကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၉၂ အရ၊ တရားစွဲဆို သည်။ တရားလို၏ အဆိုလွှာတွင် အောက်ပါအချက်များ ဖော်ပြထားသည်။

မဟာမေဒင် ဘာသာဝင်ဖြစ်သည့် ဇေရဘာဒီလူမျိုး ဦးဖေ ဆိုသူသည်၊ ၁၉၂၆ ခုနှစ်က ကွယ်လွန်အနိစ္စ ရောက်ခဲ့သည်။ ဦးဖေသေဆုံးပြီးနောက်၊ ၎င်း၏ဇနီးဖြစ်သူ ဒေါ်ချမ်းသာနှင့် ညီများဖြစ်ကြသော ဦးဖေါ်နှင့် ဦးဘိုးကျော်တို့သည် သေဆုံးသူ၏ အမွေစား အမွေခံများအဖြစ် ဝါကပ်(ဖ)စာချုပ်တစ်ခုကို ၁၉၂၆ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၃၀ ရက်နေ့တွင် ချုပ်ဆိုခဲ့ကြသည်။ ထိုဝါကပ်(ဖ)သည် လှူဒါန်းရန်နှင့် ဘာသာရေး ကိစ္စများအတွက် ပြုလုပ်သည့် ဝါကပ်(ဖ)ဖြစ်သည်။ ထိုဝါကပ်(ဖ)နှင့် သက်ဆိုင်သည့် ပစ္စည်းများအနက်၊ အောက်ရုံး အမှုတွဲတွင် အဆိုလွှာနှင့် ပူးတွဲတင်သွင်းသည့် ဇယား တွင် ဖော်ပြထားသော လက်ဝတ်လက်စားများ ပါဝင်သည်။ ဝါကပ်(ဖ)စာချုပ်အရ၊ သိုလက်ဝတ်လက်စားများကို ရောင်းချပြီးနောက် ရရှိသည့်ငွေများကို ဗလီကျောင်း၊ စာသင်ကျောင်းနှင့် သင်းချိုင်းများကို ဆောက်လုပ်ပြင်ဆင်ရန် ဖြစ်သည်။ ၁၉၃၁ ခုနှစ်တွင် ဦးဘိုးကျော် သေဆုံးသွားသောကြောင့် ဦးဖေါ်သည် ထိုဝါကပ်(ဖ)အတွက် အုပ်ချုပ်သူ လူကြီးအဖြစ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ကာ၊ အဆိုပါ လက်ဝတ်လက်စားများကို မိမိ၏လက်တွင် ထားခဲ့သည်။

ဦးချစ်ဖေပါ
နှင့်
ဒေါ်မြမေ

၁၉၂၉ ခုနှစ်၊ မေလ ၁၉ ရက်နေ့တွင် ဦးဖော် သေဆုံးပြန်လေသည်။
ဦးဖော် သေဆုံးသောအခါ ၎င်း၏သားများ ဖြစ်ကြသော ဦးအုံးဖေနှင့် ဦးဘကျင်တို့က
ထိုဝါကပ်(၅)အတွက် အုပ်ချုပ်သူများအဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ လက်ဝတ်လက်စားများမှ
ဦးဘကျင်က ထိန်းသိမ်းထား၏။ ဦးအုံးဖေသည် ၁၉၄၄ ခုနှစ်တွင် သေဆုံးခဲ့ရာ
၎င်းသေဆုံးပြီးနောက် ဦးဘကျင်က ထိုဝါကပ်(၅) အတွက် တစ်ဦးတည်းသော
အုပ်ချုပ်သူအဖြစ် ဆောင်ရွက်ကာ လက်ဝတ်လက်စားများကို ထိန်းသိမ်းထားခဲ့သည်။
ဦးဘကျင် သည် ၁၉၅၉ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ ၁၄ ရက်နေ့တွင် သေဆုံးသွားသောအခါ
၎င်း၏ တရားဝင်ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ်နှင့် ၎င်း၏ ဇနီးဖြစ်သူ ဒေါ်မြမေ ကျန်ရစ်ခဲ့သည်။
ဒေါ်မြမေသည် ဦးဘကျင်၏ တရားဝင်ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် အဆိုပါ လက်ဝတ်
လက်စားများကို လက်ဝယ်ထားခဲ့လေသည်။

တရားလိုများဖြစ်သည့် ဦးချစ်ဖေနှင့် ဒေါ်စိန်ရင်တို့သည် ဦးဖော်၏ သား
နှင့်သမီး အသီးသီးဖြစ်ကြသောကြောင့် ဤဝါကပ်(၅)တွင် စိတ်ဝင်စားသူများ
ဖြစ်သည်နှင့်အမျှ ဤဝါကပ်(၅)အတွက် အုပ်ချုပ်သူများအဖြစ် ဆောင်ရွက်ရန် ဆန္ဒရှိကြ
သည်။ သို့နှင့် ၎င်းတို့က တရားခံဒေါ်မြမေထံ နှိတ်စာပေးပြီး ၎င်းတို့၏ လိုအပ်
ဆန္ဒအတိုင်း ဆောင်ရွက်ရန် ပြောကြားသော်လည်း ဒေါ်မြမေသည် ဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်း
မရှိချေ။ တရားလိုများ တောင်းဆိုသော သက်သာခွင့်များမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်သည်။

- (၁) တရားလိုများအား ဝါကပ်(၅)၏ အုပ်ချုပ်သူများအဖြစ် ခန့်ထားရန်။
- (၂) တရားခံအား အထက်တွင် ဖော်ပြထားသည့် ဝါကပ်(၅) ပစ္စည်းဖြစ်သော
လက်ဝတ်လက်စားများ သို့တည်း မဟုတ် ထိုလက်ဝတ်လက်စားများ၏
တန်ဖိုးဖြစ်သည့် ငွေ ၇၁,၀၀၀ ကျပ်ကို ပေးအပ်ရန်။
- (၃) ထိုဝါကပ်(၅) ကို ရုံး၏ ညွှန်ကြားချက်များအတိုင်း အုပ်ချုပ်စီမံခန့်ခွဲရန်။

တရားခံ ဒေါ်မြမေက ထုချေလွှာ တင်သွင်းရာတွင် တရားလိုများ၏
စွပ်စွဲချက်များကို အားလုံးလိုလိုပင် ငြင်းဆိုထား၏။ အဓိကအချက်အနေနှင့် ငြင်းဆို
ထားသည်မှာ ၎င်းသည် အခင်းဖြစ် လက်ဝတ်လက်စားများကို မည်သည့်အခါကမျှ
မိမိ၏ လက်ဝယ်တွင် မထားခဲ့ဖူးကြောင်းပင် ဖြစ်သည်။

ပညာရှိ၊ ဘက်ရုံးတရားသူကြီးက တရားလို၏ အဆိုလွှာတွင် ဖော်ပြထားသည့်
သက်သာခွင့် အပိုဒ် ၂ သည် တရားမကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၉၂ နှင့် အကျိုးမဝင်သောကြောင့်
ထိုသက်သာခွင့်ကို တရားလိုသည် ဤအမှု၌ တောင်းဆိုနိုင်ခွင့်မရှိဟု ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊
ဖေဖော်ဝါရီလ၊ ၁၉ ရက်နေ့စွဲပါ အမိန့်တစ်ရပ် ချမှတ်လိုက်သည်။ ထိုပြဿနာနှင့်
ပတ်သက်၍ ဆုံးဖြတ်ချက် ချမှတ်ရာ၌ ပညာရှိအောက်ရုံးတရားသူကြီးက တရားခံ

ဒေါ်မြမေသည် ဦးဘကျင်၏ ဇနီးဖြစ်လင့်ကစား မူတာဝါလီတစ်ဦး မဟုတ်သည့်အပြင် ဝါကပ်(ဖ)နှင့် သက်ဆိုင်ခြင်းမရှိသည့် အပြင်လူမှုသာဖြစ်သောကြောင့် အထက်ဖော်ပြပါ သက်သာခွင့် အပိုဒ် (၂) ကို ဤအမှုတွင် ထည့်သွင်းတောင်းဆိုခြင်း မပြုနိုင်ကြောင်း ဖော်ပြထားသည်။ သက်သာခွင့် အပိုဒ် (၃) နှင့် ပတ်သက်၍လည်း ဤအမှုတွင် ထိုသက်သာခွင့်ကို ထည့်သွင်းတောင်းဆိုခြင်း မပြုနိုင်ဟု ပညာရှိအောက်ရုံးတရားသူကြီးက ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။ ပညာရှိအောက်ရုံးတရားသူကြီး၏ အကြောင်းပြချက်မှာ ထိုသက်သာခွင့်သည် ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၉၂ (၁) (က) (ခ) (ဂ) (ဃ) (င) (စ) (ဆ) နှင့် (ဈ) တို့တွင် အကျုံးဝင်သည့် သက်သာခွင့်မဟုတ်ဟူ၍ ဖြစ်သည်။

ထိုအမိန့်ချမှတ်ပြီးနောက် ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၂၄ ရက်နေ့စွဲပါ အမိန့်တစ်ရပ်ကို ချမှတ်ပြန်လေသည်။ ထိုအမိန့်နှင့် ပတ်သက်သည့် ပြဿနာမှာ တရားလို ဦးချစ်ဖေသည် ဗုဒ္ဓဘာသာတစ်ဦးဖြစ်သောကြောင့် ဝါကပ်(ဖ)ပစ္စည်းများနှင့် ပတ်သက်၍ မူတာဝါလီတစ်ဦးအဖြစ် ခန့်အပ်သင့်မသင့်ဟူသည့် ပြဿနာဖြစ်သည်။ ပညာရှိ အောက်ရုံးတရားသူကြီးက ဦးချစ်ဖေသည် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တစ်ဦးဖြစ်သည်နှင့်အမျှ ဝါကပ်(ဖ) စာချုပ်တွင် ပါရှိသည့် ဗလီကျောင်းစာသင်ကျောင်းနှင့် သင်္ချိုင်းများ ဆောက်လုပ် ပြင်ဆင်ရန်အတွက် မည်သည့်နည်းနှင့်မျှ ထိုကိစ္စများတွင် အကျိုးသက်ရောက် စိတ်ဝင်စားစွာ ဆောင်ရွက်နိုင်မည့် ပုဂ္ဂိုလ်မဟုတ်ဟု ယူဆချမှတ်လိုက်သည်။ ထို့ကြောင့် ဦးချစ်ဖေကို ဤအမှုမှ ဖယ်လျှင် ဒေါ်စိန်ရင်တစ်ဦးသာ ကျန်ရှိတော့မည် ဖြစ်ရာ ဒေါ်စိန်ရင်အား အခြားမဟာမေဒင်ဘာသာဝင်တစ်ဦးကို ထည့်သွင်း၍ တရားစွဲဆိုရန် ညွှန်ကြားလိုက်သည်။ သို့ရာတွင် ဒေါ်စိန်ရင်သည် ထိုကဲ့သို့ ညွှန်ကြားသည့်အတိုင်း မလိုက်နာခြင်းကြောင့် ၎င်း၏ အမှုကို တရားမကျင့်ထုံး အမိန့်၁၇၊ နည်း ၉ပဒေ (၃) အရ စရိတ်မရှိ ပယ်ပစ် ခဲ့သည်။ ထိုအမိန့်နှင့် တကွ၊ ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၉ရက်နေ့စွဲပါ အထက် ဖော်ပြပါ အမိန့်တို့ကို မကျေနပ်သဖြင့် ယခု ကျွန်ုပ် ရှေ့ရှိ အယူခံလွှာကို တင်သွင်းခြင်း ဖြစ်သည်။

နှစ်ဦးနှစ်ဖက်သော ပညာရှိ ရှေ့နေကြီးများက ယခု ကျွန်ုပ်ရှေ့တွင် လျှောက်လဲလျက် ပေးရာ၌ ပဋ္ဌမအချက်အနေဖြင့် ဤအမှုသည် တရားမကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၉၂ တွင် အကျုံးဝင်မဝင်ကို တင်ပြလျှောက်လဲသွားကြလေသည်။ အယူခံတရားလို ဒေါ်မြမေ အတွက် လိုက်ပါဆောင်ရွက်သည့် ပညာရှိ ရှေ့နေကြီးက ဤအမှုတွင် ဝါကပ်(ဖ) ရှိနေသေးကြောင်း မပေါ်ပေါက်သဖြင့် တရားလိုသည် ကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၉၂ အရ တရားမစွဲဆိုနိုင် ကြောင်းဖြင့် တင်ပြခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် *Munshi Abdul Rahim Khan and other V. Fakir Mohammad Shak and another (1)*

၁၉၆၆

ဦးချစ်ဖေ ပါ
နှင့်
ဒေါ်မြမေ။

အမှုစီရင်ထုံးတမ်း ဖော်ပြထားသည့်အတိုင်း၊ အမှု၏ အမျိုးအစားနှင့် စီရင်ပိုင်ခွင့်ကို ဆုံးဖြတ်ရာ၌၊ တရားလို၏အဆိုလွှာတွင် ပါရှိသည့် စွပ်စွဲချက်များ အတိုင်းသာလျှင် ဆုံးဖြတ်ရမည်ဖြစ်သည်။ ယခု ကျွန်ုပ်ရှေ့ရှိ အမှုတွင်တရားလို၏အဆိုလွှာ၌၊ အခင်းဖြစ် ပစ္စည်းများနှင့် ပတ်သက်၍၊ ဝါကပ် (ဖ) တခုတည်ရှိကြောင်း၊ ထိုဝါကပ်(ဖ)အတွက် နောက်ဆုံးစီမံအုပ်ချုပ်သူမှာ၊ အယူခံတရားခံ ဒေါ်မြမေ၏ယောက်ျား ဦးဘကျင်ဖြစ် ကြောင်း၊ ထိုဝါကပ်(ဖ)ပိုင် ပစ္စည်းများကို၊ နောက်ဆုံးလက်ရှိထားခဲ့သူမှာ၊ ဦးဘကျင်ဖြစ် ကြောင်း၊ ဦးဘကျင်သေဆုံးသွားပြီးနောက်၊ တရားခံဒေါ်မြမေသည်၊ ဦးဘကျင်၏ အမွေစားအမွေခံ တရားဝင် ကိုယ်စားလှယ် အဖြစ်၊ ထိုဝါကပ်(ဖ) ပစ္စည်းများကို ထိန်းသိမ်းထားကြောင်း အစရှိသည့် စွပ်စွဲချက်များပါရှိလေသည်။ တရားခံ၏ ချေပလွှာတွင် တရားလိုအဆိုပြုခဲ့သည့်အချက်များကို ငြင်းဆိုထားသည်ကား မှန်၏။ သို့ရာတွင် ထိုအချက်များမှန် မမှန်ကို သက်သေများစစ်ဆေးပြီးမှ ဆုံးဖြတ်ချက် ချမှတ် နိုင်မည်ဖြစ်သည်။ ယခု အခြေအနေတွင်မူကား၊ တရားလို၏အဆိုလွှာတွင် ပါရှိသည့် အချက်များအရ၊ ဤအမှုသည် တရားမကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၉၂ တွင် အကျုံးဝင်သည် ဟူ၍သာ ယူဆရမည်ဖြစ်ချေသည်။

တရားလို တောင်းဆိုသည့် သက်သာခွင့် အပိုဒ် ၂ တွင် တရားခံအား ဝါကပ်(ဖ) ပစ္စည်းဖြစ်သည့် လက်ဝတ်လက်စားများ၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုလက်ဝတ်လက်စားများ၏ တန်ဖိုးဖြစ်သည့် ငွေ ၇၁,၀၀၀ ကျပ်ကို ပေးအပ်ရန် တောင်းဆိုထားသည်။ ပညာရှိ အောက်ရုံး တရားသူကြီးက ဤအမှုတွင် တရားလိုသည် ထိုသက်သာခွင့်ကို မတောင်း ဆိုနိုင်ဟု ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ခဲ့သည်။ ထိုကဲ့သို့ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ရာ၌၊ ဂျန်ဆင်ဘိုးမင်း နှင့် အခြားသူဘဦးနှင့် ဦးအိုနှင့် အခြားသူများ (၂) အမှုစီရင်ထုံးကို ကိုးကားထား သည်။ ထိုအမှု စီရင်ထုံးတွင် ကျင့်သုံးခဲ့သောမူများသည်၊ ယခုကျွန်ုပ်ရှေ့ရှိ အမှုတွင် ပါရှိသည့် အချက်အလက်များနှင့် စပ်ဟပ်၍ ကျင့်သုံးနိုင်ပါက တရားလိုသည် ထို သက်သာခွင့်ကို မတောင်းဆိုနိုင်ရုံမျှမက တရားခံ ဒေါ်မြမေအား ဤအမှုတွင် တရားခံ အဖြစ် ထည့်သွင်းနိုင်မည် မဟုတ်ပေ။ သို့ရာတွင် အဆိုပါစီရင်ထုံး၌ ချမှတ်ထားသည့် မူမှာ ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၉၂ အရ စွဲဆိုသောအမှုတွင် တရားလိုသည် အပြင်လူတစ်ဦးအပေါ် ၌ ဝါကပ်(ဖ)ပစ္စည်းနှင့် ပတ်သက်၍၊ မြက်ဟဒီကရီတောင်းဆိုခြင်း၊ ပိုင်ဆိုင်ခွင့်၊ သို့တည်းမဟုတ် လက်ရောက် အပ်ပေးရန် တောင်းဆိုခြင်း အစရှိသည့် သက်သာခွင့် များကို မပြုလုပ်နိုင်ဟု ဖော်ပြထားခြင်းမျှသာ ဖြစ်သည်။ ဤအမှုတွင် တရားခံ ဒေါ်မြမေသည်၊ ဝါကပ်(ဖ)နှင့် မည်သို့မျှ သက်ဆိုင်သည့် အပြင်လူတစ်ဦးဖြစ်သည်ဟု မဆိုသာချေ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော်တရားလို၏စွပ်စွဲချက်တွင် အချင်းဖြစ်ဝါကပ်(ဖ)

(၂) ရန်ကုန်စီရင်ထုံး၊ အတွဲ ၁၀ စာမျက်နှာ ၃၄၂။

ကို နောက်ဆုံးစီမံအုပ်ချုပ်သူမှာ ဒေါ်မြမေ၏ခင်ပွန်းဖြစ်သည်။ ဒေါ်မြမေ၏ခင်ပွန်း
 သေဆုံးသွားပြီးနောက်၊ ဒေါ်မြမေသည် ၎င်းခင်ပွန်း၏ တရားဝင်ကိုယ်စားလှယ်
 အမွေစားအမွေခံအဖြစ် ထိုပစ္စည်းများကို ဆက်လက်သိမ်းဆည်းထားကြောင်း
 အဆိုပြုထားလေသည်။ ဒေါ်မြမေသည် ဝါကပ်(ဖ)ကို နောက်ဆုံးစီမံအုပ်ချုပ်သူ
 ဦးဘကျင်၏ ဇနီးဖြစ်ကြောင်း အငြင်းပွားချက် မရှိချေ။ ထို့ကြောင့် ဒေါ်မြမေသည်
 ဤအမှုနှင့် ပတ်သက်၍ အပြင်လူ သူစိမ်းသက်သက် ဖြစ်သည်ဟု ယူဆနိုင်ရန်
 ခဲယဉ်းလှပေသည်။ အထက်ဖော်ပြပါ ဂျွန်ဆင်ဘိုးမင်းအမှု၌ တရားလိုများသည်
 အချင်းဖြစ်ပစ္စည်းတွင် တကယ်တမ်း စိတ်ပါဝင်စား နိုင်မည့်သူများ မဟုတ်သောကြောင့်
 ၎င်းတို့သည် ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၉၂ အရ တရားမစွဲနိုင်ကြောင်းဖြင့် စီရင်ထုံးဖွဲ့ထားခြင်း
 ဖြစ်သည်။

ယခုအမှုတွင်မူကား အထက်တွင်ဖော်ပြထားသည့်အတိုင်း ဒေါ်မြမေသည်
 ဦးဘကျင်၏ ဇနီးဖြစ်သည်သာမက၊ ဦးဘကျင် သေဆုံးသွားပြီးနောက် ဝါကပ်(ဖ)
 ပစ္စည်းများကို မိမိက ထိန်းသိမ်းထားပါသည်ဟု အဆိုပြုထားလေသည်။ ထို့ကြောင့်
 အထက်ပါ စီရင်ထုံးကို အားကိုးအားထားပြုကာ၊ တရားလိုများသည် သက်သာခွင့်
 အပိုဒ် ၃ ကို ဤအမှုတွင် မတောင်းဆိုနိုင်ဟု ပညာရှိအောက်ရုံးတရားသူကြီး
 ယူဆခြင်းသည် မှားယွင်းလေသည်။

ထိုထက် ပိုမိုစဉ်းစားဆင်ခြင်သုံးသပ်ရန် လိုသည့်အချက်မှာ အထက်ဖော်ပြပါ
 သက်သာခွင့်သည်ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၉၂ အပိုဒ် (က) (ခ) (ဂ) (ဃ) (င) (စ) (ဆ)
 နှင့် (ဇ) တွင် ဖော်ပြထားသည့် သက်သာခွင့်များအနက် မည်သည့် သက်သာခွင့်တွင်မျှ
 အကျုံးမဝင်သောကြောင့် ထိုသက်သာခွင့်ကို ပေးထိုက်မပေးထိုက်ဟူသည့်
 အချက်ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၉၂ အပိုဒ် ၁၊ အပိုဒ်ငယ် (ဂ) တွင်
 အုပ်ထိန်းသူထံ အပြီးအပိုင် ပစ္စည်းရောက်ရှိခြင်းနှင့် သက်ဆိုင်သည့် ဒီဂရီရှိနိုင်ခွင့်
 ပါရှိလေသည်။ ဤအမှုတွင် တရားလိုများ တောင်းဆိုသည့်အတိုင်း မိမိတို့အား
 အချင်းဖြစ်ဝါကပ်(ဖ) ၏ မူဘာဝါလီလူကြီးများအဖြစ် ခန့်အပ်ပါက ဝါကပ်(ဖ) နှင့်
 သက်ဆိုင်သည့် ပစ္စည်းများကို ၎င်းတို့ထံ ပေးအပ်ရန် အမိန့်တစ်ရပ် ချမှတ်ရမည်
 ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ထိုပစ္စည်းများကို တရားခံက မိမိလက်သို့ ပေးအပ်ရန်
 တောင်းဆိုသည့် သက်သာခွင့်သည် အထက်ဖော်ပြပါ ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၉၂ (၁) (ဂ)
 တွင် အကျုံးဝင်သည်ဟု ယူဆရပေမည်။ ထို့ကြောင့် ပညာရှိအောက်ရုံးတရားသူကြီး
 သည် သက်သေခံချက်များ မရရှိသေးဘဲလျက် အမှုသည်များ၏ အဆိုလွှာနှင့်
 ချေပလွှာများပေါ်တွင် မူတည်၍ ပဏာမဆုံးဖြတ်ချက် အဖြစ် တရားလိုတောင်းဆိုသည့်
 သက်သာခွင့် အပိုဒ် ၂ သည် ဤအမှုနှင့် အကျုံးမဝင်ဟု ဆုံးဖြတ်ချက် ချမှတ်ခြင်းမှာ
 မှားယွင်းလေသည်။

၁၉၆၆
—
ဦးချစ်စေတီ ၊
နှင့်
ဖော်ပြပေး

တစ်ဖန် အောက်ရုံးက တရားလိုတောင်းဆိုသည့် သက်သာခွင့်အပိုင်း (၃) သည်လည်း ဤအမှုတွင် ထည့်သွင်းတောင်းဆို နိုင်မည်မဟုတ်ဟု ဆုံးဖြတ်ထားခဲ့လေသည်။ ထိုသို့ဆုံးဖြတ်ရာ၌ ပညာရှိအောက်ရုံးတရားသူကြီး အကြောင်းပြချက်မှာ ထိုတောင်းဆိုချက်သည် တရားမကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၉၂ (၁)၊ အပိုင်းငယ် (က) မှ (င) အထိ ဖော်ပြထားသည့် သက်သာခွင့်များနှင့် အကျိုး မဝင်ဟူသည့် အကြောင်းပြချက် ဖြစ်သည်။ ထိုအချက်နှင့် ပတ်သက်၍လည်း ပညာရှိအောက်ရုံးတရားသူကြီးက ကာလာပါအမ် အက်(စ်)အောနီနှင့် အခြားသူများနှင့် မဟာမက်အီဗရာဟင်နှင့် အခြားတစ်ဦး (၃) အမှုစီရင်ထုံးကို ကိုးကားထားသည်။ ထိုစီရင်ထုံးတွင် ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၉၂ (၁)၊ အပိုင်းငယ် (င) တွင် ဖော်ပြထားသည့် “အခြားသော သို့တည်းမဟုတ် ပိုမိုခရီးရောက်သော သက်သာခွင့်” ဆိုသည်မှာ အခြားအပိုင်းငယ်များတွင် ဖော်ပြသည့် သက်သာခွင့်များနှင့် သဘောဆင်းတူညီသည့် သက်သာခွင့် သာလျှင် ဖြစ်ရမည် ဟု စီရင်ထုံးပြုထားသည်။ သက်သာခွင့်အပိုင်း (၃) တွင် တရားလိုတောင်းဆိုသည့် သက်သာခွင့်မှာ ထိုဇီကပ်(ဖ)ကို ရုံး၏ ညွှန်ကြားချက်များအတိုင်း အုပ်ချုပ်စီမံခန့်ခွဲရန် ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ထိုသက်သာခွင့်သည် ပုဒ်မ ၉၂ (၁) (က) မှ (င) အထိတွင် ပါရှိသည့် သက်သာခွင့်များနှင့် သဘောတရားအရ တူညီခြင်းမရှိဟု ဆိုနိုင်မည် မဟုတ်ချေ။ ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၉၂ (၁) တွင်ပင်လျှင် ရုံး၏ ညွှန်ကြားချက် လိုအပ်သောအခါ၌ တရားစွဲဆိုနိုင်ကြောင်း ဖော်ပြထားသည်။ ထို့ကြောင့် အပိုင်း (၃) တွင် ဖော်ပြထားသည့် သက်သာခွင့်သည် ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၉၂ တွင် အကျုံးဝင်လေသည်။

ပညာရှိအောက်ရုံး တရားသူကြီးသည် တရားလို ဦးချစ်စေတီး အမှုမှ ဖယ်ပြီး အခြား မဟာမေဒင် ဘာသာဝင် တစ်ဦးကို ထည့်သွင်း၍ တရားစွဲဆိုရန် တရားလို ဒေါ်စိန်ရင်အား ညွှန်ကြားခဲ့သည်။ ထိုသို့ ညွှန်ကြားရာ၌ ပညာရှိ အောက်ရုံးတရားသူကြီး၏ အကြောင်းပြချက်များမှာဦးချစ်စေသည် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် ဖြစ်သောကြောင့် မဟာမေဒင် ဘာသာ အရ ပြုလုပ် ထားခဲ့သည့် လှူဒါန်းမှု များတွင် မည်သည့်နည်းနှင့်မျှ ၎င်းအတွက် အကျိုးရှိသည် စိတ်ဝင်စားမှုများ မရှိ နိုင်ဟုဖော်ပြထားသည်။ ထိုအချက်နှင့် ပတ်သက်၍ အမ်၊အီး၊မစ်ချလာပါ၂ နှင့် အေ၊အမ်၊မစ်ချလာနှင့် အခြားသူများ(၄)အမှုစီရင်ထုံးကို အကိုး အကား ပြုထားလေသည်။ ဦးချစ်စေသည် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် တစ်ဦး ဖြစ် ကြောင်း အငြင်းပွားချက် မရှိသို့ရာတွင် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် ဖြစ်ရုံသာမျှဖြင့် ၎င်းအား မူတာဝါလီ လူကြီး တစ်ဦးအဖြစ် မခန့်အပ်နိုင်ဟု မဟာမေဒင် ဥပဒေ အရ ပိတ်ပင်ထားခြင်း မရှိချေ ။ ဦးချစ်စေ ဆောင်ရွက် ရမည် ဝတ္တရားများ သည် ဗလီ

(၃) ရန်ကုန်စီရင်ထုံးအတွဲ ၉၊ စာမျက်နှာ ၄၅၉။
(၄) ၁၉၃၈ ခုနှစ်၊ ရန်ကုန်စီရင်ထုံး စာမျက်နှာ ၂၂၆

ကျောင်း၊ စာသင်ကျောင်းနှင့် သင်္ချိုင်းများကို ဆောက်လုပ်ပြင်ဆင်ရန်ပင် ဖြစ်သည်။ ထိုဝတ္တရားများ ဆောင်ရွက်ရာ၌ ဘာသာရေးနှင့် ပတ်သက်သည့် ကိစ္စများ ပါရှိနိုင်မည် မဟုတ်။ အဓိရာအလီ ပြုစုထားသည့် မဟာမေဒင်ဥပဒေကျမ်း၊ အတွဲ ၁၊ ၄ ကြိမ်မြောက်ထုတ်၊ စာမျက်နှာ ၄၄၆ တွင် မူစလင်ဘာသာဝင် မဟုတ်သူတစ်ဦးအား မူတာဝါလီလူကြီးအဖြစ် ခန့်နိုင် ကြောင်း ပြဆိုထားလေသည်။ ရိုတ်မတ်စတန်ဆရာနှင့် ဘာလာနိုင်ရီရဲဒီ (၅) အမှုစီရင်ထုံးတွင် ဘာသာရေးအရ ဆောင်ရွက်ရန် တာဝန် ရှိနေသည့် ကိစ္စရပ်များတွင် မဟာမေဒင်ဘာသာဝင် မဟုတ်သူအား မူတာဝါလီလူကြီး ခန့်ရန် မသင့်ကြောင်း စီရင်ထုံး ပြုထားသည်ကား မှန်၏။ သို့ရာတွင် ယခု ကျွန်ုပ်ရှေ့ရှိ အမှု၌ မူတာဝါလီအဖြစ် ဆောင်ရွက်ရမည့် တာဝန်များသည် မဟာမေဒင် ဘာသာရေးအရသာလျှင် ပြုလုပ်နိုင်မည့် တာဝန်များ မဟုတ်ချေ။ အဆောက်အဦများ ဆောက်လုပ် ပြင်ဆင်ရန် ဖြစ်သဖြင့် ထိုတာဝန်သည် မူစလင်ဘာသာရေးအရသာလျှင် ပြုလုပ်နိုင်မည့် တာဝန်ဖြစ်သည်ဟု မဆိုနိုင်။ ပညာရှိ အောက်ရုံးတရားသူကြီးက ဦးချစ်ဇေယျာ၏ အထက်ဖော်ပြပါ အကြောင်းများကြောင့် ဤအမှုတွင် စိတ်ဝင်စားနိုင်မည် မရှိဟု မထုတ်ဖော် ယူဆထားသည်။ သို့ရာတွင် ဦးချစ်ဇေယျာ ဤအမှု၌သူ့စိမ်းတစ်ရံစာ တစ်အပိုက် မဟုတ်ချေ။ ကိတ်(ဖ)ကို တည်ထောင်သည့်သူများမှ ဆင်းသက်ပေါက်ဖွား လာသည်သူ တဦးဖြစ်ရာ ထိုကိတ်(ဖ) တွင် စိတ်ဝင်စားမှု ရှိမည်ဟုသာ ယူဆအပ် လေသည်။ ထို့ကြောင့် ပညာရှိတရားသူကြီးက ဦးချစ်ဇေယျာကို အမှုမှ ဖယ်ပြီး ဒေါ်စိန်ရင်အား အခြားမဟာမေဒင် ဘာသာဝင်တစ်ဦးကို အမှုတွင်ထည့်သွင်းပြီး တရားစွဲဆိုရန် ညွှန်ကြားခြင်းမှာ မှားယွင်းလေသည်။

ဤအမှုတွင် တရားလိုများ၏ အဆိုလွှာ ပြန်ကြားလွှာနှင့်တကွ တရားခံ၏ ထုချေလွှာများကို ဆင်ခြင်သုံးသပ်ကြည့်ရှုသည့် အခါ ၎င်းတို့ အငြင်းပွားနေသည့် အချက်များသည် အကြောင်းခြင်းရာ ပြဿနာများအပေါ် မူတည်လျက် ရှိသည်ကို တွေ့ရှိရ လေသည်။ ထို့ကြောင့် သက်သေခံချက်များ မရရှိဘဲလျက် ထို အငြင်းပွားချက်များကို စီရင်ဆုံးဖြတ်နိုင်မည် မဟုတ်ချေ။

အထက်ဖော်ပြပါ အကြောင်းများကြောင့် ပညာရှိ အောက်ရုံးတရားသူကြီး ချမှတ်သည့် အမိန့်များကို ဖယ်ဖျက်ပြီး နောက် ဤအမှုကို ဥပဒေအရ ရှေ့သို့ ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ကြားနာရန် အမှုတွဲကို အောက်ရုံးသို့ ပြန်လည်ပေးပို့လိုက်သည်။ တရားစရိတ်ကို အမှုပြီးဆုံးလျှင် တရားရုံးသူက ကျခံစေရမည်။ ဤရုံး၏ ရှေ့နေခမှာ ကျပ် ၅၀/- ဖြစ်သည်ဟု သတ်မှတ်လိုက်သည်။

(၅) ၁၉၅၃ ခုနှစ်၊ မဒရင် စီရင်ထုံး၊ စာမျက်နှာ ၉၅၈။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

တရားမ အထွေထွေအယူခံမှု

တရားသူကြီးဦးသက်ဖေ ရွှေတွင်

†၁၉၆၆
ဇွန်လ ၉ ရက်။

ဦးစိုးတင် (အယူခံတရားလို)
နှင့်

ခရိုင်အလုပ်သမား လျော်ကြေးမင်းကြီး၊ သထုံမြို့ (အယူခံတရားခံ) *

အလုပ်သမားလျော်ကြေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၄ (၁) အေ (၁) အရ လျော်ကြေးပေးဆောင်ရန် အမိန့်ပုဒ်မတရားခြင်း—အမှုတစ်ရပ် စီရင်ချက်သည် အခြားအမှုတစ်ခုခုတွင် အခါခပ်သိမ်းအားဖြင့် ပြုနိုင် မပြုနိုင်—အယူခံတရားလိုသော်၎င်း၊ အယူခံတရားခံသော်၎င်း အမှုသည်အဖြစ် မပါဝင်သော ရာဇဝတ်မှုစီရင်ချက်—ရာဇဝတ်မှုစီရင်ချက်တွင် ပေါ်ပြထားသော အကြောင်းခြင်းရာများအပေါ်မူတည်၍ ဆုံးဖြတ်ခြင်းပြုနိုင် မပြုနိုင်—မော်တော်ယာဉ်ပေါ်မှအောက်သို့ဆင်းနေချိန်တွင် ၎င်းသည် အလုပ်တာဝန်ထမ်းဆောင်ခြင်း မရှိဟု ဆိုနိုင် မဆိုနိုင်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ အမှုတစ်ခုစီရင်ချက်သည် အခြားအမှု တစ်ခုခုတွင် အခါခပ်သိမ်း အသုံးမပြုနိုင်ချေ။ အယူခံတရားလိုအားကိုးအားထား ပြုခဲ့သောရာဇဝတ်မှုစီရင်ချက်မှ အယူခံတရားလိုသော်၎င်း၊ အယူခံတရားခံသော်၎င်း အမှုသည်အဖြစ် ပါဝင်သည့်အမှုမဟုတ်။ သို့ဖြစ်၍ ကွယ်လွန်သူ မောင်လှမောင် မည်သို့မည်ပုံ သေဆုံးရသည်ဆိုသောအချက်နှင့်ပတ်သက်၍၊ ထိုရာဇဝတ်မှုစီရင်ချက်တွင် ပေါ်ပြထားသော အကြောင်းခြင်းရာများအပေါ် မူတည်၍ ဆုံးဖြတ်ခြင်း မပြုနိုင်။ အလုပ်သမားမင်းကြီး၏ ရွှေမှောက်၌ စစ်ဆေးခဲ့သော သက်သေထွက်ချက်များ အပေါ်၌သာ အခြေခံလျက် အဆုံးအဖြတ်ပြုရမည်ဖြစ်သည်။

မော်တော်ယာဉ်မောင်းသမား တဦးသည် မော်တော်ယာဉ်ပေါ် အလုပ်ချိန်တလျှောက်လုံး ချီနေရန်မလိုပေ။ မော်တော်ယာဉ်ရပ်နားထားခိုက် မော်တော်ယာဉ်ပေါ်မှ အောက်သို့ ဆင်းနေချိန်တွင်၎င်းသည် အလုပ်တာဝန်ထမ်းဆောင်ခြင်း မရှိတော့ဟုဆိုနိုင်ချေ။ မောင်ခိုင်အားတုတ်နှင့် ကြည်ဆယ်ရင်းထိုးနေစဉ် မောင်လှမောင်သည် အလုပ်ဝတ္တရား ဆောင်ရွက်နေဆဲ မဟုတ်ဟုဆိုနိုင်သော်လည်း၊ ကားကြိုတ်မီသော အချိန်မှာ မိမိ၏ မော်တော်ယာဉ်ရှိရာသို့ ပြန်လာနေစဉ်ဖြစ်၍ အလုပ်ဝတ္တရားဆောင်ရွက်နေခိုက် ဖြစ်သည်ဟု ယူဆရမည်။

* ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ တရားမ အထွေထွေအယူခံမှုအမှတ် ၅၀။

† ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ အလုပ်သမားလျော်ကြေးမှုအမှတ် ၃ တွင်၊ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ ၂၆ ရက်နေ့စွဲပါ၊ သထုံမြို့၊ ခရိုင်အလုပ်သမား လျော်ကြေးမင်းကြီးရုံးတော်၏ ချမှတ်သောအမိန့်ကို အယူခံဝင်မှု။

အယူခံတရားလိုအတွက် ။ ။ ဦးဘညွန့်
အယူခံတရားခံ ၂ အတွက် ။ ။ မစ္စတာဘီ၊ ကေ၊ ဆင်း။

၁၉၆၆

ဦးစိုးတင်

နှင့်

ခရိုင်အလုပ်

သမားလျော်

ကြေးမင်းကြီး၊

သထုံမြို့၊

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေ ။ ။ အယူခံတရားလိုအပေါ် ၎င်း၏ အလုပ်သမားတစ်ဦးဖြစ်သူ မောင်လှမောင် သေဆုံးသဖြင့် မောင်လှမောင်၏ဇနီး အယူခံတရားခံ ယသန်းညွန့်အား အလုပ်သမားလျော်ကြေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၄ (၁)အ(၁) အရ လျော်ကြေးငွေ ၂,၈၀၀/- ပေးဆောင်ရန် ချမှတ်ထားသည့် သထုံခရိုင်၊ အလုပ်သမားမင်းကြီး၏ အမိန့်ကို မကျေနပ်သဖြင့် အယူခံဝင်သောအမှု ဖြစ်သည်။

အယူခံတရားလိုသည် သထုံခရိုင် ပေါ်တော်မူကျေးရွာရှိ သိန်းရင်ကြည် ဆန်စက်ပိုင်တစ်ဦးဖြစ်ပြီး ကွယ်လွန်သူ မောင်လှမောင်မှာ အယူခံတရားလိုထံ၌ တစ်လလျှင် လစာ ၈၀/- ဖြင့် မော်တော်ယာဉ်မောင်းနှင်သူအဖြစ် အလုပ်လုပ်ကိုင်သည့် အလုပ်သမားတစ်ဦး ဖြစ်သည်။ မောင်လှမောင်သည် အယူခံတရားလို၏ မော်တော်ယာဉ်ဖြင့် သဲကုန်းကျေးရွာရှိ အစိုးရစပါးဦးစီးဌာနမှ စပါးများကို အယူခံတရားလို၏ ဆန်စက်နှင့် အခြားဆန်စက်များသို့ တိုက်ပို့ပေးရသည်။ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၀ ရက်ညနေ ၆ နာရီခန့်အချိန်တွင် မောင်လှမောင်သည် ၎င်း၏ မော်တော်ယာဉ်ကို မောင်း၍ သဲကုန်း စပါးဦးစီးဌာနသို့ အသွား လမ်းရှိ ထန်းပင်ချောင် နင်းကြမ်းတွင်နားပြီး၊ စပါးဦးစီးဌာနမှတက်လာသော မော်တော်ယာဉ်ကို စောင့်နေ၏။ နင်းကြမ်းဆိုသည်မှာ ချောင်းငယ်ကို မြေဖို့ကာ ကားလမ်းလုပ်ထားခြင်း ဖြစ်လေသည်။ နင်းကြမ်းပေါ်မှ ဖြတ်သွားသည့် မော်တော်ယာဉ်များထံမှ နင်းကြမ်းပြုလုပ်ထားသူက အကောက်ယူသည်။

ထိုအချိန်တွင် အယူခံတရားလို၏ ကိုယ်စားလှယ်ဖြစ်သူ မောင်ဖုန်းမြင့် (ခ-ပြ-၁) သည် စပါးဦးစီးဌာနမှ နောက်ဆုံးကားဖြင့် ပြန်တက်လာကာ မောင်လှမောင်ရှိရာ ထန်းပင်ချောင် နင်းကြမ်းသို့ ရောက်လာ၏။ မောင်လှမောင်က မောင်ဖုန်းမြင့်အား စပါးတိုက်ရဦးမလားမေးရာ မောင်ဖုန်းမြင့်က အချိန်မရှိတော့ဘူးဟု ပြန်ပြောလိုက် လေသည်။ ထို့နောက် မောင်လှမောင်သည် မောင်ဖုန်းမြင့် စီးလာသော မော်တော်ယာဉ်မောင်းသူ မောင်ခိုင်ကို တုတ်နှင့်လိုက်၍ ကြည်ဆယ်သည့်သဘောဖြင့် ထိုးသည်။ မောင်ခိုင်လည်း မိမိ၏ မော်တော်ယာဉ်ကို မောင်းနှင်ပြီး ထွက်လာရာ မောင်လှမောင်သည် မောင်ခိုင်၏ မော်တော်ယာဉ်အောက်သို့ ရောက်ကာ နောက်ဘီးဖြင့် ကြိတ်မိလေသည်။ ဒဏ်ရာရသူ မောင်လှမောင်အား ချက်ချင်းပင် ဆေးရုံသို့ ယူလာသော်လည်း ဆေးရုံမရောက်မီပင် ကွယ်လွန်သွားလေသည်။

ထို့ကြောင့် မောင်လှမောင်၏ဇနီး မသန်းညွန့်က သထုံခရိုင်၊ အလုပ်သမား လျော်ကြေး
မင်းကြီးရုံးတွင် ခင်ပွန်းသည် သေဆုံးရသည့်အတွက်လျော်ကြေးရလိုကြောင်း
လျှောက်ထားရာ အယူခံတရားလိုက မောင်လှမောင်သည် အလုပ်အချိန်အတွင်း၌ သော်
၎င်း၊ အလုပ်ဝတ္တရားဆောင်ရွက်စဉ်၎င်း သေဆုံးခြင်း မဟုတ်၍ လျော်ကြေးမရထိုက်ကြောင်း
ထုချေသော်လည်း ၎င်း၏ ထုချေချက်များ လက်မခံဘဲ အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း
အလုပ်သမားမင်းကြီးက အမိန့်ချမှတ်ခဲ့ ခြင်း ဖြစ်လေသည်။

အယူခံတရားလို၏ ပညာရှိရှေ့နေကြီးက အယူခံတရားလိုသည် မိမိ
အလုပ်သမားများအား နေ့စဉ်မည်သည့်အချိန်မှ မည်သည့်အချိန်အထိ အလုပ်
တာဝန်ထမ်းဆောင်ရမည်ဟု တိတိကျကျ သတ်မှတ်ထားခြင်း မရှိသဖြင့် အခင်း
ဖြစ်ပွားသော အချိန်မှာ ညနေ ၆ နာရီပင် ဖြစ်သော်လည်း အလုပ်အချိန်အတွင်း
ဖြစ်ပွားခဲ့သည်ဟု ယူဆရမည်ပင်ဖြစ်ကြောင်း ဝန်ခံသွား၏။ အယူခံတရားလို၏
ကိုယ်စားလှယ် မောင်ဖုန်းမြင့်၏ ထွက်ဆိုချက်အရ မောင်လှမောင်သည် စပါးခိုင်သို့
စပါးသယ်ရန် မော်တော်ယာဉ်နှင့်အဆင်း လမ်း၌ သေဆုံးရကြောင်း ပေါ်လွင်နေ၍
အလုပ်ချိန်အတွင်း သေဆုံးရသည်ဆိုခြင်းမှာ မငြင်းဆိုနိုင်ပေ။

သို့ရာတွင် အယူခံတရားလို၏ ပညာရှိရှေ့နေကြီးက မောင်လှမောင်သည်
အလုပ်ဝတ္တရား ဆောင်ရွက်စဉ် သေဆုံး ခြင်းမဟုတ်၍ လျော်ကြေးမပေးထိုက်ကြောင်း
လျှောက်လဲကာ စီရင်ထုံး အမြောက်အမြားကို ကိုးကားတင်ပြသွား၏။ အမှု တစ်ခု၏
ဖြစ်ရပ်ကြောင်းခြင်းရာသည် အခြားအမှုတစ်ခုမှ ဖြစ်ရပ်ကြောင်းခြင်းရာနှင့် ထပ်တူထပ်မျှ
မတူညီနိုင်ချေ။ ထို့ကြောင့် ဤအမှုတွင် မောင်လှမောင်သည် အလုပ်ဝတ္တရား
ဆောင်ရွက်နေစဉ် သေဆုံးခြင်းရှိမရှိဆိုသော ပြဿနာကို စီရင်ထုံးများနှင့် နှိုင်းချိန်မည့်အစား
ဖြစ်ရပ်ကြောင်းခြင်းရာများအပေါ် မူတည်လျက် အဆုံးအဖြတ်ပေးမှသာ မှန်ကန်ပေသည်။

မောင်လှမောင် မည်သို့မည်ပုံ သေဆုံးရသည်ဆိုခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍
အယူခံတရားလိုဘက်မှ သထုံမြို့၊ ပဉ္စမရာဘက် ရာဇဝတ် တရားသူကြီးရုံး၏ ၁၉၆၅
ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၄၇ တွင် ချမှတ်ထားသော စီရင်ချက်ကို အကိုးအကား
ပြုခဲ့၏။ ထိုအမှုမှာ မောင်လှမောင်အား ကြိတ်သွားသည့် မော်တော်ယာဉ်ကို မောင်းသူ
မောင်ခိုင်အား ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၃၀၄ အရ တရားစွဲဆိုသည့်အမှု ဖြစ်လေသည်။

အမှုတစ်ခု၏ စီရင်ချက်သည် အခြားအမှုတစ်ခုခုတွင်အခါခပ်သိမ်းအသုံး မပြု
နိုင်ချေ။ တရားမကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၁၁ အရတရားမမှုတစ်ခုခုသည်ယခင်ဆုံးဖြတ်ချက် ရှိသဖြင့်
၎င်းရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၄၀၃ အရ ရာဇဝတ်မှုတစ်ခုခုသည် ယခင်တရားသေ လွှတ်သော
အမိန့်ရှိသဖြင့်၎င်း နောက်ထပ်စွဲဆိုခြင်းမပြုနိုင်ဟု ထုချေသော အခါမျိုးတွင် အသုံးပြု

နိုင်သည်။ သက်သေခံဥပဒေပုဒ်မ ၄၁ တွင် ဖော်ပြထားသော အမွေဆက်ခံသည့် သက်သေခံစာ ထုတ်ပေးသော အမှု ကြွေးမြီ မဆပ်နိုင်သည့် လူမွဲမှုစသည့် အမှုများတွင် ချမှတ်ထားသော အများနှင့် သက်ဆိုင်သည့် စီရင်ချက်များကို နောက်စွဲဆိုသည့် အမှုများတွင် အသုံးပြုနိုင်ပေသည်။ ထို့ပြင် စီရင်ချက်တစ်ခုခုသည် လုပ်သားပြည်သူတစ်ရပ်လုံးနှင့် ပတ်သက်နေလျှင် သက်သေခံ ဥပဒေပုဒ်မ ၄၂ အရ အသုံးပြုနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

ယခုအမှုတွင် အယူခံတရားလို အားကိုးအားထားပြုခဲ့သော စီရင်ချက်မှာ အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့သည့် စီရင်ချက် အမျိုးအစား မဟုတ်သည်သာမက ထိုစီရင်ချက် ချမှတ်ခဲ့သော အမှု၌ အယူခံတရားလိုသော်၎င်း၊ အယူခံတရားခံသော် ၎င်း အမှုသည်အဖြစ် ပါဝင်ခဲ့ခြင်း မရှိချေ။ သို့ဖြစ်ရာ ကွယ်လွန်သူ မောင်လှမောင် မည်သို့ မည်ပုံ သေဆုံးရသည်ဆိုသော အချက်နှင့် ပတ်သက်၍ ထိုရာဇဝတ်မှု၏ စီရင်ချက်တွင် ဖော်ပြထားသော အကြောင်းခြင်းရာများအပေါ် မူတည်၍ ဆုံးဖြတ်ခြင်း မပြုနိုင်။ အလုပ်သမားမင်းကြီး၏ ရှေ့မှောက်၌ စစ်ဆေးခဲ့သော သက်သေ ထွက်ချက် များအပေါ်၌သာ အခြေခံလျက် အဆုံးအဖြတ် ပြုရမည် ဖြစ်သည်။

ထိုကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ မောင်ဖုန်းမြင့်က မောင်လှမောင်သည် မိမိအား စပါးတိုက်ရဦးမလားဟု မေးပြီးနောက် အခြားမော်တော်ယာဉ်မောင်းသူ မောင်ခိုင်အား ကြည်ဆယ်သည့် သဘောဖြင့် လိုက်၍ တုတ်နှင့် ထိုးကြောင်း၊ ထို့နောက် မောင်လှမောင်သည် မိမိ၏ မော်တော်ယာဉ်သို့ ပြန်အသွားတွင် ကားကြိတ်မိခြင်း ဖြစ်ကြောင်း ထွက်ဆိုသွားရာ မောင်လှမောင် သည် မောင်ခိုင်အား တုတ်နှင့်ဆက်ကာ ဆက်ကာ ထိုးပြီး ကြည်ဆယ်နေခိုက် ကားကြိတ်မိသည်ဆိုသော အယူခံတရားလို၏ စွပ်စွဲချက်မှာ မဟုတ်မမှန်ကြောင်း ပေါ်လွင်နေ၏။

မော်တော်ယာဉ် မောင်းသမားတစ်ဦးသည် မော်တော်ယာဉ်ပေါ် အလုပ်ချိန် တစ်လျှောက်လုံး ရှိနေရန်မလိုပေ။ မော်တော် ယာဉ်ရပ်နားထားခိုက် မော်တော်ယာဉ်ပေါ်မှ အောက်သို့ ဆင်းနေချိန်တွင် ၎င်းသည် အလုပ်တာဝန်ထမ်းဆောင်ခြင်း မရှိတော့ဟု မဆိုနိုင်ချေ။ မောင်ဖုန်းမြင့်၏ ထွက်ဆိုချက်အရ မောင်လှမောင်သည် မောင်ခိုင်အား ကြည်ဆယ်ပြီးနောက် မိမိ၏ အလုပ်ဝတ္တရားရှိရာ မော်တော်ယာဉ်သို့အသွားတွင် ကားကြိတ်မိခြင်းဖြစ်ရာ၊ ယင်းသို့ကားကြိတ်မိချိန်၌ မောင်လှမောင်သည် အလုပ်ဝတ္တရား ဆောင်ရွက်နေဆဲမဟုတ်ဟု မဆိုနိုင်ပေ။ မောင်ခိုင်အား တုတ်နှင့် ကြည်ဆယ်ရင်း ထိုးနေစဉ် မောင်လှမောင်သည် အလုပ်ဝတ္တရား ဆောင်ရွက်နေဆဲ မဟုတ်ဟု ဆိုနိုင်သော်

လည်း၊ ကားကြိတ်မိသောအချိန်မှာ မိမိ၏ မော်တော်ယာဉ်ရှိရာသို့ ပြန်လာနေစဉ် ဖြစ်၍ အလုပ်ဝတ္တရားဆောင်ရွက်နေခိုက် ဖြစ်သည်ဟု ယူဆရမည်ဖြစ်သည်။

အထက်ပါအကြောင်းရပ်များကြောင့်၊ သထုံခရိုင် အလုပ်သမား လျော်ကြေးမင်းကြီး၏ အမိန့်ကို ဝင်ရောက်စွက်ဖက်ရန် အကြောင်းမရှိချေ။ သို့ပါ၍ ဤအယူခံမှုကို တရားစရိတ်နှင့်တကွ ပလပ်လိုက်သည်။ ရှေ့နေကြီးစရိတ် ၃၄ သတ်မှတ်သည်။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

ရာဇဝတ်အယူခံမှု

တရားသူကြီးဦးချစ် ရွှေတင်

ဦးစံတင့် (အယူခံတရားလို)

နှင့်

ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ (အယူခံတရားခံ)*

† ၁၉၆၆

ဇန်နဝါရီလ ၂၅ ရက်။

နိုင်ငံခြားငွေ လဲလှယ်မှု စည်းမျဉ်းသတ်မှတ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၃ (၂)/၂၄(၁)/၂၄ (၂)အရ မူပြန်ထင်ရှားစီရင်ခြင်း—နိုင်ငံခြားငွေလဲလှယ်မှု စည်းမျဉ်းသတ်မှတ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၃(၂)တွင် အကျုံးမဝင်—နိုင်ငံခြားငွေလဲလှယ်မှု စည်းမျဉ်းသတ်မှတ်ရေးအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂၁(၃)အရ ထုတ်ပြန်သောနိုင်ငံခြား ငွေလဲလှယ်ရေး ကြီးကြပ်ရေးဝန်၏ အမိန့်ကိုမနာခံခြင်း—နိုင်ငံခြားငွေလဲလှယ်မှု စည်းမျဉ်းသတ်မှတ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂၁ (၃) နှင့် ယှဉ်တွဲ၍ပုဒ်မ ၂၄(၁)/၂၄(၂) တို့အရသာ ခွဲဆိုရန်ဖြစ်ခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ အမှုတွင်ထွေရှိရသည့် အကြောင်းအချက်များအရ နိုင်ငံခြားငွေ လဲလှယ်မှု စည်းမျဉ်း သတ်မှတ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၃(၂)တွင် အကျုံးမဝင်၊ အယူခံတရားလိုအပေါ် တင်ထားသော စွဲချက်ကို ကြည့်လျှင် ကျောက်များ၏ ဓာတ်ရေငွေကို မြန်မာပြည်သို့ ပြန်လည်ပေးသွင်းခြင်း မရှိသဖြင့် ပြစ်မှုမြောက်သည်ဟု ဆိုထားသည်။ အမှန်မှာ နိုင်ငံခြားငွေ လဲလှယ်မှုကြီးကြပ်ရေးဝန်၏ နိုင်ငံခြားငွေ လဲလှယ်မှု စည်းမျဉ်းသတ်မှတ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂၁ (၃) အရ ထုတ်ပြန်သောအမိန့်ကို မနာခံခြင်းသာ ဖြစ်သဖြင့် ထိုအက်ဥပဒေပုဒ်မနှင့် ယှဉ်တွဲ၍ ပုဒ်မ ၁၄ (၁)/၂၄ (၂) တို့နှင့်သာလျှင် နိုင်ငံတော်တရားသားနှင့် အယူခံတရားလို ပါဝင်သော နိုင်ငံတော်တရားသား၏ အခြားအရာရှိများအပေါ် ခွဲဆိုရန်ဖြစ်သည်။

အယူခံတရားလိုအတွက်။ ။ ဦးသက်ငွေ။

အယူခံတရားခံအတွက်။ ။ (အစိုးရရွှေငွေကြီး) ဦးနှစ်။

* ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်အယူခံမှုအမှတ် ၃၉၅။
† ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၇ တွင် ချမှတ်သော ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၁၇ ရက်နေ့စွဲပါ၊ ဗဟိုအထူးတရားသူကြီး၊ အထူးရုံးစစ်ဆေးရေးဌာန (အက်ဥပဒေ)၊ ရန်ကုန်မြို့၏ အမိန့်ကိုအယူခံမှု။

တရားသူကြီး ဦးချစ် ။ ရန်ကုန်မြို့ အထူးစုံစမ်းစစ်ဆေးရေးဌာန (အက်ဥပဒေ) ပဋ္ဌမအထူးတရားသူကြီးရုံး၊ ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၇ တွင် အယူခံတရားလိုဖြစ်သော နိုင်တင်ဘရာသား၏ မန်နေဂျာနှင့် အတွင်းရေးမှူး ဦးစံတင်အပေါ် နိုင်ငံခြား ငွေလဲလှယ်မှု စည်းမျဉ်းသတ်မှတ်ရေးအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၃(၂)/ ၂၄ (၁)/ ၂၄ (၂) တို့အရ ပြစ်ဒဏ်ထိုက်သင့်သည့် ပြစ်မှုကျူးလွန်ကြောင်း တွေ့ရှိရ၍ ၎င်းအား အလုပ်နှင့် ထောင်ဒဏ်လေးလ ကျခံစေရန် ၁၉၆၅ ခု၊ နိုဝင်ဘာလ ၁၇ ရက်နေ့က အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်။ ထိုအမိန့်ကို မကျေနပ်သဖြင့် ဦးစံတင်က ဤရုံးသို့ အယူခံဝင်လာသည်။ ထိုအယူခံကို ကျွန်ုပ်ပဋ္ဌမ ကြားနာသည့်နေ့ဖြစ်သော ၁၉၆၆ ခု၊ မတ်လ၊ ၉ ရက်နေ့တွင် အယူခံတရားလိုသည် အကျဉ်းဒဏ်ခံပြီး၍ လွတ်လာပြီး ဖြစ်သည်။

ဤအမှုအဖြစ်အပျက် အကြောင်းခြင်းရာနှင့် ပတ်သက်၍ အောက်ရုံး စီရင်ချက်တွင် ပြည့်စုံစွာ ဖော်ပြထားပြီး ဖြစ်သည်။

ယခု ဤအယူခံရုံးက စဉ်းစားရမည့်အချက်မှာ အယူခံတရားလို ဦးစံတင်သည် နိုင်ငံခြားငွေလဲလှယ်မှု စည်းမျဉ်းသတ်မှတ် ရေးအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၃ (၂) တွင် အဓိပ္ပာယ် ဖော်ထားသောအမှုကို ကျူးလွန်သည်။ မကျူးလွန်သည်ဟူသော အချက် ဖြစ်သည်။ ဦးစံတင် မန်နေဂျာနှင့် အတွင်းရေးမှူးအဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သော နိုင်တင်ဘရာသား ကုမ္ပဏီသည် မိုးကုတ်မှ ဦးရနှင့် ဦးဘလှိုင်တို့ ပိုင်ဆိုင်သော ကျောက်များကို ဟောင်ကောင်သို့တစ်ဆင့် ရောင်းရန်အစိုးရထံမှ ဂျီ အာ(ရ်)၊ အက်(စ်) လိုင်စင်အမှတ် ၆၀၇၅၉၊ သက်သေခံအမှတ် (က) ဂျီ အာ(ရ်)၊ အက်(စ်) လိုင်စင်အမှတ် ၆၀၇၉၀၊ သက်သေခံအမှတ် (ဈ) နှင့် ဂျီ အာ(ရ်)၊ အက်(စ်) လိုင်စင်အမှတ် ၆၁၁၄၅၊ သက်သေခံအမှတ် (က) တို့ကို ရရှိသည်။ ကျောက်များ၏ တန်ဖိုးမှာ ကျပ်ငွေ ၂,၂၀,၅၃၄. ၆၀ ဖြစ်သည်။ ထိုကျောက်များကို ဟောင်ကောင်သို့ ရောင်းရန်ပေးဖို့ရာ၌ ဦးစံတင်သည် အရေးပါအရာရောက် သူ ဖြစ်သည်။ မူလကတိအတိုင်း ထိုကျောက်များ၏ တန်ဖိုးကို ဟောင်ကောင်သို့ ပို့သည့်နေ့မှစ၍ ရက်ပေါင်း ၆၀ အတွင်း မြန်မာပြည်သို့ ပြန်လည်တင်သွင်းရမည် ဖြစ်သည်။ ရက်ပေါင်း ၆၀ ကျော်လွန်သော်ငြားလည်း ယင်းကျောက်များ၏ တန်ဖိုးများကို မြန်မာပြည်သို့ ပြန်လည်တင်သွင်းနိုင်ခြင်း မရှိချေ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ဟောင်ကောင်က ပေးသောဈေးမှာ အလွန်နည်းနေ၍ ဖြစ်သည်။ အကောက်တော်ဌာနက ဖြတ်ထားသော ဈေးအတိုင်း မရသဖြင့် အရောင်းအဝယ် ပြုလုပ်၍ မရနိုင်ဘဲ ထိုကျောက် များမှာ ဟောင်ကောင်၌ပင် သောင်တင်နေသည်။ ဤတွင် နိုင်တင်ဘရာသားက နိုင်ငံခြား ငွေလဲလှယ်မှု ကြီးကြပ်ရေးအရာရှိထံသို့ ရက်တိုးပေးရန် တောင်းဆိုခဲ့သည်။ နိုင်ငံခြားငွေလဲလှယ်မှု ကြီးကြပ်ရေးအရာရှိက ရက်တိုးပေးသော်ငြားလည်း ဟောင်ကောင်တွင် အရောင်းအဝယ် မဖြစ်ပေ။ ထို့ကြောင့်

နိုင်ငံခြား ငွေလဲလှယ်မှု ကြီးကြပ်ရေး အရာရှိက ခိုင်တင်ဘာများသားသို့ ၁၉၆၂ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၁၈ ရက် နေ့စွဲဖြင့် သက်သေခံစာအမှတ် (ခ) အရ ပေးပို့ခဲ့သော ကျောက်များအတွက် အကောက်ခွန်ဌာနမှ ပြတ်ဆိုထားသော တန်ဖိုးများကို မရရှိခြင်းကြောင့်၊ ထိုကျောက်များအားလုံးကို မြန်မာပြည်တွင်းသို့ ပြန်လည်သွင်းရန် ညွှန်ကြားလိုက်သည်။ ထို့ပြင် ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ၊ ၁၁ ရက်နေ့စွဲဖြင့် နိုင်ငံခြား ငွေလဲလှယ်မှုကြီးကြပ်ရေးဝန်က သက်သေခံစာအမှတ် (န) ဖြင့် ခိုင်တင်ဘာများသားသို့ ထိုကျောက်များအားလုံးကို ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ၊ ၂၅ ရက်နေ့မတိုင်မီ မြန်မာပြည်တွင်းသို့ပြန်လည်သွင်းရန် ညွှန်ကြားထားသည်။ ထိုသက်သေခံတင်ထားသော စာများ၏ အဓိပ္ပါယ်အရဆိုလျှင် ခိုင်တင်ဘာများသားသည် ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ၊ ၂၅ ရက်နေ့ကို နောက်ဆုံးထား၍ ဟောင်ကောင်သို့တင်ပို့ ထားသောမိုးကုတ်ကျောက်များ အားလုံးကို မြန်မာပြည်တွင်းသို့ပြန်လည်သွင်းရန် ဖြစ်သဖြင့်၊ ထိုကျောက်များကို ဟောင်ကောင်၌ အစိုးစားနားနှင့် ရောင်းရန်ဟူသော ပြဿနာမပေါ်ပေါက်တော့ပေ။ ယင်းသို့ မပေါ်ပေါက်သည့် အားလျော်စွာ ကျောက်၏ တန်ဖိုးငွေကို မြန်မာပြည်သို့ ပေးသွင်းရမည်ဟူသော ပြဿနာမှာလည်း မပေါ်ပေါက်တော့ပေ။ သို့အတွက် နိုင်ငံခြားငွေလဲလှယ်မှု စည်းမျဉ်းသတ်မှတ်ရေးအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၃ (၂) တွင် အကျဉ်းမဝင်ပေ။ ထို့ကြောင့် အယူခံတရားလိုအပေါ် ထိုအက်ဥပဒေအရ စွဲချက်တင်ပြီး အပြစ်ပေးထားခြင်းမှာ မှားယွင်းသည်ဟု ယူဆသည်။ အယူခံတရားလိုအပေါ် တင်ထားသော စွဲချက်ကို ကြည်လျှင်လည်း ထိုကျောက်များ၏ ရောင်းရငွေကို မြန်မာပြည်သို့ ပြန်လည် ပေးသွင်းခြင်း မရှိသဖြင့် ပြစ်မှုမြောက်သည်ဟု ဆိုထားသည်။ ဤသည်မှာ မှားယွင်းသည်။ အမှန်မှာ နိုင်ငံခြားငွေလဲလှယ်မှု ကြီးကြပ်ရေးဝန်၏ နိုင်ငံခြား ငွေလဲလှယ်မှု စည်းမျဉ်းသတ်မှတ်ရေးအက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၁ (၃) အရ ထုတ်ပြန်သော အမိန့်ကို မနာခံခြင်းသာ ဖြစ်သဖြင့် ထိုအက်ဥပဒေပုဒ်မနှင့် ယှဉ်တွဲ၍ ပုဒ်မ ၂၄ (၁)/၂၄ (၂) တို့နှင့်သာလျှင် ခိုင်တင်ဘာများသားနှင့် အယူခံတရားလိုပါဝင်သော ခိုင်တင်ဘာများသား၏ အခြားအရာရှိများအပေါ် စွဲဆိုရန် ဖြစ်သည်။

အထက်ပါ အကြောင်းများကြောင့် ဦးစံတင့်အပေါ် နိုင်ငံခြားငွေလဲလှယ်မှု စည်းမျဉ်းသတ်မှတ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၃ (၂)/၂၄ (၁)/၂၄ (၂) တို့အရ ပြစ်မှုမြောက်သည်ကို တွေ့ရှိ၍ အလုပ်နှင့် ထောင်ဒဏ်လေးလ ကျခံစေရန် ချမှတ်သော အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်လိုက်သည်။ ဤအမှုနှင့် ပတ်သက်သမျှ အယူခံတရားလို ဦးစံတင့်အား တရားသေလွှတ်ရန် အမိန့်ချမှတ် လိုက်သည်။

ခိုင်တင်ဘာများသား၏လုပ်ငန်းကိုအစိုးရကပြည်သူပိုင်လုပ်ပြီး၍ အချင်းဖြစ် ကျောက်များအပြင်ခိုင်တင်ဘာများသား၏ အခြားပစ္စည်းများနှင့်ပတ်သက်၍လည်း အစိုးရ

ထံ စာရင်းပေးပြီး ဖြစ်သည်ဟု သိရသည်။ ယခုအခါ နိုင်ငံတင်ဘဏ္ဍာသား အမည်နှင့် မည်သည့်လုပ်ငန်းမှ မရှိတော့ချေ။ ထို့ပြင် ဦးစံတင်မှာ ထောင်ဒဏ်လေးလခံပြီး ဖြစ်သည်။ ထိုအခြင်းအရာများကို ထောက်ထား၍ နိုင်ငံတင်ဘဏ္ဍာသားကိုသော် လည်းကောင်း၊ ဦးစံတင်နှင့် အခြားအရာရှိ များကိုသော်၎င်း၊ နိုင်ငံခြားငွေ လဲလှယ်မှုစည်းမျဉ်း သတ်မှတ်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၁ (၃)/၂၄ (၁)/၂၄ (၂) တို့အရ နောက်ထပ်တရားတစ်ထုံး စွဲဆိုနိုင်သော်လည်း ယခုကျမှ တရားစွဲဆိုရန် လျော်ကန်သင့်မြတ်မည် မဟုတ်ဟု ယူဆသည်။

နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ်

တရားသူကြီးဦးသက်ဖေရှေ့တွင်

တရားမ ဒုတိယအယူခံမှု

ဦးဘဖေ ပါ ၆ (အယူခံတရားလို)

နှင့်

မချီတီး(ခေါ်) မညွန့် ပါ ၂ (အယူခံတရားခံ)*

† ၁၉၆၆

ဇန်နဝါရီ ၁၇ ရက်၊

မြေလက်ရောက်ရလိုကြောင်း တရားစွဲဆိုမှု --- အမွေပုံပစ္စည်း --- နှုတ်ဖြင့် မိသားစုစီမံမှုအရ ပစ္စည်းများ ခွဲဝေကြခြင်း --- ဥပဒေအရ အတည်ဖြစ်၊ မဖြစ် --- အမွေပုံပစ္စည်းအပေါ် လက်ရှိနေထိုင်ခြင်း အခြားအမွေဆိုင်များ၏ ပိုင်ဆိုင်ခွင့်ကို ဆန့်ကျင်၍ နေထိုင်ခဲ့သည်ဟု ဆိုနိုင်မဆိုနိုင်--- ကာလ စည်းကမ်းသတ် အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၄၄ အရ ဆန့်ကျင်ဘက် ပိုင်ဆိုင်သူ တစ်ယောက် ဖြစ် မဖြစ်၊

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ ကွယ်လွန်သူ ဒုခန့်ရမ်းနှင့် ဒေါ်တုတ်တို့၏ အမွေပုံပစ္စည်းများကို ခွဲဝေ ပြီးဖြစ်သည်ဆိုသော ဒုတိယအယူခံတရားလို၏ ထုချေချက်နှင့်ပတ်သက်၍ စာချုပ်စာတမ်းမရှိ၊ နှုတ်ဖြင့် မိသားစု စီမံမှုအရ ပစ္စည်းများကို ခွဲဝေကြသည်ဟု ဆိုလိုဟန်လက္ခဏာရှိသည်။ မိသားစု စီမံမှုအရနှုတ်ဖြင့် အမွေပစ္စည်းများကို ခွဲဝေခြင်းသည် ဥပဒေအရ အတည်ဖြစ် သည်။

ရပ်ရိပေါနှင့် တူဆီရမ်း၊ အေ၊ အိုင်၊ အာ(ရ်)၊ ၁၉၂၈ ခုနှစ်၊ အလဟဘာတ် ၆၄၁ (စုံညီခုံ)။

မကျော့နှင့် ဒေါ်ကျေးဉှ၊ အေ၊ အိုင်၊ အာ(ရ်)၊ ၁၉၃၃ ခုနှစ်၊ ရန်ကုန်၊ စာ ၃၅၅။

ဦးမြတ်မြူနှင့် မစောရှင်၊ ၁၉၄၉ ခုနှစ်၊ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး၊ စာ ၄၉၂ (တရားလွှတ် တော်) တို့ကို ရည်ညွှန်းသည်။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ဒုတိယ အယူခံတရားလိုသည် မခွဲဝေရသေးသည့် အမွေပုံပစ္စည်း အပေါ် လက်ရှိနေထိုင်ခဲ့ခြင်းမှာ အခြားအမွေဆိုင်များ၏ ပိုင်ဆိုင်ခွင့်ကို ဆန့်ကျင်၍ နေထိုင်ခဲ့ သည်ဟု မဆိုနိုင်သဖြင့် ကာလစည်းကမ်းသတ် အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၄၄ အရ ဆန့်ကျင်ဘက် ပိုင်ဆိုင်သူတစ်ယောက် ဖြစ်လာခဲ့သည်ဟု မယူဆနိုင်ပေ။ ၎င်း၏ ပိုင်ဆိုင်မှုမှာ အမွေဆိုင် အားလုံးအတွက်ဖြစ်သည်ဟု ကောက်ယူရန်သာရှိသည်။

မောင်အောင်ထွန်းနှင့်မောင်စံညွန့်အတွဲ၍ရန်ကုန်စီရင်ထုံးစာ၅၇၆ကိုရည်ညွှန်းသည်။

* ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ တရားမ ဒုတိယအယူခံမှု အမှတ် ၂၃။
† ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၁၄ တွင် ဟင်္သာတမြို့ ခရိုင်တရားမ တရားသူကြီး ရုံးတော်၏ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၃၀ ရက်နေ့စွဲနှင့် ချမှတ်သော ဒီကရီကို အယူခံဝင်မှု။

အယူခံတရားလိုများအတွက် ။ ။ မစ္စတာ ဦး၊ ခံစိပိုး။

အယူခံတရားခံများအတွက် ။ ။ ဦးအောင်မျိုး။

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေ ။ ။ ဟင်္သာတမြို့၊ မြို့မ အရှေ့ကွင်း

အမှတ် ၄၆၊ ငါးမျက်နှာဘုရားကြီးရပ်ကွက်၊ ၁၉၅၇-၅၈ ခုနှစ်၊ ဦးပိုင်အမှတ် ၁၉၊
ဧရိယာဒဿမ ၁၇၂ ကေရီ မြေကွက်ကို မူလက ဒုခန့်ရမ်းနှင့်ဇနီး ဒေါ်တုတ်တို့
ပိုင်ခဲ့ကြသည်။ ဒုခန့်ရမ်းသည် လွန်ခဲ့သည့် အနှစ် ၄၀ ခန့်က သေဆုံးပြီး ဒေါ်တုတ်မှာ
၁၉၄၃ ခုနှစ် လောက်တွင် အနိစ္စ ရောက်သည်။ ၎င်းတို့ သေဆုံးသောအခါ
သားသမီးများဖြစ်ကြသည့် မမျှင်၊ မအတင်၊ မောင်ဘအေး၊ မအပုနှင့် မထွေးတို့
ငါးဦးသည် အမွေဆိုင်များအဖြစ် ကျန်ရစ်ခဲ့၏။ ၁၃၂၁ ခုနှစ်၊ ဝါဆိုလဆန်း ၁၁ ရက်
(၁၉၅၉ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ၊ ၁၆ ရက်) နေ့တွင် မမျှင်၊ မအတင်၊ မောင်ဘအေးနှင့်
မအပု တို့ လေးဦးက အယူခံ တရားခံ (မူလရုံး တရားလို) များဖြစ်ကြသည့်
မချီတီး (ခေါ်) မညွန့်နှင့် မသိန်းမြတို့အား မှတ်ပုံတင် စာချုပ်နှင့် အဆိုပါ မြေအား
တန်ဖိုးငွေ ၃,၀၀၀/- ဖြင့် ရောင်းချခဲ့လေသည်။ အမွေဆိုင်တစ်ဦးဖြစ်သူ မထွေး
|အယူခံ တရားလို အမှတ် (၁)| သည် ထိုမြေပေါ်၌ နေထိုင်လျက် ရှိပြီး
အခြားအမွေဆိုင်များက ရောင်းချသည့် စာချုပ်၌လက်မှတ်မထိုးခဲ့ချေ။

မချီတီးနှင့် မသိန်းမြတို့သည် မြေကို ဝယ်ယူပြီးနောက် မြေပေါ်တွင်
နေထိုင်လျက်ရှိသော မထွေးနှင့် ၎င်း၏ မြေကွားများကို မြေပေါ်မှ ထွက်ခွာသွားကြရန်
တောင်းဆိုသော်လည်း မရသဖြင့် ထိုမြေ၏ ငါးပုံလေးပုံကို တိုင်းထွာခွဲဝေ၍
လက်ရောက်ရလိုကြောင်း ဟင်္သာတမြို့၊ နယ်ပိုင် တရားမရုံး ၁၉၆၂ ခုနှစ်၊
တရားမကြီးမှုအမှတ် ၂၅ ၌ တရားစွဲဆိုလေသည်။

မချီတီးနှင့် မသိန်းမြတို့ စွဲဆိုသော အမှုကို မထွေးနှင့် ၎င်း၏ ခင်ပွန်း
ကိုဘဇော်တို့ ကသာ ခုခံကြလေသည်။ မြေကွားများက ရုံး၌ အမှုမဆိုင်ကြချေ။ မထွေးနှင့်
၎င်း၏ ခင်ပွန်းတို့က မိဘများ ဖြစ်ကြသည့် ဒုခန့်ရမ်းနှင့် ဒေါ်တုတ်တို့ သေဆုံးပြီး
နောက် ၎င်းတို့၏ အမွေကို ခွဲဝေသောအခါ အခင်းဖြစ် မြေတစ်ခုလုံးကို မထွေးက
ရရှိခဲ့ကြောင်း၊ မထွေးသည် မြေပေါ်၌ အမွေဆိုင် တဦးအနေဖြင့် မဟုတ်ဘဲ ပိုင်ရှင်
တဦးအနေဖြင့် နှစ်ပေါင်း ၂၀ ကျော်ခန့် လက်ရှိနေထိုင်ခဲ့၍ တရားစွဲဆိုရန် ကာလ
စည်းကမ်းသတ် အချိန် ကျော်လွန်နေပြီ ဖြစ်ကြောင်း ၊ မထွေးသည် အမွေဆိုင်
တဦးဖြစ်၍ အမွေပုံ မြေကိုကျန် အမွေဆိုင်များထံမှ ရှေးဦးစွာ ဝယ်ယူပိုင်ခွင့်ရှိကြောင်း
အဓိကထား၍ ထုချေ ခဲ့ကြလေသည်။

ပညာရှိနယ်ပိုင်တရားမတရားသူကြီးသည် နှစ်ဖက်အမှုသည်နှင့် သက်သေများကို ကြားနာပြီးနောက် ဖော်ပြချက်၏ အမွေပုံ ပစ္စည်းများကို ခွဲဝေသောအခါ အခင်းဖြစ်မြေကို မထွေးက ရရှိခဲ့သည်ဆိုခြင်းမှာ မှန်ကန်ကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် အခြား အမွေဆိုင်များသည် အခင်းဖြစ်မြေကို ရောင်းချပိုင်ခွင့် မရှိကြောင်း အဆုံးအဖြတ်ပြုကာ မချီတီးနှင့် မသိန်းမြတို့ စွဲဆိုသော အမှုကို တရားစရိတ်နှင့်တကွ ပလုပ်ခဲ့၏။

ထိုအမိန့်နှင့် ဒီကရီတို့ကို မချီတီးနှင့် မသိန်းမြတို့က မကျေနပ်သဖြင့် ဟင်္သာတခရိုင်၊ တရားမရုံးသို့ အယူခံဝင်ရာ ပညာရှိခရိုင်တရားမ တရားသူကြီးသည် တရားမကျင့်ထုံး အမိန့် ၄၁၊ နည်းဥပဒေ ၂၅ အရ “ကွယ်လွန်သူ ခွခန့်ရမ်းနှင့် ဇနီး ဖော်ပြချက်တို့သည် ဟိန္ဒူဘာသာကိုးကွယ်သူများ ဖြစ်ကြသလော၊ သို့တည်းမဟုတ် မည်သည့်ဘာသာကို ကိုးကွယ်ကြသနည်း” ဆိုသည့် ကောက်ချက်အသစ်တစ်ရပ် ထုတ်ကာ အောက်ရုံးသို့ ပြန်လည်စစ်ဆေး အစီရင်ခံရန် ညွှန်ကြားခဲ့လေသည်။ ပညာရှိ နယ်ပိုင်တရားမ တရားသူကြီးသည် နောက်ထပ်သက်သေများကို စစ်ဆေးပြီးနောက် ကွယ်လွန်သူ ခွခန့်ရမ်းနှင့် ဇနီး ဖော်ပြချက်တို့မှာ ဗုဒ္ဓဘာသာ ကိုးကွယ်သူများ ဖြစ်ကြသည်ဟု ပြန်လည်အစီရင်ခံခဲ့သည်။

ထိုနောက် ပညာရှိ ခရိုင်တရားမ တရားသူကြီးသည် နှစ်ဖက်ပညာရှိ ရှေ့နေကြီးများကို ကြားနာပြီး (၁) ကွယ်လွန်သူ ခွခန့်ရမ်းနှင့် ဇနီး ဖော်ပြချက်တို့မှာ ဟိန္ဒူဘာသာဝင်များဖြစ်ကြောင်း၊ (၂) အမွေပုံပစ္စည်းများကို ခွဲဝေခြင်းမရှိသေး၍ အခင်းဖြစ်မြေကို မထွေးတစ်ဦးတည်း အပိုင်ရခဲ့သည်ဆိုခြင်းမှာ မဟုတ်မမှန်ကြောင်း၊ (၃) ထိုမြေအား မထွေးသည် အမွေဆိုင်တစ်ဦးအနေဖြင့် ပိုင်ဆိုင်နေထိုင်ခဲ့ခြင်းသာဖြစ်၍ တရားစွဲဆိုရန် ကာလစည်းကမ်းသတ် ကျော်လွန်ခြင်း မရှိသေးကြောင်း ကောက်ယူကာ အောက်ရုံး စီရင်ချက်နှင့်ဒီကရီတို့ပယ်ဖျက်လျက် မချီတီးနှင့် မသိန်းမြတို့အမှုကို နှစ်ရုံးစလုံးတရားစရိတ်များနှင့်တကွ အနိုင်ပေးလိုက်လေသည်။ ထိုကဲ့သို့ အနိုင်ပေး လိုက်ခြင်းကို မထွေးနှင့် ၎င်း၏ခင်ပွန်း ကိုဘဇော်တို့က မကျေနပ်၍ ဤဒုတိယအယူခံမှု ကို တင်သွင်းလာခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

ဤအမှုတွင် အရေးတကြီး စဉ်းစားရမည့် ပြဿနာမှာ တစ်ရပ်သာ ရှိသည်။ ထိုပြဿနာမှာကွယ်လွန်သူခွခန့်ရမ်းနှင့် ဖော်ပြချက်တို့၏အမွေပုံပစ္စည်းများကို အမွေဆိုင်များ ဖြစ်ကြသည့် ၎င်းတို့၏ သားသမီးများက ခွဲဝေပြီးမပြီး ဆိုခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ အကယ်၍ ခွဲဝေပြီး၍အခင်းဖြစ်မြေကို မထွေးကရရှိခဲ့ပြီးဖြစ်လျှင် ကျန် အမွေဆိုင်များ ဖြစ်ကြသည့် မမျှင်၊ မအတင်၊ မောင်ဘအေးနှင့် မအုပတို့တွင် ထိုမြေ အားရောင်းချပိုင်ခွင့်ရှိတော့မည် မဟုတ်သောကြောင့် မချီတီးနှင့် မသိန်းမြတို့အမှုကို ပယ်ရပေမည်။ အကယ်၍ ခွဲဝေပေးခြင်း မရှိက မထွေး၏ ပိုင်ဆိုင်မှုမှာ အမွေဆိုင်အားလုံး

၁၉၆၆
ဦးဘဝေပါ ၆
†
မချီတီး
(ခေါ်)
မညွန့်ပါ ၂။

အတွက် ပိုင်ဆိုင်ခြင်းသာ ဖြစ်သည်ဟု ကောက်ယူရမည်ဖြစ်ပြီး၊ မချီတီးနှင့် မသိန်းမြ
တို့ အမှုကို အနိုင်ပေးရမည် ဖြစ်သည်။

ယခုအမှုတွင် ကွယ်လွန်သူ ဒွန်ရမ်းနှင့် ဒေါ်တုတ်တို့၏ အမွေပုံ ပစ္စည်းများကို
ခွဲဝေပြီး ဖြစ်သည်ဆိုသော မထွေး၏ ထုချေချက်နှင့် ပတ်သက်၍ စာချုပ်စာတမ်းမရှိ၊
နှုတ်ဖြင့် မိသားစု စီမံမှုအရ ပစ္စည်းများကို ခွဲဝေကြသည်ကို ဆိုလိုဟန် လက္ခဏာ
ရှိသည်။ မိသားစု စီမံမှုအရ နှုတ်ဖြင့် အမွေပစ္စည်းများကို ခွဲဝေခြင်းသည် ဥပဒေအရ
အတည်ဖြစ်သည်။ ရမိရိပေါ နှင့် တူဆီရမ် (၁) မကျော့ နှင့် ဒေါ်ကျေးအု (၂)
ဦးမြတ်ဖြူနှင့် မစောရှင် (၃)တို့ အမှုများကိုကြည့်ပါ။

အခင်းဖြစ် မြေကွက်သည် မူလက မထွေး၏မိဘများ ဖြစ်ကြသည့် ဒွန်ရမ်းနှင့်
ဒေါ်တုတ်တို့ပိုင်ပစ္စည်းဖြစ်ကြောင်း အငြင်းမထွက်ပေ။ သို့ဖြစ်ရာ ထိုမြေကို မိသားစု
စီမံမှုအရ နှုတ်ဖြင့် အမွေပစ္စည်း ခွဲဝေရာ၌ မိမိတဦးတည်း ရရှိခဲ့သည်ဆိုသော အချက်ကို
ထင်ရှားအောင် ပြသရန် တာဝန်မှာ မထွေးအပေါ်၌ ကျရောက်လျက်ရှိလေသည်။
ယင်းသို့ ကျရောက်လျက်ရှိသော တာဝန်ကို မထွေးသည် အောက်ရုံး၌ ကျေပြန်အောင်
ဆောင်ရွက်နိုင်ခဲ့ခြင်း မရှိပေ။ ၎င်း၏ ပညာရှိ ရှေ့နေကြီးကလည်း၊ အမွေပစ္စည်းများ က
အမွေဆိုင် အချင်းချင်း ခွဲဝေကြကြောင်း လုံလောက်သည့် သက်သေအထောက်
အထား မရှိကြောင်း ရှိသားစွာ ဝန်ခံသွားရ၏။

မထွေးသည် ယင်းသို့ မခွဲဝေရသေးသည့် အမွေပုံ ပစ္စည်းအပေါ် လက်ရှိနေထိုင်
ခဲ့ခြင်းမှာ အခြား အမွေဆိုင်များ၏ ပိုင်ဆိုင်ခွင့်ကို ဆန့်ကျင်၍ နေထိုင်ခဲ့သည်ဟု
မဆိုနိုင်ပေ။ ဒေါ်တုတ်သေဆုံးပြီးနောက်၊ ၎င်း၏ သမီးများ ဖြစ်ကြသည့် မရွှေသက်
နှင့် မအေးတို့သည် ထိုမြေပေါ်၌ နေထိုင်ခဲ့ကြပြီး၊ ထိုမြေပေါ်၌ပင် ကွယ်လွန်ခဲ့ကြ
ကြောင်း မထွေး၏ သက်သေတဦးဖြစ်သူ ဦးဘညိုက ထွက်ဆိုသွားသည့်အပြင် မထွေး
သည် အခြား အမွေဆိုင်များ၏ အခွင့်အရေးကို ပေါ်လွင် ထင်ရှားစွာ ဆန့်ကျင်လျက်
ပိုင်ဆိုင်ခဲ့သည်ဆိုသော လုံလောက်သည့် သက်သေအထောက်အထား မရှိသောကြောင့်
၎င်းသည် ကာလစည်းကမ်းသတ် အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၄၄ အရ၊ အခင်းဖြစ်မြေအပေါ်
ဆန့်ကျင်ဘက် ပိုင်ဆိုင်သူတယောက် ဖြစ်လာခဲ့သည်ဟု မယူဆနိုင်ပေ။ ၎င်း၏ ပိုင်ဆိုင်

(၁) အေးအိုင်အာ(ရ်)၊ ၁၉၂၈ ခုနှစ်၊ အာလာဟဘတ် ၆၄၁ (စုံညီရုံး)။
(၂) အေးအိုင်အာ(ရ်)၊ ၁၉၃၃ ခုနှစ်၊ ရန်ကုန်၊ စာ ၃၅၅။
(၃) ၁၉၄၉ ခုနှစ်၊ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး၊ စာ ၄၉၂ (တရားလွှတ်တော်)။

မူမှာ အမွေဆိုင်အားလုံးအတွက် ဖြစ်သည်ဟု ကောက်ယူရန်သာ ရှိပေသည်။
မောင်အောင်ထွန်း နှင့် မောင်စံညွန့် (၄) တို့အမှုကို ကြည့်ပါ။

အယူခံတရားလိုတို့၏ ပညာရှိရှေ့နေကြီးက မထွေးသည် အမွေဆိုင်
တစ်ဦးဖြစ်၍ အခင်းဖြစ်ပြေနှင့်ပတ်သက်သော အခြားအမွေဆိုင်တို့၏ အစုများကို
ရှေးဦးစွာ ဝယ်ယူပိုင်ခွင့်ရှိသည်ဆိုသော အချက်ကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားပေးရန် တင်ပြ
သွား၏။ မိဘဘိုးဘေးတို့၏ ပစ္စည်းကို သူစိမ်းတစ်ရံလူ လက်ထဲသို့ မရောက်စေဘဲ
သားစဉ်မြေးဆက်တို့၌သာ အစဉ်တစိုက် ထားရှိနိုင်ရန် အလိုတူ မခွဲဝေရသေးသည့်
အမွေပုံပစ္စည်းမှ အမွေဆိုင်တစ်ဦးဦး၏ ဝေစုကို အခြားအမွေဆိုင်များက ရှေးဦးစွာ
ဝယ်ပိုင်ခွင့်ရှိ သည်ဆိုခြင်းကို မငြင်းဆိုနိုင်ပေ။ ရေနံအိုးနှင့် မောင်မြတ်စံ (၅)၊
အမွေဆိုင်တစ်ဦးသည် မခွဲဝေရသေးသည့် အမွေပုံပစ္စည်းမှ ၎င်း၏ ဝေစုကို
အခြားအမွေဆိုင်များအား ဝယ်ယူရန် ရှေးဦးစွာ အခွင့်အရေးမပေးဘဲ သူစိမ်းတစ်ရံ
လူတစ်ယောက်ယောက်အား ရောင်းချခဲ့ပါလျှင် အခြားအမွေဆိုင်များက ထိုအရောင်း
အဝယ်အား ကန့်သတ်ထားသည့် အချိန်အတွင်း ပယ်ဖျက်နိုင်ခွင့် ရှိပေသည်။ ယင်းသို့
ပယ်ဖျက်ခြင်း မရှိသေးလျှင် ထိုအရောင်းအဝယ်သည် ခိုင်မာတည်မြဲလျက် ရှိသည်ဟု
ဆိုရမည် ဖြစ်သည်။ ဤကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ မောင်ရွှေညွန့်နှင့်မစိုး (၆)၊
ဆိုမာတွန်ဇရပ်ချတ်တီးနှင့် ရွှေညွန့် (၇) တို့ စီရင်ထုံးများကိုသာ ရည်ညွှန်းလိုသည်။

ယခုအမှုတွင် မထွေးသည် အခြားအမွေဆိုင်များက အခင်းဖြစ် ပြေနှင့်
ပတ်သက်၍ ၎င်းတို့ ဝေစုများအား အယူခံတရားခံများသို့ ရောင်းချခဲ့သည်
အရောင်းအဝယ်စာချုပ်အား ပယ်ဖျက်ရန် တရားစွဲဆိုခဲ့ခြင်း မရှိသေးပေ။ သို့ဖြစ်ရာ
အယူခံတရားခံတို့ ကိုးကားခဲ့သော အရောင်းအဝယ်စာချုပ်မှာ ခိုင်မာတည်မြဲလျက်ပင်
ရှိနေသည့်အလျောက် အယူခံတရားလိုတို့သည် အယူခံတရားခံတို့ စွဲဆိုသော အမှုကို
ခုခံခြင်းမပြုနိုင်ပေ။

အထက်ပါ အကြောင်းရပ်များကြောင့် ဟင်္သာတခရိုင် တရားမရုံး၏
စီရင်ချက်နှင့် စီရင်ချက်ကို အတည်ပြုကာ ဤအယူခံမှုကို တရားစရိတ်နှင့်တကွ
ပယ်လိုက်သည်။

(၄) အတွဲ ၅၊ ရန်ကုန်စီရင်ထုံး၊ စာ ၅၇၆။
(၅) အတွဲ ၈၊ အောက်မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး၊ စာ ၄၆၆။
(၆) အတွဲ ၂၊ အထက်မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး (၁၈၉၇-၈၁) ၁၅၅။
(၇) အတွဲ ၈၊ အောက်မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး၊ ၄၉၇။

နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ်

ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှု

တရားသူကြီးဦးသက်ဖေရှေတွင်

ဦးမောင်မောင်(ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားသူ)

နှင့်

ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ(ပြင်ဆင်ရန် လျှောက်ထားခံရသူ)*

ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၄၂၀ အရ တရားစွဲဆိုခြင်း— ဖြစ်ရပ်အမှန်ကို ပေါ်လွင်ထင်ရှားလာအောင် စစ်ဆေးဖော်ပေးရန် တရားသူကြီး၏ဝတ္တရား—အကြောင်းမဲ့ ရာဇဝတ်မှုတရားစွဲဆိုခြင်း ကိစ္စမျိုးကို အားပေးသင့်မသင့်၊

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ တရားလို သို့မဟုတ် တရားခံတစ်ဦးဦး၏ မတတ်ကျွမ်း မလိမ္မာမှုကြောင့် ဖြစ်ရပ်အမှန်ကို တင်ပြနိုင်ခြင်းမရှိသည့် အမှုမျိုးတွင် ဖြစ်ရပ်အမှန်ကို ပေါ်လွင်ထင်ရှားလာအောင် စစ်ဆေးထုတ်ဖော်ပေးရန် တရားသူကြီး၏ ဝတ္တရားဖြစ်သည်။ အမှန်တရား ထုတ်ဖော်ရေးကို အဓိကမထားဘဲ ဒိုင်လူကြီးအနေဖြင့်သာ အဆုံးအဖြတ်ပေးလျှင် တရားသူကြီး၏ တာဝန်ကျေပျံ့လိမ့်မည်မဟုတ်ပေ။ သို့ရာတွင် တစ်ဖက်မှလည်း လုပ်သားပြည်သူ တစ်ဦးဦးအား အကြောင်းမဲ့ ရာဇဝတ်ပြစ်မှု ကျူးလွန်သည်ဟု ရုံးတင်တရားစွဲဆိုထားခြင်း မပြုအပ်သည်ကိုလည်း သတိချုပ်ရန်လိုသည်။ အစွပ်စွဲခံရသူအဖို့လည်း မသက်သာ၊ တိုင်းပြည်အတွက်လည်း အကျိုးယုတ်စေမည့် အကြောင်းမဲ့ ရာဇဝတ်မှု တရားစွဲဆိုခြင်းကိစ္စမျိုးကို အားပေးရန်မသင့် ချေ။ ပြင်ဆင်ရန် လျှောက်ထားသူအတွက်။ ။ ဦးကျော်မြင့်။

ပြင်ဆင်ရန် လျှောက်ထားခံရသူအတွက်။ ။ ဒေါက်တာ မောင်ဖြူနှင့် အစိုးရရှေ့နေကြီး ဦးဘကြိုင်။

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေ။ ။လျှောက်ထားသူ ဦးမောင်မောင်အပေါ် ၎င်း၏ ယောက်ဖ ဖြစ်သူ ကေမိန်ဂိုဏ်းက တောင်ငူမြို့ စတုတ္ထရာဘက်ရာဇဝတ် တရားသူကြီးရုံး၏ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးအမှုအမှတ် ၈၀တွင် ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၄၂၀ အရ ဦးတိုက်

* ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၃၆ (ခ)။

+ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၇ တွင် ချမှတ်သော ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ မိခင်ဘာလ ၃၁ ရက်နေ့စွဲပါ တောင်ငူခရိုင် ရာဇဝတ်တရားသူကြီး၏ အမိန့်ကို ပြန်၍ ဆင်ခြင်မှု။

ဦးမောင်မောင်
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

တရားစွဲဆိုရာ ပညာရှိစတုတ္ထရာဘက် ရာဇဝတ်တရားသူကြီးသည် တရားလို သက်သေများကို စစ်ဆေးပြီးနောက် လျှောက်ထားသူ ဦးမောင်မောင်အား တရားရှင်လွှတ်ခဲ့၏။ ထိုကဲ့သို့ တရားရှင်လွှတ်သော အမိန့်ကို ကေမိန်ရိုင်းက မကျေနပ် သဖြင့် တောင်ငူမြို့ ခရိုင်ရာဇဝတ်တရားသူကြီးရုံး၏ ၁၉၆၅ ခုနှစ် ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၇ ဌ် စောဒကဝင်ရာ ပညာရှိခရိုင် ရာဇဝတ်တရားသူကြီးသည် နှစ်ဖက်ပညာရှိ ရှေ့နေကြီးများကို ကြားနာပြီးနောက် မူလရုံး၏ အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်ကာ လျှောက်ထားသူ ဦးမောင်မောင်အပေါ် ဒုတိယရာဘက်ရာဇဝတ် တရားသူကြီးရုံး၌ ထပ်မံစစ်ကြောစီရင်ရန် အမိန့်ချမှတ်လိုက်လေသည်။ လျှောက်ထားသူက ယင်းအမိန့်ကို ပယ်ဖျက်ပေးရန် လျှောက်ထားသောကြောင့် ဤပြင်ဆင်မှုပေါ်ပေါက်ခြင်း ဖြစ်သည်။

ပညာရှိခရိုင်ရာဇဝတ်တရားသူကြီး လုပ်သားပြည်သူ့အချင်းချင်း မကျေနပ်မှု ကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ တရားရုံး၏ အဆုံးအဖြတ် ကို ရယူရန် တိုင်ကြားစွဲဆိုလာသောအခါ တရားသူကြီးများသည် နှစ်ဘက်မှတင်ပြသည့် သက်သေအထောက်အထားများနှင့်သာ တင်တိမ်းရောသိရကာ အဆုံးအဖြတ်ပေးခြင်းထက် အမှန်တရားပေါ်ပေါက်စေခြင်း အလို့ငှာ မူပြန်ခြင်းရာကို သိနိုင်စွမ်းရှိသူများအား ဆင့်ဆိုခေါ်ယူစစ်ဆေးသင့်ကြောင်း ယခု အမှုတွင်ကား အရောင်းအဝယ် စာချုပ်ကို ရေးသားသည့် ဦးထွန်းမြိုင်ကို လည်းကောင်း၊ မော်တော်ကားကို ပြင်ဆင်ရန် အပ်ထားသည့် အလုပ်ရုံပိုင်ရှင် ဦးအိစွမ်ကိုလည်းကောင်း၊ မော်တော်ကား၏ နံပါတ်အသစ်ကို ပြောင်းလဲပေးရသည့် မော်တော်ယာဉ်မှတ်ပုံတင်ဌာနမှ တာဝန်ခံအရာရှိကို လည်းကောင်း၊ ဦးတိုက်လျှောက်ထားသူက ခေါ်ယူစစ်ဆေးခဲ့ခြင်း မပြုစေကာမူ မူလရုံးမှ ခေါ်ယူစစ်ဆေးရန် လိုအပ်နေကြောင်း ကောက်ယူကာ မူလရုံး၏ တရားရှင်အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်လေသည်။

လုပ်သားပြည်သူ့အချင်းချင်း အငြင်းပွားသည့် ပြဿနာနှင့်ပတ်သက်၍ တရားရုံး ၏ အဆုံးအဖြတ်ကို ခံယူရန် တိုင်ကြား စွဲဆိုလာသောအခါ တရားသူကြီးများသည် အမှန်တရားပေါ်ပေါက်ရအောင် တွေးတောကြံဆ၍ စစ်ကြောစီရင်ရန် တာဝန်ရှိကြ သည်မှာ မှန်၏။ တရားလို သို့မဟုတ် တရားခံတစ်ဦး၏ မတတ်ကျွမ်းမလိမ္မာမှုကြောင့် ဖြစ်ရပ်အမှန်ကို တင်ပြနိုင်ခြင်း မရှိသည့် အမှုမျိုးတွင် ဖြစ်ရပ်အမှန်ကို ပေါ်လွင် ထင်ရှားလာအောင် စစ်ဆေးထုတ်ဖော်ပေးရန် တရားသူကြီး၏ဝတ္တရားဖြစ်သည် ဆိုခြင်း ကိုလည်း မငြင်းနိုင်။ အမှန်တရားထုတ်ဖော်ရေးကို အဓိကမထားဘဲ ခိုင်လုံကြီးအနေ ဖြင့်သာအဆုံးအဖြတ်ပေးလျှင် တရားသူကြီး၏ တာဝန်ကျေပွန်လိမ့်မည် မဟုတ်ပေ။ သို့ရာတွင် တစ်ဖက်မှလည်း လုပ်သားပြည်သူတစ်ဦးအား အကြောင်းမဲ့ ရာဇဝတ်ပြစ်မှု ကျူးလွန်သည်ဟု ရုံးတင်တရား စွဲဆိုထားခြင်း မပြုအပ်သည်ကိုလည်း သတိချပ်ရန် လိုသည်။ ရာဇဝတ်ပြစ်မှုကျူးလွန်သည်ဟု စွပ်စွဲခံရသူသည် ထုချေပြေရှင်းရန် ရုံးသို့

၁၉၆၆

ဦးမောင်မောင်
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

လာရောက်ခြင်းနှင့် ရွှေနေရွှေရပ်များ ငှါးရမ်းရသဖြင့် ငွေကြေးကုန်ကျခြင်း စသည့်စကားများအပြင်၊ အပြစ်ဒဏ်ကျခံရမည်လောဆိုသည့်စိတ်သောကကိုလည်း၊ နာရီ မလပ်ခံစားနေရသဖြင့်၊ တိုင်းပြည်အတွက် အလွန် လိုအပ်နေသည့်၎င်း၏ လုပ်အားကို အပြည့်အဝ ရနိုင်လိမ့်မည် မဟုတ်တော့ပေ။ သို့ဖြစ်ရာ အစွပ်စွဲခံရသူ အဘို့လည်း မသက်သာ၊ တိုင်းပြည်အတွက်လည်း အကျိုးယုတ်စေမည့် အကြောင်းမဲ့ရာဇဝတ်မှု တရားစွဲဆိုခြင်း ကိစ္စမျိုးကို အားပေးရန် မသင့်ချေ။

ဤအမှုပေါ်ပေါက်လာရသည့် အကြောင်းခြင်းရာ အတိုချုပ်မှာ၊ လွန်ခဲ့သည့် ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၁၄ ရက်နေ့တွင် တောင်ငူမြို့၊ အုတ်ကျွတ်တန်းရပ်နေ၊ မူလရုံး တရားလို ဦးမိန်ရှိန်းသည် ၎င်း၏ ဂျီ၊ အမ်၊ စီ၊ သစ်ဆွဲကားအမှတ် တောင်ငူ၊ ၆၇၉ ကို၊ သက်သေခံအမှတ် “၁” အရောင်းအဝယ်စာချုပ်ဖြင့်၊ လျှောက်ထားသူ ဦးမောင် မောင်အား တန်ဘိုးငွေ ၂၀,၀၀၀ နှင့် ရောင်းချခဲ့၏။ တနေ့တည်းတချိန်တည်း၌ပင် လျှောက်ထားသူ ဦးမောင်မောင်က ကြီးပြင် ၂၄ ကွင်းမှ ၎င်းကိုယ်ပိုင် ထုတ်လုပ်မည့် ကညင်သစ်တန် ၂၀၀ ကို တတန်လျှင် ၁၀၀ နှုန်းနှင့်ရောင်းချကြောင်း၊ သစ်ဘိုးငွေ ၂၀,၀၀၀ ကို ဦးမောင်မောင်က လက်ခံရရှိကြောင်း၊ သက်သေခံ “က” စာချုပ်ဖြင့် ရောင်းချလေသည်။ ယင်းသို့ ဦးမိန်ရှိန်းနှင့် ဦးမောင်မောင်တို့ အပြန်အလှန်အရောင်း အဝယ် စာချုပ် ချုပ်ဆိုကြသော်လည်း၊ တဦးနှင့် တဦးငွေအပေးအယူမရှိကြချေ။ မော်တော်ကား၏တန်ဘိုးကို သစ်ထုတ်လုပ်ချိန်တွင် သစ်များပေးရန် ဖြစ်လေသည်။ ဦးမိန်ရှိန်းနှင့် ဦးမောင်မောင်တို့မှာ သမီးယောက်ဖ များဖြစ်ကြပြီ။ ထိုကဲ့သို့ စာချုပ် ချုပ်ဆိုစဉ် အချိန်အခါက၊ တအိမ်တည်း နေထိုင် ကြလေသည်။ ထို့နောက် သစ်တန် ၂၀၀ ကို ပေးအပ်ရန် အချိန်ကျရောက်သောအခါ၊ ဦးမောင်မောင် သည် သစ်များကိုပေးအပ်ရန် ပျက်ကွက်ခဲ့သည်။ ယင်းသို့သစ်များကိုပေးရန်ပျက်ကွက် သဖြင့်၊ မော်တော်ကားကို ပြန်တောင်းရာ မရသောကြောင့် ဦးမိန်ရှိန်းက ဦးမောင် မောင်အပေါ် ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၄၂၀ အရ၊ မူလရုံး၌ ဦးတိုက်တရားစွဲဆိုခဲ့ခြင်းဖြစ်လေ သည်။

လူတဦးတယောက်အား ၎င်း၏ပစ္စည်း သို့မဟုတ် ငွေကိုပေးအပ်စေရန် လိမ်လည် ၍ မရိုးဖြောင့်သော သဘောနှင့် သွေးဆောင်မှုသာ၊ ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၄၂၀ အရ၊ အကျိုးဝင်မည်ဖြစ်သည်။ ပစ္စည်း သို့မဟုတ် ငွေကို ပေးအပ်ခြင်းမပြုမီ၊ တရားခံက ထိုသူအား လိမ်လည်လှည့်ဖြားခဲ့သည် ဆိုသော အချက်ရှိရန်လိုပေသည်။ ပစ္စည်း၊ သို့မဟုတ် ငွေကို ပေးအပ်စေရန် သွေးဆောင်ခြင်းပြုလုပ်ချိန်၌ တရားခံသည် လိမ်လည် လှည့်ဖြားခြင်းမရှိပါ။ ၎င်းအပေါ် ရာဇဝတ် ကြောင်းအရ တရားမစွဲဆိုနိုင်။

ဦးမောင်မောင်
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

မောင်ဘိုးလူနှင့် နိုင်ငံတော်(၁)၊ ပြည်ထောင်စု နှင့် ဦးခင်မောင်လတ် (၂)၊ မစ္စတာ
ခါဂျာ ဖီ(လ်) နှင့် ပြည်ထောင်စု(၃)၊ မရွှေ(ခေါ်) မကျင်ရွှေ နှင့် ပြည်ထောင်စု
(၄)၊ ဦးစိန်နှင့် ပြည်ထောင်စု(၅) တို့မှာ အလားတူအဆုံးအဖြတ်ပြုထားသည့်စီရင်ထုံး
အချို့ပင်ဖြစ်လေသည်။

ယခုအမှုတွင်၊ လျှောက်ထားသူသည် သက်သေခံအမှတ် “၁” အရောင်းအဝယ်
စာချုပ်ကို ချုပ်ဆိုပြီးနောက်၊ မော်တော်ကားအား ၎င်း၏ ကြေးငွေဖြင့် ပြင်
ဆင်ထားကြောင်း ဦးမိန်ရှိန်းကိုယ်တိုင်က ဝန်ခံထားသောကြောင့်၊ ၎င်းတို့နှစ်ဦး
ကားအရောင်းအဝယ်ပြုလုပ်ခဲ့ခြင်းမှာ ဟန်ဆောင်အရောင်းအဝယ်မဟုတ်၊ အပြီးအပိုင်
အရောင်းအဝယ်ဖြစ်ကြောင်း ပေါ်လွင်သည်။ ယင်းသို့ မော်တော်ကားကို ဝယ်စဉ်
လျှောက်ထားသူက ထိုမော်တော်ကား၏ တန်ဖိုးငွေဖြစ်သော ငွေ ၂၀,၀၀၀ အတွက်
ကညင်သစ်တန် ၂၀၀ ကို သစ်ထုတ်လုပ်ချိန်၌ ဦးမိန်ရှိန်းအား အပ်ပေးရန် သဘောတူ
ခဲ့၏။ လျှောက်ထားသူသည် သစ်စက်ပိုင်ရှင်တဦး ဖြစ်သည်သာမက သစ်ထုတ်လုပ်
ရန် ကိုယ်ပိုင်ကြိုးဝိုင်းလည်း ရှိသူဖြစ်ကြောင်း၊ ဦးမိန်ရှိန်းဘက်မှ ငြင်းဆိုနိုင်ခြင်း မရှိ
သဖြင့် ယင်းသို့သစ်တန် ၂၀၀ ကိုအပ်ပေးရန် သဘောတူစဉ်က လျှောက်ထားသူသည်
သစ်များကို အပ်ပေးရန် အခြေအနေမရှိဘဲ လိမ်လည်လှည့်ဖြား၍ စာချုပ် ချုပ်ဆို
ခဲ့သည်ဟု မဆိုနိုင်ပေ။ သို့ဖြစ်၍ လျှောက်ထားသူက အချိန်ကျ၍ သစ်များကို ပေးအပ်
ရန်ပျက်ကွက်သော ကိစ္စမှာ ရာဇဝတ်ကြောင်းနှင့် လုံးဝသက်ဆိုင်ခြင်းမရှိ၊ တရားမ
ကြောင်းဖြင့်သာ တရားစွဲဆို တောင်းခံရပေမည်။

အထက်ပါ အကြောင်းများကြောင့်လျှောက်ထားသူ ဦးမောင်မောင်အားရာဇသတ်
ပုဒ်မ ၄၂၀ အရ၊ ထပ်မံခံစေကြော စီရင်ချမှတ်ခဲ့သော တောင်ငူမြို့၊ ပညာရှိခရိုင်ရာဇဝတ်
တရားသူကြီး၏ အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်ပြီး၊ လျှောက်ထားသူအား တရားရှင်လွှတ်ခဲ့သည့်
တောင်ငူမြို့၊ ပညာရှိ စတုတ္ထရဘက် ရာဇဝတ်တရားသူကြီး၏ အမိန့်ကို အတည်ပြုလိုက်
သည်။

- (၁) အတွဲ ၁၊ ရန်ကုန်၊ စာ ၃၉၇။
- (၂) ၁၉၅၂ ခုနှစ်၊ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး၊ စာ ၁၁၄ (တရားလွှတ်တော်)။
- (၃) ၁၉၅၃ ခုနှစ်၊ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး၊ စာ ၂၈၀ (တရားလွှတ်တော်)။
- (၄) ၁၉၅၈ ခုနှစ်၊ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး၊ စာ ၃၀၆ (တရားလွှတ်တော်)။
- (၅) ၁၉၆၀ ခုနှစ်၊ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး၊ စာ ၂၃၅ (တရားလွှတ်တော်)။

နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ်

တရားမပဌမအယူခံမှု

တရားသူကြီး ဦးထွန်းထင် ချွေတွင်

ဦးလှမြိုင် (အယူခံတရားလို)

နှင့်

ဗုဒ္ဓသာသနာ့နဂ္ဂဟအဖွဲ့၊ ၎င်း၏အတွင်းရေးမှူး ဦးလှစိန်
(အယူခံတရားခံ) *

† ၁၉၆၆

ဇွန်လ ၁၁ ရက်။

မြေပေါ်တွင် ကျူးကျော်၍ ဆောက်လုပ်ထားသည့် အဆောက်အဦများကို ဖယ်ရှားပေးရန်နှင့် မြေကိုလက်ရှိရရှိရန် တရားစွဲဆိုမှု—ဧည့်သည်တော်သည်နှင့် ပတ်သက်၍ အော်ဒါမီဇာချုပ် မတင်ပြနိုင်ခြင်း—ကတိစာချုပ်တွင် မြေ၏ စာချုပ် စာတမ်းများကို အပေါင်သဘောဖြင့်ပေးအပ်ကြောင်း၊ မဖော်ပြခြင်း—ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၅၇ အက်(၆)၊ ပုဒ်မ ၆၉(၁)(စီ) ပုဒ်မ ၆၉(၂) (အေ)၊ ပုဒ်မ ၆၉ (၂)(သီ)များအရ ရောင်းပိုင်ခွင့်ရှိမှု—မိမိဖယ်ယူ၍တရားဝင် ပိုင်ဆိုင်သည့်အနေဖြင့် မြေကိုလက်ရောက်ရရှိရန် တရားဝင်ပိုင်ဆိုင်ကြောင်း ပေါ်လွင်အောင် ပြသနိုင်ခြင်း မရှိခြင်း—တောင်းဆိုသည့် သက်သာခွင့်ကို ရရှိရန် ရှိ မရှိ။

ဆိုပြောချက်။ ။အက်(၆)အမ်(၆)နာနာဘာဝါးက ဦးရှမ်းဘိုထံမှဧည့်သည်နှင့်ပတ်သက်၍ အော်ဒါမီဇာချုပ်ကိုလည်း တင်ပြနိုင်ခြင်းမရှိသည့်ပြင်၊ သက်သေခံ(င)ကတိစာချုပ်တွင် အချင်းဖြစ်မြေ၏ စာချုပ်စာတမ်းများကို အပေါင်သဘောအဖြစ် ဦးရှမ်းဘိုထံသို့ ပေးအပ်ခဲ့ကြောင်း၊ မည်သို့မျှ တိကျစွာပေါ်ပြထားခြင်းမရှိ။ ထို့ကြောင့်အချင်းဖြစ်မြေကို ပိုင်ရှင်တဦးဖြစ်သူအက်(၆)၊အမ်(၆)နာနာဘာဝါးကဦးရှမ်းဘိုသို့ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၅၇ အက်(၆)အရ စာချုပ်စာတမ်းများ အပ်နှံသည့် အပေါင်အဖြစ် ပေါင်နှံထားခဲ့ကြောင်း မည်သို့ထင်ရှားခြင်း၊ မရှိပေ။ တဖန်ဦးရှမ်းဘိုက သက်သေခံအမှတ်(င) ကတိစာချုပ်ပါ စည်းကမ်းချက်အရ ချေးငွေကို သတ်မှတ်သည့် အချိန်တွင် ပြန်ဆပ်ခြင်း မပြုသဖြင့် ပေါင်နှံထားသည့်အချင်းဖြစ်မြေကို တရားလိုသို့ ရောင်းပိုင်ခွင့်ရှိသည့်အတိုင်း ရောင်းချလိုက်သည့် ဆိုသော်လည်း ထိုသို့ ရောင်းချခဲ့ခြင်းမှာ ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းရေး ဥပဒေ ပုဒ်မ ၆၉(၁) (စီ)တွင် ပြဆိုထားသည့် အတိုင်း ရောင်းချနိုင်ရန် အပေါင်စာချုပ်စာတမ်း မရှိသည်တကြောင်း၊ပုဒ်မ ၆၉(၂)(အေ)တွင် ပြဆိုထားသည့်အတိုင်း ချေးငွေများ

* ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ တရားမ ပဌမအယူခံမှုအမှတ် ၄၉။

† ၁၉၆၂ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှု အမှတ် ၁၁၉၉ တွင်၊ ရန်ကုန်မြို့တော် တရားမရုံးတရားသူကြီးချုပ် ခုံတော်၏ ချမှတ်သော စီကရီကို အယူခံဝင်မှု။

ကို ၃ လအတွင်းပေးဆပ်ရန် မြို့စားသို့ နို့တစ်စာထုတ်ဆင့်ခဲ့ကြောင်း မည်သို့မျှ မတွေ့ရှိရသည့်အပြင် ပုဒ်မ ၆၉(၂)(ဘီ)တွင် ပြဆိုထားသည့် အတိုင်း အဘိုးငွေများမှာ ၅၀၀ ကကျော်နေကြောင်း ကိုလည်း မတွေ့ရှိရသဖြင့် အပေါင်ခံသည်ဆိုသူ ဦးရှမ်းဘိုက အချင်းဖြစ်မြေကို ဥပဒေအရောင်းပိုင် ခွင့်ရှိမည်မဟုတ်ပေ။ ထို့အတွက် အယူခံတရားလိုက အချင်းဖြစ်မြေကို ဦးရှမ်းဘိုထံမှ ဝယ်ယူခဲ့ခြင်းမှာ မည်သို့မျှ တရားဝင်ပိုင်ဆိုင်ခြင်း ဖြစ်ခဲ့သည်ဟု ယူဆရန်မဖြစ်။

ဦးမင်းခန့် နှင့် မအာမက်စူစီ၊ ၁၉၅၅၊ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး၊ စာ ၁၃၀၊ ရည်ညွှန်းသည်။

အချင်းဖြစ်မြေကို လက်ရောက်ရရှိရန် မိမိဝယ်ယူ၍ တရားဝင်ပိုင်ဆိုင်သည့် အနေဖြင့် တရားစွဲဆို သော အမှုမျိုးတွင် တရားစွဲဆိုသူသည် အချင်းဖြစ်ပစ္စည်းကို တရားဝင်ပိုင်ဆိုင်ကြောင်း ပေါ်လွင် အောင် ပြသနိုင်ခြင်းမရှိက၊ တောင်းဆိုသည့် သက်သာခွင့်ကို မည်သို့မျှ ရရှိရန်မရှိ။

အေးအယ်(လ်)အာ(ရ်)အ(မ်)အရှန်နာချာလန် ချစ်တီးယား နှင့် ကိုထူးမောင် ပါ ၁၊ အေးအိုင်၊စာ(ရ်)၊ ၁၉၃၃၊ ရန်ကုန်စာ ၁၇၄၊ ရည်ညွှန်းသည်။

အယူခံတရားလိုအတွက်။ ။ဦးသန်းမောင်။

အယူခံတရားခံအတွက်။ ။ဦးလှသိန်း။

တရားသူကြီး ဦးထွန်းတင်။ ။ယခုအမှုမှာ၊ ရန်ကုန်မြို့ တရားမရုံး၊ ၁၉၆၂ ခုနှစ် တရားမကြီးမှုအမှတ် ၁၁၉၉ တွင်၊ တရားလိုဖြစ်သူ၊ အယူခံတရားလို ဦးလှမြိုင်က အချင်းဖြစ် ရန်ကုန်မြို့၊ သာသနာ့ရိပ်သာလမ်းရှိ၊ တာမေ့တိုက်နယ် မြေတိုင်း ရပ်ကွက်၊ အမှတ် ၃၅၊ ဦးပိုင် အမှတ် ၆၂၊ မြေဧရိယာ ၁ ဒသမ ၅၂၂ မြေကွက်ကို၊ ၎င်းသည်၊ ဦးရှမ်းဘိုဆိုသူထံမှ သက်သေခံအမှတ် (ခ) ရေစက္ကရီစာချုပ်အရ၊ ဝယ်ယူပိုင်ဆိုင်ခဲ့၊ သဖြင့်၊ အယူခံတရားခံဖြစ်သူ ဗုဒ္ဓသာသနာ့နဂ္ဂဟအဖွဲ့အား ၎င်းတို့ ထိုမြေပေါ်တွင် ကျူးကျော်၍ ဆောက်လုပ်ထားသည့် အဆောက်အဦများကို ဖယ်ရှားပေးရန်နှင့် မြေကို လက်ရှိရရှိရန် တရားစွဲဆိုခဲ့သည်ကို၊ အောက်ရုံးမှ စရိတ်နှင့် တကွ ပလပ်လိုက် သဖြင့်၊ အယူခံတရားလိုက တင်သွင်းခဲ့သည့်အယူခံမဖြစ်သည်။

တရားခံဖြစ်သူ အယူခံတရားခံများက၊ အချင်းဖြစ်သည့်မြေမှာ၊ အယူခံတရားလို ဖြစ်သူ ဦးလှမြိုင် ဝယ်ယူပိုင်ဆိုင်သည်ဆိုသည်ကို ငြင်းဆို၍၊ တရားလိုစွဲဆိုသည့်အတိုင်း ထိုမြေကို လက်ရောက်ရရှိနိုင်ရန် အခွင့်အရေးမရှိပါဟု ချေပလေသည်။

မူလရုံး၏ စီရင်ချက်တွင် ပေါ်ပြထား၍ တွေ့ရှိရသည်မှာ၊ အချင်းဖြစ်မြေနှင့် ပတ် သက်၍၊ ရှေးဦးစွာ၊ အယူခံတရားခံများဖြစ်သူ ဗုဒ္ဓသာသနာ့နဂ္ဂဟအဖွဲ့မှ အယူခံတရား လိုအပေါ်၊ ထိုမြေကို လက်ရောက်ရရှိ၍ သီးခြားသက်သာခွင့် ဥပဒေပုဒ်မ ၉ အရ ရန်ကုန်မြို့ တရားမရုံး၊ ၁၉၆၂ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှု အမှတ် ၁၁၃၄ တွင် စွဲဆိုခဲ့ပြီးနောက်မှ အယူခံတရားလိုက၊ ယခုအမှုကို အယူခံတရားခံအပေါ် တရားစွဲဆိုခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ နှစ်ဦး

၁၉၆၆
—
ဦးလှမြိုင်
နှင့်
ဗုဒ္ဓသာသနာ့
နဂ္ဂဟအဖွဲ့၊
၎င်း၏
အတွင်းရေးမှူး
ဦးလှစိန်။

နှစ်ဘက်တို့က၊ ယခုအမှုကို ရှေးဦးစွာ ဆုံးဖြတ်ပြီးမှ အယူခံတရားခံများ စွဲဆိုသည့်အမှုကို ဆက်လက် စဉ်းစားကြရာ သဘောတူညီခဲ့သဖြင့် အယူခံတရားခံများ စွဲဆိုသည့် အမှုအမှတ် ၁၁၃၄/၆၂ ကို ယခုအမှုပြီးဆုံးသည်တိုင် ဆိုင်းငံ့ထားခဲ့လေသည်။

ယခုအမှုတွင် ပေါ်လွင်သည့် သက်သေခံချက်များအရ တွေ့ရှိရသည်မှာ အချင်းဖြစ်မြေကို မူလက အမ်(မ်)အက်(စ်) နာနာဘာဝါးဆိုသူပိုင်ဆိုင်၍ ၎င်းမှာ ၁၉၃၉ ခုနှစ်တွင် သေဆုံးသွားပြီး အမွေစားအမွေခံများအဖြစ် သားသမီး ၁၂ ယောက် ကျန်ရစ်ခဲ့သည်တွင် အကြီးဆုံးသားမှာ အက်(စ်)အမ်၊ နာနာဘာဝါး ဖြစ်လေသည်။ အက်(စ်)အမ်၊ နာနာဘာဝါးသည် ၁၉၄၈ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၁၅ ရက်နေ့တွင် ဦးရှမ်းဘိုဆိုသူထံမှ ငွေ ၇၅၀၀/- ချေးယူပြီး အချင်းဖြစ်သည့်မြေနှင့် ပတ်သက်သည့် စာချုပ်စာတမ်းများကို အပေါင်သဘောနှင့် ဦးရှမ်းဘိုထံ သက်သေခံအမှတ် (င) ကတိစာချုပ်အရ အပ်နှံထားခဲ့ကြောင်း၊ ထိုကတိစာချုပ်တွင် ချေးငွေကို အက်(စ်) အမ်၊ နာနာဘာဝါးသည် ၁၉၄၈ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၂၃ ရက်နေ့တွင် ပြန်၍ မဆပ်ပေးနိုင်ပါက ဦးရှမ်းဘိုက ပေါင်နှံထားသည့်မြေကို ရောင်းပိုင်ခွင့် ရှိပါသည်ဟု ပေါင်သူက သဘောတူညီခဲ့လေသည်။ ထိုသဘောတူညီချက်အရ ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၂၁ ရက်နေ့တွင် ဦးရှမ်းဘိုက အချင်းဖြစ်မြေကို အယူခံတရားလိုသို့ သက်သေခံအမှတ် (ခ) အရောင်းအဝယ် ရေစစ္စရီ စာချုပ်အရ ရောင်းချလိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။

အမှုတွင် တရားခံဖြစ်သူ အယူခံတရားခံများက အချင်းဖြစ်မြေကို တရားလိုဖြစ်သူ အယူခံတရားလိုသည် ပိုင်ဆိုင်ခွင့် မရှိ၍ လက်ရောက်မရထိုက်ပါဟု ငြင်းဆိုထားသဖြင့် အောက်ရုံးမှ ကောက်ချက် ၃ ခု ထုတ်နုတ်ခဲ့ရာ အရေးကြီးသည့် ကောက်ချက်မှာ ပထမ ကောက်ချက် ဖြစ်သည့် “အချင်းဖြစ်မြေကို တရားလိုက တရားစင်ပိုင်ဆိုင်ပါသလား” ဆိုသည့် ကောက်ချက် ဖြစ်သည်။ ၎င်းကောက်ချက် နှင့် ပတ်သက်၍ သက်သေခံချက်များကို ကြည့်ရှုသောအခါ အချင်းဖြစ် မြေကို ပိုင်ရှင် အမ်(မ်)၊ အက်(စ်)၊ နာနာဘာဝါး သေဆုံးသောအခါ ၎င်း၏ အမွေစား အမွေခံများ ဖြစ်သည့် သားသမီး ၁၂ ယောက်က ပိုင်ဆိုင်သဖြင့် ထိုသားသမီး ၁၂ ယောက်အနက် အကြီးဆုံးဖြစ်သူ အက်(စ်)၊ အမ်၊ နာနာဘာဝါးတစ်ယောက် တည်းက ဦးရှမ်းဘိုအား ပေါင်ခဲ့သည်ဆိုသည်မှာ အပေါင်အထမြောက်သည် ဟု မဆိုနိုင်သည့်အပြင် ဦးရှမ်းဘို ကလည်း သက်သေခံ (င) ကတိစာချုပ်တွင် ပါရှိသည့်အတိုင်း ချေးငွေများကို မရ ရှိသဖြင့် ရောင်းချလိုက်သည်ဆိုသော် လည်း ထိုသို့ ရောင်းချ နိုင်ရန် ပစ္စည်း လွှဲပြောင်းရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၆၃ (လိုအပ် ချက်) များနှင့် အညီ ဆောင်ရွက် ခဲ့ခြင်း မရှိ သဖြင့် မြေကို ဝယ်ယူ ခဲ့သူ အယူခံ

တရားလိုသည်။ အချင်းဖြစ် မြေနှင့် ပတ်သက်၍၊ ပိုင်ဆိုင်ခွင့် ရရှိသည်ဟု မယူဆနိုင် ဆိုပြီး၊ အယူခံတရားလိုစွဲဆိုသည့် အမှုကို စရိတ်နှင့် တကွ ပလပ်လိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။

၁၉၆၆

ဦးလှမြိုင်
နှင့်

ဗုဒ္ဓသာသနာ့

နက္ခတ်အမှု၊
၎င်း၏

အတွင်းရေးမှူး

ဦးလှစိန်။

ယခုအယူခံမှု တင်သွင်းရာတွင်၊ အယူခံတရားလိုက၊ သက်သေခံအမှတ် (င) ကတိ စာချုပ်အရ၊ အချင်းဖြစ်မြေကို၊ ဦးရှမ်းဘိုအား အပေါင်အဖြစ် ပေးထားခဲ့ကြောင်းမှာ ၎င်းစာချုပ်တွင် ရည်ညွှန်းထားချက်များအရ၊ ပေါ်လွင်သဖြင့်၊ ဦးရှမ်းဘိုက၊ ထို အပေါင်ပစ္စည်းကို၊ အယူခံတရားလိုသို့ ရေစုစုစာချုပ်အရ၊ ရောင်းချခဲ့သဖြင့်၊ အယူခံ တရားလိုသည်သာ၊ အချင်းဖြစ် မြေ၏ တရားဝင်ပိုင်ဆိုင်သူ ဖြစ်ပါသည်ဟု၊ ယူဆသင့် ကြောင်းပြဆိုပေသည်။ သို့ရာတွင်၊ ယခုအမှု၌၊ အချင်းဖြစ်မြေကို မူလပိုင်ရှင် အမ်(မ်)၊ အက် (စ်)၊ နာနာဘာဝါး၊ သေဆုံးသွားသောအခါ၊ ၎င်း၏ အမွေစားအမွေခံများဖြစ်သူ သားသမီး ၁၂ ယောက်တို့က ပိုင်ဆိုင်လာကြောင်းနှင့်၊ ထိုမြေကိုသားတယောက်တည်း ကသာ အပေါင်ပြုလုပ်ရန် အခွင့်အရေးမရှိကြောင်းကို၊ အယူခံတရားလိုအတွက် လိုက် ပါ ဆောင်ရွက်သည့် ပညာရှိ ရွှေနေကြီးက ဝန်ခံပေသည်။

တဖန်၊ ယခုအမှုတွင် အက် (စ်)၊ အမ် (မ်)၊ နာနာဘာဝါးက၊ ဦးရှမ်းဘိုထံမှ ၇၂၀၀ ချေးငှါးခဲ့သည်နှင့် ပတ်သက်၍၊ အော်ဒါမံ စာချုပ်ကိုလည်း၊ တင်ပြနိုင် ခြင်း မရှိသည့်ပြင်၊ သက်သေခံ (င) ကတိစာချုပ်တွင်၊ အချင်းဖြစ် မြေ၏ စာချုပ် စာတမ်းများကို အပေါင်သဘောအဖြစ် ဦးရှမ်းဘိုထံသို့ ပေးအပ်ခဲ့ကြောင်း၊ မည်သို့မျှ ထိကျစွာ ပေါ်ပြထားခြင်းမရှိကြောင်းကို မပြင်းဆိုနိုင်ပေ။ ထို့ကြောင့် အချင်းဖြစ် မြေကို ပိုင်ရှင်တဦးဖြစ်သူ အက် (စ်)၊ အမ် (မ်) နာနာဘာဝါးက ဦးရှမ်းဘိုသို့ ပစ္စည်း လွှဲပြောင်းရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၅၈ အက် (ပ) အရ၊ စာချုပ် စာတမ်းများ အပ်နှံသည့် အပေါင်အဖြစ်၊ ပေါင်နှံထားခဲ့ကြောင်း၊ မည်သို့မျှထင်ရှားခြင်းမရှိပေ။ တဖန် ဦးရှမ်းဘို က၊ သက်သေခံအမှတ် (င) ကတိစာချုပ်ပါ စည်းကမ်းချက်အရ၊ ချေးငွေကို သတ်မှတ် သည့် အချိန်တွင်၊ ပြန်ဆပ်ခြင်း မပြုသဖြင့်၊ ပေါင်နှံထားသည့် အချင်းဖြစ်မြေကို၊ တရား လိုသို့ ရောင်းပိုင်ခွင့် ရှိသည့်အတိုင်း၊ ရောင်းချလိုက်သည်ဆိုသော်လည်း၊ ထိုသို့ ရောင်းချ ခဲ့ခြင်းမှာ၊ မစွည်းလွှဲပြောင်းရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၆၉ (၁) (စီ) တွင် ပြဆိုထားသည့်အတိုင်း ရောင်းချနိုင်ရန်၊ အပေါင်စာချုပ် စာတမ်းမရှိသည့်တကြောင်း၊ ပုဒ်မ ၆၉ (၂) (အ) တွင်၊ ပြဆိုထားသည့်အတိုင်း၊ ချေးငွေများကို ၃ လအတွင်း၊ ပေးဆပ်ရန် မြီစားသို့ နို့တစ်စာ ထုတ်ဆင့်ခဲ့ကြောင်း၊ မည်သို့မျှ မတွေ့ရှိရသည့်အပြင်၊ ပုဒ်မ ၆၉ (၂) (ဘီ) တွင် ပြဆိုထားသည့် အတိုင်း၊ အတိုးငွေ များမှာ ၅၀၀ က ကျော်ကြောင်း ကိုလည်း မတွေ့ရှိရသဖြင့် ဦးမင်းစိန်နှင့် မဟာမက်ရွှေပီ ပါ (၁) (၁) တွင် ပြဆိုထား

(၁) ၁၉၅၅ ခုနှစ်၊ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး စာမျက်နှာ ၁၃၀။

၁၉၆၆

ဦးလှမြိုင်
နှင့်

ဗုဒ္ဓသာသနာ့
နဂါယအဖွဲ့
၎င်း၏

အတွင်းရေးမှူး
ဦးလှစိန်။

သည့်အတိုင်း အပေါင်ခံသည်ဆိုသူ ဦးရှမ်းဘိုက၊ အချင်းဖြစ် မြေကို၊ ဥပဒေအရ ရောင်း
ပိုင်ခွင့် ရှိမည်မဟုတ်ပေ။ ထို့အတွက် အယူခံတရားလိုက အချင်းဖြစ် မြေကို ဦးရှမ်းဘို
ထံမှ ဝယ်ယူခဲ့ခြင်းမှာ မည်သို့မျှ တရားဝင်ပိုင်ဆိုင်ခြင်း ဖြစ်ခဲ့သည်ဟု ယူဆရန်မဖြစ်နိုင်
ကြောင်းကို၊ အယူခံ တရားလိုအတွက် လိုက်ပါဆောင်ရွက်သည့် ပညာရှိ ရွှေနေကြီးက
မပြင်းဆိုနိုင်ပေ။

ထို့ကြောင့် အောက်ရုံးမှ အယူခံတရားလိုသည်၊ အချင်းဖြစ် မြေကို တရားဝင်
ပိုင်ဆိုင်ခဲ့ကြောင်း မတွေ့ရှိရဆိုပြီး၊ ၎င်းက လက် ရောက်ရရှိရန်တရားစွဲဆိုခဲ့သည်ကို၊
ခွင့်မပြုဘဲ ပလပ်လိုက်ခြင်းမှာ ဥပဒေအရသော်၎င်း၊ သက်သေခံ အထောက်အထား
များအရသော်၎င်း၊ မှားယွင်းချွတ်ချော်ခြင်းဖြစ်နေသည်ဟု မည်သို့မျှ မဆိုနိုင်ပေ။
အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော်၊ ယခုကဲ့သို့ အချင်းဖြစ် မြေကို လက်ရောက်ရရှိရန် မိမိဝယ်ယူ၍
တရားဝင်ပိုင်ဆိုင်သည့် အနေဖြင့်၊ တရားစွဲဆိုခဲ့သော အမှုမျိုးတွင် တရားစွဲဆိုသူသည်၊
အချင်းဖြစ် ပစ္စည်းကို၊ တရားဝင်ပိုင်ဆိုင်ကြောင်း ပေါ်လွင်အောင် ပြသနိုင်ခြင်းမရှိက၊
တောင်းဆိုသည့် သက်သာခွင့်ကို၊ မည်သို့မျှ ရရန်မရှိကြောင်းကို အေ၊ အယ် (လ်)၊
အာ (ရ်)၊ အမ် အရွှန်နာချာလန်ချစ်တီးယား နှင့် ကိုထူးမောင် ပါ (၁)(၂) စီရင်
ထုံးတမ်း၊ အတိအလင်း ပြဆိုထားသောကြောင့် ဖြစ်ပေသည်။

အထက်ဖော်ပြပါ အကြောင်းများကြောင့်၊ ယခုအယူခံမှုကို ခွင့်ပြုရန် အကြောင်း
မည်သို့မျှ မရှိသဖြင့်၊ အယူခံမှုကို စရိတ်နှင့် တကွ ပလပ်လိုက်သည်။

(၂) အေ၊ အိုင်၊ အာ(ရ်)၊ ၁၉၃၃၊ ရန်ကုန်၊ စာမျက်နှာ ၁၇၄။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

တရားမ အထွေထွေလျှောက်လွှာ

တရားသူကြီးချုပ် ဒေါက်တာ မောင်မောင် နှင့် တရားသူကြီး ဦးသက်ပေတို့ရွှေတွင်

ဦးအေးမောင် (လျှောက်ထားသူ)

နှင့်

ဦးကြည်ပါ ၃ (လျှောက်ထားခံရသူများ)*

† ၁၉၆၆

ဇွန်လ ၁၄
ရက်။

အမှုခေါ် စာချွန်တော် အမိန့် ထုတ်ဆင့်ပေးရန် လျှောက်ထားခြင်း—မြို့ပြဆိုင်ရာငှါးရမ်းခကြီးကြပ်ရေး အကဲဥပဒေ—အိမ်ရှင်၊ သို့မဟုတ် အိမ်ငှါးက လျှောက်ထားလျှင် စံငှါးရမ်းခ သတ်မှတ်ပေးရန် ကြီးကြပ်ရေးဝန်၏တာဝန်—ဥပဒေက အပ်နှင်းထားသော အာဏာအတွင်းက ထမ်းဆောင်ခြင်းဖြစ်ရာ ကြီးကြပ်ရေးဝန်၏ အမိန့်ကို ဤအချက်နှင့် ပတ်သက်၍ ပယ်ဖျက်ရန် အကြောင်းမြစ် မမြင်—တရားဝင်ဆိုင်ရာစာရင်းကလေးသော မှုခင်းများကို စစ်ဆေးရာ၌ မိမိတို့၏ ကိုယ်ပိုင်ဥပဒေကို သုံးစွဲ၍ ဆုံးဖြတ်ကြရခြင်း—အမှုသည်များက လက်ခံသဘောတူကြသည် ဆိုလျှင် သဘောတူသည်အတိုင်း ရှုံးကလည်း လက်ခံနိုင် မနိုင်—အများနှင့်ဆိုင်သည့်ပြဿနာကိုလုံအပ်သော စုံစမ်းစစ်ဆေးခြင်းကိုပြုလုပ်ကာအဆုံးအဖြတ်ကိုယ်ပိုင်ဥပဒေဖြင့် ပေးရခြင်း—အိမ်ကိုစံငှါးရမ်းခ သတ်မှတ်ပေးခြင်းသည် အများနှင့် ပတ်သက်သောပြဿနာဟုတ် မဟုတ်—မြို့ပြဆိုင်ရာငှါးရမ်းခကြီးကြပ်ရေး အကဲဥပဒေပုဒ်မ ၄၃—အချင်းဖြစ်အိမ်နှင့် သက်ဆိုင်ခြင်းရှိ မရှိ—ကြီးကြပ်ရေးဝန်က အမှုကို ဆက်လက်ကိုင်တွယ် စစ်ဆေး၍ ဆုံးဖြတ်ရန်အာဏာရှိ မရှိ။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။အိမ်ငှါးသည့်စာချုပ်ကို ဆန့်ကျင်၍ စံငှါးရမ်းခသတ်မှတ်ရန် ကြီးကြပ်ရေးဝန်ထံသွားရောက်လျှောက်ခံသည်မှန်၏။ သို့ရာတွင်အိမ်ရှင်၊ သို့မဟုတ် အိမ်ငှါးကလျှောက်ထားလျှင် စံငှါးရမ်းခ သတ်မှတ်ပေးရန် ကြီးကြပ်ရေးဝန်၏ တာဝန်ဖြစ်သည်။ ကြီးကြပ်ရေးဝန်သည် လိုအပ်သည် ထင်က မိမိသဘောအတိုင်းလည်း စံငှါးရမ်းခကို သတ်မှတ်ပေးနိုင်သည်။ ထိုသို့လျှောက်ထားသည်နှင့် တပြိုင်နက် ကြီးကြပ်ရေးဝန်က ဥပဒေပါ နည်းလမ်းအတိုင်း ဆောင်ရွက်ရန် တာဝန်ဖြစ်ပေါ်လာသဖြင့် ထိုတာဝန်ကို ဥပဒေကအပ်နှင်းထားသော အာဏာအတွင်းက ထမ်းဆောင်ခြင်း ဖြစ်ရာ ကြီးကြပ်ရေးဝန်၏ အမိန့်ကို ဤအချက်နှင့် ပတ်သက်၍ ပယ်ဖျက်ရန်အကြောင်းမမြင်။

* ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ တရားမ အထွေထွေ လျှောက်လွှာအမှတ် ၂၂။
† ရန်ကုန်မြို့၊ ငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဝန်ရုံး၏ အမှုအမှတ် ၄၀၀ အေ/၆၄ တွင် ၁၉-၁၁-၆၇ ခုနှစ်ပါအမိန့်ကို မကျေနပ်၍ အမှုခေါ် စာချွန်တော်အမိန့်ထုတ်ဆင့် ပေးရန် လျှောက်ထားသော လျှောက်လွှာ။

၁၉၆၆

ဦးအေးမောင်
နှင့်
ဦးကြည် ပါ ၃။

တရားရုံး၊ သို့မဟုတ် မှုခင်းစီရင်ဆုံးဖြတ်သကဲ့သို့ ဆောင်ရွက်ဆုံးဖြတ်ရမည့်တာဝန်ကို ထမ်းဆောင်ရသော ရုံး။ ပုဂ္ဂိုလ် စသူတို့သည် မိမိတို့ရှေ့မှောက်သို့ တရားဝင် ဆိုက်ရောက်လာသော မှုခင်းများကို စစ်ဆေးစီရင်ရာ၌ မိမိတို့၏ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်ကို သုံးစွဲ၍ ဆုံးဖြတ်ကြရသည်။ တဘက်အချက်အမှုသည် များနှင့်သာ ပတ်သက်သော အကြောင်းအချက် ပြဿနာပေါ်တွင် ထိုအမှုသည်များက လက်ခံသဘောတူကြသည်ဆိုလျှင်၊ ထိုသို့ သဘောတူသည့်အတိုင်း ရုံးကလည်း လက်ခံနိုင်သည်။ သို့ရာတွင် အကြောင်း အချက် ပြဿနာသည် အမှုသည်များနှင့် သာမက အများနှင့်လည်း ဆိုင်သည်ဆိုလျှင် အမှုသည်များ မည်သို့ပင် သဘောတူကြစေကာမူ ရုံးက ထိုအကြောင်းအချက် ပြဿနာနှင့် ပတ်သက်၍ လိုအပ်သော စုံစမ်းစစ်ဆေးခြင်းကို ပြုလုပ်ကာ အဆုံး အဖြတ်ကို ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်ဖြင့် ပေးရသည်။

အချင်းဖြစ်အိမ်ကို စံငါးရမ်းခ သတ်မှတ်ပေးခြင်းသည် အိမ်ရှင် အိမ်ငါးတို့နှင့်သာ လောလောဆယ် ပတ်သက်သောလည်း အများပြည်သူနှင့် ပတ်သက်သော ကိစ္စလည်း ဖြစ်နေသည်ကို သတိပြုရမည်။ အချင်းဖြစ်အိမ်ခန်း၏ စံငါးရမ်းခကို သတ်မှတ်ပေးသည်ဆိုလျှင် အိမ်ရှင် အိမ်ငါး ပြောင်းလဲခြင်းများ ဖြစ်စေကာမူ၊ ထိုစံငါးရမ်းခသည် တည်ရှိနေမည်သာ ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် လက်ရှိ အိမ်ရှင် အိမ်ငါးတို့နှင့်သာ ပတ်သက်သော ပြဿနာမဟုတ်၊ အများနှင့် ပတ်သက်သော ပြဿနာ ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ထိုပြဿနာပေါ်တွင် ကြီးကြပ်ရေး ဝန်က မိမိကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်ဖြင့် စုံစမ်းစစ်ဆေးရန်လိုသည်။ အများနှင့် ပတ်သက်သော ပြဿနာတစ်ရပ်ကို အိမ်ငါးက မိမိထံသို့ ယူဆောင်လာခဲ့ခြင်း ဖြစ်ရာ ကြီးကြပ်ရေးဝန်သည် အချင်းဖြစ်အိမ်သည် ဥပဒေအတွင်းကျရောက် မရောက်ကို မိမိကိုယ်တိုင်စုံစမ်းစစ်ဆေး၍ ဆုံးဖြတ်ရပေလိမ့်မည်။ အိမ်ငါးဖြစ်သူက တချိန်တွင် အိမ်ရှင်နှင့် ချုပ်ဆိုခဲ့သော စာချုပ်စည်းကမ်း တခုတည်းဖြင့်သာ ကြီးကြပ်ရေးဝန်က ဆုံးဖြတ်ရန်မဟုတ်ချေ။ အိမ်ငါးကတချိန်တခါတွင် အိမ်ကို ၄၀ ရာခိုင်နှုန်းကျော် အကုန်အကျခံ၍ ပြင်ဆင်ပြီး ဖြစ်သည်ကို တွေ့ရှိကြေကပ်သည်ဆိုကာမျှနှင့် ကြီးကြပ်ရေးဝန်အတွက် ပြီးပြတ်သည်မဟုတ်။ ကြီးကြပ်ရေးဝန်ကိုယ်တိုင် ထိုကဲ့သို့ ဟုတ် မဟုတ်ကို စစ်ဆေးဆုံးဖြတ်ရပေလိမ့်မည်။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငါးရမ်းခကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၄၃ က အတိအလင်း ပြဋ္ဌာန်းထားပြီး ဖြစ်သဖြင့် အချင်းဖြစ်အိမ်ကို ပြည်သူပိုင် ပြုလုပ်ပြီးဖြစ်ရာ မြို့ပြဆိုင်ရာငါးရမ်းခကြီးကြပ်ရေးအက်ဥပဒေနှင့် သက်ဆိုင်ခြင်း မရှိသည့်အလျောက် ကြီးကြပ်ရေး ဝန်ထံတွင်လည်း အမှုကို ဆက်လက်ကိုင်တွယ် စစ်ဆေး၍ ဆုံးဖြတ်ရန် အာဏာမရှိတော့ပြီ။ ထို့ကြောင့် ကြီးကြပ်ရေးဝန်၏ အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်လိုက်သည်။

မောင်ရွှင် နှင့် ဦးစံအောင်ပါ ၂၊ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ တရားမအသေးအလွဲ လျှောက်ထားမှု အမှတ် ၄၁၊ နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ်။

ဒေါ်သောင်း နှင့် ဒေါ်မမကြီး၊ ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး၊ စာမျက်နှာ ၇၇ (တရားသွင်းတော်ချုပ်) တို့ကိုရည်ညွှန်းသည်။

လျှောက်ထားသူအတွက်။ ။ မစ္စတာ ဆူဘန်း။

လျှောက်ထားခံရသူအတွက်။ ။ ဦးမြင့်စိုး။

ရုံးတော်သဟာယအဖြစ်။ ။ အစိုးရရွှေနေကြီး ဒေါ်မြသန်းနု။

ဦးအေးမောင်
နှင့်
ဦးကြည် ပါ ၃။

တရားသူကြီးချုပ် ဒေါက်တာ မောင်မောင်။ ။လျှောက်ထားသူ ဦးအေးမောင်သည် ရန်ကုန်မြို့၊ အလံပြဘုရားလမ်း အိမ်အမှတ် ၃၉ ၏အိမ်ရှင်ဖြစ်ခဲ့၍၊ လျှောက်ထားခံရသူ ဦးကြည်သည် ထိုအိမ်အောက်ထပ်ကို ငှားရမ်းနေထိုင်ခဲ့သော အိမ်ငှားဖြစ်ခဲ့သည်။ အိမ်ရှင် အိမ်ငှားစာချုပ်တွင် ဦးကြည်ကအိမ်လခတလလျှင် ၇၀၀ ကျပ် ပေးရန် သဘောတူ၍၊ အိမ်ကိုအိမ်ရှင်က၊ စရိတ်စကများစွာကုန်ကျခဲ့၍ ပြင်ဆင်ထားပြီးဖြစ်သောကြောင့် မြို့ပြဆိုင်ရာငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးအက်ဥပဒေတွင် အကျုံးမဝင်သော အိမ်ဖြစ်ပါသည်ဟု လက်ခံသဘောတူကြောင်းကို ပေါ်ပြခဲ့သည်။

နောက်ဆုံး ဦးကြည်က ရန်ကုန်မြို့၊ ငှားရမ်းခကြီးကြပ်ရေးဝန်ထံသို့သွားရောက်၍ အိမ်လခဈေးကြီးပါသည်၊ စံငှားရမ်းခသတ်မှတ်ပေးပါဟု လျှောက်ထားခဲ့သည်။ ပညာရှိကြီးကြပ်ရေးဝန်က အမှုကိုစစ်ဆေးနေစဉ်အတွင်း၌ပင် အိမ်ကို နိုင်ငံတော်အစိုးရက အမိန့်ဖြင့် ပြည်သူပိုင်ပြုလုပ်ခဲ့ပြန်သည်။ ထို့ကြောင့် ပဏာမ ဥပဒေပြဿနာများအဖြစ် အိမ်ရှင်ဘက်မှ နှစ်ချက်တင်ပြခဲ့သည်။ ပဌမအချက်မှာ အိမ်ငှားကိုယ်တိုင်က စာချုပ်တွင် ၎င်းသည် အိမ်ကိုတန်ဖိုး၏ ၄၀ ရာခိုင်နှုန်းကျော်မျှကုန်ကျအောင် အိမ်ရှင်က ပြင်ဆင်ထားပြီးသည်ကို တွေ့ရှိပြီးဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် အိမ်သည် မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဥပဒေတွင် အကျုံးမဝင်ပါ။ ထိုအချက်သည် အိမ်ရှင် အိမ်ငှားစာချုပ်၏ အခြေခံဖြစ်ပါသည်ဟု အိမ်ငှားက သဘောတူခဲ့ပါသည်။ ထို့ကြောင့် အိမ်ငှားသည်ထိုသဘောတူချက်ကိုဖောက်ဖျက်၍ စံငှားရမ်းခသတ်မှတ်ပေးရန် ကြီးကြပ်ရေးဝန်ထံ မသွားရောက်နိုင်ပါဟူ၍ ဖြစ်သည်။

အိမ်ရှင်က တင်ပြခဲ့သော ဒုတိယအချက်သည် အိမ်ကိုပြည်သူပိုင်ပြုလုပ်ပြီးဖြစ်၍၊ ကြီးကြပ်ရေးဝန်က ဆက်လက်၍ စံငှားခသတ်မှတ်ရေးအတွက် စစ်ဆေးရန် အာဏာမရှိပါ။ အမှုကိုပယ်ရန်သာ ရှိပါတော့သည်ဟူ၍ဖြစ်သည်။

ကြီးကြပ်ရေးဝန်က အထက်ပါအချက် နှစ်ရပ်စလုံးအပေါ်တွင်၊ အိမ်ရှင်ကိုဆန့်ကျင်၍ ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။ အိမ်ရှင် အိမ်ငှားစာချုပ် မည်သို့ပင်ရှိစေ အချင်းဖြစ်အိမ်သည် အက်ဥပဒေအတွင်းသို့ ကျရောက် မရောက် ဆိုသည့်အချက်ကို ကြီးကြပ်ရေးဝန်က သာဆုံးဖြတ်ရန် တာဝန်ရှိသည်။ အိမ်ငှား၏သဘောတူချက်သည် ထိုပြဿနာကို အပြီးအပိုင်ဆုံးဖြတ်ပေးနိုင်သည် မဟုတ်ဟူ၍၎င်း၊ အိမ်ကိုပြည်သူပိုင် သိမ်းပြီးဖြစ်သော်လည်း ထိုသို့မသိမ်းမီကာလအတွက် စံငှားရမ်းခ သတ်မှတ်ပေးပိုင်ခွင့် မိမိထံတွင်ရှိသည်ဟူ၍ ၎င်း ကြီးကြပ်ရေးဝန်က အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်။ ထိုအမိန့်ကို စာချုပ်တော်ထုတ်ဆင့်၍ ပယ်ဖျက်ပေးရန် အိမ်ရှင်က ကျွန်ုပ်တို့ထံသို့ လာရောက်လျှောက်ထားသည်။

အိမ်ရှင်၏ပညာရှိ ရွှေနေကြီး မဇ္ဇတာ ဆုဘုန်းက ပဌမပြဿနာနှင့်ပတ်သက်၍ အိမ်ငှားသည် မသိနားမလည်သောသူမဟုတ်၊ ပညာတတ်ပုဂ္ဂိုလ်တဦးဖြစ်ပါသည်။ စာ

၁၉၆၆

ဦးအေးမောင်
နှင့်
ဦးကြည် ပါ ၃။

ချုပ်ပါ အချက်အလက်များကို ကောင်းစွာသိနားလည်ပြီးလျှင် သဘောတူကြနပ်၍ ရေးထိုးခဲ့ခြင်းဖြစ်ရာ၊ ထိုစာချုပ်ပါ သဘောတူချက်အတိုင်း အိမ်ငှားပြစ်သူက ကြီးကြပ် ရေးဝန်ထံ စံငှားရမ်းခ သတ်မှတ်ပေးရန် လျှောက်ထားပိုင်ခွင့်မရှိပါဟုတင်ပြသည်။ ဦးကြည်၏ပညာရှိရွေးနေကြီး ဦးမြင့်စိုးက အိမ်ရှင်အိမ်ငှားဆက်ဆံရေးကို မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဥပဒေဖြင့် သတ်မှတ်ပြဋ္ဌာန်းထားသည်ဖြစ်ရာ၊ ထိုဥပဒေက ပေးအပ်သောအခွင့်အရေးကို အိမ်ငှားကယူလျှင် ဥပဒေနှင့်အညီ ကြီးကြပ်ရေးဝန်က ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်ပါသည်။ ထိုသို့ဆောင်ရွက်ခြင်းသည် ဥပဒေက နှင်းအပ်သော တာဝန်ကို ထမ်းဆောင်ရာသာရောက်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ကြီးကြပ်ရေးဝန်က ၎င်းဆောင်ရွက်ရမည့်တာဝန်ကို အပ်နှင်းသည့် အာဏာအတွင်းကဆောင်ရွက်ခြင်းကို ဤရုံးက စာချွန်တော်ဖြင့် ပြင်ဆင်ရန်မဟုတ်ပါဟု လျှောက်လဲသည်။

အိမ်ငှားသည် စာချုပ်ကိုဆန့်ကျင်၍စံငှားရမ်းခသတ်မှတ်ရန်ကြီးကြပ်ရေးဝန်ထံသွား ရောက်လျှောက်ထားခဲ့သည်မှန်၏။ သို့ရာတွင်အိမ်ရှင်၊ သို့မဟုတ် အိမ်ငှားက လျှောက် ထားလျှင် စံငှားရမ်းခသတ်မှတ်ပေးရန် ကြီးကြပ်ရေးဝန်၏ တာဝန်ဖြစ်သည်။ ကြီးကြပ် ရေးဝန်သည် လိုအပ်သည်ထက် မိမိသဘောအတိုင်းလည်း စံငှားရမ်းခကို သတ်မှတ် ပေးနိုင်သည်။ ဤအမှုတွင် အိမ်ငှားကလာရောက်၍ ဥပဒေကပေးသော အခွင့်အရေးကို တောင်းဆိုကာ အချင်းဖြစ်အိမ်၏ စံငှားရမ်းခကို သတ်မှတ်ပေးပါဟု လျှောက်ထားခြင်း ဖြစ်သည်။ ထိုသို့လျှောက်ထားသည်နှင့်တပြိုင်နက် ကြီးကြပ်ရေးဝန်က ဥပဒေပါနည်း လမ်းအတိုင်းဆောင်ရွက်ရန် တာဝန်ဖြစ်ပေါ်လာသည်။ ထိုတာဝန်ကို ဥပဒေက အပ် နှင်းသော အာဏာအတွင်းက ထမ်းဆောင်ခြင်းဖြစ်ရာ၊ ကြီးကြပ်ရေးဝန်၏အမိန့်ကို ဤအချက်နှင့်ပတ်သက်၍ ပယ်ဖျက်ရန်အကြောင်းမမြင်။

တရားရုံး၊ သို့မဟုတ် မှုခင်းစီရင်ဆုံးဖြတ်သကဲ့သို့ ဆောင်ရွက်ဆုံးဖြတ်ရမည့်တာဝန် ကိုထမ်းဆောင်ရသော ရုံး၊ ပုဂ္ဂိုလ် စသူတို့သည် မိမိတို့ရွေးမှောက်သို့ တရားဝင်ဆိုက် ရောက်လာသော မှုခင်းများကို စစ်ဆေးစီရင်ရာ၌ မိမိတို့၏ကိုယ်ပိုင်ဥာဏ်ကို သုံးစွဲ၍ ဆုံးဖြတ်ကြရသည်။ တဘက်တချက် အမှုသည်များနှင့်သာ ပတ်သက်သောအကြောင်း အချက်ပြဿနာပေါ်တွင်၊ ထိုအမှုသည်များကလက်ခံသဘောတူကြသည်ဆိုလျှင်၊ ထိုသို့ သဘောတူသည့်အပေါ်မှ ရုံးကလည်းလက်ခံနိုင်သည်။ သို့ရာတွင် အကြောင်းအချက် ပြဿနာသည် အမှုသည်များနှင့်သာမက အများနှင့်လည်းဆိုင်သည်ဆိုလျှင်၊ အမှုသည် များမည်သို့ပင် သဘောတူကြစေကာမူ ရုံးက ထိုအကြောင်းအချက်ပြဿနာနှင့်ပတ် သက်၍ လိုအပ်သော စုံစမ်းစစ်ဆေးခြင်းကို ပြုလုပ်ကာ အဆုံးအဖြတ်ကိုကိုယ်ပိုင်ဥာဏ် ဖြင့်ပေးရသည်။

ဤအမှုတွင် အချင်းဖြစ်အိမ်ကို စံထားရမ်းခ သတ်မှတ်ပေးခြင်း သည်။ အိမ်ရှင် အိမ်ငှားတို့နှင့်သာ လောလောဆယ် ပတ်သက်သော်လည်း အများပြည်သူနှင့် ပတ်သက်သော ကိစ္စလည်း ဖြစ်နေသည်ကို သတိပြုရမည်။ အချင်းဖြစ် အိမ်ခန်း၏ စံထားရမ်းခကို သတ်မှတ်ပေးသည်ဆိုလျှင် အိမ်ရှင် အိမ်ငှား ပြောင်းလဲခြင်းများ ဖြစ်စေကာမူ ထိုစံထားရမ်းခသည် တည်ရှိနေမည်သာ ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် လက်ရှိအိမ်ရှင် အိမ်ငှားတို့နှင့်သာ ပတ်သက်သော ပြဿနာမဟုတ်။ အများနှင့် ပတ်သက်သော ပြဿနာ ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ထိုပြဿနာပေါ်တွင် ကြီးကြပ်ရေးဝန်က မိမိကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်ဖြင့် စုံစမ်းစစ်ဆေးရန် လိုသည်။ အများနှင့် ပတ်သက်သော ပြဿနာတစ်ရပ်ကို အိမ်ငှားက မိမိထံသို့ ယူဆောင်လာခဲ့ခြင်းဖြစ်ရာ ကြီးကြပ်ရေးဝန်သည် အချင်းဖြစ်အိမ်သည် ဥပဒေအတွင်း ကျရောက်မရောက်ကို မိမိကိုယ်တိုင် စုံစမ်းစစ်ဆေး၍ ဆုံးဖြတ်ရပေလိမ့်မည်။ အိမ်ငှားဖြစ်သူက တစ်ချိန်တွင်အိမ်ရှင်နှင့် ချုပ်ဆိုခဲ့သောစာချုပ်စည်းကမ်း တစ်ခုတည်းဖြင့်သာ ကြီးကြပ်ရေးဝန်က ဆုံးဖြတ်ရန် မဟုတ်ချေ။ အိမ်ငှားက တစ်ချိန် တစ်ခါတွင် အိမ်ကို ၄၀ ရာခိုင်နှုန်းကျော် အကုန်အကျခံ၍ ပြင်ဆင်ပြီးဖြစ်သည်ကို တွေ့ရှိကျေနပ်သည်ဆိုကာမျှနှင့် ကြီးကြပ်ရေးဝန်အတွက် ပြီးပြတ်သည်မဟုတ်။ ကြီးကြပ်ရေးဝန်ကိုယ်တိုင် ထိုကဲ့သို့ ဟုတ်မဟုတ်ကို စစ်ဆေးဆုံးဖြတ် ရပေလိမ့်မည်။

မောင်ရှင်နှင့် ဦးစံအောင်ပါ ၂ (၁) အမှုတွင် အလားတူ ပြဿနာပေါ်၌ တရားသူကြီး ၃ ဦး ပါဝင်သော စုံညီခုံရုံးက အဆုံးအဖြတ်ပေးခဲ့ဖူးပြီ။ ထိုအမှုတွင် အိမ်ရှင်အိမ်ငှားတို့က အချင်းဖြစ်အိမ်သည် မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေတွင် အကျုံးမဝင်ပါဟု သဘောတူ စာချုပ်ခဲ့ကြသည်။ သို့ရာတွင် အိမ်ရှင်က အိမ်ငှားကို ဖယ်ရှားလို၍ ရုံးသို့ သွားရောက် စွဲဆိုသောအခါ အမှုကို ငှားရမ်းခကြီးကြပ်ရေးဥပဒေ၏ အပြင်ဘက်မှ လက်ခံစစ်ဆေးပါဟု ရုံးအား တောင်းဆိုခဲ့လေ သည်။ ထိုတောင်းဆိုချက်အရ အိမ်သည် အမှန်တကယ်ပင် ဥပဒေ၏ အပြင်ဘက်သို့ ကျရောက်မရောက်ကို ဆုံးဖြတ်ရန် ကောက်ချက်တစ်ရပ် ထွက်ပေါ်လာသည်။ ထိုကောက်ချက်ကို မူလရုံးက ထုတ်နုတ်၍ စစ်ဆေးကာ အဆုံးအဖြတ်ကို ပေးခဲ့သည်။ အိမ်ရှင်က ပဋ္ဌမအယူခံရုံး၏ အမိန့်ကို မကျေနပ်၍ ဤရုံးသို့ လာရောက်ပြီး အယူခံဝင်ရန် အခွင့်ထူးတောင်းခံရာတွင် ပဋ္ဌမ အယူခံရုံးသည် အိမ်ရှင်အိမ်ငှားစာချုပ်ကို ကျော်လွန်ကာ ဆုံးဖြတ်ခဲ့ခြင်းသည် မှားယွင်းပါသည်ဟု လျှောက်လဲတင်ပြခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် ဤရုံးက အယူခံဝင်ရန် အခွင့်ထူး မပေးဘဲ အချင်းဖြစ်အိမ်သည် အိမ်ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဥပဒေအတွင်း ကျရောက်သည် မရောက်သည်ကို ကောက်ချက်တစ်ရပ်အဖြစ် မူလရုံးက လည်းကောင်း၊ ပဋ္ဌမအယူခံရုံးက လည်းကောင်း စဉ်းစားဆုံးဖြတ်ခဲ့ကြခြင်းသည် မှန်ကန်သည်ဟု ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။

(၁) ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ တရားမအသေးအမွှေးလျှောက်ထားမှုအမှတ်၄၁နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ်။

အထက်ပါအကြောင်းတို့ကြောင့်၊ ကြီးကြပ်ရေးဝန်ကအချင်းဖြစ်အိမ်နှင့်ပတ်သက်၍ စံငြားရမ်းခသတ်မှတ်ရန် အမှုပွင့်လှစ်ဆောင်ရွက်ခြင်းသည် ၎င်း၏တာဝန်အရနှင့် လုပ်ပိုင်ခွင့်အာဏာတို့နှင့်အညီ ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြစ်သည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့ဆုံးဖြတ်သည်။

အချင်းဖြစ်အိမ်ကို ယခုအခါပြည်သူပိုင်ပြုလုပ်ပြီးပြီဟု နှစ်ဘက်ရှေ့နေကြီးများက တင်ပြကြသည်။ ထိုအချက်ကိုကြီးကြပ်ရေးဝန်ထံသို့လည်းတင်ပြခဲ့ကြသည်။ ကြီးကြပ်ရေးဝန်က အိမ်ကိုပြည်သူပိုင် ပြုလုပ်သည့်အချိန်အထိအိမ်ရှင် အိမ်ငှားရှိနေခဲ့ကြသည် ဖြစ်ရာ၊ ထိုကာလအတွက် စံငြားရမ်းခ သတ်မှတ်ပေးလျှင် သင့်လျော်မည်ဟုယူဆ၍ အမှုကိုပလပ်ခြင်းမပြုဘဲ ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ရမည်ဟု အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်။ ဤပြဿနာနှင့်ပတ်သက်၍ ပညာရှိရှေ့နေကြီး မစ္စဘာ၊ ဆူဘန်းက စီရင်ပိုင်ခွင့်အာဏာဆိုသည်မှာ၊ အမှုကိုလက်ခံသည်မှ အပြီးသတ်ဆုံးဖြတ်ပြီးသည်အထိ တည်ရှိရန်လိုပါသည်။ အမှုလက်ခံစဉ်က အာဏာရှိသော်လည်း နောက်ပိုင်း၌ အာဏာကင်းမဲ့ရသည့် အခြေအနေသို့ရောက်လျှင်၊ တရားရုံးသည် ဆက်လက်စစ်ဆေးရန်မလိုတော့ဘဲ၊ အမှုကို ပလပ်ရန်သာရှိပါသည်။ စီရင်ပိုင်ခွင့်အာဏာသည် စ-လည်ဆုံး အားလုံးသောအချိန် ကာလတို့၌အပြည့်အဝတည်ရှိရန်လိုပါသည်။ ဤအမှုတွင်မူ အချင်းဖြစ်အိမ်ကို ပြည်သူပိုင်သိမ်းပြီး၍ မြို့ပြဆိုင်ရာငြားရမ်းခကြီးကြပ်ရေးအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၄၃ အရ ကြီးကြပ်ရေးဝန်တွင် ဆက်လက်စစ်ဆေးဆောင်ရွက်ရန်အာဏာမရှိတော့ပါဟု လျှောက်လဲတင်ပြသည်။

ပညာရှိ ရှေ့နေကြီး ဦးမြင့်စိုးက ဒေါ်သောင်း နှင့် ဒေါ်မမကြီး(၂) စီရင်ထုံးကို ရည်ညွှန်း၍ စံငြားရမ်းခဆိုသည်မှာကြီးကြပ်ရေးဝန်က သတ်မှတ်မှသာ ပေါ်ပေါက်သည်မဟုတ်၊ အိမ်ရှင် အိမ်ငှားရှိနေသမျှ ၎င်းတို့၏ဆက်ဆံရေးနောက်ခံတွင် ရှိနေရပါသည်။ ကြီးကြပ်ရေးဝန်ကသတ်မှတ်ပေးသောအခါတိတိကျကျဖြစ်လာသော်လည်းမသတ်မှတ်သေးမီ၌ စံငြားရမ်းခဆိုသည့်သဘောသည် အိမ်ရှင် အိမ်ငှားဆက်ဆံမှုတွင်သာ ဝင်လျက်ရှိပါသည်။ ထို့ကြောင့် ဤအမှုတွင် စံငြားရမ်းခမှာ အိမ်ရှင်နှင့်အိမ်ငှားစတင်၍ငြားရမ်းဆက်ဆံလာသည့်အချိန်မှစ၍ ရှိခဲ့ပြီးဖြစ်ပါသည်။ ထိုသို့ရှိခဲ့ပြီး ဖြစ်သည့်သဘောကို တိတိကျကျတန်ဖိုးဖြတ်ရန်လိုပါသည်။ ထို့ကြောင့် ပြည်သူပိုင်ပြုလုပ်သည်အထိကာလအတွက် ကြီးကြပ်ရေးဝန်သည် စံငြားရမ်းခကိုသတ်မှတ်ပေးရန် အာဏာရှိပါသည်ဟု လျှောက်လဲသည်။

ကြီးကြပ်ရေးဝန်အတွက် လိုက်ပါဆောင်ရွက်သော ပညာရှိ အစိုးရရှေ့နေကြီး ဒေါ်မြသန်းနုက၊ ဦးမြင့်စိုး လျှောက်ထားတင်ပြသည်မှာ သာမန်အားဖြင့် ဟုတ်မှန်သော်လည်း၊ အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၄၃ က၊ အောက်ပါကဲ့သို့ အတိအလင်းဆိုသဖြင့်

(၂) ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး၊ စာမျက်နှာ ၇၇ (တရားလွှတ်တော်ချုပ်)။

အမှုကို ကြီးကြပ်ရေးဝန်က ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ရန်သော်၎င်း၊ ဆုံးဖြတ်ရန်သော်၎င်း၊
အာဏာမရှိတော့ဟု ယူဆရန်သာ ရှိပါသည်ဟု တင်ပြသည်။

၁၉၆၆

ဦးအေးမောင်

နှင့်

ဦးကြည် ပါ ၃။

“ဤအက်ဥပဒေပါ မည်သည့်ပြဋ္ဌာန်းချက်မျှ၊ အစိုးရ၊ သို့တည်းမဟုတ်
အစိုးရဌာန၊ သို့တည်းမဟုတ် ရန်ကုန်စည်ပင်သာယာရေးအဖွဲ့၊ သို့တည်းမဟုတ်
ရန်ကုန်မြို့နယ်စီမံကိန်း ကော်ပိုရေးရှင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် မြို့နယ်စီမံကိန်း အက်ဥပဒေ
အရသော်၎င်း၊ ကျေးလက်ကုန်ပိုင်အုပ်ချုပ်ရေး အက်ဥပဒေအရသော်၎င်း၊ ဖွဲ့
စည်းထားသည့်အခြားဒေသန္တရအဖွဲ့တခုခုက အိမ်ရှင်ဖြစ်သော ဥပစာတခုနှင့်
သော်၎င်း၊ မြေသိမ်းအက်ဥပဒေအရဖြစ်စေ၊ အခြားနည်းဖြင့်ဖြစ်စေ အရေးယူ
ဆောင်ရွက်မှုကြောင့်၊ အစိုးရ၊ သို့တည်းမဟုတ် အစိုးရဌာန၊ သို့တည်းမဟုတ်
ရန်ကုန်စည်ပင်သာယာရေးအဖွဲ့၊ သို့တည်းမဟုတ် ရန်ကုန်မြို့နယ်စီမံကိန်း ကော်ပို
ရေးရှင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် မြို့နယ်စီမံကိန်း အက်ဥပဒေအရသော်၎င်း၊ ကျေးလက်
ကုန်ပိုင်အုပ်ချုပ်ရေး အက်ဥပဒေအရသော်၎င်း၊ ဖွဲ့စည်းထားသည့် အခြား
ဒေသန္တရ အဖွဲ့တခုခုက အပိုင်ရရှိပြီးဖြစ်သည့်၊ သို့တည်းမဟုတ် အပိုင်ရရှိမည့်
ဥပဒေနှင့်သော်၎င်း သက်ဆိုင်ခြင်းမရှိစေရ”။

အထက်ပါကဲ့သို့ ဥပဒေကအတိအလင်းပြဋ္ဌာန်းထားပြီးဖြစ်သဖြင့်၊ အချင်းဖြစ်အိမ်
သည် မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးအက်ဥပဒေနှင့် သက်ဆိုင်ခြင်းမရှိတော့ပြီ
ဟုဆုံးဖြတ်ရပေမည်။ ထိုကဲ့သို့ဆုံးဖြတ်လျှင် ကြီးကြပ်ရေးဝန်ထံတွင်လည်း အမှုကို
ဆက်လက်ကိုင်တွယ်စစ်ဆေး၍ ဆုံးဖြတ်ရန်အာဏာ မရှိတော့ပြီဟု ထပ်ဆင့်၍ဆုံးဖြတ်
ရန်သာဖြစ်သည်။

ထို့ကြောင့် ကြီးကြပ်ရေးဝန်၏ အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်လိုက်သည်။ အရေးကြီးသော
ဥပဒေ ပြဿနာအဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုရန် လိုသည့်အမှုဖြစ်သောကြောင့်၊ အမှုသည်တို့က
မိမိတို့၏တရားစရိတ်ကို အသီးသီးကျခံကြစေ။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှု

တရားသူကြီးဦးချစ်ရွှေ ရှေ့တွင်

† ၁၉၆၆

ဦးအောင် (ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားသူ)

ဇွန်လ ၆ ရက်။

နှင့်

ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ (ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားခံရသူ) *

ပြည်သူပိုင်ပစ္စည်းကားကွယ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၆(၁) ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၄၂၃(၁)(ခ)
(၁) ဒုတိယပိုင်းအရ အမှုကိုပြန်လည်စစ်ဆေးရန် ချမှတ်သောအမိန့်—တထစ်ချ ပြတ်ပြတ်
သားသား စွပ်စွဲနိုင်စွမ်းမရှိခြင်း—အပြစ်ပေးရန်လည်း မြစ်နိုင်ဘွယ်ရာအကြောင်းမရှိခြင်း—
နောက်ထပ်အသစ်ထပ်စစ်ဆေးရန် မပြင်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ အမှု၏အကြောင်းခြင်းရာများအရ လျှောက်ထားသူအပေါ် တထစ်ချ ပြတ်
ပြတ်သားသား စွပ်စွဲနိုင်စွမ်း မရှိသဖြင့်၊ ၎င်းအပေါ် အပြစ်ပေးရန်မှာလည်း မြစ်နိုင်ဘွယ်ရာ
အကြောင်းမရှိသောကြောင့် အမှုကိုနောက်ထပ် အသစ်ထပ်စစ်ဆေးရန်မပြင်ပေ။

ဗီ၊ ကေ၊ ဆင်း နှင့် အစိုးရ၊ အေ၊ အိုင်၊ အာ(ရ်)၊ ၁၉၂ ပါတနာ၊ စာ ၂၉၃။

ဟန်ခွမြား နှင့် အစိုးရ၊ အတွဲ ၃၊ အားမားလောဘိုင်း၊ စာ ၉။

ထရီစရာရီဘာတာချူ နှင့် အစိုးရ၊ အေ၊ အိုင်၊ အာ(ရ်)၊ ၁၉၃၈ ကလကတ္တား၊ စာ ၃၆၁။

ကင်ချန်မေတာ နှင့် အစိုးရ၊ အတွဲ ၃၅ ရာဇဝတ်ဥပဒေကျာနယ်၊ စာ (၁၄၇၇—၁၄၇၉)

နိုင်ငံတော် နှင့် ဒူရ်ဂါဒတ်စ်၊ ၁၄၈ အိန္ဒိယအမှုများ ၂၇၁။

ရာမီဘူဝင်အာမက် နှင့် အစိုးရ၊ အတွဲ ၃၆ ရာဇဝတ်ဥပဒေကျာနယ်၊ စာ ၈၀၈ တို့ကိုရည်ညွှန်း
သည်။

ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားသူအတွက်။ ။ ဦးမြင့်စိုး။

ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားခံရသူအတွက်။ ။ (အစိုးရရှေ့နေကြီး) ဦးဘကြိုင်၊
ဦးသန်းမောင်။

* ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၇၄(ခ)။

† ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၅၃ တွင်ချမှတ်သော ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ
၂၈ နေ့စွဲပါ ရမည်းသင်းမြို့၊ စတုတ္ထရာဘက် ရာဇဝတ်တရားသူကြီး၏ အမိန့်ကိုပြန်၍ဆင်ခြင်မှု။

၁၉၆၆

ဦးအောင်
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
ပြန်မာနိုင်ငံ။

တရားသူကြီး ဦးချစ်ရွှေ ။ ။ရမည်းသင်းမြို့၊ စတုတ္ထရာဘက်ရာဇဝတ်တရားသူကြီး
ရုံး၊ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၅၃ တွင် လျှောက်ထားသူ ဦးအောင် အပေါ်
ပြည်သူပိုင်ပစ္စည်း ကာကွယ်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၆(၁)အရ၊ ပြစ်မှုမြောက်သည်ဟု
တွေ့ရှိရသဖြင့် ရုံးတက်ရုံးဆင်း ထောင်ဒဏ်နှင့် ဒဏ်ငွေ ၁၅၀ ကျပ် ပေးဆောင်စေ၊
ပျက်ကွက်က အလုပ်နှင့် ထောင်ဒဏ် ၄ လ ကျခံစေဟု အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်။ ထိုအမိန့်
ကို လျှောက်ထားသူက မကျေနပ်သဖြင့် ပျဉ်းမနားမြို့ (ခေတ္တရမည်းသင်း) စက်ရှင်
တရားသူကြီးရုံး၊ ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ် အယူခံမှုအမှတ် ၃၂ တွင် အယူခံဝင်ခဲ့ရာ၊
မူလရုံးက ပြစ်မှုထင်ရှား စီရင်ခြင်းနှင့် ပြစ်ဒဏ် ပေးခြင်းတို့ကိုပယ်ဖျက်၍၊ ရာဇဝတ်
ကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၄၂၃ (၁)(ခ)(၁) ဒုတိယပိုင်းအရ၊ ထိုအမှုကို ပြန်လည်
စစ်ဆေးရန် အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်။ ယင်းပြန်လည်စစ်ဆေးရန် ချမှတ်သော အမိန့်ကို
မကျေနပ်သဖြင့် လျှောက်ထားသူ ဦးအောင်က ဤရုံးသို့ ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှု လျှောက်
လွှာ တင်သွင်းသည်။

အမှု အဖြစ်အပျက် အကြောင်းခြင်းရာနှင့် ပတ်သက်၍၊ မူလရုံး စီရင်ချက်တွင်
ပြည့်စုံစွာ ဖော်ပြထားသဖြင့် ထပ်လောင်း၍ ဖော်ပြရန် မလိုတော့ပေ။ ယခု ဤရုံး
အနေနှင့် စဉ်းစားရန်ရှိသော အဓိကအချက်မှာ လျှောက်ထားသူ ဦးအောင်သည်
ရမည်းသင်း မြို့နယ်စီမံခန့်ခွဲရေးအဖွဲ့အစည်း အဘိုးငွေ ၁၆ ကျပ်တန် သက်သေခံ စတီရာရင်
စင်တာရှပ်ကို အလွဲသုံးစား ပြုလုပ်သည်-မပြုလုပ်သည် ဖြစ်သည်။ ဦးအောင်သည်
ရမည်းသင်း မြို့နယ်စီမံခန့်ခွဲရေးအဖွဲ့အစည်း ဖြစ်သည်။ ၎င်း၌ ၎င်းပိုင် ချက်ဗလက်
ဖော်တော်ကား တစင်းရှိသည်။ ၎င်းသည် ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၂၃ ရက်နေ့က
မြို့နယ်စီမံခန့်ခွဲရေးအဖွဲ့အစည်းကို သော့ကိုင် မောင်ပေါက်စ (လိပြ-၁)ထံမှ ခေတ္တတောင်းယူ
သည်ဟု အဆိုရှိသည်။ ၄ ရက်အကြာတွင် ထိုသော့ကို မောင်ပေါက်စအား ပြန်ပေး
လိုက်သည်။ ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလအတွင်း မြို့နယ်စီမံခန့်ခွဲရေးအဖွဲ့အစည်းကို ရှင်းရာတွင်
သက်သေခံ “စင်တာရှပ်” ပျောက်ဆုံးနေသည်ကို တွေ့ရှိရသည်။ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊
ဖေဖော်ဝါရီလတွင် ထိုပစ္စည်း ပျောက်ဆုံးမှုနှင့်ပတ်သက်၍၊ မောင်ပေါက်စက မောင်
တင်မောင် (လိပြ-၇)အား၊ စုံစမ်းစစ်ဆေးစေခဲ့သည်။ မောင်တင်မောင် စုံစမ်းရာတွင်
မောင်သံချောင်း (လိပြ-၈)က သက်သေခံရှပ်ကို မြို့နယ်စီမံခန့်ခွဲရေးအဖွဲ့အစည်း ဦးအောင်
က ဖြုတ်ခိုင်းသဖြင့်၊ ဆေးရုံအတွင်းရှိ အလုပ်သမား တန်းလျား အိမ်တအိမ်၌
သွားရောက်၍ ဖြုတ်ပေးရပြီး ထိုဖြုတ်ခဲ့သော ရှပ်ကို ဦးအောင်၏ မော်တော်ကား
ဖင်ထိုင်ခုံအောက်တွင် ထားခဲ့သည်ဟု ဆို၏။ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၂ ရက်နေ့တွင်
သက်သေခံ ရှပ်ကို ဦးဘစိန် (လိပြ-၉)အိမ်၌ ဦးအောင်၏ မော်တော်ကား ဖင်ထိုင်ခုံ
အောက်တွင် တွေ့ရှိရသည်ဟုဆို၍၊ ၎င်းပစ္စည်းကို သိမ်းဆည်းသွားသည်။ ထိုအချိန်

၁၉၆၆
ဦးအောင်
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

အခါ၌၊ ထိုကားသည် ဦးအောင်ကား မဟုတ်တော့ပေ။ ထိုပစ္စည်း မတွေ့မီ အချိန် အနည်းငယ်အတွင်းက ဦးအောင်သည် ထိုကားကို ဦးဘစိန်၏ဦး မာလာဆင်(ခံပြ-၄) ထံသို့ ကျပ်ငွေ ၇,၀၀၀ နှင့် ရောင်းပြီးဖြစ်သည်။ ယင်းကဲ့သို့ ဦးအောင် ရောင်းပြီးသော မော်တော်ကား ဖင်ထိုင်ခုံအောက်မှ သက်သေခံရှုပ်ကို တွေ့ရှိရသဖြင့် ထိုရှုပ်သည်လည်း မြို့နယ်စီပါယ် ဂိုဒေါင်မှ ပျောက်ဆုံးသော ရှုပ်ဖြစ်သည်ဟု ယူဆကာ၊ ဦးအောင်အပေါ် ပြည်သူပိုင်ပစ္စည်း ကာကွယ်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၆(၁)အရ၊ တရားစွဲဆိုခြင်း ဖြစ်သည်။

မူလရုံးက တရားလိုပြသက်သေ ၁၇ ဦးအား စစ်ဆေးပြီးလျှင် ဦးအောင်အပေါ် ဆိုခဲ့ပြီးသော ဥပဒေ ပုဒ်မ ၆(၁)နှင့် စွဲချက်တင်၍၊ တရားခံနှင့်တရားခံပြ သက်သေ များကို စစ်ဆေးပြီး ၎င်းအား သက်သေခံ ရှုပ်နှင့်ပတ်သက်၍ ပြစ်မှုကျူးလွန်သည်ဟု ယူဆကာ၊ အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်။

အယူခံရုံးက ထိုအမှုတွင် ၂ ဘက်သော ရှေ့နေကြီးများကိုကြားနာပြီး၊ အောက် ရုံး တရားသူကြီးသည်၊ အမှုစစ်ဆေးရာ၌ တိကျပြတ်သားမှုမရှိ၊စွဲချက်တင်ရာ၌လည်း တိကျပြတ်သားမှု မရှိဟု ဆို၍ အောက်ရုံးက ဦးအောင်အပေါ် ချမှတ်ထားသော ပြစ်မှု တွေ့ရှိခြင်းနှင့်ပြစ်ဒဏ်တို့ကို ပယ်ဖျက်၍၊ ထိုအမှုကို ခရိုင်ရာဇဝတ်တရားသူကြီးက ပေးပို့သော ရာဇဝတ်ရုံးတရားရုံးက ပြန်လည်စစ်ဆေးစေရန်အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်။ ထိုသို့ ချမှတ်သော အမိန့်မှာ ဥပဒေနှင့် ညီ မညီ သုံးသပ်လေ့ရှိရန် အကြောင်းရှိသည်။ ပီ၊ကေ၊ ဆင်းနှင့် အစိုးရ (၁) အမှုတွင် ဤသို့ ဆုံးဖြတ်ချက် ချမှတ်ထားသည်။

“Where the prosecution came into Court with an incomplete case which, so far as it went, confirmed the defence.

Held: that they were not entitled to a retrial.”

၎င်းပြင် ဟန်ဇူမြားနှင့် အစိုးရ (၂) အမှုတွင် အောက်ပါအတိုင်း စီရင်ထုံးဖွဲ့ထားသည်။

“A re-trial should not be ordered with the object of enabling the prosecution to fill up deficiencies in the evidence of the prosecution.”

ထရီပူရာရီဘာတာချာဂျီ နှင့် အစိုးရ (၃) အမှုတွင်အောက်ပါအတိုင်းအဆုံးအဖြတ် ပေးထားသည်။

“If the evidence actually adduced by the prosecution is insufficient to support a conviction, a retrial cannot be

- (၁) အေ၊အိုင်၊အေ(၆)၊ ၁၉၂၈ ပတ္တနာ၊ စာ ၂၉၃။
- (၂) အတွဲ ၃ ဘားမားလောတိုင်း၊ စာ ၉။
- (၃) အေ၊အိုင်၊အေ(၆)၊ ၁၉၃၈ ကလကတ္တာ၊ စာ ၃၆၁။

ordered simply to give the prosecution another chance of producing further and better evidence."

၁၉၆၆

ကင်ချန်မေဘာနှင့် အစိုးရ (၄)တွင် အောက်ပါအတိုင်း စီရင်ထုံးဖွဲ့ထားသည်ကို တွေ့ရပြန်သည်။

ဦးအောင်
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

"The next point we have to consider is whether the accused should be re-tried (Here his Lordship considered the evidence and concluded). On the facts that I have just narrated, it seems to us that the case is not so clear and decisive as to warrant a re-trial. The first trial lasted about nine months and has taken up a considerable portion of public time. The accused has been subjected to this prosecution in addition to his insolvency, and on the facts it seems to us that far from there being a certainty, there is not even much probability that, if we order a re-trial, there would be a conviction. The expenses of a new trial would be very heavy. We think that we should follow the principle laid down in *the state v. Durgadas* (5) and refrain from ordering a re-trial. We reverse the conviction recorded against and sentences passed upon the accused and direct that he be acquitted and discharged. The bail bonds to be cancelled."

ထို့ပြင်ဗဟိုအဖွဲ့အစည်းနှင့် အစိုးရ(၆)အမှု၌လည်း၊ ဤသို့ စီရင်ထုံးဖွဲ့ထားသည်ကိုလည်း တွေ့ရပြန်သည်။

"A re-trial in a criminal case should not be ordered too lightly and should be avoided as much as possible. A re-trial certainly should not be ordered, where it can be established that there is really no evidence to go before a jury, because to order a re-trial in such circumstances would be to put the accused to unnecessary harassment."

အထက်ဖော်ပြပါ စီရင်ထုံးများကို မှီငြမ်းပြု၍ စဉ်းစားရန် ရှိသောအချက်မှာ ပညာရှိ စက်ရှင် တရားသူကြီးက ယခုအမှုကို ပြန်လည်စစ်ဆေးရန် ချမှတ်သောအမိန့်သည်၊ အမှုအလွှာအလားတူင် ဖြစ်ပေါ်သောအကြောင်းချင်းရာများနှင့်သော်ငြား၊

(၄) အတွဲ ၃၅၊ ကရင်မနယ်လောကျာနယ်၊ စာ (၁၄၇၇-၁၄၇၉)။

(၅) 148 Ind. Cas. 271.

(၆) အတွဲ ၃၆၊ ကရင်မနယ်လောကျာနယ်၊ စာ ၈၀၈။

၁၉၆၆

ဦးအောင်
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
ပြန်မာနိုင်ငံ။

ဥပဒေ အချက်အလက်များနှင့်သော်၎င်း ညီညွတ်သည် မညီညွတ်သည်ကို စဉ်းစားရန် ရှိပေသည်။ အမှုတွင် စစ်ပြီးထားသော သက်သေများ၏ ထွက်ချက်အရ၊ တရားခံ လျှောက်ထားသူ ဦးအောင်အား အပြစ်ပေးနိုင်ဘွယ်ရာ အကြောင်း ရှိ မရှိဖြစ်သည်။

လျှောက်ထားသူ၏ ပညာရှိ ရွှေနေကြီး ဦးမြင့်စိုးနှင့် လျှောက်ထားခံရသူဘက်မှ လိုက်ပါ ဆောင်ရွက်သော ပညာရှိ ရွှေနေကြီး ဦးသန်းမောင်အပြင်၊ ပညာရှိ အစိုးရ ရွှေနေကြီး ဦးဘကြိုင်ကို ကြားနာရသည်။ ဦးမြင့်စိုးက ဤအမှုကို ပြန်လည်စစ်ဆေး ရန် ချမှတ်သော အမိန့်မှာ မှားယွင်းပါသည်။ လျှောက်ထားသူ ဦးအောင် အပေါ် အချင်းဖြစ် သက်သေခံ ရှုပ်ကို အလွဲသုံးစား ပြုလုပ်သည်ဆိုခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ ခိုင်လုံသော သက်သေခံချက်မရှိပါ။ ဦးအောင်အပေါ် အပြစ်ပေးနိုင်လောက်သော သက်သေခံချက်များ မရှိသဖြင့် ပြန်လည်စစ်ဆေးရန် ချမှတ်သော အမိန့်မှာ မှားယွင်း ပါသည်ဟု လျှောက်လဲပြီး၊ စီရင်ထုံး အများအပြားကို တင်ပြသွားသည်။ လျှောက် ထားခံရသူ၏ ရွှေနေကြီး ဦးသန်းမောင်က သက်သေခံရှုပ်ကို ဦးအောင်က အလွဲသုံးစား ပြုလုပ်သည်မှာ တိုက်ရိုက်မျက်မြင်သက်သေအမှုတွင်မရှိသော်လည်း၊ အကြောင်းခြင်း ရာအရ၊အခြား သက်သေခံချက်များ ရှိနေသဖြင့် ဦးအောင်အပေါ်တွင် ချမှတ်သော အမိန့်မှာမှန်ကန်သော အမိန့် ဖြစ်ပါသည်ဟု တင်ပြသွားလေသည်။

ပညာရှိ အစိုးရ ရွှေနေကြီးက ဤအမှုတွင် ဦးအောင်သည် အချင်းဖြစ် ရှုပ်ကို အလွဲသုံးစား ပြုလုပ်သည်ဆိုရာ၌ သက်သေများ ထွက်ချက်အရ၊ တိကျပြတ်သားမှု မရှိပါ။ ဦးအောင် အပေါ်တွင် မသက်ဘက်ဘက်သော အကြောင်း ခံပါသည်။ ဦးအောင် အပေါ်တွင် စွပ်စွဲခြင်းမှာ ပြတ်သားမှု မရှိသောကြောင့် အမှုတွင် ဒို့ဟ သံသယဖြစ်ပေါ် လာစေပါသည်။ ထို့အတွက် ဒို့ဟသံသယအကျိုးခံစားခွင့်ကို ဦးအောင် သာလျှင် ရထိုက်သဖြင့် ဦးအောင်အပေါ်တွင် ရာဇဝတ်ထိုက်သင့်သော ပြစ်ဒဏ်ကို မပေးနိုင်သည့်အားလျော်စွာ ပညာရှိ စက်ရှင် တရားသူကြီး၏ ထိုအမှုကို ပြန်လည် စစ်ဆေးစေရန် ချမှတ်သောအမိန့်မှာ မှားယွင်းပါသည်ဟု တင်ပြသွားသည်။

ကျွန်ုပ်အနေနှင့် ဤအမှုကို အသေးစိတ် လေ့လာသုံးသပ်သည်။ တရားလိုပြ သက်သေများမှာ အစိုးရရွှေနေကြီး တင်ပြသည့်အတိုင်း လျှောက်ထားသူ ဦးအောင် အပေါ် တိကျပြတ်သားစွာ ထွက်ဆိုထားခြင်း မရှိပေ။ မောင်ပေါက်စထံမှ ဦးအောင်က ဂိုဒေါင်သော့ငါးသည်။ ၄ ရက်အကြာတွင် ပြန်ပေးသည်။ ထို ၄ ရက်အတွင်းတွင် ဦးအောင်က ဂိုထောင်ထဲတွင်ရှိသော ပစ္စည်းတစ်ခုခုကို ယူသွားသည်ဟု မည်သည့် သက်သေ အထောက်အထားမျှမရှိ။ ထို့ပြင် ထိုဂိုဒေါင်၌ရှိသော ပစ္စည်းများမှာ ဟောင်းနွမ်းပျက်စီးနေသော ပစ္စည်းဖြစ်၍ စာရင်းအင်းများ လုပ်မထား၊ စစ်ဆေးမ လည်း မရှိဟု မောင်ပေါက်စက ထွက်ဆိုထားသည်။ ယင်းသို့ဖြစ်ရကား အချင်းဖြစ်

၁၉၆၆
ဦးအောင်
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
ပြန်မာနိုင်ငံ။

ပစ္စည်းဖြစ်သော ရှုပ်သည်။ ထိုဂိုဒေါင်တွင် မူလကတည်းက ရှိနေပါသည်ဟု တထစ်ချ
မပြောနိုင်ပေ။ ဦးအောင်က သော့ကို ပြန်အပ်ပြီး ၆ လအကြာမှ ဂိုဒေါင်အတွင်းရှိ
အခြားအခြားသော ပစ္စည်းများ ပျောက်သည်ဟု တွေ့ရှိရခြင်းမရှိ။ အချင်းဖြစ် ရှုပ်သာ
လျှင် ပျောက်ဆုံးနေသည်ဟု တွေ့ရှိရခြင်းမှာ ထူးခြားချက်တရပ်ပင် ဖြစ်သည်။
ထို့ပြင် ထိုရှုပ် ပျောက်ဆုံးရိုးမှန်လျှင် မောင်ပေါက်စသည် သက်ဆိုင်ရာ အထက်လူကြီး
များထံသို့ ချက်ခြင်းတိုင်ရန် ဖြစ်သော်လည်း၊ မတိုင်ဘဲ ၁၉၆၅ ခု၊ ဖေဖော်ဝါရီလ
လောက်မှ မော်တော်ကားမောင်းသူ မောင်တင်မောင် ဆိုသူအား တိတ်တဆိတ်
စုံစမ်းခိုင်းလေသည်။ ထိုအချက်မှာလည်း ထူးခြားချက် တရပ်ပင် ဖြစ်သည်။ မောင်
တင်မောင်က စုံစမ်းရာတွင် မောင်သံချောင်းက ဦးအောင် ခိုင်းသဖြင့် ရှုပ်ကို ဖြုတ်
ပေးရပါသည်ဟု ပြောဆိုရာတွင် ထိုရှုပ်ဖြုတ်ပေးသော နေရာမှာ မြို့နီစီပါယ်ဂိုဒေါင်
အတွင်းမှာမဟုတ်၊ ဆေးရုံဝင်းအတွင်းရှိ အလုပ်သမား အိမ်တအိမ်၌ ဖြစ်သည်ဟု
ဆိုသည်။ ထိုရှုပ်ကို ဖြုတ်ရာမှာ စတီရာရင်အုံမှ ဖြုတ်ရခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုစတီရာရင်
အုံမှာ အဘယ်ကြောင့်နှင့် မည်သည့်အချိန်က မြို့နီစီပါယ် ဂိုဒေါင်မှ ထိုအလုပ်သမား
အိမ်သို့ ရောက်နေသည်ကို မည်သူမျှ မပြောနိုင်။ ထို့ပြင် ထိုရှုပ်ကိုဖြုတ်ပြီး ဦးအောင်
၏ မော်တော်ကား ဖင်ထိုင်ခုံအောက်တွင် ထားသည်ဟု ဆိုရာ၌ များမကြာမီ
ဦးအောင်က ၎င်း၏ကားကို မာလာစင် (ခဲပြဲ-၄) အား၊ ၇,၀၀၀ ကျပ်နှင့် ရောင်းရာ၌၊
ထိုစဉ်အခါက အပိုပစ္စည်းများမှာ ဂျက်ချောက်တခုနှင့် ၇ ၂ ချောင်း ၃ ချောင်းသာ
လျှင် ပါရှိသည်ဟု ထိုသက်သေနှင့် ဦးဘစိန် (လိပြု-၉) တို့ကအတိအလင်း ထွက်ဆို
ထားသည်။ ၎င်းပြင် စဉ်းစားရန်ရှိသော အချက်မှာ ၁၆ ကျပ်တန်မျှရှိသော ရှုပ်ကို
ဦးအောင်က ဖြုတ်ယူသည်ဆိုသည်မှာ သဘာဝ ယုတ္တိမရှိပေ။ ဖြုတ်ယူခြင်းမှာလည်း
မိမိကား၌ အသုံးပြုရန် ဖြုတ်ယူဘွယ်ရာ အကြောင်းရှိသည်။ သို့ရာတွင် ၎င်း၏ကား၌
အသုံးပြုထားခြင်းမရှိပေ။ ၎င်း၏ကားကို ရောင်းပြီး အတော်အတန်ကြာမှ ထိုကား
ဖင်ထိုင်ခုံအောက်မှ သက်သေခံရှုပ် တွေ့သည်ဆိုခြင်းမှာ ဦးအောင်အပေါ် တထစ်ချ
တာဝန်ရှိသည်ဟု ယူဆရန် မဖြစ်နိုင်ပေ။ မောင်သံချောင်းက ဦးအောင်ပြောဆိုချက်
အရ၊ ရှုပ်ကို ဖြုတ်ပေးရသည်ဆိုရာ၌ မောင်သံချောင်း ထွက်ချက် တခုတည်းသာ
လျှင် ရှိသည်။ မောင်သံချောင်းသည်၊ ရာဇဝတ်မှုကျူးလွန်ရာ၌ တုံ့သက်တရားခံ
တဦးအနေမျိုး ဖြစ်နေသဖြင့် ၎င်း၏ထွက်ချက်ကို အခြားအရေးကြီးသော အကြောင်း
ခြင်းရာများက ထောက်ခံချက် ပြုလုပ်ထားမှသာလျှင် ထိုထွက်ချက်မှာ တရားဝင်ပေ
မည်။ မောင်သံချောင်း၏ သက်သေထွက်ချက်ကို ထောက်ခံသော အရေးကြီးသည့်
အစိတ်အပိုင်း သက်သေထွက်ချက် မရှိသဖြင့် မောင်သံချောင်း၏ သက်သေထွက်ချက်
ကို အလေးပေးရန် လိုအပ်မည် မဟုတ်ပေ။

၁၉၆၆

ဦးအောင်

နှင့်

ပြည်ထောင်စု

ပြန်မာနိုင်ငံ။

အထက်ဖော်ပြပါ အကြောင်းခြင်းရာများ အရ၊ ယခုအမှုတွင် လျှောက်ထားသူ ဦးအောင်အပေါ် တထစ်ချ ပြတ်ပြတ်သားသား စွပ်စွဲနိုင်စွမ်း မရှိသဖြင့် ၎င်းအပေါ် အပြစ်ပေးရန်မှာလည်း ဖြစ်နိုင်ဘွယ်ရာ အကြောင်းမရှိသောကြောင့် အထက်တွင် ပြဆိုခဲ့ပြီးဖြစ်သော စီရင်ထုံးများအရ၊ ထိုအမှုကို နောက်ထပ် အသစ်တဖန်စစ်ဆေးရန် မမြင်ပေ။

သို့ဖြစ်၍ ပညာရှိ စက်ရှင် တရားသူကြီးက ထိုအမှုကို ရာဇဝတ် တရားသူကြီးရုံး တရုံးရုံးက ပြန်လည် စစ်ဆေးစေဟူသော အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်လိုက်သည်။ ၎င်းပြင် မူလရုံးက လျှောက်ထားသူ ဦးအောင်အပေါ် တွေ့ရှိရသော ပြစ်မှုနှင့် ပြစ်ဒဏ်တို့ကိုလည်း ပယ်ဖျက်လိုက်၍ ဤအမှုနှင့် ပတ်သက်သမျှ လျှောက်ထားသူအား တရားသေ လွတ်ရန် အမိန့်ချမှတ်လိုက်သည်။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

တရားမ ပဌမအယူခံမှု

တရားသူကြီးဦးသက်ပေ ရွှေတင်

ဦးအောင်ထွန်း ပါ ၆ ဦး (အယူခံတရားလိုများ)

နှင့်

† ၁၉၆၆

ဇွန်လ ၁ ရက်။

ဦးထွန်းတင်၊ ကွယ်လွန်သူဒေါ်တုတ်၏အမွေဆက်ခံသူ(အယူခံတရားခံ)*

ဥယျာဉ်မြေနှင့်တိုက်ကုလက်ရှိ ရလိကြောင်းစွဲဆိုခြင်း—ဥယျာဉ်မြေတန်ဘိုး ၅၀ ကျပ်သာ ရှိသဖြင့် နှုတ်ဖြင့် အပိုင်ပေးခြင်းကိစ္စမှာ ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၅၄ နှင့် သက်ဆိုင် မသက်ဆိုင်—ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းရေးအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂၃ အရမှတ်ပုံတင် စာချုပ်ပြုလုပ်ရန်လို မလို—လက်ရှိနေထိုင်မှုမှာ ပိုင်ရှင်၏ ပိုင်ဆိုင်မှုကို ဆန့်ကျင်လျက်ရှိ မရှိ။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။အခင်းဖြစ် ဥယျာဉ်မြေသည်ဘန်ဘိုး ၅၀ ကျပ်သာ ရှိသဖြင့် နှုတ်ဖြင့် အပိုင် ပေးခဲ့စေကာမူ ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၅၄ နှင့် မသက်ဆိုင်၊ မေတ္တာနှင့်အပြီးအပိုင်ပေး ကမ်းခြင်းမှာ ပစ္စည်းတန်ဘိုးမည်မျှရှိစေကာမူ ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂၃ အရ မှတ်ပုံ တင်စာချုပ်အရ ပြုလုပ်မှုသာ တရားဝင်သည်။

အခင်းဖြစ်ဥယျာဉ်မြေကို ဘခင် ဦးချင်းတောင်က အပိုင်ပေးခဲ့သည် ဆိုသော ဒေါ်တုတ်၏ တင်ပြချက်မှာ ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂၃ အရ မှတ်ပုံတင်စာချုပ် မရှိသည်က တကြောင်း၊ ထိုမြေအပေါ် ဒေါ်တုတ်၏လက်ရှိ နေထိုင်မှုမှာ ပိုင်ရှင်၏ ပိုင်ဆိုင်မှုဆန့်ကျင်လျက် ရှိသည်ဟုဆိုနိုင်သည်ကတကြောင်း ထိုအကြောင်းများကြောင့် ဒေါ်တုတ်တင်ပြချက်များကိုလက် မခံနိုင်။

လင်ချာလီ နှင့် ပစ္စည်းထိန်းဝန်၊ အဘွဲ့ ၁၂၊ ရန်ကုန်၊ ၂၃၈ ရည်ညွှန်းသည်။

အယူခံတရားလိုအတွက်။ ။ဦးအောင်ရှိန်ဝန်း။

အယူခံတရားခံအတွက်။ ။ဦးမောင်မောင်။

တရားသူကြီး ဦးသက်ပေ။ ။မဘူပင်ခရိုင်၊ နေပြည်တော်၊ ကွင်းအမှတ် ၂၂၂၊ လင်လွန်းပင်ကွင်း။ ၁၉၅၃-၅၄ ခုနှစ်၊ ဦးပိုင်အမှတ် ၄၊ ဥယျာဉ်မြေနှင့် ထိုမြေပေါ်ရှိ

* ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ တရားမ ပဌမအယူခံမှုအမှတ် ၁၂၁။

† ၁၉၆၀ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၁ တွင်၊ မဘူပင်မြို့၊ ရာဘာကန်ခရိုင်တရားမ တရားသူကြီးရုံး တော်၏ ချမှတ်သော ဒီကရီကို အယူခံဝင်မှု။

၁၉၆၆

ဦးအောင်ထွန်း
ပါ ၆ ဦး

နှင့်

ဦးထွန်းတင်၊

ကွယ်လွန်သူ

ဒေါ်တုတ်၏

အမွေဆက်ခံသူ။

တိုက်ကိုလက်ရှိရလိုကြောင်း၊ ဒေါ်တုတ်က အယူခံတရားလိုတို့အပေါ်၊ မအူပင်မြို့၊
ရာဘက်ခရိုင်တရားမရုံး၏ ၁၉၆၀ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှု အမှတ် ၁ တွင် တရားစွဲဆိုခဲ့၏။
အမှုမပြီးဆုံးမှီ ဒေါ်တုတ်ကွယ်လွန်အနိစ္စရောက်သဖြင့် ၎င်း၏ တရားဝင်ကိုယ်စားလှယ်
အဖြစ်၊ ၎င်း၏ခင်ပွန်း ဦးထွန်းတင်အား အမှုတွင် ထည့်သွင်းခဲ့ရလေသည်။

ဒေါ်တုတ်က အထက်ဖော်ပြပါ ဥယျာဉ်မြေမှာ၊ မူလက၎င်း၏ ဘခင် ဦးချင်း
တောင်နှင့် မိခင် ဒေါ်သီတို့ ပိုင်ဆိုင်ကြောင်း၊ မိခင် ဒေါ်သီသည် ၁၂၇၈ ခုနှစ်လောက်
တွင် သေဆုံးကြောင်း၊ ဒေါ်သီ သေဆုံးပြီးနောက် ၆ လခန့်အကြာတွင်၊ ဦးချင်းတောင်
သည် ဓနုဖြူမြို့နေ ဒေါ်စောခင်နှင့် နောက်အိမ်ထောင်ပြုသဖြင့်၊ သားသမီး ၆ ယောက်
ထွန်းကားခဲ့ကြောင်း၊ အကြီးဆုံးသမီး ကွယ်လွန်သူ မငွေတင့်မှာ၊ အယူခံတရားလို
ကိုအောင်ထွန်း၏ ဇနီးဖြစ်၍၊ သားမောင်လှဖေမှာ လူပျိုဘဝနှင့် သေဆုံးခဲ့ကြောင်း၊
သမီးတဦးဖြစ်သူ မခင်သန်းမှာ သေဆုံးသွားသဖြင့်၊ အယူခံတရားလို ဦးထွန်းကြည်
သည်၊ ၎င်း၏ တရားဝင် ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် ကျန်ရစ်ကြောင်း၊ ကျန်သမီး ၃ ဦးမှာ
အယူခံတရားလို မထူးရွှေ၊ မမြကြည်နှင့် မညွန့်ရီတို့ဖြစ်ကြောင်း၊ ဘခင် ဦးချင်းတောင်
သည် ၁၂၉၈ ခုနှစ်တွင် သေဆုံးရာ၊ မသေဆုံးမှီ တနှစ်ကျော်ခန့်က အခင်းဖြစ်ဥယျာဉ်
မြေကို၊ မိမိအား နှုတ်ဖြင့် လက်ရောက်အပိုင်ပေးခဲ့ကြောင်း၊ ဘခင်သေဆုံးပြီးနောက်
တနှစ်ခန့်အကြာတွင်၊ ထိုမြေပေါ်၌ လေးပင်သုံးခန်း နှစ်ထပ်တိုက်တလုံးကို၊ မိမိပိုင်
ငွေဖြင့် ဆောက်လုပ်နေထိုင်ခဲ့ကြောင်း၊ ထိုနောက် ၁၃၁၆ ခုနှစ်လောက်တွင်၊ သောင်း
ကျန်းသူ၏ ဘေးရန်ကြောင့် လျှံခြုံမှုမရှိသဖြင့်၊ မောင်ကျော်လွင်ဆိုသူအား တိုက်တွင်
အစောင့်ထားကာ၊ ဓနုဖြူမြို့သို့ ပြောင်းရွှေ့ နေထိုင်ခဲ့ကြောင်း၊ ထို့နောက် ၁၃၁၈ ခုနှစ်
တွင် နယ်မြေ အေးချမ်းသာယာလာ၍၊ အခင်းဖြစ်တိုက်သို့ သွားရောက်ကြည့်ရှုရာ၊
အယူခံတရားလို မမြကြည်နှင့် မညွန့်ရီတို့ နေထိုင်လျက်ရှိသည်ကို တွေ့ရကြောင်း၊
အခင်းဖြစ်တိုက်ကို လှူဒါန်းရန် ပြုလုပ်ရာ၊ အယူခံတရားလိုတို့က အမွေပုံ ပစ္စည်းဖြစ်
သည်ဟု ကန့်ကွက်နေသောကြောင့်၊ မိမိတဦးတည်းပိုင်ဆိုင်သည့် ပစ္စည်းဖြစ်ကြောင်း
ကျေညာပေးရန်နှင့် လက်ရောက်အပ်ပေးရန် တရားစွဲဆိုရကြောင်း အဆိုပြုလာ၏။

အယူခံတရားလိုတို့က၊ အခင်းဖြစ် ဥယျာဉ်မြေကို ဦးချင်းတောင်က ဒေါ်တုတ်
အား အပြီးအပိုင် ပေးခဲ့သည်ဆိုခြင်းမှာ မဟုတ်မမှန်ကြောင်း၊ အကယ်၍ ပေးခဲ့သည်
ဆိုစေကာမူ၊ ဥပဒေအရ အတည်မဖြစ်၍ သက်သေခံမဝင်ကြောင်း၊ မြေပေါ်ရှိ တိုက်ကို
ဦးချင်းတောင်-ဒေါ်စောခင်တို့၏ အမွေပုံ ပစ္စည်းများမှ ရရှိသည့် အကျိုး အမြတ်တို့နှင့်
ဆောက်လုပ်ခဲ့ခြင်းသာဖြစ်ကြောင်း၊ အယူခံတရားလိုတို့သည် အမွေပုံပစ္စည်းဖြစ်သည့်
တိုက်တွင်၊ အမွေစား အမွေခံများအဖြစ် နေထိုင်ကြခြင်းသာ ဖြစ်ကြောင်း ထုချေကြ
လေသည်။

ပညာရှိ ရာဘက် ခရိုင်တရားမ တရားသူကြီးသည်၊ နှစ်ဘက်အမှုသည်နှင့် သက်သေ
 များကို ကြားနာပြီးနောက်၊ အခင်းဖြစ် ဥယျာဉ်မြေမှာ တန်ဘိုး ၅၀ ကျပ်သာရှိသဖြင့်၊
 နှုတ်ဖြင့် အပိုင်ပေးခဲ့ခြင်းမှာ၊ ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၅၄ အရ၊ တရား
 ဝင်ကြောင်း၊ အခင်းဖြစ်တိုက်ကို ဒေါ်တုတ်သည် ၎င်းပိုင်ငွေများဖြင့် ဆောက်လုပ်ခဲ့
 ခြင်းသာဖြစ်ကြောင်း ကောက်ယူကာ၊ ဒေါ်တုတ်၏ အမှုကို တရားစရိတ်နှင့် တကွ
 ဒီကရီချပေးလိုက်လေသည်။ ထိုဒီကရီကို မကျေနပ်သဖြင့်၊ အယူခံတရားလိုတို့က ဤ
 အယူခံမှုတင်သွင်းလာခြင်းဖြစ်သည်။

၁၉၆၆
 ဦးအောင်ထွန်း
 ပါ ၆ ဦး
 နှင့်
 ဦးထွန်းတင်၊
 ကွယ်လွန်သူ
 ဒေါ်တုတ်၏
 အမွေဆက်ခံသူ။

အခင်းဖြစ် ဥယျာဉ်မြေသည် တန်ဘိုး ၅၀ ကျပ် သာရှိသဖြင့်၊ နှုတ်ဖြင့် အပိုင်ပေးခဲ့
 စေကာမူ၊ ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၅၄ အရ တရားဝင်သည်ဆိုသော
 အောက်ရုံး၏ အဆုံးအဖြတ်မှာ၊ အလွန်ပင် အံ့ဩဘွယ်ကောင်း၏။ အောက်ရုံး ပညာရှိ
 တရားသူကြီးသည်၊ ရာဘက်ခရိုင်တရားမ တရားသူကြီးတဦးဖြစ်ရာ၊ သာ၍ပင် အံ့ဩ
 ဘွယ်ကောင်းသည်ဟု ဆိုရမည်ဖြစ်သည်။ ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၅၄
 မှာ၊ အရောင်းအဝယ်ကိစ္စနှင့်သာ သက်ဆိုင်သည်။ မေတ္တာနှင့် အပြီးအပိုင်ပေးကမ်း
 ခြင်းမှာ ပစ္စည်းတန်ဘိုး မည်မျှရှိစေကာမူ၊ ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ
 ၁၂၃ အရ၊ မှတ်ပုံတင်စာချုပ်အရ ပြုလုပ်မှသာ တရားဝင်သည်ဆိုခြင်းကို သတိပြုမိဟန်
 မတူပေ။

အယူခံတရားခံ၏ ပညာရှိရှေ့နေကြီးက၊ အခင်းဖြစ် ဥယျာဉ်မြေကို မှတ်ပုံတင်
 စာချုပ် မချုပ်ဆိုဘဲ နှုတ်ဖြင့် ပေးခဲ့၍၊ ဒေါ်တုတ်သည် တရားဝင်ပိုင်ဆိုင်ခွင့် မရရှိခဲ့စေ
 ကာမူ၊ ထိုမြေပေါ်တွင် တိုက်ဆောက်ကာ ပိုင်ရှင်အဖြစ် မူလပိုင်ရှင်၏ ပိုင်ဆိုင်ခွင့်ကို
 ဆန့်ကျင်လျက်၊ ၁၂ နှစ်ကျော် နေထိုင်ခဲ့သဖြင့်၊ ဆန့်ကျင်ဘက်ပိုင်ဆိုင်သူဖြစ်သည်ဟု
 ယူဆသင့်ကြောင်း လျှောက်လဲသွား၏။ ကွယ်လွန်သူ ဦးချင်းတောင်က၊ အခင်းဖြစ်
 ဥယျာဉ်မြေကို ဒေါ်တုတ်အား နှုတ်ဖြင့် ပေးခဲ့သည်ဆိုသော အချက်ကို၊ ဦးထွန်းကျော်
 (လိပြ-၁) က ထောက်ခံထားသည်မှာ မှန်၏။ သို့ရာတွင် ဦးချင်းတောင် သေဆုံးပြီး
 နောက်၊ ဒေါ်တုတ်သည် အခင်းဖြစ် ဥယျာဉ်မြေ၏ အခွန်ပြေစာကို၊ ၎င်းနှင့် အခြား
 အမွေဆိုင်တို့၏ အမည်များဖြင့် ပြောင်းလဲပေးရန် လျှောက်ထားခဲ့ကြောင်း ဝန်ခံထား
 သဖြင့်၊ ထိုမြေအား ဘခင် ဦးချင်းတောင်က အပိုင်ပေးခဲ့သည်ဆိုသော တင်ပြချက်မှာ
 ယုတ္တိကင်းမဲ့နေစေ၏။ အကယ်၍ ၎င်းအား ဘခင် ဦးချင်းတောင်က အပြီးအပိုင် ပေးခဲ့
 ရိုးမှန်ပါမူ၊ အခွန်ပြေစာကို အခြားအမွေဆိုင်များ၏ အမည်ဖြင့် ပူးတွဲ ထုတ်ပေးရန်
 လျှောက်ထားဘို့ အကြောင်း မရှိချေ။ ထို့ပြင်တဝ၊ ဒေါ်တုတ်သည် အခင်းဖြစ် ဥယျာဉ်
 မြေပေါ်၌ တိုက်ဆောက်လုပ်ပြီးသောအခါ၊ အမွေဆိုင်တဦးဖြစ်သူ မညွန့်ရီနှင့် အတူ

၁၉၆၆

ဦးအောင်ထွန်း၊
ပါ ၆ ဦး
နှင့်
ဦးထွန်းထင်၊
ကွယ်လွန်သူ
ဒေါ်တုတ်၏
အမွေဆက်ခံသူ။

နေထိုင်ခဲ့သဖြင့်၊ ဒေါ်တုတ်၏ လက်ရှိ နေထိုင်မှုမှာ၊ အမွေဆိုင်များ၏ ပိုင်ဆိုင်ခွင့်ကို ဆန့်ကျင်လျက်ရှိသည်ဟု ဆိုရန်ခဲယဉ်းနေလေသည်။

သို့ဖြစ်ရာ၊ အခင်းဖြစ် ဥယျာဉ်မြေကို အခင် ဦးချင်းတောင်က အပိုင်ပေးခဲ့သည် ဆိုသော ဒေါ်တုတ်၏ တင်ပြချက်မှာ၊ ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂၃ အရ၊ မှတ်ပုံတင်စာချုပ်မရှိသည်ကတကြောင်း၊ ထိုမြေအပေါ် ဒေါ်တုတ်၏ လက်ရှိ နေထိုင်မှုမှာ၊ ပိုင်ရှင်၏ ပိုင်ဆိုင်မှုကို ဆန့်ကျင်လျက်ရှိသည်ဟုဆိုနိုင်သည်ကတကြောင်း ထိုအကြောင်းများကြောင့် လက်မခံနိုင်ပေ။ ပရိဗ္ဗူကောင်စီ၏ စီရင်ထုံးဖြစ်သော လင်ချာလီ နှင့် ပစ္စည်းထိန်းဝန် (၁) ထို့ အမှုတွင်၊ အလားတူ အဆုံးအဖြတ် ပေးထား သည်ကို တွေ့မြင်နိုင်ပေသည်။

အခင်းဖြစ်တိုက်နှင့် ပတ်သက်၍၊ ဒေါ်တုတ်သည် ၎င်း၏ ကြေးငွေဖြင့် ဆောက်လုပ် ခဲ့သည်ဟု သက်သေထူရန် တာဝန်ရှိပေသည်။ ထိုတိုက်မှာ အမွေပုံ မြေပေါ်တွင် ဆောက်လုပ်ထားသည့်အပြင်၊ တိုက်ဆောက်ပြီးသည့်နောက်ပိုင်းတွင်၊ ထိုတိုက်ပေါ်၌ ဒေါ်တုတ်နှင့် အမွေဆိုင်တဦးဖြစ်သူ မညွန့်ရီတို့သည်၊ ရှစ်နှစ်ခန့် အတူနေထိုင်ခဲ့ကြသည့် အပြင်၊ တရားစွဲဆိုသည့် အချိန်၌ အခြား အမွေဆိုင်များလည်း ဝင်ရောက်နေထိုင်လျက် ရှိရာ၊ ထိုတိုက်သည် အမွေဆိုင်တိုက်မဟုတ်ဘဲ၊ မိမိတဦးတည်းပိုင်တိုက်ဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားအောင်ပြသရန် တာဝန်မှာ၊ ဒေါ်တုတ်အပေါ်၌ ကျရောက်လျက် ရှိလေသည်။ ထို့ပြင်၊ အခင် ဦးချင်းတောင်သည် ပစ္စည်းဥစ္စာ ကြွယ်ဝသူတယောက်ဖြစ်ကာ၊ ၎င်း သေ ဆုံးသော အချိန်တွင် ဒေါ်တုတ်မှာ အသက် ၅၀ ခန့်ရှိပြီ၊ ဖအေတူ အမေကဲ့ ညီမများ ဖြစ်ကြသော မငွေတင်မှာ အသက် ၁၅ နှစ်ခန့်သာရှိ၍၊ မခင်သန်း၊ မထူးရွှေ၊ မမြကြည် နှင့် မညွန့်ရီတို့မှာ၊ မငွေတင်ထက် အသက်ငယ်သဖြင့် အရွယ်မရောက်ကြသေးသည့် အလျောက်၊ ဒေါ်တုတ်ကပင် အုပ်ထိန်းလျက်၊ ဦးချင်းတောင်၏ အမွေဆိုင်ပစ္စည်းများ ကို ဦးစီးကြည့်ရှုခဲ့ရကြောင်း၊ ဒေါ်တုတ်နှင့် ၎င်း၏ သက်သေ ဦးထွန်းကျော်၊ ဦးဘိုနီ (လိပြ-၂) နှင့် ဦးဘတူ (လိပြ-၃) တို့၏ ထွက်ချက်များအရ ထင်ရှားသည်။ ဒေါ်တုတ် ကိုယ်တိုင်ကလည်း အဖေတူ အမေကဲ့ ညီမများနှင့် အခြားအမွေဆိုင် အယူခံတရားလို တို့အား၊ ဦးချင်းတောင်၏ အမွေပုံပစ္စည်းများကို အားလုံး မခွဲဝေပေးရသေးကြောင်း ဝန်ခံထားသည့်အပြင်၊ အမွေဆိုင်များဖြစ်ကြသည့် အယူခံတရားလိုတို့မှာ၊ အမကြီး အမိအရာဆိုသကဲ့သို့၊ ဒေါ်တုတ်ကိုပင် အားကိုးအားထားပြုလျက်၊ ဥမကဲ့ သိုက်မပျက် စုစုလုံးလုံး နေထိုင်ခဲ့ရာ၊ ဒေါ်တုတ်သည် အသက် ၇၀ ကျော်မှ ဦးထွန်းတင်ဆိုသူနှင့် နောက်အိမ်ကတင်ပြသည့်အတွက်၊ စိတ်ဝမ်းကွဲပြားကြကာ၊ အမွေခွဲဝေပေးရန်တောင်း ဆိုကြကြောင်း၊ သက်သေထွက်ချက်များအရ ပေါ်လွင်နေသောကြောင့်၊ ဒေါ်တုတ်

သည် အခင်းဖြစ်တိုက်ကို မိမိ၏ ကြေးငွေဖြင့် ဆောက်လုပ်ခဲ့ကြောင်း ထင်ရှားအောင် ပြသရန်၊ သာဓိတဝန်ရှိနေလေသည်။

ဒေါ်တုတ်မှာ ချစ်တီးလှမျိုး ဆာမိဆိုသူ၏ ဇနီးဖြစ်ဘူးပြီး၊ ဆာမိသေဆုံးပြီး နောက် ကိုယ်ပိုင် လယ်ယာများ ပိုင်ဆိုင်ခဲ့သည်သာမက၊ ငွေတိုးလည်း ချေးသူ တယောက်ဖြစ်၍၊ အခင်းဖြစ်တိုက်ကို ကိုယ်ပိုင်ငွေဖြင့် ဆောက်မည်ဆိုကာ၊ ဆောက်နိုင် ရန် အင်အားရှိသည်မှာ မှန်၏။ သို့ရာတွင်၊ ဒေါ်တုတ်သည် ချစ်တီး ဇနီးလည်းဖြစ်ဘူး သည့်အပြင်၊ ငွေတိုးချစားသူ တဦးလည်းဖြစ်သည့်အလျောက်၊ အလုပ်လုပ်ကိုင်ရာ၌ သေချာ စေ့စပ်သူတယောက်ဖြစ်သည့်အားလျော်စွာ၊ စာရင်းအင်း၊ စာအုပ်များကို အောက်ရုံး၌ တင်ပြခဲ့၏။ ထိုစာရင်းအင်းများတွင် အခင်းဖြစ်ပွားသည့် တိုက်ဆောက် လုပ်သည့် စာရင်းအင်းများကိုသော်၎င်း၊ တိုက်ဆောက်ရာတွင် ကုန်ကျသော ငွေမှာ၊ မိမိပိုင်ငွေဖြစ်သည်ဆိုသော အထောက်အထားကိုသော်၎င်း တင်ပြနိုင်ခဲ့ခြင်း မရှိပေ။ ၎င်း၏ သက်သေများကလည်း၊ တိုက်ဆောက်ရာ၌ ကုန်ကျသည့်ငွေများကို ဒေါ်တုတ် က ထုတ်ပေးသည်ဆိုသော်လည်း၊ ထိုငွေများမှာ ဒေါ်တုတ် ကိုယ်ပိုင်ငွေ ဟုတ် မဟုတ် မပြောနိုင်ကြောင်း ထွက်ဆိုသွားကြသဖြင့်၊ အခင်းဖြစ်တိုက်ကို အမွေဆိုင်ငွေနှင့် ဆောက်လုပ်ခြင်း မဟုတ်ဟု တထစ်ချ ယူဆရန် မဖြစ်နိုင်ပေ။

ဦးအောင်ထွန်း
ပါ ၆ ဦး
နှင့်
ဦးထွန်းထင်၊
ကွယ်လွန်သူ
ဒေါ်တုတ်၏
အမွေဆက်ခံသူ။

ပညာရှိ အောက်ရုံး တရားသူကြီးက၊ အခင်းဖြစ် တိုက်အနီးတွင် အမွေပုံ အိမ် တဆောင်ရှိရာ၊ ထိုအိမ်ကို အယူခံ တရားလိုတို့က ရောင်းချစဉ် ဒေါ်တုတ်အား အမွေ ဆိုင် တဦးဖြစ်၍၊ ဦးစွာ ဝယ်ယူခွင့်မပေးသဖြင့်၊ အခင်းဖြစ်တိုက်ကို ဒေါ်တုတ်သည် မိမိ၏ ကိုယ်ပိုင်ငွေနှင့် ဆောက်လုပ်သည်ဟု ယူဆထား၏။ ထိုယူဆချက်ကို ကျွန်ုပ် လုံးဝနားမလည်နိုင်။ အမွေပုံအိမ်ဆိုသည်မှာ၊ ဦးချင်းတောင် မသေမီက နေထိုင်သော အိမ်ဖြစ်၏။ အခင်းဖြစ်တိုက်ကို ဆောက်ပြီးနောက်၊ ဒေါ်တုတ်အပါအဝင် အမွေဆိုင် အားလုံး၏ သဘောတူညီချက်အရ ရောင်းချပြီး၊ ရောင်းရငွေကို ဒေါ်တုတ်အပါအဝင် အမွေဆိုင်အားလုံး ဝေယူကြသည်ဟု အားလုံးက ဝန်ခံထားရာ၊ ထိုအချက်သည် အခင်း ဖြစ်တိုက်အား ဒေါ်တုတ်၏ ငွေနှင့် ဆောက် မဆောက်ဆိုသော ပြဿနာနှင့် လုံးဝ သက်ဆိုင်ခြင်းမရှိပေ။

အထက်ပါ အကြောင်းအရာများကို ပေါင်းစပ်ကြည့်ရှုလျှင်၊ အခင်းဖြစ် တိုက်သည် ဒေါ်တုတ်၏ ကိုယ်ပိုင်ငွေဖြင့် ဆောက်လုပ်ခဲ့သည်ဆိုခြင်းမှာ၊ ထင်ရှားသည်ဟု မဆို နိုင်ပေ။ သို့ပါ၍၊ အောက်ရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဗီကရီတို့ကိုပယ်ဖျက်ပြီး၊ မူလတရားလို ဒေါ်တုတ် စွဲဆိုသော အမှုကို၊ နှစ်ရုံးစလုံး၏ တရားစရိတ်များနှင့် တကွ ပလပ်လိုက် သည်။

CIVIL REVISION

Before U Sein Thin, J.

C.C.
+ 1966

DAW SAW NYUN (APPLICANT)

v.

MA HLA KYIN (RESPONDENT).*

Jul. 21.

Code of Civil Procedure Order VIII, Rule 1—whether the defendant bound to present written statement—farming of preliminary issue.

Held: Under the provisions of Order VIII, Rule 1 of the Code of Civil Procedure the defendant was bound to present a written statement of the defence when so required by the Court. The Code of Civil Procedure does not contemplate filing of written statement piece-meal. The Court, if so disposed, could have made a preliminary issue out of the written statement filed by the defendant and proceeded to try the same.

U Hla Nyun for the applicant.

Mr. S. L. Verma for the respondent.

U SEIN THIN, J.—On the principles laid down in the case of *Ma Than Yin v. Tan Keet Khang* (1) this application has no legs to stand. The order for which revision is sought was one made by the Subdivisional Judge in his Civil Regular Suit No. 4 of 1965 by which the defendant-applicant Daw Saw Nyun was called upon to file her written statement in answer to the plaint of the plaintiff-respondent Ma Hla Kyin. The plaint clearly disclosed a cause of action but the defendant by her written objection contended that the suit was bad for misjoinder of causes of action. The trial Court did not proceed to frame an issue on this point—a course suggested by the defendant but insisted on the filing of full written statement

* Civil Revision No. 4 of 1966.

† Against the decree of the District Court of Myingyan in Civil Appeal No. 2 of 1965, dated the 5th March 1966.

(1) B.L.R. (1951) (H.C.) 161.

by the defendant. The order was apparently made under the provisions of Order VIII, Rule 1 of the Code of Civil Procedure by which the defendant was bound to present a written statement of her defence when so required by the Court. No doubt the Court, if so disposed, could have made a preliminary issue out of the written objection filed by the defendant and proceeded to try the same. But since it had declined to do so and instead ordered the defendant to file her written statement the defendant had no alternative but to comply with it. As it was clearly within the competence of the trial Court to make the order it did I do not see any ground to entertain this revision application.

It may here be mentioned that the Code of Civil Procedure does not contemplate filing of written statements piece-meal. Order VIII, Rule 8 makes provision for a new ground of defence while rule 9 contemplates subsequent pleadings under certain circumstances. Apart from these provisions of law the only pleading contemplated by the Code so far as the defendant is concerned is the written statement as laid down in Order VIII, Rule 1. Rule 2 states that the defendant must raise by his pleading all matters which show the suit not to be maintainable, or that the transaction is either void or voidable, in point of law, and all such ground of defence as, if not raised, would be likely to take the opposit party by surprise, or would raise issues of fact not arising out of plaint, as, for instance, fraud, limitation, release, payment, performance, or facts showing illegality. In other words the written statement must be exhaustive of all the defence which the defendant is legally entitled to raise in answer to the plaintiff's claim. Thus it seems clear to me that the defendant when called upon by the Court to file her written statement must file one which conforms to the requirements as mentioned above. She is not entitled to raise just one defence and reserve others to be embodied

C.C.
1966

DAW SAW
NYUN
V.
MA HLA
KYIN.

C.C.
1966

DAW SAW
NYUN
v.
MA HLA
KYIN.

in further written statements. No doubt as pointed out earlier there is nothing to prevent the Court from fixing preliminary issue on the pleadings placed before it and proceed to determine such issue before the defendant has filed a full written statement. Sometimes it is desirable or even necessary to frame a preliminary issue on which the suit can be disposed of without going into the other merits of the case. But it must ever be borne in mind that such a course is not always conducive to expeditious disposal of cases. For if the issue is decided in favour of the plaintiff it may entail further adjournments to enable the defendant to file her final written statement. Therefore the practice of allowing the defendant to file incomplete written statement should be discouraged. I would however like to point out that this suggestion of mine does not in any way effect the instructions laid down in paragraph 154 (1) of the Courts Manual which must invariably be followed by all Courts concerned.

For the reasons stated above I would dismiss this application with costs.

Advocate's fee fixed as two Gold Mohurs.

INSOLVENCY CASE

Before U Kyaw Zan U, J.

IN THE MATTER OF RAMNIRAJAN LHILA (DEBTOR)

V..

C.C.
1966

Aug. 6.

DAW THAN (APPLICANT).*

Rangoon Insolvency Act, s. 9(c) -- commission of an act of insolvency by the debtor under -- Rangoon Insolvency Act, s. 11(b) -- order of adjudication under--burden to show that the Court has jurisdiction to entertain the petition--definition of "ordinarily resided"--proof that the debtor normally or usually ate, drank and slept at the place--requirement by law of clear and unequivocal evidence to adjudicate a person insolvent--proof that the property in question is a dwelling-house--proof that it belonged to the respondent during the requisite period of time.

Held : The burden lies on the petitioner to show that the Court to which the petition for adjudication as insolvent is presented has jurisdiction to entertain it. *Madho Pershand v. A.I - Walton* (1913) 18 C.W.N. 1050 (1052), referred to.

Held further : The petitioner must prove that the respondent has normally or usually ate, drank and slept at the place, in order to call it a "Residence".

R. v. Inhabitants of North Curry (1825) 107 E.R. 1313 ; *In re Oldham* (1870) 10. M and H. 158 ;

Kumud Nath Roy Chowdhury v. Jotindra Nath Chowdhury, I.L.R. 38 Cal-394 referred to.

Held further : To adjudicate a person insolvent there must be clear and unequivocal evidence required by law. There must be clear proof that the property in question is a dwelling-house and that it belonged to the respondent during the requisite period of time.

H. M. Fisher for the applicant.

Wan Hock for the debtor.

U KYAW ZAN U, J.—This is a petition by the creditor (DAW THAN) to adjudicate her debtor (Ramnirajan Lhila) an insolvent. She alleges that the debtor has committed an act of insolvency under section 9 (e) of the Rangoon Insolvency Act and this Court has jurisdiction to make an

C.C.
1966

IN THE MAT-
TER OF RAM-
NIRAJAN
LHILA
V.
DAW THAN.

order of adjudication under section 11 (b) of the Act as the debtor has within a year before the date of the presentation of the petition 11th June 1965 (i) ordinarily resided, (ii) had a dwelling-house being Nos. 52/54 in 29th Street, Rangoon and (iii) carried on business within the limits of the ordinary original civil jurisdiction of this Court. The debtor (respondent) through his agent denies the allegations.

The burden lies on the petitioner to show that the Court to which the petition is presented has jurisdiction to entertain it. (See Mulla's Law of Insolvency, 2nd Edition, paragraph 191A at page 188). Evidence was given by the agents of the parties. The petitioner though present in Court did not go to the witness-chair to give evidence. If any precedent is required as to the burden of proof I need only refer to *Madho Pershand v. A. L. Walton* (1).

According to Satya Narayan the agent of the respondent his principal left Burma for India on 2nd March 1964. There is in fact no dispute that the respondent had left the jurisdiction of this Court well over a year before the date of the presentation of the petition. In Exhibit No. 1 the petitioner did not deny that the respondent had left Burma on 2nd March 1964. Her agent U Aye Nyunt also admitted in his evidence that he saw the respondent in the summer of 1964 for the last time.

The petitioner's case is that the respondent "ordinarily resided" in his dwelling-house known as 52/54, 29th Street, Rangoon but there is no proof at all. It is clear that the respondent did not "ordinarily reside" at the place within a year before the date of the presentation of the petition (11th June 1965). He was in India during the period, and is still there. The petitioner's agent U Aye Nyunt deposed that he visited the place for the last time in or about 1960/1961 and he spoke only to the respondent though it was occupied by his mother, brother and family

as well as by the tenants. When he was asked, "Do you know that in 1964 Lhila actually resided there?", he replied, "After March 1963 I did not know that Lhila actually resided there." To make the point more clear his depositions are reproduced here:

C.C.
1966

IN THE MAT-
TER OF RAM-
NIRAJAN
LHILA
V.
DAW THAN.

"Q. And you do not know also whether he had given up the place and had gone to India or not?

A. I do not know.

Q. In 1960/61 you had been to Lhila's house and after that you have never been to his house.

A. No."

According to Bayley, J., in *R. v. Inhabitants of North Curry* (2) the word "reside" denotes the place where an individual eat, drinks and sleeps, or where his family or servants eat, drink and sleep, and Blackburn, J., in *In re Oldham* (3) observed "A man's residence is where he habitually sleeps." "Residence" is not identical with "ownership." A person may reside at a place but he may not own it and *vice versa*. These views were adopted by the Bench of the Calcutta High Court in *Kumud Nath Roy Chowdhury v. Jotindra Nath Chowdhury* (4) where reference was made to Order 5, Rule 17 of the Code of Civil Procedure in which the words "ordinarily resides" appear. The word "ordinary" is defined in the Oxford Dictionary as "Regular, normal, customary, usual. . . ." Hence the petitioner must prove that the respondent has normally or usually ate, drank and slept at the place but she has failed to do so.

The next point for determination is whether the place known as Nos. 52/54 in 29th Street was the dwelling-house of the respondent within a year prior to 11th June 1965. I do not think the petitioner has satisfactorily discharged her onus of proof on this point. Her learned

(2) (1825) 107 E.R. 1313.

(3) (1870) 10. M and H. 158.

(4) I.L.R. 38 Cal. 394.

C.C.
1966

IN THE MAT-
TER OF RAM-
NIRAJAN
LHILA
v
E

DAW THAN.

Advocate filed a certified copy of the Assessment List of the Corporation of Rangoon in respect of the aforesaid property. It is not a document of title. It is for the year 1961/1962 and the name of the owner is shown as "Ram Niraujan Lhila." U Aye Nyunt deposed:

"Q. Don't you think that instead of making inquiries the whereabouts of Lhila is it not better to visit his dwelling-house and find out?

A. I went and made inquiries but I did not see him.

Q. So after 1960/61 whether Lhila was still in his dwelling-house in Nos. 52/54, 29th Street, do you know?

A. I knew that it was his dwelling-house.

Q. Do you know that in 1964 Lhila actually resided there?

A. After March 1963, I did not know that Lhila actually resided there.

Q. And you do not know also whether he had given up the place and had gone to India or not?

A. I do not know.

Q. In 1960/61 you had been to Lhila's house and after that you have never been to his house?

A. No."

Assuming that the place known as Nos. 52/54 in 29th Street was a dwelling-house U Aye Nyunt's evidence does not show that it belonged to the respondent or that he resided there within the required time. I have referred to Civil Execution No. 11 of 1963 of this Court as requested by the parties. It is a case where the petitioner attached this property in execution of her decree against the respondent. I find the address of the respondent was given as No. 50, 29th Street, Rangoon. This was confirmed by Satya Narayan in this case. The order of attachment was issued on 22nd May 1963. In the Sale Proclamation however it was shown that the building comprising of seven rooms was in occupation of the tenants and its site, a freehold land, was in the name of "Mr. S. Poddar being

C.C.
1966IN THE MAT-
TER OF RAM-
NIRAJAN
LHILA
V.
DAW THAN.

the ancestor of the judgment-debtor." Only the right, title and interest of the judgment-debtor were to be sold and the intended purchasers were warned to satisfy themselves as to the judgment-debtor's title to the property. The record does not show that the property was the respondent's dwelling-house at the time. It shows his father was "SANTLAL". The learned Advocate for the respondent submitted that in the absence of Ration Card and Household List issued by the authorities the point under consideration could not be pressed by the petition in her favour. To adjudicate a person insolvent there must be clear and unequivocal evidence required by law. There must be clear proof that the property in question is a dwelling-house and that it belonged to the respondent during the requisite period of time.

The last point for consideration is whether the respondent within a year before 11th June 1965 carried on business either in person or through an agent. There is no positive proof that he did so. U Aye Nyunt's evidence runs as follows:

"Q. Before March 1964 did you ever visit the business place of Lhila ?

A. No.

Q. So you do not know what sort of business he carried on ?

A. I knew through his agent Sitaram Lhila that they have a ribbon-manufacturing business."

This, of course, is hearsay. Sitaram Lhila was not examined as a witness. U Aye Nyunt admitted that the Government had nationalized factories in March 1963. He learned from Sitaram how this factory was run after nationalization. He has no personal knowledge. Satya Narayan, on the other hand, deposed that to his knowledge the respondent did not carry on any business in Burma after his departure on 2nd March 1964.

C.C.
1966

IN THE MAT.
TER OF RAM-
NIRAJAN
LEILA
K
DAW THAN.

In the above circumstances it cannot be said that the petitioner has successfully discharged her onus of proof. It must therefore be held that this Court has no jurisdiction under the Act to adjudicate the respondent an insolvent and accordingly the petition is rejected with costs. Advocate's fee five Gold Mohurs.

CIVIL MISCELLANEOUS APPLICATION

Before U Kyaw Zan U. J.

IN THE MATTER OF THE ESTATE OF U KYAW GAUNG
(DECEASED)

C.C.
1966
Aug. 18.

v.

DAW NYUNT (APPLICANT).*

Court Fees Act, s. 5—reference by Registrar of the Original Side—No. 11 of Schedule I of the Court Fees Act—complete assets and properties of the deceased to be shown in the Annexure A—S. 191(1) of the Court Fees Act—applicant to file a valuation of the property in the form set forth in the Third Schedule—Rule 4 of the Rules of Procedure in the Grant of Letters of Administration of the Rules and Orders of the High (Chief) Court—affidavit of valuation and affidavit or certificate of valuation of immovable property to accompany the application.

Under s. 5 of the Court Fees Act the Registrar, Original Side, has referred these points: whether the applicant, a Burmese Buddhist lady, should pay the court-fee on half the value of the properties left behind by her late husband, who was also a Burmese Buddhist, in respect of which she has applied for letters of Administration since she is already the owner of the other half under the Burmese Buddhist Law, and how the valuation of the properties is to be set forth in the application.

Held: No. 11 of Schedule I of the Court Fees Act says the fee is payable on "value of the property in respect of which the grant of . . . letters is made". The letters are applied in respect of the deceased's property which may include besides his own. It is the corpus which is important and not its component parts. It will be beyond the scope of the Court, in such cases to find out at the outset who else are interested in the property besides the deceased. Accordingly, it is ruled that the entire and complete assets and properties of the deceased as they stood at the time of his death must be shown in the Annexure A of the application and the appropriate court-fee be paid in full upon the basis of the entire net valuation set forth by the applicant.

In the goods of Aratoon Stephen, deceased (1927-28) 32 Calcutta Weekly Notes, 799; In the goods of Probhat Chandra Barua, deceased, I.L.R. (1946) 1 Cal. 77; In the estate of U Po Khin, deceased (1918) 11 Burma Law Times 258; Ma Chan Mya v. Ma Ngwe Yon, 2 Upper Burma Rulings (1914-16) 74; Ma E Hmyin and thres v. Maung Ba Maung, I.L.R. 2 Ran. 123 (127); Ma Nwe v. Ma Sai Da, I.L.R. 7 Ran. 758; Ma San Nyun and another v. Maung Tint, A.L.R.(1930) Ran. 190, referred to.

C.C.
1966

IN THE MAT-
TER OF THE
ESTATE OF
U KYAW
GAUNG
(DECEASED)
V
DAW NYUNT.

Held further : S. 191(1) of the Court Fees Act which says that no grant of letters of administration shall be made upon an application for such grant until the applicant has filed in the Court a valuation of the property in the form set forth in the Third Schedule of the Act. It is imperative. Where an application for letters is made to the High (Chief) Court, s. 19H of the Court Fees Act directs that a notice of the application shall be given to the Financial Commissioner, who may penalise the applicant under s. 19E of the Act if he paid too low a court-fee thereof.

Under Rule 4 of the Rules of Procedure in the Grant of Letters of Administration (page 206) of the Rules and Orders of the High (Chief) Court affidavit of valuation and affidavit or certificate of valuation of immovable property in accordance with Rule 17 must accompany the application showing the name of the valuer *inter alia*, if any, on the basis of valuation adopted. Under Rule 18 the Bailiff can make the valuation if request is made to the Court for his services. Of course, the correctness of the valuation is a matter for the revenue authorities and not for the Court to decide. In case the valuation is found or proved to be greater and too high a court-fee has been paid thereon, remedy is open to the applicant under s. 19A of the Act.

U KYAW ZAN U, J.—This is a reference under section 5 of the Court Fees Act submitted to me for decision at the instance of the learned Registrar of the Original Side of this Court as a difference has arisen between him and the learned Advocate for the applicant Daw Nyunt in this case. The points raised are whether the applicant, a Burmese Buddhist lady, should pay court-fee on half the value of the properties left behind by her late husband, who was also a Burmese Buddhist, in respect of which she has applied for letters of Administration since she is already the owner of the other half under the Burmese Buddhist Law, and how the valuation of the properties is to be set forth in the application. The Court is not concerned with the correctness of the valuation but with the setting forth of all the properties correctly or in other words, with the true and correct assets of the deceased.

The points raised undoubtedly are of general importance. No authority has been shown on the subject. *In the goods of Aratoon Stephen, deceased* (1) Costello, J.,

C.C.
1966IN THE MAT-
TER OF THE
ESTATE OF
U KYAW
GAUNG
(DECEASED)
V.
DAW NYUNT.

sitting on the Original Side of the Calcutta High Court pointed out that the High Court or a Civil Court, on an application being made to it for letters of administration, has only to be satisfied that appropriate duty has been paid on the net valuation of the estate as set forth in the application and it is no part of its business to check the correctness of that valuation which task has been reserved for the revenue authorities to be performed by them, if considered necessary, after receipt of the usual notice of the application from the Court. Civil Courts ought not to concern themselves to check the valuation put upon the various items of property set out in the application or in the affidavit of valuation according to the form prescribed in the third schedule of the Court Fees Act, but they should merely satisfy themselves that the appropriate fee has been paid on the valuation declared by the applicant. The learned Registrar should merely satisfy himself that all the appropriate duty has been paid in accordance with and upon the basis of the figures which the applicant himself or herself put forward in his or her affidavit of valuation. If that valuation is not correct, it is the business not of this Court but of the revenue authorities to make such investigation as they think fit, and if they are so advised to move the Court under subsection (4) of section 19H of the Court Fees Act. In Civil Miscellaneous No. 34 of 1966 of this Court Kyi Kyi Myint, a daughter of the deceased by his first wife Daw Pu Lay made a similar application for letters of administration with the knowledge and consent of her own brother and sisters to which the present applicant Daw Nyunt opposed. The properties in both the cases are identical but the valuations given are not the same. Being a fiscal matter it is not unusual to hold an enquiry by the Collector under section 19H (3) of the Court Fees Act to come to a correct and uniform valuation of the properties for the purpose of assessment of court-fee if he entertains any

C.C.
1966

IN THE MAT-
TER OF THE
ESTATE OF
U KYAW
GAUNG
(DECEASED)
V.
DAW NYUNT.

doubt or is not satisfied with the valuation made by the applicant, or if the applicant does not amend the valuation to his satisfaction, he (Collector) may move the Court to hold an enquiry into the true value of the properties as I have stated above. If it is the High (Chief) Court, the application must be made in its Testamentary and Intestate Jurisdiction and not in its ordinary Original Civil Jurisdiction. *In the goods of Probhat Chandra Barua, deceased* (2).

in the other case, the applicant Kyi Kyi Myint denied that this applicant Daw Nyunt is the legal widow of her father, the deceased, and there was severance of filial relation between the deceased and his children, including herself. She also denied the applicant's (Daw Nyunt's) allegation that her mother Daw Pu Lay (also deceased) was divorced by her father. The applicant Daw Nyunt has no issue by the deceased. Thus, the important questions *inter alia* involved are whether the applicant (Daw Nyunt) was legally married to the deceased and whether Daw Pu Lay was divorced by the deceased. The right to inherit and the quantum of interest of the applicant in the properties of the deceased depend upon the answers to these questions. Evidence will have to be led yet if the Court is desired to decide, but before any decision is made the Court is concerned with and is to look only at the estate of the deceased as it stood at the time of his death for which rival applications for letters of administration have been made. *In the estate of U Po Khin, deceased*, (3) which is the only authority on the point I could lay my hands on, it was held by Young, J. that the estate of a Burman Buddhist dying in the lifetime of his wife includes only half the property he died possessed of, the other half being his wife's property during their joint lives, and the court-fee is payable on half the property he died possessed of for the purpose of letters of administration. It is a short judgment and it appears that

(2) I.L.R. (1946) 1 Cal. 77.

(3) (1918) 11 Burma Law Times 258.

C.C.
1966

IN THE MAT-
TER OF THE
ESTATE OF
U KYAW
GAUNG
(DECEASED)
K
DAW NYUNT.

it was a simple and straightforward case of a legal widow applying for letters of administration. If this was so, I have no quarrel with it as under the Burmese Buddhist Law the wife during their subsistence of the marriage has interest generally in all the properties belonging to either or both. It is usual to regard all properties acquired by the spouses during the coverture as belonging equally to the husband and wife but when the kind of properties, for example *payin*, *lettetpwa*, *hnapazon*, etc., the status of the couple, for example, *eindaunggyi*, lesser wife, etc., and the rights of inheritance of the *atet* children against the surviving spouse are in question, the quantum varies. To illustrate the point—assuming that the applicant Daw Nyunt is the legal widow of the deceased and that Daw Pu Lay was not divorced, I may mention that in *Ma Chan Mya v. Ma Ngwe Yon* (4) it was held that the child of a first marriage was entitled to three-fourths of the jointly acquired property of the first marriage, and the second wife was entitled to one-fourth. See also *Ma E Hmyin and three v. Maung Ba Maung* (5). In *Ma Nwe v. Ma Sai Da* (6) which was a case by the child of the first marriage against the step-mother for administration of the estate of her father (deceased) where the estate was made up of *payin* property brought to the second marriage by the deceased as well as of *hnapazon* property of that marriage, the major portion having been inherited after the death of the first wife and before his second marriage, it was held that the *atet* child would get three-fourths of the said inherited property which was brought in as *payin* and the step-mother would get one-fourth. If the deceased however inherited during the second marriage, the step-mother would be entitled to half. As regards *hnapazon* of the second marriage it was held the *atet* child would get only one-eighth share and the step-mother seven-eighths.

(4) 2 Upper Burma Rulings (1914-16) 74. (5) I.L.R. 2 Ran. 123 (127).
(6) I.L.R. 7 Ran. 578.

C.C.
1966

IN THE MAT-
TER OF THE
ESTATE OF
U KYAW
GAUNG
(DECEASED)
V.
DAW NYUNT.

See also *Ma San Nyun and another v. Maung Tint* (7). Hence, it cannot always be said that the wife is entitled to half the properties on the death of the husband. It depends upon the special circumstances of each case. In *the estate of U Po Khin* (3) is thus distinguishable. No. 11 of Schedule I of the Court Fees Act says the fee is payable on "value of the property in respect of which the grant of . . . letters is made." The letters are applied in respect of the deceased's property which may include besides his own. It is the corpus which is important and not its component parts. It will be beyond the scope of this Court, I think, in such cases to find out at the outset who else are interested in the property besides the deceased. Accordingly, I rule that the entire and complete assets and properties of the deceased as they stood at the time of his death must be shown in the Annexure A of the application and the appropriate court-fee be paid in full upon the basis of the entire net valuation set forth by the applicant Daw Nyunt. In other words her contention that the fee is payable on half the value of the properties is rejected.

To answer the second point, reference is to be made to section 191 (1) of the Court Fees Act which says that no grant of letters of administration shall be made upon an application for such grant until the applicant has filed in the Court a valuation of the property in the form set forth in the Third Schedule of the Act. It is imperative. Where an application for letters is made to the High (Chief) Court, section 19H of the Court Fees Act directs that a notice of the application shall be given to the Financial Commissioner, who may penalise the applicant under section 19E of the Act if he paid too low a court-fee thereof. In the connected case referred to above, the applicant Kyi Kyi Myint valued the properties in full while the present applicant Daw Nyunt, as stated above, desires

(7) A.I.R. (1913) Ran. 190. (3) (1918) 11 Burma Law Times 258.

C.C.
1966

IN THE MAT-
TER OF THE
ESTATE OF
U KYAW
GAUNG
(DECEASED)
V.
DAW NYUNT.

to pay only half the court-fee on the value of the same properties. Kyi Kyi Myint's valuation was worked out by a qualified architect and licensed surveyor and property valuer and it may be more acceptable than that of the applicant Daw Nyunt. Under Rule 4 of the Rules of Procedure in the Grant of Letters of Administration [page 206 of the Rules and Orders of the High (Chief) Court] affidavit of valuation and affidavit or certificate of valuation of immoveable property in accordance with Rule 17 must accompany the application showing the name of the valuer *inter alia*, if any, on the basis of valuation adopted. Under Rule 18 the Bailiff can make the valuation if request is made to the Court for his services. Of course, the correctness of the valuation is a matter for the revenue authorities and not for the Court to decide as I have stated above. In case the valuation is found or proved to be greater and too high a court-fee has been paid thereon, remedy is open to the applicant under section 19A of the Act.

For all the reasons given above, I direct that the same valuation as in the connected case be made in the present case also as advised by the learned Registrar.

CIVIL FIRST APPEAL

Before U Sein Thin, J.

C.C.
1966

Aug. 8

J. SANG NING (APPELLANT)

v.

U YA LIK (RESPONDENT).*

Suit for recovery of share capital—a receipt granted acknowledging the receipt of money—no stipulation regarding the time for payment—Article 120 of the Limitation Act—Chins Special Divisions (Extension of Laws) Act—Notification No. 23 of the Chin Affairs Council—granting of relief on the principles of justice, equity and good conscience.

Held : Exhibit "m" is merely a receipt granted by the defendant acknowledging the receipt of a sum of K 15,000. There is no stipulation regarding the time for repayment and from the nature of the alleged transaction between the parties it is palpably clear that the sum was not immediately payable at the time when it was drawn up. As the right to sue accrued on the date when the defendant refused to comply with the demand made by the plaintiff, Article 120 of the Limitation Act is applicable.

Ramesh War Mandal v. Ramchand Roy, 10 Cal. 1033 (1034) (D.B.), distinguished.

Held further : Under the Chins Special Divisions (Extension of Laws) Act, 1948, only certain portion of the Code of Civil Procedure are applicable to the Chins in the Chins Special Division. The parties to the suit being Chins the conduct of the suit between them is regulated by Notification No. 33 of the Chin Affairs Council dated the 2nd August 1949. From the judgement of the lower Court it appears that the relief was granted to the plaintiff on the principles of justice, equity and good conscience and therefore there is no reason for disturbing the judgment and decree of the lower Court.

U Hla Nyun for the appellant.

Mr. S. L. Verma for the respondent.

U SEIN THIN, J.—In Civil Regular Suit No. 1 of 1963 of the Additional District Court of Mindat, within the Chin Special Division, the plaintiff-respondent Ya Lik filed a suit against the defendant-appellant Sang Ning. Among the many reliefs claimed in the suit was one for recovery

* Civil First Appeal No. 12 of 1964.

† Against the decree of the Additional District Court of Mindat in Civil Regular Suit No. 1 of 1963, dated the 31st July 1964.

of K 15,000 being the share capital contributed by the plaintiff towards the partnership business alleged to have been set up between the parties. It was the case of the plaintiff that there was a partnership between him and the defendant in connection with a road construction work for which the defendant had obtained a contract from the Government. The plaintiff had already contributed various sums amounting in all to K 15,000 as his share towards the partnership capital, the stipulation between the parties being to enjoy the profits derived therefrom equally between them. After the completion of the work the defendant is alleged to have drawn various sums of money from the Government without making over anything to the plaintiff in spite of repeated demands. Hence the present suit in which the plaintiff claimed, amongst others, recovery of K 15,000 only waiving the sum of K 5,000 alleged to be due to him on account of his share of the profits accrued from the partnership business.

The defendant by his written statement denied the allegations in toto. It was also contended that the claim of the plaintiff was barred by limitation. The trial Court held that the alleged partnership between the parties was not proved. It however came to the finding that the plaintiff had advanced a sum of K 15,000 to the defendant. Regarding the question of limitation the learned trial judge was of opinion that Article 120 of the Limitation Act was applicable and that the suit was therefore within time. A decree for the said sum was accordingly passed in favour of the plaintiff with costs.

The only point that has been seriously canvassed in this appeal is that the suit was time barred. According to the learned counsel for the appellant, the relevant article applicable to the suit is Article 57 which prescribes a time limit of three years from the date when the loan is made. The Exhibit "C" which acknowledges the receipt of K 15,000 by the defendant is dated 11th April 1958

C.C.
1966

J. SANG NING
v.

U YA LIT.

C.C.
1966J. SANG NING
v.
U YA LIK.

and this date according to the learned counsel for the appellant, being the time from which the limitation period begins to run, the suit should have been filed on or before 11th April 1961. I am however unable to subscribe to this view. From the very wordings of Article 57, it seems clear to me that it is applicable only in respect of a loan which is immediately payable. Exhibit "C" is merely a receipt granted by the defendant acknowledging the receipt of a sum of K 15,000. There is no stipulation regarding the time for repayment and from the nature of the alleged transaction between the parties it is palpably clear that the sum was not immediately payable at the time when it was drawn up. The word payable in Article 57 has been held to mean payable at once on the loan being made. Thus in *Ramesh War Mandal v. Ramchand Roy* (1) it was held that where a loan is on an agreement that it is repayable on a future date it cannot be said to be payable immediately on the loan being made and a suit for recovery thereof is not for "money payable for money lent" within the meaning of Article 57. I would accordingly hold that in respect of the suit out of which this appeal arises Article 57 of the Limitation Act is not apposite.

It is next contended that as the suit is one based on partnership, Article 106 is applicable. Here again I am unable to follow the line of contention advanced by the learned counsel for the appellant. As pointed above the lower Court has come to a finding, which finding is not unwarranted by the evidence obtaining on the record of the lower Court, that the existence of partnership was not proved. It is therefore clear that Article 106 which relates to a suit for an account and a share of the profits of a dissolved partnership is not at all applicable. A relevant article is obviously Article 120 which prescribes a time limit of six years from the date when the right to

(1) 10 Cal. 1033 (1934) (D.B.).

sue accrues. In the present case before me the right to sue accrued on the date when the defendant refused to comply with the demand made by the plaintiff. The suit which was filed on the 17th September 1963 was therefore still within time.

C.C.
1966

J. SANG NING
V.
U YA LUK.

Lastly, the learned counsel for the appellant, in the course of his arguments before me has pointed out that the relief granted to the plaintiff is not consistent with the nature of his claim in the suit which was essentially a suit for accounts. It must however be borne in mind that under the Chins Special Divisions (Extension of Laws) Act, 1948, only certain portion of the Code of Civil Procedure are applicable to the Chins in the Chins Special Division. The parties to the suit being Chins the conduct of the suit between them is regulated by Notification No. 33 of the Chin Affairs Council dated the 2nd August 1949. From the judgment of the lower Court it appears that the relief was granted to the plaintiff on the principles of justice, equity and good conscience and I therefore see no reason why the judgment and decree of the lower Court should be disturbed. In the result this appeals fails and is hereby dismissed with costs. ' Advocate's fee fixed as two gold mohurs .

CIVIL FIRST APPEAL

Before U Thet Pe, J.

C.C.
1966

July 16.

MARIAPPA CHETTIAR AND TWO OTHERS (APPELLANTS)

v.

SHRI VRAJLAL NARANDAS DESAI AND FOUR OTHERS
(RESPONDENTS).*

Code of Civil Procedure O. 22 R. 2 and 4—applicability to appeal—Abatement of appeal—no abatement though the legal representative of the deceased appellant not brought on the record if the right of appeal survives to the surviving appellants—application of the test whether the respondents could sue the surviving appellants in the Trial Court in the absence of the deceased appellant.

The respondents who are trustees of a temple instituted a suit against the appellants. One of the appellants died and no substitution was made.

Held : If a case comes within the ambit of rule 2 of O. 22 Civil Procedure Code the appeal will not abate in such a case even though the legal representative of the deceased appellant is not brought on the record in as much as the right of appeal survives to the surviving appellants. On the other hand if the case falls under rule 4 where one of the appellants dies and the right to appeal does not survive to the remaining appellants, the appeal will abate so far as the deceased appellant is concerned if no application for substitution is made within time. The test to be applied is whether the respondents could have sued the surviving appellants in the trial Court in the absence of the deceased appellant. If the answer is in the affirmative, the case must belong to the category under rule 2 and the surviving appellants will be entitled to proceed with the appeal without bringing the legal representatives of the deceased appellant on the record.

Mr. B. K. Sen for the appellants.

Mr. R. Chaube for the respondents.

U THET PE, J.—This order relates to the question of abatement of appeal. It is not in dispute that the first appellant has died on 5th February 1966 and his legal

* Civil First Appeal No. 55 of 1963.

† Against the decree of the City Civil Court of Rangoon in Civil Regular Suit No. 804 of 1963, dated 10th April 1963.

representatives have not been brought on the record within the prescribed time. The learned Advocate for the respondents therefore contended that the appeal has abated as a whole.

The law relating to abatement necessary for the present purpose is to be found in Rules 2 and 4, Order 22, Civil Procedure Code the relevant portions of which read:

"2. Where there are more defendants than one, and any of them dies, and where the right to sue survives against the surviving defendant or defendants alone, the Court shall cause an entry to that effect to be made on the record, and the suit shall proceed against the surviving defendant or defendants.

4. Where one of two or more defendants dies and the right to sue does not survive against surviving defendant or defendants alone, or a sole defendant or sole surviving defendant dies and the right to sue survives, the Court, on an application made in that behalf, shall cause the legal representative of the deceased defendant to be made a party and shall proceed with the suit."

These rules apply *mutatis mutandis* to appeals. A perusal of these rules show that if a case comes within the ambit of Rule 2 no substitution is necessary. The appeal will not abate in such a case even though the legal representative of the deceased appellant is not brought on the record inasmuch as the right of appeal survives to the surviving appellants. On the other hand if the case falls under Rule 4 where one of the appellants dies and the right to appeal does not survive to the remaining appellants, the appeal will abate so far as the deceased appellant is concerned if no application for substitution is made within time. The test to be applied is whether the respondents could have sued the surviving appellants in the trial Court in the absence of the deceased appellant. If the answer is in the affirmative, the case must belong to the category under Rule 2 and the surviving appellants

C.C.
1966

MARIAPPA
CHETTIAR
AND TWO

V.
SHRI VRAJLAL
NARANDAS
DESAI AND
FOUR.

C.C.
1966

MARIAPPA
CHETTIAR
AND TWO
K.
SHRI VRAJLAL
NARANDAS
DESAI AND
FOUR.

will be entitled to proceed with the appeal without bringing the legal representatives of the deceased appellant on the record.

Thus it has been held in *Mt. Laxmi Bai v. Amritlal* (1):

"Where the right to sue is fully represented by the surviving plaintiff or defendant already on record Rule 2 applies; and when it would not be fully represented unless some person not already on record is added as a party, Rule 3 or Rule 4 applies."

In *Sankru Mahto and others v. Bhoju Mahto and others* (2) it has been laid down that:

"The test whether a right to sue survives in the surviving plaintiffs or against the surviving defendants is whether the surviving plaintiffs can alone sue or the surviving defendants could alone be sued in the absence of the deceased plaintiff or defendant respectively."

See also *Guruprasad Sukul and another v. Tarini Charan Debnath and others* (3) where it was ruled that:

"Where there are several defendants to a suit, it is possible for one defendant to press an appeal as against the whole decree upon a point which is common to all the defendants and the appeal does not abate on the death of one of the defendants."

The facts of the instant case show that a piece of land in Kandawgalay Quarter, Rangoon, with a temple thereon belongs to a trust known as the Shree Bhuthanath Mahadeva Temple Trust and the respondents claimed to be its duly elected trustees. The appellant refused to recognise them as the trustees and they inserted a public notice in one of the daily newspapers that a public meeting would be held on a certain date in the temple premises

(1) A.I.R. (1933) Nag. p. 195.

(2) A.I.R. (1936) Pat. p. 548.

(3) A.I.R. (1938) Cal. 634.

for the purpose of electing trustees of the temple. Thereupon the respondents instituted a suit in the Rangoon City Civil Court and obtained a decree against the appellants that they were duly elected trustees and that the defendants were restrained from interfering with the management, control and administration of the trust by the respondents as trustees.

It is obvious from the facts of the case that the respondents could have continued their suit in the trial Court against the surviving appellants in the absence of the deceased appellant. Applying the test which has been mentioned above, I am of opinion that the appeal does not abate although no substitution is made on the death of the first appellant. The fact that the first appellant is dead and the right to appeal survives in favour of the surviving appellants will of course be noted in the proceedings.

In the circumstances of the case there will be no order as to costs.

C.C.
1966

MARIAPPA
CHETTIAR
AND TWO
V.
SHRI VRAJLAL
NARANDAS
DESAI AND
FOUR.

CIVIL MISCELLANEOUS APPEAL

Before U Thet Pe, J.

C.C.
1966

MESSRS. BHODIA BROTHERS (APPELLANT)

v.

July 2.

FAIZAR RAHMAN CHOWDHURY AND THREE OTHERS
(RESPONDENT).*

Insolvency—Burma Insolvency Act s. 4(2)—placing his claim by a claimant before the insolvency Court—determination of the question—whether its decision is final and binding between the parties—whether the claimant can re-agitate the merits of his claim by bringing a regular suit—whether the remedy lies if by way of appeal under s. 75, Burma Insolvency Act—grant of leave to appeal—whether the Court can exercise in favour of a creditor—competency of appeal under s. 4 and 75(3) of the Burma Insolvency Act—avoidance of transfers under s. 53, Burma Insolvency Act—grossly inadequate consideration in the transfer of the house in question—whether the transfer was bona fide—bona fide transfer on account of pressure of a creditor—absence of collusion and of knowledge of the embarrassing circumstances of the debtor—whether the transfer fraudulent within the meaning of s. 53.

Held : When a claimant places his claim under s. 4 of the Burma Insolvency Act before the insolvency Court and that Court proceeds to determine the question its decision is final and binding between the parties and that it is not open to the claimant to re-agitate the merits of his claim by bringing a regular suit. The remedy by way of appeal is open to the aggrieved party under s. 75, Burma Insolvency Act.

Shib Narain and another v. Lachmi Narain and another, A.I.R. (1929) Lah. 761 ; *Monomohan Roy Choudury v. Bhupal Chandra Roy Choudury and others*, A.I.R. (1934) Cal. 122(2) ; *Maung Ba Thaw v. Ma Pin*, 12 Ran. 194 ; *Thaivarai Achi v. O.R.M.P.R.M. Ramanathan Chettyar and one*, (1940) R.L.R. p. 643, referred to.

There is nothing in the wording of s. 75(3) of the Burma Insolvency Act restricting the powers of the District Court or of the High Court from giving leave to anyone except the receiver appointed by the Court. The grant of leave is a discretionary matter which the Court can exercise in favour of a creditor, who is undoubtedly a person aggrieved by the decision of the insolvency Court. Therefore the appeal is competent both under s. 4 and 75(3) of the Burma Insolvency Act.

* Civil Miscellaneous Appeal No. 14 of 1964.

† Against the order of the District Court of Akyab in Insolvency Case No. 1 of 1956, dated 17th January 1964.

In the matter of the Estate of P.A. Mohamed Ganny, deceased, 5 Ran. p. 375, distinguished.

Kandaswami Goundan and others v. Rangaswami Goundan and others, A.I.R. (1938) Mad. p 370, referred to.

Held further : The house in question is worth not less than K 2,000 in view of the testimony of a witness cited by the insolvent himself. The receiver had in fact reported to the Court that the building is worth K 6,000. This house has been transferred by the insolvent to his wife who is entirely dependent upon him in consideration of deferred dower of 5 ticals of gold valued at K 1,000. It is apparent therefrom that the consideration is grossly inadequate. Moreover, the insolvent had since then been living in the same house after the transfer which would go to show that the transfer was not *bona fide* but made with intent to defraud the creditors.

Official Receiver v. P.L.K.M.R.M. Chettyar Firm, 9 Ran. 170 (P.C.); Pope v. Official Assignee, Rangoon, 12 Ran. 105; Official Assignee, Rangoon, v. Subala Dasi, 14 Ran. 109; U Ba Saing v. Ma Shein, A.I.R. (1936) Ran. 506; Mt. Majidunnisa Bibi v. Babu Puran Chander Roy, Official Receiver and another, A.I.R. (1941) All. 316, referred to.

A bona fide transfer on account of pressure exerted by a creditor for the satisfaction of his debt in the absence of any suggestion of collusion and without any knowledge of the embarrassing circumstances of the debtor is not fraudulent within the meaning of s. 53; but the transferee and the insolvent were admittedly intimate friends. The transferee knew that many suits were pending against the transferor and that he was in embarrassing circumstances at the relevant time of the transfer. All these factors go to show that the transfer of the tailoring shop was collusive and not in good faith and it should accordingly be avoided.

Official Assignee, Madras v. S.M. Sheik Moideen Rowther, A.I.R. (1927) Mad. 1013, referred to.

Mr. M. A. Subhan for the appellant.

U Pha Tha Htaw for the respondent.

U THET PE, J.—M. Karim Bux, the 4th respondent in this appeal once owned a house in Mawlee Quarter, Akyab and a tailoring shop known as the Rangoon Modern Tailoring Shop in Bazaar Road, Akyab. The appellants sued him and obtained money decrees in Civil Regular Suit Nos. 16 of 1952, 13 of 1954 and 3 of 1955 of the Sub-divisional Court of Akyab. In execution of the decree in

C.C.
1966

MESSRS.
BHODIA
BROTHERS
V.
FAIZAR
RAHMAN
CHOWDHURY
AND THREE
OTHERS.

C.C.
1966

MESSRS.
BHODIA
BROTHERS
V.

FAIZAR
RAHMAN
CHOWDHURY
AND THREE
OTHERS.

Civil Regular Suit No. 16 of 1952, the appellants applied for the arrest of M. Karim Bux who thereupon moved the District Court, Akyab on 30th January 1956 to adjudge him an insolvent. On 1st October 1956, the District Court duly declared him an insolvent in its Insolvency Case No. 1 of 1956.

It transpired that the insolvent had transferred his residential house at Mawlee Quarter to his wife Ma Than Sein (a) Ma Hazara Khatoon, the 2nd respondent in consideration of deferred dower by a deed dated the 5th of June 1955 and also his tailoring shop with all stocks of textiles, sewing machines and furniture to Faizar Rahman Chowdhury for a consideration of K 5,000 by another deed dated 15th July 1955. The appellants moved the receiver to apply for annulment of the said transfers but without success. They therefore moved the insolvency Court to have the said transfers annulled under sections 53 and 54 of the Burma Insolvency Act. Subsequently, the appellants found out that the insolvent's minor son Shah Jahan had purchased a cargo-boat for a sum of K 15,000 on 17th January 1960. They applied to the insolvency Court under section 4 of the Act to direct the receiver to seize the boat on the ground that the vessel had been purchased by the insolvent *benami* in the name of his minor son but their application was resisted by the 2nd respondent as the guardian of the minor on the score that the vessel belonged to the minor inasmuch as it was purchased with the money belonging to his grandmother. The insolvency Court after hearing all the evidence dismissed both the applications of the appellants who thereupon obtained leave of the insolvency Court and instituted the present appeal.

It has been argued on behalf of the respondents that so far as the order of the lower Court under section 4 of the Burma Insolvency Act relating to the cargo-boat is concerned no appeal lies to this Court inasmuch as section

C.C.
1966

MESSRS.
BHODIA
BROTHERS
V.
FAIZAR
RAHMAN
CHOWDHURY
AND THREE
OTHERS.

4 (2) provides that " every such decision shall be final and binding for all purposes as between, on the one hand, the debtor and the debtor's estate and, on the other hand, all claimants against him or it and all persons claiming through or under him." This argument, in my opinion, is misconceived. What this section really means is that when a claimant places his claim before the insolvency Court and that Court proceeds to determine the question its decision is final and binding between the parties and that it is not open to the claimant to re-agitate the merits of his claim by bringing a regular suit. The remedy by way of appeal is open to the aggrieved party under section 75, Burma Insolvency Act *vide Shib Narain and another v. Lachmi Narain and another* (1). It has also been decided in *Monomohan Roy Choudhury v. Bhupal Chandra Roy Choudhury and others* (2) that " the dismissal of the claim under-section 4 really tantamounts to a decision under section 4 and entitles the appellant to an appeal under section 75 read with Schedule 1 of the Act." In fact, it has been held by the Privy Council in *Maung Ba Thaw v. Ma Pin* (3) that under section 75 (2) an appeal lies from an order under section 4 not only to the High Court but also to the Privy Council. The same view has been expressed in *Thaivaneer Achi v. O. R. M. P. R. M. Ramanathan Chettyar and one* (4).

The next submission made on behalf of the respondents is that the appeal against the order of the lower Court under section 53, Burma Insolvency Act is incompetent inasmuch as the lower Court can grant leave under section 75 (3) only on the application of the receiver and not on the application of a creditor. According to the learned Counsel's submission the proper course which the appellants should have adopted was to ask the receiver to apply for leave to appeal and if he refused to do so they should

(1) A.I.R. (1929) Lah. 761.

(3) 12 Ran. 194.

(2) A.I.R. (1934) Cal. 122 (2).

(4) (1940) R.L.R. p. 643.

C.C.
1966

MESSRS.
BHODIA
BROTHERS
V.
FAIZAR
RAHMAN
CHOWDHURY
AND THREE
OTHERS.

appeal to the insolvency Court under section 68. In support of this submission, he relied upon the decision in *In the Matter of the Estate of P. A. Mohamed Ganny, Deceased* (5) where it was held that if the Official Assignee refuses to move to have the transfers set aside the creditor's relief is by way of appeal to the insolvency Court under section 86, Rangoon Insolvency Act (which corresponds to section 68, Burma Insolvency Act) and not by way of an application for leave to apply to have the transfer set aside. It must at once be pointed out that the said decision has no relevance whatsoever to the present case. In that decision on the Official Assignee refusing to move the Court to avoid the transfer under section 56, Rangoon Insolvency Act one of the creditors asked leave to apply for setting aside the transfer and it was held that the creditor should appeal to the insolvency Court against the order of the Official Assignee. Then there is nothing in the wording of section 75 (3) of the Burma Insolvency Act restricting the powers of the District Court of the High Court from giving leave to anyone except the receiver appointed by the Court. The grant of leave is a discretionary matter which the Court can exercise in favour of a creditor, who is undoubtedly a person aggrieved by the decision of the insolvency Court. In this connection it will be of interest to refer to the decision in *Kandaswami Goundan and others v. Rangaswami Goundan and others* (6) where it was held that:—

“ ‘The words any such person aggrieved’ in section 75(3) also include a creditor who is aggrieved by an order of the District Judge in an application to set aside a sale under section 53 of the Act made by him upon the refusal of the

Official Receiver to take steps. Such a creditor therefore may appeal with the leave of the High Court under section 75 (3) without first applying to the Official Receiver to appeal and getting a refusal from him."

I would therefore hold that the present appeal is competent both under sections 4 and 75 (3) of the Burma Insolvency Act.

Before we go into the merits of the case, it will be necessary to examine the law relating to the avoidance of transfers under section 53, Burma Insolvency Act. In *Official Receiver v. P. L. K. M. R. M. Chettyar Firm* (7) it has been ruled by the Privy Council that where the receiver is seeking to set aside a mortgage executed within two years from the date of the adjudication of the insolvent under section 53, the onus is upon him to prove that it was not made in good faith and for valuable consideration. The above decision was approved by the Judicial Committee in *Pope v. Official Assignee, Rangoon* (8). The same considerations will apply to the case of a creditor who asks for an annulment of transfer under section 53 but the burden of proof in the sense of adducing evidence never remains constant. Once the receiver or the creditor proves that the transfer was made within two years of the insolvency and also that it was made either *mala fide* or without valuable consideration the transferee is under an obligation to lead rebutting evidence, failing which, the transfer will be set aside under section 53. All that the receiver or the creditor is required to show is that the transfer was made within two years and that it was made either not *bona fide* or without consideration. Thus, in *Official Assignee, Rangoon v. Subala Dasi* (9), it has been held that:

"Under the provisions of section 55 of the Presidency-Towns Insolvency Act where the Official Assignee seeks to

C.C.
1966

MESSRS.
BHODIA
BROTHERS
V.

FAIZAR
RAHMAN
CHOWDHURY
AND THREE
OTHERS.

(7) 9 Ran. 170 (P.C.).

(8) 12 Ran. 105.

(9) 14 Ran. 109

C.C.
1966

MESSRS.
BHODIA
BROTHERS
V.
FAIZAR
RAHMAN
CHOWDHURY
AND THREE
OTHERS.

set aside a transfer made by the insolvent the onus of proof lies upon him. But if the Official Assignee proves that the transfer was made within two years of the insolvency and also that it was made either not *bona fide* or without valuable consideration he is entitled to obtain an order setting aside the transfer. In order that a transfer may be excluded from the operation of the section there are two essential elements in the transaction that must be proved (1) that it was made *bona fide*, and (2) that it was made for valuable consideration. If the Official Assignee has disproved one of these essential elements the transfer does not contain both the elements, and therefore the transfer falls to be set aside under section 55."

Reference may also be usefully made to the decision in *U Ba Saing v. Ma Shein* (10) where it was observed that .

"In a suit to set aside a fraudulent transfer under section 53, Provincial Insolvency Act, the burden of proof is upon the Official Receiver. Such burden of proof can only be discharged by showing circumstances from which strong inference can be drawn that the transfer impugned was made either *mala fide* or in the absence of valuable consideration. And where the Official Receiver discharges the *prima facie* burden which lay upon him, it is for the transferee to explain the case which gave so many and so obvious grounds for suspicion, and show that there was in fact an explanation for the transfer which the Court could deem to be satisfactory."

Bearing in mind the principles of law laid down in the above decisions we shall now proceed with the respective transfers which the appellants were assailing. So far as the house is concerned it is not in dispute that the insolvent has transferred it to his wife, the 2nd respondent, in consideration of the deferred dower of 5 ticals of gold valued at K 1,000. The 2nd respondent had produced a deed of marriage dated the 12th April 1952, by which the insolvent undertook to transfer his house if the deferred dower was not paid within three years of the execution of

the deed which is a queer provision inasmuch as the house was admittedly worth more than K 2,000. It is true that section 53 does not require a transfer to be for full and adequate consideration but if the consideration is found to be grossly inadequate it will be a strong evidence of want of good faith and a sufficient ground for setting aside the transfer. Thus, it has been held in *Mt. Majidunnisa Bibi v. Babu Puran Chander Roy, Official Receiver and another* (11) that :

C.C.
1966
MESSRS.
BHODIA
BROTHERS
V.
FAIZAR
RAHMAN
CHOWDHURY
AND THREE
OTHERS.

"Section 53 does not demand that the transfer should be for full and adequate consideration. Hence the transfer cannot be held to be without valuable consideration unless it is found that the consideration was so small as to be negligible in relation to the value of the property. An inadequate consideration may be evidence of want of good faith which may by itself be sufficient for setting aside the transfer."

In the instant case the house in question is worth not less than K 2,000 in view of the testimony of Jalil Ansari, a witness cited by the insolvent himself. The receiver had in fact reported to the Court that the building worth K 6,000. This house has been transferred by the insolvent to his wife who is entirely dependent upon him in consideration of deferred dower of 5 ticals of gold valued at K 1,000. It is apparent therefrom that the consideration is grossly inadequate. Moreover, the insolvent had since then been living in the same house after the transfer which would go to show that the transfer was not *bona fide* but made with intent to defraud the creditors.

Then, we come to the transfer of the tailoring shop to the 1st respondent Faizar Rahman Chowdhury. The transfer was alleged to have been made for a consideration of K 5,000 which was made up of an old debt of K 3,000 and a cash sum of K 2,000. The 1st respondent Faizar Rahman Chowdhury was unable to tender any satisfactory proof that the insolvent had at any time owed him K 3,000,

C.C.
1966

MESSRS.
BHODIA
BROTHERS
V.
FAIZAR
RAHMAN
CHOWDHURY
AND THREE
OTHERS.

which is quite a substantial amount. Not a single document was produced to substantiate his allegation that the insolvent borrowed that amount from him or that the insolvent had purchased goods of that value on credit. Then there is his admission that he was aware of the embarrassing circumstances of the insolvent against whom the appellants had instituted various suits at the time when the transfer of the tailoring shop was made in his favour. No doubt a *bona fide* transfer on account of pressure exerted by a creditor for the satisfaction of his debt in the absence of any suggestion of collusion and without any knowledge of the embarrassing circumstances of the debtor is not fraudulent within the meaning of section 53; but, in the present case the transferee and the insolvent were admittedly intimate friends. The transferee knew that many suits were pending against the transferor and that he was in embarrassing circumstances at the relevant time of the transfer. All these factors go to show that the transfer of the tailoring shop was collusive and not in good faith and it should accordingly be avoided. In this connection, it will be of interest to refer to the decision in *Official Assignee, Madras v. S. M. Sheik Moideen Rowther* (12) where it was remarked that:—

“Absence of good faith could be proved by showing that the transaction was a sham one, or that there was a resulting trust in favour of the insolvent, but the same could be proved by other circumstances also. If an insolvent transfers in favour of one of his creditors to whom he owes much more than the debt due to the transferee and the transferee also being fully aware of all the above circumstances, and in concert with the insolvent brings into existence such a transfer deed, and antedates the same, and takes such sale-deed for debt

due to him without any contemporaneous advance or other promise to help the insolvent to carry on his business, then the transaction cannot be said to have been entered into in good faith and the same should be held to be void against the Official Assignee under section 55 of the Act."

C.C.
1966

MESSRS.
BHODIA
BROTHERS
V.

FAIZAR
RAHMAN
CHOWDHURY
AND THREE
OTHERS.

As regards the cargo-boat the insolvent had admittedly paid the purchase price of K 15,000 as the guardian of his minor son, Shah Jahan, who was only 9 years of age at the time of the purchase and is dependent and living with him up to the present day. The insolvent had applied for the renewal of the license of the vessel and had collected hiring charges from the paddy traders who had used the boat *vide* Exhibit Nos. 16 and 17 and the evidence of Mg. Tun Aung Gyaw, creditors' witness No. 2. Although the insolvent and his wife, the 2nd respondent, would have it that the boat was purchased with the money belonging to the grandmother of the minor, the grandmother had not come forward and explained how and from where the money had been acquired. In fact, according to Exhibit "o" which is a copy of the statement of the insolvent himself the grandmother is actually living with and dependent upon him which clearly indicates that the version set up by the insolvent and his wife is far from the truth. It is therefore evident that the insolvent has purchased the vessel *benami* in the name of his minor son with the object of evading the rightful claims of the creditors.

In the result, the appeal succeeds and the order of the lower Court is hereby set aside and the appellant's applications under sections 4 and 53, Burma Insolvency Act are allowed with costs in both the Courts. Advocate's fees: K 85.

CIVIL FIRST APPEAL

Before U Thet Pe, J.

† C.C.
1966
July 22.

MINGALA THUKA RICE MILL CO., LTD. BY 1ST MANAGING
PARTNER TAN KU AUN (APPELLANT)

v.

U THAN SEIN (RESPONDENT).*

*Suit for recovery of damages for loss of paddy—occurrence of loss in a collision—
a moving vessel running down a stationary vessel—applicability of doctrine
of res ipsa loquitur—burden on the part of the moving vessel to show no negli-
gence on her part—judgment of a criminal Court—whether relevant and
binding on a civil Court—liberty of a third party to sue the owner of either
vessel.*

The appellant as managing partner of a partnership firm instituted the
suit for recovery of damages for loss of paddy against the respondent whose
passenger boat collided with and sank the vessel in which the appellant's
paddy were loaded.

Held : When a stationary vessel is run down by a moving vessel the
doctrine of *res ipsa loquitur* will apply and it is obligatory on the part of the
moving vessel to show that the collision did not arise from any negligence on
her part.

Blanche Edith Cates v. Mongini Bros., A.I.R. (1917) Bom. 282 ; *R.S.N.
Co., Ltd., and I.G.N. and Ry. Co., Ltd. v. Ram Kanai Madhab Chandra
Inwar Chandra Pal and others*, A.I.R. (1936) Cal. 152 ; *Tet Toe Rice and
Oil Mills v. The Inland Water Transport Board*, (1963) B.L.R. 217, referred
to.

Held further : The judgment of the criminal Court is not relevant and
binding on the civil Court.

Harihar Prasad Singh and others. v. Mt. Janak Dulari Kuer and others,
A.I.R. (1941) Pat. 118 ; *Ramadhari Chaudhary and others v. Janki
Chaudhary* A.I.R. (1956) Pat. 49, referred to.

Held further : A third party is at liberty to sue the owner of either vessel,
the collision of which had resulted in an injury to him.

G. Papachristopoulos v. A. Corrie, A.I.R. (1933) Ran. 235, referred to.

* Civil First Appeal No. 93 of 1965.

† Against the decree of the 2nd Judge, City Civil Court of Rangoon in
Civil Regular Suit No. 534 of 1962, dated 5th November 1965.

Mr. H. M. Fisher for the appellant.

U Pha Tha Htaw for the respondent.

C.C.
1966

MINGALA
THUKA RICE
MILL
CO., LTD. BY
ITS
MANAGING
PARTNER
TAN KU
AUN
K.
U THAN
SEIN.

U THET PE, J.—This is an appeal against the judgment and decree of the Rangoon City Civil Court dismissing the appellant's suit for recovery of K 11,807.50 as damages against the respondent. The respondent on the other hand has filed cross-objection for costs of the suit which has not been allowed by the trial Court.

The undisputed facts of the case which had given rise to the present appeal are as follows. On the evening of the 6th February 1962, the motor vessel "Khit Thit Than" loaded with paddy belonging to the appellant was moored for the night at the landing stage in Kywegat Village, Maubin District. At about midnight the respondent's passenger boat "Yadana Mai" which plied between Kyonpyaw and Rangoon dashed into "Khit Thit Than" with such a force that mooring ropes of "Khit Thit Than" broke and she sank within a few minutes. The entire cargo of paddy was lost and two persons who were sleeping in the vessel at that time were also drowned.

When a stationary vessel is run down by a moving vessel the doctrine of *res ipsa loquitur* will apply and it is obligatory on the part of the moving vessel to show that the collision did not arise from any negligence on her part. In this connection, reference may usefully be made to the decision in *Blanche Edith Cates v. Mongini Bros.* (1) where it was observed that:

"The burden of proof in an action for damages for negligence rests primarily upon the plaintiff, who in order to maintain the action must show that he was injured by an act or omission for which the defendant is in law responsible, except in the cases where law presumes liability from an act or omission immediately upon proof of its occurrence. That is to say, an exception to the general rule that the burden

(1) A.I.R. (1917) Bom. 282.

C.C.
1966

MINGALA
THUKA RICE
MILL
CO., LTD. BY
ITS
MANAGING
PARTNER
TAN KU
AUN
v.
U THAN
SEIN.

of proof for the alleged negligence is in the first instance on the plaintiff occurs whenever the facts already established are such that the proper and natural inference immediately arising from them is that the injury complained of was caused by the defendant's negligence. To these cases the maxim '*res ipsa loquitor*' applies."

Then it has been held in *R.S.N. Co. Ltd. and I.G.N. & Ry. Co. Ltd. v. Ram Kanai Madhab Chandra Iswar Chandra Pal and others* (2) that :

"The burden of proof in an action founded upon collision between a vessel at anchor and one in motion, is upon the owner of the latter to prove that the collision was not occasioned, by any negligence on their part. They have to prove that the collision was due to inevitable accident not arising from negligent navigation."

This doctrine has also been explained in *Tet Toe Rice and Oil Mills v. The Inland Water Transport Board* (3) that :

"The doctrine of *res ipsa loquitor* is simply a rule of evidence which fixes the burden of proof. The essential condition for the doctrine to come into play is that the facts must speak out so loud and clear that no other conclusion can be drawn from them except that the defendant had been negligent."

In the instant case the facts show that the vessel "~~Khit~~ Thit Than" was tied up for the night at the landing stage when she was run down and sent to the bottom by the respondent's vessel "Yadana Mai" which "speak out so loud and clear" that no other conclusion can be drawn from them except that "Yadana Mai" had been negligent.

The evidence adduced on behalf of the respondent as deposed by U Po Myint (DW 2), Ko Aung Shwe (DW 3), Ko Khin Lat (DW 4) and Ko Tin Aye (DW 7) boils down to the allegation that "Khit Thit Than" was tied up

alongside two cargo barges which were moored close to the river bank and that there was only one light on the barge closet to the bank and that the collision took place as a result of the absence of any navigation light on " Khit Thit Than ". On the other hand, the testimony of Ko Sein Myint (PW 2), Ko Aung Sein (PW 4) who were the clerk and engine driver respectively of " Khit Thit Than " and U Thein (PW 6), the master of the cargo barge, show that there were anchor lights on both the barges as well as on the ill-fated " Khit Thit Than " at the time of the collision.

It is apparent from the evidence of Ko Tin Aye and U Po Myint, the Serang and a crew respectively of " Yadana Mai " that the night was clear without any mist or cloud and that visibility was good at the time of the accident. The Serang was not even using the search light of his vessel inasmuch as he could see objects with his naked eyes from a distance. Under these circumstances the accident could have been averted by the exercise of ordinary care and skill by the Serang of " Yadana Mai " which is clearly lacking in the instant case.

Then according to the Serang of the vessel " Myawadi " Ko Aung Shwe, a witness cited by the respondent, the navigation channel of the river at the place of collision was 200 feet wide which could not therefore be said to have been blocked by " Khit Thit Than " inasmuch as it was tied up alongside two cargo barges which were moored close to the river bank. All these factors would go to show that the collision was caused on account of the negligence of the employees of the respondent and not by the absence of light or by obstruction of the navigation channel by " Khit Thit Than "

It has been suggested on behalf of the respondent that the acquittal of Maung Tin Aye, the Serang of " Yadana Mai " by the criminal Court is a clear indication that the employees of " Yadana Mai " were not guilty of any negligence. It appeared that Maung Tin Aye was

C.C.
1966

MINGALA
THUKA RICE
MILL
CO., LTD. BY
ITS
MANAGING
PARTNER
TAN KU
AUN
K
U THAN
SEIN.

C.C.
1966
MINGALA
THUKA RICE
MILL
CO., LTD. BY
ITS
MANAGING
PARTNER
TAN KU
AUN
V.
U THAN
SEIN.

prosecuted for having caused the death of two persons by his rash and negligent act in Criminal Regular Trial No. 32 of 1962 of the 3rd Additional Magistrate, Maubin and that he was ultimately acquitted of the offence with which he was charged. A copy of the judgment of the criminal Court had been produced in support of the contention that there was no negligence on the part of the employees of "Yadana Mai". It must at once be pointed out that the judgment of the criminal Court is not relevant and binding on the civil Court and it is not a proof of absence of any negligence on the part of "Yadana Mai". See *Harihar Prasad Singh and others v. Mt. Janak Dulari Kuer and others* (4) and *Ramadhar Chaudhary and others v. Janki Chaudhary* (5).

It has further been said on behalf of the respondent that the vessel "Khit Thit Than" was overloaded and that such overloading was responsible for its sinking after the collision. It must be borne in mind that "Khit Thit Than" was berthed at the landing stage and she would not have sunk if she had not been run down by "Yadana Mai". The overloading of "Khit Thit Than" could have no relevance whatsoever to the occurrence of the collision and its eventual sinking.

The learned Advocate for the respondent further contended that the appellant should have sued the owner of "Khit Thit Than" for the loss incurred by him. It must be pointed out that a third party is at liberty to sue the owner of either vessel, the collision of which had resulted in an injury to him *vide G. Papachristopoulos v. A. Corrie* (6).

Another argument advanced on behalf of the respondent is that the appellant's firm not having been registered under the Companies Act was not a legal entity and has therefore no legal right to institute the suit under

(4) A.I.R. (1491) Pat. 118.

(5) A.I.R. (1956) Pat. 49.

(6) A.I.R. (1933) Ran. 235.

appeal. The ready answer to this argument is to be found in the provisions of Rule 1, Order XXX which provide that any two or more persons carrying on business as partners can sue or be sued in the name of the firm of such persons. Besides, the appellant's firm has been registered under the Partnership Act and the suit under appeal is therefore competent.

I shall now go into the quantum of damages. It is an undeniable fact that the ill-fated vessel "Khit Thit Than" was loaded with paddy belonging to the appellant at the time she went down to the bottom. Ko Maung Shit, a witness called by the respondent himself has stated that "Khit Thit Than" was loaded with paddy at the time of the accident. Ko Sein Myint (PW 2) who was working as a clerk in "Khit Thit Than" at the relevant time had testified that the vessel was then loaded with 3,250 baskets of Ngasein paddy. He was supported by paddy broker U Yu Htaw (PW 3) who had to pay K 11,157-50 as the purchase price of paddy on behalf of the appellant. Ko Han Sein (PW 5) admitted receipt of that amount from U Yu Htaw for 3,250 baskets of paddy. The combined testimony of these witnesses would leave no room for doubt that the appellant had suffered damages amounting to K 11,157-50 for which the respondent must be held responsible.

In the result the appeal succeeds and I direct that there shall be a decree for K 11,157-50 in favour of the appellant-plaintiff against the respondent-defendant with proportionate costs in both the Courts. The cross-objection of the respondent is hereby dismissed.

C.C.
1966

MINGALA
THUKA RICE
MILL
CO., LTD. BY
ITS
MANAGING
PARTNER
TAN KU
AUN
V.
U THAN
SEIN.

CIVIL MISCELLANEOUS APPLICATION

Before Dr. Maung Maung, C.J. and U Thet Pe, J.

† C.C.

1966

Aug 20.

OUNG SEIN CHIT (APPLICANT)

V.

THE ADDITIONAL COMMISSIONER OF INCOME-TAX,
BURMA, RANGOON (RESPONDENT).*

Certiorari—application for a writ of—The Burma Income-tax Act, s. 23—exercise of revisional power by the Additional Commissioner of Income-tax—merging of the appellate order of the Appellate Assistant Commissioner and that of the assessment order of the Income-tax Officer—to be questioned only under s. 33A—proviso to s. 33 subject to the substantive part of the section.

Whether the exercise of revisional power by the Additional Commissioner of Income-tax has the sanction of law.

Held: When the Assistant Commissioner (Appellate) passes his appellate order in the assessment made by the Income-tax Officer the assessment order merges in the appellate order. It may be questioned only under s. 33A i.e., by way of appeal to the Appellate Tribunal whose power may be invoked either by assessee or by the Commissioner. The proviso to s. 33 of the Burma Income-tax Act that the Commissioner "should not pass any order prejudicial to an assessee without hearing him or giving him a reasonable opportunity of being heard" is subject to the substantive part of the section which makes the revisional power subject to the provision of the Act namely s. 31 and 33A. Therefore, the Additional Commissioner did exceed his revisional power when he purported to use it to disturb the appellate orders of the Appellate Assistant Commissioner.

Gopal Chandra Sen v. Income-tax Officer, Calcutta and others, (1963) 50 I.T.R. 87; Velayudhan v. Commissioner of Agricultural Income-tax, (1963) 47 I.T.R. 93; George Oommen v. Commissioner of Agricultural Income-tax, (1964) 62 I.T.R. 977; Daw E Sint v. The Additional Commissioner of Income-tax, Civil Miscellaneous Application No. 124 of 1957; Bharadwaja & Co. v. The Additional Commissioner of Income-tax, Civil Miscellaneous Application No. 2 of 1966; Burma Navigation Corporation Ltd. v. Commissioner of Income-tax, (1959) B.L.R. 110 (H.C.), referred to.

* Civil Miscellaneous Application No. 42 and 43 of 1965.

U Paing for the applicant.

U Ba Kyaw, Assistant Attorney-General for the respondent.

DR. MAUNG MAUNG, C.J.—A common question of law arises in these two cases and we have therefore, on the motion of learned Counsel, heard them together. The question is whether the exercise of revisional power by the learned Additional Commissioner of Income-tax has the sanction of law.

The assessee is the same in both cases. He was assessed to income-tax for the year 1960-61 in one case, and for the year 1961-62 in the other. He appealed to the Assistant Commissioner of Income-tax (Appellate) against the orders and obtained some reductions in the assessed income. He did not go further to the Income-tax Appellate Tribunal as he could under section 33A (1) of the Income-tax Act. Nor did the Additional Commissioner who could, under section 33A (2), direct the Income-tax Officer to appeal. Instead, the Additional Commissioner opened revision proceedings, purporting to exercise the power under section 33, and set aside the assessment orders of the Income-tax Officer as well as the orders passed by the Assistant Commissioner (Appellate), and directed that fresh assessments be made.

The applicant-assessee assails the orders of the Additional Commissioner as *ultra vires*.

U Paing, learned Advocate for the applicant, argues that the revisional power invested in the Commissioner by section 33 is "subject to the provisions of the Act" and section 33A (2) clearly provides that if the Commissioner has objections to any appellate order passed by the Assistant Commissioner, he may direct the Income-tax Officer to appeal to the Appellate Tribunal against such order. Once the Assistant Commissioner has decided an appeal under section 31, *U Paing* points out, the assessment order merges into the appellate order which stands as the

C.C.
1966

OUNG SEIN
CHIT
V.
THE ADDI-
TIONAL
COMMISS-
SIONER OF
INCOME-TAX
BURMA,
RANGOON.

C.C.
1966

OUNG SEIN
CHIT
V.
THE ADDI-
TIONAL
COMMI-
SSIONER OF
INCOME-TAX
BURMA,
RANGOON.

operative decision. That decision, it is argued, may not be disturbed by the Commissioner by way of revision. It is only the Appellate Tribunal which is competent to hear and determine an appeal from the decision, lodged either by the assessee or by the income-tax Officer on the Commissioner's direction. If the Commissioner who felt dissatisfied with the appellate order could open revision proceedings and revise the order, then he would be acting as judge in his own cause in violation of natural justice.

Several rulings were cited by U Paing in support of his arguments. *Gopal Chandra Sen v. Income-tax Officer, Calcutta and others* (1) makes the point that when the Appellate Assistant Commissioner passes his appellate order on the assessment made by the Income-tax Officer the assessment order merges in the appellate order. Once the appellate order becomes operative, it may be questioned only under section 33A, i.e. by way of appeal to the Appellate Tribunal whose power may be invoked either by the assessee or by the Commissioner. Rulings under the Madras Agricultural Income-tax Act—which defines the revisional power of the Commissioner in terms similar to section 33 of the Burma Income-tax Act—lay down clear principles to that effect. If, instead of directing that an appeal be filed, the Commissioner should call for the proceedings himself and revise the appellate order of the Appellate Assistant Commissioner, he would be offending natural justice for acting as judge in his own cause. See *Velayudhan v. Commissioner of Agricultural Income-tax* (2) and *George Oommen v. Commissioner of Agricultural Income-tax* (3).

U Paing submits that for the purpose of these cases, it makes no difference whether the revisional power purported to be used by the Commissioner was under section 33 as amended by Revolutionary Council Law

(1) (1963), 50 I.T.R. 87.

(2) (1963), 47 L.T.R. 93.

(3) (1964), 62 I.T.R. 977.

No. 27 of 1963 or under the section before the amendment. The power must in either case be exercised subject to the provisions of the Act.

There is a proviso to section 33 that the Commissioner "shall not pass any order prejudicial to an assessee without hearing him or giving him a reasonable opportunity of being heard". This, U Paing submits, does not mean that the Commissioner may pass a prejudicial order provided he gives the assessee a prior hearing. The proviso is subject to the substantive part of the section, and not *vice versa* as the late Supreme Court ruled in *Daw E Sint v. The Additional Commissioner of Income-tax* (4). The substantive part of section 33 makes the revisional powers subject to the provisions of the Act namely, for the purpose of this application, sections 31 and 33A.

U Ba Kyaw, the learned Assistant Attorney-General, concedes that the proper course which the Additional Commissioner should have taken was to direct that appeals be filed with the Appellate Tribunal. His own revisional power is limited to cases in which the assessment order has not been disposed of by the Appellate Assistant Commissioner. The meaning and purpose of the power is to aid the Commissioner in his general superintendence over the Department and to check collusion below. He is not, however, to be an appellate authority in competition with the Appellate Tribunal. U Ba Kyaw also concurs with the view that the proviso to section 33 does not create for the Commissioner any power which the substantive part of the section does not bestow upon him.

In *Bharadwaja & Co. v. The Additional Commissioner of Income-tax* (5), a Bench of this Court decided a similar question touching on the limits of the revisional power of the Commissioner under section 33. In that case it was the assessee himself who went to the Additional

C.C.
1966

OUNG SEIN
CHIT
V.
THE ADDI-
TIONAL
COMMIS-
SIONER OF
INCOME-TAX
BURMA,
RANGOON.

(4) Civil Miscellaneous Application No. 124. of 1957.
(5) Civil Miscellaneous Application No. 2 of 1966.

C.C.
1966

OUNG SEIN
CHIT
V.
THE ADDI-
TIONAL
COMMIS-
SIONER OF
INCOME-TAX
BURMA,
RANGOON.

Commissioner on revision against an appellate order of the Assistant Commissioner when he should have gone on appeal to the Appellate Tribunal. The Commissioner entertained the application and proceeded to pass orders, some in favour of the assessee and some adverse to him. The assessee then came to this Court with an application for *writ of certiorari*, saying that the Commissioner had acted *ultra vires* in so far as he had decided against the assessee and *intra vires* in so far as he had held in the assessee's favour. The Bench, while remarking that the Additional Commissioner had acted only because the assessee had invoked his revisional power, and then in a just and fair manner, decided that the exercise of the revisional power over the appellate order of the Assistant Commissioner was without legal sanction. The whole order of the learned Additional Commissioner was therefore set aside.

In these cases, the learned Additional Commissioner had acted on his own motion. Good grounds might well exist for him to object to the appellate orders, but the proper course to take would be to have appeals lodged with the Appellate Tribunal. Taxation laws must be strictly construed and fairly applied, and the tax-payer should see and feel that he gets fairplay and justice. We must note that the learned Additional Commissioner has shown both fairness and learning in his revisional orders, in some of which he has not hesitated to rule in favour of the assessee when add-backs are unjustified. But here, we are concerned with the legal limits of the Commissioner's revisional power and our duty to check when the limits are exceeded.

At first sight the applications before us appear to be out of time. But the applicant files an application in each case, supported by affidavit, to show that he became aware of the revisional orders against him several weeks after they had been passed, and he had proceeded, with due

diligence, to file the applications to this Court. By this computation, therefore, he is within time, submits U Paing, citing *Burma Navigation Corporation Ltd. v. Commissioner of Income-tax* (6).

U Paing also argues, on the strength of the ruling in *Gopal Chandra Sen v. Income-tax Officer* (7), that even if this Court should hold that there has been delays in filing the applications, they may not be rejected on the ground of delay alone if the applicant can establish on the merits that the impugned orders are in violation of the principles of natural justice.

The Department does not dispute the facts laid out in the applicant's affidavits, and U Ba Kyaw does not contest the applications on the ground of limitation. We hold, therefore, that the question of limitation does not stand in the way of our disposing of the applications on the merits.

For the reasons that we have outlined above, and in the light of the rulings we have surveyed and the views expressed by the learned Assistant Attorney-General, we hold that the learned Additional Commissioner did exceed his revisional power when he purported to use it to disturb the appellate orders of the Appellate Assistant Commissioner. These applications are therefore allowed, and we set aside the revisional orders passed by the Additional Commissioner.

C.C.
1966
OUNG SEIN
CHIT
V.
THE ADDI-
TIONAL
COMMIS-
SIONER OF
INCOME-TAX
BURMA,
RANGOON.

(6) (1959), B.L.R. 110 (H.C.).
(7) (1963), 50 I.T.R. 87.

CIVIL MISCELLANEOUS APPLICATION

Before U Kyaw Zan U, J.

† C.C.

1966

Aug 26.

THE BANK OF CHETTINAD LIMITED (APPLICANT)

v.

THE INCOME-TAX ASSESSMENT, COLLECTION AND
INSPECTION BOARD, RANGOON (RESPONDENT).*

Specific Relief Act, s. 45—jurisdiction of the Court limited to cases of clear breach of duty to do or forbear from doing—Burma Income-tax Act, s. 30, proviso 4—exercise of discretion by the Income-tax Assessment, Collection and Inspection Board—correctness not to be challenged—party not to be directed has to exercise the discretion.

Applications under s. 45 of the Specific Relief Act to make an order requiring the respondent Board to allow the applicant Bank to prefer the appeals against the assessment of income-tax on payment of taxes admitted on furnishing sufficient securities for the due performance of the orders that may be passed on appeal under the fourth proviso to sub-s. (1) of s. 30 of the Burma Income-tax Act as amended by the Union of Burma Revolutionary Council Law No. 27 of 1963.

Held: To make an order under s. 45 of the Specific Relief Act the jurisdiction of the Court is limited to cases where there is a clear breach of duty to do or forbear from doing, as the case may be, that is to say to exercise its discretion or refrain from exercising its discretion. The fourth proviso to sub-s (1) of s. 30 of the Burma Income-tax Act casts that duty on the Income-tax Assessment, Collection and Inspection Board. The applicant Bank's grievances were considered by the Board, and thus it had exercised its discretion. When once that discretion has been exercised *bona fide* its correctness cannot be challenged nor can a party be directed to exercise the discretion in a particular manner.

In the matter of Rudra Narain Row, I.L.R. 28 Cal. 479, distinguished.
S.M. Mukherji v. Russell, I.L.R. (1941) Cal. 387, referred to.

U Wan Hock for the applicant.

Mr. S. K. Ghosh, Government Advocate, for the respondents.

U KYAW ZAN U, J.—These three applications under section 45 of the Specific Relief Act to make an order requiring the respondent Board to allow the applicant

* Civil Miscellaneous Application Nos. 123, 124 and 125 of 1964.

Bank to prefer the appeals against the assessment of income-tax for the years 1961-62, 1962-63, and 1963-64 on payment of taxes admitted on furnishing sufficient securities for the due performance of the orders that may be passed on appeal under the fourth proviso to sub-section (1) of section 30 of the Burma Income-tax Act as amended by the Union of Burma Revolutionary Council Law No. 27 of 1963 which, stripped of the irrelevant portion, runs as follows:

C.C.
1966
THE BANK
OF CHETTI-
NAD LTD.
V.
THE INCOME-
TAX ASSESS-
MENT, CO-
LECTION
AND INSPEC-
TION BOARD,
RANGOON.

" Provided further that notwithstanding anything herein-
before contained, the Government or any person authorized
in this behalf by the Government may permit an assessee to
prefer an appeal, (.) on payment of
the tax admitted and on furnishing sufficient security for the
due performance of the order that may be passed on appeal."

The three applications are similar in nature except for the year of assessment and the amount assessed. The point involved for decision is also the same in all the applications. So this order will cover all the three cases. The proviso quoted above is concessive and gives discretionary power to the respondent Board. This is not disputed. See *Messrs. Santlal & Sons v. Income-tax Assessment, Collection and Inspection Board, Rangoon*, being Civil Miscellaneous No. 174 of 1963.

To make an order under section 45 of the Specific Relief Act one of the five conditions provided is that such doing or forbearing is, under the Burma Income-tax Act, clearly incumbent on the respondent Board in its public character. The jurisdiction of the Court is limited to cases where there is a clear breach of duty to do or forbear from doing, as the case may be, that is to say to exercise its discretion or refrain from exercising its discretion. There is no doubt that the fourth proviso to sub-section (1) of section 30 of the Burma Income-tax Act casts that duty on the respondent Board. What the Court has to see is whether

C.C.
1966

THE BANK
OF CHETTI-
NAD LTD.
V.
THE INCOME-
TAX ASSESS-
MENT, CO-
LLECTION
AND INSPEC-
TION BOARD,
RANGOON.

the Board has performed its duty or not, or in other words, whether the Board has exercised its discretion or not. If a statute confers a discretionary power the refusal or neglect to exercise the discretion may be enforced by an order of the Court under section 45 of the Specific Relief Act, but when once that discretion has been exercised *bona fide* its correctness cannot be challenged nor can a party be directed to exercise the discretion in a particular manner. In *In The Matter of Rudra Narain Row* (1) the petitioner called upon the Board of Examineers to show cause why he should not be allowed to appear at the ensuing examination upon his fulfilling the necessary conditions under the law. About ten years ago he was tried for impersonation at the examination but for lack of proof of his identity he was discharged. About eight years later he offered himself as a candidate at the examination. The Board investigated the case and exercising its discretion came to the conclusion that he was not a fit person to be accepted as a candidate. The Board considered that it was entitled to rely upon the decision of the previous Board and without referring to his present status refused him to be examined. Considering himself aggrieved by this order, he applied under section 45 of the Specific Relief Act praying for relief mentioned above. Stanley, J. sitting on the Original Side of the Calcutta High Court, observed that if the Board had gone into the question of the present fitness of the candidate and had, in the exercise of its discretion, decided that he was not a fit and proper person to be admitted to the examination, he certainly would not have entertained the petition, for it was for the Board and not for the Court to determine the fitness of a candidate. As the petitioner's present fitness was never considered the relief prayed for was granted against the Board. The learned Judge observed that a man's moral character eight years ago was such as fully to justify a

C.C.
1966

THE BANK
OF CHETTI-
NAD LTD.
V.
THE INCOME-
TAX ASSESS-
MENT, CO-
LLECTION
AND INSPEC-
TION BOARD,
RANGOON.

refusal to accept him as a candidate but he may be of a reformed and estimable character eight years later. In the cases now under consideration it cannot be said that the applicant Bank's grievances were never considered by the respondent Board. It considered the cases and exercised its discretion. In *S. N. Mukherji v. Russell* (2) where the applicant asked under section 45 of the Specific Relief Act that the respondent should grant an import license Panckridge, J. sitting on the Original Side of the Calcutta High Court held that the Controller in his discretion having refused a license the Court would not interfere in the matter. The judgment says:

"... my reason for refusing the application is that I consider that under the Notification the applicant cannot ask for a license as of right, and it is within the discretion of the Steel Controller's department to grant the license or to refuse it, and with that discretion I cannot interfere."

In Civil Miscellaneous No. 174 of 1963 (Original Civil Jurisdiction) referred to above I had the occasion to interpret the fourth proviso to sub-section (1) of section 30 of the Income-tax Act and it will be quite appropriate to quote the relevant portion of the judgment in that case which was confirmed in appeal being Civil Miscellaneous Appeal No. 13 of 1964. In that case also an application under section 45 of the Specific Relief Act was made to make an order requiring the respondent Board to permit the applicant firm to prefer an appeal against the assessment on payment of the tax admitted and on furnishing sufficient security for the due performance of the order that may be passed on appeal as in the present cases. I have said in that judgment:

"The word 'may' becomes imperative only when the power is coupled with a duty, otherwise its meaning is permissive. It is clear therefore that the intent of the

C.C.
1966

THE BANK
OF CHETTI-
NAD LTD.
V.
THE INCOME-
TAX ASSESS-
MENT, CO-
LLECTION
AND INSPEC-
TION BOARD,
RANGOON.

Legislature, which is the test, in enacting section 30 (1) of the Act is mainly not to allow an appeal unless the tax has been paid. This is the primary object. In view of this conditional prohibition, which is imperative in the third Proviso, no duty is cast upon the Board to allow the applicant firm to prefer an appeal on payment of the tax admitted by it and on furnishing sufficient security for the balance under the fourth Proviso, which is purely discretionary. The Board could have refused permission straight away to prefer an appeal even if the applicant firm offered to pay its admitted tax and to furnish sufficient security."

It must be remembered that I am not sitting on appeal against the order of the Board to enable me to criticize and go into the correctness or otherwise of the discretion exercised which as the learned Advocate for the applicant Bank has submitted may be arbitrary and unjudicial considering the facts that the applicant Bank has duly paid up the delayed assessments of income-tax for a period of about 10 years amounting to over a million kyats within one month of the urgent notices of demand made and undertaken to pay its admitted amounts for all these three cases and is prepared to furnish sufficient securities for the remainders. It seems that the applicant Bank could not have done better. The learned Government Advocate who appeared for the respondent Board could not challenge these facts in his argument nor did he file any counter affidavit on behalf of the respondent Board refuting the facts though, I very much regret to say that postponements had been granted from time to time as requested for nearly two years before the learned Registrar to file reply affidavits.

In the above circumstances I have no alternative but to dismiss the applications. They are accordingly dismissed with costs. Advocate's fee two Gold Mohurs for each case.

CIVIL REGULAR SUIT

Before U Kyaw Zan U, J.

THE BANK OF COMMUNICATIONS (PLAINTIFF)

V.

KHIN COMPANY (DEFENDANT).*

C.C.
1966

Jul 12.

Code of Civil Procedure, O. VI Rule 17—amendment of pleadings—at any stage of the proceedings—whether proposed amendments to be underlined in red ink—principles for guidance in allowing amendments.

Held : Under O. VI Rule 17 of the Code of Civil Procedure the Court may allow at any stage of the proceedings to amend the pleadings. It is discretionary depending upon the circumstances of each case. It would have been more convenient if the amendments were underlined in red ink in the relevant paragraphs of the proposed amended written statement so that when the two written statements were compared one would see at once what was amended and what was not.

The principles for guidance are :—

No amendments shall be allowed—

- (a) Where it is made at a stage when it would cause injustice to the opposite party, or where it would necessitate a *de novo* trial ;
- (b) Where it would change the defence completely thereby implying that the application is not *bona fide* ;
- (c) Where there was no possibility of misconception of defence at the beginning but on being unsuccessful in the case originally put forward attempt is being made to change the front and seek to be successful on another and completely different ground.

Ma Thein Tin v. U Nyan and four others, (1953) B.L.R. 260 (H.C.), referred to.

U Saw Taik Leong for the plaintiff.

U Aye Maung for the defendant.

U KYAW ZAN U, J.—The sole issue now remains in this suit to be decided is whether the promissory note dated 9th July 1954 (Exhibit A) was executed for consideration. I have dealt with the facts of the suit and other issues in my judgment dated 30th March 1966. Under section 118 of the Negotiable Instruments Act every promissory note

C.C.
1966

THE BANK OF
COMMUNICA-
TION
v.
KHIN COM-
PANY

is presumed until the contrary is proved that it was made or drawn for consideration. The burden of proof therefore lay very heavily under section 102 of the Evidence Act on the defendants to prove "the contrary". U Ba Hla, the Managing Partner of the defendants alone gave evidence and closed the defence on 21st June 1966. When the suit was called on 1st July 1966 to hear the final arguments the defendants filed an application for leave to amend their written statement to which the plaintiffs objected. The Court heard the arguments on the question of amendment on the same day, and fixed 7th July 1966 as requested by the defence to hear the final arguments in the suit. In this judgment I shall first deal with the question of amendment.

I must at the outset point out that this application for amendment of the written statement was filed at so late a stage at the conclusion of the trial and when it was fixed for final arguments. It is true that under Order VI, Rule 17 of the Code of Civil Procedure the Court may allow at any stage of the proceedings to amend the pleadings. It is discretionary depending upon the circumstances of each case. This is not a case of mere formal or technical amendment but a substantial alteration of the defence. The Court had difficulties for not being able to visualize easily what amendments were made or desired by reading the proposed amended written statement. It would have been more convenient if the amendments were underlined in red ink in the relevant paragraphs of the proposed amended written statement so that when the two written statements were compared one would see at once what was amended and what was not.

In the proposed amended written statement also the execution of the promissory note (Exhibit A) was not denied. The contention was there was no consideration, but, at the same time, it was stated that the amount borrowed was paid off on 9th August 1954 and the debt

had been discharged. The defence is self-contradictory. Though the defendants were silent as to the notice of demand made by the plaintiffs in their original written statement they denied the receipt of notice in their proposed amended written statement. The demand made for payment was taken as admitted by the defence under Order VIII, Rule 5 of the Code of Civil Procedure. Again, though no fraud or undue influence was originally pleaded they put up a new defence in the proposed amended written statement that the representatives of the plaintiffs made him (U Ba Hla) sign on Exhibit B, which is an agreement promising to pay a time-barred debt under section 25 (3) of the Contract Act by using "undue influence by giving alcoholic drinks." I have dealt fully with Exhibit B document when I was answering the issues Nos 2 and 3 in my judgment dated 30th March 1966. It is not therefore open to the defendants to raise a totally different defence in connection with Exhibit B document in the proposed amended written statement.

C.C.
1966

THE BANK OF
COMMUNICA-
TION
v.
KHIN COM-
PANY

The principles for guidance in a case of this nature are:

~~No~~ amendments shall be allowed—

- (a) Where it is made at a stage when it would cause injustice to the opposite party, or where it would necessitate a *de novo* trial;
- (b) Where it would change the defence completely thereby implying that the application is not *bona fide*;
- (c) Where there was no possibility of misconception of defence at the beginning but on being unsuccessful in the case originally put

C.C.
1966

THE BANK OF
COMMUNICA-
TION
v.
KHIN COM-
PANY

forward attempt is being made to change the front and seek to be successful on another and completely different ground.

I agree with the learned Judge in *Ma Thein Tin v. U Nyan and four others* (1) when he said:

"It is an accepted principle now that leave to amend would be refused when the amendment seeks to introduce a totally different new and inconsistent case and the application is made at a late stage of the proceedings."

In that case also evidence was led and the parties had closed their respective cases and the amendment of the written statement was sought only when the arguments were to be heard on the remaining issues, pleading estoppel, which was an entirely new defence not pleaded in the original written statement. For all the reasons given above I have no alternative but to reject the application for amendment of the written statement, and accordingly it is rejected.

Now I come to the issue in question. I must say the defence has failed miserably to discharge its burden of proof in the suit. U Ba Hla has stated in his evidence that he did not receive cash from the plaintiffs on the spot. He said he was in custody and only when he was released from prison he found the papers showing that he had paid up on 9th August 1954 the loan of K 75,200 taken from the plaintiffs. He deposed that he had altogether paid K 80,062.03. Since the amount claimed in the suit is K 85,934.65 I must say that he did not sufficiently explain the difference in the amounts. U Ba Hla is a business man and he has studied English up to 10th standard. He did not deny the contents of the original written statement. It is hard to believe his evidence that he was in custody and could not get the relevant statements of accounts

(1) (1953) B.L.R. 260 (H.C.)

showing the repayments made by him when the first written statement was filed. This written statement was signed and verified by him on 25th September 1962 and the record shows that he was arrested by the B.S.I. in connection with an offence only on 21st July 1964. There is no other evidence except his own to support the defence. I answer the issue in the affirmative.

In the result there shall be a decree against the defendants for payment of K85,934.65 with all costs of the suit.

C.C.
1966

THE BANK OF
COMMUNICA-
TION
v.
KHIN COM-
PANY

CIVIL SECOND APPEAL

Before U Sein Thin, J.

† C.C.
1966

Aug. 9.

U PE AND TWO OTHERS (APPELLANT)

V.

SAO PO KHAM [BY HIS AGENT DAW TIN MAY,
SAO TUN PHA (MINOR) BY HIS FRIEND SAW PO KHAM]
(RESPONDENT).*

Suit for ejectment—plea that permission was given by the owner to construct permanent buildings—Easements Act—whether a sufficient defence against the ejectment—Suit for ejectment—plea of adverse possession—constitution of adverse possession—physical exclusive possession, open and hostile with intention to hold for himself as owner.

Held : The Easements Act has not yet been enforced in this country and therefore the equitable doctrine cannot be allowed to prevail over any specific provision of law concerned.

Even if it can be proved by the appellant-defendant that he had been allowed to build a substantial structure on the land by the previous owner this fact in itself would not be a sufficient defence against the ejectment sought by the owners.

Mathuri v. Bhola Nath and others, A.I.R. (1934) All. 517, distinguished.

Ke Wa Nah v. Ko Tun Sein and two others, B.L.R. (1951) (H.C.) 188, referred to.

Held further : To constitute adverse possession physical exclusive possession must be open and hostile with the intention to hold for himself as owner. It was not the case of the defendants that they had at any time any claim to ownership in respect of the suit land and as such their pleas of adverse possession were untenable.

U Thin v. U Thaw, B.L.R. (1961) p. 417 (H.C.), referred to.

U Hla Nyun for the appellant.

U Tun Tin for the respondent.

U SEIN THIN, J.—These three appeals, being Civil Second Appeals Nos. 3, 4 and 5 were heard together as the respondents were the same and the question of law involved

* Civil Second Appeal No. 3,5,4 of 1965.

† Against the decree of the District Court of Taunggyi in Civil Appeal No. 4,5,7 of 1963 dated the 24th November 1964.

was similar. Appeal No. 4 was however slightly different and I therefore propose to take it up first. In Civil Regular Suit No. 4 of 1961 of the Subdivisional Court of Taunggyi the plaintiffs-respondents filed a suit for ejectment of the appellant-defendant from a plot of land known as Lot No. 137, Sao San Htun Road, Alebaing Circle, Taunggyi. The plaintiffs' case in a nutshell was that they were the owners of the suit land and that the defendant who was given permission by their predecessors-in-title to build a temporary dwelling house on the understanding that he would vacate the land whenever required by the owners had refused to vacate it in spite of repeated demands.

In so far as is relevant for the purpose of the present appeal the defence set up by the defendant was that he was permitted by the late Sawbwa of Maukmai State, the then owner thereof to construct permanent buildings thereon, and that in accordance with the said permission he had substantial buildings constructed according to the plans approved by the Taunggyi Municipality. He also denied that there was undertaking on his part to vacate the land whenever required by the owners to do so. The trial Court granted a decree in favour of the plaintiffs with costs and on appeal to the District Court of Taunggyi the judgment and decree of the lower Court were confirmed. Hence the present second appeal.

The only point that has been urged in appeal before me now is that as the defendant was a licensee who had constructed permanent and substantial structures on the land with the express permission of the previous owner he could not be ejected from the same. The authority for this seems to be the ruling in the case of *Mathuri v. Bhola Nath and others* (1) where it was held that even though the Easements Act does not expressly apply the principles underlying Chapter 6 of the Act, being in consonance with justice, equity and good conscience, may

C.C.
1966

U PE AND
TWO
OTHERS
V.

SAO PO
KHAM (BY HIS
AGENT DAW
TIN MAY,
SAO TUN
PHA
(MINOR)
BY HIS
FRIEND
SAW PO
KHAM).

(1) A.I.R. (1934) Allahabad 517.

C.C.
1966

U PE AND
TWO
OTHERS
v.
SAO PO
KHAM (BY HIS
AGENT DAW
TIN MAY,
SAO TUN
PHA
(MINOR)
BY HIS
FRIEND
SAW PO
KHAM).

well be applied and that therefore when an owner of land gives permission to another person to put up a building of permanent character and he incurs expenses in the execution of such work the licensor is by necessary implication estopped from revoking his permission so as to prejudice the licensee whose position has been compromised in consequence. It was also observed that it would be inequitable, unjust and unfair to allow a licensor to order that the licensee should forthwith remove the work of a permanent character which he has put up after incurring expenditure. Thus the ratio decidendi in the case cited above by which the licensor was precluded from asserting his right of ejectment was based on equitable principles embodied in the Easements Act. However our late High Court has in *Ke Wa Nah v. Ko Tun Sein and two others* (2) expressed the view that in this country where Easements Act has not yet been enforced no equitable doctrine can be allowed to prevail over any specific provisions of law concerned. Thus in the case cited above it was held that where the previous owner has allowed a person to construct a permanent substantial building on the land without granting him any lease or any right over the land and then sells the land to another person and the purchaser requires the land *bona fide* for erecting a building he is entitled to eject the defendant. Therefore in the present case before me even if it can be proved by the appellant-defendant that he had been allowed to build a substantial structures on the land by the previous owner this fact in itself would not be a sufficient defence against the ejectment sought by the owners. I would accordingly hold that the lower Court was justified in decreeing the plaintiff's suit.

Appeals Nos. 3 and 5 which are almost identical in point of law as well as of fact arose out of Civil Regular Suits Nos. 3 and 5 of the Subdivisional Court of Taunggyi

(2) B.L.R. (1951) (H.C.) 188.

wherein the plaintiffs-respondents sought to eject the defendants-appellants on the same ground as in the former suit already dealt with. The defences set up by the defendants were however different in that they pleaded adverse possession. The defendant-appellant U Pe by his written statement filed in Suit No. 5 stated that he had been in occupation of the suit land since the year 1946 with the permission of one U Aung alleged to be the owner thereof. In suit No. 3 the defendant-appellant U Ba Aung likewise averred that he had been in occupation of the suit land since 1942 under similar circumstances. From the evidence obtaining on the records of the lower Court it appears that U Aung was no other than the care-taker employed by the late Sawbwa of Maukmai State, the previous owner. Thus the defendants' case was that they were permissive occupant and I cannot therefore understand how it could be said that their possession had been adverse to the owners at least during the life-times of the late Sawbwa of Maukmai State and his employee U Aung. There is evidence on record to show that Sawbwa of Maukmai State died about the year 1954 followed a couple of years later by the death of U Aung and therefore even conceding that the defendants' possession became adverse to the owners after the death of U Aung the suits were clearly within time. In *U Thin v. U Thaw* (3) it has been pointed out that there is great weight of authority and law is settled that to constitute adverse possession, physical exclusive possession must be open and hostile with the intention to hold for himself as owner. In the present case before me it was never the case of the defendants that they had at any time any claim to ownership in respect of the suit land and as such their pleas of adverse possession were untenable.

It is common ground that neither the plaintiffs nor their predecessors-in-title had ever been in occupation of

C.C.
1966
U PE AND
TWO
OTHERS
V.
SAO PO
KHAM (BY HIS
AGENT DAW
TIN MAY,
SAO TUN
PHA
(MINOR).
BY HIS
FRIEND
SAW PO
KHAM).

(3) B.L.R. (1961) p. 417 (H.C.).

C.C.
1966

U PE AND
TWO
OTHERS
V
SAO PO
KHAM[BY HIS
AGENT DAW
TIN MAY,
SAO TUN
PHA
(MINOR)
BY HIS
FRIEND
SAW PO
KHAM].

the land and therefore the law of limitation applicable was Article 144. The defendants were therefore bound to discharge the burden of proving adverse possession as laid down in *U Chit Tun v. Daw Ngwe Thoung and others* (4). But there is nothing on record to indicate as to when their possession had become adverse to the owners. As to the correct meaning of the term adverse possession the following observations made in *P. Lachmi Reddi v. L. Lachmi Reddi* (5) are apposite:

“An adverse holding is an actual and exclusive appropriation of land commenced and continued under a claim of right; either under an openly avowed claim or under a constructive claim (arising from the acts and circumstances attending the appropriation), to hold the land against him who was in possession. (Angell, sections 340 and 398). It is the intention to claim adversely accompanied by such an invasion of the right of the opposite party as gives him cause of action which constitutes adverse possession.”

Applying these principles to the present case before me it is impossible to hold that the possession of the suit land by the defendants have been adverse for more than twelve years. In the result these appeals fail and are hereby dismissed with costs.

Advocate's fee fixed as two gold mohurs.

(4) B.L.R. (1963) p. 142.

(5) Indian Supreme Court Rullings, 1957, p. 195 206.

CIVIL REGULAR SUIT

Before U Kyaw Zan U, J.

U PO DAUNG (PLAINTIFF)

V.

PEOPLES' BANK No. 19 (DEFENDANT).*

† C.C.
1966

Aug. 4

Code of Civil Procedure, O. 33 R. 6—application to dispauper—O. 33 R. 2(1)—obtaining leave to sue as pauper under—duty to show that all the property consists of the items set out and valued in the schedule to the petition—fraudulent suppression in the disclosure of assets—dismissal of the petition.

Held : One of the conditions required under Order 33, Rule 2 (1) of the Code in order to obtain leave to sue as pauper is " that the plaintiff is a pauper and that all the property of the plaintiff consists of the items set out and valued in the schedule to the petition "

In the matter of the disclosure of assets any fraudulent suppression must result in the dismissal of the petition.

Durga Prasad and another v. Srinivasa Sureka and another, A.I.R. (1930) Pat. 368 ; Chellammal v. Muthulakshmi Ammal, I.L.R. (1945) Mad. 628 ; Maharaj Bali and another v. Mt. Tirath and others, A.I.R. (1952) All. 608, referred to.

U Ko Ko Gyi for the plaintiff.

U Hla Gyaw for the respondent.

U KYAW'ZAN U, J.—This application dated 1st March 1966 under Order 33, Rule 6 of the Code of Civil Procedure by the defendant Bank being People's Bank No. 19 is to dispauper the plaintiff on the ground that he did not correctly and in good faith give his list of properties and the valuations in his schedule when he applied to the Court on 13th March 1962 for leave to file the suit in *forma pauperis* under Order 33, Rule 2 of the Code. In the schedule he showed an " old one storeyed timber building with zinc sheet roofing and bamboo-mat walling " without its site being No. 35, Nigyawda Street, Kyaukmyaung, as his valued at K 800 amongst other moveable properties valued at K 100. In an inquiry into pauperism before the Collector of Rangoon in Revenue

* Civil Regular Suit No. 80 of 1962.

C.C.
1966

U PO DAUNG
V.
PEOPLES'
BANK NO.
19.

Proceedings No. Yawma 13-7 of 1961-62 at the instance of the Attorney-General he however deposed that the house in which he lived being No. 39, Nyigyawda Street, Kyaukmyaung belonged to him though the site is State land. This contradicts his statement in the schedule of properties filed with the application for leave to sue in *forma pauperis*. U Rai Jyaw Thoo an officer of the defendant Bank in his affidavit affirmed that the Bank did not oppose the application as it believed what the plaintiff had stated in his schedule, and the Court accordingly granted the leave applied for, but in the course of the hearing of the suit the plaintiff deposed that he is now living on the rents he received by letting out his house No. 39, Nigyawda Street, Kyaukmyaung. He said he was receiving over K 100 per month as house rent up to date. The application for leave to sue in *forma pauperis* was made on 13th March 1962 and his deposition in the suit was recorded on 31st March 1964. In his deposition he gave his address as "35, Nigyawda Street Kyaukmyaung." His application under Order 33, Rule 2 of the Code and his depositions show that he owns two houses viz, Nos. 35 and 39, Nigyawda Street, Kyaukmyaung. As mentioned above he never disclosed house No. 39 in his schedule. In his counter affidavit the plaintiff swore that the figure "35" in the schedule was a typist's mistake, and it should be "39." He craved leave of the Court to amend it, but the Bank opposed the application. He insisted that house No. 39 and not No. 35 belongs to him and it is now worth about K 6,000. According to him the latter belongs to his son with whom he is now living. The Bank replied that the defendant's plea that it was a typist's mistake was an after-thought and that it is unbelievable that the house valued at K 800 in the schedule would fetch over K 100 per month as rent. What it wanted to say was that if the house (No. 39) fetches over K 100 per month as rent it must surely be worth more than K 800. The

point for determination is whether, even assuming that house No. 39 belongs to him and that he is now living with his son in house No. 35, his suppression of the monthly income of over K 100 per month is a ground for dispaupering him.

C.C.
1966

U PO DAUNG
V.
PEOPLES'
BANK NO.
19.

One of the conditions required under Order 33, Rule 2 (1) of the Code in order to obtain leave to sue as a pauper is "that the plaintiff is a pauper and that all the property of the plaintiff consists of the items set out and valued in the schedule to the petition." In the Bench decision of the Patna High Court in *Durga Prasad and another v. Srinivasa Sureka and another* (1) Courtney-Terrell, C.J. said:

"It is most important that all applications for leave to sue or prefer appeals in *forma pauperis* should set forth with the utmost good faith as in the disclosure of assets in insolvency proceedings, the whole of the assets of the applicant. It is the practice that notice of the application is sent to the Government Pleader in order that an investigation may be made by Government officials into the truth or otherwise of the applicant's statements of fact and, therefore, it is incumbent upon the applicant to state with the utmost good faith all the necessary materials for such an investigation. If he merely states that he is a poverty stricken individual with no assets but a few valueless articles and conceals the fact that he has interest in properties, of however little ultimate value, it is impossible for the enquiry to be conducted with any efficiency."

In that case the applicant did not set forth the value of his share of the equity of redemption of the mortgage in suit, and the Court rejected the application for leave to appeal in *forma pauperis* with costs. In *Chellammal v. Muthulakshmi Ammal* (2) Leach, C.J. said:

"Under Order 33, Rule 2. . . it is the bounden duty of the petitioner to make a full and accurate verified statement of his or her properties."

(1) A.I.R. (1930) Pat. 368.

(2) I.L.R. (1945) Mad. 628.

C.C.
1966

U PO DAUNG
V.
PEOPLES'
BANK NO.
19.

Quoting a previous decision of the Court it was further held that "the utmost good faith is required of the petitioner in the matter of the disclosure of his assets and any intentional departure from good faith, whatever the motive may be, must result in the dismissal of the petition." Lastly in *Maharaj Bali and another v. Mt. Tirath and others* (3) where there was fraudulent suppression of assets in that the applicant omitted to include in the schedule a decree in his favour for costs for Rs. 250 the Bench of the Allahabad High Court composed of Ghulam Hasan and Mootham, JJ. relying upon *Durga Prasad and another v. Srinivasa Sureka and another* (4) held that Order 33, Rule 2 of the Code is mandatory and refused to interfere with the order of the lower Court dismissing the application for leave to sue as a pauper on the ground that the applicants were guilty of fraudulent suppression of assets which was a finding of fact. The Bench held that the finding was correct. It was further held the fact that even if the suppressed assets were disclosed it would not effect the question of pauperism, is not relevant at all.

In view of these authorities I do not think I should allow the plaintiff's application dated 7th April 1966 for leave to amend his schedule. It is now six years that he has slept over the matter and he would not have applied if no application was made by the Bank to dispauper him. It is hard to say that he applied for leave to sue as a pauper in good faith. The said application is therefore rejected. According to his own evidence in the suit the plaintiff was at one time, at least, a wealthy man for he could borrow nearly K 60,000 from the Bank on various dates within the space of a few months in 1957 and on one occasion in 1958 by pledging his diamonds, which he said were inherited by him from his mother-in-law. He stated that he lost his fortune because he was a victim of dacoity and theft and he also gambled away his money at horse

(3) A.I.R. (1952) All. 608.

(4) A.I.R. (1930) Pat. 368.

rating. He said he had never hit the jack-pot though he bet K 5,000 to K 6,000 at each meeting.

For all the reasons given above the application of the Bank to dispauper the plaintiff is allowed with costs. Instead of dismissing the suit forthwith I feel that it will be just and fair to allow the plaintiff to deposit the required court fee in full within a reasonable time. I accordingly grant three (3) weeks' time from today for payment of the court fee before the learned Registrar (Original side) failing which the suit shall stand dismissed with costs on contested scale. The plaintiff shall pay three Gold Mohurs as Advocate's fee for the matters in hand.

C.C.
1966

U PO DAUNG
V.
PEOPLES'
BANK NO.
19.

CIVIL FIRST APPEAL

Before U Thet Pe, J.

† C.C.
1966

Jul. 16

U TUN MIN AND ONE (APPELLANT)

V.

PEOPLES' BANK No. 22, RANGOON (RESPONDENT).*

Suit for declaration that the transfer of a house was void against the creditors—presumption of fraud in case of a voluntary settlement—transferor largely indebted at the time of settlement—transferee to show good faith as well as payment of consideration—whether a gratuitous consideration such as natural love and affection is a “valuable” consideration.

Suit by the respondent bank for a declaration that the transfer of a house made in favour of the 1st appellant by his father who was a judgment-debtor of the bank was void against them and other creditors.

Held: There is a strong presumption of fraud in case of voluntary settlement when a transferor is largely indebted at the time of the settlement. This presumption will be further strengthened if the transferor conveys all his properties without making any provision for his creditor.

Maung Than Sein v. U Po Nyun A.I.R. (1933) Ran. p. 252 at 253 referred to and followed.

In order to save the conveyance from the liability of being avoided it must be shown that a transferee had obtained the conveyance in good faith as well as for payment of consideration. A gratuitous consideration such as natural love and affection is not a “valuable” consideration. A transfer in consideration of natural love and affection is not a transfer for “consideration”.

Chidambaram Chettiar v. Srinivasa Sastrial and others, A.I.R. (1914) (P.C.) p. 137 at 139; *Ramasami Pillai v. Adinarayana Pillai*, 20 Mad. p. 465; *Sukhpal Kuar v. Dasu and another*, A.I.R. (1919) Oudh p. 95, referred to.

U Sein Bu for the appellants.

Mr. C. C. Khoo for the respondent.

U THET PE, J.—On 3rd March 1959 the respondent sued one U B. Tin the father of the 1st appellant for a recovery of K 12,700-07 in the Rangoon City Civil Court. A consent decree was passed on 8th December 1960. The

* Civil First Appeal No. 55 of 1965.

† Against the decree of the City Civil Court of Rangoon in Civil Regular Suit No. 695 of 1963, dated the 25th May 1965.

respondent took out execution of the decree and attached a house known as No. 466, Lower Pazundaung Road, Rangoon. Then the 1st appellant applied for the removal of and succeeded in removing the attachment on the ground that he was in possession of the house after U Ba Tin had conveyed it to him by a deed of gift dated 28th June 1960.

C.C.
1966
U TUN MIN
AND ONE
v.
PEOPLES'
BANK No. 22,
RANGOON.

The respondent thereupon sued the appellants and six others for a declaration that the transfer made in favour of the 1st appellant by his father U Ba Tin was void against them and other creditors. The 1st appellant pleaded that he was unaware of the litigation between his father and the respondent and that the gift was executed in lieu of inheritance. The learned Chief Judge of the Rangoon City Civil Court who had seized of the case decreed the respondent's suit after hearing the parties and their witnesses. Hence this appeal.

It is well settled that there is a strong presumption of fraud in case of a voluntary settlement when a transferor is largely indebted at the time of the settlement. This presumption will be further strengthened if the transferor conveys all his properties without making any provision for his creditor. Thus it has been held in *Maung Than Sein v. U Po Nyun* (1) that:

"It is only when there are creditors in existence at the time of the gratuitous transfer or when a transfer is made just before a man embarks on some very hazardous speculation that it can be presumed that the gift is made with intent to put his property out of the reach of his creditors."

In the instant case the evidence adduced on behalf of the respondent shows that U Ba Tin was heavily indebted and the respondent had filed a suit against him on the date of the execution of the deed of gift in favour of his son and that he had no property other than the one he had

(1) A.I.R. (1933) Ban. p. 252 at 253.

C.C.
1966

U TUN MIN
AND ONE
V.

PEOPLES'
BANK No.22,
RANGOON.

voluntarily conveyed to his son. The transferor undoubtedly had the intention of delaying or defeating the claim of his creditors.

In order to save the conveyance from the liability of being avoided it must be shown that a transferee had obtained the conveyance in good faith as well as for payment of consideration. In the present case there is no valuable consideration. A gratuitous consideration such as natural love and affection is not a 'valuable' consideration. A transfer in consideration of natural love and affection is not a transfer for "consideration." In this connection reference may usefully be made to the decision in *Chidambaram Chettiar v. Srinivasa Sastrial and others* (2) where it was remarked:

"As, however, Mr. Krishnaswami Iyer on behalf of the appellant strongly contended that the last paragraph of section 53 of the Transfer of Property Act as interpreted by this Court in *Ramasami Pillai v. Adinarayana Pillai* (3), warrants a different view being taken we have carefully considered his contention. In effect his contention is that, whatever there is any real consideration however small, for the transfer, the question of intention is immaterial and the transaction must be held to be one entered in good faith and therefore not invalid as against creditors either under the Statute, 13 Elizabeth. Clause 5, or under section 53 of the Transfer of Property Act, even though it was in fact intended to delay or defeat creditors and had the intended effect. This contention is, we think, on the face of it unsustainable for the simple reason that under both enactments good faith as well as consideration is made, in terms, an essential condition of the validity of the transfer."

See also *Sukhpal Kuär v. Dasw and another* (4) where was held that:

"Transfers founded on what is designated good or meritorious consideration, such as natural love and affection,

(2) A.I.R. (1914) Privy Council, p. 137 at 139. (3) 20 Madras, p. 465.
(4) A.I.R. (1919) Oudh p. 195.

while creating as they do a moral as distinguished from a legal obligation, do not count a transfer for consideration, but are looked upon as merely voluntary. Such voluntary transfers are not transfers in good faith and for value, to which the law extends protection, if fraud is meditated or if the necessary effect of those transfers is to perpetrate a fraud on third parties."

C.C.
1966

U TUN MIN
AND ONE
V.
PEOPLES'
BANK No.22,
RANGOON.

It has been contended on behalf of the appellants that the gift was executed in lieu of inheritance which should be regarded as valuable consideration. This contention cannot be accepted inasmuch as a deed of gift does not recite that conveyance was made in lieu of inheritance and it is also extremely unlikely that U Ba Tin would convey his sole property to the 1st appellant alone as inheritance when he had another son called Ko Than Nyunt. Besides the Exhibit (C) judgment passed in the claim case instituted by the 1st appellant coupled with the address given by him in the trial Court proceedings clearly showed that the 1st appellant had been living in the house in dispute where his father also resided. It is therefore obvious that the 1st appellant must have been aware of the litigation that had been going on between his father and the respondent, and the transaction of gift under these circumstances cannot be said to be *bona fide*.

In the result the appeal fails and is dismissed with costs. Advocate fees K 85.

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

တရားမ ပဌမအယူခံမှု

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေဇေတွင်

† ၁၉၆၆
ဩဂုတ်လ
၂၀ ရက်။

ကလပ်(အင်) ဂရိ လီမိတက် ၎င်းအတွက် အထွေထွေမန်နေဂျာ
ဦးတင်ဦး (အယူခံတရားလို)

နှင့်

ဦးအုန်းဖေ (အယူခံတရားခံ) *

ကန်ထရိုက်တင်သွင်းသည့် သဲဘိုးငွေ ရလိုကြောင်း တရားစွဲဆိုမှု—ကိုယ်တိုင်လက်ခံခြင်း မပြုဘဲ
မိမိ၏ အလုပ်သမားအား၊ ချက်လက်မှတ်ထုတ်ယူစေခြင်း—ငွေများကို ထုတ်ယူနိုင်သည့် အာ
ဏာပေးထားသူဟု အထင်ရောက်စေခြင်း—ငွေများကို လက်ခံရယူရန် အခွင့်အာဏာ မရှိဟု
ငြင်းဆိုခြင်းမပြုနိုင် ပြုနိုင်—သက်သေခံ အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၁၅ အရ၊ ထားမြစ်ပြီး ဖြစ်ပြန်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။အယူခံတရားလို ကုမ္ပဏီက အယူခံတရားခံ၏ နာမည်ဖြင့် ချက်လက်မှတ်
ထုတ်ပေးသော်လည်း အယူခံ တရားခံကိုယ်တိုင် လက်ခံခြင်း မပြုဘဲ မိမိ၏အလုပ်သမားမောင်ဘသိန်း
အား၊ ချက်လက်မှတ် ၂ စောင်ကို တကြိမ်စီ ခွဲ၍ လက်မှတ်ထိုးစေပြီး ထုတ်ယူစေ၏။အယူခံတရားခံ၏
ပြုမူချက်မှာ မောင်ဘသိန်းအား ငွေလက်ခံရန် အတိအလင်း လွှဲအပ်ထားခြင်း မရှိစေကာမူ၊ ၎င်း
၏ ငွေများကို ထုတ်ယူနိုင်သည့် အာဏာပေးထားသည်ဟု အယူခံတရားလို ကုမ္ပဏီအား အထင်
ရောက်ယုံကြည်စေသည်။ ယင်းသို့ ယုံကြည်စေသည့်အတိုင်း အယူခံတရားလို ကုမ္ပဏီက အခင်းဖြစ်
ငွေကို မောင်ဘသိန်း အား၊ ပေးခဲ့ခြင်းဖြစ်၍၊ အယူခံတရားခံ အနေဖြင့် မောင်ဘသိန်းသည်၊
၎င်း၏ငွေများကို လက်ခံရယူရန် အခွင့်အာဏာ မရှိဟု ငြင်းဆိုခြင်း မပြုနိုင်။ သက်သေခံ အက်
ဥပဒေပုဒ်မ ၁၁၅ အရ၊ ပိတ်ပင်တားမြစ်ပြီး ဖြစ်သည်။

အယူခံတရားလိုအတွက်။ ။မစွတာ စီ၊ အိပ် (ချ်)၊ ချန်း။

အယူခံတရားခံအတွက်။ ။ဦးကိုကိုကြီး (၃) ။

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေ။ ။အယူခံတရားခံက အယူခံတရားလို ကုမ္ပဏီအပေါ်၊
သဲဘိုးငွေ ၁,၉၀၀ကျပ်ရ ပို့ကြောင်း၊ ရန်ကုန်မြို့၊ တရားမရုံးတွင် တရားစွဲဆိုရာ၊ စွဲဆို
သည့်အတိုင်း ဒီကရီချမှတ်ခဲ့သည်ကို မကျေနပ်သဖြင့်၊ အယူခံဝင်သောအမှုဖြစ်သည်။

* ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ တရားမ ပဌမ အယူခံမှု အမှတ် ၂။

† ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ တရားမကြံမှုအမှတ် ၉၁ တွင် ရန်ကုန်မြို့တော် တရားမရုံး၊ တတိယ တရားသူ
ကြီးရုံးတော်၏ ချမှတ်သော အမိန့်ကို အယူခံဝင်မှု။

ကလပ်(အင်)
 ၈၅(၁၉၆၄)
 လီမီတက်(၄င်း
 အတွက်အထွေ
 ထွေမန်နေဂျာ
 ဦးတင်ဦး)
 နှင့်
 ဦးအုန်းဖေ။

အယူခံတရားခံသည် အယူခံတရားလို ကုမ္ပဏီသို့ သဲ၊ အုတ်၊ ခဲ စသည့် အိမ်ဆောက်ပစ္စည်းများကို ကန်ထရိုက်သွင်းနေသူ တစ်ယောက်ဖြစ်သည်။ လွန်ခဲ့သည့် ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လအတွင်းက ၎င်းသည် သဲများပေးသွင်းခဲ့သည့်အတွက် အယူခံ တရားလိုကုမ္ပဏီထံမှ ငွေ ၁၉၀၀ ကျပ်ကို ရရန်ရှိသဖြင့် ထိုငွေကို တောင်းခံသော အခါ အယူခံတရားလို ကုမ္ပဏီက အယူခံတရားခံ၏ အလုပ်သမားဖြစ်သူ မောင်ဘသိန်း အား ပေးလိုက်ပြီးဖြစ်၍ နောက်ထပ်မပေးနိုင်တော့ကြောင်း ပြန်ကြားသည်။ ထို့ကြောင့် အဆိုပါ ငွေများအနက် ၈ ကျပ်ကို နှုတ်ပယ်ပြီး ၁၉၀၀ ကျပ်ကို ရလိုကြောင်း၊ တရားစွဲဆိုသောအခါ ပညာရှိအောက်ရုံး တရားသူကြီးက မောင်ဘသိန်းသည် အယူခံ တရားခံ၏ ကိုယ်စားလှယ်မဟုတ်သဖြင့် မောင်ဘသိန်းအား ငွေထုတ်ပေးခဲ့သော်လည်း အယူခံတရားလို ကုမ္ပဏီသည် ထိုငွေကို အယူခံတရားခံသို့ ထပ်မံပေးဆပ်ရန် တာဝန် ရှိကြောင်း အဆုံးအဖြတ်ပြုခဲ့သည်။

ယခုအမှုတွင် အယူခံတရားခံသည် မိမိ၏ အလုပ်သမား မောင်ဘသိန်းအား မိမိ ရရန်ရှိသော ငွေများကို ထုတ်ပေးရန် အယူခံတရားလို ကုမ္ပဏီသို့ အကြောင်းကြား ထားခြင်းမရှိ မထုတ်ပေးရန်လည်း တားမြစ်ထားခြင်းမရှိပေ။ ထိုအချက်တို့ကို နှစ်ဖက် သော ပညာရှိရှေ့နေကြီးများက ဝန်ခံကြသည်။

သို့ရာတွင် အယူခံတရားလို ကုမ္ပဏီ၏ ပညာရှိရှေ့နေကြီးက အယူခံတရားခံ သည် ၎င်းရရန်ရှိသော ငွေ ၇၆၀ ကျပ်ကို ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၂၁ ရက်နေ့ တွင် တစ်ကြိမ်၊ ၁၀၁၂ ကျပ်ကို ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၁ ရက်နေ့တွင် တစ်ကြိမ်၊ မောင်ဘသိန်းအား ထုတ်ယူခိုင်းခဲ့သဖြင့် ၎င်း၏ ပြုမူချက်သည် မောင်ဘသိန်း အား ငွေထုတ်ယူနိုင်ရန် အာဏာလွှဲထားသည်ဟု အယူခံတရားလိုကုမ္ပဏီအား အထင် ရောက်စေခဲ့ကြောင်း၊ ယင်းသို့ အထင်ရောက်စေခဲ့သည့်အတိုင်း မောင်ဘသိန်းအား ငွေထုတ်ပေးခဲ့ခြင်းဖြစ်၍ အယူခံတရားခံအနေဖြင့် မောင်ဘသိန်းသည် မိမိ၏ ကိုယ်စား လှယ်မဟုတ်၍ ငွေထုတ်ယူနိုင်ခြင်းမရှိဟု ပြောဆိုနိုင်ရန် အခွင့်အရေးမှာ တရားဥပဒေ အရ ပိတ်ပင်တားမြစ်ထားပြီးဖြစ်ကြောင်း တင်ပြသွားသည်။

သက်သေခံဥပဒေပုဒ်မ ၁၁၅ အရ၊ လူတစ်ဦးသည် ၎င်း၏ ပြောဆိုပြုမူချက် ကြောင့် အခြားသူတစ်ဦးအား အကြောင်းခြင်းရာ တစ်ခုမှာ မှန်ကန်သည်ဟု အထင် ရောက်ကာ ယုံကြည်စေခဲ့သဖြင့် ထိုယုံကြည်ချက်အတိုင်း အခြားလူက ပြုလုပ်ဆောင် ရွက်ပြုဖြစ်ပါ။ ယင်းသို့ ယုံကြည်စေရန် ပြောဆို၊ ပြုမူသူသည် ထိုအကြောင်းခြင်းရာမှာ မှားယွင်းသည်ဟု နောက်ထပ်ငြင်းဆိုပိုင်ခွင့် မရှိတော့ပေ။

ယခုအမှုတွင် အယူခံတရားခံသည် ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၂၁ ရက်နေ့တွင် သဲ၊ ငွေ ၇၆၈ ကျပ်ကိုထုတ်ရန် အယူခံတရားလိုကုမ္ပဏီသို့ ကိုယ်တိုင် ရောက်ခဲ့ကြောင်း

ဝန်ခံထားသည်။ ထိုငွေကို အယူခံတရားလိုကုမ္ပဏီက ၎င်း၏ နာမည်ဖြင့် ချက်လက်မှတ် ထုတ်ပေးခဲ့သော်လည်း အယူခံတရားခံကိုယ်တိုင် လက်ခံခဲ့ခြင်း မပြုဘဲ မောင်ဘသိန်းအား သက်သေခံအမှတ် ၉ တွင် လက်မှတ်ထိုးစေပြီး ချက်လက်မှတ် ကို လက်ခံခိုင်းခဲ့၏။ အလားတူပင် ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၁ ရက်နေ့၌ သဲနှင့်အုတ်ဖိုးငွေ ၁,၀၃၂ ကျပ်ကိုလည်း ကိုယ်တိုင်ထုတ်ယူခြင်းမပြုဘဲ မောင်ဘသိန်းကိုပင် ထုတ်ယူစေခဲ့သည်။ (သက်သေခံအမှတ် ၁၀) သို့ဖြစ်ရာ အယူခံတရားခံ၏ ပြုမူချက်မှာ မောင်ဘသိန်းအား ငွေလက်ခံရန် အတိအလင်း လွှဲအပ်ထားခြင်း မရှိစေကာမူ ၎င်း၏ ငွေများကို ထုတ်ယူနိုင်သည့် အာဏာပေးထားသည်ဟု အယူခံတရားလိုကုမ္ပဏီအား အထင်ရောက် ယုံကြည်စေခဲ့သည်။ ယင်းသို့ ယုံကြည်စေခဲ့သည့်အတိုင်း အယူခံတရားလို ကုမ္ပဏီက အခင်းဖြစ်ငွေ ၁,၉၀၀ ကျပ်ကို မောင်ဘသိန်းအား ပေးခဲ့ခြင်းဖြစ်၍ အယူခံတရားခံ အနေဖြင့် မောင်ဘသိန်းသည် ၎င်း၏ ငွေများကို လက်ခံရယူရန်အခွင့်အာဏာမရှိဟု ငြင်းဆိုခြင်း မပြုနိုင်တော့ပေ။ သက်သေခံဥပဒေပုဒ်မ ၁၀၅ အရ ပိတ်ပင်တားမြစ်ပြီး ဖြစ်သည်ဟု ယူဆရပေမည်။

အထက်ပါ အကြောင်းရပ်များကြောင့် အောက်ရုံးစီရင်ချက်နှင့် မီကရိုတိုကို ပယ်ဖျက်ပြီး အယူခံတရားခံ (မူလတရားလို) ၏ အမှုကို ပလပ်လိုက်သည်။ အမှုတွင် ပေါ်ပေါက်လျက်ရှိသော အကြောင်းခြင်းရာများအရ အမှုသည်များသည် နှစ်ရုံးစလုံး၏ တရားစရိတ်များကို မိမိတို့ဘာသာ ကျခံစေရမည်။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

ရာဇဝတ်အယူခံမှု

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေရှေတွင်

ကိုကြီးရွှေပါ ၂ (အယူခံတရားလိုများ)

+ ၁၉၆၆

နှင့်

ဇူလိုင်လ
၂၈ရက်။

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (အယူခံတရားခံ)

ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၃၆၄/၃၆၅ အရ ပြစ်မှု ထင်ရှား စီရင်ခြင်း-ရာဇဝတ်မှု တစ်ခုတွင် တရားခံတစ်ဦး အပေါ် အခင်းဖြစ်ပွားပြီးနောက် ချက်ချင်းစွပ်စွဲခြင်းမပြုခြင်း- အချိန်ကြာမြင့်ပြီးမှ စွပ်စွဲလာလျှင် ထိုစွပ်စွဲချက်မျိုးကို သာမန်အားဖြင့် လက်ခံရန် သင့်မသင့်- နစ်နာသူများသည် အမှန်ကို ရုတ်တရက် ဖွင့်ပြောရန် ခဲယဉ်းသည့် အကြောင်း ရှိနေခြင်း-စွပ်စွဲရန် နှောင့်နှေးသည်ဆိုသော အကြောင်းကြောင့် ၎င်းတို့၏ စွပ်စွဲချက်များအား မယုံကြည်ထိုက်ဟု ပယ်ချခြင်းပြုသင့်မပြုသင့်။

ဆုံးဖြတ်ချက် ။ ရာဇဝတ်မှုတစ်ခုတွင် တရားခံတစ်ဦးအပေါ် အခင်းဖြစ်ပွားပြီးနောက် ချက်ချင်းစွပ်စွဲခြင်း မပြုဘဲ၊ အချိန်အလွန်ကြာမြင့်ပြီးမှ စွပ်စွဲလာလျှင် ထိုစွပ်စွဲချက်မျိုးကို သာမန်အားဖြင့် လက်ခံရန် မသင့်ပေ။ နစ်နာသူများအနေနှင့် အကြောင်းထူးမရှိလျှင် ပြစ်မှုထူးထွက်သူ၏ နာမည်ကို ထုတ်ဖော်တိုင်ကြားမည်ဆိုခြင်းမှာ သဘာဝပင် ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် အကယ်၍ နစ်နာသူများသည်အမှန်ကို ရုတ်တရက် ဖွင့်ပြောရန် ခဲယဉ်းသည့် အကြောင်းများ ရှိနေပါမှ စွပ်စွဲရန် နှောင့်နှေးသည်ဆိုသော အကြောင်းကြောင့် ၎င်းတို့၏ စွပ်စွဲချက်များအား မယုံကြည်ထိုက်ဟု ပယ်ချခြင်း မပြုသင့်ပေ။

အယူခံတရားလိုအတွက် ။ ။ မရှိ။

အယူခံတရားခံအတွက် ။ ။ အစိုးရရှေ့နေကြီး ဦးသိန်းဟံ။

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေ ။ ။ အယူခံတရားလို မောင်ကြီးရွှေအပေါ် ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၃၆၄အရ အလုပ်နှင့်ထောင်ဒဏ် ၇ နှစ် အယူခံတရားလို မောင်အုန်းအပေါ် ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၃၆၅ အရ အလုပ်နှင့် ထောင်ဒဏ် ၅ နှစ်စီ အသီးသီး ကျခံစေရန်

* ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်အယူခံမှုအမှတ်-၂၂၄။

+ ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၂၆ တွင် ချမှတ်သော ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၇ ရက်နေ့စွဲပါ သာယာဝတီမြို့ ဒုတိယအထူး (ရာဘက်စက်ရှင်) တရားသူကြီး၏အမိန့်ကို အယူခံမှု။

ကိုကြီးရွှေပါ ၊
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ

အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သော သာယာဝတီမြို့ ဒုတိယအထူး (ရာဘက်စက်ရှင်) တရားသူကြီး၏ စီရင်ချက်ကို မကျေနပ်သဖြင့် အယူခံဝင်ခြင်း ဖြစ်သည်။

လွန်ခဲ့သည့် ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ၊ ၁၂ ရက်နေ့ည ၉ နာရီခန့်အချိန်တွင် သာယာဝတီခရိုင် သစ်ဖြူပင်ရွာနေ မောင်အောင်ရှိန်သည် အိမ်နီးချင်း မောင်ခင် (လိုပြ-၅) နှင့်အတူ မိမိ၏ အိမ်ပေါ်၌ စကားပြောနေသေးသည်။ မောင်အောင်ရှိန်၏ သမီး မခင်အေး (လိုပြ-၃) သည် ၎င်းတို့အနီးတွင် ရှိသည်။ မောင်အောင်ရှိန်၏ ဇနီး မစောမြ (လိုပြ-၂) မှာ မောင်ခင်၏ သားငယ်ဖောနေ၍ သတင်းမေးသွားနေသည်။ ထိုစဉ် သေနတ်ကိုင် လူ ၃ ယောက်သည် မောင်အောင်ရှိန်၏ အိမ်ပေါ်သို့ တက်လာပြီး မောင်အောင်ရှိန်အား စစ်ပြေးအောင်ရွှေ ဖြစ်သလားဟုမေးရာ မဟုတ်ကြောင်း ပြောသော်လည်း မရဘဲ မောင်အောင်ရှိန်ကို ကြိုးနှင့်တုပ်ကာ လူကြီးအိမ်တွင် လိုက်ရှင်းပါဟု ပြော၍ ဖမ်းခေါ်သွားကြသည်။ ယင်းသို့ မောင်အောင်ရှိန် အား လက်နက်ကိုင်လူများက လာဖမ်းစဉ် အယူခံတရားလိုနှစ်ဦးသည် မောင်အောင်ရှိန်၏ အိမ်အောက်တွင် စောင့်နေကြပြီး မောင်အောင်ရှိန်အား ဖမ်းခေါ်သွားသည့် လူများနှင့်အတူ လိုက်ပါသွားကြသည်ကို မောင်ခင်၊ မစောမြနှင့် မခင်အေးတို့က တွေ့ မြင်လိုက် ရလေသည်။

ထို့နောက် မစောမြသည် လူကြီးတစ်ဦးဖြစ်သူ ဦးပေါ်ဦး (လိုပြ-၇) ထံသို့ သွားရောက်ပြီး မိမိ၏ လင်ယောက်ျားကို လက်နက်ကိုင် လူ ၃ ဦးနှင့် အယူခံတရားလိုတို့က စစ်ပြေးအောင်ရွှေ မဟုတ်ကြောင်း ပြေရှင်းရန် အယူခံတရားလို မောင်အုန်း အိမ်သို့ ခေါ်သွားကြောင်း တိုင်ကြားကာ ဦးပေါ်ဦးကို ရွာအနောက်ပိုင်းနေ မောင်အောင်ရှိန်၏ အစ်ကို မောင်အောင်ခ (လိုပြ-၆) အိမ်သို့ ခေါ်သွား၏။ ဦးပေါ်ဦးမှာ အသက်လည်း ကြီးပြီး မျက်စိလည်း မှုံသဖြင့် မောင်အောင်ခသည် အယူခံတရားလို မောင်အုန်း၏ အိမ်အထိ ခေါ်သွားဘဲ ပြန်လွှတ်လိုက်သည်။

မောင်အောင်ခနှင့် မစောမြတို့သည် မောင်အောင်ရှိန်၏ အစ်မ မဝိုင်းစိန် (လိုပြ-၄) ထံသို့ အကျိုးအကြောင်း ပြောပြပြီးနောက် ၎င်းတို့ သုံးဦးသည် အယူခံတရားလို မောင်အုန်း၏ အိမ်သို့ သွားကြသည်။ အိမ်တွင် မောင်အုန်းကို မတွေ့ သဖြင့် မောင်အုန်း၏ ဇနီး မကျင် (ခဲပြ-၉) အား မေးရာ ရဲဘော်များနှင့် မောင်အုန်း ထွက်သွားကြောင်း ပြောသည်ဟု အဆို ရှိသည်။ ထို့ကြောင့် မစောမြနှင့် မဝိုင်းစိန်တို့သည် မစောမြအိမ်ဘက်သို့ လည်းကောင်း၊ မောင်အောင်ခက ရွာအနောက်ဘက်သို့ လည်းကောင်း ထွက်လာကြရာ ရွာအရှေ့ဘက်ထိပ်မှ လူတစ်ယောက်က လက်နိပ်ဓာတ်မီးထိုး၍ မောင်အောင်ရှိန်ကို ရွှေ အစိတ်သား၊ ငွေ ၁,၅၀၀/-နှင့် လာရွှေးရန် အော်ပြောပြီး သေနတ်တစ်ချက် ဖောက်လေသည်။

ထို့ကြောင့် မစောမြနှင့် ဦးခွေးကြီးတို့က တစ်ကြိမ်၊ မပိုင်းစိန်နှင့် ဦးခွေးကြီးတို့က သုံးကြိမ်တိုင်တိုင် ရွှေထည်ပစ္စည်း အမျိုးမျိုးနှင့် ငွေများကို လူဆိုးများရှိရာ ရွာပြင် ပြည်တော်သာလမ်းအနီးသို့ သွားရောက်၍ ပေးရလေသည်။ ယင်းသို့ သွားပေးသော အခါငွေနှင့်ပစ္စည်းများကိုလက်ခံသည့် လူဆိုးများအနက်၊ အယူခံတရားလို မောင်ကြီးရွှေကို အကြိမ်တိုင်း၌ တွေ့ မြင်ခဲ့ရကြောင်း မစောမြနှင့် မပိုင်းစိန်တို့က စွပ်စွဲသွားလေသည်။

လူဆိုးများသည် ရွှေငွေများကို လက်ခံလိုက်သော်လည်း မောင်အောင်ရှိန်ကို ပြန်မလွှတ်သဖြင့် မောင်အောင်ခသည် ရွာသားများကို စုရုံး၍ လိုက်လံရှာဖွေကြရာ၊ ပြည်တော်သာလမ်းဘေးတွင် မောင်အောင်ရှိန်အား ဓားဒဏ်ရာများဖြင့် သေဆုံးနေသည်ကို တွေ့ရလေသည်။ အလောင်းတွေ့သည့်ညက အယူခံတရားလို မောင်အုန်းမှာ ရွာ၌ မရှိသဖြင့် ရွာသားများသည် မောင်အောင်ရှိန်၏ အလောင်းကို မရွှေ့ကြဘဲ စောင့်နေကြ၏။ အယူခံတရားလို မောင်အုန်းမှာ သစ်ဖြူပင်ရွာသူကြီးပင် ဖြစ်လေသည်။ နံနက်မိုးလင်းမှ အယူခံတရားလို မောင်အုန်းရောက်လာပြီး၊ အလောင်းကို ရဲစခန်းသို့ ပို့ကာ ၎င်းကပင် ရဲစခန်း၌ ပဋ္ဌမသတင်းချက်ကို တိုင်တန်းခဲ့လေသည်။

မောင်အောင်ရှိန်၏ အလောင်းကို ဖီးကုန်းမြို့ ပြည်သူ့ဆေးရုံသို့ ပို့လိုက်၍ ဆရာဝန်ဒေါ်ခင်ခင်ကလေး (လိပ်ပြာ-၉)က စစ်ဆေးကြည့်ရှုရာ၊ ဦးခေါင်းတွင် ဓားဒဏ်ရာ ၂ ချက်၊ လက်ဝဲဘက်မျက်နှာတွင် တစ်ချက်၊ လက်ဝဲဘက်လည်ပင်းတွင် တစ်ချက်၊ လက်ဝဲပခုံးတွင်တစ်ချက်၊ လက်ဝဲနှင့် လက်ယာရင်ဘတ်တို့တွင် တစ်ချက်စီ၊ လက်ယာဘက်ခါးတွင် တစ်ချက်၊ လက်ယာဘက်ဒူးတွင် တစ်ချက်၊ ပေါင်းဒဏ်ရာ ၉ ချက်တွေ့ရ၏။ လည်ပင်းတွင် ရရှိသောဒဏ်ရာကြောင့် လည်ပင်းပြတ်လုမတတ် ဖြစ်နေသည်ကို တွေ့ရှိသည်။ ထိုဒဏ်ရာမှာ မုချသေစေမည့်ဒဏ်ရာဖြစ်ကြောင်း ဆရာဝန်က ထင်မြင်ချက် ပေးသွားသည်။

မူလက မောင်အုန်းသည် သက်သေတစ်ယောက် ဖြစ်သော်လည်း မစောမြက ရုံးတွင် အစစ်ခံစဉ်၊ ၎င်း၏ ယောက်ျား အား ပြန်ပေးဆွဲရာ၌ မောင်အုန်းလည်း ပါကြောင်း စွပ်စွဲသဖြင့် မောင်အုန်းကိုပါ တရားခံအဖြစ် ထည့်သွင်းခဲ့လေသည်။

အထက်ပါ သက်သေအထောက်အထားများအရ အယူခံတရားလိုတို့အပေါ် မောင်အောင်ရှိန် သေဆုံးခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ အရေးယူရာ အယူခံတရားလို မောင်အုန်းက ၎င်းသည် အခင်းဖြစ်သည့် ညက အိမ်၌ ရှိနေစဉ်၊ အိမ်ရှေ့မှ ဆဲဆိုသံများ ကြားရပြီးနောက် အိမ်ထဲသို့ လက်နှိပ်ဓာတ်မီးထိုးကာ ဝင်လာသော လူများကို တွေ့ရသဖြင့် အိမ်နောက်ဘေးမှ ထွက်ပြေးပြီး၊ ထန်းတစ်ပင်ရွာသူကြီး ဦးထွန်းတင် (ခံပြ-၁၀) ၏ အိမ်တွင် သွားအိပ်နေကြောင်း နံနက်ကျမှ ပြန်လာရာ ဓားဒဏ်ရာများဖြင့် သေဆုံးနေ သည့် မောင်အောင်ရှိန်၏ အလောင်းကို တွေ့ရကြောင်း ထုချေသည်။ အယူခံတရားလို

ကိုကြီးရွှေပါ ၊
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

မောင်ကြီးရွှေ ကမူ အခင်းဖြစ်ပွားစဉ် အချိန်က ၎င်းသည်မောင်ခင်မောင် (ခံပြု-၃) အိမ်၌ ရှိနေကြောင်း၊ လူသံစဲ၍ မောင်ခင်မောင်နှင့်အတူ အယူခံတရားလို မောင်အုန်းအိမ်သို့ သွားရောက်စုံစမ်းရာ မောင်အုန်း၏ ဇနီးမကျင်က လူဆိုးများလာ၍မောင်အုန်း ထွက်ပြေးသွားပြီ ဟု ပြောကြောင်းထုချေ၏။ သို့ရာတွင် ပညာရှိအောက်ရုံး တရားသူကြီးသည် ၎င်းတို့ထုချေချက်များကို လက်မခံဘဲ ပယ်ချကာ၊အထက်၌ ဖော်ပြခဲ့ သည့်အတိုင်း အပြစ်ပေးခဲ့ခြင်း ဖြစ်လေသည်။

ယခုအမှုတွင် မောင်အောင်ရှိန်အား စစ်ပြီးအောင်ရွှေ ဟုတ်-မဟုတ် စစ်ဆေးရန် ရှိသည်ဟု အကြောင်းပြကာ၊ ပြန်ပေးခွဲသွားသည့် လူဆိုးများတွင် အယူခံတရားလိုတို့ ပါသည်ဆိုသော စွပ်စွဲချက်နှင့် ပတ်သက်၍ အဓိက သက်သေများ ဖြစ်ကြသည့် မစောမြ၊ မခင်အေးနှင့် မောင်ခင်တို့သည် အခင်းဖြစ်ပွား ပြီးနောက်၊ ရဲကစစ်ဆေးသောအခါ ထုတ်ဖော်ပြောဆိုခြင်း မရှိခဲ့ကြပေ။ ရဲကသုံးကြိမ်ခန့် စစ်ဆေးတော့မှ အယူခံတရားလို မောင်ကြီးရွှေအပေါ် စွပ်စွဲကြသဖြင့် မောင်ကြီးရွှေကို ရုံးတင်တရားစွဲသောအခါ အယူခံတရားလို မောင်အုန်းအပေါ် ထပ်မံ စွပ်စွဲခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

ရာဇဝတ်မှုတစ်ခုတွင် တရားခံတစ်ဦးအပေါ် အခင်းဖြစ်ပွားပြီးနောက် ချက်ချင်းစွပ်စွဲခြင်းမပြုဘဲ၊ အချိန်အလွန်ကြာမြင့်ပြီးမှ စွပ်စွဲလာလျှင် ထိုစွပ်စွဲချက်မျိုးကို သာမန်အားဖြင့် လက်ခံရန် မသင့်ပေ။ နစ်နာသူများအနေဖြင့် အကြောင်းထူးမရှိလျှင် ပြစ်မှုကျူးလွန်သူ၏ နာမည်ကို ထုတ်ဖော်တိုင်ကြားမည်ဆိုခြင်းမှာ သဘာဝပင် ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် အကယ်၍ နစ်နာသူများသည် အမှန်ကို ရုတ်တရက် ဖွင့်ပြောရန် ခဲယဉ်းသည့် အကြောင်းများ ရှိနေပါမူ စွပ်စွဲရန် နှောင့်နှေးသည်ဆိုသော အကြောင်းကြောင့် ၎င်းတို့၏ စွပ်စွဲချက်များအား မယုံကြည်ထိုက်ဟု ပယ်ချခြင်းမပြုသင့်ပေ။

ယခုအမှုတွင် အယူခံတရားလို မောင်အုန်းသည် ရွာသူကြီးတစ်ယောက် ဖြစ်၍ ရွာ၌ ဩဇာအာဏာရှိသည်ဆိုခြင်းမှာ မငြင်းနိုင်၊ တစ်ကြိမ်က မောင်အောင်ရှိန်၏ အစ်ကိုမောင်အောင်ခအားသတ်မှုဖြင့် အယူခံတရားလို မောင်အုန်းအား ရုံးတင် တရားစွဲဆိုရာ အပြစ်မကျသဖြင့်၊ မောင်အောင်ရှိန်၏ မိခင်က နောက်ရန်ကို ကြောက်၍ နာမည်မဖော်ရန် တားမြစ်ခဲ့သည်။ သို့ဖြစ်ရာ အယူခံတရားလိုအပေါ် ရဲထံ၌ မစွပ်စွဲရဲဘဲ၊ ရုံးရောက်မှ ထုတ်ဖော်တိုင်တန်းပြောဆိုသည်ဆိုသော မစောမြ၊ မောင်ခင်၊ မဝိုင်းစိန်နှင့် မောင်အောင်ခတို့၏ ရှင်းလင်းချက်များမှာ ယုတ္တိမရှိဟု မဆိုနိုင်ချေ။ ထို့ကြောင့် ၎င်း တို့၏ စွပ်စွဲချက်များသည် နှောင့်နှေးသည့် စွပ်စွဲချက်များ ဖြစ်ပြီးသော်လည်း လက် မခံနိုင်စရာ အကြောင်းမရှိချေ။ ထို့ပြင် ပညာရှိ အောက်ရုံးတရားသူကြီး ဝေဖန် ထားသည့် အတိုင်း သေသူ မောင်အောင်ရှိန်တွင် ဇနီး၊ အစ်ကို၊ အစ်မများ ရှိပါ လျက် ၎င်း တို့အား တိုင်ချက် မပေး စေဘဲ၊ အယူခံ တရားလို မောင်အုန်း ကသာ

ကိုကြီးရွှေပါ ၊
 နှင့်
 ပြည်ထောင်စု
 မြန်မာနိုင်ငံ။

တိုင်ချက်ပေးခဲ့သည်ကို ထောက်ရှုလျှင် ၎င်းသည် မည်မျှ ပါးနပ်လည်ပတ်သည်ကို ခန့်မှန်းနိုင်ပေသည်။ ဦးပေါ်ဦး (လှိုပြ-၇) က မစောမြသည် အခင်းဖြစ်ပွားပြီးနောက် ချက်ချင်းပင် ရောက်လာပြီး မောင်အောင်ရှိန်ကို အယူခံတရားလိုတို့နှင့် အခြားလူ ၃ ယောက်က စစ်ပြေးအောင်ရွှေ ဟုတ်မဟုတ် စစ်ဆေးရန် ခေါ်သွားကြောင်း တိုင်ပြောခဲ့ကြောင်း ထွက်ဆိုချက်လည်း ရှိနေသည်။ ထိုသက်သေမှာ အယူခံတရားလိုတို့အပေါ် မဟုတ်မတရား ထွက်ဆိုရန် အကြောင်းမရှိသဖြင့်၊ ၎င်း၏ ထွက်ဆိုချက်ကို လက်ခံရပေမည်။ ဦးပေါ်ဦး၏ ထွက်ဆိုချက်ကို လက်ခံလျှင် မစောမြ မောင်ခင်၊ မောင်အောင်ခန့်နှင့် မပိုင်စိန်တို့၏ ထွက်ဆိုချက်များမှာ နောက်မှ လုပ်ကြံပြောဆိုသည့် ထွက်ဆိုချက်များ မဟုတ်ကြောင်း ပေါ်လွင်သည်။

အထက်ပါ အကြောင်းရပ်များကြောင့် အယူခံတရားလိုတို့သည် မောင်အောင်ရှိန်အား ပြန်ပေးဆွဲရာတွင် ပါဝင်ခဲ့သည် ဆိုသော အောက်ရုံး၏ ကောက်ယူချက်မှာ မှန်ကန်သည်ဟု အဆုံးအဖြတ် ပြုရပေမည်။ ၎င်းတို့အပေါ် ချမှတ်ထားသော ပြစ်ဒဏ်များမှာလည်း ပြစ်မှုနှင့် နှိုင်းစာလျှင် ကြီးလေးသည်ဟု မဆိုနိုင်၍ ဤအယူခံမှုကို ပယ်လိုက်သည်။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှု

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေရှေတွင်

+ ၁၉၆၆

ဇူလိုင်လ
၂၉ရက်။

ကိုကြွယ် ပါ၍ (ပြင်ဆင်ရန် လျှောက်ထားသူများ)

နှင့်

ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ (ဦးဖူးညို) (ပြင်ဆင်ရန် လျှောက်ထားခံရသူ)*

ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၄၄၈ အရ မူပြစ်ထင်ရှား စီရင်ခြင်း--- လူနေအိမ်ကို ဝင်ရောက်ရာ၌ ရာဇဝတ်မကင်းသော ကျော်နင်းမှုကို ကျူးလွန်မှသာအိမ်ကျော်နင်းမှု ကျူးလွန်ခြင်း--- ပစ္စည်းလက်ရှိဖြစ်သူအား ခြောက်လှန့်ရန်၊ စော်ကားရန်၊ သို့မဟုတ် ငြို့ငြင်စေရန်အကြံဖြင့် ဝင်ရောက်ခြင်းကိုဆိုခြင်း--- ပစ္စည်းပေါ်သို့ တရားသဖြင့်ဝင်ရောက်ပြီးနောက် လက်ရှိဖြစ်သူကို ခြောက်လှန့်ရန်၊ စော်ကားရန်၊ သို့မဟုတ် ငြို့ငြင်စေရန်အကြံဖြင့်ဆက်လက်နေထိုင်ခြင်းကို ဆိုခြင်း--- ပိုင်ဆိုင်ခွင့်ကို ထည့်သွင်း စဉ်းစားရန် လိုမလို။

ဆုံးဖြတ်ချက် ။ ။ တရားခံတစ်ဦးသည် လူနေအိမ်ကို ဝင်ရောက်ရာ၌ ရာဇဝတ်မကင်းသော ကျော်နင်းမှုကို ကျူးလွန်မှသာ အိမ်ကျော်နင်းမှု ကျူးလွန်သည်ဟု ဆိုရမည် ဖြစ်သည်။ ရာဇဝတ်မကင်းသော ကျော်နင်းမှုဆိုသည်မှာ ပစ္စည်းလက်ရှိဖြစ်သူအား ခြောက်လှန့်ရန်၊ စော်ကားရန်၊ သို့မဟုတ် ငြို့ငြင်စေရန် အကြံဖြင့် ဝင်ရောက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ သို့တည်းမဟုတ် ပစ္စည်းပေါ်သို့တရားသဖြင့်ဝင်ရောက်ပြီး နောက်ကိုပစ္စည်းလက်ရှိဖြစ်သူကို ခြောက်လှန့်ရန်၊ စော်ကားရန်၊ သို့မဟုတ် ငြို့ငြင်စေရန် အကြံဖြင့်ဆက်လက်နေထိုင်ခြင်းသာ ဖြစ်သည်။ အဓိက အရေးကြီးသည့်အချက်မှာ ပစ္စည်းအား လက်ရှိဖြစ်သူကို အဆိုပါ အကြံတစ်ခုခုဖြင့် နှောင့်ယှက်ရန် ဝင်ရောက်ခြင်း ဖြစ်ပေသည်။ ယင်းအမှုများ၌ ပိုင်ဆိုင်ခွင့်ကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားရန် မလိုချေ။

တုတ်ကြီးနှင့် နိုင်ငံတော် ။ ။ အတွဲ ၈၊ အောက်မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး၊ ကိုသန်းမောင်နှင့် ပြည်ထောင်စု ၁၉၅၄ ခုနှစ်၊ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး၊ စာ ၂၈၃ ရည်ညွှန်းသည်။

* ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၁၃၁ (ခ)။

+ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇသတ်ကြီးအမှတ် ၁၃၁ တွင် ချမှတ်သော ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၃၁ ရက်နေ့စွဲပါ ညောင်လေးပင်မြို့ တွဲဘက်မြို့မှ တရားသူကြီး၏ အမိန့်ကို အယူခံမှု။

ပြင်ဆင်ရန် လျှောက်ထားသူအတွက် . .

ပြင်ဆင်ရန် လျှောက်ထားခံရသူအတွက် . . အစိုးရရေနေကြီး ဦးမှီးထွန်းလင်း။

ကိုကြွယ်ပါ ၊
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ
(ဦးဖူးညွှန့်)

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေ . . လျှောက်ထားသူ ကိုကြွယ်နှင့် မစိန်ကြည်တို့အပေါ် ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၄၄၈ အိမ်ကျော်နင်းမှုအရ ဒဏ်ငွေ ၃၀ ကျပ် ပေးဆောင်ရန်နှင့် မဆောင်ပါက အလုပ်နှင့် ထောင်ဒဏ်တစ်လစီ ကျခံစေရန် အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သော ပဲခူးခရိုင်၊ ညောင်လေးပင်မြို့ တွဲဖက်မြို့မရာဇဝတ်တရားသူကြီး၏ စီရင်ချက်ကို ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၄၃၅ အရ ဤရုံးမှ စိစစ်သောအမှု ဖြစ်သည်။

ညောင်လေးပင်မြို့ ချမ်းမြသာစည်ရပ်နေ ဦးဖူးညွှန့်က ၎င်းသည် မန္တလေးရှိ အိမ်တစ်ဆောင်ကို ဦးထွန်းစိန်နှင့် နှမ ဒေါ်သိန်းတင်တို့ထံမှ အဘိုးငွေ ၁,၁၀၀ ကျပ်ဖြင့် ၁၉၆၃ ခု၊ ဇူလိုင်လ၊ ၁၁ ရက်နေ့တွင် ဝယ်ယူခဲ့ကြောင်း၊ ထိုနေ့၌ပင် လျှောက်ထားသူတို့၏ လင်မယားအား အိမ်ကို အစောင့်အဖြစ် နေထိုင်ရန် ခွင့်ပြုခဲ့ကြောင်း၊ ၁၃.၇ ခုနှစ်၊ တန်ခူးလ (၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ) အတွင်းက ထိုအိမ်ကို ပြန်လို့၍ ဖယ်ပေးရန် ပြောသောအခါ လျှောက်ထားသူများသည် ထွက်ခွာပေးရန် ငြင်းဆိုကြပြီး ငွေ ၄၅၀ ကျပ်ပေးမှ ထွက်ခွာမည်ဟုပြော၍ စိတ်ငြိငြင်စေကြောင်း ဦးတိုက်လျှောက်ထားခဲ့၏။ လျှောက်ထားသူတို့က အခင်းဖြစ်အိမ်ကို လျှောက်ထားသူ ကိုကြွယ်၏အစ်ကို ဦးထွန်းစိန်က ကိုအောင်စိန်ဆိုသူထံမှ ဝယ်ပြီး မိမိတို့အား ပေးထားသဖြင့် မိမိတို့သည် အိမ်ပိုင်ရှင်အဖြစ် နေထိုင်လျက်ရှိကြောင်း၊ အိမ်စောင့်အဖြစ် နေထိုင်ရန် ဦးဖူးညွှန့်က ခွင့်ပြုထားသည်မှာ မဟုတ်ကြောင်း ထုချေကြ၏။ ပညာရှိကွဲတက် မြို့မ ရာဇဝတ်တရားသူကြီးသည် သက်သေများကို စစ်ဆေးပြီးနောက် ဦးတိုက်လျှောက်ထားသူ ဦးဖူးညွှန့်၏ စွပ်စွဲချက်ကို လက်ခံကာ လျှောက်ထားသူတို့သည် အိမ်ကျော်နင်းမှု ကျူးလွန်ခဲ့သည်ဟု ကောက်ယူ၍ အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း အပြစ်ပေးခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

ပညာရှိ အောက်ရုံးတရားသူကြီးသည် ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၄၄၂ တွင် ပြဋ္ဌာန်း ထားသည့် အိမ်ကျော်နင်းမှု အဓိပ္ပာယ်ကို ကောင်းစွာ သဘောပေါက်နားလည်ဟန် မတူပေ။ တရားခံတစ်ဦးသည် လူနေအိမ်ကို ဝင်ရောက်ရာ၌ ရာဇဝတ်မကင်းသော ကျော်နင်းမှုကို ကျူးလွန်မှသာ အိမ်ကျော်နင်းမှု ကျူးလွန်သည် ဆိုရမည် ဖြစ်သည်။ ရာဇဝတ်မကင်းသော ကျော်နင်းမှုဆိုသည်မှာ ပစ္စည်းလက်ရှိဖြစ်သူအား ခြောက်လှန့်ရန် စော်ကားရန် သို့မဟုတ်မြို့ငြင်စေရန် အကြံဖြင့် ဝင်ရောက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ သို့တည်း မဟုတ်ပစ္စည်း ပေါ်သို့ တရားသဖြင့် ဝင်ရောက် ပြီးနောက် ထိုပစ္စည်း အားလက်ရှိ

ကိုကြွယ် ဝါ၂
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ
(ဦးစုညီ)။

ဖြစ်သူကို ခြောက်လှန့်ရန်၊ စော်ကားရန်၊ သို့မဟုတ် ငြိုငြင်စေရန် အကြံဖြင့် ဆက်လက်
နေထိုင်ခြင်းသာဖြစ်သည်။ အဓိက အရေးကြီးသည့် အချက်မှာ ပစ္စည်းအား လက်ရှိ
ဖြစ်သူကို အဆိုပါ အကြံတခုဖြင့် နှောက်ယှက်ရန် ဝင်ရောက်ခြင်း ဖြစ်ပေသည်။
ယင်းအမှုများ၌ ပိုင်ဆိုင်ခွင့်ကို ထည့်သွင်း စဉ်းစားရန် မလိုပေ။ တုတ်ကြီးနှင့်
နှိုင်ငံတော် (၁)။ ကိုသန်းမောင်နှင့် ပြည်ထောင်စု (၂)။

ယခုအမှုတွင် ဦးတိုက်လျှောက်ထားသူ ဦးဖူးညီသည်၊ အခင်းဖြစ်အိမ်ကို လက်ရှိ
မဟုတ်ချေ။ လက်ရှိဖြစ်သူများမှာ လျှောက်ထားသူများသာ ဖြစ်သည်။ ဦးဖူးညီ
သည် ထိုအိမ်ကို မည်သည့်အခါကမှ လက်ရှိရခဲ့ဟန် မတူချေ။ အကယ်၍ လက်ရှိ
ရခဲ့ပြီးနောက် လျှောက်ထားသူတို့အား နေထိုင်ခွင့် ပြုခဲ့သည်ဟု ဆိုစေကာမူ၊ အိမ်မှ
ဖယ်ပေးရန် တောင်းဆိုသော အချိန်၌၊ လျှောက်ထားသူတို့သာလျှင် လက်ရှိဖြစ်သည်။
ဦးဖူးညီမှာ လက်ရှိမဟုတ်ပေ။ သို့ဖြစ်ရာ အိမ်ပေါ်မှ ဆင်းပေးရန် ငြင်းဆန်နေသည့်
လျှောက်ထားသူတို့၏ ပြုမူချက်သည်၊ အိမ်ကျော်နင်းမှု ဖြစ်သည်ဟု မဆိုနိုင်ပေ။
အခြား ရာဇဝတ်မှုလည်း မမြောက်ချေ။ တရားမကြောင်းဖြင့်သာ အိမ်မှ နှင်ထုတ်လို
မှု စွဲဆိုရမည်ဖြစ်သည်။ ယင်းသို့ တရားမကြောင်းဖြင့် တရားစွဲဆိုရမည့် ကိစ္စမျိုး၌၊
တရားစရိတ် အကုန်အကျ သက်သာစေအောင် ဖြတ်လမ်းလိုက်၍ ရာဇဝတ်ကြောင်း
ဖြင့် တရားစွဲဆိုခြင်းမျိုးကို အားမပေးသင့်ပေ။ ရာဇဝတ် တရားသူကြီးတိုင်း အထူး
သတိချုပ်ရမည့် ကိစ္စတရပ် ဖြစ်သည်။

အထက်ပါ အကြောင်းရပ်များကြောင့် ညောင်လေးပင်မြို့၊ တွဲဘက် မြို့မ ရာဇဝတ်
တရားသူကြီး၏ အမိန့်စီရင်ချက်ကို ပယ်ဖျက်ကာ၊ လျှောက်ထားသူတို့အား ဤအမှုနှင့်
ပတ်သက်၍ တရားသေလွှတ်လိုက်သည်။ ပေးဆောင်ပြီးသည့် ဒဏ်ငွေများကို၎င်းတို့
အား ပြန်လည်ထုတ်ပေးရန် အမိန့်ချမှတ်လိုက်သည်။

(၁) အတွဲ (၈) အောက်မြန်မာပြည် စီရင်ထုံး ၊
(၂) ၁၉၅၄ ခုနှစ် ၊ မြန်မာပြည် စီရင်ထုံး ၊ စာ ၂၈၃ ၊

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

တရားမ ပထမအယူခံမှု

တရားသူကြီး ဦးထွန်းတင်ရှေ့တွင်

ကိုသိန်း ပါ ၂ (အယူခံတရားလိုများ)

နှင့်

ဦးသိန်းပါ ၂ (အယူခံတရားခံများ)*

† ၁၉၆၆
ဩဂုတ်လ ၁၂
ရက်။

သီးခြားသက်သာခွင့် ဥပဒေပုဒ်မ ၃၉ နှင့် ၄၂ များအရတရားစွဲဆိုမှု—တရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၆၊ နည်းဥပဒေ ၁၇ အရမူလအဆိုလွှာကိုပြင်ဆင်ခွင့်ပြုရန် လျှောက်ထားခြင်း—မူလအမှုကို စွဲဆိုရာတွင် တောင်းဆိုသည့် သက်သာခွင့်များနှင့် ပြင်ဆင်လွှာတွင် တောင်းဆိုသည့်သက်သာခွင့်များ ခြားနားနေခြင်း—ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၅၈ (ဂ) အရ ပြင်ဆင်သည့် အဆိုလွှာတွင် တောင်းဆိုသည့်သက်သာခွင့်ကို ရရှိနိုင်ရန် ဥပဒေက တားမြစ်ထားခြင်းရှိမရှိ—တရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၆၊ နည်းဥပဒေ ၁၇ အရပြင်ဆင်ရန်လိုအပ်သည့် အချက်ဖြစ်သည်ဟု ယူဆနိုင် မနိုင်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ပြင်ဆင်လိုသည့် အဆိုလွှာအရ တရားလိုဖြစ်သူ အယူခံတရားလိုများက မူလအမှုစွဲဆိုရာတွင် တောင်းဆိုခဲ့သည့် သက်သာခွင့်များနှင့် ပြင်ဆင်လွှာတွင် တောင်းဆိုသည့် သက်သာခွင့်များမှာ ခြားနားနေကြောင်းမှာ ထင်ရှားပေသည်။ ပြင်ဆင်လိုသည့် အဆိုလွှာအရ တရားလိုဖြစ်သူ အယူခံတရားလိုများက သက်သေခံ အမှတ် (က) စာချုပ်မှာ အပေါင်စာချုပ်သာဖြစ်သည်ဟု မြှက်ဖော်ပေးရန် တောင်းဆိုခဲ့သော်လည်း ၎င်းစာချုပ်တွင် အယူခံတရားခံများက ၃ နှစ်အတွင်း ငွေရင်း ၄,၀၀၀ ကို ပြန်ဆပ်လျှင် အယူခံတရားလိုတို့သို့ ပစ္စည်းများကိုပြန်လွှဲပေးမည်ဟု ပဋိညာဉ်ပြုလုပ်ခြင်းကိုတပါတည်း သက်သေခံအမှတ် (က) စာချုပ်တွင် ရေးသွင်းထားခြင်းမရှိဘဲ သီးခြားစာချုပ်တခု သက်သေခံအမှတ် (ဂ) အရ ချုပ်ဆိုပေးခဲ့ရကား ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၅၈ (ဂ) အရ တရားလိုများသည် ပြင်ဆင်သည့်အဆိုလွှာတွင် တောင်းဆိုသည့် သက်သာခွင့်ကိုမည်သို့မျှရနိုင်ရန်မရှိကြောင်း ဥပဒေကတားမြစ်ထားသည်။ သို့ဖြစ်ရကား တရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၆၊ နည်းဥပဒေ ၁၇ အရပြင်ဆင်ရန်လိုအပ်သည့်အချက်ဖြစ်သည်ဟု မယူဆနိုင်။

ခေါ်ကျင့်ပု နှင့် ဦးအုန်းခင် ပါ ၁၊ ၁၉၆၃ ခု၊ ဘီ၊ အယ်၊ အာ(ရ်)၊ စာ ၂၂၀။ တိုရပ်အလီ နှင့် မဟာမက်အယုတ် ပါ ၁၊ ၁၉၅၀ ခု၊ ဘီ၊ အယ်၊ အာ(ရ်)၊ စာ ၃၆၁ ညွှန်းသည်။

* ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊တရားမ ပထမ အယူခံမှုအမှတ် ၂၂။
† ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ တရားမကြံမှုအမှတ် ၅ တွင် ၁၉၆၅ ခု၊ ဇန်နဝါရီလ ၆ ရက်နေ့စွဲပါ၊ သာယာဝတီမြို့၊ ရာဘာကံခရိုင် တရားမ တရားသူကြီးရုံးတော်၏ ချမှတ်သော ဒီကရီကိုအယူခံဝင်မှု။

အယူခံတရားလိုများအတွက် ■ ■ ဦးမောင်။

အယူခံတရားခံများအတွက် ■ ■ ဦးမောင်မောင်ခင်။

တရားသူကြီး ဦးထွန်းတင် ■ ■ ယခုအမှုတွင် အယူခံတရားလိုဖြစ်သူ ကိုသိန်း၊ မိန့်ဥတို့က ၁၉၆၆ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ ၁၉ ရက်နေ့စွဲပါ လျှောက်လွှာကျမ်းကိုင်ချက်နှင့် ပူးတွဲ တင်သွင်းသည့် ပြင်ဆင်ထားသော အဆိုလွှာအရ ယခုအမှုမှ မူလအဆိုလွှာကို ပြင်ဆင်ခွင့် ပြုပါရန် တရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၆၊ နည်းဥပဒေ ၁၇ အရ လျှောက်ထားခဲ့လေသည်။

ယခုအယူခံမှုပေါ်ပေါက်လာသည့် အမှုမှာ သာယာဝတီမြို့ ရာဘက်ခရိုင်တရားမ တရားသူကြီးရုံး ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ တရားမမှုအမှတ် ၅ ဖြစ်လေသည်။ ထိုအမှုတွင် တရားလိုဖြစ်သူ အယူခံတရားလိုများက တရားခံများဖြစ်သူ အယူခံတရားခံတို့အား သီးခြား သက်သာခွင့် ဥပဒေပုဒ်မ ၃၉ နှင့် ပုဒ်မ ၄၂ များအရ တရားစွဲဆိုခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

အကြောင်းခြင်းရာအတိုချုပ်မှာ အယူခံတရားလိုများက ၁၉၅၆ ခုနှစ်လောက်က အယူခံတရားခံများထံမှ ငွေ ၂,၀၀၀ ကျပ်ကို စပါးပေးအဖြစ် ချေးယူခဲ့ရာ စပါးပေါ်ချိန်တွင် မပေးဆပ်နိုင်သဖြင့် ၁၉၅၇ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ၊ ၂၁ ရက်နေ့ စာရင်းရှင်းသောအခါ တိုးရင်းငွေပေါင်း ၄,၀၀၀ ကျပ် ပေးဆပ်ရန်ရှိကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ ထိုငွေ ၄,၀၀၀ ကျပ်အတွက် အယူခံတရားလိုများက ၎င်းတို့ပိုင်မြေကွက်တစ်ဝက်နှင့် အိမ်တစ်ဝက်ကို အယူခံတရားခံတို့သို့ သက်သေခံအမှတ် (က) မှတ်ပုံတင်စာချုပ်အရ ဟန်ဆောင်အပိုင် စာချုပ်ပြုလုပ်ပေးခဲ့ကြောင်း။ ထိုနေ့တွင်ပင် အယူခံတရားခံများက ၎င်းပစ္စည်းများကို ၃ နှစ်အတွင်း ငွေရင်း ၄,၀၀၀ ကျပ်ပြန်ဆပ်ပါက အယူခံတရားလိုများသို့ ပြန်လည်လွှဲပြောင်းပေးမည်ဖြစ်ကြောင်း သက်သေခံအမှတ် (ဂ) ပဋိညာဉ်စာချုပ်ကို ချုပ်ပေးခဲ့သည်ဆိုကြောင်း။ အယူခံတရားလိုများက သက်သေခံအမှတ် (က) စာချုပ်မှာ ဟန်ဆောင်စာချုပ် ဖြစ်သဖြင့် ထိုစာချုပ်မှ ယယ်ဖျက်ကြောင်း မြွက်ဆိုချက် ဒီကရီ ချမှတ်ပေးရန်နှင့် အယူခံတရားလိုများက ငွေ ၄၀၀၀ ကျပ်ကို ၁၀၀ ကျပ်လျှင် တလ ၁ ကျပ်တိုးနှုန်းနှင့် အတိုးကျန်ငွေ ၁၂၀၀ ကျပ်ကိုပါ မြီစားဖြစ်သူ အယူခံတရားခံတို့သို့ ပေးဆပ်ခြင်းကို လက်ခံစေရန် မြွက်ဆိုချက် ဒီကရီများ ချမှတ်ပေးရန် လျှောက်ထား စွဲဆိုခဲ့သည်။

ယခုအယူခံတရားလိုများက ပြင်ဆင်လိုသည့် အဆိုလွှာအရမှာ မူလ အဆိုလွှာ၏ အပိုဒ် ၁၀ နှင့် ၁၁ တို့ကို အနည်းငယ် ပြင်ဆင်ထားရာ ထိုပြင်ဆင်ချက် များမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်သည်။

ကိုသိန်း ပါ၍
နှင့်
ဦးသိန်း ပါ၍

အပိုဒ် ၁၀ တွင် ၄,၀၀၀ ကျပ်တန် စာချုပ်တွင် အပေါင်စာချုပ် ဖြစ်သည်ဟု မြှက်ဖော်ပေးစေလိုကြောင်း ဒီဂရီ ရလိုမှု ဖြစ်ပြီး အပေါင်ရွေးနုတ်ရာတွင် အရင်း ၄,၀၀၀ ကျပ်နှင့် အတိုးသင့်ငွေ ၁,၂၀၀ ကျပ်တို့ကို အယူခံတရားလိုတို့က ပေးဆပ်ပါက အယူခံတရားခံက အပေါင်ရွေးနုတ်ခွင့် ပြုစေရန် ဒီကရီတောင်းဆိုကြောင်း ပြဆိုပြီး သက်သာခွင့်များအဖြစ် သက်သေခံအမှတ်(က) စာချုပ်ကိုမှတ်ပုံတင်အပေါင် စာချုပ်ဖြစ်ကြောင်း မြှက်ဖော်ပေးရန်နှင့် အချင်းဖြစ်ပြေနှင့် အိမ်ကို အရင်းငွေ ၄,၀၀၀ ကျပ် အတိုးကျန်ငွေ ၁,၂၀၀ ကျပ်ပေါင်းငွေ ၅,၂၀၀ ကျပ်ဖြင့် ရွေးနုတ်ခွင့် ပြုစေဟူသော အမိန့်ဒီကရီကို ချမှတ်ပေးရန် လျှောက်ထားခြင်း ဖြစ်သည်။

တရားခံများဖြစ်သူ အယူခံတရားခံတို့က ယခုကဲ့သို့ နောက်ကျမှ အယူခံတရားလိုများက အဆိုလွှာကို ပြင်ဆင်ရန် လျှောက်ထားခြင်းမှာ ဥပဒေအရ ခွင့်ပြုနိုင်ရန် မရှိ၊ ပြင်ဆင်သည့် အဆိုလွှာမှာလည်း မူလစွဲ ဆိုသည့် အကြောင်းခြင်းရာကို ပြောင်းလဲခြင်း ဖြစ်နေသဖြင့် ထိုကဲ့သို့ အဆိုလွှာမျိုးကို ပြင်ဆင်ခွင့်ပြုရန် မသင့် ကြောင်းကန့်ကွက်လေသည်။

ပြင်ဆင် လိုသည့်အဆိုလွှာအရ တရားလိုဖြစ်သူ အယူခံတရားလိုများက မူလ အမှုစွဲဆိုရာတွင် တောင်းဆိုခဲ့သည့် သက်သာခွင့်များနှင့် ယခု ပြင်ဆင်လွှာတွင် တောင်းဆိုသည့် သက်သာခွင့်များမှာ ခြားနားနေကြောင်းမှာ ထင်ရှားပေသည်။ ယခုပြင်ဆင်လိုသည့် အဆိုလွှာအရ တရားလိုဖြစ်သူ အယူခံတရားလိုများက သက်သေခံအမှတ် (က) စာချုပ်မှာ အပေါင်စာချုပ် သာ ဖြစ်သည်ဟု မြှက်ဖော်ပေးရန် တောင်းဆိုခဲ့သော်လည်း ၎င်းစာချုပ်တွင် အယူခံတရားခံများက ၃ နှစ်အတွင်း ငွေရင်း ၄,၀၀၀ ကျပ်ကို ပြန်ဆပ်လျှင် အယူခံတရားလိုတို့သို့ ပစ္စည်းများကို ပြန်လွှဲပေးပါမည်ဟု ပဋိညာဉ်ပြုလုပ်ခြင်းကို တစ်ပါတည်း သက်သေခံ အမှတ် (က) စာချုပ်တွင် ရေးသွင်းထား ခြင်းမရှိဘဲ သီးခြား စာချုပ်တစ်ခု သက်သေခံ အမှတ် (ဂ) အရ ချုပ်ဆို ပေးခဲ့ရကား ပစ္စည်း လွှဲပြောင်းရေး ဥပဒေ ပုဒ်မ ၅၈ (ဂ) အရ တရားလို များသည် ယခု ပြင်ဆင်သည့် အဆိုလွှာကို တောင်းဆိုသည့် သက်သာခွင့်ကို မည်သို့မျှ ရရှိနိုင်ရန် မရှိကြောင်း ဥပဒေက တားမြစ် ထားသည်ကို ဒေါ်ကျွင်ပု နှင့် ဦးအုန်းခင် ပါ ၁ အမှု (၁) စီရင်ထုံးတွင် အတိအလင်း ပြဆို ထားပေသည်။ သို့ဖြစ်ရကား အယူခံ တရားလိုများ လျှောက်ထား သည့်အတိုင်း ၎င်းတို့ တင်သွင်းခဲ့သည့် ပြင်ဆင်သည့် အဆိုလွှာ အရ မူလ အဆိုလွှာကို ပြင်ဆင်ခွင့် ပြုလင့်ကစား ထိုပြင်ဆင်သည့် အဆိုလွှာကို တောင်းဆိုသည့် သက်သာခွင့်ကို ဥပဒေ တားမြစ်ချက် ရှိနေသဖြင့် ဤရုံးမှ မည်သို့မျှပေးစွမ်းနိုင် မည်မဟုတ်ပေ။ သို့ဖြစ်ရကား

(၁) ၁၉၆၃ ခု ၊ ဘီ ၊ အယ်(လ်)၊ အာ(ရ်)၊ စာ ၃၂၀ ။

တရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၆၊ နည်းဥပဒေ ၁၇ ၏ လိုအပ်ချက်များကို ကိုရင်အလီနှင့် မဟာမက်အယွတ်ပါ ၁ အမှု (၂) စီရင်ထုံးတွင် ပြဆိုထားသည့်အတိုင်း အယူခံတရားလိုများက ပြင်ဆင်လိုသည့် အဓိကအချက်ကို ဤရုံးမှ ပြင်ဆင်ရန် ခွင့်ပြုလင့်ကစား။ ထိုပြင်ဆင်ချက်အရ တောင်းဆိုသည့် သက်သာခွင့်ကို မည်သို့မျှ ရနိုင်မည် မဟုတ်သဖြင့် အဆိုလွှာ ပြင်ဆင်ခြင်းဖြင့် အချည်းနှီးသာ ရှိတော့မည် ဖြစ်သောကြောင့် ရည်ညွှန်းသည့် စီရင်ထုံးတွင် ပြဆိုထားသည့်အတိုင်း ၎င်းပြင်ဆင်မှုမျိုးကို တရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၆၊ နည်းဥပဒေ ၁၇အရ ပြင်ဆင်ရန် လိုအပ်သည့် အချက် ဖြစ်သည်ဟု မယူဆနိုင်ကြောင်း ထင်ရှားနေသဖြင့် အယူခံတရားလို လျှောက်ထား တောင်းဆိုသည့်အတိုင်း ပြင်ဆင်ခွင့်ပြုရန် အကြောင်းမရှိပေ။

ဖော်ပြပါ အကြောင်းများကြောင့် အယူခံတရားလိုများ၏ ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ၊ ၁၉ ရက်နေ့စွဲပါ လျှောက်လွှာကို စရိတ်နှင့်တကွ ပလပ်လိုက်သည်။ ပညာရှိ ရှေ့နေကြီးစရိတ်အဖြစ် ၅၁ ကျပ် သတ်မှတ်လိုက်သည်။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

ရာဇဝတ်အယူခံမှု

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေရှေ့တွင်

ကြက်ဖ (ခေါ်) မောင်တင်မြင့် (အယူခံတရားလို)

နှင့်

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (အယူခံတရားခံ)*

+ ၁၉၆၆

ဇူလိုင်လ

ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၃၇၆ အရ မူပြစ် ထင်ရှား စီရင်ခြင်း-- အသက် ၁၄ နှစ်အောက် အမျိုးသမီးကို ၎င်း၏ သဘောတူညီချက် နှင့်ကာမစပ်ယှက်ခြင်း --ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၃၇၅ အရ စပ်ယှက်သူသည် မုဒိမ်းမှုကို ကျူးလွန်သည်ဟု ယူဆရမည်ဟု ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက် ။ အသက်အရွယ် နနယ်သည့် အမျိုးသမီးအား ကာကွယ်ရန်အလို့ငှာ ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၃၇၅ အရ အသက် ၁၄ နှစ်အောက် အမျိုးသမီးကို ကာမစပ်ယှက်လျှင် ၎င်း၏ သဘောတူညီချက်နှင့် ဖြစ်စေကာမူ စပ်ယှက်သူသည် မုဒိမ်းမှုကို ကျူးလွန်ခဲ့သည်ဟု ယူဆရမည်ဟု ပြဋ္ဌာန်းထားသောကြောင့် အယူခံတရားလိုသည် အသက် ၈ နှစ်အရွယ်ရှိ မဝင်းမြင့်အား အတင်းအဓမ္မ စပ်ယှက်ခဲ့ခြင်း မဟုတ်သော်လည်း ၎င်း၏ ပြုမူချက်မှာမုဒိမ်းမှု မြောက်သည်ဟု ဆိုရမည် ဖြစ်သည်။

အယူခံတရားလိုအတွက် ။ ။ ဦးခင်မောင်ကြီး

အယူခံတရားခံအတွက် ။ ။ အစိုးရရှေ့နေကြီး ဦးသိန်းဟံ။

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေ ။ ။ အယူခံတရားလိုအပေါ် အသက် ၈ နှစ်သာ ရှိသေးသည့် ကလေးမတစ်ဦးအား မုဒိမ်းကျင့်ခဲ့သည်ဟုဆိုကာ၊ ရာဇသတ် ပုဒ်မ ၃၇၆ အရ အလုပ်နှင့် ထောင်ဒဏ် ၅ နှစ် ကျခံစေရန် အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သော မြောင်းမြမြို့ စတုတ္ထရာဘက် ရာဇဝတ် တရားသူကြီး၏ စီရင်ချက်ကို မကျေနပ်သဖြင့် အယူခံဝင်ခြင်း ဖြစ်သည်။

လွန်ခဲ့သည့် ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ၊ ၃၀ ရက်နေ့ နံနက် (၇) နာရီခန့်အချိန်တွင် မြောင်းမြမြို့ အောင်ဆန်းကွက်သစ်နေ့ မောင်ဘိုချုပ် (လိုပြ-၃) သည် အကောက်ဆိပ်သို့ သစ်ထမ်းရန်ထွက်သွားပြီး ၎င်း၏ ဇနီး မစန်းမြင့်သည် ဈေးသွားသဖြင့် အိမ်၌ အသက်

* ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်မှုအယူခံအမှတ် ၃။
+ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၁၃၁ တွင် ချမှတ်သော ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ၊ ၂၃ ရက်နေ့စွဲပါ မြောင်းမြမြို့ စတုတ္ထရာဘက် ရာဇဝတ်တရားသူကြီး၏ အမိန့်ကို အယူခံမှု။

ကြက်ဖ(ခေါ)
မောင်တင်မြင့်
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ

၈ နှစ်အရွယ်ရှိ သမီးမင်းမြင့် (လိုပြ-၁) တစ်ဦးတည်းသာ ရှိသည်။ ထိုအချိန်တွင် အယူခံတရားလိုသည် အိမ်ပေါ်သို့ တက်လာပြီး မင်းမြင့်အား အိပ်ခန်းထဲသို့ ခေါ်၍ ခြင်ထောင်ထဲ၌သားမယားအဖြစ် ပြုကျင့်လေသည်။ ယင်းသို့ပြုကျင့်နေခိုက် မောင်ဘိုချုပ်၏ အစ်ကို ဦးမျက်လုံး (လိုပြ-၂) သည် မဒမခေါက်ပြုတ်ရန် သံပုံးယူရန် ရောက်လာရာ အိမ်ရှေ့၌ ယောက်ျားစီးဖိနပ်တစ်ရံကို တွေ့ရပြီး အိမ်ပေါ်တွင် လူမမြင်သဖြင့် မသင်္ကာ၍ မင်းမြင့်အား ခေါ်လိုက်၏။ ထိုအခါ မင်းမြင့်သည် ခြင်ထောင်ထဲမှ ထွက်လာသောကြောင့် ဦးမျက်လုံးက ခြင်ထောင်တင်ခိုင်းသည်။ မင်းမြင့်က ခြင်ထောင် တင်လိုက်သောအခါ အယူခံတရားလိုကိုပက်ပင်းပါ တွေ့ရလေသည်။

ဦးမျက်လုံးသည် မင်းမြင့်အား အိမ်သို့ခေါ်သွားပြီး မေးရာ မင်းမြင့်က ၎င်းအား အယူခံတရားလိုက သားမယားအဖြစ် ပြုကျင့်ကြောင်း ပြန်ပြောပြသည်။ ဦးမျက်လုံးသည် ညီဖြစ်သူ မောင်ဘိုချုပ်အား အခေါ်ခိုင်းပြီး အကျိုးအကြောင်း ပြောပြ၏။ ထို့နောက် ၎င်းတို့သည် ရာအိမ်မှူး ဦးထွန်းကျိုင် (လိုပြ-၇) ထံသို့ သွားရောက် တိုင်တန်းရာ ဦးထွန်းကျိုင်က ၎င်းတို့အား ရဲခန်းသို့ ခေါ်သွားကာ ရဲခန်း၌ မင်းမြင့်က တိုင်ချက်ပေးလေသည်။ မင်းမြင့်အား မြောင်းမြို့ ပြည်သူ့ဆေးရုံသို့ ပို့လိုက်၍ ဆရာဝန် ဒေါ်ဝင်းမေ (လိုပြ-၆) က စစ်ဆေးရာ ကညာမေး စုတ်ပြတ်ကာ ရောင်နေသည်ကို တွေ့ရလေသည်။ မင်းမြင့်အား ကညာမေးအတွင်းဘက်အထိ ကာယမစပ်ယှက်ခဲ့ဟန် လက္ခဏာရှိကြောင်း ဆရာဝန်က ထင်မြင်ချက်ပေးသွား၏။

အထက်ပါ သက်သေအထောက်အထားများအရ အယူခံတရားလိုအပေါ် မုဒိမ်းမှုဖြင့် တရားစွဲဆိုရာ အယူခံ တရားလိုက မုဒိမ်းမှု မကျူးလွန်ခဲ့ကြောင်း ငြင်းဆိုကာ၊ မိမိသည် မင်းမြင့် အိမ်သို့ သွားရောက်၍ မင်းမြင့်အား အနင်းခိုင်းခြင်းသာ ဖြစ်ကြောင်း၊ မိမိသည် ဦးထွန်းကျိုင်က မင်းမြင့်အား မတရားစွပ်စွဲခိုင်းခြင်းသာ ဖြစ်ကြောင်း ထုချေသော်လည်း ပညာရှိ အောက်ရုံးတရားသူကြီးသည် ၎င်း၏ ထုချေချက်ကို လက်မခံဘဲ အထက်တွင် ဖော်ပြထားသည့်အတိုင်း အပြစ်ပေးခဲ့ခြင်း ဖြစ်လေသည်။

အယူခံတရားလို၏ ပညာရှိနေကြီးက မင်းမြင့်အား အယူခံတရားလိုသည် ပါးစပ်ပိတ်ပြီး အတင်းအဓမ္မ ကာမစပ်ယှက်သည်ဆိုခြင်းမှာ မဖြစ်နိုင်ကြောင်း၊ အယူခံ တရားလို၏ လက်များမှာ မီးလောင်ထား၍ကုတ်နေသည့်အလျောက် ပါးစပ်ပိတ်နိုင်သဖြင့် မင်းမြင့်သည် သဘောမတူလျှင် အော်ဟစ်နိုင်မည်ဖြစ်ကြောင်း လျှောက်လဲသွား၏။ မင်းမြင့်၏ထွက်ချက်များကို ထောက်ရှုလျှင် အယူခံ တရားလိုသည် မင်းမြင့်အား မင်းမြင့်၏ သဘောတူညီချက်အရ ကာမစပ်ယှက်ခဲ့ဟန် ရှိ၏။ သို့ရာတွင် အသက် အရွယ် နနယ်သည့် အမျိုးသမီးအား ကာကွယ်ရန် အလိုတူ ရာဇဝတ်ပုဒ်မ ၃၇၅ အရ အသက်၁၄နှစ်အောက် အမျိုးသမီးကို ကာမ စပ်ယှက်လျှင် ၎င်း၏ သဘော

ကြက်ဖ(ခေါ)
မောင်တင်မြင့်
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

တူညီချက်နှင့် ဖြစ်စေကာမူ၊ စပ်ယှက်သူသည် မုဒိမ်းမှုကို ကျူးလွန်ခဲ့သည်ဟု ယူဆ
ရမည်ဟု ပြဋ္ဌာန်းထားသောကြောင့် ယခုအမှုတွင် အယူခံတရားလိုသည် မဝင်းမြင့်အား
အတင်းအဓမ္မ စပ်ယှက်ခဲ့ခြင်းမဟုတ်သော်လည်း ၎င်း၏ပြုမူချက်မှာ မုဒိမ်းမှု
မြောက်သည်ဟု ဆိုရမည်ဖြစ်သည်။

အယူခံတရားလို၏ ပညာရှိရှေ့နေကြီးက တစ်ဖန်၊ ဦးမျက်လုံးသည်
မဝင်းမြင့်အား အယူခံတရားလိုက မုဒိမ်းကျင့်သည်ဟု ရိုက်ပြီး အပြောခိုင်းသည့်အပြင်၊
ရာအိမ်မှူး၊ ဦးထွန်းကြိုင်သည် အယူခံတရားလိုနှင့် မသင့်မြတ်သည့်အလျောက်
အယူခံတရားလိုအပေါ် မတရား စွပ်စွဲခိုင်းသည်ဟုယူဆရန်အကြောင်းရှိနေ၍၊
အပြစ်ပေးခဲ့သော အောက်ရုံး၏ အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်သင့်ကြောင်း တင်ပြလာ၏။
ဦးမျက်လုံးသည် မဝင်းမြင့်၏ ဘကြီးဖြစ်သည့် အလျောက် အယူခံတရားလိုနှင့်
ခြင်ထောင်ထဲတွင် ပက်ပင်းပါ တွေ့ပြီးနောက် မေးမြန်းရာ မဝင်းမြင့်သည် ချက်ချင်း
ထုတ်ဖော် မပြောသဖြင့်၊ ကရုဏာဒေါသောနန္ဒီ ရိုက်မိခြင်းသာ ဖြစ်သည်။
မဝင်းမြင့်အနေဖြင့် ရှက်နေ၍ ချက်ချင်း ထုတ်ဖော်မပြောဘဲ နေမိဟန် ရှိသည်။
ဘကြီးက ရိုက်၍ မဝင်းမြင့်က ထုတ်ဖော်ပြောဆိုခြင်းသာ ဖြစ်ရာ၊ ဘကြီးဖြစ်သူ
ဦးမျက်လုံးက မဝင်းမြင့်အား အစွပ်စွဲခိုင်းသည်ဆိုခြင်းမှာ လုံးဝမဟုတ်ပေ။
အယူခံတရားလိုက ဦးမျက်လုံးသည် မဝင်းမြင့်အား မတရား စွပ်စွဲခိုင်းသည်ဟု
ထင်ရှားအောင်ကျွမ်းကျိန်လွှာ သုံးခုကိုတင်ခဲ့၏။ ထိုကျွမ်းကျိန်လွှာပြုလုပ်သည့်ပုဂ္ဂိုလ်များကို
အောက်ရုံး၌ သက်သေအဖြစ် စစ်ဆေးခဲ့ခြင်း မရှိ၊ တစ်ဖက်မှ မေးခွန်း ထုတ်ခွင့်မရှိသည့်
ထိုကျွမ်းကျိန်လွှာများမှာ တန်ဖိုးမရှိပေ။ ဦးမျက်လုံးနှင့် ရန်ငြိုးရန်စမရှိကြောင်း
အယူခံတရားလို ကိုယ်တိုင် ဝန်ခံထားသဖြင့် ဦးမျက်လုံးကအယူခံတရားလိုအပေါ်
၎င်း၏ တူမအား မတရားစွပ်စွဲစေရန် အကြောင်းမရှိနိုင်ပေ။ ရာအိမ်မှူး၊ ဦးထွန်းကြိုင်က
၎င်းသည် အယူခံတရားလိုနှင့် မသင့်မြတ်ဟုဆိုသော စွပ်စွဲချက်ကို ဝန်မခံ။ အကယ်၍
မသင့်မြတ်ဟု ဆိုစေကာမူ ဦးထွန်းကြိုင်သည် မဝင်းမြင့်နှင့် လုံးဝဆွေမျိုး
တော်စပ်သူမဟုတ်၍ ၎င်းက ခိုင်းသည့်အတိုင်း မဝင်းမြင့်က မဟုတ်မတရား စွပ်စွဲလိမ့်မည်
မဟုတ်ပေ။ ဤမျှ ရှက်ဖွယ်ကောင်းသည့် စွပ်စွဲချက်မျိုးကို တစ်မင်းစာရံ
လူတစ်ဦးတစ်ယောက်၏ တိုက်တွန်းချက်အရ ပြုလုပ်သည်ဆိုသော ဆင်ခြေမှာ အလျဉ်း
သဘာဝမကျချေ။

မဝင်းမြင့်သည် အသက်ငယ်ရွယ်သူတစ်ဦး ဖြစ်သော်လည်း မေးခွန်းများကို
ရေလည်စွာ ပြန်လည် ပြောကြားနိုင်သည်ကို ထောက်ရှုလျှင် အသိဉာဏ်နှင့် ပြည့်စုံသည့်
သူငယ်မတစ်ယောက်ဖြစ်ကြောင်း ယုံမှားဖွယ်မရှိ။ ၎င်းအားအယူခံတရားလိုက ကာမ
စပ်ယှက်ကြောင်းစွပ်စွဲချက်ကိုဆရာဝန်ဒေါ်ဝင်းမေ၏ထွက်ဆိုချက်အပြင် ဦးမျက်လုံးက
အယူခံတရားလိုနှင့် မဝင်းမြင့်တို့ နှစ်ဦးကို ခြင်ထောင်ထဲ၌ ပက်ပင်းပါ တွေ့ရှိခဲ့သည်ဆို

ကြက်ဖ(ခေါ်)

မောင်တင်မြင့်

နှင့်

ပြည်ထောင်စု

မြန်မာနိုင်ငံ

သော အချက်တို့ကထောက်ခံနေသည်။ အကယ်၍ အယူခံတရားလို တင်ပြသည့်အတိုင်း အနင်းခံနေသည်ဆိုပါက မဝင်းမြင့်နှင့် ဦးမျက်လုံးတို့သည် အယူခံတရားလိုနှင့် ရန်ငြိုးရန်စရှိသူများ မဟုတ်၍ မဟုတ်မတရား စွပ်စွဲလိမ့်မည် မဟုတ်ပေ။

အယူခံတရားလို၏ ပညာရှိရှေ့နေကြီးက နောက်ဆုံးအနေဖြင့် အယူခံတရားလိုသည် ဒုက္ခိတတစ်ဦးဖြစ်၍ ကျခံပြီး အပြစ်ဒဏ်လောက်သာ ချမှတ်ပြီး လွှတ်ပစ်သင့်ကြောင်း လျှောက်လဲသွား၏။ အယူခံတရားလိုသည် လက်မီးလောင်၍ လက်နှစ်ဖက် ကုပ်နေသည်ဆိုခြင်းမှအပ အခြားကိုယ်အင်္ဂါအစွယ်ပွင်းနေသည်ဆိုသော အထောက်အထားမရှိ။ ၎င်းသည် အိမ်ထောင် သုံးဆက်ကျမှူးသူတစ်ဦးဖြစ်၍ လိင်ကိစ္စ၌ အတွေ့အကြုံ မရှိသဖြင့် မှားယွင်းမိသည်ဟုလည်း မဆိုနိုင်။ သားသမီးခြင်းမစားရသည့် အယူခံတရားလို၏ ပြုမူချက်ကို ခွင့်လွှတ်ရန် အကြောင်းမပြင်။

အထက်ပါ အကြောင်းများကြောင့် အောက်ရုံးစီရင်ချက်နှင့် အပြစ်ဒဏ်တို့ကို ဝင်ရောက်စွက်ဖက်ရန် အကြောင်းမပြင်၍ အယူခံလွှာကို ပလပ်လိုက်သည်။

နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ်

တရားမ ပဋ္ဌမအယူခံမှု

တရားသူကြီး ဦးထွန်းတင် ရှေ့တွင်

ချီချီမြင့် (ခေါ်) ဦးချင်းမြင့် (အယူခံတရားလို)

နှင့်

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (အယူခံတရားခံ) *

+ ၁၉၆၆

ဩဂုတ်လ

၂၀ ရက်။

တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေအမိန့် ၄၁ နည်းဥပဒေ ၂၇-နောက်ထပ်ပြ သက်သေအဖြစ် စစ်ဆေးခွင့် ပြုရန် လျှောက်ထားခြင်း-- အယူခံကြားနာသည့် ရုံးမှ လိုအပ်သည် ထင်မြင်ပါက ခွင့်ပြု နိုင်ခြင်း--သက်သေခံ စာရွက် စာတမ်း များ နှင့် ပတ်သက် ၍ အမှု မစစ်ဆေးပီ အချိန် အတော်ကြာကပင် သိရှိခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက် ။ ။ တရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၄၁၊ နည်းဥပဒေ ၂၇ အရ အယူခံမှုများတွင် အယူခံတရားလိုနှင့် အယူခံတရားခံတို့သည် နောက်ထပ်သက်သေပေးပြရန် မည်သို့မျှ အခွင့်အရေးမရှိ။ အယူခံကြားနာသည့် ရုံးမှ လိုအပ်သည် ထင်မြင်ပါက နောက်ထပ် သက်သေအစစ်ခံချက်၊ သို့မဟုတ် လိုအပ်သည့် စာရွက်စာတမ်းများကို တင်သွင်းရန် ခွင့်ပြုနိုင်သည့် အခွင့်အရေးသာ ရှိပေသည်။

အယူခံတရားလိုသည် အောက်ရုံး၌ မိမိအမှုစစ်ဆေးစဉ်အခါက ထပ်မံ စစ်ဆေးလိုသည့် သက်သေများကို စစ်ဆေးရန် အခွင့်အရေးမရရှိခဲ့ဟု မည်သို့မျှ ပေါ်လွင်ခြင်းမရှိ။ သက်သေခံစာရွက်စာတမ်းများနှင့် ပတ်သက်၍လည်း အမှုမစစ်ဆေးပီ အချိန်အတော်ကြာကပင် သိရှိခဲ့ကြောင်း အမှုတွဲတွင်ထင်ရှားနေသဖြင့် အယူခံတရားလိုက ၎င်း၏ချွတ်ယွင်းချက်များကို ဖြည့်စွက်နိုင်ရန် သက်သေထပ်မံ စစ်ဆေးပေးရန် ခွင့်တောင်းသည်မှာ တရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၄၁၊ နည်းဥပဒေ ၂၇ ၌ အကျုံးဝင်သည်ဟု မည်သို့မျှ မတွေ့ရှိရချေ။

အန်ဘူဂျာအမှား(လ်) နှင့် အပါဒူရေမူဒလီ၊ အိုင်၊ အယ်(လ်) အာ(ရ်)၊ ၃၈ မဒရပ် ၄၁၄။

ပရာမူလန်ပါအမှားနှင့် ဂိုဗာရီမား(လ်)ပါအမှား၊ အေ၊ အိုင်၊ အာ(ရ်)၊ ၁၉၂၃၊ လာဟို ၅၀၄။

အီးလစ်မော်တော်ကား ကုမ္ပဏီနှင့် မစ္စတာဝါဘာတန် အေ၊ အိုင်၊ အာ(ရ်)၊ ၁၉၂၆၊ လာဟို ၂၀ ခြားနားပြသည်။

* ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ တရားမ ပဋ္ဌမ အယူခံမှုအမှတ် ၅၉။
+ ၁၉၆၂ ခုနှစ်၊ တရားမကျင့်မှုအမှတ် ၇၁၂ တွင် ရန်ကုန်မြို့တော် တရားမတရားသူကြီးချုပ်ရုံးတော်၏ ချမှတ်သော ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ မေလ၊ ၉ ရက် နေ့စွဲပါ ဒီကရီကို အယူခံဝင်မှု။

ချီချီမြင့် (ခေါ်)
ဦးချင်းမြင့်
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

အယူခံတရားလိုအတွက် ■ ■ ဦးဘဆွေ။

အယူခံတရားခံအတွက် ■ ■ ' အစိုးရရှေ့နေကြီး ဒေါ်မြသန်း။

တရားသူကြီးဦးထွန်းတင် ■ ■ ယခုအမှုမှ အယူခံတရားလိုဖြစ်သူ ချီချီမြင့် (ခေါ်) ဦးချင်းမြင့်က ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ၊ ၁၅ ရက် နေ့စွဲပါ လျှောက်လွှာအရ ထိုလျှောက်လွှာတွင် ဖော်ပြထားသော သက်သေ ၅ ဦးကို တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေအမိန့် ၄၁၊ နည်းဥပဒေ ၂၇ အရ နောက်ထပ်ပြ သက်သေအဖြစ် စစ်ဆေးခွင့်ပြုရန် ကျမ်းကျိန်စာများနှင့် ပူးတွဲ၍ လျှောက်ထားခဲ့လေသည်။ ထိုလျှောက်လွှာ ကို အယူခံတရားခံဖြစ်သူ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံအစိုးရက လေးနက်စွာ ကန့်ကွက်ရာ၌ ၎င်းလျှောက်လွှာမှာ ဥပဒေနှင့် ဆန့်ကျင်နေသဖြင့် ခွင့်ပြုရန် မသင့်ကြောင်း ဖော်ပြထားလေသည်။

အယူခံတရားလို နောက်ထပ် စစ်ဆေးလိုသည်ဆိုသည့် သက်သေ ၅ ဦးအနက် တစ်ဦးမှာ အယူခံတရားလိုပင် ဖြစ်သည်။ နောက်တစ်ဦးမှာမူ ၎င်း၏ သမီးအရင်း ဖြစ်သည်။ (သက်သေအမှတ် ၂) ဆမားဒူဝါဆင်ဝါနောင်နှင့် (သက်သေအမှတ် ၄) ဦးစောရီတို့မှာ မူလအောက်ရုံး၌ အမှုစစ်ဆေးစဉ် အယူခံတရားလိုက ၎င်း၏ သက်သေများအဖြစ် စာရင်းတင်သွင်းခဲ့ပြီးနောက်မှ ထိုသက်သေများကို မစစ်ဆေးဘဲ ပယ်ခဲ့လေသည်။ ထို့ပြင် ၎င်းသက်သေများကို စစ်ဆေးခွင့်ပြုရန် လျှောက်ထားရာ၌ အယူခံတရား လိုက အမှုတွင် အယူခံတရားခံဘက်မှ တင်သွင်းခဲ့သည့် (သက်သေခံအမှတ် ၁ နှင့် ၂) စာရွက်စာတမ်းများနှင့် ပတ်သက်၍ ၎င်းက အောက်ရုံး တွင် ချေပလွှာတင်ရန် အခွင့်အရေး မရရှိခဲ့ကြောင်းနှင့် ထိုစာရွက်စာတမ်းများ နှင့်ပတ်သက်၍ ထိုစဉ် အခါက၎င်းအတွက် လိုက်ပါဆောင်ရွက်သည့်ပညာရှိ ရှေ့နေကြီးက နားလည်သိရှိအောင် ပြောပြခြင်း မပြုသဖြင့် ၎င်းစာရွက် စာတမ်း များနှင့် ပတ်သက်၍ မရှင်းလင်းခဲ့ရပါသောကြောင့် ယခု ရှင်းလင်းခွင့် ပြုနိုင်ရန် သက်သေများကို ထပ်မံစစ်ဆေးခွင့် ပြုရန်အကြောင်း ပြလေသည်။

အောက်ရုံးအမှုတွဲကို လေ့လာသောအခါ တရားခံဖြစ်သူ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံအစိုးရကချေပလွှာတင်သွင်းသောအခါ ပူးတွဲတင်သွင်းခဲ့သည့် စာရွက်စာတမ်း များနှင့် ပတ်သက်သော ကျမ်းကျိန်ဆိုချက်တွင် ရည်ညွှန်းသည့် (သက်သေခံ အမှတ် ၁ နှင့် ၂) စာရွက်စာတမ်းများစာရင်းအမှတ် ၃ နှင့် ၇ တွင်အတိအလင်း ဖော်ပြထားပြီး ထိုစာရွက်စာတမ်းများနှင့် ပတ်သက်၍ အယူခံတရားလိုကိုပင် စစ်ဆေး မေးမြန်း ထားခဲ့ပြီးဖြစ်ကြောင်းတွေ့ရှိရသည်။ ထို့ကြောင့် အယူခံတရားလိုက၎င်းစာရွက်စာတမ်း များကို အယူခံတရားခံဘက်မှ ရုတ်တရက်တင်သွင်းသဖြင့် မိမိကချေပခွင့် မရရှိကြောင်း

ချီချီမြင့် (ခေါ်)
ဦးချင်းမြင့်
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

နှင့် ထိုစာရွက်စာတမ်းများနှင့် ပတ်သက်၍ ၎င်း၏ ပညာရှိရှေ့နေကြီးက သိရှိအောင် ပြောပြခဲ့ခြင်းမရှိပါဟုဆိုသောအချက်များမှာအခြေအမြစ်ရှိသည်ဟု လက်ခံရန် ခံယဉ်သည်။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ ယခုအမှုတွင် အဓိကစဉ်းစားရန်မှာ အယူခံတရားလို လျှောက်ထားတောင်းဆိုသည့် သက်သာခွင့်သည် တရားမကျင့်ထုံး အမိန့် ၄၁၊ နည်းဥပဒေ ၂၇ အတွင်း အကျုံးဝင်ခြင်း ရှိမရှိ စိစစ်ရပေမည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် လျှောက်လွှာမှာ ထိုအမိန့် ၄၁၊ နည်းဥပဒေ ၂၇ သို့ အကျုံးမဝင်ပါက ဤရုံးမှ တောင်းဆိုသည့် သက်သာခွင့်ကို ပေးနိုင်ရန် မရှိသောကြောင့် ဖြစ်ပေသည်။ တရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၄၁၊ နည်းဥပဒေ ၂၇ တွင် အောက်ပါအတိုင်း ဖော်ပြထားသည်။

"27. (I) The parties to an appeal shall not be entitled to produce additional evidence, whether oral or documentary, in the appellate Court. But if _

(a) the Court from whose decree the appeal preferred has refused to admit evidence which ought to have been admitted, or

(b) the appellate Court requires any document to be produced or any witness to be examined to enable it to pronounce judgment, or for any other substantial cause, the appellate Court may allow such evidence or document to be produced, or witness to be examined."

အထက်ပါ အမိန့် ၄၁၊ နည်းဥပဒေ ၂၇ အရ အယူခံမှုများတွင် အယူခံ တရားလိုနှင့် အယူခံတိုသည် နောက်ထပ် သက်သေပေးပြရန် မည်သို့မျှ အခွင့်အရေးမရှိ။ အယူခံ ကြားနာသည့် ရုံးမှ လိုအပ်သည် ထင်မြင်ပါက နောက်ထပ် သက်သေအစစ်ခံချက် သို့မဟုတ် လိုအပ်သည့် စာရွက်စာတမ်းများကို တင်သွင်းရန် ခွင့်ပြုနိုင်သည့် အခွင့် အရေးသာ ရှိပေသည်။ သို့ရာတွင် အယူခံတရားလိုအတွက် လိုက်ပါဆောင်ရွက်သည့် ပညာရှိရှေ့နေကြီးက နည်းဥပဒေ ၂၇(၁)(ခ)၏ နောက်ဆုံးစာကြောင်းတွင် လုံလောက် သည့် အကြောင်းရှိပါက ခွင့်ပြုနိုင်ကြောင်းဆိုသည့် အချက်ပေါ် မူတည်၍ ယခုအမှုတွင် အယူခံ တရားလို လျှောက်ထားသည့်အတိုင်း သက်သေများကို စစ်ဆေးခွင့်ပြုရန် လုံလောက်သည့် အကြောင်းများ ရှိပါသည်ဟု ပြဆိုလေသည်။ ထိုအချက်နှင့် ပတ်သက် ၍ အယူခံတရားလို၏ ပညာရှိရှေ့နေကြီးက၊ အန့်ဘူဂျာအမွှား(လ်) နှင့် အပါဒူ ရေမူဒလီ (၁)စီရင်ထုံးနှင့်ပရာမူလန်ပါအမွှားနှင့် ဂီလာရီမား(လ်)ပါ အမွှား(၂)စီရင်ထုံးများပါပြဆိုချက်ကို ကိုးကား လေသည်။ သို့ရာတွင်ထိုစီရင်ထုံးပါ

(1) I.L.R. 38 Mad. 414.

(2) A.I.R. 1923. Lahore 584.

ဒီချီဖြင့် (ခေါ်)
ဦးချင်ဖြင့်
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
ပြန်မာနိုင်ငံ

အကြောင်းခြင်းရာများသည် ယခုအမှုမှာကဲ့သို့ မဟုတ်၊ များစွာ ကွဲပြားခြားနားနေကြောင်း တွေ့ရှိရ သည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ထိုအမှုများမှာ ပဋ္ဌမအယူခံရုံးမှ သက်သေအစစ်ခံချက် ထပ်မံလိုအပ်သည်ဟု ယူဆကာ အောက်ရုံးသို့ ထိုသက်သေ အစစ်ခံချက်များအရယူရန် အမိန့်ချမှတ်ပေးလိုက်ခြင်းကို ဒုတိယအယူခံမှု၌ အယူခံတရားလိုများက ထိုကဲ့သို့ ချမှတ်သည့် အမိန့်မှာ တရားဝင်ခြင်းမရှိပါဟု ကန့်ကွက်ထားခြင်းသာ ဖြစ်သည်။ ထိုအတွက် ၎င်းအမှုစီရင်ထုံးများတွင် နောက်ထပ် သက်သေအစစ်ခံချက်များ ရယူခဲ့ခြင်းမှာ ယခုအမှုမှာကဲ့သို့ အယူခံသူများက လျှောက်ထားသဖြင့် ရုံးမှ ခွင့်ပြုခဲ့ခြင်း မဟုတ်ကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ ထို့ပြင် အယူခံတရားလို၏ ပညာရှိရှေ့နေကြီး ရည်ညွှန်းသည့် အီးလစ်မော်တော်ကားကုမ္ပဏီ နှင့် မစ္စတာ ဝါဘာတန် (3) စီရင်ထုံးပါ ပြဆိုချက်မှာမူ ယခုအမှုနှင့်အသီးသီး အမှုမျိုးမဟုတ်ပေ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ထိုအမှု၌ မူလရုံး၌တွင် စစ်ဆေးစဉ်အခါကပင် အယူခံတရားလိုက တရားလိုတစ်ဦးအား ထပ်မံစစ်ဆေးရန် လျှောက်ထားခဲ့သည်ကို ရုံးက ပယ်လိုက်ရာ အယူခံဝင်သောအခါ ထိုကဲ့သို့ပယ်ခြင်းမှာ လုံလောက်သော အကြောင်းရှိလျက် ခွင့်မပြုဘဲ ပယ်ခဲ့ခြင်းမှာ ဥပဒေအရ မှားယွင်းသည်ဆိုပြီး အယူခံရုံးမှ အောက်ရုံးသို့ ၎င်းသက်သေများ ပြန်လည်စစ်ဆေးရန် အမိန့်ချမှတ်ပေးခဲ့ခြင်းသာ ဖြစ်ပေသည်။

ယခုအမှုတွင်မူ အထက်ပြဆိုထားခဲ့သည့်အတိုင်း အောက်ရုံး၌ မိမိအမှု စစ်ဆေးစဉ်အခါက ယခုထပ်မံစစ်ဆေးလိုသည့် သက်သေများကို စစ်ဆေးရန် အခွင့်အရေး မရရှိခဲ့ပါဟု မည်သို့မျှ ပေါ်လွင်ခြင်း မရှိ။ ရည်ညွှန်းသည့် (သက်သေခံအမှတ် ၁ နှင့် ၂) စာရွက်စာတမ်းများနှင့် ပတ်သက်၍ အယူခံတရားလိုသည် အမှုစစ်ဆေးမီ အချိန်အတော်ကြာကပင် သိရှိခဲ့ကြောင်း အမှုတွဲတွင် ထင်ရှားနေသဖြင့် ယခုမှ အယူခံတရားလိုက ၎င်း၏ ချွတ်ယွင်းချက်များကို ဖြည့်စွက်နိုင်ရန် သက်သေထပ်မံ စစ်ဆေးပေးရန် ခွင့်တောင်းသည်မှာ တရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၄၁၊ နည်းဥပဒေ ၂၇ နှင့် အကျုံးဝင်သည်ဟု မည်သို့မျှ မတွေ့ရှိရချေ။ သို့ဖြစ်ရကား အယူခံတရားလို လျှောက်ထားသည့်အတိုင်း ၎င်း၏ ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ၊ ၁၅ ရက်နေ့စွဲပါ လျှောက်လွှာကို အခွင့်ပြုရန် လုံလောက်သည့်အကြောင်း ရှိသည်ဟု ရုံးတော်က မတွေ့ရှိရသဖြင့် လျှောက်လွှာကို စရိတ်နှင့်တကွ ပလပ်လိုက်သည်။ ပညာရှိရှေ့နေကြီး စရိတ်အဖြစ် ကျပ် ၅၁ သတ်မှတ်လိုက်သည်။

နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ်

ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှု

တရားသူကြီးဦးချစ်ရှေ့တွင်

ဆာ(လ်)မာခါတွန် (ခေါ်) မစောရင် (ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားသူ)

နှင့်

ဦးမြ (ပြင်ဆင်ရန် လျှောက်ထားခံရသူ) *

+ ၁၉၆၆

ဇူလိုင်လ
၃၀ရက်။

ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၄၈၈ (၁)အရ လျှောက်ထားခြင်း-ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးပုဒ်မ၄၈၈(ဂ)တွင် ပြဌာန်းထားသော နယ်နိမိတ် စီရင်ပိုင်ခွင့် အာဏာရှိသောရုံး၌သာလျှင် လျှောက်ထားနိုင်ခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၄၈၈(၁)အရ လျှောက်ထားရာ၌ ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၄၈၈ (ဂ)တွင် ပြဌာန်းထားသော နယ်နိမိတ်စီရင်ပိုင်ခွင့် အာဏာရှိသော ရုံး၌သာလျှင် လျှောက်ထားနိုင်သည်။ ၎င်းအရဆိုလျှင် လျှောက်ထားခံရသူ နေထိုင် သော၊ သို့မဟုတ် ရှိသော၊ သို့မဟုတ် လျှောက်ထားသူနှင့် ယခင်က အတူတကွ နေထိုင်ဖူးသော ခရိုင်အတွင်းရှိ တရားရုံးတွင်သာလျှင် လျှောက်ထားနိုင်သည်။

လျှောက်ထားသူနှင့် လျှောက်ထားခံရသူတို့သည် မည်သည့်အခါမှ ရန်ကုန်၌ လာရောက်နေထိုင်ခြင်းမရှိပေ။ လျှောက်ထားခံရသူသည် ယခုအခါ စစ်တွေခရိုင်၊ ဘူးသီးတောင်၊ ညောင်ချောင်းတွင် ရှိသည်။ ၎င်းအရပ်တွင် နေထိုင်သည်။ ၎င်းပြင် လင်မယားမကွာရှင်းစဉ်အခါက စစ်တွေခရိုင် ကျောက်တော်ကြီးတွင် နေထိုင်ခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် လျှောက်ထားသူက မယားစရိတ်နှင့် ကလေးစရိတ်များကို လျှောက်ထားခံ ရသူထံမှ စွဲဆိုရာတွင် ဥပဒေအရ နယ်နိမိတ်နှင့် စီရင်ပိုင်ခွင့်အာဏာရှိသောရုံးမှာ စစ်တွေခရိုင်အတွင်းရှိ ရုံးတစ်ရုံးသာလျှင် ဖြစ်ပေမည်။

ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားသူအတွက်။ ။ ဦးကျော်ငံ။

ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားခံရသူအတွက်။ ။ ဦးဘကျော်။

တရားသူကြီးဦးချစ်။ ။လျှောက်ထားသူ ဆာ(လ်)မာခါတွန် (ခေါ်) မစောရင် က လျှောက်ထားခံရသူ ဦးမြအပေါ် မယားစရိတ်နှင့် ကလေးနှစ်ယောက် ရလိုမှု။

* ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၆၄ (ခ)။

+ ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်သေးမှုအမှတ် ၄၃ တွင် ချမှတ်သော ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ ၃၀ ရက်နေ့စွဲပါ ရန်ကုန်မြို့ (၁၀)ရာဘက် ရာဇဝတ် တရားသူကြီး၏ အမိန့်ကို ပြန်၍ ဆင်ခြင်မှု။

ဆာ(လ်) မာ
ခါတွန် (ခေါ)
မစောရင်
နှင်း
ဦးမြ

ရန်ကုန်မြို့ (၁၀) ရာဘက် ရာဇဝတ်တရားသူကြီးရုံး၊ ၁၉၆၄ ခု၊ ရာဇဝတ်သေးမှု အမှတ် ၄၃ တွင် လျှောက်ထားခဲ့သည်။ ပညာရှိတရားသူကြီးက လျှောက်ထားသူ မစောရင်၏ လျှောက်လွှာကို နယ်နိမိတ်နှင့် ပတ်သက်၍ စီရင်ပိုင်ခွင့် အာဏာမရှိဟု ယူဆပြီး ပယ်လိုက်သည်။ ထိုသို့ ပယ်လိုက်သည်ကို မစောရင်က မကျေနပ်သဖြင့် ဟံသာဝတီ- ရန်ကုန်စက်ရှင် ခရိုင်ရာဘက်စက်ရှင်တရားသူကြီးရုံး၊ ၁၉၆၅ ခု၊ ရာဇဝတ်အယူခံမှု အမှတ် ၅၀ တွင် အယူခံဝင်လာရာ ပညာရှိ ရာဘက်စက်ရှင် တရားသူကြီးက မစောရင်၏ လျှောက်လွှာသည် ရန်ကုန်မြို့ရှိ တရားရုံး၌ လက်ခံစစ်ဆေးနိုင်ရန် နယ်နိမိတ် စီရင်ပိုင်ခွင့် အာဏာမရှိကြောင်းအောက်ရုံးက ယူဆဘိသကဲ့သို့ ယူဆပြီးလျှင် ၎င်း၏ အယူခံကို ပယ်လိုက်ပြန်သည်။ ထိုအမိန့်ကို မစောရင်က မကျေနပ်သဖြင့်၊ ဤရုံးသို့ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှု လျှောက်ထား တင်သွင်း ခဲ့သည်။

မစောရင်နှင့် ဦးမြတို့သည် မူဆလင်ဘာသာဝင်များ ဖြစ်ကြသည့်အားလျော်စွာ မူဆလင်ဘာသာ ထုံးတမ်းစဉ်လာအရ စစ်တွေခရိုင်၊ ကျောက်တော်မြို့တွင် ၁၉၅၉ ခု၊ မေလ၊ ၁ ရက်နေ့က လက်ထပ်ကြသည်။ မစိန်စိန် အမည်ရှိ သမီးတစ်ယောက် ရရှိခဲ့သည်။ ၁၉၆၂ ခု၊ ဇွန်လ၊ ၃ ရက်နေ့တွင် ကျောက်တော်၌ လူကြီးများစုံရာ ရှေ့တွင် နှစ်ဦးသဘောတူ လင်မယားကွာရှင်း ကြသည်။ ထိုသို့ ကွာရှင်းစဉ်အခါက မစောရင်တွင် ဦးမြနှင့်ရသော ကိုယ်ဝန် ၅ လ ရှိနေသည်။ လင်မယား ကွာရှင်းပြီးသည့် နောက် မစောရင်သည် ရန်ကုန်သို့ လာ၍ ရန်ကုန်မြို့ တရားရုံးမှ စစ်တွေခရိုင်၊ ကျောက်တော်တွင် ကျန်းမာရေးအရာရှိ လုပ်ကိုင်နေသော မိမိ၏ ယခင်ယောက်ျား ဦးမြထံမှ ၎င်း၏အတွက် တစ်လငွေ ၅၀ ကျပ် ကိုယ်ဝန်နှင့် ကွဲကွာနေသည့် အချိန်မှစ၍ ကလေးမွေးသည့်ကာလဖြစ်သော ၅ လအတွက် ငွေ ၂၅၀ ကျပ်နှင့် သမီးမစိန်စိန်အတွက် တစ်လ ၂၅ ကျပ် ကွာရှင်းပြီးမှ မွေးသော သမီးကလေး လုလုအတွက် တစ်လ ၂၀ ကျပ် ထောက်ပံ့ကြေးရလိုကြောင်း ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၄၈၈ (၁) အရ လျှောက်ထားခြင်း ဖြစ်သည်။ ယင်းကဲ့သို့ လျှောက်ထားရာ၌ ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၄၈၈ (ဂ) တွင် ပြဋ္ဌာန်း ထားသော နယ် နိမိတ်စီရင်ပိုင်ခွင့်အာဏာရှိသော ရုံး၌ သာလျှင် လျှောက်ထားနိုင်သည်။ ၎င်းအရဆိုလျှင် လျှောက်ထားခံရသူ နေထိုင်သော သို့မဟုတ်ရှိသော သို့မဟုတ် လျှောက်ထားသူနှင့် ယခင်က အတူတကွ နေထိုင်ဖူးသော ခရိုင်အတွင်းရှိ တရားရုံးတွင်သာလျှင် လျှောက်ထား နိုင်သည်။ အမှုတွဲတွင် ပေါ်လွင်သည်မှာ လျှောက်ထားသူနှင့် လျှောက်ထားခံရ သူတို့သည် မည်သည့်အခါမှ ရန်ကုန်၌ လာရောက်နေထိုင်ခြင်းမရှိပေ။ လျှောက်ထားခံ ရသူသည် ယခုအခါ စစ်တွေခရိုင်၊ ဘူးသီးတောင်၊ ညောင်ချောင်းတွင် ရှိသည်။ ၎င်းအရပ်တွင် နေထိုင်သည်။ ၎င်းပြင် လင်မယား မကွာရှင်းစဉ်အခါက စစ်တွေခရိုင်၊

၁၉၆၆

ဆာ(လ်) မာ
ခါတွန် (ခေါ်)
မစောရင်
နှင့်
ဦးမြ

ကျောက်တော် ကြီးတွင် နေထိုင်ခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် လျှောက်ထားသူ မစောရင်က မယားစရိတ်နှင့် ကလေးစရိတ်များကို လျှောက်ထားခံရသူထံမှ စွဲဆိုရာတွင် ဥပဒေအရ နယ်နိမိတ်နှင့် စီရင်ပိုင်ခွင့်အာဏာရှိသော ရုံးမှာ စစ်တွေခရိုင်အတွင်းရှိ ရုံးတစ်ရုံးသာလျှင် ဖြစ်ရပေမည်။ ထိုအကြောင်းအရာနှင့် ပတ်သက်၍ ကျမ်းပြုဆရာကြီး ပီ၊ ပီ၊ မစ်တရား ရေးသားသော ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ကိုဥပဒေအတွဲ ၂၊ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ ၁၃ ကြိမ် ပုံနှိပ်ခြင်း၊ စာမျက်နှာ ၈၅၅၊ အမှတ်စဉ် ၁၂၈၈ တွင် အကျယ်တဝင့် ဝေဖန်သုံးသပ်၍ စီရင်ထုံး အကိုးအကားများ ပြထားသည်ကို ကြည့်လေ။ ဤနေရာတွင် ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၅၃၁ နှင့် ခြားနားသော်လည်း ဖော်ပြရန် လိုအပ်ပေသည်။ ပုဒ်မ ၅၃၁ မှာ နယ်နိမိတ်စီရင်ပိုင်ခွင့် အာဏာကို မှားယွင်း၍ ဆုံးဖြတ်ပေးခဲ့သော အမှုတွင်၊ နယ်နိမိတ် စီရင်ပိုင်ခွင့် အာဏာမှားယွင်းစေကာမူ ထိုမှားယွင်းချက်ကြောင့် တရားမျှတမှု ဆုံးရှုံးခြင်း မရှိလျှင် ထိုကဲ့သို့သော ရုံးက ချမှတ်သော အဆုံးအဖြတ်ကို မပယ်ဖျက်ရဟူသော ခုစားသည့် ပုဒ်မ ဖြစ်လေသည်။

ယခုအမှုတွင် နယ်နိမိတ်အရ စီရင်ပိုင်ခွင့်အာဏာ မရှိသော ရုံးက အမှုကို လက်ခံ၍ အဆုံးအဖြတ်ပေးထားသည် မဟုတ်။ ထိုအမှုကို လက်မခံဘဲ ပယ်လိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ယင်းကဲ့သို့ ပယ်လိုက်ခြင်းမှာ ဥပဒေအရ မှားယွင်းသည်ဟု မဆိုနိုင်ပေ။ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင် အောက်ရုံးနှစ်ရုံးစလုံးက ဤအမှုတွင်တစ်သဘောတည်း လျှောက်ထားသူ၏ လျှောက်လွှာကို ပယ်လိုက်သော အမိန့်ချမှတ်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ထိုသို့ တစ်သဘောတည်းချမှတ်သော အမိန့်မှာ မှားယွင်းချွတ်ချော်မှု မရှိသဖြင့် ဝင်ရောက် စွက်ဖက်ရန် အကြောင်းမမြင်ပေ။

ထို့ကြောင့် အောက်ရုံးအမိန့်များကို အတည်ပြုပြီး ဤပြင်ဆင်မှု လျှောက်လွှာကို ပယ်လိုက်သည်။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

တရားမ ပဌမအယူခံမှု

တရားသူကြီး ဦးစိန်သင်းရွှေတောင်

† ၁၉၆၆

ဇူလိုင်လ
၂၇ ရက်။

ဒေါ်ကြည်ကြည် (အယူခံတရားလို)

နှင့်

နိုင်ငံတော်သစ်သုတ်လုပ်ရေးအဖွဲ့ ၎င်း၏ကိုယ်စား ချယ်ယာမင်ပါ ၂
(အယူခံတရားခံများ)*

အချင်းဖြစ်ပစ္စည်းများသည် မိမိပိုင်ပစ္စည်းများ ဖြစ်ကြောင်း အတိအလင်း ကျေညာပေးရန်တရား
စွဲဆိုမှု—စွန့်လွှတ်စာချုပ်စာတမ်း ဖြစ်ခြင်း—ဥပဒေအရ ခိုင်လုံသည့် စာချုပ်စာတမ်းဖြင့်
ပေးသည့်ထွဲပြောင်းပေးခြင်းဖြစ် မဖြစ်။

အယူခံတရားခံ (၂) ပိုင်မြေနှင့် အဆောက်အဦကို အယူခံတရားခံ (၁)က ဇာရီပြုလုပ်၍
ဝါရမ်းမမ်းဆီးရာ အယူခံတရားခံ (၂)၏ ဇနီးဖြစ်သူ အယူခံတရားလိုက ဝါရမ်းခွဲလိုမှုလျှောက်ထား
သော်လည်း မအောင်မြင်သဖြင့် ထိုပစ္စည်းများသည် မိမိပိုင်ပစ္စည်းများ ဖြစ်ကြောင်း အတိအလင်း
ကျေညာပေးရန် တရားစွဲဆိုသည်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။အယူခံတရားလိုသည် သက်သေခံအမှတ် (ခ) အဖြစ်တင်သွင်းထားသည့်
စာချုပ်စာတမ်းကို အားကိုးအားထားပြုလေသည်။ ထိုစာချုပ်စာတမ်း၏ ခေါင်းစဉ်မှာ စွန့်လွှတ်
စာတမ်းဖြစ်သည့်အလျောက် အယူခံတရားခံ (၂)က အချင်းဖြစ်ပစ္စည်းများကို အယူခံတရားလိုသို့
စွန့်လွှတ်သည်ဟူသော အချက်ဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်ရကား ပစ္စည်းများကို ဥပဒေအရ ခိုင်လုံသည့်
စာချုပ်စာတမ်းများဖြင့် အယူခံ တရားလိုအား လွှဲပေးခြင်း ဖြစ်သည်ဟုမယူဆနိုင်။

ဂျာနနုသ်ပေါဒါ နှင့် ရာဇလာ(လ်)ပေါဒါ၊ အိုင်၊ အယ်၊ အာ(ရ်)၊ ၃၃၊ ကလကတ္တာ၊ ၉၆—
၉၈၃။

နရာဏ်လာ(လ်) နှင့် သာသုလာ(လ်)၊ အေ၊ အိုင်၊ အာ(ရ်)၊ ၁၉၁၅ ခုနှစ်၊ ကလကတ္တာ၊
၈၁၉ ခုနှစ်သည်။

* ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ တရားမ ပဌမ အယူခံမှုအမှတ် ၄။
† ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၁၂ ရက်နေ့စွဲပါ၊ ၁၉၆၀ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၅ တွင်
မန္တလေးမြို့၊ ခရိုင်တရားမရုံး၏ ချမှတ်သော ဒီကရီကို အယူခံမှု။

အယူခံတရားလိုအတွက် ■ ■ ဦးမြစိန်

အယူခံတရားခံ (၁) အတွက် ■ ■ မစ္စတာဗားမား။

တရားသူကြီး ဦးစိန်သင်း ■ ■ မန္တလေးမြို့ ခရိုင်တရားမရုံး၊ ၁၉၅၁ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှု အမှတ် ၈ တွင် တရားလိုပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံသစ်ထုတ်လုပ်ရေးအဖွဲ့က တရားခံဦးဘချစ်အပေါ်၌ ငွေကျပ် ၁,၇၂,၃၄၀-၉၄ ရလို့မူ တရားစွဲဆိုခဲ့ရာတွင် တရားလိုသည် စရိတ်နှင့်တကွ အနိုင်ဒီကရီ ရရှိလေသည်။ ထိုဒီကရီကို တရားမမှုအမှတ် ၁၀/၅၈ တွင် တရားပြုလုပ်၍ ဦးဘချစ်ပိုင် မြေနှင့် အဆောက်အဦကို ဝရမ်းဖမ်းခဲ့သည်။ ထိုအခါ ယခုကျွန်ုပ်ရှေ့ရှိ အယူခံတရားလို ဒေါ်ကြည်ကြည်က ထိုပစ္စည်းများသည် ဦးဘချစ်ပိုင် ပစ္စည်းမဟုတ်၊ မိမိတစ်ဦးတည်းပိုင် ပစ္စည်းများ ဖြစ်သည်ဟု အဆိုပြုကာ ဝရမ်းခွာလို့မူ လျှောက်ထားခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် အယူခံတရားလို၏ လျှောက်ထားချက်သည် မအောင်မြင်ခဲ့ချေ။ ထို့ကြောင့် ယခု ကျွန်ုပ်ရှေ့ရှိ အယူခံမှု ပေါ်ပေါက်လာရာသည် ၁၉၆၀ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၅ တွင် အယူခံတရားလို ဒေါ်ကြည်ကြည်က ထိုပစ္စည်းများသည် မိမိပိုင် ပစ္စည်းများဖြစ်ကြောင်း အတိအလင်း ကြေညာပေးပါရန် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံသစ်ထုတ်လုပ်ရေးအဖွဲ့နှင့် ဦးဘချစ်တို့အပေါ်၌ တရားစွဲဆိုခဲ့သည်။ တရားလို ဒေါ်ကြည်ကြည်က ထိုပစ္စည်းများသည် မိမိပိုင် စိန်ရွှေများကို ရောင်းချပြီး ဆောက်လုပ်ခဲ့သည့် ပစ္စည်းများ ဖြစ်ပါသည်။ တရားခံ ဦးဘချစ်သည် မိမိ၏ ခင်ပွန်းဖြစ်၍ ထိုပစ္စည်းများပေါ်တွင် မိမိနှင့် အတူနေထိုင်ခြင်းမျှသာ ဖြစ်ပါသည်။ ထိုပစ္စည်းများ၌ ဦးဘချစ်သည် တစ်စုံတစ်ရာ ပိုင်ရေးပိုင်ခွင့်မရှိပါဟု အဆိုပြုထားသည်။ ထို့ပြင် ဒေါ်ကြည်ကြည်က ထပ်မံအဆိုပြုသည်မှာ ဦးဘချစ်သည် မိမိအား လက်ထပ်စဉ်က မဟာရရွှေအဖြစ် ပေးရန် ရွှေချိန် ၅၀ သားအတွက် တင်ရှိနေသည့်အကြွေးကြောင့် အခင်းဖြစ် ပစ္စည်းများတွင် ၎င်း၏ ပိုင်ရေးပိုင်ခွင့်များကို စာချုပ်ဖြင့် စွန့်လွှတ်ခဲ့ပြီး ဖြစ်ကြောင်းပင် ဖြစ်သည်။

ပညာရှိ အောက်ရုံးတရားသူကြီးက အခင်းဖြစ်ပစ္စည်းများသည် တရားလို ဒေါ်ကြည်ကြည်ပိုင် ပစ္စည်း မဟုတ်၊ ဦးဘချစ် တစ်ဦးတည်းပိုင် ပစ္စည်းများ ဖြစ်သည်ဟု ဆုံးဖြတ်လိုက်သည်။ သို့နှင့် တရားလို၏ အမှုကို စရိတ်နှင့်တကွ ပလုပ်ခဲ့သည်။

ယခုကျွန်ုပ်ရှေ့ရှိအယူခံမှုတွင် အယူခံတရားလိုအတွက်လိုက်ပါဆောင်ရွက်သည့် ပညာရှိဝတ်လုံတော်ရ ရှေ့နေကြီး ဦးမြစိန်က အခင်းဖြစ်ပစ္စည်းများသည် မူလက ဦးဘချစ်ပိုင်သော ပစ္စည်းများ ဖြစ်သည်ဆိုသော အချက်ကို ဝန်ခံထားသည်။ သို့ရာတွင် ဦးဘချစ်နှင့် ဒေါ်ကြည်ကြည်တို့သည် အစွဲလမ်းသဘာဝများဖြစ်၍ လက်ထပ်စဉ်က ကတိပြုခဲ့သည့် မဟာရရွှေ အတွက် ခင်ပွန်းလုပ်သူက ၎င်း၏ ကိုယ်ပိုင်ပစ္စည်းများကို

ဒေါ်ကြည်ကြည်
နှင့်
နိုင်ငံတော်
သစ်ထုတ်လုပ်
ရေးအဖွဲ့၎င်း၏
ကိုယ်စား ချယ်
ယာမင်ပါ ။

ဒေါ်ကြည်ကြည်
နှင့်နိုင်ငံတော်
သစ်ထုတ်လုပ်
ရေးအဖွဲ့မှင်း၏
ကိုယ်စား ချယ်
ယာမင်ပါ ။

ဇနီးသည်ထံသို့ လွှဲပြောင်းခွင့် ရှိသည်ဆိုသည့် ဥပဒေအချက်ကိုပညာရှိအောက်ရုံး တရားသူကြီးသည် ထည့်သွင်းစဉ်းစားခြင်း မပြုခဲ့ပါဟု လျှောက်လဲလေသည်။ တစ်နည်းအားဖြင့်ဆိုသော် ဤအမှုတွင် အယူခံတရားလိုသည် သက်သေခံ အမှတ် (ခ) အဖြစ် တင်သွင်းထားသည့် စာချုပ်စာတမ်းကို အားကိုးအားထား ပြုထားလေသည်။ ထိုစာချုပ်စာတမ်း၏ ခေါင်းစဉ်မှာ စွန့်လွှတ်စာတမ်းဖြစ်သော်လည်း ထိုစာချုပ်၏သဘောမှာ ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းသည် စာချုပ်ဖြစ်သည်ဟုဦးမြစ်နီကတင်ပြထားသည်။ သို့ရာတွင် ထိုအချက်ကို လက်ခံနိုင်ရန် ခဲယဉ်းလေသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ထိုစာချုပ်၌ အခင်းဖြစ် ပစ္စည်းများသည် ဦးဘချစ်နှင့် ဒေါ်ကြည်ကြည်တို့နှစ်ဦးပိုင် ပစ္စည်းများ ဖြစ်သည်ဟု ဖော်ပြထားသည်။ ထိုစာချုပ်ပါ အချက်အလက် များနှင့်တကွ ထိုစာချုပ် အတွက် ထမ်းဆောင်ထားသည့် အခွန်တော် တံဆိပ်ခေါင်း အစရှိသည်တို့ကို သေချာစွာ လေ့လာကြည့်ရှု သောအခါ ထိုစာချုပ်သည် တပ်ထားသည့် ခေါင်းစဉ်အတိုင်း ပစ္စည်းမှ စွန့်လွှတ်သည့် စာချုပ်မျှသာ ဖြစ်သည်။ အဘယ်ကြောင့် ဆိုသော် စာချုပ်တွင် အောက်ပါ အတိုင်း ဖော်ပြထားသည်။

“ဆိုခဲ့သော ပစ္စည်းများ၏ ပိုင်ဆိုင်ခွင့်အရပ်ရပ်ကို ယနေ့မှစ၍ ကျွန်တော်၏ ဇနီး ဒေါ်ကြည်ကြည်သို့ ခွင့်ချက်မရှိ စွန့်လွှတ်ပြီးကြောင်း ဤစာတမ်းအရ အောက်တွင် သက်သေလူကြီးများရှေ့ ကိုယ်တိုင်ဝန်ခံ လက်မှတ်ရေးထိုးထားပါသည်။”

ထို့ကြောင့် စာချုပ်တစ်နေရာတွင် ဒေါ်ကြည်ကြည်အား ပစ္စည်းများကို လွှဲအပ်ပေးလိုက်ပါသည်ဟု ဖော်ပြထားသော်လည်း စာချုပ်၏ အဓိက သက်သေခံချက်မှာ ထိုပစ္စည်းများကို ဦးဘချစ်က ဒေါ်ကြည်ကြည်သို့ စွန့်လွှတ်ခဲ့သည် ဟူသော အချက်ဖြစ်သည်။ ထိုကဲ့သို့ စွန့်လွှတ်သည့် စာချုပ်များ၌ မည်ကဲ့သို့သော အကျိုးအာနိသင်ရှိကြောင်း စီရင်ထုံး အများအပြား ရှိသည်။ ဂျာနယ်နယ်ပေါ့ဒွါ နှင့် ရောင်လာ(လ်)ပေါ့ဒွါ (၁) အမှုစီရင်ထုံးနှင့် နုရက်လာ(လ်) နှင့် သာသူလာ(လ်) (၂) အမှုစီရင်ထုံးများကို ကြည့်ပါ။ ဂျာနယ်နယ်ပေါ့ဒွါ အမှုစီရင်ထုံးတွင် အောက်ပါအတိုင်း ဖော်ပြထားသည်။

"The plaintiff did not execute a conveyance in favour of the defendant, but gave him a deed of relinquishment. Now it is well settled that title to land cannot pass by admission, when a statute requires a deed: See *Weldron v. Harvey* (5) and *Mc Neely v. S. R. O. Coy* (6). It is obvious therefore that

(၁) ဒိုင်၊ အယ်(လ်)၊ အာ(ရ်)၊ ၃၃၊ ကာလကတ္တာ၊ ၉၆၇-၉၈၃။

(၂) ဒေါ၊ ဒိုင်၊ အာ(ရ်)၊ ၁၉၁၅ ခုနှစ်၊ ကာလကတ္တာ၊ ၈၁၉။

the mere execution of release deed did not create any title in the defendant."

နာရက်လာ(လ်)အမှုစီရင်ထုံးတွင်လည်း အောက်ပါအတိုင်း ပြဆိုထားသည်။

"A release deed does not operate as conveyance: it is at the most an admission by the party executing the release that he has no interest in the property."

ဒီအဲ(မ်)မူလာ ပြုစုသည့် ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းရေးအက်ဥပဒေ ၁၉၅၆ ခုနှစ်၊ ၄ ကြိမ်မြောက်တည်းဖြတ်ခြင်း စာမျက်နှာ ၂၅၂ တွင် ဖော်ပြ ထားသည့် အောက်ပါ မှတ်ချက်များကို အယူခံတရားလိုအတွက် လိုက်ပါဆောင်ရွက်သည့် ပညာရှိ ဝတ်လုံတော်ရ ရှေ့နေကြီးက အလွန်အားကိုးအားထား ပြုထားလေသည်။

"(3) A creditor obtained a money decree against a holder the judgment -debtor transferred his property to his wife for her dower. As a dower debt was due to the wife at the time of the transfer the case was one of preference and the transfer was not voidable."

သို့ရာတွင် အထက်ပါ ရေးသားချက်များ၌ တရားရုံး၏ပစ္စည်းများကို မယားအား လွှဲပြောင်းပေးလိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် တရားရုံးသည် မိမိ၏ မယားအား မဟာရ်ရွှေအတွက် အကြွေးတင်နေကြောင်းမှာလည်း ထင်ရှားပေါ်လွင်သည်။ ယခု ကျွန်ုပ်တို့၏ အမှုတွင်မူကား ဦးဘချစ်သည် မိမိ၏ ပစ္စည်းများကို ဥပဒေအရ ခိုင်လုံသည့် စာချုပ်စာတမ်းများဖြင့် မိမိ၏ မယားအား လွှဲပြောင်းပေးခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်ဟု မယူဆ နိုင်ချေ။ မိမိသည် မိမိမယားအပေါ်၌ မဟာရ်ရွှေအတွက် အကြွေးတင်နေ ကြောင်းမှာလည်း လုံလောက်သည့် သက်သေခံအထောက်အထားများ မရရှိခဲ့ချေ။ ထို့ကြောင့် သက်သေခံအမှတ် (ခ) ဖြစ်သည့် စွန့်လွှတ်စာတမ်းအရ အယူခံ တရားလိုသည် ထိုပစ္စည်းများ၏ ပိုင်ရှင် ဖြစ်သည်ဟု ယူဆ နိုင်ရန် အကြောင်း မရှိ ချေ။

အောက်ဖော်ပြပါအမှုတွဲတွင် တင်သွင်းထားသည့် အယူခံတရားလို၏ အဆိုလွှာကို သေချာစွာ လေ့လာကြည့်ရှုသောအခါ၌ လည်း ၎င်း၏ 'အဆိုလွှာတွင် ဖော်ပြထား သော အချက်အလက်များသည် ရှေ့နောက်မညီဖြစ်နေသည်ကို တွေ့ရှိရသည်။ ၎င်း၏ ဆိုလွှာအရ အခင်းဖြစ်ပစ္စည်းများသည် မိမိ၏ကိုယ်ပိုင် ရွှေငွေများဖြင့် ဝယ်ယူ ခဲ့သည့် ပစ္စည်းများ ဖြစ်ပါမူ မိမိ၏ ယောက်ျားက မိမိထံတွင် တင်ရှိနေသည့် မဟာရ်ရွှေ အကြွေးအတွက် ထိုပစ္စည်းများတွင်၎င်း၏ ပိုင်ဆိုင်ခွင့်ကို စွန့်လွှတ်သည် ဟူသောအချက်မှာ အလျဉ်းပင် ယုတ္တိမရှိ။ ထို့ကြောင့် အယူခံတရားလို အားကိုး

၁၉၆၆
အေကြည်ကြည်
နှင့်
နိုင်ငံတော်
သစ်ထုတ်လုပ်
ရေးအဖွဲ့မှူး၏
ကိုယ်စား ချုပ်
ယာမင်ပါ ၂

၁၉၆၆

ဒေါ်ကြည်ကြည်

နှင့်

နိုင်ငံတော်

သစ်ထုတ်လုပ်

ရေးအဖွဲ့မှူး၏

ကိုယ်စား ချယ်

ယာမင်ပါ ။

အားထားပြုထားသည့် သက်သေခံအမှတ် (ခ) စာချုပ်သည် လိမ်လည်၍ ပြုလုပ်သည့် စာချုပ်ဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားလေသည်။ မည်သို့ပင် ဖြစ်စေကာမူ အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့သည့် အတိုင်း ထိုစာချုပ်အရဖြင့်သာလျှင် ဆိုပါမူ အယူခံတရားလိုသည် အခင်းဖြစ် ပစ္စည်း များ၌ ပိုင်ဆိုင်ခွင့်ရှိနိုင်ရန် အကြောင်းမရှိ၊ ထိုကြောင့် ယခုကျွန်ုပ် ရှေ့ရှိ အယူခံလွှာကို စရိတ်နှင့်တကွ ပလပ်လိုက်သည်။ ဤရုံးရှေ့နေခမှာ ငွေကျပ် ၅၁/-တိတိ ဖြစ်စေရမည်။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှု

တရားသူကြီး ဦးချစ် ရှေ့တွင်

ဒေါ်ငွေရင် (ပြင်ဆင်ရန် လျှောက်ထားသူ)

နှင့်

ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ (ပြင်ဆင်ရန် လျှောက်ထားခံရသူ)*

+ ၁၉၆၆

ဩဂုတ်လ
၉ရက်။

ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ ရုပ်ရှင်ဥပဒေ (၁၉၆၂) ပုဒ်မ ၃၅ (၁) (ဂ)အရမူပြစ် ထင်ရှားစီရင်ခြင်း-- ပုဒ်မ ၃၅ (၂) အရ သက်သေခံ ဇာတ်ထုပ်ကား ဖလင်နှင့် သေတ္တာ ကို အစိုးရဘဏ္ဍာတော်အဖြစ်သိမ်းဆည်းခြင်း-- ရုပ်ရှင်ကားပြသခွင့် သက်သေခံထက်မှတ်အသစ် မလဲယူခြင်း-- မသိနားမလည်၍ တစ်ကြိမ်တစ်ခါ ကျူးလွန်ခြင်း-- အစိုးရချမှတ်သော မူဝါဒ လမ်းစဉ်ကို ဖျက်လိုဖျက်ဆီး ပြုလုပ်ကာဆန့်ကျင်ခြင်း မဟုတ်မဟုတ်-- အစိုးရဘဏ္ဍာတော်အဖြစ် သိမ်းဆည်းရန် အမိန့်မှာပြင်းထန်ခြင်း ဖြစ်မဖြစ်။

ဆုံးဖြတ်ချက် ။ «လျှောက်သူသည် ရုပ်ရှင်ကားပြသခွင့် သက်သေခံလက်မှတ်အသစ်ကို မလဲယူဘဲ မြို့တစ်မြို့တည်းခွဲသာလျှင် ပြသသည်။ မသိနားမလည်၍ တစ်ကြိမ်တစ်ခါ ကျူးလွန်မိကြောင်း ဝန်ခံထားရာ လျှောက်သူ၏ အပြုအမူမှာ အစိုးရ၏ မူဝါဒလမ်းစဉ်များကို ထိခိုက်စရာ အခြားလက္ခဏာများ ရှိနိုင်မည်မဟုတ်သည့်အပြင် အစိုးရက ချမှတ်သော မူဝါဒလမ်းစဉ်တို့ကို ဖျက်လိုဖျက်ဆီး ပြုလုပ်ကာ ဆန့်ကျင်ခြင်း မဟုတ်ဟု ယူဆသည်။ လျှောက်သူ၏ ပေါ့လျော့မှုကြောင့် ရုပ်ရှင်ကားပြသခွင့် သက်သေခံလက်မှတ်အသစ်ကို မလဲယူမိခြင်း၏ အပြုအမူနှင့် ၁,၅၀,၀၀၀ ကျပ်တန် ဇာတ်ထုပ်ကားကို သိမ်းဆည်းစေဟူသော ချမှတ်သည့် အပြစ်ဒဏ်တို့ကို နှိုင်းယှဉ်လျှင် အပြစ်ဒဏ်မှာ အလွန်အလွန် ပြင်းထန်သည်။ သို့ဖြစ်၍ အစိုးရဘဏ္ဍာတော်အဖြစ် သိမ်းဆည်းရန် အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်လိုက်သည်။

ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားသူအတွက် ။ ။ ဦးထွန်းအောင် (၂)။

ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားခံရသူအတွက် ။ ။ အစိုးရရှေ့နေကြီး ဦးခင်မောင်။

* ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၈၀ (၁)။

+ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၆၈၇ တွင် ချမှတ်သော ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၆ ရက် နေ့စွဲပါ ရန်ကုန်မြို့ (၁) ရာဘက် (အထူး)ရာဇဝတ်တရားသူကြီး၏ အမိန့်ကို ပြန်၍ ဆင်ခြင်မှု။

တရားသူကြီး ဦးချစ် ■ ■ လျှောက်ထားသူ ဒေါ်ငွေရင်အပေါ် ၁၉၆၂

ခုနှစ်၊ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ ရုပ်ရှင်ဥပဒေပုဒ်မ ၃၅ (၁) (ဂ) အရ အပြစ်ဒဏ် ထိုက်သင့်သည့် ပြစ်မှုကို ကျူးလွန်သည်ဟု တွေ့ရှိရသဖြင့် ဒဏ်ငွေ ၂၀၀ ကျပ် ပေးဆောင်စေ၊ ပျက်ကွက်ပါက အလုပ်နှင့် ထောင်ဒဏ် ၁ လ ကျခံစေ၊ ၎င်းပြင် ၎င်းဥပဒေပုဒ်မ ၃၅ (၂) အရ သက်သေခံ လူမော်ဇာတ်ထုပ်ကားဖလင်နှင့် သေတ္တာကို အစိုးရဘဏ္ဍာတော်အဖြစ်သိမ်းဆည်းစေဟု ရန်ကုန်မြို့ (၁) ရာဘက်ရာဝတ်တရားသူကြီး (အထူး) ရုံး၊ ၁၉၆၅ ခု၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၆၈၇ တွင် အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်။

ထိုအမှုတွင် လျှောက်ထားသူ (မူလတရားခံ) ဒေါ်ငွေရင်က ၁၉၆၂ ခု၊ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ ရုပ်ရှင်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၀ (၃) တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသည်နှင့်အညီ မဆောင်ရွက်မိပါဟု ဝန်ခံထားသည်။ အချင်းဖြစ် လူမော်ရုပ်ရှင်ဇာတ်ထုပ်ဖလင်ကို ပြသရန် မူလက ပြခွင့်လက်မှတ် ရရှိပြန်သော်ငြားလည်း ယင်းပုဒ်မအရ ၁၉၆၃ ခု၊ မတ်လ၊ ၃၁ ရက်နေ့တွင် ရုပ်ရှင်ကားပြခွင့် သက်သေခံလက်မှတ်သည် အတည်ဖြစ်ခြင်းမှ ရပ်စဲသွားသည်။ သို့သော် လျှောက်ထားသူ ဒေါ်ငွေရင်က ၁၉၆၂ ခုနှစ်၊ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ ရုပ်ရှင်ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းခြင်းကို မသိရှိသဖြင့် အချင်းဖြစ် ရုပ်ရှင်ကားနှင့် ပတ်သက်၍ နောက်ထပ်ပြသခွင့် သက်သေခံလက်မှတ် မယူမိပါဟု ဝန်ခံသွားသည်။ ထို့နောက်အဆိုပါ ရုပ်ရှင်ဇာတ်ကားကို စစ်တွေခရိုင်၊ မင်းပြားမြို့နယ်တွင် ၁၉၆၅ ခု၊ မေလ၊ ၁၆ ရက်နေ့မှ ၁၉၆၅ ခု၊ မေလ ၁၉ ရက်နေ့အထိသာလျှင် ပြသခဲ့ဖူးပါသည်။ ယင်းသို့ ပြသခွင့် လက်မှတ်မရှိဘဲ ပြသခဲ့ခြင်းကြောင့် အဆိုပါ ပုဒ်မနှင့် တရားစွဲ ဆိုခံရလေသည်။

လျှောက်ထားသူ ဒေါ်ငွေရင်က မိမိမသိ နားမလည်ဘဲ ပေါ့ဆမှုကြောင့် ဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်ကို မလိုက်နာမိဘဲ အဆိုပါ ရုပ်ရှင်ကား ပြသခွင့် သက်သေခံလက်မှတ် မယူမိခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ အစိုးရက ရုပ်ရှင်လုပ်ငန်းနှင့် ချမှတ်ထားသော မူဝါဒတို့နှင့် ဆန့်ကျင်၍ ဖျက်လိုဖျက်ဆီးကြောင်း ပြုလုပ်ခြင်းမျိုးမဟုတ်ပါ။ သဘောရိုးနှင့် မေ့လျော့ပြီး ရုပ်ရှင်ကား ပြသခွင့် သက်သေခံလက်မှတ် မယူမိခြင်းသာ ဖြစ်ပါသည်။ ပြသရာ၌လည်း မင်းပြားမြို့၊ ၌သာလျှင် ပြသခဲ့ပါသည်။ ထို့ကြောင့် မိမိမှာ ယင်းကားပြသခွင့် သက်သေခံ လက်မှတ် မယူမိသည့်အတွက် အပြစ်ရှိပါသည်ဟု မူလရုံးတွင် ဝန်ခံသွားသည်။ သို့ဝန်ခံသည့်အငြင်း မူလရုံးတရားသူကြီးက ပုဒ်မ ၃၅ (၁) (ဂ) အရ လျှောက်ထားသူ ဒေါ်ငွေရင်အပေါ် ဒဏ်ငွေ ၂၀၀/-ကျပ် တပ်ရိုက်ခြင်းကို မည်သို့မျှ စောဒက မတက်လိုသော်လည်း ၎င်းပုဒ်မခွဲ (၂) အရ လူမော်ရုပ်ရှင်ဇာတ်ကားနှင့် သေတ္တာတို့ကို အစိုးရဘဏ္ဍာတော် အဖြစ် သိမ်းယူစေရန် နောက်ထပ် ညွှန်ကြားသော အမိန့် မှာ မိမိ ပြုမူခဲ့ ပြီးသော ပြစ်မှု ကလေး နှင့် စာလျှင် အလွန်မှ ပြင်းထန်လှပါသည် ဆို၍

ဒေါ်ငွေရင်
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ၊

ရန်ကုန်မြို့၊ ရာဘာကစက်ရုံတရားသူကြီးရုံး ၁၉၆၅ ခု၊ ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှုအမှတ် (၁) တွင် ယင်းအမိန့်ကို ပယ်ဖျက်ပေးပါရန် ပြင်ဆင်လွှာ တင်သွင်းခဲ့သည်။

ပညာရှိ ရာဘာကစက်ရုံ တရားသူကြီးသည် အမှု အသွားအလာတို့ကို သေချာကျနစွာ ဝေဖန်သုံးသပ်ပြီးလျှင် လျှောက်ထားသူ ဒေါ်ငွေရင်၏ ပေါ့လျော့မှုကြောင့် အချင်းဖြစ် ဇာတ်ထုပ်ကားနှင့် ပတ်သက်၍ ပြသခွင့် သက်သေခံလက်မှတ် မယူမီခွဲရုံနှင့် ၎င်းကို အပြစ်ပေးရာ၌ မူလရုံးတရားသူကြီးသည် အချင်းဖြစ် ဇာတ်ထုပ်ကားနှင့် သေတ္တာတို့ကို အစိုးရ ဘဏ္ဍာတော် အဖြစ် သိမ်းဆည်းစေရန် ချမှတ်သောအမိန့်မှာ ပြင်းထန်လွန်းလှပါသည်ဟု ယူဆပြီးလျှင် ထိုအမိန့်ကို ပယ်ဖျက်ပေးပါရန် ဤရုံးသို့ ထောက်ခံတင်ဆက်ထားသည်။

ကျွန်ုပ်သည် လျှောက်ထားသူ၏ ပညာရှိရှေ့နေကြီး ဦးထွန်းအောင် (၂) နှင့် လျှောက်ထားခံရသူ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ အတွက် ပညာရှိအစိုးရရှေ့နေကြီး ဦးခင်မောင်တို့ကို ကြားနာသည်။

အထက်တွင် မြွက်ဟခဲ့သည့်အတိုင်း လျှောက်ထားသူ ဒေါ်ငွေရင်က အချင်းဖြစ်ကား ပြသရေးနှင့် ပတ်သက်၍ သက်သေခံလက်မှတ် မယူမီခွဲပါဟု ဝန်ခံသည်။ သက်သေခံလက်မှတ် မပါဘဲ မင်းပြားမြို့ တစ်မြို့တည်း၌သာလျှင် ပြသခဲ့သည်။ အခြားမြို့များတွင် လှည့်လည်၍ အကြိမ်ကြိမ်အဖန်ဖန် သက်သေခံလက်မှတ် မရှိဘဲ ပြသခဲ့ခြင်းမျိုး မပြုလုပ်ခဲ့ပေ။ လျှောက်ထားသူ ဒေါ်ငွေရင်ကလည်း သက်သေခံလက်မှတ် မယူမီခြင်းမှာ မသိနားမလည်၍ ဖြစ်သည့် အတွက်ကြောင့် မိမိ၏ ပေါ့ဆမှုကို ဝန်ခံ လေသည်။ အစိုးရက ချမှတ်သော မူဝါဒလမ်းစဉ်တို့ကို ဖျက်လိုဖျက်ဆီးပြုလုပ်ကာ ဆန့်ကျင်ခြင်း မဟုတ်ပါဟု ယူဆသည်။ အစိုးရ ဘဏ္ဍာတော်အဖြစ် သိမ်းဆည်းသော လူမော် ရုပ်ရှင်ဇာတ်ကားမှာ တန်ဖိုးငွေ ၁,၅၀,၀၀၀ ကျပ် ရှိသည်ဟု သိရှိရသည်။ မသိ နားမလည်၍ တစ်ကြိမ်တစ်ခါ ကျူးလွန်မိသော ပြစ်မှုအတွက် ကြီးကျယ် လှ၍ အစိုးရ၏ မူဝါဒလမ်းစဉ်များကို ထိခိုက်စရာ အခြားလက္ခဏာများ ရှိနိုင်မည် မဟုတ်ဟုလည်း ယူဆသည်။ လျှောက်ထားသူ ဒေါ်ငွေရင်၏ ပေါ့လျော့မှုကြောင့် ရုပ်ရှင်ကားပြသခွင့် သက်သေခံလက်မှတ်အသစ်ကို မလဲယူခဲ့မီခြင်း၏ အပြုအမူနှင့် ယခုကဲ့သို့ ငွေ ၁,၅၀,၀၀၀ ကျပ်တန် ဇာတ်ထုပ်ကားကို သိမ်းဆည်းစေ ဟူသော ချမှတ်သည့်အပြစ်ဒဏ်နှင့် နှိုင်းယှဉ်လျှင် အပြစ်ဒဏ်မှာ အလွန် အလွန် ပြင်းထန်သည့်အပြင် လျှောက်ထား သူ ဒေါ်ငွေရင်မှာ မိမိ၌ ရှိသမျှ သော စီးပွားရေးများကို ထိခတ်ကားတွင် ထည့်ထားပြီး ဖြစ်သဖြင့် ထို ဇာတ်ကားကို ၎င်းအား ပြန်မပေးဘဲ အစိုးရဘဏ္ဍာတော်အဖြစ် သိမ်းယူလိုက်လျှင် ၎င်း၏ စီးပွားရေးမှာ မပြောပလောက်အောင် ထိခိုက်မည့်အပြင် နောက်ထပ်၍ လူ

၁၉၆၆

ဒေါ်ငွေရင်

နှင့်

ပြည်ထောင်စု

ပြန်မာနိုင်ငံ။

မွေးလူတောင်ပင် မပြောင်မြောက်စရာ အကြောင်းရှိသဖြင့် ပညာရှိရာဘက် စက်ရှင်တရားသူကြီး၏ ထောက်ခံချက်ကို အတည်ပြုလက်ခံသည်။

ပညာရှိ အစိုးရရှေ့နေကြီးကလည်း အဆိုပါ ရုပ်ရှင်ဇာတ်ကားထုပ်ကို အစိုးရဘဏ္ဍာတော်အဖြစ် သိမ်းဆည်းခြင်းမှာ ပြင်းထန်သော အမိန့်တစ်ရပ် ဖြစ်ပါသည် ဟု ဝန်ခံသွားသည်။

အထက်တွင် ဖော်ပြသော အကြောင်းအရာများကြောင့် လျှောက်ထားသူ ဒေါ်ငွေရင်အပေါ် မူလက ချမှတ်ထားသော ပဌမပိုင်းဖြစ်သည့် ဒဏ်ငွေ ၂၀၀ ကျပ်နှင့် ပင် သင့်တော်လောက်ပြီဟု ယူဆ၍ ချမှတ်ထားသော ဒုတိယအပိုင်းဖြစ်သည့် အဆိုပါ လူမော်ဇာတ်ကားထုပ်နှင့် သေတ္တာတို့ကို အစိုးရဘဏ္ဍာတော်အဖြစ် သိမ်းဆည်းရန် အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်လိုက်သည်။ အဆိုပါ ရုပ်ရှင်ဇာတ်ကားနှင့် သေတ္တာတို့ကို လျှောက်ထားသူ ဒေါ်ငွေရင်အား ပြန်ပေးစေရန် အမိန့်ချမှတ်လိုက်သည်။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

တရားမပြင်ဆင်မှု

တရားသူကြီး ဦးချစ်ရွှေတွင်

ဒေါ်တင်လှ (ပြင်ဆင်ရန် လျှောက်ထားသူ)

နှင့်

ရှိတ်(ခ)ဒါဝတ် (ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားခံရသူ) *

† ၁၉၆၆
ဩဂုတ်လ
၃ ရက်။

အိမ်လခကျန်ငွေ ရလိုကြောင်း စွဲဆိုမှု—စမော်ကော်မူ ပြစ်ခြင်း—အမိန့်တရပ် ချမှတ်ခြင်း—
နောက်တဖန် အမိန့်တရပ်ချမှတ်ပြန်ခြင်း—မူလ အမိန့်ကို ပြင်ဆင်ထားသော အမိန့်ပြစ်
ခြင်း—မိမိအမိန့်ကို မိမိပြင်ဆင်နိုင်—ပြင်ဆင်လိုက ရန်ကုန်မြို့တော် တရားမရုံး အက်ဥပဒေ
ပုဒ်မ-၂၅ အရ တရားရုံးချုပ်သို့ တင်သွင်းရခြင်း—စမော်ကော်မူ စစ်ဆေးရာ၌ စမော်ကော်မူ
စစ်ဆေးရန်ပြဋ္ဌာန်းထားသော ဥပဒေနည်းကျင့်ထုံးများ အရသာ ပြုလုပ်ရခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။အိမ်လခငွေ ၃၃၀ ကျပ်ကို ရလိုမှုစွဲဆိုသော အမှုမှာ စမော်ကော်မူပြစ်
သဖြင့် အောက်ရုံးတရားသူကြီးသည် အမှုကို မည်သို့မည်ပုံ သုံးသပ်မည်ဆိုသည့် အကြောင်းနှင့်
ပတ်သက်၍ အမိန့်တရပ်ချမှတ်သည်။ ထိုသို့ချမှတ်သော အမိန့်အတိုင်း မဆောင်ရွက်ဘဲ နောက်ထပ်
တဖန် အမိန့်တရပ် ချမှတ်ပြန်သည်။ ထိုအမိန့်သည် မူလအမိန့်ကိုပြင်ဆင်သော အမိန့်ဖြစ်ရကား
မိမိအမိန့်ကို မိမိသည် မပြင်ဆင်နိုင်။ မိမိအမိန့်ကို ပြင်ဆင်လိုပါက တရားရုံးချုပ်သို့ ရန်ကုန်မြို့တော်
တရားမရုံး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂၅ အရတင်သွင်းရန်ဖြစ်သည်။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။စမော်ကော်မူပြစ်သည်နှင့်လျော်စွာ အမှုစစ်ဆေးရာ၌ စမော်ကော်မူ
စစ်ဆေးရန်ပြဋ္ဌာန်းထားသော ဥပဒေနည်းကျင့်ထုံးများ အရသာလျှင် ပြုလုပ်ရပေမည်။ တရားမ
ကျင့်ထုံးအမိန့် ၅၃ (ရန်ကုန်မြို့တော် တရားမရုံးနည်းဥပဒေ)၊နည်း ၉၄ နှင့်အမိန့် ၅၀၊နည်း ၁(က)
(iii) အရဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်သည်။

ပြင်ဆင်ရန် လျှောက်ထားသူအတွက်။ ။ မစ္စတာ ကို အင်၊ ဘနာကို။

ပြင်ဆင်ရန် လျှောက်ထားခံရသူအတွက်။ ။ မစ္စတာ စီ၊ အေ၊ စူးမား။

တရားသူကြီး ဦးချစ်။ ။ လျှောက်ထားသူ (တရားလို) ဒေါ်တင်လှသည် ၊
အချင်ဖြစ် အိမ်၏ အိမ်ရှင်ဖြစ်၍ လျှောက်ထားခံရသူ (တရားခံ) ရှိတ်(ခ)ဒါဝတ်သည်၊ ထို

* ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ တရားမပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၆၄။
† ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ တရားမစမော်ကော်မူအမှတ် ၃၉၉ တွင် ရန်ကုန်မြို့တော် တရားမရုံး တတိယ
တရားသူကြီးရုံးတော်၏ ချမှတ်သောအမိန့်ကို ပြင်ဆင်မှု။

၁၉၆၆

ဒေါ်တင်လှ

နှင့်

ရှိတ်(ခ်)ဒါဝတ်။

အိမ်အောက်ထပ်အခန်းတွင် ငှားနေသော အိမ်ငှားဖြစ်သည်။ အငြင်းမထွက်။
 ထိုအခန်းငါးခမာတလ ငွေ ၅၅ ဖြစ်သည်မှာလည်း အငြင်းမထွက်။ ထိုအိမ်သည်
 ၁၉၆၁ ခုနှစ်လောက်က ဆောက်လုပ်သော အိမ်ဖြစ်သဖြင့်၊ မြို့ ပြဆိုင်ရာ ငါးရမ်းခ
 ကြီးကြပ် ရေးအက်ဥပဒေနှင့် အကျိုးဝင်ခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍လည်း အငြင်းမထွက်။
 အချင်ဖြစ်အခန်းခဖြစ်သော ၁၉၆၄ ခု၊ ဧပြီလ ၁ ရက်နေ့မှ ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ
 ၃၀ ရက်နေ့ တရားစွဲသည့်နေ့အထိ ၆ လအတွက် စုစုပေါင်း အိမ်လခ ကျန်ငွေ
 ၃၃၀/- ကိုရလိုကြောင်းဖြင့်၊ ဒေါ်တင်လှက ရှိတ်(ခ်)ဒါဝတ်အပေါ် တရားစွဲဆိုရာ၊
 ရန်ကုန်မြို့တော် တရားမ တရားရုံး၊ ၁၉၆၄ခု၊ စမော်ကော်မူအမှတ် ၃၉၉ တွင်
 လက်ခံလေသည်။ ရှိတ်(ခ်)ဒါဝတ်က အိမ်လခအကြွေးကျန်သည်ကို ဝန်ခံသည်။
 သို့ရာတွင် ၎င်းသည် အိမ်ရှင်ဒေါ်တင်လှအား အိမ်ငါးစဉ်အခါက၊ စဘော်ငွေ ၅,၅၀၀/-
 နှင့် အိမ်ခန်းခစရံငွေ ၅၅/- ပေးထားပြီးဖြစ်သဖြင့်၊ မိမိအိမ်လခကျန်ရှိသော ငွေများကို
 ထိုပေးထားသောငွေများမှ နုတ်ယူရန်ကတိရှိခဲ့သည်ဟု ထုချေသည်။ ဒေါ်တင်လှက
 စဘော်ငွေရရှိသည်နှင့် ပတ်သက်၍ ငြင်းဆိုသည်။ အခန်းခစရံငွေ ၅၅/- ရရှိသည်ကို
 မငြင်းဆိုပေ။

ဤအမှုကို မည်သို့မည်ပုံသုံးသပ်ရန် ရှိကြောင်းနှင့် ပတ်သက်၍ အောက်ရုံး
 တရားသူကြီးက ၁၉၆၅ ခု၊ အောက်တိုဘာလ ၂၉ ရက်နေ့စွဲဖြင့် အမိန့်တစ်ရပ်
 ချမှတ်ခဲ့သည်။ ထိုအမိန့်တွင် ဤအမှုသည် အိမ်လခလက်ကျန်ငွေကို ရလိုကြောင်းစွဲသော
 အမှုဖြစ်သည်။ တရားခံရှိတ်(ခ်)ဒါဝတ်က ချေပရာတွင် စဘော်ငွေ ၅,၅၀၀
 ပေးထားပြီးဖြစ်သဖြင့် မိမိအပေါ် အိမ်လခကျန်ငွေကို စဘော်ငွေမှ အိမ်ရှင်က
 နှိမ်ယူရန်ဖြစ်သည်။ မိမိသည် ထိုအိမ်မှပြောင်းရွှေ့သွားမည် ဖြစ်ကြောင်းကို အိမ်ရှင်
 အားအကြောင်း ကြားပြီးဖြစ်သဖြင့် အိမ်ရှင် ဒေါ်တင်လှက၊ မိမိလက်ကျန် အိမ်
 လခငွေများကို မိမိပေးထားသည့် စဘော်ငွေများမှ နုတ်ပြီးလျှင် ကျန်ရှိသော
 စဘော်ငွေများကို မိမိအား ပြန်ပေးရန်ရှိသည်။ ထိုကျန်ရှိသော စဘော်ငွေကို
 တောင်းဆိုသော်ငြားလည်း အိမ်ရှင် ဒေါ်တင်လှက မပေးဘဲ နေသဖြင့် လက်ရှိ
 အခန်းမှ မိမိသည် ထွက်မသွားနိုင်သေးပေ။ ဤကဲ့သို့ စဘော်ငွေနှင့် ခုနိမ်ပြီး
 လက်ကျန်ရှိသောငွေကို အိမ်ရှင်ထံမှ ပြန်တောင်း ယူခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ ကျွန်
 သင့်သော တံဆိပ်တော်ခေါင်းကိုလည်း ပေးဆောင်ခြင်း မပြုသည့်အပြင်၊ ရုံးတော်၌
 ပြန်လှန် တောင်းဆိုခြင်း လည်းမပြုသဖြင့် ၎င်း၏ ချေပချက်များ ကိုထည့်
 မစဉ်းစားဘဲ ဆက်လက်၍ အမှုကို စစ်ဆေးကြားနာရန် ဆောင်ရွက် နေမည်
 ဟုပါရှိသည်။ ဤကဲ့သို့ အမိန့်ချမှတ်ပြီးနောက်၊ တဖန်အောက်ရုံး တရားသူကြီးက
 ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၂၂ ရက်နေ့တွင် အမိန့်တစ်ရပ် ချမှတ်ပြန်သည်။ ထို
 အမိန့်တွင် တရားခံ၏ ချေပလွှာ ၅ မှ ၁၀ တွင်ပါရှိသော အချက်အလက်များ ကို

သုံးသပ်ရန်လိုသဖြင့် ယခင်ချမှတ်ခဲ့သော အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်၍ အမှုစစ်ဆေးရန် ကောက်ချက် ၃ ခုကို ပြုလုပ်ခဲ့လေသည်။

၁၉၆၅ ခု၊ အောက်တိုဘာလ ၂၉ ရက်နေ့စွဲဖြင့် ချမှတ်သော အမိန့်တွင် ဤအမှုမှာ ရိုးရိုး စမော်ကော်မှုဖြစ်သည်။ အိမ်လခကျန်ငွေ ၃၃၀ ကိုတောင်းဆိုသော အမှုဖြစ်သည်။ တရားခံက တင်ပြသော အကြောင်းခြင်းရာများကို စဉ်းစားရန် အကြောင်းမရှိဟူ၍ ဖော်ပြထားသည်။ သို့ရာတွင်၁၉၆၅ ခု၊ နိုဝင်ဘာလ ၂၂ ရက်နေ့တွင် ချမှတ်သောအမိန့်၌ ပဌမ အမိန့်ကို ဆန့်ကျင်ဘက်ပြုလုပ်ပြီး ပြင်ဆင်ပြီးသကာလ၊ တရားခံတင်ပြသော ထုချေချက်များနှင့် အညီ၊ ဤစမော်ကော်မှုကို စစ်ဆေးရန် ကောက်ချက် ၃ ခုထုတ်လိုက်လေသည်။

ထိုဒုတိယ အမိန့်ကို မကျေနပ်သဖြင့် လျှောက်ထားသူ (တရားလို) ဒေါ်တင်လှက၊ ရန်ကုန်မြို့တော် တရားမရုံး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂၅ အရ ဤရုံးသို့တရားမ ပြင်ဆင်လွှာ တင်သွင်းသည်။

ဤအမှုသည် အိမ်လခငွေ ၃၃၀ ကိုရလိုမှု စွဲဆိုသောအမှုဖြစ်သည့် စမော်ကော် မှု ဖြစ်သည်။ အောက်ရုံးတရားသူကြီးသည် ဤအမှုကို မည်သို့မည်ပုံ သုံးသပ်မည် ဆိုသည့်အကြောင်းနှင့် ပတ်သက်၍၊ ၁၉၆၅ ခု၊ အောက်တိုဘာ ၂၉ ရက်နေ့က အမိန့်တရပ်ချမှတ်ပြီးဖြစ်သည်။ ထိုသို့ ချမှတ်သော အမိန့်အတိုင်းမဆောင်ရွက်ဘဲ၊ တဖန် ၁၉၆၅ ခု၊ နိုဝင်ဘာလ ၂၂ ရက်နေ့တွင် အမိန့်တရပ် ချမှတ်ပြန်သည်။ ထို အမိန့်သည် မူလအမိန့်ကိုပြင်ဆင်သော အမိန့်ဖြစ်သည်။ မိမိအမိန့်ကို မိမိသည် မပြင်ဆင်နိုင် ၊ အောက်ရုံးတရားသူကြီးသည် ပြင်ဆင်သောရုံးမဟုတ်၊ ပြင်ဆင်လိုပါက တရားရုံးချုပ်သို့ ဆိုခဲ့ပြီးသော အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၅ အရ တင်သွင်းရန်ဖြစ်သည်။ ထိုသို့ မပြုမှတ်၊ နောက်ထပ်အမိန့်တရပ် ချမှတ်ခြင်းမှာ အောက်ရုံးတရားသူကြီးသည် ဥပဒေအရ လွန်စွာမှားယွင်း ချွတ်ချော်ပြီး မိမိ၌ပေးထားသော စီရင်ပိုင်ခွင့် အာဏာကို မတရားဆောင်ရွက်ခြင်းမျိုး ဖြစ်နေသည်။

ထို့ပြင်၊ ဤအမှုသည် စမော်ကော်မှုဖြစ်သည်။ ဤသို့ စမော်ကော်မှုဖြစ်သည် နှင့် လျှော်ညီစွာ အမှုစစ်ဆေးရာ၌ စမော်ကော် မှုစစ်ဆေးရန် ပြဋ္ဌာန်းထားသော ဥပဒေ နည်းကျင့်ထုံးများအရ သာလျှင်ပြုလုပ်ရပေမည်။ တရားမကျင့်ထုံး အမိန့် ဥပဒေ ၅၃ (ရန်ကုန်မြို့တော်၊ တရားမတရားရုံး နည်းဥပဒေ) နည်း ၉၄ နှင့် အမိန့် ၅၀ နည်း ၁ (က) (iii)အရ ဆောင်ရွက်ရမည် ဖြစ်သည်။ ယခုပြင်ဆင်မှုတင်သော အောက်ရုံးအမိန့်မှာ ဆိုခဲ့ပြီးသော အမိန့်များနှင့် နည်းများကို ဆန့်ကျင်၍ ပြုလုပ်ထားသည်ဟု တွေ့ရှိသည်။ ထိုကဲ့သို့ပြုလုပ်ခြင်းမှာအောက်ရုံးတရားသူကြီးသည်

၈၆၈

၁၉၆၆

—

အိတ်လှ

နှင့်

ရီတ်(ခ)အိတ်

ဥပဒေအရ ၊ လွန်စွာမှားယွင်း ချွတ်ချော်ပြီး မိမိ၏ စီရင်ပိုင်ခွင့် အာဏာကို မတရား
သုံးစွဲကာ ပြုလုပ်ထားခြင်းမျိုး ဖြစ်သဖြင့်၊ လက်ခံ နိုင်ဘွယ်ရာ အကြောင်းမရှိပေ၊
ထို့ကြောင့် အောက်ရုံးက ၁၉၆၅ ခု၊ နိုဝင်ဘာလ ၂၂ ရက်နေ့စွဲဖြင့် ချမှတ်ထားသော
အမိန့်ကို စရိတ်နှင့်တကွ ပယ်လိုက်သည်။

ဤရုံး ရှေ့နေကြီးစရိတ်မှာကျပ် ၃၄ ဖြစ်စေရမည်။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

တရားမ ပဌမအယူခံမှု

တရားသူကြီး ဦးထွန်းဘင်ရွှေတွင်

ဒေါ်တင့်(ခေါ်)ဒေါ်စိန်တင် ပါ ၂ (အယူခံတရားလို)

နှင့်

ဦးဘသောင်းပါ ၆ (အယူခံတရားခံ)*

† ၁၉၆၆

ဇူလိုင်လ
၁၅ ရက်။

အမှုစုကို ရုံးတော်မှ အုပ်ထိန်းပြီး ခွဲဝေပေးရန် တရားစွဲဆိုမှု - အချင်းဖြစ်ပစ္စည်းကို မူလက ကွယ်လွန်သူပိုင်ဆိုင်သည့် ပစ္စည်းဖြစ်ကြောင်း ဝန်ခံခြင်း - ကွယ်လွန်သူ ပိုင်ဆိုင်ခြင်း မရှိဟု ငြင်းဆိုပြန်ခြင်း - ငြင်းဆိုသူက ထင်ရှားအောင် ပြသရန် တာဝန်ရှိခြင်း။

ဆိုကြသည်။ ။ ကွယ်လွန်သူအဖိုး၏ အမှုပစ္စည်းမှ အမှုစုကိုခွဲဝေပေးရန် တရားစွဲဆိုသော အမှုမျိုးတွင် အချင်းဖြစ်ပစ္စည်းမှာ မူလက ကွယ်လွန်သူ ပိုင်ဆိုင်သည့် ပစ္စည်းဖြစ်ကြောင်းဝန်ခံထားပါက၊ ထိုပစ္စည်းမှာ ကွယ်လွန်သူ ပိုင်ဆိုင်ခြင်းမရှိတော့ကြောင်းကို ငြင်းပါမှု ငြင်းဆိုသူကသာ ထင်ရှားအောင်ပြသရန်တာဝန်ရှိပေသည်။

အယူခံတရားလိုအတွက်။ ။ ဦးဘသောင်းမရှိ။

အယူခံတရားခံအတွက်။ ။ ဦးဘအုန်း။

တရားသူကြီး ဦးထွန်းတင်။ ။ ယခုအမှုမှာ၊ ဟင်္သာတမြို့၊ ခရိုင်တရားမ တရားသူကြီးရုံး ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၅ တွင်၊ ပဌမအယူခံတရားခံဖြစ်သူ ဦးဘသောင်းက၊ အယူခံတရားလိုများနှင့် ကျန်အယူခံတရားခံများ အပေါ်တွင်၊ ၎င်း၏ အဖိုး ကွယ်လွန်သူ ဦးဖိုးရ၊ ဟင်္သာတမြို့၊ တာကလေးရပ်ကွက်ရှိ မြေတကွက်နှင့် ၎င်းမြေပေါ်တွင် ဆောက်လုပ်ထားသော အိမ်တလုံးတွင်၊ ၎င်းရရန်ရှိသည့် အမှုစုကို ရုံးတော်မှ အုပ်ထိန်းပြီး ခွဲဝေပေးရန် တရားစွဲဆိုသည့်အတိုင်း၊ ရုံးမှပဏာမ ဒီကရီ ချမှတ်ပေးလိုက်သည်ကို အမှတ် ၆ နှင့် ၇ တရားခံများဖြစ်သူ အယူခံတရားလို ဒေါ်တင့် (ခေါ်) ဒေါ်စိန်တင်နှင့် သမီး မမြင့်မြင့်တို့က မကျေနပ်၍ တင်သွင်းသည့် အယူခံမှုဖြစ်သည်။

* ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ တရားမပဌမ အယူခံမှုအမှတ် ၅၁။

† ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၅ တွင် ဟင်္သာတမြို့၊ ခရိုင်တရားမတရားသူကြီး၏ ရုံးတော်မှ ချမှတ်သော ဒီကရီကို အယူခံဝင်မှု။

အမှုတွင် တရားလို၏ စွဲလွှာအရ အချင်းဖြစ်သည့် မြေနှင့်အိမ်ကို ကွယ်လွန်သူ ဦးဖိုးရနှင့်ဇနီး ဒေါ်များတို့ ပိုင်ဆိုင်၍၊ ဒေါ်များမှာ ဦးဖိုးရ မသေဆုံးမီ အနိစ္စရောက်ကြောင်း၊ ဦးဖိုးရမှာမူ ၁၉၅၄ ခုနှစ်တွင် သေဆုံးကြောင်း၊ ဦးဖိုးရ၌ သားသမီး လေးယောက်ရှိရာ၊ ၎င်းတို့မှာ (၁) ဦးကံစ၊ (၂) ဒေါ်အေးမေ၊ (၃) ဒေါ်တင်အိနှင့် (၄) ဦးထွန်းရင်တို့ ဖြစ်လေသည်။ တရားလို ဦးဘသောင်းမှာ ဦးကံစ၏သားဖြစ်၍ အမှတ် (၁) တရားခံ မခင်စိန်မှာ ဒေါ်အေးမေ၏ သမီး ဖြစ်လေသည်။ အမှတ် (၂) မှ (၅) တရားခံများ ဖြစ်ကြသည့် မခင်ဆွေ၊ မတင်ရွှေ၊ မမြငွေနှင့် ကိုဝင်းတို့မှာ ဒေါ်တင်၏ သားသမီးများ ဖြစ်ကြ၍၊ အမှတ် (၆) တရားခံ ဒေါ်တင် (ခေါ်) ဒေါ်စိန်တင်မှာ ဦးထွန်းရင်၏ ဇနီး ဖြစ်သည်။ မမြင့်မြင့်မှာ ၎င်းတို့၏သမီး ဖြစ်လေသည်။ ဦးဖိုးရ၏ သားသမီးများအနက်၊ ဦးကံစသည် ဦးဖိုးရသေဆုံးပြီး ၇ နှစ်ခန့်အကြာ ၁၉၆၁ ခုနှစ်တွင်မှ သေဆုံးသဖြင့်၊ ၎င်းတို့၏သား တရားလို ဦးဘသောင်းမှာ ကွယ်လွန်သူ ဦးဖိုးရ၏ အမွေမှီသော မြေဖြစ်၍၊ ဦးထွန်းရင်မှာမူ ဦးဖိုးရသေဆုံးပြီးနောက်မှ သေဆုံးသဖြင့် အမှတ် (၇)တရားခံ မမြင့်မြင့်မှာ ဦးဖိုးရ၏ အမွေမှီသော မြေတစ်ယောက်ဖြစ်သည်။ ဒေါ်အေးမေနှင့် ဒေါ်တင်အိ တို့မှာမူ ဦးဖိုးရမသေဆုံးမီ ကွယ်လွန်သွားကြသဖြင့် အမှတ် (၁) မှ (၅)တရားခံများဖြစ်သူ မခင်စိန်၊ မခင်ဆွေ၊ မတင်ရွှေ၊ မမြငွေနှင့် ကိုဝင်းတို့မှာ ဦးဖိုးရ၏ အမွေမှီသော မြေများဖြစ်ကြသည်။ တရားလိုအဆိုအရ ဦးဖိုးရသည် မသေဆုံးမီ နှစ်နှစ် ခန့်ဖြစ်သော ၁၉၅၂ ခုနှစ်တွင် အချင်းဖြစ်မြေပေါ်ရှိအိမ်ဟောင်းကို ပြန်လည်ဆောက်လုပ်ရာ၊ အိမ်ဟောင်းမှ ပစ္စည်းများနှင့် ပစ္စည်းအသစ် အနည်းငယ်ထည့်သွင်းဆောက်လုပ်ပြီး၊ ထိုအိမ်တွင်ပင် နေထိုင်သေဆုံးခဲ့ကြောင်း၊ ၎င်းအိမ်တွင် ဦးဖိုးရအား ကြည့်ရှုစောင့်ရှောက်ရန် ဦးထွန်းရင်၏ ပထမ ဇနီးဖြစ်သူ တရားခံ ဒေါ်တင် (ခေါ်) ဒေါ်စိန်တင်နှင့် သမီး မမြင့်မြင့်တို့အတူ နေထိုင်ကြကြောင်း၊ ထိုအတွက် အချင်းဖြစ် မြေနှင့်အိမ်မှာ ကွယ်လွန်သူဦးဖိုးရပိုင် ပစ္စည်းဖြစ်သဖြင့် ထိုပစ္စည်းမှ တရားလို ဦးဘသောင်းက ၎င်းမှာ ဦးဖိုးရ၏ အမွေမှီသော မြေဖြစ်သည့်အတိုင်း၊ မိမိ၏ဝေစုဖြစ်သည် ၇/၁၆ ကို ရရှိရန် တရားစွဲဆိုရကြောင်း ဖော်ပြထားသည်။ ထိုစွဲဆိုလွှာနှင့် ပတ်သက်၍ (၁)မှ (၅) အထိတရားခံများ ဖြစ်သူ မခင်စိန်၊ မခင်ဆွေ၊ မတင်ရွှေ၊ မမြငွေ နှင့် မောင်ဝင်း တို့က တရားလိုစွဲဆိုသည့်အတိုင်း မှန်ကန်ကြောင်း ဝန်ခံချက် တင်သွင်းလေသည်။ (၆) တရားခံဖြစ်သူ ဦးထွန်းရင်၏ ဇနီး ဒေါ်တင် (ခေါ်) ဒေါ်စိန်တင်နှင့် သမီး ဖြစ်သူ (၇) တရားခံ မမြင့်မြင့်တို့က အချင်းဖြစ်မြေမှာ ဦးဖိုးရပိုင် မြေ ဖြစ်ကြောင်း ဝန်ခံသော်လည်း၊ ထိုမြေပေါ်တွင် ယခုဆောက်လုပ်ထားသည့် အိမ်မှာ ဦးထွန်းရင် ဆောက်လုပ် ခဲ့သည့် အိမ် ဖြစ်၍ ဦးဖိုးရ ပိုင်ဆိုင် သည့် အိမ်

အေတင်(ခေါ်)
 အေစိန်တင်
 ပါ ၂
 နှင့်
 ဦးဘသောင်း
 ပါ ၆

မဟုတ်ကြောင်း ငြင်းဆိုချေပသည့်အပြင်၊ ၎င်းပစ္စည်းများပေါ်တွင်နေထိုင် လာခဲ့သည်မှာအနှစ် ၂၀ ကျော်လွန်နေပြီဖြစ်၍ မိမိတို့က ဆန့်ကျင်ပိုင်ဆိုင်ခွင့်ရှိကြောင်း ပြဆိုချေပလေသည်။

ထို့ကြောင့်၊ အောက်ရုံးမှ ၎င်း၏စီရင်ချက်တွင် ဖော်ပြထားသည့်အတိုင်း ကောက်ချက်လေးခု ထုတ်နုတ်၍ အမှုကို စစ်ဆေးခဲ့ရာ၊ ပထမ ကောက်ချက်ဖြစ်သည့် အချင်းဖြစ်အိမ်နှင့် ပတ်သက်၍ ၎င်းအိမ်ကို ကွယ်လွန်သူ ဦးဖိုးရပိုင်သည် အိမ် ဖြစ်သည်ဟု လည်းကောင်း၊ အမှတ် ၂ ကောက်ချက်နှင့် ပတ်သက်၍ အမှုမှာ ကာလစည်းကမ်းသတ်ကျော်လွန်ခြင်း မရှိ၊ အမှတ် ၃ ကောက်ချက်နှင့် ပတ်သက်၍ တရားလိုဘက်မှ ဦးဘသောင်းနှင့် (၇) တရားခံဖြစ်သူ မမြင့်မြင့်တို့သည် ဦးဖိုးရ၏ ပစ္စည်းများတွင် ၇/၁၆ အမွေရထိုက်ကြောင်းနှင့် ကျန်တရားခံများဖြစ်သူ မခင်စိန်၊ မခင်ဆွေ၊ မတင်ရွှေ၊ မမြငွေနှင့် ကိုဝင်းတို့မှာ ၁/၁၆ ရထိုက်ကြောင်းတွေ့ရှိရပြီး အမှုတွင် ပဏာမဇီကရီကို ချမှတ်ပေးလိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။

ယခု အယူခံမှုကို တင်သွင်းရာဝယ်၊ အယူခံတရားလိုများဖြစ်သူ အေတင်နှင့် မမြင့်မြင့်တို့က၊ အချင်းဖြစ်မြေမှာ ကွယ်လွန်သူ ဦးဖိုးရပိုင်မြေ ဖြစ်ကြောင်း မငြင်းဆို၊ ၎င်းမြေပေါ် ရှိအိမ်သည်သာ အေတင်၏ ခင်ပွန်းဦးထွန်းရင် ပြန်လည် ဆောက်လုပ်၍ ၎င်းတို့ပိုင်သည့် အိမ်ဖြစ်ပါသည်ဟု ကန့်ကွက်တင်ပြသည်မှ အပ၊ ယခုအမှုမှာ စည်းကမ်းသတ်ကျော်လွန်ခြင်း ဖြစ်နေသည်ဟု ဆိုခြင်းကိုလည်း စွန့်လွှတ်ကြောင်း ဝန်ခံပေသည်။ ထို့ကြောင့် ယခုအမှုတွင် အချင်းဖြစ်မြေပေါ် ရှိအိမ်မှာ အယူခံ တရားလိုများပိုင် အိမ်ဖြစ်ပါသလား ဆိုသည်ကို သက်သေခံချက်များအရ စိစစ်ရန် ရှိပေသည်။ ၎င်းအချက်နှင့် ပတ်သက်၍ တရားလိုဘက်မှ ဦးဖိုးရသည် ၁၉၅၂ ခုနှစ်၌ အချင်းဖြစ်မြေပေါ် ရှိ အိမ်ဟောင်းကို ပြင်ဆင်၍ အိမ်သစ်ဆောက်လိုသဖြင့် တရားလို ဘက်မှ ဦးဘသောင်း၏ ဖခင် ဦးကံစ က ငွေ ၂၀၀ ဦးဖိုးရ၏ သမီးများဖြစ်သူ အေအေးမေ၊ အေတင်အိတို့၏ ခင်ပွန်း ဦးမာဒင် (လိပ်ပြာ-၁)က ငွေ ၅၀၀ ဦးဖိုးရကို ပေးခဲ့ကြောင်းနှင့်၊ ၎င်းငွေများနှင့် ဦးဖိုးရက အိမ်ကိုပြင်ဆင်ဆောက်လုပ်ပါသည်ဟု ထွက်ဆိုထားသည်ကို သက်သေ ဦးမာဒင်က ထောက်ခံသွားသည်။ ဦးမာဒင်မှာ အသက် ၆၉ နှစ်ခန့်ရှိပြီး ဆန်စက်ငါးလုံးနှင့်ဆီစက်တလုံးပိုင်၍ အတော် အတန်ကြွယ်ဝချမ်းသာသူဖြစ်ကြောင်း၊ ၎င်း၏ထွက်ချက်အရတွေ့ရှိရသည်။ ဦးမာဒင် အားလည်းတဘက်မှ မည်သို့မျှ ပြန်လှန် မေးခွန်း မေးမြန်းထားခြင်း မရှိသဖြင့် အောက်ရုံး မှ၎င်းသက်သေမှာဂုဏ်သရေရှိ၍ မှန်ကန်စွာ ထွက်ဆိုသည့်သက်သေတဦးဖြစ်သည် ဟုလက်ခံထားခဲ့သည်မှာ မသင့်လျော်ဟု မည်သို့မျှ မဆိုနိုင်ပေ။ ထို့ပြင်၊ ဦးဘဂျမ်းနှင့်

၁၉၆၆
 —
 ဒေါ်တင့်
 (ခေါ်)
 ဒေါ်နီတင့်
 ပါ ၂
 နှင့်
 ဦးဘသော်
 ပါ ၆။

ဦးညို (လိုပြ-၂ နှင့် ၄) တို့ကလည်း ဦးဖိုးရအိမ်ကို ပြန်လည်ပြင်ဆောက်သောအခါ၊ ဦးကံစနှင့် ၎င်း၏သားမက် ဦးမာဒင်တို့က ငွေများထည့်ဝင်၍ ဆောက်လုပ်ကြောင်း ထောက်ခံထွက်ဆိုထားကြသည်။ ထိုသက်သေများမှာမူ၊ အသက်အရွယ် အတော် အတန်ကြီးရင့်၍ အမှန်အကန် ထွက်ဆိုခဲ့သူများ ဖြစ်ကြောင်း အောက်ရုံးမှ ယုံကြည် လက်ခံခဲ့ပေသည်။ တရားခံများ ဖြစ်ကြသော (၆) တရားခံဖြစ်သူ ဦးထွန်းရင်၏ ဇနီးဒေါ်တင့် (ခေါ်) ဒေါ်စိန်တင်ကမူ၊ ရုံးရှေ့တွင် ကျမ်းကျိန်အစစ်ခံခြင်းမပြု၊ ၎င်း၏သမီး မမြင့်မြင့်ကသာ ယခုအမှုနှင့် ပတ်သက်၍ အစစ်ခံလေသည်။ မမြင့်မြင့် ထွက်ဆိုချက်အရလည်း၊ အချင်းဖြစ် အိမ်မှာ လုံးဝအသစ် ပြန်ဆောက်ခြင်းမဟုတ်၊ အိမ်ဟောင်းမှ ပစ္စည်းအများအပြားကို ထည့်သွင်း၍၊ ပစ္စည်းအသစ် အနည်းငယ် ဝယ်ခြမ်း ဆောက်လုပ်ကြောင်း ပေါ်လွင်ထင်ရှားနေသဖြင့်၊ အယူခံ တရားလိုများ ပြဆိုသည့်အတိုင်း အချင်းဖြစ်နေသည့်အိမ်မှာ၊ ဦးထွန်းရင်က အသစ်တဖန် လုံးဝ တည်ဆောက်ခဲ့သည့်အိမ်ဖြစ်ခြင်း မဟုတ်ကြောင်းမှာ ပေါ်လွင် နေပေသည်။ ထို အိမ်ကို ဆောက်လုပ်ရာတွင်၊ အယူခံ တရားလိုများက လက်သမားအဖြစ် ဦးဘသော် (ခံပြ-၂) က ဆောက်လုပ်ပေးကြောင်း ထွက်ဆိုသည်ကို ဦးဘသော်က လာရောက် ထောက်ခံသော်လည်း၊ အိမ်ဆောက်စဉ်အခါက ထိုအိမ်တွင် ကွယ်လွန်သူ ဦးဖိုးရ ရှိကြောင်း ၎င်းက ဝန်ခံပေသည်။ သက်သေခံချက်များအရ၊ ဦးဖိုးရမှာ ထိုအခါက အသက် ၈၂ နှစ်ခန့် ရှိနေသဖြင့်၊ အိမ်ဆောက်လုပ်သည်နှင့် ပတ်သက်၍ အတူနေ ချွေးမဖြစ်သူ ဒေါ်တင့် (ခေါ်) ဒေါ်စိန်တင်ကပင် လက်သမားများ ငါးရမ်း၍ ငွေများထုတ်ပေးပြီး ဆောက်လုပ်ခဲ့ခြင်းမှာ၊ ဦးဖိုးရအတွက် ကြည့်ရှုလုပ်ကိုင်ပေးခြင်း မဟုတ်ပါဟု ဆိုနိုင်ရန် ခဲယဉ်းပေသည်။ တဖန်၊ အထက်က ပြဆိုထားသည့်အတိုင်း၊ အချင်းဖြစ်အိမ်မှာ ယခင်အိမ်ဟောင်းမှ ပစ္စည်း အများအပြားပါဝင် ဆောက်လုပ် ခဲ့သည့်အိမ်ဖြစ်ရကား၊ အယူခံတရားလိုများက ထိုအိမ်ဆောက်လုပ်ရာတွင်၊ ဦးထွန်းရင်က မည်ရွှေမည်မျှ အကုန်အကျခံ၍ ပါဝင်ဆောက်လုပ်ခဲ့ကြောင်း ပြသရန် တာဝန် ရှိပေသည်။ သက်သေခံချက်များကို လေ့လာလျှင်၊ တရားခံဖြစ်သူ ပြခဲ့သည့်မည်သည့် သက်သေကမျှ အိမ်ဆောက်လုပ်ရာတွင်၊ ပစ္စည်းအသစ်များ မည်ရွှေမည်မျှ ငယ်၍ မည်မျှကုန်ကျကြောင်း အထောက်အထား အနည်းငယ်မျှ မတွေ့ရပေ။

မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ၊ ယခုကဲ့သို့သော အမှုမျိုးတွင်၊ အချင်းဖြစ် ပစ္စည်းမှာ မူလက ကွယ်လွန်သူပိုင်ဆိုင်သည့် ပစ္စည်းဖြစ်ကြောင်း ဝန်ခံထားပါက၊ ထိုပစ္စည်းမှာ ကွယ် လွန်သူပိုင်ဆိုင်ခြင်း မရှိတော့ကြောင်းကို ငြင်းဆိုပါမူ၊ ငြင်းဆိုသူကသာ ထင်ရှား အောင်ပြသရန် တာဝန်ရှိပေသည်။ သို့ပင်ဖြစ်လင့်ကစား၊ ယခုအမှုတွင် တရားခံများ ဖြစ်သူ အယူခံတရားလို ဒေါ်တင့်နှင့် မမြင့်မြင့်တို့က အချင်းဖြစ်အိမ်မှာ ကွယ်လွန်သူ

ဦးထွန်းရင် ဆောက်ခဲ့သည့် အိမ်သာဖြစ်ကြောင်း၊ မည်သို့မျှ ထင်ရှားပေါ်လွင်
 အောင်သက်သေခံ အထောက်အထားပြသနိုင်ခြင်း မရှိကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ ထို့အတွက်
 ကောက်ချက်အမှတ် ၁ နှင့်ပတ်သက်၍ အချင်းဖြစ်အိမ်မှာ ကွယ်လွန်သူ
 ဦးဖိုးရပိုင်ပစ္စည်းသာ ဖြစ်သည်ဟု အောက်ရုံးမှ ယူဆဆုံးဖြတ်ထားခြင်းမှာ
 သက်သေခံချက်များ အရ တဘက်စီးနှင်း ချွတ်ချော်ခြင်း ဖြစ်နေသည်ဟု မတွေ့ရှိရသည့်
 အပြင်၊ အခြေခံ အထောက်အထားများ လုံလောက်ခြင်း ရှိကြောင်း ထင်ရှားပေသည်။
 ၎င်းအချက်မှအပ၊ ယခုအမှုတွင် အယူခံ တရားလိုက အခြားအကြောင်းပြချက် မည်သို့မျှ
 တင်သွင်းပြဆိုနိုင်ခြင်း မရှိရကား၊ ယခုအယူခံမှုကိုခွင့်ပြုနိုင်ရန် အကြောင်းမရှိ သောကြောင့်
 ပလပ်ရမည်သာဖြစ်သည်။

အထက်ဖော်ပြပါ အကြောင်းများကြောင့်၊ ယခုအယူခံမှုကို စရိတ်နှင့်
 တကွပလပ်လိုက်သည်။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

တရားမပဌမအယူခံမှု

တရားသူကြီး ဦးသက် ဖေရွှေတောင်

† ၁၉၆၆

ဩဂုတ်လ
၉ ရက်။

ဒေါ်ဘဲကွစ် (အယူခံတရားလို)

နှင့်

ချောင်ဒရီဘုရားသားစ် (၎င်း၏တဦးတည်းပိုင် ရှင်တီချောင်ဒရီ)
(အယူခံတရားခံ) *

အယူခံကြားနာရန် နောက်ဆုံးချိန်းဆိုခြင်း—အယူခံတရားလို၏ ရွှေနေကြီးသော်၎င်း အယူခံတရား
လိုသော်၎င်းမှူးရွှေသို့မရောက်ခြင်း—တရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၄၁၊ နည်းဥပဒေ ၁၇၊ အရ၊ အယူ
ခံကိုပယ်လိုက်ခြင်း—အယူခံမှုကိုမပျက်မကွက် ကြားနာရန် နောက်ဆုံးချိန်းဆိုထားခြင်းကို
သိခြင်း—သိရှိနားလည်ပါလျက် ကြားနာရန် ကိစ္စ၌ ကြိုတင်စီမံမှုပြုလုပ်ခြင်းမရှိခြင်း—ရွှေနေ
တဦး၏အလွန်ပေါ့လျော့လစ်ဟင်းမှု—တရားမကျင့်ထုံး အမိန့် ၄၁၊ နည်းဥပဒေ ၁၉ တွင်ပြ
ဋ္ဌာန်းထားသည့်လုံလောက်သော အကြောင်းပြချက်ဖြစ်သည်ဟု ဆိုနိုင် မဆိုနိုင်—မိမိအမှုကို
လိုက်ပါဆောင်ရွက်ရန်ရွှေနေတဦးအား ခန့်ထားပါက ရွှေနေ၏ လစ်ဟင်းမှုသည် အမှုသည်၏
လစ်ဟင်းမှုပင် ဖြစ်ခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ အယူခံတရားလို၏ ရွှေနေကြီးသည် ချိန်းဆိုသည့်နေ့တွင် အယူခံမှုကို မပျက်
မကွက်ကြားနာရန် နောက်ဆုံးချိန်းဆိုထားသည်ကို သိသည်။ နောက်ထပ် အချိန်တောင်း၍
ပေးမည်မဟုတ်ကြောင်းကိုလည်း ၎င်းအား အသိပေးထားပြီး ဖြစ်သည်။ ယင်းသို့ သိရှိနားလည်
ပါလျက် ကြားနာရန် ကိစ္စ၌ ကြိုတင်စီမံမှု ပြုလုပ်ခဲ့ခြင်းမရှိသဖြင့် ၎င်း၏ ပြုမူချက်မှာ အလွန်ပေါ့
လျော့လစ်ဟင်းကြောင်း ပေါ်လွင်သည်။ ရွှေနေတဦး၏ အလွန်ပေါ့လျော့ လစ်ဟင်းမှုသည်
တရားမ ကျင့်ထုံး အမိန့် ၄၁၊ နည်းဥပဒေ ၁၉ တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် လုံလောက်သော
အကြောင်းပြချက်ဖြစ်သည်ဟု မည်သည့်နည်းနှင့်မျှ မဆိုနိုင်ချေ။

ဆေးအလီနှင့် ချီရာအလီရွား၊ အေ၊ အိုင်၊ အာ (ရ်)၊ ၁၉၂၃၊ လာဟို ၉၇။

အမင်း လာ(လ်) နှင့် ဂွီဒါရယ်၊ အေ၊ အိုင်၊ အာ (ရ်)၊ ၁၉၂၉၊ လာဟို ၁၄၈ ကိုရည်ညွှန်းသည်။

* ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ တရားမ ပဌမအယူခံမှုအမှတ် ၃၇။
† ၁၉၆၂ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၅၄၃ တွင် ရန်ကုန်မြို့၊ တရားမရုံး ဒုတိယ တရားသူကြီး
ရုံးတော်၏ ချမှတ်သော ဒီကရီကို အယူခံခင်မူ။

ရှေ့နေ၏ ပြုမူချက်ကြောင့် အမှုသည်တစ်ဦး နစ်နာခြင်းနှင့်ပတ်သက်၍ အမှုသည်သည် ရှေ့နေအပေါ် လိုအပ်သည့် သက်သာခွင့် တောင်းဆိုနိုင်ပေသည်။ အမှုသည် တဦးသည် မိမိ၏ အမှုကို လိုက်ပါဆောင်ရွက်ရန် ရှေ့နေတဦးအား ခန့်ထားပါက ထိုရှေ့နေ၏ လစ်ဟင်းမှုသည် အမှုသည်၏ လစ်ဟင်းမှုပင် ဖြစ်သည်ဟု ယူဆရမည်ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် အမှုသည်သည်၊ ထိုလစ်ဟင်းမှုအတွက် အနစ်နာခံရမည် ဖြစ်သည်။

ဂိုပေါပတ္တဝါးနှင့် ဒီဂန့်ဘားဆင်း၊ အေ၊ အိုင်၊ အာ(ရ်)၊ ၁၉၂၇၊ ပတ္တနာ၊ ၂၃၂ ရည်ညွှန်းသည်။

အယူခံ တရားလိုအတွက် ။ ။ ဦးသန်းအောင်။

အယူခံ တရားခံအတွက် ။ ။ မစ္စတာ အာ(ရ်)၊ ချော်ဘေး။

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေ ။ ။ အယူခံ တရားခံက အယူခံတရားလိုအပေါ် ငွေ ၁၃,၄၄၆.၅၀ ရလိုကြောင်း ရန်ကုန်မြို့ တရားမရုံး၌ တရားစွဲဆိုရာ ငွေ ၁၁,၀၀၀ အပေါ် အချိုးကျ တရားစရိတ်နှင့်တကွ အနိုင်ဒီကရီ ချပေးလိုက်သည်။ ထိုဒီကရီကို မကျေနပ်သဖြင့် အယူခံဝင်ရာ၊ အယူခံကြားနာရန် နောက်ဆုံးချိန်းဆိုသည့် ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ မေလ ၃၁ ရက်နေ့ တွင် အယူခံတရားလို၏ ပညာရှိ ရှေ့နေကြီးလည်းမလာ၊ အယူခံ တရားလိုလည်း ရုံးရှေ့သို့ မရောက်သဖြင့် တရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၄၁၊ နည်းဥပဒေ ၁၇ အရ၊ အယူခံမှုကို တရားစရိတ်နှင့်တကွ ပလပ်ခဲ၏။ ထို့ကြောင့် အမိန့် ၄၁ နည်းဥပဒေ ၁၉ အရ တဘက်သတ် ပလပ်ခဲသောအမိန့်ကို ပယ်ဖျက်ပြီး အယူခံမှုကို ကြားနာပေးရန် အယူခံတရားလိုက လျှောက်ထားခြင်း ဖြစ်သည်။ ထိုလျှောက်ထားချက် ကို အယူခံတရားခံက အပြင်းအထန် ကန့်ကွက်ခဲ့သည်။

ဤအမှုကို တရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၄၁၊ နည်းဥပဒေ ၁၇ အရ၊ ပလပ်ခဲရာသည့် နောက်ကြောင်းရာဇဝင် အနည်းငယ်ဖော်ပြရန်လိုပေမည်။ အယူခံ တရားလိုအတွက် ပညာရှိရှေ့နေကြီး ဦးစံသိန်းက လိုက်ပါဆောင်ရွက်ခဲ့ရာ ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၄ ရက်နေ့တွင်တစ်ကြိမ်၊ ၁၉၆၆ ခု၊ ဧပြီလ ၁၁ ရက်နေ့တွင်တစ်ကြိမ်၊ ၁၉၆၆ ခု၊ မေလ ၆ ရက်နေ့တွင်တစ်ကြိမ်၊ ရက်ချိန်းတောင်းဆိုသဖြင့် ၁၉၆၆ ခု၊ မေလ ၁၁ ရက်နေ့၌ မပျက်မကွက် ကြားနာရန် နောက်ဆုံးအနေဖြင့် ရက်ချိန်းပေးခဲ့သည်။ ထိုနေ့ ၁၁ နာရီမထိုးမီ ပညာရှိရှေ့နေကြီး ဦးစံသိန်းသည် စဉ်းစားခန်းသို့ တဦးတည်းဝင်လာကာ၊ တရားသူကြီး ဦးစိန်သင်း ရှေ့တွင် ကြားနာရန် အမှုတမူပေါ်နေပြီး ဦးစိန်သင်းထံ၌ ထိုတမူ တည်းသာရှိသဖြင့် အချိန်ပေးရန်တောင်းသည်။ ပညာရှိ ရှေ့နေကြီး ဦးစံသိန်းအား ဤရုံးတွင်ရှိသော အမှုမှာ မပျက်မကွက်ကြားနာရန် ချိန်းဆိုထားသည့် အမှုဖြစ်၍၊ အချိန်ပေးနိုင်မည် မဟုတ်ကြောင်း အသိပေးလိုက်သည်။ သို့ရာတွင် အမှုခေါ်သော အချိန်၌ ပညာရှိ ရှေ့နေကြီး ဦးစံသိန်းသည် လာရောက်ခြင်းမရှိ၊ ပညာရှိရှေ့နေကြီး

၁၉၆၆

အေဘဲကွစ်
နှင့်

ချောင်ခရီဘာရာ၊
သားစ်(၄င်းစ်
တဦးတည်းပိုင်
ရှင် ကီချောင်
ဒရီ)။

ဒေါ်ဘဲကွမ်
နှင့်
ချောင်စိုဘုရား
သား(၄င်း၏
တဦးတည်းပိုင်
ရှင် တီချောင်
ခရီး)

မစ္စတာ အမ်၊ အေ၊ ပီလေးက ၎င်းကိုယ်စား ညနေပိုင်းတွင်ထားရန်လျှောက်ရာ သဘောမတူနိုင်ကြောင်း သိစေပြီး၊ ၁၀ မိနစ်စောင့်မည်ဟုပြောကာ စောင့်ခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် ပညာရှိရှေ့နေကြီး ဦးစံသိန်း ရောက်လာခြင်း မရှိ၍၊ အမှုကို ပလပ်လိုက်ရခြင်းဖြစ်သည်။ အထက်ပါအကျိုးအကြောင်းကို ဆင်ခြင်လျှင် ပညာရှိ ရှေ့နေကြီး ဦးစံသိန်းသည် အချိန်တောင်း၍ ရမည်မဟုတ်ကြောင်း ကြိုတင်သိရှိပါလျက်၊ မိမိအမှုကို ကြားနာရေးအတွက် အစီအစဉ်မပြုလုပ်ခဲ့သည့်အတွက် အလွန်ပေါ့လျော့ လစ်ဟင်းမှုရှိကြောင်း ထင်ရှားသည်။

တရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၄၁၊ နည်းဥပဒေ ၁၉ အရ အယူခံတရားလိုမလာ၍ တဘက်သတ် ပလပ်ခဲ့သော အမိန့် ကို လုံလောက်သော အကြောင်းရှိမှသာ အယူခံရုံး အနေဖြင့် ပယ်ဖျက်နိုင်မည်ဖြစ်သည်။ အယူခံတရားလိုလာရောက်ရန် ပျက်ကွက်ခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ လုံလောက်သော အကြောင်းမပြနိုင်လျှင် အဆိုပါနည်းဥပဒေ ၁၉ ၌အကျိုးဝင်မည်မဟုတ်၍၊ တဘက်သတ် ချမှတ်ထားသော အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်ခြင်း မပြုနိုင်ပေ။ ထိုကိစ္စမျိုးတွင် အယူခံရုံးအနေဖြင့် လုံလောက်သော အကြောင်းမရှိလျှင် မူလဘုတအာဏာကို အသုံးပြုကာ ပယ်ဖျက်ခြင်း မပြုနိုင်ချေ။ ဦးအောင်ကြီးနှင့် ဖြန့်မာနိုင်ငံအစိုးရ (၁)။

ယခုအမှုတွင် ပညာရှိရှေ့နေကြီး ဦးစံသိန်းသည် ချိန်းဆိုသည့်နေ့တွင် အယူခံမှုကိုမပျက်မကွက်ကြားနာရန် နောက်ဆုံး ချိန်းဆိုထားသည်ကို သိသည်၊ နောက်ထပ်အချိန်တောင်း၍ ပေးမည်မဟုတ်ကြောင်းကိုလည်း ၎င်းအားအသိပေးထားပြီး ဖြစ်သည်။ ယင်းသို့သိရှိနားလည်ပါလျက်၊ ကြားနာရန် ကိစ္စ၌ ကြိုတင်စီမံမှု ပြုလုပ်ခဲ့ခြင်းမရှိသဖြင့် ၎င်း၏ပြုမူချက်မှာ အလွန်ပေါ့လျော့ လစ်ဟင်းကြောင်း ပေါ်လွင်သည်။ ရှေ့နေတစ်ဦး၏ အလွန်ပေါ့လျော့လစ်ဟင်းမှုသည် တရားမ ကျင့်ထုံးအမိန့် ၄၁ ၊ နည်းဥပဒေ ၁၉ တွင်ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် လုံလောက်သော အကြောင်းပြချက် ဖြစ်သည်ဟု မည်သည့်နည်းနှင့်မျှ မဆိုနိုင်ချေ။ ဆေးအလီနှင့် ချီရာအလီရှား(၂)။ အမင်းလာ(လ်)နှင့် ရှီဒါရယ်(၃)။

အယူခံတရားလို၏ လက်ရှိ ပညာရှိရှေ့နေကြီး ဦးသန်းအောင်က မူလရှေ့နေ၏ အလွန်ပေါ့လျော့လစ်ဟင်းမှုကြောင့် အမှုသည်အား ထိခိုက်နစ်နာစေခြင်း မဖြစ်သင့်သည့်အတွက် တဘက်သတ်အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်သင့်သည်ဟု တင်ပြလာသည်။ ရှေ့နေ၏ ပြုမူချက်ကြောင့် အမှုသည်တစ်ဦး နစ်နာခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ အမှုသည်သည် ရှေ့နေအပေါ် လိုအပ်သည့် သက်သာခွင့် တောင်းဆိုနိုင်ပေသည်။ အမှုသည်တစ်ဦးသည် မိမိ၏အမှုကို လိုက်ပါဆောင်ရွက်ရန် ရှေ့နေတစ်ဦးအား ခန့်ထားပါက၊ ထိုရှေ့နေ၏

(၁) (၁၉၄၀) ခုနှစ်၊ ရန်ကုန်စီရင်ထုံး ၅၁၂။
(၂) အေ၊ အိုင်၊ အာရ်(၁၉၂၃)ခုနှစ်၊ လာဟို ၉၇။
(၃) အေ၊ အိုင်၊ အာရ်(၁၉၂၉)ခုနှစ်၊ လာဟို ၁၄၈။

လစ်ဟင်းမှုသည် အမှုသည်၏ လစ်ဟင်းမှုပင် ဖြစ်သည်ဟု ယူဆရမည် ဖြစ်သည်။
ထို့ကြောင့် အမှုသည်သည် ထိုလစ်ဟင်းမှုအတွက် အနစ်နာခံရမည် ဖြစ်သည်။
ဂိုပေါပတ္တဝါးနှင့် ဒီဂန့်ဘားဆင်း (၄)။

အထက်ပါ အကြောင်းရပ်များကြောင့် အယူခံမှုကို တဘက်သတ်
ပလင်ခဲ့သော အမိန့်ကို တရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၄၁၊ နည်းဥပဒေ ၁၉ အရ ပယ်ဖျက်ပေးရန်
လျှောက်ထားသည့် အယူခံတရားလို၏ လျှောက်လွှာကို ခွင့်မပြုနိုင်၍ ပလင်လိုက်သည်။
ဤလျှောက်လွှာအတွက် တရားစရိတ် ချမှတ်ခြင်းမပြု။

၁၉၆၆

အောက်ကွပ်

နှင့်

ချောင်းဒီဘား

သားစ်(၄င်း၏

တဦးတည်းပိုင်

ရှင် တီချောင်

ခရီး)။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

တရားမပဌမအယူခံမှု

တရားသူကြီး ဦးစိန်သင်း ရွှေတောင်

† ၁၉၆၆

ဧပြီလ ၂၅
ရက်။

ဒေါ်မိ (သေသူ) ၎င်းတရားဝင်ကိုယ်စားလှယ်များ ၁။ မပု၊
၂။ မအရှာဘီ၊ ၃။ မကြည်၊ ၄။ မဘီ၊ ၅။ မလတ်၊
(အယူခံတရားလို)

နှင့်

မူ(ရ်)တီး (အယူခံတရားခံ)*

အမှုဆက်ခံခြင်းအက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၁၉ (က)—အမှုထိန်းစာထုတ်ပေးရန်လျှောက်ထားခြင်း—
ခုံသမာဓိအက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၁—အမှု အတောအတွင်းအငြင်းပွားနေသည့်ကိစ္စများကိုခုံထုကြီး
ကဆုံးဖြတ်ရန်ထဲအပ်လိုကြောင်း လျှောက်ထားခြင်း—မည်သူအမှုဆက်ခံသင့်သည် ဟူသော
ပြဿနာကို ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ခြင်း—ခုံသမာဓိအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၃၀ (ဂ)—ခုံလူကြီး၏စီရင်
ချက်ကိုပယ်ဖျက်နိုင်ခွင့်ရှိ မရှိ။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။အမှုထိန်း စာထုတ်ပေးရန် လျှောက်ထားသည့်အမှုမျိုးတွင် အခင်း
ဖြစ်ပွားမှုများကို မည်သူကအမှုဆက်ခံသင့်သည် ဟူသော ပြဿနာသည်ဆုံးဖြတ်ချက် ချမှတ်နိုင်
သည့်ပြဿနာမဟုတ်ချေ။ ခုံသမာဓိ အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၁ တွင် ခုံလူကြီးများ ဆုံးဖြတ်ပေးရန် လွှဲ
ပြောင်းပေးနိုင်သည့် ကိစ္စများသည် အမှုတွင် အမှုသည်များ အငြင်းပွားနေသည့် ကိစ္စရပ်များကိုသာ
ဆိုလိုသည်။ အမှုတွင် ဆုံးဖြတ်ချက် မချမှတ်နိုင်သည့် ကိစ္စမျိုး မပါချေ။

ခုံလူကြီး ချမှတ်သည့် စီရင်ချက်သည် အမှုတွင် ရုံးတော်၌ ရှိသည့် စီရင်ပိုင်ခွင့်ကို ကျော်လွန်၍
ချမှတ်သည့် အမိန့်ဖြစ်သဖြင့် ခုံသမာဓိ အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၃၀ (ဂ) တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် အချက်
နှင့်ညီစွန်းနေသောကြောင့်၎င်းကိုပယ်ဖျက်နိုင်သည်။

ဦးလှပေ နှင့် ဦးမောင်မောင်၊ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး ၁၉၆၂ စာမျက်နှာ ၅၅၆။

မတုတ် နှင့် မသီ၊ အောက်မြန်မာပြည် စီရင်ထုံး၊ အတွဲ ၅၊ ၁၉၀၉-၁၀ စာ ၇၈။

မကြည်ကြည် နှင့် မရွှေ ပါ ၂၊ အောက်မြန်မာပြည် စီရင်ထုံး အတွဲ ၁၊ ၁၉၀၂၊ စာ ၁၅၄
ရည်ညွှန်းသည်။

* ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ တရားမ ပဌမ အယူခံမှုအမှတ် ၂၆။

† ၁၉၆၂ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၂ တွင် မန္တလေးမြို့၊ ခရိုင်တရားမ တရားသူကြီးရုံး
တော်၏ ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၂ ရက် နေ့စွဲပါ ဒီကရီကို အယူခံမှု။

အယူခံ တရားလိုများအတွက်။ ။ဦးလှညွန့်နှင့် ဦးတင်မောင်။

အယူခံ တရားခံအတွက်။ ။ဦးမြစိန်။

၁၉၆၆

ဒေါ်မိ(သေသူ)
 ၎င်း၏ တရားဝင်
 ကိုယ်စားလှယ်
 များ
 ၁။ မပု၊
 ၂။ မအရှာဘီ၊
 ၃။ မကြွေည်၊
 ၄။ မဘီ၊
 ၅။ မလတ်၊
 ၆။ မှီ(ရံ)တီး။

တရားသူကြီး ဦးစိန်သင်း။ ။မန္တလေးမြို့၊ ခရိုင်တရားမရုံး၊ ၁၉၆၂ ခုနှစ်၊ တရားမ
 အသေးအဖွဲ့အမှတ် ၃ တွင်၊ အယူခံတရားခံ မှီ(ရံ)တီးက၊ ကွယ်လွန်သူ အဘဒူ(လ်)
 ကရင်(မ်)၏ ကျန်ရစ်သော ပစ္စည်းများနှင့် ပတ်သက်၍ အမွေထိန်းစာ ထုတ်ပေးပါရန်
 အမွေဆက်ခံခြင်း အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂၁၉ (က)အရ၊ လျှောက်ထားသည်၊ မှီ(ရံ)တီး၏
 လျှောက်လွှာကို ဒေါ်မိဆိုသူက ကန့်ကွက်သဖြင့် ထိုအမှုကို တရားမကြီးမှုအဖြစ်
 ပြောင်းလွှဲပြီး အဆိုပါရုံး ၁၉၆၂ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၂ တွင်၊ ဆက်လက်ဆောင်
 ရွက်ခဲ့သည်။ ဒေါ်မိ ကန့်ကွက်လွှာတွင် အခင်းဖြစ် ပစ္စည်းများသည် အဘဒူ(လ်)
 ကရင်(မ်)၏ပစ္စည်းများမဟုတ်၊ မိမိ၏အစ်မ ဒေါ်ညိမ်းပိုင်ဆိုင်ခဲ့ရာဒေါ်ညိမ်း သေဆုံး
 သွားပြီးနောက်၊ ထိုပစ္စည်းများကို မိမိသာလျှင် ပိုင်ဆိုင်ထိုက်ကြောင်းဖြင့် ဖော်ပြ
 ထားသည်။ ပညာရှိမူလရုံး တရားသူကြီးသည် အောက်ပါကောက်ချက် ၃ ခုကို ထုတ်
 ပေးခဲ့သည်။

- (၁) တရားလို မှီ(ရံ)တီးသည် အဘဒူ(လ်)ကရင်(မ်)၏ ဇနီးဟုတ် မဟုတ်၊
- (၂) အခင်းဖြစ် ပစ္စည်းများသည် ဒေါ်ညိမ်းပိုင်ဖြစ်ရာ ဒေါ်ညိမ်း သေသည့်
 အခါ၊ ဒေါ်ညိမ်း၏ယောက်ျား အဘဒူ(လ်)ကရင်(မ်) သော်၎င်း၊
 ဒေါ်ညိမ်း၏ ညီမအရင်းဖြစ်သူ ဒေါ်မိကသော်၎င်း ဤနှစ်ယောက်
 အနက်မှ မည်သူဆက်ခံထိုက်ပါသနည်း။
- (၃) လျှောက်ထားသူသည် လျှောက်ထားသည့်အတိုင်း အမွေထိန်းစာ ၃
 ထိုက်သလား။

အမှုအတောအတွင်းတွင် အမှုသည်များက ခုံသမာခံ အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၁ အရ၊
 ဦးကျော်ထွန်းဆိုသူအား ခုံလူကြီးအဖြစ် ခန့်အပ်၍ မိမိတို့ အငြင်းပွားနေသည့် ကိစ္စများ
 ကို ဆုံးဖြတ်ရန် လွှဲအပ်လိုကြောင်းဖြင့် လျှောက်ထားသောကြောင့်၊ ရုံးတော်က
 ခွင့်ပြုလိုက်ပြီး ဦးကျော်ထွန်းအား ခုံလူကြီးအဖြစ် ခန့်အပ်လိုက်သည်။ ဦးကျော်ထွန်း
 အား ခန့်အပ်သည့် အမိန့်ဖြစ်သော တရားမ ပုံစံအမှတ် ၁၂၁ ၌ အခြားစကားရပ်များ
 အပြင်၊ အောက်ပါအတိုင်း ဖော်ပြထားသည်။

“တရားလို၊ တရားခံတို့က အထက်အမှုတွင် မိမိတို့သဘော ကွဲလွဲကြသည့်
 အကြောင်းအရာများကို သင်စီရင်ဆုံးဖြတ် စေခြင်းငှါ လွှဲအပ်ရန် သဘောတူညီ
 ကြသည်ဖြစ်၍၊ ၎င်းအမှုသည်တို့ သဘောကွဲလွဲကြသည့် အကြောင်းအရာများကို
 စီရင်ဆုံးဖြတ်ရန်”

၁၉၆၆

- ခေါ်ဝေါ်(သေသူ)
- ၄၆။ စစ်ဆေးခြင်းများ ပြုလုပ်ပြီး ၁၉၆၂ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၅ ရက်နေ့စွဲပါ မိမိ၏ စီရင်ချက်ကို ရုံးတော်သို့ တင်သွင်းခဲ့သည်။ ဦးကျော်ထွန်း၏ ဆုံးဖြတ်ချက်တွင် အောက်ပါ အချက်အလက်များ ပါဝင်သည်။ တရားလို မူ(ရ်)တီးသည် အဘဒူ(လ်) ကရင်(မ်)၏ ဇနီးဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားသည်။ အမှတ် ၂ ကောက်ချက်နှင့် ပတ်သက်၍ အဘဒူ(လ်)ကရင်(မ်)သည် နိုင်ငံခြားသား ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ခေါ်ညှိမ်း၏ ပစ္စည်းများကို ပိုင်ဆိုင်ခွင့်မရှိ၊ ထို့ပြင် တရားလို မူ(ရ်)တီးမှလည်း မြန်မာနိုင်ငံ တိုင်းရင်းသား အမျိုးသမီး မဟုတ်သောကြောင့် အခင်းဖြစ်ပစ္စည်းကို မရနိုင်ပေ။ အခင်းဖြစ် ပစ္စည်း၏ တန်ဖိုးမှာ ငွေကျပ် ၂၁,၅၀၀ ဖြစ်သောကြောင့် ထိုငွေ၏ ၁/၃ ဖြစ်သော ငွေကျပ် ၂,၆၉၀ ကို တရားခံက ပေးရန်နှင့် အခင်းဖြစ်ပစ္စည်း မြေနှင့် အိမ်တို့ကို တရားခံက ရယူစေရန် အမိန့်ချမှတ်လိုက်သည်။
- ၁။ မပု၊
- ၂။ မထွာဘိ၊
- ၃။ မကြည်၊
- ၄။ မဘိ၊
- ၅။ မလတ်၊
- ၆။ မူ(ရ်)တီး။

ထို့ကြောင့် ဦးကျော်ထွန်းသည် မိမိအား ခုံလူကြီးအဖြစ် ခန့်အပ်ခဲ့သည့်အတိုင်း စုံစမ်း စစ်ဆေးခြင်းများ ပြုလုပ်ပြီး ၁၉၆၂ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၅ ရက်နေ့စွဲပါ မိမိ၏ စီရင်ချက်ကို ရုံးတော်သို့ တင်သွင်းခဲ့သည်။ ဦးကျော်ထွန်း၏ ဆုံးဖြတ်ချက်တွင် အောက်ပါ အချက်အလက်များ ပါဝင်သည်။ တရားလို မူ(ရ်)တီးသည် အဘဒူ(လ်) ကရင်(မ်)၏ ဇနီးဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားသည်။ အမှတ် ၂ ကောက်ချက်နှင့် ပတ်သက်၍ အဘဒူ(လ်)ကရင်(မ်)သည် နိုင်ငံခြားသား ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ခေါ်ညှိမ်း၏ ပစ္စည်းများကို ပိုင်ဆိုင်ခွင့်မရှိ၊ ထို့ပြင် တရားလို မူ(ရ်)တီးမှလည်း မြန်မာနိုင်ငံ တိုင်းရင်းသား အမျိုးသမီး မဟုတ်သောကြောင့် အခင်းဖြစ်ပစ္စည်းကို မရနိုင်ပေ။ အခင်းဖြစ် ပစ္စည်း၏ တန်ဖိုးမှာ ငွေကျပ် ၂၁,၅၀၀ ဖြစ်သောကြောင့် ထိုငွေ၏ ၁/၃ ဖြစ်သော ငွေကျပ် ၂,၆၉၀ ကို တရားခံက ပေးရန်နှင့် အခင်းဖြစ်ပစ္စည်း မြေနှင့် အိမ်တို့ကို တရားခံက ရယူစေရန် အမိန့်ချမှတ်လိုက်သည်။

အထက်ဖော်ပြပါ ခုံသမာဓိလူကြီး၏ အမိန့်ကို မကျေနပ်သဖြင့် ထိုအမိန့်ကို ပယ်ဖျက်ပေးရန် တရားလို မူ(ရ်)တီးက လျှောက်ထားလေသည်။ ထို့ကြောင့် ပညာရှိ အောက်ရုံး တရားသူကြီးက မိမိ၏ရုံး ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၄ ရက်နေ့စွဲပါ စီရင်ချက်အရ၊ ခုံလူကြီး ချမှတ်သည့် အမိန့်သည် ခုံသမာဓိ အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၃၀ (ဂ) ၏ နောက်ဆုံး စကားရပ်များဖြစ်သည့် (other wise invalid) ဆိုသည့်အချက် နှင့် ညီနေသောကြောင့် ၎င်း၏အမိန့်ကို လက်မခံနိုင်ဟု ဖော်ပြထားသည်။ ထို့ကြောင့် ယခု ကျွန်ုပ်ရွှေရှိ အယူခံလွှာကို တင်သွင်းခြင်းဖြစ်သည်။

ဤအမှုတွင် အဓိကစဉ်းစားရန် အချက်မှာ ခုံသမာဓိလူကြီး ချမှတ်သည့် စီရင်ချက် သည် ခုံသမာဓိအက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃၀ တွင် အကျုံးဝင် မဝင်ဟူသည့် ပြဿနာဖြစ်သည်။ အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း ဤအမှုမှာ ကွယ်လွန်သူ အဘဒူ(လ်)ကရင်(မ်)၏ ကျန်ရစ်သော ပစ္စည်းများနှင့် ပတ်သက်၍၊ အမွေထိန်းစာလက်မှတ် ထုတ်ပေးရန် လျှောက်ထားသော အမှုဖြစ်သည်။ ပညာရှိ အောက်ရုံး တရားသူကြီး ထုတ်ပေးခဲ့သည့် ကောက်ချက်အမှတ် (၃) တွင်လည်း လျှောက်ထားသူသည် လျှောက်ထားသည့် အတိုင်း အမွေထိန်းစာ ရထိုက်ပါသလားဟု ပါရှိသည်။ အခင်းဖြစ် ပစ္စည်းများကို မည်သူ အမွေဆက်ခံသင့်သည်ဟူသော ပြဿနာသည် ဤအမှုမျိုးတွင် ဆုံးဖြတ်ချက် ချမှတ်နိုင်သည့် ပြဿနာမဟုတ်ချေ။ ခုံသမာဓိ အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂၁ တွင် ခုံလူကြီးအား ဆုံးဖြတ်ရန် လွှဲပြောင်းပေးနိုင်သည့် ကိစ္စများသည် အမှုတွင် အမှုသည်များ အငြင်းပွား နေသည့် ကိစ္စရပ်များကိုသာ ဆိုလိုသည်။ အမှုတွင် ဆုံးဖြတ်ချက် မချမှတ်နိုင်သည့် ကိစ္စမျိုး မပါချေ။ အမွေထိန်းစာ လျှောက်ထားသည့် အမှုများတွင် ပစ္စည်းကို မည်သူ

မည်ဝါပိုင်ဆိုင်ကြောင်း ဆုံးဖြတ်ခွင့် မရှိချေ။ ထိုအချက်နှင့် ပတ်သက်၍ ဦးလှဖေ နှင့် ဦးမောင်မောင်(၁) အမှုစီရင်ထုံးတမ်း သေသုဇာတ်ပစ္စည်းကို အုပ်ထိန်းရန် လျှောက်ထားရာ၌ ပစ္စည်းကို မည်သူ့မည်ဝါပိုင်ကြောင်း ဆုံးဖြတ်ခွင့် မရှိဟုဆိုထားသည်။ အလားတူ စီရင်ထုံးအမျိုးမျိုးအပြားရှိလေသည်။ မတုတ် နှင့် မသီ(၂)၊ မကြည်ကြည် နှင့် မရွှေ ပါ ၂ (၃) အမှုစီရင်ထုံးများကိုကြည့်ပါ။ ထို့ကြောင့် ယခုကျွန်ုပ်ရွှေရှိ အမှုတွင် ခုံလူကြီး ချမှတ်သည့် စီရင်ချက်သည် အမှုတွင် ရုံးတော်၌ရှိသည့် စီရင်ပိုင်ခွင့်ကို ကျော်လွန်၍ ချမှတ်သည့် အမိန့်ဖြစ်သည်။

၁၉၆၆
 ၁။ မိ(သေသူ)
 ၂။ ရင်းခံတရားဝင်
 ၃။ ကိုယ်စားလှယ်
 ၄။ များ
 ၅။ မပု၊
 ၆။ မအရှာဘီ၊
 ၇။ မကြည်
 ၈။ မဘီ၊
 ၉။ မလတ်၊
 ၁၀။ နှင့်
 ၁၁။ မူ(ရ်)တီး။

ခုံလူကြီးခန့်အပ်ရန် လျှောက်ထားသည့် လျှောက်လွှာ၌ အခင်းဖြစ် ပစ္စည်းများကို ပိုင်ဆိုင်လိုကြောင်းဖြင့် တရားစွဲဆို ထားပါသည်ဟု ဖော်ပြထားသည်။ အမှုသည်များ အချင်းချင်း သဘောတူ ချုပ်ဆိုခဲ့သည့် စာချုပ်၌လည်း ဦးကျော်ထွန်းအား မိမိ သဘောအတိုင်း သင့်လျော်သလို ရင်းတို့ရထိုက်သော အခွင့်အရေးကို စီမံခွဲဝေ ပေးပါရန် သဘောတူညီကြောင်း ဖော်ပြထားသည်။ သို့ရာတွင် ထိုကဲ့သို့အမှု၌ အဆုံး အဖြတ်မပေးနိုင်သည့် ပြဿနာကို ခုံလူကြီးအား ဆုံးဖြတ်စေခြင်းဖြင့် လိုအပ်သလို ရုံးခွန်တော် ထမ်းဆောင်ကာ တရားမကြီးမှု စွဲဆိုခြင်းမ ရှောင်ကွင်းရာရောက်သော ကိစ္စမျိုးကို ရုံးတော်က ခွင့်ပြုနိုင်မည် မဟုတ်ချေ။

အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း ဦးကျော်ထွန်းအား ခုံလူကြီးအဖြစ် ခန့်အပ် သည့်အမိန့်စာ၌လည်း ဤအမှုတွင် အမှုသည်များ သဘောကွဲလွဲကြသည့်အကြောင်း အရာတို့ကိုသာလျှင် စီရင်ဆုံးဖြတ်ရန် လွှဲပြောင်းလိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။ ဤအမှုကို ကျော် လွန်၍ အမှုသည်များ ကွဲလွဲနေသည့် အခြား အကြောင်းအရာများကို စီရင်ဆုံးဖြတ်ရန် မဟုတ်၊ အမွေထိန်းစာ လျှောက်ထားသည့် အမှုတွင် မည်သူ့အား အမွေထိန်းစာ ထုတ်ပေးရန် သင့်သည်ဟူသော အချက်မှာ အဓိကအချက်ဖြစ်သည်။ ထိုအမှုမျိုး၌ ပစ္စည်းကို မည်သူပိုင်ဆိုင်ကြောင်း စဉ်းစား ဆင်ခြင်ရန်မဟုတ်၊ ထို့ကြောင့် ခုံလူကြီး ဦးမကျော်ထွန်း ချမှတ်သည့် စီရင်ချက်သည် ရုံးတော်၏ စီရင်ပိုင်ခွင့် အာဏာကို ကျော်လွန်ကာ ချမှတ်သည့် အမိန့်ဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားလေသည်။ ခုံသမာဓိ အက် ၃၀၀ ပုဒ်မ ၃၀ (၈) တွင် ခုံလူကြီး၏ စီရင်ချက်သည် အခြားသော အကြောင်းများ ကြောင့် တည်မြဲခိုင်မာခြင်း မရှိလျှင်၊ ထိုစီရင်ချက်ကို ပယ်ဖျက်နိုင်ကြောင်း ပြဋ္ဌာန်း ထားသည်။ ထို့ကြောင့် ပညာရှိအောက်ရုံး တရားသူကြီးက ထိုစီရင်ချက်ကို ပယ်ဖျက် ခြင်းမှာ မှန်ကန်သဖြင့် ယခုကျွန်ုပ်ရွှေရှိ အမှုခုံလူကို စရိတ်နှင့်တကွ ပလပ်လိုက်သည်။

ဤရုံးရွှေနေခမှာငွေကျပ် ၅၁ တိတိ ဖြစ်စေရမည်။

(၂) အောက်မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး၊ အတွဲ ၅၊ ၁၉၀၉-၁၀၊ စာ ၇၈။
 (၃) အောက်မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး၊ အတွဲ ၁၊ ၁၉၀၂၊ ၃၊ စာ ၁၅၄။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

တရားမပြင်ဆင်မှု

တရားသူကြီး ဦးချစ် ရွှေတောင်

† ၁၉၆၆

ဩဂုတ်လ
၂၉ ရက်။

ဒေါ်အေးစိန် ပါ ၂ (ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားသူများ)

နှင့်

ဦးနေဝင်း (ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားခံရသူ)*

တရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၃၃ နည်း ၂ (၁)—ပစ္စည်းကို လွှဲပြောင်းလွှာ စာရင်းတွင်ဖော်ပြထားသည့် နေခြင်း—မရိုးဖြောင့်သောသဘောဖြင့် ထိန်ချန်၍ဖော်ပြထားခြင်း—လွှဲပြောင်းလွှာကို လက်မခံနိုင်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ လွှဲပြောင်းထားသူသည်၊ ပစ္စည်းကို လွှဲပြောင်းလွှာစာရင်းတွင်ဖော်ပြထားသည့် နေခြင်းမှာ မရိုးဖြောင့်သောသဘောဖြင့် ထိန်ချန်၍ ဖော်ပြထားခြင်းမှ သာလျှင် ၎င်း၏လွှဲပြောင်းလွှာကိုလက်မခံနိုင်ဘဲ ပယ်နိုင်သည်။

လျှောက်ထားခံရသူသည်၊ မိမိဖော်ပြထားသော စာရင်း၌ ပစ္စည်းသုံးမျိုးကို ဖော်ပြထားသည့် ခြင်းမှာ သဘောမှီပြု၍ ဖော်ပြထားသည့် ဖြစ်သည် ဟု တွေ့ရှိရသဖြင့် မရိုးသားသော သဘော နှင့် ထိန်ချန်သည့် အခြေအနေမျိုး ဖြစ်သည်ဟု မယူဆနိုင်ပေ။

မဟာရာ (၅) ဘာလီနှင့် အများနှင့် မ? (လ်) ထေရတ်(၁)၊ ဝိဇ္ဇီ နှင့်အများ၊ အေ၊ အိုင်၊ အာ (၆)၊ ၁၉၅၂၊ အလဟာဘတ်၊ စာ ၆၀၈။

ကုပ္ပဆာမိနိုင်ဦး နှင့် မာရာဝတ် (ပ) နိုင်ဦးနှင့် အများ၊ အေ၊ အိုင်၊ အာ (၆)၊ ၁၉၄၃၊ မာရပ် (၆)၊ စာ ၁၁။

မေဒုကာမာ (လ်) လာဗင်ကတာဆပ်ဘာရက်ဝီ နှင့် မေဒုကာမာ (လ်) ကိဆာဆာရက်ဝီ၊ အေ၊ အိုင်၊ အာ (၆)၊ ၁၉၅၀၊ မာရပ် (၆)၊ စာ ၂၉၇။

လက် (၅) မိနာရန်း နှင့် သဟာဦးလာ (လ်) နှင့် အများ၊ အေ၊ အိုင်၊ အာ (၆)၊ ၁၉၄၂၊ အုပ် (၆)၊ စာ ၂၃၉။

ပရာပူး (လ်)ဝက် (ပ) နှင့် ရွန်လာ (လ်) နှင့် အများ၊ အေ၊ အိုင်၊ အာ (၆)၊ ၁၉၄၂၊ လာဟို၊ စာ ၃၂၈။

* ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ တရားမပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၁၉။
† ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ တရားမ အသေးအပွဲမှု အမှတ် ၁၉ တွင်ပုသိမ်မြို့၊ ခရိုင်တရားမ တရားသူကြီး ရုံးတော်၏ ချမှတ်သော အမိန့်ကိုပြင်ဆင်မှု။

မောင်မျှော်မိလားကူအားနှင့် ပါစုတ်တန်ဖတ် (၆) နှင့်အများ၊ အေ၊ အိုင်၊ အာ (၃)၊ ၁၉၃၂၊
ပတ္တနာ၊ စာ ၃၀၈။

မောင်ကျော့နော့တုန်နစ်ဆာဘိဘိ နှင့်အများ နှင့် မောင်အိုင်စရာကုန်နစ်ဆာ၊ အေ၊ အိုင်၊
အာ (၃)၊ ၁၉၄၁၊ ပတ္တနာ၊ စာ ၆၃၈ ရည်ညွှန်းသည်။

ဦးထွန်းမောင် နှင့် မကြောင်ထယ်၊ ၁၉၆၂ ခုနှစ်၊ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး၊ တရားလွှတ်တော်၊
စာ ၂၂၁၊ ခြားနားပြသည်။

ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားသူအတွက်။ ။မငွေတာ အင်(န်)စီဆင်း။

ပြင်ဆင်ရန် လျှောက်ထားခံရသူအတွက်။ ။ဦးမောင်မောင်ခင်။

တရားသူကြီး ဦးချစ်။ ။လျှောက်ထားခံရသူ ဦးနေဝင်းက၊ လျှောက်ထားသူ
များ ဖြစ်ကြသော ဒေါ်အေးစိန်နှင့် မခင်ရွှေတို့အား၊ အချင်းဖြစ် ဆန်စက်၏ တန်ဘိုး
တဝက်နှင့် ၁၉၆၂ ခု၊ ဒီဇင်ဘာလမှစ၍ ယနေ့အထိ ဆန်စက်၏ အသားတင်ငွေများ၏
တဝက် အဘိုးငွေ ၄၀,၀၀၀ ကျပ်ထား၍ ရလို့ကြောင်း တရားစွဲဆိုသည်။ ထိုအမှု
တန်ဘိုးအတွက် တံဆိပ်တော်ခေါင်းခွန်မှာ ကျပ်ငွေ ၂,၁၅၀ ဖြစ်သည်။ ထိုတံဆိပ်တော်
ခေါင်းခွန်ကို တရားစွဲဆိုရာ၌ ပေးဆောင်နိုင်စွမ်း မရှိသဖြင့် လူမှုအဖြစ် တရားစွဲဆိုခွင့်
ရလို့မူ လျှောက်ထားခဲ့လေသည်။ ၎င်း၏ လျှောက်လွှာနှင့်အတူတကွ ပေါ်ပြထားသော
ပစ္စည်းစာရင်း၌ မရွှေမပြောင်းနိုင်သော ပစ္စည်းမရှိ။ ရွှေပြောင်းနိုင်သော ပစ္စည်းများ
နှင့် ပတ်သက်၍၊ အမျိုးအမည် ၈ မျိုးပြထားရာ၊ အမှတ် (၁) မှ (၇)တို့သည်
အဝတ်အစားများ ဖြစ်ကြပြီး၊ အမှတ် (၈)မှာ ရွှေကြယ်သီးတစ်တန်ဘိုး ငွေ ၂၅၀ ကျပ်
ဖြစ်သည်။

လျှောက်ထားသူများက လျှောက်ထားခံရသူ ဦးနေဝင်းသည် လူမှုမဟုတ်ပါ။
တံဆိပ်တော်ခေါင်းခွန်ဘိုး ပေးနိုင်သော ပစ္စည်းအခြေအနေ အင်အားရှိပါသည်။
လျှောက်ထားခံရသူ ဦးနေဝင်း တင်ပြသော ပစ္စည်းစာရင်းများအပြင်၊ နောက်ထပ်
စိန်ရွှေပစ္စည်းများ ၈ မျိုး ရှိပါသေးသည်ဟု တင်ပြသွားသည်။ လျှောက်ထားခံရသူ
ဦးနေဝင်းက၊ လျှောက်ထားသူများ တင်ပြသော စာရင်းမှ အမှတ် (၁)မှ (၅)တို့သည်
အချင်းဖြစ် ဆန်စက်လုပ်ငန်းတွင် အစုရှယ်ယာအတွက် ထုခဲ့ရောင်းချပြီး ဖြစ်ပါသည်။
အမှတ် (၆)တွင် ပေါ်ပြထားသော စိန်နားကပ်တစ်ခုမှာ သမီး မင်္ဂလာဆောင်စဉ်က
လက်ဖွဲ့ပြီးဖြစ်ပါသည်။ အမှတ် (၇) ကျောက်ဖြူ နားပန်တစ်ခုနှင့် အမှတ် (၈)
ရွှေကြယ်သီး ငါးလုံးတို့မှာ မိမိပိုင်မဟုတ်ပါ။ မိမိ၏ဇနီး ဒေါ်ကုန်းပိုင် ပစ္စည်းဖြစ်သဖြင့်
မိမိပေါ်ပြခဲ့သော ပစ္စည်းစာရင်းထဲတွင် မထည့်သွင်းခဲ့ပါ။

၁၉၆၆
ဒေါ်အေးစိန်
ပါ ၂
နှင့်
ဦးနေဝင်း။

၁၉၆၆
ဒေါ်အေးစိန်
ပါ ၂
နှင့်
ဦးနေဝင်း။

လျှောက်ထားခံရသူ ဦးနေဝင်း၏ ပစ္စည်းအင်အားနှင့် ဖတ်သက်၍၊ ရုံးမှ စုံစမ်း စစ်ဆေးရာတွင် သက်သေများ၏ထွက်ချက်အရ၊ လျှောက်ထားခံရသူ ဦးနေဝင်းပိုင် ပစ္စည်းများမှာ ရွှေကြယ်သီးတစုံ တန်ဘိုးငွေ ၂၅၀ ကျပ်၊ မိမိပိုင်မဟုတ်စေကာမူ၊ မိမိ၏ဇနီး ဒေါ်ကုန်းပိုင်ဖြစ်သော ကျောက်ဖြူ နားကပ်တစ်ခု တန်ဘိုးငွေ ၆၀ ကျပ်နှင့် ရွှေကြယ်သီးတစုံ တန်ဘိုး ငွေ ၅၀၀ ကျပ်အပြင်လျှောက်ထားသူများနှင့် အငြင်းပွား၍ မိမိလက်ဝယ်တွင် ရောက်ရှိနေသော ပတ္တမြားလက်စွပ်တကွင်း တန်ဘိုးငွေ ၃၀၀ ကျပ် စုစုပေါင်း တန်ဘိုးငွေ ၁,၁၁၀ ကျပ် ဖြစ်သဖြင့် လျှောက်ထားခံရသူ ဦးနေဝင်းသည် တံဆိပ်တော် ခေါင်းခွန်ကို ကပ်နိုင်သော နေအင်အား မရှိသဖြင့် လူမွဲဟု ယူဆနိုင် သောကြောင့်၊ ၎င်း၏ လူမွဲလျှောက်လွှာကို ခွင့်ပြုလိုက်သည်။ အမှုကြီးကို ဆက်လက် စစ်ဆေးသွားရန် အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်။

ထိုအမိန့်ကို မကျေနပ်သဖြင့် လျှောက်ထားသူများ ဖြစ်ကြသော ဒေါ်အေးစိန်နှင့် မခင်ရွှေတို့က တရားမကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၁၁၅ အရ၊ ဤရုံးသို့ ပြင်ဆင်လွှာ တင်သွင်းလေ သည်။

လျှောက်ထားသူများ၏ ပညာရှိရွှေနေကြီး မစ္စတာ အင်(န်)စီဆင်းက၊ လျှောက် ထားခံရသူ ဦးနေဝင်းသည် အမှုစွဲဆိုရာ၌ လူမွဲအဖြစ် လျှောက်ထားရာတွင် ၎င်းတွင် ရှိသော ပစ္စည်းအားလုံးတို့ကို ဖော်ပြရန်ရှိသော်လည်း၊ ဖော်ပြခြင်းမပြုဘဲ ထိန်ချန်ထား သဖြင့် ယင်းသို့ ထိန်ချန်ခြင်းမှာ မရိုးသားသော ထိန်ချန်ခြင်းမျိုး ဖြစ်သည်ဟု ယူဆရန် ရှိသောကြောင့် တရားမကျင့်ထုံး ပုဒ်မအမိန့် ၃၃၊နည်း ၂ (၁) နှင့်အညီဆောင်ရွက်ခြင်း မရှိသဖြင့်၊ ၎င်း၏ လူမွဲလျှောက်လွှာကို အောက်ရုံးက ပယ်သင့်ပါသည်ဟု တင်ပြသွား ပြီးနောက်၊ အောက်ပါ စီရင်ထုံးများကို ညွှန်ပြသွားလေသည်။

မဟာရာ(ဂျီ)ဘာလီနှင့် အများနှင့် မဒု(လ်)ထေရတ်(ချ်) ဒိဋ္ဌိနှင့် အများ (၁) အမှုတွင် အောက်ပါအတိုင်း အဆုံးအဖြတ်ပေးထားသည်။

“Rule 2 of Order 33 is mandatory. In an application for leave to sue in *forma pauperis* the utmost *bona fide* is required for the petitioner in the matter of disclosure of his assets and any intentional departure from good faith whatever the motive might be, must attract the consequence of a dismissal of the petition. The fact that even if the suppressed assets were disclosed it would not affect the question of pauperism, is not relevant.”

(၁) အေ၊ အိုင်၊ အာ(ရ်)၊ ၁၉၅၂၊ အလဟဏတ်၊ စာ ၆၀၈။

၎င်းပြင်၊ ကုပစ္စည်းမီနိုင်ခြင်းနှင့် ဗာရာဒတ် (ပ) နိုင်ငံခြားနှင့်အများ (၂) အမှုတွင် အောက်ပါ အဆုံးအဖြတ်ကို ပေးထားသည်။

၁၉၆၆
ဒေါ်အေးစိန်
ပါ ၂
နှင့်
ဦးနေဝင်း။

"In an application for leave to sue in *forma pauperis*, the utmost *bona fide* is required of the petitioner in the matter of the disclosure of his or her assets and any intentional departure from good faith whatever the motive might be, must attract the consequence of a dismissal of the petition, because under Order 33, Rule 2 read with Order 33, Rule 5 (a) it is the bounden duty of the petitioner to make a full and accurate verified statement about his properties. The fact, that even if the suppressed assets were disclosed, it would not affect the question of pauperism, is not relevant."

ထို့ပြင်၊ မောကမာ(လ်)လာဗင်ကတံဆိပ်ဘာရက်ဒီ နှင့် မော့ကမာ(လ်)ကိ ဆာဘာရက်ဒီ (၃) အမှုတွင်—

"The petitioner for leave to sue in *forma pauperis* is expected to disclose whatever property he is actually possessed of but also whatever property he is entitled to, apart from the subject-matter of the suit."

ဟု အဆုံးအဖြတ်ပေးထားသည်။

လျှောက်ထားခံရသူ၏ ပညာရှိ ရှေ့နေကြီး ဦးမောင်မောင်ခင်က လျှောက်ထားခံရသူသည် တင်ပြသော ပစ္စည်းစာရင်းတွင် ကျောက်ဖြူ နားကပ်တံနှင့် ရွှေကြယ်သီးတစုံကို တင်မပြခြင်းမှာ ထိုပစ္စည်းများသည် ၎င်းပိုင်ပစ္စည်းများမဟုတ်၊ ၎င်း၏ ဇနီးပိုင်ပစ္စည်းများ ဖြစ်သောကြောင့် မိမိနှင့် မည်သို့မျှမပတ်သက်ဟု ယူဆပြီး သဘောရိုးဖြင့် တင်မပြခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ၎င်းပြင် အမှုတွင် စုံစမ်းတွေ့ရှိရသော ပတ္တမြားလက်စွပ်မှာလည်း၊ လျှောက်ထားသူများနှင့် အငြင်းပွားနေသော ပစ္စည်းများ ဖြစ်သဖြင့် ပိုင်ဆိုင်မှု မသေချာသောကြောင့်၊ စာရင်းတွင် ဖော်ပြထားခြင်း မရှိပါ။ ယင်းသို့ ဖော်မပြထားခြင်းမှာ ထိန်ချန်သော သဘောမျိုး မဟုတ်ပါ။ ထိန်ချန်သည်ဟု ဆိုစေကာမူဦး၊ မရိုးသားသော သဘောဖြင့် ထိန်ချန်သည်ဟု မဆိုနိုင်ပါ။ အောက်ရုံးက တွေ့ရှိသည့်အတိုင်း၊ လျှောက်ထား ခံရသူ၏ ဓနအင်အားမှာ စုစုပေါင်း ၁,၁၁၀ ကျပ်သာလျှင်

(၂) အေ၊ အိုင်၊ အာ(ရ်)၊ ၁၉၄၃၊ မဒရပ်(စ်)၊ စာ ၁၁။

(၃) အေ၊ အိုင်၊ အာ(ရ်)၊ ၁၉၅၀၊ မဒရပ်(စ်)၊ စာ ၂၉၇။

၁၉၆၆
 အောက်အောက်
 ပါ ၂
 နှင့်
 ဦးနေဝင်း။

ဖြစ်သောကြောင့် တံဆိတ်တော်ခေါင်းခွန်ဖြစ်သော ကျပ်ငွေ ၂၁၅၀ ကို မစီခြင်း
 ကြောင့်လျှောက်ထားခံရသူသည်လူမွဲတဦးဖြစ်ပါသည်ဟုအောက်ရုံးတရားသူကြီး
 ၏အဆုံးအဖြတ်မှာ မှန်ကန်ပါသည်ဟုတင်ပြပြီးလျှင်၊ အောက်ဖော်ပြပါ စီရင်ထုံး
 များကိုအကိုးအကားပြုလုပ်၍ ညွှန်ပြသွားသည်။

ထက်(၁)ပီနာရန်း နှင့် ဘဟာဒူးလာ(လ်) နှင့်အများ(၄) အမှုတွင်---

"Substantial compliance with the provisions of Rule 2 is sufficient.

Where an applicant seeking leave to sue in *forma pauperis* had given particulars of all the property he possessed and claimed in the plaint, and he did not attach a separate schedule to his application showing that his immoveable property was nil apart from that claimed by him :

Held that all facts respecting his moveable and immoveable property, so far as could be seen were placed before the Court by the applicant. If he had no immoveable property, apart from that which was the subject of the suit, it was only necessary for him to say so, as he did. Therefore there was a substantial and sufficient compliance with the requirements of Rule 2."

ဟုအဆုံးအဖြတ်ပေးထားသည်။

၎င်းပြင်ပရာပူး(လ်) ဒက်(၆)နှင့်ရှန်လာ(လ်)နှင့်အများ(၅)အမှုတွင်အောက်
 ပါအတိုင်းအဆုံးအဖြတ်ပေးထားသည်။

"It is true that under Order 33, Rule 5, the Court is bound to reject an application which is not framed and presented in the manner prescribed by Rules 2 and 3, but from this it does not follow that Rule 2 is to be meticulously interpreted against the petitioner. After all, the Code is not designed as a trap which a litigant must try to avoid by all means in his power but is designed to enable the Court to ascertain the real points in issue between the parties and come to a speedy and clear determination of those points."

-
- (၄) အေ၊ ဆိုင်၊ အာ(၄)၊ ၁၉၄၂၊ ဆပ်(ခ)၊ စာ ၂၃၉။
 - (၅) အေ၊ ဆိုင်၊ အာ(၄)၊ ၁၉၄၂၊ လာဟို၊ စာ ၃၂၈။

ထိုပြင်၊ မောင်ချန်ပီလားကုအားနှင့် ပါစွတ်တန်ဒတ်(၆)နှင့်အများ(၆)အမှုတွင်၊
အောက်ပါအတိုင်း အဆုံးအဖြတ်ပေးထားသည်ကိုတွေ့ရှိရသည်။

၁၉၆၆
ဒေါ်စောစိန်
ပါ ၂
နှင့်
ဦးနေဝင်း။

“The object of prescribing that the pauper should set out a list of his properties is to help the Government in ascertaining whether the applicant is in a position to pay the court-fee payable on the plaint. It cannot be said that the omission of a few articles worth a few rupees which could in no way affect the decision of the Court on the question of pauperism has the affect of throwing out the application on the ground that it does not contain a list of all the properties held by the petitioner. Where there is nothing to show that the omission of moveables of small value was an act of bad faith on the part of the petitioner, the application cannot be rejected on that ground.”

၎င်းပြင်၊ မောင်ဂျော့နော့တူနန်နစ်ဆာဘီဘီနှင့် အများနှင့်မောင်အိုင်ရာကူနန်နစ်ဆာ
(၇)အမှုတွင်၊ အောက်ပါအတိုင်း အဆုံးအဖြတ် ပေးထားသည်ကိုလည်း တွေ့ရှိရသည်။

“Omissions from the schedule of properties of some items need not by themselves be fatal unless they are *mala fide*.”

ကျွန်ုပ်သည်၊ ဤအမှုကို အသေးစိတ် ဝေဖန်သုံးသပ်ရာတွင် တွေ့ရှိရသည်မှာ လျှောက်ထားခံရသူ ဦးနေဝင်းသည်၊ လူမွဲလျှောက်လွှာနှင့် ပူးတွဲ၍တင်သော မိမိပိုင် ပစ္စည်းစာရင်းတွင် လျှောက်ထားသူများက တင်ပြသော စာရင်းကို ဖော်ပြထားခြင်း မရှိသည့်အပြင်၊ လျှောက်ထားသူများနှင့် အငြင်းပွားနေသော ပတ္တမြားလက်စွပ် တကွင်းကိုလည်း ဖော်ပြထားခြင်းမရှိပေ။ ဤကဲ့သို့ ဖော်ပြထားခြင်းမရှိခြင်းသည် ထိန်ချန်ထားခြင်းမျိုးလော၊ ထိန်ချန်ထားသည်ဟု ဆိုလျှင်လည်း၊ မရိုးပြောင့်သော သဘောနှင့် ထိန်ချန်ထားခြင်းမျိုးလောဟု စဉ်းစားရန်ရှိသည်။

ပညာရှိ ခရိုင်တရားမ တရားသူကြီးက လူမွဲလျှောက်လွှာနှင့် ပတ်သက်၍ သက်သေ များကို အသေးစိတ် စုံစမ်းစစ်ဆေးပြီး၊ မိမိတွေ့ရှိရသော ဦးနေဝင်းပိုင် ပစ္စည်းများကို ဖော်ပြထားခြင်းပင် ဖြစ်ပေသည်။ ထိုပစ္စည်းများအရဆိုလျှင်၊ တန်ဘိုးမှာ ကျပ် ၁,၁၀၀ သာလျှင် ဖြစ်သဖြင့် တံဆိပ်တော်ခေါင်းဘိုးကို မမှီသောကြောင့်၊ ဦးနေဝင်းသည် လူမွဲတဦး ဖြစ်သည်ဟု ယူဆပြီး၊ ၎င်း၏လူမွဲလျှောက်လွှာကို လက်ခံလိုက်ခြင်း ဖြစ်ပေ

(၆) အေ၊ အိုင်၊ အာ(ရ်)၊ ၁၉၃၂၊ ပတ္တနာ၊ စာ ၃၀၈။
(၇) အေ၊ အိုင်၊ အာ(ရ်)၊ ၁၉၄၁၊ ပတ္တနာ၊ စာ ၆၃၈။

၁၉၆၆
ဖေါ်အောစိန်
ပါ
နှင့်
ဦးနုဝင်း။

သည်။ လျှောက်ထားသူများကတင်ပြသော စာရင်းတွင်အမျိုးအမည် ၈ မျိုးရှိရာ ပဌမ အမှတ် (၁)မှ (၅)အထိ ပစ္စည်းများမှာ ဦးနုဝင်းထံတွင် မရှိတော့ပေ။ ဦးနုဝင်းက ထိုပစ္စည်းများကို ထုခဲ့၍ အချင်းဖြစ် ဆန်စက်တွင် အစုရှယ်ယာ ဝင်လိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်ဟူသော အဆိုကို လျှောက်ထားသူများက တိကျပြတ်သားစွာ မပြင်းနိုင်။ ပညာရှိ တရားသူကြီးကလည်း လက်ခံထားပြီးဖြစ်သည်။ ထို့နည်းအတူ အမှတ် (၆) တွင် ဖေါ်ပြထားသော စိန်နားကပ်တရံကိုလည်း ဦးနုဝင်း၏ သမီး မင်္ဂလာ ဆောင်စဉ်က လက်ဖွဲ့လိုက်ပြီး ဖြစ်သည်နှင့်ပတ်သက်၍ မပြင်းမထွက်ပေ။ သို့ရာတွင် အမှတ် (၇)နှင့် (၈)တို့ကို ဖေါ်ပြထားသည့် ပစ္စည်းနှစ်ခုနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ၎င်းတို့မှာ ဦးနုဝင်း၏ ကိုယ်ပိုင်ပစ္စည်းများ မဟုတ်၊ ၎င်း၏ဇနီး ဒေါ်ကွန်ပိုင် ပစ္စည်း များ ဖြစ်နေသဖြင့် ဦးနုဝင်း၏ စာရင်းတွင် ဖေါ်ပြထားခြင်း မရှိသည်မှာ ဦးနုဝင်း သည် မရိုးသားသော သဘောနှင့် ထိန်ချန်ထားသည်ဟု မဆိုနိုင်ပေ။ အောက်ရုံးတွင် ဦးနုဝင်း၏ ရွှေနေကြီးက တင်ပြသော ဦးထွန်းမောင်နှင့် မကြောင်ထယ် (၈) အမှုနှင့် မသက်ဆိုင်ပေ။ ထိုအမှုတွင် အမှုသည်များတို့မှာ တရုပ် ဘရင်ဂျီဝင် ခရစ်ယန် လူမျိုးများ ဖြစ်ကြသည့် အားလျော်စွာ မယားပစ္စည်းကို လင်က ပိုင်ဆိုင်ခြင်း မရှိပေ။ ယခု အမှုတွင် ဦးနုဝင်းနှင့် ဒေါ်ကွန်ပိုင်တို့မှာ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များ ဖြစ်ကြသဖြင့် ဒေါ်ကွန်ပိုင် ပစ္စည်းဖြစ်သည့် ဖေါ်ပြထားသော ပစ္စည်း နှစ်မျိုးမှာ ဦးနုဝင်း၌ တဝက်သာ ပိုင်ဆိုင်ခွင့် ရှိပေသည်။ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင် အောက်ရုံး ပညာရှိ တရား သူကြီးက ရွှေနေကြီး တင်ပြသော စီရင်ထုံးကို လက်မခံဘဲ ငြင်းပယ်လိုက်ခြင်း ဖြစ် သည်။

အထက်တွင် ဖေါ်ပြခဲ့ပြီးသော နှစ်ဘက်သော ရွှေနေကြီးများ ကိုးကားထားသော စီရင်ထုံးများကို ကျွန်ုပ်တို့သည် အသေးစိတ် စိစစ်ဝေဖန်သုံးသပ်သည်။ ယင်းသို့ စိစစ် ဝေဖန်သုံးသပ်ရာ၌ တွေ့ရှိရသော အဓိကအချက်မှာ လူမွဲလျှောက်ထားသူသည် ပစ္စည်း ကို လူမွဲလျှောက်လွှာ စာရင်းတွင် ဖေါ်မပြထားဘဲ နေခြင်းမှာ၊ မရိုးပြောင်သော သဘောဖြင့် ထိန်ချန်၍ ဖေါ်မပြထားခြင်းမှသာလျှင် ၎င်း၏ လူမွဲလျှောက်လွှာကို လက်မခံနိုင်ဘဲ ပယ်နိုင်သည်။

ယခု အမှုတွင် ဦးနုဝင်းသည် မိမိဇနီးဒေါ်ကွန်ပိုင် ကျောက်ဖြူ နားကပ်တရံနှင့် ရွှေကြယ်သီး တစုံကို မိမိတင်ပြသော စာရင်းတွင် ဖေါ်ပြထားခြင်း မရှိသည်မှာ ထို ပစ္စည်းများသည် မိမိကိုယ်ပိုင်ပစ္စည်းများမဟုတ်ကြောင်းရိုးသားစွာ တွေ့မြင်ယူဆသည့် အတွက် ဖေါ်မပြထားခြင်း ဖြစ်ပေသည်ဟု ယူဆသည်။ ထို့ပြင် လျှောက်ထားသူများ

(၈) ၁၉၆၂ ခု၊ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး၊ တရားလွှတ်တော်၊ စာ ၂၂၁။

နှင့် အငြင်းပွားနေသော ပတ္တမြားလက်စွပ်တစ်ကွင်းကို ဖော်မပြထားခြင်းမှာလည်း ထိုပစ္စည်းသည် အငြင်းပွားနေသော ပစ္စည်းဖြစ်နေသဖြင့် မိမိကိုယ်တိုင် ပိုင်ဆိုင်ခွင့် အတိအကျ အခြေအနေမျိုး မရောက်ရှိသောကြောင့် မိမိ၏ စာရင်းတွင် ဖော်မပြ ခြင်းမှာ မရိုးသားသောသဘောဖြင့် ထိန်ချန်ထားသည်ဟု ဆိုနိုင်ရန်ခဲယဉ်းပေသည်။

အမှုတစ်ခုလုံးကိုချဲ့၍ လိုရင်းအချက်ကို သတ္တုချရလျှင် လျှောက်ထားခံရသူ ဦးနေဝင်းသည် မိမိဖော်ပြထားသော စာရင်း၌ ပစ္စည်းသုံးမျိုးကို ဖော်ပြ မထားမိခြင်းမှာ၊ သဘောရှိပြီး ဖော်ပြမထားမိခြင်း ဖြစ်သည်ဟု တွေ့ရှိရသဖြင့် မရိုးသားသော သဘောနှင့် ထိန်ချန်သည့် အခြေအနေမျိုး ဖြစ်သည်ဟု မယူဆ နိုင်ပေ။

ထို့ကြောင့် အောက်ရုံးပညာရှိ တရားသူကြီး တွေ့ရှိချက်မှာ မှားယွင်းသည် ဟု မဆိုနိုင် သောကြောင့် ၎င်း၏ အမိန့်ကို အတည်ပြုပြီး လျှောက်ထားသူများ လျှောက်လွှာ ကို စရိတ်နှင့်တကွ ပယ်လိုက်သည်။

ဤရုံး ရှေ့နေကြီး စရိတ်မှာ ကျပ် ၃၄ သတ်မှတ်လိုက်သည်။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

တရားမအသေးအဖွဲ့လျှောက်လွှာ

နိုင်ငံတော် တရားရုံးကြီးချုပ် ဦးမြင့်သိန်း၊ တရားရုံးကြီး ဦးချန်ထွန်း၊ တရားရုံးကြီး ဦးဘိုကြီး တို့ရွှေတွင်

၁၉၅၈

ဒေါ်အေးဆင့် (လျှောက်ထားသူ)

ဧူလိုင်လ
၁၄ ရက်။

နှင့်

တွဲဘက်အမြတ်တော်ခွန်မင်းကြီး(လျှောက်ထားခံရသူ) *

အမြတ်တော်ခွန် အက်ဥပဒေ ၃၃(၂) — ၁၉၅၃ ခုနှစ်တွင် ပြင်ဆင်ခြင်း — အမြတ်တော်ခွန်မင်းကြီး သည် အမြတ်တော်ခွန်စည်းကြပ်သည့် အမှုများကို ခေါ်ယူ စစ်ဆေးပြီးနောက် သင့်တော်သည့် ထင်မြင်သည့်အတိုင်း လိုအပ်သည့်အမိန့်များ ချမှတ်နိုင်ခွင့်ရှိ မရှိ။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ အမြတ်တော်ခွန် အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၃၃(၂) ကို ၁၉၅၃ ခုနှစ် အမြတ်တော်ခွန် (ပြင်ဆင်ချက်) အက်ဥပဒေအရ ပြင်ဆင်ပြီးဖြစ်သဖြင့်၊ အမြတ်တော်ခွန်မင်းကြီးသည် အမြတ်တော် ခွန် စည်းကြပ်သည့်အမှုများကို ခေါ်ယူစစ်ဆေးပြီးနောက် မိမိသင့်တော်သည့် ထင်မြင်သည့်အတိုင်း လိုအပ်သည့်အမိန့်များကို ချမှတ်နိုင်ခွင့်မရှိ။

လျှောက်ထားသူအတွက်။ ။ ဦးပိုင်နှင့် ဦးသန်းစိန်။

လျှောက်ထားခံရသူအတွက်။ ။ (အစိုးရရှေ့နေကြီး) ဦးလှမောင်။

တရားသူကြီး ဦးဘိုကြီး။ ။ ဤအမှုတွင်၊ လျှောက်ထားသူ ဒေါ်အေးဆင့်အပေါ် ၁၉၅၃-၅၄ ခုနှစ်အတွက်၊ အမြတ်တော်ခွန် ၁,၀၃၄ ကျပ်၊ ၄ ပြားစည်းကြပ်ခဲ့သည်ကို လျှောက်ထားခံရသူ တွဲဘက် အမြတ်တော်ခွန် မင်းကြီးက စည်းကြပ်နည်းပုံ၊ ချွတ် ယှင်းချက်ရှိသည်ဟုထင်မြင်သဖြင့်၊ အမြတ်တော်ခွန် အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၃၃ အရ၊ ပြင်ဆင် မှုဖွင့်ပြီးလျှင်၊ သက်ဆိုင်ရာ အမှုတွဲကို ခေါ်ယူစစ်ဆေးပြီး၊ ၁၉၅၇ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၂၈ ရက်နေ့စွဲပါအမိန့်ဖြင့်၊ မူလစည်းကြပ်ခဲ့သော အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်သည့်အတွက် ယင်းပယ်ဖျက်သောအမိန့်ကို အမှုခေါ်စာချွန်တော်အမိန့်ဖြင့် ပယ်ဖျက်ပါရန်၊ ဤရုံး တော်သို့လျှောက်ထားလေသည်။

* ၁၉၅၇ ခုနှစ်၊ တရားမအသေးအဖွဲ့ လျှောက်လွှာအမှတ် ၁၂၄။

ခေါ်အေးဆင့်
နှင့်
တွဲဘက်
အမြတ်တော်ခွန်
မင်းကြီး။

အမြတ်တော်ခွန် အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃၃ (၂)ကို ပြင်ဆင်ခြင်းမပြုမီက၊ အမြတ်တော်ခွန်မင်းကြီးသည် အမြတ်တော်စည်းကြပ်သည့် အမှုများကို ခေါ်ယူ စစ်ဆေးပြီးနောက် ပီမီသင့်တော်သည် ထင်မြင်သည့်အတိုင်း လိုအပ်သည့် အမိန့် များကို ချမှတ်နိုင်ခဲ့ရပါသည်။ သို့သော် ပါလီမန်လွှတ်တော်သည် ထိုပုဒ်မ ၃၃(၂)ကို ၁၉၅၃ ခုနှစ်၊ အမြတ်တော်ခွန် (ပြင်ဆင်ချက်) အက်ဥပဒေအရ ပြင်ဆင်ရာတွင်၊ ယင်းသို့ အမြတ်တော်ခွန်မင်းကြီး ချမှတ်သောအမိန့်သည် အမြတ်တော်ခွန်ပေး ဆောင်ရသည့်သူအား မနှစ်နာစေရဟု အတိအလင်းပြဋ္ဌာန်းလိုက်သည်။ သို့ဖြစ်၍ ဤအမှုတွင် အမြတ်တော်ခွန်မင်းကြီးသည် မူလစည်းကြပ်နည်းမှာ ချွတ်ယွင်းချက်များ ရှိသည်ဟု ဆုံးဖြတ်ပြီးလျှင် ထိုစည်းကြပ်သည့်အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်ပြီး အသစ်ထပ်မံ စည်းကြပ်စေရမည်ဟု အမိန့်ချမှတ်ခြင်းသည် လျှောက်ထားသူအား နှစ်နာစေသည့် အမိန့်ဖြစ်သည်ဟု ယူဆရပေမည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ထိုပုဒ်မ ၃၃ ရှင်းလင်း ချက်တွင်၊ ယင်းသို့သော ပြင်ဆင်မှုတွင် အမြတ်တော်ခွန်မင်းကြီးက စွက်ဖက်ခြင်းမပြု ဟု ချမှတ်လျှင် ထိုအမိန့်သည် အခွန်စည်းကြပ်ခြင်းခံရသူအား နှစ်နာစေသည့် အမိန့် မဟုတ်ဟု ဖော်ပြထားသောကြောင့် ဖြစ်လေသည်။

လျှောက်ထားခံရသူအတွက် အစိုးရရှေ့နေကြီးက ပြင်ဆင်ထားသော ပုဒ်မ ၃၃ (၂)ကို လေ့လာသုံးသပ်ရာ၌ အခွန်စည်းကြပ်ခြင်း ခံရသူအား မနှစ်နာစေရဟူသော အပိုဒ်ကို စကားခြွင်းအဖြစ် ဖတ်ရှုရန် လျှောက်ထားလေသည်။ သို့သော် ယင်းသို့ စကားခြွင်းအဖြစ် ဖတ်ရှုခြင်းမပြုနိုင်ကြောင်း ထင်ရှင်းသည့်အချက်ကား၊ ထိုအခွန် စည်းကြပ်ခြင်းခံရသူအား မနှစ်နာစေရဆိုသော အပိုဒ်သည် အမြတ်တော်ခွန်မင်းကြီး ချမှတ်သည့်အမိန့်ကို နာမဝိသေသနအဖြစ်ဖြင့် အထူးပြုထားသည်ဖြစ်သဖြင့် အမြတ်တော်ခွန်မင်းကြီး ချမှတ်သည့်အမိန့်သည် အခွန်စည်းကြပ်ခြင်း ခံရသူအား မနှစ်နာစေသော အမိန့်မျိုးသာဖြစ်ရမည်မှာ ထင်ရှားလေသည်။

ထို့နောက်တဖန် အစိုးရရှေ့နေကြီးက ပုဒ်မ ၃၃ ခြွင်းချက်ကို အထောက်အထား အကိုးအကား ပြုပြီးလျှင် ထိုခြွင်းချက်အရ အမြတ်တော်ခွန်မင်းကြီးသည် စည်းကြပ် ခြင်းခံရသူအား ကြားနာခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ကြားနာခွင့်ပေးခြင်းမပြုဘဲ နှစ်နာစေ သည့် အမိန့်ကို မချမှတ်ရဟု ပြဋ္ဌာန်းထားသဖြင့် ယခုအမှုတွင် လျှောက်ထားသူ အားကြားနာပြီးမှ အမိန့်ချမှတ်သောကြောင့်၊ ၎င်းအား နှစ်နာစေသည့်အမိန့်မျိုးကို ချမှတ်နိုင်ကြောင်းဖြင့် လျှောက်ထားလေသည်။

ယင်းသို့ လျှောက်ထားသည်ကို ဤရုံးတော်က သဘောမတူနိုင်။ ခြွင်းချက်သည် ခြွင်းချက်သာဖြစ်သည်။ ပုဒ်မကြီး၊ ပုဒ်မငယ်တွင်ပါရှိသည့် ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို လွှမ်းမိုးခြင်းမပြုနိုင်ပေ။ အထူးသဖြင့် ပုဒ်မကြီး၊ ပုဒ်မငယ်တွင် အခွန်စည်းကြပ်ခြင်းခံရ

၁၉၅၈
 စစ်အေးသင့်
 နှင့်
 ထိုဘက်အပြတ်
 တော်ခွန်မင်း
 ကူး။

သူ့အား၊ နစ်နာစေသည့်အမိန့်ကို ချမှတ်ခြင်းမပြုနိုင်ဟု၊ ရှင်းလင်းတိကျစွာ ပြဋ္ဌာန်းထားပါလျက်နှင့် ခြွင်းချက်တွင်အကျုံးဝင်သည်ဆိုသောစကားရိပ်စကား မြက်အားဖြင့်၊ အကယ်၍ အခွန်စည်းကြပ်ခံရသူအား၊ ကြားနာခဲ့လျှင် ၎င်းအား နစ်နာစေသည့် အမိန့်ကိုချမှတ်နိုင်သည်ဟု မယူဆနိုင်ချေ။ ယင်းသို့ မယူဆနိုင်ကြောင်းကို၊ အောက်ပါ စီရင်ထုံးများတွင်လည်း အတိအလင်း ဆုံးဖြတ်ခဲ့ဘူးလေသည်။

The Guardians of the Poor of the West Derby Union v. The Metropolitan Life Assurance Society and others (1); Madras and Southern Mahratta Railway Co., Ltd. v. Bezwa-da Municipality (2); and Governor-General in Council v. Madura Municipality (3).

ဘထက်ပေါ်ပြပါအကြောင်းများကြောင့်၊ ၁၉၅၇ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၂၈ ရက်
နေ့စွဲဖြင့် လျှောက်ထားသူအပေါ်၌ တွဲဘက်အမြတ်တော်ခွန်မင်းကြီး ချမှတ်သော
အမိန့်ကိုယ်ပယ်ဖျက်လိုက်သည်။ ဤရုံးတော်ရှေ့နေခမ္ဘာ ၇၅ ဖြစ်စေရမည်။

(1) (1897) Appeal Cases Page 647.

(2) A.I.R. (1944) Privy Council Page 71.

(3) A.I.R. (1949) Privy Council Page 39.

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

တရားမ ပဌမအယူခံမှု

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေ ရွှေတွင်

ဒေါ်အုန်းရင် (အယူခံတရားလို)

နှင့်

ဒေါ်ငွေချို (အယူခံတရားခံ) *

† ၁၉၆၆

ဩဂုတ်လ
၃၁ ရက်။

မြေကွက်ကို ပိုင်ဆိုင်ကြောင်း မြက်ဟကျေညာပေးရန်နှင့် လက်ရောက်အပ်ပေးရန် တရားစွဲဆိုမှု—ကောက်ချက်အားလုံးအပေါ် ဖြေဆိုခြင်းမရှိခြင်း—အငြင်းပွား နေသော အချက်ကို တရားရုံးအနေနှင့် ဆုံးဖြတ်ပေးခြင်း—ဆုံးဖြတ်ချက်သည် ပျက်ပြယ်ခြင်းရှိ မရှိ။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။တရားရုံးအနေဖြင့် အမှုတွင် ပေါ်ပေါက်လျက်ရှိသော အဓိက ပြဿနာကို ဖြေရှင်းကာ အဆုံးအဖြတ်ပြုခဲ့လျှင် ထုတ်နုတ်ခဲ့သော ကောက်ချက်အားလုံးအပေါ် ဖြေဆိုခြင်း မရှိစေကာမူ၊ ၎င်း၏စီရင်ချက်သည် တရားဥပဒေအရ မှားယွင်းချွတ်ချော်သည်ဟု မဆိုနိုင်ချေ။ အမှန်အားဖြင့်ဆိုလျှင် နှစ်ဖက်အမှုသည်များသည် မိမိတို့ အငြင်းပွားနေသော အချက်ကိုကောင်းစွာ သဘောပေါက်ကြသဖြင့်၊ ထိုအငြင်းပွားနေသော အချက်နှင့် ပတ်သက်၍ သက်သေထူခဲ့ကြပြီး၊ တရားရုံးအနေနှင့်လည်း၊ ထိုအချက်ကိုပင် အဆုံးအဖြတ်ပြုခဲ့လျှင်၊ အမှု၌ ကောက်ချက် မရှိစေကာမူ၊ တရားရုံး၏ ဆုံးဖြတ်ချက်သည် ပျက်ပြယ်ခြင်းမရှိပေ။

အယူခံတရားလိုအတွက်။ ။ဦးထွန်းအောင် (၂)။

အယူခံတရားခံအတွက်။ ။ဦးဘတင်။

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေ။ ။အယူခံတရားလို ဒေါ်အုန်းရင်က အယူခံတရားခံ ဒေါ်ငွေချိုအပေါ်၊ ရန်ကုန်မြို့ တရားမ ရုံးတွင်၊ ရန်ကုန်မြို့၊ တောင်ဥက္ကလာပ ရွှေဘိုလမ်း၊ အိမ်အမှတ် ၃၇၂ နှင့် ထိုအိမ်ဆောက်ထားသော မြေကွက်သည် မိမိ တဦးတည်းပိုင်ဆိုင်ကြောင်း မြက်ဟကျေညာပေးရန်နှင့် လက်ရောက် အပ်ပေးရန် တရားစွဲဆိုရာ၊ ၎င်းစွဲဆိုသော အမှုကိုပယ်လိုက်သဖြင့်၊ ဤအယူခံမှု ပေါ်ပေါက် လာရခြင်းဖြစ်သည်။

* ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ တရားမပဌမ အယူခံမှုအမှတ် ၃။

† ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၂၅၄ တွင် ရန်ကုန်မြို့တော် တရားမရုံး စတုတ္ထတရားသူကြီး ရုံးတော်၏ချမှတ်သော ဒီကရီကို အယူခံဝင်မှု။

၁၉၆၆
ဒေါ်ထွန်းရင်
နှင့်
ဒေါ်ငွေချို။

ယခုအမှုတွင် အငြင်းမပွါးသည့် အချက်များကို ပေါ်ပြရမည်ဆိုသော်၊ ဒေါ်လှခင် ဆိုသည့်အမျိုးသမီးသည် ဦးဘိုးခွေးနှင့် အိမ်ထောင်ကျ၍၊ အယူခံတရားလို ဒေါ်အုန်းရင် အား ထွန်းကားသည်။ ဦးဘိုးခွေး သေဆုံးပြီးနောက်၊ ဒေါ်လှခင်သည် ဦးထွန်းတင် ဆိုသူနှင့် နောက်အိမ်ထောင်ပြုသည်။

ဒေါ်လှခင်နှင့် ဦးထွန်းတင်တို့သည် ရွှေတိဂုံစေတီတော်အနီး သံပုံချိုင့်တွင်နေထိုင်ကြသည်။ အယူခံ တရားလိုသည် မိမိအိမ်ထောင်နှင့် သီးသန့်နေသည်။ သံပုံချိုင့်ရှိ အိမ်များကို ဖျက်သိမ်းသောအခါ၊ ဒေါ်လှခင်နှင့် ဦးထွန်းတင်တို့သည် အခင်းဖြစ် မြေကွက်ကို အစားရရှိကြသည်။ ဦးထွန်းတင်မှာ ဆိုင်းသမားဖြစ်၍ နယ်ထွက်နေရသောကြောင့်၊ မြေကွက်ကို ဒေါ်လှခင် တဦးတည်း နာမည်နှင့် ထုတ်ပေးခဲ့ဟန် လက္ခဏာရှိသည်။ ထိုမြေကွက်ပေါ်၌ ဦးထွန်းတင်နှင့် ဒေါ်လှခင်တို့သည် အခင်းဖြစ် အိမ်ကိုဆောက်ပြီး အတူနေထိုင်ခဲ့ကြသည်။ ၁၉၅၉ ခုနှစ် လောက်တွင် ဒေါ်လှခင် ကွယ်လွန်အနိစ္စရောက်သည်။ ၁၉၆၀ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၃ ရက်နေ့တွင် ဦးထွန်းတင်သည် အယူခံတရားခံ ဒေါ်ငွေချိုနှင့် နောက်ထပ် အိမ်ထောင်ပြုသည်။ ထိုနောက် ဦးထွန်းတင် သည် ၁၉၆၄ ခု၊ အောက်တိုဘာလ ၂၇ ရက်နေ့တွင် သေဆုံးသွားသည်။

အယူခံတရားလိုက အခင်းဖြစ်အိမ်နှင့်မြေမှာ ကွယ်လွန်သူ ဒေါ်လှခင်၏ တဦးတည်း ပိုင်ပစ္စည်းဖြစ်၍၊ ဒေါ်လှခင် သေဆုံးပြီးနောက်၊ မိမိသာလျှင် ဒေါ်လှခင်၏ တဦးတည်း သော အမွေစားအမွေခံ ဖြစ်သည့်အလျှောက်၊ ပိုင်ဆိုင်ခွင့်ရှိသည်ဟု အဆိုပြုလာသည်။ အယူခံ တရားခံကလည်း အခင်းဖြစ် ပစ္စည်းသည် ကွယ်လွန်သူ ဦးထွန်းတင် တဦးတည်း ပိုင်ပစ္စည်းဖြစ်၍၊ အယူခံ တရားလို စွဲဆိုသော အမှုကိုပလပ်သင့်သည်ဟု ထုချေသည်။ ပညာရှိအောက်ရုံး တရားသူကြီးက အခင်းဖြစ် ပစ္စည်းကို ဦးထွန်းတင်နှင့် ဒေါ်လှခင်တို့ အကြင်လင်မယားအဖြစ် ပေါင်းသင်းနေစဉ် ရရှိခဲ့ခြင်းဖြစ်၍၊ ၎င်းတို့၏ နှစ်ပါးစုံ ပစ္စည်းဖြစ်ကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် အယူခံတရားလို၏ အမှုစွဲဆိုပုံ မှားယွင်းနေကြောင်း ကောက်ယူကာ အမှုကို ပလပ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

အယူခံတရားလို၏ ပညာရှိ ရွှေနေကြီးက၊ အောက်ရုံး ပညာရှိ တရားသူကြီးသည်၊ ကောက်ချက်လေးခု ထုတ်နုတ်ခဲ့သော်လည်း၊ ထိုကောက်ချက် အားလုံးအပေါ်၌ အဖြေပေးခဲ့ခြင်းမရှိသဖြင့်၊ ၎င်း၏စီရင်ချက်မှာ ဥပဒေနှင့် ကိုက်ညီခြင်း မရှိဟုတင်ပြလာသည်။ တရားမမှုတခုခုကို စီရင်ဆုံးဖြတ်ရာ၌ ကောက်ချက်မှာ အရေးကြီးသည့် အမှု၏ အစိတ်အပိုင်း ဖြစ်သည်ဆိုခြင်းမှာ မငြင်းနိုင်ပေ။ အမှုသည်များ အနေဖြင့် ကောက်ချက်များ အပေါ်မူတည်၍ သက်သေ အထောက်အထား တင်ပြကြရမည် ဖြစ်ပြီး၊ တပုရား အနေဖြင့်လည်း ထိုကောက်ချက်များ အပေါ်၌ပင် မှီငြမ်း၍ အဆုံးအဖြတ်ပြုမည်ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် တရားရုံး အနေဖြင့် အမှုတွင် ပေါ်ပေါက်

၁၉၆၆

ဒေါ်ထွန်းရင်
နှင့်
ဒေါ်ငွေချို။

လျက်ရှိသော အဓိကပြဿနာကို ပြေငြိမ်းကာ အဆုံးအဖြတ် ပြုခဲ့လျှင် ထုတ်နုတ်
ခဲ့သောကောက်ချက် အားလုံးအပေါ် ပြေဆိုခြင်း မရှိစေကာမူ၊ ၎င်း၏စီရင်ချက်သည်
တရားဥပဒေအရ မှားယွင်းချွတ်ချော်သည်ဟု မဆိုနိုင်ချေ။ အမှန်အားဖြင့်ဆိုလျှင်
နှစ်ဘက်အမှုသည်များသည် မိမိတို့ အငြင်းပွားနေသော အချက်ကို ကောင်းစွာ
သဘောပေါက်ကြသဖြင့်၊ ထိုအငြင်းပွားနေသော အချက်နှင့် ပတ်သက်၍ သက်သေထူ
ခဲ့ကြပြီး၊ တရားရုံး အနေနှင့်လည်း ထိုအချက်ကိုပင် အဆုံးအဖြတ် ပြုခဲ့လျှင်၊
အမှု၌ ကောက်ချက် မရှိစေကာမူ၊ တရားရုံး၏ ဆုံးဖြတ်ချက်သည်ပျက်ပြယ်ခြင်းမရှိပေ။
ယခုအမှုတွင် အဓိက အငြင်းပွားနေသော အချက်မှာ အခင်းဖြစ် ပစ္စည်းသည်
ကွယ်လွန်သူ ဒေါ်လှခင်၏ပစ္စည်းဖြစ်သလော၊ သို့တည်းမဟုတ် ကွယ်လွန်သူ ဦးထွန်းတင်
၏ပစ္စည်းဖြစ်သလော ဆိုခြင်းပင်ဖြစ်၏။ ထိုအချက်နှင့် ပတ်သက်၍ အယူခံတရားလိုနှင့်
အယူခံတရားခံတို့သည် သက်သေများကို အသီးသီး တင်ပြခဲ့ကြသည်။ အောက်ရုံး
ပညာရှိ တရားသူကြီးသည် ထိုသက်သေထွက်ချက်တို့အား ဝေဖန်သုံးသပ်ပြီးနောက်၊
အခင်းဖြစ် ပစ္စည်းသည် ဒေါ်လှခင်နှင့် ဦးထွန်းတင်တို့၏ နှစ်ပါးစုံ ပစ္စည်းဖြစ်သည်ဟု
အဆုံးအဖြတ်ပြုခဲ့သည်။ သို့ဖြစ်ရာ အောက်ရုံးပညာရှိ တရားသူကြီးသည် ကောက်
ချက်အားလုံးကို ဖြေကြားခဲ့ခြင်း မရှိစေကာမူ၊ ၎င်း၏ စီရင်ချက်သည် ပျက်ပြယ်
အောင် မှားယွင်း ချွတ်ချော်သည်ဟု မဆိုနိုင်ပေ။

အယူခံ တရားလို၏ ပညာရှိ ရွှေနေကြီးကတဖန်၊ အခင်းဖြစ် ပစ္စည်းသည်
ကွယ်လွန်သူ ဒေါ်လှခင်နှင့် ဦးထွန်းတင်တို့၏ နှစ်ပါးစုံ ပစ္စည်းဖြစ်သည်ဟု အောက်ရုံးက
ကောက်ယူခဲ့ပြီးဖြစ်ရာ၊ အောက်ရုံးပညာရှိ တရားသူကြီးသည် အယူခံတရားလို၏
အမှုကို လုံးဝလပ်လိုက်မည့်အစား၊ ပစ္စည်းကို အုပ်ထိန်းစီရင် ခန့်ခွဲသည့် ဒီကရီ
ချမှတ်ပေးခဲ့သင့်ကြောင်း လျှောက်လဲတင်ပြလာသည်။ အယူခံ တရားလိုသည် ဒေါ်
လှခင်၏ သမီးဖြစ်ကြောင်း အငြင်းမယွှက်သဖြင့်၊ ဒေါ်လှခင်နှင့် ဦးထွန်းတင်တို့၏
နှစ်ပါးစုံ ပစ္စည်းတွင် အယူခံ တရားလို၏ ပိုင်ဆိုင်ခွင့် ရှိနေရာ နောက်ထပ် အမ
တိုးပွားခြင်းကို ပိတ်ပင်ကာကွယ်သည့် အနေနှင့်၊ ပစ္စည်းကို ရုံးတော်မှ အုပ်ထိန်း
စီရင်ခန့်ခွဲသည့် ဒီကရီကို ချမှတ်သင့်ကြောင်း ထိုကဲ့သို့ ချမှတ်ရန် အောက်ရုံးမှ
ပျက်ကွက်ခဲ့ခြင်းကို၊ ဤအယူခံခံရုံးမှ တရားမျှတရေးကို ရွှေ့လျက် ပြင်ဆင်ကာ
အဆိုပါ ဒီကရီမျိုး ချမှတ်ပေးသင့်ကြောင်း အကြောင်းပြလာ၏။

မြန်မာဗုဒ္ဓဘာသာဥပဒေအရ၊ သားသမီးများသည် မိဘနှစ်ပါးအနက် တဦးဦး
သေဆုံး၍ ကျန်ရစ်သူမိဘက နောက်အိမ်ထောင်ပြုချိန်၌ ဖြစ်စေ၊ ကျန်ရစ်သူမိဘ
သေဆုံးချိန်၌ဖြစ်စေ၊ အမွေပစ္စည်း ခွဲဝေပေးရန် တောင်းဆိုခြင်း မပြုခဲ့ပါက၊ ပထွေး၊
သို့မဟုတ် မိထွေး သေဆုံးချိန်တွင် အမွေခွဲဝေပေးရန် တောင်းဆိုနိုင်ပေသည်။

၁၉၆၆
ဒေါ်အုန်းရင်
နှင့်
ဒေါ်ငွေချို။

မောင်ဘိုးအောင် နှင့် မောင်ခ (၁) ယခုအမှုတွင် အယူခံတရားလိုသည် မိခင် ဒေါ်လှခင် နောက်အိမ်ထောင်ပြုချိန်၌သော်၎င်း၊ မိခင် သေဆုံးချိန်၌သော်၎င်း၊ အမွေ တောင်းဆိုခဲ့ခြင်းမရှိ၊ သို့ဖြစ်ရာ ပထွေး ဦးထွန်းတင် သေဆုံးချိန်တွင် အမွေပစ္စည်း ခွဲဝေပေးရန် တောင်းဆိုနိုင်သည်ဆိုခြင်းမှာ ယုံမှားဘွယ်မရှိပေ။

မြန်မာဗုဒ္ဓဘာသာ အမွေပိုင်တဦး သေဆုံးလျှင်၊ ၎င်း၏ အမွေပုံ ပစ္စည်းများကို ခွဲဝေရန်အလို့ငှါ၊ အမွေပုံပစ္စည်းများကို ရုံးတော်မှ အုပ်ထိန်း စီရင်ခန့်ခွဲ ပေးစေလိုမှု စွဲဆိုရမည်ဖြစ်သည်။ ထိုကဲ့သို့ စွဲဆိုရာတွင် သေဆုံးသူ အမွေပိုင်၏ သားချင်းအားလုံးတို့ အမှုသည်အဖြစ် တည့်သွင်းစွဲဆိုရန်လိုသည်။ သားချင်းဆိုသည်မှာ အမွေစားအမွေခံ များကိုဆိုလိုပေသည်။ သက်ဆိုင်သည့် အမွေစား အမွေခံမပါဘဲ ထိုကဲ့သို့ အမှုမျိုး မစွဲဆိုနိုင်ချေ။ ဒေါ်သိန်း နှင့် ဒေါ်ထွေး (၂)။

ဤအမှုတွင် အယူခံ တရားလို၏ သက်သေတဦးဖြစ်သူ ဦးလှမောင်၏ ထွက်ချက် အရ ကွယ်လွန်သူ ဦးထွန်းတင်သည် ဒေါ်လှခင် သေဆုံးပြီးနောက်၊ အယူခံတရားခံ ဒေါ်ငွေချိုကို မယူမီ၊ မိန်းမတယောက် ယူသေးကြောင်း ပေါ်ပေါက်နေသဖြင့်၊ ဒေါ်လှခင်နှင့် ဦးထွန်းတင်တို့၏ အမွေပုံ ပစ္စည်းနှင့် ပတ်သက်၍၊ အယူခံတရားထိုးနှင့် အယူခံတရားခံနှစ်ဦးသာ အမွေစား အမွေခံ ဖြစ်သည်ဟု လက်ရှိအခြေအနေအရ ယူဆရန် မဖြစ်နိုင်ပေ။ ဦးထွန်းတင်၏ ဒုတိယဇနီးမှာ သေသည် ရှင်သည်ဆိုသော အချက်နှင့်ပတ်သက်၍ သက်သေ အထောက်အထား မရှိသေးပေ။ အကယ်၍အသက် ရှင်လျက်ရှိနေပါလျှင်၊ ၎င်းသည် အခင်းဖြစ် ပစ္စည်းနှင့် ပတ်သက်၍ အမွေစား အမွေခံ တယောက် ဖြစ်မည်ဆိုခြင်းမှာ ယုံမှားဘွယ်မရှိ။ ယင်းသို့ အမွေစားအမွေခံ စုံလင်အောင်ပါဝင်ခြင်း မရှိသည့် အမှုမျိုးတွင် အမွေပစ္စည်းကို ရုံးတော်မှ အုပ်ထိန်း စီရင်ခန့်ခွဲသည့် ဒီကရီကို ချမှတ်ခြင်း မပြုနိုင်ပေ။ သို့ဖြစ်ရာ အယူခံ တရားလိုက အောက်ရုံး၌ အမွေပစ္စည်းကို ရုံးတော်မှ အုပ်ထိန်းစီရင် ခန့်ခွဲပေးရန် လျှောက်ထား ခဲ့ခြင်းမရှိစေကာမူ၊ ဤအယူခံ ရုံးအနေဖြင့် ခွင့်ပြုနိုင်သည်ဆိုသော ပညာရှိ ရွှေနေ ကြီး၏တင်ပြချက်မှ၊ မှန်ကန်သည်ဟု ဆိုစေကာမူ၊ ယခုအမှုတွင် ပေါ်ပေါက်လျက် ရှိသောအကြောင်းခြင်းရာများအရ၊ အဆိုပါ သက်သာခွင့်ကို ကျွန်ုပ်အနေဖြင့်ခွင့်ပြုရန် အာဏာမရှိချေ။ ဤအမှုကို အောက်ရုံးသို့ ပြန်ပို့လျှင်လည်း အဆိုလွှာ၊ ထုချေလွှာမှ

(၁) အတွဲ (၆) ရန်ကုန်စီရင်ထုံး၊ ၄၂၇ (စုံညီခံ)။
(၂) ၁၉၅၁၊ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး၊ ၄၁၀ (တရားလွှတ်တော်)။

အစပြန်လည်ပြင်ဆင်ကာ အောက်ခြေမှအစ ပြန်လည် စစ်ဆေးရမည်ဖြစ်သောကြောင့်
သင့်လျော်မည် မဟုတ်ချေ။

အထက်ပါ အကြောင်းများကြောင့် ဤအယူခံမှုကို ခွင့်ပြုရန် အကြောင်း
မပြင်သည့်အလျောက် တရားစရိတ်နှင့်တကွ ပလပ်လိုက်သည်။ ရှေ့နေစရိတ် ၃၄
ကျပ် သတ်မှတ်သည်။

၁၉၆၆

ဒေါ်အုန်းရင်

နှင့်

ဒေါ်ငွေချို။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

တရားမအထွေထွေလျှောက်လွှာ

တရားသူကြီးချုပ် ဒေါက်တာ မောင်မောင် နှင့် တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေတို့ရွှေတွင်

ပါအယ်(လ်)ကောဒီးယားပါ ၄ (လျှောက်ထားသူများ)

† ၁၉၆၆

ဇူလိုင်လ

၇ ရက်။

နှင့်

ဘဏ္ဍာတော်မင်းကြီး (ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေး) ရန်ကုန်မြို့
(လျှောက်ထားခံရသူ) *

အမှုခေါ်စာချုပ်တော်အမိန့် ထုတ်ဆင့်ရန် လျှောက်ထားခြင်း—ပင်လယ် ရေကြောင်း အကောက်
ခွန်အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၆၇-ဂ နှင့် ၁၆၇ (ခ)—ပြည်ပသို့ပစ္စည်းထုတ်ခြင်းကိုတားမြစ်ခြင်း—
ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲခြင်း—အစိုးရသည် နိုင်ငံ၏ စီးပွားရေးကိုခြုံ၍ ကြည့်ကာသတ်မှတ် ဆုံးဖြတ်
ရခြင်း—နိုင်ငံခြားသို့ ထွက်ခွါသွားသူများက နည်းသည်ဖြစ်စေ များသည်ဖြစ်စေ ခွင့်မပြု
တားမြစ်ထားသော ပစ္စည်းများကို ထုတ်ယူခြင်း—ဥပဒေအရ အရေးယူ၍ အစိုးရဘဏ္ဍာ
အဖြစ် ပစ္စည်းများကို သိမ်းရခြင်း—ပစ္စည်းများကို ကွယ်ဝှက်ခြင်း မရှိဘဲယူခြင်း—သိမ်း
ဆည်းခြင်းမှ ကင်းလွတ်နိုင် မနိုင်—လိုအပ်သော ခွင့်ပြုချက် မပါဘဲ ကန့်သတ်တားမြစ်
ထားသော ပစ္စည်းများကိုပြည်ပသို့ ထုတ်ခြင်း—ထိုသို့ထုတ်ရန် ကြံဆောင်ခြင်းသည်သာ
ပေါ်နေပြန်သည်—မည်သည့်ပစ္စည်းကို မည်မျှသယ်ဆောင် ခွင့်ပြုမည်ဆိုခြင်း—သက်ဆိုင်ရာ
အစိုးရဌာနထိက အုပ်ချုပ်ရေးကိစ္စအနေနှင့် သတ်မှတ်ဆောင်ရွက်ရခြင်း—ရုံးကဝင်ရောက်
စွက်ဖက်၍ ဆုံးဖြတ်ပေးမည်ဆိုလျှင် အုပ်ချုပ်ရေးလုပ်ငန်းများတွင် ကျူးလွန် ဝင်ရောက်ရာ
ကျခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ပြည်ပသို့ ပစ္စည်းထုတ်ခြင်းကို တားမြစ်ခြင်း၊ ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲခြင်းပြုလုပ်
ရာ၌ အစိုးရသည်နိုင်ငံ၏ စီးပွားရေးကိုခြုံ၍ ကြည့်ကာ သတ်မှတ်ဆုံးဖြတ်ရသည်။ ပြည်တွင်းသို့
အတိုးတန်၍ရှားပါးသော နိုင်ငံခြားငွေဖြင့် ပြည်သူပြည်သားများ သုံးစွဲရန် ဝယ်ယူထားသော
ပစ္စည်းတို့ကို အစိုးရကထွင်းရသည်။ ထိုပစ္စည်းများကို ခွင့်ပြုခြင်းမရှိဘဲ ဥပဒေနှင့်ဆန့်ကျင်၍
ပြည်ပသို့ ထုတ်ယူခြင်းပြုကြမည်ဆိုလျှင်၊ ပြည်သူပြည်သားများလည်း သုံးစွဲခြင်းမပြုရ၊ မြန်မာ
နိုင်ငံ၏ နိုင်ငံခြားငွေလည်း ယိုဖိတ်ဆုံးရှုံးရမည်။ ထို့ကြောင့်နိုင်ငံခြားသို့ ထွက်ခွါသူများက

* ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ တရားမအထွေထွေ လျှောက်လွှာအမှတ် ၁၂၊ ၁၃၊ ၁၄၊ ၁၅၊ ၁၆။

† ရန်ကုန်မြို့၊ ဘဏ္ဍာတော်မင်းကြီး (ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေး) ၏ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ပြင်ဆင်မှု
အမှတ် ၄-အက-၂၅၊ ၆၅၊ ၂၃၊ ၂၆ နှင့် အယူခံမှုအမှတ် ၄-အက-၄၃ တွင်ချမှတ်သော အမိန့်ကို
မကျေနပ်၍ အမှုခေါ်စာချုပ်တော်အမိန့်ထုတ်ဆင့်ရန်လျှောက်လွှာ။

နည်းသည်ဖြစ်စေ၊ များသည်ဖြစ်စေ ခွင့်မပြုတားမြစ်ထားသော ပစ္စည်းများကို ထုတ်ယူခြင်းမှ ပိတ်ပင်ရသည်။ ထုတ်ယူရန်ကြံဆောင်အားထုတ်လျှင် ဥပဒေအရ အရေးယူ၍ အစိုးရဘဏ္ဍာထက် အမြစ် ပစ္စည်းများကိုသိမ်းရသည်။

ပစ္စည်းများကိုကွယ်ဝှက်ခြင်း မရှိဘဲယူသည်ဆိုကာမျှနှင့် သိမ်းဆည်းခြင်းမှ ကင်းလွတ်နိုင်သည် မဟုတ်ပေ။ ပြည်ပသို့ရောက်လျှင် တဆင့်အမြတ်စား၍ ရောင်းချမည်ဆိုသော ရည်ရွယ်ချက်ရှိသည် မရှိသည်ကား ပေါ်မဟုတ်၊ လိမ်လျာသောခွင့်ပြုချက် မပါဘဲ ကန့်သတ်တားမြစ်ထားသောပစ္စည်း များကို ပြည်ပသို့ထုတ်ခြင်း၊ ထိုသို့ ထုတ်ရန်ကြံဆောင်ခြင်းကသာ ပေါ်နေသည်။

မည်သည့်ပစ္စည်းကို မည်မျှသယ်ဆောင်ခွင့် ပြုမည်ဆိုသည်ကို သက်ဆိုင်ရာ အစိုးရဌာန တို့က အုပ်ချုပ်ရေးကိစ္စအနေနှင့် သတ်မှတ်၍ ဆောင်ရွက်ကြရသည်။ ဤရုံးကဝင်ရောက်စွက်ဖက်၍ ဆုံးဖြတ်ပေးမည်ဆိုလျှင် အုပ်ချုပ်ရေးလုပ်ငန်းများတွင် ကျူးလွန်ဝင်ရောက်ရာကျမည်။ အုပ်ချုပ် ရေးနှင့် တရားရေးတို့သည် အာဏာပြိုင်၍ သူသာ ငါသာအနိုင်လုနေကြသည်မဟုတ်။ နိုင်ငံ၏ မူဝါဒများကိုအောင်မြင်အောင် ပူးပေါင်းညှိနှိုင်း၍ ဆောင်ရွက်ကြရသည်။ ဥပဒေနှင့်မညီ၊ ချွတ် ချော်လှဲများနေခြင်းများ၊ တရားမဖြစ်နေခြင်းများကို ထင်ရှားစွာရှိမသာ အပြစ်သဘော စေတနာ နှင့် ပြင်ဆင်ပေးရသည်။

လျှောက်ထားသူအတွက်။ ။ဒေါ်ကြည်ကြည်ဝင်း။

လျှောက်ထားခံရသူအတွက်။ ။ဦးကျော်မင်း၊ လက်ထောက် နိုင်ငံတော် ရွှေနေချုပ် ဦးဘကျော်။

တရားသူကြီးချုပ် ဦးမောင်မောင်။ ။ဤစာချွန်တော် အမှုများတွင် အကြောင်း ခြင်းရာများသည် ဆင်တူ၍ အခြေခံဥပဒေပြဿနာများသည်ကား တထပ်တည်းဖြစ် သည်။ ထို့ကြောင့် ပညာရှိရွှေနေကြီးများနှင့် အစိုးရအတွက် လိုက်ပါဆောင်ရွက် သော လက်ထောက် နိုင်ငံတော် ရွှေနေချုပ် ဦးဘကျော်တို့က အမှုအားလုံးအတွက် စုပေါင်းလျှောက်လဲကြသဖြင့် ဤအမိန့်ဖြင့် အမှုအားလုံးကို ဆုံးဖြတ်လိုက်သည်။

၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ တရားမ အထွေထွေလျှောက်လွှာအမှတ် ၁၆ တွင် ပညာရှိရွှေနေကြီး ဦးကျော်မင်း၏ အမှုသည် မစ္စယာဆွာနိုသည် ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၂၉ ရက်နေ့တွင် အိန္ဒိယပြည်သို့ ထွက်ခွာသွားရန် ဆိုက်ကပ်ထားသော သင်္ဘောသို့ခရီးသည်တဦးအဖြစ် တက်ရောက်ခဲ့သည်။ ထိုသို့တက်ရောက်ရာတွင် ၎င်းကခရီးသည်ဆောင်ဝန်စည်းအဖြစ် အထုပ်အပိုးများကို ယူဆောင်ခဲ့သည်။ ထိုအထုပ်အပိုးများကို အကောက်တော်ခွန် အရာရှိများက စစ်ဆေးသောအခါ အိုးခွက်ဘိနပ်၊ လျှပ်စစ်မီးဖိုသည်တို့အပြင် နှုတ်ခမ်း နီဆိုးဆေးစသည့် အလှကုန်ပစ္စည်းများပါရှိသည်ကို တွေ့ရှိရသဖြင့်၊ ခရီးသည်ဆောင် ကုန်စည်းအဖြစ် ယူသွားပိုင်ခွင့်ရှိသော ပစ္စည်းများမဟုတ် အခြားပစ္စည်းတို့ကို အကောက်

၁၉၆၆
ဝီ၊အယ်(လ်)၊
ကေစီးယား
ပါ ၄
နှင့်
ဘဏ္ဍာတော်
မင်းကြီး
(ကူးသန်းရောင်း
ဝယ်ရေး)
ရန်ကုန်မြို့။

၁၉၆၆
 ပီအယ်(လ်)၊
 ကေဒီ ယား
 ပါ ၄
 နှင့်
 ဘဏ္ဍာတော်
 မင်းကြီး
 (ကူးသန်းဆောင်း
 ဝယ်ရေး)
 ရန်ကုန်မြို့။

တော်ခွန် အရာရှိများက ပင်လယ်ရေကြောင်း အကောက်ခွန် အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၆၇-က နှင့် ၁၆၇ (ခ) တို့အရ အစိုးရဘဏ္ဍာတော်အဖြစ် သိမ်းဆီးခဲ့သည်။ မစ္စယာ ဆွာနိုသည် ထိုသဘောဖြင့် လိုက်ပါသွားခြင်းမပြုခဲ့ပေ။ ၎င်း၏ပစ္စည်းများကိုပြန်မေး ရန်လျှောက်ထားသောအခါ မအောင်မြင်ခဲ့ချေ။ ဘဏ္ဍာတော်မင်းကြီးထံ အယူခံ ဝင်ရာ သုံးစွဲလက်စပစ္စည်းဟောင်းများဖြစ်သည်ဟု ဘဏ္ဍာတော်မင်းကြီးက ယူဆ သော လျှပ်စစ်မီးဖို ကင်မရာ၊ ဓါတ်ပြား စသည်တို့နှင့် ဘာသာရေးအတွက် အသုံး ပြုသည်ဟု ယူဆရသော ငွေကဏ္ဍား တို့ကိုလျှောက်ထားသူအား ပြန်ပေးစေခဲ့သည်။ ကျန်ပစ္စည်းများကို သိမ်းဆီးသောအမိန့်ကိုမူကား ဘဏ္ဍာတော်မင်းကြီး၏ အတည် ပြုခဲ့သည်။ ထိုအမိန့်ကို မကျေနပ်သဖြင့် မစ္စယာဆွာနိုက ဤရုံးသို့လာရောက်၍ စာချွန်တော်လျှောက်ထားခြင်းဖြစ်သည်။

၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ တရားမအထွေထွေ လျှောက်လွှာအမှတ် ၁၂ တွင် လျှောက်ထားသူ သည် ကေဒီယာဆိုသူ၏ ဘခင်ဖြစ်သည်။ ကေဒီယာနှင့် ၎င်း၏ဇနီးတို့သည် အိန္ဒိယ ပြည်သို့ ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၁၁ ရက်နေ့က ယူ-ဘီ-အေ လေယာဉ်ပျံဖြင့် ထွက်ခွာ သွားကြသည်။ လေဆိပ်သို့ ခရီးသည်ဆောင် ဝန်စည်အဖြစ် ဖန်ခွက်၊ နှုတ်ခမ်းဆိုး ဆေး၊ မုတ်ဆိပ်ရိတ်ခါးစသော ပစ္စည်းအမျိုးအမည်များစွာကို ကေဒီယာနှင့် ဇနီး တို့က ယူဆောင်လာကာ ၎င်းတို့နှင့် ထုတ်ယူသွားရန် ကြိုးစားခဲ့ကြသည်။ ထိုပစ္စည်း များအနက် ၂၃၅° တန်သောပစ္စည်းအချို့ကို ခရီးသည်ဆောင် ဝန်စည်အဖြစ် ခွင့်ပြု၍ ၂၆၅° တန်သော ပစ္စည်းများကိုမူ ခွင့်မပြုဘဲ အကောက်တော်ခွန်ဌာနက သိမ်းဆည်း ခဲ့သည်။ ထိုသို့ သိမ်းဆည်းခြင်းကို မကျေနပ်သဖြင့် လျှောက်ထားသူက အကောက် တော်မင်းကြီးထံ အယူခံဝင်ရာ မအောင်မြင်ခဲ့ပေ။ ဘဏ္ဍာတော်မင်းကြီးထံတဆင့် အယူခံတက်ရောက်ခဲ့ရာ ဘဏ္ဍာတော်မင်းကြီးက သိမ်းဆည်းထားသော ပစ္စည်းများကို စိစစ်ကြည့်သောအခါ အသုံးပြုပြီး ပစ္စည်းဟောင်းမှာ လျှပ်စစ်နာရီ၊ တလုံးသာဖြစ်၍ ထိုနာရီကို ပြန်ပေးစေသည်။ ကျန်ပစ္စည်းများကို သိမ်းဆည်းသည့် အမိန့်ကိုမူကား အတည်ပြုခဲ့သည်။ ထိုအမိန့်ကို စာချွန်တော်ဖြင့် ပယ်ဖျက်ပေးရန် ဤလျှောက်လွှာကို တင်သွင်းခြင်းဖြစ်သည်။

၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ တရားမအထွေထွေ လျှောက်လွှာအမှတ် ၁၃ တွင် လျှောက်ထားသူ ၏သားဖြစ်သူ ဂိုအင်ကာသည် မြန်မာနိုင်ငံမှ ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၂၂ ရက်နေ့တွင် ယူ-ဘီ-အေ လေယာဉ်ပျံဖြင့် ထွက်ခွာသွားခဲ့သည်။ ထိုသို့ ထွက်ခွာရာတွင် ဓါတ်ခဲ၊ ပရုပ်ဆီဘူး၊ ရေမွှေး၊ ကလေးကစားစရာ အရုပ်များ စသည်ဖြင့် အထွေထွေပစ္စည်း များကို ခရီးသည်ဆောင် ဝန်စည်အဖြစ် ထုတ်ယူရန် ကြိုးစားခဲ့သည်။ အကောက်တော် ခွန် အရာရှိများက ထိုပစ္စည်းများအနက် ၁၂၉° တန်သော ပစ္စည်းတို့ကို ခွင့်မပြုသော

ဝိ. အယ်(လ်)
 ကေဒီယား
 ပါ ၄
 †
 ဘဏ္ဍာတော်
 မင်းကြီး
 (ကူးသန်းရောင်
 ဝယ်ရေး)
 ရန်ကုန်မြို့

ပစ္စည်းများအဖြစ် သိမ်းဆည်းခဲ့သည်။ လျှောက်ထားသူက ပစ္စည်းသိမ်းဆည်းခြင်း ကို
 မကျေနပ်သဖြင့် အကောက်တော်မင်းကြီးထံ အယူခံဝင်ခဲ့ရာ မအောင်မြင်ခဲ့ချေ။
 ဘဏ္ဍာတော်မင်းကြီးထံတဆင့် အယူခံရာ ဘဏ္ဍာတော်မင်းကြီးက ဂိုအင်ကာသည်
 စုစုပေါင်း ၁,၂၀၀ တန်သော ပစ္စည်းများကို သယ်ဆောင်သွား ရာမှ ၁၂၉ တန်သော
 ပစ္စည်းများကိုသာ အကောက်တော်ခွန် ဌာနက သိမ်းဆည်း လိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။
 ထို့ကြောင့် ဥပဒေအရ ခွင့်မပြု သိမ်းသင့်သိမ်းထိုက်သော ပစ္စည်းများဖြစ်သည်ဟု
 ယူဆကာ အယူခံကို ပလပ်ခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် ဤရုံးတော် သို့ စာချွန်တော်အမိန့်
 လာရောက် လျှောက်ထားကြခြင်းဖြစ်သည်။

၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ တရားမအထွေထွေ လျှောက်လွှာအမှတ် ၁၄ တွင် အဂါဝါလာ
 ဆိုသူသည် ယူ-ဘီ-အေ လေယာဉ်ပျံဖြင့် နိုင်ငံခြားသို့ ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၂၆
 ရက်နေ့တွင် ထွက်ခွာသွားခဲ့ရာ ခရီးသည်ဆောင် ဝန်စည်အဖြစ် ထုတ်ယူရန် ကြိုးစားသော
 ပစ္စည်းများအနက်မှ ခွင့်မပြုနိုင်သောပစ္စည်း ၅၀ ဘိုးခန့်ကို အကောက်တော်ခွန်ဌာနက
 သိမ်းဆည်းခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ အဂါဝါလာ၏ ဆွေမျိုး တော်သူ လျှောက်ထားသူက
 တွဲဘက်အကောက်တော်မင်းကြီးထံ အယူခံဝင်ခဲ့ရာ မအောင်မြင်ခဲ့ချေ။ ဘဏ္ဍာတော်
 မင်းကြီးကလည်း သိမ်းဆည်းထားသော ပစ္စည်းများကို စိစစ်ပြီးနောက် အချို့သော
 ပစ္စည်းတို့ကို အသုံးပြုပြီးသော ပစ္စည်းဟောင်းများဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရှိ၍ ပြန်ပေးစေ
 ခဲ့သည်။ ကျန်ပစ္စည်းများကို သိမ်းသော အမိန့်ကိုမူကား အတည်ပြုခဲ့သည်။

၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ တရားမအထွေထွေ လျှောက်လွှာအမှတ် ၁၅ တွင် ဒီနာနတ်
 ဆိုသူသည် ယူ-ဘီ-အေ လေယာဉ်ပျံဖြင့် ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၂၆ ရက်နေ့ တွင်
 ရန်ကုန်မြို့မှ ထွက်ခွာသွားခဲ့သည်။ ၎င်း၏ ခရီးသည်ဆောင် ဝန်စည်ဖြစ်သည် ဆိုသော
 ပစ္စည်းများအနက်မှ ထိုသို့ ခွင့်မပြုနိုင်သော ပစ္စည်း ၁၅၀ ဖိုးခန့်ကို အကောက်
 တော်ခွန်ဌာနက သိမ်းဆည်းခဲ့သည်။ ဒီနာနတ်၏ ဦးလေးဖြစ်သူ လျှောက်ထားသူက
 အဆင့်ဆင့်အယူခံဝင်ခဲ့ရာ ဘဏ္ဍာတော်မင်းကြီးက ပစ္စည်းများ ကို စစ်ဆေးပြီး
 အချို့သောပစ္စည်းဟောင်းများကို ပြန်ပေးခဲ့သည်။ ဒို့ရာတွင် လျှောက်ထားသူတို့က
 မကျေနပ်သေးသဖြင့် ဤရုံးသို့ လာရောက်၍ စာချွန်တော် တောင်းခံကြသည်။

ပညာရှိရှေ့နေကြီး ဦးကျော်မင်းက ၎င်း၏အမှုသည် မဇ္ဈိမသွာနိသည်
 ပစ္စည်းချမ်းသာကြွယ်ဝသူ၏ သမီးဖြစ်ပါသည်။ အိန္ဒိယသို့ အပြီးပြန်သည်ဖြစ်ရာ ၎င်း၏
 အဆင့်အတန်းနှင့် ထိုက်တန်သောပစ္စည်းအချို့ကို သယ်ဆောင်သွားခြင်းမျှသာ
 ဖြစ်ပါသည်။ နှုတ်ခမ်းနီဆိုးဆေး စသည်တို့မှာလည်း ကိုယ်တိုင်သုံးစွဲရန် ဖြစ်ပါသည်။
 တဆင့်အမြတ်ကြီးစား၍ ရောင်းချရန်မဟုတ်ပါ။ ပစ္စည်းများကို အကောက်တော်ခွန်
 ဌာနတွင် သေချာစွာ ရှာဖွေမည်ကို မဇ္ဈိမသွာနိက သိပါသည်။ ထို့ကြောင့် သိုဝှက်

မစ္စရိန်
 ဝိသုဒ္ဓိ(ထိ)
 ကေတုသား
 ဝါ ၄
 နှင့်
 သတ္တမသင်္ဂ
 မင်းကြီး
 (ကူးသန်းရောင်း
 ဝယ်ရေး)
 ရန်ကုန်မြို့

ထားခြင်း မရှိခဲ့ပါ။ ပစ္စည်းများကို ခိုးထုတ်သည်။ သို့မဟုတ် ခိုးထုတ်ရန် ကြံရွယ်သည်ဟု ယူဆခြင်းသည် မှားယွင်းပါသည်ဟုလျှောက်လဲသည်။ သို့ရာတွင် ဦးကျော်မင်းက မစ္စတာဆွာနို ယူသွားရန် ကြံရွယ်ခဲ့သော ပစ္စည်းများအနက် ၂,၀၀၀ ခန့်တန်ဖိုးမှာ နှုတ်ခမ်းနီဆိုးဆေးနှင့် အလှကုန် ပစ္စည်းများ ဖြစ်သည်ဆိုသောအချက်ကို ဝန်ခံသည်။ ထိုပစ္စည်းများကို ၎င်း၏အမှုသည်ကိုယ်တိုင် သုံးစွဲရန်ဖြစ်၍ ခရီးသည်ဆောင် ဝန်စည် အဖြစ် ခွင့်ပြုသင့်ပါသည်ဟုသာ တင်ပြခြင်းဖြစ်သည်။

ပညာရှိ ရှေ့နေကြီး ဒေါ်ကြည်ကြည်ဝင်းက ကျန်သော လျှောက်ထားသူများ အတွက်တင်ပြရာတွင်၊ ၎င်း၏အမှုသည်များသည် ပစ္စည်းတန်ဖိုး အမြောက်အမြား ယူဆောင်ရန် ကြိုးစားခဲ့ခြင်းမဟုတ်ပါ။ ထိုပစ္စည်းများကို သိုဝှက်ခြင်းလည်း မရှိခဲ့ပါ။ ထို့ကြောင့် ခိုးထုတ်ရန်ကြံရွယ်သည်ဟူသော စွပ်စွဲချက်မှာ မမှန်ပါ။ ၎င်း၏အမှုသည် များသည် ကျောင်းသားများနှင့် အိမ်ထောင်သည်များ ဖြစ်ကြ၍၊ အိမ်သုံးပစ္စည်း၊ ကျောင်းသုံးပစ္စည်းအချို့ကို သဘောရိုးနှင့် သယ်ဆောင်ခြင်းမျှသာ ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ပစ္စည်းသိမ်းမိမှုကို ဖယ်ဖျက်ပေးသင့်ပါသည်ဟု လျှောက်လဲခြင်းဖြစ်သည်။

လက်ထောက် နိုင်ငံတော် ရှေ့နေချုပ် ဦးဘကျော်က စာချွန်တော်အမိန့်လျှောက် လွှာများကို စဉ်းစားရာတွင် အမိန့်ထုတ်ခဲ့သော အစိုးရအာဏာပိုင်သည် ၎င်းအား အပ် နှင်းထားသောအာဏာအတွင်းက ဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်း ဟုတ်မဟုတ်ကိုသာအဓိကထား၍ စစ်ဆေးရပါသည်။ ဤအမှုများတွင် အာဏာအတွင်း ထမ်းဆောင်ခဲ့ခြင်းများကိုသာ တွေ့ရမည်ဖြစ်၍၊ စာချွန်တော်ထုတ်၍ စွက်ဖက်ရန် အကြောင်းမရှိပါဟု တင်ပြသည်။

ထို့ပြင်ပစ္စည်းများကို နိုင်ငံခြားသို့ထုတ်ခြင်း၊ နိုင်ငံခြားမှ သွင်းခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ သက်ဆိုင်ရာ အစိုးရဌာနက ရံဖန်ရံခါကြီးကြပ်ကွပ်ကဲခဲ့သော အမိန့်များ ထုတ်ဆင့် ပါသည်။ ခရီးသည်များသည် ကိုယ်တိုင်သယ်ဆောင်ရန် ဝန်စည်အဖြစ် မည်သည့် ပစ္စည်းများကို သယ်ဆောင်ခွင့်ရှိသည် အမိန့်ထုတ်ပြီး ဖြစ်ပါသည်။ ထောက်ပံ့ရေးနှင့် ကုန်သွယ်ရေးဌာန၏ ၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ သတင်းကျေညာချက်အမှတ် ၁၆ တွင် အများ ပြည်သူသိစေရန်အတွက် ခရီးသည်ဆောင် ဝန်စည်ကို မည်မျှခွင့်ပြုမည်ဟု ကျေညာပြီး ဖြစ်ပါသည်။ ထိုဝန်စည်သည် အဝတ်အစားနှင့် အချို့သော လူသုံးပစ္စည်းများ၊ သုံးစွဲပြီးသော အိမ်သုံးပစ္စည်းအချို့ စသည်တို့ ပါဝင်ပါသည်။ မည်သည့်ပစ္စည်းသည် အိမ်သုံးပစ္စည်းဖြစ်သည်။ မည်မျှသယ်ယူခွင့်ပြုမည် စသည်တို့ကို အကောက်တော်ခွန် မင်းကြီးက မိမိကိုယ်ပိုင်ဥာဏ်ဖြင့် ချင့်ချိန် ဆုံးဖြတ်ရန် ဖြစ်သည်။ ပစ္စည်းကို ခရီးသည် ဆောင် ဝန်စည်အဖြစ်သယ်ယူလိုသောသူတဦးဦးသည် ဒွိဟဖြစ်လျှင်အကောက်တော်ခွန်

မင်းကြီးထံမှစမ်းနိုင်သည်ဟု ထိုကျေညာချက်တွင် ဖော်ပြထားပါသည်။ အလားတူပင် တော်လှန်ရေးအစိုးရက ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ မေလ ၂ ရက်နေ့စွဲဖြင့် မြန်မာပြည်မှ အပြီး အပိုင် ပြည်ပသို့ထွက်ခွာသူများနှင့် ပတ်သက်၍ ပစ္စည်းသယ်ယူနိုင်ခွင့် ပါမစ်များ ထုတ်ပေးရန် အဖွဲ့ငယ် ဖွဲ့စည်းကြောင်း ကျေညာခဲ့ပြီး ဖြစ်ပါသည်။ ထိုအဖွဲ့ငယ်က ပေးသောပါမစ်လည်းမပါ။ အကောက်တော်ခွန် ဌာနက သတ်မှတ်ခွင့်ပြုထားသည် ထက်လည်း ပိုသောပစ္စည်းများကို ခရီးသည်ဆောင် ဝန်စည်အဖြစ် ထုတ်ယူခွင့်မရှိပါ။ ထိုသို့ ဥပဒေ အမိန့်တို့နှင့် ဆန့်ကျင်၍ ထုတ်ယူခြင်း၊ သို့မဟုတ် ထုတ်ယူရန်ကြိုးစား အားထုတ်ခြင်းကြောင့် ဤအမှုများတွင် ပစ္စည်းများကို အစိုးရ ဘဏ္ဍာတော်အဖြစ် သိမ်းဆီးခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ထိုသို့ သိမ်းဆီးခဲ့ခြင်းသည် ဥပဒေနှင့်ညီပါသည်။ သိမ်းဆီး မိန့်များကို စာချုပ်တော်ဖြင့် ယယ်ပျက်ရန် မဟုတ်ပါဟူ၍ ဦးဘကျော်က တင်ပြသည်။

ဘဏ္ဍာတော်မင်းကြီးက သိမ်းဆီးထားသော ပစ္စည်းများကို စိစစ်ကြည့်ရှု၍ အမှု သည်များအား အချို့သော သုံးစွဲလက်စ ပစ္စည်းဟောင်းများကို ပြန်ပေးပြီးဖြစ်သည်။ ဘာသာရေးအတွက် သုံးစွဲသည်ဟု ယူဆသော ငွေကလေး၊ ဟိန္ဒူဘုရားဆင်းတု စသည် တို့ကိုလည်း အမှုသည်များအား ပြန်ပေးလိုက်သည်ကို တွေ့ရသည်။ ကျန်ရှိသော အခြားပစ္စည်းများမှာမူကား ခရီးသည်ဆောင် ဝန်စည်မဟုတ်။ အချို့ကား ပစ္စည်း အသစ်ကို အဟောင်းထင်မှတ်အောင် ပြုလုပ်ထားသည်ကိုပင်တွေ့ခဲ့ရသည်။ ထို့ကြောင့် ခွင့်ပြုမိန့်မပါ။ တားမြစ်မိန့်များနှင့် ဥပဒေကို ဆန့်ကျင်၍ အမှုသည်များက ထိုပစ္စည်း တို့ကို ပြည်ပသို့ထုတ်ရန် ကြံဆောင်အားထုတ်ခဲ့ကြသည်ဟု အကောက်တော်ခွန်ဌာန ကဆုံးဖြတ်ခဲ့ခြင်းကို ဘဏ္ဍာတော်မင်းကြီးက အတည်ပြုခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

ပြည်ပသို့ ပစ္စည်းထုတ်ခြင်းကို တားမြစ်ခြင်း၊ ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲခြင်း ပြုလုပ်ရာ၌ အစိုးရသည် နိုင်ငံ၏ စီးပွားရေးကို ခြုံ၍ကြည့်ကာ သတ်မှတ်ဆုံးဖြတ်ရသည်။ ပြည်တွင်း သို့အစိုးရတန်ဖိုးရှိရားပါးသော နိုင်ငံခြားငွေဖြင့် ပြည်သူပြည်သားများ သုံးစွဲရန်ဝယ်ယူ ထားသောပစ္စည်းတို့ကို အစိုးရကသွင်းရသည်။ ထိုပစ္စည်းများကို ခွင့်ပြုခြင်းမရှိဘဲ ဥပဒေနှင့် ဆန့်ကျင်၍ ပြည်ပသို့ ထုတ်ယူခြင်းပြုကြမည်ဆိုလျှင်၊ ပြည်သူပြည်သား များလည်းသုံးစွဲခြင်းမပြုရ။ မြန်မာနိုင်ငံ၏ နိုင်ငံခြားငွေလည်း ယိုဖိတ်ဆုံးရှုံးရမည်။ ထို့ကြောင့် နိုင်ငံခြားသို့ ထွက်ခွာသူများက နည်းသည်ဖြစ်စေ၊ များသည်ဖြစ်စေ၊ ခွင့်မပြု တားမြစ်ထားသောပစ္စည်းများကို ထုတ်ယူခြင်းမပြုပိုင်ရသည်။ ထုတ်ယူရန် ကြံဆောင်အားထုတ်လျှင် ဥပဒေအရ အရေးယူ၍အစိုးရဘဏ္ဍာတော်အဖြစ်ပစ္စည်း များကိုသိမ်းရသည်။

ပစ္စည်းများကို ကွယ်ဝှက်ခြင်းမရှိဘဲ ယူသည်ဆိုကာမျှနှင့် သိမ်းဆီးခြင်းမှ ကင်း လွတ်နိုင်သည်မဟုတ်ပေ။ ပြည်ပသို့ရောက်လျှင် တဆင့်အမြတ်စား၍ ရောင်းချမည်

၁၉၆၆
 ပီ၊အယ်(ထ်)၊
 ကေစီ၊ယား
 ပါ ၄
 နှင့်
 ဘဏ္ဍာတော်
 မင်းကြီး
 (ကူးသန်းရောင်း
 ဝယ်ရေး)
 ရန်ကုန်မြို့။

၁၉၆၆

ပီအယ်(လ်)

ကေဒီးယား

ပါ ၄

နင်

ဘဏ္ဍာတော်

မင်းကြီး

(ကူးသန်းရောင်း

ဝယ်ရေး)

ရန်ကုန်မြို့

ဆိုသော ရည်ရွယ်ချက်ရှိသည်-မရှိသည်ကား ပဓာနမဟုတ်။ လိုအပ်သော ခွင့်ပြုချက်မပါဘဲ ကန့်သတ် တားမြစ်ထားသော ပစ္စည်းများကို ပြည်ပသို့ ထုတ်ခြင်း၊ ထိုသို့ထုတ်ရန် ကြံဆောင်ခြင်းကသာ ပဓာနဖြစ်သည်။

မည်သည့်ပစ္စည်းကို မည်မျှသယ်ဆောင်ခွင့် ပြုမည်ဆိုသည်ကို သက်ဆိုင်ရာ အစိုးရဌာနတို့က အုပ်ချုပ်ရေး ကိစ္စအနေနှင့် သတ်မှတ်၍ ဆောင်ရွက်ကြရသည်။ ဤရုံးက ဝင်ရောက်စွက်ဖက်၍ ဆုံးဖြတ်ပေးမည်ဆိုလျှင် အုပ်ချုပ်ရေးလုပ်ငန်းများတွင် ကျူးလွန်ဝင်ရောက်ရာကျမည်။ အုပ်ချုပ်ရေးနှင့် တရားရေးတို့သည် အာဏာပြိုင် ၍ သူသာငါသာ အနိုင်လုနေကြသည်မဟုတ်။ နိုင်ငံ၏ မူဝါဒများကို အောင်မြင်အောင် ပူးပေါင်းညှိနှိုင်း၍ ဆောင်ရွက်ကြရသည်။ ဥပဒေနှင့်မညီ၊ ချွတ်ချော်လွဲမှားနေခြင်းများ၊ တရားမဖြစ်နေခြင်းများကို ထင်ရှားတွေ့ ရှိမှသာ ကျွန်ုပ်တို့က အပြုသဘော စေတနာနှင့် ပြင်ဆင်ပေးရသည်။

အထက်ပါ အကြောင်းတို့ကြောင့် ဘဏ္ဍာတော်မင်းကြီး ချမှတ်ထားသော အမိန့်တို့ကို ပြင်ဆင်ရန် အကြောင်းမပြင်သဖြင့် လျှောက်လွှာများကို ပလပ်လိုက်သည်။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှု

တရားသူကြီး ဦးချစ် ရွှေတွင်

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ(ဦးမျိုးသိမ်း) (ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားသူ)

† ၁၉၆၆

နှင့်

ကိုဝမ်တင်(ခေါ်)စိန်ဝင်း (ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားခံရသူ) *

ဩဂုတ်လ
၁၂ ရက်။

အစားအစာနှင့် ဘယဆေး (ပြင်ဆင်ချက်) အက်ဥပဒေ (၁၉၄၉ ခုနှစ်) ပုဒ်မ ၇ (၃) အရ၊ မူပြစ်ထင်ရှား စီရင်ခြင်း—များပြားလှသော ဘယဆေးများကို ကိုင်ဆောင်ခွင့် မရှိဘဲ လက်ဝယ်ထားခြင်း—စီးပွားရေးလမ်းစဉ် ကျန်းမာရေးလမ်းစဉ်များ အပြင် တိုင်းပြည်၏ လုံခြုံမှုကို ထိခိုက်နိုင်ခြင်း—အပြစ်ပေးရာ၌ ၎င်းအတွက်သာမဟုတ် တိုင်းပြည်အကျိုးကို ထိခိုက်အောင် မတရား ပြုလုပ်သူများအတွက် နောင်ကြည်စေ၍၊ မှတ်လောက်သားလောက် ဖြစ်စေရန် အပြစ်ခံစားပေးသင့်ခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ များပြားလှသော ဘယဆေးများကို ကိုင်ဆောင်ခွင့်မရှိဘဲ လက်ဝယ်ထား၍၊ ခရီးသွားရာ၌ ယူဆောင်လာခြင်းမှာ၊ အစိုးရက ချမှတ်သော စီးပွားရေး လမ်းစဉ်နှင့် ကျန်းမာရေးလမ်းစဉ်များအပြင် တိုင်းပြည်၏ လုံခြုံမှုကိုပင် ထိခိုက်နိုင်သည်ဟု ယူဆသည်။ တိုင်းပြည်၏ လုံခြုံမှုကို ထိခိုက်နိုင်သည်ဆိုရာ၌၊ ထိုဆေးများကို သောင်းကျန်းသူများ လက်ဝယ်သို့ ရောက်သွားမည်ဆိုလျှင်လည်း ရောက်သွားနိုင်စရာ အကြောင်းရှိသည်။

လျှောက်ထားခံရသူ၏ အပြစ်အမှုမှာ နိုင်ငံတော်အတွက် ထိခိုက်စရာ ဖြစ်နိုင်သော အလွန်ကြီးကျယ်သည့် အပြစ်အမှုမျိုး ဖြစ်သဖြင့်၊ ၎င်းကိုအပြစ်ပေးရာ၌၊ ၎င်းအတွက်သာမဟုတ် နောက်နောင် ဤကဲ့သို့ တိုင်းပြည်အကျိုးကို ထိခိုက်အောင် မတရားပြုလုပ်သူများအတွက် နောင်ကျင့်စေ၍၊ မှတ်လောက်သားလောက် ဖြစ်စေရန် အပြစ်ခံစားမှုကို ပေးသင့်သည်ဟု ယူဆသည်။

လှစန်းနှင့် အစိုးရ၊ ၁၉၄၁ ခု၊ ဇန်နဝါရီလထိုး၊ စာ ၅၉၅ ချည်ညွှန်းသည်။

ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားသူအတွက်။ ။ အစိုးရရွှေ့နေကြီးဦးနှစ်။

ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားခံရသူအတွက်။ ။

တရားသူကြီးဦးချစ်။ ။ လျှောက်ထား ခံရသူ ကိုဝမ်တင် (ခေါ်) စိန်ဝင်း အပေါ် ၁၉၄၉ ခုနှစ်၊ အစားအစာနှင့် ဘယဆေး (ပြင်ဆင်ချက်) အက်ဥပဒေပုဒ်မ

* ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၁၂၈ (ခ)။

† ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြံမှုအမှတ် ၃၁၁ တွင် ချမှတ်သော ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၃ ရက်နေ့စွဲပါ၊ မြောင်းမြမြို့၊ ၁ ရာဘက် ရာဇဝတ် တရားသူကြီး၏ အမိန့်ကို ပြန်၍ ဆင်ခြင်မှု။

၁၉၆၆
 ပြည်ထောင်စု
 မြန်မာနိုင်ငံ
 (ဦးမျိုးသိမ်း)
 နှင့်
 ကိုဝမ်ထင်
 (ခေါ်)စိန်ဝင်း။

၇(၃)အရ၊ ပြစ်မှုမြောက်သည်ဟု တွေ့ရှိရသဖြင့်၊ ဒဏ်ငွေ ၂၀ ကျပ် ပေးဆောင်စေ ပျက်ကွက်က အလုပ်နှင့် ထောင်ဒဏ် နှစ်ပတ်ကျခံစေရန် မြောင်းမြမြို့ ၁ ရာဘက် ရာဇဝတ်တရားသူကြီးရုံး၊ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၃၁၁ တွင် အမိန့်ချမှတ် ခဲ့သည်။

ယင်းကဲ့သို့ ပေးသော အပြစ်ဒဏ်မှာ ပြစ်မှုနှင့်စာလျှင် အလွန်အလွန် နည်းလွန်း နေသဖြင့်၊ ပြစ်ဒဏ်တိုးမြှင့်ပေးပါရန် မြောင်းမြမြို့ ပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့ ကြီးကြပ်ရေးမှူးက လျှောက်ထားသဖြင့် မြောင်းမြမြို့၊ တံဘက်ခရိုင် ရာဇဝတ်တရားသူကြီးရုံး၊ ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ် ပြင်ဆင်မှုအမှတ် (၁)ကို ဖွင့်၍၊ အောက်ရုံးအမှုတို့ကို ခေါ်ယူပြီး သုံးသပ် ရာတွင်၊ ပညာရှိ တံဘက် ခရိုင် ရာဇဝတ် တရားသူကြီးက အောက်ရုံးမှ ချမှတ်သော အမိန့်မှာ အလွန် အလွန်နည်းလွန်းနေပါသဖြင့် လျှောက်ထားခံရသူအပေါ် မူလရုံးက ချမှတ်ထားသော အပြစ်ဒဏ်များအပြင် ဒဏ်ငွေ ၅၀၀ ကျပ် ပေးဆောင်စေရန်၊ ပျက်ကွက်က အလုပ်နှင့် ထောင်ဒဏ် ၆ လကျခံစေရန်၊ အပြစ်ဒဏ် တိုးမြှင့်ပေးပါရန်၊ ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၄၃၈ (၁) အရ၊ ဤရုံးသို့ ထောက်ခံတင်ပို့ထားသည်။

ဤရုံးက လျှောက်ထားခံရသူ ကိုဝမ်ထင်သို့ အကြောင်းကြားစာ ထုတ်ပြန် ဖြစ် သည်။ကိုဝမ်ထင်ကလည်း လက်ခံပြီးဖြစ်သည်။ သို့သော် ရုံးချိန်း၌ မလာရောက်ပေ။အ စိုးရဘက်မှ လိုက်ပါဆောင်ရွက်သော ပညာရှိ အစိုးရရွှေနေကြီး ဦးနှစ်ကို ကြားနာသည်။

၁၉၆၆ ခု၊ ဇန်နဝါရီလ ၁၆ ရက်နေ့ နံနက်ပိုင်းက ဝါးသပ်မမြို့မှ ထွက်ခွာလာသော (မြဝတီ) မော်တော်ပေါ်တွင်ရှိ ခရီးသည်များကို ရဲအဖွဲ့က စစ်ဆေးရှာဖွေရာတွင် လျှောက်ထားခံရသူ မောင်ဝမ်ထင် (ခေါ်) စိန်ဝင်းထံမှ အောက်ပါပစ္စည်းများကို တွေ့ရှိသည်။

(၁) ပရိုမိုင်းဆလင်			၅၈ လုံး။
(၂) ဘယ်ဇယ်ပင်နယ်စလင်			၁၀၀ ပုလင်း။
(၃) စထရက်ဘိုမိုင်းဇင်			၃၀ ပုလင်း။
(၄) ဘရိုမလာတင်တီတေနပ်			၁၀ လုံး ဝင်ဘူး ၂ ဘူး။
(၅) နော်မက်စလိုင်း			၁၀ စီစီ ၃၀ ပုလင်း။
(၆) ဘား ပလက်			၂ စီစီ ၁၃၆ ပုလင်း။
(၇) ပရိုကိန်း ပနယ်စလင်			၁၃၇ ပုလင်း။
(၈) သားရေအိတ်			၁ အိတ်
(၉) ခေါ်ကြည်ကြည် အားတိုးဆေးသေတ္တာ			၁ ခု။

အထက်ဖော်ပြပါ ဘယဆေးပစ္စည်းများကို ကိုင်ဆောင်ခွင့် လက်မှတ် လျှောက် ထားခံရသူတွင် မရှိချေ။ လျှောက်ထားခံရသူနှင့် ဘမ်းဆီး ရမိသော ဆေးပစ္စည်း

ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ
(ဦးဖျိုးသိမ်း)
နှင့်
ကိုဝန်တင်
(ခေါ်)စိန်ဝင်း

များကို ရုံးသို့ပို့၍ မူလရုံးက လျှောက်ထားခံရသူအပေါ် ၁၉၄၉ ခုနှစ် ၊ အစားအစာနှင့် ဘယဆေး (ပြင်ဆင်ချက်) အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၇ (၃)အရ စွဲချက်တင်ရာတွင် လျှောက်ထားခံရသူ (တရားခံ)က အပြစ်ရှိပါသည်ဟု ဝန်ခံသွားသည်။ အပြစ်ပေးရာ၌ မူလရုံးတရားသူကြီးက လျှောက်ထားခံရသူအပေါ် ညှာတာစွာဖြင့်ဒဏ်ငွေ ၂၀ ကျပ်ကို သာလျှင် တပ်ရိုက်လိုက်ပြီး ဖမ်းဆီးရမိသော ပစ္စည်းများကို အစိုးရဥပဒေတော်အဖြစ် သိမ်းဆည်း ရန် အမိန့်ထုတ်လိုက်သည်။ အထက်ဖော်ပြပါ ပုဒ်မအရ အပြစ်ဒဏ် ချမှတ်ရာတွင် ထောင်ဒဏ် ၂ နှစ်အထိ သို့မဟုတ် ငွေဒဏ်၊ သို့မဟုတ် ဒဏ်နှစ်ရပ် စလုံးကို ချမှတ်ရမည်ဟု ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ ယခုအမှုတွင် မူလရုံး တရားသူကြီးက လျှောက်ထားခံရသူအပေါ် ဒဏ်ငွေ ၂၀ ကျပ်သာလျှင် တပ်ရိုက်ထားသည်။ ထိုသို့ ညှာတာစွာ ဒဏ်တပ်ထားခြင်းနှင့်ပတ်သက်၍ အကြောင်းပြချက်ကိုဖော်ပြထားခြင်းမရှိ။

ပညာရှိ၊ တွဲဖက်ခရိုင်ရာဇဝတ် တရားသူကြီးသည် ဤအမှုတွင် ပြန်လည် သုံးသပ်ရာတွင် တွေ့ရှိ ရသည်မှာ အောက်ရုံးမှ ချမှတ်သော အပြစ်ဒဏ်မှာ အလွန် အလွန် နည်းလွန်းနေသဖြင့် အစိုးရ၏ စီးပွားရေး ငါးနှင့် စနစ်ကိုသော်ငှား၊ အစိုးရ၏ ကျန်းမာရေးကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဆန့်ကျင်ထိခိုက်နေသဖြင့် လျှောက်ထားခံရသူ အားမှတ်သား လောက်အောင် အပြစ်ဒဏ်ပေးသင့်ပါသည်ဟု တင်ဆက်ထားသည်။ ပညာရှိတွဲဖက်ခရိုင်ရာဇဝတ် တရားသူကြီး၏ တင်ပြချက်ကို ကျွန်ုပ်တို့ ကျေနပ်စွာ လက်ခံသည်။ ဤမျှ များပြားလှသော ဘယဆေးများကို ကိုင်ဆောင်ခွင့်မရှိဘဲ လက်ဝယ်ထား၍ ခရီးသွားရာ၌ ယူဆောင်လာခြင်းမှာ အစိုးရက ချမှတ်သော စီးပွားရေးလမ်းစဉ်နှင့် ကျန်းမာရေးလမ်းစဉ်များအပြင် တိုင်းပြည်၏ လုံခြုံမှုကို ပင် ထိခိုက်နိုင်သည်ဟု ယူဆသည်။ တိုင်းပြည်၏ လုံခြုံမှု ထိခိုက်နိုင်သည်ဆိုရာ၌ ထိုဆေးများကို သောင်းကျန်းသူများလက်ဝယ်သို့ ရောက်သွားမည်ဆိုလျှင်လည်း ရောက်သွားနိုင်စရာအကြောင်းရှိသည်။

လျှောက်ထားခံရသူ၏ အပြုအမူမှာ နိုင်ငံတော်အတွက် ထိခိုက်စရာ ဖြစ်နိုင်သော အလွန်ကြီးကျယ်သည့် အပြုအမူမျိုးဖြစ်သဖြင့်၊ ၎င်းကို အပြစ်ပေးရာ၌ ၎င်းအတွက်သာမဟုတ်။ နောက်နောင် ဤကဲ့သို့ တိုင်းပြည်အကျိုးကို ထိခိုက်အောင် မတရား ပြုလုပ်သူများအတွက် နောင်ကျင့်စေ၍ မှတ်လောက်သားလောက် ဖြစ်စေရန် အပြစ်ဒဏ်ကို ပေးသင့်သည်ဟု ယူဆသည်။

မူလရုံးက လျှောက်ထားခံရသူအပေါ် ပစ္စည်းများကို သိမ်းဆည်း၍ ဒဏ်ငွေ ၂၀ ကျပ်တည်း တပ်ရိုက်ခြင်းမှာ မြွက်ဟုခံသည့်အတိုင်း အမှုနှင့်စာလျှင် အလွန်အလွန် နည်းလွန်းသည်ဟု တွေ့ရှိရသဖြင့် တရားမျှတရေး၌ ချွတ်ချော် တိမ်းပါးသွားနိုင်စရာ

ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ
(ဦးမျိုးသိမ်း)
နှင့်
ကိုဝမ်တင်
(ခေါ်)စိန်ဝင်း။

အကြောင်းရှိသဖြင့် ဤရုံးက နောင်ကျင့်စေမည့် အပြစ်ဒဏ်ကိုပေးရန် အာဏာ ရှိသည်။ လူစဉ်းနှင့် အစိုးရ(၁) အမှုတွင် အောက်ပါအတိုင်း ထုံးဖွဲ့ထားသည်။

“The fact that a lenient sentence has been passed is not a sufficient ground on which this Court will in revision exercise its powers to enhance the sentence, unless it is such a manifestly inadequate punishment for the offence committed as to amount to a miscarriage of justice.”

ပညာရှိတွဲဖက်ခရိုင်ရာဇဝတ်တရားသူကြီးက လျှောက်ထားခံရသူ အပေါ် ပြစ်ဒဏ်တိုးမြှင့်ပေးပါရန် ဆိုသော အကြောင်းပြချက်ကို လက်ခံသည်။ သို့ရာတွင် ၎င်းက ထောက်ခံထားသော မူလချမှတ်ခဲ့သည့် အမိန့်များအပြင်၊ နောက်ထပ်၍ ဒဏ်ငွေ ၅၀၀ ကျပ်ပေးဆောင်စေရန် ပျက်ကွက်က အလုပ်နှင့် ထောင်ဒဏ် ၆ လ ကျခံစေရန် ဆိုသည့်အဆိုကို ကျွန်ုပ်အတည်မပြုနိုင်။

အထက်တွင် မြွက်ဟခံသည့်အတိုင်း ဤကဲ့သို့ ကြီးကျယ်သောပြစ်မှုကို မကျူးလွန်ရအောင် ဟန့်တားသည့်အနေနှင့် ပြစ်ဒဏ်ပေးရာ၌ အလုပ်နှင့် ထောင်ဒဏ် ပေးရန် လိုအပ်သည်ဟု ယူဆသည်။ ပညာရှိ တွဲဖက်ခရိုင်ရာဇဝတ် တရားသူကြီး ထောက်ခံသည့်အတိုင်း မည်မျှများပြားသော ဒဏ်ငွေကိုနောက်ထပ် ထပ်ရိုက်စေကာမူ လျှောက်ထားခံရသူသည် ပေးစွမ်းနိုင်စရာ အကြောင်းရှိ၍ ယင်းဒဏ်ငွေကို ပေးလိုက်လျှင် ဤကဲ့သို့ အမှုမျိုးနှင့်ပတ်သက်၍ နောက်ထပ် ကျူးလွန်သည့်သူများအား ပညာပေးသည့် အနေမျိုး အဓိပ္ပာယ် မသက်ရောက်နိုင်ပေ။

ထို့ကြောင့် ပညာရှိတွဲဖက်ခရိုင်ရာဇဝတ် တရားသူကြီးက နောက်ထပ် ဒဏ်ငွေ ၅၀၀ ကျပ်ပေး ဆောင်စေရန်နှင့် ပျက်ကွက်က ထောင်ဒဏ် ၆ လ ကျခံစေရန် ထောက်ခံတင်ပြချက်ကို အတည်ပြု လက်မခံနိုင်ဘဲ ၊ လျှောက်ထားခံရသူ ကိုဝမ်တင် (ခေါ်) စိန်ဝင်းသည် မူလအောက်ရုံးက ချမှတ်ထားသော အပြစ်ဒဏ်များအပြင် နောက်ထပ်၍ အလုပ်နှင့်ထောင်ဒဏ် တစ်နှစ်တိုးမြှင့်၍ ကျခံစေရန် အမိန့်ချမှတ်လိုက် သည်။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

ရာဇဝတ်အယူခံမှု

တရားသူကြီးဦးသက်ပေရှေ့တွင်

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (အယူခံတရားလို)

နှင့်

ကေ၊ စီ၊ ကိုတက် (အယူခံတရားခံ)*

† ၁၉၆၆

ဩဂုတ်လ

၂၄ ရက်။

ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၄၂၀/၃၄/၄၆၈ အရ၊ မူပြန်ထင်ရှား စီရင်ခြင်း—လက်မှတ်တုများကို အပေါင်ထားကာ ငွေချေးသူမဟုတ်—ဘခင်လက်မှတ်ထိုးထားသည့် အပေါင် ထားသော အစုရှယ်ယာများစာရင်းနှင့် ချေးငွေအပေါ် ကျသင့်သည့် အတိုးငွေများပေးခြင်း—ဘခင်ကခိုင်း၍ သဘောမိုးနှင့် လာပေးခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ကောက်ယူနိုင်ခြင်း—အစုရှယ်ယာ လက်မှတ်တုများကို ပုံနှိပ်ထိုက်တွင် သွားစရာက ရိုက်နှိပ်သည်ဆိုသော အထောက်အထား မရှိခြင်း—လက်ရေးပါရဂူ၏ ထွက်ချက်တခုတည်းဖြင့် အပြစ်ပေးနိုင် မပေးနိုင်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။လက်မှတ်တုများကို အပေါင်ထားကာ ငွေချေးသောသူမှာ အယူခံ တရားခံမဟုတ် ၎င်း၏ ဘခင်သာဖြစ်သည်။ အစုရှယ်ယာ လက်မှတ်တုများကို အပေါင်ထားပြီး၊ ငွေချေးစဉ်က အယူခံတရားခံသည် ရန်ကုန်မြို့၌မရှိ အိန္ဒိယပြည်၌ ရှိနေသည်။ ဘခင်လက်မှတ် ထိုးထားသည့် အပေါင်ထားသော အစုရှယ်ယာများ စာရင်းနှင့် ချေးငွေအပေါ် ကျသင့်သည့် အတိုးငွေများကို အယူခံတရားခံက ယူလာပြီး တရားလိုအား ပေးခြင်းမှာ ဘခင်က ခိုင်း၍ သဘောမိုးနှင့် လာပေးခြင်းဖြစ်သည်ဟု ကောက်ယူနိုင်သည်။ ဘခင်နှင့် ပူးပေါင်း ကြံစည်ကာ တရားလိုအား လိမ်လည်ရန်ပေးခြင်းသာ ဖြစ်သည်ဟု တထစ်ချယူဆရန် လုံလောက်သော သက်သေ အထောက်အထားမရှိပေ။ သို့ဖြစ်ရာ အယူခံတရားခံသည် ၎င်း၏ ဘခင်နှင့် ပူးပေါင်းကြံစည်ကာ တရားလိုအား လိမ်လည်ခဲ့ခြင်းမရှိဟု ဆိုသော အောက်အယူခံ ရုံး၏ ဆုံးဖြတ်ချက်မှာ မှားယွင်းသည်ဟု မဆိုနိုင်ချေ။

မောင်အေး နှင့် နိုင်ငံတော်၊ ၁၉၄၆ ခု၊ ရန်ကုန်စီရင်ထုံး ၂၄၆။
မောင်မြင့် နှင့် ပြည်ထောင်စု၊ ၁၉၄၈ ခု၊ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး ၃၇၉။
ရာမထူး နှင့် ဘုံဘိုင်ပြည်နယ်၊ အေး၊ အိုင်၊ အာ (ရံ)၊ ၁၉၅၅၊ တရားလွှတ်တော်ချုပ် ၂၈၇ ရည်ညွှန်းသည်။

* ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်အယူခံမှု အမှတ် ၃၉၂။
† ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်အယူခံမှုအမှတ် ၂၀ တွင် ချမှတ်သော ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၃၀ ရက် နေ့စွဲပါ၊ ဟံသာဝတီ နှင့် ရန်ကုန် စက်ရှင် တရားသူကြီး၏ အမိန့်ကို အယူခံမှု။

၁၉၆၆
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ
နှင့်
ကေ၊စီ၊
ကိုတက်။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။အစုရှယ်ယာ လက်မှတ်ထုများကို အယူခံ တရားခံက ယူလာ၍ ပေါင်နှံခံခြင်းမဟုတ်။ ထိုလက်မှတ်စာရွက်များကို ပုဒ်မတိုက် တခုခုတွင် အယူခံတရားခံ သွားရောက် ခိုက်နှိပ်ခဲ့သည်ဆိုသော အထောက်အထားလည်း မရှိ။ သို့ဖြစ်ရာ လက်ရေးပါရဂူ၏ ထွက်ချက် တခုတည်းဖြင့် အယူခံတရားခံ အပေါ် လိမ်လည်ရန် အကြံဖြင့် စာချုပ် စာဟမ်း အတု ပြုလုပ်ခဲ့မှု အရ၊ အပြစ်မပေးနိုင်ဆိုသော အောက်အယူခံ ရုံး၏ ကောက်ယူချက်မှာလည်း တရားဥပဒေ အရ မှားယွင်း ချွတ်ချော်သည်ဟု မဆိုသာချေ။

မောင်တင်ရွှေ နှင့် ပြည်ထောင်စု၊ ၁၉၅၄၊ မြန်မာပြည် စီရင်ထုံး၊ ၃၅၈ (တရားလွှတ်တော်) ရည်ညွှန်းသည်။

အယူခံတရားလိုအတွက်။ ။ဦးကျော်မင်း။
အစိုးရရှေ့နေကြီး ဦးသိန်းဟန်။
အယူခံတရားခံအတွက်။ ။ ဦးသန်းအောင်။
ဦးမောင်မောင် (၁၀)။

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေ။ ။အယူခံတရားခံ ကေ၊စီ၊ကိုတက်နှင့် ၎င်း၏ဘခင် စီ၊အယ်၊ကိုတက်တို့အား၊ ရန်ကုန်မြို့ အဋ္ဌမရာဘက် ရာဇဝတ်တရားသူကြီးရုံး၏ ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၁၄၃၆ တွင်ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၄၂၀/၄၆၈/၃၄ အရတရား စွဲဆိုရာ၊ စီ၊အယ်၊ကိုတက်မှာ အိန္ဒိယပြည်သို့ ထွက်ပြေးတိမ်းရှောင်သွားသဖြင့်၊ အယူခံ တရားခံတဦးတည်းအပေါ် အရေးယူခဲ့ပြီးနောက်၊ ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၄၂၀/၃၄ စွဲချက်အရ အလုပ်နှင့်ထောင်ဒဏ် ၂ နှစ်၊ ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၄၆၈ စွဲချက်အရ အလုပ်နှင့်ထောင်ဒဏ် ၂ နှစ်၊ တပေါင်းတည်းကျခံစေရန် အမိန့်ချမှတ်ခဲ့၏။ ထိုအမိန့်ကို အယူခံတရားခံက မကျေနပ်၍ ရန်ကုန်မြို့စက်ရှင်ရုံးသို့ အယူခံဝင်ရာ၊ ပညာရှိစက်ရှင်တရားသူကြီးက သက်သေအထောက်အထား မခိုင်လုံဟု အဆုံးအဖြတ်ပြုကာ အယူခံတရားခံအား တရားသေလွှတ်ခဲ့သည်။ ယင်းသို့တရားသေလွှတ်သောအမိန့်ကို ဖယ်ဖျက်ပေးရန် ဤ အယူခံမှု တင်သွင်းလာခြင်းဖြစ်သည်။

အယူခံတရားခံ၏ဘခင် စီ၊အယ်၊ကိုတက်သည် ကုမ္ပဏီအစုရှယ်ယာများကို အရောင်း အဝယ်ပြုလုပ်သည့် ပွဲစားတဦးဖြစ်သည်။ ၎င်းသည် ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၂၉ ရက်နေ့ တွင်၊ ရန်ကုန်မြို့ကုန်သည်လမ်း၊ အမှတ် ၆၃၆ ၌ကုန်အရောင်းအဝယ်ပြုလုပ်သည့် ကုန်သည် ဂျနူးဝါလား (လီပြီ-၄) ထံသို့လာ၍ ငွေတသိန်းကိုချေးသည်။ ကတန်ကျွန်း ရော်ဘာကုမ္ပဏီလီမိတက်၏ အစုရှယ်ယာ ၁၈ စောင်၊ တာတာလျှပ်စစ်ကုမ္ပဏီ၏ အစုရှယ်ယာ ၁၁ စောင်နှင့် သံဈေးမှ အစုရှယ်ယာအချို့ကို အပေါင်ထားကာ ငွေချေး ခြင်းဖြစ်သည်။ ဂျနူးဝါလားက အဆိုပါအစုရှယ်ယာများကို အပေါင်ပစ္စည်းအဖြစ်

လက်ခံကာ၊ လာချေးသည့်နေ့က စီအယ်၊ ကိုတက်အား ငွေငါးသောင်းကို၎င်း၊ ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၃၁ ရက်နေ့တွင် အယူခံတရားခံ၏ညီ အာ၊စီ၊ကိုတက်အား ငွေငါးသောင်း ကို၎င်း ထုတ်ပေးခဲ့၏။

၁၉၆၆
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ
နှင့်
ကေ၊စီ၊
ကိုတက်။

ယင်းသို့ငွေချေးပြီးနောက် တနှစ်ခန့်ကြာသောအခါ၊ အပေါင်ထားသော ကတန် ကျွန်း ချော်ဘာကုမ္ပဏီလီမိတက်၏ အစုရှယ်ယာများမှာ အတုများဖြစ်သည်ဟု ယူဆစရာ အကြောင်းပေါ် ပေါက်လာသဖြင့်၊ ကတန်ကျွန်း ချော်ဘာကုမ္ပဏီလီမိတက်၏ကိုယ်စား လှယ် ဖဲယာဝယ်သာရစ်ချွန်ကုမ္ပဏီသို့ သွားရောက်ပြီး၊ မန်နေဂျာဗရန်စစ် (လိပြ-၁) နှင့်စာရေးကြီး ဦးအိန်ဆန်း (လိပြ-၃) တို့ထံ၌ စုံစမ်းသောအခါ၊ စီအယ်၊ကိုတက် အပေါင် ထားသွားသည့် ချော်ဘာကုမ္ပဏီ၏ အစုရှယ်ယာလက်မှတ် ၁၆ စောင်မှာ အစစ်မဟုတ်ဘဲ အတုများဖြစ်နေသည်ကို တွေ့ရ၏။ ထို့ကြောင့် ဂျနူးဝါလားက စီအယ်၊ကိုတက်အား ချေးငွေကို ပြန်ဆပ်ရန်ပြောသော်လည်း၊ စီအယ်၊ကိုတက်သည် ပြန်မဆပ်ဘဲ အိန္ဒိယပြည် ထို့ ထွက်ပြေးတိမ်းရှောင်သွားသည်။ ထိုအခါ ဂျနူးဝါလားက ပန်းဘဲတန်း ခဲတပ် စခန်း၌ တိုင်တန်းသဖြင့်၊ ခဲက အယူခံတရားခံအား ဘမ်းဆီးလိုက်၏။ အယူခံတရားခံ၏ နမူနာလက်ရေးနှင့်အတူ အစုရှယ်ယာလက်မှတ်များကို လက်ရေးပါရဂူ ဦးထွန်းမြင့် (လိပြ ၆) ကစစ်ဆေးကြည့်ရှုပြီး လက်မှတ် ၁၆ စောင်အနက် ၁၀ စောင်မှာ အယူခံ တရားခံ၏ လက်ရေးဖြင့်၎င်း၊ ကျန် ၆ စောင်မှာ စီအယ်၊ကိုတက်၏ လက်ရေးဖြင့်၎င်း ရေးသားထားသည်ဟု ထင်မြင်ချက်ပေးခဲ့သည်။

မူလရုံး ပညာရှိတရားသူကြီးက၊ အယူခံတရားလိုသည် ငွေကျပ်တသိန်းကို ဂျနူး ဝါလားထံမှ ကိုယ်တိုင်ချေးယူခြင်းမပြုသော်လည်း အစုရှယ်ယာလက်မှတ် အတုများနှင့် ငွေချေးရာတွင် လက်မှတ်အတုအချို့ကိုပြုလုပ် လက်မှတ်ထိုးပေးခဲ့သည့်အပြင်၊ ချေးငွေ အပေါ် ကျသင့်သည့်ငွေတိုးများကို ကိုယ်တိုင်ပေးခဲ့သောကြောင့်၊ ဘခင်စီအယ်၊ကိုတက် နှင့်ပူးပေါင်းကြံစည်ကာလိမ်လည်ခဲ့သည်ဟု ကောက်ယူလျက်၊ အထက်တွင်ဖော်ပြခဲ့သည့် အတိုင်း အယူခံတရားခံအား အပြစ်ပေးခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

ပညာရှိစက်ရှင်တရားသူကြီးက၊ ငွေကျပ်တသိန်းကို ချေးယူသည့် ၁၉၆၁ -ခုနှစ်၊ မတ်လ ၂၉ ရက်နေ့နှင့် ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၃၁ ရက်နေ့များ၌၊ အယူခံ တရားခံသည် မြန်မာပြည်တွင်မရှိဘဲ အိန္ဒိယပြည်သို့ရောက်နေသဖြင့်၊ ဘခင်စီအယ်၊ ကိုတက် ငွေချေးသောကိစ္စတွင် ကိုယ်ထိလက်ရောက်မပါခဲ့ကြောင်း၊ ချေးငွေနှင့်ပတ် သက်သည့် ငွေတိုးများကို ကိုယ်တိုင်လာရောက်ပေးဆပ်သည်ဆိုကာမျှဖြင့် ၎င်းသည် ဘခင်စီအယ်၊ကိုတက်နှင့် ပူးပေါင်းကြံစည်ကာ လိမ်လည်သည်ဟု မဆိုနိုင်ကြောင်း၊ အစုရှယ်ယာလက်မှတ်တုများကို ပြုလုပ်သည်ဆိုခြင်းနှင့်ပတ်သက်၍ လက်ရေးပါရဂူ တဦးတည်း၏ ထွက်ချက်သာရှိသဖြင့်၊ ၎င်းအပေါ် လိမ်လည်ရန်အကြံဖြင့် စာချုပ်

၁၉၆၆

ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ
နှင့်
ကော၊စီ၊
ကိုတက်။

စာတမ်းအတုပြုလုပ်မှုအရ အပြစ်မပေးနိုင်ကြောင်း အဆုံးအဖြတ်ပြုကာ၊ မူလရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် အပြစ်ဒဏ်တို့ကို ပယ်ဖျက်၍ တရားသေလွတ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်လေသည်။

အလိမ်ခံရသူ ဂျနူးဝါလားအတွက် လိုက်ပါဆောင်ရွက်သည့် ပညာရှိရှေ့နေကြီး ဦးကျော်မင်းက၊ အခင်းဖြစ်ငွေတသိန်းကို ထုတ်မချေးမီ ၃ လခန့်က အယူခံတရားခံသည် ဂျနူးဝါလားထံသို့လာပြီး ၃-၄ လအတွင်း ငွေတသိန်းချေးမည်ဖြစ်၍၊ မိမိမလာနိုင်က ဘခင်စီအယ်၊ကိုတက်ကိုပေးရန် ပြောသွားသည်ဆိုသောအချက်၊ ချေးငွေတသိန်းအတွက် အတိုးငွေများကို အယူခံတရားခံကိုယ်တိုင် လာပေးသည်ဆိုသောအချက်နှင့် အပေါင် ထားသည့် အစုရှယ်ယာစာရင်းကို အယူခံကိုယ်တိုင် ယူလာသည်ဆိုသောအချက် များကို ပေါင်းစပ်ကြည့်ရှုလျှင်၊ အယူခံတရားခံသည်၊ ကိုယ်တိုင် ငွေချေးယူခြင်းမပြု သော်လည်း ၎င်း၏ဘခင် စီအယ်၊ကိုတက်နှင့် ပူးပေါင်းကြံစည်ကာ ဂျနူးဝါလားအား လိမ်လည်ခဲ့သည်ဟု ကောက်ယူသင့်ကြောင်းတင်ပြလာ၏။

ငွေတသိန်းကို စီအယ်၊ကိုတက်လာ၍ မချေးမီ ၃ လခန့်က အယူခံတရားခံသည် ဂျနူးဝါလားထံသို့လာပြီး၊ ၃ လအတွင်း ငွေတသိန်းလိုကြောင်း ပြောသည်ဆိုသော အချက်နှင့်ပတ်သက်၍ ဂျနူးဝါလားနှင့် ကိုသောင်းကျော် (ခေါ်) ဂျဗားတို့အဆိုသာ ရှိ၏။ ကိုသောင်းကျော် (ခေါ်) ဂျဗားမှာ ဂျနူးဝါလား၏အလုပ်သမားဖြစ်ပြီး၊ ၎င်း၏ထွက်ချက်မှာ မူလရုံးတရားသူကြီး၏မှတ်ချက် (စာမျက်နှာ ၂၃ နောက်ကျော) အရ၊ စိတ်ချလက်ချလက်ခံရန်မဖြစ်နိုင်ချေ။ ချေးငွေအပေါ်ကျသင့်သော အတိုး ငွေများကို အယူခံတရားခံကလာပေးသည်မှာ မှန်သည်ဟုဆိုစေကာမူ၊ ထိုကဲ့သို့လာပေး ခြင်းမှာ ၎င်း၏ဘခင် စီအယ်၊ကိုတက်ကခိုင်း၍လာပေးခြင်းလည်းဖြစ်နိုင်သည်။ ယင်းသို့ ငွေတိုးလာပေးမိရှိပြန်၊ ၎င်းသည် ၎င်း၏ဘခင်နှင့် လိမ်လည်ရာ၌ ပူးပေါင်းကြံစည် ခဲ့သည်ဟုတထစ်ချယူဆရန်မဖြစ်နိုင်ချေ။ အပေါင်ထားသည့်အစုရှယ်ယာများစာရင်းကို အယူခံတရားခံကလာရောက်ပေးအပ်သည်ဆိုသော အချက်မှာလည်း ထိုအတိုင်းပင်ဖြစ် သည်။ ထိုစာရင်းကို ၎င်း၏ဘခင်စီအယ်၊ကိုတက်က လက်မှတ်ထိုးထားသည်။ အဆိုပါ စာရင်းအား အယူခံတရားခံသည် ၎င်း၏ဘခင်နှင့် ပူးပေါင်းပြုလုပ်ခဲ့သည်ဆိုသော သက်သေအထောက်အထား စိုးစဉ်းမှုမရှိ။

တဦးထက်များသောတရားခံတို့သည် အကြံတခုကို အထမြောက်အောင် ပူးပေါင်း ၍ ပြုလုပ်ခဲ့ခြင်း ရှိမရှိဆိုခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ အမှုတွင် ပေါ်ပေါက်လျက်ရှိသော အကြောင်းခြင်းရာများအပေါ် မှီငြမ်းကာ အဆုံးအဖြတ်ပြုရမည်ဖြစ်သည်။ တရားခံ တို့၏ ပြုမူချက်သည် ပူးပေါင်းကြံစည်၍ လုပ်ဆောင်ခဲ့ကြောင်း တထစ်ချယူဆရန် အကြောင်းပေါ်ပေါက်နေမှသာ အကြံတူညာဏ်တူ ပြုလုပ်ခဲ့သည်ဟု စကောက်ယူရမည်။ ယင်းသို့တထစ်ချယူဆရန် အကြောင်းမရှိဘဲ၊ အခြားကောက်ယူချက်တခုခုကို ပြုလုပ်

၁၉၆၆
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ
နှင့်
ကောစီ၊
ကိုတက်။

နိုင်လျှင်၊ ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၃၄ အရ ပူးပေါင်းကြံစည်၍ ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်ဟု ကောက်ယူ
ခြင်းမပြုနိုင်ပေ။ မောင်အေး နှင့် နိုင်ငံတော် (၁)၊ မောင်မြင့် နှင့် ပြည်ထောင်စု (၂)
ထို့ပြင်၊ တရားခံများသည် အကြံတူတစ်ဦးကို အထမြောက်စေရန်ရည်ရွယ်၍၊ ပြစ်မှု
ကျူးလွန်မှုသာ ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၃၄ ကို အသုံးပြုနိုင်မည်ဖြစ်သည်။ တနည်းဆိုသော်
တူညီစွာရည်ရွယ်ချက်နှင့် ပြစ်မှုကျူးလွန်မှုသာ ထိုပုဒ်မနှင့် အကျိုးဝင်မည်၊ ပြစ်မှု
ကျူးလွန်သည်ဆိုရာ၌ ကိုယ်တိုင်ရှိရန်လိုပေသည်။ ကိုယ်ထိလက်ရောက်ကျူးလွန်ရန်
မလိုသော်လည်း ပြစ်မှုကျူးလွန်ရာ၌ ရှိမှုသာတူညီသော ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် ပြစ်မှု
ကျူးလွန်သည်ဟု ဆိုနိုင်မည်ဖြစ်သည်။ ထိုအတိုင်းပင်လည်း ရာမဓား နှင့် ဘုံဘိုင်မြည်
နယ် (၃) တွင် အဆုံးအဖြတ်ပြုထားသည်ကို တွေ့မြင်နိုင်သည်။

ယခုအမှုတွင် လက်မှတ်တရားကို အပေါင်ထားကာ၊ ငွေချေးသောသူမှာ အယူခံ
တရားခံမဟုတ်၊ ၎င်း၏ဘဝင် စီအယ်ကိုတက်သာဖြစ်သည်။ အစုရှယ်ယာ လက်မှတ်
တရားကို အပေါင်ထားပြီး ငွေချေးစဉ်က အယူခံတရားခံသည် ရန်ကုန်မြို့၌မရှိ၊
ထိုနယ်ပြည်၌ရှိနေသည်။ ဘခင်လက်မှတ်ထိုးထားသည့် အပေါင်ထားသော အစုရှယ်
ယာများစာရင်းနှင့် ချေးငွေအပေါ် ကျသင့်သည့် အတိုးငွေများကို အယူခံတရားခံက
ယူလာပြီး ဂျနူးဝါလားအား ပေးခဲ့ခြင်းမှာ၊ ဘခင်ကခိုင်း၍ သဘောရှိနှင့်လာ
ပေးခြင်းဖြစ်သည်ဟု ကောက်ယူနိုင်သည်။ ဘခင်နှင့်ပူးပေါင်းကြံစည်ကာ ဂျနူးဝါလား
အား လိမ်လည်ရန် ပေးခြင်းသာဖြစ်သည်ဟု တထစ်ချယူဆရန် လုံလောက်သော
သက်သေအထောက်အထားမရှိပေ။ သို့ဖြစ်ရာ၊ အယူခံတရားခံသည် ၎င်း၏ဘဝင်
စီအယ်ကိုတက်နှင့် ပူးပေါင်းကြံစည်ကာ ဂျနူးဝါလားအား လိမ်လည်ခဲ့ခြင်းမရှိဟု
ဆိုသော အောက်အယူခံခံ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်မှာ မှားယွင်းသည်ဟု မဆိုနိုင်ချေ။

ချေးငွေတစ်ချိန်အတွက် အပေါင်ထားသည့် ကတန်ကျွန်း ချော်ဘာကုမ္ပဏီလီမိတက်
၏အစုရှယ်ယာအစု ၁၆ ခုအနက်၊ ၁၀ ခုပေါ်၍ လက်ရေးလက်သားများအား၊
အယူခံတရားခံ ရေးသားသည်ဟုထင်မြင်ကြောင်း၊ လက်ရေးပါရဂူ ဦးထွန်းမြင့်က
ထွက်ဆိုထားသည်မှာမှန်၏။ ဦးထွန်းမြင့်သည် အယူခံတရားခံ၏ နမူနာလက်ရေးများ
အား အစုရှယ်ယာလက်မှတ်တရားပေါ်၍ ရေးသားချက်တို့နှင့် တိုက်ဆိုင်ကြည့်ရှုပြီး
ထင်မြင်ချက် ပေးခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ လက်ရေးလက်သားများကိုဖျက်၍ ရေးနိုင်သည်။
ပြုပြင်ပြီးရေးလျှင်လည်း ရနိုင်သည်။ လူတိုင်း၏လက်ရေးသည် တသမတ်တည်းအမြဲမရှိ၊
ပြောင်းလဲလျက်ရှိသည်။ လက်ရေးလက်သားများကို ထိုက်ဆိုင်ကြည့်ရှုသည့်အတတ်

(၁) ၁၉၄၆၊ ရန်ကုန်စီရင်ထုံး၊ ၂၄၆။
(၂) ၁၉၄၈၊ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး၊ ၃၇၉။
(၃) အေးအိုင်အာ(ရ်)၊ ၁၉၅၅၊ တရားလွှတ်တော်ချုပ်၊ ၂၇။

ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ
နှင့်
ကော၊ စီ၊
ကိုတက်။

ပညာမှာ လယ်ဧွေများအား တိုက်ဆိုင်ကြည့်ရှုသည့် အတတ်ပညာလောက်
တိကျမှန်ကန်ခြင်း မရှိသေးသဖြင့် လက်ရေးပါရဂူ၏ ထွက်ချက်မှတစ်ဆင့်ဖြင့်
တရားခံတစ်ဦးအပေါ် အပြစ်ပေးရန်မလုံလောက်ပေ။ လက်ရေးပါရဂူအားထောက်ခံ
သည့် အခြားသက်သေအထောက်အထား ရှိရန်လိုပေသည်။ မောင်တင်ရွှေ နှင့်
ပြည်ထောင်စု(၄)။

ဤအမှုတွင် အစုရှယ်ယာလက်မှတ်တုများကို အယူခံတရားခံက ယူလာ၍
ပေါင်ခဲခြင်းမဟုတ်။ ထိုလက်မှတ် စာရွက်များကို ပုံနှိပ်တိုက်တစ်ခုတွင် အယူခံတရားခံ
သွားရောက်ရိုက်နှိပ်ခဲ့သည်ဆိုသော အထောက်အထားလည်းမရှိ။ သို့ဖြစ်ရာ လက်ရေး
ပါရဂူ၏ ထွက်ချက်တစ်ခုတည်းဖြင့် အယူခံတရားခံအပေါ် လိမ်လည်ရန်အကြံဖြင့် တချုပ်
စာတမ်းအတု ပြုလုပ်ခဲ့မှုအရ အပြစ်မပေးနိုင်ဆိုသော အောက်အယူခံရုံး၏ ကောက်
ယူချက်မှာလည်း တရားဥပဒေအရ မှားယွင်းချွတ်ချော်သည်ဟု မဆိုသာချေ။

ပညာရှိအောက်အယူခံရုံး တရားသူကြီးသည် သက်သေများကို ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျ
တွေ့မြင်စစ်ဆေးခဲ့ရ သူမဟုတ်၍ သက်သေများအား ယုံသင့်မယုံသင့်ဆိုသော
ပြဿနာကိုစဉ်းစားရာတွင် သက်သေများအား ကိုယ်တိုင်တွေ့မြင်စစ်ဆေးခဲ့ရသည့်
မူလရုံးတရားသူကြီးကဲ့သို့ ဝေဖန်ဆန်းစစ်ရန်အခွင့်အရေးမရှိသည် ကို မငြင်းနိုင်။ သို့ရာတွင်
ဤအမှု၌ အယူခံတရားခံအား အပြစ်ပေးခဲ့သည့် မူလရုံးတရားသူကြီးအမှုကို စတင်
စစ်ဆေးခဲ့သော တရားသူကြီးမဟုတ်သဖြင့်၊ ၎င်းသည် အောက်အယူခံရုံး
တရားသူကြီးထက်များစွာ ပို၍ သက်သေများအပေါ် ချင့်ချိန်ရန် အခွင့်အရေးရှိခဲ့
သည်ဟု မဆိုသာချေ။ ၎င်းပြင် အောက်အယူခံရုံးသည် ထိုကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍
မူလရုံးနှင့် သဘောကွဲလွဲပြီး အဆုံးအဖြတ်ပေးခဲ့သောကိစ္စတွင် ဒုတိယအယူခံရုံး
ဖြစ်သည့် ကျွန်ုပ်အနေနှင့် အောက်အယူခံရုံး၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို သဘောမတူရုံဖြင့်
တရားခံတစ်ဦးအပေါ်တရားသေလွှတ်သည့်အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်ရန်အကြောင်း လုံလောက်
သည်ဟု မယူဆနိုင်။ မင်ရောက်စွက်ဖက် ရန် လုံလောက်သော အကြောင်းရှိမှသာ
တရားသေလွှတ်သည့်အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်နိုင်မည်ဖြစ်သည်။ မောင်ထွန်းမြင့်နှင့်
ပြည်ထောင်စု (၅)၊ နိုင်ငံတော်နှင့် ဟာဂျီဂုလစ်ရှား (၆)။

ယခုအမှုတွင် အထက်၌ ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း အောက်ရုံးအယူခံရုံး၏ အမိန့်မှာ
ပယ်ဖျက်လောက်အောင် မှားယွင်းတိမ်းစောင်းနေသည်ဟု မဆိုနိုင်သဖြင့် ဤအယူခံမှုကို
ပယ်လိုက်သည်။

(၄) ၁၉၅၄၊ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး၊ ၃၅၈ (တရားလွှတ်တော်)။
(၅) တရားရုံးချုပ်၏ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ အထူးရာဇဝတ်အယူခံမှုအမှတ် ၂။
(၆) အေ၊ အိုင်၊ အာ(၆)၊ ၁၉၃၈၊ ဆင်း ၈၀။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှု

တရားသူကြီးချုပ် ဒေါက်တာမောင်မောင် ရွှေတင်

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (ပြင်ဆင်ရန် လျှောက်ထားသူ)

နှင့်

မောင်ထွန်းမြင့် (ပြင်ဆင်ရန် လျှောက်ထားခံရသူ) *

† ၁၉၆၆

ဇူလိုင်လ

ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၉၇ အရ၊လျှောက်ထားစွဲဆိုမှု—ခရိုင်အတွင်းရှိ ရာဇဝတ် တရားသူကြီးများ၏ အာဏာ—ခရိုင်တရားရုံးအထိ ပြန့်နှံ့ခြင်း—ဖြစ်ပွားရာ ဒေသရှိ တရားရုံးတွင် မစွဲဆိုခြင်း— ခရိုင်မှူးစိုက်ရာ မြို့ရှိ တရားရုံး၌ လာရောက် စွဲဆိုခြင်း—စီရင်ပိုင်ခွင့် အာဏာအပြင် အပသို့ ကျရောက်သည်ဟု ဆိုနိုင် မဆိုနိုင်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ခရိုင်အတွင်းရှိ ရာဇဝတ်တရားသူကြီးများ၏ အာဏာသည် ခရိုင်တရားရုံး အထိ ပြန့်နှံ့ကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် ဒေသခံမြို့တွင် ဖြစ်ပွားခဲ့သော မယားခိုးမှုကို ဖျာပုံမြို့တွင် လာရောက်စွဲဆိုခြင်းသည် စီရင်ပိုင်ခွင့်အာဏာ အပြင် အပသို့ ကျရောက်သည်ဟု မဆိုနိုင်။

ပြင်ဆင်ရန် လျှောက်ထားသူအတွက်။ ။အစိုးရရှေ့နေကြီး ဦးတိုးမောင်။

ပြင်ဆင်ရန် လျှောက်ထားခံရသူအတွက်။ ။မရှိ။

တရားသူကြီးချုပ် ဒေါက်တာမောင်မောင်။ ။လျှောက်ထားသူ မောင်ကျော်ရှိန် က လျှောက်ထားခံရသူ မောင်ထွန်းမြင့်အပေါ် မယားခိုးမှုဖြင့် ဖျာပုံမြို့ရာဇဝတ်တရား သူကြီးရုံးတွင် ဦးတိုးလျှောက်ထား စွဲဆိုခဲ့သည်။ အမှုသည် ဒေသခံမြို့တွင် ဖြစ်ပွား၍ တရားသူကြီးက ၎င်းတွင် စီရင်ပိုင်ခွင့်အာဏာ မရှိဟု ယခင်က ဖျာပုံခရိုင် စက်ရှင် တရားသူကြီးရုံးတွင် ချမှတ်ခဲ့သော အယူခံမှု တမူကို ကိုးကား၍ ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် မောင်ထွန်းမြင့်အား တရားသေ လွှတ်ခဲ့လေသည်။

မောင်ကျော်ရှိန်က ထိုအမိန့်ကို မကျေနပ်သဖြင့် ဖျာပုံခရိုင်၊ စက်ရှင်ရုံးသို့ ပြင်ဆင်

* ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၄၉ (ခ)။
† ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှု အမှတ် ၁၅၃ တွင် ချမှတ်သော ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၆ ရက်နေ့စွဲပါ၊ ဖျာပုံမြို့-မြို့မ (အထူး) ရာဇဝတ်တရားသူကြီး၏ အမိန့်ကို ပြန်၍ ဆင်ခြင်မှု။

၁၉၆၆
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ
နှင့်
မောင်ထွန်းမြင့်။

မူပိုင်လွှတ်၍ တက်ရောက်ခဲ့သည်။ စက်ရှင်တရားသူကြီးက ဖျာပုံခရိုင်အတွင်းရှိ ရာဇဝတ်
တရားသူကြီးများ၏ အာဏာသည် ခရိုင်တရားရုံးအထိ ပြန့်နှံ့ကြောင်း ထို့ကြောင့်
ဒေးဒရဲမြို့တွင် ဖြစ်ပွားခဲ့သော မယားခိုးမှုကို ဖျာပုံမြို့တွင် လာရောက်စွဲဆိုခြင်းသည်
စီရင်ပိုင်ခွင့်အာဏာအပြင်အပသို့ ကျရောက်သည်ဟု မဆိုနိုင်ကြောင်း။ ထို့ကြောင့်
မူလရုံး၏အမိန့်ကို သင့်တော်သလို ပြင်ဆင်ပေးသင့်ကြောင်း ထောက်ခံ၍ အမှုတုံ့များကို
ဤရုံးသို့ ပေးပို့ခဲ့သည်။

ပညာရှိ စက်ရှင်တရားသူကြီးက မောင်ကျော်ရှိန်သည် ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ပုဒ်မ
၄၁၇ အရ၊ အစိုးရက မောင်ထွန်းမြင့်အား တရားသေလွှတ်မိန့်မှာ အယူခံဝင်ရန်
လျှောက်ထား ဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်းမရှိ၊ စက်ရှင်ရုံးသို့သာ ပုဂ္ဂိုလ်အနေနှင့် လာရောက်
ပြင်ဆင်မှု ဖွင့်လှစ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ တရားသေလွှတ်မိန့်ကို အထူးစဉ်းစား ချင့်ချိန်၍
လက်ခံစဉ်းစားရကြောင်း၊ ဥပဒေအရ များစွာများယွင်း ချွတ်ချော်ခြင်းများ၊ တရား
မျှတမှု ကင်းမဲ့ခဲ့ခြင်းများ တွေ့ရှိမှသာ အောက်ရုံးအမိန့်ကို ပြင်ဆင်ပေးရကြောင်းကို
စက်ရှင် တရားသူကြီးက ညွှန်ပြသည်။ သို့ရာတွင် ဤအမှု၌ကား စီရင်ပိုင်ခွင့်အာဏာနှင့်
ပတ်သက်၍ ရုံးကများယွင်း ဆုံးဖြတ်ခဲ့ခြင်းကြောင့် တရားသေ လွှတ်မိန့်ကို ပြင်ဆင်
ပေးသင့်ပါသည်ဟု ထောက်ခံသည်။

နစ်နာသော ပုဂ္ဂိုလ်တဦးက တရားသေလွှတ်မိန့် တရပ်ကို မကျေနပ်သဖြင့် တရား
ရုံးချုပ်သို့ ကိုယ်တိုင်လာရောက် လျှောက်ထားနိုင်ခြင်းရှိ မရှိနှင့် ပတ်သက်၍ ကျွန်ုပ်တို့
သည် ဦးအမောင်နှင့် မောင်စိန်ရ ပါ ၂ အမှု (၁) တွင် အကျယ်တဝင့် သုံးသပ်ခဲ့ကြ
သည်။ ထိုအမှုတွင် ကျွန်ုပ်တို့က ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၄၁၇ အရ၊အစိုးရက အယူခံ
ဝင်ရန် သင့်တော်သော တရားသေလွှတ်မိန့်ကို နစ်နာသည်ဆိုသော ပုဂ္ဂိုလ်တဦးက
လာရောက်လျှောက်ထား ရုံမျှနှင့် တရားရုံးချုပ်က လွယ်လွယ်လက်ခံ၍ စဉ်းစားရန်
မဟုတ်ဟု ဆုံးဖြတ်ခဲ့ကြသည်။ အထူးသဖြင့် ခရိုင်ရာဇဝတ် တရားသူကြီးရုံး၊ သို့မဟုတ်
စက်ရှင်ရုံးသို့ ပြင်ဆင်မှုဖြင့် သွားရောက်ခြင်း မပြုဘဲ ၎င်းရုံးများကို ကျော်လွန်၍
တရားရုံးချုပ်သို့ တိုက်ရိုက် လာရောက် လျှောက်ထားခြင်းများကို သာမန်အားဖြင့်
လက်ခံရန် မဟုတ်ကြောင်း မှတ်ချက်ပြုခဲ့ကြသည်။

ဤအမှုတွင်ကား တရားရုံးများ၏ စီရင်ပိုင်ခွင့်အာဏာ ရှိလျက်နှင့် ဥပဒေကို
အဓိပ္ပါယ် ကောက်ယူရာတွင် မှားယွင်းသဖြင့် ထိုအာဏာကို သုံးစွဲခြင်း မပြုခဲ့ခြင်းကို
တွေ့ရသည်။ ထို့ပြင် နစ်နာသည်ဆိုသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် စက်ရှင်ရုံးသို့ ဦးစွာသွားရောက်၍
ပြင်ဆင်မှု ဖွင့်လှစ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ စက်ရှင် တရားသူကြီးက နှစ်ဘက်ကို ကြားနာပြီး
နောက်၊ သင့်လျော်သော အမှုဖြစ်သဖြင့် ပြင်ဆင်ပေးရန် ထောက်ခံ၍ အမှုတုံ့များကို

(၁) တရားရုံးချုပ်၊ ၁၉၆၆ ခု၊ ရာဇဝတ်စောဒကမှုအမှတ် ၁။

၁၉၆၆

ပြည်ထောင်စု
ပြန်စာနိဒ္ဒိ
နှင့်
မောင်ထွန်းမြင့်

ဤရုံးသို့ ပေးပို့ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် အထက်တွင် ရည်ညွှန်းသော စီရင်ထုံးအရ လည်း လက်ခံ စဉ်းစားသင့်သော အမှုဖြစ်ပေသည်။

ပညာရှိ အစိုးရရှေ့နေကြီး ဦးတိုးမောင်က စက်ရှင် တရားသူကြီး၏ ထောက်ခံချက်ကို လက်ခံသင့်ပါသည်။ ရုံးက စီရင်ပိုင်ခွင့်အာဏာ မရှိဟု သဘောရကာမျှနှင့် တရားခံအား တရားသေလွှတ်ရန် မဟုတ်ပါ။ အမှုကို အပြည့်အစုံ စစ်ဆေးပြီးနောက် အမှုမှန်လျှင် မှန်သလို၊ မှားလျှင်မှားသလို သင့်လျော်သော အမိန့်ကို ချမှတ်ရန် ဖြစ်ပါသည်ဟု လျှောက်ထားသည်။

စက်ရှင်ရုံး၏ ထောက်ခံချက်ကို လက်ခံ၍ မူလရုံး၏ တရားသေလွှတ်မိန့်ကို ပယ်ဖျက်လိုက်သည်။ ဖျာပုံခရိုင် ရာဇဝတ် တရားသူကြီးက သင့်လျော်သည်ထင်သော ရာဇဝတ် တရားသူကြီး တဦးဦးအား အမှုကို ပြန်လည်စစ်ဆေးစေရန်ကိုလည်း ညွှန်ကြားလိုက်သည်။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှု

တရားသူကြီး ဦးချစ် ရွှေတင်

† ၁၉၆၆
ဇူလိုင်လ
၂ ရက်။

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ
(မန်းဘစိန်) (ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားသူ)

နှင့်

မောင်ရွှေဝင်း (ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားခံရသူ) *

ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၃၀၄ (က) အရ၊ မူပြစ်ထင်ရှားစီရင်ခြင်း—ပြစ်ဒဏ်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ ယခုအခါ မော်တော်ကားများကို အရမ်းမောင်းမှုကြောင့် လမ်းအန္တရာယ် အများအပြား ရှိနေသည်မှာ မငြင်းနိုင်ပေ။ မြို့ကြီးများတွင်သာမက မြို့ပြင်လမ်းမများပေါ်၌ လည်း၊ မော်တော်ကားမောင်းသူများသည် မော်တော်ကားကို မောင်းရာ၌ မစူးစမ်း မဆင်ခြင်ဘဲ အရမ်းမောင်းလေ့မောင်းထ ရှိသည်မှာ အများအပြား ဖြစ်နေသည်ကို တွေ့ရှိရသည်။ ယင်းကဲ့သို့ မစူးစမ်း မဆင်ခြင်ဘဲ အရမ်းမောင်းနှင်မှုကြောင့် လူမသေသင့်ဘဲ သေရခြင်း၊ အနာ တရ မရသင့်ဘဲ ရရှိခြင်းမျိုးများ ခဏခဏ တွေ့ကြုံနေရသဖြင့် အပြစ်ဒဏ် ချမှတ်ရာတွင် ပြစ်မှု ကျူးလွန်ခြင်းနှင့် ကိုက်ညီသော အပြစ်ဒဏ်တို့ ချမှတ်ရန် ရှိပေသည်။ ယင်းကိုက်ညီသော အပြစ် ဒဏ် ချမှတ်ခြင်းသည်၊ နောက်နောင် မော်တော်ကား မောင်းသူများ ဆင်ခြင်တုံတရား ရှိလာပြီး မစူးစမ်း မဆင်ခြင်ဘဲ အရမ်းမောင်းနှင်ခြင်းကို ဟန့်တားဘွယ်ရာ ဖြစ်နိုင်ပေသည်။

ပြင်ဆင်ရန် လျှောက်ထားသူအတွက်။ ။ အစိုးရရွှေနေကြီး ဦးနှစ်။

ပြင်ဆင်ရန် လျှောက်ထားခံရသူအတွက်။ ။ မရှိ။

တရားသူကြီး ဦးချစ်။ ။ ဘားအံမြို့၊ ပဌမ ရာဘက် ရာဇဝတ်တရားသူကြီး (အထူး) ရုံး၊ ၁၉၆၅ ခု၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၁၁ တွင်၊ လျှောက်ထားခံရသူ တရားခံ အပေါ် ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၃၀၄ (က) အရ၊ အပြစ်ဒဏ်ထိုက်သင့်သည့် ပြစ်မှုကို ကျူးလွန် သည်ဟု တွေ့ရှိရသဖြင့် ရုံးတက်ရုံးဆင်း ထောင်ဒဏ်နှင့် ဒဏ်ငွေ ၆၅၀ ပေးဆောင်စေ၊ ပျက်ကွက်ပါက အလုပ်နှင့်ထောင်ဒဏ် ၁ နှစ် ကျခံစေရန် အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်။

* ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၁၀၄ (ခ)။

† ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၁၁ တွင် ချမှတ်သော ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၂၄ ရက်နေ့စွဲပါ၊ ဘားအံမြို့၊ ပဌမရာဘက် ရာဇဝတ် တရားသူကြီး၏ အမိန့်ကို ပြန်၍ ဆင်ခြင်မှု။

ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ
(မန်းဘစိန်)

နဂါး
မောင်ရွှေဝင်း။

ယင်းကဲ့သို့ ချမှတ်သော အပြစ်ဇာတ်မှာ အလွန်အလွန် နည်းလွန်းသည်ဟု ယူဆ
သဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံ အစိုးရကိုယ်စား အမှုလိုက်ရဲမှူး မန်းဘစိန်က အပြစ်ဇာတ် တိုးမြှင့်
ပေးပါရန် မော်လမြိုင်မြို့၊ စက်ရှင်တရားသူကြီးရုံးတွင် ပြင်ဆင်လွှာ တင်သွင်းခဲ့ရာ၊
၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၄ (က)တွင် လက်ခံ၍ သုံးသပ်သည်။

အမှုအကြောင်းခြင်းရာနှင့်ပတ်သက်၍ မူလရုံး၏စီရင်ချက်တွင် ပြည့်စုံစွာဖော်ပြထား
ပြီးဖြစ်ရကား၊ ထပ်လောင်း၍ ဖော်ပြရန်မလိုပေ။ ပညာရှိ စက်ရှင်တရားသူကြီးက၊
လျှောက်ထားခံရသူ မောင်ရွှေဝင်းသည်၊ မော်တော်ကားကို အရမ်းမောင်း၍ ရွှေက
သွားနေသော မြင်းလည်းကို ကျော်တက်ရာတွင် မြင်းလည်းမှာ လွင့်သွားပြီး၊ မြင်းလည်း
ပေါ်တွင်စီးလာကြသော ဆီးသည်များဖြစ်ကြသည့် ဇော်မီးလား၊ ဦးသော်မဲနှင့်
ဦးအောင်ခင်တို့မှာ၊ လမ်းပေါ်တွင်လွင့် စင်ကာ၊ ဇော်မီးလားမှာ ထိုနေရာတွင် ပွဲချင်း
ပြီး သေဆုံးသွား၍၊ ဦးသော်မဲနှင့် ဦးအောင်ခင်တို့မှာ မသေသော်လည်း၊ အောင်၍
သတ်မှုမှရှောင် လစ်သွားရသည်။ ထိုကဲ့သို့ လျှောက်ထားခံရသူ မောင်ရွှေဝင်းက
(ပမ္မဇာ) ကုန်များအပြည့်နှင့်ပါလာသောဘတ်(စ်)ကားကို တောင်ကုန်းအဆင်းတွင်
အရမ်းမောင်းနှင့်၍ ရွှေကသွားနေသော မြင်းလည်းကိုကျော်တက်ရာ၊ မြင်းလည်းကလည်း
လက်ဝဲဘက်သို့ ဖယ်ပေးသော်လည်း၊ မော်တော်တော့၍ ရွှံ့ကားနှင့်မြင်းလည်း၏ဩဘက်
ပရေါက်တိုက်မိသဖြင့်၊ မြင်းလည်းမှာလွင့်စင်ပြီး မြင်းလည်းပေါ်တွင် စီးလာကြသူများ
ကစဉ်ကလွှားလဲကျသွားခြင်းမှာ လျှောက်ထားခံရသူ မောင်ရွှေဝင်း၏ မစူးစမ်းမဆင်
ခြင်ဘဲ ပေါ်သွားဖြင့် အရမ်းမောင်းနှင့်မှုကြောင့် ပြစ်သည်မှာ မငြင်းနိုင်ပေ။ ထို့အတွက်
မူလရုံးက ၎င်းအပေါ် ရာဇဝတ်ဦးပုဒ်မ ၃၈၄ (က)ဖြင့် ပြစ်မှုမြောက်သည်ဟု ယူဆ
ခြင်းမှာ၊ ပညာရှိစက်ရှင်တရားသူကြီး လက်ခံထားသည့်အတိုင်း မှန်ကန်ပေသည်။
သို့သော် အပြစ်ဇာတ်ချမှတ်ရာ၌၊ ရုံးတက်ရုံးဆင်းထောင်ခက်နှင့်ခက်ငွေ ၆၅၀ တပ်ရိုက်
ခြင်းတို့မှာ လျှောက်ထားခံရသူ၏ မစူးစမ်းမဆင်ခြင် အရမ်းမောင်းနှင့်မှုကြောင့်၊
လွှတ်ယူသော၌ နှစ်ယောက်မှာ သတ်လမ်းပြီး ဘေးများအောင်သွားခြင်းတို့နှင့်
နှိုင်းစာလျှင် အလွန်အလွန်နည်းလွန်းသည်ဟု ရွှေ့ရှိရသည်။ ယခုအခါ မော်တော်ကား
များကို အရမ်းမောင်းမှုကြောင့် လမ်းထန္တထုယ်အများအပြားရှိနေသည်မှာ မငြင်း
နိုင်ပေ။ မြို့ကြီးများတွင်သာမက၊ မြို့ပြင် လမ်းမများပေါ်၌လည်း မော်တော်ကား
မောင်းထုများသည်၊ မော်တော်ကားကို မောင်းရာ၌မစူးစမ်းမဆင်ခြင်ဘဲ အရမ်းမောင်း
လေ့ မောင်းထုသည်မှာ အများအပြား ဖြစ်နေသည်ကို တွေ့ရှိရသည်။ ယင်းကဲ့သို့
မစူးစမ်းမဆင်ခြင်ဘဲ အရမ်းမောင်းနှင့်မှုကြောင့် လူမသေသင့်ဘဲ သေရခြင်း၊ အနာ
တရ မရသင့်ဘဲ ရရှိခြင်းမျိုးများ ခဏခဏတွေ့ကြုံ နေသဖြင့် အပြစ်ဇာတ် ချမှတ်
ရာတွင် ပြစ်မှုကူးလွန်ခြင်းနှင့် ကိုက်ညီသော အပြစ်ဇာတ်ကို ချမှတ်ရန်ရှိပေသည်။

၁၉၆၆

ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ
(မန်းဘီနီ)
နှင့်
မောင်ရွှေဝင်း။

ယင်းကိုက်ညီသော အပြစ်ဒဏ် ချမှတ်ခြင်းသည် နောက်နောင် မော်တော်ကား မောင်းသူများဆင်ခြင်တုံတရား ရှိလာပြီး မစူးစမ်း မဆင်ခြင်ဘဲ အရမ်းမောင်းနှင်ခြင်း ကို ဟန့်တားဘွယ်ရာ ဖြစ်နိုင်ပေသည်။ ယခုအမှုတွင် ယခုကဲ့သို့ အပြစ်ဒဏ်နှင့် စာလျှင် ပေါ့ဆသော အပြစ်ဒဏ်မျိုးကို ပေးထားခြင်းမှာ မော်တော်ကား မောင်းသူများ များစွာ ထိရောက်နိုင်စရာ အကြောင်းမရှိပေ။ နောင်ကျဉ်သော အပြစ်ဒဏ်မျိုး မဟုတ် သဖြင့် နောက်နောင် အလေးကျပြုမည် မဟုတ်ဟု ယူဆသည်။

ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၃၀၄ (က) ကို ဖော်ထုတ်ပြလိုသည်။ ၎င်းက ဤသို့ဆိုသည်။

၃၀၄ (က)။ ။မည်သူမဆို ရာဇသတ်ပြစ်ဒဏ်ထိုက်သော လူသေမှု အဖြစ်ဖြင့် သော်၎င်း၊ လူသတ်မှု အဖြစ်ဖြင့်သော်၎င်း ဖြစ်ပွားချမှတ်ခြင်း မခံထိုက်သော အရမ်းပြုလုပ်မှုကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ပေါ့လျော့သော ပြုလုပ်မှုကိုပြု၍၊ လူကို သေစေလျှင်၊ ထိုသူကို ခုနစ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုး ချမှတ်ရမည့်အပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။ သို့ရာတွင် အဆိုပါပြုလုပ်မှုကို သေစေတန်ရာ သည်ဟု သိလျက်နှင့် ပြုလျှင်၊ ထောင်ဒဏ်ကိုတိုး၍ ဆယ်နှစ်ထိ ချမှတ်နိုင်သည်။

ယခုအမှုတွင် လျှောက်ထားခံရသူ မောင်ရွှေဝင်းသည် မော်တော်ကားကို မစူးစမ်း မဆင်ခြင်ဘဲ အရမ်းမောင်း၍ ရွှေကသွားနေသော မြီးလည်းကို ကျော်တက်ရာတွင် တိုက်မိရာ ယင်းသို့တိုက်မိခြင်းမှာ လူကိုသေစေ ဒဏ်ရာရသည်ဟု သိလျက်နှင့် ပြုလုပ် ခြင်းမျိုး ဖြစ်သဖြင့် ၎င်းကို အပြစ်ပေးသောအခါ ဆိုခဲ့ပြီးသော ပုဒ်မ ဒုတိယပိုင်းနှင့် ကိုက်ညီအောင် အပြစ်ပေးရန်ရှိသည်။ အဓိပ္ပါယ်မှာ ထောင်ဒဏ်ကိုတိုး၍ ၁၀ နှစ်အထိ ပေးနိုင်သည်ဟူ၍ ဖြစ်သည်။

ထို့ကြောင့် နောက်နောင်ကို မော်တော်ကား မောင်းသူများအား ယင်းကဲ့သို့ မစူးစမ်းမဆင်ခြင်ဘဲ အရမ်းမောင်းနှင်မှုမျိုး မလုပ်နိုင်အောင် ဟန့်တားသော အနေ ဖြင့် ပညာပေး သင်ခန်းစာတခု ပြုလုပ်သင့်သည်ဟု ယူဆသည်။ သို့ဖြစ်၍ ပညာရှိ စက်ရှင်တရားသူကြီးက အပြစ်ဒဏ်ကို တိုးမြှင့်ပေးပါရန် ဤသို့ ထောက်ခံ တင်သက် ထားသည့်အတိုင်း လျှောက်ထားခံရသူ မောင်ရွှေဝင်းအပေါ် မူလရုံးက ချမှတ်ထား တော အပြစ်ဒဏ်အပြင် တိုးမြှင့်၍ ပေးသင့်သည်ဟု ယူဆသည်။

ထို့ကြောင့် လျှောက်ထားခံရသူ မောင်ရွှေဝင်းအပေါ် ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၃၀၄(က) အရ၊ ပြစ်မှုမြောက်သည်ဟု ယူဆခြင်းကို အတည်ပြု၍ အပြစ်ဒဏ် ချမှတ်ရာတွင် ၎င်းပုဒ်မ ဒုတိယပိုင်းနှင့် အညီ၊ မူလရုံးက ချမှတ်ထားသော အပြစ်ဒဏ်များအပြင် အလုပ်နှင့်ထောင်ဒဏ် ၃ နှစ် တိုးမြှင့်၍ ကျခံစေရန် အမိန့်ချမှတ်လိုက်သည်။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှု

တရားသူကြီး ဦးချစ် နေဟောင်

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားသူ)

နှင့်

အွန်ချင်ရင်(ခေါ်)ဦးဘိုးရင် (ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားခံရသူ)*

† ၁၉၆၆

ဇူလိုင်လ
၃၀ ရက်။

တရားရှင် လွှတ်လိုက်သည်ကို မကျေနပ်၍ ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှု လျှောက်လွှာ—ပြင်ဆင်မှုတွင် စည်းကမ်းသတ်ရက် ၆၀ သတ်မှတ်ခြင်းမှာ ဥပဒေအရ၊ သတ်မှတ်ခြင်း ဟုတ်မဟုတ်—သတ်မှတ်ထားသည့် ရက်ကျော်မှ ပြင်ဆင်မှုကို တင်သွင်းလျှင် နှောင့်နှေး ကြန့်ကြာရကြောင်းနှင့် ပတ်သက်၍၊ ကျမ်းကျိန်လွှာ တင်သွင်းပြီး ထုချေရခြင်း—အကြောင်းပြ အချက်အလက်များ ဆီလျော်သင့်မြတ်သည်ဟု ယူဆက ခွင့်ပြုနိုင်ခြင်း—တရားခံတဦးအပေါ် စွဲချက်တင်ထိုက် မထင်ထိုက်နှင့် ပတ်သက်သော စဉ်းစားရန်ရှိသော အချက်အလက်—တရားခံအား၊ အပြစ်ပေးထိုက် မပေးထိုက် စသည့် စဉ်းစားရန် ရှိသော အချက် အလက်မျိုးနှင့် ဥပဒေအရ၊ တူညီ မတူညီ—တရားခံအပေါ် သက်သေ ထွက်ချက်များအရနှင့် စွဲချက်တင်နိုင်လောက်သော အကြောင်းချင်းများရှိ မရှိ။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ပြင်ဆင်မှုတွင် စည်းကမ်းသတ်ရက် ၆၀ သတ်မှတ်ခြင်းမှာ ဥပဒေ အရ၊ သတ်မှတ်ခြင်းလည်းမဟုတ်။ တရားရုံးချုပ်က ယာမန်အားဖြင့် စည်းကမ်းသတ်ရက် ၆၀ ဟု သတ်မှတ်၍၊ ညွှန်ကြားချက်ပေးထားခြင်းသာလျှင် ဖြစ်သည်။ ထိုသို့ ရက်ပေါင်း ၆၀ ကျော်မှ ပြင်ဆင်မှုကို တင်သွင်းလျှင် အဘယ်ကြောင့် နှောင့်နှေး ကြန့်ကြာရကြောင်းနှင့် ပတ်သက်၍ ကျမ်းကျိန်လွှာတင်သွင်းပြီး ထုချေလျှင်၊ တရားရုံးက ထိုကျမ်းကျိန်လွှာပါ အကြောင်းပြ အချက် အလက်များသည် ဆီလျော် သင့်မြတ်သည်ဟုယူဆပါကခွင့်ပြုနိုင်သည်။

အိန္ဒိယပြည်တာဝန်ခံ နှင့် ဂိုမုတ်ဒတ်(စ်)၊ အေ၊အိုင်၊အာ(ရ်) ၁၉၂၉ ဆင်း၊ စာ ၂၁၁ ရည်ညွှန်းသည်။

* ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ် ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၂၀၀ (ခ) နှင့် ၂၀၁ (ခ)။
† သာယာဝတီမြို့၊ တွဲဘက်ခရိုင်ရာဇဝတ် တရားသူကြီး၊ ရာကြီးမှုအမှတ် ၂၃/၆၄ နှင့် ၂၄/၆၄ တို့တွင် ဘိန်းအက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၉ (၁) (က) နှင့် ဘေးဖြစ်စေတတ်သော ဆေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၀ (၁) တို့အရ၊ လျှောက်ထားသူအပေါ် ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၂ ရက်နေ့၌ ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၂၅၃ (၁) အရ၊ တရားရှင် လွှတ်လိုက်သည်ကို မကျေနပ်၍၊ နိုင်ငံတော် ရွှေနေ့စဉ်မှ တင်သွင်းသော ရာဇဝတ် ပြင်ဆင်မှုလျှောက်လွှာ။

၁၉၆၆
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ
နှင့်
အွန်ချင်ရင်
(ခေါ်)
ဦးဘိုးရင်။

ရန်ကုန်မြို့၊ တရားရုံးချုပ်၏ ၁၉၆၄ ခု၊ တရားမ ပဌမ အယူခံမှု အမှတ် ၈၁၊ ၈၂၊ ၈၃၊ ရည်ညွှန်း
သည်။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ တရားခံတဦးအပေါ် စွဲချက်တင်ထိုက် မတင်ထိုက်နှင့် ပတ်သက်သော
စဉ်းစားရန်ရှိသော အချက်အလက်မျိုးသည် တရားခံအား အပြစ်ပေးထိုက် မပေးထိုက် စသည့်
စဉ်းစားရန်ရှိသော အချက်အလက်မျိုးနှင့် ဥပဒေအရ မတူညီပေ။ တရားခံအပေါ်၌ ယစ်မျိုး
အရာရှိများ၏ ထွက်ချက်အရ နှင့် စွဲချက်တင်နိုင်လောက်သော အကြောင်းခြင်းရာ အချက် အလက်
များ ရှိနေသည်။ ထို့ကြောင့်လျှောက်ထားခံရသူ တရားခံအပေါ် စွဲချက်မတင်ဘဲ တရားရှင်
လွှတ်လိုက်သော အမိန့်ကို ဥပဒေအရ မှားယွင်းနေသဖြင့် ထိုအမိန့်များကို ပယ်ဖျက်သည်။

အောင်ခင်စိန် နှင့် အစိုးရ၊ ၁၉၄၁ ခုနှစ်၊ ရန်ကုန်စီရင်ထုံး၊ စာ ၅၅၂။

မောင်စံမြင့် နှင့် အစိုးရ၊ ရန်ကုန်စီရင်ထုံး၊ အတွဲ ၇၊ စာ ၇၇၁ ရည်ညွှန်းသည်။

ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားသူအတွက်။ ။ အစိုးရရွှေနေကြီး ဦးနှစ်။

ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားခံရသူအတွက်။ ။ ဦးဘသင်။

တရားသူကြီး ဦးချစ်။ ။ လျှောက်ထားခံရသူ (တရားခံ) အွန်ချင်ရင် (ခ)
ဦးဘိုးရင်အပေါ် ဘေးဖြစ်စေတတ်သောဆေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၈ (ခ) အရ၊
အရေးယူ၍ တရားစွဲဆိုရာ၊ သာယာဝတီမြို့၊ တွဲဘက်ခရိုင် ရာဇဝတ်တရားသူကြီးရုံး
၁၉၆၄ ခု၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၂၃ ပြင် လက်ခံစစ်ဆေးခဲ့သည်။ တချိန်တည်းတွင်
၎င်းလျှောက်ထားခံရသူက (တရားခံ) အပေါ် ဘိန်းအက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၉ (၁) (က)
အရ အရေးယူ တရားစွဲဆိုခဲ့ရာ၊ ယင်းတွဲဘက်ခရိုင် ရာဇဝတ်တရားသူကြီးကပင်၊
၎င်း၏ရုံး ၁၉၆၄ ခု၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၂၄ တွင် လက်ခံစစ်ဆေးခဲ့သည်။

ထိုအမှုနှစ်မှုစလုံး၌ တရားလိုပြ သက်သေများကို စစ်ဆေးပြီး၊ တရားခံအပေါ်
စွဲတင်ထားသော ပုဒ်မများဖြင့် စွဲချက်တင်လောက်အောင် သက်သေခံချက် မရှိဟု
ယူဆကာ၊ ယင်းအမှုနှစ်မှုစလုံးနှင့် ပတ်သက်၍၊ တရားခံအား တရားရှင် လွှတ်လိုက်
လေသည်။

ထိုအမိန့်များကို၊ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ အစိုးရက မကျေနပ်သဖြင့်၊ နိုင်ငံ
တော် ရွှေနေချုပ်မှတစ်ဆင့်၊ ပြင်ဆင်ပေးပါရန်၊ ဤရုံးသို့ ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်လွှာများ
တင်သွင်းသည်။

ဤရုံးက၊ အောက်ရုံး ၁၉၆၄ ခု၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၂၃ နှင့် ပတ်သက်၍၊
ဤရုံး ၁၉၆၅ ခု၊ ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၂၁ (ခ) ပြင်၎င်း၊ အောက်ရုံး ၁၉၆၄ ခု၊
ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၂၄ နှင့် ပတ်သက်၍၊ ဤရုံး ၁၉၆၅ ခု၊ ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှုအမှတ်
၂၀၈ (ခ) အရ၎င်းလက်ခံ၍၊ အမှုများကို ကြားနာသည်။ ၎င်းအမှုနှစ်မှုစလုံး

မြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ
နှင့်
အွန်ချင်ရင်
(ခေါ်)
ဦးဘိုးရင်။

အတွက်၊ ဤအမှု [ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၂၀၁ (ခ)/၆၅] တွင် ပေါင်း၍ အမိန့်ချမှတ်သည်။ ဤပြင်ဆင်မှုများ၌ ပဌမစဉ်းစားရန်ရှိသော အချက်မှာ သာမန်အားဖြင့် ပြင်ဆင်မှု လျှောက်လွှာ စည်းကမ်းသတ်ရက် အပိုင်းအခြားမှာ ရက်ပေါင်း ၆၀ ဖြစ်သဖြင့် ယခုပြင်ဆင်မှုနှစ်နှစ်လုံးကို နိုင်ငံတော် ရှေ့နေချုပ်က တင်သွင်းရာ၌ သာမန်စည်းကမ်း သတ်ရက် ၆၀ ထက် ရက်ပေါင်း ၁၀၀ ကျော်လွန်နေသည်ကို တွေ့ရှိရသည်။ ထိုကဲ့သို့ ရက်ပေါင်း ၁၀၀ ကျော်လွန်ကြောင်းနှင့် ပတ်သက်၍ လက်ထောက် ယစ်မျိုးမင်းကြီး (အုပ်ချုပ်ရေး) က၊ ကျွမ်းကျိန်စာဖြင့် နောင်နေ့ ကြန့်ကြာရပုံ အကြောင်း တို့ကို အပြည့်အစုံ ဖော်ပြထားသည်။ လျှောက်ထားခံရသူ ဘက်မှလည်း ထိုကျွမ်းကျိန်လွှာကို ကန့်ကွက်ပြီး၊ အပြန်အလှန် ကျွမ်းကျိန်လွှာ တင်သွင်းခဲ့သည်။ ဤရုံးအနေနှင့် ပဌမစဉ်းစားရန်ရှိသော အချက်မှာ ဤမျှရက်ပေါင်းစွာ ကျော်လွန်ပြီးမှ တင်သွင်းသော ပြင်ဆင်မှု လျှောက်လွှာများကို လက်ခံရန် အကြောင်းရှိ မရှိဖြစ်သည်။ လျှောက်ထားသူ ဘက်မှ တင်သွင်းသော ကျွမ်းကျိန်လွှာတွင် ဖော်ပြသော အချက် အလက်များမှာ တွဲဖက် ခရိုင် ရာဇဝတ် တရားသူကြီးရုံးက၊ ယင်းအမှုများနှင့် ပတ်သက်၍ အမိန့်ချမှတ်ပြီး သည့်နောက်၊ စီရင်ချက် အမိန့်မိတ္တူကော်မီကျူးရန် အစီအစဉ်လုပ်ရာမှ ထိုမှတဆင့် မိတ္တူခံများ ကိုပေးရန် သက်ဆိုင်ရာတို့ထံ ငွေတောင်းခံရခြင်း၊ မိတ္တူများ ရရှိပြီးနောက်၊ နိုင်ငံတော် ရှေ့နေချုပ်ရုံးသို့ အကြံဉာဏ်များ တောင်းခံရခြင်းများကို တဆင့်ပြီးတဆင့် လုပ်နေရပါသဖြင့် မလွဲမရှောင်သာသောကြောင့် ဤမျှရက်ပေါင်းများစွာ စည်းကမ်း သတ်ရက် ကျော်လွန်ပြီး ကြားနာရခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ထိုကဲ့သို့ တဆင့်ပြီးတဆင့် လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ရာ၌ လုလွဲဥဿဟ ပေါ့လျော့မှု မရှိပါဟု အဆိုပြုထားသည်။ ပြင်ဆင်မှုတွင် စည်းကမ်းသတ်ရက် ၆၀ သတ်မှတ်ခြင်းမှာ ဥပဒေအရ သတ်မှတ်ခြင်း လည်း မဟုတ်။ တရားရုံးချုပ်ကသာမန်အားဖြင့် စည်းကမ်းသတ်ရက် ၆၀ဟု သတ်မှတ် ၍၊ ညွှန်ကြားချက် ပေးထားခြင်းသာလျှင် ဖြစ်သည်။ ထိုသို့ရက်ပေါင်း ၆၀ ကျော်မှ ပြင်ဆင်လွှာကို တင်သွင်းလျှင်၊ အဘယ်ကြောင့် နောင်နေ့ ကြန့်ကြာရကြောင်းနှင့် ပတ်သက်၍ ကျွမ်းကျိန်လွှာ တင်သွင်းပြီးထုချေလျှင်၊ တရားရုံးက ထိုကျွမ်းကျိန်လွှာပါ အကြောင်းဖြင့် အချက်အလက်များသည် ဆီလျော်သင့်မြတ်သည်ဟု ယူဆပါက ခွင့်ပြုနိုင်သည်။ အိန္ဒိယပြည်တာဝန်ခံနှင့် ဂိုမတ်ဒတ်(စ်) (၁) အမှုတွင် အောက်ပါအတိုင်း အဆုံးအဖြတ်ပေးထားသည်။

" The Act mkes no distinction between Government and a private individual but it is obvious that

(၁) အေ၊ ဆိုင်း၊ အာ(ရ်)၊ ၁၉၂၉ ခု၊ ဆင်း၊ စာ ၂၁၊ ရန်ကုန်မြို့၊ တရားရုံးချုပ်၊ ၁၉၆၄ ခု၊ တရားပု ပဌမအယူ ခံမှုအမှတ် ၈၊ ၈၂ နှင့် ၈၃။

၁၉၆၆

ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ
နှင့်
ထွန်ချင်ရင်
(ခေါ်)
ဦးဘိုးရင်။

considering an application under section 5 a distinction must be made. A private person has only himself to consider and must be presumed to be familiar with every aspect of his case. Government has to consider the public interest and cannot be expected to know the fact of each individual case. They require time for inquiry and consideration before taking action and must consult the local officers, to whom they cannot delegate their powers."

ထိုဆုံးဖြတ်ချက်ကို ဤရုံး နိုင်ငံတော် ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဘဏ် နှင့် မက်ဆား(စ်) ရွှေနှင့်ဆီ အင်တာပရိုက်(စ်)လီမိတက်။ ပြည်သူ့ဘဏ်အမှတ် (၉) နှင့် မက်ဆား(စ်) ရှိုး(စ်) စီးကရက် ကုမ္ပဏီ လီမိတက်။ ပြည်သူ့ဘဏ် အမှတ် (၉) နှင့် မက်ဆား(စ်) နေရှင်နယ် စီးကရက်ကုမ္ပဏီပါ ၁၆ အမှုတို့တွင် လက်ခံ အတည်ပြု ထားသည်။

ထိုအထက်ဖော်ပြပါ စီရင်ထုံးများကို အထောက်အထားပြု၍ ပြင်ဆင်မှုရက် စည်းကမ်းသတ် ကျော်လွန်ပြီးမှ လျှောက်ထားသော ပြင်ဆင်လွှာများကို ခွင့်ပြု လိုက်သည်။

အမှုများအကြောင်းနှင့်ပတ်သက်၍၊ အမှုတို့များကို လေ့လာသုံးသပ်ရာတွင် တွေ့ရှိရသည်မှာ၊ တရားခံ ဦးဘိုးရင် လက်ဝယ်တွင် ဘေးဖြစ်စေတတ်သော ဆေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၀ (ခ) အရ ငြိစွန်းသော ပစ္စည်းများနှင့် ဘိန်းအက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၉ (၁) (က) နှင့် ငြိစွန်းသော ပစ္စည်းများကို လျှောက်ထားခံရသူ (တရားခံ) ဦးဘိုးရင် လက်ဝယ်တွင် တွေ့ရှိရကြောင်းမှာ ထင်ရှားပေသည်။ ရွာဖွေသက်သေ နှစ်ဦးဖြစ်သော ကိုတင်မောင်နှင့် ကိုချစ်စိန်တို့က၊ တရားခံအိမ်သို့ ယစ်မျိုးအရာရှိများ ရွာဖွေပြီးမှ ရောက်သွားကြောင်း ထွက်ချက်ရှိသော်လည်း၊ ယခုအမှုများတွင် စဉ်းစား ရာ၌၊ တရားခံ အပေါ် စွဲချက်တင်နိုင်လောက်သော သက်သေခံချက်ရှိ မရှိမှာ အဓိကအချက်ဖြစ်သည်။ တရားခံ တဦးအပေါ် စွဲချက်တင်ထိုက် မတင်ထိုက်နှင့် ပတ်သက်သော၊ စဉ်းစားရန်ရှိသော အချက်အလက်မျိုးသည် တရားခံအား အပြစ် ပေးထိုက် မပေးထိုက် စသည် စဉ်းစားရန် ရှိသော အချက်အလက်မျိုးနှင့် ဥပဒေအရ မတူညီပေ။ (ယခုအမှုများတွင်) တရားခံအပေါ်၌ ယစ်မျိုးအရာရှိများ၏ ထွက်ချက် အရနှင့် စွဲချက်တင်နိုင်လောက်သော အကြောင်းခြင်းရာ အချက်အလက်များရှိနေ သည်။ ရွာဖွေသောနေရာတွင် နည်းလမ်းမကျစေကာမူ၊ ဥပဒေနှင့် ငြိစွန်းသော

ပစ္စည်းများ တွေ့ရှိသဖြင့်၊ အပြစ်ပေးခြင်းမှာ မှားယွင်းသည်ဟု မဆိုနိုင်ဟု အောင်ခင်စိန် နှင့် အစိုးရ (၂) အမှုတွင်၊ ဤကဲ့သို့ စီရင်ထုံးဖွဲ့ထားသည်။

၁၉၆၆
ပြည်ထောင်စု
ပြန်မာနိုင်ငံ
နှင့်
အွန်ချင်ရင်
(ခေါ်)
ဦးဘိုးရင်။

" . . . Irregularity in the search does not necessarily invalidate the proceedings. It affords grounds for scrutiny and if, after scrutiny, the Court comes to the conclusion that an excisable article was recovered from the possession of the accused, then the conviction is a sound one. . . ."

၎င်းပြင်၊ မောင်စံမြင့် နှင့် အစိုးရ (၃) အမှုတွင်

"Although a search made in a person's house may be illegal rendering the person who made such search to be sued for damages, still if some property is actually found during the search whose possession constitutes an offence, then the person in unlawful possession is liable to be convicted."

ဟုစီရင်ထုံးဖွဲ့ထားသည်။

အထက်တွင် ပေါ်ပြထားသော စီရင်ထုံးများ၏မူကိုညှိ၍ ဤအမှုများတွင်ချင့်ချိန် ဝေဖန်သုံးသပ်ရာ၌၊ လျှောက်ထားခံရသူ (တရားခံ) ဦးဘိုးရင် အပေါ် စွဲချက် တင်ထားသော ပုဒ်မများနှင့် စွဲချက်များ ထင်နိုင်လောက်အောင်၊ တရားဝင်သော သက်သေခံချက်များရှိသည်ဟု ယူဆရန် အကြောင်းရှိသည်။ ဦးဘိုးရင်က ၎င်းအိမ် ၎င်းလက်ဝယ်၌ တွေ့ရှိရသော ဥပဒေနှင့် ငြိစွန်းသည့် ပစ္စည်းများနှင့် ပတ်သက်၍ ထုချေပြောဆိုရန်နှင့် သက်သေထူရန် အကြောင်း ဖြစ်ပေါ်လာသဖြင့်၊ ထိုအခွင့်အရေးကို ၎င်းကယူ၍ အသုံးပြုရပေမည်။ ထို့ကြောင့် ၎င်းအပေါ် ရည်ညွှန်းမှု နှစ်မှုတွင်ရည်ညွှန်းသော ပုဒ်မများနှင့် စွဲချက်တင်ရန် အကြောင်းရှိသည်ဟုယူဆသည်။

သို့ဖြစ်၍၊ ပညာရှိ တွဲဘက်ခရိုင် ရာဇဝတ်တရားသူကြီးက၊ ဆိုခဲ့သော အမှု နှစ်မှု၌ လျှောက်ထားခံရသူ (တရားခံ) ဦးဘိုးရင် အပေါ် စွဲချက်မတင်ဘဲ တရားရှင် လွှတ်လိုက်သော အမိန့်ကို၊ ဥပဒေအရ မှားယွင်းနေသဖြင့်၊ ထိုအမိန့်များကို ပယ် ဖျက်လိုက်သည်။

ဤအမှုနှစ်မှုကို၊ သာယာဝတီမြို့၊ တွဲဘက်ခရိုင် ရာဇဝတ် တရားသူကြီးမှအပ၊ အခြားအာဏာရ တရားသူကြီး တဦးဦးက၊ အသစ်တဖန် ပြန်လည်စစ်ဆေးရန် အမိန့်ချမှတ်လိုက်သည်။

ဤအမှုတို့များကို ပြန်လည်ပေးပို့လိုက်သည်။

(၂) ၁၉၄၁ ခု၊ ဇန်နဝါရီလထု၊ စာ ၅၅၂။

(၃) ဇန်နဝါရီလထု၊ အတွဲ ၇၊ စာ ၇၇၁။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

တရားမပဌမအယူခံမှု

တရားသူကြီး ဦးထွန်းထင် ရွှေတွင်

† ၁၉၆၆

ဇူလိုင်လ
၁၅ ရက်။

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ တော်လှန်ရေးအစိုးရ(အယူခံတရားလို)

နှင့်

ဦးစံဝင်း (အယူခံတရားခံ) *

မော်တော်ချင်းတိုက်ခိုက်သည့်အတွက် ပျက်စီး ဆုံးရှုံးရသည့်နစ်နာကြေး ရရှိစေရန် တရားစွဲဆိုမှု—
တရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၂၇ နည်းဥပဒေ ၁—ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော် အစိုးရက
တင်သွင်းသည့် စွဲလွှာများနှင့် ပတ်သက်၍ အစိုးရကိုယ်စား လက်မှတ်ရေးထိုးရန်နှင့် မှန်ကန်
ကြောင်း ဝန်ခံခြင်းပြုလုပ်နိုင်သူ—အစိုးရက အများနှင့် သက်ဆိုင်သည့် အမိန့်၊ သို့မဟုတ်
အထူးအမိန့်အရ ခန့်အပ်နိုင်ခြင်း—တရားရေး ဌာနကျေညာချက် အမှတ် ၂၀၀—အစိုးရ
နှင့် ပတ်သက်သည့်အမှုများတွင် ခရိုင်၌ သမ္မာန်စာမျှားကို လက်ခံနိုင်ခွင့် ရှိသူ—ခရိုင်၏
ခရိုင်ဝန်ဖြစ်ရမည်ဟု သတ်မှတ်ခြင်း—နိုင်ငံတော် အစိုးရက တရားမ ကျင့်ထုံးအမိန့် ၂၇၊
နည်းဥပဒေ ၁ အရ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးနှင့် လမ်းမန်းဆက်သွယ်ရေး ဌာနအတွင်းတစ်ခု စွဲလွှာ
ကို လက်မှတ်ရေးထိုးရန်အမိန့်ချမှတ်ခြင်း—ဥပဒေအရမှန်ကန်သည်ဟုယူဆရန် မဖြစ်—
လက်မှတ်ရေးထိုးခြင်းနှင့် ခံဝန်ပြုလုပ်သူမှာ ဥပဒေအရ အခွင့်အရေးရှိသူ မဟုတ်ဟုယူဆ
ခြင်း—ဥပဒေအရ စွဲလွှာပြင်ဆင်ခွင့် ပေးသင့်မပေးသင့်၊ အမှုတမူထုံးကို ပလပ်နိုင်ခွင့်ရှိပေရုံ။

ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ တော်လှန်ရေးအစိုးရကအစိုးရပိုင်သဘောကို တိုက်ခိုက်သည့်အတွက်
ပျက်စီးဆုံးရှုံးရသည့်နစ်နာကြေးရရှိစေရန်တရားစွဲဆိုရာ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးနှင့်လမ်းမန်းဆက်သွယ်
ရေးဌာနအတွင်းဝန်က စွဲလွှာကိုလက်မှတ်ရေးထိုးခံဝန်ချက် ပြုလုပ်ခြင်းကိုဥပဒေအရ လုပ်ခွင့်မရှိဟု
ယူဆပြီးအမှုကိုပလပ်လိုက်၏။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။တရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၂၇၊ နည်းဥပဒေ ၁ တွင် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ
တော်အစိုးရက တင်သွင်းသည့် စွဲလွှာများနှင့် ပတ်သက်၍ အစိုးရကိုယ်စားလက်မှတ်ရေးထိုးရန်နှင့်
မှန်ကန်ကြောင်းဝန်ခံခြင်း ပြုလုပ်နိုင်သူမှာ အစိုးရကရင်းအတွက် အများနှင့် သက်ဆိုင်သည့်အမိန့်
(General Order)၊ သို့မဟုတ်အထူးအမိန့် (Special Order) အရ ခန့်အပ်နိုင်ကြောင်း
အတိအလင်း ပြဆိုထားသည့်အပြင် ထိုသို့ဝန်ခံခြင်း ပြုလုပ်နိုင်သူမှာ အမှု အကြောင်းအရာကို
သိရှိသူဖြစ်ရမည်ဟု သေချာစွာ ဖော်ပြထားလေသည်။

* ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ တရားမပဌမအယူခံမှုအမှတ် ၁၁၁။
† ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးအမှုမှတ် ၆ တွင် ဖျာပုံမြို့၊ ခရိုင်တရားမတရားသူကြီး ရုံးတော်၏
ချမှတ်သောဒီကရီကို အယူခံဝင်မှု။

အောက်ရုံးက ရည်ညွှန်းသည့် တရားရေးဌာန ကျေညာချက်အမှတ် ၂၀၀ မှာ တရားမကျင့်ထုံး အမိန့် ၂၇၊ နည်းဥပဒေ ၁ နှင့် ၄ တို့ကိုခြုံငုံထုတ်နုတ်ခဲ့သည့် ကျေညာချက်ဖြစ်သဖြင့်၊ ၎င်းကျေညာ ချက်မှာ ယေဘုယျအားဖြင့်၊ အစိုးရနှင့်ပတ်သက်သည့်အမှုများတွင် ခရိုင်၌ သမ္မာန်စာများကို လက်ခံနိုင်ခွင့် ရှိသူမှာ ၎င်းခရိုင်၏ အခွန်ဝန်ဖြစ်ရမည်ဟု သတ်မှတ်ခဲ့ခြင်းသာဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် တရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၂၇၊ နည်းဥပဒေ ၁ အရ နိုင်ငံတော်အစိုးရက မည်သူမည်ဝါသည် အစိုးရ ကိုယ်စား လက်မှတ်ရေးထိုးပြီး မှန်ကန်ကြောင်း ဝန်ခံခြင်း ပြုလုပ်ရမည်ဟု အမိန့်ပေးခံရသူမှာ ထိုစွဲလွှာနှင့် ပတ်သက်၍ လက်မှတ်ရေးထိုးရန်အခွင့်အရေး ရှိရမည်ဖြစ်သဖြင့်၊ နိုင်ငံတော်အစိုးရက တရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၂၇၊ နည်းဥပဒေ ၁ အရ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးနှင့် လမ်းပန်း ဆက်သွယ်ရေး ဌာနအတွင်းဝန်က စွဲလွှာကိုလက်မှတ်ရေးထိုးရန် အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်ကို လက်ခံရန်ခဲယဉ်းပါသည်ဟု ပြဆိုချက်မှာ ဥပဒေအရ မှန်ကန်သည်ဟု ဟုဆရာန်မဖြစ်နိုင်ပေ။

၁၉၆၆
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ
တော်လှန်ရေး
အစိုးရ
နှင့်
ဦးစံဝင်း။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။အောက်ရုံးက စွဲလွှာများတွင် လက်မှတ် ရေးထိုးခြင်းနှင့် ခံဝန်ပြုလုပ် စွဲသူမှာ ဥပဒေအရ အခွင့်အရေးရှိသူ မဟုတ်ဟု ယူဆခဲ့စေကာမူ တရားလိုအား ဥပဒေအရ စွဲလွှာ ပြင်ဆင်ခွင့်ပေးသင့်ပြီး၊ အမှုကိုတပါတည်း ပလပ်ရန် မသင့်ပေ။ အတယ်ကြောင့်ဆိုသော် စွဲလွှာကို အခွင့်အရေးမရှိသူက လက်မှတ်ရေးထိုးပြီး ခံဝန်ပြုလုပ်ထား၍နှင့် အမှုတမူလုံးကို ပလပ်နိုင်ခွင့် ရှိကြောင်း တရားမကျင့်ထုံးတွင် မည်သို့မျှ အခွင့်အရေး ပေးထားခြင်း မရှိသောကြောင့်ဖြစ်သည်။

မဆိန်းရှင် ပါ ၄ နှင့် တန်ကီခိုင်ပါ ၁၊ ၁၉၅၅ ခုနှစ်၊ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံးများ(တရားလွှတ် တော်ချုပ်) စာ ၅၅ ခြားနားပြသည်။

အယူခံတရားလိုအတွက်။ ။အစိုးရရှေ့နေကြီး ဒေါ်မြသန်းနု။
အယူခံတရားခံအတွက်။ ။ဦးသက်ပေ။

တရားသူကြီး ဦးထွန်းတင်။ ။ယခုအမှုမှာ ဖျာပုံမြို့၊ ခရိုင်တရားမ တရားသူကြီး ရုံး၊ ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၆ တွင်၊ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ တော်လှန် ရေးတစ်ရပ်၊ အောင်သူခမော်တော် သင်္ဘောဖိုင်ရှင်ဖြစ်သူ အယူခံ တရားခံ ဦးစံဝင်း အပေါ် အောင်သူခမော်တော်သင်္ဘောက အစိုးရပိုင်သင်္ဘော အစိုးရ ကို တိုက်ခိုက် သည့်အတွက် ပျက်စီးဆုံးရှုံးရသည့် နစ်နာခံကြေးအဖြစ်ငွေ ၁၅,၆၅၀ ရရှိရေး တရားစွဲ ဆိုခဲ့သည်ကို ရုံးမှစရိတ်နှင့်တကွ ပလပ်လိုက်သည်ကို မကျေနပ်၍ တင်သွင်းခဲ့သည့် အယူခံမှုဖြစ်သည်။

အယူခံတရားလို၏ စွဲလွှာကို တရားခံဖြစ်သူ အယူခံတရားခံက ချေပရာတွင်၊ အခြားအကြောင်းပြချက်များအပြင် အသေးစိတ် နည်းဥပဒေကန့်ကွက်ချက်များပေါ် ပြတင်သွင်း ချေပခဲ့သည်။ ရုံးထောင့်မှ ဥပဒေ ပဏာမ ကောက်ချက်အဖြစ် အောက်ပါ

၁၉၆၆

ကောက်ချက် သုံးခုကို ထုတ်နုတ်၍ နှစ်ဦးနှစ်ဘက် ပညာရှိ ရွေးနေကြီးများအား ကြားနာခဲ့သည်။

ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ
ထော်လှန်ရေး
အစိုးရ
နှင့်
ဦးစံဝင်း။

1. Is the suit premature as per averment made in paragraph 8 of written statement?

2. Can the suit be filed in the name of the Union of Burma Revolutionary Council or in the name of the Secretary of the Ministry for Transport and Communications of the Union of Burma Revolutionary Council?

3. Can the plaint and the verification be signed by the Secretary for Transport and Communications of the Union of Burma Revolutionary Council?

အထက်ပါ ကောက်ချက်များနှင့် ပတ်သက်၍ အောက်ရုံးမှ ကောက်ချက် အမှတ် ၁ နှင့် ၂ ကို အယူခံ တရားလိုအတွက် အသာပေး ပြောဆိုခဲ့သည်။ ကောက်ချက်အမှတ် ၃ နှင့် ပတ်သက်၍ စွဲလွှာကို ယခုကဲ့သို့ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးနှင့် လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး ဌာနအတွင်းဝန်က လက်မှတ်ရေးထိုး ခံဝန်ချက် ပြုလုပ်သူများအား၊ ဥပဒေရေးရာ ဗဟိုဌာန မရှိဟုယူဆပြီး အမှုကို စရိတ်နှင့်တကွ ပလပ်လိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။

ထို့ကြောင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော် အစိုးရက၊ ယခုအယူခံမှုကို တင်သွင်းခဲ့ရာ အောက်ရုံးမှ စွဲလွှာကို ယခုကဲ့သို့ အတွင်းဝန်က လက်မှတ်ရေးထိုး ခံဝန်ချက် မပြုလုပ်နိုင်ပါဟူသော ယူဆချက်ကို ဥပဒေ ပြဋ္ဌာန်းချက်များအရ၊ များစွာလွန်မှားချွတ်ချော်နေ၍ အောက်ရုံးမှချမှတ်သည့် စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို ပယ်ဖျက်သင့်ကြောင်း ပြဆိုလေသည်။

ယခုကဲ့သို့ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော် အစိုးရက စွဲဆိုသည့် အမှုမျိုးနှင့် ပတ်သက်၍ စွဲလွှာတွင် မည်သူက လက်မှတ်ရေးထိုး၍ ခံဝန်ပြုလုပ်ရမည် ဆိုသည်နှင့် ပတ်သက်၍ သက်ဆိုင်သည့် တရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၂၇၊ နည်းဥပဒေ ၁ မှာ၊ အောက်ပါ အတိုင်းဖြစ်သည်။

Order XXVII, Rule 1—

1. In any suit by or against the Government, the plaint or written statement shall be signed by such person as the President of the Union may, by general or special order, appoint in this behalf, and shall be verified by any person whom the President of the Union may so appoint and who is acquainted with the facts of the case.

လျှင် နည်းဥပဒေ ၄ မှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည်။

4. The (Government pleader) in any Court shall be the agent of the Government for the purpose of receiving processes against the Government issued by such Court.

၁၉၆၆
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ
တော်လှန်ရေး
အစိုးရ
နှင့်
ဦးစံဝင်း။

အထက်ပါ တရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၂၇၊ နည်းဥပဒေ ၁ နှင့် ၄ ပါပြဋ္ဌာန်းချက်များ နှင့် ပတ်သက်၍ တရားရေးဌာနမှ ထုတ်ပြန်ထား၍ အောက်ရုံးမှ ရည်ညွှန်းခဲ့သည့် Judicial (I) Branch Notification No. 200, dated the 24th May 1955 မှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည်။

299. With reference to Order XXVII, Rules 1 and 4 of the First Schedule to the Code of Civil Procedure, His Excellency the President of the Union of Burma appoints the under-mentioned officers to be the recognized agents by whom appearances, acts and applications under the said Code may be made or done on behalf of the Government of the Union of Burma and to be the agents of the Government of the Union of Burma for the purpose of receiving processes against the Government of the Union of Burma:—

(1)	*	*	*	*
(2)	*	*	*	*
(3)	*	*	*	*

(4) For all other Courts, the *Akunwun* of the districts in which they are situated.

အောက်ရုံးမှ အထက်ပါ တရားရေးဌာန ထုတ်ပြန်သည့် ကျေညာချက်အမှတ် ၂၀၀ ကို ပျက်သိမ်းပြီးပြီဟူ၍၎င်း၊ ပြင်ဆင်ထားသည်ဟူ၍၎င်း မတွေ့ရှိရသဖြင့် ယခုအမှုကို စွဲဆိုနိုင်ရန် သက်ဆိုင်သည့် ဌာနမှ ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ ၂၉ ရက်နေ့က စွဲလွှာတွင် တရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၂၇၊ နည်းဥပဒေ ၁ အရ၊ အစိုးရကိုယ်စား လက်မှတ် ရေးထိုးပြီး မှန်ကန်ကြောင်း ခံဝန်ခြင်း ပြုလုပ်နိုင်ရန် အတွင်းဝန်အား ခန့်အပ်ခဲ့သည့် အမိန့်ကို လက်ခံနိုင်ရန် မရှိဟုဆို၍ အယူခံအစားလှိုများ စွဲဆိုသည့်အမှုကို ပလပ်လိုက် ခြင်းဖြစ်သည်။

သို့ရာတွင် အထက်က ပြဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း တရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၂၇၊ နည်းဥပဒေ ၁ တွင်၊ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော် အစိုးရက တင်သွင်းသည့် စွဲလွှာများနှင့် ပတ်သက်၍ အစိုးရကိုယ်စား လက်မှတ်ရေးထိုးရန်နှင့် မှန်ကန်ကြောင်း ဝန်ခံခြင်း ပြုလုပ်နိုင်သူမှာ အစိုးရက ၎င်းအတွက် အများနှင့် သက်ဆိုင်သည့်အမိန့် (General Order)၊ သို့မဟုတ် အထူးအမိန့် (Special Order) အရ၊ ခန့်အပ်နိုင်ကြောင်း

ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ
တော်လှန်ရေး
အစိုးရ
နှင့်
ဦးစံဝင်း။

အတိအလင်း ပြဆိုထားသည့်အပြင် ထိုသို့ဝန်ခံခြင်း ပြုလုပ်နိုင်သူမှာ အမှုအကြောင်း အရာကို သိရှိသူ ဖြစ်ရမည်ဟု သေချာစွာ ဖော်ပြထားလေသည်။

ထို့ပြင်၊ တရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၆၊ နည်းဥပဒေ ၁၅တွင်၊ စွဲလွှာများနှင့် ပတ်သက်၍ မှန်ကန်ကြောင်း ဝန်ခံခြင်းပြုလုပ်သူမှာ အမှုအကြောင်းအရာကို ကောင်းစွာသိရမည်သူဖြစ်ကြောင်း ဖော်ပြထားလေသည်။ ထို့ကြောင့် ယခုကဲ့သို့ အမှုမျိုး တွင် အမှုအကြောင်းချင်းရာများကို သိရှိသူမဟုတ်သူတစ်ဦးသည် စွဲလွှာကို လက်မှတ်ရေးထိုးခြင်းသော်၎င်း၊ မှန်ကန်ကြောင်း ခံဝန်ခြင်းသော်၎င်း ပြုလုပ်နိုင်စွမ်း ရှိမည်မဟုတ်ပေ။ အမှန်မှာ အောက်ရုံးက ရည်ညွှန်းသည့် တရားရေးဌာန ကျေညာ ချက်အမှတ် ၂၀၀ မှာ တရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၂၇၊ နည်းဥပဒေ ၁ နှင့် ၄ ဟုဆိုကာ ထုတ်နုတ်ခဲ့သည့် ကျေညာချက် ဖြစ်သဖြင့် ၎င်းကျေညာချက်မှာ ယေဘုယျအားဖြင့် အစိုးရနှင့်ပတ်သက်သည့် အမှုများတွင် ခရိုင်၌ သမ္မာန်စာများကို လက်ခံနိုင်ခွင့်ရှိသူမှာ ၎င်းခရိုင်၏ အခွန်ဝန်ဖြစ်ရမည်ဟု သတ်မှတ်ခဲ့ခြင်းသာဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် တရားမကျင့်ထုံး အမိန့် ၂၇၊ နည်းဥပဒေ ၁ အရ နိုင်ငံတော်အစိုးရက ယခုကဲ့သို့သော အမှုမျိုးတွင် မည်သူမည်ဝါသည် အစိုးရကိုယ်စား လက်မှတ်ရေးထိုးပြီး မှန်ကန်ကြောင်း ဝန်ခံခြင်း ပြုလုပ်ရမည်ဟု အမိန့်ပေးခံရသူမှာ ထိုစွဲလွှာနှင့် ပတ်သက်၍ လက်မှတ် ရေးထိုးရန် အခွင့်အရေးကို ရရှိမည်ဖြစ်သဖြင့် အောက်ရုံးမှ ယခုအမှုအတွက် နိုင်ငံတော် အစိုးရက ကျင့်ထုံး ပုဒ်မ အမိန့် ၂၇၊ နည်းဥပဒေ ၁ အရ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးနှင့် လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးဌာန အတွင်းဝန်က စွဲလွှာကိုလက်မှတ်ရေးထိုးရန် အမိန့်ချ မှတ်ခဲ့သည်ကို လက်ခံရန် ခဲယဉ်းပါသည်ဟု ပြဆိုချက်မှာ ဥပဒေအရ မှန်ကန်သည်ဟု ယူဆရန် မဖြစ်နိုင်ပေ။

အယူခံ တရားခံများအတွက် လိုက်ပါဆောင်ရွက်သော ပညာရှိ ရှေ့နေကြီးကမူ အစိုးရကထုတ်ထားသည့် ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ ၂၉ ရက်နေ့စွဲပါ အမိန့်ကို ဒုတိယအတွင်းဝန်က လက်မှတ်ရေးထိုးထားပြီး ထိုအမိန့်စာသည် သက်ဆိုင်သည့် တာဝန်ခံ၏ အမိန့်အရ ထုတ်ဆင့်သည့် အမိန့်ဖြစ်ကြောင်း မပေါ်လွင်သဖြင့် ၎င်းအမိန့်မှာ တရားမဝင်ပါ ဟု ဆိုလေသည်။ သို့ရာတွင် ထိုအချက်ကို ထင်ရှားအောင် မည်သို့မျှ ကိုးကားပြဆိုနိုင်ခြင်း မရှိပေ။ ထိုမှတဆင့်အယူခံတရားခံ၏ ပညာရှိရှေ့နေကြီးကယခင် တရားလွှတ်တော်ချုပ်မှ ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည့် မသိန်းရှင်ပါ ၄ နှင့်တန်ကီခိုင် ပါ ၁ (၁) စီရင်ထုံးကို ရည်ညွှန်း၍ ယခုအမှုတွင် အောက်ရုံးမှ ပဏာမကောက်ချက်နှင့် ၂ ကို ၎င်းအား ဆန့်ကျင်၍ ဖြေဆိုခဲ့သည်နှင့် ပတ်သက်၍ ဥပဒေအရ မှန်ကန်ခြင်း မရှိ

(၁) ၁၉၅၅၊ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး (တရားလွှတ်တော်ချုပ်) ၊ စာ ၅၅။

ကြောင်း လျှောက်လဲပြဆိုသေးသည်။ သို့ရာတွင် ထိုကောက်ချက်နှစ်ခုနှင့် ပတ်သက်၍ အောက်ရုံးမှ ဆုံးဖြတ်ခဲ့ခြင်းမှာ ဥပဒေအရ လက်ခံနိုင်စရာ မရှိကြောင်း မည်သည့် သာကေကိမျှ တင်ပြနိုင်ခြင်း မရှိသဖြင့် ၎င်း၏ပြဆိုချက်များကို လက်ခံနိုင်ရန်မရှိပေ။

မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ၊ အောက်ရုံးက ယခုကဲ့သို့ စွဲလွှာများတွင် လက်မှတ်ရေးထိုးခြင်း နှင့် ခံဝန်ပြုလုပ်ခဲ့သူမှာ ဥပဒေအရ အခွင့်အရေး ရှိသူမဟုတ်ဟု ယူဆခဲ့စေကာမူ၊ တရားလိုအား ဥပဒေအရ စွဲလွှာပြင်ဆင်ခွင့် ပေးသင့်ပြီး အမှုကို တပါတည်းပလပ်ရန် မသင့်ပေ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် စွဲလွှာကို အခွင့်အရေး မရှိသူက လက်မှတ်ရေးထိုး ပြီး ခံဝန်ပြုလုပ်ထားရုံနှင့် အမှုတမူလုံးကို ပလပ်နိုင်ခွင့်ရှိကြောင်း တရားမကျင့်ထုံးတွင် မည်သို့မျှ အခွင့်အရေးပေးထားခြင်း မရှိသောကြောင့်ဖြစ်သည်။

အထက်ပါ အကြောင်းများကြောင့် ယခုအယူခံမှုကို ခွင့်ပြု၍ အောက်ရုံးမှ ချမှတ် ခဲ့သည့် စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို စရိတ်နှင့်တကွ ပယ်ဖျက်ပြီး တရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၄၁၊ နည်းဥပဒေ ၂၃ အရ၊ ယခုအမှုကို အောက်ရုံးက မူလနံပါတ်ကို မှတ်ပုံတင်စာအုပ်တွင် ပြန်လည်ထည့်သွင်းပြီး အမှုကို ဥပဒေအရ၊ ဆက်လက်ကြားနာရန် အမိန့်ချမှတ်လိုက် သည်။ ယခုအယူခံမှု၏ စရိတ်မှာ အောက်ရုံးတွင် အမှုကြီး ပြီးဆုံးသည့်အပေါ် မူတည်၍ ကျခံရမည်။

၁၉၆၆

ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ
တော်လှန်ရေး
အစိုးရ
နှင့်

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှု

တရားသူကြီး ဦးသက်ပေ ရွှေတွင်

† ၁၉၆၆

ဇူလိုင်လ

၂ ရက်။

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (ဦးဇော်တောင်) (ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်
ထားသူ)

နှင့်

ဦးစံသိန်း ပါ ၃ (ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားခံရသူ)•

ရာဇဝတ်ကြီးပုဒ်မ ၄၂၀/၄၂၀/၁၀၉ အရ၊ တရားစွဲဆိုခြင်း—တရားရှင် လွတ်သဖြင့် ပြင်ဆင်မှု
လျှောက်ထားခြင်း—ဆီလျော်မည့် ဥပဒေပုဒ်မအရ တရားစွဲဆိုခြင်း မပြုကာ မျှဖြင့် စွဲချက်
တင်ထိုက် မတင်ထိုက် မတင်နိုင်ဆိုသော အကြောင်းပြချက်ကိုလက်ခံသင့် မခံသင့်—သက်သေ
ထွက်ချက် အထောက်အထားပေါ် မူတည်၍ တရားသူကြီးသည် ဥပဒေအရ စီရင်ဆုံးဖြတ်
နိုင်ခြင်း—တရားစွဲဆိုသူကသော်၎င်း၊ အစွဲခံရသူကသော်၎င်း၊ မည်သည့် ဥပဒေ ပုဒ်မ အရ
စွဲချက်တင်ရမည်ဟု သတ်မှတ်ခြင်း၊ ညွှန်ကြားခြင်းမပြုနိုင်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။တရားရုံးအနေဖြင့် အမှန်တရားကို ရွာဖွေရမည် ဖြစ်ရာ၊ နားမလည်၍
သော်၎င်း၊ သတိလစ်၍သော်၎င်း ဆီလျော်မည့် ဥပဒေပုဒ်မဖြင့် တရားစွဲဆိုခြင်း မပြုကာမျှဖြင့်
တရားခံအပေါ် ရုံးမှဆီလျော်သည့် ဥပဒေပုဒ်မ အရ စွဲချက်မတင်ထိုက်၊ မတင်နိုင်ဆိုသော
အကြောင်းပြချက်ကို သဘောမတူနိုင်၊ အမှုတစ်ရပ်ချင်းစီ ဖောက်လှမ်းသောအခါ သက်သေထွက်ချက်
အထောက်အထားပေါ်တွင် မူတည်၍၊ တရားသူကြီးသည် ဥပဒေအရ စီရင်ဆုံးဖြတ်နိုင်သည်။
ဆုံးဖြတ်ရန် တာဝန်လည်း ရှိသည်။ မည်သည့်ဥပဒေသည် မည်သည့် ပုဒ်မ အရသာ စွဲချက်တင်
ရမည်။ အပြစ်ပေးရမည်ဟု တရား စွဲဆိုသူကသော်၎င်း၊ အစွဲခံရသူကသော်၎င်း သတ်မှတ်
ခြင်း၊ ညွှန်ကြားခြင်း၊ မပြုနိုင်ပေ။

ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားသူအတွက်။ ။(အစိုးရရှေ့နေကြီး)ဦးမျိုးထွန်းလင်း။

ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားခံရသူအတွက်။ ။ဦးမြင့်စိုး၊ ဦးမောင်မောင်၊ ဦးမွန်ဖိုးချို။

• ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၈၅ (ခ)။
† ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၁ တွင် ချမှတ်သော ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၁၉ ရက်
နေ့စွဲပါ၊ ရန်ကုန်မြို့၊ ပဌမ အထူးတရားသူကြီး(အထူးစုံစမ်းစစ်ဆေးရေးဌာန အက်ဥပဒေရုံး)
အမိန့်ကိုပြန်၍ဆင်ခြင်မှု။

ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ
နှင့်
ဦးစံသိန်း ပါ ၃။

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေ။ ။ရန်ကုန်မြို့၊ ပဌမ အထူးတရားသူကြီး (အထူး စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးဌာန အက်ဥပဒေရုံး) ၏ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၁ တွင် လျှောက်ထား ခံရသူများအပေါ် ဇူလိုင်လ ၄၊ ၄၂၀/၁၀၉ အရ တရားစွဲဆိုရာ၊ ပညာရှိ အထူးတရားသူကြီးက ၎င်းတို့အား တရားရှင်လွှတ်ခဲ့၍၊ နိုင်ငံတော် အစိုးရက မကျေနပ်သဖြင့် ဤပြင်ဆင်မှု လျှောက်ထားခြင်း ဖြစ်သည်။

လျှောက်ထားခံရသူ ဦးစံသိန်းသည်၊ ရန်ကုန်မြို့၊ နိုင်ငံတော် ကူးသန်းရောင်းဝယ် ရေးဘဏ်၊ နိုင်ငံခြား ငွေလွှဲဌာနတွင် လက်ထောက် မန်နေဂျာဖြစ်သည်။ လျှောက်ထား ခံရသူ ဦးမြကြိုင်နှင့် မောင်ကျော်ဦးတို့မှာ ထိုဌာန၌ ကြီးကြပ်ရေးမှူးနှင့် အထက်တန်း စာရေး အသီးသီးဖြစ်ကြသည်။ လွန်ခဲ့သည့် ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလအတွင်းက နိုင်ငံတော်/ ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဘဏ်မှ ဦးစံသိန်း အပါအဝင် ဘဏ်အရာရှိငါးဦး သည်၊ ချက်ကိုစလိုဗေးကီးယား နိုင်ငံသို့ ဘဏ်လုပ်ငန်းနှင့် ပတ်သက်၍ ပညာတော်သင် အဖြစ် စေလွှတ်ခြင်း ခံရသည်။ တချိန်တည်း၌ပင် ချက်ကိုစလိုဗေးကီးယားနိုင်ငံ သို့၊ ပြည်ထောင်စုအစိုးရက၊ အခြား ပညာတော်သင်များကိုလည်း စေလွှတ်ခဲ့ရာ၊ ထိုပညာတော်သင်များ အနက် မောင်မြင့်လွင်နှင့် မောင်မြသန်း ဆိုသူတို့လည်း ပါကြ သည်။

နိုင်ငံတော် အစိုးရအနေဖြင့် ဤအမှုတွင် စွပ်စွဲလာသည်မှာ ဦးစံသိန်းသည် နိုင်ငံခြားတွင် သုံးစွဲရန် စတာလင်ပေါင် ၁၇၅ ပေါင် လျှောက်ထားရာ၊ ၇၅ ပေါင်သာ ယူခွင့်ရကြောင်း၊ မောင်မြင့်လွင်နှင့် မောင်မြသန်းတို့သည် တဦးလျှင် ပေါင် ၂၀၀ စီ လျှောက်ထားရာ၊ ပေါင် ၁၀၀ စီ ယူခွင့်ရကြကြောင်း၊ မောင်မြင့်လွင်နှင့် မောင်မြသန်း တို့သည် ပေါင် ၁၀၀ စီ ယူခွင့်ရကြသော်လည်း၊ တဦးလျှင် ပေါင် ၅၀ စီသာယူကြသဖြင့် ၎င်းတို့ မယူသဖြင့် ကျန်နေသည့် ပေါင် ၁၀၀ ကို ဦးစံသိန်းက ထုတ်ယူသွားကြောင်း၊ ယင်းသို့ ဦးစံသိန်းက မိမိအား ထုတ်ပေးခဲ့ခြင်း မရှိသည့် ပေါင် ၁၀၀ ကို ထုတ်ယူရာ၌ ဦးမြကြိုင်နှင့် မောင်ကျော်ဦးတို့က အားပေး ကူညီခဲ့ကြောင်းပင် ဖြစ်လေသည်။

ဤအမှု၏ ယခုအခြေတွင် တရားလို အစိုးရဘက်မှ တင်ပြခဲ့သည့် သက်သေထွက် ချက်များအား အသေးစိတ် ဝေဖန်ဆန်းစစ်ခြင်း မပြုလိုပေ။ သို့ရာတွင် အောက်ဖုံး၌ တင်ပြခဲ့သည့် စာရွက်စာတမ်းများနှင့် အငြင်းမပွားသည့် အချက်အလက်များကို အတို ချုပ်၍ ပေါ်ပြရန် လိုပေသည်။ နိုင်ငံခြား သွားသောသူများသည် နိုင်ငံခြားငွေလိုလျှင် သက်သေခံ “ဈ” လျှောက်လွှာပုံစံမျိုးဖြင့် ပြည်ထောင်စုဘဏ်သို့ လျှောက်ထားကြ ရ၏။ ပြည်ထောင်စုဘဏ်ရှိ သက်ဆိုင်ရာငွေကြေးကော်မတီက ခွင့်ပြုသင့်သောငွေကို ဆုံးဖြတ်ပြီး နိုင်ငံတော် ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဘဏ်သို့ အကြောင်းကြားသည်။ ယင်းသို့ ခွင့်ပြုကြောင်းကို သိရှိသောအခါ၊ လျှောက်ထားသူသည် တန်ဖိုး တူညီသော

ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ
ဦးစံသိန်းပါး

မြန်မာငွေကို ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဘဏ်တွင် သွင်းရသည်။ သက်သေခံ “၆”၊ “ပ”၊ “န” ကဲ့သို့သော ဖြတ်ပိုင်းမျိုးဖြင့် ငွေသွင်းရသည်။ ဖြတ်ပိုင်းမိတ္တူများကို ခရီးသွား ချက်လက်မှတ် ထုတ်ပေးသည့် နိုင်ငံခြားငွေလွှဲငှာနံ့သို့ ပို့ပေးသည်။ ထို့နောက် ငွေ သွင်းပြီးသူသည် ခရီးသွားချက်လက်မှတ်များကို သက်သေခံ “က”၊ “ခ”၊ “ဂ” ကဲ့သို့ သော ပုံစံများတွင် လက်မှတ်ထိုးပြီး ဝယ်ယူကြရသည်။ ထို့နောက် ထုတ်ရောင်းခဲ့သည့် ခရီးသွား ချက်လက်မှတ်များ၏ စာရင်းကို သက်သေခံ “င” စာရင်းစာအုပ်မျိုးတွင် ရေးမှတ်ထားရသည်။

ဦးစံသိန်းသည် သက်သေခံ “စု” အရ နိုင်ငံခြား ငွေ စတာလင်ပေါင် ၈၅ ပေါင် ယူခွင့် ရသည်။ မောင်မြင့်လွင်နှင့် မောင်မြသန်းတို့သည် သက်သေခံ “စု-၂” နှင့် “စု-၄” အရ တယောက်လျှင် ပေါင် ၁၀၀ စီယူခွင့်ရကြသည်။ ထို့နောက် ဦးစံသိန်းသည် “၄” အရ ၈၅ ပေါင်နှင့် တူညီသော မြန်မာငွေ ၁,၃၃၇ ကျပ် ၃၃ ပြားကို သွင်းသည်။ မောင်မြင့်လွင်နှင့် မောင်မြသန်းတို့သည် ပေါင် ၁၀၀ စီ ရကြသော်လည်း တဦးလျှင် ပေါင် ၅၀ စီနှင့်ညီမျှသောမြန်မာငွေ ၆၇၅ ကျပ် ၅၂ ပြားစီကိုသာ သက်သေခံ “န” နှင့် “ဋ” အရ သွင်းကြသည်။ ယင်းသို့ငွေသွင်းကြပြီးနောက်၊ ဦးစံသိန်းသည် သက်သေခံ “ဂ” ပုံစံတွင် လက်မှတ်ရေးထိုးကာ ခရီးသွား ချက်လက်မှတ် ၈၅ ပေါင်ကို ဝယ်ယူသည်။ မောင်မြင့်လွင်သည် သက်သေခံ “က” ပုံစံတွင်၎င်း၊ မောင်မြသန်းသည် သက်သေခံ “ည” ပုံစံတွင်၎င်း လက်မှတ်ရေးထိုးပြီး ခရီးသွား ချက်လက်မှတ် ပေါင် ၅၀ စီ ဝယ်ယူ ကြသည်။

မောင်မြင့်လွင်နှင့် မောင်မြသန်းတို့ မယူသည့် ပေါင် ၁၀၀ နှင့် ပတ်သက်၍ သက်သေခံ “ဃ” ဖြတ်ပိုင်းဖြင့်မြန်မာငွေ ၁,၃၄၉ ကျပ် ၅၁ ပြားကို ဘဏ်သို့သွင်းပြီး၊ ခရီး သွားချက်လက်မှတ် ပေါင် ၁၀၀ ကို သက်သေခံ ပုံစံ “ခ” ဖြင့် ဝယ်ယူသွားသည်။ သက် သေခံ ပုံစံ “ခ” တွင် မောင်မြင့်လွင်ဟု လက်မှတ်ရေးထိုးထားသော်လည်း ထိုလက်မှတ်မှာ မောင်မြင့်လွင်၏ လက်မှတ် မဟုတ်ကြောင်း မောင်မြင့်လွင်၏အစ်ကို ဦးဘရုံ (လိပြ-၂) က ထွက်ဆိုထားသည်။ မောင်မြင့်လွင်ဟု ထိုးထားသော လက်မှတ်မှာ လျှောက်ထား ခံရသူ မောင်ကျော်ဦးက ရေးသားထားကြောင်း လက်ရေးပါရဂူ ဦးစိုးညွန့် (လိပြ-၁၃) က ထင်မြင်ချက်ပေးထားသည်။

ခရီးသွား ချက်လက်မှတ်များ ပေါ်တွင် ဝယ်ယူသူက လက်မှတ်ထိုးရသည့် ထုံးစံ ရှိရာ၊ ဦးစံသိန်းသည် မိမိအတွက် အစိုးရက ခွင့်ပြုထားသည့် ၈၅ ပေါင်တန် ခရီးသွား ချက်လက်မှတ် အစောင် ၂၀ (“မ”မှ “မ-၁၉”ထိ) ၌ လက်မှတ်ထိုးထားသည်။ ထို့ပြင်

ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ

နဂါး
ဦးစံသိန်း ပါ ၃။

မောင်မြင့်လွင် အမည်ဖြင့် ထုတ်ဝေသော ပေါင် ၁၀၀ တန် ခရီးသွား ချက်လက်မှတ် ၅ စောင် (“ဗ”မှ “ဗ-၄”ထိ) တွင်လည်း ဦးစံသိန်း၏ လက်မှတ်များ ခန့်လေ့သည်။ မောင်မြင့်လွင်၏ လက်မှတ် မရှိချေ။

ဦးစံသိန်းတို့လူစု ထွက်သွားကြပြီးနောက်၊ နိုင်ငံခြားငွေ ပိုထုတ်သွားသည်ဆိုသော သတင်းမှာ ပေါက်ကြားသွားသဖြင့် ဘက်ခွဲများ စစ်ဆေးရေးဌာန လက်ထောက် မန်နေဂျာ ဦးစံသိန်း (၂) အား၊ ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဘဏ် အထွေထွေ မန်နေဂျာက တာဝန်ပေး၍ စုံစမ်းစေခဲ့၏။ ၎င်း၏ အစီရင်ခံချက် အရ အထွေထွေ မန်နေဂျာက လျှောက်ထားခံရသူများအပေါ် ထုချေလွှာများ တောင်းဆိုရာ၊ ဦးစံသိန်းက “၄” ထုချေချက်ကို၎င်း၊ ဦးမြကြိုင်က “ဗ” ထုချေချက်ကို၎င်း၊ မောင်ကျော်ဦးက “က” ထုချေချက်ကို၎င်း အသီးသီးတင်သွင်းခဲ့ကြသည်။ “၄” ထုချေချက်တွင် ဦးစံသိန်းက မြန်မာငွေ ပေးသွင်းရန် အင်အားမရှိသည့် ကျောင်းသားများ၏ နိုင်ငံခြားငွေများကို ယူမိကြောင်း ဝန်ခံထားသည်။ “ဗ” ထုချေချက်တွင် ဦးမြကြိုင်က ဦးစံသိန်းသည် မိမိအထက်အရာရှိဖြစ်၍ ထိုကိစ္စကိုခွင့်ပြုခဲ့ကြောင်း၊ နောက်နောင် အကြောင်းပေါ် ပေါက်လာပါက ဖြေရှင်းနိုင်ရန် မြန်မာငွေ သွင်းသော ဖြတ်ပိုင်း “ဗ”တွင် မှတ်သားထားကြောင်း ပေါ်ပြခဲ့၏။ “က” ထုချေချက်၌ မောင်ကျော်ဦးက ဦးမြကြိုင်၏ ညွှန်ကြားချက်အရ ခရီးသွား ချက်လက်မှတ် ဝယ်သည့်ပုံစံ “ခ”ကို ရေးသားခဲ့ရကြောင်း ဝန်ခံသွားသည်။

ပညာရှိ အောက်ရုံး တရားသူကြီးက၊ မောင်မြင့်လွင်နှင့် မောင်မြသန်းတို့အား ခွင့်ပြုထားသည့် စတာလင်ပေါင် ၂၀၀ အနက်၊ ၎င်းတို့ မယူသည့် စတာလင်ပေါင် ၁၀၀ ကို ဦးစံသိန်းက ထုတ်ယူခဲ့သည်ဟု ဆိုစေကာမူ၊ ထိုကဲ့သို့ ထုတ်ယူခြင်းအားဖြင့် မည်သူတဦးတယောက်ကိုမျှ နှစ်နာစေသည်ဟု မဆိုနိုင်၍၊ ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၄၂၀ အရ စွဲချက်မတင်နိုင်ဟု ဝေဖန်ထားသည်။ နိုင်ငံခြားငွေကို နိုင်ငံတော်အစိုးရ အနေဖြင့် ခက်ခက်ခဲခဲရှာဖွေထားရသည့်အားလျော်စွာ နိုင်ငံတော်အစိုးရ၏ ခွင့်ပြုချက်မရဘဲ ထုတ်ယူလျှင် နိုင်ငံတော်အစိုးရအနေဖြင့် နှစ်နာမည် မနှစ်နာမည် ဆိုသောအချက်ကို စဉ်းစားသင့်သည်။ အကယ်၍ မည်သူ့တွင်မျှ နှစ်နာမူ မရှိဟု ဆိုစေကာမူ မောင်မြင့်လွင် နှင့် မောင်မြသန်းတို့ အမှန်တကယ် ထုတ်ယူခြင်းမရှိဘဲ၊ ၎င်းတို့ထုတ်ယူဟန် ပြုလုပ်ကာ ထုတ်ယူပိုင်ခွင့် မရှိသူက ထုတ်ယူခဲ့သဖြင့် ထိုကဲ့သို့ ထုတ်ယူခြင်းသည် လိမ်လည်မှုနှင့် အကျိုးဝင်သည်မဝင်သည် ဆိုခြင်းကိုလည်း ထည့်သွင်းစဉ်းစားရန် လိုသည်။ ထို့ပြင် ဦးစံသိန်းသည် မိမိထုတ်ယူပိုင်ခွင့်မရှိသော နိုင်ငံခြားငွေများကို ထုတ်ယူသွားခြင်းအားဖြင့် နိုင်ငံခြားငွေ လဲလှယ်မှု အက်ဥပဒေအရသော်၎င်း၊ အခြား ဥပဒေအရ အရသော်၎င်း ပြစ်မှုမြောက်မမြောက်ဆိုသော အချက်ကိုလည်း ထပ်လောင်း စဉ်းစား

၁၉၆၆

ပြည်ထောင်စု
ပြန်မာနိုင်ငံ

ဦးစံသိန်း ပါ ၃။

သင့်သည်။ မည်သည့်ဥပဒေအရ အရေးယူရမည်ဟု ကျွန်ုပ်အနေဖြင့် ကန့်သတ်မပေးလိုပေ။ ထိုကဲ့သို့ ကန့်သတ်ပေးလိုက်လျှင်၊ နောင် ဆက်လက် စစ်ဆေးမည့် တရားသူကြီး၏ ကိုယ်ပိုင် ဆုံးဖြတ်ခွင့်ကို ချွတ်ချယ်ရာ ရောက်နေမည်ဖြစ်သည်။

ထို့နောက် အောက်ရုံး ပညာရှိတရားသူကြီးက ဦးစံသိန်း၏လေယာဉ်ပျံလက်မှတ်ပေါ်တွင် ၈၅ ပေါင်သာ ပြည်ပသို့ထုတ်ယူသွားကြောင်းရေးမှတ်ထားသဖြင့် ပေါင် ၁၀၀ ပို၍ ထုတ်ယူသွားသည်ဆိုသော အထောက်အထား မရှိဟု အကြောင်းပြထား၏။ ဦးစံသိန်းသည် မိမိအား ခွင့်ပြုထားသည့် ၈၅ ပေါင်တန် ခရီးသွား ချက်လက်မှတ်များအပေါ်၌ လက်မှတ် ထိုးထားသည့်အပြင်၊ ပို၍ယူသွားသည်ဆိုသော ပေါင် ၁၀၀ တန် ခရီးသွား ချက်လက်မှတ်များ (သက်သေခံ “ဗ” မှ “ဗ-၄”) တို့တွင်လည်း လက်မှတ်ထိုးထားသောကြောင့် ဦးစံသိန်းအနေဖြင့် ထိုအချက်ကို ဖြေရှင်းရန်လိုနေပေသည်။ ၎င်း၏ထုချေချက် “၃” အရဆိုလျှင်လည်း နိုင်ငံခြားငွေ ပို၍ထုတ်ယူခဲ့ကြောင်း ယူဆစရာဖြစ်နေ၍ ၎င်းအား ထိုအချက်နှင့် ပတ်သက်၍ မဖြေရှင်းခိုင်းဘဲ တရားရှင် လွှတ်ခဲ့ခြင်းမှာ မှားယွင်းနေကြောင်း ပေါ်လွင်သည်။

ထို့ပြင်၊ ပညာရှိ အောက်ရုံး တရားသူကြီးက၊ ဦးစံသိန်းသည် ပေါင် ၁၀၀ ကို မောင်မြင့်လွင်နှင့် မောင်မြသန်းတို့၏ သဘောတူညီချက်အရ ထုတ်ယူသွားခြင်း ဖြစ်နိုင်သည်ဟု ဆိုထားပြန်သည်။ မောင်မြင့်လွင်နှင့် မောင်မြသန်းတို့၏ သဘောတူညီချက်အရ ဦးစံသိန်းသည် ထိုပေါင် ၁၀၀ ကို ထုတ်ယူခဲ့သည်ဆိုသော သက်သေအထောက်အထားမှာ ယခု အခြေအနေအထိ လုံးဝမရှိသေးပေ။ မောင်မြင့်လွင်နှင့် မောင်မြသန်းတို့ အနေဖြင့် ယင်းသို့ သဘောတူညီချက်ကို ဥပဒေအရ ပေးနိုင် မနိုင်ဆိုသော ပြဿနာမှာလည်း တဆက်တည်း ပေါ်ပေါက်နေ၍ ဖြေရှင်းရန် လိုပြန်သည်။

လျှောက်ထားခံရသူ ဦးမြကြိုင်သည်၊ နိုင်ငံခြားဌာနစိတ်တွင် ခရီးသွား ချက်လက်မှတ်များကို ထုတ်ပေးရာ၌ ကြီးကြပ်ရသူ ဖြစ်သည်။ ၎င်း၏ထုချေလွှာ “ဗ” အရ၎င်း၊ ငွေသွင်းပုံစံ “ဃ” အရ၎င်း၊ ပေါင် ၁၀၀ တန် ခရီးသွား ချက်လက်မှတ်များမှာ ဥပဒေအရ ထုတ်ယူနိုင်ခွင့် မရှိကြောင်း၊ ၎င်းအနေဖြင့် ကောင်းစွာသိနိုင်ပါလျက် ခွင့်ပြုခဲ့ခြင်းနှင့်ပတ်သက်၍ ၎င်းတွင် ဖြေရှင်းရန် တာဝန်ရှိပေသည်။

လျှောက်ထားခံရသူ မောင်ကျော်ဦးနှင့် ပတ်သက်၍မူ၊ ၎င်းသည် သက်သေခံ “ခ” ပုံစံတွင် မောင်မြင့်လွင်၏လက်မှတ်ကို အတုထိုးထားကြောင်း လက်ရေး ပါရဂူ၏ ထွက်ချက်ရှိနေသဖြင့် ၎င်းတွင်လည်း ဖြေရှင်းရန် ဝတ်တရားရှိနေသည်။

လျှောက်ထား ခံရသူများ၏ ပညာရှိ ချွေနေကြီးများက ဤအမှုတွင် မောင်မြင့်လွင်နှင့် မောင်မြသန်းတို့ကို တရားလို အစိုးရဘက်မှ စစ်ဆေးခြင်းမပြုနိုင်၍၊ ပညာရှိ

ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ
နှင့်
ဦးစံသိန်း
ပါ ၃။

အောက်ရုံး တရားသူကြီးက လျှောက်ထားခံရသူများအပေါ် စွဲချက်မတင်နိုင်ဟု ကောက်ယူကာ၊ တရားရှင်လွှတ်ခဲ့ခြင်းဖြစ် ရာ၊ ထိုအမိန့်ကို ပယ်ဖျက်ပါကလည်း နောက်ထပ် သက်သေစစ်ဆေးရန်မရှိ၍ အကျိုးများဘွယ်ရာမရှိဟု တင်ပြသွားကြ သည်။ တရားလို အစိုးရအနေနှင့် မောင်မြင့်လွင်နှင့် မောင်မြသန်းတို့ကို မစစ်ဆေးခဲ့စေကာမူ အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့သည့် ပြဿနာများကို အလေးအနက် စဉ်းစားဆုံးဖြတ်ရန် လိုနေသည့်ပြင်၊ လျှောက်ထားခံရသူများ အနေနှင့်လည်း ၎င်းတို့အပေါ် ပေါ်ပေါက် လျက်ရှိသည့် သက်သေအထောက်အထားများကို ဖြေရှင်းရန် ရှိနေသည့် အလျောက် လျှောက်ထားခံရသူတို့၏ ပညာရှိရှေ့နေကြီးများ၏ လျှောက်လဲတင်ပြချက်ကို လက်မခံနိုင်ပေ။ အလျဉ်းသင့်၍ ပေါ်ပြရလျှင် တရားလိုအစိုးရအနေဖြင့် လျှောက်ထား ခံရသူတို့၏ ထုချေလွှာများနှင့် ပတ်သက်၍ ထုချေလွှာခေါ်သည့် သက်ဆိုင်ရာအရာရှိကို စစ်ဆေးရန် လိုကောင်းလိုမည်ဖြစ်ရာ၊ နောက်ထပ် သက်သေစစ်ဆေးရန် မရှိဟု ကြိုတင်၍ မပြောနိုင်ပေ။

အမှတ် (၁) လျှောက်ထားခံရသူ၏ ပညာရှိရှေ့နေကြီး ဦးမြင့်စိုးက အထူးစုံစမ်းစစ်ဆေးရေးအဖွဲ့သည် ဝါရင့်သည့် အစိုးရရှေ့နေကြီးများ၏ အကြံဉာဏ်ကိုယူ၍ လျှောက်ထားခံရသူများအပေါ် ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၄၂၀ အရ တရားစွဲဆိုခဲ့ခြင်း ဖြစ်ရာ ၎င်းတို့အပေါ် အခြားဥပဒေအရ တရားစွဲဆိုရန် အကြောင်းမရှိ၍သာ ဖြစ်သည်ဟု ယူဆသင့်ကြောင်း ဆင်ခြေလဲသွားသည်။ တရားရုံးအနေဖြင့် အမှန်တရားကို ရှာဖွေရမည်ဖြစ်ရာ၊ နားမလည်၍သော်၎င်း၊ သတိလစ်၍သော်၎င်း ဆီလျော်သည့် ဥပဒေပုဒ်မဖြင့် တရားစွဲဆိုခြင်း မပြုကာမူဖြင့်၊ တရားခံအပေါ် ရုံးမှ ဆီလျော်မည့် ဥပဒေပုဒ်မအရ စွဲချက်မတင်ထိုက်၊ မတင်နိုင်ဆိုသော အကြောင်းပြချက် ကို ကျွန်ုပ် သဘောမတူနိုင်၊ အမှုတခု ရုံးရှေ့သို့ ရောက်လာသောအခါ သက်သေထွက်ချက် အထောက်အထားပေါ် မူတည်၍ တရားသူကြီးသည် ဥပဒေအရ စီရင်ဆုံးဖြတ်နိုင်သည်။ ဆုံးဖြတ်ရန် တာဝန်လည်းရှိသည်။ မည်သည့် ဥပဒေ၊ မည်သည့်ပုဒ်မအရသာ စွဲချက်တင်ရမည်၊ အပြစ်ပေးရမည်ဟု တရားစွဲဆိုသူကသော်၎င်း၊ အစွဲခံရသူကသော်၎င်း သတ်မှတ် ခြင်း၊ ညွှန်ကြားခြင်း မပြုနိုင်ပေ။

အထက်ပါ အကြောင်းရင်းများကြောင့် လျှောက်ထားခံရသူများအပေါ် တရားရှင် လွှတ်ခဲ့သော ပဌမအထူး တရားသူကြီး (အထူးစုံစမ်း စစ်ဆေးရေး အက်ဥပဒေ)၏အမိန့် ကို ပယ်ဖျက်ကာ၊ ၎င်းတို့အပေါ် ရန်ကုန်မြို့ ဒုတိယအထူး တရားသူကြီး (အထူးစုံစမ်း စစ်ဆေး အက်ဥပဒေ) က တရားဥပဒေအတိုင်း ဆက်လက်စုံစမ်း စစ်ဆေး ကြားနာ

၁၉၆၆

ပြည်ထောင်စု
ပြန်မောင်း

ဦးစံသိန်းပါး။

ဆုံးဖြတ်ရန် ပေးပို့လိုက်သည်။ ဤပြင်ဆင်မှုကို ဝေဖန်သုံးသပ်ရာ၌ ကျွန်ုပ်တို့သည် သက်သေ ထွက်ချက် အထောက်အထားများနှင့် ပတ်သက်၍ ယုံကြည်ထိုက် မထိုက်၊ လက်ခံသင့် မသင့်ဆိုသော အချက်များကို လုံးဝထည့်သွင်းစဉ်းစားခဲ့ခြင်း မပြုခဲ့ပေ။

ထို့ကြောင့် ဤအမှုကို ဆက်လက်စစ်ဆေးရမည့် ပညာရှိတရားသူကြီး အနေဖြင့် လျှောက်ထားခံရသူများအပေါ် အပြစ်ရှိ မရှိဆိုသော ပြဿနာကို လွတ်လပ်စွာအဆုံး အဖြတ်ပြုနိုင်ကြောင်း သံသယမရှိစေလိုပါပေ။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

တရားမ အထွေထွေလျှောက်လွှာ

တရားသူကြီးချုပ် ဝေါက်တာမောင်မောင် နှင့် တရားသူကြီး ဦးစုတ်တို့ရွှေတွင်

ဗိုလ်မှူး ခင်မောင်ကြီး	} (လျှောက်ထားသူများ)*
ဗိုလ်မှူး ဇော်ထွန်း	

† ၁၉၆၆
ဇူလိုင်လ
၁၅ ရက်။

လွှတ်တော်ရွှေနေကြီးများ လက်ခံခြင်း နည်းဥပဒေ (၁၉၅၄ ခုနှစ်) နည်းဥပဒေအပိုဒ် ၇ အရ တရားရုံးချုပ် ရွှေနေကြီးအဖြစ် စာရင်းတင်သွင်းခွင့် ပြုရန် လျှောက်ထားခြင်း—လျှောက် ထားသူတဦးသည် ပညာအရည်အချင်းနှင့် လိုအပ်သော လုပ်သက် ဗဟုသုတ အပြည့်အဝရှိရန် အရေးကြီးခြင်း—ပြည်သူ့အကျိုး ပြုမည့် တရားစီရင်ရေးတွင် ကျွမ်းကျင်အောင်မြင်စွာ ပါဝင် ကူညီဆောင်ရွက်နိုင်မည်ဖြစ်ခြင်း—ရွှေနေကြီးများ၏ အရည်အချင်း ပြည့်ဝမှုကို နိမ့်ကျ မသွားစေရန် ထိန်းသိမ်းရခြင်း—ရွှေနေကြီးများ၏ အင်အား ဆုတ်ယုတ် နည်းပါးသွားခြင်း၊ မရှိစေရန် အမြဲအစအားသစ်ပြည့်တင်းပေးရခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ် ရွှေနေကြီးအဖြစ် လက်ခံခွင့်ကို လျှောက်ထားသူ တဦးသည် ပညာအရည်အချင်းနှင့် လိုအပ်သောလုပ်သက်ဗဟုသုတ အပြည့်အဝရှိရန်အရေးကြီး သည်။ ထိုသို့ပြည့်ဝမှုသာ ရွှေနေကြီးတဦးအဖြစ် ပြည်သူ့အကျိုးပြုမည့် တရားစီရင်ရေးတွင် ကျွမ်းကျင်အောင်မြင်စွာ ပါဝင်ကူညီ ဆောင်ရွက်နိုင်မည်ဖြစ်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် တဖက်တွင် ရွှေနေကြီးများ၏ အရည်အချင်းပြည့်ဝမှုကို နိမ့်ကျမသွားစေရန် ထိန်းသိမ်းရသည်။ တဖက်တွင် လည်း တရားရုံးများ၏ အရာရှိများဖြစ်ကြသော ရွှေနေကြီးများအင်အား ဆုတ်ယုတ်နည်းပါး သွားခြင်းမရှိစေရန် အမြဲတစေ အားသစ်ပြည့်ပေးနေရသည်။ ထိုကဲ့သို့ ထောက်ထားစဉ်းစားရသော် အချက် နှစ်ရပ်နှင့် ဆက်စပ်ကြည့်လျှင် လျှောက်ထားသူများသည် အရည်အချင်းပြည့်ဝသူများ ဖြစ်သည်။ ၎င်းတို့အားရွှေနေကြီးများအဖြစ် လက်ခံခြင်းအားဖြင့်၊ ရွှေနေကြီးများ၏ အင်အားကို ဖြည့်တင်းပေးရာရောက်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် လျှောက်ထားသူများအား တရားရုံးချုပ်ရွှေနေ ကြီးများအဖြစ်စာရင်းတင်သွင်းခွင့်ပြုလိုက်သည်။

* ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ တရားမအထွေထွေ လျှောက်လွှာအမှတ် ၁၄ နှင့် ၁၅။
† ၁၉၅၄ ခုနှစ်၊ လွှတ်တော်ရွှေနေကြီးများ လက်ခံခြင်း နည်းဥပဒေအပိုဒ် (၇) အရ ရွှေနေ ဗိုလ်မှူးခင်မောင်ကြီးနှင့် ဗိုလ်မှူး ဇော်ထွန်းတို့၏ ရွှေနေကြီးအဖြစ်သို့ စာရင်းတင်သွင်းခွင့်ပြုရန် လျှောက်လွှာ။

ဗိုလ်မှူး
ခင်မောင်ကြီး
နှင့်
ဗိုလ်မှူး
ဇော်ထွန်း

လျှောက်ထားသူများအတွက် ။ ။ ကိုယ်တိုင်။

ဘားကောင်စီအတွက် ။ ။ ဦးမွန်စံလှိုင်။

ရုံးတော်သဟာယအတွက် ။ ။ လက်ထောက်နိုင်ငံတော် ရှေ့နေချုပ် ဦးဘကျော်။

တရားသူကြီးချုပ် ဒေါက်တာ မောင်မောင် ။ ။ နိုင်ငံတော်အစိုးရ ကာကွယ်ရေးဌာနမှ လက်ထောက် စစ်ဥပဒေချုပ်များ ဖြစ်ကြသော ဗိုလ်မှူး ဇော်ထွန်း နှင့် ဗိုလ်မှူး ခင်မောင်ကြီး တို့က ဤရုံး၏ ရှေ့နေကြီးများအဖြစ် စာရင်း တင်သွင်းခွင့်ပြုရန် လျှောက်ထား ကြသည်။

လျှောက်ထားသူနှစ်ဦးစလုံးသည် ရန်ကုန်ဘက္ကသိုလ်မှ ဥပဒေဝိဇ္ဇာဘွဲ့ကို ရရှိခဲ့ပြီးသူများ ဖြစ်ကြသည်။ ဗိုလ်မှူး ဇော်ထွန်းသည် အထက်တန်းရှေ့နေအဖြစ်ကို ရရှိပြီးနောက်၊ ၁၉၅၂ ခုနှစ်တွင် စစ်ဥပဒေချုပ်ဌာနတွင် ပြန်တမ်းဝင်အရာ ရှိတစ်ဦး အဖြစ် ဝင်ရောက်အမှုထမ်းခဲ့သည်။ ဗိုလ်မှူး ခင်မောင်ကြီးသည် ၁၉၅၈ ခုနှစ်တွင် စစ်ဥပဒေချုပ်ဌာနတွင် အလားတူ ဝင်ရောက်အမှုထမ်းခဲ့၍ ၁၉၆၀ ခုနှစ်တွင် အထက်တန်းရှေ့နေအဖြစ် စာရင်းသွင်းခဲ့သည်။ လျှောက်ထားသူ တို့က ၎င်းတို့စစ်ဥပဒေချုပ်ဌာနတွင် ထမ်းဆောင်ရသော လုပ်ငန်းတာဝန်များသည် တရားရေး ဌာနဝန်ထမ်းများ ထမ်းဆောင်ရ သောလုပ်ငန်းတာဝန်များနှင့် တသဘောတည်းဖြစ် ပါသည်။ ထို့ကြောင့် တရားရုံးချုပ် ရှေ့နေကြီးများ လက်ခံရေးဆိုင်ရာ နည်းဥပဒေ ၁ (ခ) ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်အရ ၎င်းတို့တွင် ရှေ့နေကြီးများဖြစ်ရန် အရည်အချင်း ပြည့်စုံပါပြီဟု ပြောဆိုသည်။

စစ်ဥပဒေချုပ် ဗိုလ်မှူးချုပ် ဆော်လမွန်ကလည်း လျှောက်လွှာများကို ထောက်ခံသည်။ စစ်ဥပဒေချုပ်ဌာနတွင် အမှုထမ်းကြသော အရာရှိများ၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များကို ဖော်ပြရာတွင် ဗိုလ်မှူးချုပ် ဆော်လမွန်က ထိုလုပ်ငန်းတာဝန် များသည် တရားရေးဝန်ထမ်း ပုဂ္ဂိုလ်များ ထမ်းဆောင်ရသော လုပ်ငန်းတာဝန်များနှင့် တသဘောတည်းပင် ဖြစ်ပါသည်။ စစ်ဥပဒေချုပ်ဌာနသည် ကာကွယ်ရေးဌာနမှ ဌာနခွဲအသီးသီးကို ဥပဒေအကြံဉာဏ်များလည်း ပေးရပါသည်။ ဥပဒေရေး ရာနှင့် ပတ်သက်သမျှကိစ္စတို့ကိုလည်း ဆောင်ရွက်ရပါသည်။ စစ်ဘက်ဆိုင်ရာ တရားရုံးများ၏ ဥပဒေအရာရှိအဖြစ်လည်း ဆောင်ရွက် ရပါသည်။ ထိုရုံးများတွင် သက်သေခံ ဥပဒေကို ကျင့်သုံးလာပါသည်။ စစ်တရားရုံးတွင် အမှန်ဆုံးဖြတ်နိုင်ရန်အတွက် စစ်ဥပဒေချုပ် ဌာနမှ လိုက်ပါ ဆောင်ရွက်သော အရာရှိက စီရင်ထုံးများ၊ ကျင့်ထုံးများကို ကိုးကား၍ အမှုတလျှောက်လုံးတွင် ကူညီဆောင်ရွက်ရပါသည် စသည်ဖြင့် ဗိုလ်မှူးချုပ် ဆော်လမွန်က ထောက်ခံရေးသားထားသည်။

၁၉၆၆

မိုလ်ဗူး
ခင်မောင်ကြီး
နှင့်
မိုလ်ဗူး
တော်ထွန်း။

ရွှေနေကြီးများ ကောင်စီက လျှောက်ထားသူ နှစ်ဦးတို့၏ လျှောက်လွှာများကို စဉ်းစားပြီးနောက်၊ စစ်ဥပဒေချုပ်ဌာန၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များသည် အုပ်ချုပ်ရေး ဆန်ပါသည်။ ဥပဒေရေးဆွဲရေးနှင့်ပို၍ ပတ်သက်ဟန်တူပါသည်။ ထို့ကြောင့် တရားရေး ဝန်ထမ်းများ၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များနှင့် တသဘောတည်း ဖြစ်သည်ဟူ၍ မယူဆ နိုင်ကြောင်း မှတ်ချက်ပြုကာ လျှောက်လွှာများကို ကန့်ကွက်သည်။ လျှောက်ထား သူများက ခုံရုံးသို့တင်၍ ၎င်းတို့၏ လျှောက်လွှာများကို အပြီးအပြတ် အဆုံး အဖြတ် ပေးပါဟု တောင်းခံကြသဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့က ခုံရုံးဖွဲ့၍ လျှောက်ထားသူ များကို၎င်း၊ ရွှေနေကြီးများ ကောင်စီ၏ ကိုယ်စားလှယ်ကို၎င်း၊ ရုံးတော် သဟာယ အဖြစ် လက်ထောက် နိုင်ငံတော် ရွှေနေချုပ်ကို၎င်း ကြားနာခဲ့ကြသည်။

ရွှေနေကြီးများ ကောင်စီ၏ကိုယ်စား ပညာရှိရွှေနေကြီး ဦးမုန်စံလှိုင်က ကောင်စီအနေနှင့် ရွှေနေကြီးများ လက်ခံရေးဆိုင်ရာ နည်းဥပဒေအတိုင်း တိကျစွာ အဓိပ္ပါယ်ကောက်ယူ၍ လျှောက်လွှာများကို ကန့်ကွက်ရခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ထိုနည်း ဥပဒေတွင် တရားရေးဝန်ထမ်းဟူသာ ဆိုပါသည်။ လျှောက်ထားသူတို့သည် ဥပဒေ ဆိုင်ရာလုပ်ငန်းများကို လုပ်ကိုင်ခဲ့ကြသည်ကို မငြင်းဆိုသော်လည်း တရားရေးဝန်ထမ်း များကား မဟုတ်ကြပါ။ တရားသူကြီးဆိုသည်မှာ ရုံးထိုင်၍ အမှုစစ်ဆေး စီရင် ရပါသည်။ ထိုလုပ်ငန်းများကိုမူကား လျှောက်ထားသူတို့ ဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်းမရှိကြပါ။ ထို့ကြောင့် တရားရုံးချုပ်က လိုအပ်သော အဓိပ္ပါယ်နှင့်ဆိုချက်ကို ပေးနိုင်ရန် ကောင် စီက လျှောက်လွှာများကို ကန့်ကွက်ရခြင်း ဖြစ်ပါသည်ဟု တင်ပြသည်။

လက်ထောက် နိုင်ငံတော် ရွှေနေချုပ် ဦးဘကျော်က လျှောက်လွှာများကို ခွင့်ပြုသင့်ကြောင်း။ စစ်ဥပဒေချုပ်ဌာန၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များကို ကြည့်ရှုလျှင် လျှောက်ထားသူများသည် ဥပဒေရေးရာ လုပ်ငန်းတာဝန်များကို ထမ်းဆောင်ခဲ့ကြ ရသည်မှာ ထင်ရှားကြောင်း။ အမှုထမ်းသက်အားဖြင့်လည်း ကြာမြင့်ခဲ့ကြပြီဖြစ်၍၊ တရားရုံးချုပ် ရွှေနေကြီးများ အဖြစ် လက်ခံနိုင်သော အရည်အချင်း ပြည့်စုံမည်ဟု ယူဆသင့်ကြောင်း လျှောက်လဲသည်။

လျှောက်ထားသူများကိုယ်တိုင် ရုံးသို့လာရောက်ကြ၍ ၎င်းတို့ထမ်းဆောင် ကြရသော ဝတ္တရားများ အကြောင်းကို တင်ပြကြသည်။ စစ်ဘက် တရားရုံးတွင် လိုက်ပါဆောင်ရွက်လျှင်၊ တရားလို တရားခံများကို ဥပဒေ ပြဿနာများနှင့် ပတ် သက်၍၊ အကြံပေး ကူညီရာညွှန်အပြင် ရုံးကိုလည်း အမှန်တရား ရစေရန် ကူညီ ရကြောင်း။ အမှုစစ်ဆေးပြီးလျှင် သက်သေခံချက်များကို စုပေါင်း၍ ရုံးသို့တင်ပြရ ကြောင်း။ ရုံးကအလိုရှိပါက အဆုံးအဖြတ်ပေးရန် ဆွေးနွေးနေစဉ် အတွင်း၌လည်း၊ ဥပဒေ ပြဿနာများပေါ်တွင် အကြံဉာဏ်ပေးရကြောင်း။ ထို့ကြောင့် လုပ်ငန်း

၁၉၆၆
ဗိုလ်မှူး
ခင်မောင်ကြီး
နှင့်
ဗိုလ်မှူး
ဇော်ထွန်း။

တာဝန်တို့သည် ရွှေနေရွှေရပ်များ၊ တရားသူကြီးများ၏ လုပ်ငန်း တာဝန်များကဲ့သို့ပင် ဖြစ်ပါသည်ဟု လျှောက်ထားသူများက တင်ပြကြသည်။

လျှောက်ထားသူတို့သည် ပညာအရည်အချင်းအားဖြင့် ပြည့်စုံသည့် အထက် တန်း ရွှေနေအဖြစ်လည်း နှစ်အတန်ကြာကပင် စာရင်းတင်သွင်းပြီး ဖြစ်ခဲ့ကြသည်။ စစ်ဥပဒေချုပ်ဌာနတွင် လုပ်ကိုင် ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြရသည်မှာလည်း ဥပဒေရေးရာများ အပြင်၊ တရား စစ်ဆေး စီရင်ရာတွင် ထိရောက်စွာ ဆောင်ရွက်ရခြင်းလည်းပါကြသည်။ ဗိုလ်မှူး ဇော်ထွန်းသည် ထိုကဲ့သို့ စစ်ဥပဒေချုပ်ဌာန၌ ၁၉၅၂ ခုနှစ်မှစ၍ တာဝန် ထမ်းဆောင်လာခဲ့သည်။ ဗိုလ်မှူး ခင်မောင်ကြီးသည် ထိုဌာန၌ ၁၉၅၇ ခုနှစ်မှစ၍ တာဝန်ထမ်းဆောင်လာခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် လုပ်သက်ရင့်၍ ဗဟုသုတပြည့်ဝပြီး ဖြစ်သော အရာရှိများ ဖြစ်ကြပေသည်။

နိုင်ငံတော် ရွှေနေချုပ်ရုံးမှ ဥပဒေ ရေးဆွဲရေး အရာရှိများ၏ လုပ်သက်ကို တရားရေး ဝန်ထမ်းများ၏ လုပ်သက်နှင့် ညီမျှသည်ဟု ယခင် တရားလွှတ်တော်က ဆုံးဖြတ်ခဲ့ဘူးသော သာဓကများရှိပေသည်။ ၁၉၅၀ ခုနှစ်တွင် ဥပဒေရေးဆွဲရေး အရာရှိ တဦးကို၎င်း၊ ၁၉၅၁ ခုနှစ်တွင် လက်ထောက် ဥပဒေ ရေးဆွဲရေး အရာရှိ တဦးကို၎င်း ထိုသို့ယူဆ၍ တရားရေး ဝန်ထမ်း လုပ်သက် မရှိစေကာမူ၊ ဥပဒေ ရေးဆွဲရေး အရာရှိ လုပ်သက်ကို လက်ခံ၍ လွှတ်တော် ရွှေနေကြီးများအဖြစ် စာရင်းတင်သွင်းခွင့်ပြုခဲ့သည်။ ထိုကဲ့သို့ သာဓကများရှိလျှင် ရွှေနေကြီးများ ကောင်စီက ဤလျှောက်လွှာများပေါ်တွင် ကန့်ကွက်ရန်ရှိမည်မဟုတ်ပါဟု ဦးမှန်စံလှိုင်းက တင်ပြသည်။ စစ်ဥပဒေချုပ်ဌာနမှ အရာရှိတဦးအား တရားရေး ဝန်ထမ်းသက် ၃ နှစ် မပြည့်ခဲ့စေကာမူ စစ်ဥပဒေချုပ်ဌာနတွင် ရရှိခဲ့သော လုပ်သက်နှင့်ပေါင်း၍ လွှတ်တော်ရွှေနေကြီးအဖြစ် လက်ခံခဲ့ဘူးသော သာဓကတရပ်လည်း ၁၉၅၀ ခုနှစ်တွင် ရှိခဲ့သည်။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ် ရွှေနေကြီးအဖြစ် လက်ခံခွင့်ကို လျှောက်ထားသူ တဦးသည်၊ ပညာအရည်အချင်းနှင့် လိုအပ်သော လုပ်သက်ဗဟုသုတ အပြည့် အဝရှိရန် အရေးကြီးသည်။ ထိုသို့ ပြည့်ဝမှသာ ရွှေနေကြီး တဦးအဖြစ် ပြည်သူ့ အကျိုးပြုမည့် တရားစီရင်ရေးတွင် ကျွမ်းကျင် အောင်မြင်စွာ ပါဝင် ကူညီဆောင်ရွက်နိုင်မည် ဖြစ်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် တဘက်တွင် ရွှေနေကြီးများ၏ အရည်အချင်းပြည့်ဝမှုကို နိမ့်ကျမသွားစေရန် ထိန်းသိမ်းရသည်။ တဘက်တွင်လည်း တရားရုံးများ၏ အရာရှိများ ဖြစ်ကြသောရွှေနေကြီးများ၏အင်အား ဆုတ်ယုတ်နည်းပါးသွားခြင်း မရှိစေရန် အမြဲတစေ အားသစ်ပြည့်တင်း ပေးနေရသည်။ ထိုကဲ့သို့ ထောက်ထား စဉ်းစားရသော် အချက်နှစ်ရပ်နှင့် ဆက်စပ်ကြည့်လျှင်

လျှောက်ထားသူများသည် အရည်အချင်း ပြည့်ဝကြသူများဖြစ်သည်။ ၎င်းတို့အား
 ရွှေနေကြီးများအဖြစ် လက်ခံခြင်းအားဖြင့်၊ ရွှေနေကြီးများ၏ အင်စားကို ပြည့်
 တင်းပေးရာရောက်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် လျှောက်လွှာများကို ခွင့်ပြု၍ ဗိုလ်မှူး
 ဇော်ထွန်းနှင့် ဗိုလ်မှူး ခင်မောင်ကြီးတို့အား၊ တရားရုံးချုပ် ရွှေနေကြီးများ အဖြစ်
 စာရင်းတင်သွင်းခွင့်ပြုလိုက်သည်။

၁၉၆၆

ဗိုလ်မှူး

ခင်မောင်ကြီး

နှင့်

ဗိုလ်မှူး

ဇော်ထွန်း။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

တရားမ အထွေထွေအယူခံမှု

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေရွှေတွင်

† ၁၉၆၆

ဩဂုတ်လ
၃၀ ရက်။

ဘနာစရီးလာလတ်ဆာရီးယား (အယူခံတရားလို)

နှင့်

ဦးစံတင့် (အယူခံတရားခံ) *

အပြီးသတ်အပေါင်ဒီကရီကို ဇာရီ ပြုလုပ်ရန် လျှောက်ထားခြင်း—ငွေချေးငှါးသူများအက် ဥပဒေ
ပုဒ်မ ၉—ဇာရီလျှောက်ထားသည့်နေ့တွင်မှတ်ပုံတင်ငွေချေးငှါးသူတယောက် မဟုတ်ခြင်း—
ဇာရီလျှောက်လွှာကို ပယ်သင့်မသင့်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ အယူခံတရားလိုသည် အယူခံတရားခံပေါ်၌ အပြီးသတ် အပေါင်ဒီကရီကို
ရထားပြီးဖြစ်သော်လည်း အပေါင်ပစ္စည်းကိုမိမိသဘောအတိုင်း မရောင်းချနိုင်၊ သို့ဖြစ်ရာ အပြီးသတ်
အပေါင် ဒီကရီအရ အပေါင်ပစ္စည်းကို ရောင်းချပေးရန် တရားမရုံးအား အကူအညီတောင်းကာ
လျှောက်ထားခြင်းမှာ ဇာရီပြုလုပ်သည်ဟု ယူဆရမည်။ ယင်းသို့ ဇာရီ လျှောက်ထားသည့်နေ့တွင်
မှတ်ပုံတင်ငွေချေးငှါးသူ တယောက်မဟုတ်၍ ငွေချေးငှါးသူများ အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၉ အရ ဇာရီ
လျှောက်လွှာကို ပယ်ရမည်။

အယူခံတရားလိုအတွက်။ ။ ဦးသန်းအောင်။

အယူခံတရားခံအတွက်။ ။ ဦးမြင့်စိုး။

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေ။ ။ ယခုအမှုတွင် အငြင်းမပွါးသည့် အချက်အလက်
များကို ဖော်ပြရမည်ဆိုသော် အယူခံတရားလိုသည် ငွေချေးငှါးသူတယောက် ဖြစ်သည်၊
၎င်းသည် အယူခံ တရားခံအပေါ် ချေးငွေကျပ် ၁၇,၄၉၃.၅၀ အတွက် ပဏာမအပေါင်
ဒီကရီကို ရန်ကုန်မြို့၊ တရားမရုံး၏ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၁၆၇/၆၃ တွင်၊ ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊
မေလ ၁၄ ရက်နေ့က ရရှိခဲ့သည်။ ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၂ ရက်နေ့၌ရုံးတော်မှ အပြီး

* ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ တရားမအထွေထွေ အယူခံမှုအမှတ် ၁၁။

† ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ တရားမဇာရီမှုအမှတ် ၃၄၆ တွင်၊ ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၇ ရက်နေ့စွဲပါ
ရန်ကုန်မြို့၊ တရားမရုံး တရားသူကြီးချုပ်ရုံးတော်၏ ချမှတ်သော အမိန့်ကို အယူခံဝင်မှု။

သတ်အပေါင်ဒီကရီ ချမှတ်ခဲ့သည်။ အယူခံတရားလိုသည် ငွေချေးငှားသူများ အက်ဥပဒေ အရ မှတ်ပုံတင်ခဲ့ရာ၊ ၎င်း၏ မှတ်ပုံတင်လက်မှတ်သည် ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၁၀ ရက်နေ့ တွင် သက်တမ်းကုန်ဆုံးခဲ့သည်။ နောက်ထပ် အသစ်လဲလှယ်ခြင်း မရှိပေ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၃၁ ရက်နေ့တွင် အယူခံတရားလိုသည် ရန်ကုန်မြို့၊ တရားမရုံး၏ ဇာရီမူ အမှတ် ၃၄၆/၆၅ ၌ အပေါင်ပစ္စည်းကို လေလံတင် ရောင်းချပေးရန် လျှောက်ထား သည်။ အယူခံတရားခံက အယူခံတရားလိုသည် ယင်းသို့ ဇာရီလျှောက်ထားသည့်နေ့ တွင် မှတ်ပုံတင် ငွေချေးငှားသူတယောက် မဟုတ်၍ ငွေချေးငှားသူများ အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၉ အရ၊ ဇာရီလျှောက်လွှာကို ပလပ်သင့်ကြောင်း လျှောက်ထားရာ ရန်ကုန်မြို့၊ တရားမရုံး၏ ပညာရှိတရားသူကြီးချုပ်က ထိုလျှောက်ထားချက်ကို လက်ခံပြီး ဇာရီ လျှောက်လွှာကို ပလပ်ခဲ့သည်။ ယင်းသို့ပလပ်ခဲ့သော အမိန့်ကို မကျေနပ်သဖြင့် ဤအယူခံမှု တင်သွင်းလာခြင်းဖြစ်သည်။

ငွေချေးငှားသူများ အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၉ အရ၊ ချေးငွေအပေါ်ချမှတ်သော ဒီကရီ၊ သို့မဟုတ် ချေးငွေအတွက် ချမှတ်ထားသော ပစ္စည်းအပေါင် ဒီကရီတခုခုကို ဇာရီပြုလုပ် ရန် ငွေချေးငှားသူတယောက်ယောက်က၊ တရားရုံး၌လျှောက်ထားသောအခါ၊ ထိုငွေချေး ငှားသူသည် ငွေချေးငှားသူများ အက်ဥပဒေအရ မှတ်ပုံတင်ထားပြီး ဖြစ်ရမည့်အပြင်၊ ယင်းသို့လျှောက်ထားသောအချိန်၌ ၎င်း၏မှတ်ပုံတင်သည်အတည်ဖြစ်နေမှသာတရားရုံး အနေဖြင့် ၎င်း၏လျှောက်ထားချက်ကို ခွင့်ပြုရမည်ဖြစ်သည်။

ယခုအမှုတွင် အယူခံတရားလိုက အယူခံတရားခံအပေါ် ရရှိခဲ့သည့်ပစ္စည်း အပေါင် ဒီကရီကို ဇာရီပြုလုပ်ပေးရန် လျှောက်ထားသည့် ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၃၁ ရက်နေ့၌၊ အယူခံတရားလို၏ ငွေချေးငှားသူများအက်ဥပဒေအရမှတ်ပုံတင်လက်မှတ်မှာသက်တမ်း ကုန်ဆုံးနေပြီဖြစ်၍၊ အောက်ရုံးအနေဖြင့် ၎င်း၏ လျှောက်လွှာအား ခွင့်ပြုရန် အာဏာ မရှိတော့ချေ။

အယူခံတရားလို၏ ပညာရှိရွှေနေကြီး ဦးသန်းအောင်က ယခုအမှုတွင် အယူခံ တရားလိုရရှိထားသော ဒီကရီမှာ အပြီးသတ် အပေါင်ဒီကရီဖြစ်ရာ၊ ထိုအပြီးသတ် အပေါင်ဒီကရီအရ၊ အပေါင်ပစ္စည်းကို လေလံတင်ရောင်းချရန် အမိန့်ချမှတ်ထားပြီး ဖြစ်သည့်အလျောက်၊ ရုံးတော်၏အကူအညီနှင့် ပစ္စည်းရောင်းချသောကိစ္စသည် ဇာရီမူ ပြုလုပ်သည်ဟု မဆိုနိုင်ကြောင်း။ ထို့ကြောင့် ငွေချေးငှားသူများ အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၉ နှင့် ငြိမ်းခြမ်းမရှိကြောင်း လျှောက်လဲတင်ပြသွားသည်။

တရားရုံးမှ ဒီကရီတခုခုကိုချမှတ်ခဲ့စေကာမူ၊ တရားရုံးက ထိုဒီကရီအတိုင်းလိုက်နာ ဆောင်ရွက်ခြင်းမပြုပါက၊ တရားရုံးအနေဖြင့် ထိုဒီကရီနှင့်ပတ်သက်၍ အကျိုးခံစားခွင့် ရနိုင်မည်မဟုတ်ပေ။ ထိုအခါမျိုးတွင် တရားရုံးသည် မိမိရရှိခဲ့သော ဒီကရီ အကျိုး

၁၉၆၆

အနာစရီးထာ
လတ်ဆာရီးယား၄၆
ဦးစံတင်၊

သက်ရောက်အောင် တရားရုံး၏ အကူအညီတောင်းခံရပေမည်။ ယင်းသို့ ဒီကရီကို အကျိုးသက်ရောက်အောင် တရားရုံး၏ အကူအညီရယူခြင်းသည် ဇာရီပြုလုပ်ခြင်းပင် ဖြစ်၏။

ဤအမှုတွင် အယူခံတရားလိုသည် အယူခံတရားခံအပေါ်၌ အပြီးသတ် အပေါင် ဒီကရီကိုရထားပြီးဖြစ်သော်လည်း အပေါင်ပစ္စည်းကို မိမိသဘောအတိုင်း မရောင်းချနိုင်။ တရားမရုံး၏ အကူအညီကို မရရှိပါက ထိုဒီကရီအား အကျိုးသက်ရောက်အောင် ဆောင်ရွက်နိုင်လိမ့်မည်မဟုတ်ပေ။ သို့ဖြစ်ရာ အပြီးသတ်အပေါင် ဒီကရီအရ အပေါင်ပစ္စည်းကိုရောင်းချပေးရန် တရားမရုံးအား အကူအညီတောင်းကာ လျှောက်ထားခြင်းမှာ ဇာရီပြုလုပ်သည်ဟု ယူဆရမည်ဖြစ်သည်။

အထက်ပါအကြောင်းများကြောင့်၊ ငွေချေးငှါးသူများအက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၉ အရ၊ အပေါင်ပစ္စည်းကိုရောင်းချရန်အမိန့်ချမှတ်ခြင်း မပြုနိုင်ဆိုသောဇာရီရုံး၏အမိန့်မှာမှန်ကန်သည်။ သို့ဖြစ်၍ ဤအယူခံကိုပယ်လိုက်သည်။ အမှုတွင် ပေါ်ပေါက်လျက်ရှိသော အကြောင်းခြင်းရာများအရ အမှုသည်တို့သည် မိမိတို့တရားစရိတ်ကို မိမိတို့ကိုယ်တိုင် ကျခံရမည်ဖြစ်သည်။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

ရာဇဝတ်အယူခံမှု

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေ ရွှေတိုင်

ဘမောင်(ခေါ်)ဘီမော (အယူခံတရားလို)

နှင့်

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (အယူခံတရားခံ) *

† ၁၉၆၆

ဇူလိုင်လ
၁၅ ရက်။

လက်နက် (အရေးပေါ်ပြစ်ဒဏ်စီရင်မှု) (ယာယီ) အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂ (၁) (က) အရ ပူးပြစ်ထင်ရှား
စီရင်ခြင်း ပြစ်ဒဏ်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ အယူခံတရားလိုသည်ရဲတပ်သားတယောက်ဖြစ်သည်။ သောင်းကျန်းသူများ
အား ထိုက်ခိုက်ရန် ၎င်းအားခဲယမ်းမီးကျောက်နှင့် လက်နက်များကိုထုတ်ပေးသားခြင်းဖြစ်သည်။
လုပ်သားပြည်သူဘီအပေါ် ဒုက္ခအမျိုးမျိုးပေးနေသည့် သောင်းကျန်းသူများ၏ ဘေးရန်မှကာကွယ်
ရန် အလို့ငှါ၊ နိုင်ငံတော်အစိုးရက ၎င်းအား လက်နက်များ ထုတ်ပေးသော်လည်း၊ ထိုဘေးရန်ကို
ကာကွယ်ရန်အစား၊ သူပုန်များဖြင့် ပူးပေါင်းပြီး နိုင်ငံတော်အစိုးရ၏ လက်နက်များကိုခိုးယူ
ကြောင်းပေါ်လွင်နေသဖြင့်၊ ၎င်းအပေါ် ချမှတ်ထားသော ပြစ်ဒဏ်အား သက်ညှာရန်အကြောင်း
မရှိ။

အယူခံတရားလိုအတွက်။ ။ မရှိ။

အယူခံတရားခံအတွက်။ ။ အစိုးရရွှေငွေကြီး ဦးသိန်းဟံ။

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေ။ ။ အယူခံတရားလိုအပေါ် လက်နက် (အရေးပေါ်
ပြစ်ဒဏ်စီရင်မှု) (ယာယီ) အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂(၁) (က) အရ အလုပ်နှင့်ထောင်ဒဏ်
၁၀ နှစ်ကျခံစေရန် အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သော ဘားအံမြို့၊ အထူးတရားသူကြီး၏ စီရင်ချက်ကို
မကျေနပ်သဖြင့် အယူခံဝင်ခြင်းဖြစ်သည်။

အယူခံတရားလိုသည် ဘားအံခရိုင် ကတိုင်တိရစ္ဆာန်ခန်းမှ ရဲတပ်သားတယောက်ဖြစ်
သည်။ လွန်ခဲ့သည့် ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၇ ရက်နေ့ညအချိန်တွင်၊ ရဲတပ်ကြပ်

* ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်အယူခံမှုအမှတ် ၂၁၈။
† ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၃ တွင်ချမှတ်သော ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၂၃ ရက်နေ့စွဲပါ၊
အထူးတရားသူကြီး (ဘားအံမြို့)၏ အမိန့်ကိုအယူခံမှု။

မစွမ်း
အမောင်(ခေါ်)
ဘီမောင်
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

မောင်မြင့်ဆွေ (လိပြ-၁)၊ ရဲတပ်သား မောင်ရွှေစိုက် (လိပြ-၂)၊ ရဲတပ်သားမောင်
သိန်းကြည်နှင့် အယူခံတရားလိုတို့သည် ကတိုင်တိရစ္ဆာန်စခန်းဝင်းအတွင်း၌ ကင်းတာဝန်
ကျကြသည်။ ည ၆ နာရီမှ ၈ နာရီအထိ ရဲတပ်သား မောင်ရွှေစိုက်၏ တာဝန်ဖြစ်ပြီး၊
ည ၈ နာရီမှ ၁၀ နာရီအထိ အယူခံတရားလို၏ အလှည့်ဖြစ်သည်။ ရဲတပ်သား
မောင်ရွှေစိုက်သည် ၎င်း၏တာဝန်ပြီးဆုံးသည့်ည ၈ နာရီအချိန်တွင် ၎င်းအားထုတ်ပေး
ထားသော အမေရိကန်ရိုင်ဖယ်အမှတ် ၈၀ စီ ၉၁၄၇ နှင့် ၃၀၃ ယမ်းတောင့် ၆၀ တို့ကို
အယူခံတရားလိုအား ပေးအပ်ကာ တာဝန်လွှဲခဲ့သည်။ ထိုအချိန်က အယူခံတရားလို
ထံ၌ ရဲတပ်ကြပ်ကြီး စောလှထွေး (လိပြ-၅) က တာဝန်ကျသောအခါ ကိုင်စွဲနိုင်ရန်
ထုတ်ပေးထားသော အမေရိကန်ရိုင်ဖယ်အမှတ် ၇၃ စီ ၀၀၀၆ နှင့် ၃၀၃ ကျည်ဆံ ၅၀
တောင့်တို့သည် ၎င်းထံတွင်ရှိနေသည်။

ည ၈ နာရီခွဲအချိန်တွင်၊ ရဲတပ်ကြပ် မောင်သိန်း (လိပြ-၃) က လမ်းဘက်မှ
မိတ်မီးရောင်တွေ့ကြောင်းပြော၍၊ မောင်မြင့်ဆွေသည် အခြား ရဲသားများနှင့်အတူ
လိုက်လံကြည့်ရှုသောအခါတွင်၊ အယူခံတရားလိုအား ရဲတပ်စခန်းဝင်းအတွင်း၌ မတွေ့
ရတော့ပေ။ လိုက်လံစုံစမ်းသောအခါ၊ အယူခံတရားလိုသည် သေနတ်နှစ်လက်အပြင်၊
ယမ်းတောင့် ၁၁၀ နှင့်အတူ တောခိုသွားကြောင်းတွေ့ရသည်။

၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၉ ရက်နေ့တွင်၊ အထူးခြေမြန်တပ်ရင်း ၁၀၈ သည် တိုက်ကင်း
ထွက်ရင်း အယူခံတရားလိုအား လယ်တဲတခုမှ ဖမ်းဆီးရမိလေသည်။ ထိုစဉ်က အယူခံ
တရားလို၌ သေနတ်လက်နက်များမရှိတော့ချေ။ အယူခံတရားလိုက၎င်းသည် အရက်
မူးပြီး ရဲတပ်စခန်းမှ ထွက်သွားမိကြောင်း။ လူမရှိသည့်တဲတခုသို့ ဝင်ရောက်ခိုနားနေစဉ်
သောင်းကျန်းသူများ လာရောက်ပြီး လက်နက်များကိုလုယူသွားကြောင်း ထုချေ
လေသည်။

အထက်ပါသက်သေအထောက်အထားများအရ၊ အယူခံတရားလိုအပေါ် လက်နက်
(အရေးပေါ်ပြစ်ဒဏ်စီရင်မှု) (ယာယီ) အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂ (၁) (က) အရ တရား
စွဲဆိုရာ၊ အယူခံတရားလိုက အပြစ်ရှိကြောင်း ပြောဆိုသိဝင်ခဲ့လေသည်။ ထို့ကြောင့်၊
အောက်ရုံးပညာရှိ တရားသူကြီးက ၎င်းအပေါ် အထက်တွင် ပေါ်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း
အပြစ်ပေးခဲ့ခြင်းဖြစ်လေသည်။

အယူခံတရားလိုသည် အောက်ရုံး၌ ပြစ်မှုကျူးလွန်ကြောင်း ဝန်ခံဖြောင့်ဆိုထား
သဖြင့်၊ ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၄၁၂ အရ၊ ၎င်းအပေါ်လက်နက် (အရေးပေါ်ပြစ်ဒဏ်
စီရင်မှု) (ယာယီ) အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂ (၁) (က) အရ အပြစ်ရှိသည်ဆိုသော
ကောက်ယူချက်ကို အယူခံမဝင်နိုင်တော့ချေ။ ၎င်းအပေါ် ချမှတ်ထားသော အပြစ်
ဒဏ်နှင့်ပတ်သက်၍ စဉ်းစားရန်သာရှိတော့သည်။

အယူခံတရားလိုသည် ရဲတပ်သားတစ်ယောက်ဖြစ်သည်။ သောင်းကျန်းသူများအား တိုက်ခိုက်ရန် ၎င်းအား ခဲယမ်း မီးကျောက်နှင့် လက်နက်များကို ထုတ်ပေးထားခြင်းဖြစ်သည်။ လုပ်သားပြည်သူတို့အပေါ် ဒုက္ခအမျိုးမျိုးပေးနေသည့် သောင်းကျန်းသူများ၏ ဘေးရန်မှ ကာကွယ်ရန်အလို့ငှါ နိုင်ငံတော်အစိုးရက ၎င်းအား လက်နက်များထုတ်ပေးသော်လည်း ထိုဘေးရန်ကို ကာကွယ်ရမည့်အစား သူပုန်များဖြင့် ပူးပေါင်းပြီး နိုင်ငံတော်အစိုးရ၏ လက်နက်များကို ခိုးယူကြောင်း ပေါ်လွင်နေသဖြင့်၊ ၎င်းအပေါ်ချမှတ်ထားသော ပြစ်ဒဏ်အား သက်ညှာရန် အကြောင်းမရှိ၊ ထို့ကြောင့် အယူခံတရားလို၏ အယူခံလွှာကို ပယ်လိုက်သည်။

၁၉၆၆

ဘမောင်

(ခေါ)

ဘီမော

†

ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

တရားမ ပဌမအယူခံမှု

တရားသူကြီး ဦးထွန်းတင် ရွှေတင်

ဘာဘူဘကဝန်ဒတ်(စ်) (အယူခံတရားလို)

နှင့်

ဦးချန်နား (အယူခံတရားခံ)*

† ၁၉၆၆
ဩဂုတ်လ
၂၆ ရက်

အာမခံအဖြစ် တင်သွင်းထားသည့် ငွေကို ပြန်လည်ရရှိရန် တရားစွဲဆိုမှု—တင်သွင်းထားသည့် ငွေမှာ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၁၀ အရ ငှါးရမ်းသူက တောင်းဆိုနိုင်သည့် တလအတွက် ငှါးရမ်းခမြန်ရခြင်း—ကာလစည်းကမ်းသတ် အက်ဥပဒေအပိုင်း (၁) အပိုဒ် (၁၂၀) သို့သာ အကျုံးဝင်ခြင်း—၆ နှစ်အတွင်း တရားစွဲဆို နိုင်ခွင့်ရှိခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။တရားလိုဖြစ်သူက အယူခံ တရားခံက တင်သွင်းထားသည့် ငွေမှာ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၁၀ အရ ငှါးရမ်းသူက တောင်းဆိုနိုင်သည့် တလအတွက် ငှါးရမ်းခ ဖြစ်ပေသည်။ တလအတွက် ငှါးရမ်းခငွေမှာ စက်ငှါးရမ်းခ အာမခံအဖြစ်တင်သွင်းထားသည့် ငွေဖြစ်သဖြင့် ကာလ စည်းကမ်းသတ် အက်ဥပဒေအပိုင်း (၁) အပိုဒ် (၁၂၀) သို့သာ အကျုံးဝင်ရာ၊ တရားစွဲဆိုရန် အကြောင်းပေါ်ပေါက်သည့်နေ့မှ ၆ နှစ် အတွင်း တရားစွဲဆိုနိုင်ခွင့်ရှိပြီဟုပေးသည်။

Abasbhai Shaikh Abdul Hussein v. Bhimji Malji Choksey, A.I.R. 1932 Bom. 86 ခြားနားပြသည်။

Sakhawat Ali v. Baldeo Sai, 8 Indian Cases 1910 p. 370; Upendra Lal Mukhopadya v. The Collector, I.L.R. 12 Cal. p. 113 ရည်ညွှန်း၍လိုက်နာသည်။

အယူခံတရားလိုအတွက်။ ။မစ္စတာ ဝိရှိရမ်း။

အယူခံတရားခံအတွက်။ ။ဦးလှဖေ (၁)။

* ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ တရားမပထမ အယူခံမှုအမှတ် ၅၃။

† ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၃၄၁ တွင် ရန်ကုန်မြို့တော်၊ တရားမရုံးတတိယ တရားသူကြီးရုံးထော်၏ ချမှတ်သော ဒီကရီကို အယူခံဝင်မှု။

တရားသူကြီး ဦးထွန်းတင်။ ။ယခုအမှုမှ အယူခံတရားခံဖြစ်သူ ဦးချန်နားက တရားလိုအဖြစ်၊ ရန်ကုန်မြို့ တရားမရုံး၊ ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ တရားမမှုအမှတ် ၃၄၁ တွင် တရားခံဖြစ်သူ အယူခံတရားလိုဘာဘူဘဂဝန်ဒတ် (၆) အပေါ် အာမခံအဖြစ်ပေးထား သည့် ငွေ ၂,၀၀၀ ကို ပြန်လည်ရရှိရန် တရားစွဲဆိုခဲ့အည့်အတိုင်း၊ ရုံးမှတရားစရိတ်နှင့် တကွ ဒီကရီချမှတ်ပေးလိုက်သည်ကို မကျေနပ်၍ တရားခံဖြစ်သူ အယူခံတရားလိုက တင်သွင်းခဲ့သည့် အယူခံဖြစ်သည်။

အောက်ရုံးတွင် အယူခံတရားခံ၏ စွဲဆိုလွှာအရ ၎င်းပိုင်ဆိုင်စက်ကို ရှေးဦးစွာ မစ္စစ်ကောက်ဟောင်လျောက် ကုမ္ပဏီသို့ ငှားရမ်းထားရာမှ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဝန်၏ အမိန့်အရ ထိုစက်ကို မစ္စစ်ကောက်ဟောင်လျောက် ကုမ္ပဏီ၏ အရပ်စပ်တဦးဖြစ်သူ အယူခံတရားခံသို့ လွှဲပြောင်း ပေးလိုက်သဖြင့် တရားလိုဖြစ်သူ အယူခံတရားခံသည်ထိုစက်၏တရားဝင်စက်ငှားသူ ဖြစ်လာကြောင်း ထိုသို့စက်ကို လွှဲ ပြောင်း ပေးလိုက်သဖြင့် ယခင်က မစ္စစ်ကောက်ဟောင်လျောက် ကုမ္ပဏီမှ စက်ပိုင်ရှင် အယူခံတရားလိုများထံ စက်ခံအတွက် တင်သွင်းထားသည့်ငွေ ၂,၀၀၀ ကိုစက်ရှင်၊ အယူခံ တရားလိုနှင့် ငှားရမ်းသူ အယူခံတရားခံတို့ သဘောတူညီချက်အရ ငှားရမ်းသူ အယူခံတရားခံ၏ အမည်သို့ လွှဲပြောင်း ပေးခဲ့ကြောင်းကို အယူခံတရားလိုက ပေးခဲ့သည့် ၁၉၅၀ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၁၆ ရက်နေ့စွဲပါစာအရ၊ ထင်ရှားနေကြောင်း ဆန်စက်ကိုပိုင်ရှင် အယူခံတရားလိုက ၁၉၅၁ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ ၁၆ ရက်နေ့တွင် ပြန်လည်လက်ရှိ ရယူပြီးဖြစ်သဖြင့် အယူခံတရားခံမှာ စက်၏ ငှားရမ်းသူ အဖြစ်မှ ထိုနေ့တွင် ရပ်စဲခဲ့ကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် တရားလိုဖြစ်သူ အယူခံတရားခံက စက်ခံ အတွက် အာမခံအဖြစ် တင်သွင်းထားသည့်ငွေ ၂,၀၀၀ ကိုပြန်လည် ပေးဆပ်ရန် တောင်းဆိုခဲ့သော်လည်း မရရှိသဖြင့် အမှုကို စွဲဆိုရပါသည်ဟု ပြဆိုလေသည်။

တရားခံဖြစ်သူ အယူခံတရားလိုက စွဲလွှာပါ အချက်အလက်များကို မငြင်းဆိုသော် လည်း တရားလို၏အမှုမှာ စည်းကမ်းသတ်အချိန် ကျော်လွန်နေသဖြင့် တောင်းဆို သည့်ငွေကို မရထိက်ပါဟု ချေပသည်။ ထို့အတွက် အောက်ရုံးမှ ပဏာမ ကောက်ချက် အနေဖြင့် အမှုမှာ ကာလစည်းကမ်းသတ်အချိန် ကျော်လွန်နေပြီလားဟု ထုတ်နုတ်၍၊ နှစ်ဦးနှစ်ဘက် ကြားနာပြီး ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၁၆ ရက်နေ့စွဲပါ အမိန့်အရ အမှုမှာ ကာလစည်းကမ်းသတ် ကျော်လွန်ခြင်းမရှိဟု အဆုံးအဖြတ်ပေးလိုက်သည်။ ထိုနောက် တရားလိုဖြစ်သူ အယူခံတရားခံ တင်သွင်းခဲ့သည့် ၁၉၅၀ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၁၆ ရက်နေ့စွဲပါ စာနှင့်ပတ်သက်၍ အယူခံတရားခံက ထိုစက်ကို မိမိပေးခဲ့ကြောင်း ဝန်ခံသဖြင့် အမှုကို ဆက်လက်စစ်ဆေးရန် မလိုအေဘဲ နှစ်ဦးနှစ်ဘက် ကြားနာပြီး

တရားလိုဖြစ်သူ အယူခံတရားခံ စွဲဆိုသည့်အတိုင်း ဒီကရီ ချမှတ်ပေးလိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။

တရားခံဖြစ်သူ အယူခံတရားလိုက ယခုအယူခံမှု တင်သွင်းသောအခါ၊ အဓိက ပြဆိုချက်အနေဖြင့် တရားလို၏အမှုမှာ ကာလစည်းကမ်းသတ်အချိန် ကျော်လွန်နေပြီ ဖြစ်သဖြင့် အောက်ရုံးမှအယူခံတရားခံ စွဲဆိုသည့်အတိုင်း ဒီကရီ ချမှတ်ပေးလိုက်ခြင်း မှာ ဥပဒေအရ မှားယွင်းနေပါသည်ဟု အကြောင်းပြလေသည်။ ထို့ကြောင့် ယခု အမှုတွင် စဉ်းစားရန်မှာ တရားလိုဖြစ်သူ အယူခံတရားခံ စွဲဆိုခဲ့သည့်အမှုမှာ ကာလ စည်းကမ်းသတ်အချိန် ကျော်လွန်ခြင်းဖြစ် မဖြစ်ပင် ဖြစ်ပေသည်။ ၎င်းအချက်နှင့် ငတ်သက်၍ အယူခံတရားလို၏ ပညာရှိရွှေနေကြီးက အမှုတွင် တင်သွင်းထားသည့်ငွေ ၂,၀၀၀ မှာစည်းကမ်းသတ် အက်ဥပဒေ ပဌမအပိုင်း၊ အပိုဒ် (၆၂) သို့အကျုံးဝင်သဖြင့် ထိုငွေရရှိရန် ၃ နှစ်အတွင်း တရားစွဲဆိုရမည် ဖြစ်သော်လည်း ယခုအမှုတွင် တရားလို ဖြစ်သူ အယူခံတရားခံက ၁၉၅၇ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၁၆ ရက်နေ့တွင် စက်ကိရိယာအပ်ပြီး၊ ၆ နှစ်ခန့်အကြာ ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၂၄ ရက်နေ့တွင် တရားစွဲဆိုခဲ့သဖြင့် စည်းကမ်းသတ်အချိန် ကျော်လွန်နေပါသည်ဟု ဆိုလေသည်။ ထို့ပြဆိုချက်ကို ထောက်ခံရန် အယူခံတရားလို၏ ပညာရှိ ရွှေနေကြီးက *Abasbhai Shaikh Abdul Hussein v. Bhimji Malji Choksey* (၁) စီရင်ထုံးပါ ပြဆိုချက်ကို ကိုးကားလေသည်။ သို့ရာတွင် ထိုစီရင်ထုံးကို ကြည့်ရှုမှု အိမ်ငှါးဖြစ်သူက အိမ်ရှင်အား အိမ်လခအပြင် ပရီမီယံကို တောင်းဆိုသည့်အတိုင်း ပေးခဲ့ရရာ၊ ဘုံဘေးမြို့၊ အိမ်ငှါး ဥပဒေအရ ပရီမီယံမှာ တောင်းဆိုခွင့် မရှိသဖြင့် ပေးခဲ့သည့် ပရီမီယံငွေမှာ တရားခံ၏ ငွေသာဖြစ်ပြီး တရားလိုက တရားခံအတွက် ရယူထားသည်ဟု ယူဆရမည် ဖြစ်သောကြောင့် စည်းကမ်းသတ် အက်ဥပဒေ အပိုဒ် (၁) အပိုဒ် (၆၂) သို့ အကျုံးဝင်သည်ပ ဖြဆိုထားခြင်းဖြစ်သည်။ ယခုအမှုတွင်မူ ထိုစီရင်ထုံးပါ ပြဆိုချက်များကဲ့သို့မဟုတ် တရားလိုဖြစ်သူ အယူခံတရားခံက တင်သွင်းထားသည့်ငွေ ၂,၀၀၀ မှာ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၁၀ အရ၊ ငှားရမ်းသူက တောင်းဆိုနိုင်သည့် တလ အတွက် ငှားရမ်းခဖြစ်ပေသည်။ ထို့ပြင်ငှားတလအတွက်ငှားရမ်းခငွေမှာ စက်ငှားရမ်းခ အာမခံအဖြစ် တင်သွင်းထားသည့်ငွေ ဖြစ်သဖြင့် အယူခံတရားလို၏ ပညာရှိရွှေနေကြီး ရည်ညွှန်းသည့် ကာလစည်းကမ်းသတ် ဥပဒေအပိုဒ် (၆၀) သို့လည်း အကျုံးဝင်ခြင်း မရှိပေ။

၁၉၆၆

ဘာဘူဘဂလန်
ဒထ်(စ်)
နှင့်
ဦးချန်နား။

အမှုသွားအမှုလာကို လေ့လာမှု ရည်ညွှန်းသည့် ၂,၀၀၀ မှာအောက်ရုံးမှ
 ၎င်း၏စီရင်ချက်တွင် ဖော်ပြခဲ့သည့် *Sakawat Ali v. Baldeo Sahai* (၂)
 စီရင်ထုံးတွင် ပြဆိုထားသည့် အကြောင်းခြင်းရာများနှင့် ထပ်တူညီမျှ ဖြစ်သည့်အပြင်၊
 အလားတူ အမှုမျိုးဖြစ်သည့် *Upendra Lal Mukhopadhyaya v. The Collector*
 စီရင်ထုံးတွင်လည်းယခုကဲ့သို့ အမှုမျိုးသည် ကာလစည်းကမ်းသတ် အက်ဥပဒေ အပိုင်း၊
 (၁) အပိုင်း (၁၂၀) သို့သာ အကျုံးဝင်သဖြင့် တရားစွဲဆိုရန် အကြောင်းပေါ်ပေါက်
 သည့်နေ့မှ ၆ နှစ်အတွင်း တရားစွဲဆိုနိုင်ခွင့် ပြုထားပေသည်။ ယခုအမှုတွင် တရားလို
 ဖြစ်သူ အယူခံတရားခံက ငါးရမ်းသည့်စက်ကို ၁၉၅၇ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၁၆ ရက်နေ့တွင်
 ပြန်လည်ပေးအပ်လိုက်သဖြင့် ထိုနေ့မှစ၍ ၆ နှစ်အတွင်း တရားစွဲဆိုရန် အခွင့်အရေး
 ရှိရကား ယခုအမှုကို ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၂၄ ရက်နေ့တွင် စွဲဆိုခဲ့သည်မှာ စည်းကမ်း
 သတ်အချိန် ၆ နှစ်မကျော်လွန်သေးသဖြင့် အောက်ရုံးမှ ယခုအမှုမှာ စည်းကမ်းသတ်
 ကျော်လွန်ခြင်း မရှိသေးဟု ဆုံးဖြတ်ခဲ့ခြင်းမှာ မှန်ကန်သည်ဟု လက်ခံအတည်ပြုရပေ
 မည်။

ဖော်ပြပါ အကြောင်းများကြောင့် ယခုအယူခံမှုကို ခွင့်ပြုရန် မရှိသောကြောင့်
 စရိတ်နှင့်တကွ ပလပ်လိုက်သည်။

(2) 8 Indian Cases (1910) p. 370. (3) I.L.R. 12 Calcutta p. 113.

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

ရာဇဝတ်အယူခံမှု

တရားသူကြီးဦးသက်ဝေ ရွှေတွင်

† ၁၉၆၆

ဇူလိုင်လ
၂၀ ရက်။

မရွက် ခေါ် မကွက် (အယူခံတရားလို)

နှင့်

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (အယူခံတရားခံ)*

ထက်နက် (အရေးပေါ်စီရင်မှု) (ယာယီ)အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂ (၁) (ဃ)/၂ အရ၊ မူပြစ်ထင်ရှား စီရင်ခြင်း—လက်နက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၉ (၈)အရ၊ အခြားအမှုတွင် ပြစ်ဒဏ်ပေးခြင်း—ယေဘုယျစကားရပ်များအက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၆—တရားခံတဦး၏ ပြုမူချက်သည် ဥပဒေ တရပ်အရ၊ ပြစ်မှုမြောက်သည်သာမက အခြား ဥပဒေတရပ်အောက်၌လည်း ပြစ်မှုမြောက်ခြင်း—ပြုမူချက်အတွက် အပြစ်ကို နှစ်ခါမပေးရဟုဆိုလိုခြင်း—ပြုမူချက်အတွက် ဥပဒေ တရပ်အရ၊ တရားစွဲဆိုပြီးဖြစ်လျှင် အခြား ဥပဒေတရပ်အရ တရားစွဲဆိုခြင်း မပြုနိုင်ဟု ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်းမရှိခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။အယူခံတရားလိုအား ယမ်းထောင်များ တွေ့ရှိခြင်းကြောင့် မအူပင်မြို့၊ တတိယ ရာဘက်ရာဇဝတ်တရားသူကြီးရုံး၏ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၂၂ တွင်လက်နက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၉ (၈) အရ၊ ပြစ်ဒဏ်ပေးခြင်းခံရပြီး ဖြစ်၍ယေဘုယျစကားရပ်များ အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၆ အရ၊ ယခုအမှုတွင် အပြစ်မပေးသင့်ကြောင်း တင်ပြသွားသည်။ ယေဘုယျစကားရပ်များ အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂၆ ၏ အဓိပ္ပါယ်မှာ တရားခံတဦး၏ ပြုမူချက်သည် ဥပဒေတရပ်အရ၊ ပြစ်မှုမြောက်သည်သာမက၊ အခြား ဥပဒေတရပ်အောက်၌လည်း ပြစ်မှုမြောက်နေပါက မည်သည့် ဥပဒေအရ မဆို တရားစွဲဆိုနိုင်သော်လည်း ထိုပြုမူချက်အတွက်အပြစ်ကိုနှစ်ခါမပေးရဟုဆိုလိုခြင်း ဖြစ်သည်။ တရားခံ၏ ပြုမူချက်အတွက် ဥပဒေတရပ်အရ၊ တရားစွဲဆိုပြီး ဖြစ်လျှင် အခြား ဥပဒေ တရပ်အရ တရားစွဲဆိုခြင်း မပြုနိုင်ဟု ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်း မရှိ။ အပြစ်ဒဏ်ကို နှစ်ခါ မပေးရဟုသာ တားမြစ်ထားသည်။ အောက်ရုံးတရားသူကြီးသည် အယူခံ တရားလိုအပေါ် ချမှတ်ထားသော

* ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်အယူခံမှုအမှတ် ၃၆။

† ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၈ တွင် ချမှတ်သော ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၂၄ ရက် နေ့စွဲပါ၊ မအူပင်မြို့၊ ပဌမ အထူးစက်ရှင် တရားသူကြီး၏အမိန့်ကို အယူခံမှု။

အပြစ်ဒဏ်ကို မအူပင်မြို့၊ တတိယ ရာသက် ရာဇဝတ် တရားသူကြီးရုံး၌ ချမှတ်ထားသော အပြစ်
ဒဏ်နှင့် တပေါင်းတည်း ကျခံစေရန် အမိန့်ချမှတ်ထားသောကြောင့် ၎င်းအမိန့်သည် ယေဘုယျ
စကားရပ်များ အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂၆ ကိုဆန့်ကျင်သည်ဟုမဆိုနိုင်ချေ။

၁၉၆၆
မဋ္ဌက(ခေါ်)
မဂ္ဂက
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

အယူခံတရားလိုအတွက်။ ။ဦးထွန်းတင်။

အယူခံတရားခံအတွက်။ ။အစိုးရဌေးနေကြီး ဦးသိန်းဟံ။

တရားသူကြီး ဦးသက်ဇေ။ ။အယူခံတရားလို မသန်းမြင့် အပေါ် လက်နက်
(အရေးပေါ် ပြစ်ဒဏ်စီရင်မှု) (ယာယီ) အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂ (၁) (ဃ) အရ၎င်း၊
အယူခံတရားလို မဂ္ဂက အပေါ် ထိုဥပဒေပုဒ်မ ၂ (၁) (ဃ)/၂ အရ၎င်း အလုပ်နှင့်
ထောင်ဒဏ် ၃ နှစ်ခွဲစီကျခံစေရန် အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သော၊ မအူပင်မြို့ ပဌမအထူး
(စက်ရှင်) တရားသူကြီး၏ စီရင်ချက်ကို မကျေနပ်သဖြင့်၊ အယူခံဝင်ခြင်း ဖြစ်သည်။

၁၉၆၄ ခု၊ အောက်တိုဘာလ ၃၁ ရက်နေ့တွင်၊ နေပြီမြို့၊ ခလရ ၂၇ တပ်ခွဲ
၄ မှ ကိုယ်ပိုင်အမှတ် (၁၈၄၇၉)တပ်သားဂျင်ခန့်ပေါင်သည်၊ ၎င်းအားတပ်မှထုတ်
ပေးထားသည့်၊ ၃၀၃ ယမ်းတောင့် ၂၀၀ အနက်၊ ၁၈၂ ခုပျောက်ဆုံးသွားသဖြင့်
တပ်ခွဲတပ်ထောက် ကိုညိမ်းလွင် (လိပြ-၆) အားတိုင်တန်းခဲ့သည့် အလျောက်
ကိုညိမ်းလွင်က တပ်ကြပ်ချစ်ထွေး (လိပြ-၇) နှင့် တပ်သား ချစ်လှကြီး (လိပြ-၉)
တို့အား ထိုကိစ္စကို တိတ်တဆိတ် စုံစမ်းရန်မှာကြားထား၏။

၁၉၆၄ ခု၊ နိုဝင်ဘာလ ၁ ရက်နေ့ညနေတွင်၊ တပ်သား ဂျင်ခန့်ပေါင်၏ အခန်းနှင့်
ကပ်လျက်အခန်းတွင် နေထိုင်သည့် တပ်သား သိန်းအောင်၏ ဇနီး၊ အယူခံတရားလို
မသန်းမြင့်သည် ဂျိင့်တခုကိုဆွဲ၍ တပ်လိုင်းထဲမှ ထွက်သွားသည်ကို တွေ့ရသဖြင့်၊
တပ်သား ချစ်လှကြီးသည် တပ်ကြပ် ချစ်ထွေးနှင့် တပ်ထောက် ကိုညိမ်းလွင်တို့ထံ
သို့ သွားရောက် သတင်းပေးသည်။ တပ်ကြပ် ချစ်ထွေးသည် မသန်းမြင့်နောက်သို့
နောက်ရောင်ခံလိုက်သွားရာ၊ မသန်းမြင့်အား အယူခံ တရားလို မဂ္ဂက၏ အိမ်ရှေ့တွင်
မဂ္ဂကထံမှ ဒေါင်းဂမုန်း တောင်းနေသည်ကို တွေ့ရ၏။ မသန်းမြင့်သည် တပ်ကြပ်
ချစ်ထွေးကို မြင်သောအခါ၊ ဘာလာလုပ်သလဲဟု ၂ ခါ ၃ ခါ မေးပြီး ဂျိင့်ဆွဲ၍
ထွက်သွားလေသည်။

တပ်ကြပ် ချစ်ထွေးက၊ မဂ္ဂကအား မသန်းမြင့် ဘာလာပေးသလဲဟုမေးရာ
မဂ္ဂကဘာမျှမပေးကြောင်း ပြောသည်။ တပ်ကြပ် ချစ်ထွေးက မဂ္ဂကအားဘယ်မှ
မသွားရန် တားသော်လည်း၊ မဂ္ဂကသည် မီးဖိုထဲသို့ နှစ်ခါဝင်သဖြင့်၊ သင်္ဘောမကင်း
ဖြစ်ကာ တပ်ထောက် ကိုညိမ်းလွင်၊ တပ်သား ချစ်လှကြီးတို့အား အကြောင်း
ကြားလိုက်ပြီးနောက်၊ သက်သေလူကြီး မောင်သန်းထွန်း (လိပြ-၃) နှင့် ကိုသိန်းဟန်တို့

၁၉၆၆
မရွက်(ခေါ်)
မရွက်
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

ရွှေခွံရွာဖွေရာ၊ မရွက်၏ မီးဖိုခန်းထဲရှိ ထင်းရှူးသေတ္တာထဲမှ ၃၀၁ ယမ်းတောင့် ၁၀၁ တောင့်ကို အဝတ်ဖြင့် ထုပ်ထားသည်ကို တွေ့ရလေသည်။ မရွက်က ထို ယမ်းတောင့်များကို မသန်းမြင့် လာထားသွားကြောင်း၊ လူကြီးများရွှေခွံ ပြောပြ လေသည်။

ထိုနောက် မရွက်ထွက်ဆိုချက်အရ၊ တပ်သား စိန်အောင်၏ ဇနီး မအညွန့်နှင့် မသန်းညွန့်ဆိုသူတို့ကိုပါ တပ်မှ အရေးယူ စစ်ဆေးပြီး၊ နေဖြူ ရဲတပ်စခန်းသို့ ၁၉၆၄ ခု၊ နိုဝင်ဘာလ ၄ ရက်နေ့တွင် လွှဲအပ်ပေးလိုက်လေသည်။ ၁၉၆၄ ခု၊ နိုဝင်ဘာလ မရွက်သည် နေဖြူမြို့ ပဌမ ရာဘက် ရာဇဝတ် တရားသူကြီး ဦးဘတင့် (လုံခြုံ-၂) ရွှေခွံ ပြောဆိုချက်ပေးခဲ့၏။ မသန်းမြင့်၊ မအညွန့်နှင့် မသန်းညွန့်တို့ကို တပ်မှရဲအဖွဲ့သို့ ၁၉၆၄ ခု၊ နိုဝင်ဘာလ ၇ ရက်နေ့တွင် အပ်ပေးသဖြင့်၊ ရဲကင်းတို့အား ဘမ်းဆီး လိုက်၏။ ထိုနောက် ၁၉၆၄ ခု၊ နိုဝင်ဘာလ ၉ ရက်နေ့တွင် ၎င်းတို့သည် ပဌမရာဘက် ရာဇဝတ်တရားသူကြီး ဦးဘတင့်ရွှေခွံပင် ပြောဆိုချက်အသီးသီး ပေးခဲ့ကြလေသည်။

မရွက်ထံမှရမိသော ၃၀၃ ယမ်းတောင့် ၁၀၁ တောင့်အနက်၊ ၅ တောင့်မှာ ၁၉၆၃ ခုနှစ်မှစ၍ စစ်တပ်၌မသုံးတော့သည့် ယမ်းတောင့်များဖြစ်ပြီး၊ ကျန် ၉၆ တောင့်မှာ ကေ ၅၅ တံဆိပ်ပါသည့်၊ တပ်မတော်သုံး ယမ်းတောင့်များ ဖြစ်သည်ကို တွေ့ရလေသည်။

အထက်ပါ သက်သေ အထောက်အထားများအရ၊ အယူခံတရားလို နှစ်ယောက် အပြင်၊ မအညွန့်နှင့် မသန်းညွန့်တို့ကိုပါ လက်နက် (အရေးပေါ်ဖြစ်ခက်စိရင်မှ) (ယာယီ) အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂ (၁) (က) အရ တရားစွဲဆိုရာ၊ မအညွန့်နှင့် မသန်းညွန့်တို့ အပေါ်စွဲချက်တင်ရန်ပင် သက်သေ မခိုင်လုံသဖြင့်၊ ပညာရှိ အောက်ရုံး တရား သူကြီးက ၎င်းတို့အား တရားရှင်လွှတ်ခဲ့၏။ အယူခံတရားလိုတို့က အခင်းဖြစ် ယမ်း တောင့်များနှင့် ပတ်သက်၍၊ မိမိတို့ဘာမျှ မသိကြောင်း ပြောဆိုချက်များကိုလည်း ချိမ်းခြောက်ပြီး ပေးခိုင်း၍ ပေးခဲ့ရကြောင်း ထုချေကြသော်လည်း၊ ၎င်းတို့၏ ထုချေချက်များကို ပညာရှိ အောက်ရုံး တရားသူကြီးသည် လက်မခံဘဲ ပယ်ချကာ အထက်တွင်ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း အပြစ်ပေးခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

ယခုအမှုတွင် အယူခံတရားလို မသန်းမြင့်သည် အခင်းဖြစ်နေ့ညနေက ဂျီ၎် ဆွဲကာ တပ်လိုင်းမှ ထွက်သွားပြီး၊ မရွက်အိမ်သို့ သွားခဲ့သည်ဆိုခြင်းမှာ အငြင်း မထွက်၊ ချက်ခြင်းပင် မရွက်အိမ်တွင် လူကြီးများရွှေခွံ ရွာဖွေရာ တပ်မတော်သုံး ယမ်းတောင့်များကို မရွက်၏ မီးဖိုခန်းထဲမှတွေ့ရှိပြီး၊ မရွက်က ထိုယမ်းတောင့်များကို မသန်းမြင့် လာထားသွားကြောင်း၊ ပြောပြချက်ရှိသည်။ ထို့ပြင် မသန်းမြင့်ကိုယ်တိုင် က အဆိုပါ ယမ်းတောင့်များကို မိမိကိုယ်တိုင် မရွက်အိမ်သို့ ယူသွားကြောင်း၊

၁၉၆၆

မဂ္ဂုက(ခေါ်)
မဂ္ဂုက
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

တရားသူကြီးရွှေ၌ ဖြောင့်ချက်ပေးခဲ့လေသည်။ ထိုဖြောင့်ချက်မှာ ၎င်း၏အလိုအလျောက်ပေးခဲ့သော ဖြောင့်ချက် ဖြစ်ကြောင်း တရားသူကြီး ဦးဘတင့်၏ ထွက်ဆိုချက်အရထင်ရှားသည်။ သို့ဖြစ်ရာ မသန်းမြင့်သည် တပ်မတော်သုံး အစိုးရပိုင် ယမ်းတောင့်များကို အခင်းဖြစ်နေက မဂ္ဂုက၏ နေအိမ်သို့ ယူဆောင်ကာ မီးဖိုခန်းထဲ၌ ထားခဲ့သည်ဆိုခြင်းမှာ ယုံမှားဘွယ် မရှိနိုင်တော့ပေ။ တပ်သား ဂျင်ခန်ပေါင်သည်၊ ၁၉၆၄ ခု၊ အောက်တိုဘာလ ၃၁ ရက်နေ့တွင် ယမ်းတောင့်များ ပျောက်ဆုံးသွားပြီးနောက်နေ့ဖြစ်သည့် ၁၉၆၄ ခု၊ နိုဝင်ဘာလ ၁ ရက်နေ့၌ ဂျင်ခန်ပေါင်နှင့် အခန်းခြင်းကပ်လျက်နေထိုင်သူ မသန်းမြင့်ထံမှ ယမ်းတောင့် ၉၆ တောင့်ကိုတွေ့ရှိသဖြင့်၊ သက်သေခံ ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၁၄ ၏ ဥပမာ (က) အရ၊ မသန်းမြင့်သည် ထိုယမ်းတောင့်များအား ခိုးယူသောသူ ဖြစ်သည်ဟု ယူဆရပေမည်။

အယူခံတရားလို မဂ္ဂုက၏ ပညာရှိရွှေနေကြီးက မသန်းမြင့် ယူလာသည်ဆိုသော ယမ်းတောင့်များမှာ တပ်သား ဂျင်ခန်ပေါင်၏ ယမ်းတောင့်များ ဖြစ်သည်ဟူ၍၎င်း၊ တပ်မတော်သုံး အစိုးရပိုင် ယမ်းတောင့်များ ဖြစ်သည်ဟူ၍၎င်း၊ သက်သေအထောက်အထားမရှိ၍ လက်နက် (အရေးပေါ် ပြစ်ဒဏ် စီရင်မှု) (ယာယီ) အက်ဥပဒေအရ၊ အယူခံတရားလိုတို့အပေါ် အပြစ်မပေးသင့်ကြောင်း လျှောက်လဲသွား၏။ တပ်ထောက်ကိုညှိမ်းလွှင်က အခင်းဖြစ် ယမ်းတောင့် ၉၆ တောင့်၌ ကေ ၅၅ တံဆိပ်ပါပြီး၊ ထိုယမ်းတောင့်မျိုးကို တပ်မတော်က တပ်သားများအား ထုတ်ပေးသည့် ယမ်းတောင့်များ ဖြစ်ကြောင်း တိကျစွာ ထွက်ဆိုထားသည်။ ထိုယမ်းတောင့်များကို သာမန်သူတဦးက သုံးစွဲနိုင်ဆောင် ရောင်းချနိုင်သည်ဆိုသော သက်သေ အထောက်အထား လုံးဝတင်ပြနိုင်ခြင်း မရှိပေ။ အခင်းဖြစ် ယမ်းတောင့်များကို မတွေ့မီ တပ်သား ဂျင်ခန်ပေါင်၏ ယမ်းတောင့်များသာ ပျောက်ဆုံးခဲ့၏။ အခြား တပ်သားများတွင် ယမ်းတောင့်များ ပျောက်ဆုံးသည်ဆိုသော သက်သေထွက်ချက် မရှိချေ။ ထို့ကြောင့် အခင်းဖြစ် ယမ်းတောင့်များသည် ဂျင်ခန်ပေါင်ထံမှ ပျောက်ဆုံးသွားသည့် ယမ်းတောင့်များသာ ဖြစ်ရပေမည်။

အထက်ပါ အကြောင်းရပ်များကြောင့်၊ အယူခံ တရားလို မသန်းမြင့်သည် တပ်သား ဂျင်ခန်ပေါင်၏ ယမ်းတောင့်များကို ခိုးယူသည့်အတွက်၊ လက်နက် (အရေးပေါ်ပြစ်ဒဏ်စီရင်မှု) (ယာယီ) ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂ (၁) (က) အရ၊ အပြစ်ရှိသည်ဟု ဆိုရမည်ဖြစ်သည်။

အယူခံတရားလို မဂ္ဂုကနှင့် ပတ်သက်၍၊ ၎င်း၏ မီးဖိုထဲမှ ယမ်းတောင့်များကို လက်ပူးလက်ကြပ် ဘမ်းဆီးရမိခဲ့သည်ဆိုသော အချက်နှင့် ၎င်းကိုယ်တိုင် ပဌမရာဘက်

၁၉၆၆
မန္တလေး(ခေါ်)
မဂ္ဂ
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

ရာဇဝတ်တရားသူကြီး ဦးဘတင့်ထံ၌ ပြောင့်ချက်ပေးခဲ့သည်ဆိုသော အချက်တို့ရှိ
နေသည်။ ယမ်းတောင့်များကို၎င်း၏အိမ်ဘေးမှ တွေ့ခြင်းမဟုတ်ဟုဆိုသော အယူခံ
တရားလို၏ ငြင်းဆိုချက်မှာ၊ တပ်ကြပ် ချစ်ထွေးနှင့် ရွာဖွဲ့စဉ်ရှိသည့် သက်သေ
မောင်သန်းထွန်းတို့၏ထွက်ဆိုချက်များအရ လုံးဝယုတ္တိမရှိ။ ပြောင့်ချက်ကို အယူခံ
တရားလိုကရုံး၌ ပြန်လည်ရုပ်သိမ်းခဲ့သော်လည်း၊ ထိုပြောင့်ချက်ကို ၎င်းအလိုအလျောက်
ပေးခဲ့သည်ဟု ယူဆရန် အကြောင်းရှိသဖြင့် ထိုပြောင့်ချက်ကို ၎င်းအပေါ်၌ အသုံးချ
နိုင်သည်ဆိုခြင်းမှာ ယုံမှားဘွယ်မရှိ။ သို့ဖြစ်ရာ အယူခံတရားလို မဂ္ဂအပေါ်လက်နက်
(အရေးပေါ်ဖြစ်စက်စီရင်မှု) (ယာယီ) ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂ (၁) (က) ပါ (၂) အရ၊
အပြစ်ရှိသည်ဟု ကောက်ယူရမည်ဖြစ်သည်။

အယူခံတရားလို မဂ္ဂ၏ ပညာရှိရွှေနေကြီးက ထိုယမ်းတောင့်များ တွေ့ရှိ
ခြင်းကြောင့်၊ မအူပင်မြို့ တတိယရာဘက် ရာဇဝတ်တရားသူကြီးရုံး၏ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊
ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၂၂ တွင်၊ လက်နက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၉ (စ) အရ၊ အလုပ်နှင့်
ထောင်ဒဏ်တနှစ် အပြစ်ဒဏ်ပေးခြင်း ခံရပြီးဖြစ်၍၊ ယေဘုယျစကားရပ်များ အက်
ဥပဒေပုဒ်မ ၂၆ အရ၊ ယခုအမှုတွင် အပြစ်မပေးသင့်ကြောင်း လျှောက်လဲတင်ပြ
သွားသည်။ ယေဘုယျစကားရပ်များ အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၆ ၏ အဓိပ္ပါယ်မှာ၊
တရားခံတဦး၏ ပြုမူချက်သည် ဥပဒေတရပ်အရ ပြစ်မှုမြောက်သည်သာမက၊ အခြား
ဥပဒေတရပ်အောက်၌လည်း ပြစ်မှုမြောက်နေပါက၊ မည်သည့် ဥပဒေအရမဆို တရား
စွဲဆိုနိုင်သော်လည်း၊ ထိုပြုမူချက်အတွက် အပြစ်ကို နှစ်ခါမပေးရဟု ဆိုလိုခြင်းဖြစ်သည်။
တရားခံ၏ ပြုမူချက်အတွက် ဥပဒေတရပ်အရတရားစွဲဆိုပြီးဖြစ်လျှင်၊ အခြားဥပဒေ
တရပ်အရ တရားစွဲဆိုခြင်း မပြုနိုင်ဟု ပြဌာန်းထားခြင်းမရှိ။ အပြစ်ဒဏ်ကို နှစ်ခါ
မပေးရဟုသာ တားမြစ်ထားသည်။ ယခုအမှုတွင် အောက်ရုံး တရားသူကြီးသည်
အယူခံ တရားလို မဂ္ဂ အပေါ်ချမှတ်ထားသော အပြစ်ဒဏ်ကို၊ မအူပင်မြို့ တတိယ
ရာဘက် ရာဇဝတ် တရားသူကြီးရုံး၌ ချမှတ်ထားသော အပြစ်ဒဏ်နှင့် တပေါင်းတည်း
ကျခံစေရန် အမိန့်ချမှတ်ထားသောကြောင့်၊ ၎င်း၏အမိန့်သည် ယေဘုယျ စကား
ရပ်များ အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၆ ကို ဆန့်ကျင်သည်ဟု မဆိုနိုင်ချေ။

ယခုအမှုမှာ ယမ်းတောင့် ခိုးရောင်းသည့် ကိစ္စဖြစ်သည်။ ယမ်းတောင့် တတောင့်
သည် လုပ်သားပြည်သူ တယောက်၏ အသက်တချောင်း၊ တပ်မတော်သား တယောက်
၏ အသက်တချောင်းကို ဆုံးရှုံးနိုင်သည့် ကိစ္စဖြစ်သည်။ သောင်းကျန်းသူတို့၏
သက်ဆိုးရှည်စေနိုင်သည့် ကိစ္စလည်း ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် အယူခံ တရားလိုတို့
အပေါ် ချမှတ်ထားသောအပြစ်ဒဏ်ကို သက်ညှာရန် အကြောင်းမရှိပေ။

အတက်ပါ အကြောင်းများကြောင့်၊ အယူခံ တရားလို မသန်းမြင့် အပေါ်
လက်နက် (အရေးခေါ်ပြစ်ဒဏ်စီရင်မှု) (ယာယီ) ဥပဒေပုဒ်မ ၂ (၁) (က)
အရင်း၊ အယူခံတရားလို မဂ္ဂုက်အပေါ် ၂ (၁) (က)/(၂)၊ အရင်း အောက်ရုံးမှ
ချမှတ်ထားသည့် အပြစ်ဒဏ်များအတိုင်း အတည်ပြုကာ ၎င်းတို့၏ အယူခံများကို
ပယ်လိုက်သည်။

၁၉၆၆
မဂ္ဂုက်(ခေါ်)
မဂ္ဂုက်
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
ပြန်မာနိုင်ငံ။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

ရာဇဝတ်အသေးအဖွဲ့လျှောက်လွှာ

တရားသူကြီးချုပ် ဒေါက်တာ မောင်မောင် နှင့် တရားသူကြီး ဦးချစ် တို့ရှေ့တွင်

မသန်းသန်းမြင့် (လျှောက်ထားသူ)

နှင့်

ရှိတ်အာရဖါအလီ (လျှောက်ထားခံရသူ) *

† ၁၉၆၆

ဧပြီလ ၁၅ ရက်။

ရာဇသတ်ကြီး ပုဂံမ ၃၆၆/၃၇၆ အရ တရားစွဲဆိုသောအမှု—ရာဇသတ်ကြီးပုဂံမ ၃၆၆ အရ အရေးယူခြင်း—တရားခံအား ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးပုဂံမ ၄၉၇ (၂) အရ အာမခံပေးခြင်း— ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးပုဂံမ ၄၉၇ (၅)အရပယ်ဖျက်ပေးရန် လျှောက်ထားခြင်း—ရာဇသတ်ကြီး ပုဂံမ ၃၆၆ အရအရေးယူထားသည့်အပေါ်တွင် အာမခံပေးခြင်းသည် မှန်မမှန်—အမှုသွား အမှုလာနှင့် ရဲစစ်ချက်များအပြင် ရဲအစီရင်ခံစာကိုပါ ကြည့်ရှုခြင်း—ချင့်ချိန်ဝေဖန်သုံးသပ် သောအခွင့်အရေးရရှိခြင်း—မိမိ ကိုယ်ပိုင်ဥာဏ်ဖြင့် သုံးသပ်ပြီးမှအာမခံပေးခြင်း—တရားခံ အား အာမခံပေးထားခြင်းမှာ မှားယွင်းသည်ဟု ဆိုနိုင် မဆိုနိုင်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။အမှုတွင် ကြည့်ရှုရမည်ဖြစ်သော ရှုထောင့်မှာ မူအားဖြင့်ရာဇသတ်ကြီးပုဂံမ ၃၆၆ အရ အရေးယူထားသည့် အပေါ်တွင် အာမခံပေးထားခြင်းသည် မှန် မမှန်ဖြစ်သည်။ အောက်ရုံး တရားသူကြီးသည် အမှုသွားအမှုလာနှင့် ရဲစစ်ချက်များအပြင် ရဲအစီရင်ခံစာကိုပါ ကြည့်ရှုပြီး၊ ချင့်ချိန်ဝေဖန်သုံးသပ်သော အခွင့်အရေးရရှိခဲ့သည်။ ၎င်းသည် မိမိကိုယ်ပိုင်ဥာဏ်ဖြင့် အမှုတွင်တရားခံအားအာမခံပေးလျှင် သင့်မည်ဟု ထင်မြင်ယူဆခြင်းကြောင့် အာမခံပေးလိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် အထက်ရာဘက် စက်ရှင်တရားသူကြီးကလည်း ရှေ့နေကြီးများ တင်ပြချက်နှင့် တကွ အမှုတို့များကိုလေ့လာပြီး၊ကိုယ်ပိုင်ဥာဏ်ကို အသုံးပြုလျက် တရားခံအား ယခုအခြေအနေအရ အာမခံပေးထားခြင်းမှာ မှားယွင်းသည်ဟု မဆိုနိုင်သဖြင့် လျှောက်ထားသူ၏ လျှောက်လွှာကို ပယ်လိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။ဤရုံးအနေနှင့်လည်း တွေ့ရှိသည်မှာ အောက်ရုံးများကအမှုအသွားအမှုလာ ပေါ်တွင် အခြေပြု၍ ကိုယ်ပိုင်ဥာဏ်အသုံးပြုပြီး တရားခံအား အာမခံပေးထားခြင်းမှာ မှားယွင်း သည်ဟု မဆိုနိုင်ပေ။

* ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်အသေးအဖွဲ့လျှောက်လွှာအမှတ် ၁၂။

† လျှောက်ထားသူက ရန်ကုန်မြို့၊ တတိယရာဘက် တရားသူကြီးရုံး ရှေ့နေကြီးမူ ၇၇၆/၆၅ တွင်၊ ရာဇသတ်ကြီးပုဂံမ ၃၆၆/၃၇၆ အရစွဲဆိုထားခြင်းကို ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၉ ရက်နေ့စွဲဖြင့် ချမှတ်သောအမိန့်နှင့် ရန်ကုန်မြို့၊ ရာဘက်စက်ရှင်တရားသူကြီးရုံး ရာဇသေးမူ ၄/၆၅၊ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၁၁ ရက်နေ့စွဲပါ၊ အမိန့်ကိုပယ်ဖျက်ပေးရန် ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးပုဂံမ ၄၉၇ (၅) အရ လျှောက်ထားသောလျှောက်လွှာ။

လျှောက်ထားသူများအတွက်။ ။မရှိ။

လျှောက်ထားခံရသူအတွက်။ ။မရှိ။

၁၉၆၆

မသန်းသန်းမြင့်
နှင့်
ရှိတ်အာရဖါ
အလီ။

တရားသူကြီး ဦးချစ်။ ။လျှောက်ထားသူ (တရားလို) မသန်းသန်းမြင့်က၊ လျှောက်ထားခံရသူ (တရားခံ) ရှိတ်အာရဖါအလီအပေါ်၊ ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၃၆၆/ ၃၇၆ အရ၊ အရေးယူတရားစွဲသောအမှုကို၊ ရန်ကုန်မြို့ တတိယရာဘက် ရာဇဇာန် တရားသူကြီးရုံး၊ ၁၉၆၅ ခု၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၈၇၆ တွင်လက်ခံ၍ ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၂၀၀ အရ၊ မသန်းသန်းမြင့်ကို စစ်ဆေးလေသည်။ ထို့နောက်ပုဒ်မ ၂၀၂ အရ၊ ခုံ၏အစီရင်ခံစာကို တောင်းယူ၍ရရှိသောအခါ၊ ရုံးက ရှိတ်အာရဖါအလီ အပေါ် ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၃၆၆ အရ အရေးယူပြီးလျှင်၊ ၎င်းအား အမှုစစ်ဆေးနေခိုက် အလွတ်ထုချေနိုင်ရန် ငွေ ၅၀၀ ကျပ်တန် ခံဝန်သန့်စဉ်းဖြင့် ခံဝန်ချုပ် ချုပ်ဆိုပြီး ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၄၉၇ (၂) နှင့်အညီ အာမခံပေးလေသည်။ ထိုကဲ့သို့ရှိတ်အာ ရဖါအလီအပေါ် အာမခံပေးထားခြင်းကို မကျေနပ်သဖြင့်၊ ရန်ကုန်မြို့ ရာဘက် စက်ရှင်ဦးတွင် ပေးထားသော အာမခံကို ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၄၉၇ (၅) အရ ပယ်ဖျက်ပေးပါရန် လျှောက်ထားရာ၊ ၎င်းရုံးက ၁၉၆၅ ခု၊ ရာဇဝတ်အသေးအဖွဲ့မှု အမှတ် ၄ ဖြင့်လက်ခံ၍ နှစ်ဘက်သောရှေ့နေကြီးများနှင့်တကွ၊ အစိုးရရှေ့နေကြီးကိုပါ ကြားနာပြီး၊ အောက်ရုံးအမိန့်ကို အတည်ပြု၍၊ မသန်းသန်းမြင့်၏ လျှောက်လွှာကို ယယ်လိုက်သည်။

ထိုအမိန့်ကို လျှောက်ထားသူ မသန်းသန်းမြင့်က မကျေနပ်ပြန်သဖြင့်၊ ရှိတ်အာ ရဖါအလီအား ပြန်လည်ပမ်းဆီးစေရန်၊ ဤရုံးသို့ ရာဇဝတ်အသေးအဖွဲ့ လျှောက်လွှာ တင်သွင်းလေသည်။ အမှုအဖြစ်အပျက် အတိုချုပ်မှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည်။

ရန်ကုန်မြို့၊ အင်းစိန်လမ်း၊ အမှတ် ၇၀ နေ အသက် ၁၇ နှစ်အရွယ်ရှိ မသန်းသန်းမြင့် သည်၊ ၁၉၆၅ ခု၊ ဧပြီလ ၁၇ ရက်နေ့ ညနေ ၃ နာရီလောက်တွင် ကမာရွတ်ဈေးသို့ သို့ အင်္ကျီကြယ်သီးဝယ်ရန်သွားရာ၊ ဈေးအနီးသို့ရောက်ရှိသောအခါ၊ ရှိတ်အာရဖါအလီ နှင့် ကိုပုတင်ဆိုသူတို့က သူမအားညှပ်၍ လက်ကိုချုပ်ကိုင်ပြီး အသင့်စောင့်ဆိုင်းနေ သော သုံးဘီကားဖြင့် ဆွဲတင်လေသည်။ ထိုကားနှင့် ရန်ကုန်မြို့၊ လွှစွလမ်း၊ အမှတ် ၁၁၆ တိုက် ၄ ထပ်အပေါ်သို့ သူမကို ခေတ္တထား၍ ည ၉ နာရီအချိန်လောက်အချိန်တွင် သူမအားတဖန် ကမာရွတ် ကိုပုတင်အိမ်သို့ ပြန်ခေါ်လာပြီး၊ ထိုညတွင် ကိုပုတင် အိမ်၌အိပ်ရာ၊ ရှိတ်အာရဖါအလီက မသန်းသန်းမြင့်အား အလိုမတူဘဲ အကြိမ်ကြိမ် သားမယား ပြုကျင့်ပါသည်ဟုဆိုသည်။ ထို့နောက် နံနက်မိုးလင်းသောအချိန်တွင်၊ လွှစွလမ်းတိုက်သို့ ပြန်ခေါ်လာပြီး၊ ထိုတိုက်၌ပင်လျှင် ရှိတ်အာရဖါအလီက

၁၉၆၆
မသန်းသန်းမြင့်
နှင့်
ရှိတ်အာရုဖါ
အလီ။

မသန်းသန်းမြင့်အား၊ ၎င်းအလိုမတူဘဲ အကြိမ်ကြိမ်အခါခါ သားမယားပြုကျင့်ရန် ကြံပါသည်ဟုအဆိုရှိသည်။ ၁၉၆၅ ခု၊ မေလ ၁၃ ရက်နေ့ည သန်းခေါင်ကျော်အချိန်တွင်၊ ထိုတိုက်ခန်းသို့ ရဲအရာရှိများရောက်ရှိလာပြီး ရှိတ်အာရုဖါအလီနှင့် မသန်းသန်းမြင့် တို့ကို၊ လှိုင်ရဲဌာနာသို့ ခေါ်ဆောင်သွားကာ၊ ထိုရဲဌာနာတွင် မသန်းသန်းမြင့်က၊ ၎င်းအား ရှိတ်အာရုဖါအလီက အတင်းအဓမ္မခိုးယူ၍ အလိုမတူဘဲ၊ သူ့အားအကြိမ် ပေါင်းများစွာ သားမယားပြုကျင့်သဖြင့် ရှိတ်အာရုဖါအလီအပေါ် အရေးယူပါရန် တိုင်ချက်ဖွင့်လေသည်။ ရဲဌာနာက ရာဇသတ် ပုဒ်မ ၃၆၆/၃၇၆ အရ အမှုဖွင့်၍၊ ရှိတ်အာရုဖါအလီကို ဘမ်းဆီးပြီး၊ မသန်းသန်းမြင့်ကို ဆေးစစ်ဆေးရန်အတွက်၊ ရန်ကုန် ဆေးရုံကြီးသို့ပို့လေသည်။ ၎င်းပြင် ၎င်းတတ်ထားသော ထမီကိုလည်း စစ်ဆေးရန် ဓါတုဗေဒဌာနသို့ပို့လေသည်။

ရဲက ထိုအမှုကို စုံစမ်းစစ်ဆေးနေစဉ် တရားခံ ရှိတ်အာရုဖါအလီကို အာမခံနှင့် လွှတ်ထားလေသည်။ ရဲ၏ဆောင်ရွက်ပုံ၊ စစ်ဆေးပုံတို့ကို မကျေနပ်သဖြင့် ရဲစုံစမ်း စစ်ဆေးချက်ပြီးဆုံးရန် မရောက်သေးမီ၊ မသန်းသန်းမြင့်က၊ ရန်ကုန်မြို့ တတိယ ရာဘက် ရာဇဝတ်တရားသူကြီးရုံးတွင်၊ ရှိတ်အာရုဖါအလီအပေါ် ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၃၆၆/၃၇၆ အရ အရေးယူပါရန် တရားစွဲဆိုလေသည်။ ရုံးက မသန်းသန်းမြင့်အား သစ္စာပြု၍ စစ်ဆေးပြီးနောက်၊ ရဲမှတ်ချက်ကိုတောင်းသည်။ ရှိတ်အာရုဖါအလီအပေါ်၊ ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၃၆၆ အရအရေးယူ၍၊ ၎င်းအား အာမခံပေးနိုင်သော ဝန်ခံထုတ်၍ ဖမ်းဆီးလေသည်။ ၎င်းကရုံးတွင် အာမခံလျှောက်ထားသဖြင့် ရုံးက ငွေ ၅၀၀ ကျပ် တန် ခံဝန်သူ နှစ်ဦးဖြင့် အာမခံချုပ်ဆို၍၊ အမှုစစ်ဆေးနေခိုက် အလွတ်ထုချေရန် ခွင့်ပြုလိုက်သည်။ ထိုအမိန့်ကိုမကျေနပ်သဖြင့် ပယ်ဖျက်၍ ရှိတ်အာရုဖါအလီအား ပြန်လည်ဖမ်းဆီးပါရန် ရန်ကုန်မြို့ ရာဘက်စက်ရှင်ရုံးတွင် လျှောက်ထားရာ၊ အရေးနိမ့် ခဲ့လေသည်။

လျှောက်ထားသူ၏ ပညာရှိရှေ့နေကြီး ဦးစိုးအောင်က ယခုအမှုတွင် ရှိတ်အာရုဖါ အလီသည် လူနေမှုဘဝလုံခြုံရေး ပျက်ပြားစေနိုင်သည့် အမှုကြီးကို ကျူးလွန်သူတဦး ဖြစ်သဖြင့်၊ ၎င်းအား အာမခံပေးထားခြင်းမှာ မှားယွင်းပါသည်။ မသန်းသန်းမြင့် ကဲ့သို့သော အမျိုးသမီးကလေးအား၊ ရှိတ်အာရုဖါအလီက အတင်းအဓမ္မတရား ချုပ်နှောင်၍ကားပေါ်တင်ပြီး၊ လူစွလမ်းရှိ တိုက်တတိုက်အပေါ် ဆုံးထပ်တွင် ထိန်းသိမ်း ၍ မိန်းကလေးအလိုမတူဘဲ သားမယားပြုကျင့်ခြင်းမှာ၊ အလွန်ကြီးလေးသောဖြစ်မှုကြီး ဟုရပ်ပြစ်သဖြင့် အောက်ရုံးများက ၎င်းကို အာမခံနှင့် အလွတ်ထုချေရန် ပေးထားသော အမိန့်များကို ပယ်ဖျက်၍၊ ၎င်းအားပြန်လည်ဖမ်းဆီးပါရန် အကျယ်တဝင့်လျှောက် လဲသွားလေသည်။

၁၉၆၆
မသန်းသန်းမြင့်
နှင့်
ရှိတ်အာရမီ
အလီ။

လျှောက်ထားခံရသူ၏ ပညာရှိရွှေနေကြီး ဒေါ်သိန်းချစ်က ယခုအမှုတွင် ရှိတ်အာရမီအလီအပေါ် အောက်ရုံးက ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၃၆၆ ဖြင့်သာ အရေးယူထားပါသည်။ ၎င်းပုဒ်မအရ အပြစ်ဒဏ်မှာ သေဒဏ်၊ သို့မဟုတ် တသက်တကျွန်း ဒဏ်မဟုတ်ပါ။ ထောင်ဒဏ် ၁၀ နှစ်အထိပေးနိုင်သော အပြစ်ဒဏ်ဖြစ်သဖြင့်၊ အာမခံမပေးနိုင်သောဖြစ်မှုဖြစ်စေကာမူ၊ တရားသူကြီးက ကိုယ်ပိုင်ဥာဏ်ကို အသုံးပြု၍ အာမခံပေးလိုက်ပေးနိုင်ပါသည်။ ယခုအမှုတွင် တရားသူကြီးသည် အမှုအသွားအလာကို ချင့်ချိန်ဝေဘန်သုံးသပ်ပြီး၊ ရာဇသတ်ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၄၉၇ (၂) နှင့်အညီ အာမခံပေးထားခြင်းဖြစ်ပါသည်ဟု တင်ပြသွားသည်။

ရုံး၏ သမာယအဖြစ် အကူအညီပေးသော ပညာရှိ အစိုးရရွှေနေကြီး ဒေါ်မြသန်းနုက ယခုအမှုတွင် အောက်ရုံးတရားသူကြီးက၊ အမှုအဖြစ်အပျက်နှင့်တကွ ရဲစစ်ချက်တို့ကိုပါ သုံးသပ်ပြီး အမှုအသွားအလာ အခြေအနေအပေါ်တွင် ဝေဘန်သုံးသပ်ပြီး ကာလရှိတ်အာရမီအလီအား အာမခံ ပေးထားခြင်းသည် မှားယွင်း ညစ်ဟု မဆိုနိုင်ပါ။ အောက်ရုံးက ကိုယ်ပိုင်ဥာဏ်ကို အသုံးပြုပြီး အာမခံ ပေးထားသူကို အထူးအကြောင်းခြင်းရာ အချက်အလက်များ မရှိပါဘဲလျက် ပြန်လည်ချီချုပ်ပြီး အကျဉ်းထားလိုက်ပါလျှင် လူမှုအခွင့်အရေးကို ထိခိုက်စရာအကြောင်း ရှိပါသည်။ ထို့ကြောင့် အောက်ရုံးက အာမခံ ပေးထားခြင်းကို ဤရုံးက ယခုအခြေအနေအရ ဝင်ရောက် မစွက်ဖက်သင့်ပါဟု တင်ပြသွားသည်။

ကျွန်ုပ်တို့သည်၊ ဤအမှုကို အသေးစိတ်သုံးသပ်သည်။ ကျွန်ုပ်တို့ချင့်ချိန်ဝေန်သုံးသပ်ရန်ရှိသည်မှာ ရှိတ်အာရမီအလီအပေါ် စွဲတင်ထားသောပုဒ်မသည်၊ ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၃၆၆ ဖြစ်သဖြင့် အာမခံမပေးနိုင်သောဖြစ်မှု ဖြစ်သော်လည်း၊ တရားသူကြီးများက အမှု အကျိုးအကြောင်း အခြင်းအရာများအပေါ်တွင် ကိုယ်ပိုင်ဥာဏ်ဖြင့် ချင့်ချိန်ဝေန်သုံးသပ်ပြီး အာမခံပေးလိုက် ပေးနိုင်ကြောင်းကို ဤရုံးညွှန်ကြားလွှာအမှတ် (၇) တွင် အတိအလင်း ပေါ်ပြထားပြီးဖြစ်သည်။ မသန်းသန်းမြင့်ဘက်က သူ့အား၊ ရှိတ်အာရမီအလီက အတင်းအဓမ္မချုပ်နှောင်၍ ကားပေါ်တင်ပြီး ခိုးယူပါသည်။ တိုက်ပေါ်တင်ပြီးထိန်းသိမ်းထား၍ ရဲကလာဖမ်းသည့်အချိန်အထိ ထိန်းသိမ်းထားပြီး၊ ညစဉ်ရက်စက်စွာ အကြိမ်ကြိမ်အဖန်ဖန် အလိုမတူဘဲ၊ သားမယားပြုကျင့်ပါသည်။ သဘောမတူရပါ စသည်ဖြင့် စွပ်စွဲချက်ရှိ၏။ လှိုင်ရဲဌာနက အမှုကိုင်ပုံကို မကျေနပ်သဖြင့် ရုံးသို့တိုက်လျှောက်ရပါသည်ဟု ဆို၏။ ရှိတ်အာရမီအလီဘက်က နေကြည့်မည်ဆိုလျှင် မသန်းသန်းမြင့်နှင့် သူသည်ယခင်က လူကြီးများသဘောတူပေးစားရန်စီစဉ်ပြီးဖြစ်သည်။ မသန်းသန်းမြင့်က ချိန်းဆိုစာပေးသဖြင့် ထိုစာအရ မသန်းသန်းမြင့်ကိုစောင့်၍ ကားပေါ်တင်ပြီး ၎င်းကလည်း အလိုတူအလိုပါလိုက်လာ ၍

၁၉၆၆
မသန်းသန်းမြင့်
နှင့်
ရှိတ်အာရုပါ
ထလီ။

လူ့လမ်းရှိ တိုက်ပေါ်တွင်အတူတကွ နေထိုင်ကြပါသည်။ မူစလင်ဘာသာဝင်များ ဖြစ်သည့်အားလျော်စွာ၊ မော်လဝီများနှင့် လက်ထပ်ထိမ်းမြား၍ လက်ထပ်ထိမ်းမြား စာတွင်ပင်၊ မသန်းသန်းမြင့်က လက်မှတ်ရေးထိုးထားပါသည်။ ယခုမှ ၎င်းအပေါ် မတရားစွပ်စွဲခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ဆရာဝန်အစစ်ခံချက်မှာလည်း မသန်းသန်းမြင့်အပေါ် အာမယားပြုကျင့်ထားသည်ကို မတွေ့ရ။ ဓါတုဗေဒဌာန၏ အစီရင်ခံစာ၌လည်း မသန်းသန်းမြင့်ဝတ်ထားသော ထမိ၌ သုတ်ပိုးမတွေ့ရ။ ၎င်းပြင် မသန်းသန်းမြင့် ရေးသောစာနှင့် ၎င်း၏နမူနာစာများကို သက်ဆိုင်ရာ လက်ရေးပါရဂူက တိုက်ဆိုင် စစ်ဆေးကြည့်ရှုသောအခါ၊ တဦးတည်းရေးပါသည်ဟု အစီရင်ခံချက်များလည်း ရှိ နေသည်။

ယင်းကဲ့သို့ အမှုသွားအမှုလာနှင့်ပတ်သက်၍ မည်သည့်ဘက်က မှန်သည်၊ မည်သည့် ဘက်ကမှားသည် စသည်တို့ကို ဤရုံးအနေဖြင့် ယခုအာမခံယယ်ဖျက်ရေး ကိစ္စ၌ဝေဖန် သုံးသပ်ရန်ဝတ္တရားမဟုတ်ပေ။ ဝေဖန်သုံးသပ်လိုက်ပါက၊ အောက်ရုံး၏ အမှုစစ်ဆေးရေး လုပ်ငန်းတွင် ချွတ်ချယ်ဘွယ်ရာ အကြောင်းရှိပေသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ယခုအမှုတွင် ကြည့်ရှုရမည်ဖြစ်သော ရှုဒေါင့်မှာ မူအားဖြင့် ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၃၆၆ အရ၊ အရေးယူထားသည့်အပေါ်တွင် အာမခံပေးထားခြင်းသည် မှန်မမှန် ဖြစ်သည်။ အောက်ရုံးတရားသူကြီးသည် အမှုအသွားအလာနှင့် ရဲစစ်ချက်များအပြင် ရဲအစီရင်ခံစာကိုပါ ကြည့်ရှုပြီး၊ ချင့်ချိန်ဝေဖန်သုံးသပ်သော အခွင့်အရေး ရရှိခဲ့သည်။ ၎င်းသည် မိမိ၏ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်ဖြင့် ယခုအမှုတွင် တရားခံအား အာမခံပေးလျှင် သင့်မည်ဟုထင်မြင်ယူဆခြင်းကြောင့် အာမခံပေးလိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် အထက် ရာဘက် စက်ရှင်တရားသူကြီးကလည်း၊ ရွှေနေကြီးများတင်ပြချက်နှင့်တကွ၊ အမှုတွဲ များကို လေ့လာပြီး၊ ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်ကိုအသုံးပြုလျက်၊ တရားခံအားယခုအခြေအနေ အရ အာမခံပေးထားခြင်းမှာ မှားယွင်းသည်ဟု မဆိုနိုင်သဖြင့်၊ မသန်းသန်းမြင့်၏ လျှောက်လွှာကို ဖယ်လိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ဤရုံးအနေနှင့်လည်း တွေ့ရှိသည်မှာ အောက်ရုံးများက၊ အမှုအသွားအလာအပေါ်တွင် အခြေပြု၍ ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်အသုံးပြုပြီး တရားခံအား အာမခံပေးထားခြင်းမှာ မှားယွင်းသည်ဟု မဆိုနိုင်ပေ။

ထို့ကြောင့် အမှုတွင် လက်ရှိ အခြေအနေအရဆိုလျှင် တရားခံအား အာမခံ ပေးထားခြင်းမှာ မှားယွင်းသည်ဟု မဆိုနိုင်သောကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့အနေနှင့် ဝင်ရောက် စွက်ဖက်ရန် အကြောင်းမမြင်ပေ။ အောက်ရုံးတရားသူကြီးများ တွေ့မြင်ဘိသကဲ့သို့၊ ကျွန်ုပ်တို့ကလည်း တွေ့မြင်ရသည်။

သို့ဖြစ်၍၊ မသန်းသန်းမြင့်၏ လျှောက်လွှာကို ဖယ်လိုက်သည်။

မသန်းသန်းမြင့်
နှင့်
ရှိတ်အာရုဖါ
အလီ။

ယခုအမှုတွင်၊ မသန်းသန်းမြင့်က လှိုင်ရဲဌာနာတွင် ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ မေလ ၃ ရက်နေ့က တိုင်ချက်ဖွင့်သည်။ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ မေလ ၂၁ ရက်နေ့တွင် မသန်းသန်းမြင့်က ရုံးသို့ ဦးတိုက်လျှောက်ထားသည်။ ထိုအချိန်အခါကစ၍ ယခုအထိ ဤအမှုကို စစ်ဆေး ကြည့်ရှုသောအခါ၊ မသန်းသန်းမြင့် တဦးတည်းကိုသာ စစ်ဆေးထားသည်ကိုသာ တွေ့ရှိရသည်။ ဤအမှုမှာစပြီး အရေးယူတရားစွဲဆိုသည့် အချိန်မှစ၍ ယနေ့အထိဆိုလျှင်၊ တနှစ်ကျော်သွားပြီ။ ဤကဲ့သို့အမှု ကြန့်ကြာခြင်းအကြောင်းမှာ ရှိတ်အာရုဖါအလီ အပေါ် အာမခံပေးထားခြင်းကို မကျေနပ်သဖြင့် မသန်းသန်းမြင့်က တဆင့်ပြီး တဆင့် ရုံးများတွင် အရေးဆိုနေသောကြောင့်ပင် ဖြစ်သည်။ ယခုအမှု အောက်ရုံး ပြန်ထောက်သောအခါ၊ ဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း အမှုမှာလည်း ကြန့်ကြာနေပြီဖြစ်သဖြင့်၊ ဦးစားပေး၍ လျင်မြန်စွာ စစ်ဆေးရန်လိုအပ်သည်။ တရားလိုနှင့်၎င်း၏ သက်သေ များကိုစစ်ဆေးပြီး၍ စွဲချက်အတိုင်း၊ တရားခံအပေါ် စွဲချက်တင်ရန်အကြောင်းရှိပါက၊ စွဲချက်တင်ပြီးလျှင်၊ တရားခံ၏အာမခံကို ဖယ်ဖျက်၍ ပြန်လည်ချုပ်လုပ်ပါက ချုပ်နိုင် သည်ကို ပေါ်ပြအပ်ပေသည်။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

တရားမ ပဌမအထွေထွေလျှောက်လွှာ

တရားသူကြီးချုပ် ဒေါက်တာ မောင်မောင်နှင့် တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေ တို့ရွှေတွင်

† ၁၉၆၆

ဇူလိုင်လ

၁ ရက်။

မူတတပါ (လျှောက်ထားသူ)

နှင့်

ကူလ်စွန်းဘိဘီ (လျှောက်ထားခံရသူ)*

ပြည်ထောင်စု တရားစီရင်ရေးအင်္ဂါဥပဒေ ပုဒ်မ ၆ မူလရုံး၏ အမိန့်ကို ပီဆန်ခြင်း—တရားမ ကျင့်ထုံးအမိန့် ၃၉၊ နည်းဥပဒေ ၂ (၃) အရစုံစမ်း အရေးယူသင့်သည်ဟူ၍ ညွှန်ကြားခြင်း— အရေးယူခြင်း မပြုရဟုတားမြစ်လျှင် အမှန်တရားကိုဖုံးကွယ်ရာ ရောက်ခြင်း—တားမြစ်ကို မြင်သိလိုက်ရပါလျက်နှင့် အမေ့ပစ္စည်း အချို့ကို ရောင်းချပစ်ခြင်းသည် လုံးဝတာဝန်ကင်း သည်ဟု ဆိုသာ မဆိုသာ—တရားရုံး၏အမိန့်ကို မြင်သိလျက်နှင့်လေးစားလိုက်နာခြင်းမပြု လျှင် တရားရုံးများ၏ ဆောင်ရွက်ချက်များ ပေါ်ပျက်လာဘွယ်ရာ ရှိခြင်း— တရားစီရင်ရာ တွင် စာသဘောတတ် ဥပဒေအနှစ်သာရကပို၍ အရေးကြီးခြင်း။

လျှောက်ထားသူအပေါ် ရုံး၏အမိန့်ကိုဆန့်ကျင်၍ ရုံးကိုမထိမိမြင် ပြုသည့်အတွက် တရားမ ကျင့်ထုံးအမိန့် ၃၉၊ နည်းဥပဒေ ၂(၃) အရအရေးယူရန် ညွှန်ကြားခဲ့သဖြင့်၊ အယူခံဝင်ရန်အခွင့်ထူး တောင်းခံရာ—

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။မူလရုံး၏ အမိန့်ကိုပီဆန်သဖြင့် တရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၃၉၊ နည်းဥပဒေ ၂ (၃) အရ လျှောက်ထားသူအပေါ် စုံစမ်းအရေးယူသင့်သည်ဟူ၍သာ ညွှန်ကြားခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုသို့စုံစမ်းအရေးယူသောအခါ လျှောက်ထားသူက အကျိုးအကြောင်း ရှင်းလင်းထင်ပြ၍ ခုခံ နိုင်သေးသည်။ ယခုအခြေအနေ၌ ၎င်းအပေါ် လုံးဝအရေးယူခြင်း မပြုရဟုတားမြစ်လျှင် အမှန် တရားကို ဖုံးကွယ်ရာ ရောက်ပေလိမ့်မည်။ မူလရုံးတွင်တရားခံအဖြစ် မှိုင်းဒင်ဘီဘီ သာပါဝင်ခွင့် ရခဲ့ရာ ၎င်း၏ချေလွှာတွင် အမေ့ပစ္စည်းများကိုလျှောက်ထားသူက ထိန်းသိမ်းအုပ်ချုပ်နေပါသည်ဟု မြက်ဆိုသားသည်။ ထိုသို့ မြက်ဆိုခြင်းခံရသူကဦးသည် တားမြစ်ကိုမြင်သိလိုက်ရပါလျက်နှင့် အမေ့ ပစ္စည်းအချို့ကို ရောင်းချပစ်ခြင်းသည် လုံးဝတာဝန်ကင်းသည်ဟု မဆိုသာချေ။ တရားရုံး၏အမိန့်ကို ဤသို့ မြင်သိလျက်နှင့် လေးစားလိုက်နာခြင်းမပြုလျှင်၊ တရားရုံးများ၏ ဆောင်ရွက်ချက်များသည်

* ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ တရားမ ပဌမအထွေထွေလျှောက်လွှာအမှတ် ၉။

† ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ တရားမအသေးအစွဲအယူခံအမှုအမှတ် ၂၀ တွင်၊ ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၂ ရက်နေ့စွဲဖြင့်၊ ရန်ကုန်မြို့ တရားရုံးချုပ် ရုံးတော်၏ချမှတ်သောအမိန့်ကို မကျေနပ်သဖြင့် ၁၉၄၈ ခုနှစ်၊ ပြည်ထောင်စု တရားစီရင်ရေး အင်္ဂါဥပဒေပုဒ်မ ၆ အရ တင်သွင်းသည့် အထူးအယူခံ ဝင်ခွင့် လျှောက်လွှာ။

ပေါ်လှက်လာဘယ်ရာသာရှိသည်။ တရားစီရင်ရာတွင် စာသဘောထက် ဥပဒေ၏အနှစ်သာရက ပို၍ အရေးကြီးသည်။

၁၉၆၆

မူစတာဖါ
နှင့်
ကူလ်စွန်း
ဘီဘီ။

လျှောက်ထားသူအတွက်။ ။ဦးတင်။

လျှောက်ထား ခံရသူအတွက်။ ။ဦးလှပေ (၁)။

တရားသူကြီးချုပ် ဒေါက်တာ မောင်မောင်။ ။လျှောက်ထားသူ မူစတာဖါသည်၊ ကွယ်လွန်သူ ပီးယားမိုဟာမက်၏ ပစ္စည်းများကို အုပ်ထိန်းသူ ဖြစ်သည်ဟု အဆိုရှိသည်။ ပီးယားမိုဟာမက်က သေတမ်းစာဖြင့် ထိုသို့ မူစတာဖါအား ခန့်အပ်ခဲ့သည်ဟုဆိုသည်။ ဟံသာဝတီခရိုင် တရားမရုံးတွင် ကူလ်စွန်းဘီဘီဆိုသူက မှိုင်းဒင်ဘီဘီဆိုသူကို၊ ပီးယားမိုဟာမက်၏ အမွေပစ္စည်းများကို ခွဲဝေ၍ အစုစုလို့မူ စွဲဆိုခဲ့သည်။ မူစတာဖါ ကိုမူကားတရားခံတဦး အဖြစ်နှင့် ထည့်သွင်းစွဲဆိုခြင်း မပြုခဲ့ပေ။ မှိုင်းဒင်ဘီဘီက ထိုအမှုကို အကြောင်းအမျိုးမျိုးပြ၍ ခုခံချေပရာတွင် ကွယ်လွန်သူ၏ အမွေပစ္စည်း များကို မူစတာဖါက သေတမ်းစာအရ အုပ်ထိန်းနေသည်ဟူ၍ ပြက်ဆိုခဲ့သည်။

အမှုစစ်ဆေးနေစဉ်အတွင်း တရားလို ကူလ်စွန်းဘီဘီက ပစ္စည်းများနှင့် ပတ်သက်၍ ရုံး၏တားမိန့်ကို လျှောက်တောင်းယူခဲ့သည်။ ထိုအမိန့်ထုတ်ပြီး နောက်ပိုင်းတွင် မူစတာဖါသည် အမွေစုထဲမှ ပစ္စည်းအချို့ကို ရောင်းချခဲ့သည်။ ထိုသို့ရောင်းချခြင်းသည် ရုံး၏တားမိန့်ကို လွန်ဆန်ခြင်း ဖြစ်သလောဟူ၍ ပြဿနာပေါ်ခဲ့သည်။ ခရိုင်တရားမ တရားသူကြီးက မူစတာဖါသည် သေတမ်းစာအရ အုပ်ထိန်းသူ ဖြစ်နေသောကြောင့် သဘောရိုးနှင့် ပစ္စည်းများကို ရောင်းချခဲ့ခြင်းသာဖြစ်သည်။ တားမိန့်မှာ မှိုင်းဒင်ဘီဘီနှင့်သာဆိုင်သည်။ မူစတာဖါအပေါ် ထုတ်ဆင့်ခဲ့ခြင်းမဟုတ်၊ ထို့ကြောင့် မူစတာဖါသည် ရုံး၏အမိန့်ကို ဆန့်ကျင်ရာမရောက်ဟု ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။ ကူလ်စွန်းဘီဘီက မကျေနပ်၍ တရားရုံးချုပ်သို့ အယူခံဝင်ရာ မူစတာဖါအပေါ် ရုံး၏အမိန့်ကို ဆန့်ကျင်၍ ရုံးကိုမထိမဲ့မြင် ပြုသည့်အတွက် တရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၃၉၊ နည်းဥပဒေ ၂ (၃) အရ၊ အရေးယူရန် ညွှန်ကြားခဲ့သည်။

မူစတာဖါက တရားရုံးချုပ်၏အမိန့်မှ အယူခံဝင်ရန် အခွင့်ထူး တောင်းခံသည်။ ၎င်း၏ ပညာရှိရှေ့နေကြီး ဦးတင်က မူစတာဖါသည် မူလရုံးတွင် အမှုသည်တဦး မဟုတ်ပါ။ တစ်မိန်းတရံဆံသာ ဖြစ်ပါသည်။ ၎င်းအပေါ် မူလရုံးက ချမှတ်သော တားမိန့်သည် မတည်ပါ။ အမှုတွင် တရားခံဖြစ်နေသော မှိုင်းဒင်ဘီဘီ အပေါ်၌သာ တားမိန့်တည်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် မူစတာဖါသည် ရုံး၏အမိန့်ကို ဆန့်ကျင်ရာမရောက်ပါ။ အမွေပစ္စည်းများကို အုပ်ထိန်းသူ ဖြစ်နေသည်မှာလည်း မဟာမေဒင် ထုံးတမ်း

စဉ်လာ တရားဥပဒေအရ ထင်ရှားပါသည်။ ထို့ကြောင့်အုပ်ထိန်းသူတစ်ဦးက မိမိ၏ တာဝန်ကို သဘောရိုးနှင့် ဆောင်ရွက်ခြင်းသာ ဖြစ်ရာ၊ တားမိန့်ထုတ်ပြီးနောက်မှ ပစ္စည်းအချို့ကို ရောင်းချသည့်အတွက် မူစတာဖါအပေါ် အရေးယူသင့်ပါဟု လျှောက်ထားသည်။

ကုလ်စွန်းဘီဘီ၏ ပညာရှိ ရှေ့နေကြီး ဦးလှဖေက အရေးကြီးသောအချက်မှာ တားမိန့်ကို မူစတာဖါထံခြင်းပင် ဖြစ်ကြောင်း၊ အမွေပစ္စည်းများနှင့်ပတ်သက်၍ ရုံးကတားမိန့် ထုတ်ထားသည်ကို သိလျက်နှင့် လက်တလုံးခြား ဤသို့ ရောင်းချပစ်ခြင်းကို ဥပဒေ အရစစ်ဆေး အရေးယူသင့်ကြောင်း အယူခံဝင်ရန် အခွင့်ထူး ပေးသင့်ခြင်းမရှိကြောင်း ဖြင့် လျှောက်လဲတင်ပြသည်။

မူစတာဖါသည် မူလရုံး၏အမိန့်ကို ဖီဆန်သည်။ ၎င်းတွင် အပြစ်ရှိသည်ဟူ၍ တရားရုံးချုပ်ကယတိပြတ် ဆုံးဖြတ် ရသေးသည် မဟုတ်ချေ။ မူလရုံးက တရားမ ကျင့်ထုံးအမိန့် ၃၇၊ နည်းဥပဒေ ၂ (၃) အရ ၎င်းအပေါ် စုံစမ်းအရေးယူသင့် သည်ဟူ၍သာ ညွှန်ကြားခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ထိုသို့ စုံစမ်းအရေးယူသောအခါ၊ မူစတာဖါက အကန့်အ ကြောင်းရှင်းလင်း တင်ပြ၍ ခုခံနိုင်သေးသည်။ ယခုအခြေအနေ၌ ၎င်းအပေါ် လုံးဝ အရေးယူခြင်းမပြုရဟု တားမြစ်လျှင်၊ အမှန်တရားကို ဖုံးကွယ်ရာရောက်ပေလိမ့် မည်။ မူလရုံးတွင် တရားခံအဖြစ် မှိုင်းဒင်ဘီဘီသာ ပါဝင်ခဲ့သည်မှာမှန်၏။ သို့ရာတွင် မှိုင်းဒင်ဘီဘီက ၎င်း၏ချေလွှာတွင် အမွေပစ္စည်းများကို မူစတာဖါက ထိန်းသိမ်း အုပ်ချုပ်နေပါသည်ဟု မြွက်ဆိုထားသည်။ ထိုသို့ မြွက်ဆိုခြင်း ခံရသူတစ်ဦးသည် တားမိန့်ကို မြင်သိလိုက်ရပါလျက်နှင့် အမွေပစ္စည်းအချို့ကို ရောင်းချပစ်ခြင်းသည် လုံးဝ တာဝန်ကင်းသည်ဟု မဆိုသာချေ။ တရားရုံး၏အမိန့်ကို ဤသို့ မြင်သိလျက်နှင့် လေးစား လိုက်နာခြင်း မပြုလျှင်တရားရုံးများ၏ ဆောင်ရွက်ချက်များ သည်ပေါ့ပျက်လာဘွယ် ရာသာရှိသည်။ တရားစီရင်ရာတွင်စာသဘောထက်ဥပဒေ၏အနှစ်သာရကပို၍ အရေး ကြီးသည်။

အထက်ပါအကြောင်းတို့ကြောင့် အယူခံဝင်ရန် အခွင့်ထူးလျှောက်ထားခြင်းကို ကျွန်ုပ်တို့ ငြင်းပယ်လိုက်သည်။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

တရားမ အထွေထွေမူ

တရားသူကြီးချုပ် ခေါက်တာ မောင်မောင် နှင့် တရားသူကြီး ဦးချစ်တို့ ရွှေတွင်

မစ္စက်ဘာရာဝါကျာကုမ္ပဏီ (လျှောက်ထားသူ)

နှင့်

တွဲဘက်အမြတ်ခွန်မင်းကြီး၊ ရန်ကုန် (လျှောက်ထားခံရသူ) *

† ၁၉၆၆

ဩဂုတ်လ
၆ ရက်။

အမှုခေါ်စာချုပ်စာတော်—အမြတ်ခွန် အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃၃—အမြတ်ခွန်မင်းကြီးထံလက်ထောက် မင်းကြီး (အယူခံ) ၏ အမိန့်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ပြင်ဆင်မှုတင်ခြင်း—ဥပဒေက အယူခံခံရုံး ခွဲစဉ်းတည်ထောင်ထားခြင်း—အယူခံ ခံရုံးကိုသာ တက်ရောက်ရန် အတိအလင်း ပြဋ္ဌာန်း ပြီးဖြစ်ခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။လက်ထောက်မင်းကြီး (အယူခံ) ၏ အမိန့်ကို ပြင်ဆင်ပိုင်ခွင့်မရှိပါဘဲနှင့် မင်းကြီးထံ ပြင်ဆင်မှုဖြင့် တက်ရောက်ခဲ့ခြင်းက အခွန်ထမ်း၏ အမှားပင် ဖြစ်ပေသည်။ အာဏာ ကို ဥပဒေကအပ်နှင်းခြင်း မပြုပါဘဲနှင့် အခွန်ထမ်းကမိမိသဘောအရ မင်းကြီးအား အပ်နှင်းခြင်း မပြုနိုင်ပေ။ အမြတ်တော်ခွန်ဥပဒေကို တိတိကျကျ အဓိပ္ပါယ်ကောက်ယူ ကျင့်သုံးရသည်။ ဥပဒေက အယူခံခံရုံးကို ဖွဲ့စည်းတည်ထောင်ထား၍သာ လက်ထောက်မင်းကြီး (အယူခံ) ၏ အမိန့်ကို မကျေနပ်သော အခွန်ထမ်းက ဖြစ်စေ၊ မင်းကြီးကဖြစ်စေ၊ ထိုအယူခံခံရုံးသို့သာ တက်ရောက်ရန် အတိအလင်း ပြဋ္ဌာန်းပြီးဖြစ်သည်။ ပုဒ်မ ၃၃ က အပ်နှင်းသော ပြင်ဆင်မှုအာဏာကို ထိုပြဋ္ဌာန်း ချက်နှင့်အညီသာလျှင် သုံးစွဲရန် ဖြစ်ပေသည်။ သို့ဖြစ်၍ အမှုတွင် ချမှတ်သော မင်းကြီး၏ အမိန့်များသည် ဥပဒေအရ ချမှတ်ပိုင်ခွင့် မရှိသော အမိန့်များ ဖြစ်နေသဖြင့် ၎င်းတို့ကို ပယ် ဖျက်လိုက်သည်။

Anantha Mallan v. Commissioner of Agricultural Income-tax, (1963) 47 I.T.R. 93 ; George Commen v. Commissioner of Agricultural Income-tax, (1964) 52 I.T.R. 977 ; In re the Income-tax Commissioner of Burma v. Ved Nath Singh, (1940) R.L.R. 426 ; Commissioner of Income-tax, Bombay v.

* ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ တရားမ အထွေထွေမူ အမှတ် ၂။

† ရန်ကုန်မြို့၊ တွဲဘက်အမြတ်ခွန်မင်းကြီး၏ အမှုတွဲအမှတ် ပဆ ၂၇၁/၆၂ တွင် ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၂၉ ရက်နေ့စွဲဖြင့် ချမှတ်သော အမိန့်နှင့် ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၁၀ ရက်နေ့စွဲပါ အမိန့်စာအမှတ် ၁၄၀၈/ပဆ၊ ၂၇၁/၆၂-၆၃ တို့ကို ပယ်ဖျက်စေရန်အတွက် အမှုခေါ်စာချုပ်စာတော် အမိန့်ထုတ်ဆင့်ရန်လျှောက်ထားသော လျှောက်လွှာ။

မစ္စက်ဘာရာဝါ
ဂျာနယ်
နှင့်
တွဲဘက်အမြတ်
ခွန်မင်းကြီး
ရန်ကုန်

Mangaldas Motilal and Co., (1944) 12 I.T.R. 89 ; Commissioner of Income-tax Bombay North v. Tejaji Farassam Kavawala, (1953) 23 I.T.R. 412 ; Commissioner of Income-tax, Bombay North v. Amritlal Bhogilal & Co., (1953) 23 I.T.R 420, referred to.

လျှောက်ထားသူအတွက် ။ ။ ဦးချန်ထွန်းအောင်။

လျှောက်ထားခံရသူအတွက် ။ ။ လက်ထောက်နိုင်ငံတော်ရှေ့နေချုပ် ဦးဘကျော်။
တရားသူကြီးချုပ် ဒေါက်တာမောင်မောင် ။ ။ လျှောက်ထားသူ (အခွန်ထမ်း) သည်၊ ၎င်းအပေါ် ၁၉၆၁-၆၂ ခုနှစ် အတွက် အမြတ်ခွန်ဝန်ထောက် ချမှတ်ခဲ့သည့် အခွန်စည်းကြပ်မိန့်ကို မကျေနပ်သဖြင့်၊ တွဲဘက်လက်ထောက် အမြတ်ခွန် မင်းကြီး (အယူခံ) ထံ အယူခံဝင်ခဲ့သည်။ အလုပ်သမားများဆုငွေ ကြွေးဆုနှင့် တရားစရိတ်တို့ကို ပြန်မပေါင်းအပ် ခွင့်ပြုသင့်ပါလျက်၊ အမြတ်တော်ခွန် ဝန်ထောက်က ခွင့်မပြု၊ ပြန်ပေါင်းခြင်းကို အယူခံတွင် ပယ်ဖျက်ပေးသင့်ကြောင်း အကြောင်းပြခဲ့လေသည်။

အခွန်ထမ်းသည် ကြွေးဆုနှင့် တရားစရိတ်တို့နှင့် ပတ်သက်၍ အယူခံတွင် မောင်မြင်ခဲ့သည်။ ဆုငွေနှင့်ပတ်သက် ၍ကား တွဲဘက်လက်ထောက် အမြတ်ခွန် မင်းကြီး (အယူခံ)က အယူခံကိုပယ်ခဲ့သည်။ ထိုသို့ ပယ်ခြင်းကို မကျေနပ်သဖြင့်၊ အခွန်ထမ်းသည် တွဲဘက်အမြတ်ခွန်မင်းကြီးထံ ပြင်ဆင်မှုဖွင့်လှစ် တက်ရောက်ခဲ့ လေသည်။ မင်းကြီးက ဆုငွေကို ခွင့်ပြု၍ ပြန်ပေါင်းခြင်းကို ပယ်ဖျက်သည်။ ကြွေးဆုနှင့် ပတ်သက်၍ အမြတ်ခွန်ဝန်ထောက်၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ကိုလက်ခံသည်။ တရားစရိတ်နှင့် ပတ်သက်၍လည်း ဝေဘန် သုံးသပ်ကာ မြန်မာနိုင်ငံ အမြတ်ခွန်အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂၂ အရ တင်သွင်းသည့် စုစုပေါင်း ဝင်ငွေ အစီရင်ခံစာတင်သွင်းပြီးသည့်အခြေမှစ၍၊ ပုဒ်မ ၃၃ အရ အမြတ်ခွန်ဝန်ထောက်၏ စည်းကြပ်မှုအမိန့်ကို ပယ်ဖျက် လိုက်လေ သည်။ အမြတ်ခွန် ဝန်ထောက်အား တရားဥပဒေနှင့်အညီ ပြန်စုံလုံလောက်စွာ စုံစမ်းစစ်ဆေး၍ တရားမျှတသော စည်းကြပ်မှုကိုရရှိအောင် ပြန်လည်ဆောင်ရွက် ရန်ကို လည်း အမိန့်ချမှတ်လေသည်။

ထိုအမိန့်ကို ပြန်လည်ပြင်ဆင်ပေးရန် တွဲဘက်အမြတ်ခွန်မင်းကြီးထံသို့ပင် အခွန်ထမ်းက လျှောက်ထားခဲ့လေသည်။ မင်းကြီးက ကြွေးဆုနှင့် တရားစရိတ်များနှင့် ပတ်သက်၍လက်ထောက်အမြတ်ခွန်မင်းကြီး (အယူခံ)က ခွင့်ပြုပြီးကို ပြန်လည်စိစစ် ကာပယ်ဖျက်၍ ထပ်မံစုံစမ်းစည်းကြပ်စေရန် အမိန့်ချမှတ်ခြင်းသည်၊ မင်းကြီး၏ ပြင်ဆင်မှုအာဏာကို ကျူးလွန်ရာ ရောက်ကြောင်း၊ ထိုခွင့်ပြုခြင်းများ ကိုမကျေနပ်

မစ္စက်ဘာရာဝါ
ဂျာနယ်

နှင့်
တုံ့ဘက်အမြတ်
ခွန်မင်းကြီး၊
၇၆၇၆။

ပါက အယူခံရုံးသို့သာ ပုဒ်မ ၃၃ (က) အရ အယူခံဝင်စေရမည်ဖြစ်ကြောင်းပြင်
အခွန်ထမ်းက တင်ပြခဲ့သည်။ မင်းကြီးသည် ပြန်လည်ပြင်ဆင်မှုကို နှစ်ဘက်အကျိုး
ဆောင်များကို ကြားနာပြီးနောက်၊ စီရင်ထုံးများကို ကိုးကားကာ ပယ်ပစ်ခဲ့သည်။

အခွန်ထမ်းက ဤရုံးသို့လာရောက်၍ မင်းကြီး၏အမိန့်တို့ကို စာချွန်တော်ဖြင့်
ပယ်ဖျက်ပေးပါရန် လျှောက်ထားပြန်သည်။ မင်းကြီးက ပြင်ဆင်မှုအာဏာကို ဥပဒေက
အပ်နှင်းထားသည်ထက်ပို၍ သုံးစွဲခဲ့ပါသည်ဟုဆိုကာ၊ အခွန်ထမ်းက မိမိတို့ အခြား
သက်သာခွင့်ရရန် နည်းလမ်းမရှိသဖြင့်၊ စာချွန်တော် လျှောက်ရပါသည်ဟု မြှက်ဆို
သည်။

သုခမိန်ကြီး ဦးချန်ထွန်းအောင်က ပဌမ တင်ပြသည်မှာ၊ တွဲဘက်လက်ထောက်
အမြတ်ခွန်မင်းကြီး (အယူခံ) ၏ ပုဒ်မ ၃၁ နှင့်အညီ ချမှတ်ထားသော အယူခံမိန့်ကို
တွဲဘက် အမြတ်ခွန်မင်းကြီးက ပုဒ်မ ၃၃ အရ ပြင်ဆင်ခြင်းမပြုနိုင်။ မကျေနပ်က
ပုဒ်မ ၃၃ (က) အရ၊ အယူခံရုံးသို့ အယူခံဝင်ရန် ဆောင်ရွက်တိုသောကြောင်း ဖြစ်လေ
သည်။ မကျေနပ်သည်ကို မိမိကိုယ်တိုင် ပြင်ဆင်မှုဖွင့်၍ ဆုံးဖြတ်လျှင်၊ ကိုယ့်တရား
ကိုယ်စီရင်ထုကျ၍ မျှတမှုမရှိနိုင်ကြောင်း လျှောက်လဲပြီး *Anantha Mallan*
v. Commissioner of Agricultural Income-tax (1) နှင့် *George Commen*
v. Commissioner of Agricultural Income-tax (2) တို့ကိုကိုးကားသည်။

ဒုတိယလျှောက်လဲချက်အပြင်၊ ဦးချန်ထွန်းအောင်က တင်ပြသည်မှာ၊ ထိုပုဒ်မ ၃၃
ကအပ်နှင်းသော ပြင်ဆင်မှုအာဏာကို၊ အမြတ်ခွန်အက်ဥပဒေ၏ အခြားသောပြဋ္ဌာန်း
ချက်များကိုကျော်လွန်ပီဆန်၍ သုံးစွဲခြင်းမပြုနိုင်ပါ အခြားပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့်အညီသာ
သုံးစွဲရပါမည်။ တွဲဘက်လက်ထောက် အမြတ်ခွန် မင်းကြီး (အယူခံ) ၏ အမိန့်ကို မကျေနပ်
လျှင် မင်းကြီးသည် ပုဒ်မ ၃၃ (က) (၂) အရအယူခံခံရုံးသို့ တက်ရောက်ရန်
အမြတ်ခွန်ဝန်ထောက်အား ညွှန်ကြားရပါမည်။ ကိုယ်တိုင်ပြင်ဆင်မှုအာဏာကိုသုံး၍
အမိန့်ချမှတ်လျှင်၊ ပုဒ်မ ၃၃ (က) (၂) ကိုဆန့်ကျင် စေပါသည်။ ထိုသို့ဆန့်ကျင်ခြင်း
ဖြင့် ပုဒ်မ ၃၃ (က) “ဤဥပဒေ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့်အညီ” ဟုအတိအလင်း အာဏာကို
ကန့်သတ်ထားခြင်းကို ကျူးလွန်ပါသည်ဟု လျှောက်လဲသည်။ အကိုးအကားမှာ
In re the Income-tax Commissioner of Burma v. Ved Nath Singh (3)
Commissioner of Income-tax, Bombay v. Mangaldas Motilal & Co. (4)
နှင့်အခြားစီရင်ထုံးများဖြစ်သည်။ မင်းကြီးသည် ပြင်ဆင်မှုအာဏာကို သုံးစွဲလေဟန်ပြု၍
အမြတ်တော်ခွန်တိုး၍ စည်းကြပ်ခြင်းမပြုသင့်ကြောင်း၊ အခွန်ထမ်း၏ အယူခံဝင်ခွင့်

(1) (1963) (47 I.T.R.) 93. (3) (1946) R.L.R. 426.
(2) (1964) (52 I.T.R.) 977. (4) (1944) (12 I.T.R.) 89.

၁၉၆၆

မစွက်အာရာဝါ
ဂျာကျဉ်း
နှင့်
ထိုဘက်အမြတ်
ခွန်မင်းကြီး၊
ရန်ကုန်။

ပြင်ဆင်မှု ဖွင့်လှစ်ခွင့်တို့ကို သွယ်ဝိုက်သောနည်းလမ်းဖြင့် ပိတ်ပင်ခြင်း မပြုအပ်ကြောင်း ဆုံးဖြတ်ထားသော စီရင်စာများဖြစ်ပေသည်။

သုခမိန်ကြီး ဦးချန်ထွန်းအောင်က ပုဒ်မ ၃၃ က အပ်နှင်းထားသော အာဏာကို ပြင်ဆင်မှု ဖွင့်ရသော ပြဿနာရပ်နှင့် ပတ်သက်၍သာ မင်းကြီးက သုံးစွဲရပါမည်။ အကျယ်ချဲ့၍ ပြဿနာများကို ဖော်ရန်မဟုတ် စည်းကြပ်မှုတခုလုံး ပြန်လည်ဖွင့်လှစ်ရန် မဟုတ်ပါ။ ထိုသို့ချဲ့ခြင်း ဖွင့်ခြင်းသည် အာဏာကျူးရာရောက်ပါသည်ဟု လျှောက်လဲသည်။ ထိုပြင်တို့ဘက်လက်ထောက် အမြတ်ခွန်မင်းကြီး (အယူခံ)က အယူခံတွင် ကြားနာဆုံးဖြတ်ခဲ့ပြီးသည်ကို မင်းကြီးကပြင်ဆင်ခြင်း မပြုနိုင်ပါ။ အယူခံခံရုံးသို့ သာအယူခံ ဝင်နိုင်ပါသည်ဟုတင်ပြသည်။

ပညာရှိလက်ထောက် နိုင်ငံတော်ရွှေနေချုပ် ဦးဘကျော်က၊ အခွန်ထမ်းသည် မိမိ အလိုအလျောက် မင်းကြီးထံသွားရောက်၍ ပြင်ဆင်မှုဖွင့်ခွင့်ခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ တို့ဘက် လက်ထောက်မင်းကြီး (အယူခံ)၏ အမိန့်ကို မကျေနပ်လျှင်၊ အယူခံခံရုံးသို့ အယူခံ နိုင်ပါလျက်၊ ထိုသို့ အယူခံခြင်းမပြု၊ မင်းကြီးထံသို့သာ ပြင်ဆင်မှုလျှောက်လွှာတင်သွင်း ခဲ့ကြောင်း။ ထိုသို့ အခွန်ထမ်းကိုယ်တိုင် လာရောက်ပြင်ဆင်မှုဖွင့်သဖြင့်၊ မင်းကြီးသည် ပြင်ဆင်မှုအာဏာကို သုံးစွဲခြင်းဖြစ်ကြောင်း။ အခွန်ထမ်းက ၎င်းအား အနိုင်ပေး၍ ဆုံးဖြတ်သမျှ မင်းကြီးသည် အာဏာကို မှန်ကန်စွာသုံးစွဲသည်၊ ၎င်းအား အရှုံးပေးသမျှ ကား၊ မင်းကြီးသည် အာဏာကို ကျူးလွန်၍ မှားယွင်းစွာ သုံးစွဲသည်ဟုဆိုခွင့် မရှိ ကြောင်း။ ၎င်းကလျှောက်ထား၍ သုံးစွဲစေသော ပြင်ဆင်မှုအာဏာကို မင်းကြီးက မျှတစွာ သုံးစွဲခြင်းသာဖြစ်ကြောင်း။ သုခမိန် ဦးချန်ထွန်းအောင် ကိုးကားသွားသော စီရင်စာများသည်၊ မင်းကြီးက မိမိကိုယ်တိုင် မကျေနပ်၍ ပြင်ဆင်မှုဖွင့်လှစ်ကာ ဆုံးဖြတ်ခြင်းများနှင့်သာ သက်ဆိုင်ကြောင်း။ ယခုအမှုကိုမူ မင်းကြီးက ကိုယ်တိုင် ခေါ်ယူဖွင့်လှစ်သည်မဟုတ်။ အခွန်ထမ်းက လာရောက်အမှုဖွင့်လှစ်၍ ဆုံးဖြတ်စေခြင်း ဖြစ်ကြောင်း။ အခွန်ထမ်းက ထိုသို့ပြင်ဆင်မှု ဖွင့်လှစ်တက်ရောက်ခဲ့ခြင်းသည် ဥပဒေ နှင့်မညီကြောင်းကို ဦးချန်ထွန်းအောင်က လက်ခံလျှင်၊ မိမိကလည်း မင်းကြီးက ပြင်ဆင်မှုအာဏာကို သုံးစွဲခဲ့ခြင်းသည် မှားယွင်းကြောင်း ဝန်ခံရန်အသင့်ရှိကြောင်း၊ သို့ရာတွင် အခွန်ထမ်းက ၎င်းအား အနိုင်ပေးသမျှ မှန်သည်၊ အရှုံးပေးသမျှ မှားသည်ဟု ဆိုသည်ကိုမူ လက်မခံနိုင်ကြောင်းဖြင့် ဦးဘကျော်က လျှောက်လဲသည်။

အခွန်ထမ်းက စာချန်တော်လျှောက်လွှာတွင် ၎င်းသည် အယူခံခံရုံးသို့ သွားရောက် နိုင်ပါလျက်၊ မင်းကြီးထံသို့သာ ပြင်ဆင်မှုဖွင့်လှစ် တက်ရောက်ခဲ့ခြင်းသည် အငြင်းပွား သော အခွန်တော်ငွေမှာ မများလှ၍ ဖြစ်ပါသည်ဟု မြှောက်ဆိုခဲ့သည်။ မင်းကြီး၏ ပြင်ဆင်မှုအာဏာကို အခွန်ထမ်းကပင် သွားရောက်၍ ပိတ်ခေါ်ဖော်ထုတ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပေ

၁၉၆၆

မစ္စက်ဘာရာဝါ
ဂျာနယ်
နှင့်
ထိုဘက်ထုတ်
ခွန်မင်းကြီး၊
ရန်ကုန်။

သည်။ အခွန်ထမ်းက အယူခံခံရုံသို့ တက်နိုင်ခွင့်ရှိသည်ကို မင်းကြီးက ပြင်ဆင်မှု ပိုင်ခြင်းဖြင့် သွယ်ဝိုက်ကာ ပိတ်ပင်ခဲ့ခြင်းမဟုတ်ချေ။ အခွန်ထမ်းက လာရောက်ပွင့်လှစ်သော ပြင်ဆင်မှုတွင် ကြွေးဆုံးနှင့် တရားစရိတ်တို့နှင့်လည်း ပတ်သက်၍ သုံးသပ်ရန် လိုသည်ဟု မြင်သောအခါ၊ အခွန်ထမ်းအား အကြောင်းကြား၍ ကြားနာခဲ့ပြီးမှ မင်းကြီးက ဆုံးဖြတ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ တဘက်သတ် ဆုံးဖြတ်ခဲ့ခြင်းမဟုတ်။ မင်းကြီးသည် အမြတ်ခွန်ဝန်ထောက်၊ တွဲဘက်လက်ထောက်မင်းကြီး (အယူခံ) တို့၏အမိန့်ကို မကျေနပ်၍ မိမိကိုယ်တိုင် အမှုတွဲများကိုခေါ်ယူကာ ပြင်ဆင်မှုအာဏာကိုသုံးစွဲ၍ ကိုယ်တရား ကိုယ်စီရင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်ဟု မဆိုသာ။ အမှုကို ဆုံးဖြတ်ရာတွင် မျှတမှု မရှိဟုလည်း ကျွန်ုပ်တို့မမြင်။ အခွန်ထမ်းကို အသာပေးသည်လည်းရှိ၊ အရှုံးပေးသည်လည်းရှိခဲ့သည်။

သို့ရာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ ဆုံးဖြတ်ရမည်မှာ တွဲဘက်လက်အောက် အမြတ်ခွန်မင်းကြီး (အယူခံ)က ပုဒ်မ ၃၁ အရချမှတ်ခဲ့သော အမိန့်ကို မင်းကြီးကပုဒ်မ ၃၃ အရပြင်ဆင်ပိုင်ခွင့်ရှိ မရှိဟူသော ဥပဒေပြဿနာဖြစ်သည်။ ဦးချန်ထွန်းအောင်ကပင် ထိုသို့ ပြင်ဆင်ပိုင်ခွင့်မရှိပါဟု လျှောက်လဲ၍ *Commissioner of Income-tax, Bombay North v. Tejaji Farasram Khavawala* (5), *Commissioner of Income-tax, Bombay North v. Amritlal Bhogilal & Co.* (6) တို့ကို ကိုးကားခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။ လက်ထောက်မင်းကြီး (အယူခံ)၏အမိန့်ကို ပြင်ဆင်ပိုင်ခွင့်မရှိပါဘဲနှင့် မင်းကြီးထံ ပြင်ဆင်မှုဖြင့် တက်ရောက်ခဲ့ခြင်းက အခွန်ထမ်း၏ အမှားပင်ဖြစ်ပေသည်။ အာဏာကို ဥပဒေကအပ်နှင်းခြင်းမပြုပါဘဲနှင့် အခွန်ထမ်းက မိမိသဘောအရ မင်းကြီးအား အပ်နှင်းခြင်းမပြုနိုင်ပေ။ အမြတ်တော်ခွန် ဥပဒေကို တိတိကျကျ အဓိပ္ပါယ်ကောက်ယူကျင့်သုံးရသည်။ ဥပဒေက အယူခံခံရုံကို ဖွဲ့စည်းတည်ထောင်ထားရှိကာ၊ လက်ထောက်မင်းကြီး (အယူခံ)၏ အမိန့်ကို မကျေနပ်သော အခွန်ထမ်းကဖြစ်စေ၊ မင်းကြီးကဖြစ်စေ၊ ထိုအယူခံခံရုံသို့သာ တက်ရောက်ရန် အတိအလင်းပြဋ္ဌာန်းပြီးဖြစ်သည်။ ပုဒ်မ ၃၃ ကအပ်နှင်းသော ပြင်ဆင်မှုအာဏာကို ထိုပြဋ္ဌာန်းချက်နှင့်အညီသာလျှင် သုံးစွဲရန်ဖြစ်ပေသည်။

လက်ထောက် နိုင်ငံတော်ရွှေနေချုပ် ဦးဘကျော်ကလည်း ထိုသို့အဓိပ္ပါယ်ကောက်ယူခြင်းသည် မှန်ကန်ပါသည်ဟု သဘောတူသည်။

ထို့ကြောင့် အခွန်ထမ်းက ပြင်ဆင်မှုပွင့်လှစ်ခဲ့ခြင်းသည် ဥပဒေအရ အခြေခံကပင် မှားယွင်းခဲ့သည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့ဆုံးဖြတ်သည်။ ထိုအမှုတွင် ချမှတ်ခဲ့သော မင်းကြီး၏

မစ္စက်ဘာရာဝါ

ရာကုမ္ပဏီ

နှင့်

တွဲဘက်အမြတ်

ခွန်မင်းကြီး

ရန်ကုန်။

အမိန့်များသည်လည်း ဥပဒေအရ ချမှတ်ပိုင်ခွင့်မရှိသော အမိန့်များဖြစ်နေသဖြင့် ၎င်းအမိန့်တို့ကို ကျွန်ုပ်တို့က ပယ်ဖျက် လိုက်သည်။

အခွန်ထမ်းက အမိန့်များကို ပယ်ဖျက်ပြီးသောအခါ မင်းကြီးအား ကျွန်ုပ်တို့က ဆက်လက်၍ ဥပဒေနှင့်အညီ ဆောင်ရွက်ရန် ညွှန်ကြားပါရန် တောင်းခံသည်။ အခြေခံ က မှားယွင်း၍ ဥပဒေနှင့်ကင်းလွတ်စွာ အခွန်ထမ်းကတင်သွင်း ခဲ့သော အမှုတွင် ကျွန်ုပ် တို့က ထိုသို့ ညွှန်ကြားရန် မရှိချေ။ ထို့ကြောင့် အခွန်ထမ်း၏ ထိုတောင်းခံချက် ကိုလည်း ကျွန်ုပ်တို့က ငြင်းပယ်လိုက်သည်။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

တရားမပြင်ဆင်မှု

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေ ရွှေတင်

မစ္စတာ ဂျေ၊ ဘီ၊ အိုက်(စ်) (ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားသူ)

နှင့်

မဝိန်စိန် (ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားခံရသူ)*

† ၁၉၆၆

ဇူလိုင်လ
၂၃ ရက်။

မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေ (၁၉၆၀ ခုနှစ်) ပုဒ်မ ၁၂ (၁) (က) နှင့် (င) — အိမ်မှထွက်ခွာသွားရန်တရားစွဲဆိုမှု — နောက်ထပ်ကောက်ချက်ထုတ်ပေးရန် လျှောက်ထားခြင်း — အမှုတစ်ခု၏ မှန်ကန်သော အဆုံးအဖြတ် ပြုရာ၌ ကောက်ချက်သည် အရေးပါအရာရာကန်ခြင်း — တရားလို၏ အဆိုလွှာနှင့် တရားခံ၏ ထုချေလွှာတို့အပေါ် မှီငြမ်းပြု၍ ဆောင်ရွက်ရခြင်း — အိမ်ရှင် အိမ်ငှါး ဆက်သွယ်မှုရှိကြောင်း ဝန်ခံသည့် အမှုမျိုးတွင် ပိုင်ဆိုင်ခွင့် ပြဿနာကို စိစစ်ရန်လို မလို — တောင်းဆိုထားသည့် ကောက်ချက်များမှာ အမှုအား မှန်ကန်စွာ ဆုံးဖြတ်ရာ၌ လို မလို။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ အမှုတစ်ခု၏ မှန်ကန်သော အဆုံးအဖြတ်ပြုရာ၌ ကောက်ချက်သည် အရေးပါအရာရာကန်ကြောင်း ယုံမှားဘွယ် မရှိနိုင်ပေ။ ယင်းသို့အမှုအတွက် အရေးကြီးသည့် ကောက်ချက်ကို ထုတ်နုတ်ရာ၌ တရားလို၏အဆိုလွှာနှင့် တရားခံ၏ထုချေလွှာတို့ အပေါ် မှီငြမ်းပြု၍ ဆောင်ရွက်ရမည် ဖြစ်သည်။ ။ တရားလိုက စွပ်စွဲလာသည်ကို တရားခံက ငြင်းဆိုမှုသာ ကောက်ချက်အဖြစ် ပေါ်ပေါက်လာမည်ဖြစ်သည်။ တရားလို၏ စွပ်စွဲချက်ကို တရားခံက ငြင်းဆိုခြင်း မပြုက ထိခုပ်စွဲချက်နှင့်ပတ်သက်၍၊ ကောက်ချက်မ ဖြစ်စေနိုင်တော့ပေ။

အိမ်ရှင် အိမ်ငှါးဆက်သွယ်မှုရှိကြောင်း ဝန်ခံသည့် အမှုမျိုးတွင် ပိုင်ဆိုင်ခွင့် ပြဿနာကို စိစစ်ရန်မလိုပေ။

လ ၁၅ အဆိုလွှာနှင့် ထုချေလွှာများအရဆိုလျှင်၊ လျှောက်ထားသူ တင်ပြတောင်းဆိုထားသည့် (၁) တရားလိုသည်၊ အခင်းဖြစ် ဥပစာ၏ ပိုင်ဆိုင်သူတယောက် ဟုတ် မဟုတ်၊

* ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ တရားမပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၅။
† ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၄၉၅ တွင် ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၂၀ ရက်နေ့စွဲဖြင့်၊ ရန်ကုန်မြို့တော်၊ တရားရုံး၊ စာတုတ္ထတရားသူကြီးရုံးတော်၏ ချမှတ်သော အမိန့်ကို ပြင်ဆင်မှု။

၁၉၆၆

မစ္စတာ ဂျေဘီ၊
အိုက်(၆)
နှင့်
မစိန်စိန်။

(၂) တရားခံသည် တရားလို၏ပိုင်ဆိုင်ခွင့်ကို ငြင်းဆိုခြင်းမှပိတ်ပင်ပြီးဖြစ်ပါသလားဆိုသည့် ကောက်ချက်များမှာ အမှုအားမှန်ကန်စွာ ဆုံးဖြတ်ရာ၌လိုအပ်သည့် ကောက်ချက်များဖြစ်သည်ဟု မဆိုနိုင်ချေ။
ပြင်ဆင်ရန် လျှောက်ထားသူအတွက် ။ ။ ပစ္စတာ အမ်၊ အေ၊ ဆူးဘန်း။

ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထား ခံရသူအတွက် ။ ။ ဦးတင်စိုး။

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေ ။ ။ လျှောက်ထားခံရသူက လျှောက်ထားသူအပေါ် ရန်ကုန်မြို့ မြေနီကုန်း ဘားကရာလမ်း အိမ်အမှတ် ၂၅၇ မှ ထွက်ခွာသွားရန် ရန်ကုန်မြို့ တရားမရုံးတွင် ၁၉၆၀ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လလဆန်း ၁၅ ရက်နေ့တွင် ငြင်းဆိုကြပြီးနောက် အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၂ (၁) (က) နှင့် (င) အရ တရားစွဲဆိုရာ၊ လျှောက်ထားသူက ထုချေလွှာတင်သွင်းသဖြင့် ပညာရှိ စတုတ္ထတရားသူကြီးသည် အဆိုနှင့် ထုချေလွှာများအပေါ် မူတည်လျက်၊ ကောက်ချက်သုံးခု ထုတ်ခဲ့၏။ လျှောက်ထားသူက နောက်ထပ် ကောက်ချက်နှစ်ခုထုတ်ပေးရန် လျှောက်ထားရာ ပညာရှိတရားသူကြီးက နောက်ထပ် အဆိုပြုလာသည့် ကောက်ချက်များမှာ အမှုစစ်ဆေးရာတွင် လိုအပ်သည့် ကောက်ချက်များမဟုတ်၍ ထုတ်ပေးရန်မလိုဟု အဆုံးအဖြတ်ပြုခဲ့၏။ ထိုအဆုံးအဖြတ်ကို လျှောက်ထားသူက မကျေနပ်သဖြင့် ဤပြင်ဆင်မှု တင်သွင်းလာခြင်းဖြစ်သည်။

တရားမမှုများတွင် တရားရုံးအနေဖြင့် လျော်ကန်သင့်မြတ်သည့် ကောက်ချက် များထုတ်ပေးရန် အလွန်ပင် အရေးကြီးသည်ဆိုခြင်းမှာ မငြင်းနိုင်ပေ။ နှစ်ဘက်အမှုသည်တို့ အနေဖြင့် ကောက်ချက်များနှင့် ပတ်သက်သော သက်သေ အထောက်အထားများသာ တင်ပြကြရပေမည်။ တရားရုံး အနေနှင့်လည်း ကောက်ချက်များအပေါ် မူတည်၍ အမှုကို အနိုင်အရှုံး ဆုံးဖြတ်ရမည်ဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်ရာ အမှုတစ်ခု၏ မှန်ကန်သောအဆုံးအဖြတ်ပြုရာ၌ ကောက်ချက်သည် အရေးပါ အရာရောက်ကြောင်း ယုံမှားဘွယ်မရှိနိုင်ပေ။ ယင်းသို့အမှုအတွက် အရေးကြီးသည့် ကောက်ချက်ကို ထုတ်နုတ်ရာ၌ တရားလို၏ အဆိုလွှာနှင့် တရားခံ၏ ထုချေလွှာတို့အပေါ် မှီငြမ်း၍ ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်သည်။ တရားလိုက စွပ်စွဲ လာသည်ကို တရားခံက ငြင်းဆိုမှသာ ကောက်ချက်အဖြစ် ပေါ်ပေါက်လာမည်ဖြစ်သည်။ တရားလို၏ စွပ်စွဲချက်ကို တရားခံက ငြင်းဆိုခြင်းမပြုက ထိုစွပ်စွဲချက်နှင့် ပတ်သက်၍ ကောက်ချက် မဖြစ်လာနိုင်တော့ပေ။

အထက်ပါမူကို စိတ်ဝယ်ထားလျက်၊ ယခုအမှုတွင် လျှောက်ထားသူ တောင်းဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း နောက်ထပ် ကောက်ချက်များ ထုတ်ပေးရန် အကြောင်းရှိမရှိ ဆို သော အချက်ကို ဆန်းစစ်ရပေမည်။ လျှောက်ထားခံရသူက ၎င်း၏ အဆိုလွှာအပိုဒ် ၁၊ ၂ နှင့် ၃ တို့တွင် ၎င်းသည် အခင်းဖြစ် ဥပစာ၏ အိမ်ရှင်ဖြစ်ကြောင်း ထိုဥပစာ၏အရေ

မစ္စတာ ဂျေ၊ဘီ
ဆိုက်(၆)
နှင့်
မဝိန်ဝိန်။

ခန်း ၂ ခန်းကို လျှောက်ထားသူအားတလလျှင်ငှါးရမ်းခ ၅၀ ဖြင့်ငှါးရမ်းထားကြောင်း။
လျှောက်ထားသူသည် ငှါးရမ်းခ ၃၁ လအတွက် ပေးရန် ပျက်ကွက်ခဲ့ကြောင်း
စွပ်စွဲခဲ့၏။ ထိုစွပ်စွဲချက်နှင့် ပတ်သက်၍ လျှောက်ထားသူက ၎င်း၏ ထုချေလွှာ အပိုဒ်
၁ တွင် လျှောက်ထား ခံရသူသည် အခင်းဖြစ်ဥပစာကို မည်ကဲ့သို့ ပိုင်ဆိုင်လာသည်ကို
မသိကြောင်း၊ လျှောက်ထား ခံရသူက ငှါးရမ်းခ တလ ၁၀၀ တောင်းဆိုသဖြင့်
သက်ဆိုင်ရာဒေသစိတ် လုံခြုံရေးနှင့် အုပ်ချုပ်မှု ကော်မတီ၏ ဖြန့်ဖြေညွှန်ကြားချက်
အရ၊ ငှါးရမ်းခတလ ၅၀ ကို ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလကစ၍ ပေးခဲ့ကြောင်းချေပထား
သည်ကို တွေ့ရ၏။

လျှောက်ထားသူ၏ ချေပချက်တွင် အခင်းဖြစ် ဥပစာကို တလလျှင် ငှါးရမ်းခ ၅၀
နှုန်းဖြင့် ငှါးရမ်းထားသည် ဆိုခြင်းကို အတိအလင်း ငြင်းဆိုထားခြင်း မရှိချေ။
ထိုကဲ့သို့ ငြင်းဆိုထားခြင်း မရှိသည့်အတွက် လျှောက်ထားသူသည် လျှောက်ထား
ခံရသူ၏ အိမ်ငှါးတယောက် ဖြစ်သည်ဟု ဝန်ခံရာ ကျရောက်နေ၏။ အိမ်ရှင်အိမ်ငှါး
ဆက်သွယ်မှုရှိကြောင်း ဝန်ခံသည့် အမှုမျိုးတွင် ပိုင်ဆိုင်ခွင့် ပြဿနာကို စိစစ်ရန်
မလိုပေ။

လက်ရှိအဆိုလွှာနှင့် ထုချေလွှာများ အရဆိုလျှင် လျှောက်ထားသူ တင်ပြတောင်း
ဆိုထားသည့် (၁)တရားလိုသည် အခင်းဖြစ်ဥပစာ၏ ပိုင်ဆိုင်သူတယောက် ဟုတ်
မဟုတ်နှင့် (၂)တရားခံသည် တရားလို၏ ပိုင်ဆိုင်ခွင့်ကို ငြင်းဆိုခြင်းမှ ပိတ်ပင်ပြီး
ဖြစ်ပါသလားဆိုသည့် ကောက်ချက်များမှာ အမှုအား မှန်ကန်စွာ ဆုံးဖြတ်ရာ၌
လိုအပ်သည့် ကောက်ချက်များ ဖြစ်သည်ဟု မဆိုနိုင်ချေ။ သို့ဖြစ်ရာ ပညာရှိ
အောက်ရုံး တရားသူကြီးသည် လျှောက်ထားသူ တောင်းဆိုသည့်အတိုင်း နောက်ထပ်
ကောက်ချက်များ ထုတ်ပေးရန် ငြင်းဆိုခဲ့ခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ ၎င်း၏ပြုမှု ဆောင်ရွက်
ချက်မှာ တရားဥပဒေအရ ချွတ်ချော်မှားယွင်းသည်ဟု မဆိုနိုင်ချေ။

ထို့ကြောင့် ဤပြင်ဆင်လွှာကို တရားစရိတ်နှင့်တကွ ပလပ်လိုက်သည်။ ရွှေနေ
စရိတ်ငွေ ၃၄° သတ်မှတ်လိုက်သည်။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

အထူးရာဇဝတ်ရုံးအယူခံမှု

† ၁၉၆၆

ဩဂုတ်လ
၃၀ ရက်။

တရားသူကြီးချုပ် ဒေါက်တာမောင်မောင်နှင့် တရားသူကြီးဦးသက်ပေ ရှေ့တွင်

မောင်ချစ်လှ ပါ ၆၊ ထောင်ကျအကျဉ်းသားများ၊ စံပြအချုပ်ထောင်၊
မန္တလေးမြို့ (အယူခံတရားလိုများ)

နှင့်

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ တော်လှန်ရေးအစိုးရ (အယူခံတရားခံ) *

ပြည်ထောင်စု တရားစီရင်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၆—ရာဇဝတ်မှုများတွင် သက်သေများ စွပ်စွဲ
သူနှင့်ဆွေမျိုးတော်စပ်ခြင်း—ယုံကြည်သင့်မသင့်ဆိုသော ပြဿနာ—အချက်အလက်များ
အပေါ် မူတည်၍ အဆုံးအဖြတ် ပြုရခြင်း—ဖြစ်ပေ။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ရာဇဝတ်မှုများတွင် သက်သေများသည် စွပ်စွဲသူနှင့် ဆွေမျိုးတော်စပ်
သည့်အကြောင်းကြောင့်၊ သက်သေတို့၏ ထွက်ချက်ကို လက်မခံရဆိုသော တားမြစ်သည့် ဥပဒေ
မရှိချေ။ သက်သေ တဦးဦးအား ယုံကြည်သင့်မသင့် ဆိုသော ပြဿနာနှင့် ပတ်သက်၍ ထိုသက်
သေသည် အမှုဖြစ်ပွားမှုကို တွေ့မြင်နိုင်ရန် အကြောင်းရှိမရှိ၊ ကုန်ထောင့်လိမ်လည်၍ ထွက်ဆို
ရန် အကြောင်းရှိမရှိ၊ ၎င်း၏ ထွက်ချက်သည် အမှုဖြစ် အကြောင်းခြင်းရာများနှင့် ဆီလျော်
အပ်စပ်ခြင်း ရှိ မရှိ ဆိုသည့် အချက်အလက်များ အပေါ် မူတည်၍၊ အဆုံးအဖြတ် ပြုရမည်ဖြစ်
သည်။

အယူခံတရားလိုတို့သည်၊ မင်းမဲ့တိုင်းပြည်ပမာ နိုင်ငံထက် စီးနင်း ပြုကျင့်ခဲ့ကြသည့်အပြင်၊
ယဉ်ကျေးသောလူသားတို့ စောင့်ထိန်းအပ်သည့် လူ့ကျင့်ဝတ်ကိုလည်း ပေါက်ဖျက်ခဲ့ကြ၍၊ ၎င်း
တို့အပေါ် အောက်အယူခံရုံးမှ ချမှတ်ခဲ့သော အပြစ်ဒဏ်တို့ကို သက်ညှာရန် အကြောင်း မရှိ
ပေ။

အယူခံတရားလိုအတွက်။ ။ဦးတင်။

အယူခံတရားခံအတွက်။ ။အစိုးရရှေ့နေကြီး ဦးတိုးမောင်။

* ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ အထူးရာဇဝတ်အယူခံမှုအမှတ် ၂။

† ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်အယူခံမှုအမှတ် ၅၂ တွင် ချမှတ်သော ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ
၇ ရက်နေ့စွဲပါ၊ မန္တလေးမြို့၊ တရားရုံးချုပ်၊ တရားသူကြီး၏ အမိန့်ကို အယူခံဝင်မှု။

တရားသူကြီး ဦးသက်ဇေ။ ။စစ်ကိုင်းခရိုင်၊ မြင်းမူမြို့ ပဌမရာဘက် ရာဇဝတ်
 တရားသူကြီးရုံး၏ ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၃၁ တွင်အယူခံတရားလိုတို့အား၊
 ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၃၆၆(၁)/၁၁၄ အရ တရားစွဲဆိုရာ၊ ပညာရှိ ရာဘက်ရာဇဝတ် တရား
 သူကြီးသည်၊ သက်သေများကို ကြားနာစစ်ဆေးပြီးနောက်၊ အယူခံတရားလိုတို့အား
 တရားသေ လွှတ်ခဲ့၏။ ထိုသို့တရားသေလွှတ်သော အမိန့်ကို အစိုးရက မကျေနပ်သဖြင့်
 ရာဇဝတ် ကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၄၁၇ အရ၊ အယူခံဝင်ရာ၊ မန္တလေးမြို့ ရုံးတိုင်တရားရုံးချုပ်၏
 ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်အယူခံမှုအမှတ် ၅၂ တွင် မူလရုံးမှ တရားသေလွှတ်သော
 အမိန့်ကိုပယ်ဖျက်ကာ၊ အယူခံတရားလို မောင်ချစ်လှအား၊ ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၃၆၆(၁)
 အရ၊ အလုပ်နှင့် ထောင်ဒဏ် ၇ နှစ်၊ ကျန်အယူခံ တရားလိုတို့အပေါ် ရာဇသတ်ပုဒ်မ
 ၃၆၆(၁)/၁၁၄ အရ၊ အလုပ်နှင့် ထောင်ဒဏ် ၄ နှစ်စီ အသီးသီးကျခံစေရန် အမိန့်
 ချမှတ်လိုက်လေသည်။ ယင်းအမိန့်ကို အယူခံတရားလိုတို့က မကျေနပ်ကြသဖြင့် ပြည်
 ထောင်စု တရားစီရင်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၆ အရ၊ ဤအထူးအယူခံမှုကို တင်သွင်းလာ
 ခြင်းဖြစ်သည်။

၁၉၆၆
 မောင်ချစ်လှ
 ပါ ၆၊
 ထောင်ကျ အ
 ကျဉ်းသားများ၊
 စံပြအချွပ်
 ထောင်၊
 မန္တလေးမြို့
 နှင့်
 ပြည်ထောင်စု
 ပြန်မာနိုင်ငံ
 တော်လှန်ရေး
 အစိုးရ။

တရားခံတဦးအား၊ တရားသေလွှတ်သည့် အမိန့်ကို မကျေနပ်၍ အယူခံဝင်သော
 အမှုများတွင်၊ လိုက်နာကျင့်သုံးရမည့်မှုကို မောင်ထွန်းမြင့် နှင့် ပြည်ထောင်စု(၁) တို့
 အမှု၌ အောက်ပါ အတိုင်းချမှတ်ထားပြီး ဖြစ်သည်။

“ တရားခံ တဦးအား တရားသေလွှတ်သည့် အမိန့်ကို ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ပုဒ်မ
 ၄၁၇ အရ၊ အယူခံဝင်သောအခါ တရားခံတဦးအား အပြစ်ပေးသဖြင့်၊ ရာဇဝတ်
 ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၄၂၃ အရ၊ အယူခံဝင်သည့် အမှုနည်းတူ၊ အယူခံရုံးသည် သက်သေ
 ထွက်ချက်များကို ပြန်လည်သုံးသပ်ကာ အမိန့်ချမှတ်နိုင်သော အာဏာရှိသည်
 ဆိုခြင်းကို စောဒကမတက်နိုင်ပေ။ သို့ရာတွင် ယင်းသို့ သက်သေထွက်ချက်များကို
 ပြန်လည်သုံးသပ်ပြီး အမိန့်ချမှတ်ရာ၌၊ သက်သေတို့အား ယုံထိုက် မယုံထိုက်
 ဆိုသော ကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ အောက်ရုံး တရားသူကြီး၏ ထင်မြင်ချက်၊ အပြစ်
 ရှိကြောင်း ထင်ရှားအောင် မပြသနိုင်သရွေ့၊ တရားခံသည် အပြစ်မရှိ ဟု တောက်
 ယူရမည့် ကနဦးယူဆချက်မှာ တရားသေလွှတ်သည့် အမိန့်က ပိုမိုခိုင်လုံနေစေ
 သည်ဆိုခြင်း၊ သံသယအကျိုးကို တရားခံက ခံစားခွင့်ရှိခြင်းနှင့် သက်သေများ
 အား ကိုယ်တိုင်တွေ့မြင်ခဲ့ရသည့် အောက်ရုံးတရားသူကြီး၏ အကြောင်းခြင်းရာ
 ဆုံးဖြတ်ချက်ကို အယူခံရုံးအနေနှင့် လွယ်လင့်တကူ ပယ်ဖျက်ခြင်းမပြုရဆိုသော
 အချက်ကြီး လေးချက်ကို မျက်ခြေမပြတ်သင့်ပေ။ တနည်းဆိုသော် သက်သေ
 ထွက်ချက်များကို ပြန်လည်သုံးသပ်ရာ၌၊ အယူခံရုံးသည် မူလရုံးနှင့် သဘော

(၁) တရားရုံးချုပ်၏ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်အထူးအယူခံမှုအမှတ် ၂။

၁၉၆၆
မောင်ချစ်လှ
ပါ ၆၊
ထောင်ကျ အ
ကျွမ်းသားများ၊
စံပြအချုပ်
ထောင်၊
မန္တလေးမြို့
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ
တော်လှန်ရေး
အစိုးရ။

ကဲ့လဲ့ခုံမျှဖြင့် မူလရုံး၏အမိန့်ကို ယယ်ဖျက်ရန် အကြောင်း မလုံလောက်ပေ။
ဝင်ရောက် စွက်ဖက်ရန် လုံလောက်သော အကြောင်းရှိရန် လိုပေသည်။ မည်
သည့်အတွက် ဝင်ရောက်စွက်ဖက်ရကြောင်း ဖော်ပြရန်လည်း လိုပေသည်။”
သို့ဖြစ်ရာ အယူခံတရားလိုတို့အား တရားသေလွတ်သည့် အမိန့်ကို ယယ်ဖျက်ခဲ့သော
အောက်အယူခံရုံး၏ ဆုံးဖြတ်ချက်မှာ အဆိုပါမူနှင့် ကိုက်ညီခြင်း ရှိ မရှိဆိုခြင်းကို
ဝေဖန်ဆန်းစစ်ရန် လိုပေသည်။

အမှု ဖြစ်ပွားပုံ အကြောင်းခြင်းရာများကို အောက်ရုံးများက အသေးစိတ် ဖော်ပြ
ထားကြပြီးဖြစ်၍၊ ကျွန်ုပ်တို့အနေဖြင့် လိုရင်းကိုသာ ဖော်ပြချန်လိုပေသည်။

လွန်ခဲ့သည့် ၁၃၂၅ ခုနှစ်၊ တပို့တွဲလဆုတ် ၃ ရက် (၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၁၅ ရက်နေ့)
ရက်နေ့) စစ်ကိုင်းခရိုင်၊ မြောင်မြို့နယ်၊ ရသေ့ရွာနေ မောင်ကြည်မောင် (လိပ်-၁)နှင့်
၎င်း၏နှစ်မ မစု (လိပ်-၃)တို့သည်၊ သာဒွန်းရွာသို့ ပဲ့ကြည့်ရန် သွားကြသည်။
ထိုနေ့၌ ပဲ့မကဖြစ်ဘဲ လဆုတ် ၄ ရက်နှင့် ၅ ရက်နေ့များတွင် ကပြမည်ဟုသိရသဖြင့်
မောင်ကြည်မောင်သည် မစုအား မကြင် (လိပ်-၄)၏အိမ်၌ ထားခဲ့ပြီး ရွာသို့ ပြန်သွား
သည်။ လဆုတ် ၆ ရက်နေ့တွင် လာခေါ်မည်ဟု နှစ်မဖြစ်သူအား မှာထားခဲ့သည်။

လဆုတ် ၆ ရက်နေ့ ညနေ ၃ နာရီခန့်အချိန်တွင် မစုသည် မကြင်၏ အိမ်ပေါ်၌ အိပ်
နေသည်။ အိမ်အောက်၌ မကြင်နှင့် ၎င်း၏ထူမ မမြကြင် (လိပ်-၅) တို့အတူ ရှိနေ
ကြသည်။ ထိုအချိန်တွင် အယူခံတရားလို မောင်တင်ဦး၊ မောင်သုဇယ့်နှင့် မောင်
ကျော်ရှိန်တို့သည် မကြင်၏အိမ်အောက်သို့ ရောက်လာကြသည်။ မောင်တင်ဦးသည်
ခါးကြားမှ ခါးမျှောင်ကိုထုတ်၍ ၎င်း၏တဝမ်းကွဲနှစ်မ မစုကို စကားပြောလိုသည်
ထုတ်ပေးပါဟုပြောသည်။ ထိုစဉ်က မောင်တင်ဦးမှာ အရက်မူးနေပုံရသည်။ မကြင်က
ထုတ်မပေးနိုင်ကြောင်း ပြောသဖြင့် မောင်တင်ဦးသည် အိမ်ပေါ်သို့ တက်ရန် ဟန်
တပြင်ပြင်လုပ်သည်။

ထိုကဲ့သို့ အကြောင်းခြင်းရာများကို အိမ်ပေါ် ကြမ်းပေါက်မှ ချောင်းကြည့်နေသည့်
မစုက တွေ့မြင်ရသဖြင့် ကြောက်ရွံ့ကာ၊ မကြင်အိမ်အနီးရှိ မအေး၏ အိမ်သို့
ထွက်ပြေးပြီး၊မအေးအိမ်အောက်ထပ်ရှိ ခုံတန်းလျားပေါ်တွင် သွားထိုင်နေသည်။ယင်း
သို့ မစုဆင်းပြေးသွားသည်ကို တွေ့မြင်သဖြင့် မောင်တင်ဦး၊မောင်ကျော်ရှိန်နှင့် မောင်
သုဇယ့်တို့က အတင်းလိုက်ဆွဲမှတ်ဟု ပြောဆိုကာ မစု၏ နောက်သို့ လိုက်သွားကြသည်။
မကြင်နှင့် မမြကြင်တို့ကလည်း မစုအား အတင်းဆွဲသွားမည်ကို စိုးရိမ်၍ မစုထိုင်သော
တန်းလျားပေါ်၌ မစုအား တဖက်တချက်ညှပ်ကာ ထိုင်နေကြသည်။ ထိုအချိန်တွင်
လက်ခေါက်မှုတ်သံ ကြားလိုက်ရပြီးနောက်၊ အယူခံတရားလို မောင်ချစ်လှနှင့် မောင်

ကျော်စိန်တို့ ရောက်လာကာ၊ မစုအား ၎င်းတို့အားလုံး ဝိုင်း၍ဆွဲကြသည်။ မကြင်နှင့် မမြကြင်တို့က မစုအား မဆွဲနိုင်အောင် ဝိုင်း၍ဖက်ထားကြသည်။ ကျောင်းမှ ပြန်လာ သည့် မောင်သန်းထွန်း (လီပြ-၆)ကလည်း မိခင်ဖြစ်သူ မကြင်ဘက်မှ မစုအား ဝင်ဆွဲ သည်။ သို့ရာတွင် အင်အားခြင်းမမျှသဖြင့် မစုသည် အယူခံတရားလိုတို့၏ နောက်သို့ ပါသွားသည်။ မစုက အော်ဟစ်ပြီး ရုန်းကန်သော်လည်း မရချေ။

အယူခံတရားလိုတို့သည် မစုအား ဝင်းဝဋ်ရပ်ထားသော လှည်းဆီသို့ ဆွဲခေါ်သွား ကြသည်။ လှည်းပေါ်တွင် အယူခံတရားလို မောင်ချင်လွန်း ရှိနေပြီး ၎င်းက မစုအား လှည်းပေါ်သို့ ဆွဲတင်သည်။ ကျန်အယူခံတရားလိုများက မစုအား အတင်းတုန်း၍ တင်ကြသဖြင့် လှည်းပေါ်သို့ မစုရောက်သွားသည်။ မစု လှည်းပေါ်သို့ ရောက်သည်နှင့် တပြိုင်နက်၊ လှည်းကို ဒုံးစိုင်း၍ ရွာ၏မြောက်ဘက်သို့ မောင်းသွားသည်။ မစုသည် ကယ်ပါ ယူပါ တစာစာဖြင့် ငိုကြွေးအော်ဟစ်လျက် ပါသွားသည်။

မောင်သန်းထွန်းသည်၊ မစုအား အယူခံတရားလိုတို့က အတင်းဝိုင်းဆွဲနေကြစဉ် ဦးထွန်းဆင့် (လီပြ-၇)ထံသို့ ပြေးကာ၊ အကျိုးအကြောင်း တိုင်ပြောသဖြင့် ဦးထွန်းဆင့် သည် မောင်ကံအေး (လီပြ-၈)အပြင်၊ အခြားရွာသား ၁၅ ယောက်တို့နှင့်အတူ မစု အား ခိုးပြေးသည့် လှည်းနောက်သို့ ဝိုင်းလိုက်ကြသည်။ လှည်းပေါ်မှ အယူခံတရားလို တို့က မဆိုင်သူ မကပ်နှင့်ဟုပြောဆိုကာ၊ ဒါးများကို ပြသဖြင့် ရွာသားများသည် ဆက်၍ မလိုက်ကြတော့ဘဲ ပြန်လာကြသည်။

ထိုကဲ့သို့ မစုအား အယူခံတရားလိုတို့က ဆွဲခေါ်သွားကြပြီးနောက် ချက်ခြင်းပင် မကြင်သည် သာဒွန်းရွာသူကြီး ဦးကျော်စိန် (လီပြ-၉)ထံသို့ သွားရောက်ကာ၊ အကျိုးအကြောင်း တိုင်ပြောသည်။ ဦးကျော်စိန်က မကြင်၏ တိုင်ကြားချက်ကို သက်သေခံ (စ)တွင် ရေးသားထားလိုက်သည်။ မကြင်သည် တူမဖြစ်သူ မမြကြင် အား၊ ရသစ်ရွာရှိ မောင်ကြည်မောင်အား အကြောင်းကြားရန် လွှတ်လိုက်သည်။ သို့ရာတွင် ထိုအချိန်၌ မောင်ကြည်မောင်သည် ရွာမှထွက်လာပြီဖြစ်၍၊ မမြကြင်နှင့် မတွေ့ လိုက်ရဘဲ သာဒွန်းရွာသို့ နေဝင်ရိသရောအချိန်၌ ရောက်သွားသည်။ မကြင်က ၎င်း အား အကျိုးအကြောင်းကို ဆီးပြောသဖြင့် ရသစ်ရွာသို့ ညတွင်းချင်းပင် လှည်းနှင့် ပြန်လာသည်။ ရွာသို့မရောက်မီ နဂါးပေါက် ရဲတင်းစခန်းသို့ ဝင်ရောက်တိုင်တန်းခဲ့ သည်။ သို့ရာတွင် ၎င်း၏ တိုင်တန်းချက်ကို ရေးမှတ်ထားခဲ့ဟန် မတူပေ။

အယူခံတရားလိုတို့သည် မစုအား ပေါက်တောချောင်ရွာသို့ ခေါ်သွားကြသည်။ နေ့အချိန်တွင် မစုအား တောထဲတွင်ထားပြီး၊ ညအချိန်မှ သာ ရွာသို့ပြန်ခေါ်လာ သည်။ ထိုကဲ့သို့ ပေါက်တောချောင်ရွာတွင် နေရသည့် နေ့နှင့်ညအချိန်များတွင် မစုအား အယူခံတရားလို မောင်ချစ်လှက သားမယားအဖြစ် ပေါင်းသင်းခဲ့သည်။

၁၉၆၆
မောင်ချစ်လှ
ပါ ၆၊
ထောင်လှ အ
ကျဉ်းသားများ၊
စံပြအချုပ်
ထောင်၊
မန္တလေးမြို့
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ
တော်လှန်ရေး
အဖွဲ့များ

၁၉၆၆
 မောင်ချစ်လှ
 ပါ ၆၊
 ထောင်ကျ အ
 ကျဉ်းသာယာမှု
 စံပြအချုပ်
 ထောင်၊
 မန္တလေးရှိ
 နှင့်
 ပြည်ထောင်စု
 မြန်မာနိုင်ငံ
 တော်လှန်ရေး
 အစိုးရ။

ထို့နောက် အယူခံတရားလို မောင်ချစ်လှနှင့် မောင်ကျော်ရှိန်တို့၏ ခိုင်းစေချက်အရ၊ တပို့တွဲလဆုတ် ၇ ရက်နေ့၌ မစုသည်။ ပေါက်တောချောင်ရွာနေ ဦးအိုးခင် (ခံပြ-၇) နှင့် ဦးတင် (ခံပြ-၈) တို့ရွှေတွင် မောင်ချစ်လှ၏ နောက်သို့ မိမိအလိုအတိုင်း လိုက်လာကြောင်း လက်မှတ်ရေးထိုးလိုက်ရသည်။ အလားတူပင် လဆုတ် ၁၂ ရက်နေ့၌ သောင်ကြီးရွာသူကြီး ဦးဘတုပ် (ခံပြ-၄) ရွှေတွင် လက်မှတ်ထိုးခဲ့ရ၏။ ထိုကဲ့သို့ လက်မှတ် ထိုးလိုက်ရပြီးနောက်၊ မြောင်ရဲတပ်စခန်းသို့ မစုအား ခေါ်သွားသည်။ ရဲစခန်း ရောက်ကာလ၊ မစုက ရဲအရာရှိအား မချစ်ကြိုက် မနှစ်သက်ဘဲ အတင်းအဓမ္မ ဆွဲခေါ်၍ လိုက်လာရကြောင်း တိုင်တန်းသဖြင့်၊ အယူခံတရားလိုတို့အား ဘမ်းဆီးကာ၊ ရုံးတင် တရားစွဲဆိုခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

အယူခံတရားလို မောင်ချစ်လှက၊ မိမိသည် မစုနှင့် ချစ်ကြိုက်နေသည့်အလျောက်၊ မစုက ချိန်းဆိုထားသည့်အတိုင်း သာဒွန်းရွာသို့ သွားရောက် ခိုးယူခြင်းသာ ဖြစ်ကြောင်း ထုချေပြီး၊ ကျန်အယူခံတရားလိုတို့ကမူ မောင်ချစ်လှခေါ်၍ လိုက်သွားရကြောင်း တင်ပြလာကြသည်။ မူလဗညာရှိ တရားသူကြီးက ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၃ ရက်နေ့၌ အခင်းဖြစ်ပွားသော်လည်း၊ ဗဌမသတင်းချက်ကို ၁၉၆၄ ခု၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၇ ရက်တွင်သာ တိုင်တန်းခဲ့သဖြင့် လုပ်ကြံ တိုင်တန်းချက် ဖြစ်သည်ဟု၎င်း၊ မစုသည် မကြင်၏ အိမ်ပေါ်တွင် တံခါးပိတ်၍ အော်ဟစ် အကူအညီ တောင်းပါက အယူခံတရားလိုတို့၏ နောက်သို့ ပါသွားရန် အကြောင်းမရှိပါဘဲလျက် မအေး၏ အိမ်အောက်သို့ ဆင်းပြီးသွားခြင်းမှာ ကိုယ်ရောင်ပြသည့် သဘော သက်ရောက်နေသည်ဟု၎င်း၊ မစုအား အယူခံတရားလိုတို့က အတင်းအဓမ္မ ဆွဲခေါ်သွားသည်ဆိုသော စွပ်စွဲချက်နှင့်ပတ်သက်၍၊ လွတ်လပ်သည့် သက်သေဖြစ်သော မအေးအား မစစ်ဆေးဘဲ၊ မစုနှင့် ဆွေမျိုးတော်စပ်သူတို့ကိုသာ စစ်ဆေးခဲ့သဖြင့် သံသယဖြစ်စရာ အကြောင်း ပေါ်ပေါက်နေသည်ဟု၎င်း၊ မစုသည် ပေါက်တောချောင်ရွာမှ သူကြီးများနှင့် သောင်ကြီး ရွာသူကြီး၏ရွှေ၌ အယူခံတရားလို မောင်ချစ်လှအား၊ ချစ်ကြိုက်၍ လိုက်လာသည်ဟု ဝန်ခံခဲ့၍၊ အတင်းအဓမ္မ ဆွဲလာသည်ဆိုသော စွပ်စွဲချက်မှာ ဒို့ဟု ဖြစ်စရာအကြောင်း ရှိသည်ဟု၎င်း ကောက်ယူကာ၊ အယူခံတရားလိုတို့အား တရားသေ လွှတ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

၁၉၆၄ ခု၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၃ ရက်နေ့ညနေတွင် အခင်းဖြစ်ပွားခဲ့ပြီး၊ မဖု၏အစ်ကို မောင်ကြည်မောင်က ၁၉၆၄ ခု၊ ဖေဖော်ဝါရီ ၁ ၇ ရက်နေ့၌သာ မြောင်ရဲတပ်စခန်းတွင် တိုင်ချက်ပေးခဲ့သည်မှာ မှန်၏။ သို့ရာတွင် မောင်ကြည်မောင်သည်၊ အခင်းဖြစ်နေညကပင် နဂါးပေါက် ရဲကင်းစခန်း၌ တိုင်တန်းခဲ့ကြောင်း ထွက်ဆိုချက်ရှိနေသည်။ အမှန်အားဖြင့်ဆိုလျှင် မောင်ကြည်မောင်သည်၊ အခင်းဖြစ်ပွားစဉ်က သာဒွန်းရွာ၌

မရှိချေ။ မည်သို့မည်ပုံဖြစ်ပေါ်သည်ကို မကြင်က ဆီးပြော၍သာ သိရှိခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ အခင်းဖြစ်ပွားရာ၌ ရှိနေသည့် မကြင်က မစုအား အယူခံတရားလိုတို့က ဆွဲခေါ်သွားကြပြီးနောက်၊ သာဒွန်းရွာသူကြီး ဦးကျော်စိန်အား ချက်ခြင်း သွားရောက်တိုင်တန်းခဲ့သဖြင့် တိုင်ချက် (သက်သေခံစ)ကို ရေးသားထားခဲ့သည်။ ထိုတိုင်ချက်တွင် မစုအား အယူခံတရားလိုတို့က အတင်းအဓမ္မ ဆွဲခေါ်သွားကြကြောင်း ပေါ်ပြထားရာ မကြင်အနေဖြင့် အချိန်ယူစဉ်းစား၍ လုပ်ကြံတိုင်တန်းခဲ့ခြင်း မဟုတ်ကြောင်း ထင်ရှားသည်။

ထို့ပြင် မစုအား အယူခံ တရားလိုတို့က အတင်းအဓမ္မဆွဲကာ လှည်းပေါ်တင်၍ ခေါ်သွားကြသည်ဆိုသော စွပ်စွဲခဲ့သည့် မကြင်၊ မမြကြင်နှင့် မောင်သန်းထွန်းတို့၏ ထွက်ချက်များကို သာဒွန်းရွာသား ဦးထွန်းဆင့်နှင့် မောင်ကံအေးတို့က ထောက်ခံထွက်ဆိုထားသည်ကို သတိချပ်ရပေမည်။ ဦးထွန်းဆင့်က လှည်းပေါ်တွင် ပါသွားသော ကလေးမသည်၊ ၎င်းမည်သည့်နည်းနှင့်မျှ မကြိုက်နှိုင်းကြောင်းနှင့် ကယ်ကြပါရန် တစာစာ အော်ဟစ်သွားကြောင်း ထွက်ဆိုသွားရာ၊ မစုသည် ခိုးရာလိုက်ပြေးရန် ချိန်းဆိုထားသည့် မိန်းမလေးတဦးဖြစ်သည် ဆိုသော မူလရုံး၏ ထင်မြင်ချက်မှာ စိတ်ကူးယဉ်ထင်မြင်ချက်သာဖြစ်ကြောင်း ယုံမှားဘွယ်မရှိ။ သို့ဖြစ်ရာ မစုအား လိုက်ရှာရသောကြောင့် မောင်ကြည့်မောင်အနေဖြင့် ရဲတပ်စခန်း၌ တိုင်ရန် နောက်ကျသွားရသည် ဆိုသောအကြောင်းကြောင့်၊ မစုအား အယူခံ တရားလိုတို့ အတင်းဆွဲခေါ်သည် ဆိုသော စွပ်စွဲချက်အား လက်မခံခဲ့သည့် မူလရုံးပညာရှိတရားသူကြီး၏ ယူဆချက်သည် မှားယွင်း ချွတ်ချော်နေကြောင်း ထင်ရှားသည်။

ထို့နောက်၊ မူလရုံး ပညာရှိတရားသူကြီးက၊ လွတ်လပ်သည့် သက်သေဖြစ်သော မအေးအား သက်သေအဖြစ် မစစ်ဆေးဘဲ၊ ဆွေမျိုးများဖြစ်ကြသည့် မကြင်၊ မမြကြင်နှင့် မောင်သန်းထွန်း တို့ကိုသာ စစ်ဆေးခဲ့သဖြင့် ၎င်းတို့၏ ထွက်ချက်များမှာ ဒွိဟ ဖြစ်ရာ အကြောင်းရှိနေသည်ဟု ဝေဖန်ထားသည်။ ယခုအမှုတွင် မျက်မြင်သက်သေအဖြစ် မကြင်၊ မမြကြင်၊ မောင်သန်းထွန်းနှင့် မအေးတို့ လေးယောက်ရှိနေသည်။ တရားလိုအစိုးရဘက်မှ သုံးဦးကို စစ်ဆေးပြီးနောက် သက်သေအထောက်အထား လုံလောက်ပြီဟုယူဆကာ မအေးအား ပယ်ခဲ့ဟန် လက္ခဏာရှိသည်။ တရားလိုအစိုးရအနေဖြင့် မျက်မြင်သက်သေအားလုံးကို စစ်ဆေးရန် မလိုချေ။ မစစ်ဆေးဘဲ ပယ်ခဲ့သော သက်သေမှာ အယူခံတရားလိုတို့ အကျိုးအတွက် ထွက်ဆိုလိမ့်မည်ဟု ယူဆလျှင် ၎င်းတို့၏ သက်သေအဖြစ် စစ်ဆေးခဲ့သင့်ပေသည်။

ရာဇဝတ်မှုများတွင် သက်သေများသည် စွပ်စွဲသူနှင့် ဆွေမျိုးတော်စပ်သည့် အကြောင်းကြောင့် သက်သေတို့၏ထွက်ချက်ကို လက်မခံရဆိုသော တားမြစ်ထား

ခရစ်စ်
မောင်ချစ်ထွ
ပါ ၆၊
ထောင်ကျ အ
ကျဉ်းသားများ၊
စံပြအချုပ်
ထောင်၊
မန္တလေးမြို့
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ
တော်လှန်ရေး
အစိုးရ။

၁၉၆၆

မောင်ချစ်လှ
ပါ ၆၊
ထောင်ကျ အ
ကျဉ်းသားများ၊
စံပြအချုပ်
ထောင်၊
မန္တလေးမြို့
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
ပြန်မာနိုင်ငံ
တော်လှန်ရေး
တပ်ရ။

သည့် ဥပဒေမရှိချေ။ သက်သေတဦးဦးအား ယုံကြည်သင့်မသင့် ဆိုသောပြဿနာ
နှင့် ပတ်သက်၍၊ ထိုသက်သေသည် အမှုဖြစ်ပွားပုံကို တွေ့မြင်နိုင်ရန်အကြောင်း၊ ရှိ မရှိ၊
ကွယ်ထောင့် လိမ်လည်၍ ထွက်ဆိုရန်အကြောင်း ရှိ မရှိ၊ ၎င်း၏ထွက်ချက်သည် မူပြစ်
အကြောင်းခြင်းရာများနှင့် ဆီလျော်အပ်စပ်ခြင်း ရှိ မရှိဆိုသည့် အချက်အလက်များ
အပေါ် မူတည်၍ အဆုံးအဖြတ် ပြုရမည်ဖြစ်သည်။ ယခုအမှုတွင် မစုအား အယူခံ
တရားလိုတို့က အတင်းအဓမ္မ ဆွဲခေါ်သွားကြသည်ဆိုသော မကြင်၊ မမြဲကြင်နှင့်
မောင်သန်းထွန်းတို့၏ ထွက်ချက်များကို သူကြီး ဦးကျော်စိန်ထံတွင် ချက်ခြင်း တိုင်
ကြားခဲ့သည့် မကြင်၏ တိုင်ချက်နှင့် မစု၏လည်းနောက်သို့ လိုက်ကြသည့် သာဒွန်း
ရွာသားများ ဖြစ်ကြသည့်ဦးထွန်းဆင့်နှင့် မောင်ကံအေးတို့က ထောက်ခံထားကြသဖြင့်
၎င်းတို့သည် မစုနှင့် ဆွေမျိုးတော်စပ်ကြသော်လည်း ၎င်းတို့၏ ထွက်ချက်များကို
ဒို့ဟရီရန် လုံးဝ အကြောင်း မပေါ်ပေါက်နိုင်ပေ။

မူလရုံး ပညာရှိတရားသူကြီးက တဖန်၊ မစုသည် မကြင်၏ အိမ်ပေါ်၌ တံခါးပိတ်
နေကာ၊ အော်ဟစ်ခြင်းမပြုဘဲ မအေး၏အိမ်ဘက်သို့ ဆင်းပြေးသွားခြင်းသည် ကိုယ်
ရောင်ပြသည့်သဘော သက်ရောက်နေသဖြင့်ချိန်းဆိုထားသည့်အတိုင်း လာခိုးသည်ဟု
ယူဆဘွယ်ရှိကြောင်း မှတ်ချက်ပြုထား၏။ အယူခံတရားလို မောင်တင်ဦးနှင့် မောင်
ကျော်ရှိန်တို့သည်၊ မကြင်၏ အိမ်အောက်သို့ရောက်လာကာ၊ မစုအားထုတ်ပေးရန်
ပြောသည့်အပြင် ဒါးမျှောင်ထုတ်၍ အိမ်ပေါ်သို့တက်ရန် ဟန်ပြင်နေကြသည်ကို မစု
တွေ့မြင်ရသဖြင့် ကြောက်အားလန့်အားနှင့် မအေးအိမ်ဘက်သို့ ဆင်းပြေးခြင်းသာ
ဖြစ်သည်။ ကိုယ်ရောင်ပြသည်ဟု မဆိုနိုင်ချေ။ မစုမှာ မသွားတတ် မလာတတ်သည့်
ကလေးသူငယ်တယောက် မဟုတ်သည့်အပြင်၊ ၎င်းအား မကြင်၏ အိမ်ပေါ်၌ တခြားသို့
မသွားမလာနိုင်အောင် ချူတ်ချယ်ထားခြင်းလည်း မရှိသဖြင့် အကယ်၍ မစုက အယူခံ
တရားလို မောင်ချစ်လှအား လာခိုးရန်ချိန်းဆိုထားပါမူ၊ မောင်ချစ်လှ၏ နောက်သို့
အေးအေးဆေးဆေးနှင့် လိုက်သွားရန် အလွန်ပင် လွယ်ကူသောကိစ္စဖြစ်သည်။ မကြင်
အနေဖြင့် မစုအား အချိန်ရှိသရွေ့ လိုက်ကြည့်နေနိုင်လိမ့်မည် မဟုတ်ပေ။ ယခုကဲ့သို့
အမှုဖြစ်ပွားရန်လည်း အကြောင်းမရှိနိုင်ပေ။

အခင်း ဖြစ်ပွားပြီးနောက် မစုက ပေါက်တောချောင်နှင့် သောင်ကြီးရွာမှ လူကြီး
များရွှေ့တွင် အယူခံတရားလို မောင်ချစ်လှကို ချစ်ကြိုက်၍ လိုက်လာကြောင်း လက်မှတ်
ထိုးခဲ့သည်မှာ မှန်၏။ သို့ရာတွင် ထိုစဉ်က မစုသည် အယူခံတရားလိုတို့၏ လက်ခုပ်ထဲမှ
ရေဖြစ်နေ၍၊ ထိုကဲ့သို့ လက်မှတ်ထိုးခဲ့ခြင်းမှာ ဖြစ်ရပ်အမှန်ကို ပေါ်ပြခဲ့သည်ဟု
ဆိုရန် ခဲယဉ်းသည်။ သောင်ကြီးရွာသို့ ရောက်လာကြသည့် ရဲအရာရှိများကို မစုက
မတိုင်ခဲရခြင်းမှာလည်း အယူခံတရားလိုနှင့် မိတ်ဆွေများက ထိုရဲအရာရှိများကို ခေါ်

လာကြသောကြောင့်ပင် ဖြစ်သည်။ မစုသည့် မြောင်ရဲတပ်စခန်းသို့ ရောက်လျှင်
ရောက်ခြင်း၊ အယူခံတရားလိုတို့အပေါ် ၎င်းသဘောမတူဘဲ ဆွဲခေါ်သွားကြောင်း
တိုင်တန်းခဲ့သည်ကို ထောက်ရှုလျှင် အယူခံတရားလိုတို့၏ ခြိမ်းချောက်မှု ကင်းဝေးသည်
နှင့် တပြိုင်နက် ဖြစ်ရပ်အမှန်ကို ထုတ်ဖော်ခဲ့ကြောင်း ပေါ်လွင်နေသည်။

အထက်ပါ အကြောင်းရပ်များကြောင့် မူလရုံး၏ ဆုံးဖြတ်ချက်မှာ သက်သေ
ထွက်ချက်များအရသော်၎င်း၊ တရားဥပဒေအရသော်၎င်း မှန်ကန်ခြင်း မရှိဘဲ၊ ချွတ်
ချော် တိမ်းစောင်းနေသဖြင့် အောက်အယူခံရုံးက ယင်းသို့ တရားမျှတမှုမရှိဘဲ၊ ချွတ်
ချော် တိမ်းစောင်းနေသည့် အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်ခဲ့ခြင်းမှာ မှားယွင်းသည်ဟု မဆိုနိုင်ချေ။
ဤရုံးမှ ချမှတ်ထားသော တရားသေလွှတ်သည့် အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်ရာ၌ လိုက်နာရမည့်
မူများနှင့်လည်း ကိုက်ညီခြင်းမရှိဘဲ၊ လွဲမှားနေသည်ဟု မဆိုသာပေ။ အယူခံ တရားလို
တို့သည်၊ မင်းမဲ့တိုင်းပြည်ပမာ နိုင်ထက်စီးနင်း ပြုကျင့်ခဲ့ကြသည့် အပြင်၊ ယဉ်ကျေး
သောလူသားတို့ စောင့်ထိန်းအပ်သည့် လူ့ကျင့်ဝတ်ကိုလည်း ဖောက်ဖျက်ခဲ့ကြ၍၊
၎င်းတို့အပေါ် အောက်အယူခံရုံးမှ ချမှတ်ခဲ့သော အပြစ်ဒဏ်တို့ကို သက်ညှာရန်
အကြောင်းမ ရှိပေ။

သို့ပါ၍၊ ဤအထူး ရာဇဝတ်အယူခံမှုကို ကျွန်ုပ်တို့ခွင့်ပြုရန် အကြောင်း မမြင်သဖြင့်
ပယ်လိုက်သည်။

၁၉၆၆
မောင်ချစ်လှ
ပါ ၆၊
ထောင်ကျ အ
ကျဉ်းသားများ၊
စံပြအချုပ်
ထောင်၊
မန္တလေးမြို့
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
ပြန်မနိုင်ငံ
တော်လှန်ရေး
အစိုးရ။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှု

တရားသူကြီးဦးချစ် ရွှေတွင်

† ၁၉၆၆

ဇူလိုင်လ ၂ ရက်။

မောင်ခွေး (ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားသူ)

နှင့်

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (ဦးကောင်းဝါ) (ပြင်ဆင်ရန် လျှောက်ထားခံရသူ)*

ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၃၂၃ အရ၊ မှုပြစ်ထင်ရှား စီရင်ခြင်း—ကျောင်းဆရာကြီးက တပည့်အား နာကျင်စေမှုဖြစ်စေခြင်း—ပြစ်ခတ်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ကျောင်းဆရာကြီး ဦးကောင်းဝါ၏ မောင်ကျော်ဆွေ အပေါ် အပြုအမူမှာ လုပ်သင့်လုပ်ထိုက်သည်ထက် ပို၍ ဒေါသကြီးသဖြင့် ပြုလုပ်ကြောင်း အမှုတွဲတွင် ပေါ်လွင်သည်။ ထိုကဲ့သို့ ကာယကံမြောက် ပြုလုပ်ခြင်းသည် နာကျင်မှုဖြစ်စေသဖြင့် နာကျင်မှု ပြုလုပ်သူအား ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၃၂၃ ပြဋ္ဌာန်းချက်အရ ထောင်ဒဏ် အမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ဒဏ်ငွေဖြစ်စေ၊ စစ်နှစ်ရပ်စလုံးဖြစ်စေ ချမှတ်နိုင်သည်။ ဦးကောင်းဝါသည်၊ ကျောင်းဆရာ အလုပ်သုပ်ခဲ့သည်မှာ ၁၉ နှစ်မျှရှိပြီး၊ ၎င်းသည် ယခင်အခါများက ကျောင်းသား တဦးဦးကို ဒေါသအလျောက် ကာယကံမြောက် ရက်စက်စွာ ချီကန်နှိပ်ခဲ့သည်ဟူ၍ အမှုတွဲတွင်မပေါ်လွင်၊ ၎င်းအား ပညာရေးဘက်ကလည်း ထိုက်သင့်သော အပြစ်ပေးပြီး ဖြစ်၍ ကျောင်းသားများအား စာသင်ခြင်း ပျက်သွားမှာလည်း စိုးရိမ်ရသဖြင့် ထောင်ဒဏ် အပြစ်မပေးဘဲ နောက်ထပ် ဒဏ်ငွေ ၂၀၀ ကျပ် တပ်မှိုက်က သင့်တော်လောက်ပြီ။

ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားသူအတွက်။ ။မရှိ။

ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားခံရသူအတွက်။ ။ဦးခင်မောင်ကြီး။

* ၁၉၆၆ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၉၀ (၁)။
† ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၂၉ တွင် ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၁၉ ရက်နေ့စွဲပါ၊ အောင်လံမြို့၊ နယ်ပိုင်ရာဇဝတ် တရားသူကြီး၏ အမိန့်ကိုပြန်၍ ဆင်ခြင်မှု။

တရားသူကြီး ဦးချစ်။ ။လျှောက်ထားခံရသူ အောင်လုံမြို့နယ်၊ ပြလွင်ရွာအလယ် တန်းကျောင်း၊ ကျောင်းအုပ်ဆရာကြီး ဦးကောင်းဝါ အပေါ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးပုဒ်မ ၃၂၃ အရ၊ အပြစ်ဒဏ်ထိုက်သင့်သော ပြစ်မှုကို ကျူးလွန်သည်ဟု တွေ့ရှိရသဖြင့်၊ ၎င်းအား ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၅၆၂ (၁) (က) အရ၊ ရုံးမှသတ်ပေးဆုံးမ၍ လွှတ်လိုက်သည့်အပြင်၊ ပုဒ်မ ၅၄၆ (က) (၁) အရ၊ လျှောက်ထားသူ မောင်ခွေး ရုံးကုန်ကျစရိတ်များကို ပေးစေရန် ပျက်ကွက်ပါက အလုပ်မဲ့ ထောင်ဒဏ် ၁ ရက်ကျခံစေရန်၊ အောင်လုံမြို့၊ နယ်ပိုင်ရာဇဝတ် တရားသူကြီး (၁) ရုံး၊ ၁၉၆၆ ခု၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၂၉ တွင် အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်။ ထိုအမိန့်တွင်ပါသောအပြစ် ဒဏ်မှာအလွန်အလွန်မှ နည်းလွန်းပါသည်ဟုဆိုကာ၊ ယင်းအပြစ်ဒဏ်ကို တိုးမြှင့်ပေး ပါရန်၊ လျှောက်ထားသူ မောင်ခွေးက၊ သရက်မြို့ ရာဘက်စက်ရှင် တရားသူကြီးရုံး၊ ၁၉၆၅ ခု၊ ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှုအမှတ် (၁) တွင် လျှောက်ထားခဲ့သည်။

ပညာရှိ ရာဘက်စက်ရှင် တရားသူကြီးက၊ အမှုကို လေ့လာ သုံးသပ်ပြီးလျှင်၊ လျှောက်ထားခံရသူ ဦးကောင်းဝါ အပေါ် ချမှတ်ထားသော အပြစ်ဒဏ်မှာ၊ အမှု အဖြစ်အပျက်နှင့် စာလျှင်၊ အလွန်အလွန် နည်းလွန်းသည်ဟု ယူဆသဖြင့်၊ ၎င်းအား အလုပ်နှင့် ထောင်ဒဏ် ၃ လနှင့် ဒဏ်ငွေ ၂၀၀ ကျပ် ထမ်းဆောင်စေရန်၊ပျက်ကွက် ပါက၊ နောက်ထပ် ထောင်ဒဏ် ၁ လကျခံစေရန်နှင့် ဒဏ်ငွေရရှိပါက၊ လျှောက် ထားသူ မောင်ခွေး၏သား ကျောင်းသား မောင်ကျော်ဆွေအား၊ နှစ်နှာကြေး အပြစ် ပေးပါရန်၊ ဤရုံးသို့ ထောက်ခံတင်ဆက်ထားသည်။

အမှုအဖြစ်အပျက် အကြောင်းခြင်းရာနှင့် ပတ်သက်၍၊ အောက်ရုံးအမိန့်များတွင် ပြည့်စုံစွာ ပေါ်ပြထားပြီး ဖြစ်သည်။ ယခု ဤရုံးအနေနှင့် စဉ်းစားရန်ရှိသော ပြဿနာမှာ၊ လျှောက်ထားခံရသူ ဦးကောင်းဝါ အပေါ်၊ အောက်ရုံးက ပေးထား သောအပြစ်ဒဏ်နှင့် လုံလောက်သည်လော၊ သို့မဟုတ် ပညာရှိ ရာဘက်စက်ရှင် တရားသူကြီး ထောက်ခံထားသည့် တိုးမြှင့်သော အပြစ်ဒဏ်ကို ပေးရမည်သော ဟူ၍ဖြစ်သည်။

ကျောင်းဆရာကြီး ဦးကောင်းဝါသည်၊ လျှောက်ထားသူ မောင်ခွေး၏ သား ဆဋ္ဌမတန်းကျောင်းသား မောင်ကျော်ဆွေ အား၊ ဝါးခြမ်းပြားနှင့် ရိုက်၍ဆုံးမ ရာတွင်၊ ကျောင်းဆရာ တယောက် အနေဖြင့် ပြုလုပ်သင့် ပြုလုပ်ထိုက်သည်ထက် ပို၍ပြုလုပ်သည် မပြုလုပ်သည်ကို ချင့်ချိန် သုံးသပ်ရန် လိုအပ်ပေသည်။ ကျောင်း သား မောင်ကျော်ဆွေသည်၊ ပြလွင်ရွာ အလယ်တန်းကျောင်းတွင် ဆဋ္ဌမတန်း ကျောင်းသား တဦးဖြစ်သည်။ အမှုတွဲတွင် ပေါ်လွင်သည်မှာ၊ ထိုကျောင်းသားသည် ကျောင်းစည်းကမ်းကို မလိုက်နာဘဲ ဟော့ရမ်းသူလေးတဦး ဖြစ်နေသည်ကို တွေ့ရှိ

၁၉၆၆

မောင်ဆွေနှင့်
ပြည်ထောင်စု
ပြန်မာနိုင်ငံ
(ဦးကောင်း၏)

ရသည်။ ၁၉၆၆ ခု၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၄ ရက်နေ့ နံနက်ပိုင်းတွင်၊ ကျောင်းဆရာကြီး အိမ်သာတက်နေစဉ်၊ မောင်ကျော်ဆွေသည် အပြင်ပမုနေ၍ အိမ်သာထဲသို့ သဲများ ပက်သွင်းရာ၊ ကျောင်းဆရာကြီး အပေါ် ကျသဖြင့် ဆရာကြီးသည် အိမ်သာကို ဖွင့်ပြီးထွက်ကြည့်ရာ၊ မောင်ကျော်ဆွေကို တွေ့ရ၍ မေးမြန်းရာ၊ ၎င်း၏ သူငယ်ချင်း မောင်ဦးထင်၍ လုပ်မိပါသည်ဟု ဝန်ခံသည်။ သို့ရာတွင် ဆရာကြီးမှာ အမျက်မပြေဘဲ၊ မောင်ကျော်ဆွေအား ရုံးခန်းသို့ခေါ်သွားပြီးဝါးခြမ်းပြားဖြင့်ရိုက်လေသည်။ ဤတွင် မပြီးသေးဘဲ၊ မောင်ကျော်ဆွေအား၊ ၎င်း၏သတ္တမတန်းအခန်းထဲသို့ခေါ်သွား၍ ကျောင်း သားများရွေ့တွင်၊ အချက်ပေါင်းများစွာ မောင်ကျော်ဆွေ၏ ခြေထောက်၊ ပေါင်၊ တင် ပါးနှင့် ကျောက်ကုန်းများကို ရိုက်လေသည်။ တရားလိုပြ သက်သေများ၏ ထွက်ချက်အရ ဆိုလျှင်၊ ရိုက်သော အချက်များမှာ ၃၀၊ ၄၀ လောက်ရှိသည်ဟုဆိုသည်။ ဆရာကြီး က သူသည် ၉၊ ၁၀ ချက်လောက် ရိုက်မိပါသည်ဟုဆိုသည်။ သို့ရာတွင်၊ ဆရာဝန် ဦးမောင်မောင်စိန် (လိုပြ-၇) ၏ ထွက်ချက်အရဆိုလျှင်၊ လက်မောင်းများ၊ ပေါင် များ၊ ခြေသလုံးများတွင် ဖူးယောင်နေသော ဒဏ်ရာများတွေ့ရှိရ၍၊ အချက်ပေါင်းမှာ ၁၄၊ ၁၅ ချက်လောက် ဖြစ်တန်ရာသည်ဟု အဆိုရှိသည်။ မောင်ကျော်ဆွေမှာ ထို ဒဏ်ရာများကြောင့်၊ ဆေးရုံတွင် ၉ ရက် အတင်းလူနာအဖြစ် ကုသနေရသည်။ ဤတွင်မကသေး၊ ထိုဒဏ်ရာ၏အချိန်ကြောင့် ကျောင်းကိုပင် မတက်နိုင်ရုံမျှမက၊ ကျောင်းစာမေးပွဲကြီးကိုလည်း ဝင်ရောက် မဖြေဆိုနိုင်ဟု သိရှိရသည်။

ကျောင်းသား မောင်ကျော်ဆွေက၊ ဆရာကြီးအား အိမ်သာတွင် သဲနှင့်ပက်မိ သည်မှာ မငြင်းနိုင်ပေ။ သို့သော် ထိုသို့ပြုလုပ်ခြင်းမှာ၊ ဆရာကြီး အိမ်သာတွင် ရှိနေကြောင်း သိခဲ့လျှင် လုပ်မည့်လက္ခဏာမဟုတ်။ မောင်ကျော်ဆွေက သူ၏သူငယ် ချင်း မောင်ဦး ထင်မှတ်ကာ ဟက်မိကြောင်းကို၊ ဆရာကြီးက လက်မခံဘဲ ဒေါသ ထွက်ပြီး၊ ကျောင်းသားက ဝန်ခံပါလျက်၊ အချက်ပေါင်းများစွာရိုက်၍ ဒဏ်ရာများ ရပြီး၊ ဆေးရုံတွင်ပင်လျှင် ၉ ရက်မျှ ဆေးကုသရခြင်းတို့မှာ၊ ဆရာကြီး အနေဖြင့် လက်လွန်သွားသည်ဟု တွေ့ရှိရသည်။ မောင်ကျော်ဆွေသည် အတန်းထဲ၌ လူစွာ ကလေး တယောက်ဖြစ်၍ ဟော့ရမ်းနေသည်မှာ မငြင်းနိုင်ပေ။ သို့သော် ကျောင်း သားအချင်းချင်း အပေါ်၌သာလျှင်၊ ကျီစယ်ခြင်းမျိုးသာ လုပ်လေ့လုပ်ထမ့်သည်။ ဆရာကြီးကိုသော်၎င်း၊ အခြားဆရာများကိုသော်၎င်း၊ ရိုင်းရိုင်းပြုပြုစော်စော်ကားကား လုပ်ခဲ့သည်ဟု အမှုတွဲတွင် မတွေ့ရှိရပေ။ ကျောင်းဆရာကြီး ဦးကောင်းဝါ၏ မောင်ကျော်ဆွေ အပေါ် အပြုအမူမှာ လုပ်သင့် လုပ်ထိုက်သည်ထက် ပိုမို၍ဒေါသ ကြီးသဖြင့် ပြုလုပ်ကြောင်း အမှုတွဲတွင် ပေါ်လွင်သည်။ ထိုကဲ့သို့ ကာယကံမြောက် ပြုလုပ်ခြင်းသည်၊ မောင်ကျော်ဆွေတွင် ဆိုခဲ့ပြီးသည့်အတိုင်း၊ နာကျင်မှု ဖြစ်စေ

သဖြင့်၊ ထိုနာကျင်မှု ပြုလုပ်သူအား၊ ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၃၂၃ ပြဋ္ဌာန်းချက်အရ
၁ နှစ်အထိ ထောင်ဒဏ် အမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ၁,၀၀၀ ကျပ် အထိ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊
ဒဏ်နှစ်ရပ်စလုံးဖြစ်စေချမှတ်ရမည်။

ဆရာကြီး ဦးကောင်းဝါက၊ မိမိသည် ကျောင်းသား မောင်ကျော်ဆွေ အား
စေတနာကောင်းနှင့် ဆုံးမပါသည်ဟုဆို၏။ သို့ရာတွင်၊ ၎င်း၏ ကာယကံမြောက်
ရိုက်နက်သည့် အခြေအနေမျိုးကို သေချာစွာ သုံးသပ်လျှင်၊ ဆရာကြီး ဦးကောင်းဝါ
သည် ပါးစပ်က စေတနာနှင့် စေတနာနှင့် ပြုလုပ်ပါသည်ဟု ဆိုသော်ငြားလည်း၊
၎င်း၏အပြုအမူမှာ စေတနာနှင့် လုပ်သည့် အပြုအမူမျိုး မဟုတ်၊ သဲပက်ခံရသဖြင့်၊
ရှက်၍ဒေါသကြီးစွာနှင့် ကလဲ့စားခြေလိုသော သဘောနှင့် ပြုလုပ်ခြင်းမျိုး ဖြစ်သည်ဟု
ယူဆရန်ရှိသည်။ ထို့ကြောင့် ၎င်းပြုလုပ်ခဲ့သော အပြုအမူနှင့် အောက်ရုံးကပေး
ထားသော အပြစ်ဒဏ်တို့ကို နှိုင်းစာကြည့်လျှင် အလွန်အလွန် နည်းလွန်းသည်ဟု
ပညာရှိ ရာဘက်စက်ရှင် တရားသူကြီး တွေ့ရှိရသည့်အတိုင်း၊ ကျွန်ုပ်ယူဆသည်။
သို့ရာတွင် မည်ကဲ့သို့သော အပြစ်ဒဏ်ကို မည်မျှတိုးမြှင့်ပေးရန်မှာ စဉ်းစားရန်လို
ပေသည်။ ဦးကောင်းဝါသည် ကျောင်းဆရာ အလုပ်လုပ်ခဲ့သည်မှာ ၁၉ နှစ်မျှ
ရှိပြီ။ ၎င်းသည် ယခင်အခါများက၊ ကျောင်းသား တဦးဦးကို ဤကဲ့သို့ဒေါသ
အလျောက် ကာရကံမြောက် ရက်ကော်စွာ ရိုက်နက်ခဲ့သည်ဟူ၍ အမှုတံ့တွင် မပေါ်
လွင်ပေ။ ၎င်းအား ပညာရေးဌာန ညွှန်ကြားရေးဝန်ကလည်း၊ ၎င်းအားပြင်းထန်စွာ
သတိပေးပြီးဖြစ်သည်။ ၎င်းပြင် ၎င်းအား ပြုလို့ကျောင်းမှ မင်းတုံးမြို့နယ်၊ ကပိုင်ရွာ
အလယ်တန်းကျောင်းသို့ ပြောင်းရွှေ့ပြီး ဖြစ်သည်။ ဤသို့အားဖြင့် ပညာရေး
ဘက်ကလည်း၊ ထိုက်သင့်သော အပြစ်ပေးပြီး ဖြစ်သည်။ တဘက်တွင်လည်း ကျောင်း
သားနှင့်တကွ ကျောင်းသားမိဘများမှာ အတော့ကိုပင် နှစ်နာခံနေရသည်။ ကျောင်း
သားမိဘလည်း မနှစ်နာရအောင် ဆရာကြီး ဦးကောင်းဝါ အပေါ် တွင်လည်း ဥပဒေနှင့်
အညီ အပြစ်ဒဏ်ကို ရရှိလေအောင်၊ ချင့်ချိန်ဝေဖန် သုံးသပ်ရာ၌၊ အောက်မူလရုံးက
ဦးကောင်းဝါ အပေါ်ချမှတ်ခဲ့သော အပြစ်ဒဏ်မှာ အလွန်အလွန် နည်းလွန်းသည်ဟု
ယူဆသည်။ သို့သော် ပညာရှိ ရာဘက်စက်ရှင် တရားသူကြီး ထောက်ခံထားသော
ထောင်ဒဏ် ၃ လနှင့် ဒဏ်ငွေ ၂၀၀ ကျပ်မှာလည်း၊ အလွန်များလွန်းသည်ဟု ယူဆသည်။
ပညာရှိ ရာဘက် စက်ရှင် တရားသူကြီး ထောက်ခံ ထားသည့်အတိုင်း ထောင်ဒဏ်
၃ လပေးလိုက်ပါက၊ ယခုပညာရေးဌာနက သတိပေးခံထားနေရသော ဆရာကြီး
ဦးကောင်းဝါမှာ အတော်ပင် နှစ်နာသွားစရာ အကြောင်းရှိသည့်ပြင်၊ ကျောင်း
သားများအား စာသင်ခြင်း ပျက်သွားမှာလည်း စိုးရိမ်ရသည်။ သို့အတွက် နှစ်ဘက်
မနှစ်နာစေလိုသော သဘောဖြင့်၊ ဆရာကြီး ဦးကောင်းဝါအား ထောင်ဒဏ် အပြစ်

မောင်ခွေး

နှင့်

ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ
(ဦးကောင်းဝါ)

မပေးဘဲ၊ နောက်ထပ် ဒဏ်ငွေ ၂၀၀ကျပ် တပ်ရိုက်က သင့်တော် လောက်ပြီဟုတွေ့
မြင်ယူဆသည်။

ထို့ကြောင့်၊ လျှောက်ထားခံရသူ ဦးကောင်းဝါ အပေါ် ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ
၃၂၃ အရ တွေ့ရှိရသော ပြစ်မှုကို အတည်ပြု၍ အပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ရာ၌ မူလရုံးက
ချမှတ်ထားသော အပြစ်ဒဏ်အပြင် ဒဏ်ငွေ ၂၀၀ ကျပ် ပေးဆောင်စေ၊ ပျက်ကွက်ပါက၊
အလုပ်နှင့် ထောင်ဒဏ် ၃ လကျခံစေ၊ ဒဏ်ငွေ ၂၀၀ ကျပ်ရရှိပါက၊ ကျောင်းသား
မောင်ကျော်ဆွေ၏ အဘေ လျှောက်ထားသူ မောင်ခွေးအား ၎င်း၏နစ်နာကြေးအနေဖြင့်
ပေးစေရန် အမိန့်ချမှတ်လိုက်သည်။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

တရားမအခွင့်ထူးအယူခံမှု

တရားသူကြီးချုပ် ဧကိတ်တာ မောင်မောင်၊ တရားသူကြီး ဦးထွန်းတင်နှင့် တရားသူကြီး ဦးချစ်တိ
ရွှေတင်

မောင်ညွန့်စိန် (အယူခံတရားလို)

နှင့်

ဦးရှိန်ကြီး (အယူခံတရားခံ)•

† ၁၉၆၆

ဩဂုတ်လ

၂၅ ရက်။

ပြည်ထောင်စု တရားစီရင်ရေးအကဲဥပဒေ ပုဒ်မ ၆—လျော်ကြေးတောင်းရန် အချိန် သတ်မှတ်ခြင်း
သည် အလုပ်သမားက အလုပ်ရှင်ထံမှ တောင်းခြင်းနှင့်သက်ဆိုင်ခြင်း—လျော်ကြေးမင်းကြီး
ထံ နောက်တဆင့် တက်ရောက်ခြင်းနှင့် မသက်ဆိုင်—အလုပ်ရှင်က လျော်ကြေး ပြဿနာ
ပြီးပြတ်လိုလျှင် လျော်ကြေးမင်းကြီးထံ ပုဒ်မ ၁၉ အရ ဆုံးဖြတ်ပေးရန် တောင်းခံနိုင်ခြင်း—
လျော်ကြေးမင်းကြီးသည် အနုညာတ ခုံ သဘော ဖြန်ဖြေပေးခြင်း ဥပဒေ တရားမျှတမှု
တို့နှင့် အညီဖြစ်စေခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်ခြင်း—အလုပ်သမားသည် အချိန်ကြာမြင့်စွာ ဆေး
ကုသလောက်အောင် ပြင်းထန်သော ဖက်ရာရှိခြင်း—အချိန်လွန်မှ လျော်ကြေးတောင်းရန်
လုံလောက်သောအကြောင်း—ဆရာဝန်အား အလုပ်သမား အလုပ်ရှင်ထံကရင်း၊ လျော်ကြေး
မင်းကြီးကရင်း၊ မေးမြန်းနိုင်ရန် သက်သေ အဖြစ်ခေါ်ယူသို့လိုခြင်း—ဖက်ရာရပြီး ၁၂ ထ
အတွင်း အလုပ်ရှင်ထံမှ လျော်ကြေး တောင်းခံသည်ဟူ၍၊ ယူဆရန်ရှိခြင်း—ပြင်းထန်သော
ဖက်ရာများ ရရှိခဲ့၍ ဆေးရုံများ၌ ကြာမြင့်စွာ တက်ရောက် ကုသရခြင်း—လျော်ကြေး
မှုကို လုံလောက်သော အကြောင်းကြောင့် အချိန်လွန်မှ ခွဲဆိုရသည်ဟု ယူဆနိုင်ခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။အလုပ်သမားလျော်ကြေး ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၀ ကို အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုရာတွင်
လျော်ကြေးတောင်းရန် အချိန်သတ်မှတ်ခြင်းသည် အလုပ်သမားက အလုပ်ရှင်ထံမှ တောင်းခြင်း
နှင့် သက်ဆိုင်သည်။ သတ်မှတ်ထားသည့် အချိန်အတွင်း တောင်းခံပြီးနောက် ကြေးနပ်မှု မရ၍
လျော်ကြေးမင်းကြီးထံ နောက်တဆင့်တက်၍ ရောက်ရလျှင် ပုဒ်မ ၁၀ က သတ်မှတ်သော ကာလ
စည်းကမ်းသတ်နှင့် သက်ဆိုင်ခြင်း မရှိတော့ချေ။ သတ်မှတ်သည့် အချိန်အတွင်း လျော်ကြေး
တောင်းကာ နှစ်ဖက်ကြေအေးကြလျှင် လျော်ကြေးမှု ဝင်ရန် မလိုတော့ချေ။ ကြေးနပ်မှု မရလျှင်

* ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ တရားမအခွင့်ထူးအယူခံမှုအမှတ် ၁။

† ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ တရားမ အထွေထွေ အယူခံမှုအမှတ် ၃၆ တွင် ရန်ကုန်မြို့၊ တရားရုံးချုပ်မှ
ချမှတ်သော အမိန့်ကိုအယူခံဝင်မှု။

ကား ထိခိုက် ဒဏ်ရာရသည်မှာ ၁၂ လ အတွင်း၌ပင် အလုပ်သမားက လျော်ကြေးမှု ဖွင့်လိုက ဖွင့်မည်။ ၁၂ လ ကျော်လွန်မှ ဖွင့်လျှင်လည်း ကာလ စည်းကမ်းသတ် အတား အဆီး မရှိတော့ချေ။ ၁၂ လ အတွင်း အလုပ်ရှင်ထံမှ လျော်ကြေး တောင်းခံခြင်း မပြုခဲ့ဘဲ၊ ထိုအချိန် ကျော်လွန်မှ လျော်ကြေးမှု စွဲဆိုလျှင်မူကား လျော်ကြေးမင်းကြီးက ထိုဆို အချိန်လွန်ခြင်း အတွက် အလုပ် သမားဖက်မှ လုံလောက်သော အကြောင်းခံရှိမရှိ စဉ်းစားနိုင်သည်။ အကြောင်းလုံလောက် သည် ဟု တွေ့ရှိလျှင် အချိန်လွန်ခြင်းကိုခွင့်လွှတ်၍ အမှုကိုလက်ခံ၍ ဆုံးဖြတ်နိုင်သည်။

အကယ်၍ အလုပ်သမားက၊ အလုပ်ရှင်ထံမှ ၁၂ လ အတွင်း လျော်ကြေး တောင်းခံခဲ့ သော်လည်း နှစ်ဖက်ကြေနပ်မှု မရှိကြ၊ မပြီးမပြတ်ရှိနေပါလျက်၊ ဆက်လက်၍ အလုပ်သမားက လျော်ကြေးမှု စွဲဆိုခြင်း မပြုဘဲနေလျှင် အလုပ်ရှင်က လျော်ကြေး ပြဿနာ ပြီးပြတ်စေလိုလျှင်၊ လျော်ကြေးမင်းကြီးထံ ပုဒ်မ ၁၉ အရ၊ သက်ရောက်၍ ဆုံးဖြတ်ပေးပါရန် တောင်းခံနိုင်မည် ဖြစ် ပေသည်။

လျော်ကြေးမင်းကြီးသည် လျော်ကြေးမှုကို စစ်ဆေး ဆုံးဖြတ်ရာ၌၊ အနုညာခုံ သဘော ဖြန်ဖြေပေးခြင်း ဥပဒေ၊ တရားမျှမှုတို့နှင့် အညီ ဖြစ်စေခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်သည်။ တရားမ ရုံးသမ္မာ၊ တရားမ ကျင့်ထုံး စသည့် ထုံး ဥပဒေများ အတိုင်း အတိအကျ လိုက်နာ ဆောင်ရွက် ရသည်မဟုတ်ပေ။

အမှုပါ အချက်အလက်တို့ကို ထောက်ရှုလျှင်၊ ဒဏ်ရာရသည်မှ ၁၂ လ ကာလအတွင်း အယူခံ တရားလိုက အယူခံတရားခံထံမှ ရထိုက်သော လျော်ကြေးများကို တောင်းခံခဲ့သည်သာ ဖြစ် သည်။ ထိုက်သင့်သောလျော်ကြေးကို မပေးဘဲ ဆေးဘိုးဝါးခ ငွေအနည်းငယ်သာ ပေးခဲ့ပျံ့နှင့် အလုပ်ရှင်၏ တာဝန်သည် ကျေပွန်ပြီမဆိုသော၊ အလုပ်သမား၏ ရပိုင်ခွင့်သည်လည်း ကုန်ဆုံးပြီ မဆိုသောချေ။

Bhagwati v. G.I.P. Railway (1939) I.L.R. Nag. 466 ; *Powell v. Main Colliery Co. Ltd.* (1900), A.C. 366 ; *M'Cafferty v. Mac Andretos & Co.* (1930). A.C. 599 ; *Makhan Lal v. Audh Behari* A.I.R. (1939) All. 586, ရည်ညွှန်းသည်။ *The Consolidated Tin Mines of Burma Ltd. v. Maung Tun E* I.L.R. Ran, Vol. IX (1931), p. 118 သဘောကဲ့လို့သည်။

အလုပ်သမားသည် အချိန်ကြာမြင့်စွာ ဆေးကုသလောက်အောင် ပြင်းထန်သော ဒဏ်ရာရရှိ ခဲ့လျှင်၊ လျော်ကြေးတောင်းရာ၌ အချိန်လွန်စေကာမူ ထိုသို့ အချိန်လွန်ရန် လုံလောက်သော အကြောင်းရှိသည် ဟု ယူဆရမည် ဖြစ်ပေသည်။

Pollachi Transport Ltd., Coimbatore v. Arumuga Kounder A.I.R. (1938) Mad. 485, ရည်ညွှန်းသည်။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ ဆရာဝန်ကြီး ကိုယ်တိုင် လျော်ကြေးမှု၌ သက်သေခံခြင်း မရှိခဲ့ပေ၊ လုပ်အား ဆုံးရှုံးမှု ရာနှုန်းတွက်ချက်ရသည့် အခါများ၌ ဆရာဝန်အား၊ အလုပ်သမား၊ အလုပ်ရှင် ထို့က ၎င်း၊ လျော်ကြေးမင်းကြီးက၎င်း မေးမြန်းနိုင်ရန်သက်သေအဖြစ်ခေါ်ယူရန် လိုပေသည်။ အကယ်၍ အလုပ်သမားအလုပ်ရှင် နှစ်ဦးနှစ်ဖက်က ဆရာဝန်၏ ဆေးလက်မှတ်များကို ကြေနပ်၍

ထင်မြင်ချက်ကိုလည်း လက်ခံပါသည်ဆိုလျှင်၊ သို့မဟုတ်လုပ်အားဆုံးရှုံးမှု ရာခိုင်နှုန်းသည်၊ အထင်အရှား ပေါ်လွင်နေလျှင် မူကား ဆရာဝန်အား သက်သေအဖြစ် ခေါ်ယူရန်လိုမည် မဟုတ်ပေ။

ဆရာဝန်ကြီး၏ ထွက်ချက်နှင့် လျော်ကြေးမူတွင် ပေါ်လွင်သော အချက် အလက်များအရ အယူခံတရားလိုသည် ပြင်းထန်သော မီးလောင်ဒဏ်ရာများ အလုပ်ခွင်၌ ရရှိခဲ့သည်။ ထိုဒဏ်ရာများကို ဆေးရုံများ၌ တက်ရောက်၍ ကြာမြင့် စွာ ကုသခဲ့ရသည်။ အဖြစ်အပျက်များ အရ ၎င်းသည် ဒဏ်ရာရပြီး ၁၂ လ အတွင်း အလုပ်ရှင်ထံမှ လျော်ကြေး တောင်းခံခဲ့သည်ဟူ၍ ယူဆရန်ရှိသည်။ ထိုသို့ တောင်းခံခြင်း မပြုခဲ့စေဦး ၎င်းတွင် ပြင်းထန်သော ဒဏ်ရာများ ရရှိခဲ့၍ ဆေးရုံများ၌ ကြာမြင့်စွာ တက်ရောက်ကုသခဲ့ရခြင်းမှာ ထင်ရှားသဖြင့် လျော်ကြေးမူကို လုံလောက်သော အကြောင်းကြောင့် အချိန်လွန်မှ စွဲဆိုရသည်ဟု ယူဆသည်။

အယူခံတရားလိုအတွက် ။ ။ ဦးဘရွှန်း။

အယူခံတရားအတွက် ။ ။ ဦးချိန်ဝိုး။

တရားသူကြီးချုပ် ဒေါက်တာမောင်မောင် ။ ။ အယူခံတရားလို မောင်ညွန့်စိန်သည် ဦးရှိန်ကြီးပိုင်ဆိုင်သော မော်တော်လော်လီကားကို မောင်းနှင်သော အလုပ်သမား တဦး ဖြစ်ခဲ့သည်။ ထိုသို့လုပ်ကိုင်နေစဉ် ၁၉၆၂ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၃ ရက်နေ့ညတွင် မတော်တဆ ကားမီးလောင်ရာ မောင်ညွန့်စိန်တွင် ဒဏ်ရာများရရှိခဲ့လေသည်။

မောင်ညွန့်စိန်သည် ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၁၅ ရက်နေ့တွင် ပြည်ခရိုင် အလုပ်သမားလျော်ကြေးမင်းကြီးထံ သွားရောက်၍၊ အလုပ်ရှင်ဦးရှိန်ကြီးထံမှ လျော်ကြေးရလိုကြောင်း လျှောက်ထားသည်။ လျော်ကြေးမင်းကြီးက အလုပ်ရှင်၊ အလုပ်သမားနှင့် သက်သေတို့ကို စစ်ဆေးကာ မောင်ညွန့်စိန်သည် အလုပ်ခွင်၌ ထိခိုက်ဒဏ်ရာ ရခဲ့ကြောင်း၊ ဆရာဝန်၏ ဆေးလက်မှတ်အရ လုပ်အားဆုံးရှုံးမှု ရာခိုင်နှုန်းမှာ ၇၀ ဖြစ်ကြောင်း ၊ ထို့ကြောင့် အလုပ်သမား၏ လစာနှင့်သတ်မှတ်ထားသည့်အတိုင်း တွက်ချက်လျှင် လျော်ကြေးငွေ ၅,၂၉၂ ကို ဦးရှိန်ကြီးက မောင်ညွန့်စိန်အား ပေးရမည် ဖြစ်ကြောင်းဖြင့် အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်။

အလုပ်ရှင်က မကျေနပ်၍ ဤရုံးသို့အယူခံဝင်ခဲ့သည်။ မောင်ညွန့်စိန်သည် လျော်ကြေးရလိုကြောင်း လျှောက်လွှာကို ထိခိုက်ဒဏ်ရာရပြီး ၂ နှစ်ခွဲကျော် ကြာပြီးမှသာ တင်သွင်းခဲ့ကြောင်း၊ အလုပ်သမားအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၀ က ထိခိုက်ဒဏ်ရာရ သည်မှ ၁၂ လ အတွင်း လျော်ကြေးတောင်းရမည်ဟု အတိအလင်း သတ်မှတ်ထားရာ၊ မောင်ညွန့်စိန်၏ လျော်ကြေးမူသည် များစွာနောက်ကျနေသဖြင့် တရားမဝင် ကြောင်း၊ ထို့ပြင် ဆရာဝန်ကို ခေါ်ယူစစ်ဆေးခြင်း မပြုဘဲ ဆေးလက်မှတ်ကို အခြေခံ၍

ဆုံးဖြတ်ခြင်းသည်လည်း တရားမဝင်ကြောင်းဟူ၍ အယူခံတွင် ဦးရှိန်ကြီးက အကြောင်းနှစ်ရပ်တင်ပြခဲ့သည်။

အယူခံကိုကြားနာစစ်ဆေးခဲ့သော ပညာရှိတရားသူကြီး ဦးစိန်သင်းက မောင်ညွန့်စိန်၏ လျှော်ကြေးမှုသည် အချိန်များစွာနှောင်းနေ၍ ပုဒ်မ ၁၀ နှင့် ဆန့်ကျင် နေသည်ဟု ဆုံးဖြတ်သည်။ လျှော်ကြေးမင်းကြီးက အကြောင်းလုံလောက် လျှင် ထိုသို့အချိန်နှောင်းခြင်းကို ခွင့်လွှတ်နိုင်သော်လည်း၊ လုံလောက်သော အကြောင်း တွေ့၍ ခွင့်လွှတ်ကြောင်း ဆုံးဖြတ် ထားခြင်းမရှိသည်ကို ဦးစိန်သင်းက ဖော်ပြ၍ အလုပ်သမား အက်ဥပဒေသည် တော်လှန်ရေးကောင်စီ၏ ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ ပြည်သူ့ အလုပ်သမားများ၏ အခြေခံရပိုင်ခွင့်နှင့် တာဝန်များပြဋ္ဌာန်းသည့်ဥပဒေတွင် အကျုံးဝင်ရပ်တည်လျက်ရှိနေသည်။ ထို့ကြောင့် အလုပ်သမားအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၀ ကို ဆက်လက်ကျင့်သုံးရဦးမည်။ *In the Consolidated Tin Mines of Burma Ltd. v. Maung Tun E* (၁) စီရင်ထုံးတွင်လည်း အလုပ်သမားတဦးသည် ထိခိုက်ဒဏ်ရာရသည်မှ သတ်မှတ်ထားသည့် ကာလအတွင်း လျှော်ကြေးမင်းကြီးထံ လျှောက်ထားရမည်။ ဥပဒေကို တတ်သိနားလည်ခြင်း မရှိ၍ အချိန်နောက်ကျ ရပါသည်ဆိုခြင်းသည် ပုဒ်မ ၁၀ အရ အကြောင်းလုံလောက်သည်ဟု မဆိုနိုင်ဟု ဆုံးဖြတ်ထားသည်ကို တရားသူကြီး ဦးစိန်သင်းက ရည်ညွှန်းခဲ့လေသည်။

ဆေးလက်မှတ်များကို အခြေခံ၍သာ လျှော်ကြေးမှုကို ဆုံးဖြတ်ရန်မဟုတ်၊ ဆရာဝန်ကို စစ်ဆေးရမည့်ဟူ၍လည်း ဦးစိန်သင်းက သဘောရရှိလေသည်။ သို့ရာတွင် လျှော်ကြေးမှုသည် ကာလစည်းကမ်းသတ်လွန်၍ ပယ်ရမည်ဟုဆုံးဖြတ် သဖြင့်၊ ဆရာဝန်ကို အမှုတွင်စစ်ဆေးရန် ပျက်ကွက်ခဲ့ခြင်းနှင့်ပတ်သက်၍ ယတိပြတ်ဆုံးဖြတ် ခြင်းမပြုခဲ့ပေ။

မောင်ညွန့်စိန်က ပြည်ထောင်စုတရားစီရင်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၆ အရ အခွင့်အထူး အယူခံဝင်ခွင့်တောင်းခံ ခဲ့သည်။ အရေးကြီးသော ဥပဒေ ပြဿနာများကို ဆုံးဖြတ်ရန်လိုသည်။ ထိုပြဿနာများသည် အလုပ်သမားများ၏ ရပိုင်ခွင့်များနှင့်လည်း ပတ်သက်နေသည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့တွေ့ရှိကြ၍ အယူခံဝင်ရန် အခွင့်ထူးပေးခဲ့သည်။ အယူခံကို ကြားနာ ရာ၌ လိုက်ပါကူညီရန် လက်ထောက် နိုင်ငံတော်ရှေ့နေချုပ်ကိုလည်း ဖိတ်ကြားခဲ့သည်။

ကာလစည်းကမ်းသတ်နှင့် ပတ်သက်၍ မောင်ညွန့်စိန်၏ ပညာရှိ ရှေ့နေကြီး ဦးဘရွှန်းက ပုဒ်မ ၁၀ အရ အလုပ်သမားသည် ထိခိုက်ဒဏ်ရာရသည်မှ ၁၂လအတွင်း အလုပ်ရှင်ထံမှ လျှော်ကြေးတောင်းရန်သာ ဖြစ်ပါသည်။ ထို ၁၂ လအတွင်း လျှော်ကြေး

မင်းကြီးထံ သွားရောက် လျှောက်ထားရမည်မဆိုပါ။ အလုပ်ရှင်ထံမှ လျော်ကြေး တောင်းခံရရှိ၍ နှစ်ဘက်ကျေနပ်ကြလျှင်၊ လျော်ကြေးမှဖွင့်ရန်မလိုပါ။ အလုပ်ရှင်ထံမှ တောင်းခံသော်လည်းမရ၊ သို့မဟုတ် ကြေအေးခြင်းမရှိမှ လျော်ကြေးမှ ဖွင့်လေ့ ရှိသဖြင့် ကာလစည်းကမ်းသတ်မှတ် အလုပ်ရှင်ထံမှ လျော်ကြေးတောင်းခြင်းနှင့်သာ ဆိုင်ပါသည်။ ထိုအချိန်အတွင်း တောင်းခံပြီးဖြစ်လျှင်၊ လျော်ကြေးမှဖွင့်သောအခါ ၁၂လပင် ကျော် လွန်စေကာမူ အချိန်မလွန်ပါ။ အလုပ်သမားက ၁၂ လအတွင်း အလုပ်ရှင်ထံမှလည်း လျော်ကြေးမတောင်းခဲ့။ လျော်ကြေးမှလည်း မဖွင့်ခဲ့စေဦး လျော်ကြေးမင်းကြီးက အကြောင်း လုံလောက်က လျော်ကြေးမှုကို လက်ခံဆုံးဖြတ်နိုင်ကြောင်းကို ပုဒ်မ ၁၀ ခြင်းချက်က ပြဋ္ဌာန်းခြင်းဖြစ်ပါသည်ဟု ဦးဘရွှန်းက လျှောက်လဲသည်။

Bhagwati v. G.I.P. Railway (၂) တွင် ပုဒ်မ ၁၀ က သတ်မှတ် ထားသော ကာလစည်းကမ်းသတ်မှတ်များနှင့် ပတ်သက်၍ အိန္ဒိယ တရားလွှတ်တော်တခုက အထက်ပါကဲ့သို့ အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုသည်ကို ဦးဘရွှန်းက ရည်ညွှန်းသည်။ အလုပ် သမားလျော်ကြေး အက်ဥပဒေကို အင်္ဂလန်နိုင်ငံမှ နမူနာယူ၍ အိန္ဒိယနိုင်ငံ၊ မြန်မာနိုင်ငံတို့၌ စကားအသုံးအနှုံး ထပ်တူရေးဆွဲခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပေသည်။ ထိုအိန္ဒိယ စီရင်ထုံးတွင် ၊ အင်္ဂလန်နိုင်ငံ တရားလွှတ်တော်ချုပ်တို့၏ စီရင်ထုံးများကို လည်း ကိုးကားထားလေသည်။ *Powell v. Main - colliery Co., Ltd.* (၃) တွင် အလုပ်သမားလျော်ကြေး အက်ဥပဒေ တွင် ဖော်ပြထားသော ကာလ စည်းကမ်းသတ်မှတ် သက်ဆိုင်သည့် လျော်ကြေးတောင်းခံခြင်းသည် အလုပ်ရှင်ထံမှ တောင်း ခံခြင်းကို ဆိုလိုသည်။ လျော်ကြေးမှဖွင့်ခြင်းကို မဆိုဟု ဆုံးဖြတ်ထားသည်ကို၎င်း။

"The claim for 'compensation' means, not the initiation of proceedings before the tribunal by which the compensa tion is to be assessed, but a notice of a claim for compensa tion sent to the workman's employer."

M' Cafferty v. Mac Andrews & Co.(၄)တွင်လည်း ထိုသဘော ဆုံးဖြတ်ထားသည်ကို၎င်း ဦးဘရွှန်းက ညွှန်ပြသည်။

Makkan Lal v. Audh Behari (၅)တွင်လည်းပုဒ်မ၁၀တွင်ထိခိုက်ဒဏ်ရာ ရသောအလုပ်သမားက အလုပ်ရှင်အား သတ်မှတ်ထားသည့်အချိန် အတွင်း၌ အကြောင်း

(၂) (1939) I.L.R Nagpur 46.

(၃) (1900) A.C. 366

(၄) (1930) A.C. 599.

(၅) A.I.R (1559) Allahabad586.

၁၉၆၆ ကြားရမည်ဟု ဆိုထားသော်လည်း၊ အလုပ်ရှင်က အလုပ်သမား ထိခိုက်ဒဏ်ရာရ
 ဦးညွှန်စိန် ကြောင်းကို အလုပ်သမားမပြောဘဲ ကြားသိသည်ဆိုလျှင်၊ အလုပ်သမားက အကြောင်း
 ဦးညွှန်စိန် ကြားခြင်းမပြုသော်လည်း လျော်ကြေးမှု စွဲဆိုနိုင်သည်ဟု ဆုံးဖြတ်ထားသည်ကို
 ဦးခိုင်ကြီး ဦးဘရွှန်းက ရည်ညွှန်းသည်။

"The scheme of section 10, is that a notice of the accident to the employer is necessary before a claim for compensation can be entertained by the Commissioner. But there are exceptions to this general rule. These exceptions are where the employer had knowledge of the accident from any other source at or about the time when it occurred, want of notice will not obstruct the entertainment of a claim. Another exception is where the Commissioner is satisfied that the failure to give notice was due to sufficient cause."

ထိုအမှုများအရ၊ ဤအမှုတွင်၊ မောင်ညွန့်စိန် မီးလောင်ဒဏ်ရာများရကြောင်း ဦးခိုင်ကြီးက ဖြစ်ပါးပြီး မကြာမီပင် ကြားသိရသည်။ မောင်ညွန့်စိန်အား ဆေးရုံ၌ သွားရောက်တွေ့ဆုံ၍ ဆေးဘိုးဝါးခ အနည်းငယ်ပင်ပေးသေးသည်ဟု ထွက်ဆိုချက်များ ရှိသဖြင့်၊ ပုဒ်မ ၁၀ အရ အလုပ်ရှင်အား အထူးအကြောင်းကြားရန်လည်း မလိုပါ။ လျော်ကြေးတောင်းခံကြောင်း၊ ထိုက်သင့်သလိုမရကြောင်းလည်း ပေါ်လွင်သဖြင့်၊ လျော်ကြေးမှုကို ထိခိုက်ဒဏ်ရာရပြီး ၂ နှစ်ခွဲကျော်မှ ဖွင့်လှစ်သော်လည်း အချိန် မလွန်ပါဟု ဦးဘရွှန်းက လျှောက်လဲသည်။

ဦးခိုင်ကြီး၏ ပညာရှိရွှေနေကြီး ဦးချိန်ဖူးက၊ ထိခိုက်ဒဏ်ရာရသူ အလုပ်သမား တဦးသည် အလုပ်ရှင်ထံမှ ၁၂ လအတွင်း လျော်ကြေးတောင်းလျှင်၊ ပုဒ်မ ၁၀ အရ ကာလစည်းကမ်းသတ်နှင့် ကိုက်ညီသည်ဆိုသည့် ဥပဒေ အဓိပ္ပါယ် ဖွင့်ဆိုချက်ကို မငြင်းလိုပါ။ သို့ရာတွင် ဤအမှု၌ အလုပ်သမားက ထိုကဲ့သို့သတ်မှတ်သည့်အချိန် အတွင်း အလုပ်ရှင်ထံမှ လျော်ကြေးတောင်းခဲ့သည်ဟု မထင်ရှားပါ။ အခွင့်ထူး အယူခံကြားနာသောအခါမှ မောင်ညွန့်စိန်က ကျမ်းကျိန်စာများ တင်သွင်း၍ အလုပ် ရှင်ထံမှ လျော်ကြေးကို အချိန်အတွင်း တောင်းသော်လည်း မရကြောင်း မြွက်ဆို ခြင်းသည် တရားမဝင်ပါဟု လျှောက်လဲသည်။

လက်ထောက် နိုင်ငံတော်ရွှေနေချုပ် ဦးဘကျော်က လျော်ကြေးမင်းကြီးတွင် အကြောင်းလုံလောက်က အချိန်နှောင်းသော လျှောက်လွှာကို လက်ခံစဉ်းစားခွင့် ရှိကြောင်း၊ အကြောင်းလုံလောက်၍ ထိုသို့လက်ခံခဲ့သည်ဟု လျော်ကြေးမှုအမိန့်တွင် အတိအလင်းပေါ်ပြခြင်း မပြုသော်လည်း လိုအပ်ပါက ထိုအချက်ကို ပြန်လည်စဉ်းစား

နိုင်ရန် အမှုကို လျော်ကြေးမင်းကြီးထံသို့ ပေးပို့နိုင်ကြောင်း။ ကာလစည်းကမ်းသတ်အတွင်း အလုပ်သမားက အလုပ်ရှင် ထံမှ လျော်ကြေးတောင်းခံသည်ဟု တွေ့ရှိပါ။ လျော်ကြေးမှ သည် အချိန်လွန်ခဲ့ပြီဟု တွေ့ရှိပါ။ လျော်ကြေးမှသည် အချိန်လွန်ခဲ့ပြီဟု မဆိုနိုင်ကြောင်း တင်ပြသည်။

အလုပ်သမားလျော်ကြေး ဥပဒေပုဒ်မ ၁၀ ကို အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုရာတွင်၊ လျော်ကြေးတောင်းရန် အချိန်သတ်မှတ်ခြင်းသည် အလုပ်သမားက အလုပ်ရှင်ထံမှ တောင်းခြင်းနှင့် သက်ဆိုင်သည်။ သတ်မှတ်ထားသည့် အချိန်အတွင်း တောင်းခံပြီးနောက် ကျေနပ်မှုမရ၍ လျော်ကြေးမင်းကြီးထံ နောက်တဆင့် တက်ရောက်ရလျှင်၊ ပုဒ်မ ၁၀က သတ်မှတ်သော ကာလစည်းကမ်းသတ်နှင့် သက်ဆိုင်ခြင်းမရှိတော့ချေ။ သတ်မှတ်သည့် အချိန်အတွင်း လျော်ကြေးတောင်းကာ နှစ်ဘက် ကြေအေးကြလျှင်၊ လျော်ကြေးမှပွင့်ရန်မလိုတော့။ ကျေနပ်မှုမရလျှင်ကား ထိခိုက်ဒဏ်ရာရသည်မှ ၁၂ လအတွင်း၌ပင် အလုပ်သမားက လျော်ကြေးမှပွင့်လိုက ဖွင့်မည်။ ၁၂ လ ကျော်လွန်မှ ဖွင့်လျှင်လည်း ကာလစည်းကမ်းသတ် အတား အဆီးမရှိတော့ချေ။ ၁၂ လအတွင်း အလုပ်ရှင်ထံမှ လျော်ကြေးတောင်းခံခြင်း မပြုခဲ့ဘဲ၊ ထိုအချိန်ကျော်လွန်မှ လျော်ကြေးမစွဲဆိုလျှင်မူကား လျော်ကြေးမင်းကြီးက ထိုသို့အချိန်လွန်ခြင်းအတွက် အလုပ်သမားဘက်မှ လုံလောက်သောအကြောင်း ရှိမရှိ စဉ်းစားနိုင်သည်။ အကြောင်း လုံလောက်သည်ဟု တွေ့ရှိလျှင် အချိန်လွန်ခြင်းကို ခွင့်လွှတ်၍ အမှုကို လက်ခံ၍ ဆုံးဖြတ်နိုင်သည်။

အကယ်၍ အလုပ်သမားက အလုပ်ရှင်ထံမှ ၁၂ လ အတွင်း လျော်ကြေး တောင်းခံခဲ့သော်လည်း၊ နှစ်ဘက် ကျေနပ်မှုမရရှိကြ၊ မပြီးမပြတ်ရှိနေပါလျက်၊ ဆက်လက်၍ အလုပ်သမားက လျော်ကြေးမှ စွဲဆိုခြင်းမပြုဘဲနေလျှင်၊ အလုပ်ရှင်က ကာလအကန့်အသတ်မရှိဘဲ စောင့်ဆိုင်းရမည်လောဟု စောဒကတက်ဖွယ်ရှိသည်။ အလုပ်ရှင်က လျော်ကြေးပြဿနာ ပြီးပြတ်စေလျှင် လျော်ကြေးမင်းကြီးထံ ပုဒ်မ ၁၉ အရ တက်ရောက်၍ ဆုံးဖြတ်ပေးပါရန် တောင်းခံနိုင်မည်ဖြစ်ပေသည်။ လက်တွေ့ အားဖြင့်ကား ထိခိုက်ဒဏ်ရာရသော အလုပ်သမား တဦးသည် ရသင့်ရထိုက်သော လျော်ကြေးငွေကို ဝိရိယ စိုက်ထုတ်၍ တောင်းခံမည်သာ ဖြစ်ပေသည်။ အလုပ်ရှင်ထံမှ မရလျှင် လျော်ကြေးမှစွဲဆိုမည်သာ ဖြစ်ပေသည်။ လျော်ကြေးမင်းကြီးသည် လျော်ကြေး မှုကို စစ်ဆေးဆုံးဖြတ် ရာ၌ အနုညာတ ခံသဘော ဖြန်ဖြေပေးခြင်းဥပဒေ၊ တရား မှုတမှုတို့နှင့်အညီ ဖြစ်စေခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်သည်။ တရားမရုံးသဖွယ် တရားမ ကျင့်ထုံးစသည် ထုံးဥပဒေများအတိုင်း အတိအကျ လိုက်နာ ဆောင်ရွက် ရသည် မဟုတ်ပေ။

မောင်ညွန့်စိန်က မီးလောင်ဒဏ်ရာရပြီးသည်မှ ၁၂ လအတွင်း ဦးရှိန်ကြီးထံမှ လျော်ကြေးတောင်းခံခဲ့ခြင်း ရှိမရှိကို နောက်တဆင့် ကျွန်ုပ်တို့စဉ်းစားရပေမည်။ ထိုအချက်ပေါ်တွင် အတိအကျလျော်ကြေးမှု၌ ထွက်ဆိုခြင်း မေးမြန်းခြင်းမရှိပေ။ သို့ရာတွင် မောင်ညွန့်စိန်က ၎င်းထိခိုက်ဒဏ်ရာရသည်ကို ကိုရှိန်ကြီးသိကြောင်း၊ ဆေးဘိုးဝါးခ ငွေတရားကျော်ခန့်နှင့် ဆန့်နစ်တင်းခွဲ ထောက်ပံ့ခဲ့ကြောင်း ထွက်ဆိုခဲ့သည်။ လျော်ကြေးလျှောက်လွှာ၌ ၎င်းသည် ၁၉၆၂ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၃ ရက်နေ့မှ ဇူလိုင်လ ၃၀ ရက်နေ့အထိ ပြည်ဆေးရုံတွင်၊ ထို့နောက်ရှစ်လခန့် တောင်ကြီးဆေးရုံတွင် ဆေးကုသနေခဲ့ကြောင်းလည်း အစစ်ခံသည်။ ဦးရှိန်ကြီးကလည်း မောင်ညွန့်စိန် မီးလောင်ဒဏ်ရာရသည်မှာ အလုပ်နှင့်ပတ်သက်၍ ဖြစ်ကြောင်းကို ဝန်ခံ၍၎င်း၊ အားဆေးဘိုးဝါးခ ငွေထောက်ပံ့ခဲ့ကြောင်း၊ လုပ်အားဆုံးရှုံးခြင်းအတွက် လျော်ကြေး ပေးရမည်ကို မသိကြောင်း ထွက်ဆိုခဲ့သည်။ ပြည်ဆေးရုံတွင် မောင်ညွန့်စိန် ဆေးကုသ ရခြင်း၊ တောင်ကြီးဆေးရုံသို့ သွားရောက်ကုသရခြင်းတို့ကို လည်း ဦးရှိန်ကြီးက ၎င်း၏ပြောလွှာတွင် ဖော်ပြထားသည်။

အထက်ပါ အချက်အလက်တို့ကို ထောက်ရှုလျှင် ဒဏ်ရာရသည်မှ ၁၂ လ ကာလအတွင်း မောင်ညွန့်စိန်က ဦးရှိန်ကြီးထံမှ ရထိုက်သောလျော်ကြေးများကို တောင်းခံခဲ့သည်သာဖြစ်သည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့ ယူဆနိုင်ပေသည်။ ထိုက်သင့်သော လျော်ကြေးကို မပေးဘဲ ဆေးဘိုးဝါးခငွေ အနည်းငယ်ပေးရုံမျှနှင့် အလုပ်ရှင်၏ တာဝန်သည် ကျေပွန်ပြီမဆိုသာ၊ အလုပ်သမား၏ ရပိုင်ခွင့်သည်လည်း ကုန်ဆုံးပြီ မဆိုသာချေ။

ထို့ပြင် အလုပ်သမားသည် အချိန်ကြာမြင့်စွာ ဆေးကုသလောက်အောင် ပြင်းထန်သောဒဏ်ရာ ရရှိခဲ့လျှင်၊ လျော်ကြေးတောင်းရာ၌ အချိန်လွန်စေကာမူ ထိုသို့ အချိန်လွန်ရန် လုံလောက်သောအကြောင်းရှိသည်ဟု ယူဆရမည် ဖြစ်ပေသည်။ *Pollachi Transport Ltd., Coimbatore v. Arumuga Kounde* (၆) တွင် ထိုသို့ပင် ဖွင့်ဆိုထားသည်။

"The fact that the man had been ill and was a complete wreck after his discharge from the hospital is a sufficient cause within the meaning of Proviso 3 to section 10 (1)"

မောင်ညွန့်စိန်သည် ပြင်းထန်စွာ မီးလောင်ဒဏ်ရာရခဲ့ မရခဲ့ဆက်လက်၍ ကျွန်ုပ်တို့ စဉ်းစားဆုံးဖြတ်ရပေမည်။ လျော်ကြေးမှု၌ ဆရာဝန်ကြီးပရာကပ်(ရှ်)ကကိုယ်တိုင် နှစ်ကြိမ် မောင်ညွန့်စိန်အားစစ်ဆေးပြီးနောက် ၁၉၆၅ ခုနှစ် ၂ မတ်လ ၄ ရက် နေ့စွဲဖြင့်

အလုပ်သမားအရာရှိထံ ပေးပို့သောစာတွင် တကိုယ်လုံး မီးလောင်ထားသော ဒဏ်ရာ များမှာ ပျောက်ကင်းပြီဖြစ်သော်လည်း ထိုဒဏ်ရာများကြောင့် လုပ်အားထုခိုင်းနှုန်း ပြည့်မပေးနိုင်ကြောင်း၊ ထင်မြင်ချက်ပေးထားသည်။ နောက်တကြိမ် ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၆ ရက်နေ့စွဲပါစာဖြင့်၊ လုပ်အားဆုံးရှုံးမှုထုခိုင်းနှုန်းကို အသေးစိတ်တွက်ချက်၍ ၇၀ ရာခိုင်နှုန်းသတ်မှတ်ကြောင်း ဆရာဝန်ကြီးက ဖော်ပြခဲ့လေသည်။

ဆရာဝန်ကြီးကိုယ်တိုင် လျှော့ကြေးမှု၌ သက်သေခံခြင်းမရှိခဲ့ပေ။ လုပ်အားဆုံးရှုံးမှု ထုခိုင်းနှုန်း တွက်ချက်ရသည့်အခါများ၌ ဆရာဝန်အား အလုပ်သမား၊ အလုပ်ရှင်တို့က ၎င်း၊ လျှော့ကြေးမင်းကြီးက၎င်း မေးမြန်းနိုင်ရန် သက်သေအဖြစ် ခေါ်ယူဘို့လို ပေသည်။ အကယ်၍ အလုပ်သမား၊ အလုပ်ရှင် နှစ်ဦးနှစ်ဘက်က ဆရာဝန်၏ ဆေး လက်မှတ်များကို ကြေနပ်၍ ထင်မြင်ချက်ကိုလည်း လက်ခံပါသည်ဆိုလျှင်၊ သို့မဟုတ် လုပ်အားဆုံးရှုံးမှုထုခိုင်းနှုန်းသည်၊ အထင်အရှားပေါ်လွင်နေလျှင်မူကား ဆရာဝန်အား သက်သေအဖြစ် ခေါ်ယူရန် လိုမည်မဟုတ်ပေ။ ဤအချက်ကို လျှော့ကြေးမင်းကြီး များက အထူးသတိပြုသင့်ကြသည်။

ဤအမှုတွင် အလုပ်ရှင်က လုပ်အားဆုံးရှုံးမှုထုခိုင်းနှုန်းကို၎င်း၊ ဆေးလက်မှတ်များကို ၎င်း လက်ခံခြင်းမပြု၊ အလုပ်သမား၏ ရွှေ့နေကြီး ဦးဘရွှန်းကလည်း အထူးအယူခံကို ကာလစည်းကမ်းသတ် ပြဿနာနှင့်ပတ်သက်၍သာ လက်ခံခဲ့ခြင်းဖြစ်ရာ၊ ဆေးလက် မှတ်နှင့် လုပ်အားဆုံးရှုံးမှုထုခိုင်းနှုန်းကို စဉ်းစားရန်မလိုပါဟု လျှောက်လဲသည်။ သို့ရာ တွင် နှစ်ဦးနှစ်ဘက်ပေါ်တွင် တရားမျှတခြင်းဖြစ်သောငှါ၎င်း၊ အယူခံကို ပြည့်လည်း ပြည့်စုံ မြန်လည်းမြန်ဆန်စွာ ဆုံးဖြတ်နိုင်ရန်၎င်း ကျွန်ုပ်တို့ကပင်ဒေါက်တာပရာကပ်(ရှ်) အား ဖိတ်ခေါ်စစ်ဆေးခဲ့သည်။

ဒေါက်တာပရာကပ်(ရှ်)က ဆေးလက်မှတ် ၂ မောင်ကို၎င်းရေးသားပေးကြောင်း ပြောဆို၍ ဆေးလက်မှတ်များကို သက်သေခံအမှတ် “က” နှင့် “ခ” အဖြစ် လက်ခံသည်။ ပြည်မြို့ဆေးရုံကြီး မှတ်တမ်းများမှ၊ မောင်ညွန့်စိန်သည် ၁၉၆၂ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၄ ရက်နေ့မှ ဇူလိုင်လအထိ အတွင်းလူနာအဖြစ် တက်ရောက်ကုသခဲ့ကြောင်း ထို့နောက် လျှော့ကြေးမှုအတွက် မိမိက မောင်ညွန့်စိန်အား ၁၉၆၅ ခုနှစ်တွင် စစ်ဆေး ကာ လုပ်အားဆုံးရှုံးမှုထုခိုင်းနှုန်း ၇၀ အဖြစ် သတ်မှတ်ပေးကြောင်း၊ အသားများကို ထပ်ဖြည့်၍ ကုသထားသည်များကို တွေ့ရပြီးလျှင်၊ မောင်ညွန့်စိန်သည် တောင်ကြီး ဆေးရုံ၌ တက်ရောက်ကုသခဲ့ရကြောင်းကိုလည်း သိရကြောင်းဖြင့် ဆရာဝန်ကြီးက ထွက်ဆိုသည်။ ဦးချိန်ပိုးမေး၍ ဆရာဝန်ကြီးက၊ မောင်ညွန့်စိန်တွင် ကိုယ်အပေါ်ပိုင်း အားလုံးလိုလို၊ ထုခိုင်းနှုန်းနှင့်ဆိုလျှင် တကိုယ်လုံး၏ သုံးပုံနှစ်ပုံလောက် မီးလောင် ဒဏ်ရာရခဲ့ပါသည်။ မျက်နှာအခြေအနေမှာ နဂိုရအတိုင်း မဖြစ်နိုင်တော့ပါ။ ညာဘက်

၁၉၆၆
—
ဦးညွန့်စိန်
နှင့်
ဦးရှိန်ကြီး။

လက်လှုပ်ရှားမှု အသင့်အတင့်သာရှိပါသည်။ ကားမောင်းနိုင် မမောင်းနိုင် မပြော
နိုင်ပါ။ ထုခိုင်းနှုန်းသတ်မှတ်ခြင်းမှာ အလုပ်သမားဌာနက ပေးထားသော ဇယား
အတိုင်းဖြစ်ပါသည် စသည်ဖြင့် ပြောဆိုသည်။ ထိုဇယားမှာ ပယ်ဖျက်ပြီးသော
အလုပ်သမား လျော်ကြေးအက်ဥပဒေဇယား ၂ ဖြစ်သလောဟု ဦးချိန်ဖိုးက မေးမြန်း
ရာ၊ ဆရာဝန်ကြီးက အတိအကျပြောဆိုခြင်းမပြုနိုင်ပေ။ သို့ရာတွင် ထိုပြဿနာမှာ
ဥပဒေပြဿနာဖြစ်၍ ဆရာဝန်ကြီးက ပြောဆိုရန်ခဲယဉ်းမည်သာ ဖြစ်ပေသည်။ ကျွန်ုပ်တို့
က ဥပဒေကို ပြန်လည်လေ့လာသောအခါ၌ ပယ်ဖျက်ထားသောဇယား ၂ သည်
“အလုပ်သမား” ဆိုသောစကားရပ်ကို အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ခြင်းမျှသာ ဖြစ်ခဲ့သည်။ လုပ်အား
ဆုံးရှုံးမှုထုခိုင်းနှုန်း တိုင်းထွာသတ်မှတ်နည်းနှင့် ပုံစံကို ပြင်ဆင်ခြင်းမဟုတ်ပေ။

ဆရာဝန်ကြီး၏ ထွက်ဆိုချက်နှင့် လျော်ကြေးမှုတွင် ပေါ်လွင်သောအချက်အလက်
များအရ မောင်ညွန့်စိန်သည် ပြင်းထန်သော မီးလောင်ဒဏ်ရာများ အလုပ်ခွင်၌
ရရှိခဲ့ရသည်။ ထိုဒဏ်ရာများကို ဆေးရုံများ၌ တက်ရောက်၍ ကြာမြင့်စွာကုသခဲ့ရသည်။
အဖြစ်အပျက်များအရ ၎င်းသည် ဒဏ်ရာရပြီး ၁၂ လအတွင်း အလုပ်ရှင်ထံမှ
လျော်ကြေး တောင်းခံခဲ့သည်ဟူ၍ ယူဆရန်ရှိသည်။ ထိုသို့ တောင်းခံခြင်းမပြုခဲ့
စေဦး၊ ၎င်းတွင်ပြင်းထန်သော ဒဏ်ရာများရရှိခဲ့၍ ဆေးရုံများ၌ ကြာမြင့်စွာ တက်
ရောက် ကုသခဲ့ရခြင်းမှာ ထင်ရှားသဖြင့် လျော်ကြေးမှုကို လုံလောက်သောအကြောင်း
ကြောင့် အချိန်လွန်မှ စွဲဆိုရသည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့ဆုံးဖြတ်သည်။

ထို့ကြောင့်အယူခံကို စရိတ်နှင့်တကွ ခွင့်ပြု၍ ဤရုံး၏တရားမအထွေထွေ အယူခံမှု
တွင် ချမှတ်ခဲ့သော အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်လိုက်သည်။ ရွှေနေကြီးစရိတ် ကျပ် ၈၅၀၀

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

ရာဇဝတ်အယူခံမှု

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေ ရွှေတွင်

မောင်တင်ဖေ (အယူခံတရားလို)

နှင့်

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (အယူခံတရားခံ)*

† ၁၉၆၆

ဩဂုတ်လ
၁၆ ရက်။

ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၃၀၄ အရ မူပြစ်ထင်ရှားစီရင်ခြင်း—ပစ္စည်း ကာကွယ်ရခဲပိုင်ခွင့်သည် ယဉ်းအခါတွင် ထူးသောစေသည်အထိ ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၁၀၃ အရ ပြုလုပ်ပိုင်ခွင့်ရှိခြင်း—
ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၉၉ အရ ကာကွယ်ရခဲပိုင်ခွင့် မရှိသည့်ပြုလုပ်မှု။

ဆိုကြံစားချက်။ ။ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၁၀၃ အရ လူတိုင်းသည် ညဉ့်အခါ အိပ်စက်ထွန်းမှု ကျူးလွန်သူကို သေစေသည်အထိ ပြုလုပ်ပိုင်ခွင့်ရှိသည်။ ထိုပြုလုပ်ပိုင်ခွင့်မှာ ပစ္စည်းကိုခံကာကွယ် ပိုင်ခွင့်ကုန်ဆုံးသည်။ သို့ရာတွင် ထိုခံကာကွယ်ပိုင်ခွင့်မှာ ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၉၉ တွင်ပြဋ္ဌာန်း ထားသည့်အတိုင်း၊ လိုသည်ထက်ပို၍ အသုံးပြုနိုင်ခွင့်မရှိချေ။

အယူခံတရားလိုသည် သေသူအား ခါးကိုင့်၍ ရပ်နေသည်ကို တွေ့၍ မည်သူလဲဟု မေးရာ ပြန်မပြောသဖြင့်၊ သေနတ်နှင့်ပစ်လိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။ သေနတ်နှင့် ပစ်စဉ် အချိန်က ၎င်းတို့ သည် လေးလံခန့် ဝေးသည့်အပြင်၊ သေသူမှာရွေ့တိုတိုးလာခြင်း မပြုဘဲရပ်နေရာ၊ အယူခံတရားလို အနေနှင့် သေသူအား သေနတ်နှင့် ပစ်ရန် အကြောင်းမပေါ်ပေါက်ပေ။ လက်နှိပ်ခါတ်မီးဖြင့်ထိုး ထားသဖြင့်၊ သေသူကိုတွေ့မြင်နေရပြီဖြစ်ရာ၊ ခါးကိုင့်၍ အဖမ်းခံရန် ပြောဆိုမည်ဆိုက သေသူ အနေနှင့် ထွက်ပြေးနိုင်လိမ့်မည် မဟုတ်ပေ။ ထိုကဲ့သို့အခြေတွင် သေနတ်နှင့်ပစ်ခတ်ခဲ့သည့် အယူခံ တရားလို၏ ပြုမူချက်မှာ လိုအပ်သည့်ဘေးအန္တရာယ်ကပ် ပို၍ ပြုလုပ်ခဲ့ကြောင်း ထင်ရှားသည်။

အယူခံတရားလိုအတွက်။ ။မရှိ။

အယူခံတရားခံအတွက်။ ။အစိုးရရွှေငွေကြီး ဦးမျိုးထွန်းလင်း။

* ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်အယူခံမှုအမှတ် ၃၈၃။
† ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၁၁ တွင်ချမှတ်သော ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၂၀ ရက်နေ့စွဲပါ၊ မြန်မာ့၊ ပဌမ အထူးတရားသူကြီးအမိန့်ကို အယူခံမှု။

မောင်တင်ဖေ
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေ။ ။အယူခံတရားလိုအပေါ် ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၃၀၄ အရ၊ အလုပ်နှင့်ထောင်ဒဏ် ၁၀ နှစ်ကျခံစေရန် အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သော၊ မြိတ်မြို့၊ ပဌမ အထူး (စက်ရှင်) တရားသူကြီး၏ စီရင်ချက်ကို မကျေနပ်သဖြင့်၊ အယူခံဝင်ခြင်းဖြစ်သည်။

မြိတ်ခရိုင်၊ ကံမော်ရဲတပ်စခန်းအပိုင်၊ ရေစိမ်းချောင်းရွာနေ ဒေါ်ရွှေ (လိပြ-၂) သည်မုဆိုးမတယောက်ဖြစ်ပြီး၊ မွေးစားသားမောင်သန်းတင် (လိပြ-၁) နှင့်အတူ နေသည်။ ဒေါ်ရွှေတွင် ရော်ဘာခြံတခုရှိရာ၊ လွန်ခဲ့သည့် ၆ နှစ်ခန့်ကစ၍၊ သေသူ ဦးရွှေထူးသည် ဒေါ်ရွှေ၏ ရော်ဘာခြံအလုပ်သမားတယောက်အဖြစ်၊ တနှစ်လျှင် လုပ်ခငွေ ၄၀၀ ကျပ်ဖြင့် အလုပ်လုပ်ခဲ့၏။ ဦးရွှေထူးသည် သားမယားများကို မော်လမြိုင်၌ထားကာ၊ ဒေါ်ရွှေ၏အိမ်၌ နေထိုင်၍ ဒေါ်ရွှေ၏အလုပ်ကို လုပ်ကိုင်ခဲ့သည်။ အခင်းမဖြစ်မီတနှစ်လောက်က၊ အယူခံတရားလိုသည် ၎င်း၏ငှက်နှင့်ကွဲပြီး၊ ဒေါ်ရွှေ အိမ်သို့ရောက်လာ၏။ အယူခံတရားလိုသည် ဒေါ်ရွှေ၏အလုပ်များကို အခကြေးငွေ မယူဘဲ လုပ်ကိုင်ပေးကာ၊ ဒေါ်ရွှေအိမ်၌ပင် နေထိုင်ခဲ့လေသည်။ ယင်းသို့ အယူခံ တရားလိုရောက်လာသဖြင့်၊ ဦးရွှေထူးအနေနှင့် ဒေါ်ရွှေထံ၌ အလုပ်လုပ်ရန် အဆင် မပြေဖြစ်ကာ၊ အယူခံတရားလိုရောက်လာပြီးနောက် ၆ လလောက်အကြာတွင်၊ ဦးရွှေ ထူးသည် ဒေါ်ရွှေထံမှ အလုပ်ထွက်သွားပြီး၊ ရေအေးရွာနေ မောင်သန်း (လိပြ-၄) ထံ၌ ရေအလုပ်သမားအဖြစ် သွားရောက်လုပ်ကိုင်လျက်ရှိသည်။ ရေအေးရွာနှင့် ရေစိမ်း ချောင်းရွာမှာ လှေဖြင့်သာသွားနိုင်ပြီး၊ ၂ နာရီခန့်သွားရသည့်ခရီးဖြစ်သည်။ ဦးရွှေထူး သည် မောင်သန်းထံ၌ သွားရောက်အလုပ်လုပ်နေရသော်လည်း၊ ၎င်း၏စိတ်မှာ ဒေါ်ရွှေ ထံသို့ရောက်နေဟန်တူသည်။ အခင်းမဖြစ်မီ၊ ၎င်းသည် ဒေါ်ရွှေ၏အိမ်သို့ ညအချိန်တွင် ၂ ကြိမ်ခန့်လာသော်လည်း၊ အခြားသူများတွေ့သွားသဖြင့်၊ ဒေါ်ရွှေနှင့် မတွေ့လိုက် ရပေ။ ထို့ကြောင့် ဒေါ်ရွှေက မောင်သန်းအား၊ ဦးရွှေထူးကို ညအချိန်မလာရန် တားပေးရန်ပြောသဖြင့်၊ မောင်သန်းကမေးကြည့်ရာ၊ ဦးရွှေထူးက မဟုတ်ကြောင်း ငြင်းဆိုဘူးသည်။

အခင်းဖြစ်သည့် ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၇ ရက်နေ့ညက၊ ဒေါ်ရွှေသည် အိမ်ရှေ့ညောင်ခန်းအပြင်ဘက်အစွန်တွင်အိပ်သည်။ မောင်သန်းတင်က အလယ်တွင်အိပ် ပြီး အယူခံတရားလိုက အတွင်းဘက်အစွန် နံရံအနီးတွင် ခေါက်ကုတ်ဖြင့် အိပ်သည်။ မီးခွက်မှတ်ပြီး အိပ်ကြ၍ အလင်းရောင်မရှိချေ။ ထိုညက မောင်သန်းတင်မှာ ခြေ ထောက်တွင် အနာပေါက်နေ၍၊ အနာကိုက်သဖြင့် နှစ်နှစ် ချိုက်ချိုက် အိပ်မပျော်ဘဲ ရှိရာ၊ သန်းခေါင်အချိန်လောက်တွင် အိပ်ခန်းနောက်ဘက်မှ ခြေသံကြားသဖြင့် နိုးလာ သည်။ နိုး၍ကြည့်ရာ၊ အိပ်ခန်း ၂ ခုကြားဘက်မှ လက်နှိပ်ခါတ်မီးရောင် လက်ကနဲ တွေ့လိုက်သဖြင့်၊ အနီး၌အိပ်နေသည့် အယူခံတရားလိုအား “လူလူ အမြန်ထပါ” ဟု

အော်ပြီးနိုးကာ၊ လက်နှိပ်ခါတ်မီးဖြင့် အသံကြားရာသို့ ထိုးလိုက်၏။ ခါတ်မီးရောင်ဖြင့် လူတယောက်ကို ဒါးကိုင်လျက် အိပ်ခန်း ၂ ခုကြားတွင်ရပ်နေသည်ကို မြင်ရ၍၊ အယူခံတရားလိုက “ဟေ့-ဘယ်သူလဲ” ဟုမေးသော်လည်း၊ ထိုလူက မပြောသဖြင့်၊ ၎င်း၏လုပ်သေနတ်နှင့်ပစ်လိုက်ရာ၊ သို့သော်အားထိမှန်သွားလေသည်။ သေနတ်မှန်သူသည်၊ ထိုနေရာတွင်ပင် လဲသွားသည်။ ထိုနောက် မီးခွက်ထွန်းပြီးကြည့်ရာ၊ သေနတ်မှန်သူမှာ ဦးရွှေထူးဖြစ်နေသည်ကို တွေ့ရ၏။ ဦးရွှေထူးသည် သေနတ်ဒဏ်ရာဖြင့် ပဲ့ခြင်းပြီး သေဆုံးသွားသည်။ ၎င်း၏အနီးတွင် ဒါးတချောင်းနှင့် လက်နှိပ်ခါတ်မီးတလုံးကို တွေ့ရသည်။

ထိုနောက် မောင်သန်းတင်နှင့် အယူခံတရားလိုတို့သည်၊ ရေအေးရွာရှိ ဆယ်အိမ်ခေါင်း ဦးအောင်သိန်း (လိပြ-၃) အား၊ အကျိုးအကြောင်းသွားရောက်တိုင်ကြားသည်။ ၎င်းတို့သည် ကံမော်ရဲတပ်စခန်းသို့သွားရောက်ကြပြီး၊ စခန်းမှူးဦးသန်းထွန်း (လိပြ-၆) အား တိုင်ကြားရာ၊ ဦးသန်းထွန်းက ဦးရွှေထူး၏အလောင်းကို တပါတည်း၊ မြိတ်ရဲစခန်းသို့ယူသွားကာ ထပ်မံတိုင်ကြားရန် ညွှန်ကြားလိုက်သည်။ ရေစိမ်းချောင်းရွာမှာ မြိတ်မြို့မှ ၆၅ မိုင်ကွာဝေးပြီး၊ ရေလမ်းခရီးသာရှိသဖြင့်၊ ဦးရွှေထူး၏အလောင်းကို ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၆ ရက်နေ့ကျမှ မြိတ်မြို့ ပြည်သူ့ဆေးရုံသို့ပို့ပေးနိုင်လေသည်။ ဆေးရုံရောက်သောအချိန်တွင် အလောင်းမှာ ပုပ်ပူနေသည်။ ဆရာဝန် မစ္စဂျေဟိန်စွန်း (လိပြ-၅) က စစ်ဆေးကြည့်ရှုရာ၊ အရွှေ့နံရိုး အဆက်နေရာ စတုတ္ထနံရိုးကျိုးနေသည်ကိုသာတွေ့ရပြီး၊ သေနတ်ဒဏ်ရာ အနေအထားကို ခန့်မှန်းခြင်းမပြုနိုင်ပေ။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ၊ ဦးရွှေထူးသည် သေနတ်မှန်ပြီး ပဲ့ခြင်းပြီးသေဆုံးသွားကြောင်း ပေါ်ပေါက်နေ၍၊ ၎င်းတွင်ရှိခဲ့သော ဒဏ်ရာမှာ မုချသေစေမည့် ဒဏ်ရာ၊ သို့မဟုတ် သဘာဝအားဖြင့် သေစေမည့်ဒဏ်ရာတခုဖြစ်ကြောင်း ယုံမှားဘွယ်မရှိနိုင်ပေ။

အထက်ပါ သက်သေအထောက်အထားများအရ၊ အယူခံတရားလိုအပေါ် လူသတ်မှုဖြင့် တရားစွဲဆိုရာ၊ အယူခံတရားလိုက မောင်သန်းတင်အော်၍ နိုးလာရာ၊ အိပ်ခန်း ၂ ခုကြားတွင် ဒါးကိုင်ပြီးရပ်နေသည့် လူတယောက်တွေ့၍၊ မည်သူလဲဟုအော်မေးသော်လည်း ပြန်မပြောသဖြင့်၊ ရန်မှုမည်စိုးရိမ်သည့်အလျောက်၊ သေနတ်နှင့်တချက် ပစ်လိုက်မိကြောင်း ထုချေသည်။ ပညာရှိ အောက်ရုံးတရားသူကြီးက၊ အယူခံတရားလိုသည် အိမ်ကျော်နှင့်မူ ကျူးလွန်သူ ဦးရွှေထူးအား သေနတ်နှင့်ပစ်ရာတွင်၊ ခုခံကာ ကွယ်ပိုင်ခွင့်ကိုလိုသည်ထက်ပို၍သုံးခဲ့သည်ဟု ကောက်ယူလာ၊ အထက်တွင်ဖော်ပြခဲ့သည့် အတိုင်းအပြစ်ပေးခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

ယခုအမှုတွင်၊ အယူခံတရားလို၏ လက်ချက်ကြောင့်၊ ဦးရွှေထူးသေဆုံးခဲ့ရသည်ဆိုခြင်းမှာ အငြင်းမပွားပေ။ သို့ဖြစ်ရာ၊ ခုခံကာကွယ်ပိုင်ခွင့်အရ ဦးရွှေထူးအား

၁၉၆၆
မောင်တင်စေ
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
ပြန်မာနိုင်ငံ။

သေစေခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်ဆိုသော ထုချေချက်မှာ၊ မည်မျှအခြေအမြစ်ရှိသည်ဆိုခြင်းကို ဆန်းစစ်ရပေမည်။ အခင်းဖြစ်ပွားသည့် ဒေါ်ရွှေအိမ်ပေါ်သို့ တက်ရန်လှေခါးနှစ်ခု ရှိသည်။ တခုမှာ အိမ်ရှေ့တွင်ရှိပြီး၊ ကျန်တခုမှာ အိမ်နောက် မီးဖိုတက်၌ရှိသည်။ လှေခါးတက်သောအပေါက်များတွင်ပိတ်သည့် တခါးရှက်များမရှိချေ။ မောင်သန်း တင်နှင့် ဒေါ်ရွှေတို့က ညအချိန်တွင် ခွေးများအိမ်ပေါ်သို့ မတက်နိုင်ရန်၊ အိမ်ရှေ့ လှေခါး၀၌ စားပွဲ ကုလားထိုင်များချပြီး ပိတ်ထားကြောင်း။ အိမ်နောက်လှေခါး ပေါက်၀တွင်ဝါးကပ်ကိုချိတ်နှင့်ချိတ်၍ပိတ်ထားကြောင်းထွက်ဆိုသွားကြသည်။ ပညာရှိ အောက်ရုံး တရားသူကြီးက၊ ထိုအချက်နှင့်ပတ်သက်၍ သက်သေများသည် မူလ စစ်ဆေးစဉ်က ထုတ်ဖော်ပြောဆိုခဲ့ခြင်းမရှိဘဲ၊ ပြန်ခေါ်စစ်ဆေးသောအခါမှ ထွက်ဆို ခဲ့ကြ၍၊ နောက်မှလုပ်ကြံ တင်ပြချက်သာဖြစ်၍ လက်မခံခဲ့ချေ။ ထိုသက်သေများသည် တရားလိုဘက်မှ တင်ပြသည့် သက်သေများဖြစ်ကြပြီး၊ ဆန့်ကျင်ဘက်ထွက်ဆိုသူများ ဖြစ်သည်ဟု ကျေညာထားခြင်းမရှိ၍၊ ၎င်းတို့၏ထွက်ချက်များကို လုံးဝလျစ်လျူ ရှုမထားနိုင်ပေ။ ထို့ပြင် ဤအချက်နှင့်ပတ်သက်၍ မောင်သန်းတင်နှင့် ဒေါ်ရွှေတို့ကို မူလစစ်ဆေးစဉ်က၊ သေချာဂုဏ်စွာ မေးမြန်းထားခြင်းမရှိသည်သာမက၊ ခွေးမတက် နိုင်အောင် ကာရံထားသည်ဆိုခြင်းမှာလည်း၊ သဘာဝမကျဟု မဆိုနိုင်ပေ။ ဒေါ်ရွှေက တံခါးမရှိ၍ လူတက်နိုင်ကြောင်း ထွက်ဆိုထားသော်လည်း၊ ခွေးမတက်နိုင်အောင် ကာရံထားခြင်းမရှိဟု ဝန်ခံခဲ့ခြင်းမပြုခဲ့ပေ။ သို့ဖြစ်ရာ၊ နောက်ပေးလှေခါးပေါက်တွင် ညအချိန်၌ဝါးကပ်ကိုချိတ်၍ ကာထားသည်ဆိုသောအချက်ကို လက်ခံရမည်ဖြစ်သည်။ အခင်းဖြစ်ညက သေသူ ဦးရွှေထူးသည်၊ မောင်သန်းတင်၏ ထွက်ဆိုချက်အရ၊ နောက်ပေးလှေခါးမှ အိမ်ပေါ်သို့တက်လာကြောင်း ပေါ်ပေါက်သည်။ ယင်းသို့ တက် ရာတွင်၊ ကာထားသောဝါးကပ်ကို ဖယ်ပြီးမှသာ ဝင်လာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။ ထိုကဲ့သို့ ကာထားသောဝါးကပ်ကို ဖယ်ပြီးတက်လာလျှင်၊ ၎င်း၏ပြုမူချက်သည် ညအချိန် အိမ်ဖောက်ထွင်းမှု ကျူးလွန်ရာရောက်သည်။ သာမန်အိမ်ကျော်နင်းမှု မဟုတ်ချေ။

ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၁၀၃ အရ၊ လူတစ်ဦးသည် ညဉ့်အခါ အိမ်ဖောက်ထွင်းမှု ကျူးလွန် သူကို၊ သေစေသည်အထိ ပြုလုပ်ပိုင်ခွင့်ရှိသည်။ ထိုပြုလုပ်ပိုင်ခွင့်မှာ၊ ပစ္စည်းကို ခုခံကာကွယ်ပိုင်ခွင့် ကျရောက်သည်။ သို့ရာတွင်၊ ထိုခုခံကာကွယ်ပိုင်ခွင့်မှာ၊ ရာဇသတ် ပုဒ်မ ၉၉ တွင်ပြဋ္ဌာန်းထားသည့်အတိုင်း၊ လိုသည်ထက်ပို၍ အသုံးပြုနိုင်ခွင့်မရှိပေ။ တနည်းဆိုသော်၊ ခုခံကာကွယ်ရာတွင် လိုအပ်သည့်ဘေးအန္တရာယ်ထက်ပို၍ ပြုလုပ်ပိုင် ခွင့်မရှိချေ။

ယခုအမှုတွင် အယူခံတရားလိုသည်။ သေသူအား ဒါးကိုင်၍ ရပ်နေသည်ကိုတွေ့၍ မည်သူ့လဲဟုမေးရာ ပြန်မပြောပြင့်၊ သေနတ်နှင့်ပစ်လိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။ သေနတ်နှင့်

ပစ်စဉ်အချိန်က၊ ၎င်းတို့သည် လေးလံခန့်ဝေးသည့်အပြင် သေသူမှာ ရွှေသို့တိုးလာ
ခြင်းမပြုဘဲ ရပ်နေရာ၊ အယူခံတရားလိုအနေနှင့် သေသူအား သေနတ်ဖြင့်ပစ်ရန်
အကြောင်းမပေါ်ပေါက်ပေ။ လက်နှိပ်ခါတ်မီးဖြင့်ထိုးထားသဖြင့်၊ သေသူကိုတွေ့မြင်
နေရပြီဖြစ်ရာ၊ ဒါးကိုချ၍ အဘမ်းခံရန်ပြောမည်ဆိုကာ၊ သေသူအနေနှင့် ထွက်ပြေး
နိုင်လိမ့်မည်မဟုတ်ပေ။ ထိုကဲ့သို့ အခြေတွင် သေနတ်နှင့်ပစ်ခတ်ခဲ့သည့် အယူခံတရား
လို၏ ပြုမူချက်မှာ၊ လိုအပ်သည့်ဘေးအန္တရာယ်ထက်ပို၍ ပြုလုပ်ခဲ့ကြောင်း ထင်ရှား
သည်။ သို့ဖြစ်ရာ၊ အယူခံတရားလိုသည် ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၃၀၄ အရ အပြစ်ရှိသည်ဆိုသော
အောက်ချုံး၏ ကောက်ယူချက်မှာ မှန်ကန်သည်။

ဤအမှုဖြစ်ပွားရခြင်းမှာ၊ သေသူက ညအချိန်အိမ်ဖောက်ထွင်းမှု ကျူးလွန်ခဲ့ခြင်း
ကြောင့်ဖြစ်ရာ၊ အယူခံတရားလိုအပေါ် ချမှတ်ထားသော အပြစ်ဒဏ်မှာ ကြီးလေး
လွန်းသည်ဟုယူဆသည်။ ထို့ကြောင့်၊ အယူခံတရားလိုအပေါ် ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၃၀၄ အရ
အပြစ်ရှိသည်ဆိုသော အောက်ချုံး၏ဆုံးဖြတ်ချက်ကို အတည်ပြုပြီး၊ ၎င်းအား အလုပ်နှင့်
ထောင်သုံးနှစ်သာ ကျခံစေရန် ပြင်ဆင်၍ အမိန့်ချမှတ်လိုက်သည်။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

ရာဇဝတ်အယူခံမှု

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေရွှေတင်

† ၁၉၆၆

ဇူလိုင်လ
၁၄ ရက်။

မောင်တင်အောင် ပါ ၃ (အယူခံတရားလိုများ)

နှိ

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (အယူခံတရားခံ) *

ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၃၆၆(က)/ ၃၆၆/ ၁၁၄ အရမှုဖြစ်ထင်ရှား စီရင်ခြင်း—မိန့်ကလေးတဦးအား သာမန်ဆွဲခေါ်ခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ခိုးယူခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် သွေးဆောင်ခြင်းဖြင့်ရာဇသတ် ကြီးပုဒ်မ ၃၆၆ အရပြစ်မှု မပြောနိုင်ခြင်း—ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၃၆၆ အရပြစ်မှုပြောနိုင်သော အင်္ဂါရပ်များ—ခိုးယူဆွဲခေါ်သွေးဆောင်စဉ် တရားခံ၏ ပြုမူချက်ပေါ် မူတည်ဖွဲ့ငြမ်းပြုလျက် တရားခံသည် မည်သည့်အကြံနှင့် ပြုလုပ်သည်ဟု ဆုံးဖြတ်ရခြင်း—သူပျိုတယောက်က အပျို တဦးအား အတင်း ဆွဲခေါ်လျှင် ဖြစ်တတ်သော ဓမ္မတာသဘောအရ မတရားသဖြင့် ကာမ ဓပ်ယှက်ရန်အကြံနှင့် ပြုလုပ်သည်ဟု ယူဆရခြင်း—ကြံရွယ်ချက် မရှိကြောင်း ထင်ရှားအောင် ပြုရန်တာဝန်မှာ သက်သေခံ အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၀၆ ၏ ဥပမာ(အေ) အရ တရားခံအပေါ် ကျရောက်ခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ မိန့်ကလေးတဦးအား သာမန် ဆွဲခေါ်ကာမျှဖြင့်၊ သို့တည်းမဟုတ် ခိုးယူ ကာမျှဖြင့်၊ သို့တည်းမဟုတ် သွေးဆောင်ကာမျှဖြင့်၊ ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၃၆၆ အရပြစ်မှု မပြောနိုင်။ ထိမ်းမြားပေးစားခြင်းငှါ အတင်းအဓမ္မပြုရန် အကြံနှင့်သော်၎င်း၊ သို့တည်းမဟုတ် အနိုင်အထက် ပြုကာ မတရားသဖြင့်ကာမဓပ်ယှက်ရန် အကြံနှင့်သော်၎င်း၊ ခိုးယူဆွဲခေါ်၊ သွေးဆောင်မှုသာ ပုဒ်မ ၃၆၆ နှင့်အကျုံးဝင်မည်ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် ယင်းသို့မိန့်ကလေးတဦးအား ခိုးယူစဉ်၊ ဆွဲခေါ်စဉ်၊ သွေးဆောင်စဉ် တရားခံ၏စိတ်၌ မည်သည့်အကြံ ရှိသည်ဆိုခြင်းကို မည်သူကမူ တပ်အပ်ပြောနိုင် မည် မဟုတ်၍၊ တရားလိုအစိုးရအနေနှင့် တရားခံသည် မည်သည့်အကြံနှင့် ပြုလုပ်သည်ဟု သက်သေ တင်ပြနိုင်လိမ့်မဟုတ်ပေ။ သို့ဖြစ်ရာ ထိုကဲ့သို့ ခိုးယူဆွဲခေါ် သွေးဆောင်စဉ် တရားခံ၏ ပြုမူချက် အပေါ်မူတည်ဖွဲ့ငြမ်း ပြုလျက် တရားခံသည် မည်သည့်အကြံနှင့် ပြုလုပ်ခဲ့သည်ဟု ဆုံးဖြတ်ရပေမည်။

လူပျိုတယောက်က အပျိုတဦးအား အတင်းဆွဲခေါ်လျှင် ဖြစ်တတ်သော ဓမ္မတာသဘော အရ၊ မတရားသဖြင့် ကာမဓပ်ယှက်ရန် အကြံနှင့် ပြုလုပ်သည်ဟု ယူဆရမည်သာ ဖြစ်သည်။

* ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်အယူခံမှုအမှတ် ၃၆၀။
† ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၁၀ တွင်ချမှတ်သော ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၄ ရက်နေ့စွဲပါ၊ အင်းစိန်မြို့၊ ပဉ္စမရာဘက် ရာဇဝတ်တရားသူကြီး၏ အမိန့်ကိုအယူခံဝင် မှု။

မောင်တင်
အောင် ပါ ၃
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
ပြန်မာနိုင်ငံ။

ထိုကဲ့သို့သော ကြံ့ခိုင်ချက်မရှိဟု ဆိုလျှင် မည်သည့်ကြံ့ခိုင်ချက်နှင့် ဆွဲခေါ်သည်ဟု ထင်ရှား
အောင်ပြရန် တာဝန်မှာ သက်သေခံ အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၀၆ ၏ ဥပမာ (အေ)အရ၊ တရားခံ
အပေါ်၌ကျရောက်လျက်ရှိသည်။

ဟိုင်စါရူး နှင့် နိုင်ငံတော်၊ အေ၊အိုင်၊အာ(ရ်)၊ ၁၉၃၀၊ လာဟို ၅၂။

ဂျီဂျီဝါယား နှင့်နိုင်ငံတော်၊ အေ၊အိုင်၊အာ(ရ်)၊ ၁၉၃၀၊ လာဟို ၁၆၃။

မဟာမက်ဆာဒန်နှင့်နိုင်ငံတော်၊ အေ၊အိုင်၊အာ(ရ်)၊ ၁၉၃၀၊ လာဟို ၄၇၄ ရည်ညွှန်းသည်။

အသီအူရာမန် နှင့် နိုင်ငံတော်၊ အပွဲ ၁၁၊ ဒုန်ကုန်စီရင်ထုံး၊ ၂၁၃ ခွဲခြားပြသည်။

ကပ်ခံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။အယူခံတရားလိုသည် မိမိထက် အသက်ကြီးသည့် အပျိုကြီးအား
တဖက်သတ် မေတ္တာရှိနေပြီး အပျိုကြီးက မေတ္တာတုံ့ပြန်ခြင်း မပြုသဖြင့်၊ အကြမ်းနည်းဖြင့်
မေတ္တာကို ရသူရန်ကြံစည်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ၎င်း၏ပြုမူချက်မှာရာဇဝတ်မှုကျူးလွန်ရန်ကြံ့ခိုင်သည်
ထက် မှားယွင်းသော စွန့်စားမှုမျိုးကို ပြုလုပ်ခြင်းသာ ဖြစ်သည်ဟု ဆိုရန် အကြောင်းပေါ်ပေါက်
နေ၍၊ အပြစ်ဒဏ် သတ်မှတ်ရာ၌ သက်ညာသင့်သည်ဟု ယူဆသည်။

အယူခံတရားလိုများအတွက်။ ။ဦးပိ မြမောင်။

အယူခံတရားခံအတွက်။ ။အပိုးရရွှေနေကြီး ဦးသိန်းဟန်။

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေ။ ။အယူခံတရားလို မောင်တင်အောင်အပေါ် ရာဇသတ်
ပုဒ်မ ၃၆၆ (က) အရ အလုပ်နှင့်ထောင်ဒဏ် ၅ နှစ်၊ အယူခံတရားလို မောင်တင်စိန်နှင့်
မောင်တင်ထွန်းတို့အပေါ် ရာဇသတ် ပုဒ်မ ၃၆၆/၁၁၄ အရ အလုပ်နှင့်ထောင်ဒဏ်
၃ နှစ်စီ အသီးသီးကျခံစေရန် အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သော အင်းစိန်မြို့ ပဌမရာဘက်ရာဇဝတ်
တရားသူကြီး၏ စီရင်ချက်ကို မကျေနပ်သဖြင့် အယူခံဝင်ခြင်းဖြစ်သည်။

မှော်ဘီမြို့နေ မခင်ညိမ်း (လိပြ-၁) သည် အသက် ၃၈ နှစ်ရှိ အပျိုကြီးဖြစ်ပြီး
မှော်ဘီဈေးထဲ၌ အထည်ဆိုင် တည်ခင်း ရောင်းချကာ မိခင်နှင့် တူမလေး ၂ ယောက်ကို
လုပ်ကျွေးနေသူဖြစ်သည်။ အယူခံတရားလို မောင်တင်အောင်မှာ ၂၇ နှစ်အရွယ်လူပျို
တဦးဖြစ်သည်။ ၎င်းသည် မှော်ဘီဈေးထဲတွင် အပ်ချုပ်ဆိုင် ဖွင့်လှစ်ထားပြီး အပ်
ချုပ်စားသူဖြစ်သည်။ အယူခံ တရားလို မောင်တင်စိန်နှင့် မောင်တင်ထွန်းတို့မှာ
မောင်တင်အောင်၏ မိတ်ဆွေများ ဖြစ်ကြပြီး နှောကုန်းရွာသားများ ဖြစ်သည်။

လွန်ခဲ့သည့် ၁၃၂၇ ခုနှစ်၊ ကဆုန်လပြည့်။ ၁၉၆၅ ခု၊ မေလ ၁၅ ရက်နေ့တွင်
မခင်ညိမ်းသည် နှောကုန်းရွာ၊ သဲအင်းဂူ ဘုန်းကြီးကျောင်းသို့ သွားရောက်၍ ဥပုသ်
စောင့်သည်။ ညနေ ၄ နာရီခန့် အချိန်တွင် မခင်ညိမ်းသည် မလှမြင့် (လိပြ-၂)၊
မခင်မြင့် (လိပြ-၃) တို့နှင့်အတူ ဥပုသ်စောင့်ရာ ဘုန်းကြီးကျောင်းမှ မှော်ဘီမြို့သို့
ခြေလှင်ပြန်လာကြရာ ဦးစုရ (လိပြ-၄) က အမျိုးသမီးများနောက်မှ စက်ဘီး

၁၉၆၆

မောင်တင်
အောင် မ၊ ၃
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

တုန်း၍လိုက်ခဲ့သည်။ ဘုန်းကြီးကျောင်းနှင့် မလှမ်းမကမ်းရှိ လမ်းဘေးတဲတခုမှ မောင်တင်အောင် ထွက်လာပြီး မခင်ညိမ်းတို့နှင့်အတူ လိုက်မည်ဟု ပြောရာ မခင်ညိမ်းက မလိုက်ရန် တားသည်။ ထိုအခါ မောင်တင်အောင်သည် ဦးစုရထံမှ စက်ဘီးငါး၍စီးပြီးထွက်သွားသည်။ ခဏကြာကာလ မောင်တင်အောင်သည် စက်ဘီးနှင့် ပြန်လာရာ ၎င်းနှင့်အတူ မောင်တင်စိန်နှင့် မောင်တင်ထွန်းတို့ ပါလာသည်။ မောင်တင်စိန်နှင့် မောင်တင်ထွန်းတို့မှာ မောင်တင်အောင် စီးလာသော စက်ဘီးဘေးမှ လမ်းလျှောက်လာကြသည်။

မောင်တင်အောင်သည် မခင်ညိမ်း အနီးသို့ ရောက်သောအခါ စက်ဘီးကို ထောင်ထားလိုက်ပြီး မခင်ညိမ်းအား အတင်းလက်ဆွဲခေါ်သည်။ မခင်ညိမ်းကရုန်းကန်ပြီး ဘိနပ်ချွတ်ကာ မောင်တင်အောင်အား ရိုက်သည်။ မောင်တင်အောင်က အတင်းဆွဲပြီး မောင်တင်စိန်နှင့် မောင်တင်ထွန်းတို့ကလည်း ဝိုင်းကူ၍ ဆွဲသဖြင့် မခင်ညိမ်းမှာ ရုန်းကန်ရင်း လမ်းဘေး လယ်ကွက်ထဲသို့ ဒရူတ်တိုက်ပြီး ပါသွားသည်။ မခင်မြင့်က မခင်ညိမ်း၏ လက်တဘက်ကို ဆွဲထားသော်လည်း အားချင်း မမျှသဖြင့် မခင်ညိမ်းသည် မောင်တင်အောင်တို့ လူစုဆွဲရာသို့ ပါသွားခြင်း ဖြစ်သည်။ လယ်ကွက်ထဲသို့ ရောက်သောအခါ မောင်တင်အောင်သည် မခင်ညိမ်းအား ပခုံးပေါ်တင်ပြီး အတင်းထမ်းပြေးသည်။ မောင်တင်စိန်နှင့် မောင်တင်ထွန်းတို့လည်း အနားမှ ကပ်ပြီးလိုက်သွားကြသည်။

ထိုအချိန်တွင် မခင်ညိမ်း၊ မခင်မြင့်နှင့် မလှမြင့်တို့ အော်ဟစ်သဖြင့် ဘုရားလမ်းရွာမှ ရွာသားပေါင်း ၂၀ ကျော် ထွက်လာကာ၊ မခင်ညိမ်းကိုလွှတ်ရန်ဝိုင်းအော်သောကြောင့်၊ မောင်တင်အောင်သည် ပခုံးပေါ်မှ အောက်သို့ ချလိုက်ရသည်။ မခင်ညိမ်းသည် သူ့ကြီးထံတွင် တိုင်ရန်သွားရာ၊ သူ့ကြီးမရှိသဖြင့် မှော်ဘီရဲစခန်း၌ ချက်ခြင်း သွားရောက်တိုင်တန်းသည်။ အယူခံ တရားလို သုံးဦးကို ရွာသားများက ဘမ်းဆီးပြီး၊ ရဲစခန်း၌ အပ်ပေးလိုက်သဖြင့်၊ ၎င်းတို့အပေါ် ရုံးတင်တရားစွဲဆိုခဲ့ခြင်း ဖြစ်လေသည်။

အယူခံ တရားလို မောင်တင်အောင်က၊ မိမိသည် မခင်ညိမ်းအား အလုပ်နှင့် ပတ်သက်၍၊ ရင်းရင်းနှီးနှီး ဆက်ဆံခဲ့ကြောင်း၊ ချစ်ရေးလည်း ဆိုဘူးကြောင်း၊ သို့ရာတွင် မခင်ညိမ်းက ချစ်ရေး မတုံ့ပြန်ဘဲ၊ ယောက်ျားဖြစ်ပြီး သတ္တိမရှိဘူးလားဟုပြောဘူးကြောင်း၊ ကဆုန်လပြည့်နေ့တွင် ခိုးမည်ဟု မခင်ညိမ်းအား ပြောပြီး ငွေ ၅၀ တောင်းရာ၊ ထိုငွေကို မခင်ညိမ်းက ပေးကြောင်း၊ ကဆုန်လပြည့်နေ့တွင် မောင်အောင်သန်း (ခံပြ-၆) ၏ မော်တော်ကားကို ငါးပြီး၊ ဘုရားလမ်းထိပ်တွင် ထားကာ၊ ဘုန်းကြီးကျောင်းအနီးတွင် သွားစောင့်နေကြောင်း၊ မခင်ညိမ်းတို့ ထွက်

၁၉၆၆

မောင်တင်
အောင် ပါ ၃
နှင့်
ပြည်စတင်စု
ပြန်မာနိုင်ငံ။

လာသဖြင့်၊ ဦးစုထံမှ စက်ဘီးငါးပြီး ကားသွားကြည့်ရာ၊ ကားကို မတွေ့သဖြင့်
ပြန်လာသောအခါ၊ မောင်တင်စိန်နှင့် မောင်တင်ထွန်းတို့ကိုတွေ့၍၊ ၎င်းတို့အား မိန်းမ
ခိုးရန် အကူအညီတောင်းကာ ပြန်လာကြောင်း၊ အနီးရောက်ကာလ မခင်ညိမ်းအား
ပွေ့၍ဆွဲကြောင်း၊ မခင်ညိမ်းက ခြေထောက်နာသည် ပြော၍ ပခုံးပေါ် တင်၍
တမ်းကြောင်း ထုချေပြီး၊ မောင်တင်စိန်နှင့် မောင်တင်ထွန်းတို့ ကမူ၊ ၎င်းတို့အား
မောင်တင်အောင်က မိန်းမခိုးရန် ခေါ်၍ လိုက်လာရာ၊ မောင်တင်အောင်က မခင်ညိမ်း
ကိုဆွဲခေါ်နေစဉ် မိန်းမလေးများ အော်သဖြင့်၊ ရွာသားများ ထွက်လာပြီး၊ မိမိနှင့်
မောင်တင်အောင်ကို ဘမ်းဆီးလိုက်ကြောင်း၊ မခင်ညိမ်းအား ဆွဲရာတွင် မိမိတို့
မပါကြကြောင်း ထုချေသော်လည်း၊ ၎င်းတို့၏ ထုချေချက်များကို ပညာရှိအောက်
ရုံးတရားသူကြီးသည် လက်မခံဘဲ၊ အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း အပြစ်ပေးခဲ့
ခြင်းဖြစ်သည်။

ယခုအမှုတွင် ကာယကံရှင် မခင်ညိမ်း၊ မျက်မြင်သက်သေများ ဖြစ်ကြသည့်
မလှမြင့်၊ မခင်မြင့်နှင့် ဦးစုတို့၏ ထွက်ဆိုချက်များအရ၊ အယူခံ တရားလို
မောင်တင်အောင်သည် မခင်ညိမ်းအား သဘောမတူဘဲ၊ အတင်းဆွဲခေါ်ထမ်းပြေး
ကြောင်း ယုံမှားဘွယ် မရှိနိုင်ပေ။ အကယ်၍ မခင်ညိမ်းက ၎င်းအားခိုးရန် ချိန်းဆို
ထားရိုးမရှိပါမူ၊ မခင်ညိမ်းသည် ၎င်းအား ဘိနပ်ချွတ်ပြီး ရိုက်ရန် အကြောင်း
မရှိချေ။ ယင်းသို့ အတင်း အဓမ္မဆွဲခေါ် ထမ်းပြေးရာတွင်၊ အယူခံ တရားလို
မောင်တင်စိန်နှင့် မောင်တင်ထွန်းတို့က အားပေးကူညီခဲ့ကြသည် ဆိုခြင်းမှာလည်း
ထင်ရှားသည်။ သို့ဖြစ်ရာ၊ အယူခံ တရားလိုတို့သည်၊ မည်သည့် ဖြစ်မှုကို ကျူးလွန်
ခဲ့သနည်းဆိုသော ပြဿနာကို ဆန်းစစ်ရပေမည်။

အယူခံ တရားလိုတို့၏ ပညာရှိရွှေနေကြီး ဦးပါမြမောင်က၊ တရားလို မောင်
တင်အောင်သည် မခင်ညိမ်းအား ဆွဲခေါ်ထမ်းပြေးရာတွင် မည်သည့် အကြံနှင့်
ဆွဲခေါ်သည်ဟု တရားလို အစိုးရဘက်မှ သက်သေအထောက်အထား မတင်ပြခဲ့
သဖြင့်၊ ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၃၆၆ (၁) အရ၊ ဖြစ်မှုကျူးလွန်ခြင်း မရှိကြောင်းတင်ပြ
သွား၏။ မိန်းမလေး တဦးအား သာမန်ဆွဲခေါ်ကာမျှဖြင့်၊ သို့တည်းမဟုတ် ခိုးယူကာ
မျှဖြင့်၊ သို့တည်းမဟုတ် သွေးဆောင်ကာမျှဖြင့်၊ ရာဇသတ် ပုဒ်မ ၃၆၆ အရ၊ ဖြစ်မှု
မမြောက်ဟုဆိုသော ဥပဒေအချက်ကို လက်ခံသည်။ ထိမ်းမြား ပေးစားခြင်းငှါ
အတင်းအဓမ္မပြုရန် အကြံနှင့်သော်၎င်း၊ သို့တည်းမဟုတ် အနိုင်အထက်ပြုကာ မတရား
သဖြင့် ကာမစပ်ယှက်ရန် အကြံနှင့်သော်၎င်း၊ ခိုးယူဆွဲခေါ်၊ သွေးဆောင်မှုသာ
ပုဒ်မ ၃၆၆ နှင့်အကျုံးဝင်မည် ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် ယင်းသို့ မိန်းမလေးတဦးအား
ခိုးယူစဉ်၊ ဆွဲခေါ်စဉ်၊ သွေးဆောင်စဉ် တရားခံ၏စိတ်၌ မည်သည့် အကြံရှိသည်

၁၉၆၆

မောင်တင်
အောင် ဝါသု
နှင့်
မြည်ထောင်စု
ပြန်မာနိုင်ငံ။

ဆိုခြင်းကို မည်သူကမှ တပ်အပ်ပြောနိုင်မည် မဟုတ်၍၊ တရားလို အစိုးရ အနေနှင့် တရားခံသည် မည်သည့်အကြံနှင့် ပြုလုပ်သည်ဟု သက်သေတင်ပြနိုင်လိမ့်မည် မဟုတ်ပေ။ သို့ဖြစ်ရာ ထိုကဲ့သို့ ခိုးယူဆွဲခေါ် သွေးဆောင်စဉ် တရားခံ၏ ပြုမူချက် အပေါ်မှတည် မှီငြမ်းလျက် တရားခံသည် မည်သည့် အကြံနှင့် ပြုလုပ်ခဲ့သည် ဟု ဆုံးဖြတ်ရပေမည်။

လူပျိုတယောက်က အပျိုတဦးအား အတင်ဆွဲခေါ်လျှင် ဖြစ်တတ်သော ဓမ္မတာသဘောအရ၊ မတရားသဖြင့် ကာမစပ်ယှက်ရန် အကြံနှင့် ပြုလုပ်သည်ဟု ယူဆရမည်သာ ဖြစ်သည်။ ထိုကဲ့သို့ သော ကြံရွယ်ချက် မရှိဟု ဆိုလျှင်၊ မည်သည့် ကြံရွယ်ချက်နှင့် ဆွဲခေါ်သည်ဟု ထင်ရှားအောင် ပြရန်တာဝန်မှာ သက်သေခံ ဥပဒေပုဒ်မ ၁၀၆ ၏ ဥပမာ (အေ) အရ၊ တရားခံအပေါ်၌ ကျရောက်လျက် ရှိသည်။ ထိုအတိုင်းပင် ဟိုင်ဒါရှား နှင့် နိုင်ငံတော် (၁)၊ ဂျီဂျီဝါယား နှင့် နိုင်ငံတော် (၂)၊ မဟာမက်ဆာဒန် နှင့် နိုင်ငံတော် (၃) တို့အမှုများ၌ အဆုံးအဖြတ် ပေးထားသည်ကို တွေ့မြင်နိုင်ပေသည်။

ယခုအမှုတွင် ဦးစုရက အယူခံ တရားလိုသည် အခင်းမဖြစ်မီက မခင်ညိမ်းအား ချစ်ရေးဆိုရာ မခင်ညိမ်းက မလိုက်လျောကြောင်း ပြောဘူးသည်ဟု ထွက်ဆိုထားသည့် အပြင်၊ အယူခံ တရားလို ကိုယ်တိုင်ကလည်း မခင်ညိမ်းအား ဇနီးအဖြစ် ပေါင်းသင်းရန်ခိုးကြောင်း ဝန်ခံထားသဖြင့်၊ အယူခံ တရားလိုသည် မခင်ညိမ်းအား မတရား ကာမစပ်ယှက်ရန် အကြံဖြင့် ဆွဲခေါ်ကြောင်း ထင်ရှားသည်။ အယူခံ တရားလိုက အခြားကြံရွယ်ချက်ဖြင့် ဆွဲခေါ်သည်ဟု တင်ပြနိုင်ခဲ့ခြင်း မရှိချေ။ အယူခံ တရားလို၏ ပညာရှိရွှေနေကြီး တင်ပြသော အလီအူရာမန် နှင့် နိုင်ငံတော် (၄) အမှုမှာ၊ အတင်းအဓမ္မ ထိမ်းမြားပေးစားရန် ကိစ္စနှင့်သာ သက်ဆိုင်သောကြောင့်၊ ဤအမှုတွင် အသုံးမပြုနိုင်ပေ။

အထက်ပါ အကြောင်းများကြောင့်၊ အယူခံ တရားလို မောင်တင်အောင်သည် ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၃၆၆ (၁) အရ၎င်း၊ အယူခံ တရားလို မောင်တင်စိန်နှင့် မောင်တင်ထွန်းတို့သည် ပုဒ်မ ၃၆၆ (၁)/၁၁၄ အရ၎င်း၊ အပြစ်ရှိသည်ဆိုသော အောက်ရုံး၏ ကောက်ယူချက်မှာ မှန်ကန်သည်။

(၁) အေ၊ အိုင်၊ အာ(ရ်)၊ ၁၉၃၀၊ လာဟို ၅၂။
(၂) အေ၊ အိုင်၊ အာ(ရ်)၊ ၁၉၃၀၊ လာဟို ၁၆၃။
(၃) အေ၊ အိုင်၊ အာ(ရ်)၊ ၁၉၃၀၊ လာဟို ၄၇၄။
(၄) အတွဲ ၁၁၊ ရန်ကုန်စီရင်ထုံး ၂၁၃။

မောင်တင်
အောင် ဖိရ
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ၊

ဤအမှုတွင် အယူခံ တရားလိုသည် မိမိထက် အသက် ကြီးသည် အပျိုကြီး မခင်
ညိုမီးအား တဘက်သတ် မေတ္တာရှိနေပြီး မခင်ညိုမီးက မေတ္တာတုံ့ပြန်ခြင်း မပြုသဖြင့်
အကြမ်းနည်းဖြင့် မေတ္တာကို ရယူရန် ကြံစည်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ၎င်း၏ ပြုမူချက်မှာ
ရာဇဝတ်မှု ကျူးလွန်ရန် ကြံရွယ်သည်ထက် မှားယွင်းသော စွန့်စားမှုမျိုးကို ပြုလုပ်
ခြင်းသာ ဖြစ်သည်ဟု ဆိုရန် အကြောင်း ပေါ်ပေါက်နေ၍၊ အပြစ် ဒဏ် သတ်မှတ်
ရာ၌ သက်ညှာသင့်သည်ဟု ယူဆသည် ။ ဤအယူခံတရားလိုများမှာလည်း အယူခံ
တရားလို မောင်တင်အောင်နှင့် ကြိုတင် ကြံစည်ကြသူများ မဟုတ်ဘဲ ၊ မခင်ညိုမီး
အား ဆွဲခေါ်သည် နေ့ကမှ မောင်တင်အောင်သည် မော်တော်ကား မရသဖြင့် ၊
၎င်းတို့အား ရွာမှခေါ်၍ လိုက်ပါခြင်းသာ ဖြစ်သည် ။

ထို့ကြောင့် အောက်ရုံးမှ ချမှတ်ထားသော အပြစ် ဒဏ် တို့ကို ယယ်ဖျက်ကာ
အယူခံ တရားလို မောင်တင်အောင် အပေါ် ရာဇသတ် ပုဒ်မ ၃၆၆ (၁) အရ ၊
အလုပ်နှင့် ထောင် သုံးနှစ် ကျခံစေရန် နှင့် အယူခံ တရားလို မောင်တင်စိန် နှင့်
မောင်တင်ထွန်း တို့အပေါ် ရာဇသတ် ပုဒ်မ ၃၆၆ (၁) / ၁၁၄ အရ ၊ အလုပ် နှင့်
ထောင်ဒဏ် တနှစ်စီသာ ကျခံကြစေရန် ပြင်ဆင်အမိန့် ချမှတ်လိုက်သည် ။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

တရားမ ဒုတိယအယူခံမှု

တရားသူကြီးဦးထွန်းတင် ရွှေတွင်

မောင်ပါပိန် (အယူခံတရားလို)

နှင့်

ဒေါ်သင်းကြိုင် (အယူခံတရားခံ)*

†၁၉၆၆

ဩဂုတ်လ
၁၂ ရက်။

စာရင်းရှင်းပြီး ကတိအရ ပေးရန်ငွေကို ရလို့မဟုတ်တရားစွဲဆိုခြင်း— ၉ ဦးကော်မတီမှ အစုစပ် လုပ်ငန်းအတွက် စာရင်းများကို ၂ ဦး နှစ်ဘက် ကြေညာရန် ရှင်းလင်းပေးပြီး ဖြစ်ကြောင်း ယူဆနိုင် မယူဆနိုင်—လူကြီးများ၏ ဖြန့်ဖြေချက်အပေါ် မူတည်၍ တရားစွဲဆိုရန် ဥပဒေအရ အခွင့်အရေး ရှိ မရှိ— ၉ ဦးကော်မတီ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်မှာ ခံသမာဓိရုံးမှ ဆုံးဖြတ်ချက် ဖြစ်သည်ဟု ယူဆနိုင်ရန် အကြောင်းရှိမရှိ—ခံသမာဓိရုံးအက်ဥပဒေအရ၊ တရားစွဲဆိုခြင်း၊ ပြုလုပ်နိုင် မလုပ်နိုင်။

အယူခံတရားလိုနှင့် အယူခံ တရားခံတို့ အရောင်းအဝယ် အလုပ်ကို စပ်တူ လုပ်ကိုင်ကြရာ အချိန်စေ့သောအခါ စာရင်းမရှင်းသဖြင့် အယူခံ တရားခံက ၉ ဦး ကော်မတီသို့ တင်ပြသည်။ အယူခံတရားလိုက လူကြီးများဆုံးဖြတ်ချက် ချသည့်အတိုင်း မလိုက်နာ၍၊ လူကြီးများ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်အပေါ် မူတည်ပြီး အယူခံတရားခံက တရားစွဲဆိုသည်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။အမှု၏ အကြောင်းအချက်များအရ၊ အထက်အယူခံရုံးမှ ပြဆိုသကဲ့သို့ ၉ ဦးကော်မတီမှ တရားလိုနှင့် တရားခံတို့၏ အစုစပ် လုပ်ငန်းအတွက် စာရင်းများကို နှစ်ဦးနှစ်ဖက် ကြေညာလည်လည် ရှင်းလင်းပေးခဲ့ပြီး ဖြစ်ကြောင်း မည်သို့မျှ ယူဆနိုင်စွမ်း မရှိပေ။ စာရင်းမရှင်းရသဖြင့် နှစ်ဦးနှစ်ဖက်အား လူကြီးများ ဆုံးဖြတ်ပေးသည်ကို နာခံပါမည်လားဟု မေးမြန်းခဲ့ကြောင်း၊ တရားလို တရားခံတို့က နာခံမည်ဖြစ်ကြောင်း သဘောတူညီကြသဖြင့် ဆုံးဖြတ်ပေးလိုက်ခြင်းသာ ဖြစ်ကြောင်း ပေါ်လွင်သည်။ သို့ဖြစ်၍၊ အယူခံ တရားခံက တို့လူကြီးများ၏ ဖြန့်ဖြေချက်အပေါ် မူတည်၍ တရားစွဲဆိုရန် ဥပဒေအရ အခွင့်အရေး မရှိကြောင်းဆင်ရှားပေသည်။

* ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ တရားမ ဒုတိယ အယူခံမှု အမှတ် ၁၁။
† ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၂ တွင် သထုံမြို့၊ နယ်ပိုင်တရားမ တရားသူကြီးရုံးတော်၏ ချမှတ်သော ဒီကရီကို အယူခံဝင်မှု။

Biswanath Chowby and one v. Yanaw, (1951) B.L.R. p. 219 (H.C.) ရည်ညွှန်းသည်။

၁၉၆၆

ဦးထွန်းအေးနှင့် ဦးထွန်းမောင်ပါ ၂၊ ၁၉၆၂ ခု၊ မြန်မာပြည် စီရင်ထုံး ၅၂၆ (တရားရုံးချုပ်)။

မောင်ပါပန်

မောင်ချစ်ဦးနှင့် မောင်မြာ။ ရန်ကုန်စီရင်ထုံးများ၊ အတွဲ ၆ စာ ၅၃၈။

နှင့်

ကန်ကားနီ နှင့် မောင်စိုးရင်၊ အောက်မြန်မာပြည် စီရင်ထုံးများ၊ အတွဲ ၁၊ စာ ၁၉၀၊ ခြားနားစေသောကြောင့် ပြသည်။

မောင်ပါပန်

အမှုမှာ ၉ ဦးကော်မတီမှ ဖြန့်ဖြေချက်အပေါ် မူတည်၍ တရားစွဲဆိုခြင်း ဖြစ်သဖြင့် ၉ ဦး ကော်မတီ၏ဆုံးဖြတ်ချက်မှာ ခုံသမာဓိရုံးမှ ဆုံးဖြတ်ချက် ဖြစ်သည်ဟု ယူဆနိုင်ရန် အကြောင်းရှိ ပေသည်။ သို့ရာတွင် ခုံသမာဓိရုံးမှ ဆုံးဖြတ်ချက်အပေါ် မူတည်၍ တရားစွဲဆိုရန် ခုံသမာဓိရုံး အက်ဥပဒေအရ မပြုလုပ်နိုင်။ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ရုံးတွင်သာ အရေးယူပေးရန် လျှောက်ထားခွင့် ရှိသည်။

Maung Ohn Maung and one v. Ma Net Pon and three others, (1956) B.L.R. 469 (H.C.) ရည်ညွှန်းသည်။

အယူခံတရားလိုအတွက်။ ။ ဦးဘိုးသာ။

အယူခံတရားခံအတွက်။ ။ မစ္စတာ စံစီပိုး။

ရုံးတော်သဟာယအဖြစ်။ ။ (အစိုးရရွှေနေကြီး) မစ္စတာ အက်(စ်)ကော့ဂို(ရှ်) ။

တရားသူကြီး ဦးထွန်းတင်။ ။ ဤအမှုမှာ အယူခံတရားခံ ဖြစ်သူ ဒေါ်သင်းကြိုင် က၊ သထုံမြို့၊ နယ်ပိုင်တရားမ တရားသူကြီးရုံး၊ ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ တရားမမှုအမှတ် (၂) တွင် တရားခံဖြစ်သူ အယူခံတရားလို မောင်ပါပိန်အပေါ် စာရင်းရှင်းပြီး ကတိအရ ပေးရန် ဇေကျပ် ၁,၉၂၀ ရလို့မပြင် တရားစွဲဆိုခဲ့ရာ၊ ရုံးမှအမှုကို စရိတ်နှင့်တကွ ပလပ်လိုက်သည် ကို ဒေါ်သင်းကြိုင်က သထုံမြို့၊ ခရိုင်တရားမ တရားသူကြီးရုံး ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ တရားမ အယူခံမှုအမှတ် ၁၁ တွင် အယူခံဝင်ရောက်ခဲ့ရာ၊ အောက်ရုံးမှ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို ပယ်ဖျက်၍၊ တရားလိုဖြစ်သူ ဒေါ်သင်းကြိုင် တရားစွဲဆိုသည့် အတိုင်း စရိတ်နှင့်တကွ ဒီကရီ ချမှတ်ပေးလိုက်လေသည်။ ထိုသို့ဒီကရီ ချမှတ်ပေးသည်ကို မကျေနပ် သဖြင့် တရားခံဖြစ်သူ အယူခံတရားလို မောင်ပါပိန်က ယခု ဒုတိယအယူခံမှုကို တင်သွင်းခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

အမှုအကြောင်းအရာ အတိုချုပ်မှာ တရားလိုဖြစ်သူ ဒေါ်သင်းကြိုင်နှင့် မောင်ပါပိန်၊ မောင်ခင်မြဆိုသူတို့သည်၊ ဝါးနှင့်ဖက် အရောင်းအဝယ်အလုပ်ကို စပ်တူလုပ်ကိုင်ကြ၍ ထိုအလုပ်အတွက် တရားလိုဖြစ်သူ ဒေါ်သင်းကြိုင်က ငွေစိုက်ထုတ်ပေးပြီး၊ တရားခံ မောင်ပါပိန်နှင့် မောင်ခင်မြတို့က လူစိုက်အဖြစ် လုပ်ကိုင်ကြရာ၊ အမြတ်ငွေများကို ညီတူညီမျှ ခွဲဝေယူကြရန် သဘောတူသည်ဆိုကြောင်း၊ ၎င်းအစုစပ် လုပ်ငန်းနှင့်

ပတ်သက်၍ တစ်နှစ်စေ့ရောက်က စာရင်းရှင်းရန် သဘောတူညီမှု ရှိခဲ့သော်လည်း အချိန်စေ့ရောက်သည့်အခါ ဒေါ်သင်းကြိုင်က စာရင်းရှင်းရန် ပြောဆိုသည်ကို တရားခံ ဖြစ်သူ မောင်ပါပိန်က စာရင်းများမရှင်းလင်းပေးနိုင်သဖြင့် ဒေါ်သင်းကြိုင်က ၁၉၆၃ ခု မေလ ၈ ရက်နေ့တွင်၊ သထုံမြို့(၉)ဦး ကော်မတီထံ၌ အစုစပ်လုပ်ငန်းနှင့် ပတ်သက်၍ စာရင်းများရှင်းလင်း ပေးရန် ပြောကြားသည်တွင်၊ (၉)ဦးကော်မတီက တရားလို တရားခံများအား ခေါ်ပြီး၊ တရားခံဖြစ်သူ မောင်ပါပိန်က တရားလို ဒေါ်သင်းကြိုင်သို့ ငွေ ၁၉၂၀ ကျပ်ကို ပေးရမည်ဖြစ်ကြောင်း ဆုံးဖြတ်ချက်ချသည်ကို တရားခံဖြစ်သူ မောင်ပါပိန်က သဘောတူညီ၍ ထိုငွေများကို တစ်လလျှင် ငွေ ၃၀၀ ကျပ်စီပေးပါမည်ဟု ကတိပေးပြီး လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့လေသည်။ ထိုနောက် မောင်ပါပိန်က ငွေများကို တစ်ပြားတစ်ချပ်မှ ပေးဆပ်ခြင်းမပြုသဖြင့် တရားလိုဖြစ်သူ ဒေါ်သင်းကြိုင်က လူကြီးများ ဆုံးဖြတ်သည့်အတိုင်း ငွေ ၁၉၂၀ ကျပ်ကို ရလိုမူဖြင့် တရားစွဲဆိုခြင်းဖြစ်သည်။

တရားခံဖြစ်သူ မောင်ပါပိန်ကမူ စပ်တူလုပ်ငန်းအတွက် စာရင်းများကို ယနေ့အထိ မရှင်းလင်းရသေးကြောင်း ငြင်းဆို၍ လူကြီးများက ဆုံးဖြတ်ပေးသည်ကိုလည်း စစ်တပ် ကအရေးယူပြီး အပြစ်ပေးမည်ကို ကြောက်သဖြင့် လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့ခြင်းသာဖြစ်သော ကြောင့် ထိုငွေများကို ပေးဆပ်ရန်အတွက် ၎င်း၌ တာဝန်မရှိပါဟု ကန့်ကွက်ချေပလေ သည်။

တရားလို၏ စွဲဆိုလွှာနှင့် တရားခံ၏ ချေပလွှာများအရ မူလရုံးမှ အမှုတွင် ကောက်ချက် (၆) ခု ထုတ်နှုတ်၍ စစ်ဆေးခဲ့ရာ၊ ပထမကောက်ချက်နှင့် ပတ်သက်၍ တရားလို တရားခံတို့သည် ဖက်နှင့်ဝါး အရောင်းအဝယ် စပ်တူလုပ်ငန်းနှင့် ပတ်သက်၍ စာရင်းရှင်းလင်းကြပြီးသည်ဆိုခြင်းမှာ မမှန်ဘဲ စာရင်းမရှင်းလင်းနိုင်၍ (၉) ဦးကော်မတီ က တရားခံအား ငွေ ၁၉၂၀ ကျပ်ကို တရားလိုသို့ ပေးရန်သာ ဖြန်ဖြေပေးပြီး ထိုဖြန်ဖြေချက်ကို တရားခံက သဘောတူခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်ဟု ဖြေဆိုသည်။ ဒုတိယ၊ တတိယ၊ စတုတ္ထ၊ နှင့် ပဉ္စမ ကောက်ချက်များနှင့် ပတ်သက်၍လည်း တရားလိုဖြစ်သူ အယူခံ တရားခံ အတွက် အသာပေး ဖြေဆိုခဲ့လေသည်။ ကောက်ချက် အမှတ်(၆)နှင့် ပတ်သက်၍မူ၊ ယခုအမှုမှာ စပ်တူလုပ်ငန်းအတွက် စာရင်းများကို နှစ်ဦးနှစ်ဖက် ပြေလည်စွာ ရှင်းလင်းခဲ့ပြီး တရားခံဖြစ်သူ အယူခံတရားလိုက ငွေမည်ရွှေမည်မျှ ပေးရန် ကျန်ရှိကြောင်း တွေ့ရှိသည့်အတိုင်း တရားခံက သဘောတူ ဝန်ခံခဲ့ကြောင်း မဟုတ်သဖြင့် ယခင် တရားလွှတ်တော်တွင် ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည့် *Biswanath Chowby and one v. fanaw* (1) စီရင်ထုံးတွင် ပြဆို ကိုးကားခဲ့သည့် စီရင်ထုံးများအရ ယခုအမှုတွင် တရားလိုဖြစ်သူ အယူခံတရားခံက လူကြီးများ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်အပေါ်

မူတည်၍ တရားစွဲဆိုရန် အခွင့်အရေးမရှိဆိုပြီး တရားလိုဖြစ်သူ ဒေါ်သင်းကြိုင်၏ အမှုကို စရိတ်နှင့်တကွ ပလပ်လိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။

အယူခံဝင်သောအခါ အယူခံမှုကို ကြားနာသည့် ပညာရှိခရိုင်တရားမ တရားသူကြီးက (၉) ဦး ကော်မီတီက စာရင်းရှင်းပေးခဲ့ခြင်းမှာ နှစ်ဦးနှစ်ဖက် အပြန်အလှန် အပေးအယူတို့ကို စုံစမ်းပြီးမှ ဖြန်ဖြေပေးခြင်းသာ ဖြစ်ပေလိမ့်မည်ဟု ယူဆရန်ရှိသည်တစ်ကြောင်း ထိုသို့ဖြန်ဖြေဆုံးဖြတ်ပေးသည့် ငွေများကို တရားခံ ဖြစ်သူ မောင်မိမိနက ပေးဆပ်ရန် ကတိပြုခဲ့ပြီး ဖြစ်သည်ကတစ်ကြောင်း ထို့ကြောင့် စာရင်းများကို ဥပဒေအရ ရှင်းလင်းသည်ဟု ယူဆနိုင်စွမ်းရှိသည်ဆိုပြီး နောက်ထပ် အမှုမပွားစေရန် တရားလို ဒေါ်သင်းကြိုင် စွဲဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း၊ ဥပဒေအရ မဟုတ် သော်လည်း အမှန်တရား (Equity) သဘောအရ ဆုံးဖြတ်ပေးသင့်သည်ဟု ပြဆို၍ အောက်ရုံးမှ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို ပယ်ဖျက်ပြီး ဒေါ်သင်းကြိုင်၏ အယူခံကို ခွင့်ပြု၍ ၎င်းစွဲဆိုသည့်အတိုင်း စရိတ်နှင့်တကွ ဒီကရီချမှတ်ပေးလိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။

ထို့ကြောင့် ယခုအယူခံမှုတွင်လည်း အဓိကစဉ်းစားရန် အချက်မှာ (၉) ဦး ကော်မီတီမှ ဆုံးဖြတ်ပေးခြင်းမှာ မူလရုံးမှ ရည်ညွှန်းသည့် စီရင်ထုံးများကို ခြံ၍ ဤတရားရုံးချုပ်မှ ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည့် ဦးထွန်းအေး နှင့် ဦးထွန်းမောင်မိ (၂) စီရင်ထုံးတွင် ပြဆိုထားသည့်အတိုင်း နှစ်ဦးနှစ်ဖက် စာရင်းများကို အကြေအလည် ရှင်းလင်းပြီး တွေ့ရှိရသည့်ငွေ ဖြစ်သည်ဟုယူဆနိုင်စွမ်းရှိမရှိ ဖြစ်ပေသည်။ အဘယ့် ကြောင့် ဆိုသော် ၎င်းစီရင်ထုံးတွင် ပြဆိုထားသည့်အတိုင်း ဟုတ်သောစွဲဆိုခဲ့သည့် ငွေမှာ နှစ်ဦးနှစ်ဖက် အကြေအလည် စာရင်းရှင်းပြီး တွေ့ရှိရသည့်ငွေ ဖြစ်သည်။ ထိုငွေကို ပေးဆပ်ရန်ရှိကြောင်း၊ တရားခံက ဝန်ခံခဲ့ခြင်း ရှိမှသာ တရားလိုက ထိုစာရင်းရှင်းတမ်းအပေါ်၌ မူတည်၍ ဥပဒေအရ တရားစွဲဆိုခွင့် ရှိမည်ဟု ဆုံးဖြတ် ထားသောကြောင့် ဖြစ်ပေသည်။ ၎င်းအချက်နှင့် ပတ်သက်၍ သက်သေခံချက်များကို လေ့လာသောအခါ စာရင်းရှင်းပေးသည့် (၉) ဦး ကော်မီတီ၏ ဥက္ကဋ္ဌဖြစ်သူဦးထွန်းလှိုင် (လိပ်ပြာ-၁)၏ ၏ ထွက်ဆိုချက်အရတွင် ဒေါ်သင်းကြိုင်နှင့် မောင်မိမိနတို့ တပ်ပြုကြသည့် စာရင်းများကို ကော်မီတီက ကြည့်ရှုရာ စာရင်းတွင် ပစ္စည်းရောင်းသည့် စာရင်းသာရှိ၍ ငွေမရှိသောကြောင့် စာရင်းများကို မည်သို့မျှ ရှင်း၍ မရသောကြောင့် နှစ်ဦး နှစ်ဖက် သဘောတူညီချက်ကို ရယူပြီး တရားခံဖြစ်သူ မောင်မိမိနက ဒေါ်သင်းကြိုင်သို့ ငွေ ၁,၉၂၀ ကျပ်ကိုတစ်လလျှင် ငွေ ၃၀၀ ကျပ်ပေးဆပ်စေရမည်ဟု ဖြန်ဖြေဆုံးဖြတ်

၁၉၆၆
မောင်မိမိနှင့်
အိမ်သင်ကြိုင်း

ပေးလိုက်ကြောင်းသာ တွေ့ရှိရလေသည်။ သို့ဖြစ်ရကား အထက်အယူခံရုံးမှ ပြဆိုသကဲ့သို့ (၉) ဦးကော်မတီမှ တရားလိုနှင့် တရားခံတို့၏ အစုစပ်လုပ်ငန်းအတွက် စာရင်းများကို နှစ်ဦးနှစ်ဖက် ကြေကြေလည်လည် ရှင်းလင်းပေးခဲ့ပြီးဖြစ်ကြောင်း မည်သို့မျှ ယူဆ နိုင်စွမ်းမရှိပေ။ ဦးထွန်းလှိုင်၏ ထွက်ဆိုချက်အရသာ စာရင်းရှင်း၍ မရသဖြင့် နှစ်ဦးနှစ်ဖက်အား လူကြီးများ ဆုံးဖြတ်ပေးသည်ကို နာခံပါမည်လားဟု မေးမြန်းခဲ့ကြောင်း တရားလို တရားခံတို့က နာခံမည်ဖြစ်ကြောင်း သဘောတူညီကြသဖြင့် ဆုံးဖြတ် ပေးလိုက်ခြင်းသာဖြစ်ကြောင်း ထွက်ဆိုထားသဖြင့် အထက်က ရည်ညွှန်းခဲ့သည့် ဦးထွန်းအေး စီရင်ထုံးတွင် ဖော်ပြထားသည့် မောင်ချစ်ဦးနှင့် မောင်ပြား (၃) ၏ စီရင်ထုံးနှင့် ကန်ကာနီနှင့် မောင်ဖိုးရင် (၄) တို့၏ စီရင်ထုံးများတွင် ချမှတ်ခဲ့သည့် မူများနှင့် လုံးဝကိုက်ညီခြင်း မရှိသဖြင့် တရားလိုဖြစ်သူ အိမ်သင်ကြိုင်းက ထိုလူကြီးများ၏ ဖြန်ဖြေချက်အပေါ် မူတည်၍ တရားစွဲဆိုရန် ဥပဒေအရ အခွင့် အရေး မရှိကြောင်းမှာ ထင်ရှားပေသည်။ တရားလို၏ စွဲလွှာကို ကြည့်ရှုမည်ဆိုလျှင် အပိုဒ် ၄ တွင် အခင်းဖြစ် အကြောင်းအရာ ပေါ်ပေါက်သည့်နေ့တွင် ကော်မီတီလူကြီးများ ဆုံးဖြတ်သည်ဆိုသည့် ၁၉၆၃ ခု၊ မေလ၊ ၈ ရက်နေ့မှစ၍ တရားစွဲဆိုရန် ပေါ်ပေါက်ပါသည်ဟု ပြဆိုထားသဖြင့် ထို (၉) ဦးကော်မီတီက ထိုဆုံးဖြတ်ချက်အပေါ် မူတည်၍ တရားလိုက ယခုအမှုကို စွဲဆိုခဲ့ကြောင်းမှာ ပေါ်လွင်နေပေသည်။ ထို့ကြောင့် အောက်အယူခံရုံးမှ ဥပဒေအရ မဟုတ်ဘဲ တရားမျှတမှုအပေါ် မူတည်၍ အယူခံတရားခံ၏ အယူခံကို ခွင့်ပြုခဲ့ခြင်းမှာ လက်ခံအတည်ပြုနိုင်ရန် အကြောင်းမရှိသောကြောင့် ပယ်ဖျက်ရမည် ဖြစ်ပေသည်။

ထိုမှတစ်ဆင့် ယခုအမှုမှာ (၉) ဦး ကော်မီတီမှ ဖြန်ဖြေချက်အပေါ် မူတည်၍ တရားစွဲဆိုခြင်း ဖြစ်သဖြင့် (၉) ဦး ကော်မီတီ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်မှာခုံသမာဓိရုံးမှ ဆုံးဖြတ်ချက်ဖြစ်သည်ဟု ယူဆနိုင်ရန် အကြောင်းရှိပေသည်။ သို့ရာတွင် ခုံသမာဓိရုံးမှ ဆုံးဖြတ်ချက်အပေါ် မူတည်၍ တရားစွဲဆိုရန် ခုံသမာဓိရုံး အက်ဥပဒေအရ မပြုလုပ်နိုင်ကြောင်းကို *Maung Ohn Maung and One v. Ma Net Pon and three others* (5) ၏ စီရင်ထုံးတွင် အတိအလင်းပြဆိုထားရာ၌ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ရုံးတွင်သာ အရေးယူပေးရန် လျှောက်ထားခွင့်ရှိကြောင်း ပြဆိုထားသောကြောင့် ဖြစ်ပေ သည်။ ထို့အတွက်တရားလိုဖြစ်သူ အယူခံတရားခံကပင်(၉)ဦးကော်မတီ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်

(၃) ရန်ကုန်စီရင်ထုံးများ အတွဲ ၆၊ စာ ၅၃၈။
(၄) အောက်မြန်မာပြည်စီရင်ထုံးများ အတွဲ ၁၊ စာ ၁၉၀။
(5) 1956 B.L.R.p.469 (H.C)

အပေါ် မူတည်၍ ဆုံးဖြတ်ချက်အရ မိမိအား ခွင့်ပြုထားသည့် ငွေများကို တရားခံဖြစ်သူ အယူခံတရားလိုထံမှ ရရှိရန် တရားစွဲဆိုပိုင်ခွင့် မရှိပေ။

ဖော်ပြပါ အကြောင်းများကြောင့် ယခုအယူခံမှုကို ခွင့်ပြုပြီး သထုံမြို့ ခရိုင်တရားမတရားသူကြီးရုံး၊ ၁၉၆၄ ခုနှစ် တရားမ အယူခံမှုအမှတ် ၁၁ တွင် ချမှတ်ခဲ့သည့် စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို ပယ်ဖျက်၍ တရားလိုဖြစ်သူ အယူခံတရားခံ အိသင်းကြိုင်က စွဲဆိုသည့်အမှုကို ရုံးများအားလုံးတွင် စင်စစ်နှင့်တကွ ပယ်လိုက်သည်။

မောင်ပါမိန့်

နှင့်

အိသင်းကြိုင်။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

ရာဇဝတ် အထွေထွေလျှောက်လွှာ

တရားသူကြီး ဦးချစ် ရှေ့တွင်

† ၁၉၆၆

မောင်မောင်တင် (လျှောက်ထားသူ)

ဩဂုတ်လ
၁၉ ရက်။

နှင့်

မောင်အုံးချို (လျှောက်ထားခံရသူ) *

ရာဇသတ်ကြီး ပုဂံမ ၄၉၇ အရ၊ တရားစွဲဆိုခြင်း—ရာဇဝတ် ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၁၈၅ ရုံးတရုံးက အမှု တမှုကို စီရင်ပိုင်ခွင့် နယ်နိမိတ် အာဏာရှိသည်ဟု လက်ခံစစ်ဆေးခြင်း—အခြားတရုံးကလည်း ၎င်း၌ပင် စီရင်ပိုင်ခွင့် နယ်နိမိတ် အာဏာရှိသည်ဟု ယူဆပြီး လက်ခံစစ်ဆေးခြင်း—မည်သည့် ရုံးက စစ်ဆေးနိုင်သည်ဟု ခွဲဟု သံသယ ဖြစ်ခြင်း—တရားရုံးချုပ်အနေနှင့် အဆုံးအဖြတ် ပေးနိုင်မပေးနိုင်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။မယားခိုးမှုဖြစ်သော ရာဇသတ်ကြီးပုဂံမ ၄၉၇ အရ၊ စွဲဆိုသောအမှု၏ ဦးတိုက်လျှောက်လွှာနှင့် ၎င်းကတင်ပြသော သက်သေခံစာရွက်စာတမ်းများကို မူလရုံးက လေ့ လာကြည့်ရှုပြီး မိမိ၌ စီရင်ပိုင်ခွင့် နယ်နိမိတ် အာဏာရှိ မရှိကို ဆုံးဖြတ်ရန် ဖြစ်ပေသည်။ ရုံးတရုံး က အမှုတခုကို စီရင်ပိုင်ခွင့် နယ်နိမိတ် အာဏာရှိသည်ဟု လက်ခံစစ်ဆေး၍ နောက်အခြား တရုံး ကလည်း ၎င်း၌ပင် စီရင်ပိုင်ခွင့် နယ်နိမိတ် အာဏာရှိသည်ဟု ယူဆပြီး လက်ခံစစ်ဆေးရာတွင် မည်သည့်ရုံးက စစ်ဆေးနိုင်သည်ဟု ခွဲဟု သံသယဖြစ်ပေါ်လာမှသာလျှင် တရားရုံးချုပ်အနေနှင့် ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၁၈၅ အရ အဆုံးအဖြတ်ပေးနိုင်သည်။

၁၆၀၈၈၇၇ (ရ်) ဂါဒတ် (စ်) နှင့် အစိုးရ၊ အေ၊ အိုင်၊ အာ (ရ်) ၁၉၃၃ လာဟို၊ စာ ၈၅၂ ရည်ညွှန်းသည်။

လျှောက်ထားသူအတွက်။ ။ဦးသန်းအောင်။

လျှောက်ထားခံရသူအတွက်။ ။ဦးသက်ငွေ။

* ၁၉၆၆ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်အထွေထွေလျှောက်လွှာအမှတ် ၄၆။
† ဟာပုံမြို့၊ မြို့မရာဇဝတ်တရားသူကြီးရုံး ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၉၇/၆၆ ကို၊ သုံးခွဲမြို့၌သာ တရားစွဲဆိုသင့်ကြောင်းဖြင့် တင်သွင်းသော လျှောက်လွှာ။

တရားသူကြီး ဦးချစ် ။ လျှောက်ထားခံရသူ (တရားလို) မောင်အုံးချိုက လျှောက်ထားသူ (တရားခံ) မောင်မောင်တင်အပေါ် မိမိ၏ လက်ထပ်မယားဖြစ်သော မမြမြ (ခေါ်) မမြတုတ်ကို မတရားခိုးယူပေါင်းသင်းသည်ဟုဆိုကာ ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၄၉၇ အရ ဖျာပုံမြို့ မြို့မရာဇဝတ်တရားသူကြီးရုံး၊ ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှု အမှတ် ၉၇ တွင် ဦးတိုက်လျှောက်ထား တရားစွဲဆိုသည်။ ရုံးက ထိုအမှုကို လက်ခံပြီး ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၂၀၀ အရ မောင်အုံးချိုကို စစ်ဆေးလေသည်။ ထိုကဲ့သို့ စစ်ဆေးပြီးနောက် တရားခံ မောင်မောင်တင်အား ရုံးသို့ အမှုလာဆိုင်ရန် သမ္မာန်စာ ထုတ်လိုက်သည်။

လျှောက်ထားသူ မောင်မောင်တင်က ယခု ဖျာပုံမြို့တွင် စစ်ဆေးနေသော အမှုကို သုံးခွဲမြို့ ၌ စစ်ဆေးရန် အမိန့်ချမှတ်ပေးပါမည့်အကြောင်း ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၁၈၅ အရ ဤရုံးသို့ လျှောက်ထားသည်။

လျှောက်ထားသူ၏ ပညာရှိရှေ့နေကြီး ဦးသန်းအောင်က ဤရုံးသို့ ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၁၈၅ အရ လျှောက်ထားခြင်းမှာ လျှောက်ထားခံရသူ မောင်အုံးချို က စွပ်စွဲထားသည့်အတိုင်း မယားခိုးသည်ဆိုသည့် အမှုအဖြစ်အပျက် အကြောင်း ခြင်းရာမှာ ဖျာပုံမြို့တွင် မဟုတ်ပါ။ သုံးခွဲမြို့၌ ဖြစ်သဖြင့် ဖျာပုံမြို့ ရုံးရုံးသည် စစ်ဆေး နိုင်သော နယ်နိမိတ် အာဏာမရှိပါ။ စစ်ဆေးနိုင်သောရုံးမှာ သုံးခွဲမြို့ ရုံးရုံး သာလျှင်ဖြစ် ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ဤအမှုကို သုံးခွဲမြို့ရုံး၌ စစ်ဆေးစေရန် အမိန့် ချမှတ်ပေး ပါမည့်အကြောင်း လျှောက်ထားသွားသည်။

လျှောက်ထားခံရသူ၏ ပညာရှိရှေ့နေကြီး ဦးသက်ငွေက လျှောက်ထားသူသည် ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၁၈၅ အရ ဤရုံးသို့ မလျှောက်ထားနိုင်ပါ။ ထိုပုဒ်မကဆိုသည်မှာ စီရင်ပိုင်ခွင့်အာဏာနှင့်ပတ်သက်၍ တရားရုံးချုပ်၏ စီမံခန့်ခွဲခြင်း ခံရသော အောက်ရုံး များတွင် နယ်နိမိတ်အာဏာနှင့်ပတ်သက်၍ ဒွိဟသံသယဖြစ်မှသာလျှင် ဤရုံးသို့ အဆိုပါပုဒ်မနှင့် လျှောက်ထားနိုင်ပါသည်။ ယခုလျှောက်လွှာမှာ အခြေအနေအရ ဆိုလျှင် နယ်နိမိတ်အာဏာနှင့်ပတ်သက်၍ ဒွိဟသံသယဖြစ်နိုင်စရာ အကြောင်းမရှိပါ။ လျှောက်ထားခံရသူ (တရားလို) မောင်အုံးချိုက ၎င်း၏ မယားကို လျှောက်ထားသူ (တရားခံ) မောင်မောင်တင်က သုံးခွဲမြို့ ၌ လက်ထပ်၍ ၎င်း၏ မယားဖြစ် စေသဖြင့် မယားခိုးမှု အကြောင်းခြင်းရာ အဖြစ်အပျက်မှာ ဖျာပုံမြို့ ၌ မပေါ်လွင်ပါ။ သုံးခွဲမြို့ ၌သာ ပေါ်လွင်ပါသည်ဟု ရိုးသားစွာဝန်ခံ၍ တင်ပြသွားသည်။ သို့ရာတွင် နယ်နိမိတ် စီရင်ပိုင်ခွင့်အာဏာနှင့် ပတ်သက်၍ ဒွိဟသံသယဖြစ်ပေါ်ခြင်းမျိုး မရှိ သောကြောင့် ဤရုံးက ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၁၈၅ အရ လျှောက်ထားသော လျှောက်လွှာကို လက်မခံသင့်ပါဟု တင်ပြသွားသည်။

ခဏ်း
မောင်မောင်တင်
နှင့်
မောင်အုံးချို။

ပညာရှိ အစိုးရရွှေနေကြီး ဦးတိုးမောင်က၊ ပညာရှိရွှေနေကြီး ဦးသက်ငွေ၏ တင်ပြချက်ကို ထောက်ခံသွားလေသည်။

မောင်အုံးချိုက မောင်မောင်တင်ကို မယားခိုးမှုဖြစ်သော ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၄၉၇ အရစွဲဆိုသော အမှု၏ ဦးတိုက်လျှောက်လွှာနှင့် ၎င်းကတင်ပြသော သက်သေခံ စာရွက်စာတမ်းများကို၊ မူလရုံးကလေ့လာကြည့်ရှုပြီး၊ မိမိ၌ စီရင်ပိုင်ခွင့် နယ်နိမိတ် အာဏာရှိမရှိကို ဆုံးဖြတ်ရန်ဖြစ်ပေသည်။ ရုံးတရုံးကအမှုတရက် စီရင်ပိုင်ခွင့် နယ်နိမိတ် အာဏာရှိသည်ဟု လက်ခံစစ်ဆေး၍၊ နောက်အခြားရုံးတရုံးကလည်း၊ ၎င်း၌ပင် စီရင်ပိုင်ခွင့် နယ်နိမိတ်အာဏာရှိသည်ဟု ယူဆပြီး လက်ခံစစ်ဆေးရာတွင်၊ မည်သည့်ရုံးက စစ်ဆေးနိုင်သည်ဟု ဒွိဟသံသယဖြစ်ပေါ်လာမှသာလျှင်၊ ဤရုံးအနေနှင့် ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၁၀၅ အရ အဆုံးအဖြတ်ပေးနိုင်သည်။ ယခုအမှုမှာ ဤကဲ့သို့မဟုတ်ပေ။ ဒန်ဝမ်ထရီဒူ(ရ်)ဂါဒတ် (၆) နှင့် အစိုးရ (၁) အမှုတွင်၊ ဤကဲ့သို့အဆုံးအဖြတ်ပေးထားသည်။

“Where two Courts have concurrent jurisdiction, the mere fact that one has taken cognizance of the case will not preclude the other Court from taking cognizance. In such a case High Court might interfere to declare which Court should continue the proceedings.”

၎င်းပြင် 14 P.R. 1887 Cr. တွင် ဤကဲ့သို့ အဆုံးအဖြတ်ပေးထားသည် ကို တွေ့ရှိရသည်။

“Where no doubt exists as to jurisdiction of the Court, section 185 does not apply.”

အထက်တွင် ဖော်ပြပါအကြောင်းများကြောင့် ဤလျှောက်လွှာကို ဖယ်လိုက်သည်။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

တရားမ ဒုတိယအယူခံမှု

တရားသူကြီးဦးစိန်သင်းရွှေတွင်

မောင်သန်းဌေး (အယူခံတရားလို)

နှင့်

မပု (ခေါ်) မသန်းရင် (အယူခံတရားခံ)*

† ၁၉၆၆

ဇွန်လ ၁၁ ရက်။

ထိမ်းမြားလက်ထပ်ရန် ကတိပျက်ကွက်သဖြင့် လျော်ကြေးရလိုမှု—အရွယ်ရောက်ပြီး ပြန်သည့် မြန်မာ ဗုဒ္ဓဘာသာမိန်းကလေးနှင့် ယောက်ျားကလေး အချင်းချင်း သဘောတူညီမှုဖြင့် ကာမရာဂစပ်ယှက်ကြခြင်း—ပဋိသန္ဓေတည်ရှိခြင်း—လက်ထပ်ထိမ်းမြားရန် ငြင်းဆိုခြင်း— လျော်ကြေးပေးထိုက် မပေးထိုက်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။အရွယ်ရောက်ပြီးပြန်သည့် မြန်မာဗုဒ္ဓဘာသာ မိန်းကလေး တဦးနှင့် ယောက်ျားကလေးတဦးတို့သည် မိမိတို့ အချင်းချင်း သဘောတူညီမှုဖြင့် ကာမရာဂ စပ်ယှက် ကြသည်တွင် မိန်းကလေး၌ ပဋိသန္ဓေတည်ရှိရာ ယောက်ျားလုပ်သူက မိန်းကလေးအား လက်ထပ် ထိမ်းမြားရန် ငြင်းဆိုသော်မိန်းကလေးအား ယောက်ျားလုပ်သူက ရွေးထုံး ဓမ္မသတ်များအရင်း၊ တရားရုံးချုပ်က ဆုံးဖြတ်ထားသည့် စီရင်ထုံးများအရင်းလျော်ကြေးမပေးထိုက်။

မခင် နှင့် မောင်မြကြီး၊ ရွေးချယ်ထားသည့် စီရင်ထုံးများ၊ အတွဲ ၁၊ ၁၈၇၂—၉၉၊ ၈၁ ၁၁၄။

မောင်တိုးထိတ် နှင့် မနင်းစံ၊ ရွေးချယ်ထားသည့် စီရင်ထုံးများ၊ အတွဲ ၁၊ ၁၈၇၂—၉၉၊ ၈၁ ၂၃၅။

မငွေရီ နှင့် မောင်လှမောင်၊ ၄၂ ထိုစီ၊ ၈၁မျက်နှာ ၅၃၉။

မယု နှင့် မောင်ဘိုးလူ၊ အထက်မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး အတွဲ ၂၊ (၁၈၉၇—၀၁) ၈၁ ၄၉၉။

မလှဝိုင်း နှင့် မောင်ကံ၊ အထက်မြန်မာပြည်စီရင်ထုံးများ (၁၉၀၇—၀၉)၊ ၈၁ ၁၉ ရည်ညွှန်းသည်။

မောင်ကိုကြီးနှင့် ဒေါ်အိုးခင်၊ နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ်၊ ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ တရားမ စောဒကမ အမှတ် (၁) ခြားနားပြသည်။

အယူခံတရားလိုအတွက်။ ။ဦးထွန်းဝေ။

အယူခံတရားခံအတွက်။ ။ဦးမြစိန်။

* ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ တရားမဒုတိယ အယူခံမှုအမှတ် ၃။

† ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ တရားမအယူခံမှုအမှတ် ၇ တွင်၊ မန္တလေးမြို့၊ ရာဘာကံ ခရိုင် တရားရုံးတော် ၏ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၂၉ ရက်နေ့စွဲပါ ဒီကရီကို အယူခံဝင်မှု။

မောင်သန်းဌေး
နှင့်
မပု(ခေါ်)
မသန်းရင်။

တရားသူကြီးဦးစိန်သင်း။ ။ဤအမှုတွင် အဓိကဆုံးဖြတ်ရန်အချက်မှာ အရွယ်ရောက်ပြီးဖြစ်သည့် မြန်မာဗုဒ္ဓဘာသာ မိန်းကလေးတစ်ဦးနှင့် ယောက်ျား ကလေးတစ်ဦးတို့သည် မိမိတို့အချင်းချင်း သဘောတူညီမှုဖြင့် ကာမရာဂ စပ်ယှက် ကြသည်တွင် ထိုမိန်းကလေး၌ ပဋိသန္ဓေတည်ရှိခဲ့ရာ ယောက်ျားလုပ်သူက မိန်းကလေး အား လက်ထပ်ထိမ်းမြားရန် ငြင်းဆိုခဲ့သော် ထိုမိန်းကလေးအား ယောက်ျားလုပ် သူက လျော်ကြေးပေးထိုက်မပေးထိုက်ဟူသည့် အချက်ဖြစ်သည်။ ထိုပြဿနာပေါ်ပေါက် လာရခြင်းအကြောင်းမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်သည်။

မန္တလေးမြို့ ဗြိန္နယ်တရားမရုံး၌ အယူခံတရားခံ မသန်းရင်က အယူခံတရားလို မောင်သန်းဌေးအပေါ်တွင် ထိမ်းမြား လက်ထပ်ရန် ကတိပျက်ကွက်သဖြင့် လျော်ကြေးငွေ ၂၀၀ ကျပ် ရလိုမှု၊ တရားစွဲဆိုခဲ့သည်။ မသန်းရင်သည် အသက် ၂၂ နှစ်ကျော်မျှရှိပြီး တစ်လင်ကွာ မိန်းမတစ်ဦး ဖြစ်သည်။ မသန်းရင်၏ အဆိုတွင် မိမိအား မောင်သန်းဌေးက လက်ထပ်ထိမ်းမြားပါမည် ဟု ပြောဆိုသဖြင့် မိမိနှင့် မောင်သန်းဌေးတို့သည် အကြိမ်ကြိမ် ကာမရာဂစပ်ယှက်ခဲ့ရာ နောက်ဆုံးတွင် မိမိ၌ ပဋိသန္ဓေရှိခဲ့ကြောင်း၊ ထိုအခါ မိမိက မောင်သန်းဌေးအား လက်ထပ်ထိမ်းမြားရန် ပြောဆိုသော်လည်း မောင်သန်းဌေးက ငြင်းဆန်ခဲ့ကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် မိမိနစ်နာမှုအတွက် မောင်သန်းဌေးထံမှ လျော်ကြေးငွေ ၂၀၀ ကျပ် ရထိုက်ကြောင်းဖြင့် အဆိုပြုထားသည်။ တရားခံ မောင်သန်းဌေးက မသန်းရင်၏ စွပ်စွဲချက်များကို လုံးဝငြင်းဆိုထား၏။

ပညာရှိအောက်ရုံးတရားသူကြီးက မောင်သန်းဌေးသည် မသန်းရင်အား လက်ထပ်ထိမ်းမြားရန် ကတိပြုခဲ့ကြောင်း မထင်ရှားဟု ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် မသန်းရင်သည် မောင်သန်းဌေးနှင့် ကာမရာဂစပ်ယှက်သဖြင့် မသန်းရင်တွင် ပဋိသန္ဓေရှိနေခြင်းဖြစ်သည်ဟု ကောက်ယူဆုံးဖြတ်ထားသည်။ ထို့ကြောင့် “တရားမျှ တမှုကို ရှေ့ပြု တရားလိုသည် မိမိတောင်းဆို သည့်အတိုင်း လျော်ကြေးငွေ မရထိုက်စေ ကာမှု နှစ်ဖက်မျှတ၍ စရိတ်လွတ် ငွေ ၁၅၀ ကျပ် ပေးစေ” ဟု အမိန့်ချ မှတ်လိုက်သည်။

ထိုအမိန့်ကို မကျေနပ်သဖြင့် မောင်သန်းဌေးက အယူခံဝင်ရာ ထိုအယူခံမှု ကို မန္တလေးမြို့ ရာဘာကခရိုင် တရားမရုံး၊ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ တရားမအယူခံမှုအမှတ် ၇ တွင် ကြားနာစစ်ဆေးခဲ့သည်။ ပညာရှိရာဘာက ခရိုင်တရားမတရားသူကြီးက မောင်သန်းဌေးသည် မသန်းရင်အား ထိမ်းမြားလက်ထပ်ရန် ကတိမရှိဟု အောက်ရုံး ယူဆခြင်းကို လက်ခံသည်။ သို့ရာတွင် “တရားလိုသည် မိမိကိုယ်ကို တရားခံသို့ အကြိမ် ကြိမ်ပေးအပ်၍ ပဋိသန္ဓေရှိခဲ့ သည်ဖြစ်ရာ ထိမ်းမြားလက်ထပ်မည်၊ တောင်းရမ်း မည် စသည်နှင့် တရားခံက ကတိပြုခဲ့ခြင်း မရှိဟုဆိုလျှင် တရားခံက ပြားယောင်း သွေးဆောင်သည်ကိုတရားလိုက ယုံကြည်သဖြင့် သဘောတူညီကာ ကာမစပ်ယှက်ခဲ့ခြင်း

ကြောင့် ပဋိသန္ဓေရှိခြင်းဖြစ်သည်” ဟုဆုံးဖြတ်ချက် ချမှတ်လိုက်သည်။ ထိုကဲ့သို့ ဆုံးဖြတ်ချက် ချမှတ်ပြီးနောက်၊ ယခင် တရားရုံးချုပ်များက ချမှတ်ထားသည့် စီရင် ချက်များတွင် ထိမ်းမြားလက်ထပ်ရန် ယောက်ျားက ကတိပြုခြင်းမရှိဘဲ မြားယောင်း သွေးဆောင်ပြီး ကျူးလွန်မိသောကြောင့် ပဋိသန္ဓေ ရှိသည်ဖြစ်စေ၊ မရှိသည်ဖြစ်စေ မြန်မာဗုဒ္ဓဘာသာ မိန်းမတယောက်သည် လျော်ကြေး မတောင်းဆိုနိုင်ဟု ပြဆို ထားသော်လည်း၊ ထိုစီရင်ထုံးများသည်၊ ခေတ်နှင့်လျော်ညီသော စီရင်ထုံးများ မဟုတ် ခြင်းကြောင့် မလိုက်နာဘဲ များမကြာမီက ဤရုံးမှဆုံးဖြတ်ခဲ့သည့် မောင်ကိုကြီးနှင့် ဒေါ်အုံးခင် အမှုစီရင်ထုံးကို ကိုးကားကာမူလရုံးတရားသူကြီး၏ စီရင်ချက်ကိုအတည်ပြု ထားလေသည်။

ကာမရာဂ စပ်ယှက်ခြင်းအတွက် မိန်းကလေး၌ လျော်ကြေး တောင်းပိုင်ခွင့် မရှိဟု ဆန္ဒပြုထားသော အမှုနှင့် ပတ်သက်ပြီး အလွန်ရှေးကျသည့် စီရင်ထုံးမှာ မစင်နှင့် မောင်မြကြီး (၁)အမှု စီရင်ထုံးဖြစ်သည့် ထိုအမှုတွင် တရားလို မိန်းကလေးတွင် ပဋိသန္ဓေရှိခဲ့ သဖြင့် မိန်းကလေး၌ လျော်ကြေးတောင်းဆိုနိုင်ခွင့် မရှိဆိုသည့် ပြဿနာသည် ထိမ်း မြားလက်ထပ်မှုနှင့် ပတ်သက်သည့် ပြဿနာ မဟုတ်သောကြောင့် မြန်မာဗုဒ္ဓဘာသာ တရားဥပဒေနှင့် မသက်ဆိုင်ဟု စီရင်ထုံး ပြုထားလေသည်။ ထိုအမှုကို စီရင်ဆုံးဖြတ် သည့် တရားဝန်ကြီး ဂျာဒင်းက ထိုကဲ့သို့သော အမှုမျိုးတွင် တရားမျှ တမှုကို ရွှေ့ရွှါ ဆုံးဖြတ်ရန် ဖြစ်သော်လည်း တရားလို၌ ပဋိသန္ဓေရှိခြင်းသည် အချင်းဖြစ် အကြောင်း အရာ (cause of action) ပေါ်ပေါက်ခြင်း ဖြစ်သည်ဟု မဆိုနိုင်သည့်ပြင် ‘ယင်း ကဲ့သို့သောအမှုမျိုး၌ လျော်ကြေးပေးခြင်းသည် အကျင့်စာရိတ္တ ပျက်ပြားမှုကို အားပေးရာရောက်မည်ဖြစ်သောကြောင့် လျော်ကြေးမပေးထိုက်ဟု ဆုံးဖြတ်လိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ အထက်ပါ စီရင်ထုံးကို မောင်တိုးတိတ်နှင့် မနှင်းငံ (၂) အမှု စီရင်ထုံးတွင် ထပ်မံ ဆွေးနွေးပြီးနောက် ထိမ်းမြား လက်ထပ်ပါမည်ဟု ကတိပြုလျှင်၊ မြားယောင်း သွေးဆောင်ပြီး ကျူးလွန်မှုကြောင့် ပဋိသန္ဓေ ရှိသည်ဖြစ်စေ၊ မရှိသည်ဖြစ်စေ၊ မြန်မာဗုဒ္ဓဘာသာ မိန်းကလေးတယောက်သည် လျော်ကြေး မတောင်းဆိုနိုင်ဟု စီရင်ထုံး ပွဲထားပြန်လေသည်။ ပဌေရီနှင့် မောင်လှမောင် (၃) စီရင်ထုံးတွင်၎င်း၊ ဗယံနှင့် မောင်ဘိုးလူ (၄) အမှုစီရင်ထုံးတွင်၎င်း၊ အထက်ဖော်ပြပါ စီရင်ထုံးများတွင်

(၁) ရွေးချယ်ထားသည့် စီရင်ထုံးများ။ အတွဲ (၁)၊ ၁၈၇၂-၉၉၊ စာ ၁၁၄။
(၂) ရွေးချယ်ထားသည့် စီရင်ထုံးများ။ အတွဲ (၁)၊ ၁၈၇၂-၉၉၊ စာ ၂၃၇။
(၃) ၄၂ အိုင်၊ စီ၊ စာမျက်နှာ ၅၃၉။
(၄) အထက်မြန်မာပြည် စီရင်ထုံး။ အတွဲ ၂ (၁၈၉၇-၁၁)၊ စာ ၄၉၉။

မောင်သန်းဌေး
နှင့်
မပု (ခေါ်)
မသန်းရင်း

ပါရှိသည့်အတိုင်း ကျင့်သုံးထားသည်ကို တွေ့နိုင်လေသည်။ ထိုနောက်တဖန် မလှဝိုင်း
နှင့် မောင်ကံ(၅) အမှုစီရင်ထုံးတွင် ယင်းကဲ့သို့ လျော်ကြေးပေးရန် ကိစ္စသည်
မြန်မာဗုဒ္ဓဘာသာ တရားဥပဒေနှင့် ဆုံးဖြတ်ရမည့် ကိစ္စမဟုတ်ဟု ဆုံးဖြတ်ထားလေ
သည်။ သို့ရာတွင် ထိုစီရင်ထုံး၌ တရားသူကြီး တူမေးက၊ ရှေးထုံးဓမ္မသတ်များတွင်
ဖြားယောင်းသွေးဆောင်ပြီး ကျူးလွန်လျှင် လျော်ကြေးပေးရန် ပြဋ္ဌာန်းထားသည်ကို
ရည်ညွှန်း၍ ထိုဓမ္မသတ်များနှင့် အညီခံလူကြီးများက လျော်ကြေးပေးရန် ဆုံးဖြတ်
သည်ကို ငြင်းဆန်လျှင် ထိုလျော်ကြေးကို ရရှိရန်အတွက် တရားရုံးတော်၌ လျှောက်
ထားတောင်းဆိုနိုင်သည်ဟု မြက်ဟထားသည်။

အချုပ်အားဖြင့်ဆိုသော် အထက်ပါ စီရင်ထုံးများ၌ လက်ခံ ကျင့်သုံးထားသည့်
မူများမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်သည်။

- (၁) ဗုဒ္ဓဘာသာ ရှေးထုံး ဓမ္မသတ်များ၌ ဖြားယောင်း သွေးဆောင်ပြီး
ကျူးလွန်ခဲ့သူ မိန်းကလေးတဦးအား လျော်ကြေးပေးရန် ပြဋ္ဌာန်း
ထားသည်ကို တရားရုံးက အသိအမှတ်ပြုသည်။
- (၂) မိမိတို့ရွှေမှောက်သို့ အမှုသည်များ၏ သဘောတူညီမှုနှင့် ရောက်ရှိလာ
သော အမှုများတွင် ခုံသမာဓိ လူကြီးများက လျော်ကြေးပေးရန်
ဆုံးဖြတ်ထားသည်ကို ငြင်းဆန်လျှင် ထိုလျော်ကြေးကို ရရှိရန်အတွက်
တရားရုံးများ၌ လျှောက်ထား တောင်းဆိုနိုင်သည်။
- (၃) ဖြားယောင်း သွေးဆောင်ခြင်း ခံရသောကြောင့် လျော်ကြေး ရလိုမှု
ကိစ္စများသည် ထိမ်းမြားလက်ထပ်မှုနှင့် ပတ်သက်သည့် ကိစ္စမဟုတ်
ခြင်းကြောင့် မြန်မာဗုဒ္ဓဘာသာ တရားဥပဒေအရ အဆုံးအဖြတ်
မပေးနိုင်။
- (၄) ယင်းကဲ့သို့သော ကိစ္စများ၌ လျော်ကြေးပေးခြင်းသည် အကျင့်စာရိတ္တ
ပျက်ပြားမှုကို အားပေးရာ ရောက်မည်ဖြစ်သောကြောင့် လျော်ကြေး
မပေးထိုက်။

ယခုကျွန်ုပ်ရွှေရှိ အမှုတွင် အယူခံတရားလို မောင်သန်းဌေးက အယူခံတရားခံ
မသန်းရင်းအား ဖြားယောင်း သွေးဆောင်ပြီး ကျူးလွန်သည် ဟူ၍ပင်ယူဆရာ
အကြောင်း မရှိချေ။ ပညာရှိ ပဌမအယူခံရုံး တရားသူကြီးက မောင်သန်းဌေးသည်
မသန်းရင်းအား ထိမ်းမြားလက်ထပ်ရန် ကတိပေးခဲ့ခြင်း မရှိဟုဆိုလျှင် မောင်သန်းဌေး
က ဖြားယောင်း သွေးဆောင်သည်ကို မသန်းရင်းက ယုံကြည်သောကြောင့် သာလျှင်

မောင်သန်းဌေး
နှင့်
မပု (ခေါ်)
ဇနီးချင်း

သဘောတူ ကာမရာဂ စပ်ယှက်ပြီး ပဋိသန္ဓေရှိခြင်း ဖြစ်တန်ရာသည်ဟု ယူဆထားသည်။ သို့ရာတွင် ထိုသို့ယူဆခြင်းမှာ ၎င်း၏ ခန့်မှန်းချက်မျှသာဖြစ်သည်။ အမှုတွဲတွင် ရရှိသည့် သက်သေခံချက်များအရ အလျဉ်းပင် ပေါ်ပေါက်ခြင်း မရှိချေ။ ထိုထက်တဆင့်တိုး၍ အယူခံတရားခံအတွက် လိုက်ပါဆောင်ရွက်သည့် ပညာရှိ ဝတ်လုံတော်ရ ရွှေနေကြီး ဦးမြစိန်က မိန်းကလေးတဦးသည် ယောက်ျားကလေး တဦးအား ကာမရာဂစပ်ယှက် ရန် ခွင့်ပြုခဲ့သော် ထိုယောက်ျား၏ တောင်းရမ်း ထိမ်းမြားပါမည်ဟူသော ကတိရရှိ ဆောကြောင့်သာလျှင် ဖြစ်ပေါ်မိမည်ဟု တင်ပြထားသည်။ ယင်းသို့သော ကိစ္စများ တွင် ယောက်ျားကလေးက ထိုကဲ့သို့သော ကတိပေးကြောင်း သက်သေခံပြရန်၊ တာဝန်၏ အလေးချိန်သည် အခြားအချက်များတွင် သက်သေခံပြရန် တာဝန်၏ အလေးချိန်လောက် မလေးသင့်၊ ထို့ကြောင့် ဤအမှုတွင် အယူခံတရားလို မောင် သန်းဌေးနှင့် အယူခံတရားခံ မသန်းရင်တို့သည် တကြိမ်တခါ ကျူးလွန်ကြခြင်းမဟုတ်၊ အဖန်တလဲလဲ ကျူးလွန်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ရာ အယူခံတရားလို မောင်သန်းဌေးက လက်ထပ် ထိမ်းမြားပါမည်ဟူသော ကတိပေးခြင်းကြောင့်သာလျှင် အယူခံတရားခံ မသန်းရင်က မိမိအား ကျူးလွန်ခြင်းကို ခွင့်ပြုခဲ့ခြင်း ဖြစ်ကြောင်းဖြင့် လျှောက်လဲထားလေသည်။ သို့ရာတွင် ကိလေသာစိတ် မကုန်ခန်းကြသေးသော ပုထုဇဉ်များအတွက် သွေးသား တောင့်တမှုကြောင့် မည်သည့် ရည်ရွယ်ချက်မျိုးမျှမရှိဘဲ ကာမရာဂ စပ်ယှက်ခြင်း သည်လည်း ရှိနိုင်လေရာ၊ ပညာရှိရွှေနေကြီး၏ လျှောက်လဲချက်များကို လက်ခံနိုင်ရန် ခဲယဉ်းလေသည်။ ယောက်ျားနှင့် မိန်းမတို့ကာမစပ်ယှက်သည့် ကိစ္စတိုင်းတွင် ယောက်ျား ကလေးက မိန်းမကလေးအား ထိမ်းမြားပါမည်ဟူသော ကတိပေးခဲ့ပြီး ဖြစ်သည်ဟု ယူဆရမည် ဆိုပါက၊ အကျင့်ပေါက်ပြား မိန်းမသားများ၏ မာယာကျော့ကွင်းသို့ သက်ဆင်းရုရှာသည့် ယောက်ျားများအတွက် အခက်ကြုံဘွယ်ရာ ရှိချေမည်။ ထို့ကြောင့် အကျင့်စာရိတ္တပျက်ပြားခြင်းကို အားပေးကူညီရာရောက်မည့် အတွေး အခေါ်ယူဆချက်မျိုးများမှ ရှောင်ရှားသင့်လေသည်။ မည်သို့ပင် ဖြစ်စေကာမူ ဤအချက်နှင့်ပတ်သက်၍ အောက်ရုံးနှစ်ရုံးစလုံးက တသဘောတည်း ဆုံးဖြတ်ချက်ချ မှတ်ခဲ့ပြီးဖြစ်ရာ၊ ဤရုံးသည် ဒုတိယအယူခံရုံးအနေဖြင့် ထိုဆုံးဖြတ်ချက်ကို ဝင်ရောက် စွက်ဖက်ရန်အကြောင်းမရှိ။

ဤအမှုတွင်၊ အယူခံတရားခံသည် အသက်အရွယ်အားဖြင့်၎င်း၊ အလုပ်အကိုင် အားဖြင့်၎င်း၊ သူတဦးတယောက်၏ ပြားယောင်းသွေးဆောင်ခြင်းကို လွယ်လင့်တကူ လိုက်လျောနိုင်မည့် မိန်းကလေးတဦးမဟုတ်ချေ။ အမှုတွဲတွင်ရရှိသည့် သက်သေခံ ချက်များကို သေချာစွာ စိစစ်ဝေဖန် ကြည့်ရှုသောအခါ၌လည်း၊ အယူခံ တရားလို မောင်သန်းဌေးက အယူခံတရားခံ မသန်းရင်အား ပြားယောင်းသွေးဆောင်ပြီး ကျူး

၁၉၆၆

မောင်သန်းဌေး

နှင့်

မပု (ဒေါ်)

မသန်းရင်း

လွန်ခဲ့ကြောင်း တစုံတရာ မပေါ်ပေါက်ချေ။ ထို့ကြောင့် မနုကျယ် ဓမ္မသတ်အခန်း ၂၆ မှ ၃၀ အထိတွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် ထုံးတမ်းစဉ်လာများသည် ဤအမှုနှင့် သက်ဆိုင်ခြင်းမရှိ၊ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ထိုအခန်းများတွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသော ဥပဒေများသည် ယောက်ျားနှင့် မိန်းမ ကာမစပ်ယှက်ရာ၌ လင်မယားအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိရန် ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် ကာမစပ်ယှက်သည့်ကိစ္စအပေါ်တွင်မူတည်၍ ပြဋ္ဌာန်း ထားခြင်းဖြစ်သည်။ ဦးမေအောင်ရေး “မြန်မာဗုဒ္ဓဘာသာတရားဥပဒေနှင့် ပတ်သက် သည့်အရေးကြီးသော အမှုအခင်း” စာမျက်နှာ ၂၆ တွင် မနုကျယ်ဓမ္မသတ်အခန်း ၂၆ မှ ၃၀ အထိတွင် ပါရှိသည့်ပြဋ္ဌာန်းချက်များ၏ အခြေခံသဘောတရားသည် အထက် တွင်ဖော်ပြသည့်အတိုင်းဖြစ်ကြောင်း ရေးသားထားသည်။ ထို့ကြောင့် ဤအမှုတွင် ပေါ်လွင်သည့်အချက်အလက်များအရဆိုသော်၊ အယူခံတရားခံ မသန်းရင်သည် ရွေး ထုံးဓမ္မသတ်များအရ၎င်း၊ တရားရုံးချုပ်က ဆုံးဖြတ်ထားသည့် စီရင်ထုံးများအရ၎င်း မိမိတောင်းဆိုသည့်လျှော်ကြေးကို မရထိုက်ဟု ယူဆရမည်ဖြစ်သည်။

အကျင့်စာရိတ္တ ပျက်ပြားခြင်းကို အားပေးရာရောက်မည်ဟူသော အချက်နှင့် ပတ်သက်၍၊ အယူခံတရားခံအတွက် လိုက်ပါဆောင်ရွက်သည့် ပညာရှိရှေ့နေကြီး၊ ဦးမြစိန်က ဤအမှုမျိုးတွင် လျော်ကြေးပေးရန်ပိတ်ပင်ထားပါက၊မသမာသည့်ယောက်ျား များသည်၊ ထိုဥပဒေကိုအကာအကွယ်ယူကာ မလျော်သည့် အခွင့်အရေးကို ရယူခြင်း အားဖြင့် အကျင့်စာရိတ္တပျက်ပြားလာဘွယ်ရှိသည်ဟု တင်ပြထားသည်။ သို့ရာတွင် ဤကိစ္စမျိုးသည် နှစ်ဦးနှစ်ဘက် ကိုယ်ကျင့်တရားပျက်ပြားခြင်းကြောင့် ပေါ်ပေါက် လာသည့်ကိစ္စဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့်မိမိကိုယ်တိုင်အကျင့်စာရိတ္တပျက်ပြားသဖြင့် ပေါ် ပေါက်လာသည့်ကိစ္စတွင် တရားဥပဒေ၏ အကူအညီကို တောင်းဆိုရန်မသင့်၊ နှစ်ဦးစလုံး ညီတူညီမျှအပြစ်ရှိသူများ “pari delicto” ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ရုံးတော်၏ အကူ အညီကို မည်သူမျှမရထိုက်ချေ။ တရားမျှတမှုကိုလိုလားသူသည် မိမိကိုယ်တိုင်သန့်ရှင်း ရမည်ဟူသော ရှေ့မလူမျိုးတို့၏ ဆိုရိုးစကားကိုလည်း သတိချပ်သင့်ပေသည်။

ပညာရှိ ပဌမအယူခံရုံး တရားသူကြီးသည် များမကြာမီက ကျွန်ုပ်ကိုယ်တိုင် ပါဝင်သည့်ခုံရုံးမှ ဆုံးဖြတ်လိုက်သော မောင်ကိုကြီး နှင့် ဒေါ်အုံးခင် (၆) အမှု စီရင်ထုံးကို ကိုးကားထားလေသည်။ သို့ရာတွင် ထိုအမှုတွင် ပေါ်ပေါက်သည့်ဖြစ်ရပ် များနှင့် ဤအမှုတွင် ပေါ်ပေါက်သည့်ဖြစ်ရပ်များသည် အလွန်ကွာခြားလေသည်။ မောင်ကိုကြီးတို့အမှုတွင် အရွယ်မရောက်သေးသည့် မိန်းကလေးတဦးအား အရွယ် ရောက်ပြီးဖြစ်သည့် ယောက်ျားကလေးက ထိမ်းမြားပါမည်ဟု ကတိပြုပြီး ဖြားယောင်း

(၆) နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ်၊ ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ တရားမစောဒကမူအမှတ် (၁)။

၁၉၆၆

မောင်သန်းစွာ

နှင့်

ဗဟု (ခေါ်)

သန်းရင်း

သွေးဆောင်ကာ ပေါင်းသင်းဆက်ဆံခဲ့သည့် အမှုဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့်လည်း ထိုအမှုတွင် “ကျွန်ုပ်တို့နိုင်ငံ၌ ကျင့်သုံးနေကြသော လူလူချင်းအနိုင်အထက်မပြု၊ အမြတ်မထုတ်၊ လောကပါလကျင့်ဝတ်တို့နှင့်အညီ ကူးလူးဆက်ဆံကြသည့်တရားကို ထောက်ရှု၍ စီရင်ဆုံးဖြတ်ရမည်ဖြစ်သည်” ဟု မြွက်ဆိုထားသည်ကို တွေ့ရှိနိုင်သည်။ ယခုကျွန်ုပ် ရွှေ့ရှိအမှုတွင်ကား၊ အယူခံတရားခံမသန်းရင်သည် အတွေ့အကြုံရှိခဲ့ဘူးသည့် တလင်ကွာ မိန်းမသားတဦးဖြစ်သည်။ ၎င်းအား အယူခံတရားလိုမောင်သန်းဌေးက လိမ်လည် ပြားယောင်းသွေးဆောင်ခြင်းပြုခဲ့သည်ဟူ၍လည်း အမှုတွဲတွင်ရရှိသည့် သက်သေခံချက်များအရမပေါ်ပေါက်။ ထို့ကြောင့် အထက်ပါ စီရင်ထုံးတွင် ကျင့်သုံးထားသည့်မှုကို ဤအမှုတွင် ထည့်သွင်းစဉ်းစားရန်မဖြစ်နိုင်ချေ။

အောက်ရုံးတရားသူကြီးများသည် တရားရုံးချုပ်များမှ ဆုံးဖြတ်ထားသည့်စီရင်ထုံးများကိုလိုက်နာကျင့်သုံးရန် ဝတ်တရားရှိသည်။ တရားရုံးချုပ် တရားသူကြီးများသော်မှ တဦးကချမှတ်ထားသည့်စီရင်ထုံးကို နောက်တဦးကပယ်ဖျက်နိုင်စွမ်းမရှိ၊ ပယ်ဖျက်လိုက ခုံရုံးခွဲ၍ ပယ်ဖျက်ရာ၏။ မသောင်း နှင့် မောင်တင်ဖေ (၇) အမှုစီရင်ထုံးကိုကြည့်ပါလေ။

အထက်ဖော်ပြပါ အကြောင်းများကြောင့်၊ ပညာရှိ အောက်ရုံးတရားသူကြီးများချမှတ်ခဲ့သည့် စီရင်ချက်များနှင့် ဒီကရီ တို့ကို စရိတ်နှင့်တကွ ပယ်ဖျက်လိုက်သည်။ ဤရုံးရွှေ့နေခမှာ ငွေ ၅၁ ကျပ် တိတိဖြစ်စေရမည်။

(၇) မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး (တရားလွှတ်တော်) ၁၉၅၇ ခုနှစ်၊ စာ ၂၅၉။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

ရာဇဝတ်အယူခံမှု

တရားသူကြီး ဦးသက်စေ ချေမှု

† ၁၉၆၆

၇ ဇူလိုင်လ
၉ ရက်

မောင်အုန်းမောင် (အယူခံတရားလို)

နှင့်

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (အယူခံတရားခံ)*

ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၃၅၄ အရ၊ မူပြစ်ထင်ရှားစီရင်ခြင်း—မေးနေ့ ခုနှစ် သက္ကရာဇ်ကိုမှတ်ယူသော သည့်မှတ်တမ်း—ဆရာဝန်၏ထင်မြင်ချက်ကမေးနေ့ မှတ်သားထားသည့် မှတ်တမ်းကို လွှမ်းမိုး နိုင် မနိုင်—ထက်ရောက်မှုကျူးလွန်ရာ၌ ရာဇဝတ်မကင်းသော အနိုင်အထက် ပြုမှုလည်း ပါရ မည်ဖြစ်ခြင်း—ကာယိန္တရုပ်ပျက်စီးအောင် ပြုလုပ်ရာ၌ ပြုလုပ်ခြင်းခံရသူ၏ သဘောတူညီချက် မရှိဘဲ အနိုင်အထက် ပြုလုပ်မှုသာ ထိုပြုလုပ်ချက်သည် ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၃၅၄ တွင် အကျုံး ဝင်ခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။အရာရှိ တပ်သားများ၏ ဇနီးများသားသမီး ဖွါးမြှင်သောအခါ တပ်သို့ အကြောင်းကြားပြီး တပ်မှထွေးဖွါးသော ကလေး၏ မေးနေ့ ခုနှစ် သက္ကရာဇ်ကို မှတ်ယူထားခြင်း ဖြစ်ရာ၊ ထိုမှတ်တမ်းမှ နောက်မှပြုလုပ်တင်ပြသည့် မှတ်တမ်းမဟုတ်၍ မှတ်တမ်းပါမေးနေ့ကို အမှန်ရယူပေမည်။ ဆရာဝန်၏ ထင်မြင်ချက်မှာ ထင်မြင်ချက်သာဖြစ်၍ မေးနေ့မှတ်သားထားသည့် မှတ်တမ်းကိုမလွှမ်းမိုးနိုင်ပေ။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။မိန်းကလေးတဦးအား ကာယိန္တရုပ်ပျက်စီးအောင် ရာဇဝတ် မကင်း သော အနိုင်အထက် ပြုမှုကို ပြုလုပ်လျှင်သော်၎င်း၊ လက်ရောက်မှုကျူးလွန်လျှင် သော်၎င်း ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၃၅၄ အရ၊ ပြစ်မှုမြောက်သည်ဟု ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ လက်ရောက်မှု ကျူး လွန်ရာ၌ ရာဇဝတ်မကင်းသော အနိုင်အထက် ပြုမှုလည်း ပါရမည်ဖြစ်ရာ၊ ကာယိန္တရုပ်ပျက်စီး အောင်ပြုလုပ်ရာ၌၊ ပြုလုပ်ခြင်းခံရသူ၏ သဘောတူညီချက်မရရှိဘဲ၊ အနိုင်အထက် ပြုလုပ်မှုသာ ထိုပြုလုပ်ချက်သည် ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၃၅၄ တွင် အကျုံးဝင်မည်ဖြစ်သည်။ တနည်းဆိုသော် မိန်းကလေးတဦး၏ သဘောတူညီချက် မရဘဲ အနိုင်အထက် ကာယိန္တရုပ်ပျက်စီးအောင် ပြုလုပ်မှု သာ ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၃၅၄ အရ အပြစ်ပေးနိုင်မည်ဖြစ်သည်။ အနိုင်အထက် မဟုတ်ဘဲ မိန်းကလေးကသဘောတူညီနေလျှင် ရာဇဝတ်ပြစ်မှုမမြောက်ချေ။

* ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်အယူခံမှုအမှတ် ၁၉၇။

† ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၁၈ တွင် ချမှတ်သော ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၁၈ ရက် နေ့စွဲပါ၊ ရန်ကုန်မြို့၊ အထူးတရားသူကြီး (၂) ၏ အမိန့်ကိုအယူခံမှု။

မိတ်မာနှင့် ကပ္ပတိန်မတ်ကော့မက်၊ အတွဲ ၆၊ ဘီ၊ အယ်၊ တီ၊ ၂၁ (၃၈)။

မေရာပရာဇတ်အစိုးရနှင့် ဂူဂွေရယ်၊ အေ၊ အိုင်၊ အာ (၆)၊ ၁၉၅၆ ခုနှစ်၊ နဂ်ပူဂ (၁၀) ရည် ညွှန်းသည်။

အယူခံတရားလိုအတွက်။ ။ ဦးကိုကို။

အယူခံတရားခံအတွက်။ ။ အစိုးရရွှေနေကြီး ဦးမျိုးထွန်းလင်း။

၁၉၆၆

မောင်ဆန်း

မောင်

နင့်

ပြည်ထောင်စု

မြန်မာနိုင်ငံ။

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေ။ ။ အယူခံတရားလိုအပေါ် ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၃၅၄ အရ၊ အလုပ်နှင့်ထောင်ဒဏ် ၄ လကျခံစေရန် အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သော၊ ရန်ကုန်မြို့၊ အထူး တရားသူကြီး (၂) ၏ စီရင်ခံချက်ကို မကျေနပ်သဖြင့် အယူခံဝင်ခြင်းဖြစ်သည်။

အယူခံတရားလိုသည် မင်္ဂလာဒုံအမှတ် (၁) လေ့ကျင့်ရေးတပ်မှ မော်တော်ယာဉ် မောင်းတပ်သားတဦးဖြစ်သည်။ ကိုထွန်းခင် (လိပြ-၆) သည် ထိုတပ်မှတပ်ကြပ် တဦးဖြစ်သည်။ မတင်ကြည် (လိပြ-၃) နှင့် မအုံးကြည် (လိပြ-၅) တို့မှာ တပ်ကြပ် ကိုထွန်းခင်၏ဇနီးနှင့် သမီးတို့ဖြစ်ကြသည်။ တပ်ကြပ် ကိုထွန်းခင်၏ မိသားစုသည်၊ လေ့ကျင့်ရေးတပ်တွင်းရှိ ၆ ခန်းပါသော အိမ်ထောင်စု လိုင်းတန်းလျားတခု၏ အစွန် ဆုံးအခန်းတွင် နေထိုင်ကြပြီး၊ အယူခံတရားလို၏ မိသားစုသည် ထိုအခန်းနှင့်ကပ် လျက်အခန်း၌နေထိုင်ကြသည်။ ကျန်အခန်းများတွင်အခြားမိသားစုများ နေထိုင်လျက် ရှိကြသည်။ တပ်ကြပ် ကိုထွန်းခင်၏ မိသားစုနေထိုင်သည့် တန်းလျား၏နောက်ဘေး ချင်းကပ်လျက် အခြားအိမ်ထောင်စုတန်းလျားတခုရှိရာ၊ ထိုတန်းလျား၏ အခန်း တခန်းတွင် တပ်သား ကိုသန်းညွန့် (လိပြ-၇) နှင့် ၎င်း၏ဇနီး မသန်းရင် (လိပြ-၁၂) တို့နေထိုင်လျက်ရှိသည်။

တပ်ကြပ် ကိုထွန်းခင်၏ သမီး မအုံးကြည်မှာ ၁၉၅၂ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၀ ရက်နေ့ကမွေးဖွားသဖြင့် အခင်းဖြစ်ပွားသည့် ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဧပြီလတွင် ၎င်း၏ အသက်မှာ ၁၃ နှစ်ကျော်ကျော်ခန့်သာရှိသေးပေသည်။ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၈ ရက် နေ့တွင် မအုံးကြည်၏ မိခင် မတင်ကြည်မှာ ပဋိသန္ဓေပျက်၍ မင်္ဂလာဒုံ စစ်ဆေးရုံသို့ တက်ရောက်ကုသနေရသဖြင့် အိမ်၌ ကိုထွန်းခင်နှင့် သားသမီးများသာရှိသည်။ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၁၄ ရက်နေ့တွင် မအုံးကြည်သည် မိန်းမတို့ဓမ္မတာအရ သွေး လာသည်။ နောက် ၆ ရက်အကြာတွင် မတင်ကြည်သည် ဆေးရုံမှဆင်းလာရာ၊ ထိုနေ့အထိ သမီးမအုံးကြည်၏ ဓမ္မတာသွေးမှာရပ်နားခြင်း မရှိသဖြင့် မတင်ကြည်က ရင်းနှီးသော မိတ်ဆွေများဖြစ်ကြသည့် ကိုသန်းညွန့်နှင့် မသန်းရင်တို့အား ခေါ်၍ တိုင်ပင်သည်။

ယင်းသို့ ခေါ်၍မတိုင်မီပင်၊ ရက်သတ္တတပတ်ခန့်က နေ့တနေ့ညနေပိုင်း၌ မသန်းရင်သည် ညှော်သည် မတင်ကြည် (လိပြ-၁၁) နှင့်အတူ မိမိအခန်း၌စကားပြောနေခိုက် တန်းလျားနှစ်ခုကြားရှိ အိမ်သာထဲသို့ မအုံးကြည်အရင်ဝင်သွားပြီး၊ ၎င်း၏နောက်မှ အယူခံတရားလို ဝင်လိုက်သွားသည်ကို တွေ့မြင်လိုက်ရ၏။ ထို့နောက် သင်္ကြန်ရက်အတွင်း၊ အယူခံတရားလိုက မအုံးကြည်အား တန်းလျားအနီး မြေကြီးပေါ်တွင် ဖက်နမ်းနေသည်ကို မြင်ရပြန်သဖြင့် မသန်းရင်က အိမ်ထောင်စုလင်းမွှေးဖြစ်သူ တပ်ကြပ်ကိုတင်အောင် (လိပြ-၈) အား ၎င်းတို့နေပုံထိုင်ပုံ သဘောမကျကြောင်းကို တိုင်တန်းခဲ့လေသည်။

မတင်ကြည်က သမီးဖြစ်သူ မွေတာ သွေးဆင်းမရပ်သည့်ကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ ကိုသန်းညွန့်နှင့်မသန်းရင်တို့အား ခေါ်၍တိုင်ပင်သောအခါ၊ ကိုသန်းညွန့်နှင့်မသန်းရင်တို့သည် မအုံးကြည်အား မသက်သာတော့ပေ။ ထို့ကြောင့် ကိုသန်းထွန်းက ချော့မော့မေးမြန်းသောအခါ မအုံးကြည်က ၎င်းအား အယူခံတရားလိုသည် အိမ်သာထဲတွင် တကြိမ်၊ အယူခံတရားလို၏ အိပ်ရာထဲတွင်တကြိမ် မုဒိမ်းကျင့်ခဲ့သည်ဟု ပြောပြလေသည်။ ထို့ကြောင့် မအုံးကြည်အား မင်္ဂလာဒုံစစ်ဆေးရုံသို့ ပို့လိုက်ရာ ဆေးရုံမှ ၎င်း၏သားအိမ်ကိုခြစ်ပေးလိုက်ရလေသည်။ သားအိမ်ခြစ်ရသည်ကို စစ်ဆေးကြည့်ရှုရာ၊ သန္ဓေတည်သည့် လက္ခဏာမတွေ့ရပေ။ မအုံးကြည်အား အသက်နှင့်ပတ်သက်၍ ဓါတ်မှန်ရိုက်ပြီးစစ်ဆေးကြည့်ရှုခဲ့၏။ ဓါတ်မှန်စစ်ချက်အရ မအုံးကြည်၏ အသက်မှာ ၁၅ နှင့်မှ အနှစ် ၂၀ အတွင်းရှိသည်ဟု ဆရာဝန် ဗိုလ်ကြီး လင်ကောဟင်း (လိပြ-၁) ကထင်မြင်ချက်ပေးထားသည်။

ဆရာဝန် ဗိုလ်ကြီး လင်ကောဟင်းက မအုံးကြည်သည် ဆေးရုံရောက်လာသည့် ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၂၇ ရက်နေ့၌ အသက် ၁၅ နှစ်မှ အနှစ် ၂၀ အတွင်းရှိသည်ဟု ဆိုသော်လည်း၊ တပ်တွင်း အမိန့်စာရွက်စာတမ်း (သက်သေခံ-ခ) အရ၊ မအုံးကြည်၏ မွေးနေ့မှာ ၁၉၅၂ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၀ ရက်နေ့ဖြစ်၍ အသက် ၁၃ နှစ်ကျော် ရံသာရှိကြောင်း တွေ့ရလေသည်။ ဒု-အရာခံဗိုလ် ဦးအောင်သိန်း (လိပြ-၂) ၏ ထွက်ဆိုချက်အရ အရာရှိအကြပ်တပ်သားများ၏ ဇနီးများ သားသမီးဖွားမြင်သော အခါတပ်သို့ အကြောင်းကြားပြီး၊ တပ်မှမွေးဖွားသောကလေး၏ မွေးနေ့ခုနှစ်သက္ကရာဇ်ကို မှတ်ယူထားခြင်းဖြစ်ရာ ထိုမှတ်တမ်းမှာ နောက်မှပြုလုပ်တင်ပြသည့် မှတ်တမ်းမဟုတ်၍၊ မှတ်တမ်းပါမွေးနေ့ကို အမှန်ယူရပေမည်။ ဆရာဝန်၏ ထင်မြင်ချက်မှာ ထင်မြင်ချက်သာဖြစ်၍ မွေးနေ့အား မှတ်သားထားသည့်မှတ်တမ်းကိုမလွှမ်းမိုးနိုင်ပေ။

မအုံးကြည်၏ ထုတ်ဖော်ပြောဆိုချက်အရ၊ အယူခံတရားလိုအား တပ်မှနယ်ဘက်သို့ လွှဲပေးကာ၊ မုဒိမ်းမှုဖြင့် ရုံးတင်တရားစွဲရာ အယူခံတရားလိုက မအုံးကြည်အား မကျင့်ကြံ

ခဲရကြောင်း ငြင်းဆိုလေသည်။ ပညာရှိအောက်ရုံးတရားသူကြီးက အယူခံတရားလို
သည် မအုံးကြည်အား ကာမစပ်ယှက်သည်ဆိုသော သက်သေအထောက်အထား
လုံးဝမရှိသဖြင့် မဒိမ်းမူဖြင့် အပြစ်မပေးနိုင်ကြောင်း။ သို့ရာတွင် အယူခံတရားလိုက
မအုံးကြည်အား ဖက်နမ်းသည်ကို မကြည်နှင့် မသန်းရင်တို့ မြင်ခဲ့ရသဖြင့် မအုံးကြည်၏
ကာယိန္တရုပ်ပွားအောင် ရာဇဝတ်မကင်းသော အနိုင်အထက် ပြုလုပ်ခဲ့သည်ဟု
ဆိုရမည်ဖြစ်၍၊ ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၃၅၄ အရ အပြစ်ရှိကြောင်းကောက်ယူကာ၊ အထက်၌
ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း အပြစ်ပေးခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

ဤအယူခံမှုတွင် အဓိက စဉ်းစားရမည့် ပြဿနာမှာ၊ အယူခံတရားလိုသည်
မအုံးကြည်အား ဖက်နမ်းခဲ့ခြင်းရှိမရှိ၊ အကယ်၍ဖက်နမ်းခဲ့ပါကရာဇသတ်ပုဒ်မ ၃၅၄ အရ
ပြစ်မှုကျူးလွန်ခြင်းရှိ မရှိ ဆိုခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ မကြည်နှင့် မသန်းရင်တို့က သင်္ကြန်
အကြပ်နေညနေတွင် အယူခံတရားလိုက မအုံးကြည်အား တန်းလျားအောက်မြေကြီး
ပေါ်၌ ဖက်နမ်းနေသည်ကို တွေ့ရ၍ အိမ်ထောင်စုလှိုင်းမှူးတပ်ကြပ် ကိုတင်အောင်ကို
တိုင်ကြားထားကြောင်း ထွက်ဆိုထားသည်။ ၎င်းတို့ ထွက်ဆိုချက်များအား ကိုတင်
အောင်က ထောက်ခံထား၏။ ထို့ကြောင့် အယူခံတရားလိုသည် သင်္ကြန် အကြပ်
နေညနေက မအုံးကြည်အား ဖက်နမ်းသည်ဆိုခြင်းမှာ မှန်ကန်သည်ဟု ဆိုရပေမည်။

ယင်းသို့ အယူခံတရားလိုက မအုံးကြည်အား ဖက်နမ်းခြင်းမှာ သက်သေထွက်ချက်
များအရ၊ မအုံးကြည်၏ သဘောတူညီချက်အရဖြစ်ကြောင်း ပေါ်လွင်သည်။ ထိုကဲ့သို့
ဖက်နမ်းသောအချိန်မှာ ညနေဖြစ်ပြီး တန်းလျားအနီး၌ ပြုလုပ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ရာ၊ အကယ်၍
မအုံးကြည် အလိုမတူပါက အော်ဟစ်နိုင်သည်။ လူကြီးများကို တိုင်တန်းနိုင်သည်။
ယခုမူ အော်ဟစ်ခြင်းလည်းမပြု၊ တိုင်တန်းခြင်းလည်း မရှိသဖြင့်၊ မအုံးကြည်ကိုယ်တိုင်
က အယူခံတရားလို ဖက်နမ်းခြင်းကို သဘောတူကြောင်း ထင်ရှားသည်။ မကြည်
နှင့် မသန်းရင်တို့ကလည်း ၎င်းတို့ နှစ်ဦး နေပုံထိုင်ပုံ မကောင်းကြောင်း၊ တပ်ကြပ်
ကိုတင်အောင်အား တိုင်တန်းခဲ့သည်ကိုထောက်လျှင်၊ အယူခံတရားလိုသည်မအုံးကြည်
အား အတင်းအဓမ္မနမ်းရှုပ်ခြင်းမဟုတ်ကြောင်း၊ အလွယ်တကူဖြင့် ကောက်ယူနိုင်
ပေသည်။ အမှုရှိသက်သေ ထွက်ဆိုချက်အားလုံးကို ခြုံ၍ကြည့်လျှင် မအုံးကြည်သည်
သားမယားရှိသူ အယူခံတရားလိုနှင့် ရည်ငံနေကြောင်း ယုံမှားဘွယ်မရှိနိုင်။ သို့ဖြစ်ရာ
အယူခံ တရားလိုသည် မအုံးကြည်အား ဖက်နမ်းရာတွင် အဓမ္မနည်းဖြင့် မဟုတ်ဘဲ
မအုံးကြည်၏ သဘောတူညီချက်အရ နမ်းခြင်းသာဖြစ်သည်ဟု ယူဆရပေမည်။ ယင်းသို့
မိန်းကလေးတဦးအား မိန်းကလေး၏ သဘောတူညီချက်အရ နမ်းရှုပ်ခြင်းမှာ ရာဇသတ်
ပုဒ်မ ၃၅၄ အရ ပြစ်မှုမြောက် မမြောက်ဆိုသော ကိစ္စကိုတဖန်ဆန်းစစ်ရန်လိုပေသည်။

မိန်းကလေးတဦးအား ကာယိန္ဒြေပျက်စီးအောင် ရာဇဝတ်မကင်းသော အနိုင် အထက်ပြုမှုကို ပြုလုပ်လျှင်သော်၎င်း၊ လက်ရောက်မှု ကျူးလွန်လျှင်သော်၎င်း ရာဇသတ် ပုဒ်မ ၃၅၄ အရ ပြစ်မှုမြောက်သည်ဟု ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ လက်ရောက်မှု ကျူးလွန် ရာ၌ ရာဇဝတ်မကင်းသောအနိုင်အထက်ပြုမှုလည်း ပါရမည်ဖြစ်ရာ၊ ကာယိန္ဒြေပျက်စီး အောင်ပြုလုပ်ရာ၌၊ ပြုလုပ်ခြင်းခံရသူ၏ သဘောတူညီချက်မရရှိဘဲ အနိုင်အထက်ပြုလုပ်မှု သာထိုပြုလုပ်ချက်သည်ရာဇသတ် ပုဒ်မ ၃၅၄ တွင် အကျုံးဝင်မည်ဖြစ်သည်။ တနည်းဆို သော် မိန်းကလေးတဦး၏ သဘောတူညီချက်မရဘဲ၊ အနိုင်အထက် ကာယိန္ဒြေ ပျက်အောင် ပြုလုပ်မှုသာ ရာဇသတ် ပုဒ်မ ၃၅၄ အရ အပြစ်ပေးနိုင်မည်ဖြစ်သည်။ အနိုင်အထက်မဟုတ်ဘဲ၊ မိန်းကလေးက သဘောတူညီနေလျှင် ရာဇဝတ်ပြစ်မှုမမြောက် ချေ။ ပါတီမာ နှင့် ကပ္ပတိန် မတ်ကော့မက် (၁)၊ မဒရာပရာဒတ်၊ အစိုးရ နှင့် ဂူဂါရယ် (၂)။

ယခုအမှုတွင် မအုံးကြည်သည် အထက်တွင်ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း၊ အယူခံတရားလို နှင့် ရည်ငံနေသဖြင့်၊ အယူခံတရားလိုက ဖက်နမ်းရာတွင် ၎င်းကိုယ်တိုင် သဘောတူ ကြောင်း ယူဆဘွယ်ရှိသည်။ မအုံးကြည်မှာ အသက် ၁၂ နှစ်ထက်ကျော်လွန်သည့် မိန်းကလေးတယောက်ဖြစ်၍၊ ရာဇသတ် ပုဒ်မ ၉၀ အရ၊ သဘောတူညီချက်ပေး နိုင်သူတဦးဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်ရာ အယူခံတရားလို၏ ပြုမူချက်မှာ ပြစ်မှုမမြောက်၍ အောက်ရုံး၏ အမိန့်စီရင်ချက်ကို ယယ်ဖျက်ရပေမည်။

အယူခံတရားလိုသည် အိမ်ထောင်ရှင်တဦးအနေဖြင့်၎င်း၊ အိမ်နီးချင်းကောင်းတဦး အနေဖြင့်၎င်း စောင့်စည်းရန် ဝတ္တရားရှိသည်။ ထိုဝတ္တရားကို ဖောက်ဖျက်သည်သာမက ဆရာသမား၏ မျက်နှာကိုပင် မထောက်ဘဲ လောက အကြောင်းကို နားမလည် သေးသည့် အမျိုးသမီးငယ်တဦးအပေါ် အခွင့်အရေးယူခဲ့သည့် အယူခံတရားလို၏ ပြုမူချက်မှာ မှန်ကန်သော လူမှုဆက်ဆံရေးအရ အလွန်မလိုလားအပ်သည့် ကိစ္စ တရပ်ဖြစ်နေသည်မှာမှန်၏။ သို့ရာတွင် ၎င်း၏ပြုမူချက်သည် ရာဇဝတ် ပြစ်မှုမမြောက် သဖြင့်၊ တရားရုံးအနေနှင့် ၎င်းအပေါ်အပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ခြင်းမပြုနိုင်ပေ။

အထက်ပါအကြောင်းရပ်များကြောင့်၊ အောက်ရုံး စီရင်ချက်နှင့် အမိန့်တို့ကို ယယ်ဖျက်ပြီး၊ အယူခံတရားလို မောင်အုန်းမောင်အား၊ ဤအမှုနှင့်ပတ်သက်၍ တရား သေလွတ်ရန်အမိန့်ချမှတ်လိုက်သည်။

(၁) အတွဲ ၆၊ ဘီ၊ အယ်(လ်)၊ ဘီ၊ ၂၁ (၃၈)။
 (၂) အေ၊ ဆိုင်း၊ အာ(၆)၊ ၁၉၅၆ ခုနှစ်၊ နတ်ပု-ဂ (၁၀)။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

တရားမ အထွေထွေအယူခံမှု

တရားသူကြီးဦးသက်ဝေ ရွှေတွင်

သန်းသန်းဦး ရုပ်ရှင်ဖြန့်ချိရေးကုမ္ပဏီ (၎င်းအတွက် ပိုင်ရှင် မသန်း
သန်းဦး) (အယူခံတရားလို)

နှင့်

ပြည်တော်ညွန့် ရုပ်ရှင်ဖြန့်ချိရေးကုမ္ပဏီ (၎င်းအတွက် ပိုင်ရှင် ဒေါ်
ကျင်ဥ) (အယူခံတရားခံ)*

† ၁၉၆၆

ဩဂုတ်လ
၃၀ ရက်။

ထရားမကျင့်ထုံး အမိန့် ၃၈၊ နည်းဥပဒေ ၅ ပစ္စည်းဘမ်း ဝါးရမ်းဆုတ်ဆင်ခြင်း—အာမခံချုပ်ဆိုမှု
ဝါးရမ်းခွဲခြင်း—ထရားမကျင့်ထုံး အမိန့် ၃၈၊ နည်းဥပဒေ ၆ (၂) အရ၊ ဖြစ်မဖြစ်—မူလ
ရုံးသည့်ကိုယ်ပိုင် ဆင်ခြင်မှုအာဏာကို အသုံးပြုရာတွင် တရားဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို
လစ်လျူရှုခြင်း—အယူခံရုံးအနေဖြင့် ဝင်ရောက်စွက်အက်ရန် တာဝန်ရှိ မရှိ။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။အောက်ရုံးအနေဖြင့် အယူခံတရားလို၏ ပစ္စည်းအား ဝါးရမ်းဘမ်းဆီးခံ၏။
အယူခံ တရားလိုက အာမခံချုပ်ဆိုမှု ဝါးရမ်းကိုခွဲခြား၍၊ ထိုအာမခံအတိုင်း ဆက်လက်ထားရှိရမည်ဟု
အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်။ သာမန်အာမခံတင်ရန် အမိန့်ချခဲ့ခြင်း မဟုတ်ပေ။ သို့ဖြစ်၍၊ အောက်ရုံး၏
အမိန့်မှာ အမှန်အားဖြင့် တရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၃၈၊ နည်းဥပဒေ ၅ အရ၊ မဟုတ်ဘဲ နည်းဥပဒေ ၆
(၂) အရ၊ ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့်အောက်ရုံး၏ အမိန့်သည် အယူခံဝင်နိုင်သော အမိန့်တခု ဖြစ်
သည်ဟု ကောက်ယူသည်။

မင်ဂါးဆင်းနှင့် ဆူချာဆင်း၊ အတွဲ ၃၊ ရန်ကုန်စီရင်ထုံး ၃၀၇၊ ခြားနားပြသည်။

မူလရုံးတရားသူကြီးက ၎င်း၏ ကိုယ်ပိုင်ဆင်ခြင်မှု အာဏာအရချမှတ်ခဲ့သော အမိန့်တရပ်ကို
သာမန်အားဖြင့် အယူခံရုံးသည် စွက်ဖက်လေ့မရှိပေ။ သို့ရာတွင် မူလရုံးသည် ကိုယ်ပိုင်ဆင်ခြင်မှု
အာဏာကို အသုံးပြုရာတွင် တရားဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို လျစ်လျူရှုပြီး၊ ထင်ရာစိုင်း

* ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ တရားမ အထွေထွေ အယူခံမှုအမှတ် ၆။

† ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ တရားမသေးမှုအမှတ် ၆ တွင် ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၂၁ ရက်နေ့စွဲပါ၊
ရန်ကုန်မြို့တော် တရားမရုံး ဒုတိယ တရားသူကြီးရုံးတော်၏ ချမှတ်သော အမိန့်ကို အယူခံမှု။

၁၉၆၆

သန်းသန်းဦး
ရုပ်ရှင်ဖြန့်ချိရေး
ကုမ္ပဏီ(၎င်း)
အထက်ပိုင်ရှင်
မသန်းသန်းဦး)
နှင့်
ပြည်တော်ညွန့်
ရုပ်ရှင်ဖြန့်ချိရေး
ကုမ္ပဏီ(၎င်း)
အထက်ပိုင်ရှင်
ဒေါ်ကျင်ဥ။

ခြင်းမပြုနိုင်ပေ။ ယင်းသို့ ဥပဒေနှင့်ကိုက်ညီခြင်း မရှိဘဲ ကိုယ်ပိုင်ဆိုင်ခြင်းမှ အာဏာကို အသုံးပြုခဲ့
သော ကိစ္စမျိုးတွင် အယူခံရုံးအနေဖြင့် ဝင်ရောက်စွက်ဖက်ရန် တာဝန်ရှိပေသည်။

အယူခံတရားလိုအတွက်။ ။ ဒေါ်မြင့်မြင့်ခင်။

အယူခံတရားခံအတွက်။ ။ ဦးအေးမောင်။

တရားသူကြီး ဦးသက်ပေ။ ။ အယူခံ တရားခံ ပြည်တော်ညွန့် ရုပ်ရှင်ဖြန့်ချိရေး
ကုမ္ပဏီက အယူခံ တရားလို သန်းသန်းဦး ရုပ်ရှင်ဖြန့်ချိရေး ကုမ္ပဏီအပေါ်၊ ပဋိညာဉ်
အရ ပေးရန်ရှိသောငွေ ၁၄,၁၅၀ ကျပ်ကို ရလိုကြောင်း၊ ရန်ကုန်မြို့၊ တရားမရုံး၌ တရား
စွဲဆိုသည်။ ထိုကဲ့သို့ တရားစွဲဆိုသည့် နေ့၌ပင်၊ အယူခံ တရားခံက အယူခံ တရားလို၏
လက်ဝယ်ရှိသော “ချစ်ပါသည်ဆိုသော်လဲ” ရုပ်ရှင်ဇာတ်ကား ကိုဒေသမပြီးဆုံးမီ
အတွင်း ပစ္စည်းဘမ်း ဝါးရမ်းထုတ်ဆင့်ကာ ဘမ်းဆီးပေးရန်နှင့် အာမခံငွေ ၁၆,၀၀၀
ကျပ်တင်ပါက ထိုပစ္စည်းဘမ်းဝါးရမ်းကို ခွဲပေးရန်၊ တရားမကျင့်ထုံး အမိန့် ၃၈၊ နည်း
ဥပဒေ ၅ အရ၊ လျှောက်လွှာတင်သည်။ တရားမရုံး၏ ပညာရှိ ဒုတိယ တရား
သူကြီးသည် အယူခံ တရားခံ၏ လျှောက်လွှာကို တဘက်သတ် ခွင့်ပြုလိုက်သဖြင့်၊
အဆိုပါဇာတ်ကားကို ဝါးရမ်း ဘမ်းဆီးသော အခါ၊ အယူခံ တရားလိုသည် ရုံးသို့
လာရောက်ပြီး ၁၆,၀၀၀ ကျပ်တန် အာမခံ ချုပ်ဆိုတော့မှ ပစ္စည်းဘမ်းဝါးရမ်းကို
ခွဲပေးလိုက်သည်။ ထိုနောက် အယူခံ တရားလိုက ပစ္စည်းဘမ်း ဝါးရမ်းကို ထုတ်ဆင့်
ခြင်းမပြုသင့်သည့်အပြင်၊ အာမခံကိုလည်း ချုပ်ဆိုစေခြင်း မပြုသင့်ကြောင်း လျှောက်
ထားသော်လည်း၊ ၎င်း၏ လျှောက်ထားချက်ကို ပညာရှိ ဒုတိယ တရားသူကြီးက
လက်မခံဘဲ ယယ်ချခဲ့သဖြင့်၊ ဤအယူခံမှု ပေါ်ပေါက်လာရခြင်း ဖြစ်သည်။

အယူခံ တရားခံ၏ ပညာရှိရွှေနေကြီးက အောက်ရုံး၏ အမိန့်မှာ တရားမ
ကျင့်ထုံးအမိန့် ၃၈၊ နည်းဥပဒေ ၅ အရ၊ ချမှတ်သော အမိန့်ဖြစ်၍၊ ထိုအမိန့်အား
အယူခံဝင်ခွင့် မရှိကြောင်း တင်ပြသွားသည်။ တရားမကျင့်ထုံး အမိန့် ၄၃၊ နည်း
ဥပဒေ ၁ တွင် အယူခံ ဝင်နိုင်သည့် အမိန့်များကို ဖော်ပြထားရာ၊ အမိန့် ၃၈၊
နည်းဥပဒေ ၅ အရ၊ တရားရုံးမှ ချမှတ်သော အမိန့်သည် အယူခံဝင်နိုင်သည့် အမိန့်
များတွင် မပါဝင်ချေ။ အမိန့် ၄၃၊ နည်းဥပဒေ၏ အမှတ်စဉ် “ထ” တွင် အမိန့်
၃၁၊ နည်းဥပဒေ ၆ အရ၊ အမိန့်ချမှတ်မှသာ အယူခံဝင်ခွင့်ရှိသည်။ နည်းဥပဒေ
၅ အရ၊ အမိန့်ချမှတ်လျှင် အယူခံဝင်နိုင်ခွင့် မရှိပေ။ မင်ဂါးဆင်း နှင့် ဆူချာဆင်း
(၁)။

(၁) အတွဲ ၃၊ ရန်ကုန်စီရင်ထုံး၊ ၃၀၇။

သန်းသန်းဦး
 ရုပ်ရှင်မြန်မာ့စုံစုံ
 ကုမ္ပဏီ(၄၆)
 အတွက်ပိုင်ရှင်
 မသန်းသန်းဦး)

နှင့်
 ပြည်တော်ညွှန်
 ရုပ်ရှင်မြန်မာ့စုံစုံ
 ကုမ္ပဏီ(၄၆)
 အတွက်ပိုင်ရှင်
 အေးကျော်ဦး)

ယခုအမှုတွင် အောက်ရုံး၏ အမိန့်သည် တရားမကျင့်ထုံး အမိန့် ၃၈၊ နည်းဥပဒေ ၅ အရ ချမှတ်ခဲ့ခြင်းဟုတ်မဟုတ်ကို စိစစ် ရန် လိုပေသည်။ ထိုနည်းဥပဒေ၏ အပိုဒ်ငယ် ၅ အရဆိုလျှင် တရားရုံးသည် တရားခံအပေါ် ပစ္စည်း သို့မဟုတ် ပစ္စည်း၏ တန်ဖိုးကို ထုတ်ပြန်ရန် အာမခံတောင်းဆိုနိုင်သည်။ အပိုဒ်ငယ် ၃ အရဆိုလျှင် ယာယီဟာ ဝါးရမ်းထုတ်ဆင့်နိုင်သည်။ အောက်ရုံးအနေဖြင့် အယူခံတရားလို၏ ပစ္စည်းအား ဝါးရမ်းပေးဆီးခဲ့၏။ အယူခံတရားလိုက အာမခံချုပ်ဆိုမှ ဝါးရမ်းကို စွဲ၍ ထိုအာမခံအတိုင်း ဆက်လက်ထားရှိရမည်ဟု အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်။ သာမန်အာမခံတင်ရန် အမိန့်ချခဲ့ခြင်း မဟုတ်ပေ။ သို့ဖြစ်၍ အောက်ရုံး၏ အမိန့်မှာ အမှန်အားဖြင့် တရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၃၈၊ နည်းဥပဒေ ၅ အရ မဟုတ်ဘဲ နည်းဥပဒေ ၆ (၂) အရ ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် အောက်ရုံး၏ အမိန့်သည် အယူခံဝင်နိုင်သော အမိန့်တစ်ခု ဖြစ်သည်ဟု ကောက်ယူသည်။

တရားမရုံးအနေဖြင့် ဒီကရီမကျမီ ပစ္စည်းဖမ်းဝရမ်းကို အလွန်ပင် လိုအပ်ပြီး လုံလောက်သော အကြောင်းရှိမှသာ ထုတ်ပေးသင့်သည်။ လွယ်လွယ်နှင့် ထုတ်ပေးခြင်း မပြုသင့်ချေ။ လူတစ်ဦးက အခြားလူတစ်ယောက်အပေါ် ငွေရလိုကြောင်း တရားစွဲဆိုထားကာမျှဖြင့် တရားစွဲဆိုခြင်း ခံရသူ၏ ပစ္စည်းကို ရောင်းခြင်း၊ ဝယ်ခြင်း မပြုလုပ်နိုင်အောင် ဝါးရမ်းကပ်ထားမည်ဆိုလျှင် ထိုသူအတွက် များစွာနှစ်နာရန် အကြောင်းရှိပေသည်။ ဝါးရမ်းကပ်ရအောင် လုံလောက်သည့် အကြောင်းရပ်များရှိရန် လိုသည်။ လုံလောက်သော အကြောင်းဆိုသည်မှာ တရားမကျင့်ထုံး အမိန့် ၃၈၊ နည်းဥပဒေ ၅ ၏ အပိုဒ် ၁၊ အပိုဒ်ခွဲ (က)၊ သို့မဟုတ်(ခ) တစ်ခုခုတွင် ဖော်ပြထားသည့် ပြဋ္ဌာန်းချက် နှင့် ကိုက်ညီရမည် ဖြစ်သည်။ အပိုဒ်ခွဲ (က) အရဆိုလျှင် တရားခံသည် မိမိအပေါ် ချမှတ်မည့် ဒီကရီကို လာပြီလုပ်သောအခါ နောင်နေ့စေရန် ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် မိမိ၏ပစ္စည်းအားလုံး သို့မဟုတ် တစ်စိတ်တဒေသကို ပေါင်နံရောင်းချပေးကမ်းခြင်း ပြုလုပ်ရန် စီစဉ်နေလျှင် ဒီကရီမကျမီ ပစ္စည်းဘမ်းဝါးရမ်းကို ထုတ်ဆင့်နိုင်မည် ဖြစ်သည်။ တရားခံက ၎င်း၏ ပစ္စည်းကို ထုခွဲရန် ပြုလုပ်နေသည်ဆိုခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ မည်သို့မည်ပုံ ထုခွဲမည်၊ မည်သူအား ထုခွဲမည်ဟု တိတိကျကျ စွပ်စွဲချက်ရှိရန် လိုပေသည်။ ပစ္စည်းကို ထုခွဲရောင်းချလိမ့်မည်ဆိုသော ယေဘုယျစွပ်စွဲချက်ဖြင့် မလုံလောက်ချေ။

ယခုအမှုတွင် အယူခံတရားခံဘက်မှ တင်ပြခဲ့သည့် ကျမ်းကျိန်လွှာများ အရဆိုလျှင် အယူခံတရားလိုသည် “ချစ်ပါသည် ဆိုသော်လည်း” ဇာတ်ကားကို အထက်မြန်မာပြည်ရှိ ရုပ်ရှင်ပြသနေသော အဖွဲ့တစ်ခုသို့ ရောင်းချရန် စီစဉ်နေသည်ဟု စွပ်စွဲ ချက်သာရှိသည်။ မည်သည့်အဖွဲ့ကို ရောင်းချမည်ဆိုသော တိကျသည့် စွပ်စွဲ

၁၉၆၆

သန်းသန်းဦး
ရုပ်ရှင်မြန်မာ့ရိုး
ကုမ္ပဏီ(၎င်း
အထက်ပိုင်ရှင်
မသန်းသန်းဦး)
နှင့်
ပြည်တော်ညွန့်
ရုပ်ရှင်မြန်မာ့ရိုး
ကုမ္ပဏီ(၎င်း
အထက်ပိုင်ရှင်
ဒေါ်ကျင်ဥ)။

ချက်မဟုတ်ပေ။ ထို့ပြင် အယူခံ တရားလိုက ထိုဇာတ်ကားကို ၎င်း၏ခင်ပွန်း
ဦးအေးမောင်အား လွှဲပြောင်းပေးရန် ကြံစည်နေသည်ဟု ဆိုထားသည်။
ဦးအေးမောင်က ထိုအချက်ကို ငြင်းဆိုထားသည်။ ထို့ပြင် အယူခံ တရားလို
နှင့် ဦးအေးမောင်တို့သည် မြန်မာ ဗုဒ္ဓဘာသာများ ဖြစ်ကြ၍၊ မယားပစ္စည်းကို
လင်သို့လွှဲပြောင်းပေးရန် ကြံစည်နေသည်ဆိုခြင်းမှာ အဓိပ္ပါယ် မရှိပေ။ ထို့ကြောင့်
အယူခံ တရားခံ၏ အောက်ရုံးရှိ လျှောက်ထားချက်မှာ တရားမကျင့်ထုံး အမိန့်
၃၈၊ နည်းဥပဒေ ၅ ၏ အပိုဒ် ၁၊ အပိုဒ်ခွဲ (က) တွင် အကျုံးမဝင်ကြောင်းထင်
ရှားသည်။ အယူခံ တရားခံ၏ ပညာရှိ ရွှေနေကြီးကလည်း ထိုအချက်ကို သဘော
ပေါက်နားလည်သဖြင့် ၎င်း၏ လျှောက်လွှာသည် အပိုဒ်ခွဲ (က) နှင့် မသက်ဆိုင်ဘဲ
အပိုဒ်ခွဲ (ခ) နှင့်သာ သက်ဆိုင်သည်ဟု လျှောက်လဲ တင်ပြသွားသည်။

အပိုဒ်ခွဲ (ခ) အရဆိုလျှင်၊ တရားခံသည် မိမိ၏ ပစ္စည်းအားလုံး၊ သို့မဟုတ်
တစိတ်တဒေသကို တရားရုံး၏ ဒေသအလျောက် စီရင်ပိုင်ခွင့် အတွင်းမှ ထုတ်
ယူသွားရန် စီစဉ်နေလျှင်၊ ပစ္စည်းဘမ်း ဝါးရမ်းထုတ်ခွင့် ရှိပေသည်။ ယခုအမှုတွင်
အမှုစတင်စံဆိုသည့် နေ့ဥပင်လျှင်၊ ဝါးရမ်းဘမ်းပေးရန် လျှောက်ထားခြင်းခံရသည့်
ရုပ်ရှင်ဇာတ်ကားမှာ ရန်ကုန်မြို့၊ တရားမရုံး၏ ဒေသအလျောက် စီရင်ပိုင်ခွင့်အတွင်း၌
မရှိချေ။ မန္တလေးမြို့၌ ရှိနေသည်ဆိုခြင်းမှာ အငြင်းမထွက်သော အချက်ဖြစ်သည်။
သို့ဖြစ်ရာ အယူခံ တရားခံ၏ လျှောက်လွှာမှာ အပိုဒ်ခွဲ (ခ) နှင့်လည်း အကျုံးမဝင်
ကြောင်းပေါ်လွင်သည်။

အယူခံ တရားခံ၏ ပညာရှိရွှေနေကြီးက တဖန်၊ ဒီကရီမကျမီ ပစ္စည်းဘမ်းဝါးရမ်း
ထုတ်ပေးခြင်းသည်။ မူလရုံးပညာရှိ တရားသူကြီး၏ ကိုယ်ပိုင် ဆင်ခြင်သုံးသပ်မှုအာဏာ
အရပြုလုပ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်၍၊ အယူခံရုံးအနေနှင့် ပင်ရောက်မစွက်ဘက်သင့်ကြောင်း တင်ပြ
လာသည်မှာမှန်၏။ မူလရုံး၏ ပညာရှိ တရားသူကြီးက ၎င်း၏ကိုယ်ပိုင် ဆင်ခြင်မှု
အာဏာအရ ချမှတ်ခဲ့သော အမိန့်တရပ်ကို သာမန်အားဖြင့် အယူခံ ရုံးသည်
စွက်သက်လေ့ မရှိပေ။ သို့ရာတွင် မူလရုံးသည် ကိုယ်ပိုင်ဆင်ခြင်မှု အာဏာကို
အသုံးပြုရာတွင် တရားဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို လစ်လျူရှုပြီး၊ ထင်ရာစိုင်းခြင်း
မပြုနိုင်ပေ။ ယင်းသို့ ဥပဒေနှင့် ကိုက်ညီခြင်း မရှိဘဲ ကိုယ်ပိုင်ဆင်ခြင်မှု အာဏာကို
အသုံးပြုခဲ့သော ကိစ္စမျိုးတွင် အယူခံ ရုံးအနေဖြင့် ဝင်ရောက်စွက်ဘက်ရန် တာဝန်ရှိ
ပေသည်။

ယခုအမှုတွင် အောက်ရုံးပညာရှိ တရားသူကြီးသည်၊ အထက်၌ ဖော်ပြခဲ့သည့်
အတိုင်း တရားမကျင့်ထုံး အမိန့် ၃၈၊ နည်းဥပဒေ ၅၊ အပိုဒ် ၁ ၏ အပိုဒ်ခွဲ (က) နှင့်

(၁) ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့် ကိုက်ညီခြင်း မရှိသော အမိန့်ကို ချမှတ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ရာ၊ ထိုအမိန့်အား အတည်ပြုပေးရန် မဖြစ်နိုင်ပေ။

အထက်ပါ အကြောင်းများကြောင့် ဤအယူခံလွှာကို လက်ခံပြီး၊ အောက်ရုံး၏ ၁၉၆၆ ခု၊ ဇန်နဝါရီလ ၂၁ ရက်နေ့စွဲပါ အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်လိုက်သည်။ အယူခံ တရားခံသည် အယူခံ တရားလိုအား တရားစရိတ် ပေးဆောင်ရမည်။ ရွှေနေစရိတ် ကျပ် ၃၄ သတ်မှတ်သည်။

၁၉၆၆

သန်းသန်းဦး
ရှပ်ရှင်မြန်မာ့ရေး
ကုမ္ပဏီ(ရင်း
အတက်ပိုင်ရှင်
မသန်းသန်းဦး)
နှင့်
ပြည်တော်ညွန့်
ရှပ်ရှင်မြန်မာ့ရေး
ကုမ္ပဏီ(ရင်း
အတက်ပိုင်ရှင်
ဝေါ်ကျင်ဥ)။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

တရားမ ပဌမအယူခံမှု

တရားသူကြီး ဦးစိန်သင်းရွှေတွင်

† ၁၉၆၆

ဩဂုတ်လ

၂၂ ရက်။

အောင်ဂွမ်းချမ်း(ခေါ်)အောင်ချမ်း ပါ ၂ (အယူခံတရားလိုများ)

နှင့်

ဘီ၊ဝိုင်၊စီ၊ ဆပ်ပြာအလုပ်ရုံ ၎င်း၏ မန်နေဂျင်း အစုစပ်အောင်ငေါဝီး
(အယူခံတရားခံ) *

ဆပ်ပြာလုပ်ငန်းတွင် အသုံးပြုသည့် တံဆိပ်နှင့်ပတ်သက်၍ တရားစွဲဆိုမှု—မိမိ၏ ဆပ်ပြာလုပ်ငန်း၌ အသုံးပြုသော တံဆိပ်ကို မိမိ၏ သဘောတူညီချက်အရ၊ အစုစပ် ကုမ္ပဏီအား အသုံးပြုခွင့် ပေးခြင်း—ကုမ္ပဏီသည် ကုန်အမှတ်တံဆိပ်ကို အသုံးပြုခွင့်ရှိသည့်ပိုင်ရှင်ဖြစ် မဖြစ်—အစုစပ် လုပ်ငန်း အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၄ အရ၊ အစုစပ်ပစ္စည်း ဖြစ် မဖြစ်။

အယူခံတရားလိုများနှင့် အယူခံ တရားခံများသည် ဆပ်ပြာလုပ်ငန်းတွင် အသုံးပြုသည့် ဗန္ဓုလ တံဆိပ်နှင့်ပတ်သက်၍ အပြန်အလှန် တရားစွဲဆိုခြင်း ပြုကြသည်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။(၁) အယူခံ တရားလိုသည် အခင်းဖြစ် ကုန်အမှတ်တံဆိပ်ကို ဘီ၊ဝိုင်၊စီ၊ ကုမ္ပဏီမတည်ထောင်မီက မိမိ၏ဆပ်ပြာလုပ်ငန်း၌ အသုံးပြုခဲ့စေကာမူ မိမိ၏ သဘောတူညီချက် အရ၊ ဘီ၊ဝိုင်၊စီ၊ ကုမ္ပဏီပေါ်ပေါက်လာသည့် အခါမှစ၍ အစုစပ်ဖျက်သိမ်းခဲ့သည့်နေ့ အထိ နှစ်ပေါင်း ၉ နှစ်ကြာမျှ ဘီ၊ဝိုင်၊စီ၊ ကုမ္ပဏီအား အသုံးပြုခွင့် ပေးခဲ့ခြင်းကြောင့် မိမိရရှိပြီး ဖြစ်သည့် အခွင့်အရေးကို စွန့်လွှတ်ခဲ့သည်ဟု ယူဆရမည် ဖြစ်သည်။ ကုန်စည်ရောင်းဝယ်သည့် ထုံးတမ်းလေ့များအရ၊ ဘီ၊ဝိုင်၊စီ၊ ကုမ္ပဏီသည် အခင်းဖြစ် ကုန် အမှတ်တံဆိပ်ကို ၉ နှစ် ခန့်မျှ ဆက်လက် အသုံးပြုခဲ့ခြင်းကြောင့် ထိုကုန် အမှတ်တံဆိပ်ကို အသုံးပြုခွင့် ရှိသည့် ပိုင်ရှင် ဖြစ်သည်ဟုယူဆရမည် ဖြစ်သည်။

အခင်းဖြစ် ကုန်အမှတ်တံဆိပ်သည် အစုစပ်သို့ ယူလာသည့် ပစ္စည်းဖြစ်ရာ ထိုပစ္စည်းနှင့် ပတ် သက်၍ သီးခြားပဋိညာဉ်မရှိသရွေ့ အစုစပ်လုပ်ငန်း အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၄ အရ၊ အစုစပ် ပစ္စည်း ဖြစ်သည်ဟူ၍ ယူဆရမည်။

တ၃ (ဂျီ) မဟာ(လ်)စေတီရှင်နာရီမာတ် နှင့် ကေ၊အီး၊အီ၊အာ၊ဟင် ဗွီ၊အက်(စ်)၊အေ၊ ယာ ကုမ္ပဏီ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး၊ ၁၉၅၀ (တရားလွှတ်တော်) စာ ၄၁။

ဦးကျော် နှင့် ဦးဘအေး၊ မြန်မာပြည် စီရင်ထုံး၊ ၁၉၆၂ ခု၊ စာမျက်နှာ ၁၈၇ ရည်ညွှန်းသည်။

* ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ တရားမပဌမ အယူခံမှုအမှတ် ၁၇။
† ၁၉၆၀ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၁၂ တွင် မန္တလေးမြို့၊ ခရိုင်တရားမ တရားသူကြီးရုံး တော်၏ ချမှတ်သော ဒီကရီကို အယူခံဝင်မှု။

အယူခံတရားလိုများအတွက်။ ။ဦးစံသိန်း။

အယူခံတရားခံအတွက်။ ။ဦးမြစိန်။

၁၉၆၆

ဆောင်ရွက်
ချက်(ခေါ်)

ဆောင်ရွက်
ပါ ၂

၃၆

ဘီရိုင်းစီဆစ်
ပြာ အလုပ်ရုံ
၄၆၆မန်နေ
ဂျင်း အစုစပ်
အောင်မေဝီ

တရားသူကြီး ဦးစိန်သင်း။ ။မန္တလေးမြို့၊ ခရိုင်တရားမ တရားသူကြီးရုံး၊ ၁၉၆၀ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၅၊ ၆ နှင့် ၁၂ တို့တွင် (အယူခံတရားလိုများနှင့် အယူခံ တရားခံများသည် ဆပ်ပြာလုပ်ငန်းတွင် အသုံးပြုသည့် ဗန္ဓုလတံဆိပ်နှင့် ပတ်သက်၍ အမျိုးမျိုးသော သက်သာခွင့်များကို တောင်းဆိုကာ၊ အပြန်အလှန် တရားစွဲဆိုခြင်း ပြုခဲ့သည်)။ ထိုအမှုများတွင် အဓိက ဆုံးဖြတ်ရန် အချက်မှာ ဗန္ဓုလ တံဆိပ်၏ ပိုင်ရှင်သည် မည်သူဖြစ်သနည်း၊ ထိုတံဆိပ်ကို မည်သူကသာလျှင် အသုံးပြုခွင့်ရှိသနည်း ဟူသည့် ပြဿနာဖြစ်သည်။ ထိုအမှု ၃ မစလုံးကို ပညာရှိ ခရိုင်တရားမ တရားသူကြီးက၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၁၂ တွင်၊ တပေါင်းတည်း ကြားနာစစ်ဆေးပြီးနောက်၊ အယူခံ တရားခံများအပေါ်၌ အနိုင်ဒီကရီ ချမှတ်ပေးခဲ့သည်။ ထိုစီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီတို့ကို မကျေနပ်သောကြောင့် ယခု ကျွန်ုပ်ရှေ့ရှိ အယူခံလွှာကို တင်သွင်းခြင်းဖြစ်သည်။

အယူခံတရားလိုများက မိမိတို့သည် ၁၉၃၄ ခုနှစ် မှစ၍ ဆပ်ပြာများကို ပြုလုပ် ရောင်းချခဲ့ကြောင်း၊ ထိုဆပ်ပြာများတွင် ဗန္ဓုလတံဆိပ်ကို အသုံးပြုခဲ့ကြောင်း၊ ထို တံဆိပ်မှာ ဒါးနှင့် ဒါးအိမ်ကုန်လွန်ဖြစ်ရှေ့တွင်၊ ဗန္ဓုလခမောက်တည်ရှိကြောင်း၊ ထို တံဆိပ်ကို ရန်ကုန်မြို့၊ ရေစက္ကရီရုံးတွင် ၁၉၄၈ ခုနှစ်၊ နိုပါတ် ၅၁၈ ဖြင့် မှတ်ပုံတင် ပြုလုပ်ခဲ့ ကြောင်း၊ ထိုနောက် တဖန် ရန်ကုန်မြို့ ရေစက္ကရီရုံး၌ပင် ၁၉၆၄ ခု၊ ဇန်နဝါရီလ ၁၀ ရက် နောက် ထိုတံဆိပ်ကို ထပ်မံ မှတ်ပုံတင်ပြုလုပ်ခဲ့ကြောင်း။ ၁၉၅၁ ခုနှစ်တွင် ဘီ၊ဝိုင်၊စီ၊ ဆပ်ပြာကုမ္ပဏီအမည်နှင့် အစုစပ်လုပ်ငန်း ပြုလုပ်၍ ထို ဘီ၊ဝိုင်၊စီ၊ တံဆိပ်ကို အသုံး ပြုခဲ့ကြောင်း၊ ထိုအစုစပ်လုပ်ငန်းတွင် ၁-အယူခံတရားလိုသည် အုပ်ချုပ်သည့် ပါတနာ အဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြောင်း၊ ထိုကဲ့သို့ အစုစပ်လုပ်ရာ၌ အစုရှင်များသည် နှုတ်အား ဖြင့် သဘောတူညီခဲ့ကြသည်မှာ ၁-အယူခံတရားလိုသည် ထိုအစုစပ်တွင် အစုစပ်တဦး ဖြစ်နေသရွေ့ကာလပတ်လုံး၊ ဗန္ဓုလတံဆိပ်ကို အစုစပ်လုပ်ငန်းတွင် အသုံးပြုရန် ခွင့်ပြုခဲ့၍ အစုစပ် ဖျက်သိမ်းသော အခါတွင်သော်၎င်း၊ အစုစပ်လုပ်ငန်းမှ ၁-အယူခံ တရားလိုထွက်သွားသည့် အခါ၌သော်၎င်း၊ ထိုတံဆိပ်ကို ၁- အယူခံတရားလိုက ပြန် လည် ပိုင်ဆိုင်မည်ဖြစ်ကြောင်း။ထိုကဲ့သို့ အစုစပ်လုပ်ငန်းကို လုပ်ကိုင်လာခဲ့ကြရာတွင် ၁၉၅၉ ခု၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၇ ရက်နေ့စွဲပါ စာချုပ်အရ အစုစပ်လုပ်ငန်း၌ အခြား အစုရှင်များ ပါဝင်လာကြောင်း၊ ထို့နောက် ၁၉၆၀ ခု၊ ဇန်နဝါရီလ ၂ ရက်နေ့တွင် အစုစပ်ကို ဖျက်သိမ်းလိုက်ကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် ထိုကဲ့သို့အစုစပ်ကို ဖျက်သိမ်းလိုက်ပြီး သည့် နောက်ပိုင်းတွင် ဗန္ဓုလတံဆိပ်ကို ၁-အယူခံတရားလိုသာလျှင် ပိုင်ဆိုင်ကြောင်း၊

၁၉၆၆

အောင်ဇွမ်း
ချစ်(ခေါ်)
အောင်ဇွမ်း

၀၂

နှင့်

ဘီရိုင်းစီဆင်
ပြာ အထပ်ရံ
၄င်းစီပန်နေ
ဂျင်း အစုစပ်
အောင်ငေါ့

၁၉၆၀ ခု၊ ဇန်နဝါရီလ ၅ ရက်နေ့စွဲဖြင့် အယူခံတရားခံများသည်၊ ဘီရိုင်းစီ၊ ဆပ်ပြာ ကုမ္ပဏီကို အစုရှင်အသစ်များနှင့် ပြန်လည်ထူထောင်ပြီး၊ ဗန္ဓုလတံဆိပ်ကို လက်ဆက် အသုံးပြုသဖြင့် ၁-အယူခံတရားလိုက ထိုတံဆိပ်ကို အသုံးမပြုရန် နှိပ်စားပေးမည်ဟု ဆိုသော်လည်း၊ အချဉ်းနှီးသာလျှင် ဖြစ်ခဲ့ကြောင်း။ အယူခံတရားခံများသည် ဗိုလ်လှောင် အမည်ဖြင့် ဒါးနှင့် ဒါးအိမ်ကန်လန်ဖြတ်ပေါ်တွင် ဗန္ဓုလခမောက်ပါသည့် တံဆိပ်ကို အသုံးပြုခဲ့ကြောင်း၊ ထိုတံဆိပ်မှာ မူလ ဗန္ဓုလတံဆိပ်နှင့် ဆင်တူရိုးများဖြင့်သောကြောင့် ထိုတံဆိပ်ကို အယူခံတရားခံများသည် အသုံးပြုခွင့်မရှိကြောင်း အစရှိသဖြင့် အဆိုလွှာ၌ ပေါ်ပြထားသည်။

အယူခံတရားခံများ၏ အဓိကချေပချက်မှာ မူလ ဘီရိုင်းစီ၊ ဆပ်ပြာကုမ္ပဏီ အမည်နှင့် အစုစပ်လုပ်ငန်း တည်ထောင်ခဲ့ရာ၌ ဗန္ဓုလတံဆိပ်ကို ၁-အယူခံတရားလို သည် ထိုအစုစပ်လုပ်ငန်းတွင် ပါဝင်နေသည့်အချိန်ကာလ အတောအတွင်းသာလျှင် ထိုတံဆိပ်ကို အသုံးပြုရန် နှုတ်ကသိရှိသည်ဆိုခြင်းမှာ မမှန်ကြောင်း၊ အစုစပ်ဖျက်သိမ်း လိုက်သည့်အခါ စာချုပ်ချုပ်ဆိုပြီး ထိုစာချုပ်တွင် အခင်းဖြစ် အမှတ်အသားတံဆိပ် နှင့် ပတ်သက်၍ အယူခံတရားလိုများ၌ အခွင့်အရေး မရှိတော့ကြောင်းကို အားလုံး သော အစုရှင်များက သဘောတူညီခဲ့ပြီးဖြစ်ကြောင်း၊ ဗိုလ်လှောင် ဆပ်ပြာ တံဆိပ် နှင့် ပတ်သက်၍မှာလည်း၊ ဗန္ဓုလဆပ်ပြာတံဆိပ်နှင့် ဆင်တူရိုးများ မဟုတ်ကြောင်း များပင် ဖြစ်သည်။

ပညာရှိ အောက်ရုံး တရားသူကြီးက ၁- အယူခံတရားလိုသည် အခင်းဖြစ် တံဆိပ်ကို စတင်အသုံးပြုကြောင်း ထင်ရှားသော်လည်း၊ ထိုတံဆိပ်ကို ဘီရိုင်းစီ၊ ကုမ္ပဏီက အသုံးပြုခဲ့သဖြင့် ဘီရိုင်းစီ၊ ကုမ္ပဏီသည် ထိုတံဆိပ်၏ ပိုင်ရှင်ဖြစ်သည်ဟု ဆုံးဖြတ်ချက် ချမှတ်လိုက်သည်။ ၁-အယူခံတရားလိုသည် အခင်းဖြစ်တံဆိပ်ကို စတင်တီထွင်သူ ဖြစ်သော်လည်း၊ ၎င်းတံဆိပ်ကို ဆက်လက် အသုံးပြုခြင်းမရှိသဖြင့်၊ ၎င်း၏အခွင့်အရေး ဆုံးရှုံးခဲ့ပြီး ဖြစ်သည်ဟူ၍လည်း ပညာရှိ အောက်ရုံးတရားသူကြီးက ယူဆခဲ့သည်။ တဖန် အစုစပ်ဖျက်သိမ်းသည့် စာချုပ်အရ အခင်းဖြစ်တံဆိပ်ကို အစုစပ်တွင် ကျန်ရှိ နေသူများက ဆက်လက်အသုံးပြုရန် သဘောတူညီခဲ့ပြီး ဖြစ်ရကား၊ အယူခံတရားခံ များသည် အခင်းဖြစ်တံဆိပ်၏ ပိုင်ရှင်ဖြစ်သည်ဟု ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ကာ၊ အယူခံ တရားလိုများ၏ အမှုကို ပယ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

အယူခံတရားလိုများအတွက် လိုက်ပါဆောင်ရွက်သည့် ပညာရှိ သုခမိန်ကြီးက၊ အခင်းဖြစ်တံဆိပ်၏ မူလပိုင်ရှင်သည် ၁-အယူခံတရားလို ဖြစ်သည်ဟု ဆုံးဖြတ်ပြီး ဖြစ်ရ ကကား၊ ၁-အယူခံတရားလိုသည် ထိုတံဆိပ်ကို မိမိကိုယ်တိုင် ပါဝင်သည့် အစုစပ်လုပ်ငန်း၌ အသုံးပြုခဲ့ရုံကားမူဖြင့် ထိုတံဆိပ်ကို စွန့်လွှတ်ရာရောက်သည်ဟု မူလရုံးက ဆုံးဖြတ်ချက်

ချမှတ်ခဲ့ခြင်းမှာ မှားယွင်းပါသည်ဟု လျှောက်လဲလေသည်။ ကုန်အမှတ်တံဆိပ်နှင့် ပတ်သက်၍ ပိုင်ဆိုင်မှုရရှိရန်မှာ ထိုအမှတ်တံဆိပ်ကို အသုံးပြု၍ ကုန်များကို ရောင်းဝယ် ဖောက်ကား ပြုလုပ်ရမည်ဖြစ်သည်။ တံဆိပ်ကို မှတ်ပုံတင်ရုံကားဖြင့် မှတ်ပုံတင်သူ သည် ထိုတံဆိပ်၏ ပိုင်ရှင် ဖြစ်လာနိုင်၊ ထိုတံဆိပ်ကို မိမိ၏လုပ်ငန်းတွင် အသုံးပြုခြင်း အားဖြင့်၊ အများက ထိုတံဆိပ်သည် တံဆိပ်ပိုင်ရှင်ထုတ်လုပ်သည့် ကုန်များဖြစ် ကြောင်း သိရှိလာသော အခါမှသာလျှင်၊ ထိုတံဆိပ်ရှင်သည် ထိုတံဆိပ်ကို မိမိတဦး တည်း သုံးစွဲပိုင်ခွင့် ရရှိနိုင်လာသည်။ တာ(ဂျီ)မဟာ(လ်) စတေးရှင်နာရီမာတ် နှင့် ကော၊ အီး၊ အီဘရာဟင်၊ ဗွီ၊ အက်(စ်) အလီယာအင် ကုမ္ပဏီ (၁)အမှု စီရင်ထုံးတွင် ကုန်အမှတ်တံဆိပ်ကို တဦးတည်း သုံးစွဲရန် မည်ကဲ့သို့အခွင့်အရေး ဖြစ်ပေါ်လာကြောင်း အောက်ပါအတိုင်း ဖော်ပြထားသည်။

၁၉၆၆
အောင်ဌင်း
ချွမ်း(ခေါ်)
အောင်ချွမ်း
ပါ ၂
နှင့်
ဘီ၊ ဝိုင်၊ စီ၊ ဆပ်
ပြာ အထုပ်ရုံ
၄၄၆၆၆၄
လျှင်း အထုပ်
အောင်ခေါ်စီ။

"The right which a manufacturer has in his trade mark is the exclusive right to use it for the purpose of indicating where, or by whom, or at what manufactory, the article to which it is affixed was manufactured. As soon, therefore, as a trade mark has been so employed in the market as to indicate to purchasers that the goods to which it is attached are the manufacture of a particular firm, it becomes, to that extent, the exclusive property of the firm."

ဦးကျော်နှင့် ဦးဘအေး(၂) အမှုစီရင်ထုံးတွင်လည်း၊ ကုန်အမှတ်တံဆိပ်နှင့် ပတ်သက်၍ ထိုကုန်အမှတ်တံဆိပ်ကို အသုံးပြုခြင်းအားဖြင့် သာလျှင်၊ အခွင့်အရေးများ ရရှိနိုင် ကြောင်းဖြင့်ဖော်ပြထားသည်။ ယခု ကျွန်ုပ်ရှေ့ရှိ အမှုတွင် ၁-အယူခံတရားလိုသည်အခင်း ဖြစ် ကုန်အမှတ်တံဆိပ်ကို တီထွင်၍ မှတ်ပုံတင်ပြုလုပ်ခဲ့သည်ကား မှန်၏။ သို့ရာတွင် ထိုတံဆိပ်ကို မိမိ၏ဆပ်ပြာလုပ်ငန်းတွင် အသုံးပြုသဖြင့်၊ ဝယ်ယူသူများက ထိုကုန် အမှတ်တံဆိပ်ပါသည့် ဆပ်ပြာသည် ၁-အယူခံ တရားလို ထုတ်လုပ်သည့် ဆပ်ပြာ ဖြစ်ကြောင်း သိရှိခဲ့ပြီး ဖြစ်သည်ဟု သက်သေခံ အထောက်အထား တစုံတရာ မရရှိခဲ့ ချေ။ ထိုကုန်အမှတ်တံဆိပ်ကို မိမိ၏သဘောတူညီချက်ဖြင့် ဘီ၊ ဝိုင်၊ စီ၊ ကုမ္ပဏီက၊ ကာလ အတန်ကြာ အသုံးပြုခဲ့ကြောင်းကိုမူမိမိကိုယ်တိုင် ဝန်ခံထားသည်။ ထို့ကြောင့် ထိုကဲ့သို့ အခင်းဖြစ် ကုန်အမှတ်တံဆိပ်ကို ဘီ၊ ဝိုင်၊ စီ၊ ကုမ္ပဏီသည် ကာလအတန်ကြာ အသုံးပြုခဲ့သောကြောင့် ထိုကုန်အမှတ်တံဆိပ် ပိုင်ရှင်ဖြစ်ခဲ့ကြောင်းထင်ရှားလေသည်။ ၁-အယူခံ တရားလိုသည် အခင်းဖြစ် ကုန်အမှတ်တံဆိပ်ကို ဘီ၊ ဝိုင်၊ စီ၊ ကုမ္ပဏီကို မတည်

(၁) မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး၊ ၁၉၅၀ ခုနှစ်၊ (တရားလွှတ်တော်)၊ စာမျက်နှာ ၄၁။
(၂) မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး၊ ၁၉၆၂ ခုနှစ်၊ စာမျက်နှာ ၁၈၇။

၁၉၆၆
 အောင်ဌမ်း
 ချွမ်း(ခေါ်)
 အောင်ချွမ်း
 ၂
 ၃၆
 ဘီရိုင်းစီဆပ်
 ပြာ အထုပ်ရ
 ၄၆၆၆၆
 ၇၆၆၆၆
 ၇၆၆၆၆
 ၇၆၆၆၆

ထောင်မိက မိမိ၏ဆပ်ပြာလုပ်ငန်း၌ အသုံးပြုခဲ့စေကာမူ မိမိ၏သဘောတူညီချက်အရ ဘီရိုင်းစီ၊ ကုမ္ပဏီ ပေါ်ပေါက်လာသည့် အခါမှစ၍ အစုစပ် ဖျက်သိမ်းခဲ့သည့်နေ့အထိ၊ နှစ်ပေါင်း ၉ နှစ်ကြာမျှ ဘီရိုင်းစီ၊ ကုမ္ပဏီအား အသုံးပြုခွင့် ပေးခဲ့ခြင်းကြောင့် မိမိရရှိပြီးဖြစ်သည့် အခွင့်အရေးကို စွန့်လွှတ်ခဲ့သည်ဟု ယူဆရမည်ဖြစ်သည်။ မည်သို့ပင် ဖြစ်စေကာမူ ကုန်စည် ရောင်းဝယ်သည့် ထုံးတမ်းစေလေ့များအရ၊ ဘီရိုင်းစီ၊ ကုမ္ပဏီသည် အခင်းဖြစ် ကုန်အမှတ်တံဆိပ်ကို ၉ နှစ်ခန့်မျှ ဆက်လက် အသုံးပြုခဲ့ခြင်းကြောင့် ထိုကုန်အမှတ်တံဆိပ်ကို အသုံးပြုခွင့်ရှိသည့် ပိုင်ရှင် ဖြစ်သည်ဟု ယူဆရမည် ဖြစ်သည်။

အမှုတွင် အကြောင်းခြင်းရာအရ၊ အဓိကအငြင်းပွားနေသည့် အချက်မှာ ဘီရိုင်းစီ၊ ကုမ္ပဏီကို တည်ထောင်စဉ်က ထိုကုန်အမှတ်တံဆိပ်ကို ၁-အယူခံတရားလိုသည် အစုစပ်တွင် ပါရှိနေသရွေ့ ကာလတာမျှသာ ဘီရိုင်းစီ၊ ကုမ္ပဏီသည် ထိုအမှတ်တံဆိပ်ကို အသုံးပြုခွင့် ရှိသည်ဟူသော အချက်ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် ထိုအချက်နှင့် ပတ်သက်၍ အယူခံတရားလိုများသည်၊ သက်သေထူထောင်နိုင်ခြင်း မရှိချေ။ အစုစပ် စာချုပ်တွင်လည်း၊ ထိုအချက်နှင့် ပတ်သက်၍ မည်ကဲ့သို့မျှ ဖော်ပြထားခြင်းမရှိ၊ အစုစပ် ဖျက်သိမ်းသော အခါ၌လည်း စာချုပ်ချုပ်ဆိုရာတွင် ဘီရိုင်းစီ၊ ကုမ္ပဏီအသုံးပြုနေသည့် ကုန်အမှတ်တံဆိပ်တွင် အစုစပ်မှ ထွက်ခွာသွားမည့် အယူခံတရားလိုနှင့် အခြား မောင်ကံ ဟွန်း ဆိုသူတို့၌ ထိုအမှတ်တံဆိပ်များနှင့် ပတ်သက်၍ မည်သည့်အခွင့်အရေးမျှ မရှိတော့ကြောင်း ဖော်ပြထားသည်။

အယူခံတရားလိုအတွက် လိုက်ပါဆောင်ရွက်သည့် ပညာရှိ သုခမိန်ကြီးက အခင်းဖြစ် ကုန်အမှတ်တံဆိပ်သည်အစုစပ်ပစ္စည်းဖြစ်သည်ဟု မယူဆသင့်ကြောင်းဖြင့်လျှောက်လဲ ထားသည်။ သို့ရာတွင် ထိုပစ္စည်းသည် အစုစပ်သို့ ယူလာသည့် ပစ္စည်းဖြစ်ရာ၊ ထိုပစ္စည်းနှင့် ပတ်သက်၍ သီးခြား ပဋိညာဉ်မရှိသရွေ့ အစုစပ် လုပ်ငန်းအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၄ အရ၊ အစုစပ် ပစ္စည်း ဖြစ်သည်ဟူ၍ပင် ယူဆရမည်။ အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း ဘီရိုင်းစီ၊ ကုမ္ပဏီ အစုစပ်တည်ထောင်စဉ်က ထိုပစ္စည်းကို ၁-အယူခံတရားလို အစုစပ်ဝင်တဦးအဖြစ် တည်ရှိနေသရွေ့သာလျှင်၊ ထိုပစ္စည်းကို ဘီရိုင်းစီ၊ ကုမ္ပဏီက အသုံးပြုရန် ကတိကဝတ် ရှိခဲ့ကြောင်း ခိုင်လုံသည့် သက်သေခံအထောက်အထား မရရှိခဲ့ချေ။ ထိုအချက်နှင့် ပတ်သက်၍ စိန်မင်းဆိုသူက ၁-အယူခံတရားလိုထံ ရေးခဲ့ပါသည်ဟူသော စာတစောင်ကို သက်သေခံအဖြစ်တင်ပြထားသည်။ ထိုစာ၌ စိန်မင်းက—

“မင်းနွဲ့ငါ့မူလကတိအတိုင်း အသုံးပြုနေသော ဗန္ဓုလတံဆိပ်ကိုလည်းထဲ၍ အသုံးပြုရန်သဘောတူပါသည်။ နောင်မင်းအစုစပ်မှ ထွက်သည့်အခါဖြစ်စေ၊

အစုစပ်ဖျက်သိမ်းသည့်အခါဖြစ်စေ၊ မင်းပိုင်သည့်ဗန္ဓုလတံဆိပ်သည် မင်းပိုင်ဘဲ ဖြစ်ပါမည်ဟု သူတို့လဲသဘောတူကြပါသည်။”

ဟု ရေးသားထားသည်။ သို့ရာတွင် ထိုစာမှာ နောက်မှ အကြံပြုပြီး ရေးသားထားသည့် စာ ဖြစ်ဟန်လက္ခဏာရှိသည်။ ပညာရှိ အောက်ရုံး တရားသူကြီးကလည်း ထိုသက်သေခံ ချက်ကို လက်မခံခဲ့ချေ။ ထို့ကြောင့် အယူခံတရားလိုများ တင်ပြသကဲ့သို့ အခင်းဖြစ် ကုန်အမှတ် တံဆိပ်ကို ၁-အယူခံတရားလို အစုစပ်ဝင်တဦးအဖြစ် လုပ်ကိုင်နေစဉ်သာ လျှင်၊ ဘီ၊ဝိုင်၊စီ၊ ကုမ္ပဏီက အသုံးပြုရမည်ဟု သဘောတူညီချက် မရှိကြောင်း ထင်ရှား လေသည်။ အစုစပ် ဖျက်သိမ်းစဉ်က ချုပ်ဆိုသည့် စာချုပ်ပါ အချက်အလက်များအရ လည်း၊ ထိုကုန်အမှတ်တံဆိပ်ကို ဘီ၊ဝိုင်၊စီ၊ ကုမ္ပဏီကပင်လျှင် ဆက်လက် အသုံးပြုရန် ဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားသည်။ အထက်ပါ အကြောင်းများကြောင့် အယူခံတရားလိုများ အပေါ်၌ ပညာရှိ အောက်ရုံး တရားသူကြီး ချမှတ်သည့် စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီတို့ကို ပြင်ဆင်ယူဖျက်ရန် အကြောင်းမရှိ။ ထို့ကြောင့် အယူခံတရားလိုများ၏ အယူခံကို စိတ်နှင့်တကွ ပယ်လိုက်သည်။

ဤသို့ ရှေ့နေခံမှာ ငွေ ၅၀ တိတိဖြစ်စေရမည်။

၁၉၆၆

အောင်ဌမ်း

ချွမ်း(ခေါ်)

အောင်ချွမ်း

မိ ၂

နှင့်

ဘီ၊ဝိုင်၊စီ၊ဆပ်

ပြာ အလုပ်ရုံ

၄၄၊မိမိန်နေ

လမ်း၊ အစုစပ်

အောင်ဇေယျာ။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

ရာဇဝတ်အယူခံမှု

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေ ရွှေတုင်

† ၁၉၆၆

ဩဂုတ်လ
၁၈ ရက်။

အောင်မြင်သွင် (အယူခံတရားလို)

နှင့်

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (အယူခံတရားခံ)*

ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၃၉၅ အရ၊ မူဖြစ်ထင်ရှား စီရင်ခြင်း—ပြစ်ဒဏ်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ စက်မှုလယ်ယာကို နေရာတိုင်း၌ အသုံးပြုနိုင်မိလယ်ယာလုပ်ငန်းကို အဓိကထားသည့် မြန်မာပြည်၌ ကျွဲ နွားများသည် အလွန်အရေးကြီးသည့် အလျောက် ယင်းကဲ့သို့ ကျွဲ နွားများကို ခိုးယူတိုက်ခိုက်သော အမှုများတွင် မှတ်လောက်သားလောက်သည့် အပြစ်ဒဏ်ကို ချမှတ်သင့်ပေသည်။

အယူခံတရားလိုအတွက်။ ။ မရှိ။

အယူခံတရားခံအတွက်။ ။ အစိုးရရှေ့နေကြီး ဒေါ်မြသန်းနု။

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေ။ ။ အယူခံတရားလိုအပေါ် ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၃၉၅ အရ အလုပ်နှင့် ထောင်ဒဏ် ၅ နှစ်ကျခံစေရန် အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သော ဘားအံမြို့၊ ဒုတိယ ရာဘက်ရာဇဝတ်တရားသူကြီး၏ စီရင်ချက်ကိုမကျေနပ်သဖြင့် အယူခံဝင်ခြင်းဖြစ်သည်။

လွန်ခဲ့သည့် ၁၃၂၅ ခုနှစ်၊ ဝါဆိုလဆုတ် ၃ ရက် (၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၈ ရက်နေ့) ည ၁၀ နာရီခန့်အချိန်တွင် ဘားအံခရိုင်၊ အုန်းတပင်ကျေးရွာအုပ်စု ကဒိုင်ကကွင်းတွင် လယ်လုပ်နေကြသော ဦးဖေါ်သန်း၊ ဦးပေါက်ဟီး (လိပြ-၂)၊ မောင်သန်းစိန် (လိပြ-၃)၊ မောင်ထွန်းငွေ (လိပြ-၄)၊ ကိုသာမြိုင် (လိပြ-၅) နှင့် ဦးကြာမြင် (လိပြ-၇) တို့၏ တဲအသီးသီးသို့ လူဆိုး ၈ ယောက် ဝင်ရောက်ပြီး နွား ၁၀ ကောင်ကို လုယူသွားကြ

* ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်အယူခံမှုအမှတ် ၃၄၉။

† ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၂၉ တွင် ချမှတ်သော ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၂၀ ရက်နေ့စွဲပါ ဘားအံမြို့၊ ဒုတိယ ရာဘက် ရာဇဝတ် တရားသူကြီး၏ အမိန့်ကို အယူခံမှု။

လေသည်။ ဦးဖေါ်သန်း၊ ဦးပေါက်ဟီး၊ မောင်သန်းစိန်၊ မောင်ထွန်းငွေ၊ ကိုသာမြိုင်နှင့် ဦးကြာမြင်တို့သည် အဆိုပါ ကဗိုလ်ကောင်း၌ လယ်လုပ်ရင်း တဲများကို တစုတဝေးတည်း ထိုးကာ နေထိုင်လျက်ရှိကြသည်။ လူဆိုးတို့သည် နွား ၁၀ ကောင်ကို လုယူပြီးနောက်၊ ဦးကြာမြင်အား ခါးစာခံအဖြစ် ခေါ်သွားသည်။ လမ်းတွင် နွားတကောင်လွတ်ပြီး ထွက်ပြေးသွားသည်။ ထိုနွားမှာ ဦးကြာမြင်၏နွားဖြစ်သည်။ လူဆိုးတို့သည် မိုးမလင်းမီ ဦးကြာမြင်အား လမ်းမှနေ၍ ပြန်လွှတ်လိုက်သည်။

ထိုကဲ့သို့ နွားများကို လုယူသွားသည့် လူဆိုးများအနက်၊ ဦးပေါက်ဟီး၊ မောင်သန်းစိန်၊ မောင်ထွန်းငွေနှင့် ဦးကြာမြင်တို့က၊ အယူခံတရားလိုအား မှတ်မိလိုက်သည်။ အခင်းဖြစ်ပွားသောညမှာ ဝါဆိုလဆုတ် ၃ ရက်နေ့ည ဖြစ်သောကြောင့် လရောင်ရှိနေသည့်ကတကြောင်း၊ လူဆိုးအချင်းချင်း လက်နှိပ်ခါတ်မီးများဖြင့်စီး၍ ခါတ်မီးရှောင်တွင် တွေ့မြင်လိုက်ရသည်ကတကြောင်း၊ ထိုအကြောင်းများကြောင့် အယူခံတရားလိုအား အဆိုပါ သက်သေများက မှတ်မိလိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။

နောက်နေ့ နံနက်တွင် အလုခံရသူများသည် အုန်းတပင်ရွာသူကြီး ဦးအတိတ် (လှိုပြ-၁) ထံသို့ သွားရောက်တိုင်ကြားသဖြင့်၊ ဦးအတိတ်သည် ဘားအံရဲဌာနသို့ သွားရောက်ကာ ပဌမသတင်းချက်ကို တိုင်ကြားလေသည်။

အယူခံတရားလိုသည် အခင်းဖြစ်ပွားပြီးနောက် ရွာမှတိမ်းရှောင်နေသောကြောင့်၊ ဘားအံမြို့ နယ်ပိုင်ရာဇဝတ်တရားသူကြီးရုံး၏ ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်သေးမှုအမှတ် ၈ တွင် ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၅၁၂ အရ တရားခံပြေးအဖြစ် အရေးယူဆောင်ရွက်ခဲ့ရသည်။ ထို့နောက် ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ပြီလ ၃၀ ရက်နေ့တွင် အယူခံတရားလိုအား ဘမ်းဆီးရမိသည့်အလျောက် ၎င်းအပေါ် ခါးပြမှုဖြင့် တရားစွဲဆိုခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

အယူခံတရားလိုက နွားများကို ခါးပြတိုက်ရာ၌ မိမိမပါဝင်ကြောင်း၊ အခင်းဖြစ်ပွားစဉ်အချိန်က ပေါင်စိန်ရွာ၌ လယ်လုပ်ကိုင်နေကြောင်း ထုချေလေသည်။ ပညာရှိအောက်ရုံးတရားသူကြီးသည် ၎င်း၏ထုချေချက်ကို လက်မခံဘဲ အထက်တွင်ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း အပြစ်ပေးခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

ယခုအမှုတွင် အယူခံတရားလိုသည်၊ ဦးဖေါ်သန်း၊ ဦးပေါက်ဟီး၊ မောင်သန်းစိန်၊ ဦးထွန်းငွေနှင့် ကိုသာမြိုင် တို့၏ တဲများမှ နွား ၉ ကောင်ကို လုယူသွားကြသည့် လူဆိုး ၈ ယောက်အနက် တယောက်ဖြစ်သည်ဆိုခြင်းကို၊ ဦးပေါက်ဟီး၊ မောင်သန်းစိန်၊ မောင်ထွန်းငွေနှင့် ဦးကြာမြင်တို့၏ စွပ်စွဲချက်များ ရှိနေသည်။ ထိုသက်သေတို့သည် အယူခံတရားလိုအား လရောင်ဖြင့် ကောင်းမွန်စွာ တွေ့မြင်လိုက်ရသောကြောင့် လူမှားပြီး စွပ်စွဲရန်အကြောင်းမရှိ၊ အယူခံတရားလိုမှာ မျက်စိတဘက်ကမ်းနေသူတယောက်

၁၉၆၆
အောင်မြင်
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

ဖြစ်ပြီး၊ ၎င်းအား သက်သေများက ကောင်းစွာသိရှိနေကြသည့်အလျောက် လူမှတ်မိ
လိုက်သည်ဆိုသော သက်သေတို့၏ စွပ်စွဲချက်မှာ ယုတ္တိရှိသည်။ ထိုသက်သေများသည်
အယူခံတရားလိုအပေါ် မဟုတ်မတရား စွပ်စွဲရန်အကြောင်း လုံးဝမရှိချေ။ ထို့ပြင်မျှ
မက အယူခံတရားလိုသည် အခင်းဖြစ်ပွားပြီးနောက် ၂ နှစ်ခန့် ထွက်ပြေးတိမ်းရှောင်
နေသည်ဆိုသောအချက်လည်း ရှိနေသည်။ အထက်ပါ အကြောင်းများကြောင့် အယူခံ
တရားလိုသည် နှားများကို ဓါးပြတိုက်သွားသည့် လူဆိုးများအနက် တယောက်
ဖြစ်သည်ဆိုသော အောက်ရုံး၏ ကောက်ယူချက်မှာ မှန်ကန်သည်။

ဘားအံခရိုင်သည် ယိုးဒယားပြည်နှင့် နယ်စပ်ဖြစ်သည့် ခရိုင်တခုဖြစ်သည်။
ထိုခရိုင်မှ ကျွဲ နှားများကို မသမာသူများသည် ခိုးယူ၍သော်၎င်း၊ လုယူ၍သော်၎င်း၊
အခြားနည်းများဖြင့်သော်၎င်း၊ ယိုးဒယားပြည်ဘက်သို့ ထုတ်ယူကာ ရောင်းချလေ့
ရှိသည်ဆိုသောအချက်ကို သဘိပြုရမည်ဖြစ်သည်။ စက်မှုလယ်ယာကို နေရာတိုင်း၌
အသုံးမပြုနိုင်မီ လယ်ယာလုပ်ငန်းကို အဓိကထားသည့် မြန်မာပြည်၌ ကျွဲ နှားများ
သည် အလွန်အရေးကြီးသည့် အလျောက်၊ ယင်းကဲ့သို့ ကျွဲနှားများ ခိုးယူတိုက်ခိုက်
သော အမှုများတွင် မှတ်လောက် သားလောက်သည့် အပြစ်ဒဏ်ကို ချမှတ်သင့်
ပေသည်။ သို့ဖြစ်ရာ အယူခံတရားလိုအပေါ် အလုပ်နှင့် ထောင်ဒဏ် ၅ နှစ် ကျခံ
စေရန် ချမှတ်ထားသော အမိန့်မှာ ကြီးလေးသည်ဟု မဆိုသာချေ။

အထက်ပါ အကြောင်းများကြောင့် အောက်ရုံးစီရင်ချက်နှင့် အပြစ်ဒဏ်တို့ကို
အတည်ပြုပြီး၊ ဤအယူခံလွှာကို ပလပ်လိုက်သည်။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

တရားမ အထွေထွေအယူခံမှု

တရားသူကြီး ဦးထွန်းတင် ရွှေတွင်

ဦးကျော်မြင့် (အယူခံတရားလို)

† ၁၉၆၆

ဇူလိုင် လ
၁၃ ရက်။

နှင့်
မစ္စတာဂျိတ်မိုဟာမက်(ခေါ်)ဦးဟံသိန်း ပါ ၂ (အယူခံတရားခံများ) *

တရားမကျင့်ထုံး အမိန့် ၄၃၊ နည်းဥပဒေ (၁) — ယာယီတားဝါရမ်း ထုတ်ပေးရန် လျှောက်ထားခြင်း — ယာယီတားဝါရမ်းအမိန့် အမှုတွင် ပါဝင်သူ ငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဝန်အား အမှုများကို ဆက်သက်ဆောင်ရွက်ခြင်းမှ ယာယီတားမြစ်ခြင်း — အစိုးရအရာရှိတဦးဖြစ်သည့် အတိုင်း မိမိ၏ဝတ္တရားများကို ဥပဒေအရ၊ ဆောင်ရွက်ခြင်းသာ ဖြစ်သဖြင့် ဝတ္တရားများကို မဆောင်ရွက်ရန် တားမြစ်သည့် အမိန့်မျိုးကို ထုတ်ပေးနိုင် မပေးနိုင်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ ယာယီ တားဝါရမ်းအမိန့်ကို ထုတ်ပေးသော အခါ၌ အမှုတွင် မပါဝင်သူ ငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဝန်အား တရားမကြီးမှုအမှတ် ၁၈၂/၆၆ မှ ပေါ်ပေါက်လာသော ငှါးရမ်းခကြီးကြပ်ရေးဝန်ရုံး၏ အမှုများကို ဆက်သက်ဆောင်ရွက်ခြင်းမှ ယာယီတားမြစ်သည့် အမိန့်ကို ထုတ်ပေးခဲ့ကြောင်း တွေ့ရလေသည်။ ငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဝန်မှာ အမှုတွင် ပါဝင်ခြင်း မရှိချေ။ ၎င်းမှာ အစိုးရ အရာရှိတဦးဖြစ်သည့် အတိုင်း မိမိ၏ ဝတ္တရားများကို ဥပဒေအရ ဆောင်ရွက်ခြင်းသာ ဖြစ်သဖြင့်၊ တရားမ ကျင့်ထုံး အမိန့် ၄၃၊ နည်းဥပဒေ (၁) အရ၊ ၎င်းအား ဥပဒေအရ၊ ဆောင်ရွက်ရန်ရှိသည့် ဝတ္တရားများကို မဆောင်ရွက်ရန် တားမြစ်သည့် အမိန့်မျိုးကို ထုတ်ပေးနိုင်။ *Ram Saran Das and others v. Moulu and others, A.I.R. 1926, Lahore, p. 284* ရည်ညွှန်းလိုက်သည်။

အယူခံတရားလိုအတွက်။ ။ ဒေါက်တာ ဘတင်။

အယူခံတရားခံ အတွက်။ ။ ဦးလှပေ (၁)။

တရားသူကြီး ဦးထွန်းတင်။ ။ ယခုအမှုတွင် အယူခံတရားလိုဖြစ်သူ ဦးကျော်မြင့်က၊ ရန်ကုန်မြို့၊ တရားမရုံး၊ ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၁၈၂ တွင်၊ မြက်ဖေါ်

* ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ တရားမ အထွေထွေအယူခံမှုအမှတ် ၂၂။
† ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၁၈၂ တွင်၊ ရန်ကုန်မြို့၊ တရားမရုံး။ စတုတ္ထတရားသူကြီး ရုံးတော်၏ ချမှတ်သော အမိန့်ကို အယူခံဝင်မှု။

၁၉၆၆
ဦးကျော်မြင့်
နှင့်
မစ္စတာရှိတ်မို
ယာမက်(ခေါ်)
ဦးဟံသိန်း
ပါ ၂။

လိုမှုနှင့် အမြဲတမ်းတားမြစ်လိုမှုအတွက် တရားစွဲဆိုခဲ့ရာ အမှုကို အောက်ရုံးမှ ပလပ် လိုက်လေသည်။ ထို့အတွက် ယခုအယူခံမှုကို တင်သွင်းခဲ့ရာ အယူခံတရားလိုက ၎င်း၏ ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ မေလ ၁၂ ရက်နေ့စွဲပါ လျှောက်လွှာအရအယူခံမှုကို ကြားနာနေစဉ် အတွင်း၊ တရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၂၉ နည်းဥပဒေ (၁) အရ၊ ယာယီတားဝရမ်းကို ထုတ်ပေးပါရန် လျှောက်ထားခဲ့သည့်အတိုင်း၊ ဤရုံးစဉ်းစားခန်းထိုင် တရားသူကြီးက ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ မေလ ၁၃ ရက်နေ့က ယာယီတားဝရမ်းအမိန့်ကို ချမှတ်ပေးလိုက်လေသည်။ ထိုယာယီတားဝရမ်းအမိန့်ကို အတည်ပြုရန်နှင့်ပတ်သက်၍ တဖက်သို့ နို့တစ်ထုတ်၍ ယခုကြားနာခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ယခုအယူခံမှုတွင် အယူခံ တရားလိုများမှာ မစ္စတာ ရှိတ်မိုဟာမက် (ခေါ်) ဦးဟံသိန်းနှင့် ၎င်း၏ဇနီး မခင်ခင်စိန်တို့ဖြစ်လေသည်။ သို့ရာတွင် အယူခံတရားလို၏ ပညာရှိရွှေနေကြီး လျှောက်ထားခဲ့သည့်အတိုင်း ယာယီ တားဝရမ်းအမိန့်ကို ထုတ်ပေးသောအခါ၌၊ အမှုတွင် မပါဝင်သူ ငှါးရမ်းခကြီးကြပ် ရေးဝန်အား တရားမကြီးမှုအမှတ် ၁၈၂/၆၆ မှပေါ်ပေါက်လာသော ငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ် ရေးဝန်ရုံး၏ အမှုများကို ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ခြင်းမှ ယာယီတားမြစ်သည့်အမိန့်ကို ထုတ်ပေးခဲ့ကြောင်း တွေ့ရလေသည်။ ငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဝန်မှာ အမှုတွင်ပါဝင် ခြင်းမရှိချေ။ ၎င်းမှာ အစိုးရအရာရှိတဦးဖြစ်သည့်အတိုင်း၊ မိမိ၏ဝတ္တရားများကို ဥပဒေ အရ ဆောင်ရွက်ခြင်းသာဖြစ်သဖြင့် တရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၄၃၊ နည်းဥပဒေ (၁)အရ ၎င်းအား ဥပဒေဆောင်ရွက်ရန်ရှိသည့် ဝတ္တရားများကိုမဆောင်ရွက်ရန် တားမြစ် သည့်အမိန့်မျိုးကို ထုတ်ပေးနိုင်ကြောင်းကို *Ram Saran Das and others v. Moulu and others* (1) အမှု၏ စီရင်ထုံးတွင် အောက်ပါအတိုင်း ပြဆိုခဲ့လေသည်။

“Now it is clear that an injunction under Order 39, Rule 1 cannot be granted against a person who is not a party to the suit and that Rule 2 applies to defendants only. As regards section 151 of the Civil Procedure Code there is nothing to show that this Court possesses an inherent power for granting injunctions against Government officers not Subordinate to this Court.”

အယူခံတရားလို၏ ပညာရှိရွှေနေကြီးက ယခုအမှုတွင် ထုတ်ပေးခဲ့သည့် ယာယီ တားဝရမ်းအမိန့်ကို အတည်ပြုသင့်ကြောင်း စီရင်ထုံးအတော်များများပင် ကိုးကား ထင်ပြသော်လည်း၊ ၎င်းစီရင်ထုံးများမှာ ယခုအမှုကြောင်းခြင်းရာများနှင့် တူညီခြင်း မရှိ၊ များစွာကွဲပြားခြားနားနေပြီး ယခုကဲ့သို့ အမှုတွင် ပါဝင်ခြင်းမရှိသူ အစိုးရ အရာရှိတဦးအား တရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၄၃၊ နည်းဥပဒေ (၁) အရ တားဝရမ်း

(1) A.I.R. (1926) Lahore, p. 284.

ထုတ်ဆင့်နိုင်ကြောင်း ပြဆိုသည့် စီရင်ထုံးတခုကိုမျှ၊ အယူခံတရားလို၏ ပညာရှိ ရွှေနေကြီးက တင်ပြနိုင်ခြင်းမရှိချေ။ ထို့ကြောင့် ဤရုံးမှ ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ မေလ ၁၃ ရက် နေ့ထုတ်ခဲ့သည့် ယာယီတားမြစ်သည့်အမိန့်ကို အတည်ပြုရန်မဖြစ်နိုင်သောကြောင့် ပယ်ဖျက်ရပေမည်။

ဖော်ပြပါ အကြောင်းများကြောင့် ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ မေလ ၁၃ ရက်နေ့စွဲပါယာယီ တားမြစ်သည့်အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်၍၊ အယူခံတရားလိုက ယခုအမှုတွင် တားဝရမ်း ထုတ်ဆင့်ပေးရန်အတွက်၊ ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ မေလ ၁၂ ရက်နေ့က လျှောက်ထားသည့် လျှောက်လွှာကို စရိတ်နှင့်တကွ ပလပ်လိုက်သည်။

ပညာရှိ ရွှေနေကြီး၏စရိတ်ကို ၃၄ ကျပ် သတ်မှတ်သည်။

၁၉၆၆

ဦးကျော်မြင့်
နှင့်

မစ္စတာရှိတ်မို
ဟာမက် (ခေါ်)
ဦးဟံသိန်း
ပါ ၂။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

တရားမအထွေထွေအယူခံမှု

တရားသူကြီး ဦးသက်ပေ ရွှေတောင်

† ၁၉၆၆

ဦးကျော်မြင့် (အယူခံတရားလို)

ဩဂုတ်လ
၂၅ ရက်။

နှင့်

မစ္စတာဂျိတ်မိုဟာမက်(ခေါ်)ဦးဟံသိန်း ပါ ၂ (အယူခံတရားခံ)*

အိမ်ငှါးတဦးဖြစ်ကြောင်း ပြက်ပေါ်လို့မှုနှင့် အိမ်ခန်းမှနှင့်ထုတ်ခြင်းကို ထာဝစဉ် တားမြစ်ပေးလိုမှု တရားစွဲဆိုခြင်း—ငှါးရမ်းစ ကြီးကြပ်ရေးဝန်အပေါ် ၎င်းချမှတ်သော အခန်းမှ ပယ်ရှားပေးရန် အမိန့်ကို ယာယီ တားဝါရမ်း ထုတ်ပေးရန် လျှောက်ထားခြင်း—တရားမကျင့်ထုံး အမိန့် ၃၉၊ နည်းဥပဒေ ၁ နှင့် ၂—အမှုသည် မဟုတ်သူအပေါ် ထုတ်ဆင့်ရန် အာဏာမရှိ—ရန်ကုန်မြို့၊ တရားမရုံးတရားမျှတမှု စီရင်ပိုင်ခွင့် အာဏာရှိ မရှိ—အယူခံရုံးအနေနှင့် ထိုအာဏာအားဖြည့်စွက်ပေးခြင်း ပြုနိုင် မပြုနိုင်—တရားမ ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၁၅၁—ထိုအာဏာကို တရားမကျင့်ထုံးတွင် အခြားပြဋ္ဌာန်းချက်မရှိမှသာ အသုံးပြုနိုင်ခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။တရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၃၉၊ နည်းဥပဒေ ၁ နှင့် ၂ တို့ အရ၊ တားဝါရမ်းကို အမှုသည်တဦးဦးတံသို့သာ ထုတ်ဆင့်ရန် ပြဋ္ဌာန်းထားသည်ကို တွေ့မြင်နိုင်သည်။ အမှုသည် မဟုတ်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်အပေါ် ထုတ်ဆင့်ရန် အာဏာမရှိချေ။

ဝါကီယာမဟာစာဂျီ နှင့် ရန်ကုန်မြို့၊ အေး၊အိုင်၊အာ(ရ်) ၁၉၄၆၊ နဂ်ပူ ၄၂၈။
မက်စတန်ကျောင်းအသင်း နှင့် ကာရီနတ်၊ အေး၊အိုင်၊အာ(ရ်) ၁၉၅၁၊ အလာဟာဘတ် ၅၅၈ ရည်ညွှန်းသည်။

နာဆာအာမက် နှင့် လုအာမက်၊ အေး၊အိုင်၊အာ(ရ်) ၁၉၄၉၊ ပတ္တနား ၄၉၆ ခြားနားပြသည်။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ရန်ကုန်မြို့၊ တရားမရုံး၌ တရားလွှတ်တော်ကဲ့သို့၎င်း၊ တရားရုံးချုပ်ကဲ့သို့၎င်း တရားမျှတမှု စီရင်ပိုင်ခွင့်အာဏာ မရှိချေ။ တရားမကျင့်ထုံးတွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် အတိုင်းသာ ဆောင်ရွက်ရမည် ဖြစ်ရာ၊ ထိုပြဋ္ဌာန်းချက်များကို ကျော်လွန်၍ ဆောင်ရွက်ခြင်း

* ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၁၈၂ တွင် ရန်ကုန်မြို့တော် တရားမရုံးတော်၏ ချမှတ်သော အမိန့်ကို အယူခံဝင်မှု။
† ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ တရားမ အထွေထွေ အယူခံမှု အမှတ် ၂၂။

ဦးကျော်မြင့်
နှင့်
မစ္စတာရိုတ်မို
ဟာမက်(ခေါ်)
ဦးဟံသိန်း
ပါ။

မပြုနိုင်ပေ။ ယင်းသို့ ရန်ကုန်မြို့၊ တရားမရုံးက ဆောင်ရွက်ရန် အာဏာမရှိသည့် ကိစ္စတရပ်ကို ဤအယူခံရုံးအနေဖြင့် ထိုအာဏာအား ဖြည့်စွက်ပေးအပ်ခြင်းမပြုနိုင်ပေ။

အီဟာရီဒေး နှင့် ဆိုဝန်နီချန်အို၊ အတွဲ ၃၄၊ ကာလကတ္တား ၉၇။

ကရုဗ္ဗား နှင့် ပူနူးဆွာမီ၊ အေ၊ အိုင်၊ အာ(ရ်) ၁၉၃၃၊ မဒရပ် ၅၀၀ ရည်ညွှန်းသည်။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ ရန်ကုန်မြို့၊ တရားမရုံး၌ တရားမကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၁၅၁ အရ၊ မူလ အူတ အာဏာ (Inherent Powers) ရှိသည်မှာ မှန်၏။ သို့ရာတွင် ထိုအာဏာကို တရားမကျင့်ထုံးတွင် အခြားပြဋ္ဌာန်းချက် မရှိမှသာ အသုံးပြုနိုင်မည် ဖြစ်သည်။ တားဝါရမ်းကိစ္စ နှင့် ပတ်သက်၍၊ အမိန့် ၃၉ တွင် ပြဋ္ဌာန်းချက်ရှိနေပြီး ဖြစ်ရာ၊ တရားမရုံးအနေနှင့် မူလအူတ အာဏာကို အသုံးမပြုနိုင်ချေ။ ထို့အပြင် ငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဝန်သည် ရန်ကုန်မြို့၊ တရားမရုံး ၏ လက်အောက်ခံ အရာရှိမဟုတ်သဖြင့် ၎င်းအပေါ် တားဝါရမ်း ထုတ်ပေးရန် တရားမရုံး၌ မူလ အူတ အာဏာမရှိ။

ရမ်ဆရန်စစ် နှင့် မော်လူ၊ အေ၊ အိုင်၊ အာ(ရ်)၊ ၁၉၂၆၊ လာဟို ၂၇ ရည်ညွှန်းသည်။

အယူခံတရားလိုအတွက်။ ။ ဒေါက်တာ ဗတင်။

အယူခံတရားခံအတွက်။ ။ ဦးလှဖေ (၁)။

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေ။ ။ အယူခံတရားခံ ရှိတ်မိုဟာမက်နှင့် မခင်ခင်စိန်တို့က အယူခံတရားလို ဦးကျော်မြင့်သည်၊ ရန်ကုန်မြို့၊ လမ်း ၁၃၀၊ အိမ်အမှတ် ၄၂ ရှိ အခန်း နံပါတ် ၄ တွင် ငှါးရမ်းခကြီးကြပ်ရေးဝန်၏ ခွင့်ပြုချက်မရှိဘဲ ဝင်ရောက်နေထိုင်သဖြင့်၊ ငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂၁ (၄) အရ၊ အရေးယူပေးရန်၊ ရန်ကုန်မြို့၊ ငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဝန်အား လျှောက်ထားခဲ့၏။ အယူခံတရားလိုက အယူခံ တရားခံတို့၏ လျှောက်ထားချက်ကို မထုချေလိုကြောင်း၊ အခန်းကို အယူခံတရားခံ တို့အား အပ်ပေးပြီးကြောင်း စသည်ဖြင့်၊ ငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဝန်ထံသို့ အကြောင်း ကြားခဲ့သော်လည်း၊ အမှန်မှာ အယူခံတရားလိုသည် ထိုအခန်းမှ ဖယ်ရှားပေးရန် ငြင်းဆိုနေသဖြင့်၊ ငှါးရမ်းခကြီးကြပ်ရေးဝန်က၊ ၎င်းအား ဖယ်ရှားပေးရန် အမိန့် ထုတ်ခဲ့သည်။

ယင်းသို့ အမိန့်ထုတ်ခဲ့သဖြင့်၊ အယူခံတရားလိုက၊ ရန်ကုန်မြို့၊ တရားမရုံး၌ အယူခံ တရားခံတို့အပေါ် ၎င်းသည်အခင်းဖြစ် ခန်း၏ အိမ်ငှါးတဦးဖြစ်ကြောင်း မြက်ဖေါ် လို့နှင့် ထိုအိမ်ခန်းမှ နှင်ထုတ်ခြင်းကို ထာဝစဉ်တားမြစ်ပေးစေလို့မူ တရားစွဲဆိုသည်။ ထို့နောက် အယူခံတရားလိုက အမှုစစ်ဆေးနေစဉ်၊ ငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဝန်၏ အမိန့်ကို ယာယီတားဝါရမ်းထုတ်ပေးရန် လျှောက်ထားရာ၊ ပညာရှိ စတုတ္ထတရား သူကြီးက၊ ငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဝန်သည်၊ အမှုသည်တဦးမဟုတ်၍ ၎င်းအပေါ်

၁၉၆၆

ဦးကျော်မြင့်

နှင့်

မစ္စတာရှိုက်မို

ဟာမက်(ခေါ်)

ဦးဟံသိန်း

ပါ ၂။

ယာယီတားဝါရမ်း မထုတ်နိုင်ဟု အဆုံးအဖြတ်ပြုကာ၊ ၎င်း၏လျှောက်ထားချက်ကို ပလပ်လိုက်သည်။ ထိုကဲ့သို့ ပလပ်လိုက်သောအမိန့်ကို မကျေနပ်သဖြင့်၊ ဤအယူခံမှု တင်သွင်းလာခြင်းဖြစ်သည်။

တရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၃၉၊ နည်းဥပဒေ ၁ နှင့် ၂ တို့ကို၊ သေချာစွာ လေ့လာ ဖတ်ရှုလျှင် တားဝါရမ်းကို အမှုသည်တဦးဦးထံသို့သာ ထုတ်ဆင့်ရန် ပြဋ္ဌာန်းထား သည်ကို တွေ့မြင်နိုင်သည်။ အမှုသည်မဟုတ်သူ တစ်ဦးတစ်ယောက်အပေါ် ထုတ်ဆင့်ရန် အာဏာမရှိချေ။ ထိုအတိုင်းပင်လည်း မါကီရာမဟာဒါဂျီနှင့် ရန်ဆုခီဘိုင် (၁) နှင့် မက်စတန်ကျော့သီးအသင်း နှင့် ကာရှီနတ် (၂) တို့အမှုများ၌ အဆုံးအဖြတ်ပြုထား သည်။ အယူခံတရားလို၏ ပညာရှိရွှေနေကြီးက တရားမရုံးသည် အမှုသည်မဟုတ် ငြားဆော်လည်း၊ တားဝါရမ်းထုတ်ပေးနိုင်ကြောင်း နာဆာအာမက် နှင့် ဆာအာမက် (၃) တို့အမှုကို ကိုးကားသွားသည်။ ထိုအမှု၌ အစုစပ် ဖျက်သိမ်းရန် တရားစွဲဆိုရာ၊ အစုစပ် ပိုင်ပစ္စည်းများကို အုပ်ချုပ်ရန် ပစ္စည်းထိန်းအား ရုံးတော်မှ ခန့်ထားခဲ့၏။ ပစ္စည်းထိန်း က လျှောက်ထားသူအား အစုစပ်ပစ္စည်းဖြစ်သည့် သကြားစက်ကို အငှါးချထားရာ၊ ငှါးရမ်းခကိုမပေးသဖြင့်၊ ပစ္စည်းထိန်း၏ လျှောက်ထားချက်အရ၊ လျှောက်ထားသူ၏ ငွေကို ဘဏ်တိုက်မှထုတ်မယူရန် တားဝါရမ်းထုတ်ခဲ့သည်။ လျှောက်ထားသူ၏ မိမိသည် အစုစပ် ဖျက်သိမ်းရန်တရားစွဲဆိုသည့်အမှု၌၊ အမှုသည်မဟုတ်၍၊ မိမိအပေါ် တားဝါရမ်း မထုတ်နိုင်ကြောင်း ထုချေရာ၊ ၎င်းသည် ရုံးတော်မှ ခန့်ထားသည့် ပစ္စည်းထိန်း၏ စက်ငှါးရမ်းသူဖြစ်သောကြောင့် ၎င်းအပေါ် တားဝါရမ်းထုတ်နိုင်ကြောင်း အမိန့် ချမှတ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုအမှု၏ အကြောင်းခြင်းရာမှာ ယခုအမှု၏ အကြောင်း ခြင်းရာနှင့် လုံးဝကိုက်ညီခြင်းမရှိသည်ကို အလွယ်တကူဖြင့် သိမြင်နိုင်သည်။ ငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဝန်သည် ယခုအမှုတွင် မည်သို့မျှ ဆက်စပ်ပါဝင်ခြင်းမရှိ၍၊ မေါ်မြပါ ပတ္တနားတရားလွှတ်တော်၏ စီရင်ထုံးနှင့် လုံးဝအကဲကျိုးဝင်သည်ဟု မဆိုနိုင်ပေ။

ထို့နောက် အယူခံတရားလို၏ ပညာရှိရွှေနေကြီးကတဖန် တရားမရုံးအနေဖြင့် တရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၃၉၊ နည်းဥပဒေ ၁ နှင့် ၂ တို့ကခွင့်မပြုစေကာမူ၊ တရားမျှတမှု စီရင်ပိုင်ခွင့်အာဏာ (equitable jurisdiction) တားဝါရမ်းထုတ်ဆင့်ရန် အခွင့်အရေးရှိကြောင်း၊ ထိုအခွင့်အရေးကို သုံးစွဲပြီး၊ တားဝါရမ်းထုတ်ပေးသင့်ကြောင်း တင်ပြလာသည်။ ထိုတင်ပြချက်နှင့်ပတ်သက်၍ ဘီဟာရီဒေး နှင့် ဘီစန်နီချန်ဆို (၄)

(၁) အေ၊အိုင်၊အာ(ရ်)၊ ၁၉၄၆ နတ်ပူး ၄၂။
(၂) အေ၊အိုင်၊အာ(ရ်)၊ ၁၉၅၁၊ အလာဟဘတ် ၅၅။
(၃) အေ၊အိုင်၊အာ(ရ်)၊ ၁၉၄၉၊ ပတ္တနား ၄၉၆။
(၄) အတံ့ ၃၄၊ ကာလကတ္တား ၉၇။

ဦးကျော်မြင့်
နှင့်
မစ္စတာရှိတ်မို
ဟာမက်(ခေါ်)
ဦးဟံသိန်း
ပါ။

တို့အမှုကို ကိုးကားသွား၏။ ထိုအမှုတွင် ကာလကတ္တား တရားလွှတ်တော်၏ တရားမ
မူလဘက်ဌာနရှိ အမှုကိုစစ်ဆေးရာတွင် တရားလွှတ်တော်သည် တားဝါရမ်းထုတ်ဆင့်
သည့်ကိစ္စ၌၊ တရားမကျင့်ထုံးတွင် အပ်နှံထားသည့် အာဏာများသာမက၊ တရား
မျှတမှုစီရင်ပိုင်ခွင့်အာဏာအရလည်း ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်နိုင်ကြောင်း အသုံးပြုပြတ်ပြု
ထားခြင်းဖြစ်သည်။ ယခုအမှုတွင် တားဝါရမ်းထုတ်ပေးရမည့်ရုံးမှာ ရန်ကုန်မြို့ တရားမ
ရုံးသာဖြစ်သည်။ ရန်ကုန်မြို့ တရားမရုံး၌ တရားလွှတ်တော်ကဲ့သို့၎င်း၊ တရားရုံးချုပ်
ကဲ့သို့၎င်း တရားမျှတမှု စီရင်ပိုင်ခွင့်အာဏာ မရှိချေ။ တရားမကျင့်ထုံးတွင် ပြဋ္ဌာန်း
ထားသည့်အတိုင်းသာ ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်ရာ၊ ထိုပြဋ္ဌာန်းချက်များကိုကျော်လွန်
ဆောင်ရွက်ခြင်းမပြုနိုင်ပေ။ ယင်းသို့ ရန်ကုန်မြို့ တရားမရုံးက ဆောင်ရွက်ရန် အာဏာ
မရှိသည့်ကိစ္စတရပ်ကို ဤအယူခံရုံးအနေဖြင့် ထိုအာဏာအားပြည့်စုံပေးအပ်ခြင်း မပြု
နိုင်ပေ။ ကရုဗ္ဗဗျား နှင့် ပုဏ္ဏားစွာမိ (၅) တို့အမှုတွင် ထိုအတိုင်းပင် စီရင်ဆုံးဖြတ်ထား
သည်ကို တွေ့မြင်နိုင်ပေသည်။

ရန်ကုန်မြို့ တရားမရုံး၌ တရားမကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၁၅၁ အရ မူလဘူတ အာဏာ
(inherent powers) ရှိသည်မှာမှန်၏။ သို့ရာတွင် ထိုအာဏာကို တရားမ
ကျင့်ထုံးတွင် အခြားပြဋ္ဌာန်းချက်မရှိမှသာ အသုံးပြုနိုင်မည်ဖြစ်သည်။ တား
ဝါရမ်းကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ အမိန့် ၃၉ တွင် ပြဋ္ဌာန်းချက်ရှိနေပြီးဖြစ်ရာ၊ တရားမရုံး
အနေနှင့် မူလဘူတ အာဏာကို အသုံးပြုနိုင်ချေ။ ရန်ဆရန်ဒတ် နှင့် မော်လူ (၆)
တို့အမှုတွင်၊ တားဝါရမ်းကို အမှုသည်မဟုတ်လျှင် ထုတ်ပေးနိုင်သည့်အပြင်၊ မိမိလက်
အောက်အရာရှိမဟုတ်သည့် အစိုးရအမှုထမ်းတဦးအပေါ် တားဝါရမ်းထုတ်ပေးရန်
တရားမရုံး၌ မူလဘူတအာဏာမရှိကြောင်း ဆုံးဖြတ်ထားသည်။ ၎င်းရမ်းခ ကြီးကြပ်
ရေးဝန်သည် ရန်ကုန်မြို့ တရားမရုံး၏ လက်အောက်ခံ အရာရှိမဟုတ်ပေ။ ထို့ပြင်
၎င်းသည် အမှုသည်လည်းမဟုတ်၍၊ တရားမရုံးအနေဖြင့် ၎င်းအပေါ် ယာယီတားဝါ
ရမ်းမထုတ်နိုင်ဆိုသော ကောက်ယူချက်မှာ မှန်ကန်သည်။

အယူခံတရားလို၏ ပညာရှိရွှေနေကြီးက နောက်ဆုံးအနေဖြင့် ဤရုံး၏ ၁၉၆၄
ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၁၈ ရက်နေ့စွဲပါ စာအမှတ် ၂၃၂/၂၀-၁၅၅ (၆၃) အား ကိုးကားပြီး
တားဝါရမ်းထုတ်ပေးသင့်သည်ဟုဆိုလာသည်။ ထိုစာမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည်။

“ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ ဘော်လှန်ရေးအစိုးရက၊ ဥပဒေတရပ် ပြုလုပ်မည်
ဟု သိရသဖြင့်၊ မှုခင်းများကြားနာစစ်ဆေးစီရင်ဆုံးဖြတ်ပြီး ဖြစ်သော်လည်း

(၅) အေ၊အိုင်၊အာ(ရ်)၊ ၁၉၃၃၊ မေလ ၅၀၀။
(၆) အေ၊အိုင်၊အာ(ရ်)၊ ၁၉၂၆၊ လာယီ ၂၈၄။

၁၉၆၆

ဦးကျော်မြင့်

နှင့်

မစ္စတာရှိတ်မို

ဟာမက်(ခေါ်)

ဦးထံသိန်း

ပါ ၂။

မိမိ၊ သို့မဟုတ် အခြားတရားရုံးကချမှတ်သည့် မရွှေ့မပြောင်းနိုင်သော ပစ္စည်းများမှ နှင်ထုတ်သည့် ဒီကရီကိုသော်၎င်း၊ အမိန့်ကိုသော်၎င်း၊ အကျိုးသက်ရောက်စေရန် အရေးယူဆောင်ရွက်ခြင်းမှ ခေတ္တရပ်ဆိုင်းရန် ညွှန်ကြားပါသည်။”

အထက်ပါစာအရ၊ ရပ်ဆိုင်းထားရမည့်ကိစ္စမှာ တရားရုံးတခုခုမှ ချမှတ်ထားသည့် ဒီကရီ၊ သို့မဟုတ် အမိန့်သာဖြစ်သည်။ ထိုကဲ့သို့ ရပ်ဆိုင်းထားရန် အမိန့်ထုတ်ခြင်းခံရသူများမှာ တရားမတရားသူကြီးများသာဖြစ်သည်။ ၎င်းရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဝန်သည် တရားမ တရားသူကြီးလည်းမဟုတ်၊ ၎င်း၏အမိန့်မှာလည်း တရားရုံး၏ အမိန့်မဟုတ်ချေ။ ထို့ကြောင့် အယူခံတရားလို၏ ပညာရှိရွှေ့နေကြီး တင်ပြသောစာမှာ ဤအမှုနှင့် အကျိုးပင်သက်ဆိုင်ခြင်းမရှိပေ။

အထက်ပါ အကြောင်းရပ်များကြောင့်၊ ဤအယူခံလွှာကို တရားစရိတ်နှင့်တကွ ပလပ်လိုက်သည်။ ရွှေ့နေစရိတ် ၃၄ ကျပ်သတ်မှတ်သည်။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

တရားမပဌမအယူခံမှု

တရားသူကြီးချုပ် ဝေါက်တာ မောင်မောင် နှင့် တရားသူကြီး ဦးချစ်တို့ ရွှေတွင်

ဦးစောမောင်ပါ ၂ (အယူခံတရားလိုများ)

နှင့်

အေ၊ကေ၊အင်(မ်)စူလေမံ(ခေါ်)ဦးအောင်ရွှေ [၎င်း၏ကိုယ်စားလှယ်
မိုဟာမက်ဖက်ဖရွတ်(ခေါ်)မောင်မျိုးအောင်] (အယူခံတရားခံ) *

† ၁၉၆၆
ဖေဖော်ဝါရီလ
၉ ရက်။

အော်ဂီမန် စာချုပ်များကို အခြေခံ၍ တရားစွဲဆိုခြင်း—ထပ်မံ၍ ကတိစာချုပ် စာချုပ်တရပ်
ချုပ်ဆိုကြခြင်း —နောက်စာချုပ်များ ရေးထိုးခြင်းကြောင့် အော်ဂီမန်စာချုပ်များပျက်
ပြယ်သွား မသွား —တရားဝင်ဖြစ် မဖြစ် —မူလအမှုများကို အော်ဂီမန် စာချုပ်များအ
ပေါ်၌ အခြေခံခြင်းသည် တရားဝင် မဝင်။

အယူခံတရားလိုတို့က အယူခံတရားခံသို့ အော်ဂီမန် စာချုပ်တရပ်စီ ချုပ်ဆိုရေးထိုးပေးကြ
သည်။ ထို့နောက် အယူခံတရားခံနှင့် အယူခံတရားလိုတို့ ထပ်မံ၍ ကတိစာချုပ်တရပ်စီ ချုပ်ဆိုကြ
ပြန်သည်။ အယူခံတရားခံက အယူခံတရားလိုများအပေါ် အော်ဂီမန် စာချုပ်များကို အခြေခံ၍
တရားစွဲဆိုသည်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ အယူခံတရားလိုများသည် စာချုပ်များအပေါ်တွင် အခြေခံ၍ မြက်ဟ
ဒီကရီရရှိလိုကြောင်း စွဲဆိုကောင်း စွဲဆိုကြပေလိမ့်မည်ဟု သိရှိရသည်။ ထို့ကြောင့် အယူခံများကို
စဉ်းစား ဆုံးဖြတ်ရာ၌ နောက်စာချုပ်များသည် တရားဝင်မဝင် စာချုပ်၏အင်္ဂါရပ်များနှင့် ပြည့်စုံ
သည် မပြည့်စုံသည်တို့ကိုနက်နဲစွာလေ့လာ၍ ဆုံးဖြတ်ရန်မသင့်ချေ။ မူလရုံးကထုတ်နုတ်ခဲ့သော
ကောက်ချက်ကိုသာ အဓိကထား၍ စဉ်းစားဆုံးဖြတ်သင့်ပေသည်။ ထိုကောက်ချက်မှားအော်ဂီမန်
စာချုပ်များသည် နောက်စာချုပ်များ ရေးထိုးခြင်းကြောင့် ပျက်ပြယ်သွား မသွား၊ တရားဝင်
ဖြစ်မဖြစ်ပင် ဖြစ်ပေသည်။ ထိုအချက်ကို မျက်ခြေမပြတ်ထား၍ အမှုပါအကြောင်းခြင်းရာတို့ကို
လေ့လာလျှင် နောက်စာချုပ်များသည် အော်ဂီမန်စာချုပ်များကိုပင် ရည်ညွှန်းကြသည်။ အော်ဂီမန်
စာချုပ်များအရ ပေးဆပ်ရန်ရှိသော ကျပ်ငွေတသိန်းစီကိုပင် ရည်ညွှန်းကြသည်။ နောက်စာချုပ်
များကြောင့် အော်ဂီမန် စာချုပ်များသည် ပျက်ပြယ်ပြီးသို့တည်းမဟုတ် နောက်စာချုပ်များက

* ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ တရားမပဌမအယူခံမှုအမှတ် ၃၈ နှင့် ၃၉။
† ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၂၉-၃၀ တွင်၊ ရန်ကုန်မြို့၊ တရားရုံးချုပ် (မူလဘက်)
ရုံးတော်၏ ချမှတ်သောဒီကရီကို အယူခံဝင်မှု။

ဦးစောမောင်

ပါ ၂

နှင့်

အေးကေး

အင်(၆)စုလေမံ

(ခေါ်)ဦး

အောင်ရွှေ(၄င်း

၏ကိုယ်စားထုတ်

ပီဟာမက်ဇက်

ဖရုတ်(ခေါ်)

မောင်မျိုး

အောင် ၊

အော်ဒီမန်စာချုပ်က လွှမ်းခြုံသွားပြီဟူ၍လည်းမဆို ပေးဆပ်ရန်ငွေများကို မည်သို့မည်ပုံ ပေးပါမည်ဟူ၍ နည်းလမ်းကိုသာ ထပ်မံဖော်ပြသည့်သဘော ရှိသည်။

နောက်စာချုပ်များသည် ၎င်းတို့အနေနှင့် သီးခြားမည်၍မည်မျှ ရပ်တည်နိုင်သည်။ မည်သို့တန်ခိုးအာနိသင် ရှိသည်။ တရားဝင်သည် မဝင်သည် စသည်တို့ကို အယူခံများ၌ အသေးစိတ်ဆုံးဖြတ်၍ မဟုတ်။ ၎င်းစာချုပ်များက အော်ဒီမန်စာချုပ်များကို မည်သို့ပြုပြင် ပြောင်းလဲစေသည်။ စာချုပ်များကြောင့် အော်ဒီမန်စာချုပ်များ ဖြစ်သည် မဖြစ်သည်ကိုသာ စဉ်းစားဆုံးဖြတ်ရန် ဖြစ်သည်။ နောက်စာချုပ်များကြောင့် အော်ဒီမန် စာချုပ်များသည် ဖျက်ပြယ်ခြင်းမရှိ။ တရားဝင်တည်နေသည်။ ထို့ကြောင့် မူလအမှုများကို အော်ဒီမန် စာချုပ်များ ပေါ်၌ အခြေခံခဲ့ခြင်းသည် တရားဝင်သည်။

အယူခံတရားလိုအတွက် ။ ။ ဦးကျော်မြင့်၊ ဦးလှသိန်း

အယူခံတရားခံအတွက် ။ ။ ဦးမွန်စံလှိုင်

တရားသူကြီးချုပ် ဒေါက်တာမောင်မောင် ။ ။ ဤအယူခံ ၂ မှ ပေါက်ဖွားလာခဲ့သော ဤရုံးမူလဘက်တွင် စွဲဆိုခဲ့သည်အမှု ၂ မှသည် အကြောင်းခြင်းရာအားဖြင့် အဆင်တူ၍ ကောက်ချက်များမှာလည်း တူညီကြလေ သည်။ ဤအယူခံမှုများတွင် အယူခံတရားလိုတို့က တင်ပြသော ပြဿနာ သည် တစ်ထပ်တည်းဖြစ်၍ နှစ်ဖက်ပညာရှိ ရှေ့နေကြီးများက အယူခံ ၂ မှကို ပူးတွဲကြားနာ ရန် တောင်းဆိုကြသည်။ ထိုသို့ တောင်းဆိုသည့် ကြားနာပြီးနောက် ဤစီရင်ချက် တစ်ခုတည်းဖြင့် အယူခံ ၂ မှလုံးကို ဆုံးဖြတ်သည်။

အယူခံတရားခံ ဦးအောင်ရွှေက အယူခံတရားလို ဦးဘနှင့် ဦးစောမောင်တို့က ငွေတစ်သိန်းတန် အော်ဒီမန်စာချုပ် တစ်ရပ်စီ ချုပ်ဆိုရေးထိုး၍ ပေးခဲ့သည်။ ထိုငွေတစ်သိန်းကို ပြန်လည်ပေးဆပ်ရန် အကြိမ်ကြိမ်တောင်းသော်လည်း ဦးဘနှင့် ဦးစောမောင်တို့က ပေးရန်ပျက်ကွက်သဖြင့် ဦးအောင်ရွှေက အော်ဒီမန်စာချုပ်များကို အခြေခံ၍ တရားစွဲဆိုခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

အော်ဒီမန်စာချုပ် ချုပ်ဆိုသည်မှာ ၁၉၆၀ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ၊ ၂၇ ရက် နေ့တွင် ဖြစ်၍ ၁၉၆၀ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၉ ရက်နေ့တွင် ဦးအောင်ရွှေနှင့် ဦးဘ၊ ဦးစောမောင်တို့က ယပ်မံ၍ ကတိစာချုပ်တစ်ရပ်စီ ချုပ်ဆိုကြပြန်သည်။ ထိုစာချုပ်၌ ဦးအောင်ရွှေက လွှဲပြောင်းပေးခဲ့သော ရွှေနှိပ်စာရင်းကုမ္ပဏီတွင်ရှိသည့် အစုရှယ်ယာ များမှ ဦးဘနှင့် ဦးစောမောင်တို့က အကျိုးခံစားရမည့် အမြတ်ငွေ ၅၀ ရာခိုင်နှုန်းကိုသာ ဦးအောင်ရွှေအား အော်ဒီမန်စာချုပ်တွင် ဖော်ပြသော ငွေတစ်သိန်းပြေလည်သည်အထိ ပေးဆပ်သွားရန် သဘောတူကြသည်။

အမှုများတွင် ဦးဘနှင့် ဦးစောမောင်တို့က အဓိကထား၍ ခုခံခဲ့သည်ကို ကောက်ချက်အမှတ် (၁) တွင် အောက်ပါကဲ့သို့ တွေ့ရှိရသည်။

“အချင်းဖြစ် ၁၉၆၀ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၂၇ ရက် နေ့စွဲပါ အော်ဒီမန်စာချုပ်မှာ ၁၉၆၀ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၉ ရက် နေ့တွင် နောက်ထပ်တရားလိုနှင့် တရားခံတို့ ချုပ်ဆိုသည့် ကတိစာချုပ်ကြောင့် ပျက်ပြယ်ခြင်း ဖြစ်နေပြီး တရားဝင်သော စာချုပ် မဟုတ်ပါဆိုသည်မှာ မှန်သလား။”

တရားခံတို့၏ အဆိုမှာ ၁၉၆၀ ခု၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၉ ရက်နေ့စွဲပါ စာချုပ်သည် အော်ဒီမန်စာချုပ်ကို လုံးဝအစားထိုးခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ အော်ဒီမန်စာချုပ်သည် ပပျောက်ပျက်ပြယ်ပြီး ဖြစ်သည်။ နောက်စာချုပ်အရ ကုမ္ပဏီက အစုရှယ်ယာများပေါ်တွင် အမြတ်ငွေပေးဝေမှသာ ထိုအမြတ်ငွေများ၏ တစ်ဝက်ကို ဦးအောင်ရွှေအား ပေးဆပ်ရန် ဖြစ်သည်။ ကုမ္ပဏီက အမြတ်ပေးစေခြင်း မရှိခဲ့၍ ထိုသို့ ပေးဆပ်ရန် တာဝန်လည်း မရှိသေး။ အချိန်လည်း မတန်သေးဟူ၍ ဖြစ်သည်။

မူလမျှော်များကို စစ်ဆေးခဲ့သော ဤရုံးပညာရှိ တရားသူကြီး ဦးထွန်းတင်က နောက်စာချုပ်သည် အော်ဒီမန်စာချုပ်ကို လုံးဝ ဖျက်သိမ်းသည် မဟုတ်။ ထို အော်ဒီမန်စာချုပ်ကိုပင် ရည်ညွှန်း၍ ငွေများကို မည်သို့မည်ပုံ ပေးဆပ်ရန်ကိုသာ သဘောတူညီထားခြင်း ဖြစ်သည်။ နောက်စာချုပ်သည် အော်ဒီမန်စာချုပ်ကို လုံးဝအစားထိုးသည် မဟုတ်။ ထို့ကြောင့် ပဋိညာဉ်အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၆၂ သည် အမှုများပါ အကြောင်းခြင်းရာတို့နှင့် မသက်ဆိုင်။ အော်ဒီမန်စာချုပ်များသည် ပျက်ပြယ် ခြင်းမရှိ။ တရားဝင်သည်။ အမှုများကို နှိပ်လုံစွာ အခြေခံ ပြုနိုင်သည်ဟူ၍ ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။

အယူခံတရားလို ဦးစောမောင်အတွက် လိုက်ပါဆောင်ရွက်သော ပညာရှိရှေ့နေကြီး ဦးကျော်မြင့်က မူလရုံး၏ ဆုံးဖြတ်ချက်သည် အကြောင်းအချက်များနှင့် လည်းကောင်း၊ ဥပဒေနှင့် လည်းကောင်း ကိုက်ညီမှန်ကန်ပါသည်။ မိမိအမြင်အရ အော်ဒီမန်စာချုပ်များသည် ပျက်ပြယ်ခြင်းမရှိ။ တရားဝင်ပါသည်။ ထိုစာချုပ်များပေါ်တွင် အခြေခံ၍ အမှုများကို စွဲဆိုသည်မှာလည်း တရားဝင်ပါသည်။ မိမိ၏ အမှုသည် ရကောင်းရနိုင်မည့် သက်သာခွင့်မှာ ၎င်းအပေါ် ချမှတ်ထားသည့် ဒီကရီကို တရီပြုလုပ်ခြင်းကို ဆိုင်းငံ့ရန် လျှောက်ထားခြင်းပင် ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။ ထိုသို့ ဆိုင်းငံ့စေရန်အတွက် နောက်စာချုပ်ကို အခြေခံ၍ ဦးစောမောင်ကပင် လိုအပ်သလို တရားတထုံးစွဲဆိုရမည် ထင်ပါသည်ဟူ၍လည်း ဦးကျော်မြင့်က တင်ပြသည်။

ဦးစောမောင်နှင့် ဦးဘအတွက်ပါ လိုက်ပါဆောင်ရွက်သော ပညာရှိရှေ့နေကြီး ဦးလှသိန်းကမူ မူလရုံး၏ အဆုံးအဖြတ် သည် ဥပဒေနှင့် ကိုက်ညီသည် မထင်ပါ။

ဦးစောမောင်
ပါ ၂
နှင့်
အေးကော၊
အင်(၆)စူလေမံ
(ခေါ်)ဦး
အောင်ရွှေ(၄င်း
၏ကိုယ်စားလှယ်
မီဟာမက်ဇက်
ဗရွတ်(ခေါ်)
မောင်မျိုး
အောင် ၊

နောက်စာချုပ်သည် အော်ဒီစာချုပ်များကို ပျက်ပြယ်စေသည်။ တရားလိုက အော်ဒီမန်စာချုပ်များကို အခြေပြု၍ တရားမစွဲဆိုနိုင်။ နောက်စာချုပ်အရသာ စွဲဆိုနိုင်မည်။ စွဲဆိုရန် အကြောင်းလည်း ကုမ္ပဏီက အစုရှယ်ယာများပေါ်တွင် အမြတ်ပေးစေသောအခါမှ ပေါ်ပေါက်မည်။ ထိုသို့ မပေါ်ပေါက်မချင်း စွဲဆိုရန်မဟုတ် စသဖြင့် လျှောက်လဲသည်။ ပညာရှိတရားသူကြီးဦးထွန်းတင် ရည်ညွှန်းသုံးသပ်သွားသောစီရင်ထုံးများကိုပင် ဦးလှသိန်းက ထပ်မံ၍ တင်ပြသည်။

အယူခံတရားလိုများသည် နောက်စာချုပ်များပေါ်တွင် အခြေခံ၍ မြွက်ဟဒီကရီရရှိလိုကြောင်းကို ဦးကျော်မြင့် တင်ပြသည့် အတိုင်း စွဲဆိုကောင်း စွဲဆိုကြပေလိမ့်မည်။ ထို့ကြောင့် ဤအယူခံများကို စဉ်းစားဆုံးဖြတ်ရာ၌ နောက်စာချုပ်များသည် တရားဝင် မဝင်၊ စာချုပ်၏ အင်္ဂါရပ်များနှင့် ပြည့်စုံသည် မပြည့်စုံသည်စသည်တို့ကို ကျွန်ုပ်တို့က နက်နဲစွာ လေ့လာ၍ ဆုံးဖြတ်ရန် မသင့်ချေ။ မူလရုံးက ထုတ်နုတ်ခဲ့သော ကောက်ချက်ကိုသာ အဓိကထား၍ စဉ်းစား ဆုံးဖြတ်သင့်ပေသည်။ ထိုကောက်ချက်မှာ အော်ဒီမန်စာချုပ်များသည် နောက်စာချုပ်များ ရေးထိုးခြင်းကြောင့် ပျက်ပြယ်သွား မသွား တရားမဝင် ဖြစ် မဖြစ်ပင် ဖြစ်ပေသည်။ ထိုအချက်ကို မျက်ခြည် မပြတ်ထား၍ အမှုပါ အကြောင်းခြင်းရာတို့ကို လေ့လာလျှင် နောက်စာချုပ်များသည် အော်ဒီမန်စာချုပ်များကိုပင် ရည်ညွှန်းကြသည်။ အော်ဒီမန်စာချုပ်များအရ ပေးဆပ်ရန်ရှိသော ကျပ်ငွေတစ်သိန်းစီကိုပင် ရည်ညွှန်း ကြသည်။ နောက်စာချုပ်များကြောင့် အော်ဒီမန်စာချုပ်များသည် ပျက်ပြယ်ပြီ။ သို့တည်းမဟုတ် နောက်စာချုပ်များက အော်ဒီမန်စာချုပ်များကို လွှမ်းခြုံသွားပြီဟူ၍လည်း မဆို။ ပေးဆပ်ရန်ငွေများကို မည်သို့မည်ပုံပေးပါမည်ဟူ၍ နည်းလမ်းကိုသာ ထပ်မံဖော်ပြသည့် သဘောရှိသည်။

ပညာရှိရှေ့နေကြီး ဦးလှသိန်းက ထိုသို့မှန်ကြောင်း ဝန်ခံသော်လည်း အော်ဒီမန်စာချုပ်၏ အနှစ်သာရသည် ငွေတောင်းယူ နိုင်ခွင့်ရှိသူက အချိန်မရွေး ပေးဆပ်ရမည့်သူကို ငွေအပြေပေးရန် တောင်းဆိုနိုင်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ နောက်စာချုပ်များအရ ကုမ္ပဏီက အမြတ်ငွေပေါ်မှ ငွေပေးဆပ်ရန် ဖြစ်သွားပါသည်။ ထို့ကြောင့် အချိန်မရွေး အော်ဒီမန်စာချုပ်ပိုင်ရှင်က ငွေတောင်းနိုင်သော တန်ခိုးအာနိသင် ပျက်ပြယ်ပါသည်။ ထိုသို့ပျက်ပြယ်လျှင် အော်ဒီမန်စာချုပ်သည်လည်း တရားဝင်အဖြစ်မှ ရပ်စဲသွားပါသည်ဟု လျှောက်လဲသည်။ ထိုလျှောက်လဲချက်ကို ပညာရှိတရားသူကြီး ဦးထွန်းတင်ရှေ့တွင်လည်း တင်ပြခဲ့၍ စီရင်ချက်တွင် ထိုအချက်နှင့် ပတ်သက်၍ အကျယ်တဝင့် သုံးသပ်အဖြေပေးပြီး ဖြစ်သည်။ ကျွန်ုပ်တို့ကလည်း မူလရုံးနှင့် ထပ်တူပင် နောက် စာချုပ်များသည် အော်ဒီမန်စာချုပ်များကို ပျက်သိမ်းခြင်း၊ လုံးဝ

အစားထိုးခြင်း မပြု။ အော်ဒီမန် စာချုပ်များသည် တရားဝင် အဖြစ်တည်နေကြသည် ဟူ၍ ဆုံးဖြတ်သည်။

အယူခံတရားခံ၏ ပညာရှိရှေ့နေကြီး ဦးမွန်စံလှိုင်က မိမိ၏ အမှုသည်သည် အော်ဒီမန်စာချုပ်များ၊ ကာလစည်းကမ်း သတ်ပြည်ရန် တစ်ရက်အလို၌သာ တရားစွဲ ဆိုခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ထိုအတွင်း ငွေအတန်တန် ပြန်တောင်းရာမရသဖြင့် တရားစွဲဆို ရခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ အကယ်၍သာ နောက်စာချုပ်များသည် တရားဝင် ဖြစ်နေသည်ဆို လျှင်ထိုသို့ စွဲဆိုဦးမည်မဟုတ်။ စိတ်ချလက်ချ စောင့်စားဦးမည် ဖြစ်ပါသည်ဟု လျှောက်လဲသည်။

ကျွန်ုပ်တို့သည် အထက်၌ ဖော်ပြပြီး ဖြစ်သည့်အတိုင်း နောက်စာချုပ်များ သည် ၎င်းတို့အနေနှင့် သီးခြားမည်ရွှေ့မည်မျှ ရပ်တည်နိုင်သည်။ မည်သို့ တန်ခိုး အာနိသင်ရှိသည်။ တရားဝင်သည် မဝင်သည် စသည်တို့ကို ဤအယူခံများ၌ အသေးစိတ် ဆုံးဖြတ်ရန်မဟုတ်။ ၎င်းစာချုပ်များက အော်ဒီမန်စာချုပ်များကို မည်သို့ပြုပြင်ပြောင်းလဲစေသည် စာချုပ်များကြောင့် အော်ဒီမန်စာချုပ်များ မည်သို့ဖြစ်သည် မဖြစ်သည်ကိုသာ စဉ်းစားဆုံးဖြတ်ရန် ဖြစ်သည်။ နောက်စာချုပ် များကြောင့် အော်ဒီမန် စာချုပ်များသည် ပျက်ပြယ်ခြင်းမရှိ။ တရားဝင်တည်နေ သည်။ ထို့ကြောင့် မူလအမှုများကို အော်ဒီမန်စာချုပ်များအပေါ်၌ အခြေခံခဲ့ခြင်း သည်တရားဝင်သည်ဟူ၍ ကျွန်ုပ်တို့ကလည်း မူလရုံးပညာရှိတရားသူကြီးနှင့် ထပ်တူ ဆုံးဖြတ်ကြသည်။ ထို့ကြောင့် အယူခံများကို စရိတ်နှင့်တကွ ပလပ်လိုက်သည်။

အယူခံမှု ၂ မှုကို ပူးတွဲကြားနာ သဖြင့် ရှေ့နေကြီးစရိတ်ကို တစ်မှုအတွက် သာခွင့်ပြုသည်။ ထိုစရိတ်ကို အယူခံတရားလို တို့သည် အညီအမျှ ကျခံကြစေ။

ဦးစောမောင်
ပါ ၂
နှင့်
အေးကေး
အင်(မ်)ရလေမံ
(ခေါ်)ဦး
အောင်ရွှေ(၎င်း
၏ကိုယ်စားလှယ်
ဒိုဟာမက်ဖက်
ဇရွတ်(ခေါ်)
မောင်မျိုး
အောင် ၊

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

တရားမ ပဌမအယူခံမှု

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေရွှေတွင်

ဦးညိုပါ ၄ (အယူခံတရားလိုများ)

နှင့်

ဦးအန့်ပါ ၈ (အယူခံတရားခံများ)*

† ၁၉၆၆

ဇူလိုင်လ
၃၀ ရက်၊

တရားမကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၉၂ အရတရားစွဲဆိုမှု ဂေါပက အဖွဲ့သည် စကင်းဥပဒေအရ စီမံအုပ်ချုပ်ခြင်း မပြုဟုဆိုခြင်း—ဂေါပကအဖွဲ့ဝင်လူကြီးများမှာ အခကြေးငွေဖြင့် ဝင်ရောက်လုပ်ကိုင်ကြသူ များမဟုတ် —စေတနာ့ဝန်ထမ်း ဆောင်ရွက်ကြသူများ ဖြစ်ခြင်း—ဝေယျာဝစ္စများဆောင် ရွက်ရာ၌ ချို့ယွင်းချက်များရှိကလွဲသုံးစားမှု —ဖောက်လွှဲပေါက်ပြန်လုပ်မှု စသည့် တာဝန် နှင့်အလျဉ်းမလျော်ကန်သော ချို့ယွင်းချက်များမဟုတ်လျှင် ဂေါပကအဖွဲ့ဝင် လူကြီးများ အဖြစ်မှ ရပ်စဲရန်သော်၎င်း ထုတ်ပယ်ရန်သော်၎င်း ပြုလုပ်သင့် မသင့်—ဂေါပကအဖွဲ့ကို ဆက်လက် ထားရှိခြင်းအားဖြင့် စကင်းကျိုး၍ မရှိကို အဓိကထား၍ စဉ်းစားရခြင်း— စီမံခန့်ခွဲရာ၌ အနည်းငယ် ချို့ယွင်းချက်ရှိသဖြင့် ဂေါပက အဖွဲ့အား ထုတ်ပယ်ရန်ရပ်စဲရန် အကြောင်း လုံလောက်သည်ဟုဆိုနိုင် မဆိုနိုင်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ဘုရားပုထိုးစသည့် အာသာရေးအဆောက်အဦများအား ထိန်းသိမ်းစီမံရ သည့် ဂေါပကအဖွဲ့ဝင် လူကြီးများမှာ အခကြေးငွေဖြင့် ဝင်ရောက်လုပ်ကိုင်ကြသူများမဟုတ်ပေ။ သာသနာကြီးအခွန်ရှည်ရန်ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့်၊ နောင်တမလွန်ဘဝတွင် အကျိုးခံစားရန် ရည်ရွယ် ချက်ဖြင့်၊စေတနာ့ဝန်ထမ်း-ဆောင်ရွက်ကြသူများသာဖြစ်သည်။ထို့ကြောင့် ၎င်းတို့သည် ၎င်းတို့ ထိန်းသိမ်းရသည့် ဘုရားပုထိုးများ၏ ဝေယျာဝစ္စများ ဆောင်ရွက်ရာ၌၊ချို့ယွင်းချက်များရှိပင် ရှိကြသော်လည်း ထိုချို့ယွင်းချက်များသည် အလွဲသုံးစားမှု၊ ဖောက်လွှဲပေါက်ပြန်လုပ်မှု စသည့် တာဝန်နှင့်အလျဉ်း မလျော်ကန်သော ချို့ယွင်းချက်များ မဟုတ်လျှင် ၎င်းတို့အားဂေါပကအဖွဲ့ဝင် လူကြီးများအဖြစ်မှ ရပ်စဲရန်သော်၎င်း ထုတ်ပယ်ရန်သော်၎င်း မပြုလုပ်သင့်ချေ။ဂေါပကအဖွဲ့ဝင် များအား ရပ်စဲသင့်မသင့် ထုတ်ပယ်သင့်မသင့် ဆိုသောကိစ္စကို စဉ်းစားရာတွင် ထိုဂေါပကအဖွဲ့ကို ဆက်လက်ထားရှိခြင်းအားဖြင့်၊ထိုဂေါပကအဖွဲ့ စီမံထိန်းသိမ်းရသည့် စေတီပုထိုးများတွင် ကောင်း ကျိုးရှိမည် မရှိမည်ဆိုခြင်းကို အဓိကထား၍ စဉ်းစားရမည်ဖြစ်သည်။အကယ်၍ ဂေါပကအဖွဲ့အနေ

* ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊တရားမပဌမအယူခံမှုအမှတ် ၇။
† ၁၉၅၈ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၁ တွင် ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၂၀ ရက်နေ့စွဲပါ၊
အင်းစိန်မြို့၊ ခရိုင်တရားမ တရားသူကြီးရုံးတော်၏ ချမှတ်သောအမိန့်ကို အယူခံမှု။

ဖြင့် မိမိတို့စီမံအုပ်ချုပ်ရသည့် စေဘီပုထိုးပိုင်ဘဏ္ဍာငွေ၊ သို့မဟုတ် အခြားပစ္စည်းများကို အလွဲသုံးစားပြုလျှင်သော်၎င်း၊ ဖောက်လွှဲဖောက်ပြန်ပြုလျှင်သော်၎င်း ထိုဂေါပကအဖွဲ့ကို ဆက်လက် ထားရှိခြင်းဖြင့် အကျိုးယုတ်စေရန်သာ ရှိမည်ဖြစ်၍ ထုတ်ပယ်ရန်စီစဉ်မှုအပ အခြားအကြောင်း မရှိနိုင်ပေ။ ယင်းသို့ ဖောက်လွှဲ ဖောက်ပြန်မှု၊ အလွဲသုံးစားမှု မရှိပါ။ စီမံခန့်ခွဲရာ၌ အနည်းငယ် ချို့ယွင်းသည်ဆိုသော အကြောင်းပြချက်ဖြင့် ဂေါပကအဖွဲ့အား ထုတ်ပယ်ရန်စီစဉ်မှု အကြောင်းလုံလောက်သည်ဟုမဆိုနိုင်ချေ။

စာ၊ ဗုဒ္ဓမဂ္ဂသုတ်၊ နှင့် အေးချောင်းဥရုန်း၊ အေးအိုင်၊ အာ(ရံ)၊ ၁၉၂၇ ခု၊ ကာလကတ္တား ၂၂၅ ရည်ညွှန်းသည်။

အယူခံတရားလိုအတွက်။ ။ ဦးကိုကိုကြီး (၂)။

အယူခံတရားခံအတွက်။ ။ ဦးတင်နှင့်ဦးထွန်းတင်။

တရားသူကြီး ဦးသက်ပေ။ ။ အယူခံတရားခံတို့သည် ရန်ကုန်မြို့၊ ကျိုက္ကဆံစေတီ တော်ကြီး၏ ဂေါပကအဖွဲ့ဝင် လူကြီးများဖြစ်ကြသည်။ အယူခံတရားလိုတို့က ဂေါပက လူကြီးများသည် စေတီတော်ကြီး၏ စကင်းဥပဒေအရ စီမံအုပ်ချုပ်ခြင်းမပြုသဖြင့်၊ ဂေါပကလူကြီးများအဖြစ် ဆောင်ရွက်ခြင်းမှ ရပ်စဲရန် အင်းစိန်မြို့၊ ခရိုင်တရားမ ရုံး၌ တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေ ၉၂ အရ တရားစွဲဆိုရာ၊ ပညာရှိခရိုင်တရားမ တရားသူကြီး သည် နှစ်ဘက်အမှုသည်နှင့် သက်သေတို့ကို စစ်ဆေးကြားနာပြီးနောက်၊ ဂေါပက အဖွဲ့ဝင်လူကြီးများသည် စေတီတော်နှင့်ပတ်သက်၍ စီမံအုပ်ချုပ်ရာ၌ အချို့ကိစ္စများ တွင် စေတီတော်၏ စကင်းဥပဒေအရ တိကျစွာ လိုက်နာခြင်းမရှိခဲ့သော်လည်း၊ ဘုရား ၏ဘဏ္ဍာတော်နှင့်ပတ်သက်၍ ဖောက်လွှဲဖောက်ပြန်ပြုလုပ်မှုများ မတွေ့ရှိရသဖြင့် ၎င်းတို့ အား ဂေါပကအဖွဲ့ဝင် လူကြီးများအဖြစ် ဆောင်ရွက်ခြင်းမှ ထုတ်ပယ်ရန်သော်၎င်း၊ ရပ်စဲရန်သော်၎င်း အကြောင်းမရှိဟု အဆုံးအဖြတ်ပြုကာ အယူခံတရားလိုတို့၏ အမှုကို တရားစရိတ်နှင့်တကွ ပလပ်ခဲ့သည်။ ထိုအမိန့်ကို အယူခံတရားလိုတို့က မကျေနပ်သဖြင့် ဤအယူခံမှုတင်သွင်းလာခြင်း ဖြစ်လေသည်။

ကျိုက္ကဆံစေတီတော်ကြီးအား ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရန် စကင်းဥပဒေတရုကို ဟံသာဝတီခရိုင်တရားမရုံး၏ ၁၈၉၉ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၁၅ တွင်အတည်ပြုထား ပြီးဖြစ်ရာ၊ စေတီတော်ကြီး၏ ဂေါပကအဖွဲ့ဝင် လူကြီးများသည် ထိုစကင်းဥပဒေအရ စီမံအုပ်ချုပ်ရန်ဖြစ်ပေသည်။ ဤအယူခံတွင် အယူခံတရားလို၏ ပညာရှိရွှေနေကြီးက ဂေါပကအဖွဲ့ဝင်လူကြီးများသည် စေတီတော်ကြီး၏ စကင်းဥပဒေ အပိုဒ် ၇(၁)၊ ၉၊ ၁၀၊ ၁၄၊ ၁၅ နှင့် ၁၇ တို့ကို လိုက်နာခဲ့ခြင်းမရှိသဖြင့်၊ ၎င်းတို့အား ဂေါပကအဖွဲ့ဝင် လူကြီးများအဖြစ် ရပ်စဲထုတ်ပယ်သင့်ကြောင်း လျှောက်လဲတင်ပြသွား၏။

စကင်းဥပဒေအပိုဒ် ၇(၁) အရဆိုလျှင် စေတီတော်ကြီး၏ပစ္စည်းများကို ခိုးယူခြင်း ဖျက်ဆီးခြင်းမှ ကာကွယ်ရန် အစောင့်ထားရှိရမည်ဖြစ်သည်။ အယူခံတရားလိုတို့က စေတီတော်ကြီး၏ ပစ္စည်းများကို ကြည့်ရှုရန် အစောင့်မထားခဲ့သဖြင့် စေတီတော်ကြီး ပိုင်ပစ္စည်းများ ပျောက်ဆုံးခဲ့ရသည်ဟု စွပ်စွဲခြင်းပြုလာသည်။ တကြိမ်က စေတီတော် ကြီး၏ အလှူခံသေတ္တာတလုံး ပျောက်ဆုံးသွားကြောင်း သက်သေထွက်ချက်ရှိသည်။ ထိုကဲ့သို့ပျောက်ဆုံးခြင်းမှာ စေတီတော်ကြီး၌ အစောင့်မထား၍မဟုတ်ဘဲ၊ အစောင့် ၏အလစ်၌ ခိုးသွားခြင်းသာဖြစ်သည်။ မောင်တက်ခါး (လိုပြဂ)က ၎င်းသည် စေတီတော်ကြီး၏ ညစောင့်အဖြစ်လုပ်ကိုင်ခဲ့ပြီးအလှူခံသေတ္တာပျောက်၍ ဌာနာတွင် တိုင်ခံရကြောင်း ထွက်ဆိုခဲ့သည်ကို သတိချပ်ရမည်ဖြစ်သည်။

စကင်းဥပဒေအပိုဒ် ၉ နှင့် ၁၀ တို့တွင် စေတီတော်ကြီး၏ ရသုံးငွေများကို စာရင်း အင်းထားရှိရမည်ဖြစ်ပြီး၊ ၆ လလျှင်တကြိမ် စာရင်းအင်းများကို စေတီတော်ကြီး၏ ရင်ပြင်ပေါ်ရှိကြော်ငြာစာသင်ပုန်းတွင် ကပ်ပြီးမြန်မာသတင်းစာများ၌ ပုံနှိပ်ကြော်ငြာ ရမည်ဟုပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ ရသုံးငွေစာရင်းများကိုဂေါပကအဖွဲ့ဝင်လူကြီးများအနေဖြင့် ထားရှိခဲ့သည်ဆိုခြင်းမှာ မငြင်းနိုင်ပေ။ စေတီတော်ကြီး၏ ရင်ပြင်ပေါ်၌ ထိုစာရင်း များကို လုပ်သားပြည်သူအများ သိရှိနိုင်ရန် ကြော်ငြာသင်ပုန်း၌ တနှစ် နှစ်ကြိမ် ကပ်ခဲ့သည်ဆိုခြင်းမှာလည်း အယူခံတရားလိုများအနေဖြင့် လက်ခံခဲ့သည်။ ထိုစာရင်း များအား သတင်းစာများတွင် ကြော်ငြာခဲ့ခြင်း မရှိကြောင်းကိုမူ ဂေါပကအဖွဲ့ဝင် လူကြီးများက ရိုးသားစွာ ဝန်ခံသွားသည်။ စေတီတော်ကြီး၏ ဘဏ္ဍာရေးအခြေ အနေအရ သတင်းစာများ၌ ကြော်ငြာရန် ငွေကြေးမလုံလောက်သဖြင့်၊ ထိုစကင်း ဥပဒေ၏အပိုဒ်ကို တိကျစွာ လိုက်နာခြင်းမပြုခဲ့ရကြောင်း ရှင်းလင်းသွားသည်။ စေတီ တော်ကြီး၌ တနှစ်တကြိမ် ပွဲတော်ပြုလုပ်သဖြင့် ပွဲတော်မှ ရသုံးငွေစာရင်းများကို ရှင်းတမ်းအနေဖြင့် ပုံနှိပ်ဝေငှသည်သာမက သတင်းစာများ၌လည်း ကြော်ငြာခဲ့သဖြင့် စကင်းဥပဒေ အပိုဒ် ၁၀ တွင်ပြဋ္ဌာန်းထားသည့်အတိုင်း ဂေါပကအဖွဲ့ဝင် လူကြီးများသည် တိကျစွာ မလိုက်နာခဲ့စေကာမူ တတ်အားသရွေ့ လိုက်နာခဲ့သည်ဟု ဆိုရမည်ဖြစ်သည်။

စကင်းဥပဒေ အပိုဒ် ၁၂ နှင့် ၁၄ တို့တွင် အလှူခံသေတ္တာကို သော့ခလောက် သုံးလုံးဖြင့် ခတ်ထားရမည်ဖြစ်ပြီး၊ သော့တချောင်းစီယူထားသည့် ဂေါပကအဖွဲ့ဝင် လူကြီး ၃ ဦးရွှေတွင် တလတကြိမ်နှင့်ရမည်ဟု ပြဋ္ဌာန်းထားရာ၊ ထိုပြဋ္ဌာန်းချက်ကို အောက်ရုံး၌ အမှုမစွဲဆိုမီ လိုက်နာခြင်းမပြုဘဲ၊ သော့ခလောက်တလုံးသာ ခတ်ထား ကြောင်းပေါ်ပေါက်သည်။ ထိုစကင်းဥပဒေ အပိုဒ်များ၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ အလှူငွေ များကို ဂေါပကလူကြီးတဦးဦးက အလွဲသုံးစားမပြုနိုင်အောင် ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်းဖြစ် လေသည်။ ယခုအမှုတွင် ဂေါပကအဖွဲ့ဝင် လူကြီးတဦးဦးသည် အလှူငွေများနှင့်

ပတ်သက်၍ ဖောက်လွှဲဖောက်ပြန်လုပ်သည်။ အလွဲသုံးစားမှု ပြုခဲ့သည်ဆိုသော စွပ်စွဲ
ချက်မရှိသဖြင့်၊ အလှူခံသေတ္တာကို သော့ခလောက်သုံးလုံး ခတ်ရမည့်အစား တလုံး
တည်း ခတ်မိရုံဖြင့် ဂေါပကအဖွဲ့ဝင်လူကြီးများသည် အလွန်ကြီးလေးသော ပြစ်မှုကို
ကျူးလွန်ခဲ့သည်ဟု ဆိုရန်ခဲယဉ်းလေသည်။ ဤအမှုကို စွဲဆိုပြီးနောက် အလှူခံ
သေတ္တာ၌ သော့ခလောက်သုံးလုံး ခတ်ထားပြီးဖြစ်သည်။

စကင်းဥပဒေအပိုဒ် ၁၅ အရ စေတီတော်၏ ဘဏ္ဍာငွေများကို ဂေါပကအဖွဲ့၏
ဥက္ကဋ္ဌ၊ ဒုဥက္ကဋ္ဌ၊ ငွေထိန်းနှင့် အတွင်းရေးမှူးတို့၏ အမည်များဖြင့် ဘဏ်တိုက်၌
အပ်ထားရမည်ဖြစ်သည်။ စေတီတော်ကြီး၏ ဘဏ္ဍာငွေများကို တရားစွဲဆိုသည့် အချိန်
အထိဘဏ်တိုက်၌အပ်နှံခဲ့ခြင်းမပြုခဲ့သည်ကိုဂေါပကအဖွဲ့ဝင်လူကြီးများကဝန်ခံသွား၏။
၎င်းတို့က ကျိုက္ကဆံစေတီတော်ကြီးမှာ မူလက တောဘုရားတဆူသာဖြစ်ပြီး၊ တနှစ်
တကြိမ် ပွဲတော်ကျင်းပသည့် အချိန်မှအပ ဝင်ငွေမရှိသဖြင့်၊ ဘဏ်တွင်အပ်နှံရန်
ဘဏ္ဍာတော်ငွေမရှိကြောင်း ပွဲတော်ကျင်းပ၍ရသော အလှူငွေများမှာလည်း စေတီ
တော်ကြီး၏ဝေယျာဝစ္စများ ဆောင်ရွက်ရာ၌အသုံးပြုလိုက်သဖြင့် လက်ကျန်မရှိသော
ကြောင့် ဘဏ်တိုက်တွင် မအပ်နှံခဲ့ရကြောင်း ရှင်းလင်းခဲ့ကြသည်။ ၁၉၅၉ ခုနှစ်၊
ဥက္ကလာပမြို့သစ်များကိုမတည်ဆောက်မီကဆိုလျှင် ကျိုက္ကဆံစေတီတော်ကြီးမှာ တော
ဘုရားတဆူသာဖြစ်၍၊ တနှစ်တကြိမ် ကျင်းပသည့် ဘုရားပွဲတော်အချိန်မှအပ၊ အခြား
အချိန်များ၌ ဝင်ငွေရှိရန် အကြောင်းမမြင်ပေ။ ပွဲတော်ကျင်းပ၍ရသော ငွေများ
မှာလည်း စေတီတော်ကြီး၏ ဝေယျာဝစ္စများဆောင်ရွက်ရာ၌ အသုံးပြုလိုက်သဖြင့်
လက်ကျန်ငွေပင်မကျန်ဆိုသော တင်ပြချက်သည် မဟုတ်မမှန်သော တင်ပြချက်ဖြစ်
သည်ဟု အယူခံတရားလိုတို့က အထောက်အထားတင်ပြနိုင်ခြင်း မရှိပေ။ ထို့ကြောင့်
အောက်ရုံး၌ ဤအမှုကိုမစွဲဆိုမီက စေတီတော်ကြီး၏ ဘဏ္ဍာတော်ငွေများကို ဘဏ်
တိုက်၌ အပ်နှံခဲ့ခြင်းမပြုသည်မှာ လုံလောက်သော အကြောင်းရှိသည်ဟု ဆိုရမည်
ဖြစ်သည်။

စကင်းဥပဒေအပိုဒ် ၁၇ တွင် ဂေါပကအဖွဲ့၏အတွင်းရေးမှူးနှင့် ငွေထိန်းတို့ထံမှ
ငွေ ၃၀၀ ကျပ်ထက်ပို၍ မထားရဘဲ၊ ၃၀၀ ကျပ်ထက်ပိုက ဘဏ်တိုက်သို့အပ်နှံထားရန်
ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ စေတီတော်ကြီး၏ ဘဏ္ဍာတော် ရသုံးစာရင်းစာအုပ်အမှတ် ၁ တွင်၊
ငွေ ၃၀၀ ကျပ်ထက်ပိုသည့် မှတ်သားချက်များကို အယူခံတရားလိုတို့၏ ပညာရှိ
ရွေးနေကြီးက ထောက်ပြကာ၊ ထိုငွေများကို ဘဏ်တိုက်တွင် ထည့်သွင်းခြင်းမပြုသဖြင့်
ဂေါပကအဖွဲ့ဝင်လူကြီးများကို စကင်းစည်းမျဉ်းကို ချိုးဖောက်ခဲ့ကြသည်ဟုပင် တင်ပြ
သွားသည်။ ထိုစာရင်းစာအုပ်တွင် ဖော်ပြထားသည့် ဘုရားပွဲတော်နှင့်ပတ်သက်၍
ရရှိသောအလှူငွေများကို စေတီတော်ကြီး၏ ဝေယျာဝစ္စအတွက် အသုံးပြုရာ၌ အကုန်

ပြန်၍ အသုံးချခဲ့ရသဖြင့် ထိုငွေများကို ဘဏ်တိုက်သို့သွင်းရန် အကြောင်းမပေါ်ပေါက်တော့ပေ။

ကျိုက္ကဆံစေတီတော်ကြီးအား၊ ရွှေသင်္ကန်းကပ်လှူရန် ကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ ဒေါ်စိန်ညွန့်က အလှူငွေ ၂ သောင်းကျပ်လှူဒါန်းခဲ့ရာ၊ ထိုငွေကိုလည်း ဘဏ်တိုက်၌ အပ်နှံခဲ့ခြင်းမရှိ၍ ဂေါပကအဖွဲ့ဝင်လူကြီးတို့သည် ဘုရားကြီး၏ စကင်းဥပဒေကို ချိုးဖောက်ရာ ရောက်သည်ဟု စွပ်စွဲလာသည်။ ထိုကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ ဒေါ်စိန်ညွန့် (ခံပြ-၃) ဦးဘိုးအင် (ခံပြ-၄) နှင့်ဆရာတော် ဦးအေသီ (ခံပြ-၁၅) တို့၏ထွက်ချက်အရ၊ ငွေ ၂ သောင်းကို ဂေါပကအဖွဲ့သို့ တိုက်ရိုက်လှူဒါန်းခြင်းမဟုတ်ဘဲ၊ ဒေါ်စိန်ညွန့်က ငွေ ၂ သောင်းကို မတည်ကာစေတီတော်ကြီးအား ရွှေသင်္ကန်းကပ်လှူရန်ဖြစ်ပြီး အလှူဒါယကာမက ၎င်း၏ကိုယ်စားလှယ် ဦးဘိုးအင်မှတစ်ဆင့် ကြီးကြပ်ကာ ရွှေဆိမ်းများ ဝယ်၍ ရွှေသင်္ကန်းကပ်လှူရန် ဖြစ်ကြောင်းပေါ်လွင်သည်။ ဂေါပကအဖွဲ့ အနေဖြင့် အလှူဒါယကာဒါယကာမတို့က ပေးအပ်သည့် ကုန်ကျစရိတ် စာရင်းများကို လက်ခံရန် သာဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်ရာ ဂေါပကအဖွဲ့အနေဖြင့် ရွှေသင်္ကန်းကပ်လှူသည့်ကိစ္စတွင် ဘဏ်တိုက်သို့ငွေများအပ်နှံရန်အကြောင်း မပေါ်ပေါက်နိုင်ပေ။

စေတီတော်ကြီး၏ ရသုံးစာရင်းများနှင့်ပတ်သက်၍၊ အစိုးရမှတ်ပုံတင်စာရင်းစစ်များဖြစ်ကြသည့် ကျော်ဇံဘဝင်း ကုမ္ပဏီမှ၊ စာရင်းစစ် ဦးအေးသွင် (လုံပြ-၁၅) ၏ စာရင်းစစ်ဆေးချက်တွင် ရငွေဖြတ်ပိုင်းများနှင့် သုံးငွေပြေစာများကို မတွေ့ရှိဟု ဖော်ပြထားသော်လည်း၊ ဂေါပကအဖွဲ့ဝင် လူကြီးများထံမှ ထိုစာရွက်စာတမ်းများကို တင်ပြရန် တောင်းဆိုခဲ့ခြင်းမရှိခဲ့သဖြင့်၊ ထိုကဲ့သို့ တင်ပြခဲ့ခြင်းနှင့်ပတ်သက်၍ ဂေါပကလူကြီးများအပေါ် ဆန့်ကျင်ဘက်ကောက်ယူခြင်း မပြုနိုင်ပေ။

အမှုတခုလုံးကိုမြဲ၍ကြည့်လျှင်၊ ဂေါပကအဖွဲ့ဝင် လူကြီးများအနေဖြင့် ဘဏ္ဍာတော် ရသုံးစာရင်းများကို သတင်းစာတွင် ၆ လတကြိမ် ကြော်ငြာရန်ပျက်ကွက်ခြင်း၊ အဖွဲ့ဝင် လူကြီးများ၏ လစဉ်အစည်းအဝေးကို လပြည့်နေ့တိုင်း ပြုလုပ်ရမည့်အစား အခြား အားလပ်သည့်ရက်များ၌ ပြုလုပ်ခြင်း၊ စာရင်းအင်းများ ပြုလုပ်ရာတွင် စနစ်မကျခြင်း စသည့် ချို့ယွင်းချက်များ ရှိနေသော်လည်း၊ ၎င်းတို့သည် စေတီတော်ကြီး၏ ဘဏ္ဍာတော်နှင့်ပတ်သက်၍သော်၎င်း၊ စေတီတော်ကြီး၏ ပစ္စည်းများနှင့် ပတ်သက်၍သော်၎င်း အလွဲသုံးစားပြုလုပ်ခြင်း၊ ဖောက်လွှဲဖောက်ပြန်ပြုလုပ်ခြင်း စသည့်မလျော်သော ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်ချက် လုံးဝမရှိပေ။ အယူခံတရားလိုတို့ကိုယ်တိုင်ကလည်း ယင်းသို့ အလွဲသုံးစားပြုကြောင်း၊ ဖောက်လွှဲဖောက်ပြန်လုပ်ကြောင်း၊ ထင်ရှားအောင်သာမက အထောက်အထား မပြနိုင်ပေ။ တပ်အပ်စွပ်စွဲခြင်းလည်း မပြုနိုင်ကြပေ။

ဘုရားပုထိုးစသည့် ဘာသာရေး အဆောက်အဦများအား ထိန်းသိမ်းစီမံရသည့် ဂေါပကအဖွဲ့ဝင် လူကြီးများမှာ အကြောင်းငွေအဖြစ် ဝင်ရောက်လုပ်ကိုင်ကြသူများ မဟုတ်ပေ။ သာသနာကြီး အခွန်ရှည်ရန် ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့်၊ နောင်တမလွန်ဘဝတွင် အကျိုးခံစားရန် ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့်၊ စေတနာ့ဝန်ထမ်း ဆောင်ရွက်ကြသူများသာ ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ၎င်းတို့သည် ၎င်းတို့ထိန်းသိမ်းရသည့် ဘုရားပုထိုးများ၏ ဝေယျာဝစ္စများ ဆောင်ရွက်ရာ၌၊ ချို့ယွင်းချက်များ ရှိပင်ရှိကြသော်လည်း၊ ထို ချို့ယွင်းချက်များသည် အလွဲသုံးစားမှု၊ ဖောက်လွှဲဖောက်ပြန်လုပ်မှု စသည့်တာဝန်နှင့် အလျဉ်း မလျော်ကန်သော ချို့ယွင်းချက်များ မဟုတ်လျှင် ၎င်းတို့အား ဂေါပက အဖွဲ့ဝင် လူကြီးများအဖြစ်မှ ရပ်စဲရန်သော်၎င်း၊ ထုတ်ပယ်ရန်သော်၎င်း မပြုလုပ်သင့် ချေ။ ဂေါပက အဖွဲ့ဝင်များအား ရပ်စဲသင့် မသင့်၊ ထုတ်ပယ်သင့် မသင့်ဆိုသော ကိစ္စကို စဉ်းစားရာတွင် ထိုဂေါပကအဖွဲ့ကို ဆက်လက် ထားရှိခြင်းအားဖြင့် ထိုဂေါပက အဖွဲ့ စီမံထိန်းသိမ်းရသည့် စေတီပုထိုးများတွင် ကောင်းကျိုးရှိမည်၊ မရှိမည် ဆိုခြင်းကို အဓိကထား၍ စဉ်းစားရမည်ဖြစ်သည်။ အကယ်၍ ဂေါပကအဖွဲ့ အနေဖြင့် မိမိတို့စီမံ အုပ်ချုပ်ရသည့်စေတီ ပုထိုးပိုင် အဏ္ဏာငွေ၊ သို့မဟုတ်အခြားပစ္စည်းများကိုအလွဲသုံးစား ပြုလျှင်သော်၎င်း၊ ဖောက်လွှဲဖောက်ပြန် ပြုလျှင်သော်၎င်း၊ ထိုဂေါပကအဖွဲ့ကို ဆက်လက် ထားရှိခြင်းဖြင့် အကျိုးယုတ်စေရန်သာ ရှိမည်ဖြစ်၍၊ ထုတ်ပယ်ရန်စေတီအပ အခြား အကြောင်း မရှိနိုင်ပေ။ ယင်းသို့ ဖောက်လွှဲဖောက်ပြန်မှု၊ အလွဲသုံးစားမှု မရှိပါမူ စီမံခန့်ခွဲရာ၌ အနည်းငယ် ချို့ယွင်းခဲ့သည်ဆိုသော အကြောင်းပြချက်ဖြင့် ဂေါပက အဖွဲ့အား ထုတ်ပယ်ရန်အကြောင်း လုံလောက်သည်ဟု မဆိုနိုင်ချေ။ အေး၊ ရာမန်ချောက်ဥရီ နှင့် အေး၊ ချောင်ဥရန် (၁) တို့စီရင်ထုံးကြည့်ပါ။

ယခုအမှုတွင် ကျိက္ကဆံ စေတီတော်ကြီး၏ လက်ရှိ ဂေါပက အဖွဲ့ဝင် လူကြီးများ သည် စေတီတော်ကြီး၏ ဘဏ္ဍာတော်ငွေကို၎င်း၊ ပစ္စည်းများကို၎င်း၊ အလွဲသုံးစား ပြုသည်၊ ဖောက်လွှဲဖောက်ပြန် ပြုလုပ်သည်ဆိုသော စွပ်စွဲချက်မရှိ၊ ထိုဂေါပက အဖွဲ့ဝင် လူကြီးများကို ဆက်လက် ထားရှိခြင်းအားဖြင့် စေတီတော်ကြီးတွင် ထိခိုက်နစ်နာ စရာ၊ အကျိုးယုတ်စရာ ရှိသည်ဆိုသော သက်သေအထောက်အထား စိုးစဉ်းမျှ မရှိ ချေ။ သို့ဖြစ်ရာ အယူခံ တရားခံတို့အား ကျိက္ကဆံ စေတီတော်ကြီး၏ ဂေါပကအဖွဲ့ဝင် လူကြီးများ၏ အဖြစ် ရပ်စဲရန်၊ ထုတ်ပယ်ရန် လုံလောက်သော အကြောင်းမရှိ ဆိုသော အောက်ရုံး၏ ကောက်ယူချက်မှာ မှန်ကန်သည်။ ထို့ကြောင့် အောက်ရုံး စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီတို့ကို အတည်ပြုပြီး ဤအယူခံမှုကို တရားစရိတ်နှင့်တကွပလပ် လိုက်သည်။

(၁) အေး၊ ဆိုင်၊ အာ(ရ်)၊ ၁၉၂၈၊ ကာလကတ္တား ၂၂၅။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်
ရာဇဝတ်အသေးအဖွဲ့လျှောက်လွှာ

တရားသူကြီး ဦးချစ်ရွှေတွင်

† ၁၉၆၆

ဦးထွန်းစိန် (လျှောက်ထားသူ)

နှင့်

ဇူလိုင်လ
၂၁ ရက်။

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (လျှောက်ထားခံရသူ) *

အောက်ရုံး၏ နေ့စဉ်မှတ်စာတမ်း မိုက်မဲစွာ ဟူသော စကားလုံးကို တရားခံရွှေနေကြီးနှင့် စပ်လျဉ်း
၍ သုံးနှုန်းထားခြင်း—ရွှေနေကြီးများသည် အမှုစစ်ဆေးရာ၌ အမှုမှန်ရရှိရန် ရုံးများတွင်
အကူအညီ ပေးနေသူများ ဖြစ်ခြင်း—အမိန့်တွင် မိုက်မဲစွာဟု ဖော်ပြထားခြင်းမှာ မသင့်
လျော်ခြင်း—ရုံး၏ သမာဓိရှိမှုနှင့် ယဉ်ကျေးမှုတို့ကို ထိခိုက်စရာ အကြောင်းရှိခြင်း—
မနှစ်မြို့ဘူးဟု ကောင်းသော စကားလုံးများကို တွေ့ရှိက ပယ်ဖျက်နိုင်သော အာဏာရှိခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ ရွှေနေကြီးများသည် အမှုစစ်ဆေးရာ၌ အမှုမှန်ရရှိရန် ရုံးများတွင် အကူ
အညီ ပေးနေသူများဖြစ်သည်ဟု ယူဆသည်။ တရားခံ၏ ရွှေနေကြီးက ရုံးသို့ အချက်အလက်များကို
တင်ပြရာ၌ စိတ်လိုက်မာန်ပါ တင်ပြချက်ကို ရုံးက အထင်မှားပြီး ၎င်း၏အမိန့်တွင် မိုက်မဲစွာဟု ဖော်
ပြထားခြင်းမှာ ရုံးအနေနှင့် မသင့်လျော်ဟု ယူဆသည်။ ထိုကဲ့သို့ မသင့်လျော်သော၊ ရုံးစကားနှင့်
မညီသည့် စကားလုံးဖြစ်သော မိုက်မဲစွာ ဟူသော စကားလုံးကို အောက်ရုံးအမိန့်တွင် မပယ်ဖျက်ဘဲ
ထားရှိပါက ရုံး၏ သမာဓိရှိမှု၊ သိက္ခာရှိမှုနှင့် ယဉ်ကျေးမှုတို့ကို ထိခိုက်စရာ အကြောင်းရှိသည်ဟု ယူဆ
သည်။ ဤရုံးတွင် ထိုကဲ့သို့ မနှစ်မြို့ဘူးဟု ကောင်းသော စကားလုံးများ တွေ့ရှိပါက ပယ်ဖျက်နိုင်သော
အာဏာရှိသည်။

ကာတာချမ်းစကာဒတ်(စ်) နှင့် အစိုးရ၊ ၃၉၊ ခရင်မင်နယ်လောဂျာနယ်၊ စာ ၁၉၃၈။

ဘဏ္ဍာခန့် နှင့် အစိုးရ၊ အေအိုင်၊ အာ(ရ်)၊ ၁၉၂၈၊ အလဟာဘတ်၊ စာ ၁၈၂ တို့ကို ရည်ညွှန်း
သည်။

လျှောက်ထားသူအတွက်။ ။ ဒေါက်တာ ဘမော်ကိုယ်စား ဦးစံသိန်း။

လျှောက်ထားခံရသူ အတွက်။ ။ အစိုးရ ရွှေနေကြီး ဦးနှစ်။

* ၁၉၆၅ ခုနှစ် ၊ ရာဇဝတ်အသေးအဖွဲ့ လျှောက်လွှာအမှတ် ၂၆ ၊

† ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၃၅ တွင် ချမှတ်သော ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၁၇ ရက်
နေ့စွဲပါ ၊ သံတွဲမြို့ ၊ ဗြိတိရာဇဝတ်တရားသူကြီး၏ အမိန့်တွင် ပါရှိသော မနှစ်မြို့ဘူးဟု အသုံးအနှုံးကို
ပယ်ဖျက်ပေးရန် လျှောက်ထားမှု ၊

တရားသူကြီး ဦးချစ်။ ။သံတွဲမြို့ မြို့မရာဇဝတ် တရားသူကြီး (အထူး)ရုံး၊ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၃၅၊ ဦးထွန်းရင်နှင့် ဦးနီဇူပါ ၄ အမှုတွင် ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၁၇ ရက်နေ့စွဲပါ အစဉ်မှတ်စာတမ်းတွင် အမိန့်တရပ် ချမှတ်လေသည်။ ထိုအမိန့်တွင် ဦးနီဇူသည် တရားလို ဦးထွန်းရင် စွဲဆိုသည့် ရာဇဝတ်ကြီးပုဒ်မ ၅၀၀ အရ ပြစ်မှုမြောက်ပါသည်ဟု ဝန်ခံသဖြင့် ၎င်းအားဒဏ်ငွေ ၂၅^၀ ပေးဆောင်စေ၊ ပျက်ကွက်က အလုပ်မဲ့ထောင်ဒဏ်တလ ကျခံစေရန်ဟူ၍ ပါရှိသည်။ ကျန်တရားခံ သုံးဦးတို့အပေါ် ရာဇဝတ်ကြီးပုဒ်မ ၅၀၀ အရ၊ စွဲချက်တင်ပြီး ၎င်းတို့ကအပြစ်မရှိကြောင်း ထုချေကြသဖြင့် ၎င်းတို့အပေါ် ဆက်လက်အမှုစစ်ဆေးရန် ဟူ၍လည်း ပါရှိသည်။

ထိုအမိန့်တွင်၊ “ကျန်တရားခံများသည် အပြစ်မရှိကြောင်း ခုခံသည့်အပြင်၊ ၎င်းတို့ ဝတ်လုံ ဦးထွန်းစိန်က တရားလိုပြသက်သေ အားလုံးကိုလည်း ပြန်လည်စစ်ဆေးလိုသည့်အပြင်၊ ရုံးပြောင်းရန်ကိုလည်း လျှောက်လဲမည်ဟု မိုက်မဲစွာ တင်ပြသည်။” ဟု ပါရှိသည်။

ဤအမှုတွင် တရားခံများဘက်မှ လွှတ်တော်ရှေ့နေကြီး ဦးထွန်းစိန် လိုက်ပါဆောင်ရွက်၍ တရားခံများအတွက် အပတ်တကုတ် ကြိုးစားပြီးလျှင် ဆောင်ရွက်နေသော ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်သည်။ ရှေ့နေကြီးများသည် အမှုစစ်ဆေးရာ၌ အမှုအမှန်ရရန် ရုံးများတွင် အကူအညီပေးနေသူများ ဖြစ်သည်ဟု ယူဆသည်။ ရှေ့နေကြီး ဦးထွန်းစိန်က ရုံးသို့ အချက်အလက်များကို တင်ပြရာ၌ စိတ်လိုက်မာန်ပါ တင်ပြချက်ကို ရုံးက အထင်မှားပြီး ၎င်း၏အမိန့်တွင် မိုက်မဲစွာဟု ဖော်ပြထားခြင်းမှာ ရုံးအနေနှင့် မသင့်လျော်ဟု ယူဆသည်။ ထိုကဲ့သို့ မသင့်လျော်သော ရုံးစကားနှင့် မညီသည့် စကားလုံး ဖြစ်သော မိုက်မဲစွာဟူသော စကားလုံးကို အောက်ရုံးအမိန့်တွင် မယ်ယျက်ဘဲထားရှိပါက၊ ရုံး၏သမာဓိရှိမှု၊ သိက္ခာရှိမှုနှင့် ယဉ်ကျေးမှုတို့ကို ထိခိုက်စရာအကြောင်း ရှိသည်ဟုယူဆသည်။ ဤရုံးတွင် ထိုကဲ့သို့ မနှစ်မြို့ဘွယ်ရာကောင်းသော စကားလုံးများ တွေ့ရှိက ပယ်ဖျက်နိုင်သော အာဏာရှိသည်။ ကာတာချမ်း စကားဒတ် (၆) နှင့် အစိုးရအမှု (၁) တွင် အောက်ပါအတိုင်း အဆုံးအဖြတ်ပေးထားသည်။

“It is a serious matter for the High Court to expunge remarks from a Magistrate's judgment or order. It will interfere to expunge remarks which are libellous and irrelevant.”

၁၉၆၆

ဦးထွန်းစိန်
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ

၎င်းပြင်၊ ဘဦးခန့်နှင့် အစိုးရအမှု (၂)တွင်—

“Though the High Court will not entertain any and every application for formally expunging remarks in a judgment made by some person, whether an accused or not an accused, who feels himself aggrieved by remarks made in a judgment, still there are cases in which such action is called for and in such cases the High Court is competent to do so and will do so.”

ဟု အဆုံးအဖြတ်ပေးထားသည်။

ဤအမှုတွင် အောက်ရုံးကအမိန့်တွင် ရှေ့နေကြီး ဦးထွန်းစိန် အား မိုက်မဲစွာ ဟူသော စွပ်စွဲချက်သည် အလွန်မှ မနှစ်မြို့ဘွယ် စကားလုံး ဖြစ်နေသဖြင့် ထိုမနှစ်မြို့ ဘွယ်ဖြစ်သည့် မိုက်မဲစွာဟူသော စကားလုံးကို ဆိုခဲ့ပြီးသော ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၁၇ ရက်နေ့စွဲပါ အစဉ်မှတ်စာတမ်း အမိန့်မှ ပယ်ဖျက်လိုက်သည်။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှု

တရားသူကြီးချုပ် ဒေါက်တာမောင်မောင်၊ တရားသူကြီး ဦးထွန်းတင်နှင့် တရားသူကြီး ဦးချစ်
တို့ရွှေတောင်

ဦးဖေတင် (ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားသူ)

နှင့်

ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ (ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားခံရသူ)*

† ၁၉၆၆

ဩဂုတ်လ ၂၀
ရက် ။

ရာဇဝတ်ကြီးပုဒ်မ ၄၀၉ အရ တရားစွဲဆိုခြင်း—မြို့နယ် သမဝါယမ အရာရှိက ငွေစုစုချေး
သမဝါယမအသင်းစာရင်းရှင်းဖျက်သိမ်းရာတွင် စာရင်းရှင်းအရာရှိအဖြစ် ဆောင်ရွက်ခြင်း—
စာရင်းရှင်း အရာရှိ၏ ဆောင်ရွက်ရန်ကိစ္စများ—စာရင်းရှင်း အရာရှိသည် အလွဲသုံးစား
ပြုခြင်းခံရသည် ဆိုသော အသင်း၏ငွေများနှင့် ပတ်သက်၍ ၎င်းကိုယ်တိုင် ထိခိုက်နစ်နာသ
ဟုတ် မဟုတ်—ကိုယ်တိုင်နစ်နာသူ မဟုတ်သော်လည်း ၎င်းသည် ကိုယ်တိုင်ထိခိုက် နစ်နာသ
အသင်းသားများကိုယ်စား စွဲဆို သွားရောက်၍ တရားစွဲဆိုခဲ့ခြင်း ဖြစ် မဖြစ်—စာရင်းရှင်း
အရာရှိက တိုင်တန်းစွဲဆိုလှစ်သော အမှုသည် အထွေထွေ လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် အမိန့်တွင်
လုံးဝ အကျုံးဝင်သည်ဟုဆိုနိုင် မဆိုနိုင်။

ဆိုကြတော့ချက်။ ။သမဝါယမ အက်ဥပဒေအရ သမဝါယမအသင်းကိုဖျက်သိမ်းလျှင်စာရင်းရှင်း
အရာရှိက ဤအသင်း၏ပစ္စည်းများကို ထိန်းသိမ်းဆုတ်ချုပ်ရသည်။ အသင်း၏ကိုယ်စား ဆောင်ရွက်
ရန် ကိစ္စတို့ကို ဆောင်ရွက်ရသည်။ ကြေးမြီရန်ရှိသည်တို့အတွက်လည်း အသင်းကိုယ်စား မိမိက
နာမည်ခံ၍ တရားစွဲဆိုခြင်း ဆောင်ရွက်ခြင်းတို့ကိုပြုရသည်။ စာရင်းရှင်းလင်း ဖျက်သိမ်းပြီးသော
အခါ ပစ္စည်းများ၊ ငွေများ၊ ကျန်ရှိနေသေးလျှင် အသင်းသားများ၏ ဝေစုရပိုင်ခွင့်အလိုက်ခွဲဝေ၍
ပေးရသည်။ စာရင်းရှင်းလင်း ဖျက်သိမ်းနေစဉ်အတွင်း အသင်းသားများ၏ လုပ်ပိုင်ခွင့်တို့သည်
စာရင်းရှင်းအရာရှိ၌သာတည်သည်။ ထို့ကြောင့် တရားမကြောင်း ရာဇဝတ်ကြောင်းဖြင့် အသင်း
ကိုယ်စား တရားစွဲဆိုရန်လိုလျှင် စာရင်းရှင်းအရာရှိကသာ ဆောင်ရွက်ရန်ဖြစ်သည်။ထိခိုက်နစ်နာ၍
မကျေနပ်ကြသောအသင်းသားများက စွဲဆိုတော့မည် မဟုတ်ပေ။ ၎င်းတို့၏ကိုယ်စား စာရင်းရှင်း
အရာရှိက လိုအပ်သလိုဆောင်ရွက်လိမ့်မည်ဟု အသင်းသားများက မှတ်ယူကြမည်သာဖြစ်သည်။
စာရင်းရှင်းအရာရှိ ဦးအုန်းသည် အလွဲသုံးစား ပြုခြင်းခံရသည်ဆိုသော အသင်း၏ငွေများနှင့်

* ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၂၅၃ (၁)။
† ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၇၇ တွင် ချမှတ်သော ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၁၇
ရက်နေ့စွဲပါ သရက်မြို့၊ စက်ရှင်တရားသူကြီး၏အမိန့်ကို ပြန်၍ဆင်ခြင်မှု။

၁၉၆၆

ဦးဖေတင်

နှင့်

ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

ပတ်သက်၍ ၎င်းကိုယ်တိုင်ထိခိုက်နစ်နာသူ မဟုတ်ဟု ဆိုနိုင်သည်။ သို့ရာတွင် ထိုငွေများဆုံးရှုံး
နစ်နာရသည့်အတွက် တရားမကြောင်းဖြင့် ဖြစ်စေ၊ ရာဇဝတ်ကြောင်းဖြင့် ဖြစ်စေ အရေးယူစွဲဆို
ရန်မှာ ဦးအုန်း၏ တာဝန်သာဖြစ်သည်။ အသင်းသားများ၏ကိုယ်စား ထိုသို့ဆိုနိုင်သည့်ပုဂ္ဂိုလ်မှာ
လည်း ဦးအုန်းသာလျှင်ဖြစ်သည်။ ထိုသို့ဦးအုန်းသည် ကိုယ်တိုင်ထိခိုက်နစ်နာသူ မဟုတ်ဟုယူဆစေ
ဦး ၎င်းသည် ကိုယ်တိုင်ထိခိုက်နစ်နာသူ အသင်းသားများကိုယ်စား ရုံးသို့ သွားရောက်၍ တရားစွဲဆို
ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်ဟုယူဆရပေမည်။

သမဝါယမ အရာရှိဦးအုန်းသည် အသင်း၏ စာရင်းရှင်းအရာရှိအဖြစ် အသင်းသားများကို
ကိုယ်စားပြုသည်။ ၎င်းတို့၏အကျိုးကိုထိခိုက်နစ်နာမှုကို ၎င်းတို့ကိုယ်စားသွားရောက်တိုင်တန်းခြင်း
ဖြစ်သည်ဟုယူဆရမည်။ ထို့ကြောင့် စာရင်းရှင်းအရာရှိက တိုင်တန်းဖွင့်လှစ်ခဲ့သော အမှုသည်
အထွေထွေလွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် အမိန့်တွင် လုံးဝအကျုံးဝင်သည်ဟု မဆိုနိုင်။

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ နှင့် မောင်ခွေး၊ ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ် စောဒကမှုအမှတ် ၁၄။
ဦးစန္ဒာသီရိ နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ၊ ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ အထူးရာဇဝတ်အယူခံမှုအမှတ် ၃။
မောင်မြဟန်-ပါ ၂ နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ၊ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်အယူခံမှုအမှတ် ၂။
ဒေါက်တာပြည်စိုး နှင့် ဒေါ်တင်တင်၊ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၁၅၁ (ခ)ရည်
ညွှန်းသည်။

ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားသူအတွက်။ ။ဦးထွန်းရှိန်။

ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားခံရသူအတွက်။ ။လက်ထောက် နိုင်ငံတော် ရွှေနေချုပ်
ဦးဘကျော်။

တရားသူကြီးချုပ် ဒေါက်တာ ဦးမောင်မောင်။ ။လျှောက်ထားသူ ဦးဖေတင်
သည်၊ မြို့နယ် သမဝါယမအရာရှိတဦး ဖြစ်ခဲ့သည်။ သရက်ခရိုင် ရဲအဖွဲ့ ငွေစုငွေချေး
သမဝါယမအသင်း စာရင်းရှင်း ဖျက်သိမ်းရာတွင်၊ စာရင်းရှင်းအရာရှိအဖြစ် ဆောင်
ရွက်ခဲ့သော ဦးဖေတင်သည်၊ အသင်း၏ ငွေများကို မိမိ၏အကျိုးအတွက် အလွဲသုံးစား
ပြုလုပ်သည်ဟု ၎င်း၏ရာထူးနှင့် တာဝန်များကို ဆက်ခံရသူ မြို့နယ် သမဝါယမအရာရှိ
ဦးအုန်းက တိုင်တန်းခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် ဦးဖေတင်အပေါ် သရက်မြို့ နယ်ပိုင်
ရာဇဝတ်တရားသူကြီးရုံး၌၊ ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၄၀၉ ဖြင့် တရားစွဲဆိုထားသည်။

ဦးဖေတင်က အမှုသည် လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် အမိန့်တွင် လုံးဝအကျုံးဝင်နေပါ
သည်။ထို့ကြောင့်အမှုကိုပိတ်ပေးသင့်ပါသည်ဟု လျှောက်ထားခဲ့ရာ၊ ပညာရှိ နယ်ပိုင်
ရာဇဝတ်တရားသူကြီးက လျှောက်ထားချက်ကို လက်မခံခဲ့ပေ။ စက်ရှင်ရုံးသို့ ဦးဖေတင်
က ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှုဖြင့် တက်ရောက်ခဲ့သော်လည်း၊ အောင်မြင်ခြင်း မရှိခဲ့ချေ။
ထို့ကြောင့်ဤရုံးသို့ နောက်တဆင့် ဦးဖေတင်က လျှောက်ခြင်းဖြစ်သည်။

ဦးဖေတင်က စက်ရှင်ရုံး၌ တင်ပြသော အချက်တို့မှာ အလွဲသုံးစားပြုလုပ်သည်ဟု စွပ်စွဲသောငွေများသည် စာရင်းရှင်းလင်း နေဆဲ သမဝါယမအသင်း၏ ငွေများ ဖြစ်သဖြင့် အစိုးရငွေများ ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် အမှုသည်အထွေထွေ လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် အမိန့်တွင် လုံးဝအာဏာရှုံးဝင်ပါသည်။ ထိုကဲ့သို့ တိုင်တန်းသူမြို့နယ် သမဝါယမအရာရှိ ဦးအုန်းသည် ကိုယ်တိုင်ထိခိုက်နစ်နာသူ မဟုတ်ပါ။ ထို့ကြောင့်လည်း အမှုသည် အထွေထွေ လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်အမိန့်တွင် အာဏာရှုံးဝင် ပါသည်ဟူ၍ ဖြစ်ခဲ့သည်။ သမဝါယမအသင်း၏ ငွေများသည် အစိုးရဘဏ္ဍာတော်ငွေများ မဟုတ်။ အသင်းပိုင်ဖြစ်၍ ပုဂ္ဂလိက ပစ္စည်းဖြစ်သည်ဟု လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် အမိန့်ကို အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုရန် ဖွဲ့စည်းခဲ့သော ကော်မီတီက သတ်မှတ်ပြီးဖြစ်ကြောင်း ပညာရှိစက်ရှင် တရားသူကြီးက ညွှန်ပြခဲ့သည်။ စာရင်းရှင်းအရာရှိသည်လည်း အထွေထွေ လွတ်ငြိမ်း ချမ်းသာခွင့်အမိန့်သဘောအရ နစ်နာသူဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ထိုအရာရှိက တိုင်တန်းခြင်းသည် ကိုယ်တိုင် ထိခိုက်နစ်နာသူက တိုင်တန်းခြင်းဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူရမည်ဟူ၍လည်း ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။

ဤရုံးသို့ လျှောက်ရာ၌ ဦးဖေတင်က စက်ရှင်ရုံးတွင် တင်ပြခဲ့သော အချက် နှစ်ရပ်အနက် စာရင်းရှင်းအရာရှိသည် ကိုယ်တိုင်ထိခိုက်နစ်နာသူ မဟုတ်ပါဟူသော အချက်ကိုသာ အဓိကအားကိုးတော့သည်။ ထိုပြဿနာနှင့် ပတ်သက်၍ ဤရုံးက အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုခြင်း မပြုရသေး။ ပြဿနာသည်လည်း အများနှင့်သက်ဆိုင်၍ အရေးကြီးသော ပြဿနာဖြစ်သည်ဟု ပြင်ဆင်မှုကို စတင်ကြားနာရသော ပညာရှိ တရားသူကြီး ဦးချစ်က တွေ့ရှိကာ အမှုကို ခုံရုံးဖွဲ့စည်း၍ ကြားနာစစ်ဆေးသင့်သည်ဟု ထောက်ခံခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ဤခုံရုံးကို ဖွဲ့စည်း၍ ပညာရှိ လက်ထောက်နိုင်ငံတော် ရှေ့နေချုပ်ကို ရုံး၏သဟာယအဖြစ် လိုက်ပါဆောင်ရွက်ရန်ကို မေတ္တာရပ်ခံ ခဲ့လေသည်။

လျှောက်ထားသူ၏ ပညာရှိရှေ့နေကြီး ဦးထွန်းရှိန်က သမဝါယမအသင်း၏ ငွေများ၊ ပစ္စည်းများသည် စာရင်းရှင်းအရာရှိ၌ တည်ပါသည်။ ထိုအရာရှိသည် သမဝါယမ အက်ဥပဒေအရခန့်ထားရသော ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်သည်ပြင် အစိုးရအရာရှိ တစ်ဦးလည်း ဖြစ်ပါသည်။ ၎င်းသည် အက်ဥပဒေက အပ်နှင်းသော တာဝန်ဝတ္တရားများကို ထမ်းဆောင် ရခြင်းသာ ဖြစ်ပါသည်။ အသင်း၏ ငွေများပျောက်ဆုံး လျော့နည်းခြင်း ရှိလျှင် ၎င်းကိုယ်တိုင် ထိခိုက်နစ်နာသည်ဟု မဆိုနိုင်ပါ။ အထွေထွေလွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် အမိန့်က ကိုယ်တိုင် ထိခိုက် နစ်နာသူများက တိုင်တန်းသော အမှုများတွင်သာလုံးဝ လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် အမိန့်ကို မပေးဘဲ လျော့ပေါ့သော ပြစ်ဒဏ်ကို

ဦးဖေထင်
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
ပြန်မာနိုင်ငံ။

ပေးရန် ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ အထွေထွေ လွတ်ငြိမ်း ချမ်းသာခွင့် အမိန့်ကို တိကျစွာ အဓိပ္ပါယ် ကောက်ယူရပါသည်။ ဥပဒေကဲ့သို့ အာဏာတည်သော အမိန့် ဖြစ်၍ တရားရုံးများက အမိန့်၏အနှစ်သာရကို ဖြစ်ထွန်း အောင်မြင်စေအောင် အဓိပ္ပါယ် ကောက်ယူရမည် ဖြစ်ပါသည်ဟု လျှောက်လဲသည်။ သမဝါယမအသင်း စာရင်းရှင်း အရာရှိသည်လည်း၊ အထွေထွေ လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် အမိန့်အရ ကိုယ် တိုင် ထိခိုက်နစ်နာသူ ဖြစ်သည်ဟု အဓိပ္ပါယ်ကောက်ယူလျှင် အထွေထွေ လွတ်ငြိမ်း ချမ်းသာခွင့် အမိန့်ကို ရည်ရွယ်ချက် စေတနာနှင့် ဆန့်ကျင်၍ ချဲ့ထွင်ရာ ရောက်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် အမှုကို တိုင်တန်းသူ သမဝါယမစာရင်းရှင်း အရာရှိ ဦးအုန်းသည်၊ အထွေ ထွေ လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် အမိန့်သဘောအရ၊ ကိုယ်တိုင် ထိခိုက်နစ်နာသူ မဟုတ်ဟု ကောက်ယူသင့်ပါသည်။ ထိုသို့ ကောက်ယူပြီးလျှင်၊ လျှောက်ထားသူ ဦးဖေထင် အပေါ် အမှုပိတ်ရမည်ဖြစ်ကြောင်း ဤရုံးက ဆုံးဖြတ်သင့်ပါသည်ဟု ဦးထွန်းရှိန်က လျှောက်လဲသည်။

လက်ထောက် နိုင်ငံတော် ရွှေနေချုပ် ဦးဘကျော်က၊ စာရင်းရှင်းအရာရှိ ဦးအုန်း သည်၊ ၎င်းကိုယ်တိုင် ထိခိုက်နစ်နာသူ မဟုတ်ဟု ဆိုလျှင်လည်း ဆိုနိုင်ကြောင်း။ သို့ရာတွင် ဥပဒေက အပ်နှင်းသော တာဝန်အရ၊ အသင်း၏ပစ္စည်းများကို အုပ်ထိန်းရ သူ ဖြစ်ရာ၊ တာဝန်အရ၊ သို့မဟုတ် ဥပဒေသဘောအရ၊ ထိခိုက်နစ်နာသူ ဖြစ်သည်ဟု အဓိပ္ပါယ် ကောက်ယူလျှင်လည်း ဖြစ်နိုင်ကြောင်း။ ဤပြဿနာမျိုး မပေါ်ပေါက်ဘူး သေးသဖြင့် ပြဿနာကိုဖြေရှင်း၍ စီရင်ထုံး ပြုသင့်ကြောင်းဖြင့် လျှောက်လဲသည်။

သမဝါယမ အက်ဥပဒေအရ၊ သမဝါယမ အသင်းကို ဖျက်သိမ်းလျှင် စာရင်းရှင်း အရာရှိက၊ ဤအသင်း၏ ပစ္စည်းများကို ထိန်းသိမ်းအုပ်ချုပ်ရသည်။ အသင်း၏ ကိုယ်စား ဆောင်ရွက်ရန် ကိစ္စအို့ကို ဆောင်ရွက်ရသည်။ ကြေးမြီရန်ရှိသည်တို့ အတွက်လည်း၊ အသင်းကိုယ်စား မိမိကနာမည်ခံ၍ တရားစွဲဆိုခြင်း၊ ဆောင်ရွက်ခြင်း တို့ကို ပြုရသည်။ စာရင်းရှင်းလင်း ဖျက်သိမ်းပြီးသောအခါ၊ ပစ္စည်းများ၊ ငွေများ ကျန်ရှိနေသေးလျှင် အသင်းသားများ၏ ဝေစုရပိုင်ခွင့် အလိုက် ခွဲဝေ၍ပေးရသည်။ စာရင်း ရှင်းလင်း ဖျက်သိမ်းနေစဉ်အတွင်း၊ အသင်းသားများ၏ လုပ်ပိုင်ခွင့် တို့သည် စာရင်းရှင်းအရာရှိ၌သာ တည်သည်။ ထို့ကြောင့်၊ တရားမကြောင်း၊ ရာဇဝတ်ကြောင်းဖြင့် အသင်းကိုယ်စား တရားစွဲဆိုရန်လိုလျှင် စာရင်းရှင်း အရာရှိကသာ ဆောင်ရွက်ရန် ဖြစ်သည်။ ထိခိုက်နစ်နာ၍ မကျေနပ်ကြသော အသင်းသားများက စွဲဆိုတော့မည် မဟုတ်ပေ။ ၎င်းတို့၏ ကိုယ်စား စာရင်းရှင်း အရာရှိက လိုအပ်သလို ဆောင်ရွက် လိမ့်မည်ဟု အသင်းသားများက မှတ်ယူကြမည်သာ ဖြစ်သည်။

စာရင်းရှင်းအရာရှိ ဦးအုန်းသည် အလွဲသုံးစားပြုခြင်းခံရသည်ဆိုသော အသင်း၏
ငွေများနှင့်ပတ်သက်၍ ၎င်းကိုယ်တိုင် ထိခိုက်နှစ်နာသူ မဟုတ်ဟု ဆိုနိုင်သည်။ သို့ရာတွင်
ထိုငွေများ ဆုံးရှုံးနှစ်နာရသည့်အတွက် တရားမကြောင်းဖြင့် ဖြစ်စေ၊ ရာဇဝတ်ကြောင်းဖြင့်
ဖြစ်စေ၊ အရေးယူစွဲဆိုရန်မှာ ဦးအုန်း၏ တာဝန်သာဖြစ်သည်။ အသင်းသားများ၏ ကိုယ်စား
ထိုသို့စွဲဆိုနိုင်သည့် ပုဂ္ဂိုလ်မှာလည်း ဦးအုန်းသာလျှင်ဖြစ်သည်။ ထိုသို့ ဦးအုန်းသည်
ကိုယ်တိုင်ထိခိုက်နှစ်နာသူမဟုတ်ဟု ကျွန်ုပ်တို့ ယူဆစေပြီး ၎င်းသည် ကိုယ်တိုင်ထိခိုက်
နှစ်နာသူ အသင်းသားများကိုယ်စား ရှ်သို့ သွားရောက်၍ တရားစွဲဆိုခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်ဟု
ယူဆရပေမည်။

အထွေထွေ လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်အမိန့်ကို ဤရုံးနှင့်အထူး ရာဇဝတ်အယူခံအဖွဲ့
တို့က အကြိမ်ကြိမ် အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုခဲ့ကြသည်။ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံနှင့်
မောင်ခွေး (၁)တွင် စုံညီခုံရုံးဖွဲ့၍ ဤရုံးက ကိုယ်တိုင် ထိခိုက်နှစ်နာသူများသည်
မည်သည့်ပုဂ္ဂိုလ် များဖြစ်သည်ကို အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုခဲ့သည်။ ထို့ပြင် ကိုယ်တိုင် ထိခိုက်နှစ်နာ
သူတစ်ဦးအတွက် အခြားသူတစ်ဦးက တိုင်ကြားလျှင်လည်း ထိုထိခိုက်နှစ်နာသူကပင်
တိုင်ကြားခြင်းမည်သည်ဟု ယူဆရမည်ဖြစ်ကြောင်းကို ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။

ဦးစွာသိရှိနှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ(၂)တွင်လည်း နှစ်နာသူ၏ စေခိုင်းချက်အရ
အခြားသူတစ်ဦးက တိုင်ကြားလျှင် နှစ်နာသူကပင် တိုင်ကြားခြင်းမည်သည်ဟု ယူဆရ
မည့်ထုံးကို ထပ်မံလက်ခံအတည်ပြုခဲ့သည်။ အထူးရာဇဝတ်ရုံး အယူခံအဖွဲ့က
မောင်မြဟန် ပါ(၂)နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ(၃)တွင် ကိုယ်တိုင် ထိခိုက်
နှစ်နာသူဆိုသည့် စကားရပ် ကို ပိုမိုတိကျစွာ အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုခဲ့ပြီးနောက် နှစ်နာသူ၏
ကိုယ်စား အခြားသူ တစ်ဦးဦး က တိုင်းကြားလျှင်လည်း ကိုယ်တိုင်နှစ်နာသူကပင်
တိုင်ကြားခြင်းဖြစ်သည်ဟု ယူဆရ မည်ဖြစ်ကြောင်း ဆုံးဖြတ်ထားသည်။ ဤရုံးက
ဒေါက်တာပြည်စိုးနှင့် ဒေါ်တင်တင်(၄)တွင်အထူးရာဇဝတ်အယူခံအဖွဲ့၏
အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်ကို စီရင်ထုံးပြုခဲ့သည်။ နှစ်နာသူကိုယ်စား တိုင်ကြားခြင်းဖြစ်လျှင်၊
နှစ်နာသူက တိုင်ကြားသကဲ့သို့ မှတ်ယူရမည်ဟူ၍လည်း ထပ်မံ ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။

အထက်ပါ အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်အရ သမဝါယမအရာရှိ ဦးအုန်းသည် အသင်း၏
စာရင်းရှင်း အရာရှိအဖြစ်၊ အသင်းသားများကို ကိုယ်စားပြုသည့် ၎င်းတို့၏ အကျိုး
ထိခိုက် နှစ်နာမှုကို ၎င်းတို့ကိုယ်စား သွားရောက် တိုင်တန်းခြင်းဖြစ်သည်ဟု ယူဆ

(၁) ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်စောဒကမူအမှတ် ၁၄၊
(၂) ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ အထူးရာဇဝတ် အယူခံမူအမှတ် ၃၊
(၃) ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်အယူခံမူအမှတ် ၂၊
(၄) ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၁၅၁ (ခ)။

ရမည်။ ထို့ကြောင့် စာရင်းရှင်း အရာရှိက တိုင်တန်း ဖွင့်လှစ်ခဲ့သော အမှုသည် အထွေထွေလွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် အမိန့်တွင် လုံးဝအကျုံးဝင်သည်ဟု မဆိုနိုင်။ စက်ရှင်တရားသူကြီးက အမှုကို ပိတ်ရန်မဟုတ်။ ဆက်လက်စစ်ဆေးစီရင်ရမည် ဟုဆုံးဖြတ်ထား ခြင်းသည် မှန်ကန်သည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့ ယူဆသည်။ ထို့ကြောင့် ပြင်ဆင်မှုကို ပလပ်လိုက်သကဲ့သို့။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

ရာဇဝတ်စောဒကမူ

တရားသူကြီးချုပ် ဒေါက်တာ မောင်မောင်၊ တရားသူကြီး ဦးချစ် နှင့် တရားသူကြီး ဦးစိန်သင်း တို့ရွှေတွင်

ဦးဘမောင် (လျှောက်ထားသူ)

နှင့်

၁။ မောင်စိန်ရာ၊ ၂။ မတင်လှ (လျှောက်ထားခံရသူများ) *

† ၁၉၆၆

ဇူလိုင်လ

၁ ရက်။

တရားသေလွှတ်မိန့်—အစိုးရက အယူခံမဝင်—နစ်နာသည်ဆိုသော ပုဂ္ဂိုလ်တဦးကပြင်ဆင်မှုနှင့် လွှတ်ခြင်း—တရားရုံးချုပ်၏ ပြင်ဆင်မှုအာဏာသည် အရေးကြီး၍ များစွာအသုံးဝင်သော အာဏာတရပ်ဖြစ်ခြင်း—မှန်ကန်စွာ သုံးခြင်းဖြင့် တရားစီရင်ရေးကို ညှိနှိုင်းညွှန်ပြပေးနိုင်ခြင်း—အထိန်းအကွပ်မရှိဘဲ ပြင်ဆင်မှုအာဏာကို သုံးစွဲခြင်း—အယူခံဝင်သော အမှုများ အဆင့်ဆင့် အယူခံမဝင်ဘဲ ပြင်ဆင်မှုဖြင့်ရုံးသို့ လာရောက်လျှောက်ထားကြဘူးဟုဆိုခြင်း—တရားဥပဒေဖြင့် အယူခံဝင်ရန် သတ်မှတ်ထားသော ရုံးအဆင့်ဆင့် အလဟဿဖြစ်သူဟု ချီခြင်း—ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၄၁၇ အရ အစိုးရကအယူခံဝင်ရန် သင့်လျော်သော တရားသေလွှတ်မိန့်—နစ်နာသည်ဆိုသော ပုဂ္ဂိုလ်တဦးက လျှောက်ထားရုံမျှနှင့် လွယ်လွယ်လက်ခံ၍ စဉ်းစားပေးရန်ဟုတ် မဟုတ်—လိုအပ်သောအခါ၌ ပြင်ဆင်မှုကို အယူခံအမှုအဖြစ်လက်ခံကြားနာခြင်း—ပြင်ဆင်မှုကိုထောက်ခံ တင်သွင်းသူမှာ ခရိုင်ရာဇဝတ်တရားသူကြီးဖြစ်ခြင်း—နယ်များ၌ ရာဇဝတ်တရားစီရင်ရေးကို ခရိုင် ရာဇဝတ်တရားသူကြီး၊ ခရိုင်စက်ရှင်တရားသူကြီးတို့က အုပ်ချုပ် ကွပ်ကဲကြရခြင်း—ပြင်ဆင်ရန်လိုအပ်သောအခါ အမှုတို့ကိုတရားရုံးချုပ်သို့ တင်ပို့ကြရခြင်း—ဥပဒေကပြင်ဆင်မှု တင်သွင်းခြင်းဖြင့် ပတ်သက်သောစည်းကမ်းများကို ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်း—နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်သည် ပြင်ဆင်မှုများကိုဆောင်ရွက်စွာစစ်ဆေးကြားနာ ဆုံးဖြတ်လျက်ရှိခြင်း—ဥပဒေက သတ်မှတ်ထားသည့် နည်းလမ်းအတိုင်းပြင်ဆင်မှုကို ဖွင့်လှစ်တင်သွင်းခြင်း—တရားစီရင်ရေး အုပ်ချုပ်ကွပ်ကဲမှုကို အထောက်အကူ ပြုစေသည်—အောက်ရုံးတရုံးက တရားသေလွှတ်ရန် ချမှတ်ထားသောအမိန့်—သာမန်အားဖြင့် ဆိုလျှင် အစိုးရကသာ အယူခံဝင်ရန်ဖြစ်ခြင်း—လုံလောက်သောအကြောင်းကြောင့် အယူခံဝင်ရန်နှောင့်နှေး ကြန့်ကြာရခြင်း—နစ်နာသူက စည်းကမ်းနှင့် အညီခရိုင်စက်ရှင်တရားရုံးသို့

* ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်စောဒကမူအမှတ် ၁။

† ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၆၀ (ခ)တွင်ချမှတ်သော ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊မတ်လ ၂၁ ရက်နေ့စွဲပါ မန္တလေးမြို့ တရားရုံးချုပ် တရားသူကြီး ဦးစိန်သင်း၏ အမိန့်ကိုပြန်၍ဆင်ခြင်မှု။

သော်၎င်း၊ ခရိုင်ရာဇဝတ်တရားသူကြီးရုံးသို့သော်၎င်း သွားရောက်၍ ပြင်ဆင်မှု ဖွင့်လှစ်ရန် လိုအပ်ခြင်း—တရားရုံးချုပ်က ပြင်ဆင်မှုကို လက်ခံကြားနာရန်မဟုတ်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။တရားရုံးချုပ်၏ ပြင်ဆင်မှုအာဏာသည် အရေးကြီး၍များစွာအသုံးဝင်သော အာဏာတစ်ခုဖြစ်သည်။ ထိုအာဏာကို မှန်ကန်စွာ သုံးစွဲခြင်းဖြင့်တနိုင်ငံလုံးတွင်တရားစီရင်ရေးကို ညှိနှိုင်းညွှန်ပြပေးနိုင်သည်။ တရားစီရင်ရေးလမ်းကြောင်း တိမ်းစောင်းလျှင်ပေးမပြင်ဆင်ပေးနိုင်သည်။ သို့ရာတွင် ပြင်ဆင်မှုအာဏာကို အထိန်းအကွပ်မရှိ သုံးစွဲပြန်လျှင်လည်းအယူခံဝင်သင့်သော အမှုများကို အဆင်ဆင့် အယူခံမဝင်ကြဘဲ၊ ပြင်ဆင်မှုဖြင့် ဤရုံးသို့လာရောက်လျှောက်ထားကြဘူးရှိသည်။ ထိုသို့လျှောက်ထားကြလျှင်တရားဥပဒေဖြင့်အယူခံဝင်ရန်သတ်မှတ်ထားသော ရုံးအဆင့်ဆင့်သည် အလဟဿ ဖြစ်ပေလိမ့်မည်။ ထိုရုံးများကို ခရိုင်ရုံးများကပြန်လည်ကွပ်ကဲခြင်း၊ အမှားကိုပြုပြင်ပေးခြင်း၊ ပညာပေးခြင်း စသည်တို့ကိုအောင်မြင်စွာဆောင်ရွက်ရန် ခဲယဉ်းပေလိမ့်မည်။

ထို့ကြောင့် ရာဇဝတ်ကျင့်လုံးပုဒ်မ ၄၁၇ အရ အစိုးရကအယူခံဝင်ရန်သင့်လျော်သော တရားသေလွှတ်မိန့်ကို နစ်နာသည်ဆိုသော ပုဂ္ဂိုလ်တဦးကလာရောက်လျှောက်ထားရှိမှုနှင့်တရားရုံးချုပ်က လွယ်လွယ်လက်ခံ၍ စဉ်းစားပေးရန်မဟုတ်ချေ။

အီဘရာဟမ် နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ၊ ၁၉၅၃ ခုနှစ်မြန်မာနိုင်ငံစီရင်စိုး၊ စာ ၂၂၃ ရည်ညွှန်းသည်။

လိုအပ်သောအခါ၌ ပြင်ဆင်မှုကို အယူခံမှုအဖြစ် လက်ခံကြားနာခြင်း စသည်ကိုပြုလုပ်နိုင်သည်။ သို့ရာတွင် တရားရုံးချုပ်သို့ ပြင်ဆင်မှုကို ထောက်ခံတင်သွင်းသူမှာ ခရိုင်ရာဇဝတ်တရားသူကြီးဖြစ်သည်။

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ နှင့် မောင်အေးပါ ၃၊ ၁၉၅၆ ခုနှစ်၊မြန်မာနိုင်ငံစီရင်စိုး၊စာ ၁၅၇ ရည်ညွှန်းသည်။

နယ်များ၌ ရာဇဝတ်တရားစီရင်ရေးကို ခရိုင်ရာဇဝတ်တရားသူကြီး၊ ခရိုင်စက်ရှင်တရားသူကြီးတို့က အုပ်ချုပ်ကွပ်ကဲကြရသည်။ ထိုသို့အုပ်ချုပ်ကွပ်ကဲသူများသည် လက်အောက် ရုံးများက တရားစီရင်ရာတွင် မှားယွင်းနေသည်များကို တွေ့မြင်လျှင်၊ ပြုပြင်ပညာပေးရန်လိုသည်။ အချို့အခက်အခဲရှိနေသော ပြဿနာများကို ညှိနှိုင်း၍ အစိုးရဌာနချင်းချင်း ပူးပေါင်းစောင့်ရှောက်ခြင်းဖြင့်ဖြေရှင်းပေးနိုင်သည်။ ပြင်ဆင်ရန်လိုအပ်သောအခါ၌ အမှုကွဲကို တရားရုံးချုပ်သို့ တင်ပို့ပေးကြရသည်။ ထိုအခါ တရားရုံးချုပ်နှင့်တကွ ခရိုင်တွင်အုပ်ချုပ်ကွပ်ကဲရသော ပုဂ္ဂိုလ်များသည် စုပေါင်း၍အမှားကိုပြင်ပေးခြင်း အခက်အခဲရှိသော ပြဿနာများကို ဖြေရှင်းပေးခြင်းတို့ကိုပြုလုပ်နိုင်ကြသည်။ ထို့ကြောင့် ဥပဒေကပြင်ဆင်မှုတင်သွင်း ခြင်းနှင့် ပတ်သက်သောစည်းကမ်းများကို ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်းဖြစ်သည်။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်သည် ရောက်ရှိလာသော ပြင်ဆင်မှုများကို ဆောလျင်စွာစစ်ဆေးကြားနာ၍ ဆုံးဖြတ်လျက်ရှိသည်။ မိမိအလိုအလျောက်လည်း လိုအပ်သလိုပြင်ဆင်မှုများဖွင့်လှစ်၍ ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။ ထိုသို့စစ်ဆေး ကြားနာရာတွင် နိုင်ငံတော် ရွှေနေချုပ်နှင့်ရွှေနေကြီးများ၏ အကူအညီဖြင့် ကြန့်ကြာမှုများကို နည်းပါးနိုင်သမျှ နည်းပါးစေောင်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။

ထို့ကြောင့် ဥပဒေက သတ်မှတ်ထားသည့် နည်းလမ်းအတိုင်း ပြင်ဆင်မှုကို ဖွင့်လှစ်ထင်သွင်းခြင်းသည် တရားစီရင်ရေး အုပ်ချုပ်ကွပ်ကဲမှုကို အထောက်အကူပြုစေသည်။

သာမန်အားဖြင့်ဆိုလျှင် အောက်ရုံးတရုံးက တရားသေလွှတ်ရန်ချမှတ်ထားသော အမိန့်တရပ်ကို အစိုးရကသာ ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၄၁၇ နှင့်အညီ အယူခံဝင်ရန်ဖြစ်သည်။ တရားရုံးချုပ်က နစ်နာသည်ဆိုသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ တိုက်ရိုက်လာရောက်ပြင်ဆင်မှုဖွင့်လှစ်ခြင်းကို လက်ခံရန်မဟုတ်ချေ။ လုံလောက်သော အကြောင်းကြောင့် အယူခံဝင်ရန် နှောင့်နှေးကြန့်ကြာခဲ့ရခြင်းသည် ထိုရှိလျှင် နစ်နာသူက စည်းကမ်းနှင့်အညီ ခရိုင်စက်ရှင် တရားရုံးသို့သော်လည်း၊ ခရိုင်ရာဇဝတ်တရားသူကြီးရုံးသို့ သော်လည်း၊ သွားရောက်၍ ပြင်ဆင်မှုဖွင့်လှစ်ကာ ထိုရုံးက စစ်ဆေးကြားနာပြီးနောက် ပြင်ဆင်ရန် လိုအပ်လျှင် ထောက်ခံချက်ဖြင့် တရားရုံးချုပ်သို့ တင်ပြရန် ဖြစ်သည်။ အများပြည်သူနှင့်ပတ်သက်သော အရေးကြီးသော ဥပဒေပြဿနာ ပေါ်ပေါက်လျှင် သို့မဟုတ် တရားစီရင်ရေးလမ်းကြောင်း အထူးထိခိုက်စေသည့်ကိစ္စတို့ရှိလျှင် တရားရုံးချုပ်က အမိန့်ကို ပြင်ဆင်ပေးရန်ဖြစ်သည်။

လျှောက်ထားသူအတွက်။ ။ ဦးမြစိန် ကိုယ်စား ဦးလှညွန့်။

လျှောက်ထားခံရသူအတွက်။ ။

ရုံးတော်သဟာယအတွက်။ ။ အစိုးရရွှေနေကြီး ဦးလှသင်း။

တရားသူကြီးချုပ် ဒေါက်တာ မောင်မောင်။ ။ လျှောက်ထားခံရသူ မောင်စိန်ရ နှင့် မတင်လှတို့အပေါ် မန္တလေးမြို့ (၇) ရာဘက်ရာဇဝတ်တရားသူကြီးရုံးတွင်၊ အရွယ်မရောက်သူ မသီးဆိုသူအား လှည့်ပြားသွေးဆောင် ခေါ်ယူခြင်းနှင့် ထိုသူခေါ်ယူရာတွင် အားပေးကူညီခြင်းတို့ဖြင့်၊ ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၃၆၃ နှင့် ၃၆၃/၁၁၄ တို့အရ တရားစွဲဆိုခဲ့သည်။ နှစ်ဘက်သက်သေချားကို စစ်ဆေးပြီးနောက်၊ ပညာရှိ တရားသူကြီးက မသီး၏ အသက်သည် ၁၆ နှစ်ဖြစ်နိုင်သည်။ ထိုထက်ငယ်ရွယ်ပါသည်ဟု အကြွင်းမဲ့လက်ခံရမည့် သက်သေခံချက်မရှိ။ ၎င်းအား ပြားယောင်းသွားကြသည် ဟူ၍လည်း အထောက်အထား မရှိသည့်အပြင်၊ ၎င်းကိုယ်တိုင် သဘောတူ လိုက်သွားသည်ဟူ၍ ယုံမှားဘွယ်ရာ မရှိသောကြောင့်၊ မောင်စိန်ရနှင့် မတင်လှတို့သည် စွဲဆိုသော ပြစ်မှုတို့ကို မကျူးလွန်၊ တရားသေလွတ်ရမည်ဟု ဆုံးဖြတ်ချက် ချမှတ်ခဲ့သည်။

ထိုအမိန့်ကို မကျေနပ်သဖြင့်၊ လျှောက်ထားသူက မန္တလေးမြို့ နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်သို့ ပြင်ဆင်မှု ဖွင့်လှစ်၍ တက်ရောက်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ တရားသေလွှတ်မိန့်ကို အစိုးရက ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၄၁၇ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့်အညီ အယူခံဝင်ခြင်း မပြုဘဲ၊ နစ်နာသည်ဆိုသော ပုဂ္ဂိုလ်တဦးက တရားရုံးချုပ်သို့ လာရောက်၍ ပြင်ဆင်မှု ဖွင့်လှစ်ခြင်းကို လက်ခံခြင်းပြုနိုင် မပြုနိုင်ဟူသော ပြဿနာနှင့် လက်ခံစဉ်းစားလျှင်၊

အမှုသွား အမှုလာအရ၊ မူလရုံးအမိန့်ကို ပယ်ဖျက်၍၊ အခြားသင့်လျော်သော အမိန့်ကို ချမှတ်ရန်နှင့် မသင့်တူသော ပြဿနာနှစ်ရပ်ကို ခုံရုံးဖွဲ့စည်း၍ စဉ်းစားဆုံးဖြတ် သင့်ပါသည်ဟု မန္တလေးရုံးထိုင် ပညာရှိ တရားသူကြီး ဦးစိန်သင်းက ထောက်ခံ ခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ခုံရုံးဖွဲ့စည်း၍ နှစ်ဘက်အမှုသည်များအား လျှောက်လဲကြရန် ဘိတ်ခေါ်ခဲ့သည်။ အရေးကြီး၍ အများပြည်သူနှင့် ပတ်သက်သည့် ပြဿနာရပ်များ ပေါ်ပေါက်နိုင်သည်ဟူ၍ ယူဆသဖြင့်လည်း နိုင်ငံတော် ရွှေနေ ချုပ်ကို သဟာယအဖြစ် လိုက်ပါကူညီဆောင်ရွက်ရန် ဘိတ်ခေါ်ခဲ့သည်။

တရားသေလွှတ်မိန့်ကို အစိုးရက အယူခံမဝင်ဘဲ၊ နှစ်နာသူတဦးက ပြင်ဆင်မှု ဖွင့်လှစ်ခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ စီရင်ထုံး အမြောက်အမြားရှိသည်။ ထိုစီရင်ထုံးများကို ပညာရှိ တရားသူကြီး ဦးစိန်သင်းက ခုံရုံးဖွဲ့ရန် ထောက်ခံချက်တွင် ဖော်ပြထားပြီး ဖြစ်သည်။ လျှောက်ထားသူ၏ ပညာရှိ ရွှေနေကြီး ဦးမြစိန်က၊ တရားရုံးချုပ်သည် တရားရုံးများကို ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲရာတွင်၊ ပြင်ဆင်မှုအာဏာကို ထိရောက်စွာ သုံးစွဲရန် လိုပါကြောင်း၊ တခါတရံ နှစ်နာသော ပုဂ္ဂိုလ်က ပြင်ဆင်မှု ဖွင့်လှစ်တင်သွင်း၍၊ တခါတရံတွင် တရားရုံးချုပ်က အောက်ရုံး၏ အမှုတို့များကို ခေါ်ယူစစ်ဆေးကာ မိမိအလိုအလျောက် ပြင်ဆင်မှု ဖွင့်လှစ်ကြောင်း။ ထိုသို့ဆောင်ရွက်ခြင်းအားဖြင့်၊ တနိုင်ငံလုံးတွင် တရားစီရင်ရေးစံနှစ်သည် ဖြောင့်မတ်မှန်ကန်၍ တညီတညွတ်တည်း ဖြစ်နိုင်ကြောင်း။ ထိုသို့ပြုလုပ်ခြင်းမရှိလျှင်၊ ပြည်သူတို့ နှစ်နာဘွယ်တဘက်တွင်ရှိသည့် အပြင်၊ တရားစီရင်ရေးသည် ဒေသအသီးသီး၌ အကွဲကွဲအလွဲလွဲ ဖြစ်နိုင်ကြောင်း။ ထို့ကြောင့် ဤပြင်ဆင်မှုကို တရားရုံးချုပ်က လက်ခံစစ်ဆေးထိုက်ပါသည်ဟု လျှောက် လဲသည်။

ရုံးတော်သဟာယအဖြစ် ကူညီလိုက်ပါဆောင်ရွက်သော ပညာရှိ အစိုးရရွှေနေကြီး ဦးလှသင်းက အထူးအရေးကြီးသော ပြဿနာများ ပေါ်ပေါက်လျှင်၊ ဤကဲ့သို့သော ပြင်ဆင်မှုကို တရားရုံးချုပ်က လက်ခံနိုင်ပါသည်။ သို့ရာတွင် သာမန်အားဖြင့်ဆိုလျှင် အစိုးရကသာ ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၄၁၃ အရ၊ အရေးယူရန် ဖြစ်ပါသည်။ နှစ်နာသူသည် အစိုးရထံ လျှောက်ထားလျှင်၊ အစိုးရက ပုဒ်မ ၄၁၇ အရ ဆောင်ရွက်ရန် သင့်မသင့်ကို စဉ်းစားဆုံးဖြတ်မည်ဖြစ်ပါသည်။ အချို့သောအမှုများ၌ နိုင်ငံတော် ရွှေနေချုပ်ကပင် ထောက်ခံ၍ အစိုးရက အယူခံဝင်ပါသည်။ ထိုသို့မပြုလုပ်မူ၍ တိုက်ရိုက်တရားရုံးချုပ်သို့ နှစ်နာသည်ဆိုသူတို့ လာရောက်ကြလျှင်၊ တရားသေလွှတ်မိန့် များကို ပေါ့ပေါ့လွယ်လွယ်နှင့် စောဒကတက်ဘွယ်လည်းရှိပါသည်။ တရားရုံးချုပ်သို့ မရောက်သင့်သော ပြင်ဆင်မှုလျှောက်လွှာများ အမြောက်အမြား ရောက်လာခြင်းဖြင့်၊ အခြားတာဝန်ဝတ္တရားများကို ဖိစီးစီး ဆောင်ရွက်ရန် ခက်ခဲဘွယ်လည်းရှိပါသည်။

ဤအမှုသည် အများပြည်သူနှင့် ပတ်သက်သော ပြဿနာမဟုတ်။ အမှုသည်များ အချင်းချင်း မခံချင်စိတ်ဖြင့် အချင်းဖြစ်နေခြင်းသာဖြစ်ရာ၊ တရားရုံးချုပ်က လက်ခံ စဉ်းစားရန်သင့်သော အမှုဟုတ်မဟုတ်ကို လေးနက်စွာ ချင့်ချိန်ရန်လိုပါသည်ဟု လျှောက်လဲတင်ပြသည်။

တရားရုံးချုပ်၏ ပြင်ဆင်မှုအာဏာသည် အရေးကြီး၍ များစွာအသုံးဝင်သော အာဏာတရပ်ဖြစ်သည်။ ထိုအာဏာကို မှန်ကန်စွာသုံးစွဲခြင်းဖြင့်၊ ကျွန်ုပ်တို့သည် တနိုင်ငံလုံးတွင် တရားစီရင်ရေးကို ညှိနှိုင်းညွှန်ပြပေးနိုင်သည်။ တရားစီရင်ရေးလမ်း ကြောင်း တိမ်းစောင်းလျှင် ပေးမပြင်ဆင်ပေးနိုင်သည်။ သို့ရာတွင် ပြင်ဆင်မှုအာဏာကို အထိန်းအကွပ်မရှိ သုံးစွဲပြန်လျှင်လည်း၊ အယူခံဝင်သင့်သော အမှုများကို အဆင့်ဆင့် အယူခံမဝင်ကြဘဲ၊ ပြင်ဆင်မှုဖြင့် ဤရုံးသို့ လာရောက်လျှောက်ထားကြဘယ်ရှိသည်။ ထိုသို့လျှောက်ထားကြလျှင်၊ တရားဥပဒေဖြင့် အယူခံဝင်ရန် သတ်မှတ်ထားသော ရုံးအဆင့်ဆင့်သည် အလဟဿ ဖြစ်ပေလိမ့်မည်။ ထိုရုံးများကို ခရိုင်ရုံးများက ပြန်လည် ကွပ်ကဲခြင်း၊ အမှားကိုပြုပြင်ပေးခြင်း၊ ပညာပေးခြင်း စသည်တို့ကို အောင်မြင်စွာ ဆောင်ရွက်ရန် ခဲယဉ်းပေလိမ့်မည်။

ထို့ကြောင့်၊ ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၄၁၇ အရ၊ အစိုးရက အယူခံဝင်ရန် သင့်လျော် သော၊ တရားသေလွတ်မိန့်ကို နစ်နာသည်ဆိုသော ပုဂ္ဂိုလ်တဦးက လာရောက်လျှောက် ထားရုံမျှနှင့် တရားရုံးချုပ်က လွယ်လွယ်လက်ခံ၍ စဉ်းစားပေးရန် မဟုတ်ချေ။ အဘဏ္ဍာနှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (၁) အမှုတွင်၊ ထိုသို့ပင် စီရင်ထုံးပြုထား သည်။ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ နှင့် မောင်အေး ပါ ၃ (၂) အမှုတွင်လည်း ထိုကဲ့သို့ပင် မှတ်ချက်ပြု၍ လိုအပ်သောအခါ၌၊ ပြင်ဆင်မှုကို အယူခံမှုအဖြစ် လက်ခံ ကြားနာခြင်း စသည်ကို ပြုနိုင်ကြောင်း ဖော်ပြထားသည်။ သို့ရာတွင်၊ မောင်အေးတို့ အမှုတွင်၊ တရားရုံးချုပ်သို့ ပြင်ဆင်မှုကို ထောက်ခံတင်သွင်းသူမှာ၊ ခရိုင်ရာဇဝတ် တရားသူကြီးဖြစ်သည်။ ဤအမှုတွင်ကား နစ်နာသည်ဆိုသော ပုဂ္ဂိုလ်တဦးကိုယ်တိုင်က၊ ခရိုင်ရာဇဝတ်တရားသူကြီးရုံးသို့ဖြစ်စေ၊ စက်ရှင်ရာဇဝတ်တရားသူကြီးရုံးသို့ ဖြစ်စေ၊ ပြင်ဆင်မှု လျှောက်ထားခြင်းမပြုခဲ့ဘဲ၊ တရားရုံးချုပ်သို့ တိုက်ရိုက်၊ ၎င်းရုံးများကို ကျော်လွန်၍ လာရောက်လျှောက်ထားခဲ့ခြင်းဖြစ်ပေသည်။

အချိန်မနှောင်းဘဲ၊ ပြင်ဆင်သင့်သော အမိန့်တရပ်ကို ပြင်ဆင်ပေးရန်အတွက် နစ်နာသူ တဦးသည်၊ တရားရုံးချုပ်သို့ တိုက်ရိုက်လာရောက် လျှောက်ထားလျှင်၊ သင့်တော်မည်လားဟူသော ပြဿနာပေါ်သည်။ ရံဖန်ရံခါ နစ်နာသူများသည် ထိုသို့

(၁) ၁၉၅၃ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံစီရင်ထုံး၊ စာ ၂၂၃။
(၂) ၁၉၅၆ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံစီရင်ထုံး၊ စာ ၁၅၇။

၁၉၆၆
ဦးဘမောင်
နှင့်
၁။ မောင်စိန်ရာ
၂။ မောင်ရာ

လာရောက် လျှောက်ထားကြသည်။ ပညာရှိ ရွှေနေကြီးများကလည်း ထိုသို့လျှောက်
ထားခွင့် ပြုသင့်ကြောင်း အကြံဉာဏ်များ ပေးခဲ့ကြဘူးသည်။ သို့ရာတွင် နယ်များ၌
ရာဇဝတ်တရားစီရင်ရေးကို၊ ခရိုင်ရာဇဝတ်တရားသူကြီး၊ ခရိုင်စက်ရှင်တရားသူကြီးတို့က
အုပ်ချုပ်ကွပ်ကဲကြရသည်။ ထိုသို့အုပ်ချုပ်ကွပ်ကဲသူများသည် လက်အောက်ရုံးများ
က တရားစီရင်ရာတွင် မှားယွင်းနေသည်များကို တွေ့မြင်လျှင်၊ ပြုပြင်ပညာပေးရန်
လိုသည်။ အချို့အခက်အခဲရှိနေသော ပြဿနာများကို ညှိနှိုင်း၍ အစိုးရဌာနချင်းချင်း
ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် ဖြေရှင်းပေးနိုင်သည်။ ပြင်ဆင်ရန်လိုသောအခါ၌ အမှု
တို့ကို တရားရုံးချုပ်သို့ တင်ပို့ပေးကြရသည်။ ထိုအခါ တရားရုံးချုပ်နှင့်တကွ၊ ခရိုင်တင်
အုပ်ချုပ်ကွပ်ကဲရသော ပုဂ္ဂိုလ်များသည်စုပေါင်း၍အမှားကို ပြင်ပေးခြင်း၊ အခက်အခဲ
ရှိသော ပြဿနာများကို ဖြေရှင်းပေးခြင်းတို့ကို ပြုလုပ်နိုင်ကြသည်။ ထို့ကြောင့်
ဥပဒေက ပြင်ဆင်မှု တင်သွင်းခြင်းနှင့် ပတ်သက်သော စည်းကမ်းများကို ပြဋ္ဌာန်း
ထားခြင်းဖြစ်သည်။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်သည် ရောက်ရှိလာသော ပြင်ဆင်မှုများကို ဆောလျင်စွာ
စစ်ဆေးကြားနာ၍ ဆုံးဖြတ်လျက်ရှိသည်။ မိမိအလိုအလျောက်လည်း လိုအပ်သလို
ပြင်ဆင်မှုများ ဖွင့်လှစ်၍၊ ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။ ထိုသို့စစ်ဆေးကြားနာရာတွင်
နိုင်ငံတော် ရွှေနေချုပ်နှင့် ရွှေနေကြီးများ၏ အကူအညီဖြင့် ကြန့်ကြာမှုများကို
နည်းပါးနိုင်သမျှ နည်းပါးအောင် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။ ထို့ကြောင့် ဥပဒေက
သတ်မှတ်ထားသည့် နည်းလမ်းအတိုင်း ပြင်ဆင်မှုကို ဖွင့်လှစ်တင်သွင်းခြင်းသည် တရား
စီရင်ရေး အုပ်ချုပ်ကွပ်ကဲမှုကို အထောက်အကူပြုစေသည်။

ပညာရှိ အစိုးရရွှေနေကြီး ဦးလှသင်း တင်ပြသည့်အတိုင်း၊ သာမန်အားဖြင့်
ဆိုလျှင် အောက်ရုံးတရုံးက တရားသေလွှတ်ရန် ချမှတ်ထားသော အမိန့်တရပ်ကို
အစိုးရကသာ ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၄၁၇ နှင့်အညီ အယူခံဝင်ရန်ဖြစ်သည်။
တရားရုံးချုပ်က နစ်နာသည်ဆိုသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ တိုက်ရိုက်လာရောက် ပြင်ဆင်မှု
ဖွင့်လှစ်ခြင်းကို လက်ခံရန်မဟုတ်ချေ။ လုံလောက်သော အကြောင်းကြောင့် အယူခံ
ဝင်ရန် နှောင့်နှေးကြန့်ကြာခဲ့ရခြင်း စသည်တို့ရှိလျှင် နစ်နာသူက စည်းကမ်းနှင့်အညီ၊
ခရိုင်စက်ရှင်တရားရုံးသို့သော်၎င်း၊ ခရိုင်ရာဇဝတ်တရားသူကြီးရုံးသို့သော်၎င်း သွား
ရောက်၍ ပြင်ဆင်မှုဖွင့်လှစ်ကာ ထိုရုံးက စစ်ဆေးကြားနာပြီးနောက်၊ ပြင်ဆင်ရန်
လိုအပ်လျှင် ထောက်ခံချက်ဖြင့်၊ တရားရုံးချုပ်သို့ တင်ပို့ရန်ဖြစ်သည်။ အများပြည်သူ
နှင့် ပတ်သက်သော အရေးကြီးသော ဥပဒေပြဿနာပေါ်ပေါက်လျှင်၊ သို့မဟုတ်
တရားစီရင်ရေးလမ်းကြောင်း အထူးတိမ်းစောင်းခဲ့သည်ကို တွေ့ရှိရလျှင်၊ တရားရုံး
ချုပ်က အမိန့်ကို ပြင်ဆင်ပေးရန်ဖြစ်သည်။

အထက်ပါမူများနှင့် ဆန်းစစ်၍ကြည့်လျှင် သာမန်အားဖြင့်ဆိုလျှင် ပြင်ဆင်မှုကို လက်ခံကြားနာရန် မဟုတ်ချေ။ သို့ရာတွင် စွဲချက်သည် အရွယ်မရောက်သေးသော မိန်းကလေးတဦးအား လှည့်ဖြားခေါ်ယူပြီး ပေါင်းသင်းသည်ဟူ၍ဖြစ်သဖြင့်၊ အမှုသည် များသာမက ငယ်ရွယ်သူ အမျိုးသမီးများ၏ ဘဝလုံခြုံမှုနှင့် ဆက်စပ်နေသောကိစ္စ ဖြစ်သည်ဟူ၍ ကျွန်ုပ်တို့ ကျယ်ပြန့်စွာ စဉ်းစား၍ ကောက်ယူကြသည်။ ထို့ကြောင့် ပြင်ဆင်မှုကို လက်ခံကြားနာရန် အမှုစစ်ရုံးသည် တရားဝင်လက်ခံသင့်ပါလျက်၊ အရေး ကြီးသော သက်သေခံ အထောက်အထားများကို လက်ခံရန် ငြင်းပယ်ခဲ့သလော၊ သို့မဟုတ် လက်ခံသော်လည်း သေချာစွာ ချိန်ဆသုံးသပ်ခြင်းပြုရန် ပျက်ကွက်ခဲ့ သလောဟူ၍ စစ်ဆေးကြည့်ရှုကြသည်။ ထိုအချက်နှင့်ပတ်သက်၍၊ ပညာရှိ အစိုးရ ရွှေ့နေကြီး ဦးလှသင်းက လက်ခံသင့်သော သက်သေခံချက်ကို ငြင်းပယ်ခဲ့ခြင်းလည်း မရှိ၊ လက်ခံပြီးသော သက်သေခံချက်ကို လေးနက်စွာ ချိန်ဆရန် ပျက်ကွက်ခဲ့ခြင်းလည်း မရှိ၊ တချက်စီကောင်းစွာ စဉ်းစား၍ အဆုံးအဖြတ်ကို ပေးခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် အမှုစစ်တရားသူကြီး၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို စွက်ဖက်ပြင်ဆင်ရန် အကြောင်း မရှိပါဟု လျှောက်လဲတင်ပြသည်။ ပညာရှိရွှေ့နေကြီး ဦးမြစိန်ကမူ ဆရာဝန်၏ ထင်မြင်ချက်နှင့် မိန်းကလေး၏ဇာတာ၊ အိမ်ထောင်စုသားစာရင်း စသော ခိုင်လုံသော အထောက်အထားများ ရှိနေသည်ကို လက်မခံဘဲ၊ တရားသူကြီးက မိန်းကလေးသည် ၁၆ နှစ်ရှိနိုင်သည်ဟု ဆုံးဖြတ်ခဲ့ခြင်းသည် အထောက်အထားနှင့် ဆန့်ကျင်နေ ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ပြင်ဆင်ပေးသင့်သည့်အမှု ဖြစ်ပါသည်ဟု လျှောက်လဲသည်။

ပညာရှိ အမှုစစ် တရားသူကြီးသည်၊ အသက်နှင့် ပတ်သက်သော အထောက် အထားများကို တခုစီ သုံးသပ်ချိန်ဆခဲ့ပြီး၊ ဇာတာနှင့် ပတ်သက်၍ ဇာတာတွင် အမည်မှာ မသန်းသန်းအေး ဖြစ်နေခြင်း၊ ထိုဇာတာသည် မသီး၏ဇာတာပင်ဖြစ် သည်ဟု ထွက်ဆိုသော်လည်း ဇာတာပြုလုပ်ပေးသူ သက်သေခံချက်မရှိခြင်း၊ အမြင် အားဖြင့်ဆိုလျှင် ဇာတာသည် များစွာသစ်လွင်နေခြင်း စသည်တို့ကို ထောက်ရှု၍၊ ဇာတာကို ယုံကြည်လက်ခံခြင်း မပြုခဲ့ခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ ထို့အတူ အိမ်ထောင်စုသား စာရင်းကိုလည်း၊ တရားသူကြီးက ကောင်းစွာသုံးသပ်၍၊ ထိုစာရင်းမှန်လျှင် ဇာတာပါ မွေးသက္ကရာဇ်မှာ မမှန်နိုင်။ တခုနှင့်တခု ကွဲလွဲနေသည်။ ထို့ပြင် တရားလိုဘက်မှ၊ မသီး၏ အိမ်ထောင်စုစာရင်းဖြစ်ကြောင်း အခိုင်အလုံ သက်သေထူခြင်းမရှိ၊ ထို့ကြောင့် လက်ခံယုံကြည်ရန် မသင့်ဟူ၍ ဝေဖန်ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။ အလားတူပင် ဆရာဝန်က မသီး၏ အသက်သည် ၁၅ နှစ်ခွဲနှင့် ၁၆ နှစ်အကြားတွင် ဖြစ်သည်ဟုဆိုသော်လည်း၊ ပြန်လှန်မေးခွန်းထုတ်ရာတွင် ၁၅ နှစ်ခွဲသော်၎င်း၊ ၁၆ နှစ်သော်၎င်း ဖြစ်နိုင်သည်ဟု ထင်မြင်ကြောင်း ဖြေဆိုသည်ကို တရားသူကြီးက သတိပြုခဲ့လေသည်။ ထို့ကြောင့်

၁၉၆၆ မသီး၏ အသက်နှင့် ပတ်သက်၍ ၁၆ နှစ်အောက်သာ ဖြစ်သည်ဟူ၍ တရားလို
ဘက်မှ ခိုင်ခိုင်လုံလုံ သက်သေမထူနိုင်။ ၁၆ နှစ်လည်း ဖြစ်နိုင်သည်ဟူ၍၊ ပညာရှိ
တရားသူကြီးက ဆုံးဖြတ်ခြင်းဖြစ်သည်။ တင်သွင်းထားသော သက်သေခံချက်များကို
၁။ မောင်စိန်ရ၊
၂။ မတင်ထူး၊
လုံးဝလျစ်လျူရှု၍ ဆုံးဖြတ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်ဟု မဆိုသာချေ။

မသီးက သဘောတူ လိုက်ပါသွားခြင်းဖြစ်သည်။ ၎င်းအား သွေးဆောင်ခေါ်ယူ
ခြင်းမဟုတ်ဟု အမှုစစ်ရုံးက ဆုံးဖြတ်ထားခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍၊ ကျွန်ုပ်တို့ ရှေ့မှောက်၌
လျှောက်ထားသူများဘက်က စောဒကတက်ခြင်း မပြုပေ။

အထက်ပါ အကြောင်းတို့ကြောင့်၊ အမှုစစ်ရုံး၏ အမိန့်ကို စွက်ဖက်ပြင်ဆင်ရန်
အကြောင်းမရှိ၊ ပြင်ဆင်မှုကို ပလပ်လိုက်သည်။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှု

တရားသူကြီး ဦးချစ် ရှေ့တွင်

ဦးမြဘူး ပါ ၂ (ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားသူ)

နှင့်

ဒေါ်သန်းကြည် (ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားခံရသူ) *

† ၁၉၆၆

ဇူလိုင်လ
၁၅ ရက်။

ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၄၃၆/၅၆၁ (က) တို့အရပြင်ဆင်မှုလျှောက်ထားခြင်း—ရာဇဝတ်ကြောင်း အရ အရေးယူရန် လျှောက်ထားခြင်း—ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၂၀၃ အရဦးတိုက်လျှောက် လွှာကို ဖယ်လိုက်ခြင်း—တဖန်ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၃၈၀ အရ အရေးယူရန်လျှောက်ထား ခြင်း—ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၂၀၄ အရသမ္မာန်ထုတ်ဆင့်ခြင်း—စစ်ဆေးနေဆဲအမှုတို့ကို လွယ်လွယ်ကူကူနှင့်ဖျက်ပေးနိုင်မခိုင်—မည်သည့်ရာဇဝတ်မှုကိုမျှမဖော်မပြနိုင်ခြင်း—မတရား သက်သက် စိတ်အနှောင့်အရှက် ပေးရာကျခြင်း— ဝင်ရောက်စွက်ဖက်ရခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ဤရုံးသည် စစ်ဆေးနေဆဲဖြစ်သော အမှုတို့အချို့ကို လွယ်လွယ်ကူကူနှင့် ဖျက်ပေးသော ရုံးမဟုတ်ပေ။ အထူးအကြောင်းရှိမှသာလျှင် ပယ်ဖျက်ပေး နိုင်သည်။ ထိုအထူး အကြောင်းမှာ အဓိကအချက်ဖြစ်သည်။ တရားခံအား မည်သည့် ရာဇဝတ်မှုကိုမျှ တရားလိုက မဖော်မပြနိုင်ဘဲလျက် တရားခံအပေါ် ရုံးကဆက်လက်အရေးယူခြင်းသည် တရားလိုကတရားခံအပေါ် မတရားသက်သက် စိတ်အနှောင့်အရှက် ပေးနေရာကျကြောင်း ဖြစ်ပေသည်။

အမှုမှာ မပြီးပြတ်သေးပေ။ သို့သော် မပြီးပြတ်သေးဘဲ စစ်ဆေးနေဆဲ အမှုကိုပယ်ဖျက်ခြင်း ဖြင့် ဝင်ရောက်စွက်ဖက်ခြင်း မပြုလုပ်သော်လည်း အမှုတွင်တွေ့ရှိရသော အကြောင်းအချက်များ ကြောင့် ဝင်ရောက်စွက်ဖက်ခြင်း မနေသာသဖြင့် ဝင်ရောက်စွက်ဖက်ရပေမည်။

ခန်းဘဟားဒူးဟာဂျီဂူလန်ရှာရာဇီနှင့် အစိုးရ၊ ၁၉၄၁ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၁ ရက်၊ စာ ၅၉၉ (၆၀၁)။

မောင်ဘရုံ နှင့် မလှခင်၊ အေ၊အိုင်၊အာ(ရ်)၊ ၁၉၃၃၊ ဇန်နဝါရီလ ၂၉ (၂၉၈)။

ဦးဝကြီး နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ၊ ၁၉၄၈ ခုနှစ်၊ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး၊ စာ ၆၅၂။

ဦးကျော်ထူး နှင့် ဦးအာလီ၊ ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံးစာ ၆၄၁ ခုနှစ်သည်။

* ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၁၀၁(ခ)။

† ပုသိမ်မြို့၊ မြို့မရာဇဝတ်တရားသူကြီးရုံးရာကြီးမှု ၄၆/၆၆ တွင်၊ ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊မေလ ၂ ရက် နေ့စွဲဖြင့် ယခုလျှောက်ထားသူ နှစ်ဦးအပေါ် ဆက်လက် အရေးယူရန် အကြောင်းလုံလောက် သည်ကို တွေ့ရှိရသည်ဟု အမိန့်ချမှတ်၍၊ ၎င်းအမှုတို့ကိုပယ်ဖျက်ပေးပါရန် လျှောက်ထားသော လျှောက်လွှာ။

ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားသူအတွက် ။ ။ မစ္စတာအင်စီဆင်း။

ဦးမြဘူးပါ ၊
နှင့်
ဒေါ်သန်းကြည်။

ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားခံရသူအတွက် ။ ။

ရုံးတော်သဟာယအတွက် ။ ။ အစိုးရရှေ့နေကြီးဒေါ်မြသန်းနု။

တရားသူကြီးဦးချစ် ။ ။ လျှောက်ထားခံရသူ (တရားလို) ဒေါ်သန်းကြည်က လျှောက်ထားသူ (တရားခံများ) ဦးမြဘူးနှင့် ဘော်ဂနော်တို့အပေါ် ၎င်းလက်ဝယ်ရှိ စားပွဲနှစ်လုံးကို တရားခံများက ၎င်းသဘောမတူဘဲ ယူသွားခြင်းကြောင့်၊ ရုံးတော်မှ အဆုံးအဖြတ်ပေးပါရန် ပုသိမ်မြို့ အသည်ကြီးရဲဌာနတွင် တိုင်တန်းရာ ရဲဌာနက နောက်ဆက်တွဲ (က) နှင့် (ခ) တို့အရ ဒေါ်သန်းကြည်အား ပုသိမ်မြို့ခရိုင် ရာဇဝတ်တရားသူကြီးထံသို့ လျှောက်ထားစေရာ ခရိုင်ရာဇဝတ်တရားသူကြီးက ထိုအမှုကို လက်ခံစစ်ဆေးရန် ပုသိမ်မြို့ (၅) ရာဘတ် ရာဇဝတ်တရားသူကြီးရုံးသို့ ပို့လိုက်လေသည်။ ထိုရုံးမှ ၁၉၆၅ ခု၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၅၉၁ ဖြင့် လက်ခံ၍ တရားလို ဒေါ်သန်းကြည်အား ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၂၀၀ အရ စစ်ဆေးလေသည်။ ယင်းသို့ စစ်ဆေးပြီးနောက်၊ ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၂၀၂ အရ ရဲစစ်ဆေးရေးနှင့် အစီရင်ခံစာတို့ကို တောင်းယူရာ ရရှိသောအခါ၌ တရားခံဦးမြဘူးနှင့် ဘော်ဂနော် တို့အပေါ် မည်သည့်ရာဇဝတ်မှုနှင့်မျှ အရေးယူရန်မရှိဟု ယူဆကာ ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ၊ ၂၀ ရက်နေ့တွင် ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၂၀၃ အရ ဒေါ်သန်းကြည်၏ ဦးတိုက်လျှောက်လွှာကို ပယ်လိုက်သည်။

တစ်ဖန် ထိုအမှုနှင့် ပတ်သက်၍ ဒေါ်သန်းကြည်ကပင် ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ မေလ၊ ၉ ရက်နေ့၌ ဦးမြဘူးနှင့် ဘော်ဂနော်တို့အပေါ် မိမိအိမ်မှ စားပွဲနှစ်လုံးကို မိမိမသိရှိရဘဲ ယူသွားခြင်းကြောင့် ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၃၈၀ အရ အရေးယူပါရန် ပုသိမ်မြို့ ခရိုင်ရာဇဝတ်တရားသူကြီးရုံး၌ တင်ပြလေသည်။ တွဲဘက်ခရိုင် ရာဇဝတ် တရားသူကြီးက ထိုအမှုကို လက်ခံစစ်ဆေးရန် ပုသိမ်မြို့ မြို့မရာဇဝတ်တရားသူကြီးရုံးသို့ ပို့လိုက်သည်။ မြို့မရာဇဝတ်တရားသူကြီးက ၎င်း၏ရုံး ၁၉၆၆ ခု၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၄၉ ဖြင့် လက်ခံသည်။ ယင်းသို့လက်ခံပြီး ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၂၀၀ အရ တရားလိုအား ကတိသစ္စာပြု၍ စစ်ဆေးသည်။ ထိုသို့စစ်ဆေးပြီးနောက် ဦးမြဘူးနှင့် ဘော်ဂနော်တို့အပေါ် ဆက်လက်အရေးယူရန် အကြောင်းလုံလောက်သည်ကို တွေ့ရှိရသည်ဟု ယူဆကာ ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၂၀၄ အရ ဦးမြဘူးနှင့် ဘော်ဂနော်တို့အား သမ္မာန်ထုတ်ဆင့်သည်။ ဦးမြဘူးပါ ၊ တို့ ရုံးသို့ ရောက်ရှိသောအခါ အမှုအတောအတွင်း အလွတ်ထုချေနိုင်ရန် ကိုယ်တိုင်ခံဝန်ချုပ်ဆိုစေသည်။

ဤကဲ့သို့ ဒုတိယအကြိမ် ဦးမြဘူးပါ ၊ ဦးတို့အပေါ် အရေးယူ၍ စွဲဆိုသော အမှုကို မကျေနပ်သဖြင့် ဦးမြဘူးပါ ၊ ဦးတို့က ဤရုံးသို့ ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၄၃၆/၅၆၁ (က) တို့အရ ပြင်ဆင်မှုလျှောက်လွှာ တင်သွင်းလေသည်။

ဦးမြဘူးပါ ၂
နှင့်
ဒေါ်သန်းကြည်။

အမှုအဖြစ်အပျက်အတိုချုပ်မှာ တရားလို ဒေါ်သန်းကြည်နှင့် ၎င်း၏ ဖခင် ဦးတုတ်ကြီးတို့မှာ နေစရာမရှိသဖြင့် ဦးမြဘူးက ၎င်း၏အိမ်တွင် အိမ်ဆောက်လုပ်နေခွင့်ပြုခဲ့သည်။ ဦးမြဘူးပိုင် အချင်းဖြစ် စားပွဲနှစ်လုံးကို ၎င်းတို့အား အသုံးပြုရန် ပေးထားခြင်း ဖြစ်သည်။ ဦးမြဘူး အလိုရှိသောအချိန်တွင် ပြန်ယူမည်ဟုလည်း အဆိုရှိခဲ့သည်။ ဦးတုတ်ကြီး ကွယ်လွန်အနိစ္စ ရောက်သွားပြီးနောက် ထိုစားပွဲနှစ်လုံးသည် ဒေါ်သန်းကြည်အိမ်၌ပင် ရှိလေသည်။ ဦးမြဘူးက ပြန်၍မယူသေးပေ။ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ၊ ၂၆ ရက်နေ့တွင် ဦးမြဘူးသည် ၎င်း၏ခြံစောင့် ဘော်ဂနော်ကိုခေါ်၍ ရာအိမ်မှူး ဦးအေးမောင်အိမ်သို့သွားပြီး ၎င်းက ဒေါ်သန်းကြည်ထံတွင် ပေးထားသော မိမိစားပွဲနှစ်လုံးကို ပြန်ယူလိုကြောင်း ပြောလေသည်။ ဤတွင် ဦးမြဘူး၊ ဘော်ဂနော်နှင့် ဦးအေးမောင်တို့သည် ဒေါ်သန်းကြည်အိမ်သို့ သွားရာ ဒေါ်သန်းကြည်အား မတွေ့ရပေ။ ၎င်း၏သား မောင်စိန်ဘက်ကို တွေ့ရှိ၍ အကျိုးအကြောင်းပြောရာ စားပွဲငယ်တစ်လုံးကို ပေးလိုက်ပြီး စားပွဲအကြီးမှာ လေးလံသဖြင့် ဦးမြဘူးအား ဆိပ်ကမ်းကူလီ အလုပ်သမားနှစ်ယောက်ကို ခေါ်ယူပြီး ထိုစားပွဲကို သယ်ယူသွားလေသည်။ ဒေါ်သန်းကြည်အိမ်သို့ ပြန်ရောက်သောအခါ သားဖြစ်သူ မောင်စိန်ဘက်က ဦးမြဘူး စားပွဲနှစ်လုံးသယ်ယူသွားသည်ကို ပြောပြရာ၌ ဒေါ်သန်းကြည်မှာ မခံမရပ်နိုင်ဖြစ်ပြီး အသည်ကြီး ရဲဌာနတွင် သွားရောက်တိုင်ချက်ပွင့်ရာ ရဲဌာနက နောက်ဆက်တွဲ (က) နှင့် (ခ) တို့အရ ပုသိမ်မြို့၊ ခရိုင်ရာဇဝတ် တရားသူကြီးထံတွင် ဦးတိုက်လျှောက်ထားရန် ညွှန်ကြားသည့်အတိုင်း ဦးတိုက် လျှောက်ထားခဲ့လေသည်။

အထက်တွင် ဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း (၅) ရာဘက်ရာဇဝတ်တရားသူကြီးက ဦးမြဘူးသည် မိမိပိုင်စားပွဲကို ဒေါ်သန်းကြည်အား ပေးထားရာမှ ပြန်ယူခြင်းသည် မည်သည့်ရာဇဝတ်မှမျှ မပြောက်ဟု ယူဆ၍ ဒေါ်သန်းကြည်၏ ဦးတိုက်လျှောက်လွှာကို ပယ်လိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ သို့သော် ဒေါ်သန်းကြည်သည် မကျေနပ်သောကြောင့် နောက်ထပ်တစ်ဖန် ဦးမြဘူး ပါ ၂ ဦးတို့ အပေါ် ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၃၈၀ အရ အရေးယူပါရန် တရားစွဲဆိုရာ၌ မြို့မရာဇဝတ်တရားသူကြီးက လက်ခံပြီး ဦးမြဘူးပါ ၂ ဦးတို့အပေါ် ဆက်လက်အရေးယူရန် သမ္မာန်စာ ထုတ်ဆင့်ခြင်း ဖြစ်သည်။

လျှောက်ထားသူများ၏ ပညာရှိရှေ့နေကြီး မစ္စတာအင်(နီ)၊ စီ၊ ဆင်းက ဦးမြဘူးသည် မိမိပိုင်စားပွဲနှစ်လုံးကို ဒေါ်သန်းကြည် ၏အဖေ ဦးတုတ်ကြီးထံတွင် အသုံးပြုရန် ပေးထားရာမှ မိမိအလိုရှိသောအခါ ပြန်လည်၍ ယူခြင်းမှာ ယှဉ်ခွင့်ရှိပါသဖြင့် မည်သည့်ပြစ်မှုမျှ မပြောက်ပါ။ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင် (၅) ရာဘက် ရာဇဝတ် တရားသူကြီး က ဒေါ်သန်းကြည်၏ ဦးတိုက် လျှောက်လွှာကို ပယ်လိုက်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ သို့သော် ဒေါ်သန်းကြည်က မကျေနပ် သဖြင့် နောက်ထပ် ဦးတိုက် လျှောက်လွှာတွင် ပဌမ

၁၉၆၆

ဦးမြဘူးပါ ၂

နှင့်

ဒေါ်သန်းကြည်။

ဦးတိုက်လျှောက်လွှာတွင်ပါသော အကြောင်းအရာများထက် ပိုမို၍ချဲ့ထွင်ပြီး၊ ဦးမြဘူးပါ ၂ ဦးအပေါ် စွပ်စွဲထားသော အချက်အလက်များကို ထည့်သွင်းထားကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ အမှုသဘော၏အမှန်မှာ ဦးမြဘူးသည် မိမိပိုင်သော စားပွဲနှစ်လုံးကို မိမိအလိုရှိသဖြင့် ပြန်ယူရာ၌မည်သူ့ကိုမျှ ဆုံးရှုံးနှစ်နာစေရန်မရှိသဖြင့် မရိုးသားသော စိတ်သဘောရှိသည်ဟုမဆိုနိုင်ပေ။ ဒေါ်သန်းကြည်သည် ဦးမြဘူးအပေါ် တမင်သက်သက်အမှုစွဲခြင်းအားဖြင့် ဦးမြဘူး၏ စိတ်နှလုံးကို အနှောင့်အရှက်ပေးနေသည် ဖြစ်သောကြောင့် မြို့မ ရာဇဝတ်တရားသူကြီးသည် ၎င်း၏ ဦးတိုက်လျှောက်လွှာကို လက်မခံသင့်ပါ။ ယခုထိုးလျှောက်လွှာကိုလက်ခံ၍၊ ဦးမြဘူး ပါ ၂ ဦးအပေါ် ဆက်လက် အရေးယူခြင်းမှာ ဥပဒေအရ မှားယွင်းချွတ်ချော်နေပါသဖြင့်၊ ထိုမြို့မ ရာဇဝတ်တရားသူကြီးရှေ့တွင် ရောက်ရှိနေသော ဤအမှုတွင် ပယ်သင့်ပါသည်ဟု တင်ပြပြီး စီရင်ထုံးအများအပြားကိုတင်ပြသွားသည်။

ဤအမှုတွင် အမှုဖြစ်ပွားရာ၌ ပုဂ္ဂလိကအချင်းချင်းဖြစ်သောငြားလည်း၊ ဥပဒေအချက်အလက်များနှင့်ပတ်သက်၍ အရေးကြီးသဖြင့်၊ ရုံးမှ နိုင်ငံတော်ရှေ့နေချုပ်ထံတွင် အကူအညီပေးပါရန် ရုံးသဟာယတောင်းဆိုရာ၌၊ ပညာရှိ အစိုးရရှေ့နေကြီး ဦးနှစ်က ရုံးသဟာယအနေနှင့် လာရောက်၍အကူအညီပေးလေသည်။ ပညာရှိ အစိုးရရှေ့နေကြီးက၊ အမှုတွဲများကို စေ့ငုံစွာ ဝေဖန်သုံးသပ်ရာ၌ ဒုတိယအမှုဖြစ်သော ပုသိမ်မြို့၊ မြို့မ ရာဇဝတ်တရားသူကြီးရုံးရှိအမှုမှာ၊ ဒေါ်သန်းကြည်နှင့် ဦးမြဘူး ပါ ၂ ဦးတို့အပေါ် အမှုမရှိဘဲလျက် ဦးမြဘူး၏ စိတ်နှလုံးကို အနှောင့်အရှက်ပေးသည့် အနေဖြင့်စွဲဆိုသည့်အမှုဖြစ်ကြောင်းမှာပေါ်လွင်ပါသဖြင့်၊ တဘက်မှ ပညာရှိရှေ့နေကြီးတင်ပြသည့်အတိုင်း လက်ခံ၍ ယင်းအမှုတွဲကို ပယ်ဖျက်ပေးသင့်ပါကြောင်း ရုံးသားစွာ ဝန်ခံသွားသည်။

ဤရုံးသည် စစ်ဆေးနေဆဲဖြစ်သော အမှုတွဲတခုကို လွယ်လွယ်ကူကူနှင့် ဖျက်ပေးသောရုံးမဟုတ်ပေ။ အထူးအကြောင်းရှိမှသာလျှင်၊ ပယ်ဖျက်ပေးနိုင်သည်။ ထိုအထူးအကြောင်းမှာ အဓိကအချက်ဖြစ်သည်။ ဇာရားခံအား မည်သည့်ရာဇဝတ်မှုကိုမျှ တရားလိုကပေါ်မပြုနိုင်ဘဲလျက် တရားခံအပေါ် ရုံးက ဆက်လက်အရေးယူခြင်းသည် တရားလိုက တရားခံအပေါ် မတရားသက်သက် စိတ်အနှောင့်အရှက် ပေးနေရာကျကြောင်း ဖြစ်ပေသည်။ ထိုအကြောင်းနှင့်ပတ်သက်၍ အသေးစိတ်ဝေဖန် သုံးသပ်ပြီး အဆုံးအဖြတ်ပေးထားသော ခန်းဘဟာဒူးဟာဂျီဂူလန်ရွာရာဇီ နှင့် အစိုးရ (၁) အမှု။

(၁) ၁၉၄၁ ခု၊ ရန်ကုန်စီရင်ထုံး၊ စာ ၅၉၉ (၆၀၁)။

မောင်ဘရုံ နှင့် မလှခင် (၂) အမှု၊ ဦးဝကြီး နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (၃) အမှုတို့ ကိုကြည့်ပါ။

၁၉၆၆

ဦးမြဘူးပါ ၂
နှင့်
ဒေါ်သန်းကြည်။

အထက်တွင်ဖော်ပြသော စီရင်ထုံးများနှင့် ယခုဖြစ်ပျက်နေသော အမှုကိုညှိ၍ ကြည့်ရှုရာတွေ့ရှိရသည်မှာ၊ ဒေါ်သန်းကြည်သည် ဦးမြဘူး ပါ ၂ ဦးတို့အပေါ် မည်သည့်ရာဇဝတ်မှုဖြစ်ထိုက်သော ပြစ်မှုကိုမျှမတွေ့ရှိရဘဲနှင့် ၎င်းတို့စိတ်အနှောင့် အရှက်ဖြစ်စေရန် ၎င်းတို့အပေါ်တရားစွဲဆိုသည်ဟု ယူဆသည်။ ဤအမှုအဖြစ်အပျက် နှင့် ဦးကျော်ထူး နှင့် ဦးအာလီ (၄) အမှုနှင့် ဆင်တူနေသည်ကို တွေ့ရှိရသည်။ ထိုအမှုတွင်ဦးအာလီက ရှေ့နေကြီး ဦးကျော်သူးအပေါ် ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၄၀၆ အရ အရေးယူပါရန် တရားစွဲဆိုသော အမှုဖြစ်သည်။ ထိုအမှု၌ တရားသူကြီးဟောင်း ဦးစောဘသိန်းက ကြေကြေလည်လည် ချင့်ချိန်ငယ်ဖန် သုံးသပ်တားမြီး၊ ဦးကျော်ထူး သည် ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၄၀၆ အရ ပြစ်မှုကို သံသယကင်းရှင်းစွာဖြင့် ကျူးလွန် သည်ဟုဆိုသာပေဟူ၍ဖြစ်သည်။ ဤအမှုတွင်လည်း ဦးမြဘူးပါ ၂ ဦးတို့သည် ဒေါ်သန်းကြည်ပြောဆိုသောသည့်အတိုင်း၊ ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၃၈၀ အရ ပြစ်မှု ကျူးလွန်ခြင်းကို သံသယကင်းရှင်းစွာဖြင့် ယူဆရန်မဖြစ်နိုင်ပေ။

ဤအမှုမှာ မပြီးပြတ်သေးပေ။ သို့သော် မပြီးပြတ်သေးဘဲ၊ စစ်ဆေးနေဆဲ အမှုကိုပယ်ဖျက်ခြင်းဖြင့် ဝင်ရောက်စွက်ဖက်ခြင်း မပြုလုပ်သော်လည်း၊ ဤအမှုတွင် အထက်ဖော်ပြပါအကြောင်းများကြောင့် ဝင်ရောက်စွက်ဖက်ခြင်း မနေသာသဖြင့် ဝင်ရောက်စွက်ဖက်ရပေမည်။ မြို့မ ရာဇဝတ်တရားသူကြီးရုံးတွင် တင်ပြထားသော ဒေါ်သန်းကြည်၏ ဦးတိုက်လျှောက်လွှာမှာ၊ (၅) ရာဘက် ရာဇဝတ် တရားသူကြီး ရုံးတွင် တင်ထားသောလျှောက်လွှာနှင့် မတူပေ။ အလွန်ချွေထွင်း၍ ဦးမြဘူး ပါ ၂ ဦး အပေါ် အပြစ်မရ ရအောင်ပြုလုပ်သောကြံအစည်ဖြင့် ပုံကြီးချွေထားခြင်းပင် ဖြစ် သည်ဟု ယူဆသည်။

သို့ဖြစ်သောကြောင့်၊ ပုသိမ်မြို့၊ မြို့မရာဇဝတ်တရားသူကြီးရုံး ၁၉၆၆ ခု၊ ရာဇဝတ် ကြီးမှုအမှတ် ၄၆ တွင် လျှောက်ထားခံရသူ ဒေါ်သန်းကြည်က လျှောက်ထားသူများ ဖြစ်ကြသော ဦးမြဘူးနှင့် ဘော်ဂနော်တို့အပေါ် ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၃၈၀ အရ စွဲဆိုသောအမှုကို ပယ်ဖျက်ရန်အမိန့်ချမှတ်လိုက်သည်။

(၂) အေး၊ အိုင်၊ အာ(ရ်)၊ ၁၉၃၃၊ ရန်ကုန်၊ စာ ၂၉၇ (၂၉၈)။
(၃) ၁၉၄၈၊ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး၊ စာ ၆၅၂။
(၄) ၁၉၆၃၊ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး၊ စာ ၆၄၁။

နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ်

ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှု

တရားသူကြီးဦးချစ်ရှေ့တွင်

၁၉၆၆

ဦးရွှေ (ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားသူ)

ဩဂုတ်လ
၁၉ရက်

နှင့်

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ(ဒေါ်အေးခင်) (ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားခံရသူ)*

ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၄၂၇ အရမှုပြစ်ထင်ရှားစီရင်ခြင်း---အိမ်ကို ကောင်းအောင်ပြုပြင်မွမ်းမံပေးခြင်း မျှသာဖြစ်ခြင်း---ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၄၂၅ အရ အကျိုးဖျက်ဆီးမှု၏ အဓိပ္ပာယ်နှင့်အကျိုး မဝင်---ပြစ်မှုမပြောက်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ အမှုလွှားအမှုလာကို ကြည့်ရှုစေဖန်သုံးသပ်သည့်အခါ လျှောက်ထားသူ သည် မိမိတားရမ်းနေထိုင်သည့် အိမ်ကိုဖျက်ဆီးခြင်းမဟုတ်။ ကောင်းအောင်ပြုပြင် မွမ်းမံပေး ခြင်းမျှသာဖြစ်သဖြင့် ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၄၂၅ အရ အကျိုးဖျက်ဆီးမှု၏ အဓိပ္ပာယ်နှင့် အကျိုး မဝင်သောကြောင့် ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၄၂၇ အရ ပြစ်မှုမပြောက်နိုင်ပေ။

ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားသူ။ ။ မလာ။

ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားခံရသူအတွက်။ ။ ဦးထွန်းအောင် (၃)၊ ဦးတိုးမောင်

အစိုးရရှေ့နေကြီး။

တရားသူကြီးဦးချစ်။ ။ လျှောက်ထားသူ ဦးရွှေနှင့် ၎င်း၏ ဇနီး ဒေါ်တင်တင်တို့သည် ဒေါ်အေးခင်ပိုင်အိမ်တွင် တားရမ်းနေထိုင်ကြသည်မှာ အငြင်းမထွက်ပေ။ ဦးရွှေသည် ဓာတ်ပုံ ဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်သူဖြစ်သည်။ ၎င်းလုပ်ငန်းနှင့် သင့်တော်ရန် မိမိတားရမ်းထားသည့် အိမ်ကို ပြုပြင်ရန်လိုအပ်သဖြင့် အိမ်ရှင် ဒေါ်အေးခင်ထံမှ ခွင့်ပြုချက်ရယူခဲ့သည်ဟု အဆိုရှိ သည်။ ဒေါ်အေးခင်သည် ပြုပြင်ခအခကြေးငွေကို အကုန်မခံနိုင်သဖြင့် ဦးရွှေကပင် အကုန် အကျခံ၍ ပြင်ဆင်ခဲ့လေသည်။ ယင်းသို့

* ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၃၆ (ခ)။

+ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၆၆ တွင် ချမှတ်သော ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၂၁ ရက်နေ့စွဲပါ၊ မင်းဘူးမြို့၊ မြို့မရာဇဝတ်တရားသူကြီး (ပထမတန်းအာဏာ)၏ အမိန့်ကို ပြန်၍ ဆင်ခြင်မှု။

ပြင်ဆင်ရာ၌ အိမ်ရှင် ဒေါ်အေးခင်က ကန့်ကွက်ပိတ်ပင် တားမြစ်မှု မပြုလုပ်ပေ။
ထိုကဲ့သို့ပြုလုပ်ပြီးမှ ၂ နှစ်အကြာတွင် ဒေါ်အေးခင်က၊ ဦးရွှေနှင့် ၎င်း၏ဇနီး
ဒေါ်တင်တင်တို့ကို၊ ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၄၂၇ အရ၊ မိမိအိမ်ကို အကျိုးဖျက်ဆီးမှုဖြင့်
တရားစွဲဆိုလေသည်။

မူလရုံးတရားသူကြီးက၊ ဒေါ်တင်တင်ကို တရားရှင်လွှတ်၍၊ ဦးရွှေအပေါ်တွင်
ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၄၂၇ အရ၊ ပြစ်ဒဏ်ထိုက်သင့်သော ပြစ်မှုကို ကျူးလွန်ကြောင်း
တွေ့ရှိရသဖြင့်၊ ဒဏ်ငွေ ၂၅၀ ကျပ် ပေးဆောင်စေ၊ ပျက်ကွက်က အလုပ်နှင့်ထောင်ဒဏ်
၄ လကျခံစေ၊ ပေးဆောင်သော ဒဏ်ငွေကို ဒေါ်အေးခင်အား လျော်ကြေး
အဖြစ်ဖြင့် ပေးစေဟု အမိန့်ချမှတ်လေသည်။ ထိုအမိန့်ကို လျှောက်ထားသူ ဦးရွှေက
မကျေနပ်သဖြင့်၊ မင်းဘူးမြို့၊ ရာဘက်စက်ရှင် တရားသူကြီးရုံးတွင် အယူခံဝင်ခဲ့သည်။
ပညာရှိ ရာဘက်စက်ရှင် တရားသူကြီးက၊ ဦးရွှေ၏ ပြုမူချက်သည် အိမ်ရှင် ဒေါ်အေးခင်၏
ခွင့်ပြုချက်အရ၊ ပြုလုပ်ခြင်းဖြစ်ပေသည်။ ဒေါ်အေးခင်၏အိမ်မှာ ဟောင်းနွမ်းပျက်စီး
ချို့ယွင်းနေသဖြင့်၊ ဦးရွှေသည် ဓါတ်ဖုံဆိုင် လုပ်ငန်းနှင့် လျော်ညီအောင် ပြုပြင်ရန်
အကြောင်းရှိသဖြင့်၊ ဒေါ်အေးခင်ထံမှ ခွင့်ပန်၍ ပြုလုပ်ခြင်းဖြစ်သည်။ ဒေါ်အေးခင်က
ပြုပြင်ခငွေကို အကုန်မခံနိုင်သဖြင့်၊ ဦးရွှေကပင် ၎င်း၏ငွေနှင့် ပြုပြင်ခဲ့သည်။
ဒေါ်အေးခင်သည် ဦးရွှေ၏ ပြုမူချက်ကို မကျေနပ်လျှင်၊ ချက်ခြင်းလိုပင် အရေးယူ၍
ပိတ်ပင်တားမြစ် ကန့်ကွက်ရန် ရှိသော်လည်း၊ ယင်းသို့ မပြုလုပ်ခဲ့ဘဲ၊ ၂ နှစ်ကျော်
ကလေးရောက်မှသာလျှင်၊ ဦးရွှေနှင့် ၎င်း၏ဇနီး ဒေါ်တင်တင်တို့ကို၊ မိမိအိမ်ကို
အကျိုးဖျက်ဆီးမှုဖြင့် တရားစွဲဆိုခြင်း ဖြစ်သည်။

အမှုအသွားအလာကို ကြည့်ရှုစေဖန်သုံးသပ်သည့်အခါ၊ ဦးရွှေသည် ဒေါ်
အေးခင်၏အိမ်ကို ဖျက်ဆီးခြင်းမဟုတ်၊ ကောင်းအောင် ပြုပြင်မွမ်းမံ ပေးခြင်းမျှသာ
ဖြစ်သဖြင့်၊ ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၄၂၅ အရ၊ အကျိုးဖျက်ဆီးမှု၏ အဓိပ္ပါယ်နှင့် အကျိုး
မဝင်သောကြောင့်၊ ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၄၂၇ အရ၊ ပြစ်မှုမမြောက်နိုင်ပေ။
ထို့ကြောင့်၊ မူလရုံးက ဦးရွှေအပေါ် ချမှတ်ထားသည့် အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်ပေးပါရန်၊
ဤရုံးသို့ ထောက်ခံ တင်ဆက်ခြင်း ဖြစ်လေသည်။

လျှောက်ထားခံရသူ ဒေါ်အေးခင်၏ ပညာရှိ ရှေ့နေကြီး ဦးထွန်းအောင် (၃) က၊
လျှောက်ထားသူ ဦးရွှေသည် မိမိ၏ အမှုသည်အိမ် မူလပုံသဏ္ဌာန်ကို ပြင်ဆင်ခြင်း
အားဖြင့်၊ ပုံပျက်သွားသဖြင့်၊ အိမ်၏ အသုံးဝင်ပုံ၌ ချို့တဲ့သွားသောကြောင့်၊ ဦးရွှေ ၏
ပြုမူချက်သည် မိမိအမှုသည်၏ အကျိုးကိုဖျက်ဆီးရာရောက်ပါသဖြင့်၊ မူလရုံးတရား
သူကြီးက၊ ဦးရွှေအပေါ်၌ ချမှတ်သော အမိန့်သည် မှန်ကန်ပါသည်ဟု တင်ပြသွားသည်။

၁၉၆၆
 —
 ဦးရွှေ
 နှင့်
 ပြည်ထောင်စု
 မြန်မာနိုင်ငံ
 (ဒေါ်အေးခင်)။

ပညာရှိ အစိုးရ ရွှေနေကြီး ဦးတိုးမောင်က ပညာရှိ ရာဘက် စက်ရှင်တရား သူကြီး၏ ထောက်ခံတင်ပြချက်ကို ထောက်ခံပါကြောင်း၊ ၎င်း၏ ထောက်ခံတင်ပြ ချက်ကို အတည်ပြုလက်ခံ၍ မူလရုံး၏ အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်သင့်ပါကြောင်းဟု ဖော်ပြသွားသည်။

ဤအမှုကိုသေချာကျနစွာ ဆန်းစစ်၍ သုံးသပ်ရာတွင် တွေ့ရှိရသည်မှာ၊ ပညာရှိ ရာဘက်စက်ရှင် တရားသူကြီး တွေ့ရှိရသည့် အတိုင်းပင် ဖြစ်သည်။ လျှောက်ထားသူ ဦးရွှေသည် အိမ်ရှင် ဒေါ်အေးခင်၏ အကျိုးဖျက်ဆီးမှုကို ပြုလုပ်ခြင်းမဟုတ်၊ မိမိ၏ ဓါတ်ပုံလုပ်ငန်းနှင့် လျော်ညီအောင် ပျက်စီးနေသော အိမ်ကို မွမ်းမံအသစ်ပြုပြင်ရန် လိုအပ်သဖြင့်၊ ဒေါ်အေးခင်ထံမှ အခွင့်ပန်ကြားပြီးကြောင်း အဆိုရှိသည်။ ထိုအဆိုကို ပညာရှိ ရာဘက်စက်ရှင် တရားသူကြီးက လက်ခံထားပြီး ဖြစ်သည်။ ဦးရွှေက ဒေါ်အေးခင်၏ ခွင့်ပြုချက်အရ၊ ဟောင်းနွမ်းပျက်စီးနေသော အိမ်ကိုအသစ်မွမ်းမံပြု လုပ်ရာ၌အိမ်၏ အခြေအနေမှာမူလအခြေအနေထက်ပို၍ ကောင်းမွန်လာပေသည်။ ၎င်းအပြင် ဦးရွှေသည် ထိုကဲ့သို့ အသစ်မွမ်းမံ ပြင်ဆင်မှုများ ပြုလုပ်ရာ၌၊ ဒေါ်အေး ခင်၏ အကျိုးကို ပျက်စီးစေသော အကြံအစည်ဖြင့် ပြုလုပ်ခြင်း မဟုတ်ပေ။ ဒေါ် အေးခင်သည် ဦးရွှေက အိမ်ပေါ်မှ ဆင်းမပေးသဖြင့်၊ ထိုကဲ့သို့ အကျိုးဖျက်ဆီး မှုဖြင့် တရားစွဲဆိုသည်ဟု ယူဆသည်။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ၊ ပညာရှိ ရာဘက်စက်ရှင် တရားသူကြီးက အမှုတွဲတွင် ပေါ်လွင်သော အချက်အလက်များကို ချင့်ချိန်ဝေဖန် သုံးသပ်ပြီး၊ ဦးရွှေသည် မူလရုံးက အပြစ်ပေးထားသော ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၄၂၇ အရ၊ ပြစ်မှုမမြောက်နိုင်ဟု တွေ့ရှိခြင်းမှာ၊ မှားယွင်းသည်ဟု မဆိုနိုင်ပေ။

ထို့ကြောင့်၊ ပညာရှိ ရာဘက်စက်ရှင် တရားသူကြီး၏ ထောက်ခံတင်ပြချက်ကို အတည်ပြု၍၊ လက်ခံပြီး၊ မူလရုံး၏ အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်လိုက်သည်။ ဤအမှုနှင့် ပတ်သက်၍ ဦးရွှေအား တရားသေလွှတ်ရန် အမိန့်ချမှတ်လိုက်သည်။

လျှောက်ထားသူဦးရွှေသည်၊ဒဏ်ငွေ ၂၅၀ ကျပ်ကိုပေးဆောင်ပြီးငြိမ်က၊၎င်းအား ပြန်ပေးစေ။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှု

တရားသူကြီး ဦးချစ် ရွှေတွင်

ဦးလှသိန်း (ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားသူ)

နှင့်

ဦးကံညောင် (ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားခံရသူ)*

† ၁၉၆၆

ဩဂုတ်လ
၁၃ ရက်။

ရာဇဝတ်ကြီးပုဂံမ ၄၄၈ အရမှုပြစ် ထင်ရှားစီရင်ခြင်း—အိမ်အပေါ်ထပ်ကို သေဒုခတ်ထား၍ သေဒုကို လက်ရှိ ရှိသူ တဦးဖြစ်ခြင်း—အိမ်အပေါ်ထပ်ကို လက်ရှိ ရှိသူတဦးဖြစ်သည်ဟု ယူဆရန်ရှိခြင်း—တရားဝင်ပိုင်ဆိုင်ခြင်း အနေမျိုးမဟုတ်—ကိုယ်ထိလက်ရောက်ပိုင်ဆိုင်ခြင်း—ပိုင်နက်ကို ကျူးကျော်၍ ဝင်ရောက်နေပြီး ဖယ်မပေးသောကြောင့်အိမ်ကျော်နင်းမှုနှင့် တရားစွဲဆိုနိုင်ခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။အိမ်အပေါ်ထပ်ကို သေဒုခတ်ထား၍ ထိုသေဒုကိုလက်ရှိရှိသူတဦးဖြစ်သဖြင့် ထိုကဲ့သို့ သေဒုကိုလက်ရှိထားခြင်းအားဖြင့် လျှောက်ထား ခံရသူသည်၊ တရားဝင်ပိုင်ဆိုင်ခြင်း အနေမျိုးမဟုတ်ဘဲ၊ ကိုယ်ထိလက်ရောက် ပိုင်ထားသူ တယောက်ဖြစ်သည်ဟုယူဆရန်အကြောင်း ရှိသည်။ ထိုကဲ့သို့သော အခြေအနေမျိုး၌ လျှောက်ထားသူက၎င်း၏ ပိုင်နက်ကို ကျူးကျော်၍ ဝင်ရောက်နေပြီး ဖယ်မပေးသောကြောင့် ၎င်းမှာ စိတ်အနှောက်အယှက်ဖြစ်မည်ဖြစ်ကြောင်း ပေါ်လွင်သဖြင့်၊ လျှောက်ထားခံရသူက လျှောက်ထားသူအပေါ် အိမ်ကျော်နင်းမှုနှင့်တရားစွဲဆို နိုင်သည်။

ထုတ်ကြီး နှင့် အစိုးရ အောက်မြန်မာပြည် စီရင်ထုံး၊ အတွဲ ၈၊ (၁၉၁၅-၁၆) စာ ၄၂၆။
ဖိုးတုတ် နှင့် အစိုးရ၊ အထက်မြန်မာပြည် စီရင်ထုံး၊ အတွဲ ၃ (၁၉၁၇-၂၀) စာ ၁၁၁။ ဝီ၊အမ်၊
ဂျီ၊ဝါ၊ နှင့် အစိုးရ၊ ၁၉၄၇ ခု၊ ရန်ကုန်စီရင်ထုံး၊ စာ ၁၃၇။ ကိုသန်းမောင် ပါ၊ ၇ နှင့်
ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ၊ ၁၉၅၄ ခု၊ မြန်မာပြည် စီရင်ထုံး (တရားလွှတ်တော်) စာ ၂၃၈
ရည်ညွှန်းသည်။

ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားသူအတွက်။ ။ဦးသက်ငွေ။
ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားခံရသူအတွက်။ ။ဦးလှသိန်း၊ အစိုးရရွှေနေကြီး ဦးနှစ်။

* ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၁၀၃(ခ)။
† ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ရာဇဝတ်အယူခံမှုအမှတ် ၈၁ တွင်၊ ချမှတ်သော ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊မတ်လ ၁၇ ရက်
နေ့စွဲပါ၊ ဖျာပုံမြို့၊ စက်ရှင်တရားသူကြီး၏ အမိန့်ကိုပြန်၍ဆင်ခြင်မှု။

တရားသူကြီး ဦးချစ်။ ။လျှောက်ထားသူ (တရားခံ) ဦးလှသိန်း အပေါ် ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၄၄၈ အရ၊ ပြစ်ဒဏ် ထိုက်သင့်သော ပြစ်မှုကို ကျူးလွန်ကြောင်း တွေ့ရှိရသဖြင့် ဖျာပုံမြို့၊ မြို့မ ရာဇဝတ် တရားသူကြီးရုံး၊ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှု အမှတ် ၁၀၂ တွင် ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၅၆၂ (၁)အရ ကျပ် ၅၀၀ တန် ခံဝန်သူ တဦးနှင့် တနှစ်အတွင်း အကျင့်စာရိတ္တ ကောင်းမွန်စွာ နေထိုင်ရန်အတွက် ခံဝန်ချုပ် ဆိုရန် အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်။

ထိုအမိန့်ကို လျှောက်ထားသူက မကျေနပ်သဖြင့် ပယ်ဖျက်ပေးပါရန် ဖျာပုံမြို့၊ စက်ရှင်တရားသူကြီးရုံး၊ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ် အယူခံမှုအမှတ် ၈၁ တွင် အယူခံ ဝင်ခဲ့သည်။ သို့သော် အောင်မြင်မှု မရရှိခဲ့ပေ။

ယခုတဖန် လျှောက်ထားသူက အောက်ရုံးအမိန့်များကို ပယ်ဖျက်ပေးပါရန် ဤ ရုံးသို့ ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်လွှာ တင်သွင်းလေသည်။

အမှုအဖြစ်အပျက် အကြောင်းခြင်းရာနှင့် ပတ်သက်၍ အောက်ရုံးများ၏ စီရင် ချက်များတွင် အပြည့်အစုံ ဖော်ပြထားပြီး ဖြစ်သည်။ ယခုပြင်ဆင်မှုကို သုံးသပ်ရာ၌ စဉ်းစားရန်ရှိသော အဓိကအကြောင်းခြင်းရာများကိုသာလျှင် ဖော်ပြပေအံ့။ ဖျာပုံမြို့၊ ၅ လမ်း၊ အိမ်နံပါတ် ၂၂၊ နှစ်ထပ်အိမ်ကို အကျင်ဆိုသူက ပိုင်ဆိုင်သည်။ ၎င်းက ကံရင် အမည်ရှိသော တရုပ်ဘုံကျောင်းအသင်းသို့ လွှဲအပ်ထားသည်။ ဤအမှုဖြစ်သော အချိန်လောက်တွင် ၎င်းဘုံကျောင်းအသင်း၏ လူကြီးမှာ လျှောက်ထားခံရသူ (တရား လို) ဦးကံညောင်ဖြစ်သည်။ ဦးကံညောင်သည် ၎င်းအိမ်အပေါ်ထပ် တထပ်လုံးကို တရုပ်ဘုံကျောင်း၊ တည်ရာဌာန ပြုလုပ်ထား၍ ဘုံအသင်းဝင်များ ဘုရားရှိခိုးရန် ခန်းမဆောင်အဖြစ် အသုံးပြုထားသည်။ ၎င်းပြင်၊ ၎င်းပိုင် ခံပိုင်းရှည်တခု၊ မှန်ကား ခြောက်ချပ်နှင့် ကံရင်အသင်းဟု ရေးထားသောဆိုင်းဘုတ်တခုကိုလည်း ထားရှိသည်။ ထိုအိမ်အပေါ်ထပ်၏ သော့ကိုလည်း ၎င်းကပင် ကိုင်ဆောင်ထားရသည်။ ဘုံကျောင်း အသင်း၏ စီမံအုပ်ချုပ်သူ လူကြီးဖြစ်သည်အားလျော်စွာ အောက်ထပ်ကို ငါးထား သည်။ လျှောက်ထားသူ ဦးလှသိန်းနှင့် ၎င်း၏နှစ်မ မခင်အုန်းတို့ တခြမ်းစီ နေကြသည်။ အိမ်လခမှာ တခြမ်းလျှင် တလ ၃၀ ကျပ်ဖြစ်၍ နှစ်ခြမ်းအတွက် ၆၀ ကျပ် ဖြစ်သည်။ ထိုအိမ်လခများကို လစဉ် ဦးကံညောင်က တရုပ်ဘုံကျောင်းကို စီမံအုပ်ချုပ်သူလူကြီး အနေဖြင့် ကောက်ယူသည်။ အိမ်လခဖြတ်ပိုင်းများတွင်လည်း “ကံရင် ဘုံကျောင်း အသင်းအောက်ထပ်” ဟု ဖော်ပြထားသည်။ အထက်က ပြောဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း ထိုဘုံကျောင်းအသင်းတည်ရာ အပေါ်ထပ်၏သော့ကို ဦးကံညောင်က သိမ်းဆည်း၍ အသင်းသားများ ဘုရားရှိခိုးရန် လာကြသောအခါ ဦးကံညောင်က အော့ဖွင့်၍ အိမ်အပေါ်ထပ်သို့တက်ပြီး ဘုရားရှိခိုးကြသည်။ အဆိုပါ အိမ်၏ အောက်ထပ်တွင်

နေသော လျှောက်ထားသူ ဦးလှသိန်းမှာ ဦးကံညောင်နှင့် ခင်မင်သော မိတ်ဆွေ
ဖြစ်ဟန်တူသည်။ အိမ်အပေါ်ထပ် မိုးယိုသဖြင့် ရေနံရန် ဦးလှသိန်းက ဦးကံညောင်
ထံမှ သေတ္တာကို တောင်းယူထားသည်။ ယင်းသို့ တောင်းယူပြီးနောက် ဦးလှသိန်းက
ယိုအိမ်၏ အပေါ်ထပ်တွင် ၎င်း၏ သားများကို နေစေသည်။ ဦးကံညောင်က၊
ဦးလှသိန်းထံမှ သေတ္တာကို ပြန်တောင်းသောအခါ ဦးလှသိန်းက မပေးဘဲ ငြင်းဆန်
လေသည်။ ဦးကံညောင်သည် မြို့နယ် လအကသို့ တိုင်တန်းရာ လအက ဝင်ရောက်
ပြန်ဖြေသော်ငြားလည်း ဦးလှသိန်းသည် ဦးကံညောင်ကို သေတ္တာ ပြန်မပေးဘဲ နေလေ
သည်။ ဤတွင် ဦးကံညောင်က ဦးလှသိန်း အပေါ် တရားရုံးတွင် ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ
၄၄၈ အရ၊ အိမ်ကျော်နင်းမှုစွဲဆိုသည်။ ဦးလှသိန်းက အိမ်ပေါ်ထပ်ကိုပါ ငြိုးနေပါ
သည်ဟု ထုချေသော်ငြားလည်း သက်သေထင်ရှားစွာမပြနိုင်။ ၎င်းသည် အိမ်အပေါ်
ထပ်အတွက်သေတ္တာကိုသာ ဦးကံညောင်ကို သေတ္တာပြန်မပေးသောကြောင့်ထိုကဲ့သို့ သေတ္တာ
ပြန်မပေးခြင်းအားဖြင့် ဦးကံညောင်အား စိတ်ဦးမြှင့်စေရန် အကြံအစည်ရှိသည်ဟု
အဆိုရှိသည်။ အောက်ရုံးများက အမှုအသွားအလာကို အသေးစိတ်ဝေဖန်သုံးသပ်
ပြီးလျှင်၊ အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း အမိန့်ချမှတ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

လျှောက်ထားသူ၏ ပညာရှိရွှေနေကြီး ဦးသက်ဇွေက လျှောက်ထားသူ ဦးလှသိန်း
ကို လျှောက်ထားခံရသူ ဦးကံညောင်က အိမ်ကျော်နင်းမှုနှင့် တရားမစွဲနိုင်ပါ။
ဦးကံညောင်သည် အိမ်အပေါ်ထပ်ကိုလက်ရှိဖြစ်သူ တယောက် မဟုတ်ပါ။ ဦးကံညောင်
သည် အချင်းဖြစ် အိမ်အပေါ်ထပ်ကို ကိုယ်ထိလက်ရောက် ပိုင်ဆိုင်သူ မဟုတ်ပါ။
ထိုဖခွားကို ကိုယ်ထိလက်ရောက် ပိုင်ဆိုင်သူမှာ ဦးလှသိန်းသာဖြစ်ပါသည်။ ထို့
ကြောင့် ဦးလှသိန်းအပေါ် ဦးကံညောင်က ပိုင်ဆိုင်မှုကို တရားမမှုဖြင့်သာလျှင်
စွဲဆိုရန်ဖြစ်သော်လည်း ယခုကဲ့သို့ တရားစွဲဆိုခွင့် အခြေအနေမရှိဘဲနှင့် ဖြစ်လမ်းမှ
နေ၍ ဖုလတ်မှုဖြင့် စွဲဆိုခြင်းမှာ မှားယွင်းပါသည်ဟု တင်ပြသွားသည်။ ထို့နောက်
ဦးသက်ဇွေက တုတ်ကြီးနှင့် အစိုးရ (၁) အမှုကို အကိုးအကားအဖြစ် တင်ပြသွား
သည်။ ထိုအမှုတွင် ဤသို့ အဆုံးအဖြတ်ပေးထားသည်။

“The possession contemplated in section 441 of the Indian Penal Code is actual physical possession, not mere juridical possession. Where there is a person in actual physical possession of property, he is the only person whose feelings have to be considered under that section.”

(၁) အောက်မြန်မာပြည်စီရင်စု၊ အတွဲ ၈၊ (၁၉၁၅-၁၆) စာ ၄၂၆။

၎င်းပြင် မိုးတုတ်နှင့် အစိုးရ (၂) အမှုကိုလည်း တင်ပြသွားသည်။ ၎င်းအမှုတွင် စီရင်ထုံးဖွဲ့ထားသည်မှာ အောက်ပါ အတိုင်းဖြစ်သည်။

“Held: that there is no provision of law in the Indian Penal Code or the Code of Criminal Procedure which restricts the right of a person not in possession to make a complaint to a Magistrate in respect of the offence of trespass even though that offence is alleged to have been committed against a third person, nor does the definition of criminal trespass contained in section 441 of the Indian Penal Code restrict the offence to cases in which the person in actual physical possession is insulted, intimidated or annoyed.”

အထက်တွင် ပညာရှိ ရွှေနေကြီး တင်ပြသော စီရင်ထုံး နှစ်ခုမှာ မူအားဖြင့် မတူညီကြပေ။ နှစ်နောက်ကျသော အထက်မြန်မာပြည် စီရင်ထုံးက အောက်မြန်မာ ပြည်စီရင်ထုံး ထက်ပိုမိုကျယ်ပြန့်စွာသုံးသပ်ထားသည်ကို တွေ့ရှိရသည်။

လျှောက်ထားခံရသူ၏ ပညာရှိ ရွှေနေကြီး ဦးလှသိန်းက ယခုအမှုတွင် ဥပဒေ အချက်အလက် မပါဝင်ပါ။ အမှုအကြောင်းခြင်းရာ သက်သက်မျှသာလျှင် ဖြစ်ပါသည်။ ထိုအမှုအကြောင်းခြင်းရာနှင့် ပတ်သက်၍ အောက်ရုံး နှစ်ရုံးစလုံးက တသဘောတည်း၊ တထပ်တည်းတွေ့ရှိထားပြီး ဖြစ်သဖြင့်၊ ယခုပြင်ဆင်မှု များက ထို တသဘောတည်း၊ တထပ်တည်း တွေ့ရှိသော အမိန့်များကို အလွယ်တကူနှင့် မပယ်နိုင်ပါ။ ထိုတသဘောတည်း၊ တထပ်တည်း ချမှတ်သော အမိန့်များမှာ အလွန်တရားမှားယွင်းချွတ်ချော်ပြီး တရားမျှတမှုကင်းမဲ့နေမှသာလျှင် ဤရုံးက ပြင်ဆင်မှုရုံးအနေဖြင့်ဝင်ရောက်စွက်ဖက်နိုင်ပါသည်။ ယခု အမှုတွင် ဦးကံညောင် ကိုယ်ထိလက်ရောက် ပိုင်ဆိုင်ထားသော တရုတ်ဘုံကျောင်းတည်ရာ အချင်းဖြစ် အိမ်အပေါ်ထပ်ကို လျှောက်ထားသူ ဦးလှသိန်းက မတရားတက်ရောက်ပြီး ကျူးကျော်နေထိုင်သောကြောင့်၊ ဦးကံညောင်မှာ လွန်စွာမှ စိတ်ငြိုငြင်မှု ဖြစ်ရသဖြင့်၊ ဦးလှသိန်းသည်၊ ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၄၄၇ အရ၊ အိမ်ကျော်နင်းမှုကို ကျူးလွန်သူတဦး ဖြစ်ပါသည်ဟု တင်ပြသွားသည်။

ပညာရှိ အစိုးရ ရွှေနေကြီး ဦးနှစ်က လျှောက်လဲချက်ပေးရာတွင် လျှောက်ထားခံရသူ၏ ရွှေနေကြီး ဦးလှသိန်းကို ထောက်ခံ၍ တင်ပြသွားသည်။

လျှောက်ထားသူ၏ ပညာရှိ ရွှေနေကြီး ဦးသက်ငွေ တင်ပြချက်များကို အမှုနှင့်ညီ၍ ချင့်ချိန်ဝေဖန် သုံးသပ်ရန် လိုအပ်ပေသည်။ ရွှေနေကြီးက လျှောက်ထားသူသည်

(၂) အထက်မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး၊ အတွဲ ၃၊ (၁၉၁၇-၂၀) စာ ၁၁၁။

အချင်းဖြစ် အိမ်၏ အပေါ်ထပ်ကို ကျော်နင်းသူ တယောက်မဟုတ်ပါ။ ထိုအိမ်အပေါ်
ထပ်ကို စာရားဝင် ငါးနေပါသည်ဟု ဆိုသော်ငြားလည်း၊ ခုံးတွင် ထွက်ဆိုကြသော
သက်သေထက်ချက်များနှင့် သက်သေခံအိမ်လခ ဖြတ်ပိုင်းများအရ ဦးလှသိန်းသည်
အဆိုပါအိမ်၏ အောက်ထပ်၌သာလျှင် ငါးနေသူဖြစ်သည်။ ၎င်းနှင့် အိမ်၏အပေါ်စပ်
မည်သို့မျှမသက်ဆိုင်ပေ။ အမှုတွင် ပေါ်ပေါက်နေသည်မှာ ဦးလှသိန်းသည် အိမ်
အပေါ်ထပ်တွင် မိုးယိုသဖြင့် ရေခံရန် ဦးကံညောင်ထံမှ သော့ကို တောင်းယူခြင်း
ဖြစ်သည်။ ဦးကံညောင်မှာ ကံရင်ဘဲအသင်း၏ စီမံအုပ်ချုပ်သူ လူကြီးတယောက်
ဖြစ်သည်။ ဦးလှသိန်းထံမှ အိမ်လခများကို ကောက်ခံသူလည်း ဖြစ်သည်။ ယင်းသို့
ဦးလှသိန်းက ဦးကံညောင်ထံမှ အိမ်အပေါ်ထပ်၏ သော့ကို တောင်းယူပြီး ရေခံရုံမျှ
မက မိမိ၏ သားများကို နေစေခြင်းအားဖြင့် ဦးကံညောင်၏ စိတ်ငြိုငြင်စေရန်
ဖြစ်သည်ဟု ယူဆသည်။ ပညာရှိ ရှေ့နေကြီးက ဦးကံညောင်သည် အချင်းဖြစ် အိမ်
အပေါ်ထပ်ကို လက်ရှိဖြစ်သူမဟုတ်ဟု အဆိုရှိသည်။ ဦးလှသိန်း၏ အပြုအမူမှာ
ဦးကံညောင်အပေါ် ချောက်လွန်ရန်သော်၎င်း၊ စော်ကားရန်သော်၎င်း၊ စိတ်ငြိုငြင်
စေရန်သော်၎င်း အကြံအစည်မရှိပါ။ ထို့ကြောင့် ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၄၄၁ အရ
ရာဇဝတ်မကင်းသော ကျော်နင်းမှုများဟူသော အဓိပ္ပါယ်တွင် အကျုံးမဝင်ပါဟူသော
အဆိုပြုချက်အရ ရာဇဝတ် မကင်းသော ကျော်နင်းမှုများ၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ဖော်ထုတ်ရန်
လိုအပ်ပေသည်။ ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၄၄၁ က ဤသို့ဆိုသည်။

“၄၄၁။ ။မည်သူမဆို၊ ပြစ်မှုကိုကျူးလွန်ရန်၊ သို့မဟုတ် ပစ္စည်းလက်ရှိဖြစ်သူ
တဦးတယောက်ကိုချောက်လွန်ရန်၊ သို့တည်းမဟုတ်စော်ကားရန်၊ သို့တည်းမဟုတ်
စိတ်ငြိုငြင်စေရန်အကြံဖြင့်၊ သူတပါး၏လက်ရှိပစ္စည်းအတွင်းသို့ဖြစ်စေ အပေါ်
သို့ဖြစ်စေဝင်ရောက်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုပစ္စည်းအတွင်းသို့ဖြစ်စေ၊ အပေါ်
သို့ဖြစ်စေ တရားသဖြင့်ဝင်ရောက်ပြီးသည့်နောက် ပစ္စည်းလက်ရှိဖြစ်သူကိုချောက်
လွန်ရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် စော်ကားရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် စိတ်ငြိုငြင်စေရန်
သို့တည်းမဟုတ် ပြစ်မှုကိုကျူးလွန်ရန်အကြံဖြင့် ဥပဒေနှင့်ဆန့်ကျင်ကာ၊ ထို
ပစ္စည်း၌ဆက်လက်၌နေလျှင်၊ ထိုသူသည် ‘ရာဇဝတ်မကင်းသောကျော်နင်းမှု’
ကိုကျူးလွန်သည်မည်၏။”

အထက်တွင် ပြဆိုခဲ့သော အဓိပ္ပါယ်ဖော်ပြချက်အရ ဤအမှုကို သုံးသပ်ရာ၌
ဦးကံညောင်သည် ပစ္စည်းလက်ရှိဖြစ်သူ ဟုတ်မဟုတ်စဉ်းစားရန် ရှိပေသည်။ ဦးကံ
ညောင်သည် အချင်းဖြစ် အိမ်အပေါ်ထပ်၏ သော့ကို ကိုင်ဆောင်ထားသူ တဦးဖြစ်

၁၉၆၆
ဦးလှသိန်း
နှင့်
ဦးကံညောင်

ကြောင်းနှင့် ပတ်သက်၍အငြင်းမပွားပေ။ ဤနေရာတွင် ဒီ၊ အမ်၊ ဂျီဝါးနှင့် အစိုးရအမှု
(၃) အမှု၏အဆုံးအဖြတ်ကို သုံးသပ်ရန်ရှိပေသည်။ ၎င်းအဆုံးအဖြတ်က ဤသို့ဆိုသည်။

“ If an owner leaves a house empty, even if it is not locked, it is in his possession and the offence of criminal trespass can be committed in respect of such a house.”

ယခုအမှုတွင် ဦးကံညောင်မှာ၊ အထက်တွင် ရည်ညွှန်းသော အမှုကဲ့သို့မဟုတ်ဘဲ အိမ်အပေါ်ထပ်ကို သော့ခတ်ထား၍ ထိုသော့ကို လက်ရှိရှိသူတဦးဖြစ်သဖြင့်၊ ၎င်းသည် ထိုအိမ်အပေါ်ထပ်ကို လက်ရှိရှိ သူတဦးဖြစ်သည်ဟု ယူဆရန်ရှိသည်။ ထိုကဲ့သို့ သော့ကို လက်ရှိထားခြင်းအားဖြင့် ဦးကံညောင်သည် တရားဝင်ပိုင်ဆိုင်ခြင်း အနေမျိုးမဟုတ်ဘဲ ကိုယ်ထိလက်ရောက် ပိုင်ဆိုင်ထားသူတယောက် ဖြစ်သည်ဟု ယူဆရန်အကြောင်း ရှိသည်။ ထိုကဲ့သို့သော အခြေအနေမျိုး၌ ဦးလှသိန်းက ၎င်း၏ပိုင်နက်ကို ကျူးကျော်၍ ဝင်ရောက်နေပြီး ဖယ်မပေးသောကြောင့် ၎င်းမှာ စိတ်အနောက်အယှက် ဖြစ်မည် ဖြစ်ကြောင်း ပေါ်လွင်သဖြင့် ဦးကံညောင်သည် ဦးလှသိန်းအပေါ် အိမ်ကျော်နင်းမှုနှင့် တရားစွဲဆိုနိုင်သည်။ ကိုသန်းမောင် ပါ ၇ နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ (၄) အမှုသည် အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့ပြီးသော မောင်တုတ်နှင့် အစိုးရအမှု၏ မူအတိုင်း ထုံးဖွဲ့ထားသော စီရင်ထုံးဖြစ်သည်။ ၎င်းကဤ သို့ဆိုသည်။

“To establish an offence of criminal trespass under sections 441, 447 of the Penal Code, it must be shown that the complainant is in actual physical possession, and not mere juridical possession of the land ; and that the trespassers had the intention to intimidate, insult or annoy the person in possession. Mere knowledge that the trespass is likely to cause insult or annoyance does not amount to an intent to insult or annoy within section 441, Penal Code.”

အထက်ဖော်ပြပါ အကြောင်းခြင်းရာများနှင့် ဥပဒေ အချက်အလက်များအရ လျှောက်ထားသူ ဦးလှသိန်းသည် လျှောက်ထားခံရသူ ဦးကံညောင်လက်ရှိဖြစ်သော အချင်းဖြစ် အိမ်အပေါ်ထပ်ကို ကျူးကျော်ကြောင်းမှာ ပေါ်လွင်သဖြင့် အောက်ရုံး များမှ ချမှတ်သော အမိန့်များသည် မှားယွင်းသည်ဟု မစွဲဆိုရပေ။

ထို့ကြောင့် အောက်ရုံးအမိန့်များကို အတည်ပြုပြီးလျှင် ဦးလှသိန်း၏ ပြင်ဆင်မှု လျှောက်လွှာကို ပယ်လိုက်သည်။

(၃) ၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ရန်ကုန်စီရင်ထုံး၊ စာ ၁၃၇။
(၄) ၁၉၅၄ ခုနှစ်၊ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး၊ (တရားလွှတ်တော်) စာ ၂၈၃။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

တရားမ အထွေထွေအယူခံမှု

တရားသူကြီးဦးသက်ဖေ ရွှေတွင်

ဦးဝင်းဖေ (အယူခံတရားလို)

နှင့်

မောင်တင်သိန်း (အယူခံတရားခံ)*

† ၁၉၆၆

ဩဂုတ်လ ၂၇ ရက်။

အလုပ်သမားလျှော်ကြေး အက်ဥပဒေ—သစ်စက်မှ မှတ်ပုံတင်မှုကို ပယ်လိုက်ခြင်း—ဝိုင်းဆရာအနီး၌ မရှိသဖြင့် ပယ်လိုက်ခြင်း—အလုပ်သမားများ မဖယ်ရဟု အတိအလင်း တားမြစ်ထားသည့် ဆိုသောအချက် မပေါ်ပေါက်ခြင်း—အလုပ်ချိန်အတွင်းအလုပ်ဝတ္တရားဆောင်ရွက်စဉ် ထိခိုက် ဝက်ရာရသည်ဟု ယူဆသင့်မသင့်- ဆုံးရှုံးမှု ရာခိုင်နှုန်း မည်မျှရှိသည်ဟု ဥပဒေက အတိ အလင်း ပြဋ္ဌာန်းထားသည့်ကိစ္စတွင် ဆရာဝန်၏ စစ်ဆေးချက်ကို ရယူရန်မလို။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။သစ်စက်မှ မှတ်ပုံတင်မှုရန် တာဝန်မှာဝိုင်းဆရာ၏တာဝန်ဖြစ်ပြီး၊ အယူခံ တရားခံ၏ အလုပ်ဝတ္တရားမဟုတ်သည်မှာ မှန်၏။ သို့ရာတွင် အယူခံတရားခံ အလုပ်လုပ်ရသည့် လူဝိုင်းမှ ဝိုင်းဆရာအလုပ်မဆင်းသဖြင့်လောင်းဝိုင်းအမှတ် ၃ ဝိုင်းဆရာက အယူခံတရားခံ အလုပ် လုပ်ရသော လူဝိုင်းဆရာအဖြစ်ပူးတွဲဆောင်ရွက်ရာ၌လည်း ၎င်းသည်အယူခံတရားခံတို့နှင့်ပူးတွဲရသည့် ရောင်တုံး(သစ်တုံး) ကြပ်သွားသည့်အချိန်၌ အနီး၌မရှိသဖြင့်၊ အယူခံတရားခံက မှတ်ပုံတင်မှု လိုက်ရခြင်းဖြစ်ရာ၊ မှတ်ပုံကိုဝိုင်းဆရာမှအလုပ်လူဝိုင်းရှိ အလုပ်သမားများ မဖယ်ရဟု အတိအလင်း တားမြစ်ချက် ထုတ်ပြန်ထားသည်ဆိုသော အချက်လည်း အမှုတွဲ၌ မပေါ်ပေါက်ရကား အယူခံ တရားခံသည် အလုပ်ချိန်အတွင်းအလုပ်ဝတ္တရားဆောင်ရွက်စဉ် ထိခိုက်ဝက်ရာရခဲ့သည်ဟုကောက် ယူရမည်ဖြစ်သည်။

မောင်တင်သိန်း နှင့် ဦးအုံးခင်၊ ၁၉၃၈ ခုနှစ်၊ ရန်ကုန်စီရင်ထုံး ၂၉၉ ခြားနားပြသည်။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။မည်သည့်ဝက်ရာမျိုးရှိလျှင်လုပ်အား ဆုံးရှုံးမှုရာခိုင်နှုန်းမည်မျှရှိသည် ဟု ဥပဒေက အတိအလင်းပြဋ္ဌာန်းထားသည့်ကိစ္စတွင်ဆရာဝန်၏စစ်ဆေးချက်ကို ရယူရန်မလိုပေ။

* ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ တရားမအထွေထွေအယူခံမှုအမှတ် ၂၃။

† ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ တရားမအလုပ်သမားလျှော်ကြေးမှုအမှတ် ၁၁ တွင်၊ ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၂၀ ရက်နေ့စွဲပါ၊ (ခရိုင်ရာဇဝတ်တရားသူကြီး) ရုံးတော်၏ ချမှတ်သော အမိန့်ကို အယူခံဝင်မှု။

၁၉၆၆
ဦးဝင်းဇေ
နှင့်
မောင်တင်
သိန်း။

နောက်ဆက်တွဲ (၁) တွင် ဖော်ပြထားသည့် ဒဏ်ရာတစ်ခုခုမဟုတ်မှသာ လျော်ကြေး တွက်ချက်သည့် ကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ ဆရာဝန်၏ ထွက်ချက်ကိုရယူရန်လိုပေသည်။

မောင်အောင်မောင် နှင့် ပြည်ထောင်စုလေကြောင်းအဖွဲ့၊ ၁၉၇၂၊ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး၊ ၈၀ (တရားလွှတ်တော်) ခြားနားပြသည်။

အယူခံတရားလိုအတွက်။ ။ ဦးခင်မောင် (၄)။

အယူခံတရားခံအတွက်။ ။ ကိုယ်တိုင်။

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေ။ ။ အယူခံတရားလို ဦးဝင်းဇေသည်၊ တောင်ငူခရိုင်၊ ကျွန်းကျွန်းရွာ၊ နေသစ်စက်ပိုင်ရှင်ဖြစ်သည်။ အယူခံတရားခံ မောင်တင်သိန်းမှာ ၎င်း၏ အလုပ်သမားတဦးဖြစ်သည်။ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၂၁ ရက်နေ့တွင် အယူခံ တရားခံသည် အယူခံဘုရားလို၏ သစ်ကော်၌ အလုပ်လုပ်ရင်း သစ်ခွဲသည့်လှံနှင့် ထိခိုက်မိ၍ လက်ဝဲ ဘက်လက်ကို လက်ကောက်ဝတ်မှ ဖြတ်ပစ်လိုက်ရသည်။ ထို့ကြောင့် အလုပ်သမား လျော်ကြေး အက်ဥပဒေအရ လျော်ကြေးတောင်းဆိုရာ၊ တောင်ငူမြို့၊ အလုပ်သမား လျော်ကြေးမင်းကြီးက၊ အယူခံဘုရားလိုအား လုပ်အား ဆုံးရှုံးမှုအတွက် လျော်ကြေး ငွေ ၂,၁၆၆ ကျပ် ပေးဆောင်ရန် အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်။ ထိုအမိန့်ကို မကျေနပ်သဖြင့် အလုပ်ရှင်က ဤအယူခံမူတင်သွင်းလာခြင်းဖြစ်သည်။

အယူခံဘုရားခံသည်၊ နေသစ်စက်ရှိ အမှတ် ၃ လူဝိုင်း၌ သာမန်အလုပ်သမား ဝါဦးဖြစ်သည်။ ၎င်း၏ အလုပ်တာဝန်များမှာ ရောင်တုံး (သစ်တုံး) ကို ပျဉ်အဖြစ်ဆွဲရာ၌ တွန်းပေးရန်ဖြစ်သည်။ အခင်းဖြစ်ပွားသည့် ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၂၁ ရက်နေ့တွင် အမှတ် ၃ လူဝိုင်း၏ ဝိုင်းဆရာမှာ အလုပ်မဆင်းသဖြင့် အယူခံတရားခံနှင့် မောင် စိန်အောင် (လိုပြ-၃) တို့နှစ်ဦးတည်း သစ်ခွဲကြရသည်။ အယူခံတရားခံသည် ရောင်တုံး တာဝန်ကို လွှဲတင်ကြောင်း တိုက်ပြီးနောက်၊ ဒုတိယအကြိမ် ရောင်တုံးကိုပြန်၍ တွန်းပို့ သောအခါ၊ ရောင်တုံး ကြပ်သွားသဖြင့် မှတ်ပုံကို ဖယ်လိုက်ရာတွင် လက်ဝဲ လက်ကောက်ဝတ်အထက်ကို လွှဲထိသွားလေသည်။ ထိုအခါရာကြောင့် ၎င်း၏လက်ဝဲ လက်ကို လက်ကောက်ဝတ်မှနေ၍ ဖြတ်လိုက်ရသည်။

အယူခံဘုရားလိုက မှတ်ပုံကိုဖယ်ရန် တာဝန်မှာ ဝိုင်းဆရာ၏ တာဝန်ဖြစ်ပြီး အယူခံတရားခံသည် မိမိ၏တာဝန် မဟုတ်သည့်အလုပ်ကို လုပ်ရင်း ထိခိုက်မိခြင်းဖြစ်၍ လျော်ကြေး မရထိုက်ကြောင်း ထုခေါ်ကာ၊ မောင်ဘထွန်းနှင့် ဦးအုံးခင် (၁) တို့ အမှုကို ကိုးကားသွားသည်။ ထိုအမှုတွင် အလုပ်သမားဖြစ်သူသည် ၎င်း၏အလုပ်

မဟုတ်သည်ကို ဝင်ရောက်လုပ်ကိုင်နေသည့်အပြင်၊ ၎င်းအား မကိုင်မဘယ်ရန် အတိ အလင်း တားမြစ်သားသည့်စက်ကို ကိုင်တွယ်ခဲ့သည့်အတွက် အလုပ်ရှင်ထံမှ လျော်ကြေး မရဆိုက်ကြောင်း အဆုံးအဖြတ် ပေးထားခြင်းဖြစ်သည်။

ယခုအမှုတွင် မှတ်ပုံတင်ဖယ်ရန် တာဝန်မှာ ဝိုင်းဆရာ၏ တာဝန်ဖြစ်ပြီး အယူခံ တရားခံ၏ အလုပ်ဝတ္တရားမဟုတ်သည့်မှာမှန်၏။ သို့ရာတွင် အခင်းဖြစ်နေက အယူခံ တရားခံအလုပ်လုပ်ရသည့် လူဝိုင်းမှ ဝိုင်းဆရာမှာ အလုပ်မဆင်းသဖြင့် ဇောင်းဝိုင်းအမှတ် ၃ ဝိုင်းဆရာ မောင်ထွန်းရွှေ (ခံပြု)က၊ အယူခံတရားခံ အလုပ်လုပ်ရသော လူဝိုင်းဆရာအဖြစ် ပူးတွဲဆောင်ရွက်ရသည်။ အယူခံတရားခံ တွန်းပို့ရသည့် ရောင်တုံး ကြပ်သွားသည့် အချိန်၌ မောင်ထွန်းရွှေမှာ အနီး၌ မရှိသဖြင့် အယူခံ တရားခံက မှတ်ပုံကို ဖယ်လိုက်ရခြင်းဖြစ်ရာ၊ ထိုပြုမူချက်သည် အယူခံတရားခံ၏ အလုပ်တာဝန် အပြင်ဘက်သို့ ကျရောက်သည်ဟု မဆိုနိုင်ချေ။ ထို့ပြင် ထိုကဲ့သို့ မှတ်ပုံကို ဝိုင်းဆရာမှ အပ လူဝိုင်းရှိ အလုပ်သမားများ မဖယ်ရဟု အတိအလင်း တားမြစ်ချက် ထုတ်ပြန် ထားသည့်ဆိုသော အချက်လည်း အမှား၌ မခေါ်ဝေါ်ချေ။ သို့ဖြစ်ရာ အယူခံ တရားခံသည် အလုပ်ချိန်အတွင်း အလုပ်ဝတ္တရား ဆောင်ရွက်စဉ် ထိခိုက်ဒဏ်ရာ ရခဲ့ သည်ဟု ကောက်ယူရမည်ဖြစ်သည်။

အယူခံ တရားလို၏ ပညာရှိ ရွှေနေကြီးကတပုဒ်၊ အလုပ်သမား လျော်ကြေး မင်းကြီးသည် လျော်ကြေးငွေ မည်ရွှေမည်မျှ ပေးဆောင်ရမည်ဆိုခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍၊ အယူခံ တရားခံအား ကုသခဲ့ရသည့် ဆရာဝန်အား စစ်ဆေးခဲ့ခြင်း မရှိသဖြင့် အလုပ် သမား လျော်ကြေးမင်းကြီးထံသို့ ပြန်လည်စစ်ဆေးရန် ပေးပို့သင့်ကြောင်း တင်ပြကာ၊ မောင်တင်မောင်နှင့် ပြည်ထောင်စု လေကြောင်းအဖွဲ့ (၂) စီရင်ထုံးကို အကိုးအကား ပြုသွား၏။ ထိုစီရင်ထုံးတွင် အလုပ်သမား လျော်ကြေးမင်းကြီးသည် ဒဏ်ရာရသူ အလုပ်သမား၏ လုပ်အား ဆုံးရှုံးမှုကို တွက်ချက်ရန် အထောက်အထား မရှိပါက၊ ဆရာဝန်၏ သောက်ခံချက်လက်မှတ်ကို အကိုးအကားပြုကာ လျော်ကြေးကို တွက်ချက် ခြင်းမပြုနိုင်ကြောင်း၊ အလုပ်သမားသည် နောက်ဆက်တွဲ အမှတ်(၁)တွင် ဖော်ပြ ပြထားသည့် ဒဏ်ရာတခုကို ရရှိခဲ့ခြင်း မဟုတ်၍၊ ဆရာဝန်အား စစ်ဆေးပြီးမှသာ လျော်ကြေးကို တွက်ချက်နိုင်မည်ဖြစ်ကြောင်း အဆုံးအဖြတ် ထားခြင်းဖြစ်သည်။

ယခုအမှုတွင် အယူခံတရားလိုသည် ရရှိခဲ့သော ဒဏ်ရာကြောင့် လက်ဝဲလက်ကို လက်ကောက်ဝတ်မှ ဖြတ်ပစ်လိုက်ရသည် ဆိုခြင်းမှာ အငြင်းမပွားပေ။ ထို့ကြောင့် ၎င်းသည် အလုပ်သမားလျော်ကြေး အက်ဥပဒေ နောက်ဆက်တွဲ (၁)တွင် ပြဋ္ဌာန်း ထားသည့်အတိုင်း လက်ဝဲတတောင်ဆစ် အောက်ပိုင်း ဖြတ်ရသည့် ဒဏ်ရာကြောင့်

(၂) ၁၉၅၂၊ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး ၈၀ (တရားလွှတ်တော်)။

၁၉၆၆

ဦးစင်းစော

နှင့်

မောင်တင်

သိန်း ၊

လုပ်အား ဆုံးရှုံးမှုမှာ ရာခိုင်နှုန်း ၅၀ ရှိသည်ဟု ဆုံးဖြတ်ရမည်ဖြစ်သည်။ ယင်းသို့ မည်သည့်အင်္ဂါရာမျိုး ရရှိလျှင် လုပ်အား ဆုံးရှုံးမှု ရာခိုင်နှုန်း မည်မျှရှိသည်ဟု ဥပဒေက အတိအလင်း ပြဌာန်းထားသည့် ကိစ္စတွင် ဆရာဝန်၏ စစ်ဆေးချက်ကို ရယူရန်မလိုပေ။ နောက်ဆက်တွဲ (၁)တွင် ဖော်ပြထားသည့် အင်္ဂါရာတစ်ခုခု မဟုတ်မှသာ လျော်ကြေးတွက်ချက်သည့် ကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ ဆရာဝန်၏ တွက်ချက်မှုကို ရယူရန်လိုပေသည်။ သို့ဖြစ်ရာ အလုပ်သမား လျော်ကြေး မင်းကြီးထံသို့ လျော်ကြေး တွက်ချက်သည့်ကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ ဆရာဝန်အား စစ်ဆေးရန် အလို့ငှါ အမှုတွဲကို ပြန်ပေးပို့သင့်သည်ဆိုသော အယူခံတရားလို၏ တင်ပြချက်ကို လက်မခံနိုင်။

အထက်ပါ အကြောင်းများကြောင့် ဤအယူခံမှုကို ပယ်ဖျက်လိုက်သည်။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

တရားမအထွေထွေ လျှောက်လွှာ

တရားသူကြီးချုပ် ဒေါက်တာ မောင်မောင် နှင့် တရားသူကြီး ဦးသက်ပေ တို့ရွှေတွင်

ဦးသန်းညွန့် (လျှောက်ထားသူ)

နှင့်

ဦးသိန်း ပါ ၂ (လျှောက်ထားခံရသူများ)*

† ၁၉၆၆

ဇူလိုင်လ
၁ ရက်။

ပြည်ထောင်စု တရားစီရင်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၆ အရ အထူးအယူခံဝင်ခွင့်ရရန် လျှောက်ထားခြင်း—အချင်းဖြစ်အိမ်ကို ရောင်းချပြီးနောက်အိမ်ငှါးအဖြစ် ဆက်လက်နေထိုင်ရန် စာချုပ်ချုပ်ဆိုခြင်း—၅ နှစ်အတွင်း တရားရုံးမှသော်၎င်း၊ အခြားနည်းများနှင့်သော်၎င်း နှင့်ထုတ်ခြင်းမပြုဟု ချုပ်ဆိုခြင်း—အိမ်ငှါးက ဝယ်ယူနိုင်လျှင် အိမ်ရှင်တို့က အိမ်ကိုပြန်လည်ရောင်းချပါမည်ဟု ချုပ်ဆိုခြင်း—မြို့ပြဆိုင်ရာငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂—အိမ်ငှါးအား အိမ်ရှင်၏ နှင့်ထုတ်ဖယ်ရှားခြင်းမှာ အကာအကွယ်ပေးထားသည့် ပြဋ္ဌာန်းချက်ဖြစ်ခြင်း—ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းခြင်း အက်ဥပဒေ၊ ပဋိညာဉ်အက်ဥပဒေ စသည်တို့အရရနိုင်သော အခြားအခွင့်အရေးများကိုလည်း အိမ်ငှါးက ရနိုင်ခြင်း—မြို့ပြဆိုင်ရာငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေက အခြားအခွင့်အရေးများကို ဖျက်သိမ်းသည်ဟုထင်မဟုတ် —အိမ်ငှါးအားမနှင့် မူ၍ စာချုပ်အရ ချုပ်ဆိုခဲ့သော ၅ နှစ်အတွင်း တရားစွဲဆိုခြင်း—စာချုပ်ပါ ဝမ်းကမ်းနှင့်ညီမညီ—ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းခြင်း အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၅၃ (က) နှင့် ဆန့်ကျင် မဆန့်ကျင်။

လျှောက်ထားခံရသူများတို့က လျှောက်ထားသူအားအချင်းဖြစ်အိမ်ကို ရောင်းချခဲ့ပြီးနောက် အိမ်ငှါးအဖြစ် ဆက်လက်နေထိုင်ရန် စာချုပ်ချုပ်ဆိုခဲ့ရာ၌ ၅ နှစ်ကာလအတွင်း အိမ်ရှင်က အိမ်ငှါးအား တရားရုံးမှသော်၎င်း၊ အခြားနည်းများနှင့်သော်၎င်း နှင့်ထုတ်ခြင်းမပြုပါ။ ၅ နှစ်အတွင်းအိမ်ငှါးက ဝယ်ယူနိုင်လျှင်အိမ်ရှင်တို့က အိမ်ကိုပြန်လည်ရောင်းချပါမည်ဟူ၍ လျှောက်ထားသူနှင့် လျှောက်ထားခံရသူတို့စာချုပ်ချုပ်ဆိုခဲ့ကြသည်။ သို့ရာတွင် လျှောက်ထားသူက ၅ နှစ်မပြည့်မီမြို့ပြဆိုင်ရာငှါးရမ်းခကြီးကြပ်ရေးအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂ (၁) (င) အရ အချင်းဖြစ်အိမ်ကို ပြန်လည်ရယူလိုပါသည်ဟု တရားစွဲဆိုခဲ့သည်။ ဒုတိယအယူခံတွင် လျှောက်ထားသူ ရှုံးနိမ့်သဖြင့် အယူခံဝင်ရန် အခွင့်ထူးပေးပါမည့်အကြောင်း လျှောက်ထားရာ

* ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ တရားမအထွေထွေလျှောက်လွှာအမှတ် ၂၀။
† ၁၉၄၀ ခုနှစ်၊ ပြည်ထောင်စု တရားစီရင်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၆ အရ၊ မန္တလေးမြို့တွင် ရုံးထိုင်သော တရားရုံးချုပ်၏ တရားမဒုတိယအယူခံမှုအမှတ် ၁၀/၆၅ တွင် ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၁၁ ရက်နေ့စွဲပါ၊ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို မကျေနပ်၍ အထူးအယူခံဝင်ခွင့် ရရန်လျှောက်လွှာ။

ဦးသန်းညွန့်၊
နှင့်
ဦးသိန်း ဝါး

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ မြို့ပြဆိုင်ရာငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေသည် အဓိကအားဖြင့် အိမ်ငှါးများကို အကာအကွယ်ပေးရန်ပြဋ္ဌာန်းထားသောဥပဒေဖြစ်သည်။ တဘက်သတ် အခွင့်ရေး ပေးရန်မဟုတ်သော်လည်း ပုဒ်မ ၁၂ သည်အိမ်ငှါးအား အိမ်ရှင်၏ နှင့်ထုတ်ဖယ်ရှားခြင်းမှ အကာ အကွယ်ပေးထားသည့်ပြဋ္ဌာန်းချက်ဖြစ်သည်။ ထိုအကာအကွယ်များထက်လျော့နည်း၍ အိမ်ငှါးက ရရန်မဟုတ်သော်လည်း၊ ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းခြင်း အက်ဥပဒေ၊ ပဋိညာဉ်ဥပဒေ စသည်တို့အရ၊ ရရှိနိုင်သော အခြားအခွင့်အရေးများကိုလည်း အိမ်ငှါးက ရရှိနိုင်သည်။ မြို့ပြဆိုင်ရာငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေက ထိုကဲ့သို့သောအခြားအခွင့်အရေးများကို ဖျက်သိမ်းသည်မဟုတ်ချေ။ အိမ်ငှါးအား ကာကွယ်ရန် ပြဋ္ဌာန်းပေးထားသော မြို့ပြဆိုင်ရာငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးအက်ဥပဒေ ကြောင့် အိမ်ငှါးတဦးက အိမ်ရှင်နှင့်ချုပ်ဆိုထားသောစာချုပ်အရ ရရှိအပ်သော အခွင့်အရေးများ ဆုံးပါးရမည်ဆိုလျှင် ဥပဒေ၏ ရည်ရွယ်ချက်နှင့် အနှစ်သာရ ဆုံးရှုံးရမည်သာဖြစ်ပေသည်။

အိမ်ရှင်အိမ်ငှါးစာချုပ်အရ အိမ်ငှါးဖြစ်ကြသောလျှောက်ထားခံရသူတို့သည် အိမ်တွင်နေထိုင်၍ လခပေးဆောင်လျက်ရှိကြသည်။ ထို့ကြောင့်စာချုပ်ပါ စည်းကမ်းချက်များကို လိုက်နာဆောင်ရွက် လျက်ရှိကြသည်။ လျှောက်ထားသူက ၎င်းဘက်မှလိုက်နာရန်ရှိသော စာချုပ်ပါ စည်းကမ်းချက် များကို လိုက်နာရန်လိုပါသည်။ ထိုသို့လိုက်နာပြီးမှမြို့ပြဆိုင်ရာငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၂ (၁) (င) အရစွဲဆိုနိုင်သေးလျှင်၊ တရားစွဲဆိုရန်ဖြစ်ပါသည်။ ယခုမူ အိမ်ငှါးအား မနှင့်မူ၍ စာချုပ်အရ ချုပ်ဆိုသော ၅ နှစ်ကာလအတွင်း တရားစွဲဆိုခြင်းသာဖြစ်သဖြင့် စာချုပ်ပါ စည်းကမ်းနှင့်လည်းမညီ၊ ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းခြင်း အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၅၃ (က) နှင့်လည်း ဆန့်ကျင်သည်။ တရားမျှတမှုနှင့်လည်း ဆန့်ကျင်သည်။

လျှောက်လားသူအတွက်။ ။ဦးထွန်းဝေ။

လျှောက်ထားခံရသူများအတွက်။ ။ဦးဘိုးသာ။

တရားသူကြီးချုပ် ဒေါက်တာမောင်မောင်။ ။ဦးသန်းညွန့်သည် အချင်းဖြစ်အိမ် ၏ အိမ်ရှင်ဖြစ်၍၊ လျှောက်ထားခံရသူများဖြစ်ကြသော ဦးသိန်း-ဒေါ်အေးတို့သည်၊ အိမ်ငှါးများဖြစ်ကြသည်။ ဦးသိန်း-ဒေါ်အေးတို့က ဦးသန်းညွန့်အား၊ အချင်းဖြစ် အိမ်ကို ရောင်းချခဲ့ပြီးနောက်၊ အိမ်ငှါးအဖြစ်ဆက်လက်နေထိုင်ရန် စာချုပ် ချုပ်ဆို ခဲ့ရာ၌ ၅ နှစ်ကာလအတွင်း အိမ်ရှင်က အိမ်ငှါးအား တရားရုံးမှသော်၎င်း၊ အခြား နည်းများနှင့်သော်၎င်း နှင့်ထုတ်ခြင်းမပြုပါဟု အိမ်ငှါးကလည်း၊ လခများကို ပြေစည် အောင်ပေးဆောင်ပါမည်။ ချုပ်ဆိုသည့်နေ့မှ ၅ နှစ်ပြည့်သောအခါ အိမ်ငှါးက ထွက်ခွါ ဖယ်ရှားပေးပါမည်။ ထို ၅ နှစ်အတွင်း အိမ်ငှါးကငယ်ယူနိုင်လျှင်၊ အိမ်ရှင်တို့က အိမ်ကို ပြန်လည်ရောင်းချပါမည်ဟူ၍၊ ဦးသန်းညွန့်နှင့် ဦးသိန်း-ဒေါ်အေးတို့ စာချုပ်ချုပ်ဆို ခဲ့ကြသည်။ ၅ နှစ်မပြည့်မီ အိမ်ရှင်က၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှါးရမ်းခကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၂(၁) (င)အရ၊ အချင်းဖြစ်အိမ်ကို အကြောင်းအားလျော်၍၊ သဘောရိုးဖြင့်

ပြန်လည်ရယူလိုပါသည်ဟု တရားစွဲဆိုခဲ့သည်။ ဦးသိန်း-ဒေါ်အေးတို့က စာချုပ်အရ ၅ နှစ်အတွင်း မိမိတို့အား နှင်ထုတ်ခြင်း တရားစွဲဆိုခြင်းမပြုလုပ်ပါဟု ဦးသန်းညွန့်က ပြုခဲ့သောကတိကို အားကိုးထုချေသည်။ ထို့ပြင် ၎င်းတို့သည် စာချုပ်ကခွင့်ပြုသည့် အတိုင်း အိမ်ကိုပြန်လည်ဝယ်ယူမည် ဖြစ်ပါသည်ဟူ၍လည်း အမှုတွင်ချေလသည်။

မူလရုံးက အိမ်ရှင်-အိမ်ငှါး ချုပ်ဆိုခဲ့ကြသည်ဆိုသော အငှါးစာချုပ်သည် သက်သေခံမဝင်။ ထို့ကြောင့် ထိုစာချုပ်ကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားရန်မလို၊ အိမ်ရှင်သည် သဘောရိုးဖြင့် အကြောင်းအားလျော်စွာ၊ အဆောက်အဦးကို ပြန်လည်ရရှိလိုသည်ဖြစ်ကြောင်း မှာလည်း ထင်ရှားသည်ဟုဆုံးဖြတ်၍ အိမ်ရှင်အားအနိုင်ပေးခဲ့သည်။ အိမ်ငှါးများက မန္တလေးမြို့ ခရိုင်တရားမရုံးသို့ ပဌမအယူခံမှု တင်သွင်းခဲ့ကြရာ မအောင်မြင်ခဲ့ချေ။ ထိုမှတဆင့်၊ မန္တလေးရုံးထိုင် နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ်သို့ ဒုတိယအယူခံတင်သွင်းခဲ့ကြရာ ဥပဒေပြဿနာများပေါ်ထုတ်၍ အယူခံကိုလက်ခံကာ အိမ်ငှါးအား အနိုင်ပေးခဲ့သည်။ ထိုသို့ဆုံးဖြတ်ခဲ့ခြင်းကို မကျေနပ်သဖြင့် အိမ်ရှင်ဦးသန်းညွန့်က အယူခံဝင်ရန် အခွင့်ထူးပေးပါမည့်အကြောင်း ဤရုံးသို့ လာရောက်လျှောက်ထားခြင်းဖြစ်သည်။

ဒုတိယ အယူခံမှုကို ကြားနာသော ပညာရှိတရားသူကြီး ဦးစိန်သင်းက မြေနှင့် အိမ်ငှါးစာချုပ်သည် သက်သေခံမဝင်ဟုဆိုသော်လည်း၊ ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းခြင်း အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၅၃ (က) တွင်၊ ၎င်းစာချုပ်သည် အကျိုးဝင်၍နေသည်။ ထိုစာချုပ်တွင် သဘောတူညီခဲ့သည့်အတိုင်း၊ ဒေါ်အေးတို့သည် အချင်းဖြစ်အိမ်တွင် ဆက်လက်နေထိုင်လျက်ရှိသည်။ အိမ်လခများကို ပေးသွင်းခြင်းအားဖြင့် ပဋိညာဉ် စည်းကမ်းများကို ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။ အချိန်ကျရောက်သောအခါ အိမ်ကိုပြန်ဝယ်ရန် ရည်ရွယ်သည်ဟူ၍ အဆိုရှိသည်။ ထို့ကြောင့် စာချုပ်နှင့် နှစ်ဘက်အမှုသည်များ ပြုမူဆောင်ရွက်ချက်များသည် ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းခြင်း အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၅၃ (က) တွင် အကျိုးဝင်၍နေသည်။ ဒေါ်အေးတို့က စာချုပ်ကို ဆောင်ရွက်သလို ဦးသန်းညွန့်ကလည်း လိုက်နာဆောင်ရွက်ရန်ရှိသည်။ ထို့ကြောင့် စာချုပ်တွင် ဦးသန်းညွန့်က ၅ နှစ်အတွင်း ဒေါ်အေးတို့အား ဖယ်ရှားရန် တရားမစွဲပါဟု သတ်မှတ်ထားသည့်အတိုင်း၊ ဦးသန်းညွန့်က တရားစွဲဆိုနိုင်မည်မဟုတ်ဟု ဆုံးဖြတ်ထားလေသည်။

ထိုအချက်နှင့်ပတ်သက်၍၊ လျှောက်သူ၏ပညာရှိရွှေနေကြီး ဦးထွန်းဝေက အမှုကို စွဲဆိုခဲ့သည်မှာ၊ မြို့ပြဆိုင်ရာငှါးရမ်းခကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေအရဖြစ်၍၊ ထိုအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂(၁) တွင် “ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းခြင်းအက်ဥပဒေတွင်သော်၎င်း၊ ပဋိညာဉ် အက်ဥပဒေတွင်၎င်း၊ရန်ကုန်မြို့တော် တရားမရုံး အက်ဥပဒေတွင်သော်၎င်း၊ မည်သူပင် ပါရှိစေကာမူ၊ဤအက်ဥပဒေနှင့်သက်ဆိုင်သော ဥပစာကိုပြန်လည်သိမ်းပိုက်ရန်အတွက် ဖြစ်စေ၊ထိုဥပစာမှအိမ်ငှါးများကို နှင်ထုတ်ရန်အတွက်ဖြစ်စေ၊မည်သည့်အမိန့်၊သို့မဟုတ်

ဦးသန်းညွန့်
†
ဦးသိန်း ပါး

ဒီကရီတို့မျှ အောက်ပါကိစ္စများတွင်မှတစ်ပါး ချမှတ်ခြင်းမပြုရ” ဟုအတိအလင်းဖော်ပြထားပါသည်။ ထိုပုဒ်မတွင် အိမ်ရှင်က အိမ်ငှါးထံမှ အိမ်ကိုပြန်လည်ရနိုင်သည့်ကိစ္စများကို တပိုင်စီသီးခြား၍ အတိအလင်းဖော်ပြထားပါသည်။ ထိုပုဒ်မ ၁၂(၁) (င)အရ အိမ်ရှင်က တရားစွဲဆိုခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့်၊ စွဲဆိုသော အမှုနှင့် ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းခြင်းအက်ဥပဒေ မည်သို့မျှ မသက်ဆိုင်ပါဟု လျှောက်လဲသည်။ လျှောက်ထားခံရသူ၏ ပညာရှိရွှေနေကြီး ဦးဘိုးသာက မြို့ပြဆိုင်ရာငှါးရမ်းခကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေသည် ပုဒ်မ ၁၂(၁) တွင် ဖော်ပြသော ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းခြင်း အက်ဥပဒေ၊ ပဋိညာဉ် အက်ဥပဒေစသော ဥပဒေတို့ကို ဖျက်သိမ်းသည်လည်းမဟုတ်ပါ။ လွှမ်းခြုံသွားသည်ဟူ၍ မဆိုသာပါ။ ထိုဥပဒေများနှင့်အတူ ရပ်တည်၍ ထိုဥပဒေများက ဖြည့်စွက်သည်တို့ကိုသာ ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ဒုတိယအယူခံမှုတွင် ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းခြင်း အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၅၃(က)က ဆုံးဖြတ်ထားခြင်းသည် မှားယွင်းသည်ဟု မဆိုသာပါဟု လျှောက်လဲတင်ပြသည်။

မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှါးရမ်းခကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေသည် အဓိကအားဖြင့် အိမ်ငှါးများကို အကာအကွယ်ပေးရန် ပြဋ္ဌာန်းထားသော ဥပဒေဖြစ်သည်။ တဘက်သတ် အခွင့်အရေးပေးရန် မဟုတ်သော်လည်း ပုဒ်မ ၁၂ သည် အိမ်ငှါးအား အိမ်ရှင်၏ နှင့်ထုတ်ဖယ်ရှားခြင်းမှ အကာအကွယ်ပေးထားသည့် ပြဋ္ဌာန်းချက်ဖြစ်သည်။ ထိုအကာအကွယ်များထက် လျော့နည်း၍ အိမ်ငှါးကရရန် မဟုတ်သော်လည်း ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းခြင်းအက်ဥပဒေ၊ ပဋိညာဉ်အက်ဥပဒေ စသည်တို့အရ ရရှိနိုင်သော အခြားအခွင့်အရေးများကိုလည်း အိမ်ငှါးက ရရှိနိုင်သည်။ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှါးရမ်းခကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေက ထိုကဲ့သို့သော အခြားအခွင့်အရေးများကို ဖျက်သိမ်းသည်မဟုတ်ချေ။ အိမ်ငှါးအား ကာကွယ်ရန် ပြဋ္ဌာန်းပေးထားသော မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှါးရမ်းခကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေကြောင့် အိမ်ငှါးကဦးတ အိမ်ရှင်နှင့်ချုပ်ဆိုထားသော စာချုပ်အရ ရရှိအပ်သော အခွင့်အရေးများ ဆုံးပါးရမည်ဆိုလျှင် ဥပဒေ၏ ရည်ရွယ်ချက်နှင့် အနှစ်သာရ ဆုံးရှုံးရမည်သာ ဖြစ်ပေသည်။

အိမ်ရှင်-အိမ်ငှါး စာချုပ်အရ အိမ်ငှါးဖြစ်ကြသော ဦးသိန်း-ဒေါ်အေးထိုသည့် အိမ်တွင်နေထိုင်၍ လခပေးဆောင်လျက်ရှိကြသည်။ ထို့ကြောင့် စာချုပ်ပါစည်းကမ်းချက်များကို လိုက်နာဆောင်ရွက်လျက်ရှိကြသည်။ ဦးသန်းညွန့်က ၎င်းဘက်မှ လိုက်နာရန်ရှိသော စာချုပ်ပါ စည်းကမ်းချက်များကို လိုက်နာရန်လိုပါသည်။ ထိုသို့ လိုက်နာပြီးမှ မြို့ပြဆိုင်ရာငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးအက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၂(၁) (င)အရ စွဲဆိုနိုင်သေးလျှင်၊ တရားစွဲဆိုနိုင်ရန်ဖြစ်ပါသည်။ ယခုမူ အိမ်ငှါးအား မနှင့်မူ၍ စာချုပ်အရ ချုပ်ဆိုခဲ့သော ၅ နှစ်ကာလအတွင်း တရားစွဲဆိုခဲ့ခြင်းသာ ဖြစ်သဖြင့်၊ စာချုပ်ပါ

စည်းကမ်းနှင့်လည်းမညီ၊ ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းခြင်း အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၅၃(က) နှင့်လည်း
 ဆန့်ကျင်သည်။ တရားမျှတမှုနှင့်လည်း ဆန့်ကျင်သည်။ ထို့ကြောင့် ဦးသန်းညွန့်က
 အိမ်ငါးများအား နှင်လိုကြောင်း စွဲဆိုသောအမှုကို ပလပ်ရမည်ဟု တရားရုံးချုပ်က
 ဒုတိယအယူခံမှုတွင် ဆုံးဖြတ်ခဲ့ခြင်းသည် မှန်ကန်သည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့ယူဆသည်။

၁၉၆၆
 ဦးသန်းညွန့်
 နှင့်
 ဦးသိန်း ဝါ၊

အထက်ပါအကြောင်းများကြောင့်၊ အယူခံဝင်ရန် အခွင့်ထူး လျှောက်ထားခြင်းကို
 စရိတ်နှင့်တကွ ပလပ်လိုက်သည်။

ရုံးရွှေနေ့ခမ္ဘာ ၈၉ ၃၄ ကျပ်ဖြစ်စေရမည်။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှု

တရားသူကြီး ဦးချစ် ရွှေတွင်

† ၁၉၆၆

ဦးသိန်းဇံ (ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားသူ)

နှင့်

ဩဂုတ်လ ၁၉
ရက် ၊

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (ဦးသန်းမောင်) (ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထား
ခံရသူ)*

ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၄၂၀ အရ၊ တရားစွဲဆိုမှု—ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၄၀၆ အရ၊ စွဲချက်တင်ခြင်း—
နိုင်ငံခြားမှသာယူထားသည့်အထည်အလိပ်များရောက်လာကရောင်းမည်ဟုပြော၍ငွေတောင်း
ယူခြင်း—နှုတ်ဖြင့်ချုပ်ဆိုသည့် ဥပဒေနှင့် ညီသည့်ပဋိညာဉ်အတိုင်း မဆောင်ရွက်ခြင်း—
စွဲချက်တင်ထားခြင်းမှာမှားယွင်းသည်ဟု ဆိုနိုင် မဆိုနိုင်။

ဆိုကြသည်။ ။ လျှောက်သူက တရားလိုထံတွင် သွားရောက်ပြီး ဂျပန်ပြည်မှသာယူထား
သည့် အထည်အလိပ်များနှင့်ပတ်သက်၍၊ မြန်မာပြည်သို့ရောက်လာပါက ရောင်းပါမည်ဟု ပြော
ဆိုပြီး ငွေကိုတောင်းဆိုရာ၌၊ တရားလိုကလည်း ယုံကြည်၍၊ လျှောက်သူအား ငွေကိုအပ်နှံလိုက်
ခြင်းဖြစ်ပေသည်။ ထိုသို့ အပ်နှံပြီးနောက် ပဇည်းများရောက်ရှိလာသောအခါ၊ တရားလိုအား
လျှောက်သူက နှုတ်ဖြင့်ချုပ်ဆိုသည့် ဥပဒေနှင့်ညီသည့် ပဋိညာဉ်အတိုင်း ဆောင်ရွက်ရန်ဖြစ်သည်။
သို့ရာတွင် လျှောက်သူက အထည်အလိပ်များကို တရားလိုအား မပေးဘဲအခြားသူများသို့ မိမိကိုယ်
ကျိုးအတွက် မရိုးမပြောင့်သော သဘောဖြင့် ရောင်းစား၍၊ သုံးစွဲလိုက်ခြင်းဖြစ်ရာ၊ လျှောက်သူ
အပေါ် ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၄၀၆ အရ၊ စွဲချက်တင်ထားခြင်းမှာ မှားယွင်းသည်ဟု မဆိုနိုင်။

ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားသူအတွက်။ ။ ဦးသန်းအောင်။

ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားခံရသူအတွက်။ ။ ဦးသန်းမောင် (ကိုယ်တိုင်)နှင့် အစိုးရ
ရွှေနေကြီး ဦးတိုးမောင်။

တရားသူကြီး ဦးချစ်။ ။ ရန်ကုန်မြို့၊ အရှေ့ပိုင်းနယ်ပိုင် ရာဇဝတ် တရားသူကြီးရုံး
၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၄၀၀ တွင်၊ လျှောက်ထားခံရသူ ဦးသန်းမောင်

* ၁၉၆၆ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၁၄၀ (ခ)။
† ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၄၀၀ တွင်ချမှတ်သော ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၆ ရက်
နေ့စွဲပါ၊ ရန်ကုန်မြို့၊ အရှေ့ပိုင်း နယ်ပိုင် ရာဇဝတ် တရားသူကြီး၏ အမိန့်ကို ပြန်၍ ဆင်ခြင်မှု။

(တရားလို)က၊ လျှောက်ထားသူ ဦးသိန်းဇံ (တရားခံ)အပေါ် ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၄၂၀ အရ တရားစွဲဆိုခဲ့သည်။ မူလရုံးက ထိုအမှုတွင် တရားလိုပြသက်သေ ၈ ယောက်၏ ထွက်ချက်များနှင့် တင်ပြထားသော သက်သေခံ စာရွက်စာတမ်းများကို အပေါ်တွင် ချင့်ချိန်ဝေဖန် သုံးသပ်ပြီး တရားခံ ဦးသိန်းဇံအပေါ် စွဲချက်တင်နိုင်လောက်သော သက်သေခံချက်များ ရှိသည်ဟု ယူဆကာ ယင်းကဲ့သို့ ဦးသိန်းဇံအပေါ် ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၄၀၆ အရ စွဲချက်တင်လေသည်။

၁၉၆၆
—
ဦးသိန်းဇံ
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ
(ဦးသန်း
မောင်) ၊

ထိုကဲ့သို့ စွဲချက်တင်သော အမိန့်ကို မကျေနပ်သဖြင့် ပယ်ဖျက်စေခြင်းငှါ တရားရုံးချုပ်သို့ ထောက်ခံပေးပါရန် ဦးသိန်းဇံက ရန်ကုန်မြို့၊ ဟံသာဝတီနှင့် ရန်ကုန်ခရိုင် စက်ရှင်တရားသူကြီးရုံး၊ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၉၁ တွင် ပြင်ဆင်လွှာ တင်သွင်းခဲ့သည်။

ပညာရှိ စက်ရှင်တရားသူကြီးက အောက်ရုံး အမှုတွဲကို လေ့လာသုံးသပ်၍ နှစ်ဘက်သော ရွှေနေကြီးများကို ကြားနာပြီးနောက်၊ မူလရုံးက ဦးသိန်းဇံအပေါ် ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၄၀၆ အရ တင်ထားသော စွဲချက်ကို ပယ်ဖျက်ပေးပါရန် ထောက်ခံတင်ဆက်ထားသည်။

အမှုအဖြစ်အပျက် အကြောင်းခြင်းရာနှင့် ပတ်သက်၍၊ အောက်ရုံး စီရင်ချက်တွင် ဖော်ပြထားပြီးဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် ဤအမှုကို သုံးသပ်ရာ၌ အရေးကြီးသော အဓိက အချက်ဖြစ်သည့် အကြောင်းခြင်းရာများကို ဖော်ပြရန် လိုအပ်ပေသည်။ ဦးသိန်းဇံသည် ကြံတိုင်းအောင် ကုမ္ပဏီမှ မန်နေဂျင်း ဒါရိုက်တာဖြစ်သည်။ ၎င်းကုမ္ပဏီသည် ဂျပန်ပြည်မှ တာစီနှင့် ဒိုဘီပေါ်ပလင်များကို မှာယူရန် လိုင်စင်ရသော ကုမ္ပဏီဖြစ်သည်။ ထိုကုမ္ပဏီ၏ မန်နေဂျင်းဒါရိုက်တာဖြစ်သူ ဦးသိန်းဇံက ဦးသန်းမောင်ထံသို့ ၁၉၆၂ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၈ ရက်နေ့က လာရောက်ပြီး၊ လိုင်စင်များကို ပြသ၍ ကုမ္ပဏီကမှာယူသော ပစ္စည်းများ ဆိပ်ကမ်းရောက်လျှင် ဦးသန်းမောင်အား ရောင်းမည်ဟုပြော၏။ ဦးသန်းမောင်ကလည်း ယုံကြည်သဖြင့် စရံငွေအဖြစ်ဖြင့် ၇,၈၇၅ ကို ပေးအပ်လိုက်သည်။ ထိုနောက် ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၅ ရက်နေ့လောက်တွင် ဦးသိန်းဇံသည် ဦးသန်းမောင်ထံသို့ တဖန်လာရောက်ပြီး မှာလိုက်သည့်ပစ္စည်းများ ရောက်လာ၍ ၎င်းပစ္စည်းများကိုရွေးရန် နောက်ထပ် ငွေလိုနေသောကြောင့် ကျပ်ငွေ ၁၇,၅၀၀ ကိုတောင်းရာ ဦးသန်းမောင်က ဦးသိန်းဇံအား ထပ်မံ၍ပေးလိုက်သည်။ ဦးသန်းမောင်ပေးအပ်သော ငွေများနှင့် ဦးသိန်းဇံသည် ဂျပန်ပြည်မှ ရောက်ရှိလာသော အထည်အလိပ်များကို ရွေးယူပြီး၊ မူလ(၈) ဦးသန်းမောင်အား အထည်များ ရောင်းမည်ဟူသော ပဋိညာဉ်ကို ဖောက်ဖျက်၍ ဦးသန်းမောင်အား အထည်အလိပ်များကိုမပေးဘဲ၊ အခြားသူများသို့ ရောင်းစားလိုက်လေသည်။

၁၉၆၆
ဦးသိန်းဇော်
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ
(ဦးသန်း
မောင်) ၊

လျှောက်ထားသူ၏ ပညာရှိရွှေနေကြီး ဦးသန်းအောင်က ဦးသန်းမောင် စွပ်စွဲ
သည့်အတိုင်း ဦးသိန်းဇော်၏ ပြုမူချက်သည် ရာဇဝတ်မကင်းသော ယုံကြည် အပ်နှံခြင်း
ဖောက်ဖျက်မှုတွင် အကျုံးမဝင်ပါ။ အထည်မျှားကို ရောင်းမည်ဆို၍ မရောင်းခြင်း
ကြောင့် ကတိပဋိညာဉ်ကိုသာလျှင် ဖောက်ဖျက်ရာကျရောက်သဖြင့် ယခုလို ဦးသိန်းဇော်
အပေါ် ရာဇဝတ်မကင်းသော ယုံကြည်အပ်နှံခြင်း ဖောက်ဖျက်မှုဖြင့် ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ
၄၀၆ အရ စွဲချက်တင်ထားခြင်းမှာ မှားယွင်းပါသည်ဟု တင်ပြသွားပြီး၊ ပညာရှိ စက်ရှင်
တရားသူကြီး၏ ထောက်ခံ တင်ပြချက်ကိုလည်း ထောက်ခံ၍ လျှောက်လဲသွားသည်။

လျှောက်ထားခံရသူ ဦးသန်းမောင်က ရုံးသို့ကိုယ်တိုင် လာရောက်၍ လျှောက်လဲ
သည်။ ၎င်းက ဦးသိန်းဇော်သည် ဂျပန်ပြည်မှသော အထည်အလိပ်မျှားကို မြန်မာပြည်
သို့ရောက်လာလျှင်၊ မိမိအားရောင်းမည်ဆိုသဖြင့် မိမိက ဦးသိန်းဇော်အား ပဌမအကြိမ်
ငွေ ၇,၀၀၀ ကျော်နှင့် ဒုတိယအကြိမ် ငွေ ၁၇,၅၀၀ တို့ကို ၎င်းအားယုံကြည်သဖြင့်
ပေးအပ်ခဲ့ပါသည်။ အထည်အလိပ်မျှားရောက်ရှိ၍ မိမိကပေးထားသည့် ငွေများနှင့်
ရွေးယူပြီးသော်လည်း၊ မိမိအား မူလကပဋိညာဉ်ပြုလုပ်ထားသည့်အတိုင်း အထည်
အလိပ်မျှားကို မရောင်းဘဲ အခြားသူများကို ရောင်းလိုက်ခြင်းကြောင့် ဦးသိန်းဇော်သည်
မူလပဋိညာဉ်ကိုဖောက်ဖျက်ပါသဖြင့် မူလရုံးက ၎င်းအပေါ် ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၄၀၆
အရစွဲချက်တင်ထားခြင်းမှာ မှန်ကန်ပါသည်ဟု တင်ပြထားသည်။

အစိုးရဘက်မှလိုက်ပါဆောင်ရွက်သည့်ပညာရှိရွှေနေကြီးဦးတိုးမောင်က၊ ပညာရှိ
စက်ရှင်တရားသူကြီး၏ ထောက်ခံတင်ပြချက်ကို လက်မခံနိုင်ပါ။ ဤအမှုတွင် ဦးသိန်း
သည် ဦးသန်းမောင်က ယုံကြည်အပ်နှံ၍ပေးထားသော ငွေများကို ပဋိညာဉ်အတိုင်း
မဆောင်ရွက်ဘဲ ဆန့်ကျင်စွာဆောင်ရွက်သဖြင့် ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၄၀၅ တွင် အကျုံး
ဝင်နေသောကြောင့် ယခုလို ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၄၀၆ အရ၊ ဦးသိန်းဇော်အပေါ် စွဲချက်
တင်ခြင်းမှာ မှန်ကန်ပါသည်ဟု တင်ပြသွားသည်။

ဤအမှုကို ကျွန်ုပ်တို့သည် အသေးစိတ်လေ့လာ၍ ဥပဒေ အချက်အလက်များနှင့်
ပတ်သက်၍လည်း အသေးစိတ် စိစစ်သုံးသပ်သည်။ ယခုအမှုတွင် ဦးသိန်းဇော်အပေါ်
မူလရုံးက ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၄၀၆ အရ၊ စွဲချက်တင်ခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုသို့စွဲချက်တင်
ခြင်းမှာလည်း တရားလိုပြသက်သေများနှင့် တင်ပြထားသော စာရွက်စာတမ်းများကို
ကြည့်ရှုပြီး ဦးသိန်းဇော်အပေါ် ယင်းစွဲချက်ဖြင့် တင်နိုင်လောက်အောင် အကြောင်း
ခြင်းစာများ ပေါ်ပေါက်သည်ဟု ယူဆပြီး တင်ထားသော စွဲချက်ဖြစ်သည်။ စွဲချက်
တင်ထားရုံမျှနှင့် အမှုမှာ အပြီးသတ် မရောက်သေးပေ။ စွဲချက်တင်ထားရုံမျှနှင့်လည်း
တရားခံမှာ အပြစ်ရှိသည်ဟု မဆိုနိုင်ပေ။ ထိုသက်သေများ ထွက်ချက်နှင့် သက်သေခံ
စာရွက်စာတမ်းများအရ ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၄၀၆ အရ၊ စွဲချက်တင်ထားခြင်းမှ

မှန် မမှန်ကို ဆန်းစစ်ရန်လိုအပ်ပေသည်။ ယင်းသို့ ဆန်းစစ်ရာ၌ ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၄၀၅ ကို ဖော်ပြသော ရာဇဝတ်မကင်းသော ယုံကြည်အပ်နှံခြင်း ဖောက်ဖျက်မှု၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ဖော်ပြရန် လိုအပ်ပေသည်။ ၎င်းပုဒ်မက ဤသို့ဆို၏။

၄၀၅။ ။မည်သူမဆို၊ ပစ္စည်းကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ပစ္စည်းစီမံ ခန့်ခွဲပိုင်ခွင့်ကို တနည်းနည်းဖြင့် ယုံကြည်အပ်နှံခြင်း ခံရသည်တွင် ထို ရာဇဝတ် မကင်းသော ယုံကြည် အပ်နှံရေး ဖောက်ဖျက်မှု။ ပစ္စည်းကို မရိုးမဖြောင့်သော သဘောဖြင့် အလွဲသုံးစား ပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် မိမိ၏ ပစ္စည်းအဖြစ် ပြောင်းလွှဲ လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ယုံကြည် အပ်နှံခြင်း ခံရသည့် အတိုင်း ဆောင်ရွက်ရန် နည်းလမ်းကို ပြဋ္ဌာန်းသည့် ဥပဒေ ညွှန်ကြားချက်ကို ကျူးလွန်၍သော်၎င်း၊ ယုံကြည်အပ်နှံခြင်း ခံရသည့်အတိုင်း ဆောင်ရွက်ရန်ကိစ္စ နှင့်စပ်လျဉ်း၍ အတိအလင်းဖြစ်စေ၊ သဘောသက်ရောက်စေခြင်းဖြစ်စေ၊ မိမိချုပ် ဆိုသော ဥပဒေညီသည့်ပဋိညာဉ်ကို ကျူးလွန်၍သော်၎င်း၊ ထိုပစ္စည်းကိုမရိုး မဖြောင့်သော သဘောဖြင့်သုံးစွဲခြင်းကို၊ သို့တည်းမဟုတ်စီမံခန့်ခွဲခြင်းကိုပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် အခြားသူကထိုသို့ပြုသည်ကို တမင်ခွင့်ပြုလျှင်၊ ထိုသူသည် ရာဇဝတ်မကင်းသော ယုံကြည်အပ်နှံရေးဖောက်ဖျက်မှုကို ကျူးလွန်သည်မည်၏။

ထိုအဓိပ္ပါယ်၏ ဖွင့်လှစ်ချက်တွင် အထူးသဖြင့် ဤအမှုနှင့် သက်ဆိုင်သော “မိမိ ချုပ်ဆိုသော ဥပဒေညီသည့် ပဋိညာဉ်ကို ကျူးလွန်၍သော်၎င်း၊” ဟူသော စကားရပ် ကို လေးနက်စွာ စဉ်းစားရန် လိုအပ်ပေသည်။

ယခုအမှုတွင် ဦးသိန်းဇံက ဦးသန်းမောင်ထံတွင် သွားရောက်ပြီး ဂျပန်ပြည်မှ မာယူသားသည့် အထည်အလိပ်များနှင့် ပတ်သက်၍ မြန်မာပြည်သို့ ရောက်လာပါက ရောင်းပါမည်ဟု ပြောဆိုပြီး၊ ငွေကိုတောင်းဆိုရာ၌ ဦးသန်းမောင်ကလည်း ယုံကြည်၍ ဦးသိန်းဇံအား ထိုငွေကို အပ်နှံလိုက်ခြင်း ဖြစ်ပေသည်။ ထိုသို့အပ်နှံပြီးနောက် ပစ္စည်း များ ရောက်ရှိလာသောအခါ၊ ဦးသန်းမောင်အား ဦးသိန်းဇံက နှုတ်ဖြင့်ချုပ်ဆိုသည့် ထိုဥပဒေနှင့်ညီသည့် ပဋိညာဉ်အတိုင်း ဆောင်ရွက်ရန် ဖြစ်ပေသည်။ ယခုအမှုတွင် ပေါ်လွင်နေသည်မှာ ဦးသိန်းဇံသည် ထိုဥပဒေညီသည့် ပဋိညာဉ်ကို ကျူးလွန်၍ ရောက်ရှိလာသော အထည်အလိပ်များကို ဦးသန်းမောင်အား မပေးဘဲ၊ အခြားသူ များသို့ မိမိကိုယ်ကျိုးအတွက် မရိုးမဖြောင့်သော သဘောဖြင့် ရောင်းစား၍ သုံးစွဲ လိုက်ခြင်းဖြစ်သည်ဟု ပေါ်လွင်လေသည်။

ထို့ကြောင့်ပင်လျှင် မူလရုံးက၊ ဦးသိန်းဇံအပေါ် ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၄၀၆ အရ စွဲချက်တင်သည်ဟု ယူဆသည်။ ပညာရှိ စက်ရှင်တရားသူကြီးရှေ့တွင် ဦးသန်းမောင် အတွက် လိုက်ပါဆောင်ရွက်သော အမိန့်တော်ရ ရှေ့နေကြီး ဦးလှမောင်က ယင်းကဲ့သို့

၁၉၆၆
—
ဦးသိန်းမောင်
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ
(ဦးသန်း
မောင်) ၊

စွဲချက်တင်ခြင်းမှာ မှားယွင်းသည်ဟု ဝန်ခံသည် ဆိုသော်ငြားလည်း၊ ကျွန်ုပ်ရွှေထွင် ဦးသန်းမောင် ကိုယ်တိုင်က သော်၎င်း၊ ပညာရှိ အစိုးရရွှေနေကြီးကသော်၎င်း၊ ယင်း ကဲ့သို့ စွဲချက်တင်ထားခြင်းမှာ မှားယွင်းပါသည်ဟု ဝန်ခံမသွားကြပေ။ ယင်းကဲ့သို့ စွဲချက်တင်ခြင်းမှာ မှန်ကန်ပါသည်ဟု တင်ပြသွားသည်။ ထို့ကြောင့် ရွှေနေကြီး ဦးလှမောင်၏ ဝန်ခံချက်ကို ကျွန်ုပ်ထည့်သွင်း မစဉ်းစားနိုင်ပေ။ ဤရုံးအနေနှင့် အမှုမှန်ပေါ်ပေါက်ရေးမှာ အရေးကြီး၍ လိုအပ်သော အချက်ဖြစ်ပေသည်။

အထက်တွင် မြက်ဟခဲ့သည့်အတိုင်း ဦးသိန်းမောင်သည် နှုတ်အားဖြင့် ပြောဆိုသော ဥပဒေနှင့်ညီသည့် ပဋိညာဉ်ကို ကျူးလွန်ရာ ရောက်နေသဖြင့် ၎င်းအပေါ် ဆိုခဲ့ပြီး သောစွဲချက်ကို တင်ခြင်းမှာ မှားယွင်းသည်ဟု မဆိုနိုင်သဖြင့် ဦးသိန်းမောင် အဘို့မှာလည်း ဤကဲ့သို့ ၎င်းအပေါ် စွဲချက်တင်ခြင်းအားဖြင့် ၎င်းမှာ ဤအမှုအမှန် ပေါ်ပေါက်ရေး နှင့် ပတ်သက်၍ ပြောဆိုချေပနိုင်သော အခွင့်အရေးများ ရရှိလေသည်။

အထက်ဖော်ပြပါ အကြောင်းများကြောင့် မူလရုံးက ဦးသိန်းမောင်အပေါ် နာမည်ပျက် ပုဒ်မ ၄၀၆ အရ စွဲချက်တင်ထားခြင်းမှာ မှားယွင်းသည်ဟု မဆိုနိုင်သဖြင့် ပညာရှိ စက်ရှင်တရားသူကြီး၏ ထောက်ခံ တင်ပြချက်ကို အတည်ပြု လက်မခံနိုင်ပေ။ ထို့ ကြောင့် မူလရုံးက ဤအမှုကို ဆက်လက်စစ်ဆေးသွားရန် အမိန့်ချမှတ်လိုက်သည်။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

တရားမ ဒုတိယအယူခံမှု

တရားသူကြီးဦးစိန်သင်းရွှေတွင်

ဦးသိန်းဟန် (အယူခံတရားလို)

နှင့်

ဦးဘသိုက်ပါ ၂ (အယူခံတရားခံများ)*

† ၁၉၆၆

ဇူလိုင်လ
၁၅ ရက်။

အငှါးစာချုပ်အရ၊ ဆင်ငှါးကျသင့်ငွေ ရသိမှု —အငှါးစာချုပ်သည် အယောင်ဆောင်စာချုပ် ဟုတ်မဟုတ်—သက်သေခံချက်များနှင့် တကွ ဥပဒေ အချက်အလက်များပါ ယှဉ်တွဲကာ သုံးသပ်ရန်လိုခြင်း—ဟန်ဆောင်စာချုပ်မျှသာ ဖြစ်ကြောင်းသက်သေထူခွင့်ရှိမရှိ—ငွေတိုး ချသူတို့ အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၀ ကို ကွင်းရှောင် ကျော်နင်းရန် ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့်ပြုလုပ်သည့် ကိစ္စဖြစ်မဖြစ်။

အယူခံ တရားလိုကတဘက် အယူခံ တရားခံကတဘက် ဆင်အရောင်းအဝယ် စာချုပ်ချုပ်ဆို ဆိုကြသည်။ တချိန်တည်းမှာပင် ဆင်ကိုငှါးသော အငှါးစာချုပ် တခု ချုပ်ဆိုကြပြန်သည်။ အငှါးစာချုပ်အရ၊ အယူခံတရားခံတို့ကအယူခံတရားလိုအပေါ် ဆင်ငှါးခ ကျသင့်ငွေရရှိမှု တရား စွဲဆိုသည်။ အယူခံတရားလိုက အငှါးစာချုပ်မှာအယောင်ဆောင် စာချုပ်ဖြစ်သည်ဟု ချေပထား သည်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။အငှါးစာချုပ်သည် အယောင်ဆောင်စာချုပ် ဟုတ်မဟုတ်၊ စာချုပ်ကို ကြည့်ရှုရုံကားမျှနှင့်ဆုံးဖြတ်ချက် ချမှတ်နိုင်မည် မဟုတ်။ ထိုစာချုပ်နှင့် ပတ်သက်၍၊ ရရှိသည့် ပေါ်လွင်ထင်ရှားသော သက်သေခံချက်များနှင့်တကွ၊ ဝန်ခံထားချက်များသည် မည်ကဲ့သို့ သဘော သက်ရောက်ကြောင်း ဥပဒေအချက်အလက်များနှင့် ယှဉ်တွဲကာ သုံးသပ်ရန် လိုပေမည်။ သက်သေခံထင်ရှားသည့် အချက်နှင့် ဝန်ခံချက်များမှ မည်ကဲ့သို့မှန်းဆ ကောက်ယူသင့်သည် ဟူသော ပြဿနာသည် ဥပဒေ ပြဿနာ ရပ်ဖြစ်သည်။

ဆက်ဂါပရာဆတ် နှင့် ဟာနာရိန်ဒတ်။ အေ၊ အိုင်၊ အာ (ရ်)၊ ၁၉၃၂၊ ပရီဗီကောင်စီ၊ စာ မျက်နှာ ၈၉။

ဒေါက်တာဂေါ်ဒင်ဆီးကရေနှင့်ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော် မြန်မာပြည် စီရင်ထုံး ၁၉၅၂ ခုနှစ် (တရားလွှတ်တော်) စာ ၄၄ ရည်ညွှန်းသည်။

* ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ တရားမ ဒုတိယ အယူခံမှုအမှတ် ၁၃။
† ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၁၂ ရက်နေ့စွဲပါ၊ ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ တရားမ အယူခံမှု အမှတ် ၇ တွင် ကသာမြို့၊ ခရိုင်တရားမ တရားသူကြီးရုံးတော်၏ ချမှတ်သော ဒီကရီကို အယူခံဝင်မှု။

ဦးသိန်းဟန်
နှင့်
ဦးဘသိုက်
ပါ။

စာချုပ်တစ်ခုကိုအကျိုးသက်ရောက်စေရန် ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် ချုပ်ဆိုခဲ့ကြလျှင် ထိုစာချုပ်ပါ စကားသို့နှင့် ကွဲလွဲ၍ ချုပ်ဆိုသူတို့ကသက်သေမထူထောင်နိုင်ချေ။ ထိုသို့ပင်သက်သေခံအက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၉၂ က ပညတ်ထားသည်။ သို့ရာတွင် အကျိုးသက်ရောက်စေရန် ရည်ရွယ်ချက် မရှိ၊ ဟန်ဆောင်စာချုပ်မျှသာဖြစ်ခဲ့လျှင် ထိုသို့ဖြစ်ကြောင်းကို သက်သေယူခွင့်ရှိသည်။ ဟန်ဆောင် စာချုပ် ဟုတ်မဟုတ် ဟူသည့် အချက်သည်အရေးကြီးသော ကောက်ချက်တစ်ရပ် ဖြစ်သည်။ ထို ကောက်ချက်ကို သက်သေအထောက် အထားများနှင့် တကွ ဥပဒေ အချက်အလက်များနှင့် ညှိနှိုင်းသုံးသပ်ပြီးမှသာ ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်နိုင်မည်ဖြစ်သည်။

ဦးစိုးမြတ်ဆင်ပါ ၃ နှင့် ဒေါ်ကြွယ်လှပါ ၃၊ ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ တရားမဒုတိယအယူခံမှု အမှတ် ၇၊ တရားရုံးချုပ်။

ဒေါ်သောင်းချက်ပါ ၅ နှင့် ဦးထွန်းလှိုင်ပါ ၂၊ ၁၉၆၄ ခု၊ တရားမ ဒုတိယ အယူခံမှု အမှတ် ၂၈၊ တရားရုံးချုပ်။

ဒေါ်မြ နှင့် ဒေါ်ကျင် ၁၉၆၄ ခု၊ တရားမ ပဌမ အယူခံမှု အမှတ် ၃၁၊ တရားရုံးချုပ် ရည် ညွှန်းသည်။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ အရင်းငွေ ကျပ် ၅,၀၀၀ အတွက် ၈ လ ခန့်မျှသော အချိန်အတွင်း အတိုးငွေကျပ် ၃,၀၀၀ ကျော် ဖြစ်လာခြင်းမှာ တရားမျှတသည့် ရောင်းဝယ် ဖောက်ကားမှု မဟုတ်ချေ။ အယူခံတရားခံများ၏ ပြုလုပ်မှုသည် ငွေတိုးချသူတို့ အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၀ တွင် ပညတ်ထားသည့် ကိစ္စများကို ကွင်းရွှေောင်ကျော်နင်းရန် ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် ပြုလုပ်ခဲ့သည့် ကိစ္စ ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ထိုစာချုပ်သည် တရားဥပဒေအရ ပဋိညာဉ်မြှောက်သည့် သဘောတူ စာ ချုပ်မဟုတ်ချေ။

အယူခံတရားလိုအတွက်။ ဦးမြစိန်။

အယူခံတရားခံများအတွက်။ ဦးထွန်းဝေ။

တရားသူကြီး ဦးစိန်သင်း။ ။ ၁၃၂၅ ခုနှစ်၊ နယုန်လဆုတ် ၁ ရက် (၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၇ ရက်နေ့) တွင်၊ ဦးဘသိုက်နှင့် ဒေါ်လှရင်တို့ကတဘက်၊ ဦးသိန်းဟန်ကတဘက် ဆင်အရောင်းအဝယ်စာချုပ်တစ်ခု ချုပ်ဆိုကြသည်။ ထိုစာချုပ်အရဆိုသော် ဦးသိန်းဟန် ပိုင် ဆင်မတကောင်ကို အဘိုးငွေ ၈,၀၀၀ ဖြင့် ဦးဘသိုက်နှင့် ဒေါ်လှရင်တို့အား ရောင်းလိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။ တချိန်တည်းမှာပင် အငှားစာချုပ်တစ်ခု ချုပ်ကြပ်ပြန်သည်။ ထိုအငှားစာချုပ်တွင် ဦးဘသိုက်နှင့် ဒေါ်လှရင်ပိုင် ဆင်မကို ဦးသိန်းဟန်အား တလလျှင်ငွေ ၂၀၀ နှုန်းထားဖြင့် ငှားလိုက်သည်ဟု ဖော်ပြထားသည်။ အဆိုပါ အငှားစာချုပ်အရ ၁၀ လအတွက် ဆင်ငှားခ ကျသင့်ငွေ ၂,၀၀၀ အနက်၊ ငွေ ၇၀၀ သာလျှင် ရရှိသေးသောကြောင့်၊ ကျန်ငွေ ၁,၃၀၀ အတွက် ဦးဘသိုက်နှင့် ဒေါ်လှရင် တို့က ဦးသိန်းဟန် အပေါ် တွင် ကသာပြို၊ နယ်ပိုင်တရားမရုံး၊ ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ တရားမကြီး

မူအမှတ် ၃ တွင်တရားစွဲဆိုခဲ့သည်။ ထိုအမှုတွင် ဦးသိန်းဟန်က အောက်ပါအတိုင်း ချေပထားသည်။

၁၉၆၆
ဦးသိန်းဟန်
နှင့်
ဦးဘသိုက်
ပါ ၂။

ဦးသိန်းဟန်သည် ဦးဘသိုက်တို့ထံမှ အလီလီချေးယူငွေ ၅,၀၀၀ တင်ရှိခဲ့သည်။ ထိုငွေ ၅,၀၀၀ အတွက် အတိုးငွေစုစုပေါင်း ၄,၃၀၀ ပေးခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။ ထို့နောက် အတိုးများ နောက်ထပ်တက်လာရာ စုစုပေါင်းငွေ ၃,၆၀၀ ဖြစ်သည်တွင် အရင်းငွေ ၅,၀၀၀၊ အတိုးငွေ ၃,၆၀၀ ပေါင်းငွေ ၈,၆၀၀ အနက်၊ အစွန်းတွက်ငွေ ၆၀၀ ကို ပယ်ပြီး၊ ကျန်ငွေ ၈,၀၀၀ အတွက် ဦးသိန်းဟန်ပိုင် ဆင်းမကို အတိုးငွေ ၈,၀၀၀ ထားကာ၊ အရောင်းအဝယ်စာချုပ် ပြုလုပ်ကြပြီးလျှင်၊ အရင်းငွေ ၅,၀၀၀ အတွက် တလလျှင် ၄° နှုန်းထားဖြင့် အတိုးငွေ ၂၀၀ ရရန်အလို့ငှါ၊ ဆင်ငှါးစာချုပ် ချုပ်ဆို ကြခြင်းဖြစ်သည်။ ပညာရှိ မူလရုံး တရားသူကြီးက အောက်ပါအတိုင်း ကောက်ချက် တရပ်ထုတ်ခဲ့သည်။

သက်သေခံအမှတ် (က)သည် ဆင်ငှါးစာချုပ်ဆိုတာ မှန်သလား၊ သို့မဟုတ် တရားခံက တရားလိုများထံမှ တလလျှင် ၄° တိုးအရ၊ သုံးကြိမ်ချေးယူထားသော ငွေရင်း ၅,၀၀၀ နှင့် အတိုးအတွက် တရားလိုများ၏သဘောအရ လိုက်လျော့ပြီးလျှင်၊ တရားခံကဆင်ကို အငှါးယူသည်ဟု လှည့်စား ချုပ်ဆိုထားသော စာချုပ်ဖြစ်သည် ဆိုတာမှန်သလား၊ အချုပ်အားဖြင့်ဆိုသော် အမှုသည်များ အဓိက အငြင်းပွါးနေသည့် အချက်မှာ၊ သက်သေခံအမှတ် (က)သည် အမှန် အငှါးစာချုပ်၊ သို့တည်းမဟုတ် အယောင်ဆောင် စာချုပ်ဟူသည့် အချက်ဖြစ်သည်။ တရားလို တရားခံများနှင့်တကွ ၎င်းတို့တင်ပြသည့် သက်သေခံချက်များကို ဆင်ခြင်သုံးသပ်ပြီးနောက်၊ ပညာရှိမူလရုံး တရားသူကြီးက သက်သေခံအမှတ် (က) စာချုပ်သည် အမှန်အငှါးစာချုပ် ဖြစ်သည် ဟုယူဆကာ တရားလိုများ၏အမှုကို စရိတ်နှင့်တကွ ဒီကရီချမှတ်လိုက်သည်။ တရားခံ ဦးသိန်းဟန်က မကျေနပ်သဖြင့် ကသာမြို့၊ ခရိုင်တရားမရုံး၊ ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ တရားမ အယူခံမှုအမှတ် ၇ တွင်၊ အယူခံဝင်ရာ မအောင်မြင်ခဲ့ချေ။ ထို့ကြောင့် ယခုကျွန်ုပ်ရှေ့ရှိ ဒုတိယ အယူခံလွှာကို တင်သွင်းခြင်းဖြစ်သည်။

သာမန်အားဖြင့်ဆိုသော်၊ စာချုပ် တခုခုအား လိမ်လည်လှည့်ဖြား မတရား ဩဇာလွှမ်းမိုးစဉ် ချုပ်ဆိုခဲ့ရသဖြင့် ပျက်ပြယ်စေလိုကြောင်း စွဲဆိုသည့် အမှုများတွင် လိမ်လည်လှည့်ဖြား မတရားဩဇာ လွှမ်းမိုးခဲ့ခြင်းရှိ မရှိဆိုသော ကောက်ယူချက်မှာ အကြောင်းခြင်းရာပေါ်တွင် ရှေ့သည့် ဆုံးဖြတ်ချက်သာ ဖြစ်ပေသည်။ တရားဥပဒေ နှင့် ပတ်သက်သည့် ဆုံးဖြတ်ချက် မဟုတ်ချေ။ ထိုကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ ပရီဗီကောင်စီ ၏ စီရင်ဆုံးဖြတ်သော ဆက်ဂါပရာဆတ်နှင့် ဟာနာရိန်ဒတ် (၁)တို့အမှုကို ရည်ညွှန်းလို

(၁) အေ၊ အိုင်၊ အာ(ရ်)၊ ၁၉၃၂ ခုနှစ်၊ ပရီဗီကောင်စီ၊ စာမျက်နှာ ၈၉။

၁၉၆၆
ဦးသိန်းဟန်
နှင့်
ဦးဘသိုက်
ပါ ၂။

သည်။ သို့ရာတွင် ယခုကျွန်ုပ်ရှေ့ရှိ အမှု၌ သက်သေခံအမှတ် (က) စာချုပ်သည် အယောင်ဆောင်စာချုပ်ဟုတ် မဟုတ်ဆိုသည့် အချက်မှာ ဥပဒေပြဿနာနှင့်လည်း ခွန်တွဲလျက်ရှိသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ထိုအငြိုးစာချုပ်သည် အယောင်ဆောင် စာချုပ်ဟုတ် မဟုတ်စာချုပ်ကို ကြည့်ရှုရုံကားမျှဖြင့် ဆုံးဖြတ်ချက် ချမှတ်နိုင်မည် မဟုတ်။ ထိုစာချုပ်နှင့် ပတ်သက်၍ ရရှိသည့် ပေါ်လွင်ထင်ရှားသော သက်သေခံ ချက်များနှင့်တကွ ဝန်ခံထားချက်များသည် မည်ကဲ့သို့ သဘောသက်ရောက်ကြောင်း ဥပဒေ အချက်အလက်များနှင့် ယှဉ်တွဲကာ သုံးသပ်ရန်လိုပေမည်။ သက်သေခံထင်ရှား သည့် အချက်နှင့် ဝန်ခံချက်များမှ မည်ကဲ့သို့ မှန်းဆကောက်ယူသင့်သည်ဟူသော ပြဿနာသည် ဥပဒေ ပြဿနာရပ်ဖြစ်ကြောင်း ဒေါက်တာ ဂေါ်ဒင်ဆီးဂရေ နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော် (၂) အမှုစီရင်ထုံးတွင် အောက်ပါအတိုင်း ပြဆို ထားသည်။

“What inference should be drawn from proved and admitted facts is a question of law.”

ထို့ပြင် ထိုအငြိုးစာချုပ်သည် ဥပဒေအရ ခိုင်လုံခြင်းရှိ မရှိဟူသည့် အချက်မှာ ဆင်အရောင်းအဝယ် ပြုလုပ်သည့် စာချုပ်ပေါ်၌လည်း မူတည်နေသည်။ ထို့ကြောင့် ဤကောက်ချက်နှင့် ပတ်သက်၍ အောက်ရုံး နှစ်ရုံးစလုံးက တသဘောတည်း ဆုံးဖြတ် ချက် ချမှတ်ထားသော်လည်း ဤရုံးက ပြန်လည်သုံးသပ်ရမည်ဖြစ်သည်။

စာချုပ်တစ်ခုကို အကျိုးသက်ရောက်စေရန် ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် ချုပ်ဆိုခဲ့ကြလျှင် ထိုစာချုပ်ပါ စကားတို့နှင့် ကွဲလွဲ၍ ချုပ်ဆိုသူတို့က သက်သေမထူထောင်နိုင်ချေ။ ထိုသို့ပင် သက်သေခံ အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၉၂ က ပညတ်ထားသည်။ သို့ရာတွင် အကျိုး သက်ရောက်စေရန် ရည်ရွယ်ချက်မရှိ၊ ဟန်ဆောင် စာချုပ်မျှသာ ဖြစ်ခဲ့လျှင် ထိုသို့ ဖြစ်ကြောင်းကို သက်သေထူခွင့်ရှိသည်။ ဟန်ဆောင်စာချုပ်ဟုတ် မဟုတ် ဟူသည့် အချက်သည် အရေးကြီးသော ကောက်ချက်တစ်ရပ်ဖြစ်သည်။ ထိုကောက်ချက်ကို သက်သေ အထောက်အထားများနှင့်တကွ ဥပဒေ အချက်အလက်များနှင့် ညှိနှိုင်း သုံးသပ်ပြီးမှသာ ဆုံးဖြတ်ချက် ချမှတ်နိုင်မည်ဖြစ်သည်။ ဦးစီးမြတ်ထင်ပါ ၃ နှင့် ဒေါ်ကြင်ယုံ ပါ ၃ (၃)၊ ဒေါ်သောင်းချက်ပါ ၅ နှင့် ဦးထွန်းလှိုင်ပါ ၂ (၄)၊ ဒေါ်မြနှင့် ဒေါ်ကျင် (၅) အစရှိသည့် စီရင်ထုံးများကိုကြည့်ပါ။

(၂) မြန်မာနိုင်ငံစီရင်ထုံး၊ ၁၉၅၂ ခုနှစ် (တရားလွှတ်တော်)၊ စာ ၄၄။

(၃) ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ တရားမဒုတိယအယူခံမှုအမှတ် ၇၊ တရားရုံးချုပ်။

(၄) ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ တရားမဒုတိယအယူခံမှုအမှတ် ၂၈၊ တရားရုံးချုပ်။

(၅) ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ တရားမ ပဌမအယူခံမှုအမှတ် ၃၁၊ တရားရုံးချုပ်။

၁၉၆၆
ဦးသိန်းဟန်
နှင့်
ဦးဘသိုက်
ပါ ။

ယခုကျွန်ုပ်ရှေ့ရှိ အမှု၌ သက်သေခံအမှတ် (ခ)အဖြစ် တင်သွင်းထားသည့် ဆင်
အရောင်းအဝယ် စာချုပ်သည် ရိုးရိုးတန်းတန်းပစ္စည်းယူ ငွေချေပြုလုပ်သည့် အရောင်း
အဝယ်စာချုပ် မဟုတ်ချေ။ ကြွေးများအတွက် ချုပ်ဆိုခဲ့သည့် စာချုပ်ဖြစ်ကြောင်း
အလွန်ထင်ရှားလေသည်။ ဦးဘသိုက်၏ အစစ်ခံချက်၌ မိမိသည် ဦးသိန်းဟန်အား
ငွေ ၈,၀၀၀ ကိုအတိုးမရှိ ချေးခြင်းဖြစ်ပါသည်ဟု ဖော်ပြထားသည်။ ဦးသိန်းဟန်နှင့်
မိမိသည် လွန်ခဲ့သော ၂ နှစ်ခန့်မှစတင် သိရှိခဲ့သူများ ဖြစ်ကြောင်းလည်း ထွက်ဆိုထား
သည်။ ထိုမျှလောက်များပြားသောငွေများကို ၂ နှစ်ခန့်ကစ၍သိသည့် မိတ်ဆွေတဦးအား
အတိုးမရှိ ချေးလိုက်ပါသည်ဟူသော ထွက်ချက်မှာ သဘာဝယုတ္တိကျသည့် ထွက်ဆို
ချက်မဖြစ်နိုင်ပေ။ ဦးလှမောင် (ခံပြ-၁) ၏အစစ်ခံချက်အရင်း၊ ဦးဘကျန် (ခံပြ-၂)
၏ အစစ်ခံချက်အရင်း ထိုစာချုပ် ချုပ်ဆိုခြင်းမှာ ကြွေးဟောင်းများနှင့် ပတ်သက်၍
ချုပ်ဆိုသည့် စာချုပ်ဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားလေသည်။ ဦးလှမောင်က မိမိ၏ရွှေတွင်
ဦးဘသိုက်နှင့် ဦးသိန်းဟန်တို့ အတိုးအရင်းများ အကြောင်းကို ပြောပါသည်ဟု
ထွက်ဆိုထားသည်။ ဦးဘကျန်၏ အစစ်ခံချက်၌လည်း အတိတ်က ကြွေးဟောင်းများ
ပျက်ပြီး၊ သက်သေခံအမှတ် (ခ)စာချုပ် ချုပ်ဆိုသည်ဆိုတာ မှန်ပါသည်ဟု ထွက်ဆို
ထားသည်။ ထို့ကြောင့် အဆိုပါစာချုပ် ချုပ်ဆိုသည်ဆိုရာ၌ ချေးယူသည့် ငွေရင်း
သက်သက်ကြောင့်သာလျှင် မဟုတ်ဘဲ အတိုးများအတွက်လည်း ထည့်သွင်းချုပ်ဆို
ထားကြောင်း ထင်ရှားလေသည်။

သာမန်အားဖြင့်ဆိုသော် တဦးတယောက်သောသူသည် မိမိပေးရန်ရှိသည့် ငွေ
များအတွက် အတိုးစားနားထား၍ မိမိပစ္စည်းကို သဘောတူ ရောင်းချခဲ့သော်၊
ထိုရောင်းချခြင်းသည် ဥပဒေအရ တည်မြဲခိုင်လုံသည့် ရောင်းချခြင်း ဖြစ်နိုင်လေသည်။
သို့ရာတွင် ယခုကျွန်ုပ်ရှေ့ရှိ အမှု၌ ဦးသိန်းဟန်က မိမိချေးယူသောငွေမှာ ၅,၀၀၀
မျှသာ ဖြစ်ကြောင်းဖြင့် ထွက်ဆိုထားသည်။ အတိုးအဖြစ်ငွေ ၄,၃၀၀ ကိုလည်း
ပေးပြီးဖြစ်သည်ဟု ချေပထားသည်။ ထိုအချက် မှန်သည်ဖြစ်စေ၊ မှားသည်ဖြစ်စေ၊
အရင်းငွေ ၅,၀၀၀ အတွက် ၈ လခန့်မျှသာ အချိန်အတွင်း၊ အတိုးငွေ ၃,၀၀၀ ကျော်
ဖြစ်လာရခြင်းမှာ တရားမျှတသည့် ရောင်းဝယ်ဖောက်ကားမှု မဟုတ်ချေ။ အယူခံ
တရားခံများ၏ ပြုလုပ်မှုသည် ငွေတိုးချသူတို့ အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၀ တွင် ပညတ်ထား
သည့် ကိစ္စများကို ကွင်းရှောင်ကျော်နင်းရန် ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် ပြုလုပ်ခဲ့သည့် ကိစ္စဖြစ်
သည်။ ထို့ကြောင့် ထိုစာချုပ်သည် တရားဥပဒေအရ ပဋိညာဉ်မြှောက်သည့် သဘော
တူစာချုပ် မဟုတ်ချေ။ သက်သေခံအမှတ် (က)ဖြစ်သည့် အငှားစာချုပ်သည် အ
ရောင်းအဝယ် စာချုပ်အပေါ်၌ မူတည်၍ ပြုလုပ်ထားသည့် စာချုပ်မျှသာဖြစ်သည်။
သို့ဖြစ်ရကား ထိုအငှားစာချုပ်သည် အငှားစာချုပ် အစစ်အမှန်မဟုတ်၊ အယောင်

၁၉၆၆
ဦးသိန်းဟန်
နှင့်
ဦးဘသိုက်
ပါ ။

ဆောင်သာ ဖြစ်ခြင်းကြောင့် အယူခံ တရားခံများ၏ အမှုတွင် ခိုင်လုံသော အခြေခံ မရှိရကား ၎င်းတို့၏အမှုကို ပညာရှိ အောက်ရုံးတရားသူကြီးက ပလပ်ရန်သာ ဖြစ်ခဲ့သည်။

အထက်ဖော်ပြပါ အကြောင်းများကြောင့် အယူခံ တရားလိုအပေါ်၌ ပညာရှိ မူလရုံး တရားသူကြီးနှင့် ပဌမအယူခံရုံး တရားသူကြီးများက ချမှတ်သည့် စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီတို့ကို ယဉ်ကျေးလျက်ရှိသည်။ အမှု၏ အကြောင်းခြင်းရာများကို ပြန်လည်သုံးသပ် ကြည့်ရှုသောအခါ ဤကိစ္စတွင် အယူခံတရားလိုသည်လည်း လုံးဝအပြစ်ကင်းသူမဟုတ် ချေ။ ထို့ကြောင့် တရားစရိတ်နှင့် ပတ်သက်၍ အမှုသည်များသည် မိမိတို့၏ စရိတ်ကို မိမိတို့အသီးသီး ကျခံစေရန် အမိန့်ချမှတ်လိုက်သည်။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

တရားမအထွေထွေအယူခံမှု

တရားသူကြီးဦးထွန်းတင်ရွှေတင်

ဦးအေးကြီး (အယူခံတရားလို)

နှင့်

ဦးသန်းငွေပါ ၂ (အယူခံတရားခံများ) *

† ၁၉၆၆

ဩဂုတ်လ
၁၃ ရက်။

အလုပ်သမားလျော်ကြေးပေးရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃၀ အရအယူခံမှု—နယ်လုံခြုံရေးနှင့်ကောက်
ပဲသီးနှံရောင်းဝယ်ရေး အဖွဲ့က ၎င်းရမ်းသဖြင့် မော်တော်မှာ အငှါးလိုက်သွားကြောင်း
ထင်ရှားခြင်း—လမ်းခရီး၌ သောင်းကျန်းသူများ ချုံခိုတိုက်ခိုက်ခြင်း—မော်တော်ဆလင်
သေဆုံးရခြင်းမှာ အလုပ်တွင် လုပ်ကိုင်နေစဉ်ထိခိုက်ခံရရခြင်း ဟုတ်မဟုတ်—အလုပ်
သမား လျော်ကြေး အက်ဥပဒေနည်းဥပဒေ ၂၀ အရ၊ အလုပ်သမားမင်းကြီးက လိုအပ်
သည့် စုံစမ်းမှုပြုလုပ်ရန်တုံ့ဘက် အလုပ်သမားမင်းကြီးအားရွက်ဆောင်စေရန် အမိန့်ချမှတ်
နိုင်မရှိ—အလုပ်သမား လျော်ကြေး မင်းကြီးက အလုပ်သမား လျော်ကြေး အက်ဥပဒေ
ပုဒ်မ ၂၁ အပိုဒ် ၄ အရ၊ တုံ့ဘက်အလုပ်သမား လျော်ကြေးမင်းကြီးတင်သွင်းသည့် အစီရင်
ခံစာပေါ် မူတည်၍အမိန့်ချမှတ်နိုင် မရှိ—သက်သေခံချက်များကို တုံ့ဘက်အလုပ်သမား
မင်းကြီးကလက်မှတ်ရေးထိုးခြင်းမရှိနှင့်ပုဒ်မ ၂၅ ၏ လိုအပ်ချက်ပြီးမြောက်ခြင်း ရှိမရှိ။

အယူခံတရားလိုက မိမိ၏ မော်တော်ဆလင် ကွယ်လွန်စဉ်အခါ၎င်းသည် အယူခံတရားလို၏
လုပ်ငန်းကို လုပ်ကိုင်နေစဉ် ကွယ်လွန်ခြင်းမဟုတ်၊ စစ်တပ်မှခိုင်းသဖြင့်စစ်တပ်လုပ်ငန်းကို ရွက်
ဆောင်နေစဉ် ဒဏ်ရာရသေဆုံးခြင်းဖြစ်သည်ဟု၎င်း၊ အယူခံတရားလိုအပေါ် ချမှတ်သည့် အမိန့်
မှာ ဥပဒေစည်းကမ်းချက်များအရ ဆောင်ရွက်သည့် အမိန့်မဟုတ်ဟု ၎င်းကန့်ကွက်ချက်များ
တင်ပြသည်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။အချင်းဖြစ်နေက အယူခံတရားလိုပိုင် မင်္ဂလာစံနံ မော်တော်မှာ နယ်လုံခြုံ
ရေးနှင့် ကောက်ပဲသီးနှံရောင်းဝယ်ရေးအဖွဲ့က ၎င်းရမ်းသဖြင့်အငှါးလိုက်သွားကြောင်းမှာ ထင်
ရှားလေသည်။ တို့သို့အငှါးလိုက်သွားရာတွင် လမ်းခရီး၌ သောင်းကျန်းသူများ ချုံခိုတိုက်ခိုက်
သဖြင့် မော်တော်ပေါ်မှ ဆလင် မောင်တင်လှမှာဒဏ်ရာရရှိ သေဆုံးခြင်းဖြစ်ရကား၊ မောင်တင်လှ
မှာ အချင်းဖြစ်သည့်အခါက အယူခံတရားလို၏ အလုပ်တွင် လုပ်ကိုင်နေစဉ် ထိခိုက်ခံရရခြင်း
မဟုတ်ပါဟု ဆိုခြင်းကိုလက်ခံနိုင်ရန်မရှိပေ။

* ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ တရားမ အထွေထွေ အယူခံမှုအမှတ် ၁၄။
† ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ အလုပ်သမားလျော်ကြေးမှုအမှတ် ၁ တွင် မအူပင်မြို့၊ အလုပ်သမားလျော်
ကြေးမင်းကြီး (ခန့်ဝန်) ရုံးထုတ်၏ ချမှတ်သော အမိန့်ကိုအယူခံဝင်မှု။

၁၉၆၆

ဦးအေးကြီး
နှင့်
ဦးသန်းငွေ
ပါ ၂။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။လျော်ကြေးမှုမျိုးတွင် အလုပ်သမားမင်းကြီးသည် လိုအပ်သည့် စုံစမ်းမှုများ ပြုလုပ်ရန် တွဲဘက်အလုပ်သမားမင်းကြီးအားဆောင်ရွက်စေရန် အမိန့် ချမှတ်နိုင်ကြောင်း နည်းဥပဒေ ၂၀ တွင် အတိအလင်း အာဏာအပ်နှင်းထားလေသည်။ ။ ၎င်းနည်းဥပဒေ ၂၀ မှာ အလုပ်သမား လျော်ကြေး အက်ဥပဒေအပိုဒ် ၂၁ တွင် ပြဆိုထားသည့် အတိုင်းဖြစ်ပြီး အလုပ်သမားလျော်ကြေးမင်းကြီးသည် ပုဒ်မ ၂၁၊ အပိုဒ် ၄ အရ တွဲဘက်အလုပ်သမား လျော်ကြေးမင်းကြီးတင်သွင်းသည့် အစီရင်ခံစာပေါ် မူတည်၍အမိန့်ချမှတ်ရန် အခွင့်အရေးရှိပေသည်။

အလုပ်သမားလျော်ကြေး နည်းဥပဒေ ၃၈ တွင်စုံစမ်းမှုပြုလုပ်သော အခါ အလုပ်သမားလျော်ကြေးမင်းကြီးသည် တရားမျှတမှုဖြစ်စေရန် လိုအပ်သလိုမီမီထင်မြင်ချက်အရ ရွက်ဆောင်နိုင်ကြောင်း အခွင့်အရေးပေးထားသဖြင့် တွဲဘက် အလုပ်သမားမင်းကြီးက သက်သေများကို စစ်ဆေးခဲ့ခြင်းမှာလည်း တရားမျှတခြင်း မရှိပါဟု မည်သို့မျှမတွေ့ရှိရ၍ သက်သေခံချက်များကို တွဲဘက် အလုပ်သမားမင်းကြီးက လက်မှတ်ရေးထိုးခြင်း မရှိရုံနှင့် ပုဒ်မ ၂၅ ၏လိုအပ်ချက် မပြီးမြောက်သောကြောင့် ထိုဆုံးဖြတ်ချက်ကို လက်ခံအတည်ပြုရန် မသင့်ဆိုသည့်ပြဆိုချက်ကို လက်ခံနိုင်ရန် ခဲယဉ်းပေသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် သက်သေများကိုတွဲဘက် အလုပ်သမား မင်းကြီးက ဥပဒေအရ ခေါ်ယူမေးမြန်း စစ်ဆေးခဲ့ကြောင်း အထောက်အထားများ ရှိသည့်အတွက် ဖြစ်သည်။

အယူခံတရားလိုအတွက်။ ။ဦးအေးမောင်။

အယူခံတရားခံ ၁ အတွက်။ ။၎င်း၏ကိုယ်စားလှယ် ဦးကိုကိုလေး။

အယူခံတရားခံ ၂ အတွက်။ ။အစိုးရရှေ့နေကြီး မစ္စတာ ဂျို(ဂျီ)။

တရားသူကြီး ဦးထွန်းတင်။ ။ယခုအမှုမှာ မအူပင်ခရိုင်၊ အလုပ်သမား လျော်ကြေးမင်းကြီး (ခရိုင်ဝန်)ရုံး၊ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ အလုပ်သမားလျော်ကြေးမှု အမှတ် ၁ တွင်၊ ချမှတ်သည့် အမိန့်ကို မကျေနပ်၍၊ အလုပ်သမား လျော်ကြေးပေးရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၃၀ အရ၊ တင်သွင်းခဲ့သည့်အယူခံမှုဖြစ်သည်။ အယူခံတရားလို ဦးအေးကြီးမှာ မင်္ဂလာစိန်မော်တော်ပိုင်ရှင်ဖြစ်၍၊ ပဌမ အယူခံတရားခံ ဦးသန်းငွေမှာ သေဆုံးသူ မင်္ဂလာစိန်မော်တော်မှ ဆလင် ဘိုးလက်သန်း (ခေါ်) မောင်တင်လှ၏ ဘခင်ဖြစ်သည်။ မောင်တင်လှသည် မင်္ဂလာစိန် မော်တော်တွင်ဆလင်အဖြစ်တလလျှင် လခ ၄၀ နှင့် ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၁၅ ရက်နေ့မှစ၍ အလုပ်လုပ်ကိုင်နေသည်ဆိုသည်။

မင်္ဂလာစိန်မော်တော်မှာ ပန်းတနော်မြို့နှင့် မရမ်းရွာသို့ နေစဉ်လူနှင့်ကုန်များကို တင်ပို့ပြေးဆွဲနေသည်ဆိုသည်။ ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ မေလ ၃ ရက်နေ့ နံနက် ၅ နာရီခန့်အချိန်တွင် ၎င်းမော်တော်နှင့်ပတ္တမြားစိန် မော်တော် ၂ စင်းအား စစ်တပ်၏ အမိန့်အရ ကောက်ပဲသီးနှံရောင်းဝယ်ရေးအဖွဲ့မှ မရမ်းရွာ စပါးခိုင်သို့ ပဲဘိုးငွေများ

ဦးအေးကြီး
နှင့်
ဦးသန်းဌေ
ပါ ၂။

ပေးပို့ရန်ငှါးရမ်းပြီးအစောင့်စစ်သားများနှင့် ရဲသားများပါလိုက်ပါ၍ ထွက်သွားသည် ဆိုသည်။ ထိုနေ့နံနက် ၇ နာရီအချိန်ခန့်တွင် မရမ်းရွာအငယ်ခိုင်သို့ရောက်ရှိ၍ငွေများ ပေးပြီးနောက်နေ့ တနာရီခွဲအချိန်ခန့်တွင် မော်တော်များသည်ပြန်ထွက်လာရာ၊ ထွန်း ပရွာထောက်သောအခါ သောင်းကျန်းသူများက ချုံခိုတိုက်ခိုက်သဖြင့် မင်္ဂလာစိန် မော်တော်ပေါ်ရှိ ဆလင် ဘိုးလက်သန်း (ခေါ်) မောင်တင်လှသေဆုံးသွားပြီး ပတ္တမြားစိန်မော်တော်မှရဲသားများအချို့လည်းဒဏ်ရာရရှိသွားလေသည်။ ယင်းကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ မောင်တင်လှ၏ ဘခင်အယူခံတရားခံ ဦးသန်းဌေက ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၂၅ ရက်နေ့တွင် တွဲဘက်လျှော်ကြေးမင်းကြီးထံ ကရုဏာကြေးတောင်းခံ ခဲ့သည်ကို တွဲဘက်အလုပ်သမားလျှော်ကြေးမင်းကြီးက၊ မအူပင်ခရိုင် အလုပ်သမား လျှော်ကြေးမင်းကြီးထံ ပေးပို့ခဲ့သဖြင့် အလုပ်သမားလျှော်ကြေး မင်းကြီးက အလုပ် သမား လျှော်ကြေးပေးရေး နည်းဥပဒေ ၂၀ အရ၊ အမှုတွဲကို ရန်ကုန်မြို့၊တွဲဘက် အလုပ်သမားလျှော်ကြေး မင်းကြီး(မအူပင်ခရိုင်) ထံပေးပို့ပြီး စုံစမ်းခိုင်းခဲ့လေသည်။ တွဲဘက် အလုပ်သမားလျှော်ကြေး မင်းကြီးက လိုအပ်သည့် စုံစမ်းမှုများပြုလုပ်ပြီး ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၁ ရက်နေ့စွဲပါ ၎င်း၏အစီရင်ခံစာကို အလုပ်သမားလျှော် ကြေးမင်းကြီးထံ ပေးပို့ခဲ့ရာ၊အလုပ်သမားလျှော်ကြေးမင်းကြီးက ထိုအစီရင်ခံစာပေါ် မူတည်၍ ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၅ ရက်နေ့စွဲပါ ၎င်း၏အမိန့်အရ၊ မင်္ဂလာစိန် မော်တော်ပိုင်ရှင် အယူခံတရားလို ဦးအေးကြီး အား၊ သေဆုံးသူမောင်တင်လှ၏ ဘခင်ဖြစ်သူ အယူခံတရားခံဦးသန်းဌေသို့ လျှော်ကြေးအဖြစ်ငွေ ၂,၁၆၀ ပေးစေရန် အမိန့်ချမှတ်ခဲ့လေသည်။ ထိုအမိန့်အရ အယူခံတရားလို ဦးအေးကြီးက ငွေ ၂,၁၆၀ ကို မအူပင်မြို့၊ နိုင်ငံတော်ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဘဏ်တွင် တင်သွင်းပြီး၊ ၎င်းအမိန့်ကို မကျေနပ်သဖြင့် ပုဒ်မ ၃၀ အရ အယူခံမှုကို တင်သွင်းခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

ယခုအယူခံမှုတင်သွင်းရာဝယ်၊ အယူခံတရားလိုက မောင်တင်လှ ကွယ်လွန်စဉ် အခါ ၎င်းသည်အယူခံတရားလို၏ လုပ်ငန်းကို လုပ်ကိုင်နေစဉ် ကွယ်လွန်ခြင်းမဟုတ်၊ စစ်တပ်မှခိုင်းသဖြင့် စစ်တပ်လုပ်ငန်းကို ရွက်ဆောင်နေစဉ် ဒဏ်ရာရရှိသေဆုံးခြင်း ဖြစ်သဖြင့်၊ အယူခံတရားလိုက မောင်တင်လှသေဆုံးသည့်အတွက် လျှော်ကြေးငွေ ကို မပေးထိုက်ပါဟု၎င်း၊ အယူခံတရားလိုအပေါ် ချမှတ်သည့်အမိန့်မှာ ဥပဒေစည်းကမ်း ချက်များအရ ရွက်ဆောင်ချမှတ်ခဲ့သည့် အမိန့်မဟုတ်သဖြင့် ထိုအမိန့်ကို ပယ်ဖျက် သင့်ကြောင်းပြဆိုလေသည်။

အလုပ်သမားလျှော်ကြေးမင်းကြီး၏ အမှုတွဲကို လေ့လာသောအခါ၊ တွဲဘက် အလုပ်သမားမင်းကြီး စစ်ဆေးထားသည့် သက်သေများအနက် ပကရဗ အငယ်တန်း ဗိုလ်မှူးနေဂျာ မောင်ဝင်း အစစ်ခံချက်အရ၊ အချင်းဖြစ်နေ နံနက်က ဦးအေးကြီးပိုင်

ဦးအေးကြီး
နှင့်
ဦးသန်းဌေ
ပါ ၂။

မင်္ဂလာစိန်မော်တော်ကို မရမ်းရွာ စပါးဒိုင်သို့ ပဲဘိုးငွေများပို့ရန်အခ ၂၀ ဖြင့် ၄၂၆ ရမ်း သွားကြောင်းထွက်ဆိုချက်ကို အင်စပိတ်တော် ဦးအောင်ထွန်းကလည်းထောက်ခံ၍၊ ၎င်းက ထိုကဲ့သို့၄၂၆ရမ်းခွဲဘူးကြောင်း ထွက်ဆိုလေသည်။ အယူခံတရားလိုဖြစ်သူ ဦးအေးကြီး အစစ်ခံချက်အရမူ၊ မော်တော်ကိုနယ်လုံခြုံရေးအဖွဲ့ ရဲဘော်ကလာရောက် ပြီး မရမ်းသို့သွားရန် ၄၂၆ရမ်းခွဲကြောင်း၊ ယခင်ကလည်း နယ်လုံခြုံရေးအဖွဲ့မှ ခဏခဏ ခေါ်ဘူးကြောင်း၊ အချင်းဖြစ်သည့်နေ့က မရမ်းသို့ သွားရသည့်အတွက် အခကြေးငွေ ၂၀ ကိုမူ အရက် ၂၀ ရက်ခန့်ကြာသောအခါ ရဲဘော်တယောက်ထံမှရရှိကြောင်း ကို ဝန်ခံလေသည်။ သို့ဖြစ်ရာ အချင်းဖြစ်နေ့က အယူခံတရားလိုပိုင် မင်္ဂလာစိန် မော်တော်မှာ နယ်လုံခြုံရေးနှင့် ကောက်ပဲသီးနှံရောင်းဝယ်ရေးအဖွဲ့က ၄၂၆ရမ်းသဖြင့် အ၄၂၆လိုက်သွားကြောင်းမှာထင်ရှားလေသည်။ ထိုသို့အ၄၂၆လိုက်သွားရာတွင်လမ်းခရီး ၌ သောင်းကျန်းသူများ ချွံ့ခိုတိုက်ခိုက်သဖြင့် မော်တော်ပေါ်မှ ဆလင်မောင်တင်လှ မှာ ဒဏ်ရာရရှိသေဆုံးခြင်းဖြစ်ရကား၊ မောင်တင်လှမှာ အချင်းဖြစ်သည့်အခါက ဦးအေးကြီး၏ အလုပ်တွင် လုပ်ကိုင်နေစဉ် ထိခိုက်ဒဏ်ရာရခြင်းမဟုတ်ပါဟု ဆိုခြင်းကို လက်ခံနိုင်ရန် မရှိပေ။ ယခုအမှု ကြားနာသောအခါ သက်သေခံချက်များအရ မောင်တင်လှ ထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိသေဆုံးသောအခါ ၎င်းမှာ ဦးအေးကြီး၏ အလုပ် ဝတ္တရားကို ဆောင်ရွက်နေရင်း သေဆုံးခြင်းဖြစ်ကြောင်းပေါ်လွင်နေသဖြင့်၊ အယူခံတ ရားလို၏ပညာရှိရှေ့နေကြီးကလည်းထိုအချက်နှင့်ပတ်သက်၍လေးနက်စွာလျှောက်ထား ခြင်းမပြုပေ။ သို့ရာတွင် အယူခံတရားလို၏ပညာရှိ ရှေ့နေကြီးက တွဲဘက်အလုပ်သမား လျော်ကြေးမင်းကြီးက အမှုကို စုံစမ်းစစ်ဆေးခြင်း ပြုခဲ့သည်မှာ အလုပ်သမားလျော် ကြေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂၅ ၏လိုအပ်ချက်အရ၊ သက်သေခံချက်များ ရယူသောအခါ၌ ကိုယ်တိုင် လက်မှတ်ရေးထိုးခြင်း မရှိသဖြင့် ထိုသို့ စုံစမ်းစစ်ဆေးမှုပြုလုပ်ခဲ့ခြင်းမှာ ဥပဒေအရ ညီညွတ်ခြင်းမရှိသောကြောင့် ၎င်းစုံစမ်းစစ်ဆေးချက်အပေါ် မူတည်ကာ အလုပ်သမားလျော်ကြေးမင်းကြီးက ချမှတ်သည့်အမိန့်မှာ အတည်မဖြစ်နိုင်ကြောင်း လျှောက်ထားလေသည်။

ယခုကဲ့သို့ လျော်ကြေးမူမျိုးတွင် အလုပ်သမားမင်းကြီးသည်လိုအပ်သည့် စုံစမ်းမှု များပြုလုပ်ရန် တွဲဘက်အလုပ်သမားမင်းကြီးအား ရွက်ဆောင်စေရန် အမိန့်ချမှတ် နိုင်ကြောင်း နည်းဥပဒေ ၂၀ တွင် အတိအလင်း အာဏာအပ်နှင်းထားလေသည်။ ၎င်းနည်းဥပဒေ ၂၀ မှာ အလုပ်သမား လျော်ကြေး ဥပဒေပုဒ်မ ၂၁ တွင် ပြဆိုထား သည့်အတိုင်းဖြစ်ပြီး၊ အလုပ်သမားလျော်ကြေး မင်းကြီးသည် ပုဒ်မ ၂၁ အပိုဒ် ၄ အရ၊ တွဲဘက် အလုပ်သမားလျော်ကြေးမင်းကြီး တင်သွင်းသည့် အစီရင်ခံစာပေါ်မူတည်၍ အမိန့်ချမှတ်ရန် အခွင့်အရေးရှိပေသည်။ ယခုအမှုတွင်လည်း အလုပ်သမား လျော်ကြေး

ဦးအေးကြီး
နှင့်
ဦးသန်းဇေ
ပါ။

မင်းကြီး ချမှတ်ခဲ့သည့် အမိန့်မှာ တွဲဘက်အလုပ်သမားလျှော်ကြေးမင်းကြီး တင်သွင်း
သည့် အစီရင်ခံစာပေါ်မူတည် ချမှတ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ရကား။ အလုပ်သမားလျှော်ကြေး
ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၁၊ အပိုဒ် ၄ လိုအပ်ချက်များနှင့် ပြည့်စုံနေကြောင်းမှာ မပြင်းဆို
နိုင်ချေ။ ထိုမှတစ်ဆင့် အလုပ်သမားလျှော်ကြေး နည်းဥပဒေ ၃၈ တွင် စုံစမ်းမှု
ပြုလုပ်သောအခါ အလုပ်သမားလျှော်ကြေးမင်းကြီးသည် တရားမျှတမှု ဖြစ်စေရန်
လိုအပ်သလို မိမိထင်မြင်ချက်အရ ရွက်ဆောင်နိုင်ကြောင်း အခွင့်အရေးပေးထား
သဖြင့် (ယခုအမှုတွင်) တွဲဘက် အလုပ်သမားမင်းကြီးက သက်သေများကို စစ်ဆေး
ခဲ့ခြင်းမှာလည်း တရားမျှတခြင်းမရှိပါဟု မည်သို့မျှမတွေ့ရှိရသဖြင့်၊ သက်သေခံချက်
များကို တွဲဘက်အလုပ်သမား မင်းကြီးက လက်မှတ်ရေးထိုးခြင်း မရှိရုံနှင့် ပုဒ်မ ၂၅
၏လိုအပ်ချက်မပြီမြောက်သောကြောင့် ထိုဆုံးဖြတ်ချက်ကို လက်ခံအတည်ပြုရန်မသင့်
ဆိုသည့်ပြဆိုချက်ကို လက်ခံနိုင်ရန်ခဲယဉ်းပေသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် သက်သေ
များကို တွဲဘက် အလုပ်သမားမင်းကြီးက ဥပဒေအရ ခေါ်ယူမေးမြန်းစစ်ဆေးခဲ့
ကြောင်း၊ အလုပ်သမားမင်းကြီး၏ အမှုတွဲတွင် ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၂၅ ရက်နေ့
နှင့် ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၂၆ ရက်နေ့ နေ့စဉ်မှတ်တမ်းများအရ ထင်ရှားနေပြီး၊
အယူခံတရားလို ဦးအေးကြီးကလည်း ထိုကဲ့သို့ အလုပ်သမားလျှော်ကြေးမင်းကြီးက
၎င်းအား ခေါ်ယူ စစ်ဆေးခဲ့ပါကြောင်းကို ၎င်း၏ အယူခံလွှာတွင် အတိအလင်း
ဖော်ပြထားသောကြောင့် ဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်ရကား ယခုအမှုတွင် အယူခံ တရားလို
ပြဆိုသည့် ဥပဒေ ကန့်ကွက်ချက်များမှာ အလုပ်သမား လျှော်ကြေး အက်ဥပဒေ
ပုဒ်မ ၃၀ ခြွင်းချက်တွင် ပြဆိုထားသည့်အတိုင်း လက်ခံခွင့်ပြုနိုင်ရန် အကြောင်း
ရှိသည်ဟု မတွေ့ရှိရပေ။ ထို့ကြောင့်အလုပ်သမားလျှော်ကြေးမင်းကြီးက ယခုအမှုတွင်
ချမှတ်ခဲ့သည့်အမိန့်မှာသက်သေခံချက်များအရသော်၎င်း၊ဥပဒေအရသော်၎င်းမှားယွင်း
ချွတ်ချော်ခြင်းဖြစ်နေ၍ ဤသို့မှ ဝင်ရောက်စွက်ဖက်ရန် ရှိကြောင်းမတွေ့ရှိရသော
ကြောင့်၊ ယခုအယူခံမှုကို ခွင့်ပြုနိုင်ရန် မဖြစ်သောကြောင့် ပလပ်ရမည်သာ ဖြစ်
ပေသည်။

ပေါ်ပြပါအကြောင်းများကြောင့် အယူခံမှုကို စရိတ်နှင့်တကွ ပလပ်လိုက်သည်။
ပညာရှိရွှေနေကြီးစရိတ်အဖြစ် ၅၁ သတ်မှတ်သည်။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

တရားမအထွေထွေအယူခံမှု

တရားသူကြီးချုပ် ဒေါက်တာမောင်မောင်နှင့် တရားသူကြီး ဦးချစ်ထွို ငွေတွင်

† ၁၉၆၆

ဦးအောင် (အယူခံတရားလို)

ရုထိုင်လ ၈
ရက် ၊

နှင့်

သာဓုဖလင်ပရိဒတ်ရှင်း (အယူခံတရားခံ)*

ယာယီတားဝါရမ်းထုတ်ပေးရန် လျှောက်ထားခြင်း—အမှုကိုအခြေခံ၍၊ ယာယီတားဝါရမ်းထုတ်ပိုင်ခွင့်ရှိခြင်း—စာချုပ်ပါစကားရပ်များ—ရုပ်ရှင်ရုံတွင် တင်ပြမည်ဟု အများသိရန် ကြော်ငြာထားခြင်းရှိ မရှိ—ရုပ်ရှင်ရုံတွင်ဂုဏ်သတင်းနှစ်နာဘွယ်ရာအကြောင်း ရှိ မရှိ—စာချုပ်အတိုင်းလိုက်နာဆောင်ရွက်ခြင်းမပြုသောကြောင့်စီးပွားရေးအားဖြင့် နှစ်နာမှုရှိ မရှိ—နှစ်နာမှုကိုတိုင်းထွာ၍လျှော့အမြန်သတ်မှတ်နိုင် မနိုင်—တားဝါရမ်းမှာ အကြောင်းအချက်များအရ၊ တရားမျှတမှုနှင့်အညီပေးသင့်မှပေးရသော အခွင့်အရေးမျိုးဖြစ်ခြင်း—အကြောင်းအကျိုးဥပဒေနှင့် စီရင်ထုံးများကိုကောင်းစွာစဉ်းစားပြီးနောက် ကိုယ်ပိုင်ဥာဏ်ဖြင့်ချိန်ဆ၍ ဆုံးဖြတ်ထားသော အမိန့်—လေးလေး နက်နက် မစဉ်းစားဘဲ စွက်ဖက်ပြင်ဆင်ရန်မဟုတ်။

အယူခံတရားလိုက ပဋိညာဉ် စာချုပ်ပါ စည်းကမ်းချက်များအတိုင်း တိကျစွာ လိုက်နာဆောင်ရွက်စေရန် ညွှန်ကြားသည့် ဒီကရီချမှတ်ပေးပါဟု တရားစွဲဆို၍ယာယီ တားဝါရမ်း ထုတ်ပေးပါရန်လျှောက်ထားသည်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။အမှုကိုအခြေခံ၍ ယာယီတားဝါရမ်းထုတ်ပိုင်ခွင့်ရှိသည် မှန်သော်လည်း၊ ထို့အခြေခံသည် ခိုင်မာနိုင်ကို အမှုစစ်ဆေးပြီးမှ မူလ ရုံးကဆုံးဖြတ်ပေးလိမ့်မည်။ စာချုပ်တွင် “အဖြေ” ဇာတ်ကားကို တပင်ရွှေထီး ရုပ်ရှင်ရုံ၌ တင်ပြရမည်ဟုမဆို၊ သာဓုရုပ်ရှင် ကုမ္ပဏီက စာချုပ် ချုပ်ဆိုသောနေ့မှစ၍၊ ပဌမဆုံးရိုက်ကူးပြီးစီး၍ရုံတင်ပြနိုင်သော မည်သည့် ဇာတ်ကားကို မဆိုဟုသာ ပေါ်ပြထားသည်။ “အဖြေ” ဇာတ်ကားကိုတပင်ရွှေထီး ရုပ်ရှင်ရုံတွင် တင်ပြမည်ဟူ၍လည်း အများသိရန် ကြော်ငြာထားခြင်းမရှိ။ ထို့ကြောင့် တင်ပြခြင်း မပြုသေးသောကြောင့် တရားလို ရုပ်ရှင်ရုံတွင် ဂုဏ်သတင်း နှစ်နာဘွယ်ရာ အကြောင်းမရှိ။ စာချုပ်

* ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ တရားမအထွေထွေ အယူခံမှု အမှတ် ၂၈။
† ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၂၇၈ တွင် ရန်ကုန်မြို့၊ တရားမရုံး တွဲဘက် တရားသူကြီး ချုပ်ရုံးတော်၏ ချမှတ်သော အမိန့် ကို အယူခံဝင်မှု။

အတိုင်းတရားခံက လိုက်နာဆောင်ရွက်ခြင်း၊ မပြုသောကြောင့် စီးပွားရေးအားဖြင့် နစ်နာမှုရှိ လျှင်လည်း ထိုနစ်နာမှုကို တိုင်းထွာ၍ လျော်ကြေးအဖြစ် သတ်မှတ်နိုင်သည်။

တရားလိုက လျှောက်ထားခဲ့သော ယာယီတားဝရမ်းအမိန့်မျိုးကို ထုတ်ပေးရန် သင့်မသင့် ကို မူလရုံးက ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်ဖြင့် ထောက်ချင့်၍ စဉ်းစားဆုံးဖြတ်ရသည်။ အကြောင်းအချက် များအရ တရားမျှတမှုနှင့်အညီ ပေးသင့်မှ ပေးရသောအခွင့်အရေးမျိုး ဖြစ်သည်။ ဥပဒေအရ မပေးမနေရသော အမိန့်မျိုးမဟုတ်ချေ။ ထို့ကြောင့်မူလရုံးက အကြောင်းအကျိုး ဥပဒေနှင့် စီရင်ထုံးများကို ကောင်းစွာ စဉ်းစားပြီးနောက် ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်ဖြင့် ချိန်ဆ၍ ဆုံးဖြတ်ထားသည်ကို ဤရုံးက လေးလေးနက်နက် မစဉ်းစားဘဲ စွက်ဖက် ပြင်ဆင်ရန်မဟုတ်ချေ။

အယူခံတရားလိုအတွက်။ ဦးသန်းအောင်နှင့် ဦးမောင်မောင်။

အယူခံတရားခံအတွက်။ ဦးအုန်းမောင်နှင့် ဦးတင်ရီ။

တရားသူကြီးချုပ် ဒေါက်တာမောင်မောင်။ သာဓုရပ်ရှင်ကုမ္ပဏီက ထုတ်လုပ်သော “အဖြေ” ဇာတ်ကားကို တပင်ရွှေထီးရုပ်ရှင်ရုံတွင် အခြားမြို့လယ်ရုံများ နှင့် ထိပ်တိုက်၊ သို့မဟုတ် ရုံတစ်ပတ်ဆင်း နှစ်ပတ်ဆင်းပြရန်၊ ရုပ်ရှင်ရုံပိုင်ရှင်နှင့် ဇာတ်ကားပိုင်ရှင်တို့ သဘောတူထားပါလျက်၊ ထိုသဘောတူချက်ကို ဇာတ်ကားပိုင်ရှင်က ဖောက်ဖျက်၍ “အဖြေ” ဇာတ်ကားကို မြို့လယ်ရုံများ၌ ရုံတင်ပြသရန် စီစဉ်လျက်၊ တပင်ရွှေထီးရုပ်ရှင်ရုံတွင် တင်ပြရန် ကိုမူကား အတိအလင်းငြင်းဆိုခဲ့ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ဇာတ်ကားပိုင်ရှင်အား ပဋိညာဉ်စာချုပ်ပါ စည်းကမ်းချက်များအတိုင်း တိကျစွာ လိုက်နာဆောင်ရွက်ရန် ညွှန်ကြားသည့် ဒီကရီ ချမှတ်ပေးပါဟု တပင်ရွှေထီး ရုပ်ရှင်ရုံ ပိုင်ရှင်က ရန်ကုန်မြို့ တရားမရုံးတွင် တရားစွဲဆိုခဲ့သည်။

ထိုကဲ့သို့ စွဲဆိုသည်နှင့်အတူ တပင်ရွှေထီးရုပ်ရှင်ရုံ၌ “အဖြေ” ဇာတ်ကားကို ပြသခြင်း မပြုဘဲနှင့် အခြားရုပ်ရှင်ရုံများတွင် ရုံတင်ပြသခြင်းမပြုစေရန် ယာယီ တားဝရမ်းထုတ်ပေးပါ မည့်အကြောင်းကိုလည်း တရားလိုက လျှောက်ထားခဲ့သည်။

မူလရုံးပညာရှိ တွဲဖက်တရားသူကြီးချုပ်သည် နှစ်ဖက်အမှုသည်များအား ကြေအေး လိုက် ကြေအေးစေရန် အချိန်ပေး၍ ကြေအေးမှုမရသောအခါ ယာယီ တားဝရမ်း ထုတ်ပေးရန် သင့်မသင့် ပြဿနာပေါ်တွင် အချိန်မဆိုင်းဘဲ နှစ်ဖက်ရှေ့နေကြီးတို့ကို ကြားနာခဲ့သည်။ နေ့ချင်းပြီး ကြားနာ၍ နောက်တစ်နေ့၌ပင် တားမိန့်လျှောက်လွှာကို ပလပ်ကြောင်း အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်။ အမိန့်ချမှတ်သည့်နေ့တွင်ပင် တပင်ရွှေထီး ရုပ်ရှင်ရုံပိုင်ရှင်က ဤရုံးသို့လာရောက် အယူခံတင်သွင်းသည်။ နှစ်ဖက်အမှုသည်များ အဖို့ ဆောလျင်စွာ ဆောင်ရွက်ပေး သင့်သော အမှုဖြစ်၍ ကျွန်ုပ်တို့သည် အယူခံမှု

၁၉၆၆

ဦးစောင့်

နှင့်

သာဓုလင်ပရိ
ဇာတိရှင်။

ကို နှစ်ဘက်သဘောတူလက်ခံ၍ ခံရုံးဖွဲ့စည်းကာ ရက်အနည်းငယ်အတွင်း၌ နှစ်ဘက် ရွှေ့နေကြီးများအား အပြည့်အစုံ အပြီးသတ်ကြားနာခဲ့သည်။

ရန်ကုန်မြို့ တရားမရုံးတွဲဘက်တရားသူကြီးချုပ်က ယာယီတားဝါရမ်း ထုတ်ပေးရန် စဉ်းစားရာတွင် ဥပဒေသ ၃ ရပ်ကိုမူတည်၍ စဉ်းစားခဲ့သည်။ ၎င်းတို့မှာ (၁)တရားစွဲဆိုသောအမှုသည် သာမန်အမြင်အားဖြင့် အခြေခံရှိ မရှိ၊ (၂)အမှုဖြစ်သည့် ပဋိညာဉ်ကို တရားခံက ဖောက်ဖျက်သောကြောင့် တရားလိုတွင် ကျရောက်အပ်သော ဆုံးရှုံး နှစ်နာမှုသည် ငွေကြေးဖြင့်ပေးလျော်၍ မရကောင်းသောအကျိုး ဆုံးရှုံးနှစ်နာမှု ဟုတ်မဟုတ်၊ (၃)ယာယီတားဝါရမ်းကိုထုတ်ပေးသောကြောင့်၎င်း၊ ထုတ်မပေးသောကြောင့် ၎င်း၊ တရားလို တရားခံတို့အနက် မည်သူ့ အားပိုမို၍ နှစ်နာဆုံးရှုံးစေမည်ကို ချိန်ဆ ခြင်းတို့ပင်ဖြစ်သည်။

တရားလိုက ၎င်းနှင့်တရားခံတို့ ချုပ်ဆိုခဲ့ကြသော ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ မေလ ၇ ရက်နေ့ စွဲပါစာချုပ်ကို အမှုတွင်တင်သွင်းခဲ့သည်။ တရားခံက ထိုစာချုပ်ကို လက်မှတ်ထိုး ခဲ့ခြင်းကို မငြင်းချေ။ သို့ရာတွင် စာချုပ်မှာ အယောင်ဆောင်မျှသာ ဖြစ်ပါသည် ဟုဆိုလေသည်။ ထိုအချက်တို့ကို ထောက်ရှုလျှင် အမှုတွင် စစ်ဆေးဆုံးဖြတ်ပေးရန် ပြဿနာများရှိသည်ဟု မူလရုံးကတွေ့ရှိသည်။ ထိုပြဿနာများကို အဆုံးအဖြတ်မပေး နိုင်မီအတွင်း တရားလိုတွင် ဆုံးရှုံးနှစ်နာမှုမရှိရလေအောင် ယာယီတားဝါရမ်းထုတ်ပေး ရန် လျှောက်ထားခွင့်ရှိသည်။ ထို့ကြောင့် တားဝါရမ်းထုတ်ပေးခြင်းနှင့်ပတ်သက်သော ဗဟုဥပဒေနှင့် တရားလို၏လျှောက်လွှာသည် ကိုက်ညီသည်ဟု ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။

ဒုတိယဥပဒေနှင့်ပတ်သက်၍ကား တရားလို၏ လျှောက်လွှာသည် ကိုက်ညီခြင်း မရှိ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် တရားခံက ပဋိညာဉ်ကို ဖောက်ဖျက်ခြင်းကြောင့် တရားလိုတွင် ကျရောက်နိုင်သော အကျိုးဆုံးရှုံးနှစ်နာမှုသည် ငွေကြေးဖြင့်တိုင်းထွာ၍ လျော်ကြေးပေးစေနိုင်သော နှစ်နာမှုဖြစ်သည်။ တရားလိုက ငွေကြေးဖြင့်ထေရ်မရပါ။ ၎င်းတွင်ဂုဏ်သိက္ခာကို ထိခိုက်နေသော ကိစ္စဖြစ်ပါသည်။ ငွေသည်မခါနစ်မဟုတ်၊ ဂုဏ် သိက္ခာသာ ပခါနစ်ဖြစ်သည်ဟူသော လျှောက်လဲတင်ပြချက်ကို မူလရုံးက ကောင်းစွာ စဉ်းစားချိန်ဆပြီးနောက်လက်မခံခဲ့ချေ။ ရုပ်ရှင်ထုတ်လုပ်သူနှင့် ရုပ်ရှင်ရုံပိုင်ရှင်တို့သည် အလုပ်သဘောအရ စီးပွားရေးအတွက် ချုပ်ဆိုသော သာမန်စာချုပ်သာဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် နှစ်နာမှုကို ငွေကြေးဖြင့်လျော်၍ ရနိုင်မည်ဟုဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။

တတိယဥပဒေနှင့်လည်း တရားလို၏တားဝါရမ်း လျှောက်လွှာသည် ကိုက်ညီခြင်း မရှိသည်ကို မူလရုံးကတွေ့ရှိခဲ့သည်။ တားဝါရမ်းမပေးလျှင် ပဋိညာဉ်အတိုင်း ဆောင် ရွက်ရန် ဒီကရီစွဲဆိုသည့်အမှုသည် အချိုးအလှည့် အလဟဿ ဖြစ်သွားနိုင်သည်။ သို့ရာတွင် အမှုနိုင်ပါက တရားလိုသည် နှစ်နာမှုလျော်ကြေးရနိုင်သည်။ ဒီကရီသည် အသုံးမဝင်

စေကာမူ အဖတ်ဆယ်မရအောင် ဆုံးရှုံးနစ်နာမှုမဖြစ်နိုင်။ တားဝါရမ်းထုတ်ပေးခဲ့လျှင် ကား တရားခံတွင် စီစဉ်ထားသည့်အတိုင်း “အဖြေ” ဇာတ်ကားကို မြို့လည်ရပ်ရှင်ရုံ ၅ ရုံတွင်တင်မပြနိုင်သည့်အတွက် နစ်နာမည်၊ အမှုနှင့်မပတ်သက်သော ရပ်ရှင်ရုံ ၅ ရုံတွင်လည်း နစ်နာမည်၊ ရပ်ရှင်ကြည့် ပရိသတ်အတွက်လည်း ကသိကအောင် ဖြစ်နိုင်သည်။ စသည်ဖြင့် ဝေဖန်သုံးသပ်ကာ တားဝါရမ်းထုတ်ပေးလျှင် တရားခံသာ ပိုမိုနစ်နာဆုံးရှုံးပေလိမ့်မည်ဟု ပညာရှိတရားသူကြီးက ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။

ထို့ကြောင့် တားဝါရမ်းလျှောက်လွှာသည် ဥပဒေသ ၃ ရပ်အနက်၊ ၂ ရပ်နှင့် မကိုက်ညီဟု မူလရုံးကဆုံးဖြတ်ကာ ပယ်ပစ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

အယူခံတရားလိုအတွက် လိုက်ပါဆောင်ရွက်သော ပညာရှိ ရွှေနေကြီး ဦးသန်း အောင်က မူလရုံးက လမ်းညွှန်အဖြစ် လက်ခံခဲ့သော ဥပဒေသ ၃ ရပ်သည် မှန်ကန် သော်လည်း၊ ထိုဥပဒေသများနှင့်အမှုပါအဖြစ်အပျက်များကိုစပ်ဟပ်၍ ကျင့်သုံးသော နေရာ၌ မှားယွင်းနေပါသည်။ တရားလိုသည် အမှုကိုစွဲဆိုပိုင်ခွင့်ရှိသည်။ အမှုတွင် စစ်ဆေးဆုံးဖြတ်ပေးရန် ပြဿနာများပေါ်နေသည်ဟု ပညာရှိတရားသူကြီးက တွေ့ရှိ ပြီး၍ယာယီတားဝါရမ်းလျှောက်ထားရန်လည်းအခြေခံရှိသည်ဟု ဆုံးဖြတ်ပါသည်။ ထို့ ပြင်အကယ်၍ တားဝါရမ်းသာမရလျှင် တရားစွဲဆိုရကျိုးပင်နပ်မည်မဟုတ်၊ အချိုးနီး အလဟဿ ဖြစ်မည်ဟူ၍လည်း တွေ့ရှိပါသည်။ သို့ပါလျက် တောင်းခံသော ယာယီ တားဝါရမ်းကို ထုတ်မပေးခြင်းမှာ၊ တရားသူကြီးကိုယ်တိုင် တွေ့ရှိဆုံးဖြတ်ချက်နှင့် ဆန့်ကျင်နေပါသည်ဟု လျှောက်လဲသည်။

“အဖြေ” ဇာတ်ကားကို တပင်ရွှေထီးရပ်ရှင်ရုံတွင် ပဋိညာဉ်စာချုပ်နှင့်အညီ ထင်ပြခြင်းမပြုလျှင်၊ တရားလိုရုံပိုင်ရှင်၌ ငွေနှင့်ထေ့၍ရသော နစ်နာမှုသာဖြစ်စေနိုင် သည်ဟု ပညာရှိတရားသူကြီးက ဆုံးဖြတ်ထားခြင်းမှာလည်း အကြောင်းအချက်နှင့် စစ်ဆေးကြည့်ရှုလျှင် မှားယွင်းနေပါသည်။ ရပ်ရှင်ရုံပိုင်ရှင်သည် “အဖြေ” ဇာတ်ကား ကိုမှ ရလိုပါသည်။ ထိုဇာတ်ကားကို ရုံမတင်ရလျှင် ၎င်းတွင် ဂုဏ်သရေထိခိုက်၍ နာမည်ပျက်နိုင်ပါသည်။ ထိုဂုဏ်သရေမှာ ပကာသနမဟုတ်ပါ။ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းတွင် နာမည်သတင်းသည် အဘိုးတန်သော အင်္ဂါတရပ်ဖြစ်ပါသည်။ ရုံပိုင်ရှင်က အထူး လိုက်လျောသည့် အနေနှင့် သာဓုရပ်ရှင်က “အဖြေ” ဇာတ်ကားကိုမြို့လည်ရုံ ၅ ရုံ၌ တင်ပြနေသည်ကို မတားလိုတော့ကြောင်း၊ ၂ ပတ်ပြုပြီးလျှင်သာ တပင်ရွှေထီးရုံသို့ လာရောက်ပြပါဟု တထစ်လျော့၍ တောင်းခံခဲ့သေးကြောင်း။ သို့ရာတွင် ထိုအချက် ကိုလည်း သာဓုရပ်ရှင်က လိုက်လျောခြင်းမရှိ၊ ပဋိညာဉ်စာချုပ် အထင်အရှားရှိသည်ကို ပြောင်ပြောင်ပင်ဆန့်ကျင်သဖြင့်၊ အယူခံဝင်ရခြင်းဖြစ်ပါသည်ဟု ပညာရှိရွှေနေကြီးက တင်ပြသည်။ စီရင်ထုံး ပြောက်မြားစွာကို ကိုးကား၍ နစ်နာမှုတိုင်းကို ငွေနှင့်ထေ့၍

၁၉၆၆
—
ဦးအောင်
နှင့်
သာဓုလင်ပရိ
ဒတ်ရှင်း။

ရသည်မဟုတ်ကြောင်း အထူးရှားပါး၍ အစားထိုးမရသော ပစ္စည်း၊ ကုမ္ပဏီအစုရှယ်ယာ စသည်တို့ကို စာချုပ်ပါစည်းကမ်းအတိုင်း ရောင်းချလွှဲပြောင်းခြင်း မပြုလျှင် သီးခြားသက်သာခွင့် အက်ဥပဒေအရ ရောင်းချလွှဲပြောင်းပေးစေရန် ညွှန်ကြားသည့် ဒီကရီနို့ ချပေးလေ့ရှိကြောင်းကို လျှောက်လဲသည်။ ဤအမှု၌လည်း “အဖြေ” ဇာတ်ကား ကို အခြားတစ်နေရာ၌ဝယ်၍ ငှား၍မရပါ။ သာဓုရပ်ရှင်၌သာ ရှိပါသည်။ ရံပိုင်ရှင်ကလည်း “အဖြေ” ဇာတ်ကားကိုသာ ရံတင်လိုသည်ဖြစ်ရာ တရားစွဲဆိုသော သက်သာခွင့်တို့ ကို ၎င်းအား မပေးလျှင် ပဋိညာဉ်သည် တန်ဖိုးမရှိသော စက္ကူမျှသာ ဖြစ်ပါလိမ့်မည်ဟု လည်း လျှောက်လဲသည်။

အယူခံတရားခံ၏ ပညာရှိရေးနေကြီး ဦးတင်ရှိက စာချုပ်ကို ညွှန်ပြ၍ ရံပိုင်ရှင် တောင်းဆိုခဲ့သည်မှာ “အဖြေ” ဇာတ်ကားမဟုတ်ပါ။ သာဓုရပ်ရှင်က ရိုက်ကူးနေဆဲ ဖြစ်သော “သို့သော်”၊ “ယက” နှင့် “အဖြေ”။ သို့မဟုတ် ယခုစာချုပ်သော နေ့ရက်မှစ၍ ပထမဆုံးရိုက်ကူးပြီးစီး၍ ရံတင်ပြနိုင်သော မည်သည့်ဇာတ်ကားကိုမဆို တပင်ရွှေထီး ရုပ်ရှင်ရုံတွင် တင်ပြရန်သာ ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် “အဖြေ” ဇာတ်ကားကိုမူ ရံတင်ပြ လိုသည် ဆိုသည့်အချက်မှာ စာချုပ်စည်းကမ်းတွင်မဝင်သော ရံပိုင်ရှင်၏ ဆန္ဒမျှသာ ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ပြင် စာချုပ်အပိုဒ် (၁) ၌ ဇာတ်ကားကို ရံတင်ပြသ၍ အသားတင်ဝင်ငွေကို ဇာတ်ကားရှင်နှင့် ရုပ်ရှင်ရံပိုင်ရှင်တို့ မည်သို့ခွဲဝေယူကြမည်ကို အသေးစိတ် ဖော်ပြထားပါ သည်။ ထိုဖော်ပြချက်အရ စာချုပ်သည် စီးပွားရေးစာချုပ်ရိုးရိုးသာဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားပါသည်။ ရုပ်ရှင်ကလည်း ဇာတ်ကားကို ရံတင်၍ ပြခြင်းဖြင့် အမြတ်ငွေကိုရှာပါ သည်။ သာဓုရပ်ရှင်ကလည်း ဇာတ်ကားကို ထုတ်လုပ်၍ အမြတ်ငွေကိုရှာပါသည်။ ထို့ကြောင့် စာချုပ်ဖောက်ဖျက်သည်ဟု မူလရုံးက အမှုကိုစစ်ဆေးပြီးနောက် တွေ့ရှိရလျှင် ငွေနှင့်ထေ့၍ရသော နစ်နာမှုများသာ ပေါ်ပေါက်ပါမည်။ သာဓုရပ်ရှင်က စာချုပ်ကို လက်မှတ်ထိုးခဲ့သည်ကို ဝန်ခံသော်လည်း အယောင်ဆောင် စာချုပ်မျှသာဖြစ်ကြောင်း တားဝါရမ်းမိန့်ထုတ်ရန် လျှောက်လွှာကို ကန့်ကွက်သည့်အခါ ကျမ်းကျိန်လွှာဖြင့် မြွက်ဟခဲပါ သည်။ ထိုပြဿနာကို အမှုတွင် စစ်ဆေးဆုံးဖြတ်ရဦးမည် ဖြစ်ပါသည်ဟု ဦးတင်ရှိက တင်ပြသည်။ “အဖြေ” ဇာတ်ကားကို ရံမတင်ရသော်လည်း အခြား ဇာတ်ကားများကို တပင်ရွှေထီးရုပ်ရှင်ရုံ၌ တင်ပြလျက်ရှိပါသည်။ ထို့ကြောင့် ငွေကြေးအားဖြင့် နစ်နာမှုဟူ၍လည်း ရှိနိုင်မည်မဟုတ်ပါ။ ရှိလျှင်လည်း တပင်ရွှေထီးရုပ်ရှင်ရုံတွင် ပွဲတစ်ပွဲပြလျှင် မည်မျှဝင်ငွေရှိသည်ကို အတိအကျ တွက်၍ ရပါသည်။ ထိုသို့ တွက်ချက်ကာ နစ်နာမှုကို ငွေကြေးဖြင့် တိုင်းထွာနိုင်ပါသည်။ ဇာတ်ကားပိုင်ရှင်က စာချုပ်ကို အသိအမှတ်မပြု၊ စာချုပ်နှင့်ပတ်သက်၍ မှုခင်းများလည်း ပြစ်ပွားနေသောကြောင့်သာ စာချုပ်အရ တပင်ရွှေထီးရုံတွင် “အဖြေ” ဇာတ်ကားကို

ရုံတင်ခြင်းမှရှောင်ရှားလိုခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ စာချုပ်အရမဟုတ်ဘဲ နှစ်ဦးသဘောတူ အခြားနည်းဖြင့် ရုံတင်ပေးရမည်ဆိုလျှင် အချိန်မရွေး ထိုသို့ရုံတင်ပေးရန် အသင့်ရှိ ပါသည်ဟု တင်ပြသည်။

စာချုပ်သည် အယောင်ဆောင်မှုသာ ဖြစ်သည်ဟု တစ်ဖက်မှ အဆိုရှိပါသည်။ ထိုအချက်နှင့်ပတ်သက်၍လည်း မူခင်းများနှစ်ဖက်အမှုသည်များအကြားတွင် ဖြစ်ပွားလျက်ရှိကြသည်။ ထို့ကြောင့် တရားလိုက စာချုပ်နှင့်ပတ်သက်၍ မူလရုံးတွင် တရားစွဲဆိုပိုင်ခွင့်ရှိသည်။ အမှုကို အခြေခံ၍ ယာယီတားဝါးရမ်း ထုတ်ပိုင်ခွင့်ရှိသည် မှန်သော်လည်း ထိုအခြေခံသည် ခိုင်မခိုင်ကို အမှုစစ်ဆေးပြီးမှ မူလရုံးက ဆုံးဖြတ်နိုင်ပေလိမ့်မည် စာချုပ်တွင် “အဖြေ” ဇာတ်ကားကို တပင်ရွှေထီးရုပ်ရှင်ရုံတွင် တင်ပြရမည် ဟုမဆို သာဓုရုပ်ရှင်ကုမ္ပဏီက စာချုပ်ချုပ်ဆိုသောနေ့မှစ၍ ပထမဆုံး ရိုက်ကူး ပြီးစီး၍ ရုံတင်ပြနိုင်သော မည်သည့်ဇာတ်ကားကိုမဆိုဟုသာ ဖော်ပြ ထားသည်။ “အဖြေ” ဇာတ်ကားကို တပင်ရွှေထီးရုပ်ရှင်ရုံတွင် တင်ပြမည်ဟူ၍လည်း အများသိရန်ကြော်ငြာထားခြင်းမရှိ။ ထို့ကြောင့် တင်ပြခြင်းမပြုသေးသောကြောင့် တရားလိုရုံပိုင်ရှင်တွင် ဂုဏ်သတင်းနှစ်နာဖွယ်ရာ အကြောင်းမရှိ။ စာချုပ်အတိုင်း တရားခံက လိုက်နာဆောင်ရွက်ခြင်း မပြုသောကြောင့် စီးပွားရေးအားဖြင့် နစ်နာမှု ရှိလျှင် ထိုနစ်နာမှုကို တိုင်းထွာ၍ လျော်ကြေးအဖြစ် သတ်မှတ်နိုင်သည်။

တရားလိုက လျှောက်ထားခဲ့သော ယာယီတားဝါးရမ်းမိန့်မျိုးကို ထုတ်ပေးရန် သင့်မသင့်ကိုမူလရုံးက ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်ဖြင့် ထောက်ချင့်၍ စဉ်းစားဆုံးဖြတ်ရသည်။ အကြောင်းအချက်များအရ တရားမျှတမှုနှင့်အညီ ပေးသင့်မှပေးရသော အခွင့်အရေးမျိုး ဖြစ်သည်။ ဥပဒေအရ မပေးမနေရသော အမိန့်မျိုးမဟုတ်ချေ။ ထို့ကြောင့် မူလရုံးက အကြောင်းအကျိုး ဥပဒေနှင့် စီရင်ထုံးများကို ကောင်းစွာ စဉ်းစားပြီးနောက် ကိုယ်ပိုင် ဉာဏ်ဖြင့် ချိန်ဆ၍ ဆုံးဖြတ်ထားသည်ကို ဤရုံးက လေးလေးနက်နက် မစဉ်းစားဘဲ စွက်ဖက်ပြင်ဆင်ရန် မဟုတ်ချေ။

အထက်ပါအကြောင်းတို့ကြောင့် အယူခံကို စရိတ်နှင့်တကွ ပယ်လိုက်သည်။ ဤရုံးရှေ့နေခ ၅၁ ကျပ်။

CIVIL REVISION

Before U Chit, J.

† C.C.
1966

Sept. 9

GHANSHAMDAS BILASROY AND THREE OTHERS
(APPLICANTS)

v.

MADANLAL SARAF (RESPONDENT).*

Suit for recovery of money due on promissory note—application for dismissal of suit before the conclusion of the trial—Money Lenders Act (1945)—framing of several issues—neither expedient nor wise to dismiss suit on one issue.

Application for dismissal of the suit before the conclusion of the Trial as the plaintiff-respondent had stopped carrying on his money-lending business and his money lender's certificate had been cancelled.

Held: As the defendants-applicants have raised several points in their written statement and issues were duly framed, it would neither be expedient nor wise to dismiss the suit considering only the issue whether the plaintiff is entitled to a decree as claimed in view of his money lender's Certificate having been surrendered and cancelled.

U Than Aung for the applicants.

Mr. C. A. Soorma for the respondent.

U CHIT, J.—This application for revision by the applicants, who were the defendants in Civil Regular Suit No. 197 of 1965 of the Rangoon City Civil Court, is against the order of the Chief Judge, dated 13th January 1966, by which the learned Chief Judge refused to dismiss the suit before the conclusion of the trial merely because the plaintiff-respondent had stopped carrying on his money-lending business and his money lender's certificate had been cancelled. Therefore, the decision on the issue in question has been deferred until the other issues in the case have been fully considered.

* Civil Revision No. 4 of 1966.

† Against the order of the Chief Judge, City Civil Court of Rangoon, dated 13th January 1966 in Civil Regular Suit No. 197 of 1965.

The facts giving rise to the present application are briefly these:—

C.C.
1966

GHANSHAM
DAS
BILLASROY
AND
THREE OTHERS
V.
MADANLAL
SARAF.

The plaintiff-respondent being a licensed money lender registered under the Money Lenders Act of 1945, advanced a loan of K 25,000 bearing interest at the rate of $\frac{1}{2}$ per cent per mensem under a promissory note to the defendants-applicants on 12th May 1962. The plaintiff-respondent had received from the defendants-applicants interest up to the 30th September 1963 and therefore, no further payment either towards the principal or interest was received after the said date. Several demands were made from time to time for repayment of principal together with interest due thereon but to no avail. The plaintiff-respondent then filed a suit on the 10th May, 1965, in the City Civil Court of Rangoon for the recovery of K 27,416.07 being the amount due under the said promissory note. The defendants-applicants averred in their written statement that they had fully repaid the said loan to the plaintiff-respondent. In addition, the defendants-applicants raised several points.

On the pleadings the learned Chief Judge after framing 6 issues, proceeded to examine the respondent and his witnesses. Then, after the examination of one of the defence witnesses the learned Counsel for the defendants urged that Issue No. 5 should be treated as a preliminary issue and asked the Court to allow the parties to argue on it. The said issue runs as follows:—

"(5). Is the plaintiff entitled to a decree for K 25,000 as claimed in the suit in view of his money lender's Certificate having been surrendered and cancelled?"

It transpires from the case that although the plaintiff-respondent held a money lender's Certificate at the time he advanced the loan in suit he had surrendered it to the authorities concerned. In point of fact, at the time of the institution of this suit he had no money lender's

C.C.
1966

GHANSHAM-
DAS
BILASROY
AND
THREE OTHERS
v.
MADANLAL
SARAF.

Certificate. The learned Counsel for the defence argued that since the plaintiff-respondent had already surrendered his money lender's Certificate no decree can be passed in this case in view of the provisions of section 9 of the Money Lenders Act, 1945. On the other hand, the learned Counsel for the plaintiff-respondent strenuously contended that this suit cannot be dismissed at this stage because section 9 of the Money Lenders Act only prohibits the passing of a decree. The learned Chief Judge after hearing the arguments of the learned Counsel for both parties passed an order to the effect that the suit cannot be dismissed at this stage because it is not known yet whether the plaintiff will or will not obtain a judgment in his favour. Therefore, he deferred the decision on this issue until the other issues in the suit have been considered.

Being aggrieved by this order the defendants-applicants filed a revision in this Court. U Than Aung, the learned Advocate for the applicants has argued before me with the greatest force that since the plaintiff-respondent had obviously no money lender's Certificate in his possession at the present judgment should be passed, not in favour of the plaintiff-respondent but, in favour of the defendants-applicants. I cannot agree with him because to pronounce a judgment in the suit not only the issue under discussion but also the remaining issues must have been fully considered. Without considering each and every issue framed in the suit it does not appear to be wise to pre-judge it. As the defendants-applicants have raised several points in their written statement and issues were duly framed without a careful consideration of the other issues thereof it would neither be expedient nor wise to consider the issue in question.

In the result this revision application fails and it is dismissed with costs, Advocate's fee being assessed at K 34.

CIVIL REGULAR SUIT

Before U Thet Pe, J.

STATE COMMERCIAL BANK (PLAINTIFF)

V.

THIBAW COMMERCIAL SYNDICATE LTD. AND ONE
(RESPONDENT).*C.C.
1966

Sept. 8.

Union Judiciary Act, s. 15—cause of action—not arising wholly within the local jurisdiction of the Court—leave to sue—the very foundation for exercise of jurisdiction—leave to sue whether a formal matter of procedure—suit based on contract.

Held : Under s. 15 of the Union Judiciary Act where the cause of action has not arisen wholly within the local jurisdiction of this Court leave to sue is the very foundation for the exercise of jurisdiction by this Court. It is not a formal matter of procedure which can be overlooked.

Rampurtab Samruthroy and another v. Premeukh Chandamal and others I.L.R. 15 Bom. 93, referred to.

Bepin Behary Law v. Mohit Kumar Pal and others, A.I.R. (1942) Cal. 496 referred to.

In a suit based on contract the cause of action consists not only of the making of the contract but also of its breach at the place where it is to be performed.

The contract of guarantee was admittedly executed by defendant No. 2 at Mandalay and its breach took place in Rangoon when they refused to pay the amount for which he stood as a guarantor. Since the plaintiff's cause of action does not wholly arise in Rangoon his suit cannot be entertained without prior leave of the Court.

Mohammed Khalil Khan and others v. Mahbub Ali Mian and others, A.I.R. (1949) P.C. 78 ; *Beni Madhub Sikdar and another v. Sarat Chandra Jana*, A.I.R. (1937) Cal. 643 ; *Guardian Assurance Co. Ltd. v. Thakur Shiva Mangas Singh*, A.I.R. (1937) All. 208 ; *Mahomed Hali Hamed v. Jute and Gunny Broker Ltd.*, A.I.R. (1932) Bom. 42 ; *The Jupiter General Insurance Co. Ltd., v. Abdul Aziz*, 1 Ran. 231 referred to.

Briju Pandey v. Gangu Ahir A.I.R. (1939) Pat. 294.

Mr. C. A. Soorma for the plaintiff.

U Tun Tin for the defendant No. 1.

U Than Aung for defendant No. 2.

U THET PE, J.—On the 26th August 1959 the defendant No. 1, Thibaw Commercial Syndicate Limited opened

C.C.
1966STATE COM-
MERCIAL
BANK
v.
THIBAW
COMMERCIAL
SYNDICATE
LTD. AND
ONE RESPON-
DENT.

a letter of credit with the plaintiff State Commercial Bank to import menthol making machines which arrived in Rangoon some time in November 1959. The defendant No. 1 was then short of cash and was unable to make payment for the goods. The plaintiff thereupon made arrangements with Messrs. Mackinnon Mackenzie and Co. Ltd. to clear the machines and paid K 22,839.75 to the Collector of Customs as customs duty. The machines were however confiscated by the Customs authorities on failure to pay the penalty of K 99,000 imposed as a result of over-valuation. It appeared that on the 10th March 1961 the defendant No. 2, U Sein Win stood surety for the defendant No. 1 and executed a letter of guarantee at Mandalay for a sum of K 1,50,000 in favour of the plaintiff. The plaintiff thereafter asked for payment of the bills in respect of the imported goods but none of the defendants complied with his request. Hence the present suit.

The defendants resisted the suit on various grounds. One of the pleas set up by defendant No. 2 was that the suit having been filed without the leave of the Court could not be entertained inasmuch as the entire cause of action did not arise in Rangoon. It is in respect of this plea which has crystallized as issue No. 5 that the present order has to be made.

Section 15 of the Union Judiciary Act so far as it is relevant for the present purpose reads:

“The High Court in the exercise of its ordinary original civil jurisdiction shall have power to receive, try and determine suits of every description if, in the case of suits for land or other immovable property such land or property shall be situated, or in all other cases if the cause of action shall have arisen either wholly or, in case the leave of the High Court shall have been first obtained, in part within the local limits of the ordinary original civil jurisdiction of the High Court. . . .”

C.C.
1966

STATE COM-
MERCIAL
BANK
v.
THIBAW
COMMERCIAL
SYNDICATE
LTD. AND
ONE RESPON-
DENT.

The moot point that has to be decided is whether the cause of action in the present suit has arisen wholly or partly within the local limits of the ordinary civil jurisdiction of this Court. If the cause of action arose partly outside the territorial jurisdiction of this Court, the plaintiff must first obtain leave of the Court failing which the suit could not be entertained by this Court. Under section 15 of the Union Judiciary Act where the cause of action has not arisen wholly within the local jurisdiction of this Court leave to sue is the very foundation for the exercise of jurisdiction by this Court. It is not a formal matter of procedure which can be overlooked. Thus, in *Rampurtab Samruthroy and another v. Premsukh Chandamal and others* (1) it has been held that in suits for which leave to sue under clause XII of the Letters Patent of Bombay High Court, which corresponds to section 15 of the Union Judiciary Act, is necessary, the plaint cannot afterwards be amended by asking leave to give jurisdiction. See also *Bepin Behary Law v. Mohit Kumar Pal and others* (2) where it was ruled that failure to obtain leave under clause 12, Letters Patent is not a mere irregularity and that the absence of leave goes to the root of the Court's jurisdiction over the subject-matter of the suit.

The words "cause of action" mean every fact which it would be necessary for the plaintiff to prove, if traversed, in order to support his right to judgment of the Court *vide Mohammed Khalil Khan and others v. Mahbub Ali Mian and others* (3). In *Beni Madhab Sikdar and another v. Sarat Chandra Jana* (4) the definition of "cause of action" has been given thus:

"A cause of action consists of the entire set of facts which gave rise to a claim. It includes everything which, if not proved, gives the defendant an immediate right to

(1) I.L.R. XV. Bombay 93.
(3) A.I.R. (1949) P.C. 78.

(2) A.I.R. (1942) Cal. 496.
(4) A.I.R. (1937) Cal. 643.

C.C.
1966STATE COM-
MERCIAL
BANK
v.
THIBAW
COMMERCIAL
SYNDICATE
LTD. AND
ONE RESPON-
DENT.

judgment. It includes every fact which is material to be proved to entitle the plaintiff to succeed."

See also *Guardian Assurance Co., Ltd. v. Thakur Shiva Mangal Singh* (5). Wadia, J. has this to say in *Mahomed Haji Hamed v. Jute and Gunny Brokers, Ltd.* (6)—

"The words 'cause of action' in Cl. 12, Letters Patent mean every fact essential to the maintenance of the cause of action and each one of such facts separately is a part of the cause of action."

It is settled law that in a suit based on contract the cause of action consists not only of the making of the contract but also of its breach at the place where it is to be performed *vide The Jupiter General Insurance Company Ltd. v. Abdul Aziz* (7) and *Briju Pandey v. Gangu Ahir* (8). In the present case contract of guarantee was admittedly executed by defendant No. 2 at Mandalay and its breach took place in Rangoon when they refused to pay the amount for which he stood as a guarantor. The signing of the contract of guarantee and its subsequent breach, if traversed by defendant No. 2, would have to be proved by the plaintiff before he can succeed in his suit. The making of the contract of guarantee and its subsequent breach are essential facts for the maintenance of the plaintiff's suit and each one of such facts separately is a part of the cause of action which undoubtedly does not arise wholly within the original civil jurisdiction of this Court. Since the plaintiff's cause of action in the instant case does not wholly arise in Rangoon his suit cannot be entertained without prior leave of the Court.

It has been said in the course of argument on behalf of the plaintiff that the suit must be deemed to have been properly instituted inasmuch as U Tin Myint, the Manager

(5) A.I.R. (1937) All. 208.

(7) 1 Ran. 231.

(6) A.I.R. (1932) Bom. 42.

(8) A.I.R. (1939) Pat. 294.

C.C.
1966STATE COM-
MERCIAL
BANK
v.
THIBAW
COMMERCIAL
SYNDICATE
LTD. AND
ONE RESPON-
DENT.

of the plaintiff Bank had stated that defendant No. 2 carries on business in Rangoon. It must however be pointed out that the plaintiff has not relied upon this ground as the cause of action of his suit. In paragraph 14 of his plaint he has alleged that the Court has jurisdiction to try the suit as the amount under the letter of guarantee is payable in Rangoon. Although the examination of U Tin Myint was completed so long ago as 17th November 1965 the plaintiff has not chosen to amend his plaint to base the cause of action on the ground that the defendant is carrying on his business in Rangoon. For this reason, the argument of the learned Advocate for the plaintiff on this score cannot be accepted.

Under the circumstances, I am of opinion that since the cause of action in the present suit does not arise wholly within the original civil jurisdiction of this Court, the plaintiff's suit which has been instituted without prior leave of the Court under section 15, Union Judiciary Act must fail so far as the defendant No. 2 is concerned. Accordingly, I direct that the suit against defendant No. 2 shall stand dismissed with costs.

CRIMINAL REVISION

Before U Sein Thin, J.

† C.C.
1966

Oct. 6.

THE UNION OF BURMA (APPLICANT)

v.

MAUNG BA SHWE (RESPONDENT).*

*Penal Code s. 420—conviction under—fine or in default to suffer imprisonment—
Code of Criminal Procedure s. 33—imprisonment in default of payment of
fine not to exceed one-fourth of the period of imprisonment which magistrate
is competent to pass—Penal Code s. 65—imprisonment in default of payment
of fine not to exceed one-fourth of the term of imprisonment for the offence.*

Held : Under s. 33 of the Code of Criminal Procedure the period of imprisonment awarded in default of payment of fine cannot exceed one-fourth of 7 years imprisonment, which is the maximum sentence that could be passed by the magistrate. Under s. 65 of the Penal Code the term for which the Court directs the offender to be imprisoned in default of the payment of fine shall not exceed one-fourth of the term of the imprisonment which is the maximum fixed for the offence, if the offence be punishable with imprisonment as well as fine. Therefore the maximum term of imprisonment which could be passed was one year and nine months.

Daw Mya Than Nu (Government Advocate) for the applicant.

U SEIN THIN, J.—This revision case has been opened with a view to consider the legality or otherwise of the sentence passed by the 2nd Additional Magistrate, Bhamo in his Criminal Regular Trial No. 56 of 1965. In that case, the accused Ba Shwe was found guilty under section 420 of the Penal Code and was sentenced to suffer one year's rigorous imprisonment and also to pay a fine of K 4,360 or in default to suffer further two years' rigorous

* Criminal Revision No. 22 (a) of 1965.

† Review of the order of the Second Additional Magistrate, Bhamo, dated the 6th May 1965, passed in Criminal Regular Trial No. 56 of 1965.

C.C.
1966THE UNION
OF BURMAv.
MAUNG BA
SHWE.

imprisonment. The Magistrate concerned was U Po Swe who was empowered under section 30 of the Code of Criminal Procedure, and as such he was competent to pass any sentence authorized by law except a sentence of death or of imprisonment for a term exceeding 7 years. In other words, the maximum term of imprisonment which he was competent to pass was 7 years only. Now relevant portion of section 33 of the Code of Criminal Procedure reads as follows:

"33. (1) The Court of any Magistrate may award such term of imprisonment in default of payment of fine as is authorized by law in case of such default:

Provided that—

- (a) The term is not in excess of the Magistrate's power under this Code;
- (b) In any case decided by a Magistrate where imprisonment has been awarded as part of the substantive sentence, the period of imprisonment awarded in default of payment of the fine shall not exceed one-fourth of the period of imprisonment which such Magistrate is competent to inflict as punishment for the offence otherwise than as imprisonment in default of payment of the fine."

It is therefore quite clear that in the present case the period of imprisonment awarded in default of payment of fine cannot exceed one-fourth of 7 years' imprisonment, which is the maximum sentence that could be passed by the learned trial Magistrate. Therefore the maximum term of imprisonment which the learned Magistrate could pass was only one-fourth of 7 years which is equivalent to one year and nine months. The sentence passed by the learned Magistrate also goes counter to the provisions of section 65 of the Penal Code. The offence under section 420 is punishable with imprisonment which may extend to 7 years only. Under section 65 of the Penal Code, the term for which the Court directs the offender

C.C.
1966

THE UNION
OF BURMA

v.
MAUNG BA
SHWE.

to be imprisoned in default of the payment of fine shall not exceed one-fourth of the term of the imprisonment which is the maximum fixed for the offence, if the offence be punishable with imprisonment as well as fine.

For all these reasons the term of imprisonment awarded by the learned trial Magistrate in default of payment of the fine of K 4,360 will be altered to one year and nine months' rigorous imprisonment.

CRIMINAL REVISION

Before U Sein Thin, J.

THE UNION OF BURMA (APPLICANT)

v.

MAUNG TIN SEIN (RESPONDENT).*

† C.C.
1966

Oct. 13.

Penal Code s. 325—Trial of warrant case as summons case—whether irregularity curable by s. 537 Criminal Procedure Code—enhancement of sentence.

Held: If the warrant case is tried as a summons case the procedure is illegal and the conviction is liable to be set aside. But there is authority for the view that such an irregularity is curable by s. 537 of the Code of Criminal Procedure unless it actually causes a failure of justice. The respondent was convicted on his own admission and as such the conviction registered against the respondent cannot be said to have occasioned a failure of justice.

As regards the question of sentence it is an invariable rule that the High Court will not enhance the sentence in any and every case in which the accused person has been punished too leniently, but only where the punishment appears to be so grossly and entirely inadequate as to involve failure of justice.

Maung Pu and another v. Maung Kyi and another, (1955) B.L.R. (H.C.) p. 203; *State v. Phayya*, (18829) (CBLR) 4 Cr. referred to.

Daw Mya Than Nu (Government Advocate) for the applicant.

U SEIN THIN, J.—In Criminal Regular Trial No. 9 of 1965 of the Township Magistrate, Saisang, the respondent Mg Tin Sein has been convicted under section 325 of the Penal Code and sentenced to suffer imprisonment till the rising of the Court and to pay a fine of K 15 or in default to suffer further 7 days imprisonment. The learned Sessions Judge of Taunggyi who has taken up the case in revision has recommended that the case be quashed and

* Criminal Revision No. 42 (b) of 1966.

† Review of the order of the Township Magistrate, Saisang, dated the 20th December 1965, passed in Criminal Regular Trial No. 9 of 1965.

C.C.
1966THE UNION
OF BURMA
v.
MAUNG TIN
SEIN.

that a fresh trial ordered. The learned Sessions Judge has pointed out that although an offence punishable under section 325 of the Penal Code should have been tried as a warrant case the trial Magistrate has adopted the procedure prescribed for the trial of a summons case. The sentence meted out to the respondent, in the opinion of the learned Sessions Judge, was also inadequate. No doubt, if the warrant case is tried as a summons case the procedure is illegal and the conviction is liable to be set aside. But there is authority for the view that such an irregularity is curable by section 537 of the Code of Criminal Procedure unless it actually causes a failure of justice. In the present case before me the respondent was convicted on his own admission and as such the conviction registered against the respondent cannot be said to have occasioned a failure of justice. As regards the question of sentence it is an invariable rule that the High Court will not enhance the sentence in any and every case in which the accused person has been punished too leniently, but only where the punishment appears to be so grossly and entirely inadequate as to involve failure of justice. No doubt as laid down in the case of *Mg Pu and another v. Mg Kyi and another* (1) there is nothing in the Criminal Procedure Code which either expressly or impliedly prevents the High Court from enhancing a sentence passed against the accused by the lower Court. But as pointed out above this Court is always reluctant to interfere with the sentence passed by the lower Court unless the same is so manifestly unjust that an interference is called for in the interest of administration of justice. This has been the principle followed by the Indian High Courts as can be seen in the case of *State v. Phayya* (2) which is also quoted with approval in A.I.R. 1935 Nagpur 117. In the present case before me I have noticed that the lower Court has taken into consideration the fact that

(1) (1955) B.L.R. (H.C.) p. 203.

(2) (1829) (C.B.L.R.) 4 cn.

the respondent is a first offender and that he is only 19 years of age. The offence is also alleged to have been committed on account of the provocation given by the injured person. In the circumstances I would hold that the sentence passed by the trial Court cannot be said to be so grossly and entirely inadequate as to involve failure of justice. The recommendations made by the learned Sessions Judge cannot therefore be accepted. Let the proceedings be returned with the above remarks.

C.C.
1966

THE UNION
OF BURMA

v.
MAUNG TIN
SEIN.

CIVIL MISCELLANEOUS APPLICATION

Before Dr. Maung Maung, C.J. and U Chit, J.

C.C.
1966

Sept. 24

U KYAUK SEIN (APPLICANT)

V.

THE ADDITIONAL COMMISSIONER OF INCOME-TAX.
BURMA (RESPONDENT).*

Burma Income-tax Act, s. 66(2)—the best of judgment assessment—income of the assessee from undisclosed sources—construction of the President Cinema—reliance on valuation of assessors and other reports in making the assessment—whether it can be said the assessments were made perversely or in the absence of evidence—estimated income used up in the construction for, that year itself—Burma Income-tax Act, s. 37—burden of proof.

The applicant applied to the Appellate Tribunal to refer to this Court the question as to whether the Tribunal was "justified in law" in holding that the best of judgment assessment for each of the four years constituted the income of the assessee from undisclosed sources liable to assessment in that year. The Tribunal decided that there were no questions of law for reference to this Court, but only findings of pure fact.

Held: Until she started building the President Cinema Daw Aye Kyi's annual incomes were not of assessable proportions. Thus the huge construction began, from funds for which she assumed sole responsibility, but whose sources she could neither account for nor explain. After four years or more of waiting for her to submit her accounts, the Income-tax Officer proceeded to make his best of judgment assessments on the basis of the costs of construction estimated for each year. He had the valuation of assessors and other reports in making the assessments and it cannot be said that he had made them perversely or in the absence of evidence. He did not hold that the assessee's income which he estimated for one assessment year was not available for investment in the next. What he decided was that the estimated income was used up in the construction for that year itself. This method of assessment was inevitable in the circumstances.

Held further: It was not for the Income-tax Officer, the Assistant Commissioner (Appellate) and the Appellate Tribunal to take evidence to verify if Daw Aye Kyi's admittedly belated explanations of indebtedness were true under s. 37 of the Burma Income-tax Act, when the burden was on Daw Aye Kyi and when she had enough time and opportunity to discharge it.

No question of law arises and therefore the applications are dismissed.

U Paing for the applicant.

U Ba Kyaw (Assistant Attorney-General) for the respondent.

* Civil Miscellaneous Applications Nos. 7, 8, 9, 10, 11 and 12 of 1966.

C.C.
1966U KYAUK
SEIN
v.
THE ADDITI-
ONAL
COMMISSION-
ER OF
INCOME-TAX,
BURMA.

DR. MAUNG MAUNG, C.J.—These six applications arise out of similar circumstances concerning the same assessee and since they pose identical questions of principle, we have heard them together on the motion of learned counsel. This order disposes of all the six applications.

Daw Aye Kyi, the proprietress of the President Cinema, was called upon to submit her accounts and returns for the four assessment years, 1955-56, 1956-57, 1957-58 and 1958-59. On her failure to respond promptly and satisfactorily the Income-tax Officer proceeded, under section 23 (4) of the Income-tax Act, to make best of judgment assessments. He also taxed her for business profits for each of those four years.

The assessee invoked section 27 of the Act to try and get the assessments cancelled, but without success. Her first appeals to the Assistant Commissioner of Income-tax (Appellate) were not of any significant success, for she only won small reductions in her quantum appeals. The second appeals which she preferred to the Appellate Tribunal went through a re-hearing after a reference was made to this Court, and were finally dismissed. In the course of the series of appeals and references Daw Aye Kyi died and her husband, U Kyauk Sein, has pursued her cause as her legal representative.

U Kyauk Sein applied to the Appellate Tribunal, under section 66 (1), to refer to this Court the question as to whether the Tribunal was "justified in law" in holding that the best of judgment assessment for each of the four years constituted the income of the assessee from undisclosed sources liable to assessment in that year. The Tribunal, after hearing counsel, decided that there were no question of law for reference to this Court, but only findings of pure fact. His quest with the Tribunal having failed, U Kyauk Sein has come and placed the questions before us, asking that we find them to be questions of

C.C.
1966U KYAUK
SEIN
v.
THE ADDITI-
ONAL
COMMISSION-
ER OF
INCOME-TAX,
BURMA.

law and fit for a direction to that effect from us to the Appellate Tribunal under section 66 (2).

U Paing, learned counsel for the applicant, relies heavily on the ruling in *Kuppuswami Mudaliar v. Commissioner of Income-tax* (1) that once the income of an assessee had been assessed on an estimate basis, the estimated income must be treated as the real income and if the assessee claimed that the investments he made in subsequent years came out of the income, his claim should not be rejected on the ground that the estimated income was merely intangible or imaginary. It would not be open to the authorities to take the view that the estimate was made only for taxation purposes but had no relation to the true income of the assessee. That would only be fair and just, for if an assessee had to pay tax on an estimated income, but was denied the opportunity to explain that he made subsequent investments from that income, it would amount to making the assessee bear the burden without the opportunity to reap due benefits.

The argument advanced by U Paing seems to be that as large sums of money were assessed to income-tax against Daw Aye Kyi for four successive years from 1955-56, on a best of judgment basis, she should have been allowed to explain that she was able to meet the costs of constructing the President Cinema in each succeeding year from the income that the authorities had estimated to be her's in the previous year. The estimated income for one year would, in other words, cover, at least partially, the costs of construction in the following year, and the costs therefore should not have been put down by the authorities entirely on undisclosed sources of income for that subsequent year.

We fail to find, however, that Daw Aye Kyi gave this explanation to the income-tax authorities. All she did,

it seems, was take time after time to produce her books, and finally she explained that she had borrowed from banks, firms and individuals. Called upon to furnish proof and detail of her indebtedness, she again failed to do so in the time given her.

U Ba Kyaw, the learned Assistant Attorney-General, submits that the income-tax authorities had had the President Cinema valued by qualified engineers and assessors, building, furnishings, equipment and all, and allocated and spread out the total estimated costs over the assessment years in question. Then costs for each year were held to be the income of the assessee from undisclosed sources. As estimated income for each of the four years was deemed to have been utilised in the construction of the Cinema for that very year, there was no question of the income being available for investment in the following year.

We consider that in the circumstances of these cases, U Paing's line of reasoning cannot hold. Until she started building the President Cinema Daw Aye Kyi's annual incomes were not of assessable proportions. Thus the huge construction began, from funds for which she assumed sole responsibility, but whose sources she could neither account for nor explain. After four years or more of waiting for her to submit her accounts, the Income-tax Officer proceeded to make his best of judgment assessments on the basis of the costs of construction estimated for each year. He had the valuation of assessors, and other reports in making the assessments and it cannot be said that he had made them perversely or in the absence of evidence. He did not hold that the assessee's income which he estimated for one assessment year was not available for investment in the next. What he decided was that the estimated income was used up in the construction for that year itself. This method of assessment was inevitable in the circumstances.

C.C.
1966

U KYAUK
SEIN

THE ADDITIONAL
COMMISSIONER OF
INCOME-TAX
BURMA.

C.C.
1966U KYAUK
SFIN
v.
THE ADDITI-
ONAL
COMMISSION-
ER OF
INCOME-TAX,
BURMA.

Next U Paing argues that the Income-tax Officer, the Assistant Commissioner (Appellate) and the Appellate Tribunal, could have, under section 37, taken evidence to verify if Daw Aye Kyi's admittedly belated explanations of indebtedness were true. But the burden was on Daw Aye Kyi and she had enough time and opportunity to discharge it. The appellate authorities considered her appeals carefully and came to the same conclusions of fact.

We concur with the Appellate Tribunal that no question of law arises for reference to this Court. We cannot go over the facts again as if we were a third Court of Appeal; our power under section 66 is limited and we must neither abdicate that power nor extend it.

The applications are dismissed with one set of costs. Advocate's fee K 340.

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

တရားမ ဒုတိယအယူခံမှု

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေ ရွှေတွင်

ကိုကျော်လင်း (အယူခံတရားလို)

နှင့်

† ၁၉၆၆

မောင်ဝင်းမှန် (အရွယ်မရောက်သေးသူနှင့်၎င်း၏မိတ်ဆွေ ဦးမင်းစိန်)
(အယူခံတရားခံ)*

စက်တင်ဘာလ
၃၀ ရက်။

ဥပစာမှ နှင်ထုတ်လိုမှုတရားစွဲဆိုခြင်း—ဥပစာတခုအပေါ် ခံစားခွင့်ကို လွှဲပြောင်းပေးခြင်း—
လွှဲပြောင်းပေးသူနှင့် လွှဲပြောင်းပေးခြင်းခံရသူတို့ အိမ်ရှင် အိမ်ငှါးဖြစ်လာကြမည်ဖြစ်ခြင်း—
ဥပစာကို အိမ်ငှါးအား လက်ထောက် မပေးလျှင် အိမ်ငှါးအနေဖြင့် ငှါးရမ်းခ ပေးရန်တာဝန်
ရှိ မရှိ၊ ဥပစာမှ နှင်ထုတ်လိုမှုစွဲဆိုခြင်း ပြုနိုင်မပြုနိုင်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ဥပစာ တခုအပေါ် ခံစားခွင့်ကို လွှဲပြောင်းပေးမှုသာ လွှဲပြောင်းပေး
သူနှင့် လွှဲပြောင်းပေးခံရသူတို့သည် အိမ်ရှင်အိမ်ငှါးများ ဖြစ်လာကြမည် ဖြစ်သည်။ ပစ္စည်း
လွှဲပြောင်းရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၀၈ (ခ) အရ၊ အိမ်ရှင်သည်၊ အိမ်ငှါးအား၊ ဥပစာကို လက်
ထောက်အပ်ပေးရန် တာဝန်ရှိသည်။ ငှါးရမ်းခြင်း စာချုပ် ချုပ်ဆိုသားစေကာမူ၊ အိမ်ရှင်က
ဥပစာကို အိမ်ငှါးအား၊ လက်ထောက်မပေးလျှင်၊ အိမ်ငှါးအနေဖြင့် ငှါးရမ်းခပေးရန် တာဝန်ရှိ
မည်မဟုတ်။ ငှါးရမ်းခပေးဆောင်ရန် တာဝန်မရှိလျှင် ငှါးရမ်းခ ပျက်ကွက်သည်ဟု မဆိုနိုင်။
သို့ဆိုလျှင် ဥပစာမှ နှင်ထုတ်လိုမှုစွဲဆိုခြင်းပြုရန် အကြောင်းမရှိ။

ဂျီကတ်ချနရာရှိုင်း နှင့် အမ်စက်မြား၊ အေ၊ အိုင်၊ အာ(ရ်)၊ ၁၉၃၂ ခု၊ ပရီဗီကောင်စီ ၂၈၊
(၃၀-၃၁)။

ဂန်စါဆင်း နှင့် နိုင်ငံတော်အတွင်းဝန်၊ အေ၊ အိုင်၊ အာ (ရ်)၊ ၁၉၃၄၊ ပက်ရှဝါ၊ ၁၁၁။

ဘုရင်ခံချုပ်နှင့် အင်စါမာနီ၊ အေ၊ အိုင်၊ အာ(ရ်)၊ ၁၉၅၀၊ အရွှေပန်ဂျပ် ၂၉၆ ရည်ညွှန်းသည်။

အယူခံတရားလိုအတွက်။ ။မစွတာ တိ၊ ပီ၊ ဝမ်း။

အယူခံတရားခံအတွက်။ ။ဦးသန်းအောင်။

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေ။ ။အယူခံတရားခံမောင်ဝင်းမှန်သည် အရွယ်မရောက်
သူတဦးဖြစ်သည်။ ၎င်း၏ဘခင် ဦးမင်းစိန်က ၎င်း၏ အုပ်သိန်းသူ အဖြစ် ဆောင်ရွက်

* ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ တရားမ ဒုတိယ အယူခံမှုအမှတ် ၄၉။

† ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ တရားမအယူခံမှုအမှတ် ၁၃ တွင် အင်းစိန်မြို့၊ ခရိုင်တရားမ တရားသူကြီးရုံး
တော်၏ ချမှတ်သော ဒီကရီကို အယူခံဝင်မှု။

၁၉၆၆
ကိုကျော်လင်း
နှင့်
မောင်ဝင်းမွန်
(အရွယ်မရောက်
သေးသူနှင့် ၎င်း
၏ မိတ်ဆွေ ဦး
မင်းစိန်)။

ကတည်းက အင်းစိန်မြို့ကံဘဲရပ်၊ အကွက်နံပါတ် ၁၊ ဦးပိုင်နံပါတ် ၉၂ မြေကွက်နှင့် ထိုမြေကွက်
ပေါ်ရှိအိမ်နှင့် မြင်းစောင်းများကို ဒေါ်ကျင်ရွှေဆိုသူထံမှ ၁၉၅၅ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၂၆
ရက်နေ့တွင် မှတ်ပုံတင်စာချုပ်ဖြင့် ဝယ်ယူခဲ့သည်။ ဒေါ်ကျင်ရွှေမှာ အယူခံတရားလို
ကိုကျော်လင်း၏ ဇနီးဖြစ်သည်။

အယူခံတရားခံက ၁၉၅၁ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၁ရက်နေ့တွင် အဆိုပါဥပစာကို အယူခံ
တရားလိုအား ငှားရမ်းခ တလလျှင် ၃၀၀ နှုန်းနှင့် ငှားရမ်းခဲ့ကြောင်း၊ ထိုကဲ့သို့ငှားရမ်း
ခဲ့သည့်နေ့မှစ၍ ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၃၁ ရက်နေ့အထိကျသင့်သော ငှားရမ်းခများကို
ပေးဆောင်ရန် တောင်းဆိုခဲ့သော်လည်း ပျက်ကွက်၍ ငှားရမ်းခြင်းကို ရပ်စဲခဲ့ပြီးဖြစ်
ကြောင်း၊ မောင်ပွဆီသူမှာ အယူခံတရားလို၏တဆင့်အိမ်ငှား၊ သို့မဟုတ် အခွင့်အမိန့်
အရ၊ ထိုဥပစာ၌ နေထိုင်လျက်ရှိကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် ၎င်းတို့အား ဥပစာမှ နှင်ထုတ်
လိုမှု ဒီကရီရထိုက်ကြောင်း အင်းစိန်မြို့၊ နယ်ပိုင်တရားမရုံးတွင် တရားစွဲဆိုသည်။

အယူခံတရားလိုက ဥပစာကို ငှားရမ်းသည့် အငှားစာချုပ် ချုပ်ဆိုခဲ့သော်လည်း၊
ထိုဥပစာကို လက်ရောက်မရရှိခဲ့သဖြင့် ငှားရမ်းခပေးရန် တာဝန်မရှိကြောင်း၊ ယင်းသို့
ငှားရမ်းခပေးရန် တာဝန်မရှိလျှင် ဥပစာမှ နှင်ထုတ်လိုမှု မစွဲဆိုနိုင်ကြောင်း ထုချေ
သည်။ မောင်ပွကမူ အချင်းဖြစ် ဥပစာ၌ ၁၉၅၄ ခုနှစ်လောက်ကစ၍ အယူခံတရားလို
၏ အိမ်ငှားအဖြစ် နေထိုင်ခဲ့ကြောင်း တင်ပြလာသည်။

ပညာရှိ နယ်ပိုင်တရားမ တရားသူကြီးသည် နှစ်ဦးနှစ်ဘက်ကို ကြားနာစစ်ဆေး
ပြီးနောက်၊ အယူခံ တရားလိုသည် အငှားစာချုပ်ကို ချုပ်ဆိုခဲ့သော်လည်း၊ ဥပစာကို
လက်ရောက် မရခဲ့သဖြင့် ငှားရမ်းခပေးရန် တာဝန်မရှိ၍၊ ဥပစာမှ နှင်ထုတ်လိုမှု
မစွဲဆိုနိုင်ကြောင်းကောက်ယူကာ အယူခံတရားခံ၏အမှုကို ပယ်လိုက်သည်။ ထိုကဲ့သို့
ပယ်လိုက်သည်ကို မကျေနပ်၍ အင်းစိန်မြို့၊ ခရိုင်တရားမရုံးသို့ အယူခံဝင်ရာ ပညာရှိ
ခရိုင်တရားမ တရားသူကြီးက အိမ်ငှားသည် မိမိငှားရမ်းသည့်အိမ်တွင် နေထိုင်ခြင်း
မရှိစေကာမူ ငှားရမ်းခကိုပေးရန်တာဝန်ရှိကြောင်း၊ ထိုငှားရမ်းခကို ပေးရန်ပျက်ကွက်
ပါက၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခကြီးကြပ်ရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂(၁) (က)အရ၊ ဥပစာမှ
နှင်ထုတ်လိုမှု စွဲဆိုနိုင်ကြောင်း အဆုံးအဖြတ်ပြုကာ၊ မူလရုံး၏ဒီကရီကို ပယ်ဖျက်၍၊
အယူခံတရားခံ စွဲဆိုသည့်အတိုင်း ဒီကရီချပေးလိုက်လေသည်။ ယင်းဒီကရီကိုပယ်ဖျက်
ပေးရန် အယူခံတရားလိုက ဤဒုတိယအယူခံမှ တင်သွင်းလာခြင်းဖြစ်သည်။

အယူခံတရားလို၏ ပညာရှိရွှေနေကြီး မစ္စတာ တီ၊ ပီ၊ ဝမ်းက၊ အခင်းဖြစ် ဥပစာ
နှင့် ပတ်သက်၍၊ အငှားစာချုပ်ဆိုခဲ့သော်လည်း ထိုအငှားစာချုပ်မှာ ဟန်ဆောင်
စာချုပ်သာဖြစ်ကြောင်း၊ ဥပစာကို အယူခံတရားလို၏ ဇနီး ဒေါ်ကျင်ရွှေက ၄၀
၈,၀၀၀ ဖြင့် ပေါင်နှံခဲ့ရာ၊ အတိုးငွေ တလလျှင် ၃၀၀ ပေးဆပ်ခဲ့ရကြောင်း၊ ထိုသို့ပစ္စည်း

ကိုကျော်လင်း
နှင့်
မောင်ဝင်းမှန်
(အရွယ်မရောက်
သေးသူနှင့် ပုဂံ
၏ မိတ်ဆွေ ဦး
မင်းစိန်)။

ပေါင်ပြီးနောက်၊ ၃ နှစ်ခန့်ကြာသောအခါအဘိုးငွေအတွက် ဥပစာကိုတလလျှင် ၃၀ဝိ
နှင့် ငှားရမ်းသည်ဟုဆိုကာ အငှားစာချုပ်ကို ချုပ်ဆိုခဲ့ခြင်းသာဖြစ်ကြောင်း၊ အငှား
စာချုပ်ပင် ချုပ်ဆိုသော်လည်း ဥပစာကို လက်ရောက်မရခဲ့သဖြင့် ငှားရမ်းခပေးရန်
လည်း တာဝန်မရှိ၊ အိမ်ရှင်-အိမ်ငှား ဆက်သွယ်မှုလည်း မရှိကြောင်း လျှောက်လဲတင်
ပြသွားသည်။

အခင်းဖြစ်ဥပစာကိုဒေါ်ကျင်ရွှေက အယူခံတရားခံအား ပေါင်နှံခဲ့သည်။ သို့တည်း
မဟုတ် ရောင်းချခဲ့သည်ဆိုသောပြဿနာမှာ မူလရုံးအဆိုနှင့် အချေတူတွင်သော်၎င်း၊
ကောက်ချက်များတွင်သော်၎င်း ပေါ်ပေါက်ခြင်းမရှိ၍၊ စဉ်းစားရန် မလိုပေ၊ ယခုအမှု
တွင် အဓိကစဉ်းစားရမည့် ပြဿနာမှာ အယူခံတရားလိုသည် အယူခံ တရားခံ၏
အိမ်ငှားတယောက် ဟုတ် မဟုတ်၊ အကယ်၍ ဟုတ်ပါက ငှားရမ်းခများကိုပေးဆောင်
ရန် တာဝန်ရှိ မရှိ ဆိုခြင်းပင် ဖြစ်သည်။

အိမ်ရှင်-အိမ်ငှား ဆက်သွယ်မှု ရှိမရှိဆိုသော အချက်နှင့်ပတ်သက်၍ ပစ္စည်း လွဲ
ပြောင်းရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၁၀၅ အရ၊ ဆုံးဖြတ်ရမည်ဖြစ်သည်။ ထိုပုဒ်မအရဆိုလျှင်
မရွေ့မပြောင်းနိုင်သည့် ပစ္စည်းအပေါ် ခံစားခွင့်ကို လွှဲပြောင်း ပေးခြင်းသည် ငှားရမ်း
မှုပင်ဖြစ်၏။ တနည်းဆိုသော် ဥပစာတခုခုအပေါ် ခံစားခွင့်ကို လွှဲပြောင်းပေးမှသာ
လွှဲပြောင်းပေးသူနှင့် လွှဲပြောင်းပေး ခံရသူ တို့သည် အိမ်ရှင်-အိမ်ငှားများ ဖြစ်လာ
ကြမည်ဖြစ်သည်။ ယင်းသို့ဥပစာအပေါ် ခံစားခွင့်ကိုလွှဲပြောင်းပေးရာတွင် လွှဲပြောင်း
ပေးခံရသူအိမ်ငှားအား ဥပစာကိုလက်ရောက်အပ်ပေးခြင်း မပြုလျှင် အိမ်ငှားအနေဖြင့်
ထိုဥပစာအပေါ် ခံစားခွင့်ရမည်မဟုတ်၍ ငှားရမ်းမှုမြောက်သည်ဟု မဆိုနိုင်ပေ၊
ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းရေး ဥပဒေ ၁၀၈ (ခ)အရ၊ အိမ်ရှင်သည် အိမ်ငှားအား ဥပစာကို
လက်ရောက်အပ်ပေးရန် တာဝန်ရှိသည်။ ငှားရမ်းခြင်းစာချုပ် ချုပ်ဆို ထားစေကာမူ၊
အိမ်ရှင်က ဥပစာကို အိမ်ငှားအား လက်ရောက်မပေးလျှင် အိမ်ငှားအနေဖြင့် ငှားရမ်းခ
ပေးရန် တာဝန်ရှိမည်မဟုတ်၊ ထိုကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ ပရိဒ္ဓိကောင်စီ လွှတ်တော်၏
စီရင်ထုံးဖြစ်သော ဂျှိုက်ကန်ချနွှာရှိုင်း နှင့် အမ်ဒက်မြား(၁)တို့ကမူတွင် အောက်ပါ
အတိုင်း မိန့်မြွက်ထားသည်ကို တွေ့မြင်နိုင်၏။

“ . . . In their opinion, where there is no dispute as to
the identity of the subjects let, but the tenant denies that
he has even got possession of the subjects, it is for the
landlord to prove he has discharged his obligation to put
the tenant in possession before he can enforce the tenant's
obligation to pay rent. . . The landlord must not only

(၁) အေးအိုင်၊အာ(ရ်)၊ ၁၉၃၂၊ ပရိဒ္ဓိကောင်စီ ၂၈ (၃၀-၃၁)။

ကိုကျော်လင်း

နှင့်

မောင်ဝင်းမှန်

(အရွယ်မရောက်

သေးသူနှင့် ရင်း

၏ မိတ်ဆွေ ဦး

မင်းစိန်)။

show that the tenant is in possession of the subjects of the lease, but that possession was attributable to the lease, or might be so."

ဂန်ဒါဆင်း နှင့် နိုင်ငံတော် အတွင်းဝန်(၂)နှင့် ဘုရင်ခံချုပ် နှင့် အင်ဒါမာနီ(၃) တို့အမှုများတွင်လည်း အလားတူ အဆုံးအဖြတ်ပြုထားသည်ကို တွေ့မြင်နိုင်ပေသည်။

ယခုအမှုတွင် အယူခံတရားခံအနေဖြင့် အခင်းဖြစ် ဥပစာကို အယူခံတရားလိုအား လက်ရောက်ပေးအပ်ခဲ့သည်ဆိုသော သက်သေ အထောက်အထား လုံးဝတင်ပြနိုင်ခဲ့ခြင်းမရှိပေ။ အယူခံတရားလိုက ဥပစာကိုအငှါးစာချုပ် ချုပ်ဆိုခဲ့သော်လည်း ထိုအငှါးစာချုပ်အရ လက်ရောက်မရခဲ့ကြောင်း ငြင်းဆိုထားသဖြင့် အယူခံတရားခံ အနေဖြင့် ဥပစာကို လက်ရောက်အပ်ပေးခဲ့ကြောင်း သက်သေထူရန် တာဝန်ရှိရာ ထိုတာဝန်ကို ကြေပြန်အောင် မထမ်းဆောင်နိုင်သည့်အတွက် အငှါးစာချုပ်ပင်ချုပ်ဆိုခဲ့လင့်ကစား အယူခံတရားခံသည် အယူခံတရားလိုအား ငှါးရမ်းခများကိုပေးဆောင်ရန် တာဝန်မရှိပေ။ ယင်းသို့ငှါးရမ်းခ ပေးဆောင်ရန် တာဝန်မရှိလျှင် အယူခံ တရားခံသည် ငှါးရမ်းခ ပေးဆောင်ရန် ပျက်ကွက်သည်ဟု မဆိုနိုင်တော့ပေ။ ထိုကဲ့သို့ဆိုလျှင် အယူခံတရားခံသည် အယူခံတရားလိုအပေါ် ဥပစာမှနှင့်ထုတ်လို့မူ စွဲဆိုခြင်းပြုရန် အကြောင်းမရှိ။

အထက်ပါအကြောင်းများကြောင့် အောက်အယူခံရုံး၏စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီတို့ကို ပယ်ဖျက်ကာ၊ အယူခံတရားခံ၏အမှုကို ပလပ်ခဲ့သော မူလရုံး၏ ဒီကရီကို အတည်ပြုလိုက်သည်။ အယူခံတရားခံသည် အယူခံတရားလို၏ တရားစရိတ် အားလုံးကို ကျခံရမည်ဖြစ်သည်။ ဤရုံး အတွက်ရှေ့နေစရိတ် ၃၄° သတ်မှတ်သည်။

(၂) အေ၊ အိုင်၊ အာ (ရ်)၊ ၁၉၃၄၊ ပက်ရှဝါ ၁၀၁။
(၃) အေ၊ အိုင်၊ အာ (ရ်)၊ ၁၉၅၀၊ အရွှေပန်ဂျပ် ၂၉၆။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

တရားမအသေးအဖွဲ့အယူခံမှု

တရားသူကြီး ဦးစိန်သင်း ရှေ့တွင်

ကိုအေး (ခေါ်) ကိုရေအေး (အယူခံတရားလို)။

နှင့်

ဒေါ်ဖိုးသင်ပါ ၃ (အယူခံတရားခံများ) *

† ၁၉၆၆

စက်တင်ဘာလ

၂၉ ရက်။

အမေ့ဘုံပစ္စည်းများကိုရုံးတော်ကခံအပ်ချုပ် ခန့်ခွဲပေးရန် တရားစွဲဆိုမှု—ယာမြေများကို မြေယာ
ကော်မီတီက လယ်ယာမြေ နိုင်ငံပိုင် ပြုလုပ်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၆ (၁) အရ၊ ပြန်လည်
သိမ်းယူခြင်းမှ ကင်းလွတ်ခွင့်ပြုထားခြင်း—၎င်းအက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၉ တွင် ဖော်ပြထားသည့်
အခွင့်အရေးများရရှိခြင်း—လယ်ယာမြေ နိုင်ငံပိုင် ပြုလုပ်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃၆ အရ၊
တရားမရုံး၏ စီရင်ပိုင်ခွင့် အာဏာကို တားမြစ်ထား မထား—မြေနုကျွန်းပေါ် မြေများမှာ
ယခင်က မြေနုများဖြစ်သော်လည်း နောက်ပိုင်းတွင် အနေအထား ခိုင်မြဲလာခြင်း—အထက်
မြန်မာပြည်မြေနှင့်အခွန်တော် အက်ဥပဒေနှင့် အကျုံးဝင်မဝင်—ပြည်သူပြည်သားအချင်းချင်း
မြေကို မည်သူက ပိုင်ဆိုင်ခွင့် ရှိကြောင်း အငြင်းပွားသည့် မူခင်းများနှင့်သက်ဆိုင် မသက်
ဆိုင်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ယာမြေများနှင့် ပတ်သက်၍ ဆိုင်ရာမြေယာ ကော်မီတီက အယူခံ တရားလို
အား၊ လယ်ယာမြေ နိုင်ငံပိုင် ပြုလုပ်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၆ (၁) အရ၊ ပြန်လည်သိမ်းယူခြင်းမှ
ကင်းလွတ်ခွင့်ပြုထားသည်။ ထို့ကြောင့် ၎င်းမြေယာများနှင့် ပတ်သက်၍ ပုဒ်မ ၉ တွင် ဖော်ပြထား
သည့် လယ်ယာမြေများနှင့် ပတ်သက်သည့် အခွင့်အရေးများကို ရရှိမည် ဖြစ်သည်။ ထိုမြေများနှင့်
ပတ်သက်၍ လယ်ယာမြေ နိုင်ငံပိုင် ပြုလုပ်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃၆ အရ၊ တရားမရုံး၏ စီရင်ပိုင်
ခွင့်အာဏာကို တားမြစ်ထားသဖြင့် ထိုမြေများကို တရားစွဲဆိုထားသည့် အမေ့ဘုံ ပစ္စည်းများမှ
ထုတ်ပယ်ရန်ဖြစ်သည်။

မြေနုကျွန်းပေါ်မြေများမှာ ယခင်က မြေနုများ ဖြစ်သော်လည်း နောက်ပိုင်းတွင် အနေ
အထား ခိုင်မြဲလာခြင်းကြောင့် မြေရင့်များ ဖြစ်ခဲ့ပြီးကြောင်း ထင်ရှားလေသည်။ ထိုမြေမျိုး
များသည် အထက်မြန်မာပြည်မြေနှင့် အခွန်တော် အက်ဥပဒေ နှင့် အကျုံးဝင်သည်။ ထိုဥပဒေ
တွင် ဖော်ပြထားသည့် တားမြစ်ချက်သည် အမှုသည် တဦးအဖြစ် အစိုးရ ပါဝင်သည့် မူခင်းများ
နှင့်သာ သက်ဆိုင်၍ ပြည်သူပြည်သား အချင်းချင်း မြေကို မည်သူက ပိုင်ဆိုင်ခွင့်ရှိကြောင်း အငြင်း

* ၁၉၆၂ ခုနှစ်၊ တရားမ အသေးအဖွဲ့အယူခံမှုအမှတ် ၁၅။
† ၁၉၆၂ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၂၄ ရက်နေ့စွဲပါ။ ၁၉၆၂ ခုနှစ်၊ တရားမ အယူခံမှုအမှတ် ၁၁
တွင်ပြင်ခဲ့ပြီ။ ခရိုင် တရားမ တရားသူကြီးရုံးတော်၏ ချမှတ်သော ဒီကရီကို အယူခံမှု။

ကိုအေး(ခေါ်)
ကိုရေအေး
နှင့်
ဒေါ်စွာသင်
မိ ၃။

ပွားသည့်မင်းများနှင့် မသက်ဆိုင်ချေ။ ထိုကျွန်းမြေများနှင့် ပတ်သက်၍ မြေယာကော်မီတီက သီးစားချထားခြင်း မရှိခဲ့လေရာကား ထိုမြေများကို မည်သူပိုင်ဆိုင်ခွင့် ရထိုက်ကြောင်း တရားမရုံးက ဆုံးဖြတ်ပိုင်ခွင့်ရှိသည်။

မောင်သောင်းနှင့်ဖိုတ်အပဒူ(လ်)ဂနီ၊ ၁၉၃၈ ခုနှစ်၊ ရန်ကုန်စီရင်ထုံး စာ ၆၀၃။

ဦးသူတော်နှင့် ဦးမျိုးညွန့်၊ ၁၉၄၂ ခုနှစ်၊ ရန်ကုန်စီရင်ထုံး စာ ၆ ရည်ညွှန်းသည်။

အယူခံတရားလိုအတွက် ■ ■ မစ္စတာဝါးမား။

အယူခံတရားခံအတွက် ■ ■ မစ္စတာဘို(စ်)ကိုယ်စားဦးဘဌေး။

တရားသူကြီး ဦးစိန်သင်း ■ ■ မြင်းခြံမြို့။ နယ်ပိုင်တရားမရုံး ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၂၁ တွင် တရားလိုဒေါ်စွာသင်က မိမိ၏ မွေးချင်းများ ဖြစ်ကြသော ကိုအေး၊ ဒေါ်တင်နှင့် ဦးမောင်ကြီးတို့အပေါ်၌ မိဘများထားရစ်ခဲ့သည့် အမွေတပ်ပစ္စည်းများကို ရုံးတော်က စီမံအုပ်ချုပ်ခန့်ခွဲပေးပါရန် တရားစွဲဆိုခဲ့သည်။ အမွေတပ်ပစ္စည်းများမှာ မြေကွက်များ ဖြစ်ကြသည်။ (က)၊ (ခ) နှင့် (ဂ) အမှတ်ပြမြေကွက်များမှာ ယာမြေများဖြစ်ကြပြီး (ဃ)၊ (င)၊ (စ)၊ (ဆ)၊ (ဇ) အမှတ်ပြမြေကွက်များမှာ ကျွန်းမြေ များ ဖြစ်ကြသည်။ (ဈ) အမှတ်ပြမြေကွက် တစ်ကွက်တည်းသာလျှင် အိမ်ယာဝိုင်းမြေ ဖြစ်သည်။

ပညာရှိမူလရုံးတရားသူကြီးက (က)၊ (ခ) နှင့် (ဂ) အမှတ်ပြမြေများသည် လယ်ယာမြေများဖြစ်၍ ထိုမြေများကို နိုင်ငံတော်က ပြန်လည်သိမ်းယူခြင်းမှ ကင်းလွတ်ခွင့်ပေးထားသည့် မြေများဖြစ်သောကြောင့် လယ်ယာမြေနိုင်ငံပိုင် ပြုလုပ်ရေးအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၉ (၂) အရ အမွေဆက်ခံနိုင်ခွင့်ရှိသော မြေများ ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ထိုမြေများနှင့် ပတ်သက်၍ တရားလိုသည် တရားစွဲဆို ပိုင်ခွင့်ရှိသည်ဟု ကောက်ယူဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။ (ဃ)၊ (င)၊ (စ)၊ (ဆ)၊ (ဇ) အမှတ်ပြမြေများနှင့် ပတ်သက်၍မူ ထိုမြေများသည် မြေနုကျွန်းပေါ် မြေများဖြစ်ကြပြီး နှစ်စဉ်ခွဲဝေရသော မြေများဖြစ်ခြင်းကြောင့် ထိုမြေများနှင့်ပတ်သက်၍ တရားမရုံးမှ လက်ခံစစ်ဆေးနိုင်ခွင့်မရှိဟု ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် ထိုကျွန်းမြေများကို အမွေတပ်ပစ္စည်းမှ ထုတ်နုတ်လိုက်ပါက ကျန်မြေများ၏တန်ဖိုးသည် ၄၅၀ ကျပ်မျှသာ ဖြစ်သောကြောင့် တရားလိုအား သက်ဆိုင်ရာ ရုံးတော်၌ တရားစွဲနိုင်စေရန် တရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၇၊ နည်းဥပဒေ ၁၀ အရ အဆိုလွှာကို တရားလိုအားပြန်လည် ပေးစေရန် အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်။

ထိုအမိန့်ကို မကျေနပ်သဖြင့် မြင်းခြံမြို့ ခရိုင်တရားမရုံး၊ ၁၉၆၂ ခု၊ တရားမအယူခံမှုအမှတ် ၁၁ တွင် ဒေါ်စွာသင်က အယူခံဝင်ခဲ့သည်။ ပညာရှိ ခရိုင်တရားမတရားသူကြီးက (က)၊ (ခ)၊ (ဂ) အမှတ်ပြမြေများနှင့်ပတ်သက်၍ မူလရုံးက ချမှတ်သည့်အမိန့်ကို အတည်ပြုလိုက်သည်။ (ဃ)၊ (င)၊ (စ)၊ (ဆ)၊ (ဇ) အမှတ်ပြ

ကိုအေး (ခေါ်)
ကိုရေးအေး
နှင့်
ဒေါ်စိုးသစ်
ဝါ ၃။

မြေများနှင့်ပတ်သက်၍ကား မူလရုံး၏ ကောက်ယူဆုံးဖြတ်ချက်ကို ပယ်ဖျက်ခဲ့သည်။
သို့နှင့် အယူခံတရားလို၏အမှုကို မူလအမှုအမှတ်အတိုင်း မူလရုံးတွင်လက်ခံပြီး တရား
နည်းလမ်းအတိုင်း ဆက်လက်စစ်ဆေးဆုံးဖြတ်ရန် အမိန့်ချမှတ်လိုက်သည်။ ထိုအမိန့်ကို
မကျေနပ်သဖြင့် ယခုကျွန်ုပ်ရှေ့ရှိ အယူခံလွှာကို တင်သွင်းခြင်းဖြစ်သည်။

(က)၊ (ခ)၊ (ဂ) အမှတ်ပြမြေများနှင့်ပတ်သက်၍ သက်ဆိုင်ရာမြေယာကော်
မီတီက အယူခံတရားလို ကိုအေးအား လယ်ယာမြေနိုင်ငံပိုင်ပြုလုပ်ရေး အက်ဥပဒေ
ပုဒ်မ ၆(၁)အရပြန်လည်သိမ်းယူခြင်းမူကင်းလွတ်ခွင့်ပြုထားကြောင်း အငြင်းပွားချက်
မရှိပေ။ ထို့ကြောင့် အယူခံတရားလိုကိုအေးသည် အဆိုပါကင်းလွတ်ခွင့်ပေးထားသည့်
လယ်ယာမြေများနှင့် ပတ်သက်၍ ပုဒ်မ ၉ တွင်ဖော်ပြထားသည့် အခွင့်အရေးများကို
ရရှိမည်ဖြစ်သည်။ ထိုအခွင့်အရေးများတွင် လယ်ယာမြေကိုလက်ရှိထားနိုင်ခွင့် လုပ်
ကိုင်နိုင်ခွင့်တို့လည်း ပါဝင်လေသည်။ ပုဒ်မ ၆ အရ ကင်းလွတ်ခွင့် ပေးခြင်းသည်
တောင်သူလယ်သမား အိမ်ထောင်သားစုအား၊ သို့တည်းမဟုတ် ပုဂ္ဂိုလ်အား ၎င်းတို့
ပိုင်ဆိုင်သော လယ်ယာမြေများနှင့်ပတ်သက်၍သာလျှင် ကင်းလွတ်ခွင့်ပေးခြင်း ဖြစ်
သည်။ ထို့ကြောင့် အခင်းဖြစ်လယ်ယာမြေများကို မြေယာကော်မီတီက အယူခံ
တရားလိုမောင်အေးအား ကင်းလွတ်ခွင့်ပေးခဲ့ခြင်း ဖြစ်ရာ၊ ထိုမြေယာကော်မီတီ၏
ဆုံးဖြတ်ချက်အရဆိုသော်၊ ထိုမြေကိုပိုင်ဆိုင်ခွင့်ရှိသူမှာ ကိုအေးသာလျှင် ဖြစ်သည်။
အကယ်၍ဤအမှုတွင် အဆိုပါမြေများသည် အမွေဘုံပစ္စည်းများထဲတွင် ပါဝင်သော
ကြောင့် ရုံးတော်က စီမံအုပ်ချုပ်ခန့်ခွဲခြင်း ပြုလုပ်ပိုင်ခွင့်ရှိခဲ့သော်၊ နောက်ဆုံးတွင်
ထိုမြေများအား တရားဥပဒေအရ၊ အမွေဆိုင်များကို ခွဲဝေပေးရမည်ဖြစ်သည်။ ထို
ကဲ့သို့ခွဲဝေပေးခြင်းပြုလုပ်ပါက အယူခံတရားလို မောင်အေးအား မြေယာကော်မီတီက
ပေးအပ်ခဲ့သည့် အခွင့်အရေးများကို ဝင်ရောက်စွက်ဖက်ရာကြချေမည်။ ပုဒ်မ ၉၊
အပိုဒ်ငယ် (၂) တွင် ပုဒ်မ ၆ အရ ကင်းလွတ်ခွင့်ပေးထားသော လယ်ယာမြေကို
အမွေဆက်ခံနိုင်ခွင့်ရှိစေရမည် ဟု ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ သို့ရာတွင် ထိုကဲ့သို့အမွေဆက်ခံ
နိုင်ခွင့်မှာ အယူခံတရားလို ကိုအေးမှ ဆင်းသက်သည့် အမွေစားအမွေခံများအတွက်
သာလျှင်ဖြစ်နိုင်လေသည်။ ကိုအေးအား မြေယာကော်မီတီက ကင်းလွတ်ခွင့်မပေး
မှီက အမွေဆက်ခံနိုင်ခွင့်မျိုးကိုမဆိုလို။ ထို့ကြောင့် ပညာရှိအောက်ရုံး တရားသူကြီး
များက ထိုမြေများနှင့်ပတ်သက်၍ လယ်ယာမြေနိုင်ငံပိုင် ပြုလုပ်ရေးအက်ဥပဒေပုဒ်မ
၃၆ အရ တရားမရုံး၏စီရင်ပိုင်ခွင့်အာဏာကို တားမြစ်ခြင်းမရှိဟု ကောက်ယူဆုံးဖြတ်
ချက်သည် မှားယွင်းလေသည်။ ထိုမြေများကို တရားစွဲဆိုထားသည့် အမွေဘုံပစ္စည်း
များမှ ထုတ်ပယ်ရန်ဖြစ်သည်။

ကိုအေး(ခေါ်)
ကိုရေအေး
နှင့်
ဒေါ်ဖွားသင်
ပါ ၃။

(ဃ)၊ (င)၊ (စ)၊ (ဆ)၊ (ဇ) အမှတ်ပြုမြေများသည် မြေနုကျွန်းပေါ်များဖြစ်၍ ထိုမြေများနှင့်ပတ်သက်လျှင် တရားမရုံးတော်များက လက်ခံစစ်ဆေးခြင်းမပြုနိုင်ဟု မူလရုံးက ကောက်ယူဆုံးဖြတ်ခြင်းကို ပထမအယူခံရုံးက ပယ်ဖျက်ခဲ့သည်။ ထိုကဲ့သို့ ပယ်ဖျက်ခြင်းသည် မှန်ကန်သည်ဟု ယူဆရသည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် အောက်ရုံးအမှုတွဲတွင် ရရှိသည့် သက်သေခံချက်များအရ ထိုမြေများသည် ယခင်က မြေနုများဖြစ်ခဲ့သော်လည်း နောက်ပိုင်းတွင် အနေအထားခိုင်မြဲလာခြင်းကြောင့် မြေရင့်များ ဖြစ်ခဲ့ပြီးကြောင်း ထင်ရှားလေသည်။ ထိုမြေမျိုးများသည် အထက်မြန်မာပြည်မြေနှင့် အခွန်တော်ဥပဒေနှင့် အကွဲဝင် သည်။ ထိုဥပဒေတွင် ဖော်ပြထားသည့်တားမြစ်ချက်သည် အမှုသည်တစ်ဦးအဖြစ် အစိုးရပါဝင်သည်။ မူခင်းများနှင့်သာ သက်ဆိုင်၍ ပြည်သူ ပြည်သားအချင်းချင်း မြေကို မည်သူက ပိုင်ဆိုင်ခွင့်ရှိကြောင်း အငြင်းပွားသည့်မူခင်းများ နှင့် မသက်ဆိုင်ချေ။ ထိုအချက်နှင့် ပတ်သက်၍ မောင်သောင်းနှင့် ရှိတ် အပဒူ(လ်)ဂနီ(၁) အမှုစီရင်ထုံးတွင် လည်းကောင်း၊ ဦးသူတော်နှင့် ဦးမျိုးညွန့်(၂) အမှုစီရင်ထုံး တွင်သော်လည်းကောင်း အစိုးရပိုင်မြေများနှင့်ပတ်သက်၍ ပြည်သူ ပြည်သားအချင်းချင်း ဖြစ်ပွားသည့် အမှုများ၌ တရားမရုံးများသည် စစ်ဆေးစီရင် ပိုင်ခွင့် အာဏာရှိကြောင်း အတိအလင်း ဖော်ပြထားသည်။ ထို့ကြောင့် ထိုကျွန်းမြေများနှင့် ပတ်သက်၍ မြေယာကော်မီတီက သီးစားချထားခဲ့ခြင်း မရှိခဲ့သေးရကား ထိုမြေများကို မည်သူပိုင်ဆိုင်ခွင့် ရထိုက်ကြောင်း တရားမရုံးက ဆုံးဖြတ်ပိုင်ခွင့်ရှိသည်။

အထက်ဖော်ပြပါအကြောင်းများကြောင့် ပထမအယူခံရုံးများ၏ စီရင်ချက်တွင် (က)၊ (ခ)၊ (ဂ) အမှတ်ပြုမြေများနှင့် ပတ်သက်၍ ချမှတ်သည့်အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်လိုက်ပြီး ကျန်အမိန့်များကို အတည်ပြုလိုက်သည်။ အမှုသည်များသည် မိမိတို့ အငြင်းပွားခဲ့သည့်အချက်များတွင် တစ်စိတ်တစ်ဒေသအားဖြင့် အောင်မြင်မှုအသီးသီး ရခဲ့သောကြောင့် ဤအယူခံမှုအတွက် စရိတ်နှင့်ပတ်သက်၍ အမိန့်မချမှတ်။

(၁) ၁၉၃၈ ခုနှစ်၊ ရန်ကုန်စီရင်ထုံး စာ ၆၀၃။
(၂) ၁၉၄၂ ခုနှစ်၊ ရန်ကုန်စီရင်ထုံး စာ ၆။

နိုင်ငံထော် တရားရုံးချုပ်

တရားမအထွေထွေအယူခံမှု

တရားသူကြီး ဦးထွန်းတင် ရွှေတင်

ချနွှိကာမစွရာ (အယူခံတရားလို)

နှင့်

ချိုကူအဟီး(ရ်) (အယူခံတရားခံ)*

† ၁၉၆၆

ဘောက်တိုဘာ
လ ၁ ရက်။

တရားမကျင့်ထုံး အမိန့် ၄၃၊ နည်းဥပဒေ ၁(ထ) — ငွေသားအာမခံ အစား ပစ္စည်းအာမခံ တင်သွင်း
ရန်ခွင့်ပြုသည့်အမိန့် — နည်းဥပဒေတွင် ပါဝင်ခြင်းရှိမရှိ။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ တရားမကျင့်ထုံး အမိန့် ၄၃၊ နည်းဥပဒေ ၁ (ထ) မှာ တင်သွင်းယာ
သည့်ငွေသား အာမခံအစား ပစ္စည်းအာမခံ တင်သွင်းရန် ခွင့်ပြုသည့် အမိန့်မျိုး ပါဝင်ခြင်းမရှိ
ပေ။ သို့ဖြစ်ရာ တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေများ အရ၊ အယူခံခွင့်ရှိသည့် အမိန့်မျိုးမဟုတ်။

အယူခံတရားလိုအတွက်။ ။ မစွတာ ဂျီ၊ အင်၊ ဘနာဂျီ။

အယူခံတရားခံအတွက်။ ။ ဦးထွန်းညို။

တရားသူကြီး ဦးထွန်းတင်။ ။ ယခုအမှုမှ အယူခံ တရားလိုဖြစ်သူ ချနွှိကာ
မစွရာက၊ ကွယ်လွန်သူ ဂျက်ဒီယိုအဟီး(ရ်)အပေါ် ငွေ ၂,၃၂၃ ရစရာရှိသည်ဆိုပြီး၊
ဂျက်ဒီယိုအဟီး(ရ်)၏ အမွေစား အမွေခံများဖြစ်သူ ဟိရာအဟီး(ရ်)နှင့် ချိုကူ
အဟီး(ရ်)တို့နှစ်ယောက်အပေါ် ရန်ကုန်မြို့၊ တရားမရုံး၊ ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှု
အမှတ် ၇၅ တွင် တရားစွဲဆိုခဲ့လေသည်။

ထို့နေ့တွင်ပင် တရားလိုဖြစ်သူ အယူခံတရားလိုက၊ တရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၃၈၊
နည်းဥပဒေ ၅ အရ၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၇၅/၆၆ ကို စစ်ဆေးနေစဉ်အတွင်း
ကွယ်လွန်သူဂျက်ဒီယိုအဟီး(ရ်)ပိုင်ယခုတရားခံဖြစ်သူအယူခံတရားခံ ချိုကူအဟီး(ရ်)
ထံတွင်ရှိသော ကျွဲ ၆ ကောင်ကို ဝါရမ်းဖမ်းပေးရန် ကျမ်းကျိန်လွှာနှင့်အတူ
လျှောက်ထားခဲ့လေသည်။

* ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ တရားမ အထွေထွေ အယူခံမှုအမှတ် ၂၄။

† ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ တရားမ အသေးအဖွဲ့မှု အမှတ် ၁၆ တွင် ရန်ကုန်မြို့တော် တရားမရုံး၊ တတိယ
တရားသူကြီးရုံးတော်၏ ချမှတ်သော အမိန့်ကို အယူခံဝင်မှု။

ချွန်ရီကာမစုရာ
နှင့်
ချိုကူအ
ဟီး(ရ်)။

ထိုလျှောက်လွှာနှင့်ပတ်သက်၍ လျှောက်ထားသူ အယူခံတရားလို၏ ပညာရှိ ရွှေနေကြီးအား ကြားနာပြီး ရုံးမှ ကျွဲ ၆ ကောင်နှင့်ပတ်သက်၍ အကြံတားဝါရမ်း ထုတ်ပေးလိုက်သည်။ တားဝါရမ်းအရ ကျွဲများကိုဖမ်းဆီးသည်တွင်၊ တရားခံဖြစ်သူ အယူခံတရားခံချိုကူအဟီး(ရ်)က၊ ၎င်းအားတရားစွဲဆိုထားသည့် ငွေ ၂,၃၂၃ ကို အမှုမပြီးမီတင်သွင်းထား၍၊ ဖမ်းဆီးထားသည့်ကျွဲများကို ဝါရမ်းခွါပေးရန်လျှောက် ထားပြီး၊ ငွေ ၂,၃၂၃ ကို ရုံးဘီလစ်တံတွင် တင်သွင်းခဲ့သဖြင့် ရုံးမှဖမ်းဆီးထားသည့် ကျွဲ ၆ ကောင်ကို ဝါရမ်းခွါခွင့်ပြုလိုက်လေသည်။

ထို့နောက်အယူခံတရားခံချိုကူအဟီး(ရ်)က ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၁၀ ရက်နေ့စွဲပါ လျှောက်လွှာအရ၊ မိမိအားတင်သွင်းထားသည့်ငွေ ၂,၃၂၃ အစား၊ လုံလောက်သည့် မရွှေ့မပြောင်းနိုင်သောပစ္စည်းကို တင်သွင်းခွင့်ပြုပြီး၊ ထိုငွေကိုပြန်လည်ထုတ်ပေးရန် လျှောက်ထားလေသည်။ ထိုလျှောက်လွှာနှင့်အတူ အာမခံမည့်သူဘဏ္ဍာတော်မင်းကြီး ရုံးရေစာစွဲကြိုမှတ်ပုံတင်အရာရှိဦးဝင်းမောင်က၊ မိမိပိုင်တောင်ဥက္ကလာပရှိ နှစ်ထပ်တိုက် ခံသွပ်မိုး ၄၀,၀၀၀ ခန့်တန်အိမ်ကို အာမခံတင်သွင်းရန်သဘောတူညီကြောင်း ကျမ်း ကျိန်ချက်ပါတင်သွင်းခဲ့လေသည်။

အယူခံတရားခံက ရုံးတွင်တင်သွင်းထားသည့်ငွေအစား၊ လုံလောက်သည့်မရွှေ့ မပြောင်းနိုင်သောပစ္စည်းကိုတင်သွင်းရန် လျှောက်ထားသည်နှင့် ပတ်သက်၍၊ တရားလို ဖြစ်သူ အယူခံတရားလိုက၊ ဦးဝင်းမောင် ဆောက်လုပ်ထားသည့် အိမ်မှာ အငှါး မြေပေါ်တွင်ဖြစ်ပြီး၊ ရွှေပြောင်းနိုင်ခွင့်မရှိသောကြောင့်၊ ထိုအာမခံကို လက်ခံရန် မသင့်၊ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ၊ ကြိုတင်တားဝါရမ်းနှင့်ပတ်သက်၍ တရားခံကငွေများကို တင်သွင်းပြီးဖြစ်ရာ၊ ထိုအာမခံကိုအခြားအာမခံအစားထိုးရန် အကြောင်းမပေါ် ပေါက်ပါဟုကန့်ကွက်ခဲ့လေသည်။ ဦးဝင်းမောင်တင်သွင်းသည့် အဆောက်အဦနှင့်ပတ် သက်၍၊ ရုံးမှဘီးလစ်အားပစ္စည်းတန်ဘိုးကိုစုံစမ်းခိုင်းသည့်အခါဘီးလစ်က ထိုအိမ်မှာ ယခုကာလတန်ဘိုး ၃၀,၀၀၀ ခန့်တန်၍၊ ဦးဝင်းမောင် ပိုင်ဆိုင်ကြောင်း အစီရင်ခံ ခဲ့လေသည်။ အာမခံအသစ်တင်သွင်းခွင့်ပြုရန်နှင့်ပတ်သက်၍၊ နှစ်ဦးနှစ်ဘက်ရွှေနေ များအားရုံးမှကြားနာရန်ချိန်းဆိုခဲ့သော်လည်း၊ ထိုနေ့တွင် ပညာရှိရွှေနေကြီးများက လျှောက်လဲချက်မပေးလိုဆိုသဖြင့်၊ ရုံးမှ အောက်ပါအမိန့်ကို ချမှတ်လိုက်သည်။

အမိန့်

“လျှောက်ခံရသူ (၂ တရားခံ) ၏ ၁၉၆၆ ခု၊ မတ်လ ၁၀ ရက်နေ့တင်သွင်း သော လျှောက်လွှာခွင့်ပြုသည်။

ခိုင်လုံလောက်သော အာမခံပစ္စည်းတင်သွင်းပါက၊ ရှေးဦးတင်သွင်းထား သောအာမခံငွေ ၂,၃၂၃ ကိုပြန်လည်ထုတ်ယူခွင့်ပြုသည်။”

ချန်ဂီကာမစ္စရာ
နှင့်
ချိုကူအ
တီး(ရ်)။

အထက်ပါအမိန့်အရ တရားခံဖြစ်သူအယူခံတရားခံအား၊ ၎င်းလျှောက်ထားသည့် အတိုင်း ငွေသားအာမခံအတွက် မရွေ့မပြောင်းနိုင်သည့် ပစ္စည်းအစားတင်သွင်းရန်၊ ရုံးမှခွင့်ပြုလိုက်သည့်အမိန့်ကို မကျေနပ်သဖြင့် အယူခံတရားလိုကို ယခုအယူခံမှုကို၊ ရန်ကုန်မြို့၊ တရားမရုံးများဆိုင်ရာ အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၄ နှင့်တရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၄၃၊ နည်းဥပဒေ ၁ (ထ) အရ တင်သွင်းခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

ယခုအယူခံမှုတင်သွင်းရာတွင်၊ အယူခံတရားလိုက ကြိုတင်ဝါရမ်းအတွက်၊ တရားခံ ဖြစ်သူ အယူခံတရားခံက ငွေသားတင်သွင်းပြီး ဝါရမ်းခွဲခဲ့သဖြင့်၊ ထိုကြိုတင်ဝါရမ်း ဖမ်းခြင်းနှင့်ပတ်သက်သည့်ကိစ္စမှာ ပြီးဆုံးခြင်းသို့ရောက်ရှိသွားပြီဖြစ်၍၊ ရုံးမှအယူခံ တရားခံနောက်ထပ်လျှောက်ထားသည့်အတိုင်း၊ ငွေသားအစား မရွေ့မပြောင်းနိုင်သည့် ပစ္စည်း အာမခံအဖြစ်တင်သွင်းနိုင်ခွင့်ကို ဥပဒေအရပေးနိုင်ခွင့်မရှိကြောင်း ကန့်ကွက် လေသည်။

အထက်ပါကန့်ကွက်ချက်ကို မစဉ်းစားမီ၊ ရှေးဦးစွာယခုအယူခံမှု၌ သုံးသပ်ရမည့် မှာ၊ အယူခံတရားလိုက အောက်ရုံးမှ ချမှတ်သည့် ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ မေလ ၃၀ ရက်နေ့စွဲပါ အမိန့်ကို ၎င်းရည်ညွှန်းသည့်အတိုင်း ဥပဒေအရ အယူခံခွင့်ရှိမရှိပင်ဖြစ်ပေသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော်၊ မူလရုံးတွင် အယူခံတရားလို လျှောက်ထားသည့်အတိုင်း၊ ကြိုတင်ဝါရမ်းကို ရုံးမှထုတ်ပေးလိုက်သဖြင့်၊ ထိုကြိုတင်ဝါရမ်းနှင့်ပတ်သက်၍၊ အယူခံ တရားလိုတွင် အယူခံခွင့်မရှိပေ။ အယူခံလွှာအရလည်း၊ အယူခံတရားလိုက ယခု အယူခံကိုတင်သွင်းခဲ့ခြင်းသည်၊ ရုံးမှငွေသားအာမခံအစား၊ ပစ္စည်းအာမခံကိုအစားထိုး သွင်းပြုသည့်အမိန့်ကိုမကျေနပ်၍တင်သွင်းခြင်းဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်ရကား၊ ထိုအမိန့်သည် တရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၄၃၊ နည်းဥပဒေ ၁ (ထ) သို့ အကျုံးဝင်မဝင်စိစစ်ရပေမည်။ [တရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၄၃၊ နည်းဥပဒေ ၁(ထ)မှာ] ကြိုတင်ဝါရမ်းထုတ်ပေးခြင်း ထို ဝါရမ်းအတွက် အာမခံပေးခြင်းများနှင့်သာ သက်ဆိုင်ပေသည်။ ယခုကဲ့သို့ ငွေသား အာမခံအစား၊ ပစ္စည်း အာမခံတင်သွင်းရန် ခွင့်ပြုသည့်အမိန့်မျိုး ပါဝင်ခြင်းမရှိပေ။ ၎င်းအချက်နှင့်ပတ်သက်၍ အယူခံတရားလို၏ ပညာရှိ ရှေ့နေကြီးကလည်း၊ အောက်ရုံး မှငွေသားအာမခံအစားမရွေ့မပြောင်းနိုင်သည့်ပစ္စည်းအာမခံကို အယူခံတရားခံအား တင်သွင်းခွင့်ပြုသည့် အမိန့်မှာ၊ တရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၄၃၊ နည်းဥပဒေ ၁ (ထ)သို့ အကျုံးဝင်ပါသည်ဟု မည်သည့်သဘောကားကားချက်ကိုမျှ ပြသနိုင်ခြင်းမရှိချေ။ ထို့ အတွက် အယူခံတရားလို၏ ပညာရှိရှေ့နေကြီးက မိမိအားယခုအယူခံမှုကို ပြင်ဆင်မှု အဖြစ်ပြောင်းလွှဲပေးရန် လျှောက်ထားလို၍အမိန့်ပေးပါရန် လျှောက်ထားလေသည်။ ထိုသို့လျှောက်ထားသည်ကို အယူခံတရားခံ၏ ပညာရှိ ရှေ့နေကြီးက လေးနက်စွာ ကန့်ကွက်ဆု၌ ယခုရုံးရှေ့ကြားနာရန်မှာ အယူခံတရားလိုသည် မိမိစွဲတင်လာသည့်

ချန်ရိကာမစ္စရာ
နှင့်
ချိုကူအ
တီး(ရ်)။

အတိုင်းယခုအယူခံမှုကို ဝင်ရောက်ခွင့်ရှိမရှိဆုံးဖြတ်ရန်ဖြစ်ပြီး၊ ယနေ့တိုင်အယူခံတရား
လိုကယခုအယူခံမှုကို ပြင်ဆင်မှုအဖြစ်သို့ပြောင်းလဲပေးရန် လျှောက်ထားခဲ့ခြင်း မရှိ
သောကြောင့် ယခုအယူခံကြားနာမှု ထိုသို့ပြောင်းလဲပေးရန်အတွက် လျှောက်လွှာ
တင်သွင်းရန် အချိန်တောင်းခြင်းတို့ မပေးသင့်ပါဟု ပြဆိုလေသည်။

ယခုအမှုကို ယနေ့ကြားနာရန် ချိန်းဆိုထားပြီး ဖြစ်သည်တကြောင်း၊ အယူခံ
တရားလို၏ ပညာရှိရွှေနေကြီးကယခုအမှုမှာ တရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၄၃၊ နည်းဥပဒေ
၁ (တ) သို့ အကျုံးဝင်ကြောင်းလုံလောက်သည့် အထောက်အထား မရှိပါဘဲလျက်၊
ယခုအမှုကြားနာမှု ပြင်ဆင်မှုသို့ ပြောင်းလဲပေးရန်လျှောက်လွှာတင်သွင်းရန်အတွက်
ထပ်မံ အချိန်တောင်းသည်တွင် ခွင့်ပြုရန်လုံလောက်သည့် အကြောင်းရှိသည်ဟူ၍
မဆိုနိုင်။ ထို့သို့ခွင့်ပြုပါက၊ တရားမျှတခြင်း ဖြစ်လိမ့်မည်ဟုလည်းမဆိုနိုင်ပေ။ အဘယ်
ကြောင့်ဆိုသော်၊ အယူခံတရားလိုသည် အမှုမကြားနာမီက လုံလောက်သည့်အချိန်
ရပြီးဖြစ်၍၊ မိမိအမှုမှာ အယူခံမှုအဖြစ် တင်သွင်းခွင့် မရှိကြောင်းသိလျှင်၊ ပြင်ဆင်လွှာ
အဖြစ် ပြောင်းလဲခွင့်ပြုရန် ယခင်ကပင် လျှောက်ထားသင့်ပေသည်။ ဟက်ရမ်း နှင့်
ကော်လိတ်တော် အလီဂါ (၁) စီရင်ထုံးခေါင်းစဉ် (ဂ) ကိုကြည့်ပါ။

မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ၊ ယခုအမှုတွင် အောက်ရုံးမှချမှတ်လိုက်သည့်အမိန့်မှာ၊ တရားမ
ကျင့်ထုံးဥပဒေများအရ၊ အယူခံခွင့်ရှိသည့်အမိန့်မျိုးဖြစ်ကြောင်းပြဆိုနိုင်ခြင်းမရှိသည့်
အပြင်၊ အောက်ရုံးမှငွေသားအာမခံအစား၊ ပစ္စည်းအာမခံအစားထိုးသွင်းခွင့်ပြုသည့်
အမိန့်မျိုးကို၊ ဥပဒေအရချမှတ်နိုင်ရန် ခွင့်မရှိကြောင်းပြဆိုနိုင်ခြင်းမရှိရကား၊ ဤအယူ
ခံမှုကိုပယ်ရမည်သာ ဖြစ်ပေသည်။

ဖော်ပြပါအကြောင်းများကြောင့်၊ ယခုအယူခံမှုကို စရိတ်နှင့်တကွ ပယ်လိုက်
သည်။ ပညာရှိရွှေနေကြီး စရိတ်အဖြစ် ၃၄၀ သတ်မှတ်သည်။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှု

တရားသူကြီး ဦးစိန်သင်း ရွှေတွင်

ချောင်အိထုံး (ခေါ်) ဦးအေးထွန်း (ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားသူ)

နှင့်

ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ (ချူလျူးပိတ်) (ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားခံရသူ)*

† ၁၉၆၆
စက်တင်ဘာလ
၁၆ ရက်။

ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၄၂၀ အရ၊ စွဲချက်တင်ခြင်း—စွဲချက်ပယ်ဖျက်ပေးရန် လျှောက်ထားခြင်း—
ကြိုတင်နေ့စွဲပါသည့် ချက်လက်မှတ်—အချိန်ကျရောက်သည့် အခါ ငွေထုတ်မရခြင်း—ထုတ်
ပေးစဉ်အခါက လိမ်လည်လှည့်ဖြားရန် ကြံရွယ်ချက်ရှိသည်ဟု ယူဆနိုင် မခိုင်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ ကြိုတင်နေ့စွဲပါသည့် ချက်လက်မှတ်များကို အချိန်ကျရောက်သည့် အခါ
ငွေ ထုတ်၍မရရှိကာမူဖြင့်၊ ထိုချက်လက်မှတ်များကို ထုတ်ပေးသူသည် ထိုကဲ့သို့ ထုတ်ပေးစဉ်
အခါက လိမ်လည်လှည့်ဖြားရန် ကြံရွယ်ချက်ရှိသည်ဟု မယူဆနိုင်။ ချက်လက်မှတ်ကို ရေးသား
ထုတ်ပေးလိုက်စဉ်က လှည့်ဖြားလိုစိတ် ရှိသည်ဟုသော အချက်နှင့် ပတ်သက်၍ သက်သေ ထူ
ထောင်ရန်တာဝန်မှာ တရားလိုခွဲ ကျရောက်သည်။

ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားသူအတွက်။ ။ ဦးလှဖေ (၂)။

ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားခံရသူအတွက်။ ။ ဦးကြင်ထုံး၊ အစိုးရရွှေနေကြီး ဦးသိန်း
ဟန်။

တရားသူကြီး ဦးစိန်သင်း။ ။ ရန်ကုန်မြို့၊ စတုတ္ထရာဘက်ရာဇဝတ်တရားသူကြီးရုံး
၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၁၅၇၇ တွင်၊ တရားလို ချူလျူးပိတ်က၊ လျှောက်
ထားသူ ချောင်အိထုံး (ခေါ်) ဦးအေးထွန်းအပေါ်၊ ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၄၂၀ အရ၊
တရားစွဲဆိုထားသည်။ ပညာရှိ ရာဘက်ရာဇဝတ် တရားသူကြီးသည်၊ တရားလိုနှင့်
တရားလိုပြသက်သေ သုံးဦးတို့အား စစ်ဆေးပြီးနောက်၊ လျှောက်ထားသူဦးအေးထွန်း

* ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၁၆၂ (ခ)။
† လျှောက်ထားသူက ရန်ကုန်မြို့ (၄) ရာဘက် ရာဇဝတ် တရားသူကြီးရုံး ရာဇဝတ်ကြီးမှု
၁၅၇၇/၆၄ တွင် ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၁၅ ရက်နေ့က ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၄၂၀ အရ၊ စွဲချက်တင်ထား
ခြင်းကို မကျေနပ်၍ ၎င်းစွဲချက်ကို ပယ်ဖျက်ပေးရန် တင်သွင်းသော ပြင်ဆင်မှု လျှောက်လွှာ။

၁၉၆၆
ချောင်အိထုံး
(ခေါ်)
ဦးအေးထွန်း
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

အပေါ်၌ ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၄၂၀ အရ စွဲချက်တင်ခဲ့သည်။ ထိုစွဲချက်ကို ပယ်ဖျက် ပေးပါမည့်အကြောင်းဖြင့်၊ လျှောက်ထားသူ ဦးအေးထွန်းက၊ ဤပြင်ဆင်မှု လျှောက် လွှာကို တင်သွင်းခြင်း ဖြစ်သည်။

မူလရုံးကစွဲချက်တင်ခြင်းကို ပယ်ဖျက်သင့် မသင့် ဆင်ခြင်စဉ်းစားရာတွင်၊ တရား ရုံးချုပ်က ကျင့်သုံးအပ်သည့်မူများကို၊ ဦးညီလေး နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ (၁) အမှုစီရင်ရာတွင်၊ အောက်ပါအတိုင်း ဖော်ပြထားသည်။

တရားရုံးချုပ်သည်၊ ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ကိုဥပဒေပုဒ်မ ၅၆၁ (က) အရ၊ မိမိ၌ရှိရင်းအာဏာများကို အသုံးပြု၍၊ အောက်ပါအချက်နှစ်ချက်မှလွဲ၍ စွဲချက်တင် သည့်အခြေအနေတွင်၊ အောက်ရုံး၏အမိန့်ကို မပယ်ဖျက်သင့်ချေ။

၁။ ။တရားလိုဘက်မှစွဲဆိုသော အချက်အလက်များ မှန်ကန်စေကာမူ၊ တ ရားခံအပေါ်၌ ပြစ်မှုတစ်ခုတရာကျူးလွန်ကြောင်း၊ အမှုမတည်ထောင်နိုင်ခြင်း။

၂။ ။စွပ်စွဲချက်များအတိုင်း၊ သက်သေထင်ရှားပြသနိုင်ပါက၊ ပြစ်မှုကျူး လွန်ကြောင်းပေါ်လွင်မည်ဖြစ်သော်လည်း၊ ထိုစွပ်စွဲချက်များနှင့် ပတ်သက်၍ သက်သေခံချက် အလျဉ်းမရှိခြင်း။

ထို့ကြောင့်၊ အလားတူစွာ ဦးညီစိန် နှင့် နိုင်ငံတော်အစိုးရ (၂) အမှုစီရင် ထုံးတွင်လည်း၊ အထက်တွင် ဖော်ပြထားသောမူကို ကျင့်သုံးထားလေသည်။ ယခု ကျွန်ုပ်ရှေ့ရှိအမှု၌ တရားလိုဘက်မှ စွဲဆိုသော အချက်အလက်များအရ၊ တရားခံ အပေါ်၌ ပြစ်မှုတစ်ခုတရာ ကျူးလွန်ကြောင်း တွေ့ရှိသည် မတွေ့ရှိသည်ကိုရှေး ဦးစွာ ဆင်ခြင်သုံးသပ်ရမည်ဖြစ်သည်။ ဤရုံးသည် ပြင်ဆင်မှုရုံးအနေဖြင့်၊ အောက်ရုံးများ၌ မပြီးပြတ်သေးဘဲ၊ ကျန်ရှိနေသည့် အမှုများတွင် ဝင်ရောက်စွက်ဘက်ရန် အလျဉ်းပင် မလိုလားချေ။ သို့ရာတွင် တရားခံအပေါ်၌တင်သွင်းထားသည့် စွဲချက်သည်အကျိုးသင့် အကြောင်းသင့် တင်သွင်းထားသော စွဲချက် မဟုတ်ပါက၊ တရားခံအဖြစ် ဆက်လက် ရပ်တည်စေရန် မထားသင့်ကြောင်းဖြင့်၊ မောင်ဘရုံ နှင့် မလှခင် (၃) အမှုစီရင် ထုံးကို ပြဆိုထားသည်။

ယခုကျွန်ုပ်ရှေ့ရှိအမှု၌၊ တရားလို၏ စွပ်စွဲချက်များအရဆိုသော်၊ အမှု၏အကြောင်း ခြင်းရာအတိုချုပ်မှာ၊ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည်။

- (၁) ၁၉၅၉၊ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး၊ တရားလွှတ်တော်ချုပ်၊ စာ ၆၀။
- (၂) အေ၊ အိုင်၊ အာ (ရ်)၊ ၁၉၃၅၊ ရန်ကုန်၊ စာ ၂၉၂။
- (၃) အေ၊ အိုင်၊ အာ (ရ်)၊ ၁၉၃၃၊ ရန်ကုန်၊ စာ ၂၉၇။

ချောင်အိထုံး
(ခေါ်)
ဦးအေးထွန်း
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

တရားခံဦးအေးထွန်းနှင့် တရားလို ချူလှူပိတ်၏ ယောက်ျား သေဆုံးသူ ချောင်ထန်စိန်တို့သည်၊ ဟင်္သာတမြို့တွင် (ဘီ-အို-စီ) ကိုယ်စားလှယ်များအဖြစ် အစုစပ် လုပ်ကိုင်ခဲ့ကြသည်။ ချောင်ထန်စိန် သေဆုံးသွားပြီးနောက်၊ တရားလိုနှင့် တရားခံ တို့သည် အစုစပ်လုပ်ငန်းနှင့် ပတ်သက်၍ စာရင်းရှင်းကြသောအခါ၊ တရားခံက တရားလိုအား ငွေ ၈၀,၆၀၀ ပေးရန်ရှိသောကြောင့် ၁၉၆၄ ခု၊ မတ်လ ၃၁ ရက်နေ့ တွင်၊ တရားခံသည် ငွေ ၂၀,၆၀၀ ကို တရားလိုအား လက်ငင်းပေးပြီး၊ ကျန်ငွေ ၆၀,၀၀၀ အတွက် ကြိုတင်ရက်စွဲပါသည့် ချက်လက်မှတ် တစောင်ကို ပေးခဲ့သည်။ ထိုချက်လက်မှတ်၏နေ့စွဲမှာ ၁၉၆၄ ခု၊ ဇူလိုင်လ ၃၁ ရက်နေ့ဖြစ်၍ ထိုချက်လက်မှတ် တွင်ပါရှိသည့် ငွေ ၆၀,၀၀၀ ကို၊ ထိုနေ့စွဲကျော်လွန်ပြီးမှ တရားလိုက သက်ဆိုင်ရာ ဘဏ်တွင်ထုတ်ယူရန်ဖြစ်သည်။ ထို့နောက် တရားလိုသည် အချိန်ကျရောက်သော အခါ၊ ထိုငွေကို ထုတ်ယူရန် ဘဏ်သို့ချက်လက်မှတ်တင်ပြလေသည်။ ထိုအချိန်တွင် ထိုဘဏ်၌ တရားခံ၏ ငွေမရှိတော့သဖြင့်၊ တရားလိုသည် ထိုငွေကို မရရှိတော့ပေ။ ထို့ကြောင့်ဤအမှုကိုစွဲဆိုခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

ဤအမှုတွင်အဓိကစဉ်းစားရန် အချက်မှာ၊ တရားခံသည် အဆိုပါချက်လက်မှတ် ရေးသားထုတ်ပေးလိုက်စဉ်က၊ တရားလိုအားလိမ်လည် လှည့်ဖြားသောစိတ်ဖြင့်ပေးခဲ့ ခြင်းဟုတ် မဟုတ် ဟူသော အချက်ဖြစ်သည်။ တရားလို၏ ထွက်ဆိုချက်နှင့်တကွ တရားလိုပြသက်သေများ၏ အစစ်ခံချက်များတွင်၊ ထိုချက်လက်မှတ်ကိုထုတ်ပေး၊ သည့်နေ့နှင့် ထိုချက်လက်မှတ်တွင်ပါရှိသည့် နေ့စွဲစပ်ကြား၌ တရားခံပိုင်ဆိုင်သည့် ဓါတ်ဆီဆိုင်ကို ပြည်သူပိုင်သိမ်းခြင်း ခံခဲ့ရကြောင်း ပေါ်လွင်သည်သာမက၊ ကျပ် ၁၀၀ တန် ၅၀ တန် ငွေစက္ကူများကို တရားဝင်ငွေစက္ကူအဖြစ်မှ ရပ်စဲလိုက်သည့် အမိန့်ကြောင့်၊ တရားခံတွင် ငွေရေးကြေးရေး ကြပ်တည်းခြင်းဖြစ်သွားခဲ့ကြောင်း မှာလည်းပေါ်လွင် နေပေသည်။ မည်သို့ပင် ဖြစ်စေကာမူ၊ ရာဇဝတ်မှုများ၌ တရား ပြစ်မှုကျူးလွန်ကြောင်း သက်သေထူထောင်ရန် တာဝန်မှာ၊ တရားလိုဘက်၌သာ လျှင်အမြဲတစေ ကျရောက်ခဲ့လေရာ၊ ဤအမှု၌ တရားခံသည် အဆိုပါချက်လက်မှတ်ကို ရေးသားထုတ်ပေးလိုက်စဉ်က၊ မိမိတွင်လှည့်ဖြားလိုစိတ် ရှိသည်ဟူသော အချက်နှင့် ပတ်သက်၍ သက်သေခံချက် တစိုးတစေမျှ မရရှိခဲ့ချေ။ ဤရုံး၏ ၁၉၇၇ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၁၄၉ (ခ)/၁၅၀ (ခ) တွင် ကြိုတင်နေ့စွဲပါသည့် ချက် လက်မှတ်များကို အချိန်ကျရောက်သည့်အခါ၊ ငွေထုတ်၍မရရုံကားမျှဖြင့်၊ ထိုချက် လက်မှတ်များကို ထုတ်ပေးသူသည်၊ ထိုကဲ့သို့ ထုတ်ပေးစဉ်အခါက လိမ်လည်လှည့်

၁၉၆၆
ချောင်အိထုံး
(ခေါ်)
ဦးအေးထွန်း
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
ပြန်မာနိုင်ငံ။

ဖြားရန်ကြံရွယ်ချက်ရှိသည်ဟု မယူဆနိုင်ကြောင်းဖြင့် ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ထားသည်။
၁၉၅၆ ခုနှစ်၊ Criminal Law Journal စာ ၆၈ တွင် အောက်ပါအတိုင်း
ဖော်ပြထားသည်။

“A distinction must be drawn between a case where a post-dated cheque is given to discharge an existing liability and a case where it is issued against delivery of goods, property or cash with an assurance that it will be met on being presented to the bank on the due date and in due course. In the first case, the failure to provide the balance is merely a breach of promise, whereas in the latter it may have different consequences. Intention of the drawer at the time the cheque is issued is a material test and if it appears from the circumstances of the drawer that he did not expect that the cheque would be cashed in normal course, it would be *prima facie* proof of the intention to cheat.”

ထို့ကြောင့်၊ ယခုကျွန်ုပ်ရှေ့ရှိ အမှုတွင်လည်း၊ တရားခံအပေါ် ခွဲတင်သွင်းထားသည့်
စွဲချက်သည်၊ သက်သေခံချက်များအရ၊ ပေါ်လွင်ခြင်း မရှိသည့် အချက်အလက်များ
အပေါ် ခွဲမှုတည်၍ တင်သွင်းထားသည့် စွဲချက်မျှသာဖြစ်သည်။

ဤအမှုမျိုးများသည် တရားမကြောင်းဖြင့်သာလျှင် စွဲဆိုအပ်သည့် အမှုမျိုးများ
ဖြစ်သည်။ ထိုကဲ့သို့သော အမှုမျိုးများကို စွဲဆိုခွင့်ပြုလုပ်ရန် အားမပေးသင့်ကြောင်း
ဖြင့်၊ စာားစါရှား နှင့် အိမ်နီအလီ (၄) အမှုစီရင်ထုံး၌၊ အောက်ပါအတိုင်းပြဆို
ထားသည်။

“It was laid down in *State v. Bishon Dass* (5) that it is very sound general principle that parties should not be encouraged to resort to a Criminal Court in cases in which a point at issue between them is one which can more appropriately be decided by a Civil Court, and that the tendency on the part of litigants to do so should be checked by Criminal Courts who should be on their guard against landing their aid to such procedure.”

အထက်ပါအကြောင်းများကြောင့်၊ လျှောက်ထားသူ ဦးအေးထွန်းအပေါ်၌
ပညာရှိ အောက်ရုံး တရားသူကြီးက တင်သွင်းထားသည့် စွဲချက်ကို ပယ်ဖျက်ရန်
အမိန့်ချမှတ်လိုက်သည်။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

တရားမ ပဋ္ဌမအယူခံမှု

တရားသူကြီးဦးသက်ဖေရှေ့တွင်

ဂရားပရာဆပ် (အယူခံတရားလို)

နှင့်

ဦးကျော်ရွှေ (အယူခံတရားခံ)*

† ၁၉၆၆

စက်တင်ဘာလ
၂၃ ရက်။

ဩဒိပန်စာချုပ်အရ ချေးငွေနှင့် ကျသင့်သော အစိုးငွေ ရလိုကြောင်း တရားစွဲဆိုမှု- အမှုသည်များက မိမိတို့ကိုယ်တိုင် သိရှိသည့်အကြောင်း ခြင်းရာများကို အမှန်အတိုင်း တင်ပြကြရန် တာဝန်ရှိခြင်း- ကွယ်ထောင့်ထိပ်ဝှက်ထားကာ ကျရောက်သောတာဝန်ကို မကျေပွန်ခြင်း- သက်သေခံ အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၁၄ ဥပမာ (ဆ) အရ ကောက်ယူရမည်ဖြစ်ခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ အမှန်တရားကို ရှာဖွေရာ၌ တရားသူကြီးတစ်ဦးတည်းနှင့် မပြီးပေ။ ရှေ့နေရှေ့ရှပ်များကလည်း ကူညီရမည်။ အမှုသည်များကလည်း မိမိတို့ကိုယ်တိုင် သိရှိသည့် အကြောင်းခြင်းရာများကို အမှန်အတိုင်း တင်ပြကြရန် တာဝန်ရှိသည်။ အမှုသည်များက အမှန်အတိုင်း တင်ပြခြင်းမပြုလျှင် အမှန်တရားကို လွယ်လွယ်ကူကူနှင့် ရှာဖွေ၍ ရနိုင်လိမ့် မဟုတ်ပေ။ သို့ဖြစ်ရာ အမှုသည်တစ်ဦးဦးက မိမိကိုယ်တိုင် သိရှိသော အချက်အလက်ကို ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း တင်ပြခြင်းမပြုဘဲ ကွယ်ထောင့်ထိပ်ဝှက်ထားကာ မိမိအပေါ် ကျရောက် သောတာဝန်ကို မကျေပွန်လျှင် ထိုအမှုသည်အပေါ် သက်သေခံ အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၁၄ ဇီ ဥပမာ(ဆ)အရ ဆန့်ကျင်ဘက် ကောက်ယူရမည်ဖြစ်သည်။

အယူခံတရားလိုအတွက် ။ ။ ဦးကျော်မြင့်

အယူခံတရားခံအတွက် ။ ။ ဦးဘရွှန်း။

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေ ။ ။ အယူခံတရားလိုက အယူခံ တရားခံ အပေါ် ဩဒိပန်စာချုပ်အရ ချေးငွေ ၅,၀၀၀ ကျပ်နှင့် ထိုငွေအပေါ် ကျသင့် သော အတိုးငွေ ၂,၆၁၇ ကျပ် ၅၀ ပြား၊ စုစုပေါင်းငွေ ၇,၆၁၇ ကျပ် ၅၀ ပြားကို ရလိုကြောင်း တရားစွဲဆိုရာ အယူခံတရားခံက စွဲဆိုသောငွေကို ဒီကရီမချ ပေးသင့်ကြောင်း အကြောင်းအမျိုးမျိုးပြ၍ ထုချေသည်။ ထုချေချက်များ အနက် အရေးအကြီးဆုံးသော ထုချေချက်မှာ အယူခံတရားလိုသည် ငွေချေးငှားသူတစ်ယောက်ဖြစ်သော်လည်း ငွေချေးငှားသူများ ဥပဒေအရ မှတ်ပုံတင်ထားခြင်း မရှိ၍ ၎င်းစွဲဆိုသည့်အမှုကို ဒီကရီချပေးခြင်း မပြုနိုင်ဟုဆိုခြင်း

* ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ တရားမပဋ္ဌမအယူခံမှုအမှတ် ၈၀။

+ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၁ တွင် ပျဉ်းမနားမြို့ရုံးထိုင်၊ ရမည်းသင်းမြို့၊ ခရိုင်တရားမတရားသူကြီးရုံးတော်၏ ချမှတ်သော ဒီကရီကို အယူခံဝင်မှု။

၁၉၆၆
ဂဏ္ဍပဏ္ဍာဆပ်
နှင့်
ဦးကျော်ရွှေ။

ပင်ဖြစ်သည်။ အောက်ရုံးပညာရှိ တရားသူကြီးသည် နှစ်ဘက်အမှုသည်နှင့် သက်သေ တို့ကို စစ်ဆေးပြီးနောက်၊ အယူခံတရားလိုသည် အမြဲငွေချေးငှါးသူ တယောက်ဖြစ် ကြောင်း၊ သို့ရာတွင် ငွေချေးငှါးသူများ ဥပဒေအရ မှတ်ပုံတင်ထားခြင်းမရှိသဖြင့်၊ တရားစွဲဆိုခြင်းမပြုနိုင်ကြောင်း အဆုံးအဖြတ်ပြုကာ၊ ၎င်း၏အမှုကို ပလပ်လိုက်၏။ ယင်းသို့ပလပ်သောအမိန့်ကို မကျေနပ်သဖြင့် ဤအယူခံမှု ပေါ်ပေါက်လာရခြင်းဖြစ် သည်။

အောက်ရုံးပညာရှိတရားသူကြီးသည်၊ ရမည်းသင်းခရိုင်၌ ၁၉၄၅ ခုနှစ်၊ ငွေချေး ငှါးသူများဥပဒေမှာ အတည်ဖြစ်လျက်ရှိပါသလား၊ သို့တည်းမဟုတ် ၁၉၆၂ ခုနှစ်၊ ငွေတိုးချစားသူများဥပဒေမှာ အာဏာတည်လျက်ရှိပါသလား ဆိုသည့်အချက်နှင့် ပတ်သက်၍ ကောင်းစွာသဘောပေါက်နားလည်ဟန်မတူပေ။ ၁၉၄၅ ခုနှစ်၊ ငွေချေး သူများဥပဒေသည် ၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ဇန္နဝါရီလ ၁ ရက်နေ့မှစ၍ မန္တလေးတိုင်းရှိ ခရိုင်အားလုံးသို့ အာဏာပြန့်နှံ့ရန် နိုင်ငံတော်အစိုးရက အမိန့်ကြော်ငြာစာဖြင့် သတ်မှတ်ပြီးဖြစ်သည်။ ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ ၃၀ ရက်နေ့စွဲပါမြန်မာ နိုင်ငံပြန်တမ်း အပိုင်း ၁၊ စာမျက်နှာ ၇၆၆ တွင်ကြည့်ပါ။ ၁၉၆၂ ခုနှစ်၊ ငွေတိုး ချစားသူများဥပဒေမှာ ပြဋ္ဌာန်းထားပြီးဖြစ်သော်လည်း၊ ထိုဥပဒေ၏ ပုဒ်မ ၁(၂) အရ အာဏာတည်ရန် နိုင်ငံတော်အစိုးရက အမိန့်ကြော်ငြာစာ ထုတ်ပြန်ခြင်းမပြု ရသေးသဖြင့်၊ အာဏာမတည်သေးပေ။ သို့ဖြစ်ရာ ၁၉၄၅ ခုနှစ်၊ ငွေချေးငှါးသူများ ဥပဒေသာလျှင် ဤအမှုနှင့် အကျုံးဝင်သည်ဆိုခြင်းကို သတိချပ်ရပေမည်။

ယခုအမှုတွင်၊ အယူခံတရားလိုသည် ၁၉၄၅ ခုနှစ်၊ ငွေချေးငှါးသူများဥပဒေအရ မှတ်ပုံတင်ခံခြင်းမရှိသည်ကို အငြင်းမပွားပေ။ အယူခံတရားလို၏ ပညာရှိရွှေနေကြီးက အယူခံတရားလိုသည် ငွေတိုးချစားသည့်အလုပ်ကို အဓိကအသက်မွေးဝမ်းကျောင်းမှု အနေဖြင့်လုပ်ကိုင်ခံခြင်းမဟုတ်၍၊ ငွေချေးငှါးသူများ ဥပဒေနှင့်အကျုံးမဝင်ကြောင်း တင်ပြကာ ဘိခဝါနတ်ရွှိုင်း နှင့် ကာရိုနတ်ရွှိုင်း(၁) တို့စီရင်ထုံးကို ကိုးကားသွား၏။ ထိုစီရင်ထုံး၌ ငွေချေးသူဆိုသည်မှာ ငွေချေးသောလုပ်ငန်းကိုလုပ်ကိုင်သူဖြစ်ကြောင်း၊ အခြားလုပ်ငန်းကို လုပ်ကိုင်လျက်ရှိပြီး၊ မိတ်ဆွေများအား တနှစ်လျှင် နှစ်ကြိမ် သုံးကြိမ်ခန့် ငွေထုတ်ချေးဘူးရုံဖြင့်ငွေချေးငှါးသူမဖြစ်ကြောင်း၊ အဆုံးအဖြတ်ပြုထား ခြင်းဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်ရာ အယူခံတရားလိုသည်ငွေချေးငှါးသူများ ဥပဒေပုဒ်မ ၂(၆) အရ ငွေချေးငှါးသူတယောက်ဟုတ် မဟုတ်ဆိုသောပြဿနာကို ဆန်းစစ်ရပေမည်။

အယူခံတရားခံက အယူခံတရားလိုသည် ငွေချေးငှါးသူတယောက်ဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားအောင်၊ ဦးလှမောင် (ခံပြ ၂)၊ ဦးနာဇီ (ခံပြ ၃)၊ ဦးကြိုင် (ခံပြ-၄)၊

(၁) ၁၉၄၈ ခုနှစ်၊ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး၊ ၄၄၉။

ဦးထွန်းရှိန် (ခံပြ ၅)၊ မနီ (ခံပြ ၆)၊ မောင်ချစ်တင် (ခံပြ ၇)၊ ဒေါ်မြရီ (ခံပြ ၈)၊
ဦးစမတ်ခံ (ခံပြ ၉) နှင့် မမြချစ် (ခံပြ ၁၀) တို့ကိုသက်သေထူခဲ့၏။ ဦးလှမောင်
သည် အယူခံတရားခံ၏ယောက်ဖပင်ဖြစ်သော်လည်း အယူခံတရားလိုထံမှ ကိုယ်တိုင်
ငွေချေးဘူးပြီး၊ ချေးငွေကိုပြန်ဆပ်ရန်အယူခံတရားလို၏ ပညာရှိရွှေနေ ဦးဘိုးဆယ်က
နို့တစ်စာပေးထားခြင်း ခံရသူတဦးဖြစ်သည်။ ဦးနာဇီ၊ မနီနှင့် မောင်ချစ်တင်တို့
မှာအယူခံတရားလိုထံမှ နေ့ပြန်တိုးဖြင့် ငွေချေးဘူးသူများဖြစ်ကြသည်။ မမြချစ်မှာ
လည်း အယူခံတရားလိုထံမှ ရွှေပေါင်နှင့် ငွေချေးဘူးသူတယောက်ဖြစ်၏။

အယူခံတရားလို၏ပညာရှိရွှေနေကြီးက၊ အယူခံတရားလိုသည် အမြဲတန်းငွေချေး
စားသူတယောက်ဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားအောင် ပြသသောသက်သေများမှာ အယူခံ
တရားခံ၏ဆွေမျိုးနှင့်ရင်းနှီးသောမိတ်ဆွေများဖြစ်ကြသည့်အလျောက်၊ ယုံကြည်လက်
ခံခြင်းမပြုသင့်ကြောင်းတင်ပြလာ၏။ ဦးလှမောင်နှင့် မမြချစ်တို့မှာအယူခံတရားခံ၏
ယောက်ဖနှင့်ဆယ်မများ ဖြစ်ကြသော်လည်း၊ ဦးနာဇီ၊ မနီနှင့်မောင်ချစ်တင်တို့မှာ
အယူခံတရားခံနှင့် မည်သို့မျှဆွေမျိုးတော်စပ်ခြင်းမရှိပေ။ ၎င်းတို့သည်အယူခံတရား
ခံ၏ အလွန်ရင်းနှီးသော မိတ်ဆွေများဖြစ်ကြသည် ဆိုသောသက်သေ အထောက်
အထားလည်းမရှိ။ ထို့ကြောင့် ၎င်းသက်သေများသည် အယူခံတရားလိုအပေါ်မဟုတ်
မတရားထွက်ဆိုကြရန် အကြောင်းမရှိပေ။ သက်သေတို့သည် အမှုသည်တဦးဦးနှင့်
ဆွေမျိုးတော်စပ်သည့် အကြောင်းကြောင့်သော်၎င်း၊ မိတ်ဆွေအဖြစ် ရင်းနှီးသည့်
အကြောင်းကြောင့်သော်၎င်း၊ ထိုသက်သေများ၏ထွက်ချက်ကိုလက်မခံချ၊ မယုံကြည်
ရဟု မည်သည့်ဥပဒေမဟု ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်းမရှိ၊ သက်သေတဦးဦးအားယုံကြည်သင့်
မသင့်ဆိုသောပြဿနာမှာ ထိုသက်သေ၏ထွက်ချက်သည် အမှုတွင်ပေါ်ပေါက်လျက်
ရှိသော အကြောင်းခြင်းရာများနှင့် ဆီလျော်ကိုက်ညီခြင်းရှိ မရှိဆိုသောအချက်
အလက်အပေါ်မူတည်၍ အဆုံးအဖြတ်ပြုရပေမည်။

အယူခံတရားခံ၏ သက်သေများက အယူခံတရားလိုထုတ်ချေးထားသည့် ငွေရင်း
ငွေတိုးများကို အယူခံတရားလို၏တပည့် ကိုဟာမြစ်ဆိုသူသည်အယူခံတရားလိုအတွက်
လိုက်လံကောက်ခံကြောင်း အတိအလင်းစွပ်စွဲထားကြရာ၊ ထိုစွပ်စွဲချက်သည်မဟုတ်
မမှန်ကြောင်း အယူခံတရားလိုအနေဖြင့် ကိုဟာမြစ်အား သက်သေအဖြစ်စစ်ဆေးပြီး
ဖြေရှင်းရန် တာဝန်ရှိသည်။ သို့ရာတွင် အယူခံတရားလိုသည်ကိုဟာမြစ်အားသက်သေ
အဖြစ်မှစွန့်ပယ်ကာ စစ်ဆေးခြင်းမပြုခဲ့သဖြင့်၊ သက်သေခံဥပဒေပုဒ်မ ၁၁၄ ၏
ဥပမာ(ဆ)အရ ၎င်း၏အကျိုးကိုဆန့်ကျင်ပြီးထွက်ဆိုမည်ကို စိုးရိမ်၍သာဖြစ်သည်ဟု
ကောက်ယူရန်အကြောင်း ပေါ်ပေါက်နေသည်။

၁၉၆၆
ကဏ္ဍပရာဆပ်
နှင့်
ဦးကျော်ရွှေ။

အမှန်တရားကိုရှာဖွေရာ၌တရားသူကြီးတဦးတည်းနှင့်မပြီးပေ။ ရွှေနေရွှေရပ်များ
ကလည်း ကူညီရမည်။ အမှုသည်များကလည်း မိမိတို့ကိုယ်တိုင်သိရှိသည့် အကြောင်း
ခြင်းရာများကို အမှန်အတိုင်းတင်ပြကြရန် တာဝန်ရှိသည်။ အမှုသည်များက အမှန်
အတိုင်းတင်ပြခြင်းမပြုလျှင် အမှန်တရားကိုလွယ်လွယ်ကူကူနှင့် ရှာဖွေရန်လိမ့်မည်
မဟုတ်ပေ။ သို့ဖြစ်ရာ အမှုသည်တဦးဦးက မိမိကိုယ်တိုင်သိရှိသောအချက်အလက်ကို
ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း တင်ပြခြင်းမပြုဘဲ ကွယ်ထောင့်ထိမ့်ဝှက်ထားကာ မိမိအပေါ်
ကျရောက်သောတာဝန်ကို မကျေပွန်လျှင်၊ ထိုအမှုသည်အပေါ်သက်သေခံဥပဒေပုဒ်မ
၁၁၄ ဇီဥပမာ(ဆ)အရ ဆန့်ကျင်ဘက် ကောက်ယူရမည်ဖြစ်သည်။

ဤအမှုတွင် အယူခံတရားလိုသည် အယူခံတရားခံ၏ သက်သေထွက်ချက်များကို
ပြေလည်အောင် ဖြေရှင်းရန်အလို့ငှါ၊ ကိုဟာမြစ်အားစစ်ဆေးခဲ့သင့်ပေသည်။ ကိုဟာ
ဖြစ်သည် ရုံးရွှေ့ရှိသော်လည်း ၎င်းအား မစစ်ဆေးခဲ့သည်ကိုထောက်ရှုလျှင်၊ အယူခံ
တရားခံ၏ သက်သေထွက်ချက်များမှာ ဟုတ်မှန်သည်ဟုကောက်ယူရန်သာရှိပေတော
သည်။ ထို့ပြင်အယူခံတရားလိုက ၎င်းသည်နှားနို့ ရောင်းစားသူ တဦးဖြစ်သည်ဟုဆို
သော်လည်း၊ ငွေချေးသည့် ဩဒီမန်စာရွက်များကို ၎င်း၏နာမည်ဖြင့် ပုံနှိပ်ပြီး
ငွေချေးငှါးခဲ့သည်။ သက်သေခံအမှတ် ၁ အရ ၎င်းသည်လွန်ခဲ့သည့် ၁၉၅၆ ခုနှစ်
မှစ၍ ၎င်း၏နာမည်ဖြင့် ပုံနှိပ်ထားသော ဩဒီမန်စာရွက်များကို အသုံးပြုခဲ့ကြောင်း
ထင်ရှားသဖြင့်၊ မိတ်ဆွေများအား ငွေအသုံးလိုသောအခါ ကူညီသောအနေဖြင့် ရံဖန်
ရံခါသာ ငွေထုတ်ချေးခဲ့သည်ဆိုခြင်းမှာ ယုတ္တိလုံးဝမရှိပေ။ သက်သေခံအမှတ် ၈
ဩဒီမန်စာချုပ်ပေါ်၌ အမှတ်စဉ် ၂၆ ဟုရေးသားထားရာ၊ အယူခံတရားခံအား
ငွေချေးသည့် ၁၉၆၂ ခုနှစ်၌ အယူခံတရားခံသည် ၂၆ ယောက်မြောက် ငွေချေးသူ
ဖြစ်သည်ဟုယူဆဘွယ်ရာ အကြောင်းပေါ်ပေါက်နေလေသည်။

အထက်ပါအကြောင်းရပ်များကြောင့် အယူခံတရားလိုသည် နှားနို့ရောင်းသော
အလုပ်ကို လုပ်ကိုင်စားသောက်သည်ဟု ဖော်ပြထားလင့်ကစား၊ အမြဲငွေချေးစားသ
တယောက်ဖြစ်သည်ဆိုသော အောက်ရုံးပညာရှိ တရားသူကြီး၏ ကောက်ယူချက်မှာ
မှန်ကန်သည်ဟု ဆိုရပေမည်။ ၁၉၄၅ ခုနှစ်၊ ငွေချေးငှါးသူများ ဥပဒေပုဒ်မ ၉ အရ၊
အယူခံတရားလိုသည် မှတ်ပုံတင်ငွေချေးငှါးသူ တယောက်မဟုတ်သဖြင့်၊ ၎င်း၏ချေး
ငွေအတွက် အယူခံတရားခံအပေါ် ဒီကရီမရနိုင်ပေ။ ချီဒမ်အရပ်ချစ်တီးယား နှင့်
ဆူဘရာချစ်တီးယား(၂)။

သို့ဖြစ်ရာ အောက်ရုံး၏ဒီကရီကို ဝင်ရောက်စွက်ဖက်ရန် အကြောင်းမရှိသည့်အ
လျောက်၊ ဤအယူခံမှုကို တရားစရိတ်နှင့်တကွ ပလပ်လိုက်သည်။

နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ်

တရားမပဋ္ဌမအယူခံမှု

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေရှေ့တွင်

စီရာကုဂိုပေါပါ ၂ (အယူခံတရားလိုများ)

နှင့်

ဦးတင်ဘော် ပါ ၃ (အယူခံတရားခံများ)*

† ၁၉၆၆

စက်တင်ဘာလ

၂၃ ရက်။

သီးခြားသက်သာခွင့်အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၃၉ အရ တရားစွဲဆိုခြင်း-ဟိန္ဒူမိသားစုအနေဖြင့် အချင်းဖြစ်အိမ်မှာ ပိုင်ဆိုင်ခွင့်ရှိကြောင်းအဆိုရှိခြင်း-၁၉၅၆ ခုနှစ်၊ ဟိန္ဒူလူမျိုးများပစ္စည်းဆက်ခံခွင့် ဥပဒေ-ဟိန္ဒူ လူမျိုးများ၏ ဓလေ့ထုံးတမ်းများနှင့် ဓလေ့ ထုံးတမ်းများအပေါ် ချမှတ်သည့် စီရင်ထုံးများ သာလျှင် ဟိန္ဒူဥပဒေအဖြစ် အသိအမှတ်ပြု ခြင်း-အမျိုးသမီးဖြစ်၍ အသက်ရှင်နေသရွေ့ ပစ္စည်းအပေါ် အကျိုးခံစားခွင့်ရှိခြင်း-ထိုအကျိုးခံစားခွင့်ကို ရောင်းချပိုင်ခွင့်ရှိခြင်း-အခွင့်အရေးကို ထိပါးခြင်း မရှိဟု မြွက်တော်လိုမှု စွဲဆို နိုင်ခြင်း-ရောင်းချသည့်အဆုံးပြီးနောက် ပစ္စည်းကို ထက်ရောက်ရလို ကြောင်းတရားစွဲဆိုနိုင်ခြင်း။

အယူခံတရားလိုများနှင့် အယူခံတရားခံ (၃) တို့က အချင်းဖြစ်အိမ်မှာ မခွဲရသေးသည့် ဟိန္ဒူမိသားစုအနေဖြင့် ပိုင်ဆိုင်ကြကြောင်း ဖြစ်သဖြင့် အယူခံတရားခံ (၂) တွင် ပိုင်ဆိုင်ခွင့်မရှိကြောင်း။ ထို့ကြောင့် ၎င်းချုပ်ဆိုသော မှတ်ပုံတင် အရောင်းစာချုပ်မှာ တရားမဝင် ဖျက်ပြယ်သော စာချုပ်ဖြစ်၍ သီးခြားသက်သာခွင့် အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၃၉ အရ ဖျက်သိမ်းပေးစေ လိုကြောင်း တရားစွဲဆိုသည်။ ဆုံးဖြတ်ချက် ။ ။ ၁၉၅၆ ခုနှစ်၊ ဟိန္ဒူလူမျိုးများ ပစ္စည်းဆက်ခံခွင့်ဥပဒေသည် အိန္ဒိယပြည်တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားစေကာမူ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ၌ ထိုကဲ့သို့ ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်း မရှိ၍ လိုက်နာရန် မလိုပေ။ ဟိန္ဒူလူမျိုးများ၏ ဓလေ့ထုံးတမ်းများနှင့် ထိုဓလေ့ထုံးတမ်းများအပေါ် ချမှတ်ထားသည့် စီရင်ထုံးများသာလျှင် ဟိန္ဒူဥပဒေအဖြစ် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းရှိ တရားရုံးများက အသိအမှတ်ပြုကာ တရားစီရင်ရာ၌ လိုက်နာကျင့်သုံးရမည် ဖြစ်သည်။ ရာဇာဒါကီးတိုးနှင့် ရာတီပါးအဟီး၊ ၁၉၅၈ ခုနှစ်၊ မြန်မာပြည် စီရင်ထုံး (၁၁) (တရားလွှတ်တော်) သဘောကွဲလွဲသည်။

* ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ တရားမပဋ္ဌမ အယူခံအမှတ်-၁၂၀။
+ ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၁၇၆၃ တွင် ရန်ကုန်မြို့၊ ဒုတိယတရားမတရားသူကြီး ရုံးတော်၏ ချမှတ်သော ဒီကရီကို အယူခံဝင်မှု။

စီရာရာဂီပေါ
နှင့်
ဦးတင်သော်
ပါ ၃။

ပြည်ထောင်စုနှင့် အပ်စွဲပါဒီယား ။ ။ ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး ၁၀၂ ရည်ညွှန်းလိုက်နာသည်။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက် ။ ။ အယူခံတရားခံ (၂) သည် အမျိုးသမီးဖြစ်နေ၍ အခင်းဖြစ်ပစ္စည်းအပေါ် အကန့်အသတ်မရှိဘဲ လွှဲပြောင်းပေးနိုင် သည့် ပိုင်ရှင်ဖြစ်လာနိုင်ခြင်း မရှိပေ။ ၎င်းအသက်ရှင်နေသရွေ့ ထိုပစ္စည်းအပေါ် အကျိုးခံစားခွင့်ရှိသူတစ်ဦးသာ ဖြစ်လာပေသည်။ အယူခံတရားခံ (၂) ၏ သားဖြစ်သူ အယူခံတရားလို (၂) သည် မိခင်ဖြစ်သူ သေဆုံးမှသာ အခင်းဖြစ်ပစ္စည်းကို အမွေစား အမွေခံအဖြစ် ပိုင်ဆိုင်လာမည် ဖြစ်သည်။

အယူခံတရားခံ (၂) သည်၊ အခင်းဖြစ်ပစ္စည်းအပေါ် အကန့်အသတ်မရှိ ရောင်းချ ပိုင်ခွင့်မရှိသော်လည်း မသေမီ အကျိုးခံစားခွင့် ရှိနေသဖြင့် ထိုအကျိုးခံစားခွင့်ကို ရောင်းချ ပိုင်ခွင့်ရှိနေသည်။ သို့ဖြစ်ရာ ၎င်းက အယူခံတရားလို (၁) အား မှတ်ပုံတင်စာချုပ်ဖြင့် ရောင်းချခဲ့ခြင်း မှာ လုံးဝပျက်ပြယ်သည်ဟု မဆိုနိုင်ပေ။ ယင်းသို့ လုံးဝပျက်ပြယ်ခြင်း မရှိလျှင် ထိုစာချုပ်အား လုံးဝပျက်သိမ်းပေးရန် အမိန့်ချမှတ်ခြင်းမပြုနိုင်ပေ။

အယူခံတရားလို (၂) အနေဖြင့် မိခင်ဖြစ်သူ အယူခံတရားခံ (၂) သည် အခင်းဖြစ် ပစ္စည်းများ ကိုရောင်းချခဲ့သော ကိစ္စတွင် မိမိ၏ အခွင့်အရေးကို ထိပါးခြင်းမရှိဟု မြွက်ဖော်လိုမှု စွဲဆိုနိုင်ပေသည်။ အမှန်ဆိုလျှင် ထိုကဲ့သို့ မြွက်ဖော်လိုမှု စွဲဆိုရန်ပင် တာဝန်ရှိချေ။ မိခင် သေဆုံးပြီးနောက် အခင်းဖြစ်ပစ္စည်းများကို လက်ရောက်ရလိုမှု စွဲဆိုနိုင်ပေသည်။

စောဒဂါးဆင်းနှင့် နာရယန်ဆင်း၊ အေ၊ အိုင်၊ အာ(ရ်)၊ ၁၉၁၇ (ပီ-စီ) ၁၉၆။

ဘီလျှိုင်းဂီပေါနှင့် ခရစ်ရုန်းမဟီရီဒေသီ၊ အတွဲ ၃၄၊ ကာလကတ္တား ၃၂၉။

ရာဂုဘားဆင်းနှင့် ကျက်သူမာတွန်၊ အေ၊ အိုင်၊ အာ(ရ်)၊ ၁၉၂၃၊ ပတ္တနာ၊ ၁၃၀ ရည်ညွှန်းသည်။

အယူခံတရားလိုများအတွက် ။ ။ မစ္စတာချော်ဘေး။

အယူခံတရားခံများအတွက် ။ ။ ဦးဝမ်ဟုတ်။

တရားသူကြီးဦးသက်ဖေ ။ ။ အမှတ် (၁)၊ အယူခံ တရားလိုစီရာရာဂီပေါသည် အမှတ် ၂ အယူခံတရားခံ အဒီလပ်ချမီအမာလ်၏ လင်ယောက်ျား ဖြစ်သည်။ အမှတ် ၂ အယူခံတရားလို အာရ်ဇူရှင်ဒရာ(ခေါ်) မောင်မြသောင်းမှာ၊ ၎င်းတို့၏သား ဖြစ်သည်။ အမှတ် ၃ အယူခံတရားခံ အက်(စ်)ဘာလာစွန်ဒရမ်သည် ၎င်းတို့၏ တူဖြစ်သည်။ ၎င်းတို့အားလုံးသည် ဟိန္ဒူဘာသာဝင်များ ဖြစ်ကြသည်။

ရန်ကုန်မြို့၊ ၈၈ လမ်း။ အမှတ် ၂၃ ရှိ အိမ်နှင့်မြေကို အမှတ် ၂- အယူခံ တရားခံက ၁၉၅၃ ခု၊ ဇူလိုင်လ၊ ၂၇ရက်နေ့တွင် အမှတ် ၁ အယူခံ-တရားခံ ဦးတင်သော် အား ငွေ ၁၀,၀၀၀ ကျပ်ဖြင့် မှတ်ပုံတင်စာချုပ် ချုပ်ကာ ရောင်းချခဲ့၏။ အယူခံ တရားလိုများနှင့် အမှတ် ၃-အယူခံ တရားခံ ဘိုကာ အဆိုပါအိမ်ကို ၎င်းတို့သည်မခွဲရသေး သည်ဟိန္ဒူသားစုအနေဖြင့် ပိုင်ဆိုင်ကြကြောင်း အမှတ် ၂ အယူခံတရားခံတွင် ပိုင်ဆိုင်ခွင့်

စီရင်ကျာ်ဂိုပေါ
ပါ ၂
နွံ
ဦးတင်ဘော်
ပါ ၃။

မရှိကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် ၎င်းချုပ်ဆိုခဲ့သော မှတ်ပုံတင်အရောင်းစာချုပ်မှာ တရား
မဝင် ပျက်ပြယ်သော စာချုပ်ဖြစ်၍၊ သီးခြားသက်သာခွင့် ဥပဒေပုဒ်မ ၃၉ အရ
ဖျက်သိမ်းပေးစေလိုကြောင်း၊ ရန်ကုန်မြို့၊ တရားမရုံးတွင် တရားစွဲဆိုလေသည်။

၎င်းဘို့၏ အဆိုမှာ အမိဂိုဗင်ဒါရပ်(ချ်)ဆိုသူသည်၊ ၁၉၀၇ ခု၊ ဖေဖော်ဝါရီလ
၂၂ ရက်နေ့တွင် ရန်ကုန်မြို့၌ သေဆုံးသွားကြောင်း၊ အမိဂိုဗင်ဒါရပ်(ချ်)၏ သမီး
မူနီယမ်မားသည် ဝိုင်ကန်ဒါဆွာမိနှင့် အိမ်ထောင်ကျပြီး၊ အမှတ် ၂-အယူခံတရားခံအား
ထွန်းကားခဲ့ကြောင်း။ အမိဂိုဗင်ဒါရပ်(ချ်)၏ သား စူဘရာမန်နီးတွင် အမှတ် ၃-
အယူခံတရားခံအား ထွန်းကားကြောင်း၊ အမိဂိုဗင်ဒါရပ်(ချ်) မသေဆုံးမီသားမက်
ဖြစ်သူ ဝိုင်ကန်ဒါဆွာမိအား၊ ငွေသား တသောင်းနှစ်ထောင်နှင့် ရွှေငွေ လက်ဝတ်
လက်စား တသောင်း ငါးထောင်တိုးမျှကို အပ်ထားခဲ့ပြီး၊ ၎င်း၏သားသမီး မြေးမြစ်တို့
ကို စောင့်ရှောက်ရန် မှာကြားခဲ့ကြောင်း၊ ဝိုင်ကန်ဒါဆွာမိသည်ထိုငွေဖြင့် အခင်းဖြစ်
အိမ်တည်ရှိရာ မြေကွက်ကိုဝယ်ယူခဲ့ကြောင်း။ ထိုမြေပေါ်ရှိ တဲကိုဖျက်၍ ငွေ ၅,၀၀၀
ကျပ်တန် တထပ်အိမ်တဆောင်ကို အဆိုပါ မိသားစုငွေဖြင့် ဆောက်လုပ်ခဲ့ကြောင်း၊
ထိုအိမ်တွင် ဝိုင်ကန်ဒါဆွာမိ၏ မိသားစုအပြင်၊ စူဘရာမန်နီး၏မိသားစုတို့ အတူတကွ
နေထိုင်ခဲ့ကြောင်း။ စူဘရာမန်နီး သည်၊ ၁၉၃၃ ခု၊ ဇွန်လ ၁၆ ရက်နေ့တွင် ကွယ်လွန်
ခဲ့ပြီး၊ ဝိုင်ကန်ဒါဆွာမိသည် ၁၉၄၄ ခု၊ စက်တင်ဘာလ ၆ ရက်နေ့၌သေဆုံးသွားကြောင်း။
ဝိုင်ကန်ဒါဆွာမိ သေဆုံးသော အချိန်တွင် သားဖြစ်သူ ကန်နီယားနှင့် သမီးဖြစ်သူ
အမှတ် ၂-အယူခံတရားခံတို့ ကျန်ရစ်ခဲ့ကြောင်း၊ ကန်နီယားသည်၊ ၁၉၄၉ ခုနှစ်တွင်
လူပျိုကြီး အဖြစ်နှင့် သေဆုံးသွားကြောင်း၊ အခင်းဖြစ်အိမ်မှာ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်
အတွင်းက ပျက်စီးခဲ့၍၊ အမှတ် ၁-အယူခံတရားလိုသည် ဟိန္ဒူမိသားစု၏ အကြီးအကဲ
အနေဖြင့် မိသားစုပိုင် ရွှေအချို့ကို ရောင်းချ၍ ရသောငွေ ၃,၀၀၀ ကျပ်နှင့်ချေးယူ
သည့် ငွေ ၅,၆၀၀ ကျပ် စုစုပေါင်း ၈,၆၀၀ ကျပ် အကုန်ခံကာ ပြန်လည်ပြုပြင်ဆောက်
လုပ်ခဲ့ကြောင်း၊ ထိုအိမ်သည် မိမိတို့မိသားစုပိုင်ပစ္စည်းဖြစ်၍ အမှတ် ၂-အယူခံတရားခံ
သည် အမှတ် ၁-အယူခံတရားခံအား ရောင်းချရန် အခွင့်အရေး မရှိကြောင်းဖြစ်သည်။

အမှတ် ၂-အယူခံတရားခံက အခင်းဖြစ် အိမ်နှင့်မြေမှာ ကွယ်လွန်သူ မိမိ၏ဘခင်
ဝိုင်ကန်ဒါဆွာမိတဦးတည်းပိုင်ပစ္စည်းဖြစ်ကြောင်း၊ ဘခင်သေဆုံးသောအခါ၊ ထိုပစ္စည်း
ကို မိမိတဦးတည်း ပိုင်ဆိုင်လာသောကြောင့် ရောင်းချပိုင်ခွင့်ရှိကြောင်း ထုချေပြီး
အမှတ် ၁-အယူခံတရားခံက အမှတ် ၂-အယူခံတရားခံသည် အဆိုပါပစ္စည်းကို ရောင်း
ချခြင်းမှာ တရားဝင်ကြောင်း၊ သီးခြားသက်သာခွင့် ဥပဒေပုဒ်မ ၃၉ အရတရားစွဲဆိုပိုင်
ခွင့် မရှိဘဲ၊ ပုဒ်မ ၄၂ အရ မြက်ဟပေါ် လိုမှုသာ စွဲဆိုရမည်ဖြစ်ကြောင်း ထုချေလာ
လေသည်။

၁၉၆၆
စံရာဂျာနယ်
ပါ ၂
နှစ်
ဦးတင်ဘော်
ပါ ၃။

အောက်ရုံး ပညာရှိတရားသူကြီးသည်၊ နှစ်ဘက် အမှုသည်နှင့် သက်သေများကို ကြားနာပြီးနောက်၊ အခင်းဖြစ် အိမ်နှင့်မြေမှာ ဝိုင်ကန်ဒါဆွာမိကယောကွမ ဖြစ်သူ ဂိုဗင်ဒါရပ်(ချ်)၏ဟိန္ဒူမိသားစုငွေဖြင့် ဝယ်ယူထားသည်ဆိုခြင်းမှာမဟုတ်ကြောင်း၊ ဝိုင်ကန်ဒါဆွာမိပိုင် ငွေဖြင့် ဝယ်ယူဆောက်လုပ်ခဲ့သဖြင့်၊ ဝိုင်ကန်ဒါဆွာမိတဦးတည်း ပိုင် ပစ္စည်းဖြစ်ကြောင်း၊ ဝိုင်ကန်ဒါဆွာမိ သေဆုံးသောအခါ၊ ထိုပစ္စည်းကို အမှတ် ၂- အယူခံတရားခံသည် သမီးအနေဖြင့် အမွေဆက်ခံပိုင်ဆိုင်ခဲ့ကြောင်း၊ ထို့ကြောင့်အမှတ် ၂-အယူခံတရားခံသည် ထိုပစ္စည်းကို အမှတ် ၁-အယူခံ တရားခံအား အပြီးအပိုင် ရောင်းချနိုင်ခွင့် ရှိကြောင်း၊ ထိုကဲ့သို့ ရောင်းချခြင်းကို အမှတ် ၁-အယူခံတရားလို သည် သဘောတူညီခဲ့ကြောင်း အဆုံးအဖြတ်ပြုကာ၊ စွဲဆိုသော အမှုအားတရားစရိတ် နှင့်တကွ ပလပ်လိုက်လေသည်။ ယင်းသို့ ပလပ်လိုက်ခြင်းကို အယူခံတရားလိုတို့က မကျေနပ်သဖြင့် ဤအယူခံမှု တင်သွင်းလာခြင်း ဖြစ်သည်။ မူလရုံးတွင် အမှတ် ၃- တရားလိုဖြစ်သည့် အက်(စ်)ဘာလာစွန်ဒရမ်က အယူခံမဝင်သဖြင့် ၎င်းအားအမှတ် ၃- အယူခံတရားခံအဖြစ် အမှု၌ ထည့်သွင်းခဲ့လေသည်။

အယူခံတရားလိုတို့၏ ပညာရှိရွှေနေကြီး မစ္စတာ ချော်ဘေးက အခင်းဖြစ်အိမ်နှင့် မြေမှာ၊ ကွယ်လွန်သူ ဝိုင်ကန်ဒါဆွာမိ တဦးတည်းပိုင် ပစ္စည်းဖြစ်သည်ကို မငြင်းလို ကြောင်း၊ ဝိုင်ကန်ဒါဆွာမိသည် ၁၉၄၄ ခုနှစ်တွင် သေဆုံးသောအချိန်၌ သားဖြစ်သူ ကန်နီယား ကျန်ရစ်ခဲ့သဖြင့်၊ ထိုပစ္စည်းကို ကန်နီယားက အမွေ ဆက်ခံခဲ့ကြောင်း၊ ၁၉၄၉ ခုနှစ်တွင် ကန်နီယား သေဆုံးသောအခါ၊ အမှတ် ၂-အယူခံ တရားခံသည် ဟိန္ဒူဥပဒေအရ ထိုပစ္စည်းအပေါ် ၎င်းမသေမီ အကျိုးခံစားခွင့်သာ ရှိကြောင်း၊ ၎င်းသေဆုံးလျှင် သားဖြစ်သူ အမှတ် ၂-အယူခံတရားလိုက ထိုပစ္စည်းကို အမွေ ဆက်ခံမည်ဖြစ်၍ အပြီးအပိုင် ရောင်းချနိုင်ခွင့်မရှိကြောင်း၊ အခင်းဖြစ်အိမ်ကို ဆောက် လုပ်ရာတွင် အမှတ် ၁-အယူခံ တရားလို၏ ငွေလည်းပါကြောင်း၊ အောက်ရုံးမှ ကောက် ယူထားပြီးဖြစ်ရာ၊ စွဲဆိုသည့်အတိုင်း ဒီကရီချမှတ်ပေးသင့်ကြောင်း လျှောက်လဲ တင်ပြ သွား၏။

အောက်ရုံး ပညာရှိ တရားသူကြီးက ဟိန္ဒူလူမျိုး တဦးဦး သေဆုံးသောအခါ၊ ၎င်း၏ ပစ္စည်းကို သမီးမိန်းမအနေဖြင့် အကန့်အသတ်မရှိအမွေဆက်ခံပိုင်ခွင့် ရှိသည်ဟု အိန္ဒိယပြည်တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် ၁၉၅၆ ခုနှစ်၊ ဟိန္ဒူလူမျိုးများ ပစ္စည်းဆက်ခံခွင့် ဥပဒေကိုရည်ညွှန်းကာ ယခင် တရားလွှတ်တော်၏ စီရင်ထုံးဖြစ်သော ရာမာဒါကီးတိုး နှင့် ရာတိပါးအဟီး (၁)တို့ အမှုကိုကိုးကား၍ အဆုံးအဖြတ်ပြုခဲ့၏။

(၁) ၁၉၅၈ ခု၊ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး၊ ၁၁ (တရားလွှတ်တော်)။

၁၉၅၆ ခုနှစ်၊ ဟိန္ဒူလူမျိုးများ ပစ္စည်းဆက်ခံခွင့် ဥပဒေသည်၊ အိန္ဒိယပြည်တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားစေကာမူ၊ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ၌ ထိုကဲ့သို့ ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်း မရှိ၍ လိုက်နာရန်မလိုပေ။ ဟိန္ဒူလူမျိုးများ၏ ဓလေ့ထုံးတမ်းများနှင့် ထိုဓလေ့ ထုံးတမ်းများအပေါ် ချမှတ်ထားသည့်စီရင်ထုံးများသာလျှင်၊ ဟိန္ဒူဥပဒေအဖြစ်ပြည် ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံအတွင်းရှိတရားရုံးများကအသိအမှတ်ပြုကာတရားစီရင်ရာ၌ လိုက် နာကျင့်သုံးရမည်ဖြစ်သည်။ ပြည်ထောင်စုနှင့် အမ်ဗီဂါဒီယား(၂)တို့အမှုတွင်မိန့်မြွက် ထားသည့်အတိုင်း၊ အိန္ဒိယပြည်တွင်ပြဋ္ဌာန်းထားသည့်ဥပဒေတရပ်ရပ်ကို ဟိန္ဒူလူမျိုး များကအချိန်ကြာမြင့်စွာ လိုက်နာကျင့်သုံးပြီးနောက်၊ ထို ဟိန္ဒူလူမျိုးများသည်ပြည် ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံသို့လာရောက်နေထိုင်သောအခါ ထိုဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များ အား၊၎င်းတို့၏ ဓလေ့ထုံးတမ်းအနေဖြင့်ကောက်ယူကောင်းယူနိုင်မည်ဖြစ်သည်။ ယခု အခြေတွင်မူ ၁၉၅၆ ခုနှစ်၊ ဟိန္ဒူလူမျိုးများ ပစ္စည်း ဆက်ခံခွင့် ဥပဒေပါပြဋ္ဌာန်း ချက်များသည်၊ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံရှိ ဟိန္ဒူလူမျိုးများ၏ ဥပဒေသဘောသက် ရောက်သည့် ဓလေ့ထုံးတမ်းများ ဖြစ်သည်ဟု မယူဆနိုင်ပေ။

အခင်းဖြစ် အိမ်နှင့်မြေမှာ မူလက အမှတ် ၂-အယူခံတရားခံ၏ ဘခင် ဝိုင်ကန်ဒါ ဆွာမိ တဦးတည်းပိုင် ပစ္စည်းဖြစ်သည်ဆိုခြင်းမှာ အောက်ရုံး အမှုတွဲပါ သက်သေ အထောက်အထားများအရ ထင်ရှားသည်။ ထိုအချက်နှင့်ပတ်သက်၍ အယူခံတရားလို တို့၏ပညာရှိရှေ့နေကြီးကလည်းငြင်းဆိုခြင်းမပြုနိုင်ပေ။ ဝိုင်ကန်ဒါဆွာမိသည် ၁၉၄၄ ခုနှစ်၌ သေဆုံးရာ၊ ၎င်းသေဆုံးသောအချိန်၌ သားကန်နီယားနှင့် သမီး ဖြစ်သူ အမှတ် ၂-အယူခံတရားခံတို့သည်ကျန်ရစ်ခဲ့၏။ သို့ဖြစ်ရာ၊ အခင်းဖြစ်ပစ္စည်းများကို သားဖြစ်သူ ကန်နီယားက အမွေဆက်ခံခဲ့သည်။ ကန်နီယား သည် လူပျိုအဖြစ်နှင့် ပင် ၁၉၄၉ ခုနှစ်၌ သေဆုံးသွားသဖြင့် ၎င်း၏နှမဖြစ်သူ အမှတ် ၂-အယူခံတရားခံ က ထိုပစ္စည်းနှင့် ပတ်သက်၍ အမွေဆိုင်ဖြစ်လာလေသည်။ သုခမိန်ဒီအက်(၆)မူလာ ပြုစုသည့် ဟိန္ဒူဥပဒေ အခြေခံကျမ်း၏ ပုဒ်မ ၄၃ ကိုကြည့်ပါ။ သို့ရာတွင် အမှတ် ၂- အယူခံတရားခံသည် အမျိုးသမီး ဖြစ်နေ၍ ထိုပစ္စည်းအပေါ် အကန့်အသတ်မရှိဘဲ လွှဲပြောင်းပေးနိုင်သည့် ပိုင်ရှင်ဖြစ်လာနိုင်ခြင်း မရှိပေ။ ၎င်းအသက်ရှင်နေသရွှေ့ ထိုပစ္စည်းအပေါ် အကျိုးခံစားခွင့် ရှိသူ တဦးသာဖြစ်လာပေသည်။ ထိုအချက်နှင့် ပတ်သက်၍ အဆိုပါ ကျမ်း၏ ပုဒ်မ ၁၆၈ (၄)ကို ရည်ညွှန်းလိုသည်။ အမှတ် ၂- အယူခံတရားခံ၏ သားဖြစ်သူ အမှတ် ၂-အယူခံတရားလိုသည် မိခင်ဖြစ်သူသေဆုံးမှသာ အခင်းဖြစ် ပစ္စည်းကို အမွေစား အမွေခံအဖြစ် ပိုင်ဆိုင်လာမည် ဖြစ်သည်။

(၂) ၁၉၆၃ ခု၊ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး ၁၀၂။

စီရင်စာတော်
ပါ ၂
နှင့်
စီရင်စာတော်
ပါ ၃။

အထက်ပါ အကြောင်းရပ်များကြောင့် အမှတ် ၂-အယူခံတရားခံသည်အခင်းဖြစ်
ပစ္စည်းအပေါ် အကန့်အသတ်မရှိရောင်းချပိုင်ခွင့်မရှိသော်လည်း၊မသေမီ အကျိုးခံစား
ခွင့်ရှိနေသဖြင့်ထိုအကျိုးခံစားခွင့်ကို ရောင်းချပိုင်ခွင့် ရှိနေသည်။ သို့ဖြစ်ရာ၎င်းက
အမှတ် ၁-အယူခံ တရားလိုအား မှတ်ပုံတင်စာချုပ်ဖြင့် ရောင်းချခဲ့ခြင်းမှာ လုံးဝ
ပျက်ပြယ်သည်ဟု မဆိုနိုင်ပေ။ ယင်းသို့ လုံးဝပျက်ပြယ်ခြင်း မရှိလျှင် ထိုစာချုပ်
အား လုံးဝပျက်သိမ်းပေးရန် အမိန့်ချမှတ်ခြင်း မပြုနိုင်ပေ။

အမှတ် ၂-အယူခံတရားလိုအနေဖြင့်မိခင်ဖြစ်သူ အမှတ် ၂-အယူခံတရားခံသည်၊
အခင်းဖြစ် ပစ္စည်းများကို ရောင်းချခဲ့သော ကိစ္စတွင် မိမိ၏အခွင့်အရေးကိုထိပါးခြင်း
မရှိဟု မြက်ဖော်လိုမှုစွဲဆိုနိုင်ပေသည်။ အမှန်ဆိုလျှင်ထိုကဲ့သို့မြက်ဖော် လိုမှုစွဲဆိုရန်ပင်
တာဝန် မရှိချေ။ မိခင်သေဆုံးပြီးနောက် အခင်းဖြစ် ပစ္စည်းများကိုလက်ရောက်
ရလိုမှုစွဲဆိုနိုင်ပေသည်။ သုခမိန် ဒီအက်(ပ်)မူလာ ပြုစုသည့် ဟိန္ဒူဥပဒေ အခြေခံ
ကျမ်း၏ ပုဒ်မ ၂၀၅ ကိုကြည့်ပါ။ ထို့ကြောင့်ပင်လည်းစောဒဂါးဆင်း၊ နာရယန်ဆင်း
(၃) တို့ အမှုတွင် ပရိဗ္ဗိကောင်စီက စာချုပ်စာတမ်းတခု သည်၊ နောက်ဆုံးအမွေ
ဆက်ခံသူ၏ အခွင့်အရေးကို ထိခိုက်နေလျှင် ၎င်းသည် ထိုစာချုပ် စာတမ်းမှမိမိ၏
အခွင့်အရေးကို မထိခိုက်ကြောင်း မြက်ဖော်လိုမှု တရားစွဲဆိုနိုင်ကြောင်းအဆုံးအဖြတ်
ပေးထားခြင်းဖြစ်သည်။ ဘီဂျိုင်းဂိုပေါနှင့် ခရစ်ရှန်းမဟီရှိဒေဘီ (၄)တို့ အမှုတွင်၊
ပရိဗ္ဗိကောင်စီကပင် အကန့်အသတ် မရှိဘဲ ရောင်းချပိုင်ခွင့်မရှိသူတဦးက ရောင်းချခဲ့
သော ကိစ္စကို နောက်ဆုံး အမွေဆက်ခံသူအနေဖြင့် မြက်ဖော် လိုမှုမစွဲဆိုဘဲရောင်းချသူ
သေဆုံးပြီးနောက်၊ ပစ္စည်းကို လက်ရောက်ရလိုကြောင်း စွဲဆိုနိုင်သည်ဟု ဆုံးဖြတ်
ထားလေသည်။ ရာဂူဘားဆင်းနှင့် ဂျက်သူမာတန် (၅)တို့အမှု၌လည်း၊ အလားတူပင်
ကောက်ယူထားသည်။ ထိုကဲ့သို့စွဲဆိုသော အခါတွင် အမှတ် ၂-အယူခံတရားခံ၏
ရောင်းချမှုမှာ တရားဝင်မဝင် ဆိုသော ပြဿနာကို ဖြေရှင်းရပေမည်။ ထိုကိစ္စကို
ဤအမှု၌ ဖြေရှင်းရန် မလိုသေးပေ။

သို့ဖြစ်ရာ၊ အမှတ် ၂-အယူခံတရားခံ ချုပ်ဆိုခဲ့သည့် မှတ်ပုံတင် စာချုပ်အား
ဖျက်သိမ်းပေးရန် အကြောင်းမရှိဟု ကောက်ယူခဲ့သည့် အောက်ရုံး၏ ဆုံးဖြတ်ချက်
မှာ မှားယွင်းသည်ဟု မဆိုနိုင်ပေ။ ထို့ကြောင့် ဤအယူခံမှုကို တရားစရိတ်နှင့်တကွ
ပလပ်လိုက်သည်။

(၃) အေ၊ အိုင်၊ အာ(ရ်)၊ ၁၉၁၇ ခု၊ ပရိဗ္ဗိကောင်စီ၊ ၁၉၆။
(၄) အတွဲ၊ ၃၄၊ ကလကတ္တား ၃၂၉။
(၅) အေ၊ အိုင်၊ အာ(ရ်)၊ ၁၉၂၃၊ ပတ္တနာ၊ ၁၃၀။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

ရာဇဝတ်အယူခံမှု

တရားသူကြီးဦးသက်ဇေဌတွင်

စန်းစန်းမြင့် (ခေါ်) မတင်မြင့် (အယူခံတရားလို)

နှင့်

ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ (အယူခံတရားခံ) *

† ၁၉၆၆
အောက်တို
ဘာလ
၁၅ ရက်။

ရာဇသတ်ကြီးပုဂံမ ၃၂၆ အရမူပြစ်သင့်ရှားစီရင်ခြင်း—လူတဦးက အခြားလူတဦးအပေါ် ကြီးနိုင်ငံ ငယ်ညှဉ်း သဘောသက်ရောက်သည့် အန္တရာယ်ပြုမှုလားသည်ကို တွေ့ခြင်း—အားနည်းသူကို အကာအကွယ်ပေးရန် တာဝန်ရှိသည့်အလျောက် တာဝန်အတိုင်း အကာအကွယ်ပေးခြင်း— ရာဇသတ်ကြီးပုဂံမ ၉၇ အရ ခုခံကာကွယ်ပိုင်ခွင့် အတွင်းကျရောက်သည်ဟု ဥပဒေကအသိ အမှတ်ပြုထားမထား—အရက်မူးနေသူတဦးက ခိုက်ရန်ဖြစ်ပွားစဉ် ဆေးလိပ်မီးနှင့် ထိုးရန် ပြုလုပ်ခြင်း—တချက်သားဒီးနှင့်ခတ်၍ ခုခံကာကွယ်ခြင်း—ခုခံကာကွယ်ပိုင်ခွင့်ကို အသုံးပြု ရာ၌ လိုသည်ထက်ပို၍ အသုံးပြု မချ။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။လူတဦးတယောက်က အခြားလူတဦး အပေါ် ကြီးနိုင်ငံငယ်ညှဉ်း သဘော သက်ရောက်သည့် အန္တရာယ်ပြုမှုလားသည်ကိုတွေ့လျှင် လူတိုင်းလူတိုင်းတွင် အားနည်းသူကို အကာ အကွယ်ပေးရန် တာဝန်ရှိသည့်အလျောက်၊ ထိုတာဝန်အတိုင်း အကာအကွယ်ပေးခဲ့လျှင်၊ ထိုသူ၏ အပြုအမူမှာ ရာဇသတ်ကြီးပုဂံမ ၉၇ အရခုခံကာကွယ်ပိုင်ခွင့်အဘဉ်း ကျရောက်သည်ဟု ဥပဒေက အသိအမှတ်ပြုထားခြင်းပင်ဖြစ်သည်။

ဆရာဝန်၏ထွက်ဆိုချက်အရ သေသူသည် ထိုညက အရက်မူးနေကြောင်း ပေါ်ပေါက်နေသဖြင့်၊ ယင်းသို့အရက်မူးနေသူတဦးက ခိုက်ရန်ဖြစ်ပွားစဉ် မိခင်ဖြစ်သူအား ဆေးလိပ်မီးနှင့် ထိုးရန်ပြုလုပ် ရာ၌၊ အယူခံတရားလိုအနေဖြင့် မိမိ၏ မိခင်အား အမှန်ပင်ဆေးလိပ်မီးနှင့် ထိုးလိမ့်မည်ဟု စိုးရိမ် ဘွယ်ရာ အကြောင်းပေါ်ပေါက်နိုင်ပေသည်။ ဆေးလိပ်မီးနှင့် ထိုးလျှင် အထိုးခံရသူတွင် အစာအာနာ တရဖြစ်ရန်အကြောင်းရှိသဖြင့်၊ အယူခံတရားလိုသည် မိခင်၏ ကိုယ်ကိုခုခံကာကွယ်ရင်း အန္တရာယ် ပြုလာသူအား သေစေခြင်းမှအပ အခြားဘေးအန္တရာယ် တခုခုကိုပြုလုပ်ပိုင်ခွင့်ရှိပေသည်။

သက်သေထွက်ချက်များအရ အယူခံတရားလိုက သေသူအား တချက်သာ ခုတ်ကြောင်း ထင်ရှားနေသဖြင့်၊ အယူခံတရားလို၏ ပြုမူချက်မှာခုခံကာကွယ်ပိုင်ခွင့်ကိုအသုံးပြုရာ၌ လိုသည်ထက် ပို၍အသုံးပြုခဲ့သည်ဟု ဆိုရန်ခဲယဉ်းလေသည်။

* ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်အယူခံမှုအမှတ် ၂၇၉။
† ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၅ တွင် ချမှတ်ထားသော ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၂၁ ရက် နေ့စွဲပါ၊ အထူးတရားသူကြီး (၂) ရန်ကုန်ခရိုင်၊ ရန်ကုန်မြို့ တရားသူကြီး၏အမိန့်ကိုအယူခံဝင်မှု။

စန်းစန်းမြင့်
(ခေါ်)

မတင်မြင့်

နှင့်

ပြည်ထောင်စု
ပြန်မာနိုင်ငံ။

နိုင်ငံတော် နှင့် လှမောင်၊ ၁၉၄၆ ခုနှစ်၊ ရန်ကုန်စီရင်ထုံး ၅၀။

မောင်နေသိုင်း နှင့် ပြည်ထောင်စု၊ ၁၉၆၂ ခု၊ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး၊ ၂၉၁ ရည်ညွှန်းသည်။

အယူခံတရားလိုအတွက်။ ။ဦးမြတင်။

အယူခံတရားခံအတွက်။ ။အစိုးရရွှေ့နေကြီး ဦးသိန်းဟန်။

တရားသူကြီး ဦးသက်ဇေ။ ။အယူခံ တရားလို မစန်းစန်းမြင့် (ခေါ်) မတင်မြင့် အား ၎င်း၏ ပထွေး ဦးချစ်စိန်ကို ဒါးနှင့်ခုတ်ခဲ့သည့်အတွက် ထုဒေသတ်ပုဒ်မ ၃၂၆ အရအလုပ်နှင့်ထောင်ဒဏ် ၃ နှစ်ကျခံစေရန် အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သော ရန်ကုန်မြို့ အထူး တရားသူကြီး (၂) ၏ စီရင်ချက်ကို မကျေနပ်သဖြင့် အယူခံဝင်ခြင်းဖြစ်သည်။

အယူခံတရားလို၏မိခင် ဒေါ်ကျင်ရွှေမှာ တခုလပ်ဖြစ်ပြီး၊ ဦးချစ်စိန်နှင့် နောက် အိမ်ထောင်ပြုခဲ့၏။ ဦးချစ်စိန်သည် အိမ်ထောင်ကြီးတဦးဖြစ်၍၊ မောင်အောင်မြင့် (လိပြ-၁) ဆိုသည့်သားဘယောက်ပါလာပြီး၊ ဒေါ်ကျင်ရွှေတွင် သမီး ၃ ယောက် ပါလာသည့်အနက် အယူခံတရားလိုမှာ သမီးအလတ်ဖြစ်သည်။ ဦးချစ်စိန်နှင့် ဒေါ်ကျင် ရွှေတို့သည် ရန်ကုန်မြို့၊ တောင်ဥက္ကလာပ၊ အမှတ် ၉ ရပ်ကွက်ရှိ အိမ်အမှတ် ၆၆၉ ၌ သားသမီးများနှင့်အတူနေထိုင်လျက်ရှိကြ၏။

လွန်ခဲ့သည့် ၁၉၆၄ ခု၊ မတ်လ ၁၅ ရက်နေ့ည ၇ နာရီခွဲခန့်အချိန်တွင် ဒေါ်ကျင်ရွှေ သည် ဦးချစ်စိန်အား သမီးမတင်မြင့်နှင့် စပ်စွဲပြောဆိုရာမှအစ၊ ဦးချစ်စိန်နှင့် ဒေါ်ကျင် ရွှေတို့စကားများကြသည်။ မောင်အောင်မြင့်နှင့် အလည်ရောက်ရှိနေသူ မောင်မြင့် သိန်း (လိပြ-၂)၊ တို့သည် မလှမ်းမကမ်းတွင်ရှိနေကြသည်။ ယင်းသို့စကားများ ကြရင်း ဦးချစ်စိန်က ဒေါ်ကျင်ရွှေအား ဆေးပေါ့လိပ်မီးနှင့်ထိုးရန် ရွယ်လိုက်သည်။ ထိုအခါ အယူခံတရားလိုသည် ဦးချစ်စိန်အား နောက်မှနေ၍ ဒါးမနှင့် တချက် ခုတ်လိုက်၍ ဦးချစ်စိန်၏ လက်ျာဘက် ဂျီစောင်းနှင့် လက်ဝဲဘက် လက်ပြင်တို့တွင် ထိသွားသည်။ အယူခံတရားလိုသည် ဒါးမကို ခုတ်သောနေရာ၌ပင် ချထားခဲ့ပြီး အိမ်နောက်ပေးဘက်သို့ ထွက်ပြေးသွားသည်။ မောင်အောင်မြင့်နှင့် မောင်မြင့်သိန်း တို့သည် ဦးချစ်စိန်အား တောင်ဥက္ကလာပ ရဲတပ်စခန်းသို့ ခေါ်သွား၍၊ ရဲတပ် စခန်း၌ ဦးချစ်စိန်က ပဌမသတင်းချက်ပေးခဲ့၏။

ရဲတပ်စခန်းမှ ဦးချစ်စိန်အား၊ ရန်ကုန်ပြည်သူ့ ဆေးရုံကြီးသို့ ပို့လိုက်သဖြင့်၊ ဆရာဝန် ဂျီ၊ အာ (ရ်)၊ လူဝစ် (လိပြ-၉) ကစစ်ဆေးကြည့်ရှုရာဦးခေါင်း လက်ျာဘက် ဂျီစောင်းနှင့် လက်ဝဲလက်ပြင်တို့တွင် ဒါးဒဏ်ရာများတွေ့ရသည်။ ဦးချစ်စိန်အား အခန်းအမှတ် ၃-၄ သို့ပို့လိုက်၍၊ တာဝန်ကျဆရာဝန် ဦးသိန်းလှိုင်က လိုအပ်သော

စန်းစန်းမြင့်
(ခေါ်)
မတင်မြင့်
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
ပြန်မာနိုင်ငံ။

ဆေးဝါးကုသမှုပြုလုပ်ပေးသည်။ ထိုစဉ်က ဦးချစ်စိန်လျှာကို စစ်ဆေးကြည့်ရှုရာ အရက်နဲ့ရသည်ကို တွေ့ရှိခဲ့၏။ ရရှိခဲ့သော ဒဏ်ရာများကြောင့် ဦးနှောက်ကိုထိခိုက်ခြင်း၊ အာရုံကြောကို ထိခိုက်ခြင်း စသည့်လက္ခဏာများ မတွေ့ရသဖြင့်၊ ဦးချစ်စိန်အား ၁၉၆၄ ခု၊ မတ်လ ၁၇ ရက်နေ့တွင် ဆေးရုံမှ ဆင်းခွင့်ပြုလိုက်သည်။

၁၉၆၄ ခု၊ မတ်လ ၂၄ ရက်နေ့တွင် ဦးချစ်စိန်သည် ခေါင်းမူးသဖြင့် ဆေးရုံကြီးသို့ ပြန်ရောက်လာ၍၊ ၎င်းအား အတွင်းလူနာအဖြစ် လက်ခံပြီး ဆေးဝါးကုသပေးသည်။ ၁၉၆၄ ခု၊ မတ်လ ၃၀ ရက်နေ့၌ လကျာဘက် ဂျီစောင်းတွင် ကြိုးနေသည့် ဦးခေါင်းရိုးကိုခွဲထုတ်ရသည်။ ဦးနှောက်ပေါ်ရှိအမြှေးပါးမှာ စုတ်ပြဲနေပြီး၊ အမြှေးပါးပေါ်ရှိ သွေးနှင့် သွေးခဲများအောက်၌ ပြည်များကို တွေ့ရသည်။ သွေးနှင့် ပြည်များကို ထုတ်ကာ ဦးခွံအစား ပြန်ထည့်၍ ချုပ်ပေးပြီး ဆက်လက်ကုသသော်လည်း ၁၉၆၄ ခု၊ ဧပြီလ ၁၃ ရက်နေ့ နံနက် ၅ နာရီအချိန်တွင် ဦးချစ်စိန်သည် သေဆုံးသွားလေသည်။

ဦးချစ်စိန်၏ အလောင်းကို ဆရာဝန်ကြီး ဦးမောင်မောင်တိတ် (လိပြ-၁၄) က ခွဲစိတ်ကြည့်ရှုရာ၊ ဂျီစောင်းတွင်ရရှိခဲ့သော ဒဏ်ရာကြောင့် ဦးနှောက်အပေါ် ပိုင်း၌ပြည်တည်ကာ၊ ထိုပြည်စုသည် ဦးနှောက်ကို ဖိနှိပ်ခဲ့ခြင်းကြောင့်၊ ဦးချစ်စိန် သေဆုံးရကြောင်းတွေ့ရှိလေသည်။

အယူခံတရားလိုအား အခင်းဖြစ်သည့်နေ့၌ပင် ဒု-လုံခြုံရေးမှူး ဦးတင်ဦး (လိပြ-၈) ကထုဇသတ်ပုဒ်မ ၃၂၄ အရအရေးယူခဲ့၏။ ရဲကအယူခံတရားလိုအား အာမခံနှင့် လွှတ်ထားလိုက်သည်။ ၁၉၆၄ ခု၊ မတ်လ ၁၉ ရက်နေ့တွင် ဆေးစာအရ အယူခံတရားလိုအပေါ်၊ ထုဇသတ်ပုဒ်မ ၃၂၆ အရ ပြောင်းလဲစစ်ဆေးကာ ပြန်လည် ဘမ်းဆီးလိုက်ပြီးနောက်၊ ရန်ကုန်မြို့အရှေ့ပိုင်း နယ်ပိုင်ထုဇဝတ် တရားသူကြီးရုံးသို့ ထုဇသတ်ပုဒ်မ ၃၂၆ အရ တရားစွဲတင်ရာ၊ အယူခံတရားလိုသည် မိန်းမသားဖြစ်၍ အာမခံဖြင့်အလွတ်ထုခွင့်ပြုခဲ့၏။

ဦးချစ်စိန်သည် ၁၉၆၄ ခု၊ ဧပြီလ ၁၃ ရက်နေ့တွင် သေဆုံးသွားသဖြင့် အယူခံတရားလိုအပေါ် လူသတ်မှုဖြင့် တရားစွဲဆိုရန်၊ ရန်ကုန်မြို့ ခရိုင်ထုဇဝတ် တရားသူကြီးထံသို့တင်ပြစဉ်၊ ဦးချစ်စိန်၏သား မောင်အောင်မြင့်က ပြည်ထဲရေးဌာနနှင့် ဗဟိုလုံခြုံရေးသို့ လျှောက်ထားသောကြောင့်၊ ရဲစက္ကူများမှာ ပြည်ထဲရေးဌာနသို့ ရောက်သွားသည်။ ထိုအချိန်တွင် အယူခံတရားလိုအား လူသတ်မှုအရပြန်လည် ဘမ်းဆီးခဲ့သဖြင့် အချုပ်ထဲသို့ရောက်နေရာ၊ ရဲစက္ကူများမှာ ပြည်ထဲရေးဌာနမှပြန်မရဘဲ တနှစ်နီးပါးမျှ စောင့်နေရလေသည်။ ၁၉၆၅ ခု၊ မေလ ၄ ရက်နေ့ကျမှသာ အမှုကို စတင်ကြားနာခဲ့ရသည်။

၁၉၆၆
စန်းစုမြို့
(ခေါ်)
မတင်မြို့
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

ယခုအမှုတွင် အယူခံတရားလိုသည် ပထွေးဖြစ်သူ ဦးချစ်စိန်အားဒါးဖြင့် တချက်
ခုတ်သည်ဆိုခြင်းကို မောင်အောင်မြင့်နှင့် မောင်မြင့်သိန်းတို့က တွေ့မြင်ခဲ့သည်သာ
မက၊ အယူခံတရားလိုအနေနှင့်လည်း ဦးချစ်စိန်အား ဒါးနှင့်ခုတ်သည်ဆိုခြင်းကိုမငြင်း
ဆိုပေ။ သို့ရာတွင် အယူခံတရားလိုက၊ ဦးချစ်စိန်သည် သေရည်သေရက် သောက်
စားကာ မိမိနှင့် မိခင် ဒေါ်ကျင်ရွှေတို့အား မကြာခဏ ရိုက်နှက်နှိပ်စက်ညှဉ်းပမ်း
ခဲ့ကြောင်း၊ မိမိကိုလည်း စော်ကားသမှုပြုခဲ့ကြောင်း၊ အခင်းဖြစ်ညာမိခင်ဒေါ်ကျင်ရွှေ
နှင့်စကားများရန်ဖြစ်ပြီး၊ ဒေါ်ကျင်ရွှေအား ဆေးလိပ်မီးနှင့် ထိုးသည့်အပြင်၊ မိမိ
ကိုလည်း ပါးရိုက်သဖြင့် ဒါးနှင့်ခုတ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ကြောင်း ထုချေသွားလေသည်။
အောက်ရုံးပညာရှိ တရားသူကြီးက ဦးချစ်စိန်သည် ဒေါ်ကျင်ရွှေအား စကားများ
ရန်ဖြစ်စဉ် ဆေးလိပ်မီးနှင့် ထိုးရန်ရွယ်ခဲ့ခြင်းသာဖြစ်ပြီး အယူခံ တရားလိုအားပါးရိုက်
သည်ဆိုခြင်းမှာ အထောက်အထားမရှိရှိ၊ အယူခံ တရားလိုအနေနှင့် ရုတ်တရက်
အကြီးအကျယ်ဒေါသထွက်ကာ ဦးချစ်စိန်အား ငှက်ရာရစေခဲ့သည်ဟု မဆိုနိုင်ကြောင်း
ကောက်ယူပြီးနောက် အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း အပြစ်ပေးခဲ့ခြင်းဖြစ်လေသည်။

အယူခံတရားလို၏ ပညာရှိရှေ့နေကြီး ဦးမြတ်က၊ အယူခံတရားလိုသည် မိမိ၏
မိခင် ဒေါ်ကျင်ရွှေအား ဦးချစ်စိန်က အရက်မူးပြီး ဆေးလိပ်မီးနှင့် ထိုးသဖြင့်
ဒါးနှင့်ခုတ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ရာ ဥပဒေက ခွင့်ပြုထားသည့် ခုံခံကာကွယ်ပိုင်ခွင့် အတွင်း
ကျရောက်သည့် အလျောက် ပြစ်မှုမမြောက်ကြောင်း တင်ပြလာ၏။ တရားခံတဦး
သည် မူလရုံး၌ ခုံခံကာကွယ်ပိုင်ခွင့်အရ ပြစ်မှုမမြောက်ကြောင်း ထုချေခဲ့ခြင်းမရှိ
စေကာမူ၊ ၎င်း၏ ပြုမူချက်မှာ ခုံခံကာကွယ်ပိုင်ခွင့်အတွင်း ကျရောက်နေကြောင်း
သက်သေအထောက်အထားရှိနေလျှင်၊ ၎င်းအနေဖြင့် အယူခံရုံးတွင် ခုံခံကာကွယ်ပိုင်
ခွင့်အရကင်းလွတ်ခွင့်ကို တောင်းဆိုနိုင်ပေသည်။ ထိုအခွင့်အရေးကို တရားခံက
မတောင်းဆိုခဲ့စေကာမူအယူခံရုံးအနေဖြင့် ၎င်းအပေါ် သက်သာခွင့် ပြုရန် စဉ်းစား
ပေးရန်တာဝန်ရှိလေသည်။ နိုင်ငံတော် နှင့် လှမောင် (၁)၊ မောင်နေသိန်း နှင့် ပြည်
ထောင်စု(၂)။

ယခုအမှုတွင် အယူခံတရားလိုသည် အောက်ရုံး၌ ခုံခံကာကွယ်ပိုင်ခွင့်ကို အကျိုး
အကား မပြုခဲ့သော်လည်း ဤအယူခံရုံးအနေဖြင့် ၎င်း၏ပြုမူချက်မှာ ဥပဒေက ခွင့်ပြု
ထားသည့် ခုံခံကာကွယ်ပိုင်ခွင့်အတွင်း ကျရောက်ကြောင်း ပေါ်လွင်နေပါက၊ ၎င်း
အပေါ် သက်သာခွင့် ပြုရမည်ဖြစ်သည်။ ထုတ်ပတ်ပုဒ်မ ၉၇ အရ၊ လူတဦးတယောက်
သည် မိမိကိုယ်ကိုသော်၎င်း၊ အခြားသူတဦးဦး၏ ကိုယ်ကိုသော်၎င်း အန္တရာယ် ပြုလာ

(၁) ၁၉၄၆၊ ရန်ကုန်စီရင်ထုံး ၅၀။
(၂) ၁၉၆၂၊ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး ၂၉၁။

စန်းစန်းမြင့်
(ခေါ်)
မတင်မြင့်
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

သူကို ခုခံကာကွယ်ပိုင်ခွင့် ရှိပေသည်။ မိမိကိုယ်ကို အန္တရာယ် ပြုလာသူအား ခုခံ
ကာကွယ်ပိုင်ခွင့် ရှိသည်ဆိုခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ အထူးပေါ်ပြရန် လိုမည်မဟုတ်ပေ။
လူတစ်ဦးက အခြားလူတစ်ဦးအပေါ် ကြီးနိုင်ငံငယ်ညှဉ်း သဘောသက်ရောက်သည့် အန္တရာယ်
ပြုမူလာသည်ကိုတွေ့လျှင် လူတိုင်းလူတိုင်းတွင် အားနွဲ့သူကို အကာအကွယ်ပေးရန်
တာဝန်ရှိသည့်အလျောက် ထိုတာဝန်အတိုင်း အကာအကွယ် ပေးခဲ့လျှင် ထိုသူ၏
အပြုအမူမှာ ခုခံကာကွယ်ပိုင်ခွင့်အတွင်း ကျရောက်သည်ဟု ဥပဒေက အသိအမှတ်
ပြုထားခြင်းပင်ဖြစ်သည်။

ယင်းသို့ လူ၏ကိုယ်ကို ခုခံကာကွယ်ရာတွင် မည်သည့် ဘေးအန္တရာယ်အထိ ပြုလုပ်
နိုင်သည် ဆိုခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍၊ ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၁၀၀ နှင့် ၁၀၁ တို့တွင် ပြဋ္ဌာန်းချက်
များ ပြုလုပ်ထားသည်။ ပုဒ်မ ၁၀၀ အရ၊ မကာကွယ် မခုခံလျှင် သေဘေး၊ သို့မဟုတ်
အပြင်းအထန် နာကျင်စေမှု၊ သို့မဟုတ် မုဒ်နန်းမှုစသည့် ကြီးလေးသော ပြစ်မှုတခုခု
အန္တရာယ် ပြုလာမည်ဟု စိုးရိမ်ဘွယ်အကြောင်း ရှိပါက ထိုသို့အန္တရာယ် ပြုလာသူ
အား၊ သေစေသည်အထိ ခုခံကာကွယ်ပိုင်ခွင့်ရှိသည်။ အဆိုပါ ပြစ်မှုကြီးများမှအပ၊
အခြားပြစ်မှု တခုခုကို ကျူးလွန်လိမ့်မည်ဟု စိုးရိမ်ဘွယ်ရာ အကြောင်းရှိလျှင်၊ အန္တရာယ်
ပြုလာသူအား သေစေခြင်းမှတစ်ပါး အခြားဘေးအန္တရာယ်ကို ဖြစ်စေရန် ခုခံကာကွယ်
ပိုင်ခွင့် ရှိသည်ဟု ပုဒ်မ ၁၀၁ က ခွင့်ပြုထားသည်။ ထိုကဲ့သို့ခုခံကာကွယ်ပိုင်ခွင့်ကို
အသုံးပြုရာတွင် လိုသည်ထက်ပို၍ ပြုလုပ်ခွင့် မရှိကြောင်းကိုလည်း ပုဒ်မ ၉၉ ၌
ဖော်ပြထားလေသည်။

ဤအမှု၌ သေသူ ဦးချစ်စိန်သည် အယူခံတရားလို၏မိခင် ဒေါ်ကျင်ရွှေအား
ကောင်းများ ခိုက်ရန်ဖြစ်ပွားစဉ် ဆေးလိပ်မီးဖြင့်ထိုးရန် လုပ်သည်ဆိုခြင်းမှာ မငြင်း
နိုင်သော အချက်တရပ်ဖြစ်သည်။ ဦးချစ်စိန်၏သား မောင်အောင်မြင့် ကိုယ်တိုင်က
ဦးချစ်စိန်သည် ဒေါ်ကျင်ရွှေအား ဆေးပေါ့လိပ်မီးဖြင့် ထိုးရန်ရွယ်ကြောင်း ဇန်နဝါ
သွားရသည်။ (ဆရာဝန်၏ ထွက်ဆိုချက်အရ ဦးချစ်စိန်သည် ထိုညက အရက်မူးနေ
ကြောင်း ပေါ်ပေါက်နေသဖြင့် ယင်းသို့ အရက်မူးနေသူ တဦးက ခိုက်ရန်ဖြစ်ပွားစဉ်
မိခင်ဖြစ်သူအား ဆေးလိပ်မီးနှင့်ထိုးရန် ပြုလုပ်ရာ၌ အယူခံတရားလို အနေဖြင့် မိမိ၏
မိခင်အား အမှန်ပင် ဆေးလိပ်မီးနှင့် ထိုးလိမ့်မည်ဟု စိုးရိမ်ဘွယ်ရာအကြောင်း ပေါ်
ပေါက်နိုင်ပေသည်။ ဆေးလိပ်မီးနှင့်ထိုးလျှင် အထိုးခံရသူတွင် ဒဏ်ရာအနာတရဖြစ်
ရန် အကြောင်းရှိသဖြင့် အယူခံတရားလိုသည် မိခင်၏ကိုယ်ကို ခုခံကာကွယ်ရင်း
အန္တရာယ် ပြုလာသူ ဦးချစ်စိန်အား သေစေခြင်းမှအပ၊ အခြားဘေးအန္တရာယ် တခုခု
ကို ပြုလုပ်ပိုင်ခွင့် ရှိပေသည်။)

၁၉၆၆

စန်းစန်းမြင့်
(ခေါ်)
မထင်မြင့်
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

ထိုခင်ကာကွယ်ပိုင်ခွင့်အရ၊ အယူခံ တရားလိုသည် ဒါးနှင့် ခုတ်ခဲခြင်းဖြစ်သည်။
ယင်းသို့ ဒါးနှင့် ခုတ်ခဲသော အကြောင်းကြောင့် ဦးချစ်စိန် သေဆုံးရခြင်း မဟုတ်
ကြောင်း ဆရာဝန်၏ ထွက်ချက်အရ ပေါ်လွင်နေသည်။ ဦးချစ်စိန် သေဆုံးရခြင်းမှာ
ဆေးကုသမှု ချို့ယွင်းမှုကြောင့်သော်၎င်း၊ ဒဏ်ရာကို ရရှိမစိုက်ဘဲ ထားရှိသည့်
ဦးချစ်စိန်၏ ပေါ့လျော့မှုကြောင့် သော်၎င်း ဒဏ်ရာအောက်၌ ပြည်တည်ခဲခြင်း
ကြောင့်သာ ဖြစ်သည်။

ထို့ပြင်၊ အထက်၌ ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း ဦးချစ်စိန်နှင့် အယူခံ တရားလို၏ မိခင်
တို့သည် စကားများနေကြစဉ် ဦးချစ်စိန်က ဆေးလိပ်မီးဖြင့် ထိုးရန်လုပ်သည်။ ထိုစဉ်က
ဦးချစ်စိန်မှာ အရက်မူးနေသဖြင့် အယူခံတရားလိုသည် မိမိ၏မိခင်အား ဦးချစ်စိန်က
အမှန်ပင် ဆေးလိပ်မီးနှင့် ထိုးလိမ့်မည်ဟု စိုးရိမ်မကင်း ဖြစ်ဘွယ်ရာအကြောင်း ရှိနေ
သောကြောင့် အနီးတွင်တွေ့သည့် မီးဖိုသုံး ဒါးနှင့် ခုတ်လိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။ (သက်
သေ ထွက်ချက်များအရ၊ အယူခံ တရားလိုက ဦးချစ်စိန်အား တချက်သာခုတ်ကြောင်း
ထင်ရှားနေသဖြင့် အယူခံတရားလို၏ ပြုမူချက်မှာ ခုခံကာကွယ်ပိုင်ခွင့်ကို အသုံးပြုရာ၌
လိုသည်ထက်ပို၍ အသုံးချခဲ့သည်ဟု ဆိုရန် ခဲယဉ်းလေသည်။)။

အထက်ပါ အကြောင်းရပ်များကြောင့် အယူခံ တရားလို၏ ပြုမူချက်မှာ ရာဇသတ်
ပုဒ်မ ၁၀၁ အကျုံးဝင်နေသည့်အလျောက် ပြစ်မှု မမြောက်ဟု အဆုံးအဖြတ် ပြုရမည်
ဖြစ်သည်။ သို့ပါ၍ အယူခံတရားလို မတင်မြင့် (ခေါ်) မစန်းစန်းမြင့်အား ဤအမှုနှင့်
ပတ်သက်၍ တရားသေလွတ်ရန် အမိန့်ချမှတ်လိုက်သည်။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

တရားမ ပဌမအယူခံမှု

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေ ရှေ့တွင်

ဒေါ်ကြည် (အယူခံတရားလို)

နှင့်

ဒေါ်ပု ပါ ၇ (အယူခံတရားခံများ)*

† ၁၉၆၆

စက်တင်ဘာလ

၁၅ ရက်။

အမေ့စား အမေ့ခံများဖြစ်သည့် အလျှောက် ဖက်စပ် ပိုင်ဆိုင်ကြကြောင်း မြက်ဟချက် ဒီကရီ တရပ် ချမှတ်ပေးရန် တရားစွဲဆိုမှု—မူလရုံး၌ အမေ့စား အမေ့ခံများအဖြစ် အခင်းဖြစ် မြေ ကွက်ပေါ်၌ ပိုင်ဆိုင်ခွင့် ရှိသည်ဟု အဆိုပြုခြင်း မရှိခြင်း မူလ ပိုင်ရှင်၏ သားသမီးများမှ တဆင့် ဆင်းသက် ပိုင်ဆိုင်လာကြောင်း တင်ပြခဲ့ခြင်း—မူလ အဆိုလွှာသည် မူဖြစ်ကြောင်း ခြင်းရာများနှင့် တိတိကျကျ မကိုက်ညီခြင်း—အောက်ရုံး ဒီကရီကို ပယ်ဖျက်ရန်အကြောင်း ရှိ မရှိ—ကာလ စည်းကမ်းသတ် အက်ဥပဒေ၏ နောက်ဆက်တွဲ အပိုင်း ၁၂၀ နှင့် အကျုံးဝင် မဝင်—လက်ရှိဖြစ်သော ပစ္စည်းနှင့် ပတ်သက်၍ ခွဲဝေပေးရန် တောင်းဆိုခြင်း မရှိခြင်း ပစ္စည်းအပေါ်၌ ပိုင်ဆိုင်ခွင့်ရှိကြောင်း မြက်ဟ ဖော်ပြချက် ဒီကရီ တရပ် ချပေးနိုင်ခွင့် ရှိ မရှိ—သီးခြား သက်သာခွင့် အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၄၂ —မူလရုံး၏ အဆုံးအဖြတ်ကိုအယူခံ ရုံးသည် သာမန်အားဖြင့် ဝင်ရောက် စွက်ဖက်လေ့ ရှိ မရှိ—အမိန့် ချမှတ်ပေးသင့် မပေးသင့် ဆိုသောပြဿနာနှင့် ပတ်သက်၍ သဘောကွဲလွဲကာမျှဖြင့် ဝင်ရောက်စွက်ဖက်ခြင်း ပြုသင့် မပြုသင့်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။မူလရုံး၌ အယူခံ တရားခံတို့က ၎င်းတို့သည် ဦးဘချိုနှင့် မပတာနီတို့၏ အမေ့စား အမေ့ခံများ အဖြစ် အခင်းဖြစ်မြေကွက်ပေါ်၌ ပိုင်ဆိုင်ခွင့် ရှိသည်ဟု အဆိုပြုလာခြင်း မရှိသည်မှာမှန်၏။ သို့ရာတွင် ထိုမြေကွက်သည် မူလက အဖွားဖြစ်သူ ဒေါ်ရဟင်ဘီဘီ ပိုင်ဆိုင်ခဲ့ပြီး၊ ဒေါ်ရဟင်ဘီဘီ၏ သားသမီးများမှ တဆင့် ဆင်းသက်ပိုင်ဆိုင်လာကြောင်း တင်ပြခဲ့ခြင်း ဖြစ် သည်။ ထိုတင်ပြချက်ကို အယူခံ တရားလိုအနေနှင့်လည်း နားလည် သဘောပေါက်ကာ အမှုဆိုင် ခဲ့ခြင်းဖြစ်၍၊ အယူခံတရားခံတို့၏မူလအဆိုလွှာသည်၊ မူဖြစ် အကြောင်းခြင်းရာများနှင့် တိတိကျကျ မကိုက်ညီစေကာမူ အယူခံတရားလိုအပေါ်၌ မည်သို့မျှ နှစ်နာစေမှု မရှိခဲ့သည့် အလျှောက် ထို အကြောင်းကြောင့် အောက်ရုံး ဒီကရီကို ပယ်ဖျက်ရန် အကြောင်း မရှိပေ။

* ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ တရားမပဌမ အယူခံမှုအမှတ် ၄၆။
 † ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၃၉ တွင်၊ ရန်ကုန်မြို့၊ တရားမရုံး၊ တွဲဘက်တရားသူကြီး ချုပ် ရုံးတော်၏ ချမှတ်သော ဒီကရီကို အယူခံဝင်မှု။

၁၉၆၆

ဒေါ်ကြည်

ဒေါ်ပု ပါ ၇။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။အခင်းဖြစ် မြေကွက်ပေါ်၌ အမွေဆိုင်များ အနက် အယူခံ တရားခံ တဦးနှင့် အယူခံ တရားလို၏ ခင်ပွန်းဖြစ်သူသည် မသေမီက လက်ရှိနေထိုင်ခဲ့သည်။ ၎င်းတို့ လက်ရှိ နေထိုင်ခြင်းမှ အမွေဆိုင်အားလုံးအတွက် နေထိုင်ခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ယူဆရမည်။ သို့ဖြစ်၍ ကာလ စည်းကမ်းသတ်အက်ဥပဒေ၏ နောက်ဆက်တွဲ အပိုဒ် ၁၂၀ နှင့်သာ အားကျုံးဝင်သည်။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။လက်ရှိ ဖြစ်သော ပစ္စည်းနှင့် ပတ်သက်၍ ခွဲဝေပေးရန် တောင်းဆို ခြင်း မပြုစေဘဲ၊ ထိုပစ္စည်းပေါ်၌ ပိုင်ဆိုင်ခွင့် ရှိကြောင်း မြက်ဖော်ချက် ဒီကရီ တရပ် ချပေး နိုင်ခွင့်ရှိပေသည်။

တစ်ကွက်လောင်း နှင့် မသန်းရင်၊ ၁၉၅၀၊ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး၊ ၂၁၁ (တရားလွှတ်တော်) ခြား နားပြသည်။

အေ၊ အယ်၊ အမ်၊ ချစ်တီးယားပမ်း နှင့် မဆင့်၊ ၁၉၄၈၊ မြန်မာပြည် စီရင်ထုံး၊ ၄၀၂၊ ရည်ညွှန်း သည်။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။သီးခြား သက်သာခွင့် အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၄၂ အရ မြက်ဟချက်ဒီကရီ တရပ် ချမှတ်ပေးသင့် မမေးသင့် ဆိုသောပြဿနာမှာ မူလရုံး၏ကိုယ်ပိုင် ချင့်ချိန် ဝေဖန်ခွင့် အာဏာ အတွင်း ကျရောက်သဖြင့်၊ မူလရုံး၏ အဆုံးအဖြတ်ကို အယူခံရုံးသည်သာမန်အားဖြင့် ဝင်ရောက် စွက်ဖက်လေ့မရှိပေ။ မူလရုံးအနေဖြင့် အကြောင်းခြင်းရာများအပြင်၊ တရားဥပဒေ အချက်အလက် များကို သေချာစွာ ဆန်းစစ်ပြီးမှသာ မြက်ဟချက် ဒီကရီ ချမှတ်ပေးခဲ့သည့်ကိစ္စမျိုးတွင်၊ အယူခံ ရုံးသည် ထိုကဲ့သို့ အမိန့်ချမှတ်ပေးသင့် မပေးသင့် ဆိုသော ပြဿနာနှင့် ပတ်သက်၍ သဘောကွဲလွဲ ကာကျပြန်၊ အောက်ရုံး၏ အဆုံးအဖြတ်ကိုဝင်ရောက်စွက်ဖက်ခြင်းမပြုသင့်ပေ။

ဂျိန်ပါကွန်ဝါ (လ်) နှင့် အင်ဒါဘဟာဇူး၊ အတွဲ ၂၆၊ အလာဟာဘတ် ၂၃၈ (ပရိမီကောင်စီ) စီတယ်ရောက် နှင့် အဒါလတ်ရောက်၊ အေ၊ အိုင်၊ အာ(ရ်)၊ ၁၉၃၅၊ ပတ္တနာ၊ ၂၅၆ ရည်ညွှန်း သည်။

အယူခံတရားလိုအတွက်။ ။ဦးပသာထော်။

အယူခံတရားခံအတွက်။ ။ဦးသိန်းရှန်။

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေ။ ။ကွယ်လွန်သူ ဦးမေဇင်နှင့် ဒေါ်ရဟင်ဘိဘိတို့သည် မြန်မာမူဆလင် ဇနီးမောင်နှံဖြစ်ကြသည်။ ဦးမေဇင်သည် ၁၉၁၅ ခုနှစ်တွင် ကွယ်လွန် ပြီး၊ ဒေါ်ရဟင်ဘိဘိသည် ၁၉၃၃ ခုနှစ်၌ အနိစ္စရောက်သည်။ ဒေါ်ရဟင်ဘိဘိ သေဆုံးသောအချိန်၌၊ ဦးဘချိုနှင့် ဦးဆူလေမန် ဆိုသော သား ၂ ယောက်နှင့် မပတာနီ အမည်ရှိသော သမီးတယောက် ကျန်ရစ်ခဲ့သည်။ ဦးဘချိုသည် ဤအမှုကို အောက်ရုံး၌ တရားမစွဲမီ၊ ၁၂ နှစ်ကျော်လောက်က အနိစ္စရောက်ပြီး၊ မလေဘေဒီနှင့် မအုံးမြိုင်ဆိုသည့် သမီး ၂ ယောက် ကျန်ရစ်ခဲ့သည်။ ဦးဆူလေမန်သည် ဂျပန်ခေတ်က သေဆုံးပြီး၊ အမွေစား အမွေခံ ကျန်ရစ်ခဲ့ဟန် မတူပေ။ မပတာနီ ကွယ်လွန်သော အခါတွင် သားသမီး ၈ ယောက် ကျန်ရစ်ခဲ့၏။ ၎င်းတို့မှာ အယူခံတရားခံများနှင့်

အယူခံတရားလို၏ ခင်ပွန်းဖြစ်သူ မာမက်အစွမ်းတို့ပင်ဖြစ်သည်။ မာမက်အစွမ်းသည်၊ ၁၉၆၀ ခုနှစ်၊ ဇွန်လတွင် သေဆုံးသွားသည်။

၁၉၆၆

ဒေါ်ကြည်
နှင့်
ဒေါ်ပု ပါ ၇။

ရန်ကုန်မြို့၊ သိမ်ဖြူတိုက်နယ် ရပ်ကွက်အမှတ် ၁၁ (စ)၊ မြေကွက်အမှတ် ဘီ ၄၄ မှာ၊ ပြည်သူ့အိုးအိမ်အဖွဲ့ပိုင် အငြိုးကရံမြေဖြစ်သည်။ ထိုမြေ၏ မြေငါး ဂရမ်ချုပ်ကို ၁၉၂၃ ခုနှစ်တွင်၊ ဒေါ်ရဟင်ဘီဘီ၏ နာမည်ဖြင့် ထုတ်ပေးခဲ့သည်။ ထိုမြေပေါ်၌ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီး မဖြစ်မီက၊ အိမ်တဆောင်ရှိခဲ့ရာ၊ ထိုအိမ်တွင် ဦးဘချို၊ ဦးဆူလေမန်နှင့် မဟာနီတို့နေထိုင်ဘူးသည်။ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီး အတွင်းက ထိုအိမ်မှာ မီးလောင်ပျက်စီးသွားသည်။ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီး ပြီးဆုံးသည့် နောက်ပိုင်းတွင်၊ အမှတ် ၄ အယူခံတရားခံ ဘုရားနှင့် ကွယ်လွန်သူ မာမက်အစွမ်း တို့သည်၊ ထိုမြေပေါ်၌ တဲငယ်တလုံးကို ဆောက်ကြသည်။ ထိုနောက် မာမက်အစွမ်း သည် အိမ်ငါးနေလိုသူများထံမှ စပေါ်ငွေယူ၍၊ တဲအိမ်တခြမ်းကို ပျဉ်ခင်းပျဉ်ကာ သွပ်မီးဖြင့် အခိုင်အမာပြုလုပ်ပြီး၊ အိမ်ငါးများအား အငြိုးချထားခဲ့သည်။ ကျန်တဲ တခြမ်းတွင် အခန်း ၃ ခန်းရှိရာ၊ တခန်းတွင် အစွမ်းနှင့် ၎င်း၏ဇနီး အယူခံတရားလိုတို့ နေကြသည်။ အလယ်ခန်းတွင် အမှတ် ၇၊ အယူခံတရားခံ ဒေါ်အမာကျန်နေသည်။ ကျန်တခန်းတွင် အိမ်ငါးတဦးနေသည်။

မာမက်အစွမ်း သေဆုံးပြီးနောက်၊ အယူခံတရားလိုက အခင်းဖြစ် မြေကရံကို ၎င်း၏နာမည်ဖြင့် ပြောင်းပေးရန် လျှောက်ထားရာ၊ အယူခံတရားလိုက ကန့်ကွက် သော်လည်း၊ ပြည်သူ့အိုးအိမ်အဖွဲ့မှ ခွင့်ပြုလိုက်လေသည်။ ထိုကဲ့သို့ ခွင့်ပြုလိုက်သည့် အကြောင်းမှာ၊ ကွယ်လွန်သူ ဦးဘချိုက အခင်းဖြစ်မြေကို အယူခံတရားလို၏ ခင်ပွန်း မာမက်အစွမ်းအား ရောင်းချခဲ့ခြင်းကြောင့် ဖြစ်လေသည်။ ထိုအခါ အယူခံ တရား ခံဘို့အပြင်၊ ကွယ်လွန်သူ ဦးဘချို၏ သမီးများဖြစ်ကြသည့် မဇဘေဒါနှင့် မအုံးမြိုင် တို့က အခင်းဖြစ်မြေကွက်သည်၊ ကွယ်လွန်သူ ဒေါ်ရဟင်ဘီဘီ၏ ပစ္စည်းဖြစ်၍၊ မိမိတို့နှင့် အယူခံတရားလိုသည် ဒေါ်ရဟင်ဘီဘီ၏ အမွေစား အမွေခံများဖြစ်သည့်အလျောက် ဖက်စပ် ပိုင်ဆိုင်ကြကြောင်း မြွက်ဟချက် ဒီကရီတရပ် ချမှတ်ပေးရန် တရားစွဲဆို ကြလေသည်။

အယူခံ တရားလိုက၊ အယူခံတရားခံအပြင်၊ မဇဘေဒါနှင့် မအုံးမြိုင်တို့သည် မဟာမေဒင် ဥပဒေအရ၊ ကွယ်လွန်သူ ဒေါ်ရဟင်ဘီဘီ၏ အမွေစား အမွေခံများ မဟုတ်ကြကြောင်း၊ ဒေါ်ရဟင်ဘီဘီသည် ၁၉၃၃ ခုနှစ်ကပင် ကွယ်လွန်ခဲ့သဖြင့်၊ ၎င်းတို့အမှုမှာ ကာလစည်းကမ်းသတ် ဥပဒေအရ ပိတ်ပင်လျက်ရှိကြောင်း၊ အကျိုး သက်ရောက်သည့် သက်သာခွင့်များဖြစ်သည့် လက်ရောက်ရလိမ့်၊ ပစ္စည်းခွင့်ငွေလိမ့်နှင့် ဦးဘချိုက မာမက်အစွမ်းအား မြေကိုရောင်းချခဲ့ခြင်းကို ဖျက်သိမ်းစေလိမ့် စသည်

တို့ကို ထည့်သွင်းတရားစွဲဆိုခြင်း မပြုသဖြင့်၊ သာမန်မြွက်ဟချက် ဒီကရီတရပ်ချမှတ် ပေးရန် တရားစွဲဆိုနိုင်ကြောင်း ထုချေလာ၏။

အောက်ရုံးပညာရှိ တရားသူကြီးက၊ ကွယ်လွန်သူ ဦးဘချိုသည် ၎င်း၏ပိုင်ဆိုင် ခင့်ကို၊ မာမက်အစွဲမေးအား ရောင်းချပြီးဖြစ်၍၊ မဇ္ဈိတဒေသနှင့် မအုံးမြိုင်တို့သည်၊ အခင်းဖြစ်မြေကွက်တွင် ပိုင်ဆိုင်ခွင့် မရှိတော့ကြောင်း၊ စွဲဆိုသည့်အမှုမှာ ကာလ စည်းကမ်းသတ် အချိန်အတွင်း ကျရောက်ကြောင်း၊ သာမန်မြွက်ဟချက် ဒီကရီ ချမှတ်ပေးရန် တရားစွဲဆိုနိုင်ကြောင်း၊ အဆုံးအဖြတ်ပေးခဲ့သည်။ ထိုဆုံးဖြတ်ချက်ကို အယူခံတရားလိုက မကျေနပ်သည့်အလျောက်၊ ဤအယူခံမှု ပေါ်ပေါက်လာရခြင်း ဖြစ်သည်။ မဇ္ဈိတဒေသနှင့် မအုံးမြိုင်တို့ကမူ၊ ၎င်းတို့အပေါ်ချမှတ်ခဲ့သည့် အောက်ရုံး၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို အယူခံဝင်ကြခြင်းမရှိပေ။

အခင်းဖြစ်မြေ၏ မူလပိုင်ရှင်ဖြစ်သူ ဒေါ်ရဟင်ဘီဘီ သေဆုံးသော အချိန်တွင်၊ သားဦးဘချိုနှင့် ဦးဆူလမန်အပြင်၊ သမီးမပတာနီတို့ ကျန်ရစ်ခဲ့သဖြင့်၊ ဒေါ်ရဟင်ဘီဘီ ၏ အမွေစား အမွေခံများမှာ ၎င်း၏သားသမီးများသာဖြစ်၍၊ အယူခံတရားခံတို့သည်၊ ဒေါ်ရဟင်ဘီဘီ၏ အမွေစား အမွေခံများ မဟုတ်ဟုဆိုခြင်းမှာမှန်၏။ သို့ရာတွင် ဦးဘချို၊ ဦးဆူလမန်နှင့် မပတာနီတို့သည်၊ မိခင် ဒေါ်ရဟင်ဘီဘီထံမှ အမွေရရှိခဲ့သည့် အဆိုပါ မြေကွက်ကို အချိုးကျခွဲဝေခြင်းမပြုဘဲ၊ သေဆုံးကုန်ကြသဖြင့်၊ ၎င်းတို့၏ သားသမီးများသည် ၎င်းတို့၏ အမွေစား အမွေခံများအဖြစ် ထိုမြေကွက်အား ပိုင်ဆိုင် လာသည်ဟု ဆိုရမည်ဖြစ်ပေသည်။ မူလရုံး၌ အယူခံတရားခံတို့က ၎င်းတို့သည် ဦးဘချိုနှင့် မပတာနီတို့၏ အမွေစား အမွေခံများအဖြစ် အခင်းဖြစ်မြေကွက်ပေါ်၌ ပိုင်ဆိုင်ခွင့်ရှိသည်ဟု အဆိုပြုလာခြင်း မရှိသည်မှာလည်းမှန်၏။ သို့ရာတွင် ထိုမြေကွက် သည် မူလက အဖွားဖြစ်သူ ဒေါ်ရဟင်ဘီဘီ ပိုင်ဆိုင်ခဲ့ပြီး၊ ဒေါ်ရဟင်ဘီဘီ၏ သားသမီးများမှတဆင့်ဆင်းသက်ပိုင်ဆိုင်လာကြောင်းတင်ပြခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ထို့တင်ပြ ချက်ကို အယူခံတရားလိုအနေနှင့်လည်း နားလည် သဘောပေါက်ကာ အမှုဆိုင်ခွင့်ခြင်း ဖြစ်၍၊ အယူခံတရားခံတို့၏ မူလအဆိုလွှာသည် မှန်အကြောင်းခြင်းရာများနှင့် တိတိ ကျကျ မကိုက်ညီစေကာမူ၊ အယူခံတရားလိုအပေါ်၌ မည်သို့မျှ နှစ်နာစေမှု မရှိခဲ့သည့် အလျောက်၊ ထိုအကြောင်းကြောင့် အောက်ရုံးဒီကရီကို ပယ်ဖျက်ရန်အကြောင်း မရှိပေ။

ကာလစည်းကမ်းသတ် ဥပဒေနှင့် ပတ်သက်၍၊ အယူခံတရားလို၏ ပညာရှိရွှေနေ ကြီးက အယူခံတရားခံတို့သည် အခင်းဖြစ်မြေကွက်ကို လက်ရှိပိုင်ဆိုင်ခြင်း မရှိကြ သဖြင့်၊ ပဌမဇယား၏ အပိုဒ် ၁၄၄ အရ၊ ဒေါ်ရဟင်ဘီဘီ သေဆုံးသည့် အချိန်မှ ၁၂ နှစ်အတွင်း တရားစွဲဆိုကြရမည်ဖြစ်ရာ၊ ယခုအမှုကို နှစ်ပေါင်း ၃၀ ကျော်ကြာမှ

စွဲဆိုခဲ့ခြင်းဖြစ်၍၊ စည်းကမ်းသတ်အချိန်ကျော်လွန်နေပြီဖြစ်ကြောင်း တင်ပြလာ၏။
ယခုအမှုတွင် အခင်းဖြစ်မြေကွက်ပေါ်၌ အမွေဆိုင်များအနက်၊ အမှတ် ၇၊ အယူခံ
တရားခံ ဒေါ်အမာဂျန်သည်လက်ရှိနေထိုင်လျက်ရှိသည်။ အယူခံတရားလို၏ ခင်ပွန်း
ဖြစ်ပြီး၊ အမွေဆိုင်တဦးဖြစ်သူ မာမက်အစ္စမေးသည်မသေမီက၊ ထိုမြေပေါ်၌ လက်ရှိ
နေထိုင်ခဲ့သည်။ ၎င်းတို့လက်ရှိနေထိုင်ခဲ့ခြင်းမှာ အမွေဆိုင်အားလုံးအတွက်၊ နေထိုင်
ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်ဟု ယူဆရပေမည်။ ကွယ်လွန်သူ မာမက်အစ္စမေးသည် အခြားအမွေ
ဆိုင်များအား လက်လွှတ်စေခဲ့ကာ ဆန့်ကျင်လျက်နေထိုင်ခဲ့သည်ဆိုသော လုံလောက်
သည့် သက်သေအထောက်အထား မရှိချေ။ ထို့ပြင် အယူခံတရားခံ ဒေါ်အမာဂျန်
ကလည်း၊ အခင်းဖြစ်မြေကွက်ပေါ်၌ အမွေဆိုင်တဦးအဖြစ် လက်ရှိနေထိုင်လျက်ရှိ
ကြောင်း အတိအလင်း ထွက်ဆိုထားသဖြင့်၊ ယခုအမှုသည် ကာလစည်းကမ်းသတ်
ဥပဒေ၏နောက်ဆက်တွဲအပိုဒ် ၁၄၄ နှင့် အကျုံးမဝင်ဘဲ၊ အပိုဒ် ၁၂၀ နှင့်သာ အကျုံး
ဝင်သည်ဆိုသော၊ အောက်ရုံး၏ဆုံးဖြတ်ချက်မှာ မှန်ကန်သည်။ ထိုအပိုဒ်အရဆိုလျှင်၊
အယူခံတရားလိုက အယူခံတရားခံတို့၏ ပိုင်ဆိုင်ခွင့်ကို ပြည်သူ့ အိုးအိမ်အဖွဲ့၌ ငြင်းဆို
သည့် ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလအတွင်းမှစ၍၊ ရေတွက်ရမည်ဖြစ်ရာ၊ ကာလစည်းကမ်း
သတ်အချိန်အတွင်း ဖြစ်သည်ဟု ဆိုရမည်ဖြစ်သည်။

တဖန် အယူခံတရားလို၏ ပညာရှိ ရှေ့နေကြီးက၊ အယူခံ တရားခံတို့သည်၊
အကျိုးသက်ရောက်သည့် သက်သာခွင့်များဖြစ်ကြသည့် လက်ထောက်ရလိုကြောင်း၊
သို့မဟုတ် ပစ္စည်းခွဲဝေပေးလိုကြောင်း စသည်တို့ကို ထည့်သွင်းတရားစွဲဆိုခြင်းမပြု
သဖြင့်၊ သီးခြားသက်သာခွင့် ဥပဒေပုဒ်မ ၄၂ ၏ ခြွင်းချက်အရ ဒီကရီချမှတ်ပေးခြင်း
မပြုနိုင်ကြောင်း တင်ပြလာပြန်သည်။ ထိုတင်ပြချက်နှင့်ပတ်သက်၍၊ တစ်ကွမ်လီင်းနှင့်
မသန်းရင်(၁) တို့အမှုကို ကိုးကားသွား၏။ ထိုအမှု၌ မြန်မာဗုဒ္ဓဘာသာ ဥပဒေအရ
ဩရဿ သားကြီးအနေဖြင့် အမွေပစ္စည်း၏ လေးပုံတပုံကို ပိုင်ဆိုင်ခွင့်ရှိကြောင်း
တရားစွဲဆိုရာ၊ ပစ္စည်းခွဲဝေပေးရန်ကိုပါ ထည့်သွင်းစွဲဆိုခြင်းမပြု၍ အမှုပလပ်ခြင်းခံရခြင်း
ဖြစ်သည်။ ဩရဿ သားကြီးဖြစ်သူ တစ်ကွမ်လီင်းသည် အမွေပစ္စည်းများကို လက်ရှိ
မဟုတ်၍၊ ယခုကဲ့သို့ ပလပ်ခြင်းခံရဟန် လက္ခဏာရှိသည်။ ယခုအမှုတွင်မူ အယူခံ
တရားခံ ဒေါ်အမာဂျန်သည် ကိုယ်တိုင်လက်ရှိဖြစ်ပြီး၊ ကျန်အယူခံတရားခံတို့သည်၊
အမွေစား အမွေခံများအဖြစ် မြေကွက်အား လက်ရှိဖြစ်နေကြ၍၊ အဆိုပါအမှုနှင့်
မထူးကွဲပြားခြားနားသည်။ လက်ရှိဖြစ်သော ပစ္စည်းနှင့် ပတ်သက်၍ ခွဲဝေပေးရန်
တောင်းဆိုခြင်းမပြုစေကာမူ၊ ထိုပစ္စည်းပေါ်၌ ပိုင်ဆိုင်ခွင့်ရှိကြောင်း မြက်ဟပေါ်ချက်

(၁) ၁၉၅၀၊ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး ၂၁၁ (တရားလွှတ်တော်)။

၁၉၆၆

ဒေါ်ကြည်
နှင့်

ဒေါ်ပု ပါ ၇။

ဒီကရီတရပ် ချပေးနိုင်ခွင့် ရှိပေသည်။ အေး၊ အယ်၊ အမ်၊ ချစ်တီးယားဖမ်းနှင့်
မဆင့် (၂)။

သီးခြားသက်သာခွင့် ဥပဒေပုဒ်မ ၄၂ အရ၊ မြွက်ဟချက် ဒီကရီတရပ် ချမှတ်
ပေးသင့် မပေးသင့်ဆိုသော ပြဿနာမှာ၊ မူလရုံး၏ ကိုယ်ပိုင်ချင့်ချိန်ဝေဖန်ခွင့်
အာဏာအတွင်းကျရောက်သဖြင့်၊ မူလရုံး၏ အဆုံးအဖြတ်ကို၊ အယူခံရုံးသည် သာမန်
အားဖြင့် ဝင်ရောက်ဖက်စွက်လေ့ မရှိပေ။ ယင်းကိစ္စကို ဆုံးဖြတ်ရာ၌၊ မူလရုံးသည်
တရားဥပဒေ၊ ထုံးတမ်းစဉ်လာများကို ကျင့်သုံးလိုက်နာခြင်းမပြုဘဲ၊ ထင်ရာစိုင်းသည့်
သဘောနှင့် ပြုမူခဲ့မှသာ၊ အယူခံရုံးအနေနှင့် စွက်ဖက်ပြင်ဆင်ရန်လိုမည်ဖြစ်သည်။
မူလရုံးအနေဖြင့် အကြောင်းခြင်းရာများအပြင်၊ တရားဥပဒေ အချက်အလက်များကို
သေချာစွာ ဆန်းစစ်ပြီးမှသာမြွက်ဟချက်ဒီကရီချမှတ်ပေးခဲ့သည့်ကိစ္စမျိုးတွင်၊ အယူခံ
ရုံးသည်၊ ထိုကဲ့သို့ အမိန့်ချမှတ်ပေးသင့် မပေးသင့်ဆိုသော ပြဿနာနှင့် ပတ်သက်၍
သဘောကွဲလွဲကာမျှဖြင့်၊ အောက်ရုံး၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ဝင်ရောက်စွက်ဖက်ခြင်းမပြု
သင့်ပေ။ ရျိုင်ပါ(လ်)ကွန်ဝါ နှင့် အင်ဒါဘဟာဒူးဆင်း (၃)၊ စီတယ်ရောက် နှင့်
အဒါလတ်ရောက် (၄)။

ယခုအမှုတွင်၊ အောက်ရုံးပညာရှိ တရားသူကြီးသည် မူဖြစ်ကြောင်းခြင်းရာများနှင့်
ဥပဒေ အချက်အလက်များကို သေချာစွာ ဝေဖန်သုံးသပ်ပြီးမှမြွက်ဟချက်ဒီကရီကို
ချမှတ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်၍၊ ၎င်း၏ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ကျွန်ုပ်အနေနှင့် ဝင်ရောက်စွက်ဖက်ခြင်း
မပြုသင့်ဟု ယူဆသည်။

အထက်ပါ အကြောင်းရပ်များကြောင့်၊ အောက်ရုံးဒီကရီကို အတည်ပြုပြီး ၊
ဤအယူခံမှုကို တရားစရိတ်နှင့်တကွ ပလပ်လိုက်သည်။ ရွှေနေစရိတ် ၈၅ ကျပ်
သတ်မှတ်သည်။

(၂) ၁၉၄၈၊ မြန်မာပြည်စီရင်စံ၊ ၄၀၂။

(၃) အတွဲ ၂၆၊ အလာဟဘတ် ၂၃၈၊ (ပရိဒ္ဓိကောင်စီ)။

(၄) အေး၊ အိုင်၊ အာ(ရ်)၊ ၁၉၃၅၊ ဇက္ကနာ ၂၆။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

တရားမပဌမအယူခံမှု

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေရွှေတွင်

ဒေါ်ငွေသီး ပါ ၁၁ (အယူခံတရားလိုများ)

နှင့်

ဦးဖေသင် ပါ ၅ (အယူခံတရားခံများ)•

† ၁၉၆၆

စက်တင်ဘာလ

၈ ရက်။

အစုစပ်လုပ်ငန်းကို ဖျက်သိမ်းပြီး စာရင်းရှင်းပေးရန် တရားစွဲဆိုမှု—အစုငွေနှင့် ပတ်သက်သည့် ပေါ်ပြချက်မှာ မဟုတ်မမှန်ကြောင်း ပြင်ဆင်ရန် တင်ပြခြင်း—သဘောတူ ချုပ်ဆိုထားကြသည့် စာချုပ်စာတမ်း ဖြစ်ခြင်း—သက်သေခံအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၉၂ နှင့် အကျိုးဝင်မဝင်—အစုစပ်စာချုပ်ပါအစုငွေနှင့် ပတ်သက်၍သဘောတူညီချက်အရပြုလုပ်ဆောင်ရွက်ပြီးမှ အတည်ဖြစ်မည်ဟု စည်းကမ်းချက်ရှိခြင်း—သက်သေခံအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၉၂ ခြင်းချက် ၃ က သက်သေပြခွင့်ပြုထား မထား—အစုစပ်လုပ်ကိုင်ခြင်း အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၁—အစုရှင်တို့သည် အစုစပ်လုပ်ငန်းတွင် အခွင့်အရေးနှင့် တာဝန်များကို အချိန်မရွေး ပြင်ဆင်ပြောင်းလဲနိုင်ခြင်း—ဥပဒေက အတိအလင်း ခွင့်ပြုထားသည့် ကိစ္စတရပ်ကို သက်သေခံအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၉၂ က ပိတ်ပင်တားမြစ်ထား မထား—တရားစရိတ်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။အစုစပ်စာချုပ်ပါ အစုငွေနှင့် ပတ်သက်သည့် ပေါ်ပြချက်မှာ မဟုတ်မမှန်ကြောင်း ပြင်ဆင်ရန် တင်ပြသည့်သက်သေအသောက်အထားမှာ နှုတ်ပဋိညာဉ် မဟုတ်ချေ။ ဦးရီစင် နှင့် ဦးဖေသင်တို့ နှစ်ဦးသဘောတူ ချုပ်ဆိုထားကြသည့် သီးသန့်စာချုပ်စာတမ်းတခု ဖြစ်နေသည့်အလျောက်၊ သက်သေခံ အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၉၂ နှင့် အကျိုးဝင်သည်ဟုမဆိုနိုင်ချေ။

ဦးရီစင် နှင့် ဦးဖေသင်တို့ နောက်ထပ်ချုပ်ဆိုသည့် စာချုပ်တွင် နှစ်ဦး နှစ်ဖက် သဘောတူညီခဲ့သည့်အလျောက် အစုစပ်စာချုပ်ပါ အစုငွေနှင့် ပတ်သက်၍ ထိုသဘောတူညီချက်ကို ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်ပြီးမှသာ အတည်ဖြစ်ရမည်ဟု စည်းကမ်းချက် ထားရှိကြောင်း ပြသနိုင်ခွင့်ရှိသည်ဟု ယူဆရမည်ဖြစ်သည်။ ထိုကဲ့သို့ပြသခြင်းကို သက်သေခံအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၉၂ ခ်ခြင်းချက် ၃ က ခွင့်ပြုထားလေသည်။

မောင်မွန် နှင့် မခင်အို၊ အတွဲ ၅၊ ရန်ကုန်စီရင်ထုံး ၆၃၆။ အေဒီ နှင့် မြန်မာပြည် အမေ့ထိန်းဝန်၊ ၁၉၃၈ ခုနှစ်၊ ရန်ကုန်စီရင်ထုံး ၄၁၇ ရည်ညွှန်းသည်။

* ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ တရားမ ပဌမအယူခံမှုအမှတ် ၃၁။
† ၁၉၅၅ ခုနှစ်၊ တရားမကြမ်းမှုအမှတ် ၆ တွင် မော်လမြိုင်မြို့၊ ရုံးထိုင်ကျိက္ခမိမြို့ ခရိုင်တရားမတရားသူကြီးရုံးတော်၏ ချမှတ်သော ဒီကရီကိုအယူခံဝင်မှု။

၁၉၆၆
ပေါ်နေသီး
ပါ ၁၁
နှင့်
ဦးဖေသင်
ပါ ၅။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။အစုစပ်လုပ်ကိုင်ခြင်း အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၁ အရ အစုရှင်တို့သည် အစုရှင်အားလုံး သဘောတူကြလျှင် အစုလုပ်ငန်းတူင် မိမိတို့၏အခွင့်အရေးနှင့် တာဝန်များ မည်သို့မည်ပုံရှိသည်ဟု စာချုပ်စာတမ်းများဖြင့်သော်၎င်း၊ အစုရှင်များ သဘောတူ လက်ခံကြောင်း အဓိပ္ပါယ်သက်ရောက်သည့် ပြုမူချက်အရသော်၎င်း၊ အချိန်မရွေး ပြင်ဆင်ပြောင်းလဲနိုင်ကြသည်။ သို့ပြင်ဆင်ပြောင်းလဲနိုင်ကြောင်း ဥပဒေက အတိအလင်း ခွင့်ပြုထားသည့် ကိစ္စတရပ်ကို သက်သေခံ အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၉၂ ကပိတ်ပင်တားမြစ်သည်ဟု ကောက်ယူခြင်းမပြုနိုင်။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။အစုစပ်လုပ်ငန်း ဖျက်သိမ်းသော အမှုများတွင် သာမန်အားဖြင့် တရားလို၏ တရားစရိတ်ကို အစုစပ်လုပ်ငန်းပိုင်ငွေမှ ကျခံရမည်ဟု အမိန့်ချမှတ်ရမည်။ အစုစပ် လုပ်ငန်းပိုင်ငွေမရှိလျှင် အစုရှင်များက အချိုးကျ ခံစေရမည်ဖြစ်သည်။

ရန်ကုန်တရားရုံးနှင့် မနိဘနီကျား၊ အတွဲ ၇၊ ကာလကတ္တား ၄၂၀။

ဟိရာလာ နှင့် ဂျဂန်မာ၊ အေ၊အိုင်၊အာ(ရ်)၊ ၁၉၅၀၊ အမ်ဘီ ၅၆ ရည်ညွှန်းသည်။

တရားခံကစာရင်းရှင်းပေးရန် ငြင်းဆိုနေခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် အစုစပ်ဖျက်သိမ်းရန်စွဲဆိုသော အမှုကို အကြောင်းမဲ့ ခုခံနေခြင်း စသည့် အကြောင်းတရပ်ရပ်ရှိမှသာ တရားလို၏ တရားစရိတ်ကို အစုစပ်လုပ်ငန်းပိုင်ငွေမှ မကျခံစေဘဲ၊ တရားခံအား ပေးဆောင်ရန် အမိန့်ချမှတ်သင့်ပေသည်။

ဆွာမိနာသာ နှင့် နာဂါလင်ဂန်း၊ အေ၊အိုင်၊အာ(ရ်)၊ ၁၉၅၂ ခု၊ မဒရပ်၊ ၇၆၉ ရည်ညွှန်း သည်။

အယူခံတရားလိုများအတွက်။ ။မစွတော အက်(စ်)၊ အမ်၊ အေ၊ ပီလေး။

အယူခံတရားခံများအတွက်။ ။ဦးမွန်စံလှိုင်။

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေ။ ။လွန်ခဲ့သည့် ၁၉၅၃ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၁၉ ရက်နေ့ တွင်မော်လမြိုင်မြို့၌ ကွယ်လွန်သူ ဦးရီစင်၊ အယူခံတရားခံ ဦးဖေသင်၊ မညော်ညွှာ နှင့် မအင်ကြည်တို့ လေးဦးသည်၊ ဆံစက်နှင့် သစ်စက်လုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်ရန် “ဇမ္ဗူလှ ကုမ္ပဏီ” အမည်ဖြင့် အစုစပ်စာချုပ် ချုပ်ဆိုကာအစုစပ်လုပ်ငန်းကို စတင်လုပ်ကိုင်ခဲ့ ၏။ ထိုအစုစပ်စာချုပ်တွင် ဦးရီစင်က အစုစပ်ငွေ ၄၀,၀၀၀ ကျပ်၊ ဦးဖေသင်က ၄၅,၀၀၀ ကျပ်၊ မညော်ညွှာက ၁၅,၀၀၀ ကျပ်၊မအင်ကြည်က ၂၅,၀၀၀ ကျပ်ထည့်သွင်း ကြကြောင်း ဖော်ပြထားသည်။

ဦးရီစင်သည် ၁၉၅၅ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၅ ရက်နေ့တွင်သေဆုံးသွားသဖြင့် ဦးရီစင်၏ အမွေစား အမွေခံများ ဖြစ်ကြသည့် အယူခံတရားလိုတို့က အယူခံတရားခံ ဦးဖေသင်၊ မညော်ညွှာ၊ မအင်ကြည်တို့အပေါ် အစုစပ်လုပ်ငန်းကို ဖျက်သိမ်းပြီး စာရင်းရှင်းပေး ရန် တရားစွဲဆိုသည်။ အယူခံတရားခံတို့၏ ထုချေချက်များအနက် တခုသော ထုချေ ချက်မှာ ဦးရီစင်၏ အစုငွေကို အစုစပ်စာချုပ်၌ ၄၀,၀၀၀ ကျပ် ဖြစ်သည်ဟု ဖော်ပြခဲ့ သော်လည်း၎င်း၏အမှန်အစုငွေမှာ ၂၅,၀၀၀ ကျပ် သာဖြစ်ပြီး၊ ဦးဖေသင်၏ အစုငွေ

ဒေါ်ငွေသီး
ပါ ၁၁
နှစ်
ဦးဖေသင်
ပါ ၅။

သည် အစုစပ် စာချုပ်၌ ၄၅,၀၀၀ ကျပ်ဟု ဖော်ပြထားလင့်ကစား၊ အမှန်မှာ ၆၀,၀၀၀ ကျပ် ဖြစ်သည်ဆိုခြင်းပင်ဖြစ်သည်။

ထိုထုချေချက်နှင့် ပတ်သက်၍ အယူခံ တရားခံတို့က သက်သေခံအမှတ် ၄ စာချုပ်ကို တင်ပြခဲ့၏။ ထိုစာချုပ်ကို အစုစပ်စာချုပ် ချုပ်ဆိုသည့် နေ့၌ပင် ဦးရီစင်နှင့် အယူခံတရားခံ ဦးဖေသင်တို့ ချုပ်ဆိုခဲ့ကြသည်။ အစုစပ်စာချုပ်တွင် ပါသည့်အတိုင်း အစုစပ်ငွေ ၄၀,၀၀၀ ကျပ် ထည့်ဝင်ရန် ဦးရီစင်၌ ငွေမရှိသဖြင့် ဦးဖေသင်ကငွေ ၁၅,၀၀၀ ကျပ် ကို စိုက်၍ထည့်ပေးထားသည်။ ထိုငွေကို ၁၉၅၄ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၁၉ ရက်နေ့တွင် ပြန်မဆပ်က၊ ဦးရီစင်၏ အစုစပ်ငွေမှာ ၅၅,၀၀၀ ကျပ် သာဖြစ်ပြီး၊ ဦးဖေသင်၏ အစုစပ်ငွေသည် ၆၀,၀၀၀ ကျပ် ဖြစ်သည်ဟု ကောက်ယူကြရန် နှစ်ဦး သဘောတူကြသည့်အတိုင်းသက်သေခံအမှတ် ၄ စာချုပ်ကို ချုပ်ဆိုခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

အယူခံ တရားခံတို့က ဦးရီစင်သည် နှစ်ဦးသဘောတူထားသည့် နေ့ရက်တွင် ငွေ ၁၅,၀၀၀ ကျပ်ကို ပြန်မဆပ်နိုင်သဖြင့် အစုစပ်လုပ်ငန်းစာရင်းစာအုပ်၌ ဦးရီစင်၏ အစုစပ်ငွေကို ၅၅,၀၀၀ ကျပ်သို့ လျော့ချပြီး ဦးဖေသင်၏အစုစပ်ငွေကို ၆၀,၀၀၀ ကျပ်သို့ တိုးမြှင့်ခဲ့ကြောင်း ထင်ရှားအောင်သက်သေထူခဲ့သည်။ အယူခံတရားလိုတို့က ထိုကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ သက်သေအထောက်အထားလုံးဝ မတင်ပြခဲ့ကြပေ။ ထို့ကြောင့် အောက် ရုံးပညာရီ တရားသူကြီးက ဦးရီစင်၏ အစုစပ်ငွေမှာ ၅၅,၀၀၀ ကျပ် ဖြစ်ပြီး၊ ဦးဖေသင် ၏အစုစပ်ငွေမှာ ၆၀,၀၀၀ ကျပ်ဖြစ်ကြောင်း၊ အစုစပ်လုပ်ငန်းမှာဦးရီစင် သေဆုံးသည့် ၁၉၅၅ ခုနှစ်၊ဇူလိုင်လ ၅ ရက်နေ့မှစ၍ ဖျက်သိမ်းရမည်ဖြစ်ကြောင်း၊အယူခံတရားလိုတို့ ကုန်ကျသည့် တရားစရိတ်ကို အယူခံတရားခံတို့က ကျခံရမည်ဖြစ်ကြောင်း အဆုံး အဖြတ်ပြုကာ ပဏာမဒီကရီ ချမှတ်လိုက်သည်။

ထိုပဏာမဒီကရီနှင့် ပတ်သက်၍ ဦးရီစင်၏ အစုစပ်ငွေမှာ ၅၅,၀၀၀ ကျပ်ဖြစ်ပြီး၊ ဦးဖေသင်၏ အစုစပ်ငွေမှာ ၆၀,၀၀၀ ကျပ် ဖြစ်သည်ဆိုသောအဆုံးအဖြတ်ကို အယူခံ တရားလိုတို့က ပြင်ဆင်ပေးရန် ဤအယူခံမှု တင်သွင်းလာခြင်းဖြစ်သည်။ အယူခံတရား ခံတို့ကလည်း အယူခံတရားလိုတို့၏ တရားစရိတ်ကိုကျခံရမည်ဆိုသော အောက်ရုံး၏ အမိန့်ကို မကျေနပ်သဖြင့် အပြန်အလှန် အယူခံဝင်လာ၏။

အယူခံတရားလိုတို့၏ ပညာရီ ရွှေနေကြီးက ဦးရီစင်၏ အစုငွေမှာ ၄၀,၀၀၀ ကျပ် ဖြစ်ပြီး ဦးဖေသင်၏ အစုငွေမှာ ၄၅,၀၀၀ ကျပ်ဖြစ်သည်ဟု မှတ်ပုံတင်အစုစပ် စာချုပ်၌ ဖော်ပြထားသဖြင့် ထိုမှတ်ပုံတင်စာချုပ်ပါ ဖော်ပြချက်အား မှတ်ပုံတင်ထားခြင်း မရှိသည့်စာချုပ်အမှတ် ၄ ကလွမ်းမိုးခြင်း မပြုနိုင်ကြောင်း၊ သက်သေခံ ဥပဒေပုဒ်မ ၉၂ ၏ ခြွင်းချက် ၄ အရလည်း မှတ်ပုံတင်အစုစပ်စာချုပ်ပါ ဖော်ပြချက်များကို ပြောင်းလဲပြင်ဆင်ရန် မပြုနိုင်ကြောင်း တင်ပြသွား၏။

၁၉၆၆

ဒေါ်ဇေသီး
ပါ ၁၁
နှင့်
ဦးဖေသင်
ပါ ၅။

စာချုပ်စာတမ်း တခုခုရှိအချက်အလက်များကို ငြင်းဆိုရန် အလို့ငှါ၊ ပြောင်းလဲ
ရန်အလို့ငှါ၊ ပြည့်စုံရန်အလို့ငှါ၊ စာချုပ်ချုပ်ဆိုသူ အချင်းချင်း အခြားနှုတ်ကတိ
ရှိကြသည်ဟု တင်ပြခြင်းကိုသက်သေခံဥပဒေ ပုဒ်မ ၉၂ ကပိတ်ပင်ထားခြင်းဖြစ်သည်။
ထိုကဲ့သို့ ပိတ်ပင်ထားရခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ စာချုပ်ချုပ်ဆိုသူတို့သည် ဖြစ်တတ်
သော သဘောအရ၊ မိမိတို့သဘောတူညီခဲ့ကြသော ပဋိညာဉ်ကို စာချုပ်တွင် ထည့်
သွင်းဖော်ပြကြမည် ဖြစ်သည့်အလျောက် အခြားဆန့်ကျင်ဘက် ပဋိညာဉ်ရှိ သည်ဟု
နှုတ်သက်သေ အထောက်အထား တင်ပြခွင့်ပြုပါက၊ ချုပ်ဆိုထားသော စာချုပ်
စာတမ်းမှာ အဓိပ္ပါယ်ကင်းမဲ့သွားမည် ဖြစ်သည့်အတွက်ကြောင့် ပင်ဖြစ်လေသည်။

ယခုအမှုတွင် အစုစပ်စာချုပ်ပါ အစုငွေနှင့် ပတ်သက်သည့် ဖော်ပြချက်မှာ
မဟုတ်မမှန်ကြောင်း ပြင်ဆင်ရန် တင်ပြသည့် သက်သေအထောက်အထားမှာ နှုတ်
ပဋိညာဉ် မဟုတ်ချေ။ ဦးရီစင်နှင့် ဦးဖေသင်တို့ နှစ်ဦးသဘောတူချုပ်ဆိုထားကြသည့်
သီးသန့် စာချုပ်စာတမ်းတခု ဖြစ်နေသည့် အလျောက် သက်သေခံဥပဒေ ပုဒ်မ ၉၂
နှင့် အကျုံးဝင်သည်ဟု မဆိုနိုင်ချေ။ အကယ်၍ သက်သေခံဥပဒေပုဒ်မ ၉၂ သည်
ဤအမှုတွင် အကျုံးဝင်သည်ဟုဆိုစေကာမူ ဦးရီစင်နှင့် ဦးဖေသင်တို့ ချုပ်ဆိုခဲ့သည့်
သက်သေခံအမှတ် ၄ စာချုပ်အရ ဆိုလျှင် ဦးရီစင်သည် ဦးဖေသင်ထံမှ အစုငွေထည့်ဝင်
ရန်ငွေ ၁၅,၀၀၀ ကျပ်ကိုချေးယူထားသဖြင့် ထိုငွေကို ၂ လအတွင်းမဆပ်ပါက၊အစုစပ်
စာချုပ်၌ဦးရီစင်၏အစုငွေသည် ၄၀,၀၀၀ ကျပ် ဖြစ်သည်ဟု ဖော်ပြထားသော်လည်း၊
၂၅,၀၀၀ ကျပ်သာဖြစ်ရမည်ဟု နှစ်ဦးနှစ်ဘက် သဘောတူညီခဲ့သည့်အလျောက်အစုစပ်
စာချုပ်ပါ အစုငွေနှင့် ပတ်သက်၍၊ ထိုသဘောတူညီချက်ကို ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်ပြီးမှ
သာ အတည်ဖြစ်ရမည်ဟု စည်းကမ်းချက်ရှိကြောင်း ပြသနိုင်ခွင့်ရှိသည်ဟုယူဆရမည်
ဖြစ်သည်။ ထိုကဲ့သို့ပြသခြင်းကိုသက်သေခံဥပဒေ ပုဒ်မ ၉၂ ၏ခြွင်းချက် ၃ ကခွင့်ပြု
ထားလေသည်။ မောင်မွန်နှင့် မခင်အို (၁)၊အေဘီ နှင့် မြန်မာပြည်အဖွဲ့ထိန်းဝန်(၂)။

ထို့ပြင် အစုစပ်လုပ်ကိုင်ခြင်းအက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၁ အရ၊ အစုရှင်တို့သည် အစုစပ်
လုပ်ငန်းတွင်မိမိတို့၏ အခွင့်အရေးနှင့်တာဝန်များ မည်သို့မည်ပုံရှိသည်ဟု အချိန်မရွေး
ပြင်ဆင်ပြောင်းလဲနိုင်ကြသည်။ အစုစပ်လုပ်ငန်းဆိုသည်မှာ အစုရှင်အားလုံး သဘော
တူညီချက်အရ တည်ထောင်သည့် လုပ်ငန်းတခုဖြစ်၍၊ အစုရှင်အားလုံး သဘောတူ
ကြလျှင် ထိုလုပ်ငန်းနှင့် ပတ်သက်၍ မည်သည့်အချိန်မဆို ပြင်ဆင်ပြောင်းလဲ နိုင်ပေ
သည်။ ယင်းသို့ ပြင်ဆင်ပြောင်းလဲရာတွင် စာချုပ်စာတမ်းများဖြင့် အတိအလင်း
ပြဋ္ဌာန်းကာ ပြောင်းလဲပြင်ဆင်နိုင်သည်။ အတိအလင်း ပြဋ္ဌာန်းချက်များမရှိစေကာမူ၊

(၁) အတွဲ ၅၊ ရန်ကုန်စီရင်လုံး ၆၃၆။ (၂) ၁၉၃၈၊ ရန်ကုန်စီရင်လုံး ၄၁၇။

ဒေါ်ဇေသီး
ပါ ၁၁
နှစ်
ဦးဖေသင်
ပါ ၅။

အစုရှင်များ သဘောတူ လက်ခံကြောင်း အဓိပ္ပါယ်သက်ရောက်သည့် ပြုမူချက်အရ လည်း ပြင်ဆင်ပြောင်းလဲနိုင်ပေသည်။ ယင်းသို့ အစုရှင်များ၏ အခွင့်အရေးနှင့် တာဝန်များနှင့်ပတ်သက်၍ အတိအလင်းပြဋ္ဌာန်းချက် ရှိသည်ဖြစ်စေ၊ မရှိသည်ဖြစ်စေ ပြင်ဆင်ပြောင်းလဲနိုင်ကြောင်း၊ ဥပဒေကအတိအလင်းခွင့်ပြုထားသည့် ကိစ္စတရပ်ကို သက်သေခံ ဥပဒေပုဒ်မ ၉၂ ကပိတ်ပင် တားမြစ်သည်ဟု ကောက်ယူခြင်းမပြုနိုင်ပေ။ သက်သေခံဥပဒေပြဋ္ဌာန်းထားခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာအမှုဖြစ်ပွားသောအခါတရားရုံး ၌ သက်သေအထောက်အထားများကို မည်သို့မည်ပုံတင်ပြရမည်။ အမှုများကိုမှန်မှန် နှင့်မြန်မြန် ပြီးစီးနိုင်အောင် မည်သည့်သက်သေအထောက်အထားမျိုးကို တင်ပြခြင်း မပြုရ၊ မည်သည့်သက်သေအထောက်အထားမျိုးကိုသာလက်ခံရမည်ဆိုခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ ဥပဒေတခုခုကခွင့်ပြုထားသည့်ကိစ္စကိုပိတ်ပင်တားဆီးခြင်းမဟုတ်ပေ။ သို့ဖြစ်ရာ ယခုအမှုတွင်ကွယ်လွန်သူ ဦးရီစင်၏အစုငွေမှာအစုစပ်စာချုပ်၌ ၄၀,၀၀၀ ကျပ် ဖြစ်သည်ဟု ဖော်ပြထားလင့်ကစားအစုရှင်များ၏ သဘောတူညီချက်အရ ၂၅,၀၀၀ကျပ် သာဖြစ်သည်ဟု တင်ပြနိုင်ခွင့်ရှိသည်ဟု ကျွန်ုပ်ယူဆသည်။

အယူခံတရားလိုတို့၏ ပညာရှိရွှေနေကြီးက၊ အစုစပ်လုပ်ကိုင်ခြင်း အက် ဥပဒေ ၁၁ အရ၊ အစုရှင်များ၏အခွင့်အရေးနှင့် တာဝန်များကို၊ အစုရှင်အားလုံး၏ သဘောတူညီချက်ရှိမှသာ ပြင်ဆင်ပြောင်းလဲနိုင်မည်ဖြစ်ရာ၊ ဤအမှုတွင်သက်သေခံစာချုပ်အမှတ် ၄ ကို အစုရှင်အားလုံးကချုပ်ဆိုထားခြင်းမရှိဘဲ၊ ဦးရီစင် နှင့် ဦးဖေသင်တို့နှစ်ဦးသာချုပ်ဆိုထားခြင်းကြောင့်၊ အတည်မဖြစ်နိုင်ကြောင်း ထပ်လောင်းတင်ပြသွားသည်။ အစုရှင်များမှာ ဦးရီစင် နှင့် ဦးဖေသင်တို့အပြင် ဦးဖေသင်၏ဇနီးနှင့် သမီးများဖြစ်ကြသည့် ဒေါ်ညော်ညွှာ နှင့် မအင်ကြည်တို့ဖြစ်ကြသည်။ ဦးဖေသင်သည် ဒေါ်ညော်ညွှာနှင့် မအင်ကြည် တို့၏ ကိုယ်စားလှယ် စာရထားသူ ဖြစ်သည်။ အစုစပ် စာချုပ် ချုပ်ဆိုစဉ်က ဦးဖေသင်သည် ဒေါ်ညော်ညွှာနှင့် မအင်ကြည်တို့ကိုယ်စား အစုစပ်စာချုပ်၌ လက်မှတ် ရေးထိုးခဲ့သည်။ သို့ဖြစ်ရာ သက်သေခံ စာချုပ်အမှတ် ၄ ကို ချုပ်ဆိုစဉ် ဦးဖေသင်သည် ၎င်းအတွက်သာမက၊ ကျန်အစုရှင်များဖြစ်ကြသည့် ဒေါ်ညော်ညွှာနှင့် မအင်ကြည်တို့အတွက်ပါ လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့သည်ဟု ယူဆဘွယ်ရာ အကြောင်းရှိသည်။ ထိုအတိုင်းပင်လည်း အစုစပ် စာရင်းအင်းများတွင် ပြင်ဆင်ရေးသားခဲ့သည့်အလျောက် ကျန်အစုရှင်များပါ သဘောတူလက်ခံကြောင်းအဓိပ္ပါယ်သက်ရောက်နေသဖြင့်၊ အစုစပ်လုပ်ကိုင်ခြင်းအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၁ အရ၊ အစုရှင်များ၏ အခွင့်အရေးများကို ပြင်ဆင်ပြောင်းလဲပြီးဖြစ်သည်ဟု ကောက်ယူရပေမည်။ သို့ဖြစ်ရာ အစုစပ်လုပ်ငန်း၌ ကွယ်လွန်သူ ဦးရီစင်၏ အစုငွေမှာ ၂၅,၀၀၀ ကျပ်

၁၉၆၆
ဒေါ်ငွေသီး
ပါ ၁၁
နှင့်
ဦးစေသင်
ပါ ၅။

သာဖြစ်ပြီး၊ ဦးပေသင်၏ အစုငွေမှာ ၆၀,၀၀၀ ကျပ်ဖြစ်သည်ဆိုသော အောက်ရုံး၏ ကောက်ယူချက်သည် မှန်ကန်သည်။

အစုစပ်လုပ်ငန်း ဖျက်သိမ်းသောအမှုများတွင် သာမန်အားဖြင့် တရားလို၏ တရားစရိတ်ကို အစုစပ်လုပ်ငန်းပိုင်ငွေမှ ကျခံရမည်ဟု အမိန့်ချမှတ်ရမည်။ အစုစပ် လုပ်ငန်းပိုင်ငွေ မရှိလျှင် အစုရှင် များက အချိုးကျခံစေရမည်ဖြစ်သည်။ ရန်ရှာဟားနှင့် မနီဘနီကျား (၁)၊ ဟိရာလာ နှင့် ဂျာနန်မာ (၄)။ ကရားခံက စာရင်းရှင်းပေးရန် ငြင်းဆိုနေခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် အစုစပ်ဖျက်သိမ်းရန်စွဲဆိုသောအမှုကို အကြောင်းမဲ့ ခုခံနေခြင်း စသည့် အကြောင်းတရပ်ရပ်ရှိမှသာ တရားလို၏ တရားစရိတ်ကို အစုစပ်လုပ်ငန်းပိုင်ငွေမှ မကျခံစေဘဲ၊ တရားခံအားပေးဆောင်ရန် အမိန့်ချမှတ်သင့်ပေသည်။ ဆွာမိနာသာ နှင့် နာဂါလင်ဂန်း (၅)ယခုအမှုတွင် အယူခံတရားခံများက အစုစပ် လုပ်ငန်းနှင့်ပတ်သက်၍ ငြင်းဆိုခြင်းမပြုသည်သာမက၊ စာရင်းရှင်းပေးရန်လည်း ၎င်းတို့၏ ထုချေလွှာတွင် တာဝန်ယူခဲ့သည်။ အစုစပ်လုပ်ငန်းကို ဖျက်သိမ်းလိုက်ပါက၊ အစုရှင်များ ဆုံးရှုံးနစ်နာရန်ရှိသည့်အတွက် အယူခံတရားလိုတို့၏ အမှုကို ခုခံကြောင်းဖော်ပြထားသဖြင့် ၎င်းတို့အပေါ်တွင် အမှုနှင့် ပတ်သက်သည့် တရားစရိတ်များ ပေးဆောင်စေရအောင်အပြစ်ရှိသည်ဟု မဆိုနိုင်ချေ။

အထက်ပါအကြောင်းရပ်များကြောင့်၊ အယူခံတရားလို (မူလရုံးတရားလို) တို့၏ အယူခံလွှာကို ပလပ်လိုက်ပြီး၊ မူလရုံး၏ ဒီကရီကို အတည်ပြုလိုက်သည်။ သို့ရာတွင် မူလရုံး၏ တရားစရိတ်များကို အစုစပ်လုပ်ငန်းပိုင်ငွေမှ ကျခံစေရမည်ဖြစ်ပြီး၊ အစုစပ်လုပ်ငန်းပိုင်ငွေ မရှိလျှင် အစုရှင်များသည် အချိုးကျ ကျခံစေရမည်ဟု ပြင်ဆင်အမိန့်ချမှတ်လိုက်သည်။ အယူခံ တရားလိုတို့သည်ဤအယူခံမှုနှင့်ပတ်သက်၍ အယူခံတရားခံတို့၏ တရားစရိတ်များကို ကျခံစေရမည်။ အယူခံတရားခံတို့၏ ပြန်လှန်ကန့်ကွက်လွှာနှင့် ပတ်သက်သည့် တရားစရိတ်များအတွက်မူ၊ အမိန့်ချမှတ်ခြင်းမပြု။

(၃) အတွဲ၊ ၇၊ ကာလကတ္တား ၄၂၈။
(၄) အေ၊ အိုင်၊ အာ (ရ်)၊ ၁၉၅၀၊ အမ်၊ အီ၊ ၅၆။
(၅) အေ၊ အိုင်၊ အာ (ရ်) ၁၉၅၂၊ မစရပ်၊ ၇၆၉။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

တရားမအထွေထွေအယူခံမှု

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေ ရွှေတွင်

ဒေါ်တင့် (အယူခံတရားလို)

နှင့်

ဒေါ်စိမ်းမိ ပါ ၁၁ (အယူခံတရားခံများ) *

† ၁၉၆၆

အောက်တို

ဘာလ ၅ ရက်

အမှုဆက်ခံခြင်း အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၃၇၃--အမှုဆက်ခံရန် သက်သေခံ လက်မှတ်လျှောက်ထားခြင်း--လျှောက်ထားသူသေဆုံးခြင်း--လျှောက်ထားမ အလိုအလျှောက် ပျက်ပြယ်ပြီးဆုံးခြင်း--အမှုဆက်ခံရန်သက်သေခံ လက်မှတ် လျှောက်ထားသည့် အမှုမျိုးတွင် အမှုသည် အချင်းချင်း နောက်နောင်တွင်အငြင်းပွားလာမည့် ချမှတ်ထားသော အမိန့်--တရားရုံး၏ အဆုံးအဖြတ်ကိုတောင်းခံခြင်းမှပိတ်ပင်သည့်အမိန့်မျိုး ဟုတ် မဟုတ်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။အမှုဆက်ခံရန် သက်သေခံလက်မှတ်မှာ ထိုသေသူ၏ ကြွေးမြီများအား ကောက်ခံနိုင်ရန် ပုဂ္ဂိုလ်အနေဖြင့် ထုတ်ပေးခြင်းသာ ဖြစ်သည်။ ပိုင်ဆိုင်ခွင့် ရှိသူ အနေဖြင့် ထုတ်ပေးခြင်း မဟုတ်ချေ။ ယင်းသို့ ပုဂ္ဂိုလ်အနေဖြင့် သက်သေခံလက်မှတ် ထုတ်ပေးရန် လျှောက်ထားသည့် ကိစ္စတွင် လျှောက်ထားသူ သေဆုံးသောအခါ ၎င်း၏ လျှောက်ထားမှုသည်အလို အလျှောက် ပျက်ပြယ်ပြီးဆုံးသည်ဟု မှတ်ယူရမည် ဖြစ်သည်။ ၎င်း၏ အမေ့စား အမှုခံများသည် ၎င်း၏ လျှောက်ထားမှုကိုဆက်ခံနိုင်ခြင်းမရှိပေ။

ပါတီမာနီရှားဘိဂမ် နှင့် မဟိဒ် ၁၉၄၃၊ ၄၄၊ အတွဲ ၄၈ စီ၊ ၁၉၅၂။ အင်၊ ၆၇၃။ ဒီယိုကို မားဆင်း နှင့် ကိုင်လက်ဆင်း၊ အေ၊ အိုင်၊ အာ (ရ်)၊ ၁၉၆၁ ခု၊ ပတ္တနာ၊ ၃၀၄။ မပီဒိုနှင့်မလတ် ကြီး၊ အတွဲ ၃ (၁၉၁၇—၂၀)၊ အထက်မြန်မာပြည် စီရင်ထုံး၊ စာ ၂၀၈။ ဦးဘစိန် နှင့် ကိုထွန်းအောင်၊ ၁၉၅၈ ခုနှစ်၊ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး၊ စာ ၅၅၃ (တရားလွှတ်တော်) ချည်ညွှန်းသည်။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။အမှုဆက်ခံရန် သက်သေခံ လက်မှတ်လျှောက်ထားသည့် အမှုမျိုး တင် ချမှတ်ထားသော အမိန့်များသည် အမှုသည် အချင်းချင်း နောက်နောင်တွင် အငြင်းပွား

* ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ တရားမ အထွေထွေအယူခံမှုအမှတ် ၃၄။
† ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ တရားမ အသေးအဖွဲ့မှု အမှတ် ၁၃ တွင် ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၁၂ ရက်နေ့ ခွဲပါ တောင်ငူမြို့၊ ခရိုင်တရားမ တရားသူကြီးရုံးတော်မှ ချမှတ်သော ဒီကရီကို အယူခံဝင်မှု။

၁၉၆၆
ဒေါ်တင့်
နှင့်
ဒေါ်စိမ်းမိ
ပါ ၁၁။

လာမည့် ကိစ္စများ၌ တရားရုံး၏ အဆုံးအဖြတ်ကို ထပ်မံတောင်းခံခြင်းမှ ပိတ်ပင်ထားခြင်း မရှိ
ကြောင်းကို အမေ့ဆက်ခံခြင်း အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃၇၇ တွင် အတိ အလင်း ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။

အမိန့်အမာ (လ်) နှင့် လက်စွမ်း၊ အေ၊ အိုင်၊ အာ (ရ်)၊ ၁၉၅၇ ခုနှစ်၊ ကာရလာ ၉၀ (၉၂)
ရည်ညွှန်းသည်။

အယူခံတရားလိုအတွက်။ ။ ဦးသိန်းဟံ (၁)။

အယူခံတရားခံများအတွက်။ ။ ဦးသန်းမောင်။

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေ။ ။ နှစ်ဘက် ပညာရှိ ချွေနေကြီးများ၏ သဘော
တူညီချက်အရ၊ ဤအယူခံမှုကို ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ တရားမအထွေထွေ အယူခံမှုအမှတ် ၂၅
နှင့် အတူ ကြားနာခဲ့သဖြင့်၊ ယခုချမှတ်မည့် စီရင်ချက်သည် ထိုအမှု၏ စီရင်ချက်လည်း
ဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူရမည်ဖြစ်သည်။

တောင်ငူမြို့၊ ယိုးဒယားတန်း၊ ထောင်လမ်းနေ ဒေါ်လှဝင်း ဆိုသူသည် ၁၃၂၅ ခုနှစ်၊
တော်သလင်းလဆန်း ၄ ရက် (၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၁ ရက်) နေ့တွင် ကွယ်လွန်
အနိစ္စရောက်ခဲ့သည်။ ဒေါ်လှဝင်း သေဆုံးသောအချိန်၌ ၎င်းသည် တောင်ငူမြို့
နယ်ပိုင်တရားမရုံး၏ ၁၉၆၀ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၁၀ တွင် ဒီကရီကျဉ်း
၁၂၇၆ ကျပ် ၉၀ ပြားရရန်ရှိသဖြင့်၊ ၎င်း၏ညီမ ဒေါ်စိမ်းမိက ထိုငွေများကို ကောက်ခံ
နိုင်ရန် အမေ့ဆက်ခံခြင်း ဥပဒေပုဒ်မ ၃၇၃ အရ၊ အမေ့ဆက်ခံရန် သက်သေခံလက်မှတ်
လျှောက်ထားခဲ့၏။

တချိန်တည်း၌ပင်၊ ဒေါ်တင့်ကလည်း ၎င်းသည် ကွယ်လွန်သူ ဒေါ်လှဝင်း၏
ကိစ္စိမ မွေးစားသမီးဖြစ်၍၊ ၎င်းကိုသာ အမေ့ဆက်ခံရန် လက်မှတ်ထုတ်ပေးရန်
အပြိုင်အဆိုင် လျှောက်ထားလေသည်။

ထို့ကြောင့်၊ ယှဉ်းရှိ ခရိုင်တရားမ တရားသူကြီးသည် သက်သေများကို ကြားနာ
ပြီးကာ၊ ဒေါ်တင့်သည် ကွယ်လွန်သူ ဒေါ်လှဝင်း၏ ကိစ္စိမသမီးဖြစ်သည်ဆိုခြင်းမှာ
မထင်ရှားကြောင်း၊ ဒေါ်လှဝင်းသည် သားသမီးမရှိဘဲ၊ အပျိုကြီးဘဝနှင့် သေဆုံးသွား
သဖြင့်၊ ညီမဖြစ်သူ ဒေါ်စိမ်းမိသာလျှင် ဒေါ်လှဝင်း၏ အမွေစား အမွေခံဖြစ်ကြောင်း၊
ကောက်ယူလျက်၊ ဒေါ်တင့်၏ လျှောက်ထားချက်ကို ပလပ်လိုက်ပြီးနောက်၊ ဒေါ်စိမ်းမိ
၏ လျှောက်ထားချက်ကို လက်ခံခွင့်ပြုလိုက်လေသည်။ ထိုကဲ့သို့ ချမှတ်လိုက်သော
အမိန့်များကို ဒေါ်တင့်က မကျေနပ်သဖြင့်၊ ဤအယူခံမှုများ တင်သွင်းလာခြင်း
ဖြစ်သည်။

အသွင်မူများကို မကြားနာဝိ၊ ဒေါ်စိမ်းမိ သေဆုံးသွားသဖြင့် ၎င်း၏ အမွေစား
အမွေခံများအား တရားဝင် ကိုယ်စားလှယ်များအဖြစ် အမှုတွဲ၌ ထည့်သွင်းခဲ့ရ၏။
အောက်ရုံးမှ ဒေါ်စိမ်းမိအား ၎င်းလျှောက်ထားသည့်အတိုင်း ခွင့်ပြုခဲ့သော်လည်း၊
အမွေဆက်ခံရန် သက်သေခံ လက်မှတ်ကို ၎င်းအားထုတ်ပေးခြင်း မပြုရသေးပေ။
သို့ဖြစ်ရာ ဒေါ်စိမ်းမိ သေဆုံးပြီးနောက်၊ ၎င်း၏အမွေစား အမွေခံများအား အမေ
ဆက်ခံရန် လက်မှတ်ကို ဆက်လက်ထုတ်ပေးနိုင် မပေးနိုင်ဆိုသော ပြဿနာပေါ်ပေါက်
လာလေသည်။

အမွေဆက်ခံခြင်း ဥပဒေပုဒ်မ ၃၇၃ အရ၊ အမွေဆက်ခံရန် သက်သေခံလက်မှတ်
ထုတ်ပေးခြင်း၏ အဓိပ္ပာယ်မှာ၊ သေသူ၏ ကြွေးမြီများကို ကာလစည်းကမ်းသတ်ချိန်
အတွင်း တောင်းဆိုနိုင်ရန်နှင့် ကြွေးရှင်များကလည်း သေသူအားပေးရန်ရှိသော
ကြွေးမြီများကို စိတ်ချလက်ချပေးဆပ်နိုင်ရန်အတွက် ဖြစ်ပေသည်။ အမွေဆက်ခံရန်
သက်သေခံလက်မှတ် ထုတ်ပေးရာ၌ အကောစဉ်းစားရသည့်အချက်မှာ လျှောက်ထား
သူသည်၊ သေသူ၏ ကြွေးမြီများကို ကောက်ခံသိမ်းဆည်းခွင့်ရှိသူဟုတ် မဟုတ်ဆိုခြင်း
သာဖြစ်သည်။ သေသူ၏ ပစ္စည်းများအပေါ် ပိုင်ဆိုင်ခွင့်နှင့် ပတ်သက်၍ သုံးသပ်
ဆုံးဖြတ်ခြင်းမပြု။ သက်သေခံလက်မှတ်ရှိသူသည် သေသူ၏ ပစ္စည်းတွင် ပိုင်ဆိုင်ခွင့်
ရှိသည် မရှိသည်ဆိုသော ပြဿနာမှာ လုံးဝမပေါ်ပေ။ တနည်းဆိုရသော် အမွေ
ဆက်ခံရန် သက်သေခံလက်မှတ်ကို သေသူ၏ ကြွေးမြီများအား ကောက်ခံနိုင်ရန်
ပုဂ္ဂိုလ်အနေဖြင့် ထုတ်ပေးခြင်းသာဖြစ်သည်။ ပိုင်ဆိုင်ခွင့်ရှိသူ အနေဖြင့် ထုတ်ပေးခြင်း
မဟုတ်ချေ။ ယင်းသို့ ပုဂ္ဂိုလ်အနေဖြင့် သက်သေခံလက်မှတ်ထုတ်ပေးရန် လျှောက်
ထားသည့်ကိစ္စတွင်၊ လျှောက်ထားသူ သေဆုံးသောအခါ၊ ၎င်း၏လျှောက်ထားမှုသည်
အလိုအလျောက် ပျက်ပြယ်ပြီးဆုံးသည်ဟု မှတ်ယူရမည်ဖြစ်သည်။ ၎င်း၏အမွေစား
အမွေခံများသည် ၎င်း၏လျှောက်ထားမှုကို ဆက်ခံနိုင်ခြင်း မရှိပေ။ ၎င်း၏အမွေစား
အမွေခံတို့အနေဖြင့် အမွေဆက်ခံရန် သက်သေခံလက်မှတ် ရလိုပါမူ၊ တရားဥပဒေတွင်
ပြဋ္ဌာန်းထားသည့်အတိုင်း သီးသန့်လျှောက်ထားကြရသည်ဖြစ်သည်။

ဤကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍၊ မါတီမာနီရှားဘီဂပ် နှင့် မဟိဒပ် (၁) တို့အမှုတွင်
အောက်ပါအတိုင်း အဆုံးအဖြတ်ပြုထားသည်။

“There is no question of devolution of any right to the
estate of the deceased on the death of the applicant for a
succession certificate. The grant of a certificate does not
confer any right on the applicant to the estate of the deceased.

(၁) ၁၉၄၃-၄၄၊ အတွဲ ၄၈၊ စီ၊ဗေလျူ၊အင်၊ ၆၇၃။

The only material question is whether a right to apply for a succession certificate can be said to survive to the heir of the applicant. There can only be a negative answer to this question. On the death of the applicant for a succession certificate the proceeding lapses, and it will be open to any other party entitled to a certificate to apply. There is no question of substitution in such cases."

ဒီယိုကိုမာဆင်း နှင့် ဟိုင်လက်ဆင်း (၂) တို့အမှု၏ ခေါင်းစီးတွင် အောက်ပါ အတိုင်း ဖော်ပြထားသည်ကို တွေ့မြင်နိုင်ပေသည်။

"On the death of an applicant for a succession certificate the proceeding lapses and there can be no substitution of the heirs of the alleged heirs of the applicant."

မပဲပို နှင့် မလတ်ကြီး (၃) တို့အမှုတွင်၊ အမေ့ထိန်းစာရရှိသူတဦး သေဆုံးလျှင်၊ ၎င်း၏အမေ့စားအမေ့ခံတို့သည် ၎င်း၏နေရာကို မဆက်ခံနိုင်ကြောင်း စီရင်ထားသည်။ အလားတူပင် ဦးဘစိန် နှင့် ကိုထွန်းအောင် (၄) တို့အမှု၌လည်း အောက်ပါအတိုင်း စီရင်ထုံးမှဲ့ထားလေသည်။

"Where during the pendency of the appeal from an order granting letters of administration to the plaintiff and before the letters could actually be issued to him the plaintiff died and his legal representatives were brought on record.

Held : That the power granted to a person to administer an estate ceases on his death and this personal right does not survive to his heirs and that the plaintiff's suit for letters of administration must be considered to have abated."

ယခုအမှုတွင် ဒေါ်စိမ်းမိသည် အောက်ရုံးမှ အမေ့ဆက်ခံရန် သက်သေခံလက်မှတ် မထုတ်ပေးမီ၊ သေဆုံးသွားသဖြင့်၊ ၎င်း၏လျှောက်ထားမှုမှာ အလိုအလျောက်ပြီးဆုံး သွားသည်ဟု ကောက်ယူရမည်ဖြစ်သည်။ အောက်ရုံးမှ၎င်းအား သက်သေခံလက်မှတ် ထုတ်ပေးရန် ချမှတ်ထားသော အမိန့်မှာလည်း အလိုအလျောက် ပျက်ပြယ်သွားပြီဟု ဆိုရပေမည်။ သို့ဖြစ်ရာ ထိုအမိန့်အပေါ် အယူခံဝင်သော ဒေါ်တင့်၏ အယူခံလွှာကို ဆက်လက်စဉ်းစားရန် မလို၍ ပလပ်ရန်သာရှိပေတော့သည်။

(၂) အေ၊ အိုင်၊ အာ (ရ်)၊ ၁၉၆၁ ခု၊ ပတ္တနား၊ ၃၀၄။

(၃) အတွဲ ၃၊ (၁၉၁၇—၂၀) အသက်မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး၊ စာ ၂၀၈။

(၄) ၁၉၅၈ ခုနှစ်၊ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး၊ စာ ၅၅၃ (တရားလွှတ်တော်)။

အယူခံတရားလို ဒေါ်တင့်၏ လျှောက်လွှာအား ပလပ်ခဲ့သည့် အမိန့်နှင့် ပတ်သက်၍မူ၊ အထက်၌ ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း၊ ဒေါ်စိမ်းမိုး၏ လျှောက်ထားချက်မှာ အလိုအလျောက် ပျက်ပြယ်သွားပြီးဖြစ်၍ ဒေါ်လှဝင်း၏ ကြွေးမြီအပေါ် အမွေဆက်ခံရန် သက်သေခံလက်မှတ်ကို လျှောက်ထားသူမှာ ဒေါ်တင့်တဦးတည်းသာ ရှိတော့သည် ဆိုခြင်းကို သတိချပ်ရမည်ဖြစ်သည်။ ယင်းသို့ အပြိုင်အဆိုင်မရှိသည့် လျှောက်ထားမှု မျိုးတွင် လျှောက်သားသူသည် လျှောက်ထားရန် အခွင့်အရေးရှိ မရှိနှင့် လျှောက်ထားသူအား သက်သေခံလက်မှတ်ထုတ်ပေးသင့် မသင့်ဆိုသော အချက်များကိုသာ စဉ်းစားပြီး အမိန့်ချမှတ်ရန် ဖြစ်ပေသည်။ အောက်ရုံးမှ ဒေါ်တင့်သည် ကွယ်လွန်သူ ဒေါ်လှဝင်း၏ ကိစ္စိမမွေးစားသမီး မဟုတ်ကြောင်း အဆုံးအဖြတ်ပေးထားသည်မှာမှန်၏။ သို့ရာတွင် ထိုကဲ့သို့ အမွေဆက်ခံရန် သက်သေခံလက်မှတ် လျှောက်ထားသည့် အမှုမျိုးတွင် ချမှတ်ထားသော အမိန့်များသည် အမှုသည်အချင်းချင်း နောက်နောင်တွင် အငြင်းပွားလာမည့် ကိစ္စများ၌၊ တရားရုံး၏ အဆုံးအဖြတ်ကို ထပ်မံ၍ တောင်းခံခြင်းမှ ပိတ်ပင်ထားသည့် အမိန့်မျိုး မဟုတ်ချေ။ ထိုကဲ့သို့ ပိတ်ပင်ထားခြင်း မရှိကြောင်းကို အမွေဆက်ခံခြင်း အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၃၇ တွင် အတိအလင်း ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ ထို့ကြောင့် ဒေါ်တင့်သည် ကွယ်လွန်သူ ဒေါ်လှဝင်း၏ ကိစ္စိမသမီးဟုတ် မဟုတ် ဆိုခြင်းကို ဤအယူခံမှုတွင် အဆုံးအဖြတ်ပြုရန် မလိုပေ။ အဆုံးအဖြတ်ပြုလျှင်လည်း၊ ထိုကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ ဒေါ်တင့်သည် နောက်နောင်တွင် တရားရုံး၌ ထပ်မံတင်ပြခွင့် ရှိမည်ဖြစ်သည့်အလျောက်၊ ထိုဆုံးဖြတ်ချက်မှာ အချိုးနီးသာလျှင် ဖြစ်ပေမည်။ ထိုအချက်နှင့် ပတ်သက်၍၊ အမီနီအမာ(လ်) နှင့် လက်ရွှမ်း (၅) တို့ အမှုတွင် အောက်ပါအတိုင်း မိန့်မြှောက်ထားသည်ကို တွေ့နိုင်လေသည်။

“And after all no party is prejudiced because section 387 provides that the decision of a Court as to any question of right between the parties is in no way final and does not bar the trial of the same question in any other proceedings between the same parties.”

အမွေဆက်ခံခြင်း ဥပဒေပုဒ်မ ၃၇၃ အရ အမွေဆက်ခံရန် သက်သေခံလက်မှတ် လျှောက်ထားသဖြင့် စုံစမ်းသောကိစ္စများတွင်၊ လျှောက်ထားသူသည် သက်သေခံလက်မှတ် လျှောက်ထားရန် အခွင့်အရေးရှိ မရှိ၊ အခွင့်အရေးရှိပါက ထိုသူအား ထုတ်ပေးသင့် မသင့်ဆိုသော အချက်ကို အပြန်ဆုံး အကျဉ်းနည်းဖြင့် စုံစမ်းကာ အမိန့်ချပေးရန်သာဖြစ်သည်။ မည်သူသည် သေသူ၏ အမွေစား အမွေခံဖြစ်သည်၊

(၅) အေ၊ အိုင်၊ အာ (ရ်)၊ ၁၉၅၇ ခုနှစ်၊ ကာရလာ ၉၀ (၉၂)။

၁၉၆၆
ဒေါ်တင့်
နှင့်
ဒေါ်စိမ်းမိ
ပါ ၁၁။

မည်သူသည် သေသူ၏ ပစ္စည်းများအပေါ် အမွေစား အမွေခံအဖြစ် ပိုင်ဆိုင်ခွင့် ရှိသည်ဟု ပိုင်ဆိုင်ခွင့်နှင့် ပတ်သက်သည့် ပြဿနာကို နက်နက်နဲနဲ စူးစမ်းရှာဖွေရန် မဟုတ်ချေ။ ထိုကဲ့သို့ အကျဉ်းနည်းဖြင့် စုံစမ်းသောအမှုကို အလွန်ခက်ခဲနက်နဲသည့် အမွေမှုဘဝပမာ စစ်ဆေးဆုံးဖြတ်ရန် မဟုတ်ချေ။ ယခုအခြေတွင် ဒေါ်တင့်သည် ဒေါ်လှဝင်းရရန်ရှိသော ဒီကရီငွေအတွက် အမွေဆက်ခံရန် သက်သေခံလက်မှတ် လျှောက်ထားခွင့်ရှိသူမဟုတ်ဟု မဆိုနိုင်ချေ။ သက်သေခံလက်မှတ်ကို ၎င်းအား ထုတ်ပေးရန် မသင့်ဟုဆိုသော အချက်လည်း ပေါ်ပေါက်ခြင်းမရှိ။ ထိုငွေအတွက် အာမခံချုပ်ဆိုထားလျှင် ဒေါ်လှဝင်း၏ အမွေစား အမွေခံများ၏ ပိုင်ဆိုင်ခွင့်ကို ကာကွယ်ထားပြီးဖြစ်သည်ဟု ယူဆရမည်ဖြစ်သည်။

အထက်ပါ အကြောင်းများကြောင့် ဒေါ်တင့်၏ လျှောက်ထားချက်ကို ပလယ်ခဲသော အောက်ရုံး၏ အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်ကာ၊ ၁၂၅၀၀ ကျပ်တန် ခံဝန်တယောက်နှင့် အာမခံချုပ်ဆိုပါက၊ ဒေါ်တင့်အား အမွေဆက်ခံရန် သက်သေခံလက်မှတ် ထုတ်ပေးရန် အမိန့်ချမှတ်လိုက်သည်။

အမှုတွင် ပေါ်ပေါက်လျက်ရှိသော အကြောင်းခြင်းရာများအရ နှစ်ဘက်အမှုသည် များသည် ရုံးနှစ်ရုံးစလုံး၏ တရားစရိတ်များကို မိမိတို့ဘာသာ ကျခံရမည်ဖြစ်သည်။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

တရားမဝတ်ယူမှုအယူခံမှု

တရားသူကြီး ဦးသက်ဝေရှေ့တွင်

ဒေါ်တင့် (အယူခံတရားလို)

နှင့်

ဒေါ်သန်းမေ ပါ ၄ (အယူခံတရားခံများ)*

† ၁၉၆၆

အောက်တိုဘာ
လ ၂၀ ရက်။

ချေးငွေ ပြန်ရလို့မူ—၁၉၄၅ ခုနှစ်၊ ငွေတိုးချစားသူများ အက်ဥပဒေသာလျှင် အတည်ဖြစ်လျက်
ရှိသေးခြင်း—ငွေတိုးချစားသူတဦးသည် မိမိ၏ မိတ်ဆွေတဦးအား အတိုး မယူဘဲ ငွေထုတ်
ချေးကာမျှဖြင့် ငွေတိုး ချစားသူအဖြစ်မှ ရပ်စဲသွား မသွား—အတိုးမရှိ ထုတ်ချေးသည့်
ငွေကို အကန့်အသတ်မရှိဘဲ တရားစွဲဆိုတောင်းဆိုနိုင် မဆိုနိုင်—ငွေတိုးချစားသူများ
အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၉—ချေးငွေဆိုသော စကားရပ်၏ပြဋ္ဌာန်းချက်—အတိုးနှင့်ချေးသည့်ငွေကို
ဖြစ်စေ၊ အတိုးမဲ့ ချေးသည့်ငွေကိုဖြစ်စေ ပြန်လည်ရရှိရန် တရားစွဲဆိုလျှင် ပုဒ်မ ၉ အရ ဒီကရီ
ချပေးနိုင် မပေးနိုင်—မှတ်ပုံတင် ဓာချုပ်တင်မပြုခြင်း—မည်သည့်အချိန် မည်သည့်ကာလ
တွင် တင်ပြနိုင်မည်ဟု မခန့်မှန်းနိုင်ခြင်း—အမှုကို ပယ်ရန်သင့် မသင့်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။၁၉၆၂ ခုနှစ်၊ ငွေတိုးချစားသူများ အက်ဥပဒေသည် ထိုဥပဒေ၏ ပုဒ်မ
၁(၂) အရအတည်ပြုကြောင်း အမိန့်ကြော်ငြာစာ ထုတ်ဆင့်ခြင်း မပြုရသေးသဖြင့်၊ ယခုအခါ
၁၉၄၅ ခုနှစ်၊ ငွေတိုးချစားသူများ အက်ဥပဒေသာလျှင် အတည်ဖြစ်လျက်ရှိသေးသည်။

ငွေတိုးချစားသူတဦးသည် မိမိ၏မိတ်ဆွေတဦးအား အကြောင်းကြောင်းကြောင့် အတိုးမယူဘဲ
ငွေထုတ်ချေးခဲ့ကာမျှဖြင့် ထိုသူသည် ငွေတိုးချစားသူအဖြစ်မှ ရပ်စဲသွားသည်ဟု မည်သည့်နည်း
နှင့်မျှဆိုနိုင်မည်မဟုတ်ပေ။

ငွေတိုးချစားသူများ ဥပဒေကို ငြိစားများ သက်သာချောင်ချိစေရန်အလို့ငှါ ၂၄၆၊ ငွေတိုး
ချစားသူများအား ချုပ်ကိုင်ကွပ်ကဲရန်အလို့ငှါ ၂၄၆၊ နိုင်ငံတော်အစိုးရက ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်းဖြစ်ရာ၊
အတိုးမရှိဘဲထုတ်ချေးသည့် ငွေကို အကန့်အသတ်မရှိဘဲ တရားစွဲဆိုတောင်းဆိုနိုင်သည်ဟုဆိုလျှင်
ငွေတိုးချစားသူများသည် ချေးငွေအားလုံးကို အတိုးမရှိ ချေးငွေအဖြစ်ပြုလုပ်လုပ်ကာ ဥပဒေ၏
ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို လက်တလုံးခြား လုပ်နိုင်ရန်အခွင့်အရေးရယူမည်ဖြစ်သည်။

* ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ တရားမ ဝတ်ယူမှုအယူခံမှုမှတ် ၆။
† ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ တရားမအယူခံမှုအမှတ် ၁၀ တွင်၊ ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၁၆ ရက်နေ့စွဲပါ၊
ဖျာပုံခရိုင် တရားမ တရားသူကြီးရုံးတော်၏ ချမှတ်သော အမိန့်ကို အယူခံမှု။

၁၉၆၆
ဒေါ်တင့်
နှင့်
ဒေါ်သန်းမေ
ပါ ၄။

ငွေတိုးချစားသူများ အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၉ ဌ် ချေးငွေဆိုသောစကားရပ်ကို ပြဋ္ဌာန်းရာ၌ အတိုး
ဖြင့် ထုတ်ချေးသည့်ချေးငွေနှင့်သာလျှင်သက်ဆိုင်သည်ဟု ကျဉ်းမြောင်းသော အဓိပ္ပါယ်ကောက်
ယူခြင်း မပြုနိုင်ပေ။ သို့ဖြစ်ရာ ငွေတိုးချစားသူတစ်ဦးသည် အတိုးနှင့် ချေးသည့် ငွေကိုဖြစ်စေ
အတိုးမဲ့ ချေးသည့်ချေးငွေကိုဖြစ်စေ၊ ပြန်လည်ရရှိရန် တရားစွဲဆိုလျှင် ပုဒ်မ ၉ အရသာဒီကရီချ
ပေးနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

အယူခံတရားလိုအနေဖြင့် ၎င်းတို့၏ ချေးငွေအတွက် မှတ်ပုံတင် စာချုပ်မတင်ပြဘဲတရား
စွဲဆိုနိုင်မည်ဖြစ်သော်လည်း၊ မူလရုံးတွင်သော်၎င်း၊ ပဌမ အယူခံရုံးတွင်သော်၎င်း၊ ဒုတိယအယူခံ
ရုံးတွင်သော်၎င်း မှတ်ပုံတင်စာချုပ်ကို တင်ပြခဲ့ခြင်းမရှိပေ။ မည်သည့်အချိန် မည်သည့်ကာလတွင်
တင်ပြနိုင်မည်ဟုလည်း ခန့်မှန်းပြောဆိုနိုင်ခြင်း မရှိကြသဖြင့်၊ ၎င်းတို့စွဲဆိုသော အမှုကို ပယ်ရန်မှ
အပ အခြားနည်းလမ်းမရှိတော့ပေ။ ၎င်းတို့စွဲဆိုသော အမှုကို အချိန်အကန့်အသတ်မရှိ အဆုံး
အဖြတ် မပေးဘဲ ရပ်ဆိုင်းထားရမည်ဟု ငွေတိုးချစားသူများ ဥပဒေကသော်၎င်း၊ အခြား ဥပဒေ
တရပ်ရပ်ကသော်၎င်း ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်းမရှိပေ။

ဘီစပီနတ်ရိုင်းနှင့် ကာ(စ်)နတ်ရိုင်း၊ ၁၉၄၈ ခုနှစ်၊ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး၊ စာ ၄၄၉ ရည်ညွှန်း
သည်။

ကျာဂါရပ် နှင့် ကျက်ဆင်း၊ ၁၉၅၅ ခုနှစ်၊ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး၊ (တရားလွှတ်တော်) စာ ၁၆၄။
ကိုဒေးရမ် နှင့် ပါဒီရို၊ ၁၉၅၆ ခုနှစ်၊ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး (တရားလွှတ်တော်) စာ ၄၄၉ ခြား
နားပြသည်။

အယူခံတရားလိုအတွက်။ ။ဦးလှသိန်း။

အယူခံတရားခံအတွက်။ ။ဦးလှစိန်။

တရားသူကြီး ဦးသက်ပေ။ ။ဗျာပုံမြို့၊ သူဌေးကုန်းရပ်၊ ရတနာလမ်းနေ၊ ဦးစံရင်
နှင့် ဒေါ်တင့်တို့သည်၊ ၁၃၂၃ ခုနှစ်၊ တပို့တွဲလဆုတ် ၈ ရက်(၁၉၆၂ ခု၊ ဖေဖော်ဝါရီလ
၂၇ ရက်)နေ့တွင် ဗျာပုံမြို့ ၂ လမ်းနေ၊ ဦးကျော်ဖေအား ငွေ ၅,၀၀၀ ကျပ်ကိုအတိုးမရှိ
လက်လှည့်သုံးအဖြစ် ချေးငှားခဲ့၏။ ဦးကျော်ဖေသည် ၁၃၂၄ ခုနှစ်၊ ပြာသိုလအတွင်း
တွင် ကုယ်လွန်အနိစ္စရောက်သွား၍၊ ဦးစံရင်နှင့် ဒေါ်တင့်တို့က ဦးကျော်ဖေ၏ ဇနီး
ဒေါ်သန်းမေထံ၌ ချေးငွေကိုပြန်လည်တောင်းခံခဲ့သည်။ ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၁၀ ရက်
နေ့တွင် ဒေါ်သန်းမေသည် ၎င်း၏မောင်ဖြစ်သူ ဦးထွန်းရှိန် ထံမှတဆင့် ၁,၅၀၀ ကျပ်
ပြန်ပေးခဲ့၏။ ကျန်ငွေ ၃,၅၀၀ ကျပ်အတွက် ဒေါ်သန်းမေက ၎င်းပိုင် သမ္ဗန်တစ်စီးကို
အပြီးအငြိမ်းယူရန် ပြောရာ၊ သမ္ဗန်မှာ ၁,၇၀၀ ကျပ်ခန့်သာ တန်ဖိုးရှိသဖြင့်
ဦးစံရင်-ဒေါ်တင့်တို့က သမ္ဗန်ကိုမယူဘဲ ငွေကိုသာ ပြန်တောင်းသည်။ သို့ရာတွင်
ဒေါ်သန်းမေက မပေးချေ။ ထို့ကြောင့် ဦးစံရင်နှင့် ဒေါ်တင့်တို့က ဒေါ်သန်းမေနှင့်
ကုယ်လွန်သူ ဦးကျော်ဖေ၏ အခြားတရားဝင် အမွေဆက်ခံသူများ ဖြစ်ကြသည့်

ကျန်အယူခံတရားခံများအပေါ် ငွေ ၃,၅၀၀ ကျပ် ပြန်လည်ရလိုကြောင်း ဖျာပုံမြို့ နယ်ပိုင် တရားမရုံး၌ တရားစွဲဆိုလေသည်။

ပညာရှိ နယ်ပိုင် တရားမတရားသူကြီးသည် အကြောင်းအမျိုးမျိုး ပြကာ၊ အယူခံတရားလိုတို့ စွဲဆိုသည့်အမှုကို ပလပ်လိုက်၏။ ယင်းသို့ပလပ်လိုက်သောဒီကရီကို ဖျာပုံမြို့ ခရိုင်တရားမရုံးသို့ အယူခံဝင်ရာ၊ ပညာရှိ ခရိုင် တရားမတရားသူကြီးက အယူခံတရားလိုတို့သည် ထိုငွေတိုးချစားသူများ ဖြစ်သော်လည်း၊ အယူခံတရားလို ဦးစံရင်သည် ငွေတိုးချစားသူအဖြစ် မှတ်ပုံတင်ထားခြင်း မရှိသည်သာမက၊ အယူခံ တရားလို ဒေါ်တင့်၏ ငွေတိုးချစားသူဖြစ်ကြောင်း မှတ်ပုံတင် လက်မှတ်မှာသက်တမ်း ကုန်ဆုံးနေသဖြင့် ၁၉၆၂ ခုနှစ်၊ ငွေတိုးချစားသူများ ဥပဒေပုဒ်မ ၁၁ အရ၊ ချေးငွေ အတွက် ဒီကရီ မရနိုင်ဟု အဆုံးအဖြတ်ပြုကာ အောက်ရုံး၏အမိန့်ကို အတည်ပြုခဲ့၏။ ထိုအမိန့်ကို အယူခံတရားလိုတို့က မကျေနပ်သဖြင့် ဤဒုတိယအယူခံမှု တင်သွင်းလာ ခြင်းဖြစ်သည်။

ခရိုင်တရားမရုံးက မူလရုံး၏ ဒီကရီကို အတည်ပြုခဲ့သော်လည်း တရားစရိတ် များနှင့် ပတ်သက်၍၊ နှစ်ဘက်အမှုသည်များသည် မိမိတို့စရိတ်ကို မိမိတို့ဘာသာ ကျခံကြရမည်ဟု အမိန့်ချမှတ်လိုက်သဖြင့် အယူခံတရားခံတို့က ၎င်းတို့၏ တရား စရိတ်များကို အယူခံတရားလိုတို့က ပေးဆောင်စေသင့်သည်ဟုဆိုကာ အပြန်အလှန် အယူခံဝင်လာကြသည်။

နှစ်ဘက် ပညာရှိ ရှေ့နေကြီးများ၏ သဘောတူညီချက်အရ၊ ဤအယူခံမှုကို အယူခံတရားခံတို့ တင်သွင်းလာသည့် အပြန်အလှန် အယူခံမှု (၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ တရားမ ဒုတိယအယူခံမှု အမှတ် ၁၀) နှင့်အတူ ကြားနာခဲ့သဖြင့် ဤစီရင်ချက်သည်ထိုအမှု၏ စီရင်ချက်လည်း ဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူရမည်။

ဤအမှုတွင် အဓိက စဉ်းစားရမည့် ပြဿနာများမှာ ငွေတိုး ချေးစားသူများ ဥပဒေသည် မူဖြစ်ခြင်းရာများအရ အကျုံးဝင်ခြင်း ရှိ မရှိနှင့်အကယ်၍ အကျုံးဝင်သည် ဟု ဆိုစေကာမူ၊ အယူခံတရားလိုတို့၏ အမှုကို ပလပ်ခဲ့သော အမိန့်မှာ မှန်မမှန်ဆို ခြင်းပင်ဖြစ်၏။ အောက်အယူခံရုံး၏ ပညာရှိ တရားသူကြီးက ၁၉၆၂ ခုနှစ်၊ ငွေတိုး ချစားသူများ ဥပဒေပုဒ်မ ၂၄ ဖြင့်၊ ၁၉၄၅ ခုနှစ်၊ ငွေတိုးချစားသူများ ဥပဒေကို ရုပ်သိမ်းလိုက်ပြီဖြစ်၍၊ ၁၉၆၂ ခုနှစ်၊ ငွေတိုးချစားသူများ ဥပဒေအရ အဆုံးအဖြတ် ပြုရမည်ဟု ကောက်ယူထားသည်ကို တွေ့ရ၏။ (၁၉၆၂ ခုနှစ်၊ ငွေတိုးချစားသူများ ဥပဒေသည် ထိုဥပဒေ၏ ပုဒ်မ ၁ (၂)အရ အတည်ပြုကြောင်း အမိန့်ကြော်ငြာ ထုတ်ဆင့်ခြင်း မပြုရသေးသဖြင့်၊ ယခုအခါ ၁၉၄၅ ခုနှစ်၊ ငွေတိုး ချစားသူများ

၁၉၆၆
ဒေါ်တင့်
နှင့်
ဒေါ်သန်းမေ
ပါ ၄။

ဥပဒေသာလျှင် အတည်ဖြစ်လျက် ရှိသေးသည်) ဆိုခြင်းကို သတိချပ်ရမည်ဖြစ်သည်။

၁၉၄၅ ခုနှစ်၊ ဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များ အရသာအဆုံးအဖြတ် ပြုရပေမည်။

အယူခံတရားလိုတို့၏ ပညာရှိ ရွှေနေကြီး ဦးလှသိန်းက အယူခံတရားလိုတို့သည် ကွယ်လွန်သူ ဦးကျော်ဖေအား၊ ငွေ ၅,၀၀၀ ကျပ်ကို အတိုးမရှိဘဲ လက်လှည့် သုံးငွေ အဖြစ် ထုတ်ချေးခဲ့ခြင်း ဖြစ်၍ ငွေတိုးချစားသူများ ဥပဒေနှင့် အကျိုးမဝင်ကြောင်း တင်ပြလာ၏။ ၎င်းက ငွေတိုးချစားသူများ ဥပဒေပုဒ်မ ၂ (၆)အရ အတိုးယူပြီး ငွေ ထုတ်ချေးသည့် အလုပ်ကို လုပ်ကိုင်သူမှသာ ငွေတိုးချစားသူ ဖြစ်သည်ဟု ပြဋ္ဌာန်း ထားသောကြောင့် အယူခံတရားလိုတို့၏ အနေဖြင့် ဦးကျော်ဖေအား အတိုးမရှိ ငွေထုတ်ချေးခဲ့ခြင်း ဖြစ်၍၊ ငွေတိုးချစားသူများ ဥပဒေနှင့်အကျိုးဝင်သည်ဆိုသော အောက်အယူခံရုံး၏ ကောက်ယူချက်မှာ မှားယွင်းနေကြောင်း လျှောက်လဲသွား၏။

လူတဦးတယောက်သည် ငွေတိုးချစားသူများ ဥပဒေပုဒ်မ ၂(၆)တွင် ပြဋ္ဌာန်း ထားသည့်အတိုင်း အတိုးယူပြီး ငွေထုတ်ချေးသောအလုပ်ကို အဓိကအသက်မွေးဝမ်း ကျောင်း အလုပ်အဖြစ် လုပ်ကိုင် စားသောက်သူဖြစ်ပါက ထိုသူသည် ၎င်းဥပဒေတွင် အကျိုးဝင်သည့် ငွေတိုးချစားသူတယောက် ဖြစ်သည်ဟုယူဆရမည်ဖြစ်သည်။ ငွေတိုး ချစားသည့် အလုပ်ကို အဓိကအသက်မွေးဝမ်းကျောင်းအလုပ်အနေဖြင့် မလုပ်ကိုင်ဘဲ တခါတရံ မိတ်ဆွေများကို ကူညီသည့်အဘောဖြင့် ငွေစုချေးငှါးခဲ့သည်ကိုမူ ငွေတိုး ချစားသူဟု မခေါ်ဆိုနိုင်ပေ။ ဘီစပန်နတ်ရိုင်းနှင့် ကာ(စ်)နတ်ရိုင်း (၁)၊ ယခုအမှုတွင် အယူခံတရားလို ဦးစံရင်နှင့် ဒေါ်တင့်တို့ကိုယ်တိုင် မူလရုံး၌ ၎င်းတို့သည် အတိုးနှင့် ရွှေပေါင်လည်း ခံကြောင်း၊ မရွှေမပြောင်းနိုင်သည့် ပစ္စည်းများကိုလည်း အပေါ်ခံခံပြီး ငွေထုတ်ချေးကြောင်း ဝန်ခံထားသည့်အပြင်၊ ဒေါ်တင့်ကိုယ်တိုင် ငွေတိုးချစားသူ အဖြစ် မှတ်ပုံတင်ခဲ့သဖြင့် ၎င်းတို့သည် အတိုးဖြင့် ငွေချေးစားသည့် အလုပ်ကို အဓိက အသက်မွေး ဝမ်းကျောင်းအလုပ်အဖြစ် လုပ်ကိုင်ခဲ့ကြောင်း ပေါ်လွင်သည်။ သို့ ဖြစ်ရာ ၎င်းတို့သည် ငွေတိုးချစားသူများ ဥပဒေတွင် အကျိုးဝင်သည့် ငွေတိုးချစား သူများဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားသည်။ ငွေတိုးချစားသူတဦးသည် မိမိ၏မိတ်ဆွေတဦး အား အကြောင်းကြောင်းကြောင့် အတိုးမယူဘဲငွေထုတ်ချေးခဲ့ကာမျှဖြင့် ထိုသူသည် ငွေတိုးချစားသူ အဖြစ်မှ ရပ်စဲသွားသည်ဟု မည်သည့်နည်းနှင့်မျှဆိုနိုင်မည် မဟုတ်ပေ။ သို့ဖြစ်ရာ အယူခံတရားလိုအနေဖြင့် ဦးကျော်ဖေအား အတိုးမရှိဘဲ ငွေချေးခဲ့ခြင်း ကြောင့် ၎င်းတို့သည် ငွေတိုးချစားသူများ မဟုတ်ဟု ကောက်ယူခြင်း မပြုနိုင်ပေ။

တဆက်တည်း စဉ်းစားရမည့် ပြဿနာမှာ ငွေတိုးချစားသူ တဦးသည်အတိုးမရှိ ဘဲ ထုတ်ချေးထားသည့် ငွေကို ကန့်သတ်ချက်တစုံတရာမရှိဘဲ တရားမရုံးမှ တောင်း

ဆိုနိုင်ခွင့် ရှိပါသလော။ သို့တည်းမဟုတ် ငွေတိုးချစားသူများ ဥပဒေပုဒ်မ ၉ အရသာ တောင်းဆိုနိုင်ပါသလော ဆိုခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ ငွေတိုးချစားသူများ ဥပဒေပုဒ်မ ၉ အရ ငွေတိုးချစားသူတစ်ဦးသည် ထိုဥပဒေအရ မှတ်ပုံတင်ထားရမည့်အပြင် ၎င်း၏ မှတ်ပုံတင်လက်မှတ်မှာလည်း အတည်ဖြစ်နေမှသာ ၎င်း၏ချေးငွေကို ပြန်လည်ရရှိရန် စွဲဆိုသည့်အမှုကို တရားမရုံးက ဒီကရီချပေးနိုင်မည် ဖြစ်သည်။ ပုဒ်မ ၉ မှာ ဤအမှု အတွက် လိုသလောက် ဖော်ပြရလျှင် အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်သည်။

“Notwithstanding anything contained in any other law for the time being in force, no Court shall pass a decree on a suit by a money-lender for recovery of a loan . . . , unless the money-lender is registered under this Act and the registration is in force.”

ထို့ပြင်ဌာန်းချက်ပါ “ချေးငွေ” ဆိုသော စကားရပ်တွင် အတိုးဖြင့် ထုတ်ချေးသော ချေးငွေ၊ သို့တည်းမဟုတ် အတိုးမရှိ ထုတ်ချေးသော ချေးငွေဟူ၍ အတိအလင်း ဖော်ပြထားခြင်း မရှိပေ။ အယူခံတရားလိုတို့ အနေဖြင့် ချေးငွေ ဆိုသော စကားရပ် ကို ငွေတိုးချစားသူများ ဥပဒေပုဒ်မ ၂(၅) တွင် အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုထားသည့် အတိုင်း အတိုးဖြင့် ထုတ်ချေးသည့် ချေးငွေနှင့်သာ သက်ဆိုင်သည်ဟု ဆိုကောင်း ဆိုပေမည်။ ညို့ရာတွင် (ငွေတိုးချစားသူများ ဥပဒေကို မြီစားများ သက်သာချောင်ချိစေရန် အလို့ငှါ၎င်း၊ ငွေတိုးချစားသူများအား ချုပ်ကိုင် ကွပ်ကဲရန်အလို့ငှါ၎င်း၊ နိုင်ငံတော် အစိုးရက ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်းဖြစ်ရာ၊ အတိုးမရှိဘဲ ထုတ်ချေးသည့်ငွေကို အကန့်အသတ် မရှိဘဲ တရားမဲ့တောင်းဆိုနိုင်သည်ဟုဆိုလျှင် ငွေတိုးချစားသူများသည်၊ ချေးငွေအား လုံးကို အတိုးမရှိချေးငွေအဖြစ် ပြုလုပ်လုပ်ကာ ဥပဒေ၏ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို လက် တလုံးခြား လုပ်နိုင်ရန် အခွင့်အရေး ရကြမည်ဖြစ်သည်။) ယင်းသို့ အဓိပ္ပါယ် ကောက် ယူလျှင် ဥပဒေ၏ရည်ရွယ်ချက်ကို သဲထဲသို့ ရေသွန်သကဲ့သို့ အလဟဿဖြစ်ဘွယ်ရာ အကြောင်းရှိနေပေသည်။

ထို့ပြင်အကယ်၍ ပုဒ်မ ၉ သည် အတိုးဖြင့်ထုတ်ချေးသောချေးငွေနှင့်သာ သက် ဆိုင်သည်ဟုဆိုလျှင်၊ အတိုးဖြင့် ချေးသောချေးငွေဟု အတိအလင်း ဖော်ပြထား မည်ဖြစ်သည်။ ဥပဒေတစ်ခုကို အဓိပ္ပါယ်ကောက်ရာ၌ ထိုဥပဒေတွင် မပါသည့်စကား ရပ်ကိုထည့်သွင်း၍ အဓိပ္ပါယ် မကောက်ယူသင့်ပေ။ ၎င်းပြင်ပုဒ်မ ၂ (၆) ၌ “ဤ ဥပဒေတွင် အဓိပ္ပါယ်ဖော်ပြထားသည့် ချေးငွေ” ဟုအတိအလင်း ဖော်ပြထား သည်ကိုထောက်ရှုလျှင်၊ ပုဒ်မ ၉ ၌ ချေးငွေဆိုသော စကားရပ်ကို ပြဋ္ဌာန်းရာ၌ အတိုးဖြင့်ထုတ်ချေးသည့် ချေးငွေနှင့်သာလျှင် သက်ဆိုင်သည်ဟု ကျဉ်းမြောင်းသော

၁၉၆၆

ဒေါ်တင့်
နှင့်
ဒေါ်သန်းမေ
ပါ ၄။

အဓိပ္ပါယ်ကောက်ယူခြင်း မပြုနိုင်ပေ။ သို့ဖြစ်ရာ ငွေတိုးချစားသူတဦးသည် အတိုးနှင့် ချေးသည့်ချေးငွေကိုဖြစ်စေ အတိုးမဲ့ချေးသည့် ချေးငွေကိုဖြစ်စေ၊ ပြန်လည်ရရှိရန် တရားစွဲဆိုလျှင် ပုဒ်မ ၉ အရသာ ဒီကရီချပေးနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

ယခုအမှုတွင် မူလရုံးကဒီကရီချမှတ်သည့် ၁၉၆၅ ခု၊ အောက်တိုဘာလ ၂၁ ရက်နေ့၌၊ အယူခံတရားလို ဦးစံရင်မှာ ငွေတိုးချစားသူများ ဥပဒေအရ မှတ်ပုံတင် ထားသူတယောက် မဟုတ်သည့်အပြင်၊ အယူခံတရားလို ဒေါ်တင့်၏ ငွေတိုးချစား သူမှတ်ပုံတင်လက်မှတ်မှာလည်း အတည်မဖြစ်ဘဲ ကုန်ဆုံးလျက် ရှိသည့်အလျောက်၊ ၎င်းတို့စွဲဆိုသည့် ချေးငွေအတွက် တရားရုံးက ဒီကရီချမှတ်ခြင်း မပြုနိုင်ပေ။ ငွေ တိုးချစားသူများ ဥပဒေပုဒ်မ ၉ အရ ပိတ်ပင်ထားပြီးဖြစ်သည်။

တဖန်အယူခံတရားလိုတို့၏ ပညာရှိရွှေနေကြီး ဦးလှသိန်းက ငွေတိုးချစားသူများ ဥပဒေပုဒ်မ ၉ အရ ချေးငွေအတွက် စွဲဆိုသောအမှုကို အတည်ဖြစ်လျက်ရှိသည့် မှတ်ပုံတင်လက်မှတ်ကို တင်မပြနိုင်လျှင် ဒီကရီချမှတ်ခြင်း မပြုရဟူသာ တားမြစ် ထားသဖြင့်၊ အောက်ရုံးများမှ အယူခံတရားလိုတို့၏ အမှုကို ပလပ်ခဲခြင်းမှာ မှား ယွင်းကြောင်း၊ ငွေတိုးချစားသူ လက်မှတ်ကို တင်ပြရန် အချိန်ပေးက အမှုကို ရပ်ဆိုင်းထားသင့်ကြောင်း လျှောက်လဲသွား၏။

ငွေတိုးချစားသူများ ဥပဒေအရ ငွေတိုးချစားသူအဖြစ် မှတ်ပုံတင်လက်မှတ် ထုတ်ပေးခြင်းမှ ရပ်စဲခဲ့သည်မှာအတော်ပင် ကြာမြင့်ပြီဖြစ်သည်။ အယူခံတရားလိုတို့၏ ပညာရှိရွှေနေကြီးအနေဖြင့်လည်း မည်သည့်အချိန်အခါတွင် ထိုမှတ်ပုံတင်လက်မှတ်ကို ရရှိမည်ဟု မပြောနိုင်၊ မခန့်မှန်းနိုင်ပေ။ သို့ဖြစ်ရာ ၎င်း၏ လျှောက်ထားချက်ကို လက်ခံရမည်ဆိုလျှင်၊ အယူခံတရားလိုတို့၏ အမှုကို အချိန်အကန့်အသတ်မရှိ ရွှေ ဆိုင်းပြီး အမိန့်တစုံတရာ မချမှတ်ဘဲ ထားရမလို ဖြစ်နေလေသည်။ တရားစီရင် ရာတွင် တရားမမှုဖြစ်စေ၊ ရာဇဝတ်မှုဖြစ်စေ အမှုများကို မှန်မှန်နှင့် မြန်မြန်စစ်ဆေး စီရင်ဆုံးဖြတ်ရမည်ဖြစ်သည့်အလျောက်၊ ယခုကဲ့သို့ အချိန်အကန့်အသတ်မရှိ အဆုံးအဖြတ်မပေးဘဲ ထားရမည်ဆိုလျှင် တရားစီရင်ရေး ကဏ္ဍသည် ကမောက် ကမဖြစ်ဘွယ်ရာရှိသည်။ ဂျာဂါရုပ် နှင့် ဂျက်ဆင်း (၂) အပြင်၊ ကိုဇေးရမ် နှင့် ပါဒီဂျီ (၃) တို့အမှုများ၌ ငွေတိုးချစားသူ တဦးသည် မှတ်ပုံတင် လက်မှတ်မရှိစေကာမူ၊ ၎င်း ထုတ်ချေးသောငွေကို ပြန်လည်ရလိုကြောင်း တရားစွဲဆိုနိုင်သည်။ ၎င်းအနေဖြင့်၊ ဒီကရီချမှတ်မီ၊ မှတ်ပုံတင် စာချုပ်တင်ပြလျှင် ပြီးနိုင်သည်ဟု ဆုံးဖြတ်ထားသည်မှာ မှန်၏။ ယခုအမှုတွင် (အယူခံ တရားလိုတို့ အနေဖြင့် ၎င်းတို့၏ ချေးငွေအတွက်

(၂) ၁၉၅၅ ခုနှစ်၊ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး (တရားလွှတ်တော်) စာ ၁၆၄။
(၃) ၁၉၅၆ ခုနှစ်၊ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး (တရားလွှတ်တော်) စာ ၄၄၉။

မှတ်ပုံတင်စာချုပ် မတင်ပြဘဲ တရားစွဲဆိုနိုင်မည် ဖြစ်သော်လည်း၊ မူလရုံးတွင်သော်
 ၎င်း၊ ပဌမအယူခံ ရုံးတွင်သော်၎င်း၊ ဒုတိယအယူခံ ရုံးတွင်သော်၎င်း မှတ်ပုံတင်
 စာချုပ်ကို တင်ပြခဲ့ခြင်း မရှိပေ။ မည်သည့်အချိန်၊ မည်သည့်ကာလတွင် တင်ပြနိုင်
 မည်ဟုလည်း ခန့်မှန်းပြောဆိုနိုင်ခြင်း မရှိကြသဖြင့် ၎င်းတို့စွဲဆိုသော အမှုကိုပယ်ရန်မှ
 အပ အခြားနည်းလမ်း မရှိတော့ပေ။ ၎င်းတို့စွဲဆိုသော အမှုကို အချိန်အကန့်
 အသတ်မရှိ အဆုံးအဖြတ် မပေးဘဲ ရပ်ဆိုင်းထားရမည်ဟု ငွေတိုးချစားသူများ
 ဥပဒေကသော်၎င်း၊ အခြား ဥပဒေတရပ်ရပ်ကသော်၎င်း၊ ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်းမရှိပေ။
 ထိုကဲ့သို့သော ပြဋ္ဌာန်းချက်တခုရှိသည်ဟုလည်း အယူခံတရားလိုတို့၏ ပညာရှိရှေ့နေ
 ကြီးက ထောက်ပြခြင်း မပြုနိုင်ပေ။ တရားမကျင့်ထုံး အမိန့် ၂၀၊ နည်းဥပဒေ
 ၁ အရ၊ တရားမမှန်သည် ချက်ခြင်းသော်၎င်း၊ နောက်တနေ့နေ့တွင်သော်၎င်း စီရင်
 ချက်ချမှတ်ရမည်ဖြစ်ရာ၊ အချိန်အကန့်အသတ်မရှိ ရွှေ့ဆိုင်းထားခြင်း မပြုနိုင်၊ စီရင်
 ချက်ချမှတ်ပြီးလျှင်လည်း နည်းဥပဒေ ၆ အရ ဒီကရီရေးဆွဲရမည်ဖြစ်သည်။ ထိုကဲ့သို့
 ဒီကရီချမှတ်ခြင်းကို ငွေတိုးချစားသူများ ဥပဒေပုဒ်မ ၉ ကပိတ်ပင်ထားသည်ကို
 သတိချပ်ရမည်ဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်ရာ အယူခံတရားလိုတို့ စွဲဆိုသောအမှုကို ပယ်
 ခဲ့သည့်အောက်ရုံးများ၏ အမိန့်မှာ မှန်ကန်သည်ဟု ဆိုရမည်ဖြစ်သည်။

အယူခံတရားခံတို့၏ ပညာရှိရှေ့နေကြီး ဦးလှစိန်က အယူခံတရားခံတို့သည် အမှု
 အနိုင်ရရှိပါလျက်၊ ၎င်းတို့အား တရားစရိတ်ကို ခွင့်မပြုခဲ့သဖြင့် အောက်အယူခံရုံး၏
 အမိန့်မှာ မှားယွင်းနေသည်ဟု တင်ပြလာ၏။ တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၃၅
 အရအမှုတခုတွင် တရားစရိတ်ခွင့်ပြုသင့် မသင့်၊ ခွင့်ပြုလျှင် မည်သူက ကျခံရမည်
 ဆိုသောပြဿနာမှာ ထိုအမှုကို စီရင်ဆုံးဖြတ်သည့် ရုံးတော်၏ ဆင်ခြင်တိုင်းထွာ
 ပိုင်ခွင့်အာဏာ အတွင်းကျရောက်သဖြင့်၊ ထိုရုံးတော်မှ သင့်လျော်သလို စီရင်ဆုံးဖြတ်
 ရမည်ဖြစ်သည်။ ယင်းသို့စီရင်ဆုံးဖြတ်ရာတွင် ထင်ရာစိုင်းသည့် သဘောအနေဖြင့်
 မဟုတ်ဘဲ တရားမျှတမှုကို ရှေ့ရှုလျက် အဆုံးအဖြတ်ပြုရန် လိုပေသည်။ သာမန်
 အားဖြင့်ဆိုလျှင်၊ အမှုနိုင်သူသည် တရားစရိတ်ကို တရားရှုံးထံမှ ရပိုင်ခွင့်ရှိရမည်
 ဖြစ်သည်။ ထိုကဲ့သို့ ရပိုင်ခွင့်ရှိပါလျက် ခွင့်မပြုလျှင် တရားရုံးအနေဖြင့် မည်သည့်
 အတွက်ကြောင့် ခွင့်မပြုဟု အကျိုးအကြောင်း ဖော်ပြထားရပေမည်။ ယခုအမှုတွင်
 အောက်အယူခံရုံးအနေဖြင့် အယူခံတရားလိုတို့သည် ကွယ်လွန်သူ ဦးကျော်ဖေအား
 ငွေချေးငှားခဲ့သည်မှာ မှန်သော်လည်း၊ ငွေတိုးချစားသူ မှတ်ပုံတင်လက်မှတ် တင်ပြ
 နိုင်ခြင်းမရှိ၍ ဒီကရီချမှတ်ခြင်း မပြုနိုင်သောကြောင့်၊ အယူခံတရားလိုတို့ စွဲဆိုသော
 အမှုကိုပယ်ခံရခြင်းဖြစ်ရာ၊ တရားစရိတ်များကိုပါတဖန် ပေးဆောင်ရမည်ဆိုပါမူ၊ တရား
 မျှတမှုလုံးဝရှိမည် မဟုတ်သည့်အလျောက်၊ တရားစရိတ်ကိုခွင့်မပြုခဲ့ကြောင်းပေါ်လွင်

၁၂၀၄
 အောက်အယူခံရုံး၏
 စီရင်ချက်၌အကျိုးအကြောင်း
 ပြည့်ပြည့်စုံစုံ ရေးသားဖော်ပြထားခြင်း မရှိသော်လည်း၊ မူဖြစ်ကြောင်းခြင်းရာများ
 အရပေါ်လွင်ထင်ရှားနေသည်။ သို့ဖြစ်ရာ အောက်အယူခံရုံးသည် အယူခံတရားခံ
 တို့အား တရားစရိတ်များကို ခွင့်မပြုသည့်ကိစ္စတွင်၊ ၎င်း၏ ဆင်ခြင်တိုင်းထွာပိုင်ခွင့်
 အာဏာကို အသုံးပြုရာ၌ တရားမျှတမှု မရှိဟု မဆိုနိုင်ပေ။ ထို့ကြောင့် တရားစရိတ်နှင့်
 ပတ်သက်သည့် အောက်အယူခံရုံး၏ အမိန့်ကိုလည်း ဝင်ရောက်ဖက်စွက်ရန်အကြောင်း
 မရှိပေ။

အထက်ပါအကြောင်းရပ်များကြောင့်၊ ဤအယူခံမှုကို ပလပ်လိုက်သည်။ ဤ
 အမှုတွင် ပေါ်ပေါက်လျက်ရှိသော အကြောင်းခြင်းရာများကို ထောက်ထားလျက်
 အမှုသည်တို့သည် မိမိတို့၏ တရားစရိတ်များကို မိမိတို့ဘာသာကျခံရမည်ဖြစ်သည်။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

တရားမ ပဌမအယူခံမှု

တရားသူကြီးဦးသက်ဖေ ခွေတွင်

ဒေါ်အေးလှ (အယူခံတရားလို)

နှင့်

ကိုမောင်လှိုင် (အယူခံတရားခံ)*

† ၁၉၆၆

ဆောက်ထိုးထား
လ ၇ ရက်။

မြို့ပြဆိုင်ရာငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂ (၁)(င) — ဥပစာအိမ်များ ဟောင်းနှမ်း
ယိုယွင်းခြင်း — အသစ် ပြန်လည်ဆောက်လုပ်ရန်အတွက် ရိုးဖြောင့်သော သဘောဖြင့် ရယူလို
ခြင်း — ပြန်လည်ဆောက်လုပ်ရန် အိမ်ပုံစံဆွဲ၍ မြို့နီစီပါယ်တွင် အခွင့်အမိန့်တောင်းခံခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ အိမ်ရှင်အဦးသည် မိမိငှါးရမ်းထားသော အိမ်ကို ပြန်လည်ဆောက်လုပ်ရန်
အတွက် အကြောင်းအားလျော်စွာ ရိုးဖြောင့်သော သဘောဖြင့် ရယူလိုကြောင်း ပြသနိုင်မှသာ
အိမ်ငှါးများအပေါ် ၁၉၆၀ ခုနှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂ (၁)(င)
အရ စီကရီရိုင်မည်ဖြစ်သည်။ အကြောင်းအားလျော်စွာ ရိုးဖြောင့်သောသဘောဖြင့် ရယူလိုသည်
ဆိုခြင်းမှာ လိမ်လည်လှည့်ဖြား၍ မဟုတ်သည့်အပြင်၊ ရယူလိုသည့် အကြောင်းလည်းရှိရန်လိုပေ
သည်။ အိမ်ရှင်အနေဖြင့် မိမိအိမ်ဟောင်းကို ဖျက်ပြီး အိမ်သစ်ကိုအမှန်တကယ် ဆောက်လုပ်ရန်
ရည်ရွယ်ချက်ရှိလျှင် အိမ်ရှင်အနေဖြင့် အိမ်ပြန်ဆောက်ရန် ရိုးဖြောင့်သော သဘောရှိသည်ဟု
ဆိုရပေမည်။

ဒေါ်သိန်းရွှေ နှင့် အက်(စ်)၊ အမ်၊ ချောက်ခူရီ၊ ၁၉၆၃ ခု၊ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး၊ ၁၅၉ ရည်
ညွှန်းသည်။

အယူခံတရားလိုအနေဖြင့် အိမ်အသစ်ပြန်လည်ဆောက်လုပ်ရန် အိမ်ပုံစံဆွဲ၍ မြို့နီစီပါယ်၏အခွင့်
အမိန့်ကိုဘေးခံပြီးဖြစ်သည်။ ပုံစံအရ အိမ်သစ်ဆောက်လုပ်ရန် အယူခံတရားလိုတွင် ငွေကြေး
အင်အားရှိသည်။ သို့ဖြစ်ရာ အယူခံတရားလိုသည် အိမ်သစ်ဆောက်လုပ်ရန်အတွက် ရိုးဖြောင့်သော
သဘောနှင့် ရယူလိုသည်ဟုလည်း ကောက်ယူရမည်ဖြစ်သည်။

အယူခံတရားလိုအတွက်။ ။ မစ္စတာ တီ၊ စီ တောရင်း။

အယူခံတရားခံအတွက်။ ။ မစ္စတာ တီ၊ ပီ၊ ဝမ်း။

* ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ တရားမ ပဌမအယူခံမှုအမှတ် ၅၆။
† ၁၉၅၆ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၁-၃၁၄ တွင် ရန်ကုန်မြို့၊ တရားမရုံး ရာဘက်တတိယ
တရားသူကြီး (အင်စိန်ရုံးထိုင်) ရုံးတော်ခံ၊ ချမှတ်သော စီကရီကိုအယူခံဝင်မှု။

၁၉၆၆
ဒေါ်အေးလှ
နှင့်
ကိုမောင်လှိုင်။

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေ။ ။နှစ်ဘက် ပညာရှိရွှေ နေကြီးများ၏ သဘော တူညီ ချက်အရ ဤအမှုကို ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ တရားမ ပဌမအယူခံမှုအမှတ် ၅၇၊ ၅၈၊ ၅၉၊ ၆၀၊ ၆၁ တို့နှင့်အတူ ကြားနာခဲ့သည့်အလျောက်၊ ဤစီရင်ချက်သည် ထိုအမှုများ၏ စီရင်ချက် ဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူရမည် ဖြစ်သည်။

အယူခံတရားလို ဒေါ်အေးလှသည် အင်းစိန်မြို့၊ ကမာရွတ်၊ သုခလမ်း၊ အမှတ် ၁၉၆ ရှိ ဥပစာ၏ အိမ်ရှင်ဖြစ်သည်။ ထိုဥပစာတွင် အိမ်နှစ်ဆောင်ရှိရာ၊ တဆောင်၌ ၄ ခန်း ရှိပြီး၊ ကျန်တဆောင်တွင် ၂ ခန်းရှိသည်။ ထိုအခန်းများ၌ အယူခံတရားခံ ၆ ဦးသည် အယူခံတရားလို၏ အိမ်ငါးအဖြစ် နေထိုင်လျက် ရှိသည်။ အယူခံတရားလိုက ထို ဥပစာအိမ်များသည် ဟောင်းနွမ်း ယိုယွင်းနေသဖြင့် အသစ် ပြန်လည်ဆောက်လုပ် ရန်အတွက် အကြောင်းအားလျော်စွာ ရိုးဖြောင့်သောသဘောဖြင့် ရယူလို၍၊ အယူခံ တရားခံတို့အား ဖယ်ရှားပေးရန် ရန်ကုန်မြို့ တရားမရုံးတွင် တရားစွဲဆိုရာအယူခံတရားခံ တို့က အခင်းဖြစ်ဥပစာမှာကောင်းမွန်ခိုင်ခန့်သေးသည့်အလျောက်၊ အယူခံတရားလိုက အကြောင်းအားလျော်စွာ သဘောခိုးဖြင့် ရယူလိုသည်ဆိုခြင်းမှာ မမှန်ကန်ကြောင်း၊ ငှားရမ်းခြင်းကို ရပ်စဲသည့် နို့တစ်စာမှာ တရားမဝင်ကြောင်း ထုချေကြသည်။

ပညာရှိ ရာဘက် တတိယတရားသူကြီးသည် နှစ်ဘက်အမှုသည်နှင့် သက်သေများ ကို ကြားနာပြီးနောက်၊ နို့တစ်စာမှာ တရားဥပဒေနှင့် ကိုက်ညီသော်လည်း၊ အယူခံ တရားလိုသည် ဥပစာကို အကြောင်းအားလျော်စွာ သဘောခိုးဖြင့် အိမ်သစ်ဆောက် ရန် ရယူလိုသည်ဟု မဆိုနိုင်ဟု အဆုံးအဖြတ်ပြုကာ အယူခံတရားလို၏ အမှုများအား ပလပ်ခဲ့၏။ ထိုကဲ့သို့ ပလပ်ခဲ့သော စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီတို့ကို မကျေနပ်သဖြင့် ဤအယူခံမှုများကို တင်သွင်းလာခြင်း ဖြစ်သည်။

အယူခံတရားခံတို့၏ ပညာရှိ ရွှေနေကြီး ဦးတီ၊ ပီ၊ ဝမ်းက အောက်ရုံး၏ ဒီကရီများ မှာ အယူခံဝင်နိုင်သော ဒီကရီများမဟုတ်၍ ဤအယူခံမှုများကို လက်မခံသင့်ကြောင်း တင်ပြလာ၏။ ထိုတင်ပြချက်မှာ လုံးဝအနှစ်သာရမရှိသော တင်ပြချက်သာ ဖြစ်သည်။ ပညာရှိ ရွှေနေကြီးသည် ယင်းဒီကရီမျိုးကို တရားရုံးချုပ်သို့ အယူခံဝင်နိုင်သည် ဆိုသည်ဟု ပြဋ္ဌာန်းထားသော ၁၉၆၀ ခုနှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခကြီးကြပ်ရေး ဥပဒေ၏ ပုဒ်မ ၁၈ ကို လေ့လာမိဟန် မတူ၍သာ ယခုကဲ့သို့ အခြေအမြစ်မရှိသော လျှောက်လဲချက်ကို တင်ပြလာသည်ဟု ယူဆရမည်ဖြစ်သည်။

[အိမ်ရှင် တဦးသည် မိမိငှားရမ်းထားသော အိမ်ကို ပြန်လည် ဆောက်လုပ်ရန် အတွက် အကြောင်းအားလျော်စွာ ရိုးဖြောင့်သော သဘောဖြင့် ရယူလိုကြောင်း ပြသနိုင်မှသာ အိမ်ငှားများအပေါ် ၁၉၆၀ ခုနှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခကြီးကြပ်ရေး ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၂(၁) (င) အရ ဒီကရီရနိုင်မည်ဖြစ်သည်။] ထိုကဲ့သို့ အမှုများတွင်

အဓိက စဉ်းစားရမည့်အချက်မှာ အိမ်ရှင်သည် ငါးရမ်းထားသောအိမ်ကို အသစ် ပြန်လည် ဆောက်လုပ်ရန် အကြောင်းအားလျော်စွာ ရိုးဖြောင့်သော သဘောဖြင့် ရယူလိုခြင်း ဟုတ်-မဟုတ် ဆိုခြင်းပင်ဖြစ်၏။ (အကြောင်းအားလျော်စွာ ရိုးဖြောင့်သောသဘောဖြင့် ရယူလိုသည်ဆိုခြင်းမှာ လိမ်လည်လှည့်ဖျား၍ မဟုတ်သည့်အပြင်၊ ရယူလိုသည့်အကြောင်းလည်း ရှိရန်လိုပေသည်။ အိမ်ရှင်အနေဖြင့် မိမိ၏အိမ်ဟောင်းကို ဖျက်ပြီး အိမ်သစ်ကို အမှန်တကယ်ဆောက်လုပ်ရန် ရည်ရွယ်ချက်ရှိလျှင် အိမ်ရှင်အနေဖြင့် အိမ်ပြန်ဆောက်ရန် ရိုးဖြောင့်သောသဘောရှိသည်ဟု ဆိုရမည် ဖြစ်သည်။) ယင်းသို့ အိမ်ပြန်ဆောက်ရန် ရိုးဖြောင့်သောသဘောရှိသူဖြင့် မပြီးသေးချေ။ အကယ်၍ ငါးရမ်းထားသော အိမ်မှာ မကြာမီကမှ ဆောက်လုပ်ခဲ့သည့် အိမ်သစ်တဆောင် ဖြစ်နေပါက၊ ထိုအိမ်ကို ဖျက်ပြီး နောက်ထပ်ကြီးကျယ်ခမ်းနားသည့် အိမ်အသစ် ပြန်လည် ဆောက်လုပ်မည်ဆိုလျှင် အိမ်ရှင်အနေဖြင့် ငါးရမ်းထားသော အိမ်ကို အကြောင်းအားလျော်စွာ ရယူလိုသည်ဟု ဆိုနိုင်မည် မဟုတ်ချေ။ ထို့ကြောင့် အိမ်ရှင် တဦးသည် ငါးရမ်းထားသောအိမ်ကို အမှန်တကယ်ဖျက်၍ အိမ်သစ်ဆောက်လုပ်ရန် ရည်ရွယ်ချက် ရှိရမည်ဖြစ်ပြီး၊ ထိုကဲ့သို့ အိမ်သစ်ဆောက်လုပ်ရန် အကြောင်းလည်း ရှိမှသာ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂(၁)(င)အရ အိမ်ငှါးများအပေါ် ဒီကရီချနိုင်မည်ဖြစ်သည်။ ထိုအချက်နှင့်ပတ်သက်၍ ယခုအမှု၏အကြောင်းချင်းရာများနှင့် ထပ်တူထပ်မျှ တူညီသည့် ဒေါ်သိန်းရွှေနှင့် အက်(စ်)၊ အမ်၊ ချောက်ဇူဝီ (၁)တို့၏ အမှုကိုသာ ရည်ညွှန်းလိုပေသည်။ ထိုအမှုတွင် ငါးရမ်းထားသော ဥပစာမှာ အနှစ်ပေါင်း ၃၀ ခန့်ကြာသည့်အိမ်ဖြစ်ရာ၊ အိမ်ရှင် အနေဖြင့် အိမ်အသစ်ဆောက်လုပ်ရန် သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ်စီမံအဖွဲ့၏ အခွင့်အမိန့်ကို ရထားပြီး ဖြစ်သည့်အပြင်၊ အိမ်ရှင်သည် အိမ်အသစ်ဆောက်လုပ်ရန် ခန့်အပ်အားရှိသူ တဦးဖြစ်၍၊ အကြောင်းအားလျော်စွာ ရိုးဖြောင့်သော သဘောဖြင့် ဥပစာကို ရယူလိုသည်ဟု ကောက်ယူရမည် ဖြစ်ကြောင်း ဆုံးဖြတ်ထားလေသည်။ ထိုစီရင်ထုံးမှာ တရားရုံးချုပ်၏ နှစ်ဦးထိုင်စီရင်ထုံးတခုဖြစ်၍ ကျွန်ုပ်အနေဖြင့် လိုက်နာရမည့် တာဝန်ရှိပေသည်။

ဤအမှုတွင်အခင်းဖြစ် ဥပစာများမှာ နှစ်ပေါင်း ၂၀ ကျော်ခန့်ရှိသည့် အဆောက်အဦများဖြစ်ပြီး၊ အိမ်အိုများဖြစ်သည်ဟု အယူခံတရားခံတို့၏ သက်သေများ ဖြစ်ကြသည့် အင်ဒါဝတ်နှင့် ဦးချစ်တင်တို့ကိုယ်တိုင်က ထွက်ဆိုထားကြသည်။ အယူခံတရားခံ မောင်လွင်က အမိုးမှ သွတ်ကို အုတ်ခဲနှင့် ဖိထားရကြောင်းဝန်ခံထားသည်။ အယူခံတရားခံ ကိုလောက အိမ်ပြင်ပေးရန် အယူခံတရားလိုအား ပြောဘူးကြောင်း

(၁) ၁၉၆၃ ခု၊ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး၊ ၁၅၉။

၁၉၆၆
စော်အေးလှ
နှင့်
ကိုမောင်လွင်။

ဝန်ခံချက် ရှိနေသည်။ အထက်ပါ အကြောင်းရပ်များကို ပေါင်းစပ် ကြည့်ရှုလျှင်၊ အခင်းဖြစ် ဥပစာသည် ဟောင်းနွမ်း ယိုယွင်းနေသည် ဆိုခြင်းမှာ ထင်ရှားသည်။ ထို့ကြောင့် အိမ်ရှင် အယူခံတရားလိုသည် ငှါးရမ်းထားသော အိမ်ကို ပြန်လည်ရယူရန် အကြောင်း ရှိသည်ဟု ယူဆရမည်ဖြစ်သည်။ ဦးချစ်တင်က ထိုဥပစာကို နောက်ထပ် ၁၁ နှစ်ခန့် နေထိုင်နိုင်သည်ဟု ဆိုကာမျှဖြင့် အိမ်ရှင်သည် အခင်းဖြစ် ဥပစာကို အကြောင်းအားလျော်စွာ ရယူလိုခြင်းမရှိဟု မဆိုနိုင်ပေ။

(အယူခံတရားလိုအနေဖြင့် အိမ်အသစ် ပြန်လည် ဆောက်လုပ်ရန် အိမ်ပုံစံဆွဲ၍ မြို့နီစီပါယ်၏ အခွင့်အမိန့်ကို တောင်းခံပြီးဖြစ်သည်။ ပုံစံအရ အိမ်သစ်ဆောက်လုပ်ရန် အယူခံတရားလိုတွင်ငွေကြေးအင်အားရှိသည်)ဆိုခြင်းကိုအယူခံ တရားခံများအနေဖြင့် ငြင်းဆိုခဲ့ကြခြင်း မရှိပေ။ (သို့ဖြစ်ရာ အယူခံ တရားလိုသည် အိမ်သစ်ဆောက်လုပ်ရန် အတွက် ရိုးဖြောင့်သောသဘောနှင့် ရယူလိုသည်ဟုလည်းကောက်ယူရမည် ဖြစ်သည်) ။

အယူခံတရားခံတို့၏ ပညာရှိ ရှေ့နေကြီးက အယူခံတရားလို၏ အိမ်ပုံစံအရ လက်ရှိ အိမ်ငှါးများကို ပြန်လည်၍ အငှါးချထားနိုင်မည်မဟုတ်၍ အကြောင်းအားလျော်စွာ ရိုးဖြောင့်သော သဘောနှင့် ရယူလိုသည်ဟု မဆိုနိုင်ကြောင်း၊ ပုဒ်မ ၁၂(၁)(င)အရ ဆိုလျှင်၊ အိမ်ငှါးများအား အိမ်သစ်ဆောက်လုပ်ပြီးလျှင် အိမ်ငှါးများအား ဥပစာကို ပြန်ပေးပါမည်ဟု ခံဝန်ချုပ် ချုပ်ဆိုရမည်ဖြစ်ရာ၊ ပုံစံအရ အိမ်ဆောက်လုပ်မည်ဆိုလျှင် ထိုဝန်ခံချုပ်အတိုင်း ဆောင်ရွက်နိုင်မည် မဟုတ်၍ ဒီကရီ မချပေးနိုင်ကြောင်း ထပ်မံ တင်ပြလာ၏။

ပုဒ်မ ၁၂(၁) (င)အရ အိမ်ငှါးများ ဖယ်ရှားပေးရမည့် ဥပစာမှာ လူနေအိမ် ဖြစ်လျှင် နောက်ထပ် အသစ် ဆောက်လုပ်ရမည့် ဥပစာလည်း လူနေအိမ် ဖြစ်ရမည်ဟု ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်းမရှိ၊ ဥပဒေက အဆောက်အဦ ပြန်လည် ဆောက်လုပ်ရန်သာ ပြဋ္ဌာန်းထားသဖြင့် လူနေအိမ်သာမက၊ အခြားအဆောက်အဦမျိုးကိုလည်း ဆောက် လုပ်နိုင်ပေသည်။ လူနေအိမ် ဆောက်လုပ်လည်း မူလအိမ်အတိုင်း ပြန်လည် ဆောက် လုပ်ရန် မလိုပေ။ ဤကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ မိတ္တ စားသုံးသူ သမဂ္ဂဗဟို အသင်း လီမိတက်နှင့် ကိုမူဆာ (၂) တို့အမှုတွင် အောက်ပါအတိုင်း ဆုံးဖြတ်ထားသည်ကို တွေ့မြင်နိုင်ပေသည်။

“မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေ ၁၂ (၁) (င)တွင် အဆောက်အဦကိုသာ ဖော်ပြ၍ ပြုပြင်ဆောက်လုပ်ရာတွင် မည်သည့် အဆောက် အဦ ဖြစ်ရမည်ဟု ဖော်ပြထားခြင်း မရှိသည်မှာ ပေါ်လွင်သည်။ ထို့ကြောင့်

(၂) ၁၉၆၃ ခု၊ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး၊ ၈၁၈။

အိမ်ပုံစံတွင်အရောင်းအဝယ် အဆောက်အဦ ပြုလုပ်ရန် ပါကမ္ဘာဖြင့် အကြောင်း
အားလျော်စွာ ရိုးဖြောင့်သောသဘောဖြင့် ရယူလိုခြင်း မဟုတ်ဟူ၍ ဆုံးဖြတ်ရန်
မသင့်ဟု ထင်မြင်သည်။ ”

၁၉၆၆
ဒေါ်အေးလှ
နှင့်
ကိုမောင်လှိုင်။

အထက်ပါ အကြောင်းရပ်များကြောင့် အောက်ရုံးစီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီတို့ကို
ပယ်ဖျက်ပြီး၊ အယူခံတရားလို စွဲဆိုသည့်အတိုင်း အယူခံတရားခံများအား အခင်းဖြစ်
ဥပစာမှ ဖယ်ရှားပေးရန် ဒီကရီချမှတ်လိုက်သည်။ အယူခံတရားလိုသည် ဥပစာမှ
အိမ်ငှားများ ဖြစ်ကြသည့် အယူခံတရားခံတို့ပြောင်းရွှေ့ထွက်ခွာသွားပြီးနောက်၊ ကိုးလ
အတွင်း အိမ်အသစ်ကို ပြီးစီးအောင် ဆောက်လုပ်ပါမည်ဟု ၂,၀၀၀ ကျပ်တန်
ခံဝန်တယောက်ဖြင့် ဝန်ခံချုပ် ချုပ်ဆိုရမည်။ အယူခံတရားခံတို့သည် အယူခံတရားလို
၏ တရားစရိတ်များကို ကျခံရမည် ဖြစ်သည်။ ရွှေနေစရိတ် တမူလျှင် ၁၇ ကျပ် သတ်
မှတ်သည်။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

တရားမ ပဌမအယူခံမှု

တရားသူကြီး ဦးချစ် ရှေ့တွင်

† ၁၉၆၆

စက်တင်ဘာလ
၂၀ ရက်။

နိုင်ငံတော် ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဘဏ် (ဟင်္သာတဘဏ်ခွဲ)
(အယူခံတရားလို)

နှင့်

ဦးဆက် ပါ ၃ (အယူခံတရားခံ)*

အပေါင်ဒီကရီရရှိပြီး ဇာရီပြုလုပ်၍ အပေါင်ခံပစ္စည်းကို လေလံရောင်းချပြီးခြင်း—မပြေကျန်ရှိသော
ဓနအတွက် (personal decree) တောင်းဆိုခြင်း—ခရိုင်တရားမရုံးမှ ချမှတ်သောအမိန့်
ကို အယူခံဝင်ခွင့်ရှိ မရှိ—တရားမကျင့်ထုံး အမိန့် ၃၄-နည်းဥပဒေ ၃ (၄) —Personal
decree အမိန့်ချမှတ်ပေးနိုင် မပေးနိုင်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။အပေါင် ဒီကရီရရှိပြီးနောက် ထိုအပေါင်ဒီကရီအရ ဇာရီပြုလုပ်၍ အပေါင်ခံ
ပစ္စည်းကို လေလံပစ်ရာ၊ မူလအပေါင်ဒီကရီရငွေအတိုင်း မရရှိသဖြင့် မပြေကျန်ရှိသောဓနအတွက်
(personal decree) ကိုစီရိတ်နှင့်တကွ ချမှတ်ပေးရန် လျှောက်ထားခြင်းကို ခရိုင်တရားမရုံး
က ခွင့်မပြုနိုင်ကြောင်း အမိန့်ချမှတ်ခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အယူခံဝင်နိုင်သည်။ တရားမကျင့်ထုံးအမိန့်
၃၄၊ နည်းဥပဒေ ၃ (၄) နှင့်အညီ လေလံရောင်းချပြီး ၃ နှစ်ကြာမှ တရားနိုင်က တရားရုံးများ
အပေါ်ရရန်ရှိသည့်ကျန်ငွေအတွက် (personal decree) တောင်းဆိုခြင်းကို အမိန့်ချမှတ်ပေး
နိုင်သည်။

အယူခံတရားလိုအတွက်။ ။ဦးဗလျမ်း။

အယူခံတရားခံအတွက်။ ။ဦးဘသန်း (၁)နှင့် ဦးဘကျော်။

တရားသူကြီး ဦးချစ်။ ။ဤအမှုတွင် နိုင်ငံတော် ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေး
ဘဏ် (ဟင်္သာတဘဏ်ခွဲ)က၊ ဟင်္သာတမြို့၊ ခရိုင်တရားမ တရားသူကြီးရုံး၊ ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊

* ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ တရားမ ပဌမအယူခံမှုအမှတ် ၁၁။

† ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၅ တွင် ဟင်္သာတမြို့၊ ခရိုင်တရားမတရားသူကြီးရုံးတော်၏
ချမှတ်သော ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၀ ရက်နေ့စွဲပါ ဒီကရီကိုအယူခံဝင်မှု။

တရားမကြီးမှုအမှတ် ၅ တွင်၊ ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၀ ရက်နေ့က ချမှတ်သော အမိန့်ကို မကျေနပ်သဖြင့် အယူခံဝင်လာခြင်းဖြစ်သည်။

၁၉၆၆

နိုင်ငံတော်
ကူးသန်းရောင်း
ဝယ်ရေးဘဏ်
(ဟင်္သာတ
ဘဏ်ခွဲ)
နှင့်
ဦးဆက် ပါ ၃။

အမှုအဖြစ်အပျက် အကြောင်းခြင်းရာနှင့် ပတ်သက်၍ အောက်ရုံးစီရင်ချက်တွင် ပြည့်စုံစွာဖော်ပြထားပြီး ဖြစ်ရကား၊ ထပ်လောင်း၍ ဖော်ပြရန်မလိုပေ။ နိုင်ငံတော် ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဘဏ်သည် အယူခံတရားခံများ (မူလတရားခံများ) ဖြစ်ကြသော ဦးဆက်၊ ဒေါ်သန်းညွန့်၊ ဒေါ်ငွေရှင်(သေဆုံး) ၎င်း၏ တရားဝင်ကိုယ်စားလှယ် ဒေါ်မာခိန်တို့အပေါ်တွင် အပေါင်ဒီကရီ ရပြီးဖြစ်သည်။ ထိုအပေါင်ဒီကရီအရ ဇာရီ ပြုလုပ်၍ ကြံခင်းမြို့ရှိ အပေါင်ခံတိုက်ကို တရားဝင် လေလံပစ်ရာ၌ လေလံဆွဲမည့်သူ မရှိသဖြင့် တရားနိုင် ဘဏ်ကပင်လျှင်ငွေ ၆,၀၀၀ ဖြင့် လေလံဆွဲယူပြီးဖြစ်သည်။ ထိုလေလံကိုလည်း အတည်ပြုပြီးဖြစ်သည်။ တရားနိုင်ဘဏ်ကလည်း ရုံးတော်ကထုတ်ပေးသော အရောင်းလက်မှတ်ကို ရရှိပြီးဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် မူလကအပေါင်ဒီကရီရငွေအတိုင်း မရရှိပေ။ လေလံဆွဲသောငွေ ၆,၀၀၀ ကိုခန့်မှီလျှင် ငွေပေါင်း ၃၄,၀၁၀၊ ၄၉ ပြား လျော့နည်းနေပေသည်။ ထို့ကြောင့် တရားနိုင်ဘဏ်က ထိုငွေအတွက် တရားရုံးများအပေါ်တွင် ပုဂ္ဂလိကဒီကရီ (Personal Decree) ကို တရားစရိတ်နှင့်တကွ ချမှတ်ပေးရန် လျှောက်ထားလေသည်။

ပညာရှိခရိုင်တရားမ တရားသူကြီးသည် ထိုလျှောက်လွှာနှင့် နှစ်ဘက်သောပညာရှိ ရွှေနေကြီးများကို ကြားနာပြီး စဉ်းစားဝေဖန် သုံးသပ်ရာ၌ အချင်းဖြစ်တိုက်အိမ်ကို လေလံဖြင့်ရောင်းခြင်း ကိစ္စတွင် တရားဝင်သည်ဟု ယူဆပြီး၊ ထိုလေလံကို ပယ်ဖျက်မပေးနိုင်ဟု အမိန့်ချမှတ်ခဲ့လေသည်။ သို့ရာတွင် ချန်မူး(လ်) နှင့် ဘန်ဘီဟာ (၁) အမှုကို ကိုးကား၍ တရားနိုင်ဘဏ်သည် မပြေကျန်ရှိသော ငွေအတွက် (Personal Decree)တောင်းဆိုခြင်းကို ခွင့်မပြုနိုင်ကြောင်း အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်။

အယူခံတရားလို ပညာရှိရွှေနေကြီး ဦးဗဂျမ်းက၊ ပညာရှိ အောက်ရုံးတရားသူကြီး ချမှတ်သော အမိန့်တို့ အယူခံဝင်နိုင်ပါသည်ဟု တင်ပြသွားသည်။ ယင်းကဲ့သို့ တင်ပြရာ၌ ရတ္တန်လာ(လ်)ဟာလာဂျီ နှင့် မောင့်စကဘာ (၂) နှင့် ရှာမူဂန် (ခေါ်) မူတူး ကာလုပန်(၃) အမှုတို့ကို တင်ပြသွားသည်။ ဤကိစ္စနှင့် အယူခံတရားခံများ၏ ပညာရှိ ရွှေနေကြီးများ ဖြစ်ကြသော ဦးဘသန်း (၁)နှင့် ဦးဘကျော်တို့က အငြင်းမပွားပါဟု ဝန်ခံသွားသည်။

(၁) အိုင်၊ အယ်(လ်)၊ အာ (ရ်)၊ ၁၉၂၃၊ အစွဲ ၅၁၊ ကာလကတ္တာ၊ စာ ၇၁၈။
(၂) အေ၊ အိုင်၊ အာ(ရ်)၊ ၁၉၄၅၊ နဂ္ဂပူ၊ စာ ၂၈၉။
(၃) အေ၊ အိုင်၊ အာ(ရ်)၊ ၁၉၄၅၊ မဒရပ်၊ စာ ၄၂၅။

၁၉၆၆

နိုင်ငံတော်
ကူးသန်းရောင်း
ဝယ်ရေးဘဏ်
(ဟင်္သာတ
ဘဏ်ခွဲ)
နှင့်
ဦးဆက် ပါ ၃။

ဆက်လက်၍ ဦးဗဂျမ်းက တင်ပြရာတွင် အောက်ရုံးပညာရှိ တရားသူကြီးသည် အမှုကို အမိန့်ချမှတ်ရာ၌ ဥပဒေနှင့် လျော်ညီစွာ မပြုလုပ်ပါ။ တရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၃၄၊ နည်းဥပဒေ ၃ (၄)နှင့်အညီ မဆောင်ရွက်ခဲ့ပါ။ ထိုဥပဒေပြဋ္ဌာန်းချက်မှာ ရုံးကမလုပ်မနေရဖြစ်ပါသည်။ ၎င်းပြင် အောက်ရုံးပညာရှိ တရားသူကြီး ကိုးကားသော စီရင်ထုံးကို တရားသူကြီးသည် တလဲ့အဓိပ္ပါယ်ကောက်ယူထားပါသည်။ ထိုအမှုတွင် ဖြစ်ပျက်သော အကြောင်းခြင်းရာနှင့် ယခုအမှုတွင် ဖြစ်ပျက်သော အကြောင်းခြင်းရာတို့မှာ တူညီမှုမရှိကြပါ။ ထို့ကြောင့် ထိုစီရင်ထုံးကို အကိုးအကားပြု၍ အယူခံ ငှားလှိုင်း လျှောက်ထားချက်ကို ခွင့်မပြုခြင်းမှာ မှားယွင်းပါသည်ဟု တင်ပြသွားသည်။ အယူခံ တရားခံများ၏ ပညာရှိရှေ့နေကြီး ဦးဘကျော်က အချင်းဖြစ် အပေါင်ခံသောတိုက်သည် ၄၀,၀၀၀ ကျော်တန်ပါသည်။ ဘဏ်ကလည်း ၄၀,၀၀၀ ကျော်တန်ကြောင်း ရာဖြတ်ထားပါသည်။ ဘဏ်က ၆,၀၀၀ နှင့်ပြင်ဆင်ပြီး ရာဖြတ်ထားသည်ကို အယူခံ တရားခံများက မသိကြပါ။ အချင်းဖြစ်တိုက်ကိုလေလံတင်ရန်ရုံးကကျေညာသည်ကိုလည်း မသိကြပါ။ လေလံပစ်သည်ကိုလည်း မသိကြပါ။ ယခုအယူခံ တရားခံများအပေါ် (Personal Decree) ရလိုကြောင်း ဘဏ်လျှောက်ထားသော အခါမှသာ လျင်သိပါသည်။ ထို့ကြောင့် ဤသို့တန်ဖိုးများစွာရှိသော တိုက်ကိုကျပ်ငွေ ၆,၀၀၀ တည်းဖြင့် လေလံဆွဲယူခြင်းမှာ မတရားပါသဖြင့် ပယ်ဖျက်ပေးပြီး ဘဏ်ကလျှောက်ထားသော (Personal Decree) ရလိုမှုကိုလည်း အရေးယူခွင့် မပြုသင့်ပါဟု လျှောက်လဲသွားသည်။

ဤအမှုကို ကျွန်ုပ်တို့သည် အသေးစိတ် ဝေဖန်သုံးသပ်သည်။ အယူခံတရားခံများက အချင်းဖြစ်တိုက်ကို နိုင်ငံတော် ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဘဏ်တွင် ပေါင်နှံထားသည်မှာ အငြင်းမထွက်ပေ။ အရင်းလည်းမပေး၊ အတိုးလည်း မပေးသဖြင့် ဘဏ်က အပေါင်ဒီကရီရလိုမှုဖြင့် တရားစွဲဆိုရာ၌ အယူခံတရားခံများသည် ရုံး၏သမ္မာန်စာ ရရှိသော်ငြားလည်း ရုံးသို့လာရောက်၍ မထုချေသဖြင့် ရုံးကအမှုကို တဘက်သတ်ကြားနာပြီး ပဏာမဒီကရီ ပေးလိုက်ပြီးနောက် ၆ လအတွင်း အယူခံတရားခံများက အပေါင်ဒီကရီကို ပေးဆပ်ခြင်း မရှိသောကြောင့် ဘဏ်က နောက်ဆုံးပိတ် ဒီကရီရလိုကြောင်း တောင်းဆိုပြီးလျှင် ဇာရီမှု ဖွင့်လေသည်။ ထိုဇာရီမှု၌ အပေါင်ခံထားသော တိုက်ကို လေလံတင် ရောင်းချရန်တောင်းဆိုသည်။ ယင်းကဲ့သို့ နောက်ဆုံးပိတ် ဒီကရီတောင်းဆိုသော အခါ၌သော်၎င်း၊ ဇာရီမှု ဖွင့်သောအခါ၌သော်၎င်း၊ အယူခံ တရားခံများ ထံသို့ ရုံးက နို့တစ်ထုတ်သော်လည်း အယူခံတရားခံများသည် ရုံးသို့လာရောက်ခြင်းမရှိကြပေ။ ထို့နောက် တိုက်ကိုလေလံတင်၍ ရောင်းချရန် ကျေညာရာ၌သော်၎င်း၊ လေလံတင် ရောင်းချရာ၌သော်၎င်း၊ အယူခံ တရားခံတို့ဘက်မှ မည်သူတဦးတယောက်

နိုင်ငံတော်
ကူးသန်းရောင်း
ဝယ်ရေးဘဏ်
(ဟင်္သာတ
ဘဏ်ခွဲ)
နှင့်
ဦးဆက် ပါ ၃။

မျှလာ၍ မပြောဆိုကြပေ။ တိုက်ကိုလေလံတင် ရောင်းချပြီး ၃ နှစ်ကြာမှ တရားနိုင်
ဘဏ်က တရားရုံးများအပေါ် ရန်ငွေရှိသည့် ကျန်ငွေအတွက် (Personal Decree)
လျှောက်ထား တောင်းဆိုမှုသာလျှင် တရားရုံးများက လာရောက်ကန့်ကွက်ခြင်းဖြစ်
သည်။ ၎င်းပြင်ထိုတိုက်ကို ပေါင်နှံစဉ် အခါက ၎င်းတိုက်သည် ကမ်းနားနှင့်ဝေးပြီး
အလွန်စည်ကားသော နေရာတွင်ဖြစ်၍ အနီးအနားတွင် ဈေးများ၊ ဆိုင်များရှိသော
ကြောင့်တန်ဘိုးထွက်လေသည်။ သို့ရာတွင် ကမ်းပါးပြိုသဖြင့် ထိုဒေသတွင် ဈေးဆိုင်
လည်းမရှိ၊ စည်ကားမှုလည်း မရှိတော့ဘဲ အခြားနေရာများသို့ ပြောင်းရွှေ့သွားရောက်
နေရသဖြင့် ထိုဒေသတွင် ယခင်ကကဲ့သို့ စည်ကားခြင်းမရှိ၊ တန်ဘိုးလည်းမထွက်
ဖြစ်နေသည်။ အချင်းဖြစ်တိုက်သည်မြစ်နှင့်ဂိုက်ငါးဆယ်မျှသာလျှင် ဝေးသည်ဆိုသည်၊
ကမ်းပါးကလည်း တဖြည်းဖြည်း ပြိုလာသဖြင့် တိုက်၏တန်ဘိုးမှာ ယုတ်လျော့သွား
သည်။ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင် ဘဏ်ကပြင်ဆင်၍ ရာပြတ်ရာတွင် ထိုတိုက်ကိုငွေ ၆,၀၀၀
လောက်ပင် တန်သည်ဟု ဖြတ်ဆိုထားသည်။ တိုက်ကိုလေလံပင်ရာ၌ အမှုတစ်ရပ်လစ်
အစီရင်ခံစာအရ၊ ဆွဲမည့်သူများရှိသော်ငြားလည်း ငွေ ၆,၀၀၀ အထိ တက်မပေး
ကြပေ။ ဘဏ်ကရုံး၏ ခွင့်ပြုချက်ကိုယူ၍ လေလံဆွဲရာ၌ သူများမပေးသောငွေ
၆,၀၀၀ အထိတက်၍ပေးပြီး လေလံဆွဲယူထားလေသည်။ ထိုတိုက်ကို လေလံဆွဲယူ
ပြီးနောက်၊ ဘဏ်ကမြို့ပေါ်ရှိ ငွေကြေး တတ်နိုင်သူများအား လိုက်လံရောင်းရာ၌
ဝယ်မည့်သူ မည်သူမျှမရှိပေ။ ဖော်ပြခဲ့ပြီးသော တရားမကျင့်ထုံးအမိန့် နည်းဥပဒေ
များအရဆိုလျှင် ကျန်ရှိသောငွေအတွက်ရုံးက (Personal Decree) ချပေးရမည်
ဟုအတိအလင်း ဖော်ပြထားသည်။ ယခုအမှုတွင် ချန်မူး(လ်) (၁) အမှု၌ ချမှတ်သော
သဘောတရားများကို အောက်ရုံးပညာရှိ တရားသူကြီးက လွဲမှားပြီး အဓိပ္ပါယ်
ကောက်ယူထားသဖြင့် ၎င်း၏ အကြောင်းပြချက်ကို ကျွန်ုပ် လက်မခံနိုင်ပေ။

အထက်ဖော်ပြပါအကြောင်းများကြောင့် အောက်ရုံး တရားသူကြီး ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊
ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၀ ရက်နေ့စွဲဖြင့် ချမှတ်သော အမိန့်ကို ကျွန်ုပ်အတည်ပြု လက်မခံ
နိုင်သောကြောင့် ထိုအမိန့်ကို စရိတ်နှင့်တကွ ပယ်လိုက်သည်။ ရှေ့နေစရိတ် ၃၄၀
သတ်မှတ်သည်။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

ရာဇဝတ်အယူခံမှု

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေ ရှေ့တွင်

ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ (အယူခံတရားလို)

နှင့်

မောင်မိုး (ခေါ်) မောင်သိန်း (အယူခံတရားခံ)*

† ၁၉၆၆

အောက်တိုဘာလ ၂၁ ရက်။

ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၃၆၃ အရအပြစ်ထင်ရှား စီရင်ခြင်း—အုပ်ထိန်းသူထံမှ ခိုးယူသည့် မိန်းကလေးသည် ၁၆ နှစ်အောက်ဖြစ် မဖြစ်—အုပ်ထိန်းသူ သဘောမတူခြင်း—မိန်းကလေးသည် အသက် ၁၆ နှစ်ကျော်ပြီဟု သဘောမိုးနှင့် ယုံကြည်ခြင်း—ယုံကြည်ချက်ကို အကာအကွယ် ယူနိုင် မယူနိုင်—မိန်းကလေး၏အသက်သည် ၁၆ နှစ်အောက် ဖြစ်သည်ဟု ထင်ရှားအောင် ပြသရန်တာဝန်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၃၆၃ အရအပြစ်ဒဏ်ထိုက်သောလူခိုးမှုတင်၊ အဓိက အရေးကြီးသည့်အချက်မှာ အုပ်ထိန်းသူထံမှ ခိုးယူသည့် မိန်းကလေးသည် အသက် ၁၆ နှစ် အောက်ဖြစ်ရန်လိုပေသည်။ အသက် ၁၆ နှစ်အောက် မိန်းကလေးတဦးကို ၎င်း၏သဘော တူညီချက်အရပင် ခိုးယူခဲ့စေကာမူ၊ အုပ်ထိန်းသူကသဘောမတူလျှင် ထိုသို့ ခိုးယူသောသူသည် ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၃၆၃ အရအပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ခြင်း ခံရမည်ဖြစ်သည်။ ၎င်းပြင် ခိုးယူသူက မိန်းကလေးသည် အသက် ၁၆ နှစ်ကျော်ပြီဟု သဘောမိုးနှင့် ယုံကြည်ခဲ့စေကာမူ မိန်းကလေး၏ အသက်မှာ အမှန်တကယ် ၁၆နှစ်အောက် ဖြစ်နေပါက ထိုသို့ ခိုးယူသူသည် မိမိယုံကြည်ချက်ကို အကာအကွယ် မယူနိုင်ချေ။ ထိုပုဒ်မအရ အဓိကစဉ်းစားရမည့် ပြဿနာမှာ မိန်းကလေး၏ အသက်ဖြစ်သည့်အလျောက် ခိုးယူသည်ဆိုသော မိန်းကလေး၏ အသက်သည် ၁၆ နှစ်အောက် ဖြစ်သည်ဟု ထင်ရှားအောင် ပြသရန် တာဝန်မှာ တရားလိုအပေါ်တွင် ကျရောက်နေပေသည်။

အယူခံတရားလိုအတွက်။ ။အစိုးရရှေ့နေကြီး ဦးသိန်းဟန်။

အယူခံတရားခံအတွက်။ ။ဒေါက်တာ မောင်ဖြိုး။

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေ။ ။အယူခံတရားခံမောင်မိုး (ခေါ်)မောင်သိန်းအား အမွယ်မရောက်သေးသည့် မိန်းကလေးတဦးအား အုပ်ထိန်းသူထံမှ ခိုးယူပေါင်းသင်း

* ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်အယူခံမှုအမှတ် ၁၃၆။
† ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၈၄ တွင် ချမှတ်သော ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၂၆ ရက် နေ့စွဲပါ၊ တောင်ငူမြို့၊ မြို့မရာဇဝတ် (ထူး) တရားသူကြီး၏အမိန့်ကိုအယူခံမှု။

ခဲ့သည်ဆိုကာ၊ တောင်ငူမြို့၊ မြို့မရာဇဝတ်တရားသူကြီးရုံးတွင် ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၃၆၃/
၃၆၆/၃၇၆ အရတရားစွဲဆိုရာ၊ ပညာရှိမြို့မ ရာဇဝတ်တရားသူကြီးသည် အယူခံတရားခံ
အပေါ် ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၃၆၃ အရစွဲချက်တင်ပြီးနောက်၊ တရားသေလွှတ်ခဲ့သည်။ ထိုသို့
တရားသေလွှတ်သောအမိန့်ကို မကျေနပ်သဖြင့် အယူခံငင်သောအမှုဖြစ်သည်။

အယူခံတရားခံသည် တောင်ငူခရိုင်၊ အုတ်တွင်းမြို့နယ်၊ ညောင်ပင်ကြီးရွာသား
တယောက်ဖြစ်သည်။ ၎င်းသည်ကလေးသုံးယောက်ဖခင်ဖြစ်ပြီး မယားကြီးရှိသူဖြစ်
သည်။ ၎င်း၏အိမ်မှာ မလှငွေ (လိုပြ ၁) ၏အိမ်နှင့်ကပ်လျက်ဖြစ်သည်။ လွန်ခဲ့သည့်
၁၃၂၅ ခုနှစ်၊ တန်းခူးလဆန်း ၃ ရက် (၁၉၆၄ ခု၊ မတ်လ ၁၅ ရက်) နေ့ည ၈ နာရီခန့်အချိန်
တွင် ဗေဒင်ဆရာ ဦးရွှေဗျိုင်း (လိုပြ ၁၁) သည် မလှငွေ၏ အိမ်သို့ အလည်လာရင်း၊
ကိုစစ်အောင် (လိုပြ ၁၀) နှင့် ကိုစိန်လှိုင်တို့အား ဗေဒင်ဟောသဖြင့်၊ မလှငွေနှင့်
အခြားအိမ်သားများသည် ဗေဒင်ဟောရာ၌ အာရုံစူးစိုက်နေခဲ့ကြသည်။ မလှငွေ၏ သမီးအလတ်
မကြည်အေး (လိုပြ ၂) သည် အိမ်မှ ပျောက်သွား၏။ မလှငွေသည် ကိုစစ်အောင်၊
ကိုစိန်လှိုင်၊ ကိုကုလားတို့နှင့် အနီးအနားတဝိုက်တွင် လိုက်လံရှာဖွေသော်လည်း မတွေ့
ချေ။ ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၂၅ ရက်နေ့တွင် မကြည်အေး၏ ဗေဒင် ဦးကြီးညိုနှင့်
ရဲအရာရှိတို့သည် အယူခံတရားခံနှင့် မကြည်အေးတို့အား ညောင်ကြပ်ရွာရှိ ကိုအောင်
သန်း၏အိမ်တွင် တွေ့ရှိသဖြင့်၊ အယူခံတရားခံအား ရဲအရာရှိများက တမ်းဆီးလိုက်၏။

မကြည်အေးက ၎င်းသည် အခင်းဖြစ်သည့် ညက အိမ်သာတက်ပြီး အဆင်းတွင် အယူ
ခံတရားခံက ဓါးပြု၍ ပါးစပ်ပိတ်ကာ ဆွဲခေါ်သွားကြောင်း၊ ည ၉ နာရီခန့်အချိန်တွင်
ခပေါင်းရွာ ဇေယျာဆန်စက်ရှိ မညိုမြ၏အိမ်သို့ ရောက်၍ လူမရှိသော အလယ်ခန်းတွင်
အိပ်ရကြောင်း၊ ထိုညက အယူခံတရားခံက သားမယားအဖြစ် တကြိမ် ပြုကျင့်ကြောင်း၊
နောက်နေ့တွင် ညောင်ကြပ်ရွာသို့ မော်တော်ကားဖြင့် ခေါ်သွားပြီး ကိုအောင်သန်း
အိမ်တွင် ထားကြောင်း၊ ဥယျာဉ်တော်ရွာသူကြီး ဦးဘတင့်ထံ၌ အယူခံတရားခံကို
ကြိုက်၍ လိုက်လာခဲ့သည်ဟု အပြောခိုင်းသဖြင့် ပြေခဲရကြောင်း၊ ညောင်ကြပ်ရွာ
တွင် ရှိနေခိုက် အယူခံတရားခံက သားမယားအဖြစ် နှစ်ကြိမ် ပြုကျင့်ခဲ့သေးကြောင်း
ထွက်ဆိုခဲ့လေသည်။

မကြည်အေးအား ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၂၆ ရက်နေ့၌ တောင်ငူမြို့ ပြည်သူ့
ဆေးရုံသို့ ပို့၍ ဆရာဝန် ဦးမောင်မောင်ကလေး (လိုပြ ၁၆) က စစ်ဆေးကြည့်ရှုပြီး၊
မကြည်အေး၏ အသက်မှာ ၁၃ နှစ်မှ ၁၄ နှစ်အတွင်း ရှိသည်ဟု ထင်မြင်ချက်ပေးခဲ့၏။
မကြည်အေး၏ မွေးလမ်းကြောင်းမှ အရည်ကို ဓါတုဗေဒ ဆရာဝန်ထံသို့ စစ်ဆေးရန်
ပေးပို့ရာ၊ ယောက်ျား သုတ်သွေးပိုးသော်၎င်း၊ ဂနိုပိုးသော်၎င်း မတွေ့ရချေ။

ပြည်ထောင်စု
ပြန်မာနိုင်ငံ
နှင့်
မောင်မိုး
(ခေါ်)
မောင်သိန်း။

မကြည်အေး၏ကညာမွေးတွင် အမာရွတ်ဟောင်းတွေ့ရသော်လည်း လပ်ဆပ်သည့် ပန်းပဲခြင်း မတွေ့ရချေ။

အယူခံတရားခံက မိမိနှင့်မကြည်အေးတို့သည် အခင်းဖြစ်မီ ၅ နှစ်ခန့်ကစ၍ ချစ်ကြိုက်ခဲ့ကြောင်း၊ အခင်းဖြစ်ညက မကြည်အေးသည် မိမိထံသို့ အဝတ်အစားများ နှင့်ရောက်လာပြီး ၎င်းအားခိုးရန်ပြောကြောင်း၊ မိမိကမဖြစ်နိုင်သေးကြောင်းပြောရာ၊ မကြည်အေးကမခိုးလျှင်သတ်သေမည်ဟုပြော၍ခေါ်သွားရခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ မကြည် အေးက အသက် ၁၆ နှစ်ကျော်ပြီဟုပြော၍ အသက် ၁၆ နှစ်ကျော်ပြီဟု မိမိနားလည် ခဲ့ကြောင်းထုချေသည်။

ပညာရှိ မြို့မရာဇဝတ်တရားသူကြီးက အယူခံတရားခံသည် မကြည်အေးအား မကြည်အေး၏ သဘောတူညီချက်အရ ခိုးယူပေါင်းသင်းခြင်းသာ ဖြစ်ကြောင်း၊ မကြည်အေးသည် အသက် ၁၆ နှစ်အောက် မိန်းကလေးတယောက်ဖြစ်သည်ဆိုသော အချက်မှာ မထင်ရှားကြောင်း ကောက်ယူကာ အယူခံတရားခံအား တရားသေလွှတ် ခဲ့ခြင်းဖြစ်လေသည်။

ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၃၆၃ အရအပြစ်ဒဏ်ထိုက်သောလူခိုးမှုတွင်အဓိကအရေးကြီးသည့် အချက်မှာ အုပ်ထိန်းသူထံမှ ခိုးယူသည့် မိန်းကလေးသည် အသက် ၁၆ နှစ် အောက်ဖြစ်ရန်လိုပေသည်။ အသက် ၁၆ နှစ်အောက်မိန်းကလေးတဦးကို ၎င်း ၏သဘောတူညီချက်အရပင်ခိုးယူခဲ့စေကာမူ၊ အုပ်ထိန်းသူက သဘောမတူလျှင် ထိုသို့ ခိုးယူသောသူသည် ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၃၆၃ အရအပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ခြင်း ခံရမည်ဖြစ်သည်။ ၎င်းပြင်ခိုးယူသူက မိန်းကလေးသည်အသက် ၁၆ နှစ်ကျော်ပြီဟု သဘောရိုးနှင့် ယုံကြည်ခဲ့စေကာမူ မိန်းကလေး၏အသက်မှာ အမှန်တကယ် ၁၆ နှစ်အောက်ဖြစ်နေ ပါက ထိုသို့ခိုးယူသူသည် မိမိယုံကြည်ချက်ကိုအကဲအကွယ်မယူနိုင်ချေ။ ထိုပုဒ်မအရ အဓိကစဉ်းစားရမည့် ပြဿနာမှာ မိန်းကလေး၏ အသက်ဖြစ်သည့်အလျောက် ခိုးယူ သည်ဆိုသော မိန်းကလေး၏အသက်သည် ၁၆ နှစ်အောက်ဖြစ်သည်ဟုထင်ရှားအောင် ပြသရန်တာဝန်မှာ တရားလိုအပေါ်တွင် ကျရောက်နေပေသည်။ ထိုကဲ့သို့ကျရောက် ခဲ့သောတာဝန်ကို တရားလိုအနေဖြင့် ကျေပြန့်အောင်ထမ်းဆောင်နိုင်ခဲ့ခြင်းရှိ မရှိ ဆိုသောအချက်ကို ဆန်းစစ်ရန်လိုပေသည်။

မအေးကြည်၏အသက်နှင့်ပတ်သက်၍ ၎င်း၏အဘိုးဖြစ်သူ ဦးစံရင် (လိပြ ၃)က ၎င်း၏မှတ်စု စာအုပ်တွင်ရေးမှတ်ထားသည့် ရက်ချုပ်ကိုတင်ပြခဲ့၏။ ထိုရက်ချုပ် အရဆိုလျှင် မကြည်အေးသည် ၁၃၁၂ ခုနှစ်၊ တပို့တွဲလဆန်း ၁၁ ရက် အင်္ဂါနေ့ နံနက် ၈ နာရီအချိန်တွင် မွေးဖွားခဲ့သည်ဟုအဆိုရှိသည်။ မိခင်ဖြစ်သူမလှငွေကလည်း ထိုနေ့ထိုရက်တွင် မွေးဖွားကြောင်းထွက်ဆိုခဲ့၏။ ထိုနေ့ကိုနှစ်တရာ ပြက္ခဒိန်စာအုပ်နှင့်

ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ
နှင့်
မောင်မိုး
(ခေါ်)
မောင်သိန်း။

တိုက်ဆိုင်ကြည့်ရာ၊ ၁၉၅၁ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၇ ရက်စနေနေ့ဖြစ်နေသည်ကို တွေ့ရှိသဖြင့် အင်္ဂါနေ့တွင် ပူးမြင်သည်ဆိုသော မလှငွေ၏ထွက်ချက်၊ ဦးစံရင်၏ရက် ချုပ်တို့နှင့် ကွဲလွဲနေလေသည်။

မကြည်အေးသည် ညောင်ပင်ကြီးရွာ မူလတန်းကျောင်း၌ ပညာသင်ကြားဘူး သဖြင့်၊ ကျောင်းမှတ်တမ်းမှတ်ပုံတင်စာအုပ်ကိုကျောင်းဆရာဦးထွန်းအေး (လိပြ-၁၄) ကတင်ပြရာ၊ မကြည်အေး၏မွေးနေ့သက္ကရာဇ်ကို ၁၃၁၂ ခုနှစ်၊ ဝါခေါင်လဆန်း ၈ ရက် (၁၉၅၀ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၂၁ ရက်) နေ့ဟု ရေးမှတ်ထားသည်ကို တွေ့ရပြန်သည်။ ထိုမွေးနေ့ကို နှစ်တရာပြက္ခဒိန်စာအုပ်တွင် ကြည့်ရှုရာ တနင်္လာနေ့တွင်ကျရောက်နေ သဖြင့်၊ မကြည်အေးသည် အင်္ဂါသမီးဖြစ်သည်ဆိုသော အချက်နှင့်ကွဲလွဲနေပြန် သည်။ ထို့ပြင်အမျိုးသားမှတ်ပုံတင်ဌာနမှပြုစုသည့် အိမ်ထောင်စုစာရင်းတွင် မကြည် အေး၏မွေးနှစ်ကို ၁၃၁၁ ခုနှစ်ဟု ပေါ်ပြထားသဖြင့်၊ ၎င်း၏မွေးနေ့သက္ကရာဇ်မှာ အမျိုးမျိုးအပုံပုံကွဲလွဲနေသည်ကို တွေ့မြင်နိုင်ပေသည်။

ထိုအချက်နှင့်ပတ်သက်၍ မကြည်အေး၏ဘခင် မောင်ပု၏အဒေါ်ဖြစ်သူ ဒေါ်ဝ (ခံပြ-၂) နှင့်မလှငွေ၏ ၃ ဝမ်းကွဲအစ်မ ဒေါ်သိန်းတင် (ခံပြ-၃) တို့ကမောင်ပုသည် ညောင်ပင်ကြီးရွာ၌ ဝမ်းရောဂါအကြီးအကျယ်ဖြစ်ပွားသည့် ၁၃၁၀ ခုနှစ်တွင် ဝမ်း ရောဂါနှင့်သေဆုံးသွားကြောင်း၊ ထိုစဉ်ကမကြည်အေးမှာ မတ်တတ်ပြေးကာစ အခါ လည်အရွယ်လောက် ရှိနေပြီဖြစ်ကြောင်း ထွက်ဆိုသွားကြသဖြင့်၊ မကြည်အေးသည် ၁၃၁၀ ခုနှစ်မတိုင်မီ မွေးဖွားခဲ့သည်ဟုယူဆရန်အကြောင်း ပေါ်ပေါက်နေ၏။ မလှငွေ ကိုယ်တိုင်ကလည်းမကြည်အေး၏ဘခင်မောင်ပုသေဆုံးစဉ်အချိန်၌၊ မကြည်အေးသည် ၆ လအရွယ်ရှိပြီဖြစ်ကြောင်း ဝန်ခံထားရသည်။ ထို့ပြင်မူလတန်းကျောင်း မှတ်ပုံတင် စာအုပ်၌ မကြည်အေးအားကျောင်းလက်ခံသောနေ့မှာ ၁၉၅၄ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၁ ရက် နေ့ဟုပေါ်ပြထားရာ သာမန်အားဖြင့် ကလေးသူငယ်တဦးအား အသက် ၆ နှစ်ပြည့် ပြီးမှ ကျောင်းတွင်လက်ခံသည့်အလျောက်၊ ထိုကဲ့သို့လက်ခံသောနေ့တွင် အသက် ၆ နှစ်ပြည့်ပြီးဖြစ်သည်ဟု ယူဆဘွယ်ရာအကြောင်း ပေါ်ပေါက်နေလေသည်။ ယင်းသို့ ယူဆလျှင် မကြည်အေးသည် ၁၉၆၄ ခုနှစ်တွင် အသက် ၁၆ နှစ်ပြည့်ပြီးဖြစ်သည်ဟု ကောက်ယူရမည်ဖြစ်သည်။

ဆရာဝန်ဦးမောင်မောင်လေးက မကြည်အေး၏အသက်မှာ ၁၃ နှစ်နှင့် ၁၄ နှစ် ကြားတွင်ရှိသည်ဟုထင်မြင်ချက်ပေးထား၏။ သို့ရာတွင် ဦးမောင်မောင်လေးကိုယ်တိုင် ကအသက်ကိုအမြင်အားဖြင့် ခန့်မှန်းရခြင်းဖြစ်၍ တိကျမှန်ကန်ခြင်းမရှိကြောင်း ဝန်ခံ ထားသဖြင့် ၎င်း၏ထင်မြင်ချက်မှာ ကေန့်မချမှန်ကန်ရမည်ဟု မဆိုသာချေ။ အရိုး

၁၉၆၆

ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ
နှင့်
မောင်မိုး
(ခေါ်)
မောင်သိန်း။

ဆက်စပ်မှုရှိ မရှိဆိုခြင်းနှင့်ပတ်သက်၍ ဓါတ်မှန်ရှိက်ယူခဲ့ခြင်းလည်း မရှိသောကြောင့်
၎င်း၏ထင်မြင်ချက်မှာ သာ၍ပင် တိကျမှန်ကန်မှုမရှိနိုင်ကြောင်း ထင်ရှားသည်။

အထက်ပါသက်သေအထောက်အထားများကို ခြုံ၍ကြည့်လျှင်၊ ယခုအမှု၌ ခိုးယူ
ခြင်းခံရသည့် မကြည်အေး၏အသက်မှာ ၁၆ နှစ်အောက်ဖြစ်ကြောင်းခိုင်လုံခြင်းမရှိဟု
ဆိုရမည်ဖြစ်သည်။ ရက်ချုပ်တွင်တမျိုး၊ ကျောင်းမှတ်ပုံတွင်တဖုံ၊ အိမ်ထောင်စုစာရင်း
၌တခြား၊ အမျိုးမျိုးကွဲလွဲနေသည်သာမက၊ အင်္ဂါနေ့၌မွေးဖွားခဲ့သည်ဆိုသော မကြည်
အေးမှာ ရက်ချုပ်အရ၊ စနေနေ့တွင်၎င်း၊ ကျောင်းမှတ်ပုံတွင်အရ တနင်္လာနေ့တွင်၎င်း
မွေးဖွားကြောင်းပေါ်ပေါက်နေသောကြောင့်၊ မကြည်အေး၏အသက်နှင့် ပတ်သက်၍
လိမ်လည်ခဲ့ကြောင်း ပေါ်လွင်နေလေသည်။ ထိုကဲ့သို့အခြေအနေတွင် တရားလိုအနေ
ဖြင့် ၎င်းအပေါ်ကျရောက်ခဲ့သော တာဝန်ကို ကျေပြန်အောင် ဆောင်ရွက်နိုင်ခဲ့ခြင်း
မရှိဟု ဆုံးဖြတ်ရမည်ဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်ရာ မကြည်အေးသည် အယူခံတရားခံကခိုးယူ
သွားစဉ်အချိန်၌ အသက် ၁၆ နှစ်အောက်မဟုတ်ဟု ဆုံးဖြတ်ထားသော အောက်ရုံး၏
ကောက်ယူချက်မှာ အလွန်မှားယွင်းချွတ်ချော်နေသည်ဟု မဆိုသာပေ။

ထို့ပြင်ရာဇဝတ်မှုများ၌ တရားခံအား တရားသေလွှတ်သဖြင့် အယူခံဝင်သောအခါ
အယူခံရုံးအနေဖြင့် အောက်ရုံးသက်သေထွက်ချက်များကို ပြန်လည်သုံးသပ်နိုင်သော်
လည်း၊ သက်သေတို့အား ယုံကြည်ထိုက် မယုံကြည်ထိုက်ဆိုသော ကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍၊
အောက်ရုံးတရားသူကြီး၏ထင်မြင်ချက်၊ အပြစ်ရှိကြောင်းထင်ရှားအောင်မပြနိုင်သရွေ့၊
တရားခံသည်အပြစ်မရှိဟုကောက်ယူရမည်။ ကနဦးယူဆချက်မှာ တရားသေလွှတ်သည့်
အမိန့်ကိုမီနိုင်မြဲ နေစေသည်ဆိုခြင်း၊ သံသယအကျိုးကိုတရားခံဘာခံစားခွင့်ရှိခြင်းနှင့်
သက်သေများအား ကိုယ်တိုင်တွေ့မြင်ခဲ့ရသည့် အောက်ရုံးတရားသူကြီး၏ အကြောင်း
ခြင်းရာဆုံးဖြတ်ချက်ကို အယူခံရုံးအနေနှင့်လွယ်လင့်တကူပယ်ဖျက်ခြင်း မပြုရဆိုသော
အချက်ကြီးလေးချက်ကိုမျက်ခြေမပြတ်သင့်ပေ။ သက်သေထွက်ချက်များကို ပြန်လည်
သုံးသပ်ရာ၌၊ အယူခံရုံးသည် မူလရုံးနှင့် သဘောကွဲလွဲမှုဖြင့် မူလရုံး၏အမိန့်ကို
ပယ်ဖျက်ရန် အကြောင်းမလုံလောက်ပေ၊ ဝင်ရောက်ဖက်စွက်ရန် လုံလောက်သော
အကြောင်းများရှိရန် လိုပေသည်။

ယခုအမှုတွင် ခိုးယူခြင်းခံရသည့် မိန်းကလေးဖြစ်သူ မကြည်အေး၏အသက်မှာ
၁၆ နှစ်အောက်ဖြစ်သည်ဟုသံသယကင်းရှင်းသောသက်သေအထောက်အထား တင်ပြ
ခဲ့ခြင်းမရှိသည့်အလျောက်၊ အောက်ရုံး၏အမိန့်ကို ဝင်ရောက်ဖက်စွက်ရန် လုံလောက်
သည့်အကြောင်းများရှိနေသည်ဟု မဆိုနိုင်ပေ။

အထက်ပါ အကြောင်းရပ်များကြောင့် ဤအယူခံမှုကို ပယ်ပစ်လိုက်သည်။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှု

တရားသူကြီး ဦးချစ်ရှေ့တွင်

ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ (အလုပ်သမား ဥပဒေ စစ်ဆေးရေးအရာရှိ ဦးခင်မောင်အေး) (ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားသူ)

နှင့်

ဦးစိန်ခိုင် (ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားခံရသူ) *

† ၁၉၆၆

အောက်တိုဘာ
လ ၂၈ ရက်။

၁၉၂၉ ခုနှစ်၊ ဝါဏီဇူပဋိပက္ခ အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၇(၅)အရ မူပြစ်ထင်ရှားစီရင်ခြင်း—၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ ပြည်သူ့ အလုပ်သမားများ၏ အခြေခံ ရပိုင်ခွင့်နှင့် တာဝန်များပြဋ္ဌာန်းသည့် ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂ အရ ဝါဏီဇူပဋိပက္ခအက်ဥပဒေသည် နည်းဥပဒေဖြစ်လာခြင်း—ဝါဏီဇူပဋိပက္ခ အက်ဥပဒေ အရ စွဲချက်တင်ထားခြင်းမှာ မှန် မမှန်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ ၁၉၂၉ ခုနှစ်၊ ဝါဏီဇူပဋိပက္ခအက်ဥပဒေသည်၊ ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ ပြည်သူ့ အလုပ်သမားများ၏အခြေခံရပိုင်ခွင့်နှင့်တာဝန်များပြဋ္ဌာန်းသည့် ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂ အရ နည်းဥပဒေ ဖြစ်လာလေသည်။ ဝါဏီဇူပဋိပက္ခအက်ဥပဒေအရ စွဲချက်တင်ထားခြင်းမှာ မှားယွင်းလေသည်။ ဥပဒေနှင့် ကိုက်ညီသည့် စွဲချက်မှာ ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ ပြည်သူ့ အလုပ်သမားများ၏ အခြေခံရပိုင်ခွင့်နှင့် တာဝန်များပြဋ္ဌာန်းသည့် ဥပဒေပုဒ်မ ၁၁(ခ)အရဖြစ်ရပေမည်။

ပြင်ဆင်ရန် လျှောက်ထားသူအတွက်။ ။ အစိုးရရှေ့နေကြီး ဒေါ်မြသန်းနု။

ပြင်ဆင်ရန် လျှောက်ထားခံရသူအတွက်။ ။ ဦးစိန်ခိုင် ကိုယ်တိုင်။

တရားသူကြီး ဦးချစ်။ ။ ပြည်မြို့၊ (၂)ရာဘက် ရာဇဝတ်တရားသူကြီး (အထူး) ရုံး၊ ၁၉၆၆ ခု၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၂၁ တွင် လျှောက်ထားခံရသူ (တရားခံ) ဦးစိန်ခိုင်အပေါ် ၁၉၂၉ ခုနှစ်၊ ဝါဏီဇူပဋိပက္ခအက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၇ (၅) အရ၊ ပြစ်ဒဏ် ထိုက်သောဖြစ်မှုကို တွေ့ရှိရသဖြင့် ဒဏ်ငွေ ၁၀၀ ပေးဆောင်စေ၊ ပျက်ကွက်က ထောင်ဒဏ်တလ ကျခံစေရန် အမိန့်ချမှတ်ခဲ့လေသည်။

* ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၁၅၃(ခ)။

† ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၂၁ တွင် ချမှတ်သော ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၁၆ ရက်နေ့စွဲ ပါ၊ ပြည်မြို့၊ ၂ ရာဘက် (အထူး) ရာဇဝတ်တရားသူကြီး၏အမိန့်ကိုပြန်၍ ဆင်ခြင်မှု။

ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ
နှင့်
ဦးစိန်ခိုင်။

ထိုကဲ့သို့ချမှတ်သောအမိန့်မှာ ဥပဒေအရ မှားယွင်းနေပါသဖြင့် ပြင်ဆင်ပေးပါရန် ပြည်မြို့၊ စက်ရှင်တရားသူကြီးရုံး ၁၉၆၆ ခု၊ ဇူလိုင်လ ၁၇ ရက်၊ တွင်း၊ ပြည်မြို့၊ အလုပ်ရုံနှင့် အလုပ်သမားဥပဒေ စစ်ဆေးရေးအရာရှိ ဦးခင်မောင်အေးက၊ ပြင်ဆင်လွှာတို့ တင်သွင်းလေသည်။

ပညာရှိ စက်ရှင်တရားသူကြီးက ဤအမှုမှာ ၁၉၂၉ ခုနှစ်၊ ဝါဏီဇူ ပဋိပက္ခအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၇ (၅)အရ၊ စစ်ဆေးသုံးသပ်ထားပြီး ထိုပုဒ်မအရ လျှောက်ထားခံရသူအပေါ် စွဲချက်ပြုလုပ်၍ ယင်းပုဒ်မအရ ပြစ်မှုမြောက်သည်ကို တွေ့ရှိရပြီး ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ခြင်းမှာ မှားယွင်းပါသည်။ ထိုအက်ဥပဒေသည် ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ ပြည်သူ့အလုပ်သမားများ၏ အခြေခံ ရပိုင်ခွင့်နှင့် တာဝန်များ ပြဋ္ဌာန်းသည့် ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂ အရ၊ နည်းဥပဒေအဖြစ် မှတ်ယူရပါမည်။ ထိုဥပဒေသည် ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ မေလ ၁ ရက်နေ့ကမှစ၍ အာဏာတည်လာသော ဥပဒေ ဖြစ်ပါသည်။ လျှောက်ထားခံရသူကျူးလွန်သော ပြစ်မှုမှာ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၂၀ ရက်နေ့က ဖြစ်ပါသဖြင့် ထိုဥပဒေတွင် အကျုံးဝင်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် အောက်ရုံးက ဝါဏီဇူပဋိပက္ခ အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၇ (၅)အရ၊ စွဲချက်တင်ပြီး၊ ၎င်းအက်ဥပဒေအရ အပြစ်ပေးလိုက်ခြင်းမှာ မှားယွင်းပါသည်။ ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ ပြည်သူ့ အလုပ်သမားများ၏ အခြေခံ ရပိုင်ခွင့်နှင့် တာဝန်များပြဋ္ဌာန်းသည့် ဥပဒေပုဒ်မ ၁၁ (ခ)အရ၊ လျှောက်ထား ခံရသူအပေါ် ပြစ်ဒဏ် ချမှတ်ရမည် ဖြစ်ပါသောကြောင့် ဤရုံးက ဥပဒေနှင့် ကိုက်ညီသည့် သင့်လျော်သောအပြစ်ဒဏ် ပြင်ဆင်ပေးပါရန် ပညာရှိ စက်ရှင်တရားသူကြီးက ထောက်ခံတင်ဆက်လေသည်။

လျှောက်ထား ခံရသူ ဦးစိန်ခိုင်သည်၊ မိမိစက်တွင် လုပ်ကိုင်နေကြသော အလုပ်သမား ၃၃ ဦးကို အများပြည်သူပိတ်ရက်နှင့် လုပ်သက်ခွင့်ရက်အတွက် ငွေ ၃,၃၀၀ ပေးရန်ရှိကြောင်း အငြင်းမထွက်၊ ထိုကဲ့သို့ အလုပ်သမားများအား ပေးရန်ရှိသော ငွေကို သက်ဆိုင်ရာတို့က ဦးစိန်ခိုင်အား အကြိမ်ကြိမ် ရက်ချိန်းပေးခဲ့သော်လည်း ပျက်ကွက်သဖြင့် ၎င်းအပေါ် ပြည်မြို့၊ အလုပ်ရုံနှင့် အလုပ်သမားဥပဒေ စစ်ဆေးရေးအရာရှိ ဦးခင်မောင်အေးက မူလရုံးတွင် တရားစွဲဆိုခဲ့သည်။ ၎င်းရုံးက ဦးစိန်ခိုင်အပေါ် ၁၉၂၉ ခုနှစ်၊ ဝါဏီဇူပဋိပက္ခ အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၇ (၅)အရ၊ စွဲချက်တင်ပြီး၊ ၎င်းပုဒ်မအရ ပြစ်မှုကျူးလွန်ကြောင်း ယူဆသဖြင့် ၎င်းအား အပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ရာ၌ ဒဏ်ငွေ ၁၀၀ ပေးဆောင်စေ၊ ပျက်ကွက်က အလုပ်နှင့်ထောင်ဒဏ် တလကျခံစေရန် အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်။ ထိုအမိန့်မှာ ပညာရှိစက်ရှင် တရားသူကြီး တင်ပြသည့်အတိုင်းမှားယွင်းသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ယင်းဝါဏီဇူ ပဋိပက္ခ အက်ဥပဒေသည် ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ ပြည်သူ့ အလုပ်သမားများ၏ အခြေခံရပိုင်ခွင့်နှင့် တာဝန်များ ပြဋ္ဌာန်းသည့် ဥပဒေ

ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ
နှစ်
ဦးစိန်ခိုင်

ပုဒ်မ ၁၂ အရ၊ နည်းဥပဒေ ဖြစ်လာလေသည်။ ထိုဝါဏိဇ္ဇာ ပဋိပက္ခ အက်ဥပဒေအရ
စွဲချက်တင်ထားခြင်းမှာ မှားယွင်းလေသည်။ လျှောက်ထား ခံရသူကလည်း ထို
အက်ဥပဒေအရ စွဲချက်တင်ချက်ကိုသာလျှင် ထုချေခွင့် ရရှိသည်။ [ဥပဒေနှင့် ကိုက်ညီ
သည့်စွဲချက်မှာ ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ ပြည်သူ့အလုပ်သမားများ၏ အခြေခံ ရပိုင်ခွင့်နှင့်
တာဝန်များ ပြဋ္ဌာန်းသည့် ဥပဒေပုဒ်မ ၁၁ (ခ)အရ၊ ဖြစ်ရပေမည်။] ထိုစွဲချက်ကို
လျှောက်ထား ခံရသူ ဦးစိန်ခိုင်က ထုချေရှင်းလင်းရန် ၎င်းအား အခွင့်အရေးပေးရ
ပေမည်။

ထို့ကြောင့် လျှောက်ထားခံရသူ ဦးစိန်ခိုင်အပေါ် ဝါဏိဇ္ဇာပဋိပက္ခအက်ဥပ
ပုဒ်မ ၇ (၅)အရ၊ စွဲချက်ပြုလုပ်၍ ၎င်းအရ ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ထားခြင်းကို ပယ်ဖျက်လိုက်
သည်။ ၎င်းသည်ဒဏ်ငွေ ပေးဆောင်ပြီးက ၎င်းအား ပြန်ပေးစေ။

ဥပဒေနှင့်အညီ လျှောက်ထား ခံရသူ ဦးစိန်ခိုင်အပေါ် ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ ပြည်သူ့
အလုပ်သမားများ၏ အခြေခံ ရပိုင်ခွင့်နှင့် တာဝန်များ ပြဋ္ဌာန်းသည့် ဥပဒေပုဒ်မ
၁၁ (ခ)အရ ဤအမှုကို ပြည်မြို့၊ (၂)ဓာတ်ကုန်ဆေးရုံကြီးမှူးမှအပ၊
ပြည်မြို့၊ စီရင်ပိုင်ခွင့်အာဏာရှိသော အခြားရုံး တရုံးရုံးက အသစ်တဖန် ပြန်လည်
စစ်ဆေးရန် အမိန့်ချမှတ်လိုက်သည်။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှု

တရားသူကြီး ဦးချစ် ရွှေတွင်

† ၁၉၆၆
စက်တင်ဘာလ
၁၀ ရက်။

ဗိုလ်ငြိမ်းမောင် (ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားသူ)

နှင့်

မအုန်းမြင့် (ပြင်ဆင်ရန် လျှောက်ထားခံရသူ) *

ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၄၈၈ မီခင်ကသားများကို အတတ်သင်စေခြင်းနှင့် ပေးဝေ ရင်းနှီးခြင်းမျိုး
မလုပ်နိုင်လျှင် ဝင်ငွေရှိသော ဘခင်၏တာဝန်—မိမိနှင့်အတူမနေသည့် သားငယ်များကို
ထောက်ပံ့ရန်တာဝန်ရှိခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။မီခင်ကသားများကို အတတ်သင်စေခြင်းနှင့် ပေးဝေရင်းနှီးခြင်း မျိုးမလုပ်
နိုင်လျှင်၊ ဝင်ငွေရှိသောဘခင်၌ သားငယ်များကို ထောက်ပံ့ရန်တာဝန်ရှိသည်။ ဥပဒေကလည်း
ဤသို့ ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။သားငယ်များသည် မိမိနှင့် အတူ တကွ မနေစေကာမူ ဘခင်သည်၊
သားငယ်များကို ထောက်ပံ့ရန် တာဝန်ရှိပေသည်။မိမိနှင့် အတူမနေ၍ သားများကိုထောက်ပံ့ရန်
ပျက်ကွက်ခြင်း၊ ထောက်ပံ့ရန် ငြင်းဆိုခြင်းတို့မှာ ဥပဒေအရ ဘခင်၏တာဝန်မှာ ပျက်ကွက်နေပေ
သည်။

မနှင်းမြူ နှင့် မောင်မြတ်ပု၊အောက်မြန်မာပြည်စီရင်ထုံးအတွဲ ၁၊ ၁၉၀၁-၁၂၊ စာ ၁၈၈-၁၈၉။
မရွှေကျင် နှင့် မောင်စံညီမ်း၊ အေ၊အိုင်၊အာ(ရ်)၊ ၁၉၃၇၊ ရန်ကုန် စာ၊ ၂၀၅။
မောင်စံပေ နှင့် မလေးမယ်၊ အိန္ဒိယစီရင်ထုံးများ၊ အတွဲ ၁၀၊ စာ ၄၈၆ ရည်ညွှန်းသည်။

ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားသူအတွက်။ ။ဦးမွန်စံလှိုင်။

ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားခံရသူအတွက်။ ။ဦးလှသိန်း။

တရားသူကြီး ဦးချစ်။ ။ရန်ကုန်မြို့၊ အရှေ့ပိုင်း နယ်ပိုင်ရာဇဝတ်တရားသူကြီးရုံး
၁၉၆၄ ခု၊ ရာဇဝတ်သေးမှုအမှတ် ၁၁၆ တွင်၊ လျှောက်ထားခံရသူ မအုန်းမြင့်က
လျှောက်ထားသူ ဗိုလ်ငြိမ်းမောင်ထံမှ သားနှစ်ယောက်အတွက်၊ ကလေးစရိတ် တဦး

* ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၉၅(ခ)။

† ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်သေးမှုအမှတ် ၁၁၆ တွင်ချမှတ်သော ၁၉၆၅ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၈ ရက်
နေ့စွဲပါ၊ ရန်ကုန်မြို့၊ အရှေ့ပိုင်းနယ်ပိုင် ရာဇဝတ်တရားသူကြီး၏ အမိန့်ကိုပြန်၍ဆင်ခြင်မှု။

ဗိုလ်ငြိမ်းမောင်
နှင့်
မအုန်းမြင့်။

လျှင် ၅၀ ကျပ် စီစဉ်ပေါင်း ၁၀၀ ကျပ်ကို လျှောက်ထားသည့် နေ့မှစ၍ ပေးစေရန်
ချမှတ်သော အမိန့်ကို၊ ဗိုလ်ငြိမ်းမောင်က မကျေနပ်သဖြင့်၊ ရန်ကုန်မြို့ ဟံသာဝတီနှင့်
ရန်ကုန်ခရိုင် စက်ရှင်တရားသူကြီး (ဦးသိန်းအောင်)ရုံး၊ ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ
အယူခံမှုအမှတ် ၇ တွင်၊ အယူခံဝင်လာခဲ့သော်လည်း၊ အောင်မြင်မှုမရှိသောကြောင့်၊
ယခုတဖန် ဤရုံးသို့ဗိုလ်ငြိမ်းမောင်က ပြင်ဆင်လွှာတင်သွင်းလေသည်။

အမှုအဖြစ်အပျက် အကြောင်းအရာနှင့် ပတ်သက်၍၊ အောက်ရုံးများ၏ စီရင်
ချက်တွင် ပြည့်စုံစွာဖော်ပြထားပြီး ဖြစ်သောကြောင့်၊ ထပ်လောင်း၍ ဖော်ပြရန်မလို
ပေ။ သို့ရာတွင် ဤပြင်ဆင်မှုကို သုံးသပ်ဝေဖန်၍ ဆုံးဖြတ်ရာ၌ စဉ်းစားရန်ရှိသော
အဓိကအချက်ကြီးများကိုသာလျှင် ဖော်ပြပေအံ့။

လျှောက်ထားသူ ဗိုလ်ငြိမ်းမောင်နှင့် လျှောက်ထားခံရသူမအုန်းမြင့်တို့မှာ၊ တရား
ဝင် အကြင်လင်မယား ဖြစ်ကြခြင်း။ သားနှစ်ဦးနှင့် သမီးသုံးဦး ထွန်းကားခြင်းတို့နှင့်
ပတ်သက်၍၊ အငြင်းမထွက်ပေ။ ၁၉၄၉ ခုနှစ်ကစ၍ အကြင်လင်မယားအဖြစ်ပေါင်း
ဆင်းလာခဲ့ကြရာ၊ အိမ်ထောင်မှုမှာအဆင်ပြေဖြစ်နေသည်။ ဗိုလ်ငြိမ်းမောင်က၊ ဗိုလ်
ငြိမ်းမောင် ကုမ္ပဏီအနေဖြင့် သွင်းကုန်လိုင်စင်များ ရရှိပြီး စီးပွားရှာရာ၌၊ စီးပွားရေး၌
လည်း အဆင်ပြေနေကြသည်။ ၁၉၆၀ ခုနှစ်လောက်တွင် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းကျဆင်း၍
ငွေရေးကြေးရေး အကြပ်အတည်းနှင့် ရင်ဆိုင်နေကြရသဖြင့်၊ ဗိုလ်ငြိမ်းမောင်နှင့်
မအုန်းမြင့်တို့မှာ၊ စီးပွားရေး၌အဆင်မပြေဖြစ်လာကြပြီး၊ ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ
လောက်တွင်၊ ဗိုလ်ငြိမ်းမောင်သည် ဇနီးဖြစ်သူ မအုန်းမြင့်နှင့်စိတ်ဆိုင်၍ နေအိမ်မှ
ဆင်းလာပြီး၊ မိမိ၏ အလုပ်တိုက်သို့ သွားရောက်နေထိုင်လေသည်။ ထိုအချိန်မှစ၍
ဗိုလ်ငြိမ်းမောင်နှင့် မအုန်းမြင့်တို့မှာ၊ လင်မယား တရားဝင်ကွာမရှင်းသေးသော်လည်း၊
တကွဲတပြားစီ နေထိုင်လာခဲ့ကြသည်။ အရွယ်မရောက်သေးသူ သားအကြီး မောင်
အောင်ကျော်မင်း နှင့် ဒုတိယသား မောင်ဆန်နီတို့အပြင်၊ သမီးငယ် ၃ ယောက်
တို့သည်၊ ဘခင်နှင့်အတူ လိုက်နေကြသည်။ ဗိုလ်ငြိမ်းမောင်က သားသမီးများကို
မိမိနှင့်အတူနေစဉ် ကျွေးမွေးသုတ်သင် ဝတ်စား ဆင်ယင်ပြီး ကျောင်းလခများကို
မှန်မှန်ပေး၍ ပညာသင်ပေးသည်။ ၎င်းပြင် မအုန်းမြင့်အား လစဉ်စရိတ်ထောက်ပံ့
နေသည်ဟုလည်း အဆိုရှိသည်။ ထိုကဲ့သို့ အတူတကွ နေထိုင်လာကြရာမှ ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊
ဖေဖော်ဝါရီလအတွင်း ဒုတိယသား မောင်ဆန်နီက၊ အမေ မအုန်းမြင့်ထံပြန်လိုသည်ဟု
ဆို၍ လိုက်ပို့ခဲ့သည်။ ထို့နောက်သားကြီး မောင်အောင်ကျော်မင်းကိုလည်း၊ မတ်လ
ထဲတွင် မိခင်ဖြစ်သူ မအုန်းမြင့်ထံ ပြန်ပို့လိုက်သည်။ ထိုသို့ပြန်ပို့ခြင်းမှာ၊ ကလေးများက
မိခင်ထံသို့ သွားလိုခြင်းကြောင့် ဖြစ်သည်။ သမီး ၃ ယောက်မှာ၊ ဗိုလ်ငြိမ်းမောင်နှင့်
နေမြဲ နေထိုင်နေကြသည်။ သားငယ်နှစ်ယောက် မိခင်ထံ ပြန်ရောက် နေထိုင်သည့်

ဗိုလ်ငြိမ်းမောင်
နှင့်
မအုန်းမြင့်။

နေ့မှစ၍၊ ဘခင်ဗိုလ်ငြိမ်းမောင်သည် ၎င်းတို့အား မထောက်ပံ့တော့ပေ။ ဇွန်လအတွက် ကျောင်းလခ ၁၅ ကျပ်ကိုသာလျှင် ပေးသည်ဟုအဆိုရှိသည်။ သားငယ်များက ကျောင်းလခနှင့် အခြားစရိတ်များကို သွားရောက်တောင်းသောအခါ၊ ဗိုလ်ငြိမ်းမောင်က မပေးဘဲငြင်းဆန်နေသည်ဟု အဆိုရှိသည်။ ၎င်းသားငယ် နှစ်ယောက်သည် မိမိနှင့်အတူလာနေပါက၊ မိမိကဆက်လက်၍ ကျွေးမွေး သုတ်သင် ပြုစုပြီးလျှင်ကျောင်း ထားမည်ဟု အဆိုရှိသည်။ ဤကဲ့သို့ သားငယ်နှစ်ယောက်အတွက် ထောက်ပံ့မှုမပြု လုပ်သဖြင့်၊ မအုန်းမြင့်က၎င်း၏ ဘကြီးကို၊ ဗိုလ်ငြိမ်းမောင်ထံလွှတ်၍ သားငယ်များ အတွက် ထောက်ပံ့ကြေးငွေတောင်းသည်။ ဗိုလ်ငြိမ်းမောင်က ငြင်းပယ်လိုက်သည်။ ထို့ကြောင့် မအုန်းမြင့်က ဗိုလ်ငြိမ်းမောင်အပေါ်၊ သားငယ် နှစ်ယောက် အတွက်၊ ထောက်ပံ့ကြေးစရိတ် ရလို့မူ ရုံးတွင်တောင်းဆိုသည်။ ၎င်းပြင် မိမိအတွက်လည်း မယားစရိတ် တောင်းဆိုသည်။ သို့ရာတွင် မူလရုံး၌ မအုန်းမြင့် ကမယားစရိတ်တောင်း ဆိုမှုကို စွန့်လွှတ်၍၊ သားငယ်နှစ်ယောက်အတွက် စရိတ်ရလို့ကြောင်း အရေးဆိုသည်။ မူလရုံးက သက်သေများကို စစ်ဆေးပြီးလျှင်၊ အမှုတွင် ပေါ်လွင်ချက်အရ၊ ဗိုလ် ငြိမ်းမောင်သည် သားငယ် နှစ်ယောက်ကို ထောက်ပံ့ရာ၌ ပျက်ကွက်သည့်အပြင် ငြင်းဆိုသောကြောင့် ဗိုလ်ငြိမ်းမောင် နှင့် သားငယ်နှစ်ယောက်အတူ မနေစေကာမူ၊ ၎င်းကဘခင်ဖြစ်သည့်အားလျော်စွာ၊ သားငယ်များကို ထောက်ပံ့ရန် တာဝန်ရှိသည့် အလျောက်၊ ထောက်ပံ့ကြေး ပေးရမည်ဟုဆိုပြီး၊ သားငယ်နှစ်ယောက်အတွက် တလ ၅၀ ကျပ်ကျစီ ပေါင်း ၁၀၀ ကို၊ မအုန်းမြင့်က လျှောက်ထားလည့်နေ့မှစ၍ ပေးစေရန် အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်။ ထိုအမိန့်ကို မကျေနပ်သဖြင့်၊ ဗိုလ်ငြိမ်းမောင်က အယူခံဝင်ရာ၊ အယူခံရုံးက အမှုကို အသေးစိတ် ချင့်ချိန်ဝေဖန်သုံးသပ်ပြီး၊ ဗိုလ်ငြိမ်းမောင်သည် သားငယ်နှစ်ယောက်ကို ထောက်ပံ့ရာ၌ ပျက်ကွက်ခြင်းနှင့် ငြင်းဆိုခြင်းရှိသဖြင့်၊ ရာဇဝတ် ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၄၈၈ (၁) အရ၊ ထောက်ပံ့ကြေး ပေးရမည်ဟု ယူဆပြီး အောက်ရုံးပညာရှိ ဘုရားသူကြီး၏ အမိန့်ကို အတည်ပြုခဲ့သည်။

ကျွန်ုပ်ရှေ့တွင်၊ လျှောက်ထားသူ ဗိုလ်ငြိမ်းမောင်၏ပညာရှိရှေ့နေကြီး ဦးမွန်စံလှိုင် က၊ လေးနက်စွာ တင်ပြရာ၌၊ ဗိုလ်ငြိမ်းမောင်သည် မည်သည့်အခါကမျှ သားငယ် များကို ထောက်ပံ့ခြင်းမှ ငြင်းဆိုခြင်း ပျက်ကွက်ခြင်း မရှိခဲ့ပါ။ လင်မယား စကား များပြီးနောက် တကွဲတပြားစီစ၍ နေကြစဉ်ကတည်းက၊ သားများမှလည်း သမီး များနှင့်အတူ မိမိထံ၌ လာရောက်နေထိုင်ရာ၌ မိမိက ဝတ္တရားနှင့်အညီ၊ ကျွေးမွေး သုတ်သင် ကျောင်းထားခြင်း ပြုခဲ့ပါသည်။ သားငယ်များ၏ သဘောအတိုင်းမိခင်ထံ ပြန်လိုသဖြင့်၊ ပြန်ရန်ခွင့်ပြုပြီး လိုက်ပို့လိုက်ပါသည်။ ထိုအခါကလည်း ကျောင်းများ ပိတ်ထားပါသည်။ ကျောင်းပြန်ဖွင့်ချိန်တွင်၊ မိမိထံပြန်မလာဘဲ၊ မိခင်နှင့်အတူနေ၍

ဗိုလ်ငြိမ်းမောင်
နှင့်
မအုန်းမြင့်။

ယခုကဲ့သို့ သားငယ်များအတွက် စားစရိတ် တောင်းခံခြင်းမှာ၊ မိမိအနေဖြင့်သား
ငယ်များကို ထောက်ပံ့ရာ၌ ငြင်းဆိုခြင်း ပျက်ကွက်ခြင်း မပြုလုပ်ခဲ့ပါ။ ဇွန်လအတွက်
ကျောင်းလခ ၁၅ ကျပ်ကိုပင်ပေးခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ထိုကဲ့သို့ ငြင်းဆိုခြင်းနှင့် ပျက်ကွက်
ခြင်းမျိုးမရှိခဲ့သဖြင့်၊ ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၄၈၈ အရ၊ ဤအမှုကိုစီရင်ပိုင်ခွင့်
မရှိပါကြောင်း၊ ၎င်းပြင် ပညာရှိရှေ့နေကြီးက၊ အိန္ဒိယစီရင်ထုံးများကို အကိုးအကား
ပြု၍တင်ပြခဲ့သည်။

လျှောက်ထားခံရသူ မအုန်းမြင့်၏ ပညာရှိရှေ့နေကြီးဦးလှသိန်းက၊ ဗိုလ်ငြိမ်းမောင်
သည် သားငယ်များကို ထောက်ပံ့ရာ၌ ပျက်ကွက်၍ ငြင်းဆိုမှုပြုလုပ်သည်မှာထင်ရှား
ပါသည်။ ဗိုလ်ငြိမ်းမောင်နှင့် သားငယ်များသည် အတူမနေစေကာမူ၊ ဗိုလ်ငြိမ်းမောင်
သည် ဘခင်ဖြစ်သည့်အားလျော်စွာ၊ သားငယ်များကို ထောက်ပံ့ရန် တာဝန်ဝတ္တရား
ရှိပါသည်။ မိခင်ထံပြန်နေ၍ ဗိုလ်ငြိမ်းမောင်က မထောက်ပံ့တော့ဟု ဆိုခြင်းမှာ၊
ဘခင်၏ တာဝန်သည် ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၄၈၈ အရ ချို့ယွင်းနေကြောင်း
ထင်ရှားပါသည်။ ထို့ကြောင့် အောက်ရုံး နှစ်ရုံးစလုံးက ချမှတ်သော အမိန့်မှာ
မှန်ကန်ပါသည်ဟု တင်ပြသွားပြီးလျှင်၊ စီရင်ထုံး အများအပြားကိုပင် ကိုးကား၍
ညွှန်ပြသွားသည်။

အထက်တွင်မြှောက်ဟခဲ့သည့်အတိုင်း၊ ဗိုလ်ငြိမ်းမောင်သည် သားငယ်နှစ်ဦး၏ဘခင်
ဖြစ်သည်မှာ မငြင်းနိုင်ပေ။ ထိုသားငယ်များကို ထောက်ပံ့ရန်မှာ၊ ဗိုလ်ငြိမ်းမောင်၌
တာဝန်ရှိသည်။ မြန်မာ ဗုဒ္ဓဘာသာတို့၌မိဘဝတ္တရား ငါးဖြာရှိကြောင်း၊ ၎င်းတို့မှာ—

- “မကောင်းဖြစ်တား၊
- ကောင်းရာညွှန်လတ်၊
- အတတ်သင်စေ၊
- ပေးဝေရင်းနှီး၊
- ထိမ်းမြားခြင်းလျှင်
- ဝတ်ငါးအင် ဘခင်မယ်တို့တာ ”

ဖြစ်ပေသည်။

ယခုအမှုတွင် မိခင် မအုန်းမြင့်၌ ဝင်ငွေမရှိ။ ဗိုလ်ငြိမ်းမောင်တွင် အမှုဖြစ်စ
အချိန်က လခ ၄၀၀ ကျော် ၅၀၀ နီးပါး ဝင်ငွေရရှိသူတဦးဖြစ်သည်။ မိခင်က
သားများကို အတတ်သင်စေခြင်းနှင့် ပေးဝေရင်းနှီးခြင်းမျိုး မလုပ်နိုင်လျှင်၊ ဝင်ငွေ
ရှိသော ဘခင်၌ သားငယ်များကို ထောက်ပံ့ရန် တာဝန်ရှိသည်။ ဥပဒေဂလာလည်း
ဤသို့ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ သားငယ်များသည် မိမိနှင့် အတူတကွ မနေစေကာမူ၊
ဘခင် ဗိုလ်ငြိမ်းမောင်သည် သားငယ်များကို ထောက်ပံ့ရန် တာဝန်ရှိပေသည်။

၁၉၆၆
ဒီဇင်ဘာလ
မေလ
မေလ

မိမိနှင့်အတူမနေ၍ သားများကို ထောက်ပံ့ရန် ပျက်ကွက်ခြင်း ထောက်ပံ့ရန်ငြင်းဆိုခြင်းတို့မှာ ဥပဒေအရ ဘခင်၏ တာဝန်မှာ ပျက်ကွက်နေပေသည်။ မနင်းဖြူ နှင့် မောင်မြတ်ပု (၁) အမှုတွင်၊ ဤသို့အဆုံးအဖြတ် ပြုထားသည်။

"The questions a Magistrate has to consider and determine upon such an application are:

(1) Is the person against whom the order is sought the father of the child?

(2) Is the child unable to maintain itself?

(3) Has the father sufficient means to maintain the child?

(4) Has he refused or is he neglecting to maintain the child?

As to the last, although an actual refusal is not proved, if a man who is bound to continuously maintain his child does not in fact do so, he neglects to do so, and an order for a monthly allowance should be made. The child in this case is six years of age and *prima facie* must be unable to maintain itself."

၎င်းပြင်၊ မရွှေကျင် နှင့် မောင်စံညိုမိုး (၂) အမှုတွင်၊ တရားရုံးကြီး ဒေါက်တာ ဘဦးက၊ ဤကဲ့သို့ အဆုံးအဖြတ်ပေးထားသည်။

"Where after the dissolution of marriage, a minor child, born during coverture, lives with the mother and the husband is admittedly the father of the child, it is his duty to make an allowance for its maintenance unless he can show that there has been no negligence or refusal on his part to support and maintain the child. Where he has not been making any contribution towards the support of the child after it has left his protection he is negligent and can be ordered to make an allowance for the maintenance of the child."

ထိုရည်ညွှန်းကိုးကားသော အမှုနှင့် ယခုအမှုတို့၏ အကြောင်းခြင်းရာမှာ တတပ်တည်းဖြစ်နေသည်။ ၎င်းပြင် မောင်စံဖေ နှင့် မလေးမယ် (၃) အမှုတွင်—

"A father is bound by law to maintain his child, even though the child is living with its mother who refuses to return to her husband under a decree for restitution of

(၁) အောက်မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး၊ အတွဲ၊ ၁၊ ၁၉၀၀-၀၂၊ စာ ၁၈၈-၁၈၉။

(၂) အေ၊ အိုင်၊ အာ (ရ်)၊ ၁၉၃၇၊ ရန်ကုန်၊ စာ ၂၀၅။

(၃) အိန္ဒိယစီရင်ထုံးများ၊ အတွဲ ၁၀၊ စာ ၄၇၆။

conjugal rights. It is open to the father to apply to the Court for the custody of his child."

ဟုစီရင်ထုံးစံထားသည်။

ထိုမောင်စံဖေ နှင့် မလေးမယ် တို့အမှုသည်၊ ယခုအမှုဖြစ်ပျက် အကြောင်း အရာနှင့် လုံးဝမတူညီကြားသော်လည်း၊ သိုထုံးစံချက်၏မူမှာ စိတ်ဝင်စားဘွယ်ရာဖြစ် သဖြင့်၊ လိုက်နာဆောင်ရွက်ရန်ဖြစ်သည်။

ယခုအမှုတွင် ပေါ်လွင်သည်မှာ၊ ဗိုလ်ငြိမ်းမောင်သည် သားငယ်များ အတွက် ယနေ့အထိ ထောက်ပံ့ရန် ပျက်ကွက်သည့်အပြင်၊ ငြင်းဆိုနေကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။

ထို့ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့သည်၊ ပညာရှိ ရှေ့နေကြီး ဦးမွန်စံလှိုင် တင်ပြသော အိန္ဒိယ စီရင်ထုံးများကို လေးစားသော်ကြားလည်း၊ ယခုအမှု အဖြစ်အပျက် အကြောင်း ခြင်းရာနှင့် ထိုကိုးကားသော စီရင်ထုံးများမှာ မတူညီသဖြင့် လက်မခံနိုင်ပေ။

ဤရုံးသည်၊ ဤအမှုကို သုံးသပ်ရာ၌ ပြင်ဆင်မှု ရုံးအနေနှင့်သာလျှင် သုံးသပ်ရန် ရှိသည်။ အောက်ရုံးနှစ်ရုံးစလုံးက၊ အကြောင်းခြင်းရာနှင့် ပတ်သက်၍ တသဘော တည်း တထပ်တည်း တွေ့ရှိသော အချက်အလက်များကို၊ ဤရုံးအနေနှင့် ထို တသဘောတည်း တသပ်တည်း တွေ့ရှိသော အချက်များကို၊ အလွန်အလွန်များသွင်း ချွတ်ချော်၍ တရားမျှတမှုကင်းမဲ့နေမှသာလျှင် ဝင်ရောက်စွက်ဘက်နိုင်သည်။ ပြင်ဆင်မှု ရုံးအနေနှင့် အယူခံရုံးများကဲ့သို့၊ သက်သေထွက်ချက်များကို သုံးသပ်နေရန်မလိုပေ။ မောင်ထွန်းစိန် နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (၄) အမှုတွင်၊ ဤကဲ့သို့ အောက်ပါ အတိုင်း အဆုံးအဖြတ်ပြုခဲ့သည်။

"The High Court as a Court of revision will not approach the application as a Court of appeal, and will not as a rule go into the evidence but will accept the concurrent findings of facts by the lower courts, except where the judgment of the facts is manifestly wrong and palpably unjust."

ဗိုလ်ငြိမ်းမောင်က သားငယ်များကို ထောက်ပံ့ရန် ပျက်ကွက်ခြင်းနှင့် ငြင်းဆိုခြင်း စသည့် အကြောင်းအရာမှာ၊ အကြောင်းခြင်းရာ အပေါ်၌သာလျှင် တည်ရှိသည်။ ဥပဒေအကြောင်း အချက်အလက် မပါဝင်ပေ။ မစ္စတာ အီး၊စီ၊ကင် (၁) နှင့် မစ္စစ် အီး၊အီး၊အယ်(လ်)ကင်(ခ) (၅) အမှုတွင်၊ ဤသို့အဆုံးအဖြတ်ရှိသည်။

"That there has been no neglect to maintain the wife and children is a question of fact. But a mere offer to maintain is not sufficient."

(၄) ၁၉၅၄၊ မြန်မာပြည်စီရင် ထုံးစံ ၂၉၃။
(၅) Criminal Law Journal, Vol. 26, p. 1597.

ဗိုလ်ငြိမ်းမောင်

နှင့်
မအုန်မြင့်။

ထိုကဲ့သို့အကြောင်းခြင်းရာ သက်သက်အပေါ် အမှီပြု၍ အောက်ရုံးနှစ်ရုံး စလုံး၏ တသဘောတည်း တံတပ်တည်း ချမှတ်သော အမိန့်မှာ အလွန်တရာ မှားယွင်းချွတ်ချော်၍ တရားမျှတမှု ကင်းမဲ့နေသည်ကို မတွေ့ရှိရပေ။ အထူးသဖြင့် ပညာရှိ အယူခံ တရားသူကြီးကလည်း၊ ဤအမှုကို လေးနက်စွာ စဉ်းစားဝေဖန် သုံးသပ်ပြီး တိကျပြတ်သားသော အမိန့်တရပ်ကို ချမှတ်ခဲ့လေသည်။

ထို့ကြောင့် အောက်ရုံးများ၏ ချမှတ်သော အမိန့်ကို ဝင်ရောက်စွက်ဘက်ရန် အကြောင်း မတွေ့ရှိရသောကြောင့်၊ ထိုအမိန့်များကို အတည်ပြုပြီး၊ ဗိုလ်ငြိမ်းမောင်၏ ပြင်ဆင်မှု လျှောက်လွှာကို ပလပ်လိုက်သည်။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

တရားမ ပဌမ အယူခံမှု

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေ ရွှေတွင်

မာရီယပ်ပါချစ်တီးယား ပါ ၃ (အယူခံတရားလို)

နှင့်

ဆာရီဗရာဂျာနာရင်ဒတ် စံဒီဆေး ပါ ၅ (အယူခံတရားခံ) *

† ၁၉၆၆

ဧကန်တိဘ
၃၁ ရက်။

တရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၄၁၊ နည်းဥပဒေ ၁၀—နိုင်ငံခြားတွင်နေသည့် အယူခံ တရားလိုအပေါ် တရားစရိတ်အတွက် အာမခံတောင်းခြင်း—ရုံးအနေနှင့် ဆင်ခြင်တုံတရားကို လက်ကိုင် ထား၍ အမိန့်ချမှတ်နိုင်သော ကိစ္စဟုတ် မဟုတ်— အယူခံတရားလိုတို့ မကြာမီကမှ မြန်မာပြည်မှထွက်ခွာ သွားခြင်း—အယူခံတရားခံတို့၏ တရားစရိတ်အတွက် အာမခံပေးရန် လျှောက်ထားသောကိစ္စမှာ နောက်ကျသည်ဟု ဆိုနိုင် မဆိုနိုင်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။တရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၄၁၊နည်းဥပဒေ ၁၀ အရနိုင်ငံခြားတွင် နေသည့် အယူခံတရားလိုတဦးအပေါ် တရားစရိတ်အတွက် အာမခံတောင်းရမည်ဟု ဥပဒေကအဘိအလင်း ညွှန်ကြားထားသည်။ထိုကိစ္စမှာ ရုံးအနေနှင့် ဆင်ခြင်တုံတရားကို လက်ကိုင်ထား၍ အမိန့်ချမှတ် နိုင်သောကိစ္စမဟုတ်ချေ။

အယူခံလွှာကိုရုံး၌တင်သွင်းစဉ်က အယူခံတရားလိုဆိုသည် မြန်မာပြည်၌ နေထိုင်လျက်ရှိကြ သဖြင့်၊တရားစရိတ်အတွက် အာမခံပေးရန် လျှောက်ထားသော ကိစ္စမှာ ထိုစဉ်က မပေါ်ပေါက်ခဲ့ ပေ။ အယူခံတရားလိုဆိုသည် များမကြာမီကမှ မြန်မာပြည်မှ ထွက်ခွာသွားခြင်းဖြစ်၍၊ ယင်းသို့ ထွက်ခွာပြီးမှသာ အယူခံတရားခံဆိုသည် ဤလျှောက်လွှာကို လျှောက်ထားနိုင်ခဲ့ရခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် အယူခံတရားခံတို့၏ လျှောက်လွှာမှာ နောက်ကျသည်ဟု မဆိုနိုင်ချေ။

အယူခံတရားလိုအတွက်။ ။မစွဘာ ဘီ၊ ကေ၊ ဆင်း။

အယူခံတရားခံအတွက်။ ။မစွတာ အာ(ရ်)၊ ချော်ဘေး။

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေ။ ။ဤအမှုသည် တရားမကျင့်ထုံး အမိန့် ၄၁၊ နည်း ဥပဒေ ၁၀ အရ၊ ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၄ ရက်နေ့တွင် လျှောက်ထားသည့် အယူခံ တရားခံတို့၏ လျှောက်လွှာနှင့် ပတ်သက်သည်။ အယူခံ တရားခံတို့သည်၊ ရန်ကုန်မြို့၊

* ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ တရားမ ပဌမအယူခံမှုအမှတ် ၅၅။
† ၁၉၆၂ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၈၀၄ တွင် ရန်ကုန်မြို့တော်တရားမရုံး ရာဘက်တရားမ တရားသူကြီးချုပ်ရုံးတော်၏ ချမှတ်သော ဒီကရီကို အယူခံဝင်မှု။

၁၉၆၆
မာရီယပ်ပါချစ်
တီးယားပါ ၃
နှင့်
ဆာရီဗရာရာ
နာရင်ဒတ်စံဒီ
ဆေးပါ ၅

တရားမရုံးတွင် အယူခံတရားလိုများအပေါ် မြက်ဖော်လိုမှု စွဲဆိုရာ စွဲဆိုသည့်အတိုင်း
ဒီကရီရရှိခဲ့သည်။ ထိုဒီကရီကို မကျေနပ်သဖြင့် အယူခံတရားလိုတို့က ဤအယူခံမှုကို
တင်သွင်းခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

အယူခံမှုမကြားနာမီ အယူခံတရားလိုအမှတ် (၁) သေဆုံးသွားပြီး ၎င်း၏
တရားဝင်ကိုယ်စားလှယ်များကို အမှု၌ ထည့်သွင်းခဲ့ခြင်း မရှိသဖြင့် အယူခံတရားလိုအမှတ်
(၁) သည် ဤအယူခံရုံး၌ လုံးဝမရှိတော့ပေ။ အယူခံတရားလိုအမှတ် (၂) နှင့် (၃)
တို့မှာ မကြာမီက အိန္ဒိယပြည်သို့ အပြီးအပိုင် ပြန်သွားကြလေသည်။ ထိုသို့ အပြီးအပိုင်
ပြန်သွားကြသဖြင့် အယူခံတရားခံတို့က တရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၄၁၊ နည်းဥပဒေ ၁၀
အရ၊ အယူခံတရားလိုများထံမှ တရားစရိတ်အတွက် အာမခံတောင်းဆိုရန်
လျှောက်ထားလေသည်။ အယူခံတရားလိုတို့၏ ပညာရှိရှေ့နေကြီး မစ္စတာ ဘီ၊ ကေ၊
ဆင်းက၊ အယူခံတရား လို အမှတ် (၂) နှင့် (၃) တို့သည် အိန္ဒိယပြည်သို့ အပြီး
အပိုင် ပြန်သွားကြခြင်း မဟုတ်ဟု မငြင်းဆိုနိုင်ပေ။ ၎င်းတို့၏ ပစ္စည်းတစ်စုံ
တစ်ရာများသည်လည်း မြန်မာပြည်၌ ရှိနေကြောင်း တင်ပြနိုင်ခြင်း မရှိချေ။ (တရားမ
ကျင့်ထုံးအမိန့် ၄၁၊ နည်းဥပဒေ ၁၀ အရ၊ နိုင်ငံခြားတွင်နေသည့် အယူခံတရားလို
တစ်ဦးအပေါ် တရားစရိတ်အတွက် အာမခံတောင်းရမည်ဟု ဥပဒေက အတိအလင်း
ညွှန်ကြားထားသည်။ ထိုကိစ္စမှာ ရုံးအနေနှင့် ဆင်ခြင်တုံတရားကို လက်ကိုင်ထား၍
အမိန့်ချမှတ်နိုင်သော ကိစ္စမဟုတ်ချေ။)

အယူခံတရားလိုတို့၏ ပညာရှိရှေ့နေကြီးက ဤအယူခံမှာ လွန်ခဲ့သည့် ၁၉၆၃
ခုနှစ် မေလ ၂၂ ရက်နေ့ကတည်းက တင်သွင်းခဲ့ခြင်းဖြစ်ရာ၊ အယူခံတရားခံများအနေနှင့်
တရားစရိတ်အတွက် အာမခံကို ယခု ၁၉၆၆ ခုနှစ်ကျမှ လာရောက် လျှောက်ထား
ခြင်းဖြစ်၍ ခွင့်မပြုသင့်ကြောင်း တင်ပြလာသည်။ (အယူခံလွှာကို ဤရုံး၌ တင်သွင်းစဉ်က
အယူခံတရားလိုတို့ သည် မြန်မာပြည်၌ နေထိုင်လျက် ရှိကြသဖြင့် တရားစရိတ်အတွက်
အာမခံပေးရန် လျှောက်ထားသော ကိစ္စမှာ ထိုစဉ်က မပေါ် ပေါက်ခဲ့ပေ။
အယူခံတရားလိုတို့သည် များမကြာမီကမှ မြန်မာပြည်မှ ထွက်ခွာ သွားခြင်းဖြစ်၍
ယင်းသို့ ထွက်ခွာပြီးမှသာ အယူခံတရားခံတို့သည် ဤလျှောက်လွှာကို
လျှောက်ထားနိုင်ခွင့်ရခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် အယူခံတရားခံတို့၏ လျှောက်လွှာမှာ
နောက်ကျသည်ဟု မဆိုနိုင်ချေ။)

အထက်ပါ အကြောင်းများကြောင့် အယူခံတရားလိုတို့သည် အောက်ရုံး၏
တရားစရိတ်ဖြစ်သော ငွေ ၁၅၂၀/-ကို ဖြစ်စေ၊ ထိုငွေနှင့်ညီမျှသော အာမခံရှိဖြစ်စေ
ယနေမှစ၍ တစ်လအတွင်း တင်သွင်းရန် အမိန့်ချမှတ်လိုက်သည်။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

တရားမ အထွေထွေမှု

တရားသူကြီးချုပ် ဒေါက်တာမောင်မောင် နှင့် တရားသူကြီးဦးသက်ဖေတို့ရှေ့တွင်

မလှတင် (လျှောက်ထားသူ)

နှင့်

ဆရာအိဗရာဟင် ပါ ၂ (လျှောက်ထားခံရသူများ) *

† ၁၉၆၆

စက်တင်ဘာလ

၃ ရက်။

ပြည်ထောင်စုတရားစီရင်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၆ — အချင်းဖြစ် အိမ်နှင့် မြေမှာ တဦးတည်းပိုင် ဖြစ်ကြောင်း မြက်ပေါ်လို့မှုနှင့် လက်ရောက်ရလို့မှုတရားစွဲဆိုခြင်း— အမှုတွင် မရှိမဖြစ်သည့် အမှုသည်တယောက် ဖြစ်ကြောင်း ကောက်ယူထားခြင်း— ဥပဒေ ပြဿနာဖြစ်ခြင်း— အယူခံရုံ၌ တင်ပြလျှောက်ထားခွင့်ရှိခြင်း— အမှုသည် အဖြစ် ထည့်သွင်းရန်မလိုကြောင်း တသမတ်တည်း ငြင်းဆိုခြင်း— အဆိုလွှာကို ပြင်ဆင်ခွင့်မပေးဘဲ အမှုကို ပလုပ်ခြင်းမှာ မှားယွင်းသည်ဟုဆိုနိုင် မဆိုနိုင်— ကုစား၍ မရနိုင်စေဘဲ ဆုံးရှုံး နစ်နာမှုရှိ မရှိ။

လျှောက်ထားသူက လျှောက်ထားခံရသူအပေါ် အချင်းဖြစ်အိမ်နှင့် မြေမှာ မိမိတဦးတည်း ပိုင်ပစ္စည်းဖြစ်ကြောင်း မြက်ပေါ်လို့မှုနှင့် လက်ရောက်ရလို့မှု တရားစွဲဆိုသည်။ လျှောက်ထားခံရ သူများက လျှောက်ထားသူ၏ပိုင်ဆိုင်မှုကို အမှန် ငြင်းဆိုနေသူမှာ မောင်အေးသာဖြစ်၍ ၎င်းအား အမှုသည်အဖြစ် ထည့်သွင်းတရားစွဲဆိုရမည်ဖြစ်ကြောင်း အဓိကထုချေကြသည်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ အောက်အယူခံရုံးမှ မောင်အေးသည် အမှုတင်မရှိမဖြစ်သည့် အမှုသည် တယောက်ဖြစ်ကြောင်း ကောက်ယူထားသည်။ မရှိမဖြစ်သည့်အမှုသည်တဦးအား အမှုတွင်ထည့် သွင်းစွဲဆိုခြင်းမပြုပါက၊ အမှုမှာ ပျက်ပြယ်ခြင်းရှိမရှိဆိုသည်အချက်သည် ဥပဒေပြဿနာဖြစ်သည်။ ထိုကဲ့သို့သောဥပဒေပြဿနာကို လျှောက်ထားခံရသူတို့၏ ရှေ့နေကြီးကမူလမ်းတွင် စွန့်လွှတ်ဝန်ခံ ခဲ့သော်လည်း လျှောက်ထားခံရသူတို့သည် အယူခံရုံး၌တင်ပြလျှောက်ထားခွင့်ရှိပေသည်။ လျှောက် ထားသူသည် မောင်အေးအား အမှုသည်အဖြစ်ထည့်သွင်းရန် မလိုကြောင်း မူလရုံးတွင်သာမက၊ အောက်အယူခံရုံး၌လည်း တသမတ်တည်းငြင်းဆိုခဲ့သဖြင့်၊ အောက်အယူခံရုံးအနေဖြင့် ၎င်းအား အဆိုလွှာကိုပြင်ဆင်ခွင့်မပေးဘဲ ၎င်းစွဲဆိုသည့် အမှုကိုပလုပ်ခဲ့ခြင်းမှာ မှားယွင်းသည်ဟုမဆိုနိုင်ချေ။

* ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ တရားမအထွေထွေမှုအမှတ် ၄၉။

† ရန်ကုန်မြို့၊ တရားရုံးချုပ်၏ တရားမပဌမ အယူခံမှုအမှတ် ၁၄၁/၆၄ တွင်၊ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ ၁၃ ရက်နေ့စွဲဖြင့် ချသောစီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို မကျေနပ်၍ ၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ပြည်ထောင်စု တရားစီရင်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၆ အရ အသုံးအယူခံဝင်ခွင့်လျှောက်လွှာ။

၁၉၆၆

မလှတင်

နှင့်

ဆရာအိမ်ရာဟင်

ပါ ၂။

လျှောက်ထားသူအနေဖြင့် မောင်အေးအပေါ် တရားစွဲဆိုလျှင် မောင်အေး၏အိမ်ငှားများ ဖြစ်ကြသောလျှောက်ထားခံရသူများအပေါ် စွဲဆိုမည့်အဆုံးအဖြတ်သည် ခိုင်မာတည်မြဲမည် ဖြစ်သောကြောင့် ကုစား၍မရနိုင်အောင်ဆုံးရှုံးနစ်နာ မရှိသည်ဟု မဆိုနိုင်ချေ။ စီရင်ပိုင်ခွင့် နှင့် အခြား အရေးကြီးသော ပြဿနာတို့မှာ ပေါ်ပေါက်ခြင်းမရှိပေ။

အင်နိုပါရှပ်ကီရို နှင့် ဒတ်နတ်ရွှိုင်း အဘွဲ့ ၂၇၊ ကလကတ္တား၊ ၁၅၆ (၁၆၂) (ပရိဗိုကောင်စီ)။ မောင်ဘိုးဇော် နှင့် မောင်အံ၊ အေ၊ အိုင်၊ အာ(ရ်)၊ ၁၉၃၈၊ ရန်ကုန် ၃၇၆။ ကေဆာ နှင့် အူတ၊ အေ၊ အိုင်၊ အာ(ရ်)၊ ၁၉၄၅၊ လာဟိုး၊ ၃၃၆ ရည်ညွှန်းသည်။

လျှောက်ထားသူအတွက်။ ။မစ္စတာာ ဗွီ၊ စီ၊ စီ၊ ဖိုး။

လျှောက်ထားခံရသူအတွက်။ ။ဦးကျော်ငံနှင့် မစ္စတာာ အမ်၊ အေ၊ ဆူဘန်း။

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေ။ ။လျှောက်ထားသူ မလှတင်သည် ရန်ကုန်မြို့၊ ၉၆ လမ်း၊ အိမ်နံပါတ် ၃၂ ၏မြောက်ဘက်အခန်းတွင် နေထိုင်လျက်ရှိသည်။ တောင်ဘက် အခန်း၌ မူလက မောင်ဘိုးကြားဆိုသူနေသည်။ လျှောက်ထားသူက မောင်ဘိုးကြား ထံတွင် တောင်ဘက်အခန်းအတွက် အိမ်လခတောင်းရာ မရသဖြင့် ရန်ကုန်မြို့၊ တရားမ ရုံး၏ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၁၆၂၀/၅၄ ၌ မြို့ပြဆိုင်ရာငါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၁ (၁) (က) အရ၊ ထိုအခန်းမှ နှင်ထုတ်ပေးရန် တရားစွဲဆိုသည်။ မောင်ဘိုးကြား က လျှောက်ထားသူများမှာ မိမိ၏အိမ်ရှင်မဟုတ်ဘဲ မောင်အေးဆိုသူသာ မိမိ၏အိမ်ရှင် ဖြစ်ကြောင်း ထုချေသဖြင့်၊ ၎င်း၏အမှုမှာ ပလပ်ခြင်း ခံရသည်။ ယင်းသို့ပလပ်ခြင်း ခံရသည်ကို မကျေနပ်၍ ယခင် တရားလွှတ်တော်၏ တရားမ ပဌမအယူခံမှုအမှတ် ၆၂/၅၈ တွင် အယူခံဝင်သော်လည်း အထမြောက် အောင်မြင်ခြင်း မရှိပေ။ အယူခံမှု ကြားနာနေစဉ် မောင်ဘိုးကြား သေဆုံးသွားသဖြင့် ၎င်း၏ဇနီး မကြည်အား အမှု သည်အဖြစ် ထည့်သွင်းခဲ့သည်။

ထို့နောက် လျှောက်ထားသူသည် ရန်ကုန်မြို့၊ တရားမရုံး၏ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၇၂၆/၆၀ တွင် မကြည်နှင့် လျှောက်ထား ခံရသူများအပေါ် ရန်ကုန်မြို့၊ ၉၆ လမ်းရှိ အမှတ် ၃၂ အိမ်နှင့်မြေသည်၊ မိမိတဦးတည်းပိုင် ဟုည်းဖြစ်ကြောင်း မြက်ပေါ်လို့မှုနှင့် လက်ရောက်ရလို့မှု တရားစွဲဆိုလေသည်။ ထိုအမှုကို မကြားနာမီ မကြည်သေဆုံး သွားသဖြင့် လျှောက်ထားသူက လျှောက်ထား ခံရသူများအပေါ်တွင်သာ ဆက်လက် အရေးယူခဲ့၏။ လျှောက်ထား ခံရသူများက မိမိတို့သည် မောင်အေး၏ အိမ်ငှားများ သာဖြစ်ကြောင်း၊ လျှောက်ထားသူ၏ ပိုင်ဆိုင်မှုကို အမှန်ငြင်းဆိုနေသူမှာ မောင်အေး သာဖြစ်၍၊ မောင်အေးအား အမှုသည်အဖြစ် ထည့်သွင်း တရားစွဲဆိုရမည် ဖြစ် ကြောင်း၊ အမှုတွင် မရှိမဖြစ်သည့် အမှုသည်ဖြစ်သော မောင်အေးမပါသည့်အတွက်

ပလပ်သင့်ကြောင်း။ အဓိကထုချေကြသည့်မူလရုံး ပညာရှိတရားသူကြီးက ထိုအချက် နှင့်ပတ်သက်၍၊ မောင်အေးအား အမှုသည်အဖြစ် ထည့်သွင်းခြင်း မရှိသော်လည်း လျှောက်ထားသူ၏အမှုမှာ ပျက်ပြယ်ခြင်း မရှိဟု ကောက်ယူကာ၊ လျှောက်ထားသူ စွဲဆိုသည့်အတိုင်း ဒီကရီချမှတ်ပေးလိုက်သည်။

ထိုဒီကရီကို လျှောက်ထား ခံရသူတို့က မကျေနပ်သဖြင့် တရားရုံးချုပ်၏ ပဌမ အယူခံမှုအမှတ် ၁၄၀/၆၄ တွင် မောင်အေးသည် အမှု၌ မရှိမဖြစ်သည့် အမှုသည်တဦး ဖြစ်သောကြောင့် မောင်အေးမပါဘဲ စွဲဆိုသည့်အမှုမှာ ပျက်ပြယ်နေသည်ဟု အဆုံး အဖြတ်ပြုကာမူလရုံး၏ဒီကရီကို ပယ်ဖျက်လိုက်လေသည်။ ယင်းသို့ ပယ်ဖျက်လိုက်သော အမိန့်ကို လျှောက်ထားသူက မကျေနပ်သဖြင့် ပြည်ထောင်စုတရားစီရင်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၆ အရ၊ အထူးအယူခံခွင့်ပြုရန် ဤလျှောက်လွှာကို တင်သွင်းလာခြင်းဖြစ်သည်။

လျှောက်ထားသူ ၏ ပညာရှိရွှေနေကြီးက မောင်အေးသည် အမှုတွင်မရှိမဖြစ်သည့် အမှုသည်တဦးဟုတ်မဟုတ်။ အကယ်၍ဟုတ်ပါက မောင်အေးမပါဘဲ စွဲဆိုသည့်အမှုမှာ ပျက်ပြယ်ခြင်းရှိမရှိဆိုသောကောက်ချက်ကို လျှောက်ထားခံရသူတို့၏ ပညာရှိရွှေနေ ကြီး ဦးကျော်ငံသည် မူလရုံး၌စွန့်ပယ်ပြီးဖြစ်၍ ထိုကောက်ချက်ကို အောက်အယူခံ ရုံးတွင် ပြန်လည်တင်ပြခွင့်မရှိကြောင်း။ အောက်အယူခံရုံးအနေဖြင့်လည်း မူလရုံးတွင် စွန့်ပယ်ပြီးဖြစ်သည့်အချက်ကိုပြန်လည် သုံးသပ်ရန်အာဏာမရှိကြောင်း အလေးအနက် တင်ပြလာသည်။ လျှောက်ထားသူ၏ ပညာရှိရွှေနေကြီးက ထိုအချက်နှင့် ပတ်သက်၍ မူလရုံး၌ စွန့်ပယ်ခံပြီးဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားအောင် ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ ၂၀ ရက်နေ့စွဲပါမူလရုံး၏ ကြားဖြတ်အမိန့်ကိုရည်ညွှန်းထောက်ပြ သွား၏။ ထိုအမိန့် အရဆိုလျှင်လျှောက်ထားခံရသူများ၏ပညာရှိရွှေနေကြီးသည်အဆိုပါပြဿနာကိုစွန့်ပယ် ကာ မလျှောက်လဲလိုတော့ကြောင်း ပြောဆိုခဲ့သည်ဟု ပေါ်ပေါက်သည်။ ပညာရှိ ရွှေနေကြီး ဦးကျော်ငံက ထိုကဲ့သို့ အောက်ရုံး၌လျှောက်ထားခြင်း မပြုခဲ့ရကြောင်း နှုတ်ဖြင့်ငြင်းဆိုသော်လည်း၊ သက်သေခံ ဥပဒေပုဒ်မ ၁၁၄ (င) အရ ယင်းသို့လျှောက် ထားခဲ့၍သာအောက်ရုံးစီရင်ချက်၌ဖော်ပြခဲ့သည်ဟု ယူဆရမည်ဖြစ်သည်။

နောက် ဆက်လက်စဉ်းစားရမည့်အချက်မှာ၊ ထိုကဲ့သို့ ရွှေနေက စွန့်ပယ်ဝန်ခံ ခဲ့သည့်အချက်နှင့်ပတ်သက်၍၊ အမှုသည်ပေါ်တွင် ပိတ်ပင်ခြင်း ရှိမရှိဆိုခြင်းပင်ဖြစ် သည်။ အမှု၏ အကြောင်းခြင်းရာနှင့်ပတ်သက်၍ ရွှေနေတဦးက ၎င်း၏အမှုသည် ကိုယ်စားဝန်ခံခဲ့ပါမူ ထိုဝန်ခံချက်သည် အမှုသည်အပေါ်၌ ခိုင်မာ တည်မြဲသည်ဆိုခြင်း မှာ မှန်ကောင်းမှန်ပေမည်။ သို့ရာတွင် ဥပဒေအချက်အလက်နှင့် ပတ်သက်သည့်ရွှေနေ၏ ဝန်ခံချက်၊ သို့မဟုတ်စွန့်ပယ်ချက်သည် အမှုသည်အပေါ် တည်မြဲခြင်းမရှိပေ။ အမှုသည် အနေဖြင့် ထိုဥပဒေ အချက်အလက်အား အယူခံရုံး၊ သို့မဟုတ် စောဒကရုံးတခုခုတွင်

၁၉၆၆
မလှတင်
နှင့်
ဆရာအိမ်ရာယင်
ပါ ၂။

ပြန်လည်တင်ပြခွင့်ရှိသည်။ အယူခံရုံး သို့မဟုတ် စောဒကရုံးကလည်း ထိုသို့ ပြန်လည်
တင်ပြခြင်းကို ခွင့်ပြုကာ စိစစ်ရန်အာဏာရှိပေသည်။ အင်ဒိုပါရှပ်ကိုရီနှင့် နတ်နတ်ရွှါး
(၁)။ မောင်ဘိုးဇော် နှင့် မောင်အံ (၂)၊ နှင့် ကေဆာ နှင့် ဘူတ (၃) တို့အမှုများကို
ကြည့်ပါ။

ယခုအမှုတွင် အောက်အယူခံရုံးမှ မောင်အေးသည် အမှုတွင် မရှိမဖြစ်သည့်
အမှုသည်တယောက်ဖြစ်ကြောင်း ကောက်ယူထားသည်။ မရှိမဖြစ်သည့် အမှုသည်
တဦးအား အမှုတွင် ထည့်သွင်းစွဲဆိုခြင်းမပြုပါက၊ အမှုမှာ ပျက်ပြယ်ခြင်း ရှိမရှိ
ဆိုသည့်အချက်အသည် ဥပဒေပြဿနာဖြစ်သည်။ ထိုကဲ့သို့သော ဥပဒေပြဿနာကို
လျှောက်ထားခံရသူတို့၏ ပညာရှိရှေ့နေကြီးက မူလရုံးတွင် စွန့်လွှတ်ဝန်ခံခဲ့သော်လည်း
လျှောက်ထားခံရသူတို့သည် အယူခံရုံး၌ တင်ပြလျှောက်ထားခွင့်ရှိပေသည်။ လျှောက်
ထားသူသည် မောင်အေးအား အမှုသည်အဖြစ် ထည့်သွင်းရန် မလိုကြောင်း မူလ
ရုံးတွင်သာမက၊ အောက်အယူခံရုံး၌လည်း တသမတ်တည်း ငြင်းဆိုခဲ့သဖြင့်၊ အောက်
အယူခံရုံးအနေဖြင့် ၎င်းအား အဆိုလွှာကို ပြင်ဆင်ခွင့်မပေးဘဲ ၎င်းစွဲဆိုသည့်အမှုကို
ပလပ်ခဲခြင်းမှာ မှားယွင်းသည်ဟု မဆိုနိုင်ချေ။

ပြည်ထောင်စု တရားစီရင်ရေး အက်ဥပဒေ ၆ အရ အထူးအယူခံခွင့်လျှောက်
လွှာကို အထူးအကြောင်းရပ်ရှိမှသာ ခွင့်ပြုလေ့ရှိသည်ဆိုခြင်းကို သတိချပ်ရမည်ဖြစ်
သည်။ အထူးအကြောင်းရပ်ဆိုသည်မှာ စီရင်ပိုင်ခွင့် မရှိသည့်ကိစ္စ၊ ကုစား၍မရ
နိုင်အောင် ဆုံးရှုံးနှစ်နာမှုရှိခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် လုပ်သားပြည်သူအများနှင့် သက်
ဆိုင်သည့် အရေးကြီးသောပြဿနာတစ်ခုခုကိုဆိုလိုသည်။ ဂျေဟူးစီး နှင့် အေး၊ နိုင်ဇူး
(၄)။ ယခုအမှုတွင် လျှောက်ထားသူ အနေဖြင့် မောင်အေးအပေါ် တရားစွဲဆိုလျှင်
မောင်အေး၏ အိမ်ငှါးများဖြစ်ကြသော လျှောက်ထားခံရသူများအပေါ် စွဲဆိုမည့်
အမှု၏အဆုံးအဖြတ်သည် ခိုင်မာတည်မြဲမည်ဖြစ်သောကြောင့် ကုစား၍မရနိုင်အောင်
ဆုံးရှုံးနှစ်နာမှုရှိသည်ဟုမဆိုနိုင်ချေ။ စီရင်ပိုင်ခွင့်နှင့် အခြားအရေးကြီးသော ပြဿနာ
တို့မှာ ဤအမှု၌ ပေါ်ပေါက်ခြင်းမရှိပေ။

အထက်ပါ အကြောင်းရပ်များကြောင့်၊ လျှောက်ထားသူ အထူးအယူခံခွင့်ပြုရန်
လျှောက်လွှာကို တရားစီရင်နှင့်တကွ ပလပ်လိုက်သည်။ ရှေ့နေနှစ်ဦးအတွက် တဦးလျှင်
စရိတ် ၃၄ ကျပ်သတ်မှတ်သည်။

-
- (၁) အတွဲ ၂၇၊ ကာလကတ္တား ၁၅၆ (၁၆၂) (ပရိဗ္ဗိကောင်စီ)။
 - (၂) အေးအိုင်၊ အာ(ရ်)၊ ၁၉၃၈၊ ရန်ကုန်၊ ၃၇၆။
 - (၃) အေးအိုင်၊ အာ(ရ်)၊ ၁၉၄၅၊ လာဟို၊ ၃၃၆။
 - (၄) ၁၉၁၁၊ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး ၈၁ (တရားလွှတ်တော်ချုပ်)။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

တရားမ ဒုတိယအယူခံမှု

တရားသူကြီး ဦးစိန်သင်း ရှေ့တွင်

မသိန်းမေ ပါ ၃ (အယူခံတရားလိုများ)

နှင့်

ဒေါ်ဂုဏ် ပါ ၂ (အယူခံတရားခံများ) *

† ၁၉၆၆
စက်တင်ဘာလ
၂၈ ရက်။

မြေကိုလက်ရောက်အပ်ပေးစေလိုမှု—၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ သီးစားချထားရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၈ ဖြင့် ပုဒ်မ ၇ အရ အာဏာလွှဲအပ်ခြင်းခံရသော ကျေးရွာအုပ်စု မြေယာကော်မတီက သီးစား ချထားခြင်း—ထိုအမိန့်ကို တရားရုံးတော်က ငြင်းဆိုပိုင်ခွင့်ရှိ မရှိ။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ အခင်းဖြစ် မြေကို ၁၉၆၃ ခုနှစ် ၊ သီးစားချထားရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၈ ဖြင့် ယင်းဥပဒေပုဒ်မ ၇ အရ အာဏာ လွှဲအပ်ခြင်း ခံရသော ကျေးရွာအုပ်စု မြေယာကော်မတီက ယင်း ဥပဒေနှင့်အညီ အယူခံတရားခံအား သီးစား ချထားခြင်းဖြင့် မြေ၏ ပိုင်ဆိုင်ခွင့် ပေးပြီးဖြစ်ရာ သီးစားချထားခြင်း အမိန့်ကို မည်သည့်တရားရုံးတော်ကမျှ ငြင်းဆိုပိုင်ခွင့် မရှိချေ ၊

အယူခံတရားလိုများအတွက်။ ။ ဦးမောင်လတ်။

အယူခံတရားခံများအတွက်။ ။ ဦးမြစိန်။

တရားသူကြီး ဦးစိန်သင်း။ ။ မတ္တရာ နယ်ပိုင်တရားမ တရားသူကြီးရုံး၊ ၁၉၆၀ ခု နှစ်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၂၅ တွင်၊ အယူခံတရားလိုများ ဖြစ်ကြသော မသိန်းမေ၊ မောင်အပ်မောင်နှင့် မငွေကြည်တို့က အယူခံတရားခံများ ဖြစ်ကြသော ဒေါ်ဂုဏ်နှင့် မောင်ကျော်ညိမ်းတို့အပေါ်တွင်၊ အခင်းဖြစ်မြေကိုလက်ရောက်အပ်ပေးစေလိုမှု၊ တရား စွဲဆိုခဲ့သည်။ ထိုအမှုတွင် ၂ တရားခံ မောင်ကျော်ညိမ်းက တရားလိုများ စွဲဆိုချက်ကို ဝန်ခံထားသည်။ ပညာရှိ နယ်ပိုင် တရားမ တရားသူကြီးသည် ၁-တရားခံ ဒေါ်ဂုဏ် အပေါ်၌ တရားလိုများ စွဲဆိုသည့်အတိုင်း၊ အခင်းဖြစ်မြေကို လက်ရောက် အပ်ပေး စေရန် စရိတ်နှင့်တကွ အမိန့်ချမှတ်လိုက်သည်။ ၂ တရားခံ မောင်ကျော်ညိမ်း

* ၁၉၆၂ ခုနှစ်၊ တရားမ ဒုတိယအယူခံမှုအမှတ် ၅၆။
† ၁၉၆၂ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၂၀ ရက်နေ့စွဲပါ၊ ၁၉၆၂ ခု၊ တရားမအယူခံမှုအမှတ် ၂၄ တွင် မန္တလေးမြို့ ခရိုင်တရားမတရားသူကြီးရုံးတော်၏ ချမှတ်သောမီကရီကို အယူခံဝင်မှု။

မသိန်းမေ ပါး
နှင့်
ဒေါ်စုထိတ် ပါး

အပေါ်၌မူ၊ မဆုံးသောစရိတ်နှင့် တရားလိုများ စွဲဆိုသည့်အတိုင်း၊ ဒီကရီချမှတ်ပေးခဲ့သည်။ ထိုအမိန့်များကို မကျေနပ်သဖြင့် ဒေါ်ဂုဏ်က အယူခံဝင်ရာ၊ မန္တလေးမြို့၊ ခရိုင်တရားမရုံး ၁၉၆၂ ခုနှစ်၊ တရားမအယူခံမှုအမှတ် ၂၄ တွင် ကြားနာ စစ်ဆေးပြီးနောက်၊ ပညာရှိ ခရိုင် တရားမ တရားသူကြီးသည် အောက်ရုံး ချမှတ်သည့် စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီတို့ကို ပယ်ဖျက်လိုက်သည်။ ထို့ကြောင့် ယခု ကျွန်ုပ်ရှေ့ရှိ ဒုတိယအယူခံလွှာကို အယူခံတရားလိုများက တင်သွင်းခြင်း ဖြစ်သည်။

မူလရုံးတွင် အမှုသည်များ အငြင်းပွားခဲ့သည့် အဓိကအချက်မှာ၊ အခင်းဖြစ် မြေပိုင်ရှင်သည် အယူခံတရားလိုများ၏ ဖခင် ဦးအံ့ဖြစ်ပြီး၊ ၎င်းကွယ်လွန်သည့်အခါ၊ အယူခံတရားလိုများသည် ဦးအံ့ထံမှ ထိုမြေကို အမွေ ဆက်ခံပိုင်ဆိုင်ခဲ့ခြင်းဟုတ်မဟုတ်ဟူသော အချက်ဖြစ်သည်။ ပညာရှိ မူလရုံး တရားသူကြီးက ထိုကောက်ချက်နှင့် ပတ်သက်၍ အခင်းဖြစ်မြေ၏ မူလပိုင်ရှင်သည် ဦးအံ့ဖြစ်ပြီး ဦးအံ့သေဆုံးပြီးနောက် အယူခံတရားလိုများက ထိုမြေကို ဆက်လက်ပိုင်ဆိုင်ခဲ့သည်ဟု ကောက်ယူ ဆုံးဖြတ်ခဲ့လေသည်။ ပဌမအယူခံရုံးကမူ အယူခံတရားလိုများသည် အခင်းဖြစ်မြေကို မိမိတို့ ပိုင်ဆိုင်ကြောင်းသက်သေထင်ရှား ပြသနိုင်ခြင်း မရှိခဲ့ဟု ကောက်ယူ ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။

ကျွန်ုပ် အလျင်ဆောင်ရွက်သည့် ဤရုံး ပညာရှိ တရားသူကြီး ဦးစောဘသိန်းက ဤအမှုကို တရားမကျင့်ထုံး အမိန့် ၄၁၊ နည်းဥပဒေ ၂၅ အရ၊ ကောက်ချက်များကို ထုတ်ပြီး၊ မူလရုံးသို့ ထိုကောက်ချက်များနှင့် ပတ်သက်၍ ထင်မြင်ယူဆ ဆုံးဖြတ်ချက်များ ပြုလုပ်ရန် အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်။ ထိုကောက်ချက်များအနက် အောက်ပါ ကောက်ချက်တစ်ရပ် ပါဝင်သည်။

“အခင်းဖြစ် မြေကို ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ သီးစား ချထားရေး ဥပဒေအရ၊ သီးစားချထားသော အဖွဲ့က ဖြစ်စေ၊ သို့မဟုတ် အဆိုပါ သီးစားချထားရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၇ အရ၊ချထားသော အာဏာပိုင်တို့က ဖြစ်စေ၊ သီးစားချထားခြင်း၊ သို့မဟုတ် အမိန့်ချမှတ်ခြင်း ရှိပါသလား၊ အကယ်၍ ရှိခဲ့လျှင်၊ မည်သူ့ အတွက် ဖြစ်ပါသလဲ”

အထက်ပါ ကောက်ချက်နှင့် ပတ်သက်၍ မူလရုံးနှင့်တကွ ပဌမအယူခံရုံးက အခင်းဖြစ် မြေကို၊ ၁၉၆၃ ခုနှစ်မှစ၍ ကျေးရွာအုပ်စု မြေယာကော်မတီက ဒေါ်ဂုဏ်အား နှစ်စဉ် သီးစားချထားခဲ့ကြောင်းဖြင့် ကောက်ယူ ဆုံးဖြတ်ခဲ့ပြီး ဖြစ်သည်။ ထိုဆုံးဖြတ်ချက်နှင့် ပတ်သက်၍လည်း နှစ်ဘက်သောအမှုသည်များက အငြင်းပွားခြင်း မရှိခဲ့ချေ။ သို့ဖြစ်လေရာ၊ အခင်းဖြစ်မြေကို ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ သီးစားချထားရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၈ ဖြင့် ယင်းဥပဒေပုဒ်မ ၇ အရ၊ အာဏာလွှဲအပ်ခြင်းခံရသော ကျေးရွာအုပ်စု မြေယာ

မသိန်းမေ ပါး
နှင့်
ဒေါ်ဂုဏ် ပါး

ကော်မတီကယင်းဥပဒေနှင့်အညီချမှတ်ထားသည့်အမိန့်ဖြစ်ရကား၊ထိုအမိန့်ကိုမည်သည့်
တရားရုံးတော်ကမှ ငြင်းဆိုပိုင်ခွင့် မရှိတော့ချေ။ ထို့ကြောင့် ဤအမှုတွင် သက်ဆိုင်ရာ
အာဏာပိုင်တို့က ဒေါ်ဂုဏ်အား သီးစားချထားခြင်းဖြင့် အခင်းဖြစ် မြေ၏ ပိုင်ဆိုင်ခွင့်
ပေးခဲ့ပြီးဖြစ်ရာ၊ ထိုပိုင်ဆိုင်ခွင့်ကို ဝင်ရောက်စွက်ဖက်ရာကျရောက်မည့် မည်သည့် အမိန့်
မျိုးကိုမျှ တရားရုံးတော်က ချမှတ်နိုင်မည်မဟုတ်။ တရားလိုများ စွဲဆိုသည့်အမှုသည်
မြေကို မိမိတို့အား လက်ရောက်အပ်ပေးစေလိုမှု စွဲဆိုခြင်း ဖြစ်သောကြောင့်၊ ၎င်း
တို့သည် အခင်းဖြစ်မြေနှင့် ပတ်သက်၍ ယင်းကဲ့သို့ စွဲဆိုပိုင်ခွင့် မရှိချေ။ ထို့ကြောင့်
၎င်းတို့၏ အမှုကို ပလပ်ရမည်သာ ဖြစ်သည်။ ဤအမှုတွင် ပဌမအယူခံရုံးသည်
မူလရုံးက အယူခံတရားလိုများအား အခင်းဖြစ်မြေကို လက်ရောက်အပ်ပေးရန် ချမှတ်
သည့် အမိန့်နှင့် ဒီကရီတို့ကိုပယ်ဖျက်ရန် စီရင်ချက် ချမှတ်လိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။ ထို
စီရင်ချက်နှင့် အမိန့်တို့သည် အမှု၏ အကြောင်းခြင်းရာ ပြဿနာများအရလည်း၊
မှန်ကန်ကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ မည်သို့ပင် ဖြစ်စေကာမူ ဤအမှု၌ အယူခံ တရားလို
များသည် မည်သည့်နည်းနှင့်မျှ အခင်းဖြစ်မြေကို လက်ရောက်ရယူပိုင်ဆိုင်ခွင့် မရှိ
နိုင်တော့ချေ။

အထက်ဖော်ပြပါ အကြောင်းများကြောင့် ယခု ကျွန်ုပ်ရှေ့ရှိ အယူခံလွှာကို
စရိတ်နှင့်တကွ ပလပ်လိုက်သည်။ ဤရုံးရှေ့နေခံမှာ ငွေ ၃၄ ကျပ်တိတိ ဖြစ်စေရမည်။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

ရာဇဝတ်အယူခံမှု

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေ ရှေ့တွင်

† ၁၉၆၆

မောင်တင်အောင် (အယူခံတရားလို)

အောက်တိုဘာ
လ ၈ရက်၊

နှင့်

ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ (အယူခံတရားခံ)*

ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၃၀၂(၂)အရ မူပြစ်ထင်ရှားစီရင်ခြင်း—ရဲအရာရှိများအား အခင်းဖြစ်ပွား
သည့်ဆိုသောနေရာကို လိုက်လံပြသခြင်း—သက်သေခံ အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂၇ နှင့်အကျိုးဝင်
မဝင်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ အယူခံတရားလိုက သက်သေလူကြီးများရွေ့တွင် ရဲအရာရှိများအား အခင်း
ဖြစ်ပွားသည့်ဆိုသောနေရာကို လိုက်လံပြသသည်ဟုအဆိုရှိလေသည်။ အခင်းဖြစ်ပွားသည်ဆိုသော
နေရာကို လိုက်လံပြသခြင်းမှာသက်သေခံပစ္စည်းကို ရရှိအောင် ဖော်ပြသည့်ပြောဆိုချက်မဟုတ်၍၊
သက်သေခံဥပဒေပုဒ်မ ၂၇ နှင့်အကျိုးမဝင်။ အမှန်မှာ ထိုကဲ့သို့ ပြောဆိုပြသချက်သည် တရားခံ
ကပြစ်မှုကျူးလွန်ကြောင်းဝန်ခံသည့် ပြောဆိုချက်ဖြစ်၍ သက်သေခံအဖြစ်အသုံးမပြုနိုင်ပေ။

ရာမာနီမိုဟန် နှင့် နိုင်ငံတော်၊ အေးအိုင်၊အာ(ရ်)၊ ၁၉၃၃၊ ကာလကတ္တား ၁၄၆။
တူရက် နှင့် နိုင်ငံတော်၊ အေးအိုင်၊အာ(ရ်)၊ ၁၉၃၅၊ အောက် ၁ တို့ကိုရည်ညွှန်းသည်။

အယူခံတရားလိုအတွက်။ ။

အယူခံတရားခံအတွက်။ ။ အစိုးရရှေ့နေကြီး ဦးသိန်းဟန်။

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေ။ ။ အယူခံတရားလို မောင်တင်အောင် အပေါ်
ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၃၀၂ (၂) အရ၊ တသက်တကျွန်း အပြစ်ဒဏ် ကျခံစေရန် အမိန့်
ချမှတ်ခဲ့သော ပျဉ်းမနားမြို့ အထူး(စက်ရှင်)တရားသူကြီး၏ စီရင်ချက်ကို မကျေနပ်
သဖြင့် အယူခံဝင်သောအမှုဖြစ်သည်။

* ၁၉၆၅ ခုနှစ် ၊ ရာဇဝတ်အယူခံမှုအမှတ် ၃၀၁။

† ၁၉၆၅ ခုနှစ် ၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၂၄ တွင်ချမှတ်သော ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၄ ရက်
နေ့စွဲပါ ပျဉ်းမနားမြို့ အထူးတရားသူကြီး၏ အမိန့်ကို အယူခံမှု။

လွန်ခဲ့သည့် ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ မေလ ၇ ရက်နေ့ညနေ ၄ နာရီကျော်ကျော်ခန့် အချိန်တွင် လယ်ဝေးမြို့အပိုင်ငှက်ပျောတောရွာနေ ကိုညိုမီးမောင်(လိပြ ၂)၏သား၊ အသက် ၉ နှစ်အရွယ်ရှိ မောင်ခင်ဦး (ခေါ်)မောင်အောင်ရသည် ရွာ၏အနောက်ဘက်၊ ရွာပြင်ရှိ သရက်ပင်သို့ သရက်သီးကောက်ရန် ထွက်သွားသည်။ ထိုသို့ထွက်သွားပြီးနောက် မိုးချုပ်သည်အထိ အိမ်သို့ပြန်မလာသဖြင့် ဘခင် ကိုညိုမီးမောင်သည် မောင်ခင်ဦးသွားတတ်သည့် နေရာများသို့ လိုက်လံရှာဖွေသော်လည်း မတွေ့ချေ။

နောက်နေ့တွင် ကိုညိုမီးမောင်သည် ကိုတင်မောင် (လိပြ ၉)၊ ကိုသောင်း (လိပြ ၁၀)အပြင် အခြားရွာသားများနှင့်အတူ အနံ့အပြား လိုက်ရှာရာ၊ ညနေ ၄ နာရီခန့်အချိန်တွင် ရွာ၏အနောက်ဘက် ၂ မိုင်ခန့်ဝေးသော ဦးဘိုးဆယ်၏ မြေပဲခင်းအတွင်း၌ မောင်ခင်ဦး၏အလောင်းကို တွေ့ရသည်။ မြေပဲခင်း၏ အရှေ့ဘက် ၁၀၀ ပေမှ အလောင်းတွေ့သော နေရာအထိ ဒရွတ်ဆွဲလာသည့် စွပ်ကြောင်းကိုလည်း တွေ့ရလေသည်။

ကိုညိုမီးမောင်သည် ချက်ခြင်းပင် လယ်ဝေးမြို့ ပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့စခန်းသို့ သွားရောက်တိုင်တန်းသဖြင့်၊ ဒု-လုံခြုံရေးမှူး ဦးသောင်း(လိပြ ၃)သည် အခင်းဖြစ်ပွားရာသို့ လိုက်သွားသည်။ ရဲများမရောက်လာမီ၊ ကိုတင်မောင်သည် လမ်းမှတုတ်တချောင်းကို တွေ့ရပြီး တုတ်ပေါ်၌ သွေးစကဲ့သို့ ပေနေသည်ကို မြင်ရသဖြင့်၊ ရဲများကို အပ်ပေးလိုက်သည်။ ထိုတုတ်ကို ရဲများက ဦးထွန်းမောင် (လိပြ ၁၁) အား ပြန်လည်အပ်ပေးခဲ့သည်ဟု အဆိုရှိသည်။

မောင်ခင်ဦး၏အလောင်းကို လယ်ဝေးမြို့ ပြည်သူ့ဆေးရုံသို့ ပို့လိုက်၍ ဆရာဝန် ဦးသောင်းရွှေ (လိပြ ၁၃)က စစ်ဆေးကြည့်ရှုရာ၊ လက်ဝဲဘက် ဦးခေါင်းထိပ်တွင် ဂုတ်ပြတ်သော ဒဏ်ရာတချက်နှင့် နဖူးလည်တွင် ပူးရောင်သော ဒဏ်ရာတချက်တွေ့ရ၏။ ဦးခေါင်းထိပ်တွင် ရရှိသော ဒဏ်ရာကြောင့် ဦးခေါင်းခွံ အစိတ်စိတ်ကွဲပြီး ဦးကျောက်ကိုထိကာ သေဆုံးရကြောင်း၊ ထိုဒဏ်ရာမှာ မုချသေစေမည့် ဒဏ်ရာဖြစ်ကြောင်း ဆရာဝန်က ထင်မြင်ချက်ပေးသွားသည်။

၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ မေလ ၁၁ ရက်နေ့တွင် ဒု-လုံခြုံရေးမှူး ဦးတင်ထွန်း(လိပြ ၁၅)သည် ငှက်ပျောတောရွာသို့ သွားရောက်ကာ အယူခံတရားလိုအပြင်၊ မောင်ဝင်းမောင်နှင့် မောင်အောင်လှိုင် (ခေါ်)မောင်အောင်မြိုင်ဆိုသူ နှစ်ဦးကိုပါ ဘမ်းဆီးလိုက်သည်။ ဤနောက် အယူခံတရားလိုက အခင်းဖြစ်ပွားသော နေရာကို မဲအရာရှိများအား ဦးထွန်းမောင် (လိပြ ၁၁) နှင့် ဦးလှရွှေ (လိပြ ၁၂) တို့ရှေ့တွင် ပြသခဲ့၏။ ဦးထွန်းမောင်ထံတွင် သိမ်းထားသည့် တုတ်ကိုလည်း မှတ်မိကြောင်းပြောသည်။

၁၉၆၆

မောင်တင်

အောင်

နှင့်

ပြည်ထောင်စု

မြန်မာနိုင်ငံ။

အထက်ပါ သက်သေအထောက်အထားများအရ၊ မောင်ခင်ဦး သေဆုံးသည့် ကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍၊ အယူခံတရားလိုအပြင် မောင်ဝင်းမောင်နှင့် မောင်အောင်လွိုင် တို့ကိုပါ ရုံးတင်တရားစွဲဆိုရာ၊ မောင်ဝင်းမောင်နှင့် မောင်အောင်လွိုင်တို့ အပေါ် သက်သေ အထောက်အထား လုံးဝမရှိသဖြင့် အောက်ရုံးမှ ၎င်းတို့အား တရားရှင် လွှတ်ခဲ့၏။ အယူခံတရားလိုက မောင်ခင်ဦးကို မသတ်ရကြောင်း၊ ရဲအရာရှိများက မောင်ခင်ဦး အလောင်းတွေ့သောနေရာကို ပြရမည်ဆို၍၊ မူလကသိနေပြီး ဖြစ်သည့် နေရာကို သွားရောက်ပြသခဲ့ခြင်းသာ ဖြစ်ကြောင်း၊ တုတ်ကိုလည်း ပြစ်မှုကျူးလွန် ရာ၌ အသုံးပြုသည့် တုတ်တုပြောပြီး ပြခဲ့သည်ဆိုခြင်းမှာလည်း မဟုတ်ကြောင်း၊ ထုချေသော်လည်း၊ အောက်ရုံးပညာရှိ တရားသူကြီးသည် ၎င်း၏ထုချေချက်ကို လက်မခံဘဲ အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း အပြစ်ပေးခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

ယခုအမှုတွင် သေသူမောင်ခင်ဦးအား အယူခံတရားလိုက ရိုက်သတ်ခဲ့သည်ဟု မည်သည့်သက်သေကမူ ထွက်ဆိုခဲ့ခြင်းမရှိ။ တနည်းဆိုသော် အယူခံတရားလိုအပေါ် ပြစ်မှုကျူးလွန်ခဲ့သည် ဆိုသော စွပ်စွဲချက်နှင့် ပတ်သက်၍ မျက်မြင်သက်သေ လုံးဝ မရှိပေ။ ပညာရှိ အောက်ရုံးတရားသူကြီးက အယူခံတရားလိုအား ရဲအရာရှိများက ဘမ်းဆီးလိုက်ပြီးနောက်၊ အယူခံတရားလိုသည် မောင်ခင်ဦး အသတ်ခံရသည့်နေရာကို လိုက်လံပြသခဲ့သည့်အပြင်၊ မောင်ခင်ဦးအား ရိုက်သည်ဆိုသောတုတ်ကို မှတ်မိပြသ ခဲ့သည်ဆိုသော အချက်များမှာ အယူခံတရားလိုသည် မောင်ခင်ဦးအား သတ်သည့် လက်သယ်ဖြစ်နေသည်ဟုထင်ရှားစေသည့် ပတ်ဝန်းကျင် သက်သေအထောက်အထား များဖြစ်သည်ဟု ကောက်ယူကာ အယူခံတရားလိုအပေါ် အပြစ်ပေးခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

ရဲအရာရှိထံတွင် အချုပ်ခံနေရသည့် တရားခံတဦး၏ ဖြောင့်ဆိုချက်၊ သို့မဟုတ် ဖြောင့်ဆိုသည့်အဓိပ္ပါယ် သက်ရောက်သော ဝန်ခံချက်သည် သက်သေခံမဝင်ပေ။ အာဏာရရာဇဝတ်တရားသူကြီးရှေ့တွင် ပေးမှသာ သက်သေခံအဖြစ် အသုံးပြုနိုင်မည် ဖြစ်သည်။ ထိုအတိုင်းပင် သက်သေခံ ဥပဒေပုဒ်မ ၂၅ နှင့် ၂၆ တို့တွင် ပြဋ္ဌာန်းထား၏။ သို့ရာတွင် တရားခံတဦး၏ ပြောကြားချက်အရ ရာဇဝတ်မှု ကျူးလွန်ရာတွင် အသုံး ပြုခဲ့သော သက်သေခံပစ္စည်းတခုခုကို ရရှိခဲ့လျှင်၊ ထိုကဲ့သို့ ပစ္စည်းရရှိအောင် ဖော်ပြ ချက်သည် သက်သေခံဝင်ကြောင်း သက်သေခံဥပဒေပုဒ်မ ၂၇ က ခွင့်ပြုထားသဖြင့်၊ အောက်ရုံး ပညာရှိ တရားသူကြီး ကိုးကား သွားသည့် ပတ်ဝန်းကျင် သက်သေ အထောက်အထားများသည် သက်သေခံဥပဒေပုဒ်မ ၂၇ တွင် အကျုံးဝင် မဝင် ဆိုခြင်းကို ဆန်းစစ်ရပေမည်။

အယူခံတရားလိုက သက်သေလူကြီးဦးထွန်းမောင်နှင့် ဦးလှရွှေတို့ရှေ့တွင် ရဲအရာ ရှိများအား အခင်းဖြစ်ပွားသည်ဆိုသောနေရာကို လိုက်လံပြသသည်ဟု အဆိုရှိသည်။

အခင်းဖြစ်ပွားသည်ဆိုသောနေရာကို လိုက်လံပြသခြင်းမှာ သက်သေခံပစ္စည်းကို ရရှိ
 အောင်ပေါ်ပြသည့် ပြောဆိုချက်မဟုတ်၍၊ သက်သေခံဥပဒေပုဒ်မ ၂၇ နှင့် အကျုံး
 မဝင်။ အမှန်မှာ ထိုကဲ့သို့ ပြောဆိုပြသချက်သည် တရားခံက ပြစ်မှုကျူးလွန်ကြောင်း
 ဝန်ခံသည့် ဖြောင့်ချက်ဖြစ်၍၊ သက်သေခံအဖြစ် အသုံးမပြုနိုင်ပေ။ ရာမာနီမိုဟန်နှင့်
 နိုင်ငံတော် (၁) နှင့် တူရက်နှင့် နိုင်ငံတော် (၂) တို့ အမှုများတွင် တရားခံက အခင်း
 ဖြစ်ပွားသော နေရာကို ရဲအရာရှိများအား လိုက်လံပြသခြင်းမှာ ပြစ်မှုကျူးလွန်
 ကြောင်း ဝန်ခံသည့် ဖြောင့်ချက်သာဖြစ်ကြောင်း၊ ထိုကဲ့သို့ပြသခြင်းသည် သက်သေခံ
 ဥပဒေပုဒ်မ ၂၇ တွင် အကျုံးမဝင်ကြောင်း အဆုံးအဖြတ်ပေးထားသည်ကို တွေ့မြင်
 နိုင်ပေသည်။

အယူခံတရားလိုက သက်သေ ဦးထွန်းမောင် သိမ်းဆည်းထားသော တုတ်ကို
 ကြည့်၍ အခင်းဖြစ်စဉ်ကအသုံးပြုသည့်တုတ်ဖြစ်သည်ဟု ဝန်ခံခဲ့သည်ဆိုသောအချက်
 မှာလည်း အလားတူပင် သက်သေခံ ဥပဒေပုဒ်မ ၂၇ နှင့် အကျုံးမဝင်၍ သက်သေခံ
 အဖြစ် လက်မခံနိုင်ပေ။ အယူခံတရားလိုသည် တုတ်ကိုထုတ်ပေးခြင်း မပြုခဲ့ပေ။
 တုတ်ကိုမည်သည့်နေရာတွင် ဝှက်ထားသည်ဟုပြောပြီး ထုတ်ပေးပါမူ ထိုပြောဆိုချက်
 သည် သက်သေခံအဖြစ် အသုံးပြုနိုင်ကောင်း အသုံးပြုနိုင်မည် ဖြစ်သည်။ တုတ်ကို
 ထုတ်ပေးပြီး ထိုတုတ်နှင့် သေသူကို ရိုက်ခဲ့သည်ဟု ပြောဆိုပါမူ ထိုကဲ့သို့ရိုက်ခဲ့သည်
 ဆိုသော ပြောဆိုချက်မှာ တုတ်ကိုပေါ်ထုတ်ပေးသည်ဆိုသော အချက်နှင့် မဆိုင်
 သဖြင့် သက်သေခံအဖြစ်အသုံးမပြုနိုင်ပေ။ ယခုအမှုတွင်လည်း ဦးထွန်းမောင်အိမ်တွင်
 သိမ်းထားသောတုတ်ကိုကြည့်ပြီး ထိုတုတ်နှင့် သေသူကို ရိုက်ခဲ့သည်ဟု ပြောဆိုသည့်
 အယူခံတရားလို၏ စကားရပ်မှာ သက်သေခံပစ္စည်းတုတ်ကို ထုတ်ပေါ်ပေးခြင်းနှင့်
 မပတ်သက်ဘဲ၊ ပြစ်မှုကျူးလွန်ကြောင်း ဖြောင့်ချက်တစ်ခုသာ ဖြစ်နေသည့်အလျောက်
 သက်သေခံအဖြစ် ၎င်းအပေါ် အသုံးမပြုနိုင်။

အထက်ပါ အချက်များကို ပယ်လိုက်လျှင် အယူခံတရားလိုအပေါ် အခြား
 ငြိစွန်းသည့် သက်သေအထောက်အထား လုံးဝမရှိတော့ပေ။ ယင်းသို့ သက်သေ
 အထောက်အထား လုံးဝမရှိသည့်ကိစ္စတွင် အယူခံတရားလိုအား အပြစ်ပေးခြင်းမပြု
 နိုင်။ ပညာရှိ အစိုးရရှေ့နေကြီး ဦးသိန်းဟန်ကလည်း အယူခံတရားလိုအပေါ် အပြစ်
 ပေးရန် သက်သေအထောက်အထား မရှိကြောင်း ရိုးသားစွာ ဝန်ခံသွားသည်။
 ထို့ကြောင့် အယူခံတရားလိုမောင်တင်အောင်အား ဤအမှုနှင့် ပတ်သက်၍ တရားသေ
 လွတ်ရန် အမိန့်ချမှတ်လိုက်သည်။ ။

(၁) အေ၊အိုင်၊အာ(ရ်)၊ ၁၉၃၃၊ ကာလကတ္တား၊ ၁၄၆။

(၂) အေ၊အိုင်၊အာ(ရ်)၊ ၁၉၃၅၊ အောက် ၁။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

တရားမအထွေထွေလျှောက်လွှာ

တရားသူကြီးချုပ်ခေါက်တာမောင်မောင်နှင့် တရားသူကြီး ဦးချစ်တို့ရွှေတွင်

† ၁၉၆၆

စက်တင်ဘာလ

၂၄ ရက်။

မောင်လှမြင့် (ခေါ်) မောင်လှမြိုင် (လျှောက်ထားသူ)

နှင့်

မောင်သိန်းအောင် ပါ ၂ (လျှောက်ထားခံရသူ) *

အမှုခေါ်စာချွန်တော်—မြို့ပြဆိုင်ရာအိမ်ငှါးရမ်းခကြီးကြပ်ရေးအက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၁—အိမ်ရှင်နှင့် အိမ်ငှါးကိုသာ ရည်ညွှန်းထားခြင်း—အိမ်ငှါးမဟုတ်သူနှင့်ခပ်လျဉ်း၍ လက်ထောက် မြို့ပြ ဆိုင်ရာ ငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဝန်ကဆောင်ရွက်ပေးနိုင် မပေးနိုင်—ဆောင်ရွက်မှုမှတရား စီရင်ရေးကဲ့သို့ အကျိုးသက်ရောက် မသက်ရောက်—အမှုခေါ် စာချွန်တော် အမိန့်ဖြင့် ပယ်ဖျက်ခွင့်ရှိ မရှိ။

လျှောက်ထားသူက လျှောက်ထားခံရသူ မောင်သိန်းအောင် နှင့် အခြားသူ နှစ်ဦးအပေါ် အိမ်မှထွက်ခွါသွားလိမ့်မူ တရားစွဲဆိုရာ မူလရုံးနှင့် အယူခံရုံးတွင် အနိုင်ဒီကရီ ရရှိပြီးဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် မောင်သိန်းအောင်က လက်ထောက် မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဝန်ထံသို့ ၁၉၆၀ ခုနှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၁ အရ၊ အချင်းဖြစ် အိမ်ကို မိုးလုံ လေလုံဖြစ်စေရန် ပြုလုပ်ပေးရန် လျှောက်ထားရာ မောင်သိန်းအောင်ကို အိမ်ငှါးဟု အသိ အမှတ် ပြုပြီး အိမ်မိုးရန် ကိစ္စ၌ အိမ်ရှင်က တာဝန်ယူ၍ မိုးရန် အမိန့်ချမှတ်သည်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၁ အရ ဆိုလျှင်၊ အိမ်ရှင်နှင့် အိမ်ငှါးကိုသာ ရည်ညွှန်းထားသည်။ တရားရုံးများက မောင်သိန်းအောင်သည်၊ အိမ် ငှါးမဟုတ်ဟု အဆုံးအဖြတ်ပေးထားပြီး ဖြစ်သဖြင့် ထိုပုဒ်မ ၁၁ အရ၊ လက်ထောက် မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဝန်သည် မဆောင်ရွက်နိုင်ပေ။ ထိုကဲ့သို့ မဆောင်ရွက်နိုင်ဘဲ အမိန့်ချ မှတ်ခြင်းမှာ မိမိတွင် အာဏာ မရှိဘဲနှင့် ချမှတ်သော အမိန့် ဖြစ်သဖြင့် ထိုအမိန့်မှာ မှားယွင်း ချွတ်ချော်၍ တရားရေးမဏ္ဍိုင် ကို ယိမ်းယိုင်စေသည်။

* ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ တရားမ အထွေထွေလျှောက်လွှာ အမှတ် ၂၈။

† လျှောက်ထားသူက ရန်ကုန်မြို့၊ ငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဝန်ရုံး၏ ၁၉၆၅ ခု၊ အမှုတွဲ အမှတ် ၂၆၂ အေ တွင် ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၁၄ ရက်နေ့စွဲပါ အမိန့်ကို မကျေနပ်၍ အမှုခေါ် စာချွန် တော် အမိန့်ထုတ်ဆင့်ပေးပါရန် လျှောက်ထားသောလျှောက်လွှာ။

လက်ထောက် မြို့ပြဆိုင်ရာ ငါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဝန်၏ ဆောင်ရွက်မှုမှာ တရားစီရင်ရေး ကဲ့သို့ အကျိုးသက်ရောက်သော လုပ်မှု ဆောင်တာမျိုး ဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်၍၊ အမှုခေါ် စာချွန် တော်အမိန့်ဖြင့် ပယ်ဖျက်ခွင့်ရှိသည်။

၁၉၆၆
မောင်လှမြင့်
(ခေါ်)
မောင်လှမြင့်
နှင့်
မောင်သိန်း
အောင် ပါ ၂။

မစ္စဝါစီ၊ အမ်၊ ဆင်းကါး နှင့် မြို့ပြဆိုင်ရာ ငါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဝန် ပါ ၃၊ ၁၉၄၉ ခု၊ မြန်မာပြည် စီရင်ထုံး၊ တရားလွှတ်တော်ချုပ် စာ ၁၄၃။

ထိုင်ချွန်းကန် ကုမ္ပဏီ နှင့် ချန်ဆိုင်းချောင်း၊ ၁၉၄၃၊ မြန်မာပြည် စီရင်ထုံး၊ တရားလွှတ်တော် ချုပ်၊ စာ ၈၆။

ဦးထွေး (ခေါ်) အေး၊ တီး၊ မာရီ နှင့် ဦးထွန်းအံ့ ပါ ၂၊ ၁၉၄၈ ခု၊ မြန်မာပြည် စီရင်ထုံး၊ တရားလွှတ်တော်ချုပ်၊ စာ ၅၄၁ ရည်ညွှန်းသည်။

လျှောက်ထားသူအတွက်။ ။ ဦးစောလွင်။

လျှောက်ထားခံရသူ (၁) အတွက်။ ။ ဦးသန်းမောင်။

လျှောက်ထားခံရသူ (၂) အတွက်။ ။ လက်ထောက် နိုင်ငံတော်ရွှေနေချုပ် ဦးဘကျော်။

တရားသူကြီး ဦးချစ်။ ။ လျှောက်ထားသူ မောင်လှမြင့် (ခေါ်) မောင်လှမြိုင် က၊ ရန်ကုန်မြို့ လက်ထောက်မြို့ပြဆိုင်ရာ ငါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဝန်၏ ၁၉၆၅ ခု၊ အမှုတွဲအမှတ် ၂၆၂ အေ-တွင် ၁၉၆၆ ခု၊ ဇန်နဝါရီလ ၁၄ ရက်နေ့စွဲဖြင့် ချမှတ်သော အမိန့်ကို အမှုခေါ်စာချွန်တော်ဖြင့် ခေါ်၍ အတည်မပြုဘဲ ပယ်ဖျက်ပေးပါရန်နှင့်၊ ရန်ကုန်မြို့ တရားမရုံး စတုတ္ထတရားသူကြီးရုံး ၁၉၇၉ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၃၉၄ နှင့် နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ် ၁၉၆၂ ခုနှစ်၊ တရားမ ပဌမအယူခံမှုအမှတ် ၂၀ တွင် ချမှတ်သော အမိန့်များအရ၊ လျှောက်ထားခံရသူ မောင်သိန်းအောင်သည် ကျူး ကျော်ဝင်ရောက်နေထိုင်သူဖြစ်သဖြင့် အချင်းဖြစ်အိမ်ကိုပင် ပိုင်ဆိုင်ခွင့် မရှိကြောင်း အမိန့်ချမှတ်ပေးပါရန် လျှောက်ထားလေသည်။

လျှောက်ထားသူ မောင်လှမြင့် (ခေါ်) မောင်လှမြိုင်သည်၊ ရန်ကုန်မြို့၊ ကြည့်မြင်တိုင်၊ သာဓုလမ်းအိမ်အမှတ် ၇ ကို ပိုင်ဆိုင်သူဖြစ်သည်။ ယင်းမောင်လှမြင့်က ၎င်း၏ အဒေါ်တော်သူနှင့် ၎င်း၏ယောက်ျား ဦးလှတင်တို့ကို ထိုအိမ်ပေါ်တွင် အိမ်လခမဲ့ နေထိုင်ခွင့် ပြုထားရာမှ ဦးလှတင်-ဒေါ်မိတို့က လျှောက်ထားခံရသူ အမှတ် (၁) မောင်သိန်းအောင်အား အိမ်ရှင်မောင်လှမြင့်၏ ခွင့်အမိန့်မရရှိဘဲ ငါးရမ်းတားသည်ဟု အဆိုရှိသည်။ မောင်လှမြင့်က ဦးလှတင်-ဒေါ်မိနှင့် လျှောက်ထားခံရသူ မောင်သိန်းအောင်တို့အပေါ် အိမ်မှထွက်ခွာသွားလို့မူဖြင့်၊ ရန်ကုန်မြို့ တရားမ တရားသူကြီးရုံးတွင် အမှုစွဲဆိုရာ၊ စတုတ္ထတရားမ တရားသူကြီးက၊ ထိုအချင်းဖြစ် အိမ်သည်

မောင်လှမြင့်
(ခေါ်)
မောင်လှမြင့်
နှင့်
မောင်သိန်း
အောင် ပါ။

လျှောက်ထားသူ မောင်လှမြင့်အိမ်ဖြစ်၍၊ တရားခံများဖြစ်ကြသော ဦးလှတင်-ဒေါ်မိ
တို့ ပိုင်ဆိုင်သော အိမ်မဟုတ်၊ ၎င်းတို့မှာ မောင်လှမြင့်၏ခွင့်ပြုချက်အရ အိမ်လခမဲ့
နေထိုင်သူများ ဖြစ်၍၊ လျှောက်ထားခံရသူ မောင်သိန်းအောင်သို့ တဆင့် ငှားရမ်း
ရန် အခွင့်အာဏာမရှိ၊ ထိုသို့ ငှားရမ်းသည် ဆိုခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍လည်း၊ အိမ်ရှင်
မောင်လှမြင့်၏ အခွင့်တရံတရုမရရှိသဖြင့် လျှောက်ထားခံရသူမောင်သိန်းအောင်မှာ
အိမ်ငှား အခြေအနေမျိုး မဟုတ်ဘဲ၊ ကျူးကျော်သူ တဦး အနေသာ ဖြစ်သည်ဟု
ယူဆပြီးလျှင်၊ လျှောက်ထားသူ မောင်လှမြင့် စွဲဆိုသည့်အတိုင်း အမိန့်နှင့် ဒီကရီကို
ချမှတ်ခဲ့လေသည်။

ဦးလှတင်-ဒေါ်မိနှင့် လျှောက်ထားခံရသူ မောင်သိန်းအောင်တို့က မကျေနပ်
သဖြင့်၊ နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ်သို့ အယူခံဝင်ရာ၊ တရားရုံးချုပ်၏ ၁၉၆၂ ခု၊ တရားမ
ပဌမအယူခံမှုအမှတ် ၂၀ တွင် ၎င်းတို့၏ အယူခံကို ပလပ်လိုက်ပြီး၊ အောက်ရုံး၏အမိန့်
ကို အတည်ပြုလိုက်လေသည်။

အချင်းဖြစ်အိမ်၌ ဦးလှတင်နှင့် ဒေါ်မိတို့ မနေကြသော်လည်း၊ လျှောက်ထား
ခံရသူ မောင်သိန်းအောင်မှာ ဆက်လက်၍ နေထိုင်နေသည်။ လျှောက်ထားသူ
မောင်လှမြင့်က အချင်းဖြစ်အိမ်မှာ ပျက်စီးယိုယွင်းနေသဖြင့် ပြင်ဆင်ရန် ရန်ကုန်
မြို့နယ်စီမံအဖွဲ့တွင် အခွင့်တောင်းရာ ခွင့်ရရှိ၍ ထိုအိမ်ကို ဖျက်၍ ပြင်ဆင်ရန်
အိမ်ပေါ်တွင် နေထိုင်လျက်ရှိသော လျှောက်ထားခံရသူ မောင်သိန်းအောင်အား
ဖယ်ပေးရန် ပြောသော်လည်း၊ မဖယ်ပေးဘဲ၊ မောင်သိန်းအောင်က အိမ်ငှားတဦး
အနေဖြင့် လက်ထောက် မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဝန်ထံသို့ ၁၉၆၀ ခုနှစ်၊
မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၁ အရ၊ ထိုအချင်းဖြစ် အိမ်ကို
မိုးလုံလေလုံဖြစ်စေရန် အိမ်ရှင် လျှောက်ထားသူ မောင်လှမြင့်အား ပြုလုပ်ပေးရန်
အိမ်ရှင်က မပြုလုပ်ပေးပါက ၎င်းက ထိုအိမ်ကို မိုးခွင့်ပေးရန် လျှောက်ထားရာ၊
လက်ထောက် ပြုဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဝန်သည်၊ အမှုတွဲကိုဖွင့်၍၊ အမှုသည်
များအား စစ်ဆေးပြီး အချင်းဖြစ် အိမ်ကို သွားရောက် ကြည့်ရှုလေသည်။ လျှောက်
ထားသူ မောင်လှမြင့်က၊ လက်ထောက်မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဝန်အား။
အချင်းဖြစ်အိမ်သည် မိမိအိမ်ဖြစ်ကြောင်း၊ လျှောက်ထားခံရသူ မောင်သိန်းအောင်
မှာ အိမ်ငှားတဦးမဟုတ်၊ ကျူးကျော်နေသူတဦးသာ ဖြစ်ကြောင်း၊ တရားရုံးတော်
များက ချမှတ်ထားသော အမိန့်များကို တင်ပြသော်ငြားလည်း၊ လက်ထောက်
မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဝန်က မောင်သိန်းအောင်သည် အိမ်ငှားမဟုတ်
ကြောင်း ခိုင်လုံအောင်တင်ပြထားသော အထောက်အထားကို၊ အိမ်ရှင်ဖြစ်သူ မောင်
လှမြင့်က မပြနိုင်ဟုဆိုကာ၊ မောင်သိန်းအောင်ကို အိမ်ငှားဟု အသိအမှတ် ပြုပြီး

မောင်လှမြင့်
(ခေါ်)
မောင်လှမြင့်
နှင့်
မောင်သိန်း
အောင် ပါ ၂။

အိမ်မိုးရန်ကိစ္စ၌ အိမ်ရှင်ကတာဝန်ယူ၍ မိုးရန်၊အိမ်ရှင်က မမိုးပါက၊ အိမ်ငါး မောင် သိန်းအောင်က မိုး၍ ကုန်ကျသောစရိတ်ကို အိမ်လခမှခန့်မရန် အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်။ ထိုအမိန့်ကို မောင်လှမြင့်က မကျေနပ်သဖြင့်၊ဤရုံးသို့ ထိုအမိန့်ကို အမှုခေါ် စာချွန် တော်ဖြင့် ပယ်ဖျက် ပေးပါရန် လျှောက်ထားခြင်း ဖြစ်သည်။

လျှောက်ထားသူ၏ ပညာရှိ ရွှေနေကြီး ဦးစောလွင်က၊ အချင်းဖြစ်အိမ်မှာ မောင်လှမြင့်အိမ် ဖြစ်ပါသည်။မောင်သိန်းအောင်ကို မည်သည့်အခါကမျှ အိမ်မငါး ဘူးပါ။ အိမ်ငါး၍ဟုလည်း အသိအမှတ် မပြုခဲ့ဘူးပါ။မောင်လှမြင့်၏ ခွင့်ပြုချက်အရ နေထိုင်သူ ဦးလှတင်-ဒေါ်မိတို့က မောင်သိန်းအောင်အား တဆင့် အိမ်မငါးနိုင်ပါ။ တရားရုံးများ၌လည်း မောင်လှမြင့်နှင့် ဦးလှတင်-ဒေါ်မိ၊ မောင်သိန်းအောင်တို့ အမှု ဖြစ်ပြီးပါပြီ။ တရားရုံးတော်များကလည်း၊ ဦးလှတင်-ဒေါ်မိတို့သည် အချင်းဖြစ် အိမ်ကို ပိုင်ဆိုင်သူများ မဟုတ်။မောင်လှမြင့်၏ခွင့်နှင့်သာ နေသောသူများ ဖြစ်ကြ ပါသည်။ မောင်သိန်းအောင်မှာ မောင်လှမြင့်၏ အိမ်ငါးမဟုတ်၊ ကျူးကျော်သူသာ လျှင် ဖြစ်သည်ဟု ယူဆရမည်ဖြစ်ကြောင်း အမိန့်ချမှတ်ပြီးပါပြီ။လက်ထောက် မြို့ပြ ဆိုင်ရာ ငါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဝန်ထံ၌လည်း၊ တရားရုံးများ၏ အမိန့်များကို တင်ပြ ပြီး ဖြစ်ပါသည်။ ယင်းကဲ့သို့ တင်ပြသော်ငြားလည်း၊ လက်ထောက် မြို့ပြဆိုင်ရာ ငါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဝန်က တရားရုံးများ၏ အမိန့်များကို ဂရုမမူအလေးမပေးဘဲ မောင်သိန်းအောင်အား အိမ်ငါးသူဟု အသိအမှတ်ပြုပြီး၊ အိမ်မိုးခွင့်ပေးသည်မှာ၊ လက်ထောက် မြို့ပြဆိုင်ရာ ငါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဝန်သည်၊မိမိ၌အာဏာမရှိဘဲလျက်၊ မရှိသော အာဏာကိုအသုံးပြု၍ အမိန့်ချမှတ်ခြင်းမှာ တရားရုံးတော်မှ ချမှတ်သော အမိန့်များကို ဆန့်ကျင်နေသည်ဟု တင်ပြသွားသည်။

လျှောက်ထား ခံရသူ၏ ပညာရှိရွှေနေကြီး ဦးသန်းမောင်က လျှောက်ထား ခံရသူသည် ဦးလှတင်-ဒေါ်မိတို့ထံမှ အချင်းဖြစ် အိမ်ကိုငါး၍ နေထိုင်ပါသည်။ အိမ် လခကိုလည်း၊ ဦးလှတင်-ဒေါ်မိတို့ကို ပေးခဲ့ပါသည်။ဦးလှတင်-ဒေါ်မိတို့ ထိုအိမ်တွင် မနေတော့သဖြင့် အိမ်လခကို လျှောက်ထားသူ မောင်လှမြင့်အား ပေးရာ၊ ၎င်းက ငြင်းဆန်သောကြောင့် မပေးဘဲ နေရပါသည်။လျှောက်ထား ခံရသူမှာ ထိုအိမ်ပေါ် တွင် လက်၌နေထိုင်သူဖြစ်၍၊မိုးရွာသောအခါ မလုံသဖြင့် အိမ်ရှင် မောင်လှမြင့်အား အိမ်မိုးပေးရန် ပြောဆိုပါသည်။ ၎င်းက အိမ်မမိုးပေးသောကြောင့်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဝန်ထံ လျှောက်ထားရခြင်း ဖြစ်ပါသည်။မိုးရေထဲမှာ အမိုး မရှိဘဲမနေနိုင်သဖြင့် လူမှုရေးအရ လျှောက်ထားသည့်အတိုင်း လက်ထောက်မြို့ပြ ဆိုင်ရာ ငါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဝန်က ခွင့်ပြုသည်မှာ မှန်ကန်ပါသည်ဟု တင်ပြ သွားသည်။

မောင်လှမြင့်
(ခေါ်)
မောင်လှမြင့်
နှင့်
မောင်သိန်း
အောင် ပါ ၂။

ဤအမှုကို ကျွန်ုပ်တို့ အသေးစိတ် သုံးသပ်ကြသည်။ အချင်းဖြစ်အိမ်မှာ လျှောက်ထားသူ မောင်လှမြင့် (ခေါ်) မောင်လှမြိုင်အိမ် ဖြစ်ကြောင်းမှာ တရားရုံးများ၏ အမိန့်များအရ ထင်ရှားသည်။ ဦးလှတင်-ဒေါ်မိတို့မှာ ထိုအိမ်ပေါ်တွင် မောင်လှမြင့်၏ အခွင့်နှင့် နေထိုင်သူများ ဖြစ်ကြသည်။ ၎င်းတို့ထံမှ အိမ်လခမယူ။ ဦးလှတင်-ဒေါ်မိတို့က လျှောက်ထားခံရသူ အမှတ် (၁) မောင်သိန်းအောင်ကို တဆင့် အိမ်ပေါ်တင်ထားသည်။ ထိုသို့ တင်ထားခြင်းမှာ အိမ်ငှါး အဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်စေ၊ အလွတ်အခမဲ့ နေထိုင်သူ အနေနှင့်ဖြစ်စေ နေထိုင်ခြင်းမှာ မောင်လှမြင့်၏ ခွင့်ပြုချက် မရပေ။ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင် မူလ တရားရုံးနှင့် အယူခံ ရုံးတို့က လျှောက်ထား ခံရသူ မောင်သိန်းအောင်အား အိမ်ငှါးတဦး အနေဖြင့် မသတ်မှတ်ဘဲ၊ ကျူးကျော်သူ တဦးအနေဖြင့်သာ သတ်မှတ်ခြင်းဖြစ်သည်။ မောင်သိန်းအောင်သည်၊ လက်ထောက် မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဝန်ထံတွင် အိမ်မိုးခွင့်ပြုရန် လျှောက်ထားရာ၌၊ သက်ဆိုင်သောအမှုတို့ကို ဖွင့်လှစ်ပြီး စုံစမ်းစစ်ဆေးမှုပြုလုပ်ရာတွင် လျှောက်ထားသူ မောင်လှမြင့် တင်ပြသော တရားရုံးများ၏ အမိန့်များကို မလိုက်နာဘဲ ဆန့်ကျင်၍ မောင်သိန်းအောင်သည်၊ မောင်လှမြင့်၏ အိမ်ငှါးတဦးပင် ဖြစ်သည်ဟု ယူဆခြင်းမှာ မှားယွင်းသည်ဟု တွေ့ရှိရသည်။ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၁ အရ ဆိုလျှင်၊ အိမ်ရှင်နှင့် အိမ်ငှါးကိုသာရည်ညွှန်းထားသည်။ တရားရုံးများက မောင်သိန်းအောင်သည်၊ အိမ်ငှါးမဟုတ်ဟု အဆုံးအဖြတ်ပေးထားပြီး ဖြစ်သဖြင့် ထို ပုဒ်မ ၁၁ အရ၊ လက်ထောက် မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဝန်သည် မဆောင်ရွက်နိုင်ပေ။ ထိုကဲ့သို့ မဆောင်ရွက်နိုင်ဘဲ၊ အမိန့်ချမှတ်ခြင်းမှာ မိမိတွင် အာဏာ မရှိဘဲနှင့် ချမှတ်သောအမိန့်ဖြစ်သဖြင့် ထိုအမိန့်မှာ မှားယွင်းချွတ်ချော်၍ တရားရေး မဏ္ဍိုင်ကို ယိမ်းယိုင်စေသည်။ အမှုတွဲတွင် ပေါ်လွင်သည့် အကြောင်းခြင်းရာ အချက် အလက်များအရ၊ ကျွန်ုပ်တို့သည် လျှောက်ထားခံရသူ၏ ပညာရှိ ရွှေနေကြီး တင်ပြ ချက်များကို လက်ခံရန် ခဲယဉ်းပေသည်။

လျှောက်ထားခံရသူသည်၊ အိမ်ငှါးမဟုတ် ကျူးကျော်သူ ဖြစ်ကြောင်း၊ ရုံး အဆင့်ဆင့်က ဆုံးဖြတ်ပြီးခဲ့ကြပြီ။ ထိုသို့ စစ်ဆေးဆုံးဖြတ်နေသည့် ၁၉၆၂ ခုနှစ်မှ ယခုအထိ အချိန်ကာလအတွင်း၌ ကျူးကျော်သူတို့သည် အိမ်၌ အခမဲ့နေခဲ့ကြပြီးပြီ။ အိမ်ငှါးခ ကြီးကြပ်ရေးဝန်၏ အမိန့်ကို အိမ်ရှင်က ပြင်ဆင်ပေးစေရန်၊ ဤရုံးသို့ လာရောက် လျှောက်ထားရသည်မှာလည်း၊ လျှောက်ထားခံရသူတို့သည် အိမ်ငှါးများ မဟုတ်ကြပါ။ ဟူသောအချက်ကို ထပ်မံထင်ရှားစေရန် ဖြစ်ဟန် တူသည်။

လျှောက်ထား ခံရသူ၏ ပညာရှိ ရွှေနေကြီးက၊ လက်ထောက် မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဝန်၏ ပြုမူချက်မှာ အုပ်ချုပ်ရေး သဘောတရားအရသာလျှင်

ဖြစ်ပါသည်။ ယင်းကဲ့သို့ အုပ်ချုပ်ရေး သဘောအရ ပြုလုပ်ခြင်းကို အမှုခေါ် စာချွန်
တော် အမိန့်ဖြင့် ယယ်လျက်ပေးပါရန် ဤရုံးသို့ လျှောက်ထားခွင့်မရှိပါဟု တင်ပြသည်။
ထိုအချက်ကို ကျွန်ုပ်တို့ သဘော မတူ နိုင်ပေ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် လက်
ထောက် မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဝန်၏ ဆောင်ရွက်မှုမှာ တရားစီရင်ရေး
ကဲ့သို့ အကျိုးသက်ရောက်သော လုပ်မှုဆောင်တာမျိုး ဖြစ်သည့် မစ္စ(စ်) ဒီအမ်၊ဆင်း
ဂါး နှင့် မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဝန်ပါ ၃ (၁) အမှု၏ အဆုံးအဖြတ်မှာ
အောက်ပါ အတိုင်း ဖြစ်သည်။

"That the Rent Controller under the Urban Rent Control
Act exercises functions of quasi-judicial nature and was
therefore amenable within the jurisdiction of the Supreme
Court. As the Rent Controller failed to exercise the
jurisdiction in making the enquiry the Supreme Court will
issue *certiorari* to quash the proceedings."

၎င်းပြင် တိုင်ချူးဂန်ကုမ္ပဏီ နှင့် ချန်ဆိုင်းချောင်း (၂) အမှုနှင့် ဦးထွေး (ခေါ်)
အေ၊အီး၊ မဒါရီး နှင့် ဦးထွန်းအံ့ ပါ ၂ (၃) အမှုတို့ကို ကြည့်ပါလေ။

အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့သော အကြောင်းအချက်တို့အရ၊ ရန်ကုန်မြို့ လက်ထောက်
မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဝန်၏ ၁၉၆၅ ခု၊ အမှုတွဲ အမှတ် ၂၆၂-အေ တွင်
၁၉၆၆ ခု၊ ဇန်နဝါရီလ ၁၄ ရက်နေ့စွဲပါ ချမှတ်သော အမိန့်ကို စရိတ်နှင့်တကွ ပယ်ဖျက်
လိုက်သည်။

ရွှေ နေခ ၃၄ ကျပ် သတ်မှတ်သည်။

(၁) ၁၉၄၉၊ မြန်မာပြည်စီရင် ထုံး (တရားလွှတ်တော်ချုပ်)၊ စာ ၁၄၃။

(၂) ၁၉၄၃၊ မြန်မာပြည်စီရင် ထုံး (တရားလွှတ်တော်ချုပ်)၊ စာ၊ ၈၆။

(၃) ၁၉၄၈၊ မြန်မာပြည်စီရင် ထုံး (တရားလွှတ်တော်ချုပ်)၊ စာ ၅၄၁။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှု

တရားသူကြီး ဦးချစ် ရွှေတောင်

† ၁၉၆၆

မောင်အေး (ပြင်ဆင်လျှောက်ထားသူ)

စက်တင်ဘာလ
၁၆ ရက်။

နှင့်

ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ (ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားခံရသူ) *

အရေးကြီးသော ကုန်ပစ္စည်းများနှင့် ဆောင်ရွက်မှု ဆိုင်ရာ ဥပဒေ ပုဒ်မ ၈ (၁) အရ၊ စွဲချက်တင်ခြင်း—စွဲချက်မှာတိကျပြတ်သားခြင်း မရှိခြင်း—ရာဇဝတ် ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၂၂၂ (၁)—
တွေ့ရှိသော ပစ္စည်းမှာသားရေစာ ဖြစ်သဖြင့်ကုန်သွယ်မှု တိုးတက်ရေးဌာန၏ ကျေညာချက်အမှတ် (၁) ကို ဆန့်ကျင် ဖောက်ဖျက်ခြင်း မရှိခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ မြေပဲဆားလှော်ဟု သက်သေများက အတိ အကျ ထွက်ဆိုထားလျက်နှင့် တရားသူကြီးက စွဲချက်တင်ရာ၌ မြေပဲဆဲ မစိမ်း မကျက်ဟု မရေ မရာ ပေါ်ပြထားခြင်းမှာ စွဲချက်သည် တိကျ ပြတ်သားခြင်း မရှိ၊ ရာဇဝတ် ကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၂၂၂ (၁) အရ၊ စွဲချက်ပါ အကြောင်းအရာများသည် သေချာရမည်။

လျှောက်ထားသူထံ၌ တွေ့ရှိရသော မြေပဲများမှာ မြေပဲဆားလှော် ဖြစ်သဖြင့် သားရေစာ ဖြစ်သည်။ လျှောက်ထားသူသည် မြေပဲဆားလှော် ရောင်းစားသူ တဦး ဖြစ်ရကား၊ ကုန်သွယ်မှု တိုးတက်ရေးဌာန၏ ကျေညာချက်အမှတ် (၁) ကို ဆန့်ကျင် ဖောက်ဖျက်ခြင်း မရှိခြင်းကြောင့် အရေးကြီးသော ကုန်ပစ္စည်းများနှင့် ဆောင်ရွက်မှုများ ဆိုင်ရာ ဥပဒေ ပုဒ်မ ၈ (၁) အရ၊ အပြစ် မပေးနိုင်။

ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားသူအတွက်။ ။ ဦးတင်ချီ။

ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားခံရသူအတွက်။ ။ အစိုးရရွှေနေကြီး ဒေါ်မြသန်းနု။

တရားသူကြီး ဦးချစ်။ ။ လျှောက်ထားသူ (တရားခံ) မောင်အေးသည်၊ မြေပဲဆဲမစိမ်းမကျက် ၁၇ အိတ်ကို သိုလှောင်ထားသည်ဟုဆိုကာ၊ ၎င်းအပေါ် အရေးကြီး

* ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၈၂ (ခ)။

† ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၉၄၆ တွင် ချမှတ်သော၊ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဇီဝင်္ဂဘိလ ၁၀ ရက်နေ့စွဲပါ၊ ရန်ကုန်မြို့၊ ပဉ္စမရာဘက် (အထူး) ရာဇဝတ် တရားသူကြီး၏ အမိန့်ကို ပြန်၍ ဆင်ခြင်မှု။

သောကုန်ပစ္စည်းများနှင့် ဆောင်ရွက်မှုဆိုင်ရာ အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၈(၁)အရ၊ မူလရုံးက စွဲချက်တင်ခဲ့သည်။

ထိုစွဲချက်တင်သောအမိန့်ကို မကျေနပ်သဖြင့်၊ လျှောက်ထားသူမောင်အေးသည်၊ ရန်ကုန်မြို့ ဟံသာဝတီနှင့် ရန်ကုန်ခရိုင်စက်ရှင်တရားသူကြီးရုံးတွင် ပြင်ဆင်မှုလွှာ တင် သွင်းခဲ့သည်။ မအောင်မြင်ခဲ့သဖြင့် ဤရုံးသို့တဖန် ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှုလွှာတင်သွင်း လေသည်။

အမှုအကြောင်းအရာ အတိုချုပ်မှာ၊ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည်။

၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၂၂ ရက်နေ့နံနက် ၁၂ နာရီ ၅၅ မိနစ်အချိန်လောက်တွင်၊ ရန်ကုန်မြို့ ပြည်ထောင်စုရိပ်သာလမ်းရှိ လျှောက်ထားသူ မောင်အေးနေအိမ်တွင်၊ ဒဂုံရဲစခန်းမှူး ဦးဘရင် (လိပြ-၁)၊ အသိသက်သေများဖြစ်ကြသော ဦးထွန်းရွှေ (လိပြ-၂) နှင့် ဦးဘလှစိန် (လိပြ-၄) တို့သည်၊ ဝင်ရောက်ရှာဖွေကြရာ၊ မြေပဲဆံသုံးတင်းဝင် အိတ် ၁၇ အိတ်ကို တွေ့ရှိရသည်ဟုအဆိုရှိပြီး၊ ရှာဖွေပုံစံကို ပြုလုပ်လေသည်။ ယင်း ကဲ့သို့တွေ့ရှိရခြင်းကြောင့်၊ မောင်အေးအပေါ် အရေးကြီးသော ကုန်ပစ္စည်းများနှင့် ဆောင်ရွက်မှုများဆိုင်ရာ အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၈(၁)အရ ရုံးတင်တရားစွဲဆိုလေသည်။

ဦးဘရင် (လိပြ-၁) က၊ တရားခံမောင်အေးအိမ်၌မြေပဲဆံ ၁၇ အိတ်ကိုတွေ့ရကြောင်း၊ ထိုကဲ့သို့မြေပဲဆံအိတ်များကို ထားရှိခြင်းမှာ၊ ၁၉၆၅ ခု၊ ဩဂုတ်လ ၂၀ ရက်နေ့ထုတ် ကုန်သွယ်ရေးဌာန ညွှန်ကြားချက်အမှတ် (၁၀) နှင့် အကျုံးဝင်နေသောကြောင့်၊ ၎င်း တရားခံမောင်အေးအပေါ်၊ အရေးကြီးသောကုန်ပစ္စည်းများနှင့် ဆောင်ရွက်မှုများ ဆိုင်ရာအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၈(၁)အရ အရေးယူ၍ အမှုဖွင့်ကြောင်း ထွက်ဆိုထားသည်။ သို့ရာတွင် တရားခံရွှေနေကြီး၏ ပြန်လှန်မေးခွန်းတွင်၊ ဤသက်သေကတွေ့ရှိသော မြေပဲဆံများမှာ၊ မြေပဲဆံမဟုတ်၊ မြေပဲလှော်ထားပါသည်။ ဆားအနည်းငယ်သာပါ ပါသည်။ ညွှန်ကြားချက်အမှတ် (၁၀)ဖြင့် တားမြစ်ထားခြင်းမှာ၊ မြေပဲတောင့်၊ မြေပဲဆံ၊ မြေပဲဖက်တို့ပါဝင်ပါသည်။ မြေပဲဆားလှော် မပါဝင်ပါဟုအစစ်ခံထားသည်။

ဦးထွန်းစိန် (လိပြ-၂) သည်၊ တရားခံမောင်အေးအိမ်တွင် ရှာဖွေရာ၌ သက်သေ လူကြီးတဦးဖြစ်သည်။ ၎င်းကမောင်အေးသည် မြေပဲဆားလှော်ရောင်းစားသူဖြစ်ပါ သည်။ သူမြေပဲဆားလှော် ရောင်းသည်ကိုမြင်ဘူးပါသည်။ ကျွန်တော်မြေပဲဆားလှော် ဝယ်စားဘူးပါသည်။ ယခုသိမ်းဆီးသည့် မြေပဲဆားလှော်မျိုးဖြစ်သည်ဟု ထွက်ဆို ထားသည်။

၎င်းပြင်၊ တရားခံမောင်အေးအိမ်၌ ရှာဖွေရာတွင် လူကြီးတဦးအဖြစ်ပါဝင်ခဲ့သူ ဦးဘလှစိန် (လိပြ-၄) က၊ မောင်အေးအိမ်တွင် တွေ့ရှိရသော မြေပဲများသည် လှော်

ထားပါသည်။ မြေပဲဆားလှော်ဖြစ်ပါသည်။ မောင်အေး (တရားခံ) သည်မြေပဲဆား
လှော် ရောင်းစားသူဖြစ်ပါသည်ဟု ထွက်ဆိုထားသည်။

တရားခံမောင်အေးထံမှ ရဲများက ဘမ်းဆီးစဉ်အခါက၊ ရွာဖွဲ့ပုံစံတွင်ပြထားသည်
မှာ မြေပဲဆံဖြစ်သည်။ သို့သော်ရုံး၌စစ်ဆေးသောအခါ ဘမ်းဆီး၍ရမိသောပစ္စည်း
များမှာ မြေပဲဆံမဟုတ်၊မြေပဲဆားလှော်ဖြစ်သည်ဟုထွက်ဆိုချက်ရှိသည်။ မောင်အေး
မှာလည်း မြေပဲဆားလှော်ရောင်းစားသူတဦးဖြစ်သည်ဟုအဆိုရှိသည်။ မြေပဲဆားလှော်
သည် သားရေစာဖြစ်သည်။ မြေပဲဆားလှော်ဟုသက်သေများက အတိအကျထွက်ဆို
ထားလျက်နှင့်အောက်ရုံးပညာရှိတရားသူကြီးကစွဲချက်တင်၍၊မြေပဲဆံမစိမ်းမကျက်ဟု
မရေမရာ ပေါ်ပြထားခြင်းဖြစ်သည်။ စွဲချက်မှာတိကျ ပြတ်သားရမည်။ မြေပဲဆား
လှော်ဟု သက်သေများကဆိုထားလျက်နှင့် အဘယ်ကြောင့် အောက်ရုံးပညာရှိတရား
သူကြီးသည် မြေပဲဆံမစိမ်းမကျက်ဟု ဝေလည်ကြောင်ပတ် အသုံးမျိုး ကိုထည့်သွင်း
ထားခြင်းမှာ၊ အမှုကိုသေချာစွာ လေ့လာသုံးသပ်ပုံမပေါ်ချေ။ ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး
ပုဒ်မ ၂၂၂ (၁) အရ စွဲချက်ပါအကြောင်းအရာများသည် သေချာရမည်။ သက်သေ
များက ထွက်ဆိုခဲ့ပြီးသော မြေပဲဆားလှော်ကို၊ မြေပဲဆံမစိမ်းမကျက်ဟု ပေါ်ပြထား
ခြင်းမှာ၊ ထိုစွဲချက်သည် မှားယွင်းနေသည်ကို တွေ့ရှိရသည်။

၎င်းပြင်၊ ပညာရှိစက်ရှင်တရားသူကြီးက၊ လျှောက်ထားသူမောင်အေးထံတွင်တွေ့
ရှိသော မြေပဲများမှာ၊ သားရေစာအတွက် မြေပဲလှော်ဖြစ်သည်ဟု လက်ခံထားသည်။
သို့ရာတွင် ထိုသားရေစာဖြစ်သည့် မြေပဲလှော်ကို၊တရားခံမောင်အေးသည် အမှန်ရောင်း
ချရန်ထားသည်ဟူသော အချက်ကိုပြရန်၊ မောင်အေး၌တာဝန်ရှိသည်ဟု ပေါ်ပြထား
သည်။ ထို့ကြောင့်ပင် စွဲချက်ကိုဝင်ရောက်စွက်ဖက်ရန် သင့်တော်မည်မဟုတ်ဟုယူဆပြီး
မောင်အေး၏လျှောက်လွှာကို ပယ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

တရားလိုပြ သက်သေများကိုယ်တိုင်က၊မောင်အေးသည် မြေပဲဆားလှော်ကိုသာ
သားရေစာအဖြစ် အမှန်ရောင်းချပါသည်ဟု ထွက်ဆိုထားလျက်နှင့် မောင်အေး ကိုယ်
တိုင်က ထိုသားရေစာကို ရောင်းချသူအမှန်ဖြစ်ပါသည်ဟုပြောဆိုရန်တာဝန်မရှိပေ။

၎င်းပြင် ကုန်သွယ်မှုတိုးတက်ရေးဌာန၊ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ကျေညာချက်အမှတ် ၁
အပိုဒ် (၇)တွင်၊ ဤသို့အဆိုရှိသည်။

“၎င်းတို့ကို (မြေပဲအပါအဝင်) ဆိုရှယ်လစ်လမ်းစဉ်နှင့်အညီ မှန်ကန်သည့်
လူနေမှုစံနှုန်းအရ၊ လုပ်ရိုးလုပ်စဉ်အတိုင်း၊ အမှန်စားသုံးခြင်း၊ ဝမ်းစာအဖြစ်ထား
ရှိခြင်း၊ စိုက်ပျိုးရေးမျိုးစေ့အတွက် သိုလှောင်ထားရှိခြင်း၊ သားရေစာပြုလုပ်
ရောင်းချရန် အတွက်လက်ဝယ်ထားရှိခြင်း၊ လူမှုရေးအရာအမှန်ပေးကမ်းလှူဒါန်း

ခြင်း၊ အခြားမှန်ကန်သောရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် လက်ဝယ်ထားရှိခြင်း၊ သယ်ယူခြင်း၊ စသည်တို့ကို စိုးရိမ်ကြောင့်ကျမှုမရှိဘဲ ပြုလုပ်နိုင်ပါသည်။”

၎င်းပြင်၊ ၎င်းကျေညာချက်အပို (၁၀)တွင်၊ ဤသို့အဆိုရှိပြန်သည်။

“ဆိုရှယ်လစ်လမ်းစဉ်နှင့်အညီ၊ မှန်ကန်သည့် လူနေမှုစံနှစ်အရ၊ အဆိုပါအရေးကြီးသောကုန်ပစ္စည်းများကို—

- (က) အိမ်ထောင်စုဝင်များသည်၊ လုပ်ရိုးလုပ်စဉ် အမှန်စားသုံးရန်အတွက် သော်၎င်း၊
- (ခ) သားရေစာအဖြစ် အမှန်ပြုလုပ်ရောင်းချရန်အတွက်သော်၎င်း၊
- (ဂ) တောင်သူလယ်သမား အိမ်ထောင်စုတစ်စုတွင်၊ ဝမ်းစာအဖြစ် အမှန် ထားရန်အတွက်သော်၎င်း၊
- (ဃ) စိုက်ပျိုးရေးမချိုးစေအတွက်၊ အမှန်အသုံးပြုရန်သော်၎င်း၊
- (င) လူမှုရေးအရ၊ အချင်းချင်း လုပ်ရိုးလုပ်စဉ် အမှန်ပေးကမ်းလှူဒါန်းရန် အတွက်သော်၎င်း

ဝယ်ယူခြင်း၊ အရယူခြင်း၊ လက်ရှိထားရှိခြင်း၊ ယူဆောင်ခြင်း၊ ဝေငှပေးကမ်းခြင်း များကို၊ ဒေသအလိုက်စီစဉ်ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် ပြုလုပ်နိုင်ပါသည်။”

ယခုအမှုတွင် မောင်အေးထံ၌ တွေ့ရှိရသောမြေပဲများမှာ၊ မြေပဲဆားလှော်ဖြစ်ကြသည်။ သားရေစာဖြစ်သည်။ မောင်အေးကိုယ်တိုင်မှာမြေပဲဆားလှော်ရောင်းစားသူတဦးဖြစ်သည်ဟု၊ တရားလိုပြသက်သေများက ထွက်ဆိုထားပြီးဖြစ်ရကား၊ အဆိုပါကျေညာချက် ခြွင်းချက်များတွင်လည်း အကျုံးဝင်နေသဖြင့်၊ မောင်အေးသည် ကုန်သွယ်မှုတိုးတက်ရေးဌာန၏ ကျေညာချက်အမှတ် (၁)ကို ဆန့်ကျင်ပေါက်ဖျက်ခြင်းမရှိခြင်းကြောင့်၊ အရေးကြီးသောကုန်ပစ္စည်းများနှင့် ဆောင်ရွက်မှုများဆိုင်ရာ အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၈(၁)အရ၊ မည်သည့်နည်းနှင့်မျှ အပြစ်မပေးနိုင်ပေ။ ယင်းသို့အပြစ်မပေးနိုင်ဘဲနှင့် စွဲချက်တင်ထားသည်မှာ မှားယွင်းသည်။ ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၂၅၃(၁)ကိုကြည့်လေ။

အထက်တွင် ဖော်ပြပါအကြောင်းများကြောင့်၊ မောင်အေးအပေါ် အောက်ရုံးမှ တင်ထားသောစွဲချက်မှာ၊ ဥပဒေအရမှားယွင်းနေသည်ကို တွေ့ရှိရသဖြင့်၊ ပယ်ဖျက်လိုက်ပြီး၊ ၎င်းအား တရားရှင်လွှတ်ရန် အမိန့်ချမှတ်လိုက်သည်။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

တရားမအထွေထွေလျှောက်လွှာ

တရားသူကြီးချုပ် ဒေါက်တာ မောင်မောင် နှင့် တရားသူကြီး ဦးချစ်တို့ ရွှေတင်

† ၁၉၆၆

ရှာမီးကိတ်မို့တိုက် (လျှောက်ထားသူ)

နှင့်

စက်တင်ဘာလ

၂၄ ရက်။

ရန်ကုန်မြို့ တွဲဘက် အမြတ်တော်ခွန် မင်းကြီး (လျှောက်ထားခံရသူ) *

အမှုခေါ်စာချုပ်တော်—အမြတ်ခွန်အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၃၃ —အခွန်ထမ်းအားနှစ်နာစေသည့်အမိန့်ကို ချမှတ်ခြင်း—အခွန်ထမ်းအားကြားနာခြင်း၊ သို့မဟုတ် ကြားနာခွင့် ပေးခြင်း ပြုရခြင်း—တရားမျှတမှု သဘာဝနှင့် ကိုက်ညီခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ အခွန်ထမ်းအား နှစ်နာစေသည့် အမိန့်ကို ချမှတ်ခြင်း မပြုမီ အခွန်ထမ်းအား ကြားနာခြင်း၊ သို့မဟုတ် ကြားနာခွင့်ပေးခြင်း ပြုရမည်ဟု ပုဒ်မ ၃၃ ပါ မြှင့်ချက်ဖြင့် ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်းသည် တရားမျှတမှု သဘာဝနှင့် ကိုက်ညီသည်။ ထို့ကြောင့်လည်း တော်လှန်ရေး ကောင်စီက၊ အမြတ်တော်ခွန် ဥပဒေ ကို ပြင်ဆင်သော ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ ဥပဒေ အမှတ် ၂၇ ကို ပြဋ္ဌာန်းသော အခါ၌ ပုဒ်မ ၃၃ ၏ မြှင့်ချက်ကို ယခင်အတိုင်း တည်စေခဲ့ပေသည်။ မင်းကြီးသည် ပြင်ဆင်မှုနှင့် ပတ်သက်၍ ကြားနာ ထုချေစေခြင်း မပြုမီဘဲ ပြင်ဆင်မှုတွင် အမိန့် ချမှတ်ခြင်းသည် ပုဒ်မ ၃၃ မြှင့်ချက်နှင့် ဆန့်ကျင်နေသဖြင့် အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်လိုက်သည်။

ခေါ်အေးဆင့် နှင့် တွဲဘက် အမြတ်ခွန်မင်းကြီး၊ တရားလွှတ်တော်ချုပ်၊ တရားမ အထွေထွေ လျှောက်လွှာအမှတ် ၁၂၄/၁၉၇၇ ရည်ညွှန်းသည်။

လျှောက်ထားသူအတွက်။ ။ ဦးပိုင်။

လျှောက်ထားခံရသူအတွက်။ ။ လက်ထောက် နိုင်ငံတော် ရွှေနေချုပ် ဦးဘကျော်။

တရားသူကြီးချုပ် ဒေါက်တာ မောင်မောင်။ ။ အခွန်ထမ်းဖြစ်သူရှာမီးကိတ်မို့တိုက်အပေါ်၊ ၁၉၆၃-၆၄ ခု၊ စည်းကြပ်မှုနှစ်အတွက် အမြတ်ခွန်ဝန်ထောက်ကစည်းကြပ်ခဲ့သည်ကို တွဲဘက် အမြတ်ခွန်မင်းကြီးက ပြင်ဆင်မှု ဖွင့်လှစ်ခဲ့သည်။ ထိုသို့ဖွင့်လှစ်

* ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ တရားမ အထွေထွေ လျှောက်လွှာ အမှတ် ၄၄။
† လျှောက်ထားသူက လျှောက်ထား ခံရသူ ရန်ကုန်မြို့ တွဲဘက် အမြတ်တော်ခွန် မင်းကြီး၏ ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ မေလ ၃၁ ရက်နေ့စွဲပါ၊ စာအမှတ် ၉၀၂၁/ပဆ-၂၃၄/၆၅-၆၆ တွင် အကြောင်းကြားသည့် အမိန့်ကို မကျေနပ်၍ အမှုခေါ် စာချုပ်တော် အမိန့် ထုတ်ဆင့်ရန် လျှောက်ထားသော လျှောက်လွှာ။

ရှားပါးကိတ်မဲ့
တိုက်
နှင့်
ရန်ကုန်မြို့တွဲ
ဘက် အမြတ်
တော်ခွန် မင်း
ကြီး။

ပြီးနောက်၊ အခွန်ထမ်းအား၊ ကြားနာခြင်းမပြုဘဲ၊ ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၁၀ ရက်
နေ့စွဲပါ အမိန့်ဖြင့်၊ အမြတ်ခွန်အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂၂ ကို ရည်ညွှန်းကာ တင်သွင်း
ခဲ့သော ဝင်ငွေအစီရင်ခံစာရင်း ပေးသွင်းပြီးသည့် အချိန်မှစ၍၊ စည်းကြပ်မှုကို
ပယ်ဖျက်လိုက်လေသည်။ ပြန်လည်စုံစမ်းစစ်ဆေးပြီးနောက်၊ ထပ်မံစည်းကြပ်ရန်
ကိုလည်း၊ အမြတ်ခွန်ဝန်ထောက်အား တွဲဘက်အမြတ်ခွန်မင်းကြီးက၊ ထိုအချိန်တွင်
ညွှန်ကြားခဲ့သည်။

အခွန်ထမ်းက အထက်ပါကဲ့သို့ တွဲဘက် အမြတ်ခွန်မင်းကြီးက ဆောင်ရွက်ခဲ့
ခြင်းသည် ဥပဒေနှင့်မညီပါ။ ထို့ကြောင့် စာချွန်မိန့်ဖြင့် မင်းကြီး၏ အမိန့်ကိုပယ်ဖျက်
ပေးသင့်ပါသည်ဟု ဤရုံးသို့ လာရောက်လျှောက်ထားသည်။

လျှောက်ထားသူ၏ ပညာရှိ ရွှေနေကြီး ဦးပိုင်က၊ အမှုတွင် တင်ပြသော
စာများအရ၊ အမြတ်ခွန်မင်းကြီးက ၎င်း၏အမှုသည်အား စစ်ဆေးမေးမြန်းလိုသော
ကြောင့်၊ ရုံးသို့လာရောက်ရန် အကြောင်းကြားခဲ့ပါသည်။ သို့ရာတွင် ပြင်ဆင်မှု
ဖွင့်လှစ်မည်၊ မည်သည့်အကြောင်းကြောင့် ထိုသို့ဖွင့်လှစ်မည်ကို၊ အတိအလင်းဖော်ပြ
ခြင်းမရှိပါ။ ထို့ကြောင့် အခွန်ထမ်းက သွားရောက်၍ ကန့်ကွက်လွှာ တင်ခဲ့ပါသည်။
ပြင်ဆင်မှု စဉ်းစားလျှင်၊ ကြားနာခွင့် ပေးပါမည့်အကြောင်းကိုလည်း၊ ကန့်ကွက်
လွှာတွင် တောင်းဆိုခဲ့ပါသည်။ သို့ရာတွင်၊ ထိုသို့ကြားနာခွင့် မရခဲ့ဘဲ၊ တွဲဘက်
အမြတ်ခွန်မင်းကြီးသည်၊ ပြင်ဆင်မှုတွင် အမိန့်ချမှတ်ခဲ့ပါသည်။

စည်းကြပ်ပြီးသည်ကို ပယ်ဖျက်၍၊ ပြန်လည်စည်းကြပ်စေရန် အမိန့်ချမှတ်ခြင်း
သည်၊ အခွန်ထမ်းအား၊ နှစ်နာစေသည့် အမိန့်ဖြစ်ပါသည်။ ထိုကဲ့သို့ အမိန့်မျိုးကို
ချမှတ်မည်ဆိုလျှင်၊ မင်းကြီးသည် အခွန်ထမ်းအား၊ ကြားနာခြင်း၊ သို့မဟုတ်ကြားနာ
ခွင့်ပေးခြင်း ပြုရပါမည်။ အမြတ်ခွန်အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၃၃ မြှင့်ချက်က၊ ထိုသို့အတိ
အလင်း ပြဋ္ဌာန်းထားပါသည်။ ထိုပြဋ္ဌာန်းချက်ကို ဆန့်ကျင်၍ အခွန်ထမ်းအား၊
ကြားနာခြင်း၊ သို့မဟုတ် ကြားနာခွင့်ပေးခြင်း မပြုဘဲ၊ တဘက်သတ် အမိန့်ချမှတ်
ခဲ့ခြင်းသည်၊ ဥပဒေကို ဆန့်ကျင်ရာရောက်ပါသည်ဟု ပညာရှိ ရွှေနေကြီး ဦးပိုင်က၊
ဒေါ်အေးဆင့် နှင့် တွဲဘက်အမြတ်ခွန်မင်းကြီး (၁) ကိုရည်ညွှန်းကိုးကား၍လျှောက်
လဲသည်။

လက်ထောက် နိုင်ငံတော် ရွှေနေချုပ် ဦးဘကျော်က၊ မင်းကြီး၏ အမိန့်သည်၊
အခွန်ထမ်းအား၊ နှစ်နာစေသည်ဟု ယူဆရပါမည်။ ထိုသို့နှစ်နာစေသည့် အမိန့်ကို
အခွန်ထမ်းအား ကြားနာခွင့် မပေးဘဲချမှတ်ခြင်းသည်၊ ပုဒ်မ ၃၃ ၏ မြှင့်ချက်ကို

(၁) တရားလွှတ်တော်ချုပ် တရားမ အထွေထွေလျှောက်လွှာ အမှတ် ၁၂၄/၁၉၅၇။

၁၉၆၆

ရှားစီးကိတ်မဲ့
တိုက်
နင့်
၇၈ ကုန်ပြီ၊ တွဲ
ဘက် အမြတ်
တော်ခွန် မင်း
ကြီး။

ဆန့်ကျင်ပါသည်ဟု ဝန်ခံသည်။ ထို့ကြောင့် မင်းကြီး၏အမိန့်ကို စာချွန်ဖြင့်ပယ်ဖျက်
ပေးသင့်ပါသည်ဟု ဦးဘကျော်က တင်ပြသည်။

အခွန်ထမ်းအား နစ်နာစေသည့် အမိန့်ကို ချမှတ်ခြင်းမပြုမီ၊ အခွန်ထမ်းအား
ကြားနာခြင်း၊ သို့မဟုတ် ကြားနာခွင့်ပေးခြင်းပြုရမည်ဟု ပုဒ်မ ၃၃ ပါ မြွင်းချက်ဖြင့်
ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်းသည်၊ တရားမျှတမှု သဘာဝနှင့် ကိုက်ညီသည်။ ထို့ကြောင့်လည်း
တော်လှန်ရေးကောင်စီက၊ အမြတ်တော်ခွန် ဥပဒေကိုပြင်ဆင်သော၊ ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊
ဥပဒေအမှတ် ၂၇ ကို ပြဋ္ဌာန်းသောအခါ၌ ပုဒ်မ ၃၃ ၏ မြွင်းချက်ကိုယခင်အတိုင်း
တည်စေခဲ့ပေသည်။

ထို့ကြောင့်၊ ကျွန်ုပ်တို့သည်၊ လျှောက်လွှာကို ခွင့်ပြု၍၊ တွဲဘက်အမြတ်ခွန်မင်းကြီး
၏အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်လိုက်သည်။ ပြင်ဆင်မှုကို ဆုံးဖြတ်ခြင်းမပြုမီ၊ မင်းကြီးသည်
အခွန်ထမ်းအား ဥပဒေနှင့်အညီ ကြားနာရန်လိုသည်ဟု မှတ်ချက်ပြုလိုက်သည်။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

တရားမဇာရီမူ

တရားသူကြီးဦးကျော်စံဦးရွှေတွင်

လီလောက်ပင် (တရားနိုင်)

နှင့်

ဝင်းနားထရိတ်ဒင်း ကုမ္ပဏီ (တရားရုံး)။

၁၉၆၆

ဇန်နဝါရီလ

၇ ရက်။

တရားနိုင်ကစီရင်ချက်စီကရီမချမှတ်မီက ဝါရမ်းဖမ်းဆီး ထားရှိသော တရားရုံး ပစ္စည်းများကို လေလံရောင်းချ၍ စီကရီဇွေများ ခုနှိမ်ပေးရန် လျှောက်ထားခြင်း—ပြည်သူ့ဘဏ် အမှတ် ၁၄ ကလည်း စီရင်ချက် စီကရီမရမီကပင် ဝါရမ်းဖမ်းဆီးထားရှိခြင်း—တရားရုံး ပစ္စည်းများကို လေလံရောင်းချ၍ ဇွေများရုံး၌ရှိခြင်း—ပြည်သူ့ဘဏ်က တရားရုံးထံမှ ရရှိရန်ရှိသော စီကရီဇွေမှာ နိုင်ငံတော် အစိုးရဇွေဖြစ်၍ ဦးစားပေး ထုတ်ပေးရန် လျှောက်ထားခြင်း— တရားမကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၇၃ (၁)—တရားမကျင့်ထုံး အမိန့် ၂၁၊ နည်း ၁၁ အရဇာရီပြုလုပ်ရန် လျှောက်လွှာဖြစ်၍ ရုံးလက်သို့ ဇွေများမရောက်မီကပင် တင်ရန် လိုအပ်ခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ တရားမကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၇၃(၁)အရ ခေ့ကို နှုန်းအရ ဝေငှလိုသူတို့သည် ရုံးလက်သို့ဇွေများ မရောက်မီကပင် ဇွေရရန် ဇာရီလျှောက်လွှာ တင်ရမည်။ ဇာရီပြုလုပ်ရန် လျှောက်လွှာဆိုသည်မှာ တရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၂၁၊ နည်း ၁၁ တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသော ဥပဒေ အမိန့် နည်းလမ်းအတိုင်းဖြစ်ရပေမည်။ ဇွေများသည်ရုံးလက်သို့ မရောက်မီ၊ စီကရီကို ဇာရီပြုလုပ် မှသာ ပုဒ်မ ၇၃ (၃) နှင့်အကျုံးဝင်၍ အစိုးရကိုဦးစားပေးရပေမည်။

Suikeena Katum Sahiba v. Hajee Mahomed Addul Azeer Badsha Sahib Bahadur I.L.R. 38 Mad. 221;

Ali Mahammad v. Mahammad Noor A.I.R. 1925 Nag. 382;

Balaji v. Gopal A.I.R. 1929 Nag. 148;

Panalal Jagannath v. Collector of Mandalay and others I.L.R. 8 Ran. 294 ;

Oudh Commercial Bank Ltd. v. Secretary of State A.I.R. 1935 Lah. 319, ရည်ညွှန်းသည်။

တရားနိုင်အတွက်။ ။ ဦးဝမ်ဟုတ်။

ပြည်သူ့ဘဏ် ၁၄ အတွက်။ ။ မစ္စတာ ဂျေ၊ ကော၊ ဂျီ (ဂျီ)။

၁၉၆၆

လီလောက်ပင်
နှင့်
ဝင်းနားထရိတ်
ဒင်းကုမ္ပဏီ။

တရားသူကြီး ဦးကျော်ဦး။ ။ဤအမှုနှစ်မူတွင် တရားနိုင်က စီရင်ချက်ဒီကရီ မချမှတ်မီကပင် ဝါရမ်းဖမ်းဆီးထားရှိသော တရားရှုံးကုမ္ပဏီ၏ ပစ္စည်း၊ ဝင်းဝင်း မော်တော်ရုံနှင့် အဆောက်အဦးတည်ရှိသောမြေနှင့် မော်တော်ရုံရှိ ရွှေပြောင်းနိုင် သောပစ္စည်းများကို 'လေလံရောင်းချ၍ ဒီကရီငွေများကို ခုနှိမ်ပေးရန် လျှောက်ထား သည်။ဤပစ္စည်းများကို တရားနိုင်က ဖမ်းဆီးထားရှိပြီးသည့်နောက်လည်း (Oversea-Chinese Banking Corporation Ltd.) (ယခုပြည်သူ့ဘဏ်အမှတ် ၁၄) ကတဖန် စီရင်ချက်ဒီကရီမရမီကပင် ဝါရမ်းဖမ်းဆီးထားရှိသည်။ တရားနိုင်သည် ဤအမှုနှစ်မူတွင် ငွေပေါင်းနှစ်သိန်းခွဲကျော်ခန့် ရရန်ရှိနေသည်။

ပစ္စည်းများကို ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၂၄ ရက်နေ့ လေလံရောင်းချ၍ ၆၉,၅၇၅ ကီရိုးတော်မှရရှိရာ၊ ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၂၂ ရက်နေ့မှသာ ပြည်သူ့ဘဏ် အမှတ် ၁၄ က ၎င်း၏လုပ်ငန်းကို ပြည်သူပိုင်လုပ်လိုက်ပြီဖြစ်၍ (၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ တချက် လွှတ် ဥပဒေအမှတ် ၁) တရားရှုံးထံမှရရှိရန်ရှိသော ဒီကရီငွေမှာ နိုင်ငံတော်အစိုးရ ငွေဖြစ်သည့်အားလျော်စွာ ဦးစားပေး၍ ငွေကိုထုတ်ပေးရန် လျှောက်လွှာတစောင် တင်သည်။ သို့သော် တရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၂၁၊ နည်း ၁၁၊ အရ နှုတ်ဖြင့်သော်၎င်း၊ လျှောက်လွှာဖြင့်သော်၎င်း ဇာရီပြုလုပ်ရန် မပြုလုပ်ခဲ့ကြောင်းကို မငြင်းနိုင်ပေ။ မူလဘက်ဌာန၊ ဒုတိယအတွင်းဝန် (၁) က၊ ၎င်း၏ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ မေလ ၃ ရက်နေ့စွဲဖြင့် အမိန့်ချမှတ်ရာတွင် ဘဏ်ကိုတရားမကျင့်ထုံး အမိန့်ပုဒ်မ ၇၃ (၃) အရ ဦးစားပေး၍ တရားနိုင်ကကျန်ငွေကိုထုတ်ယူရန် အမိန့်ချမှတ်လိုက်ရာ၊ တရားနိုင်က မကျေနပ်၍ မူလဘက်နည်းဥပဒေ (တရားမ) ၇ အရ အယူခံဝင်ခြင်းဖြစ်သည်။ အရေးကြီးသော အကြောင်းပြချက်များမှာ—

(၁) ဘဏ်သည် တရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၂၁၊ နည်း ၁၁ အရ ဇာရီလျှောက်လွှာ တင်သွင်းခြင်းမရှိခဲ့။

(၂) လေလံရောင်းချ၍ ငွေရပြီးမှသာ ဘဏ်ကနှုန်းအရ ဝေငှ (Rateable distribution) ပေးရန်လျှောက်ထားခြင်းများဖြစ်သည်။ ဘဏ်ကိုယ်စား အစိုးရ ရွှေနေကြီးက ကန့်ကွက်လွှာဘင်ရန် အတွင်းဝန်ရှေ့တွင် အချိန်ခဏတောတောင်းပြီး တနှစ်ခန့်ကြာမှ ကန့်ကွက်လွှာမတင်လိုကြောင်း ပြောကြားသည်ကို အမှုတံတွင် တွေ့ရှိ ရသည်။

တရားမကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၇၃ (၁) အရဆိုလျှင် ငွေကို နှုန်းအရ ဝေငှလိုသူတို့သည် ရုံးလက်သို့ငွေများမဆက်မီကပင် ငွေရရန် ဇာရီလျှောက်လွှာတင်ဆက်ရမည်။ ယခု အမှုများတွင်ဘဏ်မှ ဇာရီလျှောက်လွှာများတင်ဆက်ခြင်းမရှိ။ ဇာရီပြုလုပ်ရန်လျှောက်

လွှာဆိုသည်မှာ တရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၂၁ နည်း ၁၁ တွင် ပြဌာန်းထားသော ဥပဒေ အမိန့်နည်းလမ်းအတိုင်း ဖြစ်ရပေမည်။ *Suikena Katum Sahiba v. Hajee Mahomed Abdul Azeez Badsha Sahib Bahadur* (1) တွင် ဤသို့ပြဌာန်း ထားသည်။

"In order to take advantage of the provisions of section 73 of the Code, a judgment-creditor must have made application to the Court by which assets of the judgment-debtor are held for the execution of his decree, and under Order XXI, Rule 10, such an application must be in the prescribed form. Secondly, the application must have been made before the receipt of those assets by the Court."

Ali Mahammad v. Mahammad Noor (2) စီရင်ထုံးခေါင်းစဉ်တွင်

"Before a person is entitled to rateable distribution under section 73 an application for execution have be made. Where no regular applications for execution have been made and the prayer is only for rateable distribution of the assets, no rateable distribution can be ordered."

ဟု ရေးသားထားသည်။ *Balaji v. Gopal* (3) တွင်လည်း

"An application, praying only for rateable distribution is not a valid application for execution. Civil Procedure Code does not recognize an application for rateable distribution as such. A decree-holder to obtain rateable distribution under section 73, must make an application for execution praying for execution of his decree in one of the ways mentioned in Order 21, Rule 11, before the receipt of assets by the Court."

ဟုဆိုထားသည်။ အထက်ဖော်ပြပါဘက်၏ ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ ဇန္နဝါရီလ ၂၂ ရက် နေ့စွဲ ဖြင့်ဦးစားပေး၍ ငွေကိုထုတ်ပေးရန် လျှောက်လွှာမှာလည်း ရုံးလက်သို့ ငွေမျှား ရောက်ပြီးမှ လျှောက်သောအလွှာဖြစ်သည်။

Panalal Jagannath v. Collector of Mandalay and others (4) တွင် တရားရုံးများက လူမှုအဖြစ်အယူခံဝင်ကြသော်လည်း မအောင်မြင်ကြ၍ ဒီကရီ တွင် ၎င်းတို့သည် ရုံးတံဆိပ်ခွန်များကို အစိုးရအားပေးဆောင်ရမည်ဟု အမိန့်ချမှတ် လေရာ တောင်းမရ၍ ကော်လိတ်တော်အရာရှိက ရုံးတံဆိပ်ခွန်နှင့် စရိတ်စုစုပေါင်း ၇၀၃

(1) I.L.R. 38 Mat. 221.

(2) A.I.R. (1925) Nag. 382.

(3) A.I.R. (1929) Nag. 148.

(4) I.L.R. 8 Ran. 294.

၁၉၆၆
လီလောက်မင်
နှင့်
ဝင်းနားထံရှိတ်
ဝင်းကုမ္ပဏီ။

ကို တရားရုံးများ၏ပစ္စည်းများကို ရောင်းရငွေမှ အစိုးရအတွက်ဖယ်ထားပေးရန်ခရိုင်
တရားမတရားသူကြီးထံသို့၊ စာတစောင်ရေးသားလေရာ ခရိုင်တရားမတရားသူကြီးက
လည်း ထိုငွေကို ကော်လိတ်တော်အရာရှိထံပေးပို့ရန်အမိန့်ချမှတ်လေသည်ကို မကျေနပ်
၍ အယူခံဝင်ရာ ရန်ကုန် ဟိုက်ကုတ် တရားလွှတ်တော်၏ ခုံရုံးမှ ဤသို့စီရင်ဆုံးဖြတ်
ထားသည်ကိုတွေ့ရှိရပေသည်။

“The District Judge then goes on in his order to say that ordinarily section 73.Civil Procedure Code, would apply but that this does not affect any right of Government. He seems to have overlooked the fact that section 73 only applies when more persons than one have made application to the Court for execution of decrees for the payment of money passed against the same judgment-debtor. In the present case there was Panalal Jagannath who had got a decree for money against the judgment-debtors, and the Collector in whose favour a money decree had also been passed against the same persons. The Collector, however, had not applied for execution against them. I am unable to regard a letter written in the terms used in the Collector's letter, and asking the Judge to pay money under a totally inapplicable section of the Land and Revenue Regulation as an application for execution. Had there been an application for execution made in the ordinary way by the Collector, it is possible that that Crown debts might be entitled to priority, but here there was only one decree being executed, under which property had been attached, and without another application for execution on behalf of some other decree-holder being made, it was the duty of the executing Court to proceed with the sale of the attached property and apply the sale proceeds in satisfaction of the decree that was being executed.”

Halbury's Laws of England, သုံးကြိမ်နှိပ်၊ အတွဲအမှတ် (၇)၊ စာမျက်နှာ ၃၂၆ တွင် အစိုးရ၏ အခွင့်အရေးများနှင့်ပတ်သက်၍—

“Where the Crown's right and that of a subject meet at one and the same time, that of the Crown is in general preferred, the rule being *detur digniori*.”

ဟုဆိုရှိသည်။

တရားမကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၇၃ (၃) က ဆိုသည်မှာ ပုဒ်မ ၇၃ သည် အစိုးရ၏ဆိုင်ရာ ဆိုင်ခွင့်၊ အခွင့်အရေးများကိုမည်သို့မျှ မထိခိုက်စေရ၊ ဤပုဒ်မသည် တရားမရုံးများနှင့်

သာသက်ဆိုင်သည်။ သို့ကြောင့် အစိုးရကဒီကိစ္စကို ဇာရီမပြုလုပ်လျှင် ဤပုဒ်မနှင့် မသက်ဆိုင်။ ငွေများသည် ရုံးလက်သို့မရောက်မီ၊ ဒီကရီကို ဇာရီပြုလုပ်မှသာ ပုဒ်မ ၇၁ (၃) နှင့် အကျုံးဝင်၍ အစိုးရကို ဦးစားပေးရမည်။ ဤပုဒ်မနှင့်ပတ်သက်၍ *Outh Commercial Bank, Ltd. v. Secretary of State* (5) တွင် တရား ဝန်ကြီးများ၏သဘောအယူအဆမှာ—

“The sub-section only saves the rights of the Government, independent of the section, such as they might be, and merely appears to have reference to the right of priority which can be ordinarily claimed in respect of debts due to the Crown.”
ပင်ဖြစ်သည်။

ပညာရှိ အစိုးရရှေ့နေကြီးက ဘဏ်သည် အစိုးရဘဏ်ဖြစ်ကြောင်းကိုသာ၊ ၁၉၆၃ ခုနှစ်တချက်လွှတ်ဥပဒေအမှတ် ၁ (၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ ဘဏ်လုပ်ငန်း နိုင်ငံပိုင်ပြုလုပ်ရေး တချက်လွှတ်ဥပဒေ) ကို အကိုးအကားပြု၍ လျှောက်လဲချက်ပေးသွားသည်။ တရားမ ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၇၁ (၁) နှင့်ပတ်သက်၍ မည်သို့မျှလျှောက်လဲချက်မပေးခဲ့ပေ။ ဘဏ် သည် အစိုးရဘဏ်ဖြစ်စေကာမူ အထက်ဖော်ပြပါ စီရင်ထုံးများ အထူးသဖြင့် *Panalal Jagannath v. Collector of Mandalay* (4) အရ ဒီကရီငွေများကို အစိုးရအား ဦးစားပေး၍ ထုတ်ယူခွင့်မပေးနိုင်သည်ဖြစ်၍ (မူလဘက်) ဒုတိယ အတွင်းဝန် (၁) ၏ အမိန့်ကိုစိစစ်နှင့်တကွ ဖယ်ဖျက်လိုက်သည်။ နှစ်မူစလုံးအတွက် ရှေ့နေခငွေ ၆၀၀။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

တရားမပဌမအယူခံမှု

တရားသူကြီးဦးသက်ဖေ ရှေ့တွင်

† ၁၉၆၆

စက်တင်ဘာလ
၈ ရက်။

သည်ကာလူးအင်ဒတ်(စ်) စင်္ကြံအင်ဒရေဒင် အေဂျင်စီ ပါ ၃
(အယူခံတရားလို)

နှင့်

အဗ္ဗဒူဂျလေး(လီ)ခန်း (အယူခံတရားခံ) *

စရံငွေပြန်ပေးရန်တရားစွဲဆိုမှု—ပစ္စည်းများ၏ ထန်ဘိုးတက်ချက်ခြင်း—ဂိုဒေါင်အရောက်တန်ဘိုး
နှင့် အချိုးကျအမြတ်ငွေကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားသင့်ခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ပစ္စည်းများ၏ ထန်ဘိုးကို တွက်ချက်ရာတွင် ရောင်းသူ၏ ဂိုဒေါင်အရောက်
တန်ဘိုးနှင့် ရောင်းသူအတွက် အချိုးကျ အမြတ်ငွေကိုပါ ထည့်သွင်းစဉ်းစားသင့်သည်။

အယူခံတရားလိုအတွက်။ ။ဦးဖြူ။

အယူခံတရားခံအတွက်။ ။မစွတာ ဘနာဂျီ။

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေ။ ။အယူခံတရားလိုတို့သည် အယူခံတရားခံအား၊ (၁)
စက္ကူချုပ်သောစက်နှင့် စက္ကူချုပ်ရာတွင် အသုံးပြုသည့် သံချောင်း၊ (၂) ရုံးသုံး
တွယ်အပ်နှင့် (၃) ကာဘွန်စက္ကူများကို နိုင်ငံခြားမှ တင်သွင်းကာ ရောင်းချရန်
အဆိုပြုလာရာ၊ အယူခံတရားခံက ဝယ်ယူရန် သဘောတူပြီး ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ မတ်လ
၈ ရက်နေ့တွင် စရံငွေ ၄,၀၀၀ ကျပ်နှင့် ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ ပြီလ ၂၀ ရက်နေ့၌ စရံငွေ
၃,၁၀၀ ကျပ်တို့ကို အယူခံတရားလိုတို့အား ပေးခဲ့သည်။ ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ မေလ ၄ ရက်
နေ့တွင် စက္ကူချုပ်သောစက်နှင့် စက္ကူချုပ်ရာတွင်သုံးသည့် သံချောင်းများကို အယူခံ
တရားခံ လက်ခံရရှိခဲ့၏။ စက္ကူချုပ်သော စက်များမှာ မူလပစ္စည်းပြုလုပ်စဉ်က
သဘောတူခဲ့သည့် အမျိုးအစားမဟုတ်၍၊ ထိုပစ္စည်းကို ပြန်ယူပြီး၊ စရံငွေ ၇,၁၀၀ ကျပ်
ကို ပြန်ပေးရန် အယူခံတရားခံက ရန်ကုန်မြို့ တရားမရုံး၌ တရားစွဲဆိုသည်။

* ၁၉၆၄ ခုနှစ် ၊ တရားမ ပဌမအယူခံမှုအမှတ် ၁၁၆။

† ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၆၁၀ တွင်၊ ရန်ကုန်မြို့တော် တရားမရုံး တရားသူကြီးချုပ်
ရုံးတော်၏ ချမှတ်သော ဒီကရီကို အယူခံဝင်မှု။

သည်ကလေး
အင်ဒတ်(စ်)
စကြိုအင်ဒရေ
ဒင် အေဂျင်စီ
ပါ ၃
နှင့်
အဗ္ဗဒ္ဓ
ဂျလေး(လ်)
ခန်း။

အယူခံတရားလိုတို့က အယူခံတရားခံ လက်ခံရရှိသော စက္ကူချုပ်စက်များမှာ မူလပဋိညာဉ်ပြုလုပ်စဉ်က သဘောတူခဲ့သည့် အမျိုးအစားအတိုင်းပင်ဖြစ်ကြောင်း၊ အယူခံတရားခံသည် ရုံးသုံးတွယ်အပ်များ ယူရမည့်အချိန်တွင် ရုံးသုံးတွယ်အပ်ပေါက် ဈေး ကျဆင်းနေသဖြင့် မယူဘဲနေသောကြောင့် ပဋိညာဉ်ကို ပေါက်ဖျက်သည့် အတွက်၊ စရံငွေကို ပြန်မရထိုက်ကြောင်း ထုချေလေသည်။ အောက်ရုံးပညာရှိ တရားသူကြီးသည် နှစ်ဘက်သက်သေများကို စစ်ဆေးပြီးနောက် အယူခံတရားခံ လက်ခံ ခဲ့သော စက္ကူချုပ်စက်များမှာ မူလနှစ်ဦးသဘောတူခဲ့သည့် အမျိုးအစားအတိုင်းပင် ဖြစ်ကြောင်း၊ ထိုစက္ကူချုပ်စက်နှင့် စက္ကူချုပ်စက် အသုံးပြုသည့် သံချောင်းများ၏ တန်ဖိုးကိုနုတ်၍ ကျန်စရံငွေများကို ပြန်ပေးရမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ထိုပစ္စည်းများ၏ တန်ဖိုးကို တွက်ချက်ရာ၌ ဆိပ်ကမ်းရောက်တန်ဖိုး၊ အကောက်ခွန်၊ ရောင်းဝယ်ခွန်၊ လိုင်စင်ခွန်နှင့် ကိုင်တွယ်ပို့ဆောင်ခများကို တွက်ချက်ရမည်ဖြစ်ကြောင်း အဆုံးအဖြတ် ပြုကာ၊ ပဏာမဒီကရီကို ချမှတ်လိုက်ပြီး၊ ရုံးဝန်ထောက်ထံသို့ အသေးစိတ်တွက်ချက်ရန် ပေးပို့လိုက်သည်။

အယူခံတရားလိုတို့က ထိုပဏာမ ဒီကရီတွင်၊ စက္ကူချုပ်စက်နှင့် စက္ကူချုပ်စက် သုံးသည့် သံချောင်းများ၏တန်ဖိုး တွက်ချက်ရာ၌ ဆိပ်ကမ်းရောက်တန်ဖိုး၊ အကောက် ခွန်၊ ရောင်းဝယ်ခွန်၊ လိုင်စင်ခွန်နှင့် ကိုင်တွယ်ပို့ဆောင်ခများကိုသာ ထည့်ရမည် ဆိုသော အောက်ရုံး၏ အမိန့်မှာ မှားယွင်းနေကြောင်း၊ ရောင်းသူအတွက် အမြတ် ငွေကိုလည်း ထည့်သွင်းတွက်ချက်ရမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ အကြောင်းပြ၍ ဤအယူခံမှ တင်သွင်းလာခြင်းဖြစ်သည်။

အောက်ရုံးပညာရှိ တရားသူကြီးသည် ပစ္စည်းများ၏ တန်ဖိုးကို တွက်ချက် ရာတွင် ရောင်းသူ အယူခံတရားလိုတို့၏ ဂိုဒေါင်အရောက် တန်ဖိုးကိုသာ ခွင့်ပြုခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ရောင်းသူအတွက် အချိုးကျ အမြတ်ငွေကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားခြင်း မပြု ခဲ့ပေ။ ကုန်သည်တို့မည်သည် ပစ္စည်းတခုခုကို မိမိအတွက် အမြတ်ငွေမရရှိဘဲ ရောင်းချ လိမ့်မည်မဟုတ်ပေ။ အယူခံတရားလိုနှင့် အယူခံတရားခံတို့သည် ဆွေမျိုးသားချင်း များလည်း မဟုတ်ကြသဖြင့်၊ ပစ္စည်းများကို အရင်းတိုင်း ရောင်းချလိမ့်မည်မဟုတ်ချေ။ ထို့ပြင် အယူခံတရားလိုတို့သည် အဆိုပါ ပစ္စည်းများအား နိုင်ငံခြားမှ တင်သွင်းရန် တိုက်ရိုက်သွင်းကုန်လိုင်စင်ရရှိခဲ့သူများ မဟုတ်သဖြင့်၊ လိုင်စင်ရသူ ခန့်ငှာခန့်ကုမ္ပဏီမှ တဆင့် တင်သွင်းခဲ့ရသောကြောင့်၊ ထိုကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ အယူခံတရားလိုတို့၌ စရိတ်ကုန်ကျရန်အကြောင်း ရှိနေသေးသည်ဆိုသော အချက်ကို သတိချပ်ရမည်ဖြစ် သည်။

၁၉၆၆

သည်ကလေး
အင်ဒတ်(၆)
စင်္ကြံအင်ဒေရ
ခင် အေဂျင်စီ
ပါ ၃
နှင့်
အဗ္ဗဒ္ဒ
ဂျလေး(လ်)
ခန်း။

အယူခံတရားလိုတို့က စက္ကူချုပ်စက်နှင့် စက္ကူချုပ်ရာ၌သုံးသည့် သံချောင်းတို့ကို တန်ဘိုးငွေ ၅,၅၂၀ ကျပ်ဖြင့် အယူခံတရားခံအား ရောင်းချရန် နှစ်ဦးသဘောတူညီ ချက်ရှိသည်ဟု အဆိုရှိသည်။ ထိုကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ အယူခံတရားလိုတို့သည်၊ ယင်းသို့ သဘောတူညီခဲ့ကြောင်း စာချုပ်စာတမ်း တင်ပြနိုင်ခြင်း မရှိပေ။ သို့ရာတွင် အယူခံ တရားခံက ပစ္စည်းများကို ပြန်ယူပြီး စရံငွေကို ပြန်ပေးရန် ၎င်း၏ ရွှေနေကြီး ဦးအောင်မင်း (၁) မှတဆင့် နို့တစ်စာ (သက်သေခံ-၁) ကို ပေးသောအခါ၊ ထိုပစ္စည်းများ၏ တန်ဘိုးမှာ ၅,၅၂၀ ကျပ်ဖြစ်သည်ဟု အယူခံတရားလိုတို့၏ ပြန်စာ (သက်သေခံ-စီ) တွင် အတိအလင်း ပေါ်ပြခဲ့၏။ ထိုကဲ့သို့ ပေါ်ပြချက်ကို အယူခံ တရားခံသည် ၎င်း၏ရွှေနေကြီး မစ္စတာ ဘနာဂျီမှတဆင့် ပြန်ကြားသော စာ (သက်သေခံ-၂) တွင် မဟုတ်မမှန်ကြောင်း တိတိကျကျ ငြင်းဆိုခြင်း မပြုခဲ့ပေ။ ထို့ပြင် အယူခံတရားလိုတို့၏ ထုချေလွှာအပိုဒ် ၈ ၌ အဆိုပါပစ္စည်း၏ တန်ဘိုးမှာ ၅,၅၂၀ ကျပ်ဖြစ်ကြောင်း ထုချေခဲ့သည်။ အယူခံတရားခံနှင့် ၎င်း၏မန်နေဂျာ အင်၊ ဂျီ၊ ဘရူဝါးတို့ကို စစ်ဆေးစဉ်ကလည်း မေးမြန်းခဲ့သဖြင့်၊ အဆိုပါပစ္စည်းများအား တန်ဘိုးငွေ ၅,၅၂၀ ကျပ်နှင့် ရောင်းဝယ်ရန် နှစ်ဦးသဘောတူခဲ့ကြသည်ဆိုသော အယူခံတရားလိုတို့၏ တင်ပြချက်မှာ နောက်မှ အကြံရသည့် လုပ်ကြံတင်ပြချက်တခု မဟုတ်ကြောင်း ထင်ရှားသည်။

အထက်ပါ အကြောင်းရပ်များကြောင့် အောက်ရုံးစီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီတို့ကို ပယ်ဖျက်ကာ၊ အယူခံတရားလိုတို့ (မူလတရားခံ) တို့က အယူခံတရားခံ (မူလတရားလို) အား စရံငွေ ၇,၁၀၀ ကျပ်မှ ပစ္စည်းတန်ဘိုးငွေ ၅,၅၂၀ ကျပ်နုတ်၍ ကျန်ငွေ ၁,၅၈၀ ကျပ် ကိုသာ ပေးဆောင်ရန် ဒီကရီချမှတ်ပေးလိုက်သည်။ ဤအမှုတွင် ပေါ်ပေါက်လျက် ရှိသော အကြောင်းခြင်းရာများကြောင့်၊ နှစ်ရုံးစလုံး၏ တရားစရိတ်များကို အမှုသည် များသည် မိမိတို့ဘာသာ ကျခံရမည်ဖြစ်သည်။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

တရားမ ပဌမအယူခံမှု

တရားသူကြီးဦးထွန်းတင် နှင့် တရားသူကြီး ဦးသက်ပေတို့ရွှေတွင်

ဟာဂျီ ဦးသိန်း (အယူခံတရားလို)

နှင့်

ဦးသာဝင်း (အယူခံတရားခံ)*

† ၁၉၆၆

အောက်တိုဘာ
လ ၁၇ ရက်။

မသမာစိတ်ဖြင့် ဘမ်းဆီး ချုပ်နှောင်စေ၍ လျော်ကြေးငွေရလိမ့်မည်ဟု လူတိုင်း၏ လွတ်လပ်စွာ သွားလာနေထိုင်ခွင့်သည် လူသားများအတွက် အထူးပင် အရေးကြီးသည့် အခွင့်အရေး တရပ်ဖြစ်ခြင်း—အခွင့်အရေးကို ထိပါးပိတ်ပင်သည့် အနေဖြင့် ဘမ်းဆီးချုပ်နှောင်ခြင်း— နှစ်နာသူက လျော်ကြေးငွေ တောင်းဆိုလာသော မိမိ ပြုမူချက်ဖြောင့်မတ် မှန်ကန်ကြောင်း ထုချေရန် တာဝန်ရှိခြင်း—ရဲအုပ်၏ ဆောင်ရွက်ချက်ကြောင့် ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၃၈၁ မှ ၃၆၆ သို့ ပြောင်းလဲ အရေးယူကြောင်း ပေါ်ပေါက်ခြင်း—လျော်ကြေးငွေရခွင့်ရှိ မရှိ။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။လူတိုင်း၏ လွတ်လပ်စွာ သွားလာ နေထိုင်ခွင့်သည် တရား ဥပဒေ ဘောင်အတွင်း နေထိုင်ကြသည့် လူသားများအတွက် အထူးပင် အရေးကြီးသည့် အခွင့်အရေး တရပ်ဖြစ်သည်။ ထိုအခွင့်အရေးကို ထိပါး ပိတ်ပင်သည့် အနေဖြင့် ဘမ်းဆီးချုပ်နှောင်လျှင်၊ ထိုကဲ့သို့ ဘမ်းဆီး ချုပ်နှောင်ခြင်းမှာ မတရားသော အပြုအမူဖြစ်သည်ဟု ဆိုရမည်ဖြစ်သည်။ ယင်းသို့ဘမ်းဆီး ချုပ်နှောင်ခြင်းဖြင့် မတရားသောအပြုအမူကို ပြုလုပ်ခဲ့သော သူတိုင်းသည် မိမိ အပေါ် နှစ်နာသူက လျော်ကြေးငွေ တောင်းဆိုလာသောအခါ၊ မိမိ၏ ပြုမူချက်သည် ဖြောင့်မတ် မှန်ကန်ကြောင်း ထုချေရန်တာဝန်ရှိပေသည်။ နှစ်နာသူအနေဖြင့် လျော်ကြေးငွေ တောင်းဆိုသော အမှု၌ တရားခံ၏ ပယောဂကြောင့် ဘမ်းဆီးချုပ်နှောင်ခြင်း ခံရသည်ဟုသာတင်ပြရန်လိုပေသည်။

အယူခံတရားလို ဘမ်းဆီးချုပ်နှောင်ခြင်း ခံရသည်မှာ အယူခံတရားခံကြောင့်ပင် ဖြစ်သည် ဆိုသော သက်သေအထောက်အထားကို မယ်မယ်ရရ တင်ပြနိုင်ခြင်းမရှိ။ အမှုတွဲတွင် ပေါ်ပေါက် လျက်ရှိသော သက်သေ အထောက်အထားများအရဆိုလျှင် ရဲအုပ်၏ ဆောင်ရွက်ချက်ကြောင့် အယူခံတရားလိုအပေါ် ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၃၈၁ မှ ၃၆၆ သို့ပြောင်းလဲ အရေးယူကြောင်းပေါ် ပေါက်နေလေသည်။ အယူခံ တရားလိုဘမ်းဆီးချုပ်နှောင် ခံရခြင်းမှာအယူခံတရားခံ၏ လက်ချက်

* ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ တရားမ ပဌမအယူခံမှုအမှတ် ၁၀၄။
† ၁၉၆၂ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၇၉ တွင်၊ ၁၉၆၂ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၁၆ ရက်နေ့စွဲဖြင့် တရားလွှတ်တော် မူလဘက်ရုံးတော်၏ ချမှတ်သော ဒီကရီကို အယူခံဝင်မှု။

၁၉၆၆
ဟာဂျီ ဦးသိန်း
နှင့်
ဦးသာဝင်း။

သို့မဟုတ် ပယောဂကြောင့်ဖြစ်သည်ဆိုသောသက်သေအထောက်အထားမရှိဘဲဖြင့် လျှော်ကြေးငွေ
ရခွင့်မရှိ။
ဂရေဟင် နှင့် ဟင်နရီဂိဗ်နော့အေ၊အိုင်၊အာ(ရ်)၊ ၁၉၃၃၊ ကလကတ္တာ။ စာ ၇၀၈ ရည်ညွှန်း
သည်။

အယူခံတရားလိုအတွက်။ ။ဒေါက်တာ ဘဟန် ကိုယ်စား ဒေါ်ခင်လေး။
အယူခံတရားခံအတွက်။ ။ဦးတင်လှ။

တရားသူကြီး ဦးသက်မေ။ ။အယူခံတရားလို ဟာဂျီ ဦးသိန်းက၊ အယူခံတရားခံ
ဦးသာဝင်းအပေါ်၊ မသမာစိတ်ဖြင့် ဘမ်းဆီး ချုပ်နှောင်စေခဲ့၍၊ လျှော်ကြေးငွေ
၁,၁၀,၀၀၀ ကျပ် ရလိုကြောင်း၊ ဤရုံး၏ မူလဘက်ဌာနတွင် တရားစွဲဆိုရာ၊စွဲဆိုသော
အမှုကို တရားစရိတ်နှင့်တကွ ပလပ်ခြင်းခံရသဖြင့် အယူခံဝင်ခြင်းဖြစ်သည်။

ဟာဂျီ ဦးသိန်းသည် မန္တလေးမြို့တွင် နေထိုင်ကာ၊ ကုန်သည်အလုပ်နှင့် အသက်
မွေး ဝမ်းကျောင်းသည်။ မန္တလေးနှင့် မေမြို့ရှိ စစ်တပ်အချို့သို့ ရိက္ခာများကို
ကန်ထရိုက်ဖြင့်သွင်းသည်။ ထိုမြို့များရှိ “စိန်” ကိတ်မုန့်တိုက်များကိုလည်း ပိုင်သည်။
အစ်ဆလန်ဘာသာရေး ကောင်စီ၏ အတွင်းရေးမှူးနှင့် ငွေထိန်းလည်း ဖြစ်သည်။
ဦးသာဝင်းမှလည်း ရန်ကုန်မြို့ရှိ ဒေါ်ခင်မမနှင့် သားများ လီမိတက်၏ မန်နေဂျင်း
ဒါရိုက်တာဖြစ်ပြီး၊ ဘဏ်များကို ပြည်သူပိုင်မသိမ်းမီက အမျိုးသား ပြည်သူ့ဘဏ်တွင်
ဒါရိုက်တာတဦးဖြစ်သည်။ ကမ္ဘာ့ဗုဒ္ဓကောင်စီ၏ အတွင်းရေးမှူးလည်း ဖြစ်သည်။
၎င်းတို့နှစ်ဦးသည် ကုန်သည်လုပ်ငန်းနှင့် ပတ်သက်၍ အဆက်အသွယ်ရှိကြသူများ
ဖြစ်သည်။

ဤအမှု ပေါ်ပေါက်လာရပုံ နောက်ကြောင်းရာဇဝင် အကျဉ်းချုပ်မှာလွန်ခဲ့သည့်
၁၉၆၂ ခု၊ ဇွန်လ ၄ ရက်နေ့တွင် ဦးသာဝင်းက ၎င်း၏အိမ်၌ ကလေးထိန်းအဖြစ်
အလုပ်လုပ်သူ မမြကြည်(ခေါ်) မကြူသည် အိမ်မှ ထွက်ပြေးသွားရာ တန်ဘိုးငွေ
ငါးသောင်းခန့်ရှိ စိန်နှင့်ရွှေထည် လက်ဝတ်လက်စားများမှာ ပျောက်ဆုံးနေသည်ကို
တွေ့ရကြောင်း၊ မမြကြည် (ခေါ်) မကြူသည် မန္တလေးမြို့မှ ကုလားတဦးနှင့်
အတူ မော်တော်ကားနှင့် သွားလာနေသည်ဟု သတင်းရ၍ အရေးယူစုံစမ်းပေးပါမည့်
အကြောင်း၊ ရန်ကုန်မြို့ တာမောရဲဌာနသို့ စာရေးပြီး တိုင်ကြားသဖြင့် ရဲဌာနမှ
ထိုတိုင်ကြားစာအပေါ် ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၃၀၁ အရ တိုင်ချက်ဖွင့်လိုက်၏။ ရဲအုပ်
ဦးချစ်ဆွေနှင့် ရဲကြပ်ကြီး ကိုအောင်စိန်တို့သည် တိုင်ချက်ပါ အမှုကို စုံစမ်းရန်
ထိုနေ့၌ပင် မန္တလေးမြို့သို့ မီးရထားဖြင့် ထွက်ခွာသွားကြသည်။ ၎င်းတို့ လိုက်ပါ
သွားကြသည့် မီးရထားနှင့်ပင် ဦးသာဝင်းလည်း ပါသွားလေသည်။

ဟာဂျီ ဦးသိန်း
နှင့်
ဦးသာဝင်း။

၁၉၆၂ ခု၊ ဇွန်လ ၅ ရက်နေ့ နံနက် ၉ နာရီခန့်အချိန်တွင် ရဲအုပ် ဦးချစ်ဆွေနှင့် အဖွဲ့သည် မန္တလေးမြို့ ယိုးဒယားဈေး ရဲဌာနသို့ ရောက်လာကြပြီး၊ ရဲဌာနအုပ် ဦးဝင်းမောင် (လိပြာ)ထံ၌ ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၃၈၁ တိုင်ချက်အရ လက်ဝတ် လက်စား များကို ရှာဖွေရန်နှင့် ဟာဂျီ ဦးသိန်းကို ဘမ်းဆီးရန်ကိစ္စအတွက် အကူအညီတောင်း သည်။ ဟာဂျီ ဦးသိန်းမှာ ယိုးဒယားဈေးပိုင်နက်အတွင်း ရဲဌာနပိုင် နက်အတွင်းနေထိုင် သူတယောက်ဖြစ်၍၊ ရဲအုပ် ဦးချစ်ဆွေသည် ယိုးဒယားဈေးရဲဌာနသို့ သွားရောက်အကူ အညီ တောင်းခံချခြင်း ဖြစ်သည်။ ရဲဌာနအုပ် ဦးဝင်းမောင်က ရဲအုပ် ဦးချစ်ဆွေနှင့် အတူ ဦးသာဝင်း၊ ရဲကြပ်ကြီး ကိုအောင်စိန်၊ ဦးခင်မောင်အေး၊ ဦးပြည်အေးနှင့် အခြား အမည်မသိ လူ ၂ ယောက် ၃ ဟောက်တို့လည်း ပါလာသည်ဟု အဆိုရှိသည်။

ဦးဝင်းမောင်က လိုအပ်သည့် အကူအညီ ပေးသဖြင့် ဦးချစ်ဆွေသည် ဟာဂျီ ဦးသိန်းအိမ်သို့ သွားရောက်ရှာဖွေရာ၊ မမြကြည် (ခေါ်) မကြူကိုသော်၎င်း၊ ပျောက် ဆုံးသွားသည်ဆိုသည့် လက်ဝတ်လက်စားများကိုသော်၎င်း မတွေ့ရချေ။ ထို့နောက် ဦးချစ်ဆွေသည် ဟာဂျီ ဦးသိန်းအား ယိုးဒယားဈေး ရဲဌာနသို့ ခေါ်ခဲ့၏။ ရဲဌာနသို့ ရောက်သောအခါ ဟာဂျီ ဦးသိန်းက ရဲအုပ် ဦးဝင်းမောင်အား အာမခံပေးရန် ပြောရာ ဦးဝင်းမောင်က သဘောတူသဖြင့် ဟာဂျီ ဦးသိန်းသည် ၎င်း၏ “စိန်” ကိတ်မုန့်တိုက်သို့ အာမခံမည့်သူများ ခေါ်လာရန် စကားပြော ကြွေးနန်းဖြင့် ဆက်၍ ပြောသည်။

ထိုအချိန်တွင် ဦးသာဝင်းသည် ရဲအုပ် ဦးချစ်ဆွေနှင့် စကားပြောကာ အပြင်သို့ အတူ ထွက်သွားကြသည်။ ခဏမျှအကြာတွင် ဦးချစ်ဆွေသည် ရဲဌာနအတွင်းသို့ ပြန်ဝင်လာပြီး၊ ဟာဂျီ ဦးသိန်းအပေါ် ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၃၈၁ စွဲချက်အစား ရာဇသတ် ပုဒ်မ ၃၆၆ စွဲချက်ကို ပြောင်းလဲကာ ဘမ်းဆီးသည်ဟု အကြောင်းကြားလိုက်သည်။ ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၃၆၆ စွဲချက်မှာ အာမခံပေးနိုင်သော စွဲချက်တစ်ခုဟုတ်၍ ဟာဂျီ ဦးသိန်းအား အာမခံမရဘဲ ရဲအချုပ်အတွင်း၌နေလိုက်ရသည်။ ၁၉၆၂ ခု၊ ဇွန်လ ၆ ရက် နေ့တွင် ဟာဂျီ ဦးသိန်းအား ချုပ်ထားရန် တရားရုံးမှ ရမန်ရယူပြီး ရန်ကုန်မြို့သို့ ၁၉၆၂ ခု၊ ဇွန်လ ၇ ရက်နေ့၌ ခေါ်ဆောင်ခဲ့၏။

၁၉၆၂ ခု၊ ဇွန်လ ၁၁ ရက်နေ့တွင် ဟာဂျီ ဦးသိန်းက ရန်ကုန်မြို့လက်ထောက် ရဲမင်းကြီး (မူဆင်း)ထံ၌ အာမခံဖြင့် လွှတ်ထားရန် လျှောက်လွှာ တင်သော်လည်း၊ မအောင်မြင်ပေ။ ထိုနေ့၌ပင် ရန်ကုန်မြို့ စက်ရှင်ရုံးသို့ ဟာဂျီ ဦးသိန်း၏ ပညာရှိ ရွှေနေကြီး ဦးထွန်းစိန်က အာမခံ လျှောက်ထား၍၊ အာမခံ လျှောက်လွှာကို ကြားနာ ရန် ၁၉၆၂ ခု၊ ဇွန်လ ၁၂ ရက်နေ့သို့ ချိန်းဆိုခဲ့၏။ ချိန်းဆိုသော နေ့တွင် ဦးသာဝင်း ကိုယ်စား ရွှေနေကြီး ဦးတင်လှက ကိုယ်စားလှယ်စာတင်ပြီး အမှုတွဲကို လေ့လာရန်

၁၉၆၆
ဟာဂျီ ဦးသိန်း
နှင့်
ဦးသာဝင်း။

အချိန်တောင်းရာ၊ ဦးထွန်းစိန်က ကန်ကွက်သဖြင့် ပညာရှိ စက်ရှင်တရားသူကြီးက ဦးတင်လှအား ရုံးတော် သဟာရအနေဖြင့်လိုက်ပါခွင့်ပြုပြီး ၁၉၆၂ ခု၊ ဇွန်လ ၁၃ ရက် နေ့သို့ ရွှေဆိုင်လိုက်၏။ သို့ရာတွင် ဟာဂျီ ဦးသိန်းကို ရန်ကုန်မြို့ လက်ထောက် ရဲမင်းကြီး (မူမင်း)၏ အမိန့်အရ ၁၉၆၂ ခု၊ ဇွန်လ ၁၂ ရက်နေ့ ညပိုင်းတွင်လွှတ်လိုက် သဖြင့် အာမခံ လျှောက်ထားသော အမှုမှာ အချည်းနှီး ဖြစ်ခဲ့ရသည်။

ထိုနောက် ဦးသာဝင်းက ကလေးထိန်း မမြကြည် (ခေါ်)မကြ။ အပေါ် တိုင်ကြားခဲ့သည့် ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၃၈၁ အရ၊ အမှုကို ရဲက ဆက်လက်အရေးမယူဘဲ လိမ်လည်မှုဖြင့် ပိတ်လိုက်လေသည်။ ဦးချစ်ဆွေက ဟာဂျီ ဦးသိန်းအပေါ် ရာဇသတ် ပုဒ်မ ၃၆၆ အရ တိုင်ချက် ဖွင့်လှစ်ခဲ့သော အမှုကိုလည်း လည်ဆယ်မှုအဖြစ် ရဲက သတ်မှတ်ကာ ပိတ်ခဲ့၏။ ထိုကဲ့သို့ ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၃၆၆ အရ တိုင်ချက်ဖွင့်ရန် လိမ်လည် သတင်းပေးသူ ကိုခင်လတ်ဆိုသူအား ရန်ကုန်မြို့ မဌမရာဘက် ရာဇဝတ် တရားသူကြီးရုံး ၏ ၁၉၆၂ ခုနှစ်၊ ရာဇသတ်ကြီးမှုအမှတ် ၁၀၁၁ တွင် ရန်ကုန်ရဲအဖွဲ့မှ ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၂၁၁ အရ အရေးယူ တရားစွဲဆိုခဲ့သော်လည်း အထွေထွေ လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် အမိန့်အရ ကိုခင်လတ်ကို ရုံးမှ လွှတ်လိုက်ပြီး၊ အမှုပိတ်ခဲ့၏။

ဟာဂျီ ဦးသိန်းသည် ၁၉၆၂ ခု၊ ဇွန်လ ၅ ရက်နေ့မှ ၁၉၆၂ ခု၊ ဇွန်လ ၁၂ ရက် နေ့အထိ ၈ ရက်မျှ အချုပ်ခံခဲ့ရ၏။ ထိုကဲ့သို့ အချုပ်ခံရခြင်းမှာ ဦးသာဝင်း၏ပယောဂ ကြောင့် ဖြစ်ကြောင်း၊ ယင်းသို့ အချုပ်ခံရသဖြင့်ကိုယ်ရောစိတ်ပါ အတိဒုက္ခ ရောက်ခဲ့ ရသည့်အပြင်၊ ဂုဏ်သိက္ခာတို့လည်း အကြီးအကျယ် ထိခိုက်စေခဲ့ကြောင်း၊ ထိုကဲ့သို့ မသမာစိတ်ဖြင့် အတိဒုက္ခရောက်အောင် ပြုလုပ်ခဲ့သည့် ဦးသာဝင်းထံမှ လျှော်ကြေး ငွေ ရထိုက်ကြောင်း၊ ဟာဂျီဦးသိန်းက တင်ပြစွဲဆိုလာခြင်း ဖြစ်သည်။

လူတဦး၏ လွတ်လပ်စွာ သွားလာနေထိုင်ခွင့်သည် တရားဥပဒေ ဘောင်အတွင်း နေထိုင်ကြသည့် လူသားများအတွက် အထူးပင် အရေးကြီးသည့် အခွင့်အရေးတရပ် ဖြစ်သည်။ ထိုအခွင့်အရေးကို ထိပါးပိတ်ပင်သည့် အနေဖြင့် ဘမ်းဆီးချုပ်နှောင် လျှင်၊ ထိုကဲ့သို့ ဘမ်းဆီး ချုပ်နှောင်ခြင်းမှာ၊ မတရားသော အပြုအမူဖြစ်သည်ဟု ဆိုရမည်ဖြစ်သည်။ ယင်းသို့ ဘမ်းဆီး ချုပ်နှောင်ခြင်းဖြင့် မတရားသော အပြုအမူကို ပြုလုပ်ခဲ့သောသူ တဦးသည်၊ မိမိအပေါ် နှစ်နာသူက လျှော်ကြေးငွေ တောင်းဆို လာသောအခါ၊ မိမိ၏ပြုမူချက်သည် ဖြောင့်မတ် မှန်ကန်ကြောင်း ထုချေရန် စာအပ် ရှိပေသည်။ နှစ်နာသူ အနေဖြင့် လျှော်ကြေးငွေ တောင်းဆိုသော အမှု၌ တရားခံ၏ ပယောဂကြောင့် ဘမ်းဆီးချုပ်နှောင်ခြင်း ခံရသည်ဟုသာ တင်ပြရန် လိုပေသည်။ သို့ဖြစ်ရာ ယခုအမှုတွင် ဟာဂျီ ဦးသိန်း အဘမ်းခံရခြင်းမှာ ဦးသာဝင်း၏ လက်ချက်

သို့မဟုတ် ပယောဂကြောင့် ဖြစ်ပါသလော ဆိုသည့် ပြဿနာကို ဝေဘန် ဆန်းစစ်ရန် လိုပေသည်။

ဟာဂျီ ဦးသိန်း
နှင့်
ဦးသာဝင်း။

ဤအမှု၌ ရဲအရာရှိ တဦးဦးက လူတယောက်ယောက်အပေါ် အရေးယူဘမ်းဆီး နိုင်သည့် တိုင်ချက်နှစ်ခု ရှိ၏။ ပဌမတိုင်ချက်မှာ ၁၉၆၂ ခု၊ ဇွန်လ ၄ ရက်နေ့တွင် ဦးသာဝင်းက တာမွေရဲဌာနသို့ တိုင်ကြားခဲ့သော တိုင်ချက်ဖြစ်သည်။ ထိုတိုင်ချက်တွင် ဦးသာဝင်းက ၎င်း၏ခလေးထိန်း မမြကြည် (ခေါ်)မကြူ အပေါ် တိုင်ကြားခဲ့ခြင်းသာ ဖြစ်သည်။ ဟာဂျီဦးသိန်းအပေါ် အရေးယူရန် တိုင်ကြားခဲ့ခြင်းမဟုတ်၍၊ ဦးသာဝင်း၏ တိုင်ကြားချက်ကြောင့် ဟာဂျီ ဦးသိန်း အဘမ်းခံရသည်ဟု မဆိုနိုင်ပေ။ ထိုတိုင်ချက်၌ မမြကြည်သည် ကုလားတယောက်နှင့် အတူ သွားလာနေသည်ဟု ပေါ်ပြထားသော် လည်း၊ ထိုကုလားမှာ ဟာဂျီဦးသိန်းကို ဆိုလိုသည်ဟု တထစ်ချ မပြောနိုင်ပေ။ မြန်မာပြည်၌ကုလားလူမျိုးမြောက်မြားစွာရှိရာ၊ တိုင်ချက်၌ ကုလားဟု ပေါ်ပြထား ကာမျှဖြင့် ထိုကုလားသည်ဟာဂျီဦးသိန်းကိုရည်ညွှန်းသည်ဟု ဆိုရန် ခဲယဉ်းပေသည်။

ဒုတိယ တိုင်ချက်မှာ ဟာဂျီ ဦးသိန်းအား ဘမ်းဆီးပြီးနောက်၊ ရန်ကုန်မြို့သို့ ပြန်ရောက်သောအခါ၊ ရဲအုပ် ဦးချစ်ဆွေက ၁၉၆၂ ခု၊ ဇွန်လ ၁၁ ရက်နေ့တွင် ဖွင့်လှစ်ခဲ့သည့် တိုင်ချက်ဖြစ်သည်။ ထိုတိုင်ချက်အရဆိုလျှင် ရဲအုပ် ဦးချစ်ဆွေသည် ဟာဂျီ ဦးသိန်းအပေါ် ကိုခင်လတ်နှင့် ကိုစိုးမြင့် ဆိုသူတို့၏ ထွက်ဆိုချက်များအရ ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၃၆၆ သို့ ပြောင်းလဲကာ ဘမ်းဆီးခဲ့ခြင်း ဖြစ်ကြောင်းပေါ်လွင်နေသည်။ ဦးသာဝင်း၏ ပယောဂ၊ သို့မဟုတ် လက်ချက်ကြောင့် ဟာဂျီဦးသိန်းအား ဘမ်းဆီး ချုပ်နှောင်ခဲ့ကြောင်း အထောက်အထား မရှိပေ။

အယူခံ တရားလို၏ ပညာရှိ ရွှေနေကြီးကိုယ်စား ဒေါ်ခင်လေးက ဟာဂျီဦးသိန်း အား ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၃၇၁ အရ မန္တလေးမြို့ ယိုးဒယားဈေး ရဲဌာနသို့ ဘမ်းဆီး လာပြီးနောက်၊ အာမခံပေးရန် စီစဉ်နေခိုက် ဦးသာဝင်းသည် ရဲအုပ်ဦးချစ်ဆွေအား အာမခံ မပေးနိုင်အောင် ပုဒ်မ ၃၇၁ မှ ၃၆၆ သို့ အပြောင်းခိုင်းသည့်အတိုင်း၊ ပုဒ်မ ပြောင်းလိုက်၍သာ အာမခံမရဘဲ အချုပ်ခံရကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် ဟာဂျီဦးသိန်း ဘမ်းဆီး ချုပ်နှောင်ခံရခြင်းမှာ ဦးသာဝင်း၏ လက်ချက်၊ သို့မဟုတ် ပယောဂကြောင့် ဖြစ်သည်ဟု ကောက်ယူသင့်ကြောင်း တင်ပြလာ၏။ ယိုးဒယားဈေး ရဲဌာနတွင် ရဲအုပ် ဦးချစ်ဆွေသည် ဦးသာဝင်း၏ တိုက်တွန်း ပြောဆိုချက်အရ ဟာဂျီဦးသိန်း အပေါ် ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၃၇၁ မှ ၃၆၆ သို့ ပြောင်းလဲခဲ့သည်ဆိုသော စွပ်စွဲချက်နှင့် ပတ်သက်၍၊ ဟာဂျီ ဦးသိန်း၏ ထွက်ဆိုချက်သာရှိ၏။ အခြား ထောက်ခံသည့် သက်သေ ထွက်ဆိုချက်မရှိ၊ ထိုစဉ်က ရဲဌာနအတွင်း၌ ရှိနေသည့် ရဲဌာနအုပ် ဦးဝင်းမောင်က ရဲအုပ် ဦးချစ်ဆွေသည် ဦးသာဝင်းနှင့် စကားပြောနေသည်ကို တွေ့ရသော်လည်း၊

၁၉၆၆
ဟာဂျီ ဦးသိန်း
နှင့်
ဦးသောင်း။

ဘာပြောသည်ကို မသိကြောင်း ထွက်ဆိုထားသည်။ ဦးချစ်ဆွေသည် ရဲအရာရှိတဦး အနေဖြင့် ဦးသောင်း ခိုင်းသည့်အတိုင်း ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်ရန် အကြောင်းမရှိပေ။ ထို့ပြင်၊ ဦးချစ်ဆွေ၏ ရဲနေ့စဉ်မှတ်တမ်းအရဆိုလျှင်၊ ကိုခင်လတ်နှင့် ကိုစိုးမြင့်ဆိုသူ တို့၏ ထွက်ဆိုချက်များအပြင်၊ ဟာဂျီ ဦးသိန်းထံမှ ဘမ်းဆီး ရမိသော စာတစောင် ကြောင့် ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၃၆၆ သို့ ပြောင်းလဲခဲ့ရကြောင်း ပေါ်ပေါက်နေ၏။ ထို အချက်ကို ရဲအုပ် ဦးချစ်ဆွေ ဖွင့်လှစ်ခဲ့သည့် ၁၉၆၂ခု၊ ဇွန်လ ၁၁ ရက်နေ့စွဲပါ တိုင်ချက်က ထောက်ခံနေလေသည်။ ဟာဂျီ ဦးသိန်း အနေဖြင့်၎င်းအပေါ် ရာဇသတ် ပုဒ်မ ၃၈၁မှ ၃၆၆ သို့ ပြောင်းလဲ ဖွင့်လှစ်ခဲ့ခြင်းမှာ ဦးသောင်း၏ တိုက်တွန်းချက်၊ သို့မဟုတ် ဆောင်ရွက်ချက်ကြောင့် ဖြစ်သည်ဟု ထင်ရှားအောင် ရဲအုပ် ဦးချစ်ဆွေ အား သက်သေထူခဲ့ခြင်းမရှိ၊ အကယ်၍ ဦးချစ်ဆွေမှာ ဦးသောင်း၏လူဖြစ်၍ အမှန်ကို ပြောမည်မဟုတ်သဖြင့်၊ သက်သေမထူလိုပါ။ ရဲကြပ်ကြီးကိုအောင်ဇိန်အား သက်သေ ပြခဲ့သင့်ပေသည်။ ရဲအုပ် ဦးချစ်ဆွေအားလိမ်လည်၍ သတင်းပေးခဲ့သည့် ကိုခင်လတ် နှင့် ကိုစိုးမြင့်တို့မှာလည်း ဦးသောင်းနှင့် မည်သို့မည်ပုံ အဆက်အသွယ် ရှိသည်ဆိုခြင်း ကို ဟာဂျီဦးသိန်းအနေဖြင့် မယ်မယ်ရရ တင်ပြနိုင်ခဲ့ခြင်း မရှိပေ။ သို့ဖြစ်ရာ ဦးသောင်း ကြောင့် ဟာဂျီဦးသိန်း ဘမ်းဆီးချုပ်နှောင်ခံရခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ယူဆရန် အကြောင်း မလုံလောက်ပေ။

အယူခံတရားလို၏ ပညာရှိ ရွှေနေကြီးကိုယ်စား ဒေါ်ခင်လေးကပင် ဦးသောင်း သည် ဟာဂျီ ဦးသိန်း၏ အာမခံ လျှောက်ထားသော အမှု၌ ရွှေနေငှါးမြီး ကန့်ကွက် ခဲ့၍ ဟာဂျီဦးသိန်း ချုပ်နှောင်ထားခြင်းကို အထောက်အကူ ပြုခဲ့သည်ဟု ယူဆသင့် ကြောင်း တင်ပြလာ၏။ ဦးသောင်းသည် ပညာရှိ ရွှေနေကြီး ဦးတင်လှအား အာမခံ လျှောက်ထားသည့် အမှုတွင် လျှောက်လဲ ပြောဆိုရန် ငှါးရမ်းခဲ့သည်မှာ မှန်၏။ သို့ရာတွင် ဟာဂျီ ဦးသိန်း၏ ပညာရှိ ရွှေနေကြီးဦးထွန်းစိန်၏ ကန့်ကွက်ချက် အရ၊ ပညာရှိ စက်ရှင် တရားသူကြီးသည်၊ ဦးတင်လှအား ကန့်ကွက်သူအနေဖြင့် အမှုတွင် ဆောင်ရွက်ရန် ခွင့်မပြုခဲ့ချေ။ အမှန်မှာ အာမခံ လျှောက်ထားသော အမှုကို မကြားနာမီ ဟာဂျီဦးသိန်းအား လွှတ်ခဲ့သဖြင့် အာမခံကို ကန့်ကွက်သည်ဆို သောကိစ္စမှာ လုံးဝရုပ်လုံးမပေါ်ခဲ့ပေ။ ထို့ကြောင့် ဟာဂျီဦးသိန်း၏ အာမခံလျှောက် ထားသော အမှု၌ ဦးသောင်းက ရွှေနေငှါးရမ်းခဲ့ကာမျှဖြင့် ဦးသောင်းသည် ဟာဂျီ ဦးသိန်းအား မသမာစိတ်ဖြင့် ဘမ်းဆီးချုပ်နှောင်ခဲ့သည်ဟု ဆိုရန်ခဲယဉ်းပေသည်။

အယူခံတရားလို၏ ပညာရှိရွှေနေကြီး ကိုယ်စား ဒေါ်ခင်လေးက တဖန်၊ တာမေ့ ရဲဌာနတွင် တိုင်ကြားခဲ့သည့် ဦးသောင်း၏ တိုင်ချက်ကြောင့် သာ ဟာဂျီ ဦးသိန်း သည် ဘမ်းဆီး ချုပ်နှောင်ခြင်း ခံရကြောင်းထိုတိုင်ချက်မရှိပါက ဟာဂျီ ဦးသိန်းသည်

ဘမ်းဆီးချုပ်နောင်ခြင်းခံရမည်မဟုတ်၍တိုင်ချက်တွင်ဟာဂျီ ဦးသိန်းအပေါ် တိုက်ရိုက်
တိုင်ကြားခဲ့ခြင်း မရှိစေကာမူဟာဂျီ ဦးသိန်းဘမ်းဆီးချုပ်နောင်ခြင်းခံရသည်အတွက်၊

ဟာဂျီ ဦးသိန်း၊
နှင့်
ဦးသာဝင်း။

ဦးသာဝင်းသည်ဟာဂျီ ဦးသိန်းအပေါ် အရေးယူရန် တိုက်ရိုက် တိုင်ကြားခဲ့ခြင်း
မရှိကြောင်း အငြင်းမထွက်ပေ။ ဟာဂျီ ဦးသိန်း ဘမ်းဆီးချုပ်နောင်ခြင်း ခံရသည်မှာ
ဦးသာဝင်းကြောင့်ပင် ဖြစ်သည်ဆိုသော သက်သေ အထောက်အထား ကိုလည်း
မယ်မယ်ရရ တင်ပြနိုင်ခဲ့ခြင်း မရှိချေ။ အောက်ရုံး အမှုတွဲတွင် ပေါ်ပေါက်လျက် ရှိ
သော သက်သေ အထောက်အထားများ အရဆိုလျှင်၊ ရဲအုပ် ဦးချစ်ဆွေသည်
ကိုခင်လတ်နှင့် ကိုစိုးမြင့်တို့၏ ထွက်ဆိုချက်များအရင်းဟာဂျီဦးသိန်းတံမှ တွေ့ရှိသည့်
စာတစောင်ကြောင့်၎င်း၊ ဟာဂျီ ဦးသိန်းအပေါ် ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၃၈၁ မှ ၃၆၆ သို့
ပြောင်းလဲအရေးယူခဲ့ကြောင်းပေါ်ပေါက်နေလေသည်။ သို့ဖြစ်ရာတရားမဝေခံရသည့်တိုင်
ကြားခဲ့သည့်ဦးသာဝင်း၏ တိုင်ချက်ကြောင့် ဟာဂျီ ဦးသိန်းသည် ဘမ်းဆီးချုပ်နောင်
ခြင်းခံရသည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့ မယူဆနိုင်ပေ။ ဤကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ဂရေဟင်နှင့် ဟင်န
ရီဂိဒ်နေ (၁)တို့ အမှုရှိ အောက်ပါ ဆုံးဖြတ်ချက်ကိုသာ ကျွန်ုပ်တို့ရည်ညွှန်းလိုပေသည်။

"In a suit for damages for false imprisonment where the person sued is not the person who actually arrests and imprisons the plaintiff, the question in each case is whether the defendant so acted as to render the plaintiff's arrest the act of the defendant. Generally the Court holds a private individual responsible for an arrest by the police, if the individual has either 'given the plaintiff into custody', 'directed the constable to arrest', or 'signed the charge sheet' with the knowledge that the plaintiff would not otherwise be detained.

A private individual should not be held responsible for the supervening arrest, on the ground that arrest was likely to follow from information given by him unless; although he has not expressly directed the arrest, he has in fact made it impossible for the constable to act otherwise."

ယခုအမှုတွင်လည်း ဟာဂျီ ဦးသိန်း ဘမ်းဆီးချုပ်နောင် ခံရခြင်းမှာ ဦးသာဝင်း၏
လက်ချက်၊ သို့မဟုတ်ပယောဂကြောင့်ဖြစ်သည်ဆိုသော သက်သေအထောက်အထားမ
ရှိသဖြင့် ဦးသာဝင်းအားလျော်ကြေးငွေ ပေးဆောင်စေရန် အမိန့်ချမှတ်ခြင်း မပြုနိုင်ဟု
ကျွန်ုပ်တို့ယူဆသည်။ ထို့ကြောင့် ဤအမှုခံမှုကိုတရားစရိတ်နှင့်တကွပယ်လိုက်သည်။

နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ်

တရားမပဌမအယူခံမှု

† ၁၉၆၆

အောက်တိုဘာ
လ ၁၄ ရက်။

တရားသူကြီးဦးသက်ဖေရွှေတင်

အက်(စ်)၊ဗွီ၊အာ(ရ်)၊ဆွာမိ ပါ ၂ (အယူခံတရားလိုများ)

နှိး

ချုပ်သင်း ဦးဘဘင် (အယူခံတရားခံ) *

အပေါင်ပစ္စည်းများကို တရားရုံး၏ အကူအညီမပါဘဲ ရောင်းချပိုင်ခွင့် မရှိကြောင်း မြက်ဖော်ချက် ဒီကရီချပေးရန် တရားစွဲဆိုမှု—အပေါင် ပစ္စည်းကို တရားရုံး၏ အကူအညီ မပါဘဲအပေါင်ခံ သူက ရောင်းချပိုင်ခွင့်ရှိသည် ဆိုသော အပေါင်စာချုပ်—စာချုပ်ကို ပြင်ဆင်ပေးစေလို ကြောင်း သက်သာခွင့် တောင်းဆိုသည် ဆိုခြင်းမှာ ပေါ်လွင်နေခြင်း—သီးခြားသက်သာခွင့် အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၃၁ —သာမန် မြက်ဖော်ချက် ဒီကရီရလို့မ ဟုတ်ဘဲ အခြားသက်သာခွင့် ပါတောင်းဆိုသည့် အမှုတခု ဖြစ်ခြင်း—ရုံးခွန်တော် အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၇(၄)(ဂ)အရ ရုံးခွန်တော် ထမ်းဆောင်ရခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ အယူခံတရားလိုတို့က ၎င်း၏ အဆိုလွှာတွင် အပေါင်ပစ္စည်းကို တရားရုံး၏ အကူအညီမပါဘဲ အပေါင်ခံသူက ရောင်းချပိုင်ခွင့်ရှိသည်ဆိုသော အပေါင်စာချုပ်ပါ အပိုင်သည် အယူခံတရားခံက လိမ်လည်လှည့်ဖြားကာ ထည့်ထားခဲ့ခြင်း ဖြစ်၍ မိမိတို့အပေါ် အတည်မဖြစ် ကြောင်း မြက်ဖော်ချက် ဒီကရီချပေးရန်သာ ဖော်ပြစွဲဆိုခဲ့သော်လည်း အဆိုလွှာကို သေချာစွာ သုံးသပ်ပါမူ ၎င်းတို့ချုပ်ဆိုခဲ့သော အပေါင်စာချုပ်ကို ပြင်ဆင်ပေးစေလိုကြောင်း၊ သက်သာခွင့် တောင်းဆိုခြင်းမှာ ပေါ်လွင်နေ၏။ သီးခြားသက်သာခွင့် အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၃၁ အရ စာချုပ်စာတမ်း တခုသည် လိမ်လည်လှည့်ဖြားချက်ကြောင့်သော်၎င်း၊ နှစ်ဦး နှစ်ဘက် မှားယွင်းချက်ကြောင့် သော်၎င်း၊ မူလပဋိညာဉ်နှင့် မကိုက်ညီလျှင် မူလပဋိညာဉ်နှင့် ကိုက်ညီအောင် ပြင်ဆင်ပေးရန် တရားစွဲဆိုရမည် ဖြစ်သည်။ အယူခံတရားလိုတို့၏ အမှုသည်သာမန် မြက်ဖော်ချက် ဒီကရီ ရလို့မ ဟုတ်ဘဲ၊ အခြားသက်သာခွင့်ပါ တောင်းဆိုသည့် အမှုတခုဖြစ်ကြောင်း ပေါ်လွင်သဖြင့် ရုံးခွန်တော် အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၇(၄)(ဂ)အရ ရုံးခွန်တော်ထမ်းဆောင်ရမည် ဖြစ်သည်။

* ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ တရားမပဌမအယူခံမှုအမှတ် ၁၆။

† ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၁၂၃၈ တွင်၊ ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၇ ရက်နေ့စွဲပါ ရန်ကုန်မြို့တော် တရားမရုံး တတိယတရားသူကြီးရုံးတော်၏ ချမှတ်သော ဒီကရီကို အယူခံမှု။

ရပ်နာရီ နှင့် အိမ်ထောင်၊ အေအိုင်အေ(ရ်)၊ ၁၉၃၈၊ အောက် ၁(စုံညီခံ)။ ရှုမဝ
နှင့် အာတုမာတုန်၊ အေအိုင်အေ(ရ်)၊ ၁၉၄၄၊ ပတ္တနာ၊ ၁၇ (၂၃) (စုံညီခံ) ရည်ညွှန်း
ရသည်။

အက်(စ်)ဗွီအာ
(ရ်) ဆွာမီပါ ၂
နှင့်
ချပ်သင်းဦးဘ
တင်။

အယူခံတရားလိုအတွက်။ ။ဦးလှဖေ (၁)။
အယူခံတရားခံအတွက်။ ။ဦးစောတိတ်လျောင်။

တရားသူကြီး ဦးသက်ပေ။ ။အယူခံတရားလိုတို့သည်၊ ရန်ကုန်မြို့၊ သိမ်ဖြူလမ်း၊
အမှတ် ၁၁၄ ရှိမြေနှင့် ထိုမြေပေါ်ရှိ နှစ်ထပ်တိုက်ကို ပိုင်ဆိုင်သူများဖြစ်သည်။
၁၉၆၂ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၁၁ ရက်နေ့တွင် ၎င်းတို့သည် အယူခံတရားခံထံမှ
ငွေ ၄၅,၀၀၀ ကျပ်ကို ငွေ ၁၁၀ ကျပ်လျှင် အတိုးတလ ၁ ကျပ်နှုန်းဖြင့် ချေးယူပြီး၊
၎င်းတို့ပိုင်မြေနှင့် တိုက်ကိုအပေါင်ပစ္စည်းအဖြစ် မှတ်ပုံတင် အပေါင်စာချုပ်ပြုလုပ်
ပေးခဲ့၏။ ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၁၁ ရက်နေ့ထုတ် ဂီဒီယန်းသတင်းစာတွင်
အယူခံတရားခံက အပေါင်ပစ္စည်းများကို လေလံတင်ရောင်းချမည့်အကြောင်း ကြော်ငြာ
ခဲ့သည်။

အယူခံတရားလိုတို့က၊ မြေနှင့်တိုက်ကို လက်မဲ့အပေါင်စာချုပ်ချုပ်ဆိုရန် နှစ်ဦး
နှစ်ဘက် သဘောတူညီခဲ့ကြကြောင်း။ အပေါင်ပစ္စည်းများကို တရားရုံး၏ အကူအညီ
မပါဘဲ အပေါင်ခံသူက ရောင်းချနိုင်ခွင့်ရှိသည်ဟု အပေါင်စာချုပ်၌ ပေါ်ပြရန် သဘော
တူညီချက်မရှိကြောင်း။ သတင်းစာတွင် အပေါင်ပစ္စည်းများကို လေလံတင်ရောင်း
ချရန် ကြော်ငြာစာပါလာ၍ စုံစမ်းစော့မှ အပေါင်စာချုပ်၌ တရားရုံး၏ အကူအညီ
မပါဘဲ အပေါင်ခံသူက ရောင်းချနိုင်ခွင့် ပါရှိနေသည်ကို သိရကြောင်း။ မိမိတို့သည်
အင်္ဂလိပ်စာမတတ်သဖြင့်၊ အယူခံတရားခံသည် တရားရုံး၏ အကူအညီမပါဘဲ ရောင်းချ
နိုင်ခွင့်ကို အပေါင်စာချုပ်တွင် လိမ်လည်လှည့်ဖြားကာ ထည့်သွင်းထားခြင်းသာဖြစ်
ကြောင်း။ ယင်းသို့ လိမ်လည်လှည့်ဖြား၍ ထည့်သွင်းထားသော စာပိုဒ်မှာ တရားမဝင်
သဖြင့် မိမိတို့အပေါ် အတည်မဖြစ်ကြောင်း။ ထိုကဲ့သို့ အတည်မဖြစ်သည့်အလျောက်
အယူခံတရားခံသည် အပေါင်ပစ္စည်းများကို တရားရုံး၏ အကူအညီမပါဘဲ ရောင်းချ
ပိုင်ခွင့် မရှိကြောင်း ပြက်ပေါ်ချက် ဒီကရီချပေးရန်၊ ရန်ကုန်မြို့ တရားမရုံး၌ တရား
စွဲဆိုလေသည်။ အယူခံတရားလိုတို့က ၎င်းတို့၏အမှုကို တန်ဘိုးငွေ ၂,၅၀၀ ကျပ်
ထားပြီး ရုံးခွန်တော်ဥပဒေနောက်ဆက်တွဲ ၂၊ အပိုဒ် ၁၇ (၃) အရ ရုံးခွန်တော်
ထမ်းဆောင်ခဲ့၏။

အယူခံတရားခံက၊ အပေါင်ပစ္စည်းများကို တရားရုံး၏ အကူအညီမပါဘဲ ရောင်းချ
နိုင်ခွင့်ကို အယူခံတရားလိုတို့၏ သဘောတူညီချက်အရ အပေါင်စာချုပ်၌ ထည့်သွင်း

အက်(စ်)စီ၊
အာ(ရ်)၊ ဆွာဖီ
ပါ ၂
နင်
ချပ်သင်းဦးဘ
တင်။

ခဲ့ခြင်းသာဖြစ်ကြောင်း အပေါင်စာချုပ်ကို ၄၄ ၄၅,၀၀၀ ကျပ်အတွက် ချုပ်ဆိုပေးခဲ့ခြင်းဖြစ်၍ ရုံးတော်တွင် စီရင်ပိုင်ခွင့် အာဏာမရှိကြောင်း၊ ရုံးခွန်တော်ငွေ ၂၀ ကျပ်သာ ထမ်းဆောင်သဖြင့် လုံလောက်ခြင်းမရှိကြောင်း ထုချေသောကြောင့် ပညာရှိတတိယတရားသူကြီးသည် စီရင်ပိုင်ခွင့်နှင့် ရုံးခွန်တော်ကိစ္စများကို ပဏာမကောက်ချက်များအနေဖြင့် ကြားနာခဲ့၏။ ထို့နောက် စီရင်ပိုင်ခွင့်နှင့် ပတ်သက်၍ အယူခံတရားလိုတို့သည် အပေါင်စာချုပ်တစ်ခုလုံးကို ငြင်းဆိုခြင်းမဟုတ်ဘဲ အပေါင်ပစ္စည်းကို တရားရုံး၏ အကူအညီမပါဘဲ အပေါင်ခံသူက ရောင်းချနိုင်ခွင့် ပေးထားသည့် စာပိုဒ်ကို ငြင်းဆိုပြီး ထိုအပိုဒ်ကိုသာ တရားမဝင်ကြောင်း မြွက်ဖော်ပေးရန် စွဲဆိုခြင်းဖြစ်သည့်အလျောက်၊ အယူခံတရားလိုတို့၏ ခန့်မှန်းထားသော တန်ဖိုးငွေ ၂,၅၀၀ ကျပ်မှာ ဖြစ်သင့်ဖြစ်ထိုက်သည့် တန်ဖိုးထက် အလွန်အမင်း လျော့ပေါ့ထားသည်ဟု မဆိုနိုင်ကြောင်း ကောက်ယူခဲ့၏။

ရုံးခွန်တော်ကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍မူ၊ အယူခံတရားလိုတို့၏ အမှုမှာ သာမန်မြွက်ဖော်ချက် ဒီကရီရရန်စွဲဆိုသည့်အမှု မဟုတ်ဘဲ မြွက်ဖော်ချက်အပြင် အခြားသက်သာခွင့်ရရန် စွဲဆိုသည့်အမှုဖြစ်၍ ရုံးခွန်တော်ဥပဒေနောက်ဆက်တွဲ ၂ အပိုဒ် ၁၇ (၃) အရ ရုံးခွန်တော် ထမ်းဆောင်ခြင်းမှာ မှားယွင်းနေကြောင်း၊ ရုံးခွန်တော် ဥပဒေပုဒ်မ ၇ (၄) (ဂ) အရ တန်ဖိုးငွေ ၂,၅၀၀ ကျပ်အပေါ် ရုံးခွန်တော် ထမ်းဆောင်ရမည်ဖြစ်ကြောင်း ဆုံးဖြတ်ကာ၊ လိုနေသည့် ရုံးခွန်တော် ထမ်းဆောင်ရန် ရက်ချိန်းအကြိမ်ကြိမ် ပေးခဲ့၏။ နောက်ဆုံးချိန်းဆိုသောရက်တွင် အယူခံတရားလိုတို့က လိုနေသည့် ရုံးခွန်တော်ကို မထမ်းဆောင် သဖြင့် အယူခံတရားလိုတို့၏ အမှုကို ပလပ်လိုက်လေသည်။ ယင်းသို့ပလပ်လိုက်သော ဒီကရီကို မကျေနပ်သဖြင့် အယူခံ တရားလိုတို့က ဤအယူခံမှ တင်သွင်းလာခြင်း ဖြစ်သည်။

အမှုတစ်ခုခုသည်၊ သီးခြားသက်သာခွင့်ဥပဒေပုဒ်မ ၄၂ အရ သာမန် မြွက်ဖော်ချက် ဒီကရီရလိုမှ ဟုတ်သည်မဟုတ် သည်ဆိုသော ပြဿနာကို စဉ်းစားသော အခါ ထိုအမှု၏ အဆိုလွှာအပေါ် မှီငြမ်းပြု၍ အဆုံးအဖြတ်ပြုရမည်ဖြစ်သည်။ ယင်းသို့ အဆုံးအဖြတ်ပြုရာတွင် အဆိုလွှာ၌ ရေးသားဖော်ပြထားသည့် စာသားသက်သက် ကိုသာကြည့်၍ ပေါ့ပေါ့ဆဆ အဓိပ္ပာယ်ကောက်ယူခြင်း မပြုနိုင်ပေ။ အဆိုလွှာ၏လိုရင်း အချက်၊လိုရင်းတောင်းဆိုချက်ကို ဆင်ခြင်သုံးသပ်ရန်လိုပေသည်။ အဆိုလွှာတခု လုံးကိုခြုံ၍ သုံးသပ်ပြီးနောက်၊ စွဲဆိုသောအမှုမှာ သာမန်မြွက်ဖော်ချက် သာမက၊ အခြားသက်သာခွင့်ကိုပါ တောင်းဆိုထားကြောင်းတွေ့ရှိလျှင် အဆိုလွှာ၌ သာမန်မြွက် ဖော်ချက်ဒီကရီသာ ရလိုကြောင်းဖော်ပြထားစေကာမူ ထိုအမှုသည် သီးခြားသက်သာ ခွင့်ဥပဒေပုဒ်မ ၄၂ တွင် အကျုံးမဝင်ဟု ဆိုရမည် ဖြစ်သည်။ ထိုကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍

ရပ်နာရီ နှင့် ဘီသယ်ဒတ် (၁) တို့ အမှု ပါ အောက်ပါ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ရည်ညွှန်း လိုက်သည် ။

အက်(၆)မိုးအာ
(ရ) ဆွာမီပါ ၂
နှင့်
ချပ်သင်းခွဲဘ
တင်။

“No doubt the Court Fees Act, being a fiscal enactment, its provisions should be strictly construed; but they should not be so construed as to furnish a change of escape and a means of evasion. Language is meant to be used as a vehicle for expression of one's thoughts. Where, however, it is abused for the purpose of concealing the real thoughts, it is the duty of the Court of justice to look to the substance of the claim to be gathered from the whole plaint, and not to allow itself to be deceived by the language of the relief used for evading the payment of proper court-fee by concealing the real purpose of the suit.

Even though a consequential relief may not be expressly prayed for, yet if such a relief is implicit in the declaration and is a necessary consequence of it, it must be deemed to be included within the declaration prayed for in the suit.”

အလားတူပင် ရှုပီရား နှင့် ဘာတူမာတွန် (၂) တို့ အမှုတွင်လည်း အောက်ပါ အတိုင်း မှတ်ချက်ပြုထားပေသည် ။

“In this Court the view has consistently been held that in the matter of court-fees the Court has to look into the real substance of the plaint, and not to its form, to determine under what category the plaint really comes.”

ယခုအမှုတွင် အယူခံဘုရားလိုတို့က ၎င်း၏အဆိုလွှာတွင် အပေါင်ပစ္စည်းကို တရားရုံး၏ အကူအညီမပါဘဲ အပေါင်ခံသူက ရောင်းချပိုင်ခွင့်ရှိသည်ဆိုသော အပေါင်စာချုပ်ပါ အပိုဒ်သည် အယူခံတရားခံက လိမ်လည်လှည့်ဖြားကာ ထည့်ထားခဲ့ခြင်း ဖြစ်၍၊ မိမိတို့အပေါ် အတည်မဖြစ်ကြောင်း မြက်ပေါ်ချက် ဒီကရီချပေးရန်သာ ပေါ်ပြစွဲဆိုခဲ့သည်မှာမှန်၏။ သို့ရာတွင် အယူခံတရားလိုတို့၏ အဆိုလွှာကို သေချာစွာ သုံးသပ်ပါမူ၊ ၎င်းတို့ချုပ်ဆိုခဲ့သော အပေါင်စာချုပ်ကို ပြင်ဆင်ပေးစေလိုကြောင်း သက်သာခွင့်တောင်းဆိုသည်ဆိုခြင်းမှာ ပေါ်လွင်နေ၏။ သီးခြားသက်သာခွင့်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃၁ အရ၊ စာချုပ်စာတမ်းတခုသည် လိမ်လည်လှည့်ဖြားချက်ကြောင့်သော်၎င်း၊ နှစ်ဦးနှစ်ဘက် မှားယွင်းချက်ကြောင့်သော်၎င်း၊ မူလပဋိညာဉ်နှင့် မကိုက်ညီလျှင် မူလ

(၁) အေ၊ အိုင်၊ အာ (ရ်)၊ ၁၉၃၈၊ အောက် ၁ (စုံညီခံ) ။
(၂) အေ၊ အိုင်၊ အာ (ရ်)၊ ၁၉၄၄၊ ပတ္တနား ၁၇၊ (၂၃) (စုံညီခံ) ။

၁၉၆၆

အက်(၆)မှီအာ
(၇) ဆွာမီပါ ၂
နှင့်
ချပ်ဆင်ဦးဘ
တင်။

ပဋိညာဉ်နှင့် ကိုက်ညီအောင် ပြင်ဆင်ပေးရန် တရားစွဲဆိုရမည်ဖြစ်သည်။ ဤအမှု၌ အယူခံတရားလိုတို့က အပေါင်ပစ္စည်းကို တရားရုံး၏ အကူအညီမပါဘဲ အပေါင်ခံသူက ရောင်းချပိုင်ခွင့်ရှိသည်ဆိုသော အပိုဒ်မှာ လိမ်လည်လှည့်ဖြားကာ ထည့်ထား၍ ၎င်းတို့ အပေါ် အတည်မဖြစ်ကြောင်း မြွက်ဖော်ချက်ပြုရုံနှင့်မပြီးချေ။ ထိုအပိုဒ်မှာ မူလ ပဋိညာဉ်နှင့် မကိုက်ညီသဖြင့် အပေါင်စာချုပ်ကို ပြင်ဆင်ပေးရန် တနည်းအားဖြင့် တောင်းဆိုရာရောက်သဖြင့်၊ အယူခံတရားလိုတို့၏ အမှုသည် သာမန်မြွက်ဖော်ချက် ဒီကရီရလိုမှုမဟုတ်ချေ။ အခြားသက်သာခွင့်ပါ တောင်းဆိုသည့် အမှုတူခွဲဖြစ်ကြောင်း ပေါ်လွင်သဖြင့်၊ ရုံးခွန်တော်ဥပဒေပုဒ်မ ၇ (၄) (ဂ) အရ ရုံးခွန်တော်ထမ်းဆောင် ရမည်ဖြစ်သည်။ အယူခံတရားလိုတို့သည် လိုအပ်သည့် ရုံးခွန်တော်များကို ချိန်းဆို ထားသည့်အချိန်၌ မပေးသဖြင့် ရုံးခွန်တော်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၀ အရ အောက်ရုံးမှ ၎င်းတို့၏အမှုကို ပလပ်ခွဲခြင်းမှာ မှန်ကန်သည်။

အထက်ပါ အကြောင်းများကြောင့် ဤအယူခံမှုကို တရားစရိတ်နှင့်တကွ ပလပ် လိုက်သည်။ ငွေနေစရိတ် ၃၄ ကျပ် သတ်မှတ်သည်။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

ရာဇဝတ်အယူခံမှု

တရားသူကြီးဦးချစ်ရွှေတွင်

ဦးကုလား (ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားသူ)

နှင့်

ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ (ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားခံရသူ)*

† ၁၉၆၆

စက်တင်ဘာလ
၃၀ ရက်။

အရေးကြီးသော ကုန်ပစ္စည်းများနှင့် ဆောင်ရွက်မှုများဆိုင်ရာအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၈ (၁)—ဆေးရွက်
ကြီးများအိမ်၌တွေ့ရှိခြင်း—အမှန်တကယ် ယာလုပ်စားသော မိသားစုများ၏ ယာယု
ထွက်သောပစ္စည်းများဖြစ်ခြင်း—ဖြစ်မှုမြောက်မမြောက်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။လျှောက်ထားသူထံ၌ တွေ့ရှိရသော ဆေးရွက်ကြီးများသည် အရေးကြီး
သော ကုန်ပစ္စည်းများ ဖြစ်သည်မှာမှန်၏။ သို့ရာတွင် အမှန်တကယ် ယာလုပ်စားသောမိသားစု
များ၏ ယာယုထွက်သော ဆေးရွက်ကြီးများကို အိမ်၌ထားရှိခြင်းဖြစ်သည်။ ရောင်းနိုင်လောက်
အောင် ပြင်ဆင်မှုမရှိသေးပေ။ ဤကဲ့သို့ထားရှိရုံနှင့် ဖြစ်မှုမမြောက်၊ အမြတ်အစွန်းဖြင့် ပြန်လည်
ရောင်းချရန် ရည်ရွယ်ချက်၊ သို့မဟုတ် အခြားမတရားသော ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် ထားရှိမှုသာလျှင်
ဖြစ်မှုမြောက်သည်။

ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားသူအတွက်။ ။ဦးချောင်ဖိုး။

ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားခံရသူအတွက်။ ။အစိုးရရွှေနေကြီး ဒေါ်မြသန်းနု။

တရားသူကြီး ဦးချစ်။ ။ပန်းတောင်းမြို့၊ မြို့နယ်ရာဇဝတ်တရားသူကြီးရုံး၊
၁၉၆၅ ခု၊ ရာဇဝတ်ကျဉ်းမှုအမှတ် ၁၄၁ တွင်၊ လျှောက်ထားသူ (မူလတရားခံ)
ဦးကုလားသည်၊ အရေးကြီးသော ကုန်ပစ္စည်းဖြစ်သည့် ရွှေလက်ဝါး ဆေးရွက်ကြီး
ပိဿာချိန် ၃,၁၄၃ ပိဿာကို လက်ဝယ်ထားရှိသောကြောင့် ၎င်းအပေါ် အရေးကြီး
သော ကုန်ပစ္စည်းများနှင့် ဆောင်ရွက်မှုများဆိုင်ရာ အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၈ (၁) အရ

* ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၁၅၆ (ခ)။

† ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကျဉ်းမှုအမှတ် ၁၄၁ တွင်ချမှတ်သော ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊အောက်တို
ဘာလ ၂၄ ရက်နေ့စွဲပါ ပန်းတောင်းမြို့၊မြို့နယ်ရာဇဝတ်တရားသူကြီး၏ အမိန့်ကိုပြန်၍ဆင်ခြင်မှု။

ဦးကုလား
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မှန်မာနိုင်ငံ။

ပြစ်မှုမြောက်သည်ကို တွေ့ရှိရသဖြင့်၊ အလုပ်နှင့် ထောင်ဒဏ် ၁ လ ကျခံစေရန် အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်။

ထိုအမိန့်ကို လျှောက်ထားသူက မကျေနပ်သဖြင့်၊ ပြည်မြို့ တွဲဘက်ခရိုင်ရာဇဝတ် တရားသူကြီးရုံး၊ ၁၉၆၅ ခု၊ ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၁၁၉ တွင် ပြင်ဆင်မှုလွှာ တင်သွင်းခဲ့သော်လည်း အောင်မြင်မှု မရရှိခဲ့ပေ။

ထို့ကြောင့်၊ လျှောက်ထားသူက၊ ဤရုံးသို့တဖန် ပြင်ဆင်မှုလွှာ တင်သွင်းခြင်း ဖြစ်သည်။

လျှောက်ထားသူ ပြင်ဆင်မှုလွှာ တင်သွင်းသည့်နေ့စွဲမှာ၊ ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၂၀ ရက်နေ့တွင် ပြင်ဆင်မှုလွှာ တင်သွင်းရာ၊ ရက်ပေါင်း ၆၀ ထက် ၁၀ ရက်ကျော်လွန် နေသည်ကို တွေ့ရှိရသည်။ ထိုကဲ့သို့ ၁၀ ရက်ကျော်လွန်ရခြင်း အကြောင်းနှင့် ပတ်သက်၍၊ လျှောက်ထားသူက ကျမ်းကျိန်စာဖြင့် အကြောင်းပြထားသည်။ ထို အကြောင်းပြချက်တွင်၊ လျှောက်ထားသူသည် အောက်မူလရုံးက အပြစ်ပေးခံရပြီး သည့်နောက်၊ တွဲဘက်ခရိုင်ရာဇဝတ် တရားသူကြီးရုံးတွင် ပြင်ဆင်မှုလွှာ တင်သွင်းရာ၌ အာမခံလျှောက်ထားသဖြင့်၊ အာမခံရရှိခဲ့သည်။ သို့သော်လည်း ပြင်ဆင်မှုရုံးက၊ အောက်ရုံးအမိန့်အတိုင်း အတည်ပြုလိုက်သဖြင့် ကျန်ရှိသော ရက်များအတွက် ထောင်ဒဏ်ခံနေရသည်။ ထောင်ဒဏ် ၁ လ ကျခံပြီးသည့်နောက် လွတ်လာရာမှ ဤရုံးသို့ ပြင်ဆင်မှု တင်သွင်းရပါသဖြင့် ၁၀ ရက်ကျော်လွန်သွားရပေသည်။

ပြင်ဆင်မှုလွှာ တင်သွင်းရာတွင် သာမန်အားဖြင့် စည်းကမ်းသတ်ရက်မှာ ၆၀ ဖြစ်သည်။ စည်းကမ်းသတ်ရက် အက်ဥပဒေအရ ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်းမဟုတ်၊ ရုံးသုံး လက်စွဲအဖြစ်ဖြင့်သာလျှင် ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်းဖြစ်ပေသည်။ သို့ရာတွင် သာမန်စည်းကမ်း သတ်ရက်ထက် ကျော်လွန်ခြင်းအကြောင်းနှင့်ပတ်သက်၍ အဘယ်ကြောင့် နှောင့်နှေး ကြန့်ကြာရခြင်းကို ကျမ်းသစ္စာပြု၍ ဖော်ပြပါက၊ ယင်းစည်းကမ်းသတ်ရက်ထက် ကျော်လွန်ခြင်းကို ခွင့်ပြုနိုင်သည်မှာ ရုံး၏သဘောထားပေါ်တွင် တည်ရှိသည်။ လျှောက်ထားသူ ဦးကုလား၏ အကြောင်းပြချက်ထဲမှာ ဆီလျော်မှန်ကန်သည်ဟု တွေ့ရှိရသဖြင့် ယင်းစည်းကမ်းသတ်ရက် ကျော်လွန်ခြင်းကို ကျွန်ုပ်တို့သည် ခွင့်ပြုပြီး၊ ဤအမှုအကြောင်းခြင်းရာနှင့် ပတ်သက်၍ ဆက်လက်ကြားနာသည်။

အမှုအဖြစ်အပျက် အကြောင်းခြင်းရာ အတိုချုပ်မှာ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၂၃ ရက်နေ့က၊ ထုံးဘိုမြို့ ပြည်သူ့ရဲခေါ်တပ်ဖွဲ့ ဒု-လုံခြုံရေးမှူး ဦးကြည် (လိပြ ၁) သည်၊ လျှောက်ထားသူ ဦးကုလားအိမ်သို့ လူကြီးများဖြစ်သော ဦးမြ (လိပြ ၂) ကို ခေါ်၍ သွားရောက်ရှာဖွေရာ လျှောက်ထားသူ၏အိမ်၌ ရွှေလက်ဝါး ဆေးရွက်ကြီး ပိဿာချိန် ၃,၁၄၃ ပိဿာကို တွေ့ရှိရသည်။ ရှာဖွေပုံစံပြုလုပ်၍ သိမ်းဆီးပြီးလျှင်

ဦးကုလား
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
ပြန်မာနိုင်ငံ။

ပန်းတောင်းမြို့ (န၊ လ၊ က၊) ဥက္ကဋ္ဌထံတွင် အမိန့်တောင်းခံရာ၌ ဥက္ကဋ္ဌက တရားစွဲဆိုရန်
ညွှန်ကြားလေသည်။ သက်သေခံပစ္စည်း ရွှေလက်ဝါး ဆေးရွက်ကြီးများကို
ပန်းတောင်းမြို့ (ပ၊ က၊ ရ၊ ဖ၊) သို့အပ်ပြီး၊ လျှောက်ထားသူကို၊ ၁၉၄၇ ခုနှစ်၊
အရေးကြီးသောကုန်ပစ္စည်းများနှင့် ဆောင်ရွက်မှုများဆိုင်ရာ အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၈ (၁)
အရ စွဲချက်ပြုလုပ်၍ အမှုစစ်ဆေးရန် ရုံးသို့တင်ပို့လိုက်သည်။ မူလရုံးက ထိုအမှုကို
အကျဉ်းနည်းဖြင့် စစ်ဆေးသည်။ လျှောက်ထားသူ ဦးကုလားထံတွင် တွေ့ရှိရသော
ဆေးရွက်ကြီးများမှာ အရေးကြီးသော ဆေးရွက်ကြီးများဖြစ်၍၊ မှောင်ခိုရောင်းဝယ်
ဖောက်ကားရန်အတွက် သိုလှောင်ထားသည်ဟု ယူဆပြီး၊ စွဲတင်သော ပုဒ်မဖြင့်
ပြစ်မှုမြောက်သည်ဟု ယူဆကာ၊ အလုပ်နှင့် ထောင်ဒဏ် ၁ လအပြစ်ပေးလိုက်ခြင်း
ဖြစ်သည်။ အောက်ပြင်ဆင်မှုရုံးကလည်း၊ မူလရုံးအတိုင်းပင် ယူဆပြီး ပြင်ဆင်မှုလွှာကို
ပယ်လိုက်သည်။

ကျွန်ုပ်ရှေ့တွင်၊ လျှောက်ထားသူ၏ပညာရှိရွှေနေကြီး ဦးချောင်ဖိုးက၊ သိမ်းဆည်း
ထားသော အချင်းဖြစ် ဆေးရွက်ကြီးများမှာ လျှောက်ထားသူ၏အိမ်တွင် တွေ့ရှိ
ရသည်မှာ မှန်ပါသည်။ ထိုဆေးရွက်ကြီးများမှာ ယခင်က မီးလောင်ကျွမ်းသဖြင့်
မီးမလောင်သောအပိုင်းကို စုဆောင်း၍သိမ်းဆည်းထားခြင်းနှင့် လျှောက်ထားသူ၏
မိသားစုသည် အမှန်တကယ် ယာလုပ်၍ရရှိသော ဆေးရွက်ကြီးများဖြစ်ပါသည်။
၎င်းဆေးရွက်ကြီးများမှာ မခြောက်သေးပါ၊ စိုနေပါသည်။ ပြင်ဆင်မှုများလည်း မရှိ
သေးပါ။ ဆေးရွက်ကြီးများကို ပြင်ဆင်ပြီးပါက၊ အစိုးရအဝယ်ခိုင်ကို ရောင်းချရန်
အစီအစဉ်ရှိပါသည်။ မှောင်ခိုရောင်းဝယ်ဖောက်ကားရန်အတွက် သိုလှောင်ထားခြင်း
မဟုတ်ပါ။ မှောင်ခိုရောင်းဝယ်ဖောက်ကားရန် ထားသည်ဆိုခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍၊
တရားလိုဘက်မှ ထင်ရှားစွာ မပြသနိုင်ပါ။ ထို့ကြောင့် အောက်ရုံးများက ချမှတ်သော
စီရင်ချက်နှင့် အမိန့်တို့မှာ မှားယွင်းချွတ်ချော်နေပါသည်ဟု တင်ပြသွားသည်။

အစိုးရဘက်မှ လိုက်ပါဆောင်ရွက်သော ပညာရှိ အစိုးရရွှေနေကြီး ဒေါ်မြသန်းနု
က၊ လျှောက်ထားသူ ဦးကုလားထံတွင် တွေ့ရှိရသော ဆေးရွက်ကြီးများမှာ၊ မှောင်ခို
ရောင်းဝယ်ဖောက်ကားရန်အတွက် သိုလှောင်ထားသည်ဟု တရားလိုဘက်မှ တထစ်ချ
မပြောနိုင်ပါ။ ဤကဲ့သို့ထားခြင်းအားဖြင့် မှောင်ခိုရောင်းဝယ်ဖောက်ကားရန်အတွက်ဟု
ယူဆခြင်းမှာ စိတ်အထင်နှင့် ယူဆခြင်းသာဖြစ်ပါသည်။ တရားလိုဘက်က ဤအမှုတွင်
တိကျပြတ်သားစွာ မစွပ်စွဲနိုင်သဖြင့် တရားလို၏ တာဝန်မှာ ချုံ့တဲနေသောကြောင့်
တရားရုံးက မသင်္ကာရုံနှင့် လျှောက်ထားသူအား အပြစ်ပေးလိုက်ခြင်းမှာ မှားယွင်း
ကြောင်းယူဆပါသည်ဟု ရိုးသားစွာ ဝန်ခံသွားသည်။

ဦးကုလား
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
ပြန်မာနိုင်ငံ။

ဤအမှုကို ကျွန်ုပ်သည် အသေးစိတ် လေ့လာသုံးသပ်သည်။ လျှောက်ထားသူ၏ ပညာရှိ ရှေ့နေကြီးနှင့် ပညာရှိ အစိုးရရှေ့နေကြီးတို့တင်ပြချက်များမှာ အနှစ်အရသာ ရှိသည်ဟု ယူဆသည်။ လျှောက်ထားသူထံ၌ တွေ့ရှိရသော ဆေးရွက်ကြီးများသည်၊ အရေးကြီးသော ကုန်ပစ္စည်းများဖြစ်သည်မှာ မှန်သည်။ သို့ရာတွင် ၎င်းထံဝယ် ရှိရခြင်း အကြောင်းမှာ၊ အမှန်တကယ် ယာလုပ်စားသော မိသားစုများ၏ ယာမှ ထွက်သော ဆေးရွက်ကြီးများကို ၎င်း၏အိမ်၌ ထားရှိခြင်းဖြစ်သည်။ ဆေးရွက်ကြီး များမှာ ရောင်းနိုင်လောက်အောင် ပြင်ဆင်မှုမရှိသေးပေ။ ဤကဲ့သို့ ထားရှိရုံနှင့် ပြစ်မှုမမြောက်သေးပေ။ ထိုကဲ့သို့ထားရှိခြင်းမှာ အမြတ်အစွန်းဖြင့် ပြန်လည်ရောင်း ချရန် ရည်ရွယ်ချက်၊ သို့မဟုတ် အခြားမတရားသော ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် ထားရှိမှ သာလျှင် ပြစ်မှုမြောက်သည်။ ကုန်သွယ်မှုတိုးတက်ရေးဌာနမှ ၁၉၆၅ ခု၊ ဧပြီလ ၂၃ ရက်နေ့ထုတ် ညွှန်ကြားချက်အမှတ် ၉ ကိုကြည့်လေ။

ယခုအမှုတွင် လျှောက်ထားသူ ဦးကုလားအိမ်၌ ထားရှိသော ဆေးရွက်ကြီးသည် အမြတ်အစွန်းနှင့် ပြန်လည်ရောင်းချရန်သော်၎င်း၊ အခြားမတရားသော ရည်ရွယ် ချက်ဖြင့် ထားရှိခြင်းသော်၎င်း၊ ၎င်းတို့နှင့် ပတ်သက်၍ တရားလိုက တိကျပြတ်သားစွာ ပြသရန်တာဝန်ရှိသည်။ ရာဇဝတ်မှုများတွင် မသင်္ကာရုံနှင့် တရားခံအား အပြစ် မပေးနိုင်ကြောင်းမှာ တရားဥပဒေက အတိအလင်း ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ တရားရုံး များကလည်း သတိကြီးစွာဖြင့် လိုက်နာဆောင်ရွက်ကြသည်။

အထက်ဖော်ပြပါ အကြောင်းများကြောင့်၊ လျှောက်ထားသူ ဦးကုလားအပေါ် အရေးကြီးသောကုန်ပစ္စည်းများနှင့် ဆောင်ရွက်မှုများဆိုင်ရာ အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၈ (၁) အရ၊ အပြစ်ရှိသည်ဟု တွေ့ရှိရပြီး၊ အလုပ်နှင့် ထောင်ဒဏ် ၁ လ ချမှတ်ခြင်းမှာ မှားယွင်း သည်ဟုယူဆသည်။ သို့ဖြစ်၍ အောက်ရုံးများက ချမှတ်ခဲ့သော စီရင်ချက်နှင့် အပြစ် ဒဏ်တို့ကို ဝင်ရောက်စွက်ဖက်ရန်သာ ဖြစ်သောကြောင့်၊ ပယ်ဖျက်ပြီးလျှင် ဤအမှုနှင့် ပတ်သက်သမျှ လျှောက်ထားသူ ဦးကုလားအား တရားသေလွှတ်ရန် အမိန့်ချမှတ် လိုက်သည်။

အချင်းဖြစ် ဆေးရွက်ကြီးများကို အောက်ရုံးတွင် သက်သေခံအဖြစ် တင်ထား သည်ဟု အမှုတွဲတွင် မပေါ်လွင်။ ထို့ကြောင့် ထိုဆေးရွက်ကြီးများနှင့် ပတ်သက်၍ မည်သို့မျှ အမိန့်မချမှတ်ပေ။ လျှောက်ထားသူ ဦးကုလားက သက်ဆိုင်ရာထံတွင် အရေးဆိုရန်သာဖြစ်သည်။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

တရားမအထွေထွေအယူခံမှု

တရားသူကြီးဦးသက်ဖေ ရွှေတွင်

ဦးစောမြ ပါ ၆ (အယူခံတရားလိုများ)

နှင့်

နိုင်ငံတော် ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဘဏ်၊ ပြည်မြို့ (အယူခံတရားခံ)*

† ၁၉၆၆
စက်တင်ဘာလ
၂၀ ရက်။

အပေါင်ဒီကရီကို ဇာရီ ပြုလုပ်ရန် လျှောက်ထားခြင်း—တရားမကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၄၇ အရ၊ ချမှတ်သော အမိန့်—အယူခံဝင်သောအခါ အယူခံလွှာတွင် ကပ်ရမည့် ရုံးခွန်တော်—အပေါင် ဒီကရီသည် သာမန်စင်ဒီကရီဖြစ်မဖြစ်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။နိုင်ငံတော်အစိုးရ မြေနှင့် အခွန်တော်ဌာန၏ ၁၉၃၉ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၂၉ ရက်နေ့စွဲပါ အမိန့်ကြော်ငြာစာအမှတ် ၁၀ အရ၊ တရားမကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၄၇ အရ၊ ချမှတ်သော အမိန့်ကိုအယူခံဝင်သောအခါ အယူခံလွှာတွင်ကပ်ရမည့် ရုံးခွန်တော်မှာ ရုံးခွန်တော် အက်ဥပဒေ ဒုတိယနောက်ဆက်တွဲ၏ အပိုဒ် ၁၁ ၌ပြဋ္ဌာန်းထားသည့်အတိုင်းသာ ဖြစ်စေရမည်ဟု ရုံးခွန်တော် အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၃၅ အရ သက်သာခွင့် ပေးထားသဖြင့်၊ အယူခံလွှာ၌ ရုံးခွန်တော် ငါးကျပ် ထမ်းဆောင်ထားခြင်းမှာ ထုံလောက်သည်ဟု ဆိုရမည်ဖြစ်သည်။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။အပေါင်ဒီကရီတွင် အပေါင်ထမ်းသည့် ပစ္စည်းကိုရောင်းချရန်ညွှန်ကြားထားသဖြင့်၊ သာမန်ငွေပေးရန် ဒီကရီမဟုတ်။

ဘာစန်တာကုမ္ပဏီနှင့် ချီတာနက်ပူးအက်၊အေ၊အိုင်၊အာ(ရ်)၊၁၉၄၈ ပတ္တနား၊ ၁၈ ရည်ညွှန်းသည်။

အယူခံတရားလိုအတွက်။ ။ဦးစောမြအောင် (၂)။

အယူခံတရားခံအတွက်။ ။ဦးဗလျမ်း။

* ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ တရားမအထွေထွေ အယူခံမှုအမှတ် ၄၈။
† ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဇာရီပွဲအမှတ် ၂ တွင် ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၃၁ ရက်နေ့စွဲပါ၊ ပြည်မြို့ခရိုင်တရားမ တရားသူကြီးရုံးတော်၏ ချမှတ်သော အမိန့်ကို အယူခံမှု။

ဦးစောမြပါ ၆
နှင့်
နိုင်ငံတော်
ကူးသန်းရောင်း
ဝယ်ရေးဘဏ်၊
ပြည်မြို့။

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေ။ ။ပြည်မြို့ခရိုင်တရားမရုံးတွင်၊ အယူခံတရားလို အပေါ်၊ အယူခံတရားခံ ပြည်မြို့နိုင်ငံတော် ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေး ဘဏ်ခွဲက၊ ချေးငွေ ၁,၁၀,၁၃၈-၆၅ ပြားအတွက် အပေါင်ဒီကရီရရှိခဲ့၏။ ထိုဒီကရီကို ဇာရီ ပြုလုပ်ရာ၊ အယူခံတရားခံက အပေါင်ပစ္စည်းဆန်စက်အပြင်၊ အပေါင်ပစ္စည်းမဟုတ်သည့် တိုက်အိမ်နှင့် မြေတို့ကိုပါ ဝါရမ်းဘမ်းခဲ့၏။

အယူခံတရားလိုတို့က၊ အပေါင်ပစ္စည်းဖြစ်သည့်ဆန်စက်မှ ဆန်ကြိတ်ခများအနက် ၃၁ ရာခိုင်နှုန်းကို အယူခံ တရားခံက နုတ်ယူခဲ့ရာ၊ စုစုပေါင်းငွေ ၁၀,၆၀၄-၇၅ ပြား ပေးသွင်းထားပြီးဖြစ်၍၊ ထိုငွေကို မူလ ဒီကရီမှ ခုနှိမ်ရမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ မူလ ဒီကရီ ပြေလည်သည်အထိ စက်ကြိတ်ခများနှင့် ခုနှိမ်ရန် နှစ်ဦးနှစ်ဘက် ပဋိညာဉ် ရှိသောကြောင့် ဇာရီမပြုလုပ်ထိုက်ကြောင်း၊ အပေါင်ပစ္စည်းကို လေလံတင်ရောင်း ချခြင်းမပြုသင့်ကြောင်း ထုချေကြသည်။

ထိုထုချေချက်နှင့် ပတ်သက်၍၊ ပညာရှိ ခရိုင်တရားမ တရားသူကြီးသည်၊ စုံစမ်း စစ်ဆေးပြီးနောက်၊ ဆန်ကြိတ်ခများအနက် ၃၁ ရာခိုင်နှုန်းကို၊ အယူခံ တရားခံ ဘက်မှနုတ်ယူထားပြီး ထိုငွေများကို အယူခံ တရားလိုတို့၏ နာမည်ဖြင့် ဆီးခြား ငွေစာရင်း ဖွင့်လှစ်ထားခြင်းသာ ဖြစ်ကြောင်း၊ ထိုငွေများကို ဒီကရီကျငွေမှခုနှိမ်ရန် သဘောတူချက်မရှိ၍၊ မူလအပေါင် ဒီကရီသည် ပြောင်းလွှဲခြင်း မရှိကြောင်း။ ထို့ကြောင့် ဇာရီမှုကို ဆက်လက်ဆောင်ရွက်သွားရမည် ဖြစ်ကြောင်း အမိန့်ချမှတ် လိုက်လေသည်။

ယင်းသို့ဇာရီမှုကို ဆက်လက် ဆောင်ရွက်ရမည်ဟု ချမှတ်လိုက်သော အောက် ရုံး၏ အမိန့်ကို မကျေနပ်သဖြင့်၊ ဤအယူခံမှု တင်သွင်းလာခြင်း ဖြစ်သည်။ အယူခံ တရားခံဘက်၏ ပညာရှိ ရှေ့နေကြီး ဦးဗဂျမ်းက အောက်ရုံးအမိန့်မှာ အယူခံ ဝင်နိုင်သောအမိန့်ဟုတ် မဟုတ်၊ အကယ်၍ အယူခံဝင်နိုင်သောအမိန့်ဖြစ်ပါက၊ အယူခံလွှာတွင်ကပ်သည့်ရုံးခွန်တော်မှာ လုံလောက်ခြင်းရှိ မရှိဆိုသော ပြဿနာများကို ပဏာမအနေဖြင့် တင်ပြလာ၏။

တရားနိုင်တဦးက မိမိရရှိခဲ့သော ဒီကရီကို အကျိုးသက်ရောက်အောင် ဇာရီမှု ဖွင့်လှစ်ရာ၌၊ တရားရုံးက ဒီကရီကို ဇာရီမှု မပြုလုပ်နိုင်ကြောင်း ကန့်ကွက်လာသော ကိစ္စတွင် ဇာရီရုံးအနေဖြင့် ဇာရီမှု ပြုလုပ်နိုင်သည့်၊ သို့တည်းမဟုတ်ဇာရီမှု မပြု လုပ်နိုင်ဟု တနည်းနည်း အဆုံးအဖြတ်ပြုသည့် ဆုံးဖြတ်ချက်မှာ တရားမ ကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၄၇ အရ အမိန့်ဖြစ်သည်။ ထိုကဲ့သို့သော အမိန့်မှာ တရားနိုင်၊ တရားရှုံး တို့၏ အခွင့်အရေးနှင့် ပတ်သက်၍ အပြီးအပိုင် ဆုံးဖြတ်ချက်ဖြစ်၍ တရားမကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၂ (၂) အရ၊ ဒီကရီဖြစ်သည်ဟု ကောက်ယူရမည်ဖြစ်သည်။ ဒီကရီဖြစ်လျှင်

ပုဒ်မ ၉၆ အရ အယူခံဝင်နိုင်သည်ဆိုခြင်းမှာ၊ ယုံမှားဘွယ် မရှိနိုင်ပေ။ မလှရီ နှင့် မသန်းစိန် (၁)။ ချင်းနီယား နှင့် အေ၊စီ၊ဒေ (၂)။

၁၉၆၆
ဦးစောမြ ပါ ၆
နှင့်
နိုင်ငံတော်
ကူးသန်းရောင်း
ဝယ်ရေးဘဏ်၊
ပြည်မြို့။

ယခုအမှုတွင် အယူခံ တရားခံဘက်က အပေါင် ဒီကရီကို ဇာရီပြုလုပ်ရန်၊ လျှောက်ထားရာ အယူခံတရားလိုတို့က ဇာရီမပြုလုပ်သင့်ကြောင်း ကန့်ကွက်လာကြသည်။ ဇာရီရုံးက အယူခံ တရားလိုတို့၏ ကန့်ကွက်ချက်ကို ပလပ်လိုက်ပြီး ဇာရီပြုလုပ်နိုင်ကြောင်း ဆုံးဖြတ်ခဲ့သဖြင့်၊ ဇာရီရုံး၏ အမိန့်သည်၊ အယူခံ ဝင်နိုင်သည့် အမိန့်ဖြစ်ကြောင်း ပေါ်လွင်သည်။

ယင်းသို့ အယူခံဝင်နိုင်သော အမိန့်ဖြစ်လျှင်၊ အယူခံလွှာပေါ်၌ ရုံးခွန်တော် မည်မျှကပ်ရမည်ဟုတဖန် ဆန်းစစ်ရပေမည်။ တရားမ ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၄၇ အရ၊ ချမှတ်သောအမိန့်မှာ၊ ဒီကရီ သဘောသက်ရောက်သည့် အမိန့်တခုဖြစ်၍ သာမန် အားဖြင့်ဆိုလျှင် ရုံးခွန်တော် ဥပဒေ ဒုတိယ နောက်ဆက်တွဲ၏ အပိုဒ် ၁၁ နှင့် အကျုံးဝင်ခြင်းမရှိပေ။ သို့ရာတွင် နိုင်ငံတော် အစိုးရ မြေနှင့် အခွန်တော်ဌာန၏ ၁၉၃၉ ခု၊ စက်တင်ဘာလ ၂၉ ရက်နေ့စွဲပါ အမိန့်ကြော်ငြာစာအမှတ် ၁၀ အရ၊ တရားမကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၄၇ အရ ချမှတ်သော အမိန့်ကို အယူခံဝင်သောအခါ၊ အယူခံ လွှာတွင် ကပ်ရမည့် ရုံးခွန်တော်မှာ၊ ရုံးခွန်တော် ဥပဒေ ဒုတိယနောက်ဆက်တွဲ၏ အပိုဒ် ၁၁ ၌ ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် အတိုင်းသာ ဖြစ်စေရမည်ဟု ရုံးခွန်တော် ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃၅ အရ သက်သာခွင့်ပေးထားသဖြင့်၊ ဤအယူခံလွှာ၌ ရုံးခွန်တော် ငါးကျပ် ထမ်းဆောင်ထားခြင်းမှာ လုံလောက်သည်ဟု ဆိုရမည်ဖြစ်သည်။ (ရုံးခွန်တော်လက်စွဲ အခန်း ၁၀ အပိုဒ် ၃ ကိုကြည့်ပါ)။

ဆန်ကြိတ်ခများ၏ ၃၁ ရာခိုင်နှုန်းကို အယူခံ တရားလိုတို့၏ နာမည်ဖြင့် သီးသန့်ငွေစာရင်း ဖွင့်ထားကြောင်း စုံစမ်းမှုတွင် ပေါ်ပေါက်နေသဖြင့်၊ ထိုငွေများကို ဇာရီပြုလုပ်သည့် အပေါင် ဒီကရီငွေများသို့ ခုနှိမ်ပေးသွင်းပြီး ဖြစ်သည်ဟု မဆို နိုင်ချေ။ ဆန်ကြိတ်ခကို အယူခံ တရားခံဘက်က လက်ခံပြီး သီးသန့်ငွေစာရင်း ဖွင့်ထားကားမျှဖြင့်၊ အပေါင်ဒီကရီမှာ အသွင်ပြောင်းလွဲပြီဟု ကောက်ယူခြင်း မပြု နိုင်ပေ။ အယူခံ တရားလိုတို့၏ ပညာရှိ ရွှေနေကြီး ဦးထွန်းအောင်က၊ တရားမ ကျင့်ထုံးအမိန့် ၃၄၊ နည်းဥပဒေ ၃ အရ ချမှတ်ထားသည့် အပေါင်ဒီကရီပင်ဖြစ် လင့်ကစား၊ ထိုဒီကရီသည် အမိန့် ၂၀၊ နည်းဥပဒေ ၁၁ တွင် ဖော်ပြထားသည့် သာမန်ငွေ ဒီကရီတခုဖြစ်သည်ဟု ကောက်ယူသင့်ကြောင်း။ ထို့ကြောင့် အဆိုပါ နည်းဥပဒေက ခွင့်ပြုထားသည့်အတိုင်း အပေါင်ဒီကရီကို ငွေအရစ်ကျ ပေးဆပ်ရန်

(၁) ၁၉၇၃၊ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး ၅၅ (တရားလွှတ်တော်ချုပ်)။
(၂) ၁၉၇၄၊ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး ၉ (တရားလွှတ်တော်)။

ခွင့်ပြုနိုင်သည့်အလျောက်၊ ယခုအမှုတွင် ဆန်ကြိတ်ခများကို အပေါင်ဒီကရီပြေလည်
သည်အထိ၊ အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သင့်ကြောင်း တင်ပြလာ၏။

အပေါင်ဒီကရီမှာ သာမန်ငွေ ဒီကရီတခု ဖြစ်သည်ဆိုသော တင်ပြချက်ကို
လက်မခံနိုင်ပေ။ အပေါင်ဒီကရီတွင် အပေါင်ထားသည့် ပစ္စည်းကိုရောင်းချရန်ညွှန်ကြား
ထားသဖြင့် သာမန်ငွေ ပေးရန်ဒီကရီမဟုတ်ကြောင်းထင်ရှားသည်။ အာစန်တာကုမ္ပဏီ
နှင့် ချီတာနက်ပူးဘဏ် (၃) တရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၂၁၊ နည်းဥပဒေ ၂၀ ကို
ထောက်ရှုလျှင်လည်း၊ အပေါင်ဒီကရီသည်သာမန်ငွေ ဒီကရီ ဖြစ်သည်ဟုမဆိုနိုင်ပေ။

အထက်ပါအကြောင်းများကြောင့်၊ အယူခံ တရားခံဘက်သည်၊ အပေါင်
ဒီကရီကို ဇာရီပြုလုပ်ခွင့် ရှိသည်ဆိုသော အောက်ရုံး၏ ဆုံးဖြတ်ချက်မှာ မှန်ကန်
သည်။ သွင်းထားသည့် ဆန်ကြိတ်ခများကို အပေါင်ပစ္စည်း ရောင်းချသည့်အခါတွင်
တရားနိုင် တရားရှုံးတို့ နှစ်ဦးသဘောတူ ညှိနှိုင်းယူနိုင်ပေသည်။ ဇာရီရုံး အနေနှင့်
လည်း တရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၃၄၊ နည်းဥပဒေ ၇ အရ ညှိနှိုင်း၍ အရောင်းကြော်ငြာ၌
ဖော်ပြကာ လေလံတင် ရောင်းချနိုင်ပေသည်။ ထိုကဲ့သို့ ဆောင်ရွက်မည်ဖြစ်ကြောင်း
အောက်ရုံးပညာရှိ တရားသူကြီး၏ အမိန့်တွင် ဖော်ပြထားပြီး ဖြစ်ရာ အယူခံ
တရားလိုတို့အနေဖြင့် စိုးရိမ်စရာ အကြောင်း မရှိနိုင်ပေ။

စီရင်ချက်ကို အဆုံးမသတ်မီ၊ ဝေဘန်ရမည့် အချက်တခုရှိနေသေး၏။ အပေါင်
ဒီကရီကို အကျိုးသက်ရောက်အောင် ဇာရီပြုလုပ်သည့်အခါ၊ အပေါင်ပစ္စည်းကိုသာ
လေလံတင်ရောင်းချရမည်ဆိုခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ အပေါင် ပစ္စည်း မဟုတ်သည့်တရား
ရှုံး၏ အခြားပစ္စည်း တစ်ခုခုအား ရောင်းချခြင်း မပြုနိုင်ပေ။ ရာဒါခရစ်ရှနား နှင့်
ရမ်းဘဟာဒူး (၄)။ အကယ်၍ အပေါင်ပစ္စည်းကို ရောင်းချရာ၌ ချေးငွေကိုပြေ
လည်အောင်မရသည့်အခါ၊ ပေါင်နှံသူအပေါ်၊ ထိုမပြေလည်သည့်ငွေအတွက်၊ ပုဂ္ဂလိက
ဒီကရီရနိုင်ခွင့်ရှိလျှင်၊ ပေါင်နှံသူတရားရှုံး၏အခြားပစ္စည်းများအပေါ် အရေးယူနိုင်မည်
ဖြစ်သည်။ ယခုအမှုတွင်ဇာရီရုံးမှ အပေါင် ပစ္စည်းသာမက၊ တရားရှုံး၏ အခြားပစ္စည်း
ကိုပါ ဝါရမ်းကပ်ထားသည်ကိုတွေ့ရရာ၊ ဤအချက်မှာမှားယွင်းနေသည်ဟုဆိုရမည်ဖြစ်
သည်။ သို့ရာတွင်၊ အရောင်းကြော်ငြာ၌အပေါင်ပစ္စည်းကိုသာလေလံတင်ရောင်းချမည်
ဖြစ်ကြောင်း မှန်ကန်စွာ ဖော်ပြထားသည်ကို တွေ့ရသည်။ နောက်အရောင်း ကြော်
ငြာစာထုတ်သည့်အခါ၊ ထိုအတိုင်းပင် ဆောင်ရွက်လိမ့်မည်ဟုယုံကြည်သည်။

အထက်ပါ အကြောင်းများကြောင့်၊ ဤအယူခံမှုကို တရားစရိတ်နှင့်တကွပလပ်
လိုက်သည်။ ရွှေနေစရိတ်၃၄၀ သက်မှတ်သည်။

(၃) အေ . ဆိုင် . အာ(ရ်) . ၁၉၄၈ . ပတ္တနာ ၁၈ ၊
(၄) အေ . ဆိုင် . အာ(ရ်) . ၁၉၁၇ . ပရိစ္ဆိကောင်စီ ၁၉၇ ၊

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

တရားမ ဒုတိယအယူခံမှု

တရားသူကြီး ဦးသက်ပေ ရွှေတွင်

ဦးစိန်တင် (အယူခံတရားလို)

နှင့်

ဦးစံရွှေ (အယူခံတရားခံ)*

† ၁၉၆၆

စက်တင်ဘာလ
၂၁ ရက်။

ကြားကာလအမြတ်ငွေ (Mesne profits) ရလိုကြောင်း တရားစွဲဆိုမှု—အိမ်ရှင်ကင်းရမ်းခြင်းကိုရပ်စဲကာ အိမ်မှထွက်ခွာသွားရန် တရားစွဲဆိုခြင်း—အိမ်ငှားရမ်းခြင်း ကုန်ဆုံးပြီးနောက် ဆက်လက်နေထိုင်ခြင်း—ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၁၆—အိမ်ရှင်အိမ်ငှားဆက်သွယ်မှု ကုန်ဆုံးသွားခြင်း—မူလ အိမ်ငှားသည် အိမ်ပေါ်၌ ကျူးကျော်သတယောက်ဖြစ် မဖြစ်—ကြားကာလ အမြတ်အစွန်းအတွက် တရားစွဲဆိုနိုင် မဆိုနိုင်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ အိမ်ရှင်အိမ်ငှားဆက်သွယ်မှုမှာ နှစ်ဦးသဘောတူ ပဋိညာဉ်အပေါ်၌ တည်ရှိရာ၊ အိမ်ရှင်က ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၀၆ အရ ငှားရမ်းမှုကို ရပ်စဲလိုက်လျှင်၊ အိမ်ရှင်အိမ်ငှား ဆက်သွယ်မှုမှာလည်း ကုန်ဆုံးသွားမည်ဖြစ်သည်။ ယင်းသို့ကုန်ဆုံးသွားသည့်အခါ၊ မူလအိမ်ငှားအပေါ်၌ ကျူးကျော်သတယောက်အနေဖြင့် နေထိုင်သည်ဟု မှတ်ယူရမည်ဖြစ်သည်။

ထိုသို့ကျူးကျော်မှုအဖြစ် နေချင်ခြင်းအတွက် အိမ်လခရလို့မူ မစွဲဆိုနိုင်ပေ။ ကြားကာလအမြတ်အစွန်းအတွက်သာလျှင် စွဲဆိုရမည်ဖြစ်သည်။

ဦးဘသန်း နှင့် ဦးစန်းမောင်၊ ၁၉၇၉၊ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး၊ ၂၂၆(၂၂၇) (လွှတ်တော်)။ ကူးမား ကမားကျား နှင့် ခုက္ကုဋ္ဌား၊ အေ၊ အိုင်၊ အာ (ရ်)၊ ၁၉၂၇ (ပီ-စီ) ၁၄၆ (၁၅၁)။ ပန်ဂျပ်နေရှင်နယ်ဘဏ် နှင့် အက်ဘီချောက်ဗူရီ၊ အေ၊ အိုင်၊ အာ(ရ်)၊ ၁၉၄၃၊ အောက် ၃၉၂။ မောင်ဘိုးရှင် နှင့် မိုဟာမက် သန်ဘီ၊ အတွဲ ၇၊ အောက်မြန်မာပြည် စီရင်ထုံး၊ ၂၇၁။ ဂူလမ်မဟိုဒ် နှင့် ဒါရာဘိုင်၊ အေ၊ အိုင်၊ အာ (ရ်)၊ ၁၉၂၃၊ ဘုံဘိုင် ၃၉၇ ရည်ညွှန်းသည်။

အယူခံတရားလိုအတွက်။ ။ ဦးအောင်မျိုး။

အယူခံတရားခံအတွက်။ ။ ဦးဘဆွေ။

* ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ တရားမဒုတိယအယူခံမှုအမှတ် ၇။

† ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၁ တွင် ပြည်မြို့နယ်ပိုင်တရားမ တရားသူကြီးရုံးတော်၏ ချမှတ်သော ဒီကရီကို အယူခံဝင်မှု။

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေ။ ။ အယူခံတရားလိုသည်၊ ပြည်မြို့ ဆေးရေးရပ်ကွက်၊ လမ်းမတော်လမ်းရှိ၊ ဦးပိုင်နံပါတ် ၂၂၀ အပေါ်တွင် ဆောက်လုပ်ထားသော အိမ်ကို အိမ်လခ တလလျှင် ၁၀၀ ကျပ်နှုန်းဖြင့်၊ မူလက အယူခံတရားခံ၏ အိမ်ငှါအဖြစ် ငှားရမ်းနေထိုင်ခဲ့၏။ အိမ်ရှင်ဖြစ်သူ အယူခံတရားခံက ငှားရမ်းခြင်းကို၊ ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၃၁ ရက်နေ့တွင် ရပ်စဲကာ၊ ပြည်မြို့၊ နယ်ပိုင်တရားမရုံး၏ ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၁ တွင်၊ အယူခံတရားလိုအား၊ ထိုအိမ်မှ ထွက်ခွါသွားရန် တရားစွဲဆိုရာ စွဲဆိုသည့်အတိုင်း အနိုင်ဒီကရီရှိခဲ့သည်။ ထိုဒီကရီကို ပြည်မြို့၊ ခရိုင်တရားမရုံး၏ ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ အယူခံမှုအမှတ် ၅ တွင် အတည်ပြုခဲ့၏။ ယင်းသို့ အခင်းဖြစ်အိမ်မှ ထွက်ခွါသွားရန် တရားရုံးများက ဒီကရီချမှတ်ခဲ့သော်လည်း၊ အယူခံတရားလိုသည် ထွက်ခွါသွားခြင်းမရှိပေ။ ဒီကရီရှိခဲ့သည့် အယူခံတရားခံကလည်း၊ ဒီကရီကို အကျိုးသက်ရောက်အောင် ဇာရီမပွင့်လှစ်ခဲ့ခြင်းမရှိပေ။ တရားရုံးချုပ်၊ အထွေထွေဌာန၏ ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၁၈ ရက်နေ့စွဲပါ အမှာစာအမှတ် ၂၃၂/၂၀-၁၅၅ (၆၃) နှင့် ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၂၈ ရက်နေ့စွဲပါ အမှာစာအမှတ် ၅၁၂/၂၀-၁၅၅ (၆၃) တို့တွင်၊ မရွေ့မပြောင်းနိုင်သော ပစ္စည်းမှ နှင်ထုတ်သည့် ဒီကရီများကို ဇာရီပြုလုပ်ခြင်းမှ ရပ်ဆိုင်းထားရန် ညွှန်ကြားချက်များအရ၊ အယူခံတရားခံက ဇာရီပြုလုပ်ခြင်း မရှိဟု အဆိုရှိသည်။

ထို့နောက် ပြည်မြို့၊ နယ်ပိုင်တရားမရုံး၏ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၁ တွင် အယူခံတရားခံက အယူခံတရားလိုသည်၊ အဆိုပါအိမ်၌ ငှားရမ်းခြင်းကုန်ဆုံးပြီးနောက် ဆက်လက်နေထိုင်ခဲ့သည့် ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၁ ရက်နေ့မှ ဒီဇင်ဘာလကုန်အထိ၊ ၉ လအတွက် ကြားကာလ အမြတ်ငွေ (*Mesne profits*) ၂,၁၀၀ ကျပ် ရလိုကြောင်း တရားစွဲဆိုရာ၊ အယူခံတရားလိုက အိမ်မှထွက်ခွါသွားရန် ဒီကရီချမှတ်ပြီးနောက်၊ မိမိသည် ဆက်လက်၍ အိမ်ကိုလက်ရှိနေထိုင်ခဲ့သဖြင့်၊ ငှားရမ်းခြင်းမှာ မကုန်ဆုံးသေးဘဲ၊ အိမ်ငှါအဖြစ် ဆက်လက်တည်မြဲလျက်ရှိကြောင်း၊ ယင်းသို့အိမ်ငှါအဖြစ် ဆက်လက်တည်မြဲလျက်ရှိသောကြောင့်၊ ကြားကာလ အမြတ်ငွေ တောင်းဆိုခြင်း မပြုနိုင်ကြောင်း ထုချေလေသည်။

ပညာရှိ နယ်ပိုင်တရားမတရားသူကြီးက၊ အယူခံတရားခံသည်အိမ်မှနှင်ထုတ်လိုမှုတွင် ဒီကရီရှိပြီးနောက်၊ ဇာရီမပြုလုပ်ရန် ပျက်ကွက်သောကြောင့်၊ အယူခံတရားလိုသည် အခင်းဖြစ်အိမ်၌ ဆက်လက်နေထိုင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း။ ထို့ကြောင့် ကြားကာလ အမြတ်ငွေရလိုကြောင်း မစွဲဆိုနိုင်ဘဲ၊ ငှားရမ်းခ ရလိုကြောင်းသာ စွဲဆိုရမည်ဖြစ်ကြောင်း အဆုံးအဖြတ်ပြုကာ၊ အယူခံတရားခံ စွဲဆိုသည့်အမှုကို ပယ်ပယ်လိုက်၏။ အယူခံတရားခံက မကျေနပ်၍၊ ပြည်မြို့၊ ခရိုင်တရားမရုံး၏ ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ တရားမ

အယူခံမှုအမှတ် ၁ တွင် အယူခံဝင်ရာ၊ ပညာရှိ ခရိုင်တရားမ တရားသူကြီးက၊ အယူခံ တရားခံသည် အိမ်နှင့်လိမ္မဲတွင် ရရှိခဲ့သော ဒီကရီကို ဇာရီမဖွင့်ရခြင်းမှာ၊ တရားရုံး ချုပ်၏ ညွှန်ကြားချက်တို့ကြောင့်သာဖြစ်ကြောင်း။ ထို့ကြောင့် ကြားကာလ အမြတ် အစွန်းငွေ ရလိမ္မဲစွဲဆိုနိုင်ကြောင်း ကောက်ယူကာ၊ မူလရုံး ဒီကရီကို ပယ်ဖျက် လိုက်ပြီး၊ အယူခံတရားခံ စွဲဆိုသည့်အတိုင်း ဒီကရီချမှတ်ပေးလိုက်လေသည်။ ထိုဒီကရီကို အယူခံတရားလိုက မကျေနပ်သဖြင့်၊ ဤဒုတိယအယူခံမှု ပေါ်ပေါက်လာရခြင်းဖြစ်သည်။

အခင်းဖြစ်အိမ်သည်၊ ၁၉၅၄ ခုနှစ် က မှ ဆောက်လုပ်သော အဆောက်အဦတခု ဖြစ်၍၊ ၁၉၆၀ ခုနှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေနှင့် အကျုံးမဝင်ဟု ဆိုသော အချက်မှာ အငြင်းမပွားပေ။ ဦးဘသန်း နှင့် ဦးစန်းမောင် (၁)။ သို့ဖြစ်ရာ ဤအမှုကို ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းခြင်း ဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များအရသာ အဆုံးအဖြတ် ပြုရမည်ဖြစ်သည်။ အိမ်ရှင်က အိမ်ငှါးအား ငှါးရမ်းခြင်း ရပ်စဲကြောင်း နို့တစ်ပေးပြီး အိမ်မှနှင့်လိမ္မဲ စွဲဆိုကာ၊ ဒီကရီရရှိပြီးဖြစ်သည်။ အယူခံတရားခံနှင့် အယူခံတရားလို တို့သည်၊ ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၃၁ ရက်နေ့နောက်ပိုင်းမှစ၍ အိမ်ရှင်အိမ်ငှါးဆက်သွယ်မှု မရှိတော့ပေ။ ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၃၁ ရက်နေ့ နောက်ပိုင်းတွင်၊ အယူခံတရားလိုသည် အခင်းဖြစ်အိမ်ပေါ်၌ ဆက်လက်နေထိုင်ခဲ့သည်မှာမှန်၏။ ယင်းသို့ဆက်လက်နေထိုင်ကာ မျှဖြင့်၊ ရင်းသည် အယူခံတရားခံ၏အိမ်ငှါးပြန်၍ မဖြစ်လာနိုင်ပေ။ ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းခြင်း ဥပဒေပုဒ်မ ၁၁၆ အရ၊ အိမ်ငှါးတဦးသည် ငှါးရမ်းမှု ကုန်ဆုံးပြီးနောက်၊ အိမ်တွင် ဆက်လက်နေထိုင်သည်ကိုစွဲတွင်၊ အိမ်ရှင်က အိမ်ငှါးခကို လက်ခံလျှင်သော်၎င်း၊ အိမ်ငှါး ဆက်လက်နေထိုင်ခြင်းကို သဘောမတူကြောင်း တနည်းနည်းဖြင့် ပြသလျှင်သော်၎င်း၊ မူလငှါးရမ်းမှုသည် ဆက်လက်၍ အတည်ဖြစ်သည်ဟု ယူဆရမည်ဖြစ်သည်။ အိမ်ရှင်က အိမ်လခကို လက်မခံပါက၊ သို့တည်းမဟုတ် အိမ်ငှါးအား အိမ်တွင်ဆက်လက်နေထိုင် ခြင်းကို သဘောမတူပါက၊ မူလအိမ်ငှါးသည် အိမ်ပေါ်၌ ဆက်လက်နေထိုင်စေကာမူ၊ နောက်ထပ်အိမ်ငှါးပြန်၍မဖြစ်လာနိုင်။ အိမ်ရှင်အိမ်ငှါး ဆက်သွယ်မှုမှာ၊ နှစ်ဦးသဘော တူ ပဋိညာဉ်အပေါ်၌တည်ရှိရာ၊ အိမ်ရှင်က ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၁၀၆ အရ ငှါးရမ်းမှုကို ရပ်စဲလိုက်လျှင်၊ အိမ်ရှင်အိမ်ငှါး ဆက်သွယ်မှုမှာလည်း ကုန်ဆုံး သွားမည်ဖြစ်သည်။ ယင်းသို့ ကုန်ဆုံးသွားသည့်အခါ၊ မူလအိမ်ငှါးသည် အိမ်ပေါ်၌ ကျူးကျော်သူတယောက်အနေဖြင့် နေထိုင်သည်ဟု မှတ်ယူရမည် ဖြစ်သည်။ ကူးမား ကမားကျား နှင့် ဂုက္ကွား (၂)။ ပန်ကျပ်နေရှင်နယ်ဘဏ် နှင့် အက်ဘီချောက်ဒူရီ (၃)။

(၁) ၁၉၅၉၊ မြန်မာ့ပြည်စီရင်ထုံး၊ ၂၂၆ (၂၂၈) (လွှတ်ထောင်)။
(၂) အေ၊အိုင်၊အာ(ရ်)၊ ၁၉၂၈၊ ပီ၊ စီ၊ ၁၄၆ (၁၅၁)။
(၃) အေ၊အိုင်၊အာ(ရ်)၊ ၁၉၄၃၊ အောက် ၃၉၂။

ထိုကဲ့သို့ ကျူးကျော်မှုအဖြစ် နေထိုင်ခြင်းအတွက်၊ အိမ်လခရလို့မဲ့ မစွဲဆိုနိုင်ပေ။ ကြားကာလ အမြတ်အစွန်းအတွက်သာလျှင် စွဲဆိုရမည်ဖြစ်သည်။ မောင်ဘိုးရှင် နှင့် မိုးဟာမက်သန်ဘီ (၄) နှင့် ဂူလမ်မဟိုဒင် နှင့် ဒါရာဘိုင် (၅)။

ယခုအမှုတွင်၊ အယူခံတရားခံသည်၊ ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၃၁ ရက်နေ့တွင်၊ အိမ်ရှင်အိမ်ငှါး ဆက်သွယ်မှုကို ရပ်စဲခဲ့သည်။ ထို့နောက် အိမ်လခကိုလည်း လက်မခံခဲ့ချေ။ ၎င်းပြင် အိမ်ငှါးဖြစ်သူ အယူခံတရားလိုအား အိမ်ပေါ်မှ ဆင်းသွားရန် အိမ်ရှင်လို့မူ တရားစွဲဆိုခဲ့သေးသည်။ ထိုအချက်တို့ကို ပေါင်းစပ်ကြည့်ရှုလျှင်၊ အယူခံတရားခံသည် အယူခံတရားလိုအား အိမ်ငှါးအဖြစ် ပြန်လည်လက်ခံရန် လုံးဝဆန္ဒမရှိကြောင်း ပေါ်လွင်သည်။ သို့ဖြစ်ရာ အိမ်ရှင်အိမ်ငှါး ဆက်သွယ်မှု ရပ်စဲပြီးသည့် နောက်ပိုင်းတွင်၊ အယူခံတရားလိုသည် အခင်းဖြစ်အိမ်ပေါ်၌ ဆက်လက်နေထိုင်ကာမျှ ဖြင့်၊ အယူခံတရားခံ၏အိမ်ငှါးပြန်၍ဖြစ်လာခြင်းမရှိ။ ထို့ကြောင့် အယူခံတရားခံက အယူခံတရားလိုအပေါ် အိမ်တွင်နေထိုင်ခဲ့သည့်အတွက်၊ ကြားကာလ အမြတ်ငွေ တောင်းဆိုခြင်းမှာ မှန်ကန်သည်။ အိမ်ရှင်လို့မူ ဒီကရီကို ဇာရီမပြုလုပ်ခြင်းမှာ၊ ဤရုံး၏ ညွှန်ကြားချက် ရှိနေခြင်းကြောင့် ဖြစ်သည်ဟု ဆိုနိုင်သည်။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေကာမူ အိမ်ရှင်မူ ဒီကရီကို ဇာရီမလုပ်ကာမျှဖြင့်၊ အယူခံတရားခံသည် အယူခံတရားလိုအား အိမ်ငှါးအဖြစ် ဆက်လက်ထားရှိရန် သဘောတူသည်ဟု မဆိုသာချေ။

အထက်ပါ အကြောင်းရပ်များကြောင့်၊ အောက်အယူခံရုံး၏ ဒီကရီမှာ မှန်ကန်သဖြင့်၊ အတည်ပြုလိုက်ပြီး၊ ဤဒုတိယအယူခံမှုကို တရားစရိတ်နှင့်တကွ ပယ်လိုက်သည်။

ရှေ့နေစရိတ် ၃၄ ကျပ် သတ်မှတ်သည်။

(၄) အတွဲ ၈၊ အောက်မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး၊ ၂၇၀။

(၅) အေ၊ အိုင်၊ အာ (ရ်)၊ ၁၉၂၃၊ အိုင်၊ ၃၉၀။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

တရားမပဌမအယူခံမှု

တရားသူကြီး ဦးသက်ဝေရွှေတင်

ဦးထွန်းအံ့ (အယူခံတရားလို)

နှင့်

မသန်းရီ (အယူခံတရားခံ)*

† ၁၉၆၆

စက်တင်ဘာလ

၂ ရက်။

အပေါင်ဒီကရီ ဈေးပေးရန် တရားစွဲဆိုမှု—မူလကတိနှင့် အညီ ငွေဒီကရီချမှတ်ပေးရန် အဆိုရှိ အဆိုလွှာ ပြင်ဆင်ခွင့် တောင်းခြင်း—ပစ္စည်း လွှဲပြောင်းခြင်း အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၆၈ — ပုဒ်မ တွင် ဖော်ပြထားသည့်အကြောင်းရပ် တခုခု ရှိမှသာ ချေးငွေအတွက် ရိုးရိုးဒီကရီ တောင်း ဆိုနိုင်ခြင်း—တရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၆၊ နည်းဥပဒေ ၁၄ ၏ ရည်ရွယ်ချက်—အဆိုလွှာတွင် တရားလို လက်မှတ်ရေးထိုးရန် ယူက်တွက်ခြင်း—တရားမကျင့်ထုံး အရ လုပ်နည်းလုပ်ဟန် လွဲမှား ချို့ယွင်းခြင်း—အဆိုလွှာ ပြင်ဆင်ခွင့် ပြုနိုင် မပြုနိုင်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ လူတယောက်သည် မိမိ၏မရွှေ့ပြောင်းနိုင်သောပစ္စည်းကို တရားဥပဒေနှင့် အညီ ပေါင်နှံထားလျှင် အပေါင်ခံသူသည် သာမန်အားဖြင့် အပေါင်ပစ္စည်းအပေါ်၌သာ အရေးယူ ရမည်ဖြစ်သည်။ ပေါင်သူအပေါ်တွင် ချေးငွေအတွက် ရိုးရိုးဒီကရီချမှတ်ပေးရန် တရားမစွဲဆိုနိုင်ပေ။ ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းခြင်းအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၆၈ တွင် ဖော်ပြထားသည့် အကြောင်းရပ်တခုခု ရှိမှသာ ချေးငွေအတွက် ရိုးရိုး ဒီကရီတောင်းဆိုနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

အယူခံတရားခံ ထင်ပြုလာသည့် အပေါင်စာချုပ်မှာ တရားဥပဒေအရ ချို့ယွင်းချက်ရှိနေကြောင်း၊ အငြင်းမထွက်သဖြင့် ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းခြင်းအက်ဥပဒေပုဒ်မ၆၈ သည်အကျိုးမဝင်၊ အယူခံ တရားလို သည် ပစ္စည်းများ ပေါင်စဉ်က ချေးငွေကို တိုးရင်းပါပြန်လည်ပေးဆပ်မည်ဟု ကိုယ်တိုင်က တာဝန်ယူ ကတိပြုကြောင်း ဖော်ပြသဖြင့်၊ အယူခံတရားခံသည် ချေးငွေအတွက် ရိုးရိုး ဒီကရီကို ရထိုက်သည်။

မောင်ဘိုးဖင် နှင့် မောင်သာဆင်၊ အေ၊အိုင်၊အေ(ရ်)၊ ၁၉၃၀၊ ရန်ကုန်၊ ၁၄၂။ ဦးဘိုကြီး နှင့် ဦးကံဝင်း၊ ၁၉၅၁၊ မြန်မာပြည် စီရင်ထုံး၊ ၃၇၃ (တရားလွှတ်တော်) ရည်ညွှန်း လိုက်နာ သည်။

* ၁၉၆၅ ခုနှစ် ၊ တရားမပထမ အယူခံမှုအမှတ် ၆၇ ၊

† ၁၉၆၄ ခုနှစ် ၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၁၅၄ တွင် ၊ ရန်ကုန်မြို့တော် တရားမရုံး တွဲဘက် တရားသူကြီးချုပ် ရုံးတော်၏ ချမှတ်သော ဒီကရီကို အယူခံဝင်မှု ၊

ဦးထွန်းအို
နှင့်
မသန်းရီ

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။တရားမကျင့်ထုံး အမိန့် ၆၊ နည်းဥပဒေ ၁၄ တွင်ပြဋ္ဌာန်းထားရသည့် ချည်ရွယ်ချက်မှာ အမှုတခုကို စွဲဆိုလျှင် တရားလို ကိုယ်တိုင် ယင်းသို့ စွဲဆိုခြင်းကို သိမသိ၊ ယင်းသို့ စွဲဆိုရန် တရားလို၏ ခွင့်မိန့်ရှိမရှိဆိုသော ပြဿနာများ နောက်နှောင်တွင် ပေါ်ပေါက်လာခြင်းမှ ကာကွယ်ရန်ဖြစ်ပေသည်။ အဆိုလွှာတွင်တရားလို လက်မှတ် ရေးထိုးရန်ပျက်ကွက်ခြင်းသည် တရားလို စွဲဆိုသော အမှု၏ အခိုင်အခံ့ကို ထိခိုက်စေမည့် ပျက်ကွက်မှု တခုမဟုတ်ပေ။ တရားမကျင့်ထုံးအရ လုပ်နည်းလုပ်ဟန် လဲမှားချို့ယွင်းခြင်းသာဖြစ်သည်။ ထိုကဲ့သို့သော ချို့ယွင်းမှုမျိုးကို တရားရုံး အနေဖြင့်အချိန်မရွေး ပြင်ဆင်ခွင့်ပြုနိုင်ပေသည်။ ။

မဇ္ဇေခင် နှင့် မမဲ၊ အထွဲ ၁၊ ရန်ကုန်စီရင်ထုံး၊ ၄၂။ ဂျွန်စတန် နှင့် ရာမက်ရှာဆင်၊ အေ၊ အိုင်၊အာ(ရ်)၊ ၁၉၂၈၊ ပတ္တနာ၊ ၅၁ ရည်ညွှန်းသည်။

နန်ဂျီဘိုင် နှင့် ဖိုဗတ်လာ၊ အေ၊အိုင်၊အာ(ရ်)၊ ၁၉၃၂၊ ဘုံဘိုင်၊ ၃၆၇။ ဗြိတိသျှ အိန္ဒိယ စတင်းနေဗီဂေးရှင်း ကုမ္ပဏီ နှင့် ဖကာမာမက်၊ အဘွဲ ၇၊ အောက်မြန်မာပြည် စီရင်ထုံး၊ ၂၇၇ ခြားနားပြသည်။

အယူခံတရားလိုအတွက်။ ။ဦးသိန်းဟန် (၁)။

အယူခံတရားခံအတွက်။ ။ဦးဘသန်း (၁)။

တရားသူကြီး ဦးသက်ဗေ။ ။အယူခံ တရားလို ဦးထွန်းအိုသည်၊ အယူခံတရားခံ ဒေါ်သန်းရီထံ၌၊ ရန်ကုန်မြို့၊ ပုဇွန်တောင်၊ အိမ်ကြီးလမ်း၊ အမှတ် ၂၄ မှီနှစ်ထပ်အိမ် တလုံးနှင့် အိမ်မြေယာကို၊ မှတ်ပုံတင် အပေါင်စာချုပ် ပြုလုပ်ကာ၊ ငွေ ၁၆,၀၀၀ ကျပ် ချေးယူခဲ့သည်။ အယူခံတရားခံက အပေါင်ကို ရွေးနုတ်ရန် ပြောသော်လည်း၊ အယူခံ တရားလိုက မရွေး သဖြင့်၊ ငွေရင်းနှင့် အတိုးပါ ငွေ ၁၇,၇၆၀ ကျပ် အပေါ် အပေါင်ဒီကရီချပေးရန်၊ ရန်ကုန်မြို့ တရားမရုံး၌ တရားစွဲဆိုသည်။

အယူခံတရားလိုက၊ ၎င်းသည် အယူခံ တရားခံ ထံမှ ငွေ ၁၆,၀၀၀ ကျပ် ကို ချေးယူခဲ့သည်မှာ မှန်သော်လည်း၊ အပေါင်စာချုပ်ကို မှတ်ပုံတင်စဉ်က၊ မှတ်ပုံတင်ရုံး၌ အယူခံ တရားခံ ကိုယ်တိုင် တင်ပြခဲ့ခြင်းမရှိဘဲ၊ ဒေါ်နှင်းမေဆိုသူက တင်ပြကာ အယူခံတရားခံ၏ နာမည်ကို လက်မှတ်ထိုးခဲ့သဖြင့်၊ တရားဥပဒေအရ အပေါင်မမြောက် ကြောင်း ထုချေသည်။ ဒေါ်နှင်းမေသည် အယူခံတရားလို၏ သားမက် ကိုထွန်းခိုင်၏ အစ်မအရင်းဖြစ်သည်။

ထိုအခါအယူခံ တရားခံက၊ အပေါင်စာချုပ်တွင် ချို့ယွင်းချက်ရှိသဖြင့်၊ အပေါင် ဒီကရီမရနိုင်ပါက၊ မူလကတိနှင့်အညီ ငွေဒီကရီ ချမှတ်ပေးနိုင်ရန် အလို့ငှါ၊ အဆို လွှာကို ပြင်ဆင်ခွင့် တောင်းသည်။ အယူခံတရားလိုက ကန့်ကွက်သော်လည်း အောက်ရုံးပညာရှိ တရားသူကြီးသည်၊ အဆိုလွှာကို ပြင်ဆင်ခွင့်ပြုခဲ့သည်။

ထို့နောက် နှစ်ဘက်သက်သေများကို စစ်ဆေးကာ၊ နောက်ဆုံး လျှောက်လဲချက်များကို ကြားနာပြီးသည့်နောက်ပိုင်းတွင် အယူခံတရားလိုက ၎င်း၏ ထုချေလွှာကို ပြင်ဆင်ရန် လျှောက်လွှာ တစောင်တင်၏။ ထိုလျှောက်လွှာ တင်ရခြင်းမှာ၊ အောက်ပါအကြောင်းများကြောင့် ဖြစ်သည်။ အယူခံ တရားခံ၏ မူလအဆိုလွှာတွင် မသန်းရီဟု လက်မှတ်ထိုးထားသည်။ အယူခံ တရားခံမှာ စာတတ်သူ တယောက် မဟုတ်၍၊ လက်မှတ် မထိုးတတ်ပေ။ ထို့ကြောင့် မူလအဆိုလွှာတွင် ဧါးနှင်းမေက မသန်းရီဟု လက်မှတ်ထိုးထားခြင်း ဖြစ်သည်။ ပြင်ဆင်သော အဆိုလွှာကိုမူ၊ အယူခံ တရားခံ ကိုယ်တိုင်ကြက်ခြေခတ်ကာ လက်မနှိပ်ထားသည်။ ထိုအချက်များ အပေါ်မူတည်၍၊ အယူခံတရားလိုက အယူခံတရားခံ၏ မူလအဆိုလွှာသည်၊ အမှန်သည်ကိုယ်တိုင် လက်မှတ် ထိုးထားခြင်းမရှိ၍၊ ရုံးတော်မှ လက်ခံခြင်း မပြုသင့်ကြောင်း၊ မူလအဆိုလွှာသည် အယူခံတရားခံ တင်ပြသည့် အဆိုလွှာမဟုတ်၍၊ ပြင်ဆင်သော အဆိုလွှာ၌ တံဆိပ်ခေါင်း နောက်ထပ်ကပ်ရန် လိုအပ်ကြောင်း ပြည့်စုံကထာချေမှုပြုရန် လျှောက်ထားသည်။ အယူခံတရားခံက ဧါးနှင်းမေအား၊ ၎င်းကိုယ်စား လက်မှတ်ထိုးခွင့်ပြုထားကြောင်း၊ လိုအပ်ပါကမူလ အဆိုလွှာကို မိမိအား လက်မှတ်ထိုးခွင့်ပြုပါမည့် အကြောင်းပြန်လှန် လျှောက်ထားသည်။ အောက်ရုံး တရားသူကြီးသည် နှစ်ဘက်ပညာရှိ ရွှေနေကြီး များအား ကြားနာပြီးနောက်၊ မူလအဆိုလွှာ၌ ချို့ယွင်းချက် ရှိနေစေကာမူ၊ ပြင်ဆင် သောအဆိုလွှာကို တင်သွင်းစောအခါတွင်၊ အယူခံတရားခံကိုယ်တိုင် ကြက်ခြေခတ်၍ လက်မနှိပ်ထားပြီးဖြစ်၍၊ ထိုချို့ယွင်းချက်အား ပြုပြင်ပြီး ဖြစ်သည်ဟု ယူဆရမည် ဖြစ်ကြောင်း။ ထုချေလွှာကို ပြင်ဆင်ရန် အဆိုပြုချက်သည် အဓိကအငြင်းပွားသော အချက်နှင့် သက်ဆိုင်ခြင်း မရှိ၍ မလိုအပ်ကြောင်း အဆုံးအဖြတ်ပြုကာ၊ အယူခံ တရားလို၏ လျှောက်လွှာကို ပယ်ချခဲ့သည်။ ထို့နောက် အယူခံတရားလိုအပေါ် စွဲဆိုသည့်အတိုင်း ငွေ ၁၇,၇၆၀ ကျပ် အပေါ် တရားစရိတ်နှင့်တကွ ရိုးရိုးငွေဒီကရီ ချမှတ်လိုက် လေသည်။ ထိုဒီကရီကို ဦးထွန်းအုံက မကျေနပ် သဖြင့်၊ ဤအယူခံမှုကို တင်သွင်းလာခြင်း ဖြစ်သည်။

အယူခံတရားလို၏ ပညာရှိရွှေနေကြီး ဦးသိန်းဟန်က၊ အယူခံ တရားခံသည် အပေါင်ပစ္စည်းအပေါ်၎င်း၏ ရပိုင်ခွင့် သက်လုံမှုကို၊ ပစ္စည်းလွှဲပြောင်း အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၆၈ အရ စွန့်လွှတ်ခဲ့ခြင်း မရှိ၍၊ အယူခံ တရားလိုအပေါ် အပေါင်ပြုစဉ်က ချေးသည့်ငွေအတွက်၊ ဒီကရီချမှတ်ခဲ့သော အောက်ရုံး၏ အမိန့်မှာ မှားယွင်းနေ သည်ဟု တင်ပြလာ၏။ ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၆၈ သည် တရားဝင် အပေါင်ကိစ္စ များနှင့်သာ သက်ဆိုင်သည်။ အပေါင်စာချုပ်ပင် ချုပ်ဆိုထားလင့် ကစား၊ တရားဥပဒေအရ ချို့ယွင်းမှု ရှိသဖြင့်၊ တရားဝင် ပေါင်နှံခြင်း မမြောက်သည့်

၁၉၆၆
ဦးထွန်းအု
နှင့်
မသန်းရီ

ကိစ္စများနှင့် အကျိုးမဝင်ချေ။ လူတယောက်သည် မိမိ၏ မရွှေ့မပြောင်းနိုင်သော ပစ္စည်းကို တရားဥပဒေနှင့်အညီ ပေါင်နှံထားလျှင်၊ အပေါင်ခံသူသည် သာမန်အားဖြင့်၊ အပေါင် ပစ္စည်းအပေါ်၌သာ အရေးယူရမည်ဖြစ်သည်။ ပေါင်သူအပေါ်တွင် ချေးငွေ အတွက် ရိုးရိုးဒီကရီ၊ ချမှတ်ပေးရန် တရားမစွဲဆိုနိုင်ပေ။ ပုဒ်မ ၆၈ တွင် ဖော်ပြ ထားသည့် အကြောင်းရပ် တခုရှိမှသာ ချေးငွေအတွက် ရိုးရိုး ဒီကရီ တောင်းဆို နိုင်မည်ဖြစ်သည်။

ယခုအမှုတွင်၊ အယူခံ တရားခံ တင်ပြလာသည့် အပေါင်စာချုပ်မှာ၊ တရား ဥပဒေအရ ချို့ယွင်းချက် ရှိနေသဖြင့်၊ တရားဝင်သော ပေါင်နှံမှု မဟုတ်ဟုဆိုသော အချက်မှာ အငြင်းမထွက်ပေ။ သို့ဖြစ်ရာ ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းခြင်း အက်ဥပဒေ ၆၈ သည်၊ ဤအမှုတွင် အကျိုးမဝင်ချေ။ အယူခံ တရားလိုသည် အိမ်နှင့်မြေကို အပေါင် ထားစဉ်က၊ ချေးငွေကို တိုးရင်းပါ ပြန်လည်ပေးဆပ်မည်ဟု ကိုယ်တိုင်တာဝန်ယူ ကတိပြုကြောင်း ဖော်ပြခဲ့သဖြင့်၊ အယူခံ တရားခံသည် ချေးငွေအတွက် ရိုးရိုး ဒီကရီကိုရထိုက်သည်ဆိုသော အောက်ရုံး အဆုံးအဖြတ်မှာ မှန်ကန်သည်ဟု ဆိုရ ပေမည်။ မောင်ဘိုးဒင် နှင့် မောင်သာဆင် (၁) နှင့် ဦးဘိုကြီး နှင့် ဦးကံဝင်း (၂)။

အယူခံ တရားလို၏ ပညာရှိ ရွှေနေကြီးကတဖန်၊ အယူခံ တရားခံ၏ မူလ အဆိုလွှာတွင်၊ အယူခံ တရားခံကိုယ်တိုင် လက်မှတ်ရေးထိုးထားခြင်း မရှိဘဲ၊ ၎င်း၏ တရားဝင် ကိုယ်စားလည် မဟုတ်သူ ဒေါ်နှင်းမေက လက်မှတ်ထိုးသောကြောင့်၊ မူလအဆိုလွှာသည် ရုံးတော်မှ လက်ခံသင့်သည့် အဆိုလွှာတခု မဟုတ်ကြောင်း၊ ထိုအချက်နှင့် ပတ်သက်၍ ပြည့်စွက်ထုချေရန် ခွင့်တောင်းခဲ့သော်လည်း၊ အောက်ရုံးမှ ခွင့်မပြုဘဲ၊ ပယ်ချခဲ့ခြင်းမှာလည်း ဥပဒေနှင့် မညီညွတ်ကြောင်း တင်ပြလာပြန်သည်။ တရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၆၊ နည်းဥပဒေ ၁၄ အရ၊ အဆိုလွှာတွင်၊ တရားလိုကိုယ်တိုင် လက်မှတ်ရေးထိုးရမည်။ တရားလို မထိုးနိုင်ပါက၊ ၎င်း၏ တရားဝင် ကိုယ်စားလည်က ရေးထိုးရမည်ဟု ပြဌာန်းထားသည်။ ထိုကဲ့သို့ ပြဌာန်းထားသည့် ရည်ရွယ်ချက်မှာ၊ အမှုတခုကို စွဲဆိုလျှင် တရားလိုကိုယ်တိုင် ယင်းသို့ စွဲဆိုခြင်းကိုသိ မသိ၊ ယင်းသို့ စွဲဆိုရန် တရားလို၏ ခွင့်မိန့်ရှိ မရှိဆိုသော ပြဿနာများ နောက်နောင်တွင်ပေါ် ပေါက်လာခြင်းမှ ကာကွယ်ရန် ဖြစ်ပေသည်။ အဆိုလွှာတွင် တရားလို လက်မှတ် ရေးထိုးရန် ပျက်ကွက်ခြင်းသည်၊ တရားလိုစွဲဆိုသော အမှု၏ အနိုင်အရှုံးကို ထိခိုက် စေမည့်ပျက်ကွက်မှုတခု မဟုတ်ပေ။ တရားမကျင့်ထုံးအရ လုပ်နည်း လုပ်ဟန်လွဲမှား ချို့ယွင်းခြင်းသာ ဖြစ်သည်။ ထိုကဲ့သို့သော ချို့ယွင်းမှုမျိုးကို၊ တရားရုံးအနေဖြင့်

(၁) အေ၊ အိုင်၊ အာ(ရ်)၊ ၁၉၃၀၊ ရန်ကုန်၊ ၁၄၂။
(၂) ၁၉၅၁၊ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး၊ ၃၇၃ (တရားလွှတ်တော်)။

အချိန်မရွေး ပြင်ဆင်ခွင့် ပြုနိုင်ပေသည်။ မငွေခင် နှင့် မမဲ (၃)။ ဂျွန်စတင် နှင့်
ရာမက်ရှာဆင် (၄) နှင့် နန်ဂျီဘိုင် နှင့် ပိုပတ်လာ (၅) တို့အမှုများကိုကြည့်ပါ။
အယူခံတရားလို၏ ပညာရှိရှေ့နေကြီး တင်ပြသည့် ဗြိတိသျှ အိန္ဒိယ စတားနေဗီကေးရှင်း
ကမ္မဏီ နှင့် ဖကာမာမက် (၆) တို့အမှုမှာ၊ အဆိုလွှာတင်သွင်း တရားလိုလက်မှတ်
ရေးထိုးခြင်း မရှိသည့် အချက်နှင့် ပတ်သက်၍ အဆုံးအဖြတ် ပေးထားသည့် စီရင်ထုံး
တခု မဟုတ်ပေ။ အဆိုလွှာသည် ဥပဒေအရ မှန်ကန်စွာ ဖော်ပြရမည့် ဖော်ပြချက်
တခုဖြစ်ရာ၊ တမင်လိမ်လည် ရေးသားထားပါမူ၊ ရာဇဝတ် ဥပဒေအရ အရေးယူ
နိုင်ကြောင်း စီရင်ထားသည့် အဆုံးအဖြတ် တခုသာ ဖြစ်သည်။ မစ္စားဘီဟာရား
အင်ဆန်း နှင့် ဦးထွန်းညို (၇) တို့အမှုတွင်၊ အမှုသည်ပေးထားသော ကိုယ်စားလည်
စာသည်၊ အမှုသည် သေဆုံးလျှင် ကိုယ်စားလည် စာကုန်ဆုံးသည်ဟု အဆုံးအဖြတ်
ပြုထားခြင်းသာဖြစ်သည်။

ယခုအမှုတွင် အယူခံတရားခံက၊ မူလအဆိုလွှာ၌ ဒေါ်နှင်းမေအား လက်မှတ်
ထိုးစေခဲ့သဖြင့်၊ တရားဥပဒေနှင့် မညီညွတ်ပါက၊ မိမိအား လက်မှတ်ထိုးခွင့်
ပြုပါရန်၊ အောက်ရုံး၌ လျှောက်ထားခဲ့သည်။ အောက်ရုံးက အယူခံ တရားခံသည်
၎င်းကိုယ်တိုင် ကြက်ခြေခတ်ကာ လက်မနှိပ်ထားသည့်ပြင်ဆင်သော အဆိုလွှာကို
တင်ခဲ့ပြီးဖြစ်၍၊ မူလအဆိုလွှာ၌ နောက်ထပ် လက်မှတ်နှိပ်ရန်သော်၎င်း၊ ကြက်ခြေ
ခတ်ရန်သော်၎င်း၊ လိုအပ်ခြင်းမရှိကြောင်း အဆုံးအဖြတ်ပြုထားပြီး ဖြစ်သည်။ မူလ
အဆိုလွှာကို မိမိ၏ သဘောတူညီချက်အရ၊ ဒေါ်နှင်းမေက လက်မှတ်ထိုးသည်ဟု
အယူခံ တရားခံက ပြောဆိုထားပြီး ဖြစ်ရာ၊ အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း၊
အဆိုလွှာများ အပေါ်၌ တရားလို လက်မှတ် ရေးထိုးရခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်နှင့်
လည်း ဖီလာဖြစ်နေသည်ဟု မဆိုနိုင်ပေ။ သို့ဖြစ်ရာ၊ မူလအဆိုလွှာ၌ အယူခံတရားခံ
ကိုယ်တိုင် လက်မှတ် ရေးထိုးမိခြင်း မရှိကာမျှဖြင့်၊ အယူခံ တရားခံ စွဲဆိုသော
အမှုကို ပလပ်ရအောင် ချွတ်ချော်တိမ်းစောင်းနေခြင်း မရှိသည့် အလျောက်၊ ထို
အကြောင်းပြချက်ဖြင့် ထုချေလွှာကို ပြင်ဆင်ရန် လျှောက်ထားသောအယူခံတရားလို၏
လျှောက်ထားချက်အား၊ အောက်ရုံးမှ လက်မခံခဲ့ခြင်းသည် မှားယွင်းသည်ဟုမဆို

- (၃) အတွဲ ၁၊ ရန်ကုန်စီရင်ထုံး၊ ၄၂။
- (၄) အေ၊ အိုင်၊ အာ(ရ်)၊ ၁၉၂၈၊ ပတ္တနာ၊ ၅၁။
- (၅) အေ၊ အိုင်၊ အာ(ရ်)၊ ၁၉၃၂၊ ဘုံဘိုင်၊ ၃၆၇။
- (၆) အတွဲ ၇၊ အောက်မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး၊ ၂၇၇။
- (၇) ၁၉၆၁၊ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး၊ ၂၂၄ (တရားလွှတ်တော်)။

နိုင်ပေ။ အယူခံတရားလို လျှောက်ထားသည့် အတိုင်း ထုချေချက်ကို ပြင်ဆင်ခွင့် ပြုလင့်ကစား၊ အထက်တွင် ပေါ်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း၊ အယူခံ တရားခံ၏ အမှုကို စိုးစဉ်းမျှ ထိခိုက်နှစ်နာစေရန် အကြောင်း မရှိနိုင်ပေ။

အထက်ပါ အကြောင်းရပ်များကြောင့်၊ ဤအယူခံမှုကို တရားစရိတ်များနှင့်တကွ ပလပ်လိုက်သည်။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

တရားမ ခုတ်ယူအယူခံမှု

တရားသူကြီးဦးသက်ဖေရွှေတွင်

ဦးပုဂံ ပါ ၂ (အယူခံတရားလိုများ)

နှင့်

ဦးလှမောင် ပါ ၂ (အယူခံတရားခံများ)*

† ၁၉၆၆

စောက်တိုဘာ
လ ၁၁ ရက်။

အခင်းဖြစ် ပြေနှင့်အိမ်ကို ပိုင်ဆိုင်ကြောင်း မြက်ပေါ်ပေးရန်နှင့် ၎င်းပစ္စည်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ နောက်
ယွက်မှုမပြုရန် တားမြစ်သည့်အမိန့်ကို ထုတ်ပေးစေလိုကြောင်းတရားစွဲဆိုမှု—ပစ္စည်းလက်မဲ့
ဖြစ်ခြင်း—မြက်ပေါ်ချက်နှင့် တားမြစ်မိန့်ထုတ်ပေးရန် တရားစွဲဆိုနိုင် မေးခိုင်း—မြက်ပေါ်
ချက်နှင့် လက်ရောက်ရလိမ့်မဲ့ ဆိုရမည်ဖြစ် မဖြစ်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။မရွှေ့ပြောင်းနိုင်သည့် ပစ္စည်းတခုကို လက်မဲ့ ဖြစ်နေသော တရားလိုတဦး
သည် မြက်ပေါ်ချက်နှင့် တားမြစ်အမိန့်ထုတ်ပေးရန်တရားမစွဲဆိုနိုင်။ မြက်ပေါ်ချက်နှင့်လက်ရောက်
ရလိမ့်သောစွဲဆိုရမည်ဖြစ်သည်။

အာ(ရံ)ပီလေး နှင့် အာ(ရံ)အိုင်းယား၊ အတွဲ ၃၃၊ မဒရပ်၊ ၄၅၂ (၄၅၆)။

မကျက်ရှုပီဂန်ပလီနှင့် အက်(စ်)၊ ဂျီ၊ ပီ၊ ကော်မီတီ၊ အေ၊ အိုင်၊ အာ(ရံ)၊ ၁၉၃၈ လာဟို ၃၆၉
(၃၈၆) စုံညီခဲ့။

အနီလာဘာလာ နှင့် မာဗါဆင်ဂူး၊ အေ၊ အိုင်၊ အာ(ရံ)၊ ၁၉၄၂၊ ကာလကတ္တား ၂၄၅ ရည်ညွှန်း
သည်။

အယူခံတရားလိုများအတွက်။ ။ဦးဘိုးသာ။

အယူခံတရားခံများအတွက်။ ။ဦးအောင်ရှိန်ဝန်း။

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေ။ ။အယူခံတရားလိုတို့သည်၊ အယူခံတရားခံများ ထံ၌
လယ်ဦးစီးအဖြစ် အလုပ်လုပ်ဘူးသည်။ အယူခံတရားခံတို့က ၎င်းတို့သည် သတို့မြို့နယ်
ကျိုက်ကျော် မြောက်ပိုင်းအုပ်စု တောင်ကြားကွင်း အမှတ် ၅၈၇ ဘီ၊ ဦးပိုင်အမှတ်

* ၁၉၆၆ ခုနှစ် ၊ တရားမ ခုတ်ယူအယူခံမှုအမှတ် ၅ ၊

† ၁၉၆၅ ခုနှစ် ၊ တရားမအယူခံမှုအမှတ် ၈ တွင် ၁၉၆၆ ခုနှစ် ၊ ဇန်နဝါရီလ ၁၃ ရက်နေ့စွဲပါ
သထုံမြို့ ခရိုင်တရားမ တရားသူကြီးရုံးတော်၏ ချမှတ်သော အမိန့် စီကရီတို့ကို အယူခံဝင်မှု ၊

၁၉၆၆
ဦးပုဂံပါ ၂
နှင့်
ဦးလှမောင်
ပါ ၂

၂၆ (၅၁-၅၂) ရှိ ဒဿမ ၂၀ ကေ ကျယ်ဝန်းသော မြေနှင့် ထိုမြေပေါ်ရှိအိမ်မှာ မိမိတို့ပိုင်ကြောင်း၊ အယူခံတရားခံတို့သည် မိမိတို့၏ လယ်ဦးစီးများဖြစ်၍ ၁၉၅၉ ခုနှစ်တွင် ထိုမြေနှင့် အိမ်ပေါ်၌အခမဲ့ နေထိုင်ခွင့်ပြုခဲ့ကြောင်း၊ ထိုမြေပေါ်၌ မိမိတို့၏ ထင်းနှင့် ကောက်ရိုးများကို ထားခဲ့ကြောင်း၊ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ မတ်လ၊ ၁၃ ရက်နေ့တွင် မိမိတို့၏ ထင်းနှင့်ကောက်ရိုးများကို ပြန်လည်ယူငင်သောအခါ အယူခံတရားလိုတို့က ခြံထဲသို့ မဝင်ရန် တားမြစ်ခဲ့သည့်အပြင်၊ မြေနှင့်အိမ်ကို ၎င်းတို့ပိုင်ဆိုင်သည်ဟု အဆိုပြုခဲ့ကြောင်း၊ ထို့ကြောင့်အခင်းဖြစ်မြေနှင့်အိမ်ကို မိမိတို့ပိုင်ဆိုင်ကြောင်း မြွက်ဟော်ပေးရန်နှင့် မြေပေါ်ရှိ အသီးအနှံများ ဆွတ်ခူးခြင်း၊ ကောက်ရိုး၊ ထင်း၊ လှည်းများ ဝင်ရောက်ထားခြင်း၊ သယ်ယူခြင်းများ ကို တားဆီးနှောင့်ယှက်မှု မပြုရန် တားမြစ်သည်အမိန့်ထုတ်ပေးစေလိုကြောင်း၊ သထုံမြို့ နယ်ပိုင်တရားမရုံး၌ တရားစွဲဆိုသည်။

အယူခံတရားလိုတို့က မိမိတို့သည် အယူခံတရားခံတို့ထံ၌ လယ်ဦးစီးအဖြစ် အလုပ်လုပ်ခဲ့ရာ၊ လုပ်ခငွေ ၅၀၀ ကျပ် ရရန်ရှိသဖြင့် အယူခံတရားခံတို့က ထိုငွေအတွက် အခင်းဖြစ်မြေကို မိမိတို့အား လွှဲပြောင်းပေးခဲ့ကြောင်း၊ ယင်းသို့ လွှဲပြောင်းပေးသဖြင့် မိမိတို့သည် ထိုမြေပေါ်၌ အိမ်ဆောက်လုပ်နေထိုင်ခဲ့ကြောင်း ထုချေကြသည်။

ပညာရှိနယ်ပိုင်တရားမ တရားသူကြီးသည် နစ်ဖက်အမှုသည်နှင့် သက်သေတို့ကို စစ်ဆေးပြီးနောက်၊ အယူခံတရားခံ များသည် အခင်းဖြစ် မြေနှင့်အိမ်တို့ကို ပိုင်ဆိုင်သူများဖြစ်ကြောင်း မြွက်ဟော်ချက်ပြုကာ မြေပေါ်ရှိ သီးပင်များကို ဆွတ်ခူးရာ၌ လည်းကောင်း၊ ခြံတွင်း၌ ကောက်ရိုး၊ ထင်း၊ နွားလှည်း စသည်၊ လယ်ကိရိယာများ ထားခြင်း၊ ဝယ်ယူခြင်းပြုရာ၌ လည်းကောင်း၊ အယူခံတရားလိုတို့က အယူခံ တရားခံများအား တားဆီးခြင်းမပြုရန် တားမြစ်မိန့်ထုတ်ပေးသည့် ဒီကရီ ချမှတ်ပေး လိုက်လေသည်။ ထိုဒီကရီကို အယူခံတရားလိုတို့က မကျေနပ်၍ သထုံမြို့ ခရိုင် တရားမရုံးသို့ အယူခံဝင်သော်လည်း အောင်မြင်ခြင်း မရှိသဖြင့် ဤဒုတိယအယူခံမှ တင်သွင်းလာခြင်း ဖြစ်လေသည်။

အယူခံတရားလိုတို့၏ ပညာရှိ ရှေ့နေကြီး ဦးဘိုးသာက အောက်ရုံး အမှုတွဲရှိ သက်သေထွက်ချက်များအရ အခင်းဖြစ်ပစ္စည်းများကို အယူခံတရားလိုတို့ လက်ရှိ ဖြစ်ကြပြီး အယူခံတရားခံများက လက်မဲ့ဖြစ်ကြသည် ဆိုခြင်းမှာ မငြင်းနိုင်ကြောင်း၊ ယင်းသို့ လက်မဲ့ ဖြစ်နေသောကြောင့် အယူခံတရားခံတို့သည် သီးခြားသက်သာခွင့် ဥပဒေပုဒ်မ ၄၂ အရ မြွက်ဟော်ချက်အပြင် လက်ရောက်ရလိုကြောင်းပါ ထည့်သွင်း စွဲဆို ရမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ လက်ရောက် ရလိုကြောင်း တောင်းဆိုခဲ့ခြင်း မရှိ၍ ၎င်းတို့၏ အမှုစွဲဆိုပုံမှာ မှားယွင်းနေကြောင်း ထိုကဲ့သို့ မှားယွင်းစွဲဆိုခြင်းကို ခွင့်ပြုခဲ့သည့် အောက်ရုံး ဒီကရီများမှာ ဥပဒေနှင့် မညီ၍ ပယ်ဖျက်ပြီး အယူခံတရားခံတို့အ

ဦးပုဂံပါ ၂
နှင့်
ဦးထွေးမောင်
ပါ ၂

မူလအဆိုလွှာကို ပြင်ဆင်ခွင့်ပြု၍ အသစ်ထပ်မံ စစ်ဆေးဆုံးဖြတ်စေသင့်ကြောင်း တင်ပြလာသည်။

အယူခံတရားခံတို့၏ ပညာရှိရေးနေကြဦးအောင်ရှိန်ဝန်းက၊ အယူခံတရားခံများ စွဲဆိုသည့်အမှုမှာ သာမန်မြွက်ဖော်ချက်ဒီကရီတောင်းဆိုသည်အမှုမဟုတ်ကြောင်း မြွက်ဖော်ချက်အပြင် တားမြစ်အမိန့်ကိုပါ တောင်းဆိုသည်အမှုဖြစ်၍ သက်သာခွင့်ဥပဒေပုဒ်မ ၄၂ နှင့် ကိုက်ညီကြောင်းပြန်လည်ချေပသွား၏။

သီးခြားသက်သာခွင့်ဥပဒေပုဒ်မ ၄၂ အရ တရားလိုတဦးသည် မြွက်ဖော်ချက် အပြင် အခြားသက်သာခွင့် တောင်းဆိုနိုင်ပါမှ သာမန်မြွက်ဖော်ချက် ဒီကရီရလိုမှု စွဲဆိုခြင်းမပြုနိုင်ပေ။ အခြားသက်သာခွင့် ဆိုသည်မှာ တရားလိုတောင်းဆိုသည့် မြွက်ဖော်ချက်အပေါ် အကျိုးဆိုင်ရောက်သည့် သက်သာခွင့်ကိုဆိုလိုသည်။ မရွှေ့မပြောင်းနိုင်သည့် ပစ္စည်းတစ်ခုကို လက်မဲ့ဖြစ်နေသော တရားလိုတစ်ဦးသည် ထိုပစ္စည်းအား ပိုင်ဆိုင်ကြောင်း မြွက်ဖော်ချက်တောင်းဆိုလျှင် ထိုတောင်းဆိုချက် အပေါ် အကျိုးဆိုင်ရောက်အောင် ပစ္စည်းကို လက်ရောက်ရလိုကြောင်းပါ စွဲဆိုရမည် ဖြစ်သည်။ ယင်းသို့ လက်ရောက်ရလိုကြောင်းပါ စွဲဆိုရမည် ဖြစ်သည်။ ယင်းသို့ လက်ရောက်ရလိုကြောင်းပါ မစွဲဆိုလျှင်တရားခံသည် ပစ္စည်းကို ဆက်လက်၍ လက်ရှိဖြစ်နေကာ ချမှတ်သော ဒီကရီမှာ အချည်းအနီးသာ ဖြစ်ရန်ရှိသည်။ တားမြစ်မိန့်သည် ပစ္စည်းအား ပိုင်ဆိုင်ကြောင်း မြွက်ဖော်ချက်နှင့် ပတ်သက်သည့် အကျိုးဆိုင်ရောက်သော သက်သာခွင့် ဖြစ်သည်ဟု မဆိုနိုင်ချေ။ လက်ရောက် အပ်ပေးရန် တောင်းဆိုခြင်းသာလျှင် အကျိုးဆိုင်ရောက်သည့် သက်သာခွင့် ဖြစ်သည်။ အကယ်၍ တရားလိုသာမက တရားခံပါ ပစ္စည်းကို လက်မဲ့ ဖြစ်နေပါမှ လက်ရောက်အပ်ပေးရန် လိုသည်မဟုတ်၍ တားမြစ်မိန့်နှင့် တွဲကာစွဲဆိုနိုင်မည် ဖြစ်သည်။ ပစ္စည်းကို လက်မဲ့ဖြစ်သည့် တရားလိုတစ်ဦးသည် မြွက်ဖော်ချက်နှင့် တားမြစ်မိန့် ထုတ်ပေးရန် တရားမစွဲဆိုနိုင်ကြောင်း၊ မြွက်ဖော်ချက်နှင့် လက်ရောက်ရလိုမှုသာ စွဲဆိုရမည်ဖြစ်ကြောင်း စီရင်ထုံးအမြောက် အမြားပင်ရှိသည်။ အချို့ကို ဖော်ပြရမည်ဆိုသော် အာ(၆)၊ ဝီလေးနှင့် အာ(၆)၊ ဒိုင်းယား (၁) တို့အမှုတွင် အောက်ပါအတိုင်း မိန့်မြွက်ထား၏။

"As regards the first position assuming that section 42 of the Specific Relief Act is to be understood as not requiring the whole consequential relief to be claimed, we think a plaintiff out of possession is not entitled to ask for an injunction merely against the person in possession."

(၁) အတွဲ ၃၃၊ မေရပ် ၄၅၂(၄၅၆)။

မရက်စရာလုပ်ငန်းနှင့် အက်(စ်)၊ ဂျီ၊ ဟီ၊ ကော်မီတီ (၂) တို့ စီရင်ထုံး၌ အောက်ပါ အတိုင်း ဆုံးဖြတ်ထားသည်။

“According to section 42 Specific Relief Act, it is not permissible to sue for a mere declaration when further relief in the shape of possession is open to a party. Again, according to section 56, Cl. (1) of the same Act, no relief by way of injunction (which is purely discretionary) can be granted, when an equally efficacious relief could be obtained by other usual modes of proceeding. It is well established that when it is open to a person to sue for possession, he cannot be granted any relief in the shape of a mere injunction.”

အနိတိတိတိတိတိနှင့် မာမီဆင်စူး (၃) တို့ အမှု၌ လည်း အောက်ပါအတိုင်း စီရင်ထုံးပွဲထားသည်။

“The words ‘further relief’ in the proviso to section 42 mean relief in relation to the legal character or right as to property to which the plaintiff is entitled to and whose title to such character or right the defendant denies or is interested to deny and that relief must also be appropriate to and necessarily consequent on the right of title asserted.

Consequently, where the plaintiff whose title is denied by the defendant is out of possession and the defendant is in possession, the ‘further relief’ would be recovery of possession and a suit for declaration of title will not be maintainable unless the plaintiff prays for possession also. If, however, the plaintiff is out of possession but the defendant is not in possession or is not in a position to deliver possession to the successful plaintiff injunction would be the further relief within the meaning of the proviso to section 42.”

ယခုအမှုတွင် အယူခံတရားခံတို့သည်၊ အခင်းဖြစ် ပစ္စည်းကို လက်မဲ့ဖြစ်နေပြီး၊ အယူခံတရားလိုတို့မှာ လက်ရှိဖြစ်နေကြသည်။ သို့ဖြစ်ရာ အယူခံတရားခံများအနေဖြင့် မြှက်ဖေါ်ချက်အပြင် ပစ္စည်းကို လက်ရောက်အပ်ပေးရန် တရားစွဲရမည် ဖြစ်သည်။

(၂) အေ၊ အိုင်၊ အာ(၆)၊ ၁၉၃၈၊ လာဟို ၃၆၉ (၃၈၆) စုံညီခုံ။

(၃) အေ၊ အိုင်၊ အာ(၆)၊ ၁၉၄၂၊ ကာလကတ္တာ၊ ၂၄၅။

လက်ရောက်အပ်ပေးရန် မစွဲဆိုဘဲ တားမြစ်မိန့် တောင်းဆိုရုံနှင့် မပြီးချေ။ ထို့ကြောင့် အယူခံတရားခံတို့၏ အမှုစွဲဆိုပုံမှာ မှားယွင်းနေသည်ဟု ဆိုရမည်ဖြစ်သည်။ ထိုဥပဒေ အချက်နှင့် ပတ်သက်၍ အောက်ရုံး အသီးသီး၌ လျှောက်လဲ တင်ပြခဲ့ခြင်း မရှိဘဲ၊ ဤ ဒုတိယ အယူခံရုံးသို့ ရောက်မှ ပေါ်ပေါက်လာရခြင်း ဖြစ်သည့်အတွက် အယူခံ တရားခံတို့အား ၎င်းတို့၏အဆိုလွှာကို တရားဥပဒေနှင့်အညီ ပြန်လည်ပြင်ဆင်ခွင့်ပြုရန် အခွင့် ပြုရပေမည်။ ချစ်တိန်တိန်ဘဏ် နှင့် ဦးတော (၄)။

အထက်ပါ အကြောင်းရပ်များကြောင့် အောက်ရုံး နှစ်ရုံး စလုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီတို့ကို ယယ်ဖျက်လိုက်ပြီး၊ အမှုကို မူလရုံးသို့ ပြန်လည်ပေးပို့လိုက်သည်။ မူလရုံး သည် အယူခံတရားခံ (မူလတရားလိုတို့)အား မူလအမှုတွဲ၌ပင် ၎င်းတို့၏ အဆိုလွှာကို ဥပဒေနှင့်အညီ ပြင်ဆင်ခွင့်ပြုပြီး၊ အယူခံတရားလို (မူလတရားခံ) များက ပြင်ဆင်ချက် ထုဒ်ချလွှာ တင်လိုလျှင် တင်ခွင့်ပြုကာ အမှုကို တရားဥပဒေအရ ဆက်လက်စီရင် ဆုံးဖြတ်ရမည်ဖြစ်သည်။ တရားစရိတ် အားလုံးကို နောက်ဆုံး ရုံးသူက ကျခံရမည်။ ဤအယူခံအတွက် ရှေ့နေစရိတ် ၅၁ ကျပ် သတ်မှတ်သည်။

ရုံးခွန်တော် ဥပဒေပုဒ်မ ၁၃ အရ၊ ဤအယူခံလွှာတွင် ထမ်းဆောင်ထားသည့် ရုံးခွန်တော်ငွေကို အယူခံတရားလိုတို့အား ပြန်လည်ထုတ်ပေးရန် လက်မှတ်ထုတ်ပေးပါ။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

တရားမ ဒုတိယအယူခံမှု

တရားသူကြီး ဦးသက်ပေရွှေတင်

† ၁၉၆၆

ဦးပိန် ပါ ၂ (အယူခံတရားလိုများ)

နှင့်

ဦးဘသစ် ပါ ၂ (အယူခံတရားခံများ) *

အောက်တိုဘာ
လ ၁၄ ရက်၊

ကျူးကျော်၍ ဆောက်လုပ်ထားသော အိမ်ကို ဖယ်ရှား၍ မြေကို လက်ရောက် အပ်ပေးရန် တရားစွဲဆိုမှု အကြောင်းခြင်းရာနှင့် ပတ်သက်၍ ပဌမအယူခံရုံး၏ ဆုံးဖြတ်ချက် ဒုတိယ အယူခံရုံး၏ ဝင်ရောက်စွက်ဖက်နိုင်ခွင့်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ အကြောင်းခြင်းရာနှင့် ပတ်သက်၍ ပဌမ အယူခံရုံး၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို သက်သေ အထောက်အထား လုံးဝမရှိမှသာ၊ သို့တည်းမဟုတ် ဥပဒေ သဘောသက်ရောက်သည့် ချွတ်ချော်မှုရှိမှသာ ဒုတိယအယူခံဝင်ရုံးသည် ဝင်ရောက်စွက်ဖက်နိုင်ခွင့် ရှိသည်။ ပဌမအယူခံရုံးရှိ အကြောင်းခြင်းရာ ဆုံးဖြတ်ချက်သည် သက်သေ အထောက်အထားရှိနေလျှင် ထိုဆုံးဖြတ်ချက် မှာ စိတ်ကြေနှပ်ဘွယ်မရှိလင့်ကစား ပယ်ဖျက်ခြင်းမပြုနိုင်ချေ။

မူနှင့် ကာစီမီထရာ၊ အတွဲ ၆၊ ရန်ကုန်၊ ၈၁ ၅၈၆ ရည်ညွှန်းသည်။

အယူခံတရားလိုများအတွက်။ ။ မစ္စတာ ဦးစံစီဖိုး။

အယူခံတရားခံများအတွက်။ ။ ဦးဘိုးသာ။

တရားသူကြီး ဦးသက်ပေ။ ။ အယူခံတရားလို ဦးပိန်နှင့် ဒေါ်ဝါညွန့်တို့က၊ မိမိတို့ လက်ရှိဖြစ်သည့်၊ သထုံမြို့နယ် သိမ်ဆိပ်အရွှေကွင်း အမှတ် ၅၄၀၊ ဦးပိုင်အမှတ် အင် (၇) မြေကွက်အမှတ် ၃၁၁၊ မြေချိန် ဧရိယာ ဒဿမ ၂၀ ကေရှိ မြေကွက် ပေါ်၌၊ ဒဿမ ၁၂ ကေကို အယူခံတရားခံ ဦးဘသစ်နှင့် ဒေါ်ကြွေတို့သည် ကျူးကျော်၍ အိမ်ဆောက်ထားသဖြင့်၊ ထိုအိမ်ကို ဖယ်ရှား၍ မြေကို လက်ရောက် အပ်ပေးရန်၊ သထုံမြို့ မြို့နယ် တရားမရုံး၌ တရားစွဲဆိုရာ၊ စွဲဆိုသည့်အတိုင်း ဒီကရီ

* ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ တရားမ ဒုတိယအယူခံမှုအမှတ် ၁၁။

† ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ တရားမအယူခံဝင်မှုအမှတ် ၁ တွင် ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၂၆ ရက်နေ့စွဲဖြင့် ချမှတ်သောသထုံမြို့၊ ခရိုင်တရားမ တရားသူကြီးရုံးတော်၏ အမိန့်ကို အယူခံဝင်မှု။

ချမှတ်လိုက်၏။ ထိုဒီကရီကို အယူခံ တရားခံများက မကျေနပ်သဖြင့်၊ သထုံမြို့ ခရိုင်တရားမရုံးသို့ အယူခံဝင်ရာ၊ ပညာရှိ ခရိုင် တရားမ တရားသူကြီးသည် မူလရုံး၏ ဒီကရီကို ပယ်ဖျက်ကာ၊ အယူခံတရားလိုတို့၏ အမှုကို ပလပ်လိုက်လေသည်။ ထိုကဲ့သို့ ပလပ်လိုက်သော အမိန့်ကို အယူခံ တရားလိုတို့က မကျေနပ်သဖြင့်၊ ဤဒုတိယ အယူခံမှုတွင် အယူခံဝင်လာကြခြင်းဖြစ်သည်။

အယူခံတရားလိုတို့က၊ ၎င်းတို့သည် မြေချိန် ဧရိယာ ဒဿမ ၂၀ ကေရှိသော မြေကွက်တခုလုံးကို၊ ၁၉၅၀ ခုနှစ်မှစ၍ ခုတ်ထွင်ရှင်းလင်းပြီး အိမ်ဆောက်လုပ် နေထိုင်ကာ လက်ရှိဖြစ်ခဲ့ကြောင်း၊ ၁၉၅၉ ခုနှစ် လောက်တွင် အယူခံတရားခံတို့သည် ထိုမြေကွက်ပေါ်၌ ဒဿမ ၁၂ ကေကျယ်ဝန်းသော မြေနေရာသို့ ကျူးကျော် ဝင်ရောက်၍ အိမ်ဆောက်လုပ် နေထိုင်ကြကြောင်း စွပ်စွဲလာကြသည်။ အယူခံ တရားခံတို့က အခင်းဖြစ် ဒဿမ ၁၂ ကေမြေပေါ်၌ ၎င်းတို့သည် လွန်ခဲ့သည့် ၁၅ နှစ်ခန့်ကစ၍ နေထိုင်ခဲ့ကြောင်း၊ အယူခံ တရားလိုတို့သည် ထိုမြေ၏ မြောက် ဘက်တွင်ကပ်လျက်ရှိသော မြေကွက်၌ လွန်ခဲ့သည့် ၁၀ နှစ်ကစ၍သာ နေထိုင် လာခဲ့ကြောင်း၊ အယူခံတရားလိုတို့ လက်ရှိဖြစ်သော မြေကွက်ပေါ်၌ ကျူးကျော် ဝင်ရောက်နေထိုင်ခဲ့သည်ဆိုခြင်းမှာ မဟုတ်ကြောင်း ထုချေကြသည်။

အယူခံတရားလိုတို့က ၎င်းတို့လက်ရှိဖြစ်သည်ဆိုသော မြေမှာ ဘိုးဘွားပိုင်မြေ မဟုတ်ချေ။ အစိုးရထံတွင် အခွန်ဆောင်ပြီး နေထိုင်သော မြေဖြစ်ပြီး၊ ပိုင်ဆိုင်ခွင့် မရရှိသေးကြောင်း အငြင်းမထွက်ပေ။ အယူခံတရားလိုတို့သည် ထိုမြေကွက် အတွက် ၁၉၅၁-၅၄ ခုနှစ်မှစ၍ အခွန်ဆောင်ခဲ့၏။ အခွန်ဆောင်ရာ၌ ဒဿမ ၂၀ ကေအတွက် ပေးခဲ့ရသည်။ မူလရုံးတွင် တင်ပြထားသည့် မြေစာရင်း ဌာနမှ မြေပုံများအရ၎င်း၊ မြေစာရင်း အင်စပိတ်တော် ဦးဘရွှေ၏ ထွက်ချက် အရ၎င်း ထိုသို့အယူခံ တရားလိုတို့ အခွန်ဆောင်သည့် မြေအနက်၊ ဒဿမ ၁၂ ကေကို၊ အယူခံ တရားခံတို့၏ အမည်ဖြင့် ၁၉၆၁-၆၂ ခုနှစ်မှစ၍ သီးခြားအခွန် စည်းကြပ်ခဲ့၏။ ယင်းသို့ စည်းကြပ်ရခြင်းမှာ အယူခံ တရားခံတို့ လက်ရှိဖြစ်နေသည့် အတွက်ကြောင့်ပင်ဖြစ်သည်။

အခင်းဖြစ်ပွားသည့်မြေမှာ အစိုးရမြေသာဖြစ်၍၊ အဓိက စဉ်းစားရမည့် အချက်မှာ၊ အယူခံ တရားလိုတို့ စွပ်စွဲလာသည့် အတိုင်း ၎င်းတို့လက်ရှိဖြစ်နေသည့် ကြားမှ အယူခံ တရားလိုတို့သည်၊ ကျူးကျော်ဝင်ရောက်ကာ အိမ်ဆောက်လုပ် ခဲ့ပါသလော၊ သို့တည်းမဟုတ် အယူခံ တရားခံတို့ ထုချေသည့်အတိုင်း ၎င်းတို့ သာလျှင်လွန်ခဲ့သည့် ၁၅ နှစ်ခန့်မှစ၍ တဆက်တည်း လက်ရှိနေထိုင်ခဲ့ပါသလော ဆိုခြင်းပင်ဖြစ်၏။

ဦးစိန် ပ.
နှင့်
ဦးဘသစ် ပါ။

ယခုအမှုတွင် အမှန်တရားကို အဖြေပေးနိုင်မည့် သော့ချက် သက်သေမှာ ဒေါ်စောလှိုင် (ခံပြု ၃) ပင်ဖြစ်၏။ ထိုသက်သေသည် အယူခံ တရားလိုတို့ ယခု လက်ရှိနေထိုင်လျက်ရှိသော မြေပေါ်၌ မူလကနေထိုင်ခဲ့သူဖြစ်သည်။ ထိုကဲ့သို့နေထိုင် ခဲ့ကြောင်းကို အယူခံ တရားလို ဦးပိန် ကိုယ်တိုင်က ဝန်ခံထားသည်။ ဒေါ်စောလှိုင် သည် ထိုမြေပေါ်မှ လွန်ခဲ့သည့် ၁၃ နှစ် ၁၄ နှစ်လောက်က ထွက်ခွာကာ ရန်ကုန်မြို့သို့ ပြောင်းရွှေ့နေထိုင်ခဲ့သည်။ ဒေါ်စောလှိုင် ရွှေ့ပြောင်းသွားပြီးနောက် မြေပေါ်ရှိ တံ ၂ လုံးကို ဒေါ်စောလှိုင်၏ ညီမ ဒေါ်စောမြိုင်ထံမှ အယူခံ တရားလိုတို့သည်ဝယ်ယူကာ အိမ်သစ်ဆောက်၍ နေထိုင်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ဒေါ်စောလှိုင်က ယခု အယူခံတရားလိုတို့ နေထိုင်သော မြေပေါ်၌ နေထိုင်စဉ်၊ မြေ၏ တောင်ဘက်တွင် အယူခံ တရားခံ ဒေါ်ကြွေ၏မိဘများအိမ်ရှိကြောင်း၊ ဒေါ်ကြွေသည် အသက် ၂၂ နှစ်တွင် အယူခံ တရားခံ ဦးဘသစ်နှင့် အကြောင်းပါပြီး၊ မိဘအိမ်၌ပင် ဆက်လက်နေထိုင်ခဲ့ကြောင်း၊ မိမိနေထိုင်သောမြေနှင့် ဒေါ်ကြွေ၏မိဘမြေကြားတွင် ခြံစည်းရိုး ရှိကြောင်း၊ ထို ခြံစည်းရိုး၌ သရက်ပင်၊ ပျဉ်းမပင်၊ ဝါးပင်များ စိုက်ထားကြောင်း၊ ဒေါ်ကြွေ၏ မိဘမြေ တောင်ဘက်တွင် ချောင်းငယ်ဘုရား ရှိကြောင်း ထွက်ဆိုထားသဖြင့်၊ အယူခံ တရားလိုတို့သည် အခင်းဖြစ် မြေပေါ်သို့ ၁၉၅၉ ခုနှစ်မှစ၍ ကျူးကျော်ဝင်ရောက်ကာ နေအိမ် ဆောက်လုပ် နေထိုင်ကြသည်ဆိုခြင်းမှာမဟုတ်မမှန်ကြောင်းပေါ်လွင်သည်။ ဒေါ်စောလှိုင်၏ ထွက်ချက်ကို သူကြီး ဦးဘခင် (ခံပြု ၂) က ထောက်ခံထွက်ဆို ထားသည်။ ဦးဘခင်သည် အခင်းဖြစ်မြေ၏ တောင်ဘက်ရှိ ချောင်းငယ် တဘက် ကမ်း၌ နေထိုင်သူဖြစ်ပြီး၊ ၎င်းက အခင်းဖြစ် မြေပေါ်၌ ဒေါ်ကြွေ၏ မိဘများ မူလနေထိုင်ကြပြီး၊ အယူခံ တရားလိုတို့သည် အကြင်လင်မယား ဖြစ်လာကြပြီး နောက် ဆက်လက် နေထိုင်ခဲ့ကြကြောင်း ထွက်ဆိုသွားသည်။ အငြိမ်းစား မြေ စာရင်း အင်စပိတ်တော် ဦးဘမောင် (လိုပြု ၁) က အခင်းဖြစ်မြေပေါ်၌၊ ၎င်း အငြိမ်းစားယူသည့် ၁၉၅၇ ခုနှစ်အထိ၊ အယူခံ တရားခံတို့ အိမ်ဆောက်ထားသည်ကို မတွေ့ရကြောင်း၊ ထိုမြေကို မြေလွှတ်အဖြစ် တွေ့ရှိရကြောင်း ထွက်ဆိုထားသည်မှာ မှန်၏။ သို့ရာတွင် ဦးဘမောင် အနေဖြင့် ကွင်းဆင်းသည့် အခါမှသာ အခင်းဖြစ် မြေသို့ ရောက်ရှိမည် ဖြစ်ပြီး၊ အနီးအနားတွင် နှစ်ပေါင်းများစွာကစ၍ နေထိုင် ခဲ့သည့် သူကြီး ဦးဘခင်ကဲ့သို့ သေချာတပ်အပ်ပြောဆိုနိုင်မည် မဟုတ်ချေ။

မည်သို့ပင်ဖြစ်စေကာမူ၊ အကြောင်းခြင်းရာနှင့်ပတ်သက်၍ ပဌမအယူခံရုံး၏ ဆုံးဖြတ်ချက်မှာ၊ အတည်ဖြစ်၍ လက်ခံရမည် ဖြစ်သည်။ ထိုဆုံးဖြတ်ချက်နှင့်ပတ်သက်၍ သက်သေအထောက်အထား လုံးဝမရှိမှသာ၊ သို့တည်းမဟုတ် ဥပဒေသဘောသက် ရောက်သည့် ချွတ်ချော်မှုရှိမှသာ၊ ဒုတိယ အယူခံရုံးသည် ဝင်ရောက် ဖက်စွက်

နိုင်ခွင့်ရှိသည်။ ပဌမ အယူခံရုံး၏ အကြောင်းခြင်းရာ ဆုံးဖြတ်ချက်သည် သက်သေ အထောက်အထား ရှိနေလျှင် ထိုဆုံးဖြတ်ချက်မှာ စိတ်ကျေနပ်ဘွယ် မရှိလင့်ကစား ပယ်ဖျက်ခြင်း မပြုနိုင်ချေ။ မပြု နှင့် ကာစီမိတရား (၁)။

ယခုအမှုတွင် အယူခံ တရားခံတို့သည် ဒဿမ ၁၂ ကေအကျယ်အဝန်းရှိသော မြေပေါ်၌ လွန်ခဲ့သည့် နှစ်ပေါင်းများစွာကပင် လက်ရှိဖြစ်ခဲ့ပြီး အယူခံ တရားလို တို့လက်ရှိဖြစ်နေသည့် ကြားမှ ကျူးကျော် ဝင်ရောက် နေထိုင်ခြင်း မဟုတ်ကြောင်း သက်သေ အထောက်အထားများ ရှိနေသဖြင့်၊ ထိုသက်သေ အထောက်အထားများ အပေါ်မူတည်၍ ဆုံးဖြတ်ခဲ့သော ပဌမ အယူခံရုံး၏ ကောက်ချက်မှာ မှားယွင်း သည်ဟု မဆိုသာချေ။ ကျွန်ုပ်အနေဖြင့် ထိုဆုံးဖြတ်ချက်ကို သဘောတူ လက်ခံသည်။

အယူခံ တရားလိုတို့၏ ပညာရှိရွှေနေကြီး ဦးစံစိဖိုးက၊ အယူခံ တရားခံတို့သည် မူလရုံးအမှု၏ အရှုံးအနိုင်ကို မြေစာရင်းအရာရှိ၏ အစီရင်ခံစာ အပေါ်မူတည်မည့် ဆုံးဖြတ်ချက်ကို လိုက်နာပါမည်ဟု သဘောတူညီပြီးဖြစ်ရာ၊ မြေစာရင်း အရာရှိ ဦးဘရွှေက အခင်းဖြစ်မြေသည် အယူခံ တရားလိုတို့ အခွန်ဆောင် နေရသည့် အင် (၃) မြေထဲ၌ပါနေကြောင်း ထွက်ဆိုထားသည့် အလျောက်၊ မြေစာရင်း အရာရှိ၏ ထွက်ဆိုချက်ကို ကျော်လွန်၍ ငြင်းဆိုရန် အခွင့်အရေးမှာ ပိတ်ပင်ထားပြီး ဖြစ်သည်ဟု ယူဆသင့်ကြောင်း တင်ပြသွားသည်။ အယူခံ တရားလိုနှင့် အယူခံ တရားခံတို့သည် ၁၉၆၄ ခု၊ နိုဝင်ဘာလ ၁၆ ရက်နေ့တွင် မူလရုံး၌ လျှောက်လွှာ တစောင်တင်ခဲ့ကြ၏။ ထိုလျှောက်လွှာကို မူလရုံးအမှုတွဲ၏ ဆင့်စာဖိုင်တွဲ စာမျက်နှာ ၃၀ တွင် တွေ့မြင်နိုင်သည်။ ထိုလျှောက်လွှာ၌ ခရိုင်လယ်ဝန်၊ သို့မဟုတ် မြေစာရင်း အင်စပိတ်တော် တဦးအား အငြင်းပွားမှုကို တရားသဖြင့် အဆုံးအဖြတ် ပေးနိုင်ရန် အလို့ငှါ၊ မြေကို တိုင်းထွာပြီး ဖြေရှင်းချက်ပေးရန်သာ ပေါ်ပြထားသည်။ ခရိုင် လယ်ဝန်၊ သို့မဟုတ် မြေစာရင်း အင်စပိတ်တော်၏ တွေ့ရှိချက်ကို အပြီးသတ် လက်ခံပါမည်ဟု အယူခံ တရားလိုကသော်၎င်း၊ အယူခံ တရားခံကသော်၎င်း၊ ဝန်ခံ လက်မှတ်ထိုးထားခြင်းမရှိပေ။ သို့ဖြစ်ရာ မြေစာရင်း အရာရှိ ဦးဘရွှေ၏ထွက်ဆိုချက် အရ အယူခံ တရားခံတို့သည် အခင်းဖြစ်မြေကို မိမိတို့လက်ရှိဖြစ်သည်ဟု ငြင်းဆိုရန် အခွင့်အရေး မရှိတော့ဘဲ ပိတ်ပင်ထားပြီး ဖြစ်သည်ဟု မယူဆနိုင်ချေ။

အခင်းဖြစ်မြေအပါအဝင် ဦးပိုင်အမှတ် အင် (၃) တခုလုံးကို အယူခံ တရားလိုတို့အမည်ဖြင့်၊ ၁၉၅၃-၅၄ ခုနှစ်မှစ၍ အခွန်စည်းကြပ်ခဲ့သည်မှာ မှန်၏။ ယင်းသို့ အခွန် စည်းကြပ်ခဲ့ကာမျှဖြင့်၊ အယူခံ တရားလိုတို့သည် အခင်းဖြစ်မြေကို

ပိုင်ဆိုင်ခွင့်ရှိသည်ဟု မဆိုသာချေ။ အခင်းဖြစ်မြေကို အယူခံ တရားခံတို့၏ အမည်ဖြင့် ၁၉၆၁-၆၂ ခုနှစ်မှစ၍ အခွန် စည်းကြပ်ခံသည်ကို ထောက်လျှင်၊ ထိုကဲ့သို့ အခွန် စည်းကြပ်ခြင်းသည် ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့်လည်း မဆိုင်၊ လက်ရှိဖြစ် မဖြစ်ဆိုသော ပြဿနာ နှင့်လည်း အကျိုးမဝင်ကြောင်း ပေါ်လွင်သည်။

အထက်ပါ အကြောင်းရပ်များကြောင့် အောက်အယူခံရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့်ဒီကရီ ကိုမူ မှန်ကန်သည်ဟု ဆိုရမည်ဖြစ်၍၊ ဤဒုတိယ အယူခံမှုကို တရားစရိတ်နှင့်တကွ ပလပ်လိုက်သည်။ ရွှေနေစရိတ် ၃၄၀ သတ်မှတ်သည်။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

တရားမပဌမအယူခံမှု

တရားသူကြီးဦးသက်ဖေရှေ့တွင်

ဦးမောင် ပါ ၂ (အယူခံတရားလိုများ)

နှင့်

ကိုအောင်ထွန်း ပါ ၂ (အယူခံတရားခံများ)*

† ၁၉၆၆

အောက်တိုဘာလ ၆ ရက်။

တရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၄၁ နည်းဥပဒေ ၂၇ နောက်ထပ် သက်သေထွက်ချက်များ ရယူနိုင်ခြင်း—
နောက်ထပ် သက်သေထွက်ချက်များ ရယူရာတွင် ကိုယ်ပိုင် ဆင်ခြင်တိုင်းထွာမှု အာဏာအရ
တရားဥပဒေဘောင်အတွင်း ဆောင်ရွက်ခြင်း—ဒုတိယအယူခံရုံးအနေဖြင့် ဝင်ရောက်စွက်ဖက်
ရန်အကြောင်းရှိ မရှိ—မည်သည့်နောက်ထပ် သက်သေထွက်ချက် ရယူလိုသော အကြောင်း
ပြချက် ရေးသားထားခြင်း မရှိခြင်း—ဆောင်ရွက်မှုပျက်ပြယ်သည်ဟု ဆိုနိုင် မဆိုနိုင်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ အယူခံရုံးအနေဖြင့် မည်သည့်အခါတွင် နောက်ထပ် သက်သေထွက်ချက်များ
ကို ရယူနိုင်သည်ဟု တရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၄၁၊ နည်းဥပဒေ ၂၇ တွင် အတိအလင်း ပြဋ္ဌာန်းထား
သည်။ အောက်ရုံးမှ လက်ခံသင့်သည့် သက်သေခံချက်ကို လက်မခံခဲ့လျှင်သော်၎င်း၊ အယူခံရုံး
အနေဖြင့် ဆုံးဖြတ်ချက်ပြုနိုင်ရန်အလို့ငှါ၊ သို့တည်းမဟုတ် အခြားလုံလောက်သည့် အကြောင်း
တခုခုကြောင့် သက်သေကို စစ်ဆေးရန်၊ သို့မဟုတ် စာရွက်စာတမ်းတင်ပြရန်လိုအပ်သည်ဟု
ယူဆလျှင်သော်၎င်း နောက်ထပ်သက်သေထွက်ချက်များကို ရယူနိုင်ပေသည်။

ကက်ဆိုဂျီ နှင့် ဂျီ၊ပီး၊အိုင်၊မီးရထား၊ အတွဲ ၃၁၊ ဘုံဘိုင် ၃၈၁ (ပရိစ္ဆိကောင်စီ)။
ပါဆိုတင် နှင့် လာလ်မီဟန်၊ အေ၊အိုင်၊အာ(ရ်)၊ ၁၉၃၁ (ပရိစ္ဆိကောင်စီ) ၁၄၃။
မာမက်အက္ခဘာခန် နှင့် မိုတိုင်း၊ အေ၊အိုင်၊အာ(ရ်)၊ ၁၉၄၈ ခုနှစ်၊ (ပရိစ္ဆိကောင်စီ) ၃၆။
အာဂျန်ဆင်း နှင့် ကတာဆင်း၊ အေ၊အိုင်၊အာ(ရ်)၊ ၁၉၅၁၊ တရားလွှတ်တော်ချုပ်၊ ၁၉၃
ရည်ညွှန်းသည်။

အောက်ရုံးအယူခံ တရားသူကြီးအနေဖြင့် နောက်ထပ် သက်သေထွက်ချက်များ ရယူရာတွင်
ကိုယ်ပိုင်ဆင်ခြင်တိုင်းထွာမှုအာဏာအရ တရားဥပဒေဘောင် အတွင်းမှ ဆောင်ရွက်သည့်ကိစ္စမျိုးကို
ဒုတိယအယူခံရုံးအနေဖြင့် ဝင်ရောက်စွက်ဖက်ရန်အကြောင်းမရှိ။

* ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ တရားမပဌမအယူခံမှုအမှတ် ၃၁။
† ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ တရားမအယူခံမှုအမှတ် ၁ တွင် ပြည်မြို့၊ ရာဘက်ခရိုင်တရားမတရားသူကြီး
ရုံးတော်၏ ချမှတ်သောအမိန့်ကို အယူခံဝင်မှု။

ကမ္မလာရန်ဂျန် နှင့် ဘိုင်ဂျန်တံ၊ အော၊အိုင်၊အာ(ရ်)၊ ၁၉၇၁၊ တရားလွှတ်တော်ချုပ်၊ ရည်ညွှန်းသည်။

ဦးမောင် ပါ၊
နှင့်
ကိုအောင်ထွန်း
ပါ ။

အောက်ရုံး အမှုတွဲရှိ သက်သေအထောက်အထားများအပေါ် အယူခံရုံးက အဆုံးအဖြတ်မပြုနိုင်ကြောင်း ပေါ်လွင်နေပါက မည်သည့်အတွက် နောက်ထပ် သက်သေထွက်ချက် ရယူလိုသော အကြောင်းပြချက် ရေးသားထားခြင်း မရှိကာမျှဖြင့် အောက်အယူခံရုံး၏ ဆောင်ရွက်မှုများမှာ ပျက်ပြယ်သည်ဟု မဆိုနိုင်။ အကြောင်းပြချက် ရေးသားထားရန် ပျက်ကွက်ခြင်းမှာ လုပ်နည်း လုပ်ဟန်မှားယွင်းခြင်းသာဖြစ်ပေသည်။

အီးစဝါးချန္တရာ နှင့် ဂျီဂင်ဒရာ၊ အော၊အိုင်၊အာ(ရ်)၊ ၁၉၇၂၊ ကလကတ္တား၊ ၁၂၆။
ဓရပ် နားရက်စီး နှင့် ရာမီရက်စီး၊ အော၊အိုင်၊အာ(ရ်)၊ ၁၉၇၄၊ မဒရပ် ၈၄၈။ ဂုဏ်မိက္ခာဝါး နှင့် စူလတန်၊ အော၊အိုင်၊အာ(ရ်)၊ ၁၉၇၅၊ ဂျမ္မားနှင့် ကက်ရှမ်း ၂၃ ရည်ညွှန်းသည်။

အယူခံတရားလိုအတွက်။ ။ဦးဘဆွေ။

အယူခံတရားခံအတွက်။ ။ဦးဘအုန်း။

တရားသူကြီးဦးသက်ဖေ။ ။အယူခံ တရားခံများက၊ အယူခံ တရားလိုတို့ အပေါ် ပြည်ခရိုင်၊ ဆင်မြီးဆွဲမြို့အနီးရှိ ခွေးရဲကွင်း နံပါတ် ၇၅၆၊ ဦးပိုင်နံပါတ် ၂၀၈၊ မြေချိန်ဧရိယာ ၂.၀၂ ဧက ထန်းတောကုန်းမြေမှ ဒဿမ ၈၂ ကို လက်ရောက် ရလိုကြောင်း၊ ပြည်မြို့၊ မြို့နယ်တရားမရုံးတွင် တရားစွဲဆိုရာ၊ ပညာရှိ နယ်တရားမ တရားသူကြီးက အယူခံတရားခံများသည် ထိုမြေပေါ်ရှိထန်းပင်များကို လုပ်ပိုင်ခွင့် ရှိသော်လည်း အယူခံတရားလိုတို့ အနေဖြင့် ထိုမြေတွင်ယာလုပ်ပိုင်ခွင့်ရှိသောကြောင့် ထိုမြေအား လက်ရောက်မရနိုင်ဟု အဆုံးအဖြတ်ပြုကာ၊ အယူခံတရားခံတို့၏ အမှုကို ပလပ်လိုက်လေသည်။ ထိုအမိန့်ကို မကျေနပ်သဖြင့် ပြည်မြို့ ရာဘက်ခရိုင်ရုံးသို့ အယူခံ ဝင်ရာ၊ ပညာရှိ ရာဘက်ခရိုင်တရားမတရားသူကြီးသည် မိမိသဘောအရ သက်သေ အချို့ကို ပြန်လည်စစ်ဆေးပြီးနောက်၊ အောက်ရုံး၏ ဒီကရီကို ပယ်ဖျက်ကာ၊ အယူခံ တရားခံတို့၏ အမှုကို စွဲဆိုသည့်အတိုင်း ဒီကရီချမှတ်လိုက်၏။ ထိုကဲ့သို့ ချမှတ်လိုက် သောအမိန့်ကို အယူခံတရားလိုတို့က မကျေနပ်သဖြင့် ဤဒုတိယအယူခံမှု တင်သွင်း လာခြင်းဖြစ်သည်။

အယူခံတရားလိုတို့၏ ပညာရှိ ရွှေနေကြီး ဦးဘဆွေက၊အောက်အယူခံရုံးအနေဖြင့် လုံလောက်သည့် အကြောင်းမရှိဘဲ နောက်ထပ်သက်သေထွက်ချက်များကို ရယူခဲ့ပြီး၊ ထိုထွက်ချက်များအပေါ် မှီငြမ်းလျက် အဆုံးအဖြတ်ပြုခဲ့သည့်အတွက်အောက်အယူခံ ရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီတို့မှာ ပျက်ပြယ်သည်ဟု ယူဆသင့်ကြောင်းတင်ပြလာ၏။

(အယူခံရုံးအနေဖြင့် မည်သည့်အခါတွင်နောက်ထပ် သက်သေထွက်ချက်များကို ရယူနိုင်သည်ဟု တရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၄၁၊ နည်းဥပဒေ ၂၇ တွင် အတိအလင်း ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ အောက်ရုံးမှ လက်ခံသင့်သည့် သက်သေခံချက်ကို လက်မခံ ခဲ့လျှင်သော်၎င်း၊ အယူခံရုံးအနေဖြင့် ဆုံးဖြတ်ချက်ပြုနိုင်ရန်အလို့ငှါ၊ သို့တည်းမဟုတ် အခြားလုံလောက်သည့် အကြောင်းတခုခုကြောင့် သက်သေကို စစ်ဆေးရန်၊ သို့မဟုတ် စာရွက်စာတမ်းတင်ပြရန် လိုအပ်သည်ဟု ယူဆလျှင်သော်၎င်း၊ နောက်ထပ်သက်သေ ထွက်ချက်များကို ရယူနိုင်ပေသည်။) ထိုကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ အဓိကစဉ်းစားရမည့် အချက်မှာ အဆိုပါ သက်သေထွက်ချက်များ မရရှိပါက အယူခံရုံးအနေဖြင့် ဆုံးဖြတ် ချက်ပြုနိုင်ပါမည်လောဆိုခြင်းပင်ဖြစ်၏။ ဆုံးဖြတ်ချက် မပြုနိုင်လျှင် နောက်ထပ် သက်သေထွက်ချက်များကို ရယူနိုင်ပေသည်။ အောက်ရုံးအမှုတွဲရှိ သက်သေခံချက် များအပေါ် ဆုံးဖြတ်ချက် ချမှတ်နိုင်လျှင်၊ နောက်ထပ် သက်သေထွက်ချက်များကို ရယူခြင်းမပြုနိုင်ပေ။ တနည်းဆိုသော်၊ နောက်ထပ်သက်သေထွက်ချက်များအားလိုအပ် သည်၊ မလိုအပ်သည်ကို အယူခံရုံးအနေဖြင့်သာ အဆုံးအဖြတ်ပြုရမည်ဖြစ်သည်။ အမှုသည်များအနေဖြင့် ထိုကိစ္စတွင် တစုံတရာ တောင်းဆိုပိုင်ခွင့် မရှိပေ။ အမှုသည် များ၏ ချီယွင်းချက်ကို ပြုပြင်ဖြည့်စွက်ပေးသည့်သဘောဖြင့် နောက်ထပ်သက်သေ ထွက်ချက်များရယူခြင်းမပြုအပ်၊ မပြုနိုင်ပေ။ ကက်ဆီဂျီ နှင့် ဂျီ၊ ပီ၊ အိုင်၊ မီးရထား (၁)၊ ပါဆိုတင် နှင့် လာ(လ်)မိုဟန် (၂)၊ မာမက်အက္ခဘာခန် နှင့် မိုတိုင်း (၃)၊ အာဂျန်ဆင်း နှင့် ကတာဆင်း (၄)။

ယခုအမှုတွင် နောက်ထပ်သက်သေထွက်ချက်များ ရယူရန် အမှုသည်များက လျှောက်ထားခြင်း မပြုခဲ့ကြပေ။ အယူခံရုံး ပညာရှိ တရားသူကြီးသည် နှစ်ဘက် ရွှေနေများကို ကြားနာပြီးနောက် စီရင်ချက် ချမှတ်ခြင်း မပြုနိုင်သဖြင့်၊ ၎င်း၏ သဘောအရ သက်သေများကို ခေါ်ယူစစ်ဆေးခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ယင်းသို့ ခေါ်ယူ စစ်ဆေးခဲ့သူများမှာ အယူခံတရားလိုနှစ်ဦးနှင့် မူလရုံးတွင် စစ်ဆေးခဲ့သည့် မြေစာရင်း အရာရှိ နှစ်ဦးသာဖြစ်ပေသည်။ မူလရုံးတွင် စစ်ဆေးခြင်း မပြုသည့် ပြင်ပသက်သေ များကို ခေါ်ယူစစ်ဆေးခဲ့ခြင်း မဟုတ်ပေ။ မူလရုံးတွင် စစ်ဆေးပြီးဖြစ်သည့် သက်သေ အချို့ကို အရေးကြီးသောအချက်အလက်နှင့် ပတ်သက်၍ မရှင်းလင်းသည်ကို ရှင်းလင်း

(၁) အတွဲ ၃၁၊ ဘုံဘိုင်၊ ၃၈၁ (ပရီဗွီကောင်စီ) ။
 (၂) အေ၊ အိုင်၊ အာ(ရ်)၊ ၁၉၃၁၊ ပရီဗွီကောင်စီ ၁၄၃။
 (၃) အေ၊ အိုင်၊ အာ(ရ်)၊ ၁၉၄၈၊ ပရီဗွီကောင်စီ ၃၆။
 (၄) အေ၊ အိုင်၊ အာ(ရ်)၊ ၁၉၅၁၊ တရားလွှတ်တော်ချုပ် ၁၉၃။

ဦးမောင် ဝါ၊
နှင့်
ကိုအောင်ထွန်း
ဝါ၊

အောင် ခေါ်ယူစစ်ဆေးခြင်းသာ ဖြစ်လေသည်။ သို့ဖြစ်ရာ အောက်အယူခံရုံးပညာရှိ
တရားသူကြီး အနေဖြင့် နောက်ထပ်သက်သေထွက်ချက်များ ရယူရာတွင်၊ ကိုယ်ပိုင်
ဆင်ခြင်တိုင်းထွာမှု အာဏာကို ထင်ရာစိုင်းသည့် သဘောဖြင့် ပြုလုပ်ခဲ့ခြင်းမဟုတ်
ကြောင်းထင်ရှားသည်။ ယင်းသို့ ကိုယ်ပိုင်ဆင်ခြင်တိုင်းထွာမှု အာဏာအရ တရား
ဥပဒေဘောင်အတွင်းမှ ဆောင်ရွက်ခဲ့သည့် ကိစ္စမျိုးကို ဤရုံးသည် ဒုတိယအယူခံရုံး
အနေဖြင့် ဝင်ရောက် စွက်ဖက်ရန်အကြောင်း မရှိချေ။ ဤအချက်နှင့် ပတ်သက်၍
ကမ္ဘာ့လူ့အခွင့်အရေးနှင့် ဘိုင်ဂျနတ် (၅) တို့ အမှုပါ အောက်ပါဆုံးဖြတ်ချက်ကိုသာ
ရည်ညွှန်းလိုပေသည်။

“Where the appeal Court allows the additional evidence to be given in order to clear up certain matter and for the purpose of enabling it to come to a proper decision on the point, the matter is fully covered by Order 41, Rule 27, Civil Procedure Code, and no objection can be taken to the course adopted by the appellate Court in second appeal as there is no reason to interfere in the exercise of the Court's discretion.”

အယူခံတရားလိုတို့၏ ပညာရှိ ရွှေနေကြီး ဦးဘဆွေကပင် အောက်အယူခံရုံး
ပညာရှိ တရားသူကြီးသည် နောက်ထပ်သက်သေထွက်ချက်များကို မည်သည့်အတွက်
ရယူခဲ့သည်ဟု အကျိုးအကြောင်း ပြသခဲ့ခြင်းမရှိ၍ ၎င်း၏ပြုမူချက်မှာ တရားဥပဒေနှင့်
ဆန့်ကျင်နေသည်ဟု ထပ်မံတင်ပြလာ၏။ အောက်အယူခံရုံး ပညာရှိ တရားသူကြီးသည်
၎င်း၏အမှုတွဲရှိ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၂၅ ရက်နေ့စွဲပါ နေ့စဉ်မှတ်တမ်း၌ အရေး
ကြီးသော အချက်အလက်များနှင့် ပတ်သက်၍ သက်သေထွက်ချက်များ ရလိုကြောင်း
ဖော်ပြခဲ့သည်။ အကယ်၍ ထိုဖော်ပြချက်သည် မည်သည့်အတွက် နောက်ထပ်သက်သေ
ထွက်ချက် ရယူလိုသော အကြောင်းပြချက်တစ်ခုမဟုတ်ဟု ဆိုစေကာမူ၊ အောက်ရုံး
အမှုတွဲရှိ သက်သေအထောက်အထားများအပေါ် အယူခံရုံးက အဆုံးအဖြတ် မပြု
နိုင်ကြောင်း ဖော်လှယ်နေပါက၊ အကြောင်းပြချက် ရေးသားထားခြင်း မရှိကားမျှဖြင့်၊
အောက်အယူခံရုံး၏ ဆောင်ရွက်မှုမှာ ပျက်ပြယ်သည်ဟု မဆိုနိုင်ချေ။ အကြောင်း
ပြချက် ရေးသားထားရန် ပျက်ကွက်ခြင်းမှာ လုပ်နည်းလုပ်ဟန် မှားယွင်းခြင်းသာ
ဖြစ်ပေသည်။ လုံးဝပျက်ပြယ်သော ဆောင်ရွက်မှုဖြစ်သည်ဟု မယူဆနိုင်။

(၅) အေ၊ အိုင်၊ အာ(ရ်)၊ ၁၉၅၁၊ တရားလွှတ်တော်ချုပ် ၁။

အိဝါးချန်စရာ နှင့် ဂျီဂင်ဒရာ (၆)၊ ခရစ်ရှနားရက်ဒီး နှင့် ရာမိုရက်ဒီး (၇)၊
ဂူလမ်ကွာဒါး နှင့် စူလတန် (၈)။

ဦးမောင် ပါ၊
နှင့်
ကိုအောင်ထွန်း
ပါ ။

ယခုအမှုတွင် မူလရုံး၏ အမှုတွဲကို ဘတ်ရှလျင်၊ မူလရုံး ပညာရှိ တရားသူကြီးသည်
အလွန်လုပ်သက်နုနယ်သေးသည့် တရားသူကြီးတဦးဖြစ်သည်ဆိုခြင်းမှာ ပေါ်လွင်နေ
၏။ သက်သေများ၏ စစ်ဆေးချက်မှာ ပြည့်စုံခြင်း မရှိသဖြင့်၊ အယူခံရုံး ပညာရှိ
တရားသူကြီး အနေနှင့် အမှန်တရားကို ရှေးရှုကာ နောက်ထပ်သက်သေထွက်ချက်
ယူခဲ့ရကြောင်း ပေါ်ပေါက်နေသောကြောင့်၊ ၎င်း၏ဆောင်ရွက်ချက်သည် အကြောင်း
ပြထားခြင်း မရှိစေကာမူ၊ ပျက်ပြယ်ခြင်းမရှိ၊ ထို့ပြင် အောက်အယူခံရုံးမှ စစ်ဆေး
ခဲ့သော သက်သေများမှာ မူလရုံးက စစ်ဆေးခဲ့သည့် သက်သေအချို့သာဖြစ်သည်။
မူလရုံး၌ စစ်ဆေးခြင်းမပြုသည့် သက်သေများ မဟုတ်ပေ။ ထိုအချက်ကို ထောက်ရှု
လျှင်လည်း၊ အောက်အယူခံရုံး၏ ပြုမူချက်မှာ တရားလက်လွှတ် ဆောင်ရွက်ချက်
မဟုတ်ကြောင်း ထင်ရှားသည်။ သို့ဖြစ်ရာ၊ နောက်ထပ်သက်သေထွက်ချက်များကို
ရယူခဲ့သည့်ဆိုသောအချက်ဖြင့် အောက်အယူခံရုံး၏ စီရင်ချက်ကို ပယ်ဖျက်ရန်
အကြောင်းမရှိပေ။

အခင်းဖြစ် ထန်းပင်ကုန်းမြေသည် အယူခံတရားခံတို့ နှစ်ပေါင်းများစွာ လက်ရှိ
ပိုင်ဆိုင်ခဲ့သောမြေဖြစ်သည်ဟု အောက်အယူခံရုံးက ဆုံးဖြတ်ထားပြီးဖြစ်သည်။ ဒုတိယ
ကမ္ဘာစစ်ကြီး မဖြစ်မီကစ၍ ထိုမြေပေါ်ရှိ ထန်းပင်များကို အယူခံ တရားခံ
ဦးအောင်ထွန်း၏ ယောက္ခမ ဦးအောင်စိန်က ထန်းတက်ကာ ထန်းပင်ခွန်များဆောင်
ခဲ့ပြီး၊ ဦးအောင်စိန် ကွယ်လွန်သွားသောအခါ၊ အယူခံတရားခံ ဦးအောင်ထွန်းက
ဆက်လက်၍ ထန်းတက်ခဲ့သည်။ ထို့နောက် ထန်းပင်အခွန်များကို ဖျက်သိမ်းလိုက်
သောအခါ၊ အယူခံတရားခံသည် ၁၉၄၇ ခုနှစ်မှစ၍ မြေကွက်တခုလုံးအတွက် နှစ်စဉ်
အခွန်ဆောင်ပြီး၊ ထန်းတက်ကာ လက်ရှိလုပ်စားခဲ့သည်ဆိုသောအချက်မှာ သက်သေ
အထောက်အထားများ ရှိနေသည်။ အယူခံတရားလိုတို့က ထိုမြေပေါ်၌ လွန်ခဲ့သည့်
နှစ်ပေါင်း ၆၀ ကျော်က လက်ရှိလုပ်စားခဲ့သည် ဆိုသော်လည်း၊ လုံလောက်သော
သက်သေအထောက်အထား မတင်ပြနိုင်ပေ။ အကယ်၍ အမှန်တကယ် လက်ရှိ
လုပ်စားနေရိုးမှန်ပါလျှင်၊ အခွန်တော် စည်းကြပ်ကြောင်း သက်သေအထောက်အထား
တင်ပြသင့်ပေသည်။ အထက်ပါ အကြောင်းရပ်များကို ထောက်ရှုလျှင်၊ အယူခံ

(၆) အေ၊အိုင်၊အာ(ရ်)၊ ၁၉၂၇၊ ကာလကတ္တား ၁၂၆။
(၇) အေ၊ အိုင်၊ အာ(ရ်)၊ ၁၉၅၄၊ မဒရပ် ၈၄၈။
(၈) အေ၊ အိုင်၊ အာ(ရ်)၊ ၁၉၅၅၊ ဂျမ္မန်းနှင့်ကက်ရှမ်း ၂၃။

၁၉၆၆

ဦးမောင် ဖါ၂
နှင့်
ကိုအောင်ထွန်း
ဖါ ၂

တရားခံတို့သာလျှင် အခင်းဖြစ်မြေပေါ်၌ လက်ရှိဖြစ်သည်ဆိုသော အောက်အယူခံရုံး၏ ကောက်ယူချက်မှာ သက်သေအထောက်အထား ရှိနေသည့် ကောက်ယူချက်ဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားသည်။

တရားမကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၁၀၀ အရ၊ အကြောင်းခြင်းရာနှင့် ပတ်သက်သည့် ပထမအယူခံရုံး၏ ဆုံးဖြတ်ချက်မှာ အတည်ဖြစ်သည်။ ဒုတိယအယူခံရုံး အနေဖြင့် ထိုကဲ့သို့သော ဆုံးဖြတ်ချက်ကို လုံးဝသက်သေအထောက်အထား မရှိမှသာ ဝင်ရောက်ဖက်စွက်နိုင်မည်ဖြစ်သည်။ သက်သေအထောက်အထား ရှိနေလျှင် ထိုဆုံးဖြတ်ချက်သည် လုံးဝကျေနပ်ဘွယ် မရှိစေကာမူ၊ ဒုတိယအယူခံရုံးက ပယ်ဖျက်ခြင်း မပြုနိုင်ပေ။ မပြု နှင့် မိတရား (၉)၊ ဤအမှုတွင် အခင်းဖြစ်မြေကို အယူခံတရားခံတို့ လက်ရှိဖြစ်သည်ဆိုသော ပထမအယူခံရုံး၏ ဆုံးဖြတ်ချက်သည် သက်သေအထောက်အထား မရှိသည့် ဆုံးဖြတ်ချက်ဖြစ်သည်ဟု မဆိုနိုင်၍၊ ဤရုံးအနေဖြင့် ဝင်ရောက်စွက်ဖက်ခြင်း မပြုနိုင်ဟု ယူဆရမည်ဖြစ်သည်။

အထက်ပါ အကြောင်းရပ်များကြောင့်၊ ဤဒုတိယ အယူခံမှုကို တရားစရိတ်များနှင့်တကွ ပယ်လိုက်သည်။ ရွှေနေကြီးစရိတ် ၃၄ ကျပ် သတ်မှတ်သည်။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

တရားမပဌမအယူခံမှု

တရားသူကြီးဦးချစ်ရှေ့တွင်

ဦးမောင်ကလေး ပါ ၄ (အယူခံတရားလိုများ)

နှင့်

ဒေါ်စိန်နု (ခေါ်) ဒေါ်နုမေ (အယူခံတရားခံ) *

† ၁၉၆၆

စက်တင်ဘာလ

၉ ရက်။

အခင်းဖြစ်အိမ်နှင့် မြေကိုလက်ရောက်ရရှိမှုတရားစွဲဆိုခြင်း—၄၄ ၅, ၀၀၀ တန်ဘိုးထား၍ ရေစေ့ကြံ
စာချုပ်ဖြင့် ဝယ်ယူထားခြင်း—ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းခြင်း အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၅၈(ခ)၏ ခြွင်းချက်
ကို ဂရုပြုရန်လိုအပ်ခြင်း—လုံးဝအရောင်းစာချုပ်ဟု ဖော်ပြထားသဖြင့် သက်သေခံ အက်
ဥပဒေပုဒ်မ ၉၂ အရ အခြားသက်သေခံများကို ပီတိပင်ထားမထား—အခြားအမှုစား
အမှုခံသားသမီးမရှိဘဲ တဦးတည်းသော သားအတူက ဦးစားပေး၍ အကျိုးခံစားခွင့်ရှိစေရန်
ဝယ်ယူသူတဦးအနေဖြင့် ထည့်သွင်းထားခြင်း—အကျိုး ခံစားခွင့်ရှိ မရှိ—ကွာရှင်းပြီးဖြစ်
သော မယားနှင့် အချင်းဖြစ်ပစ္စည်းတူင် ခွဲဝေခြင်းမရှိသေးခြင်း—ကွာရှင်းပြီးသော မယား
တူင် ပိုင်ဆိုင်ခွင့်ရှိမရှိ—အကျိုးခံစားခွင့်များ စည်းကမ်းသတ် ကျော်လွန် မလွန်။

အယူခံတရားလို (၁) နှင့် အယူခံတရားလို (၃) တို့သည် အကြင်လင်မယား ဖြစ်ခဲ့ကြ၍၊ အယူခံ
တရားလို (၄) မှာ ၎င်းတို့၏သားဖြစ်သည်။ ၁၉၄၁ ခုနှစ်က အချင်းဖြစ်အိမ်နှင့်မြေကို ဝယ်ယူခဲ့ရာ
ထိုစဉ်က အသက် ၅ နှစ်မျှသာ ရှိသေးသော ၎င်းတို့၏သားကိုပါ ဝယ်ယူသူအဖြစ် ထည့်သွင်း
ထားသည်။ ၁၉၄၇ ခုနှစ်က အယူခံတရားလို (၁) နှင့် အယူခံတရားလို (၃) တို့ ကွာရှင်းကြသည်။
အယူခံတရားလို (၁) က အယူခံတရားလို (၂) နှင့် နောက်ထပ်အိမ်ထောင်ပြုသည်။ ၁၉၅၇ ခုနှစ်
အတွင်းက အယူခံတရားလို (၁) သည် အိမ်ကိုအပေါင်ထား၍ ၄၄ ၁၀, ၀၀၀ အယူခံ
တရားခံထံမှ ချေးယူသည်။ နောက်ထပ် ၂၀, ၀၀၀ လိုသဖြင့် အယူခံ တရားခံထံမှ ချေးယူရာ
ယခင် ချေးသောငွေကို ပေးဆပ်ပြီး၄၄ ၅, ၀၀၀ နှင့်ပတ်သက်၍ အချင်းဖြစ် အိမ်နှင့်မြေကို
အယူခံတရားခံအား လုံးဝရောင်းသည့်အနေဖြင့်၊ သက်သေခံ အမှတ် (က) စာချုပ်ပြုလုပ်လေ
သည်။ တချိန်တည်းမှာပင် နှစ်ဦးသဘောတူ ကတိစာချုပ် သက်သေခံအမှတ် (ဂ) ကို ချုပ်ဆို
ကြသည်။ ၎င်းအရချေးငှားသော ၄၄ ၁၅, ၀၀၀ နှင့်အိမ်အရောင်းအဝယ်ပြထားသော ၄၄ ၅, ၀၀၀
နှစ်ရပ်ပေါင်း ၄၄ ၂၀, ၀၀၀ ကို စာချုပ် ချုပ်သည့်နေ့မှ ၄ လအတွင်း ပြန်ပေးဆပ်ပါကအယူခံ

* ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ တရားမပဌမအယူခံမှုအမှတ် ၂။
† ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၅၇၄ တွင်၊ ရန်ကုန်မြို့၊ ဒုတိယတရားမ တရားသူကြီး
ရုံးတော်၏ချမှတ်သောဒီကရီကို အယူခံဝင်မှု။

၁၉၆၆

ဦးမောင်ကလေး

ပါ ၄

နှင့်

ခေါ်စာနိဂ

(ခေါ်) ခေါ်န

မေး

တရားခံက ရေစွဲစာချုပ်ဖြင့် ဝယ်ယူထားသော အိမ်ကို ပြန်လည်၍ အရောင်းစာချုပ်ပြုလုပ် ပေးမည်ဟုသဘောတူကြသည်။ ချေးယူသောငွေများ မပေးဆပ်သဖြင့် အယူခံတရားခံက တရားစွဲ ဆိုသည်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းခြင်း အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၅၀(စီ)၏ ခြင်းချက်ကို ဂရုပြုရန် လိုအပ်ပေသည်။ သက်သေခံအမှတ် (ဂ) စာချုပ်ဘောင် အတွင်းသာလျှင် အဓိကထား၍ လေ့လာသုံးသပ်ရသည်။ ထိုစာချုပ်က လုံးဝအရောင်းစာချုပ်ဟု ဖော်ပြထားသည်။ ထိုသို့ လုံးဝ အရောင်းစာချုပ် ဖော်ပြထားသည့်လျှင်စွာ၊ သက်သေခံ အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၉၂ အရအခြား သက်သေခံများကို ပိတ်ပင်တားမြစ်ထားပြီး ဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်၍ အချင်းဖြစ်ပစ္စည်းကို သက်သေခံ အမှတ် (က) အရောင်းအဝယ်စာချုပ်ဖြင့်ဝယ်သည်ဟုယူဆသည်။

မတင်တင် နှင့် ဒေါ်ကံစို၊ ၁၉၄၈ ခုနှစ်၊ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး၊ တရားလွှတ်တော်၊ စာ ၅၈၂။
မောင်ရွှေစိုးပါ ၉ နှင့် မောင်ထွန်းရှင်ပါ ၄၊ အိန္ဒိယစီရင်ထုံးများ၊ ခန့်ကုန်၊ အတွဲ ၅၊ စာ ၆၄၄။
မောင်အောင်သန်းပါ ၂ နှင့် အိ(စ်)နတ်ဆင်းပါ ၂၊ ၁၉၅၈ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး၊ တရားလွှတ် တော်၊ စာ ၃၁၄။

ဒေါ်ကျင်ပု နှင့် ဦးအုန်းခင်ပါ ၂၊ ၁၉၆၃ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး၊ တရားရုံးချုပ်၊ စာ ၃၂၈။
မောင်ဝါလ နှင့် မောင်ရွှေစိုးပါ ၂၊ အိန္ဒိယစီရင်ထုံးများ၊ ခန့်ကုန်အတွဲ ၁၊ စာ ၄၇၂ ရည်ညွှန်း သည်။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။အယူခံတရားလို (၁) နှင့် အယူခံတရားလို(၃)တို့က တဦးတည်းသော သားအတွက် ဦးစားပေး၍ အကျိုးခံစားခွင့် ရရှိစေရန် အချင်းဖြစ်အိမ်ကို ဝယ်ယူသူ တဦးအနေဖြင့် ထည့်သွင်းထားခြင်းမှာ အခြားအမေ့စားအမေ့ခံ သားသမီးများမရှိသဖြင့် ၎င်းတို့၏ အကျိုးကို ပိတ်ပင်ရာ မကျရောက်သောကြောင့် အယူခံတရားလို (၄)၌ အကျိုးခံစားခွင့်ရှိသည်ဟု ယူဆသည်။

မောင်ထွန်းပေ နှင့် ဘီကေဟော်တား၊ အိန္ဒိယစီရင်ထုံးများ၊ ခန့်ကုန်၊ အတွဲ ၁၄၊ စာ ၂၄၂ ခြားနားပြသည်။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။အမှုတွင်ပေါ်လွင်သည့် ဝန်ခံထားသော အချက်များနှင့် ဖြစ်ဟန် လက္ခဏာရှိသော အချက်များကို ထောက်ရှု၍ အယူခံတရားလို(၁) နှင့် အယူခံတရားလို (၃)တို့မှာ ကွာရှင်းပြီး ဖြစ်သော်ငြားလည်း အချင်းဖြစ်ပစ္စည်းနှင့်ပတ်သက်၍ခွဲဝေခြင်းမရှိသေးပေ။ သို့ဖြစ်၍ အယူခံတရားလို(၃)လည်း ပိုင်ဆိုင်ခွင့်ရှိသည်။

မောင်ရွှေလင်း နှင့် မနှင်းဖြူ၊ အောက်မြန်မာပြည်ရွေးချယ်ထားသော စီရင်ထုံးနှင့် ဆုံးဖြတ် ချက်များ၊ ၁၈၇၂၊ ၁၈၉၂၊ စာ ၁၇၅။

ရမ်းကူမားကွန်ဒနှင့်အများ နှင့် မက်ကွင်းပါ ၂၊ အိန္ဒိယအယူခံမှုများ၊ နောက်ဆက်တွဲ၊ ၁၈၇၂- ၇၃၊ စာ ၄၀ ခြားနားပြသည်။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။အယူခံတရားလို (၄)မှာ အချင်းဖြစ်အိမ်တွင် တသမတ်တည်းနေထိုင် လာခဲ့သူဖြစ်သည်။ အယူခံတရားလို(၃)မှာ အယူခံတရားလို(၁) နှင့် ကွာရှင်းပြီးဟုဆိုသော်လည်း ပစ္စည်းနှင့်ပတ်သက်၍ ခွဲဝေခြင်းမရှိသေးသဖြင့် တကြောင်း သားဖြစ်သူအား ရံဖန်ရံခါ လာရောက် တွေ့ဆုံခြင်းကတကြောင်းအပြင်၊ အယူခံတရားလို (၁)သည် အချင်းဖြစ်ပစ္စည်းကိုအယူခံ တရားလိုသို့

ရောင်းချရာ၌လည်းမသိ၊သဘောတူညီချက်လည်းမရှိခဲ့ချေ။ အယူခံတရားခံက ရုံးတွင်တရားစွဲဆိုမှ သာလျှင်၊ အချင်းဖြစ်အိမ်ကို အယူခံတရားလို (၁)က ရောင်းလိုက်ကြောင်းသိရသဖြင့်၊ အယူခံ တရားလို (၃) နှင့် (၄)တို့၏ အကျိုးခံစားခွင့်မှာ စည်းကမ်းသတ်ကျော်လွန်သည်ဟုမဆိုနိုင်ပေ။

အယူခံတရားလိုများအတွက်။ ။မစ္စတာ တံ၊ ပီ၊ ဝမ်း။

အယူခံတရားခံအတွက်။ ။မစ္စတာ အင်၊ စီ၊ ဆင်း။

တရားသူကြီး ဦးချစ်။ ။အယူခံတရားလိုအမှတ် (၁) ဦးမောင်ကလေးနှင့် အယူခံတရားလိုအမှတ် (၃) ဒေါ်သန်းရင်တို့သည်၊ အကြင်လင်မယား ဖြစ်ခဲ့ကြသည်။ ၎င်းတို့တွင် အယူခံတရားလိုအမှတ် (၄) မောင်စံထွန်း (ခေါ်) မောင်သက်တင် ဆိုသူ သားတယောက်ထွန်းကားသည်။ ဦးမောင်ကလေးသည်ရုပ်ရှင်လုပ်ငန်း အလုပ်ကို လုပ်ကိုင်သည့်အပြင်၊ အငါးမော်တော်ကားကိုလည်းထောင်စားခဲ့သည်။ ဒေါ်သန်းရင် မှာလည်း လဘက်ရည်ဆိုင်ဖွင့်၍ အလုပ်လုပ်ခဲ့သည်။ ၁၉၄၁ ခုနှစ်၊ မေလ ၁၅ ရက် နေ့တွင် သက်သေခံအမှတ် (ခ) အရောင်းစာချုပ်ဖြင့်၊ အချင်းဖြစ်မြေနှင့် ပျဉ်းထောင် တထပ်အိမ်တို့ကို ဦးဘတူနှင့် ဒေါ်ငွေရှင်တို့ထံမှ ငွေ ၁,၀၀၀ (ကျပ်တထောင် တိတိ) ဖြင့် ဦးမောင်ကလေး၊ ဒေါ်သန်းရင်နှင့် မောင်စံထွန်းတို့ဝယ်ယူခဲ့သည်။ တချိန်တည်းမှာပင်၊ အချင်းဖြစ်မြေကရံစာချုပ် သက်သေခံအမှတ် (က) တွင်၊ ဦးဘတူနှင့်ဒေါ်ငွေရှင်တို့အမည်မှ ဦးမောင်ကလေး၊ ဒေါ်သန်းရင်နှင့် မောင်စံထွန်း တို့၏ အမည်သို့ပြောင်းလေသည်။ ထိုမြေနှင့်အိမ်ကိုဝယ်စဉ်အခါက၊ မောင်စံထွန်းမှာ အသက် ၅ နှစ်သားအရွယ်ဖြစ်သည်။ မိဘများဖြစ်ကြသော ဦးမောင်ကလေးနှင့် ဒေါ်သန်းရင်တို့က၊ ၎င်းတို့ဌာပေစုဆောင်းထားသော ငွေနှင့်ဝယ်ကြသည်။ အရွယ် မရောက်သေးသော ၎င်းတို့၏သား မောင်စံထွန်းအမည်ဖြင့် အဝယ်ပြထားခြင်းမှာ မိဘနှစ်ဦးက ၎င်းတို့၏တဦးတည်းသား အကျိုးခံစားခွင့်အတွက်ကို ရည်စူး၍ဝယ်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ထိုအိမ်ကိုဝယ်ပြီးနောက် အခန်းများဖွဲ့၍ ပြင်ဆင်သည်။ ထိုအိမ်တွင် ဦးမောင်ကလေး၊ ဒေါ်သန်းရင်နှင့် မောင်စံထွန်းတို့ အတူတကွနေထိုင်လာခဲ့ကြသည်။

၁၉၄၇ ခုနှစ်လောက်တွင်၊ ဦးမောင်ကလေးနှင့်ဒေါ်သန်းရင်တို့ ကွာရှင်းကြသည်။ ဒေါ်သန်းရင်သည် ဦးမောင်ကလေးနှင့်အတူမနေဘဲ၊ အခြားရပ်တွင် သွားရောက် နေထိုင်သည်။ မောင်စံထွန်းမှာမူ၊ ထိုအိမ်တွင် ဆက်လက်နေထိုင်လျက်ရှိသည်။ ဒေါ်သန်းရင်နှင့် ကွာရှင်းသည့်အချိန်တွင် အချင်းဖြစ် အိမ်တလုံးသာရှိသည်။ ဒေါ်သန်းရင်သည် ဦးမောင်ကလေးနှင့် ကွာရှင်းပြီးနောက်၊ ထိုအိမ်ပေါ်တွင် မိမိ ရခွင့်ရထိုက်သော အစုကိုမတောင်းခံခဲ့ချေ။ သို့သော်လည်း၊ ထိုအိမ်တွင် သား

ဦးမောင်ကလေး

ပါ ၄

နှင့်

ဒေါ်စိန်နု

(ဒေါ်) ဒေါ်နု

ပေး

မောင်စံထွန်းနေထိုင်သဖြင့်၊ ရံဖန်ရံခါ လာရောက်ကြည့်ရှုသည်။ ဦးမောင်ကလေး မရှိခိုက်၊ အိမ်ခွန်နှင့် မြို့နယ်စီမံခန့်ခွဲမှုများကို လာတောင်းခိုက်နှင့် ကြုံလျှင် ဒေါ်သန်းရင် ကစိုက်ထုတ်၍ ပေးသည်ဟုအဆိုရှိသည်။ တခါတရံ မောင်စံထွန်းကပင် အိမ်ခွန်အခ များကို စိုက်ထုတ်ပေးသည်ဟူ၍လည်း အဆိုရှိသည်။ ဒေါ်သန်းရင်သည် နောက်ထပ် အိမ်ထောင်မပြု၊ ဦးမောင်ကလေးသည် ဒေါ်သန်းရင်နှင့် ကွာရှင်းပြီးနောက်၊ အယူခံ တရားလိုအမှတ် (၂) ဒေါ်တင်ငွေနှင့် အိမ်ထောင်ပြုသည်။ သို့သော် သားသမီး မရပေ။ မောင်စံထွန်းမှာ လူလားမြောက်လာသော်လည်း၊ ဘဝင် ဦးမောင်ကလေး မိဒွေး ဒေါ်တင်ငွေတို့နှင့်အတူပင်၊ ထိုအိမ်၌ ဆက်လက်နေထိုင်သည်။ ဦးမောင်ကလေး နှင့် ဒေါ်တင်ငွေတို့မှာ၊ ကိုကြင်စွမ်းဆိုသူနှင့် ရှားစေးလုပ်ငန်းတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက် လုပ်ကိုင်သည်ဟု အဆိုရှိသည်။ ထိုလုပ်ငန်းကို ဦးမောင်ကလေး၏တူ မောင်သိန်း အောင်မှာ မန်နေဂျာဖြစ်သည်။ ထိုရှားစေးလုပ်ငန်းအတွက် ငွေလိုသဖြင့်၊ မောင် သိန်းအောင်က၊ ဦးမောင်ကလေးကို ပြောပြရာ၊ ဦးမောင်ကလေးက ဒေါ်သန်းညွန့် (လိပြ ၂) ထံတွင်ချဉ်းကပ်၍၊ ငွေ ၁၀,၀၀၀ အလိုရှိကြောင်း ပြောဆိုသဖြင့်၊ ဒေါ်သန်းညွန့် (လိပြ ၂) က၊ သူ၏ မိတ်ဆွေ အယူခံတရားခံ ဒေါ်စိန်နု ထံတွင် ပြောကြားလေသည်။ ဒေါ်စိန်နုက အချင်းဖြစ်အိမ်ကို လာရောက်ကြည့်ရှုပြီး၊ ဦးမောင်ကလေး အလိုရှိသောငွေ ၁၀,၀၀၀ ကို အိမ်အပေါင်စာချုပ်ဖြင့် ချေးငှါး လေသည်။ ဦးမောင်ကလေး၏သား ၎င်းနှင့်အတူနေ မောင်စံထွန်း၏ လက်မှတ် ကိုလည်း၊ ထိုစာချုပ်ပေါ်တွင် ထိုစေသည်။ မောင်စံထွန်းမှာ ထိုအခါက၊ စစ်ရုံး စာရင်းစစ်ဌာနတွင် စာရင်းစစ် အထက်တန်းစာရေးအဖြစ်လုပ်ကိုင်နေသည်။ ထိုအိမ် အပေါင်စာချုပ်ကို ရေစွဲကြံမပြုလုပ်ကြပေ။ ထိုကဲ့သို့ ရေစွဲကြံမပြုလုပ်ခြင်းမှာ၊ အယူခံတရားခံ ဒေါ်စိန်နုထံမှ အိမ်အပေါင်နှင့် ချေးယူသောငွေ ၁၀,၀၀၀ မကြာခင် ပြန်ဆပ်မည် ဖြစ်သောကြောင့်ဖြစ်သည်။ ထိုသို့ငွေ ၁၀,၀၀၀ ချေးငှါးပြီးသည့်နောက်၊ ဦးမောင်ကလေးက ရှားစေးလုပ်ငန်းအတွက် ငွေလိုသဖြင့် နောက်ထပ် ငွေ ၂၀,၀၀၀ ချေးပါရန်၊ ဒေါ်သန်းညွန့်က (လိပြ ၂) မှတဆင့် ဒေါ်စိန်နုကိုပြောရာ၊ ဒေါ်စိန်နုက အရင်ချေးယူထားသော ငွေ ၁၀,၀၀၀ ပြန်ဆပ်မှသာလျှင် နောက်ထပ်ငွေ ၂၀,၀၀၀ ချေးမည်ဟုပြောဆိုလေသည်။ ဦးမောင်ကလေးလည်း ချေးယူထားသော ငွေ ၁၀,၀၀၀ ကို၊ ဒေါ်စိန်နုအား ပြန်ဆပ်ရာတွင်၊ နောက်ထပ် ဒေါ်စိန်နုထံမှယူသောငွေ ၂၀,၀၀၀ အတွက်ငွေ ၅,၀၀၀ နှင့်ပတ်သက်၍၊ အချင်းဖြစ်အိမ်နှင့်မြေကို ဒေါ်စိန်နုအားလုံးဝ ရောင်းသည့်အနေဖြင့် သက်သေခံအမှတ် (ဃ) စာချုပ်ပြုလုပ်လေသည်။ တချိန် တည်းမှာပင်၊ သီးခြားသော နှစ်ဦး ဂတိစာချုပ်ဖြင့် ဦးမောင်ကလေးက ဒေါ်စိန်နု ထံမှ ငွေ ၁၅,၀၀၀ ချေးငှါးသည်။ ထိုသဘောတူစာချုပ်အရဆိုလျှင်၊ ချေးငှါးသော

ဦးမောင်ကလေး

၁၊ ၄

နှင့်

ဒေါ်စိန်နု

(ခေါ်)ဒေါ်နု

မေ။

၌ လက်မှတ်မထိုးသော်ငြားလည်း သဘောတူသူတစ်ယောက် ဖြစ်ပါသည်။ ဒေါ်သန်းရင်မှာ ဦးမောင်ကလေးနှင့် ကွာရှင်းပြီး ဖြစ်သဖြင့် အချင်းဖြစ်အိမ်နှင့် မည်သို့မျှ မသက်ဆိုင်ပါ။ ကွာရှင်းစဉ်က ပစ္စည်းများလည်း ဦးမောင်ကလေးထံမှ ရသင့်ရထိုက်သော ပစ္စည်းများကိုလည်း ရယူခဲ့ပြီး ဖြစ်ပါသည်။ မောင်စံထွန်းမှာ အချင်းဖြစ်အိမ်ဝယ်စဉ်အခါက အရွယ်မရောက်သေးပါ။ ၎င်း၏ ငွေနှင့်စိုက်ထုတ်၍ ဝယ်ခြင်းမဟုတ်သောကြောင့် အချင်းဖြစ်အိမ်ကို ဝယ်သောစာချုပ်တွင် နာမည်သာလျှင် ဝယ်ယူသူတစ်ဦးအဖြစ် ဖော်ပြထားခြင်းဖြစ်သောကြောင့် အချင်းဖြစ်အိမ်ကို ပိုင်ဆိုင်ခွင့်မရှိပါ။ ၎င်းပြင် ဦးမောင်ကလေးက အချင်းဖြစ်အိမ်ကို ဒေါ်စိန်နုအား ရောင်းရာတွင် ၎င်းတို့က မကန့်ကွက်သဖြင့် ၎င်းတို့၏ အပြုအမူမှာ အချင်းဖြစ်ပစ္စည်းကို ရလိုကြောင်း တောင်းဆိုခြင်းမှာ အပြီးပိတ်ပင်နေပြီး ဖြစ်ပါသည်ဟု ဒေါ်စိန်နု၏ အဆိုတွင် ဖော်ပြထားသည်။

ဦးမောင်ကလေးက အယူခံတရားခံ ဒေါ်စိန်နု၏ အဆိုကို ငြင်းဆန်ရာတွင် အချင်းဖြစ်အိမ်ကို ဒေါ်စိန်နုအား ရောင်းချခြင်း မဟုတ်ပါ။ ကိုကြင်စွမ်းက ငွေလိုသဖြင့် ၎င်းအတွက် အိမ်ကို ငွေ ၅,၀၀၀/-နှင့် အာမခံထားခြင်းမျှသာ ဖြစ်ပါသည်။ ၎င်းအိမ်ကို မိမိတစ်ဦးတည်း မပိုင်ပါ။ အခြားတရားခံများလည်း ပိုင်ဆိုင်ကြပါသည်ဟု ချေပသည်။

ဒေါ်တင်ငွေက ဦးမောင်ကလေး၏ လုပ်ငန်းတွင် မိမိဘာမှ မသိပါ။ ဝင်ရောက်၍လည်း မစွက်ဖက်ပါ။ မိမိမှာ ဦးမောင်ကလေး၏ လက်ရှိဇနီးဖြစ်သဖြင့် အချင်းဖြစ်အိမ်ကို မိမိပိုင်ဆိုင်ခွင့် ရှိပါသည်။ မိမိသဘောတူစာနှင့် ဦးမောင်ကလေး သည် ထိုအိမ်ကို မရောင်းနိုင်ပါ။ ပေါင်လည်း မပေါင်နိုင်ပါဟု ချေပသည်။

ဒေါ်သန်းရင်က ဦးမောင်ကလေးနှင့် ၁၉၄၇ ခုနှစ်က လင်မယား ကွာရှင်း ခဲ့ကြသော်ငြားလည်း ပစ္စည်းများနှင့်ပတ်သက်၍ ခွဲဝေခြင်းမရှိပါ။ ထိုအချင်း ဖြစ်အိမ်ကို မိမိသည် ဝယ်ယူသူတစ်ဦး ဖြစ်သဖြင့် မိမိပိုင်ဆိုင်ခွင့် ရှိပါသည်။ ဦးမောင်ကလေးသည် တစ်ဦးတည်း ပိုင်ဆိုင်သူ မဟုတ်ပါ။ ၎င်းသည်အချင်းဖြစ်အိမ်ကို မိမိမသိဘဲနှင့် မရောင်း မပေါင်နိုင်ပါဟု ချေပသည်။

မောင်စံထွန်းက မိမိသည် အချင်းဖြစ်အိမ်တွင် ၁၉၄၁ ခုနှစ်၊ မိမိ နာမည် ဝယ်ယူသူအဖြစ် ပါဝင်သည့် အချိန်မှစ၍ ယခုအထိ နေထိုင်လျက် ရှိပါသည်။ ထိုအိမ်ကို ဦးမောင်ကလေးနှင့် ဒေါ်သန်းရင်တို့က မိမိအတွက် ရည်စူးဝယ်ထားသော အိမ်ဖြစ်သဖြင့် ဦးမောင်ကလေးသည် မိမိမသိဘဲနှင့် ထိုအိမ်ကို မရောင်းနိုင်ပါ။ မပေါင်နိုင်ပါ။ ဦးမောင်ကလေးသည် အိမ်ရောင်းခြင်း၊ သို့မဟုတ် ပေါင်ခြင်းကိစ္စများ၌လည်း ဘာမျှ မသိပါဟု ချေပသည်။

ဦးမောင်ကလေး

ပါ ၄

နှင့်

ဒေါ်နီနီနီ

(ခေါ်)ဒေါ်နီ

မေ။

အဆိုအချေများအပေါ်တွင် အောက်ရုံးပညာရှိတရားသူကြီးသည် ကောက်ချက် ၁၂ ခုကို ထုတ်နုတ်ခဲ့သည်။ ၎င်းတို့မှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်သည်။

၁။ အချင်းဖြစ်ပစ္စည်းသည် (၁) (၃) နှင့် (၄) တရားခံတို့၏ ပူးတွဲပိုင် ပစ္စည်းဖြစ်သလော။

၂။ (၁) နှင့် (၃) တရားခံတို့ ကွာရှင်းပြီးသည့်နောက် အချင်းဖြစ်ပစ္စည်းကို ခွဲဝေခြင်း သို့မဟုတ် စေ့စပ်ဖြေရှင်းခြင်းပြုခဲ့သလော သို့အားဖြင့် (၁) တရားခံသည် အချင်းဖြစ်ပစ္စည်းကို လုံးဝတစ်ဦးတည်း ပိုင်ဆိုင်ခွင့်နှင့် အကျိုးခံစားခွင့် ရရှိခဲ့သလော။

၃။ (၁) တရားခံသည် အကြင်လင်မယား ကွာရှင်းပြီးကာတည်းက အချင်းဖြစ်ပစ္စည်းကို လုံးဝတစ်ဦးတည်း ပိုင်ဆိုင်ခွင့်ဖြင့် လက်ဝယ်ထားရှိအကျိုးခံစားခဲ့ရသလော။

၄။ (၂) (၃) နှင့် (၄) တရားခံတို့အား အချင်းဖြစ်ပစ္စည်းကို ရလိုကြောင်း တောင်းဆိုခြင်းမှာ အပြီးပိတ်ပင်နေသလော။

၅။ (၁) တရားခံက တရားလိုအား အချင်းဖြစ် ပစ္စည်းရောင်းချခြင်းမှ (၂) တရားခံ၏ အသိနှင့်သဘောတူချက်အရ ရောင်းချသည့်အပြင် မိမိတို့နှစ်ဦးစလုံးအတွက် အကျိုးကျေးဇူး ခံစားရန်အလို့ငှာ မိမိတို့နှစ်ဦး အပါအဝင်အများပိုင် ဖက်စပ်လုပ်ငန်း ပြုလုပ်ရန်အရင်း “မ” တည်ငွေရရှိရန်အတွက် ရောင်းချ ခြင်းဖြစ်သလော။

၆။ မြန်မာဗုဒ္ဓဘာသာ ဓမ္မသတ်အရ (၁) (၂) (၃) နှင့် (၄) တရားခံတို့၏ အချင်းဖြစ်ပစ္စည်းအပေါ်တွင် အသီးသီး အစုမည်မျှစီ ရှိကြသနည်း။ သို့မဟုတ် အကယ်၍ ၎င်းတို့ပူးတွဲပိုင်ဖြစ်ခဲ့လျှင် အချင်းဖြစ်ပစ္စည်းအပေါ်တွင် (၁) (၂) (၃) နှင့် (၄) တရားခံတို့သည် မြန်မာဗုဒ္ဓဘာသာဓမ္မသတ်အရ ကိုယ်စီအစုမည်မျှ ရှိကြသနည်း။

၇။ (၁) တရားခံ၌ အချင်းဖြစ်ပစ္စည်းအားလုံးကို တရားလိုအား လွှဲပြောင်းပေးရန် အခွင့်အရေး သို့မဟုတ် အခွင့်အာဏာ တစ်စုံတစ်ရာ ရှိသလော။

၈။ အဆို၏ အပိုဒ် ၉ တွင် စွဲဆိုထားသကဲ့သို့ ၁၉၄၁ ခု၊ မေလ၊ ၁၅ ရက်နေ့စွဲပါ အရောင်းစာချုပ်တွင် (၄) တရားခံ၏ အမည်ကို ဖော်ပြထားခြင်းမှာ အမည်ခံမျှသာ ဟုတ်သလော။

၉။ အဆိုပါအပိုဒ် ၂ တွင် စွဲဆိုထားသကဲ့သို့ တရားလိုသည် (၁) တရားခံမှ အချင်းဖြစ်ပစ္စည်းကို ငွေ ၅,၀၀၀/-နှင့် ဝယ်သည် မဝယ်သည်။

ဦးမောင်ကလေး

ပါ ၄

နှင့်

ဒေါ်နီနီ

(ခေါ်) ခေါ်နီ

ပေး

၁၀။ ၁၉၅၇ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၁ ရက်နေ့တွင် ချုပ်ဆိုခဲ့သော လွှဲပြောင်းခြင်းစာချုပ်သည်၊ (၂) (၃) နှင့် (၄) တရားခံတို့၏ အခွင့်အရေးကို ဆန့်ကျင်လျက်အတည်ဖြစ်ခဲ့သလော။

၁၁။ (၃) နှင့် (၄) တရားခံတို့၏ တောင်းဆိုချက်များသည်၊ စည်းကမ်းသတ်အချိန်ကျော်လွန်နေပြီဖြစ်သလော။

၁၂။ တရားလိုသည်၊ မည်သည့် သက်သာခွင့် အကျိုးခံစားခွင့်ကို ရရှိနိုင်ပါသနည်း။

ကောက်ချက်အမှတ် (၆) နှင့်ပတ်သက်၍ ဤရုံးက အောက်ပါအတိုင်း ပြင်ဆင်လိုက်သည်။

“သို့မဟုတ် အကယ်၍ ၎င်းတို့ပူးတွဲပိုင်ဖြစ်ခဲ့လျှင်၊ အချင်းဖြစ် ပစ္စည်းအပေါ်တွင် (၁) (၂) (၃) နှင့် (၄) တရားခံတို့သည်၊ မြန်မာဗုဒ္ဓဘာသာဓမ္မသတ်အရ၊ ကိုယ်စီအစုမည်မျှရှိကြသနည်း”

ဟူ၍ဖြစ်သည်။ ထို့ပြင်ဆင်ထားသော ကောက်ချက်နှင့် အောက်ရုံးသို့ စစ်ဆေးရန် ပြန်ပို့ခဲ့လေသည်။

ကောက်ချက်များနှင့်အညီ၊ အမှုကိုစစ်ဆေးပြီးနောက်၊ အောက်ရုံးပညာရှိ တရားသူကြီးက၊ တရားလို ဒေါ်စိန်နု၏ အဆိုလွှာတွင် တောင်းခံချက်အတိုင်း၊ တရားခံများက အချင်းဖြစ်ပစ္စည်းကို လက်ရောက်ပေးအပ်ရန် စရိတ်နှင့်တကွ အမိန့်ဒီကရီချမှတ်လိုက်လေသည်။

ထိုအမိန့်နှင့်ဒီကရီကို အယူခံတရားလိုများ (တရားခံများ) က မကျေနပ်ကြသဖြင့်၊ ဤရုံးသို့ အယူခံဝင်လာကြလေသည်။

အယူခံတရားလိုများ၏ ပညာရှိ ရွှေနေကြီးမစ္စတာတီ၊ ပီ၊ ဝမ်း က၊ အထက်ပေါ်ပြပါ ကောက်ချက်များနှင့် ပတ်သက်၍၊ ထင်ရှားအောင် သက်သေခံ တင်ပြရန် တာဝန်ရှိအယူခံတရားခံ ဒေါ်စိန်နုအပေါ်၌သာ တည်ရှိပါသည်။ သို့ရာတွင် အယူခံတရားခံ ပညာရှိရွှေနေကြီး ဒေါက်တာ ဘမော်က၊ တရားခံများအပေါ်တွင်လည်း အမှုတွင် အထင်အရှားဖြစ်စေအောင် သက်သေခံတင်ပြရန် တာဝန်ရှိနေပါသည်။ အမှုတစ်ခုလုံးကို ဝေဖန်သုံးသပ်ရာ၌ တွေ့ရှိရသည်မှာ၊ နှစ်ဦးနှစ်ဘက် သက်သေများသည် အပြိုင်အဆိုင်ဖြစ်နေကြသည်။ ထို့ကြောင့် အမှုကို မှန်ရာရောက်အောင် မည်သည့်နည်းနှင့် ဆုံးဖြတ်ရမည်ဟူသော အချက်နှင့်ပတ်သက်၍ မတင်တင် နှင့် ဒေါ်ကံ့ (၁) အမှုတွင် ပရိစ္ဆာန်ကောင်စီ စီရင်ထုံးကိုလိုက်နာ၍၊ မြွက်ဟချက်မှာ စိတ်ဝင်စားဘွယ်ရာဖြစ်ချေသည်။ ယင်းမြွက်ဟချက်မှာ ဤသို့ပင်ဖြစ်သည်။

ဤအမှုတွင်၊ နှစ်ဦးနှစ်ဘက်မပြသော သက်သေများသည်၊ အပြိုင်အဆိုင် ဖြစ်နေကြ၍၊ အမှုကိုမှန်ရာရောက်အောင်၊ မည်သည့်နည်းနှင့် ဆုံးဖြတ်ရမည် နည်း၊ ဤအချက်နှင့်စပ်လျဉ်း၍၊ ပရိဗွိုဇ်ကောင်စီ၏ လွှတ်တော်က ဂျီ၊ ဒဗလျူ၊ ဒေဝိစ် နှင့် မောင်ရွှေတို့အမှု () တွင် ဆုံးဖြတ်ထားသော အချက်များ၊ များစွာဆီလျော်ပေသည်။ ပရိဗွိုဇ်ကောင်စီက၊ ယင်းသို့ အမှုများတွင် ဝန်ခံ ထားသော အချက်များနှင့် ဖြစ်ဟန်လက္ခဏာရှိသော အချက်များ (Admitted circumstances and resulting probabilities) တို့ကိုထောက်ရှုပြီး၊ မည် သည့်ဘက်မှ မှန်လိမ့်မည်ဟု ဆုံးဖြတ်သင့်ကြောင်း မြှောက်ဆိုထားလေသည်။ ဤအမှုဆုံးဖြတ်ရာ၌၊ ထိုအတိုင်းပင် ဆောင်ရွက်ရပေမည်။

ကျွန်ုပ်ရှေ့တွင်၊ ဤအယူခံမှုကို နှစ်ဘက်သော ပညာရှိရွှေနေကြီးများက ထူးကဲစွာ ကြိုးစား၍ ရက်ပေါင်းအတော်ကြာယူပြီးလျှင်၊ စီရင်ထုံးအများအပြားကို ပြဆို၍ လျှောက်လဲချက်များ ပေးသွားကြသည်။ အယူခံတရားခံ၏ ပညာရှိရွှေနေကြီး ဒေါက်တာ ဘမော် မလာရောက်နိုင်သည့်အချိန်မှစ၍၊ ၎င်းအမှုကို ပညာရှိရွှေနေကြီး မစ္စတာ အင် (နီ)၊ စီ၊ ဆင်း က ဆက်လက်၍ ကိုင်ဆောင်သွားသည်။

အထက်တွင်ပြဆိုခဲ့ပြီးသော ကောက်ချက်များအနက်၊ အမှု၏ အဓိကရေသောက် မြစ်သဘာယ်ဖြစ်သော ကောက်ချက်အမှတ် (၉) ကို စတင်၍ ဆွေးနွေးရန်လိုအပ် ပေသည်။

အယူခံတရားလို၏ ပညာရှိ ရွှေနေကြီးက၊ အချင်းဖြစ်အိမ်မှာ ၁၅,၀၀၀ ကာလတန်ဘိုးရှိလေသည်။ ဒေါ်စိန်နုက ငွေ ၅,၀၀၀ တည်းနှင့် ရောင်းသည်ဆိုခြင်းမှာ သဘာဝမကျပါ။ အမှန်မှာ ထိုငွေ ၅,၀၀၀ ကို၊ ကိုကြင်စွမ်းအတွက် ရှားစေးလုပ်ငန်း တွင် ငွေလို့နေသဖြင့် အိမ်ကို အာမခံထား၍ ငွေချေးငှါးခြင်းသာဖြစ်ပါသည်။ သက်သေခံအမှတ် (က) စာချုပ်တွင်၊ အရောင်းအဝယ်စာချုပ်ဟူ၍ ဖော်ပြထား ခြင်းမှာ၊ ထိုစာချုပ်မှာ အပေါင်စာချုပ်မျှသာဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ထိုစာချုပ် အပေါ်တွင်အမှီပြု၍၊ ပစ္စည်းကို လက်ရောက်ရလိမ့်မူအနေဖြင့်၊ ဒေါ်စိန်နုက ယခုကဲ့သို့ တရားမစွဲနိုင်ပါ။ အပေါင်စာချုပ်ဖြစ်သည့်အားလျော်စွာ၊ အပေါင်မှုကိုသာ စွဲဆိုရ ပါမည်။ ထို့ကြောင့် ယခုစွဲထားသည်မှာ အခြေအမြစ်မရှိပါသဖြင့် အမှုတရားလုံးပယ် သင့်ပါသည်ဟု တင်ပြသွားသည်။

အယူခံတရားခံများ၏ ပညာရှိ ရွှေနေကြီးများ ဖြစ်ကြသော ဒေါက်တာဘမော် နှင့် မစ္စတာ အင်(နီ)၊ စီ၊ ဆင်း တို့က၊ သက်သေခံအမှတ် (က) ကိုကြည့်ခြင်း အားဖြင့်၊ စာချုပ်မှာ လုံးဝအရောင်းစာချုပ်ဖြစ်နေသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ သက်သေခံ

ဦးမောင်ကလေး

ပါ ၄

နှင့်

ဒေါ်စိန်နု

(ခေါ်)ဒေါ်နု

လေး

ဥပဒေပုဒ်မ ၉၂ အရ ထိုစာချုပ်ပါ အကြောင်းအရာများကို ဆန့်ကျင်သော အခြားသက်သေခံချက်များ မထည့်သွင်းရန် ပိတ်ပင်တားမြစ် ထားပါသည်။ ဆက်စပ်လျက်ရှိသော သီးခြားချုပ်ဆိုသည့် သက်သေခံအမှတ် (ဂ) စာချုပ်မှာ ဦးမောင်ကလေးက ဒေါ်စိန်နုထံမှ ငွေ ၁၅,၀၀၀/-ချေးငှါးသောစာချုပ် ဖြစ်ပါသည်။ ထိုငွေ ၁၅,၀၀၀/-အိမ်ရောင်းသောငွေ ၅,၀၀၀/- ပေါင်းငွေ ၂၀,၀၀၀/-ကို စာချုပ်သည်နေ့မှ ၄ လအတွင်း ပြန်လည်ပေးဆပ်ပါက ထိုအိမ်ကို ဦးမောင်ကလေးသို့ ဒေါ်စိန်နုက ရေစွဲစာချုပ်ဖြင့် ပြန်၍ လွှဲပြောင်းပေးမည်ဟု အဆိုကိုကြည့်ရှုခြင်းအားဖြင့် ကတိစာချုပ်မှာ တခြားအရောင်းစာချုပ်မှာ တခြားစီ ဖြစ်နေသည်ကို တွေ့ရှိရသည်။ ဤကောက်ချက်နှင့်ပတ်သက်၍ အောက်ရုံးပညာရှိ တရားသူကြီးက အချင်းဖြစ် ပစ္စည်းကို ငွေ ၅,၀၀၀/-နှင့် ဒေါ်စိန်နုက ဝယ်ယူသည်ဟု ဖြေဆိုလေသည်။ ပစ္စည်းပြောင်းရွှေ့ခြင်းအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၅၈(စီ) ၏ ခြွင်းချက်ကို ဂရုပြုရန် လိုအပ် ပေသည်။ သက်သေခံအမှတ် (ဂ) စာချုပ်ဘောင်အတွင်းသာလျှင် အဓိကထား၍ လေ့လာသုံးသပ်ရသည်။ ထိုစာချုပ်က လုံးဝအရောင်းစာချုပ်ဟု ဖော်ပြထားသည်။ ထိုသို့ လုံးဝအရောင်းစာချုပ်ဖော်ပြထားသည့်လျော်စွာ သက်သေခံအက် ဥပဒေပုဒ်မ ၉၂ အရ အခြားသက်သေခံများကို ပိတ်ပင်တားမြစ်ပြီး ဖြစ်သည်။ ထိုအကြောင်း နှင့်ပတ်သက်၍ မောင်ရွှေစိုးပါ ၉ နှင့် မောင်ထွန်းရှင်ပါ ၄ (၂) အမှုတွင် တိကျပြတ်သားစွာ အဆုံးအဖြတ်ပေးထားသည်။ ၎င်းက ဤသို့ဆိုသည်။

"Where a registered instrument clearly showed a transaction between the parties to be a sale, oral evidence to show that it was intended to be a mortgage or that there was a contemporaneous oral or unregistered agreement, forming part of the same transaction, to resell the property is inadmissible in evidence. It is otherwise, when the agreement to resell is a distinct transaction. Section 92 of the Evidence Act will not allow oral evidence of intention of parties to a deed to construe such deed".

၎င်းပြင် မောင်အောင်သင်းပါ ၂ နှင့် ဘိ(စ်)နတ်ဆင်းပါ ၂ (၃) အမှုတွင် အောက်ပါအတိုင်း အဆုံးအဖြတ်ပေးထား သည်။

"Where the transaction effecting or purporting to effect sale and a condition of repurchase are embodied in one document, the transaction does not as a result of the proviso

(၂) အိန္ဒိယစီရင်စုများ ရန်ကုန်၊ အတွဲ ၅၊ စာ ၆၄၄။

(၃) ၁၉၅၈၊ မြန်မာပြည်စီရင်စု၊ တရားထွတ်တော်၊ စာ ၃၁၈။

ဦးမောင်ကလေး

ပါ ၄

နှင့်

ဒေါ်မိနီနု

(ဒေါ်) ဒေါ်နု

မေး

added by the Amendment Act, 1929, necessarily become a mortgage by conditional sale, irrespective of the intention of the parties. If from the contents of the document it can be gathered from its clear express words that the intention of the parties was to effect an outright sale with a condition of repurchase, the deed could be construed as an outright sale with a condition of repurchase even though that condition is embodied in one document, because the determining factor in such cases is the intention of the parties.

The intention of the parties should be ascertained from the terms of the document and the surrounding circumstances. The adequacy of consideration and the time given to the vendor to make a repurchase, have important bearings to the truth of the intention of the parties."

ထိုစီရင်ထုံးကို ညွှန်ကြား၍၊ ခြွေးနှုန်းထားသော တရားရုံးချုပ်၏ ဒေါ်ကျင်ပု နှင့် ဦးအုန်းခင် ပါ ၂ (၄) အမှုမှာ ၊ ဤအမှုနှင့် တိုက်ရိုက်သက်ဆိုင်နေသည်ကို တွေ့ရှိရသည်။ ၎င်းစီရင်ထုံးသည် မောင်ရွှေစိုး နှင့် မောင်ထွန်းရှင်ပါးအမှုကို ရည်ညွှန်း၍ လိုက်နာ လက်ခံထားသော စီရင်ထုံးဖြစ်သည် ၊ ၎င်း၏ အဆုံးအဖြတ်မှာ အောက်ပါ အတိုင်း ဖြစ်သည် ၊

"Where there was Registered Deed of Sale of certain immoveable property and the Buyer had admitted that she had verbally promised to allow redemption but such a promise was not embodied in the Deed ; and it was contended that the document embodied a mortgage by Conditional Sale.

Held : The proviso to section 58 (c) of the Transfer of Property Act is a statutory bar to the Deed of Sale in question being construed as a transaction evidencing a mortgage by Conditional Sale, notwithstanding the verbal agreement to return the property on payment of the purchase price.

Maung Aung Thin and one v. Bismath Singh and one (1925) B.L.R. 314 (H.C.), referred to and distinguished.

Also, where a registered instrument clearly shows a transaction between the parties to be a Sale, oral evidence to show that it was intended to be a mortgage is inadmissible under section 92 of the Evidence Act.

Maung Shwe Phoo and eight others v. Maung Tun Shin and three others, I.L.R. 5 Ran. 644, referred to and followed."

ဦးမောင်ကလေး

ပါ ၄

နှင့်

ဒေါ်စိန်နီ

(ဒေါ်) ဒေါ်နီ

မေး

၎င်းပြင်၊ မောင်ပါလ နှင့် မောင်ရွှေရုံး ပါ ၂ (၅) အမှုတွင်၊ ယခုရည်ညွှန်းပါ ကောက်ချက်ကို ချင့်ချိန်ဝေဖန်သုံးသပ်ရာ၌ အထောက်အကူဖြစ်စေ၍၊ ၎င်းအတွက် ဤကဲ့သို့ အဆုံးအဖြတ်ပေးထားသည်။

“Where an outright conveyance of land by a registered document was followed by an unregistered agreement giving the vendor an option to repurchase the land within a stated time, held, that evidence of the intentions of parties and of their conduct, was not admissible to show that the original transaction was in effect a mortgage.”

အထက်တွင်ဖော်ပြထားသော အကြောင်းခြင်းရာများနှင့် ဥပဒေစီရင်ထုံးများ အရ၊ အယူခံတရားလိုများ၏ ပညာရှိရွှေနေကြီး တင်ပြသော အချက်အလက်များကို ကျွန်ုပ်လက်မခံနိုင်ပေ။ အောက်ရုံးပညာရှိ တရားသူကြီး၏ ဆုံးဖြတ်ချက်မှာ မှန်ကန် သဖြင့်၊ တရားလို ဒေါ်စိန်နီသည် (၁) တရားခံ ဦးမောင်ကလေးထံမှ အချင်းဖြစ် ပစ္စည်းကို ငွေ ၅,၀၀၀ နှင့် ဝယ်သည်ဟု အဆုံးအဖြတ် ပေးလိုက်သည်။ ထို့ကြောင့် ယခုအတိုင်း၊ တရားလိုကအမှုစွဲဆိုခြင်းမှာ မှန်ကန်ပေသည်။

ကောက်ချက်အမှတ် (၁) (၂) (၃) နှင့် (၄) တို့ကိုတပေါင်းတည်းစစ်ဆေးရန် လိုအပ်ပေသည်။ အချင်းဖြစ်ပစ္စည်းကို ၁၉၄၁ ခုနှစ်က၊ ဦးဘတူထံမှ သက်သေခံ အမှတ် (ခ) စာချုပ်အရ၊ ဝယ်ယူစဉ်အခါက ဝယ်ယူသူ၏အမည်များမှာ၊ အယူခံ တရားလိုအမှတ် (၁) (၃) နှင့် (၄) တို့သည် ဝယ်ယူသူများ၏အမည်ဖြင့် ဖော်ပြ ထားသည်။ သက်သေခံအမှတ် (က) မြေဂရံစာချုပ်တွင်လည်း၊ ၎င်းတို့၏အမည်ကို ပြောင်းလွှဲထားသည်။ အယူခံတရားလိုအမှတ် (၁) နှင့် (၃) တို့က၊ အချင်းဖြစ် ပစ္စည်းကိုဝယ်စဉ်အခါက၊ အယူခံတရားလိုအမှတ် (၄)အတွက် ရည်စူး၍ဝယ်သည်ဟု အဆိုရှိကြသည်။ ထိုစဉ်အခါက၊ အယူခံတရားလိုအမှတ်(၄)မှာအသက် (၅) နှစ်မျှသာ ရှိသေးသည်ဟုဆိုသည်။ ၎င်း၌မည်သည့် ဝင်ငွေမျှမရှိသေးပေ။ အယူခံတရားလိုအမှတ် (၄)အမည်ဖြင့်သာ စာချုပ်တွင်ဖော်ပြထားခြင်းမှာ၊ သားအတွက်အမည်ခံမျှသာလျှင် ဖြစ်သည်ဟု အယူခံတရားခံ၏ ပညာရှိရွှေနေကြီးက ဆိုသည်။ အယူခံတရားလိုအမှတ် (၄) မှာ ထိုအချင်းဖြစ်အိမ်ကို ယခုထိ တောက်လျှောက်နေထိုင်လာသူ ဖြစ်သည်။ တခါတရံ အိမ်ခွန်မြေခွန်များကိုလည်း ပေးရသည်ဟု အဆိုရှိသည်။ ဤကဲ့သို့ သား နာမည်ထည့်၍ အဝယ်ပြထားခြင်းမှာ၊ သားအတွက် အမည်ခံ၊ သို့မဟုတ် ဦးစားပေး ချုပ်ဆိုခြင်းမျိုးသာလျှင် ဖြစ်သဖြင့်၊ အချင်းဖြစ်အိမ် ပိုင်ဆိုင်ခွင့်၌ မည်သို့မျှမသက် ဆိုင်ပါဟု၊ အယူခံတရားခံ၏ ရွှေနေကြီးက ညွှန်ပြသွားသည်။ ဤကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍

နှစ်ဘက်ပညာရှိ ရှေ့နေကြီးများက မောင်ထွန်းဖေ နှင့် ဘီ၊ ကေ၊ ဟော်တား (၆) အမှုကို ကိုးကား၍ လျှောက်လဲသွားကြသည်။

ဦးမောင်ကလေး

ပါ ၄

၄၆

မောင်နုနု

(ခေါ်) ခေါ်နု

၁၀၈

ထိုအမှု၏အဖြစ်အပျက်မှာ ဦးဘိုးခန့် မမြဝေတို့သည် သားသမီးများ နာမည်ဖြင့် အချင်းဖြစ်ပစ္စည်းများကို ဝယ်ယူထားခြင်း ဖြစ်သည်။ ထိုအချင်းဖြစ် ပစ္စည်းများကို ဦးဘိုးခန့် မမြဝေ တို့က ဘီ၊ ကေ၊ ဟော်တားသို့ ရောင်းလိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။ မောင်ထွန်းဖေက ဘီ၊ ကေ၊ ဟော်တားအား ရောင်းလိုက်သော ပစ္စည်းတွင် ၎င်းနာမည်ဖြင့် မူလအငယ်ပြထားသောကြောင့် မိမိ၏အစုအတွက် မည်သို့မျှမထိ ခိုက်နိုင်ပါဟု အဆိုပြုခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် ထိုအမှု အဆုံးအဖြတ်ပေးသော တရား ဝန်ကြီးချုပ် ဆာအာသာပိတ်နှင့် တရားဝန်ကြီး မစ္စတာ ဒန်ကလေတို့က မိဘများ သည် သားသမီးအတွက် ပစ္စည်းများကို ဝယ်သောကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍၊ အင်္ဂလန်ပြည်၌ သာလျှင် ဓလေ့ထုံးစံရှိသော်လည်း၊ မြန်မာပြည်တွင် မြန်မာလူမျိုးတို့၏ ပုဂ္ဂလိက ဥပဒေကို ဆန့်ကျင်၍ မပြုလုပ်နိုင်သဖြင့်၊ လက်ခံနိုင်ရန် မလျော်ဟူသော အဆုံးအဖြတ် ကိုပေးခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုအမှုတွင် ဦးဘိုးခန့် မမြဝေတို့တွင် သားသမီးများ ရှိကြ သည်။ ဗုဒ္ဓဘာသာ မြန်မာလူမျိုးများအတွက် မိဘများက သားသမီးများအား ဦးစားပေး၍ ကျန်ရှိသော သားသမီးများ၏ အခွင့်အရေးပိတ်ပင်သည့်အနေဖြင့်စာချုပ် ချုပ်ဆိုလျှင်၊ မြန်မာလူမျိုးတို့၏ ပုဂ္ဂလိကဥပဒေအရ ဆန့်ကျင်ကောင်း ဆန့်ကျင် ပေမည်မှာ မှန်ပေသည်။ သို့ရာတွင် ယခုအမှု၌ ဦးမောင်ကလေးနှင့် ဒေါ်သန်းရင် တို့မှာ၊ တဦးတည်းသောသား မောင်စံထွန်း သာလျှင် ရှိပေသည်။ ဤကား မောင်ထွန်းဖေ နှင့် ဘီ၊ ကေ၊ ဟော်တား တို့အမှုနှင့် အမှုဖြစ်ပျက်ပုံ ခြားနားခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

ယခုအမှုတွင် ဦးမောင်ကလေးနှင့် ဒေါ်သန်းရင်တို့က တဦးတည်းသော သား အတွက် ဦးစားပေး၍ အကျိုးခံစားခွင့် ရရှိစေရန် အချင်းဖြစ်အိမ် ဝယ်သူတဦး အနေဖြင့် ထည့်သွင်းထားခြင်းမှာ အခြားအမွေစား အမွေခံသားသမီးများမရှိသဖြင့် ၎င်းတို့၏အကျိုးကို ပိတ်ပင်ရာမကျရောက်သောကြောင့် မောင်စံထွန်း၌ အကျိုးခံစား ခွင့်ရှိသည်ဟု ယူဆရပေမည်။ ထိုအမှုတွင် အယူခံတရားလို မောင်ထွန်းဖေ၏ ပညာရှိ ရှေ့နေကြီး မစ္စတာ ချောင်ဒရီ၏ တင်ပြချက်မှာ၊ စိတ်ဝင်စားဘွယ်ရာ ဖြစ်သည်။ ၎င်းက ဦးကောင်း၏ ဥပဒေအမွေသတ်ပေါင်းချုပ် ပုဒ်မ ၇၇ ကိုရည်ညွှန်း၍၊ မြန်မာ လူမျိုးတို့၏ ဓလေ့ထုံးစံနှင့်သဘောတရားအရ၊ မိဘများက ၎င်းတို့၏ တသက်တာတွင်၊ သားသမီးများကို ပြုစု ထောက်ပံ့ရန် ဖြစ်ပေသည်။ ယင်းသို့ ရှေ့နေကြီး မစ္စတာ

ချောင်းဒဂို၏ တင်ပြချက်ကို ထိစိရင်ထုံး၌ ဆွေးနွေးသုံးသပ်ခဲ့ခြင်း မပြုခဲ့ခြင်းမှာ ထူးခြားချက်တစ်ရပ် ဖြစ်ပေသည်။

ဤအမှုတွင် တစ်ဦးတည်းသောသားဖြစ်သည့် မောင်စံထွန်းအတွက် အချင်းဖြစ်အိမ်ကို မိဘနှစ်ပါးနှင့်တကွ ဝယ်ယူသူများ အဖြစ် ဖော်ပြထားသောကြောင့် မောင်စံထွန်းကလည်း ထိုအချင်းဖြစ်အိမ်တွင် အကျိုးသက်ရောက်ခွင့်ရှိသည်ဟု အဆုံးအဖြတ် ပေးလိုက်သဖြင့် ဤနေရာတွင် အောက်ရုံးပညာရှိ တရားသူကြီး၏ ယူဆချက်ကို ကျွန်ုပ်လက်မခံနိုင်ဘဲ ပယ်ဖျက်လိုက်သည်။

ထို့ပြင် အယူခံတရားလိုအမှတ် (၃) ဒေါ်သန်းရင်နှင့် အယူခံတရားလိုအမှတ် (၁) ဦးမောင်ကလေးတို့ ကွာရှင်းပြီးသည့် နောက် အချင်းဖြစ်ပစ္စည်းနှင့် ပတ်သက်၍ ခွဲဝေခြင်းရှိမရှိကို စဉ်းစားဝေဖန်သုံးသပ်ရာတွင် ဒေါ်သန်းရင်သည် ဦးမောင်ကလေးနှင့် ၁၉၄၇ ခုနှစ်လောက်က ကွာရှင်းပြီးသည့်နောက်၊ အဝတ်တစ်ထည် ကိုယ်တစ်ခု နှင့်သာလျှင် ဆင်သွားသည့်လက္ခဏာရှိသည်။ အချင်းဖြစ်ပစ္စည်းနှင့် ပတ်သက်၍ မည်သို့မှ ခွဲဝေခြင်း မပြုလုပ်ရသေးပေ။ သူ၏ နာမည်နှင့် သားမောင်စံထွန်းတို့၏ နာမည်များမှာ ယခုအထိ မြေစာချုပ်တွင် လည်းကောင်း၊ ၁၉၄၁ ခုနှစ်က အချင်းဖြစ်ပစ္စည်းကို ဝယ်သော သက်သေခံအမှတ် (ခ) စာချုပ်တွင် သော်လည်းကောင်း ပေါ်လွင်လျက်ရှိသည်။ မြေစာရင်းဌာန၌လည်း ထိုနာမည်များ ယခုတိုင် ရှိသေးသည်။ ဒေါ်သန်းရင်သည် ဦးမောင်ကလေးနှင့် ကွာရှင်းပြီးသည့်နောက် သားမောင်စံထွန်းရှိရာ အချင်းဖြစ်အိမ်သို့ ရန်ကုန်ခရိုင်လာသည်ဟု အဆိုရှိသည်။ ဦးမောင်ကလေးမရှိခိုက် တစ်ခါတစ်ရံအချင်းဖြစ်အိမ်၏ မြေခွန်မြေခများကို စိုက်ထုတ်၍ ပေးသွားသည်ဟုလည်း အဆိုရှိသည်။ အထက်ဖော်ပြပါ အကြောင်းခြင်းရာများကို ထောက်ချင့်ခြင်းအားဖြင့် ဒေါ်သန်းရင်နှင့် ဦးမောင်ကလေးတို့မှာ လင်မယား ကွာရှင်းပြီး ဖြစ်ကြသော်လည်း အချင်းဖြစ်ပစ္စည်းနှင့် ပတ်သက်၍ ခွဲဝေခြင်း မရှိသေးဟု ယူဆနိုင်သည်။ ဒေါ်စိန်နုက အချင်းဖြစ်အိမ်ကို ဝယ်ရန်ပြုလုပ်ရာ၌ ဂရုစာ ချုပ်ကို ကြည့်ရှုသောအခါ နာမည် ၃ နာမည်တွေ့ရကြောင်း၊ ဤအကြောင်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ မောင်စိုးမြင့် (လိပ်ပြာ-၄) စာချုပ်များတွင် နာမည် ၃ ခုပါနေသဖြင့် ဦးမောင်ကလေး တစ်ယောက်တည်းနှင့် အရောင်းအဝယ် လုပ်နိုင်ပါမည်လားဟု မေးရာ ဦးမောင်ကလေး က ဒေါ်သန်းရင်မှာ ကွာရှင်းပြီးဖြစ်၍ ပစ္စည်းခန်းလည်း ပြီးပြတ်ပြီး ဖြစ်နေပါတယ်။ မောင်စံထွန်းမှာလည်း ကလေးဖြစ်၍ သူကပင် ကျွေးမွေးထားရပါသည်ဟု အဆိုရှိခဲ့သည်။ သို့သော် ဦးမောင်ကလေးက ဤသို့ မပြောရပါဟု ငြင်းဆိုသည်။

အထက်တွင် မြွက်ဟခဲ့သည့် အတိုင်းဤအမှုတွင်နှစ်ဖက်သော သက်သေ ထွက်ချက်များမှာ ယှဉ်ပြိုင်နေသဖြင့် မည်သည့်ဘက်မှ မှန်သည်ကို အဆုံး အဖြတ်

ဦးမောင်ကလေး
 ပါ ၄
 နှင့်
 အိမ်နံနံ
 (ခေါ်) အိမ်နံ
 ဝေ

ပေးနိုင်ရန် အမှုတွင် ပေါ်လွင်သည့် ဝန်ခံထားသော အချက်များနှင့် ဖြစ်ဟန်လက္ခဏာ ရှိသောအချက်များကိုထောက်ရှုရန်ဖြစ်သည်။ ယင်းသို့သော ရှုဒေါင့်မှနေ၍ကြည့်လျှင် သက်သေများက မည်သို့ပင်ထွက်ဆိုစေကာမူ၊ ဒေါ်သန်းရင်နှင့် ဦးမောင်ကလေးတို့မှာ ကွာရှင်းပြီး ဖြစ်သော်ငြားလည်း အချင်းဖြစ်ပစ္စည်းနှင့် ပတ်သက်၍ ခွဲဝေခြင်း၊ မရှိသေးပေ။ ဤနေရာတွင် အယူခံတရားခံ၏ ရွှေ့နေကြီးက မောင်ရွှေလင်း နှင့် မနင်းဖြူ (၇) အမှုကို ညွှန်ပြသွားသည်။ ၎င်းစီရင်ထုံး စာမျက်နှာ ၁၇၇ တွင်၊ အောက်ပါ အတိုင်း အဆုံးအဖြတ်ကို ပေါ်ပြထားကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။

“ . . . it would be a new departure and a most inconvenient precedent to allow a woman, after twice terminating the contract, to sue the husband on a third divorce for property which might have been claimed on the first divorce. The presumption in the absence of special facts is that the affairs of people so divorcing and re-marrying are settled definitely at the divorce or the re-marriage.”

ထိုတင်ပြသောစီရင်ထုံးနှင့် ယခုအမှုတို့မှာ အကြောင်းခြင်းရာပြစ်ပျက်ပုံနှင့်မတူ ညီကြပေ။ တင်ပြသောစီရင်ထုံး၌ မိန်းမနှင့်ယောက်ျားနှစ်ဦးက နှစ်ဦးပြန်ပေါင်းပြီး သုံးကြိမ်ကွာသည့်အခါကုမ္ပဏီမှာ ပစ္စည်းခွဲဝေခြင်းကို တောင်းဆိုရာ၌၊ ပဌမအကြိမ် ကွဲစဉ်က ပစ္စည်းခွဲဝေပြီးသည်ဟု ယူဆရန်ရှိကြောင်း။ ၎င်းပြင်ထိုအမှု၌ နောက်ဆုံး ကွဲသွားပြီးသည့်နောက်၊ ယောက်ျားအိမ်သို့ ဝင်ထွက်လာနေသည်ကို မပေါ်လွင်ပေ။ ၎င်းပြင်ကလေးသည် ယောက်ျားနှင့်အတူကျန်ရစ်ခဲ့၍ ၁လေးရှိရာသို့ ရံဖန်ရံခါအလည် အပတ်လာခြင်းမျိုးလည်းမပေါ်ပေါက်ပေ။ ယခုအမှုတွင် ထိုစီရင်ထုံးနှင့် ကွာခြားချက်မှာ၊ ဦးမောင်ကလေးနှင့် ဒေါ်သန်းရင်တို့သည် တခါသာကွာရှင်းကြ၍ နောက်ပြန်ပေါင်းမလုပ်ကြပေ။ ယင်းသို့တခါသာကွာရှင်းပြီးနောက် အဆက်မပြတ်သေးပေ။ သို့အဆက်မပြတ်သေးဟု ဆိုရာ၌ ဒေါ်သန်းရင်သည် ဦးမောင်ကလေးအိမ်သို့ ရံဖန်ရံခါလာရောက်ခြင်းနှင့် တခါတရံ မြေခွန်မြေခများကိုပင် ဦးမောင်ကလေး မရှိခိုက်၊ ၎င်းကပင်စိုက်ထုတ်ပေးရသည်ဟု အဆိုရှိသည်။ ထိုအဆိုကိုလက်မခံနိုင်စရာ အကြောင်း မရှိပေ။ ထို့ကြောင့် အောက်ရုံး ပညာရှိ တရားသူကြီး ယူဆချက်ကို ကျွန်ုပ်လက်မခံနိုင်ဘဲ၊ ဦးမောင်ကလေးနှင့် ဒေါ်သန်းရင်တို့သည် ကွာရှင်းပြီးနောက်၊ အချင်းဖြစ်ပစ္စည်းကို ခွဲဝေခြင်းမပြုလုပ်ရသေးပေ။ သို့အတွက် ဦးမောင်ကလေးသည် အချင်းဖြစ်ပစ္စည်းကို လုံးဝတဦးတည်းပိုင်ဆိုင်ခွင့်နှင့် အကျိုးခံစားခွင့် မရှိခဲ့ပေ။

(၇) အောက်ပြန်မာပြည် ရွှေ့ချယ်ထားသော စီရင်ထုံး နှင့် ဆုံးဖြတ်ချက်များ၊ ၁၈၇၂၊ ၁၈၉၂၊ ၁၈ ၁၇၅။

ဦးမောင်ကလေး

ပါ ၄

နှင့်

ခေါ်ဝေါ်

(ခေါ်) ခေါ်

မေး

ထို့ပြင်၊ အောက်ရုံးပညာရှိ တရားသူကြီးသည်၊ ကောက်ချက်အမှတ် (၂) ကို ဝေဖန်သုံးသပ်ရာ၌ တရားလို၏ပညာရှိရွှေနေကြီး တင်ပြသော ရမ်းကူမားကုန်း၌ နှင့် အများနှင့် မက်ကွင်းပါ ၂ (ဂ) အမှုကို ဝေဖန်သုံးသပ်ထားသည်။ ထိုအမှုအကြောင်း အရာနှင့်ပတ်သက်၍ ထိုကိစ္စကားထားသောစီရင်ထုံးတွင်၊ ဖြစ်ပျက်သောအမှုအကြောင်း အရာမှာ၊ ယခုအမှုတွင် ဖြစ်ပျက်သော အကြောင်းခြင်းရာနှင့် လုံးဝမတူညီပေ။ ထိုအမှုတွင် ဘွန်နီဘီဘီ ဆိုသူ အမျိုးသမီးက အယူခံတရားလို ရမ်းကူမားကုန်း၌ အချင်းဖြစ်မြေကိုရောင်းရာတွင် ထိုမြေမှာထိုအမျိုးသမီးနာမည်နှင့် တည်ရှိနေသည်။ အယူခံတရားခံ မက်ကွင်း၏ အဆိုအရဆိုလျှင်၊ အမျိုးသမီး ဘွန်နီဘီဘီမှာ အချင်းဖြစ် မြေကို မူလဝယ်သူမဟုတ်၊ ၎င်း၏ တရားမဝင်သော ယောက်ျားအလီဇန္ဒရားမက် ဒေါ်နယ်လ်က၊ ၎င်း၏ပိုက်ဆံဖြင့်ဘွန်နီဘီဘီအမည်ဖြင့်ဝယ်ယူထားသောမြေ ဖြစ်ပါသည် ဟုအဆိုရှိသည်။ သို့သော် အချင်းဖြစ်မြေသည် မည်သူကအစစ် အမှန်တကယ်ပိုင်ဆိုင် သည်။ မည်သူက အသွင်ဆောင်၍ ပိုင်ဆိုင်သည်ဆိုခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ သေချာစွာ စုံစမ်းစစ်ဆေးက အကြောင်းမှန်ကို ပေါ်လွင်ရန်အကြောင်းရှိသည်ဟု ထိုစီရင်ထုံးတွင် အောက်ပါ မှတ်ချက်များမှာ စိတ်ဝင်စားဖွယ်ရာဖြစ်သည်။

“ . . . that there existed circumstances which ought to have put him upon an inquiry that, if prosecuted, would have led to a discovery of it.”

ယခုအမှုတွင် အချင်းဖြစ်အိမ်ကို ၃ နာမည်ဖြင့်ဝယ်ထားခြင်းဖြစ်သည်။ သား၏ နာမည်မှာ အမည်ခံမျှသာဝယ်ယူခြင်းမဟုတ်။ အကျိုးခံစားခွင့် ရှိစေရန် အနေဖြင့် ဝယ်ယူခြင်းဖြစ်ကြောင်း အထက်တွင်မြှောက်ဖော်ပြခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။ ထို့အပြင် အထက်ပါ စီရင်ထုံးတွင်ပါရှိသော မှတ်ချက်အတိုင်း၊ ဒေါ်စိန်နုသည် ဦးမောင်ကလေးထံမှ အချင်း ဖြစ်အိမ်ကိုမဝယ်မီ ထို ၃ ဦးနာမည်ဖြင့်ရှိသောအိမ်မှာ ဦးမောင်ကလေး တဦးတည်း သာလျှင် ပိုင်ဆိုင်ခွင့် ရှိမရှိနှင့် ပတ်သက်၍ စုံစမ်းစစ်ဆေးရန် လိုအပ်သည်။ ယခု မူကား ဤကဲ့သို့မဟုတ်။ ဒေါ်စိန်နုအဆိုအရဆိုလျှင် ဦးမောင်ကလေးက အချင်းဖြစ် အိမ်သည်၊ ၎င်းတဦးတည်းပိုင်သောအိမ်ဖြစ်သည်၊ ပဌမ မယားနှင့်သားတို့နာမည် ဝါရှိသော်ငြားလည်း၊ သူတို့နှင့်ဘာမျှမဆိုင်ဟု ပြောသည်။ သို့ရာတွင် ဦးမောင်ကလေး ၏အစစ်ခံချက်၌ ဤကဲ့သို့မပြောရပါဟု ငြင်းဆိုထားသည်။ ဒေါ်သန်းညွန့် (လိုပြ-၂) က၊ ဦးမောင်ကလေးနှင့် ဒေါ်သန်းရင်တို့မှာ ဂျပန်ခေတ်က ကွာရှင်းခဲ့ကြောင်း သိရပါသည်ဟု ထွက်ဆိုသည်။ ၎င်း၏ထွက်ဆိုချက်မှာ တန်ဖိုးမရှိလှပေ။ အဘယ်

ဦးမောင်ကလေး

ပါ ၄

နှင့်

ဒေါ်နီနီ

(ဒေါ်) ဒေါ်နီ

ပေး

ကြောင့်ဆိုသော်၊ လင်မယားကွာရှင်းခြင်းမှာ ဤအမှု၌ ပြဿနာမဟုတ်။ လင်မယား
 ကွာရှင်းပြီး ပစ္စည်းခွဲပြီးမပြီးမှာ ပြဿနာတစ်ရပ်ဖြစ်သည်။ ကိုစိုးမြင့် (လိပြ ၄) က
 ထွက်ဆိုသည်မှာ ဦးမောင်ကလေးသည် ၎င်း၏ မိန်းမနှင့် လှပန်ခေတ်က ကွာရှင်းပြီး
 ဖြစ်သဖြင့် အချင်းဖြစ်အိမ်နှင့်မသက်ဆိုင်တော့ပေ။ မောင်စံထွန်းမှာလည်း ကလေး
 ဖြစ်သဖြင့် ဦးမောင်ကလေးသည် အိမ်ထောင်လူကြီးဖြစ်ကြောင်း ထွက်ဆိုထားသည်။
 ထိုထွက်ဆိုချက်များသည် အယူခံတရားခံဒေါ်စိန်နုအား အကူအညီ အထောက်အပံ့
 မဖြစ်နိုင်ပေ။ ၎င်းတို့၏ထွက်ဆိုချက်မှာ ယေဘုယျမျှသာ သက်သက်ဖြစ်သည်။ တိကျ
 ပြတ်သားမှုမရှိ။ ထိုတိကျပြတ်သားမှုမရှိသော သက်သေထွက်ချက်များကို အောက်ရုံး
 ပညာရှိတရားသူကြီးက လက်ခံခြင်းမှာ မှားယွင်းသည်ဟု ယူဆသည်။ ၎င်းပြင်
 အထက်တွင် ကိုးကားသော မက်ကွင်း စီရင်ထုံးကို လက်ခံခြင်းမှာလည်း မှားယွင်း
 သည်ဟုတွေ့ရှိရသည်။ ထို့ကြောင့် ကောက်ချက်အမှတ် (၂) နှင့်ပတ်သက်၍ ဝေဖန်
 သုံးသပ်ချက်များကို ကျွန်ုပ်လက်မခံနိုင်ဘဲ ယယ်လိုက်သည်။ ထို့ကြောင့်ဦးမောင်ကလေး
 သည် ဒေါ်သန်းရင်နှင့် အကြင်လင်မယား ကွာရှင်းပြီးကတည်းက အချင်းပစ္စည်း
 ကို လုံးဝဘဦးတည်းပိုင်ဆိုင်ခွင့် လက်ဝယ်ထားရှိ၍၊ အကျိုးခံစားခဲ့သည် ဟူသော
 အောက်ရုံးယူဆချက်မှာ မှားယွင်းကြောင်းတွေ့ရှိရသည်။ ထိုအချင်းဖြစ်ပစ္စည်းကို
 ဦးမောင်ကလေး၊ ဒေါ်သန်းရင်နှင့် မောင်စံထွန်းတို့ကလည်း ပိုင်ဆိုင်ခွင့်ရှိကြောင်း
 အဆုံးအဖြတ်ပေးလိုက်သည်။

၎င်းနောက် ကောက်ချက်အမှတ် (၅) နှင့်ပတ်သက်၍ သုံးသပ်ရန်လိုအပ်သည်။
 ဒေါ်တင်ငွေသည် ဦးမောင်ကလေး၏ ဒုတိယမယားဖြစ်သည်။ အချင်းဖြစ်အိမ်ကို
 ဦးမောင်ကလေးက ရောင်းစဉ်အခါက၊ ဒေါ်တင်ငွေ၏သဘောတူညီချက်ဖြင့် ရောင်း
 ကြောင်းမှာ ထင်ရှားသည်။ ထိုစဉ်အခါက ဦးမောင်ကလေးနှင့် ဒေါ်တင်ငွေတို့မှာ၊
 ရှားစေးလုပ်ငန်းတွင် ကိုကြင်စွမ်းဆိုသူနှင့် ဖက်စပ်၍လုပ်ကိုင်ကြောင်း ယူဆနိုင်စရာ
 အကြောင်းရှိသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော်ဦးမောင်ကလေးနှင့် ဒေါ်တင်ငွေတို့သည်၊
 မိမိတို့၏ အကျိုးမရှိဘဲနှင့် အခြားလူတယောက်၏ လုပ်ငန်းအတွက်၊ ဒေါ်စိန်နုထံမှ
 ငွေများကို ချေးငှားပြီး ယူပေးမည်မဟုတ်ပေ။ မိမိတို့၏ အကျိုးသက်ဝင်၍သာလျှင်၊
 ဒေါ်စိန်နုထံမှ ငွေများကို ချေး၍ မိမိတို့၏အိမ်ကိုပင်လျှင် ရောင်းချခဲ့သည်။ ဤကဲ့သို့
 လုပ်ငန်းတွင် ဦးမောင်ကလေးသည် ဒေါ်တင်ငွေ၏ ကိုယ်စားလှည်အဖြစ် လုပ်
 ကိုင်သည်ဟုယူဆသည်။ ပဌမအကြိမ် ဒေါ်စိန်နုထံမှ ဦးမောင်ကလေးသည် အိမ်ကို
 အပေါင်စာချုပ်ပြု၍ ငွေ ၁၀,၀၀၀ ကျပ် ချေးစဉ် ဒေါ်တင်ငွေသည် ထိုချေးငွေ
 အကြောင်းကိုအသိဖြစ်သည်။ ၎င်းကိုယ်တိုင်ကပင်ဒေါ်စိန်နုအားအချင်းဖြစ်အိမ်ကို ပြသ
 သည်။ ထို့အပြင် ဒုတိယအကြိမ် ငွေ ၂၀,၀၀၀ ကျပ်ချေးစဉ်က၊ အိမ်ကို ငွေ ၅,၀၀၀ ကျပ်

၁၉၆၆

ဦးမောင်ကလေး

ပါ ၄

နှင့်

မောင်နုနု

(ခေါ်) ခေါ်နု

ပေး

ဖြင့် တန်ဖိုးထား၍ အရောင်းအဝယ်ပြုလုပ်ရာတွင်၊ ဒေါ်တင်ငွေ အသိ ဖြစ်သည်။
 ဒေါ်တင်ငွေကိုယ်တိုင် ထိုအရောင်းစာချုပ်ကို မှတ်ပုံတင်ရန် ရေစာစွဲကြီးရုံးသို့ မော်တော်
 ကားဖြင့် လိုက်ပါသွားသည်။ အရောင်းစာချုပ်တွင် ဒေါ်တင်ငွေလက်မှတ်မပါရှိသော်
 ငြားလည်း၊ ဒေါ်တင်ငွေသည် မိမိ၏ယောက်ျားလုပ်ငန်းတွင်၊ မိမိပါအကျိုးသက်ရောက်
 ခံစားခွင့်ရှိရန် အလို့ငှါ ပြုလုပ်သော ပြုမူချက်အရ၊ ဦးမောင်ကလေးက အချင်းဖြစ်
 ပစ္စည်းကို ရောင်းချရာ၌ ဒေါ်တင်ငွေ၏အသိနှင့် သဘောတူညီချက်အရ ရောင်းချသည်
 ဟုယူဆရပေမည်။ မည်သို့သော် ဦးမောင်(စ်)၊ အိမ်အိမ်(လ်)၊ မုန့်ကပွားချစ်တီး (၉)
 အမှုတွင်၊ ဤကဲ့သို့အဆုံးအဖြတ်ပေးထားသည်။

"The status created by a Burmese marriage does not give the husband a power of selling the joint property of himself and his wife except under circumstances in which it can be said that he is acting as her agent. What those circumstances husband and wife live together and the former ostensibly with his wife's assent, manages the business of the property on behalf of both, she will doubtless be estopped from subsequently denying that he was authorized to act on her behalf."

ဤကောက်ချက်နှင့်ပတ်သက်၍၊ အောက်ရုံးပညာရှိတရားသူကြီး အဆုံးအဖြတ်မှာ မှန်ကန်ကြောင်း တွေ့ရှိရသဖြင့် ဝင်ရောက်စွက်ဖက်ရန် အကြောင်းမမြင်ပေ။

ကောက်ချက်အမှတ် (၄) နှင့်စပ်လျဉ်း၍၊ အောက်ရုံးပညာရှိတရားသူကြီး၏ ယူဆချက်မှာ၊ တပိုင်းမှန်၍ တပိုင်းမှားသည်ကို တွေ့ရှိရသည်။

အယူခံတရားလိုအမှတ် (၂) ဒေါ်တင်ငွေနှင့်ပတ်သက်၍၊ အထက်တွင်သုံးသပ် ခဲ့သည့်အတိုင်း၊ ဦးမောင်ကလေးက အချင်းဖြစ်အိမ်ကို ရောင်းရာတွင်၊ အသိနှင့် သဘောတူညီပြီးသားဖြစ်သဖြင့် ၎င်းကယခုအခါမှ ထိုပစ္စည်းကိုရလိုကြောင်း တောင်းခံ ခြင်းမှာ၊ ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၉၂ နှင့် သက်သေခံအက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၁၅ တို့အရ ပိတ်ပင်ပြီးဖြစ်နေသည်။ ထိုအတိုင်းပင် အောက်ရုံးပညာရှိ တရား သူကြီး၏ ယူဆချက်မှာ မှန်ကန်သည်။ သို့ရာတွင် အထက်တွင်ဖော်ပြခဲ့သော အကြောင်း ခြင်းရာများအရ၊ အယူခံတရားလိုအမှတ် (၃) ဒေါ်သန်းရင်နှင့် အယူခံတရားလို အမှတ် (၄) မောင်စံထွန်းတို့က၊ အချင်းဖြစ်ပစ္စည်းကို ရလိုကြောင်း တောင်းဆိုခြင်းမှာ အပြီးပိတ်ပင်ရန်မကျရောက်ပေ။

ဦးမောင်ကလေး

ပါ ၄

နှင့်

ဒေါ်စိန်နု
(၁၉၆၆) ဒေါ်နု

မေး

ကောက်ချက်အမှတ် (၇) နှင့် (၁၀) တို့ကို ပူးပေါင်း၍ စဉ်းစားရန်လိုအပ်သည်။

အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့သော အချက်အလက်အကြောင်းခြင်းရာများအရ၊ အယူခံတရားလိုအမှတ် (၁) ဦးမောင်ကလေး၌ အချင်းဖြစ်ပစ္စည်းအားလုံးကို၊ အယူခံတရားခံဒေါ်စိန်နုသို့ လွှဲပြောင်းပေးရန် အခွင့်အရေးမရှိပေ။ ထို့ကြောင့် အောက်ရုံးပညာရှိတရားသူကြီး၏ ယူဆချက်ကိုပယ်ဖျက်လိုက်သည်။ ၁၉၅၇ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၁၈ ရက်နေ့စွဲဖြင့် ချုပ်ဆိုသော လွှဲပြောင်းစာချုပ်သည်၊ အယူခံတရားလိုအမှတ် (၂) ဒေါ်တင်ငွေနှင့် ပတ်သက်၍၊ အထက်တွင်ဖော်ပြခဲ့သော အကြောင်းခြင်းရာများကြောင့်၊ ၎င်း၏အခွင့်အရေးကို ဆန့်ကျင်ပြီး အတည်ဖြစ်ပေသည်။ သို့ရာတွင် အယူခံတရားလိုအမှတ် (၃) ဒေါ်သန်းရင်နှင့် အယူခံတရားလိုအမှတ် (၄) မောင်စံထွန်းတို့နှင့် စပ်လျဉ်း၍၊ ၎င်းတို့သည် ဦးမောင်ကလေးက၊ ယင်းသို့လွှဲပြောင်းသော စာချုပ်နှင့်ပတ်သက်၍ 'သဘောတူညီမှုလည်းမရှိ၊ သိလည်းမသိကြသောကြောင့် ၎င်းတို့မှာလည်း' အချင်းဖြစ်အိမ်နှင့် ပတ်သက်၍ အကျိုးသက်ရောက်ခွင့်ရှိနေသဖြင့်၊ ၎င်းတို့၏ အခွင့်အရေးကို ဆန့်ကျင်၍ အတည်ဖြစ်ခဲ့သည်ဟု မဆိုနိုင်ပေ။ ဤအချက်တွင် ပညာရှိအောက်ရုံး တရားသူကြီး ယူဆချက်မှာ၊ မှားယွင်းသည်ဟု တွေ့ရှိရသဖြင့် ပယ်ဖျက်လိုက်သည်။

ကောက်ချက်အမှတ် (၁၁) နှင့် မတ်သက်၍ အယူခံတရားလိုအမှတ် (၃) နှင့် (၄) တို့၏ တောင်းဆိုချက်မှာ စည်းကမ်းသတ်အချိန် ကျော်လွန်ပြီး မပြီးဖြစ်သည်။ အထက်တွင်ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း အယူခံတရားလိုအမှတ် (၄)-မောင်စံထွန်းမှာ၊ အချင်းဖြစ်အိမ်တွင်တသက်မတ်တည်းနေထိုင်လာခဲ့သူဖြစ်သည်။ အယူခံ တရားလိုအမှတ် (၃) ဒေါ်သန်းရင်မှာ ဦးမောင်ကလေးနှင့် ကွာရှင်းပြီးဟု ဆိုသော်ငြားလည်း ပစ္စည်းနှင့် ပတ်သက်၍ ခွဲဝေခြင်းမရှိသေးသဖြင့်တကြောင်း၊ သား မောင်စံထွန်းကိုလည်း ရံဖန်ရံခါလာရောက်တွေ့ဆုံခြင်းကတကြောင်းအပြင်၊ ဦးမောင်ကလေးသည် အချင်းဖြစ်ပစ္စည်းကို ဒေါ်စိန်နုအား ရောင်းလိုက်ရာ၌သိလည်းမသိ၊ သဘောတူချက်လည်းမရှိခဲ့ချေ။ ဒေါ်စိန်နုက ဦးမောင်ကလေးနှင့် အခြားအယူခံတရားလိုများကို ရုံးတွင် တရားစွဲဆိုမှုသာလျှင် အချင်းဖြစ်အိမ်ကို ဦးမောင်ကလေး ကဦးတည်းက ရောင်းလိုက်ကြောင်းသိရသဖြင့်၊ အယူခံတရားလိုအမှတ် (၃) နှင့် (၄) တို့၏တောင်းဆိုချက်မှာ၊ စည်းကမ်းသတ် ကျော်လွန်သည်ဟု မဆိုနိုင်ပေ။ ထို့ကြောင့် အောက်ရုံးပညာရှိ တရားသူကြီး၏ ဤကောက်ချက်နှင့် ပတ်သက်၍ ယူဆချက်ကို ကျွန်ုပ်လက်မခံနိုင်ဘဲပယ်ဖျက်လိုက်သည်။

ကောက်ချက်အမှတ် (၆) နှင့်စပ်လျဉ်း၍ ပညာရှိအောက်ရုံး တရားသူကြီးက ပြေဆိုရန်မလိုဟု ချန်လှပ်ထားခဲ့ရာ၊ ကျွန်ုပ်သည် ထိုကောက်ချက်ကို အနည်းငယ်

၁၉၆၆

ဦးမောင်ကလေး

ပါ ၄

နင့်

မောင်နင့်

(ခေါ်) မောင်

မေး

ပြင်ဆင်ပြီးနောက်ထပ် စုံစမ်းစစ်ဆေး၍ ပြေဆိုပေးရန်၊ အောက်ရုံးသို့ ပြန်လည်ပေးပို့ခဲ့သည်။ အောက်ရုံးပညာရှိတရားသူကြီးက နှစ်ဘက်သော ပညာရှိရွှေနေကြီးများ၏ တင်ပြချက်အရ၊ ထိုကောက်ချက်ကို ပြေဆိုခဲ့သည်။ အမှုတွဲ ကျွန်ုပ်ရွှေသို့ ပြန်ရောက်လာသောအခါ၊ နှစ်ဘက်သောပညာရှိရွှေနေကြီး အောက်ရုံးက ပြေဆိုဖော်ပြချက်မှာ၊ ၎င်းတို့တင်ပြသည့်အတိုင်းမဟုတ် မှားယွင်းနေသည်ဟု ပြောဆိုကြသည်။ ထို့ကြောင့် ကျွန်ုပ်ကကျွန်ုပ်ရွှေတွင် နှစ်ဘက်သော ပညာရှိရွှေနေကြီးများ၏ သဘောတူညီချက်အရ၊ အဖြေမှန်ကိုတင်ပြရန် ပြောသောအခါ၊ ၎င်းတို့က တင်ပြကြသည်။ ထိုကောက်ချက်အရ၊ မြန်မာဗုဒ္ဓဘာသာဥပဒေနှင့်အညီ အချင်းဖြစ်ပစ္စည်းနှင့်ပတ်သက်၍ အယူခံတရားလိုများ၏အစုမှာ၊ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည်။

အယူခံတရားလိုအမှတ် (၁) ဦးမောင်ကလေး		၆ ပုံ
အယူခံတရားလိုအမှတ် (၂) ဒေါ်တင်ငွေ		၈ "
အယူခံတရားလိုအမှတ် (၉) ဒေါ်သန်းရင်		၃၁ "
အယူခံတရားလိုအမှတ် (၄) မောင်စံထွန်း		၃၁ "

အသီးသီးဖြစ်ကြသည်။

ကောက်ချက်အမှတ် (၁၂) နှင့်ပတ်သက်၍ အယူခံတရားခံ ဒေါ်စိန်နုသည်၊ အချင်းဖြစ်ပစ္စည်းတွင် လုံးဝအကျိုးခံစားခွင့်မရှိပေ။ ထို့ကြောင့် အောက်ရုံးပညာရှိတရားသူကြီးက အယူခံတရားခံ၏ အဆိုလွှာတွင် တောင်းဆိုသည့်အတိုင်း အမိနှင့် ဒီကရီတို့ကို စရိတ်နှင့်တကွ ချမှတ်ပေးလိုက်ခြင်းမှာ၊ မှားယွင်းနေသောကြောင့် ယယ်ပျက်လိုက်ပြီး၊ အောက်ပါအတိုင်း ပြင်ဆင်၍ အမိနှင့် ဒီကရီချမှတ်လိုက်သည်။

ဤနေရာတွင် ဖော်ပြလိုသည်မှာ အယူခံတရားခံ (တရားလို) ဒေါ်စိန်နု၏ အဆိုတွင်၊ အမှတ် (၂) အနေဖြင့် တောင်းဆိုချက်မှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည်။

"(ii) in the alternative, for partition of the property in suit and delivery to the Plaintiff of the portion or share of the property to which she is entitled according to law."

အမှု၏ အသွားအလာအရ၊ ထိုတနည်းတောင်းဆိုချက်အတိုင်း ပေးရန်ပြင်ပေါ်လာသည်။

အယူခံတရားခံ ဒေါ်စိန်နုသည်၊ အချင်းဖြစ်ပစ္စည်းနှင့်ပတ်သက်၍ ဦးမောင်ကလေး၏အစု ၆ ပုံနှင့် ဒေါ်တင်ငွေ၏ အစု ၆ ပုံတို့၌သာလျှင် အကျိုးခံစားခွင့် ရှိသည်။ ဒေါ်သန်းရင်၏အစု ၆ ပုံနှင့် မောင်စံထွန်း၏အစု ၆ ပုံတို့ကိုရပိုင်ခွင့်မရှိပေ။

သို့ဖြစ်၍ အထက်တွင်ချမှတ်သည့်အတိုင်း ပဏာမဒီကရီအနေဖြင့် အဆုံးအဖြတ် ပေးလိုက်သည်။

ပစ္စည်းခွဲဝေပေးရေးနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အောက်ရုံးပညာရှိတရားသူကြီးက တရား ဥပဒေအရ ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ပြီးလျှင် နောက်ဆုံးဒီကရီချမှတ်ရန် အမိန့်ချမှတ်လိုက် သည်။

ဤအမှုတွင် အမှုသည်များသည် တပိုင်းနိုင်ငံတပိုင်းရှုံးကြသဖြင့်၊ ၎င်းတို့၏တရား စရိတ်နှင့်ပတ်သက်၍၊ ရုံးနှစ်ရုံးစလုံးအတွက် မိမိတို့ကုန်ကျစရိတ်များကို မိမိတို့အသီးသီး ကျခံကြစေရန်ကိုလည်း အမိန့်ချမှတ်လိုက်သည်။

ဦးမောင်ကလေး
ပါ ၄
နှင့်
ဧည့်သည်
(ခေါ်) ဧည့်
မေး

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

တရားမ ပဌမအယူခံမှု

တရားသူကြီး ဦးထွန်းတင် ရွှေတွင်

ဦးမောင်ဆွေ (အယူခံတရားလို)

နှင့်

ဦးတူဖို ပါ ၂ (အယူခံတရားခံများ)*

† ၁၉၆၆

အောက်တိုဘာ
လ ၁၄ ရက်။

ခေတ္တချေးယူထားသည့်ငွေနှင့် ၎င်းအပေါ်ကျသင့်သည့်အတိုးရရှိရန် တရားစွဲဆိုမှု—ချေးငွေအတွက် အာမခံကြောင်း ကတိပဋိညာဉ်စာချုပ် ချုပ်ဆိုခြင်း—အာမခံပေးသည့် အကြောင်းနှင့် ပတ်သက်၍ အထောက်အထား အဖြစ်ဖြင့် လက်ခံနိုင် မခံနိုင်—ကတိပဋိညာဉ်စာချုပ် မချုပ်ဆိုမီက ချေးငွေများအတွက် တာဝန်ယူခြင်း—နှုတ်သက်သေပြခြင်းမှာ သက်သေခံ အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၉၁ တားမြစ်ချက်တွင် အကျုံးဝင် မဝင်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ကတိပဋိညာဉ်စာချုပ်ကို တရားလိုဘက်မှ တင်သွင်းသည်မှာ ချေးငွေများ အတွက် အယူခံတရားလိုက အာမခံကြောင်းကို အထောက်အထားပြဆိုနိုင်ရန်သာတင်သွင်းခဲ့ခြင်း ဖြစ်၏။ ထိုစာချုပ်အပေါ် မူတည်၍ တရားစွဲဆိုခြင်းမဟုတ်။ သို့ဖြစ်၍ ကတိပဋိညာဉ်စာချုပ်ကို အာမခံပေးသည့် အကြောင်းနှင့် ပတ်သက်၍ အထောက်အထားအဖြစ်ဖြင့် လက်ခံနိုင်သည်။

ဦးအိုးကြီးပါ ၁ နှင့် ဦးကံဝင်းပါ ၁၊ ၁၉၅၁ ခုနှစ်၊ ဘီ၊အယ်(လ်)၊အာ(ရ်)၊ စာ ၃၇၃ ရည်ညွှန်းသည်။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ချေးငွေများအတွက်အယူခံတရားလိုကအာမခံသူအဖြစ်ဖြင့်တာဝန်ယူ ခြင်းမှာ ကတိပဋိညာဉ်စာချုပ်ကို မရေးသားမီကတာဝန်ယူကြောင်းထင်ရှားသဖြင့် နှုတ်သက်သေ ပေးပြခြင်းမှာ သက်သေခံ အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၉၁ တားမြစ်ချက်တွင်အကျုံးမဝင်။

အယူခံတရားလိုအတွက်။ ။ဦးကျော်မြင့်။

အယူခံတရားခံများအတွက်။ ။ဒေါက်တာ မောင်ဖြူ။

တရားသူကြီး ဦးထွန်းတင်။ ။ယခုအယူခံမှုမှာ တောင်ငူမြို့၊ ခရိုင်တရားမ တရား သူကြီးရုံး၊ ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၂ မှ ပေါ်ပေါက်လာသည့် အယူခံမှု

* ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ တရားမပဌမအယူခံမှုအမှတ် ၇၉။
† ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၂ တွင်၊တောင်ငူမြို့၊ခရိုင်တရားမတရားသူကြီးရုံးတော်၏ ချမှတ်သောဒီကရီကိုအယူခံဝင်မှု။

ဖြစ်လေသည်။ ထိုအမှုတွင် အယူခံတရားခံများ ဖြစ်သူ ဦးတုမီနှင့် ဇနီး ဒေါ်စက်ရီ တို့က အယူခံတရားလိုဦးမောင်ဆွေနှင့် ဒေါ်အေးသင်ဆိုသူတို့အပေါ် ခေတ္တ ချေးယူထားသည့်ငွေ ၂၀,၀၀၀ ကျပ်ကို၎င်းအပေါ် ကျသင့်သည့်အတိုး ငွေ ၈,၅၀၀ ကျပ် စုစုပေါင်း ငွေ ၂၈,၅၀၀ ကျပ် ရရှိရန် တရားစွဲဆိုခဲ့လေသည်။ တရားလိုဖြစ်သူ အယူခံတရားခံများ၏ စွဲဆိုလွှာအရ ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၂၇ ရက် ဖြူးမြို့တွင် ဒေါ်အေးသင်အား ငွေ ၂၀,၀၀၀ ကျပ်ကို ငွေ ၁၀၀ ကျပ်လျှင်တလ ၃ ကျပ် တိုးနှုန်းဖြင့် ခေတ္တချေးယူသည့်အခါက၊ ထိုငွေများအတွက် အယူခံ တရားလိုဖြစ်သူ ဦးမောင်ဆွေက အာမခံသည်ဟုဆိုသည်။ ထို့နောက် ဦးမောင်ဆွေနှင့်ဒေါ်အေးသင် တို့က စွဲလွှာနှင့်အတူ တင်သွင်းသည့်အာမခံသည့်ကတိပဋိညာဉ်စာချုပ်တစ်ခုကို ချုပ်ပေးခဲ့သည်ဆိုကြောင်း၊ ထိုချေးငွေများကိုတရားလိုများ ဖြစ်သူ အယူခံတရားခံတို့က အကြိမ်ကြိမ် တောင်းဆိုခဲ့သော်လည်း မရရှိသဖြင့် အမှုကို စွဲဆိုရပါသည်ဟု ပြဆိုလေသည်။ ထိုစွဲဆိုလွှာနှင့် ပတ်သက်၍ ငွေယူသူ ပဌမတရားခံ ဒေါ်အေးသင်က ဖြောင့်ဆို ဝန်ခံချက် တင်သွင်းသည်။ ဒုတိယတရားခံဖြစ်သူ အယူခံတရားလို ဦးမောင်ဆွေကမူ၊ ငွေယူသည်ဆိုကြောင်းကို၎င်း၊ ထိုငွေအတွက် မိမိကအာမခံပြီး ကတိစာချုပ် ချုပ်ပေးသည်ဆိုသည်ကို၎င်း ဝန်မခံပါဟု ချေပလေသည်။

အဆိုနှင့် ချေလွှာများအရ မူလရုံးမှ အမှုတွင် ၎င်း၏စီရင်ချက်၌ ပြဆိုထားသည့် အတိုင်း ရှေးဦးစွာ ပဏာမ ကောက်ချက်အနေနှင့်ကောက်ချက် ၄ ခုကို ထုတ်နုတ်ခဲ့လေသည်။ ထိုကောက်ချက်များနှင့် ပတ်သက်၍ မကြားနာမှီ အယူခံတရားလို ဦးမောင်ဆွေက ကောက်ချက် အမှတ်(၂) နှင့် (၃) ကို ပြန်လည်ပြင်ဆင်ပေးရန် လျှောက်ထားသည်ကို တဘက်မှကန့်ကွက်သဖြင့်လျှောက်လွှာနှင့် ပတ်သက်၍ နှစ်ဦး နှစ်ဘက် ကြားနာပြီး အောက်ရုံးမှ ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊နိုဝင်ဘာလ ၇ ရက်နေ့စွဲပါ ၎င်း၏ အမိန့်အရ၊ လျှောက်လွှာကိုပယ်လိုက်လေသည်။ ထိုနောက်ရုံးမှ ကောက်ချက် (၃)ခုကို ထပ်မံထုတ်နုတ်ခဲ့ရာ၊ အယူခံတရားလိုအတွက် လိုက်ပါဆောင်ရွက်သည့် ပညာရှိ ရွှေနေကြီးက ကောက်ချက်အမှတ် (၂)နှင့် ပတ်သက်၍ ၎င်းက စွန့်ပယ်ကြောင်း ပြောကြားသည့်အတိုင်း၊ရုံးမှ မှတ်သားထားခဲ့လေသည်။ ထိုအမိန့်တွင်ပင် ကောက်ချက် အမှတ် (၁) နှင့်ပတ်သက်၍၊ ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၂၇ ရက်နေ့စွဲပါပဋိညာဉ် ကတိစာချုပ်သည် သက်သေခံ ဝင်-မဝင် ဆိုသည်ကို ထိုစာချုပ်ကိုအမှုစစ်ဆေးသော အခါ၊ အသုံးပြုခြင်းဖြင့် ဆင်ခြင်၍ ဆုံးဖြတ်မည်ဟုအမိန့်ချမှတ်လိုက်လေသည်။ ထိုနောက် အောက်ရုံးမှ အမှုတွင်စစ်ဆေးရန် ကောက်ချက်၃ ချက်ထပ်မံ၍ထုတ်နုတ်ခဲ့လေသည်။ အမှုကိုဆက်လက်စစ်ဆေးသောအခါ၊ တရားလို စွဲလွှာနှင့်အတူတင်သွင်းသည့်ကတိပဋိညာဉ် စာချုပ်မှာသက်သေခံဝင်-မဝင်နှင့် ပတ်သက်၍ ထပ်မံစဉ်းစားသည့်

၁၉၆၆

ဦးမောင်ဆွေ
နှင့်
ဦးကျော် ဟိ

အခါ၌၊ ထိုစာချုပ်မှာ ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းခြင်းအက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၀၀ နှင့် အကျုံးဝင်နေသဖြင့် သက်သေခံ စာတမ်းအဖြစ်ဖြင့်အသုံးပြုရန် ခွင့်မပြုပါဟု အမိန့်ချမှတ် လိုက်သည်။ အမှုတွင် ထုတ်နုတ်ထားသည့် ပဌမကောက်ချက်နှင့်ပတ်သက်၍ ဒေါ်အေးသင်က၊ တရားလိုများ ဖြစ်သူအယူခံတရားခံတို့ထံမှ ငွေ ၂၀,၀၀၀ ကျပ်ကို အတိုးတလလျှင် ၃ ကျပ်နှုန်းနှင့် ချေးယူခဲ့သည်ဟု၎င်း၊ ဒုတိယကောက်ချက်နှင့် ပတ်သက်၍၊ ထိုငွေအတွက် ဒုတိယ တရားခံဖြစ်သူ အယူခံတရားလိုက အာမခံသည့်ဗဟု၎င်း၊ ဆုံးဖြတ်ပြီးတရားလိုစွဲဆိုသည့်အမှုကို စရိတ်နှင့်တကွ အယူခံတရားလိုနှင့် ဒေါ်အေးသင်တို့ နှစ်ယောက်စလုံးပေါ်တွင် ဒီကရီချမှတ်ပေးလိုက်သည်။

ထိုသို့ ဒီကရီ ချမှတ်ပေးလိုက်သည်ကို ဒုတိယတရားခံ အာမခံဖြစ်သူ အယူခံတရားလို ဦးမောင်ဆွေက မကျေနပ်သောကြောင့် ယခုအယူခံမှုကို တင်သွင်းခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

ယခု အယူခံမှုတွင် အယူခံတရားလို ဦးမောင်ဆွေကတရားလိုများဖြစ်သူ အယူခံတရားခံတို့စွဲလွှာနှင့် အတူတင်သွင်းခဲ့သည့်ကတိပဋိညာဉ်စာချုပ်အရ၊ မိမိကအာမခံသူ ဖြစ်သည်ဆိုကြောင်းမှာ စာရွက်စာတမ်းအပေါ် တွင်ရေးမှတ်ထားခဲ့ပြီးဖြစ်သဖြင့်၊ မိမိသည် အာမခံသူ ဟုတ်-မဟုတ်ဆိုသည့် အချက်နှင့်ပတ်သက်၍ နှုတ်သက်သေ လက်ခံနိုင်ခွင့်မရှိ၊ ကတိ ပဋိညာဉ်စာချုပ်မှာလည်းသက်သေခံဝင်သည့်စာချုပ် မဟုတ်သောကြောင့်၊ ယခုအမှုတွင် မိမိအပေါ် ဒီကရီချမှတ်ခဲ့ခြင်းမှာ ဥပဒေအရ မှားယွင်းနေသဖြင့် လက်ခံအတည်ပြုနိုင်ရန် မရှိသောကြောင့် ယယ်ဖျက်သင့်ပါသည်ဟု ပြဆိုလေသည်။

အမှုတွဲတွင် တရားခံဖြစ်သူ အယူခံတရားလို ဦးမောင်ဆွေ တင်သွင်းခဲ့သည့် ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၂၀ ရက်နေ့စွဲပါ ချေပလွှာအရ၊ ၎င်းကတရားလိုများ စွဲဆိုလွှာနှင့် ပူးတွဲတင်သွင်းခဲ့သည့် ကတိပဋိညာဉ်စာချုပ်မှာ သက်သေခံ မဝင်ပါဟု ကန့်ကွက်ခဲ့သည့်အတိုင်း၊ ရုံးတော်မှ ထိုကန့်ကွက်ချက်ကို လက်ခံ၍၊ ကတိပဋိညာဉ်စာချုပ်မှာ သက်သေခံမဝင်ဟု ဆုံးဖြတ်ချက် ချမှတ်လိုက်လေသည်။

အမှုတွဲပါ သက်သေခံချက်များကို လေ့လာသောအခါ၊ ငွေ ၂၀,၀၀၀ ကျပ်ကို ပေးသည်ဆိုသူ မောင်အောင်မြင့်၏ ထွက်ဆိုချက်အရ၊ ငွေနှစ်သောင်းတန် ချက်လက်မှတ်ကို၊ ဒေါ်အေးသင်သို့ မပေးမှီ ဦးမောင်ဆွေကထိုငွေအတွက် မိမိကအာမခံပါသည်ဟု ဝန်ခံချက် ပေးသဖြင့်သာ ချက်လက်မှတ်ကိုဒေါ်အေးသင်သို့ ပေးလိုက်ကြောင်း ထင်ရှားစွာ ထွက်ဆိုထားသည်ကို တွေ့ရှိရလေသည်။ ထိုနောက်မှ ဒေါ်အေးသင်နှင့် ဦးမောင်ဆွေတို့က ကတိပဋိညာဉ်စာချုပ်ကိုရေးသားလက်မှတ်ထိုးပြီး၊ ၎င်းအား

ပေးပါသည်ဟု ထွက်ဆိုလေသည်။ သို့ဖြစ်ရကား တရားလိုဖြစ်သူ ဦးမောင်ဆွေက
ငွေများအတွက် အာမခံသည်မှာ ကတိပဋိညာဉ်စာချုပ် မချုပ်မီကပင် ထိုငွေများ
အတွက် အာမခံရန် ဝန်ခံချက် ပေးသည်ဖြစ်ကြောင်းထင်ရှားနေပေသည်။ တရားလို
ဘက်မှ ကတိပဋိညာဉ်စာချုပ်ကို တင်သွင်းခဲ့သည်မှာ ငွေများအတွက် ဦးမောင်ဆွေက
အာမခံကြောင်းကို အထောက်အထားဖြင့် ပြဆိုနိုင်ရန်သာ တင်သွင်းခဲ့ခြင်းဖြစ်ပြီး၊
ထိုစာချုပ်တွင် ဦးမောင်ဆွေက ငွေများအတွက် မည်သို့မည်ပုံ မိမိ၏ပစ္စည်းများနှင့်
ပတ်သက်၍၊ အာမခံတာခံကြောင်း ပြဆိုချက်နှင့်သာ သက်ဆိုင်ပြီး၊ ထိုစာချုပ်
အပေါ် မူတည်၍ တရားစွဲဆိုခဲ့ခြင်းမဟုတ်ပေ။ သို့ဖြစ်ရကား၊ ယခင်တရားလွှတ်တော်
မှ ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည့် ဦးဘိုကြီး ပါ ၁ နှင့် ဦးကံဝင်း ပါ ၁ (၁) စီရင်ထုံး စာမျက်နှာ
၃၇၈ တွင် ပြဆိုထားသည့်အတိုင်း၊ ကတိပဋိညာဉ်စာချုပ်မှာ ဒေါ်အေးသင်ယူသည့်
ငွေအတွက် ဦးမောင်ဆွေကအာမခံပေးသည့်အကြောင်းနှင့် ပတ်သက်၍ အထောက်
အထား အဖြစ်ဖြင့် လက်ခံနိုင်ကြောင်းမှာ ထင်ရှားနေပေသည်။ သို့ဖြစ်ရကား၊
၎င်းစာချုပ်မှာ အောက်ရုံးမှသက်သေခံမဝင်ဟုလုံးဝပယ်လိုက်သဖြင့် အမှုတွဲတွင်ပင်
မရှိတော့ရကား၊ ယခုမှ ထိုစာချုပ်ကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားနိုင်ရန် မဖြစ်တော့ပေ။

မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ၊ ယခုအမှုတွင် မောင်အောင်မြင်၏ ထွက်ဆိုချက်အရ ငွေ
၂၀,၀၀၀ ကျပ်တန် ချက်လက်မှတ်ကို ဒေါ်အေးသင်သို့ မပေးမီ ထိုငွေများပေးဆပ်ရန်
အတွက်၊ ဦးမောင်ဆွေက ဝန်ခံကြောင်း အတိအလင်းပြောဆိုသဖြင့်သာ ချက်လက်
မှတ်ကို ဒေါ်အေးသင်သို့ ပေးလိုက်ရကြောင်းထွက်ဆိုချက်မှာ မည်သို့မျှ ပျက်ပြယ်
ခြင်း မရှိပေ။ ထိုပြဆိုချက်နှင့် ပတ်သက်၍လည်း၊ ဦးမောင်ဆွေက ကျမ်းကျိန်
အစစ်ခံခြင်း မပြုရကား၊ မောင်အောင်မြင်၏ ထွက်ဆိုချက်ကို လက်မခံနိုင်စရာ
အကြောင်း မရှိပေ။ ထိုသို့ လက်ခံမှုဒေါ်အေးသင် ချေးယူသည့် ငွေ ၂၀,၀၀၀ ကျပ်
အတွက် ဦးမောင်ဆွေက အာမခံကြောင်းမှာ များစွာမှထင်ရှားနေပေ တော့သည်။
ယခုအမှုမှာလည်း၊ တရားလိုဖြစ်သူ အယူခံတရားခံများက ကတိပဋိညာဉ် စာချုပ်
အပေါ်မူတည်၍၊ တရားစွဲဆိုခြင်း မဟုတ်၊ ချေးငွေ ၂၀,၀၀၀ ကျပ်ကို ပြန်လည်ရရှိရန်
သာ တရားစွဲဆိုခဲ့သည်တွင် ထိုငွေများအတွက် ဒုတိယတရားခံဖြစ်သူ အယူခံ တရားလို
ဦးမောင်ဆွေက အာမခံသူ အဖြစ်ဖြင့်ရယူခဲ့ကြောင်းသာ ပြဆိုပြီး၊ တရားစွဲဆိုခြင်း
ဖြစ်သောကြောင့်၊ ကတိပဋိညာဉ်စာချုပ်မှာဦးမောင်ဆွေ၏ကန့်ကွက်ချက်အရ၊ သက်
သေခံ မဝင်လင့်ကစားဦးမောင်ဆွေသည်ဒေါ်အေးသင် ချေးယူခဲ့သည့် ငွေ ၂၀,၀၀၀
ကျပ်အတွက် အာမခံသူတဦးဖြစ်ကြောင်း နှုတ်သက်သေအရ ထင်ရှားနေပေသည်။
၎င်းအချက်နှင့် ပတ်သက်၍၊ အယူခံတရားလို၏ပညာရှိ ရွှေနေကြီးက ဦးမောင်ဆွေက

(၁) ၁၉၅၁ ခုနှစ်၊ ဘီ၊ အယ်(လ်)၊ အာ(ရ်)၊ စာ ၃၇၃။

၁၉၆၆

မောင်ဆွေ

၆

၁၇၈ ပါး

အာမခံသည်ဆိုခြင်းမှာ စာရွက်စာတမ်းအပေါ် ရေးမှတ်ထားပြီး ဖြစ်၍ သက်သေခံ ဥပဒေ ပုဒ်မ ၉၁ အရ၊ ထိုစာရွက်စာတမ်းမှအပ၊ အခြား နှုတ်သက်သေ ပေးပြခွင့် မရှိပါဟု ဆိုလိုပေသည်။ သို့ရာတွင် အထက်တွင်ပြဆိုခဲ့သည့် ဦးဘိုကြီး၏စီရင်ထုံးတွင် ညွှန်ပြထားသည့်အတိုင်း၊ ယခုအမှုတွင် ငွေများအတွက်ဦးမောင်ဆွေက အာမခံခြင်း နှင့် ထိုငွေများကို ဦးမောင်ဆွေက မည်သို့ မည်ပုံ ပေးဆပ်ရန်တာဝန်ယူကြောင်း ကတိ ပဋိညာဉ်စာချုပ်တွင် ရေးသားထားခြင်းတို့မှာ သီးခြားဖြစ်ပြီး၊ ခွဲခြားနိုင်လေ သည်။ ထို့အပြင်၊ ငွေ ၂၀,၀၀၀ ကျပ် အတွက်ဦးမောင်ဆွေကအာမခံသူ အဖြစ်ဖြင့် တာဝန်ယူသည် ဆိုခြင်းမှာ ကတိပဋိညာဉ် စာချုပ်ကို မရေးသားမီက တာဝန်ယူ ကြောင်း ထင်ရှားနေသဖြင့် သက်သေခံဥပဒေပုဒ်မ ၉၁ တားမြစ်ချက်မှာ အကျုံးဝင် တော့မည် မဟုတ်သောကြောင့်၊ အယူခံတရားလို၏ပညာရှိရှေ့နေကြီး ပြဆိုချက်ကို လက်ခံနိုင်ရန် မဖြစ်နိုင်ပေ။

ယခု အယူခံမှုတွင် အယူခံတရားလိုက အထက်ပါ ဥပဒေကန့်ကွက်ချက်မှအပ၊ အခြားကိုးကားသည့် အယူခံ ချေပချက် မပြဆိုနိုင်ရကား၊ ယခုအမှုကို အောက်ရုံးမှ စီရင် ဆုံးဖြတ်ထားခြင်းမှာ အကြောင်းခြင်းရာများအရသော်၎င်း၊ ဥပဒေအရ သော် ၎င်း မှားယွင်းချွတ်ချော်ခြင်း ဖြစ်နေသည်ဟု မဆိုနိုင်ပေ။

ဖော်ပြပါ အကြောင်းများကြောင့် ယခုအယူခံမှုကို ခွင့်ပြုနိုင်ရန် အကြောင်း မရှိသောကြောင့် စရိတ်နှင့်တကွ ပလပ်လိုက်သည်။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

တရားမ ပဌမအယူခံမှု

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေ ရွှေတွင်

ဦးမြင့်အောင် (အယူခံတရားလို)

နှင့်

† ၁၉၆၆

စက်တင်ဘာလ

၉ ရက် ၊

ရေကြောင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး အဖွဲ့ ပါ ၁၁ (အယူခံတရားခံများ) *

တုံ့ကင်းငှါးရမ်းခ ကျန်ငွေ ရလိုကြောင်း တရားစွဲဆိုမှု—တရားလို၏ အဆိုလွှာပါ စွပ်စွဲချက်အား အတိ အလင်း ငြင်းဆိုထားခြင်း မရှိခြင်း—စွပ်စွဲချက်ကို ဝန်ခံသည်ဟု ယူဆရခြင်း— အစုစပ် လုပ်ကိုင်ရခြင်း အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃၂ (၃) —အစုရှင် တဦးသည်၊ အစုစပ် လုပ်ငန်းမှ နုတ်သိမ်းလျှင် အများ ပြည်သူတို့ သိသာအောင် နုတ်သိမ်းကြောင်း ကျေညာရခြင်း—အစုစပ် လုပ်ကိုင်ခြင်း အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃၂ (၃) ခြင်းချက်အပြင် လူတဦးသည်၊ အစုစပ် လုပ်ငန်း နှင့် ဆက်သွယ် လုပ်ကိုင်ရာ၌ အစုရှင်များအား မည်သူ့ မည်ဝါ ဖြစ်သည်ဟု မသိခြင်း—နုတ် ထွက်ပြီး ဖြစ်သည့် အစုရှင်များသည် အပြင်လူနှင့် ပတ်သက်၍ တာဝန်ရှိ မရှိ။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။တရားလို၏ အဆိုလွှာပါ စွပ်စွဲချက်အား အတိအလင်း ငြင်းဆိုထားခြင်း မရှိသဖြင့် အယူခံတရားခံ အမှတ် ၂ မှ ၇ နှင့် ၉ မှ ၁၁ တို့သည် အမှတ် ၁ အယူခံ တရားခံ အဖွဲ့၏ အစုရှင်များအဖြစ် ပါဝင်ခဲ့သည်ဟု ကောက်ယူရမည် ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် အယူခံ တရားလို ကိုယ်တိုင်ကင်း၏ ထွက်ဆိုချက်၌ အမှတ် ၂ မှ ၆ အယူခံ တရားခံတို့သည်၊ အစုရှင်ဟောင်းများ ဖြစ်ကြကြောင်း ဝန်ခံပေါ်ပြခဲ့သဖြင့်၊ တုံ့ကင်းငှါးရမ်းချိန်၌ ၎င်းတို့သည်၊ အစုစပ် လုပ်ငန်းမှ နုတ်ထွက်ပြီးသားဖြစ်သည်ဟု ကောက်ယူရပေမည်။

ဦးလွန်းနှင့်ဦးချစ်လွင်၊ ၁၉၄၁ ခုနှစ်၊ ရန်ကုန်စီရင်ထုံး ၁၁၁၊ (၁၂၁)ရည်ညွှန်းသည်။

အစုရှင်တဦးသည် အစုစပ် လုပ်ငန်းမှ နုတ်သိမ်းလျှင် အများပြည်သူတို့ သိသာအောင် နုတ် သိမ်းကြောင်း ကျေညာရမည်။ ယင်းသို့ မကျေညာလျှင် လုပ်ငန်း၏ ကြွေးမြီများကို ပေးဆပ်ရန် တာဝန်ရှိသည်ဟု အစုစပ် လုပ်ကိုင်ခြင်း အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃၂ (၃) က ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်း ဖြစ် သည်။ သို့ရာတွင် အစုစပ် လုပ်ကိုင်ခြင်း အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃၂ (၃) ၏ ခြွင်းချက်တွင် အကယ်၍ အပြင်လူတဦးသည် အစုစပ် လုပ်ငန်းနှင့် ဆက်သွယ် လုပ်ကိုင်ရာ၌ အစုရှင်များအား မည်သူ့ မည်ဝါ

* ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ တရားမ ပဌမ အယူခံမှု အမှတ် ၇၆။

† ၁၉၆၂ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၈၃၂ တွင်၊ ရန်ကုန်မြို့တော် တရားမရုံး ဒုတိယ တရား သူကြီး ရုံးတော်၏ ချမှတ်သော ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၂၆ ရက်နေ့စွဲပါ ဒီကရီကို အယူခံဝင်မှု။

၁၉၆၆

ဦးမြင့်အောင်

နှင့်

ရေကြောင်း

သယ်ယူပို့ဆောင်

ရေးအဖွဲ့ ပါဘေ

ဖြစ်သည်ဟု မသိရှိပါက၊ နုတ်ထွက်ပြီး ဖြစ်သည်။ ထိုအစုရှင်များသည် ယင်းအပြင် လူနှင့် ပတ်သက်၍ တာဝန် မရှိကြောင်း ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။

အိုင်ချွန်ကာ နှင့် လက်ရွှမ်းဆေးဆိုးလုပ်ငန်း၊ အေ၊ အိုင်၊ အာ(ရ်)၊ ၁၉၃၀၊ ဘုံဘိုင်၊ ၄၄၉ ရည်ညွှန်းသည်။

အယူခံတရားလိုက ၎င်း၏ ထွက်ချက်၌ ကတိစာချုပ် ချုပ်ဆိုစဉ် အစုရှင်များမှာ မည်သူ့ မည်ဝါ ဖြစ်သည်ဟု မသိကြောင်း ဝန်ခံထားသည်။ ယင်းသို့ အစုရှင်များ ဖြစ်ကြောင်း မသိရှိဘဲ အစုစပ်လုပ်ငန်းနှင့် ဆက်သွယ် လုပ်ကိုင်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်၍၊ တုံ့ကင်း မငှါးရမ်းမီကပင်၊ အစုစပ် လုပ်ငန်းမှ နုတ်ထွက်သွားပြီး ဖြစ်သည့် အယူခံ တရားခံ ၂၊ ၃၊ ၅ နှင့် ၆ တို့ အပေါ် ၎င်းတို့ နုတ်ထွက်ပြီးမှ တင်ရှိခဲ့သည့် အစုစပ် လုပ်ငန်း၏ ကြေးမြီများကို ပေးဆပ် စေရန် တာဝန် မချနိုင်ပေ။

အယူခံတရားလိုအတွက်။ ။ဦးမြင့်စိုး။

အယူခံတရားခံအတွက်။ ။ဦးဘသန်း (၁) နှင့် ဦးခင်မောင် (၄)။

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေ။ ။ အယူခံတရားလိုက အယူခံ တရားခံတို့အပေါ်၊ ကျန်တင်သည့် တုံ့ကင်းအမှတ် ၂၅ ငှါးရမ်းခကျန်ငွေ ၃,၁၆၀ ကျပ် ရလိုကြောင်း တရားစွဲဆိုရာ၊ တရားစုခိုက်နှင့်တကွ ပလပ်ခဲ့သည်။ ရန်ကုန်မြို့ တရားမရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီတို့ကို မကျေနပ်သဖြင့်၊ အယူခံဝင်သော အမှုဖြစ်သည်။

အယူခံတရားလိုက၊ အမှတ် ၁ အယူခံတရားခံ ရေကြောင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး အဖွဲ့မှာ၊ အစုစပ်လုပ်ငန်းတခုဖြစ်ပြီး၊ ကျန်အယူခံ တရားခံများမှာ၊ ထိုအစုစပ် လုပ်ငန်း၏ အစုရှင်များ ဖြစ်ကြကြောင်း၊ အမှတ် ၁ အယူခံတရားခံ အဖွဲ့အား၊ တုံ့ကင်းအမှတ် ၂၅ ကိုငှါးရမ်းခတလ ၂,၄၀၀ ကျပ် နှုန်းဖြင့်၊ ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၁ ရက်နေ့မှ ၁၉၆၂ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၈ နေ့အထိ၊ စာချုပ်စာတမ်းနှင့် ငှါးရမ်းခကြောင်း၊ သို့ရာတွင် ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ မေလတလလုံးနှင့် ဇွန်လ ၂၂ ရက်အတွက် ငှါးရမ်းခငွေ ၄,၁၆၀ ကျပ် ပေးရန် ပျက်ကွက်သဖြင့်၊ တုံ့ကင်းကိုဖြန်ယူခဲ့ကြောင်း၊ အဆိုပါ ငှါးရမ်းခများအနက် ငွေ ၁,၀၀၀ ကျပ် သာရရှိခဲ့သဖြင့်၊ ကျန်ငွေ ၃,၁၆၀ ကိုပေးဆပ်ရန်တောင်းဆိုသော်လည်း၊ ငြင်းဆိုနေကြောင်း အဆိုပြုလာသည်။

အမှတ် ၁ အယူခံ တရားခံအဖွဲ့သည်၊ ရုံးတော်သို့ လာရောက်ထုချေခြင်း မပြုချေ။ အမှတ် ၂ မှ ၆ အယူခံ တရားခံတို့က၊ တုံ့ကင်းကိုငှါးရမ်းသည့် စာချုပ် ချုပ်ဆိုသောနေ့၌၊ မိမိတို့သည် အစုရှင်များ မဟုတ်တော့ကြောင်း၊ ၁၉၅၉ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၃၀ ရက်နေ့တွင်၊ အမှတ် ၂ နှင့် ၃ အယူခံတရားခံတို့သည် အမှတ် ၁ အယူခံတရားခံအဖွဲ့မှ နုတ်ထွက်ခဲ့ကြောင်း၊ ထိုကဲ့သို့ နုတ်ထွက်ခဲ့သည်ကို၊ အယူခံ တရားလိုနှင့် သက်ဆိုင်သူများအား အကြောင်းကြားခဲ့ကြောင်း၊ အမှတ် ၄ မှ

၆ အယူခံ တရားခံတို့သည်၊ ၁၉၆၀ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၂၀ ရက်နေ့တွင် အစုရှင်များအဖြစ်မှ နုတ်ထွက်ခဲ့ကြောင်း ထုချေကြသည်။ အမှတ် ၇ မှ ၁၁ အယူခံတရားခံတို့ကမူ တုံကင်းငြိုးရမ်းသည်ဆိုသောကိစ္စမှာ မိမိတို့နှင့် မသက်ဆိုင်၍၊ မိမိတို့တွင် တာဝန်မရှိကြောင်း၊ အစုစပ်လုပ်ငန်းကို ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၂၉ ရက်နေ့မှစ၍ ဒေါ်မိဆိုသူက ဝယ်ယူခဲ့ပြီးဖြစ်၍၊ မိမိတို့အပေါ် တရားမဲ့ဆိုရန် အကြောင်းမပေါ်ပေါက်ကြောင်းငြင်းဆိုကြလေသည်။

အောက်ရုံးပညာရှိ တရားသူကြီးက၊ အမှတ် ၁ အယူခံတရားခံ အဖွဲ့သည် အယူခံတရားလိုထံမှ တုံကင်းအမှတ် ၂၅ ကို ကတိစာချုပ်ဖြင့် ငြိုးရမ်းခဲ့သည်မှာ မှန်ကြောင်း။ သို့ရာတွင် ထိုကဲ့သို့ ငြိုးရမ်းရာ၌၊ အယူခံတရားလိုသည် အမှတ် ၄ အယူခံတရားခံ ဦးထွန်းအေးကို ယုံကြည်မှုဖြင့် ငြိုးရမ်းခဲ့ခြင်းသာ ဖြစ်ပြီး၊ အစုရှင်များကို ကိုယ်တိုင်သိရှိခဲ့ခြင်း မဟုတ်၍၊ အစုရှင်များ အပေါ် တာဝန်မချနိုင်ကြောင်း။ တုံကင်းငြိုးသည့် ကတိစာချုပ် ချုပ်ဆိုစဉ် ဦးထွန်းအေးသည် အစုရှင်တဦးဖြစ်သည်ဟု မထင်ရှားသဖြင့်၊ အစုရှင်များအပေါ် တာဝန်ထားရှိရန် မဖြစ်နိုင်ကြောင်း အဆုံးအဖြတ်ပြုကာ၊ အယူခံတရားလို၏ အမှုကို ပယ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

ယခုအမှုတွင်၊ ပဌမအချက်အနေဖြင့်၊ ဝေဘန်ရမည်ဆိုသော်၊ အမှတ် ၁ အယူခံတရားခံအဖွဲ့သည် အောက်ရုံး၌ လာရောက်ခုခံချေပခြင်း မရှိသည်သာမက၊ တုံကင်းအမှတ် ၂၅ ကို ငြိုးရမ်းခဲ့ကြောင်း တွေ့ရှိခဲ့ပါလျက်၊ ၎င်းအပေါ် ဒီကရီမချမှတ်ဘဲ အမှုကိုပယ်ခဲ့သော အောက်ရုံး၏ အမိန့်သည် ပါစင်အောင် မှားယွင်း ချွတ်ချော်နေကြောင်းပေါ်လွင်သည်။

အယူခံ တရားလို၏ ပညာရှိရွှေနေကြီးက၊ အမှတ် ၂ မှ ၆ အယူခံတရားခံတို့သည်၊ တုံကင်း ငြိုးရမ်းသော ကတိစာချုပ် ချုပ်ဆိုစဉ်က၊ အစုစပ်လုပ်ငန်းတွင် အစုရှင်များ မဟုတ်ကြသော်လည်း၊ အစုရှင်များ အဖြစ်မှ နုတ်ထွက်ခဲ့ကြောင်း လုပ်သားပြည်သူများ သိရှိအောင် ကျေညာခြင်းမပြုခဲ့သည့်အတွက်၊ အစုစပ်လုပ်ငန်း၏ ကြွေးမြီတာဝန်သည် ၎င်းတို့အပေါ် ကျရောက်နေကြောင်း။ ၎င်းတို့သည် အစုစပ်လုပ်ငန်းမှ မည်သည့်နေ့ရက်တွင် နုတ်ထွက်ခဲ့သည်ဆိုသော သက်သေ အထောက်အထားမရှိသဖြင့်၊ တုံကင်း ငြိုးရမ်းရန်ကတိစာချုပ် ချုပ်ဆိုသည့်နေ့တွင် ၎င်းတို့သည် အစုရှင်များအဖြစ် ရပ်တည်လျက်ရှိသည်ဟု ကောက်ယူသင့်ကြောင်း၊ အစုရှင်တဦးဖြစ်သူ အမှတ် ၄ အယူခံ တရားခံ ဦးထွန်းအေးက အစုစပ်လုပ်ငန်းအတွက် ကတိစာချုပ်တွင် လက်မှတ် ထိုးခဲ့သဖြင့် အစုရှင်အားလုံး တာဝန်ရှိသည်ဟု ဆုံးဖြတ်သင့်ကြောင်းတင်ပြလာသည်။

ယခုအမှုတွင် အမှတ် ၂ မှ ၇ နှင့် အမှတ် ၉ မှ ၁၁ အယူခံတရားခံတို့သည် အမှတ် ၁ အယူခံတရားခံ၏ အဖွဲ့၌ အစုရှင်များအဖြစ် ပါဝင်ခဲ့သည်ဆိုခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ ၎င်းတို့၏ ထုချေလွှာများတွင် အတိအလင်း ငြင်းကွယ်ခြင်း မပြုကြပေ။ အမှတ် ၈ အယူခံတရားခံမှာ မူလတရားခံ အမှတ် ၈ မဟုတ်၍၊ ဤအယူခံ မှ၌ ၎င်းနှင့် ပတ်သက်၍ စဉ်းစားရန် မလိုတော့ပေ။ တရားမကျင့်ထုံး အမိန့် ၈၊ နည်းဥပဒေ ၅ အရ တရားခံ တဦးသည် (တရားလို၏ အဆိုလွှာပါ စွပ်စွဲချက်အား) အတိအလင်း ငြင်းဆိုရန် တာဝန်ရှိသည်။ ယင်းသို့ငြင်းဆိုခြင်း မပြုပါက၊ ထိုစွပ်စွဲ ချက်ကို ဝန်ခံသည်ဟု ယူဆရမည်ဖြစ်သည်။ ဦးလွန်း နှင့် ဦးချစ်လှိုင် (၁)။ ဤ အမှုတွင်လည်း ထိုကဲ့သို့ (အတိအလင်း ငြင်းဆိုထားခြင်း မရှိသဖြင့် အယူခံတရားခံ အမှတ် ၂ မှ ၇ နှင့် ၉ မှ ၁၁ တို့သည်၊ အမှတ် ၁ အယူခံ တရားခံအဖွဲ့၏ အစုရှင်များ အဖြစ်ပါဝင်ခဲ့သည်ဟု ကောက်ယူရမည်ဖြစ်သည်။)။ ၎င်းတို့သည် အစုစပ် လုပ်ငန်းမှ မည်သည့်နေ့တွင် နုတ်ထွက်ခဲ့သည်ဆိုသော အချက်နှင့် ပတ်သက်၍၊ အယူခံတရားခံ အမှတ် ၂ မှ ၆ တို့၏ ထုချေလွှာပါ မော်ပြချက်သာရှိပြီး သက်သေအထောက် အထားမရှိသည်မှန်၏။ (သို့ရာတွင်၊ အယူခံ တရားလို ကိုယ်တိုင်က ၎င်း၏ထွက်ဆို ချက်၌၊ အမှတ် ၂ မှ ၆ အယူခံတရားခံတို့သည်၊ အစုရှင်ဟောင်းများ ဖြစ်ကြကြောင်း ဝန်ခံပေါ်ပြခဲ့သဖြင့်၊ တုံကင်းငှါးရမ်းချိန်၌ ၎င်းတို့သည် အစုစပ် လုပ်ငန်းမှ နုတ် ထွက်ပြီးသား ဖြစ်သည်ဟု ကောက်ယူရပေမည်)။

အယူခံတရားလို၏ ပညာရှိ ရွေးနေကြီးက၊ အမှတ် ၂ မှ ၆ အယူခံတရားလို တို့သည်၊ တုံကင်းငှါးရမ်းသည့် ကတိစာချုပ် ချုပ်ဆိုစဉ်က၊ အစုစပ်လုပ်ငန်းမှ နုတ် ထွက်ထားပြီး ဖြစ်စေကာမူ၊ ၎င်းတို့သည် အစုစပ်လုပ်ငန်းမှ နုတ်ထွက်ကြောင်းအများ ပြည်သူတို့ သိရှိအောင် ကျေညာခဲ့ခြင်း မရှိသဖြင့် အစုစပ်လုပ်ကိုင်ခြင်း အက် ဥပဒေပုဒ်မ ၃၂ (၃) အရ၊ အစုစပ်လုပ်ငန်း၏ ကြွေးမြီများကို ပေးဆပ်ရန် တာဝန် ရှိသည်ဟုတင်ပြလာသည်။

အစုစပ်လုပ်ငန်းဆိုသည်မှာ တဦးထက်ပိုသော လူအများက၊ ၎င်းတို့အားလုံး သဘောတူညီကြသည့်အတိုင်း ကိစ္စတရပ်ရပ်ကို ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြစ်သည်။ သာမန်အားဖြင့် အစုရှင်များသည်၊ အစုစပ်လုပ်ငန်းမှ ထွက်ပေါ်လာမည့် အကျိုး အမြတ်ကို ညီတူညီမျှ ခစားကြရမည် ဖြစ်ပြီး၊ ဆုံးရှုံးမှုကို အချိုးကျစိုက်ထုတ် ရမည်ဖြစ်သည်။ အစုရှင် အားလုံး သဘောတူပါက၊ နောက်ထပ် အစုရှင်ကိုလည်း လက်ခံနိုင်သည်။ လက်ရှိအစုရှင်ကိုလည်း နုတ်ထွက်ခွင့် ပြုနိုင်သည်။ သို့ဖြစ်ရာအစုစပ်

(၁) ၁၉၄၁၊ ရန်ကုန်စီရင်ထုံး ၁၀၁ (၁၂၁)။

ဦးမြင့်အောင်
နှင့်
ရေကြောင်း
သယ်ယူပို့ဆောင်
ရေးအဖွဲ့၊ ပါဝင်

လုပ်ငန်းနှင့် ဆက်သွယ်သည့်အပြင် လူအနေဖြင့်၊ လက်ရှိအစုရှင်ကို နုတ်ထွက်ခွင့် ပေးသည်။ သို့တည်းမဟုတ်၊ အစုရှင် အသစ်ကို လက်ခံခဲ့သည်ဆိုသော ကိစ္စအား သိရှိနိုင်ရန်လွယ်ကူမည် မဟုတ်ပေ။ အကယ်၍ အစုရှင်တဦးသည်၊ တိတ်တဆိတ် နုတ်ထွက်ခဲ့ပြီး၊ ထိုကဲ့သို့ နုတ်ထွက်ခဲ့သော အကြောင်းကြောင့်၊ အစုစပ် လုပ်ငန်းတွင် တင်ရှိသည့် ကြွေးမြီများကို၊ ပေးဆပ်ရန် တာဝန်မရှိဟု တင်ပြခွင့်ပြုလျှင်၊ အပြင် လူများအနေဖြင့်၊ ထိုအစုစပ်လုပ်ငန်းနှင့် ဆက်သွယ်ပြီး အလုပ်လုပ်ကိုင်ဝံ့လိမ့်မည် မဟုတ်ပေ။ စိတ်ချလက်ချ ဆက်သွယ်မည် မဟုတ်တော့ပေ။ ထို့ကြောင့် (အစုရှင် တဦးသည်၊ အစုစပ်လုပ်ငန်းမှ နုတ်သိမ်းလျှင်၊ အများပြည်သူတို့သိသာအောင် နုတ် သိမ်းကြောင်း ကျေညာရမည်။ ယင်းသို့မကျေညာလျှင် လုပ်ငန်း၏ ကြွေးမြီများကို ပေးဆပ်ရန် တာဝန်ရှိသည်ဟု အစုစပ် လုပ်ကိုင်ခြင်း အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃၂ (၃) က ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်းဖြစ်သည်။)

ယခုအမှုတွင်၊ အမှတ် ၂ မှ ၆ အယူခံတရားခံတို့သည်၊ ရေကြောင်းသယ်ယူ ပို့ဆောင်ရေးအဖွဲ့မှ နုတ်ထွက်ကြောင်း၊ လုပ်သားပြည်သူတို့ သိရှိအောင် ကျေညာ ခဲ့သည်ဆိုသော ထုချေချက်မှာ သက်သေ အထောက်အထား မရှိပေ။ သို့ဖြစ်ရာ သာမန်အားဖြင့်ဆိုလျှင်၊ ၎င်းတို့သည်၊ ၎င်းတို့ နုတ်ထွက်ခဲ့သည့် အစုစပ်လုပ်ငန်း၏ ကြွေးမြီများကို ပေးဆပ်ရန် တာဝန်ရှိနေသည်။ (သို့ရာတွင်၊ အစုစပ်လုပ်ကိုင်ခြင်း အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၃၂ (၃) ၏ ခြွင်းချက်တွင် အကယ်၍ အပြင်လူတဦးသည်၊ အစုစပ်လုပ်ငန်းနှင့်ဆက်သွယ်လုပ်ကိုင်ရာ၌၊ အစုရှင်များအား မည်သူမည်ဝါဖြစ်သည်ဟု မသိရှိပါက၊ နုတ်ထွက်ပြီးဖြစ်သည်၊ ထိုအစုရှင်များသည် ယင်းအပြင်လူနှင့် ပတ် သက်၍၊ တာဝန်မရှိကြောင်း ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။) တနည်းဆိုသော် အစုရှင်တဦးဦး နုတ်ထွက်ပြီးသည့်နောက်ပိုင်း၌ တင်ရှိသော ကြွေးမြီနှင့် ပတ်သက်၍၊ မြီရှင်ကထိုကဲ့သို့ နုတ်ထွက်ပြီးဖြစ်သူအား၊ အစုစပ်လုပ်ငန်း၏ အစုရှင်ဖြစ်သည်ဟု မသိရှိပါက၊ ထို အစုရှင်သည် အဆိုပါ ကြွေးမြီအတွက် ပေးဆပ်ရန် တာဝန်မရှိပေ။ မြီရှင်က အစုရှင် ဖြစ်ကြောင်းသိရှိသူအပေါ်၌သာ တာဝန်ရှိပေသည်။ ဘိုင်ရှန်ကာ နှင့် လက်ရှမ်း ဆေးဆိုး လုပ်ငန်း (၂)။

(အယူခံတရားလိုက ၎င်း၏ ထွက်ချက်၌ ကတိစာချုပ် ချုပ်ဆိုစဉ်၊ အစုရှင် များမှာ မည်သူမည်ဝါ ဖြစ်ကြသည်ဟု မသိကြောင်း ဝန်ခံထားသည်။)။ အယူခံ တရားခံအမှတ် ၄ ဦးထွန်းအေးမှအပ၊ ကျန်အယူခံ တရားခံများကို၊ အယူခံတရားလို သည်အစုရှင်များ ဖြစ်သည်ဟု သိရှိပုံမပေါ်ပေ။ (ယင်းသို့ အစုရှင်များ ဖြစ်ကြောင်း မသိရှိဘဲ၊ အစုစပ် လုပ်ငန်းနှင့် ဆက်သွယ်လုပ်ကိုင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်၍ တုံ့ကင်းမငြီးရမ်းမိ

(၂) အေ၊အိုင်၊ အာ(ရ်)၊ ၁၉၃၀၊ ဘိုဘိုင်၊ ၄၄၉။

ကပင်၊ အစုစပ်လုပ်ငန်းမှ နုတ်ထွက်သွားပြီးဖြစ်သည်။ အယူခံတရားခံ ၂၊ ၃၊ ၅ နှင့် ၆ တို့အပေါ်၊ ၎င်းတို့နှုတ်ထွက်ပြီးမှ တင်ရှိခဲ့သည့် အစုစပ်လုပ်ငန်း၏ ကြွေးမြီများကို ပေးဆပ်စေရန် တာဝန်မချနိုင်ပေ။) အမှတ် ၄ အယူခံတရားခံ ဦးထွန်းအေးမှာမူ၊ တုံ့ကင်းငှါးသော စာချုပ်ကို ကိုယ်တိုင်ချုပ်ဆိုခဲ့သည့် အလျောက်၊ အယူခံတရားလိုက ၎င်းအား အစုစပ်လုပ်ငန်း၏ အစုရှင်တဦး ဖြစ်ကြောင်း သိရှိသည်ဆိုခြင်းမှာ ယုံမှားဘွယ် မရှိနိုင်ပေ။ ထို့ကြောင့်၊ ဦးထွန်းအေး အနေဖြင့် ၎င်းသည် အစုစပ်လုပ်ငန်း၏ ကြွေးမြီကို အစုစပ်လုပ်ကိုင်ခြင်း အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃၂ (၃) အရ ပေးဆပ်ရန် တာဝန်ရှိလေသည်။

ကျန်အယူခံ တရားခံများ ဖြစ်ကြသည့် မညွန့်ညွန့်စိန်၊ မအမာ၊ ကိုစိုးသိန်း နှင့် ကိုဘိုနီတို့သည်၊ တုံ့ကင်းငှါးရမ်းသော အချိန်၌၊ အစုစပ် လုပ်ငန်း၏ အစုရှင်များ ဖြစ်ကြသည်ဆိုခြင်းကို မငြင်းနိုင်။ ထိုတုံ့ကင်း ငှါးရမ်းခနှင့် ပတ်သက်၍၊ ၎င်းတို့အပေါ် တာဝန်မရှိ ဆိုသော တင်ပြချက်နှင့် ပတ်သက်၍ သက်သေ အထောက်အထား လုံးဝမရှိပေ။ အစုစပ် လုပ်ငန်း ကိုယ်စား အမှတ် ၄ အယူခံတရားခံ ဦးထွန်းအေးက၊ တုံ့ကင်းကို အယူခံ တရားလိုထံမှ ငှါးရမ်းခဲ့ကြောင်း သက်သေ ထင်ရှားနေသဖြင့်၊ ငှါးရမ်းခများကို ၎င်းတို့သည်၊ အစုစပ် လုပ်ငန်း၏ အစုရှင်များ အနေနှင့် ပေးဆပ်ရန် တာဝန်ရှိသည်။

အထက်ပါ အကြောင်းရပ်များကြောင့်၊ အောက်ရုံး စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီတို့ကို ပယ်ဖျက်ပြီး၊ အယူခံတရားလို (မူလရုံးတရားလို) စွဲဆိုသော အမှုကို အယူခံတရားခံ (မူလရုံးတရားခံ) အမှတ် ၁၊ ၄၊ ၇၊ ၉၊ ၁၀၊ ၁၁ တို့အပေါ် နှစ်ရုံးစလုံး တရားစရိတ်များနှင့်တကွ ဒီကရီချပေးလိုက်သည်။ ကျန်အယူခံတရားခံ (မူလရုံးတရားခံ) အမှတ် ၂၊ ၃၊ ၅၊ ၆ နှင့် ၈ တို့အပေါ်တွင်မူ၊ စွဲဆိုသောအမှုကို ပလပ်ရန် အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သော အောက်ရုံး၏ စီရင်ချက်ကို အတည်ပြုလိုက်သည်။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

တရားမ ဒုတိယအယူခံမှု

တရားသူကြီး ဦးထွန်းတင် ရွှေတင်

ဦးသောင်းညွန့် (အယူခံတရားလို)

နှင့်

ဦးကျင်အေး (အယူခံတရားခံ)*

† ၁၉၆၆

ဧကန်တင်ဘာလ

၂ ရက်။

စပ်တူလုပ်ငန်းအတွက် ရရန်ရှိသည့်ငွေကို ရလိုကြောင်း တရားစွဲဆိုမှု—စာရင်းရှင်းပြီးကြောင်း ပေါ်လွင်ခြင်းမရှိခြင်း—ဥပဒေအရ တရားစွဲဆိုရန် အခွင့်အရေးရှိ မရှိ။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ နှစ်ဦးနှစ်ဖက် ကြေကြေ လည်လည် အပေးအယူနှင့် ပတ်သက်၍ စာရင်းရှင်းပြီးကြောင်း ပေါ်လွင်ခြင်း မရှိသဖြင့် တရားလိုသည် ၎င်းတင်သွင်းခဲ့သည့် စာရင်း အပေါ် မူတည်၍ ဥပဒေအရ တရားစွဲဆိုရန် အခွင့်အရေးမရှိ။

မောင်ချစ်ဦးနှင့် မောင်မြား၊ ၁၉၂၈ ခု၊ ရန်ကုန်စီရင်ထုံး၊ အတွဲ ၆၊ စာ ၅၃၈။ ဦးထွန်းအေး နှင့် ဦးထွန်းမောင် ပါ ၂၊ ၁၉၆၂ ခုနှစ်၊ ဘီ၊ အယ် (လ်)၊ အာ (ရ်)၊ စာ ၅၂၆ ရည်ညွှန်းသည်။

အယူခံတရားလိုအတွက်။ ။ ဦးကိုကိုကြီး (၃)။

အယူခံတရားခံအတွက်။ ။ ဦးမောင်မောင်ကြီး။

တရားသူကြီး ဦးထွန်းတင်။ ။ ယခုအမှုမှာ ဒိုက်ဦးမြို့နယ်တရားမရုံး၊ ၁၉၆၂ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၃၁ တွင်၊ အယူခံတရားလိုဖြစ်သူ မောင်သောင်းညွန့်က၊ အယူခံတရားခံဖြစ်သူ ကိုကျင်အေးအပေါ် စပ်တူလုပ်ငန်းအတွက် ရရန်ရှိသည့် ငွေ ၇၆၅ ကျပ် ၇၀ ပြားကို ရလိုကြောင်းဖြင့်၊ တရားစွဲဆိုခဲ့ရာ၊ ရုံးတော်မှ စရိတ်နှင့်တကွ ဒီကရီချမှတ်ပေးလိုက်လေသည်။ တရားခံဖြစ်သူ ကိုကျင်အေးက မကျေနပ်၍၊ ပဲခူးမြို့

* ၁၉၆၅ ခုနှစ် ၊ တရားမ ဒုတိယ အယူခံမှုအမှတ် ၃၅ ၊
+ ၁၉၆၂ ခုနှစ် ၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၃၁ တွင်၊ ဒိုက်ဦးမြို့ ၊ မြို့နယ်တရားမ တရားသူကြီးရုံး တော်စ် ချမှတ်သော ဒီကရီကို အယူခံဝင်မှု ၊

ခရိုင်တရားမရုံး၊ ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ တရားမအယူခံမှုအမှတ် ၂ တွင်၊ အယူခံဝင်ရောက်ခဲ့ရာ၊ ခရိုင်တရားမတရားသူကြီးက၊ အောက်ရုံးက ချမှတ်ထားသည့်စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို ပယ်ဖျက်၍၊ အယူခံတရားလို စွဲဆိုသည့်အမှုကိုစရိတ်နှင့်တကွပလပ်လိုက်သောကြောင့်၊ အယူခံတရားလိုက ယခုဒုတိယအယူခံမှုကို တင်သွင်းခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

တရားလိုဖြစ်သူအယူခံတရားလို၏အဆိုလွှာအရ၊ ၁၉၆၀ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ ၁၆ ရက်နေ့တွင်၊ ၎င်းနှင့် တရားခံဖြစ်သူ ကိုကျင်အေးတို့သည်မြေပဲစပ်တူ ကုန်ကူးရန် အတွက် ငွေပေါင်း ၁၂,၉၅၂ ကျပ် ၅၀ ပြားကို အညီအမျှမတည်၍၊ အမြတ်ကို တဝက်စီခွဲဝေယူရန်ကတိပြုလုပ်ပြီး၊ မြေပဲအရောင်းအဝယ်ပြုလုပ်ခဲ့ကြောင်း၊ ထိုစပ်တူ လုပ်ငန်းနှင့် ပတ်သက်၍၊ ၁၀ လခန့်အကြာ ၁၃၂၃ ခုနှစ်၊ ဝါဆိုလတွင်စာရင်း ရှင်းသောအခါ၊ ၎င်းကအယူခံတရားခံကိုကျင်အေးထံမှ ငွေပေါင်း ၇၆၅ ကျပ် ၇၀ ပြား ရရန်ရှိရာ၊ ထိုငွေကို အကြိမ်ကြိမ်တောင်းခံသော်လည်း၊ မရရှိသဖြင့် တရားစွဲဆို ရပါသည်ဟု အဆိုရှိသည်။

တရားခံဖြစ်သူ အယူခံတရားခံ ကိုကျင်အေးက၊ အယူခံတရားလိုနှင့် မြေပဲစပ်တူ လုပ်သည်ဆိုခြင်းကို ငြင်းဆို၍၊ စာရင်းများကို ရှင်းလင်းပေးခြင်း မရှိခဲ့ကြောင်း၊ မိမိကသာ အယူခံတရားလိုထံတွင် သူတဦးအတွက် မြေပဲအနည်းငယ် အကြွေးဝယ်ယူ ပေးခဲ့ကြောင်း၊ ထိုငွေကို ပြန်လည်၍ ပေးဆပ်ခဲ့ပြီးဖြစ်၍၊ တရားလိုသို့ ငွေပေးရန် တစုံတရာမရှိပါဟု ချေပလေသည်။ ထို့အတွက် မူလရုံးမှ ၎င်း၏စီရင်ချက်တွင် ပြဆို ထားသည့်အတိုင်း၊ အမှုတွင် ကောက်ချက် ၅ ချက် ထုတ်နုတ်၍ စစ်ဆေးခဲ့ရာ၊ ပဌမကောက်ချက်နှင့် ပတ်သက်၍ တရားလိုနှင့် တရားခံတို့သည်မြေပဲအရောင်းအဝယ် စပ်တူလုပ်ကြသည်ဆိုခြင်းမှာမှန်သည်ဟု ဆုံးဖြတ်ပြီး၊ အခြားကောက်ချက်များနှင့် ပတ်သက်၍မူ၊ တရားအတွက် အသာပေးဖြေဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း၊ အမှုကိုစရိတ်နှင့်တကွ ဒီကရီချမှတ်ပေးလိုက်ခြင်း ဖြစ်လေသည်။ အယူခံဝင်သောအခါမူ၊ ခရိုင်တရားမတရား သူကြီးက၊ တရားလိုနှင့် တရားခံတို့၏ အမှုအသွားအလာအရ၊ မြေပဲစပ်တူအရောင်း အဝယ်လုပ်ကိုင်ခြင်းမှာ မှန်ကန်သည်ဟု အောက်ရုံးနှင့် ဘေဘောတူညီယူဆခဲ့သော် လည်း၊ ထိုစပ်တူလုပ်ငန်းကို ဖျက်သိမ်းပြီး ဖြစ်သည်ဟု၎င်း၊ မြေပဲအရောင်းအဝယ် စပ်တူလုပ်ငန်းနှင့် ပတ်သက်၍ စာရင်းများ နှစ်ဦးနှစ်ဘက်ကြေလည်စွာ ရှင်းလင်း ပြီးကြောင်း အထောက်အထားမရှိ၊ လုပ်ငန်းအတွက် အကြွေးများကိုပင်ရရန်ကျန်ရှိ နေသေးကြောင်း တွေ့ရှိရသဖြင့်၊ တရားလိုသည်ယခုအမှုကိုတရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၂၀၊ နည်းဥပဒေ ၁၅ အရ၊ အစုစပ်လုပ်ငန်း ဖျက်သိမ်းရန်နှင့် ထိုလုပ်ငန်း၏စာရင်းများ ရှင်းလင်းပေးရန်သာ တရားစွဲဆိုရန်ရှိသည်၊ ယခုကဲ့သို့ ဥပဒေအရ တရားစွဲဆိုနိုင်ခွင့် မရှိဟုဆိုပြီး၊ တရားလို၏ အမှုကို စရိတ်နှင့်တကွ ပလပ်လိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။

ဦးသောင်းညွန့်
နှင့်
ဦးကျင်အေး။

ယခုအယူခံတင်သွင်းရာဝယ်၊ အယူခံတရားလိုက အမှုကို တရားစွဲဆိုသည်မှာ၊ ကုန်ဖက်စပ်လုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်ရာမှ ပေါ်ပေါက်လာခြင်းဖြစ်သော်လည်း၊ ကုန်ဖက်စပ် လုပ်ငန်းမှာ ပြီးဆုံး၍၊ စာရင်းရှင်းပြီးနောက် ရရန်ရှိသောငွေကို တရားစွဲဆိုခြင်းသာ ဖြစ်သဖြင့်၊ ယခုအမှုမှာ ကုန်ဖက်စပ်အက်ဥပဒေနှင့် အကျုံးမဝင်ရကား၊ အောက်အယူခံ ရုံးမှတရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၂၀၊ နည်းဥပဒေ ၁၅ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များအရ၊ အမှုကို စွဲဆိုရန်သာရှိသည်ဟုဆိုပြီး၊ အမှုကိုပယ်လိုက်ခြင်းမှာ၊ ဥပဒေအရ မှားယွင်းချွတ်ချော် နေပါသဖြင့်၊ ပယ်ဖျက်သင့်ပါသည်ဟု ပြဆိုလေသည်။

ယခုအမှုနှင့် ပတ်သက်၍ မူလရုံးနှင့် အောက်အယူခံရုံးများမှ၊ တရားလိုနှင့် တရားခံတို့သည် မြေပဲအဆုတ်အဝယ်လုပ်ငန်းကို စပ်တူဖက်စပ်လုပ်ကိုင်ခဲ့ကြောင်း သဘောတူညီဆုံးဖြတ်ခဲ့သဖြင့်၊ တရားလို ပြဆိုသည့်အတိုင်း၊ ၎င်းနှင့် တရားခံဖြစ်သူ ကိုကျင်အေးတို့သည် မြေပဲစပ်တူလုပ်ကိုင်ခဲ့ကြောင်းမှာ မှန်ကန်သည်ဟု လက်ခံရမည် ဖြစ်ပေသည့်။ သို့ရာတွင် ဖက်စပ်လုပ်ငန်းကို ပြီးဆုံးတိုင်ဖျက်သိမ်းပြီးဖြစ်ကြောင်းကို၊ အယူခံတရားလိုက လုံလောက်သော အထောက်အထား ပြဆိုနိုင်ခြင်း မရှိချေ။ တရားလိုဖြစ်သူ အယူခံတရားလိုက၊ ယခုအမှုတွင် ကိုးကားသည်မှာ၊ ၎င်းဖက်စပ် လုပ်ငန်းအတွက်၊ တရားခံဖြစ်သူနှင့်စာရင်းရှင်းလင်းပြီးဖြစ်၍၊ ထိုသို့စာရင်းရှင်းလင်း သည့်မှတ်တမ်း (သက်သေခံ-က) ကို တင်သွင်းပြီး၊ ၎င်း (သက်သေခံ-က) အရ၊ ငွေ ၇၆၅ ကျပ် ၇၀ ပြားကို မိမိရရန်ရှိသည့်အတိုင်းတရားစွဲဆိုခဲ့ခြင်းဖြစ်သောကြောင့်၊ ယခုအမှုကို စွဲဆိုသည့်အတိုင်း၊ ဥပဒေတားမြစ်ချက်မရှိသဖြင့်၊ တောင်းဆိုသည့်သက်သာ ခွင့်ကို ရထိုက်ပါသည်ဟု ဆိုလိုသည်။

အထက်က ပြဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း၊ တရားလိုနှင့် တရားခံတို့သည်မြေပဲစပ်တူလုပ်ကိုင် ခဲ့သည်မှာ မှန်ကန်ကြောင်းကို လက်ခံပြီးဖြစ်ရကား၊ ထိုစပ်တူလုပ်ငန်းကိုဖျက်သိမ်း၍၊ နှစ်ဦးနှစ်ဘက် အကြေအလည် စာရင်းရှင်းလင်းပြီးခဲ့ကြောင်း ပြဆိုရန်တာဝန်မှာ၊ တရားလိုအပေါ်တွင် ကျရောက်ပေသည်။ စာရင်းရှင်းလင်းသည်နှင့် ပတ်သက်၍ တရားလို၏ အစစ်ခံချက်ကို ကြည့်ရှုမှ၊ ၎င်းက (သက်သေခံ-က) စာရင်းအရ၊ နှစ်ဦး သဘောတူ စာရင်းရှင်းကြောင်း၊ သို့သော် စာရင်းရှင်းစဉ်အခါတွင် သက်သေ တဦး တယောက်မျှမရှိ။ ထိုစာရင်းကို တရားခံဖြစ်သူအား လက်မှတ်ထိုးပေးရန်ပြောသော် လည်း၊ တရားခံက လက်မှတ်မထိုးဘဲ၊ ကူးယူသွားပါဟု ပြောသဖြင့်၊ မိမိကကူးယူခဲ့ရပါ သည်ဟု ထွက်ဆိုလေသည်။ တဖန် စာရင်းရှင်းသည်နှင့်ပတ်သက်၍၊ တရားခံဖြစ်သူ ကိုကျင်အေးက တရားလို မောင်သောင်းညွန့်ကရုံးတွင် တင်ထားသည့်စာရင်းများ၊ ကျွန်တော်နှင့် ရှင်းသည့်စာရင်းမဟုတ်၊ ကျွန်တော်က လက်မှတ်လည်း မထိုးပေးပါ။ သိလည်းမသိပါဟု အတိအလင်း ငြင်းဆိုခဲ့သည်။ သို့ဖြစ်ရကား၊ စာရင်းရှင်း

၁၉၆၆

သောသီးညွန့်
နှင့်
ဦးကျင်အေး။

သည်နှင့် ပတ်သက်၍၊ တရားလိုဖြစ်သူ အယူခံတရားလို၏ ထွက်ချက်တခုတည်း သာရှိ၍၊ မည်သည့်အထောက်အထားမျှ မရှိပေ။ (သက်သေခံ-က) စာရင်း မှာလည်း၊ တရားခံပြဆိုသကဲ့သို့၊ ၎င်း၏လက်မှတ် မရှိသည့်အပြင်၊ တရားလို ကိုယ်တိုင်ကပင်၊ ထိုစာရင်းကို မိမိကူးယူခဲ့ခြင်းသာ ပြစ်သည်ဟု ထွက်ဆိုထားသဖြင့် မြေပဲအရောင်းအဝယ်စပ်တူလုပ်ငန်းနှင့် ပတ်သက်၍၊ နှစ်ဦးနှစ်ဘက် အပေးအယူ များနှင့် စပ်လျဉ်း၍၊ ကြေကြေလည်လည် ရှင်းလင်းပြီးကြောင်း လုံလောက်သော အထောက်အထား မတွေ့ရပေ။ သို့ဖြစ်ရကား၊ ယခင် တရားလွှတ်တော်မှ ဆုံးဖြတ် ခဲ့သည့်၊ မောင်ချစ်ဦး နှင့် မောင်မြား (၁) ၏ စီရင်ထုံးတွင် ပြဆိုထားသည့်အတိုင်း စာရင်းများကို အကြေအလည် ရှင်းလင်းခဲ့သည်။ ထိုစာရင်းအရ ပေးရန်ရှိသော ငွေများနှင့် ပတ်သက်၍၊ တရားခံက ဝန်ခံခြင်းရှိပါမူ၊ တရားလိုဖြစ်သူသည် စာရင်း ရှင်းတမ်းအပေါ်မူတည်၍၊ တရားစွဲဆိုနိုင်မည်ဖြစ်ကြောင်းပြဆိုထားရာ၊ ယခုအမှုတွင်မူ၊ ထိုကဲ့သို့ နှစ်ဦးနှစ်ဘက် ကြေကြေလည်လည် အပေးအယူနှင့် ပတ်သက်၍၊ စာရင်း ရှင်းပြီးကြောင်း ပေါ်လွင်ခြင်း မရှိသဖြင့်၊ တရားလိုသည် ၎င်းတင်သွင်းခဲ့သည့် (သက်သေခံ-က) စာရင်းအပေါ်မူတည်၍၊ တရားစွဲဆိုနိုင်ရန် အခွင့်အရေးမရှိပေ။

အယူခံတရားလိုအတွက် လိုက်ပါဆောင်ရွက်သည့် ပညာရှိရွှေနေကြီးက၊ ယခု အမှုတွင် သက်သေခံချက်များကို လေ့လာသည့်အခါ၊ မြေပဲစပ်တူလုပ်ငန်းအတွက်၊ တရားလိုနှင့် တရားခံတို့သည် စာရင်းရှင်းကြောင်းနှင့်ပတ်သက်၍၊ တရားလို၏ထွက်ဆို ချက်မှအပ၊ အခြားထောက်ခံသည့် သက်သေမရှိကြောင်း၊ ~~စာရင်းအပေါ်မူတည်၍~~ သို့ဖြစ် ရကား၊ ထိုစာရင်းရှင်းလင်းချက်မှာ ဦးထွန်းအေးနှင့် ဦးထွန်းမောင် ပါ ၂ (၂) စီရင်ထုံးတွင် ပြဆိုချက်များနှင့်လည်း လျော်ညီခြင်း မရှိကြောင်းကို တွေ့ရှိရသဖြင့်၊ ယခုအမှုတွင် တရားလိုသည် (သက်သေခံ-က) အပေါ်မူတည်၍၊ ဥပဒေအရ တရား စွဲဆိုရန် အခွင့်အရေး မရှိကြောင်းမှာ ထင်ရှားပေသည်။ ထို့ကြောင့် အောက်အယူခံ ရုံးမှ ချမှတ်ခဲ့သည့်အမိန့်မှာ ဥပဒေအရ မှားယွင်းချွတ်ချော်ခြင်းဖြစ်သည်ဟု မဆိုနိုင်၊ တရားလိုသည် ယခုအမှုကို ၎င်းစွဲဆိုသည့်အတိုင်း ဥပဒေအရ တရားစွဲဆိုရန် အခွင့် အရေးမရှိကြောင်း ထင်ရှားနေရကား၊ ယခုအယူခံမှုကို ခွင့်ပြုနိုင်ရန် အကြောင်း မရှိသောကြောင့်၊ ပယ်ပယ်ရမည်သာဖြစ်သည်။

ပေါ်ပြပါ အကြောင်းများကြောင့်၊ ယခုအယူခံမှုကို စရိတ်နှင့်တကွ ပယ်လိုက် သည်။

(၁) ၁၉၂၈၊ ရန်ကုန်စီရင်ထုံး၊ အတွဲ (၆)၊ စာ ၅၃၈။
(၂) ၁၉၆၂ ခုနှစ်၊ ဘီအယ်(လ်)၊ အာ(ရ်)၊ စာ ၅၂၆။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

တရားမဝင်မှုအယူခံမှု

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေ ရွှေတွင်

ဦးအုံးမောင် (အယူခံတရားလို)

နှင့်

ဒေါ်သန်းညွန့် (အယူခံတရားခံ) *

† ၁၉၆၆

စက်တင်ဘာလ
၃၀ ရက်။

အိမ်နှင့်မြေပေ ထွက်ခွာသွားစေရန် တရားစွဲဆိုခြင်း—အရောင်းစာချုပ် ပျောက်ဆုံးသွားခြင်း—
သက်သေခံ အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၆၅—နှုတ်သက်သေ တင်ပြ ခိုင်ခံ့ ရှိခြင်း—မူလရုံး၌ ကန့်
ကူတ်ခြင်းမရှိခြင်း—အယူခံရုံး၌ ထပ်မံပြောဆိုရန် အခွင့်အရေး ရှိ မရှိ။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ အရောင်းစာချုပ်မှာ ပျောက်ဆုံးသွားသည့်ပြင် ထန်းတပင်မှ မှတ်ပုံတင်
ရုံးမှ မှတ်ပုံတင် စာအုပ်များမှာလည်း ကရင် သောင်းကျန်း သူများက ဖျက်ဆီးလိုက်၍ ပိတ္တူ
ကူးပြီး တင်ပြခြင်းမပြုနိုင်သည့် အလျောက် အရောင်းအဝယ် ပြုလုပ်ခဲ့ကြောင်းကို သက်သေခံ
အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၆၅ အရ၊ နှုတ်သက်သေ တင်ပြ ခိုင်ခံ့ ရှိပေသည်။ ထိုကဲ့သို့ နှုတ်သက်သေ
တင်ပြချက်နှင့် ပတ်သက်၍ မူလ ရုံး၌ အယူခံ တရားလိုသည် ကန့်ကွက်ခဲ့ခြင်း မရှိသဖြင့် အယူခံ
ရုံး၌ ၎င်းသည် ထိုကိစ္စကို ထပ်မံပြောဆိုရန် အခွင့်အရေး မရှိ။

မသုံးနဲ့ နှုတ် မောင်နီတော၊ အေ၊ အိုင်၊ အာ (ရ်)၊ ၁၉၂၅၊ ရန်ကုန်စီရင်စု၊ ၁၁၃၊ ကို ရည်ညွှန်း
သည်။

အယူခံတရားလိုအတွက်။ ။ ဦးကျော်မြင့်။

အယူခံတရားခံအတွက်။ ။ ဦးခင်မောင် (၄)။

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေ။ ။ ဤအယူခံမှုကို ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ တရားမဝင်မှု အယူခံမှု
အမှတ် ၃၂ နှင့်အတူ နှစ်ဘက် ပညာရှိရှေ့နေကြီးတို့၏ သဘောတူညီချက်အရ
ကြားနာခဲ့သည့်အလျောက်၊ ဤစီရင်ချက်သည် ထိုအမှု နှစ်မူစလုံး၏ စီရင်ချက်
ဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူရမည်။

* ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ တရားမဝင်မှုအယူခံမှုအမှတ် ၂၉။
† ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ တရားမ ဖြစ်မှုအမှတ် ၃ တွင် ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၁၇ ရက်နေ့စွဲပါ၊
တောင်ငူမြို့၊ ရခိုင် တရားမ တရားသူကြီးရုံးတော်၏ ချမှတ်သော ဒီကရီကို အယူခံဝင်မှု။

၁၉၆၆
ဦးအုံးမောင်
နှင့်
ဒေါ်သန်းညွန့်

အယူခံတရားလို ဦးဘုံးမောင်သည် ကွယ်လွန်သူ ဒေါ်ညိမ်း၏ ဒုတိယ ယောက်ျား ဖြစ်သည်။ ဒေါ်ညိမ်း၏ ပဌမ ယောက်ျားမှာ ဦးရွှေဖိုးဖြစ်ပြီး၊ ဦးရွှေဖိုးနှင့် သားသမီး ၇ ယောက် ထွန်းကားသည်။ သားသမီးများအနက် အကြီးဆုံးမှာ ဒေါ်သိန်းချစ် ဖြစ်သည်။ ဒေါ်သိန်းချစ်သည် ၁၉၂၄ ခုနှစ်၊ တပို့တွဲလအတွင်းက သေဆုံးခဲ့သည်။ ကျန်သားသမီးများမှာလည်း အယူခံတရားခံ ဒေါ်သန်းညွန့်မှအပ အားလုံးကွယ်လွန် ကြပြီး ဖြစ်သည်။

တောင်ငူခရိုင် ထန်းတပင်မြို့ရှိ အခင်းဖြစ်မြေကိုလွန်ခဲ့သည့် အနှစ် ၃၀ ကျော်ခန့်က ဒေါ်သိန်းချစ်သည် မူလပိုင်ရှင် ဦးဘိုးလှနှင့် သမီးများ ဖြစ်ကြသည့် ဒေါ်ဖူးမေနှင့် ဒေါ်လုံးတို့ထံမှ အတိုးငွေ ၃၅၀ ကျပ်ဖြင့် မှတ်ပုံတင်စာချုပ် ချုပ်ဆိုပြီးဝယ်ယူခဲ့သည်။ ထိုကဲ့သို့ မြေကိုဝယ်စဉ်က ဒေါ်သိန်းချစ်မှာ သစ်ကုန်သည် ဦးတူဆိုသူနှင့် အကြောင်း ပါလျက် ငွေကြေးချောင်လည်လျက် ရှိသည်။ မိခင် ဒေါ်ညိမ်းမှာ မုဆိုးမဘဝနှင့် ကလေး ၆ ယောက်ကို ရှာဖွေ ကျွေးမွေးနေရသဖြင့် ဆင်းဆင်းရဲရဲ အိမ်ငှားပြီးနေရဟန် လက္ခဏာရှိသည်။ ဒေါ်သိန်းချစ်သည် မြေဝယ်ပြီးနောက် မြေပေါ်တွင် အိမ်တဆောင် ဆောက်ပြီး မိခင်နှင့် မောင်ညီမများကို နေထိုင်ခဲ့စေ၏။

ယင်းသို့ နေထိုင်လာပြီးနောက်၊ ဒေါ်ညိမ်းသည် အယူခံတရားလိုဦးဘုံးမောင်နှင့် အကြောင်းပါကာ၊ ထိုအိမ်ပေါ်၌ပင် ဆက်လက် နေထိုင်ခဲ့သည်။ ဒေါ်သိန်းချစ်သည် လွန်ခဲ့သည့် အနှစ် ၂၀ လောက်က ထိုအိမ်ပေါ်၌ပင် သေဆုံးခဲ့၏။ ဒေါ်သိန်းချစ် သေဆုံးပြီးနောက် အယူခံတရားခံက မိခင်ဖြစ်သူ ဒေါ်ညိမ်းနှင့် ပထွေး ဦးအုံးမောင် တို့အား ထိုအိမ်နှင့် မြေပေါ်၌ ဆက်လက်နေထိုင်ခွင့် ပြုခဲ့လေသည်။ ဒေါ်ညိမ်း ကွယ်လွန်သောအခါ ထိုမြေနှင့်အိမ်ကို အယူခံတရားခံက ပြန်တောင်းရာ၊ အယူခံ တရားလိုက ပြန်မပေးသဖြင့် အယူခံတရားခံက ပူးမြို့ နယ်ပိုင် တရားမရုံးတွင် တရားစွဲဆိုလေသည်။

ပညာရှိ နယ်ပိုင် တရားမတရားသူကြီးသည် နှစ်ဦးနှစ်ဘက်ကိုကြားနာပြီးနောက်၊ ဒေါ်သန်းညွန့် စွဲဆိုသည့်အတိုင်း ဒီကရီချမှတ်ပေးလိုက်ရာ၊ ဦးအုံးမောင်က မကျေနပ် သဖြင့် တောင်ငူမြို့ ခရိုင် တရားမရုံးသို့ အယူခံဝင်သည်။ ပညာရှိ ခရိုင်တရားမတရား သူကြီးက ဦးအုံးမောင်သည် အိမ်ကိုပြင်ဆင်ထားသဖြင့် အိမ်၏တန်ဘိုးတဝက် ဖြစ် သော ငွေ ၃၅၅ ကျပ်ကို ဒေါ်သန်းညွန့်က ပေးဆောင်ပြီးမှသာ ဦးအုံးမောင်သည် အခင်းဖြစ် အိမ်နှင့် မြေမှ ထွက်ခွာသွားစေရန် ပြင်ဆင်၍ ဒီကရီချမှတ်လိုက်လေသည်။ ထိုကဲ့သို့ အိမ်နှင့်မြေမှ ထွက်ခွာသွားရန် အောက်ရုံး၏ ဒီကရီကို အတည်ပြုသည့် ခရိုင် တရားမရုံး၏ စီရင်ချက်ကို ဦးအုံးမောင်က မကျေနပ်သဖြင့် ဤအယူခံမှ တင်သွင်းလာ ခြင်း ဖြစ်သည်။ ဒေါ်သန်းညွန့်ကလည်း အိမ်၏တန်ဘိုးတဝက်ဖြစ်သည့် ငွေ ၃၅၅ ကျပ်

ကို ဦးအုံးမောင်အား ပေးရမည်ဆိုသော အမိန့်ကို မကျေနပ်၍ ဤရုံး၏ ၁၉၆၅ ခုနှစ် တရားမဒုတိယအယူခံမှုအမှတ် ၃၂ ကို အပြီးအဆိုင် တင်သွင်းလာခြင်း ဖြစ်သည်။

ယခုအမှုတွင် စဉ်းစားရန် ပြဿနာနှစ်ရပ်သာ ရှိသည်။ ပဌမပြဿနာမှာ အခင်းဖြစ် အိမ်နှင့်မြေတို့သည် ကွယ်လွန်သူ ဒေါ်သိန်းချစ်ပိုင်ပစ္စည်း ဟုတ်မဟုတ်ပင် ဖြစ်၏။ ဒုတိယပြဿနာမှာ ထိုအိမ်နှင့်မြေတို့ကို မူလက ဒေါ်ညိမ်းအား ဒေါ်သိန်းချစ်က နေထိုင်ခွင့်ပေးခဲ့ပြီး ဒေါ်သိန်းချစ်သေဆုံးပြီးနောက် ဒေါ်သန်းညွန့်က ဆက်လက် နေထိုင်ခွင့်ပေးခဲ့သည် ဆိုခြင်းမှာ မှန် မမှန်ပင် ဖြစ်သည်။

အခင်းဖြစ်ပစ္စည်းများကို ဒေါ်သိန်းချစ်က တန်ဖိုးငွေ ၃၅၀ ကျပ်ဖြင့် မှတ်ပုံတင်စာချုပ် ချုပ်ဆိုပြီး ဝယ်ယူခဲ့ကြောင်း ထင်ရှားအောင် အရောင်းစာချုပ် ချုပ်ဆိုခဲ့သူတစ်ဦးဖြစ်သည့် ဒေါ်ဖူးမေအား သက်သေထူခဲ့၏။ ၎င်း၏ ဖခင် ဦးဘိုးလှနှင့်ညီမ ဒေါ်လုံးတို့မှာ ကွယ်လွန်ကုန်ပြီဖြစ်၍ သက်သေအဖြစ် စစ်ဆေးခြင်း မပြုနိုင်ခဲ့ပေ။ ဒေါ်သန်းညွန့်အနေဖြင့် မှတ်ပုံတင်စာချုပ်ကို မူလရုံး၌ တင်ပြနိုင်ခဲ့ခြင်း မရှိသည်မှာ မှန်၏။ သို့ရာတွင် ထိုစာချုပ်မှာ ပျောက်ဆုံးသွားသည်အပြင် ထန်းတစ်ပင်မှတ်ပုံတင်ရုံးမှ မှတ်ပုံတင်စာအုပ်များမှာလည်း ကရင်သောင်းကျန်းသူများက ဖျက်ဆီးလိုက်၍ မိတ္တူကူးပြီး တင်ပြခြင်း မပြုနိုင်သည့်အလျောက် အရောင်းအဝယ် ပြုလုပ်ခဲ့ကြောင်းကို သက်သေခံဥပဒေပုဒ်မ ၆၅ အရ နှုတ်သက်သေတင်ပြနိုင်ခွင့် ရှိပေသည်။ ထိုကဲ့သို့ နှုတ်သက်သေ တင်ပြချက်နှင့် ပတ်သက်၍ မူလရုံး၌ အယူခံတရားလိုသည် ကန့်ကွက်ခဲ့ခြင်း မရှိသဖြင့် ဤအယူခံရုံး၌ ၎င်းသည် ထိုကိစ္စကို ထပ်မံပြောဆိုရန် အခွင့်အရေးမရှိ ပိတ်ပင်ပြီးဖြစ်သည်ဟု ဆိုရပေမည်။ မသဲနုနှင့် မောင်နီတာ (၁)၊ ထို့ပြင် မြေဝယ်စဉ်က လည်းကောင်း၊ အိမ်ဆောက်စဉ်က လည်းကောင်း၊ ဒေါ်သိန်းချစ်မှာ သစ်ကုန်သည်နှင့် အိမ်ထောင်ကျသဖြင့် ချောင်လည်နေသည့်အပြင် မြေရောင်းသူ တစ်ဦးဖြစ်သည့် ဒေါ်ဖူးမေကိုယ်တိုင်ကလည်း မြေကို ၎င်း၏ ဖခင်နှင့် ညီမတို့ကပါ ရောင်းချခဲ့ကြောင်း ထွက်ဆိုသွားသဖြင့် ဒေါ်သိန်းချစ်သည် မြေကို ဝယ်ပြီး အိမ်ဆောက်ထားသည်ဆိုသောအောက်ရုံးနှစ်ရုံး၏ ကောက်ယူချက်မှာ မှန်ကန်သည်ဟု ဆိုရမည် ဖြစ်သည်။

ဒုတိယပြဿနာနှင့် ပတ်သက်၍ ဒေါ်သိန်းချစ်မြေဝယ်ပြီး အိမ်ဆောက် သည့်အချိန်တွင် ဒေါ်ညိမ်းမှာ မုဆိုးမဘဝနှင့် ကလေး ၆ ယောက်ကို ရှာဖွေကျွေးမွေး ရသဖြင့် ဆင်းဆင်းရဲရဲ နေထိုင်ရကြောင်း သက်သေအထောက်အထားများ ရှိနေရာ သမီး ဒေါ်သိန်းချစ်က မိခင်မုဆိုးမ ဒေါ်ညိမ်းအား ထိုအိမ်နှင့် မြေပေါ်၌ နေထိုင်ခွင့် ပြုခဲ့သည် ဆိုခြင်းမှာလည်း သဘာဝ ကျသည်။ ထိုစဉ်က ဒေါ်သိန်းချစ်သည် ထန်း

(၁) အေ၊ အိုင်၊ အာ(ရ်)၊ ၁၉၂၅ ရန်ကုန်စီရင်ထုံး၊ ၁၁၃။

ဦးအုံးမောင်
နှင့်
ဒေါ်သန်းညွန့်။

တပင်မြို့တွင် မနေဘဲ ထန်းတပင်နှင့် ၇ မိုင်ခန့် ဝေးသည့် လမ်းကွဲရွာ၌ လင်ဖြစ်သူ ဦးဘူနှင့် နေထိုင်လျက်ရှိသောကြောင့် ဒေါ်ညိမ်းအား အခင်းဖြစ်အိမ်ပေါ်၌ နေခွင့်ပြုထားသည်ဆိုခြင်းမှာ ပို၍ပင် ယုတ္တိရှိနေသည်။ ဒေါ်သိန်းချစ်သေဆုံးပြီးနောက် ဒေါ်ညိမ်းနှင့် ဦးအုံးမောင်တို့သည် ထိုမြေနှင့် အိမ်တို့ကို ဝယ်ယူရန် ဒေါ်စိန်းနု၊ ဦးပြုံးချို၊ ဦးအုံးကြီးနှင့် ဦးစိန်တို့မှတစ်ဆင့် ကြိုးစားခဲ့သည်။ ထိုသက်သေများသည် ၎င်းအပေါ် မတရားထွက်ဆိုရန် အကြောင်းမရှိဟု ဦးအုံးမောင်က ဝန်ခံထားသဖြင့် ဒေါ်သိန်းချစ် ကွယ်လွန်သည့်နောက်ပိုင်းတွင် ဒေါ်ညိမ်းနှင့် ဦးအုံးမောင်တို့သည် ဒေါ်သန်းညွန့်၏ ခွင့်ပြုချက်အရ ဆက်လက်နေထိုင်ခဲ့ကြောင်း ပေါ်လွင်သည်။ သို့ဖြစ်ရာ ဦးအုံးမောင်သည် ဒေါ်သန်းညွန့်၏ ခွင့်ပြုချက်အရ အခင်းဖြစ်ပစ္စည်းပေါ်၌ နေထိုင်ခဲ့သည်ဆိုသော အောက်ရုံး နှစ်ရုံးစလုံး၏ တညီတညွတ်တည်း ကောက်ယူဆုံးဖြတ်ထားသည့် အကြောင်းခြင်းရာနှင့် ပတ်သက်သော ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ဤဒုတိယအယူခံရုံးအနေဖြင့် ဝင်ရောက်စွက်ဖက်ခြင်း မပြုနိုင်။ ထို့ကြောင့် ဦးအုံးမောင်၏ အယူခံကို ပလပ်ရမည် ဖြစ်သည်။

မရွေးမပြောင်းနိုင်သည့် ပစ္စည်းအပေါ် ပိုင်ရှင်၏ ခွင့်ပြုချက်အရ နေထိုင်သူမှာ ပိုင်ဆိုင်ခွင့် လုံးဝရှိသူ မဟုတ်၍ ပိုင်ရှင်က ကြည်ဖြူသလောက်သာ ထိုပစ္စည်းပေါ်၌ နေထိုင်ခွင့်ရှိသည်။ ပိုင်ရှင်အနေဖြင့် ၎င်း၏ ခွင့်ပြုချက်ကို အချိန်မရွေးရပ်စဲနိုင် သည်။ ယင်းသို့ ရပ်စဲလိုက်လျှင် ခွင့်ပြုချက်အရ နေထိုင်သူသည် ပစ္စည်းပေါ်မှ မထွက်ခွာလိုကြောင်း မခုခံနိုင်ပေ။

မူလက ဒေါ်ညိမ်းသည် အခင်းဖြစ် အိမ်နှင့်မြေပေါ်တွင်ပိုင်ရှင် ဒေါ်သိန်းချစ်၏ ခွင့်ပြုချက်အရ နေထိုင်ခဲ့သည်။ ဦးအုံးမောင်သည် ဒေါ်ညိမ်းနှင့် အိမ်ထောင်ကျပြီးနောက် ဒေါ်ညိမ်းအား အကြောင်းပြု၍ ထိုပစ္စည်းအပေါ်သို့ ရောက်လာခြင်း ဖြစ်သည်။ ဒေါ်ညိမ်းကိုယ်တိုင်က အခွင့်အမိန့်အရ နေထိုင်သူ တစ်ဦးဖြစ်ရာ ၎င်းကိုအကြောင်းပြု၍ တက်ရောက်လာသူ ဦးအုံးမောင်မှာ ဒေါ်ညိမ်းထက်ပို၍ ပိုင်ဆိုင်ခွင့်မရှိနိုင်ပေ။ ထို့ကြောင့် ဦးအုံးမောင်မှာလည်း အခွင့်အမိန့်အရ နေထိုင်သူတစ်ဦးသာ ဖြစ်သည်။ ပစ္စည်းအပေါ် ပိုင်ဆိုင်ခွင့် လုံးဝမရှိပေ။ ထို့ကြောင့် ခွင့်ပြုချက်ရပ်စဲလျှင် ၎င်းသည် ဆက်လက်နေထိုင်ခွင့် မရှိတော့ပေ။

မူလခွင့်ပြုစဉ်က မြေပေါ်၌ လေးပင်သုံးခန်း အိမ်တစ်ဆောင်ပါသည်ဆိုခြင်း မှာ အငြင်းပွားပေ။ နှစ်လကြာရှည်သဖြင့် ထိုအိမ်မှာ အိုမင်းရင့်ရော်လာသော ကြောင့် ဒေါ်ညိမ်းနှင့်ဦးအုံးမောင်တို့က မူလအိမ်ကိုဖျက်ပြီး လေးပင်သုံးခန်းအိမ်ပြင် ၍ ဆောက်ခဲ့ရာ မူလအိမ်မှ သစ်သားများကိုလည်း အသုံးချကြောင်း ဦးအုံးမောင်က

ဦးအုံးမောင်
နှင့်
ဒေါ်သန်းညွန့်။

ဝန်ခံထားသည်။ နောက်အိမ်ဆောက်ရာတွင် မည်ရွှေမည်မျှ စိုက်ထုတ်ကုန်ကျသည် ဆိုသော သက်သေအထောက်အထားလည်းမရှိ၊ ခွင့်ပြုချက်အရနေထိုင်သူတိုင်းသည် ခွင့်ပြုချက်ကုန်ဆုံး၍ ထွက်ခွာသွားလျှင်၊ မိမိပြုလုပ်ခဲ့သည့်တိုးတက်ကောင်းမွန်အောင် ပြုလုပ်ထားသော အရာဝတ္ထုများကို ယူသွားပိုင်ခွင့် ရှိမည်ဖြစ်သော်လည်း၊ ယခု အမှုတွင် ဦးအုံးမောင်အနေဖြင့် နောက်ထပ် ပြုပြင်ဆောက်လုပ်ထားသည့် အိမ်ကို ဖျက်၍ယူသွားခြင်း မပြုနိုင်ပေ။ မူလခွင့်ပြုစဉ်ကပင် မြေပေါ်၌ တဆောင်ရှိနေပြီး ဖြစ်၍၊ ခွင့်ပြုသူအား မြေရောအိမ်ပါ ပြန်လည်ပေးအပ်ရန် တာဝန်ရှိနေလေသည်။ အထက်ပါ အကြောင်းများကြောင့် အိမ်ဘိုးတဝက်ဖြစ်သည့် ငွေ ၃၇၅ ကျပ်ကို ဒေါ်သန်းညွန့်က ဦးအုံးမောင်အား ပေးရမည်ဆိုသောအောက်အယူခံရုံး၏ အမိန့် မှာ မှားယွင်းနေသဖြင့် ပယ်ဖျက်ရမည်ဖြစ်သည်။

ယခုအမှုတွင် ဦးအုံးမောင် အနေဖြင့် အခင်းဖြစ် အိမ်ကိုပြုပြင်လာခဲ့သည် ဆိုသော အချက်မှာလည်း စောဒက မတက်နိုင်သဖြင့် ခွင့်ပြုချက် ရပ်ဆိုင်း၍ ထွက်ခွာရသည့်ကိစ္စတွင် တရားစရိတ်များပါ ထမ်းဆောင်ရမည် ဆိုပါက များစွာ နှစ်နာမည်ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် တရားမျှတမှုကို ရှေ့ရှု၍ နှစ်ဘက်အမှုသည်များသည် မိမိတို့တရားစရိတ်များကို မိမိတို့ကိုယ်တိုင် ကျခံစေသင့်သည်ဟု ထင်မြင်ယူဆသည်။

သို့ဖြစ်၍၊ ဦးအုံးမောင်၏ ဤတရားမ ဒုတိယအယူခံမှုကို ပလပ်လိုက်သည်။ အမှုသည်များသည် သုံးရုံးစလုံး၏ တရားစရိတ်များကို မိမိတို့ကိုယ်တိုင်ကျခံစေရမည်။

CIVIL MISCELLANEOUS.

Before U Kyaw Zan U, J.† C.C.
1966

KO AYE (PETITIONER)

Dec. 3.

V.

MA KHIN SAW WIN AND FOUR OTHERS (OBJECTORS).*

Application for Succession Certificate—grant of succession certificate—a temporary arrangement enabling the grantee to realize the assets—nominee to receive gratuity from Government—whether he/she gets an absolute title to it—Whether such nomination a testamentary disposition under Burmese Buddhist Law—different from life insurance and provident funds—separate living whether ruptures filial relations.

Held : The grant of a succession certificate may be taken as a temporary arrangement enabling the grantee to realize the assets for the benefit of himself or of whosoever may ultimately be entitled thereto. Intricate question of law should not be gone into in this summary proceeding.

Maung Ba Han and another v. Maung Tun Yin, I.L.R. 12 Ran. 629, referred to.

The nominee to receive a gratuity if not an heir of a subscriber has nothing more than a right to receive the amount and that he/she does not get an absolute title to it.

The right to receive gratuity from Government conferred upon such nominee by Government Notification not backed up by law as in the cases of life insurance under the Union Insurance Board Act as amended and provident funds is neither imperative nor has any force of law. Rules and Regulation are framed for guidance and convenience only.

Sooniram Rameshur v. U Tha Win, 1953, B.L.R. 82 (H.C.), referred to.

Nominating a person by a Burmese Buddhist before his death to receive the gratuity from the Government after his death amounts to testamentary disposition of property and is invalid and has no effect in law.

Ma Nu v. Ma Gun, I.L.R. 2 Ran. 388 ; U Thin and others v. Daw Hmu and another, A.I.R. (1937) Ran. 142, referred to.

A Burmese Buddhist surviving spouse is the proper person entitled to Succession Certificate to collect the debts of the deceased spouse.

Ne Win v. Ma Aung Gale, (1907-1908) 4 L.B.R. 293 ; Maung Ba Han and another v. Maung Tun Yin I.L.R. 12 Ran. 629, referred to.

Held also : Under the Burmese Buddhist Law separate living is not enough to rupture filial relations.

U Kyaw Zan for the petitioner.

C.C.
1966

U Soe Yi Vicc U Cheng Po for the objectors.

KO AYE

v.

MA KHIN
SAW WIN
AND FOUR
OTHERS.

U KYAW ZAN U, J.—This application is by the husband of the late Ma Shu Wun, a Burmese Buddhist for a Succession Certificate to collect the debts due to her estate comprised of gratuity, salary due at the time of the death and family pension from the government. Besides the applicant she left behind four *Atet* children by her former husband of whom one is a minor.

The eldest of these *Atet* children, Ma Khin Saw Win (DW 2) raised an objection that by a document the deceased had nominated her to receive the gratuity on her death. This is not disputed. As regards the salary and family pension all these *Atet* children who lived separately from her since her re-marriage to the applicant merely claimed that they are also entitled partly to the amounts.

In reply the applicant mainly stated that the nomination of Ma Khin Saw Win has a testamentary character and accordingly such a disposition is invalid under the Burmese Buddhist Law, and as regards the other two debts it is stated that the applicant alone, and not these *Atet* children, who had never maintained filial relations with the deceased, is entitled to the amounts by survivorship. There is, however, evidence to show that two of them at least attended the deceased in the hospital before her death and that the deceased used to visit them and pay for sweets and school-fees for all of them. Separate living is not enough to rupture filial relations.

The first point for consideration is whether the applicant is entitled to the certificate. In *Ne Win v. Ma Aung Gale* (1), it was observed:

“The widow or widower usually has possession of the whole of the estate at the time of the death of the other

C.C.
1966KO AYE
v.
MA KHIN
SAW WIN
AND FOUR
OTHERS.

spouse, and is in most cases entitled to the whole or a large part of it. It would be rash to lay down an absolute rule that in no circumstances should letters of administration be granted to any other person, but I am strongly of opinion that it would require very special reasons to justify such a grant."

In the instant case the parties being Burmese Buddhists the applicant as the surviving spouse is the proper person to collect the debts. It is needless to say that under the Burmese Buddhist (Customary) Law on the death of one spouse the surviving spouse takes the interest of the deceased in the joint property by inheritance and it is necessary for the surviving spouse to take out a succession certificate to collect the debts. [*Maung Po Htwa and Another v. Ma Ngwe Zin* (2)]. Referring to *Ne Win v. Ma Aung Gale* (*Supra*) it was pointed out in *Maung Ba Han and another v. Maung Tun Yin* (3) by the Bench composed of Page, C. J., and Baguley, J., that where the claim of an applicant for letters of administration to a deceased person's estate is admitted by the opposite party the Court would normally grant letters of administration to such applicant provided he is a fit and proper person to administer the estate. In the instant case no question arises as to the fitness or otherwise of the applicant to collect the debts. There are also no applications made by rival claimants. In the last cited authority it was also held :

"A husband *prima facie* is entitled to letters of administration to his wife's estate. . . ."

In *U Tun Yin and others v. U Ba Han and others* (4) which is connected with *Maung Ba Han and another v. Maung*

(2) 1937. R.L.R. 396.

(3) I.L.R. 12. Ran. 629.

(4) A.I.R. 1941. Ran. 133.

C.C.
1966

KO AYE

v.

MA KHIN
SAW WIN
AND FOUR
OTHERS.

Tun Yin (Supra) another Bench held the same view. Sharpe, J., in that case remarked:

"Applications for grant of administration are intended to be disposed of comparatively quickly, without deciding who is and who is not entitled to share in the estate of the deceased person, and so that the estate may be speedily wound up."

The same remarks apply to the present case. The claim of the *Atet* children in this case that they are also entitled partly to the salary and family pension is irrelevant. It is a matter to be adjudicated in a regular suit for inheritance. The grant of a succession certificate may be taken as a temporary arrangement enabling the grantee to realize the assets for the benefit of himself or of whosoever may ultimately be entitled thereto. I may also add that intricate question of law whether a certain property is a *Lettetpwa*, or *Payin* or *Hnapazon* or as I have said above what share or shares the objectors are entitled to should not be gone into in this summary proceeding. In my opinion, in the circumstances obtaining in the present the applicant is entitled to the grant of the certificate at least in respect of the salary and family pension.

The next point for consideration is as between the applicant and Ma Khin Saw Win who is entitled to collect the gratuity. Relying upon *Ma Nu v. Ma Gun* (5) the learned Advocate for the applicant contended that nomination of Ma Khin Saw Win to receive the gratuity on the death of the mother amounted to testamentary disposition and therefore invalid under the Burmese Buddhist (Customary) Law. It is true nothing is vested in Ma Khin Saw Win as a nominee. It is not illegal for a Burmese Buddhist to make a testamentary disposition of his/her property but such disposition may be of no effect in law. *U Thin and others v. Daw Hmu and another* (6). The nominee if not an heir of a subscriber has nothing more than a right to

(5) I.L.R. (1924) II. Ran. 288.

(6) A.I.R. 1937. Ran. 142.

C.C.
1966KO AYE
v.
MA KHIN
SAW WIN
AND FOUR
OTHERS.

receive the amount and that he/she does not get an absolute title to it. The learned Advocate for the objectors invited my attention to Notification No. 77 (Pension Branch) dated 22nd February 1956 of the Ministry of Finance and Revenue modifying the rules relating to gratuity contained in the Civil Service Regulations and the Inferior Services. Paragraph 3 (2) says a gratuity may be paid to the person on whom the right to receive it is conferred under paragraph 4 or, if there is no such person, to the legal heir. The words "may be" are significant. The direction is not imperative. It has been made clear by the Note to Rule 3 (2) being No. 293 Ba Pa 53, dated 18th October 1956 of the Ministry which says, "In case of doubt, payment should be made only to the person producing such legal authority." In Burmese it says:

“သံသယဖြစ်တယ်ရာရှိသော ကိစ္စများတွင်၊ တရားရုံးတော်မှ အမေ့ဆက်ခံပိုင်ခွင့် အမှီတောင်းယူတင်ပြမှုသာ ငွေထုတ်ပေးရမည်ဖြစ်ပါသည်။”

Paragraph 4 (2) merely gives the nominee "the right to receive" the gratuity that may be sanctioned by paragraph 3 (2). Rules and regulations are framed for guidance and convenience only. They are neither imperative nor have any force of law. In *Sooniram Rameshur v. U Tha Win* (7), it was pointed out that Rules of Practice and Standing Orders embodied in Manuals have no force of law. In this connection, I may point out that persons nominated by a subscriber to receive his/her amounts due under the life insurance policy of the Union Insurance Board or the Provident Fund stand on a different footing for such nominations are backed up by laws. It will be seen that Section 15 (1) of the Union Insurance Board Act, 1950 (Act No. 16 of 1950) as amended by Act No. 44 of 1950 directs that notwithstanding anything contained in any other law or custom for the time being in force the life policy must not remain unassigned and that rules relating

to such assignment or nomination must not be invalidated or made ineffective by any such law or custom. Section 5 of the Provident Funds Act has the same effect. It reads:

C.C.
1966

KO AYE
v.
MA KHIN
SAW WIN
AND FOUR
OTHERS.

"5. (1) Subject to the provisions of this Act, but otherwise notwithstanding anything contained in any law for the time being in force or any disposition, whether testamentary or otherwise, by a subscriber to, or depositor in, a Government or Railway Provident Fund of the sum standing to his credit in the Fund, or of any part thereof, any nomination, duly made in accordance with the rules of the Fund, which purports to confer upon any person the right to receive the whole or any part of such sum on the death of the subscriber or depositor, shall be deemed to confer such right absolutely until such nomination is varied by another nomination made in like manner or is expressly cancelled by the subscriber or depositor by notice given in such manner and to such authority as is prescribed by those rules.

(2) Any such person shall, on the death of the subscriber or depositor, be entitled to the grant of a succession certificate entitling him to receive payment of such sum or part, and such certificate shall not be deemed to be invalidated or superseded by any grant to any other person of probate or letters of administration to the estate of the deceased."

[*Ma Kyway v. Ma Mi Lay and another* (8)]. For the reasons given I hold that the applicant is entitled to collect also the gratuity.

In the result the application is allowed *in toto* with costs. Advocate's fee five Gold Mohurs.

CIVIL REGULAR SUIT

Before U Kyaw Zan U, J.

C.C.
1966

UNION OF BURMA (PLAINTIFF)

Dec. 8.

V.

U TIN AYE (DEFENDANT).*

Suit for recovery of money being the value of bags of groundnuts—no agreement or evidence of usage of trade to justify the award of interest—whether the provisions of the interest Act are applicable—whether interest is payable under s. 61 of the Sales of Goods Act.

Held : There is neither agreement nor evidence of usage of trade to justify the award of interest. As a matter of fact mercantile usage to pay interest in a case of this nature was not specifically pleaded. Under the provisions of the Interest Act the Court might allow interest where time was fixed for payment, or where no time was fixed, from the date on which the demand of payment was made in writing giving notice to the debtor that interest would be claimed. But no time was fixed for payment of the debt nor is there anything to show that a claim for payment of interest was made in the legal notice. Interest is not payable also under s. 61 of the Sales of Goods Act. Therefore the claim for interest from the date of last part payment to date of suit is untenable in law.

Daw Mya Than Nu (Government Advocate) for the plaintiff.

Mr. G. N. Banerji for the defendant.

U KYAW ZAN U, J.—This is a suit for the recovery of K 57,257.98 being the values of the balance 633 bags of groundnuts K 20,000.30 with interest at 9 per cent per annum from February 1962 which was the last time the part payment was made up to the date of suit viz. 4th December 1964 K 4,950, the balance 8,248 viss of groundnut oil K 26,063.68, 187 drums K 2,244 and 1,000 gunny bags K 4,000.

In his written statement the defendant contended that only 78 drums and 63 gunny bags remained with him

* Civil Regular Suit No. 55 of 1966.

and that the claim of interest on K 20,000-30 being untenable in law he is not liable to pay. He did not specifically deny the other claims.

C.C.
1966

THE UNION
OF BURMA
U.
U TIN AYE.

The following three issues were framed :

1. How many drums and gunny bags were left with the defendant on 2nd June 1961?
2. Are the plaintiffs entitled to interest as claimed in paragraph 13 of the plaint?
3. What is the total amount due to the plaintiffs from the defendant?

At the time of the hearing of the suit the defendant and his learned Advocate produced and showed some receipts to the learned Government Advocate for the plaintiffs at the Bar and the latter accepted the statement of the defendant in his written statement that only 78 drums and 63 gunny bags remained with him as correct. The parties worked out the values at K 4 for each gunny bag and K 12 for each drum and got the figure K 1,188 which the learned Government Advocate agreed to accept in place of the original claims in the plaint viz. K 4,000 for 1,000 bags and K 2,244 for 187 drums total K 6,244. The 1st issue is accordingly answered in favour of the defendant. Both the parties agreed that the amount now due and to be decreed excluding the interest K 4,950 is K 47,251-98. They declined to adduce oral or documentary evidence.

The real contest is over the claim of interest on K 20,000-30 amounting to K 4,950. Arguments were heard on 2nd issue by consent. There is no dispute that there was no agreement to pay interest. In paragraph 12 of the plaint it was alleged that repeated demands had been made for payment but to no avail and finally a legal notice dated 20th November 1964 from the office of the Attorney-General was sent but it met the same fate. The defendant admitted the receipt of the notice in paragraph 8 of his written statement. In paragraph 13 of the

C.C.
1966THE UNION
OF BURMA
v.
U TIN AYE.

plaint the plaintiffs stated that since the groundnuts had been sold to the defendant they had the right to claim interest in law on the balance purchase money K 20,000-30. The defendant denied liability. The learned Government Advocate relied upon Section 61 of the Sale of Goods Act under which a seller can recover interest in any case where by law interest may be recoverable. Sub-section (2) (a) gives the Court discretion to fix the rate of interest in the absence of contract for payment of interest from the date of the tender of the goods or from the date on which the price was payable. The learned Government Advocate did not say by which law interest is recoverable. This point must be established first. According to the plaint the claim of interest is for the period between the date of last part payment and the date of suit. The crucial question, therefore, is whether the Court has authority to allow interest for the period prior to the institution of the suit. In *Bengal Nagpur Railway Company Limited v. Ratanji Ranji* (1) the Privy Council said:

“The solution of this question depends, not upon the Civil Procedure Code, but upon substantive law. Now, interest for the period prior to the date of the suit may be awarded if there is an agreement for the payment of interest at a fixed rate, or it is payable by the usage of trade having the force of law, or under the provision of any substantive law entitling the plaintiff to recover interest, as for instance under Section 80 of the Negotiable Instruments Act, 1881.”

In the present case there is neither agreement nor evidence of usage of trade to justify the award of interest. As a matter of fact mercantile usage to pay interest in a case of this nature was not specifically pleaded. Section 34 of the Civil Procedure Code relates mainly to the award of interest in the discretion of the Court from

C.C.
1966THE UNION
OF BURMA
v.
U TIN AYE.

the date of suit to the date of decree. Section 73 of the Contract Act is not applicable inasmuch as it relates only to compensation for any loss or damage caused for breach of contract. In my opinion the only "substantive law" that now remains to be considered is the Interest Act. Under Section 1 of the Act the Court has discretion to award interest upon all debts or sums certain payable to the creditor at a certain time, or if payable otherwise, then from the time when demand of payment shall have been made in writing, so as such demand shall give notice to the debtor, that interest will be claimed from the date of such demand until the time of payment. The learned Judge in *Kalyan Sahai v. Firm Lachhminarain Shambhulal* (2) in interpreting the law more clearly said that under the provisions of the Interest Act the Court might allow interest where time was fixed for payment, or where no time was fixed, from the date on which the demand of payment was made in writing giving notice to the debtor that interest would be claimed. In the instant case no time was fixed for payment of the debt nor is there any thing to show that a claim for payment of interest was made in the legal notice. Paragraph 10 of the plaint merely says that after making two part payments on two different dates there remained a sum of K 20,000-30 to be paid. It does not say when though interest is claimed on this very sum. In the last cited authority it was held "It is necessary for payment of interest under Section 61, Sale of Goods Act that the date of the payment must be certain." In *Subramania Aiyar v. Subramania Aiyar and others* (3) it was also held that interest is not claimable where there is no agreement to pay interest and no demand in writing so as to bring the case within the provisions of the Interest Act. In the circumstances I refuse to accept the argument of the learned Government Advocate that interest is payable under Section 61 of the

(2) A.I.R. (1951) Rajasthan 11.

(3) I.L.R. 31. Madras, p. 250.

C.C.
1966

THE UNION
OF BURMA

v.
U TIN AYE.

Sale of Goods Act. It has no substance. The claim for interest from the date of last part payment to date of suit is untenable in law.

However, as pointed out above the Court has discretion to award interest in a suitable case under Section 34 of the Code of Civil Procedure on the amount from the date of suit 4th December 1964 to the date of the decree, that is interest *pendente lite*. The discretion must, of course, be exercised on sound principles. In paragraph 9 of the plaint it is alleged that the contract was broken by mutual consent on 2nd July 1961 and in paragraph 10 it is alleged the last part payment was made on 5th February 1962 by the defendant. Since then no payment has been made inspite of repeated demands and a legal notice dated 20th November 1964. The suit was instituted on 4th December 1964 and summons was served on the defendant in February 1965, but he took three months to file his written statement. The hearing of the suit was adjourned three times at the instance of his learned Advocate on the ground that no contact could be made of each other. In these circumstances I think it is equitable to award interest under Section 34 of the Code of Civil Procedure. The 2nd issue is thus answered in the affirmative.

In the result there shall be a decree in favour of the plaintiffs for payment of K 47,251.98 by the defendant together with interest calculated on K 20,000.30 at nine per cent per annum from date of suit 4th December 1964 to the date of the decree and costs on contested scale on K 47,251.98.

နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ်

ရာဇဝတ် အယူခံမှု

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေရွှေတင်

ကိုမင်းလွင် (အယူခံတရားလို)

နှင့်

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (ကိုထွန်းသိန်း) အယူခံတရားခံ*

† ၁၉၆၆

နိုဝင်ဘာလ
၂ ရက်။

ဆေးဘက်ဆိုင်ရာအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂၇ (၁)အရမူပြစ်ထင်ရှားစီရင်ခြင်း—“ မှတ်ပုံတင်ဆရာဝန် ”
ဆိုသည့်စကားရပ်—ပြစ်စက်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ “ မှတ်ပုံတင်ဆရာဝန် ” ဆိုသည်မှာ မြန်မာနိုင်ငံတော် ဆေးဘက်ဆိုင်ရာ ဥပဒေအရ မှတ်ပုံတင်စာရင်း သွင်းထားပြီးဖြစ်သည့်ဆရာဝန်ဖြစ်ပေသည်။ ယင်းသို့ စာရင်းသွင်းပြီး ဖြစ်သည့် မှတ်ပုံတင် ဆရာဝန်ဖြစ်မှသာ ထိုသူ၏ နာမည်တွင် ဆရာဝန်၊ သို့မဟုတ် ဒေါက်တာဟု တပ်ခြင်းပြုနိုင်မည် ဖြစ်သည်။ ဆရာဝန်မဟုတ်ဘဲ ဆရာဝန်ဟုနာမည်ရွှေ့၍ တပ်ခြင်းသည် မြန်မာ နိုင်ငံတော် ဆေးဘက်ဆိုင်ရာ အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂၆(၃) ဖြင့်ငြိစွန်းပေသည်။

အယူခံတရားလိုသည်၊ မှတ်ပုံတင် ဆရာဝန်မဟုတ်ဘဲလျက် မှတ်ပုံတင်ဆရာဝန်ယောင်ဆောင် ကြောင်း ပေါ်လွင်ထင်ရှားနေသည်။ နိုင်ငံတော်အစိုးရ အနေဖြင့်ဆရာဝန်အတုအယောင်များကို အချိန်မလင့် ပပျောက်အောင် ရည်ရွယ်လျက်၊ ထိုကဲ့သို့ အယောင်ဆောင်သူအား အနည်းဆုံး ထောင်ဒဏ် ၅ နှစ်ချမှတ်ရမည်ဟု ပြဋ္ဌာန်းထားသည့်အလျောက်အောက်ရုံး၏ အပြစ်ဒဏ်မှာလည်း တရားဥပဒေနှင့်ညီညွတ်သည်ဟု ဆိုရမည်ဖြစ်သည်။

အယူခံတရားလိုအတွက်။ ။ ဦးသန်းအောင်။

အယူခံတရားခံအတွက်။ ။ အစိုးရရှေ့နေကြီး ဦးသိန်းဟံ။

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေ။ ။ အယူခံတရားလို ကိုမင်းလွင် အပေါ်၊ မြန်မာ နိုင်ငံတော် ဆေးဘက်ဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၂၇ (၁) အရ အလုပ်နှင့် ထောင်ဒဏ် ၅ နှစ်ကျခံစေရန် အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သော ရန်ကုန်မြို့၊ တတိယရာဘက်ရာဇဝတ်တရားသူကြီး ၏ စီရင်ချက်ကို မကျေနပ်သဖြင့် အယူခံဝင်ခြင်းဖြစ်သည်။

* ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်အယူခံမှုအမှတ် ၁၅၂။

† ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၁၃၁၀ တွင်ချမှတ်သော ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ မေလ ၁၇ ရက် နေ့စွဲပါ၊ ရန်ကုန်မြို့၊ ၃ ရာဘက် ရာဇဝတ်တရားသူကြီး(ထူး)၏အမိန့်ကို အယူခံဝင်မှု။

ခဗ္ဗ

ကိုမင်းလွင်
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ
ကိုတွန်းသိန်း။

အယူခံတရားလိုသည်။ မြန်မာနိုင်ငံတော် ဆေးဘက်ဆိုင်ရာဥပဒေ နောက်ဆက်တွဲ
ဇယားတွင် ဖော်ပြထားသည့် ဆေးကုသမှုကိုသော်၎င်း၊ ဆေးကုရန် လိုင်စင်ကိုသော်၎င်း
ရရှိခဲ့သူ မဟုတ်ပေ။ ထိုဥပဒေအရ မှတ်ပုံတင်ထားသည့် မှတ်ပုံဝင် ဆရာဝန်တယောက်
မဟုတ်ကြောင်းကိုလည်း မငြင်းနိုင်ချေ။ ၎င်းသည် ၁၉၆၅ ခု၊ မတ်လ၊ သို့မဟုတ်
ဧပြီလလောက်တွင်၊ ရန်ကုန်မြို့၊ တာမော့၊ မဂျစ်လမ်း၌ ဂျာမန်ဆေးတိုက်ဟု ဆိုင်းဘုတ်
တပ်ကာ ဆေးကုသခဲ့သည်။ ထိုနောက် ဧပြီလနောက်ပိုင်းတွင် ၎င်းသည် ကမာရွတ်၊
အုပ်ကျင်းရပ်၊ ပါရမီသမီး၌ “အောင်မြင်ဆေးတိုက်” ဟု ဆိုင်းဘုတ်ဆွဲကာ၊ ဆေးဝါး
ကုသခဲ့သည်။ အောင်မြင်ဆေးတိုက်ကို ဖွင့်လှစ်ရာ၌ ကိုအောင်ကျော်စံ (လိပြ ၉) နှင့်
စပ်ဘူဖွင့်လှစ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ကိုအောင်ကျော်စံက ခွေရေးကြေးရေးကို တာဝန်
ယူရပြီး၊ အယူခံတရားလိုက ဆေးဝါးကုသရေးကို တာဝန်ယူခဲ့သည်။ ဝင်ငွေကို နှစ်ဦး
ညီတူညီမျှ ခွဲဝေယူကြသည်။

ယင်းသို့ “အောင်မြင်” ဆေးတိုက်ကို ဖွင့်လှစ်ကုသရာတွင် အယူခံတရားလိုသည်
လူနာများအား ဆရာဝန်အနေဖြင့် ဆေးဝါးကုသခဲ့ကြောင်း တရားလိုအစိုးရဘက်မှ
သက်သေအထောက်အထားများ တင်ပြခဲ့၏။ ဆေးတိုက်ကို စပ်ဘူဖွင့်လှစ်ခဲ့သည့်
ကိုအောင်ကျော်စံက အယူခံတရားလိုသည်။ မိမိကိုယ်ကို ဆရာဝန်ဖြစ်သည်ဟု ပြော
ဆိုကာ လူနာများအား ဆေးဝါးကုသခဲ့ကြောင်း၊ အယူခံတရားလို၏ စာပွဲတွင်
ဒေါက်တာမင်းလွင်၊ အမ်၊ ဘီ။ ဘီ၊ အက်(စ်)၊ (ရန်ကုန်) ။ ဒီ၊ စီ၊ အိပ်(ချ်)၊ (အင်္ဂလန်)
ဟု ရေးထားသည့် သစ်သားဆိုင်းဘုတ် တင်ထားကြောင်း ထွက်ဆိုသည်။
ကိုအောင်ကျော်စံ၏ ထွက်ချက်ကို ကိုခင်မောင် (လိပြ ၃) က ထောက်ခံထားသည်။
၎င်းက “အောင်မြင်” ဆေးတိုက်သို့ ရောက်ဘူးကြောင်း၊ အယူခံတရားလိုက မိမိသည်
ဆရာဝန်ဖြစ်သည်ဟု ပြောသည့်အပြင်၊ စာပွဲပေါ်၌ ဒေါက်တာမင်းလွင်၊ အမ်၊ ဘီ။ ဘီ၊
အက်(စ်)၊ (ရန်ကုန်) ။ ဒီ၊ စီ၊ အိပ်(ချ်)၊ (အင်္ဂလန်) ဟု ရေးသားထားသော
ဆိုင်းဘုတ်ကို တွေ့ရကြောင်းထွက်ဆိုသည်။ ဦးထွန်းလွင် (လိပြ ၇) ကလည်း
“အောင်မြင်” ဆေးတိုက်ရှိ အယူခံတရားလိုထံသို့ သွားရောက်ကာ လိပ်ခေါင်းနှင့်
ဘုရင်ဂျီနာများအတွက် ကုသဘူးကြောင်း၊ အယူခံတရားလို၏ စာပွဲတွင် ဒေါက်တာ
မင်းလွင်၊ အမ်၊ ဘီ။ ဘီ၊ အက်(စ်)၊ (ရန်ကုန်) ဟု ဆိုင်းဘုတ်တွေကြောင်းထွက်ဆို
ခဲ့၏။ ထို့ပြင်၊ ကိုဘဏေး (လိပြ ၁၀) ကလည်း၊ အယူခံတရားလိုသည် ဆရာဝန်
ဖြစ်သည်ဟုပြော၍ ယုံကြည်သဖြင့် ဆေးထိုးရန်ငွေ ၄၁ ကျပ်ပေးခဲ့ရပြီး၊ ဆေးတလုံး
ထိုးပေးဘူးကြောင်း ထွက်ဆိုခဲ့သည်။ အထက်ပါ သက်သေထွက်ချက်များကို ထောက်ရှု
လျှင် အယူခံတရားလိုသည် မိမိကိုယ်ကို ဆရာဝန်မဟုတ်ပါဘဲလျက် ဆရာဝန်ဖြစ်သည်ဟု
အယောင်ဆောင်ခဲ့ကြောင်း ပေါ်လွင်နေသည်။ အဆိုပါ သက်သေ ကိုအောင်ကျော်စံ၊

ကိုမင်းလွင်
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ
ကိုထွန်းသိန်း။

ကိုခင်မောင်၊ ဦးထွန်းလှိုင်နှင့် ကိုဘအေးတို့သည် အယူခံတရားလိုအပေါ် မဟုတ်
မတရား လီဆယ်၍ ထွက်ဆိုကြရန်အကြောင်း စိုးစဉ်းမျှမရှိချေ။ ယင်းသို့လီဆယ်ပြီး
ထွက်ဆိုကြရန်အကြောင်းရှိသည်ဟု အယူခံတရားလိုအနေဖြင့် စွပ်စွဲခြင်း မပြုနိုင်။
စွပ်စွဲခြင်းလည်း မပြုခဲ့ပေ။

ထို့ပြင်၊ အယူခံတရားလိုသည် ကိုကျော်ဦး (လိုပြ ၅) အား အမ်၊ ဘီ။ ဘီ၊ အက်(၈)
ဘွဲ့ရပြီး ၎င်း၏ဆရာဝန်မှတ်ပုံတင်နံပါတ်မှာ ၆၇၈ ဖြစ်သည်ဟု ပြောပြခဲ့သည်။
ဆေးတိုက်စပ်တူဖွင့်သူ ကိုအောင်ကျော်ငံကိုမူ အယူခံတရားလိုက ၎င်း၏ဆရာဝန်
မှတ်ပုံတင်နံပါတ်မှာ ၈၇၆ ဟုပြောဆိုခဲ့၏။ ၎င်းပြင်တဝ၊ အယူခံတရားလိုသည်
ကမာရွတ်ရှိ ဆေးပစ္စည်းဆိုင်အမှတ် ၉ သို့ သွားရောက်ကာ မန်နေဂျာ ကိုမြင့်သိန်း
(လိုပြ ၂) အား ဆရာဝန်ဖြစ်သည်ဟု ပြောဆိုပြီး၊ ဆေးများကိုဝယ်ယူခဲ့၏။ ဆေး
ဝယ်သည့် ဘောက်ချာအမှတ် အေ၊ ပီ၊ ၈၇၈၀၃ တွင် လက်မှတ်ထိုးပြီး၊ ၎င်း၏
လက်မှတ်အောက်တွင် ၇၆၈ ၈၈၆၆ ကို ရေးသားခဲ့၏။ ဘောက်ချာအမှတ် အေ၊ ပီ၊
၈၇၈၀၂ ၌လည်း အယူခံတရားလိုသည် ၎င်း၏နာမည်ရွှေ၌ ဒေါက်တာ (Dr.) ဟု
ရေးသားခဲ့သည်။ အဆိုပါ ဘောက်ချာ အေ၊ ပီ၊ ၈၇၈၀၂ နှင့် အေ၊ ပီ၊ ၈၇၈၀၃
တို့တွင် ရေးထိုးထားသော လက်မှတ်များကို အယူခံတရားလို၏ နမူနာလက်မှတ်
များနှင့် တိုက်ဆိုင်ကြည့်ရှုရာ၊ ဘောက်ချာများပေါ်ရှိ လက်မှတ်တို့သည် အယူခံ
တရားလို၏ လက်ရေးဖြင့် ရေးသားထားကြောင်း လက်ရေးပါရဂူ ဦးဖေသောင်း
(လိုပြ ၁၅) က အကျိုးအကြောင်း ပေါ်ပြ၍ ထင်မြင်ချက်ပေးထားသည်ကို တွေ့မြင်
နိုင်ပေသည်။

အထက်ပါ အကြောင်းရပ်များကို ပေါင်းစပ်ကြည့်ရှုလျှင်၊ အယူခံတရားလိုသည်
မှတ်ပုံတင် ဆရာဝန်တယောက် မဟုတ်ဘဲလျက်၊ မှတ်ပုံတင် ဆရာဝန်အဖြစ် အယောင်
ဆောင်ခဲ့ကြောင်း ကောင်းစွာပေါ်လွင်နေသည်။ အယူခံတရားလိုက ၎င်းသည်
ဟိုမိုပက်သီ ဆေးဆရာအဖြစ် ဆေးဝါးကုသခဲ့ခြင်းသာဖြစ်ကြောင်း၊ ဟိုမိုပက်သီဆေး
ဆရာအဖြစ် မှတ်ပုံတင်ထားပြီး ဆေးဝယ်ခွင့်လိုင်စင်ကို ရရှိခဲ့ကြောင်း တင်ပြသည်။
ဟိုမိုပက်သီ ဆေးဆရာအဖြစ် ဆေးကုသခဲ့သည်ဆိုခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ အယူခံတရားလို
သည် ၎င်းအား ထောက်ခံမည့် သက်သေပြသခြင်း မပြုနိုင်ပေ။

အမှုတရားလုံးကိုခွဲ၍ကြည့်လျှင်၊ အယူခံတရားလိုသည် ဆရာဝန်မဟုတ်ဘဲ မိမိ၏
နာမည်ရွှေတွင် ဒေါက်တာဟုတပ်ကာ ဆိုင်းဘုတ်ထားခြင်း၊ ဆေးကုသခြင်း၊ ဆေး
ဝယ်ခြင်း စသည်တို့ကို ပြုခဲ့ကြောင်း ထင်ရှားသည်။ ယင်းသို့ ဆရာဝန်မဟုတ်ဘဲ
ဆရာဝန်ဟု နာမည်ရွှေ၌ တပ်ခြင်းအားဖြင့်ပင် အယူခံတရားလိုသည် မြန်မာနိုင်ငံတော်

၁၉၆၆
ကိုမင်းလွင်
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ
ကိုတန်းသိန်း။

ဆေးဘက်ဆိုင်ရာဥပဒေပုဒ်မ ၂၆ (၃) ဖြင့် ငြိစွန်းလျက်ရှိပေသည်။ ထိုပုဒ်မမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည်။

၂၆။ * * * * *

(၃) မည်သူမျှ အောက်တွင်ဖော်ပြထားသူ မဟုတ်လျှင်၊ မိမိ၏အမည်တွင် “ဒေါက်တာ” ၊ သို့တည်းမဟုတ် “ဆရာဝန်” (Dr. or Doctor) ဟု ထည့်တပ်ခြင်း မပြုစေရ။

(က) တည်ဆဲတရားဥပဒေတရပ်ရပ်ဖြင့် အသိအမှတ် ပြုထားသောဘွဲ့ကို လက်ရှိဖြစ်သူ၊ သို့တည်းမဟုတ်

(ခ) မှတ်ပုံတင်ဆရာဝန်ဖြစ်သူ၊

နိုင်ငံတော်အစိုးရသည်၊ ထိုပြဋ္ဌာန်းချက်ကို လုပ်သားပြည်သူတို့၏ အကျိုးကို ကာကွယ်ရန်အလို့ငှါ ပြုလုပ်ခဲ့ရခြင်းဖြစ်သည်။ ယခုအချိန်တွင် ပြည်ထောင်စုမြန်မာ နိုင်ငံ၌ ဆရာဝန်များ ရှားပါးနေသည်ကို အခွင့်အရေးယူကာ၊ ရမ်းကုဆေးဆရာများ သည် ဆရာဝန် အယောင်ဆောင်၍ မသိနားမလည်သော လုပ်သားပြည်သူများအား မိမိတို့ကောင်းစွာ မကျွမ်းကျင် နားမလည်သည့် အနောက်နိုင်ငံ ဆေးများဖြင့် ဆေးထိုး ပေးခြင်း၊ ဆေးကုသပေးခြင်း ပြုလုပ်ခဲ့ကြသဖြင့်၊ မသေသင့်ဘဲ သေဆုံးခဲ့ရသည့် ဦးရေမှာ မနည်းလှသည့်အလျောက်၊ လုပ်သားပြည်သူတို့၏ အသက်ဘေးအန္တရာယ်ကို ကာကွယ်သည့်အနေဖြင့် နိုင်ငံတော်အစိုးရက မြန်မာနိုင်ငံတော် ဆေးဘက်ဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၂၆ ကို ပြဋ္ဌာန်းကာ မှတ်ပုံတင် ဆရာဝန်မဟုတ်သူကို ၎င်း၏နာမည်တွင် ဆရာဝန်ဟု ထည့်တပ်ခြင်း မပြုရဟု တားမြစ်ထားခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုသို့တားမြစ်ထား ပါလျက်၊ ဆရာဝန်ဆိုသောဘွဲ့ကို နာမည်၌ ထည့်တပ်ပါက၊ ပုဒ်မ ၂၇ (၂) အရ အနည်းဆုံး ထောင်ဒဏ် ၅ နှစ်အပြစ်ဒဏ်ပေးခြင်းခံရမည်ဖြစ်သည်။ ထိုပုဒ်မပါ ပြဋ္ဌာန်း ချက်ကို ရမ်းကုဆေးဆရာများ အနေဖြင့် အထူးသတိချပ်သင့်ပေသည်။

ယခုအမှုတွင် အယူခံတရားလိုသည် မိမိ၏နာမည်ရွှေတွင် ဆရာဝန်ဟု ထည့်တပ် ခဲ့ကြောင်း သက်သေအထောက်အထား ခိုင်လုံနေ၍ ပုဒ်မ ၂၇ (၂) နှင့်လည်း အကျိုးဝင်နေသည်ဟု ဆိုရမည်ဖြစ်သည်။ “မှတ်ပုံတင်ဆရာဝန်” ဆိုသည်မှာ မြန်မာ နိုင်ငံတော် ဆေးဘက်ဆိုင်ရာ ဥပဒေအရ မှတ်ပုံတင်စာရင်းသွင်းထားပြီးဖြစ်သည့် ဆရာဝန်ဖြစ်ပေသည်။ ယင်းသို့ စာရင်းသွင်းပြီးဖြစ်သည့် မှတ်ပုံတင် ဆရာဝန်ဖြစ်မှသာ ထိုသူ၏နာမည်တွင် ဆရာဝန်၊ သို့မဟုတ် ဒေါက်တာဟု ထည့်တပ်ခြင်းပြုနိုင်မည် ဖြစ်သည်။ အယူခံတရားလိုသည် မှတ်ပုံတင် ဆရာဝန်တယောက် မဟုတ်ကြောင်း မှတ်ပုံတင်အရာရှိ ဦးပု (လွိုင်ပြ ၁၆) ၏ ထွက်ဆိုချက်အရ မငြင်းခိုင်ပေ။ ယင်းသို့

၁၉၆၆

ကိုမင်းလွင်
နှင့်

ပြည်ထောင်စု
ပြန်မာနိုင်ငံ
ကိုထွန်းသိန်း။

မှတ်ပုံဝင် ဆရာဝန် တယောက် မဟုတ်သော်လည်း အယူခံ တရားလိုသည်
မိမိ၏နာမည်ရှေ့တွင် ဒေါက်တာဟု ထည့်ထပ်ခဲ့သည်။ မိတ်ဆွေများဖြစ်ကြသည့်
ကိုအောင်ကျော်နှင့် ကိုကျော်ဦးတို့အား ဆရာဝန်ဖြစ်သည်ဟု ပြောဆိုကာ မှတ်ပုံဝင်
နံပါတ်ကိုလည်း ပြောခဲ့သည်။ ကိုဘအေးအား ဆရာဝန်ဟုပြောကာ ဆေးထိုးပေး
ဘူးသည်။ ဆေးနှင့် ဆေးပစ္စည်းဆိုင်သို့ သွားရောက်ပြီး ဆရာဝန်ဟုပြောကာ ဆေးဝယ်
ခဲ့သည်။ ဆေးဝယ်သည့် ဘောက်ချာတွင် ဒေါက်တာမင်းလွင်ဟု ရေးသားခဲ့သည်။
မင်းလွင်ဆိုသော လက်မှတ်အောက်တွင် ဆရာဝန် မှတ်ပုံဝင်နံပါတ်ကို ရေးသားခဲ့သည်။
အထက်ပါအချက်များကို ပေါင်းစပ်ကြည့်ရှုလျှင်၊ အယူခံတရားလိုသည် မှတ်ပုံဝင်
ဆရာဝန်မဟုတ်ဘဲလျက် မှတ်ပုံဝင် ဆရာဝန်ယောင်ဆောင်ခဲ့ကြောင်း ပေါ်လွင်ထင်ရှား
နေသည်။ နိုင်ငံတော်အစိုးရ အနေဖြင့် ဆရာဝန်အတုအယောင်များကို အချိန်မလင့်
ပပျောက်အောင် ရည်ရွယ်လျက် ထိုကဲ့သို့ အယောင်ဆောင်သူအား အနည်းဆုံး
ထောင်ဒဏ် ၅ နှစ်ချမှတ်ရမည်ဟု ပြဋ္ဌာန်းထားသည့်အလျောက်၊ အောက်ရုံး၏ အပြစ်
ဒဏ်မှာလည်း တရားဥပဒေနှင့် ညီညွတ်သည်ဟု ဆိုရမည်ဖြစ်သည်။

သို့ပါ၍ ဤအယူခံမှုကို ပယ်လိုက်သည်။

နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ်

တရားမအသေးအဖွဲ့မှု

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေရွှေတွင်

တင်တင်ဦး ဘုရားသား (လျှောက်ထားသူ)

၁၉၆၆

နှင့်

ဒီဘောလ
၁၄ ရက်။

ငွေတိုးချစားသူများ ဒုတိယမှတ်ပုံတင်အရာရှိ (လျှောက်ထားခံရသူ) •

သီးခြားသက်သာခွင့် ဥပဒေ ပုဒ်မ ၄၅ အရစွဲဆိုမှု—ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းက မလုပ်လျှင် မနေရသဘော သက်ရောက်သည့် ပြဋ္ဌာန်းချက်မျိုး မရှိလျှင် သီးခြားသက်သာခွင့် အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၄၅ အရ၊ အမိန့်ထုတ်ဆင့်ပေးခြင်းပြုနိုင် မပြုနိုင်—၁၉၄၅ ခုနှစ်၊ ငွေတိုးချစားသူများ အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၆ ပုဒ်မခွဲ ၃—မှတ်ပုံတင်လက်မှတ်ကိုအသစ်လဲလှယ်ရန်လျှောက်ထားလျှင် ငွေတိုးချစားသူများ မှတ်ပုံတင်အရာရှိက အသစ်လဲလှယ်ပေးရမည်ဟု မလုပ်မနေရသဘော သက်ရောက်သည့် ပြဋ္ဌာန်းချက်ရှိ မရှိ—သီးခြားသက်သာခွင့်အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၄၅ ထုတ်ဆင့်ရမည့် အမိန့်မှာ ဆင်ခြင်တုံတရား လက်ကိုင်ထား၍ ထုတ်ပေးသင့်မှထုတ်ပေးရမည့် အမိန့်မျိုး ဖြစ်ခြင်း။

ငွေတိုးချစားသူများ မှတ်ပုံတင်အရာရှိက လျှောက်ထားသူ၏ မှတ်ပုံတင်သက်သေခံ လက်မှတ်ကို အသစ်လဲလှယ်ပေးရန် ငြင်းဆိုသဖြင့်သီးခြားသက်သာခွင့် အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၄၅ အရ၊ မှတ်ပုံတင် အရာရှိအား၊ မှတ်ပုံတင်သက်သေခံ လက်မှတ်အသစ်လဲလှယ်ပေးရန် အမိန့် ထုတ်ဆင့်ပေးစေလိုကြောင်းလျှောက်ထား၏။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းတဦးဦးအား တာဝန်ဝတ္တရား တစုံတခုကိုဆောင်ရွက်ရမည်ဟု ဥပဒေတရပ်ရပ်က အတိ အလင်း ပြဋ္ဌာန်းထားလျှင်၊ တရားရုံးချုပ် အနေဖြင့် ထိုပြည်သူ့ဝန်ထမ်းအား ၎င်းတာဝန်ကို ထမ်းဆောင်ရန် သီးခြား သက်သာခွင့်အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၄၅ အရ၊ အမိန့် ထုတ်ဆင့်ပေးနိုင်မည် ဖြစ်သည်။ ၎င်းတာဝန်ကို သက်ဆိုင်ရာပြည်သူ့ဝန်ထမ်းကမလုပ်လျှင် မနေရ သဘော သက်ရောက်သည့် ပြဋ္ဌာန်းချက်မျိုး မရှိလျှင် သီးခြားသက်သာခွင့် အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၄၅ အရ၊ အမိန့်ထုတ်ဆင့်ပေးခြင်း မပြုနိုင်ပေ။

ဘုံဘိုင်အမြတ်တော်ကြေး မင်းကြီး နှင့် ဘုံဘိုင်ထရပ် ကော်ပိုရေးရှင်း၊အေ၊အိုင်၊အာ (ရ်)၊ ၁၉၃၆၊ ပရိသို့ကောင်စီ၊ စာ ၂၆၉။ ။ချွန်ဆင်ချန် နှင့် ရန်ကုန်မြို့ရဲမင်းကြီး၊ ၁၉၃၇ ရန်ကုန်စီရင်ထုံး၊ စာ ၄၁၄။ ။ပီဘီဆင်း နှင့် ဒုတိယငွေလဲလှယ်ရေး ကြီးကြပ်ရေးဝန်၊ ၁၉၅၁၊ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး၊ စာ ၄၇၆ (တရားလွှတ်တော်) ရည်ညွှန်းသည်။

* ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ တရားမ အသေးအဖွဲ့မှု အမှတ် ၉၉။

တင်တင်ဦး
ဘုရားသား
နှင့်
ငွေတိုးချစား
သူများခုတ်ယာ
မှတ်ပုံတင်
အရာရှိ။

မှတ်ပုံတင် လက်မှတ်ကို အသစ်လဲလှယ်ရန် လျှောက်ထားလျှင် ငွေတိုးချစားသူများ မှတ်ပုံတင် အရာရှိက အသစ်လဲလှယ်ပေးရမည်ဟု မလုပ် မနေရသဘောသက်ရောက်သည့် ပြဋ္ဌာန်းချက်မရှိချေ။ ယင်းသို့ ဥပဒေ အတိအလင်း ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်းမရှိသည့် ကိစ္စတရပ်ကို ငွေတိုးချစားသူများ မှတ်ပုံတင် အရာရှိအား ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်ပေးရမည်ဟု ဤရုံးမှ သီးခြားသက်သာခွင့် ဥပဒေ ပုဒ်မ ၄၅ အရ၊ အမိန့် ထုတ်ဆင့်ခြင်း မပြုနိုင်ပေ။

သီးခြား သက်သာခွင့် အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၄၅ ထုတ်ဆင့်ရမည့်အမိန့်မှာ ဆင်ခြင်တုံတရားလက်ကိုင်ထား၍ ထုတ်ပေးသင့်မှ ထုတ်ပေးရမည့် အမိန့်မျိုးသာ ဖြစ်သည်။ နိုင်ငံတော် အစိုးရသည်၊ ယခုအခါ လူလူချင်းခေါင်းပုံဖြတ်ခြင်း ကင်း၍ တရားမျှတမှု ရှိသော ဆိုရှယ်လစ် စီးပွားရေးစနစ် တည်ဆောက်လျက် ရှိသည်ကို ကမ္ဘာနှင့်အတန်း အသိဖြစ်သည်။ ယင်းသို့ဆိုရှယ်လစ် စီးပွားရေး စနစ် တည်ဆောက်နေသည့် အချိန် သမယတွင် လုပ်သား ပြည်သူအချင်းချင်း တဦးပေါ် တဦး ငွေတိုးချစားသည့် လုပ်ငန်းမှာ နိုင်ငံတော်အစိုးရ၏ မူဝါဒနှင့်လုံးဝ ကိုက်ညီခြင်း မရှိသည့် အလျောက် ထိုလုပ်ငန်းကို အသက်သွင်းပေးရာသဘော သက်ရောက်သည့် အမိန့်ကို ထုတ်ဆင့်ပေးရန် သင့်လျော်မည် မဟုတ်ပေ။ ယနေ့ တရားစီရင်ရေးသည် လုပ်သားပြည်သူအကျိုးပြုသည့် တရားစီရင်ရေးသို့ ရွှေ့ရွှေ့လျက်ရှိရာ လုပ်သား ပြည်သူကိုယ်စား ပြုသည့်နိုင်ငံတော် အစိုးရ၏ မူဝါဒနှင့် ကိုက်ညီအောင် ညှိနှိုင်း စပ်ဟပ်ကာ စီရင်ရန်တာဝန်ရှိသည့် ဆိုခြင်းကိုသတိချပ်ရမည် ဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်ရာ လျှောက်ထားသူ တောင်းဆိုလာသည့် အမိန့်မှာဆင်ခြင်တုံတရားလက်ကိုင်ထား၍ ထုတ်ပေးသင့် ထုတ်ပေးထိုက်သော အမိန့် ဖြစ်သည်ဟု မဆိုနိုင်ချေ။

လျှောက်ထားသူအတွက်။ ။ဦးဝမ်ဟုတ်။

လျှောက်ထားခံရသူအတွက်။ ။ဦးဘရွှန်းနှင့် အစိုးရရွှေ့နေကြီး ဒေါ်မြသန်းနု။

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေ။ ။လျှောက်ထားသူတင်တင်ဦးဘုရားသားသည် ၁၉၄၅ ခုနှစ်၊ ငွေတိုးချစားသူများ ဥပဒေအရ မှတ်ပုံတင် ထားသည့် ငွေတိုးချစားသည့် အစုစပ်လုပ်ငန်းတခုဖြစ်သည်။ ၎င်းသည် တရားရုံးချုပ်၏ ၁၉၆၀ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှု အမှတ် ၄၃ တွင် ဦးစိန်ကြိုင်နှင့် ၂ ဦး အပေါ်၊ ဟနည်းပေါင်နှင့် ချေးထားသည့် ငွေပေါင်း ၆၉,၃၉၀ ကျပ် ၆၆ ပြား ရလို့ကြောင်း တရားစွဲဆိုခဲ့၏။ ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ဖေဖော်ဝါရီလ ၇ ရက်နေ့တွင် ၎င်း၏ငွေတိုးချစားသူများ မှတ်ပုံတင် သက်သေခံလက်မှတ်မှာ သက်တမ်းကုန်ဆုံးမည် ဖြစ်ပြီး၊ ထိုနေ့၌ အဆိုပါ ၎င်း၏ အမှုမှာလည်း ပြီးဆုံးရန် လမ်းမမြင်ဆေးသဖြင့်၊ ထိုမှတ်ပုံတင် သက်သေခံလက်မှတ်ကို အသစ်လဲလှယ်ပေးရန်၊ ရန်ကုန်မြို့၊ ငွေတိုးချစားသူများ မှတ်ပုံတင် အရာရှိထံသို့ ၁၉၆၄ ခု၊ ဇန်နဝါရီလ ၃ ရက်နေ့တွင် လျှောက်ထားခဲ့၏။ သို့ရာတွင် ငွေတိုးချစားသူများ မှတ်ပုံတင် အရာရှိက လျှောက်ထားသူ၏ မှတ်ပုံတင် သက်သေခံ လက်မှတ်ကို အသစ်လဲလှယ်

ခွေမ်း
တင်တင်ဦး
ဘုရားသား
နှင့်
ငွေတိုးချစား
သူများခုတ်ယ
မှတ်ပုံတင်
အရာရှိ။

ပေးရန် ငြင်းဆိုခဲ့သဖြင့်၊ လျှောက်ထားသူက (သီးခြားသက်သာခွင့် ဥပဒေပုဒ်မ ၄၅ အရ) ငွေတိုးချစားသူများ မှတ်ပုံတင် အရာရှိအား ၎င်း၏မှတ်ပုံတင် သက်သေခံ လက်မှတ်ကို အသစ်လဲလှယ်ပေးရန် အမိန့်ထုတ်ဆင့် ပေးစေလိုကြောင်းလျှောက် ထားသောအမှုဖြစ်လေသည်။

ငွေတိုးချစားသူများ မှတ်ပုံတင် အရာရှိအတွက် လိုက်ပါဆောင်ရွက်သည့် ပညာရှိ အစိုးရ လွှတ်တော် ရွှေ့နေကြီး ဒေါ်မြသန်းနုက၊ သီးခြား သက်သာခွင့် ဥပဒေ ပုဒ်မ ၄၅ အရ၊ ထုတ်ဆင့်ရမည့် အမိန့်မှာ ဆင်ခြင်တုံတရားကို လက်ကိုင်ထား၍ ချမှတ်သင့်မှ ချမှတ်ရမည့် အမိန့်ဖြစ်သည်ကတကြောင်း၊ သီးခြားသက်သာခွင့် ဥပဒေ ပုဒ်မ ၄၅ ၏ အပိုဒ် (၈) အရ၊ တရားမှန်ကန်၍ တရားလမ်းနှင့်ညီညွတ်ကြောင်း ကြေနပ်မှသာ ထိုအမိန့်မျိုးကို ချမှတ်ရမည်ဖြစ်ရာ၊ ငွေတိုးချစားခြင်း အလုပ်သည် နိုင်ငံတော် အစိုးရက ဆောက်တည်လျက်ရှိသော ဆိုရှယ်လစ် စီးပွားရေး စနစ်နှင့် ကိုက်ညီခြင်းမရှိသဖြင့်၊ တရားမှန်ကန်၍ တရားလမ်းနှင့် ညီညွတ်သည်ဟု မဆိုနိုင် သည်ကတကြောင်း၊ ထိုအကြောင်းများကြောင့် ငွေတိုး ချစားသူများ မှတ်ပုံတင် အရာရှိအား လျှောက်ထားသူ၏ မှတ်ပုံတင် သက်သေခံ လက်မှတ်ကို လဲလှယ် ပေးရန် အမိန့်ထုတ်ဆင့်ခြင်း မပြုသင့်ကြောင်း တင်ပြလာ၏။ ဤအမှုတွင် ကြား ဖြတ်ကန့်ကွက်သူ ဒေါ်ခင်ခင်၏ ပညာရှိ ရွှေ့နေကြီး ဦးဘရွှန်းကလည်း ဒေါ်မြသန်းနု၏ တင်ပြချက်ကို ထောက်ခံသွားလေသည်။

ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းတဦးဦးအား တာဝန်ဝတ္တရား တစုံတခုကို ဆောင်ရွက်ရမည်ဟု ဥပဒေတရပ်ရပ်က အတိအလင်းပြဋ္ဌာန်းထားလျှင်၊ တရားရုံးချုပ်အနေဖြင့် ဆိုပြည်သူ့ ဝန်ထမ်းအား ၎င်းတာဝန်ကို ထမ်းဆောင်ရန် သီးခြား သက်သာခွင့် ဥပဒေ ပုဒ်မ ၄၅ အရ၊ အမိန့်ထုတ်ဆင့်ပေးနိုင်မည် ဖြစ်သည်။ ၎င်းက တာဝန်ကို သက်ဆိုင်ရာ ပြည်သူ့ ဝန်ထမ်းက မလုပ်လျှင်မနေရ သဘောသက်ရောက်သည့် ပြဋ္ဌာန်းချက်မျိုး မရှိလျှင် သီးခြားသက်သာခွင့် ဥပဒေ ပုဒ်မ ၄၅ အရ၊ အမိန့်ထုတ်ဆင့် ပေးခြင်း မပြုနိုင်ပေ။ ဘုံဘိုင် အမြတ်တော်ကြေး မင်းကြီး နှင့် ဘုံဘိုင်စာရမ် ကော်ပိုရေးရှင်း (၁)၊ ချွမ်ဆင်ချွန် နှင့် ရန်ကုန်မြို့ ခုံမင်းကြီး (၂) နှင့် ပီ-ဘီဆင်း နှင့် ဂုတ်ယ ငွေလဲလှယ် ရေး ကြီးကြပ်ရေးဝန် (၃)။

ငွေတိုးချစားသူများ မှတ်ပုံတင် အရာရှိက လျှောက်ထားသူ၏ မှတ်ပုံတင် သက်သေခံ လက်မှတ်ကို အသစ်လဲလှယ်ပေးရန် တာဝန်ရှိသည်ဆိုသော တင်ပြချက်နှင့်

(၁) အေ၊ အိုင်၊ အာ (ရ်)၊ ၁၉၃၆၊ ပရီဗွီကောင်စီ၊ စာ ၂၆၉။
(၂) ၁၉၃၇၊ ရန်ကုန်စီရင်ထုံး၊ စာ ၄၁၄။
(၃) ၁၉၅၁၊ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး၊ စာ ၄၇၆ (တရားလွှတ်တော်)။

ပတ်သက်၍ လျှောက်ထားသူ၏ ပညာရှိ ခွေနေကြီး ဦးစံဟုတ် ကိုးကားသည့် သက်ဆိုင်ရာ ဥပဒေမှာ ၁၉၄၅ ခု၊ ငွေတိုးချစားသူများ ဥပဒေ၏ ပုဒ်မ ၆၊ ပုဒ်မခွဲ ၃ ပင်ဖြစ်သည်။ ထိုပုဒ်မခွဲမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်သည်။

တင်တင်ဦး
အစားသား
နှစ်
ငွေတိုးချစား
သူများအတွက်
မှတ်ပုံတင်
အရာရှိ။

“6. (3) At any time within thirty days prior to the date on which his registration will expire, a money-lender may, and shall if he intends to continue in business, apply for renewal of registration, and the provisions of sub-sections (2), (3), (4) and (5) of section 5 shall apply to such application :

Provided that it shall not be necessary to make fresh entries in the register of money-lenders on the renewal of the registration, but a note of the date of renewal of the registration shall be made therein.”

အထက်ပါပုဒ်မခွဲအရ ငွေတိုးချစားသူက ၎င်း၏မှတ်ပုံတင် သက်သေခံလက်မှတ်ကို အသစ်လဲလှယ်လိုသည့်အခါ မည်သည့် အချိန်အတွင်း မည်သို့မည်ပုံ လျှောက်ထား ရမည်ဟုသာ ပေါ်ပြထားသည်။ ယင်းသို့ မှတ်ပုံတင် လက်မှတ်ကို အသစ်လဲလှယ်ရန် လျှောက်ထားလျှင် ငွေတိုးချစားသူများ မှတ်ပုံတင် အရာရှိက အသစ်လဲလှယ်ပေး ရမည်ဟု မလုပ်မနေရ သဘော သက်ရောက်သည့် ပြဋ္ဌာန်းချက် မရှိချေ။ ယင်းသို့ ဥပဒေအတိအလင်း ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်း မရှိသည့် ကိစ္စတရပ်ကို ငွေတိုး ချစားသူ များ မှတ်ပုံတင် အရာရှိအား ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်ပေးရမည်ဟု ဤရုံးမှ သီးခြား သက်သာခွင့် ဥပဒေပုဒ်မ ၄၅ အရ၊ အမိန့်ထုတ်ဆင့်ခြင်း မပြုနိုင်ပေ။

သီးခြားသက်သာခွင့် ဥပဒေပုဒ်မ ၄၅ ထုတ်ဆင့်ရမည့် အမိန့်မှာ ဆင်ခြင် တုံတရား လက်ကိုင်ထား၍ ထုတ်ပေးသင့်မှ ထုတ်ပေးရမည့် အမိန့်မျိုးသာ ဖြစ်သည်။ နိုင်ငံတော် အစိုးရသည် ယခုအခါ လူလူချင်း ခေါင်းပုံဖြတ်ခြင်းကင်း၍ တရားမျှတမှု ရှိသော ဆိုရှယ်လစ် စီးပွားရေး စနစ် တည်ဆောက်လျက်ရှိသည်ကို ကမ္ဘာနှင့်အဝန်း အသိဖြစ်သည်။ ယင်းသို့ ဆိုရှယ်လစ် စီးပွားရေး စနစ် တည်ဆောက်နေသည့် အချိန်သမယတွင်၊ လုပ်သားပြည်သူ အချင်းချင်း တဦးပေါ်တဦး ငွေတိုးချစားသည့် လုပ်ငန်းမှာ၊ နိုင်ငံတော် အစိုးရ၏ မူဝါဒနှင့် လုံးဝကိုက်ညီခြင်း မရှိသည့် အလျောက်၊ ထိုလုပ်ငန်းကို အသက်သွင်းပေးရာ သဘော သက်ရောက်သည့် အမိန့်ကို ထုတ်ဆင့် ပေးရန် သင့်လျော်မည် မဟုတ်ပေ။ ယနေ့ တရားစီရင်ရေးသည် လုပ်သားပြည်သူ အကျိုးပြုသည့် တရားစီရင်ရေးသို့ ရွှေ့လျက်ရှိရာ လုပ်သားပြည်သူ ကိုယ်စားပြုသည့် နိုင်ငံတော် အစိုးရ၏ မူဝါဒနှင့် ကိုက်ညီအောင် ညှိနှိုင်းစပ်ဟပ်ကာ စီရင်ရန် တာဝန် ရှိသည်ဆိုခြင်းကို သတိချပ်ရမည် ဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်ရာ လျှောက်ထားသူ တောင်းဆို

၁၉၆၆

တင်တင်ဦး

ဘုရားသား

နှစ်

ဧည့်တိုးချစား
သူများအတိယ

မှတ်ပုံတင်

အရာရှိ။

လာသည့် အမိန့်မှာ ဆင်ခြင်တုံတရားကို လက်ကိုင်ထား၍ ထုတ်ပေးသင့်၊ ထုတ်ပေး
ထိုက်သော အမိန့်ဖြစ်သည်ဟု မဆိုနိုင်ချေ။

အထက်ပါ အကြောင်းများကြောင့် ငွေတိုးချစားသူများ မှတ်ပုံတင် အရာရှိ
အပေါ် အမိန့် ထုတ်ဆင့်ပေးရန် တောင်းဆိုလာသည့် တင်တင်ဦးဘုရားသား၏
လျှောက်လွှာကို တရားစရိတ်နှင့်တကွ ပလပ်လိုက်သည်။

ရွှေနေတဦးအတွက်စရိတ်ကို ၁၇ ကျပ် စီသတ်မှတ်လိုက်သည်။

နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ်

တရားမကြီးမှု

တရားသူကြီး ဦးကျော်ဇော် ရွှေတွင်

(ကွယ်လွန်သူ မစ္စတာဂျိန်းမာတီနီ၏ အမွေစား အမွေခံများ
ဖြစ်ကြသော) ဒေါ်ခင်လေး ပါ ဖ (တရားလိုများ)

နှင့်

မစ္စ အယ်လန်နာနွစ် မာတီနီ ပါ ၂ (တရားခံများ)*

၁၉၆၆

ဒီဇင်ဘာလ

၂၉ ရက်။

သီးခြားသက်သာခွင့်အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၄၂—အိမ်နှင့် မြေကွက်တို့ကို ပိုင်ဆိုင်သည်ဟုမြှောက်ဟကျေ
ညာ ပေးရန်နှင့် အချင်းဖြစ်မြေမှ ထွက်ခွါသွားစေပြီး ဝင်ရောက် စွက်ဖက်နှောက်ယှက်ခြင်း
မပြုရန်ထာဝစဉ်တားမြစ်ပေးရန်စွဲဆိုမှု—တရားလို၏အခွင့်နှင့်နေထိုင်ခဲ့ခြင်း—တရားလိုက
လက်ရှိဖြစ်နေခြင်း—ကာလ စည်းကမ်းသတ်အက်ဥပဒေ ပဌမဇယားအမှတ် ၁၂၀ နှင့်သာ
အကျုံးဝင် မဝင်—နှစ်ဦး နှစ်ဖက် ပြသော သက်သေပြချက်များသည်အပြိုင် အဆိုင် ဖြစ်
နေခြင်း—ဝန်ခံထားသော အချက်နှင့် ဖြစ်ဟန် လက္ခဏာရှိသောအချက်များတို့ကို
ထောက်လျှောက် မည်သည့်ဘက်က မှီပိုမှုန်လိမ့်မည်ကို ဆုံးဖြတ်မှသာအမှု၏ မှန်ကန်ရာ
ကိုရောက်ခြင်း။

တရားလိုက အချင်းဖြစ် အိမ်နှင့် မြေအပြင် ဆက်စပ်နေသော အဆောက် အဦတို့ကိုလက်ရှိ
ဖြစ်ရာ၊ တရားခံဘက်မှ ထိပါစွည်းများသည် မိမိ၏ သေဆုံးသော ဘဝပိုင်ဖြစ်ကြောင်း အမွေခံ
အုပ်ချုပ် လက်မှတ် (Letters of Administration) လျှောက်လွှာတွင် ပြထားရာ
တရားလိုကသူသာပိုင်ဆိုင်ကြောင်းနှင့် တရားခံက အခွင့်မရှိဘဲ မတရားဆောက်လုပ်ထားသော
အဆောက် အဦများကို ဖြိုဖျက်ပြီး အိမ်နှင့်မြေကို လက်ရှိပေးအပ်၍ထွက်ခွါသွားစေဟု မြှောက်ဟ
ကျေညာ ဒီကရီပေးရန် သီးခြားသက်သာခွင့်အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၄၂ အရ၊ လျှောက်သည်။ တရားလို
က တရားခံ ဘခင်သည်၎င်း၏ အခွင့်နှင့်သာ နေခဲ့သည် ဖြစ်၍ မပိုင်ဆိုင်ကြောင်း အဆို ရှိသည်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ တရားခံ၏ ဘခင်သည်၊ ၁၉၄၂ ခုနှစ်ကပင်သေဆုံးသည့် ၁၉၅၅ ခုနှစ်
အထိ လက်ရှိနေထိုင်ခဲ့သော်လည်း၊ သက်သေ ထွက်ချက်များအရ တရားလို၏အခွင့်နှင့်သာ
နေထိုင်ခဲ့သည်ဖြစ်ရာ၊ တရားလိုက လက်ရှိဖြစ်နေ၍အချင်းဖြစ်ပစ္စည်းများသည် ၎င်းသာ လက်ရှိ
ပိုင်ဆိုင်သည်ဟု မြှောက်ဟ ကျေညာပေးရန် အမှုဖြစ်၍၊ တရားခံ၏ ဘခင်သည် ၊ တရားလိုပိုင် အခွင့်
နှင့်သာ နေထိုင်ခဲ့သည်ဖြစ်ရကား၊ ကာလ စည်းကမ်းသတ် အက်ဥပဒေ ပဌမဇယား အမှတ် ၁၄၄

* ၁၉၆၂ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၉၈။

၁၉၆၆

(ကွယ်လွန်သူ
မစ္စတာဂျိန်းမာ
တိန်၏အမွေစား
အမွေခံများဖြစ်
ကြသော) ဒေါ်
ခင်လေး ပါ ၆
နှင့်
မစ္စအယ်လန်နာ
နှစ်မာဘီနီ ပါ
၂။

နှင့် မသက်ဆိုင်။ ဤကဲ့သို့ အမှုများတွင် ဤအက်ဥပဒေပဌမဇယား အမှတ် ၁၂၀ နှင့်သာ အကျိုး
ဝင်သည်။

Francis Legge v. Rambaran Singh and another, I.L.R., XX All. 35 (F.B.)
ရည်ညွှန်းသည်။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ နှစ်ဦးနှစ်ဖက်ပြသော သက်သေများသည် အပြိုင်အဆိုင်ဖြစ်နေ၍
၎င်းတို့ ဝန်ခံထားသော အချက်များနှင့် ဖြစ်ဟန်လက္ခဏာရှိသော အချက်များတို့ကို ထောက်ရှု
လျက် မည်သည့်ဘက်က ပိုမိုမှန်လိမ့်မည်ကို ဆုံးဖြတ်မှသာ အမှု၏ မှန်ကန်မှုကို ရောက်မည်။

မတင်တင်နှင့် ဒေါ်ကိရိ၊ ၁၉၄၈ B.L.R., p. 582 ရည်ညွှန်းသည်။

တရားလိုများအတွက်။ ။ ဦးလှဇေ (၂)။

တရားခံအမှတ် (၁) အတွက်။ ။ ဒေါက်တာဘမော်ကိုယ်စား မစ္စတာ အင်စီဆင်း။

တရားခံအမှတ် (၂) အတွက်။ ။ ဦးလှစိန်။

တရားသူကြီး ဦးကျော်ငြိမ်း။ ။ ဤအမှုတွင် အသက် ၈၃ နှစ်ကျော်ရှိ၊ ယခင်
ဘီအိုစီ ကမ္ဘာ့ကီ၏ အငြိမ်းစား အင်ဂျင်နီယာ ဆာဗေယာဖြစ်သူ၊ မူလတရားလို
ဂျိန်းမာဘီနီက ၎င်း၏ ကွယ်လွန်သူ မီးရထား ရဲဝန်ထောက်ညီ၊ ဖရက်ဒရစ်မာတီနီ၏
သမီးတူမဘော်စပ်သူ ဦးမျိုးနိုင်၏ဇနီး၊ အယ်လန်နာ (ဒေါ်) ဆိုင်လိန်နှင့် ဗိုလ်ဘခိုတို့
အပေါ်၊ (၁) ရန်ကုန်မြို့အမှတ် ၃၂၁/၃၂၃၊ ဦးဝိစာရလမ်းရှိ နှစ်ထပ်တိုက်အိမ်၊
အပိုဆောက်အိမ်ကလေးနှင့် မော်တော်ကားရုံအပြင်၊ ၎င်းတို့တည်ရှိရာ ဘလောက်
အမှတ် ၂၉-ဘီ၊ ၁-လွတ်အမှတ် ၁၉ ဖြစ်သော အလျားပေ ၂၃၀ နှင့်အနံပေ ၁၃၀ရှိ
သော ငှါးမြေ (လီးစ်) ကွက်တို့ကို ၎င်းသာပိုင်ဆိုင်သည်ဟု မြက်ဟကျေညာ
ပေးရန်နှင့် (၂) တရားခံနှစ်ယောက်စလုံးကို အဆိုပါ မြေတွင် အလျားပေ ၁၃၀
အနံပေ ၈၀ လောက်ရှိသော နေရာ၌၊ တခြား အဆောက်အဦး များကို ဖြိုဖျက်
ရွှေ့ပြောင်းပြီး အနှောက်အယှက် မပေးဘဲ၊ အချင်းဖြစ်မြေမှ ထွက်ခွါသွားစေပြီး၊
(၃) တရားခံ နှစ်ယောက်စလုံးကို သူပိုင်ဆိုင်သော အဆောက်အဦများနှင့် အိမ်ယာ
မြေများတွင် ဝင်ရောက်စွက်ဖက် နှောက်ယှက်ခြင်း မပြုရန် ထာဝစဉ်တားမြစ်ပေးပါ
ရန် လျှောက်ထားခြင်းဖြစ်သည်။

သေသပ်စုံလင်စွာ ခေးသားထားသော အဆိုလွှာတွင် တရားလိုက ရန်ကုန်မြို့၊
စည်ပင်သာယာရေး အဖွဲ့မှ ၁၉၄၀ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၅ ရက်နေ့စွဲဖြင့် အချင်းဖြစ်
မြေ၏မြေငှါး (လီးစ်) စာချုပ်အမှတ် ကေ၊ ဖမ်၊ ၆၃/၄၀ သက်သေခံအမှတ် (အေ)
အရ၊ မြေကိုပိုင်ဆိုင်ပြီး ၁၉၄၁ ခုနှစ်တွင် အဆိုပါ အဆောက်အဦ နှစ်ထပ်တိုက်အိမ်၊
အပိုဆောက် အိမ်ကလေးနှင့် မော်တော်ကားရုံတို့ကို စတင်ဆောက်လုပ်ရာ၊ ဒုတိယ

ကမ္ဘာစစ်ကြီးကြောင့် ၁၉၄၆ ခုနှစ်မှသာ ပြီးစီးကြောင်း ပေါ်ပြထားသည်။ ၎င်း၏ အထက်ပေါ်ပြထားသော ညီဖြစ်သူသည်သူ၏ အခွင့်အရ ထိုအဆောက်အဦများကို ၁၉၄၂ ခုနှစ်မှ ၎င်းသေဆုံးသည့် ၁၉၅၅ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၂ ရက်နေ့အထိ နေထိုင်ခဲ့ပြီး နောက်၊ ၎င်း၏မုဆိုးမ ဒေါ်ရသီမာတီနီက ဆက်လက်နေထိုင်ရာ ၁၉၅၆ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၂၁ ရက်နေ့တွင် ဆိုဗီယက်သံရုံးသို့ အချင်းဖြစ် အဆောက်အဦများကို ငှားရမ်းခဲ့သည့်အကြောင်း၊ ၁၉၅၆ ခုနှစ်၊ ဇွန်လတွင်သိရှိ၍ စုံစမ်းရာ၊ ဒေါ်ရသီမာတီနီသည် တနှစ်အတွက် ကြိုတင်ချီငှားရမ်းခငွေ ၂၄,၀၀၀ ကိုရသည့်အပြင်၊ မတရားသဖြင့်အခွင့်မဲ့ ယာယီ အိမ်ဘဆောင်ကိုလည်း အချင်းဖြစ်မြေပေါ်တွင် ဆောက်လုပ်ကြောင်း သိရှိရလေသည်။

တရားလိုက သက်သေခံအမှတ် အယ်(လ်)နှင့် အမ်(မ်)အရ၊ ၁၉၅၆ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၃ ရက်နှင့် ၁၂ ရက်နေ့စွဲများဖြင့် ရွှေနေမဟာဆင့် နို့တစ်စာ များပေး၍ ကန့်ကွက်ရာ၊ ဒေါ်ရသီမာတီနီသည် ၁၉၅၆ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၉ ရက်နေ့စွဲပါ သက်သေခံအမှတ်အင်(န်)စာအရ အချင်းဖြစ်အိမ်မြေ စသည်ဘို့နှင့် မပတ်သက်မသက်ဆိုင်ဟု တရားလို၏ ရွှေနေထံသို့ ဝန်ခံရေးသားပြီး၊ ဆိုဗီယက် သံရုံးသို့လည်း တရားလိုသာ ကေန့်အမှန် အိမ်ရှင်ဖြစ်၍ အငှားခကို တရားလိုအားပေးရန် သက်သေခံအမှတ် အာ(ရ်)စာကိုရေးရာ၊ ဆိုဗီယက်သံရုံးကလည်း စာရေးသည့်အတိုင်း ကျနစွာ တရားလိုကိုသာ ပိုင်ရှင်ဟုယူဆပြီး သက်သေခံအမှတ် အက်(စ်)အငှားစာချုပ်ကို ချုပ်ဆိုလေသည်။ ရန်ကုန်မြို့၊ မြို့နယ်ပါယ်ခွဲသို့လည်း ဒေါ်ရသီမာတီနီကိုယ်တိုင် ထောက်ခံလက်မှတ်ရေးထိုးပြီး အချင်းဖြစ်အိမ်နှင့် မြေဘို့မှာ တရားလိုသာ ပိုင်ဆိုင်သူဖြစ်ကြောင်း တရားလိုက လျှောက်ထားသည့်အတိုင်း နာမည်ပြောင်းရွှေ့ လိုက်လေသည်။

တရားလိုမှာ အခွင့်မဲ့ မတရားဆောက်ထားသော ယာယီအိမ်မှအပ၊ ကျန်အချင်းဖြစ် နှစ်ထပ်ဘိုက်အိမ် အပါအဝင်ဖြစ်သော အဆောက်အဦနှင့် မြေများကို လက်ရှိရခံစား၍ ရှိသည်။

(ကွယ်လွန်သူ မစ္စတာဂျိန်းမာ တီနီ၏အမွေစား အမွေခံများဖြစ်ကြသော) ဒေါ်ခင်လေး ပါ ၆ နှင့် မစ္စအယ်လန်နာ နှစ်မာတီနီ ပါ ၂။

လေးနှစ်ခန့်ကြာကာလ ဒေါ်ရသီမာတီနီသည် ၁၉၅၅ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၂ ရက်နေ့တွင် သေဆုံးသွားသူ ၎င်း၏ခင်ပွန်း ဖရက်ဒရိတ်မာတီနီ၏ ကျန်ရစ်ခဲ့သော ပစ္စည်းများကို အုပ်သိန်းရန် ယခင်တရားလွှတ်တော်၌ ၁၉၆၀ ခုနှစ်၊ တရားမ အသေးအပွဲမှ အမှတ် ၇၄ တွင် လျှောက်ထားသောအခါ ယခုအချင်းဖြစ်အိမ်နှင့် မြေကိုပါ ထည့်သွင်းခဲ့လေသည်။ အမှုအတောအတွင်း ဒေါ်ရသီမာတီနီလည်း သေဆုံးသွားရှာ၍၊ ၎င်း၏ သမီးဖြစ်သူ ယခုအမှု၌ ပဌမတရားခံ အိုင်လိန်သည် ၎င်း၏မိခင် မတရားသဖြင့် အခွင့်မဲ့ ဆောက်ခဲ့သည်ဟုဆိုသော ယာယီအိမ်ကို တရားလို၏ အခွင့်မရဘဲ လက်ရှိယူ၍ တဖန် ၁၉၆၀ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၁၄ ရက်နေ့တွင် တရားလွှတ်တော်၌ ၁၉၆၀ ခုနှစ်၊ တရားမ အသေးအပွဲမှအမှတ် ၂၃၄ တွင် ထိန်ညှင်းတူစွာ ထပ်မံလျှောက်ထားရာ

(ကွယ်လွန်သူ
မစ္စတာကျိန်းမာ
တိန်၏အမူစား
အမေခံများဖြစ်
ကြသော) ဒေါ်
ခင်လေး ပါ ၆
နှင့်
မစ္စအယ်လန်နာ
နှစ်မာတို့ပါ
၂။

တရားလိုမှာ သီးခြားသက်သာခွင့် အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၄၂ အရ၊ ဤအမှုကို စွဲဆိုရန်သာ ရှိလေဘော့သည်။

ယခုအမှုကို ၁၉၆၂ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၁၄ ရက်နေ့တွင် စွဲဆိုရာ အမှတ် ၂ တရားခံ ဗိုလ်ဘခိုမှာ ၁၉၆၂ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၈ ရက်နေ့လောက်တွင် တရားလို၏ အခွင့်မရရှိဘဲ၊ အချင်းဖြစ်မြေပေါ်၌ အခွင့်မဲ့သစ်သားအိမ် တလုံးကို ဆောက်လုပ်ရာ တရားလိုက ဟန့်တားမရသည်ဖြစ်၍ ဤအမှုတွင် တရားခံတဦးအနေဖြင့် ထည့်သွင်းထားသည်။ ဤအမှတ် ၂ တရားခံသည် အမှတ် ၁ တရားခံ၏ အခွင့်နှင့်ဆောက်သည်ကို အငြင်း ပွားခြင်း မရှိကြချေ။ ဤအမှုတွင် အမှတ် ၂ တရားခံ၏ အောင်မြင်မှုမှာ အမှတ် ၁ တရားခံ၏ အနိုင်အရှုံးပေါ်တွင် တည်ရှိနေပေသည်။

အမှတ် ၁ တရားခံ အိုင်လိန်က ချေပသည်မှာ အချင်းဖြစ် အိမ်ယာမြေကို အမှန်တကယ်ပိုင်သူမှာ ၎င်း၏ဘခင်သာ ဖြစ်သော်လည်း၊ အစိုးရအမှုထမ်းတဦးဖြစ် သည့်အားလျော်စွာ ၎င်းအပေါ် မယုံသင်္ကာ အထင်အမြင်လွဲမှားခြင်း မရှိစေရန်နှင့် ၎င်း၏နောင် အမှုထမ်း အခြေအနေကို မထိခိုက်စေရန် အလို့ငှါ၊ ဓလေ့ထုံးစံအရ ဆွေမျိုးတော်စပ်သော တရားလို၏နာမည်ဖြင့် ဘီနာမီပြုလုပ်၍ (လီးစ) ငှားယူခဲ့သည် ဟု ဆိုသည်။ ဘိုက်အိမ်ကိုလည်း သူ၏ဘခင်က စရိတ်၊ အခွန်များခံ၍ ဆောက်လုပ်ခဲ့ သော်လည်း ဤသဘောအတိုင်းပင် တရားလို၏ နာမည်နှင့်ပင် ထားခဲ့ရာ၊ တရားလိုက သူ၏ညီ သေဆုံးသောအခါ ၎င်း၏ ဇနီးထံမှ မတရားသဖြင့် အတင်းလုယူ ပြောင်းလဲ ၍ လက်ရှိယူသွားသည်ဟု ဆိုသည်။ သူ့မိခင်က ဆိုဗီယက်သံရုံးသို့ ငှားရမ်းသည့် အကြောင်းကိုတရားလိုသိရှိသော်လည်း အကူအညီအကြံဉာဏ်များပေးရန် ယောက်ျား ဆွေမျိုး မရှိသည့်အပြင်၊ မကျန်းမမာ စိတ်မကောင်း ဖြစ်နေသော သူ၏မိခင်ထံမှ ငွေကောင်းမရ၍ ခြိမ်းချောက်လိမ်လည် ဖြားယောင်း၍ အဓမ္မယူဆောင်သွားကြောင်း သာဖြစ်ကြောင်း ထုချေထားသည်။ ထို့အပြင် တရားလိုက တရားဥပဒေအရ ကျန်စွာ ၎င်းနှင့် ၎င်း၏ မိခင်တို့အား ပြန်လည်၍ မေတ္တာလက်ဆောင် အဖြစ် ပေးအပ်ရန် အလို့ငှါ၎င်း(တရားလို)၏ ပိုင်ဆိုင်ကြောင်းကို တရားနည်း ဥပဒေအရ မှန်မှန်ပြုလုပ် ရန်လိုသည်ဟု ဖြားယောင်းပြောကြားသည်ဟု ထုချေထားသော်လည်း၊ ဤ အချက်နှင့် ပတ်သက်၍ ကြေနပ်ခလောက်အောင် သက်သေထွက်ဆိုချက်များမရှိပေ။ ဤအမှတ် ၁ တရားခံက သူသာ မိခင်၊ ဘခင်ရှိမှုအဆင့် အချင်းဖြစ် ပစ္စည်းများကို ပိုင်ဆိုင် သည်ဟု အထူးသဖြင့် ထုချေထားသည်။ တရားလိုက ၎င်း၏ညီကို မြေခွန်နှင့် မြို့နယ်ပါ သန့်ရှင်းရေးပေး၍ နေခွင့်ပေးခဲ့သည့်အကြောင်းမှာ အချင်းဖြစ်အိမ်သည်လုံးဝ ပြီးီးခဲ့ခြင်း မရှိသေးသော်လည်း၊ သူသည် အငြိမ်းစားဘဦး အနေဖြင့် ကြီးသော အိမ်လခပေး၍နေထိုင်ရန် အခြေအနေ မရှိသည်ကတကြောင်း၊ ၎င်း၏ဂုဏ် ကို မထိခိုက်

စေရန်နှင့် အချင်းဖြစ် ပစ္စည်းများကို မတရား ကျူးလွန်သူများမှ ကာကွယ်ရန်အကြံ ဖြင့်တကြောင်းကြောင့် ဖြစ်သည်ဟု ဖြေဆိုသည်။ ထို့အပြင် ပစ္စည်းများကို ခြိမ်း ချောက်၊ လိမ်လည်၊ အမွေ မတရားဖြားယောင်း၍ မယူဘဲ ပဌမတရားခံအသိဖြင့် တရားအဘိုင်းလက်ရှိ ရရှိခဲ့သည်ဟု ဖြေဆိုသည်။

အားလုံး သဘောတူညီချက်အရ၊ အောက်၌ ဖော်ပြထားသော စုစုပေါင်း ငြင်း ချက် ၁၁ ခုကို စစ်ဆေးကြားနာရန် သတ်မှတ်သည်။ ဤအမှုကို လက်ခံနိုင်၊ လက်မခံ နိုင်ဆိုသည့် ငြင်းချက်ကို သဘောတူ စွန့်လွှတ်ကြလေသည်။ ငြင်းချက်အမှတ် ၉ နှင့် ၁၁ တို့မှာ နောက်မှသဘောတူ သတ်မှတ်သော ငြင်းချက်များ ဖြစ်လေသည်။

(ကွယ်လွန်သူ
မစ္စတာဂျိန်းမာ
တိန်၏အမွေစား
အမွေခံများဖြစ်
ကြသော) ဒေါ်
ခင်လေး ပါ ၆
နှင့်
မစ္စအယ်လန်နာ
နှစ်ဦးပါ ၁

၂။

1. Is the plaintiff the owner of the suit lease-hold land or a mere trustee or benamidar as stated in paragraph 1 of the Written Statement of the defendant No. 1?
2. Is the plaintiff the owner of the two-storeyed pucca building, out-house and the garage standing on the suit lease-hold land?
3. Did Mrs. D. A. Martini the mother of the defendant No. 1 leased the buildings to the Embassy of the U.S.S.R. to the knowledge of the plaintiff as sole owner on the death of her husband?
4. Did Mrs. D. A. Martini write to the Embassy denying her title under intimidation and undue influence of the plaintiff and ask the Embassy to execute the lease-deed in favour of the plaintiff?
5. Did the defendant No. 2 have any legal right to occupy the land marked E in the plan and construct the wooden house?
6. Is the plaintiff in possession and in enjoyment of the suit property?
7. Is the suit barred by limitation?
8. What relief or reliefs is the plaintiff entitled to?
9. Were the deceased F. L. Martini and his wife in possession and enjoyment of the suit property at any time with the leave and permission of the plaintiff?
10. Did the plaintiff fraudulently, forcibly and criminally dispossess Mrs. D. A. Martini of the suit building in the latter part of 1958 as alleged in paragraphs 2 and 3 of the written statement of defendant No. 1?

(ကွယ်လွန်သူ
မတူကုန်းမာ
တိန်ဒါအမွေစား
အမွေခံများဖြစ်
ကြသော) ဒေါ်
ခင်လေး ပါ ၆
နှင့်
မစ္စအယ်လန်နာ
နှစ်မာတိန် ပါ
၂။

အမှုကို စစ်ဆေးပြီး တရားခံများဘက်မှ လျှောက်လဲချက်များကို ကြားနာပြီး ဆုံးသောအခါ၊ တရားလို၏ပညာရှိ လွှတ်တော်ရှေ့နေကြီး၏ ပြန်လှန်လျှောက်လဲချက် များကို မကြားနာရမှီ တရားလိုသည် ကွယ်လွန်အနိစ္စ ရောက်သွားသဖြင့် ၎င်း၏ အခမဲ့စား အမွေခံများကို တရားလိုအဖြစ် ထည့်သွင်းရလေသည်။

ငြင်းချက်အမှတ် ၆။

တရားခံ နှစ်ယောက်သည် အချင်းဖြစ် မြေပေါ်တွင် မတရားဆောက်လုပ်၍ နေထိုင်လျက်ရှိသော အိမ်များဟုဆိုသော အိမ်များမှအပ၊ တရားလိုသည် နှစ်ထပ် တိုက်အိမ်အပါအဝင် အခြားအဆောက်အဦများနှင့်မြေကို ၁၉၅၆/၅၇ ခုနှစ်ကပင် သေဆုံးသည့်တိုင်အောင် လက်ရှိဖြစ်ကြောင်း အငြင်းအခုံ မရှိကြပေ။ တရားခံအမှတ် ၁ ကိုယ်ဘိုင်က တရားလိုသည် ၁၉၅၇ ခုနှစ်တွင် ဆိုဗီယက်သံရုံးသို့ တိုက်အိမ်ကို ငှား လိုက်ကြောင်း ဝန်ခံထားသည်။ ဆိုဗီယက်တို့ တနှစ်နေပြီး၊ ဖိလိပိုင်သံရုံး၊ ထို့နောက် ဦးမျိုးခင် ဆိုသူတို့ကတဖန် တရားလိုကဆက်လက်၍ ငှားရမ်းခဲ့ကြောင်းကို တရားခံ များက မငြင်းပေ။ ဤငြင်းချက်ကို တရားလိုဘက်မှ ပြောဆိုသည်။

ငြင်းချက်အမှတ် ၉။

တရားလို၏ညီ ဖရက်ဒီရိတ်နှင့် ၎င်း၏ ဇနီး ဒေါ်ရသီတို့သည် ၁၉၄၂ ခုနှစ်တပင် ဖရက်ဒီရိတ် သေဆုံးသည့်တိုင်အောင် ထို့အပြင် ဒေါ်ရသီလည်း ဆက်လက်၍ ဆိုဗီယက် သံရုံးသို့ ငှားရမ်းသည့်ဘိုင်အောင် (၁၉၅၆/၅၇) လက်ရှိ နေထိုင်ခဲ့ကြသည်မှာ အငြင်း မရှိပေ။ သို့သော် အရေးတကြီး ဆုံးဖြတ်ရန်အချက်မှာ ၎င်းတို့သည် တရားလို၏ အခွင့်နှင့် နေထိုင်ကြသလောပင်ဖြစ်သည်။ ဤအချက်ကို စံမေးရှာဖွေရာ၌ သက်သေ ထွက်ဆိုချက်များကို သေချာစွာ လေ့လာရပေမည်။ ဤအမှုတွင် အရေးကြီးဆုံးသည် သက်သေထွက်ချက်များနှင့် စာချုပ်စာတမ်းများပင်ဖြစ်သည်။ ဥပဒေ အချက်အလက် များမှာ ကာလစည်းကမ်းသတ်မှတ်မှုအပမရှိချေ။ ဤကာလစည်းကမ်းသတ် အချက်လည်း၊ သက်သေထွက်ဆိုချက်များအပေါ်တွင် မူတည်သည်။ သက်သေထွက်ချက်များအရ အမှု၏ အကြောင်းအရာများကို စဉ်းစား ဝေဖန်ရာ၌ တဦးတည်း၏ထွက်ချက် (ဝါ) အမှု၏ အကြောင်းအရာ တခုတည်းကိုလက်ခံ၍ဤအမှုကို မဆုံးဖြတ်နိုင်ပေ။ အကြောင်း အရာများအားလုံးကိုဖြည့်၍ စဉ်းစားမှသာ အမှုတွင် ဖြစ်ရပ်မှန်လက္ခဏာများကို ရရှိနိုင် ပေမည်။ မတင်တင် နှင့် ဒေါ်ကံရှိ (၁) အမှုစီရင်ထုံးတွင်၊ နှစ်ဦးနှစ်ဘက်ပြသော သက်သေများသည် အပြိုင်အဆိုင်ဖြစ်နေလျှင်၊ အမှုကိုမှန်ကန်ရာရောက်အောင် ဝန်ခံ

ထားသောအချက်များနှင့် ဖြစ်ဟန်လက္ခဏာရှိသော အချက်များတို့ကို ထောက်ရှုလျက် မည်သည့်ဘက်ကမှန်လိမ့်မည်ဟု ဆုံးဖြတ်သင့်ကြောင်း ပြဋ္ဌာန်းထားသည်ကို သတိထားသင့်ပေသည်။ ဒုတိယ ကမ္ဘာစစ်ကြီးဖြစ်၍ တရားလိုသည် သာယာဝတီသို့ ပြောင်းရွှေ့ပြီး၊ ၁၉၄၂ ခုနှစ်မှ ရန်ကုန်မြို့သို့ပြန်လာရာ၊ အချင်းဖြစ်အိမ်ကို ဂျပန်စစ်သားများလက်ထဲတွင် တွေ့၍ပြန်တောင်းရာ၊ သက်ဆိုင်ရာ စာရွက်စာတမ်းများကို ပြုပြီးမှ သုံးရက်သာနေထိုင်ခွင့်ရခဲ့သည်။ တရားလိုမှာ သံလျင်မြို့တွင် တိုက်အိမ်နှင့် ဥယျာဉ်မြေ ၁၀ ဧက၊ လယ်မြေ ၁၀ ဧကအပြင်၊ ဘဏ်တွင် ငွေစာရင်း ငါးသောင်းရှိကြောင်းကို အကြီးအကျယ်အငြင်းထွက်ခြင်းမရှိပေ။ တရားလိုသည် ဘီ-အို-စီ ကမ္ဘာစစ်တွင် တလလျှင် လစာငွေ ၆၀၀ ကျပ် ရခဲ့ပြီး၊ အိန္ဒာစာငွေ ငါးသောင်းလောက် ရရှိသူ ဖြစ်သည်။ သံလျင်မြို့တွင် နေထိုင်စဉ်ပင် ၎င်း၏ညီလည်း စစ်ပြေးနေရပ် မော်လိုက်မြို့မှ ပြန်ရောက်လာ၍ အချင်းဖြစ်အိမ်အနီးရှိ အိမ်တွင်နေထိုင်လျက်ရှိကြောင်းကို၊ ၎င်း၏မယားပါသားဦးထွန်းအေး (လိုပြ-ဂ) ထံမှသိရှိရသဖြင့် ညီနှင့်တွေ့ပြီး အကျိုးအကြောင်းများ တိုင်ပင်ဆွေးနွေးကြရာ၊ ညီက ဂျပန်များသည် အချင်းဖြစ်အိမ်မှ ထွက်ခွာသွားကြမည် ဖြစ်၍သူနေသောအိမ်မှာလည်း နှစ်သိမ့် သာယာခြင်းမရှိသည်ဖြစ်သောကြောင့်၊ အချင်းဖြစ်အိမ်တွင် နေလိုကြောင်း ပြောသဖြင့်၊ တရားလိုက အိမ်ခွန်မြေခွန်များကိုပေး၍ အိမ်ကို ကြည့်ရှုစောင့်ရှောက်သည့်အနေနှင့် နေထိုင်ခွင့် ပေးခဲ့သည်ဟု အဆိုရှိသည်။ တရားလိုက ထိုအချိန်ကာလတွင် သောင်းကျန်းမှုများ တော်လှန်ရေးများ ပေါ်ပေါက်လာလေ့တော့သော အချိန်ကာလဖြစ်နေ၍ အိမ်ကို စောင့်ရှောက်ရန်လိုနေသည် တကြောင်း၊ ညီဖြစ်သူမှာလည်း အငြိမ်းစားယူထားသူတဦးဖြစ်၍ မိမိပိုင်နေအိမ်မရှိသည်ကတကြောင်းကြောင့်၊ အခွင့်ပေးလိုက်ရသည်ဟု ဆိုသည်။ တရားလို၏ထွက်ချက်မှာ။

(ကွယ်လွန်သူ မစ္စတာဂျိန်းမာ တီနီ၏အမွေစား အမွေခံများဖြစ်ကြသော) ဒေါ်ခင်လေး ပါ ၆ နှင့် မစ္စတာအယ်လန်နာ နှစ်ဦးပါ ၂။

“Q. You told us yesterday that you did not ask back for the building for your own use as there were insurrections and revolutions, please explain this and make it clear.

A. There were no revolutions, only upheavals.

Q. You had a lot of time after the British re-occupation, about 10 years from 1945 to 1955, why did you not ask back for the house during this period?

A. Because of the disturbances prevailing then. Between 1945 and 1947 there was trouble, after 1947 when Burma wanted independence Aung San went to England and during that time there was a lot of disturbance. When Bogoyoke Aung San returned from England and was assassinated there

(ကုယ်လွန်သူ
မစ္စတာကျိန်းမာ
တိန်ဇီအမေဇာ
အမေ့ခံများဖြစ်
ကြသော) ဒေါ်
ခင်လေး ပါ ၆
နှင့်
မစ္စအယ်လန်နာ
နှစ်မာတို့ပါ
၂။

were more upheavals between the various political parties and after that the KNDO uprising.

Q. Where were the KNDOs?

A. At Insein.

Q. And then what happened?

A. Considering all these upheavals I thought that the best person to keep in the house would be my brother. I was living at Syriam at that time and even there, there were lots of disturbances. The insurgents came in and even tried to seize the police station. There was a lot of firing behind my house and bullets even came in.

Q. What about your house in Syriam?

A. It is a pucca building and bullets came in from the window into the house. I was stopping at the house at that time."

ပြန်လွန် မေးမြန်းသော အခါ ခွဲလည်း၊ တရားလိုက ဤအတိုင်းပင် ထွက်ဆိုသည်။ အဘယ်ကြောင့် ၎င်း၏ညီ သေဆုံးသည့်တိုင်အောင် နှစ်ပေါင်းတာရှည်စွာနေခွင့်ပေး ရသနည်းဟုမေးရာ တရားလိုက တိုင်းပြည်မအေး မချမ်း သောင်းကျန်းသူများနှင့် စစ်ကြောင့်ဟု ဖြေသည်။ ၎င်း၏ညီမှာ ပင်စင်လစာ တလလျှင် ငွေ ၃၀၀ ကျပ် လောက်ရရှိသည်ဟုဆိုသည်။ ဂျပန်စစ်သားများသည် စာချုပ်စာတမ်းများကို မကျေနပ်လျှင် တရားလိုကို အချင်းဖြစ်နေအိမ်တွင် နေခွင့်ပေးမည် မဟုတ်ဟု ထင်မြင်သည်။ ၎င်းပိုင်သည်ဟုထင်မြင်၍သာနေခွင့်ပေးဟန်တူသည်။ တရားလိုက အချင်းဖြစ်အိမ်တွင် ၎င်း၏ညီနေသောအခါ ကရင်သူပုန်၊ ကွန်မြူနစ်အဖြူနှင့်အနီတို့ သောင်းကျန်းနေ ကြသောအချိန်ဖြစ်ပြီးသံလျင်မြို့သည်လည်းတခါက သောင်းကျန်းသူများ၏လက်တွင်း သို့ ကျဆုံးလေသည်ဟုဆိုသည်။ ဦးထွန်းအေး (လိပြ-ဂ) သည် ထိုအချိန်က ဂျပန် စစ်သားတို့နှင့် ကုန်အဆက်အသွယ်လုပ်ရန် အချင်းဖြစ်အိမ်မှာပင်နေသည်။ တရားလို၏ ညီ စစ်ပြေးနေ၍ ပြန်လာရာ အချင်းဖြစ်အိမ်အနီး အိမ်တွင်နေထိုင်ပြီးနောက် ဂျပန် စစ်သားများ ပြောင်းရွှေ့သွားသောအခါ အချင်းဖြစ်အိမ်ကို၎င်းအား ပေးအပ်ခဲ့သဖြင့် တရားလိုအား အကြောင်းများကို ပြောပြသောအခါ ၎င်း၏ညီက သူနေသောအိမ်မှာ ဒုက္ခရောက်နေကြောင်း ပြောပြ၍ တရားလိုက၊ သူ့ညီကို အချင်းဖြစ်အိမ်တွင် နေခွင့် ပေးခဲ့သည်ဟု တရားလိုကို လုံးဝထောက်ခံလေသည်။ တရားခံအမှတ် ၁ အိုင်လိန်က သူ့ဘခင်နှင့် မိသားစုစစ်ပြေး၍ ဧရာဝတီမှ ပြန်လာကြသောအခါ အချင်းဖြစ် အိမ်တွင်ဂျပန်များနေ၍တခန်းတည်းသာ ရှိသောအိမ်တအိမ်တွင်နေထိုင်ကြပြီးရက်များ မကြာမီ ၎င်းဘခင်က စာချုပ်စာတမ်းများကိုပြ၍ ဂျပန်များက အချင်းဖြစ်အိမ်တွင်

(ကွယ်လွန်သူ
မစ္စတာဂျိန်းမာ
တိနီ၏အမွေစား
အမွေခံများဖြစ်
ကြသော) ဒေါ်
ခင်လေး ပါ ဖ
နှင့်
မစ္စတာလန်နာ
နှစ်ဦးပါ
၂။

နေထိုင်ခွင့်ပေးသည်ဟုဆို၏။ ထိုအချိန်မှာ ၁၉၄၂ ခုနှစ်ဖြစ်ပြီး၊ ၎င်း၏ဘခင်သည် ၁၉၅၅ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလတွင် သေဆုံး၍ ၎င်း၏မိခင်ကဆိုင်ဗီယက်သံရုံးကို၊ ၁၉၅၆ ခုနှစ်၌ ၎င်းရမ်းသည့်တိုင်အောင် အချင်းဖြစ်အိမ်တွင် နေထိုင်ခဲ့သည်ဟု ဆိုသည်။ ဤအကြောင်းကို တဘက်နှင့်တဘက် ငြင်းဆိုခြင်းမရှိကြပေ။ ထိုအချိန်၌ အိုင်လိန်၏ အသက်မှာ (၉) နှစ်အရွယ်မျှသာရှိမည်။ ၎င်း၏ထွက်ချက်အရဆိုလျှင်၊ ၎င်း၏ဘခင်သည် ၁၉၄၁ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၉ ရက်နေ့တွင် အငြိမ်းစားယူလေသည်။ ထို့အပြင်တရားလိုနှင့် ၎င်း၏ဘခင်တို့နှစ်ဦးသာရှိ၍၊ ညီအစ်ကို နှစ်ယောက်သည် တဦးနှင့်တဦး ချစ်ခင်မြတ်နိုးစွာရှိကြသည်ဟုဆိုသည်။ တရားလိုသည် တလမှာတခါလောက် ၎င်း၏ ဘခင်ထံသို့ အလည်လာလေ့ရှိသည်။ ၁၉၄၇ ခုနှစ်တွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းတို့ လုပ်ကြံခံရပြီးနောက်၊ တိုင်းပြည်မငြိမ်မသက်ဖြစ်နေပြီး၊ တချို့နေရာများကို သူပုန်များသိမ်းဆည်းထားကြောင်းကို အိုင်လိန်ကလည်း မငြင်းပေ။ ၎င်း၏သက်သေ ဝတ်လုံတော်ရဦးထွန်းတင် (ခံပြ-၁) ကလည်း၊ အချင်းဖြစ်အိမ်ကို မည်သူပိုင်ကြောင်းမသိ။ ဦးထွန်းတင်သည် ဤတရားခံမိဘတို့နှင့် ရင်းရင်းနှီးနှီးရှိသူတဦးဖြစ်သည်။ အငြိမ်းစားအရေးပိုင်ဦးစံဖေ (ခံပြ-၂) ကလည်း၊ ဤငြင်းဆိုချက်နှင့်ပတ်သက်၍ တစုံတရာမှ မပြောနိုင်။ ၎င်း၏ထွက်ဆိုချက်အရဆိုသော် အိုင်လိန်၏ မိခင်-ဘခင်တို့မှာ စားစရာမရှိသည့်အတွက်သာ အိမ်ကို အငှါးထားခြင်းဖြစ်သည်ဟု ဆိုသည်။ အချင်းဖြစ်အိမ်နှင့် ပတ်သက်၍ စာချုပ်စာတမ်းများကို တခါမျှမြင်ဘူးသမဟုတ်ပေ။ ဦးစံဖေကိုယ်တိုင်ကလည်း စစ်ပြေးရာ၊ ၁၉၄၆ ခုနှစ်၊ အချင်းဖြစ်အိမ်ရှေ့မှို မိမိ၏အိမ်ကို ပြန်လာသောအခါ အိမ်ပေါ်တက်နေသူများကိုတွေ့ရသည်ဟု ဆိုသည်။ ထိုလူများမှာ မြန်မာ၊ ကုလား၊ တရုတ်လူမျိုးများဖြစ်သည်။ မိမိအိမ်ကို အလွယ်တကူတောင်း၍ ပြန်ရချိန်မဟုတ်ကြောင်း ၎င်း၏ထွက်ဆိုချက်တွင် ပေါ်လွင်နေသည်။ ဤအကြောင်းကိုထောက်ရှုလျှင် တရားလို၏ ပြောဆိုချက်မှာ မှန်ကန်သည်ဟု ယူဆရပေမည်။ အချိန်ကာလမကောင်းသည့်အပြင်၊ ၎င်း၏ညီမှာလည်း ပစ္စည်းဥစ္စာချမ်းသာကြွယ်ဝသူတဦးမဟုတ်သဖြင့်၊ ပင်ရှင်လစာနှင့် နေထိုင်စားသောက်ရသူဖြစ်၍၊ အချင်းဖြစ်အိမ်တွင် နေထိုင်ခွင့်ပေးထားသည်ဟုဆိုရပေမည်။ အိုင်လိန်မှာလည်း ထိုအချိန်က ငယ်ရွယ်နုနယ်သူဖြစ်သည်။ ကြေးတိုင်ဝန်ဟောင်းနှင့် ယခု လွှတ်တော်ရှေ့နေကြီးလုပ်နေသူ ဦးမြ (ခံပြ-၃) တို့၏ ထွက်ဆိုချက်အရလည်း တိုင်းပြည်မှာ ရဲဘော်များတောခို၊ ကရင်သူပုန်များထကြွခြင်း၊ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် အပေါင်းပါတို့ လုပ်ကြံခံရခြင်း စသည့်အကြောင်းများကြောင့် တိုင်းပြည်ပျက်မလားဟုပင် ထင်မိခဲ့ကြောင်းဖြစ်ပေသည်။ ဦးမြသည် ၁၉၄၇ ခုနှစ်တွင် အင်းစိန်မြို့မှ ရန်ကုန်မြို့သို့ ထွက်ပြေးလာသူ တဦးဖြစ်သည်။ ဦးမြသိသလောက်မှာ ထိုအချိန်က လက်ထောက်ခရိုင်ရဲဝန်သည် လစာငွေ ၂၅၀၊ မှ ၆၅၀ မျှသာရသည်။

၁၉၆၆

(ကွယ်လွန်သူ
မစ္စတာဂျိန်းမာ
တိန်၏အမွေစား
အမွေခံများဖြစ်
ကြသော) ဒေါ်
ခင်လေး ပါ ၆
နှင့်
မစ္စဘယ်လန်နာ
နှစ်ယောက်ပါ
၂။

ဦးစံဖေ၏ ပြောဆိုချက်အရဆိုလျှင် ဖရက်ဒီရိုက်က အချင်းဖြစ်အိမ်သည် ငွေသုံးသောင်း ကုန်ကြောင်းပြောခဲ့သည်။ အဋ္ဌမတရားခံ အိုင်လိန်၏ မိဘတို့နှင့်အတူနေထိုင်သူအိုင်လိန် မိခင်၏ညီမ ဖိလစ်နွစ် (ခံပြု၍) ၏ထွက်ဆိုချက်မှာ။

“ Q. When you all came back from Mawlaik you all were putting up next door of the suit house?

“ A. Yes, that was Daw Pwa Zone's house and since the house was empty we got in except for the caretaker who occupied a small room.

“ Q. James came to see his brother Fred at that house how many times?

“ A. He visited his brother only once when the Japanese had locked up the house. He told Fred that he could not do anything about it and requested Fred to go and see the biggest Japanese officer who at that time lived in Government House. So Fred went there and saw the Japanese officer who told him to knock down the placard which stated that anybody who opened the door would be killed. And Fred did according to what he was told by the Japanese officer and that was how we got into the house.”

စစ်အတွင်း ဘုရင်ခံအိမ်တွင်နေထိုင်သူ ဂျပန်စစ်ဗိုလ်ထံသို့ ဖရက်ဒီရိုက်သွားသည်ကို ယုံကြည်ရန်ခဲယဉ်းပေသည်။ ထိုအချိန်က ဂျပန်စစ်ဗိုလ်များကို အလွန်ကြောက်ရသည့် အချိန်အခါဖြစ်၍၊ ထိုအိမ်တော်အနီးသို့ ရောက်မည်မထင်၊ ထိုစစ်ဗိုလ်က အချင်းဖြစ် အိမ်တွင် မည်သူမဆို အိမ်တံခါးကိုဖွင့်လျှင် သတ်ပစ်မည်ဟု ရေးသားထားသော ကပ်ပြားကိုဖြုတ်ချလိုက်ရန်ပြော၍၊ ဖရက်ဒီရိုက်ကဖြုတ်ချဝန်သည့်စကားမှာလည်းယုတ္တိ မရှိပေ။ အိုင်လိန်က၎င်း၏ ဘခင်သည်အိမ်နှင့် ပတ်သက်သည့် စာချုပ်စာတမ်းများ ကို အချင်းဖြစ်အိမ်တွင် နေထိုင်ကြသော ဂျပန်စစ်ဗိုလ်များအားပြသောအခါ၊ ၎င်းတို့က ကျေနပ်၍ သူတို့ကို နေထိုင်ခွင့်ပေးခဲ့သည်ဟုသာ အဆိုရှိရာ၊ ၎င်းမိထွေး၏ထွက်ဆို ချက်နှင့် အလွန်ပင်ကွဲပြားနေသည်ကို တွေ့ရသည်။ တရားလို၏ ထွက်ဆိုချက်မှာ ပိုမို၍ယုတ္တိရှိပေသည်။ ဖိလစ်နွစ် (ခံပြု၍) ၏ထွက်ဆိုချက်ကို ထောက်ခံသောအခြား သက်သေများမရှိပေ။ အထက်ပါအကြောင်းများကို ထောက်ရှု၍ ဤငြင်းချက်အမှတ် (၉) ကိုတရားလိုဘက်မှဖြေဆိုလိုက်သည်။ ဖြေဆိုသည်မှာ တရားလို၏ညီနှင့် ဇနီး တို့သည် အချင်းဖြစ်သည့်ပစ္စည်းများကို တရားလို၏ အခွင့်နှင့်သာ လက်ရှိခံစား ကြလေသည်။

ငြင်းချက်အမှတ် (၁)။

ယခင်ရန်ကုန်မြို့၊ စည်ပင်သာယာရုံးမှ ထုတ်ပေးသော မြေယာစာချုပ်မှာ (သက်သေခံအမှတ်-အေ) ၁၉၄၀ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၅ ရက်နေ့စွဲဖြင့်ဖြစ်သည်။ ဤစာချုပ်မှာ တရားလို၏ နာမည်နှင့်ဖြစ်သည်။ ၎င်း၏ညီသေသူ ဖရက်ဒီရိုက်က အသိသက်သေအဖြစ် လက်မှတ်ရေးထိုးထားသည်။ မြေရာဇဝင် သက်သေခံအမှတ် (စီ)အရလည်း တရားလိုကို မြေငှားဟု ပြထားသည်။ တရားလိုက ဘီ၊ အို၊ စီ ကုမ္ပဏီမှ အိန္ဒာစာငွေငါးသောင်းခန့် ရရှိသောအခါ မြေငှားပြီး အိမ်တလုံးဆောက်၍ ငှားစားရန် အကြံရှိလာသည်ဟု ပြန်လှန်မေးသောအခါဖြစ်သည်။ ဤမြေကွက်ကို ၎င်း၏ညီက အကြံပေးသည်ဟု ဝန်ခံသည်။ တရားခံဘက်မှ ထုချေသည်မှာ ၎င်း၏ညီသည် အစိုးရအမှုထမ်းတဦး ဖြစ်သည့် အားလျော်စွာ ၎င်းအပေါ် မသက်သာမှုများ မရှိစေရန် အလို့ငှါ ဤမြေကို တရားလို၏နာမည်နှင့် သူ့အတွက် ငှားခဲ့သည်ဟုဆိုသည်။ သူ၏ညီမှာ ထိုစဉ်အခါက လများမကြာမီတွင် အငြိမ်းစား ယူတော့မည်ဖြစ်၍ မသက်သာရာတစုံတခုမျှ ရှိမည်မဟုတ်တော့ပေ။ အစိုးရ အမှုထမ်းတို့မှာ အငြိမ်းစားယူရန် နီးကပ်လာလျှင် အိမ်ဝယ်ခြင်း၊ မြေငှားခြင်းများကို ပြုလုပ်လေ့ရှိသည်။ ပြုလည်းပြုလုပ်ကြသည်။ အမှုထမ်းသက် နှစ်သော အိမ်ပစ္စည်းများ ဝယ်ယူခဲ့လျှင် မသက်သာရာ ဖြစ်ပေမည်။ ထို့ကြောင့် တရားခံ၏ ထုချေချက်များကို လက်ခံနိုင်စရာ အကြောင်းမမြင်ပေ။ မိမိမှာ ရိုးသားစွာ ငွေစုဆောင်းမိ၍ အငြိမ်းစား ယူကာနီးတွင် မြေတကွက်ငှားလျှင် မည်သူကမျှ မသက်သာရာအကြောင်း မရှိပေ။ မည်သူ့ကိုမျှ ကြောက်နေရန်မလို၊ ဤအချင်းဖြစ်မြေငှားခံမှာ တနှစ်လျှင် ၅၇၄ ကျပ်သာပေးရသည်။ တရားလိုအားပြန်လှန်မေးရာတွင် မြေကိုမည်ကဲ့သို့ ငှားရကြောင်း လုပ်နည်းလုပ်ဟန်ကိုမေးသည်။ သို့သော် မည်ကဲ့သို့မျှ အထောက်အထား တရားခံဘက်မှ မပြနိုင်ခဲ့ပေ။ ပြည်သူ့အိုးအိမ်ပြန်လည်ထူထောင်ရေး ဌာနမှ ရုံးအုပ် ဦးဘအေးစိန် (လိပြ-၆)က သက်သေခံအမှတ် (အေ)ကို ထောက်ခံသည်။ ဤငြင်းချက်နှင့် ပတ်သက်၍ တရားလိုဘက်မှ တင်ပြသော သက်သေခံချက်များကို တရားခံဘက်မှ တွန်းလှန်ခြင်း မပြုနိုင်ခဲ့ပေ။ တရားလိုသည် ၎င်း၏ညီအတွက် မြေကို ၎င်း၏နာမည်ဖြင့် ငှားရမ်းသည်ဟု သက်သေခံချက် တစိုးတစေမျှ မရှိသည်ဖြစ်သောကြောင့် တရားလိုသာ အချင်းဖြစ်မြေကို ပိုင်ဆိုင်သည်ဟု ဖြေဆိုသည်။

(ကွယ်လွန်သူ မစ္စတာကျိန်းမာ တို့၏ အမွေစား အမွေခံများဖြစ်ကြသော) ဒေါ်ခင်လေး ပါ ၆
နှင့်
မစ္စတာယ်လန်နာ နှစ်မာတို့နဲ့ ပါ ၂။

ငြင်းချက်အမှတ် (၂)။

တရားလိုက မြေကိုငှားပြီး အချင်းဖြစ်အိမ်ကို ဆောက်လုပ်ရန် တင်သွင်းသော မြေပုံ (သက်သေခံအမှတ်-ဒီ) တွင် မြို့နယ်ဗဟိုမှသဘောတူညီကြောင်း တံဆိပ်နှိပ်ပြီး

၁၉၆၆

(ကွယ်လွန်သူ
မစ္စတာကျိန်းမာ
ထိန်ဇီ အမွေစား
အမွေခံများဖြစ်
ကြသော) ဖော်
ခင်လေး ပါ ၆
နှင့်
မစ္စအယ်လန်နာ
နှစ်မာတို့
ပါ ၂။

သက်သေခံအမှတ် (အိ) စာအရ၊ ၎င်း၏ဗိသုကာကို ဆင့်ခေါ်သည်ဟုဆိုသည်။ အချင်းဖြစ်အိမ်ကို ဆောက်ပေးရန် ကံထရိုက်ခံသူမှာယခုသေဆုံးပြီးဖြစ်သူ ဂင်ဂါပါရ ဆက်ဆင်းဖြစ်သည်။ သူ့ကိုအခွေ ၅,၀၀၀ ကျပ် ပေးခဲ့သည်ဟုဆိုသည်။ သက်သေ ခံအမှတ် ဂျီမှာ ထိုငွေရကြောင်း ပြောပြသည်။ ဤပြောစာပေါ်ရှိ လက်မှတ်မှာ ဂင်ဂါပါရဆက်ဆင်း၏ အလုပ်ဘက်စပ်ဖြစ်သူ ရမ်းရက်ဆင်း (လှိုပြ-၅) ကဂင်ဂါပါရဆက် ဆင်း၏ လက်မှတ်ပင်ဖြစ်ကြောင်း ဝန်ခံသည်။ ဤသက်သေကို ပြန်လှန်မေးမြန်းခြင်း မရှိပေ။ ဤပြောစာတွင် အချင်းဖြစ်အိမ်ကို ဆောက်လုပ်ခံအတွက် အချို့တဝက် ငွေဖြစ်သည်ဟု သေချာစွာ ရေးထားသည်။ ၎င်း၏နေ့စွဲမှာလည်း ၁၉၄၁ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၃ ရက်နေ့ဖြစ်သည်။ ဤပြောစာအောက်တွင် ၁၉၄၆ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၂၅ ရက်နေ့စွဲဖြင့် ငွေ ၁၈,၉၇၆ ကျပ် ၃ ပဲ ကို အချင်းဖြစ်အိမ်ဆောက်လုပ်ခံ အတွက်အပြေရရှိကြောင်း ရေးသားထားသည်။ ရရှိသူက မည်သူဖြစ်ကြောင်းကို မပြနိုင်။ တရားလိုက မည်သူ ငွေယူပြီး လတ်မှတ်ရေးထိုးသည်ကို မပြောနိုင်။ အမှန်မှာ ပဌမ ငွေ ၅၀,၀၀ ကျပ် သည် ဒုတိယငွေတွင် အပါအဝင်ဖြစ်၍၊ ဤငွေ ၅,၀၀၀ ကျပ်ကို နုတ်၍ ကျန်ငွေကို ဒုတိယပြောစာဖြင့် ပေးလိုက်သည်ဟုဆိုသည်။ နှစ်ပေါင်းများစွာ ကြာလှပြီဖြစ်၍ ငွေကို ချက်လက်မှတ်၊ သို့မဟုတ် လက်ငင်းငွေပေးသည်ကို တရားလိုမှတ်မိတော့ပေ။ တရားလိုသည် အင်ဂျင်နီယာ ဆာဗေယာဖြစ်သည့်အားလျော်စွာ အိမ်ဆောက်ရာတွင် အသုံးပြုသောပစ္စည်းကိရိယာနှင့် အတိုင်းအထွာ၊ အဘိုးနှုန်း စသည်တို့ကို အသေး စိတ် သက်သေခံစာအုပ်အမှတ် အိပ်ချ်တွင် ရေးမှတ်ထားသည်ဟု ဆိုသည်။ ဤစာရင်း စာအုပ်တွင် အားလုံးကုန်ကျငွေမှာ ၁၇,၆၃၃ ကျပ် ၁၃ ပဲ ၃ ပိုင်ဟု ပေါ်ပြထားသည်။ ၎င်း၏သက်သေထွက်ချက်နှင့် ငွေတထောင်ကျော်သာကွာနေသည်ကို တွေ့ရသည်။ ဤ ကွာနေသောငွေကို စာရင်းမဲ့ အထွေထွေစရိတ်များတွင် ကုန်ကျနိုင်ပေသည်။ တရားလို နှင့် ကန်ထရိုက်ခံသူတို့မှာတယောက်ကိုတယောက် သိသူဖြစ်သည်။ တရားခံဘက်မှ ကန်ထရိုက် စာချုပ်မရှိသည်ကို အရေးတကြီးလျှောက်လဲသည်။ အိမ်ဆောက်သူတိုင်း မှာ စာချုပ်ချုပ်လေ့မရှိကြသည်မှာ ထူးဆန်းသည်ဟု မဆိုနိုင်ပေ။ မူရင်းအချင်းဖြစ် အိမ်ပုံစံ (သက်သေခံအမှတ်-ဒီ) မှာလည်း၊ တရားလိုနာမည်နှင့် ပြုလုပ်ရေးဆွဲထား သည်ကိုတွေ့ရသည်။ တရားခံဘက်မှ အချင်းဖြစ်အိမ်ကို ၁၉၄၁ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၁၁ ခု ငွေ ၄၅,၀၀၀ ကျပ် ကုန်မည်ဟုဆိုသည်။ သို့သော် သက်သေအထောက်အထား တစိုးတစေ့မျှမရှိ။ ဤငွေ ၅,၀၀၀ ကျပ် အပြင် မကြာခဏလည်း အလုပ်ပြီးသလောက် စရံငွေများ ကန်ထရိုက်ခံသူကို ထုတ်ပေးခဲ့ရသည်ဟု တရားလိုကဆိုသည်။ သို့သော် ထိုငွေများအတွက် ပြောစာများကို ယခုထုတ်မပြနိုင်ပေ။ ငွေ ၅,၀၀၀ ကျပ်အတွက် ကိုသာပြနိုင်ပေသည်။ အမှန်မှာ သေးငယ်သောငွေထုတ်ငွေယူကိစ္စတို့ကို ပြောစာများ

(ကုန်လွန်သူ
မစွတာဂျိန်းမာ
တိန်၏အမွေစား
အမွေခံများဖြစ်
ကြသော) ဒေါ်
ခင်လေး ပါ ၆
နှင့်
မစ္စတာယ်လန်နာ
နှစ်မာတိန်
ပါ ၂။

မယူကြဘဲ တယောက်နှင့်တယောက် နားလည်မှုယူပြီး တယောက်မှတစ်ဆင့်စာအုပ်တွင်
တယောက်ကမှတ်တမ်းရေးသားကြရုံမျှသာဖြစ်သည်။ ကန်ထရိုက်ခံသူတို့၏ ဘက်စပ်
လုပ်ငန်းများမှာလည်း ကြီးကြီးကျယ်ကျယ် ခန့်ခန့်နားနား လုပ်ကိုင်ကြခြင်းနှင့်မတ
ပေ။ အင်္ဂလိပ် ကုမ္ပဏီများတို့နှင့် မနှိုင်းယှဉ်နိုင်ပေ။ တရားခံအမှတ် ၁ အိုင်လိန်က
အမျိုးမျိုးဆိုင်၊ ကုမ္ပဏီ၊ ဖက်စပ်များမှ အိမ်ပစ္စည်း၊ အိမ်ပြုပြင်ခနှင့် စာများဖြစ်သော
သက်သေခံအမှတ် ၁၀ မှ ၂၂ အထိ တင်သွင်းရာ၊ အမှတ် ၁၂ နှင့် ၁၅ မှ အပါ သက်သေ
ထင်ထင်ရှားရှားမပြခဲ့ပေ။ မည်သူကရေး၍ မည်သူ၏လက်မှတ်ဖြစ်သည်ကို မည်သို့မျှ
မပြောနိုင် မသိနိုင်ပေ။ ထို့ပြင် တချို့ဘီလ်များသည် အချင်းဖြစ်အိမ်အတွက်ဟု
လည်းမသိနိုင်ပေ။ ရုံးကမည်သို့မျှလက်မခံနိုင်။ ဤသက်သေခံတို့ကို သေချာစွာစစ်ဆေး
ကြည့်ရှုရာ တချို့မှာ အချင်းဖြစ်အိမ်ဆောက်လုပ်ပြီးမှ ဝယ်သောပစ္စည်း၊ တောင်း
သောငွေ၊ ပေးသောငွေများဖြစ်နေသည်။ အချင်းဖြစ်အိမ်နှင့် ဆက်စပ်၍ မရနိုင်ပေ။
မစ္စတာအဂါနု (ခံပြ-၄) က အိုင်လိန်၏မိခင်လုပ်ခိုင်း၍ အိမ်ကိုပြုပြင်ခဲ့ရသည်ဟု
ဆိုသည်။ ထိုအချိန်မှာတရားလို၏ ညီသည် ငွေဆုံးသွားလေပြီ။ ၎င်းသေဆုံးသည်မှာ
၁၉၅၅ ခုနှစ်တွင်ဖြစ်သည်။ သို့သော် သက်သေခံအမှတ် ၁၂ မှာနေ့စွဲ ၁၉၄၆ ခုနှစ်၊
နိုဝင်ဘာလ ၂၂ ရက်နေ့ ဖြစ်ပြီး သက်သေခံအမှတ် ၁၅၊ ဒုတိယ မှ ပဉ္စမစာရွက်များမှာ
၁၉၅၀ ခုနှစ်မှ ၁၉၅၂ ခုနှစ်ကဖြစ်နေသည်။ သက်သေခံချက်မှာ မရှင်းလင်း၊ ဤသက်သေ
သည် ၁၉၄၉ ခုနှစ်လောက်တွင် အချင်းဖြစ်အိမ်တွင် အိုင်လိန်၏ မိခင်ထံအခကြေးငွေ
ပေး၍ ထမင်းလခပေးစားခဲ့သူဖြစ်သည်။ သူသည် ဤကဲ့သို့ ၁၀ လခန့်နေခဲ့လေသည်။
သက်သေက အိုင်လိန်၏မိဘများကို ၁၉၄၉ ခုနှစ်အထက်က မသိမမြင်ဘူးဟုဆိုသည်။
ဤစကားမှန်လျှင် သက်သေခံအမှတ် ၁၂ မှာ မမှန်ပေ။ ဤသက်သေကလည်း တရားလို
သည် အချင်းဖြစ်အိမ်ကို မည်မျှကုန်ကျမည်ကို ခန့်မှန်းခြေမရှိဘဲနှင့် ဆောက်လုပ်
ခဲ့သည့်အတိုင်း၊ တခါက အိမ်တဆောင် ဆောက်လုပ်ခဲ့ဘူးသည်ဟု ထောက်ခံသွား
သည်။ ကန်ထရိုက်ခံသူ ဂင်ဂါပါရဆက်ဆင်း၏ ယောက္ခမဖြစ်သူ ဦးထွန်းစိန် (လိပြ-၄)
ကလည်း ၎င်းသားမက်၏ အလုပ်သမားတို့သည်၊ သံလျင်မှာလာ၍ ရန်ကုန်တွင်
အိမ်ဆောက်ကြသည့်အကြောင်းကို ထွက်ဆိုသွားသည်။ တရားလို ငယ်စဉ်က
ကျောင်းထားခဲ့ဘူးသူ ကာစတူရီ (လိပြ-၇) က၊ အချင်းဖြစ်အိမ်ကို ဆောက်သော
အခါက သူကပေကြီးကိုင်ပြီး၊ တရားလိုက တိုင်း၍ ငုတ်ရိုက်ကြောင်း ထွက်ဆိုသည်။
ထို့အပြင် ကံထရိုက်ခံသူမှာ ဂင်ဂါပါရဆက်ဆင်း၏ ဖြစ်ကြောင်း ထွက်ဆိုသည်။
ဆောက်နေစဉ်အချိန်ကလည်း ပစ္စည်းများကို စောင့်၍ ထိုအိမ်မှာပင် နေခဲ့လေသည်။
ဦးထွန်းအေးကလည်း လုံးဝထောက်ခံသွားသည်။ ဦးဘရင် (လိပြ-၁) မှာ ဂင်ဂါပါ
ရဆက်ဆင်းအိမ်ဆောက်ရာတွင် ဝင်ရောက်လုပ်ကိုင်ရသူတဦးဖြစ်သည်။ သူ၏ ထွက်ဆို

၁၉၆၆

(ကွယ်လွန်သူ
မစ္စတာဂျိန်းမာ
ထိန်၏ အမွေစား
အမွေခံများဖြစ်
ကြသော) ဖေါ
ဇင်လေး ပါ ၆
နှင့်
မစ္စအယ်လန်နာ
နှစ်ဦးပါ ၂။

ချက်အရလည်း တရားလိုအတွက် အချင်းဖြစ်အိမ်ကို ဆောက်လုပ်ရကြောင်း ထင်ရှား
သည်။ သူ့စကားများကို မယုံကြည်ရန် အကြောင်းမမြင်ပေ။ ဤသက်သေကို
အိုင်လိန်၏ လွှတ်တော်ရှေ့နေကြီး မစ္စတာဆင်းက ရှည်လျားစွာ ပြန်လှန်မေးသော်
လည်း တွန်းလှန်၍ မရခဲ့ပေ။ ဖိလစ်နစ် (ခံပြု-၅) က အချင်းဖြစ်အိမ်ကို ဆောက်နေ
သောအခါ၊ တရားလိုသည် တခါတရံအိမ်အခြေအနေမည်မျှအောင်မြင်ပြီးစီးနေပြီကို
လာရောက်ကြည့်ရှုသော်လည်း၊ အလုပ်သမားများကို ၎င်း၏ညီသာ ငွေပေးလေ့ရှိ
ကြောင်းထွက်ဆိုချက်ရှိသည်။ ဤအကြောင်းနှင့် ပတ်သက်၍ တရားလိုက သူသည်
သံလျင်တွင်နေထိုင်သည်ဖြစ်၍ အလုပ်သမားများကို ငွေပေးခြင်း၊ သူတို့လုပ်ကိုင်ခြင်း
ကို ကြည့်ရှုခြင်း စသည်တို့ကို ၎င်း၏ညီကို တခါတရံတာဝန်လွှဲပေးထားသည်ဟု
ပြောဆိုသည်။ ဤငြင်းချက်နှင့်ပတ်သက်၍ ဤသက်သေထွက်ချက်များမှာ အသုံးဝင်
လောက်အောင် တန်ဖိုး မရှိချေ။ အိုင်လိန် (တရားခံအမှတ် ၁)လည်း ထိုအချိန်
ကာလက ငယ်ရွယ်သူဖြစ်၍ တစုံတရာမှမသိနိုင်ပေ။ တရားခံအမှတ် ၂ လည်း ဤအမှု
တွင် သက်သေထွက်ဆိုခြင်းမပြု၊ သက်သေလည်းမပြု၊ အထက်ဖော်ပြပါ အချက်များ
ကို သေချာစွာ လေ့လာစဉ်းစားဝေဖန်ရာ ဤငြင်းချက်အမှတ် ၂ ကို တရားလိုဘက်မှ
မပြောဆိုရန် မဖြစ်နိုင်သဖြင့် ၎င်းဘက်မှ ပြောဆိုလိုက်သည်။

ငြင်းချက်အမှတ် ၃ နှင့် ၄။

ဤငြင်းချက် နှစ်ခုမှာ တခုနှင့်တခု ဆက်စပ်၍ တခါတည်းပြောဆိုအံ့။ဒေါ်ရတီမာ
တို့နီသည် အချင်းဖြစ်အိမ်ကို ဆိုဗီယက်သံရုံးသို့ ၁၉၅၆ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၂၁ ရက် နေ့တွင်
ငှါးရမ်းခဲ့သည်ကို အငြင်းမရှိပေ။ လှိုသော် တရားလိုက ၁၉၅၆ ခုနှစ်၊ ဇွန်လမှသာ
သိရှိသည်ဟု ဆိုသည်။ ဆိုဗီယက် သံရုံးသို့ ငှါးရမ်းသောအခါ တရားလိုကိပ်စက်တိုင်
သိသည်ဟု ဆိုခြင်းကို အိုင်လိန်ပြောသည့် အပြင် တခြား သက်သေများမရှိ။ ဤ
အကြောင်းကို ပြသရန် အိုင်လိန်၏ တာဝန်သာဖြစ်သည်။ တရားလိုသည် နောက်မှ
သာသိရှိ၍ သက်သေခံအမှတ် အယ် (လ်)အရာ၊ ရှေ့နေမှတစ်ဆင့် အရေးယူခဲ့သည်။
ဤအချက်နှင့်ပတ်သက်၍ စီရင်ချက် အစကနဦးကပင် ဖော်ပြရေးသား ထားခဲ့ပြီ။
ဒေါ်ရတီမာတို့နီသည် သက်သေခံအမှတ် အာ(ရ်)စာဖြင့် အချင်းဖြစ်အိမ်၊ မြေစသည်
တို့ကို သူနှင့်မသက်ဆိုင်ဘဲ အမှန်ပိုင်ဆိုင်သူမှာ တရားလိုပင် ဖြစ်သည်ဟု ရေးခြင်းမှာ
တရားလိုက အတင်းအဓမ္မ ခြိမ်းချောက်၍ ရေးရခြင်းသာ ဖြစ်သလောဟု ငြင်းချက်
နှင့် ပတ်သက်၍ အမွေ ခြိမ်းချောက် သည်ဟု သက်သေထွက်ချက် လုံးဝမရှိပေ။ ဤ
အချက်ကိုလည်း အိုင်လိန်က ဖော်ပြရန် တာဝန်ရှိပေသည်။ မြို့နီစီပါယ်ရာပြတ်အရာရှိ
ဦးထွန်းဖေ (လီပြု-၃) သည် တရားခံအမှတ် ၁ အိုင်လိန်၏ မိဘတို့နှင့် သိကျွမ်းသူ

၁၉၆၆

(ကွယ်လွန်သူ
မစ္စတာဂျိန်းမာ
တို့၏အမွေစား
အမွေခံများဖြစ်
ကြသော) ဒေါ်
ခင်လေး ပါ ၆
နှင့်
မစ္စတာလန်နာ
နှစ်မာတို့
ပါ ၂။

ဖြစ်သည်။ ၎င်း၏ထွက်ချက်မှာ တရားလိုသည် ၁၉၅၆ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၃၀ ရက်နေ့က သက်သေခံအမှတ် ၈ မူရင်းစာအရ၊ အချင်းဖြစ်အိမ်ကို ၎င်း၏ နာမည်ဖြင့် အခွန် ပေးရန်အတွက် ပြောင်းလွှဲပေးရန် လျှောက်ထားရာ ဒေါ်ရသီမာတီနီလည်း လိုက်ပါ လာသည်ဟု ဆိုသည်။ ဒေါ်ရသီမာတီနီသည် စိတ်မကောင်း-နေမကောင်း ဖြစ်နေ သည်ဆိုခြင်းကို ပြန်လှန်မေးရာတွင် မဟုတ်ပါဟု ငြင်းပေသည်။ စကားကို မှန်မှန် ပြော၍ ပြန်ပြောသော စကားများကိုလည်း ကောင်းစွာ နားလည်သည်ဟုဆိုသည်။ ထိုနေ့က ရေများစိုလာ၍ ကော်ဖီတခွက်ပင် မှာတိုက်လိုက် သည်ဟု ပြောသည်။ ဦးထွန်းဖေက နာမည်ပြောင်းလွှဲ ပေးလိုက်ရသည့် အကြောင်းမှာ မြေငှါးစာချုပ်ကို တင်ပြသည်သာမက နာမည်ပြောင်းရန် လျှောက်လွှာမှာလည်း တရားလိုနှင့်ဒေါ်ရသီ မာတီနီတို့ နှစ်ဦးစလုံးက သဘောတူကြကြောင်းတို့ကြောင့်ပင် ဖြစ်သည်ဟုဆိုသည်။ တရားလို၏ ပစ္စည်းမဟုတ်လျှင် ဒေါ်ရသီက ဘာကြောင့် သဘောတူရမှာနည်း။ ဒေါ်ရသီမာတီနီမှာ ကြီးကြီး ကျယ်ကျယ် ဆေးရုံ တက်ရလောက်အောင် မကျန်း မမာဖြစ်နေသည်ဟု လည်းသက်သေထွက်ချက်မရှိ၊ဦးထွန်းတင်(ခံပြ-၁)က ခြေထောက် နှင့်လက် အနည်းငယ် ဖေါယောင်ခြင်းမျှသာ ဖြစ်သည်ဟုဆိုသည်။ အိုင်လိန်နှင့် ၎င်း၏ မိထွေးတို့ကိုယ်တိုင်က ဆေးရုံတွင် ဆေးမကုသရပါဟု ငန်ခံချက်ရှိသည်။ မိထွေး ဖိလစ်နစ် (ခံပြ-၅)က ဒေါ်ရသီမာတီနီသည် ဆိုဗီယက်သံရုံးသို့ အချင်းဖြစ် အိမ်ကိုငှါး၍ တလလျှင် အိမ်လခငွေ ၂,၀၀၀ ကျပ်ကို တနှစ်အတွက် တင်ကြို၍ရရှိ သောအခါတရားလိုကသူသည် အလွန်ဆင်းရဲ နှမ်းပါးပြီး ငွေတပြားတချပ်မှ မရှိသည် ဖြစ်၍ ငွေတောင်းရာ မရသဖြင့်၊ ပြေသည် သူ့နာမည်နှင့်ရှိရာ အိမ်ကိုလည်း သူသာ ပိုင်သည်ဟု ဒေါ်ရသီမာတီနီကို ခြိမ်းချောက်သည်ဟု ဆိုခြင်းမှာ သက်သေအထောက် အထား တစိုးတစေ့မျှ မရှိချေ။ တရားလိုက ခွေနေမှုတဆင့် သက်သေခံအမှတ် အယ်(လ်) နို.တစ်စာကို ပေးပို့သော အခါ ဒေါ်ရသီမာတီနီက ၇ ရက်အတွင်းပင် သက်သေခံအမှတ် အင်(နီ)ကို ပြန်ကြားလေသည်။ ဤစာအရ ဒေါ်ရသီမာတီနီသည် တရားလိုနှင့်အတူ အချင်းဖြစ်အိမ်သည် တရားလိုသာပိုင်သော အိမ်ဖြစ်ကြောင်းကို သက်သေခံဖော်ပြရန် မြို့နီစီပါယ်ရုံးသို့ နှစ်ယောက်အတူတူ သွားခဲ့ကြောင်း။ ဆိုဗီယက် သံရုံးသို့ ငှါးခဲ့သည်မှာလည်း နှစ်ယောက်စလုံး၏ အကျိုးကိုထောက်ရှု၍ ငှါးခဲ့ကြောင်း ဖြစ်သည်။ ထိုနေ့ကပင် သက်သေခံအမှတ် အိုကို တရားလိုထံသို့ တဖန်ရေးပြန်သည်။ ဤစာတွင် အိမ်ခွန်များကို မပေးနိုင်သည်ကတကြောင်း၊ အိမ်ကို ပြင်ဆင်ရမည်က တကြောင်း၊ ဆင်းရဲကင်းမဲ့သည်က တကြောင်းအပြင် တရားလိုမှာလည်း ချမ်းသာ ကြွယ်ဝခြင်း မရှိသည်ကတကြောင်း များကြောင့်၊ ဆိုဗီယက်သံရုံးသို့ နှစ်ယောက်စလုံး အကျိုးငှါ၊ ငှါးရမ်းရခြင်းသာဖြစ်သည်ဟု ရေးသားထားသည်။ တရားလိုက ခြိမ်း

(ကုယ်လွန်သူ
မစ္စတာဂျိန်းမာ
တို့၏အမွေစား
အမွေခံများဖြစ်
ကြသော) ဒေါ်
ခင်လေး ပါ ၆
နှင့်
မစ္စအယ်လန်နာ
နှစ်ဦးပါ။

ချောက်ထားခြင်း တစုံတခုမျှမပါ။ အချင်းဖြစ် အိမ်ကို သူသာပိုင်ဆိုင်လျှင် ဤကဲ့သို့ တရားလိုထံရေးမည်မဟုတ်ပေ။ စာအသွားအလာမှာလည်း ကောင်းမွန်သည်။ တရား လိုကိပ်ငွေ အားကိုးအားထားသည့်အပြင်၊ ၎င်း၏ ချစ်ခင်မြတ်နိုးစိတ်၊ ကူညီလိုသောစိတ် တို့ကို ချီးကျူး၍ မကုန်လောက်အောင်ရေးသားထားသည်ကို တွေ့ရသည်။ ဤစာကို သေချာစွာ ဘတ်ရှ ကြည့်လျှင် အိမ်တွင် ပျက်စီးချို့ယွင်းနေသော အရာများကို တရားလို၏ ကိုယ်စား ပြုလုပ်ပေးဟန်တူပေသည်။ ၎င်း၏လက်တွင် ငွေ ၁၅,၀၀၀ ကျပ် ကျန်ရှိနေ၍ ဤကိစ္စကို ကျေနပ်အောင်စေ့စပ်ရန်တရားလို လာပါဟုခေါ်သည်။ သူသာ ဤအချင်းဖြစ်အိမ်ကို ပိုင်သည်ဟုဆိုလျှင်၊ ဤကဲ့သို့ တရားလိုထံရေးမည်လောဟု စဉ်းစားမိသည်။ ရေးမည်ဟု ကျနပ်မထင်ပေ။ သက်သေခံအမှတ် အမ် (မ်)ရွှေနေ နို့တစ်စာကို သက်သေခံအမှတ် ပီဖြင့် ပြောဆိုရာတွင် မြေငှါး စာချုပ်ကို တရားလို နာမည်ဖြင့် ပြောင်းရွှေ့ပေးပါမည်ဟု ပါရှိသည်။ နောက်တလမျှ ကြာသောအခါ သက်သေခံအမှတ် ဝီကို အတည်ပြု၍ သက်သေခံအမှတ် ကျူကို တပန်ရေးပြန်သည်။ ထိုနောက်အချင်းဖြစ်အိမ်ကိုတရားလိုကပင် ပိုင်ရှင်အနေနှင့်ဆိုဗီယက်သံရုံးနှင့်ဖီလစ်ပိုင် သံရုံးများသို့ အငှါးချထားခဲ့သည်ကို အငြင်းအပွါး မရှိချေ။ သက်သေခံ အမှတ် အာရ်၊ အက်စ်တီ၊ ယူ၊ တို့ကို ကြည့်ပါ။ ထို့အပြင် ဦးမျိုးခင်နှင့် ဒေါ်ရင်တို့ကို နောက်ပိုင်း တွင် တရားလိုက သက်သေခံ အမှတ် ဦးနှင့် ဒေါ်လှူတို့ အရ အငှါးချထားခဲ့သည်ကို လည်းအငြင်းမရှိပေ။ အထက်ပေါ်ပြခဲ့သော သက်သေခံချက်များအရ၊ တရားလိုသည် ယခုလက်ရှိဖြစ်နေသည်ကိုလည်း ငြင်းချက်မရှိပေ။ သက်သေခံ အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၁၀ က ဤကဲ့သို့ ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။

“ 110. When the question is whether any person is owner of anything of which he is shown to be in possession, the burden of proving that he is not the owner is on the person who affirms that he is not the owner.”

တရားလိုသည် မတရား သဖြင့် လက်ရှိ ယူထား သည်ဟု ခိုင်မာ ယုံကြည် လောက်သောသက်သေထွက်ချက်မရှိချေ။ *Possession is nine points of the law* ဟု ဆိုရိုးစကား ရှိပေသည်။ လက်ရှိရခြင်းသည် ပိုင်ခြင်းလက္ခဏာ ရှိသည်။ တရားခံ အမှတ် ၁ အိုင်လိန်ကပီမီခိုင်လုံစွာ ပိုင်ခြင်းကို ပြနိုင်မှသာ၊ ဤအမှုတွင်အောင်မြင် စရာရှိသည်။ ဤအမှုသည် ဤပုဒ်မတွင် အကျုံးဝင်သည်ကို မငြင်းနိုင်ပေ။ အထက်ပါ အကြောင်းများကြောင့် ငြင်းချက်အမှတ် ၃ ကိုပြောဆိုသည်မှာ ဒေါ်ရသီမာတို့နိုသည်

ဆိုဗီယက်သံရုံးသို့ တရားလိုကို အသိပေး၍ ၎င်းရမ်းခြင်းမဟုတ်သို့မသည့် ထိုသံရုံးသို့ အချင်းဖြစ်အိမ်ကို တရားလိုထံမှ ၎င်းရမ်းရန် တောင်းဆိုသည်မှာ တရားလို၏ ခြိမ်းချောက် အဓမ္မဩဇာလွှမ်းမိုး၍ တောင်းခြင်းမဟုတ်ဟုငြင်းချက်အမှတ် ၄ ကို ပြေဆိုလိုက်သည်။

(ကွယ်လွန်သူ မစ္စတာကျိန်းမာ တို့၏ အဓမ္မစား အဓမ္မခံများဖြစ်ကြသော) ခေါ် ခင်လေး ပါ ၆

ငြင်းချက်အမှတ် ၁၀။

ဤငြင်းချက်နှင့် ပတ်သက်၍ ငြင်းချက်အမှတ် ၃ နှင့် ၄ တို့ကို ပြေဆိုရာ၌ တစ်တစ်တဒေသ ပြေဆိုခဲ့လေပြီ။ တရားလိုသည် ဒေါ်ရသီမာတီနီကို လိမ်လည်၍သော်၎င်း၊ အဓမ္မသော်၎င်း၊ ရာဇဝတ်ပြစ်မှု ဖြစ်အောင်သော်၎င်း အချင်းဖြစ်အိမ်ကို မည်သည့်အခါမျှ လက်ရှိယူခဲ့သည်ဟု လုံလောက်သော သက်သေ တွက်ချက် တခွန်းမျှ မရှိ၍ ဤငြင်းချက်ကို တရားလိုဘက်မှ ပြေဆိုလိုက်သည်။

နှင့် မစ္စတာယ်လန်နာ နှစ်မာတီနီ ပါ ၂။

ငြင်းချက်အမှတ် ၅။

ဤငြင်းချက်မှာ တရားခံအမှတ် ၂ ဗိုလ်ဘခိုနှင့်သာသက်ဆိုင်သည်။ အထက်ပေါ်ပြခဲ့သည့် အတိုင်း ၎င်း၏ အောင်မြင်မှုမှာ တရားလိုအမှတ် ၁ ၏ အောင်မြင်မှုတွင် တည်သည်။ တရားလိုအမှတ် ၁ သည် အချင်းဖြစ်မြေကိုဖြစ်စေ၊ နှစ်ထပ်တိုက်အိမ်နှင့် သက်ဆိုင်သောအိမ်ကလေး၊ မော်တော်ကားရုံစသည့် အဆောက်အဦးများကို ပိုင်ဆိုင်သည်ဟု ကြေနပ်စွာပြနိုင်ခြင်း မရှိသည် ဖြစ်၍ တရားခံအမှတ် ၂ မှာ တရားအတိုင်း အချင်းဖြစ် မြေပေါ်တွင် ဝင်ရောက်၍ သစ်သားဖြင့်ဆောက်လုပ်ထားသော အိမ်ကို မဆောက်နိုင်ဟု ပြေဆိုလိုက်သည်။

ငြင်းချက်အမှတ် ၇။

အချင်းဖြစ်အိမ်နှင့် မြေတို့မှာ တရားလိုအပိုင်ဖြစ်သည်ကတကြောင်း၊ ပဌမတရားခံ၏ ဘခင်သည် တရားလို၏ အခွင့်အရသာနေထိုင်ခဲ့သည်က တကြောင်းတို့ကြောင့် ကာလစည်းကမ်းသတ်နှင့် မသက်ဆိုင်ဟု ပြေဆိုသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် တရားလိုသည် လက်ရှိဖြစ်ပြီး ၎င်းသည် လက်ရှိရထိုက်ပါသည်ဟု မြက်ဟ ကျေညာပေးရန် တောင်းဆိုလျှင် ကာလစည်းကမ်းသတ် အက်ဥပဒေ ပဌမဇယားအမှတ် ၁၂၀ နှင့် သာသက်ဆိုင်၍ ဖြစ်သည်။

၁၉၆၆

(ကွယ်လွန်သူ
မစ္စတာဂျိန်းမာ
တီနီ၏အမွေစား
အမွေခံများဖြစ်
ကြသော) ဒေါ်
ခင်လေး ပါ ၆
နှင့်
မစ္စတာယလန်နာ
နှစ်ဦးပါ
၂။

Francislegge v. Rambaran Singh and another (2) ဤအမှုတွင် တရား
ခံတို့သည်လက်ရှိကိုဆန့်ကျင်ခြင်းမပြုကြပေ။ ပြုခဲ့လျှင်အဆိုပါ အက်ဥပဒေ ပဌမဇယား
အမှတ် ၁၄၄ နှင့် သက်ဆိုင်မည်။ ယခုမူကား မည်သူပိုင်ဆိုင်သည်ကိုသာ ဆုံးဖြတ်ရမည်
ဖြစ်သည်။ အဆိုပါစီရင်ထုံးတွင်၊

"A suit for a declaration of right to and of actual possession
in immoveable property is governed by the limitation
prescribed by Article 120. . . "

ငြင်းချက်အမှတ် ၈။

အထက်ဖော်ပြပါအကြောင်းမျိုးစုံအရ တရားလိုများအား မူလတရားလို၏အမွေ
စားအမွေခံများအနေဖြင့် အဆိုလွှာတွင် တောင်းဆိုထားသည့်အတိုင်း တရားခံများ
အပေါ် စရိတ်နှင့်တကွ ဒီကရီချမှတ်ပေးလိုက်သည်။

နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ်

တရားမဒုတိယအယူခံမှု

တရားသူကြီး ဦးထွန်းတင်ရွှေတွင်

ဒေါ်စိန်နက် (အယူခံတရားလို)

နှင့်

ဦးအရှမ်း ပါ ၂ (အယူခံတရားခံများ)*

† ၁၉၆၆

နိုဝင်ဘာလ
၁၀ ရက်။

မြေကွက်ပေါ်မှ အဆောက်အဦကို ဈာန်သိမ်း၍ ထွက်ခွါသွားစေရန်နှင့် မြေငှါးခ ရလို့ကြောင်း တရားစွဲဆိုမှု—အမှုကိုတရားဝင်ကိုယ်စားလှယ်မှ တဆင့် စွဲဆိုခြင်း—မှတ်ပုံတင် ကိုယ်စား လှယ် စာချုပ် ချုပ်ဆိုပေးသည် ဆိုသည်မှာ မမှန်ဟု ငြင်းဆိုခြင်း—မမှန်ကြောင်းပြသရန် တာဝန်မှာ ငြင်းဆိုသူအပေါ်တွင်ကျရောက်ခြင်း—ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းရေး ဥပဒေအရ မြေကို ရရှိရန်တရားစွဲဆိုခြင်းမဟုတ်ဘဲ မြို့ပြဆိုင်ရာငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂(၁) (သ) အရ တရားစွဲဆိုခြင်း—မြေပုဒ်ခွားပေးရန် တရားစွဲဆိုနိုင် မဆိုနိုင်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။အယူခံတရားခံများက အယူခံတရားလိုသည် မှတ်ပုံတင် ကိုယ်စားလှယ် စာချုပ် ချုပ်ဆိုပေးသည် ဆိုသည်မှာ မမှန်ပါဟု ငြင်းဆိုရာ အယူခံတရားလိုက ဒေါ်လှညီအား ကိုယ်စားလှယ် လွှဲပေးခြင်း မရှိကြောင်း ပြသရန်တာဝန်မှာ တရားခံများ အပေါ်ကျရောက်လေ သည်။

အမှုမှာ ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းရေး အက်ဥပဒေအရမြေကိုရရှိရန် တရားစွဲဆိုခြင်းမဟုတ်။ တရားလိုက မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂(၁)(ဃ)အရ စွဲဆိုခြင်းဖြစ်ရကား ထိုဥပဒေ တွင် ပြဆိုထားသည့်အတိုင်း၊ တရားလိုနှင့် တရားခံတို့သည် မြေငှါးရမ်းခနှင့်မြေငှါးရမ်းခအဖြစ် ရှိကြောင်း မပြဆိုနိုင်သရွေ့ ထိုဥပဒေအရမြေငှါးရမ်းခဖြစ်သူအယူခံတရားခံတို့အား ပုဒ်မ ၁၂(၁)(ဃ) အရ မြေမှ ဖယ်ရှားပေးရန် တရားစွဲဆိုနိုင်မည်မဟုတ်ပေ။

ဆီသာရပ် နှင့် အလာရပ်ခီးပါအများ၊ ၁၉၇၁၊ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး၊ စာ ၃၅၆ ရည်ညွှန်းသည်။

အယူခံတရားလိုအတွက်။ ။ဦးမောင်မောင်ခင်။

အယူခံတရားခံအတွက်။ ။ဒေါ်ကြည်ကြည်ဝင်း။

တရားသူကြီး ဦးထွန်းတင်။ ။ယခုအမှုမှ အယူခံတရားလိုဖြစ်သူ ဒေါ်စိန်နက်က ၎င်း၏ တရားဝင် ကိုယ်စားလှယ်ဖြစ်သူ ဒေါ်လှညီမှတဆင့်၊ သံတွဲမြို့ မြို့နယ်တရားမရုံး

* ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ တရားမ ဒုတိယအယူခံမှုအမှတ် ၁၆။
† ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ တရားမအယူခံမှုအမှတ် ၁၆ တွင် သံတွဲမြို့၊ ရာဘက်ခရိုင်တရားမ တရားသူကြီး ရုံးတော်၏ ချမှတ်သော အမိန့်ကို အယူခံဝင်မှု။

၁၉၆၆

ဒေါ်စိန်နက်

နှင့်

ဦးအရှမ်း ပါ

(၂)။

၁၉၆၂ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၁၆ တွင် အယူခံတရားခံဖြစ်သူ ဦးအရှမ်းနှင့် ဒေါ်ကျေးမျှင်တို့အပေါ် တရားလိုပိုင်မြေပုံတွင် (အေ)အမှတ်ပြထားသည့် မြေကွက်ပေါ်မှ အဆောက်အဦးကို ဖျက်သိမ်း၍ ထွက်ခွာသွားစေရန်နှင့် မြေငြါးခ ကျန်ငွေ ကျပ် ၃၀၀ ရလို့ကြောင်းတရားစွဲဆိုခဲ့ခြင်းကို အောက်ရုံးမှစရိတ်နှင့်တကွ ပလပ်လိုက်ရာ ဒေါ်စိန်နက်က သံတွဲမြို့ ရာဘာကံခရိုင်တရားမရုံး ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ တရားမအယူခံမှုအမှတ် ၆ တွင် အယူခံဝင်ရောက်ခဲ့သော်လည်း အောင်မြင်ခြင်း မရှိသဖြင့် ယခုဒုတိယအယူခံမှုကို တင်သွင်းခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

တရားလို၏ စွဲလွှာအရ အခင်းဖြစ်မြေမှ သံတွဲမြို့ မြောက်ရပ် အကွက်နံပါတ် ၃၊ ဦးပိုင်အမှတ် ၁၅၈ မြေချိန် ဧရိယာ ၀.၅၂ ကို၊ ၎င်းက ၁၉၅၆ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၁၂ ရက်နေ့တွင် ပိုင်ရှင်ကိုကိုတင်နှင့် ၎င်း၏ဇနီးတို့ထံမှ အဘိုးငွေ ၁၀,၀၀၀ ကျပ်နှင့်ရေစက္ကကြီမှတ်ပုံတင် စာချုပ်ချုပ်ပြီး ဝယ်ယူရရှိခဲ့ကြောင်း၊ ထိုမြေ၏ မြေပုံပေါ်တွင် အမှတ် (အေ) ဖြင့် ပြသည့် မြေချိန် ဧရိယာ ၀.၅၁ ကို တရားခံများ ဖြစ်သူတို့က ယခင်ပိုင်ရှင် ကိုကိုတင်ထံမှ တနှစ်လျှင် အခငွေ ၁၀၀ ကျပ်နှင့် ငှားရမ်း အိမ်ဆောက်နေထိုင်ကြကြောင်း၊ ကိုကိုတင်ထံမှ တရားလိုက မြေကိုဝယ်ယူပြီးနောက်၊ မြေငြါးများ ဖြစ်သူ အယူခံတရားလိုတို့သို့ ကိုကိုတင်က ထိုမြေကို အယူခံတရားလိုသို့ ရောင်းချလိုက်ပြီ ဖြစ်ကြောင်းနှင့် နောက်နောင်ကို အယူခံတရားလိုနှင့်သာ ဆက်ဆံကာ နို့တစ်စာ ပေးခဲ့သည်ဆိုကြောင်း၊ သို့သော်လည်း တရားခံများဖြစ်သူ အယူခံတရားခံတို့သည်၊ ၁၉၅၆ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလမှစ၍ ၁၉၆၂ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လကုန်အထိ ၆ နှစ်နှင့် ၇ လအတွက် မြေငြါးခငွေပေါင်း ၆၅၈ ကျပ် ၃၃ ပြားကို တောင်းဆိုသော်လည်း မပေးခဲ့၊ ထို့ကြောင့် တရားလိုက အယူခံတရားခံများအား ကျန်ရှိသည့် မြေငြါးခငွေများနှင့် ထိုမြေမှ ဖယ်ရှားပေးရန် ၁၉၆၂ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၅ ရက်နေ့စွဲပါ သက်သေခံအမှတ် (ဂ) နို့တစ်စာ ပေးခဲ့သော်လည်း၊ အယူခံတရားခံများက လိုက်နာခြင်း မရှိသဖြင့် ယခုအမှုကို မြို့ပြဆိုင်ရာဥပဒေပုဒ်မ ၁၂ (၁) (ဃ) အရ မြေခ သုံးနှစ်အတွက် ၃၀၀ ကျပ်နှင့်မြေမှ ဖယ်ရှားပေးရန် တရားစွဲဆိုရပါသည်ဟု ပြဆိုလေသည်။

တရားခံများဖြစ်သူအယူခံတရားခံတို့က အချင်းဖြစ်မြေကို ကိုကိုတင်ထံမှ တနှစ်လျှင် ငွေ ၁၀၀ကျပ်နှင့် ငှားရမ်းနေထိုင်ကြောင်း ဝန်ခံသော်လည်း၊ ထိုမြေကို ကိုကိုတင်က အယူခံတရားလိုသို့ ရောင်းချလိုက်ခြင်း ပြုသည်ဆိုသည်ကို မသိကြောင်းပြင်းဆို၍၊ ထိုသို့ရောင်းချလိုက်ခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ ကိုကိုတင်ကလည်း ၎င်းတို့အား မည်သို့မျှ အကြောင်းကြားခြင်း မရှိပါဟု ချေပလေသည်။ ထို့ပြင် တရားခံများက ၎င်းတို့နှင့် တရားလိုသည် မည်သည့်အခါကမှ မြေရှင်မြေငြါးဖြင့် မတင်ရှိခဲ့၊ မြေခများကို တရား

ဒေါ်စိန်နက်
နှင့်
ဦးအရှင် ပါ
(၂)။

လိုသို့ တကြိမ်တခါမှ မပေးခဲ့သဖြင့် အယူခံတရားလိုသည် ယခု အမှုကဲ့သို့ မြေမှ ဖယ်နှုားပေးရန် တရားစွဲဆိုခွင့် မရှိပါဟု ကန့်ကွက်ချေပလေသည်။

တရားလို၏အဆိုလွှာနှင့် တရားခံများ၏ ချေပလွှာများအရ အောက်ရုံးမှ ၎င်း၏ စီရင်ချက်တွင် ပြဆိုထားသည့် အတိုင်း၊ ကောက်ချက် (၇) ချက် ထုတ်နုတ်စစ်ဆေး ခဲ့ရာ၊ ပဌမကောက်ချက်နှင့် ပတ်သက်၍ တရားလိုသည် အချင်းဖြစ်မြေကို ကိုကိုတင်နှင့် ဇနီးတို့ထံမှ ငွေ ၁၀,၀၀၀ ကျပ်ပေးပြီး ဝယ်ယူရရှိခဲ့ကြောင်း မမှန်ဟု ၎င်း၊ ကောက်ချက် အမှတ် (၂) နှင့် ပတ်သက်၍ ကိုကိုတင်က မြေငှါးခ များကို တရားလိုသို့ ပေးရန် တရားခံများသို့ နို့တစ်စာ ပေးခဲ့သည် ဆိုသည်မှာလည်း မမှန်ဟု ၎င်း၊ ကောက်ချက် အမှတ် (၅) နှင့် ပတ်သက်၍၊ ယခု အမှုကို တရားလိုဖြစ်သူ ဒေါ်လှညိုက ပိုင်ရှင် ဒေါ်စိန်နက်၏ သဘောအရမဟုတ်ဘဲ ကြံစည်စွဲဆိုခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ၎င်း ပြေဆိုပြီး၊ တရားလိုဖြစ်သူ အယူခံတရားလို စွဲဆိုသည့်အမှုကို စရိတ်နှင့်တကွ ပလပ်လိုက်သည်။

အယူခံဝင်သောအခါ အယူခံကြားနာသည့် တွဲဘက်ခရိုင် တရားမတရားသူကြီးက အမှုတွင် အောက်ရုံးမှ တရားလိုအား အရောင်းအဝယ်စာချုပ်ကို တင်သွင်းခွင့် မပေး ခြင်းနှင့် အရောင်းအဝယ် ဖြစ်သည့်အကြောင်းကို မူလပိုင်ရှင်က တရားခံများသို့ အကြောင်းကြား နို့တစ်စာ ပေးခဲ့သည်များနှင့် ပတ်သက်၍ သက်သေပေးပြခြင်း မပြုသည်မှာ ဥပဒေအရ မှားယွင်းသည်ဆိုပြီး တရားမကျင့်ထုံး အမိန့် ၄၁၊ နည်းဥပဒေ ၂၇ အရ၊ ထိုသက်သေခံချက်များကို ရယူနိုင်ရန် ၎င်း၏ ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၂၂ ရက် နေ့စွဲပါ အမိန့်အရ အမှုတွဲကို အောက်ရုံးသို့ ပြန်လည်ပေးပို့ခဲ့လေသည်။ အောက်ရုံးမှ လိုအပ်သည့် သက်သေခံချက်များ ရယူပြီး အယူခံရုံးသို့ တင်သွင်းခဲ့သည့်အခါ၊ ခရိုင် တရားမ တရားသူကြီးက အမှုအကြောင်းချင်းရာနှင့် ပတ်သက်၍ ဆင်ခြင်ခြင်း မပြုမီ ယခုအမှုကို တရားလိုဖြစ်သူ ဒေါ်စိန်နက်ကိုယ်စား စွဲဆိုသည့် ၎င်း၏ကိုယ်စားလှယ်ဆိုသူ ဒေါ်လှညိုသည် ဒေါ်စိန်နက်၏ တရားဝင်ကိုယ်စားလှယ်ဖြစ်ကြောင်း လုံလောက်သည့် သက်သေခံ အထောက်အထား မရှိသဖြင့် ယခုကဲ့သို့ အမှုမျိုးကို မစွဲဆိုနိုင်ဆိုပြီး အမှုကို စရိတ်နှင့်တကွ ပလပ်လိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။

ထို့ကြောင့် ယခု ဒုတိယအယူခံမှု ဝင်ရောက်ရာတွင်၊ အယူခံတရားလို၏ ပညာရှိ ရှေ့နေကြီးက အောက်အယူခံရုံးမှ အမှုတွဲတွင် တရားလို၏ ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် တရားစွဲဆိုသူ ဒေါ်လှညိုက ၎င်းအား အချင်းဖြစ်မြေ၏ ပိုင်ရှင် ဒေါ်စိန်နက်က သက်သေခံ အမှတ် (၉) မှတ်ပုံတင်စာချုပ်အရ၊ ကိုယ်စားလှယ် လွှဲပြောင်းပေးခဲ့ ကြောင်း လုံလောက်သည့် သက်သေခံအထောက်အထား ပြသနိုင်ခြင်း မရှိဆိုပြီး အယူခံတရားလို၏ အမှုကို ပလပ်လိုက်ခြင်းမှ တရားဥပဒေအရ များစွာ မှားယွင်းနေ

ဒေါ်စိန်နက်
နှင့်
ဦးအုန်း ပါ
(၂)။

ကြောင်းကို ယခင်တရားလွှတ်တော်မှ ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည့် ဆီသာရန် နှင့် အလာရပ်ခီး ပါ
အများ (၁)ပါ ပြဆိုချက်များအပေါ် ကိုးကားလျှောက်ထားခဲ့သည်။ ထိုစီရင်ထုံးအရ
သက်သေခံ ဥပဒေပုဒ်မ ၈၅ ၏ လိုရင်းကို ဆင်ခြင်စဉ်းစားရာဝယ်၊ မှတ်ပုံတင်
ကိုယ်စားလှယ်စာများတွင် မှတ်ပုံတင်ဥပဒေအရ၊ လက်မှတ်ရေးထိုး ချုပ်ဆိုခဲ့ကြောင်း
ထင်ရှားနေလျှင် ၎င်းကိုယ်စားလှယ် စာကို ကိုယ်စားလှယ် ပေးသူက ချုပ်ဆိုပေး
ကြောင်း၊ သက်သေခံ ပြသရန် မလိုကြောင်း ဆုံးဖြတ်ထားသောကြောင့် ဖြစ်သည်။

ယခုအမှုတွင် အယူခံတရားခံများက ဒေါ်စိန်နက်သည် သံတုံမြို့မှ လွန်ခဲ့သော
၆ နှစ်ကျော်ခန့်ကထွက်ခဲ့သွားသဖြင့် ကိုယ်စားလှယ်ဖြစ်သူ ဒေါ်လှညိုသို့ သက်သေခံ
(၉) မှတ်ပုံတင်ကိုယ်စားလှယ် စာချုပ် ချုပ်ဆိုပေးခဲ့သည် ဆိုသည်မှာ မမှန်ပါဟု
ငြင်းဆိုခဲ့ရာမှာ အထက်က ရည်ညွှန်းသည့်ဥပဒေအရ၊ ဒေါ်စိန်နက်က ဒေါ်လှညိုအား
ကိုယ်စားလှယ် လွှဲပေးခြင်း မရှိကြောင်း ပြသရန် တာဝန်မှာ တရားခံများအပေါ်
တွင် ကျရောက်လေသည်။ ထိုတာဝန်နှင့် ပတ်သက်၍ တရားခံများက ဒေါ်စိန်နက်အား
သမ္မာန်စာ ထုတ်ဆင့်ခဲ့သော်လည်း မတွေ့ရှိသဖြင့်၊ မစစ်ဆေးဘဲ စာချုပ်တွင်ပါသည့်
အခြား သက်သေ တဦးတယောက်ကိုမျှလည်း ခေါ်ယူ ပြသစစ်ဆေးခြင်း မပြုခဲ့ပေ။
ထိုသို့ဖြစ်ရကား တရားခံများက ၎င်းသက်သေခံ (၉) ကိုယ်စားလှယ် စာချုပ်နှင့်
ပတ်သက်၍၊ ၎င်းတို့က ကန့်ကွက်ချက်ကို ထင်ရှားအောင် သက်သေခံချက် မေးပြု
နိုင်ခြင်း မရှိသည်မှာ ထင်ရှားလေသည်။ သို့သော် အောက်အယူခံရုံးမှ ထိုတာဝန်ကို
တရားလို ဒေါ်လှညိုကသာ ပြသရန်ရှိသည်ဟု လွဲမှား၍ ဆုံးဖြတ်ချက် ချမှတ်ခဲ့ရာ၊
ထိုဆုံးဖြတ်ချက်မှာ မှန်ကန်လက်ခံနိုင်သည်ဟု မဆိုနိုင်ပေ။ သို့သော် ယခုအယူခံမှုမှာ
ထိုအချက်နှင့်ပင် ပြီးဆုံးခြင်းသို့ မရောက်သေးပေ၊ အဘယ်ကြောင့် ဆိုသော် အယူခံ
တရားလိုက ၎င်း၏စွဲလွှာ၊ တရားခံ၏ ချေလွှာကို ပြန်ကြားသည့် ပြန်လှန်ချေပလွှာနှင့်
၎င်းက အမှုတွင်ပေးခဲ့သည့် သက်သေခံအမှတ်(၈) နို့တစ်စာအရ၊ အမှုကို ၁၉၆၀ ခု
မြို့ပြဆိုင်ရာ ငါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂ (၁) (ဃ)အရ တရားစွဲဆို
ကြောင်းမှာ အမှုတွင် ၎င်းက မြေနှင့်လီမူအတွက် မြေငါးခတနှစ်တွက် သင့်ငွေ ၁၀၀
ကျော် အပေါ်တွင်သာ တံဆိပ်ခေါင်းခွန် ပေးဆောင်ခဲ့ခြင်းက ထင်ရှားနေပေသည်။
သို့သော် ယခုအမှုတွင် အယူခံတရားခံများက မူလပိုင်ရှင်ထံ မဝယ်ယူခဲ့၊ အယူခံတရားလို
ဒေါ်စိန်နက်အား မည်သည့်အခါကမှ မြေငါးခအဖြစ် အသိအမှတ်ပြုပြီး မြေငါးခများ
ပေးခဲ့ကြောင်းဝန်မခံခဲ့၊ အယူခံတရားလိုဘက်မှလည်း မြေကို ကိုကိုတင် ထံမှဝယ်ယူပြီး
အယူခံတရားခံများက မြေခကို ၎င်းအား တကြိမ်တခါပေးခဲ့ပါသည်ဟု ပြဆိုနိုင်ခြင်း
မရှိဝယ်သည့်နေ့မှစ၍ တရားစွဲဆိုသည့် နေ့တိုင် ၆ နှစ်နှင့် ၇ လအတွက် မြေငါးခများ

(၁) ၁၉၅၁၊ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး၊ စာ ၃၅၆။

ဒေါ်စိန်နက်
နှင့်
ဦးအရှမ်း ပါ
(၂)။

လုံးဝမချရှိခဲ့ပါဟု ဝန်ခံထားသဖြင့် အယူခံတရားခံများသည် အယူခံတရားလိုအား ၎င်းတို့ငြိုးနေသည့် မြေနှင့်ပတ်သက်၍ မြေငြိုးအဖြစ် အသိအမှတ်ပြုခဲ့ခြင်း မပြုလုပ်ခဲ့ကြောင်းမှာ ထင်ရှားနေလေသည်။ ထိုသို့ တရားလိုနှင့် တရားခံတို့သည် မြေရှင်နှင့် မြေငြိုးအဖြစ် မြို့ပြဆိုင်ရာ ငြိုးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး ဥပဒေအရ တည်ရှိခြင်းမရှိမှု၊ အယူခံတရားလိုသည် တရားခံဖြစ်သူ အယူခံတရားခံတို့အား အချင်းဖြစ်မြေမှ ၎င်း၏ မြေငြိုးများအဖြစ် ပုဒ်မ ၁၂(၁) (ဃ)အရ ဖယ်ရှားပေးရန် မည်သို့မျှ စွဲဆိုနိုင်ရန် အခွင့်အရေး ရှိမည်မဟုတ်ပေ။

အယူခံတရားလို၏ ပညာရှိရွှေနေကြီးက မူလရုံးမှ အချင်းဖြစ်မြေကို ဒေါ်စိန်နက်က အဘိုးငွေ ပေးချေပြီး မှတ်ပုံတင်စာချုပ်အရ ဝယ်ယူရရှိခဲ့ကြောင်း မထင်ရှားဟု ဆုံးဖြတ်ခဲ့ခြင်းနှင့်ပတ်သက်၍ အယူခံရုံးမှ တရားမကျင့်ထုံး အမိန့် ၄၁၊ နည်းဥပဒေ ၂၇ အရ၊ နောက်ထပ် သက်သေခံချက်များ ရယူစေရန် အခွင့်ပြုခဲ့သော အခါ၌ တင်သွင်းခဲ့သည့် သက်သေခံအမှတ် (ဆ) ရေစက္ကဝီ မှတ်ပုံတင် အရောင်းအဝယ် စာချုပ်အရ အချင်းဖြစ်မြေကို ဒေါ်စိန်နက်က တရားဝင် ဝယ်ယူပိုင်ဆိုင်ခဲ့ကြောင်း ထင်ရှားပါသည်ဟု ပြဆိုလေသည်။ ထို့ပြင် မြေကိုရောင်းချပြီးမှ ပိုင်ရှင် ကိုကိုတင်က အယူခံ တရားခံများသို့ မြေကို ဒေါ်စိန်နက်သို့ ရောင်းချပြီးကြောင်း အကြောင်းကြားခဲ့သည်နှင့် ပတ်သက်၍လည်း၊ အမှုတွင် ဦးထွန်းအောင်ကျော်အား သကသေအဖြစ် နောက်ထပ် စစ်ဆေးခဲ့သဖြင့် ထင်ရှားနေပါသည်ဟု ဆိုလိုပေသည်။ သို့ဖြစ်ရကား ဒေါ်စိန်နက်သည် ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၀၉ အရ၊ မူလမြေငြိုး၏ အခွင့်အရေး ရရှိခဲ့သဖြင့် တရားခံတို့အား ထိုမြေမှ ထွက်ခွာဖယ်ရှားပေးရန် နှို. တစ်စာပေး၍ နှင်နိုင်ကြောင်း ရည်ညွှန်းသည်။ သို့ရာတွင် ယခု အမှုမှာ ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းရေး ဥပဒေအရ မြေစိုက်ရန် တရားစွဲဆိုခဲ့ခြင်းမဟုတ်၊ တရားလိုက မြို့ပြဆိုင်ရာ ငြိုးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၂(၁) (ဃ)အရ စွဲဆိုခဲ့ခြင်း ဖြစ်ရကား၊ ထိုဥပဒေတွင် ပြဆိုထားသည့်အတိုင်း၊ တရားလိုနှင့် တရားခံတို့သည် မြေငြိုးသူနှင့် မြေငြိုးအဖြစ် ရှိကြောင်း မပြဆိုနိုင်သရွှေ၊ ထိုဥပဒေအရ မြေငြိုးဖြစ်သူ အယူခံတရားခံတို့အား ပုဒ်မ ၁၂(၁) (ဃ)အရ မြေမှ ဖယ်ရှားပေးရန် တရားစွဲဆိုနိုင်မည် မဟုတ်ပေ။ အယူခံတရားလို၏ ပညာရှိ ရွှေနေကြီးပြဆိုချက်အရ တရားခံများတို့သည် မြေရှင် ဒေါ်စိန်နက်၏မြေပေါ်တွင် နေထိုင်သူများ ဖြစ်သော်လည်း၊ ထိုသို့ နေထိုင်ခြင်းမှာ ဒေါ်စိန်နက်၏ မြေငြိုးသူများအဖြစ် နေထိုင်ခြင်း ဖြစ်ကြောင်းကို အယူခံတရားလိုက ပြသနိုင်ခြင်း မရှိသဖြင့် တရားခံတို့သည် ထိုမြေပေါ်တွင် ကျူးကျော်သူများအဖြစ် ဝင်ရောက်နေထိုင်သူများ ဖြစ်သည်ဟု ယူဆရပေမည်။ ထိုသို့ယူဆလျှင် အယူခံတရားလိုသည် တရားခံတို့အား ထိုမြေမှ ဖယ်ရှားပေးရန်ကို ပစ္စည်းလွှဲပြောင်း

၁၉၆၆

ဖော်စဉ်နက်

နှင့်

ဦးအရှမ်း ပါ

(၂)။

ရေး ဥပဒေအရသာ မြေကို လက်ရောက်ရရှိရန် တရားစွဲဆိုခွင့်ရှိသည်။ ယခုကဲ့သို့ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး ဥပဒေ ၁၂ (၁) (ဃ)အရ တရားစွဲဆိုပိုင်ခွင့် မရှိပေ။

ထို့ကြောင့် ယခုအမှုကို အောက်အယူခံရုံး နှစ်ရုံးစလုံးမှ ပလပ်လိုက်သည်မှာ ထိုရုံးများမှ ပြဆိုချက်များအရ မှန်ကန်သည်ဟု မဆိုနိုင်သော်လည်း၊ အထက်က ပြဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း တရားလိုသည် ယခုကဲ့သို့ တရားခံများအား မြေမှ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး ဥပဒေအရ ဖယ်ရှားပေးရန် တရားစွဲဆိုနိုင်ခွင့် မရှိသဖြင့်၊ ၎င်းစွဲဆိုသည့်အတိုင်း ဒီကရီကို ရရှိရန် မဖြစ်နိုင်၍၊ အောက်ရုံးများမှ အမှုကို ပလပ် လိုက်သည့် အမိန့်ကို အတည်ပြုရမည်ဖြစ်သည်။

ဖော်ပြပါ အကြောင်းများကြောင့် ယခုအယူခံမှုကို စရိတ်နှင့်တကွ ပလပ်လိုက် သည်။

နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ်

တရားမ အထွေထွေလျှောက်လွှာ

တရားသူကြီးချုပ် ဒေါက်တာ မောင်မောင် နှင့် တရားသူကြီး ဦးချစ်တို့ရွှေတွင်

ဒေါ်မမလေး (လျှောက်ထားသူ)

နှင့်

ဦးညွန့် ပါ ၃၊ ဦးလှ ပါ ၃ (လျှောက်ထားခံရသူများ)*

၁၉၆၆

ဒီဇင်ဘာလ
၁၄ ရက်။

အမှုခေါ်စာချုတ်တော်—၁၉၆၀ ခုနှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၃ (၁) အရ၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဝန်က မြေငှါးဖြစ်သူတို့အား၊ မြေပေါ်တွင် ဆက်လက်နေထိုင်ခွင့် ပြုခြင်း—ဥပဒေက အပ်နှင်းသော အာဏာကို လွန်၍ ဆုံးဖြတ်ထားခြင်းဖြစ်မဖြစ်—မှီခိုသူတဦးအား ဆက်လက်နေထိုင်ခွင့် ပြုခြင်း—ဥပဒေအရ၊ မြေတကွက်ကို တကြိမ်တည်း၌ မြေငှါးအား ငှားရမ်းထားခြင်း—အခြားတဦးအား ဆက်လက်နေထိုင်ခွင့်ပြုသည်ဟု သတ်မှတ်ရန် ဖြစ်မဖြစ်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။မြေငှါးဖြစ်သူတို့အား၊ ၁၉၆၀ ခုနှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၃ (၁) အရ၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဝန်က ဆက်လက်နေထိုင်ခွင့် ပြုခြင်းသည် ဥပဒေက အပ်နှင်းသော အာဏာကို လွန်၍ ဆုံးဖြတ်ထားခြင်းဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ထိုအမိန့်များကို ပယ်ဖျက်ရမည် ဖြစ်သည်။ မှီခိုသူတဦးအား ဆက်လက်နေထိုင်ခွင့် ပြုခြင်းမှာမူအရလည်းမှားယွင်းသည်။ ဥပဒေအရလည်း မြေတကွက်တည်းကို တကြိမ်တည်း၌ မြေငှါးအား၊ ငှားရမ်းထားရှိသည်။ အခြားတဦးအား ဆက်လက်နေထိုင်ခွင့်ပြုသည်ဟု သတ်မှတ်ရန် မဖြစ်နိုင်ပေ။ စံငှါးခနှင့် ပတ်သက်၍ တရားဝင်မြေငှါးက လျှောက်ထားလျှင် ကြီးကြပ်ရေးဝန်က သင့်တော်သော ဆုံးဖြတ်ချက်ကိုပေးနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

စုပုဒ် ပါ ၃ နှင့် ဦးညွန့် ပါ ၂၊ ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ တရားမ သေးမှု အမှတ် ၈၀ ရည်ညွှန်းသည်။

လျှောက်ထားသူအတွက်။ ။ဦးသန်းအောင်။

လျှောက်ထားခံရသူ ၁၊ ၂ အတွက်။ ။ဦးမြင့်စိုး။

လျှောက်ထားခံရသူ ၃ အတွက်။ ။လက်ထောက်နိုင်ငံတော်ရွှေနေချုပ် ဦးဘကျော်။

* ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ တရားမ အထွေထွေ လျှောက်လွှာအမှတ် ၂၉-၃၀၊ အမှုခေါ် စာချုတ်တော်။

တရားသူကြီးချုပ် ဒေါက်တာမောင်မောင်။ ။ဤလျှောက်လွှာ နှစ်ရပ်တွင်ဥပဒေ ပြဿနာတူသဖြင့် ရွှေနေကြီးများက စုပေါင်း၍ လျှောက်လဲကြသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ ကလည်း ဤအမိန့်တရပ်ဘဏ်းဖြင့် လျှောက်လွှာနှစ်ရပ်ကို ဆုံးဖြတ်လိုက်သည်။

လျှောက်ထားသူများ၏ ပညာရှိရွှေနေကြီး ဦးသန်းအောင်က လျှောက်ထား ခံရသူများသည် မြေငါးများ ဖြစ်သည်ဟု တရားရုံး အဆင့်ဆင့်က တွေ့ရှိခဲ့ကြပြီး ဖြစ်ပါသည်။ သို့ပါလျက် မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဝန်သည် လျှောက် ထားခံရသူများအား ၁၉၆၀ ခုနှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၃ (၁) အရ မြေပေါ်တွင် ဆက်လက်နေထိုင်ခွင့် ပြုလိုက်ခြင်းသည် မှားယွင်း နေပါသည်။ ထို့ကြောင့် ကြီးကြပ်ရေးဝန်၏ အမိန့်များကို အမှုခေါ် စာချွန်တော် ဖြင့် ပယ်ဖျက်ပေးသင့်ပါသည်ဟု လျှောက်ထားသည်။ ယခင် တရားလွှတ်တော် ချုပ်၏ စုပွန်ပါ ၃ နှင့် ဦးညွန့်ပါ ၂ တို့အမှု (၁) ကို ဦးသန်းအောင်က ကိုးကား သည်။ ထိုအမှုတွင်မြေငါးမဟုတ်သေးသူကိုသာ ကြီးကြပ်ရေးဝန်က ပုဒ်မ ၁၃ အရ မြေပေါ်တွင် ဆက်လက်နေထိုင်ခွင့် ပြုနိုင်သည်၊ မြေငါးဖြစ်ပြီးသူအား ထိုပုဒ်မက အပ်နှင်းသော အာဏာကို သုံးစွဲ၍ နေထိုင်ခွင့်ပြုခြင်းသည် မှားယွင်းသည်။ ထို့ကြောင့် နေထိုင်ခွင့်ပြုသော အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်ရမည်ဟု ဆုံးဖြတ်ထားသည်။

လျှောက်ထားခံရသူများ၏ ပညာရှိရွှေနေကြီး ဦးမြင့်စိုးက ဤအမှုနှစ်မှုအနက် တရားမအသေးအဖွဲ့မှု အမှတ် ၃၁ တွင်၊ လျှောက်ထားခံရသူ ဦးလှဘဦးသာ မြေငါး ဖြစ်ကြောင်း တရားရုံးများက တွေ့ရှိကြပါသည်။ ကိုအောင်ကြီးသည် ဦးလှကိုမှီခို နေထိုင်သူသာ ဖြစ်သည်ဟု တွေ့ရှိကြပါသည်။ ထို့ကြောင့် ကိုအောင်ကြီးအား၊ ကြီးကြပ်ရေးဝန်က ဆက်လက်နေထိုင်ခွင့်ပြုခြင်းသည် အာဏာမဲ့ဖြစ်သည်ဟု ဆိုနိုင် မဆိုနိုင် ပြဿနာပေါ်ပါသည်ဟု တင်ပြပါသည်။ ထို့ပြင် ကြီးကြပ်ရေးဝန်၏ အမိန့် များတွင် နှစ်ပိုင်းရှိပါသည်။ တပိုင်းသည် အခင်းဖြစ် မြေကွက်ဘို့ကို စံငါးသေတ်မှတ် ခြင်းဖြစ်၍ ကျန်တပိုင်းကသာ လျှောက်ထားခံရသူများအား ဆက်လက် နေထိုင်ခွင့် ပြုခြင်းဖြစ်ပါသည်။ အမိန့်များ၏ နှစ်ပိုင်းစလုံးကို အမှုခေါ် စာချွန်တော်ဖြင့် ပယ် ဖျက်ရန်သင့် မသင့်ကိုလည်း စဉ်းစားရန် သင့်ပါသည်ဟု ဦးမြင့်စိုးက တင်ပြသည်။

လက်ထောက် နိုင်ငံတော် ရွှေနေချုပ် ဦးဘကျော်က ကြီးကြပ်ရေးဝန်၏ အမိန့် များသည် မှားယွင်းနေသည်ဟု တွေ့ရှိရပါသည်။ အိမ်ငါးနှင့်အတူ နေထိုင်သော မှီခိုသူအား ပုဒ်မ ၁၃ အရ ဆက်လက် နေထိုင်ခွင့်ပေးခြင်းသည်လည်း မှားယွင်းပါသည်။ ထိုအတိုင်းသာ မှီခိုသူအား ဆက်လက်နေထိုင်ခွင့် ပေးမည်ဆိုလျှင်

မိုခိုသူတဦးပြီးတဦးက လျှောက်ထား၍ ဆက်လက်နေထိုင်ကြရန်သာ ရှိပါသည်။ စံငှါး ခန့်ပတ်သက်၍ တရားဝင် မြေငှါးက သီးခြားလျှောက်ထားလျှင် သတ်မှတ်နိုင် ပါသည်ဟု ဦးဘကျော်က တင်ပြသည်။

[မြေငှါးဖြစ်သူတို့အား ပုဒ်မ ၁၃ အရ ဆက်လက်နေထိုင်ခွင့်ပြုခြင်းသည်၊ ဥပဒေကအပ်နှင်းသော အာဏာကိုလွန်၍ ဆုံးဖြတ်ထားခြင်း ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ထိုအမိန့်များကို ကျွန်ုပ်တို့ ယယ်ဖျက်ရမည်ဖြစ်သည်။ (မိုခိုသူတဦးအား ဆက်လက် နေထိုင်ခွင့် ပြုခြင်းမှာ မူအရလည်း မှားယွင်းသည်၊ ဥပဒေအရလည်း မြေတကွက်တည်း ကို တကြိမ်တည်း၌ မြေငှါးအားငှါးရမ်းထားရှိသည်။ အခြားတဦးအား ဆက်လက် နေထိုင်ခွင့်ပြုသည်ဟုသတ်မှတ်ရန် မဖြစ်နိုင်ပေ။ စံငှါးခန့် ပတ်သက်၍ တရားဝင်မြေ ငှါးကလျှောက်ထားလျှင်ကြီးကြပ်ရေးဝန်က သင့်တော်သော ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ပေးနိုင် မည်ဖြစ်သည်။]

အထက်ဖော်ပြပါ အကြောင်းများကြောင့် လျှောက်လွှာများကို လက်ခံကာ ကြီးကြပ်ရေးဝန်၏ အမိန့်များကို ယယ်ဖျက်လိုက်သည်။

အမှုသည်များသည် မိမိတို့၏ တရားစရိတ်ကို မိမိတို့ အသီးသီးကျခံကြရမည် ဖြစ်သည်။

နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ်

တရားမအထွေထွေအယူခံမှု

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေ ရွှေတွင်

ဒေါ်ရီ (အယူခံတရားလို)

နှင့်

မအေးကြည် (အယူခံတရားခံ)*

† ၁၉၆၆

စီဘောလ
၂၂ ရက်။

တရားမ ကျင့်ထုံးအမိန့် ၄၀ နည်းဥပဒေ ၁—ပစ္စည်းထိန်းခန့်ထားခြင်း—နှိုင်းနှိုင်းချိန်ချိန်အကျိုး
ဆင့် အကြောင်းသင့် ဆုံးဖြတ်ကာ ချမှတ်လျှင် အယူခံရုံး အနေဖြင့် ဝင်ရောက် စွက်ဖက်
ခြင်း ပြုနိုင်မပြုနိုင်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။တရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၄၀၊ နည်းဥပဒေ ၁ အရ ပစ္စည်းထိန်း ခန့်ထားသည့်
အမိန့်မှာ နှိုင်းနှိုင်း ချိန်ချိန် အကျိုးသင့် အကြောင်းသင့်ဆုံးဖြတ်ကာ ချမှတ်လျှင် အယူခံ ရုံးအနေ
ဖြင့် ဝင်ရောက် စွက်ဖက်ခြင်း မပြုနိုင်။

စန်ဖါလက်ဒစ် နှင့် ချန်တီအားဂါး၊ အေ၊ အိုင်၊ အာ (ရ်)၊ ၁၉၄၀၊ လာဟိုး ၃၂၅။
ဘီဘန်ဖါလီတရပ် (စ်) နှင့် ရမ်မရာဆပ်၊ အေ၊ အိုင်၊ အာ (ရ်)၊ ၁၉၅၅၊ မာဒရာဘာရက် ၄၀
ရည်ညွှန်းသည်။

အယူခံတရားလိုအတွက်။ ။ဦးဘဆွေ။

အယူခံတရားခံအတွက်။ ။ဦးအောင်မျိုး။

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေ။ ။အယူခံတရားခံမအေးကြည်က အယူခံတရားလို
ဒေါ်ရီအပေါ်၊ ကွယ်လွန်သူ ဦးဘိုးလှ၏ ရွှေပြောင်းနိုင်သောပစ္စည်း၊ မရွှေပြောင်း
နိုင်သောပစ္စည်း အရပ်ရပ်ကို ရုံးတော်မှစီမံအုပ်ချုပ်ကာ ၎င်း၏ဝေစုဖြစ်သည့် လေးပုံ
လုံးပုံကို ခွဲဝေပေးရန် ပြည်မြို့ခရိုင်တရားမရုံးတွင် တရားစွဲဆိုလေသည်။ ယင်းသို့တရား
စွဲဆိုနေစဉ်အတွင်းမအေးကြည်က ဒေါ်ရီလက်ရှိဖြစ်သည့် အမွေပုံပစ္စည်းများကို ပစ္စည်း
ထိန်းခန့်ထားရန် လျှောက်ထားရာ၊ ဒေါ်ရီကကန့်ကွက်သော်လည်း၊ ပညာရှိခရိုင်တရားမ

* ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ တရားမ အထွေထွေ အယူခံမှုအမှတ် ၂၀။

† ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ တရားမသေးမှုအမှတ် ၁ တွင် ပြည်မြို့၊ ခရိုင်တရားမတရားသူကြီးရုံးတော်၏
ချမှတ်သော အမိန့်ကို အယူခံမှု။

တရားသူကြီးက လက်မခံဘဲ ရုံးတော်၏ ဘီလပ်အား ပစ္စည်းထိန်းအဖြစ် ခန့်အပ် လိုက်သဖြင့် ဒေါ်နီက ထိုအမိန့်ကို ပယ်ဖျက် ပေးရန် ဤအယူခံမှ တင်သွင်းလာခြင်း ဖြစ်သည်။

တရားမျှတမှုနှင့် အဆင်ပြေမှုရှိလျှင် ပစ္စည်းထိန်းခန့်ထားနိုင်သည်ဟု တရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၄၀၊ နည်းဥပဒေ ၁ က အတိအလင်းပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ တရားမျှတမှုနှင့် အဆင်ပြေမှု ရှိမရှိဆိုသော ပြဿနာမှာ အမှုကိုလိုက်၍ အမှုတွင် ပေါ်ပေါက်လျက်ရှိသော အကြောင်းချင်းရာများအပေါ် မှီငြမ်း၍ အဆုံးအဖြတ် ပြုရမည် ဖြစ်သည်။ မည်သည့်အခါမျိုးတွင် ပစ္စည်းထိန်းခန့်ထားရမည်။ မည်သည့်အခါတွင် မခန့်ထားရဟု ပုံသေကားချပ်သတ်မှတ်ထား၍ မရပေ။ တရားမျှတမှုနှင့် အဆင်ပြေမှု ရှိမရှိဆိုသော ကိစ္စကို စဉ်းစားရာတွင် (က) တရားလိုသည် ၎င်းစွဲဆိုသည့်အမှုကို အနိုင်ဒီကရီရရန်လမ်းရှိခြင်း၊ (ခ) အငြင်းပွားလျက်ရှိသော ပစ္စည်းများမှာ ပစ္စည်းထိန်း မခန့်အပ်ပါက ပျောက်ပျက်သွားရန် လုံလောက်သည့်အကြောင်း ပေါ်ပေါက်နေခြင်း၊ (ဂ) တရားလိုသည် လျှောက်ထားသည့် ကိစ္စတွင် အပြစ်ကင်းစင်ခြင်း စသည့် အချက်ကြီးသုံးရပ်နှင့် ညီညွတ်ရန် လိုပေသည်။ ယင်းသို့ ညီညွတ်မှသာ ပစ္စည်းထိန်း ခန့်ထားရန် လျှောက်ထားချက်ကို ခွင့်ပြုသင့်သည်။

ယခုအမှုတွင်အယူခံတရားခံမအေးကြည်က၎င်းသည် ကွယ်လွန်သူ ဦးဘိုးလှ၏ ကိစ္စမသမီးဖြစ်သည်ဟု အဆိုပြုကာ စာရွက်စာတမ်းအထောက်အထားများကို တင်ပြထား၏။ မအေးကြည်၏ အဆိုပြုချက်မှာ ခိုင်လုံသော အဆိုပြုချက် ဟုတ် မဟုတ်ဆိုသည့် ပြဿနာကိုကျွန်ုပ်အနေဖြင့် ယခုအချိန်တွင် အဆုံး အဖြတ် မပေးနိုင်သေးပေ။ သို့ရာတွင် မအေးကြည်က တင်ပြထားသည့် စာရွက်စာတမ်းများအရ ဆိုလျှင်၎င်း၏ အဆိုပြုချက်မှာ လုံးဝအနိုင်ဒီကရီရရန် လမ်းမရှိဟု မယူဆနိုင်၍ မအေးကြည် စွဲဆိုသော အမှုမှာ ဤအခြေ၌ လုံးဝအနိုင်ဒီကရီရရန် လမ်းမရှိဟု မယူဆနိုင်ပေ။

ဦးဘိုးလှ သေဆုံးပြီးနောက် အမွေပုံပစ္စည်းများနှင့် ပတ်သက်၍ အငြင်းပွားကြပြီးနောက် ကျန်ရစ်ခဲ့သည့် ပစ္စည်းများ၏ စာရင်းကို ရေးမှတ်ခဲ့ကြသည်။ ရွှေပြောင်နိုင်သည့် ပစ္စည်းများကို လူကြီးများမှတစ်ဆင့် လုံခြုံရေးနှင့် အုပ်ချုပ်မှုကော်မတီသို့ အပ်နှံခဲ့ပြီးနောက် အယူခံတရားလို၏ လျှောက်ထားချက်အရ ၎င်းအား ပြန်ပေးခဲ့သည်။ ထိုကဲ့သို့ ပြန်ပေးလိုက်ပြီးနောက် အယူခံတရားလိုသည် ပစ္စည်းအချို့ကို ရောင်းချခဲ့သည်။ အယူခံတရားလိုက ဦးဘိုးလှ မသေမီ ဆေးဝါးကုသရသည့် ကုန်ကျစရိတ်နှင့် ဦးဘိုးလှ၏ အသုဘစရိတ်များအတွက် အကြွေးတင်နေ၍ ပစ္စည်းရောင်းချပြီး ကြွေးဆပ်ခဲ့ရသည်ဟု အဆိုရှိသည်။ တစ်ဖက်မှ ထိုအဆိုကို ငြင်းထားသည်။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ အငြင်းပွား နေသောပစ္စည်းအချို့အဝက်ကို အယူခံတရားလိုသည် အငြင်းပွားနေသည့်ကြား မှ ထုတ်ရောင်းခဲ့ သည် ဆိုသော အချက်မှာ ပေါ်လွင် ထင်ရှား နေ သဖြင့် ပစ္စည်း

၁၉၆၆

ခေါ်

နှင့်

မအေးကြည်

ထိန်းမခန့်အပ်ပါကအငြင်းပွားနေသောပစ္စည်းများမှာပျောက်ပျက်သွားရန် လုံလောက်သည့်အကြောင်း ပေါ်ပေါက်နေသည်ဟု ဆိုရမည်ဖြစ်သည်။ အောက်ရုံးအနေဖြင့် ကွယ်လွန်သူ ဦးဘိုးလှ၏ ရွှေပြောင်းနိုင်သောပစ္စည်းများအနက်လက်ဝတ်လက်စားနှင့် အခြားအဘိုးတန်သည်ပစ္စည်း ၉ ခုကိုသာ ပစ္စည်းထိန်းခန့်ထားပြီးကျန် ၁၄ မျိုးကိုမူ အယူခံတရားလိုထံ၌ ထားရန် အမိန့်ချမှတ်ထားသည်ကို ထောက်ရှုလျှင်၊ ဆင်ခြင်တုံတရားလက်ကိုင်ထားကာ ချမှတ်ခဲ့သည့်အမိန့်တချို့ဖြစ်ကြောင်း ယုံမှားဘွယ်မရှိနိုင်ပေ။ မရွှေမပြောင်းနိုင်သည့် ပစ္စည်းနှင့်ပတ်သက်၍လည်းအမှုသည်များ လက်ရှိနေထိုင်သည့် အိမ်များကို ပစ္စည်းထိန်းခန့်ထားခြင်းမရှိဘဲငှားရမ်းထားသည့်အိမ်နှင့် မြေများကိုသာ ပစ္စည်းထိန်းခန့်ထားရာ၊ ပစ္စည်းထိန်းသည်အိမ်နှင့် မြေများကို ကေဘင်ခံထားမည် ဖြစ်ရာ၊ နောင်တနေ့တွင် ပိုင်ဆိုင်သူများက ထိုငွေများကို ရရှိကြမည်ဖြစ်သည်။

ပစ္စည်းထိန်းခန့်ထားရန် လျှောက်သည့်ကိစ္စ၌၊ အယူခံတရားခံအနေဖြင့် အပြစ်ကင်းစင်ခြင်းမရှိကြောင်း စွပ်စွဲချက်မရှိချေ။

တရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၄၀၊ နည်းဥပဒေ ၁ အရ၊ ပစ္စည်းထိန်းခန့်ထားသည့်အမိန့်မှာ မူလတရားရုံးက ဆင်ခြင်တုံတရားလက်ကိုင်ထား၍ ချမှတ်ရသည့် အမိန့်မျိုးဖြစ်သည်။ ထိုကဲ့သို့အမိန့်မျိုးကို မူလရုံးအနေနှင့် ထင်ရာစိုင်းသည့် သဘောဖြင့်မဟုတ်ဘဲ၊ နှိုင်းနှိုင်းချိန်ချိန် အကျိုးသင့် အကြောင်းသင့် ဆုံးဖြတ်ကာ ချမှတ်ခဲ့လျှင် အယူခံရုံးအနေဖြင့် ဝင်ရောက်စွက်ဖက်ခြင်း မပြုနိုင်ပေ။ ယင်းသို့ချမှတ်ထားသောအမိန့်မှာ တရားရုံးများ လိုက်နာအပ်သည့် စည်းကမ်းနည်းလမ်းများနှင့် ညီညွတ်ခြင်းမရှိမှသာ သို့တည်းမဟုတ် ဆင်ခြင်တုံတရားလက်လွှတ်ကာ ထင်ရာစိုင်းသည့် သဘော သက်ရောက်နေမှသာ၊ အယူခံရုံးကပယ်ဖျက်သင့်ပေသည်။ ထိုကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ မန်းပါလက်ဒ်စ် နှင့် ရှန်တီဆာဂါး (၁) တို့အမှုရှိ အောက်ပါဆုံးဖြတ်ချက်ကိုသာ ရည်ညွှန်းလိုပေသည်။

“When discretion is exercised by a Judge in the matter of appointment of a Receiver after considering the facts of the case, the discretion will not be interfered with in appeal, unless it is shown that it was improperly exercised or that the appointment contravenes any principles of law.”

ဘီဘန်ဒါလီတရပ်(၆) နှင့် ရမ်ပရာဆပ်(၂)တို့ အမှုတွင်လည်း အောက်ပါအတိုင်း အလားတူဆုံးဖြတ်ထား၏။

“The discretion vested in the Court is very wide and, in appeal, the appellant must show those special circumstances

(၁) အေ၊အိုင်၊အာ(ရ်)၊ ၁၉၄၀၊ လာဟိုး ၃၂၅။
 (၂) အေ၊အိုင်၊အာ(ရ်)၊ ၁၉၅၅၊ မာဒယာဘာရတ် ၄၀။

which may persuade the appellate Court to come to the conclusion that the discretion exercised by the trial Court is not exercised on well established principles of law but has been according to the whim and caprice of the trial Judge."

၁၉၆၆

ခေါ်ရ

နှင့်

အထောက်အထားကြည်။

ယခုအမှုတွင် မူလရုံး၏အမိန့်သည် ပစ္စည်းထိန်းခန့်ရာတွင် ထားရှိအပ်သည့်တရားဥပဒေနည်းလမ်းများနှင့်သော်၎င်း၊ ဆင်ခြင်တုံတရားနှင့်သော်၎င်း ကင်းကွာခဲ့သည်ဆိုသော အထောက်အထားမရှိ၍၊ ဝင်ရောက်စွက်ဖက်ရန်အကြောင်း မပေါ်ပေါက်ပေ။ ထို့ကြောင့် ဤအယူခံမှုကို တရားစရိတ်နှင့်တကွ ပယ်လိုက်သည်။ ရှေ့နေစရိတ် ၃၄ ကျပ် သတ်မှတ်သည်။

နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ်

တရားမ ပဌမအယူခံမှု

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေ ရှေ့တွင်

† ၁၉၆၆

ဒေါ်အေးကြည် ပါ ၃ (အယူခံတရားလိုများ)

နိုဝင်ဘာလ
၃ ရက်။

နှင့်

နသားဆင်း (အယူခံတရားခံ) *

ကန်ထရိုက် လုပ်ငန်းနှင့် ပတ်သက်၍ အဆောက်အဦ ဆောက်လုပ်ရာတွင် အသုံးပြုသည့် ပစ္စည်းများကို ပေးပို့သဖြင့် ရရန်ရှိသည့်ငွေကို ရလို့ကြောင်း တရားစွဲဆိုခြင်း—သက်သေခံ အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃၄—စနစ်တကျ ထားရှိသောစာရင်းအင်းများမှာ သာမန်အားဖြင့် မှန်ကန်သော စာရင်းများ ဖြစ်ခြင်း—စာရင်းအင်းဖြင့် တစ်စုံတယောက်အား တာဝန် တင်ရှိစေရန် အလို့ငှါ ထိုစာရင်းအင်းအား ထောက်ခံသည့် သက်သေအထောက်အထားရှိရန် လိုခြင်း—နှစ်ဦးနှစ်ဖက် အကြိမ်ပေါင်း မြောက်မြားစွာ ဆက်ဆံသည့် စာရင်းမျိုးတွင် စာရင်းသွင်းချက်အားလုံးကို တစ်ခုမကျန် ထင်ရှားအောင် သက်သေထူရန် လို မလို။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ သက်သေခံ အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃၄ အရ၊ စနစ်တကျ ထားရှိသော စာရင်းအင်းများမှာ သာမန်အားဖြင့် မှန်ကန်သော စာရင်းများ ဖြစ်သည်ဟု ယူဆရမည်ဖြစ်၍၊ သက်သေခံအဖြစ် လက်ခံရန် ဥပဒေက ခွင့်ပြုထားခြင်း ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် စနစ်တကျထားရှိသော စာရင်းအင်းဖြင့် တစ်စုံတယောက်အား တာဝန် တင်ရှိစေရန် အလို့ငှါ ထိုစာရင်းအင်းအား ထောက်ခံသည့် သက်သေအထောက်အထား ရှိရန် လိုပေသည်။ မည်ကဲ့သို့သော သက်သေ အထောက်အထား တင်ပြရမည်ဟု ဥပဒေက ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်းမရှိ၍၊ အမှုကို လိုက်၍ အဆုံးအဖြတ်ပြုရမည် ဖြစ်သည်။

တရားလိုနှင့် တရားခံတို့ နှစ်ဦးနှစ်ဖက် အကြိမ်ပေါင်း မြောက်မြားစွာဆက်ဆံခဲ့သည့် စာရင်းမျိုးတွင် စာရင်းသွင်းချက်အားလုံးကို တစ်ခုမကျန် ထင်ရှားအောင် သက်သေထူရန် မလိုပေ။ ထိုကဲ့သို့ သက်သေထူရန်လည်း လက်တွေ့အားဖြင့် ဖြစ်နိုင်လိမ့်မည် မဟုတ်ပေ။ စာရင်းသွင်းချက်အချို့ကို ထောက်ခံသည့် အထောက်အထား တင်ပြလျှင် တရားလိုအနေဖြင့် တာဝန်ကျေပွန် ပြီဟုဆိုရမည်ဖြစ်သည်။

* ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ တရားမ ပဌမအယူခံမှုအမှတ် ၄၂။

† ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၉ တွင် မော်လမြိုင်မြို့၊ ခရိုင်တရားမ တရားသူကြီး ရုံးတော်၏ ချမှတ်သော ဒီကရီကို အယူခံဝင်မှု။

အယူခံတရားလိုအတွက်။ ။ဦးလှပေ (၂)။

အယူခံတရားခံအတွက်။ ။ဦးဘိုးသာ။

၁၉၆၆

ခေါ်အေးကြည်

ပါ ၃

နှင့်

နသားဆင်း။

တရားသူကြီး ဦးသက်ဇေ။ ။အယူခံတရားခံ နသားဆင်းက၊ လခါးဆင်းဆိုသူ အပေါ်ဘားအုံမြို့တွင် ရဲတန်းလျား ဆောက်လုပ်ရန် ကန်ထရိုက် လုပ်ငန်းနှင့်ပတ်သက် ၍ ၁၉၅၄ ခု၊ ဒီဇင်ဘာလ ၂ ရက်နေ့မှ ၁၉၅၅ ခု၊ အောက်တိုဘာလ ၃ ရက်နေ့အထိ သစ်များ၊ ကုန်မာပစ္စည်းများ၊ ဘီလပ်မြေ စသည့် အဆောက်အဦ ဆောက်လုပ် ရာတွင် အသုံးပြုသည့်ပစ္စည်းများကို ပေးပို့ခဲ့သဖြင့်၊ ရရန်ရှိသည့်ငွေ ၅၆,၆၈၉ ကျပ် ၂၉ ပြားအနက်၊ ငွေ ၅,၇၆၃ ကျပ် ၆၃ ပြားရရှိပြီးဖြစ်သောကြောင့်၊ ကျန်ငွေ ၅၀,၉၂၅ ကျပ် ၆၆ ပြားကိုတောင်းခံရာ မပေးသည့်အတွက် ထိုငွေကိုရလိုကြောင်း၊ မော်လမြိုင်မြို့၊ ခရိုင်တရားမရုံး၌ တရားစွဲဆိုခဲ့၏။ လခါးဆင်းက အဆိုပါ ကန်ထရိုက်လုပ်ငန်းနှင့် ပတ်သက်၍ နသားဆင်းထံမှ ပျဉ်းကတိုးခဲ့သစ် ၂ တန်း၊ ကျွန်းသစ် ၃ တန်း၊ ဘီလပ်မြေ အိတ် ၃၀၀၊ အိမ်မိုးအုတ်ကြွပ်နှင့်အခြားအိမ်ဆောက်ပစ္စည်းတန်ဘိုးငွေ ၁၅,၀၀၀ ကျပ် ခန့်ရရှိခဲ့ကြောင်း၊ ၁၉၅၄ ခု၊ ဒီဇင်ဘာလ ၆ ရက်နေ့မှ ၁၉၅၅ ခု၊ ဧပြီလ ၁၈ ရက်နေ့အထိ မိမိက နသားဆင်းအား ငွေ ၃၀,၀၀၀ ကျပ်ပေးခဲ့ပြီးဖြစ်၍၊ မိမိက ငွေ ၂၀,၀၀၀ ကျပ် ကိုပြန်ရရန်ရှိနေသေးကြောင်း၊ နသားဆင်းအား ငွေပေးရန် မရှိကြောင်း ထုချေ လေသည်။

အမှုကို မကြားနာ မစစ်ဆေးမီ၊ လခါးဆင်းမှာ သေဆုံးသွားသဖြင့်၊ ၎င်း၏ ဇနီးနှင့် သားသမီးများ ဖြစ်ကြသည့် အယူခံတရားလိုတို့အား တရားဝင်ကိုယ်စား လှယ်များအဖြစ် အမှုတွင် ထည့်သွင်းခဲ့ရ၏။ အောက်ရုံး ပညာရှိ တရားသူကြီးသည် အဆိုနှင့် ထုချေလွှာတို့ အပေါ်မူတည်၍ ကောက်ချက် ၈ ခုမျှ ထုတ်နုတ်ခဲ့၏။ ပဌမ ကောက်ချက်မှာ နသားဆင်းစွဲဆိုသည့်အတိုင်း လခါးဆင်းက ငွေ ၅၀,၉၂၅ ကျပ် ၆၆ ပြားပေးရန်ရှိပါသလော၊ သို့တည်းမဟုတ် လခါးဆင်း ထုချေသည့်အတိုင်း တန်ဘိုးငွေ ၁၅,၀၀၀ ကျပ်တန်အဆောက်အဦ ပစ္စည်းများကိုသာ ရရှိခဲ့ပါသလောဆိုခြင်းပင်ဖြစ်၏။ ဒုတိယကောက်ချက်မှာ အမှတ် “က” စာရင်းတွင် အဆောက်အဦ ကန်ထရိုက် အလုပ်နှင့် မပတ်သက်သည့် ကိစ္စများပါနေ၍၊ နသားဆင်း စွဲဆိုသည့်အမှုမှာစွဲဆို ခြင်းပြုနိုင်ပါသလော ဆိုခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ တတိယ ကောက်ချက်မှာ နသားဆင်း တင်ပြသည့် စာရင်းစာအုပ်များမှာ သက်သေခံ ဝင်ပါသလော ဆိုခြင်းဖြစ်၏။ စတုတ္ထကောက်ချက်မှာ၊ နသားဆင်း တင်ပြလာသည့် သက်သေခံ စာရွက်စာတမ်းပါ ပစ္စည်းများမှာ ဘားအံ လုပ်ငန်းအတွက် ပေးအပ်ခဲ့ပါသလော ဖြစ်သည်။ ကျန် ကောက်ချက်များမှာ ဤအမှုကို အဆုံးအဖြတ် ပြုရာ၌ အရေးမကြီးချေ။

အောက်ရုံးပညာရှိ တရားသူကြီးက၊ နှစ်ဘက်ပညာရှိ ရွှေနေကြီးများသည် ပဌမ ကောက်ချက်ကိုသာ အဓိကထား၍ လျှောက်လဲခဲ့ကြောင်း၊ ကျန်ကောက်ချက်များနှင့် ပတ်သက်၍ ထူးထူးထွေထွေ တင်ပြခဲ့ကြခြင်း မရှိကြောင်း။ ပဌမကောက်ချက်နှင့် ပတ်သက်၍ နသားဆင်းသည် စွဲဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း ပစ္စည်းများကို ပေးပို့ခဲ့ရကြောင်း ထင်ရှားအောင် သက်သေအခိုင်အလုံ ပြသခဲ့ကြောင်း။ ထို့ပြင် လခါးဆင်းသည် နသားဆင်း စွဲဆိုခဲ့သည့်ငွေကို ပေးရန် ဒါရိုဂါဆင်း (လိပြ-၂)၊ မိုရာဂျီဒင် (လိပြ-၄)၊ ဆဒါးခန် (လိပြ-၁၄) နှင့် ဦးပါ (လိပြ-၁၇) တို့အား ဝန်ခံခဲ့ကြောင်း။ ထို့ကြောင့် လခါးဆင်းသည် နသားဆင်း စွဲဆိုသည့်အတိုင်း ငွေ ၅၀,၉၂၅ ကျပ် ၆၆ ပြားကိုပေး ဆောင်ရမည်ဖြစ်ကြောင်း အဆုံးအဖြတ်ပြုကာ၊ နသားဆင်းအား အနိုင်ဒီကရီချမှတ် ပေးလိုက်သည်။ ထိုဒီကရီကို မကျေနပ်သဖြင့် ပယ်ဖျက်ပေးရန် ဤအယူခံမှုတင် သွင်းလာခြင်းဖြစ်သည်။

အယူခံတရားလို၏ ပညာရှိရွှေနေကြီး ဦးလှဗေက လခါးဆင်းသည် လူကြီး များဖြစ်ကြသည့် ဒါရိုဂါဆင်း၊ မိုရာဂျီဒင်၊ ဆဒါးခန်နှင့် ဦးပါတို့အား ငွေများ ပေးရန်ရှိသည်ဟု စာရင်းကိုကြည့်၍ ဝန်ခံခဲ့သည်မှာ မန်သည်ဟု ဆိုစေကာမူ၊ ထို စာရင်းပါငွေသည် ယခု နသားဆင်းက စွဲဆိုသည့်ငွေဟုတ် မဟုတ်ဆိုသော အချက်ကို အဆိုပါလူကြီးများက မပြောနိုင်၍၊ လခါးဆင်း ဝန်ခံခဲ့သည်ဆိုသော အချက်အပေါ် ဒီကရီမချပေးနိုင်ကြောင်း တင်ပြလာ၏။ အထက်ပါ လူကြီးများက ပြသသဖြင့် လခါးဆင်းက ပေးရန် တာဝန်ခံခဲ့သည်ဆိုသော စာရင်းမှာ၊ ယခုအမှုတွင် နသားဆင်း က တရားစွဲဆိုသည့် ငွေစာရင်းဟုတ်သည် မဟုတ်သည်ကို လူကြီးများ အနေဖြင့် မမှတ်မိကြသဖြင့်၊ လူကြီးများရွှေတွင် တာဝန်ရှိကြောင်း ဝန်ခံချက်ဖြင့် နသားဆင်း၏ အမှုကို ဒီကရီချပေးခြင်း မပြုနိုင်ဆိုသော တင်ပြချက်ကို လက်ခံရပေမည်။

သို့ရာတွင် ယခုအမှုတွင်၊ အောက်ရုံး ပညာရှိ တရားသူကြီးသည် အယူခံ တရားခံစွဲဆိုသော အမှုကို လခါးဆင်း၏ ဝန်ခံချက်ဘဏ္ဍာည်း အပေါ်၌ မူတည်၍ အမိန့်ချမှတ်ခဲ့ခြင်း မဟုတ်ဘဲ၊ အယူခံ တရားခံ တင်ပြသည့် စာရင်းအင်းများ အပေါ် ဝေဖန်သုံးသပ်ကာ အနိုင်ပေးခဲ့သည် ဆိုခြင်းကို သတိချပ်ရပေမည်။ အယူခံတရားလိုတို့၏ ပညာရှိရွှေနေကြီး ဦးလှဗေက အယူခံတရားခံ တင်ပြလာသည့် သက်သေခံ “က” စာရင်းတွင် စွဲဆိုချက်ပါ၊ ဘားအံမြို့ ရဲတန်းလျား အဆောက် အဦများအပြင် အခြားကိစ္စရပ်များ ပါဝင်နေသည်သာမက၊ ထိုစာရင်းမှာလည်း လုပ်ငန်းစံနစ်တကျထားရှိသော စာရင်းအင်း မှတ်တမ်းများ ဖြစ်သည်ဟုယူဆရန် အကြောင်းမရှိ၍၊ အယူခံ တရားခံ တင်ပြသော စာရင်းအင်းအပေါ် အခြေခံ၍ ဒီကရီချပေးခြင်း မပြုနိုင်ကြောင်း ထပ်လောင်း တင်ပြလာ၏။

(သက်သေခံဥပဒေပုဒ်မ ၃၄ အရ) လုပ်ငန်းစံနစ်တကျထားရှိသော စာရင်းအင်းမှတ်တမ်းများသည် သက်သေခံဝင်သည်။ (စံနစ်တကျထားရှိသော စာရင်းအင်းများမှာ သာမန်အားဖြင့် မှန်ကန်သော စာရင်းများ ဖြစ်သည်ဟု ယူဆရမည် ဖြစ်၍ သက်သေခံအဖြစ်လက်ခံရန် ဥပဒေက ခွင့်ပြုထားခြင်း ဖြစ်သည်။) (သို့ရာတွင်) ထိုစာရင်းအင်းတခုတည်းဖြင့် တစုံတယောက်အား တာဝန်တင်ရှိစေရန် လုံလောက်သည့် သက်သေခံဖြစ်သည်ဟု မဆိုနိုင်ပေ။ တနည်းဆိုသော် (စံနစ်တကျထားရှိသောစာရင်းအင်းဖြင့် တစုံတယောက်အား တာဝန်တင်ရှိစေရန်အလို့ငှါ ထိုစာရင်းအင်းအား ထောက်ခံသည့် သက်သေအထောက်အထားရှိရန် လိုပေသည်။ မည်ကဲ့သို့သောသက်သေအထောက်အထား တင်ပြရမည်ဟု ဥပဒေက ပြဌာန်းထားခြင်း မရှိ၍၊ အမှုကို လိုက်၍ အဆုံးအဖြတ်ပြုရမည်ဖြစ်သည်။) သို့ဖြစ်ရာ၊ စာရင်းအင်းဖြင့် တရားခံတဦးအပေါ် ဒီကရီရလိပါမူ (က) ထိုစာရင်းသည် လုပ်ငန်းစံနစ်တကျ ထားရှိသော စာရင်းဖြစ်သည့်အပြင် (ခ) ထိုစာရင်းအား ထောက်ခံသည့် သက်သေအထောက်အထားရှိရန်လိုသည်။

ယခုအမှုတွင် သက်သေခံ “က” စာရင်းကို မောင်ဘအုန်း (လိပြ-၁၅) နှင့် မဟိန္ဒာဆင်း (လိပြ-၁၂) တို့က ၎င်းတို့သည် နသားဆင်းထံ၌ အလုပ်လုပ်စဉ် ရေးသားထားခဲ့ကြောင်း ထွက်ဆိုထားကြသည်။ ထိုသက်သေများသည် အောက်ရုံး၌ သက်သေခံစဉ် နသားဆင်းထံ၌ အလုပ်မလုပ်တော့ဘဲ အခြားလူများထံ၌ အလုပ်လုပ်ကိုင်နေကြသူများဖြစ်ရာ၊ ၎င်းတို့သည် နသားဆင်း၏ ဩဇာအာဏာခံများဖြစ်သည်ဟုမဆိုနိုင်ချေ။ ၎င်းတို့၏ ထွက်ချက်များကို မယုံကြည်နိုင်စရာ အကြောင်းမရှိပေ။ အယူခံ တရားလိုတို့ အနေနှင့်လည်း ထိုသက်သေများသည် စာရင်းများကို စံနစ်တကျမသွင်းဘဲ သွင်းခဲ့သည်ဟု လိမ်လည်ပြောဆိုသူများ ဖြစ်သည်ဟုစွပ်စွဲခြင်း မပြုနိုင်ပေ။ သို့ဖြစ်ရာ၊ သက်သေခံ “က” စာရင်းအင်းမှာ လုပ်ငန်းစံနစ်တကျ ထားရှိသော စာရင်းဖြစ်ကြောင်း ယုံမှားဘွယ် မရှိပေ။

အယူခံတရားခံက ထိုစာရင်းအင်းအား ထောက်ခံသည့် သက်သေခံ အထောက်အထားများအနေဖြင့်၊ စာရင်းပါ ပစ္စည်းများကိုဝယ်သည့် ဘောက်ချာများ၊ ပစ္စည်းများကိုပို့သည့် စာရင်းစာရွက်များနှင့် ပစ္စည်း လက်ခံရရှိကြောင်း ပြေစာများကို တင်ပြခဲ့၏။ ဟနမန်းဆင်း (လိပြ-၆) နှင့် ကေ၊အေ၊ပေါ့သ်ချောင်းဒရီ (လိပြ-၇) တို့က ဘောက်ချာ ၈-၇၁၊ ၈-၉၃၊ ၈-၉၄၊ ၈-၉၅၊ ၈-၉၉ အရ၊ သစ်သားများကို ဝယ်ယူခဲ့သည်ဟု၎င်း၊ ဦးချင်ဟို (လိပြ-၈) နှင့် ဦးဌေးညွန့် (လိပြ-၉) တို့က ဘောက်ချာ ၈-၁၃၊ ၈-၃၂၊ ၈-၅၃၊ ၈-၈၀၊ ၈-၈၁၊ ၈-၁၉၊ ၈-၂၇၊ ၈-၃၄၊ ၈-၄၁၊ ၈-၆၃ နှင့် ၈-၉၇ အရ၊ အိမ်ဆောက်ပစ္စည်းများကို ဝယ်ယူခဲ့သည်ဟု၎င်း ထောက်ခံ ထွက်ဆိုသွားကြသည်။

၁၉၆၆

မိမိအားကြည်

ပါ ၃

နဂါး

နသားဆင်း။

မဟိန္ဒာဆင်း (လိပြ-၁၂) က လခါးဆင်းထံသို့ ပေးပို့သည့် ပစ္စည်းစာရင်းများအနက် သက်သေခံ ဃ-၁၊ ဃ-၂ နှင့် ဃ-၁၂ တို့ကို၎င်း၊ မောင်ဘအုန်း (လိပြ-၁၅) က ပစ္စည်းစာရင်း သက်သေခံ ဃ-၁၅ ကို၎င်း ရေးသားခဲ့ကြောင်း ထွက်ဆိုသွားကြသည်။ တိ၊ အမိ ပီလေး (လိပြ-၅) ကလည်း လခါးဆင်းထံသို့ အလုပ် လုပ်နေစဉ် ဘားအံရဲတန်းလျား အလုပ်နှင့်ပတ်သက်၍ အယူခံတရားခံထံမှ ပစ္စည်းများကို လခါးဆင်းကိုယ်စား လက်ခံရရှိခဲ့ကြောင်း၊ လက်ခံရရှိကြောင်းကို အယူခံ တရားခံ ထံသို့ပြန်ကြားခဲ့ရာ သက်သေခံ အမှတ် စ-၁ မှ စ-၁၆ အထိနှင့် စျ-၁ မှ စျ-က တို့မှာ မိမိရေးသားသည့် ပြန်စာများဖြစ်ကြောင်း ထွက်ဆိုသွားသည်။ ဦးခွေး (လိပြ-၁၆) ကလည်း၊ အဆောက်အဦအတွက် အုဋ် ၂ သိန်းကို သက်သေခံ ည-၂၆ စာချုပ်အရပေးသွင်းရပြီး ငွေကို အယူခံတရားခံထံမှ ရရှိခဲ့သည်ဟု၎င်း၊ လက်သမား ဆရာ ဦးအုန်း (လိပြ-၁၉) က လက်သမားခငွေ ၂,၅၀၀ ကျပ်ကို အယူခံတရားခံ ထံမှ သက်သေခံ ည-၂၇ မှ ည-၂၉ အရ ရရှိခဲ့သည်ဟု၎င်း ထွက်ဆိုသွားကြသည်။ ထို့ပြင်၊ မော်တော်ဘုတ်ပိုင်ရှင် ဦးပါ (လိပြ-၁၈) ကလည်း အယူခံတရားခံက လခါးဆင်းထံသို့ ပေးပို့သည့် ပစ္စည်းများကို နဝလီသယ်ပေးဘူးကြောင်း၊ ထိုစဉ်က လခါးဆင်း၏စာရေးမှာ ပီလေးဖြစ်ကြောင်း၊ နဝလီခငွေ ၂,၀၀၀ ကျပ် ခန့်အယူခံ တရားခံထံမှရဘူးကြောင်း ထွက်ဆိုသွားသည်။ အထက်ပါ သက်သေထွက်ချက်နှင့် စာရွက်စာတမ်းများကို ပေါင်းစပ်ကြည့်ရှုပါလျှင်၊ အယူခံ တရားခံ တင်ပြသည့် စာရင်းအင်းမှာ စိတ်ကူးဖြင့် ရေးသားထားသည့် စာရင်းအင်းတခု မဟုတ်ဘဲ၊ မှန်ကန်သည့်အပြင် သက်သေ အထောက်အထားများရှိသော စာရင်းအင်းတခု ဖြစ်ကြောင်း ပေါ်လွင် ထင်ရှားသည်။

အယူခံတရားခံနှင့် ကွယ်လွန်သူ လခါးဆင်းတို့သည် အမျိုးတူ ပန်ဂျာပီများ ဖြစ်ကြပြီး၊ တဦးနှင့်တဦး အလွန်ခင်မင်ရင်းနှီးကြကြောင်း မငြင်းနိုင်ပေ။ လခါးဆင်း က လိုသည့် ပစ္စည်းများကို အယူခံတရားခံက မော်လမြိုင်မြို့မှနေ၍ ဝယ်ပေးခဲ့ရသည်။ လခါးဆင်းကလည်း အယူခံတရားခံအား ငွေများကို ပေးထားခဲ့သည်။ အယူခံ တရားခံအနေဖြင့် သက်သေခံ အမှတ် “က” စာရင်းစာအုပ်၌ ရရှိသောငွေများနှင့် ပေးပို့ခဲ့သည့် ပစ္စည်း စာရင်းများကို ရေးမှတ်ထားခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ တဦးနှင့်တဦး အပေးအယူလုပ်ကာ၊ ၁၉၅၄ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလမှ ၁၉၅၅ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ အထိတန့်စီနီးပါး အချိန်တွင် အကြိမ်ပေါင်းမြောက်မြားစွာ ဆက်ဆံခဲ့ကြောင်းပေါ် ပေါက်နေသည်။

တရားခံတဦးအပေါ် စာရင်းအင်းအရ ရရှိရှိသည့်ငွေကို တရားစွဲဆိုရာတွင်၊ ထို စာရင်းသည် လုပ်ငန်း စံနစ်တကျ ထားရှိသည့် စာရင်းဖြစ်ပြီး၊ ထိုစာရင်းအား

မော်အေးကြည်
ပါ ၃
နဂါး
နသားဆင်း။

ထောက်ခံသည့် သက်သေ အထောက်အထားကို တင်ပြရန်သာ လိုပေသည်။ (တရား
လိုနှင့် တရားခံတို့ နှစ်ဦးနှစ်ဘက် အကြိမ်ပေါင်းမြောက်မြားစွာ ဆက်ဆံခဲ့သည့်
စာရင်းမျိုးတွင် စာရင်းသွင်းချက် အားလုံးကို တခုမကျန် ထင်ရှားအောင် သက်သေ
ထူရန်မလိုပေ။ ထိုကဲ့သို့ သက်သေထူရန်လည်း လက်တွေ့အားဖြင့် ဖြစ်နိုင်လိမ့်မည်
မဟုတ်ပေ။ စာရင်းသွင်းချက် အချို့ကို ထောက်ခံသည့် အထောက်အထား တင်ပြ
လျှင်၊ တရားလိုအနေဖြင့် တာဝန်ကျေပွန်ပြီဟု ဆိုရမည်ဖြစ်သည်။) (အကယ်၍
တရားခံအနေဖြင့် စာရင်းသွင်းချက် တခုခုကို မှန်ကန်ခြင်း မရှိကြောင်း အတိ
အလင်း ငြင်းဆိုလာပါမူ၊ တရားလို အနေဖြင့် ယင်းသို့ အတိအလင်း ငြင်းဆိုသည့်
စာရင်းသွင်းချက်ကို မှန်ကန်ကြောင်း သက်သေထူရန် တာဝန်ရှိမည် ဖြစ်ပေသည်။)

ဤအမှုတွင် အထက်၌ ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း၊ အယူခံတရားခံသည် မိမိစွဲဆို
သော အမှုနှင့် ပတ်သက်၍၊ စာရင်းအင်းများမှာ လုပ်ငန်း စံနစ်တကျ ထားရှိ
သော စာရင်းအင်းများ ဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားစေခဲ့သည်သာမက၊ စာရင်းသွင်း
ချက်မြောက်မြားစွာရှိသည့်အနက်၊ စာရင်းသွင်းချက် အတော် ခပ်များများကို
ထောက်ခံသည့် သက်သေ အထောက်အထားများလည်း တင်ပြခဲ့သည်။ လခါးဆင်း
အနေဖြင့်တန်ဖိုးငွေ ၁၅,၀၀၀ ကျပ်သာရှိသော အိမ်ဆောက်ပစ္စည်းများကိုသာရရှိ
ခဲ့သည်ဟု ထုခွေခဲ့သော်လည်း။ ထိုထုခွေချက်အား အထောက်အကူပြုသည့်သက်သေ
ခံချက်တင်ပြခဲ့ခြင်း မရှိပေ။ သို့ဖြစ်ရာ၊ အယူခံတရားခံ စွဲဆိုသည့် အမှုကို အနိုင်
ဒီကရီချပေးခဲ့သော အောက်ရုံး၏ ဒီကရီမှာ မှားယွင်းသည်ဟု မဆိုနိုင်ပေ။

အထက်ပါ အကြောင်းများကြောင့်၊ ဤအယူခံမှုကို တရားရိတ်နှင့်တကွပလပ်
လိုက်သည်။

နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ်

ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှု

တရားသူကြီး ဦးချစ်ရှေ့တွင်

+ ၁၉၆၆

ဒီဇင်ဘာလ
၁၀ရက်။

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားသူ)

နှင့်

ကိုကြည် ပါ ဂ (ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားခံရသူများ)

လောင်းကစားအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၁/၁၂ အရ မူပြစ်ထင်ရှားစီရင်ခြင်း - ပြစ်ဒဏ်။

ဆုံးဖြတ်ချက် ။ ။လောင်းကစားခြင်းမှာ တိုင်းပြည်အတွက် မည်သို့မျှ အကျိုးမပြုသည်ပြင် လူမှုလုံခြုံရေးကိုပင် ထိခိုက်၍ အကျင့်စာရိတ္တ ဖျက်ပြားစေသည်။ ဆိုရှယ်လစ်စီးပွားရေးစနစ်နှင့် လမ်းစဉ်တို့ကို ထိခိုက်နိုင်စရာအကြောင်းရှိသောကြောင့် အပြစ်ဒဏ်တိုးမြှင့် ပေးသင့်သော နောင်ကြည်၍ ဟန့်တားစေလိုသော သဘောဖြင့် ဥပဒေဘောင်အတွင်းကျသည့် ပြစ်ဒဏ်ကို တိုးမြှင့်ရန် သင့်သည်ဟု ယူဆသည်။

လောင်းကစားအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၁ အရ ဒဏ်ငွေရိုက်လျှင် ထောင်ဒဏ်မပေးရ။ ထောင်ဒဏ်ပေးလျှင် ဒဏ်ငွေမရိုက်ရ ဖြစ်သည်။ ဒဏ်ငွေရော ထောင်ဒဏ်ပါရော၍ အမိန့်မချရပေ။ ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ရာ၌ ထိုပုဒ်မက ဖော်ပြထားသော “သို့မဟုတ်” ဆိုသော စကားရပ်ကို သတိပြုရပေမည်။

ပြင်ဆင်ရန် လျှောက်ထားသူအတွက် ။ ။ အစိုးရရှေ့နေကြီး ဦးမျိုးထွန်းလင်း။

ပြင်ဆင်ရန် လျှောက်ထားခံရသူများအတွက် ။ ။ ဦးကြည်မောင်။

တရားသူကြီးဦးချစ် ။ ။နေဖြူမြို့၊ မြန်မာ့ရာဇဝတ်တရားသူကြီးရုံး၊ ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၁၀၀ တွင် လျှောက်ထားခံရသူများ (မူလတရားခံများ) အပေါ် လောင်းကစားအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၁/၁၂ အရ ပြစ်ဒဏ်ထိုက်သင့်သော ပြစ်မှုကို ကျူးလွန်ကြောင်း တွေ့ရှိရပြီး လျှောက်ထားခံရသူများကလည်း အပြစ်ရှိပါသည်ဟု ဝန်ခံကြသောကြောင့် လျှောက်ထားခံရသူ ၁။ ကိုကြည်သည် လောင်းကစား ဝိုင်းပြုလုပ်သော အိမ်ရှင်ဖြစ် သဖြင့် လောင်းကစား အက်ဥ ပဒေ ပုဒ်မ ၁၂ အရ

* ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၂၆ (က)။

+ ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၁၀၀ တွင် ချမှတ်သော ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၂၄ ရက်နေ့စွဲပါ နေဖြူမြို့၊ မြန်မာ့ရာဇဝတ်တရားသူကြီး၏ အမိန့်ကို အယူခံဝင်မှု။

ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ
နှင့်
ကိုကြည်ပါ။

၎င်းအား ဒဏ်ငွေ ၂၀၀ ကျပ်ပေးဆောင်စေ၊ ပျက်ကွက်က အလုပ်နှင့်ထောင်ဒဏ် ၂ ပတ်ကျခံစေ၊ ကိုအောင်ညိမ်း၊ ကိုဖေကြီးနှင့် ကိုဝိုင်တင်တို့အပေါ် လောင်းကစား အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၁ အရ ရုံးတက်ရုံးဆင်း ထောင်ဒဏ် ၁ ရက်စီနှင့် ဒဏ်ငွေ ၁၀၀ ကျပ် စီပေးဆောင်စေ၊ ပျက်ကွက်က အလုပ်နှင့်ထောင်ဒဏ် ၂ ပတ်စီကျခံစေ။ ကိုဟုတ်ကြည်၊ ကိုအုံးရွှေ၊ ကိုစိန်မောင်နှင့် မောင်ကျော်ရှိန်တို့အား လောင်းကစား အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၁ အရ ဒဏ်ငွေ ၇၅ ကျပ်စီ ပေးဆောင်စေ၊ ပျက်ကွက်က အလုပ်နှင့်ထောင်ဒဏ် ၇ ရက်စီ ကျခံစေရန် အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်။

ယင်းကဲ့သို့ အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သော ပြစ်ဒဏ်များနှင့် ပတ်သက်၍ တိုးမြှင့်ပေးရန်သင့် မသင့်နှင့် ပတ်သက်ပြီး သုံးသပ်ရန် ဤပြင်ဆင်မှုကို ဖွင့်လေသည်။ ကိုဝိုင်တင်၊ ကိုဖေကြီးနှင့် ကိုအောင်ညိမ်းတို့မှာ ယခင်က လောင်းကစား အက်ဥပဒေအရ အပြစ် ဒဏ်ချခံရသူများသည်ဟု ဆိုသော်ငြားလည်း အမှုတွဲတွင် လုံးဝမတွေ့ရှိရပေ။

လျှောက်ထားခံရသူများနှင့် ပတ်သက်၍ ပြစ်ဒဏ်ဘိုးပေးသင့် မသင့်ကို စဉ်းစား ထု၍၊ ၎င်းတို့ကစားသော ကစားဝိုင်းမှာ မာကျောက်ဝိုင်းဖြစ်ပြီး၊ လောင်းကစား ငွေ ၅၅၅ ကျပ်ဖြစ်ကြောင်းတွေ့ရှိရ၍ ဤကဲ့သို့ (လောင်းကစားမျိုးမှာ တိုင်းပြည် အတွက် မည်သို့မျှ အကျိုးမပြုသည့်အပြင်၊ လူမှုလုံခြုံရေးကိုပင် ထိခိုက်၍ အကျင့် စာရိတ္တပျက်ပြားစေသည်။ ဆိုရှယ်လစ် စီးပွားရေးစံနစ်နှင့် လမ်းစဉ်တို့ကို ထိခိုက် နိုင်စရာအကြောင်းရှိသောကြောင့် အပြစ်ဒဏ် တိုးမြှင့်ပေးသင့်သော နောင်ကြဉ်၍ ဟန့်တား စေလိုသောသဘောဖြင့် ဥပဒေဘောင်အတွင်းကျသည့် ပြစ်ဒဏ်ကိုတိုးမြှင့်ရန် သင့်သည်ဟု ယူဆသည်။) ထို့ကြောင့်—

- (၁) လျှောက်ထားခံရသူ ကိုကြည်အပေါ် ပေးထားသော ပြစ်ဒဏ်အပြင်၊ နောက်ထပ် ဒဏ်ငွေ ၁၀၀ ကျပ်ပေးဆောင်စေ၊ ပျက်ကွက်က အလုပ်နှင့် ထောင်ဒဏ် ၂ ပတ် ကျခံစေရန် တိုးမြှင့်၍ အမိန့်ချမှတ်လိုက်သည်။
- (၂) လျှောက်ထားခံရသူများဖြစ်ကြသော ကိုဟုတ်ကြည်၊ ကိုအုံးရွှေ၊ ကိုစိန်မောင်နှင့် မောင်ကျော်ရှိန်တို့အပေါ် ပေးထားသော ပြစ်ဒဏ် အပြင်၊ နောက်ထပ် ဒဏ်ငွေ ၂၅ ကျပ်စီ ပေးဆောင်စေ၊ ပျက်ကွက်က အလုပ်နှင့် ထောင်ဒဏ် တပတ်စီ ကျခံစေရန် တိုးမြှင့်၍ အမိန့်ချမှတ် လိုက်သည်။
- (၃) ကိုအောင်ညိမ်း၊ ကိုဖေကြီးနှင့် ကိုဝိုင်တင်တို့အပေါ် ရုံးတက်ရုံးဆင်း ထောင်ဒဏ်နှင့် ဒဏ်ငွေ ၁၀၀ ကျပ်စီပေးဆောင်စေရန် ချမှတ်သော အမိန့်မှာ မှားယွင်းနေကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ လောင်းကစားအက်

၁၉၆၆

ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ
နှင့်
ကိုကြည်ပါ။

ဥပဒေပုဒ်မ ၁၁ အရ ဒဏ်ငွေခွိုက်လျှင် ထောင်ဒဏ်မပေးရ။ ထောင်ဒဏ်
ပေးလျှင် ဒဏ်ငွေ မခွိုက်ရဖြစ်သည်။ ဒဏ်ငွေရော ထောင်ဒဏ်ပါရသော
အမိန့်မချရပေ။ ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ရာ၌ ထိုပုဒ်မက ဖော်ပြထားသော
“သို့မဟုတ်” ဆိုသောစကားရပ်ကို သတိပြုရပေမည်။ ထို့ကြောင့်
ထိုလျှောက်ထားခံရသူ ၃ ဦးနှင့် ပတ်သက်၍ ရုံးတက်ရုံးဆင်း
ထောင်ဒဏ်ချမှတ်သော အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်လိုက်သည်။

နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ်

ရာဇဝတ်အယူခံမှု

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေ ရှေ့တွင်

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (အယူခံတရားလို)

နှင့်

ဆရက်အာမက် ပါ ဖ (အယူခံတရားခံများ)*

† ၁၉၆၆

ဒီဇင်ဘာလ
၂၀ ရက်။

ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၄၁၇—တရားသေလွှတ်မိန့်ကို အယူခံဝင်ခြင်း—ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၄၂၃ (၁) (က) အရ၊ သင့်လျော်သည့် ပြစ်ဒဏ်ကို သတ်မှတ်နိုင်ခြင်း—မူလရုံးက ချမှတ်နိုင်သည့် အပြစ်ဒဏ်နှင့် ပတ်သက်သော အာဏာထက်ပို၍ အပြစ်ဒဏ်ကို သတ်မှတ်ခြင်း ပြုနိုင်၊ မပြုနိုင်—နိုင်ငံခြားသို့ ခိုးထုတ်ရန် အားထုတ်ခြင်း ကိစ္စများကို ကျူးလွန်သူအား နောင်ကြဉ်ရန်နှင့် ကျူးလွန်ရန် ကြံစည်နေသူရှိပါက မကျူးလွန်ဝံ့အောင် ဟန့်တားစေမည့် အပြစ်ဒဏ်ကို ချမှတ်သင့်ခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၄၂၃ (၁) (က) အရ၊ တရားသေလွှတ်သည့် အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်သည့်အခါ အယူခံရုံးအနေဖြင့် တရားဥပဒေအရ၊ သင့်လျော်သည့် အပြစ်ဒဏ်ကို သတ်မှတ်နိုင်ပေသည်။ မူလရုံးမှ ချမှတ်ခဲ့သည့် အပြစ်ဒဏ်အတိုင်း အတည်ပြုရန် မလိုချေ။ သို့သော် မူလရုံးက ချမှတ်နိုင်သည့် အပြစ်ဒဏ်နှင့် ပတ်သက်သော အာဏာထက်ပို၍ အပြစ်ဒဏ်ကို သတ်မှတ်ခြင်းမပြုနိုင်ပေ။

ကျွဲ၊ နွားများအား အခွင့်အမိန့် မရှိဘဲ ပြောင်းရွှေ့ခြင်း၊ အထူးသဖြင့် နယ်ခြားခရိုင်များတွင် တမြို့တနယ်မှ တမြို့နယ်သို့ သယ်ယူပြောင်းရွှေ့ကာ၊ နိုင်ငံခြားသို့ ခိုးထုတ်ရန် အားလှတ်ခြင်း

* ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်အယူခံမှု အမှတ် ၆၁။

† မော်လမြိုင်မြို့၊ စတုတ္ထရာဘက် ရာဇဝတ်တရားသူကြီးရုံး၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှု အမှတ် ၇၉/၆၅ တွင် ၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ အရေးကြီး ကုန်ပစ္စည်း အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၈ (၃) အရ၊ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၁၆ ရက်နေ့စွဲဖြင့် တရားခံ ဆာရက်အာမက်အား၊ ထောင်ဒဏ် ၃ လ၊ ကျန် တရားခံများ အပေါ် ထောင်ဒဏ် ၂ လစီ ချမှတ်သားသည်ကို မော်လမြိုင် စက်ရှင်ရုံးက အယူခံမှု အမှတ် ၇၈ (မ)/၆၅ ဖြင့် ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၃၁ ရက်နေ့က တရားခံအားလုံးကို တရားသေ လွှတ်လိုက်ခြင်းကို မကျေနပ်၍ ရာဇဝတ် ကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၄၁၇ အရ၊ တင်သွင်းသော အယူခံလွှာ။

၁၉၆၆

ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ
နှင့်
ဆရက်အာမက်
ပါ ၆

စသည့် ကိစ္စများကို ကျူးလွန်သူအား နောင်ကြဉ်ရန်နှင့် ကျူးလွန်ရန် ကြံစည်နေသူ ရှိပါက၊
မကျူးလွန်ဝံ့အောင် ဟန့်တားစေမည့် အပြစ်ဒဏ်ကို ချမှတ်သင့်ပေသည်။

အဘာဆယ်လီမူဆလမန် နှင့် နိုင်ငံတော်၊ အေ၊ အိုင်၊ အာ (ရ်)၊ ၁၉၅၃၊ နဂ်ပူ၊ ၁၃၉
ရည်ညွှန်းသည်။

အယူခံတရားလိုအတွက်။ ။ အစိုးရငွေနေကြီး ဦးသိန်းဟန်။

အယူခံတရားခံများအတွက်။ ။ ဦးစိန်ဘူး။

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေ။ ။ အယူခံတရားခံ ဆရက်အာမက်၊ လန်ဘား၊ စိန်ထွန်း
အောင်၊ စိန်ထွန်း၊ မြဟန်နှင့် မောင်မဲတို့ ၆ ဦးအပေါ် မော်လမြိုင်မြို့ စတုတ္ထဌာန
ထုဝတ်တရားသူကြီးရုံး၏ ၁၉၆၅ ခု၊ ထုဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၇၉ တွင် ၁၉၄၇ ခုနှစ်
အရေးကြီးသော ကုန်ပစ္စည်းများနှင့် ဆောင်ရွက်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၈ (၃)အရ၊
တရားစွဲဆိုရာ၊ အပြစ်ရှိကြောင်း တွေ့ရှိသဖြင့် ဆရက်အာမက်အား အလုပ်နှင့် ထောင်
ဒဏ် ၃ လနှင့် ကျန်တရားခံများအပေါ် အလုပ်နှင့် ထောင်ဒဏ် ၂ လစီ ကျခံစေရန်
စီရင်ခဲ့၏။ ၎င်းတို့က မော်လမြိုင်မြို့ စက်ရှင်ရုံးသို့ အယူခံဝင်သောအခါ၊ ပညာရှိ
စက်ရှင် တရားသူကြီးသည် ၎င်းတို့အား ပြစ်မှုကျူးလွန်ခဲ့ခြင်း မရှိဟု ကောက်ယူကာ
တရားသေ လွှတ်လိုက်လေသည်။ ထိုကဲ့သို့ တရားသေလွှတ်လိုက်သော အမိန့်ကို
နိုင်ငံတော် အစိုးရက မကျေနပ်သဖြင့် ဤအယူခံမှု တင်သွင်းလာခြင်း ဖြစ်လေသည်။

ဤအမှု ပေါ်ပေါက်လာရပုံ အကြောင်းခြင်းရာ အတိုချုပ်မှာလွန်ခဲ့သည့် ၁၉၆၅ ခု၊
မေလ ၂၁ ရက်နေ့ညနေ ၆ နာရီခန့်အချိန်တွင် မော်လမြိုင်ခရိုင်၊ နတ်တောင်တပ်နယ်ရှိ
အမှတ် ၅၁၅ ဆက်သွယ်ရေးတပ်ရင်းမှ တပ်သား မောင်သန်းစိန် (လိပြ-၃) သည်
ကြာအင်းရွာသို့သွားရာ၊ ရွာလမ်းသို့ ရောက်ကာလ လယ်ကွင်းဘက်မှ အရှေ့တောင်
တန်းဘက်သို့ ဦးတည်လျက် မောင်းလာပြီး၊ မော်လမြိုင်-မုဒုံကားလမ်းမကြီးကို ဖြတ်
ကျော်ရန် ပြုလုပ်နေသည့် နွား ၂၄ ကောင်နှင့် အယူခံတရားလိုတို့အား တွေ့ရသဖြင့်
နယ်ခြားသို့ ခိုးထုတ်မည့် နွားများ ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု မသင်္ကာသည့်အလျောက် အယူခံ
တရားခံ ဆရက်အာမက်အား မေးမြန်းသောအခါ၊ ဆရက်အာမက်က လာဘ်ထိုးရန်
လုပ်သောကြောင့် ၎င်းအား တပ်သို့ ခေါ်သွားကာ ဗိုလ်ကြီး ကျော်ဒင်(လိပြ-၂)
အား အပ်ပေးလိုက်သည်။ ထိုကဲ့သို့ တပ်သား မောင်သန်းစိန်က အယူခံတရားခံ
ဆရက်အာမက်အား မေးမြန်းစဉ် အနီးတွင် မောင်ပါ (လိပြ-၄)နှင့် မောင်စိုးမြင့်
(လိပြ-၅)တို့ ရှိနေကြသည်။ တပ်သား မောင်သန်းစိန်က အယူခံတရားခံ ဆရက်
အာမက်အား၊ တပ် ဗိုလ်ခေါ်သွားစဉ် နွားများနှင့် အခြားအယူခံ တရားခံများမှာ
ပျောက်သွားကြသည်။

ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ
နှင့်
ဆရက်အာမက်
ပါ ၆

ဗိုလ်ကြီး ကျော်ဒင်က အယူခံတရားခံ ဆရက်အာမက်အား မေးမြန်းရာ၊ ပြေလည်စွာ ဖြေရှင်းခြင်း မပြုနိုင်သည့်အပြင်၊ ဆရက်အာမက်၏ အိပ်ထဲမှ မသက်သာဘဲ စာတစောင်ကိုလည်း တွေ့ရှိသဖြင့်၊ တပ်ရင်းမှူးအား အကြောင်းကြားလိုက်လေသည်။ ထိုစာထဲ၌ စာနှင့်ပါလာသူထဲမှ ဆာဒစ်အာမက် နွား ၂၄ ကောင်ကို ညောင်ပင်ဆိပ်သို့ ကူညီပြီး ပို့ပေးရန် ထွေးလင်ဆိုသူ၏ လက်မှတ်နှင့် မောင်အောင်စိုးထံသို့ ရေးသားထားသည်ကို တွေ့ရလေသည်။ တပ်ရင်းမှူးက ရဲတပ်စခန်းသို့ အကြောင်းကြားခိုင်းသဖြင့်၊ စုံထောက်ဘက် လုံခြုံရေး ဦးတင်မောင် (လိုပြ-၁)သည်၊ ဂွေးကုန်းရွာရှိ ဆရက်အာမက်အိမ်မှ နွား ၂၄ ကောင်ကို သိမ်းဆည်းပြီးအိမ်တွင် တွေ့ရှိသည့် အခြား အယူခံတရားခံများကိုပါ ဘမ်းဆီးကာ၊ ခိုးတင်တရားစွဲဆိုခဲ့ခြင်း ဖြစ်လေသည်။

အယူခံတရားခံ ဆရက်အာမက်က၊ တပ်သား မောင်သန်းစိန် တွေ့သော နွား ၂၄ ကောင်မှာ မိမိ၏နွားများ ဖြစ်ကြောင်း၊ မိမိသည် ဆ-စ-တ-က အဖွဲ့မှ တဆင့် တပ်မတော်သို့ အမဲသား ကန်ထရိုက်သွင်းသည့် အလုပ်ကို လုပ်ကိုင်နေသဖြင့် ထိုနွားများကို ပျော်ဘွယ်မှ ဝယ်ပြီး မော်လမြိုင်သို့ ယူလာကြောင်း။ အခင်းဖြစ် ညနေက နွားများကို စားကျက်တွင် ကျောင်းပြီး ဂွေးကုန်းရွာသို့ အပြန်တွင် ဘမ်းဆီးခဲ့ခြင်း ဖြစ်ကြောင်း။ မောင်သန်းစိန်က လာဘ်ငွေ ၅၀ ကျပ်ကိုတောင်းရာ၊ မပေးသဖြင့် မိမိအပေါ် မဟုတ်မတရား စွပ်စွဲခြင်းသာ ဖြစ်ကြောင်း ထုချေခဲ့သော်လည်း၊ မူလရုံး ပညာရှိ တရားသူကြီးသည် ၎င်း၏ ထုချေချက်ကို လက်မခံဘဲ အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့သည့် အတိုင်း အပြစ်ပေးခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ပညာရှိ စက်ရှင် တရားသူကြီးကမူ၊ ၎င်း၏ ထုချေချက်ကို လက်ခံ၍ အယူခံတရားခံများအား တရားသေလွှတ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

အယူခံတရားခံတို့၏ ပညာရှိ ရှေ့နေကြီး ဦးစိန်ဘူးက၊ ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၄၁၇ အရ၊ တရားသေလွှတ်သည့်အမိန့်ကို အယူခံဝင်သောအခါ၊ အောက်ရုံး၏ အကြောင်းခြင်းရာနှင့် ပတ်သက်သည့် တွေ့ရှိချက်ကို လုံလောက်သော အကြောင်းမရှိဘဲ ဖက်စွက်ခြင်း မပြုသင့်ကြောင်း။ တရားသေလွှတ်သည့် အမိန့်ကို လွယ်လွယ်နှင့် ပယ်ဖျက်ခြင်း မပြုသင့်ကြောင်း တင်ပြသွား၏။ မှန်၏။ ဤရုံးအနေဖြင့် တရားသေလွှတ်သော အမိန့်ကို လုံလောက်သော အကြောင်းမရှိဘဲ ဝင်ရောက်ဖက်စွက်လေ့ မရှိပေ။ တရားသေလွှတ်သော အမိန့်ကို အယူခံဝင်ရာတွင် ဤရုံးသည် ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၄၂၃ အရ၊ အပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ခြင်းကို မကျေနပ်သဖြင့် အယူခံပင်သည့်အမှုများနည်းတူ၊ ဥပဒေ ပြဿနာကိုသာမက အမှု၏ အကြောင်းခြင်းရာနှင့် ပတ်သက်၍လည်း စိစစ်ဝေဖန်ရန် အခွင့်အရေးရှိပေသည်။ အကြောင်းခြင်းရာနှင့် ပတ်သက်၍ အောက်ရုံး၏ ကောက်ယူချက်မှာ အမှုတွဲရှိ သက်သေခံချက်များနှင့် ပါစင်အောင် လွဲမှားနေလျှင်

ထိုကောက်ယူချက်အား ပြင်ဆင်ရမည်ဖြစ်သည်။ ဤရုံးအနေဖြင့် ပြင်ဆင်ရန်လည်း တာဝန်ရှိသည်။ ယင်းသို့ ပြင်ဆင်ခြင်းမပြုဘဲ လက်ပိုက်၍ ကြည့်နေလျှင် တရားမျှတ မှန်ကန်မှု ဆိတ်သည်းသွားမည် ဖြစ်သည်။

ယခု အမှုတွင် ဘမ်းဆီး ရမိခဲ့သော နွား ၂၄ ကောင်မှာ အယူခံ တရားခံ ဆရက်အာမက်၏ နွားများဖြစ်ကြောင်း အငြင်းမထွက်ပေ။ ထိုနွားများကို ကြာအင်း ရွာတွင် ဘမ်းဆီးခံခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ကြာအင်းရွာမှာ မုဒုံမြို့နယ်အတွင်း တည်ရှိသည်။ အယူခံတရားခံ ဆရက်အာမက်နေထိုင်သော ဂွေးကုန်းရွာမှာ မော်လမြိုင်မြို့နယ်အတွင်း ရှိသည်။ မော်လမြိုင်ခရိုင်ဝန်က ၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ အရေးကြီးသော ကုန်ပစ္စည်းများနှင့် ဆောင်ရွက်မှုများဆိုင်ရာ ဥပဒေ ပုဒ်မ ၆ အရကျွဲနွားများကို ခရိုင်ပြင်ပသို့သော်၎င်း၊ ခရိုင်အတွင်း မြို့နယ်တခုမှ အခြားမြို့နယ်တခုသို့သော်၎င်း၊ ခွင့်ပြုချက် လက်မှတ် မပါဘဲ၊ သယ်ယူပို့ဆောင်ခြင်း၊ သယ်ယူပို့ဆောင်ခြင်းမပြုရန် ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၂၀ ရက်နေ့စွဲဖြင့် အမိန့်ထုတ်ပြန်ခဲ့ပြီး ဖြစ်ရာ၊ အယူခံတရားလို ဆရက်အာမက်အနေဖြင့် နွားများကို ပြောင်းရွှေ့သယ်ယူရန် ခွင့်ပြုချက်လက်မှတ် မပါဘဲ၊ မော်လမြိုင်မြို့နယ်မှ မုဒုံမြို့နယ်သို့ မောင်းယူသွားသည့်အလျောက်၊ အရေး ကြီးသော ကုန်ပစ္စည်းများနှင့် ဆောင်ရွက်မှုများဆိုင်ရာ ဥပဒေ ပုဒ်မ ၈ (၃)အရ၊ ပြစ်မှု ကျူးလွန်ခဲ့ကြောင်း ပေါ်လွင်နေသည်။

အယူခံတရားခံက နွားများကို စားကျက်တွင်ကျောင်းပြီး ရွာသို့ ပြန်လာရင်း အဘမ်းခံရသည်ဆိုသော ထုချေချက်မှာ အမှုတွင် ပေါ်ပေါက်လျက်ရှိသောအကြောင်း ခြင်းရာများအရ ယုတ္တိမရှိပေ။ တပ်သား မောင်သန်းစိန်အပြင် အယူခံတရားခံအား နွားများနှင့်အတူ ဘမ်းဆီးစဉ်က မောင်သန်းစိန်နှင့် အတူရှိနေကြသည့် မောင်ပါနှင့် မောင်စိုးမြင့်တို့က အယူခံတရားလိုသည် နွားများကို လယ်ကွင်းဘက်မှ တောင်တန်း ရှိရာ အရှေ့ဘက်သို့ မောင်းသွားနေသည်ကို တွေ့ရကြောင်း ထွက်ဆိုထားခဲ့ရာ၊ စား ကျက်မှ ရွာသို့ မောင်းလာရိုး မှန်ပါ။ ထိုကဲ့သို့ အရှေ့ဘက်ရှိ ကျိုက္ခော့မြို့နယ်ဘက်သို့ မောင်းသွား လိမ့်မည် မဟုတ်ပေ။ အယူခံ တရားခံ တင်ပြသည့် ဦးပါစိန် (ခံပြ-၁၉) ရှိလာရာမန် (ခံပြ-၂၀)နှင့် လုံဆလန် (ခံပြ-၂၁)တို့သည် နွားများအား ဘမ်းဆီး ရာ၌ ရှိသည်ဆိုခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍၊ တပ်သား မောင်သန်းစိန်၊ မောင်ပါနှင့် မောင်စိုးမြင့် တို့အား စစ်ဆေးစဉ်က လုံးဝမေးမြန်းထားခြင်း မရှိသဖြင့်၊ နောက်မှ လုပ်ကြံတင်ပြ သည့် သက်သေများသာ ဖြစ်သည်ဟု ယူဆရန် အကြောင်း ပေါ်ပေါက်နေသည်။ ထို့ကြောင့် နွားများကို စားကျက်မှ ပြန်မောင်းလာရင်း ဘမ်းသည်ဆိုသော အောက် အယူခံရုံး၏ ဆုံးဖြတ်ချက်မှာ ပါစင်အောင် လွဲမှားနေကြောင်း ထင်ရှားနေသည်။

ပြည်ထောင်စု
ပြန်မာနိုင်ငံ
နှင့်
ဆရက်အာမက်
ပါ ၆။

အယူခံတရားခံ ဆရက်အာမက်ထံမှ မသင်္ကာဘွယ်ရာ စာဘဏ္ဍာကို ဘမ်းဆီး
ရခဲသည် ဆိုသောအချက်မှာလည်း အငြင်းမထွက်ပေ။ ထိုစာတွင် နွား ၂၄ ကောင်ကို
လက်ခံပြီး ညောင်ပင်ဆိပ်သို့ ပို့ပေးရန် ရေးသားထားရာ၊ တမ်းမိသည့် နွားအရေ
အတွက်နှင့် ကိုက်ညီနေသည်။ အယူခံတရားခံက ထိုစာကို တပ်သား မောင်သန်းစိန်
က ပေးထားသည်ဟုဆိုရာ၊ ထိုအချက်နှင့် ပတ်သက်၍ မောင်သန်းစိန်ကို စစ်ဆေးစဉ်က
တခွန်းတပါးမျှ ပြန်လှန်မေးခွန်း ထုတ်ထားခြင်း မရှိ၍၊ အယူခံတရားခံ၏တင်ပြချက်မှာ
နောက်မှ အကြံရကာ တင်ပြသည့် ထူးချွန်ချက်ဘုရား ဖြစ်ကြောင်း ပေါ်လွင်
သည်။ ထို့ပြင် အယူခံတရားခံက တပ်သား မောင်သန်းစိန်သည် လာဘ်ငွေ ၅၀ ကျပ်
တောင်းရာ မပေးသဖြင့် မဟုတ်မမှန် စွပ်စွဲသည်ဟုဆိုကာ၊ ဦးထွန်းစိန် (ခံပြီ-၁၈)အား
သက်သေထူခဲ့၏။ ၎င်းတို့က မောင်သန်းစိန်သည် အယူခံတရားခံ၏ အိမ်သို့လာကာ
နေခင်းဘက်၌ လာဘ်တောင်းသည်ဟု ဆိုလာသော်လည်း၊ မောင်သန်းစိန်ကို စစ်ဆေး
စဉ်က ထိုကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ လုံးဝမေးခွန်း ကြပ်ထားခြင်း မရှိသောကြောင့် ယုတ္တိ
ရှိသော စွပ်စွဲချက် ဖြစ်သည်ဟု မဆိုနိုင်ချေ။ အမှန်အတိုင်းဆိုလျှင် နွားများကို
ဘမ်းစဉ်က ရှိနေကြသည့် မောင်ပါနှင့် မောင်စိုးမြင့်တို့ ထွက်ဆိုခဲ့ကြသည့်အတိုင်း
မောင်သန်းစိန်နှင့် သက်သေဘို့အား မဘမ်းရန် လာဘ်ထိုးသူမှာ အယူခံတရားခံသာ
ဖြစ်ကြောင်း ပေါ်လွင်နေ၍၊ သူခိုးက လူလူဟု အော်ဟစ်ခြင်းသာ ဖြစ်ပေသည်။

အထက်ပါအကြောင်းရပ်များကို ထောက်ရှုလျှင်၊ အယူခံတရားခံ ဆရက်အာမက်
သည် နွားများကို အခွင့်အမိန့်မရှိဘဲ မော်လမြိုင် မြို့နယ်မှ မုဒုံမြို့နယ်သို့ သယ်ယူ
ရွှေ့ပြောင်းခဲ့ကြောင်း ထင်ရှားသဖြင့် အရေးကြီးသော ကုန်ပစ္စည်းများနှင့် ဆောင်
ရွက်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေ ပုဒ်မ ၈(၃)အရ အပြစ်ရှိသည်ဆိုသော မူလရုံး၏ဆုံးဖြတ်ချက်မှာ
မှန်ကန်သည်။ အမှန်မှာ အယူခံတရားခံသည် အမှုတွင် ပေါ်ပေါက်လျက်ရှိသော
သက်သေ အထောက်အထားများအရ၊ ယိုးဒယားနယ်ဘက်သို့ နွားများကို ခိုးထုတ်ရန်
အားထုတ်ခဲ့သည်ဟု ယူဆရန် အကြောင်း ရှိနေလေသည်။

ကျန်အယူခံတရားခံများနှင့် ပတ်သက်၍ ၎င်းတို့အား၊ အခင်းဖြစ်ပွားရာ နေရာ၌
ဘမ်းဆီးခဲ့ခြင်းမရှိဘဲ နောက်မှ အယူခံတရားခံ ဆရက်အာမက်အိမ်မှ သွားရောက်
ဘမ်းဆီးခဲ့ရသည့်အပြင်၊ နွားမောင်းလာသူ အားလုံး ပေါင်း ၁၀ ကျော်ရှိရာ၊ တပ်သား
မောင်သန်းစိန်၊ သက်သေမောင်ပါနှင့် မောင်စိုးမြင့်တို့သည်၊ ထိုသူများအား အရင်က
မမြင်ဘူးသည့်အလျောက် နွားမောင်းလာသူများတွင် ၎င်းတို့ပါသည် ဆိုသောအချက်
မှာ ထင်ရှားသည်ဟု မဆိုနိုင်ပေ။ ထို့ကြောင့် ၎င်းတို့အား တရားသေလွှတ်ခဲ့သည့်
အောက်အယူခံရုံး၏ အမိန့်မှာ မှားယွင်းသည်ဟု မဆိုသာ၍၊ ဝင်ရောက်စွက်ဖက်ရန်
အကြောင်းမရှိပေ။

ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ
နှင့်
ဆရက်အာမက်
ပါ ၆။

အယူခံတရားခံ ဆရက်အာမက်သည် အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့သည့် အတိုင်း အရေးကြီးသော ကုန်ပစ္စည်းများနှင့် ဆောင်ရွက်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေ ပုဒ်မ ၈ (၃)အရ၊ အပြစ်ရှိကြောင်း ထင်ရှားနေ၍ အောက်အယူခံရုံး၏ အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်ကာ ထိုက်သင့်သော အပြစ်ဒဏ်ကို ချမှတ်ရမည် ဖြစ်သည်။ (ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၄၂၃ (၁)(က)အရ၊ တရားသေလွတ်သည့်အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်သည့်အခါ အယူခံရုံး အနေဖြင့် တရားဥပဒေအရ သင့်တော်သည့်အပြစ်ဒဏ်ကို သတ်မှတ်နိုင်ပေသည်။ မူလရုံးမှ ချမှတ်ခဲ့သည့် အပြစ်ဒဏ်အတိုင်း အတည်ပြုရန် မလိုချေ။ သို့သော် မူလရုံးက ချမှတ်နိုင်သည့် အပြစ်ဒဏ်နှင့် ပတ်သက်သော အာဏာထက်ပို၍ အပြစ်ဒဏ်ကို သတ်မှတ်ခြင်း မပြုနိုင်ပေ။) အဘာဆယ်လီမူဆလမန် နှင့် နိုင်ငံတော် (၁)၊ လယ်ယာကင်းကျွန်းနှင့် စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းသည် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ၏ အဓိကအသက်သွေးကြော လုပ်ငန်း ဖြစ်သည်။ စက်မှုလယ်ယာကို နေရာတိုင်းတွင် အစားမထိုးနိုင်မီ ကာလတွင် ကျွဲနွားများသည်၊ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းတွင် မရှိမဖြစ် အရေးကြီးသည့် အစိတ်အပိုင်းတခု ဖြစ်နေ၍၊ ယခုကဲ့သို့ ကျွဲနွားများအား အခွင့်အမိန့်မရှိဘဲ ပြောင်းရွှေ့ခြင်း၊ အထူးသဖြင့် နယ်ခြားခရိုင်များတွင် တမြို့နယ်မှ တမြို့နယ်သို့ သယ်ယူပြောင်းရွှေ့ကာ နိုင်ငံခြားသို့ ခိုးထုတ်ရန် အားထုတ်ခြင်း စသည့်ကိစ္စများကို ကျူးလွန်သူအား နောင်ကြဉ်ရန်နှင့် ကျူးလွန်ရန်ကြံစည်နေသူရှိပါကမကျူးလွန်ဘဲအောင် ဟန့်တားစေမည့် အပြစ်ဒဏ်ကို ချမှတ်သင့်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် အောက်အယူခံရုံး၏ အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်ကာ အယူခံတရားခံ ဆရက်အာမက်အား ၁၉၄၇ ခု၊ အရေးကြီးသော ကုန်ပစ္စည်းများနှင့် ဆောင်ရွက်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေ ပုဒ်မ ၈ (၃)အရ၊ အလုပ်နှင့် ထောင်ဒဏ် ၆ လ ကျခံစေရန် အမိန့်ချမှတ်လိုက်သည်။ ကျန်အယူခံတရားခံများနှင့် ပတ်သက်၍မူ၊ အောက်အယူခံရုံး၏အမိန့်အတိုင်း အတည်ပြုလိုက်သည်။

နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ်

ရာဇဝတ်စောဒကမူ

တရားသူကြီးချုပ် ဒေါက်တာ မောင်မောင်၊ တရားသူကြီး ဦးလွန်းတင် နှင့် တရားသူကြီး ဦးချစ်
တို့ရွှေတူင်

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (တရားလို)

နှိုင်း

နော်ခွန်ဇော်ဘာ (တရားခံ)*

† ၁၉၆၆

ဝိဇ္ဇာဘိဇ္ဇာ
၃၁ ရက်။

ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၃၀၂ အရစွဲဆိုထားခြင်း—ကချင်တောင်တန်းဥပဒေပါပြဋ္ဌာန်းချက်တို့နှင့်အညီ
ကချင်ဓလေ့ထုံးတမ်း ဥပဒေအရစီရင်ရမည်လော၊ သို့မဟုတ် ရာဇသတ်ကြီး၊ ရာဇဝတ်ကျင့်
ထုံးတို့အရ စစ်ဆေးစီရင်ရမည်လော—ပြည်ထောင်စုသား တိုင်းရင်းသား လူမျိုးများ၏
ဓလေ့ထုံး ဥပဒေများ၊ ဥပဒေအဖြစ် ခိုင်မာစွာ သက်ဝင် လှုပ်ရှား နိုင်ခဲ့ခြင်း—ဓလေ့ထုံး
ဥပဒေများသည် အထူးပင်တန်ခိုးထက်မြက်ခြင်း—နိုင်ငံတော် အစိုးရက ပြည်ထောင်စုသား
တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ ဓလေ့ထုံးတမ်း ဥပဒေတို့ကိုစုစည်းလေ့လာ၍ ကောင်းသည့်
တို့ကိုပေါ်ထုတ်၍ ထိန်းသိမ်းပျိုးထောင်ခြင်း—အမှုသည်များသည်တောင်ပေါ်သား ကချင်
လူမျိုးအချင်းချင်း ဆွေမျိုးဖြစ်ခြင်း—အမှုကိုဓလေ့ ထုံးတမ်းအရ ကြေအေးလိုကြခြင်း—
အမျက်ခေါသလည်း ပြေစေ ရန်ကြေးလည်းပြေစေ ရပ်ရွာပြည်နယ်နှင့် ပြည်ထောင်စုစည်းလုံး
ညီညွတ်ရေးလည်းဖြစ်စေအောင် ကချင်ဓလေ့ထုံးတမ်း ဥပဒေအရ ပြီးပြတ်စေ။

တရားလိုတရားခံတို့သည် တောင်ပေါ်သား ကချင်အမျိုးသားများ ဖြစ်ကြသည်။ အစိုးရက
တောင်ပေါ် ဒေသများတွင် သောင်းကျန်းသူတို့ကိုရှင်းလင်းတိုက်ခိုက်စဉ် အချို့သော ရွာများကို
မြေပြန့်သို့ ပြောင်းရွှေ့၍ “အောင်မြေရွာသစ်” များဖွဲ့စည်း တည်ထောင်ပေးခဲ့ရာမှ အမှုသည်
များသည် မြေပြန့်တွင်နေကြစဉ် အမှုဖြစ်ပွားခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ပြည်ထောင်စုသား တိုင်းရင်းသား လူမျိုးများ၏ဓလေ့ထုံးတမ်း ဥပဒေများ
တွင် တရားမျှတခြင်း၊ သိမ်မွေ့ခြင်း အင်္ဂါများစွာ ပါဝင်သည်။ ထို့ကြောင့်လည်း ဟင်းခလေ့
ထုံးတမ်းများသည် အခွင့်ရှည်စွာ ရပ်ရွာနိုင်ငံ၏ လုံခြုံရေး၊ လူမှုဆက်ဆံရေး၊ ယဉ်ကျေးမှုတို့ကို

* ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်စောဒကမူအမှတ် ၅။

† မြစ်ကြီးနားမြို့၊ ပဌမအထူးတရားသူကြီးရုံး၏ရာကြီးမှုအမှတ် ၃/၆၆ တွင် တရားခံအပေါ်
ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၃၀၂ အရစွဲဆိုထားရာ ၎င်းတို့က ကချင်ထုံးတမ်းစဉ်လာအရ စီရင်ဆုံးဖြတ်လိုကြောင်း
လျှောက်ထားကြသဖြင့် ထိုကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ တရားရုံးချုပ်၏အဆုံးအဖြတ်ရယူလို၍ စာအမှတ်
၁၄၇၆/၁၄၇၇ ခန့်စွဲ ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၁၂ ရက်နေ့အရ၊ အကြောင်းကြားသောမြစ်ကြီးနား
ပဌမအထူးတရားသူကြီး၏ စာအရထုတ်လွှတ်သော စောဒကလွှာ။

၁၉၆၆

ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ
နှင့်
နော်ရစ်လတ်
ဘား

ကောင်းစွာ ထိန်းသိမ်းခဲ့ပြီးလျှင် ဥပဒေအဖြစ် ခိုင်မာစွာ သက်ဝင် လှုပ်ရှားနိုင်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ဥပဒေဟူသည် လူအများ၏ စိတ်နှလုံးတွင် ကိန်းဝပ်ပါမှ တန်ခိုးထက်မြက်သည်။ ထို့ကြောင့် လူအများက သိကျွမ်းနားလည်၍၊ သဘာဝအလျောက် လက်ခံကြသော ဓလေ့ထုံးတမ်း ဥပဒေ များသည် အထူးပင်တန်ခိုးထက်မြက်သည်။ အများ၏ လက်ခံခြင်းတွင် အင်အားတည်သော ဓလေ့ထုံးတမ်းဥပဒေကို ကျူးလွန်သူသည် သာမန်ဖြစ်ဒဏ်အပြင် ရပ်ရွာက ပယ်ခြင်းကိုလည်း ခံရတတ်သေးသည်။ ရပ်ရွာက သဘောတူ ဓလေ့ထုံးတမ်းဥပဒေက ခွင့်ပြုသော နည်းလမ်းဖြင့် ကြေအေးကြပြန်လျှင်ကား ကျူးလွန်ခဲ့ခြင်းကိုမေ့ပျောက်ခွင့်လွှတ်ကြ၍ အိမ်နီးနားချင်း၊ ဆွေမျိုး သားချင်း၊ ရွာသူ ရွာသားချင်းတို့မေတ္တာမပျက်စည်းလုံးညီညွတ်စွာလုပ်ကိုင်နေထိုင်ကြပြန်သည်။

နိုင်ငံတော် အစိုးရကလည်း ပြည်ထောင်စုသားတိုင်းရင်းသား လူမျိုးများ၏ ဓလေ့ထုံးတမ်း ဥပဒေတို့ကို စုဆောင်းလေ့လာ၍ကောင်းသည်တို့ကိုဖော်ထုတ်၍ထိန်းသိမ်းပျိုးထောင်၊ မကောင်း သည်တို့ကို တစတစပညာပေး၍ ပြုပြင်ရန်စီစဉ်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။

အမှုသည်များသည် တောင်ပေါ်သား ကချင်လူမျိုးချင်းချင်း၊ ဆွေမျိုးချင်းချင်းဖြစ်ကြသည်။ မြေပြန့်တွင် အောင်မြေရွာ တည်၍ ယာယီနေကြရသော်လည်း ရွာတွင် ကချင်ဓလေ့ထုံးတမ်းတို့ကို ကျင့်သုံးနေကြသည်။ ယင်းဓလေ့ထုံးတမ်းတို့ကို ဥပဒေအဖြစ် သိကျွမ်းနားလည်လက်ခံကြသည်။ အမှုဖြစ်လျှင် ဒုဆလန်ဝါ နှင့် ရွာလူကြီးများ၏ အဆုံးအဖြတ်ကို နာခံကြရသည်။ ရိုးရာမပျက် လူနေမှုစနစ်မပြောင်း ယခင်အဘိဉ်အင် နေထိုင်ကြ၍၊ အခါအခွင့်သင့်လျှင် ၎င်းတို့အခြေစိုက်ရာ အမြစ်တယ်ရာ တောင်ပေါ်ဆန်နယ်သို့ ပြန်ကြမည့်သူများ ဖြစ်ကြသည်။ ဆွေမျိုးချင်းမေတ္တာ မပျက်ရလေအောင် ရန်မီးမပွါးရလေအောင် ရွာ၏စည်းလုံးမှုမထိပါးရလေအောင်အမှုကို ဓလေ့ ထုံးတမ်းအရကြေအေးကြလိုကြောင်းကိုနှစ်ဘက်ဆွေမျိုးများနှင့် အမှုသည်များကလည်းလိုလား သည်။ ဒုဆလန်ဝါ နှင့် ရွာလူကြီးများကလည်း လိုလားသည်။ ကချင်ပြည်နယ်ဦးစီး အဖွဲ့ကလည်း ထောက်ခံသည်။

ထို့ကြောင့် သက်ဆိုင်သူတို့ အမျက်ဒေါသလည်း ပြေစေ၊ ရန်ကြွေးလည်းကြေစေ၊ ရပ်ရွာ ပြည်နယ်နှင့် ပြည်ထောင်စု စည်းလုံးညီညွတ်ရေးလည်း ဖြစ်ထွန်းစေအောင် အမှုကို ကချင် ဓလေ့ထုံးတမ်းဥပဒေအရ ပြီးပြတ် နိုင်စေရန် ကချင်တောင်တန်းဥပဒေက ပြဋ္ဌာန်းသည့်အတိုင်း စစ်ဆေးဆုံးဖြတ်ရမည်။

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ နှင့်မဟာနစ်ဦး၊ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လအတွင်းမှအမှတ် ၄ ရည်ညွှန်း သည်။

ရှုံးတော်သဟာယများ။ ။လက်ထောက် နိုင်ငံတော် ရှေ့နေချုပ် ဦးဘကျော်၊ ဥပဒေ အရာရှိ ဦးတင်အုန်း။

တရားသူကြီးချုပ် ဒေါက်တာမောင်မောင်။ ။မြစ်ကြီးနားမြို့၊ ပဌမ အထူး တရားသူကြီးရုံးသို့၊ နော်ခွန်ဇော်ဘာ အား၊ လူသတ်မှုဖြင့် စွဲဆိုတင်ပို့ထားသည်။ ၎င်းအား ကချင်တောင်တန်း ဥပဒေပါပြဋ္ဌာန်းချက်တို့နှင့်အညီ ကချင်ဓလေ့ထုံးတမ်း

ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ
နှင့်
နော်ခွန်တော်
ဘာ

ဥပဒေအရ ခရိုင်ဝန်က စစ်ဆေးစီရင်ရမည်လော၊ သို့မဟုတ် မြေပြန့်တွင် ဖြစ်ပွား
ခဲ့သောအမှုဖြစ်၍၊ အထူးတရားသူကြီးကပင် ရာဇသတ်ကြီး၊ ရာဇဝတ် ကျင့်ထုံးတို့အရ
စစ်ဆေးစီရင်ရမည်လော၊ ဟူ၍ ပြဿနာပေါ်သည်။

နော်ခွန်တော်ဘာနှင့် သေသူတို့သည် ကချင်အမျိုးသားများဖြစ်ကြ၍ ဆွေမျိုး
တော်စပ်ကြသည်။ အရက်မူးပြီး ခိုက်ရန်ဖြစ်ပွားကြရာမှ အမှုပေါ်ပေါက် ခဲ့ရသည်။
နှစ်ဘက်ဆွေမျိုးများက နောင်တွင် တဘက်နှင့်တဘက် မအေးဘွယ် မဖြစ်စေလို၍
ကချင်ဓလေ့ထုံးတမ်းဥပဒေအရ တရားခံအား လျော်ကြေးပေးစေပြီး ကြေအေးလိုကြ
သည်။ ထိုသို့ ကြေအေးလိုကြောင်းကို ဆွေမျိုးများနှင့်တကွ၊ ရွာလူကြီးများ၊
ဗုဒ္ဓဆလန်ဝါတို့က အထူးတရားသူကြီးထံ လျှောက်လွှာတင်သွင်းကြသည်။ အထူး
တရားသူကြီးက ကချင်ပြည်နယ် ဦးစီးအဖွဲ့ထံမှ အကြံဉာဏ်ယူရာ၊ အမှုသွားအမှုလာ
အရ ကချင်တောင်တန်း ဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်တို့နှင့်အညီ၊ ဓလေ့ထုံးတမ်းကိုလိုက်၍
ဆုံးဖြတ်သင့်သည်ဟု ယူဆကြောင်း။ သို့ရာတွင် မြစ်ကြီးနား ခရိုင် တရားမနှင့်
စက်ရှင်တရားသူကြီး (ဗဟု အထူးတရားသူကြီး) သည် နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်၏
အုပ်ချုပ် ညွှန်ကြားမှုအောက်တွင်ရှိ၍ တရားရုံးချုပ်၏ ညွှန်ကြားချက်ကို ခံယူသင့်
ကြောင်းဖြင့် ပြန်ကြားခဲ့၏။

ပေါ်ပေါက်သော ပြဿနာသည် ကချင်ပြည်နယ် တရားစီရင်ရေးတွင် အများနှင့်
ပတ်သက်နေ၍ အလားတူအမှုများနှင့်လည်း သက်ဆိုင်ပေလိမ့်မည်။ အုပ်ချုပ်ရေး၊
လူမှုရေးနှင့် ပြည်နယ်စည်းလုံးရေးပြည်ထောင်စု စည်းလုံးရေးတို့နှင့်လည်း ဆက်စပ်
နေသည်ဟု တွေ့မြင်ရသောကြောင့်၊ ကျွန်ုပ်တို့သည် စောဒကမူပွင့်၍ ပြည်နယ်များ
ဥပဒေအရာရှိနှင့် လက်ထောက် နိုင်ငံတော် ရွှေနေချုပ်တို့ကို ဖိတ်ခေါ်ကြားနာ
ခဲ့သည်။

အထူး တရားသူကြီး၏ အစီရင်ခံစာမှပေါ်လွင်သည်မှာ၊ (တရားလိုတရားခံတို့သည်
တောင်ပေါ်သား ကချင်အမျိုးသားများ ဖြစ်ကြသည်။ အစိုးရက တောင်ပေါ်
ဒေသများတွင် သောင်းကျန်းသူတို့ကို ရှင်းလင်းတိုက်ခိုက်စဉ်၊ အချို့သောရွာများကို
မြေပြန့်သို့ပြောင်းရွှေ့၍ “အောင်မြေရွာသစ်” များဖွဲ့စည်း တည်ထောင်ပေးခဲ့ရာမှ
အမှုသည်များသည် မိုးညှင်းမြို့နယ်၊ သိမ်အင်း အောင်မြေရွာသို့ ရောက်ခဲ့ကြရသည်။
ထိုသို့ မြေပြန့်တွင်နေထိုင်စဉ်၊ အမှုဖြစ်ပွားခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။) အထူးတရားသူကြီး
ထံတွင် ဗုဒ္ဓဆလန်ဝါ ရွာလူကြီးများနှင့် နှစ်ဘက်ဆွေမျိုးများက တင်သွင်းခဲ့ကြသော
လျှောက်လွှာတွင် အောင်မြေရွာသူရွာသားတို့သည် အခြေအနေအရ မြေပြန့်တွင်

၁၉၆၆
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ
နှင့်
မှော်ခွန်စေတီ
ဘာ၊

နေကြရသော်လည်း၊ ရွာတွင်း၌ပေါ်ပေါက်သော မှုခင်းများကို ကချင်ဓလေ့ထုံးတမ်း
အရ ယခင်ကကဲ့သို့ပင် စီရင်ဆုံးဖြတ်လျက်ရှိကြသည်ဟု ပေါ်ပြသည်။

ပြည်နယ်များ ဥပဒေအရာရှိ ဦးတင်အုံးက ကချင်ပြည်နယ်ဦးစီးအဖွဲ့ထံမှ အမှုနှင့်
ပတ်သက်သော အချက်အလက်တို့ကို တောင်းယူခဲ့ပါသည်။ အမှုသည်များသည်
တောင်ပေါ်ဒေသ၊ဆဒုံနယ်တွင် နှစ်ပေါင်းများစွာ အခြေစိုက်ခဲ့သူများ ဖြစ်ကြပါသည်။
နယ်လုံခြုံရေး အခြေအနေအရ မြေပြန့်သို့ အစိုးရက ပြောင်းရွှေ့ခဲ့သော်လည်း၊ ၎င်းတို့
သည် တောင်ပေါ်သို့ ပြန်ကြရန် ရည်ရွယ်ပါသည်။ ယခုမြေပြန့်တွင် အောင်မြေရွာ
ဖွဲ့၍နေထိုင်ကြရာ၌လည်း၊ ကချင်ဓလေ့ထုံးတမ်း၊ ယဉ်ကျေးမှုတို့ကို ထိန်းသိမ်း၍ လူနေမှု
အဆောက်အအုံကို ယခင်အတိုင်း ထားရှိပါသည်။ ရွာအကွက်ချပုံနှင့် အိမ်နီးနားချင်း
များပင် ယခင်အတိုင်းဖြစ်ပါသည်။ ရွာတွင်းမှုခင်းများကို ဒုဆလန်ဝါနှင့် ရွာလူကြီး
များက ဓလေ့ထုံးတမ်း အရပင် စစ်ဆေး ဆုံးဖြတ်ကြပါသည်။ မြေပြန့်တွင်
ယာယီနေကြသော အောင်မြေရွာသားတို့သည် တောင်ပေါ်မှာ နေကြသကဲ့သို့ပင်
ဖြစ်ပါသည်။ တနေ့ တောင်ပေါ်သို့ ပြန်ကြသော အခါလည်း ရွာ၏စည်းလုံးမှု
လူနေမှုမပျက်၊ ပြောင်းရွှေ့သွားကြရန်သာ ရှိပါသည်။ ထို့ကြောင့် ကချင်ပြည်နယ်
ဦးစီးအဖွဲ့က ထောက်ခံသည့်အတိုင်း၊ အမှုကို ကချင်ဓလေ့ထုံးတမ်းအရ ဆုံးဖြတ်
စေလျှင်၊ လျော်ကန်သင့်မြတ်၍၊ ရွာ၏စည်းလုံးရေး၊ ပြည်နယ်၏ စည်းလုံးညီညွတ်ရေး
ကို အထောက်အကူဖြစ်စေပါလိမ့်မည်။ ဟု ဦးတင်အုံးက တင်ပြသည်။

လက်ထောက် နိုင်ငံတော် ရွှေနေချုပ် ဦးဘကျော်ကလည်း၊ ပြည်နယ်များ
ဥပဒေအရာရှိကို ထောက်ခံသည်။

(ပြည်ထောင်စုသား တိုင်းရင်းသား လူမျိုးများ၏ ဓလေ့ထုံးတမ်း ဥပဒေများ
တွင် တရားမျှတခြင်း၊ သိမ်မွေ့ခြင်း၊ အင်္ဂါများစွာ ပါဝင်သည်။ ထို့ကြောင့်လည်း
ယင်းဓလေ့ထုံးတမ်းများသည် အခွင့်ရှည်စွာ ရပ်ရွာနိုင်ငံ၏ လုံခြုံရေး၊ လူမှုဆက်ဆံရေး၊
ယဉ်ကျေးမှုတို့ကို ကောင်းစွာ ထိန်းသိမ်းခဲ့ပြီးလျှင် ဥပဒေအဖြစ် ခိုင်မာစွာ သက်ဝင်
လှုပ်ရှားနိုင်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ဥပဒေဟူသည် လူအများ၏ စိတ်နှလုံးတွင် ကိန်းဝပ်ပါမူ၊
တန်ခိုးထက်မြက်သည်။ ထို့ကြောင့် လူအများက သိကျွမ်းနားလည်၍၊ သဘာဝ
အလျောက်လက်ခံကြသော ဓလေ့ထုံးတမ်းဥပဒေများသည် အထူးပင်တန်ခိုးထက်မြက်
သည်။ အများ၏ လက်ခံခြင်းတွင် အင်အားတည်သော ဓလေ့ထုံးတမ်း ဥပဒေကို
ကျူးလွန်သူသည် သာမန်ပြစ်ဒဏ်အပြင် ရပ်ရွာက ပယ်ခြင်းကိုလည်း ခံရတတ်
သေးသည်။ ရပ်ရွာက သဘောတူ၊ ဓလေ့ထုံးတမ်း ဥပဒေက ခွင့်ပြုသော နည်းလမ်း

ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ
နှင့်
နယ်စပ်ဒေသ
များ

ဖြင့် ကြေးအေးကြပြန်လျှင်ကား၊ ကျူးလွန်ခဲ့ခြင်းကို မေ့ပျောက် ခွင့်လွှတ်ကြ၍ အိမ်နီးနားချင်း၊ ဆွေမျိုးသားချင်း၊ ရွာသူရွာသားချင်းတို့ မေတ္တာပျက်၊ စည်းလုံး ညီညွတ်စွာ လုပ်ကိုင်နေထိုင်ကြပြန်သည်။)

ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ နှင့် မဟာနိဂုံး (၁) တွင် တရားရုံးချုပ်က ချင်းဓလေ့ ထုံးတမ်းဥပဒေနှင့်ပတ်သက်၍ ယင်းဥပဒေသည်—

“ချင်းသွေးသောက်စုများ အတွင်း၌ ငြိမ်းချမ်းသာယာမှုကို၎င်း၊ စီးပွားရေး အားဖြင့် တဦးကိုတဦး ကူညီရိုင်းပင်း ဆောင်ရွက်နိုင်ရေးကို၎င်း အထောက် အကူပြုခဲ့သည်။ ယခုအချိန်အထိလည်း၊ ချင်းဝိသေသတိုင်း စသော ဓလေ့ ထုံးတမ်းအရ ပြေပြစ်အေးချမ်းစွာ လူ့အဆောက်အအုံများကို တည်ဆောက် ခဲ့ကြသော နေရာများတွင် မြန်မာပြည်မမှာကဲ့သို့၊ လူသတ်မှု၊ ဓားပြမှု၊ မုဒိမ်းမှု စသည်တို့ များပြားစွာဖြစ်ပေါ်ခြင်း မရှိသည်ကို နှိုင်းယှဉ်လေ့လာက တွေ့မြင် နိုင်သည်။”

ဟုမှတ်ချက်ပြုခဲ့သည်။ ထိုအမှုတွင် ခေတ်ကြိုခုံတော်ဖြတ်ထုံး ကိုရည်ညွှန်း၍ ရှေးမြန်မာ ခေတ် တရားစီရင်ရေးတွင်လည်း၊ “မြန်မာတို့အရပ်၊ ရှမ်းတို့အရပ်၊ ပလောင်တို့အရပ်၊ ဒေသ၊ ဌာနကိုလိုက်၍ တရားစီရင်” ခဲ့ကြောင်း၊ “ကာလံဒေသံအဂ္ဂံဓနံ၊ မဟာ ပဒေသတရားလေးပါးကို ဓမ္မကွန်ကြောင်း၊ ဓမ္မသတ်ကြောင်းနှစ်ရပ်၌” ရကြောင်း ကိုဖော်ပြခဲ့ပေသည်။

(နိုင်ငံတော် အစိုးရကလည်း ပြည်ထောင်စုသား တိုင်းသား လူမျိုးများ၏ ဓလေ့ထုံးတမ်း ဥပဒေတို့ကို စုဆောင်း လေ့လာ၍ ကောင်းသည်တို့ကို ဖော်ထုတ်၍ ထိန်းသိမ်းပျိုးထောင်၊ မကောင်းသည်တို့ကို တစတစ ပညာပေး၍ ပြုပြင်ရန်စီစဉ် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိ ကြောင်း)ကို ပြည်နယ်များ ဥပဒေအရာရှိက တင်ပြသည်။ ထိုကိစ္စကိုဆွေးနွေးခဲ့သော ဗဟိုလုံခြုံရေးနှင့် အုပ်ချုပ်မှုကော်မတီ၏ ၁၉၆၂ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၁၀ ရက်နေ့ အစည်းအဝေးတွင် ဗိုလ်မှူးကြီး သန်းစိန်က အောက်ပါ ကဲ့သို့တင်ပြသည်ကိုလည်း ဦးတင်အုံးက ရည်ညွှန်းပေသည်။

“လူ့ဘောင်လောက အဖွဲ့အစည်းများရှိရာ၊ ဒေသလိုက် ယဉ်ကျေးမှု ရိုးရာ ဓလေ့ထုံးတမ်းများ၊ အယူအဆများ ရှိကြောင်း။ ဒေသအခြေအနေကို ဟပ်မိ အောင်လုပ်ရမည်ဖြစ်ကြောင်း။ ဥပဒေလုပ်သည့် နေရာတွင် ပညာပေးလုပ်ငန်း မှာအရေးကြီးကြောင်း။ ဥပမာ လူသတ်ခြင်းသည် ဘယ်နေရာ သတ်သတ် မကောင်းကြောင်း။ ထိုသို့ မကောင်းသည်ကို ပညာပေးရမည် ဖြစ်ကြောင်း။

(၁) ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်အယူခံမှုအမှတ် ၄။

ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ
နှင့်
နော်ရစ်ဇော်
ဘာ။

ပညာပေးခြင်းကို မည်မျှအထိ လက်ခံလာပြီကိုလည်း ထည့်သွင်းစဉ်းစားရန်
လိုကြောင်း။ လူနေမှုစံနှုန်းက လက်မခံဘဲ ဥပဒေကိုသာ အဓိကထား၍ ပြဋ္ဌာန်း
ပြီး တရားစီရင်မည်ဆိုလျှင် မသင့်တော်ကြောင်း။ သူ့အလိုအလျောက်သာယာ
ညီညွတ်နေသည့် ဒေသများတွင်၊ မိမိတို့က ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းလိုက်ခြင်း၊ တရား
စီရင်ရေးစံနှုန်းများ ပြောင်းလဲလိုက်ခြင်းတို့ကြောင့် ပိုမိုရှုပ်ထွေး သွားမည်ကို
စိုးရိမ်ကြောင်း။ ”

ထိုအစည်းအဝေးတွင် တရားရေးဌာန တာဝန်ခံ ဗိုလ်မှူးကြီး ကျော်စိုးက၊
နိဂုံးချုပ်အားဖြင့် အောက်ပါကဲ့သို့ မှတ်ချက်ပြုခဲ့လေသည်။

“တရားစီရင်ရေး စံနှုန်းမှာ တခုတည်းဖြစ်သော်လည်း၊ တရားစီရင်သည့်
တရားသူကြီးက ဒေသအလိုက် ဓလေ့ထုံးတမ်းများကို ထည့်သွင်းစဉ်းစား၍
မျှတအောင် စီရင် ဆုံးဖြတ်ခြင်းအားဖြင့် မိမိတို့ လိုချင်သည့်အခြေအနေသို့
ရောက်အောင် လုပ်သွားရမည်ဖြစ်ကြောင်း။ ”

၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၂ ရက်နေ့တွင် မန္တလေးမြို့၌ ကျင်းပသော
၁၇ ကြိမ်မြောက် ပြည်ထောင်စုနေ့တွင် တော်လှန်ရေး ကောင်စီဥက္ကဋ္ဌ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး
နေဝင်းက ပြည်ထောင်စုသား တိုင်းရင်းသား လူမျိုးများအရေးနှင့် ပတ်သက်၍
တော်လှန်ရေး ကောင်စီ၏ ခံယူချက်ကို ကျေညာခဲ့လေသည်။ ထိုခံယူချက်တွင်—

“တိုင်းရင်းသား လူမျိုးအသီးသီး၏ ထူးခြားသော အခြေအနေအရ သီးခြား
လွတ်လပ်စွာ လုပ်ဆောင်ခွင့် ပြုရမည့်အချက်များ ဆိုရာ၌၊ တိုင်းရင်းသား
လူမျိုးအသီးသီးတို့သည် မိမိတို့ မြတ်နိုးချစ်ခင်သည့်စကား၊ စာပေ၊ ယဉ်ကျေးမှု
ကိုးကွယ်သည့်ဘာသာနှင့် စောင့်ထိန်းအပ်သည့် ဓလေ့ထုံးတမ်းများကိုသီးခြား
ဆောင်ရွက်နိုင်ခွင့်ရှိရပါမည်။ ”

ထိုကဲ့သို့ သီးခြား ဆောင်ရွက်ခြင်းသည် အခြားတိုင်းရင်းသား လူမျိုးတမျိုးမျိုးကို
သော်ရင်း၊ ပြည်ထောင်စု၏ စည်းလုံးညီညွတ်မှုကိုသော်ရင်း ထိပါးခြင်းမရှိစေရန်ကို
မူကား အထူးသတိထားရွှေ့ကြည့်သင့်သည်။ ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက် သင့်ကြသည်ဟု
သတိပေးပြီးနောက်၊ တော်လှန်ရေးကောင်စီဥက္ကဋ္ဌက တိုင်းရင်းသားများ၏စာပေ
ဘာသာစကား၊ ယဉ်ကျေးမှု၊ ဓလေ့ထုံးတမ်းများကို တိုးတက်ထွန်းကား ခိုင်မာ
စေရန် ပေါ်ထုတ်ကြရာတွင်၊ အထူး ဦးစားပေး ကူညီမည်ဟူ၍လည်း မိန့်ဆိုခဲ့
လေသည်။

ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ
နှင့်
နော်ဒွန်တော်
ဘာ၊

ပြည်တွင်းငြိမ်းချမ်းရေး ဆွေးနွေးရန် ရောက်ရှိခဲ့ကြသော ကရင် တော်လှန်ရေး
ကောင်စီ အကြံကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့အား ဗိုလ်ချုပ်ကြီး နေဝင်းက နှုတ်ခွန်းဆက်ရာ၌
လည်း အောက်ပါကဲ့သို့ ထည့်သွင်းမြှောက်ကြားခဲ့သည်ကို ကျွန်ုပ်တို့ သတိပြုမိသည်။

“တရားစီရင်ရေးတွင် ဒေသအလိုက်၊ လူမျိုးအလိုက် ခံယူထားသောဓလေ့
ထုံးစံများကို အခြေပြုသင့်ပေသည်။ ရပ်ရွာ ဓလေ့ထုံးစံ၊ လူမျိုး ဓလေ့ထုံးစံနှင့်
အညီ အမှုကိစ္စများကို အဆုံးအဖြတ် ပြုရာတွင် မြန်မာလူမျိုးတို့၏ ဒေသနှင့်
တူညီမှုရှိမည်မဟုတ်ပေ။”

ပြည်ထောင်စုသား တိုင်းရင်းသား လူမျိုးများ၏ ဘာသာ၊ စာပေ၊ ယဉ်ကျေးမှု
ရိုးရာဓလေ့ ထုံးတမ်းတို့ကို ဆိုင်ရာပြည်နယ်ဦးစီးအဖွဲ့များ၊ ချင်းဝိသေသတိုင်း ဦးစီး
အဖွဲ့၊ အစိုးရ၏ တရားရေးဌာန၊ ယဉ်ကျေးမှုဌာန၊ ပညာရေးဌာန၊ တိုင်းရင်းသား
စည်းလုံးမှုဌာန၊ ဗဟိုလုံခြုံရေးနှင့် အုပ်ချုပ်မှုကော်မတီ၊ တက္ကသိုလ်များ၊ မြန်မာ့ဆိုရှယ်
လစ်လမ်းစဉ်ပါတီ၊ စသည်တို့ကပူးပေါင်းဆောင်ရွက်၍ လေ့လာစုဆောင်းသုံးသပ်လျက်
ရှိကြသည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့ သိရပေသည်။ ပဌမအကြိမ် ကျင်းပခဲ့သော မြန်မာနိုင်ငံ
သုတေသန ကွန်ဂရက်တွင်လည်း ပြည်နယ်များ ဥပဒေအရာရှိ ဦးတင်အုံးက “ရှမ်း
ပြည်နယ်တရားစီရင်ရေး” နှင့်ပတ်သက်၍ နက်နက်နဲနဲလေ့လာ၍ စာတမ်း တင်ပြ
ဖတ်ကြားခဲ့လေသည်။ ဆက်လက်၍ တိုင်းရင်းသား လူမျိုးများ၏ ဓလေ့ထုံးတမ်း
ဥပဒေများကို လေ့လာရန် သုတေသနလုပ်ငန်း တရပ်ကို မြန်မာနိုင်ငံသုတေသန
ကောင်စီ၏ ငါးနှစ်စီမံကိန်း လက်ခံထားပြီဟု ဦးတင်အုံးက တင်ပြလေသည်။

တိုင်းရင်းသားတို့၏ရိုးရာဓလေ့ထုံးတမ်း၊ယဉ်ကျေးမှု စသည်တို့ကိုပေါ်ထုတ်ရာတွင်
အစိုးရ ဌာနများကသာ မဟုတ်ဘဲ၊ ရာဇဝင်ဆရာ၊ စာရေးဆရာ၊ သုတေသီ စသော
ပုဂ္ဂိုလ်များကလည်း ဝါသနာအလျောက် လေ့လာဆည်းပူး၍ စာအုပ်စာတမ်းများ
ပြုစုကြရန်လိုပေသည်။ ဓလေ့ထုံးတမ်း ဥပဒေဆိုသည်မှာလည်း ဥပဒေဟူ၍ ထီးထီး
သီးခြားရပ်တည်သည်မဟုတ်၊ တိုင်းရင်းသားများ၏ ရာဇဝင်၊ ကိုးကွယ်ယုံကြည်မှု၊
အိမ်ထောင်ရေး၊ လူနေမှု၊ သီချင်း၊ ပုံပြင် စသည်တို့နှင့် ရောယှက်၍နေသဖြင့်
ယင်းတို့မှထုတ်ယူပေါင်းစပ်မှသာ လူလူချင်း ဆက်ခံခြင်း၏ စည်းကမ်း၊ ကျင့်ဝတ်များ
ဖြစ်သော ဓလေ့ထုံးတမ်း ဥပဒေများ ရုပ်လုံးပေါ်လာမည်ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့်
မြန်မာ့ဓလေ့ထုံးတမ်းဥပဒေကို ကျမ်းပြုသူ ဦးမြစိန်၊ ရှေးမြန်မာဇာတ်တရားစီရင်ရေး
ဆောင်းပါးများ ပြုစုရေးသားသော ဦးအောင်သန်းထွန်း၊ တိုင်းရင်းသား လူမျိုး
များ၏ပုံပြင်များကို ရှာဖွေစုဆောင်း၍ စာအုပ်များရေးသား ထုတ်ဝေလျက်ရှိသော
“လူထု” ဦးလှ၊ တိုင်းရင်းသားများ၏ လူနေမှု မှတ်တမ်းတင် စာအုပ်များ ရေးသား

၁၉၆၆

ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ
နှင့်
နော်ဒွန်ဇော်
ဘာ။

ပြုစုသူ ဦးဝင်းနိုင်၊ တောင်ပေါ်သားဘွဲ့ဘဝကို ခရီးသွားလေ့လာ၍ စာဖုတ်ဆောင်းပါး
များရေးသားကြသော ဦးသိန်းဇေမြင့်၊ စောမုံညွှန်း၊ ဆရာမြင့်၊ ဦးမြင့်မောင် စသော
ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ မှတ်တမ်း တင်ချက်များသည် ဓလေ့ထုံးတမ်း ဥပဒေကို ပြုစုရာတွင်
အဘိုးတန်သော အထောက်အကူများ ပြစ်ကြသည်။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်များနှင့် အခြား
သူတော်များသည်၎င်း၊ တိုင်းရင်းသားများ အကြား၌ လုပ်ကိုင် တာဝန်ထမ်းဆောင်
ကြရသော တရားသူကြီး၊ ရွှေနေ၊ ကျောင်းဆရာ၊ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်း စသော ပုဂ္ဂိုလ်
တို့သည်၎င်း၊ ဆက်လက်၍ လေ့လာမှတ်သားကြခြင်းဖြင့် ပြည်ထောင်စုသား တိုင်းရင်း
သားအချင်းချင်း ပိုမို၍ သိကျွမ်းခင်မင်ရင်းနှီးလာကြမည်။ တဦးနှင့်တဦး ပညာ
ဗဟုသုတလွယ်နိုင်ကြမည်။ ပြည်ထောင်စုကို ဝိုင်း၍ တစည်းတလုံး တူထောင်နိုင်ကြ
မည်ဖြစ်ပေသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ရှေ့ရှိ (အမှုတွင်၊ အမှုသည်များသည် တောင်ပေါ်သား ကချင်လူမျိုး
ချင်းချင်း၊ ဆွေမျိုးချင်းချင်း ဖြစ်ကြသည်။ မြေပြန့်တွင် အောင်မြေရွာ တည်၍
ယာယီ နေကြရသော်လည်း ရွာတွင် ကချင် ဓလေ့ ထုံးတမ်းတို့ကိုပင် ကျင့်သုံး
နေကြသည်။ ယင်းဓလေ့ ထုံးတမ်းတို့ကို ဥပဒေအဖြစ် သိကျွမ်းနားလည် လက်ခံ
ကြသည်။ အမှုဖြစ်လျှင် ဒုဆလန်ဝါနှင့် ရွာလူကြီးများ၏ အဆုံးအဖြတ်ကို နာခံ
ကြသည်။ ရိုးရာမပျက်၊ လူနေမှုစံနစ်မပြောင်း၊ ယခင်အတိုင်းပင် နေထိုင်ကြ၍၊
အခါအခွင့်သာလျှင်၊ ၎င်းတို့အခြေစိုက်ရာ၊ အမြစ်တယ်ရာ၊ တောင်ပေါ် ဆန်နယ်သို့
ပြန်ကြမည့်သူများ ဖြစ်ကြသည်။ ဆွေမျိုးချင်း မေတ္တာမပျက်ရလေအောင်၊ ရန်မီး
မပွားရလေအောင်၊ ရွာ၏ စည်းလုံးမှု မထိပါးရလေအောင်၊ အမှုကို ဓလေ့ထုံးတမ်း
အရ ကြေအေးကြလှိုကြောင်းကို နှစ်ဘက် ဆွေမျိုးနှင့်အမှုသည်များကလည်း လိုလား
သည်။ ဒုဆလန်ဝါနှင့် ရွာလူကြီးများကလည်း လိုလားသည်။ ကချင်ပြည်နယ်
ဦးစီးအဖွဲ့ကလည်း ထောက်ခံသည်။

ထို့ကြောင့် သက်ဆိုင်သူတို့ အမျက်ဒေါသလည်း ပြေစေ၊ ရန်ကြွေးလည်းကြေစေ၊
ရပ်ရွာပြည်နယ်နှင့် ပြည်ထောင်စု စည်းလုံးညီညွတ်ရေးလည်း ဖြစ်ထွန်းစေအောင်၊
ဤအမှုကို ကချင်ဓလေ့ထုံးတမ်း ဥပဒေအရ ပြီးပြတ်စေနိုင်ရန်၊ ကချင်တောင်တန်း
ဥပဒေက ပြဋ္ဌာန်းသည့်အတိုင်း စစ်ဆေးဆုံးဖြတ်ရမည်။) ထိုသို့ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်
တရားသူကြီးက လွှဲပြောင်းပေးရမည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့ ညွှန်ကြားလိုက်သည်။

နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ်

ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှု

တရားသူကြီး ဦးချစ်ရှေ့တွင်

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားသူ)

နှင့်

မောင်ကုန်းစိန် (ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားခံရသူ)*

† ၁၉၆၆

ဒီဇင်ဘာလ

၂၁ ရက်။

မတရားအသင်းအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၇(၁)အရ မူပြစ်ထင်ရှားစီရင်ခြင်း—ပြစ်ဒဏ်။

တရားရုံးချုပ်။ ။မတရားအသင်းအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၇(ဂ)အရ၊ ပေးရမည့်ပြစ်ဒဏ်မှာ အလုပ်နှင့် ထောင်ဒဏ် ၂ နှစ်သက် မနည်း။ အလုပ်နှင့် ထောင်ဒဏ် ၃ နှစ်သက်မများ ဖြစ်သည်။ တရားရုံးများက လိုက်နာဆောင်ရွက်ရမည်။ ဥပဒေကိုကျော်လွန်၍သော်၎င်း၊ဘေးဖယ်၍သော်၎င်း အကြောင်းအမျိုးမျိုးပြကာ၊ ပြစ်ဒဏ်ပေးခြင်းမှာ ဥပဒေကိုလိုက်နာခြင်း၊ ဥပဒေကို အဓိပ္ပာယ်ဖော်ခြင်းမျိုးမဟုတ်ဘဲ၊ ဥပဒေသစ်တခုကို ပြုလုပ်ရာကျပေသည်။ ဥပဒေကိုယ်ဖျက်၍ ပြုလုပ်ရန် မဟုတ်ကြောင်းကို တရားရုံးများ သဘိကြီးစွာချုပ်သင့်ပေသည်။

ယခုအခါ ဘော်လှန်ရေးအစိုးရက ယင်းကဲ့သို့မတရားအသင်း အက်ဥပဒေနှင့် ပတ်သက်သော ပြစ်မှုများကို အထူးရာဇဝတ်ရုံးနှင့် စစ်ဆေးနေသည်။ တိုင်းပြည်လုံခြုံမှုအတွက် အလွန်အရေးကြီးသည့် အမှုဖြစ်ရကား အပြစ်ပေးရာတွင် ဟန့်တားစေလိုသောသဘောဖြင့် ကြီးလေးသောအပြစ်ဒဏ်ကိုပေးထားသည့်။

ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားသူအတွက်။ ။အစိုးရ ရွေးနေကြီး ဦးမျိုးထွန်းလင်း။

ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားခံရသူအတွက်။ ။

တရားသူကြီး ဦးချစ်။ ။လျှောက်ထားခံရသူ (မူလတရားခံ) အပေါ် မတရားအသင်း အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၇ (၁) အရ၊ ပြစ်ဒဏ်ထိုက်သင့်သော ပြစ်မှုကိုကျူးလွန်ကြောင်း ဘွဲ့ချရသဖြင့် အလုပ်နှင့် ထောင်ဒဏ် ၁ နှစ် ကျခံစေရန်၊ သံတွဲမြို့

* ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၂၂၀(ခ)။

† ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၆၈ တွင်ချမှတ်သော ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊အောက်တိုဘာလ ၄ ရက်နေ့စွဲပါ၊ သံတွဲခရိုင်၊ရာဇဝတ်တရားသူကြီး၏အမိန့်ကိုပြန်၍ဆင်ခြင်မှု။

၂ ရာဘက် ရာဇဝတ်တရားသူကြီးရုံး ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၁၇၅ တွင် အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်။

ယင်းကဲ့သို့ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ခြင်းကို ပြန်လည်သုံးသပ်ရန်၊ သံတွဲမြို့၊ ခရိုင်ရာဇဝတ် တရားသူကြီးရုံး၊ ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၆၈ ကို ဖွင့်လှစ်ခဲ့သည်။

ပညာရှိခရိုင်ရာဇဝတ် တရားသူကြီးက လျှောက်ထား ခံရသူ မောင်ထွန်းစိန် အပေါ်တွင်တွေ့ရှိရသော ပြစ်မှုမှာ မှန်ကန်သော်ငြားလည်း၊ ပြစ်ဒဏ်ပေးရာ၌၊ အလုပ် နှင့် ထောင်ဒဏ် ၁ နှစ် သာလျှင် ပေးထားသောကြောင့် မတရားအသင်း ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၇ (၁) အရ၊ ပေးရမည့် ပြစ်ဒဏ်မှာ အလုပ်နှင့်ထောင်ဒဏ် ၂ နှစ်ထက် မနည်း၊ အလုပ်နှင့်ထောင်ဒဏ် ၃ နှစ်ထက် မများသောကြောင့်၊ ယခုလျှောက်ထား ခံရသူအား ပေးထားသော အလုပ်နှင့် ထောင်ဒဏ် ၁ နှစ်မှာ ဥပဒေအရ မှားယွင်း နေပါသဖြင့်၊ အလုပ်နှင့်ထောင်ဒဏ် ၂ နှစ်ကို ပြင်ဆင်၍ သတ်မှတ်ပေးပါရန် ဤ ရုံးသို့ထောက်ခံတင်ဆက်ထားသည်။

ပညာရှိ ခရိုင်ရာဇဝတ် တရားသူကြီး တွေ့ရှိချက်မှာ မှန်ကန်သည်။ယခုအမှုတွင် ပြစ်မှုများနှင့်ပတ်သက်၍ မည်သို့မျှပြောရန်မလိုပေ။လျှောက်ထားခံရသူက အောက် မူလရုံးတွင် အပြစ်ရှိပါသည်ဟု ဝန်ခံပြီးဖြစ်သည်။အပြစ်ဒဏ်ပေးခြင်းနှင့် ပတ်သက် ၍သာသုံးသပ်ရပေမည်။ဥပဒေက အတိအလင်း ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ ယင်း (ပြဋ္ဌာန်း ချက်မှာ အလုပ်နှင့် ထောင်ဒဏ် ၂ နှစ်အောက်နှင့် ထောင်ဒဏ် ၃ နှစ်ထက် မပိုရ ဖြစ်သည်။ ဤအတိုင်း တရားရုံးများက လိုက်နာဆောင်ရွက်ရမည်။ ဥပဒေကို ကျော်လွန်၍သော်၎င်း၊ ဘေးဖယ်၍သော်၎င်း အကြောင်းအမျိုးမျိုးပြုကာ ပြင်ဒဏ် ပေးခြင်းမှာ ဥပဒေကိုလိုက်နာခြင်း၊ ဥပဒေကို အဓိပ္ပါယ် ဖော်ခြင်းမျိုး မဟုတ်ဘဲ ဥပဒေသစ် တခုကို ပြုလုပ်ရာ ကြပေသည်။)။ ဤကဲ့သို့အတိုင်း အောက်မူလရုံးက ပြုလုပ်သည်ကို တွေ့ရှိရသည်။ ရုံးများသည် ဥပဒေကို လိုက်နာရမည်ဖြစ်သည်။ (ဥပဒေကို ပယ်ဖျက်၍ ပြုလုပ်ရန် မဟုတ်ကြောင်းကို တရားရုံးများက သတိကြီးစွာ ချပ်သင့်ပေသည်။)။ ထို့အတူ အထူးသဖြင့် သံတွဲမြို့၊ ၂ ရာဘက် ရာဇဝတ် တရား သူကြီး ဦးမောင်မောင်အား နောက်နောင်ကို ဤကဲ့သို့ မဖြစ်စေရန် အထူးသတိ ပြုရမည်။

တော်လှန်ရေး ကောင်စီ ကျေညာချက်အမှတ် ၁၄ အရဆိုလျှင် လက်ရှိ တရား ဥပဒေအားလုံးသည်၊ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ တော်လှန်ရေး ကောင်စီက မရုပ် သိမ်းသေးသမျှ၊ သို့တည်းမဟုတ် မပြင်သေးသမျှ ဆက်လက် အာဏာတည်စေရမည် ဖြစ်သည်။ယခုအမှုတွင် ပေါ်လွင်သည့် မတရားအသင်းအက်ဥပဒေသည်တည်ဆဲ ဥပဒေ ဖြစ်ကြောင်း သတိချပ်အပ်ရ ပေမည်။ အောက်မူလရုံး တရားသူကြီးက ဤလို

ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ
နှင့်
မောင်ထွန်းစိန်။

အမှုမျိုးတွင် အနည်းဆုံး ထောင်ဒဏ် ၂ နှစ်ပေးရမည်ကို သိရှိသော်လည်း၊ ဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်ကို ဆန့်ကျင်သည့် ပြစ်ဒဏ်ဖြစ်သော ထောင်ဒဏ် ၁ နှစ်ပေးခြင်းမှာ သိသိသာသာကြီးမှားယွင်း ချွတ်ချော်၍ တရားမျှတမှု ကင်းမဲ့နေသည်။ ၎င်းပြင် အောက်ရုံးတရားသူကြီးက အဘယ်ကြောင့် ညှာတာခြင်း အကြောင်းနှင့် ပတ်သက် ၍ အကြောင်းပြချက်များမှာ ထည့်သွင်းစဉ်းစားရန် မဟုတ်ပေ၊ တရားမဝင်ဖြစ်သည်။

ယခုအခါ တော်လှန်ရေး အစိုးရက ယင်းကဲ့သို့ မတရားအသင်း အက်ဥပဒေနှင့် ပတ်သက်သော ပြစ်မှုများကို အထူးဗုဒ္ဓကတ်ရုံးနှင့် စစ်ဆေးနေသည်။ တိုင်းပြည် လုံခြုံမှုအတွက် အလွန်အရေးကြီးသည့် အမှုဖြစ်ရကား အပြစ်ပေးရာတွင် ဟန့်တား စေလိုသောသဘောဖြင့် ကြီးလေးသော အပြစ်ဒဏ်ကို ပေးထားသည်။

အထက်ဖော်ပြပါ အကြောင်းများကြောင့် ပညာရှိ ခရိုင် ဗုဒ္ဓကတ် တရား သူကြီး တင်ပြ ထောက်ခံချက်ကို အတည်ပြုလက်ခံ၍ အောက်မူလရုံးက ချမှတ် သောအမိန့်ကို ပယ်ဖျက်ပြီး၊ အောက်ပါအတိုင်း ပြင်ဆင်၍ အမိန့်ချမှတ်လိုက်သည်။

လျှောက်ထားခံရသူ မောင်ထွန်းစိန် (မူလတရားခံ) သည်၊ မတရားအသင်း အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၇ (၁) အရ ပြစ်မှုမြောက်သည်ကို တွေ့ရှိရသဖြင့် အလုပ်နှင့် ထောင်ဒဏ် ၂ နှစ်တိတိကျခံစေရန် အမိန့်ချမှတ်လိုက်သည်။

နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ်

ရာဇဝတ်အယူခံမှု

တရားသူကြီးဦးသက်ဖေ ရွှေတွင်

† ၁၉၆၆

ဒီဇင်ဘာလ ၁၀
ရက်။

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (အယူခံတရားလို)

နှင့်

မောင်ဘ (အယူခံတရားခံ)*

ကျွဲနွား သတ်ဖြတ်ခြင်းတားမြစ်ရေးအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၃၊ ပုဒ်မခွဲ ၂—အမဲသားတွေ့ရှိသူတိုင်းသည် သက်ဆိုင်ရာ အာဏာပိုင်၏ ခွင့်ပြုမိန့် အရ၊ သတ်ဖြတ်ခဲ့သည့် ကျွဲနွား၏အသား ဖြစ်သည်ဟု သက်သေ ထင်ရှားအောင် ပြသရန် တာဝန်ရှိခြင်း။

ထုံးဖြတ်ချက်။ ။ ကျွဲနွား သတ်ဖြတ်ခြင်း တားမြစ်ရေး အက်ဥပဒေသည်၊ ၁၉၄၇ ခုနှစ် က ထုတ်ပြန်ခဲ့သည့် ဥပဒေတရပ်ဖြစ်သည်။ ထိုဥပဒေ၏ ပုဒ်မ ၃၊ ပုဒ်မခွဲ ၂ တွင် အမဲသားတွေ့ရှိ သူတိုင်းသည် သက်ဆိုင်ရာ အာဏာပိုင်၏ ခွင့်ပြုမိန့်အရ သတ်ဖြတ်ခဲ့သည့် ကျွဲနွား၏ အသား ဖြစ်သည်ဟု သက်သေထင်ရှားအောင် ပြသရန် တာဝန်ရှိလေသည်။ ၁၉၅၈ ခုနှစ်၊ အက်ဥပဒေ အမှတ် ၂၀ က ထိုပုဒ်မခွဲ ၂ ကို ပယ်ဖျက်ခဲ့၏။ အဆိုပါ ၁၉၅၈ ခုနှစ်၊ အက်ဥပဒေကိုပြဋ္ဌာန်းသည့် နောက်ပိုင်းတွင် တရားခံထံ၌ တွေ့ရှိသော အမဲသားသည် သက်ဆိုင်ရာ အာဏာပိုင်၏ ခွင့်ပြုမိန့် မရှိဘဲ သတ်ဖြတ်သော ကျွဲနွား၏ အသားဖြစ်ကြောင်းသက်သေထူရန် တရားလိုဘက်သို့ပြန်၍ ရောက်လာပေသည်။ သို့ရာတွင် ၁၉၆၀ ခုနှစ် အက်ဥပဒေအမှတ် ၉ က ကျွဲနွားသတ်ဖြတ်ခြင်း တားမြစ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၃ ၏ပုဒ်မခွဲ ၂ ကိုမူလအတိုင်း ပြန်လည်၍ပြဋ္ဌာန်းခဲ့သည့် အလျောက် တွေ့ရှိသော အမဲသားသည် သက်ဆိုင်ရာအာဏာပိုင်၏ ခွင့်ပြုချက်အရ၊ သတ်ဖြတ်ခဲ့သည့် ကျွဲနွား ၏ အသားဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားအောင် ပြသရန် တာဝန်မှာ အမဲသားနှင့် တွေ့ရှိသူအပေါ်ပြန်၍ ကျရောက်နေပေသည်။

အယူခံတရားလိုအတွက်။ ။ အစိုးရရှေ့နေကြီး ဦးသိန်းဟန်။

အယူခံတရားခံအတွက်။ ။ ဒေါက်ဘာ ဘဘင်။

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေ။ ။ ပြည်မြို့၊ မြို့မရာဇဝတ် တရားသူကြီးရုံး၏ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၂၁၁ တွင်၊ အယူခံတရားခံ မောင်ဘနှင့်၎င်း၏ညီ

* ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ် အယူခံမှု အမှတ် ၁၃၂။

† ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်အယူခံမှုအမှတ် ၄၄ တွင် ချမှတ်သော ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၁ ရက် နေ့စွဲပါ ပြည်မြို့၊ စက်ဝှင်တရားသူကြီး၏ အမိန့်ကို အယူခံမှု။

ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ
နှင့်
မောင်ဘား

မောင်လှတို့အပေါ် ကျွဲနွား သတ်ဖြတ်ခြင်း တားမြစ်ရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၃ အရ၊ ရုံးဆင်းရုံးတက် ထောင်ဒဏ်နှင့် ဒဏ်ငွေ ၅၀ ကျပ် စီပေးဆောင်ရန်နှင့် ပျက်ကွက်ပါက နောက်ထပ်အလုပ်နှင့်ထောင်ဒဏ် ၄ လစီ ကျခံစေရန် စီရင်ခြင်းခံရသည်။ ၎င်း တို့ကမူကျေနပ်သဖြင့် အယူခံဝင်ရာ၊ ပြည်မြို့၊ စက်ရှင်ရုံး၏ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ အယူခံမှုအမှတ် ၄၄ ၌ အောက်ရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ပြစ်ဒဏ်တို့ကိုပယ်ဖျက်ကာ ၎င်းတို့နှစ်ဦးအား တရားသေ လွှတ်လိုက်သည်။ အယူခံတရားခံ မောင်ဘားအား ယင်းသို့ တရားသေ လွှတ်လိုက်သော အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်ပေးရန်၊ ဤအယူခံမှု တင်သွင်း လာခြင်းဖြစ်သည်။ မောင်လှအား တရားသေလွှတ်သည့် အမိန့်ကိုမူ အယူခံဝင်ခြင်း မရှိပေ။

အမှုဖြစ်ပွားပုံ အတ္ထုပ္ပတ္တိ အကျဉ်းချုပ်မှာ၊ လွန်ခဲ့သည့် ၁၉၆၅ ခု၊ ဩဂုတ်လ ၁၃ ရက်နေ့ည ၁၁ နာရီခန့် အချိန်တွင်၊ ပြည်မြို့၊ မူရာပင်ရပ်ကွက်နေ အယူခံတရားခံ မောင်ဘား၏နေအိမ်သို့ ရဲစခန်းမှူး ဦးသန်းသည် သတင်းအရ ဝင်ရောက်ရှာဖွေရာ အိမ်အောက်ထပ်၌ အမဲသားစိမ်း ၂၅ ပိဿာခန့်တွေ့ရသည်။ မောင်ဘား အမဲသား များမှာ ညီဖြစ်သူ မောင်လှ၏ ပစ္စည်းဖြစ်ကြောင်း ပြောသည့်အပြင်၊ နောက် နေ့တွင် မောင်လှကလည်း စိမ်း၏ ပစ္စည်းဖြစ်ကြောင်း ဝန်ခံသဖြင့်၊ မောင်ဘားနှင့် မောင်လှညီအစ်ကို နှစ်ဦးစလုံးကို ရုံးတင်တရားစွဲဆိုသည်။

အယူခံတရားခံ မောင်ဘားက၊ ၁၉၆၅ ခု၊ ဩဂုတ်လ ၁၄ ရက်နေ့၌ ဗလီတွင် အလှူဒါနပြုရန်အတွက်ညီဖြစ်သူ မောင်လှအား အမဲဟင်းလျာ ဝယ်ခိုင်းရာ၊ မောင်လှ က ပြည်မြို့၌ အမဲသားတပိဿာ ၅ ကျပ် ဈေးပေးရသဖြင့် ဈေးနည်းသည့် မှော်ဇာမ ဝယ်မည်ဟုပြောသွားကြောင်း၊ ၁၉၆၅ ခု၊ ဩဂုတ်လ ၁၃ ရက်နေ့ညက ကျောင်းတွင် အစည်းအဝေးရှိသဖြင့်၊ ညဉ့်နက်မှ ပြန်လာပြီး အိပ်ရာဝင်ရာ၊ ရဲများလာရောက် ဘမ်း ဆီးမှ အမဲသားများကို မောင်လှက အိမ်အောက်တွင် ထားသွားသည်ကို သိရ ကြောင်း ထုခေါ်သည်။ မောင်လှက မှော်ဇာ သူကြီး ဦးဟံသောင်း၏ ထောက်ခံ ချက်ကိုတောင်း ရှိ၊ မှော်ဇာအမဲလိုက်စင်စီ ကိုသန်းမောင်ထံမှ အမဲသား ၂၅ ပိဿာကို အလှူလုပ်ရန် ဝယ်လာခဲ့ကြောင်း ထုခေါ်သည်။ သို့ရာတွင် မူလရုံး ပညာရှိ တရား သူကြီးသည် ၎င်းတို့၏ ထုခေါ်ချက်များကို လက်မခံဘဲ၊ အထက်၌ ဖော်ပြခဲ့သည့် အတိုင်း အပြစ်ဒဏ် အသီးသီး ချမှတ်ခဲ့သည်။

အောက်ရုံးအယူခံတွင်၊ ပညာရှိ စက်ရှင်တရားသူကြီးက၊ မောင်လှ သည် မောင်ဘ နှင့် တအိမ်စီ နေထိုင်သူဖြစ်သည်။ ကျွဲနွား သတ်ဖြတ်ခြင်း တားမြစ်ရေး ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃ က မတရားသတ်ဖြတ်ခဲ့သည့် အမဲသား လက်ရှိတွေ့သူ ကို အပြစ်ပေးရမည်ဟု ပြဋ္ဌာန်းထားသဖြင့်၊ အမဲသား လက်ရှိတွေ့သူ မဟုတ်သည့် မောင်လှအား အပြစ်

ပြည်ထောင်စု
ပြန်မာနိုင်ငံ
နှင့်
မောင်ဘ။

မပေးနိုင်ကြောင်း၊ အမဲသားစိမ်း တွေရှိတိုင်း ထိုအမဲသားသည် အခွင့်အမိန့်မရှိဘဲ၊ ကျွဲ၊ နွား သတ်ဖြတ်ထားသည့် အသားဟု မယူဆနိုင်သည်က တကြောင်း၊ အယူခံ တရားခံ မောင်ဘထံမှ တွေ့ရှိသော အမဲသားမှာ မှော်ဇာရွာ အမဲလိုင်စင်စီ မောင်သန်းမောင်ထံမှ ရောင်းချလိုက်သည့် အမဲသား ဖြစ်သည်ဟု သက်သေထူ ထားပြီးဖြစ်သည်ကတကြောင်း၊ ထိုအကြောင်းများကြောင့် အယူခံ တရားခံ မောင်ဘသည် ပြစ်မှုကျူးလွန်ခြင်း မရှိကြောင်း ကောက်ယူဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။

(ကျွဲ၊ နွား သတ်ဖြတ်ခြင်း တားမြစ်ရေး ဥပဒေသည် ၁၉၄၇ ခုနှစ်ကထုတ်ပြန် ခဲ့သည့် ဥပဒေတရပ်ဖြစ်သည်။ ထိုဥပဒေ၏ ပုဒ်မ ၃၊ ပုဒ်မခွဲ ၂ တွင်၊ အမဲသား တွေ့ရှိသူတိုင်းသည် သက်ဆိုင်ရာအာဏာပိုင်၏ ခွင့်ပြုမိန့်အရ သတ်ဖြတ်ခဲ့သည့် ကျွဲ၊ နွား ၏ အသားဖြစ်သည်ဟု သက်သေထင်ရှားအောင် ပြသရန် တာဝန်ရှိလေသည်။ ၁၉၅၀ ခုနှစ်၊ အက်ဥပဒေအမှတ် ၂၀ က ထိုပုဒ်မခွဲ ၂ ကို ပယ်ဖျက်ခဲ့၏။ အဆိုပါ ၁၉၅၀ ခုနှစ်၊ အက်ဥပဒေကို ပြဋ္ဌာန်းသည့် နောက်ပိုင်းတွင် တရားခံထံ၌ တွေ့ရှိ သော အမဲသားသည် သက်ဆိုင်ရာအာဏာပိုင်၏ ခွင့်ပြုမိန့်မရှိဘဲ သတ်ဖြတ်သော ကျွဲ၊ နွား၏ အသားဖြစ်ကြောင်း သက်သေထူရန် တရားလိုဘက်သို့ပြန်၍ ရောက် လာပေသည်။)။ အောက်ရုံးပညာရှိ စက်ရှင် တရားသူကြီးသည် ထို ၁၉၅၀ ခုနှစ်၊ ဥပဒေကို ကိုးကားလျက်၊ အယူခံတရားခံထံ၌ တွေ့ရှိခဲ့သော အမဲသားသည် အခွင့်အမိန့်မရှိဘဲ သတ်ဖြတ်ထားသည့် ကျွဲ၊ နွား၏ အသားဖြစ်ကြောင်း တရားလို ဘက်မှ သက်သေထူခဲ့ခြင်း မရှိဟု အဆုံးအဖြတ် ပြုခဲ့လေသည်။ ထိုကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ ပညာရှိ စက်ရှင် တရားသူကြီးသည် (၁၉၆၀ ခုနှစ်၊ အက်ဥပဒေအမှတ် ၉) ကို သတိမူခဲ့မိဟန်မတူပေ။ ထိုအက်ဥပဒေက (ကျွဲ၊ နွား သတ်ဖြတ်ခြင်း တားမြစ်ရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၃ ၏ ပုဒ်မခွဲ ၂ ကို မူလအတိုင်းပြန်လည်၍ ပြဋ္ဌာန်းခဲ့သည့်အလျောက်၊ တွေ့ရှိသောအမဲသားသည် သက်ဆိုင်ရာ အာဏာပိုင်၏ ခွင့်ပြုချက်အရ သတ်ဖြတ် ခဲ့သည့် ကျွဲ၊ နွား၏ အသားဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားအောင် ပြသရန် တာဝန်မှာ အမဲသားနှင့် တွေ့ရှိသူအပေါ်ပြန်၍ ကျရောက်နေပေသည်။)။

ထိုတာဝန် နှင့် ပတ်သက်၍ အယူခံ တရားခံ မောင်ဘက၊ အမဲသားများကို မှော်ဇာ အမဲလိုင်စင်စီ မောင်သန်းမောင်နှင့် မှော်ဇာသူကြီး ဦးဟံသောင်းတို့အား သက်သေထူခဲ့သည်။ ဦးဟံသောင်းက မောင်လှသည် မှော်ဇာရွာမှ အမဲသားဝယ် ယူခွင့် တောင်းသဖြင့် ခွင့်ပြုလိုက်ကြောင်း၊ အမဲလိုင်စင်စီ မောင်သန်းမောင်က မောင်လှအား သူကြီး၏ ခွင့်ပြုချက်အရ အမဲသား ၂၅ ပိဿာ ရောင်းလိုက်ကြောင်း ထွက်ဆိုသွားကြသဖြင့်၊ အယူခံတရားခံ မောင်ဘထံ၌ရှိခဲ့သော အမဲသားများမှာ၊ သက်ဆိုင်ရာအာဏာပိုင်၏ ခွင့်ပြုချက်အရ သတ်ဖြတ်ခဲ့သည့် ကျွဲ၊ နွား၏ အသား

ဖြစ်ကြောင်းထင်ရှားသည်ဟု ဆိုရမည်ဖြစ်သည်။ အမဲသားများကို လိုင်စင်စီနယ်နိမိတ်တစ်ခု အတွင်းသို့ အခြားလိုင်စင်စီနယ် ရောင်းချခြင်း မပြုရဟုဆိုသော အချက်နှင့်ပတ်သက်၍မူ မှော်ဇာအမဲလိုင်စင်စီနယ်အပေါ်သာ အရေးယူရန်ရှိပေသည်။ အယူခံတရားခံ မောင်ဘာအပေါ် ကျွဲနွားသတ်ဖြတ်ခြင်း တားမြစ်ရေး ဥပဒေအရ အရေးမယူသင့်၊ မယူနိုင်ပေ။

ပညာရှိစက်ရှင် တရားသူကြီးက၊ အယူခံတရားခံ မောင်ဘာအနေဖြင့် ၎င်းထံမှ တွေ့ရှိ သော အမဲသားများမှာ အမိန့်အရ ကျွဲနွားကို သတ်ဖြတ်ထားသည့် အသားဖြစ်ကြောင်း သက်သေထူရန် တာဝန်ကို ကျေပွန်အောင် ထမ်းဆောင်သွားပြီးဖြစ်သည်ဟု ယူဆထားရာ ထိုယူဆချက်သည် အမှုတွင်ပေါ်ပေါက်လျက်ရှိသော သက်သေထွက်ဆိုချက်များအရ မှားယွင်းချွတ်ချော်သည့် ယူဆချက်တခု မဟုတ်ကြောင်း ယုံမှားဖွယ်မရှိချေ။ ယင်းသို့မှားယွင်းချွတ်ချော်သည့် အမိန့်မဟုတ်လျှင် ဤရုံးအနေဖြင့် ထိုအမိန့်အား ဝင်ရောက် စွက်ဖက်ရန်အကြောင်း မပေါ်ပေါက်နိုင်ပေ။

တရားခံတဦးအား တရားသေလွှတ်သည့်အမိန့်ကို အယူခံဝင်ရာတွင် အောက်ရုံး၏ ယူဆချက် ကို အလေးပေးရမည်ဖြစ်ပြီး အပြစ်ရှိကြောင်း ထင်ရှားအောင် မပြနိုင်သရွေ့ တရားခံသည် အပြစ်မရှိဟု ကောက်ယူရမည့် ကနဦးယူဆချက်မှာ တရားသေလွှတ်သည့် အမိန့်က ပိုမို ခိုင်လုံစေသဖြင့် အောက်ရုံး၏ အမိန့်မှာပါစင်အောင် မှားယွင်း ချွတ်ချော်နေသည့်အခါမျိုး တွင်သာလည်းကောင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် တရားမျှတမှု လုံးဝကင်းမဲ့နေသည့် အခါမျိုးတွင် သာလည်းကောင်း အယူခံရုံးအနေဖြင့် ဝင်ရောက်စွက်ဖက်ရမည်ဖြစ်ကြောင်း စီရင်ထုံး အမြောက်အများတွင် မူသတ်မှတ်ထားပြီးဖြစ်သည်။ ယခုအမှုတွင် အထက်၌ ဖော်ပြခဲ့သည့် အတိုင်း အောက်အယူခံရုံး၏ အမိန့်မှာ ပါစင်အောင် မှားယွင်းချွတ်ချော်နေသည်။ တရားမျှတမှု လုံးဝကင်းမဲ့နေသည်ဟု မဆိုနိုင်၍ ထိုအမိန့်အား ပယ်ဖျက်ရန်အယူခံဝင်လာသည့် ဤအယူခံမှုကို ပလပ်လိုက်သည်။

နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ်

ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှု

တရားသူကြီး ဦးချစ်ရှေ့တွင်

† ၁၉၆၆

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ ဦးရွှေကြည် (ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားသူ)

နိုဝင်ဘာလ
၂ ရက်။

နှင့်

မောင်ဘညိမ်း (ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားခံရသူ) *

ရာဇသတ်ကြီးပုဂံမ ၃၃၇ အရ ပူးပြစ်ထင်ရှားစိစစ်ခြင်း— ၁၉၆၄ ခုနှစ် မော်တော်ယာဉ်ဥပဒေ
ပုဂံမ ၂၃(၂) ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားရခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ရာဇသတ်ကြီးပုဂံမ ၃၃၇ အရပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ရာတွင် ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊မော်တော်
ယာဉ်ဥပဒေပုဂံမ ၂၃(၂)ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားရသည်။ လျှောက်ထားခံရသူသည်
ဟီးနီးကားမောင်းရာတွင် အစိုးရပိုင်ခါတ်တိုင်ကို ဝင်တိုက်သဖြင့်၊ ထိုခါတ်တိုင်ကို ပြင်ဆင်ရသည့်
အတွက် ပြင်ဆင်ခနှုန်းထားမှာ ၄၃၀ ဖြစ်ရာ ၎င်းငွေကို လျှောက်ထားခံရသူက လျှော့ကြေးစား
ရန်ဖြစ်သည်။ ပျက်ကွက်က အလုပ်နှင့်ထောင်ဒဏ် ၄ လကျခံစေ။

ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားသူအတွက်။ ။အစိုးရရှေ့နေကြီး ဦးမျိုးထွန်းလင်း။

ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားခံရသူအတွက်။ ။ကိုဘညိမ်း ကိုယ်တိုင်။

တရားသူကြီး ဦးချစ်။ ။ရန်ကုန်မြို့၊ ပဌမရာဘက် ရာဇဝတ်တရားသူကြီးရုံး၏
၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှု အမှတ် ၂၉၄ တွင် လျှောက်ထားခံရသူ (တရားခံ)
မောင်ဘညိမ်း အပေါ် ရာဇသတ်ပုဂံမ ၃၃၇ အရ၊ ပြစ်မှုမြောက်သည်ကိုတွေ့ရှိ
ရသဖြင့် အလုပ်နှင့်ထောင်ဒဏ် ၄ လကျခံစေရန် အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်။

အမှုကြောင်းခြင်းရာ အတိုချုပ်မှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်သည်။ မောင်ဘညိမ်း
သည်သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးအဖွဲ့ပိုင် ဟီးနီးကား မောင်းသူဖြစ်ခဲ့သည်။ ၁၉၆၅ ခု၊

* ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ရာဇသတ်ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၁၈၇ (ခ)။

† ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ရာဇသတ်ကြီးမှုအမှတ် ၂၉၄ တွင်ချမှတ်သော ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊နိုဝင်ဘာလ ၄ ရက်
နေ့စွဲပါ၊ ရန်ကုန်မြို့၊ ပဌမရာဘက်တရားသူကြီး၏အမိန့်ကိုပြန်၍ဆင်ခြင်မှု။

၁၉၆၆

ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ
ဦးရွှေကြည်
နှင့်
မောင်ဘညိမ်း။

ဧပြီလ ၁ ရက်နေ့ည ၁၂ နာရီအချိန်ခန့်တွင် ဟီးနိုးအထူးယာဉ် အမှတ် ၈/၇၁၂၇ ကို မောင်း၍ အလုပ်သမားများကို နေအိမ်သို့ ပြန်ပို့ရန် ကုန်သည်လမ်းအတိုင်း လင်းစခေါင်းမှ အနောက်သို့ တနာရီလျှင် မိုင် ၃၀၊ ၃၅ မိုင်နှုန်းဖြင့် မောင်းလာရာ၊ ဂန္ဓိဆေးရုံရွှေရောက်လျှင် မော်တော်ကား၏ ဘရိတ်ကို အုပ်လိုက်ရာမှ ကားသည် လကျောဘက်သို့ကွေ့သွားပြီး ဂန္ဓိဆေးရုံ၏ အုတ်နံရံကို ဝင်တိုက်သဖြင့် အုတ်နံရံ ပျက်စီးသွားလေသည်။ ထို့အပြင် ကုန်သည်လမ်းနှင့် အိမ်လမ်းခေါင်ရှိ လျှပ်စစ် ဓါတ်အားပေးရေး အဖွဲ့ပိုင် လမ်းဓါတ်မီးတိုင်ကို ဝင်တိုက်ပြန်ရာ ဓါတ်တိုင်ကျိုးကျ၍ ပျက်စီးသွားသည်။ ကားပေါ်တွင် လိုက်လာသော မောင်ထွန်းကြည်နှင့် မောင်သန်း ကြည်တို့တွင် ဒဏ်ရာအသီးသီးရရှိသွားသည်။

ယင်းကားကို မောင်ဘညိမ်းက မစူးစမ်း မဆင်ခြင် အရပ်မဲ့ မောင်းမှုဖြင့် ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၃၃၇ အရ၊ တရားစွဲဆို၍ ရုံးတော်သို့ တင်ပို့ရာ ရုံးတော်က မောင်ဘညိမ်းအပေါ် ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၃၃၇ အရ၊ စွဲချက်တင်ရာတွင် ၎င်းက အပြစ်ရှိပါသည်ဟု ဝန်ခံသဖြင့် ၎င်းအား အလုပ်နှင့် ထောင်ဒဏ် ၄ လကျခံစေရန် အမိန့်ချမှတ်လိုက်သည်။

ယင်းကဲ့သို့ချမှတ်သောအမိန့်မှာ တရားဥပဒေနှင့်ညီ မညီကို ရန်ကုန်ခရိုင် ခရိုင်ရာဇဝတ်တရားသူကြီးရုံး ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ် ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၅ ကို ဖွင့်လေသည်။ ပညာရှိ ခရိုင် ရာဇဝတ်တရားသူကြီးက မောင်ဘညိမ်း အပေါ် အောက်ရုံးက ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၃၃၇ အရ ပြစ်မှုမြောက်သည်ကို တွေ့ရှိရ၍ အလုပ်နှင့် ထောင်ဒဏ် ၄ လကျခံစေရန် ချမှတ်သော အမိန့်ကို မည်သို့မျှပြောဆိုရန် မရှိသော်ငြားလည်း အောက်ရုံး တရားသူကြီးသည် ယင်းကဲ့သို့ ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ရာတွင် ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ မော်ဘော်သာဥပဒေပုဒ်မ ၂၃(၂) ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို ထည့်သွင်း စဉ်းစား ခြင်းမရှိခဲ့ပေ။ အချင်းဖြစ်နေသည် ၁၉၆၅ ခု၊ ဧပြီလ ၂ ရက်နေ့ဖြစ်သည်။ ထိုဥပဒေပြဋ္ဌာန်းထားသောနေ့မှာ ၁၉၆၅ ခု၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၁ ရက်နေ့ ဖြစ်သဖြင့် ထိုဥပဒေအာဏာတည်ဆဲအချိန်တွင် ဖြစ်ပွားသော အမှုဖြစ်သည်။ မောင်ဘညိမ်းသည် ဟီးနိုးကား မောင်းရာတွင် အစိုးရပိုင် ဓါတ်တိုင်ကို ဝင်တိုက်သဖြင့်၊ ထိုဓါတ်တိုင်ကို ပြင်ဆင်ရသည့်အတွက် ပြင်ဆင်ခ နှုန်းထားမှာ ၄၃၀ ကျပ် ၆ ပြားဖြစ်ရာ ၎င်းငွေကို မောင်ဘညိမ်းက လျော်ကြေးပေးရန် ဖြစ်သည်။ မောင်ဘညိမ်းမှာ ယခုအခါ ထောင် ၄ လအကျဉ်းခံပြီး လွတ်လာခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။ ကျွန်ုပ်ရှေ့တွင် အမှုခေါ်ရာ၌ မောင်ဘညိမ်း ရောက်ရှိလာ၍ ၎င်းအား အစိုးရပိုင် ဓါတ်တိုင်ကို ဖျက်ဆီးသည့် အတွက် လျော်ကြေးပေးရန် ဥပဒေက ပြဋ္ဌာန်းထားကြောင်း ရှင်းလင်း ပြရာတွင်၊ ၎င်းက အလုပ်နှင့် ထောင်ဒဏ် ၄ လလည်းခံပြီးပါပြီ။ ယခုအလုပ်လက်မဲ့ဖြစ်နေ

ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ
ဦးရွှေကြည်
နှင့်
မောင်ဘညိမ်း။

သဖြင့် ရေထမ်းစားရသောကြောင့် တစ်နေ့ဝင်ငွေမှာ ဒီ၊ ဒီ.၂၅ ပြားလောက်သာ ဖြစ်ပါ သည်။ ကလေးငယ် ၆ ယောက်ရှိသဖြင့် လျော်ကြေးကို ပေးနိုင်စွမ်းမရှိပါဟု လျှောက်ထား သည့်အပြင် ကျမ်းသစ္စာပြုလုပ်၍လည်း တင်ပြသည်။ ၎င်းပြင် မောင်ဘညိမ်းမှာ မရှိဆင်းရဲ သားဖြစ်ကြောင်း၊ မိမိသူ ဇနီးနှင့် ကလေးငယ်များရှိကြောင်း၊ ယခုအခါ အလုပ်လက်မဲ့ဖြစ် နေကြောင်း စသည်တို့နှင့်ပတ်သက်၍ ထောက်ခံချက်များကို ရပ်ကွက်ကော်မီတီ လူကြီးများ ထံမှသော်လည်းကောင်း၊ လ-အ-က-မှသော်လည်းကောင်း ပေးထားသည်ကို ရုံးတော်သို့ တင်ပြသည်။

မောင်ဘညိမ်းမှာ ယခုအခါ အလုပ်လက်မဲ့ဖြစ်၍ မိမိသူဇနီးနှင့် ကလေးများ ရှိကြောင်း၊ ဆင်းရဲစွာ နေထိုင်ရကြောင်း ရုံးကသဘောပေါက်သည်။ သို့ရာတွင် မည်သို့ပင် ထောင်ဒဏ် အပြစ်ခံပြီးဖြစ်သော မောင်ဘညိမ်းအပေါ် ညှာတာလိုသော စိတ်ထားရှိသော်ငြားလည်း ကျွန်ုပ်တို့သည် ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ မော်တော်ယာဉ်ဥပဒေပုဒ်မ ၂၃ (၂)ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို ကျော်လွန်၍ ဆောင်ရွက်နိုင်စွမ်းမရှိပေ။ အစိုးရအနေနှင့် ဓာတ်တိုင်ပျက်စီးသောကြောင့် ပြင်ဆင်ရသည့်အတွက် ၄၃၀ ကျပ် ၆ ပြားကိုပေးခဲ့သည်မှာ အငြင်းမထွက်ပေ။ ထိုကုန်ကျ ငွေကို မောင်ဘညိမ်းက လျော်ရန်သာရှိပေသည်။

ထို့ကြောင့် မောင်ဘညိမ်းသည် ထိုဥပဒေပုဒ်မ ၂၃ (၂)နှင့် အညီ ငွေ ၄၃၀ ကျပ် ၆ ပြားကို လျော်ကြေးပေးရန်ဖြစ်သည်။ ထိုလျော်ကြေးမပေးက ငွေဒဏ်ကဲ့သို့ မောင်ဘညိမ်း အပေါ် တပ်ရိုက်ပြီး အရတောင်းခံယူရန်ဖြစ်သည်။ ယင်းငွေဒဏ် မပေးနိုင်လျှင် ငွေဒဏ်နှင့် အညီ ထိုက်သင့်သော အလုပ်နှင့်ထောင်ဒဏ် နောက်ထပ် ချမှတ်ရမည်ဖြစ်သည်။

ထိုအကြောင်းကို မောင်ဘညိမ်းအား ရှင်းလင်းပြောပြရာတွင် မောင်ဘညိမ်းက နောက်ထပ် ထောင်ကျမခံလိုပါ။ အစိုးရ ဆုံးရှုံးနစ်နာသော ငွေကိုလျော်ကြေးငွေ အဖြစ်နှင့် ပေးပါမည်။ သို့သော်လည်း တစ်ခါတည်းမပေးနိုင်ပါ။ အရစ်ကျပေးခွင့်ပြုရန် တောင်းပန် သဖြင့် အောက်ပါအတိုင်း အမိန့်ချမှတ်လိုက်သည်။

မောင်ဘညိမ်းသည် အစိုးရကုန်ကျသည့် ငွေဖြစ်သော ၄၃၀ ကျပ် ၆ ပြားကို လျော်ကြေးအဖြစ် ပေးသွင်းစေ။ ပျက်ကွက်အလုပ်နှင့် ထောင်ဒဏ် ၄ လကျခံစေ။ ထိုကဲ့သို့ လျော်ကြေးပေးဆောင်ရာတွင် တစ်လလျှင် တစ်ကြိမ်နှင့် အရစ်ကျ ၃ ကြိမ်ပေးဆောင်စေ။ အရစ်ကျ ပေးဆောင်ခြင်း ပျက်ကွက်ခဲ့လျှင် အထက်တွင် ချမှတ်ခဲ့သည့်အတိုင်း အလုပ် နှင့်ထောင်ဒဏ် ၄ လ ကျခံစေ။

နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ်

ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှု

တရားသူကြီး ဦးချစ်ရေတွင်

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားသူ)

နှင့်

မောင်ဝိုင်း (ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားခံရသူ)*

† ၁၉၆၆

ဒီဇင်ဘာလ ၂၉
ရက်။

လက်နက်အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၉ (၈) အရ မူပြစ်ထင်ရှားစီရင်ခြင်း—ဖြစ်ပွား။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။လျှောက်ထားခံရသူ ကိုင်ဆောင်သော ကျည်ဆံများမှာ အလွန်များပြားနေ၍၊ တပ်မတော်သားတဦး ကိုင်ဆောင်သော ခဲယမ်းမီးကျောက်များလောက် ရှိသည်။ ယင်းသို့ အခွင့်အမိန့် မရှိဘဲ ခဲယမ်းမီးကျောက်များကို ကိုင်ဆောင်ခြင်းမှာ တိုင်းပြည် လုံခြုံရေးကို များစွာ ထိခိုက်စေနိုင်သည်။ ဤကဲ့သို့ အမှုမျိုးတွင် ဟန့်တားဝေသော ပြစ်ဒဏ်များကိုပေးမှသာ ပြစ်မှုမျိုးကို ကျူးလွန်နေသူများအား ပညာပေးရာ ကျပေလိမ့်မည်။

ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားသူအတွက်။ ။အစိုးရရှေ့နေကြီး ဦးမျိုးသန်းလင်း။

ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားခံရသူအတွက်။ ။

တရားသူကြီး ဦးချစ်။ ။လျှောက်ထားခံရသူ (မူလတရားခံ) မောင်ဝိုင်းအပေါ် လက်နက်အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၉ (၈) အရ ပြစ်မှုကျူးလွန်သည်ကို တွေ့ရှိရသဖြင့် အလုပ်နှင့် ထောင်ဒဏ် တနှစ်ကျခံစေရန်၊ မြန်အောင်မြို့၊ ဒုတိယရာဘက်ရာဇဝတ် တရားသူကြီးရုံး ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၃၄၁ တွင် အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်။

ဖြစ်ပွားနှင့် ပတ်သက်၍၊ ဟင်္သာတမြို့၊ ခရိုင်ရာဇဝတ်တရားသူကြီးရုံး ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၁ တွင် သုံးသပ်ရာ၌၊ လျှောက်ထားခံရသူ မောင်ဝိုင်းအပေါ် အလုပ်နှင့် ထောင်ဒဏ် တနှစ်ထဲပေးထားခြင်းမှာ ပြစ်မှုနှင့် နှိုင်းစာလျှင် အလွန်အလွန်

* ၁၉၆၆ ခုနှစ် ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၂၁၁ (ခ)။

† ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၁ တွင် ချမှတ်သော ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၄ ရက်နေ့စွဲပါ၊ မြန်အောင်မြို့၊ ဒုတိယရာဘက် (အထူးအာဏာရ) ရာဇဝတ် တရားသူကြီး၏ အမိန့် ကိုပြန်၍ ဆင်ခြင်မှု။

ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ
နှင့်
မောင်စိုင်း။

နည်းလွန်းနေသည်ကို တွေ့ရှိရကြောင်း။ လျှောက်ထားခံရသည့် ၃၀၃ ဘို့ ရိုင်ဖယ် ကျည်ဆံ ၁၀၀ နှင့် ကျည်ကပ် ၁၀ ခု၊ ကျည်ဆံထည့်သောအိတ်တစ်ခုကို အခွင့်အမိန့် မရှိဘဲ ကိုင်ဆောင်ထားသည်ကို တွေ့ရှိရခြင်းဖြစ်သည်။ သောင်းကျန်းသူများထံသို့ ရောင်းစားနိုင်စရာအကြောင်းရှိသည်ဟု ခရိုင်ရာဇဝတ်တရားသူကြီးက ယူဆပေသည်။ ထို့ကြောင့် အလုပ်နှင့် ထောင်ဒဏ် ၃ နှစ်အထိ တိုးမြှင့်ပေးပါရန် ဤရုံးသို့ ထောက်ခံ တင်ဆက်ထားသည်။

လျှောက်ထားခံရသူ မောင်စိုင်းထံသို့ ဤရုံးကအကြောင်းကြားစာပို့သည်။ ထို အကြောင်းကြားစာကို လျှောက်ထားခံရသူ လက်ခံရရှိကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။

အစိုးရဘက်မှ လိုက်ပါဆောင်ရွက်သော အစိုးရရှေ့နေကြီး ဦးမျိုးထွန်းလင်းက ခရိုင်ရာဇဝတ်တရားသူကြီး၏ ထောက်ခံချက်ကို လက်ခံသင့်ပါသည်ဟု တင်ပြသွား သည်။

ဤအမှုကို အသေးစိတ်သုံးသပ်ရာတွင် တွေ့ရှိရသည်မှာ (လျှောက်ထားခံရသူ မောင်စိုင်း ကိုင်ဆောင်သော ကျည်ဆံများမှာ အလွန်များပြားနေ၍ တပ်မတော်သား တဦး ကိုင်ဆောင်သော ခဲယမ်းမီးကျောက်များလောက်ရှိသည်။ ယင်းသို့ အခွင့်အမိန့် မရှိဘဲ ခဲယမ်းမီးကျောက်များကို ကိုင်ဆောင်ခြင်းမှာ တိုင်းပြည်လုံခြုံရေးကို များစွာ ထိခိုက်စေနိုင်သည်။) ဤအမှုမျိုးတွင် စံနမူနာပြသော ဟန့်တားသည့် ပြစ်ဒဏ်မျိုးကို ပေးရန်လိုအပ်ပေသည်။ ယခုအခါ တိုင်းပြည်၌ လက်နက်နှင့် တကွ ခဲယမ်းမီးကျောက် များကို ကိုင်ဆောင်၍ တိုင်းပြည်၏ လုံခြုံရေးနှင့် ငြိမ်ဝပ်ပိပြားရေးကို ထိခိုက်နေ ကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ (ဤကဲ့သို့ အမှုမျိုးတွင် ဟန့်တားသော ပြစ်ဒဏ်များကို ပေးမှသာ ဤကဲ့သို့ပြစ်မှုမျိုးကို ကျူးလွန်နေသူများအားပညာပေးရာကျပေလိမ့်မည်။)

ထို့ကြောင့် ဟင်္သာတမြို့၊ ခရိုင်ရာဇဝတ်တရားသူကြီး၏ ထောက်ခံချက်ကို အတည်ပြု လက်ခံပြီး၊ လျှောက်ထားခံရသူ မောင်စိုင်းအပေါ် လက်နက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၉ (စ) အရ ပြစ်ဒဏ်မြောက်သည်ကို တွေ့ရှိရ၍ အလုပ်နှင့် ထောင်ဒဏ်တနှစ်အစား၊ အလုပ်နှင့် ထောင်ဒဏ် ၃ နှစ်အထိ တိုးမြှင့်ပြီး ပြင်ဆင်၍ အမိန့်ချမှတ်လိုက်သည်။

နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ်

ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှု

တရားသူကြီး ဦးထွန်းတင် နှင့် တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေတို့နေ့တွင်

ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ (ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားသူ)

နှင့်

ဦးဘလှ ပါ ၄ (ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားခံရသူများ) *

† ၁၉၆၆

နိုဝင်ဘာလ
၂၆ ရက်။

နိုင်ငံခြားငွေ လဲလှယ်မှု စည်းမျဉ်းသတ်မှတ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၅(၁)/၂၄ အရမူပြစ်ထင်ရှား
စီရင်ခြင်း—ပြစ်ဒဏ်။

စုံကြိတ်ချက်။ ။ အမှုတွင်ပါဝင်နေသည့် ပစ္စည်းမှာ နိုင်ငံခြားအမေရိကန် ဒေါ်လာငွေစက္ကူများကို မတရားရောင်းဝယ်ဖောက်ဖျက်ကာရန် အားထုတ်ခြင်းဖြစ်သဖြင့်ထိုကဲ့သို့ ရောင်းဝယ်ဖောက်ဖျက်ခြင်းကြောင့် အစိုးရ၏ စီးပွားရေးစီမံကိန်းကို များစွာထိခိုက်ရန်ရှိနေသည်မှာ ထင်ရှားနေတော့သည်။ ထို့အတူပင် ၎င်းကဲ့သို့ အမှုမျိုးတွင် နောက်နောင် ကျူးလွန်ခြင်း မဖြစ်စေရန် ဟန့်တားသည့် ပြစ်ဒဏ်များ ချမှတ်သင့်ကြောင်းကို ဤရုံးမှ အကြိမ်ကြိမ်ညွှန်ကြားလွှာများ ထုတ်ထားခဲ့ပြီးဖြစ်ပေသည်။

ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ရာ၌ ဟန့်တားလောက်သည့် ပြစ်ဒဏ်ကိုချမှတ်ခြင်း မပြုမူ၊ အစိုးရ၏ နိုင်ငံခြားငွေလဲလှယ်မှု စည်းမျဉ်းသတ်မှတ်ရေးဥပဒေခဏ္ဍာန်ချဉ်းချယ်ချက်မှာ လုံးဝပျက်ပြယ်သွားရန်ရှိကြောင်းကို အသုံးသဘောချုပ်ရန်လိုအပ်ပေသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ယခုကဲ့သို့အရေးကြီးသည့် ပြစ်မှုမျိုးအတွက် အောက်ရုံးမှချမှတ်ခဲ့သည့် စတိပြစ်ဒဏ်မျိုးသာ ပေးခဲ့ပြီး၊ ဟန့်တားသည့်ပြစ်ဒဏ်မျိုးကို မချမှတ်မှု နောင်ကို အလားတူအမှုမျိုးများလျော့နည်းသွားမည်မဟုတ်သောကြောင့်ဖြစ်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် အမှုအကြောင်းခြင်းရာနှင့်စာသော် အောက်ရုံးမှပေးထားသည့် ပြစ်ဒဏ်မှာ တရားမျှတခြင်း ဖြစ်သည်ဟု မည်သို့မျှမဆိုနိုင်။ တရားမဏ္ဍိုင်ပင် တိမ်းစောင်းစရာရှိနေသည်ဟု ယူဆရန်ရှိပေသည်။ အမှုတွင် လျှောက်ထားခံရသူများသည် ပြစ်ဒဏ်ကိုခံခဲ့ရသည်မှာ ၈ လခန့်ကြာမြင့်ခဲ့ပြီးဖြစ်သည့်ပြင် ဒုတိယ အရစ်အနေနှင့် ပြစ်ဒဏ်ကိုခံယူရန်မှာမူ အရ သင့်တော်သည်ဟု မဆိုနိုင်လင့်ကစား။ တရားမျှတမှု ဖြစ်စေရန် သင့်တော်သည့်ထောင်ဒဏ်တိုးမြှင့်ပေးသင့်သည်ဟုထင်မြင်သည်။

* ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၁၃၄ (၁) (ရာဇဝတ်အယူခံမှုအမှတ် ၁၅၀/၆၆ နှင့်ဆက်စပ်သည်)။

† ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၄ တွင် ချမှတ်သော ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၂၁ ရက်နေ့စွဲပါ၊ ရန်ကုန်မြို့၊ စသုံးလုံစဉ်းမအထူးတရားသူကြီး၏ အမိန့်ကိုပြန်၍ဆင်ခြင်မှု။

ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားသူအတွက်။ ။အစိုးရ ရွေးနေကြီး ဦးထွန်းလွင်။

ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားခံရသူအတွက်။ ။ဦးအေးမောင်။

ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ
နှင့်
ဦးဘလှ ပါ ၄။

တရားသူကြီး ဦးထွန်းဘင်။ ။ယခုအမှုမှ လျှောက်ခံရသူ ဦးဘလှ ပါ ၄ ဦး တို့မှာ၊ ရန်ကုန်မြို့၊ စသုံးလုံးအထူးတရားသူကြီးရုံး၊ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ၊ ဇူလိုင်လ၊ မှုတမတ် ၄ တွင်၊ နိုင်ငံခြားငွေလဲလှယ်မှု စည်းမျဉ်းသတ်မှတ်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၅ (၁)/၂၄ အရ၊ တရားစွဲဆိုခံရလေသည်။ အမှုအကြောင်းအရာ အသေးစိတ်ကို အောက်ရုံးစီရင်ချက်တွင် ပြည့်စုံစွာ ဖော်ပြထားပြီးဖြစ်၍ ထပ်မံရေးသားရန် လိုမည်မဟုတ်ပေ။ သို့သော် လိုရင်းအတိုချုပ်ကို ပြဆိုရမူ၊ အချင်းမဖြစ်မီ ၄၊ ၅ ရက်ခန့်က အထူးသတင်းထောက်လှမ်းရေး ရဲတပ်ဖွဲ့၊ ဒု-လုံခြုံရေးမှူး ဦးခင်မြင့် (လုံခြုံ-၂) သည် ပွဲစားလုပ်ကိုင်သူ ဒေါ်အုန်းခင် (လုံခြုံ-၃) နှင့်တွေ့ဆုံပြီး၊ အမေရိကန် ဒေါ်လာနှင့် အိန္ဒိယငွေများဝယ်လို၍ ရနိုင်မရနိုင် မေးမြန်းသည်တွင်၊ ဒေါ်အုန်းခင်က စုံမမ်းပေးမည်ဟု ပြောပြီးနောက်၊ ဒုတိယ လျှောက်ခံရသူ ပွဲစား ဒေါ်ဒွေးမေနှင့် တွေ့ဆုံပေးသည်ဆိုကြောင်း၊ ဒေါ်ဒွေးမေက ဦးခင်မြင့်အား ၁၉၆၄ ခု၊ ဇူလိုင်လ ၂၀ ရက်နေ့တွင် ရန်ကုန်မြို့၊ ကရစ်လမ်း အမှတ် ၂၁၈ ရွာ၊ ခင်ကုမ္ပဏီပိုင်ရှင် လျှောက်ခံရသူ ဦးဘလှထံသို့ ခေါ်သွားပြီး၊ အမေရိကန် ဒေါ်လာ တဒေါ်လာလျှင် ငွေ ၂၀ ကျပ်စျေးနှင့်အိန္ဒိယငွေကို ၁၀၀ လျှင် ၂၇၅ ကျပ်စျေးဖြင့်ရမည်ဟုပြောဆိုသည်တွင်၊ ကိုခင်မြင့်က မိမိ၏ ကုလားသူငွေအား ပြန်လည်ပြောပြပြီး၊ စျေးသဘောကျပါက လာယူမည်ဟု ချိန်းဆိုခဲ့သည်ဆိုကြောင်း။ ထိုနောက် ကိုခင်မြင့်နှင့် ဒေါ်အုန်းခင် တို့သည် ခင်ကုမ္ပဏီမှထွက်လာပြီး၊ ဒေါ်အုန်းခင်အား ၄၆ လမ်းဒေါင့် ကွမ်းရာ ဆိုင်တွင်ထားခဲ့၍၊ ကိုခင်မြင့်သည် မိမိ၏ အထက်အရာရှိဖြစ်သူ ဦးအောင်ထွန်းနှင့် စသုံးလုံးမှ ဦးဖေဟန်တို့အား တွေ့ဆုံပြီး အကျိုးအကြောင်း ပြောပြ၍၊ ဒေါ်လာ များ အရောင်းအဝယ်ပြုလုပ်ရန်ငွေကိုတောင်းဆိုသည်ဆိုကြောင်း၊ ထိုအခါ ဦးဖေဟန်က စသုံးလုံးရုံးသို့ပြန်ပြီး ငွေ ၉၀,၀၀၀ ကျပ်ကိုလွှဲပေးအပ်တတ်သည်၍ ကိုခင်မြင့်အား ပေးလိုက်ပြီး၊ ၎င်းနှင့် ဦးအောင်ထွန်းတို့က မနီးမဝေးမှ လိုက်လံကြည့်ရှုကြသည်ဆိုကြောင်း။ ကိုခင်မြင့်သည် ငွေပါသည့်လွှဲအပ်ကိုယူပြီး ဒေါ်အုန်းခင်နှင့် ချိန်းဆိုသည့်နေရာသို့ သွားရောက်တွေ့ဆုံပြီး ဆက်လက်၍ ဒေါ်ဒွေးမေရှိရာ ခင်ကုမ္ပဏီသို့ သွားကြသည်ဆိုကြောင်း။ ခင်ကုမ္ပဏီသို့ ရောက်သည့်အခါ ဦးဘလှနှင့် တွေ့ရှိပြီး ဦးဘလှက ကိုခင်မြင့်အား စျေးလည်းသိပြီ မဟုတ်လား၊ ဝယ်မည်မဟုတ်လားဟု မေးသည်တွင်၊ ကိုခင်မြင့်က ဝယ်ပါမည်ဟု ပြန်ပြောသည့်အခါ၊ ဦးဘလှက ၎င်း၏ ဒရိုင်ဘာကိုခေါ်၍၊ ကုလားတဦးအား ခေါ်ခိုင်းလိုက်သည်ဆိုကြောင်း။ ထိုစဉ်က

ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ
နှင့်
ဦးဘလှ ပါ ၄။

ဦးဘလှက ဒရိုင်ဘာ ကုလားကြီးအား အိမ်ရှေ့ဘက်က မသွင်းဘဲ အိမ်
ဘေးကမခေါ်လာရန်လည်း မှာကြားလိုက်သည်ဆိုသည်။ ထိုနောက် များမကြာမီ
အပြင်တွင်စောင့်ကြည့်နေသည့် ဦးအောင်ထွန်းနှင့် ဦးဖေဟန်တို့က ခင်ကုမ္ပဏီသို့
တတိယ လျှောက်ခံရသူ ယူစွပ် အဗ္ဗဒ္ဒအဇစ်နှင့် စတုတ္ထ လျှောက်ခံရသူ အလီအိစ္စုပ်
ဆလေတို့ ရောက်လာပြီး၊ ဆလေကို ယူစွပ်က လမ်းပေါ်တွင်ထားခဲ့၍ တဦးတည်း
ဦးဘလှအိမ်ထဲသို့ ဝင်သွားသည်ကို တွေ့ရကြောင်း၊ ထိုနောက် ယူစွပ်က ၎င်း၏
အိတ်ထဲမှ လေယာဉ်စာအိတ်ကလေး တခုကိုဖွင့်ပြီး ဦးဘလှလက်သို့ အပ်ရာ၊ ထို
စာအိတ်တွင် အမေရိကန် ၂၀ တန် ဒေါ်လာငွေစက္ကူ ၆ ရွက်ပါရှိသဖြင့် ဦးဘလှက
စာအိတ်ကို ဒေါ်ဒွေးမေလက်သို့ ပေးလိုက်သည်တွင် ဦးခင်မြင့်က ဒေါ်လာငွေ
စက္ကူများကို ယူကြည့်သေးသည်ဆိုသည်။ ထိုနောက် ကိုခင်မြင့်သည် အပြင်သို့
ခေတ္တထွက်သွားပြီး၊ ဦးအောင်ထွန်းတို့အား အရောင်းအဝယ်ဖြစ်လျှင် မိမိက ကွမ်းတွေး
ထွက်ထွေးပြီး အချက်ပြမည်ဟု ပြောပြီး ပြန်ဝင်သွား၍၊ ဦးဘလှတို့အား ဒေါ်လာ
နည်းနေသည့်အကြောင်း ပြောသည်တွင်၊ ဦးဘလှတို့က ထိုဒေါ်လာများကိုသာ
ရှေးဦးစွာ အရောင်းအဝယ် ဖြစ်မြောက်အောင် ပြုလုပ်ပါက၊ အိန္ဒိယငွေအများပင်
ရရန်ရှိကြောင်း ပြောဆိုကြသည်ဆိုသည်။ ထိုနောက် ဒေါ်လာများနှင့် ပတ်သက်၍
သင့်ငွေများကို တွက်ချက်နေစဉ် ကိုခင်မြင့်သည် အပြင်သို့ထွက်၍ ကွမ်းတွေးထွေး ပြီး
အချက်ပြလိုက်ရာ၊ ဦးဖေဟန် ခေါင်းဆောင်သည့် ဦးအောင်ထွန်းတို့အဖွဲ့က အပြင်မှာ
ရှိသည့် လျှောက်ခံရသူ အလီအိစ္စုပ်ဆလေကိုပါခေါ်၍ အိမ်ထဲသို့ဝင်လာပြီး ဘမ်းဆီး
သည်တွင်၊ သက်သေခံ အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၂၀ တန်ငွေစက္ကူ ၆ ရွက်ကို ဒေါ်ဒွေးမေ
လက်မှ၎င်း၊ ဦးဘလှထံမှ သက်သေခံအမှတ် (က) လေယာဉ်စာအိတ်ပေါ်တွင်
အင်္ဂလိပ်ဂဏန်းပါသည့် ၁၂၀ ကို ၂၀ နှင့်မြှောက်ပြီး၊ ၂,၄၀၀ ဟုရေးသားချက်
များနှင့် သက်သေခံအမှတ် (ဂ) စာရွက်ပေါ်တွင် ၁၂၀ ကို ၁၀ နှင့် မြှောက်၍
၂,၁၆၀ ဟုရေးသားထားသည့် စာရွက်များကို ဘမ်းဆီးရမိလေသည်။ တရားခံ
ဆလေ၏ အိတ်အတွင်းမှမူ သက်သေခံ (င) စာရွက်ကို တွေ့ရှိရာ၊ ထိုစာရွက်ပေါ်ရှိ
အင်္ဂလိပ်ဂဏန်း ၆ ခုမှာ ဒေါ်ဒွေးမေလက်မှ ရရှိသည့် အမေရိကန် ဒေါ်လာငွေ
စက္ကူများ၏ နံပါတ်များနှင့် တူညီနေသည်ကို တွေ့ရှိရလေသည်။ ထို့အတွက်
လျှောက်ခံရသူ ၄ ဦးတို့အား နိုင်ငံခြား အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၁၂၀ ကို အရောင်း
အဝယ်ပြုလုပ်ရန် အားထုတ်ကြသဖြင့်၊ နိုင်ငံခြားငွေလဲလှယ်မှု စည်းမျဉ်းသတ်မှတ်
ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၅ (၁)/၂၄ အရ၊ ဘမ်းဆီးတရားစွဲဆိုခြင်းဖြစ်လေသည်။

တရားခံများ ဖြစ်သူ လျှောက်ခံရသူတို့က တရားလို သက်သေများ ဖြစ်သူ
ဦးခင်မြင့်၊ ဒေါ်အုန်းခင်၊ ဦးဖေဟန်တို့၏ ထွက်ချက်များကို မည်သို့မျှ ချေပနိုင်

ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ
နှင့်
ဦးဘလှပါ ၄။

ခြင်းမရှိ။ ဦးဘလှကမူ ထိုကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ မိမိကလည်း ဘမ်းဆီးအရေးယူ နိုင်ရန် အရောင်းအဝယ် မဖြစ်မီကလေးတွင်၊ စစ်သတင်း ထောက်လှမ်းရေး ဗိုလ်မှူး ကြီးများနှင့်ဆက်သွယ်၍ ဘမ်းဆီးရန် ပြုလုပ်ခဲ့သော်လည်း ခေါ်၍မရသောကြောင့် အောင်မြင်ခြင်းမရှိခဲ့ကြောင်း။ ထို့ကြောင့် ဒေါ်လာ အရောင်းအဝယ် ပြုလုပ်ရာတွင် မိမိက ပူးပေါင်းကြံစည်ပြုလုပ်ပေ ခြင်း မရှိသဖြင့် အပြစ်မရှိပါဟု ချေပလေသည်။

သို့ရာတွင် အမှုတွဲတွင် သက်သေခံချက်များအရ ဒေါ်လာအရောင်းအဝယ် ကိစ္စတွင် ဦးဘလှက အလိုတူအလိုပါ ပူးပေါင်းရွက်ဆောင်ခဲ့ခြင်း မဟုတ်၊ စစ်သတင်းထောက် လှမ်းရေးဌာနမှ ထောက်လှမ်းသည့်သူ တဦးအနေနှင့် ရွက်ဆောင်ခဲ့ခြင်းသာ ဖြစ် ကြောင်း ချေပချက်ကို လုံလောက် ထင်ရှားအောင် မည်သို့မျှ ပြသနိုင်ခြင်းမရှိသည့် အပြင်၊ ဦးဘလှပြသခဲ့သည့် သက်သေ ဗိုလ်မှူး မောင်မြင့် (ခံပြ-၁၁) ကပင်၊ ဦးဘလှအား ၎င်းကိစ္စမျိုးကို ဘမ်းဆီးရန် တာဝန်ပေးအပ်ခြင်း မရှိခဲ့၊ ထောက် လှမ်းရေး အေးကျင့်အဖြစ်နှင့်လည်း မသုံးခဲ့ပါဟု ထွက်ဆိုထားသဖြင့်၊ ဦးဘလှ၏ ချေပချက်မှာ မည်သို့မျှ ခရီးရောက်ခြင်း မရှိပေ။ ကျန်တရားခံများနှင့် ပတ်သက်၍ လည်း ဒေါ်ဒွေးမေမှာ အရောင်းအဝယ် ပြုလုပ်မည့် ဒေါ်လာများကို ၎င်း၏လက်တွင် တွေ့ရှိခြင်းကို မငြင်းဆိုနိုင်။ တရားခံ အဗ္ဗဒူအဇစ်ကလည်း ဒေါ်လာများကို စာအိတ် တွင်ထည့်၍ ယူလာပေးအပ်ကြောင်း ဦးဘလှ၏ ထွက်ဆိုချက်အရပင် ထင်ရှားနေ သည့်အပြင်၊ တရားခံ ဆလေနှင့် ပတ်သက်၍လည်း ၎င်းသည် အဗ္ဗဒူအဇစ်နှင့် ထိုနေ့ကအတူလာရောက်ပြီး၊ ၎င်း၏ အိတ်ထဲမှ ရရှိသည့် သက်သေခံ (c) စက္ကူ ပေါ်တွင် ရေးသားထားသည့် ဂဏန်းများမှာ ဒေါ်လာငွေ စက္ကူများပေါ်ရှိဂဏန်း များနှင့်ကိုက်ညီနေသဖြင့် တရားခံများ ဖြစ်သူ လျှောက်ခံရသူ ၄ ဦးစလုံးတို့သည် ၎င်းတို့အပေါ်စွဲတင်ထားသည့် နိုင်ငံခြားငွေလဲလှယ်မှု စည်းမျဉ်းသတ်မှတ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၅ (၁)/၂၄-က အရ၊ ပြစ်မှုအသီးသီး ကျူးလွန်ကြောင်း ထင်ရှား သည်ဟု အောက်ရုံးမှ တွေ့ရှိခဲ့လေသည်။ ထို့ပြစ်မှုအတွက် ပြစ်ဒဏ်ပေးရန်နှင့် ပတ်သက်၍ အောက်ရုံးမှ လျှောက်ခံရသူ တရားခံတို့မှာ အမှုစစ်ဆေးနေစဉ်အတွင်း အချုပ်နှင့် ၁၀ လ၊ ၁၁ လ အချုပ်ခံနေရပြီးဖြစ်၍၊ ၎င်းတို့အား ရုံးဆင်းရုံးတက် ထောင်ဒဏ် တရက်နှင့် ဒဏ်ငွေ ၄၀၀ ကျပ် စီပေးဆောင်စေက သင့်တော်လောက် ပြီဟုဆုံးဖြတ်ပြီး ထိုပြစ်ဒဏ်ကို ချမှတ်ပေးလိုက်သည်။

ထိုသို့ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍၊ ယင်းကဲ့သို့ ပြစ်မှုမျိုးတွက် ဥပဒေက ထောင်ဒဏ် ၃ နှစ်နှင့် ဒဏ်ငွေချမှတ်ရမည်ဟု သတ်မှတ်ထားပါလျက်၊ အောက်ရုံးမှ ထောင်ဒဏ် တရက်နှင့် ဒဏ်ငွေ ၄၀၀ ကျပ်သာပေးဆောင်စေရမည်ဟု ပြစ်ဒဏ်စီရင် ခဲ့ခြင်းမှာ များစွာရုတ်လျော့နည်းပါးနေပြီး၊ အမှုကြောင်းရာနှင့် စာနာသော်

ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ
နှင့်
ဦးဘလှပါ။

တရားမျှတမှု ကင်းမဲ့နေသည်ဟု ယူဆရမည် ဖြစ်သဖြင့်၊ လျှောက်ခံရသူများ အပေါ်
ပြစ်ဒဏ်ကိုတိုးမြှင့်ပေးရန် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ အစိုးရက ယခုပြင်ဆင်မှုကို
ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၄၃၉ (ခ) အရ တင်သွင်းခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

ယခုအမှုနှင့် ပတ်သက်၍ ပဌမ လျှောက်ခံရသူကလည်း ၎င်းအပေါ် ပြစ်မှု
တွေ့ရှိပြစ်ဒဏ် စီရင်ထားသည်ကို မကျေနပ်၍ ဆက်စပ်နေသည့် ဤရုံး ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊
ရာဇဝတ်အယူခံမှုအမှတ် ၁၅၀ တွင် အယူခံမှု တင်သွင်းခဲ့လေသည်။ ထို့ကြောင့်
ယခုအမှုတွင် ချမှတ်မည့် စီရင်ချက်မှာ ရာဇဝတ် အယူခံမှုအမှတ် ၁၅၀/၆၆ အတွက်
အကျုံးဝင်ပေသည်။ အခြားတရားခံများ ဖြစ်သူ လျှောက်ခံရသူ ဒေါ်ဒွေးမေ၊
ယူစုပ်အဗ္ဗဒူအဇစ်နှင့် အလီအီစုပ်ဆလေတို့ကမူပြစ်မှုတွေ့ရှိ ပြစ်ဒဏ် စီရင်ထားခြင်းနှင့်
ပတ်သက်၍ အယူခံမှုတင်သွင်းခြင်း မပြုပေ။

ယခုအမှုတွင် ပြစ်ဒဏ်ကို တိုးပေးရန်နှင့် ပတ်သက်၍ မဆင်ခြင်မီ လျှောက်
ခံရသူများ အပေါ် ပြစ်ဒဏ်တွေ့ရှိ ပြစ်ဒဏ်စီရင်ထားခြင်းမှာ သက်သေခံချက်များနှင့်
ဥပဒေအရ မှန်ကန် လက်ခံနိုင်စရာရှိ မရှိကို ရှေးဦးစွာ ဆင်ခြင်ရပေမည်။ ၎င်း
အချက်နှင့် ပတ်သက်၍ ဆက်စပ်နေသည့် အယူခံမှုအမှတ် ၁၅၁/၆၆ တွင် အယူခံ
တရားလို ဦးဘလှက မည်သို့မျှ မယ်မယ်ရရ ပြစ်မှုနှင့် ပတ်သက်၍ ကိုးကားလျှောက်
ထားနိုင်ခြင်း မရှိပေ။ မိမိသည် ယခုအမှုတွင် ဒေါ်လာ အရောင်းအဝယ်နှင့် ပတ်သက်၍
ပြစ်မှုကျူးလွန်သူများအား ဘမ်းဆီးအရေးယူနိုင်ရန် နိုင်ငံတော် အစိုးရအား ကူညီ
သည့်အနေနှင့် ဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်းသာ ဖြစ်သဖြင့်၊ ၎င်းအပေါ် ပြစ်မှုတွေ့ရှိ ပြစ်ဒဏ်
စီရင်ထားခြင်းမှာ မှားယွင်းနေပါသည်ဟု ဆိုလိုပေသည်။ သို့ရာတွင် အမှုတွဲပါ
သက်သေခံချက်များကို လေ့လာသောအခါ အယူခံတရားလို ဦးဘလှအား မည်သည့်
အခါကမျှ စစ်ထောက်လှမ်းရေးမှ ယခုကဲ့သို့ အမှုမျိုးကို စုံစမ်းဘမ်းဆီးနိုင်ရန်ခိုင်းစေ
ထားခြင်းရှိသည်ကို တင်ပြနိုင်ခြင်း မရှိသည့်အပြင်၊ အမှုအကြောင်းအရာများအရ
လည်း ထိုနေ့က ဦးဘလှသည် မိမိပြဆိုသည့်အတိုင်း ပြစ်မှုကျူးလွန်သူများကို
ဘမ်းဆီးနိုင်ရန် ရွက်ဆောင်ခဲ့ခြင်းသာ ဖြစ်ကြောင်း မည်သည့် အထောက်အထား
ကိုမူတွေ့ရသောကြောင့် ဖြစ်သည်။ အဘယ်ကြောင့် ဆိုသော် အရောင်းအဝယ်နှင့်
ပတ်သက်၍ ဦးဘလှက စစ်သတင်းထောက်လှမ်းရေးကို ခေါ်၍မရခဲ့သည့် အတွက်
နီးစပ်သည့် ရဲအရာရှိများထံသို့၎င်း၊ အခြား သက်ဆိုင်သည့် အရာရှိများထံသို့သော်၎င်း
အကြောင်းကြားခြင်းများ ပြုလုပ်ပါသည်ဟု မည်သို့မျှ ပြဆို ဖြေရှင်းနိုင်ခြင်းမရှိ
သောကြောင့် ဖြစ်ပေသည်။ ၎င်းအချက်မှလွဲ၍ အယူခံတရားလို ဦးဘလှက မိမိ
အပေါ် ပြစ်မှု တွေ့ရှိထားခြင်းမှာ မှားယွင်းနေကြောင်းကို အခြားကိုးကားချက်
ပြဆိုနိုင်ခြင်း မရှိရကား၊ အောက်ရုံးမှ ဦးဘလှ အပေါ် ပြစ်မှုတွေ့ရှိထားခြင်းမှာ

၁၉၆၆

ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ
နှင့်
ဦးဘလှပါး။

လက်ခံနိုင်စရာ မရှိပါဟု မဆိုနိုင်ပေ။ အခြားတရားခံများ ဖြစ်သူ လျှောက်ခံရသူ ဒေါ်ဒွေးမေ၊ ယူစွပ်အဗ္ဗဒူအဇ်နှင့် အလီအီစွပ်ဆလေတို့နှင့် ပတ်သက်၍လည်း အမှု တွင်၎င်းတို့မှာ ဦးဘလှနှင့်အတူ သက်သေခံ အမေရိကန် ဒေါ်လာငွေစက္ကူ ၁၂၀ ကို အရောင်းအဝယ် ပြုလုပ်ရန် အားထုတ်ကြောင်းမှာ များစွာထင်ရှား ပေါ်လွင် နေပြီး၊ တရားခံများကလည်း မည်သို့မျှ ချေပရှင်းလင်းခြင်း မရှိရကား၊ ၎င်းတို့ အားလုံးအပေါ် အောက်ရုံးမှ ပြစ်မှုတွေ့ရှိထားသည်မှာ မှားယွင်းချွတ်ချော်နေသည်ဟု မဆိုနိုင်ပေ။ ထို့ကြောင့် ပဌမ လျှောက်ခံရသူ ဦးဘလှ တင်သွင်းသည့် အယူခံမှု ကို ပလပ်ရမည်သာ ဖြစ်ပေသည်။

တဖန်ယခုအမှုတွင် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ အစိုးရက လျှောက်ခံရသူများ အပေါ်ချမှတ်သည့် ပြစ်ဒဏ်ကို တိုးမြှင့်ပေးရန် လျှောက်ထားသည်နှင့် ပတ်သက်၍၊ ယခု အမှုတွင် ပါဝင်နေသည့် ပစ္စည်းမှာ နိုင်ငံခြား အမေရိကန် ဒေါ်လာငွေစက္ကူ များကို မတရားရောင်းဝယ်ဖောက်ကားရန် အားထုတ်ခြင်း ဖြစ်သဖြင့်၊ ထိုကဲ့သို့ ရောင်းဝယ်ဖောက်ကားခြင်းကြောင့် အစိုးရ၏ စီးပွားရေး စီမံကိန်းကို များစွာထိခိုက် ရန်ရှိနေသည်မှာ ထင်ရှားနေတော့သည်။ ထို့အတွက်ပင် ၎င်းကဲ့သို့ အမှုမျိုးတွင် နောက်နောင် ကျူးလွန်ခြင်း မဖြစ်စေရန် ဟန့်တားသည့် ပြစ်ဒဏ်များ ချမှတ် သင့်ကြောင်းကို ဤရုံးမှ အကြိမ်ကြိမ် ညွှန်ကြားလွှာများ ထုတ်ထားခဲ့ပြီး ဖြစ် ပေသည်။ ယခုအမှုတွင် အောက်ရုံးမှ တရားခံများ အပေါ် ရုံးဆင်းရုံးတက် ထောင်ဒဏ်ဘရန်နှင့် ဒဏ်ငွေ ၄၀၀ ကျပ်ပေးဆောင်စေရန် အပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ခြင်းမှာ တရားခံတို့သည် အမှုအတွင်း ၁၀ လ၊ ၁၁ လ ခန့်အချုပ်ခံနေရသည်ကို ထည့်သွင်း စဉ်းစားပြီး ပြစ်ဒဏ်ကို လျော့ခဲ့ကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ သို့ရာတွင် ယခုကဲ့သို့ အမှုမျိုးတွင် ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ရာ၌ ဟန့်တားလောက်သည့် ပြစ်ဒဏ်ကို ချမှတ်ခြင်း မပြုမူ၊ အစိုးရ၏ နိုင်ငံခြားငွေ လဲလှယ်မှု စည်းမျဉ်းသတ်မှတ်ရေး ဥပဒေ၏ ရည် ရွယ်ချက်မှာ လုံးဝပျက်ပြယ်သွားရန် ရှိကြောင်းကို အထူးအသိချပ်ရန် လိုအပ်ပေ သည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ယခုကဲ့သို့ အရေးကြီးသည့် ပြစ်မှုမျိုးတွက် အောက်ရုံး မှချမှတ်ခဲ့သည့် စတိပြစ်ဒဏ်မျိုးသာ ပေးခဲ့ပြီး၊ ဟန့်တားသည့် ပြစ်ဒဏ်မျိုးကိုမချ မှတ်မူ နောင်ကို အလားတူ အမှုမျိုးများ လျော့နည်းသွားမည် မဟုတ်သောကြောင့် ဖြစ်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် ယခု အမှုအကြောင်းခြင်းရာနှင့် စာသော် အောက်ရုံးမှ ပေးထားသည့် ပြစ်ဒဏ်မှာ တရားမျှတခြင်း ဖြစ်သည်ဟု မည်သို့မျှ မဆိုနိုင် ပါဟု နိုင်ငံတော် အစိုးရ၏ တင်ပြချက်မှာ မှန်ကန်၍၊ တရားမဏ္ဍိုင်ပင် တိမ်းစောင်းစရာ ရှိနေသည်ဟု ယူဆရန် ရှိပေသည်။ ယခု အမှုတွင် လျှောက်ခံရသူများသည် ပြစ်ဒဏ်ကို ခံခဲ့ရသည်မှာ ၈ လခန့် ကြာမြင့်ခဲ့ပြီးဖြစ်သည့်ပြင်၊ ဒုတိယအရစ်အနေနှင့်

ပြစ်ဒဏ်ကို ခံယူရန်မှာမူအရ သင့်တော်သည်ဟု မဆိုနိုင်လင့်ကစား၊ တရားမျှတမှု ဖြစ်စေရန် သင့်တော်သည့် ထောင်ဒဏ် တိုးမြှင့်ပေးသင့်သည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့ ထင်မြင်သည်။

၁၉၆၆

ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ
နှင့်
ဦးဘလှ ပါ၍။

ဖော်ပြပါ အကြောင်းများကြောင့် ယခုလျှောက်လွှာကို ခွင့်ပြုပြီး၊ ရန်ကုန်မြို့၊ စသုံးလုံးအထူး တရားသူကြီးရုံး၊ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၄ တွင် လျှောက်ခံရသူ ဦးဘလှ၊ ဒေါ်ခွေးမေ၊ ယူစွပ်အဗ္ဗဒူအဇ်နှင့် အလီအီစွပ်ဆလေတို့ အပေါ် နိုင်ငံခြားငွေ လဲလှယ်မှုစည်းမျဉ်းသတ်မှတ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၅ (၁)/၂၄-က အရ၊ ပြစ်မှုကျူးလွန်သဖြင့် ထိုပြစ်မှုအတွက် ထောင်ဒဏ် တရက်နှင့် ဒဏ်ငွေ ၄၀၀ ကျပ် အပြင်၊ အလုပ်ကြမ်းနှင့် ထောင်ဒဏ် ၆ လ စီ အသီးသီးထပ်မံကျခံစေရမည်ဟု အမိန့်ချမှတ်လိုက်သည်။

နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ်

တရားမပဌမအယူခံမှု

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေ ရွှေတွင်

† ၁၉၆၆
ဒီဇင်ဘာလ
၁၇ ရက်။

မသန်းသန်းဆင့် (အရွယ်မရောက်သူ) ၎င်း၏ အနီးစပ်ဆုံးမိတ်ဆွေ
ဒေါ်အုံးခင် (အယူခံတရားလို)

နှင့်

ရှုရပ်ဂွမ် (အယူခံတရားခံ)*

တရားမကျင့်ထုံး အမိန့် ၂၁၊ နည်းဥပဒေ ၁၀၃ အရ၊ မြွက်ဟချက် ဒီကရီရလို့မှု—အခင်းဖြစ်
ဥပစာကို လက်ရှိရရန် ပိုင်ဆိုင်ခွင့်ရှိကြောင်း ထင်ရှားအောင် ပြသနိုင်မှ ဒီကရီရနိုင်ခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။တရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၂၁ နည်းဥပဒေ ၁၀၃ အရ၊ မြွက်ဟချက် ဒီကရီ
ရလိုကြောင်း စွဲဆိုသည့် အမှုမျိုးတွင် တရားလိုသည်အခင်းဖြစ် ဥပစာကို လက်ရှိရရန် ပိုင်ဆိုင်ခွင့်
ရှိကြောင်း ထင်ရှားအောင် ပြသနိုင်မှသာ ဒီကရီရနိုင်မည် ဖြစ်သည်။ နည်းဥပဒေ ၉၈၊ ၉၉ နှင့်
၁၀၁ တို့အရ စုံစမ်းစစ်ဆေးရာ၌၊ လက်ရှိ ဟုတ်မဟုတ်ဆိုသော အချက်ကိုသာ အဓိကထား၍
ဆုံးဖြတ်ရသည် ဖြစ်သော်လည်း နည်းဥပဒေ ၁၀၃ အရစွဲဆိုသည့် အမှုတွင်မူ မည်သူ လက်ရှိ ဆို
သော အချက်မှာ အဓိက မဟုတ်ဘဲ လက်ရှိရရန် ပိုင်ဆိုင်ခွင့်ရှိ မရှိဆိုသော အချက်ကို အဓိက ထား
၍ စဉ်းစားဆုံးဖြတ်ရသည် ဖြစ်သည်။

ကေဆွလာစက်များ နှင့် အေပီဂိုဗင်ဒါဆွာမီ၊ အေ၊ အိုင်၊ အာ (ရ်)၊ ၁၉၄၆၊ မဒရပ် ၇၆။
ဂျာတင်ဗရာနတ် နှင့် နန်ဒါလာ (လ်) ဒတ်၊ အေ၊ အိုင်၊ အာ(ရ်)၊ ၁၉၄၇၊ ကလကတ္တား ၄၃၄
ရည်ညွှန်းသည်။

အယူခံတရားလိုအတွက်။ ။ဦးသန်းအောင်။

အယူခံတရားခံအတွက်။ ။ဦးစိန်ဟုတ်။

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေ။ ။ရန်ကုန်မြို့၊ တရားမရုံး၏ ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ တရားမ
ကြီးမှု အမှတ် ၅၀၇ တွင် အယူခံတရားလို မသန်းသန်းဆင့်က ၎င်း၏အနီးစပ်ဆုံး

* ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ တရားမ ပဌမ အယူခံမှုအမှတ် ၁။

† ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၁၂၇၆ တွင် ရန်ကုန်မြို့တော်တရားမရုံး ဒုတိယ တရား
သူကြီးရုံးတော်၏ ချမှတ်သော ဒီကရီကို အယူခံဝင်မှု။

မသန်းသန်းဆင့်
(အရွယ်မရောက်
သူ) ၎င်း၏
အနီးစပ်ဆုံး
မိတ်ဆွေ
ဒေါ်အုံးခင်
နှင့်
ရုပ်ပွား။

မိတ်ဆွေနှင့် မိခင် ဒေါ်အုံးခင်မှတစ်ဆင့်၊ ဦးကျော်အုံးဆိုသူအား ရန်ကုန်မြို့ ၈ လမ်း၊
တိုက်အမှတ် ၇၀ မှ ထွက်ခွာသွားရန် တရားစွဲဆိုရာ၊ ဦးကျော်အုံးသည် ချေလွှာတင်သွင်း
ပြီးနောက် ရုံးသို့ မလာရောက်သဖြင့်၊ တဘက်သတ် ဒီကရီရရှိခဲ့၏။ ထိုဒီကရီကို
ဇာရီပြုရာ၊ တရားရုံးဦးကျော်အုံးနှင့်တိုက်အိမ်၏မြောက်ဘက်အခန်းတွင်နေထိုင်
လျက်ရှိသည့် အယူခံတရားခံ ရှုရပ်ဂွမ်တို့အား ဥပစာမူပယ်ရှားကာ အယူခံတရားလိုအား
လက်ရောက် အပ်ပေးခဲ့သည်။

ထိုအခါ အယူခံတရားခံရှုရပ်ဂွမ်က၊ ၎င်းသည် အခင်းဖြစ်တိုက်၏ မြောက်ဘက်ခန်း
တွင် တိုက်ပိုင်ရှင်ဒေါ်သန်းမြနှင့် ဒေါ်သန်းလှတို့ထံမှ အိမ်လခ တစ်လ ၁၀၀ ကျပ်နှုန်း
ဖြင့် ငှားရမ်းနေထိုင်ခဲ့ကြောင်း၊ တရားရုံးဦးကျော်အုံးနှင့် လုံးဝအဆက်အသွယ်မရှိကြောင်း
တင်ပြကာ၊ တရားမကျင့်ထုံး အမိန့် ၂၁၊ နည်းဥပဒေ ၁၀၀ အရ ဖယ်ရှားခြင်းခံရသည့်
အခန်းကို ၎င်းအား ပြန်လည်အပ်ပေးရန် လျှောက်ထားသည်။ ထိုလျှောက်ထားချက်နှင့်
ပတ်သက်၍ နှစ်ဘက်တင်ပြသည့် သက်သေအထောက်အထားများကို စုံစမ်းကြားနာ
ပြီးနောက် ရှုရပ်ဂွမ်သည် ထိုအခန်း၌ တရားရုံးဦးကျော်အုံး၏ အခွင့်အမိန့်နှင့်
နေထိုင်ခြင်းမရှိဘဲ၊ ဒေါ်သန်းမြနှင့် ဒေါ်သန်းလှတို့ထံမှ ငှားရမ်းနေထိုင်ခဲ့ခြင်းသာ
ဖြစ်၍ တရားရုံးမှတစ်ဆင့် နေထိုင်ခြင်းမဟုတ်ကြောင်း အဆုံးအဖြတ်ပြုကာ ရှုရပ်ဂွမ်၏
လျှောက်ထားချက်ကို ခွင့်ပြု လိုက်လေသည်။

ယင်းသို့ခွင့်ပြုလိုက်သောအမိန့်ကို မသန်းသန်းဆင့်က မကျေနပ်သဖြင့် တရားမ
ကျင့်ထုံးအမိန့် ၂၁၊ နည်းဥပဒေ ၁၀၃ အရ မြွက်ဟချက် ဒီကရီရလိုမှု စွဲဆိုရာ
ပညာရှိ ဒုတိယတရားသူကြီးက ဒေါ်သန်းမြနှင့် ဒေါ်သန်းလှတို့အား အမှုတွင်
အမှုသည်အဖြစ် ထည့်သွင်းစွဲဆိုရမည်ဖြစ်သော်လည်း ၎င်းတို့အား အမှုသည်
အဖြစ် ထည့်သွင်းခဲ့ခြင်းမရှိ၍ အမှုစွဲဆိုပုံ မပြည့်စုံကြောင်း၊ အယူခံတရားလို
မသန်းသန်းဆင့်သည် အခင်းဖြစ်ဥပစာကို ၎င်းတစ်ဦးတည်းပိုင်သည်ဆိုခြင်းမှာ
မထင်ရှားကြောင်း အဆုံး အဖြတ်ပြုကာ စွဲဆိုသည့် အမှုကို ပလပ်လိုက်လေသည်။
ထိုကဲ့သို့ ပလပ်လိုက်သော ဒီကရီကို မကျေနပ်သောကြောင့် မသန်းသန်းဆင့်က ဤ
အယူခံမှု တင်သွင်းလာခြင်းဖြစ်သည်။

ဤအယူခံမှုတွင် စဉ်းစားရမည့်ပြဿနာ ၂ ရပ်သာရှိသည်။ ၎င်းတို့မှာ (က)
ဒေါ်သန်းမြ နှင့် ဒေါ်သန်းလှတို့အား အမှုသည်အဖြစ် ထည့်သွင်းခြင်း မပြုသည့်
အချက်ကြောင့် အယူခံ တရားလိုစွဲဆိုသည်အမှုမှာ ပျက်ပြယ်ပါသလားနှင့် (ခ)
အယူခံတရားလိုသည် စွဲဆိုသည့် အတိုင်း မြွက်ဟချက်ဒီကရီရနိုင်ပါသလား ဆိုခြင်း
ပင်ဖြစ်သည်။ ဒုတိယပြဿနာမှာ ဤအမှု၏ အရုံးအနိုင်ကိုအဆုံး အဖြတ်ပေးနိုင်
သည့်အလျောက် ထိုပြဿနာကို ဦးစွာ ဝေဖန် စိစစ်ရပေမည်။

၁၉၆၆
 မသန်းသန်းဆင့်
 (အရွယ်မရောက်
 သူ) ၎င်း၏
 အနီးစပ်ဆုံး
 မိတ်ဆွေ
 ဒေါ်အုံးခင်
 နှင့်
 ရှုရပ်ကွမ်။

ထိုကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ တရားမကျင့်ထုံး အမိန့် ၂၁၊ နည်းဥပဒေ ၁၀၃ အရ မြက်ဟချက် ဒီကရီရလိုကြောင်း စွဲဆိုသည့် အမှုမှာ မည်ကဲ့သို့သော အမှုဖြစ်သည့် ဆိုခြင်းကို ဆန်းစစ်ရန်လိုပေသည်။ ထိုကဲ့သို့သော အမှုမျိုးတွင် တရားလိုသည် အခင်းဖြစ် ဥပစာကို လက်ရှိရရန် ပိုင်ဆိုင်ခွင့်ရှိကြောင်း ထင်ရှားအောင် ပြသနိုင်မှသာ ဒီကရီရနိုင်မည်ဖြစ်သည်။ နည်းဥပဒေ ၉၈၊ ၉၉ နှင့် ၁၀၁ တို့အရ၊ စုံစမ်းစစ်ဆေးရာ၌ လက်ရှိဟုတ် မဟုတ်ဆိုသော အချက်ကိုသာ အဓိကထား၍ ဆုံးဖြတ်ရသည်ဖြစ်သော်လည်း၊ နည်းဥပဒေ ၁၀၃ အရ၊ စွဲဆိုသည့်အမှုတွင် မူ မည်သူ့ လက်ရှိဆိုသော အချက်မှာ အဓိက မဟုတ်ဘဲ လက်ရှိရရန် ပိုင်ဆိုင်ခွင့်ရှိမရှိဆိုသော အချက်ကို အဓိကထား၍ စဉ်းစားဆုံးဖြတ်ရသည် ဖြစ်သည်။ ၎င်းကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ ကေဆွလာစက်များ နှင့် အေ၊ပီ၊ဂိုဗင်ဒါဆွာမီ (၁) တို့အမှုတွင် အောက်ပါ အတိုင်းဆုံးဖြတ်ထား၏။

"The scope of a suit under Order 21, Rule 103 is not the determination of the mere question of possession of the parties concerned but the establishment of the right or title by which the plaintiff claims the present possession of the property."

အလားတူပင် ဂျာတင်ဇရာနတ် နှင့် နန်ဒါလာလ်ဒတ် (၂) တို့အမှု၌လည်း အောက်ပါအတိုင်း စီရင်ထုံးဖွဲ့ထားသည်ကို တွေ့မြင်နိုင်ပေသည်။

"Although in the summary proceedings under Order 21, Rules 98, 99 and 101 the inquiry is directed to question of possession, the scope of the suit under Rule 103 is much wider. It is a suit based on the right to possession and not on mere possession at the relevant date. The plaintiff cannot succeed by merely showing that he was in possession and had been dispossessed but must establish his right to possession on the assumption that he was not in possession on the date of order under Rule 98, 99 or 101."

ယခုအမှုတွင် အယူခံတရားလို မသန်းသန်းဆင့်က၊ ၎င်းသည် မိဘများဖြစ်ကြသည့် ဦးလှရွှေနှင့်ဒေါ်အုံးခင်တို့ နှစ်ဦးသဘောတူကွာရှင်းပြတ်စဲစဉ်က ဒေါ်အုံးခင်ထံ၌ ကိုယ်ဝန်နှင့် ရှိပြီး ကွာရှင်းပြီးနောက် မွေးဖွားခဲ့သဖြင့်၊ ဦးလှရွှေ သေဆုံးသောအခါ၊ အခြားဇနီးနှင့် သားသမီးများ မကျန်ရစ်ခဲ့သည့် အလျောက်၊ ဦးလှရွှေ ၏ ပစ္စည်းဖြစ်သော အခင်းဖြစ် ဥပစာတွင် အမွေဆိုင် တဦးအနေဖြင့် ပိုင်ဆိုင်ကြောင်း

(၁) အေ၊အိုင်၊အာ(ရ်)၊ (၁၉၄၆) မဇယပ် ၇၆။

(၂) အေ၊အိုင်၊အာ(ရ်)၊ (၁၉၄၇) ကလကတ္တား ၄၃၄။

တင်ပြခဲ့၏။ မြန်မာဗုဒ္ဓဘာသာ ဥပဒေအရ လင်မယားနှစ်ဦး ကွာရှင်းပြတ်စဲသော အခါ၊ မိခင်၏ နောက်သို့ ပါသွားသည့် ကလေးတဦးသည်၊ ဘခင်ဖြစ်သူအား သားသမီးတို့ ပြုဘွယ်ဝတ္တရား ဆောင်ရွက်ပေးခြင်း မရှိလျှင် ဘခင်သေဆုံးသော အခါ၊ ၎င်း၏ ပစ္စည်းအပေါ် အမွေခံစားခွင့် မရှိပေ။ သို့ရာတွင် မိဘနှစ်ပါး ပြတ်စဲ ပြီးမှမွေးသည့် သားသမီးမှာမူ၊ ငယ်ရွယ်နုနယ်သဖြင့် ဘခင်အတွက် သားသမီးတို့ ပြုလုပ်အပ်သော ဝတ္တရားကို ဆောင်ရွက်ခြင်း ပြုနိုင်မည် မဟုတ်၍ ဘခင်သေဆုံး သောအခါ ထိုသားသမီးသည် ဘခင်၏ ပစ္စည်းအပေါ် အမွေခံစားခွင့် ဆုံးရှုံးခြင်း မရှိပေ။ ဘခင်၏ အခြားအမွေဆိုင်များနှင့် အခွင့်အရေး တူညီစွာခံစားခွင့် ရှိပေသည်။

မညို နှင့် မငြိမ်းသာ (၃)၊ မသိန်းနု နှင့် မဖိုးသစ် (၄)၊ ဤအမှု၌ အယူခံတရားလို မသန်းသန်းဆင့်သည် ဦးလှရွှေနှင့် ဒေါ်အုံးခင်တို့ ကွာရှင်းပြီးနောက် မွေးဖွားသည့် ဦးလှရွှေ၏သမီး ဖြစ်သည်ဟု ဆိုစေကာမူ၊ ဦးလှရွှေတွင် ဒေါ်သန်းမြနှင့် ဒေါ်သန်းလှ ဆိုသည့် အစ်မအရင်း ၂ ယောက်ရှိနေသဖြင့်၊ အခင်းဖြစ် ဥပစာကို မသန်းသန်းဆင့် တဦးတည်း ပိုင်ဆိုင်ခွင့် မရှိဘဲ၊ ဒေါ်သန်းမြ ဒေါ်သန်းလှတို့နှင့် ထက်ဝက်စီပိုင်ဆိုင် ခွင့်သာရှိကြောင်း ပေါ်လွင်နေသည်။ ဒေါ်သန်းမြနှင့် ဒေါ်သန်းလှတို့က အယူခံ တရားခံအား အခင်းဖြစ်အခန်းကို ၁၉၆၀ ခု၊ ဇူလိုင်လ ၅ ရက်နေ့ကစ၍ စပေါ်ငွေ ၉,၀၀၀ ကျပ်အပြင် အိမ်လခ တလလျှင် ၁၀၀ ကျပ်နှုန်းနှင့် ငှားရမ်းခဲ့ကြောင်း ထွက်ဆို ကြသည့်အပြင်၊ အိမ်ငှားစာချုပ်ကိုလည်း တင်ပြခဲ့သည်။ ဒေါ်သန်းမြ ဒေါ်သန်းလှ တို့အနေဖြင့်လည်း ထိုအခန်းကို မောင်ဖြစ်သူ ဦးလှရွှေ၏ ပစ္စည်း ဖြစ်သည့်အား လျော်စွာ ပိုင်ဆိုင်ခွင့်ရှိနေသည့် အလျောက်၊ ၎င်းတို့ချုပ္ပာယ်သည့် ငှားရမ်းမှုမှ လုံးဝတရားဥပဒေ အပြင်ဘက်သို့ ရောက်နေသည့် ကိစ္စဖြစ်သည်ဟု မဆိုနိုင်ချေ။ ထို့အခြေတွင် အယူခံ တရားလိုသာလျှင် အခင်းဖြစ် အခန်းအား လက်ရှိရှိရန် ပိုင်ဆိုင်ခွင့်ရှိသည်ဟု ယူဆခြင်း မပြုနိုင်ပေ။ ထို့ကြောင့် အယူခံ တရားလိုသည် တရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၂၁၊ နည်းဥပဒေ ၁၀၃ အရ၊ မြက်ဟချက် ဒီကရီမချနိုင်ကြောင်း ကောက်ယူထားသည့်အောက်ရုံး၏ အမိန့်မှာ မှန်ကန်သည်ဟု ဆိုရမည်ဖြစ်သည်။

၁၉၆၆
 မသန်းသန်းဆင့်
 (အရွယ်မရောက်
 သူ) ၎င်း၏
 အနီးစပ်ဆုံး
 မိတ်ဆွေ
 ဒေါ်အုံးခင်
 နှင့်
 ရှုရပ်ကွမ်။

သို့ဖြစ်ရာ ပဌမ ပြဿနာကို အဖြေပေးရန် မလိုတော့သည့် အလျောက် အထူး အထွေ ဝေဘန်ခြင်း မပြုတော့ပေ။

အထက်ပါ အကြောင်းရပ်များကြောင့် အောက်ရုံး စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီတို့ကို အတည်ပြုပြီး၊ ဤအယူခံမှုကို တရားစရိတ်နှင့်တကွ ပလပ်လိုက်သည်။ ရွှေနေစရိတ် ၃၄ ကျပ်သတ်မှတ်သည်။

(၃) (၁၉၀၄-၀၆) အတွဲ ၂၊ အထက်မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး၊ ၁၅ (အမွေဆက်ခံခြင်း)။
 (၄) (၁၉၄၇) မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး၊ ၁၂၆ (၁၃၀) (စံညီချ်)။

နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ်

ရာဇဝတ် အထွေထွေလျှောက်လွှာ

တရားသူကြီးချုပ် ဒေါက်တာ မောင်မောင် နှင့် တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေတို့ ရှေ့တွင်

† ၁၉၆၆

မစ္စစ်ချန်ရာမာယာ (အယူခံတရားလို)

နှိုဝတ်လ
၁၀ ရက်။

နှင့်

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (အယူခံတရားခံ)*

ပြည်ထောင်စု တရားစီရင်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၆—အပြစ်ဒဏ် ချမှတ်ရာ၌ ပြစ်မှု ကျူးလွန်သူအပေါ် ဂလဲ့စားချေသည့်သဘောမဟုတ်ဘဲ၊ ပညာပေးသည့် သဘောလည်း သက်ရောက်စေရခြင်း—မည်သည့်ပြစ်မှု ကျူးလွန်လျှင် မည်သည့် အပြစ်ဒဏ်မျိုးကိုသာ ချမှတ်ရမည်ဟု ပုံသေကားချ သတ်မှတ်ထား၍မရနိုင်ခြင်း—အပြစ်ဒဏ် သတ်မှတ်သော ကိစ္စမှာ တရားရုံး၏ ဆင်ခြင်တုံတရား လက်ကိုင်ထားကာ ဆုံးဖြတ်ရသော ကိစ္စဖြစ်ခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။အပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ရာ၌ ပြစ်မှုကျူးလွန်သူအပေါ်ဂလဲ့စားချေသည့်သဘော မဟုတ်ဘဲ၊ ပညာပေးသည့် သဘောလည်းသက်ရောက်စေရမည်။ တဘက်တွင်လည်း ထိုအပြစ် ဒဏ်သည် ပြစ်မှုကျူးလွန်သူအားထပ်မံပြစ်မှု ကျူးလွန်ခြင်းမှ နောင်ကြဉ်စေရန်နှင့် အလားတူ ပြစ်မှုကျူးလွန်ရန် ကြံရွယ်သူတို့အား အဟန့်အတား ဖြစ်စေသင့်သည်။ သို့မှသာလုပ်သား ပြည် သူတို့၏ အကျိုးကိုစောင့်ရှောက်ရာ ရောက်မည် ဖြစ်ပြီး၊ ရာဇဝတ်ပြစ်မှုကျူးလွန်ခြင်းမှ ကာကွယ် ရာ ရောက်မည်ဖြစ်သည်။ မည်သည့် ပြစ်မှု ကျူးလွန်လျှင် မည်သည့် အပြစ်ဒဏ်မျိုးကိုသာ ချ မှတ်ရမည်ဟု ပုံသေကားချ သတ်မှတ်ထား၍ မရနိုင်ပေ။ အမှုတွင် ပေါ်ပေါက်လျက်ရှိသော အကြောင်းခြင်းရာ၊ အချိန်အခါ၊ အမှုအမျိုးအစားကို လိုက်၍ အပြစ်ဒဏ် အနည်းအများ သတ်မှတ်ရသည်။ ထို့ကြောင့်ပင်လည်း ရာဇဝတ်မှုများ၌ အပြစ်ဒဏ်ကို ပြဋ္ဌာန်းရာတွင် အနည်း ငယ်မျှသော ပြစ်မှုများမှအပ၊ အနည်းဆုံး ချမှတ်ရမည့် အပြစ်ဒဏ်ကို သတ်မှတ်ထားလေ့မရှိဘဲ၊ အများဆုံး အပြစ်ဒဏ်ကိုသာသတ်မှတ်ထားသည်ကို တွေ့မြင်နိုင်ပေသည်။ အကြောင်းမှာ တရား ရုံးအနေဖြင့် အပြစ်ဒဏ် သတ်မှတ်ရာ၌ အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့သည့် အတိုင်း အကြောင်းခြင်းရာ အချိန်အခါ၊ အမှုအမျိုးအစားနှင့် အခြား အချက်အလက်များ အပေါ်ညှိနှိုင်း၍ ချင့်ချင်ချိန်ချိန် အဆုံးအဖြတ် ပြုနိုင်ရန်ပင် ဖြစ်သည်။ တနည်းဆိုသော် အပြစ်ဒဏ် သတ်မှတ်သော ကိစ္စမှာ

* ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်အထွေထွေလျှောက်လွှာအမှတ် ၂၀။

† ၁၉၄၈ ခုနှစ်၊ ပြည်ထောင်စုတရားစီရင်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၆ အရ၊ အထူးအယူခံဝင် ခွင့်ရရန် လျှောက်ထားခြင်း။

တရားရုံး၏ ဆင်ခြင်တုံတရား လက်ကိုင်ထားကာ ဆုံးဖြတ်ရသော ကိစ္စ ဖြစ်သည်။ ယင်းသို့ ဆင်ခြင်တုံတရား လက်ကိုင်ထားကာ လိုလျှင် လိုသလို အစိုးရ အလျှော့ ပြုလုပ်၍၊ သတ်မှတ်ရသည့် ကိစ္စတွင် မူသေ ချမှတ်ပေးရန် မဖြစ်နိုင်ပေ။

၁၉၆၆

မစ္စစ်ချွန်ရာ

မာယာ

နှင့်

ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

လျှောက်ထားသူအတွက်။ ။မစ္စတာ ရီဂိုရမ်။

လျှောက်ထားခံရသူအတွက်။ ။လက်ထောက်နိုင်ငံတော် ရွှေနေချုပ် ဦးဘကျော်။

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေ။ ။၁၉၆၆ ခု၊ မတ်လ ၂ ရက်နေ့တွင်အိန္ဒိယပြည်သို့ အပြီးအပိုင်ပြန်မည့် လျှောက်ထားသူ မစ္စစ်ချွန်ရာမာယာအား၊ မင်္ဂလာဒုံ လေယာဉ် ပျံကွင်း၌ ရှာဖွေရာ၊ ၎င်းထံမှ အစိုးရ၏ ခွင့်ပြုချက်မရရှိဘဲ လျှို့ဝှက်စွာ အိန္ဒိယ ပြည်သို့ ယူဆောင်သွားရန် တန်ဖိုးငွေ ၂,၄၅၁ ရှိသည့် ပိုင်းလော့ဖေါင်တိန် ၅၀၊ ပတ်ကား ဖေါင်တိန် ၃၀၊ လှည့်၍ရသော ပိုင်းလော့ ခဲတံ ၃ ခု၊ ဆေးလက်ကောက် ၃၀ နှင့် မျက်မှန်ကိုင် ၁၆ ခု တို့ကို ဘမ်းဆီးရမိသည်။ ထို့ကြောင့် ၎င်းအား၊ ရန်ကုန်မြို့၊ ပဌမအထူး တရားသူကြီး (အထူးစုံစမ်းရေးအက်ဥပဒေ) ရုံး၏ ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှု အမှတ် ၃၃ တွင်၊ သွင်းကုန် ထုတ်ကုန် ကြီးကြပ်ရေး (ယာယီ) ဥပဒေပုဒ်မ ၅ (၁) အရ တရားစွဲဆိုရာ၊ ပညာရှိ အထူးတရားသူကြီးက ရုံးဆင်း ရုံးတက်ထောင်ဒဏ်နှင့်ဒဏ်ငွေ ၁,၀၀၀ ပေးဆောင်စေ၊ မပေးဆောင်က အလုပ်နှင့် ထောင်ဒဏ် ၃ လ ကျခံစေရန် အမိန့်ချမှတ်ခဲ့၏။ ထိုအမိန့်ကို နိုင်ငံတော် အစိုးရက မကျေနပ်သဖြင့်၊ တရားရုံးချုပ်၏ ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှု အမှတ် ၉၆ (ခ) ၌ အပြစ်ဒဏ် တိုးမြှင့်ပေးရန် လျှောက်ထားရာ၊ ပညာရှိတရားသူကြီး ဦးချစ်သည် လျှောက်ထားသူအား ကြားနာပြီးနောက်၊ အောက်ရုံးမှ ချမှတ်ထားသော အပြစ် ဒဏ်များအပြင် အလုပ်နှင့် ထောင်ဒဏ် သုံးနှစ်တိုးမြှင့်၍ ကျခံစေရန် အမိန့်ချမှတ် လိုက်သည်။ ထိုကဲ့သို့ အပြစ်ဒဏ် တိုးမြှင့်လိုက်သည့် အမိန့်ကို ပြင်ဆင်ပယ်ဖျက် ပေးရန် ပြည်ထောင်စု တရားစီရင်ရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၆ အရ၊ လျှောက်ထားသူက ဤအခွင့်ထူး အယူခံခွင့်ပြုရန် လျှောက်လွှာကို တင်သွင်းလာခြင်းဖြစ်သည်။

လျှောက်ထားသူ၏ ပညာရှိရွှေနေကြီး မစ္စတာ ရီဂိုရမ်က စောဒက ရုံးသည် အပြစ်ဒဏ်ကို တိုးမြှင့်ရာ၌ မြန်မာပြည်မှ အပြီးအပိုင်ထွက်ခွာသွားသော ခရီးသည် များသည် အစိုးရ အခွင့်အမိန့်မရရှိဘဲမြန်မာပြည်တွင်းမှ ပစ္စည်းများကို ထုတ်ယူ သွားခြင်းအားဖြင့် မြန်မာပြည်၏ စီးပွားရေးကိုခိုက်နှိပ်နှာစေသည်ဟု အကြောင်း ပြခဲ့ရာ၊ ထိုအကြောင်းပြချက်သည်လုံလောက်သော အကြောင်းပြချက်ဟုတ် မဟုတ်၊ ဟုတ်ပါက မည်သည့်အမှုမျိုးတွင် မည်သည့်အပြစ်ဒဏ်မျိုး ချမှတ်သင့်သည်ဆိုသော

၁၉၆၆
မစွပ်ချွန်ရာ
မာယာ
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

ပြဿနာကို စဉ်းစားသတ်မှတ်ပေးရန် ဤလျှောက်လွှာကို လက်ခံသင့်သည်ဟုတင်ပြ လာ၏။

[အပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ရာ၌ ပြစ်မှုကျူးလွန်သူ အပေါ် ဂလုံးစား ချေသည့် သဘော မဟုတ်ဘဲ ပညာပေးသည့် သဘောလည်း သက်ရောက်စေရမည်။ တတက်တွင်လည်း ထိုအပြစ်ဒဏ်သည် ပြစ်မှုကျူးလွန်သူအား ထပ်မံ ပြစ်မှုကျူးလွန်ခြင်းမှ နောင်ကြဉ် စေရန်နှင့် အလားတူ ပြစ်မှုကျူးလွန်ရန် ကြံရွယ်သူတို့အား အဟန့်အတားဖြစ်စေ သင့်သည်။ သို့မှသာ လုပ်သားပြည်သူတို့၏ အကျိုးကို စောင့်ရှောက်ရာ ရောက် မည်ဖြစ်ပြီး၊ ရာဇဝတ် ပြစ်မှုကျူးလွန်ခြင်းမှ ကာကွယ်ရာ ရောက်မည် ဖြစ်သည်။ မည်သည့်ပြစ်မှုကျူးလွန်လျှင် မည်သည့်အပြစ်ဒဏ်မျိုးကိုသာ ချမှတ်ရမည်ဟု ပုံသေ ကားချ သတ်မှတ်ထား၍ မရနိုင်ပေ။ အမှုတွင် ပေါ်ပေါက်လျက်ရှိသော အကြောင်း ခြင်းရာ၊ အချိန်အခါ၊ အမှုအမျိုးအစားကိုလိုက်၍ အပြစ်ဒဏ် အနည်းအများ သတ်မှတ်ရသည်။ ထို့ကြောင့်ပင်လည်း ရာဇဝတ်မှုများ၌ အပြစ်ဒဏ်ကို ပြဋ္ဌာန်း ရာတွင်၊ အနည်းငယ်မျှသော ပြစ်မှုများမှအပ၊ အနည်းဆုံး ချမှတ်ရမည့် အပြစ် ဒဏ်ကို သတ်မှတ်ထားလေ့ မရှိဘဲ အများဆုံး အပြစ်ဒဏ်ကိုသာ သတ်မှတ်ထား သည်ကို တွေ့မြင်နိုင်ပေသည်။ အကြောင်းမှာ တရားရုံးအနေဖြင့် အပြစ်ဒဏ်သတ် မှတ်ရာ၌ အထက်ဘွင်ပေါ်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း အကြောင်းခြင်းရာ၊ အချိန်အခါ၊ အမှု အမျိုးအစားနှင့် အခြားအချက်အလက်များအပေါ် ညှိနှိုင်း၍ချင့်ချိန်ချိန်အဆုံး အဖြတ်ပြုနိုင်ရန်ပင်ဖြစ်သည်။ တနည်းဆိုသော် အပြစ်ဒဏ် သတ်မှတ်သော ကိစ္စမှာ တရားရုံး၏ ဆင်ခြင်တုံတရား လက်ကိုင်ထားကာ ဆုံးဖြတ်ရသော ကိစ္စဖြစ်သည်။ ယင်းသို့ ဆင်ခြင်တုံတရား လက်ကိုင်ထားကာ လိုလျှင် လိုသလို အတိုးအလျှော့ ပြုလုပ်၍ သတ်မှတ်ရသည့် ကိစ္စတွင် (ကျွန်ုပ်တို့အနေဖြင့်) မူသေချမှတ်ထားပေး ရန်မဖြစ်နိုင်ပေ။]

အခွင့်ထူး အယူခံဝင်ရန် လျှောက်လွှာများနှင့် ပတ်သက်၍ မောင်တင်ဇွေနှင့် ပြည်ထောင်စု (၁) တို့အမှုတွင် အောက်ပါအတိုင်း ကျွန်ုပ်တို့ မူချမှတ်ထားပြီး ဖြစ်သည်။

“ပြည်ထောင်စု တရားစီရင်ရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၆ အရ အယူခံဝင်ရန်အခွင့်ထူး လျှောက်ထားသည့် လျှောက်လွှာများကို ဤရုံးအနေဖြင့်လွယ်လင့်တကူလက်ခံ လေ့မရှိ။ ထိုလျှောက်လွှာမျိုးကို ဤရုံးမှ လက်ခံစဉ်းစားရာ၌ သာမန် ရာဇဝတ် အယူခံရုံးအနေဖြင့် လက်ခံစဉ်းစားခြင်း မဟုတ်သည်ကို သတိချပ်ရန်လိုသည်။”

(၁) တရားရုံးချုပ်၏ ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်အထွေထွေလျှောက်လွှာအမှတ် ၅။

၁၉၆၆

မစွပ်ချနုရာ
မာယာ

နှင့်
ပြည်ထောင်စု
ပြန်ဟန်ငါး။

လျှောက်လွှာပါ ကိစ္စသည် မကြာခဏတွေ့ကြုံတတ်သည့် အပြင်၊ လုပ်သား
ပြည်သူများနှင့် သက်ဆိုင်သော အရေးကြီးသည့် ပြဿနာနှင့် အကျိုး
ဝင်နေသည်သာမက၊ ထိုပြဿနာကို ဖြေရှင်းရာ၌ မှန်ကန်ခြင်း မရှိသဖြင့်၊
တရားစီရင်ရေး မဏ္ဍိုင် ယိမ်းယိုင်သွားစေမည့် အစဉ်အလာ တရပ်ဖြစ်ရန်
အလားအလာ ရှိနေလျှင် လက်ခံရပေမည်။ ထို့ပြင် အောက်ရုံးအမိန့်သည်
လုံးဝတရားမျှတမှု မရှိအောင် မှားယွင်းချွတ်ချော် တိမ်းစောင်းနေပါမူ၊
ပုဒ်မ ၆ အရ အယူခံဝင်ရန် အခွင့်ထူးလျှောက်လွှာကိုခွင့်ပြုရမည်ဖြစ်သည်။ ”

ယခုအမှုတွင် အောက်စောဒကရုံး အနေဖြင့်၊ အများဆုံး ထောင်ဒဏ် ၇ နှစ်
အထိ အပြစ် ပေးနိုင်သည့် ပြစ်မှုနှင့် ပတ်သက်၍ ထောင်တရက်မှ ထောင်ဒဏ်
၃ နှစ်သို့တိုးမြှင့်ခဲ့သည်။ မည်သည့်အတွက် တိုးမြှင့်ရသည်ဟု အကျိုးအကြောင်း
ဖော်ပြခဲ့သည်။ ယင်းသို့ အပြစ်ဒဏ် တိုးမြှင့်ခဲ့သော စောဒကရုံး၏ အမိန့်မှာ
လုံးဝတရားမျှတမှု မရှိအောင် မှားယွင်းချွတ်ချော် တိမ်းစောင်းနေသည့် အမိန့်
ဖြစ်သည်ဟု ယူဆရန် အကြောင်းမရှိ။ အပြစ်ဒဏ် သတ်မှတ်ခြင်းမှာ အထက်တွင်
ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း ဆင်ခြင်တုံတရားကို လက်ကိုင်ထား၍ ချမှတ်သည့် အမိန့်
ဖြစ်ရာ၊ စောဒကရုံး၏ အမိန့်သည် တရားစီရင်ရေး မဏ္ဍိုင် ယိမ်းယိုင်သွားစေမည့်
အစဉ်အလာတရပ်ဖြစ်ရန် အလားအလာရှိသည်ဟု မဆိုနိုင်ပေ။ လျှောက်ထားသူ
အပေါ် ချမှတ်သည့် စောဒကရုံး၏ အပြစ်ဒဏ်မှာ အနည်းငယ် ကြီးလေးကောင်း
ကြီးလေးမည်ဖြစ်သော်လည်း ဤရုံးသည်သာမန် ရာဇဝတ် အယူခံ ရုံးအနေဖြင့်
ကြားနာခြင်းမဟုတ်၍ အောက်ရုံး၏ အမိန့်ကို ဝင်ရောက်ဖက်စွက်ရန် အကြောင်း
မရှိချေ။

အထက်ပါ အကြောင်းရပ်များကြောင့် ဤအခွင့်ထူး အယူခံဝင်ရန် လျှောက်
လွှာကို ပလပ်လိုက်သည်။

နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ်

ရာဇဝတ်အယူခံမှု

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေ ရှေ့တွင်

† ၁၉၆၆

မောင်ကုလား (အယူခံတရားလို)

ဒီဇင်ဘာလ
၁၆ ရက်။

နှင့်

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (အယူခံတရားခံ)•

ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၃၀၂ (၂)/၃၂၃ အရ၊ မှုပြစ်ထင်ရှား စီရင်ခြင်း—ပြစ်ဒဏ်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။အယူခံတရားလိုသည် အသက် ၁၇ နှစ်ခန့်ရှိသော သူငယ် တယောက် ဖြစ်၍၊ သာမန်အားဖြင့် ဆိုလျှင် ပြစ်မှုကျူးလွန်သော သူငယ်များ အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၅ အရ၊ ဘော်စတယ်ခေါ် အကျင့်စာရိတ္တ ပြုပြင်ရေးကျောင်းသို့ ပို့ရန် စဉ်းစားသင့်ပေသည်။ သို့ရာတွင် အယူခံတရားလိုသည်၊ အသက်နုနယ်သော အမျိုးသမီးများကို စော်ကား တတ်သူဖြစ်ပြီး၊ ၎င်း ၏ စော်ကားမှုကို သည်းညည်းမခံသော အမျိုးသမီးများ အပေါ် ရက်ရက် စက်စက် သနား၊ ညှာတာစိတ် ကင်းမဲ့စွာ ပြုလုပ်ခဲ့သည့် အတွက် ဘော်စတယ်ခေါ် အကျင့်စာရိတ္တ ပြုပြင်ရေး ကျောင်းသို့ မပို့သင့်ကြောင်း အောက်ရုံးတရားသူကြီး၏ ယူဆချက်မှာ အမှုတွင် ပေါ်ပေါက် နေသော အကြောင်းခြင်းရာများအရ၊ မှားယွင်းသည်ဟု မဆိုနိုင်။

အယူခံတရားလိုအတွက်။ ။မရှိ။

အယူခံတရားခံအတွက်။ ။အစိုးရရှေ့နေကြီး ဦးကျော်ဂေါင်။

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေ။ ။အယူခံတရားလိုကို ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၃၀၂ (၂) စွဲချက်အရ တသက်တကျွန်း အပြစ်ဒဏ်နှင့် ရာဇသတ် ပုဒ်မ ၃၂၃ စွဲချက်အရ၊ အလုပ်နှင့် ထောင်ဒဏ်တနှစ်၊ ထိုပြစ်ဒဏ်နှစ်ရပ်စလုံးကို တပေါင်းတည်း ကျခံစေရန် အမိန့်ချ မှတ်ခဲ့သော သာယာဝတီမြို့၊ ဒုတိယအထူး (ရာဘက်စက်ရှင်) တရားသူကြီး၏ စီရင်ချက်ကို မကျေနပ်၍ အယူခံဝင်ခြင်းဖြစ်သည်။

• ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ် အယူခံမှုအမှတ် ၂၃။

† ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၁၆ တွင် ချမှတ်သော ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၂ ရက်နေ့စွဲပါ၊ သာယာဝတီမြို့၊ ဒုတိယ အထူးတရားသူကြီး၏ အမိန့်ကို အယူခံဝင်မှု။

မောင်ကုလား
နင့်
ပြည်ထောင်စု
ပြန်မာနိုင်ငံ။

အယူခံတရားလို မောင်ကုလားသည်။ သာယာဝတီခရိုင်၊ ရေကျော်ရွာသစ်တွင်
နေထိုင်သူ တဦးဖြစ်သည်။ ၎င်းသည်အချင်းမဖြစ်မီက သေသူ မပုရွှေ၏ သမီးဖြစ်သူ
မအမြင့် (လိပြ-၂) အား လက်ဆွဲသောကြောင့်၊ သာယာဝတီထောင်၌ ၂ လခန့်
အချုပ်ခံခဲ့ရပြီး၊ ထိုလက်ဆွဲမှုအရ ဒဏ်ငွေ ၁၀၀ ဆောင်ခဲ့ရသည်။ အချင်းဖြစ်သည့်
၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ မေလ ၁၆ ရက်နေ့ နံနက်ပိုင်းကလည်း၊ မအမြင့်အား “ဆရာကတော်”
ဟုခေါ်သောကြောင့်၊ မပုရွှေက ရွာရှိရိုကင်းတွင် တိုင်ခဲ့ရသည်။ ထိုနေ့ည ၇ နာရီ
ခန့်အချိန်တွင်၊ မပုရွှေ၏ သမီးအကြီး မလှသန်း (လိပြ-၁) သည်၊ နေအိမ်ဘေးတွင်
လှန်းထားသော ထမီကို ရုပ်ရန်ဆင်းသွားရာ၊ အိမ်ဘေး၌ အယူခံတရားလိုအား
တွေ့ပြီး၊ အယူခံတရားလိုက ပါးကိုတချက်ရှိက်ပြီးနောက်၊ အိမ်ပေါ် သို့တက်သွားသည်။
ထိုစဉ်ကအိမ်ပေါ်၌ မပုရွှေသည် သမီးများဖြစ်ကြသည့် မအမြင့်၊ မခင်ညို (လိပြ-၃)
တို့နှင့်အတူ မီးခွက်ထွန်းပြီးစကားပြောနေကြသည်။ ယင်းသို့ အယူခံတရားလိုသည်
မလှသန်းအား ပါးရှိက်ပြီး အိမ်ပေါ်သို့တက်သွားစဉ်၊ အယူခံတရားလို၏ လက်ထဲ၌
ဒါးတလက်ပါသွားသည်ကို မြင်သောကြောင့်၊ မလှသန်းက အိမ်ပေါ်ရှိ ၎င်း၏မိခင်အား၊
အယူခံတရားလို ဒါးနှင့်တက်လာကြောင်း အော်ဟစ်သတိပေးလိုက်သည်။ သို့ရာတွင်
အယူခံတရားလိုမှာ၊ အိမ်ပေါ်သို့ ချက်ခြင်းလိုပင် ရောက်သွားသဖြင့်၊ မပုရွှေအနေဖြင့်
ထွက်ပြေးရန်အချိန်မရပေ။ အိမ်ပေါ်သို့ရောက်သောအခါ အယူခံတရားလိုသည်မပုရွှေ
အား၊ ဒါးနှင့် အချက်ပေါင်းများစွာ ခုတ်လေသည်။ မပုရွှေ ၏ သမီးများ ဖြစ်ကြသော
မအမြင့်နှင့် မခင်ညိုတို့အပြင်၊ အိမ်အောက်၌ ရှိနေသော မလှသန်းကလည်း ၎င်းတို့၏
မိခင်ကို အယူခံတရားလိုက ဒါးနှင့်ခုတ်နေကြောင်း အော်ဟစ် ကြလေသည်။ ထိုအခါ
မပုရွှေ၏ အိမ်အနီးတွင် နေထိုင်သည့် မပုရွှေ၏ ဖခင် ဦးမောင်တင် (လိပြ-၅)
သည်ပြေးလာရာ၊ အယူခံတရားလို အိမ်ပေါ်မှ ခုန်ချထွက်ပြေးသဖြင့် နောက်မှလိုက်
ဘမ်းသော်လည်း မမီလိုက်တော့ပေ။ ဦးမောင်တင်သည် သမီး၏အိမ်သို့ ပြန်လာပြီး
ကြည့်သောအခါ၊ မပုရွှေမှာ ဒါးဒဏ်ရာများဖြင့် သေဆုံးနေသည်ကို တွေ့ရလေသည်။
အိမ်နီးချင်းဖြစ်သည့် ဦးမောင်ဆင် (လိပြ-၄) နှင့် ကိုပိန် (လိပြ-၆) တို့ကလည်း၊
မပုရွှေကို အယူခံတရားလိုက ဒါးနှင့်ခုတ်သွားကြောင်း အော်သံကြား၍လာကြည့်
သောအခါ၊ အယူခံတရားလိုကို မတွေ့ရတော့ဘဲ ဦးမောင်တင်၏ မြေးများဖြစ်ကြသည့်
မလှသန်း၊ မအမြင့်နှင့် မခင်ညို တို့က မပုရွှေကို အယူခံတရားလို ဒါးနှင့်ခုတ်သွား
ကြောင်း ပြောပြလေသည်။

မပုရွှေ၏ အလောင်းကို သာယာဝတီမြို့ ပြည်သူ့ဆေးရုံသို့ပို့လိုက်၍ ဆရာဝန်
ဦးရဲမြင့် (လိပြ-၁၃) က စစ်ဆေးကြည့်ရှုရာ၊ လက်ျာဘက်လက်တတောင်ဆစ်အထက်
တွင် ဒါးခုတ်ဒဏ်ရာတချက်၊ လက်ျာဘက်လက်ကောက်ဝတ်တွင်တချက်၊ လက်ဝဲဘက်

၁၉၆၆
မောင်ကုလား၊
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

လည်ပင်းတွင်တချက်၊ လက်ဝဲဘက်နားထင်တွင်တချက်၊ လည်ပင်းနောက်ဘက်တွင် တချက်၊ ပေါင်း ဒါးဒဏ်ရာ ၅ ချက်ကိုတွေ့ရသည်။ လက်ျာဘက်လက်မ လက်ကောက် ဝတ်နှင့် တတောင်ဆစ်ပေါ်တွင် အရိုးလုံးဝပြတ်သွားပြီး အရေပြားတဲတဲသားတဲလျက် ရှိသည်ကိုတွေ့ရသည်။ လည်ပင်းနှင့် နားထင်တွင် ရရှိသောဒဏ်ရာများမှာ၊ တခုချင်း အနေနှင့် မုချသေစေမည့်ဒဏ်ရာများဖြစ်ကြောင်း ဆရာဝန်က ထင်မြင်ချက်ပေးထား သည်။ အယူခံတရားလိုက ပါးရိုက်ခြင်းခံရသည့် မလှသန်းအား၊ သာယာဝတီမြို့ ပြည်သူ့ဆေးရုံသို့ ပို့လိုက်၍၊ ဆရာဝန် ဒေါ်မြင့်မြင့် (လိပြ-၁၂) က ကြည့်ရှုရာ၊ လက်ဝဲဘက်မေးရိုးတွင် သွေးခြေဥနေသော ဒဏ်ရာတချက်တွေ့ရ၍၊ အပြင်လူနာအဖြစ် ဆေးကုသပေးလိုက်သည်။

အချင်းဖြစ်ပြီးနောက် အယူခံတရားလိုအား ၎င်းအိမ်တွင် သွားရောက်ရှာဖွေရာ၊ အိမ်၌မတွေ့ပေ။ သို့ရာတွင် နံနက် ၆ နာရီခန့်အချိန်တွင် အယူခံတရားလိုသည် ဦးသောင်းရွှေ (လိပြ-၁၀) ထံသို့သွားရောက်ပြီး၊ ၎င်းအား ရဲအရာရှိများထံသို့အပ် ပေးရန်ပြောသဖြင့်၊ ဦးသောင်းရွှေသည် အယူခံတရားလိုကို အိမ်၌ထားခဲ့ပြီး၊ ရဲတပ်ဖွဲ့ စခန်းသို့ သွားရောက်အကြောင်းကြားသည်။ ရဲအရာရှိများ ရောက်လာပြီး အယူခံ တရားလိုကိုဘမ်းဆီးလိုက်သည်။ ထို့နောက် အယူခံတရားလိုက၊ ၎င်း၏အိမ်မှ ဒါး တချောင်းကိုထုတ်ပေးသည်။ ထိုဒါးနှင့် အယူခံတရားလိုကိုယ်ပေါ်မှ တွေ့ရှိသော ရှပ်အင်္ကျီကို ဓါတုဗေဒဌာနသို့ စစ်ဆေးရန်ပို့လိုက်ရာ၊ ဒါးနှင့် ရှပ်အင်္ကျီပေါ်တွင် သွေးစက်များတွေ့ရလေသည်။ ထိုသွေးစက်များမှာ လူသွေးဟုတ်မဟုတ် စစ်ဆေးရန် မလုံလောက်၍ မစစ်ဆေးခဲ့ရပေ။

အထက်ပါ သက်သေ အထောက်အထားများအရ၊ အယူခံ တရားလိုအပေါ် လူသတ်မှုဖြင့် တရားစွဲဆိုရာ၊ အယူခံတရားလိုက မပုရွှေ၏ ဒါးနှင့်မခတ်ရကြောင်း၊ အချင်းဖြစ်သည့် အချိန်က မောင်စံသိန်း (ခံပြ-၂) ၏အိမ်တွင်ရှိနေကြောင်း၊ မပုရွှေ ၏ သမီးများသည် မိမိနှင့် မသင့်မမြတ်ဖြစ်၍ မတရားစွပ်စွဲခြင်းသာ ဖြစ်ကြောင်း ထုချေ သော်လည်း၊ အောက်ရုံး ပညာရှိ တရားသူကြီးသည် ၎င်း၏ ထုချေချက်ကို လက်မခံဘဲ၊ အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း အပြစ်ပေးခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

ယခုအမှုတွင် အယူခံတရားလိုသည် မပုရွှေ၏သမီးအလတ် မအမြင့်အား လက်ဆွဲ ဘူးသောကြောင့်၊ မပုရွှေ ၏ သမီးများအနေဖြင့် အယူခံတရားလိုအပေါ် မုန်းတီး ကြမည်ဖြစ်သော်လည်း၊ ၎င်းအပေါ် လူသတ်မှုကဲ့သို့သော ကြီးလေးသည့်ပြစ်မှုဖြင့် စွပ်စွဲရန်အကြောင်းမရှိပေ။ အချင်းဖြစ်စဉ် အချိန်က၊ မပုရွှေသည် အိမ်ပေါ်၌ မီးခွက်ထွန်းပြီး သမီး များနှင့်အတူ စကားပြောနေရာ၊ သမီးများဖြစ်ကြသော မအမြင့် နှင့် မခင်ညိုတို့သည်၊ ၎င်းတို့၏မိခင်အား ဒါးနှင့်ခတ်သူကို ကောင်းစွာတွေ့မြင်နိုင်ရန်

အကြောင်းရှိသည်။ ထို့ပြင် အယူခံတရားလိုသည်၊ မပုရွေ့ကို တချက်တည်းခုတ်ပြီး ထွက်ပြေးသွားခြင်းမဟုတ်ဘဲ၊ ၅ ချက်တိတိအားရ ပါးရခုတ်ခဲ့သဖြင့်၊ မပုရွေ့၏ သမီးများသည် ၎င်းအား ကောင်းမွန်စွာ တွေ့မြင်နိုင်ရန် အချိန်ရှိသည်ဆိုခြင်း မှာ၊ ယုံမှားဘွယ်မရှိပေ။ ထို့ပြင်တစ၊ မပုရွေ့၏ သမီးများသည် မပုရွေ့အား အယူခံတရားလိုက ဒါးနှင့်ခုတ်နေဆဲတွင်၊ ၎င်း၏မိခင်ကို အယူခံတရားလိုက ဒါးနှင့် ခုတ်နေသည်ဟု ခွန်းပေါင်းများစွာ နာမည်တပ်ပြီး အော်ဟစ်ခဲ့သည်ကိုထောက်ရှု လျှင်၊ အယူခံတရားလိုအပေါ် စွပ်စွဲထားသော ၎င်းတို့၏စွပ်စွဲချက်မှာ၊ နောက်မှ လုပ်ကြံတင်ပြသော စွပ်စွဲချက်မဟုတ်ကြောင်း ပေါ်လွင်သည်။ အယူခံတရားလိုက အပ်ပေးသောဒါးနှင့် ရှပ်အင်္ကျီတို့၌ သွေးစသွေးနုများကို တွေ့ရှိခဲ့ရာ ထိုအချက်သည် မလှသန်း၊ မအမြင့်နှင့် မခင်ညိုတို့၏ ထွက်ဆိုချက်များကို ထောက်ခံနေသည်။ သို့ဖြစ်ရာ၊ အယူခံတရားလိုသည်-ရာဇသတ် ပုဒ်မ ၃၀၂ (၂) စွဲချက်အရ၎င်း၊ ပုဒ်မ ၃၂၃ စွဲချက်အရ၎င်း အပြစ်ရှိသည် ဆိုသော အောက်ရုံး ပညာရှိ တရားသူကြီး ကောက်ယူချက်မှာ မှန်ကန်သည်။

အယူခံတရားလိုသည် အသက် ၁၇ နှစ်ခန့်ရှိသော လူငယ်တယောက်ဖြစ်၍၊ သာမန်အားဖြင့်ဆိုလျှင် ပြစ်မှုကျူးလွန်သော လူငယ်များ အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၅ အရ၊ ဘော်စတယ်ခေါ် အကျင့်စာရိတ္တပြုပြင်ရေးကျောင်းသို့ ပို့ရန်စဉ်းစားသင့်ပေ သည်။ သို့ရာတွင် အောက်ရုံးပညာရှိ တရားသူကြီး အနေဖြင့် အယူခံတရားလို သည် အသက်နုနယ်သော အမျိုးသမီးများကို စော်ကားတတ်သူဖြစ်ပြီး၊ ၎င်း၏ စော်ကားမှုကို သည်းညည်းမခံသော အမျိုးသမီးများအပေါ် ရက်ရက်စက်စက်သနား ညှာတာစိတ်ကင်းမဲ့စွာပြုလုပ်ခဲ့သည့်အတွက်၊ ဘော်စတယ်ခေါ် အကျင့်စာရိတ္တပြုပြင် ရေးကျောင်းသို့ မပို့သင့်ကြောင်း ယူဆခဲ့သည်။ ထို ယူဆချက်မှာ အမှုတွင် ပေါ်ပေါက်နေသော အကြောင်းခြင်းရာများအရ မှားယွင်းသည်ဟု မဆိုနိုင် ၍၊ အောက်ရုံး ပညာရှိ တရားသူကြီး၏ ကောက်ယူချက်ကို၊ ကျွန်ုပ်အနေဖြင့် ဝင်ရောက် စွက်ဖက်ရန်မသင့်ဟု ယူဆသည်။ အယူခံတရားလိုအပေါ် ဥပဒေက ပြဌာန်းထားသည့် အမြင့်ဆုံး အပြစ်ဒဏ်များကို ချမှတ်ထားသည်ကို တွေ့ရသည်။ ထိုကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍၊ အမှုဖြစ်ပျက် အကြောင်းခြင်းရာများအရ၊ အယူခံတရားလိုအပေါ် သက်ညှာရန် အကြောင်းမရှိသဖြင့်၊ ၎င်းအပေါ် ချမှတ်ထားသော အပြစ်ဒဏ်များကို လျော့ပေါ့ရန် ကျွန်ုပ်အနေဖြင့် အကြောင်းမရှိဟုယူဆသည်။

အထက်ပါ အကြောင်းများကြောင့် ဤအယူခံကို ပလပ်လိုက်သည်။

နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ်

တရားမ ဒုတိယအယူခံမှု

တရားသူကြီး ဦးစိန်သင်း ရွှေတွင်

† ၁၉၆၆

မောင်ကောက်ကြီး ပါ ၂ (အယူခံတရားလိုများ)

နှင့်

နီဝဘာလ ၂၃
ရက်။

မမဲ့ ပါ ၃ (အယူခံတရားခံများ) *

မြေများကို လက်ရောက်အပ်ပေးစေလိုမှု တရားစွဲဆိုခြင်း—တရားမ ကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၁၀၀ (၁)(ဆ) အရ၊ တင်သွင်းသည့် အယူခံလွှာ—ပဌမအယူခံရုံးက ဆုံးဖြတ်ချက် ချမှတ်သည့် အကြောင်း ခြင်းရာ ပြဿနာနှင့် ပတ်သက်သော ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ဒုတိယ အယူခံရုံးက ဝင်ရောက်စွက်ဖက် နိုင် မစွက်ဖက်နိုင်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ အယူခံလွှာမှာ တရားမကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၁၀၀ (၁) (ဆ) အရ၊ တင်သွင်း သည့် အယူခံလွှာဖြစ်သည်။ ထိုပုဒ်မ၏ အပိုဒ်ငယ် (ဆ) သည်၊ ၁၉၄၅ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံ အက် ဥပဒေအမှတ် ၁၇ အရ၊ ပြည့်စွက်ထားသည့် အပိုဒ်ငယ် ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ပဌမ အယူခံရုံးကို ဆုံးဖြတ်ချက် ချမှတ်သည့် အကြောင်းခြင်းရာ ပြဿနာနှင့် ပတ်သက်သော ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ဒုတိယ အယူခံရုံးသည်၊ အထက်ဖော်ပြပါ အပိုဒ်ငယ် အရ ဝင်ရောက် စွက်ဖက်နိုင်မည် ဖြစ်သည်။

မဖြူ နှင့် ကေ၊စီမစ်တရာ၊ ရန်ကုန်စီရင်ထုံး အတွဲ ၄၊ စာ ၅၈၆။ ။ စွဲချက်စာအုပ်စက် ကုမ္ပဏီနှင့် နှင့် မုကလူးနဟတ်၊ မြန်မာနိုင်ငံစီရင်ထုံး ၁၉၅၅ ခုနှစ်၊ စာ ၂၉၁၊ ခြားနားပြသည်။

အယူခံတရားလိုအတွက်။ ။ ဦးလှညွန့် (ကိုယ်စား) ဦးတင်မောင်။

အယူခံတရားခံများအတွက်။ ။ ဒေါ်တင်တင်အေး။

တရားသူကြီး ဦးစိန်သင်း။ ။ တံတားဦးမြို့၊ မြို့နယ်တရားမရုံး၊ ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၃ တွင်၊ တရားလိုများဖြစ်ကြသော မနဲ့၊ မကြည်တို့က၊ တရားခံများဖြစ်ကြသော မောင်ကောက်ကြီးနှင့် မန်းဆယ်တို့အပေါ်တွင်၊ အခင်းဖြစ် မြေများကို လက်ရောက်အပ်ပေးစေလိုမှု တရားစွဲဆိုခဲ့သည်။ တရားလိုများက ထိုမြေ

* ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ တရားမ ဒုတိယ အယူခံမှု အမှတ် ၆။

† ၁၉၆၂ ခုနှစ်၊ တရားမ အယူခံမှုအမှတ် ၇ တွင် ချမှတ်သော ၁၉၆၂ ခုနှစ်၊ နီဝဘာလ ၂၀ ရက်နေ့စွဲပါ ကျောက်ဆည်မြို့၊ ခရိုင်တရားမ တရားသူကြီး၏ ဒီကရီကို အယူခံဝင်မှု။

မောင်ကောက်
ကြီး ပါ ၂
နှင်း
မို့ ပါ ၃။

များသည် မိမိတို့၏ ကွယ်လွန်သူ မိဘများဖြစ်ကြသော ဦးစံအံ့မအေးခင်တို့ထံမှ အမွေဆက်ခံရရှိပြီး လက်ရှိလုပ်ကိုင်ခဲ့သည့် မြေများဖြစ်ပါသည်။ ၁၃၂၅ ခုနှစ်ကစ၍ တရားခံများသည် ထိုမြေများပေါ်တွင် ကျူးကျော်ဝင်ရောက် လုပ်ကိုင်ခဲ့ပါသည်။ တရားခံများကို ထိုမြေမှ ထွက်ခွါသွားရန် အကြိမ်ကြိမ်ပြောကြားသော်လည်း၊ မရရှိသောကြောင့် တရားစွဲဆိုရခြင်း ဖြစ်ပါသည်ဟု အဆိုပြုထားသည်။ တရားခံများက တရားလိုများ၏ အဆိုပြုချက်များကို ငြင်းဆိုထားသည်။ တရားခံ ချေပလွှာအရ ဆိုသော်၊ မိမိတို့သည် အခင်းဖြစ်မြေပေါ်ရှိ တောခဲမျှများကို ရှင်းလင်းပြီး၊ လွန်ခဲ့သောနှစ်ပေါင်း ၄၀ ကျော်ခန့်ကစ၍ လုပ်ကိုင်လာခဲ့ခြင်းဖြစ်သောကြောင့် ထိုမြေသည် မိမိတို့၏ ဓါးမဦးချလုပ်ကိုင်သော မြေဖြစ်ပါသည်။ တရားလိုများပိုင်ဆိုင်သောမြေပေါ်သို့ ကျူးကျော်ဝင်ရောက်၍ လုပ်ကိုင်ခြင်းမဟုတ်ပါ အစရှိသဖြင့် ချေပခဲ့သည်။ ပညာရှိ မူလရုံးတရားသူကြီးကအောက်ပါကောက်ချက်ချက်တရပ်ကို ထုတ်ပေးခဲ့သည်။

အခင်းဖြစ်မြေသည် တရားလိုတို့က ကွယ်လွန်သူ မိဘများထံမှ အမွေဆက်ခံရရှိခြင်းဖြင့် လက်ရှိလုပ်ကိုင်နေသည်ဆိုခြင်းမှာ မှန်ပါသလား။

သို့တည်းမဟုတ်

တရားခံများက တောခဲမျှရှိသော မြေကွက်ကို ဓါးမဦးချတီထွင်လုပ်ကိုင်ပိုင်ဆိုင်ခြင်းဆိုတာမှန်သလား။

ပညာရှိမူလရုံး တရားသူကြီးက အထက်ဖော်ပြပါ ကောက်ချက်နှင့် ပတ်သက်၍ တရားခံများသည် ထိုမြေမှာမိမိတို့ ဓါးမဦးချလုပ်ကိုင်လာသည့် မြေဖြစ်ကြောင်း သက်သေထင်ရှားပြသနိုင်သည်ဟု ယူဆကာ တရားလိုများ၏ အမှုကို စရိတ်နှင့်တကွ ပလပ်ခဲ့သည်။ ထိုအမိန့်နှင့် စီရင်ချက်တို့ကို မကျေနပ်သဖြင့် တရားလိုများကကျောက်ဆည်မြို့၊ ခရိုင်တရားမရုံး၊ ၁၉၆၂ ခုနှစ်၊ တရားမ အယူခံမှုအမှတ် ၇ တွင် အယူခံဝင်ရာ၊ ပညာရှိ ခရိုင်တရားမတရားသူကြီးက အောက်ရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီတို့ကိုယ်ဖျက်လိုက်ပြီး၊ တရားလိုစွဲဆိုသည့်အမှုကို စရိတ်နှင့်တကွ ဒီကရီချမှတ်ပေးခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် ယခု ကျွန်ုပ်ရွှေရှိ ဒုတိယအယူခံလွှာကို တင်သွင်းခြင်းဖြစ်သည်။

ဤအမှုတွင် အခင်းဖြစ်မြေသည် လယ်ယာမြေဖြစ်သောကြောင့်၊ ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ လယ်ယာမြေနိုင်ငံပိုင်ပြုလုပ်ရေး အက်ဥပဒေအရ၊ ပြည်သူပိုင်ပြုလုပ်ပြီး ဖြစ်မဖြစ်နှင့် ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ သီးစားချထားရေး အက်ဥပဒေအရ၊ သီးစားချထားရေးအဖွဲ့က ထိုမြေကို သီးစားချထားခြင်း ပြုမပြုနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ရှင်းလင်းရန် လိုအပ်သောကြောင့် အဆိုပါ အချက်များနှင့် ပတ်သက်၍ ကောက်ချက်များထုတ်ကာ၊ အမှုတွဲကိုတရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၄၁၊ နည်းဥပဒေ ၂၄၊ အရ၊ အောက်ရုံးသို့ ပြန်၍ပေးပို့ခဲ့သည်။

၁၉၆၆
မောင်ကောက်
ဦး မိ ၂
နှင့်
မမဲ့ မိ ၃

ပညာရှိမူလရုံး တရားသူကြီးသည် လိုအပ်သည့် စုံစမ်းစစ်ဆေးခြင်းများ ပြုလုပ်ပြီးနောက် အခင်းဖြစ်မြေများသည် ပြည်သူပိုင်ပြုလုပ်ထားသည့် မြေများမဟုတ်။ လယ်ယာမြေနိုင်ငံပိုင် ပြုလုပ်ရေးအက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၆(၁)အရလည်း ကင်းလွတ်ခွင့်ပေးထားခြင်းမရှိ။ သီးစားချထားရေးအဖွဲ့ကလည်း သီးစားချထားခြင်းမရှိ အစရှိသဖြင့် ကောက်ချက်များကို ဖြေဆိုထားကာ ခရိုင်တရားမရုံးမှ တစ်ဆင့် ဤရုံးသို့ တင်ပို့ခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။ ခရိုင် တရားမတရားသကြီးကလည်း အဆိုပါရုံး၏ ထင်မြင်ယူဆချက်များကို အတည်ပြု ပြီးဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် အခင်းဖြစ်မြေ နှင့်ပတ်သက်၍ တရားမရုံးများက ဝင်ရောက်စွက်ဖက်အမိန့်ချမှတ်ခြင်းမှ တားမြစ်ထားသည့် အမိန့်မျိုးများမရှိဟု ယူဆရချေသည်။

အယူခံတရားခံများအတွက် လိုက်ပါဆောင်ရွက်သည့် ပညာရှိလွှတ်တော် ရှေးနေ့ကြီး ခေါ်တင်တင်အေးက မဖြူ နှင့် ကော၊ စီမံတရ (၁) အမှုစီရင်ထုံးအားကိုးအားထားပြု၍ အကြောင်းချင်းရာ ပြဿနာနှင့်ပတ်သက်သည့် ပဌမအယူခံရုံး၏ ဆုံးဖြတ်ချက်သည် အပြီး အပိုင်ဖြစ်ပါသည်ဟု လျှောက်လဲလေသည်။ တစ်နည်းအားဖြင့်ဆိုသော် အကြောင်းချင်းရာ ပြဿနာနှင့်ပတ်သက်၍ ချမှတ်ခဲ့သည့် ပဌမအယူခံရုံး၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ဒုတိယအယူခံရုံး သည် ဝင်ရောက် စွက်ဖက်ခြင်း မပြုနိုင်ဟူ၍ ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် ယခု ကျွန်ုပ်ရှေ့ရှိ (အယူခံလွှာမှာ၊ တရားမကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၁၀၀(၁)(ဃ) အရ တင်သွင်းသည့် အယူခံလွှာ ဖြစ်သည်။ ထိုပုဒ်မ၏ အပိုဒ်ငယ်(ဃ)သည် ၁၉၄၅ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံအက်ဥပဒေအမှတ် ၁၇ အရ ဖြည့်စွက်ထားသည့် အပိုဒ်ငယ် ဖြစ်သည်)အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့သည့် မဖြူ၏ အမှုကို စီရင်ဆုံးဖြတ်ခဲ့စဉ်က ပုဒ်မ ၁၀၀(၁)တွင် ထိုအပိုဒ်ငယ်ကို ဖြည့်စွက်ထားခြင်း မရှိသေးချေ။ ထို့ကြောင့် ပဌမအယူခံရုံးက ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်သည့် အကြောင်းချင်းရာ ပြဿနာနှင့် ပတ်သက်သော ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ဒုတိယအယူခံရုံးသည် အထက်ဖော်ပြပါ အပိုဒ်ငယ်အရ ဝင်ရောက် စွက်ဖက်နိုင်မည်ဖြစ်သည်။ အဆိုပါ မဖြူတို့အမှုစီရင်ထုံး ကို ၁၉၄၅ ခုနှစ်၊ နောက်ပိုင်းတွင် ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည့် စွံချွမ်ဘီးဆန်စက်ကုမ္ပဏီနှင့်မုကရူးနဟတ် (၂) အမှု စီရင်ထုံးတွင် ရည်ညွှန်းထားသည်ကားမှန်၏။ သို့ရာတွင် ထိုအမှုစီရင်ထုံး၌ မူလရုံး၏ အကြောင်းချင်းရာ ပြဿနာနှင့်ပတ်သက်၍ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ပဌမအယူခံရုံး ကလည်း တသဘောတည်း ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ခြင်းဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ထိုစီရင်ထုံးသည် အထက်ဖော်ပြပါ တရားမကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၁၀၀(၁)(ဃ) ဖြည့်စွက်ပြီး သည့် နောက်ပိုင်းမှ စီရင်ဆုံးဖြတ်သော စီရင်ထုံး ဖြစ်လင့်ကစား၊ အဆိုပါ အပိုဒ်ငယ်

(၁) ရန်ကုန်စီရင်ထုံး အတွဲ ၄၊ စာမျက်နှာ ၅၈၆။
(၂) မြန်မာနိုင်ငံစီရင်ထုံး၊ ၁၉၅၅ ခုနှစ်၊ စာမျက်နှာ ၂၉၁။

(ဃ) နှင့်အကျုံးဝင်သည့်စီရင်ထုံးမဟုတ်ချေ။ ထို့ကြောင့် ယခု ကျွန်ုပ်ရွှေရှိ ဒုတိယ အယူခံမှုတွင် ပဌမအယူခံရုံး၏ အကြောင်းချင်းရာ ပြဿနာနှင့်ပတ်သက်သည့်ဆုံးဖြတ် ချက်ကို ဒုတိယအယူခံရုံးအနေနှင့် ဆင်ခြင်စဉ်းစားရမည်သာ ဖြစ်သည်။

ပညာရှိ အောက်ရုံး တရားသူကြီးက ဦးထွန်းမှီ (လိပြ-၂)၊ ကိုညိုတုပ် (လိပြ-၃) တို့၏အစစ်ခံချက်များကို အားကိုးအားထားပြုကာ၊ အခင်းဖြစ်မြေကို အယူခံတရားလို များက ဓါးမဦးချလုပ်ကိုင်လာခဲ့ကြောင်း ထင်ရှားသည်ဟု ယူဆခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် အဆိုပါ သက်သေများ၏ ထွက်ဆိုချက်အရဆိုသော်၊ အယူခံတရားလိုများသည် ထိုကဲ့သို့ ဓါးမဦးချ လုပ်ကိုင်လာခဲ့သည်ဆိုသည်မှာလွန်ခဲ့သော ၈ နှစ်ခန့်ကဖြစ်ကြောင်း ပေါ်လွင်လေသည်။ ပညာရှိ ပဌမအယူခံရုံး တရားသူကြီး ညွှန်ပြထားသည့်အတိုင်း၊ ဓါးမဦးချပိုင်ဆိုင်ခွင့် ရရှိရန်မှာ ထိုမြေသည် မူလက အစိုးရမြေဖြစ်ပြီး ဝင်ရောက် လုပ်ကိုင်သူသည် ထိုမြေကို မိမိ၏နာမည်ဖြင့် အခွန်တော် ဆောင်နိုင်ရန်လိုအပ်သည့် ဆောင်ရွက်ချက်များကို ပြုလုပ်ရမည်ဖြစ်သည်။ ယခုအမှု၌ အယူခံတရားလိုများသည် ထိုမြေကို သီးစားများအဖြစ် အခွန်တော် ထမ်းဆောင်ခဲ့ကြောင်း အလွန်ထင်ရှား လေသည်။ အောက်ရုံး အမှုတွဲတွင် ရရှိသည့် သက်သေခံချက်များအရ၊ ထိုမြေ၏ မူလပိုင်ရှင်မှာ ဒေါ်သင်ဇာဖြစ်သည်။ အယူခံတရားခံများသည် ဒေါ်သင်ဇာမှဆင်း သက်သည့် အမွေစားအမွေခံများဖြစ်ကြောင်း ပေါ်လွင်လေသည်။ ထို့ကြောင့်မူလ ရုံးက အခင်းဖြစ်မြေသည် အယူခံတရားလိုများ၏ ဓါးမဦးချလုပ်ကိုင်ခဲ့သည့် မြေဖြစ် သည်ဟုကောက်ယူဆုံးဖြတ်ခြင်းမှာ မှားယွင်းလေသည်။ အထက်တွင်ဖော်ပြခဲ့သည့် အတိုင်း၊ အခင်းဖြစ်မြေ၏ မူလပိုင်ရှင်မှာ ဒေါ်သင်ဇာဖြစ်သည်။ ဒေါ်သင်ဇာသည် ဦးဘိုးချောင်ဆိုသူ၏ ဒုတိယမယားဖြစ်သည်။ ဒေါ်သင်ဇာနှင့်ဦးဘိုးချောင်တို့သေဆုံး ပြီးနောက်၊ အမွေစားအမွေခံများအဖြစ် ကျန်ရစ်သူများမှာဦးဘိုးချောင်၏ မြေးများ ဖြစ်ကြသော အယူခံတရားခံများဖြစ်ကြသည်။ ဦးဘိုးချောင် သေဆုံးပြီးနောက် အယူခံတရားခံများ၏ မိခင် ဒေါ်အေးခင်သည် ထိုမြေကို လုပ်ကိုင်ခဲ့ဘူးကြောင်း သက်သေခံ အထောက်အထား လုံလောက်စွာ ရရှိခဲ့သည်။ ဒေါ်အေးခင်သည် ထိုမြေ ပေါ်သို့ ယခင်က ဝင်ရောက်လုပ်ကိုင်ခဲ့သည့် ဦးဘတုပ် (ခံပြ-၁) နှင့် ၎င်း၏ညီ ဦးဘချစ်တို့ကို မြေမှထွက်ခွါသွားရန် တရားရုံး၌ ဒီကရီချဘူးကြောင်းမှာလည်း ပေါ် လွင်လေသည်။ ထို့ကြောင့် အခင်းဖြစ်မြေသည် အယူခံတရားခံများ၏ အမွေဆက်ခံ ရရှိခဲ့သော မြေများဖြစ်သည်။ အထက်ဖော်ပြပါ၊ အကြောင်းများကြောင့်၊ ယခု ကျွန်ုပ်ရွှေရှိ အယူခံလွှာကို စရိတ်နှင့်တကွပလပ်လိုက်သည်။ ဤရုံးရွှေနေခမှာ ၄၉ ၅၁ ကျပ်တိတိဖြစ်စေရမည်။

နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ်

ရာဇဝတ်အယူခံမှု

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေ ရွှေတွင်

မောင်ခင်မောင် (အယူခံတရားလို)

နှင့်

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (အယူခံတရားခံ) *

† ၁၉၆၆
ဒီဇင်ဘာလ
၂ ရက်။

အကတိ လိုက်စားမှု ထားမြစ်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၄ (၄) (ဂ)၊ ၄ (၂) အရ မှုပြစ်ထင်ရှား
စီရင်ခြင်း—ပြစ်ဒဏ်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။အယူခံတရားလိုသည်၊ ရဲတပ်သား တဦးဖြစ်သည့်အလျောက် ရာဇဝတ်
မှုဖြစ်ပွားခြင်းမှ ကာကွယ်ရန်နှင့် ရာဇဝတ်မှုကျူးလွန်သူအား ဖမ်းဆီး အရေးယူရန် တာဝန်ရှိသော်
လည်း ၎င်းကိုယ်တိုင်က ရာဇဝတ်မှုကျူးလွန်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ လာဘ်ပေး လာဘ်ယူကိစ္စမှာ အချိန်
မီ တားဆီးခြင်း မပြုပါက တိုင်းပြည်၏ အုပ်ချုပ်ရေး မဏ္ဍိုင်ကို ယိမ်းယိုင် ပျက်ပြားစေနိုင်သည့်
ကိစ္စတရပ်ဖြစ်၍ အပြစ်ရှိသူအား မှတ်လောက် သားလောက်အောင် အပြစ်ဒဏ် ချမှတ် ရန် အာ
ဝန်ရှိပေသည်။ သို့ဖြစ်ရာ အယူခံ တရားလိုအပေါ် ချမှတ်ထားသော အပြစ်ဒဏ်ကို လျော့ပေါ့ရန်
အကြောင်းမမြင်။

အယူခံတရားလိုအတွက်။ ။

အယူခံတရားခံအတွက်။ ။အစိုးရရှေ့နေကြီး ဦးဇင်။

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေ။ ။အယူခံ တရားလိုအပေါ် အကတိလိုက်စားမှုတား
မြစ်ရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၄ (၁) (ဂ) နှင့် ၄ (၂) အရ အလုပ်နှင့်ထောင်ဒဏ် ၇ နှစ်
ကျခံစေရန် အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သော သံတွဲမြို့ ဒုတိယရာဘက် ရာဇဝတ် တရားသူကြီး၏
စီရင်ချက်ကို မကျေနပ်သဖြင့် အယူခံဝင်သော အမှုဖြစ်သည်။

လွန်ခဲ့သည့် ၁၉၆၃ ခု၊ နိုဝင်ဘာလ ၂၇ ရက်နေ့ နံနက် ၇ နာရီအချိန်တွင်၊ သံတွဲ
ခရိုင်၊တောင်ကုတ်မြို့နယ်၊ အောင်ဆိတ်ပြင်ရွာနေ ကျော်ထွန်းအောင် အား၊ ၎င်း၏

* ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်အယူခံမှုအမှတ် ၁၅၁။

† ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၄ တွင် ချမှတ်သော ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ပြီလ ၁၁ ရက်
နေ့စွဲပါ၊ သံတွဲမြို့၊ ၂ ရာဘက် (အထူး) ရာဇဝတ် တရားသူကြီး၏ အမိန့်ကို အယူခံမှု။

အစ်ကိုဖြစ်သူမောင်မြထွန်းစိန် (လိပြ-၂)၏ ငရုတ်ကိုင်းတောမှာ၊ အယူခံတရားလိုက လာရောက် ဖမ်းဆီး သွားသည်။ အယူခံ တရားလိုသည် ချက်ဖောက် ရဲကင်းစခန်း၌ ထိစဉ်က ရဲတပ်သားအဖြစ် အမှုထမ်းလျက်ရှိသည်။ ထိုနေ့က ချက်ဖောက်ရဲကင်းအုပ် ဖြစ်သူ ဒု-လုံခြုံရေးမှူး မောင်စိန်အောင်ကျော်သည် အယူခံ တရားလို အပြင်၊ အခြားရဲတပ်သားများနှင့်အတူ သိန်ကျောင်းပြင်ရွာသို့ ကင်းလှည့်လာရင်း ကျော် ထွန်းအောင်သည် ဓါးပြမှု ကျူးလွန်ခဲ့သည်ဟု သတင်းရသဖြင့်၊ အယူခံတရားလို အား အဖမ်းခိုင်းလိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။

နံနက် ၁၀ နာရီခန့်အချိန်တွင် မောင်မြထွန်းစိန်သည် ညီဖြစ်သူအား ဖမ်း ထားသည့် သိန်ကျောင်းပြင်ရွာသို့ လိုက်သွားသည်။ ညီဖြစ်သူ ကျော်ထွန်းအောင် အား ကြီးနှင့် တုပ်ထားသည်ကို တွေ့ရသည်။ ထိုနောက် အယူခံ တရားလိုက ငွေ ၂၀၀ ကျပ်ပေးလျှင် ကျော်ထွန်းအောင်ကို ပြန်လွှတ်ပေးမည်ဟုပြောသဖြင့်၊ မောင်မြထွန်းစိန်သည်ရွာသို့ပြန်ကာ ဦးသာပွင့်နှင့် မသာနုတို့ထံမှ ငွေ ၁၀၀ ကျပ်ကို ချေးငှါးပေးခဲ့ပြီး၊ ထိုငွေ ၁၀၀ ကျပ်ကို မောင်ထွန်းသာ (လိပြ-၃) နှင့်မောင်ခေါင် ပုတ်(လိပြ-၄) တို့ရွှေ့ အယူခံ တရားလိုအား ပေးခဲ့ရသည်။ ထိုကဲ့သို့ငွေပေးလိုက် ပြီးနောက်များမကြာမီ ကျော်ထွန်းအောင်သည် အချုပ်မှ လွတ်လာလေသည်။

၁၉၆၄ ခု၊ ဒီဇင်ဘာလ ၁၄ ရက်နေ့တွင် တောင်ကုတ် ရဲတပ်စခန်းမှူး ဦးကျော်ခိုင် (လိပြ-၁) သည် အမတ်ကြီး ကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ လမ်းချောင်းကျော်ကိုင်းရွာသို့ ရောက်သွားသောအခါ မောင်မြထွန်းစိန်သည်၊ ၎င်းထံမှ အယူခံ တရားလိုက လာဘ် စားကြောင်း တိုင်ကြားသဖြင့်၊ ဦးကျော်ခိုင်က ပဌမ သတင်းချက်ဖွင့်ကာ အယူခံ တရားလိုနှင့် ဒု-လုံခြုံရေးမှူး မောင်စိန်အောင်ကျော်တို့အပေါ် အတိအလင်းစာရေးမှု တားမြစ်ရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၄ (၁) (ဂ) နှင့် ၄ (၂) အရ ရုံးတင်တရားစွဲဆိုခဲ့၏။

အောက်ရုံးပညာရှိ တရားသူကြီးသည် သက်သေများကို စစ်ဆေးပြီးနောက်၊ မောင်စိန်အောင်ကျော်အား တရားသေလွှတ်ခဲ့၏။ ယင်းတရားသေလွှတ်သော အမိန့်ကို နိုင်ငံတော် အစိုးရက အယူခံ မဝင်သဖြင့်၊ မောင်စိန်အောင်ကျော်နှင့် ပတ်သက်၍ အထူးဝေဖန်ရန် မလိုတော့ပေ။ အယူခံ တရားလိုက ၎င်းသည် မောင်မြထွန်းစိန်ထံမှ လာဘ်ငွေ တောင်းခဲ့သည် ဆိုခြင်းကို ငြင်းဆိုသော်လည်း၊ အောက်ရုံး ပညာရှိ တရားသူကြီးသည် ၎င်း၏ငြင်းဆိုချက်ကို လက်မခံဘဲ အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း အပြစ်ပေးခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

ယခုအမှုတွင် အယူခံတရားလိုက မောင်မြထွန်းစိန်ထံမှ၎င်းညီ ကျော်ထွန်းအောင် အချုပ်မှလွှတ်ရန်လာဘ်ငွေ ၂၀၀ ကျပ်တောင်းရာ၊ ငွေ ၁၀၀ ကျပ်ကိုပေးခဲ့ရကြောင်း မောင်မြထွန်းစိန်က အတိအလင်းစွပ်စွဲသွားသည်။ ၎င်း၏ စွပ်စွဲချက်ကိုမောင်ထွန်းသာ

၁၉၆၆
မောင်ခင်မောင်
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ

နှင့်မောင်ခေါင်ပုတ်တို့က ထောက်ခံထားကြသည်။မောင်ထွန်းသာနှင့် မောင်ခေါင်ပုတ်
တို့က မောင်မြထွန်းစိန်သည် ၎င်း၏ညီလွတ်မြောက်ရေးအတွက် ငွေ ၁၀၀ ကျပ်ကို
၎င်းတို့၏ရှေ့၌ အယူခံတရားလိုအား ပေးခဲ့ကြောင်း ထွက်ဆိုသွားကြသည်။

လာဘ်ပေး လာဘ်ယူ အမှုများတွင် လာဘ်ပေးသူက တဘက်သား၏ အတင်း
အကြပ် တောင်းဆိုခြင်းကြောင့် မဟုတ်ဘဲ၊ အလိုအလျောက် လာဘ်ငွေကို သွား
ရောက်ပေးခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါမူ၊ လာဘ်ပေးသူသည်လာဘ်ယူသူကဲ့သို့ပင် ပြစ်မှုကျူးလွန်
ရာ၌ အလိုတူ အလိုပါ တယောက် ဖြစ်သည်ဟု ယူဆရမည်ဖြစ်သောကြောင့်
လာဘ်ပေးသူ၏ ထွက်ချက်တခုတည်းဖြင့် လာဘ်ယူသည်ဆိုသော တရားခံ အပေါ်
အပြစ်ပေးရန် သက်သေခိုင်လုံသည်ဟု ဆိုနိုင်မည် မဟုတ်ပေ။ အခြားသက်သေ
အထောက်အထား ရှိရန်လိုမည် ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် လာဘ်ငွေကို ဘယာကြောင့်
မပေးချင်ဘဲ ပေးခဲ့ရပါမူ၊ ထိုကဲ့သို့ လာဘ်ပေးခြင်းသည် အလိုတူအလိုပါ ပြစ်မှု
ကျူးလွန်ခဲ့သည်ဟု ဆိုနိုင်မည် မဟုတ်သည့် အလျောက်၊ ယင်းသို့ လာဘ်ပေး
သူ၏ ထွက်ချက်အား အခြားထောက်ခံသည့် သက်သေ အထောက်အထားရှိရန်
မလိုပေ။ မောင်ထွန်းစိန် နှင့် ပြည်ထောင်စု (၁)။

ဤအမှု၌ မောင်မြထွန်းစိန်သည် ၎င်း၏ညီဖြစ်သူ ကျော်ထွန်းအောင် အား
အချုပ်မှလွတ်မြောက်ရန် အယူခံတရားလိုက တောင်းဆိုသည့် လာဘ်ငွေ ၁၀၀ ကျပ်
ကို ပေးခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ လာဘ်ငွေကို ဘယာကြောင့် မပေးချင်ဘဲ ပေးခဲ့ကြောင်း
ပေါ်လွင်သည်။မောင်မြထွန်းစိန်၏ စွပ်စွဲချက်ကိုမောင်ထွန်းသာနှင့် မောင်ခေါင်ပုတ်
တို့ကလည်း ထောက်ခံထားသည်။ ထိုသက်သေများသည် အယူခံ တရားလိုအပေါ်
မဟုတ်မတရား ထွက်ဆိုကြရန် အကြောင်း စိုးစဉ်းမျှမရှိသဖြင့်၊ အယူခံ တရားလို
သည်လာဘ်ငွေ ၁၀၀ ကျပ်ကို မောင်မြထွန်းစိန်ထံမှရယူခဲ့ကြောင်း ထင်ရှားသည်
ဆိုသော အောက်ရုံး၏ ကောက်ယူချက်မှာ မှန်ကန်သည်။

(အယူခံ တရားလိုသည် ရဲတပ်သားတဦး ဖြစ်သည့်အလျောက်၊ ရာဇဝတ်မှု
ဖြစ်ပွားခြင်းမှ ကာကွယ်ရန်နှင့် ရာဇဝတ်မှု ကျူးလွန်သူအား ဖမ်းဆီးအရေးယူရန်
တာဝန်ရှိသော်လည်း၊ ၎င်းကိုယ်တိုင်က ရာဇဝတ် ပြစ်မှု ကျူးလွန်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။
လာဘ်ပေး လာဘ်ယူ ကိစ္စမှာ အချိန်မှီ တားဆီးခြင်း မပြုပါက၊ တိုင်းပြည်၏
အုပ်ချုပ်ရေး မဏ္ဍိုင်ကို ယိမ်းယိုင်ပျက်ပြားနိုင်သည့် ကိစ္စတရပ် ဖြစ်၍၊ အပြစ်
ရှိသူအား မှတ်လောက် သားလောက်အောင် အပြစ်ဒဏ် ချမှတ်ရန် တာဝန်ရှိ
ပေသည်။ သို့ဖြစ်ရာ အယူခံ တရားလိုအပေါ် ချမှတ်ထားသော အပြစ်ဒဏ်ကို
လျော့ပေါ့ရန် အကြောင်းမမြင်) သဖြင့်၊ ဤအယူခံမှုကို ပလပ်လိုက်သည်။

(၁) ၁၉၅၄ ခုနှစ်၊ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး၊ စာ ၂၉၃ (တရားလွှတ်တော်)။

နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ်

တရားမအထွေထွေအယူခံမှု

တရားသူကြီး ဦးသက်ဝေ ရှေ့တွင်

မောင်စိန် ဘုရားသား (စ်) (အယူခံတရားလို)

နှင့်

မက်ဆား (စ်) ဘားမား ပလပ်စတစ် မိုလ်ဒါး (အယူခံတရားခံ) *

တရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၃၉၊ နည်းဥပဒေ ၂—လျော်ကြေးငွေပေးရန် ခံဝန်ပြုလုပ်ခြင်း—တရားမ
ကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၉၅ အရသော်၎င်း၊ ပုဒ်မ ၁၄၅ အရသော်၎င်းလျော်ကြေးငွေ တောင်းဆိုခြင်း
ပြုနိုင် မပြုနိုင်—တရားမ ကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၁၅၁ တွင်အပ်နှင်းထားသည့် မူလ သူတ အာဏာ
များကို အသုံးပြု၍ ဆောင်ရွက်ပေးနိုင် မပေးနိုင်။

အယူခံတရားခံက အမှုကို မဆုံးဖြတ်မီစပ်ကြားခေတ္တတားဝရမ်း ထုတ်ပေးရန်လျှောက်ထားရာ
တရားမ ကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၃၉၊ နည်းဥပဒေ ၂ အရ၊ ခံဝန်ချုပ်ပြုလုပ်၍ ခေတ္တတားဝရမ်း ထုတ်ဆင့်
ပေး၏။ ပဌမ အယူခံတွင် အယူခံ တရားခံခွဲနှိမ့်သဖြင့် အယူခံ တရားလိုက နစ်နာကြေး ရရှိရန်
လျှောက်ထားလေသည်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။အယူခံတရားခံက တရားမ ကျင့်ထုံး အမိန့် ၃၉၊ နည်းဥပဒေ ၂ အရ၊
အယူခံတရားလိုအား လျော်ကြေးငွေ ပေးရန်တာဝန်ယူကာ ခံဝန် ချုပ်ဆိုသဖြင့် တရားမ ကျင့်ထုံး
ပုဒ်မ ၉၅ အရသော်၎င်း၊ တရားမကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၁၄၅ အရသော်၎င်း လျော်ကြေးငွေ တောင်းဆို
ခြင်းမပြုနိုင်ပေ။ တရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၃၉၊ နည်းဥပဒေ ၂ အရ၊ ချုပ်ဆိုသည့် ခံဝန်ချုပ်ကို
မည်သို့ မည်ပုံ အဘည်ပြုရမည်ဟု တရားမ ကျင့်ထုံးတွင်အတိအလင်း ပြဋ္ဌာန်းချက် ပြုလုပ်ထား
ခြင်း မရှိပေ။ ထိုကိစ္စမျိုးတွင် တရားရုံးအနေဖြင့် တရားမကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၁၅၁ တွင် အပ်နှင်း ထား
သည့်မူလ သူတ အာဏာများကို အသုံးပြု၍ ဆောင်ရွက်ပေးရမည် ဖြစ်သည်။

ကွန်ဟီမျိုင်းခင် နှင့် ကွန်ဟီကိုမန်၊ အေ၊ အိုင်၊ အာ(ရ်)၊ ၁၉၃၃၊ မဒရပ် ၆၉၁။ မူသူ့ဆွာမိ
နှင့် ပီလေး၊ မနီကာမူပန်း၊ အေ၊ အိုင်၊ အာ(ရ်)၊ ၁၉၃၅၊ မဒရပ် ၉၉၀။ ကွန်ဝါရီဟန်နီဆင်း နှင့်
သာကူဟာဆင် အေ၊ အိုင်၊ အာ(ရ်)၊ ၁၉၄၃၊ (ပရီဗွီကောင်စီ) ၁၈၉။ ။ မဒီရပ် (ချ) နှင့်
မင်ကာထက်ဝါရောင်း အေ၊ အိုင်၊ အာ (ရ်)၊ ၁၉၅၅၊ (ဟိုက်ဒရာဘတ်) ၂၆၁ ရည်ညွှန်းသည်။

* ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ တရားမ အထွေထွေအယူခံမှု အမှတ် ၂၆။

† ၁၉၅၅ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၇၁၅ တွင် ရန်ကုန်မြို့တော် တရားမရုံး ဒုတိယတရား
သူကြီးရုံးတော်၏ ချမှတ်သော အမိန့်ကို အယူခံဝင်မှု။

† ၁၉၆၆

ဒီဇင်ဘာလ
၁၃ ရက်။

အယူခံတရားလိုအတွက်။ ။ ရှေ့နေကြီးဦးလှဖေ(၁)။

မောင်စိန်ဘုရား
သာ(၆)

အယူခံတရားခံအတွက်။ ။ ရှေ့နေကြီးမစ္စတာစုရ်မား။

နှင့်
မက်သား(၆)
ဘားမားပလယ်
စတစ်ဖိုလ်ဒါး

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေ။ ။ အယူခံတရားခံက အယူခံတရားလိုသည် မိမိ၏ မူပိုင် ပုံစံအရ ထုတ်လုပ်ရောင်းချသည့် ပလပ်စတစ်ဘီးများကို အတုလုပ်၍ ရောင်းချ နေသည်ဟု စွပ်စွဲကာရန်ကုန်မြို့ တရားမရုံးတွင်မိမိထုတ်လုပ်ရောင်းချသည့် ပလပ်စတစ်ဘီး၏ ပုံစံမှာ မိမိ၏ မူပိုင်ပုံစံဖြစ်ကြောင်း မြွက်ဟချက်ဒီကရီချမှတ်ပေးရန် အယူခံတရားလိုအား ထိုပုံစံအရ ပလပ်စတစ်ဘီးများကို အတုလုပ်၍ ရောင်းချခြင်းမှ ထာဝရစဉ်တားမြစ်ပေးရန် နှင့် နစ်နာကြေးများ ချမှတ်ပေးရန် တရားစွဲဆိုခဲ့၏။

ထိုကဲ့သို့ စွဲဆိုသည့်အမှုကို ကြားနာခြင်းမပြုမီ အယူခံတရားခံက အမှုကို မဆုံးဖြတ် မီ စပ်ကြား၌ အယူခံတရားလိုအား အငြင်းပွားနေသည့် ပုံစံအရ ပလပ်စတစ်ဘီးများ မထုတ်လုပ်ရန် ခေတ္တတားဝါရမ်း ထုတ်ပေးရန် လျှောက်ထားရာ အောက်ရုံးပညာရှိ တရား သူကြီးက တရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၃၉၊ နည်းဥပဒေ ၂ အရ ငွေ ၇၀၀၀ ကျပ်တန် ခံဝန် ချုပ်ပြုလုပ်လျက် ခေတ္တတားဝါရမ်းထုတ်ပေးမည်ဟု အမိန့်ချမှတ်သဖြင့် အယူခံတရားခံသည် ၁၉၅၆ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ ၅ ရက်နေ့တွင် ရုံးမှ ညွှန်ကြားသည့်အတိုင်း ခံဝန်ချုပ်ဆိုသည့် အလျောက် အယူခံတရားလိုအား အငြင်းပွားနေသည့်ပုံစံအရ ပလပ်စတစ်ဘီးများ ထုတ်လုပ် ရောင်းချခြင်းမပြုရန် ခေတ္တတားဝါရမ်းထုတ်ခံခဲ့ရ၏။ အယူခံတရားလိုချုပ်ဆိုခဲ့သည့် ခံဝန် ချုပ်၏ လိုရင်းအပိုင်းမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည်။

"Now know all men by these presents that We, (1) S. AMEERUDDIN and (2) M. SHAHUL HAMEED, both Partners of Plaintiff firm at present of No. 154, Anagappa Naick Street, George Town, Madras represented by our duly constituted agent and attorney O. M. Syed Mohamed of No. 261, Tseekai Maung Taulay Street, Rangoon, hereby undertake and bind ourselves unto the BAILIFF of the Rangoon City Civil Court and his successors in Office to pay the sum of K 7,000 or any part thereof which the defendants may become entitled to by way of loss or damage owing to the Temporary Injunction having been confirmed pending the disposal of the above suit, if so ordered by this Hon'ble Court, but that if the suit be decreed in favour of the Plaintiffs, then this Bond shall be null and void and of no effect."

အယူခံတရားခံ၏အမှုကို အောက်ရုံးမှ အနိုင်ဒီကရီချမှတ်ပေးခဲ့သော်လည်း ထို ဒီကရီ ကို အယူခံတရားလိုက မကျေနပ်သဖြင့် အယူခံဝင်သောအခါ တရားရုံးချုပ်၏

မောင်စိန်ဘုရား
သာ(၆)
နှင့်
မက်ဆား(၆)
ဘားမားပလပ်
စတစ်ဂိုလ်ဒါး

၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ တရားမပထမအယူခံမှုအမှတ် ၃၀တွင် အောက်ရုံး၏ ဒီကရီကို ပယ်ဖျက်
လိုက်ပြီး အယူခံတရားခံ၏အမှုကို ပလပ်လိုက်သည်။ ထို့ကြောင့် အယူခံတရားလိုက
အထက်တွင်ဖော်ပြခဲ့သည့် ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၅ ရက်နေ့စွဲပါ ခံဝန်ချုပ်အရ
ငွေ ၇၀၀၀ကျပ်အထိ နှစ်နာကြေးပေးလျော်မည်ဟု တာဝန်ခံထားသည့်အတိုင်း
ထိုနှစ်နာကြေးကို ထောက်ခံရန် အောက်ရုံး၌လျှောက်ထားရာပညာရှိဒုတိယ
တရားသူကြီးက ခွင့်မပြုသဖြင့် ဤအယူခံမှု ပေါ်ပေါက်လာခြင်းဖြစ်လေသည်။

အယူခံတရားခံ၏ ပညာရှိရှေ့နေကြီး မစ္စတာစူးမားက အယူခံတရားလိုသည်
ခံဝန်ချုပ်တွင် ဖော်ပြခဲ့သည့် နှစ်နာကြေးငွေများကို တရိုအနေဖြင့် လျှောက်ထားခြင်း
မပြုနိုင်ကြောင်း ခံဝန်ချုပ်တွင် ဖော်ပြခဲ့သည့် နှစ်နာကြေးများကို ရလိုသည်ဟု တရားတထုံး
စွဲဆိုရမည် ဖြစ်ကြောင်း နှစ်နာကြေးများကို ဖြတ်လမ်းမှာ တရိုအမှုအနေဖြင့်
လျှောက်ထားတောင်းခံလိုလျှင် တရားမကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၉၅ အရသာ လျှောက်ထား
ရမည် ဖြစ်ကြောင်း ထို့ကြောင့် အောက်ရုံး၏ အမိန့်မှာ မှန်ကန်ကြောင်း တင်ပြလာသည်။

ယခုအမှုတွင် အယူခံတရားခံက တရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၃၉၊ နည်းဥပဒေ ၂အရ
အယူခံတရားလိုအား လျော်ကြေးငွေ ၇၀၀၀ ကျပ် သို့မဟုတ် ရုံးက ဆုံးဖြတ်သည်အတိုင်း
ပေးရန် တာဝန်ယူကာ ခံဝန်ချုပ်ဆိုခဲ့သဖြင့် တရားမကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၉၅ သည် ဤအမှုနှင့်
အကျွန်ုပ်တို့သည်ဟု မဆိုနိုင်ချေ။ တရားမကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၉၅ မှာ လျော်ကြေးငွေတစ်ထောင်
ကျပ်ထက် မရှိသည့်ကိစ္စအတွက်သာပြဋ္ဌာန်းထားခြင်းဖြစ်သည်။ တရားမကျင့်ထုံးပုဒ်မ
၁၄၅ မှာလည်း အမှုသည်တစ်ဦးဦးကချုပ်ဆိုသည့် ခံဝန်ချုပ်နှင့် မသက်ဆိုင်ဘဲ တစ်ဦး
တရံ လူက ချုပ်ဆိုသည့် ခံဝန်ချုပ်နှင့်သာ သက်ဆိုင် သောကြောင့် အယူခံတရားလိုသည်
တရားမ ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၁၄၅ အရ လျော်ကြေးငွေ တောင်းဆိုခြင်း မပြုနိုင်ပေ။

တရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၃၉၊ နည်းဥပဒေ ၂ အရ ချုပ်ဆိုသည့် ခံဝန်ချုပ်ကို
မည်သို့ မည်ပုံ အတည်ပြုရမည်ဟု တရားမကျင့်ထုံးတွင် အတိအလင်း ပြဋ္ဌာန်းချက်
ပြုလုပ်ထားခြင်း မရှိပေ။ ယင်းသို့ အတိအလင်းပြဋ္ဌာန်းခြင်းမရှိကာမျှဖြင့် ရုံးတွင်
ချုပ်ဆိုခဲ့သော ခံဝန်ချုပ်ကို အတည်မပြုနိုင်ဟုဆိုလျှင် ခံဝန်ချုပ် ချုပ်ဆိုခြင်း
သည် အဓိပ္ပာယ် မရှိသောဆောင်ရွက် ချက်သာ ဖြစ်နေပေ လိမ့်မည်။ ထိုကဲ့သို့
အဓိပ္ပာယ် မရှိသော ဆောင်ရွက်ချက်ကို ပြုလုပ်ရန် ဥပဒေက ပြဋ္ဌာန်းထားလိမ့်
မည် မဟုတ်ပေ။ ထိုကိစ္စမျိုးတွင် တရားရုံးအနေဖြင့် တရားမ ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၁၅၁
တွင် အပ်နှင်းထားသည့် မူလဘူတ အာဏာများကို အသုံးပြု၍ ဆောင်ရွက်ပေး
ရမည် ဖြစ်သည်။ တရားမ ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၁၅၁ ၏ အဓိက ရည်ရွယ်ချက်မှာ
တရားမကျင့်ထုံး၌ အတိအလင်းပြဋ္ဌာန်းထားခြင်း မရှိသည့် ကိစ္စများတွင် တရားရုံး
များသည် တရားမျှတမှုကိုသော်၎င်း၊ တရားရုံး၏ အာဏာကိုမလျှော် အသုံးချ
ခြင်းမှကာကွယ် ရန်သော်၎င်း ဆောင်ရွက် နိုင်ရန်ပင် ဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်ရာ တရားမ

ကျင့်ထုံးအမိန့် ၃၉၊ နည်းဥပဒေ ၂ အရ ချုပ်ဆိုသည့် ခံဝန်ချုပ်ကို တရားမကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၁၅၁ အရ အောက်ရုံးမှ အတည်ပြုပေးရမည်ဖြစ်သည်။ ၎င်းကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ ကွန်တီမိုင်ဒင် နှင့် ကွန်တီဆိုမန်(၁)၊ မူသူဆွာမီပီလေနှင့် မနီကားမူပန်း(၂) တို့အမှုများတွင် အလားတူခံဝန်ချုပ် များကို နှစ်နာသု၏ လျှောက်လွှာပေါ်၌ပင် အတည်ပြုပေးခဲ့သည်ကို တွေ့ မြင်နိုင်လေသည်။ ထို့ပြင် ကွန်တီဆိုတန်နီဆင်းနှင့် လာကူဟာဆင်(၃)၊ မာဒီရပ်(ချ)နှင့် ဗင်ကာထက်ဝါရောင်း(၄) တို့အမှုများ၌ ဝန်ခံချုပ်တစ်ခုလည်း တရားမကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၁၄၅ တွင် အကျုံးမဝင်စေကာမူ၊ ပုဒ်မ ၁၅၁ အရ အရေးယူအတည်ပြုပေးနိုင်ကြောင်း စီရင်ထုံးဖွဲ့ထားသည်။

အထက်ပါအကြောင်းရပ်များကြောင့် ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၂၂ ရက်နေ့စွဲပါ အောက်ရုံး၏ အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်ပြီး ၁၉၅၆ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၅ ရက်နေ့တွင် ချုပ်ဆိုခဲ့သည့် ဝန်ခံချုပ်အရ အယူခံ တရားလိုသည် အယူခံ တရားခံ ထံမှ လျော်ကြေး ငွေမည်ရွှေမည်မျှ ရသင့်ရထိုက်သည်ဟု တရားဥပဒေအရ စီရင်ဆုံးဖြတ်ရန် ပြန်လည် ပေးပို့လိုက်သည်။ အယူခံတရားခံသည် အယူခံတရားလို၏ တရားစရိတ်များကို ပေးဆောင်ရမည်ဖြစ်သည်။ ရှေ့နေစရိတ် ၃၄ ကျပ်သတ်မှတ်သည်။

(၁) အေ၊ အိုင်၊ အာရ်၊ ၁၉၃၃ မဒရပ် ၆၉၁။

(၂) အေ၊ အိုင်၊ အာရ်၊ ၁၉၃၆ မဒရပ် ၉၉၀။

(၃) အေ၊ အိုင်၊ အာရ်၊ ၁၉၄၃ ပရီနီကောင်စီ ၁၈၉။

(၄) အေ၊ အိုင်၊ အာရ်၊ ၁၉၅၅ ဟိုက်ဒရာဘတ် ၂၆၁။

နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ်

တရားမ ဒုတိယအယူခံမှု

တရားသူကြီး ဦးစိန်သင်း ရှေ့တွင်

မောင်ထယ် (အယူခံတရားလို)

နှင့်

ဦးဆိုင် ပါ ၂ (အယူခံတရားခံ)*

† ၁၉၆၆

နိုဝင်ဘာလ
၁၅ ရက်။

မြေကို လက်ရောက် ပေးအပ်စေလိုမှု—၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ သီးစားချွေးထွေးရေး ဥပဒေနှင့် နည်းဥပဒေ—
သီးစားချွေးထွေးရေး နည်းဥပဒေ ၉ အရ၊ အခင်းဖြစ်မြေကို မှတ်ပုံတင်ပြီးခြင်း—လက်ရှိ
လက်ငုတ် လုပ်ကိုင်နေသူတဦး ဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူရခြင်း—တရားဥပဒေအရ၊ တရား
ရုံးက တရားလိုတောင်းဆိုသည့် သက်သာခွင့်ကို ပေးနိုင် မပေးနိုင် ။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။အခင်းဖြစ်မြေသည်၊ သီးစား ချွေးထွေးရေး နည်းဥပဒေ ပုဒ်မ ၉ အရ၊
မှတ်ပုံတင်ပြီး ဖြစ်သည်။ သက်ဆိုင်ရာ မြေယာ ကော်မတီသည်၊ သီးစား ခံယူ လုပ်ကိုင်သည့် လယ်
ယာမြေများအတွက် သီးစားက ဖြစ်စေ၊ မြေရှင်က ဖြစ်စေ၊ နှစ်ဦးစလုံးက ဖြစ်စေ လျှောက်ထား
လျှင်၊ မှတ်ပုံတင်ရမည်ဖြစ်သည်။ ထိုကဲ့သို့ မှတ်ပုံတင်ရာ၌ မြေယာကော်မတီသည် နည်းဥပဒေ
၁၁ (ခ) အရ၊ လက်ရှိ လက်ငုတ်ကို သီးစားအဖြစ် မှတ်ပုံတင်ရမည် ဖြစ်ရာ အခင်းဖြစ်မြေနှင့်
ပတ်သက်၍၊ အယူခံ တရားလိုအား သီးစားအဖြစ် မှတ်ပုံတင်လိုက်ခြင်း ဖြစ်သောကြောင့်
၎င်းသည် မြေယာကော်မတီ၏ ယူဆချက်အရ၊ လက်ရှိ လက်ငုတ် လုပ်ကိုင်နေသူတဦးဖြစ်သည်ဟု
မှတ်ယူရမည်။ မြေယာကော်မတီသည်၊ မှတ်ပုံတင်ရာ၌၊ ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ သီးစားချွေးထွေးရေး ဥပဒေ
နှင့် နည်းဥပဒေများတွင် ပါရှိသည့် ပြဋ္ဌာန်းချက်များအတိုင်းသာလျှင် မှတ်ပုံတင်ရသည်။ ထို့
ကြောင့် အခင်းဖြစ်မြေနှင့် ပတ်သက်၍ မြေယာကော်မတီက မှတ်ပုံတင်စေခြင်းသည် ထိုမြေယာ
ကော်မတီက အဆိုပါ အက်ဥပဒေနှင့် နည်းဥပဒေများအရ၊ ချမှတ်လိုက်သည့် အမိန့် တရပ်ဟု
မှတ်ယူရမည် ဖြစ်သည်။

* ၁၉၆၂ ခုနှစ်၊ တရားမ ဒုတိယ အယူခံမှုအမှတ် ၄၆။

† ၁၉၆၂ ခုနှစ်၊ တရားမ အယူခံမှုအမှတ် ၃ တွင် ချမှတ်သော ၁၉၆၂ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၂၂ ရက်
နေ့စွဲပါ၊ ကျောက်ဆည်မြို့၊ ခရိုင်တရားမ တရားသူကြီးရုံးတော်၏ ချမှတ်သော ဒီကရီကို အယူခံဝင်မှု။

ထို့ကြောင့် တရားလိုတို့ တောင်းဆိုသည့် သက်သာခွင့်သည် တရားဥပဒေ အရ တရားမရုံးက ပေးနိုင်သည့် သက်သာခွင့်မျိုး မဟုတ်ချေ။

အယူခံတရားလိုအတွက်။ ။ ဦးကံမြိုင်။

အယူခံတရားခံများအတွက်။ ။ ဦးလှညွန့် (ကိုယ်စား) ဦးတင်မောင်။

တရားသူကြီး ဦးစိန်သင်း။ ။ တံတားဦးမြို့ မြို့နယ်တရားမရုံး၊ ၁၉၆၀ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှု အမှတ် ၆ တွင်၊ တရားလို ဦးဆိုင်နှင့် မောင်ဘချစ်တို့က တရားခံ မောင်ထယ်အပေါ်၌ အခင်းဖြစ်မြေကို လက်ရောက်အပ်ပေးစေလိုမှု၊ တရားစွဲဆိုခဲ့ရာ ပညာရှိမြို့နယ်တရားမ တရားသူကြီးသည် ဦးဆိုင်တို့အမှုကို ပလပ်လိုက်သည်။ ဦးဆိုင် တို့က မကျေနပ်သဖြင့် ကျောက်ဆည်မြို့ ခရိုင်တရားမရုံး၊ ၁၉၆၂ ခုနှစ်၊ တရားမယူခံမှု အမှတ် ၃ တွင် အယူခံဝင်ခဲ့သည့် ပညာရှိခရိုင်တရားမ တရားသူကြီးသည် မူလရုံးက ချမှတ်သည့် စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီတို့ကို ယယ်ဖျက်လိုက်ပြီး ဦးဆိုင်တို့ တရားစွဲဆိုသည့် အတိုင်း ဒီကရီချမှတ်ပေးခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် အယူခံတရားလို မောင်ထယ်က ယခု ကျွန်ုပ်ရေရှိ ဒုတိယအယူခံလွှာကို တင်သွင်းခြင်းဖြစ်သည်။

အခင်းဖြစ်မြေသည် လယ်ယာမြေဖြစ်သောကြောင့် ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ သီးစားချထားရေး အက်ဥပဒေအရ သီးစားချထားရေးအဖွဲ့က ထိုမြေကို သီးစားချထားခြင်းရှိ/မရှိ နှစ်စပ်လျှင်၍ ရှင်းလင်းရန်လိုအပ်သောကြောင့် ထိုအချက်နှင့်ပတ်သက်၍ ကောက်ချက် ထုတ် ကာ အမှုတွဲကို တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေအမိန့် ၄၁၊ နည်း ၂၅ အရ မူလရုံးသို့ ပြန် လည်ပေးပို့ခဲ့ပြီး ဖြစ်သည်။ မူလရုံးသည် အဆိုပါ ကောက်ချက်နှင့်ပတ်သက်၍ စုံစမ်း စစ်ဆေးခြင်းများ ပြုလုပ်ပြီးနောက်၊ ထိုမြေကို သီးစားချထားခြင်း မရှိကြောင်းဖြင့် ထင်မြင် ချက်ပေးထားသည်။ သို့ရာတွင် ထိုအချက်နှင့်ပတ်သက်၍ ခရိုင်တရားမ တရားသူကြီးက အောက်ပါအတိုင်း ထင်မြင်ယူဆဆုံးဖြတ်ချက် ချမှတ်လိုက်သည်။

“အယူခံတရားလို (မူလတရားခံ) ဦးထယ်ကို လက်ငုတ်အဖြစ် သတ်မှတ်၍ လုပ်ခွင့် ပေးထားကြောင်း၊ သက်သေထွက်ချက်ရှိနေပါသည်။ ဤကဲ့သို့ ခွင့်ပြုထားခြင်း ကိုပင် တပယ်မြေယာကော်မတီက ချမှတ်သော အမိန့်တစ်ခုအနေနှင့် သဘောထား၍ ကောက်ချက်အမှတ် ၃ (က)တွင် ‘အမိန့်ချမှတ်ခြင်းသည်ရှိသည်ဟု ဖြေဆိုမည်ဆိုလျှင် ဖြေဆိုနိုင်ပါသည်။ သို့ရာတွင် သီးစားချထားရေး နည်းဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၁ အရ သီးစားချထား သော အမိန့်ဖြစ်သည်ဟု ယူဆနိုင်စရာကား အကြောင်းမရှိပါ။ ပုဒ်မ ၉ အရ ‘သီးစား

ခံယူလုပ်ကိုင်သည့် လယ်ယာမြေများ အပေါ်၌သာ သီးစားချထားရေး ကော်မတီသည် အခင်းဖြစ်မြေသည် ထိုမြေမျိုးမဟုတ်ပါ။”

၁၉၆၆

မောင်ထယ်

နီနီ
ဦးဆိုင် ပါ ၂။

အချုပ်အားဖြင့်ဆိုသော် [အခင်းဖြစ်မြေသည် သီးစားချထားရေး နည်းဥပဒေပုဒ်မ ၉ အရ မှတ်ပုံတင်ပြီး ဖြစ်သည်။ သက်ဆိုင်ရာ မြေယာကော်မတီသည် သီးစား ခံယူလုပ်ကိုင်သည့် လယ်ယာမြေများ အတွက် သီးစားကဖြစ်စေ၊ မြေရှင်ကဖြစ်စေ၊ နှစ်ဦးစလုံးကဖြစ်စေ၊ လျှောက်ထားလျှင် မှတ်ပုံတင်ရမည် ဖြစ်သည်။ ထိုကဲ့သို့ မှတ်ပုံတင်ရာ၌ မြေယာကော်မတီသည် နည်းဥပဒေ ၁၁ (ခ) အရ လက်ရှိလက်ငုတ် ကို သီးစားအဖြစ် မှတ်ပုံတင်ရမည်ဖြစ်ရာ အခင်းဖြစ် မြေနှင့် ပတ်သက်၍ အယူခံ တရားလို မောင်ထယ်အား သီးစားအဖြစ် မှတ်ပုံတင်လိုက်ခြင်း ဖြစ်သောကြောင့် ၎င်းသည် မြေယာကော်မတီ၏ ယူဆချက်အရ၊ လက်ရှိလက်ငုတ် လုပ်ကိုင်နေသူ တဦးဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူရမည်။ မြေယာကော်မတီသည် မှတ်ပုံတင်ရာ၌၊ ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ သီးစားချထားရေး ဥပဒေနှင့် နည်းဥပဒေများတွင် ပါရှိသည့် ပြဋ္ဌာန်းချက်များ အတိုင်းသာလျှင် မှတ်ပုံတင်ရမည်။ ထို့ကြောင့် အခင်းဖြစ် မြေနှင့် ပတ်သက်၍ မြေယာကော်မတီက မှတ်ပုံတင်စေခြင်းသည် ထိုမြေယာကော်မတီက အဆိုပါအက်ဥ ပဒေနှင့် နည်းဥပဒေများအရ ချမှတ်လိုက်သည့် အမိန့်တရပ်ဟု မှတ်ယူရမည်ဖြစ်သည်။]

ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ တော်လှန်ရေး အစိုးရ၊ ပြည်ထဲရေးဌာန၊ ဗဟို လုံခြုံရေးနှင့် အုပ်ချုပ်မှု ကော်မတီ၊ ဗဟိုမြေယာ ကော်မတီရုံး ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ မေလ ၃၁ ရက်နေ့၊ နေ့စွဲပါ။ စာအမှတ် ဂတပ (၉) ၈၆၃ (၈၇) အမှာစာ အပိုဒ် ၄ တွင် အောက်ပါအတိုင်း ဖော်ပြထားသည်ကို တွေ့ရသည်။

“ဤကိစ္စများတွင် ပိုမိုတိကျစေရန် အောက်ပါအတိုင်း ပြန်၍ ရှင်းလင်း ပြလိုပေသည်။

(က) မနှစ်က နောက်ဆုံး စိုက်ပျိုးရန် လုပ်ကိုင်ခဲ့သူ လက်ရှိလက်ငုတ် ကိုသာ သီးစား မှတ်ပုံတင်ပြီး သီးစားချထားရမည်။”

သို့ဖြစ်လေရာ (မြေယာကော်မတီက အခင်းဖြစ် မြေကိုအယူခံတရားလို မောင်ထယ်၏ နာမည်နှင့် မှတ်ပုံတင်စေခြင်းသည် ၎င်းအား လက်ရှိလက်ငုတ် လုပ်ကိုင်ခဲ့သူအဖြစ် ယူဆဆုံးဖြတ်ပြီးနောက် သီးစားချထားရာ ရောက်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် ထိုကဲ့သို့ မှတ်ပုံတင်လိုက်ခြင်းသည် မြေယာကော်မတီက ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ သီးစားချထားရေး အက်ဥပဒေနှင့်အညီ၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုဥပဒေအရ ပြုသည့် နည်းဥပဒေများနှင့်

အညီ ချမှတ်ခဲ့သော အမိန့်တရပ်ဖြစ်သည်။)။ ထိုဥပဒေပုဒ်မ (ဂ) တွင် အောက်ပါ အတိုင်း ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။

“(ဂ) ပုဒ်မ ၇ အရ အာဏာလွှဲခြင်းခံရသော၊ သို့တည်းမဟုတ် ထပ်မံ လွှဲအပ်ခြင်းခံရသော ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးဦး၊ သို့တည်းမဟုတ် အဖွဲ့အစည်း တခုခုက ဤဥပဒေနှင့်အညီဖြစ်စေ၊ ဤဥပဒေအရပြုသည့် နည်းဥပဒေများနှင့် အညီ ဖြစ်စေ ချမှတ်သည့် အမိန့်ကို မည်သည့် တရားမရုံး၊ သို့တည်းမဟုတ် အခွန် ရုံးတွင်မျှ ငြင်းဆိုပိုင်ခွင့် မရှိစေရ။ ထိုအမိန့်ကို အယူခံဝင်လိုက် ဤဥပဒေအရ ပြုသည့်နည်းဥပဒေများဖြင့် သတ်မှတ်ထားသော အဖွဲ့အစည်း တခုခုတွင်သာ အယူခံဝင်နိုင်သည်။”

ယခုကျွန်ုပ်ရှေ့ရှိ အမှုတွင်၊ မူလရုံး၌ တရားလိုများ တောင်းဆိုသည့် သက်သာ ခွင့်သည် အယူခံ တရားလို မောင်ထယ် လုပ်ကိုင်နေသည့် လယ်ယာမြေကို မိမိတို့ လက်သို့ လက်ရောက်အပ်ပေးရန် တောင်းဆိုသည့် သက်သာခွင့် ဖြစ်သည်။ အကယ်၍ ၎င်းတို့တောင်းဆိုသည့် သက်သာခွင့်ကို ခွင့်ပြုမည်ဆိုပါက မြေယာကော်မတီကချမှတ် ထားသည့်အမိန့်ကို ငြင်းဆိုရာရောက်ချေမည်။ (ထို့ကြောင့် တရားလိုတို့ တောင်း ဆိုသည့် သက်သာခွင့်သည် တရားဥပဒေအရ၊ တရားမရုံးက ပေးနိုင်သည့် သက်သာ ခွင့်မျိုးမဟုတ်ချေ။) အယူခံ တရားလိုအား ထိုလယ်ယာမြေကို မြေယာကော်မတီက သီးစားချထားခြင်း ကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ မကျေမနပ် ဖြစ်ပါက အယူခံတရားခံ များသည်၊ သက်ဆိုင်ရာ မြေယာကော်မတီသို့ တိုင်ကြား အရေးဆိုနိုင်သည်။ တရားမရုံး ၏အကူအညီကိုယူပြီးအယူခံတရားလို မောင်ထယ်၏ လက်ရှိ အခွင့်အရေးကိုမူကား နှောင့်ရှက်နိုင်မည် မဟုတ်ချေ။

အထက်ဖော်ပြပါ အကြောင်းများကြောင့်၊ မူလရုံးက ချမှတ်သည့် အမိန့်နှင့် ဒီကရီတို့ကို အတည်ပြုလိုက်သည်။ ပဌမအယူခံရုံးက ချမှတ်သည့် စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီတို့ကို ပယ်ဖျက်လိုက်သည်။ ဤအမှုတွင် တွေ့ရှိရသည့် ထူးခြားသော အချက် များကြောင့် အမှုသည်များသည် မိမိတို့စရိတ်ကို မိမိတို့ကျခံစေရန် အမိန့်ချမှတ် လိုက်သည်။

နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ်

ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှု

တရားသူကြီး ဦးစိန်သင်းရွှေတင်

မောင်မောင်ရှင် (ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားသူ)

နှင့်

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားခံရသူ) *

† ၁၉၆၆

ဒီဇင်ဘာလ
၁၆ ရက်။

၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ အလုပ်သမားများ အခြေခံရပိုင်ခွင့်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၁ အရမူပြစ်ထင်ရှားစီရင်ခြင်း—
ဝါဏိဇ္ဇပဋိပက္ခအက်ဥပဒေအရ အလုပ်သမားအယူခံကော်မီတီမှ ဆုံးဖြတ်လိုက်သည့် အမိန့်ကို
လိုက်နာခြင်းရှိ မရှိဟူသောအချက်—အလုပ်သမားအယူခံ ကော်မီတီ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်သည်
ဗဟိုအလုပ်သမားကော်မီတီ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ဖြစ်သည်ဟု ဝါဏိဇ္ဇပဋိပက္ခမှု နည်းဥပဒေအပိုဒ်
၂၇ (၂) အရမူထုတ်ယူခြင်း—ဆုံးဖြတ်ချက်ကို တရားရုံးများက ဝင်ရောက်စွက်ဖက်ခြင်းမှ
ပိတ်ပင်ထားခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။လျှောက်ထားသူ အပေါ် တရားစွဲဆိုသည့် အမှုမှာ ၁၉၆၄ ခု၊ ပြည်သူ့
အလုပ်သမားများ၏ အခြေခံရပိုင်ခွင့်နှင့်တာဝန်များပြဋ္ဌာန်းသည့် ဥပဒေပုဒ်မ ၁၁ အရဖြစ်သည်။
ထို့ကြောင့် ထိုအမှု၌ အဓိကဆုံးဖြတ်ရန်အချက်မှာ လျှောက်ထားသူသည်ဝါဏိဇ္ဇပဋိပက္ခအက်ဥပဒေ
အရအလုပ်သမား အယူခံကော်မီတီမှ ဆုံးဖြတ်လိုက်သည့်အမိန့်ကို လိုက်နာခြင်းရှိ မရှိဟူသော
အချက်မျှသာဖြစ်သည်။ အလုပ်သမား အယူခံကော်မီတီ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်သည် ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊
ဝါဏိဇ္ဇပဋိပက္ခမှု နည်းဥပဒေအပိုဒ် ၂၇(၂) အရ ဗဟိုအလုပ်သမားကော်မီတီ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်
ဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူရမည်။ ဆုံးဖြတ်ချက်နှင့် ပတ်သက်၍မည်သည့် တရားရုံးကွင်းမျှ
စောစောနာပြုနိုင်ခွင့်မရှိကြောင်း ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ ဝါဏိဇ္ဇပဋိပက္ခမှု နည်းဥပဒေကို ပြင်ဆင်သည့်ဥပဒေ
ပုဒ်မ ၂(၉)တွင်ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ ထို့ပြင်ဆင်မှုဥပဒေသည် ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊တော်လှန်ရေးကောင်စီ
ဥပဒေအမှတ် ၂၀ ဖြစ်သည်။ ထိုဥပဒေပုဒ်မ ၂ အရဝါဏိဇ္ဇပဋိပက္ခအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၈ ကိုအစားထိုး
ထားသည့်ပုဒ်မ (၉)၌ အထက်တွင်ဖော်ပြထားသည့်အတိုင်း ဗဟိုအလုပ်သမားကော်မီတီ၏ဆုံးဖြတ်
ချက်များကို တရားရုံးများက ဝင်ရောက်စွက်ဖက်ခြင်းမပိတ်ပင်ထားသည်။ ထို့ကြောင့် မူလရုံးရာဇ
ဝတ်တရားသူကြီးက အလုပ်သမား အယူခံကော်မီတီမှ ဆုံးဖြတ်လိုက်သောအမိန့်သည် တရားဥပ
ဒေနှင့်ကိုက်ညီခြင်းမရှိဟု ကောက်ယူဆုံးဖြတ်ပြီးလျှောက်ထားသူအားတရားရှင်လွှတ်လိုက်ခြင်းမှာ
မှားယွင်းလေသည်။

* ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၆၇(ခ)။

† ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၂၆၄ တွင်ချမှတ်သော ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ဧပြီလ ၈ ရက်နေ့စွဲ
မန္တလေးမြို့၊ နယ်ပိုင် ရာဇဝတ်တရားသူကြီး၏ အမိန့်ကိုပြန်၍ဆင်ခြင်မှု။

၁၉၆၆

လျှောက်ထားသူအတွက်။ ။မစွတာ ဗါးမား။

မောင်မောင်ရှင်
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
ပြန်မာနိုင်ငံ။

လျှောက်ထားခံရသူအတွက်။ ။အစိုးရရှေ့နေကြီး ဦးကျော်ဂေါင်။

တရားသူကြီး ဦးစိန်သင်း။ ။မန္တလေးမြို့၊ အနောက် နယ်ပိုင် ရာဇဝတ် တရားသူကြီးရုံး၊ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီး မှုအမှတ် ၂၆၄ တွင်၊ လျှောက်ထားသူ ဦးမောင်မောင်ရှင်အား၊ ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ ပြည်သူ့ အလုပ်သမားများ၏ အခြေခံ ရပိုင်ခွင့်နှင့် တာဝန်များပြဋ္ဌာန်းသည့် ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၁ အရ တရားစွဲဆိုတင်ပို့ခဲ့သည်။ ပညာရှိအနောက်နယ်ပိုင် ရာဇဝတ်တရားသူကြီးကလျှောက်ထားသူ ဦးမောင်မောင်ရှင် အပေါ်၌ အလုပ်သမား အယူခံကော်မီတီမှ ဆုံးဖြတ်လိုက်သော အမိန့်သည် တရား ဥပဒေနှင့်ကိုက်ညီခြင်းမရှိဟု ယူဆကာ၊ ဦးမောင်မောင်ရှင်အား တရားရှင်လွှတ်ရန် အမိန့်ချမှတ်လိုက်သည်။ ထိုကဲ့သို့ တရားရှင်လွှတ်သည့်အမိန့်ကို မန္တလေးမြို့၊ ခရိုင် ရာဇဝတ်တရားသူကြီးက မိမိ၏ရုံး၊ ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ် ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၂ တွင် ပယ်ဖျက်လိုက်ပြီး၊ ဤအမှုကို အခြားသင့်တော်သော ရုံးမှပြန်လည်စစ်ဆေးစေရန် အမိန့်ချမှတ်လိုက်သည်။ ထိုအမိန့်ကို မကျေနပ်သဖြင့် ယခု ကျွန်ုပ်ရှေ့ရှိ ပြင်ဆင်မှု လျှောက်လွှာကို တင်သွင်းခြင်းဖြစ်သည်။

မူလရုံးတွင် (လျှောက်ထားသူ) ဦးမောင်မောင်ရှင် [အပေါ်၌တရားစွဲဆိုသည့် အမှုမှာ ၁၉၆၄ ခု၊ ပြည်သူ့ အလုပ်သမားများ၏ အခြေခံရပိုင်ခွင့်နှင့် တာဝန်များ ပြဋ္ဌာန်းသည့် ဥပဒေပုဒ်မ ၁၁ အရဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ထိုအမှု၌ အဓိက ဆုံးဖြတ်ရန် အချက်မှာ လျှောက်ထားသူသည် ဝါဏိဇပဋိပက္ခ အက်ဥပဒေအရ အလုပ်သမား အယူခံကော်မီတီမှ ဆုံးဖြတ်လိုက်သည့် အမိန့်ကို လိုက်နာခြင်းရှိမရှိဟူသော အချက် မျှသာဖြစ်သည်။ အလုပ်သမား အယူခံကော်မီတီ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်သည်၊ ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ ဝါဏိဇပဋိပက္ခမှု နည်းဥပဒေ အပိုဒ် ၂၇ (၂) အရ ဗဟို အလုပ်သမားကော်မီတီ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူရမည်။ သို့ဖြစ်လေရာ ထိုဆုံးဖြတ်ချက်နှင့် ပတ်သက်၍ မည်သည့်တရားရုံးတွင်မျှ စောဒနာပြုနိုင်ခွင့် မရှိကြောင်း ၁၉၆၃ ခု၊ ဝါဏိဇပဋိပက္ခမှု အက်ဥပဒေကို ပြင်ဆင်သည့် ဥပဒေပုဒ်မ ၂(၉) တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ ထိုပြင်ဆင်မှု အက်ဥပဒေသည်၊ ၁၉၆၃ ခု၊ တော်လှန်ရေး ကောင်စီဥပဒေအမှတ် ၂၀ ဖြစ်သည်။ ထိုဥပဒေ၏ပုဒ်မ ၂ အရ ဝါဏိဇပဋိပက္ခ အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၈ ကို အစားထိုးထားသည့် ပုဒ်မ (၉) ၌ အထက်တွင်ဖော်ပြထားသည့်အတိုင်း ဗဟို အလုပ်သမားကော်မီတီ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်များကို တရားရုံးများက ဝင်ရောက်စွက်ဖက်ခြင်းမှ ပိတ်ပင်ထားသည်။

ထို့ကြောင့် မူလရုံးရာဇဝတ်တရားသူကြီးက အလုပ်သမား အယူခံကော်မီတီမှ ဆုံးဖြတ်လိုက်သော အမိန့်သည် တရားဥပဒေနှင့် ကိုက်ညီခြင်း မရှိဟု ကောက်ယူ ဆုံးဖြတ်ပြီး လျှောက်ထားသူအား တရားရှင်လွှတ်လိုက်ခြင်းမှာ၊ မှားယွင်းလေသည်။ ။ ထို့ကြောင့် ထိုအမိန့်ကို ပယ်ဖျက်၍ အမှုကိုအခြား သင့်တော်သော ရုံးကပြန်လည် စစ်ဆေးရန် ချမှတ်လိုက်သည့် ခရိုင် ရာဇဝတ် တရားသူကြီး၏ အမိန့်ကို အတည်ပြု ရမည်ဖြစ်သည်။

၁၉၆၆

မောင်မောင်ရှင်

နှင့်

ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

အထက်ဖော်ပြပါ အကြောင်းများကြောင့် ကျွန်ုပ်ရှေ့ရှိ ဤပြင်ဆင်မှု လျှောက်လွှာ ကို ပလ ပ်လိုက်သည်။

နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ်

ရာဇဝတ်အယူခံမှု

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေရွှေတင်

† ၁၉၆၆

စိစစ်ခံလ
၂၉ ရက်။

မောင်မြင့်သန်း ပါ ၂ (အယူခံတရားလိုများ)

နှင့်

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (အယူခံတရားခံ)*

ရာဇသတ်ကြီးပုဂံမ ၄၀၉/၁၀၉ အရ မှုပြစ်ထင်ရှားစီရင်ခြင်း—ပြည်သူ့ဆိုင် တာဝန်ခံ တဦးအနေ ဖြင့် ကုန်မာပစ္စည်းများကို ယုံကြည်အပ်နှံထားခြင်း—ယုံမှတ်အပ်နှံထားသည့် ကုန်ပစ္စည်း အချို့ကို ပြန်လည်အပ်ပေးနိုင်ခဲ့ မရှိခြင်း—နိုင်ငံတော်အစိုးရတွင် မတရားဆုံးရှုံးခြင်း— မရိုးပြောင်းသော သဘောဖြင့် ပြုလုပ်ခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ကောက်ယူရခြင်း—ပစ္စည်း အမယ် ပေါင်း မြောက်မြားစွာကို ယုံကြည်အပ်နှံခြင်း ခံရသည့် ပြည်သူ့ဆိုင် လုပ်သားများဖြစ် ခြင်း—ပြည်သူ့ဆိုင် လုပ်သားများအနေဖြင့် ပစ္စည်းများကို ရောင်းချရင်း တဆက်တည်း အလွဲသုံးစား ပြုလုပ်သည်ဟု ယူဆရခြင်း—ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၂၃၉(က) နှင့် (သ) တို့တွင် အကျုံးဝင်နေခြင်း—စွဲချက်၌ ပစ္စည်း မည်ရွေ့မည်မျှ အလွဲသုံးစားပြုသည်ဟု တိကျစွာ မေါ်ပြခြင်းမရှိခြင်း—ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၂၂၅ နှင့် ၅၃၇ တို့အရ ဆုံးဖြတ်ချက် ကို ပယ်ဖျက်ရန်အကြောင်းရှိမရှိ—ဖြစ်စေ။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။နိုင်ငံတော် အစိုးရက အယူခံတရားလိုအား ပြည်သူ့ဆိုင် တာဝန်ခံတဦး အနေဖြင့် ကုန်မာပစ္စည်းများကို ယုံကြည်အပ်နှံထားခဲ့၏။ ယင်းသို့ ယုံမှတ်အပ်နှံထားသည့် ကုန်ပစ္စည်းများအနက်တန်ဘိုးငွေ ၁၀,၃၄၀ ကျပ် ၉၉ ပြားတန်ကုန်ပစ္စည်းများကိုပြန်လည်အပ်ပေး နိုင်ခဲ့ခြင်းမရှိပေ။ ထိုကဲ့သို့ ပြန်လည်အပ်ပေးခြင်းမပြုနိုင်သည့် ပစ္စည်းများအတွက် နိုင်ငံတော် အစိုးရတွင် မတရားဆုံးရှုံးခြင်းခံရသည် ဖြစ်ရာ၊ အယူခံတရားလို၏ ပြုမူချက်မှာ မရိုးပြောင်းသော သဘောဖြင့်ပြုလုပ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်ဟုကောက်ယူရပေမည်။

အယူခံတရားလိုတို့သည် ပစ္စည်းအမယ်ပေါင်း မြောက်မြားစွာကို ယုံကြည်အပ်နှံခြင်း ခံရသည့် ပြည်သူ့ဆိုင်လုပ်သားများ ဖြစ်သည်။ ပစ္စည်းများကို အပ်စဉ်က စာရင်းအင်းနှင့် အပ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပြီး နောက်ဆုံးစာရင်းစစ်ဆေးသောအချိန်တွင် ပစ္စည်းအချို့ လျော့နည်းနေသည်ကို တွေ့ရခြင်း ဖြစ်ရာ၊ နစ်နာသူ အစိုးရအနေဖြင့် မည်သည့်နေ့ရက်တွင် မည်သည့်ပစ္စည်းကို မည်သူကအလွဲသုံးစား

* ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်အယူခံမှုအမှတ် ၂၉၇၊ ၃၁၆။

† ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၁၁ တွင်ချမှတ်သော ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၁၀ ရက် နေ့စွဲပါ မှတ်တိုင်ခိုင်၊ အင်းစိန်မြို့(၅) ရာဘက် တရားသူကြီး၏အမိန့်ကို အယူခံမှု။

ပြုလုပ်ခဲ့သည်ဟု တိကျစွာစွပ်စွဲခိုင်ရန် လမ်းမရှိပေ။ စွပ်စွဲရန်လည်း လိုမည်မဟုတ်ပေ။ အယူခံ
တရားလိုတို့သည် ပြည်သူ့ဆိုင် လုပ်သားများ အနေဖြင့် ပစ္စည်းများကို ရောင်းချရင်း တဆက်တည်း
အလဲသုံးစား ပြုလုပ်ခဲ့သည်ဟုသာ ယူဆရမည်ဖြစ်သည်။ တနည်းဆိုသော် ၎င်းတို့၏ ပြုမူချက်မှာ
ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၂၃၉ (က) နှင့် (ဃ) တို့တွင်အကျုံးဝင်နေလေသည်။

အောက်ရုံး၏ စွဲချက်၌ ပစ္စည်းမည်ရွှေ့မည်မျှ တန်ဘိုးမည်ရွှေ့မည်မျှကို အလဲသုံးစားပြုခဲ့
သည်ဟု တိကျစွာ ဖော်ပြခဲ့ခြင်းမရှိသည်မှာ မှန်၏။ စွဲချက်တွင် ချို့ယွင်းချက်ရှိလင့်ကစား တရားခံ
သည် ၎င်း၏ အမှုကိုထုချေရာ၌လွဲမှားခြင်း မရှိပါ။ တရားစီရင်ရာ၌ တရားမျှတမှု ကင်းမဲ့ခဲ့သည်ဟု
ဆိုနိုင်မည်မဟုတ်၍ ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၂၂၅ နှင့် ၅၃၇ တို့အရအောက်ရုံး၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို
ပယ်ဖျက်ရန်အကြောင်းမရှိနိုင်ပေ။

ယခုအခါ ပြည်သူ့ဆိုင်များသို့ လုပ်သားပြည်သူများအား ရောင်းချရန် ယုံမှတ်အပ်နှံထားသည့်
အစိုးရပိုင် ပစ္စည်းများကို ဆိုင်တာဝန်ခံနှင့် အခြားဆိုင်လုပ်သားများသည် အလဲသုံးစား ပြုလုပ်
နေကြောင်း မကြာခဏထွေကြွနေရသဖြင့်၊ ထိုကဲ့သို့ အလဲသုံးစား ပြုသူများကိုနောင်ကြဉ်အောင်နှင့်
အလားတူ ပြစ်မှုများကျူးလွန်ရန် စိတ်ကူးနေသူများအား မကျူးလွန်ဝံ့အောင် စံပြအနေဖြင့်
မှတ်လောက်သားလောက်သည့် အပြစ်ဒဏ်များ ချမှတ်ရန်လိုအပ်သည်။

အယူခံတရားလိုအတွက်။ ။ဦးသက်ငွေ။

အယူခံတရားခံအတွက်။ ။အစိုးရရွှေ့နေကြီး ဦးတိုးမောင်။

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေ။ ။အယူခံတရားလို မောင်မြင့်သန်းအပေါ် ရာဇသတ်
ပုဒ်မ ၄၀၉ အရ၎င်း၊ အယူခံတရားလို မောင်ကြမ်းစူးအပေါ် ရာဇသတ် ပုဒ်မ
၄၀၉/၁၀၉ အရ၎င်း အလုပ်နှင့် ထောင်ဒဏ် ၅ နှစ်စီကျခံစေရန် အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည့်
အင်းစိန်မြို့၊ ပဉ္စမ ရာဘက်ရာဇဝတ်တရားသူကြီး၏ စီရင်ချက်ကို မကျေနပ်သဖြင့်၊
အယူခံဝင်ခြင်းဖြစ်သည်။

အယူခံတရားလို မောင်မြင့်သန်းသည် မှော်ဘီခရိုင်၊ လှည်းကူးမြို့၊ ပြည်သူ့ဆိုင်
(ကုန်မာ) ၏ ဆိုင်တာဝန်ခံဖြစ်ပြီး၊ အယူခံတရားလို မောင်ကြမ်းစူးမှာ၊ ထိုဆိုင်မှ
အထွေထွေအရောင်းစာရေးနှင့် အလုပ်သမားဖြစ်သည်။ ထိုကုန်မာဆိုင်မှ ပစ္စည်းများကို
မှောင်ခိုထုတ်ရောင်းနေကြောင်း သတင်းဖြစ်ပွားနေသဖြင့်၊ မြို့နယ် လ-အ-က အဖွဲ့၏
ညွှန်ကြားချက်အရ၊ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၂၆ ရက်နေ့တွင် မြို့နယ်ကုန်သွယ်ရေး
တာဝန်ခံ ဦးကိုကိုကြီး (လိပြ-၂) သည်၊ ဦးသိန်းဆောင် (လိပြ-၄)၊ ဦးမျိုးဆွေ
(လိပြ-၁၇) တို့နှင့်အတူ ဆိုင်ရှိပစ္စည်းများကို အသေးစိတ်စစ်ဆေး ကြည့်ရှုကြရာ
စာရင်းတွင်ရှိပြီး၊ ဆိုင်တွင်မရှိသည့်ပစ္စည်းများ၊ စာရင်းတွင်ရှိသလောက် ဆိုင်တွင်
မရှိဘဲ၊ လျော့နည်းနေသည့် ပစ္စည်းများနှင့် စာရင်းတွင် ဖော်ပြထားခြင်းမရှိသော်

လည်း၊ ဆိုင်တွင် တွေ့ရှိသည့် ပစ္စည်း ၃ မျိုး ၃ စားကို တွေ့ရလေသည်။ စာရင်းတွင် ရှိပြီးဆိုင်၍မရှိသည့်ပစ္စည်း၏တန်ဖိုးမှာ ၁,၅၈၃ ကျပ်၂၉ ပြား၊စာရင်းတွင်ရှိသလောက် ဆိုင်၌မရှိဘဲလျော့နည်းနေသောပစ္စည်းတန်ဖိုးမှာ ၈,၇၅၇ ကျပ် ၇၀ ပြားဖြင့်စာရင်း တွင်ဖော်ပြထားခြင်းမရှိသော်လည်းဆိုင်၌တွေ့ရှိသည့်ပစ္စည်းတန်ဖိုးမှာ ၄၃၅ ကျပ် ၆၉ ပြားဖြစ်လေသည်။ ပစ္စည်းများကိုစစ်ဆေးစဉ်ကအယူခံတရားလို မောင်မြင့်သန်းလည်း ရှိနေပြီး၊ ထိုကဲ့သို့ အထက်တွင်ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း ချို့ယွင်းချက်များကို တွေ့ရှိ ကြောင်း ၎င်းကိုယ်တိုင် ဝန်ခံလက်မှတ်ထိုးခဲ့၏။ ယင်းသို့ လက်မှတ်ထိုးခဲ့သောစာရင်း အရ ကုန်မာ (သံ) ပစ္စည်း ၁၂၅ မျိုးနှင့် အထွေထွေပစ္စည်း ၁၀၁ မျိုးပျောက်ဆုံး နေကြောင်းတွေ့ရှိရပြီး၊ ထိုအထဲတွင် အဓိကအားဖြင့် သွပ်အချပ်ရေ ၈၀၈ ချပ်နှင့် ဘီလပ်မြေအိတ် ၂၇၀ အပါအဝင်ဖြစ်သည်။

မတင်ကြည် (လိပြ-၆)၊ ဦးမြိုင် (လိပြ-၇)၊ ကိုအောင်သိန်း (လိပြ-၉) နှင့် ဦးမောင်ဟန် (လိပြ-၁၀) တို့က အယူခံတရားလို မောင်ကြမ်းစူးသည် ပြည်သူ့ ဆိုင်မှ သွပ်များကို၎င်း၊ ဦးအောင်တင် (လိပြ-၈) က အယူခံတရားလိုသည် ဘီလပ်မြေအိတ် များကို၎င်း အချိန်မဲ့ရောင်းချခြင်း၊ အချိန်မတော် အိမ်အရောက်လိုက်ပို့ခြင်းနှင့်အစိုးရ ကန့်သတ်ဈေးထက်လျော့၍ရောင်းချခြင်း ပြုလုပ်ခဲ့ကြကြောင်း ထွက်ဆိုခဲ့ကြသည်။

အထက်ပါ သက်သေ အထောက်အထားများအရ၊ အယူခံတရားလိုတို့အားအစိုးရ ပစ္စည်းကို ရာဇဝတ်မကင်းသည့် ဖေါက်လွဲဖေါက်ပြန် အလွဲသုံးစားပြုလုပ်ခဲ့သည်ဟု ဆိုကာ တရားစွဲဆိုရာ၊ မောင်မြင့်သန်းက၊ ထိုပစ္စည်းများကို မောင်ကြမ်းစူး ယူသုံး ထားကြောင်း ထုချေပြီး၊ မောင်ကြမ်းစူးကမူ ထိုပစ္စည်းများကို မိမိသုံးစွဲခြင်းမပြု ရကြောင်း။ အရောင်းစာရေးအနေဖြင့် ဆိုင်တာဝန်ခံက အမိန့်ပေးသည့်အတိုင်းရောင်း ချခဲ့ရခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ မိမိသည်၊ စာမတတ်သဖြင့် ဆိုင်တာဝန်ခံ မောင်မြင့်သန်းက ဆိုင်စာရင်းကို ရေးမှတ်ခြင်းပြုခဲ့ကြောင်း ထုချေသော်လည်း၊ အောက်ရုံးပညာရှိ တရားသူကြီးသည် ၎င်းတို့၏ ထုချေချက်များကို လက်မခံဘဲ အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့ သည့်အတိုင်း အပြစ်ပေးခဲ့ခြင်းဖြစ်လေသည်။

ယခုအမှုတွင် လှည်းကူးမြို့ ပြည်သူ့ဆိုင် (ကုန်မာ) အား၊ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၂၆ ရက်နေ့တွင် စစ်ဆေးရာ၊ စာရင်းတွင်ရှိသော်လည်း ဆိုင်၌မရှိသည့် ပစ္စည်းနှင့် စာရင်းတွင်ရှိသလောက် ဆိုင်၌မရှိသည့်ပစ္စည်း အစုစုပေါင်း တန်ဖိုးငွေ ၁၀,၃၄၀ကျပ် ၉၉ ပြားလျော့နည်းပျောက်ဆုံးနေကြောင်းအငြင်းမထွက်ပေ။ ထိုကဲ့သို့ ပျောက်ဆုံးနေကြောင်းကို အယူခံတရားလို မောင်မြင့်သန်းကိုယ်တိုင် ဝန်ခံပြီးသက် သေခံ “ဇ” နှင့် “ဈ” တို့တွင် လက်မှတ်ရေးထိုးထားသည်။ ယင်းသို့ ပစ္စည်းများ ပျောက်ဆုံးနေကြောင်း တွေ့ရှိချိန်က အယူခံတရားလို မောင်မြင့်သန်းသည်၊ ဆိုင်၏

တာဝန်ခံဖြစ်ပြီး၊ အယူခံတရားခံ မောင်ကြမ်းစူးမှာ ဒု-အထွေထွေ အရောင်းစာရေး ဖြစ်၏။ ၎င်းတို့အပြင် ဆိုင်၌ အခြားအလုပ်သမားမရှိချေ။

၁၉၆၆
မောင်မြင့်သန်း
ပါ ၂
၅၆
ပြည်ထောင်စု
ပြန်မာနိုင်ငံ။

မြို့နယ်ကုန်သွယ်ရေး တာဝန်ခံ ဦးကိုကိုကြီး၊ လက္ကားမှ ပြည်သူ့ဆိုင်များ ကြီးကြပ်ရေးတာဝန်ခံ ဦးသိန်းအောင်၊ အခင်းဖြစ်ဆိုင်တွင် ယခင်တာဝန်ခံအဖြစ် အမှုထမ်းခဲ့သည့် ဦးအုန်းလှိုင်၊ လက်ရှိ ဆိုင်တာဝန်ခံ ဦးမျိုးဆွေနှင့် ယခင်အရောင်း စာရေးအဖြစ် အမှုထမ်းခဲ့သည့် မောင်စိုးမြင့်တို့၏ ထွက်ဆိုချက်အရ၊ အယူခံတရားလို မောင်မြင့်သန်းသည် ဆိုင်တာဝန်ခံအဖြစ် ဆိုင်ရှိပစ္စည်းစာရင်းများကို မှန်ကန်စွာထား ရှိခြင်း၊ ရောင်းရငွေကို စာရင်းမှန်ကန်စွာထားပြီး နေ့စဉ် ငွေတိုက်သို့ ပေးသွင်းခြင်း၊ ရောင်းချခဲ့သည့်ပစ္စည်းများကို မှန်ကန်စွာ စာရင်းထားခြင်း၊ နေ့စဉ် ရောင်းရပစ္စည်း နှင့် ငွေကို ၎င်းပြုလုပ်ခြင်း၊ ဆိုင်သို့ ရောက်လာသည့် ပစ္စည်းများကို စာရင်းသွင်း ခြင်းနှင့် ဆိုင်မှငွေများကို ပျောက်ဆုံးလျော့နည်းခြင်းမရှိအောင် ထိန်းသိမ်းခြင်းစသည့် ဝတ္တရားများကို ဆောင်ရွက်ရသည်ဆိုခြင်းမှာ ယုံမှားဘွယ်မရှိပေ။ ထိုကိစ္စနှင့်ပတ်သက် ၍၊ မောင်မြင့်သန်းကိုယ်တိုင်ကလည်း ၎င်း၏ထွက်ဆိုချက်၌ မှန်ကန်ကြောင်း ထွက်ဆို ခဲ့လေသည်။ သို့ဖြစ်ရာမောင်မြင့်သန်းသည်ဆိုင်တာဝန်ခံဦးအနေဖြင့်မည်သည့်အတွက် တန်ဖိုး ၁၀,၃၄၀ ကျပ် ၉၉ ပြားရှိသောပစ္စည်းများမှာမိမိ၏ ဆိုင်မှလျော့နည်းပျောက် ဆုံးနေသည်ဆိုခြင်းကို ရှင်းလင်းပြသရန် တာဝန်ရှိပေသည်။

ယင်းသို့တာဝန်ရှိလင့်ကစား၊အယူခံတရားလိုမောင်မြင့်သန်းသည်ထိုမျှ များပြားလှ သည့်ပစ္စည်းများလျော့နည်း ပျောက်ဆုံးရသည့် ကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ မယ်မယ်ရရ လုံလောက်သည့် အကြောင်းတင်ပြနိုင်ခဲ့ခြင်းမရှိပေ။ မောင်မြင့်သန်းက ၎င်း၏ အရောင်းစာရေး မောင်ကြမ်းစူးသည် ထိုပစ္စည်းများကို ၎င်း၏နောက်ကွယ်၌ အလွဲ သုံးစားပြုခဲ့သယောင်ထုချေခဲ့၏။ အဓိက ပျောက်ဆုံးနေသည့် အိမ်မိုးသွပ်ပြား ၈၀၈ ချပ်နှင့် ဘီလပ်မြေ ၂၇၀ အိတ်တို့မှာတိတ်တဆိတ် အိတ်ထောင့်ထဲသို့ထည့်ပြီးယူဆောင် သွား၍ရသည့်ပစ္စည်းမျိုးမဟုတ်သဖြင့် အကယ်၍ မောင်ကြမ်းစူးသည် ထိုပစ္စည်းများကို အလွဲသုံးစားပြုခဲ့ပါမူ၊ မောင်မြင့်သန်း မသိဘဲပြုလုပ်နိုင်ရန် အကြောင်းမရှိချေ။

အယူခံတရားလို မောင်မြင့်သန်း၏ ပညာရှိရွှေနေက၊ ပျောက်ဆုံးလျော့နည်း နေသည့် ပစ္စည်းများကို အယူခံတရားလိုသည်၊ မိမိကိုယ်ကျိုးအတွက် မရိုးဖြောင့် သောသဘောဖြင့် အလွဲသုံးစားပြုခဲ့သည်ဆိုသော သက်သေ အထောက်အထားမရှိ သဖြင့် ရာဇဝတ်ကြောင်းအရ အရေးယူခြင်းမပြုနိုင်ကြောင်း တင်ပြလာသည်။ လူ တဦးအား ပစ္စည်းတစ်ခုခုကို ယုံကြည်အပ်နှံခဲ့ရာတွင် ထိုပစ္စည်းများအား မရိုးမဖြောင့် သောသဘောဖြင့် အလွဲသုံးစားပြုလျှင် ထိုသူသည် ရာဇဝတ်မကင်းသည့် ယုံကြည် အပ်နှံရေး ဖောက်ဖျက်မှုကို ကျူးလွန်သည်ဟု ရာဇဝတ်ပုဒ်မ ၄၀၅ က ပြဋ္ဌာန်း

၁၉၆၆
မောင်မြင့်သန်း
၁၂
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

ထားသည်။ မရိုးမဖြောင့်သော သဘောဖြင့် ပြုလုပ်သည်ဆိုရာ၌ တရားခံတဦးသည် လိမ်လည်လှည့်ဖြားရန်အကြံနှင့် ပြုလုပ်ရန်မလိုပေ။ အခြားတဦးတယောက်အပေါ် မတရားဆုံးရှုံးရန် အကြံနှင့် ပြုလုပ်ခဲ့လျှင် ရာဇသတ် ပုဒ်မ ၂၄ အရ တရားခံ၏ ပြုမူချက်သည် မရိုးမဖြောင့်သောသဘောဖြင့် ပြုလုပ်ခဲ့သည်ဟု ဆိုရမည်ဖြစ်သည်။

တရားခံတဦး၏ အကြံမှာ မည်သို့မည်ပုံရှိသည်ဆိုခြင်းကို ပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်များ အနေဖြင့် ခန့်မှန်းသိရှိနိုင်မည် မဟုတ်၍၊ ၎င်း၏အကြံသည် မည်သို့ရှိသည်ဟု တိုက်ရိုက် သက်သေပြရန်မဖြစ်နိုင်ပေ။ တရားခံ၏ပြုမူဆောင်ရွက်ချက်အပေါ် မှီငြမ်း၍ အဆုံး အဖြတ်ပြုရန်သာရှိပေသည်။ ပစ္စည်းတစ်ခုခုကို တရားခံတဦးအား ယုံကြည်အပ်နှံ ထားရာတွင်၊ တရားခံက ယင်းသို့အပ်နှံထားသည့်ပစ္စည်းကို ပြန်လည်ပေးအပ်ခြင်း မပြုလျှင်သော်၎င်း၊ ထိုပစ္စည်းနှင့် ပတ်သက်၍ လိမ်လည်သည့်ဆင်ခြေ ပေးလာလျှင် သော်၎င်း ထိုအချက်သည် တရားခံက မရိုးမဖြောင့်သော သဘောဖြင့် အလွဲ သုံးစားပြုခဲ့သည်ဟု ယူဆရန် ခိုင်လုံသော သက်သေအထောက်အထားတခု ဖြစ်သည် ဟု ဆိုရမည် ဖြစ်သည်။

ယခုအမှုတွင် နိုင်ငံတော်အစိုးရက အယူခံတရားလိုအား ပြည်သူ့ဆိုင်တာဝန်ခံ တဦးအနေဖြင့် ကုန်မာပစ္စည်းများကို ယုံကြည်အပ်နှံထားခဲ့၏။ ယင်းသို့ယုံမှတ်အပ်နှံ ထားသည့် ကုန်ပစ္စည်းများအနက် တန်ဘိုးငွေ ၁၀,၃၄၀ ကျပ် ၉၉ ပြားတန်ကုန်ပစ္စည်း များကို ပြန်လည်ပေးအပ်နိုင်ခြင်းမရှိပေ။ ထိုကဲ့သို့ ပြန်လည်ပေးအပ်ခြင်း မပြု နိုင်သည့်ပစ္စည်းများအတွက် နိုင်ငံတော် အစိုးရတွင် မတရား ဆုံးရှုံးခြင်းခံရသည်ဖြစ်ရာ၊ အယူခံတရားလို၏ ပြုမူချက်မှာ မရိုးမဖြောင့်သောသဘောဖြင့် ပြုလုပ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ကောက်ယူရပေမည်။ ထို့ပြင် ၎င်း၏ လက်အောက်ရှိ အရောင်းစာရေးဖြစ်သူ အယူခံ တရားလို မောင်ကြမ်းစူးသည်၊ အိမ်မိုးသွပ်ပြားကဲ့သို့သော ထုထယ်ကြီးမားသော ပစ္စည်းများကို နေ့ခင်းကြောင်တောင် မြို့ထဲ၌ လိုက်ရောင်းချသည်ဆိုသော ကိစ္စ တွင် အယူခံတရားလို မောင်မြင့်သန်း၏ သဘောတူညီချက်မရရှိဘဲ မည်သည့်နည်းနှင့် မျှ ဆောင်ရွက်နိုင်လိမ့်မည်မဟုတ်ပေ။ မောင်မြင့်သန်းကိုယ်တိုင်ကလည်း ဘီလပ်မြေ အိတ်များကိုဘောက်ချာမရေးဘဲ ရောင်းချသည်ဆိုသော သက်သေအထောက်အထား လည်း ရှိနေသည်။ ထိုအချက်များကို ပေါင်းစပ် ကြည့်ရှုလျှင် အယူခံတရားလို မောင်မြင့်သန်းသည် မိမိအား ယုံကြည်အပ်နှံခဲ့သည့် အစိုးရပိုင် ပစ္စည်းများကို မရိုး မဖြောင့်သောသဘောဖြင့် အလွဲသုံးစားပြုခဲ့ကြောင်း ယုံမှားနိုင်ဘွယ်မရှိပေ။ အယူခံ တရားလို မောင်ကြမ်းစူးမှာလည်း မောင်မြင့်သန်းနှင့် အကြံတူ ဥာဏ်တူ အစိုးရ

ပစ္စည်းများကို ထုခွဲရောင်းချ အလွဲသုံးစားပြုရာ၌ ကိုယ်ထိလက်ရောက် အားပေး ကူညီခဲ့ကြောင်း ပေါ်လွင်နေသည်။

၁၉၆၆

မောင်မြင့်သန်း

ပါ ၂

နှင့်

ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

အယူခံ တရားလို မောင်မြင့်သန်း၏ ပညာရှိ ရွှေနေကြီးက တဖန်၊ အလွဲသုံးစား ပြုသည်ဆိုသောပစ္စည်းမှာ အမျိုးပေါင်း ၂၀၀ ကျော်ဖြစ်ပြီး၊ စွဲချက်ကို တရုတ်တည်း ပြုလုပ်ခဲ့သဖြင့်၎င်း၊ ထိုစွဲချက်တွင် မည်သည့်ပစ္စည်းကို အလွဲသုံးစားပြုလုပ်သည်၊ တန်ဖိုး မည်မျှရှိသည်ဟု အသေးစိတ်သေချာစွာ ဖော်ပြခဲ့ခြင်းမရှိသဖြင့်၎င်း အယူခံတရားလို သည် အောက်မှုံး၌ စစ်ဆေးစီရင်ခြင်းခံရရာတွင် တရားမျှတမှုကို မရရှိခဲ့ဟု ယူဆ သင့်ကြောင်း၊ ယင်းသို့ယူဆလျှင် အယူခံတရားလိုအား တရားသေလွှတ်လျှင်လည်း လွှတ်၊ မလွှတ်လျှင်လည်း အမှုကို အသစ်တဖန်စစ်ဆေးရန် အမိန့်ချမှတ်သင့်ကြောင်း တင်ပြလာပြန်သည်။

စွဲချက်နှင့် ပတ်သက်သည့် ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များမှာ ပုဒ်မ ၂၃၃၊ ၂၃၄၊ ၂၃၅၊ ၂၃၆ နှင့် ၂၃၉ တို့ဖြစ်သည်။ ပုဒ်မ ၂၃၃ အရ၊ တရားခံတဦးက ကျူးလွန် ခဲ့သော သီးခြားပြစ်မှုကို သီးခြားစွဲချက်တင်ကာ သီးသန့်စစ်ဆေးရမည် ဖြစ်သော် လည်း၊ ပုဒ်မ ၂၃၄၊ ၂၃၅၊ ၂၃၆ နှင့် ၂၃၉ တို့မှာ ထိုပုဒ်မ ၂၃၃ ၏ ခြွင်းချက်များ အဖြစ် သတ်မှတ်ထားခြင်းဖြစ်သည်။ ပုဒ်မ ၂၃၄၊ ၂၃၅ နှင့် ၂၃၆ တို့မှာ တရားခံ တဦးအပေါ် တခုထက်များသည့်ပြစ်မှုများကို တမှုတည်း၌ စစ်ဆေးရန်ခွင့်ပြုထား သည့် ပုဒ်မများဖြစ်သည်။ ပုဒ်မ ၂၃၉ မှာ တဦးထက်များသော တရားခံတို့အား ၎င်းတို့ကျူးလွန်ခဲ့သည့် ပြစ်မှုများကို တမှုတည်း၌ စစ်ဆေးနိုင်အောင် ပြဋ္ဌာန်း ထားခြင်းဖြစ်သည်။ ပုဒ်မ ၂၃၉ (က) နှင့် (ဃ) အရ အဓိကအရေးကြီးသော အချက်မှာ တရားခံတို့သည် အမှုကိစ္စတခု (same transaction) ကိုတဆက်တည်း ဆောင်ရွက်ပြုလုပ်စဉ် ပြစ်မှုများ ကျူးလွန်ခဲ့ရမည်ဖြစ်သည်။

ယခုအမှုတွင် အယူခံတရားလိုတို့သည် ပစ္စည်း အမယ်ပေါင်း မြောက်မြားစွာကို ယုံကြည်အပ်နှံခြင်းခံရသည့် ပြည်သူ့ဆိုင် လုပ်သားများဖြစ်သည်။ ပစ္စည်းများကို အပ်စဉ်က စာရင်းအင်းနှင့် အပ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ပြီး နောက်ဆုံးစာရင်းစစ်ဆေးသောအချိန် တွင် ပစ္စည်းအချို့ပျောက်ဆုံးလျော့နည်းနေသည်ကို တွေ့ရခြင်းဖြစ်ရာ၊ နှစ်နာသူအစိုးရ အနေဖြင့် မည်သည့်နေ့ရက်တွင် မည်သည့်ပစ္စည်းကို မည်သူက အလွဲသုံးစားပြုလုပ်ခဲ့ သည်ဟု တိကျစွာ စွပ်စွဲနိုင်ရန်လမ်းမရှိပေ။ စွပ်စွဲရန်လည်း လိုမည်မဟုတ်ပေ။ အယူခံ တရားလိုတို့သည် ပြည်သူ့ဆိုင်လုပ်သားများအနေဖြင့် ပစ္စည်းများကို ရောင်းချရင်း

၁၉၆၆
မောင်မြင့်အုန်း
ပါ ၂
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

တဆက်တည်း အလွဲသုံးစားပြုလုပ်ခဲ့သည်ဟုသာ ယူဆရမည်ဖြစ်သည်။ တနည်းဆိုသော် ၎င်းတို့၏ ပြုမူချက်မှာ ရာဇဝတ် ကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၂၃၉ (က) နှင့် (ခ) တို့တွင်၊ အကျုံးဝင်နေလေသည်။ ယခုအခါ ပြည်သူ့ဆိုင်များတွင် ဆိုင်အလုပ်သမားများ အား ကုန်ပစ္စည်းအမျိုးမျိုးကိုလုပ်သားပြည်သူတို့အားရောင်းချရန် နိုင်ငံတော်အစိုးရက အပ်နှံထားရာ ဆိုင်အလုပ်သမားများက ဆိုင်ရှိပစ္စည်းများကို အလွဲသုံးစားပြုလုပ် လိုက်လျှင် မည်သည့် ပစ္စည်းကို မည်သည့်နေ့တွင် အလွဲသုံးစား ပြုသည်ဟု ထင်ရှားအောင် မပြနိုင်ကာမျှဖြင့် ထိုကဲ့သို့ အလွဲသုံးစားပြုသည့် ဆိုင်အလုပ်သမား အား လွှတ်ပစ်ရမည်ဆိုလျှင် ကိုယ်ကျိုးနည်းဘွယ်ရာသာ ရှိပေတော့သည်။ နိုင်ငံတော် အစိုးရအနေဖြင့်လည်း ပြည်သူ့ဆိုင်အားလုံးကို ပိတ်လိုက်ရန်မှအပ အခြားနည်း လမ်း ရှိတော့မည်မဟုတ်ပေ။

အောက်ရုံး၏ စွဲချက်၌ ပစ္စည်းမည်ရွှေမည်မျှ တန်ဘိုးမည်ရွှေမည်မျှကို အလွဲ သုံးစားပြုခဲ့သည်ဟု တိကျစွာဖော်ပြခြင်း မရှိသည်မှာမှန်၏။ ယင်းသို့ အလွဲသုံးစား ပြုခဲ့သည့်ပစ္စည်း အရေအတွက်၊ သို့မဟုတ် တန်ဘိုးကို ဖော်ပြခြင်းမပြုခဲ့ကာမျှဖြင့် အောက်ရုံး၏စီရင်ချက်အား ပယ်ဖျက်ခြင်း ပြုသင့်မပြုသင့် ဆိုသောကိစ္စကို နောက် တဆင့် စဉ်းစားရမည်ဖြစ်သည်။ စွဲချက်တွင် ချို့ယွင်းချက်ရှိလင့်ကစား တရားခံသည်၊ ၎င်း၏ အမှုကို ထုချေရာ၌ လွဲမှားခြင်းမရှိပါ။ တရားစီရင်ရာ၌ တရားမျှတမှု ကင်းမဲ့ ခဲ့သည်ဟု ဆိုနိုင်မည်မဟုတ်၍ ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၂၂၅ နှင့် ၅၃၇ တို့အရ အောက်ရုံး ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ပယ်ဖျက်ရန် အကြောင်းမရှိနိုင်ပေ။ အကယ်၍ တရားခံသည် ချို့ယွင်းသည့်စွဲချက်ကြောင့် ၎င်းအပေါ်စွပ်စွဲထားသည့် ပြစ်မှုကို ထုချေရာ၌ အလွဲလွဲ အမှားမှားဖြစ်ခဲ့ရပါ။ အယူခံရုံးအနေဖြင့် အောက်ရုံး၏ အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်ပြီး အမှုကို အသစ်တဖန်စစ်ဆေးရန် ညွှန်ကြားရန် တာဝန်ရှိပေသည်။ ဘာဘူလာလ် နှင့် အစိုးရ (၁)။

ယခုအမှုတွင်၊ အယူခံတရားလိုများအနေဖြင့်ကုန်မာပစ္စည်းတန်ဘိုး ၁၀,၃၄၀ ကျပ် ၉၉ ပြား ဘိုးအလွဲသုံးစား ပြုခဲ့ကြောင်း စွပ်စွဲချက်ကို ကောင်းစွာသိရှိကြောင်း ပေါ်လွင်သည်။ ထိုစွပ်စွဲချက်နှင့်ပတ်သက်၍၊ ထုချေချက်အသီးသီး တင်ပြခွင့်ရရှိခဲ့သည့် အတိုင်း တင်ပြခဲ့ကြသေးရာ၊ စွဲချက်၌ ချို့ယွင်းချက်ပင်ရှိလင့်ကစား၊ တရားမျှတမှု ကင်းမဲ့သည်ဟုဆိုနိုင်၍၊ အောက်ရုံး၏ စီရင်ချက်ကို ပယ်ဖျက်ရန်အကြောင်းမရှိပေ။ သို့ဖြစ်ရာ အယူခံတရားလိုတို့အပေါ် ရာဇသတ် ပုဒ်မ ၄၀၉ နှင့် ၄၀၉/၁၀၉ အသီးသီး အရ၊ အပြစ်ရှိသည်ဆိုသော အောက်ရုံး၏ ကောက်ယူချက်မှာ မှန်ကန်သည်။

(၁) အေ၊ အိုင်၊ အာ(ရ်)၊ ၁၉၃၈၊ ပရီဗွီကောင်စီ ၁၃၀။

နောက်ဆုံး စဉ်းစားရမည့်အချက်မှာ အပြစ်ဒဏ်ဖြစ်သည်။ ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၄၀၉ မှာ တသက်တကျွန်းအထိ အများဆုံး အပြစ်ဒဏ်သတ်မှတ်နိုင်သည့် ပြစ်မှုတစ်ခုဖြစ်သည်။ ယခုအခါ ပြည်သူ့ဆိုင်များသို့ လုပ်သားပြည်သူများအား ရောင်းချရန် ယုံမှတ်အပ်နှံထားသည့် အစိုးရပိုင်ပစ္စည်းများကို ဆိုင်တာဝန်ခံနှင့် အခြားဆိုင်လုပ်သားများသည် အသုံးသုံးစားပြုလုပ်နေကြောင်း မကြာခဏတွေ့ကြုံ နေရသဖြင့်၊ ထိုကဲ့သို့ အလွဲသုံးစားပြုသူများကို နောင်ကြဉ်အောင်နှင့် အလားတူပြစ်မှုများ ကျူးလွန်ရန် စိတ်ကူးနေသူများအား မကျူးလွန်ဝံ့အောင် စံပြ အနေဖြင့် မှတ်လောက် သားလောက်သည့် အပြစ်ဒဏ်များ ချမှတ်ရန်လိုနေသည့် အလျောက် အောက်ရုံးမှချမှတ်ထားသော အပြစ်ဒဏ်များကို အတည်ပြုကာ အယူခံတရားလိုတို့၏ အယူခံမှုများကို ပလပ်လိုက်သည်။

နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ်

ရာဇဝတ် အသေးအဖွဲ့လျှောက်လွှာ

တရားသူကြီးချုပ် ဖောက်တာမောင်မောင် နှင့် တရားသူကြီး ဦးသက်ဇေတို့ရွှေတွင်

မောင်ရွှေဝင်း (လျှောက်ထားသူ)

နှင့်

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (လျှောက်ထားခံရသူ)*

† ၁၉၆၆

နိုဝင်ဘာလ

၂၃ ရက်။

ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၄၃၉ (၂) — တရားခံအပေါ် ၎င်း၏အကျိုးကို ထိခိုက် နစ်နာစေမည့် အမိန့် — ကိုယ်တိုင်သော်၎င်း၊ ရွှေနေ ရွှေရပ်နှင့်သော်၎င်း ကြားနာရန်အခွင့်ပေးရခြင်း — တဖက်သတ် ကြားနာကာ တရားခံ၏ အကျိုးဆုံးကျင့်သည့် အမိန့် ချမှတ်ခြင်း — တရားဝင် အမိန့်ဖြစ်သည်ဟု ဆိုနိုင် မဆိုနိုင် — တရားရုံးချုပ်အနေဖြင့်ဆက်လက် ကြားနာပြီး တရားဝင် အမိန့် ချမှတ်နိုင် မချမှတ်နိုင်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၄၃၉ (၂) အရ၊ တရားခံတဦးအပေါ် ၎င်း၏အကျိုးကို ထိခိုက်နစ်နာစေမည့် အမိန့်ကို မချမှတ်ပီ။ ၎င်းအားကိုယ်တိုင်သော်၎င်း၊ ရွှေနေ ရွှေရပ်နှင့် သော်၎င်း ကြားနာရန် အခွင့်ပေးရမည် ဖြစ်သည်။ ယင်းသို့အခွင့်ပေးဘဲ တဖက်သတ် ကြားနာ ကာ တရားခံ၏ အကျိုးကို ဆုံးကျင့်သည့်အမိန့် ချမှတ်ခဲ့လျှင်ထိုအမိန့်သည် အဆိုပါ ပြဋ္ဌာန်းချက် အား ချိုးဖောက်ရာ ရောက်သဖြင့် တရားဝင် အမိန့်ဖြစ်သည်ဟုဆိုနိုင်မည် မဟုတ်ပေ။ တရားခံ တဦးအပေါ် ကြားနာရန် ခွင့်ပြုပြီးမှသာ အပြစ်ဒဏ်တိုးမြှင့်ပေးရမည်ဟူညပဒေက အတိ အလင်း သတ်မှတ်ထားသည့် ကိစ္စတွင် ဥပဒေပါ သတ်မှတ်ချက်ကိုမလိုက်နာဘဲ၊ အမိန့်ချမှတ်ပါက ထိုအမိန့် သည် စီရင်ပိုင်ခွင့်အာဏာ အတွင်း ချမှတ်သည့် အမိန့်ဟုမဆိုနိုင်ချေ။ ယင်းသို့ စီရင်ပိုင်ခွင့် အာ ဏာအတွင်း ချမှတ်ထားသည့် အမိန့်မဟုတ်လျှင် ထိုအမိန့်သည် တရားဝင် အမိန့် အဖြစ် ရပ်တည် ခြင်း မပြုနိုင်သည့် အလျောက် တရားရုံးချုပ် အနေဖြင့်ဆက်လက် ကြားနာပြီး တရားဝင် အမိန့် တရပ် ချမှတ်နိုင်သည်ဟု ထင်မြင်သည်။ ထိုကဲ့သို့အမိန့် ချမှတ်ခြင်းအားဖြင့် ရာဇဝတ် ကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၃၆၉ အား၊ ဆန့်ကျင်ရာ မရောက်ပေ။

တီဆိုးနိုင်ဦး နှင့် တဦး၊ အေ၊ အိုင်၊ အာ (ရ်)၊ ၁၉၂၄၊ မဒရပ် ၆၄၀။ နိုင်ငံတော်နှင့် ကွန်ဂျန်ပီလေး၊ အေ၊ အိုင်၊ အာ(ရ်)၊ ၁၉၅၂၊ တရယ်ဗယ်ကိုချင် ၂၁၀ (၂၁၇) (စုံညီခဲ)။ ။

* ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ် အသေးအဖွဲ့ လျှောက်လွှာအမှတ် ၇၁။

† ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၁၈၄ (၁) တွင် ချမှတ်သော ၁၉၆၆ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၂ ရက်နေ့စွဲပါ ဤတရားရုံးချုပ် တရားသူကြီး၏ အမိန့်ကို အယူခံခဲ့။

မောင်ရွှေဝင်း
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

ရမ်မက် (၅)မင်ဒယ် နှင့် ကာဒမ်ဘီနီဒါစီ၊ အေ၊ အိုင်၊ အာ(ရ်)၊ ၁၉၂၇၊ ကာလကတ္တား ၇၀၂။
လက်ထောက်အစိုးရလွှတ်တော်ရွှေနေ နှင့် အုပ်စုနုတ်မူကာဂျီ၊ အေ၊ အိုင်၊ အာ (ရ်)၊ ၁၉၃၁၊
ပတ္တနာ ၈၁ (၈၂) ရည်ညွှန်းသည်။

လျှောက်ထားသူအတွက်။ ။ ဦးသန်းအောင်။

လျှောက်ထားခံရသူအတွက်။ ။

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေ။ ။ လျှောက်ထားသူ မောင်ရွှေဝင်းအပေါ် ဘားအံမြို့၊
ပဌမရာဘက် ရာဇဝတ်တရားသူကြီးရုံး ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၁၁ တွင်၊
ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၃၈၄-က အရ ရုံးတထိုင် ထောင်ဒဏ်တရက်နှင့် ဒဏ်ငွေ ၆၅၀ ကျပ်ပေး
ဆောင်ရန်နှင့် ဒဏ်ငွေပေးဆောင်ရန်ပျက်ကွက်ပါက နောက်ထပ်အလုပ်နှင့် ထောင်
ဒဏ် တနှစ်ကျခံစေရန် အမိန့်ချမှတ်ခြင်းခံရသည်။ ထိုကဲ့သို့ချမှတ်သောအပြစ်ဒဏ်မှာ
အလွန်အလွန်သက်ညှာလွန်းသဖြင့်၊ အပြစ်ဒဏ်တိုးမြှင့်ပေးရန်မော်လမြိုင်မြို့ရုံးထိုင် ကော်
သူးလေပြည်နယ် စက်ရှင်တရားသူကြီးက ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၄၃၉ အရ ထောက်ခံ
လာ၏။ ထို့ကြောင့်တရားရုံးချုပ်၏ ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၁၀၄(ခ)
တွင် လျှောက်ထားသူမောင်ရွှေဝင်းအပေါ် ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၄၃၉ (၂) အရ၊
အကြောင်းကြားစာထုတ်ဆင့်ခဲ့သော်လည်း၊ မလာရောက်သဖြင့် တဘက်သတ်ကြားနာ
ကာ၊ မူလအပြစ်ဒဏ်များအပြင် အလုပ်နှင့် ထောင်ဒဏ် ၃ နှစ်တိုးမြှင့်ကျခံစေရန်
အမိန့်ချမှတ်ခဲ့လေသည်။

လျှောက်ထားသူ မောင်ရွှေဝင်းက ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၄၃၉(၂)အရ၊ ဤရုံးမှ
ထုတ်ဆင့်လိုက်သည့်အကြောင်းကြားစာကို မိမိမရရှိကြောင်း၊ မိမိအပေါ် အပြစ်ဒဏ်
တိုးမြှင့်ကြောင်း တဘက်သတ်ကြားနာအမိန့်ချမှတ်ပြီးမှ သိရှိရကြောင်း စသည်ဖြင့်
ကျမ်းကျိန်လွှာတစောင် တင်ထားသဖြင့်၊ ဤရုံးမှ ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၄၃၉(၂)အရ
ထုတ်ပေးခဲ့သည့် အကြောင်းကြားစာပေါ်ရှိ လက်မှတ်နှင့် လျှောက်ထားသူ၏ရွှေနေ
ကိုယ်စားလှယ်စာပေါ်ရှိ လက်မှတ်တို့ကို တိုက်ဆိုင်ကြည့်ရှုရာ၊ ကဲ့လဲ့နေသည်ကိုတွေ့
မြင်ရသည့်အလျောက်၊ လျှောက်ထားသူအား ရုံးရွှေသို့ခေါ်ယူပြီး နမူနာလက်မှတ်များ
ရေးထိုးစေ၏။ ထိုနမူနာလက်မှတ်များမှာ လျှောက်ထားသူ၏ရွှေနေ ကိုယ်စားလှယ်
စာပေါ်ရှိလက်မှတ်နှင့် တူသည်ကိုတွေ့ချပြီး၊ ဤရုံးမှ ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၄၃၉(၂)
အရ၊ ထုတ်ပေးသည့်အကြောင်းကြားစာပေါ်ရှိ လက်မှတ်နှင့်အတော်ပင်ကွဲပြားခြားနား
နေသည်ကိုတွေ့ရလေသည်။ သို့ဖြစ်ရာ လျှောက်ထားသူမောင်ရွှေဝင်းသည် ဤရုံးမှ
ထုတ်ပေးခဲ့သည့် မည်သည့်အတွက်ကြောင့် အပြစ်ဒဏ် မတိုးပေးသင့်ကြောင်းအ
ကြောင်းပြန်အကြောင်းကြားစာကို ရရှိခဲ့ခြင်းမရှိဟု ကျွန်ုပ်တို့ယူဆသည်။

မောင်ရွှေဝင်း
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
ပြန်မာနိုင်ငံ။

ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၄၃၉(၂)အရ တရားခံတဦးအပေါ် ၎င်း၏အကျိုးကိုထိခိုက် နှစ်နာစေမည့်အမိန့်ကိုမချမှတ်မီ၎င်းအားကိုယ်တိုင်သော်၎င်း၊ ရွှေနေရွှေရပ်နှင့်သော်၎င်း ကြားနာရန် အခွင့်ပေးရမည်ဖြစ်သည်။ ယင်းသို့အခွင့်မပေးဘဲ တဘက်သတ်ကြားနာ ကာ တရားခံ၏အကျိုးကို ဆန့်ကျင်သည့်အမိန့်ချမှတ်ခဲ့လျှင်၊ ထိုအမိန့်သည်အဆိုပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်အား ချိုးပေါက်ရာရောက်သဖြင့်တရားဝင်အမိန့်ဖြစ်သည်ဟုဆိုနိုင်မည်မဟုတ် ပေ။ တရားခံတဦးအပေါ်ကြားနာရန် ခွင့်ပြုပြီးမှသာ အပြစ်ဒဏ်တိုးမြှင့်ပေးရမည်ဟု ဥပဒေက အတိအလင်းသတ်မှတ်ထားသည့်ကိစ္စတွင် ဥပဒေပါသတ်မှတ်ချက်ကိုမလိုက်နာ ဘဲ အမိန့်ချမှတ်ပါကထိုအမိန့်သည် စီရင်ပိုင်ခွင့်အာဏာအထွင်း ချမှတ်သည့်အမိန့်ဟု မဆိုနိုင်ချေ။ ယင်းသို့စီရင်ပိုင်ခွင့်အာဏာအထွင်း ချမှတ်ထားသည့် အမိန့်မဟုတ်လျှင် ထိုအမိန့်သည် တရားဝင်အမိန့်အဖြစ် ရပ်တည်ခြင်းမပြုနိုင်သည့်အလျောက်၊ တရားရုံး ချုပ်အနေဖြင့် ဆက်လက်ကြားနာပြီး တရားဝင်အမိန့်တရပ် ချမှတ်နိုင်သည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့ထင်မြင်သည်။ ထိုကဲ့သို့အမိန့်ချမှတ်ခြင်းအားဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ရာဇဝတ် ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၃၆၉ အားဆန့်ကျင်ရာ မရောက်ပေ။

တီဆီမှူးနိုင်ဒူး နှင့် တဦး(၁) အမှုတွင် ထိုကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ အောက်ပါအတိုင်း အဆုံးအဖြတ်ပြုထားသည်ကို တွေ့မြင်နိုင်၏။

“A reasonable opportunity for the accused to be heard is an essential condition precedent to the exercise of jurisdiction under Section 439, when the Court is considering the question of enhancing the punishment inflicted on him.

Where the conditions laid down by law as precedent and requisite to the hearing of a case are not observed, the Court acts without jurisdiction, and its order is, therefore, void *ab initio* and the case can be reheard.”

နိုင်ငံတော် နှင့် ကွန်ဂျန်ပီလေး(၂) တို့အမှုပါ အောက်ပါမြှောက်ချက်ကိုလည်း ကျွန်ုပ်တို့ရည်ညွှန်းရန်လိုပေသည်။

“With regard to cases in which the parties were not given an opportunity for being heard it may be taken to be an implied condition of such judgment or order that it should be open to reconsideration at the instance of the party prejudicially affected. The power of the Court to reconsider the matter is implied in the very nature of an ‘ex parte’ decision.”

(၁) အေ၊အိုင်၊အာ(ရ်)၊ ၁၉၂၄ မဒရပ် ၆၄၀။
(၂) အေ၊အိုင်၊အာ(ရ်)၊ ၁၉၅၂ တရုတ်ဗဟိုချုပ် ၂၁၀ (၂၁၇) စုံညီခုံ။

ရမ်မက်ရှ်မင်ဒယ် နှင့် ကာဒန်ဘီနီဒါဝီ(၃) နှင့် လက်ထောက်အစိုးရလွှတ်တော်
ရွှေနေ နှင့် အူပင်ရာနတ်မူကာဂျီ (၄) တို့အမှုများတွင်လည်းအလားတူ ကောက်ယူ
ထားသည်ကို တွေ့မြင်နိုင်ပေသည်။

၁၉၆၆
မောင်ရွှေဝင်း
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

ယခုအမှုတွင် လျှောက်ထားသူ မောင်ရွှေဝင်းအပေါ် ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၄၃၉
(၂) အရ ထုတ်ဆင့်ခဲ့သည့် အကြောင်းကြားစာ အတည်ဖြစ်သည်ဟုယူဆကာ၊ ၎င်း
အပေါ် တဘက်သတ်ကြားနာပြီးအမိန့်ချမှတ်ခဲ့၏။ အမှန်မှာ ထိုအကြောင်းကြားစာ
သည် ၎င်းအပေါ်အတည်မဖြစ်သည့်အလျောက် ၎င်းအပေါ် အကြောင်းကြားစာ
မပေးဘဲကြားနာပြီး အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်ဟု ဆိုရမည်ဖြစ်သည်။ ထိုအမိန့်မှာ အထက်တွင်
ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း တရားဥပဒေနှင့်ညီညွတ်သည့် အမိန့်မဟုတ်၍ ကျွန်ုပ်တို့အနေဖြင့်
လျှောက်ထားသူအား ကြားနာပြီး တရားဝင်အမိန့်သစ်တချို့မှတ်ရန်တာဝန်ရှိပေသည်။
ယင်းတာဝန်ရှိသည့်အတိုင်း ရွှေနေချုပ်အပေါ် အကြောင်းကြားစာထုတ်ပြီးဆက်လက်
ကြားနာရန် အမိန့်ချမှတ်လိုက်သည်။

(၃) အေ၊အိုင်၊အာ(ရ်)၊ ၁၉၇၇၊ ကထကတ္တား ၇၀၂၊
(၄) အေ၊အိုင်၊အာ(ရ်)၊ ၁၉၃၁၊ ပတ္တနာ ၈၁ (၈၂)။

နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ်

ရာဇဝတ်အယူခံမှု

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေရွှေတွင်

† ၁၉၆၆

နိုဝင်ဘာလ
၁၄ ရက်။

မောင်သံချောင်း (အယူခံတရားလို)

နှင့်

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (အယူခံတရားခံ) *

ရာဇဝတ်ကြီးပုဒ်မ ၃၀၂(၂)အရမူပြစ် ထင်ရှားစီရင်ခြင်း—သက်သေအဖြစ် မစစ်ဆေးရခြင်း—
မသေမီ ရွာခေါင်းကို ရိုက်သောသူမှာ မည်သူ ဖြစ်သည်ဟု ပြောကြားခြင်း—ထိုပြောဆိုချက်
မှာ ဥပဒေအရ သက်သေခံဝင် မဝင်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။မောင်စံရင်မှာ အခင်း ဖြစ်ပွားပြီးနောက် ဆွဲကြီးချကာ သတ်သေသွားသဖြင့်
သက်သေအဖြစ် မစစ်ဆေးခဲ့ရပေ။ သို့ရာတွင် မောင်စံရင်သည် ဆွဲကြီးချပြီးမသေမီ ရွာခေါင်း
အား သေသူကိုရိုက်သောသူမှာ အယူခံတရားလိုဖြစ်သည်ဟု ပြောခဲ့သည်ဟုဆိုသည်။ ထို့ပြောဆို
ချက်ကို အောက်ရုံးတရားသူကြီးသည် အယူခံတရားလိုအား အပြစ်ပေးရာ၌ ထည့်သွင်းစဉ်းစားခဲ့၏။
အမှန်မှာ ထိုကဲ့သို့ပြောဆိုချက်သည် ဥပဒေအရ သက်သေခံမဝင်ချေ။

ကွန်ဝါလီဆင်း နှင့် နိုင်ငံတော်၊ အေ၊အိုင်၊အာ(ရ်)၊ ၁၉၄၈၊ အလဟဘတ်၊ စာ ၁၇၀
(၁၇၂) ရည်ညွှန်းသည်။

အယူခံတရားလိုအတွက်။ ။

အယူခံတရားခံအတွက်။ ။အစိုးရ ရှေ့နေကြီး ဦးမျိုးထွန်းလင်း။

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေ။ ။အယူခံ တရားလို မောင်သံချောင်း အပေါ် ရာဇ
သတ်ပုဒ်မ ၃၀၂ (၂) အရ၊ အလုပ်နှင့်ထောင်ဒဏ် ၁၀ နှစ် ကျခံစေရန် အမိန့်
ချမှတ်ခဲ့သော မင်းဘူးမြို့၊ ဒုတိယအထူး (ရာဘက်စက်ရှင်) တရားသူကြီး၏ စီရင်
ချက်ကို မကျေနပ်သဖြင့် အယူခံဝင်သော အမှုဖြစ်သည်။

* ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်အယူခံမှုအမှတ် ၁၆၀။

† ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၃၃ တွင်ချမှတ်သော ၁၉၆၆ မှုနှစ်၊ ဧပြီလ ၂၂ ရက်
နေ့စွဲပါ၊ မင်းဘူးမြို့၊ ဒုတိယအထူးရာဇဝတ်တရားသူကြီးရုံး၏ အမိန့်ကိုပြန်၍ဆင်ခြင်မှု။

မောင်သံချောင်း
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

မင်းဘူးခရိုင်၊ ကုတင်ကုန်းရွာ၌ မိုးမရွာသဖြင့်၊ လွန်ခဲ့သည့် ၁၃၂၇ ခုနှစ်၊ နယုန်လဆန်း ၈ ရက် (၁၉၆၅ ခု၊ ဇွန်လ ၇ ရက်) နေ့ည ၉ နာရီခန့်အချိန်တွင်၊ ရွာသားများသည် မိန်းမ တဘက်၊ ယောက်ျား တဘက် လွန်ဆွဲကြသည်။ လူပေါင်း ၃၀ ခန့်သည် မပန်းမြိုင် အိမ်ရှေ့ ၂ တောင်ခန့်အကွာတွင် လွန်ဆွဲကြခြင်းဖြစ်သည်။ လွန်ပွဲကို ဘေးမှ ကြည့်သူအချို့ရှိသည်။ သေသူ မောင်နီသည် မပန်းမြိုင်၏ အိမ်နှင့် ၂၃ ပေခန့်အကွာ သနပ်ပင်အောက် မြေကြီးပေါ်၌ ထိုင်၍ကြည့်နေသည်။ ၎င်း၏ အနီး၌ ကိုချောနှင့် ကိုစံရင်ဆိုသူတို့ ရှိသည်ဟုဆိုသည်။ မောင်နီ၏ညီ မောင်စာပန်း (လိုပြ-၁) သည်၊ မပန်းမြိုင် အိမ်ပေါ်မှနေ၍ လွန်ပွဲကို ကြည့်နေသည်။

ထိုကဲ့သို့လွန်ဆွဲနေကြစဉ် “ခွပ်” ဆိုသော အသံကြားရပြီး လွန်ဆွဲသည့်လူများ ရုတ်ရုတ်ရက်ရက်ဖြစ်ကာ ထွက်ခပြေးကြသည်။ မောင်စာပန်းသည် အိမ်ပေါ်မှကြည့် လိုက်ရာ အစ်ကိုဖြစ်သူ မောင်နီလဲနေသည်ကို တွေ့ရပြီး၊ ၎င်း၏အနီးမှ လူတယောက် ထွက်ပြေးသောကြောင့် လက်နှိပ်မိတ်မီးဖြင့် ထိုးကြည့်သောအခါ အယူခံ တရားလို ဖြစ်သည်ကိုတွေ့ရသည်ဟု မောင်စာပန်းကဆိုလာသည်။ မောင်စာပန်းသည် ကိုလှမောင်- အိမ်၌ဝတ်တက်နေသော အစ်ကို မောင်ဦးသိန်း (လိုပြ-၄) နှင့် ရွာသားတဦး ဖြစ်သည့် ကိုသိန်းဟန် (လိုပြ-၁၁) တို့အား သွားခေါ်ပြီးကြည့်ရာ မောင်နီမှာ ဦးခေါင်း၌ ဒဏ်ရာတွေ့ရသည်။ မောင်နီမှာ အချိန်ခံရပြီးနောက် စကားပြောနိုင် ပုံမပေါ်ပေ။

မောင်နီအား ရွာဆေးပေးခန်းသို့ ယူလာကာ ဆေးထည့်ပြီး၊ စကုရဲတပ်စခန်းမှ တဆင့် မင်းဘူးမြို့၊ ပြည်သူ့ဆေးရုံသို့ပို့လိုက်၍ ဆရာဝန် ဒေါ်စန်းစန်းမြင့်က လက်ခံ ကုသသော်လည်း၊ မောင်နီသည် နံနက် ၉ နာရီ ၄၅ မိနစ်အချိန်တွင် သေဆုံးသွားလေ သည်။ မောင်နီ၏ ဦးခေါင်း နောက်စေ့တွင် ဦးခွံရိုးကွဲသွားသည့် ပေါက်ပြဲသောဒဏ်ရာ တချက်တွေ့ရပြီး၊ ထိုဒဏ်ရာကြောင့် ဦးကျောက် ပေါက်ပြဲသွားသည်ကို တွေ့ရလေ သည်။ ထိုဒဏ်ရာမှာ မုချသေစေမည့် ဒဏ်ရာတခု ဖြစ်ကြောင်း ဆရာဝန်က ထင်မြင် ချက်ပေးသွားသည်။

အခင်းဖြစ်ညက မောင်နီ၏ ခယ်မဖြစ်သူ မညိုကြီး (လိုပြ-၅) သည် လွန် ဆွဲရာတွင် ဝင်ရောက်ဆင်နွှဲခဲ့ပြီး၊ အခင်းမဖြစ်မီ ဘိနပ် ပျောက်သဖြင့်၊ လိုက်ရှာစဉ်၊ အယူခံ တရားလိုအား လွန်ကြီးစနှင့် ငါးတုတ်တချောင်းကို ဖင်ခုထိုင်နေသည်ကို တွေ့ လိုက်ရသည်။ အခင်းဖြစ်ပွားပြီးနောက်၊ အယူခံ တရားလို ဖင်ခုထိုင်သည့် ဝါးတုတ်ကို မောင်နီ၏အနီးမှ တွေ့ရှိရသည်ဟု အဆိုရှိလေသည်။

အထက်ပါ သက်သေ အထောက်အထားများအရ၊ အယူခံတရားလို အပေါ် မောင်နီအား ရိုက်သတ်ခဲ့သည်ဟု ဆိုကာ ရုံးတင်တရားစွဲဆိုရာ၊ အယူခံ တရားလိုက

၁၉၆၆ မိမိသည် လွန်ပွဲ၌ ပဌမကိုယ်တိုင် ဝင်ရောက် ဆင်နွှဲကြောင်း။ ထိုနောက် ဘေးမှ
 မောင်သံချောင်း ထိုင်ကာကြည့်၍ အားပေးနေစဉ် လူရိုက်သံကြားရပြီး လွန်ဆွဲသူများ ရုတ်ရုတ်
 နှင့် ရက်ရက်ထွက်ပြေးကြသဖြင့် မိမိလည်း အိမ်အရောက် ပြန်ပြေးကြောင်း၊ မောင်နီကို
 ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ။ မိမိမရိုက်ရကြောင်း ထုချေသော်လည်း၊ အောက်ရုံးပညာရှိ တရားသူကြီးသည်၎င်း၏
 ထုချေချက်ကို လက်မခံဘဲ အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့သည့် အတိုင်း အပြစ်ပေးခဲ့ခြင်း
 ဖြစ်သည်။

ယခုအမှုတွင် သေသူ မောင်နီအား အယူခံ တရားလိုက ရိုက်သည်ဆိုသော
 စွပ်စွဲချက်နှင့် ပတ်သက်၍၊ မျက်မြင်သက်သေ တင်ပြနိုင်ခဲ့ခြင်း မရှိပေ။ သို့ရာတွင်
 အောက်ရုံး ပညာရှိ တရားသူကြီးက (က) ရိုက်သံကြားရပြီးနောက် အယူခံ
 တရားလိုသည် မောင်နီလဲနေရာ အနီးမှ ထွက်ပြေးသွားသည်ကို မောင်စာပန်းက
 တွေ့မြင်လိုက်ရခြင်း၊ (ခ) အခင်းဖြစ်ပွားပြီးနောက် ဆွဲကြိုးချ သေဆုံးသွားသည့်
 မောင်စံရင်က ရွာခေါင်း ကိုဘိုးဉာဏ် (လိပြ-၃) အား၊ ဆွဲကြိုးချ မသေမီ မောင်နီကို
 ရိုက်သောသူမှာ အယူခံ တရားလို ဖြစ်သည်ဟု ပြောဆိုခဲ့ခြင်း၊ (ဂ) မောင်နီ
 အရိုက်မခံရမီ အယူခံ တရားလိုသည် လွန်ကြိုးနှင့် မောင်နီအနီး၌ တွေ့သောဝါးတုတ်
 အား ဖင်ခုထိုင်လျက်ရှိသည်ကို မညိုကြီး (လိပြ-၅) က တွေ့မြင်ခဲ့ရခြင်း စသည့်
 အချက်သုံးရပ်အပေါ်မူတည်၍၊ အယူခံ တရားလိုအား အပြစ်ပေးခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

မောင်စာပန်းသည် အခင်းဖြစ်ပွားပြီးနောက်၊ ချက်ခြင်းသော်၎င်း၊ နောက်နေ့
 နံနက်၌ ရဲတပ်စခန်းတွင် ပေးခဲ့သော တိုင်ချက်၌သော်၎င်း၊ နောင် ရဲကစစ်ဆေး
 သောအခါတွင်သော်၎င်း အယူခံ တရားလိုအား လဲနေသည့် မောင်နီအနီးမှထွက်
 ပြေးသွားသည်ကိုတွေ့မြင်လိုက်ရကြောင်း ထုတ်ဖော်ပြောဆိုခဲ့ခြင်း မရှိပေ။ သေသူနှင့်
 မောင်စာပန်းတို့၏ အစ်ကိုဖြစ်သူ မောင်ဦးသိန်း (လိပြ-၄) ကလည်း၊ မောင်နီ
 သေဆုံးရသည့် ကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍၊ ဆွေမျိုးများ တိုင်ပင်ကြရာ၌ မောင်စာပန်းက
 ဘာမှမပြောကြောင်း ငန့်ခံထားသဖြင့်၊ အယူခံ တရားလိုအား မောင်နီလဲသည့်နေရာ
 အနီးမှ ယွက်ပြေးသည်ကို မြင်ရသည်ဆိုသော မောင်စာပန်း၏ ရုံးရွှေ့ထွက်ဆို
 ချက်မှာ ချဲ့ထွင်၍ ပြောဆိုသည့် ထွက်ချက်တခု ဖြစ်ကြောင်း ယုံမှားဘွယ် မရှိနိုင်
 ပေ။ အယူခံတရားလိုသည် ထိုဥပဒေ အခြားရွာသူရွာသားများနည်းတူ လွန်ပွဲတွင်
 လာရောက်အားပေး၍ ရှိနေရာ၊ လူရိုက်သံကြားသဖြင့် လွန်ဆွဲသူများ တကွဲတပြား
 ထွက်ပြေးကြသည့်နည်းတူ ၎င်းလည်း ထွက်ပြေးခဲ့ဟန် လက္ခဏာရှိသည်။ ယင်းသို့
 အများနည်းတူ ထွက်ပြေးကာမျှဖြင့် ၎င်းသည် မောင်နီအား ရိုက်သူဖြစ်ရမည်ဟု
 မဆိုနိုင်ပေ။

မောင်သံချောင်း
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
ပြန်မာနိုင်ငံ။

အခင်းဖြစ်ညက မောင်နီ၏ အနီးတွင် မောင်ချောနှင့် မောင်စံရင် ဆိုသူတို့ ရှိနေကြကြောင်း သက်သေ အထောက်အထားရှိသည်။ မောင်ချောမှာ အယူခံ တရားလိုက မောင်နီကို ရိုက်သည်ဆိုသော စွပ်စွဲချက်အား အထောက်အကူ မပြု သဖြင့်၊ အစိုးရရှေ့နေကြီးက သက်သေအဖြစ် မစစ်ဆေးခဲ့ပေ။ (မောင်စံရင်မှာ အခင်းဖြစ်ပွားပြီးနောက်၊ ဆွဲကြိုးချကာ သတ်သေသွားသဖြင့် သက်သေအဖြစ် မစစ် ဆေးခဲ့ရပေ။ သို့ရာတွင် မောင်စံရင်သည် ဆွဲကြိုးချပြီး မသေမီ ရွာခေါင်း ကိုဘိုးဉာဏ် အား မောင်နီကို ရိုက်သောသူမှာ အယူခံ တရားလိုဖြစ်သည်ဟု ပြောခဲ့သည်ဟုဆိုသည်။ ထိုပြောဆိုချက်ကိုအောက်ရုံး ပညာရှိ တရားသူကြီးသည် အယူခံတရားလိုအား အပြစ် ပေးရာ၌ ထည့်သွင်း စဉ်းစားခဲ့၏။ အမှန်မှာ ထိုကဲ့သို့သော ပြောဆိုချက်သည် ဥပဒေအရ သက်သေခံမဝင်ချေ။ သက်သေခံ ဥပဒေပုဒ်မ ၃၂ (၁) အရ၊ လူ တဦးတယောက်သည် မည်သည့် အကြောင်းကြောင့် သေဆုံးရသည် ဆိုသော ပြဿနာပေါ်ပေါက်နေလျှင်၊ မည်သည့် အကြောင်းကြောင့် မိမိသေဆုံးရသည်ဆိုသော ထိုသူ၏သေကားနီး ပြောဆိုချက်ကို သက်သေခံအဖြစ် အသုံးပြုနိုင်မည် ဖြစ်သည်။ အသတ်ခံရသူက ၎င်းအသတ်ခံရသည့် ကိစ္စနှင့် ပတ်သက်သော ပြောဆိုချက်သာလျှင်၊ ထိုလူသေဆုံးသွားပါမူ သက်သေခံ ဝင်မည်ဖြစ်သည်။ အသတ်ခံရသူ၏ ပြောဆို ချက်မဟုတ်ဘဲ အခြားလူ တယောက်ယောက်၏ ပြောဆိုချက်ကို သက်သေခံ ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃၂ (၁) အရ အသုံးမချနိုင်ပေ။ ဤကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ ကွန်ဝါပါလ်ဆင်း နှင့် နိုင်ငံတော် (၁) အမှုကိုသာ ရည်ညွှန်းလိုပေသည်။ ယခုအမှုတွင် မောင်နီမည်သို့ မည်ပုံ သေဆုံးရသည်ဆိုသော ပြဿနာ ပေါ်နေရာ မောင်နီ မသေမီပြောခဲ့သော သေခါနီး စွပ်စွဲချက်ကို သက်သေခံအဖြစ် အသုံးပြုနိုင်မည် ဖြစ်သည်။ မောင်စံရင် မည်သို့မည်ပုံ သေဆုံးရသည်ဆိုသော ပြဿနာ မပေါ်ပေါက်သဖြင့် မောင်စံရင် ဆွဲကြိုးချ၍ မသေမီက ပြောဆိုခဲ့သော ပြောဆိုချက်ကို ဤအမှု၌ သက်သေခံအဖြစ် အသုံးမချနိုင်။ သို့ဖြစ်ရာ မောင်စံရင်က ၎င်းမသေမီ ကိုဘိုးဉာဏ်အား ပြောပြ ခဲ့သည်ဆိုသော ပြောပြချက်ကို အောက်ရုံးအနေဖြင့် ထည့်သွင်း စဉ်းစားခဲ့ခြင်းမှာ မှားယွင်းနေသည်။

အခင်းဖြစ်ညက အယူခံတရားလိုသည် လွန်ကြီးနှင့် ဝါးတုတ်ကို ဖင်ခုထိုင်ထား သည်ဟု မညှိကြီးက ထွက်ဆိုထားသည်။ မညှိကြီးက ဘိနပ်ပျောက်၍ လိုက်ရှာရင်း မြင်ရသည်ဟုဆိုသည်။ အယူခံ တရားလို ဖင်ခု၍ ထိုင်ထားသော တုတ်မှာ မောင်နီ အနီး၌တွေ့ရသော တုတ်ပင်ဖြစ်သည်ဆိုသော မညှိကြီး၏ ထွက်ချက်မှာ တွေ့မြင် ရသည့် အချိန်ကာလနှင့် ဝေဖန်ကြည့်လျှင် များစွာ ယုတ္တိမရှိပေ။ ညအချိန်

(၁) အေအိုင်အာ(ရ်)၊ ၁၉၄၈ အလဟဘတ်၊ စာ ၁၇၀ (၁၇၂)။

၁၅၆၆ လူအများကြား၌ ဖင်ခုထိုင်ထားသည့်တုတ်ကို အသေအချာ မှတ်မိသည်ဆိုခြင်းမှာ သဘာဝမကျချေ။

မောင်သံချောင်း နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ။ အထက်ပါ အကြောင်းရပ်များကို ပေါင်းစပ်ကြည့်ရှုလျှင်၊ အယူခံတရားလိုသည် သေသူမောင်နှံအား ရွက်ခဲ့သည့် လက်သယ်ပင် ဖြစ်သည်ဆိုသော အထောက်အထားမှာ ခိုင်လုံခြင်း မရှိကြောင်း ပေါ်လွင်သည်။ သို့ဖြစ်ရာ အောက်ရုံး၏ အမိန့်နှင့် စီရင်ချက်ကို ပယ်ဖျက်လိုက်ပြီး အယူခံ တရားလိုအား ဤအမှုနှင့် ပတ်သက်၍ တရားသေလွှတ်ရန်အမိန့်ချမှတ်လိုက်သည်။

နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ်

တရားမပြင်ဆင်မှု

တရားသူကြီး ဦးချစ်ရွှေတွင်

မောင်သန်းထွန်း ပါ ၃ (ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားသူများ)

နှင့်

ဦးခင်မြင့် ပါ ၂ (ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားခံရသူများ)*

† ၁၉၆၆

နိုဝင်ဘာလ ၁၈
ရက်။

တရားမကျင့်ထုံး အမိန့် ၃၃၊ နည်းဥပဒေ (၂) — လူမှုအဖြစ်ဖြင့်တရားစွဲဆိုခွင့်ပြုရန် လျှောက်ထားခြင်း — တရားလိုလုပ်၍ တရားစွဲသောသူ၌ခေါင်းကပ်နိုင်သော ပစ္စည်းတန်ဖိုး မရှိခြင်း — အရွယ်မရောက်သေးသဖြင့် နီးစပ်ရာ မိတ်ဆွေအဖြစ်ဖြင့်ကိုယ်စားလှယ် ပြုလုပ်၍ တရားစွဲဆိုပေးသောသူ၌ ပစ္စည်းရှိခြင်း — တရားလို အစစ်၌ ခေါင်းကပ်နိုင်သောပစ္စည်း ချမ်းသာသည်ဟု ဆိုနိုင် မဆိုနိုင်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ တရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၃၃၊ နည်းဥပဒေ (၁) အရ ဆိုလျှင်၊ တရားလိုလုပ်၍ တရားစွဲသောသူသည် ခေါင်းကပ်နိုင်သောပစ္စည်းတန်ဖိုး မရှိကုန်သော်လည်း လူမှုဖြစ်သည်။ အရွယ်မရောက်သေးသဖြင့် နီးစပ်ရာမိတ်ဆွေအဖြစ်ဖြင့် ကိုယ်စားလှယ် ပြုလုပ်၍တရားစွဲဆိုပေးသောသူ၌ ပစ္စည်းရှိစေကာမူ၊ ယင်းကိုယ်စားလှယ်သည် တရားလို အစစ်အမှန် မဟုတ် သဖြင့် တရားလိုအစစ်၌ ခေါင်းကပ်နိုင်သော ပစ္စည်း ချမ်းသာသည်ဟု မဆိုနိုင်။

Mohammad Ashraf v. Muhammad Bibi and others A.I.R. (1946) Lah. p. 81;
Nanibula Dassya v. Jaimini Sundari and others A.I.R. (1923) Cal. p. 656;
Nemichan Bhickchand v. Kevalchand Jasraj Marwadi A.I.R. (1925) Bom. p. 440 ရည်ညွှန်းသည်။

လျှောက်ထားသူများအတွက်။ ။ ဦးဘအေး။

လျှောက်ထားခံရသူများအတွက်။ ။ ဦးစောလွင်။

ရုံးတော်သဟာယအဖြစ်။ ။ အစိုးရ ရှေ့နေကြီး မစ္စတာ အက်(စ်)၊ ဂို(ဂ်)။

တရားသူကြီး ဦးချစ်။ ။ ဤအမှုမှာ လျှောက်ထားသူများက၊ ရန်ကုန်မြို့တော်တရားမ တရားရုံး ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ တရားမ အသေးအဖွဲ့မှု အမှတ် ၅၂ တွင်၊ ၁၉၆၆ ခု၊

* ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ တရားမပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၁၁။

† ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ တရားမ အသေးအဖွဲ့မှုအမှတ် ၅၂ တွင် ရန်ကုန်မြို့တော်တရားမရုံး၊ ဝန်ထောက်ရုံးတော်၏ ချမှတ်သော အမိန့်ကိုပြင်ဆင်မှု။

မောင်သန်းထွန်း

ပါ ၃

နှင်း
ဦးခင်မြင့်
ပါ ၂။

ပေဖော်ဝါရီလ ၂၈ ရက်နေ့စွဲဖြင့်၊ တရားမဝန်ထောက် ချမှတ်သော အမိန့်ကို မကျေနပ်သဖြင့်၊ ရန်ကုန်မြို့တော် တရားမရုံး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂၅ အရ၊ ပြင်ဆင် လွှာ တင်သွင်းသော အမှုဖြစ်သည်။

လျှောက်ထားသူများ ဖြစ်ကြသော မောင်သန်းထွန်းနှင့် မအုန်းအုန်း၊ မသန်းသန်း (အရွယ်မရောက်သေးသူများ) ၎င်းတို့အတွက် မိတ်ဆွေ ဒေါ်အေးချစ်က ကိုယ်စား ပြု၍၊ လျှောက်ထားခံရသူများဖြစ်ကြသောဦးခင်မြင့်နှင့်မရင်မေတို့ အပေါ် ဩဇာမန်စာ ချုပ်အရ၊ အတိုးနှင့်အရင်းပေါင်းငွေ ၃၅,၃၀၀ ကျပ်ကိုရလို့မရှိရန်မြို့တော်တရားမ ရုံး၌ တရားစွဲဆိုကာ၊ လျှောက်ထားသူများတွင် ခေါင်းဘိုးဖြစ်သောငွေ ၂,၀၇၀ ကျပ် ကို မပေးဆောင်နိုင်သဖြင့်၊ လူမွဲအဖြစ်ဖြင့်တရားစွဲဆိုခွင့်ပြုရန်၊ တရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၃၃၊ နည်းဥပဒေ (၂) အရ၊ လျှောက်ထားခံရလေသည်။ လျှောက်ထားခံရသူ များ၌၊ မရွှေ့မပြောင်းနိုင်သော ပစ္စည်းလုံးဝမရှိ၊ ရွှေပြောင်းနိုင်သော ပစ္စည်းများနှင့် ပတ်သက်၍၊ ငွေ ၁၀၀ ကျပ်ဘိုးမျှတန်ဘိုးရှိသော အဝတ်အစားများသာလျှင်ရှိကြောင်း စာရင်းတင်သွင်းထားသည်။ လျှောက်ထားခံရသူများက ကန့်ကွက်လွှာ တင်ရာ၌ လျှောက်ထားသူများသည် တံဆိပ်တော် ခေါင်းဘိုးများကို ပေးနိုင်ကြသူများဖြစ် သည်ဟု အဓိက ပေါ်ပြု၍ ကန့်ကွက်လေသည်။ အောက်ရုံးက လျှောက်ထား သူများသည် တံဆိပ်တော် ခေါင်းဘိုးကို မပေးနိုင်၍ လူမွဲဟုတ်မဟုတ်ဆိုခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍၊ အမှုသည်များနှင့် သက်သေများကို စစ်ဆေးခဲ့လေသည်။ ထို့ပြင် ကော်လံပ်တော် အရာရှိ၏ အစီရင်ခံစာကိုလည်း ရယူခဲ့လေသည်။ ကော်လံပ်တော် အရာရှိက စုံစမ်းစစ်ဆေးပြီးလျှင် အစီရင်ခံစာ၌၊ လျှောက်ထားသူများတို့၏ မိသားစုပိုင် မြေနှင့်အိမ်သည်၊ ယခုကာလတန်ဘိုး ၁၅,၀၀၀ ကျပ်ရှိကြောင်းနှင့် လူမွဲ အဖြစ်ဖြင့် တရားစွဲဆိုခွင့်ပြုရန် လျှောက်ထားခြင်းကို ကန့်ကွက်ကြောင်း ဖြစ်သည်။

အောက်ရုံးက နှစ်ဘက်သော ရွှေနေကြီးများကို ကြားနာပြီးလျှင်၊ လျှောက် ထားသူများသည် လူမွဲများ မဟုတ်ကြောင်း၊ လျှောက်ထားသူ အမှတ် (၂) နှင့် (၃) ဟူ၍ ကိုယ်စား မိတ်ဆွေအဖြစ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်သူ ဒေါ်အေးချစ်မှာ၊ ပစ္စည်း ဥစ္စာရှိကြောင်း၊ ယခင်ကဒေါ်အေးချစ်သည်ယခုလိုအမှုမျိုး၌၊ တရားလိုအရွယ်မရောက် သေးသူများ ကိုယ်စား ခေါင်းဘိုးပေး၍ အမှုစွဲဆိုခဲ့သူဖြစ်ပြီး၊ ကော်လံပ်တော် အရာရှိကလည်း လျှောက်ထားသူတို့၏မိသားစုပိုင်မှာ ကာလတန်ဘိုးငွေ ၁၅,၀၀၀ ကျပ် ခန့်တန်အိမ်နှင့် မြေများရှိကြောင်းနှင့် ကန့်ကွက်ထားချက်အရ၊ လျှောက်ထားသူ များ၏ လူမွဲလျှောက်လွှာကို ပလပ်လိုက်သည်။ ထို့ကြောင့်၊ ဤပြင်ဆင်မှု ပေါ် ပေါက်လာခြင်းဖြစ်သည်။ ဤအမှုတွင် တံဆိပ်တော် ခေါင်းဘိုးနှင့် ပတ်သက်၍၊ အစိုးရ ဘဏ္ဍာတော်ငွေနှင့် အကျုံးဝင်နေသော မောင်ညိမ်း နှင့် မြန်မာပြည်

မောင်သန်းထွန်း
ပါ ၃
နှင့်
ဦးခင်မြင့်
ပါ ၂။

လျှပ်စစ်ကုမ္ပဏီ၊ မန္တလေးမြို့ (၁) အမှုတွင် ဖော်ပြထားသော ပြဋ္ဌာန်းချက်နှင့် အညီ၊ အစိုးရ လွှတ်တော်ရှေ့နေကြီး တဦးအား ရုံးတော်၏ သဟာယအဖြစ်ဖြင့် လိုက်ပါဆောင်ရွက်ရန် မေတ္တာရပ်ခံခဲ့သည့် အတိုင်း၊ ပညာရှိ အစိုးရ ရှေ့နေကြီး မစ္စတာ အက် (စ်)၊ ဦး(ရှ်)က လိုက်ပါဆောင်ရွက်နေသည်။

လျှောက်ထားသူများ၏ ပညာရှိ ရှေ့နေကြီး ဦးဘဒက၊ ယခုအမှုတွင် လူမွဲ အဖြစ်ဖြင့် လျှောက်ထားရခြင်းမှာ၊ လျှောက်ထားသူ အမှတ် (၁) သည် ဝင်ငွေ မရှိသည့် ကျောင်းသား တဦးဖြစ်၍၊ လျှောက်ထားသူ အမှတ် (၂) နှင့် (၃) တို့မှာ၊ အရွယ်မရောက်သေးသည့် အပြင်၊ ဝင်ငွေလည်း မရှိသည့် အပြင်၊ ၎င်းတို့မှာ ငယ်ရွယ်သူများဖြစ်သည့်အားလျော်စွာ၊ အမှုစွဲဆိုရာ၌၊ ဒေါ်အေးချစ်အား နီးစပ်ရာ မိတ်ဆွေ အနေဖြင့် ကိုယ်စားလှယ် ထား၍ စွဲဆိုခြင်း ဖြစ်သည်။ တရားမကျင့်ထုံး အမိန့် ၃၃၊ နည်းဥပဒေ (၁) အရ၊ ဆိုလျှင် တရားလိုလုပ်၍ စွဲဆိုသောသူသည်၊ ၎င်း၌ ခေါင်းကပ်နိုင်သော ပစ္စည်းတန်ဖိုး မရှိက၊ ၎င်းသည် လူမွဲဖြစ်ပါသည် ဟု ဖော်ပြထားရာ၊ ယခုအမှုတွင် တရားလိုများမှာ မောင်သန်းထွန်း၊ မအုန်းအုန်းနှင့် မသန်းသန်းတို့ ဖြစ်ကြသဖြင့်၊ ၎င်းတို့၌ ခေါင်းကပ်နိုင်စွမ်းသော ပစ္စည်း အင်အား၊ ငွေအင်အားမရှိသူများ ဖြစ်ကြပါသည်။ မအုန်းအုန်းနှင့် မသန်းသန်းတို့၏ ကိုယ် စားလှယ်အဖြစ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်သော နီးစပ်ရာ မိတ်ဆွေ ဒေါ်အေးချစ်၌၊ ပစ္စည်း ရှိခြင်းနှင့် မည်သို့မျှ မပတ်သက်ပါဟု လျှောက်ထား၍၊ *Mohammad Ashraf v. Muhammad Bibi and others* (2) ကို ညွှန်ပြ လေသည်။ ၎င်းအမှုတွင် အောက်ပါအတိုင်း အဆုံးအဖြတ် ပေးထားသည်။

"If the suit has been instituted on behalf of the minor the Court is only concerned with the decision of the question whether the minor is a pauper or not. It is immaterial whether his next friend is fairly rich."

ထိုစီရင်ထုံးအရ အရွယ်မရောက်သေးသော တရားလိုများတွင်လူမွဲဟုတ် မဟုတ်ကို သာလျှင် စဉ်းစားရပေမည်။ ၎င်းတို့၏ ကိုယ်စားလှယ် နီးစပ်ရာ မိတ်ဆွေသည် ပစ္စည်းကြွယ်ဝချမ်းသာခြင်းနှင့် မည်သို့မျှ မပတ်သက်ပေ။ ၎င်းအပြင် ဆက်လက်၍ လျှောက်ထားသည်မှာ ကော်လိပ်တော် အရာရှိက၊ လျှောက်ထားသူများနှင့် မိသားစု တို့တွင်ခြံနှင့်အိမ်ရှိ၍၊ ထိုအိမ်မြေ၏ တန်ဖိုးမှာ ၁၅,၀၀၀ ကျပ်ဖြစ်ကြောင်းဖော်ပြ ထားရာ၊ ထိုအိမ်နှင့် မြေတို့မှာ လျှောက်ထားသူများ၏ လက်ဝယ်တွင် မဟုတ်၊

(၁) ၁၉၃၈ ခုနှစ်၊ ရန်ကုန်စီရင်ထုံး၊ စာ ၆၅၁။

(၂) A.I.R. (1946) Lahore, p. 81.

၁၉၆၆
မောင်သန်းထွန်း
ပါ ၃
နှင့်
ဦးခင်မြင့်
ပါ ၂။

လျှောက်ထားသူများပိုင်လည်း မဟုတ်၊ လျှောက်ထားသူများ၌ စီမံခန့်ခွဲမှုလည်း မရှိသောကြောင့်၊ ယင်း လျှောက်ထားသူများသည် ထိုအိမ်နှင့်မြေကို ပိုင်ဆိုင်သူများ မဟုတ်ပါသဖြင့်၊ ကော်လံပ်တော် အရာရှိ၏ အစီရင်ခံစာကို လက်ခံရန် အကြောင်း မရှိပါကြောင်း ဖြစ်ပါသည်။

လျှောက်ထားခံရသူများ၏ ပညာရှိ ရွှေနေကြီး ဦးစောလွင်က၊ အောက်ရုံး တရားသူကြီးသည် မိမိစီရင်ပိုင်ခွင့် အာဏာအတွင်းမှ ရွက်ဆောင်၍ ချမှတ်သော အမိန့်မှာ မှားယွင်းသည်ဟု မဆိုနိုင်သဖြင့်၊ တရားမကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၁၁၅ အရ၊ ဤပြင်ဆင်မှုလွှာကို လက်မခံသင့်ပါဟု တင်ပြပြီး၊ မသန်းရင် နှင့် တန်ကိတ်ခိုင် (ခေါ်) တန်ကိတ်စိန် (၃) ကို တင်ပြသည်။ ၎င်းအပြင် ဆက်လက်၍ လျှောက်ထား သည်မှာ လျှောက်ထားသူများသည် ယခုကဲ့သို့ ဩဒီမန်စာချုပ်ဖြင့် ငွေအရင်းနှင့် အတိုးကို၊ လျှောက်ထားသူများ အပေါ် ရရှိရန် တရားစွဲဆိုနိုင်ခွင့် အကြောင်း တစုံတရာ မပေါ်ပေါက်ပါ။ တရားစွဲဆိုရန် အကြောင်း တစုံတရာ မပေါ်ပေါက် သော အမှုမျိုးတွင် လူမွဲလျှောက်လွှာကို ရုံးတော်က လက်ခံရန် အကြောင်းမရှိ ကြောင်းနှင့် ပတ်သက်၍၊ အမိန့် ၃၃၊ နည်းဥပဒေ (၃) (ခ) တွင် ပြဌာန်းထား ပါသည်။ လျှောက်ထားသူ အမှတ် (၂) နှင့် (၃) တို့၏ နီးစပ်ရာ မိတ်ဆွေဖြစ်သော၊ ၎င်းတို့၏မိခင် ဒေါ်အေးချစ်မှာ ကြွယ်ဝချမ်းသာသူ တယောက် ဖြစ်သဖြင့်၊ ဤ အမှုအတွက် ခေါင်းဘိုးပေးနိုင်ပါသည်။ ယခင်ကလည်း ယင်း ဒေါ်အေးချစ်သည် အရွယ်မရောက်သေးသော တရားလိုများ၏ ကိုယ်စား ကိုယ်စားလှယ် အဖြစ်ဖြင့် နီးစပ်ရာ မိတ်ဆွေအနေမျိုးနှင့် တရားစွဲဆိုစဉ် အခါကလည်း၊ ခေါင်းဘိုးကိုပေးခဲ့ ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ယခုအမှုတွင်လည်း ဒေါ်အေးချစ်မှာ ခေါင်းဘိုးပေးနိုင်သော စွမ်းအားရှိသဖြင့်၊ အောက်ရုံးက လူမွဲလျှောက်လွှာကို ပယ်လိုက်ခြင်းမှာ မှန်ကန် ပါသည်ဟု တင်ပြသွားသည်။

ရုံးတော်၏ သဟာယအဖြစ်ဖြင့် လိုက်ပါဆောင်ရွက်သည့်ပညာရှိ အစိုးရရွှေနေကြီး မစ္စတာ အက် (စ်)၊ ဂျီ(ဂျီ) က၊ တရားလိုများသည် လူမွဲဖြစ် မဖြစ်ကိုသာလျှင် စဉ်းစား ရန်ဖြစ်သည်။ ဤအမှုမှာ တရားလိုများသည် အရွယ်မရောက်သေးသူများ ဖြစ်၍၊ ထိုသူများ၌ ပစ္စည်းအင်အား မရှိသဖြင့်၊ ခေါင်းဘိုး မပေးနိုင်ခြင်းမှာ ထင်ရှား နေပါသည်။ အမိန့် ၃၃၊ နည်းဥပဒေ (၁) တွင် အမှုတွဲခေါင်းဘိုး မပေးနိုင်သူ မှာ၊ လူမွဲဖြစ်ရပါမည်။ ၎င်း၌ ပစ္စည်းမရှိမှသာလျှင် ဖြစ်ပါသည်။ (အရွယ်မရောက် သေးသဖြင့်၊ နီးစပ်ရာ မိတ်ဆွေအဖြစ်ဖြင့် ကိုယ်စားလှယ် ပြုလုပ်၍ တရားစွဲဆို ပေးသောသူ၌၊ ပစ္စည်းရှိစေကာမူ၊ ယင်းကိုယ်စားလှယ်သည် တရားလို အစစ်အမှန်

(၃) ၁၉၅၁ ခုနှစ်၊ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး (တရားလွှတ်တော်)၊ စာ ၁၆၁။

မဟုတ်သဖြင့်) ၎င်း၌ ပစ္စည်းချမ်းသာကြွယ်ဝစေကာမူ၊ တရားလိုအစစ်၌ ခေါင်းကပ်နိုင်သော ပစ္စည်းချမ်းသာသည်ဟု မဆိုနိုင်ပါ။ ဤအကြောင်းနှင့် ပတ်သက်၍ လျှောက်ထားသူများ၏ ပညာရှိ ရှေ့နေကြီးက တင်ပြသော လာဟို(ရှ်) စီရင်ထုံးကို ထောက်ခံပါကြောင်း တင်ပြသွားသည့် အပြင် *Namibula Dassya v. Jaimini Sundari and others* (4) အမှုကို တင်ပြလေသည်။ ထိုအမှုတွင် အဆုံးအဖြတ် ပေးထားသည်မှာ၊ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်သည်။

မောင်သန်းထွန်း
ပါ ၃
နှင့်
ဦးခင်မြင့်
ပါ ၂။

“A minor who is not possessed of sufficient means within the definition of pauperism for the purpose of Order 33 is entitled to be allowed to use *in forma pauperis* by a next friend although the next friend is not a pauper.”

၎င်းအပြင်၊ *Nemichand Bhickchand v. Kevalchand Jasraj Marwadi* (5) ကိုလည်း တင်ပြရာ၌၊ ၎င်းအမှုတွင်၊ ဤကဲ့သို့ အဆုံးအဖြတ် ပေးထားသည်ကို တွေ့ရှိရသည်။

“The rule of English practice which prevents a minor from instituting a suit *in forma pauperis*, through his next friend, unless he gives proof not only that he himself is a pauper but that the next friend is also a pauper, should not be deduced from the provisions of the Civil Procedure Code under which it is only necessary to show that the minor has no means.”

ယင်းစီရင်ထုံးကို တင်ပြခြင်းမှာ၊ အင်္ဂလန်ပြည်တွင် လိုက်နာသော ဥပဒေနှင့် အိန္ဒိယပြည်နှင့် မြန်မာပြည်တို့တွင် လိုက်နာသော ဥပဒေများသည် တူညီမှုမရှိခြင်းကို ပြဆိုခြင်း ဖြစ်သည်။ ပညာရှိ အစိုးရ ရှေ့နေကြီးက ဆက်လက်၍ လျှောက်ထားရာတွင်၊ ကော်လိပ်တော် အရာရှိသည် လျှောက်ထားသူများ၏ မိသားစုပိုင် ပစ္စည်းမှာ ၁၅,၀၀၀ ကျပ် ခန့်ဖြစ်သည်ဟု ဆိုထား၍၊ လူမဲ့လျှောက်လွှာကို ကန့်ကွက်ထားရာ၌ လျှောက်ထားသူများကထိ ၁၅,၀၀၀ ကျပ် ခန့်တန်ဖိုးမျှရှိသော၊ မြေနှင့် အိမ်သည် မည်သို့ပိုင်ဆိုင်သည်၊ မည်သူ၏ လက်ဝယ်၌ ရှိသည်ကို အတိအကျ ပေါ်ပြထားခြင်း မရှိပါ။ လျှောက်ထားသူများသည် ပိုင်ဆိုင်ခွင့်ရှိသော်ငြားလည်း၊ အခုယခါတွင် မိဘရှိနေသဖြင့်၊ လျှောက်ထားသူများပိုင် ပစ္စည်းဟု မဆိုနိုင်သောကြောင့်၊ ကော်လိပ်တော်အရာရှိ၏ တွေ့ရှိချက်မှာ မှားယွင်းနေပါသဖြင့်၊ လက်ခံနိုင်ရန် အကြောင်းမရှိပါဟုလည်းတင်ပြသွားသည်။

မောင်သန်းထွန်း
ပါ ၃
နှင့်
ဦးခင်မြင့်
ပါ ၂"

ကျွန်ုပ်သည် ဤအမှုကို အသေးစိတ် သုံးသပ်ရာတွင် အောက်ရုံးမှ ပညာရှိ တရားမဝန်ထောက်၏ ယူဆချက်များသည် မှားယွင်းသည်ကို တွေ့ရှိရသည်။ နီးစပ်ရာ မိတ်ဆွေသည် ပစ္စည်း ချမ်းသာသူ ဖြစ်သဖြင့်၊ တရားလိုများမှာ လူမွဲမဟုတ်နိုင်ဟု တွေ့ရှိထားခြင်းမှာ၊ အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့သည့် လာဟီ(ရ်)နှင့်ကလကတ္တား စီရင်ထုံး များတွင် ချမှတ်ထားခြင်းနှင့် ဆန့်ကျင်ဘက် ဖြစ်နေသည်။ အမိန့်၊ ၃၃၊ နည်း ဥပဒေ (၁) ကို အသေအခြာ လေ့လာရန်လိုအပ်ပေသည်။ ၎င်းနည်းဥပဒေ (၁) အရ ဆိုလျှင်၊ တရားလိုသည် ခေါင်းကပ်နိုင်ရန် ပစ္စည်း မရှိသူဖြစ်၍၊ လူမွဲဖြစ်နိုင်သည်ဟု ဆိုလိုသည်။ ယခုအမှုမှာ တရားလိုများသည် မောင်သန်းထွန်းနှင့် အရွယ်မရောက် သေးသူ မအုန်းအုန်းနှင့် မသန်းသန်းတို့ ဖြစ်ပါသည်။ မောင်သန်းထွန်းမှာ ပစ္စည်း မရှိသည်မှာ ထင်ရှားနေပေသည်။ ထိုနည်းတူစွာ မအုန်းအုန်းနှင့် မသန်းသန်းတို့ မှာလည်း ပစ္စည်း မရှိကြောင်း ထင်ရှားသည်။ မသန်းသန်းနှင့် မအုန်းအုန်းတို့မှာ အရွယ်မရောက်သေးသူများ ဖြစ်ကြသည့်အလျောက်၊ ၎င်းတို့အတွက် ကိုယ်စားလှယ် ပြုလုပ်၍ နီးစပ်ရာ မိတ်ဆွေအဖြစ်ဖြင့် တရားစွဲဆိုပေးသူ ဒေါ်အေးချစ်မှာ တရားလို အစစ် အမှန် မဟုတ်ပေ။ ယင်းသို့ တရားလို မဟုတ်သည့် အားလျော်စွာ၊ ၎င်းသည် တခါတုန်းက အမှုတခုတွင် ခေါင်းဘိုးပေးခဲ့ခြင်း၊ ၎င်းသည် ယခုအခါ ပစ္စည်းချမ်းသာ ခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍၊ ယခုလူမွဲ လျှောက်ထားသည့် အမှုတွင် မည်သို့မျှထည့်သွင်း စဉ်းစားနိုင်ရန် အကြောင်းမရှိပေ။ ထို့အပြင်၊ အောက်ရုံးက ကော်လိပ်တော်အရာရှိ၏ တွေ့ရှိချက်နှင့် ကန့်ကွက်ချက်ကို အလေးပေးထားလေသည်။ ဦးစောလွင် တင်ပြ သွားသည့် မသန်းရင်၏ စီရင်ထုံးသည် ယခုအမှုနှင့် သက်ဆိုင်ခြင်း မတွေ့ရှိရပေ။ ယခုအမှုမှာ ရန်ကုန်မြို့ ကော် တရားမရုံး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၅ အရ၊ ပြင်ဆင်လွှာ တင်သွင်းခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုပုဒ်မ ၂၅ က တရားမကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၁၁၅ ထက်ပို၍ ကျယ်ပြန့်သော အာဏာများကို၊ တရားရုံးချုပ်ကို ပေးထားကြောင်း ဖြစ်သည်။ *Daw Saw v. L. Ramanathan Chettiar* (6) အမှုကိုကြည့်ပါ။ ထို့ကြောင့် ဤကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ ရှေ့နေကြီး ဦးစောလွင် တင်ပြချက်ကို လက် မခံနိုင်ပေ။

ရုံးဘော်၏ သဟာယအဖြစ် ဆောင်ရွက်သည့် အစိုးရ ပညာရှိ ရှေ့နေကြီး မစ္စတာ အက်(စ်)၊ ဂျီ(ရ်) တင်ပြသကဲ့သို့၊ ကော်လိပ်တော် အရာရှိ၏ တွေ့ရှိချက်မှာ၊ မိသားစုပိုင်သာလျှင် ဖြစ်၍၊ ထိုမိသားစု ပိုင်များမှာ လျှောက်ထားသူများ၏ လက်ရှိ ပစ္စည်းဖြစ်သည်ဟု မဆိုနိုင်ပေ။ ထိုပစ္စည်းများကိုလည်း လျှောက်ထားသူများက ကွပ်ကဲအုပ်ချုပ်စီမံခန့်ခွဲသည်ဟူ၍လည်းမဆိုနိုင်သဖြင့်၊ ထိုအိမ်နှင့်မြေ ၁၅,၀၀၀ ကျပ်

မောင်သန်းတန်း
ပါ ၃
နှင့်
ဦးခင်မြင့်
ပါ ၂။

တန်ပစ္စည်းသည် လျှောက်ထားသူများ၏ ယခုလက်ရှိ ပစ္စည်းဖြစ်သည်ဟု မဆိုနိုင်ပေ။
ထို့ကြောင့် ကော်လံပီတော် အရာရှိ၏ တွေ့ရှိချက်နှင့် ကန့်ကွက်ချက်ကို၊ အောက်
ရုံးက အလေးပြုပြီး လက်ခံထားခြင်းမှာ မှားယွင်းနေသည်ဟု ယူဆသည်။ လျှောက်
ထားခံရသူများ၏ ပညာရှိ ရွှေနေကြီး ဦးစောလွင် တင်ပြချက်နှင့် ပတ်သက်၍
ဤအမှုတွင် တရားလိုများ၌ တရားစွဲဆိုရန် အကြောင်း မရှိပါဟု ကျွန်ုပ်ရှေ့တွင်
တင်ပြချက်မှာ၊ မူလရုံးတွင် လူမဲ့လျှောက်လွှာကို ကန့်ကွက်စဉ် အခါတုန်းက တင်မပြ
မိခဲ့သဖြင့် ယခုမှ ထိုတင်ပြချက်ကို ထည့်သွင်း စဉ်းစားရန် မလိုအပ်ပေ။ လျှောက်
ထားသူများအား လူမဲ့အဖြစ်ဖြင့် တရားစွဲဆိုနိုင်ခွင့် ပြုပြီးသည့် အခါကြမှ အမှုကြီး
အဖြစ်သို့ ပြောင်းလဲ၍သွားသော အခါ၊ ပညာရှိ ရွှေနေကြီး ဦးစောလွင် တင်ပြ
ချက်ကို စဉ်းစားနိုင်ဘယ်ရာ အကြောင်းရှိပေမည်။

အထက်ဖော်ပြပါ အကြောင်းခြင်းရာများနှင့် တကွ၊ စီရင်ထုံး အကိရီးအကား
များအရ၊ အောက်ရုံးမှ ချမှတ်သော အမိန့်မှာ မှားယွင်းနေသည်ဟု တွေ့ရှိရသဖြင့်
စရိတ်နှင့်တကွ ပယ်ဖျက်လိုက်ပြီး၊ လျှောက်ထားသူများ၏ လူမဲ့လျှောက်လွှာကို
လက်ခံ၍ အမှုကို ဆက်လက် ဆောင်ရွက်ရန် အမိန့်ချမှတ်လိုက်သည်။

ဤရုံးလျှောက်ထားသူများ၏ ရွှေနေကြီး စရိတ်မှာ ၅၁ ကျပ် သတ်မှတ်လိုက်သည်။

နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ်
ရာဇဝတ်အယူခံမှု

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေ ရွှေတွင်

† ၁၉၆၆

နိုင်ငံတော်လ
၁၈ ရက်။

မောင်သိန်းဟန် (အယူခံတရားလို)

နှင့်

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (အယူခံတရားခံ)*

ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၃၀၂ (၂) အရ၊ မူပြစ်ထင်ရှား စီရင်ခြင်း—ဆဲရေးသဖြင့် ရုတ်တရက်
အကြီးအကျယ် ဒေါသထွက်အောင် ပြုခြင်းခံရခြင်း—မချုပ်တည်းနိုင်လောက်အောင် ဒေါသ
ထွက်သည်ဟု ဆိုနိုင် မဆိုနိုင်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ အယူခံတရားလိုသည်၊ သစ်ပင်ခုတ်သည့် ကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ သေသူနှင့်
စကားများကြရင်း၊ သေသူက ဆဲရေးသဖြင့်၊ ရုတ်တရက် အကြီးအကျယ် ဒေါသ ထွက်အောင်
ပြုခြင်းခံရသည်ဟု ဆိုနိုင်သော်လည်း ဆဲရေးခြင်းခံရကာမျှဖြင့် မချုပ်တည်းနိုင်လောက်အောင်
ဒေါသထွက်သည်ဟု မဆိုနိုင်။ သို့ဖြစ်ရာ တရားခံ၏ ပြုမူချက်မှာ ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၂၉၉ (၂)
(က) ၏ မြွင်းချက်နှင့်အကျိုးမဝင်။

အပစ္စုဇာ နှင့် နိုင်ငံတော်၊ အေ၊ အိုင်၊ အာ (ရ်)၊ ၁၉၃၂၊ လာဟို၊ ၃၆၉၊ ရည်ညွှန်းသည်။

အယူခံတရားလိုအတွက်။

အယူခံတရားခံအတွက်။ ။ အစိုးရရွှေနေကြီး ဦးမျိုးထွန်းလင်း။

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေ။ ။ အယူခံတရားလိုမောင်သိန်းဟန် အပေါ် ရာဇသတ်
ပုဒ်မ ၃၀၂ (၂) အရ၊ တသက်တကျွန်းအပြစ်ဒဏ်ကျခံစေရန် အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သော
သာယာဝတီမြို့ ပဌမအထူး (စက်ရှင်) တရားသူကြီး၏ စီရင်ချက်ကိုမကျေနပ်သဖြင့်
အယူခံဝင်သော အမှုဖြစ်သည်။

အယူခံတရားလိုသည် သာယာဝတီခရိုင်၊ ဇီးကုန်းမြို့နယ်၊ ညောင်ပင်ဘိုရွာတွင်
နေထိုင်သူတယောက်ဖြစ်သည်။ သေသူ ဒေါ်အေးတင်သည် အယူခံတရားလို၏နှစ်မ

* ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်အယူခံမှုအမှတ် ၃၆၄။

† ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၁၇ တွင် ချမှတ်သော ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ
၁၆ ရက်နေ့စွဲပါ သာယာဝတီမြို့ ပဌမ အထူးတရားသူကြီး၏ အမိန့်ကို အယူခံမှု။

မောင်သိန်းဟန်
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

ဝမ်းကွဲအဒေါ်ဖြစ်သည်။ ၎င်းတို့သည် အိမ်နီးချင်းများဖြစ်ကြပြီး တအိမ်နှင့်တအိမ်
မှာ ဝင်းထရံသာခြားသည်။ လွန်ခဲ့သည့် ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၂၀ ရက်နေ့ နံနက်
၉ နာရီခန့်အချိန်တွင် အယူခံတရားလိုသည် ၎င်း၏ခြံစည်းရိုး အတွင်းဘက်၌ကပ်လျက်
ပေါက်နေသော ကုက္ကိုပင်အား လှဲရန်ရဲဒင်းဖြင့် အပင်ရင်းကိုခုတ်ရာ၊ ဒေါ်အေးတင်က
ထိုကုက္ကိုပင်မှာ ၎င်းစိုက်ထားသောအပင်ဖြစ်၍ မခုတ်ရန်တားသည်။ အယူခံတရားလို
ကလည်း ၎င်း၏အပင်ဖြစ်၍ ခုတ်မည်ဟု ပြန်ပြောရာမှအစ၊ ၎င်းတို့နှစ်ဦးစကား
ကြသည်။ ထို့နောက် ဒေါ်အေးတင်က သက်သေခေါ်ဦးမည်ဟုပြောကာ ထွက်လာရာ
ဒေါ်ငို (လိပြ-၂) ၏ အိမ်ရှေ့ရောက်ကာ အယူခံတရားလိုသည် ဒေါ်အေးတင်၏
ဦးခေါင်းကို ရဲဒင်းနှင့် ထုလိုက်သဖြင့်၊ ဒေါ်အေးတင်သည် အထုခံရသောနေရာ၌ပင်
လဲကာ အသက်ထွက်သွားသည်။

ဒေါ်အေးတင်၏ အလောင်းကို ဇီးကုန်းမြို့ ပြည်သူ့ဆေးရုံသို့ ပို့လိုက်၍ ဆရာဝန်
ဒေါ်ခင်ခင်ကလေး (လိပြ-၇) က စစ်ဆေးကြည့်ရှုရာ၊ ဦးခေါင်းထိပ်တွင် ဦးခေါင်းခွံ
ကွဲနေသည့် စုတ်ပြတ်သည့် ဒဏ်ရာတချက်၊ လက်ဝဲပုခုံးအောက် လက်မောင်းတွင်
တချက်၊ လက်ဝဲဘက်တတောင်ဆစ်တွင်တချက် ပေါင်းဒဏ်ရာ သုံးချက်တွေ့ရသည်။
ဦးခေါင်းထိပ်တွင် ရရှိသောဒဏ်ရာကြောင့် ဦးကျောက်ထိခိုက်သွားပြီး ထိုဒဏ်ရာမှာ
မုချသေစေမည့် ဒဏ်ရာတခုဖြစ်ကြောင်း ဆရာဝန်က ထင်မြင်ချက်ပေးထားသည်။

အယူခံတရားလိုသည် အခင်းဖြစ်ပွားပြီးနောက်ထွက်ပြေးတိမ်းရှောင်နေရာ ၁၉၆၅
ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၂ ရက်နေ့ကျမှ ဇီးကုန်းရဲတပ်စခန်းသို့သွားရောက် အဖမ်းခံသဖြင့်၊
၎င်းအပေါ် လူသတ်မှုဖြင့် တရားစွဲဆိုခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ အယူခံတရားလိုက ဒေါ်အေးတင်
သည် ကုက္ကိုပင်ကို မလှဲရန်တားမြစ်သဖြင့် ကောင်းကောင်းမွန်မွန်ပြန်ပြောရာ၊
ဒေါ်အေးတင်သည် ဆဲရေးသည့်အပြင် လုံချည်လှန်၍ ပုတ်ပြသောကြောင့် အကြီး
အကျယ်ရှက် ဒေါသထွက်ကာ ရဲဒင်းနှင့် ထုမိကြောင်း ထုချေသော်လည်း၊ ပညာရှိ
အောက်ရုံးတရားသူကြီးသည် ၎င်း၏ ထုချေချက်ကိုလက်မခံဘဲ အထက်တွင် ဖော်ပြ
ခဲ့သည့်အတိုင်း အပြစ်ပေးခဲ့ခြင်းဖြစ်ပေသည်။

ယခုအမှုတွင် အယူခံတရားလိုက ရဲဒင်းနှင့်ထုသဖြင့် ဒေါ်အေးတင် သေဆုံး
ရသည်ဆိုခြင်းမှာ ယုံမှားဘွယ်မရှိပေ။ အယူခံတရားလိုက ဒေါ်အေးတင်အား ရဲဒင်း
နှင့်ထုသည်ကို အခင်းဖြစ်ပွားစဉ် အနီးတွင်ရှိနေသည့် မညွန့်ရီ (လိပြ-၁) နှင့် ဒေါ်ငို
(လိပြ-၂) တို့မျက်မြင်ဖြစ်သည်။ အယူခံတရားလိုကိုယ်တိုင်လည်း ဒေါ်အေးတင်အား
ရဲဒင်းနှင့် ထုမိကြောင်း ဝန်ခံထားသည်။

သို့ရာတွင် အယူခံတရားလိုက ဒေါ်အေးတင်သည် ဆဲရေးသည်သာမက ထမီ
လှန်ပြီး ၎င်း၏ အင်္ကျီကိုပုတ်ပြ၍ ရှက်ဒေါသထွက်ကာ ရဲဒင်းနှင့်ထုမိကြောင်း တင်ပြ

မောင်သိန်းဟန်
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
ပြန်မာနိုင်ငံ။

လာသည်။ ၎င်း၏ထုချေချက်မှာ ရုတ်တရက်အကြီးအကျယ်ဒေါသထွက်အောင်ပြုခြင်း ခံရသဖြင့် မချုပ်တည်းနိုင်အောင်ဒေါသထွက်ကာ ပြုမူခဲ့ခြင်းဖြစ်၍၊ လူသတ်မှုမမြောက် ဘဲ လူသေမှုသာလျှင်ဖြစ်သည်ဟု ဆိုလိုဟန်ရှိသည်။ မှန်သည်။ အကယ်၍ အယူ ခံတရားလိုအနေနှင့် ရုတ်တရက် အကြီးအကျယ်ဒေါသထွက်အောင် ပြုခြင်းခံရသဖြင့် မချုပ်တည်းနိုင်အောင် ဒေါသထွက်ကာ ဒေါသထွက်အောင် ပြုသူကို သေစေလျှင် အယူခံတရားလို၏ ပြုမူချက်မှာ ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၂၉၉ (၂) (က) တွင် အကျုံးဝင် မည်ဖြစ်ပြီး ၎င်းအား လူသေမှုအရသာ အပြစ်ပေးရမည်ဖြစ်ပေသည်။

ယခုအမှုတွင် ဒေါ်အေးတင်သည် ထမီလှန်ပြီး ၎င်း၏ အင်္ကျီကိုပုတ်ပြသည်ဆိုသော အယူခံတရားလို၏ စွပ်စွဲချက်ကို ထောက်ခံသည့် သက်သေထွက်ချက်မရှိချေ။ မျက်မြင် သက်သေများဖြစ်ကြသည့် မညွန့်ရီနှင့် ဒေါ်ငိုတို့အား ထိုအချက်နှင့်ပတ်သက်၍ မေး ခွန်းထုတ်ထားခြင်းမရှိ၍ ၎င်း၏စွပ်စွဲချက်မှာ နောက်မှ အကြံရကာ တင်ပြသည့် တင်ပြချက်တခုသာဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားသည်။ ဒေါ်ငို၏ ထွက်ဆိုချက်အရသေသို့ ဒေါ်အေးတင်သည် ကြမ်းကြမ်းတမ်းတမ်းပြောဆိုတတ်သူ တဦးဖြစ်သည်။ မညွန့်ရီ ကလည်း ဒေါ်အေးတင်သည် ရဲဒင်းနှင့် အထုမခံရမီ အင်္ကျယ်ဟစ်ကျယ်ပြောဆို နေသည်ကို ကြားရကြောင်း ဝန်ခံထားသည်။ သို့ဖြစ်ရာ ဒေါ်အေးတင်သည် အယူခံ တရားလိုအား သစ်ပင်ခုတ်သည့်ကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ ဆဲရေးခွဲကြောင်း ထင်ရှားသည်ဟု ဆိုရမည်ဖြစ်သည်။ ယင်းသို့ ဆဲရေးခွဲကာမျှဖြင့် အယူခံတရားလိုသည် ရုတ်တရက် အကြီးအကျယ်ဒေါသထွက်အောင် ပြုခြင်းခံရသဖြင့် မချုပ်တည်းနိုင်အောင် ဒေါသ ထွက်ကာ ပြုမူရန်အကြောင်းရှိ မရှိဆိုခြင်းကို ဖေ့ဒ်ရပေမည်။

လူတဦး၏ ပြုမူချက်သည် တရားခံတဦးအဘို့ မချုပ်တည်းနိုင်အောင် ဒေါသ ထွက်စေခြင်း ရှိ မရှိ ဆိုသော ပြဿနာကိုစဉ်းစားရာတွင် ထိုပြုမူချက်သည် သာမန် လူတဦးအပေါ် ဖြစ်ပေါ်စေမည့် အဖြေကိုသာမူတည်ရမည်ဖြစ်သည်။ ပြုမူချက်တခု သည် အလွန်စိတ်တို၊ အလွန်စိတ်ဆတ်သော တရားခံတဦးအတွက် မချုပ်တည်းနိုင် အောင်ဒေါသထွက်စေမည်ဖြစ်သော်လည်း၊ သာမန်လူတဦးအဘို့မူ ဒေါသပင်ထွက်လင့် ကစား ချုပ်တည်းနိုင်သော အခြေအနေရှိပါမူ၊ ထိုပြုမူချက်သည် မချုပ်တည်းနိုင် အောင် ဒေါသထွက်စေသည်ဟု ဆိုနိုင်လိမ့်မည်မဟုတ်ပေ။ ဆဲရေးတိုင်းထွာခြင်းသည် သာမန်လူတဦးအတွက် ဒေါသထွက်စေမည့် အပြုအမူဖြစ်သော်လည်း မချုပ်တည်း နိုင်လောက်အောင် ဆိုးဝါးသည့်အပြုအမူဖြစ်သည်ဟု မဆိုနိုင်ပေ။ အပ္ပဒူလာ နှင့် နိုင်ငံတော် (၁)။

မောင်သိန်းဟန်
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
ပြန်မာနိုင်ငံ။

ယခုအမှုတွင် အယူခံတရားလိုသည် သစ်ပင်ခုတ်သည့် ကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍
ဒေါ်အေးတင်နှင့် စကားများကြရင်း ဒေါ်အေးတင်က ဆဲရေးသဖြင့် ရုတ်တရက်
အကြီးအကျယ်ဒေါသထွက်အောင် ပြုခြင်းခံရသည်ဟု ဆိုနိုင်သော်လည်း၊ ဆဲရေး
ခြင်းခံရကာမျှဖြင့် မချုပ်တည်းနိုင်အောင် ဒေါသထွက်ခဲ့သည်ဟု မဆိုနိုင်ပေ။ ထို့ပြင်
ဒေါ်အေးတင်သည် ၎င်း၏အပေါ်တော်သူ တဦးဖြစ်၍ အပေါ်ကဆဲရေးသောကိစ္စတွင်
တူဖြစ်သူသည် မချုပ်တည်းနိုင်အောင် ဒေါသထွက်အောင်ပြုခြင်းခံရသည်ဟု မဆို
သာချေ။ သို့ဖြစ်ရာ တရားခံ၏ပြုမူချက်မှာ ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၂၉၉ (၂) (က) ၏
ခြွင်းချက်နှင့်အကျိုးမဝင်သဖြင့် ရာဇသတ် ပုဒ်မ ၃၀၂ (၂) အရ ပြစ်မှုကျူးလွန်
ခဲ့သည်ဟု ကောက်ယူခဲ့သော အောက်ရုံး၏ ယူဆချက်မှာ မှန်ကန်သည်။

အယူခံတရားလိုနှင့် ဒေါ်အေးတင်တို့သည် ကုက္ကိုပင်ကို သူပိုင်သည် ငါပိုင်သည်ဟု
အငြင်းပွားရာမှ စကားများကြပြီး ဒေါ်အေးတင်က ဆဲရေးသဖြင့်၊ အယူခံတရားလို
သည် ဒေါသထွက်အောင်ပြုခြင်းခံရသည်မှာ အငြင်းမထွက်ပေ။ ယင်းသို့ ဒေါသ
ထွက်အောင် ပြုခြင်းခံရသဖြင့် အယူခံတရားလိုသည် ဒေါသအလျောက် ဒေါ်အေးတင်
အား ခဲဒင်းနှင့် ထုခဲခြင်းဖြစ်သည့်အလျောက်၊ အယူခံတရားလိုအပေါ် အမြင့်ဆုံး
အပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ထားသော အောက်ရုံး၏ အမိန့်မှာ ကြီးလေးလွန်းသည်ဟု ဆိုရမည်
ဖြစ်သည်။

အထက်ပါ အကြောင်းများကြောင့် အယူခံတရားလိုအပေါ် ရာဇသတ် ပုဒ်မ
၃၀၂ (၂) အရ အလုပ်နှင့်ထောင်ဒဏ် ဆယ်နှစ်သာကျခံစေရန် ပြင်ဆင်၍ အမိန့်
ချမှတ်လိုက်သည်။

နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ်

ရာဇဝတ်အယူခံမှု

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေ ရွှေတွင်

† ၁၉၆၆
ဒီဇင်ဘာလ
၂၄ ရက်။

မောင်ဟန်ညွန့် ပါ ၂ (အယူခံတရားလိုများ)

နှင့်

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (အယူခံတရားခံ)*

ရာဇသတ်ကြီး ပုဂံမ ၃၆၃ အရ၊ မူပြစ်ထင်ရှား စီရင်ခြင်း—ပြစ်ဒဏ်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ ပညာသင်ကြားနေစဉ် အချိန်၌ ငယ်ရွယ်သည့် ကျောင်းသူ ကျောင်းသားများသည် ဆရာမိဘတို့၏ နောက်ကွယ်တွင် သမီးရည်းစားထားခြင်း၊ ချိန်းဆိုတွေ့ဆုံခြင်း စသည့် အပြုအမူများမှာ ၎င်းတို့၏ ပညာရေးကိုသာမက ကိုယ်ကျင့်တရားနှင့် ကျောင်းစည်းကမ်းများကိုပါ ထိခိုက်နိုင်သည့် ကိစ္စဖြစ်၍၊ ထိုကဲ့သို့ ပြုမူသည့်ကျောင်းသားများအား အသိပညာ ပေးသည့် အနေဖြင့်၎င်း၊ အခြား ကျောင်းသူကျောင်းသားများအဖို့စံနမူနာဖြစ်စေရန်ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့်၎င်း သင့်လျော်သည့် အပြစ်ဒဏ်များ ချမှတ်ပေးရန် တရားရုံးများ အနေဖြင့် တာဝန် ရှိပေသည်။ အယူခံ တရားလိုတို့သည်၊ ငယ်ရွယ်သည့်ကျောင်းသားများဖြစ်ကြပြီးမိမိတို့ကျူးလွန်ခဲ့သော ပြစ်မှုများအတွက် ဇလေးလ ကျော်ကျော် အကျဉ်းခံရပြီးဖြစ်ရာ၎င်းတို့ အဖို့ လုံလောက်သော သခံဏ်းစာ ရရှိပြီဖြစ်သည်ဟု ယူဆသည်။

အထက်ပါ အကြောင်းရပ်များကြောင့် အယူခံ တရားလိုတို့ အပေါ် ကျပြီးသော ထောင်ဒဏ် သာ ကျခံစေရန် အမိန့် ချမှတ်လိုက်သည်။

အယူခံတရားလိုများအတွက် ။ ။

အယူခံတရားခံအတွက် ။ ။ အစိုးရရွှေနေကြီး ဦးမျိုးထွန်းလင်း။

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေ။ ။ အယူခံတရားလို မောင်ဟန်ညွန့်နှင့် မောင်အောင်ကြည်တို့ အပေါ် ရာဇသတ်ပုဂံမ ၃၆၃ အရ၊ အလုပ်နှင့် ထောင်ဒဏ် တနှစ်စီ ကျခံစေရန် အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သော၊ ရန်ကုန်မြို့ အထူးတရားသူကြီး(၂)၏စီရင်ချက်ကို မကျေနပ်သဖြင့် အယူခံဝင်ခြင်းဖြစ်သည်။

* ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ် အယူခံမှုအမှတ် ၂၆၂/၂၆၃။

† ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၁၀ တွင် ချမှတ်သော ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၁၅ ရက်နေ့စွဲပါ၊ ရန်ကုန်မြို့၊ ရန်ကုန်ခရိုင် တရားသူကြီး ၂ ၏ အမိန့်ကို အယူခံမှု။

မောင်ဟန်ညွန့်
ပါ
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
ပြန်စာအုပ်။

အယူခံတရားလို မောင်ဟန်ညွန့်သည်၊ တက္ကသိုလ်ဝင်တန်း ကျောင်းသားတဦး ဖြစ်ပြီး၊ အယူခံတရားလို မောင်အောင်ကြည်မှာ၊ နဝမတန်းကျောင်းသားဖြစ်သည်။ ၎င်းတို့သည် ခင်မင်ရင်းနှီးသည့် သူငယ်ချင်းများဖြစ်ကြသည်။ မမော်နီ (လိုပြ-၁) မှာ ဦးဘိုနီ၊ ဒေါ်သိန်းတင် (လိုပြ-၃) တို့၏ သမီးဖြစ်ပြီး၊ ရန်ကုန်မြို့ ကျောက်မြောင်း အစိုးရ အထက်တန်းကျောင်း၌ ပဉ္စမတန်းတွင် ပညာသင်ကြားနေသည့် အသက် ၁၅ နှစ် အရွယ်ကျောင်းသူတဦးဖြစ်သည်။ မမော်နီသည် မောင်ဟန်ညွန့်နှင့် သမီးရည်းစား ဖြစ် ခဲ့၏။ သို့ရာတွင် အခင်းမဖြစ်မီ တရက်က အဆက်အသွယ်ဖြတ်ကြသည်ဟုအဆိုရှိသည်။

လွန်ခဲ့သည့် ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၇ ရက်နေ့ နံနက် ၆ နာရီခွဲအချိန်တွင် မမော်နီသည် ကျောင်းသို့ရောက်လာပြီး၊ ကျောင်းဝင်းအတွင်းရှိ မုန့်စားနေစဉ်၊ မောင် အောင်ကြည်ရောက်လာပြီး “မအုန်းသန်းနှင့် သင်္ကာရှင်းစရာရှိသည် လိုက်ခဲ့ပါ” ဟုပြောခေါ်သဖြင့်၊ မမော်နီသည် မောင်အောင်ကြည်နှင့် လိုက်သွားသည်။ မောင်အောင်ကြည်သည် မမော်နီအား ရွှေတိဂုံဘုရားသို့ခေါ်သွားသည်။ ဘုရားတွင် မအုန်းသန်းကိုမတွေ့ဘဲ မောင်ဟန်ညွန့်ကိုသာတွေ့သည်။ ထို့နောက် မမော်နီသည် ဘုရားမှကျောင်းသို့ ခြေလျင်ပြန်လာရာ၊ အယူခံတရားလိုတို့နှစ်ဦးလည်း လိုက်ပါ လာသည်။ ဗိုလ်ချုပ်ပန်းခြံသို့ ရောက်သောအခါ ဗိုလ်ချုပ်ကြေးရုပ် နောက်ဘက်ရှိ လူပြတ်သောနေရာတွင် ဝင်နားကြသည်။ ယင်းသို့နားနေခိုက် မောင်အောင်ကြည်က ရှောင်ပေးသဖြင့်၊ မောင်ဟန်ညွန့်က မမော်နီအား သားမယားတကြိမ်ပြုကျင့်သည်။

ခဏအကြာတွင် မောင်အောင်ကြည် ပြန်ရောက်ပါသည်။ မမော်နီက ၎င်း၏အိမ်သို့ မပြန်လိုတော့ကြောင်း ပြောသဖြင့်၊ မောင်အောင်ကြည်နှင့် မောင်ဟန်ညွန့်တို့သည် မမော်နီအား မောင်ဟန်ညွန့်၏ မိခင်အိမ်သို့ခေါ်သွားသည်။ မောင်ဟန်ညွန့်၏မိခင်က မမော်နီအား တာမေ့ရဲတပ်စခန်းသို့ မောင်ဟန်ညွန့်ကိုပါခေါ်ပြီး အပ်ပေးလိုက်သည်။

မမော်နီ၏ အတန်းပိုင်ဆရာမ ဒေါ်ခင်ခင်သန်း (လိုပြ-၄) သည် မမော်နီ၏ လွယ်အိတ်ကိုသာ အတန်းထဲ၌ တွေ့ရသဖြင့်၊ မမော်နီ၏မိခင်ထံသို့ ကျောင်းသားတဦး စေလွှတ်ပြီး အကြောင်းကြားခဲ့၏။ ထို့ကြောင့်မမော်နီ၏မိခင်သည် သမီးဖြစ်သူအား လိုက်လံရှာဖွေနေစဉ်၊ တာမေ့ရဲတပ်စခန်းမှ လာရောက်အကြောင်းကြားသဖြင့်၊ သမီး အားရဲတပ်စခန်း၌ သွားရောက်တွေ့ဆုံပြီး တိုင်ချက်အဖွင့်ခိုင်းသည့်အလျောက် ဤအမှု ပေါ်ပေါက်လာရခြင်းဖြစ်သည်။

အယူခံတရားလိုတို့က၊ မောင်ဟန်ညွန့်သည် မမော်နီအပေါ် မောင်စိုးသိန်းဆိုသူနှင့် သင်္ကာမကင်းရှိသဖြင့် ဖြတ်စာပေး၍ မမော်နီကဖြေရှင်းရန်၊ မောင်အောင်ကြည်အား ချိန်းဆိုခိုင်းသည့်အလျောက်၊ မောင်အောင်ကြည်က မောင်ဟန်ညွန့်နှင့် ချိန်းဆိုပေးရ ခြင်းသာဖြစ်ကြောင်း ထုချေကြသည်။

၁၉၆၆
မောင်ဟန်ညွန့်
ပါ
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

ယခုအမှုတွင် မမော်နီသည် မောင်အောင်ကြည်နှင့် မောင်ဟန်ညွန့်၏နောက်သို့ မိမိသဘောအတိုင်း လိုက်သွားသည်ဆိုခြင်းမှာ သက်သေထက်ချက်နှင့် အခြားအထောက်ထားများအရ ယုံမှားဘွယ်မရှိပေ။ သို့ရာတွင် မမော်နီသည် ၎င်း၏မွေးဖွားလက်မှတ် (သက်သေခံ-က)အရ အသက် ၁၄ နှစ်ကျော်ကျော်သာ ရှိသေးသဖြင့် ၎င်း၏သဘောတူညီချက်ပင်ရှိလင့်ကစား၊ ဥပဒေနှင့်အညီ အုပ်ထိန်းသူ၏ သဘောတူညီချက်မရှိဘဲ၊ ခေါ်ဆောင်သွားကြခြင်းဖြစ်၍ ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၃၆၃ အရ ပြစ်မှုမြောက်သည်ဆိုသော အောက်ရုံး၏ကောက်ယူချက်မှာ မှန်ကန်သည်။

မမော်နီအား အယူခံတရားလို မောင်အောင်ကြည်သည်၊ မအုန်းသန်းနှင့် လိုက်ရှင်းပါဟု လိမ်လည်ပြီးခေါ်သွားသည်။ ရွှေတိဂုံဘုရားတွင် အယူခံတရားလို မောင်ဟန်ညွန့်နှင့်တွေ့ပြီး မောင်ဟန်ညွန့်က ဗိုလ်ချုပ်ပန်းခြံသို့ ခေါ်သွားသည်။ ဗိုလ်ချုပ်ပန်းခြံမှတစ်ဆင့် ၎င်း၏မိခင်အိမ်သို့ ခေါ်သွားခဲ့၏။ ထိုအချက်တို့ကို ပေါင်းစပ်ကြည့်ရှုလျှင် အယူခံတရားလိုတို့သည် မမော်နီ၏ဥပဒေအရ အုပ်ထိန်းသူဖြစ်သည့် ဒေါ်သိန်းတင်၏ အုပ်ထိန်းမှုအတွင်းမှ ဒေါ်သိန်းတင်၏ခွင့်ပြုချက်မရရှိဘဲ ခေါ်ဆောင်သွားကြကြောင်း သံသယမရှိနိုင်ပေ။

ပညာသင်ကြားနေစဉ်အချိန်၌ ငယ်ရွယ်သည့် ကျောင်းသားကျောင်းသူများသည် ဆရာမိဘတို့၏ နောက်ကွယ်တွင် သမီးရည်းစားတားခြင်း၊ ချိန်းဆိုတွေ့ဆုံခြင်း စသည့် အပြုအမူများမှာ ၎င်းတို့၏ပညာရေးကိုသာမက ကိုယ်ကျင့်တရားနှင့်ကျောင်းစည်းကမ်းများကိုပါ ထိခိုက်နိုင်သည့်ကိစ္စဖြစ်၍ ထိုကဲ့သို့ပြုမူသည့် ကျောင်းသားများအား အသိပညာပေးသည့် အနေဖြင့်၎င်း၊ အခြားကျောင်းသူ ကျောင်းသားများအဖို့ စံနမူနာဖြစ်စေရန် ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့်၎င်း သင့်လျော်သည့်အပြစ်ဒဏ်များချမှတ်ပေးရန် တရားရုံးများအနေဖြင့် တာဝန်ရှိပေသည်။ ယခုအမှုတွင်အယူခံတရားလိုတို့သည် ငယ်ရွယ်သည့် ကျောင်းသားများဖြစ်ကြပြီး၊ မိမိတို့ကျူးလွန်ခဲ့သော ပြစ်မှုများအတွက် လေးလကျော်ကျော် အကျဉ်းခံရပြီးဖြစ်ရာ၊ ၎င်းတို့အဖို့ လုံလောက်သောသင်ခန်းစာ ရရှိပြီးဖြစ်သည်ဟု ယူဆသည်။

အထက်ပါ အကြောင်းရပ်များကြောင့် အယူခံတရားလိုတို့အပေါ် ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၃၆၃ အရ အပြစ်ရှိသည်ဆိုသော အောက်ရုံး၏ဆုံးဖြတ်ချက်ကို အတည်ပြုပြီး၊ ၎င်းတို့အပေါ်ကျခံပြီး ထောင်ဒဏ်သာ ကျခံစေရန် အမိန့်ချမှတ်လိုက်သည်။ အယူခံတရားလိုတို့အပေါ် အခြားပြစ်မှုများအတွက် ချုပ်နှောင်ထားရန်မရှိလျှင် လွှတ်ရန်ဖြစ်သည်။

နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ်

တရားမ ဒုတိယအယူခံမှု

တရားသူကြီး ဦးထွန်းတင် ရွှေတွင်

မောင်အောင်မောင်း(ခေါ်) မောင်ထွန်းရှိန် (အယူခံတရားလို)

နှင့်

ဂိုဟန် ပါ ၂ (အယူခံတရားခံများ) *

† ၁၉၆၆
နိုဝင်ဘာလ
၂၅ ရက်။

စီကရီတရီဇာရီပြုလုပ်ရန်လျှောက်ထားခြင်း—တရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၂၁ နည်းဥပဒေ ၂—တရား
နိုင် က စီကရီဇာရီ အပြေအလည် ရရှိပြီးကြောင်း ရုံးတော်သို့လျှောက်ထားရန်မှာ အချိန်
ကာလ စည်းကမ်းသတ် ရှိ မရှိ—ရုံးတော်သို့ အသိ အမှတ် ပြုပေးရန် လျှောက်လွှာ တင်
သင်းရန်လို မလို။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။တရားမ ကျင့်ထုံး အမိန့် ၂၁၊ နည်းဥပဒေ ၂ အရ၊ တရားနိုင်ကစီကရီ
ဇာရီကို အပြေအလည်ရရှိပြီးကြောင်း ရုံးတော်သို့လျှောက်ထားရန်မှာ အချိန်ကာလ စည်းကမ်း
သတ်မရှိ။ တရားနိုင်ဖြစ်သူက စီကရီဇာရီများကို ရရှိပြီးကြောင်း ရုံးတော်သို့ အသိအမှတ်ပြု
ပေးရန် လျှောက်လွှာ တင်သွင်းရန် မလို။ ဇာရီမူဝင်ပြီးသည့်နောက်ပင်ထိုအကြောင်းကို ရုံးတော်
သို့မပါပြနိုင်ပါ။

ဂျီတီပရာဆပ် နှင့် အခြား နှင့် ဆရီချန် နှင့် အခြား A.I.R. 1928 All., p. 629 (F.B.)
ခေါ်ရွက် နှင့် ဦးတင့် ပါ ၁ ဦး 8 Ran. p. 310 ရည်ညွှန်းသည်။

အယူခံတရားလိုအတွက်။ ။ဦးစံသိန်း။

အယူခံတရားခံများအတွက်။ ။ဦးကြင်ထုံး။

တရားသူကြီး ဦးထွန်းတင်။ ။ယခုအမှုမှ အယူခံ တရားခံများ ဖြစ်သူ ဂိုဟန်နှင့်
မောင်ညွန့်တို့အပေါ်၊ ဟင်္သာတမြို့၊ နယ်ပိုင် တရားမ တရားသူကြီးရုံး ၁၉၆၈ ခုနှစ်၊
တရားမကြီးမှု အမှတ် ၁ တွင်၊ အမ်၊ဇွီ၊အာရ်၊အမ် မူတူးရာမလင်ဂန်က ၎င်း၏

* ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ တရားမ ဒုတိယ အယူခံမှုအမှတ် ၃၀။
† ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ တရားမ အယူခံမှု အမှတ် ၁၇ တွင် ဟင်္သာတမြို့၊ ခရိုင်တရားမ တရားသူကြီး
ရုံးတော်၏ ချမှတ်သော အမိန့်ကို အယူခံဝင်မှု။

၁၉၆၆

မောင်အောင်
မောင် (ခေါ်)
မောင်ထွန်းရှိန်
နှင့်
ကိုဟန် ပါ ၂။

ကိုယ်စားလှယ် နာလာမူတူးဖြင့် သြဒီမန်စာချုပ်အရ ၄၄ ၃,၉၀၁ ကျပ် ရရှိရန် တရား
စွဲဆိုသည့်အတိုင်း အနိုင်ဒီကရီရရှိခဲ့လေသည်။

ထိုဒီကရီနှင့် ပတ်သက်၍ တရားနိုင်၏ အခြားကိုယ်စားလှယ် တဦးဖြစ်သူ
ရွှီပါလင်ဂန်က ဒီကရီကို မောင်ထွန်းရှိန် (ခေါ်) မောင်အောင်မောင်းသို့ ၁၉၅၇ ခု၊
ဩဂုတ်လ ၁၃ ရက်နေ့က လွှဲပြောင်းပေးလိုက်သည်ဆိုသည်။ ထိုသို့ လွှဲပြောင်း
ရရှိသည့်အတိုင်း မောင်ထွန်းရှိန် (ခေါ်) မောင်အောင်မောင်းက ၁၉၆၀ ခု၊
ဒီဇင်ဘာလ ၆ ရက်နေ့တွင်၊ ဟင်္သာတမြို့၊ နယ်ပိုင် တရားမရုံး၌ ၎င်းဒီကရီကို ဇာရီ
ပြုလုပ်ရန် လျှောက်ထားရာ တရားရုံးများဖြစ်သူ အယူခံ တရားခံတို့က ဒီကရီ
ငွေများကို ၄၄ ၃,၀၀၀ ကျပ်နှင့် တရားစွဲဆိုသူ တရားလို၏ကိုယ်စားလှယ်နာလာမူတူးသို့
၁၉၅၇ ခု၊ ဧပြီလ ၂ ရက်နေ့က အပြေအကြေ ပေးဆပ်ပြီး ဖြစ်သဖြင့်၊ ဒီကရီကို
ထပ်မံ၍ ဇာရီပြုခွင့် မရှိတော့ပါဟု ကန့်ကွက်ခဲ့လေသည်။ ထိုသို့ ကန့်ကွက်သည်ကို
ရုံးမှလက်ခံပြီး မောင်ထွန်းရှိန်၏ ဇာရီလျှောက်လွှာကို ပလပ်လိုက်ရာ၊ မောင်ထွန်းရှိန်က
မကျေနပ်၍ ခရိုင်တရားမရုံးသို့ အယူခံသည်တွင် ခရိုင်တရားမ တရားသူကြီးက၊
အောက်ရုံးမှ အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်လိုက်လေသည်။ ထိုနောက် တရားရုံးများဖြစ်သူ
ဂိုဟန်နှင့် မခင်ညွန့်တို့က ဤရုံး ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ တရားမ ဒုတိယအယူခံမှုအမှတ်
၁၇ တွင် အယူခံဝင်သည်တွင်၊ အယူခံကို ကြားနာခဲ့သည့် တရားသူကြီး ဦးစောဘသိန်း
က တရားရုံးများ တင်ပြသည့်အတိုင်း တရားနိုင်၏ ကိုယ်စားလှယ် နာလာမူတူးက
တရားရုံးများထံမှ ဒီကရီငွေကို အပြေအကြေ လက်ခံရရှိပြီးခဲ့ခြင်းရှိ မရှိ ဆိုသည်နှင့်
ပတ်သက်၍ စုံစမ်းစစ်ဆေးထားခြင်း မရှိသောကြောင့်၊ အမှုကို တိကျစွာဆုံးဖြတ်
နိုင်ရန် ခဲယဉ်းနေသည်ဟု ပြဆို၍ ထိုအချက်နှင့် ပတ်သက်ပြီး မူလရုံးမှ လိုအပ်သည့်
စုံစမ်းစစ်ဆေးမှုများပြုလုပ်၍ ဥပဒေအရ ဆက်လက် ဆုံးဖြတ်နိုင်ရန်၊ အောက်ရုံး
များမှ ချမှတ်ခဲ့သည့် အမိန့်များကို ပယ်ဖျက်၍ အမှုတွဲကို မူလရုံးသို့ ပြန်လည်
ပေးပို့ခဲ့လေသည်။

ထိုအမိန့်အရ မူလရုံးမှ လိုအပ်သည့် စုံစမ်းမှုများ ပြုလုပ်ရာဝယ်၊ တရားနိုင်၏
ကိုယ်စားလှယ် နာလာမူတူး က တရားရုံးများထံမှ ဒီကရီငွေများ အတွက် ၄၄
၃,၀၀၀ ကျပ် နှင့် အကြေအပြေရယူပြီးဖြစ်ကြောင်း ရုံးသို့လျှောက်ထား၊ အစစ်ခံသဖြင့်၊
ရုံးမှ အယူခံ တရားလို၏ ဇာရီလွှာကို စရိတ်နှင့် ပလပ်လိုက်လေသည်။ အယူခံ
တရားလိုက ဟင်္သာတမြို့၊ ခရိုင်တရားမ တရားသူကြီးရုံး ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ တရားမ
အယူခံမှုအမှတ် ၁၇ တွင် အယူခံဝင်သော်လည်း ခရိုင်တရားမ တရားသူကြီးက
အောက်ရုံး၏ ဆုံးဖြတ်ချက်နှင့် သဘောတူညီပြီး အယူခံမှုကို ပလပ်လိုက်သဖြင့်၊
အယူခံတရားလိုက ယခု ဒုတိယ အယူခံမှုကို တင်သွင်းခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

မောင်အောင်
မောင် (ခေါ်)
မောင်ထွန်းရှိန်
နှင့်
ဂိုဏ်း ပါ ၂။

ယခုအယူခံရာဝယ် အယူခံတရားလို၏ ပညာရှိရွှေနေကြီး က မူလရုံးနှင့် အောက်
အယူခံ ရုံးနှစ်ရုံးတို့မှ၊ တရားရုံးဖြစ်သူ အယူခံ တရားခံတို့သည် ဒီကရီ ငွေများကို
တရားနိုင်၏ ကိုယ်စားလှယ် နာလာမူတူးသို့ အပြေအကြေ ပေးဆပ်ပြီး ဖြစ်ကြောင်းမှာ
မှန်ကန်သည်ဟု သဘောတူညီ ဆုံးဖြတ်ခဲ့ပြီးဖြစ်၍ ထိုဆုံးဖြတ်ချက်နှင့် ပတ်သက်၍
မိမိက ထပ်မံ အယူခံရန် အခွင့်အရေး မရှိကြောင်းကို ဝန်ခံပေသည်။ သို့သော်
အယူခံ တရားလို၏ ပညာရှိ ရွှေနေကြီးက ဒီကရီငွေများကို တရားရုံးဖြစ်သူ အယူခံ
တရားခံတို့က တရားနိုင်သို့ ပေးဆပ်သည်နှင့် ပတ်သက်၍ ရုံးတော်တွင် တရားနိုင်
ကသော်၎င်း၊ တရားရုံးကသော်၎င်း တရားမကျင့်ထုံး အမိန့် ၂၁၊ နည်းဥပဒေ
၂ (၁) နှင့် (၂) အရ၊ လျှောက်ထားခဲ့ခြင်း မရှိသဖြင့်၊ အမိန့် ၂၁ နှင့် နည်းဥပဒေ
၂ (၃) အရ၊ ထိုသို့ပေးဆပ်သည် ဆိုခြင်းကို ရုံးတော်မှ ဥပဒေအရ အသိအမှတ်
ပြုရန် အခွင့် အရေး မရှိသောကြောင့်၊ အောက်ရုံးများမှ ချမှတ်ခဲ့သည့် အမိန့်မှာ
ဥပဒေအရ မှားယွင်း ချွတ်ချော်ခြင်း ဖြစ်နေသဖြင့် ပယ်ဖျက်သင့်ပါသည်ဟု ပြဆို
လေသည်။

(တရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၂၁၊ နည်းဥပဒေ ၂ အရ၊ တရားနိုင်က ဒီကရီငွေကို
အပြေအလည်ရရှိပြီးကြောင်း ရုံးတော်သို့ လျှောက်ထားရန်မှာ အချိန်ကာလ စည်း
ကမ်းသတ် မရှိ) ကြောင်းကို ဂျီတီပရာဆပ်နှင့် အခြား နှင့် ဆချိချန်နှင့် အခြား (၁)
စီရင်ထုံးတွင် အောက်ပါအတိုင်း ပြထားပေသည်။

“There is no period of limitation applicable to a decree-
holder certifying a payment under O. 21, R. 2, Sub-R. (1).

A certificate of payment given by the decree-holder to the
Court is a mere intimation to it that he has received a certain
sum of money from the judgment-debtor. It is not an
'application,' and Art. 181, Limitation Act, will not apply
to it. The decree-holder has not to make a prayer to the
Court, to which he certifies the alleged payment or adjust-
ment, that the same should be recorded. His duty is finished
as soon as he has given the intimation to the Court. After
an intimation has been given, it would be the duty of the
Court to make a record of the fact that an adjustment or
payment has been made.”

အထက်ပါ စီရင်ထုံးပါ ပြဆိုချက်များအရ၊ (တရားနိုင်ဖြစ်သူက ဒီကရီငွေများကို
ရရှိပြီးကြောင်း) တရားမ ကျင့်ထုံးအမိန့် ၂၁၊ နည်းဥပဒေ ၂ အရ (ရုံးတော်သို့

(1) A.I.R. 1928 Allahabad, p. 629 (F.B.).

၁၉၆၆
မောင်အောင်
မောင် (ခေါ်)
မောင်ထွန်းရှိန်
နှင့်
ဂိုဏ်း ပါ ၂။

အသိအမှတ်ပြုပေးရန် လျှောက်လွှာ တင်သွင်းရန် မလို၊ စည်းကမ်းသတ် အချိန်
လည်းမရှိ (ဇာရီမူပွင့်ပြီးသည့်နောက်ပင် ထိုအကြောင်းကို ရုံးတော်သို့ ပေါ်ပြန်
ကြောင်းကို အတိအလင်း ပြဆိုထားပေသည်။ တဖန် ဒေါ်ရွှင် နှင့် ဦးတင့် ပါ
၁ ဦး (၂) စီရင်ထုံးတွင် အောက်ပါအတိုင်း ပြထားလေသည်။

“That the decree-holder's application for certification of
payment under the decree may be made at any time after
payment.

That such certification even if made after an application
for execution will suffice to support the application for
execution.”

သို့ဖြစ်ရကား အောက်ရုံးများမှ စုံစမ်းမှု ပြုလုပ်သောအခါ တရားနိုင် ကိုယ်
စားလှယ်ဖြစ်သူ နာလာမူတူးက ဒီကရီငွေများကို တရားရုံးဖြစ်သူ အယူခံ တရားခံ
များထံမှ ၁၉၅၈ ခု၊ ဧပြီလ ၂ ရက်နေ့က အကြေအလည် ရရှိပြီးကြောင်း လျှောက်
ထားအစစ်ခံခဲ့သည်ကို အောက်ရုံးမှ အသိအမှတ်ပြုခဲ့ခြင်းမှာ၊ တရားမကျင့်ထုံးအမိန့်
၂၁၊ နည်းဥပဒေ ၂ (၃) အရ၊ ဆောင်ရွက်ခြင်းသာ ဖြစ်သည်ဟု ယူဆရန်ရှိသဖြင့်
ထိုသို့ပြဆိုခြင်းကို အသိအမှတ်ပြုပြီး၊ ဇာရီပြုလုပ်သည့် ဒီကရီအတွက် ငွေများကို
တရားရုံးများက တရားနိုင်သို့ အကြေအပြေ ပေးဆပ်ပြီး ဖြစ်ကြောင်းမှာ ထင်
ရှားသည်ဆိုပြီး၊ အယူခံ တရားလို၏ ဇာရီလွှာကို ပလပ်လိုက်ခြင်းမှာ ဥပဒေအရ
မည်သို့မျှ မှားယွင်း ချွတ်ချော်ခြင်း ဖြစ်နေသည်ဟု မဆိုနိုင်တော့ပေ။ ထို့ကြောင့်
ယခုအမှုကို အယူခံတရားလို ကိုးကားသည့် ဥပဒေအချက်အလက်မှာ မှန်ကန်လက်ခံ
နိုင်စရာရှိသည်ဟု မဆိုနိုင်သောကြောင့်၊ အယူခံမှုကို စရိတ်နှင့်တကွ ပလပ်လိုက်သည်။
ပညာရှိ ဓမ္မနေကြီး စရိတ်အဖြစ် ၃၄ ကျပ် သတ်မှတ်သည်။

နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ်

ရာဇဝတ်အယူခံမှု

တရားသူကြီး ဦးသက်ဝေ ခေတ္တတွင်

မိုဟာမက်ဟူစိန် (ဆောင်း) ပါ ၂ (အယူခံတရားလို)

နှင့်

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (အယူခံတရားခံ) *

† ၁၉၆၆

နိုဝင်ဘာလ
၁၀ ရက် ။

ဝင်ကုန်ထွက်ကုန် ကြီးကြပ်ရေး (ယာယီ) အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၅ (၃) အရ၊ မူပြင်ထင်ရှား စီရင်ခြင်း—ဆန်စပါးများကို နိုင်ငံတော် ကောက်ပဲသီးနှံ အဖွဲ့၏အမိန့် မရှိဘဲ နိုင်ငံခြားသို့ ထုတ်ယူခြင်း မပြုရဟု တားမြစ်ထားခြင်း—အဆိုပါ ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃ (၂) အရ၊ ပင်လယ် အကောက်တော် အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၉ အရ တားမြစ်ထားသည့်ကုန်ပစ္စည်းအဖြစ် အဓိပ္ပါယ် ကောက်ယူရမည်ဖြစ်ခြင်း—ပင်လယ် အကောက်တော် အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၆၇ အေ၊ အရ၊ ပစ္စည်းများအား အခွင့် အမိန့် မရှိဘဲ နိုင်ငံခြားသို့ ခိုးထုတ်ရန် ကြံစည် အားထုတ်ခြင်း မပြုကြောင်း သက်သေ ထင်ရှားအောင် ပြသရန် တာဝန် ရှိခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ဆန်စပါးများကို နိုင်ငံတော်ကောက်ပဲသီးနှံ အဖွဲ့၏ အခွင့် အမိန့် မရှိဘဲ နိုင်ငံခြားသို့ ထုတ်ယူခြင်း မပြုရဟု နိုင်ငံတော်အစိုးရက ဝင်ကုန် ထွက်ကုန် (ယာယီ) ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃ (၁) အရ တားမြစ်ထားသည်။ ယင်းသို့တားမြစ်ထားသည့် ကုန်ပစ္စည်းများမှာ အဆိုပါ ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃ (၂) အရ ပင်လယ် အကောက်တော်အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၉ အရ၊ တားမြစ်ထား သည့် ကုန်ပစ္စည်းအဖြစ် အဓိပ္ပါယ်ကောက်ယူရမည် ဖြစ်ရာ ထိုကဲ့သို့သော ကုန်ပစ္စည်းများနှင့် အတူ ဖမ်းဆီး ရမိသည့် တရားခံတဦးသည် ပင်လယ်အကောက်တော်အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၆၇ အေ၊ အရ၊ ထိုကုန်ပစ္စည်းများအား အခွင့်အ မိန့် မရှိဘဲ နိုင်ငံခြားသို့ ခိုးထုတ်ရန် ကြံစည်အားထုတ် ခြင်းမပြုကြောင်း သက်သေ ထင်ရှားအောင် ပြသရန် တာဝန် ရှိပေသည်။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ဝင်ကုန် ထွက်ကုန် ကြီးကြပ်ရေး(ယာယီ)ဥပဒေသည်၊ ၁၉၄၇ ခုနှစ် တွင် ပြဋ္ဌာန်းသည့်အထူး ဥပဒေ တရပ်ဖြစ်သည်။ ပြစ်မှုကျူးလွန်သောလူငယ်များ အက်ဥပဒေ မှာ ၁၉၃၀ ခုနှစ် ကတည်းက ပြဋ္ဌာန်းထားသော ဥပဒေတရပ် ဖြစ်၍၊ ဝင်ကုန် ထွက်ကုန် ကြီးကြပ် ရေး (ယာယီ) ဥပဒေပါ အပြစ်ဒဏ်နှင့် ပတ်သက်သည့် အတိ အလင်းပြဋ္ဌာန်းချက်ကို လွှမ်းမိုး

* ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ် အယူခံမှုအမှတ် ၈၆။
† ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၂၅၁ တွင်ချမှတ်သော ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၉ ရက်နေ့စွဲပါ၊ စစ်တော်မြို့၊ မြို့မရာဇဝတ် တရားသူကြီး၏ အမိန့်ကို အယူခံမှု။

ဝိဟာမက်ဟူစီနီ
(ဆောင်း)ပါ ၂
နှင့်

ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ

ခြင်းမပြုနိုင်။ သို့ဖြစ်ရာ အယူခံတရားလိုအပေါ် ဝင်ကုန် ထွက်ကုန်ကြီးကြပ်ရေး (ယာယီ) ဥပဒေပုဒ်မ ၅ (၃) နှင့် (၂) အရ အလုပ်နှင့်ထောင်ဒဏ် ၇ နှစ်အပြင် ကြိမ်ဒဏ် ၁၀ ချက်ပါ ခံယူစေရန် အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သော အောက်ရုံး၏ စီရင်ချက်မှာ ဥပဒေက ညွှန်ကြားထားသည့်အတိုင်း ကိုက်ညီနေသည်။

အယူခံတရားလိုအတွက် ။ ။ ဦးဘရွှန်း။

အယူခံတရားခံအတွက် ။ ။ အစိုးရရှေ့နေကြီး ဦးကျော်ဂေါင်။

တရားသူကြီးဦးသက်ဖေ ။ ။ အယူခံတရားလိုအပေါ် ဝင်ကုန်ထွက်ကုန်ကြီးကြပ်ရေး (ယာယီ) အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၅ (၃) အရ အလုပ်နှင့် ထောင်ဒဏ် (၇) နှစ် ကျခံစေရန်နှင့် ကြိမ်ဒဏ် ၁၀ ချက်စီ ခံယူစေရန် အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သော စစ်တွေမြို့ မြို့မရာဇဝတ် တရားသူကြီး၏ စီရင်ချက်ကို မကျေနပ်သဖြင့် အယူခံဝင်ခြင်း ဖြစ်သည်။

လွန်ခဲ့သည့် ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ၊ ၁၃ ရက်နေ့ညနေတွင် အထူးစုံစမ်း စစ်ဆေးရေးဌာနမှ ဦးမျိုးအောင် (လိပြ-၂)၊ စစ်ထောက်လှမ်းရေးဌာနမှ ဦးစောလွင် (လိပြ-၃)၊ အကောက်တော်ဌာနမှ ဦးသန်းညွန့်နှင့် ဦးကာလီတို့သည် စစ်တွေမြို့ တစ်ဖက်ကမ်းရှိ ပေါက်တောမြို့အပိုင် အနောက်ရိုင်းရွာ ကမ်းစပ်တစ်ဝိုက်၌ ပါကစ္စတန်ပြည်သို့ ဆန်စပါးခိုးထုတ်မည့် လှေသမ္ဗန်တို့ကို ဖမ်းဆီးရန် မော်တော်ဖြင့် ထွက်လာကြပြီး မြေငူကျွန်းနှင့် ဆင်တက်မော်ကျွန်းကြားတွင် ကျောက်ချကာ စောင့်နေကြသည်။ ည ၉ နာရီကျော်ကျော်အချိန်တွင် လှေတစ်စင်းသည် ပင်လယ်ဝဘက်သို့ ရွက်တိုက်လျက် ထွက်သွားသည်ကို တွေ့ရှိ၍ မော်တော်ဖြင့် လိုက်ဖမ်းရာ ဆင်တက်မော်မြစ်ဝကို ကျော်၍ မြေငူကျွန်းရှိ အုန်းတောအနီးတွင် ထိုလှေကို မိသည်။ လှေပေါ်၌ ဆန်အိတ် ၂၉ အိတ်ကို တွေ့ရပြီး အယူခံတရားလိုများ အပြင် ရော်ချီအာမောက်နှင့် မာမက်ကာဆိမ်းဆိုသူတို့ကိုပါ ဖမ်းဆီးမိသည်။

အယူခံတရားလိုအား ပင်လယ်ဝအနီး ကုလားတန်မြစ်အတွင်း ဖမ်းမိ သည့်အပြင် ဖမ်းမိသည့်အချိန်က ရေတက်ဖြစ်သော်လည်း ပင်လယ်ဘက်သို့ လှေကို ရွက်တိုက်၍ သွားနေသဖြင့် နိုင်ငံခြားသို့ ဆန်အိတ်များကို သယ်ယူသွားရန် ကြံစည်သည်ဟုဆိုကာ ဝင်ကုန်ထွက်ကုန်ကြီးကြပ်ရေး (ယာယီ) ဥပဒေပုဒ်မ ၅ (၃) အရ တရားစွဲဆိုရာ အယူခံတရားလိုတို့နှင့် ၎င်းတို့အဖော်များဖြစ်ကြသည့် ရော်ချီအာမက် နှင့် မာမက်ကာဆိမ်းတို့က ၎င်းတို့သည် စစ်တွေမြို့သို့ ကျောက်သယ်၍ လာရောင်း ကြောင်း ကျောက်ရောင်းပြီးနောက် အနောက်ရိုင်းရွာသို့ အပြန်တွင် အခြားကျောက်လှေ ၂၉ စင်းကတစ်စင်းလျှင်ဆန်တစ်အိတ်စီ ရွာသို့ခရီးကြွပြီးလိုက်၍ယူသွားရခြင်းသာ ဖြစ်

မိုးဟာမက်ဟူမိန်
(ဆောင်း)ပါ ၂

နှင့်

ပြည်ထောင်စု
ပြန်မာနိုင်ငံ။

ကြောင်း ထိုဆန်အိတ်များကို ပါကစ္စတန်နိုင်ငံသို့ ခိုးထုတ်ရန် ကြံစည်ခြင်းမဟုတ်
ကြောင်း ထုချေကြသော်လည်း အောက်ရုံးပညာရှိ တရားသူကြီးသည် ၎င်းတို့၏
ထုချေချက်များကို လက်မခံဘဲ အယူခံတရားလိုတို့အား အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့
သည့်အတိုင်း အပြစ်ပေးခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

၎င်းတို့၏အဖော်များဖြစ်ကြသည့် ရော်ချီးအာမက်နှင့် မာမက်ကာဆိမ်းတို့မှာ
အသက် ၁၆ နှစ်အောက် ငယ်ရွယ်သူများ ဖြစ်ကြ၍ ၎င်းတို့အပေါ် ပြစ်မှုကျူးလွန်သော
လူငယ်များ ဥပဒေပုဒ်မ ၁၆ (ဂ) အရ ကြိမ်ဒဏ် ၁၅ ချက်စီသာ အရှိက်ခံရန်
အမိန့် ချမှတ်လိုက်၏။ ထိုအမိန့်ကို ၎င်းတို့ကသော်လည်းကောင်း၊ နိုင်ငံတော်
အစိုးရကသော် လည်းကောင်း အယူခံဝင်ခြင်းမရှိသဖြင့် ထိုအမိန့်နှင့် ပတ်သက်၍
အထူး ဝေဖန်ရန် မလိုတော့ပေ။

အယူခံတရားလိုတို့အား ဆန်အိတ် ၂၉ အိတ်တင်ထားသည့် လှေပေါ်တွင်
ညဉ့်အချိန်မတော် ဖမ်းမိခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ထိုစဉ်က ၎င်းတို့၏ လှေသည် ပင်လယ်နှင့်
တစ်မိုင်ခန့်ဝေးသည့် ကုလားတန်မြစ်အတွင်း ပင်လယ်ဝသို့ ဦးတည်ကာ ရွက်တိုက်
လျက်သွားနေသည်။ အချိန်မှာ ရာသီဥတုကောင်းမွန်သောအချိန်ဖြစ်၍
အယူခံတရားလိုတို့အနေဖြင့် ဆန်များကို ပါကစ္စတန်နိုင်ငံသို့ ခိုးထုတ်ရန် ကြံစည်
အားထုတ်ခဲ့ကြောင်း ပေါ်ပေါက်နေသည်။

ဆန်စပါးများကို နိုင်ငံတော် ကောက်ပဲသီးနှံအဖွဲ့၏ အခွင့်အမိန့်မရှိဘဲ
နိုင်ငံခြားသို့ ထုတ်ယူခြင်းမပြုရဟု နိုင်ငံတော်အစိုးရက ဝင်ကုန်ထွက်ကုန် (ယာယီ)
ဥပဒေပုဒ်မ ၃ (၁) အရ တားမြစ်ထားသည်။ (နိုင်ငံတော်အစိုးရ၏ ကုန်သွယ်ရေးနှင့်
ထောက်ပံ့ရေး ဌာန၏ ၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၃၀ ရက် နေ့စွဲပါ အမိန့်
ကြော်ငြာစာအမှတ်-၁၁၄ ကို ကြည့်ပါ။)

ယင်းသို့ တားမြစ်ထားသည့် ကုန်ပစ္စည်းမှာ အဆိုပါဥပဒေပုဒ်မ ၃ (၂)
အရ ပင်လယ်အကောက်တော်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၉ အရ တားမြစ်ထားသည့် ကုန်ပစ္စည်း
အဖြစ် အဓိပ္ပာယ်ကောက်ယူရမည်ဖြစ်ရာ ထိုကဲ့သို့သော ကုန်ပစ္စည်းများနှင့်အတူ
ဖမ်းဆီးရမိသည့် တရားခံတစ်ဦးသည် ပင်လယ်အကောက်တော်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၆၇
အေ အရ ထိုကုန်ပစ္စည်းများအား အခွင့်အမိန့် မရှိဘဲ နိုင်ငံခြားသို့ ခိုးထုတ်ရန်
ကြံစည်အားထုတ်ခြင်း မပြုကြောင်း သက်သေထင်ရှားအောင် ပြသရန်သာတာဝန်ရှိသည်။
ခုအမှုတွင် နိုင်ငံတော်အစိုးရက အခွင့်အမိန့်မရရှိဘဲနိုင်ငံခြားသို့ ယူထုတ်ခြင်းမပြုရ
ဟု တားမြစ်ထားသော ဆန်များကို ပင်လယ်ဝအနီး၌ အယူခံတရားလိုတို့၏ လှေထဲတွင်
တွေ့ရသဖြင့် ၎င်းတို့အား ထိုဆန်များကို နိုင်ငံခြားသို့ အခွင့်အမိန့်မရှိဘဲ ထုတ်ယူရန်
အားထုတ်သည်ဟု စွဲဆိုလာသည့်အမှုဝယ် ထိုကဲ့သို့ ထုတ်ယူရန် အားထုတ်ခြင်း
မဟုတ်ကြောင်း သက်သေထင်ရှားအောင် ပြသရန်တာဝန်မှာ အယူခံတရားလိုတို့အပေါ်
ကျရောက်နေလေသည်။

၁၉၆၆
—
မိုဟာမက်ဟူစိန်
(ဆောင်)ပါ ၂
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

အယူခံတရားလိုတို့က ကျောက်တင်သည့်လှေ ၂၀ စင်းက တစင်းလျှင် ဆန်
ဟအိတ်စီရွာသို့ ယူသွားရန် လူကြွဲပါးလိုက်ပြီး၊ မိမိတို့ကိုယ်တိုင်ကလည်း ဆန်တအိတ်
ဝယ်လာသဖြင့်၊ မိမိတို့၏လှေပေါ်၌ ဆန်အိတ် ၂၉ အိတ်ရှိနေခြင်း ဖြစ်သည်
ဆိုသောထုခေါ်ချက်မှာ ယုံတမ်းစကားမျှသာဖြစ်သည်။ အခင်းဖြစ်နေ့က စစ်တွေမြို့
၌အယူခံတရားလိုတို့လှေအပြင် အခြားကျောက်တင်သည့်လှေ ၂၀ စင်းရှိသည်ဆိုခြင်း
မှာသက်သေအထောက်အထားမရှိ မည်သည့်အတွက် အခြားလှေများက အယူခံ
တရားခံတို့၏လှေတွင် လှေကြွဲပါးလိုက်သည်ဟုလည်း အကြောင်းပြထားခြင်းမရှိ၊
ယခင်ယခင်က ထိုကဲ့သို့လူကြွဲပါးခြင်းမျိုးလည်း မရှိခဲ့ဘူးကြောင်း ဝန်ခံထားကြသည်။
ညအချိန်တွင် ပင်လယ်နှင့်တမိုင်ခန့်ဝေးနေရာတွင် ပင်လယ်ဘက်သို့ရွက်တိုက်၍ သွားနေ
စဉ်ဘမ်းမိခြင်း ဖြစ်သည့်အလျောက်၊ အယူခံတရားလိုတို့သည် ဆန် ၂၉ အိတ်ကို
အခွင့်အမိန့်မရှိဘဲ နိုင်ငံခြားသို့ထုတ်ယူရန် အားထုတ်ခဲ့ကြောင်း ပေါ်လွင်ထင်ရှား
နေသည်။ ထို့ကြောင့်၎င်းတို့သည် ဝင်ကုန်ထွက်ကုန်ကြီးကြပ်ရေး (ယာယီ) ဥပဒေ
ပုဒ်မ (၃) နှင့် (၂) အရအပြစ်ရှိသည်ဆိုသော အောက်ရုံး၏ကောက်ယူချက်မှာ
မှန်ကန်သည်။

အပြစ်ဒဏ်နှင့်ပတ်သက်၍ အယူခံတရားလိုတို့၏ ပညာရှိရွှေနေကြီး ဦးဘရွှန်းက
အယူခံတရားလို မိုဟာမက်ဟူဆောင်သည် အသက် ၁၇ နှစ်နှင့် ၁၈ နှစ်အကြားရှိလူ
ငယ်တယောက်ဖြစ်ပြီး၊ အယူခံတရားလို မိုဟာမက်ဆီရော့(တ်)မှာ အသက် ၁၆ နှစ်နှင့်
၁၇ နှစ်အကြားရှိလူငယ်တယောက်ဖြစ်ကြောင်း ဆရာဝန်ဦးထွန်း (ရုံးခေါ်သက်သေ)
၏ထွက်ချက်အရ ထင်ရှားနေသဖြင့်၊ ပြစ်မှုကျူးလွန်သောလူငယ်များ ဥပဒေပုဒ်မ
၂၅(ပ) အရ၊ ဘော်စတယ် အကျင့်စာချိတ္တပြုပြင်ရေးကျောင်းသို့ပို့ရန် အမိန့်ချမှတ်
သင့်ကြောင်း၊ ငယ်ရွယ်သူများအပေါ် ထောင်ဒဏ်နှင့်ကြိမ်ဒဏ်များ ချမှတ်ထားခြင်း
မှာ မသင့်လျော်ကြောင်း တင်ပြလာသည်။

၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ဝင်ကုန်ထွက်ကုန်ကြီးကြပ်ရေး (ယာယီ) ဥပဒေပုဒ်မ ၅(၂)မှာ
လိုသလောက်ကိုပေါ်ပြရလျှင် အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည်။

“Notwithstanding anything contained in any other law for
the time being in force, if the contravention of any such
order is in respect of paddy or rice or rice products, the
offender shall be punishable with transportation for life or
with imprisonment for a term which shall not be less than
seven years, and with whipping * * *

ထိုပုဒ်မအရဆိုလျှင် အခြားဥပဒေတခုခုတွင် မည်သို့ပင် ပြဋ္ဌာန်းထားစေကာမူ
စပါး၊ ဆန် သို့မဟုတ် ဆန်ထွက်ပစ္စည်းနှင့်ပတ်သက်၍ ပြစ်မှုကျူးလွန်ခဲ့လျှင် ပြစ်မှု

မိုဟာမက်ဟူစိန်
(ဆောင်း)ပါ ၂

နှင့်
ပြည်ထောင်စု
ပြန်ပေးနိုင်ပါသည်။

ကျူးလွန်သူအား တသက်တကျွန်းဒဏ်၊ သို့မဟုတ် အနည်းဆုံးထောင်ဒဏ် ၇ နှစ် အပြင်၊ ကြိမ်ဒဏ်လည်းချမှတ်ရမည်ဖြစ်သည်။ ဝင်ကုန်ထွက်ကုန်ကြီးကြပ်ရေး (ယာယီ) ဥပဒေသည် ၁၉၄၇ ခုနှစ်တွင် ပြဋ္ဌာန်းသည့် အထူးဥပဒေတရပ်ဖြစ်သည်။ ပြစ်မှု ကျူးလွန်သောလူငယ်များ ဥပဒေမှာ ၁၉၃၁ ခုနှစ်ကတည်းက ပြဋ္ဌာန်းထားသော ဥပဒေတရပ်ဖြစ်၍၊ ဝင်ကုန်ထွက်ကုန်ကြီးကြပ်ရေး (ယာယီ) ဥပဒေပါ အပြစ်ဒဏ်နှင့် ပတ်သက်သည့် အတိအလင်းပြဋ္ဌာန်းချက်ကို လွှမ်းမိုးခြင်းမပြုနိုင်ဟု ကျွန်ုပ်ယူဆသည်။ အယူခံတရားလိုတို့ကဲ့သို့သော ငယ်ရွယ်သူများကို ယခုကဲ့သို့ကြီးလေးသော ထောင်ဒဏ် နှင့်ကြိမ်ဒဏ်များကို ချမှတ်သင့် မသင့်ဆိုသောကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ ကျွန်ုပ်အနေနှင့် မဝေဖန်လိုပေ၊ ဝေဖန်ခွင့်လည်းမရှိပေ၊ တရားသူကြီးတဦးအနေဖြင့် ဥပဒေတခု၏ ကောင်းကျိုးဆိုးကျိုးကို ရှာဖွေစိစစ်ရန်မဟုတ်ဘဲ၊ ဥပဒေပါပြဋ္ဌာန်းချက်ကို အဓိပ္ပါယ် ဖွင့်ဆိုပြီး၊ ထိုအဓိပ္ပါယ်အတိုင်း အကောင်အထည်ဖော်ပေးရန်သာဖြစ်ပေသည်။ သို့ ဖြစ်ရာ အယူခံတရားလိုအပေါ်ဝင်ကုန် ထွက်ကုန်ကြီးကြပ်ရေး (ယာယီ) ဥပဒေပုဒ်မ ၅ (၃)နှင့် (၂)အရအလုပ်နှင့်ထောင်ဒဏ် ၇ နှစ်အပြင် ကြိမ်ဒဏ် ၁၀ ချက်ပါခံယူစေ ရန် အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သော အောက်ရုံး၏ စီရင်ချက်မှာ ဥပဒေက ညွှန်ကြားထားသည့် အတိုင်းလိုက်ညီနေသည့်အလျောက်၊ ကျွန်ုပ်အနေဖြင့် ပြင်ဆင်လျော့ပေါ့ခြင်းမပြုနိုင် ပေ၊ အထက်ပါအကြောင်းများကြောင့် ဤအယူခံမှုကို ပယ်လိုက်သည်။

၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၂၃ ရက်နေ့စွဲပါ ဆာကြူလာအမှတ် ၄ ၏ အပိုဒ် ၆ အရ ပြင်ဆင်ထားသည့် တရားရုံးများလက်စွဲ အပိုဒ် ၇၆၄ တွင်၊ ထောင်ဒဏ်တနှစ်ထက်ပို၍ ကျခံရမည့် အသက် ၁၉ နှစ်မပြည့်သေးသော အကျဉ်းသားများအား၊ မိတ္ထီလာထောင် သို့မဟုတ်မည်ဟု ညွှန်ကြားထားရာ ထိုညွှန်ကြားချက်ကိုလိုက်နာရန် ပျက်ကွက်နေသဖြင့် အောက်ရုံးပညာရှိ တရားသူကြီးအား ထိုညွှန်ကြားချက်ကို လိုက်နာရန် ညွှန်ကြား လိုက်သည်။

နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ်

ရာဇဝတ်အယူခံမှု

တရားသူကြီး ဦးသက်ဗေ ချွေတွင်

† ၁၉၆၆

နိုဝင်ဘာလ ၂၈
ရက်။

မိုက်စ (ခေါ်) ပေါက်စ (အယူခံတရားလို)

နှင့်

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (အယူခံတရားခံ) *

ရာဇဝတ်ကြီး ပုဒ်မ ၃၀၂ (၂) အရ၊ မူပြစ်ထင်ရှား စီရင်ခြင်း—ခြေရာနှိုင်းယှဉ်သည့် အာသာ
ရပ်—ခြေချောင်းများနှင့် ခြေတဝါး၏ အနေ အထားတို့ကို နှိုင်းယှဉ်ခြင်း—အမှားအယွင်း
မရှိနိုင်အောင် တိကျ မှန်ကန်သည်ဟု ဆိုနိုင် မဆိုနိုင်—တရားရုံးအနေဖြင့် လက်ခံသင့်
မသင့် ဆိုခြင်းကို အမှုတွင် ပေါ်ပေါက်လျက် ရှိသော အကြောင်းခြင်းရာ များနှင့်တကွ
ဆက်စပ်၍ အဆုံးအဖြတ် ပေးရမည် ဖြစ်ခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ ခြေရာနှိုင်းယှဉ်သည့် အဘတ်ပညာသည် လက်ဗွေ နှိုင်းယှဉ်သည့် အတတ်
ပညာလောက် တိကျမှန်ကန်ခြင်း မရှိသေးပေ။ လက်ဗွေနှိုင်းယှဉ်သည့် ကိစ္စတွင် လက်ဗွေများ၏
အနေအထား အသေးစိတ်တို့ကို နှိုင်းယှဉ် ကြည့်ရှုရသဖြင့် အလွန်ပင် မှားယွင်းခဲ့သော်လည်း
ခြေရာနှိုင်းယှဉ်ရာ၌ ဗွေများ၏ အနေအထားကို နှိုင်းယှဉ်ခြင်း မဟုတ်ဘဲ၊ ခြေချောင်းများနှင့်
ခြေတဝါး၏ အနေအထားတို့ကို နှိုင်းယှဉ်ခြင်း ဖြစ်၍၊ အမှားအယွင်း မရှိနိုင်အောင် တိကျ
မှန်ကန်သည်ဟု ဆိုနိုင်မည် မဟုတ်ပေ။ ထို့ကြောင့် ခြေရာကောက် ပါရဂူ၏ ထွက်ချက်ကို
တထပ်ချ မှန်ကန်သည်ဟု ယူဆခြင်း မပြုနိုင်ချေ။ တရားရုံးအနေဖြင့် လက်ခံသင့် မသင့်ဆိုခြင်း
ကို အမှုတွင် ပေါ်ပေါက်လျက် ရှိသော အကြောင်းခြင်းရာများနှင့် တကွ ဆက်စပ်၍ အဆုံး
အဖြတ် ပေးရမည် ဖြစ်သည်။

အမ်ဂေါင်ဒင်တို့အမှု၊ အေ၊ အိုင်၊ အာ (ရ်)၊ ၁၉၃၇၊ မဒရပ် ၈၅၁။ ဘီပူလေးဇာတို့အမှု၊
အေ၊ အိုင်၊ အာ (ရ်)၊ ၁၉၄၁၊ မဒရပ် ၈၈။ ဧကာချန်နှင့်နိုင်ငံတော်၊ အေ၊ အိုင်၊ အာ (ရ်)၊
၁၉၅၅ အမ်၊ ဘီ၊ (စုံညီခုံ) ရည်ညွှန်းသည်။

အယူခံတရားလိုအတွက်။ ။

အယူခံတရားခံအတွက်။ ။ အစိုးရရှေ့နေကြီး ဦးဇင်။

* ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ် အယူခံမှု အမှတ် ၄၀၃။
† ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၆၅ တွင် ချမှတ်သော ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၁၂
ရက်နေ့စွဲပါ သရက်မြို့၊ ဒုတိယ အထူးတရားသူကြီး၏ အမိန့်ကို အယူခံမှု။

မိုက်စ(ခေါ်)
ပေါက်စ
နှင်း
ပြည်ထောင်စု
ပြန်မခိုင်ငံ။

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေ။ ။ အယူခံတရားလို မောင်မိုက်စ (ခေါ်) ပေါက်စ အပေါ် ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၃၁၂ (၂) အရ၊ တသက်တကျွန်းအပြစ်ဒဏ်ကျခံစေရန် အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သော၊ သရက်မြို့၊ ဒုတိယ အထူး (စက်ရှင်) တရားသူကြီး၏ စီရင်ချက်ကို မကျေနပ်သဖြင့်၊ အယူခံဝင်သော အမှုဖြစ်သည်။

လွန်ခဲ့သည့် ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၁၄ ရက်နေ့ညနေတွင်၊ သရက်ခရိုင်၊ ရွာသစ်ကြီး ရွာနေ သေသူမောင်ညီငယ်သည်၊ ၎င်း၏ ယောက်ျားဖြစ်သူ မောင်သောင်းတင် နွားကျောင်းရာမှပြန်လာရာ၊ နွားတကောင်မပါလာသဖြင့်၊ ရွာပြင်သို့နွားရှာရန်တယောက်တည်းထွက်သွားသည်။ ည ၇ နာရီအချိန်အထိ မောင်ညီငယ်မှာ အိမ်သို့ ပြန်မရောက်လာသဖြင့် ဇနီး မသန်းမြက မောင်ညီငယ်၏အစ်ကို မောင်သာစိန် (လိပြ-၁) အားအကြောင်းကြား၍၊ မောင်သာစိန်သည် ဆွေမျိုးနီးစပ်သူ ၁၀ ယောက်ခန့်နှင့်အတူ၊ ရွာ၏ အနောက်ဘက်သို့ လိုက်လံရှာဖွေသော်လည်း မတွေ့ရချေ။ ထို့ကြောင့် ရွာသို့ပြန်လာပြီး သူကြီး ဦးဘိုးရွှေ (လိပြ-၉) အားသွားရောက်တိုင်ကြားရာ ဦးဘိုးရွှေက နံနက်ကျမှ ရှာရန်အကြံပေးသည်။

နံနက်တွင် ရွာသားအားလုံးလိုလိုပင်ထွက်၍ ထပ်မံရှာဖွေကြရာ၊ မွန်းလွဲ ၁ နာရီအချိန်၌၊ ပျောက်ဆုံးနေသော မောင်ညီငယ်၏ အလောင်းကို မောင်ထွန်းသိန်း ဆိုသူ၏ယာအနီးတွင် ဦးစံသိုက် (လိပြ-၄) ကတွေ့ရသည်။ ဆက်လက်ရှာဖွေရာ၊ နွားတွေ့သည့်နေရာနှင့် မနီးမဝေး၌ ဒါးဒဏ်ရာ ၂ ချက်နှင့်သေဆုံးနေသော မောင်ညီငယ်အားတွေ့ရ၏။ အလောင်းတွေ့သည့် နေရာနှင့် ပေတရာခန့်အဝေးတွင် လတ်ဆတ်ထင်ရှားသော လူတဦး၏ခြေရာများကို တွေ့ရလေသည်။

မောင်ညီငယ်၏ အလောင်းကို သရက်မြို့၊ ပြည်သူ့ဆေးရုံ သို့ ပို့လိုက်၍၊ ဆရာဝန် ဦးတင်ဇွေက စစ်ဆေးကြည့်ရှုရာ၊ လည်ဂုတ်နှင့် လည်ပင်းတို့တွင် ဒါးဒဏ်ရာ ၂ ချက်တွေ့ရ၏။ လည်ဂုတ်မှ ဒဏ်ရာမှာ သဘာဝအားဖြင့် သေစေမည့် ဒဏ်ရာတခုဖြစ်ပြီး လည်ပင်းမှဒဏ်ရာမှာ မချသေစေမည့်ဒဏ်ရာဖြစ်ကြောင်း ဆရာဝန်က ထင်မြင်ချက်ပေးထားသည်။

၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၁၅ ရက်နေ့တွင် ဒု-လုံခြုံရေးမှူး ဦးလှမောင် (လိပြ-၁၃) သည်၊ အခင်းဖြစ်ပွားရာအရပ်သို့ ရောက်သွားပြီး၊ မောင်ညီငယ်၏အလောင်းစေ့သောနေရာမှပေ ၂၁၀ အကွာတွင်တွေ့ရသည့် လက်ဝဲဘက်လူခြေရာတခုကို ဖယောင်းပုံလောင်း၍ယူခဲ့၏။ ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၁၈ ရက်နေ့တွင် အလောင်းတွေ့သောနေရာမှ ပေ ၁၀၀ ခန့်အဝေးတွင် တွေ့ရသည့် လက်ျာဘက်လူခြေရာတခုကို ဖယောင်းပုံလောင်းကာယူခဲ့သည်။ ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၂၀ ရက်နေ့တွင်၊ အယူခံတရားလိုအား ဘမ်းဆီးလိုက်ပြီး၊ ၎င်း၏ထွက်ဆိုချက်အရ၊ သေသူ၏ယောက်ျား

၁၉၆၆
မိုက်ဝ(ခေါ်)
ပေါက်ဝ
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
ပြန်မာနိုင်ငံ။

မောင်သောင်းတင်အား ဘမ်းလိုက်သည်။ ထိုနောက် အယူခံတရားလို၏ အမမှာ ပေါ်ပလင်အပြာရောင် ရုပ်အင်္ကျီတထည်၊ ချည်ပုဆိုးစိမ်းတထည်နှင့် လျတ်ခတ်လွယ် အိတ်ဘလုံးကို သိမ်းဆီးလိုက်သည်။ မောင်သောင်းတင်၏ နေအိမ်မှ ၂ နံရံလုံချည် တထည်၊ မြန်မာယက်ဖျင်ဖြူ ရုပ်အင်္ကျီတထည်၊ ချည်လုံချည်ကွက်စိမ်းတထည်နှင့် ကိုင်းခတ်ဒါးတချောင်းကို သိမ်းဆီးခဲ့၏။ အယူခံတရားလိုအား မဘမ်းမီ ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၁၈ ရက်နေ့ကပင်၊ အယူခံတရားလိုက ပြုပြင်ပေးရန် အပ်ထားသည့် အရိုးမပါဒါးတချောင်းကို ညောင်ရွာနေ ပန်းဘဲဆရာ မောင်သန်း (လိပြ-၁၀) ထံမှ သိမ်းဆီးခဲ့၏။

၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၂၃ ရက်နေ့တွင် အယူခံတရားလို၏ ခြေရာပုံစံနမူနာ များကို သက်သေ မောင်ညွန့်မောင် (လိပြ-၁၂) ရွှေတွင်းယူပြီး၊ မောင်ညီငယ်၏ အလောင်းအနီးတွင် တွေ့ရှိခဲ့သောဖယောင်းခြေရာပုံများနှင့်အတူ တိုက်ဆိုင်စစ်ဆေး ရန်၊ အင်းစိန်မြို့၊ လောကဓါတ်ဌာနသို့ ပို့ခဲ့၏။

လောကဓါတ်ဌာနမှ လုံခြုံရေးမှူး ဦးဘသန်း (လိပြ-၁၈) သည်၊ အယူခံတရားလို၏ ခြေရာပုံစံနမူနာများကို ဖယောင်းခြေရာပုံတို့နှင့် နှိုင်းယှဉ်ကြည့်ပြီးနောက်၊ လက်ဝဲဘက် ဖယောင်းခြေရာမှာ အယူခံတရားလို၏လက်ဝဲဘက်နမူနာခြေရာဝါးပုံနှင့် တူညီကြောင်း၊ လက်ျာဘက်ဖယောင်းခြေရာမှာ ပီသစွာမထင်သဖြင့် နှိုင်းယှဉ်၍မရကြောင်း ထင်မြင် ချက်ပေးသွားသည်။

အထက်ပါ သက်သေ အထောက်အထားများအရ၊ အယူခံ တရားလိုနှင့် မောင်သောင်းတင်တို့အား လူသတ်မှုဖြင့် ရုံးတင်တရားစွဲဆိုရာ၊ အောက်ရုံး ပညာရှိ တရားသူကြီးသည်၊ မောင်သောင်းတင်အား တရားသေလွှတ်ခဲ့၏။ ထိုတရားသေလွှတ် သောအမိန့်ကို နိုင်ငံတော် အစိုးရက အယူခံဝင်ခြင်း မရှိသဖြင့်၊ မောင်သောင်းတင်နှင့် ပတ်သက်၍ ဝေဖန်ရန် မလိုတော့ပေ။ အယူခံတရားလိုက မောင်ညီငယ်ကို မသတ် ရကြောင်း ငြင်းဆိုပြီး၊ အခင်းဖြစ်ပွားသည့်နေ့က အိမ်၌ရှိနေကြောင်း ထုချေသော် လည်း၊ အောက်ရုံးပညာရှိ တရားသူကြီးသည် ၎င်း၏ထုချေချက်ကို လက်မခံဘဲ အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း အပြစ်ပေးခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

ယခုအမှုတွင် သေသူ မောင်ညီငယ်အား၊ အယူခံတရားလိုကသတ်ဖြတ်ခဲ့သည် ဆိုသောစွပ်စွဲချက်နှင့်ပတ်သက်၍ မျက်မြင်သက်သေမရှိပေ။ အောက်ရုံး ပညာရှိတရား သူကြီးက ပတ်ဝန်းကျင် သက်သေအထောက်အထားများအရ၊ ၎င်းအပေါ်အပြစ် ပေးခဲ့ခြင်းဖြစ်၍၊ ထိုသက်သေအထောက်အထားများသည် အယူခံတရားလိုအပေါ် အပြစ်ပေးနိုင်အောင် ခိုင်လုံသည့် သက်သေအထောက်အထားများ ဟုတ် မဟုတ် ဆိုခြင်းကို ဆန်းစစ်ရပေမည်။

မိုက်စ(ခေါ်)
ပေါက်စ
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

တရားခံတဦးအပေါ် တိုက်ရိုက်သက်သေထွက်ချက်မရှိစေကာမူ၊ လုံလောက်သော ပတ်ဝန်းကျင် သက်သေအထောက်အထားရှိလျှင် အပြစ်ပေးနိုင်ပေသည်။ သို့ရာတွင် ယင်းပတ်ဝန်းကျင် သက်သေအထောက်အထားများမှာ၊ တရားခံ အပြစ်ရှိကြောင်းတထစ်ချ ကောက်ယူရမည့် သက်သေခံချက်ဖြစ်ရန်လိုပေသည်။ ထိုကဲ့သို့ တထစ်ချ ကောက်ယူ ခြင်းမပြုနိုင်လျှင်၊ တရားခံအား အပြစ်ပေးနိုင်အောင် ခိုင်လုံသည့် သက်သေအထောက် အထားဖြစ်သည်ဟု ဆိုနိုင်မည်မဟုတ်ချေ။ တနည်းဆိုသော် ပတ်ဝန်းကျင်သက်သေ အထောက်အထားများသည်၊ တရားခံအပြစ်ရှိသည်ဟု ယူဆရအောင် ကွင်းဆက် အပြည့်ပါရှိသော သက်သေခံချက်များ ဖြစ်ရပေမည်။ ဘင်ဂျာမင်ဇေးဗီးယား နှင့် ပြည်ထောင်စု (၁)၊ အယူခံတရားလိုအပေါ် ပေါ်ပေါက်လျက်ရှိသော ပတ်ဝန်းကျင် သက်သေအထောက်အထားများမှာ (က) မောင်ညီငယ်၏ အလောင်းတွေ့သည့် နေရာနှင့် ပေ ၂၁၀ အကွာတွင် တွေ့ရသော လက်ဝဲခြေရာမှာ အယူခံတရားလို၏ လက်ဝဲခြေရာနှင့်တူနေခြင်း၊ (ခ) အယူခံတရားလိုထံမှ သိမ်းဆီးသွားသည့်ဆိုသော ရုပ်အင်္ကျီတွင် လူသွေးစွန်းနေသည်ကိုတွေ့ရခြင်း၊ (ဂ) မောင်ညီငယ် ပျောက်ဆုံး ပြီးနောက်နေ့တွင်၊ အယူခံတရားလိုသည် ပဲ့နေသော ၎င်း၏ကိုင်းခုတ်ဒါးကို ပန်းဘဲ ဆရာ မောင်သန်းထံ၌ပြုပြင်ရန်အပ်ပေးခဲ့ခြင်း နှင့် (ဃ) အခင်းဖြစ်ပွားပြီးနောက် အယူခံတရားလိုသည် အမူအရာပျက်နေခြင်းတို့ပင်ဖြစ်သည်။

အောက်ရုံး ပညာရှိ တရားသူကြီးက အလောင်းအနီးတွင် တွေ့ရှိ သာ လက်ဝဲ ခြေရာမှာ၊ အယူခံတရားလို၏ လက်ဝဲခြေရာပင်ဖြစ်သည်ဆိုသော လျှို့ဝှက်ရေးမှူး ဦးသန်း ၏ထွက်ဆိုချက်ကို ဖေ့န့်ဆန်းစစ်ခြင်းမပြုဘဲ၊ လက်ခံခဲ့သည်။ ခြေရာနှိုင်းယှဉ်သည့် ဘာသာရပ်ကိုလေ့လာထားသော ပုဂ္ဂိုလ်တဦးက၊ အခင်းဖြစ်နေရာတွင် တွေ့ရှိသည့် ခြေရာနှင့်တရားခံ၏ခြေရာမှာ မည်သည့်အတွက်ကြောင့် တူညီသည်ဟု ထွက်ဆိုလျှင်၊ တရားရုံးအနေဖြင့်၊ ထိုထွက်ဆိုချက်သည် လက်ခံသင့် မသင့်၊ မည်သည့်အတွက် လက်ခံသည်၊ မည်သည့်အတွက် လက်မခံဟုအမှုတွင်ပေါ်ပေါက်လျက်ရှိသောအကြောင်း ခြင်းထုများနှင့်တကွ ဆက်စပ်၍ အဆုံးအဖြတ်ပေးရမည်ဖြစ်သည်။ (ခြေရာနှိုင်းယှဉ် သည့် အတတ်ပညာသည် လက်ဗွေနှိုင်းယှဉ်သည့် အတတ်ပညာလောက် တိကျ မှန်ကန်ခြင်း မရှိသေးပေ၊ လက်ဗွေနှိုင်းယှဉ်သည့် ကိစ္စတွင် လက်ဗွေများ၏ အနေ အထား၊ အသေးစိတ်ဘို့ကို နှိုင်းယှဉ် ကြည့်ရှုရသဖြင့်၊ အလွန်ပင် မှားယွင်း ခဲ့သော်လည်း၊ ခြေရာနှိုင်းယှဉ်ရာ၌ ဗွေများ၏ အနေအထားကို နှိုင်းယှဉ်ခြင်း မဟုတ်ဘဲ၊ ခြေချောင်းများနှင့် ခြေဘဝါး၏ အနေအထားတို့ကို နှိုင်းယှဉ်ခြင်း ဖြစ်၍၊ အမှားအယွင်းမရှိနိုင်အောင် တိကျမှန်ကန်သည်ဟု ဆိုနိုင်မည်မဟုတ်ပေ။

(၁) ၁၉၅၅ ခု၊ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး၊ ၁၄၆ (တရားလွှတ်တော်)။

ထို့ကြောင့် ခြေရာကောက်ပါရူ၏ ထွက်ချက်ကို တထစ်ချမှန်ကန်သည်ဟု ယူဆခြင်းမပြုနိုင်ချေ။) တရားရုံးအနေဖြင့် လက်ခံသင့် မသင့်ဆိုခြင်းကို ဝေဖန်ချင့်ချိန်ရမည် ဖြစ်သည်။ အမ်ဂေါင်ဒင်တို့အမှု (၂)။ ဘီပူလေရားတို့အမှု (၃) နှင့် ဖါကော့ဂျန် နှင့် နိုင်ငံတော် (၄) တို့စီရင်ထုံးများကိုကြည့်ပါ။

ယခုအမှုတွင် မောင်ညီငယ်၏ အလောင်းအနီးမှ ယူခဲ့သည့် ဖယောင်းပုံခြေရာကို ဤအယူခံရုံးသို့ တင်ပို့ခဲ့ခြင်းမရှိ၍၊ ထိုခြေရာသည် အယူခံတရားလို၏ နမူနာခြေရာနှင့် တူသည် မတူသည်ဆိုခြင်းကို ကျွန်ုပ်အနေနှင့် နှိုင်းယှဉ်ကြည့်ရန် အခွင့်အရေးမရ ခဲ့ပေ။ အကယ်၍ တူသည်ဟုဆိုစေကာမူ (အယူခံတရားလို၏ ခြေရာကိုအလောင်း တွေ့သည့်နေရာနှင့်ပေ ၂၁၀ အကွာတွင် တွေ့ရသည့်အပြင်၊ ထိုကဲ့သို့တွေ့သောနေရာမှာ လူအများသွားလာနိုင်သည့်နေရာဖြစ်သောကြောင့်ထိုခြေရာကို တွေ့ကာမျှဖြင့် အယူခံ တရားလိုသည် မောင်ညီငယ်အား သတ်သည့်လက်သယ် ဖြစ်ရမည်၊ သို့တည်းမဟုတ် မောင်ညီငယ်အား သတ်စဉ်က၊ အယူခံတရားလိုသည်အနီး၌ရှိရမည်ဟု တထစ်ချ ကောက်ယူခြင်းမပြုနိုင်ပေ။) အလောင်းအနီးတွင် တွေ့ရသည့်ခြေရာများမှာ မထင် ရှားသဖြင့်၊ ဖယောင်းပုံမယူနိုင်၍၊ မည်သူ၏ခြေရာများဖြစ်သည်ဟု မပြောနိုင်ချေ။

အယူခံတရားလို၏ အိမ်မှပေါ်ပလင်အပြာရောင်ရှပ်အင်္ကျီတထည်ကို၊ ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၂၀ ရက်နေ့ကရှာဖွေပုံစံ “င” အရသိမ်းဆည်းခဲ့၏။ ဓါတုဗေဒဝန်ထံမှ အစီရင်ခံစာ (သက်သေခံ-၄) ၏နောက်ကျောပါရေးသားချက်ရှိ အမှတ် ၆ မှာ အစိမ်းရောင် ဖျော့ရောင် ရှပ်အင်္ကျီကို အိန္ဒိယပြည်ရှိ သွေးစစ်ဆေးကြည့်ရှုသူထံသို့ ပေးပို့ခဲ့ရာ၊ ထိုအင်္ကျီတွင် လူသွေးတွေ့ကြောင်း သက်သေခံ “၄” အရဖြန့်ကြားခဲ့ သည်ကိုတွေ့ရသည်။ လူသွေးတွေ့သော အင်္ကျီမှာ အစိမ်းဖျော့အရောင်ရှိသည့် ရှပ် အင်္ကျီဖြစ်ပြီး၊ သက်သေခံရှာဖွေပုံစံ “င” အရအယူခံတရားလိုထံမှ သိမ်းဆည်းခဲ့သည့် ရှပ်အင်္ကျီမှာအပြာရောင် ရှပ်အင်္ကျီဖြစ်သည့်အတွက် အယူခံတရားလို၏ အင်္ကျီ၌ လူသွေး တွေ့သည်ဆိုသော အချက်မှာ ထင်ရှားသည်ဟု မဆိုနိုင်ချေ။

ပန်းဘဲဆရာ မောင်သန်းထံတွင် ကိုင်းခတ်ဒါးကို ပြုပြင်ပေးရန် အပ်သည်ဆို သောအချက်မှာ အယူခံတရားလိုသည် မောင်ညီငယ်အား သတ်သည့်တရားခံပင်ဖြစ် သည်ဟုယူဆခြင်းမပြုနိုင်ပေ။ အယူခံတရားလိုသည် တောင်သူ လယ်သမား ထဦး ဖြစ်ရာ၊ ကိုင်းခတ်ဒါးကို တောင်သူလယ်သမား တဦး၏လုပ်ငန်းကို လုပ်ကိုင်ရာ၌၊

(၂) အေ၊အိုင်၊အာ(ရ်)၊ ၁၉၃၇ ခု၊ မဒရပ် ၉၅၁။
(၃) အေ၊အိုင်၊အာ(ရ်)၊ ၁၉၄၁ ခု၊ မဒရပ် ၈၈။
(၄) အေ၊အိုင်၊အာ(ရ်)၊ ၁၉၅၅ ခု၊ အမ်ဘီ ၁၁၉(ရုံညီရုံ)။

ရိုးရိုးသားသား ခုတ်ထွင်ရင်းပဲ့သားခြင်းလည်းဖြစ်နိုင်သည်။ လူကိုခုတ်၍ပဲ့ရသည်ဟု တထစ်ချယူဆခြင်းမပြုနိုင်ပေ။

အခင်းဖြစ်ပွားပြီးနောက် အယူခံတရားလို၏ အမှုအရာပျက်နေသည် ဆိုသော်လည်း၊ ယင်းသို့အမှုအရာပျက်နေကာမျှဖြင့်၊ ၎င်းသည် လူသတ်သမားဖြစ်ရမည်ဟု စွပ်စွဲခြင်းမပြုနိုင်ပေ။ အထက်ပါ အကြောင်းရပ်များကို ပေါင်းစပ်ကြည့်ရှုလျှင်၊ အယူခံတရားလိုအပေါ် ပေါ်ပေါက်လျက်ရှိသော ပတ်ဝန်းကျင် သက်သေ အထောက်အထားများမှာ အယူခံတရားလိုအပြစ်ရှိကြောင်း တထစ်ချကောက်ယူနိုင်သည့် သက်သေခံချက်များမဟုတ်ကြောင်း ထင်ရှားသည်။ နိုင်ငံတော် အစိုးရအတွက် လိုက်ပါဆောင်ရွက်သည့်အစိုးရရွှေ့နေကြီး ဦးဇင်က၊ ထိုအဘိုင်းပင် ယူဆကြောင်းရိုးသားစွာဝန်ခံသွား၏။

ထို့ကြောင့် အောက်ရုံးစီရင်ချက်နှင့် အပြစ်ဒဏ်တို့ကို ပယ်ဖျက်ကာ၊ အယူခံတရားလိုအား၊ ဤအမှုနှင့်ပတ်သက်၍ တရားသေလွတ်ရန် အမိန့်ချမှတ်လိုက်သည်။

မှိုက်စ(ခေါ်)
ပေါက်စ
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ်

ရာဇဝတ်အယူခံမှု

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေ ရွှေတွင်

† ၁၉၆၆

နိုဝင်ဘာလ
၁ ရက်။

ရှောင်ဖီရော်မာန် ပါ ၂ (အယူခံတရားလို)

နှင့်

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (အယူခံတရားခံ)*

ဝင်ကုန်ထွက်ကုန်ကြီးကြပ်ရေးဥပဒေပုဒ်မ ၅ (၂) အရ၊ မှုပြစ်ထင်ရှားစီရင်ခြင်း—ပြစ်ဒဏ်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ ဆန်စပါးမှာ မြန်မာနိုင်ငံ၏ အသက်သွေးကြောဖြစ်သည်။ ဆန်စပါးခိုးထုတ်ခြင်းမှာ နိုင်ငံတော်၏ စီးပွားရေးကို ကမောက်ကမ ဖြစ်စေနိုင်သည့် ကိစ္စဖြစ်၍၊ ထိုကဲ့သို့သော ပြစ်မှုကျူးလွန်သူများအား နောင်ကြည်လောက်အောင် ထိရောက်စွာ စံပြအနေဖြင့် တပြစ်ပေးသင့်ပေသည်။ သို့မှသာ အလားတူ ပြစ်မှု ကျူးလွန်ရန် ကြံရွယ်သူများအား အဟန့်အတား ဖြစ်စေမည်ဖြစ်သည်။

အယူခံတရားလိုအတွက်။ ။ ဦးဘကျော်။

အယူခံတရားခံအတွက်။ ။ (အစိုးရရှေ့နေကြီး။) ဦးသိန်းဟံ။

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေ။ ။ အယူခံတရားလို ရှောင်ဖီရော်မာန်၊ ဇော်ဟီးရာမောက် နှင့် နုပုလ္လဟောက်တို့အပေါ် ဝင်ကုန်ထွက်ကုန် ကြီးကြပ်ရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၅ (၂) အရ၊ အလုပ်နှင့် ထောင်ဒဏ် ၇ နှစ်စီကျခံစေရန်နှင့် ကြိမ်ဒဏ် ၁၅ ချက်စီအရှိန်ခံရန် အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သော မောင်းတောမြို့ တွဲဘက်ခရိုင် ရာဇဝတ် တရားသူကြီး၏ စီရင်ချက်ကို မကျေနပ်သဖြင့် အယူခံဝင်ခြင်းဖြစ်သည်။

လွန်ခဲ့သည့် ၁၃၂၇ ခုနှစ်၊ ပြာသိုလဆန်း ၁၀ ရက် (၁၉၆၅ ခု၊ ဇန်နဝါရီလ ၁၂ ရက်)နေ့ညနေ ၇ နာရီခန့် အချိန်တွင် မေယုခရိုင် မောင်းတောမြို့အပိုင်၊ မင်္ဂလာကြီးစခန်းရှိ သေနတ်ကိုင်တပ်ရင်း (၂)၊ တပ်ခွဲ (၁) မှ ဒု-တပ်ကြပ် စောလမွန်

* ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်အယူခံမှုအမှတ် ၂၁၇ နှင့် ၂၃၀။

† ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၁၁ တွင် ချမှတ်သော ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ မေလ ၁၀ ရက်နေ့စွဲပါ မောင်းတောမြို့ တွဲဘက်ရာဇဝတ်တရားသူကြီး၏ အမိန့်ကို အယူခံဝင်မှု။

ရှေးဖီရော်မန်
ပါ ၂
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
ပြန်မာနိုင်ငံ။

(လိုပြ-၁) ၏ ညွှန်ကြားချက်အရ၊ အကောက်ခွန်ဌာန အမှုထမ်း မောင်ဘဦး
(လိုပြ-၃) သည် ရဲဘော် မြင့်နိုင် (လိုပြ-၂)၊ ရဲဘော် အိုက်ဆန် ရဲတပ်သား
အလူလီ (လိုပြ-၄) တို့နှင့်အတူ၊ အေဘာဒူလာ (လိုပြ-၅)၊ ဖေါ်ဇော်လာမတ်
(လိုပြ-၆) တို့၏ လှေဖြင့်၊ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံနှင့် ပါကစ္စတန် နိုင်ငံတို့၏
နယ်စပ်ဖြစ်သော နတ်မြစ်အတွင်း၌ ကင်းလှည့်နေစဉ်၊ ရေတွင်းကျွန်း ချောင်းပေါက်သို့
ရောက်သောအခါ၊ လှေတစင်းသည် ပါကစ္စတန်ကမ်းဘက်သို့ ဦးတည်လှော်ခတ်သွား
နေသည်ကို တွေ့ရသဖြင့်၊ လိုက်ဖမ်းရာ၊ အယူခံ တရားလိုသုံးဦးအား လုံးတီးဆန်အိတ်
၁၁ အိတ်နှင့် ဖမ်းဆီးရမိ၏။ ယင်းသို့ ဖမ်းဆီးလိုက်ပြီးနောက် များမကြာမီ လှေ
တစင်းသည် ထိုချောင်းမှပင် ထွက်လာပြီး ပါကစ္စတန်ဘက်သို့ လှော်ခတ်သွား၍
ရပ်တန့်ခိုင်းရာ ရပ်မပေးသည့်အပြင် ကင်းသမားတို့လှေကို ဦးတိုက်လာသောကြောင့်၊
တပ်သား ရဲဘော်များက သေနတ်ကို အပေါ်သို့ ထောင်၍ပစ်ဖောက်လိုက်၏။
သို့ရာတွင် ထိုလှေသည် ရပ်တန့်ခြင်းမရှိဘဲ အရှိန်နှင့် ဝင်လာသဖြင့်၊ ရဲဘော် ၂
ဦးက ထပ်မံ၍ သေနတ်တချက်စီ ပစ်ဖောက်လိုက်၍၊ လှော်တက်ကိုင်ပြီး ရပ်လျက်
လိုက်ပါလာသူအား သေနတ်ကျည်ဆံ ထိမှန်ကာလဲသွားသည်။ ထိုလှေပေါ်ရှိကျန်
လူ ၄ ဦးမှာ ထွက်ပြေး လွတ်မြောက် သွားကြသည်။ ထိုလှေပေါ်တွင် လုံးတီး
ဆန်အိတ် ၈ အိတ်ကိုတွေ့ရလေသည်။

ကင်းသမားများသည် အယူခံ တရားလိုတို့ကို၎င်း၊ နောက်လှေမှ လူသေအလောင်း
ကို၎င်း ဖမ်းဆီးရမိသော ဆန်အိတ်များနှင့်တကွ မောင်းတောရဲတပ်စခန်း၌ အပ်ပေး
လိုက်၏။ သေဆုံးသောသူမှာ အယူခံတရားလိုတို့ နေထိုင်သည့် ရေတွင်းကျွန်းရွာသား
ဒုဒူများ ဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။ ဖမ်းဆီးရမိသော ဆန်များကို ချိန်တွယ်ကြည့်ရာ၊
အယူခံတရားလိုတို့၏လှေမှ တွေ့ရှိသည့် ဆန် ၁၁ အိတ်မှာ ပေါင် ၅၆၀ ရှိပြီး၊ သေဆုံးသူ
ဒုဒူများ၏လှေမှ တွေ့ရှိသည့်ဆန် ၈ အိတ်မှာ ပေါင် ၁,၁၂၀ ရှိသည်ကို ဦးထွန်းတင်
(လိုပြ-၇) က တွေ့ရှိလေသည်။

အထက်ပါ သက်သေ အထောက်အထားများအရ၊ အယူခံ တရားလိုတို့အပေါ်
ပါကစ္စတန်ပြည်သို့ဆန်ခိုးထုတ်သည်ဟု ဆိုကာ၊ ဝင်ကုန် ထွက်ကုန် ကြီးကြပ်ရေး
ဥပဒေပုဒ်မ ၅ (၂) အရ၊ တရားစွဲဆိုရာ အယူခံတရားလိုတို့က ၎င်းတို့သည် ဆန်
ခိုးထုတ်ခြင်း မပြုရကြောင်း၊ အခင်းဖြစ်ညက ၎င်းတို့သည် ဦးရှဉ်ကျချောင်းအနီးရှိ
ချောင်းငယ်တခု၌ ငါးထောင်နေကြကြောင်း၊ ၎င်းတို့လှေများ အနီးတွင် သစ်ခုတ်
သွားမည့်လှေ ၂ စင်းလည်း ရှိကြောင်း၊ သစ်ခုတ်သွားမည့် လှေများပေါ်၌
ဖေါ်ဇောမောက် (ခံပြ-၄)၊ ဟာဆူ (ခံပြ-၅)၊ ကာဒိရ်ဘောက်ရှူး (ခံပြ-၆) နှင့်
ဟာဆူများ (ခံပြ-၇) တို့ရှိနေကြကြောင်း၊ ဥ ၈ နာရီခန့် အချိန်တွင် ၎င်းတို့၏

၁၅၆၆
ရွှေဖီရော်မန်
ပါ ၂
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
ပြန်မာနိုင်ငံ။

အနောက်ဘက်မှ သေနတ်သံ ၂ ချက်ကြားရကြောင်း၊ ဆဏ္ဍာန်အကြောင်း နောက်
ထပ် သေနတ်သံ ၂ ချက်ကြားရပြီးနောက်၊ ရဲသား ၂ ယောက် ထောက်လှမ်းကြောင်း၊
ထိုရဲသားများက ၎င်းတို့အား ခေါ်၍ လိုက်သွားရပြီး၊ ဦးရှင်ကျချောင်း အနီးရှိ
လှေတစင်းပေါ်သို့ တက်ခိုင်းကြောင်း၊ ထိုလှေထဲတွင် ဆန်အိတ်များကို တွေ့ကြောင်း၊
အခြားလှေတစင်းပေါ်၌လူသေအလောင်း တလောင်းနှင့် ဂုံနီအိတ်အချို့ကိုမြင်ကြောင်း၊
ထိုနောက် ရဲသားများသည် မိမိတို့အား မင်္ဂလာကြီး စခန်းသို့ ခေါ်သွားကြကြောင်း၊
ဆန်အိတ်များနှင့် ဆန်အိတ်တွေ့သောလှေသည် မိမိတို့၏ ပစ္စည်း မဟုတ်ကြောင်း
ထုချေကြသော်လည်း အောက်ရုံးပညာရှိ တရားသူကြီးသည် အယူခံ တရားလိုတို့၏
ထုချေချက်ကို လက်မခံဘဲ အထက်တွင် ပေါ်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း အပြစ်ပေးခဲ့ခြင်း
ဖြစ်သည်။

အယူခံတရားလိုတို့၏ ပညာရှိရွှေနေကြီး ဦးဘကျော်က အယူခံတရားလို
တို့အား မည်သည့်နေရာမှ ဖမ်းမိသည်ဆိုသော အချက်မှာ ကွဲလွဲနေကြောင်း၊ အယူခံ
တရားလိုတို့သည် ဆန်ခိုးထုတ်သူများ မဟုတ်ဘဲ၊ ချောင်းဝ၌ ငါးဖမ်းနေကြသူများသာ
ဖြစ်ကြောင်း၊ ကင်းလှည့်သူများသည် ဒုဒ္ဓများဆိုသူအား သေနတ်နှင့် ပစ်သတ်
ခဲ့မိသဖြင့်၊ မိမိတို့၏ ပြစ်မှုကို ဖုံးကွယ်ရန် အလို့ငှါ၊ အယူခံ တရားလိုတို့အား ငါးဖမ်း
သော နေရာမှ လာရောက် ခေါ်ဆောင်သွားခြင်းသာ ဖြစ်ကြောင်း၊ အယူခံတရားလို
တို့၏ လှေမှ ရမိသည်ဆိုသော ဆန်အိတ် ၁၁ အိတ်မှာ အလေးချိန် ၅၆၀ ပေါင်သာ
ရှိပြီး၊ ဒုဒ္ဓများ၏ လှေမှတွေ့ရှိသည်ဆိုသော ဆန် ၈ အိတ်မှာ ၁,၁၂၀ ပေါင်ရှိသည်
ဆိုသော အချက်မှာလည်း ယုတ္တိမရှိကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် အယူခံ တရားလိုတို့အား
တရားသေ လွှတ်သင့်ကြောင်း တင်ပြလာ၏။

အယူခံတရားလိုတို့အား လုံးတီးဆန်အိတ် ၁၁ အိတ်နှင့်အတူ ရေတွင်းကျွန်း
ချောင်းဝအလွန် နတ်မြစ်အတွင်း ဖမ်းဆီးရမည်ဟု ရဲဘော် မြင့်နိုင်၊ မောင်ဘဦးနှင့်
အဒူလာလီတို့က ထွက်ဆိုခဲ့ကြပြီး၊ အဘာဒူလာနှင့် ပေါ်ဇော်လာမောက်တို့ကမူ၊
ဦးရှင်ကျချောင်းဝ အလွန်တွင် ဖမ်းဆီးခဲ့သည်ဟု ပြောဆိုခဲ့သည်မှာ မှန်၏။ အယူခံ
တရားလိုတို့အား ဖမ်းဆီးသော အချိန်မှာ ညအချိန်ဖြစ်၍ ကင်းလှည့်သွားသူများ
အနေဖြင့် ချောင်းတခုနှင့် တခုမှားပြီး ထွက်ဆိုခဲ့ကြဟန် လက္ခဏာရှိသည်။ မည်
သို့ပင်ဖြစ်စေ ထိုသက်သေအားလုံးက အယူခံ တရားလိုတို့သည် နတ်မြစ်အတွင်း
လှေတစင်းဖြင့် ပါကစ္စတန်ပြည်ဘက်သို့ ဦးတည်ကာ လှော်ခတ်နေ၍ လိုက်လံဖမ်းဆီး
ခဲ့ရကြောင်း၊ ၎င်းတို့၏ လှေပေါ်မှ လုံးတီးဆန်အိတ် ၁၁ အိတ်တွေ့ရကြောင်း
တညီတညွတ်တည်း ထွက်ဆိုသွားကြသဖြင့်၊ ၎င်းတို့သည် ပါကစ္စတန်ပြည်သို့ ဆန်များ
ခိုးထုတ်စဉ် ဖမ်းဆီးရမိခဲ့ကြောင်း ပေါ်လွင်သည်။

ရွှေဘိုရောင်မန်
ပါ ၂
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
ပြန်မာနိုင်ငံ။

အယူခံ တရားလိုတို့က ကင်းလှည့်သူများသည်၊ ဒုဒ္ဓများအား သေနတ်နှင့် ပစ်သတ်ခဲ့ပြီးနောက်၊ မိမိတို့၏ ပြစ်မှုကို ဖုံးကွယ်ရန်အလို့ငှါ ၎င်းတို့အား ငါး ဖမ်းသည့်နေရာမှ လာခေါ်သွားခြင်းသာ ဖြစ်သည်ဆိုသော ထုချေချက်မှာ နောက်မှ လုပ်ကြံတင်ပြသည့် ထုချေချက်သာ ဖြစ်သည်။ အယူခံ တရားလိုတို့က မိမိတို့အား ရဲတပ်သား ၂ ဦးက လာခေါ်စဉ် ၎င်းတို့လှေများ အနီး၌ သစ်ခုတ်လှေ ၂ စင်း ရှိပြီး ထိုလှေများပေါ်၌ ဖေါ်ဇီဇာမောက်၊ ဟာဆူ၊ ကာဒိရ်၊ ဘောက်ရှူးနှင့် ဟာဆူများတို့လည်း ရှိကြသည်ဟု ဆိုရာ၊ ထိုကဲ့သို့ ရှိနေသည်ဆိုခြင်းကို ရဲသား များအား စစ်ဆေးစဉ်ကသော်၎င်း၊ ရဲသားများ စီးနင်းလာသည့် လှေသမားကို စစ်ဆေးစဉ်ကသော်၎င်း၊ မေးခွန်းတုတ်ခဲ့ခြင်း မရှိသည့်အပြင်၊ ရဲသားများ အနေနှင့် အယူခံ တရားလို သုံးဦးကိုသာ ရွေးချယ်ပြီး ဖမ်းဆီးခဲ့ရန် အကြောင်းမရှိ၊ ဖမ်း ခြင်းဖမ်းလျှင် ၎င်းတို့သုံးဦးနှင့် ထင်းခုတ်လှေမှ ၎င်းတို့၏ သက်သေလေးဦးကိုပါ ဖမ်းဆီးခဲ့ရန်အကြောင်းရှိပေသည်။ ထို့ပြင်၊ ကင်းလှည့်သူများ အနေဖြင့် ဒုဒ္ဓများအား သေနတ်နှင့် ပစ်သတ်ခဲ့သည့်အတွက် အယူခံ တရားလိုတို့အား ဖမ်းဆီးရန်အကြောင်း မပေါ်ပေါက်နိုင်ပေ။ အယူခံ တရားလိုတို့သည် ဒုဒ္ဓများအား သေနတ်နှင့်ပစ်သော သူများကို ညအချိန်ဖြစ်၍ သိရှိနိုင်မည် မဟုတ်၍ ကင်းသမားများ အနေဖြင့် အယူခံ တရားလိုတို့ကို မတရား ဖမ်းဆီးပြီး ဆန်ခိုးထုတ်သည်ဟု လီဆယ်ကာ စွပ်စွဲရန် အကြောင်းမရှိပေ။ အယူခံ တရားလိုတို့၏ သက်သေများက အခင်းဖြစ် ညက မှောင်မိုက်နေသည်ဟု ဆိုထားကြရာ၊ ထိုနေ့မှာ ပြာသိုလဆန်း ၁၀ ရက်နေ့ ဖြစ်ပြီး၊ အချိန်မှာ ည ၈ နာရီဖြစ်၍၊ လရောင်ရှိနေမည်ဆိုခြင်းမှာ ယုံမှားဘွယ် မရှိ၊ သို့ဖြစ်ရာ အယူခံတရားလို သက်သေများ အနေဖြင့် အခင်းဖြစ်စဉ်က ရှိနေ ကြသည်ဆိုခြင်းမှာ များစွာ သံသယရှိနေလေသည်။

အယူခံ တရားလိုတို့၏ လှေတွင် တွေ့ရှိသောဆန် ၁၁ အိတ်၏ အလေးချိန်မှာ ဒုဒ္ဓများ၏လှေ၌ တွေ့ရှိသည့်ဆန် ၈ အိတ်၏အလေးချိန်ထက် နည်းနေသည်မှာမှန်၏။ သို့ရာတွင်ထိုလှေ ၂ စီးပေါ်တွင် တွေ့ရှိခဲ့သော ဆန်အိတ်များမှာ တရွယ်တစားတည်း ရှိသည်ဟု မည်သည့် သက်သေကမှ ထွက်ဆိုခဲ့ခြင်း မရှိသဖြင့်၊ အယူခံတရားလိုတို့၏ လှေတွင်တွေ့ရှိသော ဆန်အိတ်များမှာ အရွယ်အစားအားဖြင့် ဒုဒ္ဓများ၏ ဆန် အိတ်များထက် ငယ်သည့်အတွက် အိတ်ဦးရေများသော်လည်း အချိန်မှာ လျော့ နည်းနေဟန်လက္ခဏာရှိသည်။ အထက်ပါ အကြောင်းရပ်များကြောင့် အယူခံတရားလို တို့သည် ပါကစ္စတန်ပြည်သို့ ဆန်ခိုးထုတ်ကြစဉ် ဖမ်းဆီးခံရသည်ဆိုသော အောက်ရုံး၏ ကောက်ယူချက်မှာ မှန်ကန်သည်။

၁၅၆၆

ရွှေဖိရော်မန်

ပါ ၂

နှင့်

ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

အယူခံ တရားလို ဇော်ဟီးရာမောက်နှင့် နုရူဟောက်တို့က အောက်ရုံး၌ အစစ်
ခံစဉ်၊ ၎င်းတို့၏ အသက်ကို ၁၆ နှစ်ဟုပေးခဲ့သော်လည်း၊ ၎င်းတို့သည် ရဲအရာရှိများ
ဖမ်းဆီးစဉ်က အသက်ကို ၂၅ နှစ်နှင့် ၂၃ နှစ်ဖြစ်သည်ဟု အသီးသီးပေးခဲ့ကြသဖြင့်၊
၎င်းတို့သည် သက်သာရာ သက်သာကြောင်း ရုံးရွှေ့၍ အသက်ကို လျော့ပေါ့ပြော
ဆိုခဲ့ကြောင်း ထင်ရှားသည်။

ယခုကိစ္စမှာ မြန်မာပြည်နှင့် ပါကစ္စတန်ပြည် နယ်စပ်ဖြစ်သည့် နတ်မြစ်မှ ဆန်
ခိုးထုတ်သည့် ကိစ္စဖြစ်သည်။ (ဆန်စပါးမှာ မြန်မာနိုင်ငံ၏ အသက်သွေးကြော
ဖြစ်သည်။ ဆန်စပါး ခိုးထုတ်ခြင်းမှာ နိုင်ငံတော်၏ စီးပွားရေးကို ကမောက်ကမ
ဖြစ်စေနိုင်သည့် ကိစ္စဖြစ်၍၊ ထိုကဲ့သို့သော ပြစ်မှုကျူးလွန်သူများအား နောင်ကျဉ်
လောက်အောင် ထိရောက်စွာ စံပြအနေဖြင့် အပြစ်ပေးသင့်ပေသည်။ သို့မှသာ
အလားတူ ပြစ်မှု ကျူးလွန်ရန် ကြံရွယ်သူများအား အဟန့်အတား ဖြစ်စေမည်
ဖြစ်သည်။) ထို့ကြောင့်ပင်လည်း၊ ဥပဒေက ဆန်စပါး ခိုးထုတ်သူအား အနည်းဆုံး
ထောင်ဒဏ် ၇ နှစ်နှင့် ကြိမ်ဒဏ်ပါ ချမှတ်ရမည်ဟု ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်း ဖြစ်သည်။

အထက်ပါ အကြောင်းများကြောင့်၊ အယူခံတရားလိုတို့၏ အယူခံမှုကို ပလပ်
လိုက်သည်။

နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ်

တရားမ ပဌမအယူခံမှု

တရားသူကြီး ဦးထွန်းတင် နှင့် တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေတို့ ရွှေတွင်

သည်အမေရိကန် အင်တာနေရှင်နယ် အင်ဂျူးဝါးရင့် (စ်) ကုမ္ပဏီ
လီမိတက် [၎င်း၏ကိုယ်စား အမေရိကန် အင်တာနေရှင်နယ် အန်ဒါရိုက်
တား(စ်) ဘားမားလီမိတက်](အယူခံတရားလို)

† ၁၉၆၆
—
နိုဝင်ဘာလ
၁၀ ရက်။

နှင့်

မက်ဆား(စ်) သည်ဘားမီ(စ်) အီကော်နော်မက်(စ်) ဘဏ် လီမိ
တက် (ပြည်သူ့ဘဏ် အမှတ် ၂၁) ပါ ၂ (အယူခံတရားခံ)*

မီးအာမခံ ပေါ်လီစီအရ၊ အာမခံ ထားငွေများကိုရလိုကြောင်း တရားစွဲဆိုမှု—ရွှေပြည်အေး
ဆန်စက် မီးလောင်ကျွမ်းခြင်း—သက်သေပြရန် တာဝန် ဆိုသည့်စာတွေ့သဘောတရား—
နှစ်ဘက်စလုံးက သက်သေ အထောက်အထားများကို တင်ပြခြင်း—သက်သေ အထောက်
အထားများ အပေါ် စိစစ်၍ အဆုံးအဖြတ် ပြုရန်သာ ဖြစ်ခြင်း—သောင်းကျန်းမှုနှင့် ခုန်း
ရင်း ဆန်ခတ်မှုတို့ ကွာခြားခြင်း—ခုန်းရင်းဆန်ခတ်မှု ရှိ မရှိဆိုခြင်းမှာ ဥပဒေ ပြဿနာ
သာ မက အကြောင်းခြင်းရာပြဿနာပါ ပူးတွဲ စဉ်းစားရခြင်း—အယူခံရုံး၌ ပဌမ အကြိမ်
အနေဖြင့် တင်ပြခြင်း ပြုနိုင် မပြုနိုင်။

“ ရွှေပြည်အေး ” ဆန်စက်နှင့်တကွ စက်အတွင်းရှိ ဆန်စပါး၊ ဆန်ထွက်ပစ္စည်း၊ ဂုံနီနှင့်
ဂုံနီကြိုး စသည်တို့ကို အယူခံတရားလို အာမခံ ကုမ္ပဏီတွင် မီးအာမခံထားရာ ၎င်းတို့မီးလောင်
ကျွမ်းသဖြင့် အာမခံထားငွေများ ရလိုကြောင်း တရားစွဲဆိုသည်။ အယူခံတရားလိုက ဆန်စက်
မီးလောင်ကျွမ်းခြင်းမှာ သောင်းကျန်းမှုကြောင့် ဖြစ်သည်အတွက် မီးအာမခံငွေများကို လျော်
ရန် တာဝန် မရှိဟု ထုချေလာပြီး မီးအာမခံ ပေါ်လီစီစာချုပ်၏ပုဒ်မ ၆ ကို ကိုးကားသည်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။မီးအာမခံပေါ်လီစီ အပိုဒ် ၆ အရ၊ မီးလောင်ကျွမ်းသဖြင့် ဆုံးရှုံးရခြင်း
မှာ သောင်းကျန်းမှုကြောင့် မဟုတ်ကြောင်း၊ အာမခံထားသူများက သက်သေ ထင်ရှားအောင်
ပြသရန် တာဝန်ရှိပေသည်။ သို့ရာတွင် သက်သေပြရန်တာဝန်ဆိုသည့် စာတွေ့သဘောတရားမှာ
အမှု၌ ပေါ်ပေါက်ခြင်း မရှိဟုယူဆသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် တရားလို တရားခံတို့ နှစ်ဦး

* ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ တရားမ ပဌမ အယူခံမှုအမှတ် ၆၂။
† ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၁၀၀ တွင် ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၉ ရက်နေ့စွဲပါ၊
ရန်ကုန်မြို့၊ တရားရုံးချုပ် မူလဘက် ရုံးတော်၏ ချမှတ်သော ဒီကရီကို အယူခံဝင်မှု။

၁၉၆၆

သည် အမေရိ
ကန် အင်တာနေ
ရှင်နယ် အင်ဂျီ
ဝါးရင့်(စ်)
ကုမ္ပဏီလီမိ
တက် [၄င်း၏
ကိုယ်စား အမေ
ရိကန် အင်တာ
နေရှင်နယ်အန်
စါရိုက်တား(စ်)
ဘားမားလီမိ
တက်]
နှင့်
မက်ဆား(စ်)
သည်ဘားမီ(စ်)
အီကော်နော်
မက်(စ်)ဘက်
လီမိတက် (ပြည်
သူ့ဘက် အမှတ်
၂၁) ပါ ၂။

နှစ်ဘက်စလုံးက သက်သေ အထောက် အထားများကိုတင်ပြခဲ့သဖြင့်၊ တရားရုံးအနေနှင့် ထိုသက်သေ အထောက် အထားများ အပေါ် စိစစ်၍ အဆုံးအဖြတ် ပြုရန်သာ ဖြစ်ပေသည်။

Samuel L. levy v. Assicurazioni Generali အေ၊ အိုင်၊ အာ (ရ်)၊ ၁၉၄၀၊ (ပီ၊စီ) ၁၉၉။ ။နမိကရီရှားနားဆပ် နှင့် ဂိုပေါဆပ်၊ အေ၊ အိုင်၊ အာ (ရ်)၊ ၁၉၄၀ (ပီ၊စီ) ၉၃။ ။ ။ဟာမင်း နှင့် ဟင်ဆင်း၊ အေ၊ အိုင်၊ အာ (ရ်)၊ ၁၉၄၆ (ပီ၊စီ) ၁၅၆။ ။ဂ္ဂါပရာဆပ် နှင့် ဂျီဒတ် အေ၊ အိုင်၊ အာ (ရ်)၊ ၁၉၄၀ (ပီ၊စီ) ၂၁၀။ ။စီကီရှိုး နှင့် စီစင်ဒီအက်စတိတ်၊ အေ၊ အိုင်၊ အာ (ရ်)၊ ၁၉၄၉ (ပီ၊စီ) ၂၀၇။ ။မင်နကားနှင့် မာဒါရောင်း၊ အေ၊ အိုင်၊ အာ (ရ်)၊ ၁၉၅၀ (ပီ၊စီ) ၂၅။ ။မောင်ရေး နှင့် မမယ်တင်၊ ၁၉၆၂၊ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး ၃၀၄.....ရည်ညွှန်းသည်။

သောင်းကျန်းမှု နှင့် ရှမ်းရင်းဆန်ခတ်မှုတို့မှာ မိုးနှင့်မြေမက ကွာခြားလှပေသည်။ ရှမ်းရင်းဆန်ခတ်မှု ရှိမရှိ ဆိုခြင်းမှာ ဥပဒေပြဿနာသာမက အကြောင်းခြင်းရာပြဿနာပါ ပူးတွဲ စဉ်းစားရမည် ဖြစ်၍၊ အယူခံတရားလို အာမခံ ကုမ္ပဏီသည် ထိုကိစ္စကိုအယူခံရုံး၌ ပဌမအကြိမ် အနေဖြင့် တင်ပြခြင်းမပြုနိုင်ပေ။

အယူခံ တရားလို အတွက်။ ။မစ္စတာ အင်စီဆင်းနှင့် ဦးမြင့်တင်။
အယူခံတရားခံ ၁ အတွက်။ ။လက်ထောက် နိုင်ငံတော် ရွှေနေချုပ် (ကိုယ်စား)
အစိုးရ ရွှေနေကြီး မစ္စတာ အက်(စ်)၊ကေ၊ဂျီ(ရှ်)။
အယူခံတရားခံ ၂ အတွက်။ ။ဦးဗကျမ်း။

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေ။ ။မြောင်းမြခရိုင်၊ မော်လမြိုင်ကျွန်းမြို့ အထက်ကမ်းရှိ “ရွှေပြည်အေး” ဆန်စက်မှာ ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၂၈ ရက်နေ့ညတွင် မီးလောင်ကျွမ်းခြင်းခံရသည်။ အမှတ် ၁ အယူခံ တရားခံ ဖြစ်သည့် မြန်မာ့စီးပွားရေးဘဏ် (ယခုပြည်သူ့ဘဏ် အမှတ် ၂၁) က ထိုစက်အတွင်းရှိ ဆန်၊ စပါး၊ ဆန်ထွက်ပစ္စည်း၊ ဂုံနီနှင့် ဂုံနီကြိုးများနှင့် ပတ်သက်၍ မီးအာမခံ ပေါ်လီစီ အမှတ် အိုင်၊အင် ၃၃၃၈၀၃ အက်ဖ် အရ၊ ကျပ်ငွေခြောက်သိန်းဖြင့်၎င်း၊ ထိုစက်၏ ဘျိုင်လာနှင့် စက်အစိတ်အပိုင်းများနှင့် ပတ်သက်၍ မီးအာမခံ ပေါ်လီစီ အမှတ် အိပ်ချ်၊အေ၊အက်ဖ် ၅၉၀၁၂၅၀ အရ၊ ကျပ်ငွေနှစ်သိန်းဖြင့်၎င်း၊ အမှတ် ၂ အယူခံ တရားခံဖြစ်သည့် ဆန်စက်ပိုင်ရှင် ဦးဝင်းမောင်က ထိုစက်၏ အဆောက်အဦနှင့် ဂိုဒေါင်များနှင့်ပတ်သက်၍ မီးအာမခံ ပေါ်လီစီ အမှတ် အိုင်၊အင် ၃၃၃၉၁၉ အက်ဖ် အရ၊ ငွေကျပ် တသိန်းဖြင့်၎င်း အယူခံ တရားလို အာမခံ ကုမ္ပဏီတွင် အသီးသီး မီးအာမခံထားခဲ့သဖြင့်၊ ယင်း အာမခံထားငွေများကို ရလိုကြောင်း၊ ဤရုံးမူလဘက်၏ ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှု အမှတ် ၁၀၀၊ ၁၀၁ နှင့် ၁၁၀ တို့တွင် တရားစွဲဆိုရာ၊

စွဲဆိုသည့်အတိုင်း ဒီကရီချမှတ်ပေးလိုက်၍၊ ဤအယူခံမှုများ ပေါ်ပေါက်လာခြင်း ဖြစ်သည်။ ဤအယူခံမှုများတွင် ပေါ်ပေါက်လျက်ရှိသော အကြောင်း ခြင်းရာနှင့် ဥပဒေ ပြဿနာများမှာ ထပ်တူထပ်မျှ ဖြစ်၍၊ ဤစီရင်ချက်သည် အယူခံမှုအားလုံး အတွက်ဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူရမည်ဖြစ်သည်။

“ရွှေပြည်အေး” ဆန်စက် အဆောက်အဦများ၊ စက်ကိရိယာများ၊ ဆန်စက် အတွင်း ဆိုလောင်ထားသည့် ဆန်၊ စပါး၊ ဆန်ထွက်ပစ္စည်း၊ ဂုံနီနှင့်ဂုံနီကြိုး အားလုံး မှာ လုံးဝ မီးလောင် ကျွမ်းခဲ့သဖြင့်၊ သာမန်အားဖြင့်ဆိုလျှင်၊ အယူခံ တရားလို အာမခံ ကုမ္ပဏီသည် မီးအာမခံငွေများကို ပေးလျော်ရန်သာ ရှိပေသည်။ သို့ရာတွင် “ရွှေပြည်အေး” ဆန်စက် မီးလောင်ကျွမ်းခြင်းမှာ သောင်းကျန်းမှုကြောင့် ဖြစ် သည့်အတွက်၊ မိမိတို့တွင် မီးအာမခံငွေများကို ပေးလျော်ရန် တာဝန်မရှိကြောင်း အယူခံ တရားလို အာမခံ ကုမ္ပဏီက ထုခွဲချလာပြီး၊ မီးအာမခံ ပေါ်လီစီ စာချုပ်၏ အပိုဒ် ၆ ကို ကိုးကားခဲ့သည်။ အဆိုပါအပိုဒ် ၆ ၏ လိုရင်းစာသားများမှာ အောက်ပါ အတိုင်းဖြစ်သည်။

“This insurance does not cover any loss or damage occasioned by or through or in consequence, directly or indirectly, of any of the following occurrences, namely:—

- (a) * * *
- (b) * * *
- (c) * * *

- (d) Mutiny, riot, military or popular rising, insurrection, rebellion, revolution, military or usurped power, * * *

Any loss or damage happening during the existence of abnormal conditions (whether physical or otherwise) which are occasioned by or through or in consequence, directly or indirectly, of any of the said occurrences shall be deemed to be loss or damage which is not covered by this insurance, except to the extent that the Insured shall prove that such loss or damage happened independently of the existence of such abnormal conditions.

In any action, suit or other proceeding where the Company alleges that by reason of the provisions of this condition any loss or damage is not covered by this insurance, the burden of proving that such loss or damage is covered shall be upon the Insured.”

သည် အမေရိကန် အင်တာနေရှင်နယ် အင်ရှူးဝါးရင့်(စ်) ကုမ္ပဏီလီမိတက် [ငြင်းခုံ ကိုယ်စား အမေရိကန် အင်တာနေရှင်နယ် အန်ဝါရှိုက်တား(စ်) ဘားမားလီမိတက်] နှင့် မက်ဆား(စ်) သည်ဘားမိ(စ်) အီကော့ နော်မက်(စ်)ဘက် လီမိတက် (ပြည်သူ့ဘက် အမှတ် ၂၁) ပါ ၂။

၁၉၆၆

သည် အမေရိ
ကန် အင်တာနေ
ရှင်းနယ် အင်ချူး
ဝါးရင်(စ်)
ကုမ္ပဏီ လီမိ
တက် [၎င်း၏
ကွယ်စား အမေ
ရိကန် အင်တာ
နေရှင်းနယ် အန်
ဂါရိုက်ကား (စ်)
ဘားမား လီမိ
တက်] နှင့်

မက်ဆား(စ်)
သည့်ဘားမိ(စ်)
အီကော်နော်
မက်(စ်)ဘက်
လီမိတက် (ပြည်
သူ့ဘဏ်အမှတ်
၂၁) ပါ ။

ပညာရှိမူလဘက် တရားသူကြီးသည်၊ နှစ်ဘက်သက်သေများကို စစ်ဆေးကြား
နာပြီးနောက် “ရှေ့ပြည်အေး” ဆန်စက်အား မီးရှို့ခဲ့သော သူများမှာ သောင်း
ကျန်းသူများ ဖြစ်သည်ဟု သက်သေ အထောက်အထား မခိုင်လုံကြောင်း၊ မီး
အာမခံ ပေါ်လီစီ စာချုပ်၏ အပိုဒ် ၆ ၌ မီးလောင်ကျွမ်းသဖြင့် ဆုံးရှုံးရခြင်းမှာ
သောင်းကျန်းမှုကြောင့် မဟုတ်ဟု သက်သေထင်ရှားအောင် ပြသရန် တာဝန်ကို
အာမခံထားသူ အပေါ် ချထားသော်လည်း၊ သက်သေခံ ဥပဒေပုဒ်မ ၁၀၂ အရ၊
ထိုတာဝန်မှာ အာမခံ ကုမ္ပဏီအပေါ်၌ ရှိကြောင်း၊ အာမခံ ကုမ္ပဏီ အနေဖြင့်
ဆန်စက် မီးလောင်ကျွမ်းရခြင်းမှာ သောင်းကျန်းမှုကြောင့် ဖြစ်သည်ဟု ထင်ရှား
အောင် ပြသရန် တာဝန်ကို မကျေပွန်ခဲ့ကြောင်း အဆုံးအဖြတ်ပြုကာ၊ ဘဏ်နှင့်
စက်ပိုင်တို့၏ အမှုများကို ဒီကရီ ချမှတ်လိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။

အယူခံ တရားလို အာမခံ ကုမ္ပဏီ၏ ပညာရှိ ရှေ့နေကြီး မစ္စတာ ဆင်းက၊
သက်သေထင်ရှားအောင် ပြသရန် တာဝန်နှင့် ပတ်သက်သည့် မူလဘက် ပညာရှိ
တရားသူကြီး၏ ဆုံးဖြတ်ချက်မှာ မှားယွင်းချွတ်ချော် နေကြောင်း တင်ပြလာ၏။
သက်သေခံ ဥပဒေပုဒ်မ ၁၀၁၊ ၁၀၂ နှင့် ၁၀၃ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များမှာ တရားရုံးသို့
ရောက်သောအခါ အမှုသည်များ အနေဖြင့် မည်သို့မည်ပုံ သက်သေထုတ်ရမည်ဟု
သတ်မှတ်ချက်များသာ ဖြစ်သည်။ အမှုစစ်ဆေးရာ၌ မှန်မှန်နှင့် မြန်မြန် ပြီးစီး
နိုင်စေရန်အလို့ငှါ ရည်ရွယ်၍ ပြုလုပ်ထားသော ပြဋ္ဌာန်းချက်များ ဖြစ်၏။ ထို
ပြဋ္ဌာန်းချက်များသည် တရားစီရင်ရာ၌ လုပ်နည်းလုပ်ဟန်နှင့် ပတ်သက်သော သတ်
မှတ်ချက်များသာ ဖြစ်သည်။ အမှုသည် တဦးဦး၏ ပြောင်းလဲခြင်း မပြုနိုင်သည့်
သီးခြားတည်ရှိသော အခွင့်အရေးများ ဖြစ်သည်ဟု မဆိုနိုင်ချေ။ ဥပဒေက အတိ
အလင်း တားမြစ်ထားသည့် ကိစ္စရပ်လည်း မဟုတ်သည့် အပြင်၊ လုပ်သားပြည်သူ
အကျိုးပြုသောမူအား ဆန့်ကျင်သည့် ကိစ္စလည်း မဟုတ်သောကြောင့် တရားလို
တရားခံတို့ အနေဖြင့် သက်သေထင်ရှားအောင် ပြသရန် တာဝန်ကို နှစ်ဦးသဘောတူ
လျှင် မည်သူ့အပေါ်၌မဆို ချထားနိုင်ခွင့် ရှိပေသည်။ ယင်းသို့ တာဝန်ချထား
ခြင်းသည် တရားဥပဒေနှင့် ဆန့်ကျင်သည်ဟု မဆိုနိုင်ပေ။ ဤကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ ပရိပူ
ကောင်စီ၏ ဖြတ်ထုံးဖြစ်သော *Samuel L. Levy v. Assicurazioni Generali*
(၁) အမှုပါ အောက်ပါ ဆုံးဖြတ်ချက်ကိုသာ ကျွန်ုပ်တို့ ရည်ညွှန်းလိုသည်။

“In fire insurance as a matter of agreement between parties the onus of proof of any particular fact or of its non-existence may be placed on either party in accordance with the agreement made between them.”

(၁) အေ၊အိုင်၊အေ(ဂျ်)၊ ၁၉၄၀ (ပီ၊စီ) ၁၉၉။

ထို့ကြောင့် (မီးအာမခံ ပေါ်လီစီ အပိုဒ် ၆ အရ၊ မီးလောင်ကျွမ်းသဖြင့် ဆုံးရှုံးခြင်းမှာ သောင်းကျန်းမှုကြောင့် မဟုတ်ကြောင်း၊ အာမခံသူများက သက်သေထင်ရှားအောင် ပြသရန် တာဝန်ရှိပေသည်။ သို့ရာတွင် သက်သေပြရန် တာဝန်ဆိုသည့် စာတွေ့ သဘောတရားမှာ ဤအမှု၌ ပေါ်ပေါက်ခြင်းမရှိဟု ကျွန်ုပ်တို့ ယူဆသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် တရားလို တရားခံတို့ နှစ်ဦးနှစ်ဘက် စလုံးက သက်သေ အထောက် အထားများကို တင်ပြခဲ့သဖြင့်၊ တရားရုံးအနေနှင့် ထိုသက်သေ အထောက်အထားများ အပေါ် စိစစ်၍ အဆုံးအဖြတ် ပြုရန်သာ ဖြစ်ပေသည်။) အငြင်းပွားလျက်ရှိသည့် ပြဿနာနှင့် ပတ်သက်၍ လုံးဝသက်သေ အထောက်အထား မရှိသည့် အမှုမျိုး၊ သို့တည်းမဟုတ် နှစ်ဦးနှစ်ဘက် တင်ပြထားသည့် သက်သေ အထောက်အထားများမှာ အပြိုင်အဆိုင် ဖြစ်နေ၍ တရားရုံးအနေဖြင့် အဆုံးအဖြတ် ပေးရာ၌ ဝေခွဲ၍ မရနိုင်သည့် အမှုမျိုးတွင်မူ၊ သက်သေပြရန် တာဝန်သည် အရေး တကြီး စဉ်းစားရမည့် ကိစ္စတရပ် ဖြစ်ပေလိမ့်မည်။ အဆိုပါအမှုမျိုးတွင်မူ သက်သေ ပြရန်တာဝန်ရှိသူ အနေဖြင့် မိမိ၏ တာဝန်ကို မကျေပွန်ဟု ဆိုရမည်ဖြစ်ပြီး၊ ၎င်းအား အရှုံးပေးရန် အကြောင်း ပေါ်ပေါက်မည် ဖြစ်သည်။ နှစ်ဦးနှစ်ဘက်စလုံးက သက်သေ အထောက်အထားများကို တင်ပြခဲ့လျှင် ထိုသက်သေ အထောက်အထားများ အပေါ်မူတည်၍ ဆုံးဖြတ်ရမည် ဖြစ်ရာ၊ သက်သေပြရန် တာဝန်ဆိုသော ပြဿနာမှာ အရေးကြီး စဉ်းစားရန် မလိုတော့ပေ။ ။နမိကရီဂွားနားဆပ်နှင့် ဂိုပေါဆပ်(၂)၊ ဟာမင်း နှင့် ဟင်ဆင်း (၃)၊ ဒူဂါပရာဆတ်နှင့် ဂျီဒတ် (၄)၊ စီကီရှိုး နှင့် ဝီစင်ဒီ အက်စတိတ် (၅)၊ မင်နကားနှင့် မာဒါရောင်း (၆) နှင့်မောင်ရေး နှင့် မမယ်တင် (၇) တို့အမှုမှာ အလားတူ ကောက်ယူထားသည့် ဖြတ်သုံးအချို့ဖြစ်သည်။

အယူခံတရားခံ ဘက်နှင့် စက်ပိုင်တို့က “ရွှေပြည်အေး” ဆန်စက် မီးလောင် ရသည့် ကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍၊ မီးလောင်စဉ်က ဆန်စက်ထဲ၌ ရှိနေကြသူများ၊ မီးလောင် ပြီးနောက် နာရီပိုင်းအတွင်း မီးလောင်ပြင်သို့ ရောက်သွားကြသူများနှင့် မီးလောင် သည့်ကိစ္စအား ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျ စုံစမ်း စစ်ဆေးခဲ့ရသူများကို သက်သေအဖြစ် စစ်ဆေးခဲ့ကြသည်။ မောင်ပု(လှိုပြ-၁)မှာ ဆန်စက် မီးလောင်စဉ်က ဆန်စက်တွင်

၁၉၆၆

သည့်အမေရိ
ကန် အင်တာနေ
ရှင်နယ် အင်ဂျီ
ဝါးရင်(၆)
ကမ္ဘာ့လီမိ
တက် [၎င်း၏
ကိုယ်စား အမေ
ရိကန် အင်တာ
နေရှင်နယ် အန်
ဒါရိုက်တာ (၆)
ဘားမား လီမိ
တက်]
နှင့်
မက်ဆား(၆)
သည့်ဘားမီ(၆)
အီကော့နောမီ
မက်(၆)ဘက်
လီမိတက် (ပြည်
သူ့ဘက်အမှတ်
၂၁) ပါ ၂။

(၂) အေ၊အိုင်၊အာ(ရ်)၊ ၁၉၄၀ (ပီ၊စီ) ၉၃။
(၃) အေ၊အိုင်၊အာ(ရ်)၊ ၁၉၄၆ (ပီ၊စီ) ၁၅၆။
(၄) အေ၊အိုင်၊အာ(ရ်)၊ ၁၉၄၈ (ပီ၊စီ) ၂၁၀။
(၅) အေ၊အိုင်၊အာ(ရ်)၊ ၁၉၄၉ (ပီ၊စီ) ၂၀၇။
(၆) အေ၊အိုင်၊အာ(ရ်)၊ ၁၉၅၀ (ပီ၊စီ) ၂၅။
(၇) ၁၉၆၂၊ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး ၃၀၄။

၁၉၆၆

သည် အမေရိကန် အင်တာနေရှင်နယ် အင်စတီတုန်း (၆) ကုမ္ပဏီလီမိတက် [၄င်း၏ ကိုယ်စား အမေရိကန် အင်တာနေရှင်နယ် အန်စီဂိုက်တား (၆) တားမား လီမိတက်] နှင့် မက်ဆား (၆) သည်ဘားမီ (၆) အင်ကော်နော် မက် (၆) ဘဏ် လီမိတက် (ပြည်သူ့ဘဏ် အမှတ် ၂၁) ပါ ၂။

လက်ထောက်တန်ဒယ်(လ်)ဖြစ်ပြီး၊ ကိုညွန့်မောင် (လိပြ-၂) မှာ ထိုစဉ်က ၄င်း၏ စပါးများကို ဆန်ကြိတ်နေသဖြင့် စက်ထဲ၌ ရှိနေသည်။ ၄င်းတို့က ညဉ့်သန်းခေါင် ကျော် နံနက် ၁ နာရီခန့်အချိန်တွင် ဆန်စက်ထဲသို့ လက်နက်ကိုင် အရပ်ဝတ်အရပ်စား လူဆိုးသုံးယောက် ဝင်လာပြီး၊ ကိုညွန့်မောင်ကို လူဆိုးတယောက်က သေနတ်နှင့် ချိန်၍ စက်အပြင်သို့ ခေါ်ထုတ်သွားကြောင်း၊ ကျန်လူဆိုးများက စက်ကို မီးတင်ရှို့ကြောင်း၊ ဆန်စက် မီးစွဲပြီးနောက် လူဆိုးများသည် သေနတ် ၂ ချက်၊ ၃ ချက်ပေါက်ပြီး ထွက်သွားကြကြောင်း ထွက်ဆိုကြသည်။ ဆန်စက်နှင့် ပေ ၅၀ အကွာတွင် နေထိုင်သည့် အကြော်သည် ဦးသန်းမောင် (လိပြ-၃) ကလည်း ဆန်စက်မီးလောင်ပြီး ၁၀ မိနစ်၊ ၁၅ မိနစ်ခန့်ကြာမှ သေနတ်သံ ၃၊ ၄ ချက်ခန့်ကြားကြောင်း ထောက်ခံ ထွက်ဆိုသွား၏။ ဆန်စက်နှင့် ပေ ၃၀၀ ခန့်အကွာတွင် နေထိုင်သည့် လက်သမား ဦးလှ (လိပြ-၁၅) ကလည်း မီးလောင်ပြီးမှ သေနတ်သံတချက် ကြားရပြီး တိုက်ပွဲ ဖြစ်ပွားခြင်း မရှိကြောင်း ထွက်ဆိုသွားလေသည်။

ထိုကဲ့သို့ “ရွှေပြည်အေး” ဆန်စက် မီးလောင်သော အချိန်က မော်လမြိုင်ကျွန်းရဲတပ်စခန်းတွင် စခန်းမှူးမှာ ဦးသောင်းခင် (ခံပြ-၁၉) ဖြစ်သည်။ “ရွှေပြည်အေး” ဆန်စက် မီးလောင်သည်ကို မြို့ဘက်ကမ်းမှ တွေ့မြင်ရသဖြင့် ဦးသောင်းခင်သည် ဒုလံခြံရေးမှူး ဦးရဲသွေး (လိပြ-၁၆)၊ ရဲတပ်ကြပ်ကြီး ဦးလှထွန်း (လိပြ-၁၇) နှင့် ရဲတပ်သား ၁၅ ယောက်တို့အား တိုက်ကင်းဖို့ပြီး စုံစမ်းရန် မော်တော်ဖြင့် လွှတ်လိုက်ရာ မီးအရှိန်မှာပူ ပြင်းလွန်း၍ စက်ဆိပ်၌ မော်တော် မကပ်နိုင်သည့်အတွက် စက်နှင့် ၂ မိုင်ခွဲခန့်ဝေးသည့် မယ်ဇလီရွာအရောက် မော်တော်ကို ခုတ်မောင်းသွားရသည်။ မယ်ဇလီရွာသို့ ရောက်သောအခါ ကမ်းပေါ်မှ အမျိုးအမည်မသိ လူအချို့က သေနတ်နှင့် ပစ်သောကြောင့် ရဲမော်တော်ပေါ်မှလည်း သေနတ်နှင့် အချက်ပေါင်းများစွာ ပြန်လည်ပစ်ခတ်ခဲ့၏။ ထိုကဲ့သို့ တဘက်နှင့်တဘက် ပစ်ခတ်ရာတွင် တဦးနှင့်တဦး တွေ့မြင်ကြရ၍မဟုတ်ဘဲ အသံကြားရာဘက်သို့ မှန်းခြေဖြင့် ပစ်ခတ်ကြခြင်းသာ ဖြစ်သည်။ ထို့နောက် ရဲမော်တော်သည် မီးလောင်နေသည့် စက်အနီးရှိ ဆင်မင်း သစ်စက်ဆိပ်သို့ ကပ်ပြီး ဦးရဲသွေးတို့လူစု ဆင်းကြည့်ရာ မီးသတ်ရဲဘော်နှင့် အခြားလူများက မီးလောင်နေသောစက်ကို မီးငြိမ်းသတ်ရန် ကြိုးစားနေကြသည်ကို တွေ့ရလေသည်။ အထက်ပါ အကြောင်းခြင်းရာများကို ထောက်ရှုလျှင်၊ ဆန်စက် မီးလောင်သည့် ညက ရဲအဖွဲ့နှင့် အမျိုးအမည်မသိ လူတစ်စုတို့ အပြန်အလှန် ပစ်ခတ်ကြခြင်းမှာ ဆန်စက်အနီးအနားတွင် မဟုတ်ဘဲ ဆန်စက်နှင့် ၂ မိုင်ခွဲခန့်ဝေးသည့် မယ်ဇလီရွာဘက်တွင် ဖြစ်ကြောင်း ပေါ်လွင်သည်။ ဆန်စက်ကို မီးရှို့သည့် သောင်းကျန်းသူများနှင့် ရဲအဖွဲ့ဝင်တို့ တိုက်ပွဲ ဖြစ်ပွားသည်ဆိုသော သတင်းစာများ၌ ရေးသားကြသည့် သတင်းများမှာ မဟုတ်

မမှန်ကြောင်း ပေါ်လွင်နေသည်။ အမှန်မှာ ရဲအဖွဲ့အား မယ်ဇလီရွာဘက်မှ သေနတ်နှင့် ပစ်ခတ်ကြသော သူများမှာ သောင်းကျန်းသူများ ဖြစ်သည်ဆိုသော သက်သေအထောက်အထားပင် မရှိချေ။

ရဲတပ်စခန်းမှူး ဦးသောင်းခင်က ဒု-လုံခြုံရေးမှူး ဦးရဲသွေးတို့ ပြန်လာပြီး အစီရင်ခံချက်အရ၊ ခရိုင် ကြီးကြပ်ရေးမှူးထံသို့ ဆန်စက်ကို သူပုန်တို့က မီးဝင်ရှို့ သွားကြောင်း အစီရင်ခံလိုက်သည်မှာ မှန်ကြောင်း၊ သို့ရာတွင် ထိုစဉ်က မီးလောင်သည့် နေရာကို လည်းမရောက်၊ သက်သေ တစုံတယောက်ကိုမျှ မစစ်ဆေးဘဲ အစီရင်ခံလိုက်ခြင်းသာ ဖြစ်ကြောင်း၊ နောက်သက်သေ ၁၈ ယောက်ကို စစ်ဆေးကြည့်ရာ ဆန်စက်ကို သူပုန်များက မီးရှို့ သည်ဆိုသော အထောက်အထား မတွေ့ရသဖြင့် ထိုအတိုင်းပင် ၁၉၆၁ ခု ဇွန်လ ၉ ရက်နေ့တွင် အစီရင်ခံလိုက်ကြောင်း၊ စီးပွားပြိုင်ဘက်ခြင်း မလိုမနိုးထားသောကြောင့် ရှို့ သည့်မီး ဖြစ်သည်ဟု စုံစမ်းချက်အရ တွေ့ရှိကြောင်း ဦးသောင်းခင်က ထွက်ဆိုသွားသည်။ ထို့ပြင် မီးလောင်မှု ဖြစ်ပွားပြီးနောက်၊ များမကြာမီ စုံစမ်းစစ်ဆေးသည့် ခရိုင်မီးသတ်အရာရှိ ဦးချစ်မောင် (လုံခြုံ-၆) ကလည်း ဆန်စက် မီးလောင်ရခြင်းမှာ သောင်းကျန်းသူများနှင့် တစုံတရာ ဆက်သွယ်မှု မရှိကြောင်း တွေ့ရှိသည်ဟု ထွက်ဆိုသွားလေသည်။

အယူခံတရားလို အာမခံ ကုမ္ပဏီက သတင်းစာ အသီးသီးတွင် ပါသည့် သတင်းများ၊ ခရိုင်ဝန်နှင့် ခရိုင်ရဲဝန် ရုံးများမှ မည်သို့မည်ပုံ မီးလောင်ရသည်ဆိုသော အစီရင်ခံချက်များနှင့် မီးလောင်နေဆဲ စက်အနီးသို့ ရောက်သွားကြသည့် နယ်ပိုင်ဝန်ထောက်နှင့် အပေါင်းပါအချို့၏ ထွက်ချက်များကို ကိုးကား၍ ဆန်စက် မီးလောင်ကျွမ်း ရခြင်းမှာ သောင်းကျန်းသူတို့၏ လက်ချက်ကြောင့် ဖြစ်သည်ဟု ဆိုလာ၏။ “ရန်ကုန်”၊ “မြန်မာ့အလင်း”၊ “ဂါဒီယန်း” သတင်းစာများတွင် “ရွှေပြည်အေး” ဆန်စက်ကို သောင်းကျန်းသူများ မီးရှို့ သွားကြောင်း သတင်းအဖြစ် ပါခဲ့သည်မှာ မှန်၏။ သို့ရာတွင် ထိုသတင်းစာများ၏ တာဝန်ခံ အယ်ဒီတာများ ဖြစ်ကြသည့် ဦးတင်အေး (ခံပြ-၁)၊ ဦးစိုးမောင် (ခံပြ-၃) နှင့် ကိုမင်းသူ (ခံပြ-၈) တို့က ထိုသတင်းမှာ သတင်းထောက် အသီးသီးက ထည့်သွင်းသော သတင်းဖြစ်၍ မှန်မမှန် မပြောနိုင်ကြောင်း ဝန်ခံထားသဖြင့် သတင်းစာများပါ သတင်းသည် ကေနဒာမှန်ဖြစ်သည်ဟု မဆိုသာချေ။

မီးလောင်ဆဲ ရောက်ရှိခဲ့သည့် ဝါးခယ်မ နယ်ပိုင်ဝန်ထောက် ဦးဉာဏ်ရှိန် (ခံပြ-၉)၊ ဝါးခယ်မမြို့၊ လက်ထောက်မြို့ပိုင် ဦးထွန်းရှိန် (ခံပြ-၁၀)၊ ယစ်မှူးမျိုး ဦးချစ်စိန် (ခံပြ-၁၁) နှင့် ဦးကျော်ဝင်း (ခံပြ-၁၂) တို့၏ ထွက်ချက်များကို ကြည့်ရှုလျှင်၊ ထိုနေ့ညက ၎င်းတို့သည် ရွှေလောင်းရွာမှ မော်တော်ဖြင့် ထွက်လာရာ မော်လမြိုင်ကျွန်းဘက်မှ မီးတောက် တက်လာသည်ကို မြင်ရသောကြောင့် မော်တော်ကို တနာရီကျော်ကျော်

သည် အမေရိကန် အင်တာနေရှင်နယ် အင်ဂျန်းဝါးရင့်(စ်) ကုမ္ပဏီ လီမိတက် [ငြင်းခုံ ကိုယ်စား အမေရိကန် အင်တာနေရှင်နယ် အင်ဂျင်တာ (စ်) ဘားမားလီမိတက်] နှင့် မက်ဆား(စ်) သည့်ဘားမိ(စ်) အီကော့နော် မက်(စ်) ဘက် လီမိတက် (ပြည်သူ့ဘက် အမှတ် ၂၁) ပါ ။

၁၉၆၆

သည် အမေရိ
ကန် အင်တာနေ
ရှင်းနယ် အင်ဂျီ
ဝါးရှင်(စ်)
ကုမ္ပဏီလီမိ
တက် [၎င်း၏
ကိုယ်စား အမေ
ရိကန်အင်တာ
နေရှင်းနယ်အန်
ဒါရိုက်တာ (စ်)
ဘားမားလီမိ
တက်၊
နဲ့
မက်ဆား(စ်)
သည်ဘားမိ(စ်)
အီကော့နော်
မက်(စ်)ဘက်
လီမိတက် (ပြည်
သူ့ဘက် အမှတ်
၂၁) ပါ ၂။

စက်ကုန်ချိတ်မောင်းလာပြီးနောက်၊ ဆန်စက် မီးလောင်နေသည်ကို တွေ့ရသဖြင့် ဆန်
စက်ဆိပ်၌ မော်တော်ကို ကပ်သောအခါ လူတယောက်က သူပုန်ရှိသည်ဟု ပြောသော
ကြောင့် မော်တော်ပေါ်သို့ ပြန်တက်ကာ မော်လမြိုင်ကျွန်းမြို့သို့ ထွက်ခွာခဲ့ကြောင်း
ပေါ်ပေါက်နေသည်။ ဆန်စက်ကို မီးရှို့သော သူများမှာ သူပုန်များ ဖြစ်သည်
မဖြစ်သည်ဆိုခြင်းကို ၎င်းတို့အနေဖြင့် ကိုယ်တိုင်သိရှိကြသူများ မဟုတ်ပေ။

ဦးဉာဏ်ရှိန်သည် မော်လမြိုင်ကျွန်းမြို့သို့ ရောက်သောအခါ မော်လမြိုင်ကျွန်းမြို့
ပိုင်အား၊ ခရိုင်ဝန်နှင့် တိုင် မင်းကြီးထံသို့ ဆန်စက်ကို သူပုန်များ မီးရှို့သွားကြောင်း
ချက်ခြင်း ကြေးနန်းအရိုက်ခိုင်းသည်။ ဦးဉာဏ်ရှိန် အနေဖြင့် ဆန်စက်ကို မီးရှို့သူ
များမှာ မည်သူမည်ဝါဖြစ်သည်ဟု အတိအကျ အသေအချာ မသိရှိဘဲ သူပုန်များ
မီးရှို့သည်ဟု ထင်ကြေးနှင့် အစီရင်ခံခဲ့ကြောင်း ပေါ်လွင်နေသည်။

ထိုကဲ့သို့ မစူးစမ်း မဆင်ခြင်ဘဲ အဆောတလျင် ရိုက်ခဲ့သည့် ကြေးနန်း အစီရင်ခံစာ
ကြောင့်ပင် ခရိုင်ဝန် အနေဖြင့် “ရွှေပြည်အေး” ဆန်စက်ကို သောင်းကျန်းသူများ
မီးရှို့ ခဲ့သည်ဟု အထင်ရောက်ခဲ့ဟန်ရှိသည်။ ယင်းသို့ အထင်ရောက်သည့်အတိုင်း၊
အယူခံ တရားလို အာမခံ ကုမ္ပဏီက မေးမြန်းသော အခါ၌ သောင်းကျန်းသူ မီးရှို့
သည်ဟု ပြန်ကြားခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း ပေါ်ပေါက်နေသည်။ ထိုအတိုင်းပင် ခရိုင်ရဲဝန်
အနေဖြင့် ဦးသောင်းခင်၏ မူလ အစီရင်ခံစာတွင် မူတည်ပြီး ဆန်စက်ကို သူပုန်များ
မီးရှို့သည်ဟု အာမခံ ကုမ္ပဏီသို့ ပြန်ကြားခဲ့ခြင်း ဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားသည်။
ခရိုင်ဝန်ဦးဘအေး (ခံပြ-၄)နှင့် ခရိုင်ရဲဝန်ဦးလှစိန် (ခံပြ-၅)တို့မှာ ဆန်စက်မီးလောင်
စဉ်က မြောင်းမြခရိုင်၌ ဟာဝန်ကျခြင်း မရှိသေးသဖြင့် ၎င်းတို့အနေနှင့် မည်သို့မည်ပုံ
ဆန်စက် မီးလောင်သည် ဆိုခြင်းကို ကိုယ်တိုင် သိရှိကြသူများ မဟုတ်သဖြင့် ၎င်းတို့၏
ထွက်ဆိုချက်များမှာ အယူခံတရားလို အာမခံကုမ္ပဏီအတွက် အကျိုးဖြစ်ထွန်းစေ
သည့် ထွက်ဆိုချက်များဖြစ်သည် မဆိုနိုင်ချေ။

အမှုတွင် ပေါ်ပေါက်လျက်ရှိသော သက်သေ အထောက်အထား အားလုံးကို
ခြုံ၍ကြည့်လျှင်၊ “ရွှေပြည်အေး” ဆန်စက်အား၊ သောင်းကျန်းသူများက မီးရှို့
သွားသည်ဆိုသော အချက်မှာ လုံးဝပေါ်လွင် ထင်ရှားခြင်း မရှိပေ။ အုပ်ချုပ်ရေး
အပိုင်း အနေနှင့်၎င်း၊ ရဲကဏ္ဍ အနေနှင့်၎င်း မစုံစမ်း မစစ်ဆေးဘဲ သောင်းကျန်းသူ
တို့ကြောင့် ဖြစ်သည်ဟု အရင်စလို လွယ်လွယ်နှင့် အစီရင်ခံလိုက်ကြခြင်းသာဖြစ်
ကြောင်း ကျွန်ုပ်တို့တွေ့မြင်ရပေသည်။

အယူခံတရားလို အာမခံ ကုမ္ပဏီ၏ ပညာရှိ ရွှေနေကြီး မစ္စတာ ဆင်းက၊ ဆန်စက်
မီးလောင်ရခြင်းမှာ သောင်းကျန်းမှုကြောင့် မဟုတ်ဟု ဆိုပါက ရုန်းရင်းဆန်ခတ်မှု

၁၅၆၆

ကြောင့် ဖြစ်သည်ဟု ယူဆသင့်ကြောင်း၊ မီးအာမခံ ပေါ်လီစီ၏ အပိုဒ် ၆ တွင်
 သောင်းကျန်းမှုသာမက ရုန်းရင်းဆန်ခတ်မှုကြောင့် မီးလောင် ဆုံးရှုံးပါမှု အာမခံ
 ကုမ္ပဏီ၌ လျော်ကြေးပေးရန် တာဝန်မရှိကြောင်း ပေါ်ပြထား သဖြင့် ဘဏ်နှင့်
 စက်ပိုင်တို့ စွဲဆိုသော အမှုများကို ပယ်သင့်ကြောင်း ထပ်မံတင်ပြလာ၏။ မူလရုံး၌
 အယူခံ တရားလို အာမခံကုမ္ပဏီ အနေဖြင့် ရုန်းရင်းဆန်ခတ်မှုကြောင့် လျော်ကြေး
 ပေးရန် တာဝန်မရှိဟု ထုချေခြင်း မပြုခဲ့ပေ။ သောင်းကျန်းမှုကြောင့် လျော်ကြေး
 မပေးထိုက်ကြောင်းသာ ထုချေခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် မူလရုံးသည် သောင်းကျန်းမှု
 ကြောင့် မီးလောင်ကျွမ်း ခဲ့ပါသလောဟူသည့် ကောက်ချက် အမှတ် (၁) ကို ထုတ်နိုင်
 ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ (သောင်းကျန်းမှုနှင့် ရုန်းရင်းဆန်ခတ် မှုတို့မှာ မီးနှင့်မြေမက ကွာ
 ခြားလှပေသည်။ ရုန်းရင်းဆန်ခတ်မှုရှိ မရှိဆိုခြင်းမှာ ဥပဒေ ပြဿနာသာမက၊
 အကြောင်းခြင်းရာ ပြဿနာပါ ပူးတွဲစဉ်းစားရမည် ဖြစ်၍ အယူခံတရားလို အာမခံ
 ကုမ္ပဏီသည် ထိုကိစ္စကို အယူခံရုံး၌ ပဌမအကြိမ် အနေဖြင့် တင်ပြခြင်း မပြုနိုင်ပေ)။
 မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ ယခုအမှုတွင် ပေါ်ပေါက်လျက်ရှိသော အကြောင်းခြင်းရာများကို
 ဆင်ခြင်လျှင် ရုန်းရင်းဆန်ခတ်မှု ဖြစ်ပါး၍၊ ဆန်စက်မီးလောင်ရသည်ဆိုသောသက်သေ
 အထောက်အထား မရှိချေ။ အယူခံတရားလို၏ ပညာရှိ ရွှေ့နေကြီး မဇ္ဇတာဆင်းက
 လက်နက်ကိုင်လူဆိုး ၃၀ ခန့်သည် စက်ကို ဝိုင်းထားပြီးနောက်၊ သုံးယောက်ကဝင်၍
 မီးရှို့သဖြင့် ထိုသုံးဦး၏ ပြုမူချက်မှာ လူဆိုးအားလုံး၏ ပြုမူချက် ဖြစ်သည်ဟု ယူဆ
 ရမည်ဖြစ်ကြောင်း ဆိုလာ၏။ လက်နက်ကိုင်လူဆိုး ၃၀ က ဆန်စက်ကို ဝိုင်းထားသည်
 ဆိုခြင်းမှာ သက်သေအထောက်အထား မရှိပေ။ လူသုံးဦးကသာ စက်ထဲသို့ ဝင်လာပြီး
 မီးတင်၍ သွားသည်ဆိုသော အချက်သာ ပေါ်လွင်နေသောကြောင့် ထိုလူသုံးဦး၏ ပြုမူ
 ချက်မှာ ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၁၄၆ တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် ရုန်းရင်းဆန်ခတ်မှု ဖြစ်သည်ဟု
 အဓိပ္ပါယ် မကောက်ယူနိုင်ချေ။

သည် အမေရိ
 ကန် အင်တာနေ
 ရှင်နယ် အင်ဂျန်း
 ဝါးရင့်(၆)
 ကုမ္ပဏီ လီမိ
 တက်၊ [၎င်း၏
 ကိုယ်စား အမေ
 ရိကန်အင်တာ
 နေရှင်နယ် အန်
 ဝါရိုက်တာ၊(၆)
 ဘားမား လီမိ
 တက်]
 နှင့်
 မက်ဆား(၆)
 သည်ဘားမိ(၆)
 အီကော်နော်
 မက်(၆)ဘယ်
 လီမိတက် (ပြည်
 သူ့ဘယ် အမှတ်
 ၂၁) ပါ ၂။

မူလရုံးအမှုတွဲတွင် ပေါ်ပေါက်လျက်ရှိသည့် သက်သေထွက်ချက်နှင့် စာရွက်စာ
 တမ်းများကို ကျွန်ုပ်တို့သည် အလေးအနက် စဉ်းစားကြပြီးနောက်၊ “ရွှေပြည်အေး”
 ဆန်စက် မီးလောင်ကျွမ်းခြင်းမှာ သောင်းကျန်းမှုနှင့် တိုက်ရိုက် သော်၎င်း၊ သွယ်
 ဝိုက်၍ သော်၎င်း ဆက်စပ်ခြင်းမရှိဟု ယူဆကြသည့်အလျောက်၊ မူလရုံးစီရင်ချက်နှင့်
 ဒီကရီတို့ကို အတည်ပြုကာ အယူခံတရားလို အာမခံကုမ္ပဏီ၏ အယူခံမှုများကို တရား
 စရိတ်နှင့်တကွ ပယ်လိုက်သည်။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

တရားမကြီးမှု

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေ ရွှေတွင်

† ၁၉၆၆

ဒီဇင်ဘာလ
၃၀ ရက်။

အာမက်အီဘရာဟင် မဒါး (တရားလို)

နှင့်

အမ်၊ချယ်လာ ဆွာမိဆာဗေးနှင့် ၁၀ ဦး (တရားခံများ)*

ဝါကပ်ပိုင် ပစ္စည်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ တရားစွဲဆိုခြင်း—ဝါကပ်အား၊ အုပ်ချုပ်သည့် ယုံမှတ်အပ်နှံခံရသူများ ရှိခြင်း—တရားလိုသည် မိမိတဦးတည်းအမှုကို စွဲဆိုခြင်းပြုနိုင် မပြုနိုင်—မဟာမေဒင် ဥပဒေအရ ဝါကပ် ပစ္စည်းအား ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရသည့် မိုတာဝါလီ၊ သို့မဟုတ် ယုံမှတ်အပ်နှံခံရသူမှာ ဝါကပ်ပစ္စည်းအပေါ် ပိုင်ဆိုင်ခွင့်ရှိမရှိ—ယုံမှတ် အပ်နှံခြင်း အက်ဥပဒေတွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် ယုံမှတ်အပ်နှံ ခံရသူများနှင့် သက်ဆိုင်သော စည်းကမ်းများကို မဟာမေဒင် ဝါကပ်၏ မိုတာဝါလီ(ဝါ) ယုံမှတ် အပ်နှံခံရသူများ အနေနှင့် တိကျစွာ လိုက်နာရမည်ဟု ယူဆခြင်း ပြုနိုင် မပြုနိုင်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။မဟာမေဒင် ဥပဒေအရ၊ ဝါကပ် ပစ္စည်းအား ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရသည့် မိုတာဝါလီ၊ သို့မဟုတ် ယုံမှတ် အပ်နှံခံရသူသည် ယုံမှတ်အပ်နှံခြင်း အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃ တွင် အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုထားသည့် ယုံမှတ်အပ်နှံခံရသူနှင့် စင်စစ်အားဖြင့် တူညီခြင်း မရှိပေ။ မဟာမေဒင် ဥပဒေအရ၊ ဝါကပ်ပစ္စည်းကို ထိန်းသိမ်းရသည့် မိုတာဝါလီ၊ သို့မဟုတ် ယုံမှတ်အပ်နှံခံရသူမှာ ဝါကပ်ပစ္စည်းအပေါ် ပိုင်ဆိုင်ခွင့် မရှိပေ။ ထို့ကြောင့် ယုံမှတ် အပ်နှံခြင်း ဥပဒေတွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် ယုံမှတ်အပ်နှံခံရသူများနှင့် သက်ဆိုင်သော စည်းကမ်းများကို မဟာမေဒင် ဝါကပ်၏ မိုတာဝါလီ(ဝါ) ယုံမှတ် အပ်နှံခံရသူများ အနေဖြင့် တိကျစွာ လိုက်နာရမည်ဟု ယူဆခြင်း မပြုနိုင်ပေ။

တရားလိုမှာ မဟာမေဒင် ဘာသာဝင်တဦး ဖြစ်သည့်အပြင်၊ ယုံမှတ် အပ်နှံခံရသူလည်း ဖြစ်၍ ဝါကပ်ပစ္စည်း ဖြစ်ကြောင်း မြက်ဖော် ချက်နှင့် လက်ရောက် ရလိမ့် စွဲဆိုနိုင်သည်။ ၎င်းပြင် တရားလို တဦးတည်းက ဝါကပ်ကိုယ်စား တရားခံ အမ်၊ချယ်လာဆွာမိ ဆာဗေး နှင့် ပဋိညာဉ် စာချုပ်ချုပ်ဆိုခဲ့ပြီး၊ ထို ပဋိညာဉ်စာချုပ်ကို မူတည်၍ တရားစွဲဆိုခဲ့ခြင်းဖြစ်ရာ၊ ကျန်မိုတာဝါလီ (ဝါ) ယုံမှတ် အပ်နှံခံရသူများကို တရားလိုများ အဖြစ် အမှုတွင် ထည့်သွင်းရန် လိုမည် မဟုတ်ပေ။

ဗေဒါကန်နူး နှင့် အနာဒါနချတရမ်း၊ အေ၊ အိုင်၊ အာ(ရ်)၊ ၁၉၃၈၊ မဒရပ် ၉၇၂။ ။ စင်ကာရာနာရာယန် နှင့် အစ်ပီဘုရားရှိခိုးကျောင်း၊ အေ၊ အိုင်၊ အာ (ရ်)၊ ၁၉၄၉၊ မဒရပ် ၇၂၁။ ။ ဟာရှင်အာဘတ္တရား နှင့် အီဘရာဟင်အာရစ်အာရှာရက်၊ ၁၉၅၀ ခုနှစ်၊ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး

* ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၂၀။

၂၅၁ (တရားလွှတ်တော်) ခြားနားပြသည်။ ။ရပ်စတန်နှင့် မော်လဝီမူတပ်၊ အေး၊ အိုင်၊ အာ(ရ်)၊ ၁၉၂၁၊ ပရိဗ္ဗိကောင်စီ ၁၀၅။ ။ဗီဒရူးပါရှသီးနှင့် အာလူးဆွာမိ၊ အေး၊ အိုင်၊ အာ(ရ်)၊ ၁၉၂၂၊ ပရိဗ္ဗိကောင်စီ ၁၂၃ (၁၂၇)။ ။ဂျီဝန်ဒေါ (စ်) ဆယူးအမှု(၁၈၃၇) ၂ အမ်၊ အိုင်၊ အေး၊ ၃၉၀။ ။အလာရက်ခီးနှင့် ရွားမိုဟာမက်၊ အေး၊ အိုင်၊ အာ(ရ်)၊ ၁၉၃၄၊ ပရိဗ္ဗိကောင်စီ ၇၇။ ။မိုဟာမက်အလီနှင့် အာမက်အလီ၊ အေး၊ အိုင်၊ အာ(ရ်)၊ ၁၉၄၅၊ အလာဟာဘတ် ၂၆၁၊ (စုံညီခုံ) ရည်ညွှန်းသည်။

၁၉၆၆
အာမက်အီဘရာ
ဟင်မဒါး
နှင့်
အမ်၊ချယ်လာ
ဆွာမိဆာပေးနှင့်
၁၀ ဦး။

တရားလိုအတွက်။ ။မစ္စတာ ဆူ ဘန်း။

တရားခံများအတွက်။ ။ဦးသန်းအောင်နှင့် ဦးကိုကိုကြီး (၃)။

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေ။ ။တရားလို အာမက်အီဘရာဟင်မဒါးက အစီစဉ် အာမက်မဒါးဝါကပ်၏ စီမံအုပ်ချုပ်သည့် ယုံမှတ်အပ်နှံခံရသူအဖြစ် တရားခံ အမ်၊ ချယ်လာဆာမိဆာပေးနှင့် အခြား ၁၀ ဦးအပေါ် ရန်ကုန်မြို့၊ ၃၈ လမ်း၊ အမှတ် ၁၉၄/၁၉၆ ပေါ်ရှိ အဆောက်အဦမှာ ဝါကပ်ပိုင် ပစ္စည်းဖြစ်ကြောင်း မြှောက်ဖော် ပေးရန်နှင့် လက်ရောက်အပ်ပေးရန် တရားစွဲဆိုရာ၊ ပဌမတရားခံ အမ်၊ ချယ်လာဆွာမိ ဆာပေးနှင့် ဒုတိယတရားခံ ရမ်ပရာဆတ်တို့က အကြောင်းအမျိုးမျိုးပြ၍ခုခံကြသည်။ ကျန်တရားခံ ၉ ဦးနှင့် တရားလိုတို့သည် နားလည်မှု ရရှိကြသဖြင့် တရားလိုက ၎င်းတရားခံ ၉ ဦးတို့အား အမှုမှ နုတ်ပယ်ခဲ့သည့်အလျောက် ဤအမှုတွင် တရားလိုက တဘက်၊ တရားခံ အမ်၊ ချယ်လာဆွာမိဆာပေးနှင့် ရမ်ပရာဆတ်တို့ကတဘက် အငြင်း ပွားမှုသာ ကျန်ပေတော့သည်။

တရားခံ အမ်၊ ချယ်လာဆွာမိဆာပေး၏ ပညာရှိရှေ့နေကြီးဦးသန်းအောင်က အစီစဉ်အာမက်မဒါးဝါကပ်အား အုပ်ချုပ်သည့် ယုံမှတ် အပ်နှံခံရသူများမှာ တရားလို သာမက၊ အခြားပုဂ္ဂိုလ် ၂ ဦးလည်း ရှိနေသည့်အလျောက်၊ တရားလိုသည် မိမိ တဦးတည်း ဤအမှုကို စွဲဆိုခြင်း မပြုနိုင်ကြောင်း တင်ပြလာသဖြင့်၊ ကျွန်ုပ်အရင် ပညာရှိ တရားသူကြီးက အောက်ပါပဏာမ ဥပဒေ ကောက်ချက်ကို ထုတ်ပေးခဲ့၍၊ ထိုကောက်ချက်အပေါ် နှစ်ဘက်ပညာရှိ ရှေ့နေကြီးများကို ကြားနာပြီးနောက်၊ ဤအမိန့်ကို ချမှတ်ရခြင်းဖြစ်သည်။

"Whether the suit is maintainable as framed in view of the fact that only one of the several trustees has instituted the same ? "

အစီစဉ်အာမက် မဒါးဝါကပ်သည် အများနှင့် သက်ဆိုင်သော ဝါကပ်တခု မဟုတ်ဘဲ ပုဂ္ဂလိကဝါကပ်တခု ဖြစ်သည်ဆိုခြင်းကို မငြင်းနိုင်။ ပုဂ္ဂလိကဝါကပ် ဖြစ်ကြောင်းကို

အာမက်အိဘရာ
ဟင်မဒါး

နှင့်
အမ်ချယ်လာ
ဆွာမိဆာပေး
နှင့် ၁၀ ဦး။

လည်း၊ ရုစဘီဘီ နှင့် အာမက်အိဘရာဟင်မဒါး (၁) တို့အမှုတွင် အဆုံးအဖြတ် ပြုထား
ပြီးဖြစ်သည်။

တရားခံ၏ ပညာရှိ ရှေ့နေကြီး ဦးသန်းအောင်က ယုံမှတ်အပ်နှံခြင်း ဥပဒေ
(Trusts Act) ပုဒ်မ ၄၄ တွင် ယုံမှတ်အပ်နှံ ခံရသူ တဦးထက်ပိုလျှင်၊ ယုံမှတ်အပ်နှံ
ခြင်းကို အတည်ပြုလုပ်ရာ၌၊ ယုံမှတ်အပ်နှံခံရသူအားလုံး ပါဝင် ဆောင်ရွက် ရမည်ဟု
အတိအလင်းပြဋ္ဌာန်းထားသောကြောင့် တရားလိုသည် စီမံအုပ်ချုပ်သည့် ယုံမှတ်
အပ်နှံခံရသူ အနေဖြင့်၊ တဦးတည်းတရားစွဲဆိုခြင်း မပြုနိုင်ကြောင်း၊ ဝါကပ်ကိုအုပ်ချုပ်
နေသည့်ယုံမှတ်အပ်နှံခံရသူအားလုံးက၊ တရားလိုများအဖြစ် စွဲဆိုရမည်ဖြစ်ကြောင်း၊
ယင်းသို့စွဲဆိုခြင်းမပြုလျှင် ယုံမှတ်အပ်နှံခြင်းဥပဒေ ပုဒ်မ ၄၈ ကို ချိုးဖောက်ရာ
ရောက်၍ အမှုကိုပယ်ရမည်ဖြစ်ကြောင်း လျှောက်လဲကာ၊ ဗေဒါကန်နူး နှင့်
အနာဒါနချတရမ် (၂) တို့အမှုကို ကိုးကားသွားလေသည်။ ထိုစီရင်ထုံးကို မဒရပ်
တရားလွှတ်တော်မှပင် စင်ကာရာနာရာယနန် နှင့် အစိပီဘုရားရှိခိုးကျောင်း (၃)
တို့အမှု၌ စုံညီခုံရုံးက အကြီးအကျယ်လေ့ရှိပြီး ယယ်လျက်ထားသည်ကို တွေ့မြင်နိုင်
ပေသည်။ မည်သို့ပင်ရှိစေ၊ ဗေဒါကန်နူး နှင့် အနာဒါနချတရမ် (၂) တို့အမှုမှာ၊
ဟိန္ဒူဥပဒေအရ ယုံမှတ်အပ်နှံခြင်းကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ အဆုံးအဖြတ်ပေးထားခြင်းဖြစ်
ရာ၊ ယခုအမှုတွင်ပေါ်ပေါက်နေသည့် မဟာမေဒင် ဥပဒေအရ ဝါကပ်ပြဿနာကို
စဉ်းစားရာ၌၊ ထပ်တူထပ်မျှအကျိုးဝင်သည်ဟု မဆိုနိုင်ပေ။

မဟာမေဒင် ဥပဒေအရ မဟာမေဒင်လူမျိုးတဦးသည်၊ ၎င်း၏ပစ္စည်းတစ်ခုခုကို
ဘာသာရေးကိစ္စအတွက် ရည်ရွယ်၍ ဘုရားသခင်အား အပြီးအပိုင်လှူဒါန်းခဲ့ခြင်းကို
ဝါကပ်ပြုလုပ်သည်ဟုဆိုသည်။ ဝါကပ်ပစ္စည်းကို ပိုင်ဆိုင်သူမှာ ဘုရားသခင်သာဖြစ်
သည်။ ဝါကပ်ပစ္စည်းကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်သူအား မိုတာဝါလီဟုခေါ်ခေါ်၊
ယုံမှတ်အပ်နှံခံရသူဟုခေါ်ခေါ်၊ ဘဏ္ဍာထိန်းဟုခေါ်ခေါ်၊ ၎င်းသည် ဝါကပ်ပစ္စည်း
အပေါ်ပိုင်ဆိုင်ခွင့်လုံးဝမရှိပေ။ ဘုရားသခင်သာပိုင်ဆိုင်သူဖြစ်၍၊ မိုတာဝါလီမှာဘုရား
သခင်၏ပစ္စည်းကို စောင့်ရှောက်ကြည့်ရှုရန်သာ အာဏာရှိပေသည်။ သို့ဖြစ်ရာ မဟာ
မေဒင်ဥပဒေအရ ဝါကပ်ပစ္စည်းအား ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရသည့် မိုတာဝါလီ၊
သို့မဟုတ် ယုံမှတ်အပ်နှံခံရသူသည်၊ ယုံမှတ်အပ်နှံခြင်းဥပဒေ ပုဒ်မ ၃ တွင် အဓိပ္ပါယ်
ဖွင့်ဆိုထားသည့် ယုံမှတ်အပ်နှံခံရသူနှင့် စင်စစ်အားဖြင့် တူညီခြင်းမရှိပေ။ ယုံမှတ်
အပ်နှံခြင်းဥပဒေပုဒ်မ ၃ တွင် ပေါ်ပြထားသည့် ယုံမှတ်အပ်နှံခံရသူသည် ယုံမှတ်

(၁) ၁၉၇၃ ခု၊ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး ၁၆(တရားလွှတ်တော်)။
(၂) အေ၊အိုင်၊အာ(ရ်)၊ ၁၉၃၈ ခု၊ မဒရပ် ၉၈၂။
(၃) အေ၊အိုင်၊အာ(ရ်)၊ ၁၉၄၉ ခု၊ မဒရပ် ၇၂၁။

အပ်နှံသည့်ပစ္စည်းအား ပိုင်ဆိုင်သူဖြစ်သည်။ မဟာမေဒင်ဥပဒေအရ ဝါကပ်ပစ္စည်းကို ထိန်းသိမ်းရသည့် မိုတာဝါလီ၊ သို့မဟုတ် ယုံမှတ်အပ်နှံခံရသူမှာ ဝါကပ်ပစ္စည်းအပေါ် ပိုင်ဆိုင်ခွင့် မရှိပေ။ ထိုကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ ပရိစ္ဆိ ကောင်စီလွှတ်ဟော်က ရပ်စဲဟန်နှင့် မော်လဝီမူတပ် (၄) တို့အမှုတွင် အောက်ပါအတိုင်း အဆုံးအဖြတ်ပြုထား၏။

"The *Mutwallis* are more closely allied to Receivers and Managers appointed over property than to trustees in whom the property is absolutely vested."

ဗီဒရူးဝါရူသီး နှင့် ဘာလူးဆွာမီ (၅) တို့စီရင်ထုံးဦးလည်း အောက်ပါအတိုင်း မိန့်မြှောက်ထားသည်ကို တွေ့မြင်နိုင်ပေသည်။

"The manager of the *wakf* is the *Mutwalli* the governor, superintendent, or curator. In *Jewan Doss Sahu's case* (6) the Judicial Committee call him 'procurator'. It related to a *Khankha*, a Mahommedan institution analogous in many respects to a *Mutt* where Hindu religious instruction is dispensed. The head of these *Khankhas*, which exist in large numbers in India, is called a *sajjadanashin*. He is the teacher of religious doctrines and rules of life, and the manager of the institution and the administrator of its charities, and has in most cases a larger interest in the usufruct than an ordinary *Mutwalli*. But neither the *sajjadanashin* nor the *Mutwalli* has any right in the property belonging to the *wakf*; the property is not vested in him and he is not a 'trustee' in the technical sense."

အလာရက်ဗီး နှင့် ရှားမိုဟာမက် (၇) တို့အမှုဦးလည်းအောက်ပါအတိုင်း အတည်ပြုခဲ့သည်။

"*Mutwalli* or *Sajjadanashin* is merely a manager of the *wakf* property, the ownership of which vests in God Almighty. *Mutwalli* or *Sajjadanashin* is not a trustee as

(၄) အေ၊အိုင်၊အာ(ရ်)၊ ၁၉၂၁၊ ပရိစ္ဆိကောင်စီ ၁၀၅။

(၅) အေ၊အိုင်၊အာ(ရ်)၊ ၁၉၂၂၊ ပရိစ္ဆိကောင်စီ ၁၂၃ (၁၂၇)။

(၆) (၁၈၇၇) ၂ အမ်၊အိုင်၊အေ၊ ၃၉၀။

(၇) အေ၊အိုင်၊အာ(ရ်)၊ ၁၉၃၄၊ ပရိစ္ဆိကောင်စီ ၇၇။

understood in the English system and under S.10 as it stood before the amendment."

မိုဟာမက်အာလီနှင့် အာမက်အာလီ (ဂ) တို့အမှုတွင်လည်း အလားတူ ဆုံးဖြတ်ထား လေသည်။

"A Mutwalli is not trustee in the strict sense of the word and the wakf property does not vest in him."

သို့ဖြစ်ရာ၊ မဟာမေဒင်ဝါကင်၏ ဘလ္လာထိန်း(ဝါ) မိုတာဝါလီ(ဝါ) ယုံမှတ်အပ်နှံခံရသူ သည် ယုံမှတ်အပ်နှံခြင်းဥပဒေနှင့် အကျိုးဝင်သည့် ယုံမှတ်အပ်နှံခံရသူနှင့် တူညီခြင်းမရှိကြောင်း ပေါ်လွင်သည်။ ထို့ကြောင့် ယုံမှတ်အပ်နှံခြင်းဥပဒေတွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် ယုံမှတ်အပ်နှံခံရသူများနှင့် သက်ဆိုင်ရာ စည်းကမ်းများကို မဟာမေဒင်ဝါကင်၏ မိုတာဝါလီ(ဝါ) ယုံမှတ်အပ်နှံခံရသူများအနေဖြင့် တိကျစွာလိုက်နာရမည်ဟု ယူဆခြင်းမပြုနိုင်ပေ။ ဟာရူင်အာဇံဘတ္တရားနှင့် အီဘရာဟင်အာရစ်အဗ္ဗာရက်(၉)တို့ အမှုတွင် ယုံမှတ်အပ်နှံခြင်းဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များသည် မဟာမေဒင်ဝါကင်နှင့် ပတ်သက်၍ ဆန့်ကျင်ခြင်းမရှိလျှင် ထိုပြဋ္ဌာန်းချက်ကိုပါ လိုက်နာကျင့်သုံးရမည်ဟု စီရင်ထုံးဖွဲ့ထားသည်မှာ မှန်၏။ သို့ရာတွင် အထက်၌ ဝေဖန်ခဲ့သည့်အတိုင်း မဟာမေဒင်ဝါကင်ပစ္စည်းအား ထိန်းသိမ်းရသည့် မိုတာဝါလီ(ဝါ) ယုံမှတ်အပ်နှံခံရသူ သည် ယုံမှတ်အပ်နှံခြင်းဥပဒေတွင် အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုထားသည့် ယုံမှတ်အပ်နှံခံရသူ မဟုတ်ကြောင်း ထင်ရှားနေသဖြင့် ထိုအချက်နှင့်ပတ်သက်၍ မဟာမေဒင်ဝါကင်ဥပဒေ သည် ယုံမှတ်အပ်နှံခြင်းဥပဒေနှင့် ဆန့်ကျင်ခြင်းမရှိဟု မဆိုနိုင်သည့်အလျောက်၊ အဆိုပါ တရားလွှတ်တော်ချုပ်၏ စီရင်ထုံးသည် ဤအမှုနှင့် သက်ဆိုင်ခြင်း မရှိဟု ယူဆသည်။

သုခမိနီဒီ၊ အက်စ်မူလာပြုစုသည့် မဟာမေဒင်ဥပဒေ (၁၀) ကျမ်းစာအုပ်၏ အပိုဒ် ၁၅၅ တွင် ပစ္စည်းတစ်စုံတစ်ခုသည် ဝါကင်ပစ္စည်းဖြစ်ကြောင်း ထိုဝါကင်ပစ္စည်းတွင် စိတ်ဝင်စားသူ မဟာမေဒင်ဘာသာဝင် တစ်ဦးဦးက စွဲဆိုနိုင်ကြောင်း ဖော်ပြထားသည်ကို တွေ့မြင်နိုင်သည်။ တရားလိုမှာ မဟာမေဒင်ဘာသာဝင် တစ်ဦးဖြစ်သည့်အပြင် ယုံမှတ် အပ်နှံခံရသူလည်းဖြစ်၍ ဝါကင် ပစ္စည်း ဖြစ်ကြောင်း မြွက်ဖော်ချက် နှင့်

(ဂ) အေ၊ အိုင်၊ အာ(ရ်)၊ ၁၉၄၅ ၊ အလာဟာဘတ် ၂၆၁ (စုံညီခုံ)။
(၉) ၁၉၅၀ ခုနှစ်၊ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး ၂၅၁ (တရားလွှတ်တော်ချုပ်)။
(၁၀) ၁၄ ကြိမ်မြောက် ထုတ်ဝေခြင်း စာ ၁၇၉ ၊

အာမက်အိဘရာ
ဟင်မဒါးနှင့်
အမ်ချယ်လာ
ဆွာမိဆာဗေး
နှင့် ၁၀ ဦး။

လက်ရောက်ရလို့မှ စွဲဆိုနိုင်သည်ဟု ဖြေဆိုရမည်ဖြစ်ပေသည်။ ၎င်းပြင် ယခုအမှုမှာ တရားလို တစ်ဦးတည်းက ဝါကပ်ကိုယ်စား တရားခံ အမ်ချယ်လာဆွာမိ ဆာဗေးနှင့် ပဋိညာဉ်စာချုပ် ချုပ်ဆိုခဲ့ပြီး၊ ထိုပဋိညာဉ် စာချုပ်ကို မူတည်၍ တရားစွဲဆိုခဲ့ခြင်းဖြစ်ရာ ကျန်မိုတာဝါလီ(ဝါ) ယုံမှတ် အပ်နှံခံရသူများကို တရားလိုများအဖြစ် အမှုတွင်ထည့်သွင်းရန် လိုမည် မဟုတ်ပေ။

အထက်ပါအကြောင်းများကြောင့် တရားလိုသည် ၎င်းတစ်ဦးတည်း ဤအမှုကို စွဲဆို နိုင်ကြောင်း ကျွန်ုပ်အဆုံးအဖြတ်ပေးလိုက်သည်။ ဤ ကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ တရားခံ အမ်ချယ်လာဆွာမိဆာဗေးသည် တရားလို၏ တရားစရိတ်ကို ပေးဆောင် ရမည်။ ရှေ့နေစရိတ် ၅၁ ကျပ် သတ်မှတ်သည်။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

တရားမ အသေးအဖွဲ့

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေ ရွှေတွင်

အမ်၊အေ၊ မာမ္မန်း (လျှောက်ထားသူ)

နှင့်

အေ၊ ဒီ၊ မာမ္မန်း ပါ ၅ (လျှောက်ထားခံရသူများ)*

၁၉၆၆
ဧပြီလ
၂၂ ရက်။

လူမှုအဖြစ် တရားစွဲဆိုရန်လျှောက်ထားခြင်း—တရားမ ကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၁၄၁ အရ၊ လူမှုအဖြစ် တရားစွဲဆိုခွင့် တောင်းသည့် တရားမသေးအမှု၌လည်း သက်သေကို ကော်မရှင်ဖြင့် စစ်ဆေး ရန် လျှောက်ထားခွင့်ရှိခြင်း—သက်သေ တဦးဦးအား ကော်မရှင် ထုတ်၍ စစ်ဆေးခွင့် ပြုသင့် မပြုသင့်ဆိုသော ပြဿနာမှာ ရုံး၏ ဆင်ခြင်တုံတရား လက်ကိုင်ထားကာ ဆုံးဖြတ် ရသည့် ကိစ္စဖြစ်ခြင်း။ ။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။တရားမ ကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၁၄၁ တွင် တရားမရုံး၏ စီရင်ပိုင်အာဏာအတွက်၊ စစ်ဆေးသည့် အမှုအားလုံးကို တရားမ ကြီးမှုများတွင် လိုက်နာကျင့်သုံးသည့် လုပ်နည်း လုပ်ဟန် ကျင့်ထုံးအတိုင်း လိုက်နာကျင့်သုံးရမည်ဟု ပြဋ္ဌာန်းထားသဖြင့် လူမှုအဖြစ် တရားစွဲဆိုခွင့် တောင်း သည့် တရားမသေးအမှု၌လည်း တရားမကြီးမှုများ နည်းတူ သက်သေကို ကော်မရှင်အဖြစ် စစ်ဆေးရန်လျှောက်ထားခွင့်ရှိပေသည်။

သက်သေတဦးဦးအား၊ ကော်မရှင် ထုတ်၍ စစ်ဆေးခွင့် ပြုသင့် မပြုသင့်ဆိုသော ပြဿနာမှာ ရုံး၏ ဆင်ခြင်တုံတရား လက်ကိုင်ထားကာ ဆုံးဖြတ်ရသည် ကိစ္စဖြစ်သည်။ အမှုသည် အနေဖြင့် တောင်းဆိုပိုင်ခွင့်ရှိသည့် ကိစ္စ တရပ် မဟုတ်ချေ။ ရုံးအနေဖြင့် ထိုကိစ္စကို စဉ်းစားရာ၌ ယင်းသို့ လျှောက်ထားခြင်းသည် သဘောရိုးနှင့်မဟုတ်၊ ထိုသက်သေ၏ ထွက်ချက်သည် အမှုအား အဆုံး အဖြတ် ပေးရာ၌ အရေးကြီးသည့် သက်သေခံချက် ဟုတ် မဟုတ် ဆိုသည့် အချက်အလက် များအပေါ် မူတည်၍ စဉ်းစားရမည် ဖြစ်သည်။

လျှောက်သူအတွက်။ ။ဦးမောင်မောင်။

လျှောက်ခံရသူများအတွက်။ ။ဦးမြင့်စိုး။

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေ။ ။လျှောက်ထားသူ၊ အမ်၊အေ၊ မာမ္မန်းက ၎င်း၏ ဘခင် အေ၊ဒီ၊ မာမ္မန်းနှင့် အခြားလူ ၄ ဦးအပေါ် ငွေ ၂,၄၀,၀၀၀ ကို ရလိုသဖြင့်

* ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ တရားမ အသေးအဖွဲ့အမှတ် ၈၀၊ လူမှုအဖြစ် တရားစွဲဆိုခွင့်ပြုရန် လျှောက်လွှာ။

(လူမဲ့အဖြစ် တရားစွဲဆိုရန် လျှောက်ထား) ရာ၊ လျှောက်ထားသူသည် လူမဲ့ လျှောက်လွှာကိုမတင်မီ ၆ လခန့်အရင်က ဖိယက်မော်တော်ကား ၈/၃၂၀၇ ကို မန္တလေးမြို့မှ ဒေါ်ခင်ခင်ဆိုသူအား ရောင်းချခဲ့ကြောင်း ပေါ်ပေါက်သဖြင့်၊ မည်သည့် အတွက် ရုံးခွန်တော်ငွေ ၇,၅၀၀ ကို ထမ်းဆောင်ရန် အင်အားမရှိဟု ဆိုနိုင်ပါ သနည်း ဆိုသော ပြဿနာကို စုံစမ်းစစ်ဆေးပြီး ပြန်လည်တင်ပြရန် မူလဘက် အတွင်းဝန်ထံသို့ပေးပို့ခဲ့၏။

၁၉၆၆
အမ်၊အေ၊
မာမုန်း
နှင့်
အေ၊ဒါ၊မာမုန်း
ပါ ၅။

လျှောက်ထားသူက ဖိယက်မော်တော်ကား အမှတ် ၈/၃၂၀၇ မှာမိမိ၏နာမည် နှင့်ပင်ရှိခဲ့သော်လည်း၊ အမှန်မှာ ထိုမော်တော်ကားသည် မိမိ၏ မိတ်ဆွေ ဝိုင်၊အီး၊ မာဂျူး၏ ပစ္စည်း ဖြစ်ကြောင်း၊ ဒေါ်ခင်ခင်အား ထိုမော်တော်ကားကို ဝိုင်၊အီး၊ မာဂျူး ကိုယ်စား ရောင်းချခဲ့ပြီး ရောင်းရငွေကို ပိုင်ရှင်အား ပေးခဲ့ကြောင်း၊ ပညာရှိမူလဘက် အတွင်းဝန်ထံ၌ တင်ပြကာ သက်သေထူခဲ့၏။ လျှောက်ထားခံရ သူများကလည်း၊ ထိုမော်တော်ကားသည် လျှောက်ထားသူ၏ ပစ္စည်းဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားအောင် သက်သေပြသခဲ့သည်။ ထိုနောက် ပညာရှိမူလဘက် အတွင်းဝန်သည် ၁၉၆၆ ခု၊ စက်တင်ဘာလ ၁၆ ရက်နေ့တွင်၊ လျှောက်ထားသူအား နှစ်နာစေမည့် အစီရင်ခံစာကို ရေးသားပြီး ရုံးရွေ့သို့ တင်လိုက်လေသည်။ ထိုအခါ ၁၉၆၆ ခု၊ အောက်တိုဘာလ ၇ ရက်နေ့၌ လျှောက်ထားသူက ပါကစ္စတန် ပြည်တွင်းနေထိုင်သည့် ဝိုင်၊အီး၊ မာဂျူးနှင့် ၎င်း၏သား၊ အီး၊ဝိုင်၊မာဂျူးတို့အားကော်မရှင်နှင့် သက်သေ များအဖြစ် စစ်ဆေးပေးရန် လျှောက်လွှာ တစောင် တင်သဖြင့်၊ ထိုလျှောက်လွှာ အပေါ် ဤအမိန့်ချမှတ်ခြင်းဖြစ်သည်။

လျှောက်ထားခံရသူတို့၏ ပညာရှိရွှေနေကြီး ဦးမြင့်စိုးက တရားမကျင့်ထုံး အမိန့် ၂၅၊ နည်းဥပဒေ ၄ အရ၊ တရားမကြီးမှုများ၌သာ သက်သေကို ကော်မီရှင်ဖြင့် စစ်ဆေးရန် အာဏာပေးထားသဖြင့်၊ လူမဲ့အဖြစ် တရားစွဲဆိုခွင့်ပြုသင့် မသင့်ဆိုသည့် တရားမ အသေးမှုတွင် သက်သေကို ကော်မီရှင်ဖြင့် စစ်ဆေးရန် အမိန့်ချမှတ်ခြင်း မပြုနိုင်ကြောင်း တင်ပြလာ၏။

(တရားမကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၁၄၁ တွင် တရားမရုံး၏ စီရင်ပိုင် အာဏာအတွင်း စစ်ဆေးသည့် အမှုအားလုံးကို တရားမကြီးမှုများတွင်လိုက်နာကျင့်သုံးသည့် လုပ်နည်း လုပ်ဟန် ကျင့်ထုံးအတိုင်း လိုက်နာကျင့်သုံးရမည်ဟု ပြဋ္ဌာန်းထားသဖြင့်၊ လူမဲ့အဖြစ် တရားစွဲဆိုခွင့် တောင်းသည့် တရားမသေးမှုအမှု၌လည်း၊ တရားမကြီးမှုများနည်းတူ သက်သေကို ကော်မီရှင်ဖြင့် စစ်ဆေးရန် လျှောက်ထားခွင့်ရှိပေသည်။)

(သက်သေတဦးဦးအား၊ ကော်မီရှင်ထုတ်၍ စစ်ဆေးခွင့်ပြုသင့် မပြုသင့်ဆိုသော ပြဿနာမှာ ရုံး၏ ဆင်ခြင်တုံတရားလက်ကိုင်ထားကာ ဆုံးဖြတ်ရသည့် ကိစ္စဖြစ်

၁၉၆၆
အမ်၊အေ၊
မာမုန်း
နှင့်
အေ၊အီး၊မာမုန်း
ပါ ၅။

သည်။ အမှုသည် အနေဖြင့်၊ တောင်းဆိုပိုင်ခွင့် ရှိသည့် ကိစ္စတရပ် မဟုတ်ချေ။
ရုံးအနေဖြင့် ထိုကိစ္စကို စဉ်းစားရာ၌၊ ယင်းသို့ လျှောက်ထားခြင်းသည်၊ သဘောရိုး
နှင့် မဟုတ်၊ ထိုသက်သေ၏ ထွက်ချက်သည် အမှုအား အဆုံးအဖြတ်ပေးရာ၌
အရေးကြီးသည့် သက်သေခံချက်ဟုတ် မဟုတ် ဆိုသည့် အချက်အလက်များအပေါ်
မူတည်၍ စဉ်းစားရမည်ဖြစ်သည်။)

ယခုအမှုတွင် လျှောက်ထားသူက၊ ဝိုင်၊အီး၊မာဂျူးအပေါ် ကော်မီရှင်ဖြင့် စစ်
ဆေးပေးရန် ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလက၊ လျှောက်လွှာတင်ခဲ့သော်လည်း၊ ကျွန်ုပ်အရင်
ပညာရှိတရားသူကြီးက မြန်မာပြည်တွင်ရှိနေသည့် သက်သေများကို စစ်ဆေးပြီး
လိုအပ်မှသာ၊ ကော်မီရှင်ထုတ်ကာ စစ်ဆေးသင့်ကြောင်း ပြောကြားသဖြင့်၊ ထို
လျှောက်လွှာကို ပြန်လည်ရုပ်သိမ်းခဲ့ရကြောင်း တင်ပြလာ၏။ ကျွန်ုပ်အရင် ပညာရှိ
တရားသူကြီးက ထိုကဲ့သို့ ညွှန်ကြားခဲ့ပါလျှင်၊ လျှောက်ထားသူသည် ပညာရှိမူလ
ဘက်အတွင်းဝန်ထံ၌ မြန်မာပြည်ရှိ သက်သေများကို စစ်ဆေးပြီးနောက် မဆိုင်း
မတွဘဲ ကော်မီရှင် လျှောက်လွှာကို တင်သွင်းခဲ့သင့်ပေသည်။ ပညာရှိမူလဘက်
အတွင်းဝန်က ၎င်းအား နစ်နာစေမည့် အစီရင်ခံစာ တင်သွင်းပြီးမှသာ ကော်မီရှင်
လျှောက်လွှာကို တင်သွင်းခဲ့သဖြင့်၊ ထိုလျှောက်လွှာမှာ လျှောက်ထားသူက မိမိ
ရှုံးနိမ့်မည့် အရေးကို အကာအကယ်ယူသည့် အနေနှင့် တင်သွင်းသည့် လျှောက်လွှာ
ဖြစ်သည်ဟု ယူဆရန် အကြောင်း ပေါ်ပေါက်နေလေသည်။ သို့ဖြစ်ရာ လျှောက်ထား
သူ၏ တရားမကျင့်ထုံး အမိန့် ၂၈၊ နည်းဥပဒေ ၄ အရ၊ လျှောက်လွှာမှာ သဘောရိုး
ဖြင့် လျှောက်ထားခြင်း မဟုတ်ဟု ကျွန်ုပ် ယူဆသည်။ ထို့ကြောင့် ၎င်း၏ လျှောက်
လွှာကို တရားစရိတ်နှင့် တကွ ပလပ်လိုက်သည်။ ရွှေနေစရိတ် ၁၇၀ သတ်မှတ်သည်။

ပညာရှိမူလဘက် အတွင်းဝန်၏ ၁၉၆၆ ခု၊ စက်တင်ဘာလ ၁၆ ရက်နေ့စွဲပါ
အစီရင်ခံစာကို ဆက်လက်ကြားနာမည်ဖြစ်သည်။

နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ်

တရားမ အထွေထွေလျှောက်လွှာ

တရားသူကြီးချုပ် ဒေါက်တာ မောင်မောင် နှင့် တရားသူကြီး ဦးချစ်တို့ ရှေ့တွင်

ဦးကျော်မြင့် (လျှောက်ထားသူ)

နှင့်

ငါးရမ်းခကြီးကြပ်ရေး ဝန် ပါ ၃ (လျှောက်ထားခံရသူများ) *

၁၉၆၆

ဒီဇင်ဘာလ ၁၄ ရက်။

အမှုခေါ် စာချွန်တော်—မြို့ပြဆိုင်ရာ ငါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၃(၂)—ငါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဝန်က အခန်းမှ ဖယ်ရှားပေးရန် အမိန့်ချမှတ်ခြင်း—မူလကတည်းက တရားဝင် အိမ်ငှားမဟုတ်ခြင်း—တော်လှန်ရေးအစိုးရက ထုတ်ပြန်ထားသော ညွှန်ကြားချက်နှင့် ဆန့်ကျင်ခြင်း မရှိ မရှိ—အမိန့်ကို ငါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဝန်က ချမှတ်နိုင်မချေဟုဆိုခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။လျှောက်ထားသူသည်။ မူလကတည်းက တရားဝင် အိမ်ငှားမဟုတ်။ ထို့အခင်းဖြစ် အခန်းကို ဦးထွန်းညွန့် ဆိုသူက နေထိုင်ခဲ့၍ ဦးထွန်းညွန့်ထံမှ တဆင့် ငါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဝန်၏ ခွင့်ပြုချက်မရရှိဘဲ နေထိုင်ခဲ့သဖြင့် ကျူးကျော်သူတဦး ဖြစ်သည်ဟု ယူဆရပေမည်။ ။လျှောက်ထားခံရသူ အမှတ် ၂ နှင့် ၃တို့က ငါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဝန်ထံတွင် မြို့ပြဆိုင်ရာ ငါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၁ (၄)အရ၊ လျှောက်ထားသူ အပေါ် အရေးဆိုကြရာတွင်၊ လျှောက်ထားသူက အမှုကို မထုချေလိုပါ။ အခင်းဖြစ် အိမ်ခန်းကိုလည်း လျှောက်ထားခံရသူအမှတ် ၂ နှင့် ၃ တို့ထံသို့ ပြန်လည်ပေးအပ်ပြီး ဖြစ်ပါကြောင်း။ ငါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဝန်ထံ အစီရင်ခံထားသည်။ ထိုကဲ့သို့ အစီရင်ခံခြင်းသော်လည်း လျှောက်ထားသူသည် ထိုအခန်းတွင် ဆက်လက်နေထိုင်နေသဖြင့် လျှောက်ထားခံရသူ အမှတ် ၂ နှင့် ၃ တို့က ငါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဝန်ထံ တဖန် အဆိုပါ အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၃(၂)အရ အရေးယူဆောင်ရွက်ပေးပါရန် လျှောက်ထားကြလေသည်။ ထိုသို့လျှောက်ထားခဲ့သည့်အတိုင်း ငါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဝန်က လျှောက်ထားသူသည်။ ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ ၁၅ရက်နေ့၊ သို့မဟုတ် ၎င်းနေ့မတိုင်မီ အခင်းဖြစ် အိမ်ခန်းမှ ခွေပြောင်း ဖယ်ရှားပေးရမည်ဟု အမိန့်ချမှတ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ထိုကဲ့သို့ ချမှတ်သော အမိန့်သည် တော်လှန်ရေး အစိုးရက ထုတ်ပြန်ထားသော ညွှန်ကြားချက်နှင့် ဆန့်ကျင်ခြင်း မရှိကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ ယင်းကဲ့သို့သော အမိန့်ကို ငါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဝန်က ချမှတ် နိုင်သည်။ သို့သော် ကိုယ်ထိလက်ရောက် ဆောင်ရွက်ရာတွင် တော်လှန်ရေးအစိုးရက ထုတ်ပြန်ထားသော ညွှန်ကြားချက်နှင့် ကိုက်ညီသည် မကိုက်ညီသည်ကိုသာ စဉ်းစားရန် အကြောင်းရှိသည်။

ဒေါ်ကျင်မိုးပါ ၂ နှင့် ငါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဝန် ပါ ၂၊ ၁၉၆၂ ခုနှစ်၊ မြန်မာပြည် စီရင်ထုံး (တရားရုံးချုပ်) စာ ၅၄၃ ရည် ညွှန်းသည်။

* ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ တရားမ အထွေထွေ လျှောက်လွှာ အမှတ် ၆၃၊ အမှုခေါ် စာချွန်တော်။

ဦးကျော်မြင့်
နှင့်
ငှါးရမ်းခကြီး
ကြပ်ရေးဝန်
ပါ ၃။

လျှောက်ထားသူအတွက်။ ။ဒေါက်တာ ဘတင်။

လျှောက်ထားခံရသူများအတွက်။ ။(၁) လက်ထောက် နိုင်ငံတော် ရှေ့နေချုပ်
ဦးဘကျော်။
(၂-၃) ဦးလှပေ (၂)။

တရားသူကြီးဦးချစ်။ ။ဤအမှုတွင် လျှောက်ထားသူဦးကျော်မြင့်က၊ ရန်ကုန်မြို့
ငှါးရမ်းခကြီးကြပ်ရေးဝန်ရုံး၊ မြို့ပြဆိုင်ရာငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ
၂၁(၄) (၇) အရ၊ ထုတ်ဆင့်သော အကြောင်းကြားစာ အမှုတွဲအမှတ် စီ-၁/၆၄
တွင် ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၂၂ ရက်နေ့စွဲဖြင့် ချမှတ်သောအမိန့်ကို (အမှုခေါ်
စာချွန်တော်) ဖြင့်ဆင့်ခေါ်၍ အတည်မပြုဘဲ ပယ်ဖျက်ပေးပါရန် လျှောက်ထား
လေသည်။

ရန်ကုန်မြို့၊ လမ်း ၁၃၀၊ အိမ်အမှတ် ၄၂ သည် မဟာမက်ဝါဇင် ဆိုသူပိုင်ဆိုင်ခဲ့
သည်။ ၎င်းအိမ်၌အခန်း ၄ ခန်းရှိသည်။ အခန်းအမှတ် ၄ တွင်လျှောက်ထားသူ
ဦးကျော်မြင့်က ၁၉၅၉ ခုနှစ် ကစ၍ တလလျှင် အိမ်လခ ကျပ် ၃၀ ပေးပြီးနေထိုင်
ခဲ့သည်ဟုဆို၏။ အိမ်လခဖြတ်ပိုင်းတွင် ဦးထွန်းညွန့်ဆိုသူ၏ အမည်ပေါ်လွင်နေ၏။
ထိုအိမ်ကို ၁၉၆၃ ခုနှစ်လောက်က လျှောက်ထားခံရသူ စိန့်မဟာမက်နှင့် ၎င်း၏ဇနီး
မခင်ခင်စိန်တို့ကဝယ်ယူကြ၏။ ထိုသို့ဝယ်ယူပြီးနောက်၊ လျှောက်ထားခံရသူအမှတ် ၂
နှင့် ၃ တို့က လျှောက်ထားသူ ဦးကျော်မြင့်သည် ငှါးရမ်းခကြီးကြပ်ရေးဝန်၏
ခွင့်ပြုချက်မရရှိဘဲ ဝင်ရောက်နေထိုင်သူ ဖြစ်သဖြင့် မြို့ပြဆိုင်ရာငှါးရမ်းခကြီးကြပ်ရေး
အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂၁ (၄) အရ အရေးယူဆောင်ရွက်ပေးပါရန် ရန်ကုန်မြို့ ငှါးရမ်းခ
ကြီးကြပ်ရေးဝန်ရုံးအမှုတွဲအမှတ် အ(ရ)၊ စီ-၁/၆၄ တွင် လျှောက်ထားခဲ့လေသည်။
၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၀ ရက်နေ့တွင် လျှောက်ထားသူ ဦးကျော်မြင့်က
ငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဝန်ထံသို့ စာရေးအကြောင်းကြားသည်မှာ၊ ၎င်းသည်အခင်း
ဖြစ်အခန်းတွင် နေထိုင်သူဖြစ်ပါသည်။ ထိုအခန်းအတွက် ၎င်းက မထုချေ မချေပ
လိုကြောင်းဖြစ်သည်။ ထို့နောက် ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၁ ရက်နေ့တွင်
လျှောက်ထားသူ ဦးကျော်မြင့်က ငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဝန်ထံသို့ အကြောင်းကြား
စာပေးပို့ရာတွင်၊ အခင်းဖြစ်အခန်းကို ပိုင်ရှင်ဖြစ်သောစိန့်မဟာမက်(ခေါ်)ဦးဟန်သိန်း
နှင့် မခင်ခင်စိန်တို့အား ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၂၂ ရက်နေ့မှစ၍ ပြန်လည်ပေး
အပ်ပြီးဖြစ်ကြောင်း အကြောင်းကြားလေသည်။ ယင်းကဲ့သို့ အကြောင်းကြားပြီး
နောက် လျှောက်ထားသူ ဦးကျော်မြင့်က အိမ်ရှင်များအား အိမ်ခန်းကို ပြန်လည်
မပေးဘဲဆက်လက်၍ နေထိုင်သောကြောင့် အိမ်ရှင်များက [[မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှါးရမ်းခ
ကြီးကြပ်ရေးအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂၃ (၂)] အရ၊ အရေးယူဆောင်ရွက်ပေးပါရန်လျှောက်

ဦးကျော်မြင့်
နှင့်
ငါးရမ်းခကြီး
ကြပ်ရေးဝန်
ပါ ၃။

ထားလေသည်။ ငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဝန်က လျှောက်ထားသူ ဦးကျော်မြင့်သည် ယခုတိုင် ၎င်းအခန်းမှ ဖယ်ရှားပေးခြင်းမရှိသေးသဖြင့် ဦးကျော်မြင့်နှင့်တကွနေထိုင်သူ အားလုံးတို့သည်၊ ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ ၁၅ ရက်နေ့၊ သို့မဟုတ် ထိုနေ့ မတိုင်မီ အမြန်ပြောင်းရွှေ့ ဖယ်ရှားပေးရန် အမိန့်ချမှတ်လေသည်။ ထို့ကြောင့် ဤလျှောက်လွှာ ပေါ်ပေါက်လာခြင်းဖြစ်သည်။

လျှောက်ထားသူ၏ ပညာရှိ ရွှေနေကြီး ဒေါက်တာ ဘတင်က ငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ် ရေးဝန်သည် မိမိတွင် စီရင်ပိုင်ခွင့်အာဏာ မရှိဘဲလျက် ချမှတ်သောအမိန့်မှာ လွန်စွာ မှားယွင်း၍ သိသိသာသာကြီး တရားမျှတမှုမရှိသောကြောင့်ယင်းအမိန့်ကို ဤရုံးက အမှုခေါ် စာချွန်တော်ဖြင့် ပယ်ဖျက်ပေးရန် ဖြစ်ပါသည်။ တော်လှန်ရေး အစိုးရက ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၂၈ ရက်နေ့စွဲဖြင့် တရားရုံးများသို့ ညွှန်ကြားထားသည့် စာအမှတ် ၅၁၂/၂၀-၁၅၃ (၆၃) တွင် မည်သူတဦးတယောက်ကိုမျှ အိမ်ဥပစာများမှ နှင်ထုတ်ခြင်းကိုမပြုလုပ်ရဟု ဖော်ပြထားပါသည်။ ယင်းစာ၏မိတ္တူကိုလည်း ငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဝန်ထံသို့ ပို့ထားပြီးဖြစ်ပါသည်။ ငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဝန်သည် ထိုညွှန် ကြားချက်အတိုင်း မဆောင်ရွက်ဘဲဆန့်ကျင်ဖီလာပြုလုပ်၍ ယခုကဲ့သို့လျှောက်ထားသူ ဦးကျော်မြင့်အား အခင်းဖြစ်အခန်းမှ ဖယ်ရှားရန် အမိန့်ထုတ်ပါသည်ဟု လျှောက် လဲသွားသည်။ လျှောက်ထားခံရသူ အမှတ် (ခ) ငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဝန်အတွက် လိုက်ပါဆောင်ရွက်သော ပညာရှိ လက်ထောက် အစိုးရရွှေနေချုပ် ဦးဘကျော်က ငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဝန်၏ အမိန့်သည် တရားဝင်ပါသည်၊ ၎င်း၏ စီရင်ပိုင်ခွင့် အာဏာအတွင်းမှ ပြုလုပ်ခြင်းဖြစ်ပါသည်၊ ၎င်းပြင် ထိုအမိန့်မှာ မှားယွင်းချွတ်ချော်၍ ချမှတ်သော အမိန့်မျိုးမဟုတ်ပါ။ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၃ (၂) အရ ငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဝန်သည် အမိန့်ချမှတ်နိုင်ပါသည်။ ထိုအမိန့်ကို လျှောက်ထားသူ ဦးကျော်မြင့်က လိုက်နာဆောင်ရွက်ရန် ပျက်ကွက်လျှင်၊ ကြီးကြပ်ရေးဝန်သည် ၎င်းအား အခင်းဖြစ်အခန်းမှ နှင်ချရန်ဆောင်ရွက်နိုင်ပါသည်၊ ထိုကဲ့သို့ ကိုယ်ထိလက်ရောက်နှင့်ချသောအခါမှသာလျှင်၊ ယင်းသို့ ပြုလုပ်ခြင်းသည် တော်လှန်ရေး အစိုးရက ထုတ်ပြန်ထားသော ညွှန်ကြားချက်နှင့် ညီမညီကို ထိုအချိန် အခါမှ စဉ်းစားရန် ဖြစ်ပါသည်ဟု တင်ပြသွားသည်။ လျှောက်ထားခံရသူ အမှတ် ၂ နှင့် ၃ တို့အတွက် လိုက်ပါဆောင်ရွက်သော ပညာရှိ ရွှေနေကြီး ဦးလှဖေ (၁) က ငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဝန်၏ ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၂၂ ရက်နေ့စွဲနှင့်ထုတ်ပြန် သောအမိန့်သည် တရားဝင်အမိန့်ဖြစ်ပါသည်၊ တော်လှန်ရေးအစိုးရက ထုတ်ထားသော ညွှန်ကြားချက်နှင့်မဆန့်ကျင်ပါ၊ ၎င်းပြင် လျှောက်ထားသူသည်မူလ အိမ်ပိုင်ရှင်ထံမှ အိမ်ခန်းကို ငှါးယူသူမဟုတ်ပါ၊ အခင်းဖြစ်အခန်းတွင် မူလနေထိုင်သူမှာ ဦးထွန်းညွှန်

ဦးကျော်မြင့်
နှင့်
ငါးရမ်းခကြီး
ကြပ်ရေးဝန်
ပါ ၃။

ဖြစ်ပါသည်။ ဦးထွန်းညွန့်ထွက်သွားပြီးမှ လျှောက်ထားသူ ဦးကျော်မြင့်သည် ငှါးရမ်းခ
ကြီးကြပ်ရေးဝန်၏ ခွင့်ပြုချက်မရဘဲ တက်ရောက်နေသဖြင့်၊ ၎င်းသည် အိမ်ငှါး
တဦး၏ အခြေအနေမျိုး မဟုတ်ဘဲ ကျူးကျော်သူ တယောက် ဖြစ်နေပါသည်။
ထို့ကြောင့်ပင် လျှောက်ထားခံရသူ အမှတ် ၂ နှင့် ၃ တို့က ၎င်းအပေါ် မြို့ပြဆိုင်ရာ
ငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၁ (၄) အရ အရေးယူဆောင်ရွက်
ပေးပါရန် လျှောက်ထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ဦးကျော်မြင့်က ထိုအခင်းဖြစ်အခန်းမှ
ဖယ်ရှားမပေးသဖြင့် ငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဝန်သည် ဦးကျော်မြင့်နှင့်တကွ နေထိုင်သူ
အားလုံးတို့အား ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ ၁၅ ရက်နေ့၊ သို့မဟုတ် ၎င်းနေ့
မတိုင်မီ အမြန်ပြောင်းရွှေ့ဖယ်ရှားပေးရန် အမိန့်ချမှတ်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ထိုသို့ချမှတ်
သည့်အမိန့်မှာ ကြီးကြပ်ရေးဝန်၌ ချမှတ်နိုင်ရန် အာဏာရှိပါသည်။ ထို့ကြောင့် ယင်း
အမိန့်ကို အမှုခေါ် စာချန်တော်ဖြင့် ပယ်ဖျက်ပေးရန် အကြောင်းမရှိပါဟု တင်ပြ
သွားလေသည်။

ကျွန်ုပ်တို့သည်ဤအမှုကို အသေးစိတ် သုံးသပ်ကြသည်။ လျှောက်ထားသူ
(ဦးကျော်မြင့်)သည် မူလကတည်းက တရားဝင် အိမ်ငှါးမဟုတ်၊ ထိုအခင်းဖြစ်အခန်းကို
ဦးထွန်းညွန့်ဆိုသူကနေထိုင်ခဲ့၍ ဦးထွန်းညွန့်ထံမှတဆင့် ငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဝန်၏
ခွင့်ပြုချက်မရရှိဘဲ နေထိုင်ခဲ့သဖြင့် ကျူးကျော်သူတဦးဖြစ်သည်ဟု ယူဆရပေမည်။
လျှောက်ထားခံရသူအမှတ် ၂ နှင့် ၃ တို့က ငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဝန်ထံတွင် မြို့ပြ
ဆိုင်ရာငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂၁ (၄) အရ လျှောက်ထားသူ
(ဦးကျော်မြင့်) အပေါ်အရေးဆိုကြရာတွင် လျှောက်ထားသူကအမှုကို မထုချေလိုပါ၊
အခင်းဖြစ်အိမ်ခန်းကိုလည်း လျှောက်ထားခံရသူအမှတ် ၂ နှင့် ၃ တို့ထံသို့ ပြန်လည်
ပေးအပ်ပြီးဖြစ်ပါကြောင်း ငှါးရမ်းခကြီးကြပ်ရေးဝန်ထံ အစီရင်ခံထားသည်။ ထိုကဲ့သို့
အစီရင်ခံငြားသော်လည်း လျှောက်ထားသူသည် ထိုအခန်းတွင် ဆက်လက်နေထိုင်
နေသဖြင့်လျှောက်ထားခံရသူအမှတ် ၂ နှင့် ၃ တို့က ငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဝန်
ထံမှတဖန်၊ အဆိုပါ အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂၃ (၂) အရ အရေးယူဆောင်ရွက်ပေးပါရန်
လျှောက်ထားကြလေသည်။ ထိုသို့လျှောက်ထားခဲ့သည့်အတိုင်း၊ ငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ်
ရေးဝန်ကလျှောက်ထားသူ (ဦးကျော်မြင့်)သည် ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ ၁၅
ရက်နေ့၊ သို့မဟုတ် ၎င်းနေ့မတိုင်မီအခင်းဖြစ်အိမ်ခန်းမှ ရွှေ့ပြောင်းဖယ်ရှားပေးရမည်ဟု
အမိန့်ချမှတ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုကဲ့သို့ ချမှတ်သော အမိန့်သည် (လျှောက်ထားသူ၏
ပညာရှိရွှေ့နေကြီး တင်ပြသည့်အတိုင်း) တော်လှန်ရေးအစိုးရက ထုတ်ပြန်ထားသော
ညွှန်ကြားချက်နှင့် ဆန့်ကျင်ခြင်းမရှိကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ ပညာရှိ လက်ထောက်
အစိုးရရွှေ့နေချုပ် တင်ပြသွားသည့်အတိုင်း (ယင်းကဲ့သို့သော အမိန့်ကို ငှါးရမ်းခ

ဦးကျော်မြင့်
နှင့်
ငါးရမ်းခကြီး
ကြပ်ရေးဝန်
ပါ ၃။

ကြီးကြပ်ရေးဝန်က ချမှတ်နိုင်သည်။ သို့သော် ကိုယ်ထိလက်ရောက် ဆောင်ရွက်
ရာတွင် တော်လှန်ရေးအစိုးရက ထုတ်ပြန်ထားသော ညွှန်ကြားချက်နှင့် ကိုက်ညီသည်
မကိုက်ညီသည်ကိုသာ စဉ်းစားရန်အကြောင်းရှိသည်။)

ထိုကဲ့သို့ ငါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဝန် ချမှတ်သောအမိန့်သည် ၎င်းတွင် အာဏာ
မရှိဘဲချမှတ်သော အမိန့်မျိုးသော်၎င်း၊ ၎င်းပြင် ရှိသောအာဏာထက်ကျော်လွန်၍
ချမှတ်သောအမိန့်မျိုးသော်၎င်း၊ ၎င်းကမ္ဘာယွင်းချွတ်ချော်၍ ချမှတ်သောအမိန့်သော်
၎င်း၊ ထိုအမိန့်ကို ကြည့်လိုက်ရုံနှင့် မှားယွင်းချွတ်ချော်နေသည့် အမိန့်မျိုးသော်၎င်း
ဖြစ်သည်ဟု မတွေ့ရှိရသဖြင့်၊ ယင်းအမိန့်ကို အမှုခေါ် စာချွန်တော်ဖြင့် ပယ်ဖျက်ရန်
အကြောင်းမမြင်ပေ။ ဒေါ်ကျင်မိုးပါ ၂ နှင့် ငါးရမ်းခကြီးကြပ်ရေးဝန်၊ ရန်ကုန်မြို့ပါ ၂
တို့အမှု (၁) ကိုကြည့်ပါ။

ထို့ကြောင့် လျှောက်ထားသူ ဦးကျော်မြင့်၏ လျှောက်လွှာကို စရိတ်နှင့်ပလပ်
လိုက်သည်။

ရွှေနေကြီးများ၏ စရိတ်မှာ ၃၄၀ စီဖြစ်စေရမည်။

(၁) ၁၉၆၂ ခုနှစ်၊ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး (တရားရုံးချုပ်) စာ ၅၄၃။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

တရားမအယူခံမှု

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေ ချေတင်

† ၁၉၆၆

မိဘော်လ

၉ ရက်။

ဦးခင်မြင့် ပါ ၂ (အယူခံတရားလိုများ)

နှင့်
မအုန်းအုန်း ပါ ၂ (အယူခံတရားခံများ)*

အော်ဒီမီစာချုပ်အရ ငွေရင်းနှင့် အတိုးငွေ ရလိုကြောင်း တရားစွဲဆိုမှု—လွှဲပြောင်းနိုင်သည့် စာချုပ်ထက်မှတ် အက်ဥပဒေ (Negotiable Instruments Act) ပုဒ်မ ၄ အော်ဒီမီ စာချုပ်၏ အဓိပ္ပါယ်—အော်ဒီမီစာချုပ် ချုပ်ဆိုသည့် အချိန်၌ ရင်းနှီးငွေ ပတ်သက်၍ အခြားစာချုပ် ထဲမှ ပြိုင်တူ ချုပ်ဆိုခြင်း—မူလ စာချုပ်မှာ အော်ဒီမီ စာချုပ်အဖြစ်ဖြင့် ရပ်တည်ခြင်း ရှိ မရှိ။

အယူခံတရားလိုအမှတ် (၁)က အယူခံတရားခံများ၏ နာမည်ဖြင့် အော်ဒီမီစာချုပ် ချုပ်ဆိုပေး၏။ အော်ဒီမီစာချုပ် ချုပ်ဆိုသည့်နေ့မှာပင် အယူခံတရားလိုက ကထိ စာချုပ်ကို ပြိုင်တူ ချုပ်ဆိုပေးပြန်သည်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။လွှဲပြောင်းနိုင်သည့် စာချုပ် လက်မှတ် ဥပဒေ (Negotiable Instruments Act) ၏ ပုဒ်မ ၄ အရ၊ အော်ဒီမီ စာချုပ် ဆိုသည်မှာ ငွေတစ်စုံတရာကို လူတဦးတယောက်သို့ ဖြစ်စေ၊ ထိုသူက လွှဲအပ်သူသို့ ဖြစ်စေ၊ သို့မဟုတ် ထိုလက်မှတ် ယူလာသူ သို့ဖြစ်စေ၊ စည်းကမ်းချက် တစ်စုံတရာ မထားဘဲ ပေးချေရန် တာဝန် ယူကာ လက်မှတ် ထိုးထားသည့် စာချုပ်ပင် ဖြစ်သည်။ ။ စာချုပ် တခုသည် အော်ဒီမီစာချုပ် ဟုတ် မဟုတ်ဆိုသော ပြဿနာကို စဉ်းစားရာတွင် အဓိက အရေးကြီးသည့် အချက်မှာ ငွေကို ပေးချေရန် တာဝန် ယူရာ၌ စည်းကမ်းချက် တစ်စုံတရာ သတ်မှတ်ထားခြင်း မရှိရန် လိုပေသည်။ အကယ်၍ ငွေပေးချေရန် တာဝန်နှင့် ပတ်သက်၍ စာချုပ်၌ စည်းကမ်းချက် တစ်စုံတခု ရှိနေလျှင် ထိုစာချုပ်ကို အော်ဒီမီ စာချုပ်ဟု ခေါ်နိုင်မည် မဟုတ်ပေ။ နောက်တဆင့် စဉ်းစားရမည့်အချက်မှာ အကယ်၍ စာချုပ် တခုသည် အော်ဒီမီစာချုပ်ပင် ဖြစ်လင့်ကစား ထိုစာချုပ်အား ချုပ်ဆိုသည့်အချိန်၌ ထိုစာချုပ်နှင့်ပတ်သက်၍ အခြား စာချုပ်တခုကို ပြိုင်တူ ချုပ်ဆိုလျှင် ထိုစာချုပ်မှာ အော်ဒီမီစာချုပ် အဖြစ် ရပ်တည်ခြင်း ရှိမရှိ ဆိုခြင်းပင် ဖြစ်၏။

* ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ တရားမ ပဌမ အယူခံမှုအမှတ် ၅။
† ၁၉၆၂ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၅၉၉ တွင် ရန်ကုန်မြို့တော် တရားမ တရားသူကြီးချုပ်ရုံး တော်၏ ချမှတ်သော ဒီကရီကို အယူခံဝင်မှု။

ဦးခင်မြင့် ပါ ၂
နှင့်
မအုန်းအုန်း ပါ
၂။

အကယ်၍ တချိန်တည်းတွင် ချုပ်ဆိုခဲ့သည့်ပြိုင်တူစာချုပ်ပါ သဘောတူညီချက်များအရ၊ မူလစာချုပ်ကို အော်ဒီမံ စာချုပ်ဟုပင် ဖော်ပြထားလင့်ကစား ထိုစာချုပ်ကို နှစ်ဦး နှစ်ဖက်စလုံးက အော်ဒီမံစာချုပ် တခုဖြစ်သည်ဟု မရည်ရွယ်ကြောင်း ဖော်လွှတ် ထင်ရှားလျှင် ထိုစာချုပ်အား အော်ဒီမံစာချုပ်အဖြစ် လက်ခံယူဆခြင်း မပြုနိုင်ပေ။ သို့ရာတွင် ပြိုင်တူစာချုပ်ပါ သဘောတူညီချက်တို့သည် အော်ဒီမံစာချုပ် စည်းကမ်းများအား ထိခိုက်ဆန့်ကျင်ခြင်း မရှိပါ။ ထိုစာချုပ် နှစ်ခုမှာ သီးခြား ကတိများ အဖြစ် ယှဉ်တွဲကာရပ်တည်နိုင်သည့် စာချုပ်များ ဖြစ်သည်ဟု ယူဆရမည် ဖြစ်သည့် အလျောက်၊ အော်ဒီမံစာချုပ်သည်၊ အော်ဒီမံ စာချုပ် အဖြစ်နှင့်ပင် သီးခြား ရပ်တည်နိုင်မည် ဖြစ်ပေသည်။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။လွှဲပြောင်းနိုင်သည့် စာချုပ်လက်မှတ် အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၇၉ အရ၊ အော်ဒီမံ စာချုပ် ချုပ်ဆိုသူသည် အော်ဒီမံ စာချုပ် ချုပ်ဆိုသည့် နေ့ကစ၍ အတိုးပေးရမည်။

အယူခံတရားလိုများအတွက်။ ။ဦးစောလွင်။

အယူခံတရားခံများအတွက်။ ။ဦးဘဇေ။

တရားသူကြီး ဦးသက်ဇေ။ ။ရန်ကုန်မြို့မဟာဗန္ဓုလလမ်း၊ အမှတ် ၈၁၇ နေ ဦးဘဇေနှင့် ဒေါ်မမကြီးတို့တွင်၊ သားသမီး ၃ ယောက် ထွန်းကားခဲ့၏။ ၎င်းတို့မှာ ဒေါ်အေးကျင်၊ ဒေါ်ရင်မေနှင့် ဦးမောင်ကို (ခေါ်) ဦးအောင်ခင်တို့ပင် ဖြစ်သည်။ ဒေါ်အေးကျင်မှာ အယူခံတရားခံ မအုန်းအုန်းနှင့် မောင်အောင်ဆန်းအေးတို့၏မိခင်လည်း ဖြစ်ပြီး၊ ဤအမှုတွင် ၎င်းတို့၏ နီးစပ်ရာ မိတ်ဆွေလည်းဖြစ်သည်။ ဒေါ်ရင်မေမှာ အယူခံတရားလို အမှတ် ၁ ဖြစ်ပြီး၊ အယူခံ တရားလိုအမှတ် ၂ ဦးခင်မြင့်၏ ဇနီးဖြစ်သည်။

ဒေါ်မမကြီးသည် ဦးဘဇေအရင် ကွယ်လွန်သည်။ ၁၉၆၀ ခုနှစ်တွင် ဦးဘဇေ အနိစ္စရောက်သဖြင့်၊ ဒေါ်အေးကျင်က ညီမဖြစ်သူ ဒေါ်ရင်မေနှင့် မောင်ဖြစ်သူ ဦးမောင်ကိုတို့အပေါ်၊ မိဘများ၏ ပစ္စည်းအရပ်ရပ်ကို အမွေခွဲဝေပေးရန် တရားစွဲဆိုရာ၊ ဦးလေး တော်စပ်သူ ဦးပြူး (ခံပြ ၁) နှင့် ဦးကိုကိုလေးတို့၏ ဖြန့်ဖြေစေ့စပ်ချက်အရ၊ နှစ်ဦးနှစ်ဘက် ကြေးအေးလိုက်ကြပြီး၊ အမွေမှုကို ရုပ်သိမ်းလိုက်သည်။ ယင်းသို့ ကြေးအေးရာတွင် ဒေါ်ရင်မေက ဒေါ်အေးကျင်အား ငွေ ၇၀,၀၀၀ ပေးရန်နှင့် ဒေါ်အေးကျင်က မိဘများ၏ ပစ္စည်းအရပ်ရပ်အပေါ် ပိုင်ဆိုင်ခွင့်ကို စွန့်လွှတ်ရန် သဘောတူကြသည်။ ထိုသဘောတူညီချက်အရ၊ ဒေါ်အေးကျင်က သက်သေခံ “၁” စွန့်လွှတ်စာချုပ်ကို ချုပ်ဆိုခဲ့၏။ ဒေါ်ရင်မေက ငွေ ၇၀,၀၀၀ ပေးရန်ရှိသော်လည်း၊ ငွေ ၃၀,၀၀၀ သာ လက်ငင်းပေးနိုင်ပြီး၊ ကျန်ငွေ ၄၀,၀၀၀ အတွက် အော်ဒီမံစာချုပ် ၂ စောင်ကို၊ ဒေါ်အေးကျင်၏ သားသမီးများ၏

၁၉၆၆
ဦးခင်မြင့် ပါ ၂
နှင့်
မအုန်းအုန်း ပါ
၂။

နာမည်ဖြင့် ချုပ်ဆိုပေးခဲ့၍၊ အော်ဒီမံစာချုပ် တစောင်လျှင် ငွေ ၂၀,၀၀၀ စီဖြစ်ပြီး၊ တစောင်က၊ မအုန်းအုန်းနှင့် မောင်အောင်ဆန်းအေးတို့၏ နာမည်နှင့် ဖြစ်ပြီး၊ ကျန်တစောင်မှာ မအုန်းအုန်း၊ မသန်းသန်းနှင့် မောင်သန်းထွန်းတို့၏ နာမည်နှင့် ဖြစ်သည်။ မအုန်းအုန်းနှင့် မောင်အောင်ဆန်းအေးတို့ နာမည်ဖြင့် ချုပ်ဆိုခဲ့သည့် အော်ဒီမံစာချုပ်မှာ သက်သေခံ “က” ပင်ဖြစ်သည်။

ထိုကဲ့သို့ စွန့်လွှတ် စာချုပ်နှင့် အော်ဒီမံ စာချုပ်များကို ချုပ်ဆိုသည့်နေ့၌ပင်၊ သက်သေခံအမှတ် ၂ ဂတိစာချုပ်ကို၊ ဒေါ်အေးကျင်၊ ဒေါ်ရင်မေနှင့် ၎င်း၏ခင်ပွန်း ဦးခင်မြင့်တို့သည် ချုပ်ဆိုခဲ့ကြသည်။ ထိုဂတိစာချုပ်အရဆိုလျှင်၊ မအုန်းအုန်းနှင့် မောင်အောင်ဆန်းအေးတို့ နာမည်များဖြင့် ချုပ်ဆိုထားသည့် ငွေများကို ၁၉၆၂ ခု၊ ဇန်နဝါရီလ ၃၁ ရက်နေ့တွင်၎င်း၊ မအုန်းအုန်း၊ မသန်းသန်းနှင့် မောင်သန်းထွန်းတို့၏ နာမည်များဖြင့် ချုပ်ဆိုထားသည့် ငွေများကို ၁၉၆၂ ခု၊ ဇွန်လ ၁၅ ရက်နေ့တွင်၎င်း ဒေါ်ရင်မေနှင့် ဦးခင်မြင့်တို့က ပေးဆပ်ရန်နှင့် ထိုနေ့ထိုရက်များတွင် ပေးဆပ်က အတိုးမယူရန်နှင့် ပျက်ကွက်က၊ အော်ဒီမံ စာချုပ်တွင် ဖော်ပြထားသည့် အတိုး ငွေကိုပေးဆောင်ရန် သဘောတူညီခဲ့ကြလေသည်။

ဒေါ်ရင်မေနှင့် ဦးခင်မြင့်တို့သည်၊ အော်ဒီမံ စာချုပ်များပါ ငွေများကို ချိန်း ဆိုထားသည့် နေ့ရက်များ၌ ပေးဆောင်ခြင်း မပြုကြသဖြင့်၊ မအုန်းအုန်းနှင့် မောင်အောင်ဆန်းအေးတို့က၊ ၎င်း၏မိခင်နှင့် နီးစပ်ရာ မိတ်ဆွေ ဒေါ်အေးကျင်မှ တဆင့် အော်ဒီမံ စာချုပ် “က” အရငွေရင်း ၂၀,၀၀၀ နှင့် အတိုးငွေ ၄,၀၀၀ ကို ဒေါ်ရင်မေနှင့် ဦးခင်မြင့်တို့ထံမှ ရလိကြောင်း၊ ရန်ကုန်မြို့၊ တရားမရုံးတွင် တရား စွဲဆိုလေသည်။ ဒေါ်ရင်မေနှင့် ဦးခင်မြင့်တို့က အော်ဒီမံစာချုပ်ပါ ငွေများကို၊ ပေးဆပ်ရန်အချိန် တနှစ်ပေးခဲ့သည့် ဂတိစာချုပ် (သက်သေခံ ၂) ကို အော်ဒီမံ စာချုပ်ချုပ်ဆိုသည့်နေ့၌ပင် ချုပ်ဆိုခဲ့သဖြင့်၊ တရားစွဲဆိုသည့် အော်ဒီမံ စာချုပ်သည်၊ လွှဲပြောင်းနိုင်သည့် စာချုပ်လက်မှတ် ဥပဒေတွင် အကျုံးဝင်သည့် အော်ဒီမံစာချုပ် မဟုတ်၍ တရားမစွဲနိုင်ကြောင်း၊ အော်ဒီမံ စာချုပ်ပါ ငွေများကို မပေးရန် ဒေါ် အေးကျင်က စာရေးသား တားမြစ်ခဲ့သည့်အတွက်၊ အတိုးငွေကို မရသင့်ကြောင်း ထုချေထားလေသည်။

ရန်ကုန်မြို့၊ တရားမရုံး၏ ပညာရှိ တရားသူကြီးချုပ်သည် နှစ်ဘက် သက်သေ အထောက်အထားများကို စစ်ဆေးကြားနာပြီးနောက် သက်သေခံ အမှတ် “က” စာချုပ်မှာ အော်ဒီမံ စာချုပ် ဖြစ်ကြောင်း၊ အော်ဒီမံစာချုပ်ပါငွေ ၂၀,၀၀၀ ကို ဒေါ်ရင်မေနှင့် ဦးခင်မြင့်တို့က ပေးဆောင်ရမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ဒေါ်အေးကျင်က အော်ဒီမံပါ ငွေများကို မပေးရန် တားမြစ်ခဲ့သည့် အတွက်၊ အတိုးငွေကိုပေးရန်

ဦးခင်မြင့် ပါ ၂
နှင့်
မအုန်းအုန်း ပါ ၂

မလိုကြောင်းအဆုံးအဖြတ်ပြုကာ ငွေ ၂၀,၀၀၀ အပေါ်တွင်သာ ဒီကရီချမှတ်ခဲ့၏။ အတိုးငွေ ၄,၈၀၀ ကိုမူ ခွင့်မပြုခဲ့ပေ။ ထိုဒီကရီကို ဒေါ်ရင်မေနှင့် ဦးခင်မြင့်တို့က မကျေနပ်သဖြင့်၊ ဤရုံးသို့ အယူခံဝင်လာခြင်း ဖြစ်သည်။ မအုန်းအုန်းနှင့် မောင်အောင်ဆန်းအေးတို့ကလည်း၊ အတိုးငွေ ၄,၈၀၀ ခွင့်မပြုသည့်အတွက်၊ အယူခံလွှာ တခု အပြိုင်အဆိုင် တင်သွင်းလာသဖြင့်၊ ထိုအယူခံမှု နှစ်မူစလုံးကို တပြိုင်နက် ကြားနာခဲ့သည့် အလျောက်၊ ဤစီရင်ချက်သည် ထိုအမှုနှစ်ခုစလုံးအတွက်ဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူရမည်ဖြစ်သည်။

လွှဲပြောင်းနိုင်သည့် စာချုပ်လက်မှတ် ဥပဒေ (Negotiable Instruments Act) ၏ ပုဒ်မ ၄ အရ၊ အော်ဒီမံ စာချုပ်ဆိုသည်မှာ၊ ငွေတစုံတရာကို လူတဦး တယောက်သို့ဖြစ်စေ၊ ထိုသူကလွဲအပ်သူသို့ ဖြစ်စေ၊ သို့မဟုတ် ထိုလက်မှတ် ယူလာ သူသို့ ဖြစ်စေ၊ စည်းကမ်းချက် တစုံတရာမထားဘဲ ပေးချေရန် တာဝန်ယူကာ လက်မှတ်ထိုးထားသည့် စာချုပ်ပင် ဖြစ်သည်။ စာချုပ် တခုသည် အော်ဒီမံ စာချုပ်ဟုတ် မဟုတ်ဆိုသောပြဿနာကို စဉ်းစားရာတွင်၊ အဓိက အရေးကြီးသည့် အချက်မှာ ငွေကိုပေးချေရန် တာဝန်ယူထု၍၊ စည်းကမ်းချက် တစုံတရာ သတ်မှတ် ထားခြင်း မရှိရန်လိုပေသည်။ အကယ်၍ ငွေပေးချေရန် တာဝန်နှင့် ပတ်သက်၍ စာချုပ်၌ စည်းကမ်းချက် တစုံတခုရှိနေလျှင်၊ ထိုစာချုပ်ကို အော်ဒီမံ စာချုပ်ဟု ခေါ်နိုင်မည် မဟုတ်ပေ။ နောက်တဆင့် စဉ်းစားရမည့် အချက်မှာ အကယ်၍ စာချုပ်တခုသည် အော်ဒီမံစာချုပ်ပင် ဖြစ်လင့်ကစား၊ ထိုစာချုပ်အား ချုပ်ဆိုသည့် အချိန်၌ ထိုစာချုပ်နှင့်ပတ်သက်၍ အခြား စာချုပ်တခုကိုပြိုင်တူ ချုပ်ဆိုခဲ့လျှင်၊ ထိုစာချုပ်မှာ အော်ဒီမံစာချုပ်အဖြစ် ရပ်တည်ခြင်းရှိ မရှိဆိုခြင်းပင်ဖြစ်၏။

အကယ်၍ တချိန်တည်းတွင် ချုပ်ဆိုခဲ့သည့်ပြိုင်တူ စာချုပ်ပါသဘောတူညီချက် များအရ၊ မူလစာချုပ်ကို အော်ဒီမံစာချုပ်ဟုပင် ဖော်ပြထားလင့်ကစား၊ ထို စာချုပ်ကို နှစ်ဦးနှစ်ဘက်စလုံးက အော်ဒီမံစာချုပ်တခု ဖြစ်သည်ဟု မရည်ရွယ် ကြောင်းပေါ်လွင်ထင်ရှားလျှင်၊ ထိုစာချုပ်အား အော်ဒီမံ စာချုပ်အဖြစ် လက်ခံ ယူဆခြင်းမပြုနိုင်ပေ။ သို့ရာတွင် ပြိုင်တူ စာချုပ်ပါ သဘောတူညီချက်တို့သည်၊ အော်ဒီမံစာချုပ် စည်းကမ်းများအား ထိခိုက်ဆန့်ကျင်ခြင်း မရှိပါမူ၊ ထိုစာချုပ် နှစ်ခုမှာ သီးခြားကတိများအဖြစ် ယှဉ်တွဲကာ ရပ်တည်နိုင်သည့် စာချုပ်များဖြစ် သည်ဟု ယူဆရမည်ဖြစ်သည့်အလျောက်၊ အော်ဒီမံ စာချုပ်သည် အော်ဒီမံစာချုပ် အဖြစ်နှင့်ပင် သီးခြားရပ်တည်နိုင်မည်ဖြစ်ပေသည်။

ယခုအမှုတွင် အော်ဒီမံစာချုပ် (သက်သေခံ ၈) အား ချုပ်ဆိုစဉ်က၊ တချိန် တည်းချုပ်ဆိုခဲ့သည့် ပြိုင်တူစာချုပ်(သက်သေခံ ၂) ၌ ငွေ ၂၀,၀၀၀ ကို ၁၉၆၂ ခု၊

၁၉၆၆

ဦးခင်မြင့် ပါ ၂
နှင့်
မအုန်းအုန်း ပါ
၂။

ဇန္နဝါရီလ ၃၁ ရက်နေ့မတိုင်မီ ပေးဆပ်က အတိုးပေးရန်မလိုဘဲ၊ ပျက်ကွက်က အတိုးပေးရမည်ဟု နှစ်ဦးနှစ်ဘက် သဘောတူညီခဲ့ကြသည်။ ထိုကဲ့သို့ ငွေပေးရန် အချိန်ပေးခြင်း၊ ခွင့်ပြုသည့် အချိန်အတွင်း၌ ငွေပေးဆပ်က အတိုးယူခြင်းမှ ကင်း လွတ်ခွင့်ပြုခြင်းစသည့် သဘောတူညီချက်များသည်၊ အော်ဒီမံ စာချုပ်ပါ အရေးကြီးသည့် ငွေပေးချေရန် တာဝန်စည်းကမ်းချက်ကို ထိခိုက်ဆန့်ကျင်သည်ဟု မဆိုနိုင်ချေ။ (သက်သေခံ ၈) နှင့် (၂) တို့မှာ သီးခြားရပ်တည်နိုင်သည့် ပဋိညာဉ်များဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်ရာ ပြိုင်တူ ဂတိစာချုပ် (သက်သေခံ ၂) ကို ချုပ်ဆိုခဲ့ခြင်းကြောင့် (သက်သေခံ ၈) အော်ဒီမံစာချုပ်သည် ပျက်ပြယ်သည်ဟု မယူဆနိုင်ပေ။ လွှဲပြောင်းနိုင်သည့် စာချုပ်လက်မှတ် ဥပဒေ ပုဒ်မ ၄ အရ၊ အော်ဒီမံ စာချုပ်အဖြစ် ရပ်တည်လျက် ရှိသည်ဟု ယူဆရမည် ဖြစ်သည်။

(သက်သေခံ ၈) အော်ဒီမံ စာချုပ်ကို၊ လူကြီးများက အတင်းအကျပ် ချုပ်ဆိုခိုင်းသည့် အတွက်ကြောင့်၊ ချုပ်ဆိုခဲ့ရခြင်းဖြစ်၍ ပျက်ပြယ်သည်ဆိုသော အယူခံတရားလို၏ ပညာရှိရှေ့နေကြီး ဦးစောလွင်၏ တင်ပြချက်မှာ အခြေအမြစ် ရှိသည့် တင်ပြချက် မဟုတ်ပေ။ အယူခံ တရားလို ဦးခင်မြင့်၏ ထွက်ချက်အရင်း၊ စာချုပ်များကို ချုပ်ဆိုစဉ်က လူကြီးအဖြစ် ရှိနေကြသည့် ဦးလှတင် (လိုပြ ၁) နှင့် ဦးပြုံး (ခံပြ ၁) တို့၏ ထွက်ချက်များအရင်း၊ အယူခံ တရားလိုတို့သည် အော်ဒီမံ စာချုပ်ကိုမိမိတို့သဘောအတိုင်း ချုပ်ဆိုခဲ့ကြကြောင်း ယုံမှားဘွယ်မရှိပေ။ သို့ဖြစ်ရာ အယူခံ တရားလိုတို့သည် အော်ဒီမံစာချုပ် (သက်သေခံ ၈) ပါငွေ ၂၀,၀၀၀ ကို ပေးဆပ်ရန် တာဝန်ရှိသည် ဆိုသော အောက်ရုံး၏ ဆုံးဖြတ်ချက်မှာမှန်ကန်သည်။

အော်ဒီမံ စာချုပ် ချုပ်ဆိုကာ ပေးဆပ်ရန် တာဝန်ယူထားသည့်ငွေ အပေါ် ကျသင့်သည့် အတိုးငွေနှင့် ပတ်သက်၍ ဒေါ်အေးကျင်သည် အယူခံ တရားလိုအား ထိုငွေကို မပေးရန် စာရေးကာ တားမြစ်ထားသောကြောင့်၊ တရားစွဲဆိုသည့်နေ့ အထိအတိုးငွေ မရသင့်ကြောင်း၊ အောက်ရုံး ပညာရှိ တရားသူကြီးက ကောက်ယူခဲ့သည်။ အော်ဒီမံ စာချုပ်ပါ ငွေများကို အမွေခွဲဝေရာ၌ ဒေါ်အေးကျင်သည် ဒေါ်ရင်မေနှင့်ဦးခင်မြင့်ထံမှရရန်ရှိသည်။ ယင်းတို့ရရန်ရှိသောငွေများကို ဒေါ်အေးကျင် ကရင်း၏ သားသမီးများဖြစ်ကြသည့် မောင်အောင်ဆန်းအေးနှင့် မအုန်းအုန်းတို့အား မေတ္တာဖြင့် ပေးကမ်းခဲ့သည့် အလျောက်၊ ဒေါ်ရင်မေနှင့် ဦးခင်မြင့်တို့သည် မောင်အောင်ဆန်းအေးနှင့် မအုန်းအုန်းတို့၏ နာမည်ဖြင့်၊ အော်ဒီမံ စာချုပ် ချုပ်ဆို ပေးခဲ့ရ၏။ သို့ဖြစ်ရာ အော်ဒီမံစာချုပ်ပါ ငွေများမှာ ဒေါ်အေးကျင်၏ ငွေမဟုတ်တော့ဘဲ၊ မောင်အောင်ဆန်းအေးနှင့် မအုန်းအုန်းတို့၏ ငွေများသာ ဖြစ်ပေသည်။ ထိုငွေများကို မောင်အောင်ဆန်းအေးနှင့် မအုန်းအုန်းတို့က တောင်းခံလာလျှင်၊

ဒေါ်ရင်မေနှင့် ဦးခင်မြင့်တို့သည် ပေးဆပ်ရန် တာဝန်ရှိပေသည်။ ပျက်ကွက်လျှင် ဂတိအတိုင်း အတိုးပေးရမည် ဖြစ်သည်။ ဒေါ်အေးကျင် အနေဖြင့် ငွေများကို မပေးရန် တားမြစ်နိုင်သည့် အခွင့်အရေး မရှိပေ။

၁၉၆၆
ဦးခင်မြင့် ပါ ၂
နှင့်
မအုန်းအုန်း ပါ ၂။

လွှဲပြောင်းနိုင်သည့် စာချုပ် လက်မှတ် ဥပဒေပုဒ်မ ၇၉ အရ၊ ဒေါ်ရင်မေနှင့် ဦးခင်မြင့်တို့သည် အော်ဒီမီစာချုပ် ချုပ်ဆိုသည့်နေ့ကစ၍ အတိုးပေးရမည်ဖြစ်ရာ၊ မအုန်းအုန်းနှင့်မောင်အောင်ဆန်းအေးတို့စွဲဆိုသည့်အတိုင်းအတိုးငွေ ၄,၈၀၀ ကျပ်ကို ၎င်းတို့ထံမှရသင့်ပေသည်။

အထက်ပါ အကြောင်းရပ်များကြောင့်၊ ဒေါ်ရင်မေနှင့် ဦးခင်မြင့်တို့၏ အယူခံ မှုကို တရားစရိတ်နှင့်တကွ ပလပ်လိုက်ပြီး၊ မအုန်းအုန်းနှင့် မောင်အောင်ဆန်းအေး တို့၏ အပြန်အလှန် အယူခံမှုကို စရိတ်နှင့်တကွ ခွင့်ပြုလိုက်သည်။ တနည်းဆိုရ သော်၊အောက်ရုံးဒီကရီတွင် ခွင့်ပြုခဲ့သော ငွေ ၂၀,၀၀၀ ကျပ်အစား၊ မူလစွဲဆိုသည့် အတိုင်းငွေ ၂၄,၈၀၀ ကျပ်အပေါ်တရားစရိတ်အားလုံးနှင့်ဒီကရီချမှတ်ပေးလိုက်သည်။ ထိုငွေအပေါ် အောက်ရုံး၌ တရားစွဲဆိုသည့်နေ့မှစ၍ ငွေရသည့်နေ့အထိ ရုံးကခွင့် ပြုသော အတိုးကိုလည်း ဒေါ်ရင်မေနှင့် ဦးခင်မြင့်တို့က ပေးဆောင်ရမည်ဖြစ်သည်။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

အထူး ရာဇဝတ် အယူခံမှု

တရားသူကြီးချုပ် ခေါက်တာ မောင်မောင်၊ တရားသူကြီး ဦးကျော်ဝင်း၊ တရားသူကြီး ဦးချစ်တို့
ရွှေတွင်

† ၁၉၆၆

ဒီဇင်ဘာလ
၂၁ ရက်။

ဦးစုရ (အယူခံတရားလို)

နှင့်

တော်လှန်ရေးအစိုးရ (အယူခံတရားခံ)*

အထွေထွေ ထုတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် အမိန့်—အဖွဲ့မဲ့သူများကို အလွဲသုံးစားပြုလုပ်သည် ဟူသော
စွဲဆိုချက်—နာယကနှင့် အလုပ်အမှုဆောင် အချို့တို့က ကြေအေးလိုကြောင်း လျှောက်
ထားခြင်း—ကော်မတီတို့သည်၊ အသင်းသား အားလုံးကို ကိုယ်စားပြု မပြု—အသင်းသား
အားလုံး၏ အများစုက သဘောတူကြေအေးသောကြောင့် ကြေအေးရန် လျှောက်လွှာကို
တင်သွင်းကြခြင်း ဖြစ်မဖြစ်—ကြေအေးခွင့် လျှောက်လွှာသည်၊ ကိုယ်တိုင် ထိခိုက်နစ်နာ
သူ အသင်းသားများ၏ အများစု သဘောတူ၍ တင်သွင်းသော လျှောက်လွှာဖြစ် မဖြစ်။

အယူခံ တရားလိုအပေါ် အမရပူရ ရက္ကန်းလုပ်ငန်း ပိုင်ရှင်များ အဖွဲ့မဲ့ သူများကို အလွဲသုံးစား
ပြုလုပ်သည်ဟူသော စွဲဆိုချက်ဖြင့် တရားစွဲဆိုထားသည်။ အမှုကို စစ်ဆေးနေစဉ် အဖွဲ့ အသင်းသား
များဖြစ်ကြသောနာယကနှင့် အလုပ် အမှုဆောင် အချို့တို့က ကြေအေး လိုကြောင်း လျှောက်
ထားသည်။ စွဲဆိုသော ပြစ်မှုတို့သည်၊ အထွေထွေ လွှတ်ငြိမ်း ချမ်းသာခွင့် အမိန့်တွင် အတိုင်း ကျ
ရောက်သည်။ အထွေထွေ လွှတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် အမိန့်ကို အဓိပ္ပါယ် ဖွင့်ဆို ပေးရန် လိုအပ်သဖြင့်
အယူခံဝင်ရန် အခွင့်ထူးပေးခြင်းဖြစ်၏။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ ကျေးရွာ အသင်းသားများနှင့် တရွာလျှင် ကိုယ်စားလှယ် တယောက်ကျ
တိုက်ရိုက် ရွေးကောက် တင်မြှောက်ကြသည့် ကိုယ်စားလှယ်များ၊ ထို့ပြင် အလုပ်အမှုဆောင်များ
ဟူ၍ သုံးဆင့် ပေါင်းသဖြင့် စုစုပေါင်း ရှိသော ၄၈ ဦး ကော်မတီက အသင်းသားများ ကိုယ်စား
ပြု မပြုဟူသော အကြောင်း အချက်ကို အမှုစစ်ရုံး၏အမှုတွဲများကို ဖတ်ရှုလေ့လာသည်။ ထိုအချက်
နှင့် ပတ်သက်၍ တိတိလင်းလင်း တင်ပြထားခြင်း မရှိသော်လည်း အသင်းသားများ၊ အမှုဆောင်
များ၏ ထွက်ဆိုချက်တို့အရ၊ ကော်မတီတို့သည်၊ အသင်းသား အားလုံးကို ကိုယ်စားပြုသည်ဟု

* ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ အထူးရာဇဝတ် အယူခံမှုအမှတ် ၅။
† ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ် ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၁၄ (ခ)၊ ၄၀(ခ) တွင် ချမှတ်သော ၁၉၆၆
ခုနှစ်၊ မေလ ၃ ရက်နေ့စွဲပါ၊ မန္တလေးမြို့၊ ရုံးထိုင် တရားရုံးချုပ်၏ အမိန့်ကို အယူခံမှု။

တွေ့ရှိရသည်။ ကော်မတီသည် အသင်းသား အားလုံးကို ကိုယ်စားပြုသည်သာမက အမှုကိုကြေ
အေးခွင့် လျှောက်ထားကြပြီးနောက် မည်သည့် အသင်းသား တဦး တယောက်ကမျှ မိမိကမူ
မကျေနပ်ပါ။ အမှုကို ဆက်လက် စစ်ဆေး စေလိုပါသည်ဟု လျှောက်ထားခဲ့သည်ကို မတွေ့ရချေ။
ထို့ကြောင့် အသင်းသား အားလုံး၏ အများစုက သဘောတူ ကြေအေးသောကြောင့် ကြေအေးရန်
လျှောက်လွှာကို တင်သွင်းခဲ့ကြခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ယူဆရန်ရှိသည်။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်နှင့် အထူး ရာဇဝတ်ရုံးအယူခံ အဖွဲ့တို့က အထွေထွေ လွှတ်ငြိမ်းခွင့်
အမိန့်ကို လိုအပ်သလို အဓိပ္ပါယ် ဖွင့်ဆိုခဲ့ကြသည်။ ထိုသို့ ဖွင့်ဆိုခဲ့ရာတွင် အထွေထွေ လွှတ်ငြိမ်း
ခွင့် အမိန့်၏ ရည်ရွယ်ချက်နှင့် အနှစ်သာရကို အောင်မြင်နိုင်စေရန် အဓိကထားခဲ့ကြသည်။
ထို အဓိပ္ပါယ် ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် အမှုတွင်လည်း ဖြစ်ပျက်ခဲ့သော အခြေ အနေတွင်အဖွဲ့၏ ဖွဲ့စည်းပုံ
နှင့် လုပ်ထုံး လုပ်နည်းများ အရ၊ ကော်မတီ၏ အများစုက တင်သွင်းခဲ့သောကြေအေးခွင့် လျှောက်
လွှာသည် ကိုယ်တိုင် ထိခိုက် နစ်နာသူ အသင်းသားများ၏ အများစုက သဘောတူ၍ တင်သွင်းခဲ့
သော လျှောက်လွှာ ဖြစ်သည်ဟု ယူဆသည်။

အယူခံတရားလိုအတွက်။ ။ဦးမြစိန်။

အယူခံတရားခံအတွက်။ ။လက်ထောက် နိုင်ငံတော် ရွှေနေချုပ် ဦးဘကျော်။

တရားသူကြီးချုပ် ခေါက်တာ မောင်မောင်။ ။အထွေထွေ လွှတ်ငြိမ်းချမ်းသာ
ခွင့်အမိန့်ကို ဤအမှုများနှင့် ဆက်စပ်၍ အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုပေးရန် လိုသည်ဟုတွေ့ရှိ
ရသောကြောင့်၊ အယူခံဝင်ရန် အခွင့်ထူးပေးခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

အယူခံ တရားလိုအပေါ်အမရပူရ ရက္ခန်းလုပ်ငန်းပိုင်ရှင် များအဖွဲ့မှ ငွေများကို
အလွဲသုံးစား ပြုလုပ်ခဲ့သည်ဟုသောစွဲဆိုချက်ဖြင့် မန္တလေးမြို့၌တရားစွဲဆိုထားသည်။
စွဲဆိုသောပြစ်မှုတို့သည်၊ ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ ပြေလမတိုင်မီက ဖြစ်ခဲ့၍၊ ကာလအားဖြင့်
အထွေထွေလွှတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် အမိန့်အတွင်း ကျရောက်သည်။အမှုကို စစ်ဆေး
နေစဉ် အဖွဲ့အသင်းသားများဖြစ်ကြသော နာယကနှင့် အလုပ်အမှုဆောင် အချို့တို့က
ကြေအေးလိုကြောင်း လျှောက်ထားခဲ့ကြသည်။ ထိုသို့လျှောက်ထားသူများသည်
ကိုယ်တိုင်နစ်နာကြသော အသင်းသားအများစု၏ဆန္ဒကို ဖော်ပြကြရာရောက်မရောက်
ပြဿနာပေါ်ပေါက်ခဲ့သည်။ အကယ်၍ အသင်းသား အများစုတို့၏ ဆန္ဒကိုဖော်ပြ
သည်ဟုယူဆနိုင်က၊ ကြေအေးရန် လျှောက်လွှာအရ အမှုပိတ်ရန်ဖြစ်သည်။

အမှုစစ်ဆေးသော တရားသူကြီးက အရေအတွက်အားဖြင့် အမှုဆောင်အများ
စုက ကြေအေးရန် လျှောက်ထားသည်ဟု မဆိုနိုင်၊ လျှောက်ထားသူများအနက်
အချို့သောအမှုဆောင်များသည် အစည်းအဝေး တက်ရောက်ရန် စည်းကမ်းပျက်
ကွက်ခဲ့ကြသောကြောင့် အမှုဆောင် အဖြစ်မှ ရပ်စဲပြီးဖြစ်သည်။ တရားဝင် အမှု

၁၉၆၆
ဦးစုရ
နှင့်
တော်လှန်ရေး
အစိုးရ။

ဆောင်အဖြစ် တည်ရှိနေသူများသည် အမှုဆောင် လူနည်းစုမျှသာ ဖြစ်သည်ဟု ဆုံးဖြတ်၍ ကြေအေးရန် လျှောက်လွှာကို လက်မခံခဲ့ချေ။ လျှောက်ထားသူတို့က မန္တလေးမြို့ရိုးထိုင် နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်သို့ပြင်ဆင်မှုဖြင့်တက်ရောက်ခဲ့ ကြသည်။ ပညာရှိတရားသူကြီး ဦးစိန်သင်းက အကြောင်းအချက်တို့ကို သုံးသပ်ပြီးလျှင် ကြေ အေးရန် လျှောက်ထားခဲ့ကြသော အမှုဆောင် အချို့သည်၊ အမှုဆောင် အဖြစ်မှ ရပ်စဲခဲ့ကြပြီး ဖြစ်သည်ဟု အထောက်အထား အခိုင်အလုံမရှိ၊ ထို့ကြောင့် လျှောက် ထားသူများသည် အမှုဆောင် အများစုဖြစ်သည်ဟု ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် အမှုကို ကြေအေးရန် လျှောက်ထားရာတွင် အမှုဆောင် အများစု၏ ဆန္ဒသာမက အဖွဲ့၏အကျိုးကို ထိခိုက်နစ်နာစေသဖြင့် ကိုယ်တိုင် ထိခိုက်နစ်နာကြသော အသင်း သားများ၏ အများစုက ဆန္ဒပြုရမည်။ ထိုသို့ အသင်းသား အများက ဆန္ဒပြု ကြောင်း မပေါ်လွင်သဖြင့်၊ ကြေအေးရန် လျှောက်လွှာသည် အထွေထွေလွှတ်ငြိမ်း ချမ်းသာခွင့် အမိန့်အရ အမှုကို ပိတ်စေနိုင်သော လျှောက်လွှာမဟုတ်ဟု ဆုံးဖြတ်ကာ ပြင်ဆင်မှု လျှောက်လွှာကို ပလပ်ခဲ့သည်။

လျှောက်ထားသူများ၏ပညာရှိရွှေ့နေကြီးဦးမြစိန်ကအမှုကိုကြေအေးရန်လျှောက် ထားကြသူများသည် အမှုဆောင်များ၏ အများစုသာမဟုတ်ပါ။ ကျေးရွာ အသင်း သားများနှင့် တရွာလျှင် ကိုယ်စားလှယ် တယောက်ကျ တိုက်ရိုက် ရွေးကောက် တင်မြှောက်ခဲ့ကြသည့် ကိုယ်စားလှယ်များ၊ ထို့ပြင် အလုပ်အမှုဆောင်များဟူ၍ သုံးဆင့်ပေါင်းသဖြင့် စုစုပေါင်းရှိသော ၄၇ ဦးအနက်၊ အများစုဖြစ်သည့် ၂၅ ဦးသာဖြစ်ပါသည်။ အများစုက ကြေအေးရန် လျှောက်ထားခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ယူဆရပါမည်။ အသင်း၏ ဖွဲ့စည်းပုံအရ အသင်းသား အားလုံးကို အစည်းအဝေး ခေါ်၍ အဆိုပြုရန် ဆုံးဖြတ်ရန် မဖြစ်နိုင်ပါ။ ဖော်ပြခဲ့ပြီးသော ၄၇ ဦးတို့ သည် အဖွဲ့၏ နေ့စဉ်မှတ်တမ်းများအပြင် မူဝါဒကိုပါ ဆုံးဖြတ်ဆောင်ရွက်ရသူများ ဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာကိုယ်စားလှယ်များက ကျေးရွာမှ အသင်းသားများနှင့်အမြဲ ဆက်သွယ်နေရသောကြောင့်၊ ဆုံးဖြတ်ချက် လုပ်ငန်းဆောင်တာတို့ကို အသင်းသား အများက သိရှိသဘောတူညီကြပြီးဖြစ်သည်ဟု ယူဆရပေမည်။

ထို့ပြင် ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ အမျိုးသား စည်းလုံးညီညွတ်ရေးကို ကာကွယ်သည့် ဥပဒေအရ အချိန်မီ မှတ်ပုံတင်ခြင်း မပြုခဲ့သောကြောင့်၊ အဖွဲ့သည် ဖျက်သိမ်းပြီး ဖြစ်နေပါသည်။ စာရင်းရှင်းလင်း ဖျက်သိမ်းရေး အရာရှိ ခန့်ထားခြင်းလည်းမရှိပါ။ အဖွဲ့၏ရပ်ငွေ စသည်တို့လည်း မရှိပါ။ ထို့ကြောင့် အဖွဲ့၏ ကိစ္စရပ်များတွင် စိတ် ဝင်စားသော အသင်းသားများဟူ၍လည်း ယခုအခါတွင် မရှိတော့ပါ။ ၎င်းတို့အား

အစည်းအဝေးခေါ်ယူလျှင် တက်ရောက်ကြမည် မဟုတ်ပါ။ ဥပဒေအရ ခေါ်ယူရန် လည်းမဖြစ်နိုင်တော့ပါ။

အထက်ပါအကြောင်းတို့ကြောင့် အမှုစစ်ရုံးတွင် တင်သွင်းခဲ့သော ကြေအေးခွင့် လျှောက်လွှာသည် အသင်းသား အများစု၏ ဆန္ဒကို ဖော်ပြသော လျှောက်လွှာ ဖြစ်သည်ဟု ဆုံးဖြတ်၍ အမှုကို အထွေထွေ လွှတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် အမိန့်အရ ပိတ်ရမည်ဟု ဆုံးဖြတ်သင့်ပါကြောင်း ဦးမြစိန်က တင်ပြသည်။

ပညာရှိ လက်ထောက် နိုင်ငံတော် ရွှေနေချုပ် ဦးတကျော်က၊ ဦးမြစိန်တင်ပြ ခဲ့သည့်အတိုင်း ၄၇ ဦး ကော်မတီသည် အသင်းသားများ၊ ကျေးရွာများကို ကိုယ်စား ပြုသည်ဟု တွေ့ရှိရလျှင်၊ ထို ၄၇ ဦး အနက်မှ အများစု၏ ဆုံးဖြတ်ချက်သည် အသင်းသားအားလုံး၏ အများစုက ဆုံးဖြတ်ချက် ဖြစ်သည်ဟု တရားဝင်ယူဆ နိုင်ပါသည်။ အဖွဲ့ကို ဥပဒေအရ ဖျက်သိမ်းပြီးဖြစ်၍ အသင်းသားများကို အစည်း အဝေးခေါ်ရန် မဖြစ်နိုင်တော့ပါ။ ဤအခြေအနေတွင် ယခင်က တင်သွင်းခဲ့သော ကြေအေးခွင့် လျှောက်လွှာကို လက်ခံပါက အထွေထွေ လွှတ်ငြိမ်းခွင့် အမိန့်၏ အနှစ်သာရနှင့်လည်း ကိုက်ညီဘွယ်ရာ ရှိပါသည်ဟု တင်ပြသည်။

ပညာရှိ တရားသူကြီး ဦးစိန်သင်းရွှေတွင် ကော်မတီ၏ အများစုက ဆန္ဒ ပြုခဲ့ခြင်းဟုတ် မဟုတ်ကို အဓိကထား၍ တင်ပြခဲ့ပါသည်။ ထိုကော်မတီသည် အသင်း သားအားလုံးကို အဆင့်ဆင့်ဖြင့် ကိုယ်စားပြုသည် ဖြစ်ကြောင်းကိုမူ ထိထိရောက် ရောက် တင်ပြခဲ့ခြင်း မပြုမိပါဟု ဦးမြစိန်က ဝန်ခံသည်။ အကယ်၍သာ ထိုသို့တင်ပြ နိုင်ခဲ့လျှင် ပညာရှိ တရားသူကြီး ဦးစိန်သင်းကလည်း ကြေအေးရန် လျှောက် လွှာသည် အသင်းသား အများ၏ ဆန္ဒကို ဖော်ပြသော လျှောက်လွှာ ဖြစ်သည်ဟု ယူဆခဲ့ပေလိမ့်မည်။

အမှုကို ကြန့်ကြာခြင်း မရှိစေခြင်းငှါ၊ ကျွန်ုပ်တို့သည် (၄၇ ဦး ကော်မတီက အသင်းသားများက ကိုယ်စားပြု မပြုဟူသော အကြောင်း အချက်ကို အမှုစစ် ရုံး၏ အမှုတွဲများကို ဘတ်ရှုလေ့လာခဲ့သည်။ ထိုအချက်နှင့် ပတ်သက်၍ တိတိ လင်းလင်း တင်ပြထားခြင်း မရှိသော်လည်း အသင်းသားများ၊ အမှုဆောင်များ၏ ထွက်ဆိုချက်တို့သည်) ဦးမြစိန်တင်ပြချက်ကို ထောက်ခံကြသည်ဟု တွေ့ရှိရသည်။ (ကော်မတီသည် အသင်းသား အားလုံးကို ကိုယ်စားပြုသည်သာမက၊ အမှုကို ကြေအေးခွင့် လျှောက်ထားကြပြီးနောက် မည်သည့် အသင်းသား တဦးတယောက် ကမျှ မိမိကမူ မကျေနပ်ပါ။ အမှုကို ဆက်လက် စစ်ဆေးစေလိုပါသည်ဟု လျှောက် ထားခဲ့သည်ကို မတွေ့ရချေ။ ထို့ကြောင့် အသင်းသား အားလုံး၏ အများစုက

၁၉၆၆

ဦးစုရ

နှင့်

တော်လှန်ရေး

အစိုးရ။

သဘောတူ ကြေအေးသောကြောင့်၊ ကြေအေးရန် လျှောက်လွှာကို တင်သွင်းခဲ့ ကြခြင်းဖြစ်သည်ဟုယူဆရန်ရှိသည်။ ။

(နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်နှင့်အထူးရာဇဝတ်ရုံး အယူခံ အဖွဲ့တို့က အထွေထွေ လွှတ်ငြိမ်းခွင့်အမိန့်ကို လိုအပ်သလို အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုခဲ့ကြသည်။ ထိုသို့ဖွင့်ဆိုခဲ့ရာတွင် အထွေထွေလွှတ်ငြိမ်းခွင့် အမိန့်၏ ရည်ရွယ်ချက်နှင့် အနှစ်သာရကို အောင်မြင်နိုင် နေရန် အဓိကထားခဲ့ကြသည်။ ထို အဓိက ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် ဤအမှုတွင်လည်း ဖြစ်ပျက်ခဲ့သော အခြေအနေတွင် အဖွဲ့၏ ဖွဲ့စည်းပုံနှင့် လုပ်ထုံး လုပ်နည်းများအရ ကော်မီတီ၏ အများစုက တင်သွင်းခဲ့သော ကြေအေးခွင့် လျှောက်လွှာသည် ကိုယ် တိုင်ထိခိုက်နစ်နာသူ အသင်းသားများ၏ အများစုက သဘောတူ၍ တင်သွင်းခဲ့သော လျှောက်လွှာဖြစ်သည်ဟု) ကျွန်ုပ်တို့ ကောက်ယူ ဆုံးဖြတ်လိုက်သည်။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

တရားမ ပဌမအယူခံမှု

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေ ရှေ့တွင်

ဦးစံတင် (အယူခံတရားလို)

နှင့်

ဦးထိ (အယူခံတရားခံ)*

† ၁၉၆၆

နိုဝင်ဘာလ
၂၉ ရက်။

ဥပစာမှနှင့်ထုတ်ပေးရန် တရားစွဲဆိုမှု—အိမ်ငှါးမဟုတ်ကြောင်း ငြင်းဆိုခြင်း—အိမ်ငှါးဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားအောင် တရားလိုက သက်သေထူရန် တာဝန် ရှိခြင်း—ခိုင်လုံသော ထုချေချက်ကိုအိမ်ငှါးကတင်ပြခြင်း မရှိစေကာမူ တရားလိုအား အရှုံးပေးရမည်သာ ဖြစ်ခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ဥပစာတစ်ခုမှ နှင့်ထုတ်ရန် စွဲဆိုသည့်အမှုတွင် တရားခံက မိမိသည် တရားလို၏ အိမ်ငှါးမဟုတ်ကြောင်း ငြင်းဆိုလာသောအခါ တရားလိုက တရားခံသည် ၎င်း၏ အိမ်ငှါးဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားအောင် သက်သေထူရန် တာဝန်ရှိပေသည်။ ထိုကဲ့သို့ ကျရောက်သော တာဝန်ကို ကျေပြန်အောင် ထမ်းဆောင်ခြင်း မပြုနိုင်လျှင် တရားခံ အနေနှင့် ခိုင်လုံသော ထုချေချက်ကို တင်ပြခြင်း မရှိစေကာမူ တရားလိုအား အရှုံးပေးရမည်သာ ဖြစ်၏။

လုပ်ချမ်းနာရီမီး နှင့် လမ်းချမ်းနာရီမီး၊ အေ၊ အိုင်၊ အာ (ရံ)၊ ၁၉၄၈၊ အောက် ၁၃၉။ မာဒူဇန်လာ(လ်) နှင့် ဆေးလင်ဒရာကီရွီး၊ အေ၊ အိုင်၊ အာ (ရံ)၊ ၁၉၅၀၊ ပတ္တနာ ၃၅၉။ အမ်အမ်ဘီကက်သလိကဦး နှင့် အမ်မီအာသနဇီဗုမ်၊ အေ၊ အိုင်၊ အာ (ရံ)၊ ၁၉၅၄ (တရားလွှတ်တော်ချုပ်) စာ ၅၂၆ (၅၃၈) ရည်ညွှန်းသည်။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။တံဆိပ်ခေါင်း စက္ကူ၏ နောက်ကျောတွင် မှန်ကန်စွာ ရေးသားရန် တာဝန်မှာ ရောင်းသူ၏ တာဝန်သာ ဖြစ်ပေသည်။ တံဆိပ်ခေါင်း စက္ကူဝယ်ယူသုံးစွဲသည့် လုပ်သား ပြည်သူများ၏ တာဝန်မဟုတ်ပေ။ သို့ဖြစ်ရာ အငှါးစာချုပ် ရေးသားထားသည့် တံဆိပ်ခေါင်း စက္ကူစာရွက်နောက်တွင် နံပါတ်မှားယွင်းကာ ရေးသား ထားမိကာမျှဖြင့် ထိုအငှါးစာချုပ်သည် ပျက်ပြယ်သည့် စာချုပ်၊ လုပ်ကြံတင်ပြသည့် စာချုပ် ဖြစ်သည်ဟု မဆိုနိုင်ချေ။

အယူခံတရားလိုအတွက်။ ။ဦးဘိုးသာ။

အယူခံတရားခံအတွက်။ ။ဦးသန်းမောင်။

* ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ တရားမ ပဌမ အယူခံမှုအမှတ် ၈၅။

† ၁၉၆၂ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၈၆၁ တွင် ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၄ ရက်နေ့စွဲဖြင့် ရန်ကုန်မြို့တော် ဘုရားမရုံး တရားသူကြီး ချမှတ်သော ဒီကရီကို အယူခံမှု။

၁၉၆၆
ဦးစံတင်
နှစ်
ဦးထီ။

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေ။ ။ဤအယူခံမှုကို ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ တရားမပဌမအယူခံမှု အမှတ် ၈၆/၈၇/၈၈ တို့နှင့်အတူ နှစ်ဘက်ပညာရှိရွှေနေကြီးများ၏ သဘောတူညီ ချက်အရ ကြားနာခဲ့သဖြင့်၊စီရင်ချက်များသည် တခုနှင့်တခု ဆက်စပ်လျက်ရှိပေသည်။

အယူခံတရားခံ ဦးထီက၊ အယူခံတရားလို ဦးစံတင်သည်၊ ရန်ကုန်မြို့၊ ပြည်လမ်း၊ လှည်းတန်းထိပ်ရှိ တိုက်အမှတ် ၅၂၇(က)၏ အောက်ထပ်အခန်းတခန်းကို တလလျှင် ငှားရမ်းခငွေ ၁၃၅ ကျပ်ဖြင့်ငှားရမ်း၍ ဆိုင်ဖွင့်ခဲ့ကြောင်း၊ ၁၉၆၂ ခုနှစ်၊ ဇွန်လနှင့် ဇူလိုင်လအတွက် ငှားရမ်းခများကိုပေးရန် ပျက်ကွက်ခဲ့ကြောင်း၊ ၁၉၆၂ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၃၁ ရက်နေ့ကို နောက်ဆုံးထား၍ ငှားရမ်းခြင်းကိုရပ်စဲခဲ့သော်လည်း၊ ထွက်ခွါရန် ငြင်းဆိုနေကြောင်း အဆိုပြုကာ၊ အခင်းဖြစ်ဥပစာမှ နှင်ထုတ်ပေးရန်၊ ရန်ကုန်မြို့ တရားမရုံးတွင် တရားစွဲဆိုခဲ့၏။

အယူခံတရားလို ဦးစံတင်က၊ ၎င်းသည်အခင်းဖြစ်ဥပစာကို အယူခံတရားခံ ဦးထီ ထံမှ ငှားရမ်းနေထိုင်ခြင်းမဟုတ်ကြောင်း၊ ကြက်ဆင်ဖဲထီးတိုက်ပိုင်ရှင် ဦးသန်းမောင် ထံမှ ငှားရမ်းနေထိုင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်၍၊ ၎င်းအပေါ်တရားစွဲဆိုရန်အကြောင်း မပေါ်ပေါက် ကြောင်းထုချေသဖြင့်၊ အခင်းဖြစ်တိုက်ခန်းကို အယူခံတရားလိုသည် အယူခံတရားခံ ထံမှ ငှားရမ်းနေထိုင်ခဲ့ပါသလော ဆိုသည့်ကောက်ချက်သာ ပေါ်ပေါက်ခဲ့၏။ အောက် ရုံးပညာရှိတရားသူကြီးသည်၊ နှစ်ဘက်သက်သေ အထောက်အထားများကို ကြားနာ ပြီးနောက်၊ အယူခံတရားလိုသည် အယူခံတရားခံ၏အိမ်ငှားဖြစ်သည်ဟု ကောက်ယူကာ၊ အယူခံတရားခံစွဲဆိုသည့်အတိုင်း ဒီကရီချပေးလိုက်သည်။ ထိုဒီကရီကို မကျေနပ်သဖြင့်၊ ဤအယူခံမှုပေါ်ပေါက်လာခြင်းဖြစ်သည်။

ယခုအမှုတွင်/အယူခံတရားခံဦးထီက အယူခံတရားလို ဦးစံတင်သည်၊ မိမိ၏အိမ် ငှားဖြစ်သည်ဟုအဆိုရှိပြီး၊ အယူခံတရားလို ဦးစံတင်ကမူ မိမိသည် ကြက်ဆင်ဖဲထီး တိုက်ပိုင်ရှင် ဦးသန်းမောင်၏ အိမ်ငှားဖြစ်သည်ဟုအဆိုရှိသောကြောင့်၊ ထိုအဆိုနှစ်ခု အနက် မည်သူ၏အဆိုက မှန်ကန်သည်ဆိုခြင်းကို ချင့်ချိန်နိုင်ရန်အလို့ငှာ၊ အခင်းဖြစ် ဥပစာပေါ်ပေါက်လာရသည့် နောက်ကြောင်းထုဝင် အတိုချုပ်ကို ဖော်ပြရန်လိုပေ သည်။

ရန်ကုန်မြို့၊ ပြည်လမ်း၊ ကမာရွတ်လှည်းတန်းထိပ်ရှိ မြေချိန်ဒဿမ ၉၅၅ ကေ ရှိသောမြေကွက်ကို ၁၉၅၄ ခုနှစ်၊ဧပြီလ ၉ ရက်နေ့တွင်၊ အယူခံတရားခံ ဦးထီ၊ ဦးသိန်း (၁၉၆၅ ခုနှစ် တရားမအယူခံမှုအမှတ် ၈၆ မှအယူခံတရားခံ) ဒေါ်ညွန့်(၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ တရားမပဌမအယူခံမှုအမှတ် ၈၈ မှအယူခံတရားခံ) တို့အပါအဝင်ပုဂ္ဂိုလ် ၂၁ ဦးက မူလပိုင်ရှင် လင်စွန်တိတ်(ဒေါ်)ဦးချစ်စိန်ထံမှငွေ ၁၈,၀၀၀ ကျပ်ဖြင့် ဝယ်ယူခဲ့၏။

ထိုကဲ့သို့ဝယ်ယူခဲ့ပြီးနောက်၊ မြေပေါ်ရှိ အဆောက်အဦများသည် ၁၉၅၇ ခုနှစ်၊ ဧပြီလတွင် မီးလောင်ကျွမ်းပျက်စီးသွားသည်။ ထိုအခါ ဗိုလ်မှူးအောင်နှင့်ဗိုလ်ရဲလှတို့ အမှူးရှိသော ဗဟိုမီးဘေးကယ်ဆယ်ရေးအဖွဲ့က အဆိုပါမြေကွက်ကို ပိုင်ရှင်ဖြစ်ကြသော ပုဂ္ဂိုလ် ၂၁ ဦးအား ပြန်လည်ခွဲဝေပေးခဲ့သဖြင့် အယူခံတရားခံ ဦးထီသည် မြေချိန် ဒဿမ ၀၃၁ ကေရှိသော ဦးပိုင် ၃ (သ) အမည်ရှိသောမြေကွက်ကို ရရှိခဲ့သည်။ ကျန်ပုဂ္ဂိုလ် ၂၀ မှာလည်း၊ အလားတူမြေကွက်အသီးသီး ရရှိခဲ့၏။

မီးလောင်ပြင် နေရာတွင်လည်း အဆောက်အဦ ဆောက်လုပ်ရန်ပြုသောအခါ၊ သက်ဆိုင်ရာအာဏာပိုင်များက ထိုနေရာသည် ပြည်လမ်းမကြီးပေါ်တွင်ရှိပြီး၊ နိုင်ငံခြား သားဧည့်သည်တော်ကြီးများ မကြာခဏဖြစ်သန်းသွားလာသောနေရာဖြစ်၍၊ ပုံစံတူ တိုက်လှလှဆောက်လုပ်ရန် လိုလားကြသည်။ သို့ရာတွင် မြေကွက်ပိုင်ရှင်များဖြစ်ကြ သည့် ဦးထီ၊ ဦးသိန်း၊ ဒေါ်ညွန့်တို့အပါအဝင်ပုဂ္ဂိုလ် ၂၁ ဦးမှာ ငွေကြေးမပြည့်စုံ ကြသဖြင့်၊ ထိုအခါက ဖ-ဆ-ပ-လ အစိုးရကို ကူညီထောက်ခံနေသူဖြစ်သော ကြက်ဆင် ဖဲထီးတိုက် ပိုင်ရှင်ဦးသန်းမောင်အား ထိုသူများကို အကူအညီပေးရန် မီးဘေးကယ် ဆယ်ရေးအဖွဲ့က ကမ်းလှမ်းခဲ့လေသည်။ ပိုင်ရှင် ၂၁ ဦးအနက် နောက်ပေးဘက်တွင် မြေကွက်ရရှိသူ ၁၀ ဦးမှာ တိုက်ဆောက်ရန်မလိုသဖြင့်၊ ကျန် ၁၁ ဦးနှင့်သာ တိုက် ဆောက်ရန်စကားပြောကြသည်။ ထိုကဲ့သို့စကားပြောကြသည့်ပုဂ္ဂိုလ် ၁၁ ဦးအနက် ၇ ဦးသာ ကြက်ဆင်ဖဲထီးတိုက်ပိုင်ရှင် ဦးသန်းမောင်၏အကူအညီကိုယူပြီး တိုက်ဆောက် ရန် သဘောတူညီကြသည်။ ထိုသူ ၇ ဦးတို့အတွက် ဦးသန်းမောင်သည် တိုက် ၆ လုံး ဆောက်ပေးခဲ့သည်။ ၎င်းတို့မှာ အယူခံတရားခံ ဦးထီကတတိုက်၊ ဦးသိန်းကတတိုက်၊ မညွန့်ကတတိုက်၊ ဦးပုကတတိုက်၊ အာသောကကတတိုက်၊ မညို နှင့် မမြတို့ကတတိုက် ဖြစ်သည်။ ၎င်းတိုက် ၆ လုံးမှာ တပုံစံတည်းဖြစ်သည်။ တိုက်ဆောက်လုပ်ရသည့် ကာလမှာ ၁၉၅၇ ခုနှစ်၊ ဇွန်လမှ ၁၉၅၉ ခုနှစ်၊ နှစ်ဦးပိုင်းအထိ ၁၈ လခန့်ကြာမြင့် ခဲ့သည်။

ယင်းသို့ဆောက်လုပ်ခဲ့သောတိုက်မှာ နှစ်ထပ်တိုက်ဖြစ်၍၊ အလယ်တွင်လှေကား ရှိပြီး၊ လှေကား၏တဘက်တချက်တွင် အပေါ်ထပ်တခန်း၊ အောက်ထပ်တခန်းရှိသဖြင့်၊ တိုက်တတိုက်တွင် အခန်းလေးခန်းရှိသည်။ တိုက်များသည် အရှေ့ဘက်သို့မျက်နှာမူနေ သဖြင့်လှေကား၏တောင်ဘက်တွင် ၂ ခန်း၊ လှေကား၏မြောက်ဘက်တွင် ၂ ခန်းရှိသည်။ အယူခံတရားခံ ဦးထီသည်၊ မိမိအတွက်ဆောက်လုပ်ပေးသည့် တောင်ဘက်အခန်း ၂ ခန်းတွင် နေထိုင်လျက်ရှိသည်။ မြောက်ဘက်အခန်း ၂ ခန်းအနက် အောက်ထပ် အခန်းမှာ ယခုအခင်းဖြစ်ပွားလျက်ရှိသည့် ဥပစာပင်ဖြစ်သည်။

၁၉၆၆
ဦးစံတင်
နှင့်
ဦးထီ။

ဥပစာတခုနှင့်ထုတ်ရန် စွဲဆိုသည့်အမှုတွင် တရားခံက မိမိသည် တရားလို၏ အိမ်ငှါးမဟုတ်ကြောင်း ငြင်းဆိုလာသောအခါ၊ တရားလိုက တရားခံသည်ငှါး၏အိမ် ငှါးဖြစ်ကြောင်းထင်ရှားအောင် သက်သေထူရန် တာဝန်ရှိပေသည်။ ထိုကဲ့သို့ကျရောက် သောတာဝန်ကို ကျေပြန့်အောင်ထမ်းဆောင်ခြင်း မပြုနိုင်လျှင်၊ တရားခံအနေနှင့် ခိုင်လုံသောထုချေချက်ကို တင်ပြခြင်းမရှိစေကာမူ၊ တရားလိုအား အရှုံးပေးရမည်သာ ဖြစ်၏။ လမ်းချမ်းနာရီမီး နှင့် လမ်းချမ်းနာရီမီး(၁)၊ မာဒူဒူဒူ လာ(လ်)နှင့် ဆေးလင် အောက်ရှိ(၂)၊ အမ်အမ်ဘိကက်သလီကိုး နှင့် အမ်မီအသနစိပုပ်(၃)။

ယခုအမှုတွင် အယူခံတရားလိုသည်၊ အခင်းဖြစ်ဥပစာ၌ ၁၉၅၇ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ လောက်ကစ၍ ဝင်ရောက်နေထိုင်ခဲ့ပြီး၊ ထိုဥပစာအတွက် စပေါ်ငွေ တသောင်းကျပ် ပေးခဲ့ရသည့်အပြင်၊ အခန်းလခ တလလျှင် ၁၃၅ ကျပ်နှုန်းဖြင့် ပေးနေရသည်ဆိုသော အချက်များမှာ အငြင်းမပွားပေ။ အယူခံတရားခံ ဦးထီက အယူခံတရားလို ဦးစံတင် သည် မိမိ၏အိမ်ငှါးဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားအောင် စာချုပ် (သက်သေခံ-ဃ) အား တင်ပြပြီး၊ ဦးဖြူ (လိပြ-၂)၊ ဦးသိန်း (လိပြ-၃)၊ ဦးအောင်တင် (လိပြ-၄)၊ ဗိုလ်သန်းမြင့် (လိပြ-၅) နှင့် ဦးပု (လိပြ-၆) တို့အား သက်သေထူခဲ့သည်။ သက်သေခံ “ဃ” စာချုပ်မှာ ၁၉၅၇ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၂၅ ရက်နေ့တွင် ချုပ်ဆိုထားသည့် စာချုပ်တခုဖြစ်ပြီး၊ စာချုပ်အား မင်ဖြင့် ကြက်ခြေခတ်၍ ဖျက်သိမ်းထားသည်ကိုတွေ့ရသည်။ ထိုစာချုပ်၏ ထိပ်တွင် ယာယီအိမ်ငှါး ကတိစာချုပ်ဟု ရေးသားထားသော်လည်း၊ စာချုပ်ပါ စာသား များကို သေချာစွာ လေ့လာလျှင်၊ အယူခံတရားခံ ဦးထီက အိမ်ခန်းပြီးစီးလျှင် အယူခံ တရားလိုအား စပေါ်ငွေ ၇,၀၀၀ ကျပ်အပြင် အခန်းခ တလ ၁၁၅ ကျပ်ဖြင့် ငှါးရမ်း နေထိုင်ရန် သဘောတူသည့်အလျောက်၊ စုစုပေါင်း စပေါ်ငွေ ၅,၀၀၀ ကျပ်ရပြီးကြောင်း ဦးထီက လက်မှတ်ထိုးထားသည့် စာရွက်သာဖြစ်သည်။ ယင်းသို့ စပေါ်ငွေအချို့ကို ရကြောင်းလက်မှတ်ထိုးသည့်စာရွက်မှာ သာမန်အားဖြင့် အိမ်ငှါးသူ အယူခံတရားလို ထံ၌ ရှိရမည်ဖြစ်သည်။ ယခုမူ ထိုစာရွက်သည် အိမ်ငှါးသူ၏လက်တွင်မရှိဘဲ အယူခံ တရားခံ ဦးထီထံသို့ ပြန်ရောက်နေပြီး ထိုစာရွက်အား မင်ဖြင့်ဖျက်ထားသည်ကို ထောက် ရွယ်လျက်၊ ဦးထီနှင့် ဦးစံတင်တို့၏ အခင်းဖြစ် ဥပစာနှင့်ပတ်သက်သည့် မူလ ပဋိညာဉ်မှာ ဆက်လက်၍ အတည်မပြုကြဘဲ ဖျက်သိမ်းခဲ့ကြောင်း ပေါ်လွင်နေသည်။ ထို့ပြင် မူလက စပေါ်ငွေ ၇,၀၀၀ ကျပ်နှင့် အိမ်လခ ၁၁၅ ကျပ်သာ သဘောတူခဲ့သော်လည်း၊ အယူခံ တရားလိုသည် စပေါ်ငွေ ၁၀,၀၀၀ ကျပ်ပေးခဲ့ရပြီး လခ ၁၃၅ ကျပ်ပေးနေရကြောင်း။

(၁) အေ၊အိုင်၊အာ(ရ်)၊ ၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ အောက် ၁၃၉။
(၂) အေ၊အိုင်၊အာ(ရ်)၊ ၁၉၅၀ ခုနှစ်၊ ပတ္တနာ ၃၅၉။
(၃) အေ၊အိုင်၊အာ(ရ်)၊ ၁၉၅၄ ခုနှစ်၊ တရားလွှတ်တော်ချုပ် စာ ၅၂၆ (၅၃၇)။

အငြင်းမထွက်သဖြင့်၊ မူလပဋိညာဉ်ကို ဖျက်သိမ်းကာ ငှါးရမ်းခြင်းကို နောက်ထပ် ပဋိညာဉ်ပြုလုပ်၍ ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြောင်း ထင်ရှားသည်။

ယင်းသို့မူလပဋိညာဉ်ဖျက်သိမ်းပြီး ငှါးရမ်းခြင်းအသစ်ပြုလုပ်ခဲ့ကြောင်းကိုလည်း၊ ဦးထိ၏ အောက်ပါဝန်ခံချက်အရ ကောင်းစွာကောက်ယူနိုင်မည်ဖြစ်သည်။ ဦးထိက ကြက်ဆင်ဖဲထီးတိုက်ပိုင်ရှင် ဦးသန်းမောင်သည်၊ ငွေစိုက်ထုတ်၍တိုက်များကို လေးလနှင့် အပြီးဆောက်ပေးရန် တာဝန်ယူခဲ့သော်လည်း၊ ၁၈ လတိုင်အောင် အပြီးမသတ်နိုင် ခဲ့ကြောင်း၊ ထိုကာလအတွင်း၊ ဦးသန်းမောင်သည် တိုက်ဆောက်ခြင်းကိုရပ်ဆိုင်း ထားကာ၊ နောက်စာရင်းရှင်းလင်းရာ၌ ပေးဆပ်စရာကျန်သည့်ငွေများအတွက် စိတ်ချ ရအောင် မြေတခြမ်းကို ၎င်းအားအရောင်းစာချုပ်ပြုလုပ်ထားပေးရန် အကြပ်ကိုင် ခဲ့ကြောင်း။ ထိုစဉ်ကမိမိတွင် တိုက်ဆောက်ရန် ငွေကြေးမပြည့်စုံ၍ ဦးသန်းမောင် အကြပ်ကိုင်သည်ကို မလွန်ဆန်နိုင်ဘဲ မြေတခြမ်းနှင့်တိုက်တခြမ်းကို ဦးသန်းမောင်အား ရောင်းကြောင်း စာချုပ်တခုချုပ်ပေးခဲ့ရကြောင်း ဝန်ခံခဲ့သည်။ ထိုကဲ့သို့ မြေတခြမ်းနှင့် တိုက်တခြမ်းကို ရောင်းချသည့် စာချုပ်စာတမ်းအား မှတ်ပုံတင်ထားခြင်းမရှိသဖြင့်၊ အောက်ရုံးမှသက်သေခံအဖြစ် လက်ခံရန်ငြင်းဆိုခဲ့၏။ အောက်ရုံးအမှုတွဲ၌ ထိုစာချုပ် စာတမ်းပင်မရှိလင့်ကစား၊ ဦးထိ၏ဝန်ခံချက်အရ မြေတခြမ်းနှင့်တိုက်တခြမ်းကို ဦးသန်း မောင်အား လွှဲအပ်ခဲ့ရကြောင်း ထင်ရှားသဖြင့်၊ ဦးသန်းမောင်သာလျှင် ထိုကဲ့သို့ လွှဲအပ်ပေးသည့် တိုက်တခြမ်းရှိ အိမ်ခန်းများကို အငှါးချထားမည်ဆိုခြင်းမှာ သဘာဝ ပင်ဖြစ်ပေသည်။

ဦးဖြူနှင့်ဦးပုတို့သည် အယူခံတရားလိုနှင့် အယူခံတရားခံတို့ အငှါးစာချုပ်ချုပ်ဆို ကြခြင်းကို ကိုယ်တိုင်သိရှိသူများမဟုတ်ပေ၊ ဦးသိန်းသည် စပေါ်ငွေရကြောင်း ဦးထိက လက်မှတ်ထိုးသည့်သက်သေခံ “က” စာချုပ်တွင် သက်သေခံအဖြစ် လက်မှတ်ထိုးရသူ သာဖြစ်သည်။ ဦးအောင်တင်နှင့် ဗိုလ်သန်းမြင့်တို့မှာလည်း၊ ထိုစာချုပ်ချုပ်ဆိုကြောင်း သိရှိသူများသာဖြစ်သည်။ ၎င်းတို့၏ထွက်ချက်များသည် ဖျက်သိမ်းပြီးဖြစ်သည့် မူလ ပဋိညာဉ်နှင့်သာ ပတ်သက်သဖြင့်၊ အယူခံတရားခံအတွက် အကျိုးဖြစ်ထွန်းစေမည့် သက်သေခံချက်များဖြစ်သည်ဟု မဆိုနိုင်ချေ။

အယူခံတရားလိုက မိမိသည်အခင်းဖြစ် ဥပစာကို ဦးသန်းမောင်ထံမှ ငှါးရမ်းခဲ့ ကြောင်းထုချေပြီး၊ ဦးသန်းမောင်နှင့်ချုပ်ဆိုထားသည့် အငှါးစာချုပ် (သက်သေခံ-၁) အားတင်ပြခဲ့သည်။ အောက်ရုံးပညာရှိတရားသူကြီးက ထိုအငှါးစာချုပ်၏ နှစ်ကျပ်တန် တံဆိပ်ခေါင်းစာရွက်၏ နောက်ကျော၌ တံဆိပ်ခေါင်းရောင်းသောသူမှာ ဦးအေး၊ နံပါတ်စဉ်မှာ ၇၉၄၄၄၊ နေ့စွဲမှာ ၁၉၅၈ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၆ ရက်နေ့၊ ဝယ်သူမှာ တင်မြဟု ဖော်ပြထားသော်လည်း၊ တံဆိပ်ခေါင်းရောင်းသူ ဦးအေး၏တံဆိပ်ခေါင်းများ မှတ်ပုံ

၁၉၆၆
ဦးစံတင်
နှင့်
ဦးထိ။

တင်စာရင်းစာအုပ် (သက်သေခံ-တ) တွင်မူ အမှတ်စဉ် ၇၉၄၄၄ စာချုပ်ကို ရောင်း
သောနေ့မှာ ၁၉၅၇ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၈ ရက်နေ့ဖြစ်ပြီး ဝယ်ယူမှာ တင်လှိုင်ဟု
ဖော်ပြထားသောကြောင့်၊ ထိုတံဆိပ်ခေါင်းစာရွက်မှာ တရားစွဲဆိုကားနီးမှ ကြံဖန်
လိမ်လည်ကာတင်ပြသည့် စာချုပ်ဖြစ်သည်ဟု ကောက်ယူထား၏။ သက်သေခံ “တ”
ကိုသေချာစွာကြည့်ရှုပါမူ၊ ၁၉၅၇ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၆ ရက်နေ့စွဲဖြင့် တင်မြဆိုသူ
ဝယ်ယူသည့် နှစ်ကျပ်တန်တံဆိပ်ခေါင်း စာရွက်များ၏ နံပါတ်စဉ်မှာ ၅၉၄၁၇ မှ
၅၉၄၄၆ အထိဖြစ်သည်ဟု ဖော်ပြထားရာ၊ အောက်ရုံးပညာရှိတရားသူကြီး ရည်ညွှန်း
သွားသည့် တံဆိပ်ခေါင်းစာရွက်၏နံပါတ်မှာ ၅၉၄၄၄ ဖြစ်ဟန်လက္ခဏာရှိသည်။ နံပါတ်
စဉ်ကို ၅၉၄၄၄ ရေးရမည့်အစား ၇၉၄၄၄ ဟုမှားယွင်းပြီး ရေးသားခဲ့ဟန်လက္ခဏာ
ရှိသည်။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ (တံဆိပ်ခေါင်းစက္ကူ၏နောက်ကျောတွင် မှန်ကန်စွာရေး
သားရန်တာဝန်မှာ ထောင်းသူဦးအေး၏ တာဝန်သာဖြစ်ပေသည်။ တံဆိပ်ခေါင်းစက္ကူ
ဝယ်ယူသုံးစွဲသည့် လုပ်သားပြည်သူများ၏ တာဝန်မဟုတ်ပေ။ သို့ဖြစ်ရာ အငြိုးစာချုပ်
ရေးသားထားသည့် တံဆိပ်ခေါင်းစက္ကူစာရွက်နောက်တွင် နံပါတ်မှားယွင်းကာ ရေး
သားထားမိကာမျှဖြင့် ထိုအငြိုးစာချုပ်သည် ပျက်ပြယ်သည့်စာချုပ်၊ လုပ်ကြံတင်ပြသည့်
စာချုပ်ဖြစ်သည်ဟု မဆိုနိုင်ချေ) ။

အယူခံတရားလိုသည် အိမ်ခန်း၌နေထိုင်ရန်အတွက်စပေါ်ငွေ ၁၀,၀၀၀ ကျပ်ကိုပေးခဲ့
ရသည့်အပြင်၊ အခန်းလခ ၁၃၅ ကျပ်ကိုလည်း မှန်မှန်ပေးနေရသည်။ ၎င်းသည်
အိမ်ငှားတဦးအနေနှင့် လခမှန်မှန်ပေးပြီး၊ အခန်းတွင်အေးအေးဆေးဆေး နေထိုင်လို
မည်ဖြစ်ပြီး၊ မနေလိုသည့်တနေ့တွင် ပေးထားသောစပေါ်ငွေကို ပြန်ရလိုမည်သာ
ဖြစ်သည်။ အိမ်ခန်းကို ဦးထိပိုင်စေ၊ ဦးသန်းမောင်ပိုင်စေဆိုသော စိတ်စေတနာရှိရန်
အကြောင်းမရှိနိုင်ပေ။ အိမ်ခန်းကိုမည်သူကပိုင်ပိုင်၊ ၎င်းအတွက်ပို၍ အကျိုးများစရာ
အကြောင်းမရှိချေ။ ယခုအမှုတွင် အကယ်၍ အယူခံတရားလိုသည် အခင်းဖြစ်အိမ်ခန်း
တွင်မနေလိုသည့်တနေ့၌ စပေါ်ငွေကိုပြန်တောင်းမည်ဆိုပါက၊ ဦးသန်းမောင်ထံမှသာ
ပြန်တောင်းနိုင်ရန် အထောက်အထားရှိသည်။ ဦးထိထံမှပြန်တောင်းရန် သက်သေခံ
စာရွက်စာတမ်း လုံးဝမရှိချေ။ ထိုအချက်သည်ပင်လျှင် ဦးထိသည် အယူခံတရားလို၏
အိမ်ရှင်မဟုတ်ကြောင်း ကောင်းစွာညွှန်ပြလျက်ရှိပေသည်။

အမှုတရားလုံးကိုခွဲ၍ကြည့်လျှင်၊ ဦးထိသည်အယူခံတရားလိုအား တိုက်ဆောက်၍
မပြီးမီ အိမ်ခန်းငှားရန်သဘောတူကာ၊ စပေါ်ငွေအချို့ယူခဲ့ပြီးနောက်၊ ဦးသန်းမောင်က
မြေတခြမ်းနှင့် အိမ်တခြမ်းကိုလွှဲပေးမှ တိုက်ကိုအပြီးသတ်ဆောက်ပေးမည်ဟု ပြောဆို
ချက်အရာ၊ ဦးထိသည် ဦးသန်းမောင် တောင်းဆိုသည့်အတိုင်း လွှဲပေးလိုက်ရသည့်

အလျောက်၊ အယူခံတရားလိုသည် ဦးသန်းမောင်၏အိမ်ငှါးအဖြစ် အငှါးစာချုပ်အသစ်
ချုပ်ဆိုပြီး နေထိုင်ခဲ့ကြောင်းပေါ်လွင်သည်။ ဦးထိသည် ဦးသန်းမောင်အား မြေ
တခြမ်း အိမ်တခြမ်း လွှဲပေးရသည့်ကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍၊ မှတ်ပုံတင် စာချုပ်စာတမ်း
မရှိသော်လည်း ယခုအမှုတွင် မည်သူသည် အယူခံတရားလို၏ အိမ်ရှင်ဖြစ်သည်ဆိုသော
ပြဿနာတွင်ထိကဲ့သို့လွှဲပေးသည်ဆိုသောအချက်ကိုထည့်သွင်းစဉ်းစားနိုင်မည်ဖြစ်သည်။
ဦးထိကတောင်းသည် အယူခံတရားလို၏အိမ်ရှင်ဖြစ်ကြောင်း သက်သေအထောက်အထား
များအရသော်၎င်း၊ မူဖြစ်အကြောင်းခြင်းရာများအရသော်၎င်း၊ ထင်ရှားအောင်ပြသနိုင်
ခြင်းမရှိ၍ အောက်ရုံး၏စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီတို့မှာ မှားယွင်းနေကြောင်းထင်ရှားသည်။

အထက်ပါအကြောင်းများကြောင့် အောက်ရုံးစီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီတို့ကိုပယ်ဖျက်
ပြီး [အယူခံတရားခံ (မူလတရားလို)၏ အမှုကို] တရားစရိတ်နှင့်တကွ ပလပ်ရန်အမိန့်
ချမှတ်လိုက်သည်။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှု

တရားသူကြီး ဦးချစ် ရွှေတွင်

† ၁၉၆၆

ဦးစိန်သာဇံ (ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားသူ)

ဒီဇင်ဘာလ

နှင့်

၁၅ ရက်။

ဒေါ်ကြည်ကြည် ပါ ၂ (ပြင်ဆင်ရန် လျှောက်ထားခံရသူများ) *

ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၄၀၆ အရ၊ တရားစွဲဆိုခြင်း—မည်သူမဆို ပစ္စည်းကို၊ သို့မဟုတ် ပစ္စည်း စီမံခန့်ခွဲပိုင်ခွင့်ကို တနည်းနည်းဖြင့် ယုံကြည်အပ်နှံခြင်းဖြစ်သည်ဟု ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၄၀၅ အရ ဆိုခြင်း—မိမိပိုင် ပစ္စည်းကို တိုက်ရိုက် ယုံကြည် အပ်နှံခြင်း မပြုလုပ်စေကာမူ ၎င်း၏ ကိုယ်စားလှယ်မှတစ်ဆင့် ယုံကြည် အပ်နှံခြင်း—သက်သေ ထွက်ချက်များအရ၊ စွဲချက်တင်နိုင်လောက်အောင် အထောက်အထားရှိခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၄၀၅ အရ ဆိုလျှင် မည်သူမဆို ပစ္စည်းကို၊ သို့မဟုတ် ပစ္စည်းစီမံခန့်ခွဲပိုင်ခွင့်ကို တနည်းနည်းဖြင့် ယုံကြည် အပ်နှံခြင်း ဖြစ်သည်။ မည်သူမဆိုဟု ဆိုထားရာတွင် လျှောက်ထားသူသည် လျှောက်ထား ခံရသူများအား တိုက်ရိုက် မိမိပိုင် ပစ္စည်း ဖြစ်သော မြကျောက်ကို ယုံကြည် အပ်နှံခြင်း မပြုလုပ်စေကာမူ ၎င်း၏ ကိုယ်စားလှယ်များ ဖြစ်ကြသော ဒေါ်မြဦးနှင့် ဒေါ်စံမြတို့မှတစ်ဆင့် ယုံကြည် အပ်နှံသည်ဟု ယူဆရန် အကြောင်း ရှိပေသည်။ ထိုသို့ ယုံကြည် အပ်နှံခြင်းမှလည်း တနည်းနည်းဖြင့် ယုံကြည် အပ်နှံခြင်းဟု ယူဆရပေမည်။

တရားလိုနှင့်တကွ တရားလိုပြု သက်သေ ထွက်ချက်များကို ခြုံ၍ ကြည့်လျှင်၊ လျှောက်ထားခံရသူများအပေါ် စွဲချက်တင်နိုင်လောက်အောင် အထောက် အထားရှိသည်ဟု တွေ့ရှိရသည်။

ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားသူအတွက်။ ။ဦးဘကျော်။

ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားခံရသူအတွက်။ ။ဦးသန်းနိုင်၊ အစိုးရရွှေနေကြီး ဦးမျိုးထွန်းလင်း။

* ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ် ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၁၄၆ (ခ)။
† ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ် ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၃ တွင် ချမှတ်သော ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ မေလ ၆ ရက်နေ့စွဲပါ၊ ရန်ကုန်မြို့၊ ရာဘက် စက်ရှင် တရားသူကြီး၏ အမိန့်ကို ပြန်၍ ဆင်ခြင်မှု။

ဦးစိန်သာဓံ
၄၆
ဒေါ်ကြည်ကြည်
၈၂

တရားသူကြီး ဦးချစ်။ ။ရန်ကုန်မြို့၊ စတုတ္ထ ရာဘက် ရာဇဝတ် တရားသူကြီးရုံး၊
၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၁၈၄၈ တွင်၊ တရားလို ဦးစိန်သာဇံက တရားခံ
များဖြစ်ကြသော ဒေါ်ကြည်ကြည်နှင့် ခင်မောင်ဦးတို့ အပေါ်၊ ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ
၄၀၆ အရ၊ တရားစွဲဆိုခဲ့သည်။ ထိုရုံးက တရားလိုပြ သက်သေများကို စစ်ဆေးပြီး
တရားခံများ အပေါ်တွင် ရာဇဝတ်ပြစ်မှုနှင့် စွဲချက်တင်နိုင်ရန် အကြောင်းမရှိဟု
ယူဆကာ တရားခံများ အပေါ် စွဲချက်မတင်ဘဲ တရားရှင်လွှတ်ရန် အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်။

ထိုအမိန့်ကို ဦးစိန်သာဇံက မကျေနပ်သဖြင့်၊ ရန်ကုန်မြို့၊ ရာဘက် စက်ရှင်
တရားသူကြီး ဦးကျော်လှိုင် ရုံး၊ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှု အမှတ် ၃ တွင်
ပြင်ဆင်လွှာတင်သွင်းခဲ့သည်။ ပညာရှိ ရာဘက် စက်ရှင်တရားသူကြီးက ထိုအမှုကို
ပြန်လည်သုံးသပ်ပြီး အောက်ရုံးအမိန့်အတိုင်း အတည်ပြု၍ ပြင်ဆင်မှု လျှောက်
လွှာကို ပလပ်လိုက်လေသည်။

လျှောက်ထားသူ ဦးစိန်သာဇံက အောက်ရုံးအမိန့်များကို မကျေနပ် သဖြင့်
ယခု ဤရုံးသို့ တဖန် ပြင်ဆင်လွှာ တင်သွင်းလာသည်။

အမှုအကြောင်းခြင်းရာ အတိုချုပ်မှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်သည်။ လျှောက်
ထားသူ ဦးစိန်သာဇံသည် မိမိပိုင် မြကျောက်တလုံးကို ရောင်းချပေးရန် ဒေါ်မြဦး
(လိုပြ ၃) သို့ အပ်နှံသည်။ ၎င်းက ဒေါ်စံမြ (လိုပြ ၄) သို့ တဖန် အပ်နှံပြန်သည်။
ဒေါ်စံမြကတဖန် လျှောက်ထားခံရသူ ခင်မောင်ဦးကို ရောင်းချပေးရန် အပ်နှံပြန်
သည်။ ခင်မောင်ဦးသည် လျှောက်ထားခံရသူ ဒေါ်ကြည်ကြည်၏သား ဖြစ်၍
အတူတကွနေထိုင်ကြသည်။ ထိုသို့ကျောက်ကို ပေးအပ်ပြီးသည့်နောက် တပတ်ကြာ
သောအခါ ဒေါ်ကြည်ကြည်က ဒေါ်စံမြထံလာ၍ အပ်နှံထားသော ကျောက်မှာ
ပျောက်ဆုံးသွားကြောင်း ပြောလေသည်။ ထိုကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ ဦးစိန်သာဇံက
၅ဦးကော်မတီသို့ တိုင်တန်းရာတွင် ဖြန်ဖြေ၍ မရသဖြင့်၊ ဦးစိန်သာဇံက ဒေါ်ကြည်ကြည်
နှင့် ခင်မောင်ဦးတို့ အပေါ် ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၄၀၆ အရ၊ ဦးတိုက်လျှောက်၍၊
တရားစွဲဆိုလေသည်။ အောက်ရုံး ၂ ရုံး စလုံးက ဦးစိန်သာဇံ စွဲဆိုသောအမှုမှာ
ရာဇဝတ်မှု မဖြစ်နိုင်၊ တရားမမှုသာလျှင် ဖြစ်နိုင်သောကြောင့် စွဲဆိုထားသော
ရာဇဝတ်မှုတွင် တရားခံများ အပေါ် စွဲချက်မတင်ဘဲ တရားရှင် လွှတ်လိုက်ခြင်း
ဖြစ်သည်။

လျှောက်ထားသူ၏ ပညာရှိရွှေနေကြီး ဦးဘကျော်က ယခုအမှုသည် တရားမမှု
မျိုးမဟုတ်ပါ။ ရာဇဝတ်မှုသာ ဖြစ်ပါသည်။ ဦးစိန်သာဇံသည် မိမိပိုင် မြကျောက်ကို
ရောင်းချပေးရန် ဒေါ်မြဦးထံ အပ်နှံရာတွင် ဒေါ်မြဦးကတဆင့် ဒေါ်စံမြသို့အပ်နှံ၍
ဒေါ်စံမြကတဆင့် လျှောက်ထားခံရသူ ခင်မောင်ဦးထံသို့ အပ်နှံလေသည်။ ထို

ကျောက်ကို ခင်မောင်ဦး၏ အမေ ဒေါ်ကြည်ကြည်က ပျောက်ဆုံးသွားပြီဟုပြောဆိုခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၄၀၅ အရဆိုလျှင် မည်သူမဆို ပစ္စည်းကို သို့မဟုတ် ပစ္စည်း စီမံခန့်ခွဲပိုင်ခွင့်ကို တနည်းနည်းဖြင့် ယုံကြည်အပ်နှံခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ယခုအမှုတွင် ဦးစိန်သာဇံ၏ အချင်းဖြစ် ပစ္စည်းကို ဒေါ်မြဦးနှင့် ဒေါ်စံမြတို့မှ တဆင့် ခင်မောင်ဦးထံတွင် တနည်းနည်းဖြင့် ယုံကြည်အပ်နှံခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ယုံကြည်အပ်နှံခြင်းသည် ပစ္စည်းနှင့်သာလျှင် သက်ဆိုင်ပါသည်။ ထိုယုံကြည်အပ်နှံသော ပစ္စည်းကို ခင်မောင်ဦးနှင့် ၎င်း၏မိခင် ဒေါ်ကြည်ကြည်တို့က ပျောက်ဆုံးသွားပြီဖြစ်ကြောင်း ပြောခြင်းမှာ အခြေအမြစ် မရှိဘဲ ပြောခြင်း ဖြစ်သောကြောင့်၊ ၎င်းတို့နှစ်ဦးသည် ထိုပစ္စည်းကို အလွဲသုံးစား ပြုလုပ်ရာကျရောက်ပါသည်။ ထိုအချက်သည် ဒေါ်ကြည်ကြည်နှင့် ခင်မောင်ဦးတို့ အပေါ် ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၄၀၆ အရ စွဲချက်တင်နိုင်လောက်အောင် လုံလောက်သည့် အချက် ဖြစ်ပါသည်။ ၎င်းတို့အပေါ် စွဲချက်မတင်ဘဲ တရားရှင်လွှတ်ခြင်းမှာ မှားယွင်းနေပါသည်ဟုတင်ပြသွားလေသည်။

လျှောက်ထားခံရသူများ၏ ပညာရှိ ရှေ့နေကြီးက လျှောက်ထားသူ ဦးစိန်သာဇံသည် လျှောက်ထားခံရသူများသို့ အချင်းဖြစ် မြကျောက်နှင့် ပတ်သက်ပြီး တိုက်ရိုက်ယုံကြည် အပ်နှံမှု မရှိပါသဖြင့်၊ ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၄၀၅ တွင် အကျုံးမဝင်ပါ။ အောက်ရုံးများ၏ ယူဆချက်မှာ မှန်ကန်ပါသည်ဟု လျှောက်လဲသည်။

အစိုးရဘက်မှ လိုက်ပါဆောင်ရွက်သော ပညာရှိ ရှေ့နေကြီး ဦးမျိုးထွန်းလင်းက ဤအမှုတွင် လျှောက်ထားခံရသူများ အပေါ် စွဲချက်တင်နိုင်လောက်အောင် သက်သေအထောက်အထားများရှိပါသည်။ လျှောက်ထားခံရသူများကို စွပ်စွဲချက်ကိုပြန်လည်ချေပရန် လိုနေပါသည်။ ထို့ကြောင့် ၎င်းတို့အပေါ် ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၄၀၆ အရ စွဲချက်တင်သင့်ပါသည်ဟု တင်ပြသွားသည်။

ကျွန်ုပ်သည် ဤအမှုကို အသေးစိတ် လေ့လာသုံးသပ်သည်။ ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၄၀၅ အရဆိုလျှင် မည်သူမဆိုဟု ဆိုထားသည်။ ထိုမည်သူမဆိုဟု ဆိုထားရာတွင်၊ ဦးစိန်သာဇံသည် လျှောက်ထားခံရသူများအား တိုက်ရိုက် မိမိပိုင်ပစ္စည်း ဖြစ်သော မြကျောက်ကို ယုံကြည်အပ်နှံခြင်း မပြုလုပ်စေကာမူ၊ ၎င်း၏ကိုယ်စားလှယ်များဖြစ်ကြသော ဒေါ်မြဦးနှင့် ဒေါ်စံမြတို့မှတဆင့် ယုံကြည်အပ်နှံသည်ဟု ယူဆရန်အကြောင်းရှိပေသည်။ ထိုသို့ယုံကြည်အပ်နှံခြင်းမှာလည်း တနည်းနည်းဖြင့်ယုံကြည်အပ်နှံခြင်းဟု ယူဆရပေမည်။ ယုံကြည်အပ်နှံခြင်းသည် ပစ္စည်းနှင့်သာလျှင်ဆိုင်လေသည်။ လျှောက်ထားခံရသူများက အပ်ထားသော ပစ္စည်းသည် ပျောက်ဆုံးသွားပြီဟုဆိုခြင်းမှာ ၎င်းတို့၏ သက်သေခံချက်မရှိဘဲ တရားလို သက်သေများက ပြောကြားရာ၌၊ တဆင့်စကားသာ ဖြစ်သဖြင့်၊ သက်သေခံ မဝင်သောကြောင့်၊

အောက်ရုံးများက လျှောက်ထားခံရသူများ၏ ပြောပြချက်ကို သက်သေခံအဖြစ် လက်ခံထားပြီး အဆုံးအဖြတ် ပေးထားခြင်းမှာ၊ တရားဥပဒေအရ မှားယွင်းနေ သည်ဟုတွေ့ရှိရသည်။

(တရားလိုနှင့်တကွ တရားလိုပြ သက်သေထွက်ချက်များကို ခြုံ၍ကြည့်လျှင်၊ လျှောက်ထားခံရသူများ အပေါ် စွဲချက်တင်နိုင်လောက်အောင် အထောက်အထား ရှိသည်ဟု တွေ့ရှိရသည်) လျှောက်ထားခံရသူများ အပေါ် ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၄၀၆ အရ စွဲချက်တင်ရန် လိုအပ်ခြင်းမှာ လျှောက်ထားခံရသူများက ၎င်းတို့ထံ အပ်နှံထားသော အချင်းဖြစ် မြကျောက်သည် အမှန်တကယ် ပျောက်ဆုံးသွား ကြောင်း အထောက်အထားနှင့်တကွ ပြဆိုရန် အခွင့်အရေး ပေးခြင်းမျိုးသာလျှင် ဖြစ်သည်။

လျှောက်ထားခံရသူများ၏ ရွှေနေကြီး တင်ပြသော ဆရာဆွာတီပရာဆပ် (၁) အမှုသည် ဤအမှုနှင့် မည်သို့မျှ သက်ဆိုင်ခြင်း မရှိသည်ကို တွေ့ရသည်။ ထိုအမှုတွင် တရားခံအား အပြီးသတ် စစ်ဆေးပြီး၍ တရားခံအား အပြစ်ပေးရာ၌ တရားခံက အယူခံသော အမှုဖြစ်သည်။ ယခုအမှုမှာ အမှုပြီးစီးအောင် မစစ်ဆေးရသေး၊ တရားလို ပြသက်သေများကိုသာလျှင် စစ်ပြီးဖြစ်သည်။

အောက်ရုံး ၂ ရုံးစလုံးက တသဘောတည်း ချမှတ်သော အမိန့်မှာ သိသိ သာသာများယွင်း၍ တရားမျှတမှု ကင်းမဲ့နေသည်ကို တွေ့ရှိရသည်။ ယင်းသို့ဖြစ်ရကား ဤရုံးက ပြင်ဆင်မှု ရုံးအနေနှင့် ဝင်ရောက်စွက်ဖက်နိုင်သည်။ မောင်ထွန်းစိန်နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ (၂) အမှုကိုကြည့်ပါ။

အထက်ဖော်ပြပါ အကြောင်းများအရ၊ အောက်ရုံး ၂ ရုံး စလုံးက ချမှတ် သော အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်လိုက်ပြီး၊ ဤအမှုကို စစ်ဆေးသော ရာဘက်တရားသူကြီး ဦးသန်းစိန်မှာ အခြားတနေရာသို့ ပြောင်းရွှေ့သွားပြီး ဖြစ်သဖြင့်၊ ဤအမှုကိုယခု လက်ရှိ စတုတ္ထရာဘက် ရာဇဝတ် တရားသူကြီးက ဤအမှုန့်ပါတ်အတိုင်းဆက်လက်၍ စစ်ဆေးသွားရန်အမိန့်ချမှတ်လိုက်သည်။

(၁) အေ၊အိုင်၊အာ(ရ်)၊ ၁၉၄၉ ခု၊ အလဟာဘတ်၊ စာ ၄၁၂။

(၂) ၁၉၅၄ ခု၊ မြန်မာပြည် စီရင်ထုံး၊ တရားလွှတ်တော်၊ စာ ၂၉၃။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

တရားမ အထွေထွေအယူခံမှု

တရားသူကြီး ဦးချစ် ရွှေတင်

† ၁၉၆၆

ဒီဇင်ဘာလ
၁၃ ရက်။

ဦးညီပု (အယူခံတရားလို)

နှင့်

ဒေါ်အုန်းတင် ပါ ၂ (အယူခံတရားခံ)*

အုပ်ထိန်းသူများနှင့် အုပ်ထိန်းခြင်း ခံရသူများ အက်ဥပဒေ—ရုံးက ကလေးများ၏ အကျိုးအတွက် အဓိက ထား၍ စဉ်းစားရန် ရှိသော အချက်—စိတ်ချမ်းသာ၍ ၎င်းတို့၏ အကျိုးစီးပွား ဖြစ်ထွန်းနိုင်ခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ရုံးက ကလေးများ၏ အကျိုးအတွက် အဓိကထား၍ စဉ်းစားရန် ရှိသော အချက်မှာ မည်သူ့ထံတွင် ကလေးများ ထားရှိက ကလေးများ စိတ်ချမ်းသာ၍ ၎င်းတို့၏ အကျိုး စီးပွားဖြစ်ထွန်းနိုင်မည်မနိုင်မည်ဖြစ်ပေသည်။ ကလေးများ၌ ပထွေးလည်းရှိသည်။ မိထွေးလည်း ရှိသည်။ ပထွေးနှင့်အတူ နေထိုင်ရစေကာမူ ကလေးများကို ကြည့်ရှု စောင့်ရှောက်ရန် အဘိုးနှင့် အဘွား ရှိကြပေသည်။ ကလေးများမှာ မိထွေးနှင့် နေလိုသော စိတ်ထား မရှိသည်မှာ ပေါ်လွင် သဖြင့် ကလေးများ၏ အကျိုးနှင့် တကွ ကလေးများ၏ ဆန္ဒကိုသာလျှင်ရုံးများက အရေးထား၍ သုံးသပ်ရမည်။

မောင်အောင်ခင် နှင့် မစောလှ၊ ၁၉၅၈ ခု၊ မြန်မာပြည် စီရင်ထုံး (တရားလွှတ်တော်) စာ ၃၁၁။ ဦးစိန်ဝင်း နှင့် မသန်းတင် နှင့် ဦးစောခိုင်၊ ၁၉၆၀ ခု၊ မြန်မာပြည် စီရင်ထုံး (တရား လွှတ်တော်) စာ ၄၃၇။ မတင်ညွန့် နှင့် ကိုအောင်သိန်း၊ ၁၉၆၃ ခု၊ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး (တရားရုံးချုပ်) စာ ၂၇၆။ ဦးအေးမောင် နှင့် ဒေါ်အေးအေးရွှေ၊ တရားရုံးချုပ်၊ ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ တရားမ အသေးအဖွဲ့အမှတ် ၄၉။ မောင်ကျော်ဝင်း နှင့် မလှကြည်၊ ၁၉၆၄ ခု၊ တရားမအသေး အဖွဲ့အမှတ် ၇၄ ရည်ညွှန်းသည်။

အယူခံတရားလိုအတွက်။ ။ဦးလှဖေ (၁)။

အယူခံတရားခံအတွက်။ ။ဦးကိုကိုကြီး (၃)။

* ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ တရားမ အထွေထွေ အယူခံမှုအမှတ် ၁၇။

† ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ တရားမ အသေးအဖွဲ့အမှတ် ၁၄ တွင် ၁၉၆၆ ခု၊ ဇန်နဝါရီလ ၁၂ ရက်နေ့ စွဲပါ၊ မကွေးမြို့၊ ခရိုင်တရားမ တရားသူကြီးရုံးတော်၏ ချမှတ်သော အမိန့်ကို အယူခံဝင်မှု။

တရားသူကြီးဦးချစ်။ ။ ဤအမှုမှာ အယူခံတရားလို ဦးညီပုက မကွေးမြို့၊ ခရိုင်တရားမတရားသူကြီးရုံး၊ ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ တရားမအသေးအဖွဲ့အမှတ် ၂၄ တွင် ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၁၂ ရက်နေ့စွဲဖြင့် ချမှတ်သော အမိန့်ကို မကျေနပ်သဖြင့် အယူခံဝင်သောအမှုဖြစ်သည်။

အမှုအကြောင်းခြင်းရာ အတိုချုပ်မှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်သည်။ လျှောက်ထားသူ ဦးညီပုနှင့် လျှောက်ထားခံရသူအမှတ် (၂) ဒေါ်စောခင်တို့မှာ အကြင်လင်မယား ဖြစ်ခဲ့၍ သားသမီး ၆ ယောက် ထွန်းကားလာခဲ့သည်။ ၎င်းတို့မှာ (၁)မောင်စိုးမြင့်၊ (၂)မောင်ထွန်းအောင်၊ (၃)မောင်သန်းထွန်း၊ (၄)မသန်သန်းအေး၊ (၅)မတင်ထွေးနှင့် (၆)မရီရီမြင့်တို့ဖြစ်ကြသည်။ ဒေါ်စောခင်ကို ဦးညီပုက ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်သဖြင့် ဆက်လက်၍ မပေါင်းသင်းနိုင်သောကြောင့် တောင်တွင်းကြီးမြို့၊ မြို့နယ်တရားမတရားသူကြီးရုံး ၁၉၅၃ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၁၇ တွင် ကွာရှင်းလို့မူတရားစွဲဆိုခဲ့ရာ၊ ဒေါ်စောခင်က ဒီကရီရခဲ့သည်။ ယင်းသို့ ဒီကရီအရ ကွာရှင်းပြီးနောက် တကွတပြားစီနေထိုင်ခဲ့ရာ ကလေးများမှာ ဦးညီပုနှင့်အတူ ဆက်လက်နေထိုင်ကြသည်။ ဦးညီပုသည် နောက်ထပ်အိမ်ထောင်ပြုသည်။ ထိုနည်းတူ ဒေါ်စောခင်ကလည်း နောက်ထပ်အိမ်ထောင်ပြုသည်။ ဒေါ်စောခင်သည် ၎င်း၏မိဘများ ဖြစ်ကြသော ဦးပန်းခိုင်နှင့် အယူခံ တရားခံ အမှတ်(၁)ဒေါ်အုန်းတင်တို့နှင့်အတူ နေကြလေသည်။ ဒေါ်အုန်းတင်က ဦးညီပုထံမှ မြေးများကို ခေတ္တခေါ်ယူထားရာမှ မြေးများကို ဦးညီပုထံသို့ ပြန်လည်မပို့ဟု အဆိုရှိသည်။ ဦးပန်းခိုင်သည် မြေးများအတွက် စားစရိတ်ကို တရားရုံးတွင် လျှောက်ထားရာ၊ အောက်ရုံးက ကလေးများအတွက် စားစရိတ်အမိန့်ချသော်ငြားလည်း စက်ရှင်ရုံးက ထိုအမိန့်ကို အတည်မပြုပယ်ဖျက်လိုက်သည်။ ထိုနောက် ဒေါ်စောခင်က ၎င်း၏သားသမီးများအတွက် စားစရိတ်ရရှိရန်နောက်ထပ်၍ တရားတထုံးစွဲဆိုရာ၊ မူလရုံးက ဦးညီပုအား ကလေးများအတွက် စားစရိတ်တလ ၆၀ ပေးစေရန်အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်။ ဦးညီပုက ထိုအမိန့်ကို မကျေနပ်သဖြင့် စက်ရှင်ရုံးတွင် အယူခံဝင်ခဲ့ရာ မအောင်မြင်ခဲ့ပေ။ ဤတွင် ဦးညီပုက တရားရုံးချုပ် ၁၉၆၆ ခု၊ ဇူလိုင်လ ၁၇ ရက်နေ့က ပညာရှိတရားသူကြီးချုပ်က ယင်းပြင်ဆင်မှုလွှာကို လက်ခံရန်အကြောင်းမရှိသဖြင့် အကျဉ်းနည်းဖြင့် ပလပ်လိုက်သည်။ ယင်းကဲ့သို့ အရေးရှုံးနိမ့်ပြီးလျှင် ဦးညီပုက အယူခံတရားခံများထံတွင်နေထိုင်လျက်ရှိနေကြသော ကလေးများကိုပြန်ခေါ်၍ အုပ်ထိန်းလိုသဖြင့် အုပ်ထိန်းသူများနှင့် အုပ်ထိန်းခြင်းခံရသူများ အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၅ အရ မကွေးမြို့၊ ခရိုင်တရားမတရားသူကြီးရုံး၊ ၁၉၆၃ ခု၊ ကရားမသေးမှုအမှတ် ၂၄ တွင် တရားစွဲဆိုလေသည်။ ပညာရှိခရိုင်တရားမ

တရားသူကြီးက ဦးညီပု တင်ပြသော သက်သေများနှင့်တကွ ဒေါ်အုန်းတင်နှင့် ဒေါ်စောခင်တို့အပြင် အရွယ်မရောက်သေးသောသားသမီး ၅ ယောက်ကိုခေါ်ယူ၍ စစ်ဆေးပြီး ဦးညီပု၏ လျှောက်ထားချက်ကို စရိတ်နှင့်တကွ ပလပ်လိုက်သည်။ ထို့ကြောင့် ဤအယူခံမှုပေါ်ပေါက်လာရသည်။

အယူခံတရားလို၏ ပညာရှိ ရွှေနေကြီး ဦးလှဖေ(၁)က ကလေးများသည် ယခုအခါ အယူခံ တရားခံများ၏ လက်ထဲတွင် ဆင်းဆင်းရဲရဲ ဖြစ်နေကြပါသည်။ သမီးအကြီးဆုံးသည် အပျိုကလေး ဖြစ်လာသဖြင့် ဒေါ်စောခင်၏ နောက်အိမ်ထောင်ပထွေးနှင့် အတူနေရန် မသင့်ပါ။ ကလေးများသည် မူလက ဦးညီပုနှင့်အတူ ချမ်းချမ်းသာသာ နေထိုင်နေရာမှ ဒေါ်အုန်းတင်က ခေတ္တခဏ ခေါ်ယူသွားပြီးနောက် ပြန်မပို့ဘဲ ကလေးစရိတ်များ ရရှိရေးနှင့် ပတ်သက်၍ အတန်တန်လျှောက်ထားခဲ့ပါသည်။ ယခုဦးညီပုမှာ နောက်ထပ်အိမ်ထောင်နှင့်နေရာကလေးများမှာ မိထွေးနှင့်မသင့်မြတ်စရာ အကြောင်းမရှိပါ။ ကလေးများ၏ စိတ်ချမ်းသာမှုနှင့် ပြည့်စုံမှု ရရှိစေရန် ဦးညီပုကသာလျှင် ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်နိုင်ပါသောကြောင့် ဦးညီပုသည်၊ ထိုကလေးများကို အုပ်ထိန်းသူ ဖြစ်သင့်ပါသည်ဟု လျှောက်လဲသွားသည်။

အယူခံ တရားခံများ၏ ပညာရှိရွှေနေကြီး ဦးကိုကိုကြီး(၂)က၊ ဦးညီပုတွင် နောက်အိမ်ထောင် ပြုထားသဖြင့် ကလေးများမှာ မိထွေးနှင့် မနေနိုင်ကြပါ။ ဒေါ်စောခင်ကလည်း နောက်အိမ်ထောင် ပြုသဖြင့် ကလေးများသည် ပထွေးနှင့် ဖြစ်နေစေကာမူ အဘိုးအဘွားများနှင့် တအိမ်တည်း နေထိုင်ကြသဖြင့် အဘိုးအဘွားများ၏ အစောင့်အရှောက် အကျွေးအမွေးကိုခံပြီး စိတ်ချမ်းသာ ကိုယ်ချမ်းသာဖြင့် နေထိုင်ပြီးလျှင် ကလေးများကလည်း မိခင်နှင့် နေလိုပါသည်ဟု တရားရုံးတွင် ဆန္ဒပြုပါသဖြင့် ၎င်းတို့၏ဆန္ဒကို ရုံးတော်က အလေးအစား ပြုသင့်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် အယူခံတရားလို၏လျှောက်လွှာကို အောက်ရုံးက ပလပ်ခြင်းမှာ မှန်ကန်ပါသည်ဟု တင်ပြသွားသည်။

ဤအမှုကို ကျွန်ုပ်တို့သည် အသေးစိတ်လေ့လာသုံးသပ်သည်။ ပညာရှိခရိုင်တရားမတရားသူကြီး ယူဆသည့်အတိုင်း ဦးညီပုသည် ယခုကဲ့သို့သော ကလေးများကို အုပ်ထိန်းမှုရရှိလိုရေး လျှောက်ထားခြင်းမှာ ရုံးက ကလေးစရိတ်ပေးရန် ချထားခြင်းကို မမှီသေးသောစိတ်ဖြင့် လွှဲဖိရန်သဘောဖြင့် လျှောက်ထားသည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့ယူဆသည်။ ကလေးများမှာ မူလက ဦးညီပုနှင့်နေထိုင်ခဲ့သော်ငြားလည်း ယခုအခါတွင် အသက်အရွယ်များလည်း ရရှိကြပြီဖြစ်၍ အဘိုးအေ အဘွားအေများနှင့်တကွမိခင်နှင့် အတူနေထိုင်ရခြင်းမှာ စိတ်ပျော်ရွှင်မှုရရှိနေသည်ဟုယူဆသည်။ အောက်ရုံးက ကလေး

ဦးညီမု
နှင့်
ခေါ်အုန်းတင်
ပါ ။

များကို စစ်ဆေးရာ၌ ကလေးများက၎င်းတို့သည် မိခင်နှင့်သာလျှင် နေလိုကြပါသည် ဟု ဆန္ဒပြု၍ ထွက်ဆိုသွားကြသည်။

ယခု(ရုံးက ကလေးများ၏အကျိုးအတွက် အဓိကထား၍ စဉ်းစားရန်ရှိသော အချက်မှာ မည်သူ့ထံတွင် ကလေးများ ထားရှိက ကလေးများ စိတ်ချမ်းသာ၍ ၎င်းတို့၏ အကျိုးစီးပွား ဖြစ်ထွန်းနိုင်မည်၊ မနိုင်မည် ဖြစ်ပေသည်။ ကလေးများ၌ ပထွေးလည်းရှိသည်၊ မိထွေးလည်းရှိသည်၊ ပထွေးနှင့်အတူ နေထိုင်ရစေကာမူ ကလေး များကို ကြည့်ရှုစောင့်ရှောက်ရန် အဘိုးနှင့်အဘွား ရှိကြပေသည်၊ ကလေးများမှာ မိထွေးနှင့်နေလိုသော စိတ်ထား မရှိသည်မှာ ပေါ်လွင်သဖြင့် ကလေးများ၏ အကျိုး နှင့်တကွ ကလေးများ၏ ဆန္ဒကိုသာလျှင် ရုံးများက အရေးထား၍ သုံးသပ်ရမည်) ဖြစ်ကြောင်း နှင့်ပတ်သက်ပြီး မောင်အောင်ခင် နှင့် မစောလှအမှု (၁)၊ ဦးစိန်ဝင်းနှင့် မသန်းတင်နှင့် ဦးစောခိုင်အမှု (၂)၊ မတင်ညွန့်နှင့် ကိုအောင်သိန်းအမှု (၃)၊ ဦးအေးမောင် နှင့် ဒေါ်အေးအေးရွှေအမှု (၄)နှင့် မောင်ကျော်ဝင်း နှင့် မလှကြည်အမှု (၅) တို့တွင် ရှင်းလင်းပြတ်သားစွာ အဆုံးအဖြတ်ပြုထားသည်။

ထို့ကြောင့် ပညာရှိချေနေကြီး ဦးလှဖေ(၁)၏ တင်ပြချက်ကို လက်ခံရန် အကြောင်း မရှိပေ။ သို့ဖြစ်၍ အောက်ရုံးက ချမှတ်သော အမိန့်ကို အတည်ပြုပြီး ဤအယူခံမှုကို စ ရိတ် နှင့်တကွ ပလပ်လိုက်သည်။ ချေနေစရိတ်မှာ ၅၀ ဖြစ်စေ ရမည်။

-
- (၁) ၁၉၅၇ ခုနှစ်၊ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး (တရားလွှတ်တော်) စာ ၃၁၁။
 - (၂) ၁၉၆၀ ခုနှစ်၊ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး (တရားလွှတ်တော်) စာ ၄၃၇။
 - (၃) ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး (တရားရုံးချုပ်) စာ ၂၇၆။
 - (၄) တရားရုံးချုပ်၊ ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ တရားမအသေးအမွှာအမှုတ် ၄၉။
 - (၅) ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ တရားမအသေးအမွှာအမှုတ် ၇၄။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

တရားမအထွေထွေအယူခံမှု

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေ ရွှေတွင်

† ၁၉၆၆

နိုဝင်ဘာလ
၄ ရက်။

ဦးထွန်းမြင့် (အယူခံတရားလို)

နှင့်

ဦးသက်ရှည် (အယူခံတရားခံ)*

ပဋိညာဉ် စာချုပ်မှာပဋိညာဉ်အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၅၆ အရ၊ ပျက်ပြယ်ပြီဟု မြက်ဟရန်နှင့် ဇာတ်ကား ထုတ်လုပ်ရာတွင် အနှောက် အယှက် မပြုရန် တားဝါရမ်း ထုတ်ပေးစေလိုမှု—တရားမ ကျင့်ထုံးအမိန့် ၃၉၊ နည်းဥပဒေ ၃ အရ၊ အကြောင်းကြားစာ မထုတ်ဘဲ ယာယီ တားဝါရမ်း ထုတ်ပေးရန် အာဏာရှိခြင်း—အောက်ရုံးအမိန့်တွင် တဖက်သို့ အကြောင်းကြားစာ မထုတ်ဆင့်ဘဲရုတ်ခြည်းယာယီ တားဝါရမ်းထုတ်ပေးရအောင် အရေးကြီးသည့် အကြောင်းကိစ္စ ပေါ်ပေါက်နေသည်ဟု ပေါ်ပြ မထားခြင်း—အကြောင်းကြားစာ မထုတ်ဘဲ တဖက်သတ် တားဝါရမ်းထုတ်ဆင့်ခြင်းမှာ တရားဥပဒေ အရ မှားယွင်း ချွတ်ချော်ခြင်း ဖြစ် မဖြစ်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။တရားမ ကျင့်ထုံးအမိန့် ၃၉၊ နည်းဥပဒေ ၃ အရ၊ အကြောင်းကြားစာ ထုတ်ဆင့်ခြင်းအားဖြင့် ကြန့်ကြာမှု ဖြစ်ကာ၊ ယာယီ တားဝါရမ်း လျှောက်ထားခြင်း၏ ရည်ရွယ် ချက်ကို အဟောသိက ဖြစ်စေမည့် အမှုများတွင်တရားရုံးအနေဖြင့် တဖက်သို့ အကြောင်းကြားစာ မထုတ်ဘဲ ယာယီ တားဝါရမ်း ထုတ်ပေးရန် အာဏာရှိသည်။ ထိုကဲ့သို့ အမှုမျိုး မဟုတ်လျှင် ယာယီ တားဝါရမ်း ထုတ်ပေးခြင်း မပြုမီ တဖက်သို့ အကြောင်းကြားစာ ထုတ်ပေးရန် တာဝန် ရှိသည်။ ထိုကဲ့သို့ အကြောင်းကြားစာ ထုတ်ပေးရမည်ဟုလည်း ဥပဒေက အတိ အလင်း ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။

အောက်ရုံးအမိန့်တွင် တဘက်သို့ အကြောင်းကြားစာ မထုတ်ဆင့်ဘဲ ရုတ်ခြည်း ယာယီ တား ဝါရမ်းကို ထုတ်ပေးရအောင် အရေးကြီးသည့် အကြောင်း ကိစ္စ ပေါ်ပေါက်နေသည်ဟု ပေါ်ပြထား ခြင်းမရှိပေ။ ယာယီ တားဝါရမ်းကို တဘက်သတ် ထုတ်ပေးရန် လျှောက်ထားသည့် အယူခံ တရား ၏ လျှောက်လွှာနှင့် ပူးတွဲ တင်ပြထားသော ကျမ်းကျိန်လွှာများတွင်လည်း ထိုကဲ့သို့ အရေးကြီး သည့် အကြောင်း ကိစ္စရှိသည်ဟု စွပ်စွဲတင်ပြထားခြင်း မရှိပေ။ သို့ဖြစ်ရာ အောက်ရုံးအနေဖြင့် ယာယီ တားဝါရမ်းကို တဘက်သို့ အကြောင်းကြားစာမထုတ်ဘဲ တဘက်သတ် ထုတ်ဆင့်ခဲ့ခြင်းမှာ တရား ဥပဒေအရ မှားယွင်း ချွတ်ချော်ကြောင်း ပေါ်လွင်သည်။

* ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ တရားမ အထွေထွေ အယူခံမှု အမှတ် ၃၃။

† ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၃၂၂ တွင် ရန်ကုန်မြို့တော် တရားမရုံး တတိယ တရား သူကြီးရုံးတော်၏ ချမှတ်သော အမိန့်ကို အယူခံဝင်မှု။

အမိုလက်ရပ် နှင့် ဆာဟ်ဆင်း။ အတွဲ ၇၊ အလာဟာဘတ်၊ စာ ၅၅၀။ ။ ဟာရီ နှင့် အိန္ဒိယ
နိုင်ငံအတွင်းဝန်း၊ အတွဲ ၂၇၊ ဘုံဘေ၊ စာ ၄၂၄။ ။ ကိရိတ်ဘိုကလား နှင့် ဆိုရပ်ရွာ၊ အတွဲ ၂၊
အောက်မြန်မာပြည် စီရင်ထုံး၊ စာ ၂၂၂။ ။ ဘီး၊ အို၊ စီး၊ ကုမ္ပဏီ နှင့် ဆင် (မံ) ဆင်၊ အတွဲ ၁၃၊
ဘားမားလောတိုင်၊ စာ ၂၂၇ ရည်ညွှန်းသည်။

အယူခံတရားလိုအတွက် ။ ။ ဦးဘရွှန်း။

အယူခံတရားခံအတွက် ။ ။ ဦးထွန်းအောင် (၂)။

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေ။ ။ အယူခံတရားခံ ဦးသက်ရှည်သည် မဟာပေါမိ
ရုပ်ရှင်ကုမ္ပဏီ ပိုင်ရှင်ဖြစ်သည်။ ဦးသက်ရှည်သည် “မေတ္တာလမ်းက ပြန်ခဲ့ပါ”
ဇာတ်ကားကို ရိုက်ကူးရာတွင် ငွေရေးကြေးရေး အခက်အခဲ ရှိသဖြင့် အယူခံတရားလို
ဦးထွန်းမြင့်ထံ၌ အကူအညီတောင်းခံရာ ထိုဇာတ်ကား ရိုက်ကူးရန်အတွက် ငွေ
၃၀,၀၀၀ အကူအညီပေးရန် သဘောတူသည်။ ဦးသက်ရှည်ကလည်း အပြန်အလှန်
သဘောအနေဖြင့် “မေတ္တာလမ်းက ပြန်ခဲ့ပါ” ဇာတ်ကားကို မြန်မာတပြည်လုံးရှိ
ရုပ်ရှင်ရုံပိုင်ရှင်နှင့် ရုပ်ရှင်ပြသည့် ကန်ထရိုက်တာများအား ဦးထွန်းမြင့် ဆန္ဒအတိုင်း
အငှားချထားခြင်းကို သဘောတူညီခဲ့သည်။ ယင်းသို့ နှစ်ဦးသဘောတူညီသည့် ပဋိညာဉ်
ကို ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၁၇ ရက်နေ့တွင် စာချုပ်ချုပ်ဆိုကာ နှစ်ဦးစလုံး
လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့သည်။ ထိုကဲ့သို့ စာချုပ် ချုပ်ဆိုပြီးနောက် “မေတ္တာလမ်းက
ပြန်ခဲ့ပါ” ဇာတ်လမ်းကိုရိုက်ကူးခဲ့ရာ အတော်ပင် ပြီးစီးခဲ့၏။

၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၅ ရက်နေ့တွင် ကမ္ဘာအေးရပ်ကွက်ကို မီးလောင်
ကျွမ်းရာ ဦးသက်ရှည်က ကမ္ဘာအေး စံပြရပ်ကွက် အမှတ် ၇၂၀ တွင်ထားသော
ဖလင်လိပ်များသည် မီးထဲသို့ပါသွားကြောင်း၊ ဦးထွန်းမြင့်အား အဆိုပါ ဇာတ်ထုပ်
ကိုဆက်လက် ရိုက်ကူးရန် နောက်ထပ် ငွေအကူအညီတောင်းရာ မကူညီနိုင်ဟု ဆိုသည့်
အပြင်၊ အခြားငွေကြေး ထုတ်ပေးသူများနှင့် ဆက်လက် လုပ်ကိုင်နိုင်သည်ဟု ပြန်ကြား
ခဲ့ကြောင်း။ သို့ရာတွင်အခြားငွေကြေး ထုတ်ပေးသူများနှင့် ဆက်သွယ်ရန် ကြိုးပမ်း
သောအခါ ဦးထွန်းမြင့်သည် အမျိုးမျိုး အနှောက်အယှက် ပေးနေကြောင်း။ ၁၉၆၆ ခု၊
ဇန်နဝါရီလ ၁၇ ရက်နေ့စွဲပါ ပဋိညာဉ်စာချုပ်မှာ ပဋိညာဉ်ဥပဒေပုဒ်မ ၅၆ အရ၊
ပျက်ပြယ်နေပြီဖြစ်ကြောင်း။ “မေတ္တာလမ်းက ပြန်ခဲ့ပါ” ဇာတ်လမ်းကို ဦးထွန်းမြင့်
၏ အနှောက်အယှက် မရှိမှသာ ဖြစ်မြောက်အောင်မြင်အောင် ထုတ်လုပ်နိုင်မည်ဖြစ်၍
ဦးထွန်းမြင့်အပေါ် တားဝါရမ်း ထုတ်ပေးရန်လိုကြောင်း ပေါ်ပြကာ ရန်ကုန်မြို့၊
တရားမရုံးတွင် ၁၉၆၆ ခု၊ ဇန်နဝါရီလ ၁၇ ရက်နေ့စွဲပါ စာချုပ်မှာ ပဋိညာဉ်ဥပဒေ

ပုဒ်မ ၅၆ အရ ပျက်ပြယ်ပြီဟု မြက်ဟရန်နှင့် ဇာတ်ကားထုတ်လုပ်ရာတွင် အနှောက်အယှက်မပြုရန် တားဝါရမ်း ထုတ်ပေးစေလိုမှု တရားစွဲဆိုလေသည်။

ထိုကဲ့သို့ တရားစွဲဆိုသည့် ၁၉၆၆ ခု၊ ဇွန်လ ၂၇ ရက်နေ့၌ပင် ဦးသက်ရှည်က ဦးထွန်းမြင့်အပေါ် ယာယီ တားဝါရမ်း ထုတ်ဆင့်ပေးရန် လျှောက်ထားရာ၊ ပညာရှိတတိယ တရားသူကြီးသည် ဦးထွန်းမြင့်အပေါ် အကြောင်းကြားစာ မထုတ်ဘဲ ယာယီတားဝါရမ်းကို ချက်ခြင်းပင် တဘက်သတ် ထုတ်ပေးလိုက်လေသည်။ ထိုကဲ့သို့ ယာယီတားဝါရမ်းကို တဘက်သတ် ထုတ်ပေးခဲ့သည်ကို ဦးထွန်းမြင့်က မကျေနပ်၍ ဤအယူခံ တင်သွင်းလာခြင်းဖြစ်သည်။

အယူခံတရားလို၏ ပညာရှိရှေ့နေကြီး ဦးဘရွှန်းက၊ ယာယီတားဝါရမ်းကို တဘက်သတ် ထုတ်ပေးခဲ့သော အောက်ရုံးပညာရှိ တရားသူကြီး၏ အမိန့်မှာ ဥပဒေနှင့် ဆန့်ကျင်နေကြောင်း တင်ပြလာ၏။ (တရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၃၉၊ နည်းဥပဒေ ၃ အရ၊ အကြောင်းကြားစာ ထုတ်ဆင့်ခြင်းအားဖြင့် ကြန့်ကြာမှုဖြစ်ကာ ယာယီတားဝါရမ်း လျှောက်ထားခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်ကို အဟောသိက ဖြစ်စေမည့် အမှုများတွင် တရားရုံးအနေဖြင့် တဘက်သို့ အကြောင်းကြားစာ မထုတ်ဘဲ ယာယီတားဝါရမ်း ထုတ်ပေးရန် အာဏာရှိသည်။ ထိုကဲ့သို့ အမှုမျိုးမဟုတ်လျှင် ယာယီတားဝါရမ်း ထုတ်ပေးခြင်းမပြုမီ တဘက်သို့ အကြောင်းကြားစာ ထုတ်ပေးရန် တာဝန်ရှိသည်။ ထိုကဲ့သို့ အကြောင်းကြားစာ ထုတ်ပေးရမည်ဟုလည်း ဥပဒေက အတိအလင်း ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။)။ တနည်းဆိုသော် ရုတ်ခြည်းထုတ်ပေးခြင်း မပြုပါက ကုစား၍မရနိုင်အောင် ဆုံးရှုံးနစ်နာမှု ကြုံတွေ့ရမည့် အမှုမျိုးတွင်သာတဘက်သို့ အကြောင်းမကြားဘဲ တဘက်သတ် ယာယီတားဝါရမ်း ထုတ်ဆင့်ခွင့် ရှိပေသည်။ အမိုလက်ရပ် နှင့် ဆာဟ်ဆင်း (၁)၊ ဟာရီ နှင့် အိန္ဒိယနိုင်ငံ အတွင်းဝန် (၂)၊ ဂိုရိုဒတ်ဘိုကလား နှင့် ဆိုရပ်ရှော (၃)၊ ဘီ၊ အို၊ စီ၊ ကုမ္ပဏီ နှင့် ဆင်(မ်)ဆင်(၄)။

သို့ဖြစ်ရာ အောက်ရုံးပညာရှိ တရားသူကြီး အနေဖြင့် တဘက်သို့အကြောင်းကြားစာမထုတ်ဘဲ ယာယီတားဝါရမ်းကို ထုတ်ပေးရန် ခိုင်လုံသောအကြောင်းရှိ မရှိဆိုခြင်း

(၁) အတွဲ ၇၊ အလာဟာဘတ်၊ စာ ၅၅၀။
(၂) အတွဲ ၂၇၊ ဘုံဘေ၊ စာ ၄၂၄။
(၃) အတွဲ ၂၊ အောက်မြန်မာပြည် စီရင်ထုံး၊ စာ ၂၂၂။
(၄) အတွဲ ၁၃၊ ဘားမားလောတိုင်း၊ စာ ၂၂၇။

ကို ဆန်းစစ်ရန် လိုပေသည်။ ထိုကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ အောက်ရုံးပညာရှိ တရားသူကြီး သည် ၎င်း၏အမိန့်တွင် အောက်ပါအတိုင်း အကြောင်းပြထားသည်။

၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၂၇ ရက် လွှတ်တော်ရွှေနေကြီး ဦးထွန်းအောင် (၂)ရောက်ရှိ၊ လျှောက်ထားသူဘက်မှ တင်သွင်းသောကတိသစ္စာပြုလွှာများမြင်ပြီး၊ တရားမ ကြီးမှုအလို့ငှါ၊ တရားလိုအားထားတင်ပြသောစာရွက်စာတမ်းများမြင် ပြီး။ ဦးထွန်းအောင် (၂)၏လျှောက်လဲချက်ကြားနားပြီး၊ “မေတ္တာလမ်း ကပြန်ခဲ့ပါ” ဇာတ်ကားရိုက်ကူးရာတွင် ငွေကြေးကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ ဦး ထွန်းမြင့် တာဝန်ယူထားကြောင်း၊ ရိုက်ပြီးသားဖလင်များ၊ က မ္ဘာအေး ရပ်ကွက်မီးလောင်ရာတွင် ပါသွား၍ ဆုံးရှုံးထားကြောင်း၊ ဦးထွန်းမြင့် ထုတ်ပေးထားသော ငွေမှာ ၃၀,၀၀၀ ကျော်ခန့်ရှိကြောင်း ဆက် လက်ရိုက်ကူးရန် ဦးသက်ရှည်က၊ ဦးထွန်းမြင့်အား ငွေထပ်တောင်း ကြောင်း၊ ဦးထွန်းမြင့်က ငွေကိစ္စနှင့်ပတ်သက်ပြီး အခြားသင့်တော်သူ ထံမှ ရယူပြီး ဆောင်ရွက်နိုင်ကြောင်း သဘောမျိုးသက်ရောက်သည့်၊ ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၂၃ ရက်နေ့စွဲပါစာကိုတွေ့ရ၍တကြောင်း၊ လျှောက် ထားသူ၏ဇာတ်ကားဆက်ရိုက်ရန်မှာ ဦးထွန်းမြင့်သော်၎င်း၊ အခြားသူ တဦးတယောက်ကသော်၎င်း ငွေအားဖြင့် ပါဝင်ကူညီမှသာလျှင် ဇာတ် ကားပြီးမြောက်နိုင်မည်၊ ဇာတ်ကားရုံတင်နိုင်မှ ငွေရမည်၊ ငွေရမှ ပေးရန်တာဝန်ငွေများကို ပေးဆပ်နိုင်မည်၊ ဇာတ်ကားမပြီးပါက ပေး ရန် တာဝန်ရှိသော ငွေအတွက် ပေးဆပ်ရန်ဆန္ဒပင်ရှိလင့်ကစား မပေးနိုင်မည့်အရေးမှာ မကုစားနိုင်သည့် ဆုံးရှုံးမှုမျိုးဖြစ်သည် ဟု ကျွန်ုပ်ယုံကြည်၍ လျှောက်လွှာကို ယာယီအားဖြင့် ခွင့်ပြုသည်၊ အကြောင်းကြားစာနှင့် တားဝါရမ်း (ယာယီ) ထုတ်၊ ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၅ ရက်။

အဆိုပါ (အမိန့်တွင် တဘက်သို့ အကြောင်းကြားစာမထုတ်ဆင့်ဘဲ ရုတ်ခြည်း ယာယီတားဝါရမ်းကိုထုတ်ပေးရအောင် အရေးကြီးသည့် အကြောင်းကိစ္စပေါ်ပေါက် နေသည်ဟု ဖော်ပြထားခြင်းမရှိပေ။ ယာယီတားဝါရမ်းကို တဘက်သတ်ထုတ်ပေးရန် လျှောက်ထားသည့် အယူခံတရားခံ၏ လျှောက်လွှာနှင့် ပူးတွဲတင်ပြထားသော ကျမ်း ကျိန်လွှာများတွင်လည်း ထိုကဲ့သို့အရေးကြီးသည့်အကြောင်း ကိစ္စရှိသည်ဟု စွပ်စွဲတင်ပြ ထားခြင်းမရှိပေ။ သို့ဖြစ်ရာ၊ အောက်ရုံးအနေဖြင့် ယာယီတားဝါရမ်းကို တဘက်သို့ အကြောင်းကြားစာမထုတ်ဘဲ တဘက်သတ် ထုတ်ဆင့်ခဲ့ခြင်းမှာ တရားဥပဒေအရ မှားယွင်းချွတ်ချော်ကြောင်း ပေါ်လွင်သည်။)။

၁၉၆၆
ဦးထွန်းမြင့်
နှင့်
ဦးသက်ရှည်။

အယူခံတရားလို၏ ပညာရှိ ရွှေနေကြီး ဦးဘရွန်းက၊ အယူခံတရားခံက အောက်ရုံး တွင်စွဲဆိုသောအမှုမှာ လုံးဝလက်ခံထိုက်သောအမှုမဟုတ်သဖြင့်ထိုအမှုအပေါ်မူတည်၍၊ ယာယီတားဝါရမ်းမထုတ်ပေးနိုင်ကြောင်းထပ်လောင်းတင်ပြလာသည်။ အယူခံတရား လိုနှင့်အယူခံတရားခံတို့နှစ်ဦးသဘောတူချုပ်ဆိုထားသည့် ပဋိညာဉ်စာချုပ်မှာ ဖလင် လိပ်များမီးလောင်သဖြင့် ပဋိညာဉ်ဥပဒေပုဒ်မ ၅၆ အရ ပျက်ပြယ်သည်ဟု မြွက်ဟ ပေးရန် စွဲဆိုသော အယူခံတရားခံ၏ အမှုမှာ တရားဥပဒေအရ လက်ခံရမည်လော၊ ပယ်ရမည်လော ဆိုသည့်ပြဿနာကို ကျွန်ုပ်အနေဖြင့် ယခုအချိန်တွင် ဆုံးဖြတ်ရန် မဟုတ်ချေ။ ထိုပြဿနာကို အောက်ရုံး၌သာ တင်ပြရမည်ဖြစ်ပြီး၊ အောက်ရုံးကသာ အဆုံးအဖြတ်ပြုရမည်ဖြစ်သည်။ ကျွန်ုပ်အနေဖြင့် အောက်ရုံးမှ ဆုံးဖြတ်ရမည့်အမှုကို ကြိုတင်ဆုံးဖြတ်ခြင်းမပြုနိုင်ပေ။ သို့ဖြစ်ရာ အယူခံတရားခံ စွဲဆိုသော အမှုမှာ တရား ဥပဒေအရ လက်ခံသင့်သည့် အမှုတခုဟုတ် မဟုတ်ဆိုခြင်းနှင့်ပတ်သက်၍ ဝေဖန်ခြင်း မပြုလိုပေ။

ယာယီတားဝါရမ်းထုတ်ပေးရခြင်း၏ အဓိကရည်ရွယ်ချက်မှာ၊ တရားခံ၏ ပြုမူ ချက်ကြောင့် တရားလိုတွင် ကုစား၍မရနိုင်သည့် နစ်နာမှုပေါ်ပေါက်ခြင်းမှ အကာ အကွယ်ပေးရန်ဖြစ်ပေသည်။ ပဋိပက္ခမပေါ်ပေါက်မီက လက်ရှိဖြစ်သည့် တရားလို တရားခံအသီးသီးတို့၏ အခွင့်အရေး၊ ပိုင်ဆိုင်ခွင့် စသည်တို့ကို “ပိုနေမြဲကျားနေမြဲ” ဆိုသကဲ့သို့ ထားရှိရန်ပင်ဖြစ်သည်။ ထိုရည်ရွယ်ချက်များကို စိတ်ဝယ်ထား၍၊ ယခု အမှုတွင် ယာယီတားဝါရမ်းထုတ်ပေးရန် အလို့ငှါ၊ လုံလောက်သော အကြောင်းရှိ မရှိဆိုခြင်းကို စိစစ်ရပေမည်။

ဦးသက်ရှည်က ဖလင်လိပ်များ မီးလောင်သွားပြီးနောက် ဇာတ်ကားကို ဆက် လက်ရိုက်ကူးရန်ကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍၊ ဦးထွန်းမြင့်အား နောက်ထပ် ငွေထုတ်ပေးပါ မည့်အကြောင်း ပြောဆိုသောအခါ၊ မပေးနိုင်ကြောင်း ပြောသည့်အပြင်၊ အခြား ငွေထုတ်ပေးမည့်သူများနှင့် စီစဉ်နိုင်ကြောင်း စာပြန်ခဲ့သော်လည်း၊ အခြားငွေထုတ် ပေးမည့်သူများနှင့် အစီအစဉ်ပြုလုပ်ရာတွင် ဦးထွန်းမြင့်က ဝင်ရောက်နှောက်ယှက် နေသဖြင့် ၎င်းအပေါ် တားဝါရမ်းထုတ်ပေးမှသာ “မေတ္တာလမ်းကပြန်ခဲ့ပါ” ဇာတ် ကားကို အပြီးအပိုင် ရိုက်ကူးနိုင်မည်ဟု ဆို၏။ ဦးထွန်းမြင့်နှင့် ဦးသက်ရှည်တို့သည်၊ “မေတ္တာလမ်းကပြန်ခဲ့ပါ” ဇာတ်ကားကို စပ်တူရိုက်ကူးရန် ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ဇန္နာဝါရီလ ၁၇ ရက်နေ့တွင် နှစ်ဦးသဘောတူစာချုပ်ချုပ်ဆိုခဲ့၏။ ထိုစာချုပ်အရ ဇာတ်ကား ထုတ်လုပ်ရာတွင် ကုန်ကျမည့် ငွေ ၃၀,၀၀၀ ကို ဦးထွန်းမြင့်က ထုတ်ပေးရန် ဖြစ်သည်။ ထိုသဘောတူညီချက်အရ ငွေ ၃၀,၀၀၀ ကို ဦးထွန်းမြင့်ထံမှ အလီလီ ထုတ်ယူသုံးစွဲပြီးဖြစ်သည်။ ယင်းသို့ စိုက်ထုတ်ထားရသည့်ငွေအတွက် ဦးထွန်းမြင့်

က ထိုဇာတ်ကားအား မိမိသဘောအတိုင်း အငှါးချထားခွင့်ကို ဦးသက်ရှည်သည် အဆိုပါ စာချုပ်၌ လွှဲပေးထားပြီးဖြစ်သည်။ ဦးထွန်းမြင့်အနေဖြင့် မိမိစိုက်ထုတ်သုံးစွဲ ထားပြီးဖြစ်သည့် ငွေများကို ပြန်လည်ရလိုမည်မှာ မေ့တမင် ဖြစ်၏။ ထိုကဲ့သို့ စိုက်ထုတ်သုံးစွဲပြီး ငွေများကိုပြန်လည်ရလိုလျှင် ဦးထွန်းမြင့်သည် “မေတ္တာလမ်းက ပြန်ခဲ့ပါ” ဇာတ်ကားကို မပြီးပြီးအောင် ဆောင်ရွက်ရန်သာရှိသည်။ ဇာတ်ကား မပြီးနိုင်က ငွေပြန်ရရန်လမ်းရှိမည်မဟုတ်သောကြောင့်၊ ဦးထွန်းမြင့်သည် ဦးသက်ရှည် ကဲ့သို့ပင် အဆိုပါ ဇာတ်ကားအား ဆောလျင်စွာ ပြီးစီးသည်ကို မြင်လိုမည်မှာ ကေန့်ဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်ရာ ဦးထွန်းမြင့်သည် “မေတ္တာလမ်းကပြန်ခဲ့ပါ” ဇာတ်ကား ပြီးစီးအောင် ထုတ်လုပ်ရာ၌ အနှောင့်အယှက်ပေးနေသည် ဆိုခြင်းမှာ ယုတ္တိမရှိပေ။

ဦးသက်ရှည်က ၎င်း၏ ကျမ်းကျိန်လွှာ၌ ဇာတ်ကားရိုက်ကူးရာတွင် ငွေကြေးအကူ အညီပေးရန်သဘောတူကြသည့် ဦးစံသိန်းနှင့် ဦးသာကျော်တို့သည် ဦးထွန်းမြင့်၏ နောက်ယှက်မှုကြောင့် နောက်ဆုတ်သွားကြသည်ဟု ဆိုထားသော်လည်း၊ ဦးစံသိန်း နှင့် ဦးသာကျော်တို့၏ ကျမ်းကျိန်လွှာများကိုတင်သွင်းခဲ့ခြင်းမရှိပေ။ ထို့ပြင်ဦးထွန်းမြင့် အနေဖြင့် ဇာတ်ကားပြီးစီးမှ ၎င်း၏ငွေများကို ပြန်လည်ရရှိမည်ဖြစ်ရာ ဇာတ်ကား ပြီးစီးအောင် အကူအညီပေးသူများကို အကူအညီမပေးရန် တားမြစ်နှောင့်ယှက် သည်ဆိုခြင်းမှာ သဘာဝမကျပါ။ အထက်ပါအကြောင်း ရပ်များကြောင့် ယခု အမှုတွင်၊ ဦးထွန်းမြင့်အပေါ် ယာယီတားဝါရမ်း ထုတ်ပေးရန် လုံလောက်သော အကြောင်းရှိသည်ဟု မဆိုနိုင်ပေ။

အယူခံတရားခံ၏ ပညာရှိရှေ့နေကြီး ဦးထွန်းအောင်က ယာယီတားဝါရမ်း ထုတ်ပေးသောကိစ္စမှာ မူလရုံး၏ ဆင်ခြင်တိုင်းထွာမှုအာဏာအတွင်း ထုတ်ပေးသည့် အမိန့်ဖြစ်၍၊ ဤအယူခံရုံးအနေဖြင့် ဝင်ရောက်ဖက်စွက်ခြင်း မပြုသင့်ကြောင်း တင်ပြ ကာ၊ ဂျီဂယ်အဟီး နှင့် ဘာဘူဆမာရတ်ဆင်း (၅) တို့အမှုကို ကိုးကားသွား၏။

ယာယီတားဝါရမ်းထုတ်ပေးသင့် မသင့် ဆိုသောကိစ္စသည်၊ မူလရုံး၏ဆင်ခြင်တိုင်းထွာ ခွင့်အာဏာအတွင်းကျရောက်သည့် ပြဿနာတခုဖြစ်၍၊ မူလရုံးအနေဖြင့် ဆင်ခြင်တုံ တရားလက်ကိုင်ထားပြီး ထိုပြဿနာအပေါ် အမိန့်ချမှတ်ခဲ့လျှင်၊ အယူခံရုံးအနေဖြင့် မူလရုံး၏ အမိန့်ကိုဝင်ရောက်ဖက်စွက်ခြင်းမပြုနိုင်ပေ။ သို့ရာတွင် မူလရုံးအနေဖြင့် ယင်းကိစ္စ၌ တင်ရာစိုင်းသည့် သဘောဖြင့် ပြုလုပ်ခဲ့ပါမူ၊ အယူခံရုံးက ထိုအမိန့်အား မှန်ရာသို့ ရောက်အောင် ပြင်ဆင်ပေးရန်တာဝန် ရှိပေသည်။ ပြင်ဆင်ရန်အာဏာ ရှိသည်ဆိုခြင်းကိုလည်း မငြင်းနိုင်ပေ။

(၅) ၁၉၆၂ ခုနှစ်၊ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး၊ စာ ၇၀၊ တရားလွှတ်တော်။

၁၉၆၆

ဦးစွန်းမြင့်
၄၆

ဦးသက်ရှည်

ဤအမှုတွင် မူလရုံးသည် တရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၃၉၊ နည်းဥပဒေ ၃ က အထူး အကြောင်းရပ်မရှိပါကယာယီတားဝါရမ်းလျှောက်ထားခြင်းကို တဘက်သို့ အကြောင်း ကြားစာမထုတ်ဘဲခွင့်မပြုရဟု ပြဋ္ဌာန်းထားပါလျက်၊ ထိုပြဋ္ဌာန်းချက်အား လိုက်နာ ခဲ့ခြင်းမရှိ၊ ယာယီတားဝါရမ်းထုတ်ပေးရန် လျှောက်ထားသည့် ဦးသက်ရှည်၏လျှောက် လွှာပါ အကြောင်းပြချက်မှာ ဖြစ်တတ်သော ဓမ္မတာသဘောနှင့် ဆီလျော်ခြင်းမရှိ သည်ဆိုသောအချက်ကိုလည်း မစဉ်းစားခဲ့ပေ။ သို့ဖြစ်ရာ မူလရုံး၏အမိန့်သည် ဆင်ခြင် တုံတရားလက်ကိုင်ထားပြီးချမှတ်ထားသော အမိန့်ဖြစ်သည်ဟု မဆိုနိုင်ပေ။

အထက်ပါ အကြောင်းရပ်များကြောင့် ဤအယူခံမှုကို ခွင့်ပြုပြီး၊ အယူခံတရားလို အပေါ် တဘက်သတ်ယာယီတားဝါရမ်းထုတ်ပေးခဲ့သော ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၂၇ ရက်နေ့စွဲပါ အောက်ရုံး၏ အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်လိုက်သည်။ အယူခံတရားခံသည် ဤအယူခံမှုအတွက် တရားစရိတ်များကို အယူခံတရားလိုအားပေးဆောင် ရမည်ဖြစ် သည်။ ရှေ့နေကြီး စရိတ်မှာ ငွေ ၃၄၀ သတ်မှတ်လိုက်သည်။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှု

တရားသူကြီး ဦးချစ် ရွှေတွင်

ဦးပိုက် (ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားသူ)

နှင့်

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားခံရသူ)*

† ၁၉၆၆

ဒီဇင်ဘာလ
၁၅ ရက်။

ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၅၁၆ (က)—သက်သေခံကားကို အာမခံဖြင့် ပြန်ပေးရန် လျှောက်ထားခြင်း—အထူးရာဇဝတ်ရုံး ဥပဒေနှင့် နည်းဥပဒေများသည် အထူးဥပဒေ ဖြစ်ခြင်း—သက်သေခံပစ္စည်းနှင့် ပတ်သက်၍ မည်သို့မည်ပုံ ပြုလုပ်ရမည် ဆိုသည့် အကြောင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အထူးဥပဒေတွင် ဖော်ပြထားခြင်း မရှိခြင်း—သက်သေခံပစ္စည်းနှင့် ပတ်သက်၍ ထုခွဲရာတွင် ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးနှင့်အညီ ပြုလုပ်ရခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။အထူးရာဇဝတ်ရုံး ဥပဒေနှင့် နည်းဥပဒေများသည် အထူး ဥပဒေ ဖြစ်၍ ရာဇဝတ် ကျင့်ထုံးမှာ ယေဘုယျဥပဒေ ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် ထိုဆိုခဲ့ပြီးသော နည်းဥပဒေ အရ သက်သေခံပစ္စည်းကို လက်ခံထိန်းသိမ်းရမည်ဟူ၍သာ ဆိုသည်။ ထိုသက်သေခံ ပစ္စည်းနှင့် ပတ်သက်၍ မည်သို့ မည်ပုံ ပြုလုပ်ရမည်ဆိုသည့် အကြောင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အထူးဥပဒေတွင် ဖော်ပြထားခြင်းမရှိပေ။ ယင်းသို့ ဖော်ပြထားခြင်း မရှိသည့် အတွက် သက်သေခံ ပစ္စည်းနှင့် ပတ်သက်၍ ထုခွဲရာတွင် ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးနှင့် အညီ ပြုလုပ်ရပေမည်။ သက်သေခံ ပစ္စည်း ထုခွဲခြင်းသည် အဆိုပါ နည်းဥပဒေတွင် ဖော်ပြထားသော အမှုစစ်ဆေးခြင်းမျိုး မဟုတ်ပေ။ အထူးရာဇဝတ်ရုံးတွင် အမှုစစ်ဆေးရောက်ရှိနေစေကာမူ နည်းဥပဒေ အပိုဒ် ၂၃ အရ၊ ထိုဥပဒေတွင်အခြားနည်း အတိအလင်း ပြဋ္ဌာန်း ထားခြင်း မရှိလျှင်၊ ထိုအထူးရာဇဝတ်ရုံးသည် တရားစစ်ဆေး စီရင်ရာတွင် ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များ အတိုင်း လိုက်နာ ဆောင်ရွက်ရမည်။ ထိုမျှမကသေး နည်းဥပဒေ အပိုဒ် ၃၀ (င) တွင် သက်သေခံပစ္စည်းနှင့် ပတ်သက်၍ အထူးရာဇဝတ် ရုံးကဖြစ်စေ၊ အတည်ပြု အာဏာပိုင်ကဖြစ်စေ၊ အမိန့်ချမှတ်မည့် သက်ဆိုင်ရာ စက်ရှင် တရားသူကြီးက သင့်လျော်သော အမိန့်ချမှတ်နိုင်သည်ဟုဟူ၍ပင် ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။

* ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ် ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၂၂၃ (ခ)။

† ရန်ကုန်မြို့၊ ၂-ရာဘက် ရာဇဝတ် တရားသူကြီးရုံး ရာဇဝတ် ကြီးမှုအမှတ် ၇၀၇ တွင် လျှောက်ထားသူက သက်သေခံ ခေါ်ဂျစ်ကားကို အမှုအတောအတွင်း ပြန်လည် ပေးအပ်ထားရန် လျှောက်ထားရာ ဆိုင်းငံ့ထား၍ ရန်ကုန်မြို့၊ ရာဘက်စက်ရှင် တရားသူကြီးရုံးသို့ ထပ်မံလျှောက်ထားရာ၊ ၁၉၆၆ ခု၊ စက်တင်ဘာလ ၁၃ ရက်နေ့က ပလပ်လိုက်သဖြင့် ထိုအမိန့်ကို မကျေနပ်၍ ရာဇဝတ် ကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၄၃၅ နှင့် ၄၃၉ အရ၊ လျှောက်ထားသော လျှောက်လွှာ။

ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားသူအတွက်။ ။ဦးမြင့်စိုး။

ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားခံရသူအတွက်။ ။အစိုးရ ရွှေနေကြီး ဦးမျိုးထွန်းလင်း။

ပြည်ထောင်စု
ပြန်မာနိုင်ငံ။

တရားသူကြီး ဦးချစ်။ ။လျှောက်ထားသူ ဦးပိုက်နှင့်တကွ၊ အခြားတရားခံများ ဖြစ်ကြသော ဦးစစ်ဟန်၊ မောင်စိုး၊ မောင်လှမောင်နှင့် မောင်တင်ဆောင်တို့အပေါ် ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၃၆၅/၁၀၉ အရ၊ အမှုစစ်ဆေးရန်၊ ရန်ကုန်မြို့၊ ဒုတိယရာဘက် ရာဇဝတ်တရားသူကြီးရုံး၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၇၀၇/၆၆ တွင်၊ ကြည့်မြင်တိုင် ပြည့် သူရဲစခန်းမှ တင်ပို့ထားလေသည်။ ထိုရုံးတွင် လျှောက်ထားသူ ဦးပိုက်နှင့် မောင်စစ်ဟန်၊ မောင်လှမောင်နှင့် မောင်စိုးတို့က အာမခံ လျှောက်ထားကြလေသည်။ ထို့ပြင် လျှောက်ထားသူ ဦးပိုက်၏ သက်သေခံ ဒေါ်ဂျွန်ကားကိုလည်း လျှောက်ထားသူက ၎င်းထံသို့ အာမခံဖြင့် ပြန်လည်ပေးပါရန်၊ ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၅၁၆ (က) အရ၊ လျှောက်ထားလေသည်။ ထိုရုံးက ထိုအမှုကို အထူးရာဇဝတ်ရုံးနှင့် စစ်ဆေးရန် ပြင်ဆင်နေသဖြင့် အာမခံများနှင့်တကွ၊ သက်သေခံ ပစ္စည်း ဒေါ်ဂျွန်ကားကိုလျှောက် ထားသူ ဦးပိုက်သို့ ပြန်လည်ပေးရန် အကြောင်းမရှိဟု အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်။

လျှောက်ထားသူ ဦးပိုက်နှင့်တကွ၊ မောင်စစ်ဟန်၊ မောင်စိုးနှင့် မောင်လှမောင် တို့သည်၊ ဟံသာဝတီနှင့် ရန်ကုန်ခရိုင် စက်ရှင်တရားသူကြီးရုံး၊ ၁၉၆၆ ခု၊ ရာဇဝတ် သေးမှုအမှတ် ၉၃ တွင်၊ ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၄၉၈ အရ၊ အာမခံလျှောက်ကြ ပြန်ရာ၊ ပညာရှိ စက်ရှင် တရားသူကြီးက၊ ၎င်းတို့အား အာမခံပေးလိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ လျှောက်ထားသူ ဦးပိုက်သည် အာမခံရရှိပြီးနောက်၊ သက်သေခံ၎င်း၏ ဒေါ်ဂျွန်ကားကို အမှုအတောအတွင်း ၎င်းထံသို့ အာမခံနှင့် ပြန်လည်ပေးပါရန်၊ အောက်ရုံးတွင် လျှောက်ထားသော်ငြားလည်း၊ မရရှိသဖြင့်၊ ရန်ကုန်နှင့် ဟံသာဝတီ စက်ရှင် ခရိုင်ရာဘက် စက်ရှင်တရားသူကြီး (ဦးသိန်းအောင်) ရုံး၊ ၁၉၆၆ ခု၊ ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှု အမှတ် ၃ တွင် လျှောက်ထားလေသည်။ ပညာရှိ ရာဘက် စက်ရှင်တရားသူကြီးက၊ အထူးရာဇဝတ်ရုံး ဥပဒေကဲ့သို့ အာဏာတည် အကျိုးသက် ရောက်သော အထူးရာဇဝတ်ရုံး နည်းဥပဒေ အပိုဒ် ၃ (၄) တွင် ဖော်ပြထားသည့် “သက်သေခံပစ္စည်းပါလျှင်လည်း လက်ခံသိမ်းရမည်” ဟု ပြဋ္ဌာန်းချက်ကို ကိုးကား၍ အောက်ရုံးအမိန့်အတိုင်း အတည်ပြုပြီး၊ လျှောက်ထားသူ၏ လျှောက်လွှာကို ပလပ် လိုက်လေသည်။ ထို့ကြောင့် ဤပြင်ဆင်မှု ပေါ်ပေါက်လာလေသည်။

လျှောက်ထားသူ၏ ပညာရှိ ရွှေနေကြီး ဦးမြင့်စိုးက၊ သက်သေခံ ဒေါ်ဂျွန် ကားသည် လျှောက်ထားသူပိုင် ဖြစ်ပါသည်။ ထိုဒေါ်ဂျွန်ကားဖြင့် လူခိုးမှုကျူး လွန်သည်ဟု စွပ်စွဲသော်ငြားလည်း၊ လျှောက်ထားသူသည် ဖြစ်မှုကျူးလွန်သည်ဟု

စွပ်စွဲသည့်အချိန်တွင်၊ ကားပေါ်တွင်မရှိပါ။ ကားအနီးမှာလည်း မရှိပါ။ ပြစ်မှုကျူးလွန်သည်ဆိုသည့် အကြောင်းကိုလည်း မသိပါ။ လျှောက်ထားသူကို ရာဘက်စက်ရှင်တရားသူကြီးရုံးကလည်း အာမခံပေးထားပါသည်။ ၎င်းပိုင် သက်သေခံ ဒေါ်ဂျွန်ကားကို၊ ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၅၁၆(က)အရ၊ ပြန်လည်တောင်းဆိုရာ၌၊ အောက်ရုံးပညာရှိတရားသူကြီးက အမှုကို အထူးရာဇဝတ်ရုံးနှင့် စစ်ဆေးမည် ဖြစ်သဖြင့်၊ အထူးရာဇဝတ်ရုံး နည်းဥပဒေ အပိုဒ် ၃ (၄) အရ၊ ယင်းသက်သေခံ ပစ္စည်းကို လက်ခံသိမ်းရမည်ဖြစ်သောကြောင့်၊ ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၅၁၆(က) အရ၊ မဆောင်ရွက်နိုင်သည်ဟု ယူဆခြင်းမှာ မှားယွင်းပါသည်။ ထိုနည်းဥပဒေ အပိုဒ် ၃ (၄) အရဆိုလျှင်၊ အမှုကို စစ်ဆေးခြင်း မပြုဘဲ ဆိုင်းငံ့ထားရမည်ဟုသာ ဆိုပါသည်။ ထို့နောက် တရားခံသည် အချုပ်နှင့်ဖြစ်လျှင် ပုံစံ (၁) ဝရမ်းဖြင့် အကျဉ်းထောင်သို့ ပို့၍ချုပ်ထားရမည်။ သက်သေခံ ပစ္စည်းပါလျှင် လက်ခံထိန်းသိမ်းရမည်ဟူ၍ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ပြင်ဌာနချုပ်၏ အဓိပ္ပါယ်မှာ၊ တရားရုံးက အမှုကို စစ်ဆေးခြင်း မပြုဘဲ နေရပါသည်။ သို့သော် တရားခံကို ပုံစံ (၁) ဖြင့် အကျဉ်းထောင်သို့ ပို့ထားသော်ငြားလည်း၊ တရားခံက အာမခံ တောင်းဆိုလျှင် တရားရုံးက အာမခံ ပေးသင့်မပေးသင့်နှင့် ပတ်သက်၍ စဉ်းစားနိုင်ပါသည်။ ထိုအကြောင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍၊ မောင်ကျော်နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ (၁) အမှုတွင် ချမှတ်ပြီးဖြစ်ပါသည်။ ထိုနည်းတူ သက်သေခံ ပစ္စည်းနှင့် ပတ်သက်၍ လျှောက်ထားသူအား ပြန်လည်ပေးသင့်မသင့်မှာ၊ အမှုစစ်ဆေးခြင်း ပြုလုပ်မှုမဟုတ်ပါ။ အာမခံ လျှောက်လွှာကို လက်ခံသည့်နည်းတူ၊ သက်သေခံ ပစ္စည်း ပြန်လည် တောင်းယူပါက၊ ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ဥပဒေ ပုဒ်မ ၅၁၆(က) နှင့်အညီ ထုခွဲနိုင်ပါသည်။ အောက်ရုံးနှစ်ရုံးစလုံးမှ ယူဆချက်မှာ၊ ဥပဒေနှင့် ဖီလာဖြစ်နေသဖြင့်၊ အလွန်တရာမှ မှားယွင်း ချွတ်ချော်၍ တရားမျှတမှု ကင်းမဲ့နေသောကြောင့် ပယ်ဖျက်သင့်ပါသည်ဟု တင်ပြသွားသည်။

အစိုးရဘက်မှ လိုက်ပါဆောင်ရွက်သော ပညာရှိ အစိုးရ ရှေ့နေကြီး ဦးမျိုးထွန်းလင်းက၊ အောက်ရုံးများက ဤအမှုတွင် ဥပဒေယူဆချက်မှာ မှားယွင်းနေပါသည်။ အထူးရာဇဝတ်ရုံးဖြင့် စစ်ဆေးရန် ပြင်ဆင်နေသည့် အမှုတွင်၊ တရားရုံးက တရားခံကို အာမခံပေးရန် သင့်သောအမှုများတွင် အာမခံ ပေးထားသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ ထို့အတူ သက်သေခံ ပစ္စည်းနှင့် ပတ်သက်၍လည်း တရားရုံးက လက်ခံသိမ်းထားရန် ပြဋ္ဌာန်းထားသော်လည်း လက်ခံသိမ်းထားပြီးနောက်၊ ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ပုဒ်မအရ ဆောင်ရွက်နိုင်ပါသည်ဟု တင်ပြသွားသည်။

၁၉၆၆

ဦးပိုက်

နှင့်

ပြည်ထောင်စု
ပြန်မာနိုင်ငံ။

ပညာရှိရာဘက် စက်ရှင်တရားသူကြီး ယူဆသည့်အတိုင်း (အထူးရာဇဝတ်ရုံး ဥပဒေနှင့် နည်းဥပဒေများသည်၊ အထူး ဥပဒေဖြစ်၍၊ ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးမှာယေဘုယျ ဥပဒေ) ဖြစ်ကြောင်းမှန်သည်။ (သို့ရာတွင် ထိုဆိုခဲ့ပြီးသော နည်းဥပဒေအရ သက်သေခံ ပစ္စည်းကို လက်ခံထိန်းသိမ်းရမည်ဟူ၍သာဆိုသည်။ ထိုသက်သေခံ ပစ္စည်းနှင့်ပတ်သက်၍ မည်သို့မည်ပုံ ပြုလုပ်ရမည်ဆိုသည့်အကြောင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အထူး ဥပဒေတွင် ဖော်ပြထားခြင်း မရှိပေ။ ယင်းသို့ ဖော်ပြထားခြင်း မရှိသည့်အတွက်၊ သက်သေခံ ပစ္စည်းနှင့် ပတ်သက်၍ ထုခွဲရာတွင်၊ ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးနှင့်အညီ ပြုလုပ် ရပေမည်။ သက်သေခံ ပစ္စည်း ထုခွဲခြင်းသည် အဆိုပါနည်းဥပဒေတွင် ဖော်ပြ ထားသောအမှု စစ်ဆေးခြင်းမျိုး မဟုတ်ပေ။ အထူးရာဇဝတ်ရုံးတွင် အမှုစစ်ဆေး ရောက်ရှိနေစေကာမူ၊ နည်းဥပဒေ အပိုဒ် ၂၃ အရ၊ ထိုဥပဒေတွင် အခြားနည်း အတိအလင်း ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်းမရှိလျှင်၊ ထိုအထူး ရာဇဝတ်ရုံးသည် တရားစစ်ဆေး စီရင်ရာတွင်၊ ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များအတိုင်း လိုက်နာဆောင်ရွက်ရ မည်။ ထိုမျှမကသေး နည်းဥပဒေ အပိုဒ် ၃၀ (င) တွင်၊ သက်သေခံ ပစ္စည်းနှင့် ပတ်သက်၍ အထူးရာဇဝတ်ရုံးကဖြစ်စေ၊ အတည်ပြု အာဏာပိုင်ကဖြစ်စေ၊ အမိန့် ချမှတ်မည့်၊ သက်ဆိုင်ရာ စက်ရှင်တရားသူကြီးက သင့်လျော်သောအမိန့် ချမှတ် နိုင်သည်ဟူ၍ပင် ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။)

အထက်ဖော်ပြပါ အကြောင်းခြင်းရာများအရ၊ အောက်ရုံးများ၏ ယူဆချက်မှာ သိသိသာသာကြီး မှားယွင်း ချွတ်ချော်၍ တရားမျှတမှု ကင်းမဲ့နေသည်ကို တွေ့ရှိ ရသဖြင့်၊ ဤရုံးအနေနှင့် ဝင်ရောက်စွက်ဖက်နိုင်သည်။ မောင်ထွန်းစိန် နှင့် ပြည် ထောင်စု ပြန်မာနိုင်ငံ (၂) အမှုကိုကြည့်ပါ။

ထို့ကြောင့်၊ အောက်ရုံးများ၏ အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်လိုက်ပြီး၊ လျှောက်ထားသူ ဦးပိုက်၏ သက်သေခံ ပစ္စည်းကို၊ အမှုအတောအတွင်း အာမခံဖြင့် ပြန်လည်ရရှိရေးကို၊ ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၅၁၆(က)အရ၊ အောက်မူလရုံးက စုံစမ်းစစ်ဆေး၍ ဆောင် ရွက်ရန် အမိန့်ချမှတ်လိုက်သည်။

(၂) ၁၉၅၄ ခု၊ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး၊- တရားလွှတ်တော်၊ ၈၁၂၉၃။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှု

တရားသူကြီး ဦးထွန်းတင် နှင့် တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေ တို့ရွှေ့တွင်

ဦးဘလှ (ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားသူ)

နှင့်

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားခံရသူ)*

† ၁၉၆၆

နိုဝင်ဘာလ
၂၆ ရက်။

လက်နက် ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၉ (စ) အရ၊ မူပြစ်ထင်ရှား စီရင်ခြင်း—လိုအပ်သည့် အခွင့်အမိန့်ကို ရန်ကုန်ရဲမင်းကြီးက ထုတ်ပေးနိုင် မပေးနိုင်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ အချင်းဖြစ်သည်မှာ ရန်ကုန်မြို့တွင် ဖြစ်သဖြင့်၊ ၁၈၉၉ ခုနှစ်၊ ရန်ကုန်ရဲ ဥပဒေ ပုဒ်မ ၈ (၅) အရ၊ လက်နက် ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၉ နှင့် ပတ်သက်၍၊ လက်နက် ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၉ (စ) အရ တရားစွဲဆိုသည့် အမှုများတွင် လိုအပ်သည့် အခွင့်အမိန့်ကို ရန်ကုန် ရဲမင်းကြီးက ထုတ်ပေးနိုင်ကြောင်း အတိအလင်း ပြဆိုထားသည်။

ပြင်ဆင်ရန် လျှောက်ထားသူအတွက်။ ။ ရွှေ့နေကြီး ဦးအေးမောင်။

ပြင်ဆင်ရန် လျှောက်ထား ခံရသူအတွက်။ ။ အစိုးရရွှေ့နေကြီး ဦးထွန်းလွင်။

တရားသူကြီး ဦးထွန်းတင်။ ။ ယခုအမှုမှ လျှောက်သူ ဦးဘလှအား၊ ရန်ကုန် မြို့၊ စသုံးလုံးပဌမ အထူးတရားသူကြီးရုံး၊ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၃ တွင်၊ လက်နက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၉ (စ)အရ၊ တရားစွဲဆိုရာ၊ လျှောက်သူ ဦးဘလှသည် ပြစ်မှုကျူးလွန်ကြောင်း တွေ့ရှိရသည်ဆို၍ ဒဏ်ငွေ ၁၀၀ ပေးဆောင်ရမည်ဟု ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ခြင်း ခံရလေသည်။ ထိုသို့ပြစ်မှုတွေ့ရှိ ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ထားသည်ကို မကျေနပ်သဖြင့် ဦးဘလှက ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၄၃၉ အရ၊ ဤပြင်ဆင်မှုကို တင်သွင်း ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

အမှုကြောင်းရာ လိုရင်းကို ဖော်ပြရမူ၊ ၁၉၆၄ ခု၊ ဇူလိုင်လ ၂၀ ရက်နေ့က လျှောက်သူ ဦးဘလှပိုင် ခင်ကုမ္ပဏီတွင် နိုင်ငံခြားငွေများ ရွှာဖွေရာမှ တဆက်တည်း

* ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၁၂၀ (ခ)။

† ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၃ တွင် ချမှတ်သော ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၂၁ ရက်နေ့ စွဲပါ၊ ရန်ကုန်မြို့၊ ပဌမ အထူး စသုံးလုံး တရားသူကြီး၏ အမိန့်ကို ပြန်၍ ဆင်ခြင်မှု။

လုပ်ငန်း ဦးဘလှနေထိုင်သည့် အမှတ် ၁၂-က၊ ယာဒ်လမ်းရှိအိမ်ကို သက်သေလူကြီးများ နှင့် ရှာဖွေရာအိပ်ခန်း မှန်တင်ခုံအံ့ဆွဲထဲမှ ၁၂ ဘိုယမ်းတောင့် ၃၈ တောင့်ကို တွေ့ ရှိရသဖြင့် ဦးဘလှအပေါ် ရန်ကုန်ရဲမင်းကြီး၏အမိန့်ကို ရယူပြီးလက်နက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၉(စ)အရ၊တရားစွဲတင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

ဦးဘလှက သက်သေခံ ယမ်းတောင့် ၃၈ တောင့်ကို ၎င်း၏အိမ်မှ ဘမ်းဆီးရမိသည် ဆိုခြင်းကို မငြင်းဆိုပေ။ သို့ရာတွင်၎င်းက လက်နက်များနှင့် ခဲယမ်း မီးကျောက်များ ကို သိုလှောင်ရောင်းချရန် ခင်ကုမ္ပဏီအနေနှင့် ၂၁၈၊ ကရစ်လမ်းတွင်ပြုလုပ်ရန်လိုင်စင် ရရှိထားကြောင်း၊ ကရစ်လမ်းရှိ ခင်ကုမ္ပဏီတွင် စာရွက်စာတမ်းများ အနည်းငယ် ပျောက်ဆုံးသဖြင့် လက်နက်ခဲယမ်း မီးကျောက်များကို ထိုနေရာတွင် ထားရှိပါက လုံခြုံမှုရှိမည် မထင်၍ လက်နက်ပစ္စည်းများကို ရန်ကုန်မြို့၊ ရဲမင်းကြီးထံသို့ အပ်ခဲ့ ကြောင်း၊ သို့သော် အတိုအတွနမူနာယမ်းတောင့် အကြွင်းအကျန်များကို နောက်ထပ် ရဲမင်းကြီးထံပို့ရန် အမိန့်မရသဖြင့် ခင်ကုမ္ပဏီတွင် ထားရှိရန်လည်း စိတ်မချသော ကြောင့် နေအိမ်သို့ ယူသွားမိခြင်းသာ ဖြစ်သည်ဟု ပြဆိုလေသည်။

မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ ဘမ်းဆီးရမိသည့် ယမ်းတောင့်များကို ဦးဘလှသည် ၎င်း နေထိုင်သည့် အမှတ် ၁၂-က၊ ယာဒ်လမ်းအိမ်တွင် ထားရှိရန် အခွင့်အမိန့် တစုံတရာ မရှိကြောင်းမှာ ထင်ရှားနေသဖြင့် ၎င်းသည် လက်နက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၉ (စ)အရ၊ အပြစ်ရှိကြောင်း ထင်ရှားသည်ဟု အောက်ရုံးမှ ဆုံးဖြတ်ပြီး ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ခဲ့လေ သည်။

ယခုပြင်ဆင်မှု လျှောက်ထားရာဝယ် ဦးဘလှက အောက်ရုံးမှ ၎င်းအပေါ် ပြစ်မှု တွေ့ရှိပြစ်ဒဏ် စီရင်ထားခြင်းမှာ ဥပဒေအရ မှားယွင်း ချွတ်ချော်နေကြောင်း ပြဆို ရာတွင် လက်နက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၉ (စ)အရ၊ အမှုစွဲဆိုရာ၌ ပုဒ်မ ၂၉ အရ လိုအပ်သည့် ခရိုင်ရာဇဝတ် တရားသူကြီး၏ အခွင့်အမိန့် မပါရှိသောကြောင့် စစ်ဆေးချက်များမှာ တရားမဝင်ပါဟု၎င်း၊ လျှောက်ထားသူသည် လက်နက် ခဲယမ်းမီးကျောက်များ ထားရှိ ရောင်းချရန် ၁၉၅၁ ခုနှစ်၊ လက်နက်နည်းဥပဒေ ပုံစံ (၉)အရ၊ အခွင့်အမိန့်ရရှိခဲ့ရာ၊ ထိုပုံစံ (၉)တွင် လက်နက်များကို မည်သည့်နေရာတွင် ထားရှိရမည်ဟု သတ်မှတ် ထားခြင်း မရှိသဖြင့် မိမိအိမ်မှ ဘမ်းဆီးမိသည့်အတွက် ပြစ်မှုကျူးလွန်ခြင်းဖြစ်သည် မဆိုနိုင်ပါဟု ကိုးကားလျှောက်ထားလေသည်။

ပဌမအချက်ဖြစ်သည့် တရားစွဲဆိုခဲ့သည်မှာ ခရိုင်ရာဇဝတ် တရားသူကြီး၏ အခွင့် အမိန့် မရရှိသဖြင့် စစ်ဆေးချက်များမှာ ဥပဒေအရ တရားမဝင်ပါဟုဆိုသည့် ပြဆိုချက် နှင့် ပတ်သက်၍၊ အချင်းဖြစ်သည်မှာ ရန်ကုန်မြို့တွင် ဖြစ်သဖြင့် ၁၈၉၉ ခုနှစ်၊

ရန်ကုန်ရဲ့ ဥပဒေပုဒ်မ ၈ (၅)အရ၊ လက်နက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂၉ နှင့် ပတ်သက်၍ လက်နက် ဥပဒေပုဒ်မ ၁၉ (စ)အရ၊ တရားစွဲဆိုသည့် အမှုများတွင် လိုအပ်သည့် အခွင့်အမိန့်ကို ရန်ကုန်ရဲမင်းကြီးက ထုတ်ပေးနိုင်ကြောင်း အတိအလင်း ပြဆိုထားသဖြင့် ၎င်း အချက်နှင့် ပတ်သက်၍ လျှောက်သူ၏ ပညာရှိရွှေနေကြီး၏ ကန့်ကွက်ချက်ကို လက်ခံ နိုင်ရန်မဖြစ်ပေ။ ဒုတိယအချက်ဖြစ်သည့် လျှောက်သူ ဦးဘလှသည် လက်နက်များကို ထားရှိရောင်းချရန် လက်နက်နည်းဥပဒေပုဒ်မ ၉၊ ၁၂၊ ၁၃ တို့အရ၊ လိုင်စင်ရရှိသူဖြစ် သဖြင့် ပုံစံ ၉ တွင် လက်နက်များကို မည်သည့်နေရာတွင် ထားရှိရမည်ဟု သတ်မှတ်ခြင်း မရှိသောကြောင့် သက်သေခံ ယမ်းတောင့်များကို လျှောက်သူ၏အိမ်မှ ဘမ်းဆီးရမိ သည်နှင့် လျှောက်သူသည် လက်နက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၉ (စ)အရ၊ ပြစ်မှုကျူးလွန်သည်ဟု မယူဆနိုင်ပါဆိုသည့် ပြဆိုချက်နှင့် ပတ်သက်၍၊ လျှောက်သူ၏ ပညာရှိရွှေနေကြီး ရည်ညွှန်းသည့် နည်းဥပဒေ ပုံစံ ၉၊ ၁၂ အရ၊ လိုင်စင်ရရှိသူများအတွက် လက်နက်များ ထားရှိရန်နှင့် ပတ်သက်၍၊ ထုတ်ပေးသည့် အမိန့်မှာ ပုံစံ ၁၃ အရ၊ ဖြစ်ပေသည်။ ထိုပုံစံ ၁၃ တွင်လက်နက်များကို မည်သည့်နေရာတွင် ထားရှိရမည် ဖြစ်ကြောင်း အတိအကျ ပြဆိုထားပေသည်။ ထိုအချက်နှင့် ပတ်သက်၍ ဦးဘလှအား ထုတ်ပေးခဲ့ သည့် ပုံစံ ၁၃ အမိန့်ကို နိုင်ငံတော် အစိုးရအတွက် လိုက်ပါဆောင်ရွက်သည့် အစိုးရ ရွှေနေကြီးက ရုံးရွှေသို့ တင်ပြခဲ့ရာ ၎င်းပုံစံတွင် လက်နက်များကို ထားရှိရန်နေရာမှာ နံပါတ် ၂၁၁၊ ကရစ်လမ်း၊ ရန်ကုန်မြို့ဟု အတိအလင်း ပြဆိုထားသည်ကို တွေ့ရှိရပေ သည်။ ထို့ကြောင့် လျှောက်သူ၏ ပညာရှိရွှေနေကြီးက ပုံစံ ၉ ဖြစ်သည့် သက်သေခံ အမှတ် (က)တွင် ဦးဘလှသည် လက်နက်များကို မည်သည့်နေရာတွင် ထားရှိရမည်ဟု မဖော်ပြထားခြင်း မရှိသောကြောင့် အိမ်တွင် ထားရှိရန်နှင့် ပြစ်မှုမဖြစ်နိုင်ပါဆိုသည့် ကိုးကားချက်မှာ ဥပဒေအရ မှန်ကန်သည်ဟု မဆိုနိုင်ပေ။ ထိုမှတစ်ပါး ယခုပြင်ဆင်မှုနှင့် ပတ်သက်၍ လျှောက်သူက အောက်ရုံးမှ ချမှတ်ခဲ့သည့် အမိန့်မှာ ဥပဒေအရ မှားယွင်း ချွတ်ချော်ခြင်း ဖြစ်နေသည်ဟု မည်သို့မျှ ပြဆိုနိုင်ခြင်း မရှိသဖြင့် ဤပြင်ဆင်မှုအလွှာကို ခွင့်ပြုရန် အကြောင်းရှိသည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့ မတွေ့ရှိရသဖြင့် ပလပ်လိုက်သည်။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

တရားမဒုတိယအယူခံမှု

တရားသူကြီး ဦးချစ်ရွှေတွင်

†၁၉၆၆

ဦးမောင်ညို (အယူခံတရားလို)

နှင့်

နိုဝင်ဘာလ
၈ ရက်။

အဘူး (ခ) မောင်အေးမောင် ပါ ၁၉ (အယူခံတရားခံများ) *

ပစ္စည်းများကို ရုံးတော်က အုပ်ချုပ် စီမံခန့်ခွဲပြီး ခွဲဝေပေးရန် တရားစွဲဆိုမှု—သေသူများ၏ ပစ္စည်း အားလုံး သေသူထံမှ တိုက်ရိုက် အမွေဆက်ခံသူ တဦး မဟုတ်သူ၏ လက်တွင် ရောက်ရှိ နေခြင်း—၎င်းအား တရားခံ တဦး အနေဖြင့် ထည့်သွင်း၍ တရားစွဲဆိုနိုင် မခိုင်—တရားမ ကျင့်ထုံးအမိန့် ၁၊ နည်းဥပဒေ ၃ နှင့် နည်းဥပဒေ ၁၀ (၂) တို့ အရ၊ ထည့်သွင်း၍ တရားမစွဲ ဆိုဘဲ မဖြစ်ခြင်း—ကာလစည်းကမ်းသတ် အက်ဥပဒေ ဇယားအမှတ် ၁၂၀—ရွှေပြောင်း နိုင်သော ပစ္စည်းများကို လက်ဝယ်သို့ ရောက်ရှိသည့် နေ့က စ၍ ၆ နှစ် အတွင်း တောင်းခံ ရခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ အမှုမှာ သေဆုံးသူ ဦးလယ်ဘဲနှင့် ဒေါ်ဂွန်းတို့၏ ကျန်ရှိရစ်သော ပစ္စည်း များကို အမွေဆိုင်များက တရားရုံးတော်၏ စီမံကွပ်ကဲ အုပ်ချုပ်မှုနှင့် ပစ္စည်းများခွဲဝေမှုကိုတောင်း ခံသော အမှုဖြစ်ရာ၊ ထိုကျန်ရှိရစ်ခဲ့သော ပစ္စည်းများနှင့် ပတ်သက်၍ ရုံးတော်က စာရင်းရှင်းတမ်း ပြုလုပ်ပြီးလျှင် အမွေဆိုင်များကို အမွေခွဲဝေပေးရန်သာ ဖြစ်သည်။ ။ သေသူများ၏ ပစ္စည်းအားလုံး တို့မှာ အယူခံ တရားလို၏ လက်တွင် ရောက်ရှိနေသဖြင့် ဤကဲ့သို့သော အမွေ ခွဲဝေမှုတွင် အယူခံ တရားလိုသည် သေသူထံမှ တိုက်ရိုက် အမွေ ဆက်ခံသူတဦး မဟုတ်သော်ငြားလည်း တရားခံ တဦး အနေဖြင့် ထည့်သွင်း စွဲဆိုနိုင်သည်။ ၎င်းပြင် တရားမ ကျင့်ထုံး အမိန့် ၁၊ နည်းဥပဒေ ၃ နှင့် နည်း ဥပဒေ ၁၀ (၂) တို့အရ၊ အယူခံ တရားလိုကို ထည့်သွင်း၍၊ တရားမစွဲဆိုဘဲ မဖြစ်နိုင်ပေ။ ၎င်းကို ထည့်သွင်း၍ တရားစွဲဆိုမှုသာလျှင် အမှုတွင် ဖြစ်ပေါ်လျက် ရှိသော ပြဿနာများ အားလုံးကို ရုံးတော်က လေးနက်စွာနှင့် ပြည့်စုံစွာ ဆုံးဖြတ် ပေးနိုင်ပေမည်။

မောင်သိန်း နှင့် ဒေါ်ထွေး၊ ၁၉၅၁၊ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး ၄၁၀၊ (တရားလွှတ်တော်) ခြား နားပြသည်။ ။ လိုဟာနာ ဘူး (လ်) ခီဇတ် (စ်) ဂူ (ရ်) ရပ်ဂျီ နှင့် တဦး နှင့် လိုဟာနာရှန်

* ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ တရားမ ဒုတိယ အယူခံမှုအမှတ် ၃၈။
† ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ တရားမ အယူခံမှုအမှတ် ၁ တွင် မြောင်းမြမြို့၊ ခရိုင်တရားသူကြီးရုံးတော်၏ ၁၉၆၅ ခု၊ ဩဂုတ်လ ၉ ရက်နေ့စွဲပါ၊ ဒီကရီကို အယူခံဝင်မှု။

တိလာဟာရိဒတ် (၆) နှင့် အများ။ အေ၊ အိုင်၊ အာ (၄) (၃၉) ၁၉၅၂၊ ဆောရသျှတရာ၊ ၃၀ ရည်ညွှန်းသည်။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ရွှေပြောင်းနိုင်သောပစ္စည်းများနှင့် ပတ်သက်၍ ရှာရဘန် မညွန့် နှင့် အယူခံတရားလိုတို့ လက်ဝယ်သို့ ရောက်ရှိနေသည့် နေ့ကစ၍၊ ၆ နှစ် အတွင်း ကာလ စည်းကမ်း သတ် အက်ဥပဒေဇယား ၁၂၁ အရ၊ တောင်းခံရန်သာ ဖြစ်သည်။

အယူခံတရားလိုအတွက်။ ။ဦးမောင်မောင်ခင်။

အယူခံတရားခံအတွက်။ ။မစ္စတာ စီးအေ၊စူး(ရ်)မား။

ဦးမောင်ညို
နှင့်
အဘူ(ခ)
မောင်အေး
မောင် ပါ
၁၉ ဦး။

တရားသူကြီး ဦးချစ်။ ။ဤအမှုမှာ အယူခံတရားလို ဦးမောင်ညိုက၊ မြောင်းမြ မြို့၊ ခရိုင်တရားမတရားသူကြီးရုံး၊ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ တရားမအယူခံမှုအမှတ် ၁ တွင် ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ဩဂုတ်လ ၉ ရက်နေ့စွဲဖြင့် ချမှတ်သောစီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို မကျေနပ်သဖြင့်၊ ဤရုံးသို့ဒုတိယ အယူခံဝင်ရောက်လာသော အမှုဖြစ်သည်။

အမှုအကြောင်းခြင်းရာအတိုချုပ်မှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည်။

ဦးလယ်ဘဲနှင့် ဒေါ်ဂွန်းတို့တွင် သားသမီး ၈ ယောက်ပေါက်ဖွားခဲ့သည်။ ထို ၈ ယောက်အနက် ဦးလယ်ဘဲ မသေခင်ကတည်းက သမီးမပါတမာ သေဆုံးခဲ့သည်။ ဦးလယ်ဘဲသည် အနှစ် ၄၀ လောက်သေဆုံးခဲ့၍၊ လွန်ခဲ့သည့်အနှစ် ၂၀ လောက်က ဒေါ်ဂွန်း သေဆုံးသွားလေသည်။ သားသမီးများထဲမှ ရှာရဘန် (ခ) မညွန့်တယောက် သာကျန်ရှိတော့သဖြင့်၊ ကျန်သောသားသမီးများမှာ အားလုံးသေကြေပျက်စီးကုန် လေသည်။ ၎င်းတို့မပေါက်ဖွားသော သားသမီးများ ကျန်ရှိခဲ့လေသည်။ ဒေါ်ဂွန်း သေဆုံးပြီးနောက် ၎င်းပိုင် မရွှေမပြောင်းနိုင်သော ပစ္စည်းများနှင့် ရွှေပြောင်းနိုင်သော ပစ္စည်းများမှာ ရှာရဘန် (ခ) မညွန့်လက်ထဲတွင် ရောက်ရှိနေသည်။ ဒေါ်ဂွန်း မသေဆုံး မီကတည်းက၊ မူစလင်ဘာသာဝင် ရှာရဘန် (ခ) မညွန့်သည် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် ဦးညိုနှင့် လက်ထပ်ထိမ်းမြားပြီးနောက်၊ ရှာရဘန် (ခ) မညွန့်သည် တစတစနှင့် ဗုဒ္ဓဘာသာသို့ ကူးပြောင်းသွားလေသည်။ ၎င်းမသေမီ ၃ နှစ်လောက်က သိသိသာသာကြီး ဗုဒ္ဓ ဘာသာသို့ကူးပြောင်း၍ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်အဖြစ်နှင့်ပင် သေဆုံးသွားသဖြင့် ဦးလယ်ဘဲ နှင့်ဒေါ်ဂွန်းပိုင် ရွှေပြောင်းနိုင်သောပစ္စည်းနှင့် မရွှေပြောင်းနိုင်သောပစ္စည်းများမှာ မညွန့်လက်ထဲသို့ရောက်ရှိ၍ ၎င်းကအကျိုးခံစားပြီးနောက် ၎င်းသည်ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် အဖြစ်နှင့်ပင် သေဆုံးသွားသဖြင့်၊ ထိုပစ္စည်းများမှာ ဦးညိုလက်ဝယ်သို့ သက်ဆင်း ကျရောက်သွားလေသည်။ ဦးညိုသည် ထိုပစ္စည်းများကို လက်ဝယ်၌ထားပြီး၊ ဦးလယ်ဘဲ နှင့်ဒေါ်ဂွန်းတို့၏ သေဆုံးသွားကြသော သားသမီးများက မွေးသော ညီအစ်ကို

၁၉၆၆
ဦးမောင်ညို
နှင့်
အဘူး(ခ)
မောင်အေး
မောင် ဝါ
၁၉ ဦး။

မောင်နှမများက၊ ၎င်းတို့ရပိုင်ခွင့်ရှိသော အမွေစုများကို တောင်းခံရာ၊ ဦးညိုက
ငြင်းဆန်လိုက်သဖြင့်၊ အဘူး(ခ) မောင်အေးမောင်က တရားလိုပြုလုပ်၍၊ ၎င်း၏
ညီအစ်ကို မောင်နှမဘဝမ်းကဲ့များအား တရားခံအမှတ် ၁ မှ ၁၈ အထိထားပြီးလျှင်
ဦးညိုကို တရားခံအမှတ် ၁၉ အဖြစ်ထားရှိပြီး၊ ဦးလယ်ဘဲနှင့်ဒေါ်ဂွန်းပိုင် မရွှေ
မပြောင်းနိုင်သောပစ္စည်းနှင့် ရွှေပြောင်းနိုင်သော ပစ္စည်းတို့ကို စာရင်း (က) နှင့်
စာရင်း (ခ) များပြုလုပ်၍၊ တရားရုံးတော်က အုပ်ချုပ်စီမံ ခန့်ခွဲပြီးလျှင် ခွဲဝေပေး
ပါရန်၊ မြောင်းမြမြို့ရုံးထိုင် ဝါးခယ်မနယ်ပိုင် တရားမတရားသူကြီးရုံး၊ ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊
တရားမကြီးမှုအမှတ် ၁ တွင်တရားစွဲဆိုခဲ့လေသည်။

မူလရုံးက အဆိုအချေများပေါ်တွင်မူတည်၍ ကောက်ချက် ၉ ခုကိုထုတ်နုတ်ပြီး
အမှုကိုစစ်ဆေးခဲ့ရာ၊ တင်ပြသောစာရင်းတွင် ဖော်ပြထားသော ရွှေပြောင်းနိုင်သော
ပစ္စည်းနှင့် မရွှေပြောင်းနိုင်သောပစ္စည်းများမှာ ဦးညိုပိုင်ပစ္စည်းများ ဖြစ်ကြသည်။
ထို့ပြင်၊ ရွာရဘန်(ခ) မညွန့်နှင့် ဦးညိုတို့သည် မရွှေမပြောင်းနိုင်သော ပစ္စည်းများနှင့်
ပတ်သက်၍၊ အခြားအမွေစားအမွေခံဖြစ်သူတို့၏အကျိုးကိုဆန့်ကျင်ပြီး ၁၂ နှစ်ကျော်
လက်ဝယ်ထားရှိခဲ့ခြင်းကြောင့်၊ အဘူးနှင့်တကွအခြားအမွေစား အမွေခံတို့မှာ တောင်း
ဆိုခွင့်မရှိတော့ပေ။ ရွှေပြောင်းနိုင်သော ပစ္စည်းများမှာလည်း၊ ရွာရဘန်(ခ) မညွန့်
နှင့်ဦးညိုတို့၏ပစ္စည်းများဖြစ်သဖြင့်၊ အမွေဆိုင်များနှင့် မသက်ဆိုင်ကြပေ။ ထို့ပြင်
ရွာရဘန်(ခ) မညွန့်သည် မူလမူဆလင်ဘာသာဝင်ဖြစ်သော်လည်း၊ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်
ဦးညိုနှင့် အကြောင်းပါပြီးနောက်၊ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်ဖြစ်လာသဖြင့်၊ သေဆုံးသောအခါ
တွင်လည်း ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်အဖြစ်နှင့်သာ သေဆုံးသောကြောင့်၊ဦးညိုနှင့်မရွာရဘန်(ခ)
မညွန့်တို့၏ နှစ်ပါးစုံပစ္စည်းများသည်၊ ၎င်းတို့တွင် အမွေစားအမွေခံ ဆက်ခံမည့်သူ
မရှိသဖြင့်၊ ရွာရဘန်သေဆုံးသောအခါ ဦးညိုတဦးတည်းသာလျှင် ရရှိကြောင်းစသည်
ဖြင့်တွေ့ဆုံရပြီး၊ အဘူး (ခ) မောင်အေးမောင်၏အမှုကို စရိတ်နှင့်တကွ ပလပ်လိုက်
လေသည်။

ထိုအမိန့်ကို အဘူး (ခ) မောင်အေးမောင်က မကျေနပ်သဖြင့်၊ မြောင်းမြမြို့၊
ခရိုင်တရားမ တရားသူကြီးရုံး၊ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ တရားမအယူခံမှုအမှတ် ၁ တွင် အယူခံ
ဝင်လာခဲ့လေသည်။ ထိုအယူခံရုံးက အောက်ရုံးကယူဆခဲ့သည့်အတိုင်း၊ ရွာရဘန်(ခ)
မညွန့်သည် မူလဆလင်ဘာသာဝင်အဖြစ်မှ ဦးညိုနှင့်ရပြီးလျှင် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်အဖြစ်သို့
ပြောင်းလာပြီး၊ သေဆုံးသောအခါ၌လည်း၊ ရွာရဘန်သည်ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တဦးအနေနှင့်
သေဆုံးသွားကြောင်းနှင့်ပတ်သက်၍၊ မူလရုံး၏ယူဆချက်နှင့် တသဘောတည်း ယူဆ
ခဲ့လေသည်။ သို့ရာတွင်၊ အခြားအချက်အလက်များနှင့် ပတ်သက်၍ ယူဆချက်များ၌၊
အယူခံရုံးသည် မူလရုံးနှင့်သဘောချင်း မတိုက်ဆိုင်ခဲ့ပေ၊ ဦးလယ်ဘဲနှင့် ဒေါ်ဂွန်းတို့ပိုင်

ဦးမောင်ညို
နှင့်
အဘိုး(ခ)
မောင်အေး
မောင် ယို
၁၉ ဦး။

မရွှေမပြောင်းနိုင်သော ပစ္စည်းများနှင့်ပတ်သက်၍၊ တင်သွင်းသောစာရင်းပါအမှတ် ၁ နှင့် ၂ တွင်ပြထားသောအိမ်မှာ၊ အမွေဆိုင်အိမ်ဟု လက်ခံထားပြီးလျှင် အမှတ် ၅ မှ ၉ တွင်ပြထားသော လယ်များမှာ၊ ယခုအခါအစိုးရက ပြည်သူပိုင်ပြုလုပ်ထားပြီးဖြစ်သည်။ ပြည်သူပိုင် မလုပ်မီကပင်ရသော လယ်ထောက်ခံများကို ရှာရဘန်(ခ)မညွန့်က မိမိနှင့် အမွေဆိုင် တူသားများအား အထောက်အပံ့အဖြစ် ပေးခဲ့လေသည်။ ထို့ပြင် အမှတ် ၁ နှင့် ၂ တွင်ဖော်ပြထားသော အမွေဆိုင်အိမ်တွင်၊ အမွေစားအမွေခံများက တက်ရောက်နေထိုင်ခြင်းဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင် ထိုပစ္စည်းများနှင့်ပတ်သက်၍၊ ရှာရဘန်(ခ) မညွန့်နှင့် ဦးညိုတို့မှာ၊ အခြားအမွေစားအမွေခံများ၏ အကျိုးကိုဆန့်ကျင်၍ လက်ဝယ်ထားရှိခြင်း မဟုတ်သောကြောင့်၊ ကာလစည်းကမ်းသတ် အက်ဥပဒေ ဇယားအမှတ် ၁၁၄ နှင့်မည်သို့မျှမသက်ဆိုင်ပေ။ ရွှေပြောင်းနိုင်သော ပစ္စည်းများနှင့်ပတ်သက်၍၊ ထိုပစ္စည်းများမှာ ရှာရဘန်(ခ) မညွန့်နှင့် ဦးညိုတို့လက်ဝယ်တွင် ရောက်ရှိနေရကား၊ ထိုပစ္စည်းများနှင့်ပတ်သက်၍ တောင်းဆိုခြင်းမှာ၊ ကာလစည်းကမ်းသတ် အက်ဥပဒေ ဇယားအမှတ် ၁၂၀ အရ၊ အမွေစားအမွေခံများက၊ ၆ နှစ်အတွင်း စွဲဆိုတောင်းယူရမည်ဖြစ်ရာ၊ ယခုတောင်းဆိုသည်မှာ ၆ နှစ်ကျော်လွန်နေပြီဖြစ်သဖြင့် ကာလစည်းကမ်းသတ် အက်ဥပဒေအရ ဖိတ်ပင်နေပြီးဖြစ်လေသည်။ ထို့ကြောင့် ထိုပစ္စည်းများမှာ၊ ယခုအခါဦးညို၏ပစ္စည်းများသာလျှင်ဖြစ်ပေသည်။ ထို့ပြင်၊ အမွေစားအမွေခံများ မည်မျှရထိုက်ကြောင်းနှင့် ပတ်သက်၍ မှတ်ချက်ချရာ၌၊ ဦးလယ်ဘဲ မသေမီက သေဆုံးသွားသော မဖါတမာ၏ သားသမီးများဖြစ်ကြသည့်၊ မအစမွန်၊ မောင်ဂျလား၊ မစူးမားနှင့် ယခုဒုတိယအယူခံမှုတွင် အယူခံတရားခံအမှတ် ၅၊ ၆၊ ၇ တို့သည် အမွေစုမရထိုက်ကြောင်း စသည်ဖြင့်ယူဆပြီး၊ အမွေစားအမွေခံများ၏အမွေများကိုခွဲဝေပေးရန်၊ ပဏာမဒီကရီကို ချမှတ်ပေးလိုက်သည်။ ယင်းသို့ချမှတ်ပေးရာ၌ အောက်ရုံးစီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို ပယ်ဖျက်ပေးလိုက်သည်။ ထိုစီရင်ချက်နှင့်အမိန့်ကို မကျေနပ်သဖြင့်၊ ဦးညိုက ယခုဒုတိယအကြိမ် အယူခံဝင်လာခြင်းဖြစ်သည်။ ထို့ပြင်၊ အယူခံတရားခံအမှတ် ၁၊ ၂၊ ၃၊ ၄၊ ၈၊ ၉၊ ၁၀၊ ၁၁၊ ၁၂၊ ၁၃၊ ၁၄၊ ၁၅၊ ၁၆၊ ၁၇၊ ၁၈၊ နှင့် ၁၉ တို့က ရှာရဘန်(ခ) မညွန့်သည် မူစလင်ဘာသာဝင်ဖြစ်၍ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် မဖြစ်နိုင်၊ ဦးညိုနှင့်လည်း တရားဝင်လက်မထပ်နိုင်၊ ရှာရဘန်(ခ) မညွန့်သည် မည်သည့် အခါကမှ မူစလင်ဘာသာကို စွန့်လွှတ်ခဲ့ခြင်းမဟုတ်၊ အောက်ရုံးများက၊ ၎င်းရှာရဘန်(ခ) မညွန့်သည် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်ဖြစ်လာပြီး၊ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် တဦးအနေနှင့် သေဆုံးသွားခြင်းကို လက်ခံနိုင်စရာအကြောင်း မရှိသဖြင့် မကျေနပ်သောကြောင့်၊ ဤဒုတိယအယူခံတွင် ပြန်လှန်၍ ကန့်ကွက်လွှာများတင်ကြသည်။

ယင်းသို့ပြန်လှန်ကန့်ကွက်ခြင်းနှင့်ပတ်သက်၍၊ အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့သော အယူခံ တရားခံများ၏ ပညာရှိရွှေ့နေကြီး မစ္စတာ စီအေ၊ စူး(ရ်)မားက၊ ရှာရဘန်(ခ) မညွန့် သည်မူစလင်ဘာသာမှ ဗုဒ္ဓဘာသာသို့ကူးပြောင်းသွားခြင်း၊ ဗုဒ္ဓဘာသာ တဦးအနေဖြင့် သေဆုံးသွားခြင်းများမှာ၊ အမှုကြောင်းခြင်းရာနှင့်သာ ပတ်သက်သောကြောင့်၊ ထို အကြောင်းခြင်းရာပေါ်တွင်၊ မူလရုံးနှင့် ပဌမအယူခံရုံးတို့ကတသဘောတည်းတွေ့ရှိထား ပြီးဖြစ်ရကား၊ ယခုဒုတိယအယူခံရုံးတွင် ၎င်း၏ပြန်လှန်ကန့်ကွက်လွှာကို၊ အားသွန် ခွန်စိုက် မလျှောက်လဲလိုပါဟု တင်ပြသွားသည်။

ရှာရဘန်(ခ) မညွန့်သည် ဦးညိုနှင့်ရပြီးသည့်နောက်၊ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်ဖြစ်လာ၍ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တဦးအနေနှင့် သေဆုံးသွားခြင်းမှာ အောက်ရုံး ၂ ရုံးစလုံးက တသဘော တည်းယူဆသားပြီးဖြစ်သည်။ ထိုအကြောင်းခြင်းရာကို တသဘောတည်းယူဆထား ချက်ကို၊ ကျွန်ုပ်အနေဖြင့်၊ ဤဒုတိယအယူခံတွင် ဝင်ရောက်စွက်ဖက်ရန် အကြောင်း မမြင်ပေ။ ထို့ကြောင့်၊ ထိုယူဆချက်ကို ကျွန်ုပ်လက်ခံရန်သာ အကြောင်းရှိသဖြင့် ပညာရှိရွှေ့နေကြီး မစ္စတာ စီအေ၊ စူး(ရ်)မား တင်သွင်းသော ပြန်လှန်ကန့်ကွက်ချက် များကို ကျွန်ုပ်လက်မခံနိုင်သဖြင့်၊ စရိတ်မရှိ ပလပ်လိုက်သည်။

ယခုအဓိကအချက်အနေဖြင့် စဉ်းစားရန်ရှိသောပြဿနာမှာ၊ အဘူး (ခ) မောင် အေးမောင်က ဦးလယ်ဘဲနှင့် ဒေါ်ဂွန်းတို့၏ပစ္စည်းများကို အမွေဆက်ခံပိုင်ခွင့်ရှိသူ များနှင့်အတူ၊ ဦးညိုကိုထည့်သွင်း၍ ယခုကဲ့သို့ ဦးလယ်ဘဲနှင့် ဒေါ်ဂွန်းတို့၏ကျန်ရစ် ခဲ့သောပစ္စည်းများကို တရားရုံးတော်က ကြီးကြပ်စီမံခန့်ခွဲအုပ်ချုပ်၍ ခွဲဝေပေးရန် စွဲဆိုသောအမှု၌၊ ဦးညိုကို တရားခံအဖြစ် ထည့်သွင်းပြီး စွဲဆိုထားခြင်းမှာ၊ တရားဥပဒေ အရ မှန်မမှန်ပင်ဖြစ်ပေသည်။

အယူခံတရားလို၏ ပညာရှိရွှေ့နေကြီး ဦးမောင်မောင်ခင်က၊ ယခုကဲ့သို့စွဲဆိုထား သောအမှုမျိုးတွင်၊ ဦးညိုသည် ဦးလယ်ဘဲနှင့် ဒေါ်ဂွန်းတို့၏ပစ္စည်းများကို အမွေ ဆက်ခံပိုင်ခွင့်ရှိသူတဦးမဟုတ်၊ တစိမ်းပြင်ပြင် တဦးသာဖြစ်သောကြောင့် ၎င်းကို တရားခံတဦးအဖြစ် ထည့်သွင်း၍ စွဲဆိုခြင်းမှာ တရားဥပဒေနှင့် ဆန့်ကျင်ပါသည်ဟု တင်ပြသွားပြီး မောင်သိန်း နှင့် ဒေါ်ထွေး (ခ) အမှုကိုတင်ပြသွားသည်။ ၎င်း အမှုတွင် ဤကဲ့သို့အဆုံးအဖြတ်ပေးထားသည်။

"Held: That administration suit is really a suit for accounts as between members of the family of the deceased, i.e., heirs to the estate of a deceased person as such. A person outside the family cannot be joined as a party although he may be in possession of a part of the estate ; the

(၁) ၁၉၅၁၊ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး ၄၁၀၊ (တရားလွှတ်တော်)။

proper course then is for the representative to file a separate suit for the recovery of such properties."

၁၉၆၆

ဦးမောင်ညို

နှင့်

အဘူ(ခ)

မောင်အေး

မောင် ပါ

၁၉ ဦး

အယူခံတရားခံများ၏ ပညာရှိရွှေနေကြီး မစ္စတာ စီအေ၊စူးမား(ရ်)က၊ ယခုကဲ့သို့ သောအမှုမျိုးတွင် ဦးညိုအား တရားခံအဖြစ်ထည့်သွင်း၍ စွဲဆိုထားခြင်းမှာ မှားယွင်း သည်ဟုမဆိုနိုင်ပေ။ တဘက်ကပညာရှိရွှေနေကြီးတင်ပြသွားသောစီရင်ထုံးပါအမှုအဖြစ် အပျက်အကြောင်းခြင်းရာနှင့်ယခုအမှုအဖြစ်အပျက်အကြောင်းခြင်းရာတို့မှာမတူညီကြ ပါ။ မောင်သိန်း၏အမှုတွင်၊ ဦးလင်ဂန်ဆိုသူကိုတရားခံအဖြစ်ထည့်သွင်း၍စွဲဆိုထားခြင်း မှာ အမွေဆိုင်ပစ္စည်းအချို့အဝက်တို့သည် ၎င်း၏လက်ဝယ်သို့ ရောက်ရှိနေသောကြောင့် ဖြစ်ပေသည်။ ယခုအမှုမှာ အမွေဆိုင်ပစ္စည်းအားလုံးသည်၊ ဦးညို၏လက်ထဲတွင် တည်ရှိ နေပေသည်။ ဦးညိုကို ဤအမှုတွင်ထည့်သွင်း၍ မစွဲဆိုဘဲ ဖယ်ထားပါက၊ ယခုစွဲဆို သောအမှုသည် မည်သို့မျှ အဓိပ္ပါယ်သက်ရောက်ခြင်း မရှိတော့ဘဲ၊ တရားရုံးတော် များက မည်သို့မျှတိကျမှန်ကန်သော အဆုံးအဖြတ်ပေးနိုင်မည်မဟုတ်ပေ။ တဘက်မှ ရွှေနေကြီး တင်ပြသွားသော စီရင်ထုံးတွင်၊ ဦးလင်ဂန်ကိုတရားခံတဦးအဖြစ်ထည့်သွင်း၍ ၎င်းကိုရုံးက တရားခံစာရင်းမှ ဖယ်ထုတ်ခြင်းအားဖြင့်၊ လက်ရှိအမှုကို မည်သို့မျှ ထိခိုက်နိုင်ခြင်းအကြောင်း မရှိပေဟု အောက်ပါအတိုင်း မှတ်ချက်ချမှတ်ထားသည်။

"The defendant-respondent Ulingan was merely joined because it was convenient to do so and the removal of his name from the array of defendants did not therefore have the effect of an adjudication, the integrity of the original claim namely that the plaintiff-appellant is the heir of U Belu's estate remaining unbroken."

၎င်းပြင်၊ လိုဟာနာ ဘူး(လ်)ခီဒတ်(စ်) ခူ(ရ်)ရပ်ဂျီ နှင့် တဦးနှင့် လိုဟာနာ ရှန်တီလားဟာရီဒတ်(စ်) နှင့် အများ (၂) အမှုတွင်လည်း၊ အောက်ပါအတိုင်း ဆုံးဖြတ်ထားသည်ကိုညွှန်ပြသွားသည်။

"Any legatee under a will can file a suit for administration where it is necessary to take an account of the estate of the deceased and such a suit can be filed against a party who was during the life time of the deceased in possession and management of the property on behalf of the deceased. The mere fact that such party refutes the claim of the plaintiff does not alter the nature of the suit. The nature of the suit is to be

ဦးမောင်ညို
နှင့်
အဘိုး(ခ)
မောင်အေး
မောင် ပါ
၁၉ ဦး။

determined from the allegations in the plaint. Whether those allegations are substantiated or not will be a question to be decided in the case itself. The fact that the plaintiffs rely upon the will for getting their share in the property of the deceased makes little difference so far as the frame of the suit is concerned. It would be necessary in the plaintiff's case to ascertain what the estate of the deceased was, what debts had to be paid ; after the collection of the outstandings and other assets and payments of debts, the plaintiffs' share would be capable of ascertainment. Such a suit can be for an account of the administration of the estate of the deceased. Being a suit for accounts, it is open to the plaintiffs to put any valuation they please and pay *ad valorem* Court-fees thereon."

အထက်တွင်မြှောက်ဟခဲ့သည့်အတိုင်း၊ [ယခုအမှုမှာသေဆုံးသူ ဦးလယ်ဘဲနှင့် ဒေါ်ဂွန်းတို့၏ ကျန်ရစ်ခဲ့သော ပစ္စည်းများကို၊ အမွေဆိုင်များက တရားရုံးတော်၏ စီမံကွပ်ကဲအုပ်ချုပ်မှုနှင့် ပစ္စည်းများခွဲဝေမှုကို တောင်းခံသောအမှုဖြစ်ရာ၊ ထိုကျန်ရစ်ခဲ့သော ပစ္စည်းများနှင့်ပတ်သက်၍၊ ရုံးတော်က စာရင်းရှင်းတမ်းပြုလုပ်ပြီးလျှင်၊ အမွေဆိုင်များကို အမှုခွဲဝေပေးရန်သာဖြစ်သည်။] ပစ္စည်းများမှာလည်း အမွေဆိုင်အချို့၏ လက်ဝယ်တွင်သာလျှင်တည် ရှိရပေမည်။ တင်ပြသွားသော မောင်သိန်း၏အမှုတွင်၊ အမွေဆိုင် ပစ္စည်းအချို့တို့မှာ ဦးလင်ဂန်ထံတွင်သာရှိသည်။ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင်၊ တရားလွှတ်တော်ခုံရုံးက၊ ဦးလင်ဂန်ကို ထိုကဲ့သို့အမှုမျိုး၌တရားခံစာရင်းမှ ပယ်ထုတ်လိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။ ယင်းသို့ဖယ်ထုတ်သော်ငြားလည်း၊ အမွေခွဲဝေပေးသောအမှုတွင် မည်သို့မျှ အကျိုးနစ်နာမှုရှိမည်မဟုတ်ဟုယူဆခဲ့သည်။ ယခုအမှုမှာ၊ (သေသူများ၏ ပစ္စည်းအားလုံးတို့မှာ ဦးညို၏လက်တွင်ရောက်ရှိနေသဖြင့် ဤကဲ့သို့သော အမွေခွဲဝေမှုတွင်၊ ဦးညိုသည် သေသူထံမှ တိုက်ရိုက်အမွေဆက်ခံသူ တဦးမဟုတ်သော်ငြားလည်း၊ တရားခံတဦးအနေဖြင့် ထည့်သွင်း၍စွဲဆိုနိုင်) ကြောင်းကို ပညာရှိရှေ့နေကြီး မစ္စတာ စီ.အေ.စူး(ရ်)မား တင်ပြသွားချက်မှာ၊ အနှစ်အရသာနှင့်ပြည့်စုံသည်ဟု ယူဆသည်။ [၎င်းပြင် တရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၁၊ နည်းဥပဒေ ၃၆ နှင့်နည်းဥပဒေ ၁၁ (၂) တို့] ကိုသေချာကျနစွာ လေ့လာရာ၌၊ ယခုကဲ့သို့သောအမှုမျိုးတွင် [ဦးညိုကိုထည့်သွင်း၍ တရားမစွဲဆိုဘဲ မဖြစ်နိုင်ပေ။ ၎င်းကိုထည့်သွင်း၍ တရားစွဲဆိုမှသာလျှင်၊ အမှုတွင်ဖြစ်ပေါ်လျက်ရှိနေသော ပြဿနာများအားလုံးတို့ကို၊ ရုံးတော်က လေးနက်စွာနှင့် ပြည့်စုံစွာ ဆုံးဖြတ်ပေးနိုင်ပေမည်။] ထို့ကြောင့် ယခုအမှုတွင် ဦးညိုအား တရားခံအဖြစ် ထည့်သွင်း၍ စွဲဆိုထားချက်မှာ မှားယွင်းသည်ဟု မဆိုနိုင်ပေ။

ဦးမောင်ညို
နှင့်
အဘူး(ခ)
မောင်အေး
မောင် ပါ
၁၉ ဦး။

အမှုကြောင်းခြင်းရာနှင့်ပတ်သက်၍ စဉ်းစားဝေဖန်ရာ၌၊ အောက်အယူခံရုံးသည် မူလရုံး၏ယူဆချက်ဖြစ်သော၊ ရှာရဘန်(ခ) မညွန့်သည် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တဦးဖြစ်လာ၍ ဗုဒ္ဓဘာသာအနေနှင့်ပင် သေဆုံးသွားခြင်းကို လက်ခံသည်မှအပ၊ အခြားအချက်အလက် များတွင် သဘောတူညီမှုမရှိခဲ့ပေ။ ယခုကျိရုံးအနေနှင့် ဒုတိယအယူခံမှုတွင်၊ အောက် မည်သည့်ရုံးက ယူဆချက်သည် မှန်ကန်သည် မမှန်ကန်သည်ကို ချင့်ချိန်၍ သုံးသပ် ရပေမည်။

ဦးလယ်ဘဲနှင့် ဒေါ်ဂွန်းတို့သေဆုံးသွားရာတွင်၊ အယူခံတရားခံအမှတ် ၁ (မူလ တရားလို) အဘူး(ခ) မောင်အေးမောင်က၊ အဆိုနှင့်တကွတင်ပြသော မရွှေမပြောင်း နိုင်သော ပစ္စည်းစာရင်းတို့အရဖြစ်သည်။ ထိုပစ္စည်းစာရင်းများအနက် စာရင်းအမှတ် (က) မရွှေမပြောင်းနိုင်သော ပစ္စည်းစာရင်းများနှင့်ပတ်သက်၍၊ အမှတ် ၁ နှင့် ၂ တို့တွင်ပြထားသောအိမ်တို့မှာ၊ အောက်မူလရုံးက ဦးညိုပိုင် အိမ်များဟုယူဆထားသည်။ သို့ရာတွင် အယူခံရုံးက ထိုပစ္စည်းများသည် ဦးညိုပိုင်အိမ်များမဟုတ်၊ ထိုအမွေဆိုင် အိမ်များပေါ်တွင်၊ တရားခံအမှတ် ၁၆ ဖြစ်သူ ပူကယ်က တက်ရောက်နေထိုင်ခြင်းမှာ ထင်ရှားသဖြင့်၊ ဦးညိုပိုင်ပစ္စည်းမဟုတ်ကြောင်း ထင်ရှားသောကြောင့်၊ အောက်ရုံး၏ ယူဆချက်ကို ပယ်ဖျက်လိုက်သည်။ ထိုစာရင်းအမှတ် ၃ နှင့် ၄ တွင်ဖော်ပြထားသော အိမ်များမှာ၊ အောက်ရုံးကယူဆသကဲ့သို့ ဦးညိုပိုင်အိမ်များဖြစ်ကြောင်း ယူဆထား သည်။ စာရင်းပါအမှတ် ၅ မှ ၉ အထိ ဖော်ပြထားသော လယ်မြေများမှာ၊ ယခုအခါ အစိုးရက ပြည်သူပိုင်ပြုလုပ်ထားပြီးဖြစ်သည်။ ထိုလယ်များအကြောင်းနှင့်ပတ်သက်၍၊ အောက်မူလရုံးက ထိုလယ်များသည် ဦးညို၏လက်ဝယ်တွင်ရှိ၍၊ ဦးညိုသာလျှင် အကျိုး ခံစားပြီးတရားခံများကလည်း တောင်းဆိုခြင်းမရှိသဖြင့်၊ ၎င်းတရားခံများနှင့်ဆန့်ကျင် ၍ ဦးညိုကလက်ဝယ်ထားရှိခြင်းမှာ၊ ၁၂ နှစ်ကျော်ပြီဖြစ်သောကြောင့်၊ တရားခံများက မတောင်းဆိုနိုင်တော့ဟု ယူဆထားရာတွင်၊ အယူခံရုံးက ထိုကဲ့သို့ယူဆချက်ကို လက် မခံခဲ့ပေ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော်၊ ထိုလယ်မြေများမှရသောလယ်ထောက်ခံများကို ရှာရဘန်(ခ) မညွန့်မသေမီကတည်းက အနည်းငယ်ခွဲဝေပေးခဲ့ခြင်း၊ မညွန့်သေဆုံး ပြီးနောက် တရားလိုအဘူး(ခ) မောင်အေးမောင်က လယ်ထောက်ခံအချို့တို့ကို ရယူ ခြင်း စသည်တို့ကို တွေ့ရှိရသဖြင့်၊ ထိုလယ်များနှင့်ပတ်သက်၍၊ ဦးညိုက အယူခံတရားခံ များနှင့်ဆန့်ကျင်လျက် ၁၂ နှစ်လက်ဝယ်ထားရှိခြင်းဆိုသည်မှာ မဟုတ်မမှန်ကြောင်း ယူဆသည်။ ထို့ပြင် ရှာရဘန်(ခ) မညွန့်မသေဆုံးမီကတည်းကပင်၊ အမွေဆိုင်အိမ် များနှင့်တကွ လယ်များကို၊ တူ တူမများဖြစ်ကြသော အမွေစားအမွေခံများအား ခွဲဝေပေးလိုကြောင်း၊ ၎င်းတို့မှာငယ်ရွယ်ကြသေးသဖြင့် ခွဲဝေပေးလိုက်ပါက၊ ဖြုန်းတီး ပစ်မည်စိုးရိမ်ရကြောင်း၊ ဦးညိုက ရှာရဘန်(ခ) မညွန့်သေဆုံးပြီးနောက်၊ ထိုပစ္စည်း

၁၅၆၆
ဦးမောင်ညို
နှင့်
အဘိုး(ခ)
မောင်အေး
မောင် ပါ
၁၉ ဦး။

များနှင့်ပတ်သက်၍ အမေ့ခွဲဝေပေးရန် စီမံသေးကြောင်း ဝန်ခံထားသည့်အပြင်၊ သက်
သေခံအမှတ် (၄) ဖြစ်သော ရွှေနေနို့တစ်ပြန်စာအရ၊ လယ်များမှာ အမေ့ဆိုင်များ
အားလုံးပိုင်ဆိုင်သည်ဟု ဝန်ခံထားပြီးဖြစ်ရကား၊ အောက်မူလရုံး၏ယူဆချက်မှာ မှား
ယွင်းနေသည်ကိုတွေ့ရှိရသဖြင့် ၎င်းပစ္စည်းများနှင့်ပတ်သက်၍ အမေ့စား အမေ့ခံများ
အားလုံး ပိုင်နိုင်ခွင့်ရှိကြောင်းနှင့် ဦးညိုသည် ထိုပစ္စည်းများကို အမေ့ဆိုင်များ၏
အကျိုးကိုဆန့်ကျင်၍ ၁၂ နှစ်ကျော် လက်ဝယ်ထားရှိခြင်း မဟုတ်ကြောင်းဖြင့်
မှတ်ချက်ချခဲ့လေသည်။ စာရင်းအမှတ် (ခ) တွင်ဖော်ပြထားသော ရွှေပြောင်း
နိုင်သော ပစ္စည်းများနှင့်ပတ်သက်၍လည်း၊ အောက်အယူခံရုံးက မူလရုံးနှင့် သဘော
ချင်းကွဲလွဲခဲ့လေသည်။ အောက်အယူခံရုံးက၊ ထိုရွှေပြောင်းနိုင်သော ပစ္စည်းများမှာ
ရွာရဘန်(ခ) မညွန့်ပစ္စည်းများဖြစ်ကြောင်း သက်သေများထွက်ချက်အရ ထင်ရှား
သဖြင့်၊ အခြားအမေ့စား အမေ့ခံများနှင့် မည်သို့မျှမသက်ဆိုင်ကြောင်း တွေ့ရှိထား
လေသည်။ အယူခံရုံးက ထိုပစ္စည်းများနှင့်ပတ်သက်၍၊ ယင်းပစ္စည်းများမှာ ဦးလယ်ဘဲ
နှင့်ဒေါ်ဂွန်းတို့၏ ကျန်ရစ်ခဲ့သောပစ္စည်းများဖြစ်ခဲ့ပါမူ၊ ဒေါ်ဂွန်းသေဆုံးပြီးနောက် ထို
ပစ္စည်းများကို၊ ကာလစည်းကမ်းသတ် အက်ဥပဒေဇယားအမှတ် ၁၂၀ အရ၊ ၆ နှစ်
အတွင်းသာလျှင် တရားစွဲဆိုရမည်ဖြစ်သဖြင့်၊ ယခုထိုပစ္စည်းများကို တောင်းခံစွဲဆို
ခြင်းမှာ၊ ၆ နှစ်ကျော်လွန်နေပြီဖြစ်သောကြောင့်၊ ကာလစည်းကမ်းသတ်မှာကျော်လွန်
နေပြီဟု မှတ်ချက်ချခဲ့လေသည်။

အမှုတရားလုံးကိုခြုံ၍ ဆင်ခြင်စဉ်းစားရာတွင်၊ တွေ့ရှိရသောအချက်မှာ၊ ယခု ဦးညို
လက်ဝယ်တွင်ရောက်ရှိနေသော အမေ့ဆိုင်ပစ္စည်းများမှာ၊ ရွာရဘန် (ခ) မညွန့်ထံမှ
ဦးညိုကဆင့်ရရှိသော ပစ္စည်းများဖြစ်သည်။ ယင်းသို့ ရရှိခြင်းအကြောင်းမှာလည်း၊
ရွာရဘန်(ခ) မညွန့်သည် ၎င်း၏ဇနီးဖြစ်၍ ၎င်းလက်ထပ်ကတည်းက မူလလင်ဘာသာမှ
ဗုဒ္ဓဘာသာသို့ကူးလာပြီး၊ ရွာရဘန်(ခ) မညွန့်မသေမီ ၃ နှစ်လောက်တွင်၊ ၎င်းသည်
ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် လုံးလုံးလျားလျားဖြစ်သွားပြီး၊ သေဆုံးသောအခါ၌လည်း ဗုဒ္ဓဘာသာ
ဝင်တဦးအနေနှင့် သေဆုံးသွားခြင်းကြောင့်၊ ၎င်းတို့မှာ သားသမီးများမရှိခဲ့သဖြင့်၊
ရွာရဘန်(ခ) မညွန့်က သေဆုံးသူမိဘများဖြစ်သော ဦးလယ်ဘဲနှင့်ဒေါ်ဂွန်းတို့ထံမှ
အမေ့စားအမေ့ခံအနေနှင့် ရရှိသောပစ္စည်းများမှာ၊ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဓမ္မသတ်အရ ဦးညို
လက်ဝယ်သို့ ရောက်ရှိသွားရခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုပစ္စည်းများနှင့်ပတ်သက်၍၊ ဦးလယ်ဘဲ
နှင့်ဒေါ်ဂွန်းတို့၏ မြေးများဖြစ်ကြသော၊ ဤအမှုတွင်ပါဝင်ကြသည့် မအေမုန့်၊ မောင်
ဂျလာနှင့် မဦးမားတို့ကလွဲ၍၊ အခြားတရားခံများတို့သည် အမေ့ဆက်ခံခွင့်ရှိကြ
ပေသည်။ ထိုကဲ့သို့သောတရားခံသုံးဦးတို့မှာ အမေ့မဆက်ခံထိုက်ပေ။ အဘယ်ကြောင့်
ဆိုသော်၊ ၎င်းတို့၏မိခင်ဖြစ်သူ မပါတမာသည်၊ ဦးလယ်ဘဲမသေခင်က သေဆုံးသွား

ဦးမောင်ညို
နှင့်
အဘိုး(ခ)
မောင်အေး
မောင် ပါ
၁၉ ဦး။

သောကြောင့်၊ ၎င်းတရားခံသုံးဦးတို့မှာ အမေ့မမြီကြပေ။ ထို့ပြင်၊ မရွှေ့မပြောင်းနိုင်သောပစ္စည်းများနှင့်ပတ်သက်၍၊ စာရင်းပါအမှတ် ၃ နှင့် ၄ တို့တွင်ဖော်ပြထားသော အိမ်တို့မှာ၊ ဦးညို နှင့် ရှာရဘန်(ခ) မညွန့်တို့၏လက်ထက်ပူး ပစ္စည်းများဖြစ်သည်ဟု အမှုတွဲတွင် အတိအလင်းပေါ်လွင်နေသည်။ ထိုမရွှေ့မပြောင်းနိုင်သော ပစ္စည်းစာရင်းတွင်ဖော်ပြထားသောအမှတ် ၅ မှ ၉ အထိပါရှိသော လယ်များမှာ၊ ယခုအခါ အစိုးရက ပြည်သူပိုင် ပြုလုပ်ထားခြင်းဖြစ်သည်။ ထို့ပြင်၊ ရွှေနေနို့ တစ်ပြန်စာဖြစ်သော သက်သေခံအမှတ်(၄)အရ ဆိုလျှင်၊ ထိုလယ်များကိုလည်း ကျန်ရှိရစ်ခဲ့သော အမေ့ဆိုင်များက ပိုင်ဆိုင်ခွင့်ရှိသည်ဟု ဖော်ပြထားခြင်းဖြစ်သည်။ ထို့ပြင်၊ သက်သေများထွက်ချက်အရ စာရင်းပါအမှတ် ၃ နှင့် ၄ အိမ်မှလွဲ၍၊အခြားအိမ်နှင့်ပတ်သက်၍သော်၎င်း၊ လယ်ယာမြေနှင့်ပတ်သက်၍သော်၎င်း၊အကျိုးခံစားခွင့်ကို အမေ့စားအမေ့ခံများတွင်ရှိကြောင်းကို၊ထိုလယ်များမှ အစိုးရသမီးမိက ရရှိသော လယ်ထောက်ခံများနှင့် အကျိုးခံစားခွင့်တို့ကို အမေ့စားအမေ့ခံများဖြစ်ကြသော တူ တူမများကို ခွဲဝေပေးခဲ့ခြင်း၊တူ တူမများငယ်သေး၍ အမေ့ခွဲဝေမပေးသေးခြင်း၊ ငယ်ရွယ်သူများအား အမေ့ခွဲဝေပေးလိုက်ပါက ပစ္စည်းဖြုန်းမည်ကို စိုးရိမ်ခြင်း၊ ရှာရဘန်သေဆုံးပြီးနောက်၊ ဦးညိုက ထိုပစ္စည်းများကို အမေ့ခွဲဝေပေးရန် အစီအစဉ်ရှိခြင်း စသည့်အကြောင်းခြင်းရာများကို ထောက်ရှုခြင်းအားဖြင့်၊ ဦးညိုသည် ထိုပစ္စည်းများနှင့်ပတ်သက်၍ အမေ့စားအမေ့ခံများဖြစ်သည့် အမှုသည်များ၏အကျိုးကို ဆန့်ကျင်ပြီး အကျိုးခံစားခွင့်ရှိနေကြောင်း မပေါ်လွင်ပေ။ ဤကဲ့သို့ အောက်အယူခံရုံးက ယူဆထားသည်မှာ မှန်ကန်ပေသည်။

(ခ) [စာရင်းပါရွှေ့ပြောင်းနိုင်သောပစ္စည်းများ]နှင့်ပတ်သက်၍၊ အောက်အယူခံရုံး၏ယူဆချက်မှာ မှားယွင်းသည်ဟု မဆိုနိုင်ချေ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော်၊ ထိုပစ္စည်းများမှာ[ရွှေ့ပြောင်းနိုင်သော ပစ္စည်းများဖြစ်သည့်အားလျော်စွာ၊ရှာရဘန်(ခ)မညွန့် နှင့် ဦးညိုတို့လက်ဝယ်သို့ ရောက်ရှိသည့်နေ့မှစ၍၊ ဖြန့်အတွင်း တောင်းခံရန်သာဖြစ်သည် ယင်းသို့လည်း မတောင်းခံခဲ့ဘဲ၊ကာလစည်းကမ်းသတ် အချိန်ကျော်မှ တောင်းခံခြင်းမှာနည်းလမ်းမကျ၍ မရနိုင်ပေ။]

အထက်ပါယူဆချက်ကို လက်ခံပြီးဖြစ်ရကား၊နောက်ဆုံးဖြေရှင်းရန်မှာ၊အမေ့ဆိုင်များသည်ပစ္စည်းမည်၍မည်မျှရထိုက်ကြသည်ဟုပင်ဖြစ်ပေသည်။ယင်းအကြောင်းအရာနှင့်ပတ်သက်၍၊ အောက်အယူခံရုံးကဦးလယ်ဘဲသေဆုံးပြီးနောက်၊ကျန်ရစ်ခဲ့သောစွည်းများကို ဒေါ်ဂွန်းနှင့်တကွ ကျန်ရှိသော အမေ့စားအမေ့ခံတို့က၊မည်၍မည်မျှ ဝေစုရထိုက်သည်ကို ဖော်ပြထားပြီးဖြစ်သည်။ ၎င်းပြင်၊ဒေါ်ဂွန်းသေဆုံးပြီးနောက် ၎င်း၏ရခဲ့သောအမေ့စုကိုကျန်အမေ့ဆက်ခံသူများက မည်သို့မည်ပုံ ဝေစုကိုရထိုက်ကြောင်းနှင့်ပတ်သက်၍ ဖော်ပြထားခြင်းဖြစ်သည်။ထို့ပြင်၊ ရှာရဘန်(ခ) မညွန့်သည် မိမိရရှိရန်

၁၉၆၆

ဦးမောင်ညို
နှင့်
အဘိုး(ခ)
မောင်အေး
မောင် ဖိ
၁၉ ဦး။

မို့သော အခေအနေနှင့် မအေစုတို့ကို တဖန်ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်ဖြစ်၍ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တဦး အနေနှင့် သေဆုံးသွားသဖြင့်၊ သားသမီးများလည်း မရှိဘဲ ဦးညိုတဦးတည်း ကျန်ရှိ သဖြင့်၊ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်ဓမ္မသတ်အရ ဦးညိုသည် မည်မျှသော ပစ္စည်းအစုကို ရထိုက် ကြောင်းနှင့် ပတ်သက်၍လည်း၊ အဆုံးအဖြတ်ပြုထားပြီးဖြစ်သည်။ ထိုကဲ့သို့ချမှတ် ထားသော အမေ့စုများနှင့်ပတ်သက်၍ မှားယွင်းသည်ဟု မဆိုနိုင်သဖြင့် ကျွန်ုပ် လက်ခံသည်။ အထက်တွင်မြှောက်ဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း၊ မဖါတမာမှာ ဦးလယ်တဲမသေမီကပင် သေဆုံးသွားသဖြင့်၊ ၎င်းကမေးသော သမီး မအေစုနှင့်၊ သားမောင်ဂျကား၊ သမီး မစူးမားတို့မှာ၊ အမေ့မရထိုက်ပေ။ ၎င်းပြင်၊ တင် ထားသောစာရင်း (က) နှင့် (ခ) တို့တွင်အမှတ် ၃ နှင့် ၄ ဖြစ်သော အိမ်တို့မပါဝင်ဘဲ ကျန်ပစ္စည်းများနှင့်ပတ်သက်၍၊ မဟာမေဒင်ဘာသာအရ၊ ဦးလယ်တဲ၏ အသုဘစရိတ်၊ ဒေါ်ဂွန်း၏ အသုဘစရိတ်နှင့် အခြားတင်ရှိသောကြွေးများနှင့် ရုံးများ၏ဘဏ္ဍာစရိတ်များကို ခုနှိမ်ရုံမှအပ၊ အမေ့ဆိုင် များ၏အမေ့ကို ခွဲဝေပေးရန်၊ အောက်ရုံးက ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ရန်အလို့ငှါ ပဏာမ ဒီကရီချပေးလိုက်ခြင်းမှာ၊ မှားယွင်းကြောင်း မတွေ့ရှိရသဖြင့် ကျွန်ုပ်လက်ခံသည်။

ထို့ကြောင့်၊ အောက်မူလရုံးချမှတ်သော စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီတို့ကို ပယ်ဖျက် လိုက်ပြီး၊ အောက်အယူခံရုံးက ချမှတ်သော စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီတို့ကို စရိတ်မရှိ အတည်ပြုလိုက်သည်။ ဤရုံး၏ဒုတိယအယူခံလွှာကို ပလပ်လိုက်သည်။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

တရားမ ပဌမအယူခံမှု

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေ ရွှေတွင်

ဦးလှထွန်း (အယူခံတရားလို)

နှင့်

ဦးထိ (အယူခံတရားခံ) *

† ၁၉၆၆

နိုဝင်ဘာလ
၂၉ ရက်။

ဥပဒေနှင့်ဆိုင်သောတရားရုံးချုပ် တရားစွဲဆိုမှု—ကြုံကြိုက်သက်သေများ (Chance witness)
ထွက်ချက်များကိုသတိနှင့်လက်ခံရခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ကြုံကြိုက်သက်သေများ (Chance witness) တို့၏ ထွက်ချက်များကို
သတိနှင့် လက်ခံရမည် ဖြစ်သည်။ ။ ကြုံကြိုက် သက်သေတိုင်း မမှန် သက်သေ ဖြစ်သည်ဟု မဆိုနိုင်
သော်လည်း ထိုသက်သေမျိုးကို အလွယ်တကူနှင့် ပြသနိုင်သည့် အလျောက် ခြွင်းချက်မရှိ လက်ခံ
ခြင်း မပြုနိုင်ပေ။

အစီရင်ခံစာမကံ နှင့် မိုမင်ဘီအိ၊ အေ၊ အိုင်၊ အာ (ရ်)၊ ၁၉၄၁ (ပရိဘူကောင်စီ) ၁၁ ရည်
ညွှန်းသည်။

အယူခံတရားလိုအတွက်။ ။ဦးဘိုးသာ။

အယူခံတရားခံအတွက်။ ။ဦးသန်းမောင်။

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေ။ ။ဤအယူခံမှုကို ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ တရားမအယူခံမှု၊
အမှတ် ၈၅၊ ၈၆၊ ၈၈ ဘို့နှင့်အဘူ နှစ်ဘက်ပညာရှိရွှေနေကြီးများ၏ သဘောတူညီချက်
အရ ကြားနာခဲ့သဖြင့်၊ စီရင်ချက်အားလုံးသည် တခုနှင့်တခု ဆက်စပ်လျက်ရှိပေ
သည်။

အယူခံတရားခံ ဦးထိက၊ အယူခံတရားလိုဦးလှထွန်းသည် ရန်ကုန်မြို့၊ ပြည်လမ်း၊
လှည်းတန်းထိပ်ရှိ တိုက်အမှတ် ၅၂၇(က) ၏အပေါ်ထပ်အခန်းတခန်းတွင် ၁၉၅၉ ခုနှစ်

* ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ တရားမပဌမ အယူခံမှုအမှတ် ၈၇။

† ၁၉၆၂ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၅၀၁ တွင် ရန်ကုန်မြို့တော် တရားမ တရားသူကြီး
ချုပ် ရုံးတော်၏ ချမှတ်သော စီကရီကို အယူခံဝင်မှု။

ဇူလိုင်လ ၁ ရက်နေ့မှစ၍ မိမိ၏ ခွင့်ပြုချက်အရ နေထိုင်ခဲ့ရာ၊ ၃ လခန့်အကြာတွင် ထိုအခန်းမှထွက်ခွာသွားရန် တောင်းဆိုခဲ့သော်လည်း ငြင်းဆိုနေကြောင်းအဆိုပြုကာ၊ အခင်းဖြစ်ဥပစာမှ နှင်ထုတ်ပေးရန် ရန်ကုန်မြို့၊ တရားမရုံး၌ တရားစွဲဆိုခဲ့၏။

အယူခံတရားလိုဦးလှထွန်းက မိမိသည်အယူခံတရားခံ ဦးထိ၏အခွင့်အမိန့်နှင့်အခင်း ဖြစ်ဥပစာ၌ နေထိုင်သည်ဆိုခြင်းမှာ မဟုတ်ကြောင်း၊ ကြက်ဆင်ဖဲထီးတိုက်ပိုင်ရှင် ဦးသန်းမောင်၏ခွင့်ပြုချက်အရ နေထိုင်ခြင်းဖြစ်၍၊ မိမိအပေါ်တရားစွဲဆိုရန် အကြောင်း မပေါ်ပေါက်ကြောင်း ထုချေသဖြင့်၊ အခင်းဖြစ်ဥပစာကို အယူခံတရားလို၏ အခွင့် အမိန့်အရ နေထိုင်ခဲ့ပါသလောဆိုသည့် အဓိကကောက်ချက်ပေါ်ပေါက်ခဲ့၏။ အောက် ရုံးပညာရှိ တရားသူကြီးသည် နှစ်ဘက်သက်သေ အထောက်အထားများကို ကြားနာ ပြီးနောက်၊ အယူခံတရားလိုသည် အယူခံတရားခံ၏ ခွင့်မိန့်နှင့်နေထိုင်သူ ဖြစ်သည်ဟု ကောက်ယူကာ အယူခံတရားခံစွဲဆိုသည့်အတိုင်း ဒီကရီချပေးလိုက်သည်။ ထိုဒီကရီကို ဦးလှထွန်းကမကျေနပ်သဖြင့် ဤအယူခံမှု တင်သွင်းလာခြင်းဖြစ်သည်။

ယခုအမှုတွင် အယူခံတရားခံဦးထိက အယူခံတရားလိုဦးလှထွန်းသည် အခင်းဖြစ် ဥပစာတွင် မိမိ၏အခွင့်အမိန့်နှင့် နေထိုင်သူဖြစ်သည်ဟု အဆိုရှိပြီး၊ အယူခံတရားလို ဦးလှထွန်းက ၎င်းသည်ကြက်ဆင်ဖဲထီး တိုက်ပိုင်ရှင် ဦးသန်းမောင်၏အခွင့်အမိန့်နှင့် နေထိုင်သူဖြစ်သည်ဟု အဆိုရှိသောကြောင့်၊ ထိုအဆိုနှစ်ခုအနက် မည်သူ၏အဆိုက မှန်ကန်သည်ဆိုခြင်းကို ချင့်ချိန်နိုင်ရန်အလို့ငှါ အခင်းဖြစ်ဥပစာပေါ်ပေါက်လာသည့် နောက်ကြောင်းရာဇဝင်ကို အတိုချုပ်ဖော်ပြရန်လိုပေသည်။

ရန်ကုန်မြို့၊ ပြည်လမ်း၊ လည်းတန်းထိပ်ရှိ မြေချိန်ဒဿမ ၉၅၅ ကေရှိသော မြေကွက်ကို ၁၉၇၄ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၉ ရက်နေ့တွင် အယူခံတရားခံ ဦးထိအပါအဝင် ပုဂ္ဂိုလ် ၂၁ ဦးကမူလပိုင်ရှင်လင်စွန့်ဘိတ်(ခေါ်)ဦးချစ်စိန်ထံမှငွေ ၁၇,၀၀၀ ကျပ် ငွေဖြင့် ဝယ်ယူခဲ့၏။ ထိုကဲ့သို့ဝယ်ယူပြီးနောက် မြေပေါ်ရှိအဆောက်အဦများသည် ၁၉၇၇ ခုနှစ်၊ဧပြီလအတွင်းတွင် မီးလောင်ကျွမ်းပျက်စီးသွားသည်။ ထိုအခါ ဗိုလ်မှူးအောင်နှင့် ဗိုလ်ရဲလှတို့အမှူးရှိသော ဗဟိုမီးဘေးကယ်ဆယ်ရေးအဖွဲ့က အဆိုပါမြေကွက်ပိုင်ရှင် ၂၁ ဦးအား ပြန်လည်ခွဲဝေပေးခဲ့သဖြင့် အယူခံတရားခံ ဦးထိသည် မြေချိန်ဒဿမ ၀.၃၁ ရှိသော ဦးပိုင် ၃(သု-၁၁) မြေကွက်ကို ရရှိခဲ့၏။ ကျန်ပုဂ္ဂိုလ် ၂၀ မှာလည်းအလားတူ မြေကွက်အသီးသီးရရှိခဲ့ကြသည်။

မီးလောင်ပြင်နေရာတွင် အဆောက်အဦ ဆောက်လုပ်ရန် ပြုသောအခါ၊ သက် ဆိုင်ရာ အာဏာပိုင်များက ထိုနေရာသည် ပြည်လမ်းမကြီးပေါ်တွင် ရှိပြီး နိုင်ငံခြား ဧည့်သည်တော်ကြီးများ မကြာခဏ ဖြတ်သန်းသွားလာသော နေရာဖြစ်၍၊ ပုံစံတူ တိုက်လှလှဆောက်လုပ်ရန် လိုလားကြသည်။ သို့ရာတွင် ဦးထိ အပါအဝင်

ဦးလှထွန်း
နှင့်
ဦးထီး

သူ့မှာ ငွေကြေး မပြည့်စုံကြသဖြင့်၊ ထိုအခါက ဗဆ-ပ-လ အစိုးရကိုကူညီ
ထောက်ခံနေသည့် ကြက်ဆင် ဖဲထီး တိုက်ပိုင်ရှင် ဦးသန်းမောင်အား၊ ထိုသူများကို
အကူအညီပေးရန် မီးဘေးကာယ်ဆယ်ရေး အဖွဲ့က ကမ်းလှမ်းခဲ့၏။ မြေပိုင်ရှင် ၂၁ ဦး
အနက် နောက်ပေးဘက်တွင် မြေကွက်ရရှိသူ ၁၀ ဦးမှာ တိုက်ဆောက်ရန် မလို
သဖြင့်၊ ဦးသန်းမောင်သည် ကျန် ၁၁ ဦးနှင့်သာ စကား ပြောရသည်။ ထိုသို့ စကား
ပြောကြသည့် ပုဂ္ဂိုလ် ၁၁ ဦးအနက် ၇ ဦးသာ ဦးသန်းမောင်၏ အကူအညီ ယူပြီး
တိုက်ဆောက်ရန် သဘောတူကြသည်။ ထို ၇ ဦးတွင် ဦးထီး အပါအဝင်ဖြစ်သည်။
ဆောက်လုပ်မည့်တိုက်များမှာ ပုံစံတူ နှစ်ထပ်တိုက်များ ဖြစ်ပြီး၊ အပေါ်ထပ်တွင်
၂ ခန်း၊ အောက်ထပ်တွင် ၂ ခန်း၊ အလယ်၌ လှေကားရှိသည်။ အခင်းဖြစ် ဥပစာ
သည် အပေါ်ထပ်မှ အခန်းတခန်းပင် ဖြစ်၏။

ဥပစာတခုမှ နှင်ထုတ်ရန် စွဲဆိုသည့်အမှုတွင် တရားခံက မိမိသည်တရားလို၏
အခွင့်အမိန့်နှင့် နေထိုင်သူမဟုတ်ကြောင်း ငြင်းဆိုလာသောအခါ၊ တရားလိုက တရားခံ
သည် ၎င်း၏ အခွင့်အမိန့်နှင့်နေသူ ဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားအောင် သက်သေထူရန်
တာဝန်ရှိပေသည်။

အယူခံ တရားခံဦးထီးက အယူခံ တရားလို ဦးလှထွန်းသည်၊ မိမိ၏ အခွင့် အမိန့်နှင့်
နေထိုင်သူ ဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားအောင် ဦးမောင်မောင်ကြီး (လိုပြ-၁)၊ ကိုသောင်း
(လိုပြ-၂)၊ ဦးပါလှိုင် (လိုပြ-၃)၊ ဦးထွန်းအောင် (လိုပြ-၄)၊ ဦးဖြူ (လိုပြ-၅) နှင့်
မောင်ထွန်းမြိုင် (လိုပြ-၆) တို့အား သက်သေထူခဲ့၏။ ဦးမောင်မောင်ကြီးက မော်
တော်ကား ဘီးပေါ်တံ၌ အယူခံ တရားခံထံရောက်စဉ် ဦးသန်းမောင်က ဦးလှထွန်းကို
အပေါ်ထပ်၌ ခေတ္တထားရန် အယူခံ တရားခံအား ပြောသည်ကို ကြားရကြောင်း၊
ဦးပါလှိုင်က ဦးသိသံသ့ ကိစ္စ တခုနှင့် ရောက်စဉ် ဦးလှထွန်း သည်၊ ဦးထီးထံ၌ နေခွင့်
တောင်းသည်ကို ကြားကြောင်း ထွက်ဆိုသွားကြသည်။ ထိုသက်သေတို့၏ ထွက်
ချစ်များကို ကြည့်လျှင် ၎င်းတို့သည် ကြုံကြိုက် သက်သေများ (Chance witness)
သာ ဖြစ်ကြောင်း ပေါ်လွင်နေ၍၊ ၎င်းတို့၏ထွက်ချက်များကိုသတိနှင့် လက်ခံရမည်
ဖြစ်သည်။ ကြုံကြိုက်သက်သေတိုင်း မမှန် သက်သေ ဖြစ်သည်ဟု မဆိုနိုင်သော်လည်း
ထိုသက်သေမျိုးကို အလွယ်တကူနှင့် ပြသနိုင်သည့် အလျောက်ခြွင်းချက်မရှိလက်ခံ
ခြင်းမပြုနိုင်ပေ။ အစီမံခန့်ခွဲမှုနှင့် မိမိမင်ဘီဘီ (၁)။

ကိုသောင်းမှာ ဦးထီး၏ သားမက်ဖြစ်သည်။ ဦးထွန်းအောင်မှာ ကိုယ်တိုင် သိရှိ
သူမဟုတ်ဘဲ ဦးထီး၏ ပြောပြချက်အရ သိရသူဖြစ်၍၊ ၎င်း၏ ထွက်ချက်သည်

(၁) အေ၊အိုင်၊အာ(ရ်)၊ ၁၉၄၁၊ ပရိဘူတောင်စီ ၁၁။

ဦးလှထွန်း
နှင့်
ဦးထိန်

ထိရောက်မှု မရှိပေ။ ဦးဖြူနှင့် မောင်ထွန်းမြိုင်တို့သည်၊ တိုက်မပြီးမီက တိုက်အထက် ထပ်၌ နေဘူးသူများသာ ဖြစ်ပြီး၊ ဦးထိန်နှင့် ဦးလှထွန်းတို့ မည်သို့ မည်ပုံ အဆက် အသွယ်ရှိသည်ဆိုခြင်းကို သိရှိသူများ မဟုတ်ကြပေ။

သက်သေတို့ မည်သည် မည်သည့်မှန်သည့်အတိုင်းလည်း ထွက်ဆိုတတ်သည်။ အကြောင်းကြောင်းကြောင့် လိမ်လည်၍လည်း ထွက်ဆိုနိုင်သည်။ သို့ရာတွင်ပေါ်ပေါက် လျက်ရှိသော အကြောင်းခြင်းရာများမှာမူ လိမ်ညာ၍ မရနိုင်ပေ။ ယင်းသို့ ပေါ်ပေါက်လျက်ရှိသော အကြောင်းခြင်းရာများသည်၊ ပြဿနာကို ဖြေရှင်းရာ၌ အမှန်တရားကိုရှေ့ရှုနိုင်မည်ဖြစ်သည်။ ယခုအမှုတွင် ဦးထိန် ကြက်ဆင်းဖဲထီးတိုက်ပိုင်ရှင် ဦးသန်းမောင်သည် ငွေစိုက်ထုတ်၍ တိုက်ကို လေးလနှင့် အပြီး ဆောက်ပေးရန် တာဝန် ယူခဲ့သော်လည်း ၁၈ လ ကြာခဲ့ကြောင်း၊ ထိုကာလ အတွင်း ဦးသန်းမောင် သည်၊ တိုက်ဆောက်ခြင်းကို ရပ်ဆိုင်းထားကာ၊ နောင် စာရင်းရှင်းသော အခါ၌ ပေးဆပ်ရန် ကျန်သည့်ငွေများ အတွက် စိတ်ချရအောင် မြေတခြမ်းနှင့် တိုက်တခြမ်း ကို ၎င်းအားအရောင်းစာချုပ် ပြုလုပ် ထားပေးရန် အကျပ်ကိုင်ခဲ့ကြောင်း၊ ထိုစဉ်က မိမိ၌ တိုက်ဆောက်ရန် ငွေကြေး မပြည့်စုံ၍ ဦးသန်းမောင် အကျပ်ကိုင်သည်ကို မလွန်ဆန်နိုင်ဘဲ မြေတခြမ်းနှင့် တိုက်တခြမ်းကို ဦးသန်းမောင်အား ရောင်းသည်ဟုစာ ချုပ်တခု ချုပ်ပေးခဲ့ရကြောင်း ဝန်ခံထားသည်။ ထိုဝန်ခံချက်အရ၊ ဦးထိန်သည် ဦးသန်းမောင်အား၊ တိုက်တခြမ်းကို လွှဲပေးခဲ့ရကြောင်း ပေါ်လွင်နေရာ၊ ထိုကဲ့သို့ လွှဲအပ်ပေးရသည့် တိုက်တခြမ်းရှိ အိမ်ခန်းကို မိမိ၏ အလုပ်သမား ဖြစ်သူ ဦးလှထွန်း အား နေထိုင်ခွင့်ပြုထားသည် ဆိုခြင်းမှာ သဘာဝကျသည်ဟု ဆိုရမည် ဖြစ်သည်။

အထက်ပါ အကြောင်းရပ်များကြောင့် ဦးလှထွန်းသည်၊ ဦးထိန် အခွင့် အမိန့် နှင့် အခင်းဖြစ် ဥပစာတွင် နေထိုင်သည် ဆိုခြင်းမှာ မထင်ရှားဟု ကောက်ယူရမည် ဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်ရာအောက်ရုံးစီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီတို့ကို အတည်မပြုနိုင်၍၊ ပယ်ဖျက် ပြီး၊ အယူခံ တရားခံ ဦးထိန် (မူလရုံးတရားလို) ၏ အမှုကို တရားစရိတ်များနှင့် တကွ ပလပ်ရန် အမိန့်ချမှတ်လိုက်သည်။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

တရားမ ပဌမ အယူခံမှု

တရားသူကြီး ဦးထွန်းတင် ရွှေတောင်

ဦးလှထွန်း (အယူခံတရားလို)

နှင့်

ဦးအောင်စိုး (အယူခံတရားခံ)*

† ၁၉၆၆

နိုဘာလ
၁၉ ရက်။

မော်တော်လော်လီကားကိုဖြစ်စေ၊ ၎င်း၏ တန်ဘိုးကိုဖြစ်စေ၊ လက်ရောက်ရရှိရန် တရား စွဲဆိုမှု ရွှေပြောင်းနိုင်သည့် ပစ္စည်းများကို ရောင်းချခြင်း—ရောင်းချသည့်ပစ္စည်း ဝယ်ယူလက်ရောက် ရရှိခြင်း ဖြစ်မဖြစ်—စာချုပ် တခုတည်းပေါ်မှာ မူတည် စဉ်းစားရန် ဟုတ်မဟုတ်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ရွှေပြောင်းနိုင်သည့် ပစ္စည်းများကို ရောင်းချသည်နှင့် ပတ်သက်၍ ရောင်း ချသည့် ပစ္စည်းကို ဝယ်ယူလက်ရောက်ရရှိခဲ့ပြီး ဖြစ်မဖြစ် ဆိုသည်နှင့် ပတ်သက်၍ စဉ်းစားရန် စာချုပ် တခုတည်းပေါ်မှာ မူတည်စဉ်းစားရန်မဟုတ်၊ နှစ်ဦးနှစ်ဘက် ပဋိညာဉ် ပြုလုပ်သူများ၏ ရည်ရွယ်ချက်အပေါ် မူတည် စဉ်းစားရမည်ဖြစ်သည်။

အယူခံတရားလိုအတွက်။ ။ဦးလှပေ(၂)။

အယူခံတရားခံအတွက်။ ။ဦးမွန်စံလှိုင်။

တရားသူကြီး ဦးထွန်းတင်။ ။ယခုအမှုမှ အယူခံတရားလို ဖြစ်သူ ဦးလှထွန်းက၊ ပေါင်းတည်မြို့၊ နယ်ပိုင်တရားမတရားသူကြီးရုံး၊ ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၃ တွင်၊ အယူခံတရားခံ ဦးအောင်စိုးအပေါ် မော်တော်လော်လီကားအမှတ် ၁/၃၇၅၅ ကိုဖြစ်စေ၊ ၎င်း၏တန်ဘိုးငွေ ၅,၀၀၀ ကို ဖြစ်စေ၊ လက်ရောက်ရရှိရန် တရားစွဲဆိုသည်ကို မူလရုံးမှ စရိတ်နှင့်တကွ ဒီကရီချပေးလိုက်သည်။ ဦးအောင်စိုးက မကျေနပ်၍ ပြည်မြို့ ခရိုင်တရားမတရားသူကြီးရုံး ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ တရားမအယူခံမှုအမှတ် ၁ တွင် အယူခံ ဝင်ရောက်ရာ၊ အောက်ရုံးမှစီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကိုပယ်ဖျက်ပြီး၊ ဦးလှထွန်း စွဲဆိုသည့်

* ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ တရားမပဌမ အယူခံမှုအမှတ် ၁၉။

† ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ တရားမအယူခံမှုအမှတ် ၁ တွင် ၁၉၆၆ ခု၊ မတ်လ ၃၁ ရက် နေ့စွဲဖြင့် ပြည်မြို့ ခရိုင်တရားမ တရားသူကြီးရုံးတော်၏ ချမှတ်သော ဒီကရီကို အယူခံဝင်မှု။

၁၉၆၆
ဦးလှထွန်း
နှင့်
ဦးအောင်စိုး။

အမှုကို နှစ်ရုံးစလုံးက စရိတ်နှင့်တကွ ပလပ်လိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။ ဦးလှထွန်းကမကျေနပ်သဖြင့် ယခု ဒုတိယအယူခံမှုကို တင်သွင်းခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

အမှုကြောင်းခြင်းရာများကို အောက်ရုံးစီရင်ချက်များတွင် ပြည့်စုံစွာဖော်ပြထားပြီးဖြစ်လေသည်။ သို့သော် လိုရင်းကိုပြဆိုရမူ၊ အယူခံတရားလိုဖြစ်သူ ဦးလှထွန်းက ၁၉၆၂ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၁၀ ရက်နေ့တွင် တရားခံဦးအောင်စိုးထံမှ ၎င်းပိုင် လော်လီကားအမှတ် (ခ) ၃၇၅၅ ကို၊ အဘိုးငွေ ၂,၅၀၀ ဖြင့်၊ သက်သေခံအမှတ် (က) ကတိစာချုပ်ကိုချုပ်ဆို၍ လက်ရှိရယူခဲ့ကြောင်း။ ထိုအခါက ဦးအောင်စိုးက မော်တော်ကားလိုင်စင်စာချုပ်တွင် ဘီးခွန်ထမ်းဆောင်သည့်လက်မှတ်ကိုပါ၊ တပါတည်းပေးအပ်ခဲ့သည်ဆိုကြောင်း။ ကားကိုဝယ်ယူပြီးနောက် ဦးလှထွန်းက တရားခံ ဦးအောင်စိုးသို့ ထိုကားကိုတလလျှင် ငွေ ၁၀၀ နှင့် ပြန်လည်ငှါးရမ်းရာ၊ တရားခံသည် ငှါးရမ်းခကိုလုံးဝမပေး ကားကိုလည်းအကြိမ်ကြိမ်တောင်းဆိုသော်လည်း မအပ်ခဲ့သဖြင့် အမှုကိုစွဲဆိုရခြင်းဖြစ်ပါသည်ဟု ပြဆိုလေသည်။

တရားခံ ဦးအောင်စိုးကလည်း၊ မိမိပိုင်မော်တော် လော်လီကားကို၊ အယူခံတရားလို ဦးလှထွန်းသို့ အဘိုးငွေ ၂,၅၀၀ နှင့် ရောင်းချခြင်းမဟုတ်၊ ထိုကားကိုလည်းတလလျှင် အခ ငွေ ၁၀၀ ဖြင့်ငှါးရမ်းခဲ့ခြင်းမဟုတ်ကြောင်း၊ အမှန်မှာ ၁၉၆၂ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၁၀ ရက်နေ့တွင် ဦးလှထွန်းထံမှ ငွေ ၂,၅၀၀ ကိုတလလျှင် ငွေ ၁၁၀ ကို ၄ ကျပ် အတိုးနှုန်းဖြင့် လက်မှတ်ရေးထိုး ချေးခဲ့ခြင်းသာဖြစ်သည်။ ငွေရင်း ၁,၀၀၀ နှင့်အတိုးငွေ ၁,၅၀၀ ကိုသက်သေခံစာချုပ်အမှတ် (၁) အရပေးဆပ်ပြီးပြီဖြစ်ကြောင်း၊ ဦးအောင်စိုးက ကားကိုရောင်းချစဉ်အခါက၊ မော်တော်ကားလိုင်စင်နှင့်ဘီးခွန်ပြေစာတို့ကိုပေးအပ်ခဲ့သည်ဆိုခြင်းမှာလည်း မမှန်၊ ယခု အမှုတရား မစွဲမီကလေးတွင်ပင်၊ တရားလို၏ ကားမောင်းသူ မောင်လေးက ၎င်း၏ငွေထံမှ ထိုစာရွက်စာတမ်းများကို လာရောက် တောင်းယူသွားခြင်းသာဖြစ်ပြီး၊ ပြန်မပေးသဖြင့် မိမိက ရာဇဝတ်မှုပင် စွဲဆိုခဲ့ကြောင်း။ လော်လီကားကို အချင်းမဖြစ်မီမကြာခင်ကပင် အဘိုးငွေ ၇,၅၀၀ နှင့်ဝယ်ယူထားပြီး၊ ကား၏ တန်ဖိုးမှာ ၅,၀၀၀ ထက်မနည်းတန်သောကြောင့် ငွေ ၂,၅၀၀ နှင့်သာဦးလှထွန်းသို့ရောင်းချခဲ့သည်ဆိုခြင်းမှာမမှန်ပါဟု ချေပလာသည်။

ထိုချေပချက်နှင့်ပတ်သက်၍၊ တရားလိုဖြစ်သူ ဦးလှထွန်းက ပြန်လှန်ချေလွှာတင်သွင်းရာတွင်၊ ဦးအောင်စိုးက ၎င်းထံမှငွေ ၂,၅၀၀ ကိုတရားလျှင်တလ ၄ ကျပ် အတိုးနှုန်းနှင့်ချေးယူခဲ့ခြင်းမရှိ၊ မော်တော်လော်လီကားကိုသာ သက်သေခံအမှတ်(က) ကတိစာချုပ်အရ ငွေ ၂,၅၀၀ နှင့်အပိုင်ရောင်းချအပ်ပေးခဲ့ပြီးနောက် ကားကို ဦးအောင်စိုးအား ပြန်လည်ငှါးရမ်းလိုက်ခြင်းသာဖြစ်သောကြောင့်၊ တရားစွဲဆိုသည့်အတိုင်း ဒီကရီထုတ်ပါသည်ဟုပြဆိုလေသည်။

အဆိုပါနှင့် ချေလွှာများအရ မူလရုံးမှအမှုကို စစ်ဆေးနိုင်ရန် ကောက်ချက် ၈ ခု ထုတ်နုတ်ခဲ့လေသည်။ အရေးကြီးသော ပဌမကောက်ချက်မှာအောက်ပါအတိုင်းဖြစ် သည်။

၁၉၆၆
ဦးလှထွန်း
နှင့်
ဦးအောင်စိုး။

“တရားခံသည် ကားအမှတ် ၁/၃၇၅၅ ကိုတရားလိုသို့ အဘိုးငွေ ၂,၅၀၀ နှင့်ရောင်းချပြီးလိုင်စင်နှင့် ဘီးခွန်ပြေစာများကို တပါတည်း ပေးခဲ့သလား”

ပဌမကောက်ချက်နှင့် ပတ်သက်၍ မူလရုံး တရားခံဖြစ်သူ ဦးအောင်စိုးသည်၊ သက်သေခံအမှတ် (က) ကတိစာချုပ်အပေါ်တွင် ကိုယ်တိုင်လက်မှတ်ရေးထိုးကြောင်း သက်သေ ထင်ရှားသဖြင့် ဦးအောင်စိုးသည် အချင်းဖြစ်သည့် လော်လီကားကို ထိုစာချုပ်တွင် ပါရှိသည့်အတိုင်း၊ တရားလိုဖြစ်သူ ဦးလှထွန်းသို့ အဘိုးငွေ ၂,၅၀၀ နှင့်ရောင်းချပြီး လိုင်စင်နှင့်ဘီးခွန်ပြေစာများကိုပါ ပေးအပ်ခဲ့သည်ဟု ဖြေဆိုလေသည်။ ကျန်ကောက်ချက်များနှင့်ပတ်သက်၍လည်း၊ မူလရုံးမှတရားလိုအတွက်သာ အသာပေး ဖြေဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း၊ တရားလိုစွဲဆိုသည့်အမှုကို စရိတ်နှင့်တကွ ဒီကရီချမှတ်ပေးလိုက် လေသည်။

အယူခံဝင်သောအခါ ပညာရှိ ခရိုင်တရားမတရားသူကြီးက အချင်းဖြစ် လော်လီကားကို၊ တရားခံ ဖြစ်သူ ဦးအောင်စိုးက ဦးလှထွန်းသို့ အပြီးအပိုင် ရောင်း ချခဲ့ခြင်း ရှိ မရှိနှင့် ပတ်သက်၍ ဆင်ခြင်ရာ၌ ပဋိညာဉ် ပြုလုပ်သည့် နှစ်ဘက်သော သူများ၏ ရည်ရွယ်ချက်ကို အဓိက ဆုံးဖြတ်ရမည် ဖြစ်ကြောင်း၊ ယခင်တရား လွှတ်တော်က ဆုံးဖြတ်ထားသည့် စီရင်ထုံးများအရ ထင်ရှားနေသဖြင့်၊ ယခုအမှု တွင်လည်း နှစ်ဘက် ပဋိညာဉ်ပြုလုပ်ကြသည့် လူများ ချုပ်ဆိုသည့် စာချုပ်မှာ မည်သည့် ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် ချုပ်ဆိုခဲ့ကြောင်းကို မူတည် ဆုံးဖြတ်ရမည်သာဖြစ် သည်ဟု သက်ဆိုင်သည့် တရားလွှတ်တော် စီရင်ထုံးများကို ကိုးကားပြဆိုခဲ့လေ သည်။ ထို့ပြင် ထိုစာချုပ် စာတမ်းနှင့်ပတ်သက်၍ စာချုပ်ပါ စာသားများနှင့် ရည်ရွယ်ချက်တို့မှာ တူညီခြင်းရှိ မရှိနှင့်ပတ်သက်ပြီး သက်သေခံ အထောက်အထား များကို ချင့်ချိန်စဉ်းစားနိုင်ကြောင်း၊ ယခင် တရားလွှတ်တော်မှ ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည့် စီရင် ထုံးများကို ရည်ညွှန်းခဲ့ပြန်သည်။ အထက်ပါ ပြဆိုချက်များအရ ယခုအမှုတွင် သက် သေခံချက်များကို လေ့လာသောအခါ၊ တရားလိုဖြစ်သူ အယူခံတရားလို ဦးလှထွန်း သည်ကားကို ဝယ်သည်ဆိုသော်လည်း၊ မည်သည့်အခါကမှကားကို လက်ရောက် မရရှိခဲ့၊ ကားမှာတရားခံဖြစ်သူ အယူခံတရားခံ ဦးအောင်စိုး လက်တွင်သာ အမြဲရှိနေသည်။ ကားလိုင်စင်မှာလည်း ဦးအောင်စိုးက မူလဝယ်ယူခဲ့သည့် ပိုင်ရှင်အမည်နှင့်သာရှိ၍ တရားလိုအမည်သို့ ပြောင်းလဲခဲ့ခြင်း မရှိသေး၊ ကားမှာ အချင်းမဖြစ်မီ မကြာခင်ကပင်

၁၉၆၆
ဦးလှထွန်း
နှင့်
ဦးအောင်စိုး။

ငွေ ၈,၀၀၀ ကျော်နှင့် ဝယ်ယူသည့် ကားဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားနေသဖြင့် ထိုကားကို အယူခံတရားခံ ဦးအောင်စိုးသည် ငွေလိုနေ၍ ၂,၅၀၀ ထည်းနှင့်သာ ရောင်းချလိုက်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်ဟု ဆိုခြင်းမှာ အထောက်အထားမရှိ၊ သက်သေခံအမှတ် (ဂ) ကားလိုင်စင် ကို တရားလိုဖြစ်သူ အယူခံတရားလို ဦးလှထွန်းအား အမည်ပြောင်းပေးမည်ဆိုပြီး၊ သက်သေ မောင်လေးမှတဆင့် အယူခံတရားခံ၏ ဇနီးထံမှ တောင်းယူသွားကြောင်း လျှောက်ထားခြင်းနှင့် ထိုလိုင်စင်ကို အယူခံတရားခံက ပြန်မရ၍၊ အယူခံတရားလိုအား ပေါင်းတည်ရာဇဝတ်ရုံး၌ တရားစွဲဆိုထားသည်များကို စုပေါင်း ကြည့်ရှုသော်၊ သက် သေခံအမှတ် (က)ကတိစာချုပ် ပြုလုပ်ထားသည်မှာ ဟန်ပြုအရောင်းအဝယ်သာဖြစ် ပြီး အမှန်မှာ အယူခံတရားခံ ချေပသည့်အတိုင်း ချေးငွေ ၂,၅၀၀ အတွက်တရားလျှင် တလ ၄ နှုန်းနှင့်တွက်မှု အတိုးသင့်ငွေမှာ တရားဖြစ်သည့်အတိုင်း ထိုငွေတရားနှင့် ကားကို ပြန်လည်ငှားရမ်းပါသည်ဟု တရားလိုက ပြဆိုခြင်းသာ ဖြစ်သည်ဟု ယူဆရန် အထောက်အထား ရှိသည့်အပြင်၊ ရောင်းခဲ့သည်ဆိုသည့် မော်တော် လော်လီကားကို ဝယ်ယူသည်ဆိုသူ အယူခံတရားလို ဦးလှထွန်းက မည်သည့်အခါကမှ လက်ရောက်ရရှိ ခဲ့ခြင်း မရှိသဖြင့်၊ အယူခံတရားလိုသည် ၎င်းပြဆိုသည့်အတိုင်းကားကိုငွေ ၂,၅၀၀ နှင့် ဝယ်ယူခဲ့သည်ဆိုသည်မှာ မမှန်ဟု ဆုံးဖြတ်ပြီး တရားလိုဖြစ်သူ အယူခံတရားလို ဦးလှထွန်းစွဲဆိုသည့်အမှုကို ပယ်လိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။

ယခု အယူခံဝင်ရာတွင် အယူခံတရားလို၏ ပညာရှိ ရွှေနေကြီးက ကားအရောင်း အဝယ်စာချုပ်သည် သက်သေခံအမှတ် (က) ကတိစာချုပ်အရ ဖြစ်ရကား၊ ထို စာချုပ်ကို တရားခံဖြစ်သူ အယူခံတရားခံ ဦးအောင်စိုးက လက်မှတ် ရေးထိုးခဲ့ကြောင်း ကိုထင်ရှားနေသဖြင့် စာချုပ်တွင် ပါရှိသည့်အတိုင်း၊ ဦးအောင်စိုးက ကားကိုဦးလှထွန်း သို့ ရောင်းချလိုက်သည်ဟု ယူဆသင့်ကြောင်း အဓိကပြဆို လျှောက်ထားပေသည်။ သက်သေခံအမှတ် (က) ကတိစာချုပ်ကို လေ့လာလျှင် ၎င်းစာချုပ်မှာ ၁၉၆၂ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၁၀ ရက်နေ့တွင် ချုပ်ဆိုသည့် စာချုပ်ဖြစ်သည်၊ စာချုပ်တွင် အချင်းဖြစ်ကားကို တန်ဘိုးငွေ ၂,၅၀၀ ဖြင့် အရောင်းအဝယ် ပြုလုပ်ထားပါသည်ဟု၎င်း၊ ဦးအောင်စိုးပိုင် စာချုပ်စာတမ်း၊ ကားလိုင်စင်ပါ အပ်ထားပါကြောင်း ပြဆိုထားပြီး ကားကိုအပြီး အပိုင် ရောင်းချလိုက်ကြောင်း မည်သို့မျှ ဖော်ပြထားခြင်း မရှိချေ။ ကားကိုဦးအောင်စိုး က ကားပိုင်ရှင် ဒေါ်အုတ်ဘိဝံသမှ ဝယ်ယူခဲ့သည့် သက်သေခံအမှတ် (ခ) စာချုပ်ကို ကြည့်ရှုမှု အချင်းဖြစ်ကားကို တရားလို ဦးအောင်စိုးသို့ မရောင်းချမီ နှစ်လခန့်က ၁၉၆၂ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၁၃ ရက်နေ့က အတိုးငွေ ၈,၅၀၀ နှင့်ဝယ်ယူခဲ့ ကြောင်း ထင်ရှားနေသဖြင့် ထိုကားကိုပင် ဝယ်ပြီးနှစ်လအတွင်း အယူခံတရားလိုသို့ ၂,၅၀၀ နှင့်သာ များစွာမှလျော့ပေါ့ပြီး ရောင်းချခဲ့သည်ဆိုသည်မှာ စဉ်းစားရန်

ဦးလှထွန်း
နှင့်
ဦးအောင်စိုး။

အချက်တရပ် ဖြစ်နေလေသည်။ တဖန် သက်သေခံအမှတ် (က)ကတိစာချုပ်တွင် အထက်က ပြဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း အချင်းဖြစ်ကားကို ဦးအောင်စိုးက ဦးလှထွန်းသို့ ရောင်းချလိုက်သည်ကို တိကျစွာ ပေါ်ပြထားခြင်းမရှိ၊ အပ်ထားသည်ဟုသာ ပြဆို ထားသဖြင့် သက်သေခံအမှတ် (က)စာချုပ်အရ ကားအရောင်းအဝယ် ပြုလုပ်ခဲ့သည် ဆိုခြင်းမှာ မှန်ကန်သည်ဟု လက်ခံနိုင်ရန် ခဲယဉ်းပေသည်။ ထိုမှတစ်ဆင့် ကားလိုင်စင်နှင့် ပတ်သက်၍ တရားလိုသက်သေ မောင်လေး (လိပြ-၄)၏ထွက်ဆိုချက်ကို ကြည့်ရှုမူ အယူခံတရားလိုက ကားအမည် ပြောင်းပေးရန် ထိုလိုင်စင်စာအုပ်ကို ဦးအောင်စိုး ဇနီးထံမှ တောင်းယူသွားကြောင်း ထင်ရှားနေသဖြင့် သက်သေခံအမှတ် (က) ကတိစာချုပ် ချုပ်ဆိုစဉ်က လိုင်စင်စာအုပ် ပေးအပ်ခဲ့သည် ဆိုသည်မှာ မှန်ကန်သည်ဟု လက်ခံနိုင်ရန် ခဲယဉ်းပေသည်။ မူလရုံးမှ ထုတ်နုတ်ခဲ့သည့် အမှတ် (၁)ကောက်ချက်ကို ကြည့်ရှုမူ ထိုကောက်ချက်များအရ အယူခံတရားခံဖြစ်သူ ဦးအောင်စိုးက အချင်းဖြစ် ကားကို အယူခံတရားလိုသို့ တန်ဖိုးငွေ ၂,၅၀၀ နှင့် ရောင်းချလိုက်ပြီး လိုင်စင်နှင့် ဘီးခွန်ပြေစာများကို တပါတည်း ပေးခဲ့ပါသလားဟုသာ ထုတ်နုတ်ထား၍၊ အချင်း ဖြစ်ကားကို သက်သေခံအမှတ် (က)ကတိစာချုပ်အရ ရောင်းချခဲ့ခြင်း ဟုတ် မဟုတ် ဆိုသည့် ကောက်ချက်ကို ထုတ်နုတ်ထားခြင်း မရှိပေ။ သို့ရာတွင် မူလရုံးက ဦးအောင်စိုး သည် သက်သေခံအမှတ်(က) ကတိစာချုပ်ကို ချုပ်ဆိုကြောင်း ပေါ်လွင်သဖြင့် ကားကို ရောင်းချလိုက်သည်ဟု ဆုံးဖြတ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ရာ၊ ထိုသို့ဆုံးဖြတ်ခြင်းမှာ ၎င်း ထုတ်နုတ်ခဲ့သည့်အမှတ် (၁) ကောက်ချက်နှင့် ပတ်သက်၍ ညီညွတ်သည်ဟု ဆိုနိုင်ရန် ခဲယဉ်းပေသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ယခုကဲ့သို့ (ရွှေပြောင်းနိုင်သည့် ပစ္စည်း များကို ရောင်းချသည်နှင့် ပတ်သက်၍ ရောင်းချသည့်ပစ္စည်းကို ဝယ်သူလက်ရောက် ရရှိခဲ့ပြီး ဖြစ် မဖြစ်ဆိုသည်နှင့် ပတ်သက်၍ စဉ်းစားရန်လည်း စာချုပ်တစ်ရပ်ပေါ်မှာ မူတည်စဉ်းစားရန်မဟုတ်၊ နှစ်ဦးနှစ်ဘက် ပဋိညာဉ် ပြုလုပ်သူများ၏ ရည်ရွယ်ချက် အပေါ် မူတည် စဉ်းစားရမည်) ဖြစ်ကြောင်း စီရင်ထုံး အများအပြားတွင် ချမှတ် ထားလေသည်။ ထိုမူအရ၊ ယခုအမှုမှ အမှတ်(၁)ကောက်ချက်ကို စဉ်းစားသော အောက်အယူခံရုံးမှ ပြဆိုခဲ့သည့် အချင်းဖြစ်ကားကို တရားခံ ဦးအောင်စိုးက ဦးလှထွန်းသို့ အတိုးငွေ ၂,၅၀၀ နှင့်သာ ရောင်းချသည်ဆိုသည်မှာ မှန်ကန် လက်ခံ နိုင်စရာမရှိဟု ပြဆိုထားသည်မှာ အမှုတွင် ပေါ်လွင်သည့် အထောက်အထား သက်သေ ခံချက်များအရ၊ လက်ခံနိုင်စရာ မရှိပါဟု မည်သို့မျှ မဆိုနိုင်ချေ။ ထို့ကြောင့်ပင် အယူခံ တရားလိုအတွက် လိုက်ပါဆောင်ရွက်သည့် ပညာရှိ ရှေ့နေကြီးက ယခုအယူခံ မှုကို သက်သေခံအမှတ် (က) ကတိစာချုပ်ပေါ် လုံးဝမူတည်အားကိုး လျှောက်လဲ လေသည်။ သို့ရာတွင် အရောင်းအဝယ်နှင့် ပတ်သက်၍ သက်သေခံအမှတ် (က) ကတိ

၁၉၆၆

ဦးလှထွန်း
နှင့်
ဦးအောင်စိုး။

စာချုပ် တခုတည်းအပေါ် မူတည်ဆုံးဖြတ်ရန် မဟုတ်ကြောင်း ပြဆိုထားပြီး ဖြစ်သဖြင့် အယူခံတရားခံက သက်သေခံအမှတ် (က) ကတိစာချုပ်ကို လက်မှတ်ရေးထိုး ပေးလင့်ကစား၊ အချင်းဖြစ်ကားနှင့် ပတ်သက်၍ နှစ်ဦးနှစ်ဘက် အရောင်းအဝယ် ဖြစ်မြောက်ခြင်းရှိ မရှိနှင့် ပတ်သက်၍ ပဋိညာဉ် ပြုလုပ်သူများ၏ ရည်ရွယ်ချက်ကို သုံးသပ်ရမည် ဖြစ်သည့်အတိုင်း၊ ယခုအမှုတွင် ထိုသို့သုံးသပ်ပါက ကားအရောင်းအဝယ် ပြုလုပ်ခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ယူဆနိုင်ရန် မရှိကြောင်း ထင်ရှားနေသည်ကို အယူခံတရားလိုဘက်မှ လိုက်ပါဆောင်ရွက်သည့် ပညာရှိ ရွှေနေကြီးကလည်း မငြင်းဆိုနိုင်ပေ။

ထို့ကြောင့် အယူခံတရားလို၏ ပညာရှိ ရွှေနေကြီးက သက်သေခံ အထောက်အထားများအရ၊ အယူခံတရားလိုသည် အချင်းဖြစ်ကားကို ငွေ ၂,၅၀၀ နှင့်ဝယ်ယူရရှိခဲ့သည်ဟု မယူဆနိုင်မှု၊ အယူခံတရားခံကပင် အယူခံတရားလိုထံမှငွေ ၂,၅၀၀ ကို ချေးယူထားကြောင်းချေပခဲ့သဖြင့် ၎င်းငွေ ၂,၅၀၀ ကိုအယူခံတရားလိုသို့ ပြန်လည်ပေးဆပ်ရန် အမိန့်ချမှတ် ပေးသင့်ပါသည်ဟု ပြဆိုလေသည်။ သို့ရာတွင် ယခုအမှုတွင် အယူခံတရားလိုက အယူခံတရားခံ ဦးအောင်စိုးသို့ ငွေမည်သည့်အခါမှ ချေးငှားခဲ့ခြင်း မဟုတ်ဟု ငြင်းဆိုထားပြီး၊ ထိုငွေများနှင့် ပတ်သက်၍ အယူခံတရားခံက ပေးဆပ်ခဲ့ပြီဆိုသည်နှင့် ပတ်သက်၍လည်း တိကျစွာ ဆုံးဖြတ်ခဲ့ခြင်း မရှိရကား၊ အယူခံတရားလို၏ ပညာရှိရွှေနေကြီး တင်ပြသည့်အတိုင်း၊ အယူခံ တရားလိုသည် အချင်းဖြစ်ကားကို ဝယ်ယူသည်နှင့် ပတ်သက်၍ အရောင်းအဝယ် အထမြောက်ခြင်း မရှိပါက အယူခံတရားခံ ၎င်းထံမှယူသည့်ငွေ ၂,၅၀၀ ကိုပြန်လည် ရသင့်ပါသည်ဟု ဆိုသော ပြဆိုချက်ကို လိုက်လျောနိုင်ရန် ခဲယဉ်းပေသည်။

အထက်ဖော်ပြပါ အကြောင်းများကြောင့် ယခုအမှုတွင် အယူခံ တရားလိုက အချင်းဖြစ်ကားကို အယူခံ တရားခံထံမှ ငွေ ၂,၅၀၀ နှင့်အပြီးအပိုင်ဝယ်ယူလက်ရောက် ရရှိခဲ့ပြီး အယူခံတရားခံသို့ ထိုကားကိုတလလျှင် တရာနှင့် ပြန်လည်ငှားရမ်းထားကြောင်း ပေါ်လွင်ခြင်းမရှိရကား၊ အောက်အယူခံရုံးမှ အယူခံတရားလိုစွဲဆိုသည့်အမှုကို စရိတ်နှင့်တကွ ပလပ်လိုက်ခြင်းသည် ဥပဒေအရသော်၎င်း၊ အကြောင်းခြင်းရာ အရသော်၎င်း မှားယွင်းချွတ်ချော်ခြင်း ဖြစ်နေသည်ဟု မဆိုနိုင်သောကြောင့် ယခုအယူခံမှုကို စရိတ်နှင့်တကွ ပလပ်လိုက်သည်။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

ရာဇဝတ်အယူခံမှု

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေ ရှေ့တွင်

ဦးသန်းနိုင် (အယူခံတရားလို)

နှင့်

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (အယူခံတရားခံ) *

† ၁၉၆၆

ဝိဇ္ဇာဘိဇ္ဇာ
ဂ ရက်။

၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ အများနှင့် သက်ဆိုင်သော ပစ္စည်း ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေး ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃ အရ၊ မျှော်ထင်ရှားစီရင်ခြင်း—လူတဦးအား ပစ္စည်းတစ်ခုကိုယုံကြည်အပ်နှံခြင်း—ပစ္စည်းအား မရိုးမမြောင့်သော သဘောဖြင့် အလွဲသုံးစားပြုခြင်း—ရာဇဝတ် မကင်းသည့် ယုံကြည် အပ်နှံရေး ဖောက်ဖျက်မှုကို ကျူးလွန်ခြင်း—မတရား ဆုံးရှုံးရန် အကြံနှင့် ပြုလုပ်ခြင်း— ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၂၄ အရ၊ မရိုးမမြောင့်သော အကြံဖြင့် ပြုလုပ်သည်ဟုဆိုနိုင် မဆိုနိုင်— လူတဦး၏ အကြံမှာ မည်သို့ မည်ပုံ ရှိသည် ဆိုခြင်းကို သူ၏ ပြုမူဆောင်ရွက်ချက်အပေါ် ခန့်မှန်း၍ အဆုံးအဖြတ် ပြုရခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။လူတဦးအား ပစ္စည်းတစ်ခုကို ယုံကြည်အပ်နှံခဲ့ရာတွင် ထိုပစ္စည်းအား မရိုးမမြောင့်သော သဘောဖြင့် အလွဲသုံးစား ပြုလျှင်၊ ထိုသူသည် ရာဇဝတ်မကင်းသည့် ယုံကြည် အပ်နှံရေး ဖောက်ဖျက်မှုကို ကျူးလွန်သည်ဟု ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၄၀၅ က ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ တရားခံ က လူတဦးတယောက်အပေါ် မတရား ဆုံးရှုံးရန် အကြံနှင့် ပြုလုပ်ခဲ့လျှင် တရားခံ၏ပြုမူချက်မှာ ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၂၄ အရ၊ မရိုးမမြောင့်သော သဘောဖြင့် ပြုလုပ်ခဲ့သည်ဟု ဆိုရမည် ဖြစ်သည်။ တရားခံသည်၊ လိမ်လည်လှည့်ဖြားရန် အကြံနှင့် ပြုလုပ်ရန် မလိုပေ။ လူတဦးတယောက် အပေါ် မတရား ဆုံးရှုံးရန် အကြံနှင့် ပြုလုပ်ခဲ့လျှင် ထိုပြုလုပ်ချက်သည် မရိုးမမြောင့်သော သဘောနှင့် ပြုလုပ်ခဲ့သည်ဟု ဆိုရမည် ဖြစ်သည်။

လူတဦး၏ အကြံမှာ မည်သို့ မည်ပုံ ရှိသည်ဆိုခြင်းကို ပထမဦးစွာ ပုဂ္ဂိုလ်အနေဖြင့် သိရှိနိုင်မည် မဟုတ်ပေ။ ထို့ကြောင့် တရားခံ တဦး၏ အကြံသည် မည်သို့ ရှိသည်ဟု တိုက်ရိုက် သက်သေပြရန် မဖြစ်နိုင်ပေ။ ထိုသူ၏ ပြုမူဆောင်ရွက်ချက်အပေါ် ခန့်မှန်း၍ အဆုံးအဖြတ် ပြုရန်သာ ရှိပေသည်။ ပစ္စည်းတစ်ခုကို တရားခံ တဦးအား ယုံကြည် အပ်နှံထားပြီး တရားခံက ယင်းသို့ အပ်နှံထားသည့်

* ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ် အယူခံမှုအမှတ် ၁၉၃။

† ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ အထူးရာဇဝတ်ကြီးမှု အမှတ် ၂၈ တွင် ချမှတ်သော ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ မေလ ၂၅ ရက် နေ့စွဲပါ၊ ပုသိမ်မြို့၊ အထူး (စက်ရှင်) တရားသူကြီး၏ အမိန့်ကို အယူခံဝင်မှု။

၁၉၆၆

ဦးသန်းနိုင်
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ

ပစ္စည်းကို ပြန်လည် ပေးဆပ်ခြင်း မပြုလျှင်သော်၎င်း၊ ပစ္စည်းနှင့် ပတ်သက်၍ လိမ်လည်သည့် ဆင်ခြေပေးလာလျှင်သော်၎င်း၊ ထိုအချက်သည် တရားခံက မရိုးဖြောင့်သော သဘောဖြင့် အလွဲ သုံးစား ပြုခဲ့သည်ဟု ယူဆရန် အလွန်ခိုင်လုံသည့် သက်သေ အထောက် အထား တခုဖြစ် သည်ဟု ဆိုရမည် ဖြစ်သည်။

အယူခံ တရားလိုအတွက်။ ။မစ္စတာ အင်းစီ၊ ဆင်း။

အယူခံ တရားခံအတွက်။ ။အစိုးရ ရွှေနေကြီး ဦးသိန်းဟန်။

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေ။ ။အယူခံ တရားလို ဦးသန်းနိုင်အပေါ်၊ ၁၉၆၃ ခုနှစ် အမျှားနှင့် သက်ဆိုင်သော ပစ္စည်းကာကွယ် စောင့်ရှောက်ရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၃ အရ၊ အလုပ်နှင့်ထောင်ဒဏ် ၁၀ နှစ် ကျခံစေရန် အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သော ပုသိမ်မြို့၊ ပဌမ အထူး (စက်ရှင်) တရားသူကြီး၏ စီရင်ချက်ကို မကျေနပ်သဖြင့် အယူခံဝင်သော အမှုဖြစ်သည်။

အယူခံတရားလိုသည် ပုသိမ်မြို့၊ ငွေတိုက်အရာရှိဖြစ်သည်။ ၎င်းသည် ငွေတိုက် အရာရှိဝတ္တရားကို ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၂၇ ရက်နေ့မှစတင်၍ ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။ ပုသိမ်မြို့ခရိုင်ဝန်သည် ၎င်းအား အစိုးရလုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်ရာ၌ သုံးစွဲရန်ခွဲဝေ ပေးထားသည့် ရံပုံငွေများအနက်၊ ရံပုံငွေ ၅ ရပ်မှ ရံပုံငွေများကို အယူခံတရားလိုအား ငွေတိုက်အရာရှိတယောက် အနေဖြင့် ယုံကြည်အပ်နှံခဲ့သည်။ ယင်းသို့အပ်နှံခဲ့သည့် ရံပုံငွေများမှ သုံးစွဲရန် အကြောင်း ပေါ်ပေါက်သောအခါ၊ ခရိုင်ဝန်သည် မြို့မ ဝန်ထောက်ကြီးမှတစ်ဆင့် အခါအားလျော်စွာ အယူခံတရားလိုထံမှ ထုတ်ယူသုံးစွဲခဲ့ သည်။

“ နိုင်ငံတော် အစိုးရက ကျပ်တရာတန်နှင့် ကျပ်ငါးဆယ်တန် ငွေစက္ကူများကို တရားဝင်ငွေများ အဖြစ်မှ ” ရပ်စဲလိုက်သောအခါ၊ အဆိုပါ တရားမဝင်သည့် ငွေ စက္ကူများကို သက်ဆိုင်ရာ ငွေသိမ်းဆည်းရေး ကော်မတီများသို့ အပ်နှံကြရန် သက် ဆိုင်ရာ အာဏာပိုင်တို့၏ ညွှန်ကြားချက်အရ၊ အယူခံ တရားလိုထံ၌ ယုံကြည်အပ်နှံ ထားသည့် ငွေများအနက်၊ တရားမဝင်သည့် ငွေစက္ကူ မည်ရွေမည်မျှရှိသည်ကို သိရှိရန် အလို့ငှါ၊ ခရိုင်ဝန် ဦးတင်ဦး (လိပြ-၈) သည် မြို့မဝန်ထောက်ကြီး ဦးလှကျော် (လိပြ-၂) အား ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ မေလ ၂၂ ရက်နေ့တွင် သွားရောက်စစ်ဆေးစေ၏။

ခရိုင်ဝန်၏ညွှန်ကြားချက်အရ၊ ဦးလှကျော်သည် အယူခံတရားလိုထံသို့သွားရောက် စစ်ဆေးရာ အယူခံတရားလိုသည် ၎င်းအား ယုံကြည်အပ်နှံခဲ့သည့် ရံပုံငွေ ၅ ရပ်မှ အစုစုပေါင်းငွေ ၁၃,၆၇၆ ကျပ် ၆၀ ပြားကို တင်ပြနိုင်ခြင်းမရှိပေ။ ယင်းသို့တင်ပြခြင်း မပြုနိုင်သည့်ငွေများ၏ အသေးစိတ်စာရင်းမှာ (က) ပုသိမ်ခရိုင်အတွင်း ဆေးပေးခန်း

၁၉၆၆

ဦးသန်းနိုင်
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

များဆောက်လုပ်ရန်ရံပုံငွေမှ ၂,၂၅၀ ကျပ်၊ (ခ) ပုသိမ်မြို့၊ စာကြည့်တိုက်ဆောက်လုပ်
ရန်ယဉ်ကျေးမှု ဌာနမှခွင့်ပြုထားသည့် ရံပုံငွေမှ ၃၉၂ ကျပ်၊ (ဂ) ပုသိမ်မြို့၊ သံတံ
အတွက်ပရိဘောဂများဝယ်ယူရန် ခွင့်ပြုထားသည့်ရံပုံငွေမှ ၈,၅၀၀ ကျပ်၊ (ဃ) ပုသိမ်
ခရိုင်၊ လှည်းဆိပ်နှင့် စက်ဒေါင့်ကြီး ကျေးရွာများတွင် ကျန်းမာရေးဌာနအဆောက်
အဦဆောက်လုပ်ရန်ရံပုံငွေမှ ၃၄ ကျပ်နှင့် (င) ပုသိမ်မြို့၊ ခရိုင်လုံခြုံရေးနှင့်အုပ်ချုပ်
မှုကော်မတီ၏ အမြဲတန်း ကြိုတင်အပ်ထားငွေမှ ၂,၅၀၀ ကျပ်တို့ပင်ဖြစ်သည်။

ဦးလှကျော်သည် မိမိ၏ စစ်ဆေးတွေ့ရှိချက်ကို ခရိုင်ဝန် ဦးတင်ဦးအား ချက်ခြင်း
တင်ပြ အကြောင်းကြားသဖြင့် ဦးတင်ဦးသည် အယူခံ တရားလိုအား ခေါ်၍မေးမြန်း
ရာ၊ အယူခံ တရားလိုက ထိုငွေများကို သုံးစွဲပစ်လိုက်ပြီ ဖြစ်ကြောင်း ဝန်ခံပြီး၊
ထိုငွေများကို ရွာဖွေတည်သွင်းရန်အချိန် ၅ ရက် ပေးပါရန် တောင်းပန်သည်။
သို့ရာတွင် ဦးတင်ဦးသည်တာဝန်ရှိသူ တဦးအနေဖြင့် အယူခံ တရားလို၏ မေတ္တာ
ရပ်ခံချက်ကို မလိုက်လျောနိုင်သည့်အလျောက်၊ မြို့မဝန်ထောက်ကြီး ဦးလှကျော်အား၊
သက်ဆိုင်ရာ ရဲတပ်စခန်း၌ တိုင်ကြားရန် ညွှန်ကြားခဲ့၏။ ထိုညွှန်ကြားချက်အတိုင်း
ဦးလှကျော်သည် အသည်ကြီး ရဲတပ်စခန်းသို့ အယူခံတရားလိုအပေါ် အရေးယူရန်
တိုင်ကြားစာ (သက်သေခံက)ကို ပေးပို့ခဲ့သဖြင့်၊ ယခုအမှု ပေါ်ပေါက်လာရခြင်း
ဖြစ်သည်။

အယူခံ တရားလိုက မိမိအား ခရိုင်ဝန်က ရံပုံငွေ ၅ ရပ်ကို ယုံကြည်အပ်နှံခဲ့ပြီး၊
ထိုရံပုံငွေ ၅ ရပ်မှ လက်ကျန်ငွေ စုစုပေါင်း ၁၃,၆၇၆ ကျပ် ၆၀ ပြားကို တင်ပြနိုင်ခဲ့ခြင်း
မရှိသည်ကို ငြင်းဆိုခြင်းမပြုပေ။ သို့ရာတွင် အယူခံတရားလိုက မိမိသည် သေရည်
သေရက် အသောက်လွန်းသဖြင့် သတိလစ်ခြင်း၊ မေ့လျော့ခြင်း စသည့် ဝေဒနာ
စွဲကပ်ခဲ့၍ ယုံကြည်အပ်နှံထားသည့်ငွေများ မည်သို့မည်ပုံ ပျောက်ဆုံးသည်ကို မသိ
ကြောင်း၊ ကိုယ်ကျိုးအတွက် မရိုးမဖြောင့်သော သဘောဖြင့် သုံးစွဲခဲ့ခြင်း မဟုတ်
ကြောင်း၊ ခရိုင်ဝန် ဦးတင်ဦးအား၊ အပ်နှံထားသည့် ငွေများကို သုံးစွဲပစ်လိုက်ပြီဟု
ဝန်ခံ ပြောဆိုခဲ့ခြင်း မပြုရကြောင်း ထုချေသော်လည်း၊ အောက်ရုံးပညာရှိ တရား
သူကြီးသည် ၎င်း၏ထုချေချက်ကို လက်မခံဘဲ အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း
အပြစ်ပေးခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

အယူခံ တရားလို၏ ပညာရှိရွှေနေကြီး မစ္စတာ ဆင်းက၊ အယူခံတရားလိုသည်
ခရိုင်ဝန် ဦးတင်ဦးအား ငွေများကို သုံးစွဲပစ်လိုက်ပြီဟု ဝန်ခံ ခဲ့ရကြောင်း၊ ထိုကဲ့သို့
ဝန်ခံခဲ့သည် ဆိုခြင်းကို ပဌမသတင်းချက် (သက်သေခံက)တွင် ဖော်ပြထားခြင်း
မရှိ၍၊ လက်မခံသင့်ကြောင်း တင်ပြကာ၊ မောင်မြအောင် နှင့် ပြည်ထောင်စု (၁)

(၁) ၁၉၆၀၊ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး (တရားလွှတ်တော်)။ ၂၀ (၄၀)။

၁၉၆၆

ဦးသန်းနိုင်

နှင့်

ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ

တို့အမှုကို ကိုးကားသွား၏။ ထိုအမှုမှာ လူသတ်မှုဖြစ်ရာ မည်သူက မည်ကဲ့သို့ သတ်သည်ဆိုသော အချက်နှင့် ပတ်သက်၍ ပဌမသတင်းချက် တိုင်ကြားရာ၌ ပေါ်ပြဲရန် အရေးကြီးပေသည်။ ထိုကဲ့သို့ အရေးကြီးသည့် အချက်အလက်ကို ပဌမ သတင်း ဖျက်တွင် ပေါ်ပြဲခြင်း မပြုခဲ့လျှင် နောက်မှပြုပြင်၍ ပြောဆိုခြင်းဖြစ်သည်ဟု သံသယ ဖြစ်စရာအကြောင်း ပေါ်ပေါက်နေမည် ဖြစ်ပေသည်။ ယခုအမှုမှာ လူသတ်မှုမဟုတ် အလွဲသုံးစားမှုဖြစ်ရာ၊ ပဌမ သတင်းချက်၌ အယူခံတရားလိုသည် ယုံကြည်အပ်နှံထားသော ငွေများကို အလွဲသုံးစား ပြုခဲ့၍၊ အရေးယူရန် ပေါ်ပြဲခဲ့ခြင်းဖြစ်သည် အယူခံ တရားလိုက မည်သူ့ထံတွင် မည်သို့မည်ပုံ အစစ်ခံခဲ့သည်ဟု ထိုပဌမသတင်းချက်၌ ထည့်သွင်းဖော်ပြရန် လိုမည်မဟုတ်ပေ။ ပဌမ သတင်းချက်ဆိုသည်မှာ တရားခံတဦး သည် ဗုဒ္ဓဝတ်ဖြစ်မှု တခုခုကို ကျူးလွန်ခဲ့ကြောင်း ရဲ၊ သို့မဟုတ် အခြားအာဏာပိုင် တဦးဦးထံသို့ သတင်းပေးသည့် တိုင်တန်းချက်ဖြစ်သည်။ ထိုသတင်းပေးချက်မျိုးတွင် တရားရုံး၌ သက်သေထွက်ဆိုသကဲ့သို့ အကြောင်းခြင်းရာများ ပြည့်ပြည့်စုံစုံ အသေးစိတ်ပါနိုင်မည် မဟုတ်ပေ။ သို့ဖြစ်ရာ သက်သေတဦး၏ ထွက်ချက်အရာ၊ ပဌမ သတင်း ချက်တွင် ပေါ်ပြဲခြင်း မရှိကားမူဖြင့် ထိုထွက်ချက်အား မဟုတ်မမှန် ထွက်ဆိုချက်ဖြစ် သည်ဟု ယူဆရန် အကြောင်းမရှိနိုင်ပေ။ ဤကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ မောင်စိန်ထွန်း နှင့် ပြည်ထောင်စု (၂)တို့ စီရင်ထုံးရှိ အောက်ဖော်ပြပါ ဆုံးဖြတ်ချက်ကိုသာ ရည်ညွှန်း လိုပေသည်။

" A First Information Report usually does not contain a detailed account of every point in the case and the police officer who records it cannot go into the length of examining the information in the way a witness is examined in Court. Because a certain allegation as against an accused concerned has not been mentioned in the First Information Report although the main features of the case have already been incorporated therein, one cannot conclude that the witness (informant) is a false witness and that his evidence in Court should be rejected in toto on that account "

ယခုအမှုတွင် ခရိုင်ဝန် ဦးတင်ဦးအနေဖြင့် ၎င်းအား အယူခံတရားလိုက ငွေများကို သုံးစွဲပစ်လိုက်ပြီဟု ဝန်ခံဘဲ ဝန်ခံသည်ဟု မသားထွက်ဆိုရန် အကြောင်းမရှိချေ။ ခရိုင်ကို အုပ်ချုပ်ရသည့် ခရိုင်ဝန် တဦးအနေဖြင့် မိမိ၏လက်အောက်ရှိ အရာရှိတဦး အပေါ် အကြောင်းမဲ့ မဟုတ်မတရား ထွက်ဆိုလိမ့်မည်မဟုတ်ပေ။ သို့ဖြစ်ရာ အယူခံ တရားလိုသည် ခရိုင်ဝန် ဦးတင်ဦးအား ငွေများကို သုံးစွဲပစ်လိုက်ပြီ ဖြစ်ကြောင်း

(၂) ၁၉၅၆ ခုနှစ်၊ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး၊ စာ ၁၁၅ (တရားလွှတ်တော်)။

ဝန်ခံကာ ငွေများကိုစိုက်ထည့်ရန် အချိန် ၅ ရက်တောင်းခဲ့ကြောင်း ထင်ရှားသည် ဆိုသော အောက်ရုံး၏ ကောက်ယူချက်မှာ မှန်ကန်သည်ဟု ဆိုရမည်ဖြစ်သည်။

၁၉၆၆
ဦးဆန်းနိုင်
နဂါး
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

အယူခံတရားလို၏ ပညာရှိ ရှေ့နေကြီး မစ္စတာဆင်းကတဖန် အယူခံတရားလိုသည် အရက်အသောက်လွန်သဖြင့် သတိလစ်ခြင်း၊ မေ့လျော့ခြင်း စသည့် ဝေဒနာ ကပ်စွဲနေ၍၊ ငွေများထည့်သည့် သေတ္တာသော့ကို မေ့လျော့ထားခဲ့ မိသည့်အလျောက် မဃမာသူများ ခိုးယူသွားခြင်း ဖြစ်သည့်အတွက် မရိုးမဖြောင့်သော သဘောဖြင့် အလွဲသုံးစား ပြုလုပ်ခဲ့သည်ဟု မယူဆနိုင်ကြောင်း တင်ပြကာ၊ ဂျီ၊ ဂျေ၊ ဂျိုးဇက် (၃) အမှုအား ကိုးကားသွားသည်။ အယူခံ တရားလိုသည် အထက်၌ ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း ခရိုင်ဝန် ဦးတင်ဦးအား ငွေများကို သုံးပစ်မိကြောင်း ဝန်ခံခဲ့သဖြင့်၊ ၎င်း၏ထုချေချက် မှာလက်ခံရန် အကြောင်းမရှိနိုင်ပေ။ ၎င်း၏ ပညာရှိရှေ့နေကြီး တင်ပြလာသည့် ဂျီ၊ ဂျေ၊ ဂျိုးဇက် (၃) စီရင်ထုံးနှင့်လည်း အကျိုးမဝင်နိုင်တော့ပေ။

လူတဦးအား ပစ္စည်းတစ်ခုခုကို ယုံကြည်အပ်နှံခဲ့ရာတွင် ထိုပစ္စည်းအား မရိုးမဖြောင့်သော သဘောဖြင့် အလွဲသုံးစားပြုလုပ်၊ ထိုသူသည် ရာဇဝတ်မကင်းသည့် ယုံကြည်အပ်နှံရေး ဖောက်ဖျက်မှုကို ကျူးလွန်သည်ဟု ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၄၀၅ က ပြဌာန်းထားသည်။ တရားခံက လူတဦးတယောက်အပေါ် မတရား ဆုံးရှုံးရန်အကြံနှင့် ပြုလုပ်ခဲ့လျှင် တရားခံ၏ ပြုမူချက်မှာ ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၂၄ အရ၊ မရိုးမဖြောင့်သော သဘောဖြင့် ပြုလုပ်ခဲ့သည်ဟု ဆိုရမည်ဖြစ်သည်။ တရားခံသည် လိမ်လည်လှည့်ဖြား ရန်အကြံနှင့် ပြုလုပ်ရန် မလိုပေ။ လူတဦးတယောက်အပေါ် မတရား ဆုံးရှုံးရန်အကြံ နှင့် ပြုလုပ်ခဲ့လျှင် ထိုပြုလုပ်ချက်သည် မရိုးမဖြောင့်သော သဘောနှင့် ပြုလုပ်ခဲ့သည်ဟု ဆိုရမည်ဖြစ်သည်။ ယခုအမှုတွင် အယူခံ တရားလိုသည် ၎င်းအား အပ်နှံခဲ့သည့် နိုင်ငံတော် အစိုးရပိုင်ငွေပေါင်း တသောင်းကျော်ကို ပြန်လည်ပေးအပ် နိုင်ခဲ့ခြင်း မရှိပေ။ ယင်းသို့ ပြန်လည်ပေးအပ်ခြင်း မပြုနိုင်သည့် ကိစ္စတွင် အယူခံတရားလိုသည် နိုင်ငံတော် အစိုးရအပေါ် မတရားဆုံးရှုံးရန် အကြံနှင့် ပြုလုပ်ခဲ့ခြင်းရှိ မရှိဆိုသော ပြဿနာကိုလည်း ဆန်းစစ်ရန် လိုပေသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် တရားခံတဦး အနေဖြင့် လူတဖက်သားအပေါ် မတရားဆုံးရှုံးအောင် အကြံနှင့် ပြုလုပ်ခဲ့မှသာ တရားခံ၏ပြုမူချက်သည် ရာဇဝတ်မကင်းသည့် အလွဲသုံးစားမှုဖြစ်ပြီး ရာဇဝတ်ကြောင်း အရ အရေးယူနိုင်မည်ဖြစ်သည်။ အကယ်၍ မတရားဆုံးရှုံးအောင် အကြံနှင့် ပြုလုပ်ခဲ့ ခြင်းမဟုတ်ပါက၊ အလွဲသုံးစားမှုပင် ဖြစ်လင့်ကစား၊ ရာဇဝတ်ကြောင်းအရ အရေး မယူနိုင်ဘဲ၊ တရားမကြောင်းအရသာ အရေးယူရပေမည်။ အကယ်၍အယူခံတရားလို

(၃) အေ၊ အိုင်၊ အာ(ရ်)၊ ၁၉၃၉ ခုနှစ်၊ မဒရပ်၊ စာ ၄၀၇။

အစွမ်း

ဦးသန်းနိုင်

နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

သည် အစိုးရ၏ငွေများကို မတရား ဆုံးရှုံးအောင်အကြံနှင့် မဟုတ်ဘဲ လုံလောက်သည့် အကြောင်းကြောင့် သုံးစွဲခဲ့ပါမူ ရာဇဝတ် ပြစ်မှု မြောက်မည်မဟုတ်ပေ။

လူတိုင်း၏ အကြံမှာ မည်သို့မည်ပုံ ရှိသည်ဆိုခြင်းကို ပုထုဥပုဂ္ဂိုလ် အနေဖြင့် သိရှိနိုင်မည် မဟုတ်ပေ။ ထို့ကြောင့် တရားခံတိုင်း၏ အကြံသည် မည်သို့ရှိသည်ဟု တိုက်ရိုက်သက်သေပြရန် မဖြစ်နိုင်ပေ။ ထိုသို့ ပြုမူဆောင်ရွက်ချက်အပေါ် ခန့်မှန်း၍ အဆုံးအဖြတ် ပြုရန်သာ ရှိပေသည်။ ပစ္စည်းတစ်ခုခုကို တရားခံတိုင်းအား ယုံကြည် အပ်နှံထားပြီး တရားခံက ယင်းသို့အပ်နှံထားသည့် ပစ္စည်းကို ပြန်လည်ပေးအပ်ခြင်း မပြုလျှင်သော်၎င်း၊ ပစ္စည်းနှင့် ပတ်သက်၍ လိမ်လည်သည့် ဆင်ခြေပေးလာလျှင် သော်၎င်း ထိုအချက်သည် တရားခံက မရိုးဖြောင့်သော သဘောဖြင့် အလွဲသုံးစား ပြုခဲ့သည်ဟု ယူဆရန် အလွန်ခိုင်လုံသည့် သက်သေ အထောက်အထားတခု ဖြစ်သည် ဟုဆိုရမည်ဖြစ်သည်။

ယခုအမှုတွင် အယူခံတရားလိုသည် ၎င်းအား အပ်နှံထားသည့် အစိုးရပိုင်ငွေ ၁၃,၆၇၆ ကျပ် ၆၀ ပြားကို ပြန်လည်ပေးအပ် နိုင်ခဲ့ခြင်း မရှိသဖြင့်၊ ထိုကဲ့သို့ မပေးအပ် နိုင်သည့် အချက်သည် အယူခံ တရားလိုအပေါ် ရာဇဝတ်မကင်းသည့် အလွဲသုံးစားမှု ပြုခဲ့သည်ဟု ယူဆစရာ အကြောင်းတရပ်အဖြစ် ပေါ်ပေါက်နေပေသည်။ ထိုကဲ့သို့ ပေါ်ပေါက်နေသော ယူဆချက်အား အယူခံ တရားလိုက ခရိုင်ဝန် ဦးတင်ဦးထံ၌ ငွေများကို သုံးစွဲမိကြောင်း ဝန်ခံချက်က ထောက်ခံနေသောကြောင့် အယူခံ တရားလို သည် အစိုးရပိုင် ငွေများကို မရိုးမဖြောင့်သော သဘောဖြင့် အလွဲသုံးစား ပြုခဲ့ ကြောင်း ထင်ရှားသည်ဆိုသော အောက်ရုံး၏ ဆုံးဖြတ်ချက်မှာ မှားယွင်းသည်ဟု မဆို နိုင်ပေ။

၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ အများနှင့် သက်ဆိုင်သော ပစ္စည်း ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေး ဥပဒေမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည်။

“မည်သူမဆို အများနှင့် သက်ဆိုင်သော ပစ္စည်းတခုခုနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ခိုးမှု၊ အလွဲသုံးစားပြုမှု၊ သို့တည်းမဟုတ် လိမ်လည်မှု ကျူးလွန်လျှင် တသက် တကျွန်းဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဆယ်နှစ်အောက် မနည်းသည့် ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ စီရင် ခြင်း ခံရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း စီရင်ခြင်းခံရမည် ”။

ဤအမှု၌ အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း အယူခံ တရားလိုသည် အစိုးရပိုင် ငွေများကို အလွဲသုံးစား ပြုခဲ့ကြောင်း ထင်ရှားသည်၊ အစိုးရပိုင်ငွေ ဆိုသည်မှာ

လုပ်သားပြည်သူ အများနှင့် သက်ဆိုင်သော ပစ္စည်းဖြစ်၍ အယူခံ တရားလိုသည်
 ၁၉၆၃ ခုနှစ် အများနှင့် သက်ဆိုင်သော ပစ္စည်းကာကွယ် စောင့်ရှောက်ရေး ဥပဒေ
 ပုဒ်မ ၃ အရ၊ ပြစ်မှုကျူးလွန်နေပေသည်။ ထိုပုဒ်မကို ကျူးလွန်လျှင် အနည်းဆုံး
 ထောင်ဒဏ် ၁၀ နှစ် ကျခံရမည်ဖြစ်ရာ၊ အောက်ရုံးအနေဖြင့် အနည်းဆုံး ထောင်ဒဏ်ကို
 ချမှတ်ထားသည့် အလျောက်၊ အောက်ရုံး၏အမိန့်ကို ဝင်ရောက် စွက်ဖက်ရန်အကြောင်း
 မရှိ၍၊ ဤအယူခံမှုကို ပယ်လိုက်သည်။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

တရားမပဌမအယူခံမှု

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေ ရွှေတွင်

† ၁၉၆၆

နိုဝင်ဘာလ
၃၀ ရက်။

ဦးအေးမောင် (အယူခံတရားလို)

နှင့်

ကိုကျင်သိန်း (အယူခံတရားခံ)*

တရားမ ကျင့်ထုံး အမိန့် ၂၁၊ နည်းဥပဒေ ၆၃ အရ၊ စွဲဆိုမှု — တရားမ ကျင့်ထုံးအမိန့် ၂၁၊ နည်းဥပဒေ ၅၈ အရ လျှောက်ထားသော လျှောက်လွှာတွင် ချမှတ်သည့် အမိန့်ကို မကျေနပ်ခြင်း— သီးခြားသက်သာခွင့်အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၄၂ အရ၊ စွဲဆိုသောအမှုမျိုးဟုတ်မဟုတ်— သာမန် မြက်ယချက် ဒီကရီ ရလိမ့် စွဲဆိုနိုင် မစွဲဆိုနိုင်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ တရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၂၁၊ နည်းဥပဒေ ၅၈ အရ၊ လျှောက်ထားသော လျှောက်လွှာတွင် ချမှတ်သည့် အမိန့်ကို မကျေနပ်သဖြင့် တရားမကျင့်ထုံး အမိန့် ၂၁၊ နည်းဥပဒေ ၆၃ အရ၊ စွဲဆိုသော အမှုမှာ သီးခြား သက်သာခွင့် ဥပဒေ ပုဒ်မ ၄၂ အရ၊ စွဲဆိုသော အမှုမဟုတ်၍ သီးခြား သက်သာခွင့် ဥပဒေ ပုဒ်မ ၄၂ ၏ ခြွင်းချက်နှင့် အကျုံးဝင်ငြိစွန်းခြင်း မရှိသည့် အလျောက် သာမန် မြက်ယချက်ဒီကရီ ရလိမ့်ကို စွဲဆိုနိုင်သည်။

ဦးတော နှင့် ချစ်တီးနတ်ဘက်၊ ၁၉၅၅ ခုနှစ်၊ မြန်မာပြည် စီရင်ထုံး ၃၆၈၊ (တရားလွှတ်တော်) ။ ။ ဦးဘိုးသိန်း နှင့် အို၊အေ၊အို၊ကေအာ၊ (ရံ)၊ အမ်ပန်း အဘွဲ့ ၅၊ ရန်ကုန်စီရင်ထုံး ၆၉၉။ မောင်ထွန်းသိန်း နှင့် မောင်ဆင်၊ အတွဲ ၁၂၊ ရန်ကုန်စီရင်ထုံး ၆၇၀ (၆၇၃) ခြားနားပြသည်။ ကြာခက် နှင့် အူးနွယ်၊ အတွဲ ၄၊ အောက်မြန်မာပြည် စီရင်ထုံး ၈၈။ ။ ကာကာရန် နှင့် လီလိုက်၊ အေ၊ အိုင်၊ အာ (ရံ)၊ ၁၉၃၇ ရန်ကုန် ၁၃၃။ ။ မောင်ခင်ကြီး နှင့် ရဟင်တူလာဇန်၊ အေ၊ အိုင်၊ အာ (ရံ)၊ ၁၉၃၇၊ ရန်ကုန် ၂၄၉။ ။ နာရာနရန်ဆင် နှင့်ဘတ်ချားဆာဟီ၊ အေ၊ အိုင်၊ အာ (ရံ)၊ ၁၉၃၈၊ မဒရပ် ၇၄၁။ ။ အင်ရာဂျာကူဝါး နှင့် ရမ်ဝါယာဆင်း၊ အေ၊ အိုင်၊ အာ (ရံ)၊ ၁၉၄၂၊ ပတ္တနား ၄၀၆ (၄၀၈) ရည်ညွှန်းသည်။

အယူခံ တရားလိုအတွက်။ ။ ဦးလှသိန်း။

အယူခံတရားခံအတွက်။ ။ မစ္စတာ ဘီ၊ ကေ၊ ဆင်း။

* ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ တရားမ ပဌမအယူခံမှုအမှတ် ၃၇။

† ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၅ တွင် ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ မေလ ၁၈ ရက်နေ့စွဲဖြင့် ဖျာပုံမြို့၊ ခရိုင်တရားမရုံးတော်၏ ချမှတ်သော အမိန့်ကို အယူခံဝင်မှု။

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေ။ ။အယူခံ တရားခံ ကိုကျင်သိန်းသည်၊ ဖျာပုံမြို့၊ ခရိုင် တရားမရုံး၌ ဦးဘဘနှင့် ဒေါ်သန်း ဆိုသူတို့အပေါ် ကြွေးငွေအတွက် တရားစွဲ ဆိုရာ အနိုင်ဒီကရီ ရရှိခဲ့သဖြင့် ဇာရီအမှုဖွင့်ပြီး၊ ဒေးဒရဲမြို့၊ အထက်ပိုင်း လမ်းမတော် လမ်းရှိ နှစ်ထပ်အိမ်ကို ဝါရမ်းကပ်ခဲ့၏။ ထိုအခါ အယူခံတရားလို ဦးအေးမောင်က တရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၂၁၊ နည်းဥပဒေ ၅၈ အရ ဝါရမ်းခါးလို့မူ လျှောက်ထားခဲ့သော် လည်း၊ အရေးနိမ့်ကာ ပလပ်ခြင်း ခံရသောကြောင့်၊ နည်းဥပဒေ ၆၃ အရ၊ ဝါရမ်းကပ် ခြင်းခံရသောအိမ်မှာ၊ မိမိပိုင်ဆိုင်ကြောင်း မြက်ဟချက်ဒီကရီ ချမှတ်ပေးရန် တရားစွဲ ဆိုရာ၊ အယူခံတရားခံ ကိုကျင်သိန်းက၊ ၎င်းသည် ထိုအိမ်၏ တစိတ်တဒေသတွင် နေထိုင်လျက် ရှိသဖြင့်၊ ၎င်းအားအိမ်မှ ဖယ်ဆင်းရန် တောင်းဆိုချက် မပါဘဲ၊ ပိုင်ဆိုင်ကြောင်း မြက်ဟချက်ဒီကရီ ရလိုမူသက်သက် တရားမစွဲဆိုနိုင်ကြောင်း ထုချေ ခဲ့၏။ ထိုထုချေချက်နှင့် ပတ်သက်၍ အောက်ရုံးပညာရှိ တရားသူကြီးသည်၊ နှစ်ဘက် ပညာရှိ ရှေ့နေကြီးများကို ကြားနာပြီးနောက်၊ အယူခံတရားလိုသည် သာမန်မြက်ဟ ချက်ဒီကရီ ရလိုမူ မစွဲဆိုနိုင်ကြောင်း၊ သီးခြားသက်သာခွင့် အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၄၂ ၏ မြှိုင်းချက်အရ၊ လိုအပ်သော သက်သာခွင့်ကိုပါ တောင်းဆိုရမည် ဖြစ်ကြောင်း၊ ကောက်ယူကာ၊ အယူခံ တရားလိုအား ၎င်း၏အဆိုလွှာကို လိုအပ်သလို ပြင်ဆင်ရန် အချိန်ပေးလိုက်လေသည်။ သို့ရာတွင် အယူခံတရားလိုသည် အခွင့်ပြုထားသည့် အချိန် အတွင်း ၎င်း၏အဆိုလွှာကိုညွှန်ကြားသည့်အတိုင်းပြင်ဆင်ခြင်း မပြုသဖြင့် အောက်ရုံး ပညာရှိ တရားသူကြီးသည် အယူခံ တရားလို၏ အမှုကို ပလပ်လိုက်၏။ ထိုကဲ့သို့ပလပ် လိုက်သော အမိန့်ဒီကရီကို မကျေနပ်သည့်အလျောက် ဤအယူခံမူ ပေါ်ပေါက် လာရခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

တရားနိုင်တဦးက ဇာရီအမှုဖွင့်၍ ပစ္စည်းတစ်စုံတရာကို ဝါရမ်းဘမ်းလျှင် ထို ပစ္စည်းအား လက်ရှိဖြစ်သူ၊ သို့မဟုတ် အခွင့်အရေးရှိသူသည်တရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၂၁၊ နည်းဥပဒေ ၅၈ အရ၊ ဝါရမ်းခါးပေးရန် လျှောက်ထားနိုင်သည်။ ယင်းသို့ လျှောက်ထားခြင်းကို ခွင့် မပြုလျှင်၊ ထိုသူသည် အဆိုပါပစ္စည်းအပေါ် မိမိအခွင့်အရေး နှင့်ပတ်သက်၍ မြက်ဟချက် ဒီကရီကို ရလိုမူ စွဲရမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ နည်းဥပဒေ ၆၃ က၊ အတိအလင်း ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ သာမန်မြက်ဟချက်ဒီကရီ ရလိုမူ စွဲဆိုနိုင်ကြောင်း ဥပဒေက ခွင့်ပြုထားသည့် ကိစ္စတွင် တရားရုံးအနေဖြင့် မြက်ဟချက်ဒီကရီအပြင်၊ အခြားသက်သာခွင့်ကိုပါ တောင်းဆိုရမည်ဟု ညွှန်ကြားခြင်း မပြုနိုင်ပေ။ သီးခြား သက်သာခွင့် ဥပဒေပုဒ်မ ၄၂ အရ၊ မြက်ဟချက်ဒီကရီ ရလိုမူစွဲဆိုသော အခါတွင်သာ၊ တရားလိုသည် အခြားသက်သာခွင့်ကိုပါ တောင်းခံရမည်ဟု ညွှန်ကြားခြင်း ပြုနိုင်သည် ဖြစ်သည်။ တရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၂၁၊ နည်းဥပဒေ ၆၃ အရ၊ စွဲဆိုသောအမှုမှာ

ဦးအေးမောင်
နှင့်
ကိုကျင်သိန်း။

သီးခြားသက်သာခွင့် ဥပဒေပုဒ်မ ၄၂ အရ၊ စွဲဆိုသော အမှုမဟုတ်၍၊ သီးခြားသက်သာ
ခွင့်ဥပဒေပုဒ်မ ၄၂ ၏ ခြွင်းချက်နှင့် အကျုံးဝင် ငြိစွမ်းခြင်း မရှိသည့်အလျောက်၊
သာမန်မြှက်ဟချက်ဒီကရီ ရလို့မူကို စွဲဆိုနိုင်သည်ဟု ကျွန်ုပ်ယူဆသည်။

အောက်ရုံးပညာရှိ တရားသူကြီး ကိုးကားသွားသည့် ဦးတော နှင့် ချစ်တီးနတ်
ဘဏ် (၁) တို့အမှုမှာ၊ သီးခြားသက်သာခွင့် ဥပဒေပုဒ်မ ၄၂ အရ၊ မြှက်ဟချက်ဒီကရီ
တောင်းဆိုသည့် အမှုတခုဖြစ်သည်။ ထိုအမှုကို စီရင်ဆုံးဖြတ်သည့် ပညာရှိ တရား
သူကြီးများ၏ တရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၂၁၊ နည်းဥပဒေ ၆၃ နှင့် ပတ်သက်သော
မှတ်ချက်မှာ ၎င်းတို့၏ကိုယ်ပိုင် မိန့်မြှက်ချက် များသာဖြစ်သည်။ အမှုကို စီရင်ရာ၌
တိုက်ရိုက်ပတ်သက်သည့် ဆုံးဖြတ်ချက်တခု မဟုတ်ပေ။ အဆိုပါအမှုတွင် ပညာရှိ
တရားသူကြီးများ ရည်ညွှန်းသွားသည့် ဦးဘိုးသိန်း နှင့် အို၊ အေ၊ အို၊ ကေ၊ အာ(ရ်)၊
အမ်ပန်း၊ (၂)တို့စီရင်ထုံး၌ တရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၂၁၊ နည်းဥပဒေ ၆၃ အရ၊
သာမန်မြှက်ဟချက်ဒီကရီ ရယူလိုမှု စွဲဆိုလိုပါမူ၊ နည်းဥပဒေ ၂၈ အရ၊ ဝါရမ်းခွဲလိုမှု
ကိုဦးစွာ စွဲဆိုရမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ အကယ်၍ ဝါရမ်းခွဲလိုမှုကို ဦးစွာမစွဲဆိုဘဲ၊ နည်း
ဥပဒေ ၆၃ အရ၊ တိုက်ရိုက်တရားစွဲဆိုလျှင် သီးခြားသက်သာခွင့် ဥပဒေပုဒ်မ ၄၂ အရ၊
အခြားသက်သာခွင့်ကိုလည်း တောင်းဆိုရမည် ဖြစ်ကြောင်း။ ဆုံးဖြတ်ထားခြင်းသာ
ဖြစ်သည်။ ဝါရမ်းခွဲလိုမှု စွဲဆိုရာ၌ အရေးနိမ့် သူသည် သာမန် မြှက်ဟချက် ဒီကရီ
ရလို့မူ စွဲဆိုခြင်း မပြုနိုင်ဟု စီရင်ထုံး ဖွဲ့ထားခြင်း မဟုတ်ပေ။ ထိုအချက်ကို အဆိုပါ
စီရင်ထုံး၏ စာမျက်နှာ ၇၀၄ ပါ အောက်ပါမိန့်မြှက်ချက်က ကောင်းစွာ ထင်ရှားနေစေ
သည်။

“ I am still of opinion that applicants were bound to make
a claim or objection under Order 21, Rule 58 if they lesired
to sue for a bare declaration under Order 21, Rule 63, and
that although the provisions of Order 21, Rule 63, would not
debar them, in case they failed to make a claim or objection
under Order 21, Rule 58, from suing for any relief to which
they might be entitled, their suit if it was a suit for a bare
declaration, would be barred by the proviso to section 42 of
the Spécific Relief Act if they were able to seek further
relief than a mere declaration and omitted to do so.”

-
- (၁) ၁၉၅၅ ခု၊ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး ၃၆၈ (တရားလွှတ်တော်)။
 - (၂) အတွဲ ၅၊ ရန်ကုန်စီရင်ထုံး ၆၉၉။

ယခင်တရားလွှတ်တော် တရားဝန်ကြီး မစ္စတာ ဒန်ကလေကလည်း၊ မောင်ထွန်း သိန်း နှင့် မောင်ဆင် (၃) တို့ အမှုတွင် အောက်ပါအတိုင်းမှတ်ချက် ပြုထားလေသည်။

" . . . and it has been held, in the case of *U Po Thein and others v. O.A.O.K.R.M. Firm* (2), that when a claim or objection to attachment has been made under Order 21, Rule 58, a suit for a bare declaration, under Order 21, Rule 63, will lie, and with this decision I am in complete agreement."

တရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၂၁၊ နည်းဥပဒေ ၅၈ အရ၊ လျှောက်ထားသော လျှောက် လွှာတွင် ချမှတ်သည့် အမိန့်ကို မကျေနပ်သူသည်၊ နည်းဥပဒေ ၆၃ အရ၊ သာမန် မြှက်ဟချက်ဒီကရီ ရယူလိုမှု စွဲဆိုနိုင်ကြောင်း၊ သီးခြားသက်သာခွင့်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၄၂ ၏ ခြွင်းချက်နှင့် အကျုံးမဝင်ကြောင်း၊ ကြာခတ် နှင့် ဘူးနွယ် (၄)၊ တာကာရန် နှင့် လီထိုက် (၅)၊ မောင်ခင်ကြီး နှင့် ရဟင်အူလာခန် (၆)၊ နာရာနရန်ဆင် နှင့် ဘတ်ချား ဆာဟီ (၇)၊ အင်ရာကျာကူဝါး နှင့် ရမ်ဒါယာဆင်း (၈) တို့အမှုများတွင် အတိအလင်း ဆုံးဖြတ်ထားသည်ကို တွေ့မြင်နိုင်ပေသည်။

သို့ဖြစ်ရာ၊ အောက်ရုံးအနေဖြင့် အယူခံတရားလိုအား တရားမကျင့်ထုံး အမိန့် ၂၁၊ နည်းဥပဒေ ၆၃ အရ၊ စွဲဆိုမည့် အမှုတွင် သီးခြားသက်သာခွင့် ဥပဒေပုဒ်မ ၄၂ ၏ ခြွင်းချက်အရ၊ လိုအပ်သည့် သက်သာခွင့် ထည့်သွင်းတောင်းဆိုရန် ညွှန်ကြားခြင်း မပြုနိုင်။ အယူခံတရားလိုက ထိုညွှန်ကြားချက်အား လိုက်နာရန် ပျက်ကွက်သဖြင့် ၎င်း၏အမှုကို ပလပ်ခဲသော အောက်ရုံး၏ အမိန့်မှာ မှားယွင်းနေကြောင်း ပေါ်လွင် သည်။ ထို့ကြောင့် အောက်ရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီတို့ကို ပယ်ဖျက်ကာ၊ အယူခံ တရားလို၏အမှုအား မူလအမှုအမှတ်အတိုင်း ပြန်လည်လက်ခံ၍၊ တရားဥပဒေနှင့်အညီ ဆက်လက်စစ်ဆေး စီရင်ရန် အမိန့်ချမှတ်ကာ အောက်ရုံးသို့ ပြန်ပို့လိုက်သည်။ ရုံးခွန်တော် ဥပဒေပုဒ်မ ၁၃ အရ၊ အယူခံလွှာတွင် ထမ်းဆောင်ထားသည့် ရုံးခွန်တော် ကို အယူခံတရားလိုအား ပြန်ပေးရန် လက်မှတ်ထုတ်ပေးပါ။

(၃) အတွဲ ၁၂၊ ရန်ကုန် စီရင်ထုံး ၆၇၀ (၆၇၃)။

(၄) အတွဲ ၄၊ အောက်မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး ၈၈။

(၅) အေ၊အိုင်၊အာ(ရ်)၊ ၁၉၃၇ ရန်ကုန် ၁၃၃။

(၆) အေ၊အိုင်၊အာ(ရ်)၊ ၁၉၃၇ ရန်ကုန် ၂၄၉။

(၇) အေ၊အိုင်၊အာ(ရ်)၊ ၁၉၃၈ မဒရမ် ၇၄၁။

(၈) အေ၊အိုင်၊အာ(ရ်)၊ ၁၉၄၂ ပတ္တနာ ၄၈၆ (၄၀၈)။